

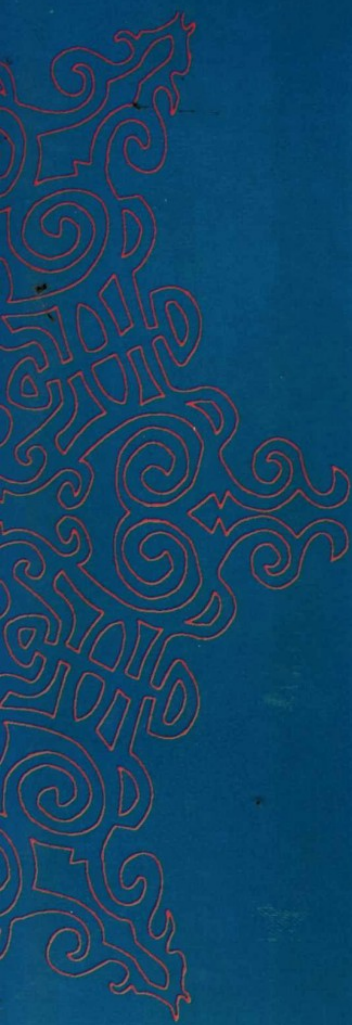
ШИНЭ МОНГОЛ - ХЯТАД ТОЛЬ

新蒙汉词典

ᠰᠢᠨᠢᠮᠣᠩᠭᠣᠯ - ᠬᠢᠶᠠᠳ ᠲᠣᠯᠢ

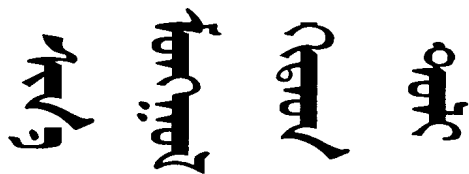
● 《新蒙汉词典》编委会编

● 商务印书馆

PDG

新蒙汉词典

ШИНЭ МОНГОЛ - ХЯТАД ТОЛЬ

《新蒙汉词典》编委会编

商 务 印 书 馆

1999年·北 京

图书在版编目 (CIP) 数据

新蒙汉词典/《新蒙汉词典》编委会. - 北京: 商务
印书馆, 1998

ISBN 7-100-01966-4

I. 新… II. 新… III. 蒙古语-词典-蒙、汉 IV. H212.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (98) 第 19669 号

Xīn Měng Hàn Cí Diǎn
新 蒙 汉 词 典

《新蒙汉词典》编委会

商 务 印 书 馆 出 版
(北京王府井大街 36 号 邮政编码 100710)

新华书店总店北京发行所发行
中国民族语文翻译中心激光照排
河北三河市艺苑印刷厂印刷
ISBN 7-100-01966-4/H·573

1999年9月第1版	开本 850×1168 1/32
1999年9月北京第1次印刷	字数 2 700千
印数 3 000册	印张 59

定价 146.00元

《新蒙汉词典》编纂人员

名誉主编:贾朝群

顾问:鲁青 倪申源 仁钦 楚勒特木 乌·满达夫
恩和赛音 孙承平 宝音 斯钦

主编:张志忠

副主编:续令宜 孙树理 赵元春 包亮山

编委:黄维明 李冬松 佟玉明 张志忠 赵元春
李友田 周国福 杨桂文 李雁军 包亮山
朝克 巴·丹必扎拉申 赵长镜 张再存
祖培智 梅云刚 刘召跃 张建民

编纂人员:包亮山 李雁军 张志忠 续令宜 孙树理
鲁青 倪申源 李保文 宝音 嘎尔迪
斯琴 曹道巴特尔 乌云格日乐 马那生
额尔和木 斯钦图 曹训义 田遇春 朱兆荣
墨立英 郭林清 高佩琨 金路明 王满池

参编人员:张再存 特木尔扎那 山丹 王鸿雁 汪秀琴
王亚非 宋慧宾 杨相林 周志文 阿尔斯冷
仁钦 楚勒特木 乌·满达夫 色音
包永花 刘素洁 哈斯吉如嘎 孟安琪
张来兵 刘秀英 张月梅 黄和平 赵斯琴
周丽君 许秀琴 韩明晶 马少美 包布特

前 言

为适应我国社会主义现代化建设和改革开放的需要，我们遵照国家出版工作八五规划指示精神，对一九七八年版《蒙汉简明词典》作了必要的修订，扩大了篇幅，增补了新词，重新编成这部含词量达 60, 500 条，约三百五十万字的新旧蒙古语对照式综合性中型《新蒙汉词典》，以供社会文化交流，蒙语学习以及翻译工作者使用。

这部词典在编写中，广泛参考了古今中外出版的各类蒙语词典、经典著述、文献资料、报刊杂志，从中收录了大量多学科词汇和新的名词术语。所收词条包括政治、经济、军事、法律、贸易、体育、文艺、科技、医学、动植物等，并收有较为常用的一些俄语借词。在常用词条中酌情多收该词的词组、短语、复合词、习惯用语和少量谚语，尽量反映蒙古语发展的新变化。

根据需要对读者的意见，本词典注意词书的综合性、科学性和知识性，译文释义力求简明实用。难以对应释译的，则以解释性词语表示。

为了便于读者查阅和使用，词典正文之后附有常用缩略语三千余条，蒙古地名、世界地名等。

该部词典的编纂工作自始至终得到商务印书馆外编室的具体指导以及社会蒙语界有关专家学者们的大力支持和热情帮助；中国民族语文翻译中心蒙文室承担词书的录排任务，付出了卓有创新的艰辛劳动，在此一并谨表示衷心的感谢。

编者虽竭尽全力，但因水平有限和时间关系，在选词、释义、编排体例等方面，肯定还存在不少缺点甚至错误，欢迎读者批评指正，以期渐臻完善。

《新蒙汉词典》编委会

1999年

凡 例

这部《新蒙汉词典》的编辑形式为斯拉夫新蒙文 — 畏兀儿体旧蒙文 — 汉文。在两种体蒙文之后用方括弧注明词性；词条下的复合词、短语、例子为新蒙文 — 汉文。

一、每个蒙文词列有单独的条文，对形同义异的新蒙文词，则在该词后面标以罗马数字 I、II、III、IV、V 等，并写出对应的旧蒙文，分条释义。如：

ТОЛЬ 𐰣𐰆 I [名] 镜子。

ТОЛЬ 𐰣𐰆 II [名] 词典。

二、一个蒙文词的意义不止一项的，分项释义。用●●●等表示义项；义项下如再分条，用①②③等表示。条文中例举的词组、短语或句子，如需分条释义也用①②③等表示。如：

АНГИ 𐰣𐰆 [名] ●阶级：АЖИЛЧИН ~ 工人阶级；●班，年级：АНГИЙН ДАРГА ①〈军〉部部长；②〈教学班〉班长。

三、本词典波形符号“~”的用法

1. 波形符号代替条文内重复出现，且不发生词形变化的本词，如：АЖИЛ 𐰣𐰆 [名] 工作，劳动，事情：~ ХӨДӨЛМӨР 工作，劳动；~ МЭРЭГЖИЛ 专业技术。
2. 如果词形发生变化，则代替该词的不变部分；具体用法如下：

原词	变化词形	表示法
ГЭР	ГЭРИЙН	~ ИЙН
ӨРГӨХ	ӨРГӨХӨӨР	~ ӨӨР
ТОРОХ	ТОРОХГҮЙ	~ ГҮЙ
ОЛОХ	ОЛОХОД	~ ОД
САНАХ	САНАСНААС	~ СНААС
ЗОХИХ	ЗОХИНО	~ НО
ДААХ	ДААСАН	~ САН
САРВАЙХ	САРВАЙЧИХЖЭЭ	~ ЧИХЖЭЭ
САНАХ	САНААРАЙ	~ АРАЙ
ДАВТАХ	ДАВТАЖ	~ Ж
ДАВТАХ	ДАВТАН	~ Н
УЛАЙХ	УЛАЙТАЛ	~ ТАЛ
ХАМГААЛАХ	ХАМГААЛААГҮЙ	~ АГҮЙ

СЭРДХИЙХ СЭРДХИЙГЭЭД ~ГЭЭД
ХИЙХ ХИЙГЭЭГҮЙ ~ГЭЭГҮЙ

3. 如果词形发生变化而引起元音脱落, 移位以及互变时, 则不采用波形符号, 写出变化了的原文。如:

МОРЬ(Н) [名] 马; МОРИН ХУУР 马头琴; МОРИН ЦЭРЭГ <军> 骑兵。

四、在少数要求特殊格的蒙文动词后面以圆括弧内注有所需的 ХЭН — ЮУ 的格变形式, 用以表示该动词结合的词应为何格; 如“АЙХ (ХЭНЭЭС — ЮУНААС)”, 表示 АЙХ 相结合的词应为由从格。

- 五、在“◇”菱形符号之后的, 是具有特殊意义的词或短语, 谚语等。如:

АЙРАГ [名] 酸奶子, 马奶酒; ◇АЙРГИЙН ТАВ 赛马中领先的五匹马。

ЭРЭХ [动] 请求, 希望; ◇АМРЫГ ~ 问候, 请安。

- 六、词条中, 单独难以表义的词后用“见”。如:

ЧАА 见 ~ БУГА 驯鹿。

НЯС 见 ~ ~ ХИЙХ 噼啪作响。

- 七、(转), 表示由本义转化而成的意义。如:

АМ(АН) [名] 口, 嘴; (转) 话, 语言, 言语。~ АВАХ 取得诺言, 取得允诺。

- 八、词性类属和注解部分的表示法:

1. 用括号表示释义中的注解部分。如: МОНГОЛЧУУД [名] 蒙古人(复数); АХЛАГЧ [名] (小团体选举或派出的)长, 首领, 为首者, 领头者。
2. 用方括弧注明词性。如:
[名] 名词; [动] 动词; [形] 形容词; [数] 数词; [代] 代词; [副] 副词; [连] 连接词; [后] 后置词; [小] 小品词; [感] 感叹词; 语气词; [拟] 拟声词; 拟态词; [量] 量词
3. 用尖括弧表示, 蒙文词或词组意义的类属。如:
<语> 语言学; <文> 文学; <艺> 艺术; <俗> 俗语; <书> 书面语; <口> 口语; <陈> 陈旧词语; <敬> 尊敬语; <史> 历史; <宗> 宗教用语; <政> 政治; <哲> 哲学; <法> 法律; <军> 军事; <乐> 音乐; <体> 体育; <医> 医学; <心> 心理学; <生> 生物学、生理学; <解> 解剖学; <化> 化学; <农> 农业; <牧> 牧业; <动> 动物学; <植> 植物学; <经> 经济学; <商> 商业; <财> 财政; <数> 数学; <统> 统计学; <无> 无线电; <理> 物理学; <机> 机械; <电> 电学; <技> 技术; <天> 天文学; <地> 地理、地质学; <冶> 冶金; <矿> 矿业学; <建> 建筑; <纺> 纺织学; <气> 气象学; <空> 航空学; <海> 海洋学; <铁> 铁路。

新旧蒙语字母对照表

新	Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Ее	Ёё	Жж	Зз
旧	ᠠ	ᠪ	ᠮ	ᠭ	ᠳ	ᠡ	ᠢ	ᠵ	ᠰ
新	Ии	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо	Өө	Пп
旧	ᠢ		ᠬ	ᠯ	ᠮ	ᠨ	ᠣ	ᠥ	ᠮ
新	Рр	Сс	Тт	Уу	Үү	Фф	Хх	Цц	Чч
旧	ᠷ	ᠰ	ᠲ	ᠤ	ᠦ	ᠮ	ᠬ	ᠴ	ᠴ
新	Шш	Щщ	Ъъ	Ыы	Ьь	Ээ	Юю	Яя	
旧	ᠱ					ᠡ	ᠢ	ᠣ	

目 录

前言	1
凡例	2
新旧蒙语字母对照表	4
词典正文	1 - 1762
附录	1763 - 1878
常用缩语	1763
蒙古地名	1843
世界地名	1852
语法简表	1864
计量单位表	1874

A

- а** **ᠠ** ① 蒙语第一个字母；② 序数符号，相当于“甲”或“第一”：тавдугаар зүйлийн ~ -д дурьдсан нь 第五条第一款所提到的；3-р ангийн “~” бүлэг 三年级甲班；А маягийн тархитас А 型脑炎，甲型脑炎；③ 泛指文字、语言：~, ма-гүй ① 只字不识，目不识丁；② 一言不发，只字不吐；③ 不会说话的，聋哑的：~, э-гүй ① 只字不识，目不识丁；② 一言不发，只字不吐；③ 不会说话的，聋哑的；④ 不固执的，随和的；不要滑头的，老成的。
- аа** **ᠠᠠ** I [感] (表示惊叹、诧异、怜惜、惋惜、疑惑、迷惘、厌恶、威胁、赞叹等) 啊，啊呀，哎呀，哦，噢，唉，噢，啊哈：~ да, сайн байна! 啊，多么好啊! ~ тийм үү! 啊(哦，噢)，是那样的吗! 噢，是那么一回事吗! ~, бүү мэд! 噢，不知怎么搞的! ~, хөөрхий! 唉，多可惜呀! 唉，可怜的! ~, тэр яах вэ! 啊，那有什么! ◇ ~ ший! 嘘! 别作声! ~ шүү! 赶鸡声。
- аа** **ᠠᠡ** II [感] ① (用于含“а”或“у”的呼语后或词组中的语气词，表示亲切)：малчид ~! 牧民们! аав ~! 爸爸! ② (表示应答的语气词) 哦，哦：Намжил ~! -~! 那木吉勒! - 哦! ③ (表示疑问的语气词) 哦，啊：ойлгов уу? ~? 懂了吗? 哦?
- аа** **ᠠᠢ** III [名] 盛气凌人，傲气，高傲：~ тай хүн 盛气凌人的人，傲气的人。
- аав** **ᠠᠠᠪ** [名] 父亲，爹爹，爸爸：~ ын хүү (转) 好儿郎，好汉；◇ ~ дээдэс 祖先，祖辈。
- аавархаг** **ᠠᠠᠪᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 以老子自居的，摆家

长派头的。

- аавсаг** **ᠠᠠᠪᠰᠠᠭ** I [形] 喜爱父亲的；恋父的；孝敬父亲的。
- ааг** **ᠠᠠᠭ** I [名] ① 能力，力量：~ чадал-даа эрдэх 依仗自己的能力；~ тай залуу 能干的小伙子；② 自负，高傲：~ тай хүн 自负的人。
- ааг** **ᠠᠠᠭ** II [名] ① (饮料之) 浓度，劲：~ тай цай 浓茶，茶：~ нхтэй дарс 烈性的酒；② 辣味；苦味：~ тай эм 苦药；~ амтатны үйлдвэр 调味品厂；~ эрдэс 副矿物。
- ааг** **ᠠᠠᠭ** III [名] 刀的刃根，刀后刃：хутганы ~ 刀后刃。
- ааг** **ᠠᠠᠭ** IV [名] 见 ~ зоог хийх 寻找借口，托辞推诿。
- аага** **ᠠᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 糠，麸皮。
- аагалах** **ᠠᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 脱粒，去麸皮；碾米；② 过筛，筛糠，筛面粉：будaa ~ 碾米；筛糠。
- аагалуулах** **ᠠᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аагалах 的使动态。
- аагархах** **ᠠᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 自负，自豪：би албан тушаал цол хоёртоо ~ ж байна 我为自己的职衔感到自豪。
- ааггүй** **ᠠᠠᠭᠦᠭᠦ** I [形] 懦弱的，软弱无能的，没勇气的，胆量小的，不坚强的。
- ааггүй** **ᠠᠠᠭᠦᠭᠦ** II [形] (饮料) 浓度小的，不浓的，劲小的：~ цай 淡茶。
- ааггүйдэх** **ᠠᠠᠭᠦᠭᠦᠳᠡᠬ** I [动] 虚弱；害

怕，变得胆怯。

ааггүйдэх **ᠠᠭᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** II [动] (饮料)浓度变低，显得劲太小。

ааггүйвтэр **ᠠᠭᠭᠦᠢᠪᠲᠡᠷ** I [形] 力量较弱的；能力较差的；勇气较小的；胆量较小的。

ааггүйвтэр **ᠠᠭᠭᠦᠢᠪᠲᠡᠷ** II [形] (饮料)浓度较淡的，劲儿较小的。

ааггүйхэн **ᠠᠭᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] ааггүй 的小称；参见 ааггүйвтэр。

аагжих **ᠠᠭᠭᠦᠵᠢᠬᠡ** I [动] 力量增长起来，能力增加；胆大起来。

аагжих **ᠠᠭᠭᠦᠵᠢᠬᠡ** II [动] (饮料)浓度增加，味道浓起来，劲加大。

аагим **ᠠᠭᠭᠦᠮᠢ** [形] 酷热的，炎热的：～ залуу 火热的青春；◇ ～ халуун 溽暑，酷热。

аагих **ᠠᠭᠭᠦᠬᠢ** [动] ① 忍受酷热；热得慌；② 变炎热，变酷热。

ааглагдах **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ааглах 的被动态。

ааглах **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** I [动] ① 逞能，逞强，称雄，② 把… 难住，使不能胜任，制住：энэ ажил намайг ааглаад байна 这个工作把我难住了。

ааглах **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** II [动] (驴等)号叫。

ааглуу **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠭᠤ** [形] ① 以力量称雄的；骄傲自大的：～ зан 高傲的性格；② 占优势的，优越的；③ 无能为力，不能胜任的，承担不了的。

ааглуудах **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得力所不及，变得无能为力。

ааглуулах **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ааглах ① 的使动态；② 意同 ааглагдах。

ааглуун **ᠠᠭᠭᠦᠯᠠᠭᠤᠨ** [形] 浓密的，浓厚的，密集的：～ цай 醇茶，很浓的茶。

аагтай **ᠠᠭᠭᠦᠲᠠᠢ** I [形] (饮料)浓味的，烈性的，劲大的：～ эм 烈性药品。

аагтай **ᠠᠭᠭᠦᠲᠠᠢ** II [形] ① 有能力的，能干的；② 带劲的，舒适的；③ 胆大的，勇敢的；④ 高傲的，自大的。

аагтайвтар **ᠠᠭᠭᠦᠲᠠᠢᠪᠲᠡᠷ** I [形] (饮料)味较

浓的，较烈的，劲较大的。

аагтайвтар **ᠠᠭᠭᠦᠲᠠᠢᠪᠲᠡᠷ** II [形] ① 较有能力的，较能干的；② 较带劲的，较舒适的；③ 胆较大的，较勇敢的；④ 较高傲的，较自负的。

аагтайхан **ᠠᠭᠭᠦᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] аагтай 的小称。

аагуу **ᠠᠭᠠᠭᠤ** [感] (表示对儿童的赞许和嘉奖) 阿呀，嗨呀：～ яасан сайн хүү вэ! 阿呀，多好的孩子啊！

аагших **ᠠᠭᠭᠦᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 аагжих I、II。

аагшуулах **ᠠᠭᠭᠦᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] аагших 的使动态。

аагь **ᠠᠭᠦ** [名] 参见 ааг: архины ~ 酒劲儿。

аадаг **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭ** [副] 见 аадга。

аадай **ᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** [形] 傲慢的，盛气凌人的。

аадайлах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] аадайх 的使动态。

аадайх **ᠠᠭᠠᠳᠠᠢᠬᠡ** [动] ① 变得短小；② 矫揉造作，猥猥琐琐；③ 洋洋得意，自负起来。

аадалзах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠡ** [动] 参见 аадганах。

аадаг(г) **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭ(ᠭ)** [形] 参见 аадгар。

аадар **ᠠᠭᠠᠳᠠᠷ** [形] 狂暴的，急骤的：～ зан 暴戾的性格；◇ ~ бороо 骤雨，暴雨。

аадарлах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠷᠠᠬᠡ** [动] 发疯，发脾气，大发雷霆；降暴雨，下骤雨。

аадас **ᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 短小东西不时动弹。

аадга **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 短小东西连续动弹。

аадганах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠡ** [动] (短小东西)连续动弹，频频摆动。

аадгануулах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] аадганах 的使动态。

аадгар **ᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 短小的，矮小的：～ тарган хүн 矮胖的人；～ биетэй морь 身体短小的马。

аадмаг **ᠠᠭᠠᠳᠠᠮᠠᠭ** [名] 干奶酪，奶干。

аажгаа **ᠠᠭᠠᠵᠠ** [名] 见 аажий。

ааживтар **ᠠᠭᠠᠵᠢᠪᠲᠡᠷ** [形] 比较缓慢的，缓慢

些的。

аажий **ᠠᠵᠢ** [名] (方) 妈妈; 大婶, 大娘, 大妈。

аажим **ᠠᠵᠢᠮ** [形] 缓慢的, 慢慢的, 迟缓的, 从容的, 不慌不忙的: чи аажмаар ярь 你慢慢讲; ~ алгуур 从容不迫的; ~ мурайх 发育不良; ~ цэнэгтэй бөмбөг 定时炸弹; ~ үйлчлэлт эрдэс бордоо 长效矿物肥料; ◇ ~ **уужим** 缓慢的, 慢慢腾腾的。

аажимдаа (и) **ᠠᠵᠢᠮᠳᠠ** [副] ① 慢慢地, 渐渐地, 缓缓地: ~ сайжрах 逐渐改善; ② 以后, 日后, 容后: ~ *болье* 以后再说, 容后再说吧! .

аажимдах **ᠠᠵᠢᠮᠳᠠᠬ** [动] 变得过于缓慢, 变得过分迟缓, 变得过于怠慢。

аажимдуулах **ᠠᠵᠢᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] аажимдах 的使动态。

аажимлах **ᠠᠵᠢᠮᠯᠠᠬ** [动] 放慢, 渐慢。

аажимрах **ᠠᠵᠢᠮᠷᠠᠬ** [动] 变缓慢, 减缓; 变平缓。

аажимсах **ᠠᠵᠢᠮᠰᠠᠬ** [动] 变得较缓慢, 减缓, 减速: машины хурд ~в 汽车的速度放慢了。

аажимсгах **ᠠᠵᠢᠮᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] аажимсах 的使动态。

аажимсгуулах **ᠠᠵᠢᠮᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аажимсгах 的使动态。

аажимтах **ᠠᠵᠢᠮᠲᠠᠬ** [动] ① 变慢, 减缓, 减速; ② 拖延, 延缓。

аажимтгах **ᠠᠵᠢᠮᠲᠠᠬᠠᠬ** [动] аажимтах 的使动态; ① 减缓, 减速, 使缓慢; ② 延期, 拖延, 延宕。

аажимхан **ᠠᠵᠢᠮᠬᠠᠨ** [形] аажим 的小称; 慢一些的。

аажимшиг **ᠠᠵᠢᠮᠰᠢᠭ** [形] 稍慢一些, 较慢一点, 较迟缓些。

аажуу **ᠠᠵᠢᠵᠤ** [形] ① 缓慢的, 迟缓的; 迟钝的; ② (时间) 从容的, 徐缓的: ~ талбни 从容不迫的, 胸怀豁达的; ◇ ~ **уужуу** 从从容容的。

аажуувтар **ᠠᠵᠢᠵᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] ① 较缓慢的, 较迟缓的; ② 较徐缓的, 较从容的; ③ 较静

的。

аажуудах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 变得过于缓慢; 显得迟缓; ② 变得过于安静; 显得平缓。

аажуудуулах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] аажуудах 的使动态。

аажуудхах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠳᠬᠠᠬ** [动] 变缓慢, 变迟缓。

аажуун **ᠠᠵᠢᠵᠤᠨ** [形] 缓慢的, 迟缓的。

аажуурах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠷᠠᠬ** [动] ① 变缓慢, 减缓, 减速, 拖延; ② 变安静, 平息, 平缓。

аажууруулах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] аажуурах 的使动态; ① 使平息, 缓和; 使安心, 安慰; ② 使缓慢; 使拖延。

аажуусах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠰᠠᠬ** [动] ① 变缓慢, 减速; 推迟; 变缓和; ② 平息, 安静, 平静。

аажуусгах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠰᠠᠬᠠᠬ** [动] аажуусах 的使动态。

аажуусгуулах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аажуусгах 的使动态。

аажуутгах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠲᠠᠬᠠᠬ** [动] 参见 аажуусах。

аажуутгах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠲᠠᠬᠠᠬ** [动] аажуутгах 的使动态。

аажуутгуулах **ᠠᠵᠢᠵᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аажуутгах 的使动态。

аажуухан **ᠠᠵᠢᠵᠤᠬᠠᠨ** [形] аажуу 的小称;

① 较慢的, 不慌不忙的: ~ алх! 步子放慢些! ~ явах 慢慢走, 不慌不忙地走;

② 较静的, 较安宁的; ③ 迟一些的, 晚一些的: бид ~ мордоно 我们晚些时候出发。

аажуушиг **ᠠᠵᠢᠵᠤᠰᠢᠭ** [形] ① 稍慢; ② 稍安宁; ③ 稍迟, 稍晚。

аазэг **ᠠᠵᠠᠭ** 见 аазга。

аазайлгах **ᠠᠵᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] аазайх 的使动态。

аазайх **ᠠᠵᠠᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] 变短小, 变矮小。

аазалзах **ᠠᠵᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (短小东西) 不断摆动, 摇摇晃晃。

аазас **ᠠᠵᠠᠵᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 аазалзах。

аазга **ᠠᠵᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 аазалзах。

аазгай **ᠠᠵᠠᠭᠠᠢ** [名]反感,讨厌,恶心: ~ хөдөлгөх 讨人嫌,令人恶心.

аазганах **ᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 аазалзах.

аазгар **ᠠᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]短的,矮小的,低矮的.

аалз(ан) **ᠠᠠᠯᠵ** [名]〈动〉蜘蛛: ~ ны шүлс 蜘蛛丝; ~ тор 蜘蛛网; ~ ан эс 蛛形细胞; ~ хэлбэртэн 蛛形纲.

аалзанцар **ᠠᠠᠯᠵᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]小蜘蛛.

аалзархаг **ᠠᠠᠯᠵᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]①多蜘蛛的; ②蜘蛛似的.

аалзархуу **ᠠᠠᠯᠵᠠᠷᠬᠡᠭᠤᠰᠤ** [形]像蜘蛛的,蜘蛛似的,蜘蛛般的.

аалзгах **ᠠᠠᠯᠵᠠᠭᠬ** [动]生蜘蛛,长蜘蛛网; ~ өвчин 蛛网膜炎.

аалзшиг **ᠠᠠᠯᠵᠠᠰᠢᠭ** [形]蜘蛛似的,蜂蛛状的.

аали **ᠠᠠᠯᠢ** [形]缓慢的,迟缓的;持久的,长久的.

аалиг **ᠠᠠᠯᠢᠭ** 见 ~ алим (植)沙果.

аалигүй **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢ** I [形]①意志薄弱的,不坚定的,不能自制的; ②矫揉造作的,装腔作势的,卖弄风骚的,放荡不羁的: ~ хүүхэн 卖弄风情的姑娘; ~ зан 好卖俏的性情.

аалигүй II [形]顽皮的,淘气的;脾气不好的;品行不端的.

аалигүйвтэр **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠪᠲᠦᠷ** [形]①没有毅力的,意志薄弱的; ②好卖弄的,矫揉造作的; ③较淘气的.

аалигүйдэх **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** I [动]①缺乏毅力,意志薄弱,软弱无能; ②过分装模作样,卖俏.

аалигүйдэх II [动](因脾气不好而)不和,调皮捣蛋;放肆.

аалигүйрхэх **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠬ** [动]调皮,放肆.

аалигүйрэх **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠬ** [动]①变得无毅力,变得意志薄弱; ②变得卖弄造作; ③变淘气,顽皮.

аалигүйтүүлэх **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] аалигүйтэх 的使动态.

аалигүйтэх **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动]①表现毅力差,

显得意志薄弱; ②卖俏,造作; ③顽皮,淘气,放荡.

аалигүйхэн **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形]①较无毅力的,意志较薄弱的; ②较卖弄造作的; ③较顽皮的,较淘气的.

аалигүйшиг **ᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢᠰᠢᠭ** [形]品行不端似的,矫揉造作状的.

аалийдах **ᠠᠠᠯᠢᠭᠡᠳᠠᠬ** [动]变迟缓,变缓慢.

аалийрхах **ᠠᠠᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠠᠬ** [动]①发怒,发脾气; ②淘气.

аалилах **ᠠᠠᠯᠢᠭᠡᠯᠠᠬ** [动]①发脾气,耍态度,装腔作势; ②调皮捣蛋,淘气.

ааль **ᠠᠠᠶᠢᠯ** I [名]性情,脾气,习气,品行: ~ сайтай 性情善良的,脾气好的,品行好的; ◇ ~ авир, ~ зан, ~ араншин 性格,品行.

ааль II [形]慢慢的,静静的,不慌不忙的,迟一些的; та нар ~ яв! 你们慢些走吧!

аальгүй **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢ** [形]见 аалигүй.

аальгүйдэх **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动]见 аалигүйдэх.

аальгүйдүүлэх **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] аальгүйдэх 的使动态.

аальгүйдэх II [动]见 аалигүйдэх.

аальгүйрхэх **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠬ** [动]见 аалигүйрхэх.

аальгүйтүүлэх **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] аальгүйтэх 的使动态.

аальгүйтэх **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动]见 аалигүйтэх.

аальтай **ᠠᠠᠶᠢᠯᠦᠲᠠᠢ** [形]①有气质的,有脾气的; ②激动的情绪; ③有特征的,有一定名望的.

аан **ᠠᠠᠨ** [拟]恩啊(声): ~ ~ 嘎嘎(叫声); ~ уун 嗯嗯啊啊.

аанай **ᠠᠠᠨᠠᠢ** [感·形]①(表示腻烦)还是,又: ~ бороо оров 又下雨了; ②差一些的; (转)行动迟缓的,慢慢吞吞的: ~ хөдөлдөг хүн 行动迟缓的人.

аанайвтар **ᠠᠠᠨᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]①不大好的,较差

的；较令人厌烦的；②较慢的，较迟缓的。

аанайдах **ᠠᠨᠠᠶᠢᠳᠠᠬ** [动] ①变得很差，招人厌烦；②过慢，过迟。

аанайрах **ᠠᠨᠠᠶᠢᠷᠬᠤ** [动] ①变得不大好，变得叫人有些厌烦；②变得慢吞吞，变迟缓。

аанайтах **ᠠᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠬ** [动] ①显得不大好，惹人厌烦；②慢吞吞，行动迟缓。

аанайхан **ᠠᠨᠠᠶᠢᠬᠠᠨ** [形] ①较迟钝的，较缓慢的；②不大好的，较差的：～ морь 不大好的马，较慢的马。

аанайших **ᠠᠨᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠤ** [动] ①变得不大好；②变缓慢；平息下来。

аанайшрах **ᠠᠨᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠬᠤ** [动] ①变得更不好；②平息下来，缓和，减慢。

аандаа **ᠠᠨᠠᠳᠠᠭ** [副] 一般地；随便地，自然地：～ явах 随便走走。

аар **ᠠᠭ** 见～ саар 零星的，琐碎的，微小的：～ саар юмаар хөөцөлдөх 致力于琐事，在细节上浪费精力；～ саар юм авахаар хотод ирвэ 进城来买点零星东西。

аараг **ᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [名] ①沟壑纵横地带，崎岖不平的丘陵地带；②死火山。

аарах **ᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** I [动] 调皮，捣乱，骚扰：～ гаарах 闹无谓纠纷，吵闹。

аарах **ᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** II [动] 出错，疏漏，失灵，告吹。

аариг **ᠠᠭᠠᠷᠢᠭ** [名] 见 аараг。

аариглах **ᠠᠭᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠬ** I [动] ①化脓，溃烂；②显得行动不便，显得行走艰难。

аариглах **ᠠᠭᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠬ** II [动] 沿沟壑地带行走，沿崎岖山路行走。

аармаг **ᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] ①碎酸奶干儿；②荞麦渣子面。

аармаглах **ᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 磨荞麦渣子面。

ааруул **ᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯ** [名] 奶干，奶酒渣滓。

аархаг **ᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 高傲自大的，盛气凌人的。

аархах **ᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 表现高傲，表现自大，盛气凌人。

аархуу **ᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 高傲自大的，骄傲的，盛气凌人的。

аарц **ᠠᠭᠠᠷᠴ** [名] 酸奶渣，奶底子：～ тай хуймаг 奶渣馅薄饼。

аарцаг **ᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭ** [名] ①〈解〉骨盆：～ яс 髌骨，胯骨；～ үе 骨盆关节；～ холбоо 耻骨联合；～ хөндий 盆腔；аарцагаар өвдөх 骨盆痛；②(剪子、钳子等的)叉口。

аат **ᠠᠭᠠᠲ** [形] 傲慢的，自高自大的。

аатай **ᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 аат。

аах **ᠠᠭᠠᠬ** 见～ уух 啊哟！哎哟。

аахар **ᠠᠭᠠᠬᠠᠷ** [形] 细小的，琐碎的，无关紧要的：～ шаахар 无关紧要的，琐碎的，微小的；～ бараа 琐碎物，小东西；小商品。

аахилах **ᠠᠭᠠᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 急喘，气喘吁吁：～ ж гүйх 气喘吁吁地跑步。

аахилуулах **ᠠᠭᠠᠬᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] аахилах 的使动态。

аахь **ᠠᠭᠠᠬᠢ** 见～ уухь ①气喘吁吁地；②急急忙忙地，慌慌忙忙地。

ааш **ᠠᠭᠠᠰ** [名] 脾气，性格，性情，品行：муухай～ гаргах 表现出恶劣性格，态度恶劣；сайхан～тай 性情和善的，品行好的；олон～тай 性情变化无常的；～ орох 脾气变坏。～ алдах 惹事生非；～ хөдлөх 发脾气；～ мауутай 脾气不好的，烈性的；◇～ зан 性格，品行。

аашаар **ᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠷ** [副] ①慢慢地，缓缓地：ал-гуур～ 慢慢地，缓缓地；②以后，后来。

аашгүй **ᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠤᠢ** [形] 脾气不好的，品行差的，古怪的。

ааших **ᠠᠭᠠᠰᠢᠬ** [动] 使性子，发脾气。

аашлага **ᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 脾气，品行，行为，态度，举止，表现：～ муутай хүн 脾气不好的人，品行不端的人。

аашлагдах **ᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] аашлах 的被动态。

аашлах **ᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] ①举止，表现自己的性格，表现自己的性情：муухай～ 生气，发脾气；任性；②发脾气，发火，使性子。

аашлуулах **ᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① аашлах 的使动态；② 意同 аашлах。

аашлуур **ᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 捣拌棍，捣把(揉拌

奶皮、奶油、酸奶浆等使用的工具)。

аашгай **ᠠᠠᠰᠢᠭᠠᠢ** [形]脾气坏的, 火气大的; 劣性的, 烈性的, 暴戾的; ~ морь 烈性马。

абляц **ᠠᠪᠯᠠᠴ** [名]〈地〉磨削, 消融, 移蚀。

аборт **ᠠᠪᠣᠷᠲ** [名]流产, 堕胎。

абраз **ᠠᠪᠷᠠᠰ** [名]〈地〉磨蚀, 剥蚀, 耗损: ~ ийн гадарга 磨蚀的表层; ~ ийн тал 剥蚀的草地。

абрикос **ᠠᠪᠷᠢᠴᠣᠰ** [名]〈植〉杏子, 杏树。

абсолют **ᠠᠪᠰᠣᠯᠤᠮᠤ** [形]〈哲〉绝对的, 极端的: ~ хэмжээ 绝对值, 绝对量。

абсолютизм **ᠠᠪᠰᠣᠯᠤᠮᠤᠵᠢᠮ** [名]①专制政体, 独裁政治; ②〈哲〉绝对主义。

абстракт **ᠠᠪᠰᠲᠷᠠᠴᠲ** [名]抽象性, 抽象概念, 抽象的东西。

абстракц **ᠠᠪᠰᠲᠷᠠᠴᠲ** [名]抽象, 抽象概念: ~ урлаг 抽象艺术。

абстракционизм **ᠠᠪᠰᠲᠷᠠᠴᠲᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名]抽象主义, 抽象派。

абундай **ᠠᠪᠤᠨᠳᠠᠢ** [形]敬称先生的, 称作老兄的。

абээл **ᠠᠪᠡᠭᠡᠯ** [名]〈植〉六道木属。

ав **ᠠᠪ** I [名]见 аав。

ав **ᠠᠪ** II [名]打猎, 畋猎, 围猎: ~ тавих 围猎, 打围; ~ ын төв (围猎之) 围底; ~ ын сүвээ 围肩; ~ ын гар 围翼; ~ ын од 围两头; ~ тарах 撒围; ~ засах 整围; ~ түлхэх 推围; ~ татах, ~ хураах 紧围; ◇ ан ~ 打猎。

ав **ᠠᠪ** III (附加在“а”字母开头的词前的加强语气词): ~ адил 完全一样, 一模一样; ~ ариун 十分清洁。

ав **ᠠᠪ** IV [形]①轻浮的; 轻率的; ②细小的, 琐碎的: ~ сав①轻浮的; 轻率的; ②细小的, 琐碎的: ~ зантай 轻浮易动的, 轻狂的。

авааж **ᠠᠪᠠᠭᠠᠵ** [名]买来的东西, 购置的物品。

аваал **ᠠᠪᠠᠭᠠᠯ** [名]买来的: ~ эд 买来的东西。

авааль **ᠠᠪᠠᠭᠠᠯ** [形]结发的: ~ эхнэр 结发妻子; ~ эр 第一个丈夫。

аваар **ᠠᠪᠠᠭᠠᠷ** [名]见 авар。

аваарах **ᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动]群集, 密集。

авааралдах **ᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动]аваарах的互动态。

аваас **ᠠᠪᠠᠭᠠᠰ** [副]参见 байваас; 若…的话, 就…: чи мэдсэн ~ сайн 你知道了就好。

аваачих **ᠠᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动]①拿去, 拿走, 运走: гэртээ ~ 拿回家去; хол ~ 拿到远处去; дураараа ~ ①任意拿走; ②(转)任性, 放肆; ③(与副动词连用, 指出行为方向或作助动词): дуудаж ~ 唤走, 召回; урьж ~ 聘请去; хөөж ~ 赶到…去; зөөж ~ 运走; 带走; ◇ цаазаар ~ 〈法〉正法, 判死刑。

аваачуулах **ᠠᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]аваачих的使动态。

авагдах **ᠠᠪᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]авах的被动态。

авагдахуун **ᠠᠪᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠤᠨ** [名]被要的东西, 索取的东西。

авагч **ᠠᠪᠠᠭᠴ** [名]持有者, 拿的人, 买的人: худалдан ~ 顾客; хүлээн ~ ①接收人, 接受人; ②继承者; ③接收机(多指电灯, 电炉, 电动机等); радио хүлээн ~ ①无线电收讯机, 收音机; 收报机; ②无线电收报员。

авад **ᠠᠪᠠᠳ** [形]见 авд。

авай **ᠠᠪᠠᠢ** I [名](对已婚女人的尊称)夫人, 太太。

авай **ᠠᠪᠠᠢ** II [名]见 дуран ~ 望远镜。

авай **ᠠᠪᠠᠢ** III (表示对小、弱动物的同情, 赞扬, 惋惜或哄骗时所用的语气词)咳, 哎呀, 哎: ~~, эвий! 咳! 哎呀!

авай **ᠠᠪᠠᠢ** IV [动]参见 байвай。

авайлах **ᠠᠪᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]逗小孩, 夸奖小孩, 哄骗小孩。

авал **ᠠᠪᠠᠯ** [名]领受; 占据。

авалдах **ᠠᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动]авалх的互动态。

авалт **ᠠᠪᠠᠯᠲ** [名]接待, 迎接; 接受, 承受:

хүлээн ~ 接待, 招待.

авалтай **ᠠᠪᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]有利的, 获得的, 接收的, 公认的.

авалцаа **ᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠭ** [名] ①符合, 适合; 合理; ②连结, 连贯, 联系, 逻辑性; ③粘合, 粘连.

авалцаагүй **ᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠭᠭᠦᠢ** [形] ①不适合的, 不合理的; ②无逻辑的; 不相联系的, 不连贯的; хоорондоо ~ яриа 无头绪的话, 不合逻辑的话.

авалцаатай **ᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ①合理的, 合适的; ②合乎逻辑的; 连贯的, 联系的, 连结的, 相互照应的; хоёр ~ 连结双方的, 相通的.

авалцал **ᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠯ** [名] 粘合, 粘连: ~ алдрах(语)粘着消失.

авалцамтгай **ᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ①好纠缠的; ②易燃的, 爆炸性的, 易触发的.

авалцах **ᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] авах 的共动态; ①(共同, 和谁一起)拿, 取: зангаа ~ (转)互相习惯, 彼此处熟; халаа ~ 接班, 换岗; гал ~ 起火, 着火; ②联结, 相连贯, 接上关系: ~ н хөлдөх 封冻; ~ хугацаа <电>吸动时间, 吸合时间; ③纠缠, 厮闹; (转)打架, 争吵, 争斗.

авалцмал **ᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠮᠠᠯ** [形]粘着性的, 凝集作用的: ~ хэл <语>粘着语; ~ байгуулал <语>粘着结构.

авалцуулах **ᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] авалцах 的使动态: ~ цахилгаан соронзон 啮合电磁铁.

авалцуур **ᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠷ** [名]接触点, 交叉点.

авамгай **ᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] ①惯于接受的: 顺从的, 听话的: үг ~ 听话的, 顺从的; ②学过来的.

авамгүй **ᠠᠪᠠᠮᠭᠦᠢ** [形]不易接受的, 不顺从的, 不听话的.

авамж **ᠠᠪᠠᠮᠵ** [名]参见 авалт.

авамтгай **ᠠᠪᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]参见 авамгай.

авамхай **ᠠᠪᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] ①贪婪的, 贪财的; ②参见 авамгай.

авангаар **ᠠᠪᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠷ** [形]过分贪婪的, 贪得无厌的, 不知足的.

авангард **ᠠᠪᠠᠨᠭᠠᠷᠳ** [名]先锋, 先锋队, 前卫(队), 先头部队.

авангардлах **ᠠᠪᠠᠨᠭᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠬ** [动]打先锋, 率先, 率领.

авангардлуулах **ᠠᠪᠠᠨᠭᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]авангардлах 的使动态.

авантюризм **ᠠᠪᠠᠨᠲᠦᠷᠢᠵᠢᠮ** [名]冒险性, 盲动性; 冒险主义, 盲动主义.

аванхай **ᠠᠪᠠᠨᠬᠠᠢ** [名]不良后果, 恶果, 不良影响, 不良作用.

аванхайлагдах **ᠠᠪᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]аванхайлах 的被动态.

аванхайлах **ᠠᠪᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]施加不良影响, 把...引坏.

аванхайлуулах **ᠠᠪᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①аванхайлах 的使动态 ②意同 аванхайлагдах.

авар **ᠠᠪᠠᠷ** [名]事故, 失事, 遇险, 遭难: ~ осол 事故, 失事; ~ гарах 出事故; 遭难; ◇ ~ төвөр 稀稀拉拉的, 稀稀疏疏的.

аварга **ᠠᠪᠠᠷᠭᠠ** [名]见 аврага: ~ том аж үйлдвэр 大型企业.

аваргадах **ᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]见 аврагадах.

аваргалах **ᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]见 аврагалах: ~ уралдаан 冠军选拔赛, 锦标赛.

аваргалуулах **ᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]аваргалах 的使动态.

аваргалцгаах **ᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]аваргалах 的众动态; 争夺冠军, 决一雌雄.

аварцгаах **ᠠᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]аврах 的共动态.

авах **ᠠᠪᠠᠬ** [动] ①拿, 取, 征集: энэ номыг ~ 拿这本书; хоёр гараараа ~ 双手拿; албан татвар ~ 征税; сонсож ~ 听取; авч хэлэлцэх 讨论, 议论; ②取得, 获得: шагнал ~ 获奖, 领奖; ~ танаггүй болох 变得毫无用处, 一无可取; төл ~ 接羔; хэл ~ 打听消息; ③接收, 采纳: арга хэмжээ ~ 采取措施; ④收集, 收获:卸下, 拿掉: ургац ~ 收获谷物; эмээл ~ 解下马鞍, 卸鞍; үс ~ 理发, 剪头, хумс ~ 剪指甲; малгай ~ 脱帽;

●占有, 获得: түрүү ~ 夺取冠军, 领先; ●(与名词组成短语, 表达该名词原意): санаа ~ 了解, 领悟; 思索; сэжиг ~ 猜想, 怀疑; тарга ~, хүч~, 长膘, 长胖(指牲畜); зураг ~ 摄影, 照相; эхнэр ~ 娶妻; ус ~ ①打水; ②遭水灾; ам ~ 取得允诺, 取得同意; амь~①救命; ②要命, 杀死; ◇ салхи ~ (医) 伤风; ⑦(在合成谓语中作为助动词表示时间并有接受某东西的含意): сурч ~ 学过来; мэдэж ~ 获悉, 得知, 知道; харж ~ 发觉, 察觉; 看一看; үрчилж ~ 收养子女; эзлэн ~ 侵占, 占有; хүлээн ~ 接受; 收到, 迎接, зочдыг хүлээн ~ 迎接客人, 接待客人; бичиг хүлээн ~ 接收文件; өвчтнийг хүлээн ~ 接受病人; ●(作为助动词与先行副动词组成词组表示行为动作的一次性): цохиод ~ 叩门, 敲打; уншаад ~ 阅读到; 阅读; ●(与由从格结合, 表示从那时候、从那个地方或从那一整体中)从..., 自...起: өглөөнөөс аваад 从早上; хавраас аваад 从春天; Улаанбаатараас аваад Бээжинд хүртэл 自乌兰巴托到北京; ●购买: худалдан ~ 购买; дэлгүүрээс харандаа ~ в 从商店里买了铅笔; ~ аас нь урьд авах 抢购; ◇ авч орхих ①取舍; ②(性子)时好时坏; газар ~ (病情)加重, 加剧; зүрх ~ 提心吊胆, 心惊胆战; идэш ~ 准备冬季肉食; өл ~ 吃饱, 吃足; чийг~, нойтон ~ 受潮, 沾湿, 打湿.

авахуулах *ᠠᠪᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 见 авхуулах.

авахуулцгаах *ᠠᠪᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ* [动] авауулах 的共动态.

авга *ᠠᠪᠭ᠎ᠠ* I [名] 叔父, 伯父: ~ ах 伯父; их ~ 伯父, 伯伯; бага ~ 叔父, 叔叔; их ~ бэргэн 伯母; бага ~ бэргэн 婶母; ~ эгч 姑母.

Авга *ᠠᠪᠭ᠎ᠠ* II [名] 阿巴嘎(内蒙古一旗名).

авга *ᠠᠪᠭ᠎ᠠ* III [名] <植> 荠菜.

авгай *ᠠᠪᠭᠠᠶ* I [名] 参见 гуай; 先生, 君, 兄, 老兄(对长者尊称, 用于人名后): Дамдинсүрэн ~ 达木丁苏伦先生.

авгай *ᠠᠪᠭᠠᠶ* II [名] ●老妇, 尼姑; ●夫人, 妻子.

авгайлах *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] 尊敬地称呼(人);

参见 гуайлах.

авгайрхах *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠬ* [动] 以先生自居, 耍兄长派头.

авгайрхуу *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 以先生自居的, 耍兄长派头的.

авгайсаг *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠰᠠᠭ* [形] ①有先生派头的; ●爱兄长的.

авгайтай *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠲᠠᠢ* I [形] 已婚的, 有妻子的.

авгайтай *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠲᠠᠢ* II [形] 已婚的, 有丈夫的.

авгайцуул *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠴᠤᠭᠤᠯ* I [名] 先生们, 兄长们.

авгайцуул *ᠠᠪᠭᠠᠶᠢᠴᠤᠭᠤᠯ* II [名] 女士们.

авгалдай *ᠠᠪᠭᠠᠯᠳᠠᠢ* I [名] ①(宗)(黄教僧侣的)偶像; ●假面具; ●跳神面具.

авгалдай *ᠠᠪᠭᠠᠯᠳᠠᠢ* II [名] 幼虫, 蛹: ~ хөвчтөн<动> 尾索类; ~ эрхтэн 幼体器官.

авганаг *ᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠭ* [形] (浓须)颤动的, (腮帮)频频鼓动的.

Авганар *ᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠷ* [名] 阿巴哈纳尔(内蒙古一旗名).

авгитит *ᠠᠪᠭᠢᠲᠢᠲ* [名] (矿) 辉石岩: ~ гялганатаc 玻基辉石岩.

авгур *ᠠᠪᠭᠦᠷ* [名] (古罗马的) 占卜官, 预言者: ромын ~ 罗马的预言家.

авд *ᠠᠪᠳ* [副] 立即, 即刻, 马上, 一下子, 轻易地: ~ барагдахгүй 不立即结束; ~ бүтэхгүй 不能立即完成; би ~ очно 我马上去.

авдар *ᠠᠪᠳᠠᠷ* [名] 箱子: ~ атираа 箱状褶皱.

авдарлагдах *ᠠᠪᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] авдарлах 的被动态.

авдарлагчид *ᠠᠪᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] 装箱者, 收藏者.

авдарлах *ᠠᠪᠳᠠᠷᠯᠠᠬ* [动] ●装箱; ●收集, 积蓄, 积攒(指财物).

авдарлацгаах *ᠠᠪᠳᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] авдарлах 的众动态.

- авдарлуулах** ᠠᠪᠳᠠᠷᠯᠠᠭ [动] ① авдарлах 的使动态; ② 意同 авдарлагдах.
- авдарч(ин)** ᠠᠪᠳᠠᠷᠴ [名] 做箱者, 箱子匠.
- авзаа** ᠠᠪᠵᠠᠭ [名] 怪脾气: ~ хөдлөх 发怪脾气.
- авзаалах** ᠠᠪᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ [动] ① 表现傲慢、骄傲、高傲; ② 性情变化无常, 性情乖张.
- авзаатай** ᠠᠪᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠢ [形] ① 傲慢的, 高傲的; ② 无恒心的, 轻狂的, 无常性的.
- ави(н)** ᠠᠪᠢ [名]〈语〉① 音、语音: ~ ны бүрэлдэхүүн 音的成分, 音的组成; эршиг ~ 元音; гийгүүлэгч ~ 辅音; ~ ны зүй 语音学, 音韵学; ~ ны үсэг 音素文字, 拼音文字; ~ ны тогтолцоо 语音系统; ~ тэмдэглэх 拼音; ~ хадах 注音, 记音; ~ тэмдэглээс 音符; ~ бичлэг 录音; ~ зуучлуур 送话器, 拾音器; ~ наас удаан онгоц 亚音速飞机; ② 声音, 音响, 声响; 声息: ~ дууриах 拟声; ~ н дохио 声音信号, 呼叫信号; ~ н шүүлтүүр 滤声器; ~ дамжуулах аппарат 传声器, 传音仪; ~ нэвчихгүй эд 隔声材料; ~ ны хэл 有声语言; ~ тусгаарлах материал 隔音材料.
- авмажих** ᠠᠪᠮᠠᠵᠢᠬ [动] 语音化, 拼音化.
- авназүй** ᠠᠪᠨᠠᠵᠦᠢ [名]〈语〉语音体系, 语音学, 音韵学: түүхэн ~ 历史语言学; хэлний ~ н байгуулал 语言的语音体系; ~ н бичиг 音标.
- авналах** ᠠᠪᠨᠠᠯᠠᠬ [动] 发音, 发出声音: ~ арга 发音方法; ~ эрхтэн 发音器官; ~ байр 发音部位.
- авналбар** ᠠᠪᠨᠠᠯᠪᠠᠷ [名]〈语〉音位: ~ ын судлал 音位学; ~ ын бүрэлдэхүүн 音位结构.
- авналуур** ᠠᠪᠨᠠᠯᠤᠭᠠᠷ [名] 传声器; 麦克风: ~ ын онол 传声理论.
- авнархах** ᠠᠪᠨᠠᠷᠬᠠᠬ [动]〈狗等〉狂吠, 乱叫.
- авнархуу** ᠠᠪᠨᠠᠷᠬᠤᠭᠤ [形] 好狂吠的, 爱乱叫的(狗等).
- авиат** ᠠᠪᠢᠠᠲ [形] 见 авиатай.
- авиатай** ᠠᠪᠢᠠᠲᠠᠢ [形] 有声音的, 听得见的.

- авнах** ᠠᠪᠨᠠᠬ [动] 发音, 发声.
- авиац** ᠠᠪᠢᠶᠠᠴ [名] 航空, 航空业, 飞机队, 空军.
- авиачин** ᠠᠪᠢᠶᠠᠴᠢᠨ [名] 听音员.
- авначлах** ᠠᠪᠨᠠᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 拼音, 标音: ~ үсэг 拼音字母; ~ н орчуулах 音译.
- авида** ᠠᠪᠢᠳᠠ [名]〈宗〉阿弥陀佛.
- авидарма** ᠠᠪᠢᠳᠠᠷᠮᠠ [名]〈宗〉阿毗达磨经.
- авиз** ᠠᠪᠢᠵ [名] 汇款通知单, 发货单.
- авизий** ᠠᠪᠢᠵᠢ [名]〈天〉牛宿.
- авилга** ᠠᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ [名] 见 авлига.
- авилгач** ᠠᠪᠢᠯᠭᠠᠴ [名] 见 авлигач.
- авилгалах** ᠠᠪᠢᠯᠭᠠᠯᠠᠬ [动] 见 авлигалах.
- авир** ᠠᠪᠢᠷ I [名] 性格, 脾气, 品性, 癖性: сайн зан ~ 优良的品性.
- авир** ᠠᠪᠢᠷ II [名] 见 ~ шивэр, шивэр ~ 耳语, 细语.
- авиралт** ᠠᠪᠢᠷᠠᠯᠲ [名] 爬, 攀登, 登高.
- авиралцах** ᠠᠪᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬ [动] aviрах 的共动态.
- авирамтгай** ᠠᠪᠢᠷᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ [形] 喜好攀登的, 善攀登的.
- авирах** ᠠᠪᠢᠷᠠᠬ [动] 爬上, 攀登, 登高, 上: мод өөд ~ 上树, 爬树; уул өөд ~ 爬山, 登山; ~ өвс〈植〉爬山虎.
- авиргүй** ᠠᠪᠢᠷᠭᠦᠢ [形] 品性差的, 调皮的, 任性的, 无常性的, 反复无常的; ~ амьтан 品性差的家伙.
- авиргүйдэх** ᠠᠪᠢᠷᠭᠦᠢᠳᠡᠬ [动] 显得品性太差, 表现太任性, 耍脾气; 反复无常.
- авиргүйтүүлэх** ᠠᠪᠢᠷᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] авиргүйтэх 的使动态.
- авиргүйтэх** ᠠᠪᠢᠷᠭᠦᠢᠲᠡᠬ [动] 表现不良品性, 任性, 调皮, 无常性.
- авирд** ᠠᠪᠢᠷᠳ [副] 总是, 常常, 永运.
- авирдуу** ᠠᠪᠢᠷᠳᠤᠭᠤ [形] 好发脾气的, 爱耍态度的.
- авирлага** ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] 攀登, 登高.
- авирлал** ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠯ [名] (不好的) 行为, 习性:

зүй бусын ~胡作非为.

авирлалт **ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠯᠲ** [名]爬, 攀登, 登高:
уул ~爬山.

авирламаар **ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠮᠠᠭᠠᠷ** [形]易发脾气的, 好耍态度的.

авирлах **ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠬ** [动]①行动, 举止: муу ~行为不端; 动怒, 发脾气; ②使性子, 耍脾气, 反复无常.

авирлуулах **ᠠᠪᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]авирлах的使动态.

авирмаар **ᠠᠪᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠷ** [形]可爬上的, 易攀登的.

авиртай **ᠠᠪᠢᠷᠲᠠᠢ** [形]性子差的, 个性强的, 脾气大的.

авируулах **ᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]авирах的使动态.

авируштай **ᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠲᠠᠢ** [形]值得攀登的.

авирх **ᠠᠪᠢᠷᠬ** 见 ~ өвс(植)爬墙虎.

авирцгаах **ᠠᠪᠢᠷᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]авирах的众动态.

авирчих **ᠠᠪᠢᠷᠴᠢᠬ** [动]авирах的完成体.

авишиг **ᠠᠪᠢᠰᠢᠭ** [名]①(陈)洗礼; ②圣水.

авлага **ᠠᠪᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** I [名]①(放出的)债, 债务:
би чамгаас ~тай 你欠我债; өр ~, өглөг ~债务, 放出的债; ②税, 税金; ③贿赂.

авлага **ᠠᠪᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** II [名]见 гарын ~指南, 手册, 实用手册.

авлагатай **ᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]有债权的: ~ тэнцэл 出超, 顺差.

авлагч **ᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠴ** [名]猎手, 打猎人.

авлалдах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠯᠳᠠᠬ** [名]① авлах的互动态; ②互相纠缠, 争斗, 殴斗.

авлалт **ᠠᠪᠠᠯᠠᠯᠲ** [名]打猎, 围猎, 打围.

авлалцах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动]① авлах的共动态;
②一起争斗, 纠缠, 斗殴, 打群架.

авлах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠬ** I [动]围猎, 打围.

авлах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠬ** II [动]挑剔, 挑错.

авлацгаах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]авлах I、II的众动态.

авлига **ᠠᠪᠠᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名]贿赂.

авлигалагч **ᠠᠪᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名]参见 авлигач:
~ харгисчууд 贪官污吏.

авлигалах **ᠠᠪᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠬ** [动](陈)贪污, 贪脏, 受贿赂.

авлигач **ᠠᠪᠠᠯᠢᠭᠠᠴ** [名·形]①(陈)贪污者, 受贿者, 贪脏者; ②贪心的, 贪婪的: ~ шунахай 贪得无厌的, 贪心的.

авлис **ᠠᠪᠠᠯᠢᠰ** I [名](植)裂叶芥属.

авлис **ᠠᠪᠠᠯᠢᠰ** II [名]魔鬼, 妖怪.

авлуулах **ᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]авлах的使动态.

авмал **ᠠᠪᠠᠮᠠᠯ** [形]参见 аваал.

аврага **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [形·名]①巨大的, 庞大的, 庞然大物: ~ хүн 巨人; ~ могой(动)蟒; ~ загас(动)鳇鱼; ~ од 大星, 巨星; ~ амжилт гаргах(体)打破纪录, 创造纪录; ~ гүрвэл(动)恐龙; ~ гүрвэлийн чулуулаг 恐龙化石; ~ дээд зэргийн амжилт 最高纪录; ~ имж(动)大袋鼠; ~ луу(动)载域龙; ~ суварга 巨形椎体; ~ тас(动)兀鹰; ~ тогоо 锅穴; ~ том завод 巨型工厂; ~ ургац 纪录性丰产; ~ цагаа суль(植)巨野麦; ~ эс 巨细胞; ~ эст махангар 巨细胞肉瘤; ②(体)冠军: үнэмлэхүй ~ 绝对冠军; жиндээ ~ болох 成为该体重级冠军; ~ шалгаруулах тэмцээн 冠军赛, 锦标赛; ~ баг 冠军队; ~ хамгаалах 保持冠军称号; дэлхийн ~ шатарч 世界象棋冠军; аврагын цол 冠军称号.

аврагадах **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]①显得十分庞大, 显得很强大; ②战胜, 压倒.

аврагадуулах **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① аврагадах的使动态; ②被战胜, 被压倒.

аврагалах **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]表现庞大, 显示强大, 称雄.

аврагас **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠰ** [名]巨大的妖怪.

аврагдах **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]аврах的被动态.

аврагдашгүй **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠲᠠᠭᠢᠭᠦᠢ** [形]不可救药的, 不值得挽救的.

аврагсад **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠳ** [名]参见 аврагч.

аврагч **ᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠴ** [名]①拯救者, 挽救者, 救助

者, 救命人, 救星; ② 保护者, 袒护者, 卫护者。

аврагчид **ᠠᠪᠷᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] аврагч 的复数。

аврай **ᠠᠪᠷᠠᠢ** [名] (植) 芒果。

аврал **ᠠᠪᠷᠠᠯ** [名] ① 恩惠, 恩情; ② 拯救, 挽救, 救助, 救护: ~ эрэх 求救; ~ ын аршаан 万应灵药, 灵丹妙药。

авралдах **ᠠᠪᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] (宗) 降拯救法旨; 赐福。

авралт **ᠠᠪᠷᠠᠯᠲ** [形] ① 有恩惠的, 有恩情的, 慈悲的; ② 救助人的。

авралтай **ᠠᠪᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 有恩惠的, 有恩情的, 慈悲的, 救助人的; ② 应该拯救的, 应挽救的。

авралцах **ᠠᠪᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] аврах 的众动态。

аврамтгай **ᠠᠪᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好拯救的, 爱救助的。

аврамхай **ᠠᠪᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 豪侠的, 好讲义气的。

аврангуй **ᠠᠪᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] 好救助人的, 慈悲的, 仁慈的。

аврах **ᠠᠪᠷᠠᠬ** [动] 拯救, 解救, 挽救, 救助:

амь ~ 救命, 救活; зовлонгоос ~ н гаргах 从苦难中解救出来; ~ онгоц 救生艇, 救护船; ~ бүс, ~ хөвүүр 救生圈; ~ хүнцэл (药) 西尔佛散。

аврид **ᠠᠪᠷᠢᠳ** [副] 见 авирд.

авруулах **ᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① аврах 的使动态; ② 意同 аврагдах。

авс (ан) **ᠠᠪᠰ** [名] 棺材, 灵柩: ~ анд хийх 入殓, 装殓; ~ уурхай 随葬品。

авсаар **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷ** I [形] 易携带的, 轻便的; 小巧玲珑的: ~ авдар 易于携带的箱子。

авсаар **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷ** II [副] 立即, 马上: ав ~ 立刻, 即时。

авсаарга **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠭ᠋ᠢ** [形] 轻便的, 易携带的; 小巧玲珑的。

авсааргалах **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 使轻便, 使易于携带, 使方便。

авсааргахан **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] авсаарга 的小称; 轻便些的, 较方便的, 较易携带的。

авсаардах **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得十分轻便易带。

авсаарлах **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 使轻便易带。

авсаархан **ᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] авсаар 的小称; 较轻便的, 较方便易带的: ~ хайрцаг 轻便的小匣子; ~ радио станц 便携式无线电台。

авсаг **ᠠᠪᠰᠠᠭ** [形] 好打猎的, 好围猎的。

авслагдах **ᠠᠪᠰᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] авслах 的被动态。

авслалцах **ᠠᠪᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] авслах 的共动态。

авслах **ᠠᠪᠰᠯᠠᠬ** [动] 入殓, 入棺, 装殓。

авслуулах **ᠠᠪᠰᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① авслах 的使动态; ② 意同 авслагдах。

авсчин **ᠠᠪᠰᠴᠢᠨ** [名] 棺材匠。

автаагүй **ᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** [形] 未被占领的, 未遭劫难的, 未挨整的, 未受影响的。

автагдах **ᠠᠪᠲᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] автах 的被动态; 参见 автах: усанд ~ 遭水灾, 被淹; хүчинд ~ 被...控制, 为强力所驱。

автагдахгүй **ᠠᠪᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不受影响的, 不受控制的, 不沉溺的, 不上当的。

автай **ᠠᠪᠲᠠᠢ** [形] 迷惑人的; 有巫术的。

автамтгай **ᠠᠪᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 易被战胜的, 易受影响的, 好输的。

автаснийх **ᠠᠪᠲᠠᠰᠨᠢᠶᠬ** [动] автах 的瞬间体。

автах **ᠠᠪᠲᠠᠬ** [动] авах 的被动态; ① 被拿; 敌不过, 被占, 被战胜, 输, 败; 遭受, 被控制, 被影响: түймэрт ~ 遭火灾; усанд ~ 遭水灾, 被淹; хүчинд ~ 被...控制; 为强力所驱; нөлөөнд ~ 受影响; ② 被取, 被拿出, 被剔出: өргөс ~ гүй байна 刺剔不出来; ③ 封冻: гол ~ в 河封冻了。

автахгүй **ᠠᠪᠲᠠᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不被战胜的, 不会输掉的, 不受影响的。

автац **ᠠᠪᠲᠠᠴ** [名] 浸蚀度, 遭受程度, 被控程度; 封冻程度。

авташгүй **ᠠᠪᠲᠠᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不可战胜的, 不可克服的, 不可抵挡的。

автмаар **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠠᠷ** [形] 易被战胜的, 易受控制的, 好输的.

авто **ᠠᠪᠲᠤ** [名] ① 自动: ~ винтов 自动步枪; ~ дохио 自动信号; ② 汽车: ~ машин 汽车; ~ ба ердийн тээвэр 汽车及普通兽力运输; ~ машины тээвэр 汽车运输; ~ машины харилцаа 汽车交通; ~ өртөө 汽车站; ~ цуваа (汽) 车队; ~ зам 汽车路, 公路; ~ замын тээвэр 公路运输; ~ тээврийн өөрийн өртөг 载重汽车运输成本; ~ засварын бааз 汽车修理站; ~ замын буудал 汽车旅行站; ~ машины цаас 机制纸; ~ телефон станц 自动电话台; ~ техникийн хэргийг байцаах 汽车技术检查; ~ тормос 汽车制动装置; ~ тос 机车润滑油; ~ түлхүүр 自动启闭器; ~ тэргэнцэр 自动搬运车; 自动小货车; ~ угсраа <铁> 自动车钩; ~ угсрааны дүүжин боолт <铁> 自动车钩摆吊; ~ ул 汽车轮胎; ~ хусуур 自动平地机; ~ хувьсгуур <电> 自耦变压器; ~ хуягт батальон <军> 汽车装甲营; ~ буудлагын дивиз 摩托化步兵师; ~ хуягт танкийн техник 汽车装甲车坦克技术; ~ хэрэгсэл 自动元件; ~ чарга 自动雪橇; ~ чиргүүл 汽车拖车; ~ чирэгч 汽车牵引机; ~ штурман 自动领航员; ~ механизмын анги <军> 机械化部队; ~ рот <军> 汽车连; ~ тээврийн анги <军> 汽车运输部队; ~ завод 汽车制造厂.

автобаз **ᠠᠪᠲᠤᠪᠠᠵ** [名] 汽车场, 汽车站, 汽车库.

автобатальон **ᠠᠪᠲᠤᠪᠠᠲᠠᠯᠢᠨ** [名] <军> 汽车营.

автобус **ᠠᠪᠲᠤᠪᠤᠰ** [名] 公共汽车, 大汽车: ~ аар явах 乘公共汽车走.

автогараж **ᠠᠪᠲᠤᠭᠠᠷᠠᠵ** (ᠠᠪᠲᠤ **ᠭᠠᠷᠠᠵ**) [名] 汽车库, 停车场.

автогрейдер **ᠠᠪᠲᠤᠭᠷᠡᠢᠳᠡᠷ** [名] 自动平土车.

автодрезин **ᠠᠪᠲᠤᠳᠷᠡᠰᠢᠨ** [名] 轨道车, 轨行摩托车.

автодром **ᠠᠪᠲᠤᠳᠷᠣᠮ** [名] 汽车教练场.

автожолооч **ᠠᠪᠲᠤᠵᠣᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] (机动车) 司机, 驾驶员.

автозавод **ᠠᠪᠲᠤᠵᠠᠪᠣᠳ** [名] 汽车工厂, 汽车制造厂.

автозасвар **ᠠᠪᠲᠤᠵᠠᠰᠪᠠᠷ** [名] 汽车维修; 汽车维修厂.

автокамер **ᠠᠪᠲᠤᠬᠠᠮᠡᠷ** [名] (汽车轮胎的) 内胎.

автоклав **ᠠᠪᠲᠤᠬᠤᠯᠠᠪ** [名] 压力器, 压力锅.

автол **ᠠᠪᠲᠤᠯ** [名] 汽车滑油.

автомат **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲ** [名·形] ① 自动机械; ② <军> 自动枪, 冲锋枪; ③ 自动的: ~ аппарат 自动仪器, 自动装置; ~ ачуур 自动装卸机; ~ дусаагуур 自动滴注器; ~ жигнуур 高压锅, 压热锅; ~ жолоо 自动驾驶仪; ~ залуурын систем 自动导向系统; ~ станц 自动站; ~ суурь машин 自动机床; ~ телефон 自动电话; ~ телефон станц 自动电话局; ~ удирдлагын систем 自动控制系统; ~ хөөргийн станц 自动水泵站; ~ хүн 机器人, 机械人; ~ төхөөрөмж 自动化设备; ~ тогтолцоо 自动系统, ~ зүй 自动学, 自动力学; ~ унтраагуур 自动开关; ~ шугам 自动线, 自动化作业线; ~ зэвсэг 自动武器; ~ ын ээлж 自动枪点射; ~ дохио 自动信号, ~ зогсоолго 自动停车装置; ~ тормоз 自动制动器; ~ угсраа 自动挂钩; ~ буу <军> 自动枪, 冲锋枪.

автоматжилт **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠵᠢᠯᠢᠲ** [名] 自动化, 自动化流程: тээвэр холбооны ажиллагаанд иж бүрэн механикжилт, ~ ын туршлагыг нэвтрүүлэх 在交通运输和邮电事业中推广一整套机械化、自动化的经验.

автоматжих **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠵᠢᠬᠢ** [动] 自动化.

автоматжуулалт **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠢᠲ** [名] 自动化: ~ ын хэмжээ 自动化程度.

автоматжуулах **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] автоматжих 的使动态.

автоматик **ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠢᠬ** [名] 自动化技术, 自动机械, 自动装置: ~ удирдлага 自动化管理.

- автоматлах** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠯᠠᠬ* [动] 采用自动化, 实现自动化。
- автоматч** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠴ* [名] ① 自动机械工人; ② (军) 自动枪手, 冲锋枪手。
- автоматчилах** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 自动化。
- автоматчилуулах** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] автоматчилах 的使动态。
- автоматчилцаах** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠰᠠᠬ* [动] автоматчилах 的众动态。
- автоматчин** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠲᠤᠴᠢᠨ* [名] 参见 **автоматч**。
- автомашин** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨ* (*ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨ*) [名] 汽车, 机动车: ~ мотоциклийн клуб 汽车—摩托车俱乐部; ~ гарааш 汽车库; ~ы даац 卡车载重量; ~ы албан татвар 汽车税; ~аар тээвэрлэх 汽车运输; ~ы замын хураамж 养路费。
- автомашинжих** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨᠵᠢᠬ* [动] 实行汽车化。
- автомашинжуулалт** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠠᠲ* [名] 汽车化。
- автомеханик** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨᠵᠢᠬ* [名] 自动力学。
- автомеханикч** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠰᠢᠨᠵᠢᠬᠴ* [名] 自动机械专家, 自动机械师, 自动机械工人。
- автомобиль** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠪᠢᠯ* [名] 汽车: **автомобилийн спорт** <体> 汽车运动; **автомобилийн уралдаан** 汽车赛。
- автомобильч** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠪᠢᠯᠴ* [名] 汽车竞赛者。
- автомоторс** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠲᠣᠷᠰ* [名] 内燃机车, 轻油车: ~ тэрэг 内燃机车。
- автономи** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤ* [名] 自治, 自治权, 自主: ~йн үе 自治时期。
- автономизм** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠵᠢᠮ* [名] 自治主义。
- автономит** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠵᠢᠮ* [形] 自治的: ~ засаг 自治政府; ~ улс 自治国; ~ муж自治省, 自治州, ~ тойрог 自治区。
- автосамосвал** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠰᠠᠮᠣᠰᠠᠮᠤᠪᠠᠯ* [名] 自卸卡车。
- авторф** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠷᠮ* [形] 自养的: ~ ургамалших 自养植物。
- автоцестирн** *ᠠᠪᠲᠤᠮᠠᠮᠤᠴᠢᠳᠢᠷᠢᠨ* [名] 油槽汽车。

- автоштурман** *ᠠᠪᠲᠤᠰᠢᠲᠤᠷᠮᠠᠨ* [名] 自动领航仪; 自动测量仪。
- автрах** *ᠠᠪᠲᠤᠷᠠᠬ* [动] ① 被拿走, 冲走; ② 被征服, 遭到失败; ③ 精疲力竭, 困顿。
- авуулах** *ᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① авах 的使动态; ② 赊(购)。
- авуур** *ᠠᠪᠤᠭᠤᠷ* [名] ① 感受器, 接收器: цусны ~ 抽水器; хөдөлгөөн ~ 运动器; ② 起子, (摄影)机: бөглөө ~ 起子; кино ~ 摄影机; зураг ~ 照相机。
- авуурьд** *ᠠᠪᠤᠭᠤᠷᠢᠳ* [副] 参见 **авирд**。
- авуштай** *ᠠᠪᠤᠭᠤᠰᠠᠢ* [形] 值得采取的, 值得吸取的: дорвитой арга хэмжээ ~ байна 值得采取有效措施。
- авхаалж** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵ* [名] 灵敏, 机灵; 敏感; 聪颖: ~ сэргэлэн 聪明, 机敏。
- авхаалжгүй** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠭᠦᠢ* [形] 不机灵的, 不聪明的, 无睿智的, 很笨的。
- авхаалжилаг** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭ* [形] 参见 **авхаалжтай**。
- авхаалжлах** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① 表现行动灵活, 变聪敏, 变机灵; ② 显得好学。
- авхаалжтай** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠢ* [形] 伶俐的, 机灵的, 聪敏的; 接受能力强的: ~ сурагч 聪敏的学生。
- авхаалжтайхан** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] авхаалжтай 的小称; 较伶俐的, 较聪明的。
- авхай** *ᠠᠪᠬᠠᠢ* [名] (称呼名门贵族之女) 小姐, 女士: ~н ааш 小姐脾气。
- авхайтан** *ᠠᠪᠬᠠᠢᠲᠠᠨ* [名] 女士, 夫人。
- авхуулах** *ᠠᠪᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① авах 的使动态: тарга ~ (牧) 抓膘; арга хэмжээ ~ (人) 采取措施; ② 意同 **автах**; ③ 换母畜哺乳幼畜: хурга ~ 换母羊哺乳羊羔。
- авц** *ᠠᠪᠴ* [名] ① 参见 **авцаа I、II**; ② (猎狗的) 猎物本领: ~ сайтай нохой 善于抓捕猎物的狗。
- авцаа** *ᠠᠪᠴᠠᠭ* I [名] 连贯; 联结, 关联。
- авцаа** *ᠠᠪᠴᠠᠭ* II [名] (放出的) 债, 债务; 债权: ~ны хүн 债主。
- авцаатай** *ᠠᠪᠴᠠᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] 有债权的。

авцалдаа **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭ** [名]连贯, 联络, 联系, 关联; 适合, 适应; 严谨的结构。

авцалдаагүй **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]不连贯的, 不协调的, 不一致的, 互不关联的, 没有联系的, 不适合的: ~ яриа 无伦次的活。

авцалдаат **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠲ** [形]参见 авцалдаатай: ~ хуулбарлал 印片。

авцалдаатай **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]连贯的, 相适应的, 结构严谨的。

авцалдангүй **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠳᠠᠨᠭᠡᠢ** [形]紧凑的, 严谨的; 连贯的, 前后呼应的。

авцалдах **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠬ** [动]①适合, 协调, 贯通: ~ сан хавтга (ᠰᠤ) 连晶面; ~ н орших 相互依存; ②互相关联, 互相适应: хоорондоо ~ 相互适应, 相互协调; 相关链接; 互相争吵。

авцалдуулах **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动](юг-юг-тай) авцалдах 的使动态; 使互相适应, 联结, 使联系: онолыг практиктай ~ 理论联系实际, 理论与实践相结合; ~ арга 接触方法。

авцалдчих **ᠠᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动]авцалдах 的完成体。

авцах **ᠠᠪᠴᠢᠬ** [动]适合, 协调; 联系, 连贯。

авцахгүй **ᠠᠪᠴᠢᠬᠡᠭᠡᠢ** [形]不合适的, 不连贯的, 不协调的。

авцгаах **ᠠᠪᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]①авах 的众动态: ~ бичиг 领取单 ②贪污; 受贿。

авцгай **ᠠᠪᠴᠢᠭᠠᠢ** [名]耙齿。

авцгүй **ᠠᠪᠴᠢᠭᠡᠢ** [形]①不连贯的, 无联系的; 不恰当的, 不合适的; ②无债权的。

авч **ᠠᠪᠴ** [连]参见 боловч。

авчилт **ᠠᠪᠴᠢᠯᠲ** [名]抽缩, 收缩, 萎缩, 缩小。

авчимтгай **ᠠᠪᠴᠢᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]易收缩的, 好抽缩的: ~ чанар 收缩性。

авчимхай **ᠠᠪᠴᠢᠮᠲᠠᠬᠠᠢ** [形]参见 авчимтгай。

авчин **ᠠᠪᠴᠢᠨ** [名]猎人, 围猎者。

авчирцгаах **ᠠᠪᠴᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]авчирах 的众动态。

авчих **ᠠᠪᠴᠢᠬ** I [动]收缩; 变稠, 变干。

авчих **ᠠᠪᠴᠢᠬ** II [动]拿跑, 拿走, 拿去: хулгай ~ лаа 小偷拿跑了。

авчмал **ᠠᠪᠴᠢᠮᠠᠯ** [形]收缩的, 萎缩的, 变小的。

авчралцах **ᠠᠪᠴᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]авчрах 的共动态。

авчрах **ᠠᠪᠴᠢᠷᠠᠬ** [动]拿来, 带来, 送来; 运来: худалдаж авсан юмаа гэртээ ~ 把买到的东西带回家来; ~ бараа 进口货。

авчуулах **ᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]авчрах 的使动态。

авчтай **ᠠᠪᠴᠢᠲᠠᠢ** [形]①善于抓捕的; ②能跑的; 善于赶路的; ③装得多的。

авчуу **ᠠᠪᠴᠢᠭᠤ** [形]狭窄的: ~ газар 狭窄地带; ◇ ~ тавчуу 狭窄的; 紧迫的。

авчуулах **ᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动]авчих I 的使动态。

авчуулах **ᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动]авчих II 的使动态。

авчхах **ᠠᠪᠴᠢᠬᠠᠬ** [动](易)抽缩, (好)萎缩。

авшгүй **ᠠᠪᠰᠢᠭᠡᠢ** [形]要不得的, 不可取的, 不像样的。

авьз **ᠠᠪᠶᠵ** [名]<天>牛宿(二十八宿之一, 玄武第二宿)。

авьсан **ᠠᠪᠶᠰᠠᠨ** [名]嫂子; 妯娌: ~ ажин 妯娌。

авьяас **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰ** [名]天资, 天性, 才能, 天才: ~ чадавр 才能, 才干; ~ билэг, 天才, 天资, 智慧。

авьяасархаг **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]天资好的, 才能高的; 好显示才华的, 爱炫耀才能的。

авьяасархах **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]显示才华, 炫耀才能。

авьяасархуу **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]参见 авьяасархаг。

авьяасгүй **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠢᠭᠡᠢ** [形]无才能的, 低能的。

авьяасжих **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠢᠵᠢᠬ** [动]天资增长, 才能增长。

авьяаслаг **ᠠᠪᠶᠠᠶᠠᠰᠢᠯᠠᠭ** [形]天才的, 有天资的, 有才干的, 有才能的。

авьяслах **ᠠᠪᠶ᠋ᠠᠰᠯᠠᠬ** [动]表现天才,表现才能,发挥才干。

авьястай **ᠠᠪᠶ᠋ᠠᠰᠲᠠᠢ** [形]有天才的,有天资的,有天赋的;有才能的,善于作…的。

авьястайвтар **ᠠᠪᠶ᠋ᠠᠰᠲᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]较有才华的,较有才干的。

авьястан **ᠠᠪᠶ᠋ᠠᠰᠲᠠᠨ** [名]天才,禀赋优异的人;睿智者。

аг **ᠠᠭ** I [形]紧紧的;狭窄的: ~ барих (鞋)挤脚,(衣服)过紧;抓紧,挤紧; ~ барилдах ①变硬,变坚实;变稠,凝聚; ②紧紧相抱,拥抱。

аг **ᠠᠭ** II 见 ~ чиг 杳无音讯,无声无息; ~ ийн ёс 神秘主义。

аг **ᠠᠭ** III [名]麻子,麻点,痘痕。

аг **ᠠᠭ** IV [形]白色的: ~ цагаан 白色的。

ага **ᠠᠭᠠ** [名]①〈天〉星座; ②麸皮。

агаа **ᠠᠭᠠᠠ** [名]①仁兄,兄长; ②〈陈〉夫人。

агаад **ᠠᠭᠠᠠᠳ** [连]参见 бөгөөд。

агааль **ᠠᠭᠠᠠᠯᠢ** I [名]风俗习惯,风气,习气。

агааль **ᠠᠭᠠᠠᠯᠢ** II [形]慢的,缓慢的,慢性的: ~ хүн 慢性子的人; ~ яваарай 慢走,慢慢走吧。

агаар **ᠠᠭᠠᠠᠷ** [名]①空气;大气,气氛: цэвэр ~ 清爽的空气; цаг ~ 天气,气象; ус ~ шиг чухал 像水和空气那样重要; ②空间,天空,航空: огторгуйн ~ 天空,宇宙空间; ~ бүрхэвч 大气层; ~ аас сэргийлэн хамгаалах〈军〉防空; ~ ын байдал 天气,气候; ~ ын даралт 气压; ~ ын байлдаан 空战; ~ ын хил 领空; ~ ын бааз 航空基地; ~ ын мэдээ 无线电报; ~ ын мэдээ нэвтрүүлэх ① 拍发无线电报; ② 进行无线电广播; ~ ын онгоц 飞艇,飞船; ~ ын цэрэг 空军; ~ ын шуудан 空邮; ~ ын зам 航路,航线; ~ ~ ангийн пуужин 空对空型火箭; ~ айдас 高空恐怖; ~ бичээс 高空图解; ~ газар ангийн пуужин 空对地型火箭; ~ газар маягийн пуужин 空对地火箭; ~ тэнгэр 天空; ~ мандал 大气层,空气圈; ~ дамжуулах зам〈解〉呼吸道; ~ залгих 吞气症; ~

зураглал 航空摄影; ~ ионжих 高空离子化; ~ мандал дахь гэрлийн долгио 大气层光波; ~ мандлыг бохирдуулах 大气污染; ~ мандлын долгиол 天电扰乱; ~ мандлын тэртээх огторгуй 大气圈外空间; ~ мандалын цэнэг 大气放电; ~ нараар эмчлэх 日光空气疗法; ~ судлал 高空气象学; ~ сэлбүүр 风巷,风道; ~ сэлбэгч 风扇; ~ хувиралцахын судлал 空气动力学; ~ хэмжүүр 气体计; ~ цэвэрлүүр 旋风除尘器; ~ цэвэрлэх төхөөрөмж 通风装置; ~ шилжих 平流; ~ шингэн 空气稀薄; ~ шингдэх 吸收空气; ~ ын бай 空中目标; ~ ын боомт 航空港; ~ ын буудал 航空站; ~ ын гол шугам 航空干线; ~ ын бөмбөг 航空炸弹; ~ ын буух цэргийн анги 空军陆战队,空降部队; ~ ын буух цэрэг 空降兵; ~ ын бүрмэл утас 架空电缆; ~ ын бэхэлт 空中堡垒; ~ ын гимнастик 空中体操,空中飞人; ~ ын дайн 空战; ~ ын дайралт 空袭; ~ ын дамжуулга 空气传递; ~ ын даралтын хий талбай 气压场; ~ ын десант 空军陆战队,空降兵; ~ ын десантын эсрэг сургууль 反空降演习; ~ ын довтлооо 空袭; ~ ын довтолгооноос хамгаалах 防空; ~ ын довтолгооны жолоогүй хэрэглүүр 无人驾驶空袭飞行器; ~ ын доод давхраа 低层大气; ~ ын долгио 气浪; ~ ын ёслол жагсаал 空军检阅; ~ ын зенитч 高射炮手; ~ ын зураг 航空照相,航空照片; ~ ын зураг зүй 航空制图学; ~ ын зургийн аппарат 航空摄影机; ~ ын зургийн хальс 航空软片; ~ механик 空气力学; ~ ын нислэг сансрын огторгуйг шинжлэн судлах 航行和宇宙航行研究; ~ ын нойт 空气湿度; ~ ын нөөлөг 空气对流; ~ ын орчил 大气环流; ~ ын сонсгол зүй 大气声学; ~ ын сорил 空中试验; ~ ын сэргийлэлт 空防; ~ ын тагнуул 空中侦察; ~ ын тамир 空中技巧运动; ~ ын таталган зам 空中铁索道; ~ ын телефон 无线电话; ~ ын температура 空气温度; ~ ын тоос 大气尘埃; ~ ын

төмөр зам 高架铁路; ~ын тундас 大气降水, 降雨量; ~ын түгшүүр 空袭警报; ~ын тээврийн шугам 空运航线; ~ын тээвэр 航空运输; ~ын угаал 空气浴; ~ын урсац 大气流; ~ын ус 天水; ~ын уудам 领空; ~ын уут 气囊; ~ын үзэгдэл 大气现象; ~ын үнэмлэхүй чийг 空气绝对湿度; ~ын халдвар 空气传染; ~ын халуун хүйтэн 气温; ~ын хамгаалалт 空中保护伞; ~ын хараа зүй 大气光学; ~ын харилцаа 航空交通; ~ын хий 空气, 大气; ~ын хий шахуур 空气压缩机; ~ын хийн даралт 气压; ~ын химийн бөмбөг 航空化学炸弹; ~ын хорго 空气室; ~ын хугарал 大气折射; ~ын хүйтрэлт 霜冻; ~ын цагийн байдал 大气情况, 空中情况; ~ын цахилгаан 天电, 大气电; ~ын цэргийн бааз 空军基地; ~ын цэргийн флот 飞行队; ~ын цэргийн хүч 空军; ~ын чийг 大气水分; ~ын чийгшил 空气湿度; ~ын шинжилгээний бөмбөг 观测气球; ~ын шугам 架空线; ~ын эгнээ 大气棒; ~ын эмчилгээ 空气疗法, 大气疗法; ~ын эсэргүүцэн хамгаалах 空防, 对空防御; ~ын даатгал 航空保险; ~ын харилцааны дагавар хуудас 空运提货单; ~аас буух цэрэг 航空陆战队; ~аас довтлох 空袭; ~аас боловсруулах (农) 空中耕作; ~аар бүртгэх 气压伤; ~аас зураг авах 空中摄影; ~аас үүсэлтэй халдвар 空气传染; ~аас сэргийлэн хамгаалах отряд 防空部队; ~аас эсэргүүцэн хамгаалах 防空; ~аар бөглөөтөх (医) 空气栓塞; ~аар дэгдэх 浮空飞行; ~аар замнах ухаан 空中领航学; ~аар татсан бүрмэл утсан шугам 架空电缆线路; ~аар төлөгдөх (医) 气肿; ~аар шинжлэх 空间探索; ~т атом дэлбэрэх 空中原子爆炸; ~т амьдрал 需氧气生活; ~т амьсгал 有氧呼吸; ~т ноёрхох 制空权; ~т тогтогч 高空气球; ●本质, 内心: сэтгэлийн ~ 内心深处.

агааравч **ᠠᠭᠠᠷᠠᠪᠴ** [名] 气窗, 百叶窗.

агаарах **ᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 簇拥, 聚集: олон хүн ~ж байна 这里聚集了许多人; ② 吵闹, 放肆, 愈演愈烈; ◇ ~ **гагаарах** 闹翻天, 愈演愈烈, 闹无谓纠纷.

агааргүй **ᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢ** [形] ① 无空气, 真空; ② (生) 乏氧的, 厌氧的, 乏氧生活的, 嫌气的: ~ урвал 乏氧反应; ~ үжил 乏氧变质; ~ амьдрал 乏氧生活, 厌氧生活; ~ явц 绝氧过程, 嫌气过程.

агааргүйдэх **ᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 乏氧, 厌氧: ~ үхшил 厌氧性坏疽.

агааргүйдүүлэх **ᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] агааргүйдэх的使动态.

агааргүйтэн **ᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢᠲᠡᠨ** [名] (生) 嫌氧生物, 厌氧菌: ~тэй эслэдэх 乏氧化.

агааржилт **ᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠯᠲ** [名] 通风, 换气, 空气流通.

агааржих **ᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 通气, 空气流动, 通风.

агааржуулалт **ᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠯᠲ** [名] агааржуулах的名词.

агааржуулах **ᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] 使通风, 鼓风, 通气: ~ төхөөрөмж 通风设备; ~ үйл 通风机能.

агааржуулга **ᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠭ** [名] 参见 агааржуулалт.

агаарлуулга **ᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠦᠯᠠᠭ** [名] 参见 агааржуулалт.

агаармаг **ᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] 参见 аармаг.

агаарсаг **ᠠᠭᠠᠷᠰᠠᠭ** [形] (生) 好气性的, 需气性的: ~ микроб 好气性微生物; ~ бактери 需气菌.

агаартан **ᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠨ** [名] (生) 需气生物, 需氧生物, 需气菌: агаартны халдвар 需气菌感染.

агаарцаг **ᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭ** [名] 参见 аарц.

агааршил **ᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠯ** [名] 大气压.

агаахай **ᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] (动) 蜘蛛.

агава **ᠠᠭᠠᠪᠠ** [名] (植) 龙舌兰, 龙舌草.

агадах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 缩坐, 缩成一团.

агалиг **ᠠᠭᠠᠯᠢᠭ** 见 ~ алим (植) 沙果.

- агам **ᠠᠭᠠᠮ** [名]〈动〉飞龙。
- агар **ᠠᠭᠠᠷ** [名]〈植〉①沉香；②柏；③芦荟：
～ овог 柏科。
- агармаг **ᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭ** [名]体形俊美的马，骏马。
- агаруу **ᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤ** I [名]大木桶。
- агаруу **ᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤ** II [名]〈植〉芦荟属：～ын ханд 芦荟酊；～ хандмал 芦荟浸膏。
- агас **ᠠᠭᠠᠰ** [名]〈陈〉阿嘎斯(对夫人的尊称)。
- агах **ᠠᠭᠠᠬ** [动]①变干，干涸，枯萎；②疲倦，疲劳。
- агач **ᠠᠭᠠᠴ** 见～ тахиа 〈动〉糠鸡，劣种鸡。
- агвуусваа **ᠠᠭᠪᠤᠭᠤᠰᠤᠪᠠᠭᠠ** [名]〈植〉那核婆。
- агдага **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠ** 见～ хийх 矮小的东西不断动作，摇摇晃晃。
- агдагар **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形]见 агдгар.
- агдагналзах **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 агдагнах.
- агдагнах **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]①参见 агдага；②哈哈大笑。
- агдайлгах **ᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]агдайх 的使动态。
- агдайх **ᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠬ** [动]缩短，收缩；变矮小。
- агдалзах **ᠠᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]①(昆虫等)一缩一伸，蠕动；②矮小东西时时动作。
- агдам **ᠠᠭᠳᠠᠮ** [形]①忠实可靠的；②强壮的，坚强有力的。
- агдар **ᠠᠭᠳᠠᠷ** [名]〈植〉萝蒂属。
- агдаргана **ᠠᠭᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉百合花。
- агдас **ᠠᠭᠳᠠᠰ** 见～ хийх 参见 агдалзах.
- агдасхийх **ᠠᠭᠳᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]①(吃惊、挨冻、疼痛时)突然哆嗦；②(行走的马)猛地停住。
- агдгалзах **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]①(昆虫)蠕动；②参见 агдалзах。
- агдганах **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 агдгалзах。
- агдгар **ᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形]短的；矮个子的；蜷缩着身子的。
- агдлах **ᠠᠭᠳᠠᠯᠠᠬ** I [动]强制，强押(人)；～н хүлэх 捆绑；～н хорих 强押(人)。

- агдлах **ᠠᠭᠳᠠᠯᠠᠬ** II [动]①摆空架子，逞强，虚张声势；②拿不动，吃不消。
- агдлуулах **ᠠᠭᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** I [动]агдлах I 的使动态。
- агдлуулах **ᠠᠭᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** II [动]агдлах II 的使动态。
- агдуун **ᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠨ** [形]高大的；相当好的。
- агент **ᠠᠭᠢᠨᠲᠡᠭᠦᠨ** [名]①代理人，代办人，经纪人：худалдааны～代理商；经纪人；②奸细，间谍，侦探；③走狗，爪牙。
- агентлаг **ᠠᠭᠢᠨᠲᠡᠭᠦᠨᠯᠠᠭ** [名]①代办处，办事处；②通讯社：монголын цахилгаан мэдээний～蒙古通讯社，蒙通社；мэдээлэх～通讯社。
- агзага **ᠠᠭᠵᠠᠭᠠ** 见～ хийх 参见 агзалзах。
- агзайлгах **ᠠᠭᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]агзайх 的使动态。
- агзайх **ᠠᠭᠵᠠᠶᠢᠬ** [动]〈冻得〉蜷缩，发冷，打寒颤：миний бие～ж байна 我身子冷得打颤。
- агзалзах **ᠠᠭᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]〈矮小东西〉时时动作，频频移动，蠕动。
- агзам **ᠠᠭᠵᠠᠮ** [名]墩子箭。
- агзамлах **ᠠᠭᠵᠠᠮᠠᠬ** [动]用墩子箭射击。
- агзас **ᠠᠭᠵᠠᠰ** 见～ 不断抽动；一伸一缩。
- агзасхийх **ᠠᠭᠵᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]突然哆嗦，猛地抽搐。
- агзганах **ᠠᠭᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 агзалзах。
- агзгануулах **ᠠᠭᠵᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动]агзганах 的使动态。
- агзгар **ᠠᠭᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]短的，矮个子的；矮胖的，矮矮的。
- агилаг **ᠠᠭᠢᠯᠠᠭ** [名]〈植〉参见 агалиг。
- агилуулах **ᠠᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]到有野艾的牧场去放牧。
- агирам **ᠠᠭᠢᠷᠠᠮ** [形]冻得硬邦邦的，冻得坚硬的；牢固的。
- агирах **ᠠᠭᠢᠷᠠᠬ** [动]冻坚硬；变牢固：～н хөлдөх 冻坚硬。

агируу **ᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠤ** [形]坚硬的, 牢固的, 结实的。

агируудах **ᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动]变坚硬, 变牢固。

агируулах **ᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]агирах的使动态。

агируун **ᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠨ** [形]参见 агируу。

агирхай **ᠠᠭᠢᠷᠬᠠᠢ** [形]易变干的, 易凝固的。

агих **ᠠᠭᠢᠬᠢ** [动](冰冻得)凸起来。

аглаг **ᠠᠭᠯᠠᠭ** [形]①偏僻的, 孤寂的; 荒僻的; ②遥远的; 人迹罕至的; ~ газар 远方; 偏僻的地方; ~ хол 遥远的; ~ ой 野林, 莽林; ◇ ~ ийн дууч шувуу <动> 噪柳莺。

аглага **ᠠᠭᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]亲族关系远的; 远亲。

аглагалах **ᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]亲族关系疏远。

аглагач **ᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠴᠢ** [名]住在荒僻之地的人, 隐居者, 隐士。

аглагших **ᠠᠭᠯᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动]亲族关系变远, 成远亲。

агалагдах **ᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]显得偏僻, 变得遥远。

аглагдуу **ᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形]较偏僻的, 较远的。

аглаглах **ᠠᠭᠯᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]去偏僻的地方, 去遥远的地方。

аглагч **ᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠴᠢ** [名](宗)修道士; ◇ ~ ха-раалж <动>大鹑。

агли **ᠠᠭᠯᠢ** [名](植)树瘤, 树疖。

аглиудах **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动]变浓密, 变稠密, 变稠。

аглиун **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠨ** [形]浓密的, 稠密的, 稠的。

аглиушил **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠰᠢᠮᠢ** [名]黏度, 黏性。

аглиурах **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动]密集, 挤紧, 紧凑起来, 变稠, 变浓密。

аглиусах **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠰᠠᠬᠤ** [动]变得更稠密, 变得更紧凑。

аглиусуулах **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]аглиусах的使动态。

аглуун **ᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠨ** [形]见 аглиун。

аглуусах **ᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠬᠤ** [动]变稠密, 浓度高起

来。

аглуухан **ᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]аглуу的小称; 稍浓的, 稍稠的。

аглюкон **ᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠨᠭᠣᠨ** [名](化)甌之非酯部, 配基。

агнагдах **ᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]агнах的被动态。

агнагч **ᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠴᠢ** [名]猎手, 狩猎人。

агналт **ᠠᠭᠨᠠᠯᠲᠤ** [名]参见 агналт。

агвалга **ᠠᠭᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]参见 агналт。

агналт **ᠠᠭᠨᠠᠯᠲᠤ** [名]打猎, 狩猎。

агнамтгай **ᠠᠭᠨᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形]好打猎的, 善打猎的。

агнах **ᠠᠭᠨᠠᠬᠤ** [动]①打猎, 狩猎; 钓鱼: ан ~ 打猎, 狩猎; ②吹毛求疵, 挑毛病。

агнацгаах **ᠠᠭᠨᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动]агнах的众动态。

агностицизм **ᠠᠭᠨᠠᠭᠰᠢᠳᠢᠴᠢᠵᠢᠮ** [名](哲)不可知论。

агнуулах **ᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]агнах的使动态。

агнуур **ᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]打猎, 狩猎: ~ ын хууль <法>狩猎法规。

агнуурчин **ᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷᠴᠢᠨ** [名]猎人, 狩猎者。

агнуурь **ᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷᠢ** [名]狩猎地点, 猎场。

агран **ᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠷ** [名]参见 агрон。

агрегат **ᠠᠭᠢᠷᠭᠡᠭᠠᠲᠤ** [名]联合机, 联动机, 组机。

агримба **ᠠᠭᠢᠷᠢᠮᠪᠠ** [名](宗)佛教的一种职称。

агробиолог **ᠠᠭᠢᠷᠢᠮᠣᠯᠣᠭ** [名]农业生物学。

агрон **ᠠᠭᠢᠷᠠᠨ** [名](植)茵陈。

агроном(и) **ᠠᠭᠢᠷᠠᠨᠠᠮ** [名]农业学, 农艺, 种植法。

агрономч **ᠠᠭᠢᠷᠠᠨᠠᠮᠴᠢ** [名]农学家, 农艺师。

агротехник **ᠠᠭᠢᠷᠠᠲᠡᠬᠢᠨᠢᠴᠢ** [名]农业技术, 农艺: ~ ийн цогцолбор 农艺综合体。

агротехникч **ᠠᠭᠢᠷᠠᠲᠡᠬᠢᠨᠢᠴᠢᠴᠢ** [名]农业技术人员。

агрохими **ᠠᠭᠢᠷᠠᠬᠢᠮᠢ** [名]农业化学。

агруу **ᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠤ** [名](植)沉香。

агсаа **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** [名]小布袋, 小口袋。

- агсаах **ᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** I [动] агсах 的使动态。
- агсаах **ᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** II [动] агсах II 的使动态。
- агсага **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** [名] I 手袋, 箭袋。
- агсага **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** [名] II 疲劳。
- агсагадах **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 紧紧收缩起来。
- агсагдаа **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠ** [名] 见 агсгадаа。
- агсагнагч **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠴᠢ** [名] 恶棍, 暴徒。
- агсагнах **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 агсамнах。
- агсалдаа **ᠠᠭᠰᠠᠯᠳᠠᠭᠠ** [名] 参见 туслалцаа。
- агсам **ᠠᠭᠰᠠᠮᠤ** [形] ① 发酒疯的; 狂暴的; 暴烈的: ~ хүн 狂暴的人; ~ тавих 发酒疯; (马) 狂跑; ② 爱跑的, 好狂奔的; 疾驰的, 捷足的: ~ морь 爱跑的马; 快马; ~ машин 飞奔的汽车, 疾驰的汽车, 快车。
- агсамлах **ᠠᠭᠰᠠᠮᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 撒酒风, 恶性发作, 无理取闹。
- агсамнах **ᠠᠭᠰᠠᠮᠤᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 发酒疯; 狂暴; 使性子; (马) 淘气; ② (马) 急驰。
- агсамнуулах **ᠠᠭᠰᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] агсамнах 的使动态。
- агсамхан **ᠠᠭᠰᠠᠮᠤᠬᠠᠨ** [形] агсам 的小称; 较烈性的, 较暴躁的: эцэнхивтэр боловч ~ зантай морь 别看这匹马很瘦, 习性却比较暴躁。
- агсан **ᠠᠭᠰᠠᠨ** I [形] 参见 агсам。
- агсан **ᠠᠭᠰᠠᠨ** II [形] ① 过去的, 曾经的, 前任的, 原先的 (同 байсан): сумын дарга ~ 曾任县长的; ② 已故的, 死去的。
- агсан **ᠠᠭᠰᠠᠨ** III [名] <陈> 债, 高利贷: ~ авах 借高利贷; 借债; ~ өгөх 放债; 放高利贷; ~ өгөгч 放债者, 放高利贷者。
- агсан **ᠠᠭᠰᠠᠨ** IV 见 ~ ~ алхах 一颠一颠地走, 一耸一耸地走。
- агсарга **ᠠᠭᠰᠠᠷᠭᠠ** [名] <陈> (弓、剑等的) 带子, 佩带, 鞋带。
- агсаргах **ᠠᠭᠰᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** I [动] агсрах I 的使动态。
- агсаргах **ᠠᠭᠰᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** II [动] агсрах II 的使动态。

- агсархах **ᠠᠭᠰᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] 参见 агсамнах。
- агсархийлэх **ᠠᠭᠰᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠢᠬᠡ** [动] агсрах I 的多次体; 参见 агсчих。
- агсах **ᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** I [动] ① 举起, 翘起, 抬起; 振奋, 鼓起: сүүл ~ ① 翘尾巴; ② 自大, 目中无人; ③ 佩带箭和箭筒: саадаг хороомсгоо ~ 佩上箭和箭筒。
- агсах **ᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** II [动] 气势汹汹, 张牙舞爪。
- агсацгаах **ᠠᠭᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] агсах I 的众动态。
- агсацгаах **ᠠᠭᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] агсах II 的众动态。
- агсга **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** I [名] (因骑马或重体力劳动而) 疲乏, 疲倦, 疲惫不堪; 酸痛。
- агсга **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** II [名] (一种挂在腰部的) 箭筒。
- агсгадаа **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠ** [名] 参见 агсга。
- агсгадах **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] (因骑马或繁重的体力劳动而) 感到疲倦, 疲乏, 无力; 酸痛。
- агсгадуулах **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] агсгадах 的使动态。
- агсганах **ᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 агсамнах。
- агсрагадах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 感到疲倦, 全身乏力: эрдэмтэн багш нарын сургаалыг санахад агсрагадсан биеийн алжаас дорхноо тайлагдав 想起恩师的教导, 疲倦的身心顿感舒畅。
- агсралцах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** I [动] агсрах I 的共动态。
- агсралцах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** II [动] агсрах II 的共动态。
- агсрах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** I [动] 参见 агсамнах。
- агсрах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** II [动] 退职, 去职, 辞职。
- агсруулах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] агсрах I 的使动态。
- агсруулах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] агсрах II 的使动态。
- агсуулах **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] агсах I 的使动态。
- агсуулах **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] агсах II 的使动态。
- агсуурга **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠ** [名] 箭袋: сумны ~ 箭

袋。

агсчих **ᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] агсрах I 的多次体。

агт (ан) **ᠠᠭᠲᠠ** I [名] ① 骗马; 快马: ~ морь 骗马; 快马, 骏马; ◇ ~ алдвал барьж болдог, ам алдвал барьж болдоггүй 一言既出, 驷马难追; ② 马群; цэргийн ~ 军马; 骑兵队; ~ ны даамал 牧马人的首领; ~ ын хашаа 马厩; ③ 被阉割的: ~ мэгж 被阉割的母猪。

агт **ᠠᠭᠲᠠ** II 见 ~ араа (或 агтраа) 智牙, 智齿。

агт **ᠠᠭᠲᠠ** III [名] 鞍辔。

агтаалах **ᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] (伸开双臂) 挡门: үүд бүү агтаал 不要用双臂挡住门。

агтавч **ᠠᠭᠲᠠᠪᠴᠢ** [名] (马鞍、马嚼子等的) 垂饰, 缨络。

агталцгаах **ᠠᠭᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] агтлах 的众动态。

агтач **ᠠᠭᠲᠠᠴᠢ** [名] 参见 агтчин。

агтлагдах **ᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] агтлах 的被动态。

агтлагдах **ᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] агтлах 的共动态。

агтлах **ᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 阉割, 骗, 去睾丸: адуу ~ 骗马; ② 劊猪。

агтлуулах **ᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] агтлах 的使动态。

агтраа **ᠠᠭᠲᠠᠷᠠᠠ** [名] 参见 агт II。

агтчид **ᠠᠭᠲᠠᠴᠢᠳᠢ** [名] (陈) 马夫, 马童。

агтчин **ᠠᠭᠲᠠᠴᠢᠨ** [名] 马群牧人, 牧马人。

агуй **ᠠᠭᠤᠢ** [名] 山洞, 地洞, 地窖: ~ н хуйрмаг 洞穴角砾岩; ◇ ~ их ятга (乐) 瑟。

агулиун **ᠠᠭᠤᠯᠢᠭᠤᠨ** [名] 黏性, 黏度: ~ хэмжүүр 黏度计。

агуу **ᠠᠭᠤᠤ** [形·副] ① 伟大的; 巨大的, 庞大的: ~ их 伟大的, 巨大的; ~ их удирдагч 伟大的领袖; ~ том 庞大的, 宏大的; ~ гадаргуу 大地貌, 大地形; ~ ихийн дон (医) 夸大狂, 夸大妄想; ② 壮

丽的, 堂皇的, 宏伟的; 宽大的; ③ 很, 十分, 甚; ④ 宽宏大量的, 仁爱的。

агууд **ᠠᠭᠤᠤᠳᠤ** [形] 巨大的, 很大的; 广阔的, 广博的, 宽敞的。

агуулагдах **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] агуулах I 的被动态。

агуулагдахуун **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠤᠨ** [名] 内容, 内涵; 里面(装或含有)的东西。

агуулагч **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] 仓库保管员。

агууламж **ᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠠᠮᠵᠢ** [名] ① 栈房, 堆栈; ② 实质, 性质; ③ (转) 水平: технолгийн ~ 工艺水平。

агуулах **ᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] ① 容纳, 盛下, 放入; 收藏: ~ газар 储藏室; 货栈; сэтгэлдээ ~ 牢记心中; ② 收容: ялтныг ~ 收容犯人。

агуулах **ᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [名] 仓库, 储藏室; 库房, 栈房: агуулхад байлгах 存入仓库; агуулхын ажиллабар (商) 转栈交易; ~ ын бүртгэл 仓库核算; ~ ын бүртгэлийн хуудас 仓库登记卡; агуулхын хангам 仓库供应; агуулахд байгаа бараа 库存商品; ~ байр 库房; ~ дахь нөөц 库存; агуулхын түрээс 仓库租借; агуулхаас олгох 从仓库发货; ~ бичиг 入库收据, 仓库收据。

агуулбар **ᠠᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷ** [名] 库房, 仓库; (语) 内容单位: ~ зүй 内容单位学; ин ~ 带菌现象。

агуулга **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 实质, 本质; ② 内容; 含量: утга ~ 内容。

агуулзуур **ᠠᠭᠤᠯᠠᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] (植) 萝摩科。

агууллага **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 内容, 成分; 保管; 目录。

агуулуулах **ᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ① агуулах I 的使动态; ② 意同 агуулагдах。

агуулцагах **ᠠᠭᠤᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] агуулах I 的众动态。

агууриг **ᠠᠭᠤᠷᠢᠭ** [名] (技) 振幅; 幅度: ~ гажиг 振幅畸变; ~ жигдлуур 振幅修正器; ~ өөрчилгөө 振幅键控; ~ өсгөх 振幅放大; ~ сэргээх 振幅再现; ~ илтгэлцуур 振幅系数; ~ мурай 振

幅曲线; ~ сульдаа 减幅; ~ тануур 限幅器; ~ уелзлийн хувиргаа 振幅频率调制.

агуурс **ᠠᠭᠤᠮᠤᠰᠤ** [名]物, 物品; 物质: эд ~ 物品; 物质.

агуусгагч **ᠠᠭᠤᠮᠤᠰᠤᠭᠠᠭ** [名]扩大器, 放大机.

агууч **ᠠᠭᠤᠮᠤᠰᠤᠴᠢ** [形]博大的, 远见卓识的; ~ эрдэмтэн 知识渊博的学者.

агч **ᠠᠭᠴᠢ** I [连]〈书〉即 байгч; 位于…的, 在…(地方)的; уулын оройд ~ гачуур 长在山峰上的松树.

агч **ᠠᠭᠴᠢ** II 见 ~ мод 〈植〉槭树.

агчаах **ᠠᠭᠴᠢᠬᠢᠬᠢ** [动]агчих 的使动态.

агчаахай **ᠠᠭᠴᠢᠬᠢᠬᠢ** [名]〈植〉白鲜属.

агчил **ᠠᠭᠴᠢᠮᠢ** [名]收缩, 抽缩; 痉挛: агчлаас шээс алдах 痉挛性尿闭; ~ эмэг хам хөдлөл 病理性联带运动.

агчилт **ᠠᠭᠴᠢᠮᠢᠲᠤ** [名]参见 агчил: ~ аас баас хатах 〈医〉痉挛性便秘.

агчих **ᠠᠭᠴᠢᠬᠢ** [动]收缩, 缩短, 变短, 缩水, 缩小: эрээн даавуу угаахад агчдаг 花布洗涤时要缩短; ~ саа 〈医〉痉挛性麻木.

агчмал **ᠠᠭᠴᠢᠮᠠᠯ** [形]干缩的, 抽缩的: ~ атираа 压缩褶皱.

агчуулах **ᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动]参见 агчаах.

агчнийл **ᠠᠭᠴᠢᠮᠢᠯ** [名]压缩性.

агшаагуур **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠮᠤᠰᠤᠭᠤᠷ** [名]抽缩器, 压缩机.

агшаалгах **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠢᠯᠠᠬᠢ** [动]агшаах 的使动态.

агшаалт **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠢᠯᠠᠲᠤ** [名]抽缩, 痉挛; 抽缩性.

агшаамал **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠢᠮᠠᠯ** [形]①稠的, 干的: ~ будаа 干饭; ②收缩的, 缩小的, 缩短的.

агшаах **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠢᠬᠢ** [动]агших 的使动态: будаа ~ 煮稠饭; ~ сан будаа 干饭.

агшаачих **ᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠭᠢᠬᠢ** [动]агшаах 的多次体.

агшилт **ᠠᠭᠰᠢᠬᠢᠯᠤᠲᠤ** [名]①稠, 干, 浓; ②收缩, 抽缩; 缩水率: ~ хонхойлт 收缩; 凹陷; ~ бүдүүн гэдэстэс 痉挛性结肠炎.

агшилттай **ᠠᠭᠰᠢᠬᠢᠯᠤᠲᠤᠭᠠᠢ** [形]收缩的, 痉挛的: нэмүү ~ хэм 〈医〉早博, 期外收缩(指心脏).

агшимтгай **ᠠᠭᠰᠢᠮᠢᠲᠤᠭᠠᠢ** [形]①易稠的, 易干的; ②易收缩的.

агшин **ᠠᠭᠰᠢᠨ** [名]瞬间, 刹那: ~ зуур дэлбэрэх мина 瞬时爆炸地雷; ~ зуурын байдал 〈语〉瞬息状态; 瞬时体.

агширга **ᠠᠭᠰᠢᠷᠭᠠ** [名]参见 агширгана.

агширгана **ᠠᠭᠰᠢᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉藜芦.

агширмал **ᠠᠭᠰᠢᠷᠮᠠᠯ** [形·名]①变浓的, 变稠的; 变干的; ②凝结的, 凝固的; ③凝结体, 凝固物; ④收缩的, 干缩的; ⑤烤干的(肉).

агших **ᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动]①变短, 收缩, 抽缩; сунаж ~ 伸缩; ②变浓, 浓起来; 变密, 变稠, 变干.

агшлага **ᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠠ** I [名]①变短, 抽缩, 收缩; ②变浓, 稠密化, 干化.

агшлага **ᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠠ** II [名]〈语〉阿格(蒙古文字母笔划名称, 即指阳性 r 字母).

агшмал **ᠠᠭᠰᠢᠮᠠᠯ** [形]①稠的, 干的; ②收缩的, 干缩的.

агшрага **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** I [名]烧焦了的食物, 焦肉, 糊饭, 锅巴.

агшрага **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** II [名]参见 агширгана.

агсрах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠢ** [动]①变干, 变稠; ②凝固; ③十分渴, 渴极了, 干渴.

агшруулах **ᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动]агсрах 的使动态.

агшуувтар **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠤᠲᠠᠷ** [形]较稠的, 较浓的, 较糯的.

агшуулах **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动]агших 的使动态.

агшуун **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠨ** [形]①稠的, 浓稠的; 稠密的; ②干的, 干瘦的(肉): ~ цай 茶.

агшуурах **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠢ** [动]①变稠, 变浓; ②变干, 变干瘦.

агшуухан **ᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]较稠的, 较浓的, 较糯的.

агь **ᠠᠭᠢ** I [名]〈植〉野艾, 小白蒿.

агь **ᠠᠭᠢ** II [名]〈陈〉公子, 少爷.

агь ᠠᠭᠢ III [副]很, 最, 非常: ~ хатуу 坚硬, 很硬.

ад ᠠᠳᠠ [名·形] ①恶魔, 魔鬼, 鬼怪: ~ зэтгэр 鬼怪, 恶鬼; ~ нөхцөх 着魔, 发狂, 胡叫; ~ болох 被人讨厌; ~ үзэх 讨厌, 厌烦, 厌恶; ②(小孩的)机灵, 狡黠: ~ тай хүүхэд 机灵的小孩; ③与众不同的, 歪邪的: ~ тай хашгирах 怪叫.

адаар ᠠᠳᠠᠭᠠᠷ [名]参见 адайр.

адаарлах ᠠᠳᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬᠤ [动]参见 адайрлах.

адавш ᠠᠳᠠᠪᠰᠢ [副]确实, 果真.

адаг ᠠᠳᠠᠭ [名] ①尽头, 末尾: эхнээсээ аваад адгаа хүртэл 自始至终, 从头到尾; ~ сүүлд нь 最终, 最后; ②下游, 河口: голын ~ 河之下游, 河口; адгийн сав газар 下游; адгийн судал 臀脉; ~ чулуулаг од <天> 北天星座, 仙女座; адгийн 最后的, 最坏的, 最劣的; адгийн муу 最坏的; хүний ~ 人中渣滓; юмны ~ 最坏的东西; ~ т 起码, 最少, 至少; адгийн наад зах нь 起码, 至少.

адаглаад ᠠᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠳᠠ [副]最低地, 最低限度, 至少, 起码.

адаглах ᠠᠳᠠᠭᠯᠠᠬᠤ [动]居于下游, 居于末尾, 落在最后.

адазавр ᠠᠳᠠᠵᠠᠪᠦᠷ [名]〈动〉(食肉类)恐龙.

адайр ᠠᠳᠠᠶᠢᠷ I [名]草褥子(用芦苇或稻草做的), 细木帘子.

адайр ᠠᠳᠠᠶᠢᠷ II [形] ①任性的; 古怪的, 怪癖的; 不合群的: ~ зан 古怪的脾气; ②不协调的, 不友好的, 不和睦的.

адайр ᠠᠳᠠᠶᠢᠷ III [名]简陋的住所, 茅屋, 草棚: малын ~ 简陋的棚圈.

адайрлах ᠠᠳᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬᠤ I [动] ①盖牲畜棚; ②敷衍, 搪塞, 混日子: амь ~ 混日子, 糊口度日.

адайрлах ᠠᠳᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬᠤ II [动] ①逞性, 犯古怪脾气, 不合群; ②互相倾轧, 勾心斗角; 闹别扭.

адайрлуулах ᠠᠳᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] адайрлах I、II 的使动态.

адал ᠠᠳᠠᠯ [形]狂暴的, 发狂的, 暴怒的, 野

蛮的; 冒险的: ~ балмад бодлого 冒险政策; ~ балмад хэрэг 冒险事业; ~ явдалт кино 侦探片; 惊险片; ~ явдалт уран зохиол ~ 侦探小说, 惊险小说; ~ явдалын хэнээтэн 冒险家, 冒险主义者.

адам ᠠᠳᠠᠮ [形] ①慌慌张张的, 匆匆忙忙的; ②灵便的, 轻快的(马).

адамбал ᠠᠳᠠᠮᠪᠠᠯ [名]〈植〉余甘子, 油柑.

адамин ᠠᠳᠠᠮᠢᠨ [名]〈矿〉水砷锌矿.

адамнт ᠠᠳᠠᠮᠢᠨᠲᠤ [名]〈矿〉参见 адамин.

адамнах ᠠᠳᠠᠮᠨᠠᠬᠤ [动] ①慌慌张张, 匆匆忙忙; ②(马)轻快, 灵便.

адамист ᠠᠳᠠᠮᠢᠰᠢᠲᠤ [名]〈矿〉氯化二苯胺矿; 暗绿云母.

аданга ᠠᠳᠠᠨᠭ᠎ᠠ I [形] ①活泼的, 聪敏的, 理解力强的; ②乖张的, 乖戾的.

аданга ᠠᠳᠠᠨᠭ᠎ᠠ II [名]〈动〉阿兰鸟之一种.

адангалах ᠠᠳᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬᠤ [动] ①细心考察, 探究; ②十分匆忙, 匆匆忙忙; ③乖张, 乖戾.

адангатай ᠠᠳᠠᠨᠭᠠᠲᠠᠶᠢ [形] ①活泼的, 聪敏的, 理解力强的, ③乖张的, 乖戾的.

адар ᠠᠳᠠᠷ I [名] ①天花板, 顶棚; адрын нум ①虹; ②拱门, 弓形门; ③(房顶之)望板.

адар ᠠᠳᠠᠷ II [形]怪僻的, 执拗的, 固执的, 脾气倔的: ~ зан 怪僻执拗的性情.

адаргаа ᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠭᠠ [名] ①麻烦, 复杂性; ②固执, 任性: ~ гаргах 固执, 使性子.

адарлах ᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬᠤ I [动] ①装顶板, 上天花板; ②装望板.

адарлах ᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬᠤ II [动] ①固执、执拗、任性; 发脾气; ②假装, 佯作, 作假.

адарлуулах ᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] адарлах I、II 的使动态.

адармаа ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠭᠠ [名] ③麻烦, 艰难: ~ тай зам 难走的路; ~ тай цоож 难开的锁; ②固执, 执拗, 怪僻.

адармаалах ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ [动]装假, 要滑: 执拗, 任性; 惹麻烦; адармаалаад очихгүй 假装…而不去.

адармаалуулах **ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адар-
маалах的使动态.

адармаатай **ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠠᠲᠠᠢ** [形] ①麻烦的, 艰难的;
②细心的, 仔细的, 认真的: ~ хүн
细心的人; ③执拗的, 古怪的.

адармаатах **ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠠᠲᠤᠬᠤ** [动] ①变复杂, 变得
艰难 ②变固执, 耍性子.

адармаатуулах **ᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адар-
маатах的使动态.

адарцгаах **ᠠᠳᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] адрах的众动态.

адасга **ᠠᠳᠠᠰᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 见 адсага.

адах **ᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ①(狗等)牙齿里卡进骨头;
②刺伤, 割伤, 受伤: ~ сан шарх 割伤,
刺伤.

адбиш **ᠠᠳᠪᠢᠰ** [副·形] ①真正是, 实在是; 果
真是(好); ②特别的, 无与伦比的.

адга **ᠠᠳᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 骏马, 乘骑: цэргийн ~ 军
马.

адгам **ᠠᠳᠠᠭᠠᠮ** [形] 匆忙的, 仓促的, 慌忙的.

адганах **ᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 忙碌; 忙得不可开交.

адгах **ᠠᠳᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] 急忙.

адгуу **ᠠᠳᠠᠭᠤ** [形] 慌忙的, 匆忙的.

адгуудах **ᠠᠳᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 慌忙, 匆忙.

адгуудуулах **ᠠᠳᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адгуудах
的使动态.

адгуулах **ᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 驯养(野兽).

адгуус(ан) **ᠠᠳᠠᠭᠤᠰ(ᠠᠨ)** [名] 畜生; 动物: ~ ан
амьтан 动物, 动物界; ~ ан амьтны
хүрээлэн 动物园; ~ шиг тэнэг 蠢得像
畜生; ~ амьтны ертөнц 动物界, 动物
世界.

адиабат **ᠠᠳᠢᠶᠠᠪᠠᠲ** [名] <技> 绝热线, 绝热曲
线.

адил **ᠠᠳᠢᠯ** [形] 相同的, 一样的, 完全符合
的; 相像的: ав ~ 完全一样; ~ болгох
把...与...同样看待, 使一致, 使之一样;
~ утгатай үг, утга ~ үг <语> 同义词;
~ шууд 近于一致; ~ агуургийн шугам
等振幅, ~ бус хэлбэр 不同形式,
形态不均; ~ дулаан 等温; ~ дуудла-
гатай үг 同音异义词; ~ нийт өнгөтэй

хальс 等全色胶片; ~ соронзон шугам
等磁线; ~ тосоц 异丁烷; ~ төрлийн
бүлэг 同源群; ~ төсийн холбомж 类
似联想; ~ үзэгдэл 等物现象; ~ ха-
луун газар 等地温; ~ хугалах зээр-
рэнхий 单向折光盘; ~ хэмжүүр 等轴
状; ~ цахилгаантай цэг 等电点; ~
шугам 等值线; ~ эрхтэй зарчим 对等
原则; ~ зай 相等距离; ~ биш зай 不
等距离.

адилавар **ᠠᠳᠢᠯᠠᠪᠠᠷ** [形] 较相似的, 类似
的, 较相像的, 相近的.

адилдах **ᠠᠳᠢᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 变相似, 变得相同.

адилдуулах **ᠠᠳᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адилдах的使
动态.

адилдуухан **ᠠᠳᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠠᠨ** [形] 类似的, 相似
的.

адилслал **ᠠᠳᠢᠯᠰᠯᠠᠯ** [名] 同一性.

адилсах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠠᠬᠤ** [动] 变相同, 变相似, 成
为类似的.

адилсуулах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 адил-
суулах.

адилсуулах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адилсах的使
动态.

адилтах **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 адилсах.

адилтгал **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 比较, 比拟, 比喻,
对照: ~ ын зөвшөөх зэрэг <语> 比级原
级; ~ н тэгшитгэлийн хууль <理> 等热
定律.

адилтгам **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠮ** [名] 参见 адилтгал.

адилтгах **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] (хэнийг- юуг;
хэнтэй, юутай) ①比较, 比拟: ~ зэр-
рэг <语> 比较级; ~ үйлдэхүүн 可比产
品; ~ н харьцуулсан үнэ 可比价格;
②视作相同的, 同样看待, 相提并论.

адилтгачих **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠴᠢᠬᠤ** [动] адилтгах 的
完成体.

адилтгашгүй **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠢ** [形] 无可比拟的,
无以伦比的, 无法比较的.

адилтгуулах **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] адилтгах
的使动态.

адилтгуур **ᠠᠳᠢᠯᠲᠠᠭᠤᠷ** [名] 比较器, 比长仪.

адилхан **ᠠᠳᠢᠯᠬᠠᠨ** [形]相同的,相像的,一模一样的: ~ хувааж авцгаах 平均分配。
адилцаа **ᠠᠳᠢᠯᠴᠠᠭ** [名]平均,均匀性。
адилцал **ᠠᠳᠢᠯᠴᠠᠯ** [名]相同,相似,相等,均等。
адилцах **ᠠᠳᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动]参见 адилших。
адилшаал **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠭᠠᠯ** [名]相同,等量;同一性,恒等性;恒等式。
адилшаалгах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠭᠠᠯᠭᠢᠬᠤ** [动]адилшаах的使动态。
адилшаах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠭᠢᠬᠤ** [动](хэнийг-юуг; хэнтэй, юутай) ①相比较,相比拟; ②相提并论,同样看待。
адилшиг **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠭ** [形]相近的,相似的,相像的。
адилших **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠬᠤ** [动]变一致,变相像。
адилшуулах **ᠠᠳᠢᠯᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адилших的使动态。
адис **ᠠᠳᠢᠰ** [名]〈宗〉①天福,祝福: ~ авах 求福,祈福; ~ тавих 赐福,赐灵丹; ②灵丹妙药: ~ ажис 灵丹妙药。
адислал **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠯ** [名]祝福,赐灵丹妙药。
адислах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠬᠤ** [动]祝福;赐福,降福;行摩顶礼。
адислуулах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠬᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адислах的使动态。
адистай **ᠠᠳᠢᠰᠲᠠᠢ** [形]有天福的,有祝福的。
адистах **ᠠᠳᠢᠰᠲᠠᠬᠤ** [动]参见 адистидлах。
адистид **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠳ** [名]参见 адистит。
адистидлал **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠳᠯᠠᠯ** [名]祝福,赐福;尊崇,献祭,祷告。
адистидлах **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠳᠠᠬᠤ** [动]赐福,降福;献祭,视为神圣,奉为圣明。
адистит **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠲ** [名]①赏赐,施舍,拯救,祝福,保佑; ②〈天〉星座: ~ тавцан 狮宫之星座。
адиститлах **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠲᠠᠬᠤ** [动]①赏赐,施舍;救助;降福,赐福; ②〈宗〉念咒。
адистуулах **ᠠᠳᠢᠰᠲᠢᠲᠠᠬᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адистах的使动态。

адиур **ᠠᠳᠢᠭᠦᠷ** [形]脾气不好的,脾气古怪的。
адлагдах **ᠠᠳᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]адлах的被动态。
адлах **ᠠᠳᠯᠠᠬᠤ** [动]①着魔;发狂; ②暴怒,狂暴。
адмирал **ᠠᠳᠮᠢᠷᠠᠯ** [名]〈军〉海军上将;海军将官,舰队司令: ~ онгоц 旗舰。
адраа **ᠠᠳᠷᠠᠭ** [名]参见 адармаа。
адраатай **ᠠᠳᠷᠠᠭᠲᠠᠢ** I [形]很能伪装的,很会装模作样的,善装假的,很狡猾的;很固执的,任性的。
адраатай **ᠠᠳᠷᠠᠭᠲᠠᠢ** II [形]麻面的,有波状粗纹的。
адраах **ᠠᠳᠷᠠᠭᠬᠤ** [动]①变麻烦,变复杂; ②变固执,使性子。
адрашил **ᠠᠳᠷᠠᠰᠢᠯ** [名]粗糙,粗糙性。
адраамтгай **ᠠᠳᠷᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]①善伪装的,会装假的; ②执拗的,别扭的。
адрах **ᠠᠳᠷᠠᠬᠤ** [动]伪装,装假,佯装,耍滑。
адrenalин **ᠠᠳᠷᠢᠨᠠᠯᠢᠨ** [名]肾上腺素,副肾素: ~ ын сорли 肾上腺素试验; ~ чигийн даавар 肾上腺激素。
адрес **ᠠᠳᠷᠢᠰ** [名]通讯地址,地址。
адресалцгаах **ᠠᠳᠷᠢᠰᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动]адреслах的众动态。
адреслах **ᠠᠳᠷᠢᠰᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]写通讯地址。
адреслуулах **ᠠᠳᠷᠢᠰᠠᠯᠠᠬᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адреслах的使动态。
адруу **ᠠᠳᠷᠠᠭᠤ** [形]凹凸不平的,粗糙的;不光滑的: ~ будруу 高低不平的,粗糙不平的,不光滑的。
адруулах **ᠠᠳᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адрах的使动态。
адруутах **ᠠᠳᠷᠠᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动]变得凹凸不平,变得粗糙不平。
адсага **ᠠᠳᠰᠠᠭᠠ** [名]①生皮革(瘦死的牲畜或幼畜的皮),干瘦皮子,劣质皮; ②(转)瘦马,弩马;病夫子; ③(转)任性的脾气,坏脾气。
адтай **ᠠᠳᠲᠠᠢ** I [形]①聪明的,聪敏的,伶俐的; ②危险的,冒险的: ~ явдал 冒险行为。

адтай **ᠠᠳᠲᠠᠢ** II [副]拼命地, 一个劲地, 加紧地; ~ шаардах 一个劲地催促, 纠缠不休.

адуляр **ᠠᠳᠤᠯᠠᠷ** [名]〈矿〉冰长石.

адуу(н) **ᠠᠳᠤᠭᠤ** [名]①马群; 畜群; ~н сүрэг 马群; ~ мал 牲畜; ②马匹, 马; ~ны мах 马肉; ~ны хүн 牧马人; ~манах 看马; ~үржүүлэг 饲马业, 育马业; ~үржүүлэх сангийн аж ахуй 国营养马场; ~н шээсний хүчил 马尿酸; ~ны аж ахуй 养马业; ~ны толгой 〈牧〉马群的领头马; ~ны хүж хорхой 马蛔虫; ~ны хялгасан хорхой 马蛻虫 ◇ ~ны уруул 〈植〉蓝刺头属; ~н чулуу 大石, 巨石.

адуужих **ᠠᠳᠤᠭᠤᠵᠢᠬᠡ** [动]繁殖马群, 繁殖马匹.

адуужигнаах **ᠠᠳᠤᠭᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]адуужих的众动态.

адуужуулах **ᠠᠳᠤᠭᠤᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адуужих的使动态.

адуулах **ᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动]адах的使动态; 刺, 切割; 伤害.

адуулах **ᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动]牧马; 放牧, 放牲口.

адуулуулах **ᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]адуулах II的使动态.

адуус **ᠠᠳᠤᠭᠤᠰ** [名]见 адгуус.

адуусан **ᠠᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠨ** [名]参见 адуус: ~амьтны сэтгэхүйн үр үүсвэр 动物的思维素质; ~ны мэдрэлийн тогтолцоо 动物神经系统.

адууч(ни) **ᠠᠳᠤᠭᠤᠴᠢ** [名]牧马人; 饲马员; ◇ ~чөгчөөхой [动]穗聘.

адъюкт **ᠠᠳᠢᠶᠠᠭᠦᠭᠲᠤ** [名]①高等军事学校研究生; ②副职.

адъюктур **ᠠᠳᠢᠶᠠᠭᠦᠭᠲᠤᠷ** [名]高等军事学校研究生班.

адютант **ᠠᠳᠢᠶᠠᠭᠦᠲᠠᠨᠲᠤ** [名]〈军〉①副官; ②(大队等的)参谋(官).

адья **ᠠᠳᠢᠶᠠ** [名]星期日, 礼拜日.

аж **ᠠᠵᠢ** I [名]生活, 生存; 经济; 生产活动:

~ амьдрал 生活, 生存; ~ ах 生活, 生存; 有, 存在; ~ ахуй ①经济; ②企业; 行业; 设施; ~ ахуйн байгууллага, ~ ахуйн газар 企业; 设施; ~ ахуйн булан 作坊; нийгэм ~ ахуй 社会设施; ~ ахуйн гэрээ 经济协定; 企业合同; цэргийн ~ ахуй 军事设施; ~ ахуйн салаа 〈军〉后勤排; ~ ахуйн тооцоо 经济核算; ~ ахуйч ①经济的, 管理事务的; ②经济工作者; ~ ахуйч биш ①不经济的, 非实用的; ②懒散的; ~ байдал 日常生活, 生活状况; ~ ахуйн амьдрал 经济生活; ~ ахуйн анги 经济部门; ~ ахуйн ашиг 经济利益; ~ ахуйн ажиллагаа 经济活动; ~ ахуйн бүртгэл 经济统计; ~ ахуйн дадлага 经济实践; ~ ахуйн дарга ①〈军〉司务长; ②企业经理; ~ ахуйн батлага 经济担保; ~ ахуйн зүй ёсны хууль 经济自然规律; ~ ахуйн манаач 经济警察; ~ ахуйн нэгдлүүд 经济联合公司; ~ ахуйн нэгж 经济单位; ~ ахуйн тогтоц 经济结构; ~ ахуйн тогтолцоо 经济体系; ~ ахуйн дорвиллог чанар 经济集约性; ~ ахуйн төлөвлөгөө 经济计划; ~ ахуйн төсөв 经济预算; ~ ахуйн цогц 经济机体; ~ ахуйн цогцолбор 经济综合体; ~ ахуйн механизм 经济机制; ~ ахуйн өгөөж 经济效益; ~ ахуйн хөгжил 经济发展; ~ ахуйн хууль 经济法则; ~ ахуйн хэлбэр 经济形式, 经营方式; ~ ахуйн хувиа аргацаасан хууль 自然经济规律; ~ ахуйн хэрэг 经济事务; ~ ахуйн хэмжээ 经营规模; ~ ахуйтан 经济工作者; ~ ахуйн нягтрал 经济结合; ~ ахуйн объект 经济对象; ~ ахуйн эргэлт 经济变革; ~ ахуйн эд хогшил 营业用具; ~ ахуйн тооцоог нэвтрүүлэх 实行经济核算制; ~ ахуйн гэрээг цуцлах 取消经济合同; ~ ахуйн төлөвлөгөөний зохицуулалт 经济计划的协调; ~ ахуйн харилцааны интернационалчлал 经济生活国际化; ~ ахуйг сэргээн босгох 恢复经济; ~ ахуйг эрхлэх арга 企业经营方法; ~ ахуйг эрхлэх хэлбэр 企业经营方

式; ~ ахуйг байгуулах 建设经济, 振兴经济; ~ байдлын төвшин 福利水平; ~ байдлын өсөлт 福利的增长; ~ байдлын эдийн засаг 福利经济; ~ байдлын хөмрөг 福利基金; ~ байдлын заншсан үг 日用词; ~ байдлын зураг 风俗画, 写实画; ~ байдлын яриа 日常会话, 生活会话; ~ байдлын хэл шинжлэл 应用语言学; ~ судалгаа 应用研究; ~ сэтгэл судлал 实用心理学; ~ урлаг 实用艺术; ~ төрөл 生活, 生活水平; ~ төрөх ёс 生活方式; ~ төрөхтэй ①有保障的; ②生活富裕的; ~ төрөх 生活, 生存; ~ үйлдвэр 工业; ~ үйлдвэрийн комбинат 工业联合制造厂, 联合企业, 联合工厂; ~ үйлдвэржүүлэлт, ~ үйлдвэржүүлэх 工作化; ~ үйлдвэрийг дайчлах 工业动员; ~ үйлдвэрийг цэрэгжүүлэх 工业军事化; ~ үйлдвэрийн ашиг 工业利润; ~ үйлдвэрийн бааз 工业基地; ~ үйлдвэрийн банк 工业银行; ~ үйлдвэрийн байрлуулалт 工业布局; ~ үйлдвэрийн бараа 工业品; ~ үйлдвэрийн барилга 工业建筑; ~ үйлдвэрийн бүртгэл зүй 工业统计学; ~ үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн 工业品; 工业产品; ~ үйлдвэрийн зураг 工业地图; ~ үйлдвэрийн комбинат 工业联合企业; ~ үйлдвэрийн капитал 产业资本; ~ үйлдвэрийн нийт үйлдэхүүн 工业总产值; ~ үйлдвэрийн олзворлох салбар 采掘工业部门; ~ үйлдвэрийн район 工业区; ~ үйлдвэрийн үйлдвэрлэх нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 工业总产量; ~ үйлдвэрийн орон 工业国; ~ үйлдвэрийн сэргээн босголт 工业恢复; ~ үйлдвэрийн толгой этгээд 工业大王; ~ үйлдвэрийн онц эрх 工业垄断; ~ үйлдвэрийн төв 工业中心; ~ үйлдвэрийн түүхий эдийн бааз 工业原料基地; ~ үйлдвэрийн жагсаалт 工业生产指标; ~ үйлдвэрийн үйлдэхүүн 生产产品; ~ үйлдвэрийн хаягдал 工业废料; ~ үйлдвэрийн хямрал 工业危机; ~ үйлдвэрийн бэлтгэл арми 产业后备

军; ~ үйлдвэрийн эргэлт 工业革命; ~ үйлдвэрийн капиталын эргэлт 工业资本周转金; ~ үйлдвэрийн техник 工业技术; ~ үйлдвэрийн чадамж 工业潜力; ~ үйлдвэрийн цогцолбор 工业综合体; ~ үйлдвэрийн эдийн засаг 工业经济.

аж ʼᠠᠵᠢ Ⅱ (残缺动词)同 ажээ, байжээ.

ажаа ʼᠠᠵᠠᠠ [名] ①爸爸, 父亲(喇嘛用语);

②对同族长辈的尊称; ③参见 аажий.

ажаам ʼᠠᠵᠠᠮᠠᠮᠤ [感]见 ажаамуу.

ажаамуу ʼᠠᠵᠠᠮᠠᠮᠤᠮᠤ [感](表示请示、乞求):

уучлах ~ 请饶恕吧.

ажаарах ʼᠠᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠬᠤ [动]〈陈〉①监督, 监视;

②谨慎, 担心, 提防.

ажваас ʼᠠᠵᠢᠪᠠᠰ [副]据…来看; 据…观察.

ажгар ʼᠠᠵᠢᠭᠠᠷ [形]见 ажгир.

ажгир ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠷ [形]①波浪式的, 卷曲的: ~

бужгар 卷曲的; ②不平滑的, 粗糙的.

ажгуу ʼᠠᠵᠢᠭᠤᠮᠤ [感]〈书〉哦, 啊; нийм ~ 原来如此啊!.

ажиг ʼᠠᠵᠢᠭᠢ I [名]①注目, 注意; ②注视; 疑心, 怀疑: ~ авах 注意; 怀疑; ◇ ~ авахуулахгүй 不明显的, 不引起怀疑的, 不引人注目的.

ажиг ʼᠠᠵᠢᠭᠢ II [名]消息, 声息: ~ сураг 消息; ~ чимээ 声息.

ажигана ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠ [名]〈植〉繁缕属.

ажиггүй ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠮᠤ [形]①缺乏注意的, 不注意的; 满不在乎的, 轻视的; ②不疑心的, 不怀疑的.

ажиггүйдэх ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠮᠤᠳᠠᠬᠤ [动]忽视, 轻视.

ажиггүйтэх ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠮᠤᠲᠡᠬᠤ [动]不留心, 忽视, 不在乎.

ажигдах ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ [动]ажих的被动态.

ажиглаа ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠ [名]观测.

ажиглаач (ид) ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠴᠢ [名]观察家: га-даадын ~ 外国观察家.

ажиглагдах ʼᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ [动]ажиглах的被动态.

ажиглагдашгүй *ажиглагдашгүй* [形]不可观测的, 无法观察的.

ажиглагч *ажиглагч* [名]观察员; 观察哨; 监视人; 监视哨.

ажиглагчид *ажиглагчид* [名]ажиглагч的复数.

ажиглазнах *ажиглазнах* [动]ажиглах的短暂体.

ажиглал *ажиглал* [名]①监视, 观察; ②留意, 留心.

ажиглалт *ажиглалт* [名]观测, 观察; 探讨: ~ын нэгж 观察单位; ~анкетын арга 通讯法; ~ын объект 观察对象.

ажиглалцах *ажиглалцах* [动]ажиглах的共动态.

ажигламж *ажигламж* [名]观感, 观赏.

ажигламтгай *ажигламтгай* [形]①细心的, 好留意的, ②善于观察的.

ажигламхай *ажигламхай* [形]参见 ажигламтгай.

ажиглангуй *ажиглангуй* [形]①细心的, 好留意的; ②善观察的.

ажиглах *ажиглах* [动]①注视, 观察; 监视: ~ж харах 注视; 监视; ~ж авах 监视, 看出; ~арга 观察法; ~пост 观察哨, 监视所; ~цамхаг 瞭望塔; ~н хянах 观察, 监督; ②留心, 留意.

ажиглахуй *ажиглахуй* [名]观察, 观测.

ажиглацгаах *ажиглацгаах* [动]ажиглах的众动态.

ажиглуулах *ажиглуулах* [动]ажиглах的使动态.

ажиглуур *ажиглуур* [名]观察器, 观测仪.

ажигвай *ажигвай* [名](捕兽用的)一种铁子.

ажигтай *ажигтай* [形]①机敏的, 明察的; ②多疑的.

ажигч *ажигч* [名·形]①善于观察的人; ②眼力敏锐的, 有洞察力的.

ажигъяан *ажигъяан* [感]见 ~бажигъяан 啧啧赞叹, 赞赏不已: ~яасан сайхан юм бэ? 哎呀, 太美了.

ажил *ажил* [名]工作, 劳动, 事情, 活计, 活: ~хөдөлмөр 工作, 活计, 劳动; гэрийн ~ 家务事; ~давхцах 工作多, 工作成堆; ~өгөгч 雇主, 业主; бичгийн ~ 脑力劳动; хар ~ 体力劳动; 重活, 粗活; ~д авах 录用; ажлаас халах 复员; 辞职; ажлын өдөр 工作日; ~хаях 罢工; 丢下工作; ~д орох 上班; 开始工作; ~тарах 下班, 收工; ~үзүүлэлт 工作指标; ~хаягчдын хороо 罢工委员会; ~хийх 工作, 干活; ~хийх чадвар 劳动能力, 工作能力; ажлын хөлс 工资; ~явдал 事情; ~ахуй 职业; ~төрөл 工作; ~мэрэгжил, ~мэрэгшил 专业, 专业技术; ~мэргэшлийн баримжаа 实际工作技能; ~хэрэгч 实事求是, 切实; ~санаатай боогдол 怠工; ~таслах 旷工; ~үйлдэл 工作, 活动; ~үйлсийн байгүүллага 事业单位; ~хийх чадвар 工作能力; ~явууллага 工作, 业务, 活动; ~эрхлэх 就业; ~эрхлэмж 就业率; ~эрхэлтийн бүтэц 就业结构; ~эрхэлт зохистой байх 合理就业; ~эрхэлтийн онол 就业论; ~саатууллага 误工, 怠工; ~хавсрах 兼职; ~хэргийн эрх ашиг 事业权益; ~хэргийн харилцаа 事务关系; ~хэргийн идэвх 工作积极性; 经营兴趣; ~хэргийн хамтын ажиллагаа 实业合作, 业务合作; ~хэргийн дадлага 业务实习; ажлын анги 作业班; ажлын байр 工作岗位; ажлын байрыг төрөлжүүлэх 工作岗位专业化; ажлын бодит цаг 实际工作时间; ажлын бус цаг 业余时间; ажлын бус өдөр 非工作日; ажлын бүлэг 工作组; ажлын бүртгэл 工牌, 考勤牌; ажлын горим 工作制度; ажлын гүйцэтгэл 派工单; ажлын дадал 工作技能, 操作技能; ажлын дөр 工作要领; ажлын заавар 工作指令, 工作须知; ажлын зураг 工作蓝图, 施工图; ажлын мал 役畜, 力畜; ажлын малын зүтгэх хүч 畜力牵引力; ажлын наряд 工作单; ажлын нэгж 功力单位; ажлын нэмүү цаг 剩余劳动时间; ажлын ороомог <电> 工作

线圈; ажлын өртөг 劳动价值; ажлын өдрийнхөлс Н 工作报酬; ажлын төсөл 施工设计; ажлын үр дүн 工作成果, 劳动成果; ажлын хуваарь 分工; ажлын хувцас 工作服, 劳动服; ажлын цаг 工时; ажлын цагийн бүртгэл 工时核算; ажлын цагийн нэгж 单位工时; ажлын цагийн үргүй зарцуулалт 无效劳动时间消耗; ~ чадвартай хүн 自立人口; ажлын цуврал 工作循环; ажлын ээлж 作业班; ажлаас хасагдах 开除, 被革职; ажлаас чөлөөтэй байх 退休; ажлаар дарах 负担工作.

ажилбар *ажилбар* [名] 参见 ажиллавар.

ажилбарлах *ажилбарлах* [动] 参见 ажиллаварлах.

ажилгүй *ажилгүй* [形] ① 不工作的; 失业的: ~ хүн 失业者; ② 闲散的, 闲息的: ~ тэнэгч 无事游荡的; 二流子, 游手好闲的人; ③ 工作不好的, 不好好工作的; 能力低的.

ажилгүйдэгсэд *ажилгүйдэгсэд* [名] 失业者, 无业者.

ажилгүйдэл *ажилгүйдэл* [名] 失业, 失业现象; 失业率: ажилгүйдлийн даатгал 失业保险.

ажилгүйдэх *ажилгүйдэх* [动] ① 失去工作; 失业; ② 闲得慌.

ажилгүйтэл *ажилгүйтэл* [名] 失业, 失业现象.

ажилгүйтэх *ажилгүйтэх* [动] ① 闲; ② 失业.

ажилгүйчүүд *ажилгүйчүүд* [名] 失业者 (复数); ~ ийн арми 失业大军; ~ ийн байнгын арми 失业常备军; ~ ийн бэлтгэл арми 失业后备军; ~ эд олгох тэтгэмж 失业救济金.

ажилдах *ажилдах* [动] 搞工作, 进行工作.

ажиллавар *ажиллавар* [名] ① 作业, 业务, 实验; үйлдвэрлэлийн механикжилтын түвшинг ажиллаваргаар тодорхойлсон байна 以实验证实了生产机械化的水平; аж ахуйн ~ 经济业务; ажиллаварын хугцаа 作业时间; ажиллаварын бүрт-

гэл дэвтэр 业务登记本; ② <医> 手术: ~ эмчилгээ 手术疗法; ~ мэс засал 手术外科; ажиллаварын бичил харуул 手术显微镜; ажиллаварын өрөө 手术室.

ажиллаварлагдах *ажиллаварлагдах* [动] ажиллаварлах 的被动态.

ажиллаварлах *ажиллаварлах* [动] ① 做作业, 进行实验; ② <医> 施行手术, 动手术, 做手术.

ажиллагаа(н) *ажиллагаа(н)* [名] 工作, 活动, 行动; 作业; 业务; 功能: үйл ~ 活动; хамтын ~ 合作, 协作; ~ ны дүн 工作 (活动) 结果; ~ алдагдах 机能障碍; ~ ихдэх 机能增强, 机能亢进; ~ ны өвчин 机能性疾病; ~ ны тактикийн бэлтгэл <军> 作战战术准备; ~ ны далайц 全力以赴的战斗行动; ~ ны нягтрал байдал 战役密度; ~ ны автоматчлал 自动化效用; ~ ны хямрал 机动失调; ~ ны нэгдэл 活动统一; ~ ны хүрээ 业务范围; ~ ны данс 业务账户; ~ ны санаа сэтгэл 活动动机.

ажиллагаат *ажиллагаат* [形] 工作的, 活动的, 作业的: ~ давхарга 活动层.

ажиллагсад *ажиллагсад* [名] 工作者, 工作人员, 劳动者.

ажиллагч *ажиллагч* [名] 活动者, 工作者.

ажиллагчид *ажиллагчид* [名] ажиллагч 的复数.

ажиллалцах *ажиллалцах* [动] ажиллах 的共动态.

ажиллархаг *ажиллархаг* [形] 工作好的, 善工作的, 能干的.

ажиллархах *ажиллархах* [形] 夸耀自己能干的, (为工作) 感到自豪的.

ажиллархуу *ажиллархуу* [形] 参见 ажиллархаг.

ажиллах *ажиллах* [动] ① 工作, 劳动: ~ нас 劳动年龄; ~ бэлтгэл хүчин 后备劳动力; ~ район 活动区域; ~ норм 工作量, 工作定额; ~ хүчин ① 劳动力; ② 工作能力; ~ хүчний нөөц 劳动资源; ~ хүчний өртгийн хууль 劳动价值规律; ~ хүчний үнэ 劳动力价值; ~

хүчний хөлс 劳动报酬; ~ хүчнийг нөхөнүйлдвэрлэх 劳动力的再生产; ~ хүчнийг хөлслөх 雇用劳动力; ~ хүчээ худалдах 出卖劳动力; ~ ын хамтаар суралцах 半工半读; ~ снаар нь хөле олгох 按劳付酬; ~ газар 工作地点; чи хаа ~ ж байна? 你在哪儿工作? ~ чадвар 工作能力; дэлгүүр ~ ж эхэллээ 商店开始营业了; машин сайн ~ ж байна 机器运转正常; ② (хэнтэй-юутай) 做...的工作, 对...进行工作; хүнтэй ~ 做人的工作; шинэ байлдагчидтай ~ 对新战士做工作; эмэгтэйчүүдтэй ~ 做妇女工作; ③ 活动; авто клуб ирээд ~ ж байна (流动) 汽车俱乐部来到之后正进行活动.

ажиллацгаах **ᠠᠵᠢᠯᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ажиллах 的众动态.

ажиллачих **ᠠᠵᠢᠯᠢᠯᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] ажиллах 的完成体.

ажиллуулах **ᠠᠵᠢᠯᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ажиллах 的使动态: ~ гүйдэл (电) 动作电流; ~ автоматчлал (技) 操纵自动化.

ажилсаг **ᠠᠵᠢᠯᠢᠰᠠᠭ** [形] 勤劳的, 劳动好的: ~ чанар 认真性, 刻苦性, 勤奋性.

ажилсах **ᠠᠵᠢᠯᠢᠰᠢᠬᠤ** [动] 变勤劳, 表现得勤劳, 劳动好.

ажилт **ᠠᠵᠢᠯᠢᠲᠤ** [形] 参见 ажилтай.

ажилтай **ᠠᠵᠢᠯᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 有工作的; 做工作的; ② 劳动好的, 勤劳的.

ажилтан **ᠠᠵᠢᠯᠢᠲᠠᠨ** [名] 工作人员, 职员, 工作者: улс төрийн ~ 政治工作人员.

ажилч **ᠠᠵᠢᠯᠢᠴᠢ** [名·形] ① 做工的人, 做活的人; ② 勤劳的, 勤奋的.

ажилчид **ᠠᠵᠢᠯᠢᠴᠢᠳᠢ** [名] ажилчин 的复数; 工人们, 职工们: ажилчдын ажил хаялт 工人罢工; ажилчдын тэмцлээс урвагч 工贼; ажилчдын хүчнийг оновчтой ашиглах 劳动力的合理使用.

ажилчин **ᠠᠵᠢᠯᠢᠴᠢᠨ** [名] 工人: ~ ангийн нэгдэл 工人阶级的统一; ~ ангийн диктатур 工人阶级专政; ~ зөгий 工蜂; ~ тариачны холбоо 工农联盟; ~ хөлслөх 雇用工人; ажилчны орон

сууц 工人住宅; ажилчны сургууль 工人学校; ажилчны суурин 工人新村; ажилчны хөмрөг 工人基金; ажилчны цалин 工人工资; ажилчны язгууртан 工人贵族; ажилчны хангамж 工人生活用品供应; ~ албан хаагчдын төсөв 职工预算; ажилчны хууль тогтоомж 劳工法; заводын ~ 工厂工人, 产业工人; эмэгтэй ~ 女工; ~ анги 工人阶级; ажилчны нам 工人党; ажилчны хөдөлгөөн 工人运动; хар ~ 苦力.

ажин **ᠠᠵᠢᠨ** I [名] 妯娌, 妯娌关系.

ажин **ᠠᠵᠢᠨ** II 见 ~ түжин 静悄悄的, 无声无息的.

ажиндар **ᠠᠵᠢᠨᠳᠠᠷ** [名] (动) 阿兰雀.

ажир **ᠠᠵᠢᠷ** 见 ~ нугас (动) 水葫芦(鸭名).

ажирдаггүй **ᠠᠵᠢᠷᠳᠠᠭᠭᠡᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠦᠢ** [形] 参见 ажрахгүй; чийгэнд ~ 不怕潮湿的, 抗湿的.

ажих **ᠠᠵᠢᠬᠢ** [动] 参见 ажиглах; ① 注视, 观察; 监视: ~ өнцөг 视界角; ② 留心, 留意.

ажигцаах **ᠠᠵᠢᠭᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ажих 的众动态.

ажнай **ᠠᠵᠢᠨᠠᠢ** [名] 骏马, 极好的马, 名贵的马.

ажрай **ᠠᠵᠢᠷᠠᠢ** [名] (神话中的) 媒人, 旅行者.

ажрах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] (敬) 走, 坐, 起; 居留, 逗留, 下榻.

ажрахгүй **ᠠᠵᠢᠷᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠦᠢ** [形·动] (юунд) 耐...的, 抗...的; 不顾忌...的, 对...不在乎的: халуунд ч ~, хүйтэнд ч ~ 既能耐热又能抗寒的; (敬) 不来, 不去, 不下榻.

ажруулах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ажрах 的使动态.

ажтай **ᠠᠵᠢᠲᠠᠢ** [形] 勤劳的, 勤勉的: ~ хүмүүс 勤劳的人们.

ажуу **ᠠᠵᠢᠭᠤ** [动] 参见 ажээ.

ажуулах **ᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① ажих 的使动态; ② 意同 ажигдах.

ажъяамуу **ᠠᠵᠢᠶᠠᠮᠤᠭᠤ** [感] 见 ажаамуу.

ажээ **ᠠᠵᠢᠡ** [动] 参见 байжээ.

аз **ᠠᠵ** [名] 幸运, 运气, 命运: ~ жаргал 幸福, 幸运; ~ дайрах 走运, 幸运; ~ дутах 不幸, 不走运; ~ муудах 倒霉, 不走运; ~ мэдэг 碰侥幸, 凭运气; ~ мэдсэн хэрэг 凭运气的事; ~ аа үзэх 看运气, 碰运气.

азаалай **ᠠᠵᠠᠯᠠᠢ** [名]〈植〉杜鹃花.

азад **ᠠᠵᠠᠳ** 见 ~ болох 惹人讨厌, 被人厌烦, 讨嫌.

азадлах **ᠠᠵᠠᠳᠯᠠᠬ** [动] 厌烦, 厌恶; 嫌弃.

азай **ᠠᠵᠠᠢ** 见 ~ буурал 银白色, 苍白色.

азам **ᠠᠵᠠᠮ** [感] (表示推测、猜疑的语气)…吧: ингэх ~ 可能这样吧.

азар **ᠠᠵᠠᠷ** I [名]〈宗〉大法师; 大师.

азар **ᠠᠵᠠᠷ** II 见 бузар ~ 肮脏的, 污秽的.

азар **ᠠᠵᠠᠷ** III [形] 见 ~ үхэр 头毛蓬松的牛.

азар **ᠠᠵᠠᠷ** IV [名]〈植〉沙拐枣属.

азарга **ᠠᠵᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (校正弓梢和蒙古包壁的) 矫正工具.

азаргадах **ᠠᠵᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 进行矫正, 使变直.

азарган **ᠠᠵᠠᠷᠭᠠᠨ** [名]〈植〉百合科: ~ цоор 黄精.

азаргана **ᠠᠵᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉① 海洋菜; ② 笔管菜.

азартах **ᠠᠵᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] 变肮脏; 患病: хар ~ 〈医〉患黑热病.

азгүй **ᠠᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] 不幸的, 不走运的, 倒霉的; 不顺利的.

азгүйвтэр **ᠠᠵᠦᠭᠦᠢᠪᠲᠦᠷ** [形] 不大走运的, 较为不幸的; 不太顺利的.

азгүйдэх **ᠠᠵᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 遇到不幸, 倒大霉.

азгүйтэх **ᠠᠵᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动] 不幸, 不走运, 不成功, 不顺利.

Ази **ᠠᠵᠢ** [名] 亚细亚, 亚洲: ~ Африк 亚非; ~ йн монс 〈植〉稠李; ~ йн дурсгал цэцэг 〈植〉亚洲勿忘草; ~ йн жамъянмядаг 〈植〉亚洲金莲花; ~ йн цагмаан дэглий 〈动〉亚洲中白鹭; ~ йн дөрт нугас 〈动〉亚洲海番鸭; ~ йн эрт-

ний зулай 亚洲古陆; ~ йн спортын наадам 亚运会; ~ йн Аюулгүй Байдлын Систем 亚洲集体安全体系; ~ номхон далайн зөвлөл 亚洲太平洋地区理事会.

Азербайджан **ᠠᠵᠡᠷᠪᠠᠶᠢᠵᠠᠨ** [名] ① 阿塞拜疆; ② 阿塞拜疆人.

азид **ᠠᠵᠢᠳ** [名]〈化〉叠氮化物: ~ судасны зураг авах 〈医〉叠氮描记法.

азийнхан **ᠠᠵᠢᠶᠢᠨᠬᠠᠨ** [名] 亚洲人.

азимут **ᠠᠵᠢᠮᠤᠲ** [名] 方位(角).

азнах **ᠠᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] 略等候, 稍微等一下; 暂停; 稍犹豫一下: жаахан ~ я 我稍等一下吧.

азнацгаах **ᠠᠵᠢᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] азнах 的众动态.

азнуулах **ᠠᠵᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] азнах 的使动态.

азо **ᠠᠵᠠ** [名]〈化〉偶氮: ~ будаг 偶氮染料; ~ дөллүүр 酸性红; 偶氮玫瑰红; ~ исэлт нэгдэл 氧化偶氮化合物; ~ хослол 偶合反应; ~ час улаан 偶氮洋红.

азобензол **ᠠᠵᠠᠪᠡᠨᠵᠣᠯ** [名]〈化〉偶氮苯.

азометен **ᠠᠵᠠᠮᠡᠲᠡᠨ** [名]〈化〉亚氨基甲烷.

азорит **ᠠᠵᠠᠷᠢᠲ** [名]〈矿〉锆石.

азот **ᠠᠵᠠᠲ** [名]〈化〉氮; 氮的: ~ хүчил 〈化〉硝酸; ~ бордоо 氮肥; ~ бэхлэгч ян 固氮菌; ~ мөнгөний давс 硝酸银; ~ натрийн давс 硝酸钠; ~ хүчлийн суурьт висмут 碱式硝酸铋; ~ хүчлийн аммони шүвээс 亚硝酸铵; ~ хүчлийн усан шохой 钙硝石; ~ хэмжүүр 氮素计; ~ шингээгч ян 氮化细菌; ~ этилийн эфир 硝酸乙酯; ~ оор мэдээ алдуулах 氮麻醉.

азотжих **ᠠᠵᠠᠲᠢᠵᠢᠬ** [动] 氮化, 硝酸化: цус ~ 〈医〉氮质血症.

азотлог **ᠠᠵᠠᠲᠣᠯᠭ** [形]〈化〉含氮的, 含硝酸的.

азотлуур **ᠠᠵᠠᠲᠣᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]〈化〉氮素计, 氮量计.

азотот **ᠠᠵᠠᠲᠣᠲ** [形]〈化〉含氮的, 含有硝酸的: ~ ус 含氨水; ~ ус төрөгчийн хү-

чил 叠氮酸; ~ шавхруу 氮淬渣; ~ янлуур 固氮菌粉, 固氮菌肥料.

азоттой **ᠠᠵᠣᠲᠣᠢ** **ᠲᠣᠢ** [形]〈化〉含氮的.

азоттойвтор **ᠠᠵᠣᠲᠣᠢ** **ᠠᠵᠣᠲᠣᠢ** [形]〈化〉次硝酸的; ~ хүчил 次硝酸.

азрага (н) **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** I [名·形] ① 公马, 儿马, 牡马; ② 牡的, 公的, 雄的: ~ н тахиа 公鸡; ◇ ~ н бороо 暴雨; 雷阵雨.

азрага(н) **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** II [名] 见 азарга.

азрагадах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] (用矫正弯曲器)矫正蒙古包壁等.

азрагалагдах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] азрагалах 的被动态.

азрагалах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 圈马; ② (转)吩咐, 率领, 管辖; ③ 跋扈, 霸道.

азрагалуулах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① азрагалах 的使动态; ② 意同 азрагалагдах.

азрагаших **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠰᠢᠬ** [动] (雌性动物)发情.

азрагасах **ᠠᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠬ** [动] 母马发情.

азтай **ᠠᠵᠤᠲᠠᠢ** [形] 有运气的, 幸运的, 走运的; 顺利的, 成功的: ~ хүн 走运的人, 幸运者.

азуй **ᠠᠵᠤᠢ** [名]〈植〉烟草; 香草.

азур **ᠠᠵᠦᠷ** [名]〈化〉丙烯: 天蓝色颜料; ~ улаан ягаан 天青曙红.

азурит **ᠠᠵᠦᠷᠢᠲ** [名]〈矿〉土石青, 蓝铜矿.

ай **ᠠᠶ** I [名] ① 范畴, 分类; 方面; 种类: хэл зүйн ~〈语〉语法范畴; тоо чанарын ~ 数质量方面; ② 〈语〉词类.

ай **ᠠᠶ** II [感] 参见 аа I; ~ даа! (表示惆怅)唉! ~ хайрхан (表示惋惜、懊悔)可惜呀! ~ хөөрхий (表示爱怜)可怜哪! ~ халаг (表示遗憾)嗨! ~ лам аа (表示惊讶)唷; ~ зайлуул (表示厌恶)哎哟.

ай **ᠠᠶ** III 见 ~ түмэн 无数的, 不可胜数的, 千千万万的.

айван **ᠠᠶᠢᠪᠠᠨ** ① [名·形] 平安, 安宁, 和平; ② 平安的, 和平的: ~ тайван 平安的, 和平的.

айварлах **ᠠᠶᠢᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 胡说, 信口开

河; 饶舌; ② 借故推托, 借故逃避工作; 强词夺理.

айварлуулах **ᠠᠶᠢᠪᠠᠷᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] айварлах 的使动态.

айварч **ᠠᠶᠢᠪᠠᠷᠴ** [名] ① 空谈者, 乱谈一气者; 饶舌者; ② 强词夺理的人.

айгуус **ᠠᠶᠢᠭᠤᠰ** I [名] 稻草人, 傀儡, 假人.

айгуус **ᠠᠶᠢᠭᠤᠰ** II [名] 害怕, 恐惧.

айгуустай **ᠠᠶᠢᠭᠤᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] 令人畏惧的, 令人恐惧的.

айгуутгах **ᠠᠶᠢᠭᠤᠰᠤᠲᠠᠬ** [动] 恐吓, 吓唬.

айд **ᠠᠶᠳ** [感] (猛一惊时)哎呀: сочоод ~ гэж хашгирав 猛一惊, 喊了声“哎呀”!

айданга **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠠ** [形] 参见 айдангуй.

айдангалах **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 参见 айдангуйлах.

айдангарах **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 变得饶舌, 乱说起来; 变得贫嘴.

айдангуй **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] ① 饶舌的, 乱说的; 贫嘴的; ② 有强烈欲望的, 淫荡的, 色情的.

айдангуйлах **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 饶舌, 乱说一气; 耍贫嘴; ② 淫荡, 好色; 抱强烈欲望.

айдангуйрах **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠤᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 变得饶舌, 变得好信口胡说; 变得贫嘴; ② 变得淫荡、好色; 变得欲望强烈.

айдангуу **ᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠤᠮᠤ** [形] 参见 айдангуй.

айдар **ᠠᠶᠳᠠᠷ** [形] ① 狂暴的, 暴戾的(性格); ② 淫荡的, 腐化的.

айдарлах **ᠠᠶᠳᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 粗鲁, 狂暴; ② 淫荡, 腐化, 堕落.

айдас (ан) **ᠠᠶᠳᠠᠰ** [名] 害怕, 恐惧, 惊慌: ~ хүрэх 害怕, 畏惧; ~ хүргэх 使惊恐, 吓唬; ~ ны невроз 〈医〉惊吓性神经官能症.

айдастай **ᠠᠶᠳᠠᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] 可怕的, 令人恐惧的.

айжуу **ᠠᠶᠢᠵᠤᠮᠤ** [感] (吓唬小孩的语气词)呵! 咳呀!

айзаалах **ᠠᠶᠢᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] (粗略地)商谈一下.

айзгаалах **ᠠᠶᠢᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]发脾气,发怒;说粗话。

айзам **ᠠᠶᠢᠵᠠᠮ** I [名]①〈乐〉节拍;节奏: айзын зурвас (зураас) 节拍线,小节线; айзын угтвар 预备小节; ②〈蒙古民歌的〉旋律,长调。

айзам **ᠠᠶᠢᠵᠠᠮ** II [名]〈植〉番杏: ~ овог 番杏科。

айзамлах **ᠠᠶᠢᠵᠠᠮᠯᠠᠬᠤ** [动]按照旋律,按照节奏;拉长调(唱)。

айзамт **ᠠᠶᠢᠵᠠᠮᠲᠤ** [形]有旋律的,有节奏的,合拍的: зүрхний ~ агшил 心脏很有节奏的跳动。

айл **ᠠᠶᠢᠯ** [名]①蒙古包群; ②家庭,家族;住家;村户: ~ өрх 家户,村户; гурван ~ын орон сууц 由三户组成的房子; ~ гэр 家庭,家族; ~ гэр болох ①结婚,成家; ②举行婚礼; ~ гэр эвдрэх 离婚,断绝家庭关系; ③邻接的,邻居: ~ аймаг 邻省; ~ хөрш улс 邻国; ~ хунар ①熟人; ②和睦的家庭; ~ын хүн 邻人,邻居; манайхан ~ суудаг 我们是邻居; 我们比邻而居; ~ хөршин харилцаа 友邻关系。

айлгаач **ᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠴᠢ** [名]好吓唬人的人。

айлгамтгай **ᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]①好吓唬人的; ②好使小脾气的,好撒娇的。

айлгамхай **ᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]参见 айлгамтгай。

айлгах **ᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动]айх 的使动态; ①威吓,威胁,恫吓,恐吓: ~н сүрдүүлэх 恐吓,威胁; ~н сүрдүүлэх бодлого 讹诈政策,恐怖政策; ②患病,染恙(指小孩); ③(因小事而)气恼。

айлгуур **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠦᠷ** [形]威猛的,霸道的,强横的。

айлгууртай **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠦᠷᠲᠠᠢ** [形]有威势力的,霸道的,蛮横的。

айлгуурч **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠦᠷᠴᠢ** [名]威严可畏的人; 好耍态度的人,好发脾气的人。

айлгүйтэх **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠢᠲᠦᠬᠡ** [动]变胆大,无畏; 变自由自在: олон цахлай далавчаараа далайн давалгаан ~н алгадана 成群的海鸥毫无畏惧地用翅膀拍打着海浪。

айлдал **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠯ** [名]〈陈〉〈敬〉①教诲,谕示; 命令,吩咐; ②答应,恩准,俯允; ③报告,呈报,通报,呈文。

айлдалгах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动]айлдах 的使动态。

айлдах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤ** [动]〈陈〉〈敬〉①谕,谕示,教诲,曰; ②恩准,俯允; ③预卜,预言; ④察知,察觉; 洞悉; ⑤作助动词,表示尊敬: зооглож айлд 请用餐。

айлдацгаах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]айлдах 的众动态。

айлдвар **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠪᠠᠷ** [名]〈陈〉〈敬〉教诲,教导; 谕示,敕谕,上谕。

айлдлага **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠭᠠ** [名]报告、通报、呈文。

айлдуулах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]айлдах 的使动态。

айлдхал **ᠠᠶᠢᠯᠳᠬᠠᠯ** [名]〈陈〉①禀报,呈报,启奏; ②奏折,奏疏。

айлдхах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠬᠠᠬᠤ** [动]〈陈〉①示谕,下诏; ②胡扯,瞎说: дураараа ~ 随便瞎说。

айлдчих **ᠠᠶᠢᠯᠳᠴᠢᠬᠤ** [动]айлдах 的完成体。

айлсаг **ᠠᠶᠢᠯᠰᠠᠭ** [形]①好与人为邻的; ②好串门的,好作客的。

айлсалт **ᠠᠶᠢᠯᠰᠠᠯᠲᠤ** [名]作客,访问,旅游。

айлсамтгай **ᠠᠶᠢᠯᠰᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]参见 айлсаг。

айлсах **ᠠᠶᠢᠯᠰᠠᠬᠤ** [动]①(两家)为邻; ②(游戏或竞赛中)作朋友。

айлсацгаах **ᠠᠶᠢᠯᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]айлсах 的众动态。

айлсуу **ᠠᠶᠢᠯᠰᠤᠭᠤ** [动]айлсах 的使动态。

айлтагдах **ᠠᠶᠢᠯᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]айлтгах 的被动态。

айлтгал **ᠠᠶᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠯ** [名]〈敬〉呈报,上书,禀告,奏禀: ~ бичиг 呈报,奏折,上书。

айлтгах **ᠠᠶᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]〈敬〉禀告,呈报,上书,奏禀: амрыг ~ 请安; ~ эвхмэл 奏折。

айлтуулах **ᠠᠶᠢᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]айлтгах 的使动态。

айлтгүй **ᠠᠶᠢᠯᠲᠤᠭᠤᠢ** [形]无所畏惧的,不害

怕的。

айлуу(н) **ᠠᠢᠯᠠᠭ** I [感]羞: ~ ~羞, 羞! .

айлуу(н) **ᠠᠢᠯᠠᠭ** II [名]害怕、恐惧、惊慌。

айлуулах **ᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]威胁, 恐吓, 恫吓。

айлуутай **ᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠲᠠᠢ** [形]可怕的, 令人毛骨悚然的。

айлчид **ᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠳ** [名]айлчин的复数。

айлчилцагах **ᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]айчлах的众动态。

айлчин **ᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠨ** [名]客人, 作客者; 访问者: ~ жүжигчин 访问演出的演员; ~ гийчин, ~ зочин 客人, 访问者。

айлчир **ᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠷ** [形]好串门的, 好逛游的。

айчлал **ᠠᠢᠯᠠᠭᠯᠠᠯ** [名]访问, 作客, 访亲, 串门。

айчлалт **ᠠᠢᠯᠠᠭᠯᠠᠯᠲ** [名]访问, 作客, 省亲, 串门: нөхөрсөг ~, найрсга ~友好访问; албан ёсны ~ хийх 进行正式访问; төрийн ~ 国事访问。

айчламтгай **ᠠᠢᠯᠠᠭᠯᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]好作客的, 好串门的。

айчлах **ᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]访问, 作客, 串门, 省亲: найрсгаар ~ 作友好访问; урилгаар ~ 应邀访问; ~ н жүжиглэх 巡回演出, 访问演出; ~ виз олгохоос татгалзах 拒发签证。

айчлуулах **ᠠᠢᠯᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]айчлах的使动态。

айчлууштай **ᠠᠢᠯᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠲᠠᠢ** [形]值得串门的, 值得访问的。

айлших **ᠠᠢᠯᠠᠭᠢᠰᠢᠬ** [动](邻居)互相习惯起来, 处得来。

аймагуй **ᠠᠢᠮᠠᠭᠤᠢ** [形]邈邈的, 不洁净的。

аймаар **ᠠᠢᠮᠠᠭ** [形]可怕的, 可畏的, 令人恐惧的, 危险的。

аймаархаг **ᠠᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]可怕的, 令人畏惧的, 较危险的。

аймаг **ᠠᠢᠮᠠᠭ** [名]①省(蒙古国); 盟(中国内蒙古自治区行政区域单位, 相当于专区): Сэлэнгэ ~ 色楞格省; аймгийн намын хороо 省党委; 盟党委; Их Зуу ~ 伊克

昭盟(在内蒙古); ②部族, 族: монгол аймгууд 蒙古各部族; ~ улс 部落; аймгийн аялгуу 部落方言; аймгийн нэгдэл 部落联盟; аймгийн төв 省会; аймгийн холбоо 部落联盟; аймгийн хэл 部落语言; ~ хутгалдах 部落融合; ③种类, 范畴, 界, 属, 系: амьтны ~ 动物界; ургамлын ~ 植物界; нарны ~ <天> 太阳系; ④(语)词类, 类: үгсийн аймгийг ангилах 划分词类。

аймаглал **ᠠᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠯ** [名]区分, 分类; 区域划分。

аймаглалцах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]аймаглах的共动态。

аймаглах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]区分, 分类; 划分区域, ~ н устгах 种族绝灭, 灭种。

аймаглацгаах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]аймаглах的众动态。

аймаглуулах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]аймаглах的使动态。

аймагч **ᠠᠢᠮᠠᠭᠢᠴ** [形]好搞宗派的, 好搞小集团的, 爱拉山头的。

аймагчлал **ᠠᠢᠮᠠᠭᠢᠴᠯᠠᠯ** [名]宗派活动。

аймагчлах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠢᠴᠠᠬ** [动]搞宗派, 拉山头, 搞小集团: ~ үзэл 宗派主义。

айман **ᠠᠢᠮᠠᠨ** [名]混乱: ~ уйман 混乱, 骚乱。

аймар **ᠠᠢᠮᠠᠷ** [名]①淫秽, 色情; ②忐忑不安, 恍恍惚惚。

аймарлал **ᠠᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠯ** [名]参见 аймар。

аймарлах **ᠠᠢᠮᠠᠷᠠᠯᠠᠬ** [动]犹豫不定; 心神恍惚, 沉湎于酒色。

аймарч **ᠠᠢᠮᠠᠷᠴ** [形]犹豫不定的, 心神恍惚的, 张惶失措的; 沉湎酒色的。

аймах **ᠠᠢᠮᠠᠬ** [动]吵闹, 喧闹: ~ ж үймэх 混乱, 骚乱, 慌乱。

аймгархаг **ᠠᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]好搞宗派的, 善于搞小集团的。

аймгархах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]好搞宗派, 善于搞小集团。

аймгархацгаах **ᠠᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠬ** [动]аймгархах的众动态。

аймгархуу **ᠠᠶᠢᠮᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 参见 аймгархаг.

аймгархуулах **ᠠᠶᠢᠮᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠤᠰᠤ** [动] аймгархах 的使动态.

аймраач **ᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠴ** [形] 好惊慌失措的(人).

аймрах **ᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠬ** [动] 心神不定, 张惶失措.

аймруулах **ᠠᠶᠢᠮᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аймрах 的使动态.

аймсах **ᠠᠶᠢᠮᠰᠠᠬ** [动] 生气, 气恼, 厌恶, 激怒.

аймтгай **ᠠᠶᠢᠮᠲᠭᠠᠶ** [形] 参见 аймхай.

аймхай **ᠠᠶᠢᠮᠬᠠᠶ** [形] 胆小的, 恐惧的, 害怕的.

аймхайдүү **ᠠᠶᠢᠮᠬᠠᠶᠳᠦᠭᠦ** [形] 较胆小的, 易恐惧的, 吓人的.

аймшиг **ᠠᠶᠢᠮᠰᠢᠭ** [名] ① 恐惧, 害怕, 惊慌; ② 灾祸.

аймшиггүй **ᠠᠶᠢᠮᠰᠢᠭᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠨ** [形] 无畏的, 勇敢的, 大胆的.

аймшигт **ᠠᠶᠢᠮᠰᠢᠭᠲᠦ** [形] 可怕的, 令人恐惧的, 惊心动魄的.

аймшигтай **ᠠᠶᠢᠮᠰᠢᠭᠲᠠᠶ** [形] 参见 аймшигт.

айнай **ᠠᠶᠢ** [形] 参见 барагтай.

айнгуурь **ᠠᠶᠢᠨᠭᠤᠷᠢ** [名] 参见 айдас.

айраг **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭ** [名] ① 酸马奶; 酸奶子; ② 马奶酒; 奶酒; айргийн эмнэлэг 奶酒疗法; 奶酒疗养所; шар ~ 啤酒; айргаар эмнэх, айргаар эмчлэх 马乳疗法; айргийн засал 马乳疗法; айргийн эмчилгээний газар 马乳治疗所; ◇ айргийн тав 赛马中领先的五匹马.

айрагдах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] 喝酸奶子, 串门共同喝酸马奶; 大喝(马)奶酒(游乐).

айрагдацгаах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] айрагдах 的众动态.

айрагдуулах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] айрагдах 的使动态.

айраглаг **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠭ** [名] (植) 醋林子.

айраглах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 做酸奶子, 酿酸马奶; 酿奶酒; ② (水果、菜等) 坏, 烂, 腐烂.

айраглуулах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] айраглах 的使动态.

айрагчин **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] 串门喝酸乳者, 串门喝奶酒者.

айрагших **ᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] 发酸, 变成酸奶汁.

айралжилах **ᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] 不负责任, 敷衍搪塞.

айралжин **ᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠵᠢᠨ** [形] 浮漂的, 敷衍的.

айргана **ᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] (植) 酢浆草属.

айсах **ᠠᠶᠢᠰᠠᠬ** [动] (书) 走来, 走过来.

айсихь **ᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠢ** [名·形] 魔术, 魔法; 有魔力的: ~ эм (民间故事中的) 女妖, 妖精.

айсуй **ᠠᠶᠢᠰᠦᠶ** [动] (书) 走来, 走过来: тэд ~ явна 他们正走过来; нэг машин ~ 一辆汽车正开过来.

айсуйлах **ᠠᠶᠢᠰᠦᠶᠠᠬ** [动] 走来, 漂来, 迎面走过来.

айх **ᠠᠶᠢᠬ** [动] (хэнээс-юунаас) ① 害怕, 畏惧, 惊慌, 恐惧; хувьсгал хийвэл үхэхээс ~ гүй 干革命就不怕死; хийвэл бүү ай, ~ вал бүү хий 干就别怕, 怕就别干; ~ ын айдас (医) 恐怖症; ~ невроз 恐怖性神经官能症; ② 膈膜, 羞怯.

айхавтар **ᠠᠶᠢᠬᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] 可怕的, 令人恐惧的, 骇人听闻的.

айхгүй **ᠠᠶᠢᠬᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠨ** [形] ① 不害怕的, 不畏惧的, 不恐惧的; ② 无所畏惧的, 大无畏的: ~ болгоомжгүй 无顾虑的.

айхтар **ᠠᠶᠢᠬᠲᠠᠷ** [形] 见 айхавтар.

айцгаах **ᠠᠶᠢᠴᠭᠠᠬ** [动] айх 的众动态.

айчих **ᠠᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] айх 的完成体.

айшгүй **ᠠᠶᠢᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠨ** [形] 不值得害怕的, 不可怕的.

академи **ᠠᠶᠢᠴᠡᠳᠡᠮᠢ** [名] 科学院, 研究院; 专门学院, 学院: ~ ын гишүүн 科学院院士; ~ ын сурвалжлагч гишүүн 科学院通讯院士; ~ ын ажилтан 科研人员; ~ ын хэлзүй 理论语法.

академич **ᠠᠶᠢᠴᠡᠳᠡᠮᠢᠴ** [名] 科学院院士.

аквариум **ᠠᠶᠢᠴᠠᠷᠢᠮᠤ** [名] 鱼缸; 水族馆.

- аккордеон** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈乐〉手风琴, 合音琴.
- аккредитив** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名] ①信用证券, 信用状; 付款凭单; ~ гаргах 开立信用证; ~ ын даалгавар 信用证委托书; ~ ын данс 信用证账户; ~ ын дүн 信用证金额; ~ ын гүйлгээ 信用证业务; ~ ын хүчинтэй хугацаа 信用证有效期限; ~ ын хэлбэр 信用证方式; ~ ыг хаах 结清信用证; ②(任命使节的)国书.
- аккумулятор** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈蓄〉电池; ~ ын шингэн 蓄电池溶液; ~ ын шон 电池碳棒; ~ зай хураагуур 蓄电池.
- акр** **ᠠᠭᠠᠨ** [量]英亩.
- акрилонитрил** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈化〉丙烯酸合成纤维; ~ ийн мяндас 人造丝.
- акробат** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈体〉技巧运动员, 轻捷武术家; ~ ын дасгал 技巧运动员的训练; ариа шог ~ 杂耍; уран хөдөлгөөнт ~ 柔道, 柔软体操.
- акробатик** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈体〉技巧运动, 轻捷武术.
- акроленн** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈化〉丙烯醛.
- акселератор** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈技〉加速器; 〈化〉催速剂.
- аксиом** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]公理, 原理, 定理.
- акт** **ᠠᠭᠠᠨ** [名] ①证书, 文据; 单据; 报告书; эмнэлгийн ~ 医疗证明; чөлөөний ~ 请假证明; бууж өгөх ~ 投降书; ~ зохиох журам 证书制定程序; ~ ыг хүснэгтээр гүйцэлдүүлэх 凭证办理报表手续; ②判决书; 决议书.
- актив** **ᠠᠭᠠᠨ** [名]资产; ~ ын данс 资产账户; ~ пассив 资产与负债, 出超和入超; ~ пассив данс 资产负债两用账户; ~ үлдэгдэл 顺差, 出超.
- актлагдах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]актлах 的被动态.
- актлах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]登记, 注册, 立下单据, 立下文据; ~ сан машин (注册)报废的汽车.
- актлуулах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]актлах 的使动

态.

- акц** **ᠠᠭᠠᠨ** [名]股票, 股份; үйлдвэрийн ~ 工业股票; зээлийн ~ 信贷股票; ~ ба-ригч 股东; ~ эзэмшигч 股票持有者; ~ ийн гүйлгээ 股票流通; ~ ын хяналтын хэсэг 股票控制权; ~ ын ханшлал 股票牌价; ~ ын орлого 股票收入.
- акцепт** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈财〉承付, 承兑; ~ ын данс 承付账单; ~ ын хугацаа 承付期; ~ ын хэлбэр 承付形式; ~ ын бус төлбөр 无承付付款; ~ тай зээл 承付贷款.
- акцептлагдах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]акцепт-лах 的被动态; ~ сан чек 保付支票.
- акцептлах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]进行承付, 施实承兑.
- акцептлуулах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]акцепт-лах 的使动态.
- ал** **ᠠᠭᠠᠨ** I [形]鲜红色的; ~ улаан 鲜红的.
- ал** **ᠠᠭᠠᠨ** II [名] ①裆, 腿裆, 裤裆; ②(人的)生殖器.
- ал** **ᠠᠭᠠᠨ** III 见 ~ сүүл гөл.
- алаан** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨ** [名]屠杀, 残杀, 血战; ~ хя-даан 屠杀, 残杀, 杀戮.
- алаач** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名] ①刽子手, 杀人犯; ②屠夫; ③猎人, 猎手.
- алабандин** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]〈矿〉硫锰矿.
- алавтар** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [形]参见 улаавтар.
- алавхийлгэх** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]алавхийх 的使动态.
- алавхийх** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]跳跃上马, 跃马, 跨马; хөрвөн ~ 滚上, 翻身上马.
- алавцаа** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]盘(两腿朝里交替向上踢毽的动作).
- алавцах** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动](把毽子、皮球等往上)盘踢.
- алавч** **ᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]护裆; 卫生带.
- алаг** **ᠠᠭᠠᠨ** [形] ①五颜六色的, 有斑纹的; 杂色的, 花色的: хар ~ 黑白杂色的; ~ морь 花马, 杂色马; ~ булаг 五颜六色

的,五光十色的; ~ лууван <植>甜菜; ~ тахь, ~ хулан <动>斑马; ~ цоог ①很少,稀少;有时;②稀疏的;稀稀拉拉的; ~ нугас 花鸭; ~ ар <动>啄木鸟; ~ галуу <动>花鹅; ~ барс <动>虎不拉,鹰不喇;斑虎; ~ мярьяа 雀斑,雀子斑; ~ цонтуул <动>白头啄木鸟; ~ бие 纹状体; ~ бамбай <植>异叶缙草; ~ ботгон бор <植>白尾长脚麦鸡; ~ нүдэн цэцэг <植>三色堇; ~ согоовор <植>斑雀麦; ~ сүүлт өвс 斑大戟; ~ тогоруу <动>丹顶鹤; ~ хөмрөг <动>圃鸡; ~ хөөндэй <动>虎斑山鹧; ~ шунгаач <动>巨头鹌鹑; ~ хунчир <植>变异黄芪; ~ цуур <植>斑药芹; ~ цэцэг башир <植>变色石竹; ~ цээжит бор харагчин <动>眼斑岩鹑; ~ шивлээ <植>杂色木贼; ~ шивээ <植>羽裂三芒草; ~ цоог аялгуу <语>方言复杂现象; ② <转>异种的;不相同的;各种各样的; ~ нүд 美丽的眼睛; ~ зүрх 心肝,宝贝(表爱); ~ онд орох 以各种不同的膘情过冬; ~ тариалан 间种(农作物); ~ үзэх 区别对待; ~ мотор 各种发动机.

алаггүй **ᠠᠯᠠᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** (形)①不区分的,一视同仁的;公平的,公正的;②纯色的,清一色的;单一的.

алагдаага **ᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠭ᠎ᠠ** (名)参见 алагдаахай.

алагдаахай **ᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** (名)<动>跳鼠;跳兔.

алагдах **ᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** (动) алах 的被动态;被杀,被杀害.

алагдуу **ᠠᠯᠠᠭᠳᠤᠰᠤ** (形)斑纹不规则的,斑纹不好看的.

алаглал **ᠠᠯᠠᠭᠯᠠᠯ** (名)①呈杂色,呈花色;五颜六色;②看人行事;区别对待.

алаглалгүй **ᠠᠯᠠᠭᠯᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** (形)参见 алаггүй.

алагланхан **ᠠᠯᠠᠭᠯᠠᠨᠬᠠᠨ** (形)花花绿绿的: ~ харагдана 看起来花花绿绿的.

алаглах **ᠠᠯᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** (动)①呈杂色,呈花色: ~ өвчин 白斑病,白癜风;②偏袒,袒护;区别对待;看人行事.

алаглуулах **ᠠᠯᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** (动) алаглах 的使动态.

алагсах **ᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** (动)①呈斑杂色;颜色成斑驳陆离,不断变幻;②看人行事;区别对待.

алагтай **ᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠢ** (形)偏袒的,区别对待的;看人行事的.

алагтах **ᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** (动)变斑杂色.

алагтрах **ᠠᠯᠠᠭᠲᠷᠠᠬᠤ** (动)变斑驳色,色彩纷呈.

алагтуу **ᠠᠯᠠᠭᠲᠤᠰᠤ** (名)<动>寒鸦,白颈乌鸦.

алагтуулах **ᠠᠯᠠᠭᠲᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ** (动)алагтах 的使动态.

алагхан **ᠠᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** (形)алаг 的小称;(转)美丽的,动人的: ~ нүд 美丽动人的眼睛.

алагч **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** I (名)屠夫;凶手,杀人犯.

алагч **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** II (形)五光十色的,杂色的,有斑纹的(指雌性动物的毛色).

алагч **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** III (名)①看人行事者;区别行事者;②偏袒者,有偏心眼者.

алагчин **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠨ** (名)①参见 алагч III;②谄媚者,拍马者.

алагчлал **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠯ** (名)①偏袒,偏颇,偏心;②偏见;片面;③看人行事;区别对待.

алагчлалгүй **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** (形)公平的,公正的,不偏袒的,不偏不倚的.

алагчлах **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** (动)①偏袒,持偏见;②片面行事;③看人行事;区别对待.

алагчлуулах **ᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** (动) алагчлах 的使动态.

алагших **ᠠᠯᠠᠭᠰᠢᠬᠤ** (动)变斑杂色,变得五光十色,色彩纷呈.

алагшуулах **ᠠᠯᠠᠭᠰᠤᠯᠠᠬᠤ** (动)алагших 的使动态.

алалдаан **ᠠᠯᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** (名)(相互)屠杀,血战,残杀,杀戮.

алалдах **ᠠᠯᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** (动)алах 的互动态;互相屠杀,互相残杀.

алалдуулах **ᠠᠯᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** (动)алалдах 的使动态.

алалцах **ᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** (动)алах 的共动态;共同杀;互相屠杀,杀害.

алам **ᠠᠯᠠᠮ** [名]大坑, 洼。

аламгай **ᠠᠯᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢ** [形]不小心的, 不谨慎的, 不仔细的, 冒失的。

аламган **ᠠᠯᠠᠮᠭ᠋ᠠᠨ** [形](未熟透而)味道淡的。

аламгуун **ᠠᠯᠠᠮᠭ᠋ᠤᠨ** [形](吃混杂饭而感到)不适宜的, 不合口味的, 不中吃的。

аламлах **ᠠᠯᠠᠮᠯᠠᠬ** [动]挖坑, 挖洼地。

аламрад **ᠠᠯᠠᠮᠷᠠᠳ** [名]〈植〉见 алмарал。

алан **ᠠᠯᠠᠨ** [形]散慢的, 懒散的: ~ салан 散散慢慢的, 吊儿郎当的。

алангир **ᠠᠯᠠᠨᠭᠢᠷ** I [名]木弓: ~ нум 木弓。

алангир **ᠠᠯᠠᠨᠭᠢᠷ** II [名]松软的地面, 喧地。

аланин **ᠠᠯᠠᠨᠢᠨ** [名]〈化〉丙氨酸。

алах **ᠠᠯᠠᠬ** [动]杀, 屠杀, 杀害; 宰杀, 打死, 杀死: анчин чоно ~ в 猎人打死了一只狼; ~ н хядагч 刽子手; ~ н хядах 屠杀; ~ ял 死刑; ~ н байлдах 厮杀, 血战; ~ хядах явууллага 暗杀活动。

алаш **ᠠᠯᠠᠰ** [名]屠宰的牲畜: ~ хийх 屠宰牲畜; ~ будаа 粗食; ~ ний мал 菜畜。

Алашаа **ᠠᠯᠠᠰᠠᠭᠠ** [名]〈地〉阿拉善(旗名, 在内蒙古)。

алба(н) **ᠠᠯᠪᠠ(ᠨ)** [名·形]①服务, 公务, 差事, 勤务: ~ хаах 服务, 服役; цэргийн ~ 兵役; ~ н хаагч 职员, 公务员; ②捐税: ~ н татвар 税; ~ н татвар хураамж 赋税; ~ н татвараас хорогдуулах 减税; ~ н татвар төлөх тасалбар 纳税收据; ~ н татварын бодлого 税收政策; ~ н татварын тогтолцоо 税制; ~ н татварын хэмжээ 税率; ~ н татварын дэвшилт оногдол 累进税; ~ н татварын шинэтгэл 税收改革; ~ н татвар оногдуулах 抽税; ~ н татвар төлөгч 纳税者; ~ н татвараас хэлтрүүлэх 免税; ~ журмын ноос 统销的畜毛; ③〈陈〉贡品; 义务, 服役: ~ өгөх, ~ барих 进贡, 纳贡; ~ н журмын хөдөлмөр 劳役; ~ залгуулах 完成义务; 敷衍差事; ~ н гувчуур 捐税; 义务; 纳贡; ~ хугацах 减免(税收之类); 延长期限; 暂缓(执行); ~ өнгөрөөх ①敷衍差事;

②完成差事; ③(转)蒙蔽, 欺瞒; ④服务的, 公务的; 官方的; 国家的, 公家的: ~ н тушаал 公职, 职位, 工作岗位; ~ н хэрэг 公事; ~ н цаг 工作时间; ~ н газар, ~ н байгууллага 部门, 机关; ~ н бичиг 公文; ~ н хуудас, ~ н цаас 公文纸, 公用笺; ~ н ёсны мэдээ 公报; 官方消息; ~ н мэдээ 公报; ~ н ял 罪责; ~ н ёсоор ①官方的; ②正式的, 通过正式途径; ~ н журам 正式的手续; 官方手续; ~ н сэтгүүл 官方刊物, 政报; ~ н хүн 职员, 公务员; 官方人士; ~ н сургууль 国立学校; ~ ын хувцас 制服; ~ н томилолт ①公差, 勤务; ②任命; ~ н шугам ①公用电话线; ②官方电话线; ~ н нэгтэн 同事; ~ баримт 官方文件; ~ н бичгийн хэл 公文语言; ~ н байгууллагын арбитраж 机关的仲裁; ~ н бус тэмцээн 非正式比赛; ~ н тамгагүй гэрээ 白契; ~ н гэрээ 合同, 契约; ~ н гэрээ байгуулах 订约, 订合同; ~ н гэрээ зөрчих 违反合同; ~ н гэрээний тогтолцоо 合同制; ~ н даалгавар 通令; ~ н даалгаварын бичиг 通函; ~ н ёсны айлчлалт 正式访问; ~ н ёсны бараалхалт 正式拜会; ~ н ёсны мэдэгдэл 官方公报, 正式声明; ~ н ёсны няцаавар 正式批驳, 正式辟谣; ~ н ёсны төлөөлөгч 官方代表, 官方发言人; ~ н ёсны үзэл суртал 正统思想; ~ н ёсоор зарлах 正式宣布; ~ н ёсоор хүлээн авах 正式接见; ~ н ёсны ханш 官价; ~ н ёсны харьцаат хэмжээ 法定平价; ~ н журмын даатгал 债权保险; ~ н татварыг жигдруулах 捐税划一; ~ н татварын сахилга 纳税纪律; ~ н татварын заавар 税则; ~ н татварын хууль тогтоомж 税法; ~ н татварын систем 税法制度; ~ н татварын хүснэг 纳税单; ~ н татвараас чөлөөлөх 免税; ~ н тэмдэг 公章; ~ н үүргийн заавар 办事细则; ~ н танхим 办公厅; ~ н хэрэг хөтлөх 掌管公文; ~ н хэрэг хөтлөгч 办事员; ~ наас огцрох 退职, 离职; ~ наас халагдахын тэтгэвэр 退休金; ~ ын виз 公务签证; ~ ны гэрч бичиг 公证书; ~ ны солно 强行兑现; ~ ны мэдээ 业务通报,

业务情报; ~ ны явдлын зардал 办公费; ~ ны хүмүүс 官方人士; ~ н газрын ашиг сонирхол 本位主义的利益; ~ н газрын явцуу эрх ашиг 狭隘的本位主义权益.

албадагдах *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] албадах 的被动态.

албадал *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠯ* [名] 强迫, 强制, 逼迫.

албадалгүй *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠯᠭᠦᠢ* [形] 不强迫的, 无压迫的.

албадалцах *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] албадах 的共动态.

албадангүй *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠨᠭᠦᠢ* [形] 略强制的, 稍强迫的: булчингийн~ 肌肉运动失调.

албадах *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] 强迫, 迫使, 强制: ~ хөдөлмөр 强迫劳动; ~ н хураах 没收, 征用; ~ арга 强制手段; ~ н эмчилгээ 强制性疗法; ~ арга хэмжээ (外交) 报复措施; ~ н нийлүүлэх 吞并, 兼并; ~ н таслах арбитраж 强制仲裁; ~ н хөдөлмөрлөх 强迫劳动 ~ н өчиглүүлэх 逼供; ~ н буулгах <军> 迫降; ~ н зарлигдах 强迫命令; ~ н биелүүлэх 强制执行; ~ н импортлох 强制输入.

албадацгаах *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] албадах 的共动态.

албадлага *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 албадал: албадлагын хүчир ажил 苦役; албадлагын арга хэмжүүр 强制手段; албадлагын арга хэмжээ 赋役劳动, 强制劳动.

албадлагагүй *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠦᠢ* [形] ① 不强制的, 无要求的; ② 不局促的, 从容不迫的.

албадмал *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠮᠠᠯ* [形] 强迫性的, 强制性的: ~ ханш 法定兑换价.

албадуулах *ᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① албадах 的使动态; ② 意同 албадагдах.

албалах *ᠠᠯᠪᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 强迫, 强制, 迫使.

албархаг *ᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠭ* [形] 摆官架子的, 官气十足的: ~ үзэл 文牍主义.

албархах *ᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠬᠤ* [动] 摆官架子.

албархуу *ᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠭᠤ* [形] 有官架子的, 官气十足的, 打官腔的: тэр их ~ байдалтай

хүн 他是一个官架子十足的人.

албат *ᠠᠯᠪᠠᠲ* [名] ① 受管辖者, 从属者: ~ нар 从属者; унаган ~ 历来的从属者; ② 属民, 臣民; 臣仆: ~ хамжлага 农奴制; ~ овогт хүн 平民, 庶人; ~ иргэн, ~ ард 属民, 臣民.

албатай *ᠠᠯᠪᠠᠲᠠᠢ* [形] 任职的, 供职的; 有义务的.

албатан *ᠠᠯᠪᠠᠲᠠᠨ* [名] 职员, 公务人员; 差役; 官员.

албажих *ᠠᠯᠪᠠᠵᠢᠬᠤ* [动] 服务, 服役, 执行公务, 值勤.

албажуулах *ᠠᠯᠪᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] албажих 的使动态.

албач *ᠠᠯᠪᠠᠴ* [名] 勤恳的职员, 忠心的公务人员, 能干的差役.

албачлага *ᠠᠯᠪᠠᠴᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 强迫, 强制, 逼迫.

албачлах *ᠠᠯᠪᠠᠴᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 秉公办事, 按法定手续办事, 公事公办.

албидах *ᠠᠯᠪᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 中邪, 鬼迷心窍, 魔鬼缠身.

албин *ᠠᠯᠪᠢᠨ* I [名] 妖魔, 鬼怪: ~ ы гал 鬼火, 磷火.

албин *ᠠᠯᠪᠢᠨ* II [名] <矿> 钴: ~ чулуу 钴; ~ т адамин 钴水砷铁矿; ~ т бадмар 钴白云石; ~ т галтмар 硫钴矿; ~ т жонш 球菱钴矿; ~ ы байван 硫酸钴矾; ~ ы өнгө 钴华; ~ ы цэцэг 地花红素.

албинтас *ᠠᠯᠪᠢᠨᠲᠠᠰ* [名] <矿> 球泡酸钴矿.

албинцар *ᠠᠯᠪᠢᠨᠴᠠᠷ* [名] <矿> 辉钴矿.

албичн *ᠠᠯᠪᠢᠴᠢᠨ* [名] 魔术师, 巫医.

алга *ᠠᠯᠭ᠎ᠠ* I [名] ① 手掌: ~ зуузай 手掌; ~ дарам 一掌宽; ~ хөлтөн <生> 掘足纲; алгын чинээ ④ 大小如手掌; ② <转> 极小的; ~ таших 鼓掌, 拍手; ~ хавсрах 合掌, 合十; ~ үзэхтэй адил 了如指掌; ③ 一把, 合: ~ дүүрэн булаа 满满一把米.

алга *ᠠᠯᠭ᠎ᠠ* II [副] 无, 没有, 不见, 无影无踪: морь ~ болов 马不见了; нэг ч хүн ~ 一个人也没有; ~ болох 消失, 失踪, 遗失.

алга ᠠᠯᠭ᠎ᠠ III [名] 鱼网: ~ тор 鱼网, 罟;
~ татах 拉网.

алгавч ᠠᠯᠭᠠᠪᠴ [名] 手铐; (马绊的) 铐子.

алгавчлах ᠠᠯᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 上马绊的铐子;
铐上手铐.

алгавч ᠠᠯᠭᠠᠪᠴ I [名] (草木石头之间的) 小空地, 空隙.

алгавч ᠠᠯᠭᠠᠪᠴ II [形] 健忘的; ~ алгуу 健忘的, 糊涂的.

алгадагдах ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬ [动] алгадах ①、
② 的被动态.

алгадах ᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ [动] ① 拍掌; 鼓掌 (指熊和猫等); ② 打嘴吧, 打耳光, 掌嘴; ③ 揉, 搓.

алгадуур ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠷ [名] 莜面条.

алгадуулах ᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алгадах 的使动态; ① 遭受侮辱, 吃亏: аман дундуураа ~ 理屈词穷, 被人说得哑口无言; ② 意同 алгадагдах.

алгалаг ᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭ [名] (植) 佛手: ~ жимс 佛手果.

алгам ᠠᠯᠭᠠᠮ 见 ~ уужим 言行磊落, 坦然.

алгана ᠠᠯᠭᠠᠨᠠ [名] (动) 鲈鱼.

алганаг ᠠᠯᠭᠠᠨᠠᠭ [名] (母畜的) 阴唇.

алгасал ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠯ [名] ① 间隔, 隔开; ② 心烦意乱, 忐忑不安.

алгасалгүй ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠯᠭᠦᠢ ᠰᠠᠭᠦᠨ [形] ① 无间隔的; ② 心安理得的.

алгасалт ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠯᠲ [名] 间隔; 隔行; 隔日.

алгасамгай ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠮᠭᠠᠢ [形] 参见 алгасангуй.

алгасангуй ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠨᠭᠤᠢ [形] ① 性情烦乱的, 心烦意乱的; ② 漫不经心, 心神不定的.

алгасах ᠠᠯᠭᠠᠰᠠᠬ [动] ① 跨过, 越过: хоёр хүнийг ~ 越过两人; таван мөр ~ 跨过五行, 隔过五行; капитализмыг ~ ж социализмд шилжиж хөгжих 越过资本主义向社会主义发展; ② 度过, 度日: нэг өдөр алгасаад 度过一天以后; 隔过一天后; ③ 心烦意乱, 忐忑不定.

алгасуулах ᠠᠯᠭᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алгасах 的使

动态.

алгач ᠠᠯᠭᠠᠴ [名] 撒网捕鱼者.

алгачин ᠠᠯᠭᠠᠴᠢᠨ [名] 参见 алгач.

алгебр ᠠᠯᠭᠡᠪᠷ [名] (数) 代数(学): ~ ын тэгшитгэл 代数方程式; ~ ын нийлбэр томьёоны шугам 代数线.

алгоритм ᠠᠯᠭᠣᠷᠢᠲᠢᠮ [名] (数) 算法.

алгуй ᠠᠯᠭᠤᠢ [形] 缓慢的, 迟缓的.

алгуу ᠠᠯᠭᠤᠮ [形] 健忘的, 糊涂的.

алгуушиг ᠠᠯᠭᠤᠮᠢᠭ [形] 像健忘的, 似糊涂的.

алгуудах ᠠᠯᠭᠤᠳᠠᠬ [动] 变得十分糊涂, 变得特别健忘.

алгуудуулах ᠠᠯᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алгуудах 的使动态.

алгуур ᠠᠯᠭᠤᠷ [形] 缓慢的, 慢慢的; 宽舒的, 舒畅的.

алгуувтар ᠠᠯᠭᠤᠮᠤᠲᠠᠷ [形] 较缓慢的, 稍宽舒的.

алгуурах ᠠᠯᠭᠤᠷᠠᠬ [动] 变糊涂, 变健忘.

алгуурдах ᠠᠯᠭᠤᠷᠳᠠᠬ [动] 缓慢, 迟缓.

алгуурдуулах ᠠᠯᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алгуурдах 的使动态.

алгуурдчих ᠠᠯᠭᠤᠷᠳᠢᠬ [动] алгуурдах 的完成体.

алгуурлагдах ᠠᠯᠭᠤᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] алгуурлах 的被动态.

алгуурлах ᠠᠯᠭᠤᠷᠠᠬ [动] ① 放慢速度, 减速; ② 拖延, 耽搁, 延期, 延长.

алгуурлуулах ᠠᠯᠭᠤᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алгуурлах 的使动态.

алгуурхан ᠠᠯᠭᠤᠷᠬᠠᠨ [形] алгуур 的小称; 较缓慢的, 较宽舒的.

алгуутах ᠠᠯᠭᠤᠲᠠᠬ [动] 变糊涂, 变迟钝.

алгуухан ᠠᠯᠭᠤᠬᠠᠨ [形] алгуу 的小称; 较糊涂的, 好健忘的.

алд ᠠᠯᠳ I [量] 一庹 (两臂平伸之长度, 约五尺): нэг ~ мод 一庹长的杆子; хос ~ 一文.

алд ᠠᠯᠳ II [后] 大约, 约略; 在...附近; 在

…时候: үдийн ~ 中午时分.

алдаа *ᠠᠯᠳᠠᠭᠠ* [名] ① 错误, 过错, 过失: ~ завхрал 错误与偏差; ~ дутагдал 错误和缺点; ~ гаргах 犯错误, 犯过失; номын (бичгийн) ~ 书里印错的字; ~ хүлээх 承认错误; ~ г залруулах, 改错, 勘误, 改正过错; ~ магадгүй бичих 正确地书写; ② 丢失, 丧失; 损失, 亏损; ③ 输, 失败.

алдаагүй *ᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠢ* *ᠰᠠᠨᠠ* [形] ① 无错的, 无过失的; 无缺陷的; ② 无损失的; 无丢失的; ③ (转) 无疑的.

алдаатай *ᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] 有错的, 有误差的: ~ баримт 有错误的文件; ~ үнэ 误标价格.

алдав *ᠠᠯᠳᠠᠭ* [副] 几乎, 差不多, 差一点.

алдаг *ᠠᠯᠳᠠᠭ* 见 ~ оног 有时, 偶而.

алдаггүй *ᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠢ* *ᠰᠠᠨᠠ* [形] ① 无丢失的; ② 没错的, 万无一失的; 不失信的.

алдагдал *ᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠯ* [名] ① 损失, 亏损; 逆差, 赤字: алдагдлыг нөхөн олгох 损失补偿; алдагдлыг нөхөх 补偿损失, 弥补亏空; алдагдлыг нөхөн төлөх 赔偿损失; алдагдлыг нэхэх 追偿亏损; алдагдлын тухай зарга 关于损失的诉讼; алдагдлыг төлүүлэх 追偿亏损; алдагдлын нийт хэмжээ 亏损总额; ~ болгон зарлагдсан өр 注销亏损债; ② 错误, 过失; 缺点, 缺陷.

алдагдалгүй *ᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠯᠭᠤᠢ* *ᠰᠠᠨᠠ* [形] 无损耗的, 无亏损的, 无损失的: ~ үйлдвэрийн газар 无亏损工厂; ~ байдал 无亏损现象.

алдагдалтай *ᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] ① 有亏损的, 有损失的; ② 有不足的, 有缺点的; 有错误的, 有过失的: ~ төсөв 赤字预算; ~ үнэ 亏本价格; ~ худалдаа 入超贸易, 亏损贸易.

алдагдах *ᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] алдах 的被动态; 亏损; 被丢失, 遗失: санал ~ 失去信心, 失望, 绝望, 灰心.

алдагдуулах *ᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] алдагдах 的使动态; 剥夺, 剥夺, 使丧失, 使失掉.

алдагчид *ᠠᠯᠳᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] 损失者, 亏损者, 破

产者.

алдад *ᠠᠯᠳᠠᠳ* [副] 参见 алд II.

алдал *ᠠᠯᠳᠠᠯ* [名] ① 亏损, 损失, 丢失: ~ илтгэлцуур 损失系数; алдлын мурай (电) 损失曲线. ② 忽略; 错误, 过失; 缺点, 缺陷.

алдалгүй *ᠠᠯᠳᠠᠯᠭᠤᠢ* *ᠰᠠᠨᠠ* [形] 参见 алдагдалгүй.

алдалт *ᠠᠯᠳᠠᠯᠲ* [名] 参见 алдагдал.

алдалтан *ᠠᠯᠳᠠᠯᠲᠠᠨ* [名] 失误者, 犯错误的; 罪人.

алдалцгаах *ᠠᠯᠳᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] алдлах 的众动态.

алдамч *ᠠᠯᠳᠠᠮᠴ* [名] 谷物称量员.

алдар *ᠠᠯᠳᠠᠷ* [名] ① 光荣; 威望, 荣誉; 名誉; ② 尊名, 尊姓: таны ~ хэн бэ? 您贵姓? ~ нэр ① 名字; 称号; ② 名誉, 威望; ~ нэрийг гутаах 败坏声誉, 损害名誉; ~ хүнд 名望, 威信; ~ цол 称号; ~ нь цуурнатав 声威大振, 蜚声于世; алдрын туйл 最高荣誉.

алдаргах *ᠠᠯᠳᠠᠷᠬᠠᠬᠤ* [动] 参见 алдрах 的使动态.

алдаржих *ᠠᠯᠳᠠᠷᠵᠢᠬᠤ* [动] 参见 алдарших.

алдарлах *ᠠᠯᠳᠠᠷᠠᠬᠤ* [动] 命名; 补名.

алдарт *ᠠᠯᠳᠠᠷᠲ* [形] 著名的, 有名望的; 荣誉的, 光荣的: манай ~ нам 我们光荣的党; ~ гавьяа 卓越的功勋; ~ эрдэмтэн 名流学者, 著名学者.

алдартай *ᠠᠯᠳᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] 参见 алдарт.

алдартан *ᠠᠯᠳᠠᠷᠲᠠᠨ* [名] 名士, 名人.

алдаршил *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠢᠯ* [名] 闻名, 驰名, 著名.

алдаршингуй *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠢᠨᠭᠤᠢ* [形] 出名的, 著名的.

алдарших *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠢᠬᠤ* [名] 闻名, 扬名, 著名.

алдаршицгаах *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] алдарших 的众动态.

алдаршмал *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠢᠮᠠᠯ* [形] 出名的, 著名的.

алдаршуулах *ᠠᠯᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] алдарших 的使动态; 扬名, 宣扬, 宣传, 使闻名:

дэлхий дээр алдаршуулжээ 使闻名于世界.

алдас **ᠠᠯᠳᠠᠰ** I [名] ① 过失, 错误; 误差: ~ илтгэлцүүр 误差率; ② 褻凌.

алдас **ᠠᠯᠳᠠᠰ** II [名] 精子.

алдаслах **ᠠᠯᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] 出差错, 失误.

алдах **ᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① 丢失; 失落, 失掉; 丧失; 亏损; 错过, 放过: ~ ж орхих 失掉, 错过, 丧失; юмаа газар ~ 把东西掉在地上; зүрх ~ 丧胆, 失魂落魄; итгэл ~ 失掉信任, 失去信心; өнгө ~ 掉色, 退色; хэмжээ ~ ① 量错; ② 失去标准; ажлаа ~ ① 失去工作; ② 做无益工作; мөрөө ~ 忘掉痕迹; 迷路; мэдээ ~ 失去知觉, 失去感觉; нойр ~ 失眠, 患失眠症; тамир ~ ① 精疲力尽, 耗尽体力; ② 失去效力, 无效; томоо ~ 顽皮, 淘气; 不严肃, 不庄重, 失体统; чанараа ~ 质量下降, 质量变差; царай ~ 脸色苍白, 脸失色; ам ~ ① 发誓; ② 说出, 道出; 失言; үг ~ 失言; 留下话柄; дуу ~ 失声大叫; уйлаг ~ ① 惋惜, 可惜; ② (脸) 失色; санаа ~ 叹气; хөлс ~ 出大汗, 出虚汗; хулгайд ~ 被小偷偷去; бэл ~ 亏本, 蚀本; баримжаа ~ 丧失原则, 背离准则; нүд ~ 眼花缭乱; тоо ~ 不计其数; шүүрс ~ 长吁; цаг ~ 错过时间; 虚度时间; тохиол ~ 错过机会; чацга ~ 拉稀, 腹泻; инээд ~ 失笑; хөл ~ ① 水深得脚站不到底; ② 亏本; ③ (队伍行进中) 走错步子; ④ 不摸深浅, 不知高低; ⑤ 失策; 脱靶, 未中; 输, 失败; санамж ~, санаа ~ 失算, 失策; буудаад алдчих 未击中; бооцоо ~ 赌输; ⑥ 失误; 出过失, 出差错: гал ~ ① 失火; ② (因燃料不足等而) 熄火, 歇火; буу ~ 枪走火; алдаа ~ 犯错误; ⑦ 差一点, 险些, 几乎, 勉强, 差不多 (在与副动词结合的词组中表示差一点没有完成的行为): алан ~ в 险些杀死; уйлан ~ в 几乎要哭; унан унан ~ в 险些儿跌倒; ⑧ 用力, 拼命, 竭尽全力 (与副动词结合使用): дуулж ~ 放声歌唱; үзэж ~, үзэлцэж ~ ① 奋力做事; ② 拼命争辩; 全力较量; тэмцэж ~ 全力奋斗; ⑨ (以第二人称的命令式形式与形动词的将来式动词连用, 表示对第三者不信任、不理睬或者判定其无能力完成某种行为)

他哪里...! 他哪里能...! 管他...呢! : мэдэхээ алд! ① 他哪里知道! ② 管他知道不知道呢! хийхээ алд! ① 他哪能做! ② 管他做不做呢! .

алдахгүйхэн **ᠠᠯᠳᠠᠬᠦᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] 不失去的, 不丧失, 未失掉的: нуруу ~ хүн 有骨气的人.

алдацгаах **ᠠᠯᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] алдах 的众动态.

алдаш **ᠠᠯᠳᠠᠰ** [名] 过失, 错误: ~ алдас 过失.

алдвар **ᠠᠯᠳᠠᠪᠠᠷ** [名] 参见 алдагдал.

алддаггүй **ᠠᠯᠳᠠᠳᠠᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠦᠢ** [形] 未丢失的, 未丧失的, 不亏损的, 不失时机的.

алдлага **ᠠᠯᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 алдаа.

алдлах **ᠠᠯᠳᠠᠯᠠᠬ** [名] ① 用两臂平伸丈量, 用度量; ② 伸开双手.

алдлуулах **ᠠᠯᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] алдлах 的使动态.

алдмал **ᠠᠯᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 失落的, 丢失的, 遗弃的; 失群的.

алдрай **ᠠᠯᠳᠠᠷᠠᠢ** [形] 幼小的, 幼稚的: ~ бага нас 幼小的年龄, 孩童时代.

алдрах **ᠠᠯᠳᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 松弛, 松开, 脱落: олс ~ 绳子松开; ~ багтаамж (电) 分布电容; ② 变虚弱, 衰弱; 松懈: тамир ~ 身体虚弱; ял ~ 免罪.

алдрал **ᠠᠯᠳᠠᠷᠠᠯ** [名] 脱开, 松开, 脱节.

алдруулах **ᠠᠯᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] алдрах 的使动态.

алдуу **ᠠᠯᠳᠠᠭᠤ** [形] 错误, 过失.

алдуул **ᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯ** [形] 散乱的, 失落的, 丢失的; 迷路的: ~ мал 失落的牲畜, 迷路的牲畜.

алдуулалт **ᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 алдууш.

алдуулах **ᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] алдах 的使动态.

алдуурах **ᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 松脱, 松开, 松懈: уяа ~ в 结子松开了; товч алдуурлаа 钮扣松开了; ② 摆脱, 脱开, 脱落.

алдууруулах **ᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] алдуурах 的使动态.

алдуурчихах **ᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠴᠢᠬᠠᠬ** [动] 松开, 脱落, 解脱。

алдуурчих **ᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠴᠢᠬ** [动] алдуурах 的完成体。

алдууш **ᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠰ** [名] 过失, 错误。

алдчих **ᠠᠯᠳᠴᠢᠬ** [动] алдах 的完成体。

алдчихах **ᠠᠯᠳᠴᠢᠬᠠᠬ** [动] 参见 алдчих。

алебастр **ᠠᠯᠡᠪᠠᠰᠲᠢᠷ** [名] 石膏。

алеврит **ᠠᠯᠡᠪᠷᠢᠲ** [名] 〈矿〉粉砂。

алжаал **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠯ** [名] 疲乏, 疲劳, 劳累; 精疲力尽。

алжаалгах **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠬᠠᠬ** [动] алжаах 的使动态。

алжаалгүй **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠭᠦᠢ** [形] 孜孜不倦的, 不知疲倦的, 精神抖擞的。

алжаамтгай **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 易倦怠的, 易疲倦的。

алжаангуй **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] 见 алжаангуу。

алжаангуйлах **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动] 变疲乏, 使疲倦, 显得很累。

алжаангуу **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠤ** [形] 相当疲乏的, 甚疲乏的, 疲惫不堪的。

алжаас **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠰ** [名] ①疲倦; ②过失, 错误。

алжаах **ᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] 〈敬〉疲劳, 疲乏, 疲惫, 精疲力尽, 倦怠。

алжуу **ᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠮᠤ** [形] 懒惰的, 偷懒的; 慵懒的, 懒洋洋的。

алжуух **ᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠮᠤᠬ** [动] 偷懒, 耍懒。

алжууралтай **ᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ①混乱的, 复杂的; ②麻烦的, 艰难的。

алзах **ᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 忍受, 经受。

алзахгүй **ᠠᠯᠵᠠᠬᠭᠦᠢ** [形] 〈юунд〉受得了…的, 不觉得…的, 不当回事的; хүйтэнд ~ 耐冷的, 不觉冷的。

алзашгүй **ᠠᠯᠵᠠᠬᠭᠦᠢ** [形] 参见 алзахгүй; ~ ертөнц 〈宗〉尘世。

алзул **ᠠᠯᠵᠤᠯ** 见 ~ цэцэг 〈植〉金灯花。

алиа **ᠠᠯᠢᠶᠠ** [形·名] ①滑稽的; 顽皮的, 淘气的; 滑稽可笑的; ②打诨者; 滑稽人, 小

丑, 丑角: ~ салбадай 小丑, 丑角。

алиадан **ᠠᠯᠢᠶᠠᠳᠠᠨ** [形] 参见 алиархаг。

алиадах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得十分滑稽、诙谐、顽皮。

алиадуу **ᠠᠯᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤᠮᠤ** [形] 较顽皮的, 较淘气的, 较滑稽的。

алиалагч **ᠠᠯᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] 滑稽人, 丑角, 小丑。

алиалал **ᠠᠯᠢᠶᠠᠯᠠᠯ** [名] ①戏谑, 打诨, 开玩笑; 淘气; ②丑角作怪状, 耍滑稽。

алиалах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] ①戏谑, 打诨, 开玩笑; 淘气; ②丑角作怪状, 耍滑稽。

алиалуулах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] алиалах 的使动态。

алиалцгаах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠯᠴᠭᠠᠬ** [动] алиалах 的众动态。

алиарах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 变得滑稽、诙谐; 淘气。

алиархаг **ᠠᠯᠢᠶᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 参见 алиархуу。

алиархал **ᠠᠯᠢᠶᠠᠷᠬᠠᠯ** [名] 参见 алиалал。

алиархах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 参见 алиалах。

алиархуу **ᠠᠯᠢᠶᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠮᠤ** [形] 滑稽的, 调皮的。

алиатах **ᠠᠯᠢᠶᠠᠲᠠᠬ** [动] 参见 алиалах。

алихан **ᠠᠯᠢᠶᠠᠬᠠᠨ** [形] алиа 的小称; 比较滑稽的, 比较调皮的。

алив **ᠠᠯᠢᠪ** [动] 给我, 递给我, 拿过来, 给我…, 替我…: ~ нааш нь! 给我! 拿过来! ~ нөхөд цаашаа болцгоо! 喂, 同志们, (给我)让开点(远离一点)!

аливаа **ᠠᠯᠢᠪᠠᠭᠠ** [代] 所有的, 一切, 各种各样的, 任何的, 无论什么样的: ~ юм 所有的东西, 万物; ~ ажил 一切工作。

алиг **ᠠᠯᠢᠭ** [形] 游移不定的, 轻浮不稳的(性格); 放荡的, 淫荡的: ~ шалиг 下流的, 淫荡的。

алиглах **ᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 荒淫, 淫荡。

алигали **ᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠢ** [名] 见 ~ үсэг 〈语〉阿利伽力字母(转写梵文和藏文的一种蒙文音标)。

ализарин **ᠠᠯᠢᠵᠠᠷᠢᠨ** [名] 〈化〉茜素: ~ натрий 茜素钠; ~ улаан 茜素红; ~ хөх

茜素蓝.

алийв ᠠᠯᠢᠶᠦ [感] (表示忧伤, 惋惜, 烦躁等意义的) 哎呀! 嗨呀! ~ хаа байна миний хүү! 哎呀! 你在哪里, 我的孩子! ~ босооч! 嗨, 起来吧!

алим (ан) ᠠᠯᠢᠮ [名] (植) ① 苹果: ~ ны чанамал 苹果酱; ~ зэврэх 苹果锈病; ~ ын балч эрвээхэй (动) 苹果大蠹; ~ ын ногоон бөөс 苹果绿蚜; ~ ын улаанхачиг (动) 苹果红壁虱; ~ ын үрэлж эрвээхэй (动) 苹果卷叶蛾; ~ ын хар өмөн 苹果树黑腐病; ~ ын хиур(动) 苹果巢蛾; ~ ын сахлай 苹果黑星病; ~ ын цэцэг идэгч (动) 苹果花象鼻虫; ~ ын шөвгөр (动) 苹果翅象虫; ~ ын хүчил 苹果酸; ② (陈) (方) 梨.

алимад ᠠᠯᠢᠮᠠᠳ [代] 参见 аливаа: ~ явдал 一切行为.

алимхан ᠠᠯᠢᠮᠬᠠᠨ [名] 小苹果.

алин ᠠᠯᠢᠨ [代] 参见 аль.

алирах ᠠᠯᠢᠷᠠᠬ [动] (农作物) 倒伏.

алирвас ᠠᠯᠢᠷᠪᠠᠰ [名] (动) 幼.

алирс ᠠᠯᠢᠷᠰ [名] (植) ① 越桔; ② 草莓.

алис ᠠᠯᠢᠰ [名] ① 羊草; ② 连角豆梢, 豆荚.

алиус ᠠᠯᠢᠤᠰ [名] ① 稷秀; ② 再生草.

алихан ᠠᠯᠢᠬᠠᠨ [代] ① 哪一个; ② (近处的) 什么地方.

алишим ᠠᠯᠢᠰᠢᠮ [名] (植) 胡椒.

алкалоид ᠠᠯᠻᠠᠯᠣᠢᠳ [名] (化) 生物碱, 有机碱.

алкил ᠠᠯᠻᠢᠯ [名] (化) 烷基: ~ язуур 烷基根; ~ хүхрийн хүчил 烷基硫酸.

алкоголь ᠠᠯᠻᠢᠭᠣᠯ [名] 酒精; (化) 乙醇.

аллаах ᠠᠯᠯᠠᠭᠠᠬ [名] (宗) 真主, 天老爷: ~ бурхан минь! 我的天啊! 我的天老爷!

аллага ᠠᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] 屠杀, 大屠杀, 白色恐怖: ~ хядлага 大屠杀.

аллен ᠠᠯᠯᠡᠨ [名] (化) 丙二烯.

аллоксон ᠠᠯᠯᠣᠬᠰᠣᠨ [名] (化) 四氧嘧啶: ~ ны урвал 四氧嘧啶反应.

аллофан ᠠᠯᠯᠣᠫᠠᠨ [名] (矿) 水铝英石.

алмааз ᠠᠯᠮᠠᠵ (ᠠᠯᠮᠠᠰ) [名] 见 алмаас.

алмаас ᠠᠯᠮᠠᠰ [名] (矿) 见 алмаз.

алмагай ᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠢ [名] 马虎的人, 粗心大意的人.

алмаган ᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠨ [形] (食物) 淡的, 寡味的, 乏味难吃的.

алмаз ᠠᠯᠮᠠᠵ (ᠠᠯᠮᠠᠰ) [名] (矿) 金刚石, 金刚钻.

алмай ᠠᠯᠮᠠᠢ [形] 马马虎虎的, 心不在焉的, 浮皮潦草的; 呆痴的, 健忘的: ~ хүн 漫不经心的人, 粗心大意的人.

алмайдал ᠠᠯᠮᠠᠢᠳᠠᠯ [名] 马虎, 健忘; 痴呆.

алмайдах ᠠᠯᠮᠠᠢᠳᠠᠬ [动] 心不在焉, 漫不经心; 发呆, 发愣.

алмайдугу ᠠᠯᠮᠠᠢᠳᠠᠭᠤ [形] 马虎的, 心不在焉的; 痴呆的, 健忘的.

алмайдугулах ᠠᠯᠮᠠᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алмайдах 的使动态.

алмайрах ᠠᠯᠮᠠᠢᠷᠠᠬ [动] 心不在焉, 漫不经心; 健忘; 痴呆; 思想不集中, 精神分散.

алмайруулах ᠠᠯᠮᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алмайрах 的使动态.

алмайтах ᠠᠯᠮᠠᠢᠲᠠᠬ [动] 心不在焉, 精神不集中; 发呆.

алмайтуулах ᠠᠯᠮᠠᠢᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] алмайтах 的使动态; 诱惑.

алмайшиг ᠠᠯᠮᠠᠢᠰᠢᠭ [形] 心不在焉似的, 有些粗心的, 有些马马虎虎的.

алман ᠠᠯᠮᠠᠨ [名] 半月形: ~ сар 月牙, 上(下)弦月; ~ сүх 月牙斧, 钺; ~ жийр гийн эс 新月状红细胞; ~ жийрэг 凸凹镜; ~ хавхлага 半月瓣.

алманцаг ᠠᠯᠮᠠᠨᠴᠠᠭ [名] (动) 狗熊崽.

алмарад ᠠᠯᠮᠠᠷᠠᠳ [名] (алмард) (植) 苹果.

алмарах ᠠᠯᠮᠠᠷᠠᠬ [动] 思想分散, 显得手足无措.

алмас ᠠᠯᠮᠠᠰ I [名] 见 алмаз: ~ ан жонш 刚玉, 刚石; ~ ын гялтага 金钢光泽.

алмас ᠠᠯᠮᠠᠰ II [名] ① (传说中的) 野人; ② 巫

女, 妖女; 妖婆.

алмат **ᠠᠯᠮᠠᠲ** [名] 木桶, 大槽.

алмуун **ᠠᠯᠮᠤᠭᠤᠨ** [形] 味道差的, 味道不好的.

алмуур **ᠠᠯᠮᠤᠭᠤᠷ** [名] ① 拐杖; ② (独木船上的) 倚木.

алоэ **ᠠᠯᠤᠭᠡ** [名] (植) 芦荟.

алрих **ᠠᠯᠷᠢᠬᠡ** [动] (草) 被踩倒, 随风弯倒.

алрихай **ᠠᠯᠷᠢᠬᠠЙ** [形] 被踩倒的(草), 弯倒的(草).

алс **ᠠᠯᠰ** [形] ① 远方, 远的; 遥远的, 荒僻的, 僻远的: ~ хол 遥远的; алс дорнод 远东; ~ ын зам ① 漫长的道路; ② 将来; ~ гүн 纵深; ~ ын зай 远距离; ~ зэлүүд 荒僻的, 僻远的; ② 长远的; 未来的, 将来的: ~ ын бодлого 长远计划; ~ ын төлөв 远景; ~ нь ① 将来, 未来; ② 人的未来, 前途; ~ алавхийх 跳越马背, 过梭; ~ аялах авто машин 长途公共汽车; ~ харааны кино зохиол 电视广播电影剧本; ~ харайх (体) 跳远; ~ аас удирдах 遥控, 远距离操纵; ~ аас хэмжих хэмжүүр 远测仪表; ~ холын залуурт сум 远程导弹; ~ аас хянах аппарат 电传打字机, 打字电报机; ~ ын тээвэр 长途运输; ~ ын шилжвэр 远位转移; ~ ын холбооны шугам 远距通信线路; ~ холын хэтийн төлөв 远景规划.

алсах **ᠠᠯᠰᠢᠬᠡ** [动] 越过, 飞越: уул ~ (动物或云雾等) 越过山顶.

алсдах **ᠠᠯᠰᠢᠬᠡᠳᠠᠬᠡ** [动] 距离太远, 离得非常远.

алсдуулах **ᠠᠯᠰᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] алсдах 的使动态.

алслагдмал **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠤᠮᠠᠯ** [形] 远离的, 遥远的, 疏远的.

алслагдах **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] 远隔, 远离.

алслал **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠯ** [名] 间隔, 隔开; 远隔, 疏远.

алслалт **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 алслал.

алслах **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] 疏远, 离开, 远离.

алслац **ᠠᠯᠰᠢᠯᠠᠴ** [名] 间隔, 隔开; 疏远.

алслуулах **ᠠᠯᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] алслах 的使动

态.

алсуун **ᠠᠯᠰᠤᠭᠤᠨ** 见 - тас (动) 花鹭.

алсуур **ᠠᠯᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] 远方, 遥远的地方: ~ тойрох 到遥远的地方游玩.

алсхан **ᠠᠯᠰᠢᠬᠠᠨ** [形] 远一点的, 遥远的.

алсхи **ᠠᠯᠰᠢᠬᠢ** [形] 远的, 遥远的.

алсхийх **ᠠᠯᠰᠢᠬᠢЙХ** [动] 稍事休息, 小憩.

алт (ан) **ᠠᠯᠲ** [名·形] ① 金, 黄金: ~ түрхэх, ~ шарах 镀金, 镀金的; ~ ан зоос 金币; ~ ны орд, ~ ны уурхай, ~ ын газар 金矿; ~ ан хуудас, нисэх ~, хуудас ~ 金纸, 金箔; ◇ ~ ны дэргэдэх гууль шарлана 近朱者赤, 近墨者黑; ② 金色的, 金黄色的: ~ ан шар өнгөтэй 金黄色的; ~ ан агь (植) 牵牛花; ~ ан гадас (天) 北极星; ~ ан гадас одон 北极星勋章; ~ ан хонхорь (陈) 金铃铛 (古代帽饰); ~ ан утас ① 金丝; ② 金线花; ~ ан ширэхгт торго 金线缎; ~ ан цуравдай (动) 莺雀; ~ ан нүдэт улар (动) 金钱鸡; ~ ан хацар (动) 干条鱼; ~ ан бялзуухай (动) 金丝雀, 金燕; ~ ан нүдэн бялзуухай (动) 金眼 (燕); ~ ан зулай (动) 金头天鹅; ~ ан гургалдай (动) 黄鹌, 夜莺; ~ ан жигүүр (动) ① 黄雀; ② 金翅子 (虫名及鸟名); ~ ан загас (动) 金鱼; ~ ан зул (植) 郁金香, 马兰花; ~ ан зүрж (植) 橙树; 金桔; ~ ан тэрэлж (植) 金杜鹃花; ~ ан хараацай (动) 蛇燕; ~ ан харгана (植) 山桃树; ~ ан хундага ① 金杯; ② (植) 金盏花; ~ ан бялзуухай цэцэг (植) 金雀花; ~ ан хумхи цэцэг (植) 金沙花; ~ ан дусал цэцэг (植) 滴滴金花; ~ ан бидэр цэцэг (植) 金钵孟花; ~ ан хөөрөг (乐) 金钟 (古代乐器); ~ ан мэлхий од (天) 龟星; ~ ан од (天) 金星; ~ ан болор 含金石英; ~ ан бөгөг эрвээхэй (动) 棕尾毒蛾; ~ ан бөөр (植) 金腰子属; ~ ан буд (天) 金水星; ~ ан бужирга (动) 金丝雀; ~ ан бөрмэг (植) 金匙叶草; ~ ан валют 金本位; ~ ан гургуул (动) 锦鸡; ~ ан зул цэцэг (植) 金灯花; ~ ан медаль 金质奖章; ~ ан молор 金黄玉; ~ ан нөөц 黄金储备; ~ ан нүдэт эрвээхэй (动) 草蛉; ~ ан

ороонго цэцэг <植> 凌霄花; ~ ан ундрам 金汞; ~ ан хөмрөг <动> 黄鹤; ~ ан хүхэр <矿> 雄黄; ~ ан цавуу <矿> 硅孔雀石; ~ ан шош <植> 绿豆; ~ ан элс 海金沙; ~ ан шалгагуур 试金石; ~ ан гариг <天> 金星; ~ ан товч <植> 盐菊、千年艾; ~ ны биндэрьяа 金绿宝石; ~ ны бэлтгэл 黄金后备; ~ ны хүдэр 金矿; ~ аар өнгөлөх 镀金; ~ аар тооцох систем 金本位制; ~ аар солихгүй банкны тэмдэгт 不兑现的银行券; ~ аар цохох 烫金; ~ ан мөнгөн зоосны гүйлгээ 金银币流通; ~ худалдан авах үнэ 黄金买入价; ~ ан мөнгө 金币; ~ ан нэгж 金单位; ~ ны инфляц 黄金膨胀; ~ ны нөөвөр 黄金储备; ~ ны нөөц 黄金储备; ~ ны тохиролцоо 黄金保留条款; ~ анд хориг тавих 黄金禁运; ~ ны үнийн хэмжээ 黄金的价格标准; ~ ны харьцаат хэмжээ 黄金平价; ~ аар хийх гүйлгээ 黄金流通; ~ ан баталгаа 黄金保证; ~ ан дүйц 黄金等价物; ③ 十分珍贵的, 稀罕的; ~ ан өлгий ① 元宝; ② 金摇篮("故乡"的赞语); ~ ан амь 宝贵的生命; чих нь ~ болог 勿轻信; ◇ ~ хушуудах 挑拨是非.

алтадмал **ᠠᠯᠲᠠᠳᠤᠮᠠᠯ** [形] 镀金的.

Алтай **ᠠᠯᠲᠠᠢ** [名] <地> 阿尔泰: ~ уул 阿尔泰山; ~ овгийн хэл <语> 阿尔泰语系; ~ язгуурын хэл <语> 阿尔泰语言; ~ уулархаг муж 阿尔泰山区; ~ н далан хальс <植> 蓝果金银花; ~ н гоньтог <植> 阿尔泰糖芥; ~ н түмэн тана 阿尔泰地蔷薇; ~ н хамбил <植> 阿尔泰荸薺; ~ н хонин зажлуур <动> 阿尔泰柳穿鱼; ~ н хонлин <植> 阿尔泰兔耳草; ~ н хулганцар <动> 阿尔泰长尾鼠; ~ н хорс <植> 阿尔泰乌头; ~ н хувиланги <植> 阿尔泰马先蒿; ~ н шаргалин <植> 阿尔泰道罗菊; ~ н шээрэнгэ <植> 阿尔泰麦瓶草.

алтанбал **ᠠᠯᠲᠠᠨᠪᠠᠯ** [名] <植> 金光菊.

алтанхуа **ᠠᠯᠲᠠᠨᠬᠤᠠ** [名] <植> 金莲花.

алтанцэгцүүхэй **ᠠᠯᠲᠠᠨᠴᠡᠭᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠢ** [名] <植> 金丝桃.

алтаргана **ᠠᠯᠲᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] <植> 金桦条.

алтармал **ᠠᠯᠲᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 金黄色的; 似金的; ~ гээг 金黄色的头发.

алтархаг **ᠠᠯᠲᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 含金的; 金黄色的.

алтат **ᠠᠯᠲᠠᠲ** [形] 金的, 含金的: ~ биндэрьяа 金柱石, 金绿宝石; ~ зэс 含金自然铜.

алтач **ᠠᠯᠲᠠᠴ** [名] 金匠, 金首饰匠.

алтгана **ᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠠ** I [名] <植> 参见 алтаргана.

алтгана **ᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠠ** II [名] <动> 金燕.

алтдах **ᠠᠯᠲᠠᠳᠠᠬ** [动] 镀金, 贴金, 涂金粉.

алтдуулах **ᠠᠯᠲᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] алтдах 的使动态.

алтлаг **ᠠᠯᠲᠠᠯᠠᠭ** [形] ① 含金的; ② 金黄色的, 金色的, 金光灿烂的; 似金的: ~ гичгэнэ <植> 金黄委陵菜; ~ холтсон цэцэг <植> 金发状毛茛.

алтлах **ᠠᠯᠲᠠᠯᠠᠬ** [动] 使含金, 镀金, 贴金, 镶金.

алтлуулах **ᠠᠯᠲᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] алтлах 的使动态.

алтрах **ᠠᠯᠲᠠᠷᠠᠬ** [动] 含金, 镀上金.

алтрахуу **ᠠᠯᠲᠠᠷᠠᠬᠤᠭᠤ** [形] 含金的, 镀金的.

алтсан **ᠠᠯᠲᠤᠰᠠᠨ** 见 ~ цэцэг <植> 金缕梅花.

алттай **ᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 алтат.

алтчин **ᠠᠯᠲᠠᠴᠢᠨ** [名] 金匠; 金矿工.

алтшин **ᠠᠯᠲᠠᠰᠢᠨ** 见 ~ цэцэг <植> 金茎花.

алуулах **ᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① алах 的使动态; ② 意同 алагдах.

алуун **ᠠᠯᠤᠭᠠᠨ** [形] ① 无耻的, 不知羞耻的; 不成体统的; ② 粗鲁的, 愚蠢的.

алуурах **ᠠᠯᠤᠯᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 不知羞耻, 不成体统; ② 做蠢事, 说蠢话.

алуурчид **ᠠᠯᠤᠯᠠᠷᠴᠢᠳ** [名] алуурчин 的复数.

алуурчин **ᠠᠯᠤᠯᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 屠夫, 刽子手, 杀手.

алх(ан) **ᠠᠯᠬ(ᠠᠨ)** [名] ① 锤子; ~ ан хээ (蒙

古的一种)双锤交错形图案; ~ тогшуур 小锤子; ~ шиг хуруу 杵状指; 杵状趾; ~ хэлбэр 丁字形; ~ шугам 丁字形;
 ② <解>(中耳之)锤骨; ~ яс 锤骨; ③ (衣服上的)眉子; ~ ан угалз 锤形图案, 回纹图案.

алхаа ^{ᠠᠯᠬᠠ᠎ᠠ} [名] ① 步伐, 步调, 步履, 步子; ② 马的走态(步态, 走法).

алхаатай ^{ᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] 步调一致的, (马的)走态好的.

алхаг ^{ᠠᠯᠬᠠᠭ} I [形] 懒散的; 草率的.

алхаг ^{ᠠᠯᠬᠠᠭ} II [形] 万事通的, 无所不知的(讽刺).

алхаг ^{ᠠᠯᠬᠠᠭ} III [形] 敞开的, 外露的, 没上锁的, 未扣钮扣的.

алхаг ^{ᠠᠯᠬᠠᠭ} IV [形] 蒙昧的, 蠢笨的.

алхаглах ^{ᠠᠯᠬᠠᠭᠯᠠᠬ} I [动] 变懒散, 变草率, 变马虎.

алхаглах ^{ᠠᠯᠬᠠᠭᠯᠠᠬ} II [动] 令人讨厌, 令人嫌憎.

алхайх ^{ᠠᠯᠬᠠᠶᠬ} [动] 显得懒散, 显得懒惰.

алхалт ^{ᠠᠯᠬᠠᠯᠲ} [名] 参见 алхам.

алхалхийлэх ^{ᠠᠯᠬᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ} [动] ① алхах 的多次体; ② 小孩学步.

алхалцах ^{ᠠᠯᠬᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] алхах 的共动态.

алхалцгаах ^{ᠠᠯᠬᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] алхах 的众动态.

алхам ^{ᠠᠯᠬᠠᠮ} [名] ① 步, 步子, 步伐; 步调; 步骤; ~ гишгэм 步伐, 步调; ~ хэмжүүр 计转器, 计步器; гурван ~ газар 三步之距离; ② 进展, 前进; тустай ~ 进展.

алхамлах ^{ᠠᠯᠬᠠᠮᠯᠠᠬ} [动] 以步丈量.

алхасхийх ^{ᠠᠯᠬᠠᠰᠬᠢᠶᠬ} [动] 快步行走.

алхасхийлгэх ^{ᠠᠯᠬᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ} [动] алхасхийх 的使动态.

алхах ^{ᠠᠯᠬᠠᠬ} [动] ① 迈步, 行走, 前进: алхаад марш! 起步走! ② 越过, 跨过.

алхац ^{ᠠᠯᠬᠠᠴ} [名] ① 步, 步子, 步伐; ② 步法, 步调, 步骤.

алхацгаах ^{ᠠᠯᠬᠠᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] алхах 的众动态.

алхаш ^{ᠠᠯᠬᠠᠰ} [名] 参见 алхац.

алхашаа ^{ᠠᠯᠬᠠᠰᠠᠭᠠ} [名] 参见 алхаа.

алхгар ^{ᠠᠯᠬᠭᠠᠷ} [形] ① 枝叶繁茂的, 多枝多杈的; ② 懒散的, 懒洋洋的.

алхдал ^{ᠠᠯᠬᠳᠠᠯ} [名] 参见 алхаа.

алхдах ^{ᠠᠯᠬᠳᠠᠬ} [动] (用锤子)敲打, 打击.

алхигдах ^{ᠠᠯᠬᠢᠭᠳᠠᠬ} [动] алхих 的被动态.

алхилах ^{ᠠᠯᠬᠢᠯᠠᠬ} [动] 敲打, 殴打, 打击.

алхилдаан ^{ᠠᠯᠬᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ} [名] 殴斗, 打架.

алхилдах ^{ᠠᠯᠬᠢᠯᠳᠠᠬ} [动] алхих 的互动态; 打架, 斗殴.

алхими ^{ᠠᠯᠬᠢᠮᠢ} [名] 炼金术.

алхимич ^{ᠠᠯᠬᠢᠮᠢᠴ} [名] 炼金者, 炼金术家.

алхиулах ^{ᠠᠯᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① алхих 的使动态; ② 意同 алхигдах.

алхих ^{ᠠᠯᠬᠢᠬ} [动] 打, 击, 叩, 敲; 殴打.

алхичих ^{ᠠᠯᠬᠢᠴᠢᠬ} [动] алхих 的完成体.

алхласхийх ^{ᠠᠯᠬᠯᠠᠰᠬᠢᠶᠬ} [动] 快速行走.

алхлах ^{ᠠᠯᠬᠯᠠᠬ} [动] ① 快步走, 急行; ② 迈步, 行走.

алхлуулах ^{ᠠᠯᠬᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] алхлах 的使动态.

алхуулах ^{ᠠᠯᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] алхлах 的使动态.

алц ^{ᠠᠯᠴ} [名] 见 алцаа.

алцаа ^{ᠠᠯᠴᠠᠭ} [名] <解> 会阴.

алцага ^{ᠠᠯᠴᠠᠭᠠ} 见 ~ ~ хийх 罗圈腿动物不断动弹, 一拽一拽地走.

алцайлгах ^{ᠠᠯᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] алцайх 的使动态.

алцаймал ^{ᠠᠯᠴᠠᠶᠢᠮᠠᠯ} [形] 分开的, 叉开的, 张开的.

алцайх ^{ᠠᠯᠴᠠᠶᠢᠬ} [动] 分开, 张开, 叉开(腿、小刀、圆规等).

алцалзах ^{ᠠᠯᠴᠠᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 алцганах.

алцам ^{ᠠᠯᠴᠠᠮ} [名] 步, 步代, 步调, (量)步: арван ~ хол 十步远.

алцан ^{ᠠᠯᠴᠠᠨ} [形] ① 叉开的, 岔开腿的; ② 罗圈腿的.

алцанхай **ᠠᠯᠴᠠᠨᠬᠠᠢ** [形·名] ①岔开腿的；②
 参见 алц.
 алцархай **ᠠᠯᠴᠠᠷᠬᠠᠢ** [名] (动物的) 夏季毛皮。
 алцас **ᠠᠯᠴᠠᠰ** 参见 алцага。
 алцасхийх **ᠠᠯᠴᠠᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] 猛地岔开，瞬间又
 开。
 алцвалзах **ᠠᠯᠴᠢᠪᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 参见 алцганах。
 алцгаах **ᠠᠯᠴᠭᠠᠬ** [动] алах 的众动态。
 алцгай **ᠠᠯᠴᠭᠠᠢ** [形] 叉开的。
 алцганах **ᠠᠯᠴᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 罗圈腿不断动弹，左
 右摇晃，一拽一拽地走。
 алцгануулах **ᠠᠯᠴᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] алцганах 的
 使动态。
 алцгар **ᠠᠯᠴᠭᠠᠷ** [形] ①岔开腿的；腿弯的，罗
 圈腿的；②低矮的，短腿的。
 алцгардах **ᠠᠯᠴᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①岔开腿，撇开
 腿；②显得腿短，变得低矮。
 алцгардуулах **ᠠᠯᠴᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] алцгар-
 дах 的使动态。
 алцтай **ᠠᠯᠴᠲᠠᠢ** [形] ①准确的，正确的，中肯
 的；②有成绩的，有成果的；有创造性的：
 ~ ажил 有创造性的工作。
 алчим **ᠠᠯᠴᠢᠮ** [名] 参见 алхам。
 алчих **ᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] алах 的多次体。
 алчуу **ᠠᠯᠴᠢᠭᠤ** [形·名] ①岔开的；②〈解〉踝骨
 凹。
 алчуур **ᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 手绢，手帕，手巾，毛
 巾；нусны ~ 手绢，手帕；нүүр гарын
 ~ 洗脸手巾；гурвалжин ~ 三角头巾，
 围巾；саадаг ~ 装碗的布袋（挂在腰上
 的）；халуун усны ~ 浴巾。
 алш **ᠠᠯᠰ** [名] 屠宰的牲畜：~ хийх 屠宰
 牲畜。
 Алшаа(н) **ᠠᠯᠰᠠᠶ(н)** [名] 见 алашаа。
 аль(алин) **ᠠᠯ** I [代·副] ①哪，哪一个：~
 ~ 哪些？~ ~ талаас нь ①从哪些方面；
 ②从各方面；~ нь нь ①哪些；②每
 一个都…，哪个都…；~ зэрэг，~ хир
 怎么样，什么程度；~ нэг ①某一个；②任
 何的，无论哪一个；~ ч 谁也，哪个也；
 энэ гурвын ~ нь чиний танил вэ? 在

三个之中你认识哪一个？~ ч адил 哪个
 都一样；~ ч газар 到处，任何地方；~
 ч үгүй 什么也没有，缺乏一切；②最；所
 有的，一切的；~ муугаа үзэх 尝够了苦
 痛；~ байдгий нь илчлэх 揭露一切；
 ~ сайны нь сонгох 选最好的；~
 болох，~ болохоор 尽量，尽可能；~
 болох аргаар 尽一切办法；~ чадах
 чинээгээр 用全力，尽量，尽可能；~
 бүх талаар 在各方面；…ын төлөө ~
 бүхнээ зориулах 为…献出自己的一切；
 ③早就，早已，早先：~ хэзээ 很久前；
 ~ хэдий нь 早就；~ дивангарын 远
 古的，古旧的，从前的；~ болтол? 到何
 时？④或者；否则。

аль **ᠠᠯ** II [动] 给(我)! 给我…! (命令式，与
 өг 意义相同，多见于口语)；номоо ~!
 把书给我! чи аваад ~! 你给我拿来!
 надад босоод ~! 给我起来。

альбатрос **ᠠᠯᠪᠠᠲᠷᠣᠰ** [名] (动) 信天翁。

альбом **ᠠᠯᠪᠣᠮ** [名] 照相册，影集，纪念册，
 集邮册；гэрэл зургийн ~ 相册；мар-
 кийн ~ 集邮册。

альбомин **ᠠᠯᠪᠣᠮᠢᠨ** [名] (药) 白霉素。

альбумин **ᠠᠯᠪᠤᠮᠢᠨ** [名] (生) 白蛋白；гүү-
 ний сүүний дотор ~ гэдэг шингэцэт
 уураг арвин байна 马奶里含有丰富的易
 吸收的白蛋白。

альдегид **ᠠᠯᠲᠡᠭᠢᠳ** [名] (化) 醛，乙醛：~
 спирт 醛醇；~ хүчил 醛酸。

альдимин **ᠠᠯᠲᠢᠮᠢᠨ** [名] (化) 乙醛合氨。

альфа **ᠠᠯᠲᠦ** [名] 阿尔发(希腊语的第一个字
 母，在某些科技术语中表示“a”)：~ хэ-
 сэг а-粒子；~ долгион а波，甲波。

альхан **ᠠᠯᠬᠠᠨ** [代·副] ①哪一个，②(近处
 的)某处。

Альп **ᠠᠯᠲᠦ** [名] (地) 阿尔卑斯：~ын ати-
 рашил 阿尔卑斯褶皱作用；~ын бор
 харэгчин (动) 岭岩鹫；~ын боржин
 阿尔卑斯式花岗岩；~ын бүс 高山垂直
 带；~ын мөсөн гол 高山冰川；~ын
 хөвд (植) 岭石蕊；~ын хэв шинжит
 гадаргуу 阿尔卑斯式地貌；~ын хэв
 шинжит судал 阿尔卑斯型矿脉。

ам(ан) ᠮᠠᠨ I [名] ①嘴, 口: ~ ангайх ①张嘴, 张口; ②(转)说话; 求告; ~ андаа дугарав 大学都说话了; ~ ны хөндий 口腔; ~ аа барих ①用手掌掩嘴(表示烦恼); ②(转)懊悔说过的话; ~ бөглөх, ~ хаах ①掩嘴, 堵嘴; ②堵人嘴巴(有敷衍蒙混之意); ~ ан дотроо дугарах 自言自语, 喃喃自语; ~ аа дэвтээх 润润嗓子; ~ жимийх 抿嘴, 闭口无言; ~ зайлах 漱口; ~ цангах 口渴; ~ хатлаа 口干了; ~ гэмтэх 嘴烂, 患鹅口疮; ~ зуурах 噤口; ~ эсэргүүцэл 口头抗议; ~ харах 看人家的口气, 察言观色; ~ хамар 话语; ~ хатуу ①嘴硬的, 紧缰的(指马); ②言语刻薄的; ~ анд орох 掉进口中(喻指落入陷阱, 遭到不幸, 倒霉, 陷入危境; ◇ **чонын** ~наас гараад барсын ~ анд орох 跳出龙潭, 又陷虎穴; ③(转)语言, 言语; 话: ~ авах 取得诺言, 取得允诺; ~ алдах ①答应, 允诺; 发誓; ②说出; 失言; ~ шүд алдах 发誓; ~ аа өгөх 允诺, 保证; ~ ын зүүш 议论对象; ~ хаацайлах 堵别人的口; ~ хуурай суухгүй 不住嘴的(说或吃); ~ хамхих 闭口不语; ~ гарах 说大话; ~ ны гарз 废话, 无效果的话; ~ өчиг 口供; ~ захиа 口信; ~ зарлиг 口头命令; ~ дохио 口令; ~ ан гэрээ 口头契约; ~ ан хэлэлцээр 君子协定, 口头协定; ~ зөөлөн ①温和的, 好驾驭的(指马); ②(人的)言词温和的; ~ дордойх 言语不合; ~ дагалах 从旁适时插入谈话; ~ сул ①牲口好驾驭; ②口松的; 好乱说的; ~ зүгшрэх ①马驯得开始较温和; ②语言开始适应; ~ ихтэй ①嘴大的; ②说大话的; ~ муудах 众人责难; ~ муурийх 口角, 争吵; ~ сайжрах 众人褒奖; ~ нээх 开口, 张口; ~ хагалах ①初次驯马; ②张口; ~ таглах 堵住旁人的嘴; ~ ан зууш болох 丑事风传; 满城风雨; ~ гарах 许诺; 起誓; ~ дагах 唯唯诺诺, 附和; ~ задгай 多嘴的, 藏不住话的; ~ чанга 口紧的, 嘴硬的, 守口如瓶的; ~ цалгай 信口开河的, 信口雌黄的; ~ мэдэх 信口开河; ~ муурайх 吵嘴; ~ мэдэн чалчих 随便乱说, 口若悬河;

~ аа татах 闭口不言; ~ хэлээр доромжлох 言语伤人, 出言不逊; ③言语, 口头: ~ ан үг хэл 口头言语; ~ ан нот 口头照会; ~ ан хэл 口语; ~ ан яриа 口语, 会话; ~ ан шалгалт 口试; ~ ан дуудлагын хэлбэр 口头发音形式; ~ ан ярианы үг хэл 会话语言; ~ ан харилцаа 口头交流; 口头交往; ~ ан зохиол 口头创作, 口头文学; ~ ан хуур 口琴; ~ аар заалдах 口头控告; ~ аар өгүүлэх 口头叙述; ~ аар сануулах 口头警告; ~ аар харилцах 口头交涉; ~ аар задлан ялгах <语> 口头分析; ~ аар зээлдэх <语> 口头借用; ~ аар утах <医> 吸入疗法; ~ аар хэлэх 口述, 口说; ~ асуух 口头询问; ~ мэдэн тэмүүлэх 拼命地向前奔驰(指马); ~ аа мэдэхгүй морь 没有训练好的马; 口生的马; ~ түргэн 性情急躁的; 嘴快的; ~ халах 稍醉; 微醉; 愉快; ~ ан хүзүү <解> 第一颈椎; 脖颈; ~ мөлт, ~ мөлтөс 恰好在那一时刻, 恰好能, 刚刚好, 正好能; 好不容易(在那时), 勉强(在那时); ~ мөлтөс дуусчихлаа 好不容易才(在那时)完成了; гарах гэж байхад нь ~ мөлтөс дайралдав 恰好(能)在准备动身时, 遇见了; хүний ~ харах 随声附和, 人云亦云; ~ хүлээх ①口头应允; ②听人话头说话; ~ зом 勤快的; ~ ны авиа 非鼻音化音; ~ ны алчуур 餐巾; ~ ны завьж 嘴角; ~ ны салст бүрхэвчний өвчин 口腔粘膜疾病; ~ ны товх <军> 枪口盖板; ~ ны үүдэвч 口腔前庭; ~ ны хөндий 口腔; ~ ны цаас 纸餐巾; ~ ны эгшиг 口腔元音; ~ ны эрхтэн <动> 口器; ~ ны эсрэг 反口的; ④(转)人口; ~ бүл 家口; 家庭; ~ данс 户口; хүн ~ ны тоо 人口数; өрх ~ 户, 家庭, 家; ⑤孔, 窟窿, 口, 口子: үхэр бууны ~ <军> 炮口; хоёр ~ тай буу <军> 双筒枪, 双管炮。

ам ᠮᠠᠨ II [量] 阿姆(面积单位, 正方形): гурван ~ шийбуу 三阿姆细布; ~ дөрвөлжин 四四方方的; ~ метр 平方米; ~ дөрвөлжин метр 平方公尺。

ам(ан) ᠮᠠᠨ III [名] 山谷, 河谷: ~ ан хөндий 山谷。

ам (ан) 𐎠𐎡 IV [名] (摔跤之)对手; ~ уг туул 对手; ~ анд гарах 迎战对手.

ам 𐎠𐎡 V [名] 参见 амуу.

амаа 𐎠𐎡 [名] (敬)阿妈, 大娘, 大婶(对亲属中长辈的尊称, 多指女性).

амавч 𐎠𐎡 [名] 口罩.

амазонит 𐎠𐎡 [名] (矿)天河石, 绿长石.

амал 𐎠𐎡 [名] 休息; 享福.

амалдах 𐎠𐎡 [动] ①允诺, 许诺; ②发誓, 立誓; ③失言.

амалдуулах 𐎠𐎡 [动] амалдах 的使动态.

амальгам 𐎠𐎡 [名] (化)汞齐, 汞膏.

аманцар 𐎠𐎡 [名·形] ①饶舌者; 好说的, 快嘴的; ②急欲奔驰的(马).

аманцардуу 𐎠𐎡 [形] 爱饶舌的, 话多的, 快嘴快舌的.

аманцардуухан 𐎠𐎡 [形] 好饶舌的, 好唠叨的, 快嘴快舌的.

амар 𐎠𐎡 I [形] 安静的, 平安无事的; ~ тайван 安宁, 平静; ~ жимэр 平平安安的; мэнд ~ 平安无事; санаа ~ 放心, 安心; амрыг эрэх 问好, 问安; ~ байна уу? 你好? 近来可好?; ~ сайн уу? 您好?.

амар 𐎠𐎡 II [形] 容易的, 不难的: амар хялбар 容易的, 简单的, 轻而易举的; ~ ажил 容易的工作, 不难的工作; ◇ амрын жимс (植) 香椽.

амар 𐎠𐎡 III [名] (动) 草根鱼.

амараа 𐎠𐎡 [名] 见 амраа.

амаргал 𐎠𐎡 [名] 脖颈.

амаргүй 𐎠𐎡 I [形] 不安宁的, 不安静的.

амаргүй 𐎠𐎡 II [形] 不容易的, 很难的; 很麻烦.

амаржил 𐎠𐎡 [名] 平安, 平静, 安静.

амаржих 𐎠𐎡 I [动] ①感到舒服; ②生育, 分娩, 生产; ~ газар 产院; ~ дараах өвчин 产后疾病; ~ дараах

халдвар 产后感染; ~ дараах цэвэршил 产后恶露; ~ дараах яришил 产后溃瘍 ③放心; 安静, 平静, 平和.

амаржих 𐎠𐎡 II [动] 变容易, 变简单.

амаржуулах 𐎠𐎡 I [动] амаржих I 的使动态.

амаржуулах 𐎠𐎡 II [动] амаржих II 的使动态.

амаржих 𐎠𐎡 [动] амаржих I 的完成体.

амарзнах 𐎠𐎡 [动] амрах 的短暂体.

амарлаг 𐎠𐎡 [名] (动) 树懒(科).

амарлиг 𐎠𐎡 [名] (动) 见 амарлаг.

амарлингүй 𐎠𐎡 [形] ①沉着, 平心静气的, 安详的; ②消极的, 懒情的.

амарлингүйтах 𐎠𐎡 [动] ①舒适, 舒服; ②心平气和, 安详.

амарлиулах 𐎠𐎡 [动] амарлих 的使动态.

амарлих 𐎠𐎡 [动] ①平安, 太平; ②复元, 康复.

амармаг 𐎠𐎡 [名] ①恋爱; ②性欲; 欲望.

амармаглах 𐎠𐎡 [动] ①爱, 爱恋, 爱慕; ②渴望, 企求.

амархаг 𐎠𐎡 [形] 快嘴的, 饶舌的.

амархан 𐎠𐎡 I [形] амар II 的小称; 容易的, 简单的, 不困难的, 不麻烦的.

амархан 𐎠𐎡 II [形] амар I 的小称; 平安的, 安宁的.

амарцгаах 𐎠𐎡 [动] амрах 的众动态.

амарчих 𐎠𐎡 [动] амрах 的完成体.

амарчлах 𐎠𐎡 [动] 简化, 使简单化, 使变容易.

амаршиг 𐎠𐎡 (𐎠𐎡 𐎠𐎡) [形] 较容易的, 较安逸的, 较心情舒畅的.

амарших 𐎠𐎡 [动] 安心, 放心, 宽心, 释念.

амас 𐎠𐎡 [名] 黄油粥; 黄米饭.

амах 𐎠𐎡 [动] 小憩, 歇息.

амбаа 𐎠𐎡 [名] 兄长, 长辈(称亲属中年长

者).

амбаар **ᠠᠮᠪᠠᠭ** [名] 谷仓, 仓库, 栈房.**амбан** **ᠠᠮᠪᠠᠨ** I [名] (陈) 总督; 高官, 显贵:
~ захирагч 总督; ~ сайд 总督大臣;
~ ширээ 八仙桌.**амбан** **ᠠᠮᠪᠠᠨ** II [形] 大的, 巨大的; ~ шар
大犍牛.**амбас** **ᠠᠮᠪᠠᠰ** [名] амбан I 之复数.**амбоцентор** **ᠠᠮᠪᠣᠴᠡᠨᠲᠣᠷ** [名] (生) 介体.**амбр** **ᠠᠮᠪᠷ** [名] 琥珀.**амбразур** **ᠠᠮᠪᠷᠠᠵᠤᠷ** [名] (军) 枪眼, 炮眼, 射击孔.**амбренн** **ᠠᠮᠪᠷᠢᠨ** [名] (化) 龙涎香脂 (龙涎精).**амбулатори** **ᠠᠮᠪᠤᠯᠠᠲᠣᠷ** [名] 诊疗所, 门诊部; ~ йн үзлэг 门诊; (军) 救护所.**амгай** **ᠠᠮᠭᠠᠢ** [名] 马衔, 马嚼子; ~ зуулгах ① 上马嚼子; ② (转) 抑制, 控制; ~ яр 马嘴疮.**амгайвч** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠪᠴᠢ** [名] 参见 амгай.**амгайвчлах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 амгайчлах.**амгайлах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 上马衔, 套上马嚼子.**амгайсах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠰᠠᠬ** [动] 见 амгайчлах.**амгайтах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 患口角炎.**амгайч** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠴᠢ** [名] 参见 амгай.**амгайчлах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 脱掉马嚼子, 去掉马衔; морь ~ 给马脱去嚼子.**амгайчлуулах** **ᠠᠮᠭᠠᠢᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① амгайчлах 的使动态; ② 被脱下马嚼子.**амгалан** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨ** [名] 和平, 安宁, 平安, 平静; 幸福.**амгаландах** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 显得太平静, 变得很平安.**амгаландуу** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠳᠤᠰᠤ** [形] 安宁的, 舒服而平静的.**амгалант** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠤ** [形] 平静的, 平安的, 安宁的; 舒服的.**амгалантай** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] 参见 амга-

лант.

амгалантах **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] 变安宁, 变平静; 变平和.**амгаланших** **ᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] 过富裕幸福的生活; 过康乐生活; 过安逸的生活.**амгүй** **ᠠᠮᠭᠦᠢ** [形] 话极少的, 几乎不说话的.**амдагдах** **ᠠᠮᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] амдах 的被动态.**амдалт** **ᠠᠮᠳᠠᠯᠲᠤ** [名] амдах 的名词.**амдалцах** **ᠠᠮᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] амдах 的共动态.**амдах** **ᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] ① 初次吮奶; ② 迎上前, 迎接, 迎面走去; ~ н бүслэх (军) 包围迂回; ~ хэмжээ (军) 提前量; ~ н сөнөөгч бөмбөгдөгч (军) 截击歼击轰炸机; ③ 拦截, 拦住, 挡住; 途中等候; ④ 捂住马嘴; 上牲口嚼子; ⑤ 分叉, 做叉口.**амдацгаах** **ᠠᠮᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] амдах 的众动态.**амдуу** **ᠠᠮᠳᠤᠤ** [形] 轻率卤莽的, 粗心大意的.**амдуулах** **ᠠᠮᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] ① амдах 的使动态; ② 意同 амдагдах.**амезит** **ᠠᠮᠡᠵᠢᠲ** [名] (化) 镁绿泥石.**Америк** **ᠠᠮᠡᠷᠢᠬ** [名] 亚美利加; 美国; ~ тив 亚美利加洲, 美洲; ~ ирвэс (动) 美洲豹; ~ маягийн амьдрал “美国生活方式”; ~ Нэгдсэн Улсын Мэдээлэх Агентлаг (ЮСИА) 美国新闻署; ~ Нэгдсэн Улсын Төрийн Нарийн Бичгийн Дарга 美国国务卿; (америкийн дуу хоолой) 《美国之音》; ~ ийн бор гөрөөс (动) 大角羚; ~ ийн бух гөрөөс (动) 美洲野牛; ~ ийн тэмээн хяруул (动) 美洲鸵鸟; ~ ийн улсууд 泛美国; ~ ийн улсуудын байгууллага 美洲国家组织; ~ ийн үүлэн цахлай (动) 美洲海鸥; ~ ийн эзэмшилийн цэрэг 美洲占领军; ~ ийн доллар (ам доллар) 美元.**америци** **ᠠᠮᠡᠷᠢᠴᠢ** [名] (化) 镭.**аметист** **ᠠᠮᠡᠳᠢᠰᠲ** [名] (矿) 紫晶.**амёба** **ᠠᠮᠡᠶ᠋ᠪᠠ** [名] (生) 变形虫, 阿米巴; ~

эс 阿米巴样细菌, 变形虫样细菌; ~ байдлынхөдөлгөөн 变形虫运动; ~ ны буглаа 阿米巴脓肿; ~ т улаан суулга 阿米巴痢疾; гэдэсний ~ 肠道变形虫, 蛔虫.

амёбтох ^{ᠠᠮᠢᠪᠲᠤᠬᠤ} [动] 患阿米巴病.

амжил ^{ᠠᠮᠵᠢᠯ} [名] 机会, 时机; 空闲, 空隙.

амжилга ^{ᠠᠮᠵᠢᠯᠭ᠎ᠠ} [名] 参见 амжилт.

амжилт ^{ᠠᠮᠵᠢᠯᠲᠤ} [名] 成绩, 成就, 成果: ~ олох 获得成绩; ~ гаргах 做出成绩; дэлхийн дээд ~ <体> 世界最高纪录; ~ ыг хөгжөөх 发扬成绩.

амжилтгүй ^{ᠠᠮᠵᠢᠯᠲᠤᠭᠦᠢ} [形] ① 无成绩的, 无成果的, 无成就的; ② 来不及的, 未赶上.

амжилттай ^{ᠠᠮᠵᠢᠯᠲᠤᠲᠠᠢ} [形] 成功的, 顺利的, 有成绩的, 有成就的, 有成果的: ~ турших 试验成功.

амжирга ^{ᠠᠮᠵᠢᠷᠭ᠎ᠠ} [名] 见 амжиргаа; мал аж ахуйг амжиргын гол хэрэглүүр болгох 把畜牧业经济做为生活的根本.

амжиргаа (н) ^{ᠠᠮᠵᠢᠷᠭᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 参见 амжиргаа(н).

амжих ^{ᠠᠮᠵᠢᠬᠤ} [动] ① 来得及, 赶得上; 按时做: хийж ~ 来得及做; ② 能, 会.

амжуулах ^{ᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① амжих 的使动态; ② 实行, 实现, 执行, 完成.

амна ^{ᠠᠮᠨᠠ} [名] 声音, 信息: чимээ ~ 声音, 信息.

амнадах ^{ᠠᠮᠨᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] ① 变温和, 变温顺; ② (事物) 趋于成功.

амираа ^{ᠠᠮᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ} [副] 单独地, 个别地.

амнат ^{ᠠᠮᠨᠠᠲ} [名] 石棉.

амнатах ^{ᠠᠮᠨᠠᠲᠠᠬᠤ} [动] 出声, 发声.

амид ^{ᠠᠮᠢᠳᠤ} [名] <化> 酰胺; 氨基化物: ~ бүлэг 酰胺基.

амидин ^{ᠠᠮᠢᠳᠢᠨ} [名] <化> 脘.

амидо ^{ᠠᠮᠢᠳᠣ} [名] <化> 氨基: ~ хүчлүүд 氨基酸.

амидол ^{ᠠᠮᠢᠳᠣᠯ} [名] <化> 二氨酚显像剂.

амидопирин ^{ᠠᠮᠢᠳᠣᠫᠢᠷᠢᠨ} [名] <化> 氨基比林.

амил ^{ᠠᠮᠢᠯ} [名] <化> 戊基: ~ ын спирт 戊醇.

амилаз ^{ᠠᠮᠢᠯᠠᠵ} [名] <化> 淀粉, (糖化) 酶.

амилал ^{ᠠᠮᠢᠯᠠᠯ} [名] 复活; 恢复知觉, 苏醒; 新生.

амилах ^{ᠠᠮᠢᠯᠠᠬ} [动] 复活; 恢复知觉, 苏醒, 获得新生: ~ н төрөх 诞生, 新生.

амилацетат ^{ᠠᠮᠢᠯᠠᠴᠡᠲᠠᠲ} [名] <化> 醋酸戊脂.

амилбутират ^{ᠠᠮᠢᠯᠪᠤᠳᠢᠷᠠᠲ} [名] <化> 戊基丁醇盐.

амилиг ^{ᠠᠮᠢᠯᠢᠭ} [形·名] ① 有生命的, 有生命力的; ② <化> 乙酯.

амилонд ^{ᠠᠮᠢᠯᠣᠨᠳ} [名] <化> 淀粉状朊; 类淀粉物.

амилуулах ^{ᠠᠮᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] амилах 的使动态; 使活跃起来; 使复活; 使恢复知觉, 使苏醒.

амилуур ^{ᠠᠮᠢᠯᠤᠭᠤᠷ} [名] 生物素, 维生素.

амин ^{ᠠᠮᠢᠨ} [名] <化> 胺, 氨基.

амингүйжүүлэх ^{ᠠᠮᠢᠨᠭᠦᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ} [动] <化> 脱氨基, 去氨基.

аминдай ^{ᠠᠮᠢᠨᠳᠠᠢ} [名] 同姓者, 同名者.

аминдэм ^{ᠠᠮᠢᠨᠳᠡᠮ} [名] <生> 维生素, 亦称维他命.

аминжих ^{ᠠᠮᠢᠨᠵᠢᠬᠤ} [动] <化> 胺化, 氨基化.

амино ^{ᠠᠮᠢᠨᠣ} [名] <化> 氨基: ~ хүчил 氨基酸.

аминобензол ^{ᠠᠮᠢᠨᠣᠪᠡᠨᠴᠣᠯ} [名] <化> 氨基苯.

аминонафтол ^{ᠠᠮᠢᠨᠣᠨᠠᠮᠲᠣᠯ} [名] <化> 氨基萘酚.

аминофенол ^{ᠠᠮᠢᠨᠣᠫᠡᠨᠣᠯ} [名] <化> 氨基苯酚.

аминт ^{ᠠᠮᠢᠨᠲ} [形] <化> 胺的, 氨基的: ~ хүчил 氨基酸; ~ спирт 氨基醇; ~ чихэр 氨基糖; ~ нэгдэл 氨基化合物.

аминхүчил ^{ᠠᠮᠢᠨᠬᠦᠴᠢᠯ} [名] <化> 活酸, 氨基酸.

аминцар ^{ᠠᠮᠢᠨᠴᠠᠷ} [形] 自私的, 只顾个人的: ~ үзэл 个人主义.

амивч **ᠠᠮᠢᠪᠴ** [名] ① 利己主义者; 自私者: ~ аж ахуй 私有经济, 个体经济; ② 利己的, 自私的: ~ ёс, ~ үзэл 利己主义, 个人主义; ~ хүн 自私的人.

аминчдах **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] 变自私; 显得自私.

аминчир **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠷ** [形] 见 аминцар: ~ үзэл 利己主义.

аминчирхаг **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 自私的, 利己的, 自私自利的.

аминчирхал **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠬᠠᠯ** [名] 自私, 自私自利, 私心太重.

аминчирхах **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 自私自利.

аминчлах **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 相好, 亲密相处; ② 成为利己主义者, 利己主义表现; ③ 秘密来往.

аминчлуулах **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аминчлах 的使动态.

аминчрах **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] 变自私, 显得自私.

аминчхан **ᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠬᠠᠨ** [形] аминч 的小称; 自私的, 利己的, 自私自利的: ~ үзэл 利己主义; ~ муу санаа 自私自利的坏思想.

амирлангуй **ᠠᠮᠢᠷᠯᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] 漠不关心的, 漠然置之的, 泰然自若的, 若无其事的: ~ хандах 漠然对待, 等闲对待.

амирлангуйлах **ᠠᠮᠢᠷᠯᠠᠩᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动] 表现漠不关心、若无其事.

амирлингуйлах **ᠠᠮᠢᠷᠯᠢᠩᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 амирлангуйлах.

амлаг **ᠠᠮᠯᠠᠭ** [形] ① 说话巧妙的, 长于辞令的, 善辩的, ② 多舌的, 快嘴的.

амлагдах **ᠠᠮᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] амлах I 的被动态.

амлал **ᠠᠮᠯᠠᠯ** [名] 发誓, 许诺; 表决心.

амлалга **ᠠᠮᠯᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]〈陈〉摊派.

амлалт **ᠠᠮᠯᠠᠯᠲ** [名] 许诺, 诺言; 决心; 公约; 竞赛条件, 挑战条件: уралдаанд ~ авах 在竞赛中表决心, 在竞赛中提出条件; үүрэг ~ 任务, 竞赛条件, 决心; Үүрэг ~ аа авах 领受任务, 提出竞赛条件, 表决心; үүрэг ~ аа биелүүлэх 完成自己的任务, 实现竞赛条件, 实现自己的决心.

амлах **ᠠᠮᠯᠠᠬ** I [动] ① 许诺, 发誓, 允诺; 表决心: ~ санаа хэрэгжүүлэх 实现自己诺言, 实现自己的决心; ② 向对手挑战; 搭配对手; 挑对手.

амлах **ᠠᠮᠯᠠᠬ** II [动] 量衣料.

амлах **ᠠᠮᠯᠠᠬ** III [动] 沿山谷走; 住在山谷里.

амлах **ᠠᠮᠯᠠᠬ** IV [动] 初次吮奶.

амлах **ᠠᠮᠯᠠᠬ** V [动] 镶边, 做边, 开出口子, 做口儿.

амлахай **ᠠᠮᠯᠠᠬᠠᠢ** [形] 口硬的(马).

амлацгаах **ᠠᠮᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] амлах I 的众动态.

амлачих **ᠠᠮᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] амлах I 的完成体.

амлашгүй **ᠠᠮᠯᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可言喻的, 不可说出的; 不可许诺的.

амлуулах **ᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] амлах I 的使动态; (给初生仔畜)喂奶.

аммарген **ᠠᠮᠮᠠᠷᠭᠢᠨ** [名]〈化〉银.

аммиак **ᠠᠮᠮᠢᠶᠠᠬ** [名]〈化〉氨, 阿摩尼亚.

аммонал **ᠠᠮᠮᠣᠨᠠᠯ** [名]〈化〉〈军〉硝酸炸药.

аммоний **ᠠᠮᠮᠣᠨᠢ** [名]〈化〉铵: ~ н хүрэл 铵铜.

аммонит **ᠠᠮᠮᠣᠨᠢᠲ** [名]〈化〉〈军〉安猛拿特(硝酸炸药之一).

амой **ᠠᠮᠣᠢ** [动] 见 амуй.

амортизатор **ᠠᠮᠣᠷᠲᠢᠵᠠᠲᠣᠷ** [名]〈技〉避震器, 减震器, 缓冲器.

аморф **ᠠᠮᠣᠷᠫᠠ** [名]〈矿〉非晶性: ~ цахиур 非晶体火石.

ампер **ᠠᠮᠫᠤᠷ** [量] 安培(电流单位): ~ ын хууль 安培定律; ~ -цаг 安培小时(安时); ~ гүйдэл 安培电流.

амперметр **ᠠᠮᠫᠤᠷᠮᠡᠲᠷ** [名]〈电〉安培表, 电流计.

амраа **ᠠᠮᠷᠠ** [名]〈植〉香椴.

амраах **ᠠᠮᠷᠠᠬ** [动] амрах 的使动态.

амраг **ᠠᠮᠷᠠᠭ** [名] ① 爱情: янаг ~ 爱情; ~ ийн сэтгэл 爱情; 心爱的, 亲爱的; ② 情人, 爱人: ~ нөхөр 情人; ~ бар 〈动〉相思鸟.

амраглагдах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] амраглах 的被动态。
амраглал ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠯ [名] 恋爱, 爱情。
амраглах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠬ [动] 爱, 爱上, 爱恋, 钟爱。
амраглуулах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ ① амраглах 的使动态; ② 意同 амраглагдах。
амрагч ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠴ [名] 休息者, 休假者, 退休者。
амрал ᠠᠮᠢᠷᠠᠯ [名] 参见 амралт。
амралгүй ᠠᠮᠢᠷᠠᠯᠭᠦᠢ [形] ① 不休息的, 无间歇的; ② 孜孜不倦的, 连续不断的。
амралт ᠠᠮᠢᠷᠠᠯᠲ [名] ① 休息, 歇息: ~ын газар 休养所, 疗养院; ~ын өдөр 休息日, 假日; ~ын цаг; 休息时间; ② 假期, 休假: ~ын чөлөө 例假, 轮休假; сургуулийн зуны ~ 学校的暑假; ~ын хугацааны даалгавар 假期作业; ~хүнжин мод (植) 安息香(树)。
амрах ᠠᠮᠢᠷᠠᠬ [动] ① 休息; 休假: ~ цаг 休息时间; ~ хуудас 假条; ② 舒畅; 安宁; 放心: сэтгэл ~ 放心, 宽心, 宽慰。
амруу ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠦ [名] (医) 口内疮, 口内溃疡。
амруудах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠦᠳᠠᠬ [动] 长口疮, 口内生疮。
амруулах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠦᠯᠠᠬ [动] амрах 的使动态; ① 让休假; 使休息; ② 使平静, 使放心, 使宽心, 安慰, 慰藉。
амруутах ᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠦᠲᠠᠬ [动] (医) 口内生疮, 患口腔溃疡。
амс ᠠᠮᠤᠰ [名] 见 амас。
амсзнах ᠠᠮᠤᠰᠵᠠᠨᠬ [动] амсах 的短暂体。
амсайх ᠠᠮᠤᠰᠠᠶᠢᠬ [动] 缺齿。
амсалзах ᠠᠮᠤᠰᠠᠯᠵᠠᠬ [动] (缺牙的嘴) 一张一合, 频频翕动。
амсалцах ᠠᠮᠤᠰᠠᠯᠵᠠᠬ [动] амсах 的共动态。
амсар ᠠᠮᠤᠰᠠᠷ [名] 口, 孔; 边缘; 细颈(指器皿, 食具): хувингийн ~ 桶口; савын ~ 器皿口; ходоодны ~ (解) 贲门, 上食道; амсрын архаг ходоодтос 窦性慢性胃炎。
амсардах ᠠᠮᠤᠰᠠᠷᠳᠠᠬ [动] ① 靠近口子, 靠近

边缘; ② 抓着器皿的口(边子)拿。
амсардуулах ᠠᠮᠤᠰᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] амсардах 的使动态。
амсарлах ᠠᠮᠤᠰᠠᠷᠠᠬ [动] ① 做口, 钻孔; 装边; ② 把口儿盖住, 用其它的东西做盖; ③ 从(洼、沟等)口的上面迈过去。
амсарч ᠠᠮᠤᠰᠠᠷᠴ [名] 把, 柄, 把手。
амсас ᠠᠮᠤᠰᠠᠰ 见 ~ ~ хийх 参见 амсалзах。
амсасных ᠠᠮᠤᠰᠠᠰᠢᠨᠬ [动] 尝尝, 尝一下。
амсах ᠠᠮᠤᠰᠠᠬ [动] ① 尝, 品尝; ② 尝试, 试验; ③ 感受; 经历, 遭受: бэрхийг ~ 遭遇到困难; 饱尝艰难困苦; ④ 喝, 饮: архи ~ 喝酒; ⑤ 勉强达到; 好不容易来到。
амсацгаах ᠠᠮᠤᠰᠠᠴᠭᠠᠬ [动] амсах 的众动态。
амсга ᠠᠮᠤᠰᠠᠭᠠ 见 ~ ~ хийх 参见 амсалзах。
амсганах ᠠᠮᠤᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 参见 амсалзах。
амсгар ᠠᠮᠤᠰᠠᠭᠠᠷ [形] 缺牙齿的。
амсуулах ᠠᠮᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] амсах 的使动态; цай ~ 以茶款待。
амсуулуштай ᠠᠮᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠤᠰᠲᠠᠶ [形] 值得尝一尝的; 值得灌溉的: тарианы талбай гандаж, ус ~ байна 农田干旱, 值得灌溉了。
амсуурь ᠠᠮᠤᠰᠤᠷᠢ [名] 参见 уулзар。
амсхийл ᠠᠮᠤᠰᠬᠢᠶᠠᠯ [名] 小息, 休息一下, 喘口气。
амсхийлгүй ᠠᠮᠤᠰᠬᠢᠶᠠᠯᠭᠦᠢ [副] 一点不休息地, 无间歇地。
амсхийлгэх ᠠᠮᠤᠰᠬᠢᠶᠠᠯᠭᠡᠬ [动] амсхийх 的使动态。
амсхийлт ᠠᠮᠤᠰᠬᠢᠶᠠᠯᠲ [名] 喘息, 喘口气。
амсхийх ᠠᠮᠤᠰᠬᠢᠶᠢᠬ [动] 略休息, 暂息, 停息一会儿, 小憩。
амт ᠠᠮᠤᠲ [名] 滋味, 味道: исгэлэн ~ 酸味; шорвог ~ 咸味; ~ сайтай 美味的; ~ оруулах 加味; 加调料; ~ оруулах зүйл 调味品; 作料; ~ алдрах ① 食物变味; 乏味; ② 厌倦; ~ мэдрэх 味觉; ~ дасах 味觉适应; ~ хуран мэд-

рэхүй 味知觉; ~ мэдрэхгүй 味觉缺失; ~ өөрчлөгдөх 味觉障碍; ~ мэдэгч булцуу 味蕾; ~ ыг цочроогч 味刺激物; ~ ны гажиг 味觉倒错; ◇ ~ шнмт 味道, 风味, 滋味.

амтагдах **ᠠᠮᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 尝到味道; чихэр ~ 尝到甜味; ② 产生骄傲情绪; 产生自豪感.

амтай **ᠠᠮᠲᠠᠢ** [形] ① 有口的, 有孔的, 有嘴的; хоёр ~ буу(军)双筒枪; 双管炮; ② 能说会道的; 好说话的, 多嘴的, 饶舌的; ③ (转) 特效的(指药): ханиадад ~ эм 治咳嗽的特效药; ④ 生来就敌对的(如动物).

амтайхан **ᠠᠮᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] 甜的: ~ гуа <植> 甜瓜; ~ лууван 胡萝卜.

амталцгаах **ᠠᠮᠲᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] амтлах 的众动态.

амталчих **ᠠᠮᠲᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] амтлах 的多次体.

амтархаг **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 味佳的, 味美的; 甜的.

амтархал **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠯ** [名] 品尝; 欣赏, 赞赏.

амтархан **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] 味道较好的, 津津有味.

амтархах **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] ① 渴望; 贪吃; ② 入迷, 产生兴趣: ~н ярив 谈得津津有味.

амтархуу **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] ① 味佳的, 味美的; ② 与…味相似的, 像…味似的.

амтархуулах **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] амтархах 的使动态.

амтархчих **ᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] амтархах 的完成体.

амтас **ᠠᠮᠲᠤᠰ** [名] <医> 口炎, 鹅口疮: харшил ~ 过敏性口炎.

амтат **ᠠᠮᠲᠠᠲ** [形] 味美的, 好吃的; 香的, 甜的: ~ гүйлс<植>甜扁桃; ~ зурж <植> 柑子; ~ лууны нүд <植> 龙眼; ~ хур 及时雨, 甘雨; ~ бал 甘露聚糖; ~ идээ 甜食; ~ ус 汽水; ~ ундаа 果汁饮料; ~ мөөг 松乳菌; ~ сархиаг 黄蘑菇.

амтах **ᠠᠮᠲᠠᠬᠤ** [动] 尝味, 品尝.

амтгүй **ᠠᠮᠲᠤᠭᠦᠢ** [形] ① 没味道的, 味道淡

的, 乏味的; ② 平淡的, 平常的, 不引人

амтлаг **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠭ** [形] 有味道的; 味道好的, 美味的; 甜的: ~ боов 美味点心; 甜点心; ~ гуа 香瓜; ~ дарс 甜酒; ~ тос 甘油, 丙三醇; ~ тост 甘油脂; ~ чэсэнцэр <植> 甘苦茄.

амтлага **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 调味品, 作料.

амтлагдах **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] амтлах 的被动态.

амтлагч **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 品尝者, 尝味者, 试味者; 美食家.

амтлал **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠯ** [名] 品尝; 调味.

амтлах **ᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 尝味: ~ авуур 味觉感受器; ~ мэдрүүл 味觉神经; ~ на-хиа 味蕾; ~ рефлекс 味反射; ~ төв 味觉中枢; ~ төсөөлөхүй 味觉表象; ~ хөхөнцөр 味乳头; ~ хэсэг 味觉区; ~ ширхэг 味觉纤维; ~ эрхтэн 味觉器官; ~ эс 味细胞; ② 调味, 加调料, 加作料.

амтлуулах **ᠠᠮᠲᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] амтлах 的使动态.

амтрал **ᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠯ** [名] 参见 амтшил.

амтрах **ᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] 入味, 味道变好, 变得好吃.

амтруулах **ᠠᠮᠲᠤᠷᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 调味, 加调料, 加作料.

амттай **ᠠᠮᠲᠤᠲᠠᠢ** [形] ① 有…味道的: муухай ~ 有怪味的; ② 美味的; 甜的, 香甜的: сайхан ~ 美味的; ~ идээ 美味食品, 甜食; ~ лууван <植> 胡萝卜.

амттайхан **ᠠᠮᠲᠤᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] амттай 的小称; 味较佳的, 较香甜的, 有点甜味的.

амттан **ᠠᠮᠲᠤᠲᠠᠨ** [名] 美味的食物; 甜食(如糖、蜜等).

амтшил **ᠠᠮᠲᠤᠰᠢᠯ** [名] 渐感兴趣; 嗜好.

амтшингүй **ᠠᠮᠲᠤᠰᠢᠨᠭᠦᠢ** [形] 贪婪成性的; 沉溺于…的.

амтширал **ᠠᠮᠲᠤᠰᠢᠷᠠᠯ** [名] 参见 амтшил.

амтших **ᠠᠮᠲᠤᠰᠢᠬᠤ** [动] 渐感兴趣; 渐成习惯; 渐入味; 尝到甜头; 沾染…嗜好, 上瘾, 沉溺于: идэж ~ 吃惯, 吃上瘾; ◇ ~ сан

хэрээ арван гурав дахих 贪得无厌；得寸进尺。

амтшуулах **ᠠᠮᠲᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] амтших 的使动态。

амуй **ᠠᠮᠤᠢ** [动] 参见 ажээ, байжээ.

амуу **ᠠᠮᠤᠤ** [名·形] ① 五谷；谷物；② 草木的，禾本的，谷物的：～ тариа 谷类，禾谷；～ соёллиг 麦芽糖；～ будаа 谷物，粮食；～ хүнс 口粮，食粮；◇ ～ **цэцэг** (植) 罂粟花；.

амуулай **ᠠᠮᠤᠤᠯᠠᠢ** [名] (动) 江鸥。

амуулах **ᠠᠮᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 амрах.

амуус (ан) **ᠠᠮᠤᠤᠰ** [名] 黄油稠粥。

амуухай **ᠠᠮᠤᠤᠬᠠᠢ** [名] 禾，禾苗：～ ажигана (植) 禾草形繁缕；～ шээрэнг (植) 禾叶麦瓶草。

амуучин **ᠠᠮᠤᠤᠴᠢᠨ** [名] 农民；粮食保管员。

амуушуулах **ᠠᠮᠤᠤᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 碾米，脱粒。

амфибол **ᠠᠮᠫᠢᠪᠣᠯ** [名] (矿) 闪石。

амфиболжих **ᠠᠮᠫᠢᠪᠣᠯᠵᠢᠬᠢ** [动] (矿) 闪石化。

амфиболит **ᠠᠮᠫᠢᠪᠣᠯᠢᠲ** [名] (矿) 闪岩：～ боржин 闪花岗岩；～ занар 闪片岩；～ харлагжин 闪辉长岩；～ чихтэс 闪石橄欖岩。

амцайлгах **ᠠᠮᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] амцайх 的使动态。

амцайх **ᠠᠮᠴᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 瘪嘴。

амцгар **ᠠᠮᠴᠠᠭᠠᠷ** [形] 瘪嘴的。

амшуулах **ᠠᠮᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 амуушуулах。

амь (амин) **ᠠᠮᠢ** [名·形] ① 生命，生物，生活：～ авах, аминд орох ① 救命；② 处死，杀死；～ аврах 救命；～ биеэ хайрлахгүй 奋不顾身的，忘我的，不惜牺牲生命的；～ бөхтэй ① 富有生命力的；② 牢固的，坚定的，强壮的；～ гарах ① 免于死亡；② 逃命；～ гуйх 请求饶命；～ зуух 生活，生存；～ зугтах, ～ зулбах, ～ зулдах, ～ зайлах 逃命，逃脱；～ мэнд 安然无恙，活着；～ нас 生活，生命；～ бие 身体；生命；～

биенийг хайрлах 拯救生命；～ эрсэдэх 牺牲；～ нэгтэй 同呼吸共命运；～ осолдох 遇难，死亡；～ алдаж мэдэх 九死一生；～ газар зүй 生物地理；～ газар хоёрыг хослуулсан судлал 生物群落学；～ зуух тэмцэл 生存竞争；～ идэвхжүүр 生物活化剂；～ сорилт 生物实验；～ судлалч 生物学家；～ судлалын задлага 生物学分析；～ судлалын нийцэхгүйшил 生物对立性；～ төрөгч махбод 生物要素；～ үзэлт 活组织检查；～ үүсвэр 原生粒；～ үүсэл зүй 生源论；～ чек 记名支票；амисаа илүүд үзэх 看得比生命还重；～ даатгал 人寿保险；～ бусних 丧命，亡于非命；～ дуйх 奋不顾身；～ давирах 幸免；амин судлал 生物学；амин бүс 生物带；амин гүйдэл 生物电流；амин гэрэлтэл 生物发光现象；амин доторхи 活体内的；амин судлалч 生物学家；амин судлалын үжил эсэргүүцэл 生物防腐法；амин төрөгч шүвтүүр 生源胶；амин хөврөл 生物礁；амин хүчил 氨基酸；～ гүжрэх 舍命；～ орох ① 复元，复生，恢复知觉；② (胎儿) 躁动；～ өрөх 冒生命危险，不惜牺牲；～ солих 互相伤害；以命抵命；～ сүйдэх, ～ сүйрэх 丧命，毁灭，阵亡，死亡；～ тавих ① 死亡；断气；② (转) 埋头于，献身于，尽瘁于；③ 拼命地；～ таслах 断人命，杀死，杀害；～ тасрах 死亡，倒毙；～ тэвчих ① 不忍杀死；吝惜生命；② 救人性命；③ 拼命；～ тариа (医) 强心针；～ үрэгдэгсэд, ～ хохиргосод 死亡者，牺牲者，阵亡者；～ үрэгдэх, ～ хохирох 死亡，牺牲；амиа хаацайлах ① 担心自己的生命；② 谋私利；амиа хамгаалах 保护自己的生命；амиа хорлогч 自杀者；амиа хорлох 自杀；амиа аргааасан аж ахуй 自给自足经济；амиа аргааасан эдийн засаг 闭关自守的经济；амины аж ахуй 个体经济，个体企业，个体户；амины мал 自留畜，амины туслах аж ахуй 副业，амины хужир 食用碱；амины захидал бичиг 私人信件；амины орлого 个人收入；амины хэрэглээ 个人消费；амины хэрэгцээ 个人需要；амины эд хөрөнгө

个人财产; амины туслах аж ахуй 个人副业; ②呼吸; (人之)气: ~ бүтэх 气喘; 窒息; ~ тэмцэх ①哮喘, 窒息, 呻吟; ②拚命; ③个人的, 私人的; 自身的: амин хувиараа 各个, 单独地; ~ аминдаа 单独地, 孤立地; амины ашиг 个人利益; амины өмч 私人财产; амины хэрэг ①私事; ②人命案; амины үг 贴心话; халуун ~ ①身体; ②家人; халуун ~, бүлээн цусаа хайрлахгүй 奋不顾身, 不怕流血牺牲; амиа арчлах 保自己性命; хар амиа хөөх 追求私利; амиа бодох 关心自己利益; амиа бөөцийлөх, амиа хоохойлох, амиа хайх ①只考虑自己; ②勉强保全性命; ~ татуу 肥私的, 利己的; ~ татах ①肥私, 利己; ②偏袒, 偏爱; ~ хүн 私人经营者, 私商; амиа аргалах, амиа борлуулах 谋生, 维持生活; ④生活上必需的, 生命攸关的, 日常需要的: амин гол, амин зүрх, амин сүнс ①心肝宝贝 (指最可爱的人或最可爱的东西); 要害; ②本质, 实质, 灵魂; амин тэжээл, амин зуулга 生活资料; амин судал ①〈解〉主动脉; 命脉; ②要害; амин газар 要害(部位); амин чухал асуудал 急待解决的问题, 生命攸关的问题; амин холбоотой 休戚相关的, 生命攸关的; амин чухал эрх ашиг 切身利益; амин ёс 利己主义.

амьгүй ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠮᠤ} ^{ᠶᠡᠭᠦᠢ} [形] 无生命的: ~ ураг 〈医〉死胎; ~ юм 〈语〉非动物; ~ юмны хүй 〈语〉非动物性; ~ юмны зураг 静物画.

амьгүйдэх ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠮᠤ} ^{ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] 休眠, 假死.

амьгүйтэх ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠮᠤ} ^{ᠶᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] 见 амьгүйдэх.

амьгүйчлэл ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠮᠤ} ^{ᠶᠡᠴᠢᠯᠡᠯ} [名] 拟物化.

амьгүйчлэх ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠮᠤ} ^{ᠶᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ} [动] 拟物化, 变成静物.

амьд ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠡ} [形] 活的, 有生机的, 有生命的; 生活的; 生动的: ~ хүч 有生力量; ~ юм 生物; ~ байхдаа 在活着的时候; ~ явах 生活, 活着; ~ ын жин (动物) 毛重; ~ аар барих 活捉; ~ аар 活活地,

活生生地; ~ цэцэг 鲜花; ~ хэл 活的语言, 现代语言; ~ жишээ 活生生的例子; ~ хүн 生龙活虎的人; ~ бодисын хувилгах ухаан 生物化学; ~ ахуйдаа 活着的时候; ~ байгал 生物界; ~ бодис 生物, 活质, 生命物质; ~ бодисын судлал 生物学; ~ вакцин 活菌苗; ~ зулзага төрүүлэх 胎生; ~ орших 生存; ~ таваар 活商品; ~ хөдөлмөр 活劳力; ~ хэв шинж 活泼型; ~ эд 活组织; ~ махбод 有机体; ~ сэрүүн 活着的, 在世的; ~ сонирхолтой 生动有趣的; ~ зүтгэх хүч 畜类牵引力.

амьдай ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠡᠢ} I [名] 随身携带的行李, 手提的小型携带物品, 旅行必需品.

амьдай ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠡᠢ} II [名] 同名者.

амьдарзнах ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠵᠢᠨᠬᠡ} [动] амьдрах 的短暂体.

амьдарлага ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 生活, 生计, 生存, 生涯.

амьдарцгаах ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠡ} [动] амьдрах 的众动态.

амьдарчих ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠴᠢᠬᠡ} [动] амьдрах 的完成体.

амьдаршил ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠰᠢᠯᠢ} [名] 生命力, 生活力, 活力.

амьдах ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠠᠬᠡ} [动] 慌忙, 匆忙, 急忙.

амьдлаг ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠠᠭ} [形] 活的, 有生机的, 有生命的; 灵活的, 活泼的, 有活力的, 生动的: ~ чанар 灵活性.

амьдрагсад ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠰᠠᠳ} [名] 生活者, 生存者.

амьдрагч ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠴᠢ} [形·名] ①能活的; ②生活者, 生存者, 以...为生者.

амьдрагчид ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠴᠢᠳᠢ} [名] амьдрагч 的复数.

амьдрал ^{ᠠᠮᠢᠶᠦᠳᠢᠷᠠᠯ} [名] ①生活; 生存: жар-галант ~ 幸福的生活; үйл ~ 生存, 活动, 生计; 度日; ~ судлал 生态学; ~ сэтгэлийн хөдөлгөөн 生活情感; ~ үйл ажиллагаа 生平事迹; ~ ын байдал 生活方式; ~ ын дурьтгал 生活史; ~ ын ёс 生机论, 生活力说; ~ ын зам 生活经历; ~ ын зөн билиг 求生本能,

生存本能; ~ын нөхцөл 生活条件; ~ыннэн тэргүүн хэрэгцээтэй зүйл 生活第一需要; ~ын өртгийн бүгд хэлхээ 生活费指数; ~ын сайн сайхан 生活福利; ~ын төлөөний тэмцэл 争取生存的斗争; ~ын орчин 生活环境, 生活场所; ~ын туршлага 生活经验; ~ын үйл 生活活动; ~ын хир хэмжээ, төвшин 生活水平; ~ын хэвшил 生活习性; ~ын хэрэгсэл 生活资料; ~ын маяг 生活方式; ~ын хэрэгцээ 生活需要; ~ын чухал хэрэгцээт зүйл 生活必需品; ~ын эх үүсвэр 生活来源; ~практик 实践, 生活实践; ② 苏醒, 复活, 活跃.

амьдралга *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ* [名] 生活, 生计, 生活: бидний ~ ч сайжирч байна 我们的生活也得到了改善.

амьдралгүй *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠯᠭ᠋ᠢ* [形] 非生存的, 非生活的: ~ нөхцөл <生> 非生存条件, 非生活条件.

амьдралжуулах *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 成为现实, 体现生活: бид өөрчлөн байгуулалт, ардчилал, эрх чөлөөг ~, зах зээлд шилжих хэрэгтэй 我们应该实现改革, 民主和自由, 转入市场经济.

амьдралтан *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠨ* [名] 生物, 动物: тэлээ ~ 两栖动物.

амьдралшил *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠯᠰᠢᠯ* [名] 生存性, 成活率: бие махбодын ~ 生物体(机体)的生存性; нянгийн ~ 细菌的生存性.

амьдрах *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠬ* [动] ① 生活, 过活, 过日子: ~ байдал 生活状况; 生活方式; ~ газар 生活地点, 生长地, 栖生地; ~ дургүй сэтгэл гутрах 生活抑郁症; ~ судлалын физиологи 生态生理学; ~ хүрээ 生物区域; ~ хүчин 活力, 生命力; ~ чадал 生活能力, 生命力; ~ын судлал 生态学; ② 活跃起来, 复活, 恢复知觉.

амьдрахуй *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠬᠤᠢ* [形] 生活的, 生存的; 有生命的, 有生物性的: ~ н нөхцөл 生存条件; хоршин ~ 生物群落; нянгийн ~ 细菌的生命活动力.

амьдруулагч *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ* [名] 使复活者,

起死回生者; 对生活有益者.

амьдруулах *ᠠᠮᠢᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] амьдрах 的使动态.

амьдуулах *ᠠᠮᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] амьдах 的使动态.

амьдчилал *ᠠᠮᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] 生命化, 拟人化.

амьдчилах *ᠠᠮᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 使活, 救活, 使具有生命; 拟人化.

амьжиргаа (н) *ᠠᠮᠢᠵᠢᠷᠭᠠᠭ* [名] 生活, 过活, 生存: ~ны өртөг 生活费用.

амьжирлага *ᠠᠮᠢᠵᠢᠷᠭᠠᠭ* [名] 参见 амьдралага.

амьжрал *ᠠᠮᠢᠵᠢᠷᠠᠯ* [名] 参见 амьдрал.

амьжрах *ᠠᠮᠢᠵᠢᠷᠬ* [动] 参见 амьдрах.

амьжруулах *ᠠᠮᠢᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] амьжрах 的使动态.

амьрхаг *ᠠᠮᠢᠷᠬᠠᠭ* [形] 参见 амьрхуу.

амьрхах *ᠠᠮᠢᠷᠬᠠᠬ* [动] 为自己打算, 据为己有, 吝啬.

амьрхуу *ᠠᠮᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 利己主义的, 自私自利的.

амьсах *ᠠᠮᠢᠰᠠᠬ* [动] ① 默契, 和谐, 协调, 和睦; ② 呼吸.

амьсгаа (н) *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠭ* [名] ① 呼吸, 喘息, (一口)气: ~ давхцах 呼吸困难, 气喘; ~ давчдах 气喘; ~ ны хэмжүүр <医> 肺量计; ~ барих, ~ татах 屏息, 屏住呼吸; ~ авах 吸气, 喘口气; ~ авах төв 吸气中樞; ~ боогдох 窒息; ~ бүтэж зэвхийрэх 窒息; ~ гаргах 呼气, 呼出; ~ гаргах удаашрах 缓慢呼气; ~ гаргах уртсах 延长呼气; ~ татах ави 吸气音; ~ татах гийгүүлэгч (语) 吸气辅音; ~ түр зогсох 呼吸暂停; ~ түрэх 呼气; ~ түрэх өргөлт <语> 呼气重音; ~ тасрах 断气, 咽气; ~ нэгтэй 串通一气; ~ гаа түгжих 屏息; уур ~ 气候; ~ ны эрхтэн, 呼吸器官; ~ ны тоо гүйцэх 气数尽, 断气, 停止呼吸; 死亡; ② 迹象, 征兆; 形态: сайны ~ алга 没有好的征兆.

амьсгаагүйдэх *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠭᠤᠢᠳᠡᠬ* [动] 呼吸暂停, 窒息: нярай хүүхэд ~ 婴儿呼吸

暂停。

- амьсгаадал** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠳᠠᠯ* [名]气喘。
- амьсгаадах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠳᠠᠬ* [动]①喘气, 呼吸; ②呼吸困难, 气急, 气喘。
- амьсгаадацгаах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠳᠠᠴᠭᠠᠬ* [动]амьсгаадах 的众动态。
- амьсгаадуулах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]амьсгаадах 的使动态。
- амьсгаалах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠠᠬ* [动]呼吸, 深呼吸。
- амьсгаалуулах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动]амьсгаалах 的使动态。
- амьсгаатай** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠲᠠᠢ* [形]有呼吸的, 喘气的, 尚有一息的。
- амьсгал** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯ* [名]参见 амьсгаа: ~ авах 吸气, 歇一下; ~ барих 呼吸抑制; ~ боогдуулан хордуулах бодис 窒息性毒物; ~ бөглөрөх <医> 绝息; ~ давхцах 呼吸急促; ~ олширч давхцах 呼吸促进; ~ өөрчлөгдөх 呼吸困难; ~ хураах 濒死, 弥留; ~ хурдасч давхцах 气促; ~ цөөрч давхцах 呼吸徐缓; ~ аар мэдээ алдуулах 吸入麻醉; ~ аас хүчилтөрөгч дутах 呼吸缺氧; ~ ын булчин 呼吸肌; ~ ын бүлэг <语> 气群; ~ ын гуурс 支气管; ~ ын гуурсан царгас 毛细支气管炎; ~ ын дуутагдал 呼吸不足; ~ ын дээд зам 上呼吸道; ~ ын зам 呼吸道; ~ ын илтгэлцүүр 呼吸系数; ~ ын несөө 呼吸色素; ~ ын ритм алдагдах 呼吸性心律不齐; ~ ын систем 呼吸系统; ~ ын таталдаа 呼吸痉挛; ~ ын том гуурс 大支气管; ~ ын төв 呼吸中枢; ~ ын үелзэл 呼吸频率; ~ ын хялгасан мөгөөрс 呼吸细支气管; ~ ын шинж 呼吸症状; ~ ын шуугиан 呼吸性杂音; ~ ын сүв 气孔; ~ нэгтэй 串通一气, 息息相关, 同呼吸共命运。
- амьсгалагдах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] амьсгалах 的被动态。
- амьсгалах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠠᠬ* [动]呼吸, 喘气: ~ агаар 呼吸气; ~ хөдөлгөөн 呼吸运动; амьсгалахад саадтай болох 呼吸困难。
- амьсгалгүй** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠭᠦᠢ* [形]窒息的, 绝息的;

没有气的, 没有呼吸的。

- амьсгаллах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] амьсгалах 的多次体。
- амьсгалуулагч** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠭᠠᠴ* [名]使呼吸者, 使喘气者。
- амьсгалуур** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠷ* [名]①气孔; ②口罩, 防毒口罩; гайгүй ~ 防毒口罩。
- амьсгалуурт** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠷᠲᠤ* [形]呼吸的, 喘气的: хоёр ~ амьтан 两栖动物。
- амьсгах** *ᠠᠮᠢᠰᠭᠠᠬ* [动]呼吸, 喘气。
- амьтад** *ᠠᠮᠢᠰᠲᠠᠳ* [名]амьтан 的复数: ~ аас халдварлаж цагаан хорхойтох 生物蠕虫病。
- амьтай** *ᠠᠮᠢᠰᠲᠠᠢ* [形·名]①有生命的; 活的; ②暖的, 未凉的: цай ~ байна 茶还没凉; ③不结冻的: ~ ус 不结冻的水; ④思想, 想法: нэг ~ 想法一致的。
- амьтан** *ᠠᠮᠢᠰᠲᠠᠨ* [名]①动物; 生物: тэнд нэг ~ зогсож байна 那边站着 一个动物; амьтны үзэсгэлэн 动物园; амьтны аймаг 动物界; ~ судлал 动物学; ~ агуулах 动物饲养笼; ~ зүйн бүс 动物区系; ~ судлагч 动物学家; ~ сургагч 驯兽师; амьтны газар зүй 动物地理; амьтны зүйл 动物种类; амьтны нүүдэл 动物的迁移; амьтны нүх 动物洞穴; амьтны нэхдэс 动物组织; амьтны сөнөл 动物灭绝; амьтны хүйс <语> 动物的性; амьтны эс 动物细胞; ~ цардуул 动物淀粉; амьтны цэцэрлэг 动物园; ②牲畜, 畜类: ◇ адгуус ~ 动物; 畜类; ③人们: хүн ~ 人们; хүн ~ огт байхгүй 一个人也没有; ④家伙, 畜生 <咒骂语>: хөөрхий ~! 可怜的家伙! өөдгүй ~ 没有出息的家伙。
- амьхан** *ᠠᠮᠢᠰᠬᠠᠨ* [形]амь 的小称; 自我的, 自己的。
- ан** *ᠠᠨ* I [名]①野兽; 野禽: ~ агнах 打猎, 狩猎; ~ амьтан 野生动物, 野兽, 野禽; ②猎物: ~ гөрөөс ①野生动物、野兽, 野禽; ②猎物, 猎获的野生动物; ~ агнуур 狩猎业; ~ агнуурын хурамж 狩猎税; ~ амьтан тэжээх ажил 养兽业; ~ үржүүлэг 兽类繁殖; ~ олзворын институт 狩猎业研究所; ~ гийн

аж ахуй 狩猎经济；～гийн үс 毛皮；
～гийнмах 野味；～гийн баз 猎场；
～гийн буу 猎枪；～гийн хутга 猎刀；
～гийн бригад 狩猎队；～гийн нохой
猎犬；～гийн нийгэмлэг 猎人协会。

ан(г) ᠠᠨᠭ II [名] 裂缝，裂痕，裂隙：газрын
～土地裂缝，地震缝；～гав, ～цав 裂
缝；～цавын гарал 裂缝成因；～ца-
вын ангилал 裂隙节性分类；～цавын
дэлбэрэл 裂隙喷溢；～цавын ус 裂隙
水；～цавын шургамал 裂缝侵入。

ан ᠠᠨ III [名] 脾气，性格；～ааль 性格；
～сан 轻浮的；～зан 性格，习性。

ана ᠠᠨᠠ 见 ～мана 势均力敌，不相上下，
不分胜负；～мана ноцолдох 决斗；势
均力敌地交手。

анааш ᠠᠨᠠᠰ [名]〈动〉长颈鹿。

анабад ᠠᠨᠠᠪᠠᠳ [名]〈童话中的〉乐海；～ла-
лай 乐海。

анавакцин ᠠᠨᠠᠪᠠᠬᠢᠴᠢᠨ [名]〈医〉无毒疫苗。

анаваc ᠠᠨᠠᠪᠠᠰ [名]〈动〉攀树。

анавс ᠠᠨᠠᠪᠠᠰ [名]〈动〉见 анавас。

анаг ᠠᠨᠠᠭ I [名] 狭谷，山谷。

анаг ᠠᠨᠠᠭ II [副] 很，非常；～бүдүүн 非常
粗。

анага ᠠᠨᠠᠭᠠ [名]〈旅途中备用的〉毡包。

анагагадах ᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬ [动] анагаах 的被动
态。

анагаалгах ᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ [动] анагаах 的使动
态。

анагаалцах ᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ [动] анагаах 的共动
态。

анагаах ᠠᠨᠠᠭᠠᠬ [动] 治疗，治愈；～ухаан
医学，医术。

анагаацгаах ᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] анагаах 的众
动态。

анагаагч ᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠴ [名] 医疗者；修理者；～
уран 船舶修补工。

аналгин ᠠᠨᠠᠯᠭᠢᠨ [名]〈医〉安乃近，阿纳尔金。

анализ ᠠᠨᠠᠯᠢᠰ [名] ①〈化〉分析，分解；②
〈医〉检验，化验。

анализатор ᠠᠨᠠᠯᠢᠰᠢᠳᠣᠷ [名] 分析器，分析仪。

аналитик ᠠᠨᠠᠯᠢᠲᠢᠬ [形] 分析的，分解的；～
хими 分析化学；～гиометр 分析几何
学。

аналог ᠠᠨᠠᠯᠣᠭ [名] 相似现象，类似的事物；
～ийн арга 类推法，类比法。

анальциль ᠠᠨᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠢ [名]〈矿〉方沸石。

анальцимжих ᠠᠨᠠᠯᠢᠴᠢᠮᠵᠢᠬ [动]〈矿〉方沸石
化作用。

анамаар ᠠᠨᠠᠮᠠᠭ [形] 可以医治的，可治好的。

ананас ᠠᠨᠠᠨᠠᠰ [名]〈植〉菠萝；凤梨。

анар ᠠᠨᠠᠷ [名] ①〈植〉石榴；②〈矿〉石榴石。

анард ᠠᠨᠠᠷᠳ [名]〈天〉房宿(二十八宿之
一)。

анаргас ᠠᠨᠠᠷᠭᠠᠰ [名]〈矿〉石榴岩；～сан 石
榴石化。

анархи ᠠᠨᠠᠷᠬᠢ [名] 无政府状态，紊乱，无秩
序状态。

анархизм ᠠᠨᠠᠷᠬᠢᠵᠢᠮ [名] 无政府主义。

анархист ᠠᠨᠠᠷᠬᠢᠰᠢᠲ [名] 无政府主义者。

анатаз ᠠᠨᠠᠲᠠᠵ [名]〈矿〉锐钛矿。

анатоксин ᠠᠨᠠᠲᠣᠬᠰᠢᠨ [名]〈医〉无毒毒素，变
性毒素。

анатоми ᠠᠨᠠᠲᠣᠮᠢ [名] 解剖学；～физиоло-
ги 生理解剖；～йн арга судлал 解剖学
方法论。

анатомич ᠠᠨᠠᠲᠣᠮᠢᠴ [名] 解剖学者，解剖学
家。

анафилакси ᠠᠨᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠰᠢ [名]〈生〉过敏性，过
敏反应；～йн урвал 过敏反应。

аных ᠠᠨᠠᠬ I [动] ①复元，痊愈；②愈合；弥
合。

аных ᠠᠨᠠᠬ II [动] ①监视，暗中窥伺，埋伏以
待；～отгох 监视；②警戒，提防；～цэ-
нэх 警戒，提防。

анаш ᠠᠨᠠᠰ [名] 参见 анааш。

анашгүй ᠠᠨᠠᠰᠭᠡᠢ [形] ①不能治疗的，治
不好的；②不能愈合的，不可弥合的；③
不能提防的，难防的。

анван ᠠᠨᠪᠠᠨ [名]〈动〉海鳐鱼。

анга **ᠠᠨᠭ᠎ᠠ** I [名]空隙,裂口,裂纹,裂缝。
 анга **ᠠᠨᠭ᠎ᠠ** II 见 ~ сум 又披箭。
 ангаалах **ᠠᠨᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]分路寻找;分头迎接; ~ ж барих 分头逮捕。
 ангаалдах **ᠠᠨᠭ᠎ᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]分路寻找,分头迎接,分路行动。
 ангаалжин **ᠠᠨᠭ᠎ᠠᠯᠵᠢᠨ** 见 ~ шувуухай <动>雨燕。
 ангаахай **ᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名]雏鸟,小鸟(指还不会飞的): ~ сүрэглүүлэх байр 育雏室。
 ангаахайт **ᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠬᠠᠢᠲᠤ** [名]见 ~ шувуу <动>晚成鸟。
 ангавалзах **ᠠᠨᠭᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]①时时张嘴;②说废话,消磨时间。
 ангавалзуулах **ᠠᠨᠭᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]ангавалзах的使动态。
 ангаг **ᠠᠨᠭᠠᠭ** [形]渴的,想喝水的: ~ цаггар 干渴的。
 ангага **ᠠᠨᠭᠠᠭ᠎ᠠ** I [名]渴。
 ангага **ᠠᠨᠭᠠᠭ᠎ᠠ** II 见 ~ хийх 一张一翕,一开一合。
 ангаганах **ᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]一张一合,频频张开。
 ангагар **ᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠷ** [形]①开口的,张口的;②好亮度光阴的,好磨时间的。
 ангайлга **ᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名]①开,打开,张开;②孔,缝,洞,裂口。
 ангайлгах **ᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动]ангайх的使动态;打开,张开,分开,揭开。
 ангайлгуур **ᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠷ** [名]<医>张口器,开口器: ам ~ 开口器具。
 ангайх **ᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]①开,打开;张口,张开,开开: амаа ~ 张开嘴;②虚度时间;消磨时间。
 ангал **ᠠᠨᠭᠠᠯ** [名]空隙,缝,开口;深峡谷: ~ нөржих <医>窦血栓形成; ~ хөөндэй <动>穗即鸟; ~ ын ташгай <地>破壁理,断口解理。
 ангалзах **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]①时时打开,一张一合;②张口结舌。
 ангалзуулах **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]ангалзах的

使动态。

ангалзуур **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠷ** I [名]①(小鸟的)黄口;②雏鸟。
 ангалзуур **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠷ** II [名](植)地棉花。
 ангалзуур **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠷ** III [名]剪刀。
 ангалзуур **ᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠷ** IV [形]贫嘴的,扯淡的。
 ангамал **ᠠᠨᠭᠠᠮᠠᠯ** [形]口渴的,干渴的。
 ангамтгай **ᠠᠨᠭᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** [形]易干渴的,好口渴的。
 ангар **ᠠᠨᠭᠠᠷ** I 见 ~ хийх 说废话,饶舌。
 ангар **ᠠᠨᠭᠠᠷ** II [名]库,飞机库: нисэх онгоцны ~ 飞机库; ~ тив, ~ ын хуурай газар 安加拉大陆。
 ангараа **ᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠠ** [形]爱张嘴闹腾的: ~ морь 嘴硬的马。
 ангаргаг **ᠠᠨᠭᠠᠷᠭᠠᠭ** [名]<天>①星期二;②<天>火星: ~ ийн агаар 火星大气。
 ангарай **ᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠶᠢ** [形]①草率马虎的;②闲散无事的,懒散的。
 ангарайтах **ᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠶᠢᠲᠠᠬᠤ** [动]①草率马虎;②闲散无事,懒散。
 ангархай **ᠠᠨᠭᠠᠷᠬᠠᠢ** [形·名]①敞开的,开口的,张开的;②缝隙,裂口;③多话的,存不住话的,饶舌的。
 ангархайдах **ᠠᠨᠭᠠᠷᠬᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动]①开裂,张开;②饶舌。
 ангархайтах **ᠠᠨᠭᠠᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** [动]①张开,打开,敞开;②多嘴,说废话。
 ангас **ᠠᠨᠭᠠᠰ** 见 ~ хийх 参见 ангалзах I。
 ангах **ᠠᠨᠭᠠᠬᠤ** [动]口渴;土地干旱: ~ сан газар 干旱的土地; ам ~ 口渴。
 ангел **ᠠᠨᠭᠡᠯ** (ᠠᠨᠭᠡᠯ) [名]<宗>天使,安琪尔。
 ангелик **ᠠᠨᠭᠡᠯᠢᠬᠢ** [名](植)当归属。
 анги **ᠠᠨᠭᠢ** [名·形]①阶级; ажилчин ~ 工人阶级; ~ йн тэмцэл 阶级斗争; ~ йн үзэл 阶级观点; ~ ас гадуур 超阶级; ~ ас давсан үзэлт 超阶级观点; ~ йн мөн чанар 阶级本质; ~ йн нийгэм 阶

级社会; ~йн ашиг сонирхол 阶级利益; ~йн бүтэц 阶级结构; ~йн задлан шинжилгээ 阶级分析; ~йн зааг 阶级界线; ~йн зөрчил 阶级矛盾; ~йн ижил буруу этгээд 阶级异己分子; ~йн мэдрэл 阶级意识; ~йн ухамсар 阶级觉悟; ~йн үзэгдэл 阶级现象; ~йн талаар ялгаран задрах 阶级分化; ~йн тэмцлийн хууль 阶级斗争规律; ~йн үндсэн зөрчил 基本阶级矛盾; ~йн харилцаа 阶级关系; ~йн холбоо 阶级联盟; ~йн хүчин 阶级力量; ~йн чанар 阶级性; ~йн эсрэг тэсрэг байдал 阶级对立; ~йн этгээд хэл 阶级行话; ~йн ялгаа 阶级差别; ~йн ялгараа 阶级色彩; ~ давхарга 各阶层; ~ ялгавартай 有区别的; ② 班, 班次, 年级; 教室: наймдугаар ~йн сурагчид 八年级的学生们; жинхэнэ ~ (学校之) 本科; хичээлийн ~ 教室; ~ улирх 留级; ~ давших 升级; ③ (军) 部队; цэргийн ~ 军队, 部队; хуягт ~ 装甲部队; авто ~ 汽车部队; ~йн дарга ① (军) 部队长; ② (教学班) 班长; их буут ~йнхан 炮兵部队成员, 炮兵部队指战员; ~ байгуулах (军) 编组, 组建部队; ~ йг шалгах үзлэг 部队检阅; ① 部分; 分类, 范畴, 分野; 部门, 队; (铁路) 机务段; (文件或作品之) 章节: бие ~, эд ~ (技) 部件, 零件; зүйл ~ 分类, 分门别类, 范畴; 章节; ~ механизм (技) 部件, 零件, 附件; шинжилгээний ~ 勘探队, 考察队; ойн ~ 林业队; ⑤ 另外的; 个别的: ~ ~ ① 单独的, 个别的; ② 一部分一部分地: шал ~ хэрэг 完全是另外一回事.

ангиан *ангиан* [名] (动) 鳃鱼.

ангигүй *ангигүй* [形] ① 无阶级的: ~нийгэм 无阶级社会; ② 无区别的.

ангид *ангид* [形] ① 个别的, 单独的; 专门的, 特别的: түүнд би ~ хэлж өгье 我给他个别说一说吧; ② 此外的; 另外的: ~ хэрэг 另外的事情; үүнээс ~ 除此之外; ~ атом 杂原子; ~ бие (生) 异体; ~ бэлэг эс 异性配子; ~ задрах 异种溶解; ~ нягтрал 异固缩; ~ товт 凸轮; ~ туйлшил 异极性; ~ тэжээлт

ян 异营菌, ~ хайлах 异种溶解; ~ хувьсах 异质新生; ~ хэлт эс 异侧联络细胞; ~ эвсэл үр 异型合子, 杂合子; ~ эсрэг төрөгч 异种抗原; ④ 古怪的, 怪僻的: ~ зантай 性格古怪的.

ангидах *ангидах* [动] 分离, 离开, 脱离, 解脱; 变单独.

ангижрал *ангижрал* [名] 分离, 脱离, 分别, 离开, 解脱; 离异.

ангижралт *ангижралт* [名] 参见 ангижрал.

ангижрах *ангижрах* [动] (хэнээс - юунаас) ① 分离, 脱离, 离开, 分别, 解脱; 变单独, 独立出来: дотно найзаас ~ 离开亲密的朋友; өөрийн нутгаас ~ 远离家乡; зовлонгоос ~ 从痛苦中解脱出来; ② (化) 还原.

ангижруулагч *ангижруулагч* [名] ① 使分离者, 使脱离者, 解放者; ② (化) 还原剂.

ангижруулагчид *ангижруулагчид* [名] ангижруулагч 的复数.

ангижруулах *ангижруулах* [动] (хэнийг-юуг, хэнээс - юунаас) ангижрах 的使动态.

ангилаа *ангилаа* [名] 类别, 种类, 分类.

ангилавар *ангилавар* [名] 分类.

ангилагдах *ангилагдах* [动] ангилах 的被动态.

ангилагдахуун *ангилагдахуун* [名] (逻) 子项.

ангилагч *ангилагч* [名] 分类者, 区分者; 分类器.

ангила *ангила* [名] 分类, 分等, 划分, 区分, 范畴: ангиллын судлал 分类学.

ангилалзүй *ангилалзүй* [名] 分类学.

ангилалт *ангилалт* [名] 分类, 区别, 划分: ~ хийх 进行分类.

ангилалцах *ангилалцах* [动] ангилах 的共动态.

ангилах *ангилах* [动] 分类, 区别, 划分, 分等, 类集: ~ сан бүдүүвч 分类图; ~ сан ойлголт 分类概念; ~ сан тэмдэг 分类符号; ~ сан бүгд хэлжээ 分类索引.

ангилахуй **ᠠᠨᠭᠢᠯᠠᠬᠤᠢ** [名]分类法.

ангилахуун **ᠠᠨᠭᠢᠯᠠᠬᠤᠭᠤᠨ** [名]〈逻〉母项.

ангилуулах **ᠠᠨᠭᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① ангилах 的使动态; ②意同 ангилагдах.

ангилуур **ᠠᠨᠭᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]分类机, 选粒器.

ангилцагах **ᠠᠨᠭᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]ангилах 的众动态.

агниглчих **ᠠᠭᠨᠢᠭᠢᠯᠴᠢᠬ** [动]ангилах 的多次体.

ангина **ᠠᠨᠭᠢᠨᠠ** [名]〈医〉喉头炎, 咽峡炎; 绞痛: ~ бах 咽峡炎.

ангинтаx **ᠠᠨᠭᠢᠨᠲᠠᠬ** [动]患喉头炎, 患咽峡炎; 绞痛: зүрх ~心绞痛.

ангиома **ᠠᠨᠭᠢᠣᠮᠠ** [名]〈医〉血管瘤.

ангир **ᠠᠨᠭᠢᠷ** [名]〈动〉鸳鸯: ~ шар 杏黄色的, 橙黄色的; ~ шар уураг 母亲的初乳; ~ нугас 黄鸭; ~ ын хөл〈植〉白薯.

ангирлаг **ᠠᠨᠭᠢᠷᠯᠠᠭ** 见 ~ нугас 〈动〉海番鸭.

ангирших **ᠠᠨᠭᠢᠷᠰᠢᠬ** [动]发黄, 变黄, 泛黄: тариа ~ ж байна 庄稼黄熟.

ангит **ᠠᠨᠭᠢᠲ** [形]①有阶级的, 阶级的: ~ нийгэм 阶级社会; ②连续的, 系列的; телевизийн олон ~ кино 电视连续剧, 电视系列片.

ангич **ᠠᠨᠭᠢᠴ** [形]阶级的: ~ чанар 阶级性.

Англи **ᠠᠨᠭᠢᠯᠢ** [名]英国, 英吉利, 英格兰: ~ хэл 英语; ~ үг хэллэг 英吉利词语; ~ хятад этгээд хэл 洋泾浜英语; ~ шороо 砂藻土.

англижих **ᠠᠨᠭᠢᠯᠢᠵᠢᠬ** [动]英国化, 英语化: англижсан үг 英吉利语词.

англичлах **ᠠᠨᠭᠢᠯᠢᠴᠢᠬ** [动]参见 англижих; 译成英语.

англичууд **ᠠᠨᠭᠢᠯᠢᠴᠢᠭᠤᠳ** [名]英国人(复数).

ангууч(ин) **ᠠᠨᠭᠤᠭᠤᠴ** [名]猎人.

ангуучлах **ᠠᠨᠭᠤᠭᠤᠴᠢᠬ** [动]参见 агнах.

анд **ᠠᠨᠳ** I [名·形]①兄弟; 朋友: ~ барих, ~ бололцох 拜为义兄弟; 成为朋友; ②亲密的, 亲爱的: ~ нөхөр 亲爱的

的同志.

анд **ᠠᠨᠳ** II 见 ~ санд алдах 手忙脚乱, 惊慌失措.

андай **ᠠᠨᠳᠠᠢ** [名]安代(舞): ~ бүжиг 安代舞.

андайлгах **ᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]андайх 的使动态.

андайх **ᠠᠨᠳᠠᠢᠬ** [动]臀部肥鼓起来(指马); 臀部显得宽凸.

андал **ᠠᠨᠳᠠᠯ** [名]①错误, 过失, 失误; ②交换, 交替; 交易.

андалдах **ᠠᠨᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** I [动]结拜兄弟, 交叉兄弟; 交朋友.

андалдах **ᠠᠨᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** II [动]交换, 交易.

андалдуулах **ᠠᠨᠳᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]андалдах I、II 的使动态.

андалзах **ᠠᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]肥臀时时摇摆, 频频扭动.

андалузит **ᠠᠨᠳᠠᠯᠤᠵᠢᠲ** [名]〈矿〉红柱石: ~ ын эвэржин 红柱角页岩.

андалцаа **ᠠᠨᠳᠠᠯᠴᠠᠭ** [名]交结, 结盟.

андарах **ᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠬ** [动]松开, 解开.

андах **ᠠᠨᠳᠠᠬ** [动]①犯错误; 弄错: ~ эн-дэх 犯错误; 弄错; 弄乱, 弄混; ②担心, 担忧.

андахгүй **ᠠᠨᠳᠠᠬᠭᠦᠢ** **ᠲᠦᠨᠭᠡᠨ** [形]不会弄错的, 不错的, 准确无误的, 无闪失的, 确切了解的.

андашгүй **ᠠᠨᠳᠠᠶᠢᠬᠡ** **ᠲᠦᠨᠭᠡᠨ** [形]参见 андахгүй.

андгай **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢ** [名]誓言: ~ тангараг 誓言.

андгайлах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]发誓, 起誓.

андгайлуулах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]андгайлах 的使动态.

андгайлцагах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动]андгайлах 的众动态.

андганах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]肥臀动物连续摇摆, 频频扭动.

андгар **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** I [形]臀部宽肥的, 后部凸起的.

- андгар** **ᠠᠨᠳᠭᠠᠷ** II [名] 参见 андгай.
- андгардах** **ᠠᠨᠳᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** I [动] 臀部变肥, 后部凸起.
- андгардах** **ᠠᠨᠳᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** II [动] 发誓, 宣誓.
- андгарлах** **ᠠᠨᠳᠭᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 参见 андгай-лах.
- андгархан** **ᠠᠨᠳᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] андгар I 的小称.
- андезин** **ᠠᠨᠳᠡᠵᠢᠨ** [名] (矿) 中长石.
- андезит** **ᠠᠨᠳᠡᠵᠢᠲ** [名] (矿) 安山岩: ~ бөсөл 安山凝灰岩; ~ хүрэм 安山玄武岩; ~ шил 安山玻璃.
- андис(ан)** **ᠠᠨᠳᠢᠰ** [名] 参见 анжис.
- андлай** **ᠠᠨᠳᠯᠠᠢ** [形] 互为姻亲的, 亲上加亲的: ~ худ 亲上加亲的亲家.
- андлах** **ᠠᠨᠳᠯᠠᠬ** [动] 订交, 结交, 结识, 结盟.
- андруулах** **ᠠᠨᠳᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] андарах 的使动态.
- андуу** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** I [名] (盛液体的) 木槽.
- андуу** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** II [名·形] 错误, 误会; 错误的, 不正确的, 搞错的, 误会的: ~ харах 看错, 认错; ~ эндүү, ~ ташаа 错误, 过错, 误会.
- андуулах** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① 使弄错, 使出错; ② 使忘记, 使忘怀.
- андуурагдах** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] андуурах 的被动态.
- андуурал** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名] 错误, 过错, 弄错, 弄混, 弄乱; 误会; 错觉.
- андуурам** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠮ** [形] 容易弄错的, 易弄混的; 极相似的.
- андуурамгүй** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 不会弄错的, 不会弄混的, 不会弄差的.
- андуурамтгай** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好弄错的, 常出错的.
- андуурах** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 误会, 弄错, 弄混, 弄乱: ~ чинээ 容许误差; үг ~ 讲错话; хүн ~ 认错人.
- андуурга** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ① 误会, 弄错, 错觉, 迷惑, 欺骗; ② (矿) 闪锌矿: зэсийн

— 铜锌矿; мөнгөн усны — 汞锌矿.

- андуургат** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠲ** [形] ① 误会的, 弄错的, 错觉的, 迷惑的, 欺骗的; ② 闪锌矿的.
- андууруулах** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] андуурах 的使动态.
- андуурцгаах** **ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] андуурах 的众动态.
- анейрин** **ᠠᠨᠡᠢᠷᠢᠨ** [名] (化) 硫酸.
- анеми** **ᠠᠨᠡᠮᠢ** [名] (医) 贫血(症).
- анемометр** **ᠠᠨᠡᠮᠣᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] 风速表.
- анестезиолог** **ᠠᠨᠡᠰᠡᠲᠡᠵᠢᠨᠣᠯᠤᠭ** [名] (医) 麻醉学: ~ эмч 麻醉医生, 麻醉师.
- анетол** **ᠠᠨᠡᠲᠣᠯ** [名] (化) 茴香脑.
- анжгай** **ᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠢ** [名] 长者, 父辈; 大爷, 伯伯.
- анжис(ав)** **ᠠᠨᠵᠢᠰ** [名] 犁, 犁杖: ~ хошуу 犁头, 犁尖, 犁铧; (天) 天象星; ~ ны бөх 犁身; ~ ны сум (сээр) 犁荐; ~ ны дөр 犁挽钩; ~ ны бариул 犁把; ~ ны дөрвөлж 犁套横杆; ~ ны дөш, ~ ны шонтуу 犁铧板; ~ ны толь 犁镜; ~ ны ул 犁底, 犁床; ~ ны хөмрөг 犁板; ~ ны хөлөлбөр 犁套; ~ ны тулгуур 犁柱; ~ ны чих 犁卡.
- анжисдах** **ᠠᠨᠵᠢᠰᠢᠳᠠᠬ** [动] 犁地.
- анжистах** **ᠠᠨᠵᠢᠰᠲᠠᠬ** [动] 参见 анжисдах.
- анжисчин** **ᠠᠨᠵᠢᠰᠴᠢᠨ** [名] 扶犁者.
- анжист** **ᠠᠨᠵᠢᠰᠲᠢ** [形] 有犁的, 有犁杖的.
- анз** **ᠠᠨᠵ** [名] ① (少量的) 罚款, 罚金; ② 惩办, 处分: ~ оногдуулах 课以罚金; ~ шийтгэл 处罚.
- анзаа** **ᠠᠨᠵᠠ᠎ᠠ** [名] 范围, 领域, 区域.
- анзаарагдах** **ᠠᠨᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] анзаарах 的被动态.
- анзаарах** **ᠠᠨᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 注意, 注意到, 留心, 警觉.
- анзаарахгүй** **ᠠᠨᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠬᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 不注意的, 不留心的, 不警觉的.
- анзаарга** **ᠠᠨᠵᠠᠶᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 注意, 留心, 警觉.

анзааргах **ᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠤ** [动] анзаарах 的使动态。

анзааруулах **ᠠᠨᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анзаарах 的使动态。

анзан **ᠠᠨᠵᠠᠨ** [名]〈矿〉钼：～ зос 钼华；～ ы андуурга, ～ ы гялтага 辉钼矿；～ ы хүдэр 钼矿。

анзанжин **ᠠᠨᠵᠠᠨᠵᠢᠨ** [名]〈矿〉辉钼矿。

анзанцар **ᠠᠨᠵᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]〈矿〉钼华。

анзлах **ᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 罚款；② 处罚，处分。

анзлуулах **ᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① анзлах 的使动态；② 受处罚，受处分。

аниа **ᠠᠨᠢᠶ᠋ᠠ** I [名]〈敬〉大娘，阿妈，大婶（对亲族中妇女长者的尊称）。

аниа **ᠠᠨᠢᠶ᠋ᠠ** II 见 чимээ ～ 声音，声息。

аниастай **ᠠᠨᠢᠶ᠋ᠠᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] 闭着的，锁着的：～ нүд 闭着的眼睛。

анив **ᠠᠨᠢᠪ** 见 ～ хийх 眨巴眨巴，一闭一闭。

анивалзах **ᠠᠨᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 不断眨眼，频频挤眼。

анивалзуулах **ᠠᠨᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анивалзах 的使动态。

анивалзуур **ᠠᠨᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 频频眨眼的，不断挤眼的。

анивасхийх **ᠠᠨᠢᠪᠠᠰᠬᠢᠶ᠋ᠬᠤ** [动] 参见 анивхийх。

анивхийлэх **ᠠᠨᠢᠪᠠᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠤ** [动] 眨一下眼，递个眼色。

анивхийх **ᠠᠨᠢᠪᠠᠬᠢᠶ᠋ᠬᠤ** [动] 眨眼，挤眼；使个眼色。

анивчаа **ᠠᠨᠢᠪᠴᠠᠭ** [名] 眼睑，眼皮。

анивчих **ᠠᠨᠢᠪᠴᠢᠬᠤ** [动] 时时眨眼，不断挤眼：нүдээ ～ 时时眨眼，不断挤眼；～ үелзэл 闪烁频率。

анивчлах **ᠠᠨᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] анивчих 的多次体。

анивчлуулах **ᠠᠨᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анивчлах 的使动态。

анивчуулах **ᠠᠨᠢᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анивчих 的使动态。

анивчуур **ᠠᠨᠢᠪᠴᠢᠭᠤᠷ** [形] 好眨眼的。

анига **ᠠᠨᠢᠭᠠ** 见 ～ хийх 眨巴眨巴眼。

аниганах **ᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 小眼睛不断眯眼，眨眼。

анигануулах **ᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] аниганах 的使动态。

анигар **ᠠᠨᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 细眯眯的（眼睛）；② 裂缝形的。

анигардуу **ᠠᠨᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 анигархан。

анигархан **ᠠᠨᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] 眼睛较细眯的，眼颇小的。

аниздин **ᠠᠨᠢᠵᠢᠳᠢᠨ** [名]〈化〉茴香胺，氨基苯甲醚。

анизол **ᠠᠨᠢᠵᠣᠯ** [名]〈化〉苯甲醚。

анизотроп **ᠠᠨᠢᠵᠣᠲᠣᠷᠠᠮ** [名] 各向异性：～ бием 非均质体。

анизотропшил **ᠠᠨᠢᠵᠣᠲᠣᠷᠠᠮᠰᠢᠯ** [名] 非均质性，各向异性。

анийлгах **ᠠᠨᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] анийх 的使动态。

анийх **ᠠᠨᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 眯起眼睛；② 露出细缝。

анилдах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] аних 的互动态：нүд ～ ж байна 闭起眼睛。

анилдуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анилдах 的使动态。

анилзах **ᠠᠨᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 анивалзах。

анилзуулах **ᠠᠨᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] анилзах 的使动态。

анилзуур **ᠠᠨᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 参见 анивалзуур。

анилин **ᠠᠨᠢᠯᠢᠨ** [名]〈化〉苯胺，阿尼林，生色精：～ будаг 苯胺染料；～ ус 苯胺水；～ хавдар 苯胺性瘤；～ хөх 苯胺蓝。

анилхийлэх **ᠠᠨᠢᠯᠠᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠤ** [动] аних 的多次体；不断眨眼；不断闭眼。

анимал **ᠠᠨᠢᠮᠠᠯ** [形] 闭眼的。

анимизм **ᠠᠨᠢᠮᠢᠵᠢᠮ** [名] 泛灵论，万物有灵论。

анимтгай **ᠠᠨᠢᠮᠤᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好眨眼的。

анимхай **ᠠᠨᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 анинхай。

анинхай **ᠠᠨᠢᠨᠬᠠᠢ** [形] 眯缝眼的。

анир **ᠠᠨᠢᠷ** [名] ① 嘈杂声, 喧嚷声, 隆隆声; ② 消息, 音信; ◇ **чимээ** ~ ① 消息; ② 喧嚷声, 嘈杂声.

аниргүй **ᠠᠨᠢᠷᠭᠡᠢ** [形] ① 无声响的, 无喧哗声的, 寂静的; ② 无消息的, 无音信的.

анирдах **ᠠᠨᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得声响过大; 变得过于喧哗.

анирдуулах **ᠠᠨᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] анирдах 的使动态.

анирлах **ᠠᠨᠢᠷᠯᠠᠬ** [动] 发出嘈杂声, 喧哗, 隆隆响.

анирлуулах **ᠠᠨᠢᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] анирлах 的使动态.

анирт **ᠠᠨᠢᠷᠲ** [形] ① 喧哗的, 嘈杂的, 喧嚣的; ② 噪音的, 有杂音的: ~ **гийгүү-лэгч** 〈语〉噪辅音; ~ **чичрэх ави** 〈语〉轰鸣音.

аниртай **ᠠᠨᠢᠷᠲᠠᠢ** [形] ① 参见 **анирт**; ② 有消息的, 有信息的.

аниртах **ᠠᠨᠢᠷᠲᠠᠬ** [动] 参见 **анирлах**.

аниршил **ᠠᠨᠢᠷᠰᠢᠯ** [名] 〈语〉清化.

анирших **ᠠᠨᠢᠷᠰᠢᠬ** [动] 〈语〉清化.

анис **ᠠᠨᠢᠰ** I [名] 〈植〉越桔.

анис **ᠠᠨᠢᠰ** II [名] 本质, 实质: ~ **олох** 探求本质.

анис **ᠠᠨᠢᠰ** III [名] ① 窍门, 诀窍; ② 要害, 关键.

анисга **ᠠᠨᠢᠰᠭᠠ** [名] 眼睑, 眼皮.

анисгат **ᠠᠨᠢᠰᠭᠠᠲ** [形] 长着…眼皮的: ~ **нүд** 薄眼皮眼睛.

анисхийх **ᠠᠨᠢᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] 参见 **анивхийх**.

аниулах **ᠠᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аних 的使动态.

аниухай **ᠠᠨᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** [形] 眼睛眯得厉害的, 眼睛眯得过细的.

аних **ᠠᠨᠢᠬ** [动] ① 闭上, 闭合: **нүд** ~ ① 闭眼睛; ② (转) 去世; ③ (伤口) 愈合: **шарх** ~ **лаа** 伤口愈合了.

анкерт **ᠠᠨᠬᠡᠷᠲ** [名] 〈矿〉铁白云石: ~ **чулуулаг** 铁白云岩.

анкет **ᠠᠨᠬᠡᠲ** [名] 履历表; 调查表: ~ **би-**

чих 填调查表; 填履历表; **харуулын** ~ 〈军〉岗哨日志; ~ **ын ажиглалт** 表式调查.

анкетлах **ᠠᠨᠬᠡᠲᠯᠠᠬ** [动] 填履历表, 填写调查表; 进行登记(用调查表)征询意见, 进行问卷调查.

анкетлуулах **ᠠᠨᠬᠡᠲᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] анкетлах 的使动态.

анкилозавр **ᠠᠨᠬᠢᠯᠣᠵᠠᠪᠢᠷ** [名] 〈生〉甲龙亚目.

анкилостом **ᠠᠨᠬᠢᠯᠣᠰᠲᠣᠮ** [名] 钩虫类.

аннаг **ᠠᠨᠨᠠᠭ** [名] 参见 **анэг I**.

аноа **ᠠᠨᠣᠠ** 〈动〉倭牛.

авортит **ᠠᠪᠣᠷᠲᠢᠲ** [名] 〈矿〉钙长石: ~ **ас-малжин** 钙长闪长石; ~ **лаав** 钙长熔岩.

ансаг **ᠠᠨᠰᠠᠭ** [形] ① 善于打猎的, 擅长狩猎的; ② 参见 **ангалзуур**.

ансагар **ᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠷ** [形] 贯于张嘴的, 张嘴成习惯的.

ансайх **ᠠᠨᠰᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 张开, 张开口; ② 变杂乱, 乱糟糟.

ансалзах **ᠠᠨᠰᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 嘴频频张开, 嘴频频翕动.

ансамбль **ᠠᠨᠰᠠᠮᠪᠯ** [名] ① 合唱团, 艺术团, 综合演出; ② 建筑群, 建筑总体.

антагонизм **ᠠᠨᠲᠠᠭᠣᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] 对抗, 对抗性, 对立; 敌对, 敌意; 反感, 不可调和的矛盾.

антагонис **ᠠᠨᠲᠠᠭᠣᠨᠢᠰ** [名] 参见 **антагонизм**.

антагонист **ᠠᠨᠲᠠᠭᠣᠨᠢᠰᠲ** [名·形] ① 对抗者, 反对者, 对手, 敌人; ② 对抗(性)的, 反对的, 对立的, 敌对的: ~ **зорчил** 对抗性的矛盾.

Антант **ᠠᠨᠲᠠᠨᠲ** [名] 协约国.

антах **ᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] 被劈开, 裂开, 出裂缝.

автен **ᠠᠪᠲᠡᠨ** [名] 〈无〉天线: ~ **эргэх** 天线转动; ~ **эргүүлэх мотор** 天线旋转电动机; ~ **тэжээгүүр** 天线馈电线; ~ **ад угсрах ороомог** 天线耦合线圈; ~ **ы ашигт үйлийн илтгэлцүүр** 天线功率系数; ~ **ы бүрмэл утас** 天线电缆; ~ **ы гүймэл долгио** 天线行波; ~ **ы зал-**

гуур 天线转换器; ~ы оноолго 天线调谐; ~ы оноолдуур ороомог 天线调谐电容器; ~ы ор 仿真天线, 假天线; ~ы орц 天线引入线; ~ы өгөөмж 天线效率; ~ы өөрийн үелзэл 天线固有频率; ~ы сэтгүүрийн бүлэг 天线交换部分; ~ы төхөөрөмж 天线设备; ~ы удирдлага 天线操纵; ~ы уртасгуур 天线延长器; ~ы үйлчлэх өндөр 天线有效高度; ~ы үр нөлөө 天线效应; ~ы хурд 天线旋转器; ~ы хүрээ 天线电路; ~ы хэц 天线细缆; ~ы цойлуур 天线反射器; ~ы чадал 天线功率; ~ы чиг 天线向位; ~ы чиглэц илтгэлцүүр 天线方向系数; диполь ~ 偶极天线.

антибиотик ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈医〉抗菌素, 抗生素; ~ийн эмчилгээ 抗菌素疗法.

антиклиналь ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈地〉背斜, 背斜层; ~ын атираа 背斜褶曲; антиклиналийн хөндий 背斜谷; антиклиналийн шургамал 背斜侵入.

антилогарифм ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈数〉反对数.

антипирин ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈医〉安替比林(解热镇痛剂).

антиоксин ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈医〉抗毒素.

антифагин ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]抗吞噬素, 抗噬菌素.

антифриз ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈技〉阻冻剂, 防冻液.

антициан ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈化〉花青素, 花色素.

антозонит ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈矿〉臭萤石, 呕吐石.

антонфиллит ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈矿〉直闪石; ~ чихдэс 直闪橄榄岩.

антрацев ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]〈化〉蒽; ~ тос 蒽油.

антропонд ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]类人猿.

антрополог ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]人类学家.

антропологи ᠠᠨᠲᠢᠪᠢᠭᠣᠳᠢ [名]人类学.

антуулах ᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] антах 的使动态.

анус ᠠᠨᠤᠰ [名]〈解〉肛]: ~ын орчин 臀域肛门口.

ануулах ᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] анах I、II 的使动态.

ануур ᠠᠨᠤᠭᠤᠷ [形]小心的, 考虑周到的, 谨慎的: ~ хүн 谨慎的人.

ануурад ᠠᠨᠤᠭᠤᠷᠠᠳ [名]〈天〉天蝎宫(星).

ануухан ᠠᠨᠤᠭᠤᠬᠠᠨ [形]〈上〉(上了年纪的人) 精神饱满的, 老当益壮的, 健壮的, 结实的, 矍铄的.

ануурчин ᠠᠨᠤᠭᠤᠷᠴᠢᠨ [名]随从, 侍卫.

анх(ан) ᠠᠨᠬ [名]起初, 第一次, 第一个, 首先, 原始; ~ түрүү 最先; 最初; ~ удаа 第一次, 首次, 创举; ~ боловсруулах 初步加工; ~ сийвэнгийн хөдөлгөөн 原生质运动; ~ жигүүртний ургамал 古羊齿植物群; ~ төрмөл 〈哲〉原源; ~ төст 胚族化合物; ~ цус гоожих 原发性出血; ~ ан шатны сургалт 初级教育; ~ наас 从最初, 从一开始; ~ ан тусламж 最初的援助; ~ ны мэддэгдэхүүн 常识, 基础知识; ~ ан од 〈天〉太乙星; ~ ан мэдээ 原始报告, 最初消息; ~ ны нисэлтийн хурд 〈技〉初速; ~ ны биений юм 初次月经; ~ ны голдолчийн утраг 零子午线; ~ ны зурвас 〈解〉原纹; ~ ны сургийн үе 原始群时代; ~ ны төсөл 原案; ~ ны төлөвлөгөө 原始计划; ~ ны уг сурвалж 原始材料; ~ ны угларга 〈植〉胚芽鞘; ~ ны утга 原始词义; ~ ны хүй нэгдэл 原始公社; ~ ны хүн 原始人; ~ ны хэвлүүр 初版本; ~ ны хэлбэр 原始形态, 原始形式; ~ ны цэлмэнт бүрхэвч 初级绒毛膜; ~ ны шат 原始阶段; ~ ны шилбүүртэн 原鞭毛虫目; ~ ны шувуу 〈动〉始祖鸟; ~ ан шатны байгууллага 下级组织; ~ ан шатны бүртгэл 原始纪录; ~ ны баримт 原始凭证; ~ ны капитал 原始资本; ~ ны материал 原始资料; ~ ны мэдээлэл 原始情报; ~ ны өртөг 原始价值; ~ ны товчоололт 初步汇总; ~ ны тоо баримт 原始数据; ~ ны урьдчилгаа капитал 原始预付资本; ~ ны үе 初期, 开

始期; ~ны хуваарилалт 初次分配;
~ныхурамтлал 原始积累; ~ны бү-
рэн өртөг 全部原始价值.

анхаарагдах *анхаарагдах* [动] анхаарах
的被动态.

анхаарал *анхаарал* [名] 注意, 注意力; 留
神; 小心: ~ санаачлага 关心, 关注;
~ муутай 不注意的, 不留心的; ~ та-
вих 注意, 留心, 关心; ...д анхаарлаа
чиглүүлэх 把注意力放在...上, 注意, 关
注; ~ алдах 注意力障碍; ~ шил-
жилт 注意力的转换; ~ зайлуулах 转
移注意力; ~ төвлөрөхгүй 注意力减退;
~ даа авах 注意, 监控; ~ тай зогсох
(军) 笔直站立, 立正; анхаарлын бүс 注
意区; анхаарлын онцлог 注意的特点;
анхаарлын сарнил 注意力的分散; ан-
хаарлын уян хатан 注意力的灵活性;
анхаарлын хувилалт 注意力的分配;
анхаарлын хэлбэлзэл 注意力的起伏;
анхаарлын эрчим 注意强度; анхаар-
лын тэмдэг (语) 感叹号.

анхааралгүй *анхааралгүй* [形] 不注意的,
不留神的; 不小心的.

анхааралтай *анхааралтай* [形] 注意的, 留神
的; 小心的: ~ сонсох 倾听, 注意地听.

анхааралтайяа *анхааралтайяа* [副] (书) 注意
地, 留神地, 留心地.

анхаарамж *анхаарамж* [名] ① 关怀, 关注, 照
顾, 注意, 留神, 提醒: ~ өгөх 关怀, 给
予照顾; ② 注意事项: ажлын ~ 工作注
意事项.

анхаарамжгүйдэх *анхаарамжгүйдэх* [动]
不照顾, 不关怀, 不注意, 放任.

анхаарамждай *анхаарамждай* [形] 注意的, 关
心的, 留神的, 照顾的.

анхаарамтгай *анхаарамтгай* [形] 善关怀照顾
的, 善关注的, 肯关怀照顾的, 善留心的.

анхаарах *анхаарах* [动] 注视, 注意; 留心; 关
注, 注重; 照顾; шинэ машины ажилла-
гааг ~ хэрэгтэй 应注意(留心)新机器的
工作状况.

анхаарга *анхаарга* [名] 注意, 留神, 注意力.

анхаарзвах *анхаарзвах* [动] анхаарах 的

短暂体.

анхааруулах *анхааруулах* [动] анхаарах
的使动态.

анхааруулга *анхааруулга* [名] 参见 анхаа-
рамж.

анхаарууштай *анхаарууштай* [形] 值得注意
的, 应予关注的.

анхаарцгаах *анхаарцгаах* [动] анхаарах 的
众动态.

анхаарчих *анхаарчих* [动] анхаарах 的多
次体.

анхай *анхай* [名] 闲散, 无聊, 无所事事.

анхайх *анхайх* [动] 索居闲处, 无所事事;
~ ж суух 闲居.

анхалцгаах *анхалцгаах* [动] анхлах 的众
动态.

анхгүйдэх *анхгүйдэх* [动] (医) 闭经,
停经: биеийн юм ~ 闭经, 停月经.

анхдагч *анхдагч* [形] 第一性的, 最初的,
原始的: ~ амтан 原口动物; ~ амьтан
原生性动物; ~ бөөр 前肾; ~ бүтээвэр
原始词素; ~ бүрдэл 初期复症; ~ гуу-
рстан (动) 原气管类; ~ заламгайтан
(动) 原鳃类; ~ мэдрэх эс 初期感觉细
胞; ~ нөхцөл 首要条件; ~ од (医) 母
体星; ~ ороомог 一次线圈; ~ өндгөн
эс 原始卵细胞; ~ сүрвээ 原发性结核;
~ тархитас 原发性脑炎; ~ татац 初
期愈合; ~ улаан эс 初级红血球; ~
уутанцар 初级卵胞; ~ үргүйдэл 原发
性不孕; ~ хорт цус багадаг 原发性恶
性贫血; ~ чацархай 原发性系膜; ~
чөмөг 原脑; ~ шар өвчин 原发性黄
疸; ~ эрдэс 原生矿物; матерч ~,
сэтгэхүй хоёрдогч 物质是第一性的, 思
维是第二性的.

анхдугаар *анхдугаар* [数·形] ① 第一; ② 首
先的, 原始的.

анхи *анхи* [名] 见 анги.

анхиагүй *анхиагүй* [形] 无能的, 无本事的;
~ хүн 无能的人.

анхиан *анхиан* [名] (动) 洋鱼.

анхидал *анхидал* [名] (动) 翘鼻麻鸭.

анхилам ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠮ [形] 芳香的, 有香气的, 馥郁的: ~ гуа (植) 香瓜: ~ сонгино (植) 韭菜.

анхилах ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ [动] 散发香味, 香气袭人.

анхилгаа ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠠ [名] 芳香, 香气, 香味.

анхилгаат ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠠᠲ [形] 见 анхилам.

анхилмал ᠠᠨᠬᠢᠯᠮᠠᠯ [形] 参见 анхилам.

анхилуулах ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] анхилах 的使动态.

анхилуун ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠨ [形] 参见 анхилам: ~ агран (植) 香芭苾草; ~ лууль (植) 总状花葵; ~ ургамал 香料植物.

анхилуур ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠷ [名] (植) 杏香花.

анхим ᠠᠨᠬᠢᠮ [形] 芳香的, 有香味的.

анхлан ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠨ [副] 开始, 开头, 最初, 起初.

анхлах ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ [动] 开始, 带头, 开创, 领先, 获第一.

анхлуулах ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] анхлах 的使动态.

анхтөрмөл ᠠᠨᠬᠢᠲᠦᠷᠮᠥᠯ [名] (史) 太古(代), 太古界: ~ эрэн 太古代.

анч ᠠᠨᠴ [形] 善猎的: ~ нохой 猎狗; ~ хүн 善于打猎的人.

анчгар ᠠᠨᠴᠭᠠᠷ [形] 短颈眯眼的.

анчид ᠠᠨᠴᠢᠳ [名] анчин 的复数.

анчийх ᠠᠨᠴᠢᠶᠢᠬ [动] 变短颈眯眼.

анчилах ᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 见 анчлах.

анчин ᠠᠨᠴᠢᠨ [名] 猎人: анчны эвлэл 猎人协会.

анчлах ᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动] ① 打猎, 狩猎; ② 挑剔; ◇ салхи ~ 顺风走路.

аньгар ᠠᠨᠶᠭᠠᠷ [形] 眯缝眼的.

аньс ᠠᠨᠶᠰ [名] ① 见 анис; ② 实质, 本质; 关键: ~ ыг нь олох 求实.

аньсга ᠠᠨᠶᠰᠭᠠ [名] 见 анисга.

аньсгат ᠠᠨᠶᠰᠭᠠᠲ [形] 见 анисгат.

аньсгатас ᠠᠨᠶᠰᠭᠠᠲᠠᠰ [名] (医) 眼睑炎.

аньсгах ᠠᠨᠶᠰᠭᠠᠬ [动] 眨眼.

аньцгаах ᠠᠨᠶᠴᠭᠠᠬ [动] аних 的众动态.

аорт ᠠᠭᠣᠷᠲ [名] (解) 主动脉, 大动脉: ~ нум 主动脉弓; ~ уг 主动脉根.

аортрит ᠠᠭᠣᠷᠲᠢᠷᠢᠲ [名] (医) 主动脉炎.

апатит ᠠᠭᠠᠯᠠᠲᠢᠲ [名] (矿) 磷灰石.

аплит ᠠᠭᠠᠯᠢᠲ [名] (矿) 细晶岩.

аполитизм ᠠᠭᠠᠯᠢᠲᠢᠵᠢᠮ [名] 不问政治, 不参与政治, 不问政治的倾向.

Аполлон ᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠠᠨ [名] 阿波罗(古希腊最受尊敬的神之一).

апоморфин ᠠᠭᠠᠮᠣᠷᠮᠣᠫᠢᠨ [名] (药) 阿朴吗啡.

апофиз ᠠᠭᠠᠯᠠᠰ [名] (解) 骨凸.

аппарат ᠠᠭᠠᠫᠠᠷᠠᠲ [名] ① 机器, 仪器, 装置, 器具, 器械: ~ асаах 开动机器; ~ залгах 接通机器; ~ ын ялуу 机梁; ~ телеайл 电传打字机; зургийн ~ 照相机; нисэх ~ 飞行器; ~ хэрэгсэл 器械, 器具, 仪器设备; ② 机关, 部门, 机构; 机关编制: улсын ~ 国家机关; хилийн ~ 边防机关(部门); ~ аас зайлуулах 逐出机关, 开除公职; албан ~ ыг хямдруулах 精简机构, 缩减编制.

аппаратур ᠠᠭᠠᠫᠠᠷᠠᠲᠤᠷ [名] 器具, 器材, 仪器, 装置, 器械.

аппаратчин ᠠᠭᠠᠫᠠᠷᠠᠲᠴᠢᠨ [名] ① 机器工人, 仪器工人, 器械工; ② 机关工作人员.

аптек ᠠᠭᠠᠯᠠᠳ [名] ① 药铺, 药房; ② 药包, 药箱.

аптекч ᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠴ [名] 药剂师, 司药员; 药商.

ар ᠠᠷ I [名] ① 后面, 阴面; 北面, 北方: байшингийн ~ 房子后面, 房子有阴影的一面; ~ монгол 外蒙古; уулын ~ 山的北坡, 山背后; ② 背面, 背部: гарын ~ 手背; ~ нуруу 背, 脊背; ~ дэвсгэр ① 背景; ② 底色; ~ заламгайтан (动) 后颧亚纲; ③ 后面: (军) 后方; 后勤: ~ ын албаныг удирдах газар (军) 后勤部; ~ тал ① 背面; 反面; ② 后面; 北面; ③ (军) 后方; ④ (军) 后勤部门, 后勤部队; ~ ын алба (军) 后勤(部门); ~

талын анги 后方部队；～ талын объект 后勤设施；～ талыг атаклах 攻击后方；～ талын удирдах байр 后方指挥所；хүний ～ д орох, хүний ～ д нуугдах 躲避, 逃避工作；～ гэр ① 老家, 原籍；② 家属。

ар ^{ᠠᠷ} II [名] 纹, 花纹, 线条, 丝缕: алганы ～ 手掌纹；～ тай цаас 花纹纸；усны ～ 水波纹。

ар ^{ᠠᠷ} III [名] 公亩, 百平方米。

араа (н) ^{ᠠᠷᠠᠠ} [名] ① 臼齿: ～ндаа зуух 咬牙切齿, 记仇；◇ ～ны шүлс 涎水；② 齿轮；③ (剪刀、钳子等的) 咬口。

араадах ^{ᠠᠷᠠᠠᠳᠠᠬ} [动] 长臼齿；做成齿状, 锉齿。

араалах ^{ᠠᠷᠠᠠᠯᠠᠬ} [动] ① 生臼齿；② 做齿轮；③ 伪装, 装模作样；④ 列队, 排列。

араалдах ^{ᠠᠷᠠᠠᠯᠠᠳᠠᠬ} [动] ① 列队, 排成横列；② 聚集, 集合。

араалдуулах ^{ᠠᠷᠠᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] араалдах 的使动态。

араат ^{ᠠᠷᠠᠠᠲ} [形] 带齿的, 有齿轮的: ～хүрд 齿轮。

араатай ^{ᠠᠷᠠᠠᠲᠠᠢ} [形] 有齿的, 有齿轮的；长了臼齿的。

араатан ^{ᠠᠷᠠᠠᠲᠠᠨ} [名] ① 猛兽, 猛禽, 食肉动物；～ фашист 法西斯野兽；◇ ～ гүрвэл <动> 恐龙, ② 臼齿动物(总称)。

араахай ^{ᠠᠷᠠᠠᠬᠠᠢ} [名] <动> 参见 суйтан。

араахан ^{ᠠᠷᠠᠠᠬᠠᠨ} [副] 勉强, 几乎, 不多, 稍稍, 暂时还不…。

Араб ^{ᠠᠷᠠᠪ} [名] <地> 阿拉伯: ～ үсэг <语> 阿拉伯字母；～ хэл <语> 阿拉伯语；～ ын тэнгис 阿拉伯海；～ ын өндөрлөг 阿拉伯高原；～ ын хойг 阿拉伯半岛；～ тооны үсэг 阿拉伯数字；～ хаант улс <史> 阿拉伯帝国；大食, 萨拉森帝国；～ ын орнуудын холбоо 阿拉伯联盟；～ ын судлал 阿拉伯学。

арабжих ^{ᠠᠷᠠᠪᠵᠢᠬ} [动] 阿拉伯化: ～ сан <语> 阿拉伯化。

араблиг ^{ᠠᠷᠠᠪᠯᠢᠭ} [名] <化> 阿拉伯糖。

арабч ^{ᠠᠷᠠᠪᠴ} [名] 阿拉伯学家。

арав (арван) ^{ᠠᠷᠠᠪᠠᠨ} [数] 十, 十个: ～ арваар 十个十个地；～ дахих 重复十次；～ дахин 十次；十倍；арван ～ зуу 十乘十等于一百；арван жилийн дунд сургууль 十年制中学；арван хоёр жил ① 一轮, 一个周期(旧历)；② 十二年；③ 十二属象, 十二生肖, 十二地支(хулгана 子鼠；үхэр 丑牛, барс 寅虎, туулай 卯兔, луу 辰龙, могой 巳蛇, морь 午马, хонь 未羊, бич 申猴, тахиа 酉鸡, нохой 戌狗, гахай 亥猪)；～ ны дарга 十队长, 甲长；小队长；арван хоног 十昼夜, 旬；зургадугаар сарын арван 六月十日；арван хуруу тэгшгүй 十个手指不一般齐；арван хуруу шигээ мэддэг 了如指掌；～ тав, тав ～ 五个十个地(形容数少, 犹如“三三两两”)；～ гаруй 十多个；～ орчим, ～ хир, ～ шахам 近十个, 十个左右；～ давхцагч <体> 十项运动员；～ давхацсан спорт 十项全能；十项运动；арван дүнчүүр фарад <电> 微微法；～ зүг 十方；～ зүггүй 没头没脑的；～ зүг заагуур 平面位置显示器；～ зүгийн антен 非定向天线；～ литр 公升；～ метр 公尺；～ хоёр гэдэс 十二指肠；～ хоёр цамцаалт <矿> 十二面体；～ хоёр ширхэг 一打；～ хоёр тэн 十二属相；～ хоёр ялгац <乐> 第十二音程, 十二度；～ хөлтөн <动> 十足目；～ цамцаалт <数> 十面体。

аравганах ^{ᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] ① 东抓西挠；指手划脚, 摇头摆尾；② 群集, 蠕动。

аравгануулах ^{ᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] аравганах 的使动态: гараа ～ н их л сүржин ярих 不停地摆着手高谈阔论。

аравгар ^{ᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠷ} [形] ① 伸张开的；② 被掀乱的, 乱蓬蓬的: ～ дэрэвгэр, ～ саравгар 伸张开的；蓬乱的。

аравгасхийлгэх ^{ᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ} [动] 使伸张开来, 使乱蓬蓬, 使蠕动, 使滚动。

аравд ^{ᠠᠷᠠᠪᠳ} [数] 月中旬, 初十前后, 十号左右。

аравдахь ^{ᠠᠷᠠᠪᠳᠠᠬᠢ} [数] 第十。

аравдугаар ^{ᠠᠷᠠᠪᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ} [数] 第十: ～ сар 十

月。

аравлал **ᠠᠷᠠᠪᠯᠠᠯ** [名]〈乐〉十连音符。

аравлах **ᠠᠷᠠᠪᠯᠠᠬ** [动]十进位；以十编组，十个十个地组织起来。

аравнайлах **ᠠᠷᠠᠪᠨᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]〈宗〉开光；揭幕：～ ёслол 开光典礼；揭幕仪式。

аравт **ᠠᠷᠠᠪᠲ** [数]以十为单位的，十进位的：～ын цаас 十元的纸币；～ын бутархай 〈数〉小数；～ын ангилал 十进分类法；～ын дэвсгэр 十元大票；～ын жин 十分称（感量 1/100 克）；～ын журам нарийвчлах 十进制制；～ын тогтолцоо 〈语〉十进法；十进制制。

аравтай **ᠠᠷᠠᠪᠲᠠᠢ** [形]十岁的。

аравтан **ᠠᠷᠠᠪᠲᠠᠨ** [数·名]①十次；②〈军〉班长。

аравхан **ᠠᠷᠠᠪᠬᠠᠨ** [数] арав 的小称；仅仅十个。

аравц **ᠠᠷᠠᠪᠴ** [名]〈乐〉十度音程。

аравч **ᠠᠷᠠᠪᠴ** [名]床的木栅：орны ～ийг хадах 钉床的木栅。

араг **ᠠᠷᠠᠭ** [名]〈拾干牛粪等用的〉筐子，背筐，背篓：～ яс 〈解〉骨骼；骨架；～ орхицоо 〈体〉篮球；～ үүсвэр эс 生骨细胞；～ ясны булчин 骨骼肌；～ ясны ялтас 生骨板；～ ясны үүсвэр эс 生骨组织。

араглалцах **ᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] араглах 的共动态。

араглах **ᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]装筐，放入筐里。

араглацгаах **ᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] араглах 的众动态。

араглуулах **ᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] араглах 的使动态。

арагонит **ᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠢᠲ** [名]〈矿〉霏石，文石。

арагш **ᠠᠷᠠᠭᠰ** [副]向后，往后：～аа эргэх 向后转。

арагшаа **ᠠᠷᠠᠭᠰᠠ᠎ᠠ** [副]向后面，往后面。

арай **ᠠᠷᠠᠢ** [副]①勉强地，刚刚，好不容易地：би энэ ажлыг ～ хийж дуусав 我勉强做完了这项工作；～л хожимдсонгүй 差

一点迟到；～ гэж 好不容易，几乎；～ голтой 半死的；勉强活着的；◇ ～ чамай, ～ чарай, ～ мурий, ～ ядан 勉强地，费力地；②稍微，略微；差一点，几乎：～ бага 稍微小些；～ дээр 稍微好些；～ биш 不完全是；似乎不是；～ удаан 稍慢些；～ дутаг 缺少一点；～ л унасангүй 差一点没摔倒；～ хүрэхгүй 差一点；③还(不)；似乎(不)，看来(不)：тэр ～ ч тэхгүй байх 他也许不会那样；～ тэх хүн биш 还不是那样的人；～ болоогүй 暂且还不到时间；似乎不够。

арайхан **ᠠᠷᠠᠢᠬᠠᠨ** [副] арай 的小称；①勉强地，几乎，差一点，好不容易地；②稍微，略微；③还(不)，似乎(不)。

арайхийж **ᠠᠷᠠᠢᠬᠢᠵ** [副]勉强地，好歹，好不容易地，费力地：～ унагах 费力地制服；勉强地打倒。

арайхийх **ᠠᠷᠠᠢᠬᠢᠬ** [动]勉强进行，穷于应付。

арал **ᠠᠷᠠᠯ** I [名]岛：～ хойг 岛屿；岛和半岛；хагас ～ 半岛。

арал **ᠠᠷᠠᠯ** II [名]①车轘：тэрэгний ～ (大车的)轘；②台，底架，脚架(指汽车)；③皮带环，皮带扣环，紧扣，带扣。

арал **ᠠᠷᠠᠯ** III [形·名]①健壮的，有力的；②富裕的；③(牲畜的)拉力，爬力。

аралдах **ᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动]①车陷及轘；②驾轘，套轘。

аралших **ᠠᠷᠠᠯᠰᠢᠬ** [动]驾轘，贯于驾轘。

аралжаан **ᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨ** [名]参见 аралжин。

аралтай **ᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]①矫健的，健壮的：～ морь 矫健的马；②富裕的。

аралжин **ᠠᠷᠠᠯᠵᠢᠨ** [形]性情不定的，浮荡的。

арам **ᠠᠷᠠᠮ** [名]①刀锋；②长矛。

арамдах **ᠠᠷᠠᠮᠳᠠᠬ** [动](用长矛)扎，刺。

арамж **ᠠᠷᠠᠮᠵ** [名]节约，节俭。

арамжлах **ᠠᠷᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠬ** [动]节约，节俭。

арамч **ᠠᠷᠠᠮᠴ** [名]持长矛者，长矛手：алдартай ～ 著名的长矛手。

аран **ᠠᠷᠠᠨ** [名]〈陈〉平民，庶民：～ хөвүүн 平民百姓。

аранга ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ I [名] ① 低台, 檐, 遮棚, 守巢台 (猎兽用); ② 塔形装置, 钻探塔: нефтийн ~ 石油钻探塔; ~ шураг 高塔, 塔形物.
аранга ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ II [名] ① 使...很快磨损的东西: гутлын ~ 使靴鞋迅速磨损的东西 (如多石地); ② 陷井, ③ 巫师墓.
аранга ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ III 见 ~ төмс <植> 野土豆.
аранга ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ IV [名] <医> (马的) 多牙病: ~ шүд 多余的牙 (指马).
аранга ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ V 见 ~ цахилгаан 多枝杈的闪电.
арангалах ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ [动] ① 伤损, 磨损 (衣物等); ② 埋葬巫师.
арангатах ᠠᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠᠲᠠᠬ [动] 马生多牙病.
арандаг ᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠭ [名] 累赘, 拖累, 负担.
арандаглах ᠠᠷᠠᠨᠳᠠᠭᠯᠠᠬ [动] 成为累赘, 拖累.
аранжил ᠠᠷᠠᠨᠵᠢᠯ [名] 参见 зүсэм I.
аранзаа ᠠᠷᠠᠨᠵᠠᠭ᠎ᠠ [名] 背袋, 背包.
аранзал ᠠᠷᠠᠨᠵᠠᠯ [形] 花牙边的, 曲线边的: ~ туг 花牙边旗.
аранзлаа ᠠᠷᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] <植> 福禄考属.
арантай ᠠᠷᠠᠨᠲᠠᠢ [形] 麻烦的, 累赘的.
аранш ᠠᠷᠠᠨᠰ [名] 性格, 性情, 脾气.
араншин ᠠᠷᠠᠨᠰᠢᠨ [名] 见 аранш.
араншинтай ᠠᠷᠠᠨᠰᠢᠨᠲᠠᠢ [形] 有特性的; 有气质的; 有脾气的.
арах ᠠᠷᠠᠬ [动] 代替, 代理.
арбитр ᠠᠷᠪᠢᠲᠷ [名] <法> 仲裁者, 仲裁人; <体> 裁判员, 裁判员: ~ ын газар 仲裁局.
арбитраж ᠠᠷᠪᠢᠲᠷᠠᠵ [名] 仲裁, 公断: ~ ийн байгууллага 仲裁机关; ~ ийн хууль тогтоомж 仲裁法; ~ ийн хэлэлцээр 仲裁协定.
арбитрч ᠠᠷᠪᠢᠲᠷᠴ [名] 仲裁人; 裁判员.
арболит ᠠᠷᠪᠣᠯᠢᠲ [名] 胶合板.
арбус ᠠᠷᠪᠤᠰ [名] <植> 西瓜.
арваад ᠠᠷᠪᠠᠠᠳ [数] ① 十来个, 十个左右;

② 各十个.

арваадуул ᠠᠷᠪᠠᠠᠳᠠᠳᠤᠭᠤᠯ [数] 十来个一起.
арваадхан ᠠᠷᠪᠠᠠᠳᠬᠠᠨ [数] арваад 的小称: 十来个, 仅仅十来个.
арваалж ᠠᠷᠪᠠᠠᠯᠵ [名] <动> 一种毒蜘蛛.
арваалз ᠠᠷᠪᠠᠠᠯᠵ [名] <动> 见 арваалж.
арваахай ᠠᠷᠪᠠᠠᠬᠠᠢ [名] <动> 蜘蛛的一种.
арваг ᠠᠷᠪᠠᠭ 见 ~ ~ 手抓脚蹬地: гар хөлөө ~ ~ хөдөлгөх 手抓脚蹬地乱动.
арвага ᠠᠷᠪᠠᠭ᠎ᠠ I 见 ~ ~ 攢动地; 东抓西挠地.
арвага ᠠᠷᠪᠠᠭ᠎ᠠ II [名] <植> 狗牙根属.
арваганах ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 蠕动.
арвагануулах ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арваганах 的使动态.
арвагануур ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠷ [形] 参见 арвагардуу.
арвагар ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷ [形] 伸张开的, 参差不齐的.
арвагардуу ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠰᠡᠭᠦᠳᠤ [形] 十分参差不齐的, 极极杈杈的.
арвагархан ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ [形] арвагар 的小称.
арвагнах ᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] ① (将住户或人) 十个十个地组织起来; ② 够十个, 十进位.
арвай ᠠᠷᠪᠠᠢ [名] <植> 大麦: ~ үслэх 将大麦脱粒; ~ н гурил 大麦面; ~ бяцхан зэврэх 大麦叶锈病; ~ н бөөс 大麦蚜; ~ н тоост харуу 大麦散黑穗病.
арвайлгах ᠠᠷᠪᠠᠢᠯᠭᠠᠬ [动] арвайх 的使动态.
арвайлдах ᠠᠷᠪᠠᠢᠯᠳᠠᠬ [动] арвайх 的互动态.
арвайлцах ᠠᠷᠪᠠᠢᠯᠴᠠᠬ [动] арвайх 的共动态.
арвайх ᠠᠷᠪᠠᠢᠬ [动] ① 伸开, 张开, 叉开; ② 蓬乱; 散乱.
арвалзах ᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 参见 арваганах.
арвалзуулах ᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арвалзах 的使动态.

- арван(г)** ᠠᠷᠪᠠᠨ (副) 参见 арваг.
- арвантаа** ᠠᠷᠪᠠᠨᠲᠠᠭ [数] 十次.
- арвас** ᠠᠷᠪᠠᠰ I 见 ~ хнийх 参见 арваганах.
- арвас** ᠠᠷᠪᠠᠰ II [名] 诡计, 花招, 手段; ◇ ~ хушуу (动) 巨嘴鸟科.
- арваслах** ᠠᠷᠪᠠᠰᠯᠠᠬ [动] 使诡计, 耍花招, 耍手段.
- арвасхийх** ᠠᠷᠪᠠᠰᠬᠢᠶᠬ [动] 参见 арваганах.
- арви** ᠠᠷᠪᠢ [形] ① 经济的, 节俭的; ② 吝啬的: ~ зан ① 节俭的性格; ② 吝啬脾气.
- арвигүй** ᠠᠷᠪᠢᠭᠦᠢ [形] ① 不经济的, 不节俭的, 不节约的; ② 少的, 缺乏的.
- арвидах** ᠠᠷᠪᠢᠳᠠᠬ [动] ① 增加得很多, 增得太多; 大量繁殖; ② 过分节俭, 十分节俭.
- арвидуулах** ᠠᠷᠪᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арвидах 的使动态.
- арвижил** ᠠᠷᠪᠢᠵᠢᠯ [名] 变多, 增多; 节俭.
- арвижих** ᠠᠷᠪᠢᠵᠢᠬ [动] 增多, 变多, 繁殖.
- арвижуулах** ᠠᠷᠪᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арвижих 的使动态; 增添, 使增多, 增加.
- арвилал** ᠠᠷᠪᠢᠯᠠᠯ [名] 爱惜, 节俭, 节约.
- арвилалцах** ᠠᠷᠪᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ [动] арвилах 的共动态.
- арвилах** ᠠᠷᠪᠢᠯᠠᠬ [动] 节约, 爱惜: ~ н хэмнэх 节约, 节俭, 节省, 爱惜; ~ н хэмнэх ёс, ~ н хэмнэх журам 节约制度.
- арвилуулах** ᠠᠷᠪᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арвилах 的使动态.
- арвилцгаах** ᠠᠷᠪᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ [动] арвилах 的众动态.
- арвин** ᠠᠷᠪᠢᠨ [形] 大量的, 很多的, 丰富的, 充足的: ~ будаа авчээ 买了充足的粮食; ~ хүн цугларав 聚集了很多的人; ~ их ургац өгдөг ургамал 高产作物.
- арвинтай** ᠠᠷᠪᠢᠨᠲᠠᠢ [形] ① 丰富的, 大量的, 充足的; ② 节俭的; 吝啬的.
- арвис** ᠠᠷᠪᠢᠰ [名] 知识, 学问: ~ ухаан 学问.
- арвит** ᠠᠷᠪᠢᠲ [形] 增多的, 增加的.

- арвитай** ᠠᠷᠪᠢᠲᠠᠢ [形] ① 经济的, 节约的; ② 丰富的, 用之不竭的, 很多的.
- арвитах** ᠠᠷᠪᠢᠲᠠᠬ [动] 增多, 变丰富.
- арвитгах** ᠠᠷᠪᠢᠲᠠᠬᠠᠬ [动] арвитах 的使动态.
- арвитгуулах** ᠠᠷᠪᠢᠲᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] арвитах 的使动态.
- арвихан** ᠠᠷᠪᠢᠬᠠᠨ [形] арвин 的小称; 较多的, 甚多的, 较丰富的.
- арвич** ᠠᠷᠪᠢᠴᠢ [名·形] ① 过分节省者; ② 十分吝啬的人; 小气鬼; ③ 万事通 (讽刺); ④ 脾气坏的.
- арвичлах** ᠠᠷᠪᠢᠴᠢᠬ [动] ① 十分节省; 俭省, 节用; ② 发脾气; ③ 表现得万事通、逞能.
- арвуул(ан)** ᠠᠷᠪᠤᠭᠤᠯ [数] 共十个, 十个一起, 十个人一起.
- арвуулхан** ᠠᠷᠪᠤᠭᠤᠯᠬᠠᠨ [数] арвуул 的小称; 仅仅十来个, 就十来个.
- арга** ᠠᠷᠭᠠ [名] ① 方法, 手段, 办法; 出路: ~ ажиллагаа 规程, 工艺; ~ бололцоо 办法, 可能性; ~ дасал 步骤, 操作; ~ зэвсэг 工具; ~ маяг 方式, 方法, 作风; ~ судлал 方法学, 方法论; ~ судлагч 方法论专家; ~ хэрэглүүр 手段; ~ мэх 奸计, 诡计; ~ самбаа 计谋, 智谋; ~ авцал 方法, 手段; ~ чадал 方法, 门路; ~ чадвар 能力; ~ барах ① 计穷, 无法; 束手无策; ② 失去希望, 无可奈何; ~ заах 指教办法, 指点, 出主意; заах ~ 教授法; ~ сүвэгчлэх 想方设法, 出主意; ~ эрэх 找办法, 找出路, 找门路; ~ саам ① 方法, 办法; 伎俩; ② 借口, 理由; ~ саам хийх 蒙混过关; 施伎俩; ~ зам 方法, 途径; ~ хэмжээ ① 办法, 措施; ② 处分; хатуу ~ хэмжээ 强硬措施; 严厉处分; ~ хэмжээ авах 采取措施; ~ ухаан 计策; ~ техник 方法, 技术; ~ бодлого 计策, 策略; ~ барил, ~ чарга 方法, 手段; ~ явууллага 办法, 措施; аргы нь олох 找到方法, 找到头绪; 用巧计; аргын зүй 方法, 方法学; ~ ч үгүй ① 没法子; ② 当然是, 自然是; 实在是; ~ буюу 无法子, 不得已; ◇ ~ эгшиг (乐) 节拍; ● 奸计, 诡计, 狡猾手段; 计谋, 计

策: ~ заль ①计谋, 计策; ②奸计, 诡计; ~ д орох 中计; ③(阴阳之)阳: аргын улирал 阳历, 公元, 公历; ~ билэг 阴阳; ~ туйл 正极, 屏极; ~ туйлын зай 阳极电池; ~ туйлын атавч 阳极连接线; ~ туйлын ачаа 阳极负载; ~ туйлын багтаамж 阳极电容; ~ туйлын тэжээлийн бүлэг 阳极电源部分; ~ туйлын гүйдлийн түлхэц 阳极电流脉冲; ~ туйлын туяа 屏极射线; ~ туйлын хувиргаа 屏极调制; ~ туйлын хүрээ 屏极电路; ~ туйлын хүчдэл 屏压, 阳极电压; ~ туйлын цувиур 屏极检波器; ~ туйлын хэлхээ 阳极电路, 阳极线路; ~ ын ангилал 方法分类.

аргаах *аргаах* [动] 发干, 变干硬: ~ угаал 涩味浴.

аргагүй *аргагүй* [形] ①无法的, 无可奈何的, 无出路的, 无计的, 不得已的: ямар ч ~ 毫无办法, 毫无出路; ②不可缺的, 必需的, 很重要的: надад ~ хэрэгтэй 对我十分必要; ③(转)是, 当然是, 自然是, 实在是: ~ тэгэлгүй яах вэ! 怎么会不那样! 当然那样! ~ чинийх зөв! 当然是你的正确! ~ төвөгтэй байна шүү 实在是麻烦啊; ~ н эрхэнд авах 无可奈何.

аргагүйдэх *аргагүйдэх* [动] 无计, 无法可想, 无可奈何.

аргадагдах *аргадагдах* [动] аргадах 的被动态.

аргадал *аргадал* [名] ①办法, 手段, 计划; ②劝导. 安慰.

аргадалцах *аргадалцах* [动] аргадах 的共动态.

аргадангүй *аргадангүй* [形] 好开导的, 好劝说的; 善使计谋的, 善于哄骗的.

аргадах *аргадах* [动] ①安慰, 劝说, 开导; ②迁就, 随和; ③哄, 欺骗, 用奸计; 使计谋.

аргадацгаах *аргадацгаах* [动] аргадах 的众动态.

аргадуулах *аргадуулах* [动] ①аргадах 的使动态; ②意同 аргадагдах.

аргазүй *аргазүй* [名] 方法, 计策; 方法学.

аргай *аргай* I [名] (畜类之)踝骨(反刍动物之)第一趾关节.

аргай *аргай* II [名] 水磨石; 斜长石; ~ ж галт уулын шил 斜长黑曜岩.

аргал *аргал* [名] 干牛粪: ~ түүх 拾(干)牛粪; ◇ ~ угалз (动)原羚.

аргалалцах *аргалалцах* [动] аргалах 的共动态.

аргалах *аргалах* [动] ①寻找方法, 找门路, 施计; ②欺骗, 哄骗, 用奸计.

аргалуулах *аргалуулах* [动] аргалах 的使动态.

аргалцаг *аргалцаг* [名] 钢筋水磨石.

аргалцгаах *аргалцгаах* [动] аргалах 的众动态.

аргалчин *аргалчин* [名] 拾牛粪的人.

аргаль *аргаль* [名] (动)母盘羊.

аргамаг *аргамаг* [名] 体型健美的马, 良种马, 纯种马, 良驹.

аргамж *аргамж* I [名] 皮绳, 绊绳, 缆, 索.

аргамж *аргамж* II [名] (譬之)铁拉扯.

аргамжаа *аргамжаа* [名] (拴牲口的)绳子, 系绳, 系链: ~ тай морь 拴着的马, 绊着的马.

аргамжаалах *аргамжаалах* [动] 系住, 拴住; 系留放牧.

аргамжаас *аргамжаас* [名] 参见 аргамжаа.

аргамжаатай *аргамжаатай* [形] 系着的, 拴着的, 绊着的.

аргамжигдах *аргамжигдах* [动] аргамжих 的被动态.

аргамжин *аргамжин* 见 ~ цэцэг [植] 盐生肉丛蓉.

аргамжит *аргамжит* [形] 拴着的, 羁绊着的, 缠住的.

аргамжих *аргамжих* [动] ①拴马; 拴住, 系住; ②(转)羁绊, 缠住, 阻碍: түүнийг битгий аргамжаад бай, түргэн ява! 不要缠着他, 让他快走吧!

- аргамжлах** **ᠠᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] (用长绳) 缆住, 系住, 拴住.
- аргамжуулах** **ᠠᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① аргамжих 的使动态; ② 意同 аргамжигдах.
- аргар** **ᠠᠷᠭᠠᠷ** 见 ~ ~ хийх 摆动, 蠕动, 频频摆动.
- аргас** **ᠠᠷᠭᠠᠰ** [名] 干牛粪; ~ түүх 拾牛粪.
- аргасах** **ᠠᠷᠭᠠᠰᠠᠬ** [动] 想办法, 找门路.
- аргат** **ᠠᠷᠭᠠᠲ** [形] 参见 аргатай.
- аргатай** **ᠠᠷᠭᠠᠲᠠᠢ** [形·名] ① 有办法的, 机智的, 灵敏的: ~ хүн арав хонох 有计者不危; уран ~ 有巧计的, 有妙计的; ② 狡猾的, 善耍手段的; ③ 拍马者, 谄媚者.
- аргах** **ᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] 发干; 枯萎, 发硬: нүд ~ ① 眼睛感到干痛; ② 十分仇视; ам ~ 嘴发干.
- аргацаа** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠ** [名] 可能性, 出路, 门路.
- аргацаалагаа** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 参见 аргацаа.
- аргацаалгах** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] аргацаах 的使动态.
- аргацаах** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] ① 寻找方法, 想办法; ② 凑合, 将就: ~ ажил 暂行办法; ③ (勉强) 哄住.
- аргацах** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠬ** [动] 对付, 应付, 将就.
- аргачлал** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 方法, 办法.
- аргачлах** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 简易行事, 灵活行事; 将就, 凑合: ~ сан гал (军) 等速射击, 顺序射击.
- аргачлуулах** **ᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аргачлах 的使动态.
- арги** **ᠠᠷᠭᠢ** I [名] 老朽, 老糊涂.
- арги** **ᠠᠷᠭᠢ** II [名] 节约, 节省, 爱惜: ~ гамтай 节俭的, 节省的.
- аргиатах** **ᠠᠷᠭᠢᠠᠲᠠᠬ** [动] ① 变老, 显老, 年老; ② (因年老而) 乱发脾气.
- аргил** **ᠠᠷᠭᠢᠯ** [形] ① 善于处世的, 老练的, 经验丰富的, 世故的: ~ эр 善于处世的男人; ② 粗壮的, 雄壮的: ~ дуу (乐) 男低音; 低沉之声; ~ бүрээ 低音号; ~ бялар 低音黑管; ~ доомбор 低音东不拉;
- ~ дууч 男低音歌手; ~ зах 低音极限; ~ нарийн бүрээ 低音小号; ~ татах бүрээ 低音长号; ~ хоолой 男低音; ~ хөгжмийн зэвсгүүд 低音乐器; ~ хөндлөн бишгүүр 低音长笛; ~ эгшиг 低音; ~ын түлхүүр 低音谱号.
- аргилах** **ᠠᠷᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] 照看, 照护; 保护, 爱护.
- аргилдуу** **ᠠᠷᠭᠢᠯᠠᠳᠤ** [形] 粗壮的, 低沉的: ~ хоолой 男低音.
- аргиллит** **ᠠᠷᠭᠢᠯᠢᠯᠢᠲ** [名] (矿) 厚层泥岩, 泥质板岩.
- аргилуулах** **ᠠᠷᠭᠢᠯᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аргилах 的使动态.
- аргимал** **ᠠᠷᠭᠢᠮᠠᠯ** [形] ① 上了年纪的, 老朽的; ② 善于处世的, 老练的, 经验丰富的.
- аргиназ** **ᠠᠷᠭᠢᠨᠠᠵ** [名] (化) 肌基戊氨酸酶, 精氨酸酶.
- аргинин** **ᠠᠷᠭᠢᠨᠢᠨ** [名] (化) 肌基戊氨酸, 精氨酸, 蛙卵酸.
- аргитай** **ᠠᠷᠭᠢᠲᠠᠢ** [形] 节俭的, 节约的, 爱惜的.
- аргих** **ᠠᠷᠭᠢᠬ** [动] 年老, 变衰老, 变苍老.
- аргон** **ᠠᠷᠭᠢᠨ** [名] (化) 氩.
- аргуй** **ᠠᠷᠭᠤᠢ** [名] (植) 鼠耳菜, 母子草.
- аргусан** **ᠠᠷᠭᠤᠰᠠᠨ** [形] 去世的, 死去的.
- аргуу(в)** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤ** [形] ① 稠的; 浓的; ② 干燥的, 干硬的.
- аргуудах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 变得太浓, 变得太稠; 凝结; ② 变得十分干硬.
- аргуудуу** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] 较浓的, 较稠的, 干硬的.
- аргуудуулах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аргуудах 的使动态.
- аргуулах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аргах 的使动态.
- аргуун** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠨ** [形] 参见 аргуй.
- аргуусах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠰᠠᠬ** [动] ① 变稠; 变浓; ② 变干燥, 变干硬.
- аргуусгах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠰᠠᠬᠠᠭ** [动] аргуусах 的使动态.
- аргуутах** **ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠲᠠᠬ** [动] ① 变得更稠; 变得

更浓；②变得更干燥、更趋干硬。

аргуутгах **ᠠᠷᠭᠦᠭᠦᠲᠤᠬᠤ** [动] аргуутгах 的使动态。

аргуухан **ᠠᠷᠭᠦᠭᠦᠬᠠᠨ** [形] аргуу(н) 的小称；

①稠些的，较浓的；②干燥些的，较干硬的。

ард **ᠠᠷᠠᠳ** [名]①〈陈〉平民，庶民；②劳动人

民，人民，公民；～ олон 劳动人民，人民群众；～ түмэн 人民；～ нийтийн 全民的；～ иргэний эрх 民法；～ нийтийн өмчлөл 全民所有制；～ түмний дайн 人民战争；～ түмний фронт 人民阵线；～ түмний хүртээл，～ түмний хөрөнгө 国民财产；～ түмний сайн сайхан байдал 人民福利；～ ын агаарын харилцаа 国民航空；～ ын аж ахуйн эрдэс 国民经济资源；～ ын аж ахуйтан 个体户，个体牧民；～ ын аман аялгуу 民间口语；～ ын аман зохиол 民间(口头)文学；～ ын ардчилал 人民民主；～ ын ардчилсан байгуулал 人民民主制；～ ын багш 人民教师；～ ын депутатуудын хурал 人民代表呼拉尔；～ ын дуу бүжгийн чуулган 民间歌舞团；～ ын зөвлөлүүд 人民议会；～ ын зэвсэгт хүчин 人民武装；～ ын дээд хурал 最高人民议会；～ ын нэгдэл 农牧业合作社；～ ын сэтгэл судлал 民族心理学；～ ын үгийн гарал судлал，～ ын хар яриа 民间俗语；～ ын хувийн жижиг аж ахуй 个体牧民经济；～ ын худалдааны нийгэмлэг 民间贸易团体；～ ын хянан шалгах байгууллага 人民监察机关；～ ын шүүх 人民法院；～ ын арми，～ ын цэрэг 人民军；～ ын чөлөөлөх цэрэг 人民解放军；～ ын эрх чөлөө 民权自由；～ ын эрхийн зарчим 民权主义；～ ын эсэргүү 反人民的；～ ын яруу найрагч 民间诗人；～ ын урлаг 民间艺术；～ ын дуу 民歌，民谣；～ ын үлгэр 民间故事；～ ын банк 人民银行，～ ын явдал 民事，民政；～ ын аргаар 土法，民间方法；～ түмний орлого 国民收入；～ иргэдийн хэрэглээ 国民消费；малчин ～ 牧民；～ ын хувьсгал 人民革命；～ ын төлөөлөгч，～ ын депутат 人民代表；

ардын их иурал 大人民呼拉尔，人民代表大会；улс ～ ын аж ахуй 国民经济；～ ын жүжигчин 人民演员；～ иргэн 公民；ардын танхим 国民议会。

ардаг **ᠠᠷᠳᠠᠭ** [形]①未驯化的，野性的，调皮的(指马等)；②没经验的；无世故的；③娇生惯养的，任性的。

ардагдах **ᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]①变得过于粗野；②被宠爱纵容；③表现得十分幼稚不懂事。

ардаглах **ᠠᠷᠳᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]①撒野，调皮，捣蛋；②撒娇，任性；③显得幼稚不懂事。

ардагхан **ᠠᠷᠳᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] ардаг 的小称。

ардагших **ᠠᠷᠳᠠᠭᠰᠢᠬᠤ** [动]①变娇，变任性；②变粗野，变野性；③变懒，变懒惰。

ардагшуулах **ᠠᠷᠳᠠᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] ардагших 的使动态。

ардан **ᠠᠷᠠᠳᠠᠨ** [名]〈动〉孢子。

ардач **ᠠᠷᠳᠠᠴ** [形·名]①人民的；～ чанар 人民性；②人民性，群众性；民主性。

ардахь **ᠠᠷᠳᠠᠬᠢ** [形]后边的，后面的，背面的。

ардир **ᠠᠷᠠᠳᠢᠷ** [名]〈天〉参宿(二十八宿之一)。

ардуу **ᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [名]〈动〉獐。

ардуун **ᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠨ** [名]〈动〉糜。

ардхан **ᠠᠷᠳᠬᠠᠨ** [形]后面一点的，靠后一点的。

ардчилагдах **ᠠᠷᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ардчилах 的被动态。

ардчилал **ᠠᠷᠳᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]民主；民主化，民主主义化；хөрөнгөтний ～ 资产阶级民主；нийгэм журамт ～ 社会主义民主；намын дотоод ～ 党内民主。

ардчилалчид **ᠠᠷᠳᠴᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠳ** [名]民主人士，民主派，民主主义者。

ардчилах **ᠠᠷᠳᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动]①实行民主制度；

②民主，民主化；～ сан ёс 民主主义；～ сан лагерь 民主阵营；～ сан нам 民主党；～ сан холбоо 民主联盟，民主同盟；～ сан үзэлтэн 民主派；ардын ～ сан орнууд 人民民主国家；～ сан төвлөн удирдах ёс 民主集中制。

ареометр **ᠠᠷᠡᠭᠡᠮᠡᠲᠦᠷ** [名]浮称, 液体比重器。

аржгар **ᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷ** I [形]①蓬乱的; 不光滑的, 不平顺的: ~ үстэй арьс 粗糙的毛皮; ~ буржгар 蓬乱的, 毛茸茸的; ②弯曲的, 卷曲的, 波状的(头发等)。

аржгар **ᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷ** II [名](植)黑三棱属。

аржгардах **ᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变得过于卷曲; 显得过于蓬乱卷曲。

аржгардуу **ᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠡᠭᠦᠳᠤ** [形]十分蓬乱的, 很粗糙的。

аржгархан **ᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] аржгар I 的小称。

аржийлгах **ᠠᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] аржийх 的使动态。

аржийх **ᠠᠷᠵᠢᠶᠢᠬ** [动]①变蓬乱; 变粗糙, 变不光滑; ②变弯曲, 变卷曲。

аржуур **ᠠᠷᠵᠢᠭᠤᠷ** [形]蓬乱的, 卷曲的, 粗糙不光滑的。

арз **ᠠᠷᠵ** [名]奶子酒。

арзэг **ᠠᠷᠵᠡᠭ** [形]粗糙的。

арзага **ᠠᠷᠵᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 арзганах: ~ өвс <植>鸭茅。

арзагасхийх **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]蠕动一下; 哆嗦一下, 不寒而栗。

арзайлгах **ᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] арзайх 的使动态。

арзайх **ᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠬ** [动]①毗露, 毗牙咧嘴; 露出: ~ н инээх 露出牙齿笑; ②变不光滑, 变粗糙不平, 参差不齐; ③发寒战, 打寒战。

арзалзах **ᠠᠷᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 арзганах。

арзалзуулах **ᠠᠷᠵᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] арзалзах 的使动态。

арзан **ᠠᠷᠵᠠᠨ** 见 ~ барзан 粗糙不平的, 粗粗拉拉的; ~ сарзан 参差不齐的。

арзас **ᠠᠷᠵᠠᠰ** 参见 арзганах。

арзасхийх **ᠠᠷᠵᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]打颤, 打寒战, 哆嗦。

арзалзах **ᠠᠷᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 арзалзах。

арзгай **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠶ** [形]①毗露的, 毗牙咧嘴的;

②凹凸不平的, 锯齿状的。

арзгайдах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠶᠳᠠᠬ** [动]变不光滑, 变粗糙。

арзгайдуу **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠶᠳᠡᠭᠦᠳᠤ** [形]很不光滑的, 十分粗糙的。

арзгайдуулах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠶᠳᠡᠭᠦᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] арзгайдах 的使动态。

арзгайхан **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠶᠬᠠᠨ** [形] арзгай 的小称。

арзгана **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠ** [名](植)刺头菊属。

арзганалдах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] арзганах 的互动态。

арзганах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]①一毗一露, (不断)毗牙咧嘴; ②(粗糙不平滑物或蓬乱物)频频摆动, 不断摇动; 攒动, 蠕动; ③(转)麇集, 乱哄哄, 混杂在一起; ④打颤, 打寒战, 哆嗦。

арзганацгаах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] арзганах 的众动态。

арзгануулах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] арзганах 的使动态。

арзгар **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]①粗糙的; 不平滑的; 崎岖的; 参差不齐的; 凹凸不平的: ~ даавуу 粗布; ~ барзгар 粗糙性, 粗糙度; ~ бага цэцэг <植>山萝矢车菊; ~ мөс 冰雪柱; ~ үет далан хальс <植>粗硬毛忍冬; ②毗露出的, 外露的。

арзгардах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变不光滑; 变粗糙。

арзгардуу **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠡᠭᠦᠳᠤ** [形]参见 арзгайдуу。

арзгардуулах **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠡᠭᠦᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] арзгардах 的使动态。

арзгархан **ᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] арзгар 的小称。

арзлах **ᠠᠷᠵᠠᠯᠠᠬ** [动]酿造奶子酒。

ари **ᠠᠷᠢ** [名](乐)(歌剧中独唱的)歌词, 抒情调, 咏叹调。

ариадуу **ᠠᠷᠢᠠᠳᠤᠭᠤ** [名](动)公獐。

ариан **ᠠᠷᠢᠠᠨ** [名](动)阿梨耶(猫头鹰的一种)。

ариг **ᠠᠷᠢᠭ** I [形]洁净的, 清彻的: ~ цэвэр ус 淡水; 清水, 清彻的水。

ариг **ᠠᠷᠢᠭ** II [名]节约, 俭省; ◇ ~ гам 俭

省.

ариг **ᠠᠷᠢᠭ** III 见 ~ суух 闲坐, 闲住.

аригжих **ᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠬᠢ** [动]变得清静; 变得经济耐用.

ариглалт **ᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] ①节省, 俭省; ②消灭; 净光.

ариглах **ᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]节约, 节省, 俭省.

ариглацгаах **ᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] ариглах 的众动态.

ариглуулах **ᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ариглах 的使动态.

аригтай **ᠠᠷᠢᠭᠲᠠᠢ** [形]俭省的, 节约的.

арил **ᠠᠷᠢᠯ** [名]〈化〉芳基.

арилам **ᠠᠷᠢᠯᠠᠮ** [副]瞬间, 一刹那.

ариламгүй **ᠠᠷᠢᠯᠠᠮᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭ** [形]不可磨灭的, 不朽的.

арилах **ᠠᠷᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①变洁净, 变整洁; ②消失, 消弭, 消除; ③停止(指雨等): бороо ~ в 雨停了.

арилгах **ᠠᠷᠢᠯᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] арилах 的使动态; ①使整洁, 洗刷; ②根除, 清除; 清理: шийтгэлийг ~ 撤销处分; ~ уусмал 消毒液; ~ хэрэглүүр 消毒工具.

арилгашгүй **ᠠᠷᠢᠯᠢᠭᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭ** [形]不可消除的, 不可磨灭的, 不可抹杀的.

арилгуулах **ᠠᠷᠢᠯᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] арилгах 的使动态.

арилжаа **ᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭ** I [名]贸易; 互换, 现物交换, 以物易物: ~ наймаа 贸易, 买卖; ~ хийх 进行现物交换, 贸易; ~ баталгатай болгох 商品退换保证; ~ ны өртөг 交换价值; ~ ны салбар 交换领域; ~ ны үнэ 交换价格; ~ ны хэлбэр 交换方式; ~ ны хэлэлцээр 贸易协定; ~ ны арга 交换方式; ~ ны гэрээ 贸易协定; 换货合同; ~ ны дүйц 等价交换物; ~ ны хэрэгсэл 交换手段; ~ ны хэмнэг 交换比例; ~ ны ханш 兑换价; ~ ны хүрээ 交换范围.

арилжаа **ᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭ** II [名]〈马〉小颠跑: ~ хатир 〈马〉小颠跑.

арилжаалах **ᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动]贸易, 互换,

交换; 作买卖, 经营商业: ~ худалдаа 以货易货, 易货贸易.

арилжаалах **ᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动]参见 арилжих II.

арилжаачин **ᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭᠴᠢᠨ** [名]商人, 买卖人.

арилжимтгай **ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]好做贸易的, 爱做买卖的, 善于经商的.

арилжих **ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠬᠢ** I [动]贸易; 交换, 互换, 以物易物: ~ худалдаа 易货贸易; тэмээ морь хоёроо ~ в 骆驼和马二者互换了; амиа ~ ①互相残杀; ②拚死搏斗.

арилжих **ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠬᠢ** II [动]〈马〉小颠跑.

арилжицгаах **ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] арилжих I 的众动态.

арилжуулах **ᠠᠷᠢᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] арилжих I、II 的使动态.

арилшгүй **ᠠᠷᠢᠯᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭ** [形]不消失的, 不可磨灭的.

аримба **ᠠᠷᠢᠮᠪᠠ** [名]〈植〉黄精属.

арис **ᠠᠷᠢᠰ** [名]〈动〉仙鹤.

ариудах **ᠠᠷᠢᠭᠦᠳᠠᠬᠤ** [动]变清洁, 变得很干净, 变卫生.

ариудал **ᠠᠷᠢᠭᠦᠳᠠᠯ** [名]清洁, 卫生, 干净.

ариулах **ᠠᠷᠢᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] ①使净化, 清除, 驱除污秽, 使清洁; үнэртнээр ~ 用香料净化空气; гал дээгүүр ~ 用火驱除污秽; ②尊崇, 使神圣化.

ариулуулах **ᠠᠷᠢᠭᠦᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ариулах 的使动态.

ариун **ᠠᠷᠢᠭᠦᠨ** [形] ①神圣的; 诚实的; 纯洁的; 高尚的; 圣洁的: ~ хүндэт 神圣的; 尊贵的; ~ үүрэг 神圣的义务; ~ санаатай 一片诚心的, 纯粹的, 高尚的; ~ явдал 纯洁的行为, 真诚的行为, 高尚的品行; ②清洁的, 干净的, 卫生的: ~ цэвэр 清洁, 卫生; 〈~ ном〉圣经, 〈~ судар〉〈福音书〉; ~ хүмүүс 君子; ~ цэврийн анхны мэдэгдэхүүн 卫生常识; ~ цэврийн дэглэм 卫生制度; ~ цэврийн төхөөрөмж 卫生设备; ~ цэврийн үзлэг 卫生检查; ~ цэвэр бус 不卫生; ~ заарт цэцэг 〈植〉素馨花; ~

заарган <植> 五福花科; ~ гэгээн 纯洁;
~ цэврийн зааварлагч <医> 卫生员; ~
цэврийн гэгээрлийн ордон <医> 卫生教
育馆; ~ цэвэр халдвартын станц
<医> 卫生防疫站; ~ цэврийн эмч <医>
检验医生, 化验医生; ~ цэврийн ухаан
卫生学; ~ цэврийн байдал 卫生状况.

- ариусах** арисуулс [动] 变清洁, 变卫生.
- ариусгах** арисуулс [动] ариусах 的使动
态; 使清洁, 使卫生.
- ариутах** арисуулс [动] 变清洁, 变卫生.
- ариутгагдах** арисуулс [动] ариутгах
的被动态.
- ариутгагч** арисуулс [名] 卫生员, 消毒员,
清洁员.
- ариутгал** арисуулс [名] 消毒; 清除, 澄清,
清扫; ~ын тоног төхөөрөмж 消毒器
材; ~ын хураамж 卫生税.
- ариутгалцах** арисуулс [动] ариутгах
的共动态.
- ариутгах** арисуулс [动] 消毒; 清除, 澄清,
清扫; ~ вогон 消毒车辆, 消毒车厢; ~
жигнуур 压热锅, 高压锅; ~ өрөө 消毒
室; 杀虫间; ~ зүйл 消毒药剂; ~
угаал 卫生浴; ~ хэрэгсэл 消毒工具,
消毒器械.
- ариутгацгаах** арисуулс [动] ариутгах
的众动态.
- ариутгашил** арисуулс [名] 消毒, 清除, 洁
净.
- ариутгуулах** арисуулс [动] ариутгах
的使动态.
- ариутгуур** арисуулс [名] 消毒用具; 清扫
器具.
- ариухан** арисуулс [形] ариун 的小称; 比较
清洁的, 干净一些的.
- арифметик** арифметик [名] <数> 算术; ~ийн
байгууламж 运算结构; ~ийн шал-
галт 算术考试.
- арифмометр** арифмометр [名] 计算器, 计算
机.
- арктик** арктик [名] <地> 北极地带.

- арлах** арлах I [动] 安在后面部位; 朝后放;
зургийн гуу ~ 把感光板装在框子的后
面.
- арлах** арлах II [动] 沿着山的北坡走, 在背
面走; уул ~ 沿着山的北坡走.
- арлах** арлах III [动] <陈> 代替, 补充.
- арлууд** арлууд [名] 群岛.
- арлуулах** арлуулах [动] арлах I、II 的
使动态.
- армаа** армаа [名] <方> 长剑, 大刀.
- армаг** армаг 见 ◇ ~ тармаг 东一点西一
点的, 稀稀拉拉的, 零散的; ~ өвс 稀稀
拉拉的草.
- армана** армана [名] <动> 河马.
- арматур** арматур [名] ① 配件, 附件; ② 钢
筋, 钢架; ~ сааралж 骨架钢筋; ~ тор
网状钢筋.
- арматурч(ин)** арматурч [名] 钢筋工人, 钢
架工人.
- армах** армах [动] 收集, 收取; 攫取.
- арми** арми [名] 军队; 队伍; 集团军; 大军;
чөлөөлөх ~ 解放军; улаан арми 红
军; ~йн генерал 大将; нэгдүгээр ~
第一路军; наймдугаар ~ 第八路军(八
路军); ~йг шинэчлэн зэвсэглэх 重新
武装部队; ~йг шинэ техникээр хан-
гах 用新技术装备部队; ~йн жанжин
集团军司令; ~йн зохион байгуу-
лалтын хэлбэрүүд 兵种; ~йн зэвс-
гийн албан офицер 军械军官; ~йн
зэвсэг техник 军队武器装备; ~йн
зэвсэг техникийн засвар 军队武器装备
修理; ~йн их буу 陆军大炮; ~йн ко-
мандлал 军司令部; ~йн командлагч
军指挥官; ~йн корпус (陆军的) 军团,
兵团, 集团军; ~йн сахилга 军纪;
~йн тагнуул 陆军侦察.
- Армянн** Армянн [名] ① 亚美尼亚; ② 亚美尼
亚人.
- арнаг** арнаг [名] <矿> 褐煤.
- ароматик** ароматик [名] <化> 香料, 芳香剂;
~ нэгдэл 芳香化合物.

арсайлгах *арсайлгах* [动] арсайх 的使动态.

арсайх *арсайх* [动] 呈枝枝杈杈状; 变粗糙不平滑状.

арсар *арсар* [形] ①略重要的; ②普通的, 一般的: ~ ажил хийх 打杂, 做额外的零星活儿.

арсгай *арсгай* [形] 不整齐的, 粗糙不平的, 枝枝杈杈的.

арсгар *арсгар* [形] 枝枝杈杈的; 稀疏的; 粗糙的, 不平滑的.

арсгардах *арсгардах* [动] 变不整齐, 变粗糙, 变得不光滑.

арсгардуу *арсгардуу* [形] 较不整齐的, 较粗糙的, 较不光滑的.

арсгардуулах *арсгардуулах* [动] арсгардах 的使动态.

арсгархан *арсгархан* [形] арсгар 的小称.

арсенат *арсенат* [名] <化> 砷酸盐.

арсенирит *арсенирит* [名] <矿> 毒砂, 砷黄铁矿.

арсин *арсин* [名] <化> 砷, 三氯化砷.

арслан *арслан* [名] ①(动) 狮子; ②摔跤冠军的称号: аймгийн ~ 省摔跤冠军; ~ заан (动) 古象, 犷猛.

арсуун *арсуун* 见 ~ бүднэ [动] 鹤鹑.

аргай *аргай* [形] 有纹的, 有花纹的.

артах *артах* [动] 出纹, 出棱纹: ус ~ 涨水.

артез *артез* [名] 自流水: ~ ийн гадарга 自流水面; ~ ийн даралт 自流水压力; ~ ийн сав газар 自流盆地; ~ ийн ус 自流水; ~ ийн ус давхарга 含自水流层; ~ ийн худаг 自流井; ~ ийн цооног 自流钻井.

артель *артель* [名] 劳动组合, 组合: гар үйлдвэрийн ~ 手工业劳动组合; галын ~ <军> 火力组, 火力网; артелийн аж ахуй 劳动组合经济; артелийн дүрэм 劳动组合章程.

артери *артери* [名] <解> 动脉: ~ ийн судас

(解) 动脉; ~ ийн ардах мөгөөрсөн хоолой 动脉下支气管; ~ ийн даралт ихдэх 动脉高血压; ~ ийн цусны хүчил төрөгчийн хэмжээ 血氧量测定法.

артиллери *артиллери* [名] <军> 炮; 炮兵: ~ ийн цэрэг 兵; ~ ийн анги 炮兵部队; ~ ийн хороо 炮兵团; ~ ийн сургууль 炮兵学校; ~ ийн дарга <军> 炮长; ~ ийн дивизнон 炮兵营; ~ ийн сум 炮弹.

артиллерич (ин) *артиллерич* [名] <军> 炮兵, 炮手.

артрит *артрит* [名] <医> 关节炎.

арур *арур* [名] <植> 诃子, 藏青果.

аруу *аруу* 见 ~ таруу 分散的, 零零散散的; 这一点那一点的.

аруухан *аруухан* [形] ①聪颖的, 聪敏的; 才智过人的: ~ баатар 俊杰; ②清洁的, 漂亮的, 美丽的; ③比较好的, 上佳的, 上等的: энэ түүнээс ~ 这个比那个好.

арур *арур* [名] <植> 见 арур.

архаг *архаг* I [形] 慢性的; 老的(病): ~ өвчин 慢性病; ~ хүйтэн гэдэс өвчин <医> 慢性胃病; ~ биж 慢性消化不良; ~ гууртас 慢性支气管炎; ~ гүйлсэн булчирхайтас 慢性扁桃体炎; ~ нойртос 慢性胰腺炎; ~ олгойтос 慢性阑尾炎; ~ төвөнхтөс 慢性喉炎; ~ түгжрэл 慢性肠梗阻; ~ үетэс 慢性关节炎; ~ үнхэлцэгтэс 慢性心包炎; ~ үрэвсэл 慢性炎症; ~ ханнад 百日痲; ~ ходоодос 慢性胃炎; ~ хордол 慢性中毒; ~ хураагууртас 慢性静脉炎; ~ цусан суулга 慢性痢疾; ~ цус багдал 慢性贫血; ~ шар өвчин 慢性黄疸; ~ шээсний сүвтэс 慢性尿道炎; ~ элэгтэс 慢性肝炎.

архаг *архаг* II [形] ①大的, 有力的, 强大的: ~ эр 大力士; ②贪婪的, 贪得无厌的.

архаг *архаг* III [名] (绸缎的) 边子.

архагар *архагар* [形] 粗大的, 笨重的, 粗笨的, 不合适的.

архаглах *архаглах* [动] 得痼疾, 染沉痾, 患

慢性病.

архаглуулах **ᠠᠷᠬᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] архаглах 的使动态.

архагших **ᠠᠷᠬᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] 病变成慢性; 成慢性病.

архад **ᠠᠷᠬᠠᠳ** I [名]〈宗〉受罪的人, 罪人.

архад **ᠠᠷᠬᠠᠳ** II [名] 鼻烟壶(别名).

архай **ᠠᠷᠬᠠᠢ** I [形] 零散的, 稀疏的; ◇ ~ тархай 零散的, 分散的, 稀疏的.

архай **ᠠᠷᠬᠠᠢ** II [名]〈动〉野猪.

архайх **ᠠᠷᠬᠠᠢᠬ** [动] 变得又蠢又笨.

архалж **ᠠᠷᠬᠠᠯᠵ** [名] 见 аргамж.

архан **ᠠᠷᠬᠠᠨ** [名] 魔鬼.

архгар **ᠠᠷᠬᠭᠠᠷ** [形] 粗大不便的, 笨重的; ◇ ~ даригар 笨大不便的.

архгардах **ᠠᠷᠬᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得过于粗大, 变得过于笨重, 变得笨重不便.

архгардуу **ᠠᠷᠬᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分粗大的, 很笨重的.

архгархан **ᠠᠷᠬᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] архгар 的小称.

архей **ᠠᠷᠬᠡᠢ** [名] 太古代.

археологи **ᠠᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠣᠭᠢ** [名] 考古学, 古物学.

археологич **ᠠᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠣᠭᠢᠴ** [名] 考古学者, 考古学家.

архи(ш) **ᠠᠷᠬᠢ** [名] 酒: хар ~ 白酒; улаан ~ 红酒; тогооны ~, нэрмэл ~ 自制酒, 家酿酒; шимийн ~ 乳酒; ~ нэрэх 酿酒; ~ наас гарах 戒酒; ~нд орох 学习酗酒; 酗酒; ~ ны лүү ① 酒筵, 酒壶; ② 酒徒, 醉汉; ◇ ~ дарс 酒精饮料.

архив **ᠠᠷᠬᠢᠪ** [名] ① 档案室, 档案库, 文库: улсын ~ ын төв газар 国家档案局; ② 档案: ~ музейн цуглуулга 档案博物馆收藏品; ~ судлал 档案学; ~ хадгалах газар 档案库; ~ т шилжүүлэх 归档; ~ ыг нөхөн бүрдүүлэх 充实档案; ~ ын ажил 档案工作; ~ ын албан газар 档案机关; ~ ын арга зүй 档案馆方法学; ~ ын байр 档案室; ~ ын байцаал 档案证; ~ ын баримт 档案文件;

~ ын лавламж 档案指南; ~ ын номын сан 档案图书馆; ~ ын үзэсгэлэн 档案陈列馆; ~ ын цэс 档案清册.

архивлагдах **ᠠᠷᠬᠢᠪᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] архивлах 的被动态.

архивлалцах **ᠠᠷᠬᠢᠪᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] архивлах 的共动态.

архивлах **ᠠᠷᠬᠢᠪᠯᠠᠬ** [动] 存档, 管理文库.

архивлацгаах **ᠠᠷᠬᠢᠪᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] архивлах 的众动态.

архивлуулах **ᠠᠷᠬᠢᠪᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] архивлах 的使动态.

архивч **ᠠᠷᠬᠢᠪᠴ** [名] 档案管理员, 档案专家.

архидалт **ᠠᠷᠬᠢᠳᠠᠯᠲ** [名] 喝酒, 酗酒.

архиха **ᠠᠷᠬᠢᠬᠠ** [动] ① 众人共同饮酒; ② 狂饮, 酗酒.

архихацгаах **ᠠᠷᠬᠢᠬᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] архихах 的众动态.

архидуулах **ᠠᠷᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] архихах 的使动态.

архилан **ᠠᠷᠬᠢᠯᠠᠨ** [名]〈陈〉狮子.

архилах **ᠠᠷᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 嗥, 嗥叫, 吼叫, 咆哮.

архинцар **ᠠᠷᠬᠢᠨᠴᠠᠷ** [形] 爱喝酒的, 好喝酒的.

архивч **ᠠᠷᠬᠢᠪᠴ** [名] 参见 архич.

архирaa **ᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠭ** [形] 爱吼叫的, 爱嗥叫的, 好咆哮的.

архирал **ᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯ** [名] 吼叫, 咆哮, 嗥叫.

архирах **ᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 嗥叫, 吼叫, 咆哮.

архируулах **ᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] архирах 的使动态.

архисаг **ᠠᠷᠬᠢᠰᠠᠭ** [形] 好喝酒的, 爱喝酒的, 嗜酒的.

архисах **ᠠᠷᠬᠢᠰᠠᠬ** [动] 嗜酒上酒瘾.

архитектор **ᠠᠷᠬᠢᠶᠡᠳᠡᠰᠡᠷ** [名] 建筑师, 建筑学家.

архитекторч **ᠠᠷᠬᠢᠶᠡᠳᠡᠰᠡᠷᠴ** [名] 建筑师, 建筑学家.

архитектур **ᠠᠷᠬᠢᠶᠡᠳᠡᠰᠡᠷ** [名] 建筑学, 建筑术, 建筑艺术; 建筑式样.

архитектурч **ᠠᠷᠬᠢᠲᠡᠭᠦᠷᠴᠢ** [名] 参见 архи-
текторч.

архич **ᠠᠷᠬᠢᠴᠢ** [形] 嗜酒的, 能喝酒的, 酒量大
的.

архичид **ᠠᠷᠬᠢᠴᠢᠳᠢ** [名] архич 的复数.

архичин **ᠠᠷᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] ① 酒徒, 酒鬼; ② 酿酒
者.

архлах **ᠠᠷᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] 系住, 拴住; 羁绊.

арц **ᠠᠷᠴ** [名] ① (植) 杜松: ~ бургас (植)
大叶柳; ② 凝乳.

арцаа **ᠠᠷᠴᠠᠭ** [名] 见 арчаа.

арчаагүй **ᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** [形] 见 арчаагүй.

арчаатай **ᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 见 арчаатай.

арцал **ᠠᠷᠴᠠᠯ** [名] 参见 тэмцэл.

арцалдаа(н) **ᠠᠷᠴᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] 口角, 争论, 顶
嘴.

арцалдах **ᠠᠷᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] арцах 的互动态;
互相争吵, 争辩, 辩论.

арцалдуулах **ᠠᠷᠴᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] арцалдах
的使动态.

арцах **ᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] ① 争吵, 争辩, 辩论; ②
延迟, 停留.

арцуулах **ᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] арцах 的使动态.

арч **ᠠᠷᠴ** [名] 参见 арчаа.

арчаа **ᠠᠷᠴᠠᠭ** [名] ① 关心, 关怀, 照顾; ②
办法, 能力, 对策: ~ гаа алдах 失去办
法, 失去能力, 束手无策.

арчаагүй **ᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** **ᠠᠷᠠᠨ** [形] 软弱无力的, 束
手无策的, 没办法的; 没有能力的: ~ за-
хирагдах 专横, 霸道.

арчаатай **ᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 关心…的, 善于关
怀别人的; ② 有办法的, 有能力的, 有对
策的; 善于工作的: аминдаа ~ 能独立
对付的, 能自食其力的; ажилдаа ~ 工
作有办法的, 善于工作的.

арчгар **ᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠷ** [形] 有皱纹的; 粗糙的, 不平
滑的; 卷曲的.

арчингдах **ᠠᠷᠴᠢᠨᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] арчих 的被动态.

арчингч **ᠠᠷᠴᠢᠨᠭᠴᠢ** [名] 擦拭员; 锄地人; 搓澡工
人.

арчийлгах **ᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] арчийх 的使动
态.

арчийх **ᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 变皱; 变不平滑, 变不
平; 变卷曲; 起褶皱.

арчил **ᠠᠷᠴᠢᠯ** 见 ~ бургас (植) 榆树.

арчилгаа(н) **ᠠᠷᠴᠢᠯᠭᠠ** [名] ① 擦拭, 抹; ② 锄
地; ③ 参见 арчлалт.

арчилт **ᠠᠷᠴᠢᠯᠲ** [名] ① 擦拭; ② 锄地.

арчилцах **ᠠᠷᠴᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] арчих 的共动态.

арчимгүй **ᠠᠷᠴᠢᠮᠭᠦᠢ** [形] 参见 арчишгүй.

арчин **ᠠᠷᠴᠢᠨ** 见 ~ бялзуухай (动) 杜鹃.

арчих **ᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] ① 擦拭, 抹: ширээ арч!
擦桌子! гутал ~ 擦靴子; хөлөө ~ 擦
干脚; ② 锄地: ~ ж тагнах машин 铲趟
机.

арчингаах **ᠠᠷᠴᠢᠨᠭᠠᠬ** [动] арчих 的众动
态.

арчишгүй **ᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠨ** **ᠠᠷᠠᠨ** [形] ① 不值得擦拭
的; ② 不值得锄草的.

арчлагдах **ᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] арчлах 的被动
态.

арчлалт **ᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯᠲ** [名] 看护, 照护, 照看; 保
佑, 保护; (技) 保养.

арчлалцах **ᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] арчлах 的共动
态.

арчлах **ᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 照料, 服侍, 照看; 保
护; (技) 保养: тарьсан цэцгийг мөнд-
рөөс ~ в 照料花朵免受冰雹伤害; ~ н
сувилах 看护, 照看; амиа ~ ① 独立生
活; ② 自己担负工作; ③ 爱惜, 珍惜.

арчлуулах **ᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① арчлах 的使
动态; ② 意同 арчлагдах.

арчмал **ᠠᠷᠴᠢᠮᠠᠯ** [形] ① 拭过的, 擦好的; ② 锄
过的.

арчуул **ᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯ** [名] 参见 арчуур.

арчуулах **ᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] арчих 的使动态.

арчуулч **ᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠴᠢ** [名] 参见 арчингч.

арчуур **ᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] ① 巾, 抹巾, 毛巾:
нүүр гарын ~ 洗脸巾; аяганы ~ 擦
碗巾; ② 锄头.

арш ᠠᠷᠰ [名] 遁世者, 隐士; 仙人, 圣人; ~ийн жимс <植> 天仙果; ~ шулуу <动> 仙鹤; ~ийн алга, ~ийн гар <植> 仙人掌; ~ийн нудрага <植> 仙人球; ~ийн мод <植> 愈创树.

аршаан ᠠᠷᠰᠠᠠᠨ [名] ① 矿泉, 温泉: халуун ~ 温泉; хүйтэн ~ 冷泉; ~ ус 医疗用水, 矿泉水; ~ эмнэлгийн ухаан 浴疗学; ~ эмнэлэг 温泉治疗; 温泉疗养所; ② <陈> 圣水, 起死回生水; ③ 天花病(忌语).

аршаантах ᠠᠷᠰᠠᠠᠨᠲᠠᠬ [动] 生天花病(忌语).

аршаанчин ᠠᠷᠰᠠᠠᠨᠴᠢᠨ [名] 温泉浴者, 矿泉疗养者.

аршаанчлах ᠠᠷᠰᠠᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 温泉疗养, 温泉沐浴.

аршин ᠠᠷᠰᠢᠨ [名] 俄尺(度量单位, 等于0.71米).

аршинвах ᠠᠷᠰᠢᠨᠪᠠᠬ [动] 用俄尺量.

аршлаг ᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠭ 见 ~ цэцэг <植> 旺仙花.

аршлах ᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠬ [动] 隐遁, 隐居; 成仙, 成圣人.

арьс(ан) ᠠᠷᠢᠰ I [名] 皮肤; 毛皮, 皮革: ямааны ~ 山羊皮; ~ан малгай 皮帽; ~ан гутал (毛)皮靴; ~ шир 皮革, 皮子; ~ өвчих ①剥皮; ②(转)严厉惩治; ~ элдэх 鞣制皮革; ангийн ~ 兽皮; 皮货; ~ны өвчин <医> 皮肤病; ~ өнгөний өвчин <医> 性病, 花柳病; ~ махны завсраар тарих <医> 皮下注射; ~ авах <医> 皮肤切开术; ~ булчин мэдрэлтэс 皮炎; ~ булчинтас 皮炎; ~ бурзайх 起鸡皮; ~ гуужих 脱皮; ~ гууртах 皮蝇病; ~ зузаарах 棘皮症; ~ мөнгөжих 皮银质沉着病; ~ нөсөөтөж хуурай болох 着色性干皮病; ~ судлал 皮肤病学; ~ суулгах 皮肤移植; ~ улайж гуужих <医> 红癣; ~ хатуурах эмэг 皮硬化症; ~ цайрах, ~ цагаарах 皮肤白血病; ~ цагаан толботох 皮肤念珠菌病; ~ шаргалтах 黄皮症; ~ ширний үйлдвэр 皮革工厂; ~ ширэн түүхий эд 皮革原料; ~ ширэн бараа 皮货, 皮革制

品; ~ эвэрших 皮肤角质病; ~ цээж гялтангийн цоорхой 胸膜瘰; ~ ясжих 皮肤骨化; ~ ан доорхи яршлаа тэмбүү 皮下梅毒病; ~ ан доорхи эслэг өөх 下表皮; ~ ан жийрэг 皮垫; ~ ан нөхөөс 皮瓣; ~ ан сүлжээний хатанхайрал 网状皮萎缩病; ~ сан хориг 皮肤屏障; ~ ан төст 皮样; ~ анд цус харвах 皮肤出血; ~ анд цус хурах 瘀点; ~ ны амьтнаар дамжих өвчин 皮肤寄生虫病; ~ ны бэлцрүү 皮肤风疹块; ~ ны идээр 脓皮; ~ ны махгар 皮肤肉瘤; ~ ны мэдрэл 皮神经; ~ ны нөсөөтөл 皮肤色素沉着; ~ ны өнгөн хөрс 表皮; ~ ны тунгалгийн бундуу 皮肤淋巴瘤; ~ ны халдварт үхшил 皮肤传染性坏死; ~ ны хөхөндөр 真皮乳头; ~ ны цавуу 皮胶; ~ ны цагаарал 白斑病; ~ ны чихэр өвчний үхшил 皮肤糖尿病坏疽; ~ ны чониняр 皮肤狼疮; ~ ны ширхэнцэр 皮肤纤维瘤; ~ ны эвэршил 角质病.

арьс(ан) ᠠᠷᠢᠰ II [名] 人种, 种族: ~ны онол 种族论; ~ны (онолын) үзэлтэн 种族主义者; ~ны өнгөөр ялгаварлан гадуурхах 种族歧视.

арьсангар ᠠᠷᠢᠰᠠᠩᠭᠠᠷ [名] <医> 皮肤瘤, 棘皮瘤.

арьсантаг ᠠᠷᠢᠰᠠᠨᠲᠠᠭ [名] 生皮节.

арьсанцар ᠠᠷᠢᠰᠠᠨᠴᠠᠷ [名] 小皮, 角皮.

арьсдах ᠠᠷᠢᠰᠢᠳᠠᠬ [动] 割剥畜皮.

арьслаг ᠠᠷᠢᠰᠢᠯᠠᠭ [形] 皮状的, 皮质的, 皮样的.

арьслах ᠠᠷᠢᠰᠢᠯᠠᠬ [动] ①用毛皮盖上; ②参见 арьсдах.

арьст ᠠᠷᠢᠰᠲ [形] ①皮毛的, 皮革的; ②人种的: цагаан ~ хүмүүс 白种人.

арьстан ᠠᠷᠢᠰᠲᠠᠨ [名] 人种, 种族: хар ~ 黑人; цагаан ~ 白人; арьстны судлал 人种学.

арьстас ᠠᠷᠢᠰᠲᠠᠰ [名] <医> 皮炎.

арьстах ᠠᠷᠢᠰᠲᠠᠬ [动] 长皮肤; 患皮肤病.

арьсуу ᠠᠷᠢᠰᠠᠭᠤ [名] <动> 养羽鹤.

- арьял** **ᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯ** [名] 犹豫不定, 动摇不定, 优柔寡断.
- арьяг** **ᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠭ** [名]〈动〉公獐.
- арьял** **ᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯ** [名]〈宗〉观世音: ~ бурхан 〈宗〉观音菩萨.
- ас** **ᠠᠰ** [形·名] ①直的, 平直的: ~ зан 直性子; ~ цагаавар 直爽的; ~ зам 捷径; ②单独的, 另外的: ~ ын бие 本人, 本身; ③时候: үдийн ~ ад 在中午的时候.
- асаа(н)** **ᠠᠰᠠᠠ** [名] 分泌物; 粘液.
- асаагуур** **ᠠᠰᠠᠠᠭᠤᠦᠷ** [名] 火石; 打火机.
- асаалга** **ᠠᠰᠠᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] (点火的) 引子, 火石.
- асаалгах** **ᠠᠰᠠᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [动] асаах I 的使动态.
- асаалгуур** **ᠠᠰᠠᠠᠯᠭ᠋ᠦᠷ** [名] 参见 асаагуур.
- асаалт** **ᠠᠰᠠᠠᠯᠲᠤ** [名] ①点火, 引火, 点燃, 燃起: ~ ын тогтолцоо 点火系统; ②开动, 发动.
- асаах** **ᠠᠰᠠᠬᠤ** I [动] асах 的使动态; ①点火, 引火, 点燃: лаа ~ лаа 点燃了蜡烛; ~ шижим 引火线; ②开动, 发动: машинаа ~ 开动汽车; ~ агрегат 起动机组.
- асаах** **ᠠᠰᠠᠬᠤ** II [动]〈敬〉着衣, 穿衣.
- асаг** **ᠠᠰᠠᠭ** I [名]〈医〉(牲畜腿) 淤血病, 痢.
- асаг** **ᠠᠰᠠᠭ** II [名]〈陈〉〈书〉询问.
- асагдах** **ᠠᠰᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]〈书〉被询问.
- асагтах** **ᠠᠰᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动]〈医〉(牲口) 得瘸腿病, 得腿淤血病.
- асад** **ᠠᠰᠠᠳ** [名]〈植〉细辛属.
- асалт** **ᠠᠰᠠᠯᠲᠤ** [名] 点燃, 点火; 发动: хурдан ~ 快速点燃.
- асамгай** **ᠠᠰᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 асамхай.
- асамдах** **ᠠᠰᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** I [动] 点燃, 点火.
- асамдах** **ᠠᠰᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** II [动] ①焦急, 仓皇失措; ②计穷, 一筹莫展, 陷入困境.
- асамтгай** **ᠠᠰᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ①易燃的; ②粘性的; 传染性的; ③喜好攀登的.
- асамхай** **ᠠᠰᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 易燃的, 易点着的.

асанги **ᠠᠰᠠᠩᠭᠢ** [数] 阿僧祇(六十位数).

асар **ᠠᠰᠠᠷ** I [名] ①天幕, 大帐篷; ②门楼; 楼阁: асрын хараацай 〈动〉家燕.

асар **ᠠᠰᠠᠷ** II [副] 最, 特别, 极, 很, 非常: ~ их 很大的, 巨大的; ~ том 很大的, 巨大的; ~ догшин 十分剧烈的, 非常暴躁的; ~ олонхи 绝大多数的; ~ зах劝业场; ~ их ашиг 巨额利润; ~ их зардал 庞大开支; ~ их нөөц бололцоо 巨大潜力; ~ хүчит цөмийн бөмбөг 超级核弹; ~ хоосон 超真空.

асаргаа **ᠠᠰᠠᠷᠭᠠᠭᠠ** [名] 参见 асрамж: нүд нь үзэхээ болиод хүний ~нд орсон 眼睛后处于他人照料之中.

асаргана **ᠠᠰᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉琉璃草属.

асарлаг **ᠠᠰᠠᠷᠯᠠᠭ** [名] 亭, 售货亭; 摄影棚: ~ дээвэр 楼阁.

асарлах **ᠠᠰᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] 安扎帐篷, 搭帐篷: майхан ~ 扎帐篷, 搭帐篷.

асарлуулах **ᠠᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] асарлах 的使动态.

асармал **ᠠᠰᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 保育的, 收养的, 过继的.

асарт **ᠠᠰᠠᠷᠲᠤ** [名] 塔, 塔楼.

асархуй **ᠠᠰᠠᠷᠬᠤᠢ** [名·数] 见 асрахуй I、II.

асарцгаах **ᠠᠰᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] асрах 的众动态.

асах **ᠠᠰᠠᠬᠤ** I [动] 燃烧, 着火, 点火; 发火; 发光: чийдэн ~ж байв 灯着了; ~хий 可燃气体; 易燃气体.

асах **ᠠᠰᠠᠬᠤ** II [动] ①爬, 登高, 攀登: мод ~ 爬树; ②粘住(细软的毛等): хөвөн асчээ 粘上棉花; ③(孩子)纠缠大人, 粘住人: миний хүү битгий асаад бай! 我的孩子, 别缠人! ④侵犯; 冒犯.

асбест **ᠠᠰᠪᠡᠰᠲ** [名] 石棉.

асвар **ᠠᠰᠠᠪᠠᠷ** [形] 直爽的, 坦率的, 爽快的, 憨直的: ~ цагаавар 直率的, 襟怀坦白的.

асга **ᠠᠰᠭᠠ** [名] 石峰; 岩石; 石崖: хад ~ 山岩; ~ тай газар 有岩石的地方; ~ ны

үхэр огдой <动> 极北鼠兔；～ч хөөндэй 白喉矶鹑；～тай сөөг 乱石堆灌木林；асгын төрхдөс <地> 岩屑锥相。

асгалгүй **ᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠭᠡᠢ** [形] 不漏水的，不流水的；不流泪的。

асгалцах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] асрах I、II 的共动态。

асгар **ᠠᠰᠠᠭᠠᠷ** [名] 边上撒的水，污水水，溅出的水。

асгарах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 流出，溢出，漏洒；倒出，漫出：ус ~ в 水流出，水溢出；бороо ~ 下雨；нулимс ~ 眼泪滚滚。

асгартах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] 积水，成水洼。

асгаруулах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] асгарах 的使动态；нулимс ~ 流泪，眼泪滚滚。

асгах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠬ** I [动] ① 撒，洒泼，扬，倒，扔：хувинтай ус ~ в 倒了桶里的水；② 倒，流出，溢出，溅出：бороо ~ ж байна 大雨如注。

асгах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠬ** II [动] <陈><书> 询问。

асгацгаах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] асгах I、II 的众动态。

асгнуулах **ᠠᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] асгих 的使动态。

асгих **ᠠᠰᠠᠭᠢᠬ** [动] 稍打，轻打。

асгуулах **ᠠᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] асгах I、II 的使动态。

асгуурь **ᠠᠰᠠᠭᠤᠷᠢ** [名] (铁路) 翻斗车，自动倾卸车：өөрөө ~ вагон 自动倾卸车。

асканид **ᠠᠰᠠᠬᠠᠨᠢᠳ** [名] <矿> 阿斯坎石，阿斯坎漂土。

аскарид **ᠠᠰᠠᠬᠠᠷᠢᠳ** [名] 蛔虫。

аскорбин **ᠠᠰᠠᠬᠣᠷᠪᠢᠨ** [名] <医> 抗坏血酸：~ хүчил 抗坏血酸维生素 C。

аслах **ᠠᠰᠠᠬ** [动] 弄直，照直，抄近。

аслис **ᠠᠰᠠᠯᠢᠰ** [名] <天> 柳星。

аслуулах **ᠠᠰᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аслах 的使动态。

асмаг **ᠠᠰᠠᠮᠠᠭ** [名] <动> 阉割过的公猪。

асмадах **ᠠᠰᠠᠮᠠᠳᠠᠬ** [动] 不得要领，笨拙，愚笨。

асмалжин **ᠠᠰᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠨ** [名] <矿> 闪长石：~

аплит 闪长细晶岩；~ занар 闪长片岩。

асман **ᠠᠰᠠᠮᠠᠨ** [形] ① 去过势的，阉割了的(公畜)；不能阉割的(公畜)；半去势的(公畜)；② 不学无术的，半吊子的。

асмантах **ᠠᠰᠠᠮᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] ① (由于去势，半去势) 显出缺陷；② (转) (半吊子) 出洋相。

асмарах **ᠠᠰᠠᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 阉割；② 变得不学无术，变得愚昧无知。

аспирант **ᠠᠰᠢᠫᠠᠷᠢᠨᠲᠤ** [名] 研究生。

аспирантур **ᠠᠰᠢᠫᠠᠷᠢᠨᠲᠤᠷ** [名] (大学或研究机关的) 研究班，研究科。

аспирин **ᠠᠰᠢᠫᠠᠷᠢᠨ** [名] <医> 阿司匹林。

асрагдах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] асрах 的被动态。

асрагч **ᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠴᠢ** [名] 保姆；照料者；护士；保育员；нялхсыг саатуулах газрын ~ 托儿所保育员。

асрал **ᠠᠰᠢᠷᠠᠯ** [名] 参见 асрамж。

асралгүй **ᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠭᠡᠢ** [形] 不关切的，不关怀的，缺乏照料的，不爱护的，缺乏同情心的，不怜悯人的。

асралт **ᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [形] 关切的，关怀的；好照料人的，照顾人的；慈悲的，富同情心的：~ эх 慈母，关心人的母亲。

асралтай **ᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 асралт。

асралцах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] асрах 的共动态。

асрамж **ᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠵᠢ** [名] 关怀，照料，服侍，爱护：~ ийн зөвлөл 救济委员会，托管理事会；~ мөнгө 救济金，福利金；~ ийн орон 附属国；~ ийн улс 托管国。

асрамжлагдах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] асрамжлах 的被动态。

асрамжлах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] 关怀，照料，照顾，爱护。

асрамжлуулах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] асрамжлах 的使动态。

асрангуй **ᠠᠰᠢᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] ① 关心的，热心关照的；② 人道的，仁爱的，仁慈的，富同情心的：~ үзэл 利他主义。

асрах **ᠠᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 照料，关切，爱护：~ н сувилах 看护，护理，照料；~ н хүмүүжүүлэх сургууль 保育院，保育学校。

- асрахуй** **ᠠᠰᠢᠷᠬᠤᠢ** I [名]博爱心.
- асрахуй** **ᠠᠰᠢᠷᠬᠤᠢ** II [数]五十二位数; их ~ 五十三位数.
- асруулах** **ᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① асрах 的使动态; ② 意同 асрагдах.
- ассамблей** **ᠠᠰᠰᠢᠮᠪᠯᠡᠢ** [名]国际性大会; Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблей 联合国大会.
- ассигнов** **ᠠᠰᠢᠰᠢᠭᠨᠠᠭ** [名]拨款单, 支付单据.
- ассимиляц** **ᠠᠰᠢᠮᠢᠯᠢᠶᠠᠴ** [名]同化, 同化作用.
- ассистент** **ᠠᠰᠢᠰᠢᠲᠡᠨᠲ** [名] ① 助手, 副手; 帮办; ② 助教.
- аст** **ᠠᠰᠲ** [形] ① 直的, 笔直的; ② 单独的, 另外的.
- астаан** **ᠠᠰᠲᠠᠠᠨ** [形] ① 单独的, 分开的: ~ суух 独居; ② 特殊的, 不同的: олноос ~ 与众不同的.
- астаачир** **ᠠᠰᠲᠠᠠᠴᠢᠷ** [形]单独的, 孤独的, 孤僻的, 与众不同的.
- астрономи** **ᠠᠰᠲᠢᠷᠠᠨᠠᠮᠢ** [名]天文学: ~ йн дуран 天文望远镜; ~ йн оргил 天文台; ~ йн тодорхойлолт 天文测定位置; ~ йн улирал 天文年时; ~ йн хугарал 天文折光差; ~ йн цаг тооны бичиг 天文历书.
- астрономич** **ᠠᠰᠲᠢᠷᠠᠨᠠᠮᠢᠴ** [名]天文学家, 天文学家.
- астроскоп** **ᠠᠰᠲᠢᠷᠠᠨᠠᠮᠢ** [名]天文望远镜.
- астрофизик** **ᠠᠰᠲᠢᠷᠠᠨᠠᠮᠢ** [名]天体物理学.
- асуугдах** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]асуух 的被动态.
- асуугуштай** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形]值得问的, 值得咨询的.
- асуугч** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠴ** [名]问者, 询问者.
- асуудал** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠯ** [名] ① 问题, 课题, 事项: эдийн засгийн ~ 经济问题; ~ тавих 提出问题; хэлэлцэх ~ 会谈事项; 讨论的问题; 议题; ~ боловсруулах 深入研究问题; асуудлын чухлыг онцлон тэмдэглэх 着重指出问题的重要性; ② (要求解答的)问题, 疑问.
- асуулах** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]асах II 的使动态.

- асуулга** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]质疑, 质询: депутатын ~ 代表(议员)之质询; асуулгын хуудас 调查表, 采访表.
- асуулгах** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]асуух 的使动态.
- асуулт** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠲ** [名](要求解答的)问题, 疑问: над нэг ~ байна 我有一个疑问; ~ ын хуудас 讯问事项, 调查表; ~ ын тэмдэг <语>问号; ~ хариулт 回答; ~ ыг хариулах 回答问题; ~ ын ажиглалт 表式调查; ~ ын арга 调查法.
- асуулттай** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠲᠠᠢ** [形]有问题的, 成问题的.
- асууцах** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠴᠢᠬ** [动]асуух 的共动态.
- асуурь** **ᠠᠰᠤᠭᠦᠷ** [名] <宗>阿修罗: асуурийн чивхэн 美酒; асуурийн цус 大蒜(别称); ~ тэнгэр 天空, 苍天.
- асуух** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠬ** [动] ① (хэнээс-юунаас, хэнийг-юуг) 问, 询问, 提问: надаас ~ сан 问了我; ~ өгүүлбэр <语>疑问句; ~ аялга <语>疑问语调; ~ дайвар үг <语>疑问副词; ~ сул үг <语>疑问小品词; ~ төлөөний үг <语>疑问代词; ~ үг <语>疑问词; ~ үгийн өгүүлбэр <语>疑问独词句; ~ хэлбэр <语>疑问形式; ~ ж лавлах 询问, 证实; ◇ ~ нуруу <解> 髌骨; ② 问候; мэндийг ~ 问候; өвчтэй хүний биеийг ~ 问候病人的身体; ③ <法>审问.
- асууцгаах** **ᠠᠰᠤᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]асуух 的众动态.
- асфальт** **ᠠᠰᠢᠮᠠᠯᠲ** [名]煤焦油, 沥青, 柏油.
- асфальтлах** **ᠠᠰᠢᠮᠠᠯᠲᠠᠬ** [动]油路, 铺柏油路.
- асфальтлуулах** **ᠠᠰᠢᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]асфальтлах 的使动态.
- асфальтобетон** **ᠠᠰᠢᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [名]沥青混凝土, 沥青水泥.
- асхан** **ᠠᠰᠬᠠᠨ** I [形] ① 直的, 径直的: ~ зам 笔直的路; ② 近的, 近便的; ◇ ~ сүүлт <动>小海燕.
- асхан** **ᠠᠰᠬᠠᠨ** II [名]晚上, 夜晚(西部方言).
- асхар** **ᠠᠰᠬᠠᠷ** [名](从水槽中涌出的)水, 溢

水。

асчих ᠠᠰᠢᠬᠢ [动] асах I、II 的多次体。

ат(ан) ᠠᠲ [名] 去势的五岁以上的公路驼。

атаа (н) ᠠᠲᠠᠠ [名] 嫉妒, 醋意; 嫉恨, 仇恨: ~ тэмцэл 竞争, 争胜; ◇ ~ жөтөө 嫉妒; 嫉恨。

атаалзай ᠠᠲᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠢ 见 ~ бор <动> 短趾行雀。

атаархаач ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠴᠢ [名] 好嫉妒的人, 好吃醋的人, 好妒忌的人。

атаархаг ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ [形] 好嫉妒的, 好吃醋的; 好嫉恨的。

атаархагч ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠴᠢ [名] 参见 атаархаач。

атаархагчид ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠴᠢᠳᠢ [名] атаархагч 的复数。

атаархал ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠯ [名] 嫉妒心, 醋意。

атаархам ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮ [形] 参见 атаархаг。

атаархамгай ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮᠭᠠᠢ [形] 参见 атаархамтгай。

атаархамтгай ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮᠲᠭᠠᠢ [形] 好嫉妒的, 嫉妒心重的, 好争风吃醋的; 好嫉恨的, 好敌视人的。

атаархамхай ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮᠬᠠᠢ [形] 参见 атаархамтгай。

атаархангуй ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠩᠭᠠᠢ [形] 参见 атаархамтгай。

атаархах ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ [动] 羡慕, 嫉妒, 吃醋; 抱恶意, 怀敌意, 嫉恨。

атаархацгаах ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠠᠬ [动] атаархах 的众动态。

атаархмаар ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷ [形] 令人嫉妒的, 令人羡慕的, 引人嫉恨的。

атаархмааргүй ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠢ [形] 不令人羡慕的, 无从嫉妒的; 不引人嫉恨的。

атаархуу ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠤ [形] 参见 атаархамтгай。

атаархуулах ᠠᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] атаархах 的使动态。

атаатай ᠠᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠢ [形] 有仇恨的, 不共戴天的。

атаатан ᠠᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠨ [名] 嫉妒者, 嫉恨者; 仇人, 敌人; ◇ ~ дайсан 敌人。

атаахай ᠠᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢ [名] <动> 副属。

атаач ᠠᠲᠠᠭᠠᠴᠢ [名·形] ① 嫉妒者; 嫉恨者; ② 有复仇心的, 记仇的。

атая ᠠᠲᠠᠶ 见 ~ ~ хийх 一缩一缩。

атавч ᠠᠲᠠᠪᠴᠢ [名] ① 鞍具; ② 骆驼鞍子; ③ <电> 闭塞装置; 连接线: ~ даруулга 闭塞按钮; ~ үүсгүүр 间歇振荡器; ~ хэлхээ 闭塞电路。

атавчлага ᠠᠲᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠠ [名] ① 鞍屐绑带; ② <电> 旁路。

атавчлал ᠠᠲᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠯ [名] ① 参见 атавчлага; ② <电> 联锁。

атавчлах ᠠᠲᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ [动] ① 给马系鞍屐绑带; ② <电> 联锁, 闭塞: ~ хуримтлуур 隔直流电容器; ~ цахилгаан соронзон 锁定电磁铁。

атаг ᠠᠲᠠᠭ [副] 参见 атав。

атак ᠠᠲᠠᠬ [名] 攻击, 突击, 冲锋: ~ т урагшаа! 冲啊! ~ ад орох 投入进攻; ~ довтолго 反冲锋; ~ ийн чиглэл 进攻方向。

атаглагдах ᠠᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] атаклах 的被动态。

атаклах ᠠᠲᠠᠭᠯᠠᠬ [动] 攻击, 突击, 冲锋: явдлаас ~ <军> 行进中进攻; ~ объект 进攻目标。

атаклуулах ᠠᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① атаклах 的使动态; ② 意同 атаклагдах。

атал ᠠᠲᠠᠯ [动] 参见 байтал。

аталдах ᠠᠲᠠᠯᠳᠠᠬ [动] ① (蛇等) 蜿蜒行进; ② 蠕动, (虫等) 拱动。

аталзах ᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 蠕动, (虫等) 拱动。

аталцах ᠠᠲᠠᠯᠴᠠᠬ [动] 鱼产卵。

атаман ᠠᠲᠠᠮᠠᠨ [名] ① (帝俄哥萨克军的) 长官, 酋长 ② 头目, 魁首。

атан ᠠᠲᠠᠨ [副] 参见 атав。

атар ᠠᠲᠠᠷ [名·形] ① 生荒地, 处女地: ~ газар 未开垦的处女地; 生荒地; ~ хага-лах 开垦荒地; 耕荒地; ~ газар эзэм-

ших 开垦荒地；～ өвс 荒余草(从未经踩过的嫩草)；② 未驯化的马；嘴生的马；③ 不习惯工作的；不习惯于劳动的；◇ ～ танхи 娇懒的，慵懒的。

атардах *атардах* [动] ① 变得过分娇懒，变得过于慵懒，变得过于娇生惯养；② (马) 变野。

атаржих *атаржих* [动] 变荒芜，变荒废：атар ба атаржсан газрууд 处女地(生荒地)和熟荒地。

атаржуулах *атаржуулах* [动] атаржих 的使动态。

атарлагдах *атарлагдах* [动] атарлах 的被动态。

атарлах *атарлах* [动] ① 变成轮耕地；② (转) 歇息；偷懒：биеэ ～ 歇息一下身体。

атарлуулах *атарлуулах* [动] ① атарлах 的使动态；② 意同 атарлагдах。

атарчид *атарчид* [名] 开荒者，垦荒人(复数)。

атарших *атарших* ① [动] 变荒废，变荒芜；② (土地) 轮歇；③ (由于长期未干而) 工作生疏，手生；④ 惯于懒散，惯于游手好闲。

атаршуулах *атаршуулах* [动] атарших 的使动态。

атга *атга* [量·形] ① 一把：гурван ～ давс 三把盐；② (转) 少量的；◇ ～ чимх 一小撮，一小把。

атгаал *атгаал* [名] <解> 上膊骨：～ яс 肱骨。

атгаалжин *атгаалжин* [名] <动> 蜘蛛。

атгаастай *атгаастай* [形] 握着的，有把握的。

атгаг *атгаг* [名] ① 疑惑，犹豫不决；② 成见，偏见；宿见；③ 恶意；仇，仇恨：～ авах 报仇，报复。

атгаггүй *атгаггүй* *атгаг* [形] 不记仇的，无坏心的；无恶意的，善良的，纯正的。

атгагдах *атгагдах* [动] атгах 的被动态。

атгаглах *атгаглах* [动] ① 疑惑，怀疑；② 记仇，怀恨在心。

атгалах *атгалах* [动] атгах 的多次体。

атгалга *атгалга* [名] 参见 атгац。

атгалт *атгалт* [名] 握力；握住的東西：гарын ～ сулрах 手的握力减小。

атгалцах *атгалцах* [动] атгах 的共动态。

атгалцуулах *атгалцуулах* [动] атгалцах 的使动态：тэр хоёрын гарыг ～ н найрамдуулав 让他俩握手言和了。

атгамал *атгамал* [形] (一把) 攥住的；握住的。

атгана *атгана* [名] <植> 野韭菜。

атгар *атгар* [名] 参见 атаа。

атгараа *атгараа* [名] 憋闷，郁结：～ хүрэх 感到郁闷。

атгарах *атгарах* [动] ① 憋闷，郁结，郁闷；② (身体的肌肉) 发紧。

атгах *атгах* [动] ① 握住，攥住；抓一把：винтөөоо ～ 手持步枪；жолоог гартаа ～ 把缰绳攥在手里；② 握拳头，攥拳头：гараа чанга ～ 攥紧拳头；③ (转) 掌握。

атгац *атгац* [名] 握力。

атгацгаах *атгацгаах* [动] атгах 的众动态。

атгачих *атгачих* [动] атгах 的多次体。

атгуулах *атгуулах* [动] ① атгах 的使动态；② 意同 атгадах。

атенизм *атенизм* [名] <哲> 无神论。

атенист *атенист* [名] <哲> 无神论者。

атером *атером* [名] <医> 动脉粥样化。

атига *атига* 见 ～ хийх 参见 атигнах。

атиганах *атиганах* [动] ① 蠕曲，蠕动，蜿蜒而行；② 矮小动物频频动弹。

атигануулах *атигануулах* [动] атиганах 的使动态。

атигар *атигар* [形] 干瘪的，矮小的，短小的。

атигарах *атигарах* [动] 变干瘪，变瘦小。

атигардах *атигардах* [动] 变过分干瘪，变过分矮小的，显得过分短小。

атигардуу *атигардуу* [形] 干瘪的，又瘦又矮的。

- атигархан** **ᠠᠲᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]较干瘪的, 较矮小的, 较短小。
- атийлгах** **ᠠᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] атийх 的使动态。
- атийх** **ᠠᠲᠢᠶᠢᠬᠤ** [动]折弯, 弯曲; 蜷曲, 蜷缩; хөлөө ~ 把腿缩起来。
- атилзах** **ᠠᠲᠢᠯᠵᠢᠬᠤ** [动]参见 атиганах。
- атилзуур** **ᠠᠲᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形]①蜷缩乱动的; ②不安生的, 不安定的。
- атираа** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名]①褶皱; ②皱折; 皱纹; магнайн ~ 额上的皱纹; уулын ~ 山的皱褶; ~ тогтнол, ~ тогтох 皱褶作用; ~ ны битүүрэл <地> 褶曲封闭; ~ ны жигүүр 褶曲翼; ~ ны өндөр 褶皱高度; ~ ны түгжээ 褶曲转折端; ~ ны хэлбэр 褶皱形态; ③(水的)波纹; усны ~ 水的小波纹。
- атираас** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠰ** [名]参见 атираа。
- атираат** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠲ** [形]参见 атираатай; ~ бүс 褶皱带; ~ сүв (肾的) 曲小管; ~ тогтолцоо 褶皱系; ~ тохоос 褶皱逆掩断层; ~ уулс 褶皱山; ~ үлэмж цогцолбор 褶皱粗显构造; ~ цулдан уул 褶皱断块山; ~ шүд <生> 脊牙; ~ эвдрэл 褶皱变动。
- атираатай** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]有皱纹的, 褶皱的, 起皱纹的。
- атираатах** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动]起皱纹, 起皱褶, 收缩。
- атираатуулах** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] атираа-тах 的使动态。
- атирашил** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠠᠰᠢᠯ** [名]皱纹, 褶纹; 褶皱率; атираашлын альпийн үе 阿尔卑斯褶皱期; атираашлын гарал 褶皱的成因; атираашлын гүн 褶皱深度; атираашлын илрэл 褶皱相; атираашлын өрнөц 褶皱幕; атираашлын толь, атираашлын түвшин 褶皱镜; атираашлын хэлбэр 褶皱形态; атираашлын хэлбэр судлал 褶皱形态学。
- атирал** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠯ** [名]①皱纹, 皱褶; ②蜷缩, 收缩, 抽缩, 萎缩。
- атиралдах** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] атирах 的互动态。

- атиран** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠨ** [形]扭动的, 松紧的, 伸缩的; ~ ~ 扭一扭的, 一伸一缩的。
- атиранхай** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形]①蜷缩的, 蜷曲的; ②起皱纹的。
- атирах** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠬᠤ** [动]①打皱, 起皱纹; ②蜷缩, 蜷缩成团; могой атираад хэвтэж байна 蛇盘卧着。
- атирмал** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠮᠠᠯ** [形]①皱的, 起皱纹的; ②蜷缩的。
- атируулах** **ᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] атирах 的使动态; ①使皱起; 蹙起; хөмсгөө ~ 皱眉; ②卷起, 蜷缩。
- атис** **ᠠᠲᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 атиганах。
- атлага** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]短斧, 手斧。
- атлагадах** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]用短斧砍。
- Атлант** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠨᠲ** [名]<地>大西洋; ~ ын далай 大西洋; ~ ын маягийн эрэг 大西洋式海岸; ~ ын босго 大西洋海岭; ~ ын урсгал 大西洋洋流; умард ~ ын эвлэл 北大西洋集团。
- атлантозавр** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠨᠲᠣᠵᠠᠪᠠᠷ** [名]<动>载域龙。
- атлас** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠰ** I [名]地图册, 地图集, 图表册; 图画集, 图解册; газар зүйн ~ 地图册; анатомийн ~ 解剖图册; ~ ын гарчиг 地图册目录; ~ ын загвар 地图册样本; ~ ын задлаг 图表分析。
- атлас** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠰ** II [名]缎子。
- атлах** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠬᠤ** [动]骗; тэмээ ~ 骗骆驼。
- атлетик** **ᠠᠲᠢᠯᠡᠲᠢᠬᠢ** [名]竞技, 运动; 运动术; хүнд ~ <体> 重竞技运动(拳击、角力、举重等); хөнгөн ~ <体> 田径运动。
- атлетикч** **ᠠᠲᠢᠯᠡᠲᠢᠬᠢᠴᠢ** [名]竞技员, 运动员; хүнд ~ 竞技运动员; хөнгөн ~ 田径运动员。
- атлуулах** **ᠠᠲᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] атлах 的使动态。
- атмосфер** **ᠠᠲᠢᠮᠣᠰᠢᠶ᠋ᠢᠷ** [名·量]①大气, 空气; ②大气压(压力单位)。
- атом** **ᠠᠲᠣᠮ** [名]<理>原子; ~ ын эрчим хүч 原子能; ~ цөмийн дайн 原子战争, 核战争; ~ молекулын сургаал 原子分子学; ~ чанар 原子数, 原子价; ~ ын

жин 原子量; ~ын цахилгаан станц 原子能发电站; ~ын бөмбөг 原子弹; ~ын онол 原子论; ~ дэлбэрх 原子爆炸; ~ дундын уян хатан хэв гажил 原子间塑性变形; ~ молекулын урсгал 原子分子学说; ~ын довтолгоо 原子袭击, 原子攻击; ~ын зэвсэг 原子武器; ~ын буу 原子炮; ~ын базук 原子火箭炮; ~ын зэвсгээр далайлгах дипломат ажиллагаа 原子外交; ~ын мандал 原子圈; ~ын минаны бүс 原子地带带; ~ын мөс зүсэгч хөлөг 原子破冰船; ~ын нисэх онгоц 原子飞机; ~ын номер 原子序数; ~ын пушка 原子炮; ~ын пуужин 原子火箭; ~ын сум 原子弹头; ~ын сүлжээ 原子晶架; ~ын тогоо 原子反应堆; ~ын хигээс 原子半径; ~ын хурдацгуур 原子加速器; ~ын цөм 原子核; ~ын шумбагч хөлөг онгоц 核潜艇; ~ын энерги 原子能; ~ын эрчим хүч 原子能, 原子动力; ~тай нүүрстөрөгч 碳原子; ~ын харилцан нөлөөлөх 原子的相互影响.

атомизм *атомизм* [名]〈理〉原子论, 原子学说.

атомникч *атомникч* [名]原子能学家.

атофан *атофан* [名]〈药〉阿托方.

атрах *атрах* [动]见 авчрах.

атриа *атриа* [名]见 атираа; 〈地〉背斜, 背斜层.

атриагүй *атриагүй* [形]无皱纹的, 无褶皱的.

атриажих *атриажих* [动]①起皱纹, 变得皱皱巴巴; ②〈地〉背斜化, 背斜作用.

атриат *атриат* [形]①有皱纹的; ②褶皱的; ~ хоолой 有皱纹的管子.

атриатлагч *атриатлагч* [名]轧皱工, 轧纹工.

атринхай *атринхай* [形]①蜷缩的, 蜷曲的, ②起皱文的.

атропин *атропин* [名]〈药〉阿托品, 颠茄.

аттаколит *аттаколит* [名]〈矿〉红橙石.

атташе *атташе* [名]使馆随员; 外交专员;

使馆武官; худалдааны ~ 商务随员; 商务专员; цэргийн ~ 武官.

аттестат *аттестат* [名]①毕业文凭; ②证, 凭单; офицерын ~ 〈军〉军官身份证; албан тушаалын ~ 职务证书, 身份证; хоол хүнсний ~ 给养证; хангалтын ~ 供给证.

аттестатлах *аттестатлах* [动]注册, 立单据; 印制证书; 作出鉴定.

аттестатчлагдах *аттестатчлагдах* [动] аттестатчлах 的被动态.

аттестатчлал *аттестатчлал* [名]鉴定, 证书; улсын үзлэг, ~ын дүн 国家级鉴定结果.

аттестатчлах *аттестатчлах* [动]注册, 开证明, 发证书, 作鉴定.

аттестац *аттестац* [名]①介绍, 推荐, 鉴定; ②评语, 鉴定书.

атугай *атугай* [连]参见 байтугай; 不仅…而且, 不但…而且, 不用说, 不管怎么样; хэн ч ~ 不管是谁, 无论是谁; хэзээ ч ~ 不管什么时候, 无论何时.

атуу *атуу* [名]〈动〉雌鱼.

атуулцах *атуулцах* [动]〈雌鱼〉产卵.

атуух *атуух* [名]〈动〉雄鱼; ~ давхаа 公鲊头鱼.

атхаг *атхаг* [名]①疑心, 猜疑; ②嫉妒; 偏见, ③〈语〉激情.

аугаа *аугаа* [形]巨大的, 强大的, 有威力的; 伟大的, 杰出的; ~ чадал 强力, 威力; ~ их эх орон 伟大的祖国.

аудио *аудио* [形]〈无〉听觉的, 声音的, 音频的; 成音的.

аудиометр *аудиометр* [名]听力计, 听度计; аялгууны ~ 音调听音计.

ауремицин *ауремицин* [名]〈药〉金梅素.

аурихальцит *аурихальцит* [名]〈矿〉绿铜锌矿.

аутовакцин *аутовакцин* [名]〈医〉自由黄苗.

афавит *афавит* [名]〈矿〉隐晶岩; ~ бадмар 隐晶白云岩; ~ бүтэц 隐晶结构; ~ хү-

рэм 隐晶玄武岩; ~ чулуулаг 隐晶岩类.

африк ᠠᠫᠢᠷᠢᠬᠡ [名] (地) 非洲: ~ тив 非洲; ~ ийн нэгдлийн байгууллага 非洲统一组织; ~ ийн хөгжлийн банк 非洲开发银行; ~ ийн шөвгөр хушуут цох 车轴草黄象虫; ~ ийн элээ <动> 红鸾.

аффосидерит ᠠᠫᠦᠫᠠᠰᠢᠳᠡᠷᠢᠲᠢ [名] <矿> 铁华绿泥石.

ах ᠠᠬᠤ [名·形] ① 哥哥: ~ дүү ① 兄弟; 姐妹; ② 亲戚, 亲属, 亲人, 亲族; ~ дүү бололцох 结成兄弟; ~ дүү нараа 兄弟们; 姐妹们, 同胞们; ~ дүүгийн 兄弟般的, 兄弟的; ~ дүүгийн барилдлага 兄弟般的牢固联系; ③ 年长的; 可尊敬的; 上级的: ~ зах хүн 年长的人, 可尊敬的人; надаас хоёр ~ 比我大两岁; ◇ ~ зах алдах 失去控制, 反复无常, 没头没脑.

ахай ᠠᠬᠠᠶᠢ I [名] ① <陈> 夫人, 贵夫人 (对已婚妇女的尊称); ② (对老年妇女的尊称) 大妈, 大娘, 大婶.

ахай ᠠᠬᠠᠶᠢ II [感] (引逗小孩的呼语) 哎嗨: ~ тэгээрэй хүү минь! 哎嗨, 就那样吧, 我的孩子!

ахайтан ᠠᠬᠠᠶᠢᠲᠠᠨ [名] ① 女士、夫人; ② 大妈, 大婶.

ахалцгаах ᠠᠬᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ [动] ахлах 的众动态.

ахар ᠠᠬᠢᠷ [形·名] ① 短的, 低的: ◇ ~ богино 短的; ~ богино хугацаа 短期; ~ сүүлт туулай <动> 短尾兔; ~ цагийн үйл <语> 短时间行为; ~ цэцэгт <植> 短花针茅; ② 再生的短羊毛; ~ сүүл <解> 尾骶骨; ~ сүүл өвдөх 尾骨痛; ~ сүүлийн булчирхай 尾脂腺; ~ сүүлийн зангилаа 尾骨结; ~ сүүлийн нуглам 尾椎; ~ сүүлийн хонхор 尾骨凹; ~ сүүлийн яс 尾骨; ~ сүүлт 尾骨的, 短尾的.

ахар ᠠᠬᠢᠷ [形] II 见 аахар.

ахардах ᠠᠬᠢᠷᠠᠳᠠᠬᠤ [动] 变短, 缩短; 变低.

ахардуу ᠠᠬᠢᠷᠳᠤᠭᠤ [形] 很短的, 太短的.

ахардуулах ᠠᠬᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ахардах 的使

动态.

ахарлалт ᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠯᠠᠲᠤ [名] 缩短, 剪短, 剪低.

ахарлалцах ᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ [动] ахарлах 的众动态.

ахарлах ᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠬᠤ [动] ① 秋天给绵羊剪毛; 剪短; ② (因剪刀钝而) 剩下羊毛.

ахарлацгаах ᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ [动] ахарлах 的众动态.

ахарлуулах ᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ахарлах 的使动态.

ахартах ᠠᠬᠢᠷᠲᠠᠬᠤ [动] 缩短; 变低.

ахартгах ᠠᠬᠢᠷᠲᠡᠭᠠᠬᠤ [动] ахартах 的使动态; 使缩短, 剪短; 剪低.

ахархан ᠠᠬᠢᠷᠬᠠᠨ [形] 稍短的, 较短的; 较低的.

ахархах ᠠᠬᠢᠷᠬᠠᠬᠤ [动] ① 显得老成, 显得稳重; ② 做长者姿态; 卖老.

ахархуу ᠠᠬᠢᠷᠬᠤᠭᠤ [形] ① 老成稳重的; ② 好摆老资格的, 好卖老的.

ахархуулах ᠠᠬᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ахархах 的使动态.

ахарчлах ᠠᠬᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 变短, 剪短, 缩短.

ахас ᠠᠬᠠᠰ [名] I 前辈, 长者; ◇ ~ захас 长辈.

ахас ᠠᠬᠠᠰ II 见 ~ ухасхийх 献殷勤, 赶快麻利地张罗.

ахасчлах ᠠᠬᠠᠰᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 尊敬, 敬奉, 孝敬, 服侍 (长辈).

ахдах ᠠᠬᠠᠳᠠᠬᠤ [动] ① 年龄显得老 (大) 些; 年老, 衰老; ② (转) 不胜任, 力所不及.

ахдуу ᠠᠬᠠᠳᠤᠭᠤ [形] ① 较老的; ② (转) 力所不及的, 不胜任的.

ахдуулах ᠠᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ахдах 的使动态.

ахна ᠠᠬᠨᠠ [名] <动> 黄颧鱼.

ахнад ᠠᠬᠨᠠᠳᠤ I [形] ① 少年老成的 (指严肃得与年龄不相称的儿童); ② 身体小得与年龄不相称的, 发育不良的.

ахнад ᠠᠬᠨᠠᠳᠤ II [副] (见 дахиад) 再次, 重新, 又; ~ нэг харвал тэр мөн байжээ 再一看, 就是他.

ахиглах ᠠᠬᠢᠭᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 气喘, 气急.

- ахигуу **ᠠᠬᠢᠭᠤ** [形]老一些的, 年老一些的.
- ахизнах **ᠠᠬᠢᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] ахих I、II 的短暂时体.
- ахил **ᠠᠬᠢᠯ** (ᠠᠨᠢ) [名]〈解〉跟随.
- ахилт **ᠠᠬᠢᠯᠲ** [名]前进, 进步, 进展.
- ахимаг **ᠠᠬᠢᠮᠠᠭ** [形]上了年纪的, 有年纪的; 年长的: ахимгийн анхны төрлөг 中年妇女的初产.
- ахимагдуу **ᠠᠬᠢᠮᠠᠭᠲᠤᠭᠤ** [形]上岁数的, 年老的: ~ настай хүн 上了岁数的人.
- ахимал **ᠠᠬᠢᠮᠠᠯ** [形]①长高了的, 长大了些的; ②前进了的, 升高了的.
- ахимгай **ᠠᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠢ** [形]参见 ахимаг.
- ахимхай **ᠠᠬᠢᠮᠠᠬᠠᠢ** [形]酷好…的, 上…瘾的, 沉醉于…的.
- ахир **ᠠᠬᠢᠷ** 见 ◊ ~ шихэр 无关紧要的, 繁琐细小的.
- ахирах **ᠠᠬᠢᠷᠠᠬ** [动]①变干, 变干燥; ②冻透.
- ахиу **ᠠᠬᠢᠭᠤ** [形]①很多的; 多余的: ~ авахыг хичээх 尽量多拿些; ②年长的; 上了年纪的; ③近的, 靠近一些的.
- ахиулагч **ᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名]推荐者, 促进者.
- ахиулал **ᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠯ** [动]促进, 迈进, 发展.
- ахиулах **ᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ахих I 的使动态; ①提升, 提高; 提拔; 推荐; ②加速, 促进, 使发展.
- ахиухан **ᠠᠬᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]ахиу的小称; ①较多的; ②年纪较大的; ③近些的.
- ахих **ᠠᠬᠢᠬ** I [动]①前进, 发展: ажил урагш ~ ж өгөхгүй байна 工作无进展; ②升高: тушаал ~ 职位升高; ③年龄增加; 上年纪: нас ахисан хойно 晚年, 在年老之后.
- ахих **ᠠᠬᠢᠬ** II [动](参见 дахих)重复, 再次: ахиад нэг ном аль 再给我一本书; ~н дахин 一再, 再三; ~н талстжих 重结晶作用; ~н түлэх 烧焦, 烧破; ~н үйлдэх 复制.
- ахиц **ᠠᠬᠢᠴ** [名]进展, 发展, 进度, 成绩: ихээхэн ~ 巨大进展, 大发展; ~ гүй

无进展, 无成绩, 不顺利.

- ахигцаах **ᠠᠬᠢᠭᠴᠠᠭᠬ** [动] ахих I 的众动态.
- ахицтай **ᠠᠬᠢᠴᠲᠠᠢ** [形]有进展的, 成功的, 有效的, 顺利的.
- ахлагч **ᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠴ** [名]①(某一团体选举或派出的)长, 领头者, 为首者, 首领: мэрэгжилтний ~ 专家组长; Лхагва ~ тай хүмүүс 以勒哈格瓦为首的人们; галын ~ ①旅行团团长; ②消防队长; төлөөлөгчдийн ~ 代表团团长; ③(军)准尉; 司务长.
- ахлагчид **ᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名]ахлагч的复数.
- ахлах **ᠠᠬᠢᠯᠠᠬ** [动](хэнээс)比…年长, 比…大; 比…职位高; (转)领头, 超越: надаас хоёр ~ ж байна 比我大两岁; ~ анги 大班, 高级班; ~ ангийн сурагч 高年级学生; ~ дарга нар 上级首长们, 上司们; ~ түрүүч (军)上士; ~ дэслэгч (军)上尉; ~ хурандаа (军)大校; ~ байлдагч (军)上等兵; ~ манаа (军)哨长; ~ офицер 校官, 大副; ~ тогооч 炊事长; ~ цахилгаанчин 主任电报员; ~ шүүхч 首席法官; (体)裁判; ~ нягтлан бодогч 会计主任.
- ахлуу **ᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠤ** [形]参见 ахдуу.
- ахлуулах **ᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ахлах的使动态.
- ахмад **ᠠᠬᠢᠮᠠᠳ** [名]①(军)大尉; ②船长; ③领队, 队长(体育队的); ④年长者; 年纪大的, 资格老的; 长子: ~ байлдагч 老战士; ~ дайчдын зөвлөл 老战士委员会, 参战军人委员会; ~ дайчид 老兵, 老战士; ~ зүтгэлтэн 老前辈, 宿将; ~ партизан 老游击队员; ~ ын зөвлөл (政党的)首领会议; 养老院; 长老会; 高级人员委员会; ~ үе 老一辈, 先辈; ◊ ~ хийл (乐)大提琴; ~ чавхдас (乐)粗弦, 低音弦.
- ахмадгүй **ᠠᠬᠢᠮᠠᠳᠦᠭᠦᠢ** [形]没头没脑的, 莽撞冒失的.
- ахмадхан **ᠠᠬᠢᠮᠠᠳᠬᠠᠨ** [形]ахмад的小称; 年长一些的, 老些的.
- ахондрит **ᠠᠬᠣᠨᠳᠢᠷᠢᠲ** [名](矿)无球粒陨石.
- ахсаг **ᠠᠬᠰᠠᠭ** [形]①亲兄长的; ②亲长辈的.

аху ᠠᠬᠤ [动] 有, 在; 参见 бүхий.

ахуй ᠠᠬᠤᠢ [名·形] ① 有, 在, 存在; 生活, 生计; гэртээ ~ д энэ мэт сонсогдов 在家里时听到这么说; ~ байдал 现状; 生活状况; ~ болзол 现存条件, 生活条件; ~ орчин 客观环境; ~ нөхцөл 客观条件; ~ нь ухамсрыг тогтоох, ~ нь ухамсрыг шийдвэрлэх 存在决定意识; ~ н зардал 生活费; ~ н үйлчилгээ 服务性行业; ~ н үйлчилгээний комбинат 服务联合厂; ~ н үйлчилгээний үйлдвэр 公用事业; ~ н үйлчилгээний үнэ 公用设备费; ~ соёл 文化生活; ~ н үйлчилгээний хам үйлдвэр 联合服务企业; ~ н зорнуулалтай эд хогшил 日用品; аж ~ 见 аж 条; гэр ~ 家庭生活; ~ амьдрал 生活; ② 巨大的, 强大的; ~ их 巨大的, 庞大的; ~ их ятга (乐) 瑟.

ахуйлах ᠠᠬᠤᠢᠯᠠᠬ [动] 生活, 生存.

ахуйтан ᠠᠬᠤᠢᠲᠠᠨ [名] 经纪人, 企业家; хувийн ~ 个体经营者, 个体户.

ахуйч ᠠᠬᠤᠢᠴ [名] 见 аж ~ 经济的; 生活的, 生计的; 存在的, 现实的; ~ үзэл 现实主义.

ахул ᠠᠬᠤᠯ [连] 参见 боловч.

ахун ᠠᠬᠤᠨ [名] (宗) (伊斯兰教之) 阿訇.

ахус ᠠᠬᠤᠰ [名] 见 ~ ~ 点头哈腰地.

ахуу ᠠᠬᠤᠭᠤ [名] 世界, 尘世, 宇宙.

ахуудлах ᠠᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠬ [动] (书) 吹毛求疵, 揭人短处.

ахуулах ᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] (书) 窝藏, 藏匿, 私留; хулгайг халгаан ~ 窝藏小偷.

ахуун ᠠᠬᠤᠭᠤᠨ [形] 湿的, 苦的; ~ амт 涩味, 苦味.

ахууна ᠠᠬᠤᠭᠤᠨᠠ [名] (动) 潜鸟, 阿比; ~ ны баг 潜鸟目.

ахуучилч ᠠᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠴ [名] 好吹毛求疵的人, 爱挑剔的人.

ахчлагдах ᠠᠬᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] ахчлах的被动态.

ахчлах ᠠᠬᠴᠢᠯᠠᠬ [动] ① 参见 ахлах; ② 尊

敬, 孝敬, 孝顺.

ахчлуулах ᠠᠬᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① ахчлах的使动态; ② 意同 ахчлагдах.

ахширах ᠠᠬᠰᠢᠷᠠᠬ [动] 变老, 变年老.

ахширга ᠠᠬᠰᠢᠷᠭᠠ [形] 老的, 年老的, 年迈的; ~ болсон аав ээж 年迈的父母.

ац ᠠᠴ I [名·形] ① 叉, 叉牙, 分枝; 分叉点, 分叉处; модны ~ 树叉; өвсний ~ 草叉; ~ адаг 三角洲; ~ түрүү (植) 二画草属; ~ утгалах (语) 分离法; ~ хэлбэр 人字形; ~ хэлбэртэй боолт 人字形领带; ~ хэлбэртэй заадас 人字缝; ~ ан ажигана (植) 叉状繁缕; ~ ан жандиг (植) 类海绿; ~ ан сүүлт цахлай (动) 叉尾鸥; ~ ан цахилдаг (植) 白射干; ~ ан яргуйжин (植) 草玉梅; ② (转) 双关语, 含糊语; 意思含混; ~ будлиан 含混复杂的; ③ (转) 矛盾的, 两种不同的; 成对的; ~ санаа ① 双关语, 含糊语; ② 相矛盾的意见; ~ туурайтан (动) 偶蹄类动物; ~ бодол 矛盾的思想; ~ хэл 寓言; 俚语.

ац ᠠᠴ II [动] (命令式) 给! 交出来! ; ~ нааш нь 拿到这儿来! над ~! 给我!

ац ᠠᠴ III [名] 织网线轴.

ацаа ᠠᠴᠠᠠ [名] 障碍, 阻碍.

ацаг ᠠᠴᠠᠭ I [名] 工资; 赁金; ~ авах 领款, 领工资; ◇ ~ хөлс 工资.

ацаг ᠠᠴᠠᠭ II [名] 齿, 牙(竖体蒙文的一种笔划).

ацагдах ᠠᠴᠠᠭᠳᠠᠬ [动] 雇佣, 雇请, 雇请别人替自己完成任务, 雇请他人顶替应差; улсад тушаах сүүг ~ в 雇请别人替自己向国家交了奶.

ацаглах ᠠᠴᠠᠭᠯᠠᠬ [动] 雇用, 租赁.

ацаглацгаах ᠠᠴᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] ацаглах的众动态.

ацаглуулах ᠠᠴᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ацаглах的使动态.

ацагт ᠠᠴᠠᠭᠲ [形] 有叉的, 分叉的, 分支的.

ацанцар ᠠᠴᠠᠨᠴᠠᠷ [名] 小叉子, 餐叉.

ацат ᠠᠴᠠᠲ [形] 参见 ацагт.

- ацах** **ᠠᠴᠢᠬ** [动] ① 挂住, 钩住; ② (转) 放弃; 搁置; 迟疑; ③ 争论, 争执, 固执己见: ~н нийлэгч 仲裁人; ~н нийлэх 仲裁.
- ацдах** **ᠠᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 用叉子叉, 用叉子挂住; ② 分叉, 分为两部分; 分歧; бодлого ~ 意见分歧; ③ (转) 模棱两可; 犹豫; 迟疑.
- ацдацгаах** **ᠠᠴᠢᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] ацдах 的众动态.
- ацдуулах** **ᠠᠴᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ацдах 的使动态.
- ацеталь** **ᠠᠴᠡᠲᠠᠯ** [名] <化> 缩醛, 乙缩醛.
- ацетат** **ᠠᠴᠡᠲᠠᠲ** [名] <化> 乙酸盐, 醋酸盐.
- ацетил** **ᠠᠴᠡᠲᠢᠯ** [名] <化> 乙酰(基); ~ цууны хүчил 乙酰醋酸; ~ элэг 乙酰纤维素.
- ацетилен** **ᠠᠴᠡᠲᠢᠯᠢᠨ** [名] <化> 电石气, 乙炔: ~ хортой хий 乙炔, 电石气; ~ ий нүүрс устөрөгч 乙炔炔; ~ үүсгүүр 乙炔发生器.
- ацетин** **ᠠᠴᠡᠲᠢᠨ** [名] <化> 醋精.
- ацетон** **ᠠᠴᠡᠲᠣᠨ** [名] <化> 丙酮; цуутай ~ <化> 醋酮; ~ оор бэхжүүлэх 丙酮固定; ~ ны бие 酮体; ~ той шээс 丙酮尿.
- ацетофенон** **ᠠᠴᠡᠲᠣᠹᠡᠨᠣᠨ** [名] <化> 苯乙酮, 乙酰苯.
- ацидофил** **ᠠᠴᠢᠳᠣᠹᠢᠯ** [名] <化> 嗜酸性.
- ацил** **ᠠᠴᠢᠯ** [名] 酰基; ~ язгуур 酰基.
- ацлагдах** **ᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ацлах 的被动态.
- ацлах** **ᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 分叉, 使长叉; ~н салаалах <生> 两叉分支; ② 分行, 分成几行; 分枝; 书写时一行中再分支行写; 分成两部分; ③ (马因胖而臀部脊骨两方凸起) 形成叉状; ④ 用叉子挂住, 钩住; ⑤ (转) 节外生枝, 发生意外.
- ацлуулах** **ᠠᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ацлах 的使动态; ② 意同 ацлагдах.
- ацмалжин** **ᠠᠴᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠨ** [形] 分枝的, 分行的, 双重的; ~ санаа 三心二意的.
- ацрагдах** **ᠠᠴᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ацрах I、II 的被动态.

- ацрах** **ᠠᠴᠢᠷᠠᠬ** I [动] 带来, 拿来, 运来.
- ацрах** **ᠠᠴᠢᠷᠠᠬ** II [动] ① 分叉, 分枝; ② 分成两部分, 分行.
- ацруулах** **ᠠᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ацрах I 的使动态; ② 意同 ацрагдах.
- ацтай** **ᠠᠴᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 带叉的; ② 含糊的, 相矛盾的.
- ацуулах** **ᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ацлах 的使动态.
- ач** **ᠠᠴ** I [名] 孙子; 侄子; 外甥; ~ хүү 侄子; 孙子; 外甥; ~ охин 侄女; 外甥女; 孙女; ~ гучаа үзэх 看见自己的孙子曾孙(形容高龄), 子孙满堂; ◇ ~ үр 子孙们, 后代.
- ач** **ᠠᠴ** II [名] ① 恩, 恩惠; ~ ивээл 恩情, 恩赐; ~ үйлдэл 作用, 意义; ~ гавьяа 功劳; ~ тай тустай хүн 恩人; эхийн ~ 母亲的恩惠; ~ ийг харнулах 酬谢(恩情); ~ ийг бачаар <陈> 以怨报德, 恩将仇报; ~ тус 利益, 好处, 恩惠; 功效; ② 影响, 后果; 利益; ~ үр 结果, 后果; ~ аар 由于...的结果; 多少...; найз нөхдийн түслэмжийн ~ аар үүрэг даалгавар амжилтай биелүүлэв 由于同志们的热情帮助, 胜利地完成了所负责任; ~ холбогдол 意义; үлэмж ~ холбогдолтой 具有很大的意义.
- ач** **ᠠᠴ** III 见 ◇ ~ тач 不相上下, 势均力敌.
- ачаа(н)** **ᠠᠴᠠ᠎(н)** [名] ① 行李, 货物; 运货车; ~ ачих 装货; ~ буулгах 卸货; ~ ачигч 搬运工; ~ хөсөг 货车; 辎重; ~ тээвэр 货物运输; ~ ны баримт 货单, 行李票; ~ хүлээн авагч 收货人; ~ хэтрүүлэх 装载过重, 超重; ~ ны машин 载重车, 卡车; ~ ны онгоц 货船, 驳船; ~ ны галт тэрэг 运货列车; ~ авагч 收货人; ~ багтамж 载货容量; ~ хүргэх хурд 货运速度; ~ олгох магадлах баримт 提货收据; ~ хүлээн авах магадлах баримт 收货收据; ~ авчирсны мэдэгдэл жагсаалт 货运报告单; ~ барааг тээвэрлэх 货运; ~ буулгалт 卸货; ~ даац 货载量; ~ дамжуулан ачих 货物转运; ~ дам-

жуулах хүснэгт 货物交接单; ~ задлах 拆包; ~ зөөврийн компани 搬运公司; ~ зөөгч 送货人, 运货人; ~ илгээгч 发货人; ~ илгээлт 货物发送; ~ овоорох 货物堆积; ~ өгөх хугацаа 交货期; ~ өргөч 起重机; ~ өргөх машин 货载装卸机; ~ пүүлэх 货物称重; ~ тээвэрлэлт 货运, 货运量; ~ тээлтийн алслагдмал байдал 运程货运距离; ~ тээшийн тоо (铁) 包裹数量; ~ хадгалах 货物存放; ② (转) 负担, 负荷: ~ хувиарлах муруй 负载分布曲线; ~ хязгаарлуур 负荷限幅器; ~ тай шугам 负荷线; ~ шалгах 货载检查; ~ явуулах 发送货物; ~ ялгах (铁) 选分货物; ~ г ил хадгалах 露天存放货物; ~ г төвлөрсөн журмаар тээвэрлэх 集装箱运输; ~ ны вагон (铁) 货车; ~ ны галт тэрэгний хөдөлгөөний зураг 货物列车运行图; ~ ны даацтай 载重量; ~ ны дагавар хуудас 运货单; ~ ны данс 载货单; ~ ны дөрвөн дугуйтай тэрэг 四轮货车; ~ ны жин 货物重量; ~ ны их зардал 载货费; ~ ны нэр 货名; ~ ны тасалбар 货物收据; ~ ны тэрэг 载重车; ~ ны хонгил 货舱; ~ ны хөдөлгөөн 货运; ~ ны хөлөг онгоц 货轮, 货船; ~ ны хөлс 运费; ~ ны хураамж 货物税; ~ ны цуваа 货运队, 运输车队; ~ ны эзэн 载主, 货主; ~ ны эргэлт 货运量; 货物转载; ~ ны автомашинаар тээвэрлэх 汽车运输; ~ ны автомашины гүйлт 货车里程; ~ ны буулгасан хөлс 卸货费; ~ ны даатгал 货物保险; ~ ны бичилт 装货单; ~ ны вагоны дүн тоо 车皮总数; ~ ны нэр төрөл 货物品名; ~ ны тариф 货物税率; ~ ны төлөвлөгөө 装货计划; ~ ны урсгал 货流; ~ ны хорогдол 货物损耗; ~ ны эзэмшигч 货主; ~ тай гүйлт 载货里程; ~ тай битүү вагон (铁) 重棚车.

ачаагүй (ача) ① (形) ① 无重载的, 轻装的; 没货的; ② 无负担的: ~ хүчдэл (电) 开路电压.

ачаадал (ача) (名) 载运货物容许值, 货物超负荷.

ачаадах (ачаа) (动) ① 负担过多; ② 重不可支, 载货过多.

ачаадуулах (ачаа) (动) ачаадах 的使动态.

ачаалагдах (ачаа) (动) ачаалах 的被动态.

ачаалагч (ачаа) (名) 载体; 搬运工, 装卸工.

ачаалал (ачаа) (名) 货载; 负荷量; ажлын ~ 工作负荷量; машины ~ 汽车装载量.

ачаалалт (ачаа) (名) 参见 ачаалал: ~ тээвэрлэлт 装货; 装货率.

ачаалалцах (ачаа) (动) ачаалах 的共动态.

ачаалах (ачаа) (动) 装载, 装货: манайх нүүх гэж ачаалж байна 我们要搬家, 正在装车; ~ норм 装载定额; ~ чинээ 容许超负荷, 容许负荷.

ачаалга (ачаа) (名) 货载, 负荷: ~ илтгэлцүүр 负荷系数; ачаалгын муруй 负荷曲线, 负载曲线.

ачаалзнах (ачаа) (动) ачаалах 的短暂体.

ачаалуулах (ачаа) (动) ① ачаалах 的使动态; ② 意同 ачаалагдах.

ачаалцгаах (ачаа) (动) ачаалах 的众动态.

ачаач (ин) (名) 运输者, 装货者; 脚夫.

ачигдах (ачи) (动) ачих 的被动态.

ачигч (ачи) (名) 驮运工人, 装卸工人, 搬运夫.

ачизнах (ачи) (动) ачих 的短暂体.

ачилга (ачи) (名) 见 ачлага: ачилгын хязгаар 极限负重.

ачилт (ачи) (名) 负荷; 货载.

ачимгай (ачи) (形) 善于驮重货的, 惯于经重压的.

ачимхай (ачи) (形) 善驮运的, 惯受重压的.

ачит ᠠᠴᠢᠲᠢ [形] 有恩惠的, 有恩情的; 有善心的, 慈善的: ~ хүн 恩人; 善人, 慈善者; ~ эх 慈母.

ачих ᠠᠴᠢᠬ [动] ① 装载, 装货: ~ ажиллага (铁) 换装作业; ~ бригад 装卸队; ~ буулгах өдөр 装卸货日期; ~ буулгах пайз 装卸号牌; ~ газар 装货处; ~ номом 负荷定额; ~ цаг 装货时间; ~ буулгах хугацаа 装卸时间; ~ ж явуулах баримт 发货单据; ② (转) 嫁祸于人, 推卸: буруугаа бусдад ~ ыг оролдох 力图凌过于人, 企图嫁祸于人; ③ (摔跤) 使绊子: хий ~ 飞绊; хөл оруулан ~ 夹腿绊.

ачигдах ᠠᠴᠢᠭᠳᠠᠬ [动] ачих 的众动态.

ачлага ᠠᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] 载运工具, 装货用的大车; 役畜; ◇ ~ хөсөг, ~ уналга 载运工具, 运输工具.

ачлагдах ᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] ачлах 的被动态.

ачлал ᠠᠴᠢᠯᠠᠯ [名] 报恩, 酬谢(恩情); 孝顺, 孝敬.

ачлалт ᠠᠴᠢᠯᠠᠯᠲ [形] ① 有报答心的, 报恩的, 感恩的; 孝顺的, 孝敬的; ② 有贡献的.

ачлалтай ᠠᠴᠢᠯᠠᠯᠲᠠᠢ [形] 参见 ачлалт.

ачламж ᠠᠴᠢᠯᠠᠮᠵ [名] 孝顺, 感恩, 报恩.

ачламтгай ᠠᠴᠢᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ [形] 孝顺的; 报恩的.

ачлах ᠠᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 孝顺; 报恩, 感恩.

ачлуулах ᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① ачлах 的使动态; ② 意同 ачлагдах.

ачмаг ᠠᠴᠢᠮᠠᠭ I [名] 搭毯(鞍上的): ~ сэвэг 驮箱, 背篓, 驮斗.

ачмаг ᠠᠴᠢᠮᠠᠭ II [形] 惯于驮重货的, 能负重的.

ачтай ᠠᠴᠢᠲᠠᠢ [形] 有恩德的, 有功劳的, 有意义的: ~ нөлөө 良好影响.

ачуу ᠠᠴᠢᠭᠤ 见 ~ бачуу 急急忙忙的, 急匆匆的.

ачуулалт ᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ [名] 装运, 装货.

ачуулах ᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① ачих 的使动态; ② 意同 ачигдах: ~ хугацаа 发货日期; ~ сан бараа 已发货物; ~ сан ба-

рааны нэрлэл 发货名称.

ачуур ᠠᠴᠢᠭᠤᠷ [名] 货物, 货载, 辄重.

аччих ᠠᠴᠢᠬᠢᠬ [动] ачих 的多次体.

аш ᠠᠰ [名] 舒适, 舒服: ~ алдах 不舒服, 难受.

ашаарга ᠠᠰᠬᠠᠭ᠎ᠠ [名] (技) 齿条, 齿筒, 调整钮; тэгшитгүүрийн ~ (测) 水平仪, 水准仪.

ашар ᠠᠰᠢᠷ [副] 稍等, 待一会儿: ~ явъя 等一会再走吧! .

ашарит ᠠᠰᠢᠷᠢᠲ [名] (矿) 硼镁石.

ашвань ᠠᠰᠢᠪᠠᠨ (ᠠᠰᠢᠨᠠᠭ) [名] (天) 娄宿(二十八宿之一).

ашгүй ᠠᠰᠢᠭᠦᠢ [形·感] ① 蛮好的, 挺好的; 相当好的: ~ сайн хүү 好孩子; ~ морь 好马, 骏马; ~ тусах 正中; ② (表示十分满意, 很赞赏) 好啊! 太好了!: ~ л дээ! 好好啦! 妙极了! ~ чи ирвэ үү 你来了就好了; 你可来了.

ашиг ᠠᠰᠢᠭ I [名] 利益, 好处; 收入, 利润: ~ багатай 利润少的, 利益少的; ~ жавших 发财, 获利; ~ олз 利益, 好处; 利润, 收益; ~ холбогдол 利害关系; ~ олох 得到利益, 得到利润, 获利, 发财; цэвэр ~ 净利, 净息; ~ хонжоо 利润; ~ завшаан 利益; 机会, 机遇; ~ орлого 收入, 利润; ~ тус 利益, 好处, 利润; ~ шим ① 营养; ② 产品; ③ 收益; малын ~ шим 畜产品; ~ эрмэлзэлгээ 利益; 利欲; үр ~ 结果, 效果; ~ сонирхол, эрх ~ 利益, 兴趣; ~ алдагдлыг бодох 损益计算; ~ гавьяа харах үзэл 功利主义; ~ завшаан олох 贪婪; ~ норм, ~ тай чанарын норм 利润率; ~ орлоготой байдал 收入额; ~ орлогын нэгдмэл албан татвар 统一所得税; ~ хонжвор 利润; ~ шим багатай 低产的, 产量不足的; ~ шим ихтэй 高产的(指牲畜的肉乳); ~ ажиллагаа 盈利; ~ сонирхлын хүрээ 利益范围; ~ оломж норм 盈利率, 盈利额; ~ орлогын татвар 所得税; ашгийн онол 利润论; ашгийн хэмжээ 利润额, 利润量; ашгийн норм 利润额; 利润率; ашгийн татварын хэмжээ 所得税额; аш-

гийн ялгаа 利润差额; ашгийн шимтгэл 利润提成; ашгийн хувиарлалт, ашгийн хуваарь 利润分配; ашгийн дундаж нормын хууль 平均利润规律; ашгийг хувиарлах 分红, 分配利润.

ашиг *ᠠᠰᠢᠭ* II [名] (医) 瘤, 疙瘩, 疱.

ашиггүй *ᠠᠰᠢᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠠᠨ* [形] 不利的; 无利润的, 无利可图的; 无收入的; ~ байдал 亏损, 劣势; ~ үнэ 无利价格; ~ үргүй 无益的; ~ хэлэлцээ 亏本交易; ~ капитал 呆滞资本.

ашиглаа *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭ* [名] 实用; ~ ны ёс 实用主义; ~ ны үг хэл 实用言语; ~ ны хэмжил 实用测定; ~ ны хүч чадал 使用功率; ~ ны буюу эдэлгээний хүч чадал 使用功率或利用功率.

ашиглаагүй *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠠᠨ* [形] 未利用的, 尚未开发的, 闲置的; ~ хөрөнгө 闲置资金.

ашиглавар *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭᠠᠷ* [名] 可用的废物, 可供利用的废品; түүхий эдийн ~ 可供利用的原料.

ашиглагдах *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] ашиглах 的被动态.

ашиглагч *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] 利用者, 获利者, 渔利者; 用户.

ашиглазнах *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠭᠵᠠᠬᠤ* [动] ашиглах 的短暂体.

ашиглал *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠯ* [名] 参见 ашиглалт; ~ гаргалт 开发, 开采.

ашиглалт *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] 利用, 使用, 动用; 开拓, 开发; ~ анд оруулах 投入使用, 交付使用; ~ ыг сайжруулах 改善使用 (利用) 状况; ~ ны нөөц 使用储量; ~ ын хуудас <法> 执行票; ~ ын орлого 营业收入; ~ анд орох 投产, 投产使用, 交付使用; ~ аас гаргах 停止使用; ~ анд орох объект 竣工工程; ~ анд оруулах хугацаа 投产期; ~ анд оруулах хүчин чадал 投产能力; ~ ын заавар 操作规程.

ашигламал *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠮᠠᠯ* [形] 可利用的, 可使用的, 可运用的.

ашигламтгай *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ* [形] 好利用的, 善

使用的, 爱见风转舵的.

ашиглах *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 利用, 使用; 运用; шинэ тоноглол ~ 使用新设备; ~ дүрэм 操作规程; ~ аж үйлдвэр 开采业; ~ эрх 使用权; ~ ыг хориглох 禁止使用; ~ ыг хязгаарлах 限制使用; ~ дүрэм 操作规程; ~ бололцоо 使用能力; ~ заавар 使用说明; ② 占有, 占用; 贪污, 侵吞; 牟利; улсын хөрөнгийг ~ сангэмт хэрэг 侵吞公款的罪行.

ашиглацгаах *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] ашиглах 的众动态.

ашиглачих *ᠠᠰᠢᠭᠯᠠᠴᠢᠬᠤ* [动] ашиглах 的多次体.

ашиглуулах *ᠠᠰᠢᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① ашиглах 的使动态; ② 意同 ашиглагдах: ~ хугацаа 有效期, 使用期限.

ашиглуур *ᠠᠰᠢᠭᠯᠤᠭᠤᠷ* [名] 加工废品的机器.

ашигт *ᠠᠰᠢᠭᠲᠤ* [形] 有利的, 有益的; 有价值的, 有用的, 实用的, 有效果的; 有收入的, 有收益的; ~ малтмал 矿物, 矿藏, 宝藏; ~ ын буу <军> 实枪; ~ ын буудлага <军> 实弹射击; ~ ажиллагаа 有效性, 利润性; ~ баялаг 矿产资源; ~ малтмал ашиглах 采矿, 开采矿物; ~ малтмалын нөөц 矿产储量; ~ малтмалын орд 矿产地; ~ малтмалын ордыг эврээх 矿床排水; ~ малтмалын оршдос 矿物矿床; ~ нэвтэршил 有效渗透性; ~ түүхий эд 矿物原料; ~ ургамал 经济作物; ~ үйлийн илтгэлцүүр 有效系数; ~ цацрал 有效辐射; ~ ажиллагааны норм 利润额; 利润率; ~ малтмалын олборлолт 矿藏开采量.

ашигтай *ᠠᠰᠢᠭᠲᠠᠢ* [形] 参见 ашигт; ~ ажиллагааны задлан шинжилгээ 盈利性分析; ~ гал <军> 有效火力; ~ талбай 可用面积; ~ хурд 有效速度; ~ чанарын норм 利润率; ~ үйлийн харьцуур 有效率; ~ багтамж 有效容量; ~ үр дүн 效益.

ашигтайхан *ᠠᠰᠢᠭᠲᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] ашигтай 的小称; 较有益的, 较舒服的, 较适合的, 较中意的.

- ашигч** **ᠠᠰᠢᠭᠴᠢ** [名] 逐利者, 贪利者; 贪污者, 侵吞者.
- ашид** **ᠠᠰᠢᠳᠢ** [形] 永久的, 长远的; 经常的, 始终不变的, 永恒的: **ашдын тус** 长远利益; **ашдын од** <天> 恒星; ~ **былзуухай** <动> 万春鸟.
- ашир** **ᠠᠰᠢᠷ** [形] 缓慢的, 宽舒的.
- аширит** **ᠠᠰᠢᠷᠢᠲᠢ** [名] <矿> 翠铜矿.
- ашиу** **ᠠᠰᠢᠠᠭᠤ** [副] 甚, 极, 很, 非常: ~ **сайхан** 非常美丽的; ~ **сайн байдал** 大好形势.
- ашлах** **ᠠᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] 歇息, 养神.
- аштай** **ᠠᠰᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 **аятай**; 舒适的, 适合的, 中意的: ~ **тасалгаа** 舒适的房间, 满意的房间; ~ **юу даа** 这很好, 这很妙.
- аштайхан** **ᠠᠰᠢᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] **аштай** 的小称; 较舒适的, 较适合的, 较令人满意的.
- ашуувани** **ᠠᠰᠢᠬᠤᠸᠠᠨ** [名] 参见 **ашвань**.
- аэродинамик** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠳᠢᠨᠠᠮᠢᠴ** [名] <理> 气体动力学, 空气动力学.
- аэродром** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠳᠢᠷᠣᠮ** [名] 飞机场: ~ын **албан** <军> 塔站勤务; ~ **сүлжээний багтамж** <军> 机场网容量; ~ **хаах** 关闭机场, 封锁机场.
- аэролог** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠯᠣᠭ** [名] 大气学, 高空气象学: ~ын **станц** 高空气象站.
- аэрометр** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠮᠡᠲᠢ** [名] <理> 空气比重计, 气体计.
- аэронавтика** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠨᠠᠮᠤᠳᠤᠨᠢᠭᠠ** [名] 航空术, 航空学.
- аэропорт** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠮᠤᠳᠤᠨ** [名] 空港, 航空站.
- аэростат** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠰᠲᠠᠲ** [名] 气球.
- аэростатика** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠰᠲᠠᠲᠢᠭᠠ** [名] <理> 气体静力学, 空气静力学.
- аэрофильтр** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠫᠢᠯᠲᠢᠷ** [名] <生> 空气滤, 空气过滤器.
- аэрофлот** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠫᠣᠯᠲ** [名] 航空队.
- аэрофото** **ᠠᠶᠡᠷᠣᠫᠣᠮᠣ** [名] 空中摄影, 空中照相.
- аюу** **ᠠᠶᠤᠭᠤ** I [感] <陈> <表示惊奇或怀疑> 是

...吗?: **ийм** ~ 是这样吗?

- аюу** **ᠠᠶᠤᠭᠤ** II [形] 略倾斜的, 稍歪斜的: ~ **газар** 稍倾斜的地方.
- аюул** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯ** I [名] 危险; 威胁; 灾难; 危急: ~ **сүйдэл** 灾祸, 惨祸; **дайны** ~ 战争危险, 战争灾难; **усны** ~ 水灾; **түүнд** **их** ~ **учрав** 大灾难落到他的头上了; ~ **занал** 威胁; ~ **аас хамгаалах** 保卫, 守卫; 公安; 保险, 预防; ~ **аас хамгаалах курс** 公安训练班; ~ **аас гатлав** 脱险; **Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Яам** 公安部; **Улсыг Аюулаас Хамгаалах Газар** 国家保卫局; ~ **дохиолуур** 危险信号装置; ~ **аас сэргийлэх бүс**, ~ **аас хамгаалах дээс** 安全带; ~ **аас хамгаалах төхөөрөмж** 安全设施; ~ **аас хамгаалах техникийн дүрэм** 安全技术制度; ~ **аас хамгаалах нөөвөр** 保险储备, 安全储备.
- аюул** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯ** II [形] 不错的, 挺好的(口语): ~ын **бузгай хүүхэд** 不错的孩子, 挺好的孩子.
- аюулах** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] (用恐吓方法) 捕兽, 打猎.
- аюулгах** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **аюух** 的使动态.
- аюулгүй** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯᠡᠭᠡᠢ** I [形] ① 没有危险的, 安全的: ~ **байдал** 安全; ~ **байдал энх тайванг хангах** 保障和平与安全; ~ **зай** <医> 安全间隙, 死腔, 死角地带; ~н **төхөөрөмж** 安全设施; ~гээр **үйлдвэрлэх хариуцлагын журам** 安全生产责任制; ~ **ажилтан** 安全人员; ~ **арга хэмжээ** 安全措施; ~ **ажиллагааны арга техник** 安全技术措施; ~ **байдлыг батлан даах** 安全担保, **Аюулгүйн Зөвлөл** 安全理事会; ② 不防范的, 无忌的.
- аюулгүй** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯᠡᠭᠡᠢ** II [形] 性情挺好的, 不错的(口语): ~ **зан** 不错的性格, 善良的性格.
- аюулт** **ᠠᠶᠤᠭᠤᠯᠲ** [形] 危险的, 可怕的, 有灾难的; 有害的; 十分厉害的: ~ **шуурга** 危险的暴风雪, 可怕的暴风雪; ~ **сэргэлэн** 聪明得厉害.

аюултай **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 参见 аюулт: ~ ачаа (铁) 危险货物; ~ тоглоом 危险动作.

аюултан **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [名] 危险人物, 危险分子, 惹祸的人, 危害者.

аюулхай **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [名] (解) 心口, 心窝: ~ н лугшилт 心口搏动; ~ н өвчлөлийн цэг 腹上部痛点.

аюумтгай **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 胆怯的, 畏缩的, 胆小的.

аюумхай **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 胆怯的, 懦怯的, 惊惧的, 胆小的.

аюумшиг **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [名] 恐惧, 害怕, 惊慌.

аюумшиггүй **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 无畏的, 大胆的, 勇敢的.

аюумшигт **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 可怕的; 吓人的, 危险的: ~ амьтан 可怕的动物, 丑八怪.

аюумшигтай **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形] 参见 аюумшигт.

аюух **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [动] 参见 айх.

аюухан **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [形·副] ① 较倾斜的, 较歪斜的; ② 轻轻地, 软软地: чи ~ яваарай! 你轻些走!.

аюуш **ᠠᠵᠤᠯᠠᠭ** [名] ① 永久; ② 寿命.

ая **ᠠᠶᠠ** I [名] ① 情形, 形势, 状况: ~ д нийлэх 顺应, 适应; ② 办法; 门路: ~ ы нь олох ① 找到办法; ② (转) 消灭; ~ тал олох ① 很赏识; ② 找到门路; ③ 习俗, 常例; 性格: ~ ыг дагах 适应, 迁就, 迎合, 随大流; ~ тал засах 迎合讨好; ~ ар нь байлгах 泰然, 听任, 放任; ~ ханьгүй 不合群的, 同人合不来的.

ая **ᠠᠶᠠ** II [名] 音调, 曲调, 调子; 韵律: дууны ~ 歌曲的调子; ~ барих ① 在宴会上唱歌; ② 讲人情; 施小惠, 献殷勤; ~ нийлүүлэх 合唱, 合奏; ~ зүй 旋律学; ~ өгсөхүй 音调上升; ~ өргөлт 旋律重音, 音调重音; ~ уруудахуй 音调下降; ~ тэмдэглүүр 记音器, 录音机; ~ ялгахгүй 失声症.

ая **ᠠᠶᠠ** III 见 ~ зан 工作, 事情: ~ шалтаг 机会, 便利.

аяа **ᠠᠶᠠ** [感] (表示赞美, 惊讶, 惋惜, 忧虑

等) 啊! 喔! 啊呀!: ~ тун хэцүү байна 喔, 多难受呀! 啊, 真厉害啊! 唉, 多难呀! ~ ямар сайхан хот вэ 啊呀, 多么美丽的城市!.

аяадах **ᠠᠶᠠᠭ** [动] ① 迎合, 适合, 顺应, 随声附和: ~ н дагах 迎合, 附合; ~ н дагаагч 应声虫; ~ н дагагдах 迎合, 应声, 随波逐流, 看风使舵; ② 好转, 变老实.

аяар **ᠠᠶᠠᠷ** [副] ① 静静地, 不响地; 小声地; 顺势: ~ дугарах 轻轻地; ② 慢慢地; 随后, 以后, 稍后: ~ явах 慢慢地走, 随后走.

аяардах **ᠠᠶᠠᠷ** [动] ① 变安静, 变轻; ② 变慢.

аяардуулах **ᠠᠶᠠᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] аяардах 的使动态.

аяарлах **ᠠᠶᠠᠷᠠᠭ** [动] ① 减缓速度, 变缓慢, 放慢; ② 送行, 告别.

аяартах **ᠠᠶᠠᠷᠠᠭ** [动] ① 变慢; ② 变静.

аяархан **ᠠᠶᠠᠷᠠᠭ** [副·形] аяар 的小称; ① 静静地, 轻轻地; ② 慢慢地, 徐徐地; ③ 不重要的, 不好的, 较差的, 弱的(口语).

аяг **ᠠᠶᠠᠭ** [名] 品名; 脾气, 性格; ◇ ~ ааш 脾气, 性格; ~ үзүүлэх 发脾气.

аяга (н) **ᠠᠶᠠᠭ** [名] 碗, 杯; шил ~ 玻璃杯; шаазан ~ 瓷碗; ~ н чулуу 猫首石; ~ ны алчуур ① 擦碗布; ② 装碗小袋; ~ ны гэр 碗柜, 碗匣子; ~ ны хийц 茶点; ◇ ~ тахимлаг (宗) 受戒喇嘛, 修道士, 苦行僧.

аягалагдах **ᠠᠶᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] аягалах 的被动态.

аягалалцах **ᠠᠶᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] аягалах 的共动态.

аягалах **ᠠᠶᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] 盛, 舀(饭、水等).

аягалуулах **ᠠᠶᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] аягалах 的使动态.

аяганцар **ᠠᠶᠠᠭᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] 小碗.

аягатай **ᠠᠶᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 有碗的, 有杯子的.

аягач **ᠠᠶᠠᠭᠠᠴ** [名] (陈) (端碗倒茶的) 奴仆, 奴婢.

аяггүй **ᠠᠶᠠᠭᠠᠭᠤ** [形] 脾气坏的, 脾气怪的.

аяглагдах **аяглагдах** [动] аяглах 的被动态.

аяглах **аяглах** [动] ①发脾气, 发怒; 谩骂; ②淘气, 调皮, 顽皮; ③出花样, 装模作样.

аяглацгаах **аяглацгаах** [动] аяглах 的众动态.

аяглуулах **аяглуулах** [动] ① аяглах 的使动态; ②意同 аяглагдах.

аягүй **аягүй** [形] ①不愉快的, 不适合的, 不舒适的, 不对劲的: ~ байдалд орох 感到不舒服; 陷入难堪境地; дотор ~ болох 恶心; 心中不舒服; ②不合群的, 脾气不好的: ~ зан 使人不舒服的脾气, 不合群的性格.

аягүйвтэр **аягүйвтэр** [形] 较不舒服的, 较不合适的.

аягүйдүү **аягүйдүү** [形] 不太舒服的, 不太合适的.

аягүйдэх **аягүйдэх** [动] 变得很不愉快, 变得不太舒服; 感到很不对劲.

аягүйрхүүлэх **аягүйрхүүлэх** [动] аягүйрхэх 的使动态.

аягүйрхэх **аягүйрхэх** [动] ①发脾气, 发怒; ②讨厌, 作呕, 恶心; ③(转)不合适的, 感到不舒服.

аягүйдэх **аягүйдэх** [动] ①生气, 动怒; ②讨厌, 厌恶; 不高兴, 不满意.

аядах **аядах** [动] ①平息, 安静, 缓和, 好转: аяд! 放规矩点! 老实一点! дуу чимээгээ аяд! 别作声! 安静下来! ②适应, 迁就, 随和; 顺势; 随大流: ~н дагалдах ①追随, 随和; 迁就; ②成为同路人; ~н дагалдагч ①随波逐流者, 追随者; 迁就者; ②同路人.

аядуу **аядуу** [形] 稳健的, 温和的: ~ талынхан 温和派.

аядуун **аядуун** [形] ①不怎么样的: эвээр ~ үг 不恰当的话; ②慢慢的, 缓慢的: ~ яв 慢慢走.

аяж **аяж** [名] (乐) 短曲.

аяз **аяз** [名] (乐) 参见 аяж.

аялаг **аялаг** [形] 优雅的, 好听的: ~ цэвэрхэн дуу 优雅动听的歌.

аялагхан **аялагхан** [形] аялаг 的小称.

аялагч **аялагч** [名] ①旅行者, 游览者: ~ шуувуу (动) 旅鸟; ②唱歌人.

аялал **аялал** [名] 旅行, 游览; 游逛; 征途: их ~ 长征; аяллын тэмдэглэл 游记, 旅行记; аяллаас тулалдаанд орох (军) 行军间投入战斗.

аялалт **аялалт** [名] 旅行, 行军.

аяланхан **аяланхан** [形] 友好的, 和谐的; 优美动听的: ~ үгс 溢美之词; ~ дуу 优美动听的歌声.

аялах **аялах** I [动] 旅行, 游览; 游逛: алс газар зорьж ~н явах 到远方旅行; ~ галт тэрэг 旅客列车; ~ үед цусаар шээх 行进性血红蛋白尿; ~ чиглэл 旅行路线.

аялах **аялах** II [动] 唱, 哼: дуу ~ 哼调子, 唱歌; ~н унших 朗读, 诵读.

аялах **аялах** III [动] ①应酬, 应付, 对付; ②阿谀, 奉承, 拍马, 迎合.

аялах **аялах** IV [动] (小规模) 打猎.

аялбар **аялбар** [名] 声调, 腔调.

аялга **аялга** [名] ①(语)感叹词: ~ өгүүлбэр 感叹词; ~ үгжих 感叹词化; ~ үгийн онол 感叹说, 感叹论; ~ үйл үг 感叹性动词; ②口音, 语调: 音调; ③(乐)节拍, 拍子.

аялгуу **аялгуу** [名] ①(语)方言; 口音, 语言特点: салбар ~ (语) 次方言; аман ~ ①土语; ②口音; ~ салбарлах 方言分歧; ~ судлал 方言学; ~ хоорондын харилцал 方言间的交际; ~ хутгалдах 方言交错; ~ наас давсан 超方言的; ~ ны аймаг 方言部落; ~ ны бичиг 方言文字; ~ ны зөрөө 方言分歧; ~ ны зөрүү 方言差别; ~ ны нэгдэл 方言的统一; ~ ны онцлог 方言特点; ~ ны суурь 方言基础; ~ ны тогтолцоо 方言系统; ~ ны үг хэл 方言言语; ~ ны хувилбар 方言变体; ~ ны ялгамжаа 方言色彩; ②音调; 韵; 发音; ③(乐)和

声, 和弦: ~ ны ухаан 和声学; ~ зохиогч 作曲家.

аялгуужих **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠵᠢᠬᠢ** [动]〈语〉方言化:

~ сан үг хэл 方言化的语言.

аялгуулах **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠮᠤ** [动] ①发和声, 奏和弦;

②合唱; ③朗读, 诵读.

аялгуут **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠲᠤ** [形] ①方言的; 带…口音的;

②有音调的; 有韵的; 发音的; ③〈乐〉和声的, 和弦的: ~ жүжиг 有插曲的话剧.

аялгуутай **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠲᠤᠢ** [形] 有旋律的, 旋律优美的, 音调悦耳的.

аялгууч(ин) **ᠠᠶᠢᠯᠭᠤᠴᠢ** [名] 作曲家, 谱曲者.

аялдах **ᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] 附和, 随和, 迎合: ~ н

дагагч 随和者, 随从, 仆从; ~ зангилаа 交感(神经)节.

аялуулах **ᠠᠶᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] аялах I、II 的

使动态: танаар би нэг дуу аялуулъя 我请您唱一支歌子.

аялуулах **ᠠᠶᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] ①整理, 整顿,

调整; ②做完, 完工, 竣工; 大体结束.

аялуун **ᠠᠶᠢᠯᠡᠭᠤᠨ** [形] 参见 аятай.

аялцгаах **ᠠᠶᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] аялах I、II 的众动态.

аян **ᠠᠶᠠᠨ** [名] ①旅行, 游历: ~ хийх 旅行,

游历; ~ дайн хийх 行军, 进军; ~

дайнд мордох 行军出发, 参加战斗;

~ ы зам 旅途, 路线; ~ замын явдал

旅行事业; ~ д гарах 出征, 行军; ~ ы

алхам 行军步伐; ~ ы байдал 行军状

况; ~ ы гал зуух, ~ ы гал тогоо 行军

灶; ~ ы жагсаал 行军队形; ~ журам

行军条例; ~ ы хамгаалт 行军警戒;

~ ы хэрэгсэл 行军装备; ~ ы суурь 行

军炮架; ~ ы цуваа 行军纵队; ~ ы эм-

нэлэг 行军医院; ~ ы чек 旅行支票;

~ ы сав 旅行袋, 行军包; ~ ы майхан

旅行帐篷; ②商队, 行列: ~ жин 商队;

③行军, 远征, 征战: хорин таван мян-

ган газрын ~ дайн 二万五千里长征;

~ шалтаг 通词, 借口, 托辞; ◇ ~

дайн 长征, 远征.

аянга(н) **ᠠᠶᠢᠨᠭ᠎ᠠ** [名] 雷: ~ ниргэх 雷击;

雷鸣; ~ дайрах, ~ буух 雷打; 雷劈;

аянгын дуу 雷声; 轰鸣声; аянгын сарниул, ~ (наас) хамгаалагч 避雷针; ~ сэлгүүр 避雷开关; ~ ны айдас

〈心〉天象恐怖; ~ ны цахилгаан цэнэг 雷电; ~ нд ниргүүлэх 受雷打.

аянглах **ᠠᠶᠢᠨᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①雷鸣, 雷响, 打

雷, ②雷打, 雷击.

аяндаа **ᠠᠶᠢᠨᠳᠠᠭ᠎ᠠ** [副] 自然而然地, 当然地;

自发地, 自流地: ~ илэрхий 不言而喻;

~ бүтэхгүй явдал 不会自然而然成功

的事; ~ гарах 自然产生, 自发地产生;

~ гарах идэвх 自发的积极性; ~ га-

рах хуваагдал 天然裂变; ~ гарах

хувирал 〈语〉自发性音变; ~ гарах

хувилбар 〈语〉随意变体; ~ гарах ур-

вал 自发反应; ~ захирагдах 自动性服

从; ~ зулбах 自发性流产; ~ наал-

дуулах 自然凝积; ~ таарамжгүйдэх

特发过敏性; ~ урсах 自流; ~ үүсэх

自发的; ~ үүсэх үнхэлцэгтэс 自发性

心包炎; ~ үхжих 自发性坏疽; ~ цэ-

гээлүүрээр шээх 生理蛋白尿; ~

нөхөгдөх итгэмжлэл 自动补充金额信

用证; ~ сэргэх итгэмжлэл 循环信用

证; ~ хүчингүй болгох 注销.

аянч **ᠠᠶᠢᠨᠴᠢ** [形·名] ①善于旅行的, 富有旅行

经验的; ②参见 аянчин.

аянчид **ᠠᠶᠢᠨᠴᠢᠳᠢ** [名] аянчин的复数.

аянчин **ᠠᠶᠢᠨᠴᠢᠨ** [名] ①旅客; ②商队队员; ③

出征者, 远征者.

аянших **ᠠᠶᠢᠨᠰᠢᠬᠢ** [动] 旅行中饱经风霜; (由

于长途旅行而)疲倦, 倦怠.

аяншрах **ᠠᠶᠢᠨᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 长途跋涉; 旅途劳

顿, 风尘仆仆.

аяншуулах **ᠠᠶᠢᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] аянших 的使

动态.

аярхуу **ᠠᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 悦耳的, 动听的: ~

юм исгэрэх 吹起悦耳的口哨.

аяс **ᠠᠶᠠᠰ** I [名] ①脾气, 性格; 气节; ②条

件, 形势; 有利条件, 有利因素; 规律: ~

таарав 遇到良机; 形势好转了; ~ ын

салхи 顺风; ~ хаалга 便门; ~ аар

бүтэх 水到渠成, 应运而生.

аяс **ᠠᠶᠠᠰ** II [名] 〈乐〉节拍, 拍子.

аясгалан **ᠠᠶᠢᠰᠭᠠᠯᠠᠨ** [形] 妥当的, 合适的。
 аясдах **ᠠᠶᠢᠰᠳᠠᠬ** [动] ① 趁机做完, 趁机完成; 随声附和; ② 变合适, 变舒适; 变得有利, 形势好转。
 аяслаг **ᠠᠶᠢᠰᠯᠠᠭ** [形] 有声调的: ~ хэл 声调语言。
 аяслах **ᠠᠶᠢᠰᠯᠠᠬ** [动] ① 随和, 附和; 顺势; ② 利用良机, 找机会; ③ 病情见好, 病情好转; ④ (分娩时) 阵痛。
 аяслуулах **ᠠᠶᠢᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] аяслах 的使动态。
 аястай **ᠠᠶᠢᠰᠲᠠᠢ** [形] 有节拍的, 有节奏的。

аятай **ᠠᠶᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 愉快的, 舒适的; ② 妥当的, 惬意的; ③ (转) 老实的。
 аятайхан **ᠠᠶᠢᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] аятай 的小称; ① 较愉快的, 较舒适的; ② 较适合的, 较妥当的; 甚适合的, 甚惬意的: ~ нөхцөл 有利条件。
 аятах **ᠠᠶᠢᠲᠠᠬ** [动] ① 临近完成, 趋于成功; ② 感觉病情减轻。
 аяч **ᠠᠶᠠᠴ** [名] ① 歌唱者; ② 谱曲者。
 аяших **ᠠᠶᠠᠰᠢᠬ** [动] 迎合, 变老实。
 аяшуулах **ᠠᠶᠠᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] 使迎合, 使之变老实。

Б

б ᠪᠢ ① 蒙语第二个字母; ② 序数符号, 相当于“乙”、“第二”: ~ д дурдсан нь 乙条(款)中所述; 10 -ын ~ анги 十年级乙班; ③ 泛指语言, 文字: а, ~ гүй ① 只字不识, 目不识丁; ② 一言不发, 只字不吐。

ба ᠪᠠ I [连] 和, 及, 与: өглөө ~ үдэш 早上和晚上; аж үйлдвэр ~ хөдөө аж ахуй 工业和农牧业。

ба ᠪᠠ II [代] <陈> 我们, 我等: ~ бүрэн 我们大家, 我等。

баа ᠪᠠᠭ I [名] 处罚, 惩罚; 罚款。

баа ᠪᠠ II [名] 竹子, 藤条: ~ ташуур 竹鞭子。

баа ᠪᠠ III [名] 把戏, 狡话, 花招, 诡计。

баа ᠪᠠ IV 见 ~ базаалай <动> 大猫熊, 花熊; ~ нугас <动> 绿翅鸭, 巴鸭。

баабаа ᠪᠠᠭᠠᠪᠠ [形] 不好的, 脏的。

бааваа ᠪᠠᠭᠠᠪᠠ [感] (表示提醒、告诫、劝阻) 啊呀, 啊哟: ай ~ 啊呀, 可别那样!

баавай ᠪᠠᠭᠠᠶᠢ [名] ① 叔叔, 伯伯(对长辈男人的尊称); ② <方> 父亲。

баавар ᠪᠠᠭᠠᠪᠠᠷ I [名] 银泡子, 鞞花, 压钉(鞞饰)。

баавар ᠪᠠᠭᠠᠪᠠᠷ II [形] 毛皮成色差的: ~ минж ① 毛皮成色差的海狸; ② 海龙; ~ навчит сэрхлиг <植> 黄花龙菜; бааврын овог <植> 川续断科。

баавгай ᠪᠠᠭᠠᠭᠠᠢ I [名] <动> 熊: хүрэн ~ 棕熊; ~ н цөс 熊胆; ~ н алга 熊掌; ~ н мах 熊肉; ~ н ичээ 熊的冬眠, 熊穴; ~ н хэвтэр, ~ н цооног 熊穴, 熊窝。

баавгай ᠪᠠᠭᠠᠭᠠᠢ II [形] 优越, 胜过, 比…强: тэр ч чамдаа ~ 他比你强。

баавгайчлагдах ᠪᠠᠭᠠᠭᠠᠢᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] баав-

гайчлах II 的被动态。

баавгайчлах **ᠪᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** I [动] 猎熊。

баавгайчлах **ᠪᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** II [动] 逞强, 逞能, 逞凶。

баавгайчлуулах **ᠪᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баавгайчлах I、II 的使动态。

баавгар **ᠪᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [形] 胡子浓厚的, 胡子拉茬的, 大胡子的。

баагулагч **ᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 使(烟雾等)冒出、喷出物体: утаа ~ 冒烟物。

баагулах **ᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баагих 的使动态; 喷烟雾, 冒烟雾, 一缕缕(一团团)冒出, 使升卷: утаа ~ 冒烟。

баагих **ᠪᠠᠭᠢᠬ** [动] (烟雾等)冒起, 冒出, 喷出: хар утаа ~ ж байна 冒起浓烟。

баагуур **ᠪᠠᠭᠤᠷ** [名] 八果儿(油炸果子)。

баадагнах **ᠪᠠᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 跃跃欲试, 摆出架势, (退下袍袖)缠在腰里; ② 翘起, 翘动。

баадай **ᠪᠠᠠᠳᠠᠢ** [名] 巴岱游戏(追逐抓手或相互抛球击中对方的儿童游戏)。

баадуу **ᠪᠠᠠᠳᠤᠭᠤ** [名] <植> 巴豆: ~гийн өтөг-рүүлэгч <化> 丁烯缩合; ~гийн хүчил <化> 巴豆酸, 丁烯酸。

баадуутай **ᠪᠠᠠᠳᠤᠭᠤᠲᠠᠢ** [形] 含巴豆的, 含丁烯的。

бааз **ᠪᠠᠵ** I [名] ① 基地, 根据地, 站: цэргийн ~ 军事基地; хангах ~ 供应基地, 供应站; ② 基础, 根基, 基; 基面, 基线: социализм материал техникийн ~ 社会主义物质技术基础; ③ 储备, 储备品; ④ 货栈, 仓库: бараа ~ 货栈。

бааз **ᠪᠠᠵ** II [形] 一般的; 中等的; 较次的, 粗陋的, 粗糙的: ~ морь 一般的马; 较差的马。

бааз **ᠪᠠᠵ** III [名] ① 伙伴, 朋友; ② 商人的车队, 商队: ~ хөөх 押送货物的人。

бааз **ᠪᠠᠵ** IV [量] ① 一把子, 一把儿; 一包儿: нэг ~ гоймон 一把挂面; ② 一打(十二个)。

баазлах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** I [动] 挑选, 选择, 遴选。

баазлах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** II [动] ① 结伴, 成为伴侣;

② 交友, 结交为朋友。

баазлах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** III [动] 分成把儿, 扎成捆儿, 包成包儿。

баазлуулах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баазлах I、II、III 的使动态。

баазхан **ᠪᠠᠵᠬᠠᠨ** [形] бааз II 的小称; 较普通的, 较一般的, 较差一些的, 较粗陋的, 较粗糙的。

баал **ᠪᠠᠠᠯ** [名] 哈巴狗。

баалагдах **ᠪᠠᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] баалах I 的被动态。

баалагч **ᠪᠠᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] 处罚者, 罚款者。

баалал **ᠪᠠᠠᠯᠠᠯ** [名] 轻罚, 处罚, 罚款。

баалах **ᠪᠠᠠᠯᠠᠬ** I [动] 轻罚, 处罚: гурван аяга айргаар ~ 罚饮三碗马奶酒; ~ арга 强制手段; ~ торгууль 军税。

баалах **ᠪᠠᠠᠯᠠᠬ** II [动] 化脓, 肿胀。

баалгах **ᠪᠠᠠᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] баах 的使动态。

баалуулах **ᠪᠠᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① баалах I 的使动态; ② 意同 баа-лагдах。

баар(н) **ᠪᠠᠠᠷ** [名] 酒吧: ~ны үйлчлэгч 酒吧服务员。

баараг **ᠪᠠᠠᠷᠠᠭ** [形] ① 粗心大意的, 马虎的, 好出差错的; ② 不可靠的, 不牢靠的。

баараггүй **ᠪᠠᠠᠷᠠᠭᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 稳妥的, 无误的, 无错的; ② 可靠的, 牢靠的。

баарагч **ᠪᠠᠠᠷᠠᠭᠴ** [名] 轻率的人, 粗心大意者, 不可靠的人。

бааран(г) **ᠪᠠᠠᠷᠠᠨ** [形] ① 常失灵的; ② 好拉屎的; ◇ ~ хорхой 蚜虫。

баарах **ᠪᠠᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 失灵, 疏漏, 出差错: буу ~ 枪不发火; ② 反悔, 食言。

Баарин **ᠪᠠᠠᠷᠢᠨ** [名] 巴林(内蒙古旗名)。

баартаг **ᠪᠠᠠᠷᠲᠠᠭ** [名] 靴子。

бааруу **ᠪᠠᠠᠷᠠᠭᠤ** [形] ① 好反悔的, 易退缩的, 好后退的; ② 不可靠的; ③ 软弱的, 衰弱的; ◇ ~ сааруу, хөөрүү ~ 软弱的, 衰弱的。

бааруулах **ᠪᠠᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баарах 的使动态。

баарчих **ᠪᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] баарах 的完成体.

баас(ан) **ᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] ① 粪便; морины ~ 马粪; ~ алдах 拉稀, 大便失禁; ~ боогдох 大便困难; ~ хоригдох 大便闭合; ~ шинжлэх 检验粪便; ~ хаагдах <医>便秘; ~ хатах ① <医>便秘; 便秘; ② 包藏祸心, 存心不良; ~ ны цоорол 粪瘘; ③ 废物; 渣滓; 炉渣, 矿渣: билүүний ~ 磨刀磨出的废物浆.

баасан(г) **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠨ** [名] ① 星期五; 金曜日; ② <天>金星, 金曜.

баасгүй **ᠪᠠᠭᠠᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 干净利落的, 不拖泥带水的; 不掺假的.

баасдах **ᠪᠠᠭᠠᠰᠢᠳᠠᠬ** [动] 抹粪便; хонь ~ 在绵羊身上抹羊粪便(以便识别).

баасрах **ᠪᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 退缩, 畏缩; ② 灰心, 泄气; 落后, 落伍; ③ 变为粪便, 变成污物.

баасруулах **ᠪᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баасрах 的使动态.

баастай **ᠪᠠᠭᠠᠰᠲᠠᠢ** [形] 不干净利落的, 拖泥带水的; 掺假的.

баастах **ᠪᠠᠭᠠᠰᠲᠠᠬ** [动] 成为粪便, 成污物.

баастуулах **ᠪᠠᠭᠠᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баастах 的使动态.

баат **ᠪᠠᠭᠲᠠ** [形] 参见 баатай.

баатай **ᠪᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 狡诘的, 狡猾的, 诡计多端的, 不诚实的.

баатар **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷ** [名·形] ① 勇士, 英雄: хөдөлмөрийн ~ 劳动英雄; гол ~ 主人公, 主角; ~ идтний үлгэр 武侠小说; ~ туульс 英雄史诗; ◇ ~ хуйх 牲口两角间的皮子; ② 英勇的, 勇敢的: ~ зориг 英勇, 勇敢, 英勇精神; ~ хот 英雄城.

баатарлаг **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠭ** [形] 英勇的, 勇敢的; 英雄的: ~ гавьяа 英雄功绩; ~ зориг 英勇精神; ~ магтаал 英雄赞歌; ~ үзэл 英雄主义; ~ тэмцэв 英勇地作了斗争.

баатарлал **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] 英勇行为, 壮举.

баатарлах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 奋勇, 显示英勇, 当英雄.

баатарлах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 作英勇姿态, 奋勇, 表现英勇; ② 逞英雄, 逞能, 逞强.

баатарлахуулах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баатарлах 的使动态.

баатарлуулах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баатарлах 的使动态.

баатаргай **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠭᠠᠢ** [形] 勇敢的, 有英雄气概的.

баатархаг **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 好逞能的, 好逞强的.

баатархах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 逞英豪, 逞雄, 逞威, 逞勇, 逞强, 逞能.

баатарчлах **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 奋勇, 表现英勇; 逞能.

баатарчууд **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠳ** [名] баатар 的复数; 勇士们, 英雄们.

баатарших **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 变英勇, 变勇敢, 成长为英雄, 成长为勇士.

баах **ᠪᠠᠭᠠᠬ** ① 大便, 拉屎; ② (墨水、颜料等) 润, 渗透.

баахан **ᠪᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] 相当, 足够; 甚, 颇, 略, 稍微, 少许: ~ бичиг 相当不少的书; ~ хол 相当远; ~ зогсож байгаад явлаа 稍微站了一会儿, 然后走了; ~ тусгүй явдал 甚无益的事.

баацайлгах **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] баацайх 的使动态.

баацайх **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 小儿学步; ② (动物) 显得小而胖.

баацалзах **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 小儿蹒跚学步; ② (小而胖的动物) 笨拙地走动, 摇摇晃晃.

баацас **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠰ** 参见 баацга.

баацга **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх; 参见 баацалзах.

баацганах **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 баацалзах.

баацгануулах **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] баацганах 的使动态.

баацгар **ᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠷ** [形] ① (小儿学步式) 摇摇晃晃的, 扭扭摆摆的; ② 小而胖的(动物).

бааш **ᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] ① 把戏, 戏法, 魔术; ② 狡

计,伎俩,花招.

баашгүй **ᠨᠢᠯᠠᠭ** **ᠰᠡᠨᠢ** [形] ①老实的,诚实的,不要滑头的,不要把戏的; ②稳重的,庄重的.

баашилчих **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] баашлах 的完成体.

баашлагдах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] баашлах 的被动态; 被欺骗,被欺瞒,上当.

баашлах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ①耍把戏,变戏法,表演魔术; ②玩弄诡计,耍滑头,耍花招,装模作样,行骗.

баашлуулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ① баашлах 的使动态; ②意同 баашлагдах.

баашгай **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ①耍把戏的,善耍花招的,善装模作样的,诡计多端的,滑头的; ②奇妙的,诡秘的; ③脾气很大的.

бааюу (н) **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] ①柏油,沥青: ~ өрөгч 铺柏油工人; ②车轴油泥.

бабы **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ самар <植> 栗子.

баваг **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ ~ 一鼓一鼓地.

бавагнуулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 бавгануулах.

бавайлгах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] бавайх 的使动态; 揉乱,弄乱.

бавайх **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ①(毛发)蓬松,蓬乱; ②胡须丛生.

бавалзах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] (毛发)蓬乱或多毛动物)频频动弹,频频抖动.

бавалзуулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] бавалзах 的使动态.

баван (г) **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ ~ (大口吃饭时嘴)一鼓一鼓地.

бавандаг **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ①好巴巴叫的(公山羊); ②吃饱的.

бавандах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 饱餐,大吃大喝.

бавар **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ ~ 吧唧吧唧地.

бавас **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бавалзах.

бавах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 吧唧吧唧地吃.

бавга **ᠨᠢᠯᠠᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бавалзах.

бавганах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 参见 бавалзах.

бавгануулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] бавганах 的使动态.

бавгар **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ①毛发蓬乱的; ②大胡子的,多毛的,毛发长的; ◇ ~ батга <植> 柔毛立莠草; ~ хамбил <植> 莠蒨属.

бавгардуу **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 毛发很乱的,很多毛的.

бавгархан **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] бавгар 的小称; 毛发较长的,胡须较多的; 毛发较蓬乱的.

бавнаа **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 好叨叨的,好胡说的.

бавнагар **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 好叨叨的,好胡说的,喋喋不休的.

бавнах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ①(公山羊在交配时不停地)巴巴叫喊; ②(转)叨叨,喋喋不休,瞎扯,胡白.

бавнуулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] бавнах 的使动态.

бавнуур **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ①巴巴乱叫的(公山羊); ②爱叨叨的,喋喋不休的.

бавран **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] <植> 蕨属.

баврах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 参见 бавнах.

бавтнаа **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 好叨叨的,好胡扯的,喋喋不休的.

бавтнах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 参见 бавнах.

бавтнуулах **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] бавтнах 的使动态.

бавчаа **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 好叨叨的,好絮叨的,喋喋不休的.

бавчих **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 滔滔不绝地说,唠唠叨叨.

бавчуур **ᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 好絮叨的,好叨叨的.

баг **ᠨᠢ** I [名] 巴克(蒙古基层行政单位,相当于乡): ~ийн дарга 巴克长,乡长.

баг **ᠨᠢ** II [名] <体> 运动队,小队: ~ нийлэх 运动队比赛,运动队交手; 团体赛; сурын ~ 射箭队; ~ийн аврага 团体冠军,冠军队; ~ийн тэмцээн 运动队比赛,团体赛; ~ийн ахлагч <体> 队长; ~ийн түрүү шалгаруулах 选拔优胜队; ~ийн уралдаан 团体赛; ~ийн халз тэмцээн 队际比赛; ~ийн гишүүн

队员.

баг ᠪᠠᠭ III [名] 假面具; (防护) 面具, 面罩:
~ өмсөх 戴假面具; 戴面具; ~ өмссөн
шиг царай 呆板的面容, 无表情的脸;
хорт утааны ~ 防毒面具; ~ ий нь
хуу татах 揭穿其假面具, 使其原形毕
露; цамын ~ (宗) 跳鬼用的假面具.

баг ᠪᠠᠭ IV [后] 大约; 接近, ... 左右, 附近:
есөн цагийн ~ т 在大约九点钟的时候.

баг ᠪᠠᠭ V [名] (生) 日: бага ~ (生) 生日;
◇ ~ хуш 团集野生草.

бага ᠪᠠᠭᠠ [形] ① 小的; 少的, 稍微: ~ бо-
лох 减少, 缩小; чадал ~ тай 能力小
的, 力量弱的; ~ хувьцагч 小股东;
мал ~ тай айл 牲口少的人家; ~ сур-
гууль 小学; ~ хурал 代表会议; 小呼
拉尔; ~ зэрэг 稍微, 少量, 少许; ~ хэ-
вэл (解) 小腹; ~ эвхмэл (陈) 奏折, 奏
本; ~ гаригууд (天) 小行星; ~ ху-
раангуй (作品之) 小引; ~ гарчиг 小标
题, 副题; ~ тархи (解) 小脑; ~ сэмж
小网膜; ~ үд 前响, 小响(上午十一点左
右); ~ өртөө 小站; 信号站; ~ хаалга
小门, 旁门, 篱栅门; ~ халуун 小暑;
~ хүйтэн 小寒; ~ цас 小雪(节气);
~ аарцаг (解) 小骨盆, 真骨盆; ~ зу-
лай (解) 后囟, 小囟; ~ калибр 小口
径; ~ калибрын винтов 小口径步枪;
~ үсэг 小写字母; ~ хаалт 小括号; ~
хорей 小舞蹈病; ~ чадалт хөдөлгүүр
小马力发动机; ~ шатахуунт автома-
шин 小排量汽车; ~ эргүүлэг 小转子;
~ тун (医) 最小量; ◇ ~ сага 少量的,
少许的; ● 年幼的: ~ нас 童年, 幼年;
залуу ~ хүүхэд 青少年; хар ~ даа
年幼时, 年小不懂事时; ~ авга 叔叔;
~ авга эх 婶子; ~ эм 妾, 小老婆; ● 低等
的, 下级的: ~ дэслэгч (军) 少尉; ~
түрүүч (军) 下士; ~ дарга (军) 士官;
下级指挥员; бага эмч (医) 医士; 看护
长; ~ анги ① 低年级; ② 小队; ~ да-
ралт 低气压, 最小压力, 低(血)压;
~ цалинтай 低工资的; ~ хөлрөх 降低汗
分泌; ~ марк 低标号(水泥等); ◇ ~
хялгана (植) 羽茅草; ~ уламж (植)
小苔; ~ олби (动) 飞鼠; ~ малтаа-

хай (动) 短尾小鼯; ~ лавшига (植) 浮
萍; ~ зурам (动) 小黄鼠; ~ буржгар
(植) 小唐松草, 小金花; ~ алаг тун-
шуул (动) 小班啄木鸟; ~ айргана
(植) 酸酢浆草; ~ хотой (植) 小益母草;
~ хумхаал 小黄花菜; ~ хургалж
(植) 小画眉草; ~ хурган чих (植) 小酸
模; ~ хөхөө (动) 小杜鹃; ~ цэцэг
(植) 花序.

багаахан ᠪᠠᠭᠠᠬᠠᠨ [形] 较小的, 较少的; 较年
幼的; 稍微, 少许, 一点儿.

багавтар ᠪᠠᠭᠠᠪᠲᠠᠷ [形] 参见 багаахан.

багавтархан ᠪᠠᠭᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠨ [形] багавтар 的
小称; 小小的, 一丁点大的.

багагүй ᠪᠠᠭᠠᠭᠦᠢ [形] 不少的, 足够的; 相
当大的, 相当多的.

багадаганах ᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] ● 跃跃欲试, 摆
出架势; ● 翘起, 翘动; ● 缠在腰部.

багадагануур ᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠷ [形] 跃跃欲试的,
摆出架势的.

багадалт ᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠲ [名] 减少, 缩小; 降低.

багадах ᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ [动] 变得太小、过小; 显得
太少, 减少.

багадуулах ᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] багадах 的使
动态.

багаж ᠪᠠᠭᠠᠵ [名] 工具, 仪器, 器具: үйлд-
вэрлэлийн ~ зэвсэг 生产工具; ~
зэвсгийн үйлдвэр 工具厂; ~ зэвс-
гийн нэр (语) 工具名词; ~ төхөөрөмж
器材; ~ үйлдвэрлэл 工具制造; ~ аар
зураг авах 仪器测量; ~ ийн ган 工
具钢; ~ ийн сав 工具箱, 仪器盒; ~ ийн
танхим 机钻室; ~ ийн түвшин 仪器位
高, 仪器水平面; ~ ийн цуглуулбар 一
套工具; ~ ийн хар тугалга (矿) 试铅;
◇ ~ зэвсэг, ~ хэрэгсэл 器材, 器械,
器具.

багажжих ᠪᠠᠭᠠᠵᠢᠵᠢᠬ [动] 实行器械化.

багажлах ᠪᠠᠭᠠᠵᠢᠯᠠᠬ [动] 置工具, 备工具.

багазага ᠪᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠠ [形] 一般的, 粗陋的: ~
үхэр 一般的牛.

багал ᠪᠠᠭᠠᠯ [名] (动) 哈巴狗, 巴儿狗: ~
нохой 哈巴狗.

- багалзуур** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名]〈解〉咽喉, 喉咙, 嗓子; хоолой ~ 喉咙, 咽喉管; ~ орчин цагираг 围咽环; ~ амьсгалах 咽呼吸; ~ ы нь шахах 扼住咽喉, 扼杀; ~ ын булчирхай 〈解〉蝶翼腺, 咽腺; ~ ын арын буглаа 咽后脓肿; ~ буйлс 咽扁桃腺; ~ ын гийгүүлэгч 〈语〉喉辅音; ~ ын төвөн 咽结节, 喉节; ~ ын хальс 咽膜; ~ ын хөндий 喉腔; ~ ын хэвтэвч 咽囊; ~ ын цагирагт булчин 环咽肌.
- багалзуурдагдах** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] багалзуурдах 的使动态.
- багалзуурдагч** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠭᠴᠢ** [名·形] ① 扼住咽喉者, 掐脖子者; 扼杀者; ② 扼住咽喉的, 掐住脖子的, 致命的.
- багалзуурдах** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 扼住咽喉, 掐住脖子; ~ н алах 扼杀, 掐死, 勒死; ② 扯嗓子(叫或唱).
- багалзуурдуулах** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① багалзуурдах 的使动态; ② 意同 багалзуурдагдах.
- багалзууржих** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠵᠢᠬᠢ** [动]〈语〉声门化: багалзууржсан 声门化的.
- багалзууржуулах** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] багалзууржих 的使动态;〈语〉声门化.
- багалзууртас** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠰ** [名]〈医〉咽炎.
- багалсан** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠰᠠᠨ** 见 ~ бишгүүр 〈宗〉(半人半羊之牧神的)笛子;〈乐〉笙.
- багалуур** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** I [动] 参见 багалзуур.
- багалуур** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** II [名]〈植〉短叶假木贼.
- багалцаг** **ᠪᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭ** [名]护腕, 手筒, 暖袖.
- багана** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠ** [名]柱子, 支柱; 桩子: майхны ~ 帐篷柱子; баганын орой 柱头; төрийн ~ 政权的支柱, 国家支柱; хилийн ~ 界桩; ~ ас дотогш 界桩以内; хилийн баганын орчим 界桩附近; хилийн ~ нурах (унах) 界桩倒塌; баганын дэр 冠板.
- баганадагдах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] баганадах 的被动态.
- баганадалцах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] баганадах

的共动态.

- баганадах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 立柱; ② 用柱子支起.
- баганадуулах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] баганадах 的使动态.
- баганадцгаах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] баганадах 的众动态.
- баганалах** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 参见 баганадах; ② 用柱子打; 用柱子压.
- баганат** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠲ** [形] 有圆柱的; 有支柱的; 有桩子的: ~ танхим 圆柱大厅; ~ жинлүүр 起重杠杆, 起重机; ~ өрөмдөг 竖井; ~ асаргана (植) 长柱玻璃草.
- баганатай** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠲᠠЙ** [形] 参见 баганат.
- баганх** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠬᠢ** [形] 见 баганхи.
- баганхи** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠬᠢ** [形] 小块的, 一小部分的.
- баганцар** **ᠪᠠᠭᠠᠨᠴᠠᠷ** [形] 柱子样的, 柱式的: ~ эс 柱细胞.
- багас** **ᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] ① 参见 багачуул; ② 平民; ③ 小人(卑称).
- багасалт** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠲ** [名] 减少, 缩小.
- багасармал** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 见 багсармал.
- багасах** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠤ** [动] 减少, 缩小: ~ ын хууль 最低量定律.
- багасгал** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] 减少, 缩小;〈语〉指小: ~ үг бүтэхүй 指小构词法.
- багасгалт** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 参见 багасгал.
- багасгах** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠤᠭᠠᠬᠤ** [动] багасах 的使动态; 使减少, 使缩小; 贬低;〈语〉指小: ~ дагавар 〈语〉指小附加成分; ~ нэр үг 〈语〉指小名词; ~ хэлбэр 〈语〉指小形式.
- багасрага** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** [名] 见 багсрага.
- багасуур** **ᠪᠠᠭᠠᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] 抑制剂.
- багатай** **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠЙ** [形] 小的, 少的: нас ~ 年龄小的.
- багатах** **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 减少, 缩小; ② 变得更少; 变得更小.
- багатгал** **ᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 减少; 缩小, 缩短.

багатгах **Өмнөд** [动] багатах 的使动态.

багатгуулах **Өмнөд** [动] багатгах 的使动态.

багахан **Өмнөд** [形] бага 的小称; 较少的, 较小的, 较年幼的: ~ гэсэх давхраа 最小解冻层.

багацуул **Өмнөд** [名] 参见 багачууд.

багачлах **Өмнөд** [动] ①挑小的, 拣小的; ②认为小, 视为小.

багачууд **Өмнөд** [名] 小孩子们, 儿童们, 少年们.

багачуул **Өмнөд** [名] 参见 багачууд: ~ын хэргийг хянах комисс 少年案件审查委员会.

багашиг **Өмнөд** [形] ①稍微; 少一些的; 小些的; ②较年幼的, 年纪较小的.

багашигхан **Өмнөд** [形] багашиг 的小称; 小一点的, 少些的.

багбагай **Өмнөд** [名] 参见 багваахай II.

багваа **Өмнөд** [名] ①夜蛾(科); ②蝙蝠.

багваахай **Өмнөд** I 见 ~ цэцэг (植) 蒲公英.

багваахай **Өмнөд** II [名] (动) 蝙蝠.

багвагар **Өмнөд** [形] ①矮粗的, 短粗的, 敦实的; ②多毛发的, 毛发浓密的.

багвагардах **Өмнөд** [动] 变得矮粗, 显得敦实.

багвайлгах **Өмнөд** [动] багвайх 的使动态.

багвайх **Өмнөд** [动] ①变矮小, 变敦实; ②(毛发)变浓, 变密.

багвар **Өмнөд** [名] 带盖的圆木盒; 水箱.

багварлах **Өмнөд** [动] ①装入圆木盒内; ②(将水等)装入水箱.

багдай **Өмнөд** [名] (植) 花旗杆属.

багзайлгах **Өмнөд** [动] багзайх 的使动态.

багзайх **Өмнөд** [动] 变矮粗, 变矮胖缩脖状.

багзгар **Өмнөд** [形] 矮粗的, 矮胖缩脖子的.

багил **Өмнөд** [形] 稠密的.

багир **Өмнөд** [形] 乌黑的, 黑糊糊的; 污黑的: ~ хар 乌黑色的, 污黑的; ~ хүрэн 棕黑色.

багирах **Өмнөд** [动] 变乌黑; 变脏.

багирдах **Өмнөд** [动] 弄得太黑, 弄得太脏.

багирдуу **Өмнөд** [形] 过于乌黑的, 十分乌黑的.

багирлах **Өмнөд** [动] 弄黑; 弄污, 弄脏.

багиртах **Өмнөд** [动] 变得更黑, 变得更脏.

баглаа (н) **Өмнөд** ① [量·名] 包, 捆, 束, 簇: ~ны дугаар 包号; ~тай цэцэг 一束花; ~ бичиг 一叠信件; ② 包装: ~ны материал 包装材料; ~г хасах 扣除皮重; ~ боодолгүй 无包装; ~ боодолгүй тээвэрлэх 散装运输; ~ боодлын аж ахуй 包装业; ~ боодлын жин 皮重.

баглаадах **Өмнөд** [动] 包, 捆, 扎; 包装, 打包, 捆包; 打成捆, 扎成束.

баглаас **Өмнөд** [名] 包装, 包袱, 包皮.

баглаатай **Өмнөд** [形] 包成包的, 捆成捆的, 扎成束的: ~ савх 一把筷子.

баглагар **Өмнөд** [形] 一团团的, 浓的, 成簇的: ~ утаа 浓烟.

баглагдах **Өмнөд** [动] баглах I 的被动态.

баглагч **Өмнөд** [动] 包装工.

баглайлдах **Өмнөд** [动] 成一簇一簇.

баглайх **Өмнөд** [动] 凝聚, 凝结.

багламгүй **Өмнөд** / **төл** [形] 散的, 未包装的.

баглар **Өмнөд** [动] (植) 多根葱.

багларах **Өмнөд** [动] ①呈一团团的, 呈一束束; 成一捆捆; баглрсан хар үүл 成团的乌云; ②窒闷; 窒息; 郁结; ③身体麻木不适.

баглариулах **Өмнөд** [动] багларах 的使动态.

баглариун **Өмнөд** [形] 密集的, 凝集的,

云集的；成群的，成团儿的。

баглах **ᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** I [动]包，包捆，包装，扎束，包扎；ачаа ~ 包捆货物，包扎行李；~ сан бишгүүр 〈乐〉笙。

баглах **ᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** II [动]①划分乡；测定，规定范围；②戴假面具；③分成队，编(体育)队。

баглацгаах **ᠪᠠᠭᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] баглах I 的众动态。

баглачих **ᠪᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] баглах I 的完成体。

баглиун **ᠪᠠᠭᠯᠢᠭᠦᠨ** [形]①短粗的，短胖的；②密集的，稠密的。

баглиурах **ᠪᠠᠭᠯᠢᠭᠤᠷᠠᠬ** [动]变短粗，显得密集。

баглуулах **ᠪᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① баглах I 的使动态；②意同 баглагдах。

баглуур **ᠪᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠷ** 见 ~ бохь 〈化〉新菸碱，阿纳巴新碱。

багс **ᠪᠠᠭᠰ** [名]画笔，毛笔；(涂抹用的)刷子；будгийн ~ 画笔；油刷。

багсайлгах **ᠪᠠᠭᠰᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] багсайх 的使动态。

багсайх **ᠪᠠᠭᠰᠠᠶᠢᠬ** [动]①成小束，成小捆；②变蓬松，变成毛茸茸的。

багсармал **ᠪᠠᠭᠰᠠᠷᠮᠠᠯ** [形]见 багсрамал。

багсах **ᠪᠠᠭᠰᠠᠬ** [动]〈体〉(体育队)对赛；团体比赛；分兵对阵。

багсгар **ᠪᠠᠭᠰᠢᠭᠠᠷ** [形]蓬乱的，毛茸茸的。

багсдах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠳᠠᠬ** [动]用画笔(毛笔、刷子)画，写，涂。

багсраа **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** [名]参见 багсрага。

багсрага **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** [名]①调料，作料，调味汁；②混合物，拌合物；聚合物，掺和物，混合物；聚集体。

багсрагалах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]①加调料；②加混合物，掺和，拌合。

багсрамал **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠮᠠᠯ** [形]①加调料的，加作料的；②混和的，掺合的，调和的：~ тэжээл 〈牧〉混合饲料，配合饲料。

багсрах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ** [动]③加调料；④混合，拌

合，掺和，调和。

багсруулах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] багсрах 的使动态。

багт **ᠪᠠᠭᠲ** [形]带假面具的：~ наадам, ~ найр 假面舞会，化妆舞会；化妆游戏。

багтаал (т) **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯ** [名]容纳，包容，装下，收容。

багтаалгах **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] багтаах 的使动态。

багтаамгүй **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠢᠨ** [形]装不下的，容纳不了的。

багтаамж **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵ** [名]容量，容积，装载量；〈电〉电容：~ нөхөх 电容补偿；~ тэгшитгэх 电容均衡；~ хэлбийх 电容偏差；~ хэмжүүр 电容测量计；~ ийн хувирал 电容变化；~ ийн нэгж 容量单位；~ ийн хэмжээ 容量。

багтаамжгүй **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠢᠨ** [形]①容量小的，载重量小的；不能容纳的；〈电〉无电容的；~ хүрээ 〈电〉无电容电路；②(转)度量小的，气量小的。

багтаамжит **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠢᠲ** [形]参见 багтаамжтай。

багтаамжлах **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠠᠬ** [动]装入，放进；使容下。

багтаамжтай **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠵᠠᠲᠠᠢ** [形]①容量大的，载重量大的；容得下的；〈电〉有电容的；②(转)度量大的，气量大的。

багтаамшил **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠰᠢᠯ** [名]容纳量，包容量。

багтаамшилт **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠮᠰᠢᠯᠲ** [形]可装下的，可容纳的，可包容的。

багтаах **ᠪᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] багтах 的使动态；(хэнийг юуг, юунд) ①装入，放进，安置；使收容，容纳，包括，包含：~ сан хэлбэр 〈语〉包括(形)式；②使加入，使属于；③使赶上，使赶在...之内：өнөө ажлаа энэ жилд ~ ж дуусгана 此项工作将赶在今年完成。

багтаашгүй **ᠪᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠢᠨ** [形]①容不下的，装不下的；②不可宽容的。

багтай **ᠪᠠᠭᠲᠠᠢ** [形]参见 багт。

багтал (т) **ᠪᠠᠭᠲᠠᠯ** [名]参见 багтаал(т)。

багталах **Өмөглөө** [动]〈方〉扎破, 刺破, 穿破。

багталцах **Өмөглөө** [动] **багтах** 的共动态: төлөөлөгчдийн бүрэлдэхүүнд ~ ж явлаа 作为代表团成员。

багтам **Өмөглөө** [名] 参见 **багтамж**。

багтамж **Өмөглөө** [名] 参见 **багтаамж**。

багтамжгүй **Өмөглөө** **Төрөл** [形] 参见 **багтаамжгүй**。

багтамжтай **Өмөглөө** **Төрөл** [形] 参见 **багтаамжтай**。

багтар **Өмөглөө** [名]〈植〉乌臼(树): ~ цай〈植〉槐叶苹。

багтах **Өмөглөө** [动] (юунд) ① 容纳, 装入; 收容, 包括: ~ ж ядах 容纳不下; аманд ~ гүй үг хэлэх 说大话; тоонд ~ 算数, 算入; ② 加入…成分, 属于: эрхэнд ~ 属…管辖; ③ 赶上, 赶在…之内: хурал энэ долоон хоногт ~ ж эцэслэнэ 会议将在本周内结束。

багтац **Өмөглөө** [名] 容量, 容积; 载重量; 〈电〉电容。

багтацгүй **Өмөглөө** **Төрөл** [形] 容量小的, 容纳不下的; 载重量小的; 〈电〉无电容的。

багтацтай **Өмөглөө** **Төрөл** [形] 容量大的, 容纳得下的; 载重量大的; 〈电〉有电容的。

багташгүй **Өмөглөө** **Төрөл** [形] ① 容纳不下的, 难于装下的, 盛不下的; ② (转) 不容人的, 好争论的, 与人合不来的; 不可宽容的。

багтгал **Өмөглөө** [名] 见 **багтаал**。

багтраа **Өмөглөө** [名] ① 气壅阻, 昏厥; ② 气喘: ~ ны харш төрөл 气喘(变态)反应系。

багтраат **Өмөглөө** [形] ① 患气壅阻的, 昏厥的; ② 有气喘症的: ~ гуурстас 气喘性支气管炎。

багтраах **Өмөглөө** [形] **багтрах** 的使动态。

багтрал **Өмөглөө** [形] ① 极为焦躁, 极为烦躁, 歇斯底里: ~ ын хэлгүй 歇斯底里性失音; ② 阻塞, 窒息, 气壅阻, 昏厥; ③ 喘, 气喘。

багтрах **Өмөглөө** [动] ① 极为焦躁, 极为烦躁, 歇斯底里发作; ② 阻塞, 窒息, 气壅阻, 昏厥; ③ 喘, 气喘。

багтруулах **Өмөглөө** [动] **багтрах** 的使动态。

багтсан **Өмөглөө** [形]〈数〉内切的, 内接的: ~ дугуй 内切圆; ~ өнцөг 圆周角。

багтчих **Өмөглөө** [动] **багтах** 的完成体。

багуур **Өмөглөө** [名] 参见 **баагуур**。

багц **Өмөглөө** [量] 把, 包, 捆, 束, 堆: ~ гоймон 一把挂面; нэг ~ янжуур өгнө үү 请给我一包烟; ~ ын хөлийн хориг 束脚(传导)阻滞; ~ ын жижиг салааны хориг 房室束小分支(传导)阻滞。

багцаа **Өмөглөө** [名] 大约, 估计, 酌量, 近似, 大概: энэ ном ~ арваад хэвлэлийн хуудастай 这本书大约有十多页。

багцаалах **Өмөглөө** [动] 估计, 粗略地计算, 约估; 大体上来说: **багцаалж** мэдээлэх 大约地报告, 估报。

багцаалуулах **Өмөглөө** [动] **багцаалах** 的使动态。

багцаамж **Өмөглөө** [名] 估计量, 大概状况。

багцах **Өмөглөө** I [动] 参见 **багцаалах**。

багцах **Өмөглөө** II [动] 区分; 分队; 划分乡; ◇ ~ ын тайр (植) 绒形藜麦。

багцлал **Өмөглөө** [名] ① 估计, 约估, 概略; 概括性; ② 类别; 派别。

багцлах **Өмөглөө** [动] 分成把, 分成包, 分成捆, 包扎, 捆包; 整理: гоймонг ~ 把挂面分成把; юмаа ~ 整理东西。

багцлуулах **Өмөглөө** [动] **багцлах** 的使动态。

багцмал **Өмөглөө** [形] 成把儿的, 成捆的; 成束的; 〈电〉集中的: ~ **багтаамж** (电) 集中电容; ~ **халдац** (电) 集中电感。

багцрал **Өмөглөө** [名] **багцрах** 的名词。

багцрах **Өмөглөө** [动] 包括, 容纳。

багш **Өмөглөө** [名] 教师, 教员, 老师; 导师; 师傅: ардын ~ 人民教师; дунд сургуулийн ~ 中学教师; агуу их ~ 伟大的

导师；～ийн сургууль 师范学校；
～ийндээд сургууль 师范学院；～ийн
их сургууль 师范大学；～ нарын
зөвлөл 教育会议，教师会议；～ нарын
мэргэжил дээшлүүлэх дамжаа (хү-
рээлэн) 教师进修班(学院)；～ нарын
үнэмлэх 教师鉴定书；～ офицер <军>
教官；～ийн мэргэшил 教师资格；～ийн
өдөр 教师节。

багшдах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠬᠤ** [动] 见 багшлах.

багшига **ᠪᠠᠭᠰᠢᠭᠠ** [名] <矿> 紫水晶，水晶石。

багшилцгаах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] багшлах 的
众动态。

багшим **ᠪᠠᠭᠰᠢᠮ** [形] ① 群集的，密集的；②
稠密的，浓密的。

багширхаг **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 好为人师的，以师
长自居的。

багширхах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 好为人师，以师长
自居；以师傅自居。

багших **ᠪᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] ① 群集，聚集，堆集，密
集；② 变稠，变浓。

багшлагдах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] багшлах 的 被
动态。

багшлалт **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠯᠲ** [名] 当教师，教课，任
教；教育；训练。

багшлах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] 执教，任教，教书，教
育，训练；当教师：～ мэргэжлийн бай-
гууллагын бүх дэлхийн эвлэл 世界教
育工作者组织联合会。

багшлуулах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① багшлах
的使动态；② 意同 багшлагдах。

багшралдах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] багшрах 的
互动态。

багшралдуулах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] багш-
ралдах 的使动态。

багшрам **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠮ** [形] 参见 багшим。

багшрах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 成群，聚集；汇合。

багшруулах **ᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] багшрах 的
使动态。

багштан **ᠪᠠᠭᠰᠢᠲᠠᠨ** [名] <宗> ① 先祖，和尚；②
教授。

багшхай **ᠪᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠢ** [形] 参见 багшим。

бад **ᠪᠠᠳ** I 见 ～ мод <植> 椰子(树)。

бад **ᠪᠠᠳ** II [名] S 形花纹，S 形图案；～ хээ
莲花式图案。

бад **ᠪᠠᠳ** III 见 ～ хар 漆黑的，黝黑的，黑黑
的，深黑的。

бадаа **ᠪᠠᠳᠠᠭ** [名] 见 бадан I。

бадаан **ᠪᠠᠳᠠᠨ** [形] 见 бадан V。

бадаас **ᠪᠠᠳᠠᠭᠠᠰ** [名] 一种食品(蜜麻花之类)。

бадаг **ᠪᠠᠳᠠᠭ** I [名] <文> ① (诗歌的) 一行，一
段；一首；<歌曲的> 一段；～ бүлэг 段
落，篇章；② 另起的一行，低两格的一行，
一段的首行。

бадаг **ᠪᠠᠳᠠᠭ** II 见 ～ бүдэг 模糊不清的，昏
暗的。

бадаглах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] <文> ① 分段落，分
节；② 分行。

бадаглуулах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бадаглах 的
使动态。

бадагхан **ᠪᠠᠳᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] 模模糊糊的。

бадагчлах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] <文> 分段，分行，
分节。

бадай **ᠪᠠᠳᠠᠢ** [名] 工作服；连衫裤；(小孩的)
开裆裤。

бадайр **ᠪᠠᠳᠠᠢᠷ** [名] 肿胀，水肿。

бадайрал **ᠪᠠᠳᠠᠢᠷᠠᠯ** [名] ① 麻木，麻痹，僵硬；
② 浮肿，水腫。

бадайрах **ᠪᠠᠳᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 麻木，发麻，麻
痹；(因站立过久而)脚麻；② 浮肿，水腫。

бадайруулах **ᠪᠠᠳᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бадайрах
的使动态。

бадам **ᠪᠠᠳᠠᠮ** [名] 见 бадма；цагаан өн-
гийн ～ цэцэг 白莲花。

бадамлах **ᠪᠠᠳᠠᠮᠠᠬ** [动] 见 бадмалах。

бадамлуулах **ᠪᠠᠳᠠᠮᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бадамлах
的使动态。

бадамлянуа **ᠪᠠᠳᠠᠮᠯᠢᠶᠠᠨᠠ** [名] <植> 莲花，
荷花。

бадамраа **ᠪᠠᠳᠠᠮᠷᠠᠭ** [名] 红宝石。

бадан (г) **ᠪᠠᠳᠠᠨ** I [名] <植> 岩白菜，雪青
属。

бадан **ᠪᠠᠳᠠᠨ** II [名] ① 饰带, 饰条; 彩带; (转) 蜿蜒带形; ② 面纱。

бадан **ᠪᠠᠳᠠᠨ** III [量] (陈) 石 (合十斗)。

бадан(г) **ᠪᠠᠳᠠᠨ(г)** IV [名] 骑兵, 马队。

бадан **ᠪᠠᠳᠠᠨ** V 见 ~ хар 见 бад III。

бадар **ᠪᠠᠳᠠᠷ** I [名] (宗) ① 化缘, 募化; 募捐, 求舍, 乞施: ~ аяга 化缘钵; ~ бариx 托钵化缘; 求舍, 乞施; ② 供碗。

бадар **ᠪᠠᠳᠠᠷ** II 见 ~ цэцэг (植) 波罗花; ~ шар (植) 风兰花; ~ хээ 风兰花图案。

бадаргана **ᠪᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** I [名] (植) 盐爪爪属。

бадаргана **ᠪᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** II [名] 软雹。

бадарлах **ᠪᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] (宗) 化缘, 募化; 求施, 乞舍, 收集救济物。

бадармал **ᠪᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 兴旺的, 繁荣的, 昌盛的。

бадарч (ин) **ᠪᠠᠳᠠᠷᠴ** [名] ① (宗) 化缘和尚; 行脚僧, 托钵僧; ② 乞求者, 乞丐。

бадарчингууд **ᠪᠠᠳᠠᠷᠴᠢᠩᠭᠤᠦᠳ** [名] бадарч 的复数。

бадарчлах **ᠪᠠᠳᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① (宗) 化缘, 募化; ② 流浪乞食, 当乞丐; 乞求。

бадарчлуулах **ᠪᠠᠳᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] бадарч-лах 的使动态。

бадаршар **ᠪᠠᠳᠠᠷᠰᠢᠷ** ʰᠠᠯ [名] (植) 风兰花。

бадган **ᠪᠠᠳᠭᠠᠨ** [名] (医) 忧郁症患者, 忧郁质者: ~ авир 忧郁质; ~ байдал 忧郁状态。

бадгана **ᠪᠠᠳᠭᠠᠨᠠ** [名] (医) 胃癌。

бадганатах **ᠪᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠲᠠᠬ** [动] (植) 患胃癌。

бадганатуулах **ᠪᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠲᠤᠭᠠᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] бадганатах 的使动态。

бадингга **ᠪᠠᠳᠢᠩᠭ᠎ᠠ** [名] (动) 蠕虫。

бадирах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠠᠬ** [动] (身体) 变结实, 变粗壮, 变壮实, 变硕大。

бадирдах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得过粗壮, 显得过于壮实。

бадируун **ᠪᠠᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠨ** [形] 结实的, 粗壮的, 壮实的; 硕大的。

бадлах **ᠪᠠᠳᠯᠠᠬ** I [动] 长椰子。

бадлах **ᠪᠠᠳᠯᠠᠬ** II [动] 画 S 形图案; (转) 转弯抹角。

бадлуун **ᠪᠠᠳᠯᠤᠭᠤᠨ** [形] 日渐健壮的, (身体) 结实的, (身体) 粗壮的。

бадма **ᠪᠠᠳᠮᠠ** [名] 荷花式图案: ~ лянхуа (植) 莲花, 荷花; ягаан ~ лянхуа (植) 粉红色莲花; ◇ ~ хорхой (动) 水蛭, 蚂蟥。

бадмаараг **ᠪᠠᠳᠮᠠᠶᠠᠷᠭ** [名] 参见 бадамраа。

бадмаарга **ᠪᠠᠳᠮᠠᠶᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 бадамраа。

бадмалах **ᠪᠠᠳᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] 画荷花式图案, 使成荷花形。

бадмар **ᠪᠠᠳᠮᠠᠷ** [名] 白云岩: ~ занар 白云片岩; ~ т гантиг 白云大理石。

бадмарага **ᠪᠠᠳᠮᠠᠷᠭᠠ** [名] 参见 бадамраа; ① 红宝石; ② 刚玉, 金刚石: ~ н анорто-зит 刚玉斜长岩; ~ н чулуулаг 刚玉岩, 刚石岩。

бадмарах **ᠪᠠᠳᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] 成荷花式图案, 成荷花形。

бадмаржих **ᠪᠠᠳᠮᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 白云石化(作用)。

бадматах **ᠪᠠᠳᠮᠠᠲᠠᠬ** [动] 成荷花状图案, 呈荷花状。

бадминтон **ᠪᠠᠳᠮᠢᠨᠲᠣᠨ** [名] (体) 羽毛球。

баднх **ᠪᠠᠳᠨᠬ** [动] 絮叨, 罗嗦, 说空话。

бадраа **ᠪᠠᠳᠷᠠᠭᠠ** [名] ① (植) 凤兰(花); ② 凤兰花式图案。

бадраах **ᠪᠠᠳᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] бадарх 的使动态。

бадрал **ᠪᠠᠳᠷᠠᠯ** [名] ① 繁荣, 兴盛, 旺盛, 发达; ② 开端, 初期; ◇ ~ т баг биншгүүр (乐) 大风琴。

бадралт **ᠪᠠᠳᠷᠠᠯᠲ** [名] 参见 бадрал。

бадралтайга **ᠪᠠᠳᠷᠠᠯᠲᠠᠶ᠎ᠠ** [副] 热烈地, 热情地, 热情洋溢地。

бадрангуй **ᠪᠠᠳᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] ① 繁荣的, 昌盛的, 灿烂的, 兴旺的, 发达的: ~ гал 熊熊火焰; ~ гэрэлт 灿烂的, 辉煌的; ~ луут дурдан 火焰龙妆缀; ~ хөгжил 蓬勃发展; ~ алдар 永不灭的光荣; ② 受鼓舞的, 高昂的, 热烈的: ~ зориг 高昂

的斗志；风发的意气。

бадрангуйлах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠠᠩᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动]表现热烈，表现热情，热情洋溢。

бадрах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠠᠬ** [动]①兴旺，繁荣，发达，昌盛；②奋发，昂扬；③火焰熊熊。

бадриу **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤ** [形]身躯硕大的，魁梧的；醒目的，鲜明的。

бадриудах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]身躯变得过分硕大，变得很魁梧；变得很醒目，变得很显眼。

бадриун **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠨ** [形]见 **бадриу**。

бадриухан **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] **бадриу** 的小称；身躯比较高的，比较魁梧的，比较醒目的，比较鲜明的。

бадруулагч **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名]鼓舞者，激励者，鞭策者。

бадруулах **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бадрах** 的使动态；①使发达，使兴旺，使繁荣，使昌盛；②使奋发，使发扬；鼓舞，激励；③使火焰熊熊。

бадруулт **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠲ** 见 ~ **төр** 光绪(清朝德宗年号)。

бадруун **ᠪᠠᠳᠢᠷᠢᠭᠤᠨ** [形]鼓舞人的，激励人的，使人振奋的。

бадтах **ᠪᠠᠳᠢᠲᠠᠬ** [动](器物上)呈椰形图案。

бадуу **ᠪᠠᠳᠤᠭᠤ** [名]参见 **баадуу**。

бадхийх **ᠪᠠᠳᠢᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]稳重。

бадчаа **ᠪᠠᠳᠴᠠᠭᠠ** [形]夸夸其谈的，信口开河的。

бадчих **ᠪᠠᠳᠴᠢᠬ** [动]夸夸其谈，信口开河。

бажгадах **ᠪᠠᠵᠢᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]慌张，慌乱。

бажгадуу **ᠪᠠᠵᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形]慌张的，慌乱的。

бажгадуулах **ᠪᠠᠵᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бажгадах** 的使动态。

бажгар **ᠪᠠᠵᠢᠭᠠᠷ** [形]参见 **бажгир**。

бажгир **ᠪᠠᠵᠢᠭᠢᠷ** [形]有皱折的，有皱纹的；弯曲的，起波纹的；粗糙的：~ **торго** 皱绸，皱纱。

бажиг **ᠪᠠᠵᠢᠭ** 见 ~ **алдах** 抓瞎，陷入困境。

бажигдах **ᠪᠠᠵᠢᠭᠢᠳᠠᠬ** [动]见 **бажгадах**。

бажигадуу **ᠪᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形]见 **бажгадуу**。

бажигадуулах **ᠪᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бажигдах** 的使动态。

бажий **ᠪᠠᠵᠢᠶᠢ** [名]玩贝壳的游戏。

бажийдах **ᠪᠠᠵᠢᠶᠢᠳᠠᠬ** [动]玩贝壳。

бажин **ᠪᠠᠵᠢᠨ** [名]牛粪。

бажирмагтай **ᠪᠠᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠲᠠᠢ** [形]绵絮的，废纱做的。

бажмаг **ᠪᠠᠵᠢᠮᠠᠭ** [名]酒糟。

бажууна **ᠪᠠᠵᠢᠭᠤᠨᠠ** [名]〈植〉矮大黄(药)。

баз **ᠪᠠᠵ** I [名]连襟。

баз **ᠪᠠᠵ** II [名]见 **бааз** I。

базаал **ᠪᠠᠵᠠᠠᠯ** [名]筹备，准备，置备，置办，筹划。

базаалгүй **ᠪᠠᠵᠠᠠᠯᠭᠢ** [形]①无准备的；没筹划到的；②不中用的。

базаалга **ᠪᠠᠵᠠᠠᠯᠭᠠ** [名]参见 **базаал**。

базаалгах **ᠪᠠᠵᠠᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] **базаах** 的使动态。

базаах **ᠪᠠᠵᠠᠠᠬ** [动]筹备，准备，置备，置办，筹划；◇ **сааль ~ аар сав базаа** 要挤奶，先备桶。

базаахгүй **ᠪᠠᠵᠠᠠᠬᠭᠢ** [形]①品质低下的，质量低劣的，不中用的，没出息的；较差的，不理想的：~ **зан гаргах** 表现出恶劣的性格；②无关紧要的，无关轻重的，没关系的。

базазнах **ᠪᠠᠵᠠᠵᠠᠨᠬ** [动] **базаах** 的短暂体。

базал **ᠪᠠᠵᠠᠯ** [名]攥，握，捏，拧，挤。

базальт **ᠪᠠᠵᠠᠯᠲ** [名]〈矿〉玄武岩。

базанит **ᠪᠠᠵᠠᠨᠢᠲ** [名]〈矿〉碧玄岩，砭矿，试金石。

базах **ᠪᠠᠵᠠᠬ** [动]攥，紧握，捏，挤紧；拧；绞；压榨：**бац ~** 捏扁，挤扁；**угааш ~** 拧干洗的东西。

базлагдах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] **базлах** 的被动态。

базлалт **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠯᠲ** [名]①攥，捏；拧；②(肚子)阵痛，绞痛。

базлах **ᠪᠠᠵᠠᠬ** [动] ① базлах 的多次体; ② (肚子)绞痛; ~ ж өвдөх 绞痛.

базлуулах **ᠪᠠᠵᠠᠯᠠᠭ** [动] ① базлах 的使动态; ② 意同 базлагдах.

базмал **ᠪᠠᠵᠠᠮᠠᠯ** [形]捏成的,挤出的,压榨的,拧过的; ~ ааруул 干奶渣,奶干.

базрах **ᠪᠠᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] (肚子)绞痛,拧痛,阵痛.

базруулах **ᠪᠠᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] базрах 的使动态.

базук **ᠪᠠᠵᠤᠬ** [名] (军)火箭筒.

базуулах **ᠪᠠᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] базлах 的使动态.

базчих **ᠪᠠᠵᠠᠬ** [动] базлах 的多次体.

бай **ᠪᠠᠶ** I ① [名·量]靶;对象,目标; ~ буудах 打靶; хөдөлгөөнтэй ~ 活动靶; ~ намнах 对准目标发射; ~ заалт, ~ хаалт 目标指示; ~ г илэрүүлэх бүс 目标探测范围; ~ н талбар 靶场; ~ ны хэмжээ 靶的面积; ~ ны шинж байдал 目标的性质; ② 一箭射出的距离; ~ хол 一箭之地,一箭远.

бай **ᠪᠠᠶ** II [名] (带座)杯,奖杯; ~ авах ① 中奖,获得锦标; ② 兼程,并程; ③ 手指弹额角.

бай **ᠪᠠᠶ** III [动] байх 的第二人称命令式.

бай **ᠪᠠᠶ** IV [动]停止!别...!不要...!; тоглохоо ~! 不要玩了!

байваас **ᠪᠠᠶᠠᠭᠠᠰ** [连]参见 байвал.

байвай **ᠪᠠᠶᠠᠶ** [感] (байх 的过去时助动词)也,焉.

байвайг **ᠪᠠᠶᠠᠶᠠᠭ** [副]徒劳无益地,枉费心机地; ~ зарах 浪费,白费.

байвал **ᠪᠠᠶᠠᠯ** [连]如果,若是;假如...就....

байван (г) **ᠪᠠᠶᠠᠨ** [名]白矾,明矾,〈化〉硫酸盐; цагаан ~ 〈化〉硫酸锌,白矾; ~ гийн зос 纤维水缘矾; ~ нанги 矾土; ~ шулуутгуур 氧化铜整流器.

байванга **ᠪᠠᠶᠠᠨᠭᠠ** [名]白屋,白宫; ~ өрөө 白屋.

байвандах **ᠪᠠᠶᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] (用明矾水)擦,涂擦,擦亮.

байвандуулах **ᠪᠠᠶᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] байвандах 的使动态.

байвч **ᠪᠠᠶᠠᠪᠴ** [连]虽然...但...;即使...也要....

байг **ᠪᠠᠶᠭ** [动] ① (байх 的第三人称希望命令式)让它...吧!愿他...吧!; тэнд ~ 让他就在那里吧! ② (байх 的第三人称希望命令式,但表示否定意义)得了,算了;让它停止...吧!愿他不要...吧!(前多接反身格直接补语): явахаа ~ 愿他别走吧! ③ 参见 бай IV.

байгаа **ᠪᠠᠶᠭᠠᠭ** [动] (байх 之形动词过去时之一)有,是,进行中,正在; ~ газар所在地; сайдын шалгалтад бэлтгэж ~ 我们正为(参加)部长考核而做准备; ~ л машинг аваачив 把所有的(现有的)机器都拿走了.

байгаачлан **ᠪᠠᠶᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠨ** [副]尽力地,尽量地.

байгал **ᠪᠠᠶᠭᠠᠯ** [名] (地)贝加尔; ~ чулуун 贝加尔矿石; ~ нуур, ~ тэнгис 贝加尔湖; ~ ын гим 贝加尔野豌豆; ~ ын маалинга 贝加尔亚麻; ~ ын гүүн хөх 〈植〉黄芩; ~ ын нугас 〈动〉花脸鸭; ~ ын цагаан цэцгий 〈动〉贝加尔白脸鹑鸽.

байгаль **ᠪᠠᠶᠭᠠᠯ** [名]大自然,自然界,自然环境; ~ дэлхий 世界; ~ бодис 自然物质; байгалийн бус 人造的;非自然的; байгалийн бүс 自然带; байгалийн шинжлэх ухаан 自然科学,理科; байгалийн шинжлэл 自然课,自然科学; ~ газар зүй 自然地理; ~ орчин хамгаалал 自然环境保护; ~ хүйс 〈语〉自然性; ~ зураач 风景画家; ~ судлагч 自然科学家,博物学家; байгалиас хэтэрсэн хүч 超自然力; байгалийг судлах ухаан 理科; байгалийн байдлийн зураг 自然界图; байгалийн байрлал 自然条件; байгалийн баялаг (нөөц) 自然资源,天然财富,天然资源; байгалийн болзолт ийлдэс 自然条件反射; байгалийн боомт 自然障碍,天然障碍; байгалийн бордоо 自然肥料,天然肥料; байгалийн бэлэн тэжээл 天然饲料; байгалийн гамшиг 天灾; байгалийн

далдалт 天然隐蔽物; байгалийн далдуур(далдуур) 天然掩体, 天然掩蔽所; байгалийн дархлаа 天然免疫性; байгалийн диалектик 自然辩证法; байгалийн жам (зүй тогтоол) 自然法则; байгалийн зүйлс 自然物; байгалийн муж 自然区; байгалийн нүүрс хүчлийн бари 毒重石; байгалийн орчин 自然环境; байгалийн өгөршил 自然风化; байгалийн талст буулт 泡碱, 水碱; байгалийн түүхэн аймаглал 自然历史区划; байгалийн хий 天然气; байгалийн хууль 自然规律, 自然律; байгалийн хүр 天然边坡; байгалийн хүч 自然力; байгалийн хүхэрт зэс 辉铜矿; байгалийн шалгарал 自然淘汰, 天择; байгалийн шим тэжээл 地力; байгалийн эсрэг төрөгч 自然抗原; ~ хамгаалал 自然保护.

байгальч *байгальч* [名]〈哲〉自然论者, 博物学家.

байгальчид *байгальчид* [名] байгальч 的复数.

байгсад *байгсад* [名] 在场者, 在座者.

байгуа *байгуа* [名]〈植〉芥菜疙瘩.

байгуулагдах *байгуулагдах* [动] байгуулах 的被动态; 成立, 建成, 建立.

байгуулагсад *байгуулагсад* [名] 建设者, 建立者, 创立者.

байгуулагч *байгуулагч* [名] ① 组织者, 创始人, 缔造者, 奠基者; 建造者; засаг төрийг үндэслэн ~ 政权缔造者; ~ ийн хувь нийлүүлсэн тэмдэгт 创立股票; ② 负责人, 领导人.

байгуулал *байгуулал* [名] ① 机构, 机关, 组织; захирах ~ 政权机关; ② 制度; 体系; 队伍; социалист ~ 社会主义制度; хэлний зүйн ~ 〈语〉语法体系, 语法结构.

байгуулалт *байгуулалт* [名] ① 组织, 机构, 结构; 团体; зохион ~ 组织, 机构, 结构; ② 建设; социализмын ~ 社会主义建设; ~ ын ашиг 创业利润; ◇ бүтээн ~ 建设.

байгуулалтат *байгуулалтат* [形] ① 有组织的, 有机构的, 有…结构的, 有…团体的; ② 建设的, 创业的.

байгуулалтгүй *байгуулалтгүй* [形] 无组织的; 组织得差的; зохион ~ 无组织的, 未参加组织的; зохион ~ ажил 无组织的工作.

байгуулалттай *байгуулалттай* [形] 参见 байгуулалтат.

байгуулалцах *байгуулалцах* [动] байгуулах 的共动态.

байгууламж *байгууламж* [名] 结构, 机构, 构造, 体制; 装置; улсын ~ 国家体制; 国家结构; ~ алдагдах 解体.

байгууламжууд *байгууламжууд* [名] байгууламж 的复数.

байгуулах *байгуулах* [动] ① 组织, 建立, 缔造, 创立, 树立; коммунист намыг үүсгэн ~ 建立共产党, 创立共产党; ② 建设; 建造; бид социализмыг ~ 我们建设社会主义; ③ 缔结, 签订; гэрээ ~ 缔结条约.

байгууллага *байгууллага* [名] ① 机关, 组织, 机构, 团体; албан ~ 机关; засаг захиргааны ~ 行政机关; олон нийтийн ~ 公众团体, 群众组织; олон улсын ~ 国际组织; намын ~ 党组织; байгууллагын нэгжийн явцуу үзэл 本位主义; ② 组成, 构成, 构造, 结构.

байгуулагархах *байгуулагархах* [动] 好设机构; 显示机关作风.

байгуулцгаах *байгуулцгаах* [动] байгуулах 的众动态.

байдагчлан *байдагчлан* [动] 竭尽, 尽量, 尽力; чадлаа ~ гаргах 竭尽全力, 全力以赴.

байдал *байдал* [名] ① 情况, 情势, 局势, 形势; 状况, 状态, 姿态, 姿势; 位置, 地位; 环境; биеийн ~ 健康状况; олон улсын ~ 国际局势; аж ~ 生活状况; цагийн ~ 形势, 时事; байр ~ 环境; цагуурын ~ 天气情况, 气象状况; ~ үйл үг 〈语〉状态动词; байдлын ай 〈语〉状态范畴; байдлын нэр 〈语〉状态名词; эрх

зүйн байдал 权益地位; ②外貌, 外形, 轮廓: янз ~, дүр ~ 形状, 外形; төлөв ~, ~ төлөв, шинж ~ 外形, 轮廓, 大体情形; 状况; гаднахь ~ 外部面貌; ③〈语〉体: ~ бүтээх 〈语〉体的构成; байдлын хэлбэр 〈语〉体的形式.

байдалт **байдалт** [形]处于…情况下的; 具有…情况的.

байдалтай **байдалт** [形]参见 байдалт.

байдалчлах **байдалчлол** [动]描述, 描绘, 叙述: ~ сан эрдэс судлал 叙述矿物学.

байдас **байдал** [名]〈牧〉①空怀的骡马; 不孕的骡马; ②三至五岁的骡马: байдсан гүү (三至五岁的)骡马.

байдасрах **байдалрах** [动]〈牧〉(骡马)不孕, 不能生育.

байдасруулах **байдалруулол** [动] байдасрах 的使动态.

байж **байж** [动]① байх 的并列副动词; ② байжээ 之残缺形式.

байз **байз** [动]等一下! 停一下! 且慢! :~, ~ 站住! 等一等! ~ л даа 停一下吧!

байзаарай **байзаарай** [动]请稍等一等!

байзнах **байзнах** [动] байх 的短暂体; 略等, 稍等; 暂时耽搁: та жаахан ~ ж байгаад ир дээ! 请您稍等一下再来! байлдахаа ~ 休战.

байзнуулах **байзнуулал** [动] байзнах 的使动态.

байх **байх** [名]绒布.

байка **байка** [名]短篇童话, 小寓言(方言).

байлан **байлан** [名]白栲纸; 再生纸: ~ цаас 白栲纸.

байлах **байлах** [动]清点, 查点, 点数: эд хогшил ~ 清点家产.

байлгаас **байлгаас** [名](使牛奶静置分离的)盆子.

байлгах **байлгах** [动] байх 的使动态; ①使有, 使在; 使…留下; 保持, 维持: бэлэн ~ 准备好; энд ~ 让在这里, 留在这里; галтай ~ 添火, 生火; өрөм ~ 凝结乳

皮; амар ~ гүй 不让安静; хүчинтэй ~ 使之有效; хэвээр нь ~ 使依旧, 保持原状; ②布置, 分布; 部署, 置, 留: түүнийг гэрт нь ~ 让他留在家里; цэрэг ~ 部署军队; намд ~ ж хянах 留党察看; ③停止, 制止, 杜绝, 取缔: ажил хийхийг ~ 停止其工作; 开除公职; тушаалаас ~ 解除职务, 停职; сургуулиас ~ 开除学籍.

байлгүй **байлгүй** [名·形]①没有(的); ②(表示疑问)是那样吧, 不那样吗: ~ яахав 是那样的, 是的; тэгэх ~ 就那样的.

байлдаан **байлдаан** [名]〈军〉交战, 战斗, 战役; 作战: дайн ~ 战争; ~ ы олз 战利品; ~ ы ололт, ~ амжилт 战果; ~ ы байдал 战局, 战况; ~ ы цагийн байдал 战斗态势, 战役态势; ~ бэлтгэх 准备交战, 备战; ~ ы газар 战场, 战线; ~ ы байр 阵地; ~ ы талбар 战场; ~ ы сургууль 实战演习; ~ ы дадлага 战斗演练; ~ ы буудлага 实弹射击; ~ ы буудлагатай хээрийн сургууль 野外实弹演习; ~ ы дуран 军用望远镜; ~ ы сум 实弹; ~ ы сум хэрэгсэл 作战物资; ~ ы нислэг 战斗飞行; ~ ы онгоц 作战飞机; 战舰; ~ ы нисэх онгоц 战斗机; ~ ы бүрэн бэлэн байдал 完全战斗准备状态; ~ ы бэлэн байдал 战斗准备状态, 战备状态; ~ ы өндөржүүлсэн бэлэн байдал 高度戒备状态; ~ ы журам 战斗队形; ~ ы дэлгэмэл журам 扇面战斗形, 散兵队形; ~ ы дүрэм 战斗条例; ~ ы шувтрага 战斗结局; ~ ы шийдвэр 战斗决心, 战斗命令; ~ ы тушаал 战斗命令; ~ ы боломж 战斗条件; ~ ы үүргийн гүн 战斗任务纵深; ~ ы баулс төрийн боловсрол 军事和政治素养(训练); ~ ы бэлтгэл 战斗训练; 战斗准备; ~ ы бэлтгэл сургуулийн офицер 作战训练军官(作训军官); ~ ы гавьяаны улаан тугийн одон 战功红旗勋章; ~ ы машин 军用车辆, 战斗汽车; ~ ы уран чадвар 战斗力; халхын голын ~ 哈拉哈河战役.

байлдаанч **байлдаанч** [形]爱打仗的, 好战的; 善战的.

байлдагч **ᠪᠠᠶᠯᠠᠳᠠᠭ** [名·形] ①(军)战士; 兵, 列兵; 士兵; ахлах ~ 上等兵; ~ найз 战友; таван ~тай групп 五名战士组成的小组; ~дын нэрсийн жагсаалт 士兵花名册; ②交战的, 作战的: ~ хоёр этгээд 交战双方; ~ улс 交战国.

байлдах **ᠪᠠᠶᠯᠠᠳᠠᠬ** [动]打仗, 交战, 作战, 战斗: ~н дагуулах 征服; 战胜; ~н олох 争得, 夺得; ~н эзлэх 占领, 征服, 侵占; ~ арга 战术; ~ бодлого 战略; ~ чадвар 战斗力; байлдхаа байзнах 休战.

байлдуулах **ᠪᠠᠶᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] байлдах 的使动态.

байлзнах **ᠪᠠᠶᠯᠠᠵᠠᠬ** [动] байлах 的短暂体; 略加清点, 点点数.

байлин **ᠪᠠᠶᠯᠢᠨ** 见 ~ болжмор [动]角百灵.

байлтай **ᠪᠠᠶᠯᠲᠠᠢ** [名·形] ①有; ②有的.

байлуур **ᠪᠠᠶᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]牌楼.

байлцах **ᠪᠠᠶᠯᠴᠢᠬ** [动] (байх 的共动态)出席, 列席; (和谁)在一起, 在座, 在场: уулзалтад ..., ~ нар ~в 会见时..., ...等人在座.

байлцуулах **ᠪᠠᠶᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] байлцах 的使动态.

баймааж (ин) **ᠪᠠᠶᠮᠠᠵ** [连]只有..., 才...; сайн сурч ~ чадамгай ажиллаж чадна 只有学得好, 才能做得好.

баймаг **ᠪᠠᠶᠮᠠᠭ** [副]〈方〉老, 很, 挺: ~ өндөр 很高, 挺高.

баймал **ᠪᠠᠶᠮᠠᠯ** [形]应有的, 具有的.

баймбагай **ᠪᠠᠶᠮᠪᠠᠭᠠᠢ** [形] ①成年的, 大的; ②成型的, 定型的; ③(转)加以琢磨的, 加以斟酌的.

баймгай **ᠪᠠᠶᠮᠠᠭᠠᠢ** [形] ①成年的, 大的; ②成型的, 成型的.

баймгүй **ᠪᠠᠶᠮᠠᠭᠤᠢ** [形] ①不可能有的, 难得的; ②成年的.

баймж **ᠪᠠᠶᠮᠵ** [名]〈语〉态, 情态: ~ үг 情态词; ~ чанар 〈语〉情态; ~ өчих өгүүлбэр 情态回答句; ~ ижилших, ~ийн ижилших (ижилшил) 情态同

化; ~ сул үг 情态小品词; ~ үйл үг 情态动词; ~ үндэс 情态词干; ~ эгшил 情态元音; ~ийн ай 情态范畴; ~ийн яруу үгэн өгүүлбэр 情态-表情独词句.

байн **ᠪᠠᠶᠢᠨ** [副]常, 经常: ~ ~时时, 时常, 常常, 屡屡, 频频; 不断地, 一再地; ~ ~ битгий ир! 别老来! 别总是来! ~ ~ харах 时时看; ~ байсаар 然后, 最后, 到底; ~ дахин 再三的, 一再的, 不断地.

байнга **ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠ** [形] ①始终不渝的; ②经常的; 时常的; 固定的; 永久的, 不变的, 常设的: ~ суух газар 经常居住的地方; байнгын цэрэг 〈军〉常备军, 正规军; ~ капитал 不变资本; ~ нэхдэс 〈生〉决定性组织; ~ уншигч 预约读者; ~ хадгалагаа 永久(固定)保管; ~ хадгалах архив 固定人员档案; ~ эс 〈生〉固定细胞; ~ явдаг вагон (铁路)沿途零担车; байнгын ажилгүйдэл 经常性失业, 停滞失业现象; байнгын бааз 常备基地, 常设基地; байнгын байгууллага 常设机构; байнгын бургуй 通用探条; байнгын бус цэрэг 非正规军队; байнгын арми 常备军, 正规军; байнгын гишүүн 常任理事; байнгын лавламж 常用手册; байнгын марк 普通邮票; байнгын хөлсний хүн 长工; байнгын хөрөнгө 不变资本; байнгын цочроол 不间断刺激; байнгын шүд 恒牙; байнгын зөвлөл 常任委员会; байнгын цэргийн ангиуд 兵团; байнгын суурь 固定基地; байнгын сэтгүүр (тэвнэн) 通用探条; байнгын хороо 常务委员会; байнгын хорооны гишүүн 常委; байнгын тэтгэвэр 定期补助; байлдааны байнгын бэлэн байдал 〈军〉常备不懈的战备状态; байнгын төлөөлөгч 常驻代表, 常任代表; ~ын манаа 常设哨.

байнгад **ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠᠳ** [副]经常地, 不断地.

байнгадуу **ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠳᠤ** [形]经常的, 不断的.

байнгарах **ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠᠷᠠᠬ** [动] ①(牲口因长期使役而)体衰; ②(肥马)热急疲乏.

байнгаших **ᠪᠠᠶᠢᠩᠭ᠋᠎ᠠᠶᠢᠬ** [动] ①经常化, 常备, 常用; ②固定, 变永久.

байнгашуулах **ᠪᠠᠶᠢᠨᠭᠠᠰᠢᠬᠤᠰᠢᠬᠤ** [动] байнгаших的使动态.

байр (ан) **ᠪᠠᠶᠢᠷ** [名] ①情况, 局势: ~ байц, ~ байдал 形势, 状况, 情势, 局势; ~ ын нь харах 注意事情状况, 视情况; ②住宅, 宿舍, 房屋; 寓所: нийтийн ~ 集体宿舍; ~ ан суугч 居民; ~ хөлслөх 租赁房屋; ~ түрээслэгч 房屋承租人; ~ ын түрээсний барьцаа 房租定金; ~ ын хөлс 房租; ~ суурь ①住宅, 住所; ②立场, 席位; ~ ны онгоц 座机; ③所在地, 地方: ~ андаа 各就各位(口令); ~ зүй 地形学; ~ зүйн зураг 地形图; ~ зүйн зургийн заавар 地形图教范; ~ наасаа дүүлэх (харайх) 原地跳跃, 立定跳跃; ~ наасаа угзрах <体> 原地抓举; ④ <军> 阵地, 位置; 席位; <体> 名次; ~ эзлэх 占领阵地; ~ зүйн бүтэц 局部解剖学; з-р ~ эзлэх 得第三名, 名列第三; ⑤ <语> 地位: ~ ын ай <语> 地位性范畴; ~ ын хувилбар <语> 地位性变体; ⑥ <电> 小室; 位相.

байрагнах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠠᠩᠭᠠᠨᠬ** [动] 就位, 到位.

байран **ᠪᠠᠶᠢᠷᠠᠨ** [名·形] ①参见 байр; ②参见 байнга.

байрандах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 参见 байрлах.

байрга **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠ** I [形] ①成年的; 稳重的, 严肃的, 老成的; ②成型的, 定型的.

байрга **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠ** II [名] (马的)便秘症.

байргажуу **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠰᠤ** [形] 很稳重的, 很老成的.

байргатах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠲᠠᠬ** I [动] ①成年; 变稳重, 变严肃, 变老成; ②成型, 定型.

байргатах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠲᠠᠬ** II [动] (马)便秘.

байргаших **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠰᠢᠬ** [动] 参见 байргатах I.

байргашуу **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠰᠢᠬᠤ** [形] 参见 байрга I.

байргашуулах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠰᠢᠬᠤᠰᠢᠬᠤ** [动] байргаших的使动态.

байргүй **ᠪᠠᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ①无住所的, 无位置的; 无席位的; ②(转)不稳定的, 坐不住的; 根基不牢的, 基础薄弱的.

байрлал **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯ** [名] ①居住, 驻扎; 安置,

安排, 布局, 部署; ②住所, 住处; 驻地; 位置; 排列: ~ хувирах 脱位; ③ <军> 阵地, 设施; ④ <语> 描写; 局限性: ~ хэл зүй <语> 描写语法; ~ ын тухай сургаал 定位学说; ~ хэл шинжлэл <语> 描写语言学; ⑤稳重, 庄重.

байрлалдах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] байрлах的互动态.

байрлалт **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠲ** [名] ①居住, 驻扎; 布置, 安排, 布局, 部署; ②住所, 住处, 驻地; 位置; 排列: ~ аа тохижуулах 使住所舒适; ~ аа харилцан солилцох 调换驻地; <军> 换防; ③ <军> 阵地, 设施; ④ <语> 局限性, 地位性; ⑤稳重, 庄重.

байрлалцах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] байрлах的共动态.

байрлах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬ** [动] ①居住, 驻扎; 布置, 布局, 安排, 部署: ~ газар 驻扎地; ②打基础, 奠基; ③变稳重, 变庄重.

байрлацгаах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] байрлах的众动态.

байрлуулал **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 参见 байрлуулалт.

байрлуулалт **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] ①驻扎, 居住; 占用; 安置, 安排, 安插, 布局, <军> 部署: дайны ~ <军> 战争部署; аж үйлдвэрийн ~ 工业布局; ②打基础, 奠基.

байрлуулах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] байрлах的使动态.

байрчлал **ᠪᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 定居.

байршил **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠯ** [名] ①居住处, 地位, 位置; 安居, 定位: ~ анатоми, ~ бүтэц 局部解剖学; байршлын дайн <军> 阵地战; ~ мэдэрхүй 定位感觉; ② <语> 地位性, 局限性; байршлын хувилбар 地位性变体; байршлын хувирал 地位性变化.

байршилт **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠯᠲ** [名] 分体, 布局, 分布状况.

байрших **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠬ** [动] ①居住, 驻扎, 定居: ~ сан агчил <医> 局部痉挛; ②住惯.

байршмал **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠮᠠᠯ** [形] ①住惯的, 定居的; ②常驻的; 经常性的, 常发性的: ~ халд-

варт өвчин 常发性传染病；③局部的，定位的。

байршуулалт **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠠᠲ** [名] ①安置，安排，安顿；②摆设，陈列，排列；③布局，布置，部署；цэргийн ~ 军事部署。

байршуулах **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① байрших 的使动态；②意同 байрлуулах。

байршчих **ᠪᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] байрших 的完成体。

байрь **ᠪᠠᠶᠢᠷ** [名] 见 байр。

байсхийлгэх **ᠪᠠᠶᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] байсхийх 的使动态。

байсхийх **ᠪᠠᠶᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] (байх 的瞬间体) 稍等，略等，略耽搁。

байт **ᠪᠠᠶᠢᠲ** [形] ①有靶子的，有目标的；②有奖杯的，有奖的。

байтал **ᠪᠠᠶᠢᠲᠠᠯ** [连] 正在…时；当…时；至…时为止；正在；应当，然而；намайг явж ~ 当我走的时候；чи хийх үүрэгтэй ~ যাгаад эс хийв? 你应做的事，为什么不做？

байтас **ᠪᠠᠶᠢᠲᠠᠰ** [名]〈动〉见 байдас。

байтах **ᠪᠠᠶᠢᠲᠠᠬ** [动] 命中，中靶，打中；сур ~ 箭中靶。

байтлаар **ᠪᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠠᠭᠠᠷ** [副] ①便宜地，廉价地；②随随便便地：~ авах ①以廉价买；②随便拿。

байтугай **ᠪᠠᠶᠢᠲᠤᠭᠠᠢ** [连] 不仅…，而且(就是)…；岂但…，就是…；不用说…，就是…；不管…；无论…；морнор ~ явгаар ч энэ рүү гарч болохгүй 不仅骑马不行，就是步行也不能通过此地；хүн ч ~, мал ч ~ 不管是人还是牲口。

байтуу **ᠪᠠᠶᠢᠲᠤᠭᠠᠢ** [名] 白堊。

байтуудах **ᠪᠠᠶᠢᠲᠤᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 涂白堊。

байх **ᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] ①在，出席，有；是；хавар болтол хөдөө ~ болно 在乡下住到春天；балэн бай! 准备好! цаашаа бай! 到那边去；走开，滚! мэдэлд ~ 在…主持之下；~аа болих 失效；在…掌管之下；хүчинтэй ~ 有效；~ л юм чинь 普遍，有的是；~ аргагүй 无法忍受；无法存在；~ ж болшгүй ①不可能存在的，

不可思议的；②不能忍受的；~ ж ядах 呆不下去；忍受不了；~ ж таарна 准是…，肯定是…，一定是…；③(在合成谓语中作助动词，表示行为动作的时间、情况、语气及不肯定等)；хэвтэж ~ 躺着；ном уншиж ~ на 正在看书；гүйж ~ гаа 在跑着；сууж ~ хэрэгтэй 应该坐着；应当住着；миний аав ирэх ~ 我父亲可能要来；④(和 гэж 连用表示就要完成的动作，或准备进行某动作)；намар болох гэж ~ на 秋天即将来临；нар орох гэж байхад ирэв 在太阳快落山时(他)来了；өглөө гарах гэж ~ на (我)打算早上出发；⑤(和将来形动词把格连用，表示停止某一行为动作) 停止…，不…；чи явахаа ~ л үгүй юу? 你不停止走动吗? 你不放弃要走的打算吗? тэр хуучин нөхөртэйгээ дайралдахыг ~ в 他不和自己的老朋友会晤了。

байхгүй **ᠪᠠᠶᠢᠬᠦᠭᠡᠢ** [动·形] ①没有，不在；над ном ~ 我没有书；аав гэрт ~ 爸爸不在家；②没有的，不在的，不存在的：~ байгаа бараа 没有价值的货物；③(反问、肯定的语气)不是…吗? 不会…吗?；та ч тодорхой мэдсэн ~ юу? 您不是也清楚地知道了吗?

байхсан **ᠪᠠᠶᠢᠬᠰᠠᠨ** [动] 曾经有，曾经在；曾经是。

байхжил **ᠪᠠᠶᠢᠬᠵᠢᠯ** [名] 强化。

байхжих **ᠪᠠᠶᠢᠬᠵᠢᠬ** [动] 强化。

байхуй **ᠪᠠᠶᠢᠬᠤᠢ** [动] байх 的古词形式，意同 байх。

байхуу **ᠪᠠᠶᠢᠬᠤᠭᠤ** [名]〈植〉白毫茶树：~ цай 白毫茶。

байхууцай **ᠪᠠᠶᠢᠬᠤᠭᠤᠴᠠᠢ** [名]〈植〉白毫菜。

байц **ᠪᠠᠶᠢᠴ** I [名] ①情况，状况；газар ~ 地形，地势；◇ ~ хадах 捕鱼的一种方法；②〈语〉状语：~ гишүүн өгүүлбэр 状语从句，状语子句；~ дайвар үг 状语，副词；~ тодотгол үг 状定语；~ хамжсан үг 状语同位语；~ ыг онцлох 突出状语，状语的独立作用；~ ын тийн ялгал 状语格；~ ын тухайлах харьцаа 状语限定关系；~ ын шинжтэй тодотгол 状语限定性定语；③〈电〉部位。

байц **ᠪᠠᠶᠢᠴᠢ** II [名]险地, 险要, 隘.

байцаа **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠ** [名]〈植〉甘蓝; 白菜: ~ цагаан эрвээхэй 〈动〉大菜粉蝶; ~ ны бөөс 甘蓝蚜, 菜蚜; ~ ны бүгэг эрвээхэй 甘蓝夜蛾, 夜盗虫; ~ ны бясаа 甘蓝椿象; ~ ны дүүж хадагч 悬挂式白菜捡收机; ~ ны ишний далд хушуут 甘蓝茎象鼻虫; ~ ны ногоон ялаа 甘蓝种蝇; ~ ны ур 甘蓝根肿病; ~ ны хаврын ялаа 甘蓝春蝇; ~ ны цагаан эрвээхэй 菜白蛾; ~ ны цог эрвээхэй 甘蓝螟蛾.

байцаагдах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] байцаах 的被动态.

байцаагч **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠴᠢ** [名]侦察员, 检查员, 查票员, 监察员: боловсон хүчний ~ 下部检查员; ~ ийн эрх 〈法〉侦察权, 检查权, 侦讯权; ~ түшмэл 钦差大臣.

байцаагчид **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] байцаагч 的复数.

байцаал **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠯ** [名]①检查, 审查; 鉴定; 检查证; (问卷)表格: ~ хуудас 表格调查; ~ хуудсны арга 表格调查法, 问卷调查法; ~ хуудсаар ажиглах 表格观察, 表式调查; биийн ~ 个人鉴定; ②护照, 身份证, 公民证.

байцаалга **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名]检查, 监察, 审查, 侦察.

байцаалгах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠯᠭ᠋ᠢᠬᠤ** [动]① байцаах 的使动态; ②意同 байцаагдах.

байцаалт **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠯᠲᠤ** [名]①检查, 侦察; 审讯; 调查; 〈法〉侦讯, 侦查; 审查; 讯问, 审问: мөрдөн ~ 〈法〉侦查, 侦讯; ②身份证, 公民证: ~ тай болгох 实行公民证制.

байцаах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠬᠤ** [动]①〈法〉侦讯, 侦察, 侦查, 审讯: хэрэгтнийг ~ 〈法〉审讯罪犯; ~ н шийтгэх 审判; ②检查, 调查; 审查, 监察, 检验: данс ~ 查账; ~ тэмдэг 证据; ~ тэмдэггүй болох 毫无秩序, 杂乱不堪; ~ н зааварлах 检查; ~ н шалгах 监察.

байцаацгаах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] байцаах 的众动态.

байцагдах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] байцах 的被动态.

байцай **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠶᠢ** [名]①〈植〉白菜: бөөрөнхий ~ 卷心菜; хятад ~, урт ~ 中国白菜; ②〈植〉甘蓝: ~ саарлалт бурьтах 甘蓝灰腐病; ~ хуурмал гуалах 甘蓝露菌病; ~ цоортох 甘蓝褐腐病, 白菜褐腐病.

байцах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠬᠤ** [动]参见 байцаах.

байцгаах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] байх 的众动态.

байцлага **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名]参见 байцаалга.

байцуулах **ᠪᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] байцах 的使动态.

байчих **ᠪᠠᠶᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] байх 的完成体.

байшгүй **ᠪᠠᠶᠢᠰᠬᠡᠭᠡᠢ** [形]不可能有的, 不可能存在的, 难以想象的.

байшин (г) **ᠪᠠᠶᠢᠰᠢᠨ** [名]房屋; 平房: ~ үйлдвэрлэх комбинат 房屋结构工厂; модон ~ 木头房子; олон давхар ~ 多层楼房; ~ оронцог 陋室; 茅屋; ~ гийн гудамж 走廊; ~ гийнхан 同房住的人, 同院住的人; ~ гийн саравч 房檐; ~ гийн туурга 山墙; ~ гийн эзэн 房东, 房主.

байшинцар **ᠪᠠᠶᠢᠰᠢᠨᠴᠠᠷ** [名]土房, 小土房.

бак **ᠪᠠᠬ** [名]水箱, 水槽, 槽; 大桶; 储油槽.

бакзал **ᠪᠠᠬᠵᠠᠯ** [名]参见 вокзал.

бактери **ᠪᠠᠪᠲᠡᠷᠢ** [名]细菌: ~ шинжилгээний газар 细菌研究所; ~ уусгагч, ~ устгагч 噬菌体; ~ йн эсрэг 抗细菌的; ~ йн гаждал 细菌的过敏性; ~ йн тагнуул 细菌侦察.

бактериологи **ᠪᠠᠪᠲᠡᠷᠢᠯᠣᠭᠢ** [名]细菌学; ~ йн зэвсэг 〈军〉细菌武器.

бактериологич **ᠪᠠᠪᠲᠡᠷᠢᠯᠣᠭᠢᠴᠢ** [名]细菌学家.

бактерг **ᠪᠠᠪᠲᠡᠷᠭᠢ** [形]细菌的; ~ бөмбөг 〈军〉细菌炸弹; ~ дайн 〈军〉细菌战; ~ зэвсэг 〈军〉细菌武器; ~ судлагч 细菌学家; ~ судлал 细菌学; ~ сум 〈军〉细菌弹; ~ харшил 细菌变应性.

бактриан **ᠪᠠᠪᠲᠢᠷᠢᠨ** [名]〈动〉双峰骆驼.

бал ᠖᠒ I [名] 蜂蜜; зөгийн ~ 蜂蜜; цагаан ~ 白蜂蜜; ~ бурам 糖蜜, 糖浆.

бал ᠖᠒ II [名] 石墨; 铅笔芯; ~ харандаа 铅笔; ~ чулуу 石墨; ~ чулуужих 石墨化(作用); ~ чулуун болрондор, ~ чулуурхуу болрондор 石墨石英岩; ~ цулуут гнейс 石墨片麻岩; ~ цулуут занар 石墨片岩; ~ чулуут чулуулаг 石墨岩; ~ чулуутас 石墨.

бал ᠖᠒ III [名] ① 金属的气味; зэсийн ~ 铜味; ② (金属摩擦后产生的)痕迹, (用金属画出的)线纹; тугалганы ~ ① 铅味; ② 用铅画出的线纹; ~ болох 形成金属斑点, 形成金属画出的线纹; 产生金属气味.

бал ᠖᠒ IV 见 ~ балбалах (小儿初学站立时)勉强站稳.

бал ᠖᠒ V [名] ① 昏愤, 迷醉; ② 过错, 过失; ③ 恶果, 不良影响; хар ~ 过错; 恶果.

бал ᠖᠒ VI [名] 级, 级别, 等级; 2 ~ салхи 二级风.

балаг ᠖᠒᠗ [名] ① 原因; 恶果, 不良影响; ② 罪过, 过失, 过错; чиний балагаар бид хожимдчихжээ 是由于你的过失我们才迟到的; 你害得我们迟到了.

балагдах ᠖᠒᠗᠐ [动] 显得慷慨, 大方.

балагдах ᠖᠒᠗᠑ [动] 惊惶失措.

балаглалцах ᠖᠒᠗᠒᠐ [动] балаглах 的共动态.

балаглах ᠖᠒᠗᠒᠑ [动] ① 造成恶果; 产生不良影响; ② 犯过错.

балагт ᠖᠒᠗᠒ [形] 参见 балагтай.

балагтай ᠖᠒᠗᠒᠓ [形] 有害的, 有灾难的, 危险的, 有恶果的; ~ хүн 危险分子, 危害分子.

балагтах ᠖᠒᠗᠒᠔ [动] 遭受恶果, 受不良影响, 受连累, 受害.

балагтуулах ᠖᠒᠗᠒᠕᠐ [动] балагтах 的使动态.

балай ᠖᠒᠗᠒᠖ [形] ① 昏暗的, 昏迷的; элий ~ 神志昏迷; ② 失明的, 盲目的; нүдэн ~ чихэн дүлий 耳聋眼瞎; ③ (转) 不学无术的, 粗鲁的; 昏愤的, 愚昧的, 愚妄的;

愚蠢的; ~ мунхаг 愚蠢的, 昏愤的.

балайдаг ᠖᠒᠗᠒᠗ [动] ① 变蒙昧, 变无知; ② 昏迷, 神志不清.

балайрхуу ᠖᠒᠗᠒᠗᠑ [形] ① 心情阴郁的, 心情晦暗的; ② 愚昧的, 愚蠢的; ③ 谈蠢话的, 放肆的.

балайрхуулах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠐ [动] балайрхах 的使动态.

балайрцагах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠑ [动] балайрах 的众动态.

балайрах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒ [动] ① 变黑暗, 昏暗; (转) 心情阴郁, 心情晦暗; ② 变愚蠢; 神智昏迷, 昏愤; ③ 说昏话, 瞎说.

балайруулах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠓᠐ [动] балайрах 的使动态.

балайрхаг ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒᠑ [形] 参见 балай.

балайрхах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒᠒᠐ [动] ① 显得心情阴郁, 感到压抑; ② 表现愚昧, 表现愚蠢; ③ 说蠢话, 放肆.

балайтах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒᠒᠑ [动] ① 变昏暗, 变黑暗; (转) 显得心情阴郁, 心情晦暗; ② 神智昏迷, 昏愤; 表现得愚妄, 愚蠢.

балайтуулах ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒᠒᠒᠐ [动] балайтах 的使动态.

балайтчих ᠖᠒᠗᠒᠗᠒᠒᠒᠒᠑ [动] балайтах 的完成体.

балан ᠖᠒᠗᠒᠒ I [名] 芝麻; ~ тос 芝麻油.

балан ᠖᠒᠗᠒᠒ II 见 ~ салан 糊里糊涂的, 丢三落四的, 稀拉的.

балан ᠖᠒᠗᠒᠒ III [名] 祸根, 过失.

баланс ᠖᠒᠗᠒᠒᠒ [名] ① 借贷对照表, 资产负债表, (收支)平衡表; 报表; ~ нийлэх 算出平衡; ~ хэмжүүр 平衡测量器; ~ анд ороогүй данс 资产负债表外科目; ~ анд ороогүй ордер 资产负债表外传票; ~ ын арга 平衡法; ~ ын журнал, ~ ын сэтгүүл 平衡日志, 平衡账簿; ~ ын тайлан 平衡报告; ~ ын шинжилгээ 资产负债表分析; худалдааны ~ 商业收支平衡表; ② 差额; 对照; ~ ын тэгшитгэл 差额平等.

балансжилт ᠖᠒᠗᠒᠒᠒᠒᠒᠑ [名] балансжих 的名词.

балансжих **Өмөрлөх** [动] 平衡化, 平衡表化。

балансжуулалт **Өмөрлөх** [名] 平衡化工作。

балансжуулах **Өмөрлөх** [动] балансжих 的使动态。

баланслал **Өмөрлөх** [名] ①制(平衡)表; ②平衡。

баланслах **Өмөрлөх** [动] ①编制平衡表, 编制借贷对照表; ②平衡。

баланслуулах **Өмөрлөх** [动] баланслах 的使动态。

баланч **Өмөрлөх** [名] 惊叫者, 惊呼者; (受惊吓而)胡言乱语者。

баланчлах **Өмөрлөх** [动] 惊叫, 惊呼; (受惊吓而)胡言乱语。

балар **Өмөрлөх** [形] ①黑暗的; 昏暗的; 模糊的: ~ будлиан 混乱, 昏乱, 紊乱; ~ харанхуй 漆黑的; ②稠密的, 浓密的: ~ ой 密林; 原始林; ~ шугуй 密林, 丛林; ③原始的, 上古时代的; 未开化的: ~ цаг, ~ эрт 史前时代; 原始时代; 远古时代; ~ эртний үе 史前期; ~ эртний аж ахуй 原始经济; ~ эртний бичээс 古铭文; ~ эртний коммунизм 原始共产主义; ~ эртний нийгэм (нийгэмлэг) 原始社会; ~ эртний хүй нэгдлийн байгуулал 原始公社制; ④粗放的, 愚昧的, 蒙昧的: ~ суртал 邪谈, 迷信。

балардаа **Өмөрлөх** [形] ①十分黑暗的, 过分昏暗的; 过分模糊的; ②过分稠密的; ③十分原始的; ④十分蒙昧的。

балардах **Өмөрлөх** [动] ①变得漆黑, 变得过分昏暗; ②十分昏愤, 糊涂, 昏庸; ③变稠密; ④变蒙昧。

балардуулах **Өмөрлөх** [动] балардах 的使动态。

баларт **Өмөрлөх** [形] 参见 балар。

балартах **Өмөрлөх** [动] ①变昏暗; 变模糊: дотор ~ 心情郁闷, 心情晦暗; ②变稠密, 变浓密; ③变粗放, 变蒙昧。

баларгуулах **Өмөрлөх** [动] балартах 的

使动态。

баларуулга **Өмөрлөх** [名] ①愚弄; ②抹煞, 消除, 涂抹。

балархаг **Өмөрлөх** [形] 略模糊的, 不明晰的, 有些暧昧的。

балархай **Өмөрлөх** [形] 不清楚的, 模糊的, 暧昧的, 不明显的: ~ зам 模糊不清的道路; ~ эгшиг <语> 弱化元音, 模糊元音。

балархайдуу **Өмөрлөх** [形] 十分不清楚的, 很模糊的, 很暧昧的。

балархайших **Өмөрлөх** [动] ①模糊起来, 变暧昧, 变朦胧; ②<语> 弱化, 轻化。

балархайшуулах **Өмөрлөх** [动] балархайших 的使动态。

баларшгүй **Өмөрлөх** [形] ①抹不掉的; ②不朽的; ③不蒙昧的。

балат **Өмөрлөх** [名] ①<植>巴拉特树; ②巴拉特树胶。

балба **Өмөрлөх** I [副] 粉碎, 摔碎, 破碎地: ~ дэлбэ цохих 打得粉碎; ◇ ~ дэлбэ 粉碎地; 完全, 彻底。

Балба **Өмөрлөх** II [名] <陈>尼泊尔。

балбаа **Өмөрлөх** [形] 日常的, 平常的, 不讲究的: ~ хувцас 便服。

балбаг **Өмөрлөх** 见 ~ ~ 一颠一颠地。

балбага **Өмөрлөх** 见 ~ ~ хийх 参见 балбаганах。

балбаганах **Өмөрлөх** [动] ①频频动荡, 摇动, 颤动, 晃动, (上下)颠动; 大腹便便, 扭扭晃晃; ②踉跄而行。

балбагануулах **Өмөрлөх** [动] балбаганах 的使动态。

балбагар **Өмөрлөх** [形] ①臃肿的, 肥胖的, 大腹便便的, 矮胖的; ②衣着宽大的。

балбагдах **Өмөрлөх** [动] балбах 的被动态。

балбайх **Өмөрлөх** [动] ①膨胀, 肿胀; ② t. 涨; ③增大。

балбалах **Өмөрлөх** I [动] ① балбах 的多次体; ②碾碎, 打碎, 敲碎。

балбалах **Өмөрлөх** II [动] 让小孩立于大人的

手掌之上.

балбалга **ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 打碎, 敲碎, 击碎, 弄碎.

балбалдал **ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠳᠠᠯ** [名] 打碎, 敲碎, 击碎, 弄碎.

балбалдах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 打碎, 敲碎, 击碎, 弄碎.

балбалзах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] ① 动荡, 摇动, 颤动, 摇晃: дотор ~ 心悸, 心搏过快; ② 频频晃动; 大腹便便, 扭扭晃晃; ③ 站立不稳, 蹒跚.

балбалзуулах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] балбалзах 的使动态.

балбарах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] 碎, 破碎, 碎裂, 崩裂.

балбархай **ᠪᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 碎的, 破碎的, 碎裂的, 崩裂的.

балбас **ᠪᠠᠯᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх (矮胖, 矮短, 破烂之物) 频频动弹.

балбах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠬ** [动] ① 频频敲打, 捶打, 播, 砸: сүхээр ~ 用斧(背)打; төмөр ~ 打铁; ② 不爱惜衣服, 磨损衣服, 糟践.

балбацах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠴᠠᠬ** [动] 参见 балбах.

балбачих **ᠪᠠᠯᠪᠠᠴᠢᠬ** [动] балбах 的多次体.

балбий **ᠪᠠᠯᠪᠢᠶ** [名] (植) 驴蹄草.

балбуулах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] балбах 的使动态.

балбуур **ᠪᠠᠯᠪᠠᠭᠤᠷ** [名] 棒子, 木槌.

балбуурдах **ᠪᠠᠯᠪᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 用棒打, 用木槌捶.

балга **ᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ** ① [量·形] 一口(液体): нэг ~ цай 一口茶; ② 少量的, 一点(液体)的: ~ ус өгөөч 请给一点水.

балгад **ᠪᠠᠯᠭᠠᠳ** [名] ① (балгас的复数) 城镇, 城堡(复数); ② (陈)公堂.

балгадах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 表现过分慷慨, 故作大方; ② 慌张, 慌忙.

балгадуу **ᠪᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] 格外慷慨的, 十分大方的.

балгадуулах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] балгадах 的使动态.

блгазах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠵᠢᠬ** [动] 参见 балгадах.

балгалзах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 频频作慷慨之态, 频频显示大方豪爽.

балгалзуур **ᠪᠠᠯᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 过分慷慨的, 格外慷慨的, 十分大方的.

балгамтгай **ᠪᠠᠯᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 好大口饮的, 好大口喝的: архи ~ 好喝酒的, 嗜酒的, 贪杯的.

балгамхай **ᠪᠠᠯᠭᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 балгамтгай.

балган **ᠪᠠᠯᠭᠠᠨ** [名] 盛会, 盛宴.

балгана **ᠪᠠᠯᠭᠠᠨᠠ** [名] (植) 水柏枝(属).

балганах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 大口大口地喝, 狂饮.

балгас **ᠪᠠᠯᠭᠠᠰ** [名] ① 城市, 城堡, 镇子(多指古代的): гандирсан ~ 海市蜃楼; хот ~ 城市, 城镇; ② 城镇废墟, 遗址: эвдэрхий ~ 城市废墟, 遗迹.

балгасч **ᠪᠠᠯᠭᠠᠰᠴᠢ** [名] 见 балгасчин.

балгасчин **ᠪᠠᠯᠭᠠᠰᠴᠢᠨ** [名] 市民, 镇民, 城镇居民.

балгах **ᠪᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① 大口喝; 满口喝; ② (转) 饮用, 喝: архи ~ 喝酒, 饮酒; ~ дуртай 嗜酒的, 贪杯的.

балгуулах **ᠪᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] балгах 的使动态.

балгууштай **ᠪᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 值得喝的, 值得饮的.

балдаг **ᠪᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] 见 балтаг.

балдаргана **ᠪᠠᠯᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] (植) 藜芦, 白藏属.

балдах **ᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 心慌意乱, 抓瞎: ~ ж сандрах 慌张, 惊慌.

балдлах **ᠪᠠᠯᠳᠠᠬᠠᠬ** [动] 刺破, 扎破, 戳破, 穿破.

балдруу **ᠪᠠᠯᠳᠠᠷᠤᠭᠤ** [名] 疙瘩.

балет **ᠪᠠᠯᠡᠲ** [名] 芭蕾(舞): ~ бүжиг 芭蕾舞; ~ шохоорхогч 舞剧迷.

балетмейстер **ᠪᠠᠯᠡᠲᠮᠡᠢᠰᠡᠲᠡᠷ** [名] 芭蕾舞剧导演, 芭蕾舞教员.

балиам **ᠪᠠᠯᠢᠶᠠᠮ** [名] 杂种牛, 毛扎子(母犏牛所生之后代).

балиар Өлөөл [形] ① 邈邈的, 污秽的; ② 粗笨的, 粗糙的; 丑陋的, 丑恶的.

балиартах Өлөөлөө [动] ① 变邈邈, 变污秽; ② 变粗笨, 变粗糙; 变丑陋, 变丑恶.

балиаргуулах Өлөөлөө [动] балиартах 的使动态.

балин Өлөөл [名] <宗>巴灵(用米, 面等做的供品).

балиус Өлөөл [名] 宽扁刀, 宽平刀.

балкан Өлөөл [名] <地>巴尔干: ~ы хойт 巴尔干半岛.

балкон Өлөөл [名] ① 阳台, 凉台; ② (剧院的)包厢, 楼座.

балл Өлөөл [名] 参见 бал VI.

баллагдах Өлөөлөө [动] баллах 的被动态.

баллалцах Өлөөлөө [动] баллах 的共动态.

баллах Өлөөл [动] ① 洗去, 擦掉, 涂抹, 涂去, 弄模糊; 注销: самбар дээр бичсэнээ ~в 把黑板上写的擦掉了; ② (转)毁灭, 消灭, 破坏, 焚毁; ③ 掩饰, 遮盖: хийсэн хэргээ ~ 掩饰做过的事.

баллацгаах Өлөөлөө [动] баллах 的众动态.

баллачих Өлөөлөө [动] баллах 的多次体.

баллистик Өлөөлөө [名] <军>弹道学, 射击学: ~ пуужин 弹道火箭.

баллон Өлөөл [名] (玻璃或金属的)瓶, 罐, 气筒; (打气用的)橡皮球.

балуулах Өлөөлөө [动] ① баллах 的使动态; ② 意同 баллагдах.

балуур Өлөөлөө [名] 板擦, 刷子; 涂抹工具, 橡皮擦, 修正液.

балуурдах Өлөөлөө [动] 擦抹, 涂去, 用橡皮擦擦.

балуурдуулах Өлөөлөө [动] балуурдах 的使动态.

балмаг Өлөөл [形] 惊慌的, 恐慌的, 胆怯的.

балмагдах Өлөөлөө [动] 吓呆, 惊慌, 恐慌.

балмагдуу Өлөөлөө [形] 参见 балмаг.

балмагдуулах Өлөөлөө [动] балмагдах 的使动态.

балмад Өлөөл [形] ① 狂妄的, 狂暴的, 疯狂的, 野蛮的; ② 盲动的, 冒险的, 蛮勇的: ~ явдал 冒险, 投机活动; ~ үзэл 冒险主义; ~ бодлого 冒险政策; ~ явдалтан 冒险家, 冒险主义者; ③ 不老实的, 不正直的; 流里流气的; 流氓式的; ④ 愚蠢的; 愚妄的.

балмадлах Өлөөлөө [动] ① 行为野蛮, 施暴行, 施暴行; ② 狂妄, 冒险, 盲动; ③ 耍流氓, 耍滑头, 行为不端, 行为不老实; ④ 行为愚蠢, 愚妄.

балмадлуулах Өлөөлөө [动] балмадлах 的使动态.

балнад Өлөөл [名] <医>斑疹伤寒: ~ын мэнэнтэс 伤寒性脑膜炎; ~ аар цээжний гялтанга үрвэсэх 伤寒性脑膜炎.

балрагдах Өлөөлөө [动] балрах 的被动态.

балралт Өлөөлөө [名] ① 磨灭, 消失; 褪色; ② (转)毁灭; ③ 模糊.

балрангуй Өлөөлөө [形] 模糊的, 朦胧的, 不清晰的, 不明朗的.

балрах Өлөөл [动] ① 磨灭, 消失, 褪色; ② (转)毁灭; ③ 变模糊, 发花.

балрашгүй Өлөөлөө [形] 不退色的, 不模糊的; 不可磨灭的, 永垂不朽的.

балруулах Өлөөлөө [动] ① балрах 的使动态; ② 意同 баллах.

балт Өлөөл I [名] 大斧, 大锤, 榔头: ~ сүх ① 单刃斧; ② 月牙斧.

балт Өлөөл II [副] 破, 穿: ~ цохих 打破; ~ хатгах 刺破, 刺穿, 戳破.

балт Өлөөл III [形] 有蜜的, 蜜制的, 含蜜的: ~ зөгий 蜜蜂; ~ боов 带蜜的小甜饼, 蜜果; ◇ ~ туулайн бөөр (植) 天师果.

балтаг Өлөөл [名] ① (刀剑等的)护手; ② (刀、斧等的)柄; 杖头.

балтаглах Өлөөлөө [动] 一跩一跩地走.

балтай Өмөц [形] ①有蜜的, 加蜜汁的; ②有
过错的; 有恶果的; 有不良影响的。

балтайлгах Өмөцлөх [动] балтайх 的使
动态。

балтайх Өмөцлөх [动] 趴下, 伏卧, 趴伏:
~ н унах 摔个狗啃泥。

балталзах Өмөцлөх [动](矮胖人) 一跩一跩
地行走, 蹒跚而行, 摇摇晃晃。

балталзуулах Өмөцлөх [动] балталзах
的使动态。

балтаргана Өмөцлөх [名]〈植〉见 балдар-
гана。

балтас Өмөц 见 ~ ~ хийх 参见 балтал-
зах。

балтач Өмөц [名](禽类的)膜尖。

балтга Өмөц 见 ~ ~ хийх 参见 балтал-
зах。

балтганах Өмөцлөх [动] 参见 балталзах。

балтгануулах Өмөцлөх [动] балтганах
的使动态。

балтгар Өмөц [形] 矮胖的, 肥胖的, 宽而
粗的, 臃肿的。

балтгардах Өмөцлөх [动] 变得过分矮胖,
变得过分宽而粗, 过分臃肿。

балтгардуу Өмөцлөх [形] 很矮胖的, 十分
肥胖的。

балтгардуулах Өмөцлөх [动] балтгар-
дах 的使动态。

балтгархан Өмөцлөх [形] балтгар 的小
称; 矮胖些的, 有些宽而粗的, 有些臃肿
的。

балтдах Өмөцлөх [动] 用大斧砍, 用大斧背
打, 用锤打, 用木榔头打。

балтдуулах Өмөцлөх [动] балтдах 的使
动态。

Балтик Өмөц [名]〈地〉波罗的海。

балуу Өмөц [名]〈植〉冬青(树): ~ мод 冬青
树。

балуун Өмөц [名]〈植〉肺草属。

балхайлгах Өмөцлөх [动] балхайх 的使
动态。

балхайх Өмөцлөх [动] 发胖, 臃肿; 变矮胖。

балхайчих Өмөцлөх [动] балхайх 的使动
态。

балхалзах Өмөцлөх [动](矮胖人) 一跩一跩
地走, 扭扭晃晃地走。

балхалзуулах Өмөцлөх [动] балхалзах
的使动态。

балхас Өмөц 见 ~ ~ хийх 参见 балхал-
зах。

балхга Өмөц 见 ~ ~ хийх 参见 балхал-
зах。

балхганах Өмөцлөх [动] 参见 балхалзах。

балхгануулах Өмөцлөх [动] балхага-
нах 的使动态。

балхгар Өмөц [形] 矮胖的, 臃肿的, 宽而
粗的, 胖墩状的。

балхгардах Өмөцлөх [动] 变得过于矮胖,
变得过于臃肿, 变得过于宽而粗。

балхгардуулах Өмөцлөх [动] балх-
гардах 的使动态。

балцайх Өмөцлөх [动] 变矮胖, 变成胖墩状,
变臃肿, 变宽而粗。

балцалзах Өмөцлөх [动] 参见 балцганах。

балцалзуулах Өмөцлөх [动] балцалзах
的使动态。

балцан Өмөц [名] 后腱。

балцас Өмөц 见 ~ ~ хийх 参见 балцга-
нах。

балцга Өмөц [拟] ~ ~ 噗嗤噗嗤声(如在
泥泞中行走时)。

балцганах Өмөцлөх [动](在泥泞中行走时)
发出噗嗤噗嗤声。

балцгар Өмөц [形] 小而胖的, 矮胖的, 胖
乎乎的, 胖墩状的。

балчиг Өмөц [名·形] ①沼泽地, 泥沼, 泥
塘; 泥泞地; ②肮脏的, 烂污的。

балчигдах Өмөцлөх [动] ①变得泥太多, 变
得过于泥泞, (地面)变过烂; ②变得过于
肮脏, 变得过于烂污。

балчигнах Өмөцлөх [动] 在泥里噗嗤噗嗤地
行走, 挣扎。

- балчигнуулах** **Өгчлүүлэх** [动] балчигнах的使动态.
- балчигт** **Өгчлөг** [形] ①有泥的, 泥泞的, 烂泥多的; ②肮脏的, 烂污的.
- балчигтай** **Өгчлөг** [形] 参见 балчигт.
- балчигтах** **Өгчлүүлэх** [动] 溅上泥(水), 沾上泥(水).
- балчигтуулах** **Өгчлүүлэх** [动] балчигтах的使动态.
- балчин** **Өгчлөг** [名] ①弓两端装饰部; ②秋簪鞍子; ③(袖口的)缀边, 饰边, 夹边; ④贫嘴的人, 嘴碎的人.
- балчир** **Өгчлөг** [形] 年幼的, 幼稚的; 无经验的, 年幼无知的: ~ хүүхэд 婴儿, 幼童; ~ хүүдийн арьс улайж хуурах 幼儿脱屑性红皮病; ~ нас 幼年; ~ үе 幼年时期; ~ томоогүй 年幼不懂事的, 幼稚的.
- балчиргана** **Өгчлөг** [名] 参见 балдаргана.
- балчирдал** **Өгчлөг** [名] 幼稚状态, 幼年状态.
- балчирдах** **Өгчлөг** [动] ①显得年幼, 显得过于幼稚; ②显得太无知, 没经验.
- балчирдуулах** **Өгчлүүлэх** [动] балчирдах的使动态.
- балчируу** **Өгчлөг** [名] 脚气.
- балчируутах** **Өгчлүүлэх** [动] 患脚气.
- балчирхан** **Өгчлөг** [形] балчир的小称; 较年幼的, 较幼稚的, 有些年幼无知的.
- балчих** **Өгчлөг** I [动] ①侮辱, 凌辱; ②玷污, 弄脏.
- балчих** **Өгчлөг** II [动] ①频频抹, 频频擦, 擦来擦去; ②隐瞒, 掩饰; 遮掩, 抵赖.
- балчуу** **Өгчлөг** [名] 绉罗绸缎.
- балчуур** **Өгчлөг** [名] 参见 баллуур.
- бальви** **Өгчлөг** [名] (植) 驴蹄草(属).
- бальдах** **Өгчлөг** I [动] 惊愕, 吓住; (腿) 打颤, 摇晃.
- бальдах** **Өгчлөг** II [动] 变慷慨, 表现大方.

- бальдуу** **Өгчлөг** [形] 慷慨的, 大方的.
- бальзам** **Өгчлөг** [名] 树脂, 树香胶, 香油.
- бальхайлах** **Өгчлүүлэх** [动] 见 булхайлах.
- бам** **Өгчлөг** [名] (医) 坏血病; чийг ~ 坏血病; ~ чийгийн үетэгс 坏血病性关节炎; ~ ын эхлэл 坏血病初期.
- бамба** **Өгчлөг** [名] (植) 亚洲薯.
- бамбаг** **Өгчлөг** I 见 ~ ~ 一颤一颤地.
- бамбаг** **Өгчлөг** II [名] (羊或牛) 睾丸, 外肾.
- бамбага** **Өгчлөг** 见 ~ ~ хийх 参见 бамбагнах.
- бамбагалзах** **Өгчлүүлэх** [动] 微微颤动.
- бамбаганах** **Өгчлүүлэх** [动] 参见 бамбагалзах.
- бамбагануулах** **Өгчлүүлэх** [动] бамбагнах的使动态.
- бамбагануур** **Өгчлөг** [形] 软绵绵的, 颤悠悠的, 软颤颤的.
- бамбагар** **Өгчлөг** [形] 厚软的, 软绵绵的, 松软的, 有弹性的: ~ уруул 厚软的嘴唇, 柔软的嘴唇; ~ ширдэг 松软的垫子, 软绵绵的垫子.
- бамбагардах** **Өгчлүүлэх** [动] 变得很绵软, 变得很松软, 变得很有弹性.
- бамбагардуулах** **Өгчлүүлэх** [动] бамбагардах的使动态.
- бамбагархан** **Өгчлөг** [形] 较软绵绵的, 较松软的, 较有弹性的.
- бамбагнах** **Өгчлүүлэх** [动] (软绵物) 频频动弹, 微微颤动.
- бамбагнуулах** **Өгчлүүлэх** [动] бамбагнах的使动态.
- бамбай** **Өгчлөг** I [名] 厚褥垫; (鞍上的) 软垫.
- бамбай** **Өгчлөг** II [名] ①盾, 盾牌, 挡箭牌, 挡板; (昆虫等动物的) 甲: ~ бүжиглэх 跳盾舞; ②缓冲器; 缓冲的: ~ улс 缓冲国; ~ н таваг 缓冲盘; ~ н тагш 缓冲器筒; ~ н дэнлүү 缓冲器灯; ~ н шилбэ 缓冲(器)杆; ③(军) 先遣部队; 护卫部队; ④(转) 保护, 庇护, 掩护: ~ барих, ~

хийх ① 拿…作挡箭牌；② 挡住，掩住；③ 作掩护，作掩护；～д явах 位于掩护中，走在工事里；～булчирхай〈解〉甲状腺；～булчирхайн даавар 甲状腺激素；～мөгөөрөс〈解〉甲状软骨；～халхавч〈体〉护膝；④ 挡板，隔板；闸门：～т да-лан 门坝。

бамбай **ӨМӨК** III [名]〈植〉缙草(属)：～(н) хүчил〈化〉戊酸，缙草酸；～(н) хүч-лийн давс 戊酸盐；～(н) хүчлийн шүвтэс 戊酸铵。

бамбайлал **ӨМӨГӨЛӨГ** [名] ① 垫厚；② 持盾遮挡，挡住；③ (转)应付，搪塞，堵嘴。

бамбайлах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] ① 垫厚，使柔和；② 持盾遮挡，挡住；③ (转)应付，敷衍，搪塞，堵嘴。

бамбайлгах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбайх 的使动态。

бамбайлуулах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбай-лах 的使动态。

бамбайт **ӨМӨГӨЛӨ** [形] ① 持盾的，有挡板的，有挡箭牌的；带甲的；② 有护卫的，有保护的，有掩护的。

бамбайтан **ӨМӨГӨЛӨ** [名] 盾手，盾牌兵。

бамбайтас **ӨМӨГӨЛӨГ** [名]〈医〉甲状腺炎。

бамбайх **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 变松软，变喧软，变得软绵绵；变丰满。

бамбайхай **ӨМӨГӨЛӨ** [形] ① 鼓起的，鼓囊的，鼓胀的；② 丰满的，饱满的。

бамбайч **ӨМӨГӨЛӨ** [名] ① 盾手，持盾兵；② 善用盾者；③ 〈军〉先遣部队；掩护兵，护卫部队。

бамбалзах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] (松软、厚软物) 颤动，弹动，跳动，波动。

бамбалзуулах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбалзах 的使动态。

бамбалзуур **ӨМӨГӨЛӨӨР** [名·形] ① 水塘，泥泞地，沼泽地，松软地；② 有弹性的，颤悠悠的，软颤颤的：～сандаг 弹簧椅。

бамбар **ӨМӨК** I [名] 火把，火炬；(太阳的) 光斑。

бамбар **ӨМӨК** II [名]〈动〉虎崽，彪。

бамбардалцах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбардах

的共动态。

бамбардах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 点火把，点火炬；持火把，举火炬。

бамбардацгаах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбар-дах 的众动态。

бамбардуу **ӨМӨГӨЛӨӨР** [名] 不倒翁，扳不倒儿。

бамбардуулах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамбардах 的使动态。

бамбарлах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 点火把，高举火炬。

бамбарууш **ӨМӨГӨЛӨ** [名] 见 бамбарш。

бамбарч **ӨМӨГӨЛӨ** [名] 持火把者，持火炬者。

бамбарш **ӨМӨГӨЛӨ** [名]〈动〉熊仔，幼熊；一岁熊。

бамбас **ӨМӨГӨ** 见～～хийх (松软、喧软物) 弹动，颤动，跳动，波动。

бамин **ӨМӨГӨ** [名]〈动〉犀牛。

бамтах **ӨМӨГӨЛӨӨР** I [动] 患坏血症。

бамтах **ӨМӨГӨЛӨӨР** II [动] 畏惧，慌张。

бамтуулах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] бамтах I、II 的使动态。

бан **ӨМӨГӨ** 见 ～ хаш 瓷碧玉，陶瓷状变岩。

банаан **ӨМӨГӨ** [名]〈植〉见 банан。

банан **ӨМӨГӨ** [名]〈植〉香蕉；芭蕉(树)。

банбар **ӨМӨК** [名] 参见 бамбар I、II。

банбардах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 参见 бамбардах。

банбарлах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 参见 бамбарлах。

банга **ӨМӨГӨ** I [名] 责备，数落，训斥。

банга **ӨМӨГӨ** II [名]〈植〉还阳参(属)。

бангадах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 责备，数落，训斥，发脾气。

банд **ӨМӨГӨ** [名] 板凳。

бандаг **ӨМӨГӨ** [形] 大块的(肉)：～түндэг 大块大块的(肉)。

бандагай **ӨМӨГӨЛӨӨР** [形] 丰满的，肥胖的。

бандагайрах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 参见 бан-дайх。

бандаганах **ӨМӨГӨЛӨӨР** [动] 参见 бандалзах。

- бандагануулах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бандганах的使动态。
- бандаж** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠵ** [名] ① 缚带, 腹带; ② (医) 肠带, 疝气带。
- бандайлгах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠶᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] бандайх的使动态。
- бандайх** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 变肥厚, 变肥胖。
- бандалзах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (肥厚、暄软物) 频频弹动, 摇摇晃晃。
- бандалзуулах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бандалзах的使动态。
- бандан** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠨ** [名] 板凳, 跳板; ~гаас тасрах 脱离跳板。
- банданцар** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] 小板凳, 小凳子。
- бандас** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 бандалзах。
- бандга** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 бандалзах。
- бандганах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (肥厚、暄软物) 频频弹, 微微颤动; тарган хонины сүүл ~н явна 肥羊摇着尾巴走。
- бандгануулах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бандганах的使动态。
- бандгар** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 肥厚的, 丰满的, 肥硕的; 胖乎乎的: ~ тарган хүн 肥胖的人。
- бандгардах** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 参见 бандайх。
- бандгардуу** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [形] 十分肥厚的, 过于胖的。
- бандгархан** **ᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] бандгар的小称; 较肥厚的, 较丰满的, 胖乎乎的。
- банди** **ᠪᠠᠨᠳᠢ** [名] 班第, 小喇嘛。
- бандид** **ᠪᠠᠨᠳᠢᠳ** [名] (宗) 班第达 (喇嘛学位之一), 学者, 哲人。
- бандилах** **ᠪᠠᠨᠳᠢᠯᠠᠬ** [动] (宗) 做班第, 当小喇嘛。
- бандур** **ᠪᠠᠨᠳᠤᠷ** [名] (乐) 板都拉 (乌克兰拨弦乐器之一)。
- банж** **ᠪᠠᠨᠵ** [感] (对小孩告诫时) 小心, 注意。
- банжих** **ᠪᠠᠨᠵᠢᠬ** [动] 准备, 预备, 置备; 安慰; 慰问。

- банз (ан)** **ᠪᠠᠨᠵ** [名] 板子, 木板: ~ан - жонш (矿) 砂灰石; ~ан чулуу 叶腊石。
- банзал** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠯ** [名] ① 裙子; ② (喇嘛穿的) 裙子。
- банзалгах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] 缝制裙子; 穿裙子。
- банздагдах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] банздах的被动态。
- банздах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠳᠠᠬ** [动] 打板子, 拷打。
- банздуулах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① банздах的使动态; ② 意同 банздагдах。
- банзлах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 做板子, 裁成板子; ② (将毛皮钉在木板上) 绷紧。
- банзлуулах** **ᠪᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] банзлах的使动态。
- бани** **ᠪᠠᠨᠢ** [名] 澡堂, 洗澡间, 公共澡堂: ~йн ёс (宗) 洗礼。
- банк (ан)** **ᠪᠠᠨᠭᠢ** [名] ① 银行: ~анд шилжүүлэх 转入银行, 汇入银行; ~ны хөрөнгө оруулалт 银行投资; ~ны касс 银行存款处; 银行储蓄所; ~ны тэмдэгт 银行券, 纸币, 钞票; ~ны агентлат 银行支行, 银行代理处; ~ны аппарат 银行机构; ~ны баримт 银行凭证; ~ны бригадлан ажиллах арга 银行专柜制; ~ны бүлгийнхэн 银行界; ~ны бүртгэлийн хүү 银行贴现利率; ~ны бэлтгэл нөөц 银行资金; ~ны дарга 银行行长; ~ны зээл 银行信贷; ~ны идэвхт ажиллагаа 银行放款业务; ~ны идэвхтэй идэвхгүй ажиллагаа 银行出超和入超业务; ~ны итгэмжлэх 银行信用证; ~ны капитал 银行资本; ~ны картель 银行卡特尔; ~ны концерн 银行康采恩; ~ны мэдүүлэмж 银行报单, 银行通知书; ~ны онц эрх 银行专营; ~ны онц эрхтэй нэгдэл 银行康采恩, 银行专营集团; ~ны салбар 银行分行; ~ны синдикат 银行辛迪加; ~ны сүйрэл 银行破产; ~ны тогтолцоо 银行系统; ~ны тооцоо 银行结算; ~ны төв контор 银行总行; ~ны төлөлт 银行抵补数额;

~ны төлөөлөгч 银行代理人; ~ны төлөөс 银行抵补; ~ны үйлдэл 银行业务; ~ны хамаатан 银团; ~ны холбоо 银行协会; ~ны худалдаа-валютын ажиллагаа 银行外汇交易业务; ~ны хүлээх зөвшөөрөлт 银行承付; ~ны цаасан тэмдэгт гаргалт 银行纸币发行; ~ны чек 银行支票; ~ны эзний байр 银号, 银庄; ~ны эзэн 银行业主; ② 罐; (医) 拔火罐; 吸杯; машины ~ 汽车的油罐; бензиний ~ 汽油罐.

бант **ᠪᠠᠨᠲᠤ** [名] (辫带的) 花结.

бантагнах **ᠪᠠᠨᠲᠤᠭᠠᠨᠬᠤ** [动] ① 做面汤, 做拌汤; ② 掺和, 搅拌, 弄杂乱.

бантагнуулах **ᠪᠠᠨᠲᠤᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бантагнах 的使动态.

бантайлгах **ᠪᠠᠨᠲᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [名] бантайх 的使动态.

бангайх **ᠪᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 变粗, 变厚; 发胖, 变丰满, 变饱满.

банган(г) **ᠪᠠᠨᠭᠠᠨ(ᠭ)** [名] ① 拌汤, 面汤; 疙瘩汤; 糊涂粥; ② (转) 杂乱无章, 一塌糊涂: холио ~ 大杂烩; 杂乱无章, 一塌糊涂; ~ хутгах 搅乱, 弄杂乱, 搅得一塌糊涂; ~ хийх ① 做拌汤; ② 弄杂乱, 弄得一团糟.

бантаннархуу **ᠪᠠᠨᠲᠠᠨᠨᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 拌汤样的, 糊涂粥似的, 粥样的: ~ консистенц 粥样稠度.

бангах **ᠪᠠᠨᠭᠠᠬᠤ** [动] 发呆, 发愣, 犯糊涂.

бантгар **ᠪᠠᠨᠲᠤᠭᠠᠷ** [形] 肥厚的, 肥硕的, 膨胀的, 胖胖的, 丰满的.

бантуулах **ᠪᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бантах 的使动态.

бану **ᠪᠠᠨᠤ** [名] 钟乳石.

банунцар **ᠪᠠᠨᠤᠨᠴᠠᠷ** ① (掉在地上或散碎的) 钟乳石块; ② 石笋; ◇ ~ хэмжүүр 表面强力仪.

бануухай **ᠪᠠᠨᠤᠭᠠᠶᠢ** [名] (动) 袋理.

банхайлгах **ᠪᠠᠨᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] банхайх 的使动态.

банхайх **ᠪᠠᠨᠬᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 嘴呈钝粗状; 隆起, 肿起; 膨胀, 膨起.

банхалзах **ᠪᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] (大嘴) 频频动, 张一张, 嚼动.

банхалзуулах **ᠪᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] банхалзах 的使动态.

банхан **ᠪᠠᠨᠬᠠᠨ** 见 ~ хэрээ (动) 大嘴乌鸦.

банхар **ᠪᠠᠨᠬᠠᠷ** [形] (嘴) 圆阔的, 钝粗的; 隆起的, 膨起的; ◇ ~ хардай (动) 芦莺 (属).

банхардах **ᠪᠠᠨᠬᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] (嘴) 显圆阔; 变粗大; 显膨大.

банхас **ᠪᠠᠨᠬᠠᠰ** [名] 斑玉.

банхгар **ᠪᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 банхар.

банчид **ᠪᠠᠨᠴᠢᠳᠤ** [名] (宗) 旗幡.

банчин **ᠪᠠᠨᠴᠢᠨ** [名] (宗) 班禅 (大师).

банш **ᠪᠠᠨᠰ** [名] 扁食, 饺子.

бани **ᠪᠠᠨᠢ** [名] 见 бани.

бар **ᠪᠠᠷ** I [名] 虎 (参见 барс): ~ эрэн 虎纹; эр ~ ① 雄虎; ② 强劲的, 对...占优势的; би чамдаа эр ~ 我很容易对付你; ◇ ~ цоохор цахилдаг (植) 虎尾尾.

бар **ᠪᠠᠷ** II [名] ① (印刷用的木、铅、石或铸质的) 版, 排字版: модон ~ 木版; чулуун ~ 石版; ~ ын ном 铅印书籍; модон ~ ын үсэг 活字; ~ ын хэв 活字版; ~ ыг нийлүүлэн хянах 校对版样; ② 木刻 (画), 雕刻 (画): ~ ын зураг 版画.

бар **ᠪᠠᠷ** III [名] 水底沙地, 沙洲, 沙滩.

бар **ᠪᠠᠷ** IV 见 ~ 哇啦哇啦 (众人吵嚷声).

бар **ᠪᠠᠷ** V [量] 巴 (气压单位).

бараа **ᠪᠠᠷᠠᠭᠠ** I [名] 轮廓, 外形, 外表: ~ ихтэй, ~ тай 轮廓大的, 篇幅大的, 外形大的, 容积大的; ~ гүй болох, ~ туруугүй болох 无影无踪, 全部消失; ~ харагдах (在远处) 隐约可见, 见得到, 现出; ~ ны газар 甚远的地方, 隐约可见的地方; гэрийн ~ харахгүй болох 离别家园; 再不回家.

бараа **ᠪᠠᠷᠠᠭᠠ** II [名] ① 随员, 侍从: ~ болоочин 侍从, 随员, 护卫; ② 伴侣; 作陪者, 陪伴者: хүний ~ 伴侣; ~ болох ① 当侍从, 当随员; 当护送者; ② 当伴侣; ③ 靠

近.

бараа(н) Өрөөл III [名] ① 织物, 布料, 纺织品: ~ нэхэх 织布, 纺织; ② 家私, 什物: соёлын ~ 文化用品, 文具; ◇ **гэр** ~ 什物, 家私; ③ 货物, 商品: ~ ны агуулах, ~ баз 货仓, 货栈; ~ гүйлгээ 商品流通; 商品周转; ~ гүйлгээний норм 商品周转定额; ~ ны эргэлт 商品周转, 商品交易额; ~ тооллого 货物清点; ~ ны дэлгүүр 商店; өргөн хэрэгцээний ~ 日用商品, 日用百货; ~ судлал 商品学; ~ зөөвөр 运货, 货运; ~ нөөцлөх 商品储备; ~ олгох 交货; ~ солилцох 换货; ~ сонголт 商品选择; ~ тээхийг онц эрхтэй болгох 货运专营; ~ нэвтрүүлэхийг цаазлах 禁运; ~ удаан хэвтэх 货物滞积; ~ хүлээн авах акт 货物验收单; ~ хүлээн авах олгох акт 货物交换凭证; ~ хүргэлт 商品送达; ~ хэтрүүлэн хуримтлуулах 货物滞销; ~ г авахгүй боох (хяхах) 抵制商品; ~ наас бусад зүйлийн данс 无货账单, 空头账单; ~ ны бирж 货物交易所; ~ ны баримт 提货单; ~ ны гарлын гэрчилгээ 商品原产地证书; ~ ны гологдол 货物脱税; ~ ны дэнжийн данс 商品样本簿; ~ ны үнэт чанар 商品实际价格; ~ ны загварын хуудас 商品样本表(单); ~ ны захиалга 商品预订; 商品订单; ~ ны их эрэлт 商品大量需求; ~ ны өлсгөлөн 货荒; ~ ны өртгийн хэмжигдэхүүн 商品价值量; ~ ны хэв маяг 商品型式; ~ ны хэвийн хорогдлын хэмж 商品自然亏损额; ~ ны чанар шалгах товчоо 商品质量检查局; ~ ны тэмэдг 商标; ~ ны төрөл зүйл 商品品种; ~ ны үнэ зохиол 计算货价; ~ ны үнэ тогтворгүй 物价波动; ~ ны саван 肥皂; ◇ ~ **туруу**, ~ **таваар** 货物, 商品.

бараавтар Өрөөл [形] 较黑暗的, 较黑的; 浅黑色的.

бараагнах Өрөөл [动] ① 变隐秘, 退色; 变暗; ② 感到压抑, 感到郁闷; дотор ~ ① 怏怏不乐; ② 心口痛, 上腹部痛.

бараагнуулах Өрөөл [动] бараагнах

的使动态.

бараагүй Өрөөл I [形] 无影无踪的, 无踪影的.

бараагүй Өрөөл II [形] 尚未结束的, 未完的, 未尽的.

бараагүй Өрөөл III [形] ① 无货物的; ② 无纺织品的.

бараадах Өрөөл I [动] ① 跟随, 伴随; 靠近: ~ н явах 随行, 伴随; хот ~ ① 位于城市附近; ② 望影跟踪; ③ 拜见, 拜会; ④ 依靠, 指望, 指望; ⑤ 远望, 眺望.

бараадах Өрөөл II [动] 显得太黑, 变得太暗.

бараадахгүй Өрөөл [形] 赶都赶不上的; 望尘莫及的.

бараадаггах Өрөөл [动] бараадах I 的众动态.

барадуулах Өрөөл [动] барадах I、II 的使动态.

бараажилт Өрөөл [名] 商品化; 商品充裕, 滞销.

бараажих Өрөөл [动] ① 商品化; (商品) 充裕, 充足; 滞销; ② 变暗, 变黑.

бараажуулах Өрөөл [动] бараажих 的使动态; 商品化, 供货.

бараалах Өрөөл [动] ① 弄黑, 染黑; ② 拜见, 拜会, 瞻仰, 谒见; ③ 远望, 眺望; ④ 变黑, 变暗.

бараалуулах Өрөөл [动] бараалах 的使动态.

бараалхагч Өрөөл [名] 拜会者, 晋见者, 朝拜者.

бараалхал Өрөөл [名] 朝见, 拜见, 拜会, 谒见, 瞻仰.

бараалхах Өрөөл [动] 朝见, 拜见, 拜会, 谒见, 瞻仰; ~ ж мөргөх 朝拜.

бараалхацгаах Өрөөл [动] бараалхах 的众动态.

бараалхуулах Өрөөл [动] бараалхах 的使动态.

бараан Өрөөл [形] 黑的, 黑暗的; 黑色的; 青色的, 暗黑色的; хар ~ 黑的, 黑暗

的；～ өнгө 暗色，深色；～ зүсмийн малхарагдав 出现了一片黑色的畜群；～ царай 黝黑的脸；～ шувуу 〈动〉乌鸦；～ гялтгануур 黑云母；～ үнэг 〈动〉黑狐；～ хэрэм 〈动〉灰鼠；～ ганзган сүүлт 〈动〉紫寿带鸟；～ гүеэт хөөндэй 〈动〉赤颈鸫；～ далавчит царцаахай 〈动〉暗黑翅蝗；～ ирвэс 〈动〉黑豹；～ лаг 腐质软泥；～ салхич шувуун 〈动〉灰鹭；～ үлд өвс 〈植〉钝叶瓦松；～ хүрэн өнгө 褐色，咖啡色，棕褐色，栗色(马的毛色)；～ шаазан 素烧陶瓷(黄器)；～ шар, ～ шар уураг 黄卵黄；～ энсдүүр 〈动〉暗褐色叩头虫。

бараандах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉变得黑暗，显得过于黑。

бараандуу **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉很黑的，十分黑暗的，暗青色的。

бараандуулах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉бараандах 的使动态。

бараантай **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉有黑斑的，带黑色的。

бараантах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉变黑，变青，变暗；显得暗；газар ～ 大地上的雪一片片融化(显出暗黑色的土地)。

бараантуулах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉бараантах 的使动态。

бараарах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉变黑，变黑暗；发黑。

бараатай **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉大的，巨大的，高大的，宏伟的，巍峨的。

бараахан **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉较黑的，较黑暗的，黑糊糊的，暗青色的，略青的。

баравгар **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉(指纺织品)粗糙的；(指胡子)浓密的；多毛的。

барэг **ӨНӨЛ** I 〈副〉差不多，几乎，快要；大概，大约：～ бүгдээрээ 差不多全部…；～ дуусах 差不多要结束了，快要结束了；хүний баргийг 几乎把所有的人；～ шөнө болов 快入夜了；баргийн юм дийлэхүй 抵挡不住其大部，大部分都对付不了；～ төлөв 大部分，大体上；～ сүүдэр 掠影，掩影；тэр ч ～ даа 才那么点；那算什么(不满足之意)；◇ ～ бүрэг ① 隐隐约约，渺茫的(的)，蒙蒙亮，模模糊糊；② 黄昏，薄暮；③ 曖昧的(的)。

бараг **ӨНӨЛ** II 〈量〉分(地积，一亩的十分之一)。

барагдал **ӨНӨЛӨӨ** 〈名〉结束，穷尽，完结，耗尽。

барагдах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉барах 的被动态；结束，完，耗尽，绝：арга ～ 方法用尽，计穷。

барагдахгүй **ӨНӨЛӨӨ** **ТӨЛӨГ** 〈形〉无穷的，无穷尽的，无休止的。

барагдашгүй **ӨНӨЛӨӨ** **ТӨЛӨГ** 〈形〉无穷无尽的，源源不断的，取之不尽的，无止境的：～ баялаг 无穷无尽的资源。

барагдуулалт **ӨНӨЛӨӨ** 〈名〉结束，终结。

барагдуулах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉барагдах 的使动态。

барагдчих **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉барагдах 的完成体。

барагжаа **ӨНӨЛӨӨ** 〈名〉〈植〉岩蕨属。

бараглах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉① 做了大部，大体完成，就要结束；ажлаа ～ ж байна 工作大体完成；② 预测，估计；③ 大约摸；大体上…；би ～ ж мэдсэн 我大体上知道了。

бараглуулах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉баралах 的使动态。

баргтай **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉① 尚可，还过得去的，还凑合的；较稳妥的；～ байгаарай! 像样一点！② 不重要的，不足道的，无关紧要的；өвдөх нь ～ байна 痛得不怎么厉害；③ 不太好的，较差的；бороо салхитай ～ өдөр 风雨交加的坏天气；хурдаар ～ 速度上较差的。

баргтайвтар **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉① 尚可，还凑合；② 较无关紧要的，较不重要的；③ 不太好的，较差的。

баргтайхан **ӨНӨЛӨӨ** 〈形〉баргтай 的小称；不太好的，平平常常的，不怎样的；～ морь 平平常常的马，不大好的马。

баргцаа **ӨНӨЛӨӨ** 〈名〉① 大致，大概；② 估计，估量。

баргцаалал **ӨНӨЛӨӨ** 〈名〉① 大约，大致，约摸；估计，估算；② 假设，推测，猜测。

баргцаалах **ӨНӨЛӨӨ** 〈动〉① 大约估计，

大致计算, 大约摸地说: ~ сан орлого 预期收入; ~ сан тэмдэг 测向符号, 定向符号; ~ сан халдац 视电感; ~ сан тооцоо 概算; ~ сан бодож гаргах 概算; ~ сан үнэ 参考价; ②假设, 推测, 猜测.

барагцаалуух **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠮᠤ** [动] барагцаалах 的使动态.

барагцаах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 参见 барагцах; ② 参见 барагцаалах.

барагцах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠠᠬᠤ** [动] 参见 барагцаалах.

барагцуулах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] барагцаах 的使动态.

барагчин **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨ** [名]〈动〉高山鼠.

барагшин **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] 柏油, 沥青, 地沥青; 煤焦油: ~ суурь нефть 沥青, 基石油; ~ тосолго 沥青漆; ~ т элсэн чулуу 沥青沙岩.

барагшиндах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨᠳᠠᠬᠤ** [动] 铺沥青, 铺柏油路.

барагшинжих **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨᠵᠢᠬᠤ** [动] 地沥青化(作用).

барагшингас **ᠪᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨᠭᠠᠰ** [名]〈矿〉沥青石.

барай **ᠪᠠᠷᠠᠢ** 见 ~ бүрий ① 昏暗的, 恍惚的, 渺茫的; ② 黄昏, 薄暮, 朦胧.

барайвтар **ᠪᠠᠷᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较阴沉的, 稍昏暗的.

барайлгах **ᠪᠠᠷᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] барайх 的使动态; 沉下脸, 拉下脸: царай ~ 沉下脸, 面有嗔色.

барайх **ᠪᠠᠷᠠᠢᠬᠤ** [动] ① 变暗, 变阴沉, 变阴暗; 光线荫庇; ② 脸色阴沉; ③ 红肿.

баралга **ᠪᠠᠷᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 拜访, 拜会; 朝拜, 仰望.

баралзах **ᠪᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] ① барайх 的多次体; ② (害羞而)脸红.

баралзуулах **ᠪᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] баралзах 的使动态.

баралт **ᠪᠠᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 完结, 了解, 终止: нас ~ 死亡率.

барам **ᠪᠠᠷᠠᠮ** I 见 үл ~ (юугаар хэнээр-лахаар) 不仅..., 而且..., 非但..., 就是: бороо орохоор үл ~ нас ч орох бол-

зошгүй 不仅下雨, 还可能下雪.

барам **ᠪᠠᠷᠠᠮ** II [名]〈宗〉黑魔鬼: бармын тоос (在光束中飘荡的)微尘, 细尘, 尘埃.

барамж **ᠪᠠᠷᠠᠮᠵᠢ** [形] 参见 бармал.

барамнас **ᠪᠠᠷᠠᠮᠨᠠᠰ** [名] (在光束中飘荡的)微尘, 细尘, 尘埃.

барамтгай **ᠪᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 易消耗的, 易耗费的; 易破损的.

баранжай **ᠪᠠᠷᠠᠨᠵᠠᠢ** [名]〈宗〉(用面做的)供品.

баранзад **ᠪᠠᠷᠠᠨᠵᠠᠳ** [名] 精织哈达, 上等哈达.

барас **ᠪᠠᠷᠠᠰ** 见 ~ бүрэс ① (神志) 迷迷糊糊的, 恍恍惚惚的; ② (物体) 忽隐忽现: харанхуйд нэг юм ~ бүрэс хийв 黑暗中一个东西忽隐忽现.

барасхийх **ᠪᠠᠷᠠᠰᠬᠢᠶᠬᠤ** [动] (барайх 的瞬间体); ① 突然变阴暗; ② 脸色突变; ③ 突然红肿.

барах **ᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 结束, 完结, 用尽, 耗完: идэж ~ 吃尽, 吃光; ууж ~ 喝完; хийж ~ 做完; биэ ~, нас ~ 逝世, 去世.

барахгүй **ᠪᠠᠷᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** [动·连] ① 不完, 不尽, 不结束; ② (参见 барам) 不仅..., 甚至于..., 非但..., 就连...; ③ 不行, 敌不过, 来不及, 不能.

барашгүй **ᠪᠠᠷᠠᠰᠬᠤᠭᠦᠢ** [形] 无穷的, 无休止的, 取之不尽的.

барбад **ᠪᠠᠷᠪᠠᠳ** [名]〈植〉铲果(属).

барваганах **ᠪᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① (肥厚松软物) 频动, 颤动; ② (粗糙物) 频频动弹.

барвагар **ᠪᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 肥厚的, 喧软的, 松软的; ② 粗糙的, 粗拉的, 粗陋的.

барвагардуу **ᠪᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠰᠤ** [形] 很肥厚的, 很粗糙的.

барвагархан **ᠪᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] барвагар 的小称; ① 较肥厚的, 较喧软的, 较松软的; ② 较粗糙的, 较粗拉的, 较粗陋的.

барвайлгах **ᠪᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] барвайх 的使动态.

барвайх **ᠪᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 变肥厚, 变喧软, 变松软; ② 变粗糙, 变粗拉, 变粗陋.

барводий Өвчлөл [名]〈植〉角茴香。

Барга Өвчлөл I [名]巴尔虎(蒙古族一部族);
◇ ~ малгай 〈宗〉高僧的圆皮帽。

барга Өвчлөл II [形]粗劣的,粗俗的,粗鲁的。

баргажих Өвчлөлтөөр [动]粗劣起来,粗俗化,粗放化。

баргар Өвчлөл [形]①乌黑色的,褐色的,暗青色的;阴森的,阴沉的;②颜色难看的,气色不佳的;沉下脸的,郁闷的。

баргардах Өвчлөлтөөр [动]沉下脸,现怒色。

баргардуу Өвчлөлтөөр [形]很阴森的,很阴沉的,颜色很难看的,十分郁闷的。

баргардуулах Өвчлөлтөөр [动] баргардах 的使动态。

баргархан Өвчлөл [形] баргар 的小称;
①淡黑色的,浅褐色的,淡青色的;有些阴森的,有些阴沉的;②颜色难看些的,气色有些不佳的;郁闷寡欢的,略沉下脸的。

баргах Өвчлөл [动]天气阴霾,风云变幻。

баргна Өвчлөл [形]①嘶哑的,粗哑的;~ хоолой 嘶哑的嗓子;②好闲扯的,好说废话的,啰嗦的。

баргил Өвчлөл [名]粗音,低音,上低音:~ бүрээ 〈乐〉上低音的杜巴;~ үг 中音词;~ хоолой 〈乐〉上低音;~ ын хүлхүүр 〈乐〉上低音谱号。

баргилт Өвчлөл [名]〈矿〉灰泥,灰泥岩:~ ат элсэн чулуу 泥灰砂岩。

баргнуулах Өвчлөлтөөр [动] баргих 的使动态。

баргих Өвчлөл [动]①变嘶哑,变粗哑;发嘶哑声音;②闲扯,啰嗦。

Баргуужин Өвчлөл [名]巴尔虎斤(旧时蒙古族一部)。

бардаа Өвчлөл [形]①甚有把握的,敢于肯定的;②充足的,绰绰有余的。

бардаагар Өвчлөлтөөр [副]一定,无疑,充分,确实:~ чадна 一定能够。

бардаг Өвчлөл [名]见 Балтаг。

бардагар Өвчлөл [形]黝黑的。

бардагнах Өвчлөлтөөр [动]参见 бардах。

бардам Өвчлөл [形·副]①矜夸的,骄傲的,自负的,狂妄的,狂傲的,妄自尊大的,好吹嘘的;②参见 бардаагаар。

бардамлах Өвчлөлтөөр [动]参见 бардах。

бардамнах Өвчлөлтөөр [动]参见 бардах。

бардамнуулах Өвчлөлтөөр [动] бардамнах 的使动态。

бардамтгай Өвчлөлтөөр [形]矜夸的,好骄傲的,狂妄的,好吹嘘的,夸夸其谈的。

бардамхан Өвчлөл [形] бардам 的小称;较狂妄的,较自负的,较狂傲的;自豪的。

бардамч Өвчлөл [名·形]①夸口者,矜夸者,吹牛家;骄傲的人,妄自尊大的人;②夸口的,矜恃的,骄傲的,妄自尊大的,吹牛的。

бардамчих Өвчлөлтөөр [动]夸口,吹牛,妄自尊大。

бардан Өвчлөл [形]参见 бардам ①。

бардангуй Өвчлөл [形]骄矜的,矜夸的,骄傲的,自负的,狂妄的,好夸口的,吹嘘的。

бардах Өвчлөл [动]骄矜,矜夸,骄傲,傲慢,自恃,自负,狂妄;吹嘘,夸夸其谈;сайн бөх ~ ж яваад ойчив 好摔跤手因为骄傲被人摔倒了。

бардгаар Өвчлөл [形]见 бардагар。

бардуулах Өвчлөлтөөр [动] бардах 的使动态。

бардуун Өвчлөл [形]魁梧的。

баржгар Өвчлөл [形]不平展的,不光滑的,粗糙的,粗拉拉的,疙疙瘩瘩的:~ царай 疙疙瘩瘩的脸。

баржгардах Өвчлөлтөөр [动]变得太粗糙,成疙疙瘩瘩的。

баржигнах Өвчлөлтөөр [动]①起疙瘩;变粗糙;②(嗓子)沙哑,嘶哑。

баржийлгах Өвчлөлтөөр [动] баржийх 的使动态。

баржийх Өвчлөл [动]起疙瘩,变得不光滑,变粗糙,变参差不齐。

баржин(г) **ᠪᠠᠷᠵᠢᠨ** [形] 参见 баржгар.

барзаг **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭ** [形] 参见 баржгар.

барзайлгах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠬᠤ** [动] барзайх 的使动态.

барзайх **ᠪᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 见 баржийх.

барзалзах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 呈现麻斑, 呈现斑点, 显得斑斑驳驳.

барзалзуулах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠯᠵᠠᠵᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] барзалзах 的使动态.

барзан **ᠪᠠᠷᠵᠠᠨ** [形] 脱落斑驳的, 布满尘垢的; 长斑点的, 有瑕疵的: ~ хамар 酒精鼻.

барзантах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠨᠲᠠᠬᠤ** [动] 起疙瘩, 出小粟粒, 长斑点, 变不平滑.

барзгай **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 барзгар.

барзгар **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] 见 баржгар; ◇ **арзгар** ~ 粗糙不平的, 疙里疙瘩的, 参差不齐的.

барзгардах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得甚粗糙, 变得不光滑, 变得疙里疙瘩, 变得参差不齐.

барзгардуу **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 粗糙不平的, 疙里疙瘩的, 参差不齐的.

барзгардуулах **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] барзгардах 的使动态.

барзгархан **ᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] барзгар 的小称.

барн **ᠪᠠᠷᠨ** [名] <化> 钼: ~йн гейландит 钼片沸石; ~йн гялтгануур 钼黑云母; ~йн жиломелан 钼硬锰石; ~йн санидин 钼透长石; ~йн сульфат <化> 硫酸钼; ~йн уранит 钼铀云母; ~йн хүрэн гялтгануур 钼金云母; ~йн цагаан гялтгануур 钼白云母; ~йн жонш 钼长石.

барна **ᠪᠠᠷᠨᠠ** I [名] 定金, 预约金; 典当, 抵押, 赎买; 保证, 担保: ~ барих ① 抵押; 典当; ② 赎买; ~ наймаа 现金交易.

барна **ᠪᠠᠷᠨᠠ** II [名] <体> (赛马、滑冰、滑雪的) 终点: ~нд төгсгөл 终点; ~нд орох 到达终点; ~нд ухасхийн хурдлах 终点冲刺; ~нд шүргэх 撞线; ~ны газар 赛跑终点; ~ны зураг 最终

影像; ~ны шугам 终点线; ~ны шүүгч 终点裁判员; ~ны он 结束的一年.

барна **ᠪᠠᠷᠨᠠ** III [名] ① <医> 骨病; ясан ~ <医> 骨疽, 骨疡; 龋齿; ② <医> 正骨术, 推拿术.

барна **ᠪᠠᠷᠨᠠ** IV [名] 糜 (牛缰绳), 牵绳.

барнас **ᠪᠠᠷᠨᠠᠰ** [名] ① (临时搭起的) 棚舍, 棚架, 帐幕; ② 手持物品, 携带物品; ③ (捆梆东西) 绳子.

барнастай **ᠪᠠᠷᠨᠠᠰᠲᠠᠶ** [形] ① 有棚舍的, 有棚架的, 搭起帐幕的; ② 手持物品的, 手里提着东西的, 不空手的; ③ 捆梆着的, 捆扎着的.

барнатай **ᠪᠠᠷᠨᠠᠲᠠᠶ** [形] ① 有抵押的, 有担保的, 付定金的, 付预约金的; ② 患有骨病的; ③ 有糜的, 有牵绳的 (牛).

барнач **ᠪᠠᠷᠨᠠᠴ** [名] ① 正骨师, 接骨师; ② 助产士, 助产婆; ◇ ~ **уран**, **уран** ~ 雕塑艺术家; **морь** ~ 赛马终点发名次牌号者.

барначлах **ᠪᠠᠷᠨᠠᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] <医> 接骨, 正骨, 推拿.

барначлуулах **ᠪᠠᠷᠨᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] барначлах 的使动态.

баривчилгаа **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠢ** [名] 逮捕, 拘捕.

баривчилзнах **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] баривчлах 的短暂体.

баривчилцгаах **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠵᠠᠬᠠᠬᠤ** [动] баривчлах 的众动态.

баривчлагдах **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] баривчлах 的被动态.

баривчлалт **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠯᠲ** [名] 逮捕, 拘捕.

баривчлалцах **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] баривчлах 的共动态.

баривчлах **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 逮捕, 拘捕, 捉拿, 扣留, 监禁, 抓起来: хулгайчийг ~ 逮捕小偷; хулгай ~ ① 抓小偷; ② 揭破真象, 揭露骗局; ~ зөвшөөрлийн хуудас 拘票, 拘捕证; ~н цаазлах 逮捕法办.

баривчлагаа **ᠪᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠢ** [名] 见 баривчилгаа.

- баривчлуулах** баривчлуулах [动] ① баривч-
лах 的使动态; ② 意同 баривчлагдах.
- баригдал** баригдал [名] 可触知性, 可捉摸性;
可把握性.
- баригдалгүй** баригдалгүй [形] ① 抓不住的,
摸不定的; ② 洒脱的, 豪放的, 放荡不羁
的.
- баригдамгүй** баригдамгүй [名] ① 不可捉
摸的; ② 放荡的.
- баригдах** баригдах [动] барих 的被动态; ①
被逮捕, 被拘捕, 被捉拿; 被捉住, 被押,
被俘, 被扣押; ② 为...所征服, 遭受到;
хирэнд ~ 被弄污秽; тоосонд ~ 沾满
尘土; бөөсөнд ~ 生虱子; ◇ нар ~ 日
蚀.
- баригдахуйц** баригдахуйц [形] 可捉摸到的,
可触知的; 可捉摸的.
- баригдашгүй** баригдашгүй [动] ① 抓不住
的, 不可捉摸的; ② 洒脱的, 放荡不羁的.
- баригч** баригч [名] ① 掌握者, 持有者, 逮人
者; эрх ~ 当权者; эх ~ 助产士, 接生
员; ~ эхнэр 女助产员, 助产妇; ② 〈医〉
把持器.
- баригчид** баригчид [名] баригч 的复数.
- баригдал** баригдал [名] ① 抓法, 拿法; ② 门道;
● 手头用具.
- барикальцит** барикальцит [名] 重解石.
- барил** барил [名] ① 把手, 抓握处; ② 〈艺术
的〉风格; 方法, 措施; 〈体〉握法; ~ гүй-
цээх (摔跤时)握法; ~ аа өөрчлөх 换
握; ◇ арга ~ 方式, 方法, 途径; ~ ча-
дал 能力; ● 控制性, 自制.
- барилах** барилах [动] барих 的多次体; ①
摸索, 时时抓握, 捕捉; ② 按摩, 捏; ~ ж
үзэх 〈医〉触诊, 扪诊; ~ ж үзэх тех-
ник 触诊技术, 扪诊技术; ~ снаас цэ-
гээлүүрээр шээх 触诊蛋白尿.
- барилга** барилга I [名] 建筑物, 房屋; 建筑,
工程; барилгын аж үйлдвэрчний эв-
лэл 建筑工会; барилгын ажилчин
建筑工人; барилгаын маяг 建筑样式; ~
барих 建造房屋; ~ хүлээн авах ко-
мисс 建筑验收委员会; барилгын гүй-

цэтгэх байгууллага 承建单位; уран
барилгын ухаан 建筑学; улсын ба-
рилгын зөвлөл 国家建筑委员会; өндөр
сайхан барилгуудтай болов 有了许多
高大美丽的建筑; барилгын материал
建筑材料; их ~ ① 基本建设; ② 大建筑
物; ~ — архитектур 建筑学; ~ бай-
гууламж 建筑设施, 建筑项目; ~ угс-
ралт 建筑安装; барилгын аж ахуйн
арга 生产建筑的自营方式; барилгын
ажлын дэс дараа 施工程序; барилгын
анги 施工队; 〈军〉建筑部队; барилгын
арми 建筑大军; 建设大军; барилгын
байгууллага 施工单位; барилгын ба-
тальян 〈军〉建筑营; барилгын бригад
建筑工程队; барилгын төсөв 建筑预算;
барилгын зураг 建筑设计; барилгын
монтаж 建筑安装; барилгын сапёрын
дивизион 建筑工兵营; барилгын сонс-
гол зүй, барилгын дууны ухаан 建筑
声学; барилгын техник материал
建筑设备与材料; барилгын техникум
建筑技术学校; барилгын төхөөрөмж
建筑设备; барилгын урлал 建筑艺术; 结
构法; барилгын үйлдвэр 建筑业; ба-
рилгын үйлдвэрлэлийн эрдэм шин-
жилгээ 建筑工业学; барилгын хонхор
建筑基坑; барилгын хурдавчилсан
арга 快速建筑法; барилгын хэрэглэг-
дэхүүн 建筑材料; барилгын чулуу 粗
石, 棱石; барилгын шат 手脚架; ~ ба-
рих арга 施工方法.

барилга барилга II [名] ① 〈宗〉(给喇嘛的)聘
礼; ② 献上, 呈上; 献礼, 贡品; ~ та-
вилга 祭祀品.

барилгад барилгад (барилга барилга) [名] ба-
рилга 的复数.

барилгажилт барилгажилт [名] 房屋化, 成建
筑物.

барилгажих барилгажих [动] 房屋化, 成建筑
物.

барилгажуулалт барилгажуулалт [名] 房屋
化, 建筑化.

барилгажуулах барилгажуулах [动] барил-
гажих 的使动态; 房屋化, 建筑化, 使成

建筑物: бригадын төвийг ~ 使生产队中心房屋化.

барилгач (ив) **барилгач** [名] ① 建筑工人; ② 建筑学家: уран ~ 建筑学家.

барилгачид **барилгач** [名] барилгач 的复数.

барилдаан **барилдаан** [名] ① 〈体〉摔跤, 角力: чөлөөт ~ 〈体〉自由式摔跤; самбо ~ 〈体〉古典式摔跤; ~ы байр 摔跤位置; ② 〈体〉摔跤会.

барилдаач **барилдаач** [名] 摔跤能手, 善摔跤者.

барилдал (т) **барилдал** [名] ① 摔跤; 握法; ② 结冰: 紧紧地连接, 结合; ③ 粘住, 粘合, 缠住; ④ 贡品, 献礼, 赠礼.

барилдалга **барилдалга** [名] ① 角力, 摔跤; ② 连结, 结合, 关系; ③ 缘份.

барилдах **барилдах** [动] барих 的互动态; ① 粘合, 粘住; ② (紧紧地) 连接, 结合; 结冰, 封冻: ураг ~ 结婚; ~н хөлдөх 冻住, 封冻; ③ 角力, 摔跤: бөх ~ 摔跤.

барилдацгаах **барилдацгаах** [动] барилдах 的众动态.

барилдлага **барилдлага** [名] ① 因缘; 缘份, 命运; 结子; ② 紧密联系, 牢固联系: ах дүүгийн ~ 兄弟般的牢固联系.

барилдлагаа **барилдлагаа** [名] 参见 барилдлага.

барилдлагат **барилдлагат** [形] ① 有缘份的; ② 先天的, 自然的; ③ 紧密联结的.

барилдлагатай **барилдлагатай** [形] 参见 барилдлагат.

барилдуулах **барилдуулах** [动] барилдах 的使动态.

барилжих **барилжих** [动] 熟练起来, 老练起来.

барилт **барилт** [名] 参见 барилдал(т).

барилуулах **барилуулах** [动] барилах 的使动态; 相互握手, 相携: гар ~ 握手.

барилцах **барилцах** [动] барих 的共动态; 相互握手, 相携: гар ~ 握手.

барим **барим** [量] 一掌之宽; 一把, 一握.

баримал **баримал** [名·形] ① 雕刻, 雕塑; ② 雕刻的, 雕塑的, 塑造的, 铸造的: уран ~ 雕刻(品), 雕塑(品); ~ хөрөг 塑像; ~ цээж хөрөг 半身塑像.

барималч **барималч** [名] 雕刻家, 雕塑家.

барималчид **барималч** [名] барималч 的复数.

баримжаа (я) **баримжаа** [名] ① 接近, 临近: 大约, 大概: нэг өртөөний ~ ны газар 约一站距离; ② 方向, 标志, 标准, 准则, 准绳: ~ гаа алдах 迷失方向, 转向, 迷路; ~ алдах ① 迷失方向, 失去标准; ② 〈医〉定向力障碍; 定向化缺乏; ~ зураг 草图, 略图; ~ гүй алхах, ~ гүй гишгэх 〈医〉共济失调性步态; нүдэнд ~ болох 眼熟; гарын ~ 熟练, 谙熟; ~ авиа 〈语〉标准音; ~ цаг 标准时间; ◇ **чиг** ~ 方向, 目标.

баримжаагүй **баримжаагүй** [形] 无标准的, 无定向的.

баримжаалал **баримжаалал** [名] ① 标志, 标准, 准绳, 准则; ② 计算, 估计.

баримжаалах **баримжаалах** [动] ① 依标志, 定向; 作为标准, 作为准绳, 作为准则; 遵循: өндөр уулыг ~н явах 以高山为目标行进; ② 大约, 计算; 大致上说, 估计, 估量.

баримжаалуулах **баримжаалуулах** [动] баримжаалах 的使动态.

баримжаалуур **баримжаалуур** [名] 定向标, 地标.

баримжаалчих **баримжаалчих** [动] баримжаалах 的完成体.

баримт **баримт** [名] ① 根据, 论据, 文件, 证明凭据, 事实; 材料: мэдээ ~ 情报; тодорхой ~ аар нотлох 以具体事实(证据)证明; ~ материал 史实资料, 事实资料; иш ~ 证据, 根据, 引证; ~ тай хэрэг 有根据的事情; 有证据的案件; ~ батлагч (法) 公证人; ~ бичиг 文件, 文献, 公文, 文件资料; ~ бичгийн хамаарал 文件资料附属品; ~ бүртгэл (т) 文件登记; ~ бүхий зарлага 押汇票据; ~ гажуудуулах 歪曲事实; ~ жишээ 根

据; ~ зохиох 拟文; ~ зүйл 文件, 资料; ~ олгох, ~ илгээх 发文; ~ сэлт 资料文件; ~ үзүүлэгчид олгох хадгаламж 不记名存款; ~ хэвлүүлэх зүй 古文献学; ~ хэрэгжүүлэх 办理文件; ~ хэрэглэгдэхүүн 实际材料; ~ шүүн үзэх 审查文件; ~ аас сугалж авах 文件摘要; ~ ыг ахин үйлдэх 复制文件; ~ ыг батжуулах 保存文件; ~ ыг бүрдүүлэх 办理文件手续; ~ ыг гуйвуулах 曲解文件; ~ ыг засаж үйлдэх 修改文件; ~ ыг няцаах 反驳论据; ~ ыг хянан засах 校订文件; ~ ын бичвэр 文件原文; ~ ын бичил буулгавар 文件微型复制品; ~ ын бүгд хэлхээ 文件目录; ~ ын гарчиглал 文件目次; ~ ын зохиомж 文件结构; ~ ын ирсэн огноо 收文日期; ~ маягт 文件表格; ~ ын найрлага 文件编述; ~ ын нүүр, ~ ын тэргүүн 文件标题; ~ ын товчлоос 文件简介, 公文简介; ~ ын тайлбар 文件的注解, 文件的解释; ~ ын учир зүйн дэс дараа 文件逻辑顺序; ~ ын хувиламж 文件校阅; ~ ын хувь 文件副本存根; ~ хуулбар 文件副本; 抄件; ~ ын хуулга 文件复本数; ~ ын хэвлэлд гүйцэлдүүлэх 文件付梓; ~ цохдос 文件批示; ~ ын цуглуулга 案卷, 卷宗; ~ ын шуурхай бүтээмжийн үүрэг 文件业务生产效用; ~ ын төсөл 文件草案; ~ ын шалгалт 凭证检查; ~ ын эргэлтийн хугацаа 凭证传递期限; ●证件, 单据, 收据, 票据, 收条, 回执; 书面材料; ~ тай бичиг 证件, 证明书; ~ бичиггүй вагон 无证车厢; ~ гүй ачаа 无单据货运.

баримтаг **баримт** [名] 参见 баримт.

баримталцгаах **баримтлолцоо** [动] баримтлах 的 众动态.

баримтаг **баримт** [形] 有证件的, 有凭据的, 有根据的, 真实可信的: ~ кино 记录影片, 文献片, 资料片; ~ зүйл 确实的情况, 实在的东西, 有凭据的事情; ~ гааль 契约税, 证书税; ~ нотлогоо 实际的契据; ~ хэрэглэгдэхүүн 文献资料; ~ мэдээ 证据确凿的材料; ~ утга 实际意义; ~ өгүүллэг 纪实文, 纪实小

说; ~ тууж 纪实中篇小说; ~ мэдээлэл 资料情报.

баримтгүй **баримт** [形] 无根据的, 不真实的; 无证件的, 无凭证的; ~ ачаа 无单据货运; ◇иш ~ 无根据的, 凭空的.

баримтжуулал **баримтжуулал** [名] 以文件证明; 文件化.

баримтжуулах **баримтжуулах** [动] 以文件证明; 文件化: ~ журам тогтолцоо 文件证明制度.

баримтлаач **баримтлаач** [形] 固执的, 顽固的, 保守的.

баримтлагсад **баримтлагчид** [名] 信徒们, 信守者们, 遵循者们, 奉行者们, 拥护者们.

баримтлагч **баримтлагч** [名] 信徒, 门生, 遵循者, 奉行者, 拥护者: шашингүй ёсыг ~ 无神论者.

баримтлагчид **баримтлагчид** [名] баримтлагч 的 复数.

баримтлал **баримтлал** [名] 依据, 所遵循的东西, 所信奉的东西, 教义, 信条.

баримтлах **баримтлах** [动] 依据, 依照, 遵循, 主张, 奉行; 引证论据; 坚持, 保持: марксизмыг ~ 奉行马克思主义, 坚持马克思主义; дүрэмд заасныг ~ н дагах 遵照制度规定; ~ заавар 训令, 训示.

баримтлуулах **баримтлуулах** [动] баримтлах 的 使动态.

баримтлуштай **баримтлуштай** [形] 值得坚持的, 务须坚持的.

баримттай **баримттай** [形] 参见 баримтат: ~ тоо баримт 凭证资料.

барин **барин** I [副] 立刻, 马上: бид ~ гарна 我们马上出发.

барин **барин** II 见 ~ тавин 顺便; 公然, 纵然: ~ тавин хийх 顺便做; ~ тавин худал хэлэх 公然撒谎; ~ тавин хэлэх 闲扯, 东拉西扯.

баринтаг **баринтаг** [名] ① (陈) (敬) (显贵们的) 衣服, 服装; ② (经卷的) 包布, 书皮: номын ~ 书皮, 经书包布.

баринтаглах **ᠪᠠᠷᠢᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ①〈陈〉〈敬〉(显贵们)穿衣服, 着衣; ②包经书, 包书; ③(转)江河封冻.

баринтаглуулах **ᠪᠠᠷᠢᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баринтаглах 的使动态.

баритон **ᠪᠠᠷᠢᠲᠣᠨ** [名]〈乐〉①上低音, 沉音男中音; ②低音男歌手; ③上低音的杜巴(管乐器的一种).

барину **ᠪᠠᠷᠢᠨᠦ** [形] ①衣服窄小的, 紧身的; 紧的, 挤的(衣、鞋等); ~ өмд 马裤; ②吝啬的, 小气的, 手紧的.

баривтар **ᠪᠠᠷᠢᠨᠦᠲᠠᠷ** [形] ①衣服略窄小的, 紧身些的; 有些紧的, 有些挤的(衣、鞋等); ②较吝啬的, 有些小气的.

баривч **ᠪᠠᠷᠢᠨᠦᠴᠢ** [名] 婴儿无领衫.

барихдах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] ①(衣、鞋)过于窄小, 过挤, 太紧; ②过于吝啬, 太小气, 手太紧.

барихдуулах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] барихдах 的使动态.

барил **ᠪᠠᠷᠢᠯ** [名] ①把儿, 柄, 把手, 提手: хаалганы ~ 门把手; тогооны ~ 锅把手; 锅耳; ~гүй модон морь 〈体〉跳马; ②花梗, 叶柄.

барихлах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠯᠠᠬ** [动] барих 的使动态.

барилгах **ᠪᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] барих 的使动态: түр ~ 暂时借用; мөнгө ~ 托人管钱; яс ~ 〈医〉正骨, 接骨, 推拿; ◇ хүний гараар могой ~ 借刀杀人.

барилт **ᠪᠠᠷᠢᠯᠲ** [形] 有柄的, 有把手的, 有提手的: ~ хувин 执壶; ~ зул 手把灯; ~ хэнгэрэг 把儿鼓; ~ бүйлээс 〈植〉柄扁桃.

барилтай **ᠪᠠᠷᠢᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 барилт: ~ модон морь 〈体〉鞍马.

барихтах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠲᠠᠬ** [动] ①(衣、鞋等)显得太窄小, 太挤, 太紧; ②显得很吝啬, 很小气.

барихгах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] барихтах 的使动态.

барихгуулах **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] барихгах 的使动态.

бариххан **ᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠬᠠᠨ** [形] барину 的小称; ①

(衣、鞋等)较窄小的, 较紧的, 甚挤的; ②较吝啬的, 较小气的.

барих **ᠪᠠᠷᠢᠬ** [动] ①拿, 握, 抓, 取: хүүхдийн гараас ~ 握住孩子的手; туг ~ 握旗, 打旗; гартаа ~ 握在手中, 掌握; биеэ ~ 自制, 镇定心神; судас ~ 〈医〉按脉, 诊脉; ус ~ 打水; машин ~ 驾驶汽车; анжис ~ 扶犁; гэрэл ~ 点灯; лаа ~ 点蜡烛; модоо ~ (转)赤贫, 一贫如洗; эрх ~ 掌权, 当权; мөнгө ~ 掌管钱财, 掌钱; эх ~ 接生; хээл ~ (牲畜)怀孕, 怀胎; хүүр ~ 埋葬; түр ~ 暂借用一下; жолоо ~ ①握缰绳; ②掌握, 领导; сэтгэлээ ~ 抑制感情; барьж байх 保持, 制止; барьж мэдэх 感觉到; барьж таних 实(体)感; барьж үзэх 〈医〉触诊; түрээ ~ 掩饰, 打掩护; ул ~ 循规蹈矩; улаа ~ 〈陈〉抓差; урдаа ~ 领先, 占先; сүүл ~ 最后呈现; 落后; ихийн шийр ~ 老成持重; хөөр ~ 狂喜, 乐不可支; гүү ~ 挤马奶; ам ~ 后悔; ◇ яс ~ ①〈医〉正骨, 推拿; ②埋葬; 掩埋; ③捕, 捉, 扣留: барьж авах ①捉到, 捕拿; ②抢劫; загас ~ 捕鱼; морь ~ 套马; хулгай ~ ①捉贼; ②捉脏; ~ газар ①〈体〉授奖台; ②建筑工地; бариа ~, барьцаа ~ (拿物)抵押; 典当; ~ эрхтэн 捕捉器; барьж идэх ①没命大吃; ②像要吃掉...一般; элэг ~ 伤人心, 挖苦人, 欺侮别人; унаа ~ 捕拿乘骑; ③建设, 安置, 安装: гэр ~ 搭帐幕, 搭蒙古包; байшин ~ 建造房屋; тогоо ~ ①安灶; ②(转)做家务事; 做饭; барьж байгуулах барилга 施工建筑, 施工工程; холбоо ~ 建立联络; мэдээ ~ 给别人带话; анд ~ 成好朋友; ◇ нар ~ 日蚀; сар ~ 月蚀; ④赠送, 递交, 进贡, 呈献: жуух бичиг ~ 递交国书, 呈交委任状; бэлэг ~ 赠礼, 献礼; баглаа цэцэг ~ 献花束; дээж ~ 献食, 献佳肴; цай идээ ~ 献上茶点; хөгжим ~ ①献乐, (为大人物)演奏; ②会奏(某乐器); архи ~ 敬酒; ая ~ 在宴会上献歌; зоог ~ 设宴, 请吃饭; ③(与形动词、副动词结合, 表示辅助意义, 作助动词用): сууж ~ 坐下, 居留下; хэлсэн барьснаа ч мэдэхгүй байв 连自己所说过的

都忘了; явах ~ нь удаан юм 手脚慢, 动作迟缓; ① 塑, 捏, 雕塑: баримал ~ 塑像; ② 沿, 顺, 逆, 顶: их замыг ~ н явах 沿大路走; салхи барьж явах 顶风走; ③ 紧, 窄, 紧窄: гутал хөл ~ 鞋夹脚; ④ 拜; 结拜; 结成: хүж ~ 结拜弟兄; багш ~ 拜师; ⑤ 咬, 咬死: чоно хурга ~ 狼咬死绵羊羔; ⑥ 行, 从事: эм ~ 行医; төлөг ~ 算卦; ⑦ <体> 盯住: баруун захын довтлогчийг ~ 盯住右边锋.

баригц **баригч** [名] ① <陈> 贡品, 贡物; ② <宗> 布施.

Барлаг **барлагч** I [名] <史> 巴鲁克(成吉思汗时一部落名).

барлаг **барлагч** II [名] ① <陈> 差役, 奴仆; 农奴, 雇农; 苦力; ② 纸牌中的丁(J)牌.

барлагдах **барлагдах** [动] барлах 的被动态.

барлал **барлалч** [名] ① 印刷; ② 刻版, 制版.

барлалцах **барлалцах** [名] барлах 的共动态.

барламал **барламал** ① [名·形] 印刷品; ② (版) 印刷的, 刊印的.

барлах **барлах** [动] (用版) 印, 印刷; (用打字机) 打印; 出版: ном ~ 印书.

барлацгаах **барлацгаах** [动] барлах 的众动态.

барлуулах **барлуулах** [动] ① барлах 的使动态; ② 意同 барлагдах.

бармай **бармай** 见 ~ жимс <植> 菠萝蜜.

бармануу **бармануу** [名] 尘埃, 微粒.

бармануус **бармануус** [名] (光束中的) 细尘, 微尘, 尘埃.

бармар **бармар** [名] 责骂, 咒骂.

барометр **барометр** [名] 风雨表, 气压表, 晴雨表.

барон **барон** [名] ① 男爵; ② (转) 贵族们.

барс **барс** [名] ① <动> 虎(参见 бар I): ~ ын яс 虎骨; ~ тай, ~ жилтэй 属虎的; газрын ~ <动> 彪; ② 寅(地支之三): ~ жил 寅年; 虎年; ~ цаг 寅时(指夜间

三-五时).

барсайлгах **барсайлгах** [动] барсайх 的使动态.

барсайх **барсайх** [动] 变粗糙, 变凹凸不平; ◇ **арсайх** ~ 变粗糙不平.

барсгар **барсгар** [形] 粗糙的, 不平滑的, 粗拉拉的.

барсгардах **барсгардах** [动] 变得太粗糙不平.

барсгардуу **барсгардуу** [形] 很粗糙的, 不甚平滑的, 粗拉的.

барсгардуулах **барсгардуулах** [动] барсгардах 的使动态.

барсгархан **барсгархан** [形] барсгар 的小称; 较粗糙不平的.

бартаа **бартаа** [名] 障碍, 险阻; 困难, 麻烦: ~ тай зам 有险阻的道路, 险峻的山路; ажил хийхэд ~ их тохиолдоно 做工作时将会遇到许多困难.

бартаадах **бартаадах** [动] 艰险增多, 困难险阻增多; 遇上重重险阻, 遇到重重困难.

бартаархаг **бартаархаг** [形] 险峻的; 多艰险的, 多阻碍的, 多困难的.

бартаат **бартаат** [形] 有险阻的, 有艰险的, 有阻碍的, 困难的, 险峻的: ~ газар гүйх <体> 越野跑.

бартаатай **бартаатай** [形] 参见 бартаат.

бартаг **бартаг** [形] ① 手艺粗劣的, 工艺粗糙的, 粗糙的; ② 脏的, 污秽的.

бартаглах **бартаглах** [动] ① 粗劣地干活, 粗制滥造; ② 弄脏, 弄污秽.

бартаглуулах **бартаглуулах** [动] бартглах 的使动态.

баруй **баруй** 见 харуй ~, ~ бүрий 恍惚的, 影影绰绰的, 渺茫的.

барур **барур** 见 ~ цэцэг <植> 揀花.

баруугаар **баруугаар** [副] 从西边, 由西面, 在西边.

баруул **баруул** 见 хэрүүл ~ 吵闹.

баруулах **баруулах** I [动] барах 的使动态.

баруулах **баруулах** II [动] 向西走; 向右走.

баруулуулах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** {动} баруулах II 的使动态.

баруун **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨ** {名} ①右: ~ гар ①右手; ②(转)亲近的人; ~ тийшээ ①向右; ②向西; ~ гарын цуггал 右支流; ~ гараар угзрах <体> 右手抓举; ~ довтлогч <体> 右锋; ~ захын довтлогч <体> 右边锋; ~ хагас хамгаалагч <体> 右前卫; ~ хамгаалагч <体> 右卫; ~ зурхний дутагдал <医> 右心室机能不全; ~ зурхний зураг <医> 右心电图; ~ дундын хагас товтлогч <体> 右内锋; ~ этгээд 右派; ~ жигүүр 右翼; ~ ы хэлбэрэл 右倾; ②西, 西方: ~ зүг 西方; ~ урьд 西南; ~ хойд 西北; ~ европ 西欧.

баруунтайгуур **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠲᠠᠢᠭᠤᠦᠷ** {副} 靠右边, 靠右方.

баруунтан **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠲᠠᠨ** {名} <政> 右倾分子, 右派分子, 右翼分子.

баруунш **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠰ** {副} 向右, 向西; < ~ жуулчилсан тэмдэглэл> <西游记>; ~аа эргээд марш! <军> 向右转走.

баруунших **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠰᠢᠬ** {动} ①惯于向右, 惯于靠右; 惯于用右手; ②西方化.

барууншлах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠰᠢᠬᠠᠯ** {动} 向西行, 朝西走; 向右行, 朝右走.

барууншлуулах **ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨᠰᠢᠬᠠᠯᠠᠭ** {动} барууншлах 的使动态.

барүр **ᠪᠠᠷᠦᠷ** {名} <植> 楝子: ~ цэцэг 楝花.

бархай **ᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** {名} <动> 豹猫.

бархан **ᠪᠠᠷᠬᠠᠨ** I {名} 沙丘, 流沙堆.

бархан **ᠪᠠᠷᠬᠠᠨ** II {名} (木版)印刷所.

бархасбад **ᠪᠠᠷᠬᠠᠰᠪᠠᠳ** {名} ①星期四; 木曜日; ②<天>木星.

бархасбадь **ᠪᠠᠷᠬᠠᠰᠪᠠᠳᠢ** {动} 见 бархасбад.

бархираа **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠭ** {形} 好尖叫的, 好吼叫的, 好喊叫的.

бархирал **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯ** {名} 呼喊, 叫喊, 呐喊.

бархиралдаа (н) **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠭ** {名} 参见 бахиралдаан.

бархиралдаан **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** {名} 互相喊叫, 相互对喊, 大喊大叫; 大声疾呼.

бархиралдах **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** {动} бархирах 的互动态: 互相喊叫, 相互对喊, 大喊大叫; 大声疾呼.

бархиралт **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠯᠲ** {名} 参见 бархирал.

бархирах **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** {名} 喊, 叫, 呼喊; 咆哮, 嗥叫: ~ дуу 粗音; <语> 不悦耳的配音.

бархируулах **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** {动} бархирах 的使动态.

бархиргаах **ᠪᠠᠷᠬᠢᠷᠭᠠᠬ** {动} бархирах 的众动态.

барцад **ᠪᠠᠷᠴᠠᠳ** {名} 祟; 灾祸, 灾难, 倒霉事 (迷信说法).

барцайлгах **ᠪᠠᠷᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** {动} барцайх 的使动态.

барцайх **ᠪᠠᠷᠴᠠᠶᠢᠬ** {动} 见 барцийх.

барцаш **ᠪᠠᠷᠴᠠᠰ** {副} 一定, 必定.

барцгаах **ᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** {动} барах 的众动态.

барцгар **ᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠷ** {形} 见 барчгар.

барч **ᠪᠠᠷᠴ** {名} (木版)印刷工人; 刻版工人.

барчгар **ᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠷ** {形·名} ①粗糙不平的, 不光滑的, 凹凸不平的; 不齐的, 不匀的; ②有痘痕的, 有麻点的, 有杂色斑点的; ③麻子麻点, 痘痕.

барчгинах **ᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠢᠨᠠᠬ** {动} ①显得粗糙不平, 显得参差不齐, 显得凸凹不平; ②呈现痘痕, 出现麻点, 出现杂色斑点.

барчгир **ᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠢᠷ** {形} 参见 барчгар.

барчид **ᠪᠠᠷᠴᠢᠳ** {名} 见 барцад.

барчидтай **ᠪᠠᠷᠴᠢᠳᠲᠠᠢ** {形} 有...作祟的, 有灾祸的, 有灾难的, 倒霉的(迷信说法).

барчийлгах **ᠪᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** {动} барчийх 的使动态.

барчийх **ᠪᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** {动} ①变粗糙不平, 变不平滑: ~ өвчин <医> 麻风病; ②变参差不齐; ③长麻子.

барчих **ᠪᠠᠷᠴᠢᠬ** {动} барах 的完成体.

барш **ᠪᠠᠷᠰ** {名} 结束, 完成, 收尾: ~ их-тэй морь 善驰骋的马; ~ багатай ажил

麻烦颇多的工作；离结束还很渺茫的工作。

баршгүй **ᠪᠠᠷᠰᠢᠭᠡᠢ** **ᠰᠡᠢᠨᠠᠭ** [形] 无穷无尽的，无止境的，富饶的：яндаж ~ далай 浩瀚无际的海洋。

барьзнах **ᠪᠠᠷᠢᠵᠠᠨᠬᠤ** [动] барих 的短暂体。

барьскийх **ᠪᠠᠷᠢᠵᠢᠰᠢᠬᠤ** [动] барих 的瞬间体。

барьц **ᠪᠠᠷᠢᠴᠢ** I [名] ① 摔跤场；场所；② 〈体〉握动，握法；抓动，抓法：~ алдах 松开把握；~ солих 交换握法；~ сайтай нохой 善抓(猎物)的狗；~ тай 有形的，具体的，实实在在的；~ тай ажил 具体工作，实实在在的工作。

барьц **ᠪᠠᠷᠢᠴᠢ** II [名] 〈宗〉贡品；祭礼品，礼品；布施，香钱；◇ **өргөл** ~ 贡品，祭礼品；布施，香钱。

барьцаа **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭ** I [形] 相邻近的，附近的，靠近的；~ өртөө 相邻的驿站。

барьцаа(н) **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭ** II [名] 典当，当头，抵押(物)，押金；担保；贡品，布施：~ барих ① 上贡；〈宗〉布施；② 抵押，典当，扣押，取质；~ нд барих 作为典当物，作为抵押品，作质(押下)；~ нд авах，~ нд оруулах 典当，抵押；~ нд тавих 作为抵押品，作为典当品，作质(给人)；作为布施品；~ ны банк 不动产抵押银行；~ ны баримт 定金收据，当票，抵押收据；~ ны бичиг 典契，典当收据；~ ны гэрч 抵押证；~ ны гэрээ 抵押协议；~ ны мөнгө 押金；~ ны зээл 抵押贷款；~ ны үйлдэл 抵押业务；~ ны үүрэг 抵押保证；~ ны хуудас 典当票据，当票，典据，抵押表；~ ны хүн 人质；~ ны эрх 抵押权；~ т зээл 当铺；~ тай зээлэх 抵押借款；~ ны магадлах баримт 抵押收据；~ ны үнэ 抵押价；~ ны урьдчилгаа 定金；~ ны өр 抵押债务；~ ны эд хөрөнгө 抵押财产。

барьцаалагдах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] барьцаалах 的被动态。

барьцаалагч **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] 典当者，抵押者；担保人；出赁人。

барьцаалах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 典当，抵押，作押；② 〈体〉盯住(对方队员)；③ барь-

цах 的使动态。

барьцаалга **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] 典当，抵押，作质。

барьцаалгах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ① барьцаалах 的使动态；② 意同 барьцаалагдах。

барьцаалуулах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① барьцаалах 的使动态；② 意同 барьцаалагдах。

барьцалдаан **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠯᠠᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] ① (人)交往融洽；相溶；相衔接，相结合；② 堆积物；~ ны тайрдас 〈矿〉劈块，解块。

барьцалдах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] барьцах 的互动态；① (人)交往融洽；② 相溶，相衔接，相结合；◇ ~ н суулгах (摔跤时)下蹲。

барьцалдуулах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] барьцалдах 的使动态。

барьцах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠬᠤ** [动] 效仿，模仿；比较；бие биетэйгээ ~ 互相效仿。

барьцах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠬᠤ** [感·形·名] ① 去他的，去你的；② 有把握的，可靠的；③ 大约，大致，梗概。

барьцахгүй **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠬᠤᠭᠡᠢ** [形] 不可靠的，无把握的，不准确的，不好捉摸的。

барьцгаах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] барих 的众动态。

барьцгүй **ᠪᠠᠷᠢᠴᠢᠭᠡᠢ** [形] 不可靠的，无把握的，不好捉摸的。

барьцтай **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠤᠲᠠᠢ** [形] 确实的，有把握的；好把握的，好拿的。

барьцтайхан **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠤᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] барьцтай 的小称；较确实的，较有把握的，较好把握的，较好拿的。

барьцуулах **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① барьцах 的使动态；② 意同 барьцаалагдах。

барьчих **ᠪᠠᠷᠢᠴᠠᠬᠤ** [动] барих 的多次体。

барьшгүй **ᠪᠠᠷᠢᠰᠢᠭᠡᠢ** [形] 难以捉住的，不可捕捉的；不好捉摸的，无把握的。

бас **ᠪᠠᠰ** [小] 又，还，也，亦，同样；并，并且，而且；还，尚，仍，犹；仍然，依然；另外还…；也许…，也还(不)…；энэ өдөр бороо ~ оров 今天又下了雨；~ дахин 又，重新，还；~ нэг байна 还有一个；~ тэгээд 然后；~ л 重新，再来一次，也；

— л ирлээ 也来了, 又来了; ~ хүн бий 另外还有人; ~ бус 别的, 其他的, 另外的; ~ бус олон зүйл 别的许多事情; ~ ч тийм биш 也许还不是那样.

басагдах **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] басах 的被动态; 受轻蔑, 受鄙视, 受辱, 被瞧不起.

басам **ӨМӨ** [形] 参见 басамгай.

басамгай **ӨМӨӨЛӨӨ** [形] 好轻视人的, 瞧不起他人的.

басамж **ӨМӨ** [名] 轻视, 蔑视, 藐视.

басамжил **ӨМӨӨЛӨӨ** [名] 轻视, 蔑视, 小看.

басамжилцаах **ӨМӨӨЛӨӨЛӨӨ** [动] басамжлах 的众动态.

басамжлагдах **ӨМӨӨЛӨӨЛӨӨ** [动] басамжлах 的被动态.

басамжлал **ӨМӨӨЛӨӨ** [名] 轻视, 蔑视, 藐视.

басамжлангүй **ӨМӨӨЛӨӨЛӨӨ** [形] 轻蔑的, 藐视的, 轻视的, 鄙视的.

басамжлах **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] 轻视, 小看, 藐视, 轻蔑, 瞧不起; 贬低, 鄙弃: намайг чадахгүй гэж басамжилж байна 小看我, 以为我不会做.

басамжлуулах **ӨМӨӨЛӨӨЛӨӨ** [动] ① басамжлах 的使动态; ② 意同 басамжлагдах.

басар **ӨМӨ** I 见 ~ цэцэг <植> 石竹(花).

басар **ӨМӨ** II [动] <动> 弓鳍鱼.

басах **ӨМӨ** [动] 轻视, 蔑视, 藐视, 瞧不起; 等闲视之.

басацгаах **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] басах 的众动态.

басгах **ӨМӨӨ** [动] ① 冒浓烟, (烟) 成团升起; ② 慌张, 急躁.

басгуулах **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] басгах 的使动态.

басон **ӨМӨ** [名] 金银线编织品(金银线带、绦、穗等).

бассейн **ӨМӨӨЛӨӨ** [名] ① 贮水池, 蓄水池; 游泳池; ② <地> 盆地, 流域, (某一湖海等的) 区域; ③ <矿> 矿区.

бастили **ӨМӨӨЛӨӨ** [名] <史> 巴士的(监狱); ~ йн шорон 巴士的监狱.

басуулах **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] ① басах 的使动态; ② 意同 басагдах.

басууч **ӨМӨӨЛӨӨ** [名] 轻视者, 蔑视者, 小看者.

басууштай **ӨМӨӨЛӨӨЛӨӨ** [形] 可轻视的, 可蔑视的, 可藐视的, 没啥了不起的.

басүүх **ӨМ** / **Ө** [小] (бас 的语气增强或强调) 参见 бас.

басчих **ӨМӨӨЛӨӨ** [动] басах 的多次体.

бат **ӨӨ** [形] 牢固的, 巩固的, 结实的, 牢不可破的, 坚固的, 坚强的: ~ тогтвортой 牢固的, 稳固的, 牢稳的; ~ итгэл 坚信, 坚强信心; ~ нягтрал 牢固的团结; ~ найрамдал 牢固的友谊; ~ илэрхийлэх 证件; ~ орших тийн ялгал <语> 永久格, 永存格; ~ бэхлэгээ 强度; ~ сав 保险柜; < ~ хаалга> <铁幕>; ~ хадгалах 严守(秘密); ~ бэх байдал 强度; ~ од <天> 恒星; 北极星; ~ сахих 坚守; ~ хамгаалах 严守, 坚守; ~ тай үндэслэл 充足的论据; ~ тай шалтгаан 充足的理由 ~ цагаан, ~ мод <植> 枫树; ◇ ~ бэх, ~ бөх 牢固的, 坚固的, 牢不可破的.

батавтар **ӨӨӨӨЛӨӨ** [形] 较牢固的, 较坚固的, 较结实的.

батад **ӨӨӨЛ** [副] 坚固地, 牢固地, 结实地; 永远, 持久; ~ орших 永存, 长存; ~ итгэмжлэх 永远信任, 始终信赖.

баталбар **ӨӨӨӨЛӨӨ** [名] 护照, 证明.

баталгаа **ӨӨӨӨЛӨӨ** [名] ① 保证, 证明; ~ гарын үсэг 签署; биелэхийн ~ 实现的保证; ~ олгох ① 给予保证; ② 发给证明; ~ өгөх 保证, 担保; ~ ны тэмдэг 机关用印章; ~ ны хуудас 证明人字据; ~ гүй зээл 无保证贷款; ~ гүй итгэмжлэл 不保兑信用证; ③ 证明书, 证明信; ~ бичиг 证明书, 证明信; гэрлэлтийн ~ 结婚证; ~ гаргах 开证明(信); ~ тай захиа (захидал) 挂号信, 保价信; ④ 通过, 批准; ~ ны газар ① (条约等的) 批准机关; ② 通过(批准)地点.

баталгаажих **ӨӨӨӨЛӨӨ** [动] 保证, 作出保证, 担保, 作保.

баталгаажуулах **ᠪᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠵᠢᠭᠠᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] баталгаажих的使动态.

баталгаат **ᠪᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠲ** [形] 有保证的, 有担保的, 有把握的: ~ даатгал капитал 保证资本; ~ зээллэг 保证公债; ~ мөнгө 保证金额; ~ нөөц, ~ нөөвөр 保证储备; ~ үүрэг 保证义务; ~ хөлс 保证金; ~ зээл 保证贷款; ~ нөөмт 保证资源; ~ хөмрөг 保证基金; ~ хувьцаа 有保障的股票.

баталгаатай **ᠪᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠲᠠᠶ** [形] 有保证的, 有担保的; 有证明的, 已经通过的, 已经批准的: ~ захиа (захидал) 挂号信; 保价信; ~ зээллэг 保证信贷; ~ хуулбар 保证书抄本; ~ хуулга 保证副本; ~ чек 保证支票; ~ тэмдэг 保证标记, 保证符号; ~ жинлүүр 公平秤.

баталлага **ᠪᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] ① 加强, 加固; ② 证实, 证据; 确证.

баталцгаах **ᠪᠠᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] батлах I 的众动态.

батальон **ᠪᠠᠲᠠᠯᠢᠮᠣᠨ** [名] <军> 营: барилгын ~ <军> 建筑营; танкийн ~ <军> 坦克营; ~ ы штаб <军> 营部.

батамжмал **ᠪᠠᠲᠠᠮᠵᠢᠮᠠᠯ** [名·形] ① 巩固, 坚固, 加固; ② 巩固的, 坚固的, 加固的.

батарга **ᠪᠠᠲᠠᠷᠭᠠ** [名] 猪食, 猪饲料.

батарей **ᠪᠠᠲᠠᠷᠡᠶ** [名] ① <军> 炮兵连: ~ н зэрэг буудлага <军> 炮兵连齐射; ② <军> 炮垒; ③ <电> 电池组: ~ ны залгуур 蓄电池组; ④ <技> (机械上的) 一组, 一排.

бататгал **ᠪᠠᠲᠠᠲᠭᠠᠯ** [名] 巩固, 加固, 加强.

бататгах **ᠪᠠᠲᠠᠲᠭᠠᠬ** [动] батдах 的使动态; 巩固, 加固, 加强; 使坚固, 使牢固: харилцааг ~ 加强联系, 巩固联系.

бататгуулах **ᠪᠠᠲᠠᠲᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бататгах 的使动态.

батга **ᠪᠠᠲᠭᠠ** I [名] <医> 粉刺, 痤疮.

батга **ᠪᠠᠲᠭᠠ** II [名] <植> 齿绿草(属), 山琉璃草(属).

батгана **ᠪᠠᠲᠭᠠᠨᠠ** [名] ① <动> 蚊子; ◇ ялаа ~ 蚊蝇; ② <方> <动> 蝇子; ◇ батганы хорс <植> 牛扁(亦称细叶黄乌头).

батганцар **ᠪᠠᠲᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] <动> 类圆线虫.

батгах **ᠪᠠᠲᠭᠠᠬ** [动] (汗水) 淌, 流.

батгуулах **ᠪᠠᠲᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] батгах 的使动态.

батдах **ᠪᠠᠲᠳᠠᠬ** [动] 变坚固, 变坚强; 巩固, 加强; 变坚定, 变得太坚固, 变得太强硬.

батдуулах **ᠪᠠᠲᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] батдах 的使动态.

батжил **ᠪᠠᠲᠵᠢᠯ** [名] 坚固, 巩固; батжлийн илтгэцүүр 强度系数.

батжилт **ᠪᠠᠲᠵᠢᠯᠲ** [名] 参见 батжил.

батжих **ᠪᠠᠲᠵᠢᠬ** [动] 变坚固, 变结实; 巩固, 加强, 强化: ~ н бэхжих 坚固, 加强, 牢固起来; батжсан чулуулаг 团结岩石.

батжуулагч **ᠪᠠᠲᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名·形] ① 加固者, 加强者; ② 加强的, 加固的.

батжуулах **ᠪᠠᠲᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] батжих 的使动态.

батжуун **ᠪᠠᠲᠵᠢᠭᠤᠨ** [形] 巩固的, 牢固的, 结实的.

батналь **ᠪᠠᠲᠨᠠᠯ** [名] <海> 次深海区: ~ бүс 次深海区.

батист **ᠪᠠᠲᠢᠰᠲ** [名] 麻沙, 软洋沙, 上等细麻布.

батлагдах **ᠪᠠᠲᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] батлах 的被动态: маргаангүй ~ в 被一致通过; ~ цоож 保险锁; ~ үнэн 可以证明的真理; ~ аагүй гэрээ 未批准的条约; ~ сан итгэмжлэх 银行确认的信用证.

батлагч **ᠪᠠᠲᠯᠠᠭᠴ** [名] 证明人, 保证人, 担保人.

батлал **ᠪᠠᠲᠯᠠᠯ** [名] 参见 батлалт.

батлалт **ᠪᠠᠲᠯᠠᠯᠲ** [名] ① 保证, 担保; 证明, 证实; ② 通过, 批准, 肯定.

батлалцах **ᠪᠠᠲᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] батлах I 的共动态; харилцан ~ 一同肯定.

батламж **ᠪᠠᠲᠯᠠᠮᠵ** [名] ① 通过, 确认, 核准, 批准, 批评书(对条约、协定等): ~ бичиг, ~ жуух бичиг 批准书; ② 存款证.

батлах **ᠪᠠᠲᠯᠠᠬ** I [动] ① 使巩固, 使加强,

使坚实可靠；～н хамгаалах 保卫，保护，防卫；～н хамгаалалт 国防；Батлан Хамгаалах Яам 国防部；Батлан Хамгаалах Хөдөлмөрийн Нийгэмлэг 国防与劳动协会；～н хамгаалах арга хэмжээ 防御措施；～н хамгаалах хэлэлцээр 防务条约；～н хамгаалах чадал 国防力；～н хамгаалах чадвар 国防能力；～н хамгаалахад бэлэн 〈军〉严阵以待；～н хамгаалах үйлдвэр 国防工业；～н даалт 保证，担保；②通过，确认，批准：核准，证实；作保，保举；～ журам 批准规则；～ сул үг 〈语〉肯定小品词；～ үгэн өгүүлбэр 〈语〉肯定独词句；～ холбоос үг 〈语〉肯定连词；～н таслах машин 表决机器；тогтоол ～ 通过决议；～ хуудас 证明书，字据，批准书；～ бичиг 批准书，证明书；确认文据，文据；～ танхим 公证所；сайшаан ～ 赞许，赞同；批准；证明。

батлах **гидлэл** II [名] 批准书，证件，证明。

батлиг **гидлэл** [形] 参见 бат。

батлуулах **гидлэл** [动] ① батлах I 的使动态；② 意同 батлагдах：батлуулсан зээллэг 有保证公债；батлуулсан үнэт цаас 有保证有价证券，保值有价证券。

батнах **гидлэл** [动] 空谈，瞎扯，扯淡；叨叨，絮叨。

батнуулах **гидлэл** [动] батнах 的使动态。

батолит **гидлэл** [名] 岩基。

батрага **гидлэл** [名] 见 батарга。

батрагачин **гидлэл** [名] 养猪员，猪倌。

батрак **гидлэл** [名] 雇农。

батрах **гидлэл** I [动] 猪吃食。

батрах **гидлэл** II [动] 参见 батжих。

батраш **гидлэл** [名] 〈植〉薄荷。

батрашит **гидлэл** [形] 加有薄荷的，含薄荷的；～ дусал 薄荷滴剂。

батруулах **гидлэл** [动] батрах I 的使动态。

батсах **гидлэл** [动] 变坚强起来，变牢固，变

结实，强化。

баттай **гидлэл** [形] 确实的，切实的，可靠的，肯定的。

баттайга **гидлэл** [副] 绝对可靠地；完全确实地。

баттах **гидлэл** [动] 变得更加牢固，变得更加坚固，强化；确立起来；манай төр улс улам ～ саар ирлээ 我们的国家不断巩固起来。

батхан **гидлэл** [形] (бат 的小称)；较牢固的，较坚强的；甚牢固的，甚坚强的。

батхах **гидлэл** [动] (汗水)淌，流；大汗淋漓。

батших **гидлэл** [动] 牢固起来，坚强起来，坚固起来，强化。

бах **гидлэл** I [名] ① 心满意足，惬意，愉快，舒服，快感，欢喜，高兴；～ ханах ① 快活，开心，满足；② 幸灾乐祸；хөөр ～ болох 高兴，欢喜；③ 兴趣，欣赏；赞美，称颂。

бах **гидлэл** II [动] ① 树瘦，树节；② 树脂，松香。

бах **гидлэл** III [名] (动) 癞蛤蟆，◇ цээжийн ～ 〈医〉狭心症，胸痛。

бахамж **гидлэл** [名] ① 羡慕，爱慕，仰慕，喜悦，兴奋，赞赏；② 自豪，自豪感。

бахардал **гидлэл** [名] ① 慌乱，歇斯底里，惶惑，困惑，困窘；бахардлаас сарын тэмдэг алдах 歇斯底里性经痛；② 麻木，麻痹；③ 昏倒。

бахардах **гидлэл** [动] ① 慌乱，惊慌；惶惑不安，困惑，困窘；茫然，不知所措；～н унах өвчин 〈医〉癫痫病，羊角风；② 麻木，麻痹；③ 昏倒。

бахардуулах **гидлэл** [动] бахардах 的使动态。

бахархаг **гидлэл** [形] ① 好羡慕的，好欣赏的；② 爱自豪的。

бахархал **гидлэл** [名] ① 自豪，自傲；тийм ажилсаг залуусыг харахад ～ төрөх юм 看见这样勤劳的青年人令人自豪；② 满意，舒服，欢喜；③ 赞美，欣赏，称颂；羡慕。

бахархалт **гидлэл** [名] 参见 бахархал。

бахархалтай **Өмнөдөл** [形]自豪的,骄傲的,自傲的.

бахархалтайяа **Өмнөдөл** [副]自豪地,骄傲地.

бахархам **Өмнөдөл** [形]①令人自豪的,令人自傲的; ②令人满意的,可喜的,令人感到舒服的; ③值得赞美的,值得称颂的,值得欣赏的;令人羡慕的: ~аар сайхан дуулж байна 唱得令人满意,唱得令人赞美.

бахархах **Өмнөдөл** [动]①自豪,自傲: нөхдөөрөө ~ 为自己的同志感到自豪; ②满意,舒服,欢喜; ③赞美,欣赏,称颂;羡慕.

бахархацгаах **Өмнөдөл** [动]бахархах的众动态.

бахарахуу **Өмнөдөл** [形]自豪的,羡慕的,喜爱的.

бахархуулах **Өмнөдөл** [动]бахархах的使动态.

бахрхуштай **Өмнөдөл** [形]值得自豪的,值得骄傲的;值得羡慕的,值得爱慕的,值得赞美的.

бахгүй **Өм** [形]无趣味的,乏味的,令人不满足的,令人不快的.

бахдал **Өмнөдөл** [名]①喜悦,兴奋,满足;◇ **баяр** ~高兴,欢喜; ②自豪,骄傲;尊严; ③欣赏;羡慕;赞美.

бахдалтай **Өмнөдөл** [形]①令人欢喜的,令人快乐的,令人兴奋的; ②令人自豪的,自尊的,尊严的; ③令人欣赏的,令人称赞的,令人满意的.

бахдам **Өмнөдөл** [形]参见 бахархам.

бахдамж **Өмнөдөл** [名]参见 бахдал.

бахдамжтай **Өмнөдөл** [形]参见 бахдалтай.

бахдах **Өмнөдөл** [动]①欢喜,满足,兴奋; ②自豪,引以为荣; ③欣赏,称赞,赞美;羡慕: бахдаад бахдаад ханашгүй 欣赏了又欣赏,总觉得不满足.

бахдуулах **Өмнөдөл** [动]бахдах的使动态.

бахдууштай **Өмнөдөл** [形]①值得欣赏

的,值得羡慕的,值得爱慕的,值得称赞的; ②值得自豪的,值得骄傲的; ③值得高兴的,令人愉快的,令人满足的.

бахидазнах **Өмнөдөл** [动]бахихах的短暂体.

бахихдах **Өмнөдөл** [动](用钳子)钳,夹.

бахидацгаах **Өмнөдөл** [动]бахихдах的众动态.

бахидуулах **Өмнөдөл** [动]бахихдах的使动态.

бахим **Өмнөдөл** I [形]①短小而结实的: ~ биетэй 有一个短小而硬实的身体; ◇ ~ бүргэд <动>小雕; ~ хараалай <动>噪鹬(属); ~ хөх бухын овог <动>鸭雀科; ②合适的,称心的,可携带的(指器物等).

бахим **Өмнөдөл** II [形]①挨近的,紧挨的; ②窄的,狭窄的.

бахимаг **Өмнөдөл** [形]①挨近的,接近的,邻近的; ②窄的,狭窄的,紧绷的.

бахимдах **Өмнөдөл** [动]①变得短小而结实; ②接近,靠近; ③变短,变窄,变狭窄.

бахимдуу **Өмнөдөл** [形]短小而结实的.

бахимдуулах **Өмнөдөл** [动]бахимдах的使动态.

бахимхан **Өмнөдөл** [形]бахим的小称; ①较短而结实的; ②较合适的,较称心的.

бахир **Өмнөдөл** [名]①(江河中的)沙洲; ②(地)深水线.

бахираа **Өмнөдөл** [形]参见 бархираа: ~ авиа 言语不清.

бахиралдаан **Өмнөдөл** [名]参见 бархиралдаан.

бахиралт **Өмнөдөл** [名]参见 бархиралт.

бахирах **Өмнөдөл** [动]参见 бархирах.

бахируулах **Өмнөдөл** [动]бахирах的使动态.

бахну **Өмнөдөл** I [形]紧束的,紧窄的.

бахну **Өмнөдөл** II [形]近的,邻近的.

бахнидах **Өмнөдөл** [动]接近,靠近,近挨.

бахлай **Өмнөдөл** [名]<植>絮菊(属).

- бахлуур** **Өмөтөөл** [名] 参见 багалзуур.
- бахлуурдах** **Өмөтөөлөр** [动] 参见 багалзуурдах.
- бахна** **Өмөт** [动] 〈书〉而已, 罢了: ийн ~ 如此而已; тэгж бодсон ~ 只是那么想象而已.
- бахрал** **Өмөт** [名] 参见 бахдал.
- бахралт** **Өмөтөөл** [名] 参见 бахдал.
- бахралтай** **Өмөтөөл** [形] 参见 бахдалтай.
- бахрам** **Өмөт** [形] 叫人喜欢的, 令人倾慕的.
- бахрах** **Өмөт** [动] 参见 бахдах.
- бахруштай** **Өмөтөөлөөр** [形] 值得喜欢的, 值得欣赏的.
- бахтай** **Өмөт** [形] 有兴趣的, 感兴趣的, 喜欢的, 爱好的; 快活的, 愉快的.
- бахуу** **Өмөт** [名] ①〈医〉瘦, 甲状腺肿大; 扁桃腺炎; ②(鸟的) 嗦囊.
- бахуудах** **Өмөтөөр** [动] 参见 бахуутах.
- бахуутай** **Өмөтөөр** [形] ①〈医〉患粗脖子病的, 甲状腺肿大的; ②有嗦囊的.
- бахуутах** **Өмөтөөр** [动] 长瘦, 患粗脖子病, 甲状腺肿大.
- бахь** **Өмөт** [名] 钳子; бахинд хавчих 〈军〉钳形攻击, 钳制.
- бахьдах** **Өмөтөөр** [动] 钳住, 钳制.
- бацаг** **Өмөт** [名] 〈宗〉(-天的) 斋戒(特指不吃肉): ~ авах, ~ барих 〈宗〉吃斋, 吃素.
- бацаглал** **Өмөтөөр** [名] 〈宗〉(-天的) 吃斋, 吃素.
- бацаглах** **Өмөтөөр** [动] 〈宗〉(-天) 吃斋, 吃素.
- бацаглуулах** **Өмөтөөрөөр** [动] бацаглах 的使动态.
- бацагтай** **Өмөтөөр** [形] 〈宗〉吃斋的, 吃素的.
- бацас** **Өмөт** [名] 〈植〉水瓶梨木.
- бацган** **Өмөт** [名] 处女.
- бацилл** **Өмөт** [名] 杆菌, 杆状菌: ~ зөөгч

体内带菌者.

бач **Өмөт** [名] 把戏, 狡计, 手段, 诡计; 骗局, 欺骗行为.

бачигнах **Өмөтлөөр** [动] 劈里啪拉响(硬物碰撞声).

бачим **Өмөт** [形] ①紧急的, 急速的, 迫切的, 紧迫的: ~ яару 紧急的, 仓促的, 紧张的; ~ урна 紧急呼吁; ~ хугацаа 紧迫的时期; 紧迫的期限; ~ хэрэг 紧急事情, 紧迫的事情; ②立刻, 马上, 急速, 火速: ~ очно 急速前去; ③急性子的, 慌张的: ~ хүн 急性子人.

бачимдал **Өмөтлөөр** [名] 着急, 焦急, 急躁; 激动; 〈语〉激情, 情感; 激越状态: бачимдлын учир зүй 激情逻辑.

бачимдамтгай **Өмөтлөөр** [形] 易急躁的, 好激动的, 激情的.

бачимдах **Өмөтлөөр** [动] 着急, 焦急, 急躁; 激动, (心情) 激越: яарч ~ 慌忙, 急忙; ~н хөөрөх 激情性兴奋; ~ аялга 激情语调; ~н уурлах 大为激动; ~н ойгуйдэх 激情性遗忘症; ~ сэтгэл хөдөлх 大动感情; ~ үйл үг 〈语〉情感动词; ~ цаглахуй 情感变化; бачимдсан байдал 激情状态.

бачимдгай **Өмөтлөөр** [形] 急性子的, 易急躁的, 容易焦急的, 易着急的.

бачимдуу **Өмөтлөөр** [形] ①迫切的, 急迫的, 紧急的; 激情的; ②惊慌失措的, 急急忙忙的, 忙乱的.

бачимдуулах **Өмөтлөөрөөр** [动] бачимдах 的使动态; ①逼迫, 催促; ②使焦急, 使慌忙, 使仓皇失措.

бачимхан **Өмөтлөөр** [形] бачим 的小称; 较急的, 较紧急的, 较急迫的, 较紧迫的, 较仓促的.

бачит **Өмөт** [形] 参见 бачтай.

бачич **Өмөт** [形] 狡猾的, 狡黠的, 爱耍滑头的, 善施诡计的: ~ хүн 狡猾的人.

бачлагдах **Өмөтлөөр** [动] бачлах 的被动态.

бачлах **Өмөтлөөр** [动] ①使诡计, 耍把戏; 欺骗, 欺诈, 愚弄; 用计谋; ②伤害, 危害, 损害.

бачдуулах *Өгдөлгөтөө* [动] ① бачлах 的使动态; ② 意同 бачлагдах.

бачмаг *Өгдөлгөтөө* [形] 猝然的, 恹恹的, 紧张
的, 紧迫的.

бачмагдах *Өгдөлгөтөө* [动] 紧迫, 着急.

бачгай *Өгдөлгөтөө* [形] ① 狡猾的, 善要把戏的,
狡黠的, 奸诈的; 诡计多端的; 有计谋的;
机巧的; ② 有害的, 伤害健康的.

бачуу *Өгдөлгөтөө* [形] ① 狭窄的, 狭隘的; 窄小
的, 紧瘦的: ~ захтай дээл 窄领衣服;
② 急迫的, 紧急的; ③ 慌张的, 性急的.

бачуувтар *Өгдөлгөтөө* [形] ① 较狭窄的, 较狭
隘的; 较窄小的, 较紧瘦的; ② 较紧迫的,
较紧急的; ③ 较慌乱的, 较慌张的, 性子
较急的.

бачуудал *Өгдөлгөтөө* [名] ① 狭窄, 窄小; ② 慌
乱, 仓皇; 紧迫, 匆忙; ③ 呼吸急促, 气
喘.

бачуудах *Өгдөлгөтөө* [动] ① 变得太狭窄, 太
窄小; ② 慌乱, 仓皇失措, 急迫; ③ 气喘,
呼吸急促.

бачуудуулах *Өгдөлгөтөө* [动] бачуудах
的使动态.

бачуурал *Өгдөлгөтөө* [名] ① 变狭窄, 窄小; ②
慌乱, 仓皇失措, 急迫; ③ 呼吸急促, 气
喘.

бачуурах *Өгдөлгөтөө* [动] ① 变狭窄, 窄小, ②
慌乱, 仓皇失措, 急迫; ③ 气喘, 呼吸急
促.

бачууруулах *Өгдөлгөтөө* [动] бачуурах
的使动态.

бачуухан *Өгдөлгөтөө* [形] 参见 бачуувтар.

башага *Өгдөлгөтөө* [名] <植> 石竹花: ~ цэцэг 石
竹花.

башгана *Өгдөлгөтөө* [名] <植> 小米草(石蚕之一
种).

башиг *Өгдөлгөтөө* [名] <植> 水棘针.

башига *Өгдөлгөтөө* [名] (机械的) 有齿零件, 齿
轮, 齿条.

башийх *Өгдөлгөтөө* [动] 满意, 得意.

башилдах *Өгдөлгөтөө* I [动] 群集, 汇集, 汇
合, 麇集.

башилдах *Өгдөлгөтөө* II [动] 收紧马绊前叉.

башинга *Өгдөлгөтөө* [名] <动> 鲫鱼.

башир *Өгдөлгөтөө* I [名] ① 奸计, 把戏, 诡计; ②
计谋, 计策, 机巧: ~ заль 狡猾手段, 卑
劣行径阴谋诡计; ~ гаргах ① 使诡计,
欺蒙; ② 用计; ◇ **арга** ~ ① 诡计; ② 计
谋, 机巧.

башир *Өгдөлгөтөө* II 见 ~ цэцэг <植> 石竹(属):
~ цэцгийн шим 丁香素; ~ цэцг <植>
丁香; башрын овог <植> 石竹科.

баширлагдах *Өгдөлгөтөө* [动] баширлах
的被动态.

баширлагч *Өгдөлгөтөө* [名·形] ① 使诡计者,
用计者; 谋士; 魔术师; 行骗者; ② 奸诈
的, 诡计多端的.

баширлах *Өгдөлгөтөө* [动] ① 使诡计, 耍花招,
耍把戏, 欺瞒; ② 用计谋, 用机巧.

баширлуулах *Өгдөлгөтөө* [动] ① башир-
лах 的使动态; ② 意同 баширлагдах.

баширт *Өгдөлгөтөө* [形] 参见 баширтай.

баширтай *Өгдөлгөтөө* [形] ① 善要把戏的, 狡猾
的, 诡计多端的; ② 机巧的, 有计谋的.

баширч *Өгдөлгөтөө* [名] ① 善要把戏的人, 狡猾
的人, 诡计多端的人, 欺瞒者; ② 用计者,
用机巧者.

баших *Өгдөлгөтөө* [动] 密集, 变稠密.

башкир *Өгдөлгөтөө* [名] 巴什基尔人.

баяалгаа *Өгдөлгөтөө* [名] 保证; 保险; 证明;
нийгмийн ~ 社会保险; 社会保证.

баяглах *Өгдөлгөтөө* [动] 参见 баясах.

Баяд *Өгдөлгөтөө* I [名] 巴雅特(蒙古族一部族
名).

Баяд *Өгдөлгөтөө* II [名] 富人, 财主(复数).

баядах *Өгдөлгөтөө* [动] 变豪富, 发大财.

баяжаагүй *Өгдөлгөтөө* *Төрөл* [形] 不富裕的, 不
繁荣的, 不发达的.

баяжигдах *Өгдөлгөтөө* [动] баяжих 的被动
态; 丰富起来, 富裕起来.

баяжил(т) *Өгдөлгөтөө* [名] ① 富裕, 富强, 富饶,
阔气; ② 丰富.

баяжих **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] ①变富裕, 发财, 致富; 变富饶, 变富强; ②丰富起来。

баяжицгаах **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] баяжих 的众动态。

баяжмал **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠮᠠᠯ** [形·名] ①富裕的, 富饶的, 丰富的; ②资源, 富源。

баяжуулагч **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠵᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 参见 баяжуулалт: ~ машин 选矿机。

баяжуулалт **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠵᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠲᠤ** [名] (资源) 开发, 选矿; 致富, 繁荣。

баяжуулах **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠵᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] баяжих 的使动态: уулын ~ комбинат 选矿联合工厂。

баяжчих **ᠪᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] баяжих 的完成体。

баялаг **ᠪᠠᠶᠠᠯᠠᠭ** [名·形] ①财富, 财产; 资源, 宝贝; газрын ~, уурхайн ~ 地下资源, 矿藏; 富源; баялгийг хайн шинжлэх 勘察资源; баялгийг хамгаалах 保护资源; ~ сан 宝库; ②富裕的, 富有的, 富饶的, 丰富的: ~ хүн 富人; ~ улс 富裕的国家; ~ ургац 丰收; ~ хэл 丰富的语言; ~ уурхай 富矿; ~ нөөц 资源; ~ талх тариа 粮食丰富; ~ туршлага 丰富的经验; ~ холбоц 华美的韵。

баялагжих **ᠪᠠᠶᠠᠯᠠᠭᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] 发财, 变富饶, 致富。

баялагхан **ᠪᠠᠶᠠᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] баялаг 的小称; 较富裕的, 较富有的, 较丰富的, 较富饶的。

баямсаг **ᠪᠠᠶᠠᠮᠰᠠᠭ** [形] 贪财的, 喜好财富的; 炫耀富豪的。

баян **ᠪᠠᠶᠠᠨ** [形·名] ①富裕的, 富饶的, 丰富的, 殷实的; ~ бүрд 绿洲, 沃洲; ~ хүчирхэг 富强的; ~ анги 有产阶级; ~ чинээлэг 富裕的, 充足的, 殷实的; ~ ноён 富豪; ~ тариачин 富农; ~ малчин 富牧; ~ ходоод 饱肚马(指比赛中跑在最后的马); малаар ~ 富有牲畜的; ~ жил 丰年; ②富人, 有钱人, 牧主, 财主, 富翁, 阔佬: ~ хүн 富人, 财主; ~ түрүү (牲畜的) 会阴肉; ~ түрүүний булчирхай 尿道球腺; ◇ ~ хуур (乐) 巴扬(手风琴); ~ хангай ①大地; ②(动) 狼(别名)。

баяр **ᠪᠠᠶᠠᠷ** [名] ①喜, 喜庆, 快乐, 高兴: ~

дээр ~ 喜上加喜; ◇ ~ хөөр 热闹; 快乐, 快活, 高兴; ~ цэнгэл 欢乐, 欢天喜地; ②祝贺, 庆贺, 庆祝; 庆祝会: ~ хүргэх ①祝贺, 庆贺, ②敬礼; ~ ёслол 庆典, 纪念会; ~ын марш 阅兵式; ~ын илгээлт, ~ын бичиг 贺信; халуун ~ 热烈祝贺; ~ын хурал 庆祝会, 纪念会; ~ хурал 庆祝会, 祝宴; 婚礼; ~ын хурим 祝宴, 宴会; ~ын хуримын өдөр 祝日, 喜日, 祭日; ~ төгөлдөр зул (陈) 庆成灯; ~ын дуу 贺歌; ~ талархал 敬意, 感谢; ③节日, 喜庆日, 纪念日: ~ ёслол амралтын өдөр ажилласны нэмэгдэл 节假日加班费; улсын ~ 国庆节; ~ын өдөр 节日, 喜庆日。

баяргүй **ᠪᠠᠶᠠᠷᠭᠡᠢ** [形] ①冷清的, 沉寂的; ②无欢乐的, 无趣味的, 令人不快的。

баярлалаа **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠠ** [动] 谢谢, 感谢: их ~ 非常感谢, 十分感谢。

баярлал(т) **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠯ** [名] 喜, 喜庆, 欢乐, 狂欢, 兴奋。

баярлалтай **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 有喜事的, 喜庆的, 欢乐的。

баярлам **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠮ** [形] ①令人高兴的, 令人喜悦的, 令人兴奋的, 令人快乐的; ②值得庆贺的, 值得庆祝的。

баярламтгай **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 乐观的, 快乐的, 快活的。

баярлмахай **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 баярламтгай。

баярлангуй **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠨᠭᠡᠢ** [形] 快乐的, 高兴的。

баярлах **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①高兴, 喜悦, 兴奋, 快乐: би их ~ж байна 我十分高兴; ②庆祝, 庆贺; ③过节: сайхан ~ж байна уу 过节好!。

баярлацгаах **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] баярлах 的众动态。

баярлачих **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] баярлах 的完成体。

баярлуулах **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] баярлах 的使动态。

баярлууштай **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠯᠤᠯᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 值得高兴的, 值得庆贺的, 值得庆祝的。

баярт **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠲᠤ** [形] ①喜庆的, 高兴的, 愉快的; ②祝贺的, 庆贺的: ~ мэдээ авлаа 收到了贺电; ③节日的, 喜庆日的; ◇ ~ **бэлзуухай** <动>喜鹊; ~ **мод** <植>豫(树).

баяртай **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠲᠠᠢ** [形·动] ①参见 баярт; ②再见: ~ учирья! 再见!

баяртайна **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠲᠠᠢᠨᠠ** [副]高兴地, 愉快地.

баярхаг **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠠᠭ** [形]好夸耀财富的, 好显示财富的, 好摆阔气的.

баярхамтгай **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形]好夸耀财富的, 好显示财富的; 好摆阔气的.

баярхах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠠᠬ** [动]依仗钱多, 依仗富有; 夸耀财富, 摆阔气.

баярхацгаах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] баярхах 的众动态.

баярхуу **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]参见 баярхаг.

баярхуулах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баярхах 的使动态.

баясал **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠯ** [名]参见 баясалт.

баясалдах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] баясах 的互动态.

баясалт **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠯᠲᠤ** [名]喜悦, 愉快, 兴奋, 高兴.

баясалтай **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]喜悦的, 愉快的, 兴奋的.

баясалцах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] баясах 的共动态.

баясам **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠮ** [形]参见 баясалтай.

баясамтгай **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形]快活的, 乐观的, 乐天的.

баясангуй **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠩᠭᠤᠢ** [形]欢乐的, 快乐的, 乐观的; 兴奋的, 高兴的: ~ үзэл <哲>乐观主义; ~ шувуу <动>园丁鸟.

баясах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠬ** [动]喜欢, 欢跃, 喜悦, 高兴, 快活, 欢天喜地: ~ сэтгэл цээж дүүрэн 满心喜欢.

баясацгаах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] баясах 的众动态.

баясгалан **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠨ** [名]喜欢, 欢乐, 高兴, 愉快, 快活: баяр ~ 喜欢, 快乐, 愉快.

баясгалант **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠤ** [形]欢乐的, 高兴的, 愉快的, 快活的: ~ бага нас 幸福的童年; ~ өргөмжлөл 全场欢腾; ◇ ~ **хөрөг** 画像.

баясгалантай **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ** [形]参见 баясгалант.

баясгам **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠭᠠᠮ** [形]欢乐的.

баясгах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠠᠬᠠᠬ** [动] баясах 的使动态; 使高兴, 使欢快: ~ н инээлгэгч 丑角.

баясуулах **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] баясах 的使动态.

баясхуй **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠬᠤᠢ** I [名]欢乐, 喜悦.

баясхуй **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠰᠬᠤᠢ** II [数]十九位数.

баячууд **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠴᠤᠭᠤᠳ** [名]富人, 财主, 牧主; 财阀, 富豪, 阔佬(复数): ~ ын ноёрхол 贵族统治; ~ ын эрх мэдэл 财阀.

баячуул **ᠪᠠᠶ᠋ᠢᠴᠤᠭᠤᠯ** [名]见 баячууд.

бейсбол **ᠪᠡᠶᠢᠰᠪᠣᠯ** [名]<体>棒球; 垒球.

бейсболчин **ᠪᠡᠶᠢᠰᠪᠣᠯᠴᠢᠨ** [名]棒球运动员, 棒球队员; 垒球运动员, 垒球队员.

бекмес **ᠪᠡᠭᠮᠡᠰ** [名]精制葡萄酒.

бекон **ᠪᠡᠭᠠᠨ** [名]熏猪肉, 腌猪肉.

белок **ᠪᠡᠯᠣᠭ** [名] ①<化>蛋白质, 朊; ②蛋白, 蛋青.

Белорусс **ᠪᠡᠯᠣᠷᠰᠤᠰ** [名]白俄罗斯; 白俄罗斯人.

белоус **ᠪᠡᠯᠣᠭᠤᠰ** [名]<植>那杜草属.

бензаль **ᠪᠡᠨᠵᠠᠯ** [名]<化>二氯甲基苯.

бензин **ᠪᠡᠨᠵᠢᠨ** [名]汽油: ~ топливо 汽油燃料; ~ түгээгүүрийн станц 汽油供给站, 加油站; ~ банк 汽油罐; ~ ний огтлуур 汽油切割机; ~ ний хоолой 汽油管; ~ ний ёмкостуудын заавар 汽油容量指示器; ~ ний колонк (газлон) 加油柱; ~ ний бочек 汽油桶; ~ ний талон 汽油票.

бензиндэх **ᠪᠡᠨᠵᠢᠨᠳᠡᠬ** [名]加注汽油.

бензовоз **ᠪᠡᠨᠵᠢᠨᠪᠣᠵ** [名]汽油运输车, 运油车.

бензой **ᠪᠡᠨᠵᠢᠵᠠᠢ** [名]<化>安息香; ~ н хүчил <化>苯甲酸.

- бензокаин **ᠪᠡᠨᠵᠣᠴᠠᠢᠨ** [名]〈化〉苯坐卡因。
- бензол **ᠪᠡᠨᠵᠣᠯ** [名]〈化〉苯: ~ын нүүрс ус төрөгч 〈化〉苯炔。
- бензолсульфамид **ᠪᠡᠨᠵᠣᠯᠰᠤᠯᠤᠮᠢᠰᠤᠮᠢᠳ** [名] 苯磺酰胺。
- бензоальдегид **ᠪᠡᠨᠵᠣᠯᠠᠯᠳᠡᠭᠢᠳ** [名]〈化〉苯酸, 苯甲酸。
- бензонасос **ᠪᠡᠨᠵᠣᠨᠠᠰᠣᠰ** [名]〈技〉汽油泵。
- бензонафтол **ᠪᠡᠨᠵᠣᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠯ** [名]〈化〉苯(甲)酞萘酚(胃肠病消毒剂)。
- бензонитрон **ᠪᠡᠨᠵᠣᠨᠢᠲᠢᠨ** [名]〈化〉苯并萘酮。
- бензохинон **ᠪᠡᠨᠵᠣᠬᠢᠨᠣᠨ** [名]〈化〉邻萘醌。
- бентонит **ᠪᠡᠨᠲᠣᠨᠢᠲ** [名]〈矿〉膨土岩, 膨润土。
- бентос **ᠪᠡᠨᠲᠣᠰ** [名]水底生物。
- берет **ᠪᠡᠷᠡᠲ** [名]圆形软帽, 无沿帽。
- берибери **ᠪᠡᠷᠢᠪᠡᠷᠢ** [名]〈医〉脚气病。
- берилл **ᠪᠡᠷᠢᠯᠯ** [名]〈矿〉绿柱石。
- берилли **ᠪᠡᠷᠢᠯᠢ** [名]〈化〉铍。
- беркли **ᠪᠡᠷᠬᠢ** [名]〈化〉铍。
- бертолетов **ᠪᠡᠷᠲᠣᠯᠡᠲᠣᠮᠤ** [名]〈化〉氯酸甲。
- бессемердэх **ᠪᠡᠰᠡᠮᠡᠷᠳᠡᠬ** [动]酸性转炉炼钢(法), 吹炼(法): ~ явц 酸性转炉炼钢过程。
- бет **ᠪᠡᠲ** [名]别达(希腊字母β): ~ долгион 乙波(β波) ~ цацраг 乙种射线(β射线)。
- бетанафтол **ᠪᠡᠲᠠᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠯ** [名]〈化〉β萘酚。
- бетатрон **ᠪᠡᠲᠠᠲᠢᠷᠣᠨ** [名]〈理〉电子回旋加速器。
- бетон **ᠪᠡᠲᠣᠨ** [名]混凝土: ~ төхөөрөг 混凝土结构物(工事); ~ оор цутгах 浇灌混凝土; ~ ны хөөрөг 混凝土泵; ~ нэвтлэх сум 混凝土破坏弹; ~ гулдамай 混凝土块; ~ гүүр 混凝土桥; ~ далан 混凝土坎; ~ оор зууралдуулах 搅拌混凝土。
- бетондолцох **ᠪᠡᠲᠣᠨᠳᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] бетондох 的共动态。
- бетондох **ᠪᠡᠲᠣᠨᠳᠣᠬ** [动]浇注混凝土。

- бетондоцгоох **ᠪᠡᠲᠣᠨᠳᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] бетондох 的众动态。
- бетондуулах **ᠪᠡᠲᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бетондох 的使动态。
- бетонит **ᠪᠡᠲᠣᠨᠢᠲ** [名]混凝土石, 人造石。
- бетономешалак **ᠪᠡᠲᠣᠨᠠᠮᠡᠰᠠᠯᠠᠬ** [名]〈技〉混凝土搅拌机。
- бетончин **ᠪᠡᠲᠣᠨᠴᠢᠨ** [名]混凝土工。
- бёмит **ᠪᠡᠮᠢᠲ** [名]〈矿〉水软铝石。
- би **ᠪᠢ** [代]我: ~ таны захидлыг хүлээн авлаа 我收到了您的来信; юм л бол ~ гэх, юм бүхэнд ~ гэх 凡事夸耀自己, 处处显示自己。
- биад **ᠪᠢᠠᠳ** 见 ~ ~ 哇哇(小孩哭声)。
- биба **ᠪᠢᠪᠠ** [名]〈植〉枇杷: ~ цэцэг 枇杷花。
- библи **ᠪᠢᠪᠢᠯᠢ** [名]〈宗〉圣经: ~ судар 圣经。
- биваалиг **ᠪᠢᠪᠠᠭᠢᠯᠢᠭ** [名]〈乐〉月琴; 琵琶。
- бивлин **ᠪᠢᠪᠯᠢᠨ** [名]〈植〉革拔。
- бивлэн **ᠪᠢᠪᠯᠡᠨ** [名]〈植〉菩提树。
- бивлэнцэр **ᠪᠢᠪᠯᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]〈植〉菩提树苗。
- бигнүүр **ᠪᠢᠭᠢᠨᠦᠦᠷ** [名]敷布, 压命: ~ ийн тархиц 压缩曲线; ~ ийн туршил 压缩试验。
- бид(эн) **ᠪᠢᠳ(ᠡᠨ)** [代]我们, 咱们: ~ хэд 我们几个, 咱们几个; ~ ялна 我们必胜; чи ~ хоёр 你我俩人; ~ ний явдал 我们的行动。
- бидвал **ᠪᠢᠳᠠᠪᠠᠯ** [名]〈植〉泽泻。
- биднийх **ᠪᠢᠳᠢᠨᠢᠶᠬ** [代]我们的, 属于我们的(人, 物): энэ ~ 这是我们的; ~ ийг аваачиж өгнө үү? 请把我们的给拿去。
- бидов **ᠪᠢᠳᠣᠪ** [名]〈柱形加盖〉铁桶: сүүний ~ 装牛奶的铁桶, 牛奶桶。
- бидрэх **ᠪᠢᠳᠢᠷᠬ** [动]寻找, 寻觅。
- бидүү **ᠪᠢᠳᠦᠦ** [名]〈植〉贝多: ~ мод 贝多树。
- бидүүч **ᠪᠢᠳᠦᠦᠴ** [名]〈动〉岩羊。
- бидэгч **ᠪᠢᠳᠡᠭᠴ** [名]流浪者, 飘泊者; 游历者, 旅行者; 巡礼者。
- бидэр **ᠪᠢᠳᠡᠷ** [名]小斑点, 污点: ~ толбо 斑

点, 污点; (动物身上的) 小斑纹; ~тэй хулморь 有斑纹的黄褐色马; ~ бялзуухай <动> 花斑(雀); ~ шилрээч <动> 斑海雀; ~ т сэвлэгз <植> 野姜属; ~т цуур <植> 斑药芹.

бидэрлүүлэх **бидэрлэх** [动] бидэрлэх 的使动态.

бидэрлэг **бидэрлэг** [形] 条纹状的, 斑纹状的.

бидэрлэх **бидэрлэх** [动] ① 生斑点, 生斑纹; ② (在木、石、金属上) 雕刻, 镌刻, 鑿花.

бидэртэй **бидэртэй** [形] 有斑点的, 有斑纹的.

бидэртэх **бидэртэх** [动] 生斑点, 生斑纹; 出现斑点, 出现斑纹.

бидэх **бидэх** [动] 流浪, 飘泊; 游历, 旅游; 巡礼.

бие **би** [名·副·形] ① 身体, 躯体; бүх ~ 全身; 机体, 躯体, 人身, 植物体; ~ ажиллагаа 生理, 生理性; ~ ажиллагааны шарлах 生理性黄疸; ~ байдал 体型; ~ судлал 生理学; ~ нуруу 身材; ~ зарасхийх 打寒颤; ~э угаах 洗澡; ~ шархирал, ~ нэвшрэх, ~ хөших 身上酸痛, 身体柔软无力; 身体僵硬; ~ийн хөдөлмөр 体力劳动; ~ийн байцаалт 体格检查; ~ийн жижиг зураг 小照, 头相; ~дээ авч явах 随身携带; ~ засах газар ① 厕所; ② 盥洗室; ~ засах ① 上厕所; 解手; ② 治疗, 就医; ③ 痊愈, 见好转; ~ жирэмсэн, ~ давхар, ~ шалтгаантай 怀孕, 妊娠; ~ийн юм 月经; ~ний юмгүйдэх 闭经, 经闭; ~ийн хөндий 体腔; ~ зайлах 脱身, 逃离, 躲开; ~э хураах 缩起身子(跳跃前); ~ хөнгөн 爽健的, 轻松的, 富于朝气的, 活泼的; ~ хөнгөрөх 轻松起来, 爽健起来, 快活, 精神饱满; ~ үзүүлэх 见面; 谒见, 进见, 拜见; ~ барах, ~ эцэслэх 去世, 死亡, 逝世; ~ сайн уу? 身体好吗? ~ муу ① 有病, 身体不好; ② 怀孕; ~ засрах 身体好转; ~ сул 身体虚弱; ~ тавгүйтэх, ~ эвгүйрхэх, ~ хямрах 身体有点病, 感觉不舒服; ~эр бага 身材小; ~ бялдар 体格, 身材, 身躯; ~ нялхрах 身体变虚弱; ~ тэгш 合适的, 舒适的, 称心的; ~ хүнд ① 身体虚弱; ② 怀孕; ~ чанга 身

体强健; ~ гүйцсэн, ~д хүрэх 成年, 成人; ~ халаалт <体> 热身活动, 准备活动; ~ийн тамир ① 体育运动; ② 体力; ~ийн амрыг харах 挑轻活干, 图安逸; ~ анги <技> 主件; ~ бүтцийн зүй 人体结构学, 解剖学; ◇ ~ махбод 身体, 肌体; ~ лагшин 贵体; ~ хөнгөжих 分娩, 生产; ● 自己, 本人, 本身; 亲自; миний ~ 我, 我本人; чи ~эрээ ирээрэй 你亲自来吧; ~э даах 独立, 自主; ~ даасан байдал 独立性; ~ даасан тэнцэл 独立资产负债表; ~ даасан хүн ам 自立人口; ~ даасан эдийн засаг 独立经济; ~э дааж тунгаах бодох 独立思考; монгол хэл ~э дааж сурах 自修蒙文; ~э даасан үг <语> 实词; ~э хайрлахгүй 忘我, 舍己, 奋不顾身地; ~э ажих 自省; ~э басах 自卑; ~э хянах 自我监督; гон ~ 唯一, 独自; ~ төлөөлөгч 私人代表; ~э хорлох 自杀, 害己; ~э итгэх 自信; ~э авч явах 独立生活, 照料自己; ~э өргөх 抬高自己, 抬高身价; ~э олох 复元; ~э үзэх 自负, 自大; ~э барих 自持, 自制, 自律; ~ ~э 互相; ~ ~ рүүгээ чихэх 互相推诿; ~ ~эсээ ичих 互相感到惭愧; ~ ~ийн халаа 代代相传, 一代传一代; ~дээ 向自己, 对自己, 为了自己; ~ мэдэх 自知; 自立, 自主; ~э мэдэх 自觉, 自我意识; ~дээ гомдох 责备自己, 抱怨自己; ~дээ найдах 自信, 自负, 自以为是, 信赖自己; ~дээ татах 引向自己, 肥私; ~дээ ойрхон залах <体> 近身运球; ~дээ эрэмших 自信; ~ийн байцаалт 自我检查; 自传; ~ийн зураг 像片, 肖像; ~ийн намтар 自传; ~ийн үнэмлэх 身份证, 护照; ~э тоох 只考虑自己; ~э гайхуулах 自嘲, 出风头, 自我表现, 自我炫耀; ~э хүндэтгэх 自重, 自尊; ~э хөнгөлөх 自卑; 轻装; ~ийн хүчин үнэлэх 亲身参加社会工作, 自食其力; ~ хамгаалах 自卫; ~ хамгаалагч 警卫员; ~ холбоочин 联络员, 通讯兵; ~ бэлтгэл 个人准备, 亲自准备; 本身素养; ● 方面, 边; их ~ 主体, 大体; уулын ар ~ 山背面, 山北面; голын урьд ~ 河对岸; ● 随身的, 贴身的; 亲近可靠的; 形体的, 实体的; 有形的, 具体的; ~ мөнгө 现款; ~ тоо 绝对

额, 实数; ~тэй тусламж 具体援助, 实际帮助; ~ хүн, ~ийн хүн ① 专人, 可靠人; 个人; ② 亲信, 心腹; ③ 〈语〉人称: ~ийн ай 人称范畴; ~бусын ай 非人称范畴; ~ийн бус хэлбэр 非人称形式; ~ийн илтгэц 人称标志; ~ийн нэр үг 人称名词; ~ийн төлөөний нэр 人称代词; ~ийн угтвар 人称前缀(前加成分); ~ийн хамаатуулах дагавар 人称物主后缀; ~ийн ялгац гишүүн 人称冠词; ~ийн цаглахуй 人称变位.

биегүй **ӨГ** **ТӨГ** [形] ① 身体虚弱的; ② 无人的, 无主的; ③ 看不见摸不着的, 无形的, 虚幻的; ◇ **эзэн** ~ 〈语〉无人称的; 无主的.

биегүйцэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] 成年, 达到成年.

биежилт **ӨГ** **ТӨГ** [名] ① 发育, 长大, 成长, 成熟, 成人; ② 强壮, 壮大.

биежих **ӨГ** **ТӨГ** [动] ① 发育, 长大, 成长, 成熟, 成人; ② 强壮起来.

биежүүлэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] биежих 的使动态.

биезүй **ӨГ** **ТӨГ** [名] 人体学.

биезүйч **ӨГ** **ТӨГ** [名] 人体学家.

биелгээ **ӨГ** **ТӨГ** [名] 贝尔格舞(蒙古族民间舞蹈).

биелиг **ӨГ** **ТӨГ** [形] 身躯高大的, 魁梧的.

биелүүлэг **ӨГ** **ТӨГ** [名] 参见 **биелүүлэлт**.

биелүүлэгдэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] биелүүлэх 的被动态.

биелүүлэгч **ӨГ** **ТӨГ** [名] 实行者, 执行者, 履行者, 实现者, 完成者, 体现者.

биелүүлэлт **ӨГ** **ТӨГ** [名] 实行, 执行, 履行, 实现, 完成, 体现.

биелүүлэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] биелэх I 的使动态; 完成; 实现, 实行, 实施, 履行: даалгаврыг ~ 完成任务; төлөвлөгөөг ~ 完成计划; биелүүлж чадахгүй үүрэг алга 没有完不成的任务.

биелэг **ӨГ** **ТӨГ** [形] 见 **биелиг**.

биелэгдэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] биелэх I 的被动

态.

биелэгдэшгүй **ӨГ** **ТӨГ** [形] 不能完成的, 不可实现的, 不能执行的, 不能实施的.

биелэгжүү **ӨГ** **ТӨГ** [形] 体质好的.

биелэл **ӨГ** **ТӨГ** [名] 参见 **биелэлт**.

биелэлгээ **ӨГ** **ТӨГ** [名] 参见 **биелэлт**.

биелэлт **ӨГ** **ТӨГ** [名] 实现, 完成, 实施, 履行.

биелэх **ӨГ** **ТӨГ** I [动] ① 实现, 实行, 办到, 完成, 实施, 履行; 成功: тэдний ажил ~в 他们的工作完成了; хүсэл нь биелжээ 他的愿望实现了; биелсэн хөдөлмөр 物化劳动; ② 成长, 长成, 成人, 成熟.

биелэх **ӨГ** **ТӨГ** II [动] 跳(蒙古)贝尔格舞.

биелэшгүй **ӨГ** **ТӨГ** [形] 不可实现的, 不会成功的, 难以完成的, 办不到的.

бием **ӨГ** **ТӨГ** [名] 〈理〉物体.

биемахбод **ӨГ** **ТӨГ** [名] 身体, 体魄, 体质; 机体.

биенцэр **ӨГ** **ТӨГ** [名] 〈解〉小体.

биерхүү **ӨГ** **ТӨГ** [形] ① 身躯高大的, 身材魁梧的, 体格健壮的; ② 〈转〉逞能的, 逞强的, 自命不凡的.

биерхэг **ӨГ** **ТӨГ** [形] ① 身躯高大的, 身材魁梧的, 体格健壮的; ② 逞能的, 逞强的, 自命不凡的.

биерхэх **ӨГ** **ТӨГ** [动] 逞能, 逞强, 自命不凡.

биес **ӨГ** **ТӨГ** [名] 物体.

биет **ӨГ** **ТӨГ** [形] 具体的, 实在的, 实际的; 物质的; 立体的: ~ бодис 实物, 实体; ~ тусламж 实际帮助, 具体帮助; ~ үзүүлэн 实物展品; ~ бүтээгдэхүүн 实物; ~ юмс 物质; ~ зүйл 实物; ~ цалин, ~ зүйлийн цалин 实物工资; ~ зүйлийн орлого 实物收入; ~ зүйлийн үүрэг 实物债务; ~ зүйлийн хөлс 实物报酬; ~ зүйлийн шан 实物报酬, 实物奖励; ~ ажиглал 实地观察; ~ тоо 实数; ~ үнэ 实际价格; 实物价格; ~ хөрс 粗骨土, 岩屑石; ~ хэмжээ 物量; ~

кино 立体电影; ~ зээл 实物放款; ~ зээллэгээ 实物公债; ~ рент 实物地租; ~ төлбөр 实物支付; ~ түрээс 实物租凭; ~ үзүүлэлт 实物指标; ~ хураамж 实物税; ~ хэлвэр 实物形态.

биетэй **биет** [形] 参见 биет.

биетэн **биет** [名] 实物, 实体.

биеүд **би** [名] бие 的复数.

биечлэх **биетлэгд** [动] 亲自做, 直接做, 躬亲, 个人去做: ~ н шалгах 个人检查, 亲自检查; ~ н удирдах 亲自领导, 直接领导; ~ н оролцох 亲身参加.

биеших **биетлэгд** [动] ① 变得实际, 变得具体; ② 成长, 长大; 成型.

биешүүлэх **биетлэгд** [动] биеших 的使动态.

биж **би** I [名] (医) 新生儿腹泻症, 消化不良症.

биж **би** II [名] (用碎肉等灌的) 盲肠: ~ хийх 灌盲肠.

бижигнэх **биетлэгд** [动] 喧嚣, 喧哗.

бижийлгэх **биетлэгд** [动] бижийх 的使动态.

бижийх **биетлэгд** [动] 出颧子, 出疹子.

бижир **биет** I 见 ~ ~ 小步小步地, 碎步(行走).

бижир **биет** II [名] (植) (方) 小麻籽.

бижирмэг **биетлэгд** [名] 参见 бижрүү: ~ өмөн 粟粒状癌.

бижирмэглэх **биетлэгд** [动] 参见 бижрүү-тэх.

бижирмэгрэх **биетлэгд** [动] 参见 бижрүү-тэх.

бижрүү **биет** [名] ① (医) 疹, 斑疹, 丘疹: ~ туурав 出疹子; ~ т хижиг (医) 斑疹伤寒; ~ т хатуурал (医) 结节硬化; ② 颗粒物体, 渣子, 小颗粒.

бижрүүтүүлэх **биетлэгд** [动] бижрүү-тэх 的使动态.

бижрүүтэх **биетлэгд** [动] ① (医) 出疹子, 出斑疹, 出丘疹: нүүр ~ 脸上出疹子;

② 出颧子, 长颗粒, 生小疱.

бижтэх **биетлэгд** [动] (医) (新生儿) 患腹泻症, 患消化不良症.

биз **би** [小] 大概, 也许, 或许, 多半, 想必, 看来: та хараагүй ~? 您大概没看见呢? тэр очно ~ 他大概要去.

бизнес **биетлэгд** [名] 生意, 商业: ~ хүн 生意人, 商人.

бизон **биет** [名] (动) 北美野牛.

бий **би** [动] 有, 在; 正在: ах гэртээ ~ 哥哥在家里; аав ажил дээрээ ~ 父亲在工作; танд ном ~ юу? 您有书吗? ~ болгох 形成, 构成, 组成, 建成; 产生; ~ болсон байдлыг хэвээр байлгах 维持原状.

бийбаа **би** [名] 见 бийваа.

бийн **би** I [名] ① (乐) (吹奏乐器的) 嘴子, 管口, 舌簧; ② (送话器的) 口承.

бийн **би** II [名] 见 бийваа.

бийваа **би** [名] (乐) 琵琶; 四弦琴; 六弦琴; ◇ ~ цэцэг (植) 枇杷花.

бийлэг **биетлэгд** [形] 豪华的, 奢侈的; 丰裕的, 丰富的: ~ загинах 浪费, 挥霍.

бийлэгжүү **биетлэгд** [形] 参见 бийлэг.

бийр **би** [名] 毛笔, 画笔: ~ ийн үзүүр 笔尖; ~ ийн хуй 笔帽.

бийраа **би** [名] 力气, 气力, 力量, 能力.

бийраагүй **би** [形] 无能的, 无力的, 体弱的, 松懈的.

биквадрат **биетлэгд** [名] (数) 双二次, 四次, 四乘幕.

билар **биет** [形] 拍马屁的, 阿谀的.

билбүүр **биетлэгд** [名] ① 伪善, 奉承, 阿谀, 恭维; ② 伪善人, 伪君子; 奉承者, 阿谀者, 起哄者.

билбүүрдэх **биетлэгд** [动] 伪善, 充好人; 奉承, 阿谀, 恭维, 起哄.

билбүүрч **биетлэгд** [形·名] ① 伪善的, 好奉承的, 好阿谀的, 善恭维的, 善于起哄的; ② 伪善人, 伪君子; 善奉承者.

билгүүн **биетлэгд** [形] 参见 билэгт.

билгэр бэлгэ [形]有福气的。

билет бэлгэ [名] ① 证, 票, 入场券: киноны ~ 电影票; ~ шалгагч (入场券的) 收票员, 检票员; ~ шивэгч 轧票机; ~ шивэх 轧票; ~ ийн касс, ~ худалдах газар 售票处; ~ хянагч 验票员; ~ ийн хураамж 执照费; ② 请帖, 请柬: урилгын ~ 请帖, 请柬。

билзгэр бэлгэ [名] 参见 бөгж.

билиг бэлгэ [名] ① 天才, 天资, 才能, 智力, 智慧: гүн ~ 深邃的智慧; ◇ **оюун** ~ 智慧; 智力; **авьяас** ~ 天才, 天资, 智慧; ② (阴阳之)阴: ~ ийн улирал 阴历; ~ холболго 阴性韵, 女性韵; ◇ **билигийн ташуур** (陈)静鞭。

билиггүй бэлгэ [形] 愚笨的, 痴呆的, 智力差的, 低能的。

билигт бэлгэ [形] 天才的, 有天资的, 有才华的; 聪慧的, 智慧的, 聪明伶俐的; ◇ ~ **цэцэг** (植)瑞香花; ~ **өвс** (植)瑞草; ~ **далдуу** (植)灵芝草; ~ **гөрөөс** (动) (麒麟之)麟。

билигтэй бэлгэ [形] 参见 билэгт.

билигтэн бэлгэ [名] 见 билэгтэн.

билинч бэлгэ [形·名] ① 善阿谀的, 善溜须的, 善谄媚的, 善巴结的; 虚伪的; ② 谄媚者, 奉承者, 溜须拍马者; 伪善人, 伪君子。

билиард бэлгэ [名] 见 бильярд.

биллион бэлгэ [数] ① (俄、美、法) 算法的) 十亿; ② (英、德) 算法的) 万亿。

билүү бэлгэ I [名] 磨刀石: ~ занар 研磨板岩。

билүү бэлгэ II [小] 吗, 吧: тэр жил чи очсон ~? 那年你去了吗? явах ~? 走吗? байх ~ 可能在吧。

билүүдүүлэх бэлгэ [动] билүүдэх 的使动态。

билүүдэгдэх бэлгэ [动] билүүдэх 被动态。

билүүдэгч бэлгэ [名] 刃磨工; 磨刀匠。

билүүдэлт бэлгэ [名] 磨, 磨刀。

билүүдэлцэх бэлгэ [动] билүүдэх 的共动态。

билүүдэх бэлгэ [动] 磨, 磨刀; 磨砺: хутга ~ 磨刀; хэлээ ~ 磨舌头, 磨嘴皮子, 耍嘴皮子 (指造派生事、挑拨是非、撒谎或饶舌)。

билүүдэцгээх бэлгэ [动] билүүдэх 的众动态。

билүүр бэлгэ [名] 磨刀石, 磨刀皮: ~ чулуу 砥石。

билүүрдэх бэлгэ [动] ① 磨, 磨刀, 磨砺; ② 捣, 杵。

билүүс бэлгэ [名] (动) 朱鹌, 朱鹌属: ~ ийн овог 鹌科。

билүүчин бэлгэ [名] 磨刀匠, 刃磨工。

билчир бэлгэ [名] ① 河流汇合处, 汇合点; ② 十字路口, 交叉点: замын ~ 路口; ③ (树的)丫巴儿, 杈杈。

билчирлэх бэлгэ [动] ① 汇合, 交合; ② 交叉, 生杈; ③ 树生杈; ④ (在树杈上) 拴牲口。

билчих бэлгэ [动] 见 бэлчих.

билчээжих бэлгэ [动] 见 бэлчээжих.

билчээр бэлгэ [名] 牧场, 草地: соргог ~ 嫩草地; малын ~ 牧场; ~ сэрмэх (牧) (牲畜) 在牧场上吃草梢; ~ ийн ургамал 牧场植物; ~ ийн мал аж ахуй 放牧业, 畜牧业。

билчээргүйдэх бэлгэ [动] 失去草地, 失去牧场。

билчээрлүүлэх бэлгэ [动] билчээрлэх 的使动态: ~ арга (牧) 放牧式, 放牧法。

билчээрлэх бэлгэ [动] 放牧, 到草场放牧。

билчээх бэлгэ [动] билчих 的使动态。

бильярд бэлгэ [名] 弹子, 台球。

бильярд бэлгэ [名] 见 бильярд.

билэг бэлгэ [名] 见 билиг.

билэгдэл бэлгэ [名] билэгдэх 的名词。

- билэгдэлт** **билэгдэлт** [名] 参见 билэгдэл.
- билэгдэх** **билэгдэх** [动] 天才过人, 才智过人.
- билэгт** **билэгт** [形] 见 билигт.
- билэгтэй** **билэгтэй** [形] 参见 билигт.
- билэгтэн** **билэгтэн** [名] 智者, 聪慧的人, 睿智的人, 天才.
- билэн** **билэн** [名·形] ① 猥褻语, 下流话; ② 下流的, 淫秽的.
- билэндэх** **билэндэх** [动] 说猥褻之词, 说下流语.
- билэнч** **билэнч** [名·形] ① 下流痞子; 〈哲〉天儒派; ② 下流的, 淫秽的.
- билээ** **билээ** [小] (残缺动词, 作句末助动词, 多表过去时) 曾经是有过, …呢.
- бин** **бин** I 见 ~ битүү ① 密封的, 密闭的, 紧堵的; ② 无音讯的, 不可知的, 杳然的.
- бин(г)** **бин(г)** II [名] 饼, 烤饼, 烧饼.
- бинай** **бинай** [名] 〈宗〉戒律.
- бинар** **бинар** [名] 二元, 二重, 双重.
- бинбитүү** **бин битүү** [形] 见 бин I.
- бинвадч** **бинвадч** [名] 食客; 化缘者, 要饭者.
- бинвадчилах** **бинвадчилах** [动] 乞讨, 要饭.
- бингит** **бингит** [名] 〈动〉锦鸡(别名).
- бингэс** **бингэс** [名] 〈动〉狸, 山猫, 草原野猫.
- биндэр** **биндэр** [名] 〈化〉铍: ~ төст 绿柱石(晶状)式; ~ т везувнан 铍符山石.
- биндэрьяа** **(н) биндэрьяа** [名] ① 青玉: ~ н өнгө 青玉色, 石青色; ② 绿柱石: ~ хэв шинж (сүд) 绿柱方式; ~ эрдэнэ 纯绿宝石, 祖母绿.
- бинзи** **бинзи** [名] 〈植〉槟子(水果).
- бином** **бином** [名] 〈数〉二项式.
- бинс** **бинс** [名] 称盘.
- бинт** **бинт** I [数·名] ① 零; 圈圈("O"); ② 膛线.
- бинт** **бинт** II [名] 〈医〉绷带.
- бинт** **бинт** III [形] 稳重的, 敦厚的, 厚道的.

- бинтлэх** **бинтлэх** [动] 画圈, 画"O"记号.
- бинтор** **бинтор** [名] 〈植〉桃花.
- биняд** **биняд** [名] 〈宗〉化缘食物; 施舍物.
- био** **био** [名] 生物, 生命: ~ аж үйлдвэр 生物工业; ~ бэлтгэмэл, ~ бэлдмэл 生物制剂; ~ идэвхжүүлэгч 生物激素.
- биологи** **биологи** [名] 生物学: ~ йн задлал 生物学分析; ~ йн "амьд бодисын" эм 生物药物; ~ йн нэгж 生物单位; ~ йн сорилт 生物学试验; ~ йн турших арга 生物学激发法; ~ йн ухаан 生物学; ~ йн үжил эсэргүүцэл 生物防腐(法); ~ йн хүчин зүй 生物学因素.
- биологич** **биологич** [名] 生物学者, 生物学家.
- биомасс** **биомасс** [名] 生物量(在某水域等生物的平均重量).
- биомеханик** **биомеханик** [名] 生物机构学.
- биомичин** **биомичин** [名] 〈医〉生霉素.
- биоорганик** **биоорганик** [名] 生物有机化学.
- биостанц** **биостанц** [名] 生物学实验站.
- биосфер** **биосфер** [名] (地球的)生物层, 生物圈.
- биотехнологи** **биотехнологи** [名] 生物工艺学, 生物工程学.
- биотин** **биотин** [名] 〈生〉维生素.
- биоток** **биоток** [名] 〈理〉生物电流.
- биофизик** **биофизик** [名] 生物物理学.
- биохий** **биохий** [名] 天然气.
- биохими** **(н) биохими** [名] 生物化学: ~ н тундас 生化岩.
- биохимич** **биохимич** [名] 生物化学家.
- биоцахилгаан** **биоцахилгаан** [名] 生物电.
- биоцикл** **биоцикл** [名] 生物区, 生物区域.
- бираага** **бираага** [名] 〈植〉遏兰菜属.
- бирга** **бирга** [名] 参见 эхчим.
- бирд** **бирд** [名] ① 〈宗〉俄鬼; ② 〈转〉吝啬人, 守财奴, 小气鬼: ~ зан 吝啬, 一毛不拔.

бирдаан **ᠪᠢᠷᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 铅子枪, 鸟枪: ~ буу 铅子枪, 鸟枪.

бирдлэх **ᠪᠢᠷᠳᠯᠡᠬᠡ** [动] 表现十分吝啬, 显得很小气.

бирж **ᠪᠢᠷᠵᠢ** [名] 交易所, 市场: ~ ийн албан татвар 交易所交易税; ~ ийн гааль 交易所税; ~ ийн дамлалт 交易所投机; ~ ийн зуучлагч, ~ ийн дамчин 交易所经纪人; ~ ийн зөвлөл 交易所理事会; ~ ийн мэдээ 交易所行情公报; ~ ийн нотариус 交易所公证人; ~ ийн садрал 交易所恐慌; ~ ийн тоглоом, ~ ийн тэмцээ 交易所投机; ~ ийн ханц, ~ ийн үнэ тогтоолт 交易所牌价; ~ ийн үнэ тогтоох комисс 交易所评价委员会; ~ ийн үнэ хаялцалт 交易所拍卖; ~ ийн хороо 交易所委员会; ~ ийн хурдалдааны арилжаа 交易所商业交换; ~ ийн хэлэлцээ 交易所内交易, 场内交易; ~ ийн хэлэлцээр 证券投机交易; ~ ийн хямрал 交易所危机; ~ ийн цуглаан 交易所集会; ~ ийн эргэлт 交易所周转; ~ ийн эрхлэгч 交易所经纪人; ~ ийн албан ёсны ханшлал 交易所正式牌价; ~ ийн зохицуулах гүйлгээ 交易所的干涉; ~ ийн өдөр 交易日; ~ ийн үнэ хаялцуулах 交易所拍卖; ~ ийн хонжоо 证券投机; ~ ийн хэлцээ 卖空投机交易.

биржгэр **ᠪᠢᠷᠵᠢᠭᠡᠷ** [形] 粗糙的, 不平滑的; 带斑点的; 有颗粒的: ~ бүтэц 鲎状结构; ~ чулуу 鱼卵岩; ~ тарна <植> 糙蓼; ◇ **иржгэр** ~ 粗糙不平的, 斑斑点点的.

биржгэрдэх **ᠪᠢᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 биржийх.

биржгэрхэн **ᠪᠢᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] биржгэр 的小称; 较粗糙的, 不甚平滑的, 带些斑点的, 有一些颗粒的.

биржийлгэх **ᠪᠢᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] биржийх 的使动态.

биржийх **ᠪᠢᠷᠵᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 变粗糙, 变不平滑; 起斑点, 起颗粒.

биржүү **ᠪᠢᠷᠵᠢᠭᠡᠭᠦ** [形] 轻率的, 鲁莽的.

биржээс **ᠪᠢᠷᠵᠢᠶᠢᠬᠡ** [名] 见 бирж.

бирчгэр **ᠪᠢᠷᠴᠢᠭᠡᠷ** [形] 参见 биржгэр.

бирчгэрдэх **ᠪᠢᠷᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 бирж-гэрдэх.

бирчигнэх **ᠪᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] (众多小物或小颗粒) 攒动, 摆动: ~ н барчигнан 熙熙攘攘地, 斤头攒动地.

бирчийлгэх **ᠪᠢᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [名] бирчийх 的使动态.

бирчийх **ᠪᠢᠷᠴᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 参见 биржийх.

бирээмэг **ᠪᠢᠷᠡᠭᠡᠮᠡᠭ** [名] <植> 紫草.

бисмалт **ᠪᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠲᠤ** [名] 岩栓.

бисман **ᠪᠢᠰᠢᠮᠠᠨ** [名] 上帝, 玉皇大帝: ~ тэнгэр 玉皇大帝.

бисрэг **ᠪᠢᠰᠢᠷᠡᠭ** 见 ~ тутгалжин <动> 中杓鹈.

биссектрис **ᠪᠢᠰᠢᠰᠡᠬᠡᠲᠢᠷᠢᠰ** [名] <数> 二等分线, 平分线.

битгий **ᠪᠢᠲᠦᠭᠢᠶᠢ** [小] 不要, 不可, 不能, 别, 勿, 莫, 甬: ~ яв 别走, 不要走; ~ тэгээрэй 不要那样.

битий **ᠪᠢᠲᠦᠶᠢ** [小] 见 битгий.

битовинт **ᠪᠢᠲᠣᠪᠢᠨᠲᠤ** [名] <矿> 培长石.

битум **ᠪᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 沥青: ~ тай хуудас 油毡; ~ ын задгай вагон 沥青散车; ~ ын лагшин 地沥青泥糊.

битүү **ᠪᠢᠲᠦᠭᠦ** I [形] ● 封闭的, 密封的, 关锁的, 盖着的; <语> 闭合的, 窄的; <医> 闭锁 (畸形) 的: ~ авна <语> 闭合音; ~ албан 半官方; ~ албаны хэвлэл 半官方刊物; ~ атираа 闭褶袋; ~ байр 气压检定箱; ~ гийгүүлэгч 收尾辅音; ~ шинж <化> 闭链; ~ гогцоо 回线; ~ зай 闭塞间距; ~ дуулга 密封飞行帽; ~ нийлэмж үг <语> 封闭词组; ~ өвдөх 钝痛; ~ сургуулийн газар 寄宿学校; ~ тэнгэс 内海; ~ тэнхэл 潜伏紧张力; ~ утга <文> 寓意; ~ үе <语> 闭音节; ~ үеийн эгшиг <语> 闭元音; ~ хаалга (障碍滑雪的) 垂直门; ~ ховил <解> 暗沟; ~ ходоод 胃畸形; ~ хошного 肛门闭锁; ~ хөөрөл 潜伏兴奋; ~ хураагуур 静脉不通; ~ хэлхээ <电> 闭合电路; ~ сав 密闭容器; ~ шарх 内

伤; ~ вагон 有棚货车, 密闭车厢; ~ цагариг 封闭曲线; 体操环; ~ чихтэй 耳垂没钻孔的; ~ өвчих 完整地剥皮; ~ н гуя (解) 尾骶骨; ② 稠密的, 茂密的, 浓厚的, 紧密的, 紧紧的: ~ манан 浓雾; ~ ой 密林; ~ сахал; ~ хууз 连鬓胡子; ③ 隐讳的, 秘密的, 暗中, 不公开的: ~ утга 寓意; ~ заах 暗示; ~ яриа ① 暗话; 密语; ② 秘密会谈; ~ нүдээр харах 偷看, 暗中看; ~ (хэн) инээх 暗笑; ~ дурдах зүй (文) 暗讽, 暗喻; ~ зүйрлэл (文) 暗喻; ◇ ~ туурайтан 奇蹄类动物.

битүү **битүү** II [量] 合, 一捧, 一抔(相当于两把): нэг ~ будаа 一抔米.

битүүвтэр **битүүвтэр** [形] 参见 битүү I.

битүүдүү **битүүдүү** [形] 十分封闭的, 很稠密的, 十分茂密的, 过于隐讳的.

битүүдүүлэх **битүүдүүлэх** [动] битүүдэх 的使动态.

битүүдэх **битүүдэх** [动] ① 变得很密闭; ② 变得稠密; ③ 变得很隐讳, 变得很秘密.

битүүдээ **битүүдээ** **битүүдээ** [副] 暗中, 偷偷地: ~ чамайг хэлж байна 背后在讲你.

битүүдээх **битүүдээх** [动] битүүдэх 的使动态.

битүүлүүлэх **битүүлүүлэх** [动] битүүлэх I、II 的使动态.

битүүлцгээх **битүүлцгээх** [动] битүүлэх I、II 的众动态.

битүүлэг **битүүлэг** I [形] 隐讳的, 含糊的, 不露真情的; 暧昧的: ~ утгатай 有隐讳的意思; 有寓意的; ~ үг 含糊话, 隐讳话; ~ үг зүй 暗语学; ~ саармаг 弄虚作假的, 欺上瞒下的.

битүүлэг **битүүлэг** II [名] 除夕宴会, 新年聚餐; 除夕酒肉.

битүүлэгдэх **битүүлэгдэх** [动] битүүлэх I 的被动态.

битүүлэгхэн **битүүлэгхэн** [形] битүүлэг I 的小称, 较隐讳的, 较含糊的, 较暧昧的.

битүүлэлт **битүүлэлт** I [名] ① 关闭, 封闭; 封条; ② 荫蔽, 隐匿.

битүүлэлт **битүүлэлт** II [名] 守岁; 除夕宴会.

битүүлэлцэх **битүүлэлцэх** [动] битүүлэх I、II 的共动态.

битүүлэх **битүүлэх** I [动] ① 关闭, 封闭, 闭塞, 盖上; 冻结(资产); 贴封条: ~ эгшиг (语) 闭元音; ~ сэн үнхэлцэгтэс 闭塞性心包炎; битүүлсэн лааз 蜡封; нүхний амыг ~ 封上洞口; хөрөнгийг ~ 冻结资金; ② 以物易物; ③ 两手捧, 掬; ④ 荫蔽, 隐匿.

битүүлэх **битүүлэх** II [名] 守岁, 过除夕, 开除夕宴会.

битүүмж **битүүмж** [名] ① 密封, 密闭, 封印, 封签, 税签, 封条: ~ тэй авдар 密封的箱子; ~ тэй бичиг 密封文件; ~ ийн хураамж 标签税; ② 封袋, 封筒, 包纸; (转) 信件, 邮件.

битүүмжилнэх **битүүмжилнэх** [动] битүүмжлэх 的短暂体.

битүүмжилцгээх **битүүмжилцгээх** [动] битүүмжлэх 的众动态.

битүүмжлүүлэх **битүүмжлүүлэх** [动] битүүмжлэх 的使动态.

битүүмжлэг **битүүмжлэг** [名] 参见 битүүмж.

битүүмжлэгдэх **битүүмжлэгдэх** [动] битүүмжлэх 的被动态: ~ сэн данс 冻结账户.

битүүмжлэл **битүүмжлэл** [名] 封, 封闭; 查封.

битүүмжлэх **битүүмжлэх** [动] ① 封上, 封闭, 封印, 堵塞: захидал ~ 封信; ② 查封; 冻结: хөрөнгийг ~ 查封钱款; 冻结资金.

битүүн **битүүн** [名] ① 新月, 月牙; ② 晦日(月末一天, 新月前夕); 除夕; ◇ ~ гуя (解) 尾骶骨.

битүүрүүлэх **битүүрүүлэх** [动] битүүрэх 的使动态.

битүүрч **битүүрч** [形] 封闭的, 关闭的, 闭合的.

битүүрчих **битүүрчих** [动] битүүрэх 的完

成体。

битүүрэл **ᠪᠢᠲᠡᠭᠦᠷᠢᠯ** [名] 关闭, 封闭, 闭合;
(伤口)愈合。

битүүрэх **ᠪᠢᠲᠡᠭᠦᠷᠢᠬᠡ** [动] ① 关闭, 封闭, 闭合;
堵塞; <医>闭锁; **гуурс** ~ <医>输卵管闭
锁; **зам** ~ **в** 道路封闭了, 道路堵塞; ②
(伤口)封口, 愈合, 长好。

битүүч **ᠪᠢᠲᠡᠭᠦᠴᠢ** [名] <动> 见 **бидүүч**。

битүүхэн **ᠪᠢᠲᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] **битүү** I 的小称。

бич(ин) **ᠪᠢᠴᠢ** [名] ① <动> 猿, 猴子; ② 申(地
支之九); ~ **ин** **жил** 申年, 猴年; ~ **ин**
цаг 申时(指下午三-五时); ~ **ин** **жил**-
тэй 属猴的; ~ **ин** **нүүрт** <动> 草骋。

бичбэр **ᠪᠢᠴᠢᠪᠦᠷ** [名] 字条; 文件。

бичвэр **ᠪᠢᠴᠢᠪᠦᠷ** [名] 原文, 文件, 文稿; 原本,
蓝本, 文本; <语>书写, 单位; ~ **баримт**
正文, 文件; ~ **бүдүүвч** 正文提纲; ~
мэдээ 原本报告; ~ **орчуулга** 原本翻
译; ~ **судлагч** 原文鉴定家; 版本考定
家; ~ **судлал** 原文鉴定学; 版本考定;
~ **тайлбар** 原文注释。

бичдэс **ᠪᠢᠴᠢᠳᠡᠰ** [名] ① 题词, 雕文; ② 书法。

бичиг **ᠪᠢᠴᠢᠭ** [名] ① 文字, 文献; 书写; 书;

~ **үсэг** 文字; ~ **үсэг** **мэдэхгүй**, ~
үсэг **үл** **мэдэх** 不识字; ~ **үл** **мэдэгч**
文盲; ~ **муутай** ① 识字不多的; ② 书写
得差的; ~ **үсэг** **төсөөлөх** 不甚识字; ~
заах 教书; ~ **үсэг** **сурах** 学习识字; ~
үсэгтэй **хүн** 有文化的人; ~ **хуудас**,
~ **хар** **сүх**; ~ **үсгийн** **чадвар** 读写能
力; ~ **зүй** 史料考证学; 文书学; ~
дурсгал 文字遗产; ~ **судар** **ст**, **经**
书; ~ **боловсрол** 文化; **бичгийн** **хээ** 文
字图案; **бичгийн** **хэрэглэгдэхүүн** 书
写工具; **бичгийн** **хэв** 手迹; **бичгийн**
хэв **журам** 文字标准, 文字规范; **бич**-
гийн **үг** **хэл**, **бичгийн** **хэл** 书面语言,
文言; **бичгийн** **гомдол** 书面陈诉; **бич**-
гийн **ур** **зүй** 书法, 书写技术; **бичгийн**
нэр 笔名; **бичгийн** **дүрэм** 书写规则;
бичгийн **дурсгал** 书面文献; **бичгийн**
дурсгал **зүй** 古文献学; **бичгийн** **дар**-
ралт 吸墨纸; **бичгийн** **санаа** 文字概念;
бичгийн **хэрэгсэл** 文具; **бичгийн** **цаас**

书写用纸; **бичгийн** **машин** 打字机;
бичгийн **ширээ** 写字台, 书桌; **бичгийн**
цоолтуур 穿孔机; **бичгийн** **шороо** 粉
笔; **хуучин** **монгол** ~ 旧蒙文; ② 文学;
文学作品; ~ **зохиол** 文学作品; **бич**-
гийн **хүн** 文人; 书生; 作家; ~ **зохио**-
лын **хэл** 文学语言; ③ 公文, 正式文件;
字据, 证书; 证明; 书信; **албан** ~ **公文**;
~ **материал** 文件, 文献, 材料; **баримт**
~ **文件**, **公文**; 文献; 证明书, 文据, 凭
据; **тунхаг** ~ 宣言书, 声明; 公告, 告
示; **эх** ~ **原文**, **原稿**; **бодрол** ~ (书
面的)报告; ~ **сэлт** **文件**; ~ **хөтлөгч** 文
牍员, 办事员; ~ **хэрэг** 文牍; ~ **хэрэг**
хөтлөгч 办事员; ~ **хэргийн** **эрхлөгч**
文牍员; **бичгийн** **хоёрдох** **хуулбар** 副
本; **бичгийн** **хавтас** 文件夹; **бичгийн**
төрөл 文体; **бичгийн** **ноорог** 文稿; 书
稿; 草稿; ~ **цохол** 批阅文件; **бичгийн**
цохолбор (**цохолт**) 文件批示, 文件批
语, 文件批复; **бичгийн** **дугтуй** 信封,
公文袋; **харну** ~ 复信, 复文, 复函;
бичгийн **түшмэл**, **бичгийн** **ноён** 文
官; **бичгийн** **сав**, **бичгийн** **таарцаг** 公
文包, 公文袋; 书包; **бичгээр** **харилцах**
书面交往; **бичгээр** **тушаах** 书面指示;
~ **хэргийн** **зардал** (хураамж) 办公
费。

бичиггүй **ᠪᠢᠴᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 不识字的; 没写
字的; ~ **хүн** 文盲; ~ **хэл** 无文字的语言;
② 无公文的, 无证书的, 无凭证的; 无
字据的; **зам** **явах** ~ 无通行证。

бичигдэл **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠳᠡᠯ** [形] 文字记载下的, 书写
了的, 书面的; ~ **түүх** 有文字记载的历史;
~ **хууль** 以文字记载下来的法律。

бичигдэх **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] **бичих** 的被动态。

бичиглэл **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] 记载, 记述。

бичиглэх **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 收发文件; ② 记载,
记述; ③ 写信, 通信, 以书面交往。

бичигсэд **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠰᠢᠳᠦ** [名] 作者, 笔者; 写…的
人。

бичигт **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠲᠦ** [形] 有文字的, 写有字的; ~
боржин 文象花岗岩; ~ **хүдэр** 针碓金
矿; ~ **нягтас** 文象伟晶岩; ~ **торго** 金
字缎。

бичигтэй **ᠪᠢᠴᠢᠭᠢᠲᠡᠢ** [形] ① 识字的; 有字的, 写

了字的：～ хад 写有字的石头；～ хүн 有文化的人，识字的人；学者，文人；②有公文的，有证书的，有凭据的。

бичигтэн *бишгэн* [名] 识字者；文人，学者。

бичигч *бишч* [名] 书作者，作者，编写者。

бичизнэх *бишигнэх* [动] бичих 的短暂体。

бичил *бишил* [形] 小的，微小的；幼小的：～ амин судлал (生) 微生物学；～ амь судлагч 微生物学家；～ бүтэц судал 显微解剖学，显微组织学；～ ажилбар 显微手术；～ грамм 微光；～ гүйдэл хэмжүүр (电) 微安计；～ гэрэл зураг 显微照相；～ долгион 超声波；～ зүү 显微针；～ махбод 微量元素；～ микрон 微微米；～ хөх (мээм) 乳房小畸形；～ нэхдэс судлал 显微组织学；～ ом 微欧(姆)；～ сав (生) 小室；～ техник 显微技术；～ солонгын дуран 显微分光镜；～ улаан эс 小红血球；～ үүсэл 微生；～ хальс 显微胶片；～ харуур 显微镜；～ туяа харуур 偏光显微镜；～ харуурын бүтэц 显微解剖；～ хэнри 微亨(利)；～ хим 微量化学；～ хуулбар 微型副本；～ хүчдэл хэмжүүр (电) 微伏计；～ хэмжүүр (хэмжээс) 测微计；～ цавуулаг 微胶体；～ цагаа үүсвэр 成髓细胞；～ цэлмэн 细绒毛；～ эс 小红血球；～ язгуур махбод 微量元素；～ муж 小区；～ уур амьсгал 小气候；～ түрүү 谷物小穗。

бичилампер *бишилпер* [量] (电) 微安。

бичилбөм *бишилбөм* [名] 细球菌(属)。

бичилват *бишилват* [量] (电) 微瓦。

бичиллэхэн *бишиллэхэн* [名] 婴女，幼儿，小娃娃，小乖乖。

бичилт *бишилт* [名] 写，记录；写作；记账。

бичилхромсом *бишилхромсом* [名] (生) 微染色体。

бичилхэн *бишилхэн* [形] 较微小的，较幼小的：～ түнжүүр (动) 小翅田鸡，花田鸡。

бичилцэх *бишилцэх* [动] ① бичих 的共动态；② 通信，书信交往：захиа ～ 通信。

бичимт *бишилт* [名] 凭单，单据。

бичимтгэй *бишилтгэй* [形] 书法好的，善书法的。

бичимтчин *бишилтчин* [名] 发单人。

бичих *бишиг* [动] 写，书写，记录；编写，编纂：захидал ～ 写信；зохиол ～ 写作品；роман ～ 写小说；～ ж авах 笔录，记载；хуулж ～ 抄写，抄录，誊写；～ ийн агчил 书写按摩；～ сэн баримт 手写文件；～ сэн зүйлс 言论。

бичихүй *бишиггүй* [名] 写，书写。

бичиггээх *бишиггээх* [动] бичих 的众动态。

бичлүүр *бишилүүр* [名] 描记器，记录仪。

бичлэг *бишилэг* [名] 书写；书法，字体；(电) 记录；(医) 描记法：зүрхний ～ (医) 心电图；～ ийн хувилбар 书写变体。

бичмэл *бишилмэл* [形·名] ① 写出来的，编写出来的，书面的，著作的；～ гомдол 书面上诉；～ даалт 书面保证；② 手抄的，手写的：～ ном 手抄书；～ ийг машинаар цохих 用打字机打稿子；～ тэмдэглэл 原始记录；～ үсэг 斜体字，斜体铅字；～ эх 手稿，原稿，手抄原稿；③ 谱；гэрийн үеийн ～ 家谱。

бичүүлэх *бишигүүлэх* [动] ① бичих 的使动态；② 意同 бичигдэх。

бичүүр *бишилүүр* [名] 记录仪；书写工具；打字机。

бичхэн *бишилхэн* [形] 较微小的；较幼小的，小小的，细小的。

бичээс *бишигээс* [名] ① 题词，题字；文字记载的东西；② 题铭，碑铭；加写的词句，书法；字幕：чулууны ～ 石上的文字，石上的题铭。

бичээч *бишилээч* [名] ① 文书，司书，录事；书记员，秘书，缮写员；抄写员；машины ～, арван хурууны ～ 打字员；цахилгаан ～ 电报抄写员；② 会写字的人。

биш *биш* [副·后] ① 否，不是；不…，而是…；非：хар ～ цагаан 不是黑的，而是白的；нэг л ～ хүн дээ 不只一个人；～ үү? 不是吗？不是…吗？өнөөдөр хийх ～

үү? 不是今天做吗? эцэг эхэд чинь хэлсэн ~ үү? 不是给你父母亲讲了吗? ◇ өөх ч ~, булчирхай ч ~ 非驴非马; 不伦不类; ② (前接 юунаас-хэнээс-яахаас) 只有, 只得; 除了...之外; 除了...别无他路; 宁可: явахаас ~ яах вэ? 只好走, 怎么办呢? зөвхөн уншихаас ~, бичдэггүй 只要念, 不用写; тийшээ явахаас ~ өөр замгүй 除了向那里去, 别无他路.

бишгүй **бишгүй** [形] 足够的, 充分的; 十分的; 很多的: ~ очсон 去过多次; ~ бий 到处都有; 比比皆是; алдаа ~ байна 错误相当多; ~ олон хүн 很多人.

бишгүүр **бишгүүр** [名] <乐> 笛; 箫; 唢呐; багалсан ~ 笙; хөндлөн ~ 横笛; жигдэлсэн ~ 排箫; шивэр ~ 埙(乐器); ~ үлээх, ~ татах 吹箫, 吹笛; ◇ ~ өвс <植> 短荻草.

бишгүүрдүүлэх **бишгүүрдүүлэх** [动] бишгүүрдэх.

бишгүүрдэх **бишгүүрдэх** [动] 吹笛子, 吹箫; 吹唢呐.

бишгүүрдэгчээх **бишгүүрдэгчээх** [动] бишгүүрдэх 的众动态.

бишгүүрч **бишгүүрч** [名] 吹笛者, 吹箫者, 吹唢呐者.

бишгүүрчин **бишгүүрчин** [名] 见 бишгүүрч.

бишдэх **бишдэх** [动] (事情) 变不妙.

бишид **бишид** [代] 其他的人, 别的人.

бишил **бишил** [形] 见 бичил.

бишин **бишин** [形] 别的, 其他的, 另外的.

биширмэл **биширмэл** [形] ① 令人信服的, 可信的, 使人笃信的; 可信仰的, 可信奉的; ② 令人尊崇的, 令人崇拜的, 令人敬仰的.

биширцгээх **биширцгээх** [动] бишрэх 的众动态.

бишрүүлэх **бишрүүлэх** [动] ① бишрэх 的使动态; 使信仰, 使信服, 说服: ~ н татах хүч 吸引力; ② 意同 бишрэгдэх.

бишрэгдэх **бишрэгдэх** [动] бишрэх 的被动态.

бишрэгчид **бишрэгчид** [名] ① 信仰者们, 信奉者们, 信徒们; 教徒们; ② 尊崇者们, 崇拜者们, 敬仰者们, 皈依者们.

бишрэл **бишрэл** [名] ① 信赖, 信仰, 确信, 信服, 信奉; 信教, 信神: сүсэг ~ 宗教信仰; ② 尊崇, 钦佩, 崇拜, 敬仰: 皈依; ач тусыг санан ~ төрөв 想着他的恩情, 产生了敬仰之情.

бишрэлт **бишрэлт** [形] 参见 бишрэлтэй.

бишрэлтэй **бишрэлтэй** [形] ① 信奉...的, 信仰...的, 信赖...的, 确信...的; 信教的, 信神的; ② 尊崇...的, 崇拜...的, 敬仰...的; 皈依...的; ③ 笃信的, 虔诚的.

бишрэлтэн **бишрэлтэн** [名] 信徒, 崇拜者; 教徒.

бишрэм **бишрэм** [形] 令人敬仰的, 令人信服的, 令人钦佩的; 笃信的, 虔诚的.

бишрэнгүй **бишрэнгүй** [形] 虔诚的, 笃信的, 敬仰的, 崇敬的, 崇拜的, 钦佩的.

бишрэх **бишрэх** [动] ① 信赖, 信仰, 确信, 信服, 信奉; ② 敬仰, 钦佩, 尊崇, 崇拜; 皈依: ~ үзэл 拜物教.

бишүү **бишүү** I [形] 聪明的, 敏捷的.

бишүү **бишүү** II [后] 不是...吗? энэ чинь Бат ~? 这不是巴图吗?

бишүүрхүү **бишүүрхүү** [形] 认生的, 好躲人的, 怯生的, 腼腆的.

бишүүрхүүлэх **бишүүрхүүлэх** [动] бишүүрхэх 的使动态.

бишүүрхэг **бишүүрхэг** [形] 认生的, 好躲人的, 怯生的, 腼腆的.

бишүүрхэмтгий **бишүүрхэмтгий** [形] 好认生的, 好躲人的, 好怯生的, 好腼腆的.

бишүүрхэх **бишүүрхэх** [动] (交际、见生人时) 畏避, 躲避, 怯生, 腼腆; 认生(多指小孩).

бланк **бланк** [名] 机关用纸, 格式纸; 表(格), 单.

блэнк **блэнк** [名] 参见 плёнк.

блнгдаж **блнгдаж** [名] <军> 掩蔽部, 避弹所.

блок **блок** I [名] 同盟, 联盟; 集团.

блок **блок** II [名] 滑轮, 滑车.

блуз **ᠪᠯᠠᠵ** [名]短衫; 女短上衣.

бов **ᠪᠣᠪ** 见 ~ бор 灰灰的, 暗黑色的, 深褐色的.

боворхон **ᠪᠣᠪᠣᠷᠬᠣᠨ** [形]青灰色.

бовь **ᠪᠣᠪᠢ** [名]傻瓜.

бог **ᠪᠣᠭ** I [名]〈牧〉小牲畜(指山羊、绵羊): ~ малын тэжээл 小牲畜饲料.

бог **ᠪᠣᠭ** II [名]①拉圾, 秽物; 废物; 粉尘, 粪土: ~ хог 拉圾, 秽物; нүдэнд ~ унах 眼中掉进粉尘; нүдны ~ 眼屎; ◇ **нүдэнд орсон ~, шүдэнд орсон мах** 眼中钉, 肉中刺; ②烂草, 烂干草: ~ өвс 风吹起的烂草.

бог **ᠪᠣᠭ** III [名]〈牲畜的〉胎盘, 胎衣.

богд **ᠪᠣᠭᠳ** [名·形]①神圣; 圣, 圣人; ②最高的, 最高的; 圣上的, 圣尊的: ~ хаан (蒙古可汗的称号、封号) 博格多汗; ~ эзэн 圣主; 〈~ баатар биеэр дайлсны тэмдэглэл〉〈史〉〈圣武亲征录〉; ~ хайрхан 高山.

богдог **ᠪᠣᠭᠳᠣᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 богдогнох.

богдогнох **ᠪᠣᠭᠳᠣᠭᠨᠠᠭ** [动]〈粗短物〉动弹.

богдгор **ᠪᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷ** [形]粗而短的, 矮胖的, 短小精悍的.

богдойлгох **ᠪᠣᠭᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] богдойх 的使动态.

богдойх **ᠪᠣᠭᠳᠣᠶᠢᠬ** [动]变短粗, 变矮胖, 变短小精悍.

богдолзох **ᠪᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠬ** [动]参见 богдогнох.

богдолзуулах **ᠪᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] богдолзох 的使动态.

богдос **ᠪᠣᠭᠳᠣᠰ** I [名] богд 的复数.

богдос **ᠪᠣᠭᠳᠣᠰ** II 见 ~ ~ хийх 参见 богдогнох.

богдох **ᠪᠣᠭᠳᠠᠬ** 见 ~ шүүр (用芦条或柳条编的)扫帚.

богзлох **ᠪᠣᠭᠵᠣᠯᠠᠬ** [动]〈突然〉解脱, 〈猛然〉摆脱.

богзор **ᠪᠣᠭᠵᠣᠷ** 见 ~ ~ (短小动物)一蜚一蜚

地: ~ ~ алхах (短小动物)一蜚一蜚地走.

богзойлгох **ᠪᠣᠭᠵᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]богзойх 的使动态.

богзойх **ᠪᠣᠭᠵᠣᠶᠢᠬ** [动]蜚缩.

богзор **ᠪᠣᠭᠵᠣᠷ** 参见 богзор.

богзрох **ᠪᠣᠭᠵᠣᠷᠠᠬ** [动]①平息, 敛迹, 收敛, ②松劲儿, 酥软, ③灰心, 失望.

богино **ᠪᠣᠭᠢᠨᠠ** [形]短的; 短促的, 简短的; 低的, 低矮的: ~ оймс 短袜; ~ гадагшлуур 〈解〉短外尾肌; ~ дамжуулах 〈体〉短传, 近传; ~ залгаа 〈电〉短路; ~ ноос 短毛; ~ яндант худаг 水斗井; ~ зайн гүйлт 〈体〉短跑; ~ ханцуй 短袖; ~ тэвээр 短途运输; ~ оосор 短绳子; ~ унь 短竿子, 短篆子; ~ дээл 短外衣, 短皮袄; ~ хугацаа 短期; ~ хугацааны вексель 短期票据, 短期期票; ~ хугацааны зээлийн банк 短期信贷银行, 短期投资银行; ~ хугацааны зээллэг (зээл) 短期贷款; ~ хугацааны түрээс 短期租赁; ~ яриа 简短的讲话; ~ долгион 〈无〉短波; ~ долгионы дэлэц 〈无〉短波段; ~ долгионы радиостанц 〈无〉短波电台; ~ долгионы хүлээн авагч (авуур) 短波接收机; ~ долгионы цацраг 短波发射; ~ эгшиг 〈语〉短元音; ~ санаа 短浅的思想; ~ хавирга 〈解〉第一短肋骨; ~ нуруутай 矮个子的; ◇ **гар** ~ 贫困的, 匮乏的.

богиновтор **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠪᠲᠣᠷ** [形]稍短的, 较短的, 甚短的; 较矮的.

богинодох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠳᠠᠬ** [动]变得太短, 变得过矮.

богинодуу **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠳᠤᠭᠤ** [形]很短的, 很矮的, 很低的.

богинодуулах **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]богинодох 的使动态.

богиносгол **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠰᠣᠭᠣᠯ** [名]〈电〉短路, 短接.

богиносгох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠰᠣᠭᠠᠬ** [动]богиносгох 的使动态; 〈电〉短路, 短接.

богиносгоцгоох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠰᠣᠭᠣᠴᠣᠭᠠᠬ** [名]богиносгох 的众动态.

богиносуулах **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] богиносгох的使动态.

богиносох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠰᠤᠬ** [动] 变短, 缩短; 变简短; 变矮: өдөр богиносч явна 白昼变短.

богинотгол **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠲᠤᠭᠣᠯ** [名] 缩短.

богинотгох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠲᠤᠭᠣᠬ** [动] богинотгох的使动态.

богинотгуулах **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] богинотгох的使动态.

богинотох **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠲᠤᠬ** [动] 参见 богиносох.

богинохон **ᠪᠣᠭᠢᠨᠣᠬᠣᠨ** [形] богино的小称; 较短的, 短些的; 较矮的, 矮些的.

боголзуур **ᠪᠣᠭᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 багалзуур.

боголзуурдах **ᠪᠣᠭᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 参见 багалзуурдах.

боголших **ᠪᠣᠭᠣᠯᠰᠢᠬ** [动] (面食等)发霉.

боголшуулах **ᠪᠣᠭᠣᠯᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] боголших的使动态.

богоос **ᠪᠣᠭᠣᠰ** [感] 绊马时的吆喝声.

богос **ᠪᠣᠭᠣᠰ** 见 ~ ~ 一蛙一蛙地.

богоч **ᠪᠣᠭᠣᠴ** I [名] (用以绊住马、牛前腿的)皮条, 绊索; 前马绊子.

богоч **ᠪᠣᠭᠣᠴ** II [名] 山梁上的小豁口, 鞍形小山凹.

богочих **ᠪᠣᠭᠣᠴᠢᠬ** [动] (把牲畜的笼头和一条腿)系在一起, 捆成一团.

богочлогдох **ᠪᠣᠭᠣᠴᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] богочлох的被动态.

богочлох **ᠪᠣᠭᠣᠴᠣᠯᠤᠬ** [动] (给马、牛)套前腿绊, 套牲口前绊子: үүүг саахдаа ~ в挤奶时把母马前腿绊住了.

богочлуулах **ᠪᠣᠭᠣᠴᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① богочлох的使动态; ② 意同 богочлогдох.

богочоо **ᠪᠣᠭᠣᠴᠣ᠎ᠠ** [名] 参见 богоч I.

богсор **ᠪᠣᠭᠣᠰᠣᠷ** 见 ~ нохой <动> 短嘴狗, 叭喇狗, 牛犬.

богт **ᠪᠣᠭᠲ** I [名] <解> 桡骨; 尺骨, 前臂骨: ~ цөмөг <解> 前臂骨; 桡骨; 尺骨.

богт **ᠪᠣᠭᠲ** II [名] 招赘, 招女婿; (在娘家办

的)亲事.

богтийх **ᠪᠣᠭᠲᠢᠶᠢᠬ** [动] 前凸.

богтлогдох **ᠪᠣᠭᠲᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] богтлох的被动态.

богтлого **ᠪᠣᠭᠲᠣᠯᠣᠭ** [名] (在娘家办的)亲事.

богтлох **ᠪᠣᠭᠲᠣᠯᠤᠬ** [动] 入赘, 招女婿; (在娘家)成亲: ~ мал 定亲牲畜.

богтлуулах **ᠪᠣᠭᠲᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① богтлох的使动态; ② 意同 богтлогдох.

богтойх **ᠪᠣᠭᠲᠣᠶᠢᠬ** [动] 独自发愁, 郁闷独坐.

богтоос **ᠪᠣᠭᠲᠣ᠎ᠠ** [名] 参见 богт I.

богтос **ᠪᠣᠭᠲᠣᠰ** [名] <解> (牲畜的)桡骨; 尺骨, 前腿骨: ~ ны арьсны хураагуур 前腿皮静脉; ~ ны булчин 肘肌.

богц **ᠪᠣᠭᠴ** [名] ① 旅行袋, 包, 挎包, 袋子, 兜, 背包, 褡裢 (搭在鞍子上的); ② 鞍上的皮盒.

богцлолцох **ᠪᠣᠭᠴᠣᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] богцлох的共动态.

богцлох **ᠪᠣᠭᠴᠣᠯᠤᠬ** [动] ① 放入袋内, 装入包内; 装入兜内; ② 放入鞍上皮盒.

богцлуулах **ᠪᠣᠭᠴᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] богцлох的使动态.

богцолцгоох **ᠪᠣᠭᠴᠣᠯᠣᠭᠣᠬ** [动] богцлох的众动态.

богшилт **ᠪᠣᠭᠰᠢᠯᠲ** [名] 稠, 浓缩.

богширго **ᠪᠣᠭᠰᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] <动> 阿兰(雀).

богших **ᠪᠣᠭᠰᠢᠬ** I [动] 变稠, 变浓; 变多油: цай ~ 茶变浓.

богших **ᠪᠣᠭᠰᠢᠬ** II [动] 疲惫无力, 倦怠; 酸痛.

богших **ᠪᠣᠭᠰᠢᠬ** III [动] ① 垃圾堆积, 秽物成堆; 变成粪土; ② (转)发财, 变富, 富起来(含贬意).

богшмол **ᠪᠣᠭᠰᠢᠮᠣᠯ** [形] 稠的, 浓的, 酽的.

богшоодой **ᠪᠣᠭᠰᠢᠮᠣᠳᠣᠶ** [名] <动> 雀, 麻雀: эргийн бор ~ 峡谷或草原地带的灰麻雀.

богшоох **ᠪᠣᠭᠰᠢᠮᠣᠭᠡᠬ** [动] богших I 的使动态: ~ сон сүү 炼乳.

богшуулах **ᠪᠣᠭᠰᠢᠮᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] богших I 的使

动态.

бод **ᠪᠣᠳ** I [名]〈牧〉①大牲畜(马、骆驼、牛); ~ мал 大牲畜; ②重要棋子, 大子; 大牌(指棋中“王”和“兵”以外的子, 牌中2-10以外的牌); ③大牲畜(牲畜计算单位, 如一马, 一牛各为一大牲畜, 一骆驼为1.5-2头大牲畜; 5-7只绵羊, 7-10只山羊亦相当一头大牲畜); ~ болгох 折成大牲畜, 换成大牲畜.

бод **ᠪᠣᠳ** II [名]物质, 物体, 实体: бие ~ 实体.

бод **ᠪᠣᠳ** III [量]波特(发报速度单位).

бодвол **ᠪᠣᠳᠪᠣᠯ** [动](бодох的假定副动词)这样想的话, 如…所想, 以…来考虑; 以我想, 看来, 大概, 想必: би ~ явсан нь зохистой 我想还是走了合适.

бодвор **ᠪᠣᠳᠪᠣᠷ** [名]悟性, 理性: ~ т үйл 理性活动.

бодворлол **ᠪᠣᠳᠪᠣᠷᠯᠣᠯ** [名]推理.

бодворлох **ᠪᠣᠳᠪᠣᠷᠯᠣᠬ** [动]推理

бодгали **ᠪᠣᠳᠭᠠᠯᠢ** [名]见 бодгал.

бодгалис **ᠪᠣᠳᠭᠠᠯᠢᠰ** [名]〈宗〉生灵, 众生.

бодгаличлах **ᠪᠣᠳᠭᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]使个体化; 个别处理.

бодгалчилах **ᠪᠣᠳᠭᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** 见 бодгаличлах.

бодгаль **ᠪᠣᠳᠭᠠᠯ** [名]生物体, 个体, 单体, 个人; 〈宗〉灵性, 生灵.

бодгүй **ᠪᠣᠳᠭᠡᠮᠦ** [形]①不实际的, 无形的, 不合理的, 不具体的: бие ~ 无形的, 不实际的, 不切实际的; ②虚伪的, 虚构的, 骗人的: ~ хэрэг 骗人的事.

бодиз **ᠪᠣᠳᠢᠵ** [名]〈植〉菩提子.

бодис **ᠪᠣᠳᠢᠰ** [名]物体, 物质, 客观外界: түмэн ~ 自然万物; ~ ыг баримталсан үзэл 〈哲〉唯物论, 唯物主义; ~ зүй 物理学; ~ зүйн засал 理疗, 物理疗法; ~ зүйн курс 物理教程; ~ зүйн арга дасал 理疗操作; ~ ын биеийн хөдөлгөөн 物质的物理运动; ~ ын мөргөл 拜物教; ~ ын төлөв байдал 物质的性质, 物质的特性; ~ ын бүтэц 物质结构; ~ ын солилцоо 新陈代谢; газар ~ 地物.

бодисад **ᠪᠣᠳᠢᠰᠠᠳ** [名]①〈宗〉菩萨; ②慈善家, 救星; 利他主义者.

бодисадва **ᠪᠣᠳᠢᠰᠠᠳᠠᠦ** [名]〈宗〉参见 бодисад.

бодисзүй **ᠪᠣᠳᠢᠰᠵᠡᠢ** [名]〈理〉物理, 物理学.

бодит **ᠪᠣᠳᠢᠲ** [形]实际的, 具体的, 实在的; 客观的: ~ ажиллагаа 实际行动, 实际工作, 具体活动, 实际活动; ~ ахуй 客观存在; ~ баталгаа 有效保险; ~ бие 〈哲〉实体; ~ биш 不现实的, 不具体的; ~ бүтээвэр 〈语〉实际词素; ~ ертөнц 客观世界, 现实世界; ~ жин 净重, 纯重量; ~ зайлшгүй чанар 客观的必然性; ~ зүй тогтоол 客观规律性; ~ зүйл 客体; ~ зэрэг 〈语〉真实程度; ~ капитал 实际资本, 现实资本; ~ нэр 〈语〉固有名词, 实词; ~ нэршил 合理名称, 有条理的专门术语; ~ огтлол (地质的)有效断面; ~ орлого 实际收入; ~ өртөг 实际价值, 现值; ~ өрнөц 〈矿〉真面; ~ практик 具体实践; ~ танихуй 客观认识; ~ утга 实际意义; ~ тоо 实数; 〈~ үг〉〈完全词〉; ~ үг хэл 客观语言; ~ үгс 实际词汇; ~ үзэгдэл 客观现象; ~ үнэ 实价, 实际价格; ~ үнэн 客观真理; ~ үүсвэр 合理因素; ~ хаая 〈天〉真地平, 真水平; ~ хууль 〈哲〉客观法则; ~ шинжилгээ 客观检查; ~ хэргийн үнэн байдал 事实真相; ~ юм 实物; ~ хандлага 实际趋向; ~ ын сургаал (艺术的)真实主义; ~ биелэл 实现, 客观现实; ~ баримт 实据; ~ цель (объект) 〈军〉实际目标; ~ цалин 实际工资; ~ хэрэг 实事, 实际情况; ~ байдал 具体情况, 实况; 实效.

бодитой **ᠪᠣᠳᠢᠲᠣᠢ** [形]实际的, 具体的, 实在的, 真实的, 现实的: ~ асуудал 实际问题, 具体问题.

бодлого **ᠪᠣᠳᠯᠣᠭ᠎ᠠ** [名]①想法, 见解, 论断, 思考, 意见: ~ болох 思考, 考虑; ②〈数〉习题, 标题: ~ бодох 演算习题; бодлогын хариу 算题解答, 习题答案; бодлогын хураамж 算题集; ◇ тоо ~ 算术; ③政策, 策略; ил策: улс төрийн ~ 政策; манай намын гадаад ~ 我党的外交政策; ~ тогтоох 制订政策, 决

策.

бодлоггүй *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠦᠢ* *ᠬᠡᠭᠦᠢ* [形] 未经考虑的, 轻率的, 卤莽的; 不计算的; 不讲政策的, 无策略的.

бодлогозүй *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠵᠡᠢ* *ᠶᠡᠯ* [名] 会计学.

бодлоготой *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠲᠤᠢ* [形] ① 谨慎的, 有依据的, 考虑周到的; ② 有谋划的, 预谋的, 有策略的; 战略的: ~ *цохилт* 战略打击.

бодлоготон *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠲᠤᠨ* [名] 策略家, 政治家; 思想家; *улс төрийн* ~ 政治家; 政客.

бодлогоч *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠴ* [名] 策略家, 谋士.

бодлогошронгуй *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠰᠢᠷᠣᠩᠭᠤᠢ* [形] 好思考的; 考虑周到的, 深谋远虑的.

бодлогошрох *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠰᠢᠷᠣᠬ* [动] 考虑, 思考, 深思熟虑.

бодлогошруулах *ᠪᠣᠳᠯᠦᠭᠣᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] *бодлогошрох* 的使动态.

бодлох *ᠪᠣᠳᠯᠠᠬ* [动] 以大牲畜数计算, 折合成大牲畜计算.

бодлуулах *ᠪᠣᠳᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] *бодлох* 的使动态.

бодмоглох *ᠪᠣᠳᠮᠣᠭᠯᠠᠬ* [动] ① 自言自语, 独白, 独白; ② 胡思乱想, 想入非非, 暗自盘算.

бодмонцог *ᠪᠣᠳᠮᠣᠨᠴᠣᠭ* [名] <植> 白薯, 红薯, 番薯.

бодогдол *ᠪᠣᠳᠣᠭᠳᠣᠯ* [名] 想法, 见解; 心得, 体会; 设想.

бодогдох *ᠪᠣᠳᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] *бодох* 的被动态.

бодогч *ᠪᠣᠳᠣᠭᠴ* [名] ① 考虑者, 设想人; ② 会计; 计算者, 核算人; *нягтлан* ~ 会计.

бодознох *ᠪᠣᠳᠣᠵᠢᠨᠠᠬ* [动] *бодох* 的短暂体.

бодол *ᠪᠣᠳᠣᠯ* [名] 思考, 思维; 念头, 想法, 意见, 见解; 打算: ~ *санаа* 思想, 思维; ~ *санаа алгасах* 思想奔放; ~ *санааны дүр* 思想形象; ~ *санааны холбоо* 思维联想; ~ *санааны хориг* 思想停滞; ~ *дуу* 随想曲; ~ *үг болох* 思维鸣响; ~ *болох* 深思; ~ *гаргах*, ~ *тавих* 想方设法, 费尽心机; ~ *той байх* 谨慎, 提防, 警惕, 深思熟虑; *миний бодлоор бол* ... 按我的想法..., 以我的意见...; ◇

санаа ~ 想法; 思考.

бодолгүй *ᠪᠣᠳᠣᠯᠦᠭᠦᠢ* *ᠬᠡᠭᠦᠢ* [形] ① 思想浅的, 无见解的, 不善思考的; ② 轻率的, 不小心谨慎的, 欠考虑的.

бодолт *ᠪᠣᠳᠣᠯᠲ* [名] 参见 *бодол*.

бодолтой *ᠪᠣᠳᠣᠯᠲᠤᠢ* [形] ① 善思考的, 深思熟虑的, 有见解的; ② 谨慎的, 小心的.

бодолтойхон *ᠪᠣᠳᠣᠯᠲᠤᠬᠣᠨ* [形] *бодолтой* 的小称.

бодолтон *ᠪᠣᠳᠣᠯᠲᠣᠨ* [名] ... 思想者, ... 主义者.

бодолхийлэх *ᠪᠣᠳᠣᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] *бодох* 的多次体; 考虑, 思索, (心里) 琢磨; 反复想, 来回考虑, 深思熟虑.

бодолцох *ᠪᠣᠳᠣᠯᠴᠣᠬ* [动] ① *бодох* 的共动态; 统筹考虑, 一起考虑; ② 考虑到, 顾及到, 分别考虑.

бодолцуулах *ᠪᠣᠳᠣᠯᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [形] *бодолцох* 的使动态.

бодомж *ᠪᠣᠳᠣᠮᠵ* [名] 判断, 论断, 推断: ~ *өгүүлбэр* <语> 判断句; ~ *ийн бие даах чадвар* 独立判断能力.

бодомжлох *ᠪᠣᠳᠣᠮᠵᠠᠬ* [动] 判断, 论断, 推断.

бодомтгой *ᠪᠣᠳᠣᠮᠲᠦᠭᠤᠢ* [形] 善思索的, 好深思的; 深谋远虑的.

бодомхой *ᠪᠣᠳᠣᠮᠬᠣᠢ* 见 ~ *хөх бух* <动> 棕头鸦雀.

бодон(г) *ᠪᠣᠳᠣᠨ* [名] <动> 野猪猪; 种猪: ~ *гахай* 公猪, 种猪; 野猪猪; ~ *гийн халх* (野猪胸部的) 厚皮.

бодонцог *ᠪᠣᠳᠣᠨᠴᠣᠭ* [名] 参见 *төмс*.

бодоо(н) *ᠪᠣᠳᠣᠣ* [名] <医> 天花; 牛痘: ~ *вакцин* 牛痘疫苗; ~ *тарих* 种痘, 天花接种; ~ *ны цэврүү* 天花水痘.

бодоожуу *ᠪᠣᠳᠣᠣᠵᠠᠭᠤ* [名] <医> 牛痘苗.

бодоожуулах *ᠪᠣᠳᠣᠣᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] <医> 天花接种.

бодоотой *ᠪᠣᠳᠣᠣᠲᠤᠢ* [形] 出过天花的, 种过牛痘的.

бодооч *ᠪᠣᠳᠣᠣᠴ* [形·名] ① 善思考的; ② 算命先生.

бодос **ᠪᠣᠳᠣᠰ** [名]物, 物质.

бодосхийх **ᠪᠣᠳᠣᠰᠬᠢᠬ** [动]稍加思索, 稍作计算.

бодосч **ᠪᠣᠳᠣᠰᠴ** [形]唯物的: ~ үзэл 唯物主义.

бодот **ᠪᠣᠳᠣᠲ** [形]见 бодит.

бодох **ᠪᠣᠳᠤᠬ** [动]①想, 考虑, 思索, 盘算: дотроо ~ 心中想; ~ вол арга олдono 只要去想, 就有办法; ~ ж тунгаах 考虑好, 想清楚; ②计算, 核算: тоо ~ <数> 算数学题, 数数; сампингаар ~ 用算盘算; даалгаврыг ~ <数> 算算题; 做作业; ~ мөхлөг 算盘; ③渴望, 企求, 向往.

бодохуй **ᠪᠣᠳᠤᠬᠤᠢ** [名]思想, 想法, 思维; 计算.

бодоцгоох **ᠪᠣᠳᠣᠴᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] бодох 的众动态.

бодошгүй **ᠪᠣᠳᠣᠰᠬᠢᠭᠢ** [形]不可想象的, 不可思议的.

бодрол **ᠪᠣᠳᠢᠷᠣᠯ** 见 ~ бичиг ①(某种科学的)解释性著作, 书面报告; ②(陈)表; 奏章, 谏.

бодтой **ᠪᠣᠳᠤᠲᠤᠢ** [形]①实际的, 实体的, 具体的: ~ байдал 具体情况, 实际情况; ②真实的, 实实在在的: ~ баримт 真实凭据, 真实文件; ~ сувд 真珍珠.

бодуулах **ᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① бодох 的使动态; ②意同 бодогдох.

бодуштай **ᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤᠲᠤᠢ** [形]值得考虑的.

бодчих **ᠪᠣᠳᠤᠴᠢᠬ** [动] бодох 多次体.

бодь **ᠪᠣᠳᠢ** [名·形]①<宗>菩提, 正觉; 完美, 善良; 慈善; 神圣, 至尊: ~ мөр <宗>成佛之道; бодийг болох 显圣, 成为圣人, 成为完美的人; ~ сэтгэл 良心, 慈善心; 利他主义; ~ сэтгэлтэн 善人, 慈善家; бодий нь хөтлөх 杀害, 打死; ②安祥的, 雍容的; 沉稳的, 平静的: ~ хүн 安祥的人; ◇ ~ **герөөс** (神话传说中的)独角鹿.

бодьгал **ᠪᠣᠳᠢᠭᠠᠯ** [名]生物体, 个体, 单体, 个人; <宗>灵性.

бодьсад **ᠪᠣᠳᠢᠭᠰᠠᠳ** [名]见 бодисад.

бодьтой **ᠪᠣᠳᠢᠭᠤᠲᠤᠢ** [动]见 бодтой.

бодяг **ᠪᠣᠳᠢᠶᠠᠭ** [名]<动>淡水海绵.

божгор **ᠪᠣᠵᠢᠭᠣᠷ** [形]平凡的, 普通的, 不显眼的, 不大的, 不起眼的.

божин **ᠪᠣᠵᠢᠨ** [形]花岗质的: ~ гнейс 花岗质纯麻岩; ~ хөрзөн 花岗质砾岩; ~ элсэн чулуу 长石花岗岩.

божмог **ᠪᠣᠵᠢᠮᠣᠭ** [名]<植>碱蒿, 蒺藜蒿.

божрого **ᠪᠣᠵᠢᠷᠣᠭ᠎ᠠ** [名]<动>黄雀, (带蓝色羽毛的)小云雀.

боз **ᠪᠣᠵ** [名]①加油熟嗜酸奶汁(一种奶食); ②羊胸脯肉(用去掉毛的羊皮包起来煮熟的); ③炖熟的淡尾黄鼠肉.

бозго **ᠪᠣᠵᠣᠭ᠎ᠠ** [名](鸟翅的)次羽.

бозлог **ᠪᠣᠵᠣᠯᠠᠭ** [名]<动>淡尾黄鼠: ~ гургуул (蒙古阿尔泰山的一种)野鸡.

бой **ᠪᠣᠶ** I [名]①护理, 照料, 服侍: ~ нь арилаагүй, борви нь тэнигээгүй хүүхэд 乳臭未干的孩子; ②粗重工作, 粗活.

бой **ᠪᠣᠶ** II [名]<牧>(牛车的)轭: дээд ~ 上轭; доод ~ 下轭.

бойв **ᠪᠣᠶᠠᠮ** [名]<敬>①脚, 足; ②靴.

бойвог **ᠪᠣᠶᠠᠮᠣᠭ** [名]①参见 бойв; ②(冬季防寒用的)靴套.

бойвор **ᠪᠣᠶᠠᠮᠣᠷ** 见 ~ хийх 踉踉跄跄, 跌跌撞撞.

бойгар **ᠪᠣᠶᠢᠭᠠᠷ** [名](檀香树)树脂.

бойго **ᠪᠣᠶᠢᠭ᠎ᠠ** [形]笨拙的, 蠢笨的, 迟钝的.

бойд **ᠪᠣᠶᠢᠳ** [名]<陈>(王府的)管家.

бойдго **ᠪᠣᠶᠢᠳᠭ᠎ᠠ** [形]笨重的, 笨拙的, 笨手笨脚的, 迟钝的.

бойдонго **ᠪᠣᠶᠢᠳᠣᠨᠭ᠎ᠠ** [形]参见 бойдго.

бойдоо **ᠪᠣᠶᠢᠳᠣ᠋᠋᠋** I [名]迟钝的, 笨拙的, 笨重的, 蠢笨的.

бойдоо **ᠪᠣᠶᠢᠳᠣ᠋᠋᠋** II [名]见 бойд.

бойдох **ᠪᠣᠶᠢᠳᠤᠬ** [动]清除, 打扫, 弄干净.

бойжигч **ᠪᠣᠶᠢᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [形]发育的, 长大的: сүүгээр ~ амьтан 哺乳动物.

бойжигчид **ᠪᠣᠶᠢᠵᠢᠭᠢᠴᠢᠳ** [名]бойжигч 的复

数.

бойжилт **ᠪᠣᠶᠵᠢᠯᠲᠤ** [名]发育, 成长, 长大; 成活: хүүхдийн ~ 孩子的发育; <牧> ~ ын хувь 成活率; төл малын ~ 幼畜的成活, 幼畜的成活状况.

бойжилтот **ᠪᠣᠶᠵᠢᠯᠲᠤᠲᠤ** [形]发育的, 成长的; <牧>成活的.

бойжимтгой **ᠪᠣᠶᠵᠢᠮᠲᠤᠭ᠋ᠣᠢ** [形]发育好的, 成长快的; <牧>成活力强的.

бойжир **ᠪᠣᠶᠵᠢᠷ** [名]香料, 芳香物质.

бойжих **ᠪᠣᠶᠵᠢᠬ** [动]①发育, 成长, 长大; <牧>成活: хүүхэд ~ газар 幼儿园; 哺乳室; ②发展, 兴盛: ~ ж яваа 发展, 成长.

бойжихгүй **ᠪᠣᠶᠵᠢᠬᠦᠭᠢ** [形]发育不好的, 营养不良的; <牧>成活力差的.

бойжицгоох **ᠪᠣᠶᠵᠢᠴᠭ᠋ᠣᠬ** [动] бойжих 的众动态.

бойжлого **ᠪᠣᠶᠵᠢᠯᠦᠭ᠋᠎ᠠ** [名]①发育, 成长; <牧>成活; ②发展, 兴盛.

бойжоогүй **ᠪᠣᠶᠵᠢᠵᠣᠭᠦᠢ** [形]未发育的, 未长大的, 未成熟的; <牧>未成活的.

бойжур **ᠪᠣᠶᠵᠢᠷ** [名]牛粪.

бойжуулагч **ᠪᠣᠶᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠭᠴ** [名]养育者, 哺育者, 培育者, 培植者; <牧>饲养者: ~ хатан зөгий <动>蜂王.

бойжуулалт **ᠪᠣᠶᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠯᠲ** [名]养育, 培育, 抚育, 哺育; 栽培; <牧>饲养, 成活.

бойжуулах **ᠪᠣᠶᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬ** [动]бойжих 的使动态; 养育, 培育, 抚育, 哺育; 栽培; <牧>饲养; 使成长, 使发展: ~ н хүмүүжүүлэх 教育.

бойкот **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠲ** [名]抵制; 排斥; 断绝关系, 断绝来往.

бойкотлох **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠲᠤᠯᠠᠬ** [动]抵制; 排斥; 断绝关系, 断绝来往, 绝交.

бойлох **ᠪᠣᠶᠢᠯᠠᠬ** [动]①服侍, 照料, 照顾: өвчтөнийг ~ 照料病人; ~ тойлох 照料, 照顾; ②干粗重活: бойг нь ~ 干人家的粗重活.

бойлуулах **ᠪᠣᠶᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] бойлох 的使动态.

боймилох **ᠪᠣᠶᠢᠮᠢᠯᠠᠬ** [动]见 боомилох.

бойнго **ᠪᠣᠶᠢᠨᠭ᠋ᠣ** [形]参见 бойго.

бойпор **ᠪᠣᠶᠢᠫᠣᠷ** [名] (带盖的)小香炉.

бойр **ᠪᠣᠶᠢᠷ** I [名]麓, 山脚: ~ нуур <地>贝尔湖.

бойр **ᠪᠣᠶᠢᠷ** II [名·形]①<动>公水獭; ②公的, 雄性的: ~ халиу <动>公水獭; ~ хандгай <动>公麋鹿.

бойрлох **ᠪᠣᠶᠢᠷᠯᠠᠬ** [动]走山麓, 走山脚.

бойтог **ᠪᠣᠶᠢᠲᠣᠭ** I [名]①平底软皮鞋; 防寒皮靴套, 暖靴; ②皮袜头; ③婴儿连袜鞋.

бойтог **ᠪᠣᠶᠢᠲᠣᠭ** II [名] (刚长出的)鹿茸.

бойтоглох **ᠪᠣᠶᠢᠲᠣᠭᠯᠠᠬ** [动]①穿平底软靴, 穿皮靴套, 穿暖靴; ②穿皮袜头; 穿连袜鞋.

бойтоглоцгоох **ᠪᠣᠶᠢᠲᠣᠭᠯᠠᠬᠠᠵᠠᠭ᠋ᠣᠬ** [动] бойтоглох 的众动态.

бойтоглуулах **ᠪᠣᠶᠢᠲᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] бойтоглох 的使动态.

бойцгор **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] (手脚)曲挛的, 拘挛的.

бойцгордох **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠠᠬ** [动]参见 бойцгортох.

бойцгортох **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠣᠷᠲᠠᠬ** [动] (手、脚)曲挛, 拘挛.

бойцор **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠷ** 见 ~ цойцор 颤颤巍巍地, 摇摆踉跄地.

бойцчих **ᠪᠣᠶᠢᠴᠣᠬ** [动]参见 бойцгордох.

бойшил **ᠪᠣᠶᠢᠰᠢᠯ** [名]琥珀: ~ чулуу 灰黄琥珀.

бокс **ᠪᠣᠶᠢᠰ** [名] <体>拳击运动, 拳斗, 拳术: ~ ын тэмцээн <体>拳击比赛.

боксёр **ᠪᠣᠶᠢᠰᠡᠷ** [名]①<体>拳击手, 拳击家; ②<史>义和团(复数).

боксит **ᠪᠣᠶᠢᠰᠢᠲ** [名] <矿>铁矾土, 铝土矿.

боксч(ян) **ᠪᠣᠶᠢᠰᠴ** [名] <体>拳击手, 拳击家.

бол **ᠪᠣᠯ** [动·连·小]①是: Дорж ~ манай сургуулийн захирал мөн 道尔吉是我们学校的校长; энэ ~ чиний ном 这是你的书; ②若是…的话, 如果…的话: бичиж чадах ~ бич дээ! 如果你能写,

那就请写吧! түүнийг ирэхгүй юм ~ бихойноос нь очно 如果他不来,我随后就去; ④虽然,即使,纵然,那怕是...,不管...; чи дуртай ч ~ дургүй ч ~ чамд тушааж байна би 不管你愿意不愿意,我要交给你; хэн ч ~ 不管是谁; юу ч ~ 不管是什么; ⑤疑问: ав чинь ямар байгаа ~ ? 不知你父亲现在怎样? энэ оюутан өвчилсөн ~ уу? 这个(大)学生病了吧? ⑥(болох的第二人称命令祈使式)当...吧! 做...吧! ; чи малчин ~ 你当牧民吧!

болбаас **болго** [动] 参见 болбол.

болбол **бол** [动] (болох 的假定副动词) 如果..., 如可以的话, 如能行的话: ~ түүнийг олж авъя 如可能, 就把他找到; ~ сайн ажиллахыг бодно 如可能, 就要考虑做好工作.

болбоос **болго** [动] 参见 болбол.

болгомол **болго** [形·名] ① 做熟的, 煮熟了的; ② 熟食.

болгон **бол** I [后] 每一个, 逐个, 各个: жил ~ 每年, 逐年; газар ~ 各地, 处处; хүн ~ 每个人; ◇ хүн ~ адилгүй, хүлэг ~ жороогүй 不是每个人都一模一样, 不是每匹马都是走马.

болгон **бол** II [动] (болгох 的共同副动词) 使成为, 使当..., 使作为: бэлэг ~ авчрав 当礼物拿来了; жишээ ~ 作为例子; тусламж ~ 作为援助.

болгоол **болго** [名] болгоох 的名词.

болгоомж **болго** [名] 谨慎, 小心, 细心, 注意: ~той байгаарай! 小心些! ~ муугаас болох 由于不谨慎所致.

болгоомжгүй **болго** [形] 不谨慎的, 不小心的, 不注意的, 不细致的.

болгоомжилцгоох **болго** [动] болгоомжлох 的众动态.

болгоомжит **болго** [形] 谨慎的, 小心的, 注意的, 细致的.

болгоомжлол **болго** [名] 参见 болгоомж.

болгоомжлолтой **болго** [形] 参见 болгоомжит.

болгоомжлох **болго** [动] (хэнээс-юунаас-яахаас), 谨慎, 小心, 注意, 细心, 谨慎从事: ~ тэмдэг 警戒标志; гудамжийг хөндлөн гарахдаа машинаас болгоомжилбол зохино 横穿街道时, 要留心汽车; алхам бүхэндээ ~ хэрэгтэй 每一步都要当心.

болгоомжлуулах **болго** [动] болгоомжлох 的使动态.

болгоомжтой **болго** [形] 谨慎的, 小心的, 注意的, 细致的: ~ яваарай! 一路当心! 希谨慎从事.

болгоомжтойхон **болго** [形] болгоомжтой 的小称.

болгоох **болго** [动] ① (敬) 察看, 审理, 过目, 审阅: та энэ бичгийг ~ ж хайрлана уу 请您审阅这份文件; ② (хэнээс-юунаас-яахаас) 谨慎, 小心, 注意; ③ 关注; 探望, 探询, 慰问, 探视(病人).

болгох **болго** I [动] ① болох 的使动态; 使成为, 使当..., 使变成: цагаан ~ 使变白; Ринчинийг нийтийн хурлаар бригадын дарга ~ в 群众大会上把仁亲选成了队长; малва хэдэн зуу ~ в 使牲畜达到数百头; сайн ~ 改进, 使变好, 改善; түргэн ~ 加速, 加快; бий ~ 创造(出); 造成, 建立, 建成; 使具备; ② 等候, 等待; 推迟: өглөө ~ 等到早晨; үд ~ 等到中午, 推到中午.

болгох **болго** II [动] 煮, 炖, 制做: цай ~ 煮茶; цаас ~ 制纸, 造纸.

болгохуйц **болго** [形] 能做到的, 能办到的, 可行的.

болгошил **болго** [名] 成功, 成功章.

болгуулах **болго** I [动] болгох I 的使动态.

болгуулах **болго** II [动] болгох II 的使动态.

болгуур **болго** 见 жигд ~ 均质器, 均化器.

болгууштай **болго** [形] 值得做的, 有心要做的; 值得办的.

болд **бол** [名·形] ① 钢; ~ хэвшүүлэх

轧钢；② 钢的：～ материал 钢材；～ утас 网丝；～ сэлэм 钢刀。

болдог **бол** [名] 小丘，丘陵，岗，墩。

болдруу **бол** [名] 见 булдруу。

болжмор **бол** [名] (动) 云雀，百灵；～ын овог 百灵科。

болжморхон **бол** [名] (动) 小云雀。

болзомол **бол** [名·形] ① 约定，预约，预定；② 约定的，预约的，预定的。

болзол **бол** [名] ① 条件，要求的条件；要求：～ тавилгүйгээр 无条件地；～ хүлээх 接受条件；等待条件；～ хангах 满足条件，达到条件；хөдөлмөрийн баатрын цол авах ～ыг хангав 达到了获得劳动英雄称号的条件；～ хэл 条件语言；② 情况，环境：ахуй ～ 生活状况；生活条件；③ 预约，约定，商定。

болзолгүй **бол** **бол** [形] 无条件的，非条件的；～ ийлдэс 非条件反射；～ саатал 非条件抑制。

болзолт **бол** I [名] ① 参见 болзол ①；② 预约，约定，商定。

болзолт **бол** II [形] ① 有条件的，有一定要求的，具备某种条件的：～ уралдаан 有条件的竞赛；～ ийлдэс，～ эелдэс (生) 条件反射；～ дохио 条件信号；～ холбоо 条件联系；～ бус саатал 非条件抑制；～ бус урвал 非条件反应；② 约定的，预约的，商定的。

болзомгүй **бол** **бол** [形] 参见 болзолгүй。

болзоо(н) **бол** [名] ① 约定；商定，预约；协议：～ болзох，～ тогтоох 约定，订约；～ндоо ирэх 按时来到，赴约；～ бичиг 签订契约(合同，婚约，协议等)；худалдааны ～ бичиг 通商协定，商业合同；～ хугацаа 预约期；таван хоногийн ～ тогтоов 确定了五天的预约期；～ өнгөрүүлэх 超过预约期；～ тавих 约定，确定；～ т газар 约定的地点；② 条件，要求的条件；要求。

болзоогүй **бол** **бол** [形] ① 说不出的，可能的，未可料的；② 不可信赖的，不稳妥可靠的，轻举妄动的；③ 未约定的，无定

期的；意外的，不可测的。

болзоолох **бол** [动] 约好，约定，预约。

болзоот **бол** [形] 参见 болзоотой。

болзоотой **бол** [形] 约定的，预定的：～ газар 约定地点；～ цаг 预定时间；～ бичиг 契约，合同；～ хоногтоо багтахгүй ажил билээ 这是在预定时间里完不成的工作啊。

болзор **бол** [名] 参见 болзол。

болзох **бол** [动] 约好，确定，商定，约定；(语) 条件：хэдэн хоногийн дараа уулзна гэж болжжээ 约定在几天后见面；хоног ～ хэрэггүй 不必定期限；～ үнэ 约定价格；～ байц (语) 条件状语；～ сул үг (语) 条件小品词；～ төлөв (语) 条件式；～ холбоос үг (语) 条件连词；～ гишүүн өгүүлбэр (语) 条件从句。

болзогцоох **бол** [动] болзох 的众动态。

болзошгүй **бол** **бол** [形·副] ① 难以确定的，定不下的：хэзээ ч ～ 时间不好确定的；② 说不定，也许，可能，意外：～ хэрэг 说不定的事，可能的事，意外的事；энэ өдөр багш ирж ～ 老师也许今天来；～ дайн 意外的战争，突发的战争；～ (ослын) нэмэгдэл 风险补贴。

болзуулах **бол** [动] болзох 的使动态。

болзчих **бол** [动] болзох 的完成体。

болнулах **бол** [动] болих 的使动态：～ сан захиалга 已取消的订货。

болих **бол** [动] ① (юугаас-яахаас) 罢休，停止，终止，停息，禁止：чи наадахаа боль! 你别玩了! тамхи татахаа ～ хэрэгтэй (应该) 禁止吸烟；боль! 罢了! 停止! 够了! бороо орохоо ～ в 不下雨了; ажил хийхээ ～ в 停止工作了; тэр ном үзэхээ болио юу? 他停止看书了吗? ② 衰弱，衰退，变差：хоолой нь бүр болио шив дээ 他的喉咙变得更差了; ③ 衰老，年老，老朽。

боллого **бол** [名] 免疫力，免疫性。

болмол **ᠪᠣᠯᠮᠣᠯ** [形] (后天) 获得的, 后天的:
~ дархлаа 后天免疫力.

болмоор **ᠪᠣᠯᠮᠣᠷ** [形] ①勉强过得去的, 还可以的, 适宜的, 合适的; ②可以…的, 值得…的, 可能…的: идэж ~ 可食的, 好吃的; уншиж ~ 可读的, 值得一读的.

боловсон **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠠᠨ** [形] 文化的, 文明的, 文雅的, 有礼貌的, 有教养的, 成熟的; 新式的: ~ ёс 文明习俗; ~ арга 新式(生产)方法; ~ машин 新式机器; ~ үйлчлэх 文明服务, 服务周到; ~ зантай 有教养的, 有礼貌的, 文雅的; ~ хүчин 干部; ~ хүчний арми 基干部队; ~ хүчний офицер 干部军官; ~ хүчний хэлтэс 干部处; ~ байдал 文化状况, 文明状况.

боловсорцгоох **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠴᠢᠭᠠᠭᠤᠬᠤ** [动] боловсрох 的众动态.

боловсрогдох **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠭᠢᠳᠤᠬᠤ** [动] боловсрох 的被动态.

боловсрол **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠣᠯ** [名] 教育, 教化, 文明; 成熟; 修养, 素养, 教养, 文雅; 礼貌: соёл ~ 文化, 教育; дунд ~ 中学(中等)文化程度; бага ~ 小学文化程度; бүрэн биш дунд ~ 不完全中学文化程度, 初中文化程度; бүрэн дунд ~ 完全中学文化程度, 高中文化程度; дээд ~ 大专文化程度; хагас дээд ~, бүрэн биш дээд ~ 大专肄业文化程度; ерөнхий дунд ~ 普通中学文化程度; тусгай дунд ~ 中专文化程度; ~ муутай 文化(程度)低的; цэргийн ~ (军)军事素养; 军人礼貌; ~ын тогтолоо 教育制度; ~ын түвшин 文化水平; ~ын үнэмлэх 毕业证书, 文凭.

боловсролгүй **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠣᠯᠭᠡᠢ** [形] 蒙昧的, 不开化的, 无教养的, 不文明的, 无礼貌的.

боловсролт **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠣᠯᠲᠤ** [名] 成熟.

боловсролтой **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠣᠯᠲᠡᠢ** [形] 文明的, 有教养的, 有素养的, 有修养的, 文雅的, 有礼貌的.

боловсронгүй **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠨᠭᠡᠢ** [形] 有学问的, 受过教育的, 有教养的, 成熟的, 文明的, ~ улс 文明的国家; төгс ~ 十分文明的, 颇有教养的, 完善的; ~ болгох 改

进, 完善, 臻于完善.

боловсронгуйжих **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠨᠭᠡᠶᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] 文明; 完善, 成熟.

боловсроогүй **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠨᠭᠡᠢ** [形] 未开化的; 未成熟的.

боловсрох **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠬᠤ** [动] ①受教育, 受教养, 深造: сурч ~ 受教育; 深造; ②成熟; 完成; 熟练: намар цагт жимс ~ в 秋天水果成熟了; ③改进; 发展; 加工; ◇ **бие** ~ ①受教养, 受教育; ②〈医〉天花出齐.

боловсруулагүй **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠡᠢ** [形] ①未训练好的, 未教育的, 未成熟的; ②未精心考虑的, 未拟定的; ③荒废的, 荒芜的; 未加工的.

боловсруулагч **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 加工者; 教练员; 教导员.

боловсруулал **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 精制加工, 加工处理, 提炼, 精制; 整理, 修改.

боловсруулалт **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 боловсруулал: боловсрууллын чанар 装潢质量; ~ын өртөг 加工价值; ~ын хүснэгт 整理表.

боловсруулах **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] боловсрох 的使动态; ①教育, 训练; 使成熟, 使熟练: биеэ ~ 锻炼身体; ②精制, 加工: ~ журам 加工手续; ~ хурд 加工速度; цай ~ 加工茶叶; ~н гаргах норм 生产定额; ~н үйлдэх 加工制造; ~ үйлдвэр 加工工业; ~ арга ажиллагаа 加工工艺; мод ~ үйлдвэр 木材加工厂; ③拟制, 制定; 精心考虑; 提高, 改善; 〈农〉改良法: төлөвлөгөө ~ 制定计划; хэргийг ~ 细致考虑事情; илтгэлийн сэдвийг ~ 拟定报告题目; ~н бодох 周密考虑; ~ арга 〈农〉改良法; ~ намаг 熟化沼泽地; ~н тогтоох 拟订.

боловсруулахуй **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤᠢ** [名] 参见 боловсруулал.

боловсруулга **ᠪᠣᠯᠪᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** [名] 参见 боловсруулал.

болов уу **ᠪᠣᠯᠪᠣᠭᠤ** [动] ①(表示疑问)…吗? …吧? …了吗? мэдэх ~? 知道吗? очсон

~ 去了吧? ②(表示乞求)请…: эрхиш хүрэлцэннрэх ~ 请一定来.

боловч **болгодо** [连] (болох 的让步副动词) 虽然…, 也…; 连…, 也…; 不管…; 无论…; 甚至…, 哪怕…: хичнээн ~ 无论多少; хэдий тийм ~ 尽管那样, 也…; хэзээ ~ 任何时候, 无论何时; хэн ~ 无论何人, 无论是谁.

болой **бол** [小] 参见 билээ.

бололгүй **бол** **бол** [形] 不可能的, 不成的.

бололт **болго** [名] 可能程度, 成熟度.

бололтой **болго** [副·形] ①大概, 也许, 似乎是, 好像是, 有可能: өнөөдөр хүн ирэх ~ 今天可能来; онгоц нисэх ~ 飞机也许要飞; 飞机似乎要飞; тэнгэр цэлмэх ~ 天大概要晴, 天可能要晴; ②可以的, 行的; 像样的.

бололцоо **болго** [名] 条件, 可能性: нөөц ~, ~ ны нөөц 潜力; ~ т хэмжээ 可能程度, 可能范围; ~ хайх 寻求可能性; ~ нөхцөл 条件, 可能性; арга ~ 可能性; 办法.

бололцоогүй **болго** **бол** [形] 无可能性的, 不可能的, 没有条件的, 没办法的.

бололцоотой **болго** **бол** [形] 有可能性的, 可能的, 有条件的, 有办法的.

бололцох **болго** [动] болох 的共动态.

болом **бол** [形] ①可以的; ②中用的, 适宜的.

боломгүй **бол** **бол** [形] 参见 боломжгүй.

боломж **бол** [名] 可能性, 条件, 办法: арга ~ 可能性, 办法; ~ төлөв <语> 可能式; нөхцөл ~ 条件.

боломжгүй **бол** **бол** [形] 无可能性的, 不可能的, 没有条件的, 没办法的.

боломжгүйдэх **бол** **бол** [动] 失去可能, 失去条件.

боломжит **бол** [形] 参见 боломжтой.

боломжтой **бол** [形] 有可能性的, 有办法的, 有条件的: ~ хүн ①有…可能的人; 有…机会的人; ②可以信任的人, 成

器的人.

болон **бол** [动·连] ① болох 的共同副动词; ②和, 与, 及; 又, 并且: үзэг ~ харандаа 钢笔和铅笔.

болоод **болго** [动·连] ①(болох 的先行副动词) 成了…之后, 到…之后; 是…之后: таван минут ~ 五分钟之后; ②和, 与, 并且: өргөн ~ өндөр ①宽与高; ②宽且高.

болоосой **болго** [动] болох 的第三人称希望祈使式; 愿他…吧; 但愿…: бие нь түргэн эдгэрэх ~ 但愿他的身体迅速痊愈.

болор **бол** [名] 石英, 水晶; 晶体: усан ~ 水晶; ~ бие <解> (眼球之) 晶状体; утаат ~ 烟水晶; ~ занар 石英片岩; ~ мигуйн нүд 石英猫眼; ~ мэдрэл 晶状体神经; ~ нүдтэн <动> 绣眼鸟; ~ нүдэт <动> 绣眼; ~ судас 晶状体管; ~ уут, ~ ын хэтэвч 晶状体囊; ~ үүсгүүр 晶体振荡器; ~ халтмарт чулуулаг 石英电器岩; ~ хэрэм 石英玄武岩; ~ цулцан 晶状体泡; ~ шаатаг 石英楔; ~ шил 石英玻璃; ~ элс 石英砂; ~ эрдэнэ 压电石英; ~ ялтас <医> 晶状体板, 石英质板; ~ т ногоолин 石英孔雀石; ~ т харлагж 石英辉长岩; ~ т хиурмаг 石英角砾岩; ~ т чулуу 石英岩; ~ т шохойнцор 石英石灰岩; ~ ын бөөг 石英晶簇; ~ ын бөөм 晶状体核; ~ ын бүлэг 石英群(石英界); ~ ын бүрээс 晶(状)体囊; ~ ын махиа 晶状体曲率; ~ ын талст 石英晶体; ~ ын үелээл 石英频率; ~ ын хайрга 石英卵石; ~ ын холбоос 晶状韧带; ~ ын хонхор 石英体小窝; ~ ын хэв шинж 石英式.

болоржих **болго** [动] 成石英, 成水晶, 成晶体状; 晶体化.

болоронцор **болго** [名] 石墨石英岩, 石英岩: ~ залнуур 石英岩千枚岩; ~ занар 窗石英片岩.

болорт **бол** [形] 含石英的, 石英的; 含水晶的, 水晶的; 含晶体的, 晶体的.

болох **бол** [动] ①成为, 变成; 是, 当作为…: тэд хоёр танил ~ в 他们两个成为

朋友了; заншил ~ 成习惯; ондоо ~ 不一样, 变样; чулуу ~ 变成石头; хар ~ ①变黑; ②喇嘛还俗; эрүүл ~ 痊愈; наашаа ~ 接近, 走近; улс ~ 成国家, 建国; хир ~ ①变脏, 弄脏; ②陷入极端困境; үгүй ~ 没有; 消失; багш ~ 成为老师, 当老师; гол ~ ①成河流; ②成为重点; 成为中心; хэл ~ 传话; гал ~ ①成家, 结婚; ②做旅行伙伴; гэр бүл ~ 成家, 结婚; айл гэр ~ ①成家; ②做邻居; ураг ~ 成亲; түшиг ~, тулгуур ~ 做支靠, 给以支持; зун ~ 入夏; цаг ~ 到时间, 到期; идэш ~ ①作食物; ②任人宰割; гар хөл ~ 当走狗; капитализмын дээд шат ~ империализм 作为资本主义最高阶段的帝国主义; ажилчин болоод гэртээ харьсангүй 当工人之后没回过家; ④发生, 产生, 举行; юу ~ в 发生了什么事? юу ч болоогүй 什么事也没有发生; хэрэг ~ ①发生事情; ②被使用, 顶用场; маргааш хурал болно 明天要开会, 明天有会; бодлого ~ 沉思; энд би нэг жил болсон 我在这里住了一年; баяр ~ 欢闹, 喜庆; хөл ~ ①欢快, 欢乐; ②喧闹, 热闹; ёслол ~ 举行典礼, 举行仪式; сүйд ~ ①大快人心; ②破碎, 瓦解; хэрүүл ~ 发生争吵; их зантай ~ 发脾气, 发火; бий ~ 产生, 发生, 形成; 具有; ④有..., 具有..., 弄到, 购置; суудлын тэрэгтэй ~ 买到(弄到)轻便小汽车一辆; талтай ~ 有熟人; нүүртэй ~ 有同情者, 有支持者; сэтгэлтэй ~ 有心上人, 有爱人; өвчтэй ~ 有病, 生病; таван минут болоод 五分钟之后; ①熟, 成熟; болсон будаа 炒米, 熟米; алирс болжээ 越桔成熟了; цай ~ 茶煮熟; хоол ~ ①饭熟; ②成食物; ③够了, 行了; болжээ! болжээ! 够了! 行了! ④允许, 可以, 行, 能; ~ уу? 可以吗? уншиж болно 可以读; бичиж ~ 可以写, 允许写; ~ болов уу? 可以吗? 行了吗? ~ ёстой 应该能, 应该可以; 应该是; ~ той хэрэг 可能的事情, 可以的事情; ~ оор барахгүй 不仅可以, 而且...; ~ ~ гүй ①可不可以, 合不合适, 对不对; ②又可以又不可以, 又合适又不合适, 又对又不对; ~ ~ гүйг бүү мэд 不知道行不行,

谁知道对不对; ~ байх 大概可以; ⑦是时候了; 要...; 该...; 必须, 不得不; 就要..., 开始...; гэртээ ирэх болсон 很快就回家; 该回家了; тариа хураах ~ в 是收割庄稼的时候了; 开始收割庄稼了; энэ ажил хийх ~ в 该做这个工作了; би чамтай цуг явах болсон 我要和你一起走了; ⑧由于, 因为; бороо орсон ~ оор явсангүй 因为下雨而未走; яриандаа болоод удчихлаа 因为谈话而耽搁了; шөннийн харанхуйгаас болж төөрөв 因为夜黑迷路了.

болохгүй **болж** **болж** [动] 不可以, 不可能, 不成, 不行; 禁止, 不许; бүтэж ~ ажил 做不成的工作; энд тамхи татаж ~ ! 这里禁止抽烟! ~ болтол 一直到不可能为止, 最大限度.

болохоор **болж** [连] 由于, 因为; 因为..., 所以...

болохтой **болж** [形] 可以的; 能成的, 有可能的.

болохуйц **болж** [形] 可以..., 能...的; 可能的; 适合...的; ууж ~ ус 可饮用的水; аль ~ их байвал сайн 越大越好.

болронцор **болж** [名] 见 болоронцор.

болтой **болж** [副] 参见 боллолтой.

болтол **болж** [副] (болох 的界限副动词) 至...为止, 一直到...; үдэш ~ 一直到傍晚为止; үд ~ явах 一直走到中午.

болтугай **болж** [动] (болох 的第三人称希望式) 让他...吧! 愿他...吧; мандах ~ 万岁!

болтугайжих **болж** [动] 即使是; юу ч ~ 即使是那样.

болуузай **болж** [动] болох 的第二、第三人称提醒式.

болхи **болж** [形] 粗笨的, 笨拙的, 粗劣的; 不敏捷的, 愚蠢的; 粗鲁的, 卤莽的; ~ бядуу 粗笨的, 愚蠢的; 粗鲁的; ~ бүдүүлэг 粗野的, 粗放的, 庸俗的; ~ санал 愚见; ~ миний бие 鄙人(自谦用词); ~ морь 驽马; ~ үзэл 粗浅看法; ~ бодлоготон 庸人, 不问政治的人; ~ хийцтэй эдлэл 构造粗劣的用品.

болхивтор **ᠪᠣᠯᠬᠢᠪᠲᠣᠷ** [形]较粗笨的, 较粗劣的, 较愚蠢的; 较粗鲁的。

болхидох **ᠪᠣᠯᠬᠢᠳᠤᠬ** [动]变得太笨拙(太粗劣), 变得太愚蠢(太粗鲁)。

болхидуу **ᠪᠣᠯᠬᠢᠳᠤᠭᠤ** [形]甚笨拙的, 甚粗劣的, 颇愚蠢的; 甚粗鲁的。

болхидуухан **ᠪᠣᠯᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]参见 болхидуу。

болхидчих **ᠪᠣᠯᠬᠢᠳᠤᠴᠢᠬ** [动] болхидох 的完成体。

болхидуулах **ᠪᠣᠯᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] болхидох 的使动态。

болхирах **ᠪᠣᠯᠬᠢᠷᠠᠬ** [动]变笨拙, 变粗劣, 变愚蠢, 变粗鲁。

болхичлох **ᠪᠣᠯᠬᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]庸俗化。

болц **ᠪᠣᠯᠴ** [名]成熟期。

болцго **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 болцгонох。

болцгон **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭ᠎ᠠ** [形]半生不熟的, 没熟透的; ~ загас 半生不熟的鱼。

болцгонох **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭ᠎ᠠᠨᠠᠬ** [动](圆溜物)滚来滚去, 晃来晃去。

болцгонуулах **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭ᠎ᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] болцгонох 的使动态。

болцгоох **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭ᠎ᠠᠬ** [动] болох 的众动态。

болцгор **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭᠣᠷ** [形]圆圆的, 圆溜的; ~ мод 圆溜的树。

болцгордуу **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭᠣᠷᠲᠤᠭᠤ** [形]很圆的, 圆乎乎的。

болцгорхон **ᠪᠣᠯᠴᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] болцгор 的小称; 较圆的, 较圆溜的。

болцойлгох **ᠪᠣᠯᠴᠡᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] блоцойх 的使动态。

болцойх **ᠪᠣᠯᠴᠡᠶᠢᠬ** [动]变圆, 变圆溜。

болцолзох **ᠪᠣᠯᠴᠡᠯᠵᠣᠬ** [动]参见 болцгонох。

болцолхийлэх **ᠪᠣᠯᠴᠡᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动]庸庸碌碌, 碌碌无为。

болцон **ᠪᠣᠯᠴᠣᠨ** [形]圆圆的, 圆溜的。

болцос **ᠪᠣᠯᠴᠣᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 болцгонох。

болцот **ᠪᠣᠯᠴᠣᠲ** [形]在成熟期的。

болцтой **ᠪᠣᠯᠴᠣᠲᠣᠶ** [形]参见 болцот。

болцуу **ᠪᠣᠯᠴᠤᠭᠤ** [名]①箭头骨; ②葱头状物, 钝头状物。

болцуудах **ᠪᠣᠯᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]变成圆鼓状。

болчим **ᠪᠣᠯᠴᠢᠮ** [名]①谨慎, 小心; ②根据, 基础。

болчимгүй **ᠪᠣᠯᠴᠢᠮᠭᠦᠢ** [形]①轻举妄动的, 不谨慎小心的, 不可靠的, 欠考虑的; ②无根据的, 毫无理由的, 平白无故的。

болчимгүйтэх **ᠪᠣᠯᠴᠢᠮᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动]轻举妄动, 为所欲为。

болчимлох **ᠪᠣᠯᠴᠢᠮᠯᠠᠬ** [动]谨慎, 小心, 注意。

болшгүй **ᠪᠣᠯᠰᠢᠭᠦᠢ** [形]不可…的, 不能…的, 不会…的; 不会成功的, 不可能的; **санаж ~ хэрэг** 不可想象的事情; **нөхөрлөж ~ хүн** 不可结交的人, 不值得结交的人。

бользнох **ᠪᠣᠯᠵᠢᠨᠠᠬ** [动]болих 的短暂体。

больниц **ᠪᠣᠯᠵᠢᠨᠴ** [名]病院, 医院: **хүүхдийн ~** 儿童医院; **дундын ~** 中心医院; ~ **ын хуудас** 病院证明, 疾病证明书。

больцгоох **ᠪᠣᠯᠵᠦᠭ᠎ᠠᠬ** [动] болих 的众动态。

больчих **ᠪᠣᠯᠵᠢᠬ** [动] болих 的完成体。

большевизм **ᠪᠣᠯᠵᠡᠪᠢᠶᠢᠰᠢᠮ** [名]布尔什维主义。

большевик **ᠪᠣᠯᠵᠡᠪᠢᠶᠢᠴᠢᠬ** [名]布尔什维克。

большевикжуулах **ᠪᠣᠯᠵᠡᠪᠢᠶᠢᠴᠢᠬᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]布尔什维克化。

бомбо **ᠪᠣᠮᠪᠣ** [名](宗)道士: **бомбын шашин** (宗)道教。

бомбог **ᠪᠣᠮᠪᠣᠭ** 见 ~ ~ 一鼓一鼓地; ~ **цомбог** 鼓鼓囊囊地。

бомбогор **ᠪᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷ** [形]①圆圆的, 圆球形的; ②松软的, 丰满的, 丰腴的。

бомбогорхон **ᠪᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形]бомбогор 的小称; ①略呈圆球形的; ②较松软的, 较丰满的, 较丰腴的。

бомбойлгох **ᠪᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]бомбойх 的使动态。

бомбойх **бичлүүл** [动] ①变成圆形的，变成球形；②变松软，变丰腴。

бомбойчих **бичлүүл** [动] **бомбойх** 的完成体。

бомбор **бичл** 见 ~ ~ 参见 **бомбог**。

бомборш **бичл** [名]粗布，粗毛布。

бон(г) ир I [名]脾气：~гүй хүүхэд 不闹的孩子，老实的孩子。

бон(г) ир II 见 ~ ~ 嘟嘟(吹海螺的声)。

бон ир III 见 ~ ~ (马轻微跑时)一颠一颠地。

бонго ирл I [名]游戏，玩耍。

бонго ирл II [名](植)草乌。

бонгодох **ирлүүл** [动]玩，娱乐。

бондго ирлүүл 见 ~ ~ хийх 参见 **бондгонох**。

бондгонох **ирлүүл** [动] ①(球形物)频频动，滚动，翻滚；②(车轮等)转动。

бондгонуулах **ирлүүл** [动]**бондгонох** 的使动态。

бондгор ирлүүл [形] ①圆圆的；圆球形的；②有瘤的，凸出的。

бондгорхон **ирлүүл** [形]**бондгор** 的小称；①近似圆球形的；②似瘤状的，有些凸出的。

бондог ирлүүл 见 ~ ~ 一拱一拱地。

бондойлгох **ирлүүл** [动]**бондойх** 的使动态。

бондойх **ирлүүл** [动] ①变圆圆的，变成滚圆的，成球形；②生瘤，变凸出。

бондолзох **ирлүүл** [动] ①(圆球形物)频频动；滚动，翻滚；②(车轮等)转动。

бондолзуулах **ирлүүл** [动]**бондолзох** 的使动态。

бондос ирлүүл 见 ~ ~ хийх 参见 **бондолзох**。

бондосхийх **ирлүүл** [动]参见 **бондолзох**。

бонс ирлүүл [名]珍珠饰物。

бонтой ирлүүл [形]有脾气的，脾气大的。

бонтойх **ирлүүл** [动]变得圆鼓鼓，变圆凸。

бонхгонох **ирлүүл** [动]参见 **бонхолозох**。

бонхгор ирлүүл [形]圆凸凸的，蒜头状的(如鼻子等)。

бонхгорхон **ирлүүл** [形]**бонхгор** 的小称；略呈圆凸状的，似蒜头状的。

бонхойлгох **ирлүүл** [动]**бонхойх** 的使动态。

бонхойх **ирлүүл** [动]变凸，凸出。

бонхолзох **ирлүүл** [动](大头人)伸脖子走路。

бонхор ирлүүл [形]参见 **бонхгор**。

бонхос ирлүүл 见 ~ ~ 一凸一凸地。

бонцгор ирлүүл [形] ①一块块的，块状的；②圆圆的，圆球形的；③瘤状的，凸出的。

бонцойх **ирлүүл** [动] ①变成一块块的，变成块状；②变圆圆的，成球形；③长瘤，凸出。

бонцуу ирлүүл [名]塞子，垫子，楔子；小块(木、铁、煤等)。

бончлог ирлүүл [名](动)海豚。

бонших ирлүүл [动](马等动物轻微)小步跑。

боншоо ирлүүл [形]一颠一颠的：~ морь 好颠跑的马。

боов(он) ирлүүл [名]烘烤的点心，糖果点心，饽饽：нарийн ~ 细点心；~ ны фабрик 食品厂，点心厂；чихэр ~ 糖饼，糖点心；◇ таван салаа ~ өгөх 打耳光，扇巴掌。

боовчин ирлүүл [名]面点师，点心师傅；糖果点心制造师；糖果点心商。

боогдмол ирлүүл [形]受阻的，有阻碍的：~ ус 堰塞水。

боогдол ирлүүл [名]困难，阻碍，障碍：га-чигдал ~ 困难，窘境；саатал ~ 阻碍，障碍。

боогдолтой ирлүүл [形]有困难的，有阻碍的，有障碍的。

боогдох **ирлүүл** [动] **боох** 的被动态：①有

联系,被牵连;②遇到困难,处于困境,被阻挠,受阻碍.

боогдуулах **ᠪᠣᠭᠦᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] боогдох 的使动态; ① 闭塞,阻住,妨碍,阻挠; ② 迟滞,拖延; ③ 牵连,缠住.

боогор **ᠪᠣᠭᠣᠷ** [名] 包裹布.

боогч **ᠪᠣᠭᠤᠴ** [名·形] ① 包裹者,捆扎者,包装人; ② 包装的,捆扎的; 阻滞的,堵住的,封住的.

боодлого **ᠪᠣᠣᠳᠯᠣᠭ᠎ᠠ** [量] 束,捆,包,扎.

боодог **ᠪᠣᠣᠳᠣᠭ** [名] 一种野餐法(将牛羊肉切成小块装入肚脏然后放入烧红的石块将肉烤熟).

боодой **ᠪᠣᠣᠳᠣᠢ** [名](狗等)项圈;(牲口的)拴绳,脖带.

боодойлох **ᠪᠣᠣᠳᠣᠢᠯᠣᠬ** [动] 套项圈,套下轭,套脖带.

боодол **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯ** [量·名] ① 包,束,捆,扎: нэг ~ лаа 一包蜡; нэг ~ даавуу 一捆布; боодлын цаас 包装纸; ~ албан бичиг 封好的公文包; ~ хэрэг 一捆卷宗; ~ той зайрлаг 冰糕; ② 包袱,包裹; 包装; 绷带; ~ ын хорогдол 包装折扣; ~ оролцоогүй үнэ 不包装的价格; боодлын материал 包装材料; боодлын өртөг 包装费; ~ той ачаа 包装货物; дэлбэрэх ~ <军>炸药包.

боодолго **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯ᠎ᠠ** [名] 包袱,包裹,行李.

боодоллодох **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯᠣᠳᠠᠬ** [动] боодоллох 的共动态.

боодоллох **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯᠣᠬ** [动] ① 束扎,捆,打包,卷,包装; ② 参见 боох.

боодоллуулах **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯᠤᠯᠤᠭᠠᠬ** [动] боодоллох 的使动态.

боодоллоцгоох **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯᠣᠯᠣᠴᠭᠠᠬ** [动] боодоллох 的众动态.

боодолтой **ᠪᠣᠣᠳᠣᠯᠲᠣᠢ** [形] 有包装的,包好的,成包的,成捆的.

боодос **ᠪᠣᠣᠳᠣᠰ** I [名] 缠裹用品,包捆物,包装品,裹腿带,裹脚布,捆绳.

боодос **ᠪᠣᠣᠳᠣᠰ** II [名] 头饰.

боодос **ᠪᠣᠣᠳᠣᠰ** III [名] 缠法.

боодослох **ᠪᠣᠣᠳᠣᠰᠯᠣᠬ** [动] 缠裹,包装.

боознох **ᠪᠣᠣᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] боох 的短暂体.

боол **ᠪᠣᠣᠯ** [名] ① 奴隶,奴仆: ~ ын худалдаачин 奴隶贩卖商; ~ ын байдал 奴役地位,奴隶境遇; ~ эзэмшигч, ~ ын эзэн 奴隶主; ~ эзэмшигч нийгэм 奴隶社会; ~ эзэмших байгуулал 奴隶占有制度; ~ эзэмших ёс 奴隶制度; ~ ын нийгэмлэг 奴隶社会; ◇ ~ зарц 奴仆, ② 扑克牌中的 J 牌.

боолгох **ᠪᠣᠣᠯᠭᠠᠬ** [动] ① боох 的使动态; ② 意同 боогдох.

боолгуулах **ᠪᠣᠣᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] боолгох 的使动态.

боолзуур **ᠪᠣᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] 参见 багалзуур.

боолзуурдах **ᠪᠣᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 参见 багалзуурдах.

боолт **ᠪᠣᠣᠯᠲ** I [名] 缠裹用品; 包袱皮; 捆绳,包捆物; 绷带; 包装品: хүүдийн ~ 口袋绳; шархны ~ 绷带; ~ гүй эмнэх <医> 无绷带疗法; ~ ын зүү <医> 结扎针; ~ ын материал 绑扎材料; толгойн ~ 头巾,头饰; чихэр боовны ~ 糖果点心包装纸.

боолт **ᠪᠣᠣᠯᠲ** II [形] 有奴隶的,奴隶的: ~ ёс 奴隶制度.

боолтрого **(н)** **ᠪᠣᠣᠯᠲᠣᠷ᠎ᠠ** I [名]<牧>(出生当年冬到翌年春末期间的)小牛.

боолтрого **ᠪᠣᠣᠯᠲᠣᠷ᠎ᠠ** II [名] ① (牛轭的) 胯套; ② (牛车下轭的) 扣绳.

боолтуур **ᠪᠣᠣᠯᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] <医> 结扎术: судасны ~ 输精管结扎术.

боолцох **ᠪᠣᠣᠯᠴᠠᠬ** [动] боох 的共动态.

боолчилцгоох **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] боолчлох 的众动态.

боолчилчих **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] боолчлох 的多次体.

боолчлогдох **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] боолчлох 的被动态; 被奴役,当奴隶,受驱使: колоницлолд боолчлогдсон ард түмэн 被殖民主义奴役的人民.

боолчлогч **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠴ** [形·名] ① 奴役的,奴

化的: ~ зээллэг 奴役性外债; ② 奴役者.
боолчлол **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠣᠯ** [名] 奴役, 役使; 奴化:
 ~ын гэрээ 奴隶性的条约; ~ын зээллэг 重利盘剥; ~ын хараат байдал 奴役依赖地位.
боолчлох **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠣᠬ** [动] 奴役, 使唤奴仆, 役使; 奴化.
боолчлуулах **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① боолчлох 的使动态; ② 意同 боолчлогдох.
боолчууд **ᠪᠣᠣᠯᠴᠢᠭᠤᠳ** [名] боол 的复数; 奴隶们.
боолших **ᠪᠣᠣᠯᠰᠢᠬ** [动] 变为奴隶.
боольшойтой **ᠪᠣᠣᠯᠰᠢᠬᠣᠢᠲᠤᠢ** [形] 重大的, 紧要的.
боом **ᠪᠣᠣᠮ** I [名] 罅谷, 隘谷.
боом **ᠪᠣᠣᠮ** II [名] (医) 炭疽, 炭疽病; 溃疡:
 ~ны ян 炭疽杆菌; ~төст 炭疽状的;
 ~үүсгэгч 炭疽病原体; гутлын ~ (靴帮和靴统之连接处) 靴帮.
боомдох **ᠪᠣᠣᠮᠳᠣᠬ** [动] (医) 患炭疽病; 患溃疡症.
боомидох **ᠪᠣᠣᠮᠢᠳᠣᠬ** [动] (用套索) 套住.
боомилогдох **ᠪᠣᠣᠮᠢᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] боомилох 的使动态.
боомилох **ᠪᠣᠣᠮᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 勒(喉咙), 扼死, 吊死, 绞死: ~н үхэх 勒死, 吊死; ② 扼杀.
боомилуулах **ᠪᠣᠣᠮᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① боомилох 的使动态; ② 意同 боомилогдох.
боомилуур **ᠪᠣᠣᠮᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 绞刑架.
боомсох **ᠪᠣᠣᠮᠰᠣᠬ** [动] (医) 患溃疡病, 患炭疽病.
боомт **ᠪᠣᠣᠮᠲ** [名] ① 边卡; 关口; 入口; 港口: хилийн ~ 边卡; далайн ~ 海关; 海港; ~онд орох (очих) 进港, 入关; ~ын ерөнхий захиргаа 海关总署; ② 障碍物, 阻碍: саад ~ 阻碍, 障碍; ~арилгах 清除障碍物.
боомтгой **ᠪᠣᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形] 好逼人的, 好难为人的.
боомтлогдох **ᠪᠣᠣᠮᠲᠣᠭᠠᠢᠳᠣᠬ** [动] боомтлох 的被动态.

боомтлох **ᠪᠣᠣᠮᠲᠣᠭᠠᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 设关口; 设边卡; 设入口, 设港口; ② 阻挠, 阻碍, 设障碍.
боомтлуулах **ᠪᠣᠣᠮᠲᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① боомтлох 的使动态; ② 意同 боомтлогдох.
боомтог **ᠪᠣᠣᠮᠲᠣᠭ** [名] 赌金, 担保.
боомтох **ᠪᠣᠣᠮᠲᠣᠬ** [动] 患炭疽病; 患溃疡症.
боомь **ᠪᠣᠣᠮᠢ** [名] ① 圈子, 绳圈, 线圈; ② 套索, 圈套, 套绳, 一端有圈之套(捕野马、牛用).
боомьдогдох **ᠪᠣᠣᠮᠢᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] боомьдох 的被动态.
боомьдох **ᠪᠣᠣᠮᠢᠳᠣᠬ** [动] 用套绳套, 用套绳捕.
боомьдуулах **ᠪᠣᠣᠮᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① боомьдох 的使动态; ② 意同 боомьдогдох.
боорги **ᠪᠣᠣᠷᠭᠢ** [名] (牛车的) 下軛.
бооргилох **ᠪᠣᠣᠷᠭᠢᠯᠣᠬ** [动] (给役牛) 套下軛.
боорлох **ᠪᠣᠣᠷᠯᠣᠬ** [动] 勒; 扼住咽喉, 掐住脖子.
боорлуулах **ᠪᠣᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] боорлох 的使动态.
боорох **ᠪᠣᠣᠷᠣᠬ** [动] 拦截, 阻挡, 阻拦, 阻截.
боорсог **ᠪᠣᠣᠷᠰᠣᠭ** [名] 参见 боорцог.
боорцог **ᠪᠣᠣᠷᠴᠣᠭ** [名] 饅子, 点心; өлзийт ~ 元宵; сарын ~ 月饼; төвд ~ 螺蛳饅子; ~ боов 点心, 饅子.
боорцогхой **ᠪᠣᠣᠷᠴᠣᠭᠬᠣᠢ** [名] 点心类食品.
боос **ᠪᠣᠣᠰ** [形] 怀胎的, 怀孕的(指牲畜): ~ гүү 怀胎的骡马.
боосгох **ᠪᠣᠣᠰᠣᠬ** [动] боосох 的使动态.
боосох **ᠪᠣᠣᠰᠣᠬ** [动] ① (牲畜) 怀胎; ② (植物) 受粉.
боосрох **ᠪᠣᠣᠰᠣᠷᠠᠬ** [动] 参见 боосох.
боостох **ᠪᠣᠣᠰᠣᠲᠠᠬ** [动] 参见 боосох.
боох **ᠪᠣᠣᠬ** [动] ① 包裹, 扎, 捆, 卷: цаасанд ~ 包在纸里; шарх ~ 包扎伤口; хэсэг хэсэг ~ 一块一块地包起来; сураар ~ 用皮条捆; ~ хэрэглэгдэхүүн

〈医〉敷料；～ цаас 包装纸；② 勒，扼，卡；～ ж алах 勒死，绞死，缢死；③ 阻挡，障碍；封锁，封住；цаас ～ 雪封住；замыг ～ 封住道路；④ 要挟，挟制；⑤ 变细，变窄，变紧。

боохой **ᠪᠣᠬᠤ** [名]〈动〉狼 (чоно 的别称)。

бооходой **ᠪᠣᠬᠤᠬᠣᠳᠢ** [名]〈动〉参见 боохой。

бооц **ᠪᠣᠣᠴ** I [名] ① 障碍物，阻塞物，闸；堤坝；～ тавих 筑坝；② 鹿砦。

бооц **ᠪᠣᠣᠴ** II [名] 赌，赌博；～ идэх 打赌，赢东西(或吃东西)；～ тавих 打赌。

бооцгоох **ᠪᠣᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] боох 的众动态。

бооцлох **ᠪᠣᠣᠴᠯᠣᠬ** I [动] ① 设障碍物，阻塞；② 筑堤坝。

бооцлох **ᠪᠣᠣᠴᠯᠣᠬ** II [动] 打赌，赌博；бооцолж тоглох 赌博。

бооцолдох **ᠪᠣᠣᠴᠣᠯᠳᠣᠬ** [动] бооцох 的互动态；互相打赌，互相押宝；赌博。

бооцолдуулах **ᠪᠣᠣᠴᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бооцолдох 的使动态。

бооцоо **ᠪᠣᠣᠴᠣ᠋᠋** I [名] 赌注；～ той наадах 赌博；～ тавих 下赌注，押宝。

бооцоо **ᠪᠣᠣᠴᠣ᠋᠋** II [名] 梢柴，束柴(护路、护岸用)。

бооцоолох **ᠪᠣᠣᠴᠣ᠋᠋ᠯᠣᠬ** [动] 下赌注，押宝。

бооцох **ᠪᠣᠣᠴᠣᠬ** [动] 打赌，押宝，赌博。

боочих **ᠪᠣᠣᠴᠢᠬ** [动] боох 的多次体。

боошиг **ᠪᠣᠣᠰᠢᠭ** [名] 参见 бочек。

бор **ᠪᠣᠷ** I [形] ① 灰色的，灰白的；浅青色的；褐色；～ морь 灰白马；青马；～ даавуу 灰布；～ ногоон 棕褐色；～ өнгө 褐色；～ хөх 藏蓝的，灰蓝的；～ хүрэн 深棕色的；～ улаан 紫褐色的，茄花色的；～ саарал 青灰毛色的；～ халиун 青海骝(马的毛色)；～ халтар 褐花脸的(山羊等)；～ халзан 棕毛白脸的，青毛白脸的(牲畜)；～ газар 荒陆地；～ хөрс 棕钙土，棕壤；～ хүдэр 褐铁矿，蓝铁矿；～ бодис 灰质；～ элсэн чулуу 杂砂岩；～ товгор 灰结节；～ давхарын дүлий 〈医〉皮质性聋；～ зос 褐铁华；～ жонш 铁白云石；～ жоншны зануур

〈矿〉褐白云石千枚岩；② 皮肤黧黑的(多指脸色)；(转)不好看的，不美观的；～ царайтай 面庞黧黑的；～ хар, хар ～ 黧黑的，灰不溜秋的，黑不溜秋的，青色的；③ 简陋的，简朴的，不讲究的，粗劣的；～ бүдүүлэг 朴素的，粗俗的；хар ～ ажил 简单体力劳动；杂活，杂务；～ хирийн хүн 简朴的人，质朴的人；～ шөл 瘦肉汤；～ хоол ① 粗茶淡饭；② 荤食；～ гэр ① 破旧蒙古包；仓房；② (转)寒舍；③ (与其他词搭配构成动植物名称)；～ боролзой 〈植〉(三裂片的)艾蒿；～ бударгана 〈植〉羊柄叶；～ бургас 〈植〉大叶柳；～ уд 〈植〉杨柳；蒲柳；～ улиас 〈植〉白杨；小叶杨；～ шаваг 〈植〉旱蒿；～ бүргэд 〈动〉鹰；青雕；～ өтөг 〈动〉褐色的熊；～ гөрөөс 〈动〉狍子；～ бут 〈植〉播娘蒿(属)；～ галуу 〈动〉灰雁；～ голио 〈动〉灰螽螂；～ далавч, ～ жигүүр 灰翼；～ дэглий 〈动〉池鹭；～ заар гэрэлзгэнэ 〈动〉灰麝鼩老鼠；～ зусаг 〈动〉灰仓鼠；～ ирвэс 〈动〉云豹，青豹；～ нугас 〈动〉紫膀鸭；～ няслуур цох 灰叩头虫；～ огдой 〈动〉灰鼠兔；～ сазаг 〈植〉喀什菊(属)；～ сүүлт туулай 〈动〉灰尾兔，高原兔；长毛兔；～ тогоруу 〈动〉棕鹤～ тодол шувуу 〈动〉竹雀，灰棕鸟；～ толгой ширэг 〈植〉蕨莎苔；～ төлөг 〈植〉素蒿；～ халиу 〈动〉水獭崽；～ түрүүт царцаа 〈动〉短头脊蝗；～ харэгчин 〈动〉岩鹑，鹌鹑；～ харгана 〈动〉彭氏锦鸡儿；～ харх 〈动〉灰老鼠；～ хэрээ 〈动〉乌鸦；～ хүтгээ 〈动〉灰斑鸠；～ шанаат ахууна 〈动〉灰颊鹌鹑；～ шарга хөхөө 〈动〉四声杜鹃；～ элгэнэ 〈植〉阿氏旋花；～ эрвээхэй 〈动〉螟蛾；～ ятуу 〈动〉灰山鹑；～ сойх 〈植〉紫蒿菜；～ хошуу 〈动〉喇叭咀(雀)；～ хус 〈植〉紫桦；～ дом 〈植〉紫椴；～ үзэм 〈植〉紫葡萄；～ шувуу 〈动〉麻雀；～ шувууны баг 雀形目；～ хараа тасрах 天色入暮，黄昏；～ толгой (无石，无树长满杂草的)山头；～ шарын өвчин 〈医〉内脏病；～ дарс 白酒马奶酒合酿之酒；果酒；～ хоног 夜里，夜间；～ шар 灰黄色，④ 〈动〉秋黄(鸟)。

бор **ᠪᠣᠷ** II [名]〈动〉水獭崽。

бор ᠪᠣᠷ III [名]〈化〉硼, 硼素: ~ын хүчил 硼酸; ~ын ус 硼砂水; ~ын хүчлийн шүвтэр 硼酸胺.

бор ᠪᠣᠷ IV [形·名] ① 倔的, 倔强的; 顽强的; ② 倔脾气, 犟劲儿: ~ нь хөдлөх 发犟劲.

боракс ᠪᠣᠷᠠᠬᠤ [名] 硼砂.

борат ᠪᠣᠷᠠᠲ [名]〈化〉硼酸盐.

борацит ᠪᠣᠷᠠᠴᠢᠲ [名]〈矿〉方硼石.

борви(н) ᠪᠣᠷᠪᠢ I [名]〈解〉踵, 脚后根, 后跟腱: ~ яс 跟骨; ~ ны тогтвор 跟结节.

борви ᠪᠣᠷᠪᠢ II [名] 皮囊, 小皮袋; 扁桶.

борвидогдох ᠪᠣᠷᠪᠢᠳᠣᠭᠳᠣᠬ [动] борвидох 的被动态.

борвидох ᠪᠣᠷᠪᠢᠳᠣᠬ [动] ① 抓踵, 踩踵; ② (转)跟踪, 追随.

борвидуулах ᠪᠣᠷᠪᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① борвидох 的使动态; ② 意同 борвидогдох.

борвидчих ᠪᠣᠷᠪᠢᠳᠣᠬᠢᠴᠢᠬ [动] борвидох 的多次体.

борги ᠪᠣᠷᠭᠢ [形] 强健的.

боргил ᠪᠣᠷᠭᠢᠯ [形] 平常的, 不怎么样的, 不太漂亮的, 不太风流的.

боргилдуу ᠪᠣᠷᠭᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤ [形] 很不平常的, 不怎么样的.

бор гилдуухан ᠪᠣᠷᠭᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ [形] 参见 боргил.

боргилох ᠪᠣᠷᠭᠢᠯᠣᠬ [动] 见 бургилах.

боргим ᠪᠣᠷᠭᠢᠮ [形] ① 汹涌澎湃的, 沸腾的, 奔涌的, 涌流的; ② 飞扬的, 卷起的, 扬起的.

боргио ᠪᠣᠷᠭᠢᠣ I [名] ① 激流, 湍流; ② 涌冒, 卷扬: ~ булаг 涌泉, 喷泉; ~ хөдөлгөөн 游走运动, 流走运动.

боргио ᠪᠣᠷᠭᠢᠣ II [名]〈含盐碱的〉松软地.

боргиолох ᠪᠣᠷᠭᠢᠣᠯᠣᠬ [动] (水)涌冒; (水)急湍, 急流; 汹涌澎湃.

боргиотох ᠪᠣᠷᠭᠢᠣᠲᠣᠬ [动] ① (水)形成激流; (水势)变湍急; ② (转)声嘶, 声哑; ③

(转)空谈, 妄谈.

боргиотуулах ᠪᠣᠷᠭᠢᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] боргиотох 的使动态.

боргиох ᠪᠣᠷᠭᠢᠣᠬ [动] 上涌, 喷涌.

боргиулах ᠪᠣᠷᠭᠢᠣᠯᠠᠬ [动] боргих 的使动态.

боргих ᠪᠣᠷᠭᠢᠠᠬ [动] 汹涌澎湃, 沸腾, 奔涌, 涌流; 飞扬, 扬起, 卷起.

боргогдох ᠪᠣᠷᠭᠣᠭᠳᠣᠬ [动] боргох 的被动态.

боргол ᠪᠣᠷᠭᠣᠯ [名] 咖啡.

борголж ᠪᠣᠷᠭᠣᠯᠵ [名] (大车上插纹棍的) 弯木.

борголжин ᠪᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠢᠨ 见 ~ сахал 连鬓胡.

боргозон ᠪᠣᠷᠭᠣᠵᠣᠨ 见 ~ тунгэрцэг(ᠬ) 赤铁矿.

боргоох ᠪᠣᠷᠭᠣᠬ [动] боргох 的使动态.

боргох ᠪᠣᠷᠭᠣᠬ [动] 拖延, 阻止, 阻难, 纠缠; 狗缠住人咬.

боргоцог ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠭ [名] 参见 боргоцой: ~ булчирхай 〈解〉胸腺.

боргоцой ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢ [名] ① 球果, 松球: хушийн ~ 雪松的球果; ~ булчирхай 〈解〉松果腺; ② 橡实管.

боргоцойлиг ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢᠯᠢᠭ [形] 球果状的, 松球状的.

боргоцойт ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢᠲ [形] 有球果的, 长有球果的; ◇ ~ цэцэг 〈植〉水芋属.

боргоцойтон ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢᠲᠣᠨ [名]〈植〉松柏类(树木).

боргоцойхог ᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢᠬᠣᠭ [形] 球果状的, 松球状的: ~ бие 松球体, 松果体.

боргоших ᠪᠣᠷᠭᠣᠰᠢᠬ [动] ① 逐渐熟练, 逐渐老练; ② (儿童)逐渐长大; 变坚韧, 日渐强健; ③ 伤口长好.

боргошуу ᠪᠣᠷᠭᠣᠰᠤᠭᠤ [形] ① 日渐长大的, 日渐强健的(孩子); 坚韧的; ② 日渐熟练的, 日渐老练的.

боргошуулах ᠪᠣᠷᠭᠣᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] боргоших 的使动态.

боргуулах ᠪᠣᠷᠭᠤᠯᠠᠬ [动] боргох 的使动态.

борд ᠪᠣᠷᠳ [名·形] ① 波尔多酒(一种红色葡

萄酒); ②深红色的, 波尔多酒色的。

бордгор **ᠪᠣᠷᠳᠣᠭᠣᠷ** [名] ①饲料; ②肥料。

бордлого **ᠪᠣᠷᠳᠣᠯᠦᠭ᠎ᠠ** [名] ①肥料, 喂料; ②催肥。

бордмл **ᠪᠣᠷᠳᠣᠮᠯ** [形] ①被养肥的, 饲养得壮的; 喂料的; ②施了肥料的。

бордогдох **ᠪᠣᠷᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] бордох I 的使动态。

бордолт **ᠪᠣᠷᠳᠣᠯᠲ** [名] ①养肥, 养胖, 催肥; 喂料; ②(作物的)施肥。

бордолцох **ᠪᠣᠷᠳᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] бордох I 的共动态。

бордоо **ᠪᠣᠷᠳᠣᠣ** [名] ①草料, 饲料; ~ ны аж ахуй (牲畜) 育肥场; ②肥料: химийн ~ 化肥; эрдэс ~ 矿物质肥料; ~ ны хүдэр 农业用矿石; ~ ны трактор цацуур 牵引式施肥机。

бордоос **ᠪᠣᠷᠳᠣᠣᠰ** [名] 草料, 饲料; 肥料, 催化剂。

бордох **ᠪᠣᠷᠳᠣᠬ** I [动] ①养肥, 养胖, 催肥; 喂料; ②施肥: ~ н боловсруулагч 中耕追肥机。

бордох **ᠪᠣᠷᠳᠣᠬ** II [动] 变得太灰, 变苍白色。

бордуу **ᠪᠣᠷᠳᠣᠭᠤ** [形] 浅灰色的, 灰不溜秋的。

бордуулах **ᠪᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① бордох I 的使动态; ②意同 бордогдох。

бордуур **ᠪᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠷ** [名] ①草料, 饲料; ②肥料。

бордцоох **ᠪᠣᠷᠳᠣᠴᠣᠬ** [动] бордох I 的众动态。

Боржгин **ᠪᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨ** [名] 见 боржигин。

Боржигин **ᠪᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨ** [名] 李尔只斤(蒙古族的一部族)。

Боржигт **ᠪᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠲ** [名] 李尔斤特(成吉思汗家族)。

боржин **ᠪᠣᠷᠵᠢᠨ** I [名] 花岗岩: ~ үйрмэт 碎花岗岩, 碎石; ~ т толбон (толбонцор), ~ порфир 花岗斑岩; ~ бүрхэвч 花岗岩外壳; ~ занар 花岗岩岩; ~ тарамцаг 花岗岩岩体; ~ элсэн чулуу 花岗岩砂岩; ~ гийн тогтмол зүй 花岗岩构造地质学; ~ чулуу, ~ чулуулаг

花岗岩。

боржин **ᠪᠣᠷᠵᠢᠨ** II 见 ~ нугас (动) 绒鸭。

боржинжих **ᠪᠣᠷᠵᠢᠨᠵᠢᠬ** [动] 花岗岩化(作用)。

боржинт **ᠪᠣᠷᠵᠢᠨᠲ** [形] 含花岗岩的, 花岗岩的: ~ толбон, ~ толбонцор 花岗斑岩。

боржирго **ᠪᠣᠷᠵᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (动) 燕雀, 花鸡。

боржих **ᠪᠣᠷᠵᠢᠬ** I [动] 变灰色, 变灰白; 变浅青色。

боржих **ᠪᠣᠷᠵᠢᠬ** II [动] (化) 碳化。

борз **ᠪᠣᠷᠵ** [名] (植) 槲寄生属。

борзойн **ᠪᠣᠷᠵᠣᠶᠢᠨ** 见 ~ цөл 石漠。

борзон **ᠪᠣᠷᠵᠣᠨ** I [名] 石芒硝, 土碱(给牲口吃或鞣制皮革用)。

борзон **ᠪᠣᠷᠵᠣᠨ** II [名] 奶酪。

борлог **ᠪᠣᠷᠯᠣᠭ** [形] 发灰的, 灰白色的: ~ дууч шувуу (动) 黄眉柳莺; ~ хөмрөг (动) 小燕。

боралт **ᠪᠣᠷᠠᠯᠲ** [名] 销售, 推销。

борлолцох **ᠪᠣᠷᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] борлох II 的共动态。

борломхой **ᠪᠣᠷᠯᠣᠮᠬᠣᠢ** [形] 易售的, 畅销的: ~ бараа 畅销货。

борлон(г) **ᠪᠣᠷᠯᠣᠨ** [名] (动) 满一岁的山羊羔。

борлох **ᠪᠣᠷᠯᠣᠬ** I [动] ①发灰, 成灰色; 变青, 发青; 变紫, 发紫; 变黝黑; ②烫, 微熟: мах ~ 将肉煮得半熟; ③强壮起来, 健壮起来, 熟练起来。

борлох **ᠪᠣᠷᠯᠣᠬ** II [动] 售出, 被卖出, 推销出去: бараа ~ ж гүйцэв 货物售完了。

борлох **ᠪᠣᠷᠯᠣᠬ** III [动] 鞣, 软磨, 要赖。

борлуулагч **ᠪᠣᠷᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 推销员。

борлуулалт **ᠪᠣᠷᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 销售, 推销: ~ ын зах зээл 销售市场。

борлуулах **ᠪᠣᠷᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] борлох I 的使动态。

борлуулах **ᠪᠣᠷᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] борлох II 的使动态; 推销, 销售: ~ артель 供销组合; бараа ~ төлөвлөгөө 商品销售计

划; ~ хоршоолол 供销合作社, 消费合作社; ~ зах зээл 销售市场; борлуулахад бэлэн болсон бүтээгдэхүүн 待销产品; ~ жижиглэн худалдаа 零售商; ◇ хувна ~ 完成本份的任务; амна бордуулж довоо шарлуулах 只顾个人, 为个人钻营.

борлуулга *ᠪᠣᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 борлуулалт.

борнеол *ᠪᠣᠷᠨᠡᠭᠣᠯ* [名] (化) 冰醇(冰片).

борнит *ᠪᠣᠷᠨᠢᠲ* [名] (矿) 红铜矿石.

борной *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶ* [名] 耙子; ◇ ~ болжмор (动) 斑百灵.

борнойтолт *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠣᠯᠲ* [名] 耙地.

борнойтолцох *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠣᠯᠲᠣᠬ* [动] борнойдох 的共动态.

борнойдох *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠣᠬ* [动] 耙地.

борнойдоцгоох *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠣᠬᠠᠭᠤᠨ* [动] борнойдох 的众动态.

борнойдуулах *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠡᠭᠦᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [动] борнойдох 的使动态.

борнойдчих *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠲᠡᠬᠢ* [动] борнойдох 的多次体.

борнойлох *ᠪᠣᠷᠨᠣᠶᠯᠣᠬ* [动] 耙地.

боровтор *ᠪᠣᠷᠣᠪᠲᠣᠷ* [形] ① 浅灰色的, 淡灰色的; 略显紫色的; ② 略显棕色的; 淡褐色的; ~ улаан 浅红色的; ~ ногоон 紫绿色的; ~ халиун 浅灰海溜色的; ~ хөх 靛蓝色的; ~ шар 浅灰黄色的; ~ хүрэн 浅灰古铜色的; ~ цагаан 铅白色的.

борог *ᠪᠣᠷᠣᠭ* I 见 ~ өвс (植) 枯草, 隔年草.

борог *ᠪᠣᠷᠣᠭ* II 见 ~ мах 瘦肉; ~ хүн (干活) 泼辣的人; ~ морь 耐使的马.

борогдох *ᠪᠣᠷᠣᠭᠲᠣᠬ* I [动] (吃瘦肉) 感到乏味.

борогдох *ᠪᠣᠷᠣᠭᠲᠣᠬ* II [动] (隔年草) 丛生, 繁茂.

борогжуун *ᠪᠣᠷᠣᠭᠵᠢᠭᠤᠨ* [形] 朴素的, 俭朴的.

бороглох *ᠪᠣᠷᠣᠭᠯᠣᠬ* [动] (给牲口) 喂隔年草.

бороглуулах *ᠪᠣᠷᠣᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [动] бороглох 的使动态.

борогч (ин) *ᠪᠣᠷᠣᠭᠴ* [形·名] ① 青灰色的(骡马); ② 雌雄, 母野鸡.

борогших *ᠪᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠬ* [动] 见 боргоших.

борогшуулах *ᠪᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [动] борогших 的使动态.

борокальцит *ᠪᠣᠷᠣᠬᠠᠯᠢᠴᠢᠲ* [名] 硼钙石, 硼解石.

боролдой *ᠪᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠶ* 见 ~ болжмор (动) 大鸮.

боролж (ин) *ᠪᠣᠷᠣᠯᠵ* [名] (植) (生长在沼泽地和河边的一种) 白桦.

боролжгоно *ᠪᠣᠷᠣᠯᠵᠭᠣᠨᠠ* [名] (动) 松鼠.

боролзгоно *ᠪᠣᠷᠣᠯᠵᠭᠣᠨᠠ* [名] (植) 苇子.

боролзгонот *ᠪᠣᠷᠣᠯᠵᠭᠣᠨᠠᠲ* [形] 长有苇子的.

боролзой *ᠪᠣᠷᠣᠯᠵᠠᠶ* [名] (植) 艾菊(属).

боролтор *ᠪᠣᠷᠣᠯᠲᠣᠷ* [形] 浅紫色的.

борон (г) *ᠪᠣᠷᠣᠨ* [名] (动) 花斑狸; 欧洲野猫, 丛林猫.

боронзон *ᠪᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨ* 见 ~ металь 铜质奖章.

боронздох *ᠪᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠬ* [动] 镀铜, 包铜.

боронхуй *ᠪᠣᠷᠣᠨᠬᠡᠭᠢ* [形] 无赖的; 顽固的; 蛮横的.

боронхуйлах *ᠪᠣᠷᠣᠨᠬᠡᠭᠢᠯᠠᠬ* [动] 耍无赖; 成霸道; 不讲理.

бороо (ш) *ᠪᠣᠷᠣᠭ* I [名] 雨; 雨水: ~ ны хэмжүүр 雨量计; ~ орж байна 在下雨; ~ арилав 雨霁, 雨住; шиврээ ~ 小雨, 蒙蒙细雨; ширүүн ~ 暴雨, 倾盆大雨; ~ ны ус 雨水; ~ ус тэгш 风调雨顺; ~ ны үүл 雨云; ~ ны шүхэр 雨伞; ~ шивэрч байна 下毛雨, 小雨; ~ намжих 雨渐变小; ~ сэг болох 雨稍停; ~ шимдэх 雨水浸透; ~ нд нэвтрэх 雨水渗透; ~ залирах 雨暂停; 雨暂过; ~ зүгших 雨将停; ~ нэвтрэх 雨下透; ~ зөөлрөх 雨势减弱; ~ зүсрэх 下连阴雨, 阴雨连绵; ~ шогших 雨哗哗下; ~ шавших 雨倾盆下; ~ цутгах 雨水倾泻, 下倾盆大雨; ~ ны майхан 雨布帐篷; ~ ны сайрамт 雨引起洪水; 雨汛; ~ ны тэжээл 人工降雨; ◇ ~ нд чоно, чөлөөнд хулгайч 趁火打劫(直译: 狼趁雨天, 贼钻空子).

- бороо мөд** II [名]〈解〉骨痂, 骨瘤: хавирган ~ 肋骨骨痂.
- бороо мөд/э** III [名] ① 哨箭: урт ~ 长哨箭; дүгрэг ~ 圆哨箭; тэгш ~ 齐哨箭; ~т сум 哨子披箭; ② 骨质钝箭头: сумны ~ 骨质钝箭头.
- бороожуулагч** мэдүүлэгч [名] 降雨机.
- бороожуулат** мэдүүлэгч [名] 人工降雨.
- бороожуулах** мэдүүлэгч [动] 人工降雨: ~ агрегат 人工降雨机.
- бороололт** мэдүүлэгч [名]〈医〉骨痂形成, 骨瘤形成.
- бороолох** мэдүүлэгч [动]〈医〉形成骨痂, 形成骨瘤: бороолсон үетэс 强直性关节炎.
- бороолуулах** мэдүүлэгч [动] бороолох 的使动态.
- бороорхог** мэдүүлэгч [形] 多雨的, 雨水充沛的.
- бороотой** мэдүүлэгч I [形] 有雨的; 多雨的, 雨水充沛的.
- бороотой** мэдүүлэгч II [形]〈医〉长骨痂的, 长骨瘤的.
- бороотох** мэдүүлэгч [动] 参见 бороолох.
- бороохой** мэдүүлэгч [名] 棍、棒子、杖、粗木棍 (打人的刑具).
- бороохойдогдох** мэдүүлэгч [动] бороохойдох 的被动态.
- бороохойдох** мэдүүлэгч [动] 用棍棒打.
- бороохойдуулах** мэдүүлэгч [动] ① бороохойдох 的使动态; ② 意同 бороохойдогдох.
- бороошилт** мэдүүлэгч [名] 下雨, 降雨.
- борооших** мэдүүлэгч [动] ① (天气) 多雨; (天气) 变多雨; ② 天要下雨.
- бороошуулагч** мэдүүлэгч [名] 参见 бороожуулагч.
- бороошуулах** мэдүүлэгч [动] борооших 的使动态.
- бороошчих** мэдүүлэгч [动] борооших 的完成体.

- борсох** мэдүүлэгч [动] (牲畜) 疲劳, 过度劳累.
- борт мөд** I [名] (冰球运动用的) 板墙; 船弦.
- борт мөд** II [形] 含硼的, 有硼的: ~ давс 硼盐; ~ эрдэс 硼矿物.
- бортаарь** мөд мөд [名]〈植〉丝石竹.
- бортго** мэдүүлэгч I [名] 弹壳, 弹筒; 皮筒, 鞘.
- бортго** (н) мэдүүлэгч II [名] ① 柳斗; ② 小木桶, 提桶, 牛奶罐; 筒, 小吊斗; ③ 圆柱体, 汽筒, 汽缸: ~н цэцэг 〈植〉滨紫草 (属), 滨辨庆 (属); ~н эс 棱柱形细胞; ~н атираа 圆柱状褶皱; ~н толь 筒状镜.
- бортовка** мэдүүлэгч [名] (西服用的) 材料.
- бортого** мэдүүлэгч [名] 见 бортго I、II.
- бортогодуу** мэдүүлэгч [形] 罐状的, 小桶状的, 筒状的, 圆柱体状的.
- бортоголох** мэдүүлэгч [动] 做成罐子, 做小桶; 做成筒状, 做圆柱体状.
- бортоголуулах** мэдүүлэгч [动] бортоголох 的使动态.
- бортоголдгоох** мэдүүлэгч [动] бортоголох 的众动态.
- борх мөд** [名] 二岁牛犊的口套.
- борхнорох** мэдүүлэгч [动] 涌冒, 卷扬.
- борхироо** мэдүүлэгч [名] 呼啸声, 汹涌奔腾声.
- борхон** мэдүүлэгч [形] бор I 的小称; ① 浅灰的, 浅青的; ② 较质朴的; 较简单的.
- борхот** мэдүүлэгч [名]〈动〉角海豹.
- борц мөд** ① [名·形] 干肉条, 肉干; 腌腊肉; ② (转) 干瘦的: ~ өвс 〈植〉双茎柴胡.
- борцгор** мэдүүлэгч 见 ~ хотон 〈动〉卷毛鹌鹑.
- борцдох** мэдүүлэгч [动] 晾干肉条, 晾干肉干.
- борцлогдох** мэдүүлэгч [动] борцлох 的被动态.
- борцлолцох** мэдүүлэгч [动] борцлох 的共动态.
- борцлоо** мэдүүлэгч [名] 参见 борц.

- борцлох** **борцлол** [动] ①(将肉)切成条状; 晾制肉干; 腌肉: борцолсон мах 肉干、干肉; 腌肉; борцолсон сүү 奶粉; ②(转)使干瘦, 受折磨.
- борцлуулах** **борцлоогч** [动] ① борцлох 的使动态; ② 意同 борцлогдох.
- борцолцгоох** **борцолцгоогч** [动] борцлох 的众动态.
- борцор** **борцор** [形] 浅灰色的, 淡青色的.
- борцуул** **борцуул** [名] 老百姓, 平民, 庶民; 庸人; 苦力: хотын ~ 小市民.
- борчих** **борчих** [动] ① 毁坏, 摧毁, 砸碎; ② (转)制服, 征服, 软化: сэтгэл ~ 征服人心; 使心情平定.
- борчоод** **борчоол** [名] 参见 борцуул.
- борчуул** **борчуул** [名] 见 борцуул.
- борших** **борших** I [动] ① 肉变得多油; ② (汤、茶)变得过醇厚、太浓.
- борших** **борших** II [动] 发灰, 变灰色; 发紫, 变紫色; 发青、变青色.
- боршрого** **боршрого** [名] (动)麻雀.
- боршубуу** **боршубуу** [名] (动)麻雀属.
- боршуулах** **боршуулах** I [动] борших I 的使动态.
- боршуулах** **боршуулах** II [动] борших II 的使动态.
- борьх** **борьх** [名] (动)獾, 穴熊; 獾毛, 獾皮.
- босго(н)** **босго(н)** [名] ① 门槛; 门坎; 阙: ~ н дээгүүр алхах 跨过门槛; ◇ ~ гишгүүр 脚手架; 梯, 跳板; ② (陈)与中心地区邻近的地方: ~ өртөө 与中央相邻的驿站.
- босгол** **босгол** [名] 逃亡者, 流亡者; 逃兵, 逃犯; 开小差的人, 临阵脱逃者.
- босголт** **босголт** [名] 竖立, 树立, 建立, 建树; 架设, 搭, 盖; 兴起.
- босгох** **босгох** [动] босох 的使动态; ① 使站起来; ② 建筑, 建立, 竖立; 建树, 架设, 搭, 盖; 兴起: хөл дээр нь ~ 使...自立, 使...站立起来; хөшөө ~ 建立纪念碑; барилга ~ 建筑房屋; ~ ж дүрс-

лэн бодох 恢复想象, 再造性想象; ~ журам хуудсны дээд заах 文件竖立排列法; ③ 放走, 使逃亡.

босгуул **босгуул** [名] 参见 босгол.

босгуулах **босгуулах** [动] босгох 的使动态.

босгуур **босгуур** [名] 使东西直立的工具; (顶帐幕的)中心柱; 钻塔, 发射架; (立置书文的)夹子.

босгуурах **босгуурах** [动] 厌恶, 憎恶, 嫌弃.

бослого **бослого** [名] ① 兴起, 崛起; ② 起义; 暴动; 叛变; 造反: ардын ~ 人民起义; ~ гаргах 起义, 发动起义; ~ гаргагч 发动起义者; 暴动者; бослогын толгойлогч 起义首领; зэвсэгт ~ 武装起义.

босогч **босогч** [名] 暴动者, 起义者.

босозвох **босозвох** [动] босох 的短暂体.

босолт **босолт** [名] ① 起来, 起立; 兴起, 崛起; ② 起义, 暴动.

босолцох **босолцох** [动] босох 的共动态.

босом **босом** [形] ① 立得起来的; ② 骨力的 (锦缎).

босовги **босовги** [形] 直立的, 竖直的.

босоо **босоо** [形] 立起来的, 竖直的, 垂直的, 耸起的: ~ шугам 垂线, 竖直线; ~ бүслүүр 纵剖面图; ~ антен 垂直天线; ~ байдал 垂直位置, 垂直状态; 〈语〉立体; ~ байц 垂直状态; ~ барилдаан 立式摔跤; ~ барилдах (барилцах) 站立摔法; ~ гараа (体) 站立式起跑; ~ гэрэлтүүлэг 垂向照明; ~ дагуу, ~ тууш 矢状的; ~ долгион 驻波; ~ сэртэн 竖直的; ~ хана 立板; ~ хэв 〈语〉定型; ~ ятга (乐) 竖琴; ~ дөрвөлж 立方; ~ өнцөг 顶角; ~ өнцөг хэмжүүр 测斜仪; ~ хараа 立体视觉; ~ зураг авах 垂向测量拍摄; ~ заам 直领子; ~ зогсох 站立, 直立; ◇ ~ алд (旧) 俄尺 (相当于 0.71 公尺).

босоожин **босоожин** [形] 参见 босоо.

босох **босох** [动] ① 起来, 起床, 起立; 兴起, 崛起; ~ н харайх 跳起来, 一跃而起; өглөө ~ 早晨起床; ② 起义, 暴动; ③ 竖

立, 建立; 耸立; шинэ барилга ~ в 新建筑物耸立起来了; ④ 扬起, 飞扬; 产生: шороо ~ 尘土飞扬; ⑤ 逃跑, 脱逃; 流亡: босч явах 逃跑.

босоцгоох **боллоом** [动] босох 的众动态.

бостон **бол** [名] 波士顿呢(呢绒之一种).

босуул **бол** [名] 逃亡者, 流亡者; 开小差者, 逃兵.

босхуул **боллоом** [名] 参见 босуул.

босчих **боллоом** [动] босох 的完成体.

ботаник **бол** [名] 植物学; ~ийн цэцэрлэг 植物园.

ботаникч **бол** [名] 植物学家.

ботги **бол** [形] 稠的, 浓的, 凝的.

ботгирох **боллоом** [动] (稀食) 变稠, 变浓, 凝结.

ботгируулах **боллоом** [动] ботгирох 的使动态.

ботго **бол** [动] 骆驼仔, 驼羔; ~ н бор <动> 长脚麦鸡.

ботгодох **боллоом** [动] 驼产羔.

ботголууах **боллоом** [动] ботгодох 的使动态.

ботгочин **бол** [名] 放牧骆驼的人.

ботигрох **боллоом** [动] 见 ботгирох.

ботилох **боллоом** [名] (将书) 分卷, 分册.

ботилуулах **боллоом** [动] ботилох 的使动态.

ботинк **бол** [名] 皮鞋.

ботиул **бол** [名] 见 ботууль.

ботуул **бол** [名] 参见 ботууль.

ботууль **бол** [名] (植) 羊茅属, 狐茅属.

боть **бол** [名] 卷, 册; тавдугаар ~ 第五卷.

бохиг **бол** [名] 橡皮, 橡胶; 胶皮.

бохилох **боллоом** [动] 去污, 擦去烟油.

бохимдог **бол** [形] 参见 бохиндог.

бохимдох **боллоом** [动] 参见 бохиндох.

бохиндог **бол** [形] 烦闷的, 焦躁不安的, 烦躁的, 焦急的.

бохиндох **боллоом** [动] 焦躁不安, 焦急, 烦躁: ажилдаа ~ 工作中焦急不安.

бохио **бол** [形] ① 不清洁的, 脏的; ◇ **бохир** ~ 肮脏的; ② 笨重的, 粗笨的, 不灵便的; ◇ ~ **нугас** <动> 秋沙鸭.

бохиорох **боллоом** [动] ① 变脏; ② 变笨重, 变粗笨.

бохиоруулах **боллоом** [动] бохиорох 的使动态.

бохитох **боллоом** [动] 变笨重, 变笨拙.

бохир **бол** I [形] 脏的, 污秽的, 不洁的: ~ ашиг 毛利; ~ багтаамж 毛容量; ~ баланс 虚额资产负债表; ~ орлого 毛收入; ~ төсөв 虚额预算; ~ буртаг 肮脏的, 污秽的; ~ болох 污染; ~ жин 毛重; ~ ын үнэ 毛重价格; ~ ын айдас <医> 不洁恐怖; ~ муухай газар 肮脏不堪的地方; ~ ус 污水; ~ усны шугам, ~ усны татуурга 下水道.

бохир **бол** II [形] ① 弯曲的, 手脚向内弯曲的, 罗圈形的: ~ хөлтэй хүүхэд 罗圈腿小孩; ② 手脚不便的, 不得要领的, 笨拙的, 粗笨的.

бохирдлого **боллоом** [名] 参见 бохирдолт.

бохирдол **бол** [名] 参见 бохирдолт.

бохирдолт **боллоом** [名] 污染, 玷污: байгаль орчны ~ 环境污染.

бохирдох **боллоом** [动] ① 弄得很脏; 污染, 玷污: орчин ~ 环境污染; ② 手脚变得太笨拙, 太粗笨.

бохирдуулах **боллоом** [动] бохирдох 的使动态; 污染, 沾污.

бохирлогдох **боллоом** [动] бохирдох 的被动态.

бохирлох **боллоом** [动] ① 弄脏, 污染, 沾污; ② 变罗圈腿; 变弯曲; ③ 手脚变笨拙.

бохирлуулах **боллоом** [动] бохирлох 的使动态.

бохирогдох **боллоом** [动] бохиорох I 的被动态.

бохирол **ᠪᠣᠬᠢᠷᠣᠯ** [名] ① 屈, 蜷曲, 罗圈; ② 成烟油子; 成树脂。

бохирах **ᠪᠣᠬᠢᠷᠠᠬ** I [动] 屈, 蜷曲, 成罗圈形: бохирч суух 盘腿坐。

бохирах **ᠪᠣᠬᠢᠷᠠᠬ** II [动] 成烟油子; 成树脂。

бохирс **ᠪᠣᠬᠢᠷᠢᠰ** [名] 脏物, 污垢; 垃圾。

бохиртох **ᠪᠣᠬᠢᠷᠲᠣᠬ** [动] ① 变得更脏, 弄得更干净; ② 变得更弯曲; ③ 手脚变不灵便、粗笨、笨重。

бохиртуулах **ᠪᠣᠬᠢᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бохиртох 的使动态。

бохиртчих **ᠪᠣᠬᠢᠷᠲᠤᠬᠢᠭ** [动] бохиртох 的完成体。

бохируулах **ᠪᠣᠬᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бохирах I、II 的使动态。

бохиршил **ᠪᠣᠬᠢᠷᠰᠢᠯ** [名] 污染性; 污染度。

бохисхийлгэх **ᠪᠣᠬᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бохисхийх 的使动态。

бохисхийх **ᠪᠣᠬᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 弯曲一下: борви ~ гүй ① 不蹲坐; ② 不停地, 毫不懈怠地; ③ 俯首行礼, 屈膝行礼。

бохитох **ᠪᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] 见 бохьтох。

бохитуулах **ᠪᠣᠬᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бохитох 的使动态。

бохиу **ᠪᠣᠬᠢᠭ** [形] 伸展不灵的, 拘挛的。

бохиг **ᠪᠣᠬᠢᠭ** 见 ~ ~ 一弯一弯地, 点头哈腰地。

бохь **ᠪᠣᠬᠢ** I [名] 烟油子: гансны ~ арилгах 清除烟袋内的烟油。

бохь **ᠪᠣᠬᠢ** II [名] 树脂, 松香; ◇ ~ өвс <植> 还阳参。

бохь **ᠪᠣᠬᠢ** III [名] (雄骆驼交尾时期) 脑后分泌物。

бохь **ᠪᠣᠬᠢ** IV [名] <陈> 三辈奴。

бохь **ᠪᠣᠬᠢ** V [名] 口香糖, 泡泡糖: ~ зажлах 嚼口香糖。

бохьдох **ᠪᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] ① 变成烟油太多; ② 树脂多起来, 松香变过多; ③ (雄骆驼交尾) 脑后分泌分泌物过多。

бохьтох **ᠪᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] ① (烟管、烟斗) 聚集烟油; ② (烟管、烟斗) 被堵塞。

бочек **ᠪᠣᠴᠡᠬ** [名] ① 大桶(腹部略鼓, 两头平, 底密封的圆形大木桶); ② 液量单位(约 480 升)。

бошго(н) **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ** I [名] 门槛, 门限: хаалганы ~ 门槛。

бошго **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ** II [名] <陈> 差役。

бошго **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ** III [名] <陈> 门丁(差役)。

бошго **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ** IV [名] 见 бошиг。

бошголох **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ** I [动] 设置门坎, 安装门限。

бошголох **ᠪᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ** II [动] 当差役。

бошиг **ᠪᠣᠰᠢᠭ** [名] ① 吩咐, 命令; ② 允许, 恩准: ~ соёрхох 恩准, 允许; ~ гуйх 请求允许; ③ 依据, 根源: ~ үзүүлэх 拿出依据; ④ <陈> 天命, 天意。

бошилз **ᠪᠣᠰᠢᠯᠵ** [名] <植> 蒿草属。

бошинз **ᠪᠣᠰᠢᠨᠵ** [名] 薄衫, 长衫。

боших **ᠪᠣᠰᠢᠬ** [名] 车驛(古代驿站随乘客去下一站将马牵回者)。

бошиг **ᠪᠣᠰᠢᠭ** [名] 见 бошиг: ~ мод 拨火棍儿。

бошоо **ᠪᠣᠰᠢᠭᠠ** [名] 询问, 咨询; 核对, 查实。

бөв **ᠪᠥᠪ** 见 ~ бөөрөнхий 极圆的, 圆溜溜的。

бөвгөнөх **ᠪᠥᠪᠦᠭᠡᠨᠦᠬ** [名] ① 咕哝, 叨念, 低声自语; ② (球形物) 频动, 翻滚, 滚动。

бөвгөр **ᠪᠥᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] 圆球状的。

бөвнөх **ᠪᠥᠪᠦᠨᠦᠬ** [名] ① 咕哝, 叨念, 低声自语; ② 勉强地行动, 艰难地行动。

бөвөгдөн **ᠪᠥᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠨ** [名] <植> 蒲公英(又名婆婆丁, 姑姑英)。

бөвөгнөх **ᠪᠥᠪᠦᠭᠡᠨᠦᠬ** [动] 见 бөвгөнөх。

бөвөөлж **ᠪᠥᠪᠦᠪᠡᠯᠵ** [名] 参见 бөвөөлжин。

бөвөөлжгөнө **ᠪᠥᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠭᠡᠨᠦᠬ** [名] 参见 бөвөөлжин。

бөвөөлжин **ᠪᠥᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠢᠨ** [名] <动> 戴胜(鸟), 和尚。

бөвөр **ᠪᠥᠪᠦᠷ** [名] 参见 бөвөөлжин。

бөвтнөх **ᠪᠥᠪᠦᠲᠢᠨᠦᠬ** [动] 参见 бөвнөх ①: ~

бөгөөд **ᠪᠦᢉᠡᠳ** [连] ① 和, 跟, 并且; 而且, 还, 又: цэцэн ~ шийдвэртэй 明智而果断的; ② 兼…: сайд ~ I-р хэлтсийн дарга 部长兼第一司司长.

бөгөөс **ᠪᠦᢉᠡᠳ** [名] 见 бөөс.

бөгөөтөл **ᠪᠦᢉᠡᠳᠡᠲᠦᠯ** [连] 尽管…, 但是…, 即便…, 也…, 当…时, 却…: салхитай ~ дулаан 尽管有风, 但还是暖和; тарган мах ~ амтгүй 虽是肥肉, 却没有滋味.

бөгөр **ᠪᠦᢉᠦᠷ** 见 ~ ~ 出溜出溜地.

бөгөсгөнө **ᠪᠦᢉᠦᠰᠭᠡᠨᠦ** [名] <植> 蕨.

бөгс(өн) **ᠪᠦᢉᠰ** [名] ① (解) 腓, 臀部, 屁股: ~ хүнд 屁股沉; ② 后部, 尾部, 下部: ~ өн бие 下半身; тэрэгний ~ 车后部, 车尾; жагсаалын ~ 队伍末尾; бууны ~ 枪托; ③ (转) 结尾, 结局: хэргийн ~ 事件末尾, 事件结果.

бөгсдөх **ᠪᠦᢉᠰᠢᠳᠦᠬ** [动] 打屁股.

бөгслөх **ᠪᠦᢉᠰᠯᠡᠬ** [动] 切开臀部, 分开臀部.

бөгтгөнөх **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠨᠦᠬ** [动] 缩成一团, 忙成一团.

бөгтгөнүүлэх **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөгтгөнөх 的使动态.

бөгтгөр **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠷ** [形·名] ① 弯曲的; 驼背的, 伛偻的, 罗锅的, 曲背的; ② 软脊, 驼背.

бөгтийлгэх **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бөгтийх 的使动态.

бөгтийсхийх **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠢᠰᠬᠢᠶᠡᠬ** [动] бөгтийх 的瞬间体.

бөгтийх **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠢᠬ** [动] 弯腰, 曲背, 哈腰.

бөгтийчих **ᠪᠦᢉᠲᠦᢉᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] бөгтийх 的完成体.

бөгтөл **ᠪᠦᢉᠲᠡᠯ** [名] ① 负载; ② 驮子.

бөгтөө **ᠪᠦᢉᠲᠡᠭ** [名] ① 马驮子, (马的) 驮载物; ② (山上的) 小坎.

бөгтөр **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷ** [形·名] ① 驼背的, 曲背的; 伛偻的, 弯腰的: ~ аарцаг 脊柱后凸性骨盆; ~ жимбүүр <乐> 英国管; ~ яс 三六(骨牌名); ~ ярагй горбуш <动> 驼背鱈; ② 软脊, 驼背.

бөгтөргөнө **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠡᠨᠦ** [名] <植> 钝背草(属).

бөгтөрдөх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠳᠦᠬ** [动] 变成过分驼背; 深深地弯腰.

бөгтөрдүү **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 腰很弯曲的; 背很驼的.

бөгтөрдүүлэх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөгтөрдөх 的使动态.

бөгтөрдүүхэн **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 参见 бөгтөрдүү.

бөгтөрхөн **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] бөгтөр 的小称.

бөгтрөг **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠡ** [名] 可折叠存放的东西; 折子.

бөгтрөгдөх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠦᠬ** [动] бөгтрөх 被动态.

бөгтрөх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] ① 折, 折叠: мах ~ 把整扇肉拦腰折叠; ② 搭放, 搭在…上: хашаан дээгүүр ~ 搭在围栏上.

бөгтрүүдэх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] 参见 бөгтрөдөх.

бөгтрүүлэх **ᠪᠦᢉᠲᠦᠷᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① бөгтрөх 的使动态; ② 意同 бөгтрөгдөх.

бөгцгөнөх **ᠪᠦᢉᠴᠦᢉᠨᠦᠬ** [动] ① 频频弯腰, 一下下地弯曲(指驼背人); ② 移动, 徐徐前进(指驼背人或弯曲物).

бөгцгөр **ᠪᠦᢉᠴᠦᢉᠷ** [形] ① 驼背的, 曲背的, 伛偻的; ② 身子蜷缩的, 弯曲的, 弯折的.

бөгцгөрдөх **ᠪᠦᢉᠴᠦᢉᠷᠳᠦᠬ** [动] ① 过分地驼背, 过分曲背, 过于伛偻; ② 身子过分蜷缩, 过分弯曲, 过分弯折.

бөгцгөрхөн **ᠪᠦᢉᠴᠦᢉᠷᠬᠡᠨ** [形] бөгцгөр 的小称; ① 背稍驼的, 有些伛偻的; ② 身子有些蜷缩的, 稍弯曲的, 稍弯折的.

бөгцийлгэх **ᠪᠦᢉᠴᠢᠶᠡᠬ** [动] бөгцийх 的使动态.

бөгцийх **ᠪᠦᢉᠴᠢᠶᠡᠬ** [动] ① 驼背, 折腰, 弯腰; ② 蜷缩, 瑟缩; 弯曲.

бөгцөг **ᠪᠦᢉᠴᠡᠭ** I 见 ~ ~ хийх 参见 бөгцгөнөх.

бөгцөг **ᠪᠦᢉᠴᠡᠭ** II [名] 骰子; (骨牌中的) 胜方.

бөгцөгнөх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠭᠨᠦᠬ** [动] 见 бөгцгөнөх.

бөгцөгнүүлэх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөгцөгнөх

的使动态.

бөгцөлзөх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөгцөнөх.

бөгцөлзүүэх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] бөгцөлзөх 的使动态.

бөгцөн **ᠪᠦᢉᠴᠡᠨ** 见 ~ ~ 躬一躬地.

бөгцөс **ᠪᠦᢉᠴᠡᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 бөгцөнөх.

бөгцөсхийлгэх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бөгцөсхийх 的使动态.

бөгцөсхийх **ᠪᠦᢉᠴᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 参见 бөгтийсхийх.

бөгчим **ᠪᠦᢉᠴᠢᠮ** [形] 见 бүгчим.

бөгчимдэх **ᠪᠦᢉᠴᠢᠮᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 见 бүгчимдэх; ② 咽气.

бөгших **ᠪᠦᢉᠰᠢᠬᠡ** I [动] ① 气喘; ② 拥挤.

бөгших **ᠪᠦᢉᠰᠢᠬᠡ** II [动] 潜伏, 埋伏.

бөгшөө **ᠪᠦᢉᠰᠢᠬᠢᠨ** 见参见 бөг II.

бөгшрөг **ᠪᠦᢉᠰᠢᠷᠦᠭ** [名] <动> 雌雀.

бөгшүүлэх **ᠪᠦᢉᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бөгших I、II 的使动态; ② 剧咳; ~н ханиах <医> 百日咳.

бөднө **ᠪᠦᠳᠨᠡ** [名] 鹌鹑; 鹌属: үхэр ~ <动> 鶩(鸟); усан ~ <动> 水鹌; ◇ бөдний сүүл <植> 篇蓄(草).

бөж **ᠪᠦᠵ** [名] <动> 夫诸(样子像白鹿, 有四个角的野兽).

бөжиг **ᠪᠦᠵᠢᠭ** [名] 见 бүжиг.

бөжиглөгч **ᠪᠦᢉᠵᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠴᠢ** [名] 跳舞者.

бөжиглөх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 бүжиглэх.

бөжиглүүлэх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 бүжиглүүлэх.

бөжигт **ᠪᠦᢉᠵᠢᠭᠲᠦ** [形] 有舞姿的, 有舞蹈动作的.

бөжигч(ин) **ᠪᠦᢉᠵᠢᠭᠴᠢ** [名] 见 бүжигч.

бөжилхийлэх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠯᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] (因登高惊惧而)手足发颤, 手舞足蹈.

бөжим **ᠪᠦᢉᠵᠢᠮ** [名] 参见 бөжиг.

бөжин(г) **ᠪᠦᢉᠵᠢᠮᠭ** [动] 兔崽, 兔羔: ~ангал, ~ хөндий <动> 沙鹞; ◇ ~

дуулагч 流浪歌手, 流浪乐师.

бөжинхий **ᠪᠦᢉᠵᠢᠮᠬᠢᠶᠢ** [名] 参见 бөжин.

бөжисхийх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] бөжих 的瞬间体.

бөжисхийлэх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] бөжисхийх 的多次体.

бөжих **ᠪᠦᢉᠵᠢᠬᠡ** [动] 见 бүжих.

бөжрөглөх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠷᠦᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 点头哈腰, 屈身奉承, 唯唯诺诺.

бөзийх **ᠪᠦᢉᠵᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 变蓬乱, 打卷儿.

бөл **ᠪᠦᠯ** [名] 姨表: ~ ах 姨表兄; ~ эгч 姨表姐; ~ охин дүү 姨表妹; ~ дүү 姨表弟.

бөлгөн **ᠪᠦᠯᠭᠡᠨ** [形] 软弱的, 脆弱的; 瘦弱的.

бөлгөө **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠡ** [小] <书> 也, 矣; 曾经是..., 有过..., 呢: хамт суух ~ 曾共同居住; тэр ууланд ан гөрөөс маш үлэмж ~ 那山上有很多野兽呢!

бөлдгө **ᠪᠦᠯᠳᠭᠡ** [名] <生> 睾丸, 精巢.

бөлзөг **ᠪᠦᠯᠵᠦᠭ** [名] ① 戒指; ② 圈, 环, 箍.

бөлзөглөх **ᠪᠦᠯᠵᠦᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 戴戒指; ② 打箍, 装圈, 安环.

бөлөг **ᠪᠦᠯᠦᠭ** [名] 见 бүлэг.

бөлөглөх **ᠪᠦᠯᠦᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 бүлэглэх.

бөлөглүүлэх **ᠪᠦᠯᠦᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөлөглөх 的使动态.

бөлөглөл **ᠪᠦᠯᠦᠭᠢᠯᠡᠭ** [名] 见 бүлэглэл.

бөлөн(г) **ᠪᠦᠯᠦᠨᠭ** [名] 见 бүлэн I、II.

бөлөнчр **ᠪᠦᠯᠦᠨᠴᠢᠷ** [名] 见 бүлэнчэр.

бөлт **ᠪᠦᠯᠲᠦ** [副] 见 бүлт.

бөлтөг **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭ** 见 ~ ~ 参见 бөлтөгнөх.

бөлтөгнөх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 бүлтэгнэх.

бөлтөгнүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠢᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөлтөгнөх 的使动态.

бөлтөлзөх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 见 бүлтэлзэх.

бөлтөлзүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөлтөлзөх 的使动态.

бөлхөг **ᠪᠦᠯᠬᠦᠭ** [形] 参见 бөлтөг.

бөлхөгөр **ᠪᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷ** [形] 见 бүлхгэр.

- бөлхөлзөх** **ᠪᠥᠯᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [形] 见 бүлхөлзөх.
- бөлхөн** **ᠪᠥᠯᠬᠡᠨ** [形] 见 бөлгөн.
- бөлцгөр** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷ** [形] 浮肿的, 肿胀的 (如眼皮、脸等).
- бөлцгөрдүү** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠦ** [形] 十分浮肿的, 十分肿胀的.
- бөлцгөрхөн** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] бөлцгөр 的小称.
- бөлцийлгөх** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бөлцийх 的使动态.
- бөлцийх** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 肿胀, 膨胀, 浮肿.
- бөлцөг** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бөлцөгнөх.
- бөлцөгнөх** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠭᠢᠨᠬᠡ** [动] (肿胀的, 膨胀的东西) 频频动弹.
- бөлцөн** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠨ** [形] 肿胀的, 膨胀的, 浮肿的.
- бөлцөс** **ᠪᠥᠯᠴᠡᠰ** [动] 见 ~ ~ хийх (肿胀物, 膨胀物) 频频动弹.
- бөм** **ᠪᠥᠮ** I [形] 参见 бөмбөгөр.
- бөм** **ᠪᠥᠮ** II [量·名] 参见 бөөм.
- бөмбий** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶ** [形] 突出的, 鼓起的, 圆鼓鼓的, 球形的.
- бөмбийлгөх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бөмбийх 的使动态.
- бөмбийлөгдөх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бөмбийлөх 的被动态.
- бөмбийлөх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①溺爱, 宠爱, 抚爱; ②归置, 规拢; ③应付自如; 减震.
- бөмбийлүүлэх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бөмбийлөх 的使动态; ②意同 бөмбийлөгдөх.
- бөмбийлүүр** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 减震器, 阻尼器.
- бөмбийлцөх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] бөмбийх 的共动态.
- бөмбийх** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 膨胀; 鼓起, 肿起; 变成圆形, 变圆鼓鼓的.
- бөмбийчих** **ᠪᠥᠮᠪᠢᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] бөмбийх 的完成体.
- бөмбөг** **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭ** I 见 ~ ~ хийх (圆球物) 频

动, 滚动, 翻动.

- бөмбөг (өн)** **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭ (өн)** II [名·形] ①〈体〉球: сарсан ~ 篮球; одон ~, ширээний ~ 乒乓球; хөл ~ 足球; гар ~ 排球; теннис ~, торон ~ 网球; өдөн ~ 羽毛球; ~ний гадар 球皮; ~ний дотор 球胆; ~ алдлуулах 〈体〉失球; ~ барих 接球, 持球; ~ булаах 断球, 截球, 抢球; ~ буцаах 还球, 回球; ~ гуд цохих 扣球; ~ давуулах 发球(指排球); ~ дунд руу өгөх 中间传球; ~ дэглүүлэх 跳球; ~ дэгсдэх(цүүлсдэх) 死球(指网球); ~ залах (залуурдах) 运球; ~ өгөх, ~ дамжуулах 传球; ~ оруулах 投中(球), 进球; ~ рүү гарах 出来接球; ~ тоглоомноос гарчих 球出界; ~ чулуудах 投球, 掷球; ~ ийг зогсоох 停球; ~ ийг мушгирах 削球; ~ ийг хийд зогсоох 停空中球(指足球); ~ ийг хянамгай барих 打控制球, 紧盯球; ~ний авцал 接球法; ~ эргэлдүүлэх 打旋转球; ~тэй гүйх 带球跑; ~ цохих 打球; ~ өшиглөх 踢球; ②〈军〉炸弹: атомын ~ 原子弹; устөрөгчийн ~ 氢弹; гэрэлтэх ~ 照明弹; тогтмол цагт дэлбэрэх ~ 定时炸弹; шатаах ~, шатаагч ~ 燃烧弹; нян хорхойтой ~ 细菌弹; напалмын ~ 凝固汽油弹; ~ хаях 扔炸弹; 投弹; ~ баригч 炸弹架; ~ зөөгч 载炸机; ~ний хэлтэрхий 弹片; ~ний нягтралт 炸弹密度; ~нөөс хамгаалах байр 防空洞; ~нөөс хорогдох байр 避弹壕; ③(耳坠上的)小垂珠; ④球状的: 球状岩石: ~ өн хүрэм 球状玄武岩; ~ чулуулаг 球粘岩; ~ өн цэцэг 〈植〉雪花花; ~ өн нум 弹弓.

бөмбөгдлөг **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠯᠭᠡ** [名]〈军〉轰炸.

бөмбөгдөгдөх **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бөмбөгдөх 的被动态.

бөмбөгдөгч **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠭᠦᠴᠢ** [名] ①投弹者; ②轰炸机: ~ онгоц 轰炸机; ~ ийн даац 轰炸机载重量.

бөмбөгдөл **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠯ** [名]〈军〉参见 бөмбөгдөлт.

бөмбөгдөлт **ᠪᠥᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠯᠲᠡ** [名]〈军〉轰炸.

- бөмбөгдөлцөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] бөмбөгдөх 的共动态.
- бөмбөгдөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] ①〈军〉轰炸, 投弹: ~ нисэх хүчин〈军〉轰炸航空兵; хотыг ~ 轰炸城市; ②〈电〉轰击; ③〈体〉打球; 用球打.
- бөмбөгдөцгөөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бөмбөгдөх 的众动态.
- бөмбөгдүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бөмбөгдөх 的使动态; ② 意同 бөмбөгдөгдөх.
- бөмбөглөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 做成球状, 搓成团儿; ② 结成蒂苞, 含苞, 结骨朵儿.
- бөмбөгнөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] ① (球状物) 颤动; 滚动; ② (转) (由于害怕, 发冷而) 颤动: шил хагалсандаа болоод ~ төл чичирч байв 玻璃碎时吓得猛颤抖.
- бөмбөгнүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөмбөгнөх 的使动态.
- бөмбөгөн** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠨ** [形] 球状的: ~ цахилгаан 球状闪电; ~ хас 球状玉石.
- бөмбөгөн** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠨ** [名]〈植〉球果芥属.
- бөмбөгөр** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠷ** [形] 圆鼓鼓的, 圆球形的; 鼓起的, 拱起的.
- бөмбөгөрдөх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 变圆鼓鼓, 变成圆球状.
- бөмбөгөрдүү** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠡ** [形] 参见 бөмбөгөр.
- бөмбөгөрдүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөмбөгөрдөх 的使动态.
- бөмбөгөрхөн** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] бөмбөгөр 的小称.
- бөмбөгч** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠢᠴᠢ** [名] ① 球类制造者; ② 炸弹制造者; ③ 轰炸机.
- бөмбөгчин** **ᠪᠦᠮᠪᠦᠭᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 бөмбөгч.
- бөмбөл** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯ** 见 ~ ~ 来回滚动地.
- бөмбөлдэй** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯᠳᠡᠢ** [名] (小孩玩的) 玩具小球.
- бөмбөлзөх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөмбөгнөх.
- бөмбөлзүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөмбөлзөх 的使动态.

- бөмбөлөг** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯᠡᠭ** [形·名] ① 圆形的, 球状的: ~ сэвэг 圆筐; ~ боорцог 圆饼, 油麦面饼; ~ суул бүлэн 自由球形血栓; ~ хас 球碧玉, 球形玉; ② 肉丸子.
- бөмбөлөгдүү** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠯᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠰᠡ** [形] 参见 бөмбөлөг ①.
- бөмбөнцөг** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠨᠴᠡᠭ** [形] 扁圆形的, 圆饼形的.
- бөмбөө** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠭ** 见 ~ цөмбөө ① 骨朵朵; ② 疙里疙瘩.
- бөмбөөхий** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠭᠬᠡᠢ** [名] ① 圆饼, 烧饼; ② 〈植〉狸藻属: ~ н овог〈植〉狸藻科.
- бөмбөөхэй** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠭᠬᠡᠢ** [名] 见 бөмбөөхий.
- бөмбөр** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷ** [名] 小鼓; 手摇鼓: ~ дэлдэх 击鼓, 打鼓; ~ цохих 打鼓; ~ бүжиг 鼓舞, 腰鼓舞; ◇ ~ ~ (圆鼓物) 来回滚动.
- бөмбөргөлдөх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] 转圆团儿.
- бөмбөргөн** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠭᠡᠨ** [形] 滚圆的, 浑圆的.
- бөмбөрдөх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 击鼓, 敲鼓.
- бөмбөрдүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөмбөрдөх 的使动态.
- бөмбөрнйх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠨᠢᠬᠡ** [动] 见 бөмбөрөх.
- бөмбөрөх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 滚动: бөмбөг газарлуу ~ в 球滚到地上去了; нулимс ~ 泪珠滚滚.
- бөмбөрүүлэх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөмбөрөх 的使动态.
- бөмбөрцгөөх** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бөмбөрөх 的众动态.
- бөмбөрцөг** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠴᠡᠭ** [名] ① 球形, 球体, 圆形; ② 地球: газрын ~ 地球; тал ~ 半球; бөмбөрцгийн гадрага 球面; бөмбөрцгийн зүүн хагас 东半球; бөмбөрцгийн дайн 全球战争; бөмбөрцгийн дунд бүслүүр 地球赤道; бөмбөрцгийн их дугуй 地球大圆; бөмбөрцгийн нуужин 环球火箭; бөмбөрцгийн холбоо 全球联系, 全球通讯.
- бөмбөрцөгт** **ᠪᠦᠮᠪᠡᠷᠴᠡᠭᠲᠡ** [形] 球形的, 圆球形的.

бөмбөрч(ин) **ᠪᠦᠮᠪᠦᠷᠴ** [名]鼓手。
 бөмбөрэй **ᠪᠦᠮᠪᠦᠷᠡᠢ** [感]奔布来(蒙古族民歌句末的衬词)。
 бөмбөс **ᠪᠦᠮᠪᠦ** 见 ~ ~ хийх (球形物)动弹, 滚动, 翻滚。
 бөмбөх **ᠪᠦᠮᠪᠦᠬ** [动]轻巧地行走, 干净利落地动作。
 бөмлиг **ᠪᠦᠮᠯᠢᠭ** [名]参见 бөөмлөг。
 бөмлүүр **ᠪᠦᠮᠯᠦᠭᠦᠷ** [名]球蛋白: сахуу ~ 白喉球蛋白。
 бөмнөлдөх **ᠪᠦᠮᠦᠨᠦᠯᠳᠦᠬ** [动]聚集, 积累, 堆积。
 бөмөрцөг **ᠪᠦᠮᠡᠷᠴᠡᠭ** [名]小球, 小珠子。
 бөн **ᠪᠦᠨ** 见 ~ ~ (马或兔)一颠一颠地(跑)。
 бөндгөнөх **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠨᠦᠬ** [动](球形物)动弹, 晃动, 摇晃。
 бөндгөнүүлэх **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] бөндгөнөх 的使动态。
 бөндгөр **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠷ** [形]圆鼓鼓的, 圆球形的。
 бөндгөрдөх **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动]变得圆鼓鼓的。
 бөндгөрдүү **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形]过于圆的, 十分圆的。
 бөндгөрдүүлэх **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөндгөрдөх 的使动态。
 бөндгөрхөн **ᠪᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] бөндгөр 的小称; 有些圆鼓鼓的, 略呈圆球形的。
 бөндийлгэх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бөндийх 的使动态。
 бөндийх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠶᠢᠬ** [动] ①成圆球形; ②冰胀。
 бөндөг **ᠪᠦᠨᠳᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бөндөгнөх。
 бөндөгнөх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠬ** [动](球形物)动荡, 摇晃; 翻滚, 滚动。
 бөндөгнүүлэх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] ① бөндөгнөх 的使动态; ②吓唬, 恐吓。
 бөндөлзөх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠯᠵᠡᠬ** [动](球形物)移动, 动荡, 摇晃; 翻滚, 滚动。
 бөндөлзүүлэх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөндөлзөх 的使动态。
 бөндөн **ᠪᠦᠨᠳᠡᠨ** 见 ~ ~ (小孩)蹒跚走动状。

бөндөс **ᠪᠦᠨᠳᠡᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 бөндөлзөх。
 бөндөсхийлгэх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бөндөсхийх 的使动态。
 бөндөсхийх **ᠪᠦᠨᠳᠡᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]参见 бөндөлзөх。
 бөнжгөр **ᠪᠦᠨᠵᠢᠭᠦᠷ** [形]球状的, 圆鼓鼓的。
 бөнжиг **ᠪᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бөнжигнөх。
 бөнжигнөх **ᠪᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠬ** [动] ①(球状物)滚动; ②蹦蹦跳跳, 跑跑颠颠。
 бөнжигнүүлэх **ᠪᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] бөнжигнөх 的使动态。
 бөнжигнүүр **ᠪᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠷ** [名](晃动的)球形悬饰。
 бөнжийлгэх **ᠪᠦᠨᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бөнжийх 的使动态。
 бөнжийх **ᠪᠦᠨᠵᠢᠶᠢᠬ** [动]变圆球形。
 бөнжилзөх **ᠪᠦᠨᠵᠢᠯᠵᠡᠬ** [动](圆状物)动弹, 滚动, 动荡, 摇晃。
 бөнжис **ᠪᠦᠨᠵᠢᠰ** 见 ~ ~ (圆状物)频动, 滚动。
 бөнших **ᠪᠦᠨᠰᠢᠬ** [动]慢步颠跑, 小步颠跑。
 бөншөө **ᠪᠦᠨᠰᠡᠭᠡ** [形](马等轻微地)一颠一颠的(跑动): ~ морь 颠马。
 бөө **ᠪᠡᠭᠡ** [名] ①(宗)巫师, 巫婆; ②萨满(教): ~ мөргөл, ~ гийн шашин (宗)萨满教; ~ гийн дуудлага (请神显灵的)颂词; ~ буух 跳神, 下神。
 бөөвийх **ᠪᠡᠭᠡᠶᠢᠬ** [动]参见 бөөдийх: ~ сэн муусайн морь 猥琐而难看的马。
 бөөг **ᠪᠡᠭᠡᠭ** [名]晶族: ~ боржин 晶腺状花岗岩; ~ царцдас 晶腺壳。
 бөөгнөг **ᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠭ** [形]参见 бөөгнөрмөл。
 бөөгнөдөс **ᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠳᠡᠰ** [名]块集岩: бөөгнөдсөн лаав 块集熔岩。
 бөөгнөлдөх **ᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠳᠡᠬ** [动] бөөмнөх 的互动态;(许多东西)聚集, 互相纠集, 堆集, 汇集。
 бөөгнөрмөл **ᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠷᠮᠡᠯ** [形]聚集的, 集中的, 密集的, 集结的, 成堆的, 成团儿的。

бөөгнөрөл **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠡᠯ** [名] 积累, 聚集, 集中, 集结, 密集, 堆集; 团聚体, 团状物; 浓度.

бөөгнөрөлт **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠡᠯᠲᠦ** [名] 块集.

бөөгнөрөх **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠡᠬᠦ** [动] 聚集, 集中, 密集, 集结, 成堆儿, 成团儿; 浓缩, 团聚体用: ~н суух район 聚集区.

бөөгнөрүүлэх **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бөөгнөрөх 的使动态: бөөгнөрүүлсэн цохилт (军) 向心突击; бөөгнөрүүлсэн гал 密集的火力.

бөөгнөх **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠬᠡ** [动] 聚集, 集中, 麇集; 密集, 集结, 成堆儿, 成团儿: гудамжинд олон хүн ~в 街道上聚集了很多人; бөөгнөсөн шохойнцор 凝结石灰岩.

бөөгнүүлэх **ᠪᠡᠭᠦᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бөөгнөх 的使动态; 积累, 收集, 集合, 汇集; 浓缩.

бөөгөнцөр **ᠪᠡᠭᠦᠨᠴᠣᠷ** [名] 血管球.

бөөдгөр **ᠪᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠷ** [形] 小而外观不雅的; 猥琐的: ~ дээл 小而难看的袍子; ~ хурга 小而孱弱绵羊羔.

бөөдий **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶ** I [形] 邋遢的, 腌臢的, 肮脏的, 污秽的, 令人厌恶的.

бөөдий **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶ** II [名] (植) 三芒草属.

бөөдий **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶ** III [名] (生) (方) 阴茎.

бөөдийдөх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶᠳᠡᠬᠡ** [动] 弄得很邋遢, 弄得很脏, 很令人厌恶.

бөөдийлгөх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бөөдийх 的使动态.

бөөднйрөх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶᠷᠡᠬᠡ** [动] 变邋遢, 变污秽, 讨人厌.

бөөднйх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠢᠶᠬᠡ** [动] 变得小而难看, 变猥琐.

бөөдөгнөх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠬᠡ** [动] (小而难看的动物) 动弹, 摇摇摆摆.

бөөдөлзөх **ᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөөдөгнөх.

бөөлждөс **ᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠳᠡᠰᠡ** [名] 参见 бөөлжис.

бөөлжиргөнө **ᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 参见 бөөрөлжгөнө.

бөөлжис (өн) **ᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠰᠢ** [名] 呕吐: ~ хутгах 呕吐, 想呕吐; ~ хутгамаар, ~

хүрмээр 令人作呕的, 令人鄙弃的, 令人厌恶的; ~ийн чулуу 吐酸石.

бөөлжих **ᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] ①吐, 呕吐, ②作呕.

бөөлжүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөөлжих 的使动态.

бөөлөх **ᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①占卜, 卜卦; ②跳神.

бөөлүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөөлөх 的使动态.

бөөм **ᠪᠡᠭᠡᠮ** [量·名] ①一块, 一团, 一簇, 一堆, 一批; 一群, 一部分: ~ шороо 一堆土; ~ гурил 一团面; ~ өвс 一簇草; ~ ~一块块, 一团团, 一堆堆, 一簇簇, 一批批, 一部分一部分, 一群群; ~ мал тууж явна 赶着一群牲口走; ~ өөр худалдах 批发, 趸售; ◇ ~ боох 榨圆干酪; ~ од 瑞光星(七星中第七星); ②血球; 细胞(核), 核: улаан ~ 红血球; цагаан ~ 白血球; ~ судлал 细胞核学; ~ орчин бүс (医) 核周围区; ~ гүй эс 无核细胞; ~ийн бодис 核质; ~ийн бөөртөс 血管球肾炎; ~ийн бүрхүүл 核膜; ~ийн задлал 核分解; ~ийн өөх 核脂肪; ~ийн сарьс 核皮; ~ийн тор 核网; ~ийн уураг 核蛋白类; ~ийн хорчийлт 核固缩; ~ийн хөдлөл, ~ийн хуваагдал 核分裂; ~ийн хувьсал 核分化; ~ийн хүчил 核酸; ~ийн цагарих 核环; ~ийн шингэн 小尿尿; ~ийн шүүс 核液; ~т бүрхүүлийн уураг 核膜蛋白; ~т саарамсаг эсийн шилжил 中性白血球核移动.

бөөмгүйтэх **ᠪᠡᠭᠡᠮᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] (医) 患贫血症; 患败血症.

бөөмлөг **ᠪᠡᠭᠡᠮᠯᠡᠭ** [名] 杏仁, 小核.

бөөмлүүр **ᠪᠡᠭᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 球蛋白: ~ бүтэц 球状结构.

бөөмлүүржих **ᠪᠡᠭᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠷᠵᠢᠬᠡ** [动] (医) 患高球蛋白血症; 患巨球蛋白血症.

бөөмнөл **ᠪᠡᠭᠡᠮᠦᠨᠡᠯ** [名] 参见 бөөгнөрөл.

бөөмнөлдөх **ᠪᠡᠭᠡᠮᠦᠨᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] бөөгнөх 的互动态(参见 бөөгнөлдөх).

бөөмнөрөл **ᠪᠡᠭᠡᠮᠦᠨᠡᠷᠡᠯ** [名] 见 бөөгнөрөл.

бөөмнөрөх **ᠪᠡᠭᠡᠮᠦᠨᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 见 бөөгнөрөх.

бөөмнөрүүлэх **ᠪᠡᠮᠡᠨᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөөмнөрөх
的使动态.

бөөмнөх **ᠪᠡᠮᠡᠨᠦᠬ** [动] 参见 бөөгнөх.

бөөмнүүлэх **ᠪᠡᠮᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөөмнөх 的使
动态.

бөөмөнцөр **ᠪᠡᠮᠡᠨᠦᠨᠴᠦᠷ** [名] 参见 бөөмлөг.

бөөмс **ᠪᠡᠮᠡᠰ** [量] бөөм 的复数.

бөөмт **ᠪᠡᠮᠡᠮᠤᠲ** [形] 球房虫的, 抱球虫的.

бөөмцгий **ᠪᠡᠮᠡᠮᠦᠴᠢᠭᠢ** [名] (植) 聚花果; 小球形
果.

бөөн **ᠪᠡᠮᠡᠨ** [量·名] 见 бөөм: ~ авах,
~ өөр худалдан авах 整批购进, 批购;
~ алт 块金, 自然金; ~ гараа (体) 同时
出发; ~ утаа 烟云; ~ үүл 积云; ~
хий 气团; ~ шохойнцор 球石; ~ өөр
гарах үйлдэхүүн 大批生产产品; ~ өөр
хийх ажил 包工; ~ өөр хийх гэрээ 批
发合同; ~ өөр худалдаалах, ~ өөр
худаладах 批发; ~ ий бааз 批发站;
~ ий бараа гүйлгээ 批发商品流转;
~ ий борлуулалт 批发; ~ ий жаг-
саалт 批发价格表; ~ ий үнийн шинэт-
гэл 批发价改革; ~ ий худалдаа 批发
业; ~ ий эргэлт 批发额; ~ ий яармаг
批发集市; ~ өөр гаргах 大批生产;
~ өөр олгох систем 包工制; ~ өөр ол-
гох хөлс 包件工资, 承包工资; ~ өөр
шагналтай олгох хөдөлмөрийн хөлс
奖励包工工资; ~ өөр үйлдвэрлэл 大宗
生产.

бөөлдүүхэн **ᠪᠡᠮᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [量·形] ① 一小块,
一小堆, 一小团, 一小群; ② 小块的, 小堆
的, 小团的, 小群的.

бөөнсөг **ᠪᠡᠮᠡᠨᠰᠡᠭ** [形] 成群的, 成批的, 成团
的.

бөөнсөглөх **ᠪᠡᠮᠡᠨᠰᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 成群, 成批, 成
团.

бөөнцөг **ᠪᠡᠮᠡᠨᠴᠡᠭ** [名] 团块; 地块, 巨块; ~
хүрэн гүр 鲕状褐铁矿.

бөөнцөгт **ᠪᠡᠮᠡᠨᠴᠡᠭᠲ** [形] 团块状的; 地块状
的, 巨块的.

бөөр **ᠪᠡᠭᠦᠷ** [名] ① (解) 肾, 肾脏, 腰子; ~
өнгө (腰子) 红色; ~ хувин 腰子壶;

~ өн андуурга 肾闪(铍)矿; ~ өн гэр-
элт чимэд 肾色素蛋白石; ~ өн улаан
гүр 肾状赤铁矿; ~ өн хүдэр гүр 肾状
褐铁矿; ~ өн чулуу 肾色石; ~ өн
шандар, ~ өн шунх 肾辰砂; ~ ийн
өвчин 肾脏病; ② (转) 孩儿, 宝贝儿(指小
孩); ~ ний аяга, ~ ний эмэн 肾盂; ~
ний эмэнтэс 肾盂炎; ~ ~ ний эмэнтэс
肾盂肾炎; ~ булчирхайдуур 肾上腺
素; ~ унжих 肾下垂; ~ гэргүй болох
肾被膜剥离; ~ судасны хатуурал 肾
血管硬化; ~ суулгах 肾移植; ~ ус-
жих 肾积水; ~ хоорондын судас 肾间
管; ~ чулуужих өвчин 肾石病, 肾结
石; ~ шээсний эрхтэн 泌尿科, 泌尿器
官; ~ ний архаг эмэнтэс 慢性肾盂炎;
~ ний гадар 肾皮质; ~ ний давжаа
өсөл 肾幼稚型; ~ ний дайвар булчир-
хай 副肾上腺; ~ ний дээд булчирхай
肾上腺; ~ ний жинхэнэ цэгээлүүр 肾
蛋白尿; ~ ний зовинуур, ~ зовнол 肾
病; ~ ний судал 输尿管; ~ ний усан-
гар 水肾症; ~ ний үхжил 肾坏死; ~
ний хатгаа 肾绞痛, 肾石绞痛; ~ ний
хэт даралт 肾性高血压; ③ 腰部: ~
алаг 花腰的(毛色); ④ (方) 睾丸, 卵子:
~ авах 摘除睾丸; ~ ий нь авах 割卵子
(吓唬小孩的话); эрхний ~ 念珠, 玻璃
珠; ◇ ~ шийш (植) 蚕豆; ~ өн шош
(植) 肾形菜豆.

бөөргөр **ᠪᠡᠭᠦᠷᠭᠦᠷ** [名] (医) 肾痛.

бөөрдөн(г) **ᠪᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠨ(ᠭ)** [名] (医) 疝气.

бөөрлөл **ᠪᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠯ** [名] 阉割.

бөөрлөн **ᠪᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠨ** [形] 花腰的(牲畜毛色).

бөөрлөх **ᠪᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 摘除肾; 摘除睾丸,
割, 骗.

бөөрөвч **ᠪᠡᠭᠦᠷᠦᠪᠴ** 见 ~ дэлбээ 旁波带; ~
зурвас 边频带; ~ үелзэл 边(带)频率.

бөөрөг **ᠪᠡᠭᠦᠷᠭ** [名] 山旁高地.

бөөрөглөх **ᠪᠡᠭᠦᠷᠭᠯᠡᠬ** I [动] 在山旁高地行
走.

бөөрөглөх **ᠪᠡᠭᠦᠷᠭᠯᠡᠬ** II [动] ① 随和, 附和,
迎和, 逢迎; ② (动物) 摇晃.

бөөрөглөх **ᠪᠡᠭᠦᠷᠭᠯᠡᠬ** III [动] 参见 бөөрөнхий-

лөх.

бөөрөлгөнө **ᠪᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠡᠨᠦ** [名]〈植〉荆棘.

бөөрөлжгөнө **ᠪᠡᠭᠡᠷᠯᠢᠭᠡᠨᠦ** [名]〈植〉苔莓, 草莓果.

бөөрөлзгөнө **ᠪᠡᠭᠡᠷᠯᠢᠵᠡᠭᠡᠨᠦ** [名]〈植〉复盆子, 悬钩子属; бөөрөлзгөний бөөс 悬钩子蚜; бөөрөлзгөний хиур 悬钩子巢蛾; бөөрөлзгөний цох 天牛蛴; бөөрөлзгөний ялаа 草莓花蝇.

бөөрөнхий **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢ** [形] ① 圆形的, 深圆的, 球状的: дэлхийн бөмбөрцөг бол хэлбэртэй 地球是圆形的; бөв ~ 极圆的, 圆溜溜的; ~ бөөм 球状核; ~ солбицол 球面座标; ~ эс 圆形细胞; ~ яс 圆骨; ② (转) 中立的, 无原则的; 折中调和的; ~ шийдвэр 折中调和的决定; ~ үзэл 机会主义; 无原则的观点; ~ үзэлтэн ① 机会主义者; ② 无原则的人, 无主见的人, 折中骑墙者.

бөөрөнхийдөх **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 变圆形, 变球形.

бөөрөнхийдүү **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠳᠡᠭᠡ** [形] 很圆的, 过于球状的.

бөөрөнхийлөгдөх **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бөөрөнхийлөх 的被动态.

бөөрөнхийлөх **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 使成圆形, 揉成团儿, 做成圆球形; 使成整数; ② (转) 整理, 整顿; ③ (转) 中立; 折中调和, 放弃原则, 搞机会主义.

бөөрөнхийлүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бөөрөнхийлөх 的使动态; ② 意同 бөөрөнхийлөгдөх.

бөөрөнхийхөн **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠬᠢᠬᠡᠨ** [形] бөөрөнхий 的小称; 圆一些的, 近似圆球状的.

бөөрөнцөг **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠴᠡᠭ** [名·形] ① 〈体〉铅球: ~ түлхэх 〈体〉推铅球; ② 球形的: ~ биетэн 〈动〉团藻; ③ 测量目标.

бөөрөч **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠴ** [形] 肾状的, 腰子形的.

бөөртөс **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠲᠦᠰ** [名]〈医〉肾脏炎, 肾炎.

бөөрцөг **ᠪᠡᠭᠡᠷᠦᠨᠴᠡᠭ** [名·形] ① 扁球; ② 球状的.

бөөс(нө) **ᠪᠡᠭᠡᠰ** [名] ① 虱子: нохой ~ 跳蚤; чөгрөр ~ 臭虫; ~ ний тиф 〈医〉斑

疹伤寒; ~ ний хижиг; ~ ний өвчин 虱子传染的病; ~ т дахидаг балнад 虱媒回归热; ② 蚜虫; ◇ ~ өн эм 〈植〉虎掌草.

бөөсгий **ᠪᠡᠭᠡᠰᠦᠭᠢ** [形] 生虱子的.

бөөсдөх **ᠪᠡᠭᠡᠰᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 生虱子; 生蚜虫.

бөөслөх **ᠪᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөөсдөх.

бөөсөг **ᠪᠡᠭᠡᠰᠡᠭ** [形] бөөсгий.

бөөстөх **ᠪᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөөсдөх.

бөөстүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] бөөстөх 的使动态.

бөөцгөнөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 бөөцөгнөх.

бөөцгөнүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] бөөцгөнөх 的使动态.

бөөцгөр **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠦᠷ** [形] 萎靡的; 体弱的, 衰老的.

бөөцийлгөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бөөцийх 的使动态.

бөөцийлөгдөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бөөцийлөх 的被动态.

бөөцийлөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 抚爱, 照抚, 照顾, 照料: биеэ ~ 明哲保身, 患得患失.

бөөцийлүүлэх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бөөцийлөх 的使动态; ② 意同 бөөцийлөгдөх.

бөөцийх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠢᠬᠡ** [动] 变萎靡; (身体) 变弱, 衰老.

бөөцөг **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭ** 见 ~ ~ 摇摇晃晃地, 踉踉跄跄地.

бөөцөгнөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] (虚弱或老迈者) 动弹, 踉踉跄跄, 摇摇晃晃.

бөөцөлзөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бөөцөгнөх.

бөөцрөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 蠕动, 爬行.

бөөч **ᠪᠡᠭᠡᠴ** [名] 巫师, 巫婆; 占卜者.

бөөчлөх **ᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] ① 占卜, 跳神, 占吉凶; ② 模仿巫师动作.

бөрвөг **ᠪᠡᠷᠪᠡᠭ** 见 ~ ~ (蓬乱动物) 拱动.

бөрзгөр **ᠪᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] (毛发) 蓬乱的.

бөрзнийх **ᠪᠡᠷᠵᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] (毛发) 蓬乱.

бөрлөг **ᠪᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] 贫乏的, 瘦弱的: ~

наанги 瘦黏土.

бөрөг **ᠪᠦᠷᠦᠭ** [形] 参见 бөрлөг: ~ чулуут нүүрс 贫煤, 瘦煤.

бөрт **ᠪᠦᠷᠲᠦ** [名] (白色毛皮中的) 黑灰斑点, 斑纹: ~ өт намнаахай <动> 斑癣.

бөртгөр **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] 迷离的, 暗淡的, 朦胧的, 影影绰绰的, 隐约可见的.

бөртгөрхөн **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠷᠬᠥᠨ** [形] бөртгөр 的小称; 较迷离的, 较暗淡的, 较朦胧的.

бөртгйлгэх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бөртгийх 的使动态.

бөртгйх (н) **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 迷离, 变朦胧, 隐约可见: алст нэг юм ~н харагдав 远处一个东西隐约可见.

бөртөгнөх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠨᠦᠬᠡ** [动] ① 朦胧不清: голын наагуур хүн ~н хөдөлж байв 河这边人影若隐若现地晃动; ② 暗中出现.

бөртөгнүүлэх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөртөгнөх 的使动态.

бөртөлзөх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠦᠬᠡ** [动] 参见 бөртөгнөх.

бөртөлзүүлэх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бөртөлзөх 的使动态.

бөртөс **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠰ** [名] 斑点, 斑痕.

бөрттөх **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠲᠦᠬᠡ** [动] 出斑点.

бөрттэй **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 带斑点的, 有斑点灰毛的.

бөртгөр **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] 见 бөртгөр: ~ цагаан хотон <动> 卷毛鹌鹑.

бөс **ᠪᠦᠰ** [名] 布, 布料; 棉织品, 纺织品: ~ бараа 布匹, 布料; ~ нэхэх 织布; ~ гэр 帐幕; ~ барааны дэлгүүр 布店; ~ хөвөн, ~ эд 绵布.

бөсгөх **ᠪᠦᠰᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 煮, 炼, 熬 (初乳, 奶酪等).

бөсөл **ᠪᠦᠰᠡᠯ** [名] <矿> 华, 凝灰岩: ~ гаралт хэмхдэг чулуу 凝质角砾岩; ~ хусам <矿> 泉华; ~т диабаз, ~т бутран 凝灰辉绿岩; ~т занар 凝灰片岩; ~т хиурмаг 凝质角砾岩; ~т элсэн чулуу 凝灰砂岩.

бөх **ᠪᠦᠬᠡ** I [形] 坚固的, 坚强的, 牢固的,

结实的: бат ~ 坚固的, 牢固的; ~ гутал 结实的靴子; амь ~ тэй 坚韧的; 生命力强的; ~ голтой 富有生命力的; ~ зүрхтэй 性格刚强的, 勇敢大胆的; нүүр ~ тэй 不知害羞的, 不知羞耻的; 老面皮的; ам ~ тэй 缄默的, 沉默寡言的, 守口如瓶的; ◇ ~ цагаан 重晶石粉, 硫酸银粉; ~ ангат <动> 食鱼尖嘴鸭, 阿比(目), 潜鸟.

бөх **ᠪᠦᠬᠡ** II [名] <体> 摔跤, 角力; 摔跤手, 角力士; 博克: ~ барилдах 摔跤; сонгомол ~ 古典式摔跤; чөлөөт ~ 自由式摔跤; ~ ийн чөлөөт тэмцээн 自由式摔跤 (比赛); ~ сорих 试摔; ~ гарах 摔跤手入场; ~ тавих 放摔跤手入场; ~ ийн оноо 摔跤对手排表; ~ дуудах (唱摔跤歌) 邀对手上场; ~ дархлах 封荣誉摔跤手; ~ амлах ① 选好摔跤对手; ② 摔跤前宣布摔跤手称号; ~ засах 指导摔跤; 当摔跤裁判; ~ ийн засуул(ч) 摔跤裁判; ~ ийн ам 被指名的摔跤对手; ~ ийн бай 摔跤手的锦标, 奖品; ~ ийн байдал 摔跤手的姿势; ~ даваа ① 摔跤手的胜利; ② 一场, 一局; ~ ийн мэх 摔跤技巧; ~ ийн цол 摔跤手的称号; ~ давах 摔跤; ~ цоллох 宣布摔跤手的称号; ~ шавах 摔跤时摔跤手用手拍自己的大腿.

бөх (өн) **ᠪᠦᠬᠡ** III [名] 驼峰, 驼背: нэг ~ тэй тэмээ 单峰驼; хос ~ тэй тэмээ 双峰驼; ~ ний өөх 驼峰的脂肪; ~ т үхэр 帮牛, 瘤牛; ◇ ~ өн од <天> 瑶光 (北斗之七).

бөх **ᠪᠦᠬᠡ** IV [名] 梨身.

бөх **ᠪᠦᠬᠡ** V 见 өө ~ 凹凸不平(的): өө ~ гүй 平坦的, 平平的.

бөхгөр **ᠪᠦᠬᠡᠭᠦᠷ** [形] 弯腰的, 佝偻的; 弯曲的.

бөхгөрдөх **ᠪᠦᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠦᠬᠡ** [动] 变弯曲, 变弯腰.

бөхгөрдүү **ᠪᠦᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠡ** [形] 腰很弯曲的, 很佝偻的.

бөхгөрхөн **ᠪᠦᠬᠡᠭᠦᠷᠬᠥᠨ** [形] бөхгөр 的小称.

бөхжилт **ᠪᠦᠬᠡᠵᠢᠯᠲᠦ** [名] 坚固, 坚强, 结实, 壮实.

бөхжих **ᠪᠦᠬᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] 坚固起来, 坚强起来; 变结实, 变壮实, 变牢固.

- бөхжүүлэх** **ᠪᠦᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөхжих 的使动态; 使坚固, 使牢固, 巩固.
- бөхийлгөх** **ᠪᠦᠬᠢᠶᠯᠭᠦᠬ** [动] бөхийх 的使动态; 使弯曲, 向前弯曲.
- бөхийлт** **ᠪᠦᠬᠢᠶᠯᠲᠦ** [名] 躬身, 弯腰, 折腰; 鞠躬.
- бөхийснийх** **ᠪᠦᠬᠢᠶᠰᠨᠢᠬ** [动] бөхийх 的瞬间体.
- бөхийх** **ᠪᠦᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 弯腰, 折腰; 鞠躬; 弓背; 〈体〉弯曲, 前凸; ~н ёслол 行了鞠躬礼; үүдээр ~ж оров 弯腰进了门; ~ж муруйх 前侧凸; ~ж нумрах таталт 前弓反张; ② 屈服, 投降: харгисын дарлалд ~гүй гэж шүд зуув 咬紧牙关, 决不在反动势力压迫下屈服.
- бөхийц** **ᠪᠦᠬᠢᠶᠴ** [名] 〈体〉弯曲.
- бөхлөг** **ᠪᠦᠬᠯᠦᠭ** [形] 结实耐用的, 牢实的.
- бөхлөгдөх** **ᠪᠦᠬᠯᠦᠭᠳᠦᠬ** [动] бөхлөх 被动态.
- бөхлөлцөх** **ᠪᠦᠬᠯᠦᠯᠴᠡᠬ** [动] бөхлөх 的共动态.
- бөхлөх** **ᠪᠦᠬᠯᠦᠬ** [动] ① 使坚固, 使牢固, 巩固: уяагий нь ~в 拴牢了系绳; ② 〈器物〉耐用.
- бөхлүүлэх** **ᠪᠦᠬᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөхлөх 的使动态.
- бөхнө** **ᠪᠦᠬᠨᠦ** [名] 〈动〉牛虻.
- бөхөвтөр** **ᠪᠦᠬᠦᠪᠲᠦᠷ** [形] 较坚固的, 较结实的, 较牢实的.
- бөхөгнөх** **ᠪᠦᠬᠦᠭᠨᠦᠬ** [动] 参见 бөхөлзөх.
- бөхөгнүүлэх** **ᠪᠦᠬᠦᠭᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] бөхөгнөх 的使动态.
- бөхөлзнөх** **ᠪᠦᠬᠦᠯᠵᠡᠨᠦᠬ** [动] бөхлөх 的短暂体.
- бөхөлзөх** **ᠪᠦᠬᠦᠯᠵᠡᠬ** [动] ① 连连点头, 频频躬身, 频频哈腰; ② 〈转〉阿谀, 奉承, 拍马.
- бөхөлзүүлэх** **ᠪᠦᠬᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бөхөлзөх 的使动态.
- бөхөлтрөг** **ᠪᠦᠬᠦᠯᠲᠦᠷᠦᠭ** [名] 见 бөгөлдрөг.
- бөхөлцгөөх** **ᠪᠦᠬᠦᠯᠴᠡᠭᠡᠭᠦᠬ** [动] бөхлөх 的众动态.
- бөхөн** **ᠪᠦᠬᠡᠨ** I [名] 〈天〉瑶光星(北斗七星

中的第七星).

- бөхөн** **ᠪᠦᠬᠡᠨ** II 见 ~ ~ 点头哈腰地, 一弯一弯地.
- бөхөн(г)** **ᠪᠦᠬᠡᠨ(ᠭ)** III [名] 〈动〉羚羊: ~гийн эвэр 羚羊角; ~гөрөөс 〈动〉高鼻羚羊; ~гийн сахал 〈植〉獐毛属; ~сэрдэг 〈植〉重头虎耳草.
- бөхөөх** **ᠪᠦᠬᠡᠪᠡᠬ** [动] бөхөх 的使动态; 扑灭, 弄灭, 熄灭.
- бөхөөхөн** **ᠪᠦᠬᠡᠪᠡᠬᠡᠨ** [形] бөх I 的小称; 较坚固的, 较结实的, 较牢固的, 较坚强的.
- бөхөрхөг** **ᠪᠦᠬᠡᠷᠬᠦᠭ** [形] 好摔跤的, 爱摔跤的; 恃力逞能的.
- бөхөрхөх** **ᠪᠦᠬᠡᠷᠬᠡᠬ** [动] 〈以善摔跤而〉骄傲, 恃力而傲, 恃力逞能.
- бөхөрхүү** **ᠪᠦᠬᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 参见 бөхөрхөг.
- бөхөс** **ᠪᠦᠬᠡᠰ** 见 ~ ~ 点头哈腰地, 一弯一弯地, 一俯一俯地; ~хийх 弯一下腰; ~нахис 点头哈腰地.
- бөхөсхийлгөх** **ᠪᠦᠬᠡᠰᠬᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] бөхөсхийх 的使动态.
- бөхөсхийх** **ᠪᠦᠬᠡᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 弯一下腰; ② 〈转〉鞠躬, 点头.
- бөхөх** **ᠪᠦᠬᠡᠬ** [动] 熄灭: зул ~в 蜡烛灭了; гал ~в 火熄灭了.
- бөхөшгүй** **ᠪᠦᠬᠡᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不可熄灭的, 不灭的, 永放光芒的.
- бөхт** **ᠪᠦᠬᠲ** [形] бөхтэй I .
- бөхтэй** **ᠪᠦᠬᠲᠡᠢ** I [形] 有驼峰的, 驼背的: нэг ~ тэмээ 单峰骆驼.
- бөхтэй** **ᠪᠦᠬᠲᠡᠢ** II [形] 坚固的, 牢固的, 结实的.
- бөхчүүл** **ᠪᠦᠬᠴᠦᠭᠦᠯ** [名] 摔跤手们, 角力士们.
- брадзот** **ᠪᠷᠠᠳᠵᠣᠲ** [名] 羊炭疽.
- бразил** **ᠪᠷᠠᠵᠢᠯ** [名] 巴西: ~балнад 巴西伤寒, 斑疹; ~индраанил, ~хөх эрдэнэ 巴西蓝宝石; ~ын урсгал 巴西(洋流)暖流; ~ын хашиг 巴西橄欖石.
- брауниг** **ᠪᠷᠠᠭᠨᠢᠭ** [名] 勃朗宁(手枪).
- брзент** **ᠪᠷᠢᠵᠡᠨᠲ** [名] 防水布, 帆布.
- брйх** **ᠪᠷᠢᠶᠬ** [名] 霹雳舞.

бригад **ᠪᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠ** (**ᠪᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠ**) [名] ①组, 队, 工作队; суртлын ~ 宣传队; урлагийн ~ 文艺队; мал ~ 畜牧队; туслах ~ 辅助队; ~ ын дарга ①队长, 生产队长, 工作队队长; ②〈军〉旅长; социалист хөдөлмөрийн ~ 社会主义劳动队; ~ ын уралдаан 队间竞赛; ~ ын хийснээрх хөлс 小组直接计件工资; ~ аар олгох хөдөлмөрийн хөлс 工队劳动报酬; ~ ын аж ахуйн тооцоо 班组经济核算; ③〈军〉旅; мото буудлагын 13-р ~ 第十三摩托化步兵旅; ~ генерал 〈军〉准将.

бригадлах **ᠪᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 组队, 建队; 建立生产队; 成立工作队.

бригадлуулах **ᠪᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бригадлах 的使动态.

бригадчин **ᠪᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠴᠢᠨ** [名] 队员, 组员.

брикет **ᠪᠢᠷᠢᠬᠡᠲ** [名] 煤砖.

брикетлэгдэх **ᠪᠢᠷᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] брикетлэх 的被动态; 做煤砖.

брикетлэх **ᠪᠢᠷᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 做煤砖.

брестол **ᠪᠢᠷᠢᠰᠣᠯ** [名] 高级纸板.

брянгуу **ᠪᠢᠷᠢᠭᠢᠭᠤ** [名] 〈植〉青兰(属).

брокер **ᠪᠢᠷᠢᠬᠡᠷ** [名] 经纪人, 中间人.

бром **ᠪᠢᠷᠠᠮ** [名] 〈化〉溴, 溴素: ~ төрөгчийн хүчил 氢溴酸; ~ оос арьс өвчлөх 溴疹; ~ ын хордлого 溴中毒; ~ т ус төрөгчийн хүчил 溴化氢; ~ шүвтэс 溴化氢铵.

бромацетон **ᠪᠢᠷᠠᠮᠠᠴᠡᠲᠣᠨ** [名] 〈化〉溴丙酮.

бромдох **ᠪᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 〈化〉溴化, 溴化作用.

бромид **ᠪᠢᠷᠠᠮᠢᠳ** [名] 〈化〉溴化物.

бромт **ᠪᠢᠷᠠᠮᠲ** [形] 〈化〉含溴的, 溴化的.

бромтой **ᠪᠢᠷᠠᠮᠲᠤᠢ** [形] 参见 бромт.

бронз **ᠪᠢᠷᠠᠨᠵ** [名] 青铜.

бронздох **ᠪᠢᠷᠠᠨᠵᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 用青铜铸造, 镀青铜.

бронхи **ᠪᠢᠷᠠᠨᠬᠢ** [名] 〈解〉支气管.

бронхит **ᠪᠢᠷᠠᠨᠬᠢᠲ** [名] 〈医〉支气管炎.

брусит **ᠪᠢᠷᠠᠰᠢᠲ** [名] 〈矿〉水绿石.

бруцеллёз **ᠪᠢᠷᠠᠴᠡᠯᠡᠯᠡᠭᠡᠰ** [名] 〈医〉布鲁氏杆菌病(畜病).

бруцин **ᠪᠢᠷᠠᠴᠢᠨ** [名] 〈化〉马钱子硷.

буг **ᠪᠤᠭ** (加强语气词, 用于以“бу”为首音节的词前) 见 ~ буруу 极端错误: ~ буурал 十分苍白.

бувайлгах **ᠪᠤᠪᠠᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] бувайх 的使动态.

бувайх **ᠪᠤᠪᠠᠢᠬᠡ** [动] ①毛发蓬乱; ②毛发变多, 变成大胡子.

бувалзах **ᠪᠤᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] (毛发蓬乱物) 动弹.

бувалзуулах **ᠪᠤᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бувалзах 的使动态.

бувар **ᠪᠤᠪᠠᠷ** 见 ~ ~ хийх (毛发蓬乱物) 频动.

буваргах **ᠪᠤᠪᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** [动] (毛发蓬乱物) 动弹.

бувас **ᠪᠤᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх (毛发蓬乱物) 频动.

бувах **ᠪᠤᠪᠠᠬᠤ** [动] 随口乱说, 信口开河.

бувга **ᠪᠤᠪᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 бувалзах.

бувганах **ᠪᠤᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 бувалзах.

бувгануулах **ᠪᠤᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бувганах 的使动态.

бувгар **ᠪᠤᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ①毛发蓬乱的; ②大胡子的; 多毛的, 毛茸茸的.

буврах **ᠪᠤᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] (无牙的或大胡子的人或动物) 咀嚼食物, 鼓着腮嚼.

бувтнаа **ᠪᠤᠪᠠᠲᠨᠠᠭᠠ** [形] 见 бавтнаа.

бувтнаах **ᠪᠤᠪᠠᠲᠨᠠᠬᠤ** [动] бувтнах 的使动态.

бувтнах **ᠪᠤᠪᠠᠲᠨᠠᠬᠤ** [动] 絮叨, 嘟囔, 咕哝, 闲扯.

бувтнуулах **ᠪᠤᠪᠠᠲᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] бувтнах 的使动态.

бувчаа **ᠪᠤᠪᠠᠴᠠᠭᠠ** [形] 好絮叨的, 好嘟囔的, 好咕哝的, 好闲扯的.

бувчих **ᠪᠤᠪᠠᠴᠢᠬᠡ** [动] 絮叨, 嘟囔, 咕哝, 闲扯.

буг **ᠪᠤᠭ** [名] ③〈宗〉妖魔, 魔鬼, 恶鬼: ~

чөггөр 妖鬼, 魔鬼; ②拖累, 累赘, 牵挂; гэрийн ~ болох 被家务拖住; 足不出户.

буга **ᠪᠤᠭ᠎ᠠ** I [名] (动) 鹿: бугын цусан эвэр 鹿茸; бугын ясан эвэр 鹿角; тураг ~ (动) 马鹿; сүүл урт ~ (动) 麋, 长尾鹿: ~ урамдах 鹿交尾时鸣叫; ~ хүрээлэх 夏季鹿结成群; ~ цох (动) 鹿角锹甲; бугын цагаан цэцэг (植) 银莲花; бугын зуулт (植) 漏芦.

буга **ᠪᠤᠭ᠎ᠠ** II [名] 布谷(蒙古族棋之一种): ~ тавих 下布谷(棋).

бугал **ᠪᠤᠭᠠᠯ** [形] 变质的, 受潮的, 发霉的.

бугалаг **ᠪᠤᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] 见 бугалга.

бугалай **ᠪᠤᠭᠠᠯᠠᠢ** [名] (动) 北美赤鹿.

бугалга **ᠪᠤᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] (解) 肱骨; 臂: ~ чөмөг 肱骨; ~ ны хураагуур 臂动脉; ~ ны хяр 肩脊.

бугалтах **ᠪᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠲᠤ** [动] 变质, 发霉.

бугалших **ᠪᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 бугалтах.

бугар **ᠪᠤᠭᠠᠷ** [名] 参见 буртаг.

бугах **ᠪᠤᠭᠠᠬ** [动] (马等) 猛然弯背跃起把骑手摔下来.

бугдайлах **ᠪᠤᠭᠳᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] бугдайх 的使动态.

бугдайх **ᠪᠤᠭᠳᠠᠢᠬ** [动] ①四肢蜷缩; ②无常(死的忌语).

бугдалзах **ᠪᠤᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (四肢蜷缩的动物) 时时动作, 抽搐不止, 一伸一缩, 曲曲伸伸.

бугдасхийх **ᠪᠤᠭᠳᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] (四肢) 稍收缩一下.

бугдганах [动] 参见 бугдалзах.

бугдгар **ᠪᠤᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 四肢蜷缩的, 收缩的, 龟缩的.

бугзайлах **ᠪᠤᠭᠵᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] бугзайх 的使动态.

бугзайх **ᠪᠤᠭᠵᠠᠢᠬ** [动] 固执, 任性, 耍脾气.

бугзар **ᠪᠤᠭᠵᠠᠷ** 见 ~ ~ 蹒跚地走路状.

бугзлах **ᠪᠤᠭᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] (突然) 摆脱, 脱开.

буглаа **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭ** [名] 脓疱, 脓肿; 溃瘍, 溃烂:

~ г зусах 切除脓肿; ~ нээх 切开脓肿.

буглаах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] буглах 的使动态.

бугламал **ᠪᠤᠭᠯᠠᠮᠠᠯ** [形] 化脓的, 溃脓的, 脓肿的; 溃烂的; 滞留的: ~ бундуу 滞留性囊肿.

буглах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠬ** ①化脓, 溃脓, 长脓疱, 脓肿; 滞留: ~ ж зөөлөрсөн бундуу 滞留性软囊肿; ~ сан хатиг 脓肿疖; ②溃烂, 溃瘍; ③(转) 隐藏, 躲藏, 藏匿.

буглуулах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буглах 的使动态.

бугсах **ᠪᠤᠭᠰᠠᠬ** [动] ①恼怒, 恼恨, 愠怒, 愠恨; ②(小孩) 耍赖.

бугсуулах **ᠪᠤᠭᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бугсах 的使动态.

бугуй **ᠪᠤᠭᠤᠢ** [名] (解) 手腕; 前臂: ~ н цаг 手表; ~ н яс 腕骨.

бугуйвч **ᠪᠤᠭᠤᠢᠪᠴ** [名] ①手镯, 手钏; ②护腕; 手筒, 暖袖.

бугуйвчлах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠪᠴᠠᠯᠠᠬ** [动] ①戴手镯, 戴手钏; ②戴护腕, 戴手筒.

бугуйвчлуулах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠪᠴᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бугуйвчлах 的使动态.

бугуйл **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯ** [名] 套马绳, 套索.

бугуйлдагдах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] бугуйлдах 的被动态.

бугуйлдалцах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] бугуйлдах 的共动态.

бугуйлдах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] (用套索) 套牲畜.

бугуйлдацгаах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] бугуйлдах 的众动态.

бугуйлдуулах **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① бугуйлдах 的使动态; ②意同 бугуйлдагах.

бугуйлч **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠴ** [名] 套马手, 套手.

бугуйлчин **ᠪᠤᠭᠤᠢᠯᠴᠢᠨ** [名] 参见 бугуйлч.

бугшинга **ᠪᠤᠭᠰᠢᠨᠭ᠎ᠠ** [名] (化) 酸.

бугших **ᠪᠤᠭᠰᠢᠬ** [动] ①化脓, 溃脓; ②隐藏, 隐瞒, 窝藏; ③怀恶意, 包藏祸心, 心怀鬼胎; ④秘密行事, 暗中行动.

бугшицгаах **ᠪᠤᠭᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] бугших 的众动态.

бугшимал **ᠪᠤᠭᠰᠢᠮᠠᠯ** [形] ①化脓的, 溃脓的; ②隐藏的, 隐瞒的, 窝藏的; ③包藏祸心的, 心怀恶意的; ④秘密进行的, 暗中行事的。

бугшуулах **ᠪᠤᠭᠰᠢᠬᠡᠯᠠᠬ** [动] бугших 的使动态。

бугших **ᠪᠤᠭᠰᠢᠬᠡ** [动] бугших 的多次体。

буд **ᠪᠤᠳ** [名] ①星期三; ②〈天〉水星。

будаа (н) **ᠪᠤᠳᠠᠭ** [名] ①米: гурвалжин ~ 荞麦; цагаан ~ ①稻米, 大米; ②米饭; шар ~ 小米, 粟; хар ~ 黍, 稷; хүүхдийн ~ 麦粳; шиш ~ 高粱; болсон ~ 炒米; 熟饭; ~ тариа 粮食; 农作物; ~ гурил 粮食, 米面; ②饭, 米饭; ~ идэх 吃饭; ~ зоогло 请用餐; ~ тай хуурга 炒饭, 抓饭; ~ тай шөл 粥, 稀饭; бусдаас ~ идэх 乘人之便; хүний амаар ~ идэх 拾人牙慧; 随声附和。

будаалаг **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] 粟类。

будаалагдах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] будаалах 的被动态。

будаалах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ①吃饭, 用餐; ②请吃饭, 设宴招待, 会餐; ③挥霍, 耗费(别人的东西)。

будаалага (н) **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 便宴, 宴会, 招待会; 会餐: ~ хийх 举行招待会; ~нд очих 赴宴。

будаалуулах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] будаалах 的使动态。

будаалчих **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠢᠬ** [动] будаалах 的完成体。

будаархаг **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** 见 ~ улалж 〈植〉黍苔。

будаач **ᠪᠤᠳᠠᠭᠠᠴ** [动] 参见 будагч。

будаг **ᠪᠤᠳᠠᠭ** [名] ①颜料, 染料; 油漆, 涂料: будгийн өнгө 颜料色, 涂料色; хөх ~ 蓝颜料; тосон ~ 油颜料; 油彩; 油漆; усан ~ 水彩颜料; нэхмэлийн ~ (纺织品)染料; ~ авах 吸色, 着色; ~ түрхэх 涂颜料, 上色; нүүрийн ~ 化妆油彩; уруулын ~ 口红; ~ нь гарах; 褪色, 失去色泽; ~ нийлүүлэх 调色料;

调涂料, 调漆; ~ нийлүүр 颜料板, 调色板; ~ хэмжүүр 比色计; ~ цавуу зэрэг бараа 化学制品杂货; ~ багат цус багадаг 淡染性贫血; ~ ихт цус багадаг 深染性贫血; будгаар далдлах 迷彩; будгийн зохицол 颜色的调合; ②〈植〉蓝草: будгийн мод 〈植〉乌茶(树); ~ т ягаандай 〈植〉西洋茜草。

будаггүйтэх **ᠪᠤᠳᠠᠭᠭᠡᠭᠡᠲᠦᠬ** [动] 褪色, (颜料, 油漆)失去色泽。

будагдах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] будах 的被动态。

будагжих **ᠪᠤᠳᠠᠭᠭᠢᠬ** [动] 色彩丰富, 变得五光十色。

будагжуулах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠭᠠᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] будагжих 的使动态。

будаглах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 染色, 上色, 着色; 上涂料, 上漆: даавуу ~ 染布。

будагч **ᠪᠤᠳᠠᠭᠴ** [名] 粉刷匠, 染匠, 染色工; 油漆工; 画匠: тосон ~ 油漆工。

будагчид **ᠪᠤᠳᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] будагч 的复数。

будагчин **ᠪᠤᠳᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] 参见 будагч。

будагших **ᠪᠤᠳᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] 参见 будаглах。

будагнах **ᠪᠤᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] будах 的短暂体。

будалт **ᠪᠤᠳᠠᠯᠲ** [名] 染色, 上色, 着色; 上漆; 色调。

будалцах **ᠪᠤᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] будах 的共动态。

будан **ᠪᠤᠳᠠᠨ** I [名] 瓮, 坛子。

будан (г) **ᠪᠤᠳᠠᠨ** II [名] 雾, 云雾, 岚气: ~ дэгдэв 雾升起来了; ~ сөхөх 雾消散; ~ татах 雾弥漫, 下雾, 起雾; ~ тунах 雾下沉; ~ дэгжих 雾上升。

будангуй **ᠪᠤᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ①昏暗的, 雾气沉沉的, 雾蒙蒙的, 模糊的, 混浊的; ②蒙昧的, 昏愤的。

будангуйрал **ᠪᠤᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠢᠷᠠᠯ** [名] ①昏暗, 混沌, 阴翳; ②昏愤, 蒙昧。

будангуйрах **ᠪᠤᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠢᠷᠠᠬ** [动] ①昏暗起来, 混沌, 阴翳, 变得雾气沉沉; ②变昏愤, 变蒙昧。

будангуйруулах **ᠪᠤᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠢᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] будангуйрах 的使动态。

будангуйтай **ᠪᠤᠳᠠᠩᠭᠤᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 будангуй.

будантай **ᠪᠤᠳᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] 有雾的, 有云雾的, 云雾弥漫的.

будантах **ᠪᠤᠳᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] 起雾, 云雾笼罩, 雾气弥漫; 岚气弥漫.

будантуулах **ᠪᠤᠳᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] будантах 的使动态.

буданших **ᠪᠤᠳᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] 起雾, 下雾, 雾气弥漫起来.

будараа **ᠪᠤᠳᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (植) 伊氏藜属.

бударга **ᠪᠤᠳᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (植) 硷蓬属.

бударган **ᠪᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠨ** [名] 见 бударгана II.

бударгана **ᠪᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** I [名] (植) 猪毛菜, 万年蒿.

бударгана **ᠪᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** II [名] 藓苞, 雪米粒.

будах **ᠪᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 涂染, 着色, 涂漆, 粉刷: ~ арга 染色法; ~ бодис 染料, 色素; ~ хүрд 染色滚筒; ~ газар 染房; ногооноор ~ 染绿色; нүүрээ ~ 化妆; даавуу ~ 染布; ② 污染, 弄脏.

будац **ᠪᠤᠳᠠᠴ** [名] 上色过程; 着色度.

будацгаах **ᠪᠤᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] будах 的众动态.

будгаль **ᠪᠤᠳᠭᠠᠯ** [动] 参见 будьгал.

будда **ᠪᠤᠳᠳᠠ** [名] (宗) 佛: буддын шашин 佛教.

будди **ᠪᠤᠳᠳᠢ** [名] (宗) 佛, 佛教: ~ йн шашинтан 佛教徒; ~ йн шашин хийд 佛教寺院.

буддизм **ᠪᠤᠳᠳᠢᠵᠢᠮ** [名] (宗) 佛教.

буддист **ᠪᠤᠳᠳᠢᠰᠲ** [名·形] ① (宗) 佛教徒; ② (宗) 佛教的.

будилах **ᠪᠤᠳᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 будлих.

будлиан **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨ** [名] ① 复杂; 混乱, 紊乱, 骚乱, 忙乱, 错乱: ~ хэрэг 复杂的事情; ~ хутгах 制造骚乱, 搅乱, 混杂; бөөн ~ болов 弄得混乱不堪, 一塌糊涂; ~ өдүүлэгч 骚乱者; 发生误会的人; ~ ы эзэн ① 骚乱制造者; ② 混乱根由; ③ 事件, 纠纷, 争执, 事变, 冲突: хилийн ~

边境纠纷, 边界事件.

будлиангүй **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] ① 不复杂的; 不乱的, 准保没错的, 有条不紊的, 井井有条的; ② 无事件的, 无纠纷的, 无争执的, 无冲突的.

будлиантай **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 复杂的, 混乱的, 骚乱的, 紊乱的, 错乱的; ② 有事件的, 有纠纷的, 有争执的, 有冲突的.

будлиантах **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] ① 复杂化; 混乱, 紊乱, 错乱; ② 误会, 弄错; ③ 发生事件, 发生纠纷, 争执.

будлиантуулах **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] будлиантах 的使动态.

будлиантчих **ᠪᠤᠳᠯᠢᠶᠠᠨᠲᠢᠬ** [动] будлиантах 的完成体.

будлиу **ᠪᠤᠳᠯᠢᠭ** [形] 参见 будлиун.

будлиулах **ᠪᠤᠳᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] будлих 的使动态.

будлиун **ᠪᠤᠳᠯᠢᠭᠤᠨ** [形] ① 混乱的, 紊乱的, 骚乱的, 忙乱的, 乱七八糟的; ② 不锋利的, 钝的; 迟钝的, 迟缓的, 愚钝的; ~ амьтан 忙乱的家伙; 迟钝不灵的家伙; ③ 好弄错的, 多错误的.

будлих **ᠪᠤᠳᠯᠢᠬ** [动] ① 混乱, 紊乱, 忙乱, 错乱, 杂乱无章; ② 糊涂起来; 愚钝起来; ③ 弄错, 搞错.

будмал **ᠪᠤᠳᠮᠠᠯ** [形] ① 涂染的, 上色的; ② 涂污的, 抹脏的.

будрах **ᠪᠤᠳᠷᠠᠬ** [动] (雪花等) 纷飞, 飞散, 漫天飘落: цас ~ 风扬雪; 落雪花; бударсан цасан шуурга 高空雪暴.

будруу **ᠪᠤᠳᠷᠠᠭᠤ** [形] 粗糙不平的, 高低不平的, 不光滑的; ◇ адруу ~ 高低不平的, 粗糙的.

будруулах **ᠪᠤᠳᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] будрах 的使动态.

будуулах **ᠪᠤᠳᠦᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① будах 的使动态; ② 意同 будагдах.

будуур **ᠪᠤᠳᠦᠭᠦᠷ** [名] ① 染料, 颜料; ② 着色.

будчих **ᠪᠤᠳᠴᠢᠬ** [动] будах 的多次体.

будшинга **ᠪᠤᠳᠰᠢᠩᠭ᠎ᠠ** [名] 技) 绝热线.

будьгал **ᠪᠤᠳᠦᠭᠠᠯ** [名] 个体, 单体, 个人; 生物

体：～ бодис 单(一物)质；～ гарал 个体发生；～ онцлог 个体特征；～ ухамсар 个人意识；～ хувилбар <语> 个别变体。

будьгалч **ᠪᠣᠳᠢᠭᠠᠯᠴᠢ** [形] 个体的，个人的：～ үзэл 个人主义。

будьгалчлах **ᠪᠣᠳᠢᠭᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 个体化，单元化：～ сан бүгд хэлхээ 单元指数。

бужга **ᠪᠤᠵᠭ᠎ᠠ** [名] (鸟翅之) 次翎。

бужгар **ᠪᠤᠵᠭᠠᠷ** [形] 卷曲的，卷发的；参见 бужгир。

бужгардуу **ᠪᠤᠵᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 过于卷曲的，十分卷曲的。

бужгир **ᠪᠤᠵᠭᠢᠷ** [形] ① 弯曲的，卷起的；② 卷发的：～ үстэй 有卷发的；～ болгох 使卷曲，烫发；～ хад 卷发岩，波纹式岩石；～ хонхлой <植> 丘沙参。

бужгирдах **ᠪᠤᠵᠭᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 弯曲，卷起。

бужгирдуулах **ᠪᠤᠵᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бужгирдах 的使动态。

бужгиртах **ᠪᠤᠵᠭᠢᠷᠲᠠᠬ** [动] ① 卷曲；起波纹；② 头发卷曲，生卷发。

бужигнаан **ᠪᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠨ** [名] 嘈杂，骚乱，忙乱，热闹：～ тай гудамж 嘈杂的街道。

бужигналдах **ᠪᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] бужигнах 的互动态。

бужигнах **ᠪᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠬ** [动] ① (灰尘等) 升起，旋卷，飞扬；② (转) 骚乱，嘈杂，热闹，哄闹；成群移动；杂沓，熙熙攘攘；③ 奔忙，慌忙，慌慌张张。

бужигнацгаах **ᠪᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] бужигнах 的众动态。

бужигнуулах **ᠪᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бужигнах 的使动态。

бужийлгах **ᠪᠤᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бужийх 的使动态。

бужийх **ᠪᠤᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 卷曲；② 头发生波纹，生卷发。

бужиргатаң **ᠪᠤᠵᠢᠷᠭᠠᠲᠠᠨ** [名] <动> 雀科。

бужмаг **ᠪᠤᠵᠢᠮᠠᠭ** 见～ хөөндэй <动> 懶弱。

бужуу **ᠪᠤᠵᠢᠭᠤ** 见～ үлд <医> 秃发癣。

бузамгай **ᠪᠤᠵᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 强壮的，壮实的，粗壮

的，大力的，有劲的。

бузамгайрах **ᠪᠤᠵᠠᠮᠭᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 逞强，好胜，自命不凡。

бузамгайрхах **ᠪᠤᠵᠠᠮᠭᠠᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 逞强，好胜，自命不凡。

бузар **ᠪᠤᠵᠠᠷ** I [名·形] ① 垃圾；(田间的) 杂草；② 肮脏的，腌臢的，污秽的，龌龊的：～ ус 污水；◇ ～ **булай** 肮脏的，污秽的；～ **буртаг** 污垢；③ 丑陋的，下流的，卑劣的，秽乱的：～ амтай 嘴不干净的；爱说下流话的；～ завшаанч 舞弊者；～ программ 反动纲领；～ амьтан 丑恶的人，坏家伙；～ явдал 卑劣行径，肮脏勾当。

бузар **ᠪᠤᠵᠠᠷ** II [副] 非常，特别，甚，很：～ сайн 好得很；很好的；～ сайхан 很美的；～ муухай 很丑的；～ олон 很多，多得很；～ тарган 特别胖，胖呼呼(的)。

бузардах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变得很脏，变得很丑陋；② 杂草丛生。

бузардуулах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бузардах 的使动态。

бузарлагдах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] бузарлах 的被动态。

бузарлал **ᠪᠤᠵᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] ① 污秽，肮脏；② 玷污，侮辱。

бузарлах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 弄脏；② (转) 玷污，褻渎，污辱；奸污；нэр ～ 毁坏名誉；③ 愿望落空，白费口舌。

бузарлуулах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бузарлах 的使动态。

бузартай **ᠪᠤᠵᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] ① 污秽的，肮脏的；② 丑陋的，下流的，卑劣的。

бузарталгүй **ᠪᠤᠵᠠᠷᠲᠠᠯᠭᠢ** [形] ① 不脏的；② 不下流的；③ 没有污染的。

бузартах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] ① 变污秽，变脏；变丑陋，变下流，变卑劣；бузарсан газар 藏污纳垢之所；② 杂草丛生。

бузартуулах **ᠪᠤᠵᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бузартах 的使动态；① 弄污秽，搞脏；② 玷污，侮辱；使变丑陋，使变卑劣。

бузгай **ᠪᠤᠵᠠᠭᠠᠢ** [形·副] ① 大的，高大的；庞大的，粗大的；бие ～ тай 个儿大的，身体高大的；～ морь 个儿大的马；② 很，相

当, 挺: ~ сайн 很好的, 相当好的; ~ сайнморь 相当好的马。

бузгайрах **ᠪᠤᠵᠠᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] 变大, 变高大, 变庞大, 变粗大。

бузгайрхах **ᠪᠤᠵᠠᠭᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] ① 自命不凡, 表现自大, 高傲自负; ② 自我炫耀。

бузгайхан **ᠪᠤᠵᠠᠭᠢᠬᠠᠨ** [形] бузгай的小称; 较大的, 较高大的, 较庞大的, 较硕大的。

буй **ᠪᠤᠶᠢ** [动·形·小] ① 有; 具有: **надад юм ~** 我这儿有东西; ② 现有的, 所有的, 一切的; ~ **бүхэн** 全部, 所有的; ③ 正在, 正在…的: **ном уншиж ~ хүн** 正在读书的人; ④ …呢: ~ **за** 是啊。

буйвол **ᠪᠤᠶᠢᠪᠣᠯ** [名] (动) 野牛。

буйд **ᠪᠤᠶᠢᠳ** [形] 边远的, 偏僻的, 无人烟的; 分散的, 广漠的; ~ **газар** 偏僻的地方; 无人区; 广漠地区; ~ **хязгаар** 边远地带; ◇ **зэлүүд** ~ 边远的, 偏僻的。

буйдан **ᠪᠤᠶᠢᠳᠠᠨ** [名] 木凳, 木椅; 沙发凳。

буйдах **ᠪᠤᠶᠢᠳᠠᠬ** [动] (用大扫帚) 清扫, 清除: **хог ~** 清除垃圾。

буйдуур **ᠪᠤᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 大扫帚; 扫帚; 笤帚。

буйдхан **ᠪᠤᠶᠢᠳᠬᠠᠨ** [形] буйд的小称; 较边远的, 较偏僻的, 较荒僻的。

буйзаа **ᠪᠤᠶᠢᠵᠠᠭ** [感] 啊, 吧。

буйл **ᠪᠤᠶᠢᠯ** I [名] (穿过骆驼鼻子的) 小木栓, 鼻勒: ~ **ын товх** 鼻勒皮结纽。

буйл **ᠪᠤᠶᠢᠯ** II [名] 见 бүйл。

буйлаан **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] (骆驼的) 嗥叫, 大叫, 哭号。

буйлангар **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠨᠭᠠᠷ** [名] 眼痛。

буйлах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠬ** I [动] ① (骆驼) 嗥叫, 哭号; ② (鹰) 呼啸。

буйлах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠬ** II [动] (狗、鸟等) 学抓, 学攫取: **бүргэд ~** 鹰学抓小动物。

буйлах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠬ** III [动] (饮料) 浓度增加, 味道变醇; **архи ~** 酒味变醇。

буйлалцах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] буйллах 的共动态。

буйллах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] (给骆驼) 穿鼻勒, 戴鼻勒。

буйллацгаах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] буйллах 的众动态。

буйлуулах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] буйллах 的使动态。

буйлмал **ᠪᠤᠶᠢᠯᠮᠠᠯ** I [形] 学抓的, 学攫取的 (狗、鸟等): ~ **бүргэд** 学抓东西的鹰。

буйлмал **ᠪᠤᠶᠢᠯᠮᠠᠯ** II [形] 味醇的: ~ **архи** 香醇的酒。

буйлс (**ан**) **ᠪᠤᠶᠢᠯᠰ** [名] (植) 巴旦杏, 扁桃属: ~ **ан булчирхай** (解) 扁桃腺; ~ **ны гадаргуу** (解) 扁桃体面; ~ **ны суурь** (解) 扁桃体窝。

буйлтас **ᠪᠤᠶᠢᠯᠲᠠᠰ** [名] (医) 根炎。

буйлуулах **ᠪᠤᠶᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] буйлах I 的使动态。

буйлуулмал **ᠪᠤᠶᠢᠯᠤᠯᠠᠮᠠᠯ** [形] 香醇的。

буйман (**г**) **ᠪᠤᠶᠢᠮᠠᠨ** [名] (扑克的) 红桃: ~ **улаан** 红桃牌。

буйр **ᠪᠤᠶᠢᠷ** I [名] (动) 公水獭: ~ **нуур** (地) 贝尔湖。

буйр **ᠪᠤᠶᠢᠷ** II [名] ① 根基, 基础; ② 庄重, 稳重, 谨慎: ~ **тай хүн** 稳重的人; ~ **суурь** **ни бүү алд!** 不要失态! 不得放肆!。

буйр (**ан**) **ᠪᠤᠶᠢᠷ** III [名] ① 游牧地点, 驻地, 宿营地; 居住点, 所在处: **гэрийн ~** 扎蒙古包的地方; ② 遗迹, 遗地: **шатсан гэрийн ~ ан дээр** 在烧毁了了的蒙古包的遗迹上。

буйралхах **ᠪᠤᠶᠢᠷᠠᠯᠬᠠᠬ** [动] 矜持作态, 装出老练的样子。

буйргүй **ᠪᠤᠶᠢᠷᠭᠡᠶᠢ** [形] ① 无根基的; ② 轻率的, 不稳定的, 轻贱的。

буйрлах **ᠪᠤᠶᠢᠷᠠᠬ** [动] 安扎, 驻扎, 安家, 定居; 下榻。

буйртай **ᠪᠤᠶᠢᠷᠲᠠᠶ** [形] ① 有基础的, 有根基的; ② 庄重的, 稳重的, 沉着的。

бул **ᠪᠤᠯ** I [名] ① 辊, (机械上的) 辊轴: ~ **гол** 轧辊; ~ **солилуур** 转轴开关; ~ **эргүүлэх барнул** 转轴扳手; ② 碾子, 碌碡; 油墨滚: ~ **машин** 胶印机; ~ **индүү** 石滚子; ~ **чулуу** 巨砾, 漂石, 漂砾; ~ **чулуут шавранцар** 漂砾亚粘土;

~ын ховил 胼压沟。

бул **ᠪᠤᠯ** II [量]堆, 垛; нэг ~ өвс 一堆草, 一垛草; ~ барих 码垛, 堆垛。

булагдах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] булаах 的被动态。

булаалгах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠬᠠᠭ** [动] ① булаах 的使动态; ② 意同 булаагдах。

булаалдаан **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 争论, 辩论; 争吵, 口角; ② 争夺, 抢夺, 争抢。

булаалдаантай **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 有争论的, 有争议的, 有争执的; ② 争抢的, 争夺的。

булаалдаач **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠴᠢ** [形] ① 好争论的, 好争吵的, 好抬杠的; ② 好抢夺的, 好争夺的, 好争抢的。

булаалдагч **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠴᠢ** [名] ① 争论者, 争吵者; 强词夺理者; ② 争夺者, 抢夺者, 争抢者。

булаалдал **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] ① 参见 булаалдаан; ② <法>诉讼。

булаалдах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] булаах 的互动态; ① 互相争论, 互相争吵; үг ~ 争吵, 辩论; ② 互相争夺, 争抢; тэмцэн ~ 争抢, 争夺。

булаалдлага **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠ** [名] 参见 булаалдаан。

булаалт **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 强夺, 掠夺, 夺取; 侵占; 劫掠, 抢夺, 抢劫。

булаалцаан **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠨ** [名] 争夺, 抢夺, 争斗。

булаалцах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] булаах 的共动态。

булаалцуулах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] булаалцах 的使动态。

булаам **ᠪᠤᠯᠠᠮ** [形] ① 好胜的, 要强的; ② 粗壮的, 魁梧的。

булаамтгай **ᠪᠤᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ① 好争论的, 好争吵的, 好抬杠的; ② 好抢夺的, 好争夺的; 掠夺成性的。

булаамхай **ᠪᠤᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 булаамтгай。

булаас **ᠪᠤᠯᠠᠰ** [名] 掩埋物, 埋藏物。

булаах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] 强夺, 掠夺, 夺取, 侵占, 劫掠; ~н авах 强夺, 剥夺, 夺取; дур

~ 吸引人; 诱惑; гараас нь ~н авчээ 从他手中夺过来了; ~н эзлэх 侵占; 抢占, 夺占, 侵略; ~ эзлэгч 侵占者, 占领者; ~ эзлэгч бодлого 侵略政策; ~ эзлэх түрэмгий дайн 侵略战争; ~ шахах 抢购; дээрэмдэн~ 强夺, 抢劫。

булаацалдаа(н) **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠯᠳᠠᠭᠠ(н)** [名] ① 抢夺, 争夺, 争斗; ② 辩论, 争吵。

булаацалдах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① 互相攫取, 抢夺; 互相争斗; барил ~ 摔跤时互抢有利下手处; ② 辩论, 争吵; цэц ~ ① 各不相让地争吵; ② 比智谋, 比辞令; үг ~ 辩论; 争吵。

булаацалдуулах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] булаацалдах 的使动态。

булаацагах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] булаах 的众动态。

булаачих **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] булаах 的多次体。

булав **ᠪᠤᠯᠠᠪ** [名] <体>火棒, 火炬。

булаг **ᠪᠤᠯᠠᠭ** I [名] 泉, 源泉; 发源: булгийн нүд 泉眼; булгийн ус 泉水; хүйтэн ~ 冷泉; эрдмийн ~ 知识的源泉; булгийн эх 泉水头, 源泉; эх ~ 源泉; 发源; ~ судалгаа 水文学; булгийн халиа 泉水冰锥; булгийн халуун хямцаа, булгийн халуун шугам 温泉线; булгийн хямцаа 泉水线; 水源线; булгийн цэцэг <植> 雨火花。

булаг **ᠪᠤᠯᠠᠭ** II [名] <医>耳漏, 中耳炎: ~ өвчин 中耳炎。

булаг **ᠪᠤᠯᠠᠭ** III [形] ① 花的, 五颜六色的, 有斑纹的; 各种各样的: алаг ~ 五颜六色的, 有斑纹的; ② 白色的(指马、骡等动物的腿、蹄子): хөл ~ морь 白腿马, 银蹄马。

булага **ᠪᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] 见 булга II。

булагдах **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] булаах 的被动态: нэр алдар нь ~ 名声被埋没。

булагдац **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠴ** [名] 埋藏量。

булагдаш **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠰ** [名] 埋藏物。

- булагдмал** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠳᠤᠮᠠᠯ** [形]埋藏的, 潜在的.
- булаглах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 开泉井; ② 参见 булагтах.
- булагнах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 成一角; 分一角, 成一半; 分半; цай ~ 将砖茶解下一角儿; ② 闭门不出, 闷在屋里.
- булагнацгаах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠨᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] булагнах 的众动态.
- булагнуулах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] булагнах 的使动态.
- булагтах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] ① (医) 患耳漏症, 患中耳炎; ② 变成花色, 变成五颜六色, 变成名种各样.
- булагтуулах** **ᠪᠤᠯᠠᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] булагтах 的使动态.
- булай** **ᠪᠤᠯᠠᠢ** [形·名] ① 讨厌的, 卑劣的, 肮脏的; 令人鄙弃的: ~ амьтан 讨厌的家伙; ◇ **бузар** ~ 肮脏的, 丑恶的; 令人讨厌的; ② 秽物; 祸, 倒霉事: нүдний ~ 眼屎; ~ татах 招祸, 招倒霉, 惹事; ~ үү 普通殃; нүдний ~ болох 变得不堪入目; ③ 非常, 极; 真是: ~ сайн 十分好, 好得很; ~ муу 十分坏, 坏得很; ④ 淫秽, 色欲, 乱伦.
- булайрах** **ᠪᠤᠯᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 变得卑劣, 变得可鄙, 变得淫秽.
- булайт** **ᠪᠤᠯᠠᠢᠲ** [名] 参见 булайтай.
- булайтай** **ᠪᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 讨厌的, 卑劣的, 肮脏的; 淫秽的.
- булайтах** **ᠪᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 招惹是非, 惹祸.
- булалцах** **ᠪᠤᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] булах 的共动态.
- булан(г)** **ᠪᠤᠯᠠᠨ** I [名] ① 角; 角落, 隅: ширээний ~ 桌角; өнцөг ~ бүрд 在每个角落; ~ нээх 办专栏; ~ барьж гараа хажуу тийш тулах 直角十字支撑; улаан ~ 文化馆; 俱乐部; ~ д шахаж байгаад барив 逼到角上, 然后抓住了; ② 末子, 碎面, 渣子: талхны ~ 面包渣子; ~ цай 砖茶叶的碎块.
- булан(г)** **ᠪᠤᠯᠠᠨ** II [名] ① 弯曲环绕处: ~ тохой 臂弯; ② 海湾: далайн ~ 海湾, 内海.
- булангир** **ᠪᠤᠯᠠᠨᠭᠢᠷ** [名] 见 булингар.

булангиртах **ᠪᠤᠯᠠᠨᠭᠢᠷᠲᠠᠬ** [动] 见 булингартах.

буландах **ᠪᠤᠯᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] ① (体) 直角支撑: ~ байдал (体) 直角支撑姿势; ~ н буух (体) 直角下; ② 斜视: нүд ~ 用眼角斜视.

буландацгаах **ᠪᠤᠯᠠᠨᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] буландах 的众动态.

буландуулах **ᠪᠤᠯᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буландах 的使动态.

буланлах **ᠪᠤᠯᠠᠨᠯᠠᠬ** [动] 靠角落, 藏在角落处.

булантай **ᠪᠤᠯᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 有角的, 有角落的, 有拐角的; ② 有...海湾的.

буланцар **ᠪᠤᠯᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] 肌滑车, 小轴.

булар **ᠪᠤᠯᠠᠷ** [形] 松软的, 疏松的(土壤).

булархай **ᠪᠤᠯᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 松软的, 疏松的(土壤): ~ хөрс 松软土壤.

булах **ᠪᠤᠯᠠᠬ** [动] ① 埋, 填, 盖: шороонд ~ 埋在土里; цасаар ~ 用雪覆盖上; ~ мина 地雷; ② 藏匿, 掩盖, 隐瞒; 欺瞒: хэргээ ~ 隐瞒自己的事情.

булбаг **ᠪᠤᠯᠪᠠᠭ** 见 ~ ~ 参见 булбас.

булбага **ᠪᠤᠯᠪᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ 参见 булбас.

булбаганах **ᠪᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (软而圆的东西) 颤动, 频频动作.

булбагар **ᠪᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 松软的, 柔软的, 柔嫩的.

булбайх **ᠪᠤᠯᠪᠠᠶᠠᠬ** [动] 变松软, 变柔软, 变柔嫩.

булбалзах **ᠪᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 булбаганах.

булбарай **ᠪᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠢ** [形] ① 娇嫩的, 稚嫩的, 未经世故的: ~ хүүхэд 稚嫩的孩子; ~ биетэй 有一副娇嫩的身体; ② 肥胖的, 白嫩的(指婴儿); ③ 嫩软的, 柔软的.

булбарайдах **ᠪᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 表现得幼稚无知, 稚嫩; ② 长得肥胖, 白嫩; ③ 变得过于柔软, 过于嫩软.

булбарайдуу **ᠪᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 十分娇嫩的, 很稚嫩的, ② 白白胖胖的(婴儿); ③ 特柔软的, 太嫩软的.

булбарайхан **ᠪᠤᠯᠪᠠᠷᠢᠬᠠᠨ** [形] булбарай 的小称。

булбас **ᠪᠤᠯᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ (柔软物) 一动一动物。

булбасхийх **ᠪᠤᠯᠪᠠᠰᠬᠢᠶᠬᠡ** [动] (软而圆的动物) 微动一下。

булга **ᠪᠤᠯᠭ᠎ᠠ** I [副] 掉, 脱, 断; ~ татах 拽掉, 拔脱; ~ цохих 打掉, 敲掉。

булга(н) **ᠪᠤᠯᠭ᠎ᠠ** II [名] 貂, 紫貂, 黑貂; 貂鼠; ~ н малгай 貂皮帽子; ◇ ~ н таваг <植> 蝶须属, 猫脚菜; ~ н(ы) идээ <植> 红酸果。

булгалах **ᠪᠤᠯᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] 弄掉, 弄脱, 弄断; 拔掉; 使脱位, 使脱骱, 使脱臼; үеэр нь ~ 脱骱, 脱臼; мод ёзоороороо ~ 把树连根拔掉。

булгалуулах **ᠪᠤᠯᠭ᠎ᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] булгалах 的使动态; 使脱位, 使脱臼; 打掉, 拔掉, 打脱落; том нарсыг үндсээр нь ~ 把大松树连根拔掉。

булгалчих **ᠪᠤᠯᠭ᠎ᠠᠯᠢᠬᠡ** [动] булгалах 的多次体。

булган **ᠪᠤᠯᠭᠠᠨ** [名] 见 булга II: ~ малгай 貂皮帽。

булгарах **ᠪᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠡ** [动] 脱落, 掉下, 被拔掉; 脱骱, 脱臼; үндсээлээ ~ 被连根拔出, 被连根剝出; мод ёзоороороо булгарчээ 树木连根倒下; 树(被)连根拔出。

булгаруулах **ᠪᠤᠯᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] булгарах 的使动态。

булгархай **ᠪᠤᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 脱落的, 掉下的, 拔掉的; 脱臼的, 脱骱的。

булгах **ᠪᠤᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] (吃到嚼不动的硬东西时) 吐出; 漾吐, 呕吐。

булгигдах **ᠪᠤᠯᠭᠢᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] булгих 的被动态。

булгилал **ᠪᠤᠯᠭᠢᠯᠠᠯ** [名] (心脏的) 急促跳动; 振动。

булгилах **ᠪᠤᠯᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] (心) 急促跳动; 振动; зүрх ~ 心急促跳动。

булгилт **ᠪᠤᠯᠭᠢᠯᠲᠦ** [名] ① (马的) 尥蹶子; ② (因骑、站不稳) 掉落。

булгилуулах **ᠪᠤᠯᠭᠢᠯᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] булгилах 的使动态。

булгимтгай **ᠪᠤᠯᠭᠢᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ① 好尥蹶子的(马); ② 易掉落的, 易摔下来的。

булгиуланхай **ᠪᠤᠯᠭᠢᠭᠢᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 булгимтгай。

булгиулах **ᠪᠤᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ① булгих 的使动态; ② 意同 булгигдах。

булгих **ᠪᠤᠯᠭᠢᠬᠡ** [动] ① 马尥蹶子; эмнэг морь унамагц ~ в 一骑未驯马, 它就尥蹶子; ② (骑或站立不稳而) 掉下, 落下。

булдаах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠬᠡ** [动] булдах II 的使动态; 弄脏, 玷污。

булдагдах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** I [动] булдах I 的被动态。

булдагдах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** II [动] булдах II 的被动态。

булдагч **ᠪᠤᠯᠳᠠᠭᠴᠢ** [名] 碾压工人, 轧压工人。

булдалцах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠯᠴᠠᠬᠡ** I [动] булдах I 的共动态。

булдалцах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠯᠴᠠᠬᠡ** II [动] булдах II 的被动态。

булдар **ᠪᠤᠯᠳᠠᠷ** 见 ~ салдар 不平的, 崎岖的; 粗糙的。

булдах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠬᠡ** I [动] ① 压碾子, 碌地; 滚轧, 碾压, 轧延, 压延; тариа ~ (用碌碡) 碾谷子; 碌地; ② 压展, 滚展, 熨平; торго ~ 熨平绸子。

булдах **ᠪᠤᠯᠳᠠᠬᠡ** II [动] 抹, 涂, 糊上, 粘上。

булдозер **ᠪᠤᠯᠳᠣᠵᠡᠷ** [名] 推土机。

булдруу **ᠪᠤᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠤ** [名] ① 疙瘩, 肿包, 瘤子; ② 小丘, 丘陵, 岗; 坎坷地: ~ газар 崎岖的地区; ③ (医) 结核瘤。

булдруутах **ᠪᠤᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠠᠬᠡ** [动] 长疙瘩, 长瘤子, 结疙瘩。

булдруутуулах **ᠪᠤᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] булдруутах 的使动态。

булдуулах **ᠪᠤᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** I [动] булдах I 的使动态。

булдуулах **ᠪᠤᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** II [动] булдах II 的使动态。

булдуур **ᠪᠤᠯᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 碾子, 碌碡; 轧路机。

булдчих **ᠪᠤᠯᠳᠢᠬᠢᠶᠬᠡ** [动] булдах I 的多次

体.

- булзах өсөөд** [动] (骨节)脱臼, 错位, 扭伤; 崴: мөр ~ 肩关节脱臼; хөл ~ 崴脚.
- булжмаг өсөөд** [形]脱臼的, 错位的, 扭伤的(骨节); 崴了的.
- булжуулах өсөөд** [动]булжих 的使动态.
- булзаа өсөөд** [副]① 铍, 崴; ② 烂.
- булзаарал өсөөд** [名]偏离, 脱离, 背弃, 背弃.
- булзаарах өсөөд** [动]离开, 脱离, 背弃, 背弃, 走到一旁: хэлснээ ~ 言行脱离, 言行不一.
- булзаарга өсөөд** [名]参见 булзаарал.
- булзааргатай өсөөд** [形]脱节的; 脱离的, 背弃的.
- булзааруулах өсөөд** [动]булзаарах 的使动态: өөрийн тухай ярихад булзааруулах юм ярьж ~ 正当讲自己的时候, 就转移话题, 讲起了别的事情.
- булзаач өсөөд** [名]善逃避的人, 明智保身的人.
- булзал өсөөд** [名]булзах I、II 的名词.
- булзамтгай өсөөд** [形]好逃避的, 好躲闪的.
- булзамхай өсөөд** [形]参见 булзамтгай.
- булзаргах өсөөд** [动]булзрах 的使动态.
- булзах өсөөд I** [动]逃避, 躲闪, 离开, 躲在一旁: бие ~ хэрэггүй 不必逃避, 不必躲闪.
- булзах өсөөд II** [动]铍, 崴: хөл ~ 崴脚.
- булнах өсөөд** [动]булах 的短暂体.
- булзрах өсөөд** [动]脱离, 脱节.
- булзруулах өсөөд** [动]булзрах 的使动态.
- булзуулах өсөөд** [动]булзах I、II 的使动态.
- булна өсөөд I** [形]魁梧的, 强壮的, 结实的: ~ эр 魁梧的男子; ~ том 巨大的, 庞大的.

булна өсөөд II [形]胖的, 肥胖的.

булиавтар өсөөд [形]较魁梧的, 较强壮的, 较结实的; 较胖的, 较肥胖的.

булиадуу өсөөд [形]很魁梧的, 很强壮的, 很胖的.

булиалдах өсөөд [动]见 булаалдах.

булиах өсөөд [动]见 булаах.

булиахан өсөөд [形]булна I、II 的小称.

булигаар өсөөд [名]香牛皮, 特种柔皮: ~ын гутал 香牛皮靴子; ~ богц 柔皮包; ~ын завод 制革厂.

булигаарлагдах өсөөд [动]булигаарлах 的被动态.

булигаарлах өсөөд [动]用香牛皮吊面, 用香牛皮包盖, 钉香牛皮, 包香牛皮.

булигаарлуулах өсөөд [动]① булигаарлах 的使动态; ② 意同 булигаарлах.

булигарах өсөөд [动]混沌, 混乱, 混浊.

булигдах өсөөд [动]булих 的被动态.

булиглал өсөөд [名]参见 булгилал.

булил өсөөд [名]胜过, 超过.

булилал өсөөд [名]① 放肆, 胡作非为; ② 耍滑, 耍赖; ③ 侵犯, 侵占, 逞强; 霸道.

булилах өсөөд [动]① 放肆, 胡作非为: хөрөнгөөр булилж яваа хүн 凭钱财胡作非为的人; ② 耍滑头, 使手段; ③ 侵犯, 强占, 逞强, 霸道.

булилттай өсөөд [形]胜的, 强的, 优越的.

булимгай өсөөд [形]体力大的, 强壮结实的, 魁梧的.

булинггар өсөөд [名]① 沉淀物; 水垢: усанд ~ суув 水中有了沉淀(水垢); ② (转)混浊, 不清, 模糊, 暗淡无光: ~ хөдлөх 混浊, 水浑; нүд нь ~ тай байв 眼睛模糊不清了; 眼睛暗淡无光了; ③ 血: ~тай цэр 带血的痰.

булинггарт өсөөд [形]参见 булинггартай: ~ урсгал 浑浊水流; ~ ус 浑水;

~ хөөлт 浑浊膨胀.

булингардах **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变得浑浊.

булингартай **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]①有沉淀物的; 有水垢的; ②浑浊的; 暗淡无光的; 晦暗的(天日等); ~ шээс 浑浊尿; ③带血的, 含血的.

булингартал **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠲᠠᠯ** [名]〈化〉悬浮体.

булингартах **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠲᠠᠬ** [动]①沉淀; 生水垢; ②变浑浊, 变暗淡无光, 变晦暗.

булингаргуулах **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] булингартах 的使动态.

булингаршил **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠰᠢᠯ** [名]浑浊度.

булингарших **ᠪᠤᠯᠢᠩᠭ᠋ᠠᠷᠰᠢᠬ** [动]浑浊起来, 变浑浊.

булих **ᠪᠤᠯᠢᠬ** [动]胜过, 超过.

булмал **ᠪᠤᠯᠮᠠᠯ** [形]埋入地下的, 埋藏的; 潜在的: ~ утас 地下电缆; ~ эрдэнэ 宝藏.

булочка **ᠪᠤᠯᠤᠴᠢᠬᠠ** [名]小白面包.

булрах **ᠪᠤᠯᠷᠠᠬ** [动]①(由于干重活)身体倦怠不适; ②(由于外来碰击而)出血: хамар ~ 鼻子出血; ③(牲口由于走路劳累)腿瘸; (马足)淤血.

булруулах **ᠪᠤᠯᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булрах 的使动态.

булт **ᠪᠤᠯᠲ** I [代]全部, 全体, 统统, 都...: ~ ы нь авах 全部拿走, 统统拿走; хүмүүс ~ аараа ирсэн 人们全都来了.

булт **ᠪᠤᠯᠲ** II [副]全部地, 统统地; ~ татах (一下全部)抽出; ~ үсрэх (突然)跳出, 进出.

бултаач **ᠪᠤᠯᠲᠠᠴ** [形]好躲闪的, 好逃避的.

бултаг **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭ** 见 ~ ~ 参见 бултан.

бултагч **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠴ** [名]逃避者, 逃跑者, 躲闪者, 退避者.

бултайлгах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]бултайх 的使动态; 伸出, 探出, 露出: толгойгоо ~ 伸出头来, 探头; хэлээ ~ 伸舌头.

бултайх **ᠪᠤᠯᠲᠠᠢᠬ** [动](圆形物)露出, 伸出, 突出, 探出: хулгана нүхнийхээ амаар ~ ж байна 老鼠在洞口探头探脑.

булталзах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](圆形物)频动, 时

时伸出, 一伸一露, 探头探脑.

булталзуулах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булталзах 的使动态.

булталхийлэх **ᠪᠤᠯᠲᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠢᠬ** [动]躲躲闪闪.

бултамтгай **ᠪᠤᠯᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [动]好躲避的, 好退缩的, 好逃跑的, 好逃匿的.

бултамтгайлах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]惯于躲避, 一再躲闪, 惯于退缩, 一再逃跑.

бултамхай **ᠪᠤᠯᠲᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]参见 бултамтгай.

бултан(г) **ᠪᠤᠯᠲᠠᠨ** 见 ~ ~ 一伸一伸地, 一吐一吐地: хэлээ ~ ~ хийх 舌头一吐一吐地.

бултас **ᠪᠤᠯᠲᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 бултан.

бултасхийлгэх **ᠪᠤᠯᠲᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动]бултасхийх 的使动态.

бултасхийх **ᠪᠤᠯᠲᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动]①很快地探一下头, 很快地探一下身子; 一露头, 一探, 一伸; ②很快地一闪, 一躲.

бултах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠬ** [动](хэнээс-юунаас)①逃避, 逃跑, 躲向一旁; гүйгээд барьж авах гэтэл ~ н зайлав 想跑上去捉住, 但是它逃走了; ②脱身, 退避, 退缩: холбогдсон хэргээс ~ ж гарах 从有牵连的事情中脱身; 回避有关连的事情.

бултацгаах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]бултах 的众动态.

бултач **ᠪᠤᠯᠲᠠᠴ** [形]参见 бултаач.

бултга **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 булталзах.

бултганах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 булталзах: үүдний завсраар хүүхдийн нүүр ~ ж байв 孩子的脸庞在门缝里一探一露.

бултгануулах **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动]бултганах 的使动态.

бултгануур **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠷ** [形]探头探脑的, 躲躲闪闪的, 游移不定的: 〈~〉бөөр 游走肾.

бултгар **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠷ** [形·名]①小而圆的, 小头小脑的: ~ огтоно 〈动〉小田鼠; ②丘, 小丘.

бултгархан **ᠪᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]бултгар 的小

称.

бултлах **ᠪᠤᠯᠲᠤᠬ** [动]弄出, 弄脱.булглахийлэх **ᠪᠤᠯᠲᠤᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动]бултлах 的多次体.бултрах **ᠪᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠬ** [动](хэнээс-юунаас) 脱开, 脱离, 滑脱, 溜脱.бултрисхийх **ᠪᠤᠯᠲᠤᠷᠢᠰᠬᠢᠶᠡᠬ** [动]бултрах 的瞬间体.бултруулах **ᠪᠤᠯᠲᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]бултрах 的使动态.бултуулах **ᠪᠤᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]бултах 的使动态.булуу(н) **ᠪᠤᠯᠤᠭ** I [名]〈解〉骨骱, 骨端, 关节头; 髌骨: ~ны тараагуур 髌动脉; ◇ ~ цагаан (动)鲤鱼.булуу(н) **ᠪᠤᠯᠤᠭ** II [名]①肿瘤, 肉瘤; ②累赘, 拖累, 负担.булуулах **ᠪᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]①булах 的使动态; ②意同 булагдах.булуурхаг **ᠪᠤᠯᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭ** 见 ~ хүдэр〈矿〉风化矿, 残积矿石.булхагдах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]булхах 的被动态.булхагнах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]参见 булхалзах.булхагнуулах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булхагнах 的使动态.булхай **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶ** [名]欺诈, 搞鬼, 狡赖, 蒙骗(游戏、玩乐时): ~ хийхгүй тоглоё 咱们不搞鬼, 好好玩一玩.булхайлагдах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]булхайлах 的被动态.булхайлалцах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]булхайлах 的共动态.булхайлах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** [动]行诈, 欺诈, 狡赖, 蒙骗.булхайлгах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠢᠬ** [动]булхайх 的使动态.булхайлуулах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булхайлах 的使动态.булхайлцгаах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]булхайлах 的使动态.булхайх **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠬ** [动]变柔嫩, 变柔软, 变松软.булхайцах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠴᠢᠬ** [动](游戏、玩乐时)行诈, 搞鬼, 欺骗.булхайцуулах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булхайцах 的使动态.булхайч **ᠪᠤᠯᠬᠠᠶᠴ** [名]好行诈的人, 善搞鬼的人, 取巧者.булхалзах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](软而圆的东西)频动, 晃来荡去.булхалзуулах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]булхалзах 的使动态.булхас **ᠪᠤᠯᠬᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 булхалзах.булхах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠬ** [动]①涮, 清洗。(草草地)洗涤: гараа ~ 洗手; ам ~ 漱口; ②镀(金、银、锡等): тогоогоо тугалгаар ~ 把锅镀上锡; ③(юугаар)充裕, 充沛: эд мөнгөөр ~ ж байгаа хүн дээ 那是个钱财充裕的人.булхваг **ᠪᠤᠯᠬᠠᠪᠠᠭ** [名]〈解〉①膈, 横隔膜; ②膜片.булхга **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭ** 见 ~ ~ 参见 булхалзах.булхганах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]参见 булхалзах.булхгар **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形]柔软而圆滑的.булхгардах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变柔软圆滑.булхгардуу **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]较柔软而圆滑的.булхгархан **ᠪᠤᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]булхгар 的小称.булхдас **ᠪᠤᠯᠬᠠᠳᠤᠰ** [名]①洗涤水; 用过的水, 污水, 下水; ②镀的金属, 电镀液.булхуулах **ᠪᠤᠯᠬᠠᠬᠤᠯᠠᠬ** [动]①булхах 的使动态; ②意同 булхагдах.булцайлгах **ᠪᠤᠯᠴᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠢᠬ** [动]булцайх 的使动态.булцайх **ᠪᠤᠯᠴᠠᠶᠢᠬ** [动]变圆鼓, 变圆溜; 起肿包, 鼓起, 凸起.булцалзах **ᠪᠤᠯᠴᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](圆溜东西)频动, 滚动, 翻动.булцгаах **ᠪᠤᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]булах 的众动态.

булцганах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 булцалзах.

булцгануулах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] булцганах 的使动态.

булцгар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷ** [形] 圆周的, 圆溜的: ~ тарган хүүхэд 圆胖的孩子.

булцруу **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠠᠭ** [名] 参见 булдруу: ~ ны ян 根瘤菌.

булцуу **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠤ** [名] 延髓: ~ булчирхай 球腺; ~ маягийн биенцэр 球状体; ~ зэгс <植> 三棱草属, 球草属; ~ хэсэг 球状体; ~ ны судалт шөвгөр 条纹状根瘤象鼻虫.

булцуурхуу **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 葱头状的, 凸形的.

булцуут **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠤᠲᠤ** [形] ① 有延髓的; ② 球状的.

булцуутах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠤᠲᠤᠬ** [动] ① 形成延髓; ② 成球状.

булчигнах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 来回移动; 串位.

булчилзах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 булчигнах.

булчин (г) **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨ** [名] <解> 肌, 肌肉; 筋肉; 腱肚子, 腱子肉: гарын ~ 臂部肌肉; ~ мах 腱子肉; 筋肉; ~ тай залуу 肌肉发达的青年; ~ нэхмэл 肌肉组织; ~ бичлэг 肌动描记; ~ бүрхүүлтэс 肌筋膜炎; ~ гаралтай залгиур 噬肌细胞; ~ сулдах 肌无力, 肌衰弱; ~ сэлдэх 生肌节, 肌成形术; ~ татах 肌挛缩; ~ үүсвэр 成肌细胞; ~ үүсвэр нэхдэс 成肌细胞; ~ үүсгэвэр 胞网丝; ~ хөших 肌强直(病); ~ хүчдэл 肌强直; ~ шөрмөс 肌腱; ~ эсгүүр 肌球蛋白; ~ гийн авуур 肌感受器; ~ гийн баганан-цар 肌柱; ~ гийн багц 肌束; ~ гийн бичүүр 肌动描记器; ~ гийн бичээс 肌动图; ~ гийн бүрхүүл 肌膜, 肌织膜; ~ гийн бэлдмэл 肌制备; ~ гийн гадаргас 肌束膜; ~ гийн гадуур хальс 外肌膜; ~ гийн саа 肌麻痹; ~ гийн салаа 肌支; ~ гийн сэртэн 肌突; ~ гийн ховил 肌沟; ~ гийн холбоо 肌节; ~ гийн ширхэг 肌肉纤维; ~ гийн эс 肌细胞; ~ гийн эд 肌(肉)组织; ~ гийн ээрүүл 肌梭; ~ гийн яс бие 肌基质; ~

гийн шуугиан <医> 肌杂音; ~ гийн цахилгаан бичээс 肌(动)电(流)图; ◇ ~ задрах өвчин <医> 霍乱.

булчингар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨᠭᠠᠷ** [名] <医> 肌瘤.

булчинлаг **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨᠯᠠᠭ** [形] 肌肉发达的.

булчинтас **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨᠲᠠᠰ** [名] <医> 肌炎.

булчинтах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨᠲᠠᠬ** [动] 长肌肉, 肌肉发达起来.

булчиншил **ᠪᠤᠯᠴᠢᠨᠰᠢᠯ** [名] 肌肉发达.

булчирхаг **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 肌肉发达的, 肌肉强健的.

булчирхай **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢ** [名] <解> 腺, 分泌腺: тунгалагийн ~ 淋巴腺; ~ цочих (淋巴)腺肿胀; шүслний ~ 唾液分泌腺; ~ арьсангар 腺棘皮瘤; ~ булчингар 腺肌瘤; ~ бундуу 腺瘤; ~ махангар 腺肉瘤; ~ өмөнгөр 腺癌; ~ салсангар 腺粘液瘤; ~ судас 腺血管; ~ төст 腺样肿; ~ хөндийгөр 腺囊瘤; ~ н хоргүй бундуу 良性腺瘤; ~ н гэртэс 腺周炎; ◇ **өөх ч биш**, ~ **ч биш** 非驴非马; 模棱两可; 似是而非.

булчирхайгар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠭᠠᠷ** [名] <医> 腺瘤.

булчирхайдуур **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 腺式: ~ ыг шүвтэнгүйжүүлэх 腺式脱氨酶.

булчирхайж **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠵ** [名] 腺嘌呤酶.

булчирхайлаг **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠭ** [形] <解> 腺的, 分泌腺的: ~ нэхдэс, ~ эд 腺组织; ~ ходоот 腺胃; ~ хучуул 腺状上皮; ~ цэврүү 腺泡; ~ эрхтэн 腺器(官); ~ эс 腺细胞.

булчирхайлуур **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 腺嘌呤, 腺尿环.

булчирхайнгар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠨᠭᠠᠷ** [名] <医> 腺瘤.

булчирхайнцар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠨᠴᠠᠷ** [名] <解> 小腺.

булчирхайрхуу **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] <解> 腺状的, 腺样的.

булчирхайс **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠰ** 见 ~ бодис 含铁腺物质.

булчирхайтас **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠰ** [名] <医> 腺炎.

- булчирхайтах **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 腺肿胀。
- булчирхайцар **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠴᠢᠷ** [名]〈解〉小腺。
- булчруу **ᠪᠤᠯᠴᠢᠷᠠᠭᠤ** [名]〈植〉块茎, 块根。
- булш **ᠪᠤᠯᠰ** [名] ①坟墓, 坟穴, 冢; ②埋藏的东西; ◇ ~ дарш 埋藏的东西, 埋葬的古物。
- булшилдаах **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] булшлах 的众动态。
- булшлагадх **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] булшлах 的被动态。
- булшлагч **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 掘墓人, 埋葬人: пролетари нар бол капитализмыг ~ 无产者是资本主义的掘墓人。
- булшлалцах **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] булшлах 的共动态。
- булшлах **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] ①埋葬, 安葬; ②埋藏。
- булшлуулах **ᠪᠤᠯᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① булшлах 的使动态; ②意同 булшлагадх。
- бульдах **ᠪᠤᠯᠦᠳᠠᠬ** [动] (юугаар) 大手大脚地使用, 耗费, 破费; 挥霍: сүүгээр бульдсан цай 加了很多乳的茶; торгоор ~ ж явдаг хүн 穿绸裹缎的人; 破费丝绸的人。
- бульдозер **ᠪᠤᠯᠦᠳᠣᠵᠡᠷ** [名]〈技〉推土机, 开路机, 铲路机。
- бульдозерчин **ᠪᠤᠯᠦᠳᠣᠵᠡᠷᠴᠢᠨ** [名] 推土机手。
- бульхай **ᠪᠤᠯᠦᠬᠠᠢ** [名] ①诬蔑, 诽谤; ②狡赖, 抵赖; ③诈骗, 无赖, 捣鬼。
- бульхайлах **ᠪᠤᠯᠦᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ①诬蔑, 诽谤; ②狡赖, 抵赖; ③诈骗, 行诈, 耍无赖。
- бульхайцах **ᠪᠤᠯᠦᠬᠠᠢᠴᠢᠬ** [动] 参见 бульхайлах。
- бульхайч **ᠪᠤᠯᠦᠬᠠᠢᠴᠢ** [名·形] ①① 诬蔑者, 诽谤者; ②耍无赖者, 狡赖者; 欺骗者, 捣鬼者; ②① 好诬蔑的, 好诽谤的; ② 好狡赖的, 好欺诈的。
- бум(ан) **ᠪᠤᠮ** [数] 十万: түм ~ 千千万万的, 成千成万的; түм ~ ан хүн 千千万万的人。
- бумазе **ᠪᠤᠮᠠᠵᠡ** [名] (棉) 绒布, 里绒布。

- бумба **ᠪᠤᠮᠪᠠ** I [名] ①罐子, 瓮; ②骨灰瓮; ③〈医〉吸杯, 吸器, 火罐子: - тавих 安置吸杯, 拔火罐; ④〈宗〉奔巴瓶, 甘露瓶: рашааны ~ 甘露瓶。
- бумба **ᠪᠤᠮᠪᠠ** II [名] 坟墓, 坟丘, 冢; 秘藏(藏宝物或经卷的土堆)。
- бумба **ᠪᠤᠮᠪᠠ** III [名]〈陈〉修道尼; ◇ бурхангүй газар ~ галзуурах 山中无老虎, 猴子称大王。
- бумбага **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 甌, 烧瓶。
- бумбаганах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (圆状物体) 频动, 滚动, 翻动。
- бумбагануулах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бумбаганах 的使动态。
- бумбагар **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 圆状的, 圆鼓鼓的。
- бумбагархан **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] бумбагар 的小称。
- бумбагдах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] бумбадах 的被动态。
- бумбадалцах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] бумбадах 的共动态。
- бумбадах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠳᠠᠬ** [动] ①安吸杯, 拔火罐; ②(用罐子、吸杯、火罐等)吸住。
- бумбадагцах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠳᠠᠭᠴᠢᠬ** [动] бумбадах 的众动态。
- бумбадуулах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① бумбадах 的使动态; ②意同 бумбагдах。
- бумбайлах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] бумбайх 的使动态。
- бумбайх **ᠪᠤᠮᠪᠠᠶᠠᠬ** [动] 变圆状, 变滚圆, 呈圆形, 凸起, 鼓起。
- бумбалах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠯᠠᠬ** [动] 参见 бумбадах。
- бумбалзах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 бумбаганах。
- бумбалзуулах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бумбалзах 的使动态。
- бумбаллуулах **ᠪᠤᠮᠪᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бумбалах 的使动态。
- бумтан **ᠪᠤᠮᠲᠠᠨ** [名] 群众: бумтны хөдөлгөөн 群众运动。
- бун(и) **ᠪᠤᠨ** [名] 恶魔, 鬼怪。

бундайлгах **ᠪᠤᠨᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бундайх 的使动态.

бундайх **ᠪᠤᠨᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 变小球形, 呈小圆形.

бундалзах **ᠪᠤᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (小圆球形东西) 频动, 滚动, 翻滚, 鼓动.

бундалзуулах **ᠪᠤᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бундалзах 的使动态.

бундан (**г**) **ᠪᠤᠨᠳᠠᠨ** [名] 参见 буйман.

бундганах **ᠪᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 бундалзах.

бундгануулах **ᠪᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] бундганах 的使动态.

бундгар **ᠪᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 小圆形的, 小圆球形的: ~ хацар 圆圆的面庞; ~ сав 小圆包, 小圆袋.

бундгархан **ᠪᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] бундгар 的小称.

бундуй **ᠪᠤᠨᠳᠤᠶ** [名] ① 矮小肥胖的人; ② 大胖小子, 胖娃娃.

бундуйх **ᠪᠤᠨᠳᠤᠶᠬ** [动] 变圆凸, 显得凸鼓.

бундуу **ᠪᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** [名] ① (花) 蕾; ② 胞囊, 囊肿, 肿瘤.

бундуужих **ᠪᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠵᠢᠬ** [动] (植) 孕蕾.

бундууших **ᠪᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠬ** [动] (植) 结蕾.

буннас **ᠪᠤᠨᠨᠠᠰ** [名] (植) 匙荠; 匙荠属.

бункер **ᠪᠤᠨᠬᠡᠷ** [名] (盛放体物的) 舱, 库, 箱, 槽; 漏斗.

бунмас **ᠪᠤᠨᠮᠠᠰ** [名] (植) 匙荠属.

бунтайлгах **ᠪᠤᠨᠲᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бунтайх 的使动态; 鼓起, 使呈圆球状.

бунтайх **ᠪᠤᠨᠲᠠᠶᠢᠬ** [动] 见 бундайх.

бунхалмал **ᠪᠤᠨᠬᠠᠯᠮᠠᠯ** [名] 参见 бунхан.

бунхалцгаах **ᠪᠤᠨᠬᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] бунхлах 的众动态.

бунхан **ᠪᠤᠨᠬᠠᠨ** [名] ① 墓, 陵; Сүхбаатарын ~ 苏赫巴托陵墓; ② (宗) 灵藏(埋有佛像的小石堆或安放废旧佛像的处所).

бунхалгдах **ᠪᠤᠨᠬᠠᠯᠭᠡᠳᠠᠬ** [动] бунхлах 的被动态.

бунхалцах **ᠪᠤᠨᠬᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] бунхлах 的共

动态.

бунхлах **ᠪᠤᠨᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] ① 入墓, 入陵; 建陵墓; ② (宗) 装入灵藏.

бунхлуулах **ᠪᠤᠨᠬᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бунхлах 的使动态.

бунхуу **ᠪᠤᠨᠬᠤᠭᠤ** [名] (医) 瘤, 疙瘩.

бунцайлгах **ᠪᠤᠨᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бунцайх 的使动态.

бунцайм **ᠪᠤᠨᠴᠠᠶᠢᠮ** [形] 圆凸状的, 圆鼓鼓的.

бунцайх **ᠪᠤᠨᠴᠠᠶᠢᠬ** [动] 变圆凸状, 呈圆凸形, 变圆鼓鼓的.

бунцгар **ᠪᠤᠨᠴᠠᠭᠠᠷ** [形] 圆凸形的, 圆鼓鼓的.

бунъяа **ᠪᠤᠨᠶᠠᠭᠠ** [名] (植) 乌头, 附子.

бур **ᠪᠤᠷ** I [名·形] ① 黑暗的, 昏暗的, 昏黑的, 阴暗的; ② 水苔, 苔藓, 水藻.

бур **ᠪᠤᠷ** II 见 ~ хийх ③ (水) 噗噜噗噜响(发出水涌、水开声); ④ 感情激昂, 心绪翻腾; ⑤ 翻涌, 翻腾.

бураа **ᠪᠤᠷᠠᠭᠠ** I [名] ① 树丛, 灌木丛, 丛林; ② 肋骨头(肋骨联结椎骨的一端).

бураа **ᠪᠤᠷᠠᠭᠠ** II [形] 多嘴的, 贫嘴的, 话多的, 饶舌的.

бурам **ᠪᠤᠷᠠᠮ** [名] 红糖; 柿霜; цагаан ~ 白糖; 柿霜; бор ~, хар ~ 红糖; чихэр ~ 糖; бурмын мод 甘蔗; бурмын архи 甘酒; шар ~ 糖渣; 黄糖; ~т чихэр 糖浆糖.

бурамдах **ᠪᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] 加上红糖, 掺上红糖.

бурамдацгаах **ᠪᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] бурамдах 的众动态.

бурамдуулах **ᠪᠤᠷᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бурамдах 的使动态.

бурамлаг **ᠪᠤᠷᠠᠮᠯᠠᠭ** [形] 加了红糖的, 用红糖做的; 似红糖色的.

бурангуй **ᠪᠤᠷᠠᠩᠭᠤᠶ** [形] ① 顽固的, 顽梗的, 倔强的, 执拗的; ~ гаар эсэргүүцэх 顽抗; ② 无赖的, 欺诈的, 蛮横的.

бурангуйлах **ᠪᠤᠷᠠᠩᠭᠤᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 顽固, 顽梗, 倔犟, 执拗; ② 耍无赖, 欺诈, 狡赖.

бурангуйтай **ᠪᠤᠷᠠᠩᠭᠤᠶᠤᠲᠠᠶ** [形] 死顽固的, 顽固不变的.

бурангуйтан **ᠪᠤᠷᠠᠩᠭᠤᠢᠲᠠᠨ** [名] 顽固分子。
бурантаг **ᠪᠤᠷᠠᠨᠲᠠᠭ** [名] (骆驼的) 缰绳。
бурантаглагдах **ᠪᠤᠷᠠᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] **бурантаглах** 的被动态。
бурантаглах **ᠪᠤᠷᠠᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] (给骆驼) 系缰绳。
бурантаглуулах **ᠪᠤᠷᠠᠨᠲᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① **бурантаглах** 的使动态；② 意同 **бурантаглагдах**。
буранхай **ᠪᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 见 **бурангуй**。
буранхайлах **ᠪᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 见 **бурангуйлах**。
бурах **ᠪᠤᠷᠠᠬ** [动] ① 起泡, 起沫；② (转) 喋喋不休, 侈谈, 滔滔不绝。
бургаас (ан) **ᠪᠤᠷᠭᠠᠰ** [名] <植> 柳; 柳条: ~ны овог 杨柳科; зулзага ~ 坐地柳; бор ~ 大叶柳; улаан ~ 水柳; ~ан хашаа 柳条篱笆; ~ан шугуй 柳林; ~ан гөлөг 柳芽; ~ан навчит банздоо 柳叶凤毛菊; ~ны эрвээхэй <动> 凤蝶; ~ны хүр эрвээхэй <动> 柳毒蛾。
бургаасдах **ᠪᠤᠷᠭᠠᠰᠲᠠᠬ** [动] 用柳条抽打。
бургана **ᠪᠤᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] <植> 山桃树 (野桃树的一种, 枝矮, 花呈黄色)。
бурганах **ᠪᠤᠷᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 下小雪, 下霰; ② (在有阳光的情况下) 刮风下雪。
бургануулах **ᠪᠤᠷᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бурганах** 的使动态。
бургас (ан) **ᠪᠤᠷᠭᠠᠰ** [名] 见 **бургаас**。
бургасдах **ᠪᠤᠷᠭᠠᠰᠲᠠᠬ** [动] 见 **бургаасдах**。
бургах **ᠪᠤᠷᠭᠠᠬ** [动] 下小雪, 下霰; 下毛毛雨。
бургна **ᠪᠤᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] 见 **боргио I**。
бургидас **ᠪᠤᠷᠭᠢᠳᠠᠰ** [名] (涌冒出的) 泉水, 涌流; 沸腾的水。
бургилах **ᠪᠤᠷᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 泉水涌出, 泛涌, 涌流; 飞扬: ~ булаг 喷泉; ~ н байгаа булгийн ус 汨汨涌出的泉水; ② (水) 滚开, 沸腾: цай ~ 茶烧沸; ③ 喧闹; 闹; 起哄。

бургилдаг **ᠪᠤᠷᠭᠢᠯᠳᠠᠭ** [形] 冒出的, 涌出的, 喷出的; 沸腾的; 飞扬的。
бургилдах **ᠪᠤᠷᠭᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] 喧闹, 闹哄。
бургилуулах **ᠪᠤᠷᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] **бургилах** 的使动态。
бургимал **ᠪᠤᠷᠭᠢᠮᠠᠯ** [形] 泛涌的, 冒出的, 喷出的; 沸腾的; 飞扬的。
бургинах **ᠪᠤᠷᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 纷纷而下, 飘落: цас ~ 雪飘。
бургиулах **ᠪᠤᠷᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] **бургих** 的使动态。
бургих **ᠪᠤᠷᠭᠢᠬ** [动] ① 汹涌澎湃, 沸腾, 奔涌, 涌滚; ② 飞扬, 扬起, 卷起: яндангаар утаа ~ ж байна 烟从烟囱里飞扬出来。
бургуй **ᠪᠤᠷᠭᠤᠢ** [名] ① 探条, 通条, 探针; ② 灌汤器, 洗肠器; 注射; 导管, 导液管, 导尿管。
бургуйдагдах **ᠪᠤᠷᠭᠤᠢᠳᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] **бургуйдах** 的被动态。
бургуйдалцах **ᠪᠤᠷᠭᠤᠢᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] **бургуйдах** 的互动态。
бургуйдах **ᠪᠤᠷᠭᠤᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 探, 插, 通, 钻探: ганс ~ 用探条插烟袋杆; ② 灌肠, 通便; 输液。
бургуйдуулах **ᠪᠤᠷᠭᠤᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① **бургуйдах** 的使动态; ② 意同 **бургуйдагдах**。
бурд **ᠪᠤᠷᠳ** ~ хийх 见 **бурдхийх**。
бурдаг **ᠪᠤᠷᠳᠠᠭ** [名] 见 **буртаг**。
бурдхийлгэх **ᠪᠤᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] **бурдхийх** 的使动态; 催沸, 催开。
бурдхийх **ᠪᠤᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 发出噗的一声; ② (水) 沸腾, 汹涌, 奔涌。
буржгар **ᠪᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 弯曲的, 起卷的; ② 绒毛的, 柔毛的; 胎毛的; ③ 蓬乱的, 毛茸茸的: ~ тагтаа <动> 浮羽鸽; ~ сараан <植> 华丽百合; ~ хонхлой <植> 丘沙参。
буржгартах **ᠪᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] (毛发) 变卷曲, 卷曲起来。
буржигар **ᠪᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠷ** [名] <植> 唐松草属。
буржигнах **ᠪᠤᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 参见 **бургих**。
буржийлгах **ᠪᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] **буржийх** 的使

动态: үсээ ~ 烫卷发; үс ~ аппарат 烫发机.

буржийлгуулах **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буржийлгах 的使动态.

буржийх **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 卷曲, 头发卷曲; ② 成毛茸茸的, 毛发蓬乱; ③ 成绒毛, 成柔毛.

буржуй **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢ** [名] 资产者, 资本家.

буржуйлиг **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠢᠭ** [名·形] ① 资产阶级; ② 资产阶级的, 资本主义的: ~ хувьсгал 资产阶级革命.

бурз **ᠪᠦᠷᠵ** [名] (植) 碱紫菀属.

бурзайлгах **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бурзайх 的使动态: үсээ ~ 烫发.

бурзайх **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 卷起, 卷曲; ② 冒出, 渗出, 露出; ③ 分支, 长满枝杈; 密密麻麻; ④ 变粗糙不平.

бурзан(г) **ᠪᠦᠷᠵᠠᠨ** [名] ① (吹奏乐器的) 嘴儿; ② 烟袋嘴儿; ③ 混浊物.

бурзаннах **ᠪᠦᠷᠵᠠᠨᠬ** I [动] 耍脾气, 使性子, 恼怒.

бурзаннах **ᠪᠦᠷᠵᠠᠨᠬ** II [动] (喇叭等) 发披音, 发震耳的噪音.

бурзантах **ᠪᠦᠷᠵᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] ① 变混浊; ② 变昏暗.

бурзантай **ᠪᠦᠷᠵᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 混浊的, ② 昏暗的.

бурзгар **ᠪᠦᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 枝枝杈杈的; 密密麻麻的: ~ үлд (医) 花斑癣, 花斑糠疹; ② 冒出的, 渗出的, 露出的; ③ 粗糙不平的; ④ 卷起的, 卷曲的.

бурзийлгах **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] бурзийх 的使动态.

бурзийлгуулах **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бурзийлгах 的使动态: үсээ ~ 烫发.

бурзийх **ᠪᠦᠷᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] 见 бурзайх.

буриагуул **ᠪᠦᠷᠢᠠᠭᠤᠯ** [名] (植) 丽木.

Буриад **ᠪᠦᠷᠢᠠᠳ** [名] ① 布里亚特(蒙古族之一部); ② 布里亚特人: ~ монголчууд 布里亚特蒙古人.

буриваа **ᠪᠦᠷᠢᠠᠭᠠ** [名] ① 霉斑; ② (植) 小蘑菇.

буримаг **ᠪᠦᠷᠢᠮᠠᠭ** [形] ① 好诽谤的, 好中伤人的, 好诬蔑的; ② 好恐吓人的, 好威逼人的.

буримдагдах **ᠪᠦᠷᠢᠮᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] бурымдах 的被动态.

буримдах **ᠪᠦᠷᠢᠮᠳᠠᠬ** [动] ① 诽谤, 中伤, 诬蔑, 非议; ② 恐吓, 威逼.

буримдуулах **ᠪᠦᠷᠢᠮᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] ① бурымдах 的使动态; ② 意同 бурымдагдах.

бурк **ᠪᠦᠷᠻ** I [名] 栗色马, 褐色马.

бурк **ᠪᠦᠷᠻ** II [名] (高加索人用的) 毡斗篷.

бурнаа **ᠪᠦᠷᠨᠠᠭ** [名] (植) 见 бурнага.

бурнага **ᠪᠦᠷᠨᠠᠭᠠ** [名] (植) 菖蒲根: ~ хүж (植) 苍术.

буртаг **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭ** [名] ① 垢, 污垢, 泥垢, 污物, 污秽: хир ~, хог ~, бузар ~ 污垢, 污物; ~ булох 变脏; ② (动物产仔后从阴道里流出的) 黏液.

буртаглагдах **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] буртаглах 的被动态.

буртаглах **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 弄脏, 玷污, 搞污秽.

буртаглацгаах **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] буртаглах 众动态.

буртаглуулах **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① буртаглах 的使动态; ② 意同 буртаглагдах.

буртагт **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠲ** [形] 有污垢的; 有泥垢的; 脏的, 肮脏的, 污秽的.

буртагтай **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 参见 буртагт.

буртагтах **ᠪᠦᠷᠲᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] 变脏, 变肮脏, 变污秽.

буртхийлгэх **ᠪᠦᠷᠲᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] ① 飞快往前; ② (转) 立即着手, 立刻就做.

буруйх **ᠪᠦᠷᠦᠶᠢᠬ** [动] 变脸, 沉下脸.

буруу **ᠪᠦᠷᠦᠭᠤ** [名·形] ① 错误, 过错, 谬误, 过失: миний ~ 我的过错; ~ гаа тохох, ~ гаа ачих 栽脏; ~ хүлээх, ~ мэдэх 认错, 赔礼, 道歉; гажуу ~, ~ зөрүү 错误(的), 偏差(的), 逆反(的); ② 错的, 错误的, 谬误的; 邪恶的: ~ үзэл 错误观点, 错误思想; 错误见解; ~ санаа

恶意, 坏主意; ~ санаатан 坏分子; ~ онол 谬论; ~ ном 邪论, 异教, 左道, 邪道; ~ номтон 异教徒; 邪教徒; ~ соёлох (矿) 不规则互结生长; ~ сэлгээ 不规则换向线; ~ үг хэллэг (语) 不纯正的词语; ~ үнэ 误标价格; ~ харсан үсэг 倒写字母; ~ байрласан зүрх 心脏异位; ~ лугших 不正脉; ~ цохилох 不规则脉; ③ 逆的, 倒的; 反的, 反面的, 逆向的: нар ~ 逆时针方向; ~ эргэх 反转, 反时针方向转; ~ барьц (体) 反握; ~ тал ① 反面, 背面; ② (车、马等的) 右边; ~ гаар хэвтэх 仰卧; ④ ① 左边的 (对自身而言); ② 右边的 (对它物而言): ~ гар 左手; 左侧; ~ хөл (人的) 左脚; (牲畜的) 右腿; ~ хоолой ① 气管; ② 左嗓子, 假嗓子, 白声; ~ харах ① 转过脸去, 背过脸去; ② 错看; 厌恶; ~ хандах ① 转过脸去; ② 背叛; ~ үзэх ① 看错, 错看; ② 厌恶, 讨厌; ~ боллоо 对不起.

буруудах *буруудах* [动] ① 犯错误, 犯罪, 走入歧途; ② 曲解, 误会.

буруудуулах *буруудуулах* [动] ① 使犯错误, 引入歧途; ② 曲解, 搞错.

буруудцаах *буруудцаах* [动] ① 犯错误的众动态.

буруудчих *буруудчих* [动] ① 犯错误的完成体.

бурууласхийх *бурууласхийх* [动] ① 犯错误的瞬间体.

буруулах *буруулах* [动] ① 躲避, 回避, 逃避: нүүрээ ~, царай ~ 脸扭向一旁, 背过脸, 无脸见人; зам ~ 避路; нэр ~ 匿名; зүс ~ 改扮; морь ~ 拨马回避, 回马; ② 败退, 退却, 败走, 败北.

буруулуулах *буруулуулах* [动] ① 犯错误的使动态.

буруут *буруут* [形·名] ① 有过错的, 有罪过的; ② 谬误的, 邪恶的; ③ 向后的, 背转过来的; ④ 左面的; 逆时针方向的; ⑤ 弄错的, 搞错的; ⑥ 有错的人, 罪人.

буруутай *буруутай* [形] 参见 буруут.

буруутан *буруутан* [名] 犯错误者; 罪魁祸首.

буруутах *буруутах* [动] ① 犯错误, 出错; 犯罪; ② 曲解, 误会, 弄错.

буруутгах *буруутгах* [动] ① ① буруутах 的使动态; ② 谴责, 责备, 使认错: шууд чамайг ~ хэрэгтэй 应该直截了当地责备你.

буруутгачих *буруутгачих* [动] ① буруутгах 的多次体.

буруутгуулах *буруутгуулах* [动] ① буруутгах 的使动态.

буруутгуулах *буруутгуулах* [动] ① буруутах 的使动态.

буруутчин *буруутчин* [名] 出错者, 过失者; 罪犯.

буруухан *буруухан* [形] ① буруу 的小称; 颇为错误的, 颇为谬误的.

бурууш *бурууш* [副] ① 向左: ~аа эргэх 向左转.

буруушаагдах *буруушаагдах* [动] ① буруушаах 的被动态.

буруушаал *буруушаал* [名] ① 谴责, 责难, 斥责, 指责, 非难, 批评, 弹劾.

буруушаалгаа *буруушаалгаа* [名] ① 参见 буруушаал.

буруушаалгах *буруушаалгах* [动] ① буруушаах 的使动态; ② 意同 буруушаагдах.

буруушаалт *буруушаалт* [名] ① 参见 буруушаал.

буруушаах *буруушаах* [动] ① 谴责, 责备, 斥责, 指责, 非难, 批评, 训戒; 弹劾.

буруушаацгаах *буруушаацгаах* [动] ① буруушаах 的众动态.

буруушаачих *буруушаачих* [动] ① буруушаах 的多次体.

бурхан *бурхан* [名] ① (宗) 佛, 神; 上帝: ~ өршөө 佛谷保佑; 上帝保佑; ай ~ минь 老佛爷啊; 上帝啊; ~ болох (婉转语) 成佛, 升天; ~ тэнгэр 宗教; ~ тэнгэрийн сургаал 天书; ~ д мөргөх 拜佛; ~ ы ном 佛经; ~ ы шашин 佛教; ~ шашны сүм 佛教庙宇; ~ ы шашинтан 佛教徒;

●〈宗〉佛像, 神像: ~ы шүтээн гэр 佛龕; ~ы түшлэгэ 佛背光; шавар ~ 泥神像, 泥菩萨; алтан шармал ~ 烫金佛像; ~ зурах 画佛像; 画神像; ~ зураач 神像画匠; 佛像画匠; ~ы хөрөг 佛像, 神像; ●陵墓; ◇ цагаан ~〈医〉天花病; долоон ~〈天〉大熊星座, 北斗七星.

бурхангүй *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠭᠦᠢ* [形]〈哲〉无神论的, 不信神的, 反宗教的: ~ үзэлтэн 无神论者.

бурхангүйчүүд *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠭᠦᠢᠴᠦᠦᠳᠦ* [名] 无神论者, 不信神者, 反宗教者(复数).

бурхант *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠲᠦ* 见 ~ онол 〈哲〉有神论.

бурхантан *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠲᠠᠨ* [名]〈哲〉有神论者.

бурхантах *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠲᠤᠬᠤ* [动]〈医〉得天花病, 出天花.

бурханч *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠴᠢ* [名] 佛像画匠, 神像画匠.

бурханчлах *ᠪᠦᠷᠬᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 神化.

бурхи *ᠪᠦᠷᠬᠢ* [名]〈动〉●老公獾; ●老公早獾; ●公刺猬.

бурхирах *ᠪᠦᠷᠬᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 起烟雾, 烟雾缭绕; (灰埃、烟雾)成团升起, 旋卷升起, 涌出, 冒出: хамар луу ~ (哭前)鼻子发酸.

бурцагмаг *ᠪᠦᠷᠴᠠᠭᠮᠠᠭ* [名]〈植〉短扁桃.

бурцагах *ᠪᠦᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] бурах 的众动态.

бурчигнах *ᠪᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] 见 бурчигнах.

бурчигнах *ᠪᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] ● 噗噗作响(如吸吮声): ~н барчигнан 啾啾作响(如硬物碰撞声); 扑簌扑簌(如群鸟起飞声); ●〈转〉大发雷霆, 暴跳如雷.

бурь *ᠪᠦᠷᠢ* [名] ● 腐烂物; ● (植物)腐烂病.

бурьтах *ᠪᠦᠷᠢᠲᠠᠬᠤ* [动] 患腐朽病.

бус *ᠪᠦᠰ* [副·代] ● 不, 不是, 非(置于被否定的词后): хол ~ 不远; төдий ~ 不仅这些, 不光是这些; тогтмол ~ 不固定的, 不经常的; завшаан ~ аар 不幸地; капиталист ~ зам 非资本主义道路; намын гишүүн ~ хүмүүс 非党人士; хууль ~ 非法的; түүгээр зогсох ~ 不仅限于此, 除此之外; намч ~ хэрэг 反党事件; ангийн ~ этгээд 阶级异己分

子; дорогш ~ 不少于, 不下于; ● 另外的, 别的, 其他的, 其余的: ~ хүн ирсэнгүй 其余的人没有来; ~ үгээр хэлбэл 换句话说, 换言之; өгөхөөс ~ аргагүй 只能给, 别无他法; бас ~ хүн бий 还有别的人; ◇ цаг ~ аюул 意外灾害.

бусар *ᠪᠦᠰᠠᠷ* 见 хэсэг ~ 零零片片地.

бусад *ᠪᠦᠰᠠᠳ* [代] 其他的, 其余的, 别的, 另外的; 别人, 他人: ~ хэрэг 别的事情; бусдын хүчинд автагтах 受外力支配; ~ улс 别国, 它国; ~ хүмүүс 其余人, 其他人; бусдын хамт явжээ 同别人一起走了; үүнээс ~ нь явсан 除此之外的都走了; бусдаас авсан 从别人那儿拿来的, 借别人的; бусдад суулгах 〈医〉异种成形术; бусдад хувьсгах 异质新生; ~ тай нэгдэх 〈与别国〉结盟, 加入(条约); ~ хөлс 外块.

бусаддуул *ᠪᠦᠰᠠᠳᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠ* [代] бусад 的复数.

бусармаг *ᠪᠦᠰᠠᠷᠮᠠᠭ* [形] ● 背信弃义的, 说话不算数的, 不守信的; ● 粗野的, 不道德的, 恶劣的.

бусармаглах *ᠪᠦᠰᠠᠷᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] ● 背信弃义, 食言; ● 显得粗野, 表现不规, 令人不快.

бсахгарах *ᠪᠦᠰᠠᠬᠭᠠᠷᠠᠬᠤ* [动] 厌恶, 嫌弃, (因鄙夷而)避开.

бусгаа *ᠪᠦᠰᠭᠠᠭ* [形] 不断变化的, 变幻无穷的, 无常的.

бусгадаг *ᠪᠦᠰᠭᠠᠳᠠᠭ* [形] 好受惊的, 易害怕的, 易惊跳的(马).

бусгамтгай *ᠪᠦᠰᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] 好受惊的, 易害怕的, 易惊跳的(马).

бусгамхай *ᠪᠦᠰᠭᠠᠮᠬᠠᠢ* [形] 参见 бусгамтгай.

бусгах *ᠪᠦᠰᠭᠠᠬᠤ* [动] ● (马)害怕, 恐惧; 受惊; 惊跳, 猛惊而闪开(或飞跑): морь ~ в 马受惊了; ● (转)逃避, 回避, 猛闪开: гэм зэмээс ~ 回避过错, 避开是非.

бусгуулах *ᠪᠦᠰᠭᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] бусгах 的使动态.

бусгчих *ᠪᠦᠰᠭᠴᠢᠬᠤ* [动] бусгах 的完成体.

буслаг *ᠪᠦᠰᠯᠠᠭ* 见 ~ бүгээхэй 〈动〉北鸬鹚.

бусниах *ᠪᠦᠰᠨᠢᠠᠬᠤ* [动] 参见 бусниулах.

- буснигдах** **ᠪᠤᠰᠨᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] бусних 的互动态; 散乱, 狼藉, 紊乱。
- бусниулагч** **ᠪᠤᠰᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] ①破坏者, 摧毁者; 分裂者; ②浪费者, 挥霍者。
- бусниулах** **ᠪᠤᠰᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бусних 的使动态; ①破坏, 摧毁, 毁坏, 分裂, 使破产; амийг ~ 杀死, 害死; ②浪费, 挥霍; эд хөрөнгийг ~ 挥霍钱财, 浪费钱财。
- бусних** **ᠪᠤᠰᠨᠢᠬ** [动] ①毁灭, 破坏, 破产; 溃散, 分裂; айл өрх эвдэрч ~ 家庭破裂; 村落毁坏; адуу мал сарнин ~ сан байна 马群失散; амь ~ ①破产, 零落; ②丧命; ③浪费, 挥霍; эд хөрөнгө үрэгдэж ~ 浪费钱财。
- бусничих** **ᠪᠤᠰᠨᠢᠴᠢᠬ** [动] бусних 的完成体。
- бусраач** **ᠪᠤᠰᠢᠷᠠᠴ** [名] ①忘恩负义者, 叛逆者, 背弃诺言者, 食言者; ②耗费者, 挥霍者。
- бусрах** **ᠪᠤᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] ①背弃诺言, 食言, 忘恩负义, 叛逆; үгээ буцаж ~ 背弃诺言; ②浪费, 挥霍, 糟蹋; хөрөнгөө ~ н хоосорчээ 把财产挥霍一空。
- буссоль** **ᠪᠤᠰᠤᠰᠣᠯ** [名] 罗盘仪; буссолийн дугуй, буссолийн хүрд 罗盘仪; буссолийн зураг авах 罗盘测量。
- бусхан** **ᠪᠤᠰᠬᠠᠨ** [形] 其他的, 另外的。
- бусхи** **ᠪᠤᠰᠬᠢ** [形] 混账的; 没出息的, 不成器的。
- бусхилах** **ᠪᠤᠰᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 要混账态度。
- бусцар** **ᠪᠤᠰᠴᠠᠷ** I [代] 其他的, 别的, 另外的: ~ хэлбэл 用别的话说, 换言之; ~ авиа <语> 音素; ~ бичлэг <语> 图形变体; ~ утга <语> 义素变体; ~ хэлбэр <语> 词素变体; ~ хэлбэрдэл 同质异晶现象; ~ хэлбэрт шигдэц <矿> 同源异构包体。
- бусцар** **ᠪᠤᠰᠴᠠᠷ** II [名] 好背弃诺言的人, 背弃诺言的人, 好食言的人, 说话不算数的人。
- бусцяр** **ᠪᠤᠰᠴᠢᠷ** [代·名] 见 бусцар I、II。
- бусчлах** **ᠪᠤᠰᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ①不是, 非, 否; ёс ~ 非法; 非礼; ②变不同, 变样; ③背弃, 背离, 食言, 背信弃义。

- бусцууд** **ᠪᠤᠰᠴᠤᠭᠤᠳ** [名] 非...者(复数); намын гишүүн ~ 非党人士。
- бут** **ᠪᠤᠲ** I [副] 碎; 破碎地: ~ цохих 打垮, 打碎, 打烂; ~ дэвсэх 踩碎, 踏毁; ~ нүдэх 捣碎; ~ ниргэх 粉碎, 击溃。
- бут(ан)** **ᠪᠤᠲ(ᠠᠨ)** II [名·量] ①灌木丛, 矮树丛, 矮树林: ~ мод 丛林; ~ уялж 丛苔; ~ маягийн эс 丛状细胞; ②群, 丛, 簇, 络: ~ үс ~ 络头发; ~ ны охил бялзуухай <动> 圃苇莺; ◇ **шоргоолжны** ~ 蚂蚁穴, 蚁窠。
- бутаднен** **ᠪᠤᠲᠠᠳᠨᠢᠨ** [名] <化> 丁(间)二烯。
- буталзнах** **ᠪᠤᠲᠠᠯᠵᠠᠨᠬ** [动] бутлах I 的短暂体。
- буталцгаах** **ᠪᠤᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] бутлах I 的众动态。
- бутан(г)** **ᠪᠤᠲᠠᠨ(ᠭ)** I [名] 坛子, 瓮。
- бутан** **ᠪᠤᠲᠠᠨ** II [名] <植> 小灌木。
- бутан** **ᠪᠤᠲᠠᠨ** III [名] <化> 丁烷。
- бутандах** **ᠪᠤᠲᠠᠨᠳᠠᠬ** I [动] 装进坛子里。
- бутандах** **ᠪᠤᠲᠠᠨᠳᠠᠬ** II [动] 长灌木丛。
- бутанол** **ᠪᠤᠲᠠᠨᠣᠯ** [名] <化> 丁醇。
- бутанцар** **ᠪᠤᠲᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] <植> 小灌木。
- бутаргана** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] <植> 红沙属。
- бутаргах** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] бутрах 的使动态; ①打碎, 砸碎, 使分散, 使散裂; 击溃; ②抛扔, 抛弃; ③赶走, 驱散。
- бутармал** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 散的, 分散的; 溃散的: ~ цэрэг 散兵游勇。
- бутархаг** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 分散的, 散乱的, 碎散的, 零散的, 溃散的。
- бутархай** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 零散的, 散乱的, 分散的; 溃散的, 碎散的: ~ зоос 辅币, 零钱; ~ мөнгө 零钱, 小钱; ~ тоо <数> 分数, 小数; ~ тоон дугаар 分项编号, 分数号码; ~ тооны нэр <语> 分数数词; ~ хэмжигдэхүүн <语> 分数; ~ толстжих 分离结晶作用; аравтын ~ <数> 小数; ~ эрдэс 矿砂; ◇ **тархай** ~ 散乱的, 零散的, 分散的。
- бутархайлах** **ᠪᠤᠲᠠᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ①打散, 击

溃,使散裂,使散乱,弄碎散; ② 换开,兑换.

бугарц **ᠪᠤᠭᠠᠷᠴᠢ** [名]碎粉,粉末.

бугарчих **ᠪᠤᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠢ** [动]бутрах 的完成体.

бугас **ᠪᠤᠭᠠᠰ** [名]бут II 的复数.

бутафори **ᠪᠤᠲᠠᠮᠤᠮᠣᠷᠢ** [名]道具.

бугач **ᠪᠤᠭᠠᠴ** [名]私生子: ~ хүүхэн 私生女.

бутерброд **ᠪᠤᠲᠡᠷᠦᠪᠷᠣᠳ** [名](夹火腿、腊肠等的)面包片.

бутил **ᠪᠤᠲᠢᠯ** [名]〈化〉丁(烧)基: ~ пропионат 丙酸丁酯; ~ ын спирт 丁醇; ~ ын язгуурууд 丁醇基.

бутилен **ᠪᠤᠲᠢᠯᠡᠨ** [名]〈化〉丁烯.

бутилт **ᠪᠤᠲᠢᠯᠲᠦ** [形]〈化〉丁(烧)基的: ~ шетакрилат 甲基丙烯酸丁酯; ~ спирт 丁醇.

буглаг **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭ** [形]多灌木丛的,多矮树丛的;分蘖的: ~ чанар 分蘖性.

буглагдах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]бутлах I 的被动态.

буглагч **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭᠴᠢ** [形]丛生的;分蘖的.

буглалцах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠭᠯᠴᠢᠬ** [动]бутлах I 的共动态.

буглах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠬ** I [动]① (бутрах 的使动态);粉碎,打碎;打散,击溃,使碎散;② 换开,兑换(成零碎的).

буглах **ᠪᠤᠭᠯᠠᠬ** II [动]丛生;分蘖.

бутлуулах **ᠪᠤᠲᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① бутлах I 的使动态;② 意同 буглагдах.

бутлуур **ᠪᠤᠲᠯᠠᠭᠤᠷ** [名]破碎机: ~ машин 破碎机.

бутнуур **ᠪᠤᠲᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]〈植〉异燕麦属.

буграх **ᠪᠤᠭᠲᠠᠬ** [动]бутрах 的使动态;参见 бутлах I.

буграахуй **ᠪᠤᠭᠲᠠᠬᠤᠢ** [名]粉碎,瓦解,崩溃.

буграл **ᠪᠤᠭᠲᠠᠯ** [名]分散,溃散,散乱,崩溃,解体: ~ ын хөрзөн 破碎砾岩.

буграм **ᠪᠤᠭᠲᠠᠮ** [形]分散的,散乱的: ~ зурвас 虚线.

буграмал **ᠪᠤᠭᠲᠠᠮᠠᠯ** [形]参见 бутрам: ~ цэрэг 散兵.

буграмтгай **ᠪᠤᠭᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]好分散(行动的),好散开的.

бугран **ᠪᠤᠭᠲᠠᠨ** [名]群绿岩.

бугрангуй **ᠪᠤᠭᠲᠠᠨᠭᠤᠢ** [形]① 碎散的,飞散的;② 溃散的,崩溃的.

бугранхай **ᠪᠤᠭᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** [形]参见 бутрамтгай.

буграх **ᠪᠤᠭᠲᠠᠬ** [动]① 碎开,碎散,散开;飞散,飞扬;② 分散,分裂,散乱,解体,溃散,崩溃;сарнин ~ 四散,溃散,分裂,瓦解.

бугруулах **ᠪᠤᠭᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]бутрах 的使动态.

ботуул **ᠪᠣᠲᠤᠭᠤᠯ** [名]见 ботуул.

бутцохих **ᠪᠤᠲᠴᠣᠬᠢᠬ** [动]粉碎,打垮.

бутчих **ᠪᠤᠲᠴᠢᠬ** [动]① 粉碎,捣碎;② 各个击破,各个弄碎.

бутчуулах **ᠪᠤᠲᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]бутчих 的使动态.

буу(н) **ᠪᠤᠭᠤ** I [名]〈军〉枪,炮: ~ буудах 射击,开枪; их ~ 炮,大炮; үхэр ~ 大炮; ~ зэвсэг 武器,军火; хий ~ тавих 放空枪; ~ осолдох, ~ алдах 走火; ~ шагайх 用枪瞄准; ~ ацлах 架枪; ~ гацах 枪卡壳; ~ цэнэглэх (枪)上子弹; ~ сум бэлхэн 荷枪实弹; ~ тулгах 持枪威逼,用枪顶住; ~ турших 验枪; ~ угсрах 装配枪械; ~ цухуйлгах нүх 枪眼; ~ тавих ① 放枪; ② 放空炮,说大话; гар ~ 手枪; оодон ~ 马枪; хүнд их ~ 重炮, уулын их ~ 山炮; хээрийн их ~ 野炮; хэрмийн их ~, бэхлэлтийн их ~ 要塞炮; хол харвах их ~ 远程大炮; маузер ~ 毛瑟枪; ~ н дуу 枪声; ~ ны ам 枪口; 炮口; хоёр амтай ~ 双筒枪(炮); ~ ны бөгс 枪柄,枪托; ~ ны бянт (харгуй) 枪筒来复线; ~ ны хонгио, ~ ны гол төмөр 枪筒; ~ ны замаг 枪门; ангийн ~ 猎枪; шувууны ~ 鸟枪; танк эсэргүүцэх ~, хуягт ~ 反坦克炮; ~ ны овоо 准星; ~ ны хараа 瞄准器,表尺; ~ ны хүхээ 枪膛,(枪的)弹仓; ~ ны гэр ① 弹

仓; ②枪套, 枪匣; 炮衣 ~ ны буцалт 复进, 复座; ~ ны сумк 枪套; ~ ны дархан 军械匠; ~ зүлгүүр 枪刷; 试管刷; ~ ны тавиур 炮架; ~ ны тийрэлт 炮的后坐力; ~ ны тос 枪油, 枪脂; ~ ны тусгал 枪击; 弹着点; ~ ны хавчуур 取弹钳; ~ ны хэл 枪架; ~ ны шарх 枪伤; ~ ны хэл (枪) 扳机; ~ ны оньс 锁弹机; ~ ны зүү (шөвөг) 撞针; ~ ны жад 枪刺; ~ ны сүмбэ 枪通条; ~ ны бялт ①弹筒帽; ②雷管, 火药管, 引信; 底火; цахиур ~ 燧石制的炮; 燧石枪; ~ ны тархнаг ①枪膛; 炮膛; ②燧石炮 (枪) 之火药; ~ ны хэт 燧石枪的引发机; ~ ны чих 燧石枪的把手; ~ ны бөглөө ①枪塞子; ②(转) 炮灰; ~ ны үнэмлэх (军) 持枪证; ~ улайсгах ①实弹试射猎物; ②蘸血祭枪; ◇ ~ шуу ①武器; 枪炮; ②猎枪; ~ загас (动) 鲸鱼.

буу Ө II [名] 赌博, (押宝的) 宝; ~ тавих 赌博.

буудагдах Өсөөгөөр [动] буудах 的被动态; 被射击, 遭射击, 遭枪(炮)击; 被枪决.

буудагч Өсөөгөөр [名] (军) 射手, 狙击手; 炮手; туслах ~ 副射手; мэргэн ~ 神枪手, 特等射手.

буудагчид Өсөөгөөр [名] буудагч 的复数.

буудай Өсөөгөөр I [名] (植) 小麦: улаан ~ 小麦; ~ н гурил 白面, 面粉; ~ буудах машин 扬场机; ~ н сахал 麦芒; ~ н ишний харуу 小麦秆黑穗病; ~ н хүрэнтэн зэврэх 小麦叶锈病.

буудай Өсөөгөөр II [名] (白灰色牲畜身上的) 小红斑.

буудай Өсөөгөөр III 见 ээдий ~ 昏倦, 昏愚.

буудайт Өсөөгөөр [形] 带小斑点的: ~ бор 沙毛青的(马的毛色).

буудал Өсөөгөөр I [名] ①宿营地, 扎营地, 营房; ②旅馆, 客棧, 旅社; 驿; 站: аянчны ~ 商队的宿驿地; 客棧, 旅社, 旅馆; буудлын газар 驿站; 旅馆; зочид ~ 旅馆, 宾馆; ③车站, 码头, 机场: галт тэрэгний ~ 火车站; нисэх онгоцны ~

飞机场; онгоцны ~ 码头; төмөр замын ~ 火车站; буудлын дарга (铁路) 客运主任; 站长; буудлын давцан 站台.

буудал Өсөөгөөр II [名] 参见 буудалт.

буудалга Өсөөгөөр [名] 参见 буудлага.

буудалдах Өсөөгөөр [动] буудах 的互动态.

буудаллах Өсөөгөөр [动] ①宿营, 驻扎; ②住旅馆, 下榻; 住驿站.

буудаллуулах Өсөөгөөр [动] буудаллах 的使动态.

буудалт Өсөөгөөр [名] 射击, 发射.

буудалцаан Өсөөгөөр [名] 对射, 互相射击.

буудалцах Өсөөгөөр [动] буудах 共动态; 共同射击; 对射.

буудалцуулах Өсөөгөөр [动] буудалцах 的使动态.

буудамтгай Өсөөгөөр [形] 好射击的, 好开枪的; 善于射击的, 枪法好的.

буудах Өсөөгөөр [动] 射击; 开枪; 开炮; 发射: бай ~ ①打靶; ②射中目标; ~ н алах 枪毙, 枪杀, 枪决; ~ н алах ял оногдуулах (法) 判处死刑, 判决枪毙; буудсан хэрэг (法) 凶杀案; ~ н унагаах (军) 击落; хий ~ 放空枪; винтвоор ~ 用步枪射击; их буугаар ~ 用大炮射击; гурван байдлаас ~ (军) 以三种姿势射击; ~ барил 射击法; ~ босоо өнцөг 高低射界角; ~ сэктор 射(击扇)面; ~ өнцөг 射界角.

буудацгаах Өсөөгөөр [动] буудах 的众动态.

буудлага Өсөөгөөр [名] 射击; 射击练习; 打靶; 发射: хурдан ~ (军) 速射; жинхэнэ ~, байлдааны ~ (军) 实弹射击; авто буудлагын дивиз (军) 摩托化步兵师; буудлагын бай (军) 射击靶; буудлагын оролдлого (军) 射击科目; буудлагын 2 - р оролдлого (军) 第二射击科目, 第二射击练习; буудлагын сургууль 射击训练; буудлагын газар 靶

场; буудлагын талбай 射击场, 靶场; ~ засах 校正射击; ~ манёвр 射击演习; буудлагын дасгал 射击练习; буудлагын зэвсэг 步兵武器, 轻武器; буудлагын онол 射击理论, 射击学; буудлагын уг тодорхойлол 射击原始数据; буудлагын хол ойр 射击距离; буудлагын хурд 射速, 射击速度; буудлагын хэрэг 射击术; буудлагын чиглэл 射击方向.

буудуулах **ᠪᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① буудах 的使动态; ② 意同 буудагдах.

буудчих **ᠪᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] буудах 的多次体.

буудчихах **ᠪᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠠᠬ** [动] 参见 буудчих.

бууз **ᠪᠤᠭᠤᠰ** [名] ① 包子; ② 布扎(高加索、克里米亚以粟、荞麦等酿成微含酒精之饮料).

бууздах **ᠪᠤᠭᠤᠰᠠᠬ** [动] ① 吃包子; ② 饮布扎.

буул(богол) **ᠪᠤᠭᠤᠯ** [形·名] ① 变质的, 发霉的; ② 霉菌.

буулга(н) **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠ** I [名] ① 轮; 牛鞅子; тэрэгний ~ 牛鞅; ~ ны оосор 鞅绳; ② 拱形物, 弧形物; 拱门.

буулга **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠ** II [名] 记录; 抄件.

буулгавар **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷ** [名] 誊清稿, 清样; 副本; 拷贝; 描图纸.

буулгаварлал **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] 翻印; 复印; 复制品, 复制件.

буулгаварлах **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 翻印, 复印; 复制, 录制.

буулгач **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名·形] ① 缮写员, 誊写员, 抄录者; 翻印者; 复印者; 录制者; 描图员; ② 抄录的, 誊清的; 翻印的, 复印的; 录制的.

буулгадас **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠳᠠᠰ** [名] <医> 恶露.

буулгал **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名] 记录, 登记, 抄件.

буулгамал **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠮᠠᠯ** [名] 翻印品, 复印品, 复制件; 录制品, 翻录品.

буулгарь **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠷ** [名] ① 临摹本, 拓本; ② 誊清稿, 复制品.

буулгат **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠲᠠ** [形] 下降的, 垂下的, 放下的, 拉下的; ~ аялгуу 去声.

буулгах **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буух 的使动态; ① 垂下, 低下, 放下, 降下, 使往下; татан ~ 使往下, 降下, 吸下, 拉下, 解除工作, 解职; шатаар ~ 顺梯子放下; цалин ~ 发放工资; жуулчинг гэртээ ~ 让客人住到家里来; үнэ ~ 降价; тушаалаас ~ 解职, 撤职; ~ н нуман сэвхүүл 抛物线砂丘; ~ буудлага <军> 曲射; ~ гал <军> 曲射火力; ② 卸下, 拆卸; тэрэгтэй түлээг ~ 把车上的柴草卸下来; ~ станц 卸载(车)站; ~ талбай 卸货场; ~ норм 卸载额; гэрээ ~ ж ачаалав 把蒙古包拆卸下来运走了; ③ 抄写, 复制; 复印, 录制; зураг ~ 复制图画; ~ сан хэв 模塑品; ~ н санах 忆及; ~ эх (影片的) 翻底片; ④ 打击, 击中; ◇ бэр ~ 娶儿媳.

буулгуур **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 翻印工具; 录制工具; 复印机; 投影机.

буулгүй **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠢ** [形] 不降落的, 不着陆的; ~ нисэх 不着陆飞行; ~ нисэх зам 直达飞行航线.

буулаулах **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буулих 的使动态; 调教, 调驯, 驯练(猎鹰、猎犬等).

буулах **ᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] <鹰、犬等> 学练捕猎, 学叼食.

буулт **ᠪᠤᠭᠤᠯᠲᠤ** I [名] ① 让步, 投降; ~ хийх 作让步, 投降; ② 下落, 下降; (因下落形成的) 击打; ~ цохилт 击打; далайц нь их ч ~ нь хөнгөн 举得高却打得轻.

буулт **ᠪᠤᠭᠤᠯᠲᠤ** II [名] <化> 硝石, 硝酸; ~ аар утах <医> 苏打吸入疗法.

буулцах **ᠪᠤᠭᠤᠯᠴᠢᠬ** [动] буух 的共动态.

буумгүй **ᠪᠤᠭᠤᠮᠤᠭᠤᠢ** [形] 参见 буулгүй.

буур(ан) **ᠪᠤᠭᠤᠷ** I [名] <动> 公驼; 种驼, 儿驼; ~ ан тэмээ 种公驼; орсон ~ 进入交尾期的种驼; ~ орох 种驼发情; ~ өвдөглөх 种公驼(性欲发作时)用膝盖压(其它动物或人等).

буур **ᠪᠤᠭᠤᠷ** II [名] <植> 羊茅; ~ өвс 羊茅.

буурагч **ᠪᠤᠭᠤᠷᠠᠭ** I [形·名] ① 下降的, 没落的; 退化的, 衰退的; ② 退化者, 没落者; зориг нь ~ 意志衰退者.

буурагч **ᠪᠤᠤᠷᠠᠭᠴ** II [形] 银白的, 灰白的(指母马).

буурай **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢ** I [形] 虚弱的, 衰弱的, 弱小的, 衰退的, 力量薄弱的; 贫弱的: ~ орон 弱国; ~ хэл <语> 弱小的语言; ◇ **дорой** ~ 虚弱的, 衰弱的, 弱小的.

буурай **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢ** II [名] 见 буурал I.

буурай **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢ** III [名] <方> 祖母, 外祖母, 老太太, 老婆婆.

буурайдал **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢᠳᠠᠯ** [名] 虚弱, 衰弱, 贫弱, 瘦弱.

буурайдах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 变得很虚弱, 变得太衰弱, 太瘦弱.

буурайх **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢᠬ** [动] 变苍白, 变灰白; 呈白皑皑状.

буурайхан **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] буурай I 的小称; 较虚弱的, 较衰弱的, 较瘦弱的, 较贫弱的.

буурайчууд **ᠪᠤᠤᠷᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] 衰弱者, 弱小者, 贫弱者(复数).

буурал **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯ** I [形] ① 白发的, 白发苍苍的; ② 苍白的, 银白的, 灰白的, 有白斑纹的(毛色): ~ орох 变白, 白起来; ~ морь 灰白马; 红沙马; цал ~ 很苍白的, 灰白的, 银白的; ~ бургас <植> 谷柳; ~ гол сүүлт <动> 蓝头红尾鸫; ~ галуу <动> 豆雁; ~ сонгино <植> 白头葱; ~ сүвээ цагаан <动> 灰斑鸽; ~ тоншуул <动> 黑枕绿啄木鸟; ~ хараалай <动> 白翅浮鸥.

буурал **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯ** II [名] 衰落, 衰退, 衰弱, 退化, 劣化, 没落.

бууралдуу **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤ** I [形] 苍白的, 灰白的: ~ янгиц <植> 白软发草.

бууралдуу **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤ** II [形] 太衰弱的, 很衰老的, 过于贫弱的.

бууралт **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠲ** [名] 衰弱, 衰落, 下降, 退化, 没落; 萧条: ~ын дэмийрэл <医> 虚脱期谵妄.

бууралгах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] 变苍白, 呈灰白, 呈银白色: **уулын орой** ~ 山顶变得白皑皑的; **үс** ~ 头发变白; 患灰发病.

бууралтуулах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бууралтах 的使动态.

бууралших **ᠪᠤᠤᠷᠠᠯᠰᠢᠬ** [动] 参见 бууралтах.

буурангуй **ᠪᠤᠤᠷᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] 暗的, 暗淡的: ~ өнгөтэй 色彩暗淡的.

буурах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠬ** [动] ① 减低, 减少, 跌价: үнэ ~ 跌价; буурсан үнэ 廉价; ② 下降, 退化, 劣化, 萧条; 衰退, 衰落: аж үйлдвэрийн хөгжилт үргэлжлэн буурсаар байна 工业发展在不断下降(衰退); ~ хэм 减缩量; **тамир тэнхээ** ~ 体力衰退; ③ 静息, 减轻, 减弱: халууны илч ~ в 热度减轻.

буургилж **ᠪᠤᠤᠷᠭᠢᠯᠵ** [名] 下辇.

буурж **ᠪᠤᠤᠷᠵ** [名] <陈> 二代奴隶, 二辈奴.

буурилах **ᠪᠤᠤᠷᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 宿营, 驻扎; 安家, 定居; 住旅馆; ② 打基础, 打根基, 上底子, 上鞋.

буурилуулах **ᠪᠤᠤᠷᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буурилах 的使动态.

буурмал **ᠪᠤᠤᠷᠮᠠᠯ** [形] 银灰色的, 灰白色的, 暗淡的: ~ өнгөтэй 暗色的.

буурсах **ᠪᠤᠤᠷᠰᠠᠬ** [动] 母骆驼发情.

бууруулах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [名] 降低, 减低; 减弱; 贬低.

бууруулах **ᠪᠤᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] буурах 的使动态; 使下降, 降低; 贬低: үнэ ~ 降价, 削价; чадлыг ~ 使能力减弱; тушаалынь ~ 削职, 降职; ~ хувьсгуур 降压变压器; бууруулсан үнээр бүтээгдэхүүн экспортлох 降价产品出口.

бууриц **(ан)** **ᠪᠤᠤᠷᠢᠴ** [名] 洼地: ~ ын тахириц 洼地曲线; ~ ан тахириц 降落曲线; ~ ын гадарга (地下水的) 降落面; ~ ын жишиг зураг 衰退曲线图; ~ ын хүний <地> 构造洼地, 洼地漏斗, 降落漏斗.

буурцаг **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭ** [名] <植> 豆, 豆类; 豆角子; 豆荚, 豆科植物: эрс ~ 小豆; ногоон ~ 绿豆; улаан ~ 豇豆; шир ~ 豌豆; буурцгийн чичээс 豆芽(菜); буурцгийн чулуу 豆石; ~ шиг 豆形的, 豆状

的；～ан бүтэц 豆状构造；～ан хүдэр 豆石矿；～т ургамал 豆科植物。

буурцаглаг **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠭ** [形] 豆类的，成豆状的，长豆荚的。

буурцаглах **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 作药丸，砸成豆粒状。

буурцаглуулах **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] буурцаглах 的使动态。

буурцагмаг **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠮᠠᠭ** [名] (植) 短扁桃。

буурцагт **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠲ** [形] 结豆子的；～ургамал 豆科植物。

буурцагтан **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠲᠠᠨ** [名] (植) 豆科。

буурцагтас **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠲᠤᠰ** [名] 蚕豆石。

буурцгана **ᠪᠤᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠨᠠ** [名] 黄豆，大豆。

буурч **ᠪᠤᠤᠷᠴ** [名] 旅宿者；～ийн гэр 客栈，客店。

буурчих **ᠪᠤᠤᠷᠴᠢᠬ** [动] буурах 的完成体。

бууршгүй **ᠪᠤᠤᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨᠢᠭ** [形] 永不下降的，永不减弱的，永不衰退的。

буурь **ᠪᠤᠤᠷᠢ** [名] ① 宿处，住所；～тай суурьтай ① 有归宿的，安居乐业的；② 稳重可靠的；～тай уран зураг 郑重态度；～тай уран зураг 大幅画像；③ 废墟，遗址；④ (应占的) 位置；(蒙古包的) 地基。

буурьтай **ᠪᠤᠤᠷᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 有住所的，有住处的；② 郑重的，稳重的，慎重的。

буурьтайдүү **ᠪᠤᠤᠷᠢᠲᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [副] 郑重地，稳重地，慎重地。

буух **ᠪᠤᠤᠬ** [动] ① 下来，下降，降落，落下，低落；(军) 空降，登陆；уулнаас ～下山；шатаар ～顺梯子而下；газарт ～даа 下马时，下车时，下地时；манан ～ж байна 降雾，下雾；мориноос ～下马；тушаалаас ～降职；үсэрч ～, харайж ～跳下；үер ～发洪水，цалин ～下发工资；жижүүрээс ～值完班；下班；цэргээс ～(军) 服完兵役，复员，退伍；барга таваарын үнэ хэд дахин ～жээ 几次降低物价；～сан үнэ 抛售价格；～цэрэг (军) 空降部队；登陆部队；～цэргийн цувраа 空降梯队；登陆梯队；② 逗

留，留宿；安居，定居；хаа ～сан бэ? 您住在那里？манайх энд ～сан 我们在这里住下了；хотод ирээд ахындаа ～в 来城里后住到了哥哥家里；нүүж ～移居；③ 屈服，投降；让步；～ж өгөх 投降，屈服；～ж өх (өгөх) үзэл 投降主义；тэд ～ж өглөө 他们屈服了(让步了)；④ 下陷，陷落；～ж байгаа байшин 正在下陷的房屋；⑤ 溶入，溶化；цай ～茶泡酥了；⑥ (转) 被理解，被明白；ухаанд ～被理解，被理解；⑦ 嫁，出嫁，下嫁。

буухна **ᠪᠤᠤᠬᠠᠨᠠ** [名·形] ① (陈) 驿差，信使；～өртөө 传递公文 的 驿站；② (体) 接力(棒)；接力赛；～уралдаан (体) 接力赛；～гүйлт (体) 接力赛跑；～ны мод (体) 接力棒；～г дамжуулах (体) 传接力棒；③ 火速的，急速的；～бичиг 急信，急件；～тэрэг 特别快车。

буухналах **ᠪᠤᠤᠬᠠᠨᠠᠯᠠᠬ** [动] 传递；接力；送急信。

бууц **ᠪᠤᠤᠴ** I [名] ① 宿营地，驻地，暂宿地；аянчны ～旅行人住处；② 火车站，停住处；③ 遗迹，遗址；古迹，废墟；хуучин чулуун зэвсгийн үеийн ～旧石器时代的遗址。

бууц **ᠪᠤᠤᠴ** II [名] (畜圈内的) 畜粪，厩肥；(转) 污物。

бууцай **ᠪᠤᠤᠴᠠᠢ** [名] (植) 菠菜属。

бууцгаах **ᠪᠤᠤᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] буух 的众动态。

бууцлах **ᠪᠤᠤᠴᠠᠬ** [动] 积粪肥，积厩肥。

бууцлуулах **ᠪᠤᠤᠴᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] бууцлах 的使动态。

бууч(ин) **ᠪᠤᠤᠴᠢᠨ** [名] 射手，狙击手，神枪手；～ийн батальон (军) 步兵营；мэргэн ～神枪手；их ～炮手；～ийн салбар (军) 炮兵分队。

буучид **ᠪᠤᠤᠴᠢᠨ** [名] бууч 的复数。

буучих **ᠪᠤᠤᠴᠢᠬ** [动] буух 的完成体。

буфет **ᠪᠤᠤᠮᠡᠲ** [名] 小饭铺，小食堂，小酒馆；小铺子。

буфетч **ᠪᠤᠤᠮᠡᠲᠴ** [名] 食堂管理人，(小饭铺，食堂，小酒馆的) 服务员。

бух (ан) **ᠪᠤᠬᠤ** [名·形] ①〈动〉牝牛, 公牛, 种公牛: сайн үүлдрийн ~ 良种公牛; ~ тавих〈牧〉①留作种牛, 留作牝牛; ②把牝牛放入(母牛群); ~ ан бяруу 公牛犊; ③牡(动物之雄、公): ~ заан〈动〉公象; ~ хирис〈动〉公犀 ~ зараа〈动〉大公刺猬; ④强大的, 巨大的, 宏大的; ~ ан хүзүүт 粗脖子的; ~ гөрөөс〈动〉兕(野牛之一种); ~ нохой〈动〉虎头狗(猛犬之一种); ~ ын сүүл〈植〉翠菊草; ~ өвс〈植〉老鹳草; ~ шувуу〈动〉苇鸟; ~ тэррэг 机车, 火车头; ~ тэрэгний тэргэнцэр 机车转向车。

бухаар (ан) **ᠪᠤᠬᠠᠭ** [名](没有压纹的)香牛皮; 熟马皮。

бухаартах **ᠪᠤᠬᠠᠭᠲᠤᠬᠤ** [动]制作香牛皮(不压纹); 熟制马皮。

бухагдах **ᠪᠤᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]бухах的被动态。

бухал **ᠪᠤᠬᠠᠯ** [名](干草、禾稼等的)小堆; 小垛; 干草垛, 禾垛: ~ боогч машин 捆禾机。

бухалдах **ᠪᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动]堆积, 堆垛, 码垛; 捆。

бухаллах **ᠪᠤᠬᠠᠯᠯᠠᠬᠤ** [动]垒垛, 堆垛, 码垛; 捆。

бухалших **ᠪᠤᠬᠠᠯᠰᠢᠬᠤ** [动]发霉, 变味。

бухаль **ᠪᠤᠬᠠᠯᠢ** [名]见 бухал。

бухальдах **ᠪᠤᠬᠠᠯᠢᠳᠠᠬᠤ** [动]见 бухалдах。

бухальдуулах **ᠪᠤᠬᠠᠯᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]бухальдах的使动态。

бухандай **ᠪᠤᠬᠠᠨᠳᠠᠢ** I [名](半去势的)犏牛; (貌似牝牛的)公牛: ~ дэл 全剪的短马鬃; ◇ хөх ~〈动〉小雀; ~ бяруу 二岁牝牛, 牝牛犊。

бухандай **ᠪᠤᠬᠠᠨᠳᠠᠢ** II [名]〈动〉角鲨鱼。

бухандайлах **ᠪᠤᠬᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠤ** [动](不留脑鬃地)修剪马鬃。

бухандайлуулах **ᠪᠤᠬᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]бухандайлах的使动态。

бухар **ᠪᠤᠬᠠᠷ** I [形]荒废的, 废弃的, 撂荒的, 废弃的, 荒芜的: ~ тариалан (тарна) 熟荒地, 久荒地。

бухар **ᠪᠤᠬᠠᠷ** II [名]肥肉。

бухарших **ᠪᠤᠬᠠᠷᠰᠢᠬᠢ** [动]荒芜, 荒废: тариалан ~ 田地荒芜。

бухас **ᠪᠤᠬᠤᠰ** [形]参见 бухлиг。

бухах **ᠪᠤᠬᠠᠬᠤ** [动] ①(马)惊闪闪蹶; ②〈体〉用胯拧摔(摔跤技巧); ③(转)推脱, 推脱, 食言, 失约。

бухдаг **ᠪᠤᠬᠠᠳᠠᠭ** [形]好惊闪闪蹶的(马)。

бухдах **ᠪᠤᠬᠠᠳᠠᠬᠤ** [动](种牛)交尾, 交配。

бухдуулах **ᠪᠤᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]бухдах的使动态; 使母牛和种牛交配。

бухимдал **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠠᠯ** [名] ①烦闷, 忧郁, 忧闷; ②焦躁, 焦虑。

бухимдалт **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠠᠯᠲᠤ** [形] ①烦闷的, 忧郁的; ②神经质的, 神经过敏的, 焦躁的, 焦虑的。

бухимдалтай **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]参见 бухимдалт。

бухимдам **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠠᠮ** [形] ①令人忧郁的, 令人烦闷的, 令人烦恼的; ②令人焦躁不宁的, 令人焦虑的。

бухимдах **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] ①烦闷, 忧郁, 忧愁, 忧念; ②神经过敏, 焦急不安, 焦躁, 焦虑。

бухимдуу **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠤᠭᠤ** [形]神经过敏的, 焦急不安的, 焦躁的。

бухимдуулах **ᠪᠤᠬᠢᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]бухимдах的使动态。

бухиндал **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠠᠯ** [名]参见 бухимдал。

бухиндалт **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠠᠯᠲᠤ** [名]参见 бухимдалт。

бухиндалтай **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]参见 бухимдалт。

бухиндам **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠠᠮ** [形]参见 бухимдам。

бухиндах **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠠᠬᠤ** [动]参见 бухимдах。

бухиндуу **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠤᠭᠤ** [形]参见 бухимдуу。

бухиндуулах **ᠪᠤᠬᠢᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]бухиндах的使动态。

бухлиг **ᠪᠤᠬᠢᠯᠢᠭ** 见 ~ хулгана〈动〉鼯鼠。

бухлилах **ᠪᠤᠬᠢᠯᠢᠬᠤ** [动]堆成垛, 堆成堆。

бухнах **ᠪᠤᠬᠠᠨᠠᠬ** [动] 穷鼓捣, 瞎摆弄。

бухсаг **ᠪᠤᠬᠰᠠᠭ** [形] 种公牛般的。

бухсах **ᠪᠤᠬᠰᠠᠬ** [动] ① 母牛发情; ② (大犄角动物) 发春, 发情。

бухта **ᠪᠤᠬᠲᠠ** [动] 成种牛; (公牛) 使牝牛生子。

бухуулах **ᠪᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① **бухах** 的使动态; ② 意同 **бухагдах**。

бухуур **ᠪᠤᠬᠤᠭᠤᠷ** [名] 臀部, 尾部。

буцаагдах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] **буцаах** 的被动态; ① 被送回, 被归还; ② 被击退; ③ 被驳倒。

буцаалгах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① **буцаах** 的使动态; ② 意同 **буцаагдах**。

буцаалт **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 归还, 交付; 偿还, 退还: **мөнгөний** ~ 退款, 还的钱; ~ **гүй зээллэг** 无抵押贷款; ~ **гүй тусламж** 无偿援助, 无偿补助。

буцаах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] **буцах** 的使动态; ① 归还, 偿还, 送回, 寄回; (电) 回归; ~ **ж авах** 回收; 赎回; ~ **н авах мөнгө** 赎金; ~ **н авах төлбөр** 赎回付款; ~ **н авах үйлдэл** 赎回业务; ~ **ж өгөх** 归还, 交还, 偿还; ~ **н өгөх гааль** 返还关税; ~ **ж төлөх** 偿还, 偿付; ~ **н гаргах** (经) 复出口, 再出口; ~ **байгууламж** 复原装置; ~ **механизм** 复进机构; ~ **ж ашиглах** хаягдал 可用残料; ~ **ж ашиглахгүй** хаягдал 无用残料; ~ **ж тээвэрлэх** 倒流运输; ② 击退; ③ 反驳, 驳倒。

буцагдах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] **буцах** 的被动态。

буцагсад **ᠪᠤᠴᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 回归者, 返回故里的人(复数)。

буцазнах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠵᠠᠨᠬ** [动] **буцах** 的短暂体。

буцал **ᠪᠤᠴᠠᠯ** [名] 参见 **буцалт**。

буцалга **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠠ** [名] 返回, 回归。

буцалгалт **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠠᠯᠲ** [名] 煮沸, 烧开; 煮熟, 烧好。

буцалгах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] **буцлах** 的使动态; ① 煮沸, 烧开; 煮熟, 烧好; ② 使沸腾; 激怒, 使激昂。

буцалгач **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠠᠴ** [名] 烧水用具; түргэн ~ 余子。

буцалгуулах **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **буцалгах** 的使动态。

буцалгуур **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠤᠷ** I [名] 烧水的壶, 余子, 铫子。

буцалгуур **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠤᠷ** II [名] 混合奶食(驼奶加酸马奶或酸牛奶制成的奶食)。

буцаллага **ᠪᠤᠴᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠ** [名] 参见 **буцалга**。

буцалмал **ᠪᠤᠴᠠᠯᠮᠠᠯ** [形] 沸腾了的, 开了的: ~ **булаг** 间歇喷泉。

буцалт **ᠪᠤᠴᠠᠯᠲ** [名] ① 归来, 返回; ② 偿还, 偿付; ③ 背弃, 食言, 反悔; 撤退。

буцалтгүй **ᠪᠤᠴᠠᠯᠲᠭᠦᠢ** [形] ① -去不复返的, 不可再得的, 不可逆转的; ② 不可背弃的, 不可反悔的, 不可挽回的: ~ **үг** 不可挽回的话, 不可反悔的话; ③ 无偿的: ~ **тусламж** 无偿援助; ~ **зээллэг** 无抵押贷款; ~ **олгох** 无偿供应; ~ **зээл** 不需归还的放款; ~ **санхүүжилт** 无偿拨款; ~ **хадгаламж** 无限期存款, 定期存款。

буцалцах **ᠪᠤᠴᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] **буцах** 的共动态。

буцамтгай **ᠪᠤᠴᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] ① 喜欢返回的, 好回家的; 恋家的; ② 易背弃的, 出尔反尔的, 反复无常的, 好食言的, 好退缩的, 好后撤的。

буцах **ᠪᠤᠴᠠᠬ** [动] ① 回来, 归来, 返回, 归还: **нутагтаа** ~ 回乡; **гэртээ ирээд** ~ **ж явав** 来家后又回去了; **эх орондоо** ~ 返回祖国; ~ **тэгшитгэл** (数) 回收方程; ~ **ус** 回程水; **буцсан мэдрэл** 返神经; ~ **ачаа** 归途所载货物; ② 背弃, 放弃; 食言, 反悔; 撤退, 退宿, 退下: **үг** ~ 食言; **хэлсэн амаа** ~ 食言, 背弃诺言; ~ **аас үл** ~ 不从... 退却, 不惜... , 不放弃... ; **ямар ч хэргээс** ~ **гүй хүн** 从不缩宿的人, 矢志不渝的人。

буцацгаах **ᠪᠤᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] **буцах** 的众动态。

буцаш **ᠪᠤᠴᠠᠰ** 见 ~ **хорхой** (医) 肠寄生虫。

буцашгүй **ᠪᠤᠴᠠᠰᠬᠦᠢ** [形] ① 永不复返的, 不可复得的, 不可逆转的; ② 毫不退缩的, 毫不退让的, 不屈不挠的; ③ 不可背弃的, 不可反悔的, 不可挽回的。

- буцдаг** **ᠪᠤᠴᠳᠠᠭ** [形] ①常返回的, 好回家的, 恋家的; <医>回归的; ②易背弃(诺言)的, 好食言的, 好反悔的; 好退缩的.
- буцлалт** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 沸腾, 烧开: ~ын халуун хүйтэн 沸点.
- буцлам** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠮ** [形] 沸的, 开的, 滚的: ~ус 开水; ~халуун 滚烫的.
- буцламгай** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 沸的, 开的, 滚烫的.
- буцламтгай** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 易沸的, 易烧开的.
- буцлан** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠨ** [形] 参见 буцлам.
- буцлах** **ᠪᠤᠴᠯᠠᠬ** [动] ①沸腾, 煮沸, 烧开: ~цэг 沸点; цай буцалж байна 茶烧开了; ~сан сүү 熟奶, 煮沸乳; ~сан ус 开水 ②(转)煮熟, 煮好: тогоотой хоол ~ 锅里的饭煮熟了; ③(转)激昂, 沸腾; 激怒: уур ~ 激怒, 暴怒; хор шар ~ 憎恨, 激怒.
- буцмал** **ᠪᠤᠴᠮᠠᠯ** [形] ①回归的, 回来的, 归来的; 返回的: ~судал <医>回归脉, 回肩横脉; ②<陈>离婚的(妇女).
- буцуулах** **ᠪᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①буцах 的使动态; 参见 буцаах; ②意同 буцаагдах.
- буцчих** **ᠪᠤᠴᠢᠬ** [动] буцах 的完成体.
- бучигналдах** **ᠪᠤᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 参见 бужигналдах.
- бучигнах** **ᠪᠤᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 参见 бужигнах.
- бучигнуулах** **ᠪᠤᠴᠢᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] бучигнах 的使动态.
- бучих** **ᠪᠤᠴᠢᠬ** [动] 屏蔽.
- бушель** **ᠪᠤᠰᠡᠯᠢ** [量] 蒲式耳(英美散体物计量单位).
- бушлат** **ᠪᠤᠰᠢᠯᠠᠲ** [名] (水兵的)呢衣.
- бушних** **ᠪᠤᠰᠢᠨᠢᠬ** [动] 拆散; 驱散; 毁灭.
- бушнуулах** **ᠪᠤᠰᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бушних 的使动态: эвдэж ~ 破坏; бусдын амийг ~ 杀, 杀死.
- бушуу** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠯᠠ** [形] 快的, 迅速的, 敏捷的, 急速的; 匆忙的, 急忙的: энэ ажлыг ~ дуусгах хэрэгтэй! 应迅速结束此工作!

- ◇ ~ **тушуу** 快速的, 迅速的, 敏捷的.
- бушуудах** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠳᠠᠬ** [动] 参见 бушуулах.
- бушуулал** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠯᠠᠯ** [名] 加速, 加快; 急忙, 急速, 匆忙.
- бушуулах** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] 加快, 加速; 急忙, 急速, 匆忙: ~ж алхах 快走; бушуулаарай 快些! 加油! бушуул! бушуул! 快! 快!
- бушуулуулах** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] бушуулах 的使动态.
- бушуухан** **ᠪᠤᠰᠡᠭᠦᠬᠠᠨ** [形] бушуу 的小称; ①敏捷些的, 快一点的, 较快的; ②更快的, 更迅速的, 更敏捷的.
- буюу** **ᠪᠤᠶᠠᠭᠤ** [连·感] ①或者, 或, 或是: ~эсхүүл 或, 或者; мод ~ төмөр 木头或铁; ногоон ~ хөх 绿的或蓝的; арга ~ нуулгүй хэлчихсэн билээ 迫不得已, 他才坦白地说了; ◇ арга ~ 无可奈何, 没有办法, 迫不得已; ②<书>也, 哉, 矣.
- буян** **ᠪᠤᠶ᠋ᠠᠨ** [名] ①<陈>善, 慈善, 德行: ~хийх, ~ үйлдэх 行善, 积德, 造福; ~ыг авагч <宗>①领布施者; ②法师, 道士; ~ы зуг <宗>极乐; ③福, 福气: ~хишиг <陈>福禄, 福泽; ~ өлзий <陈>福寿; 祺祥; ~ гуйх 求福; заяа ~ 福气, 运气; ④(转)财产; 遗产: ~аа барах ①将财产挥霍殆尽, 将遗产用尽; ②福分耗尽.
- буянт** **ᠪᠤᠶ᠋ᠠᠨᠲᠤ** [形] ①行善的, 慈善的, 乐善好施的, 施恩的; 有德行的; ②有福气的, 有福分的, 有运气的: ~ өдөр 吉日; ~ дарс 福酒.
- буянтай** **ᠪᠤᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] 参见 буянт.
- буянтай** **ᠪᠤᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢ** [名] ①有福气的人, 有福分的人, 贵人; ②慈善家, 乐善好施者, 有德行者, 善人.
- буянч** **ᠪᠤᠶ᠋ᠠᠨᠴᠢ** [形·名] ①好行善的, 乐善好施的, 有德行的; ②行善者, 善人, 慈善家, 恩人.
- бүв** **ᠪᠦᠪ** 见 ~ бөөрөнхий 圆圆的.
- бүвнэх** **ᠪᠦᠪᠦᠨᠢᠬ** [动] 咕哝, 叨念, 喃喃自语, 嗫嚅.
- бүвэгнэх** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠦᠨᠢᠬ** [动] ①参见 бүвнэх; ②

倦怠, 慵懶.

бүвэр **ᠪᠦᠪᠦᠷ** 见 ~ бялзуухай <动> 戴胜 (鸟); ~ загас <动> 鲛虎鱼.

бүвээлжин **ᠪᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠨ** [名] 见 бөбөөлжин.

бүг **ᠪᠦᠭ** [名] 见 бөг.

бүгд **ᠪᠦᠭᠦᠳᠦ** [代·后] ① 整个的, 全, 全体, 全部; 所有的, 总的, 一切的, 共: ~ ийг хамарсан 包罗万象的, 无所不包的; ~эд ашигтай, ~эд тустай 对众人有益的, 公益的; ~ээс нь асуух 向大家发问, 向所有人询问; ~ улс 全国; ~ хүн 所有的人; ~ дүн 总成绩, 总结果; ~ тоо 总数; ~ хэлхээ 索引; <经>指数; ~ хэлхээ зураас 索引目录标记; ~ хэлхээ хийх 编制索引; ~ хэлхээний арга 索引方法, 目录方法; <经>指数法; ~ хэлхээний жин хэмжүүр 指标重量; ~ хэлхээс 目录, 索引; ~ийн хүчээр 以全体的力量, 以全力; ~ зуун төгрөг 共有一百图格里克; ~ нийлж нэг мянга болов 合起来共有一千; ~ хууль <法> 法律全书, 法律大全; 法典; ~ хурал 全体会议, 全会; ~ найрамдах улс 共和国; бүгд хайрамдах ард улс 人民共和国; бүгд найрамдах холбоот улс 联邦共和国; бүгд найрамдах ардчилсан улс 民主共和国; бүгд найрамдах нам 共和党; ~ найрамдахчууд 共和党人; ② 每, 每一个: айл ~ 每家; хүн ~ 每一个人.

бүгдээр **ᠪᠦᠭᠦᠳᠦᠡᠷ** [代] 全体, 全都, 大家一起, 大家一齐: ~ сонгуульд оролцогтун! 大家都来参加选举! ~ сууж байв 全都坐着.

бүгмэл **ᠪᠦᠭᠦᠮᠡᠯ** [形] 埋伏的, 潜伏的.

бүгнэгдүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бүгнэгдэх的使动态; 焖熟, 焖煮.

бүгнэгдэх **ᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ** [动] бүгнэх的被动态.

бүгнэм **ᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠮ** [形] 闷的, 闷热的, 燥闷的, 窒息的; ~ халуун 闷热.

бүгнэх **ᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠬᠦ** [动] ① 闷热, 燥热, 窒闷; ② 焖, 焖煮, 焐: ~ жигнэх 焖蒸; дарах ~ 焐煮; энэ өдөр хэцүү ~ ж байна 今

天可真闷热.

бүгт **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦ** [形] 隐蔽的, 模糊的, 不明显的.

бүгтдэх **ᠪᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠦ** [动] 变得过于隐蔽, 变得过于模糊, 显得很不明显.

бүгтрүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бүгтрэх的使动态.

бүгтрэл **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷᠡᠯ** [名] ① 隐蔽, 模糊; <电> 衰落; ② 窒息, 气闷, 气喘; ③ 旧病复发, (病性的)复杂化.

бүгтрэх **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷᠦᠬᠦ** [动] ① 隐蔽, 变模糊; <电> 衰落; ② (因热感到)窒息, 气闷, 气喘; ③ 旧病复发, (病情)复杂化: ханиад ~ 感冒复发, 流行性感冒的并发症.

бүгтхэн **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠬᠡᠨ** [形] 较隐蔽的, 较模糊的, 不大清晰的, 不甚明显的.

бүгтэр **ᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 见 бөгтөр.

бүгүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бүгэх的使动态; ① 设埋伏, 使潜伏; 隐蔽, 藏匿; ② 使割裂.

бүгүгээх **ᠪᠦᠭᠦᠭᠦᠡᠬᠦ** [动] бүгэх的众动态.

бүгчим **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮ** [形] 闷的, 闷热的, 燥热的, 窒息的; ~ халуун 闷热.

бүгчимдүү **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮᠦᠳᠦᠭᠦ** [形] 过于闷热的, 闷热难耐的.

бүгчимдүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] бүгчимдэх的使动态.

бүгчимдүүхэн **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮᠦᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 较闷的, 较闷热的, 较燥热的; 令人窒息的.

бүгчимдэх **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮᠡᠬᠦ** [动] 闷热, 窒息, 窒塞, 喘不过气来.

бүгчимхэн **ᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠮᠡᠨ** [形] бүгчим的小称.

бүгшил **ᠪᠦᠭᠦᠰᠢᠯ** [名] ① 喘, 窒塞; ② 隐蔽, 埋藏, 埋伏; <电> 衰落: ~ гүй антенна <无> 防衰落天线; ~ээр хүлээн авах <无> 零差接收法.

бүгших **ᠪᠦᠭᠦᠰᠢᠬᠦ** [动] ① 喘不过气来, 窒塞; (因笑或咳嗽而)感到虚弱无力: ~ мэнгэр 气喘; ~ н инээх 笑得喘不过气来; 笑得没劲; ~ н ханиах 咳嗽得喘不过气来; 咳嗽得没劲; ② 藏起来, 隐蔽, 埋藏, 埋伏; 勾结, 秘密活动: бүгшсэн цэрэг <军> 伏兵.

бүгшмэл **ᠪᠦᠭᠰᠢᠮᠡᠯ** [名] ① 喘, 窒塞; ② 藏, 隐藏, 埋藏, 埋伏: ~ ус 封存水; ~ цэвдэг 残留冻层.

бүгшүү **ᠪᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠮᠡ** [名] 参见 бүгшээ.

бүгшүүлэх **ᠪᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠮᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] бүгших 的使动态.

бүгшээ **ᠪᠦᠭᠰᠢᠭᠡ** [名] 阻塞.

бүгэг **ᠪᠦᠭᠡᠭ** 见 ~ эрвээхэй <动> 夜蛾.

бүгэлт **ᠪᠦᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] ① 潜伏, 埋伏, 伏击; 隐藏, 埋藏; ② 颤, 抖, 战栗.

бүгэмэл **ᠪᠦᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] 埋伏的, 潜伏的, 隐藏的.

бүгэх **ᠪᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ① <军> 潜伏, 埋伏, 伏击; 隐藏, 埋藏: ~н дайрах <军> 伏击, 打埋伏; ууланд ~ 藏在山里, 潜伏于山中; ② 打颤, 发抖, 战栗; ◇ чичирч ~, дагжиж ~ 打颤, 颤抖, 战栗.

бүгээ **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡ** [形] 淡色的, 淡灰的, 铅灰的.

бүгээвтэр **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 淡灰的, 浅灰的, 炭白的, 淡些的.

бүгээдүүлэх **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүгээдэх 的使动态.

бүгээдэх **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得过于灰白.

бүгээн **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠨ** [形·名] ① 淡色的, 浅色的; 浅灰色的, 灰白的, 淡灰的(多指毛色): ~ ангир шар 柿黄色; ② 黄昏, 傍晚, 薄暮.

бүгээрэх **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 变淡, 变淡灰色.

бүгээтүүлэх **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүгээтэх 的使动态.

бүгээтэх **ᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 бүгээрэх.

бүдгэвтэр **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 模糊不清的, 含糊的, 不清晰的, 不鲜明的, 朦朦胧胧的, 暧昧的.

бүдгэрүүлэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүдгэрэх 的使动态.

бүдгэрэл **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] 暗淡, 晦暗, 朦胧, 模糊, 含糊.

бүдгэрэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 变暗淡, 变晦暗, 变朦胧, 变模糊, 变含糊.

бүднүүр **ᠪᠦᠳᠡᠨᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 бүдэг.

бүднэ **ᠪᠦᠳᠡᠨᠡ** [名] <动> 参见 бөднө: ~

цоохор 雀斑.

бүдрүүлэх **ᠪᠦᠳᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүдрэх 的使动态.

бүдрэх **ᠪᠦᠳᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 跌跌, 踉跄, 绊倒; (马) 打前失: бүдэрч ойчих 绊倒; морь ~ в 马打前失; унан ~н 跌跌绊绊地, 踉踉跄跄地; ◇ ~сэн дээр нь нударх 落井下石; ② (转) 张口结舌, 支吾, 难于措辞; ③ 出故障, 出错.

бүдрээ **ᠪᠦᠳᠦᠷᠡᠭᠡ** [名] 前失.

бүдрээтэй **ᠪᠦᠳᠦᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 老打前失的, 好失前蹄的.

бүдрээх **ᠪᠦᠳᠦᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүдрэх 的使动态.

бүдүүвч **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭ** [形] ① 简略的, 概略的, 概要的, 大体的: ~ төсөл 蓝图; ~ зураг 略图, 草图; 速写; 示意图; ② 概略, 概要, 梗概, 轮廓; 略图, 图解, 图表: ~ багаланцар 概略柱状图.

бүдүүвчилцгээх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүдүүвчлэх 的众动态.

бүдүүвчлүүлэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүдүүвчлэх 的使动态.

бүдүүвчлэгдэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бүдүүвчлэх 的被动态.

бүдүүвчлэл **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] ① 简单化, 公式化; 简单从事; ② 草率, 马虎.

бүдүүвчлэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠠᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 简单化, 公式化; 简单从事; 简略: ~н тэгшитгэх явдал 平均主义; ② 草率从事, 马虎.

бүдүүдүүлэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүдүүдэх 的使动态.

бүдүүдэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变得过粗, 变得过胖; ② 变粗糙, 变粗疏.

бүдүүлэг **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [形] ① 粗糙的, 粗劣的, 粗疏的; 笨拙的: ~ хийцтэй эдлэл 粗劣的用品; ② 蒙昧的, 不文明的, 未开化的, 原始的: ~ аж ахуй 原始经济; ~ арга 原始方法; ~ биетэн 原虫, 原生动物; ~ болгох 庸俗化; ~ зураг 素描; ~ маяг 原始形式; ~ ойлголт 幼稚观念; ③ 粗野的, 粗暴的, 鄙陋的, 简陋的, 粗莽的, 粗放的, 落后的: ~ хүн 粗野的人, 粗莽的人, 鄙陋的人; 笨拙的人; ~

үг хэллэг 俗词语, 鄙俗词语; ~ үгс 俗词汇; ~ хэллэг 粗俗语, 粗野用语; бүдүүлгээр халдах 粗暴侵犯, 野蛮侵犯; бүдүүлгээр зөрчих 粗暴违犯; ~ зан 鲁莽的性格.

бүдүүлэгдүү *бүдүүлэгдүү* [形] ① 颇为粗糙的, 甚为粗劣的, 颇粗疏的, 甚笨拙的; ② 过于蒙昧的, 甚为原始的, 甚不文明的, 很不开化的; ③ 太粗野的, 太粗暴的, 很鄙陋的, 很简陋的, 很粗莽的, 很粗放的, 很落后的.

бүдүүлэгдүүлэх *бүдүүлэгдүүлэх* [动] бүдүүлэгдэх 的使动态.

бүдүүлэгдэх *бүдүүлэгдэх* [动] ① 变得太粗糙, 变得太粗劣, 显得太笨拙; ② 变得很蒙昧, 变得很愚昧, ③ 变得过于粗野, 过于野蛮.

бүдүүлэглэх *бүдүүлэглэх* [动] ① 显得粗糙, 显得粗劣, 显得笨拙; ② 显得愚昧, 不文明; ③ 显得粗野, 表现粗暴, 野蛮, 粗鲁; ④ 卤莽行事, 粗率马虎行事, 敷衍塞责.

бүдүүлэх *бүдүүлэх* [动] 粗略地看, 浏览.

бүдүүн *бүдүүн* [形] ① 粗的, 粗大的, 肥胖的, 肥厚的; ~ гэдэс ①〈解〉大肠, 结肠, 肥肠; ② 厚的水龙带; ~ тойм 梗概; ~ ширхэгт үс 鬣; ~ нарийн (铁丝等的) 口径; ~ зайдас 粗灌肠; ~ наймсуур 大探子; ② 粗笨的, 粗劣的, 粗糙的: ~ бараа 粗糙的织物; 粗劣的商品; ~ зурсан зураг 画得粗劣的图画; ~ хийцтэй эд 粗劣制品; ~ гийгүүлэгч 〈语〉粗辅音; ~ мөхлөгт бүтэц 粗粒结构; ~ ширхэгт бүтэц 粗纤维构造; ~ зэрэх цэх 粗纺车间; ③ 粗野的, 粗鲁的, 不文明的: ~ тоглоом 〈体〉粗野打法; ~ (бороохойн) бодлого 〈大棒政策〉; ④ 成年的: ~ хүн ① 胖人; ② 成年人, 大人; ③ 低的, 低音的, 音粗的: ~ дуу 低音; ~ хоолой 低音, 男低音; 粗嗓子.

бүдүүрүүлэх *бүдүүрүүлэх* [动] бүдүүрэх 的使动态.

бүдүүрэл *бүдүүрэл* [名] 参见 бүдүүрэлт.

бүдүүрэлт *бүдүүрэлт* [名] 变粗, 变粗胖; 变粗糙; (静脉) 曲张.

бүдүүрэх *бүдүүрэх* [动] ① 变粗; 变粗胖, 长

胖, 变状实; ② 呈粗糙状, 变粗笨, 变粗劣; ③ 粗野, 变野蛮; ④ 音变低, 音变粗; ⑤ 长大, 成年.

бүдүүсгүүлэх *бүдүүсгүүлэх* [动] бүдүүсгэх 的使动态.

бүдүүсгэх *бүдүүсгэх* [动] бүдүүсэх 的使动态.

бүдүүсэх *бүдүүсэх* [动] ① 变得更粗, 变得更大; ② 长得更胖; ③ 变得更粗糙, 变得更粗劣; 变得更笨拙; ④ 变得更野, 变得更野蛮; ⑤ 音变更低, 变更粗.

бүдүүтгүүлэх *бүдүүтгүүлэх* [动] бүдүүтгэх 的使动态.

бүдүүтгэх *бүдүүтгэх* [动] бүдүүтэх 的使动态.

бүдүүтэх *бүдүүтэх* [动] 变粗, 变大.

бүдүүхэн *бүдүүхэн* [形] бүдүүн 的小称; ① 较粗的, 较粗大的, 较胖的, 较肥胖的; ② 较粗笨的, 较粗劣的, 较粗糙的; ③ 较粗野的, 较粗鲁的, 较不文明的; ④ (声音) 较低的, 较低沉的.

бүдчих *бүдчих* [动] бүдрэх 的多次体; 时时跌倒; (马) 不断地打前失.

бүдэг *бүдэг* [形] ① 黯的, 晦暗的, 暗淡的, 模糊不清的, 朦胧的, 不明晰的, 暧昧的, 阴翳的: ~ бөсөл 珍珠砂华; ~ гялтага 暗光泽, 土状光泽; ~ нүүрс 全暗煤; ~ өнгө 暗淡色; ~ үсэг 模糊的字母; ~ хүдэр 暗淡色矿石; ~ шар 暗黄色; ~ шил 毛玻璃; ~ эрдэс 不透明矿物; ② (转) 愚昧的, 蒙昧的, 昏愤的, 昏慵的, 糊涂的: ~ хөтх 昏愤的, 昏蒙的, 蒙昧的; ③ 〈语〉纯的: ~ өргөлт 纯重音; ~ дуу 浊音.

бүдэгдүү *бүдэгдүү* [形] ① 较黯的, 较暗淡的: ~ дуу 〈语〉轻浊音; ② (转) 较愚昧的, 较蒙昧的, 较昏愤的.

бүдэгдүүлэх *бүдэгдүүлэх* [动] бүдэгдэх 的使动态.

бүдэгдэх *бүдэгдэх* [动] ① 变得过于晦暗, 过于昏暗, 模糊不清; ② 变得过于昏庸, 过于糊涂.

бүдэгрүүлэх *бүдэгрүүлэх* [动] бүдэгрэх 的使动态.

бүдэгрэх **ᠪᠦᠳᠡᠭᠦᠷᠢᠬᠡ** [动] ① 变朦胧, 变模糊, 变阴翳不明, 变昏暗; ② 变得昏庸, 糊涂起来, 迷惑。

бүдгэтэх **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 бүдэгрэх。

бүдэгхэн **ᠪᠦᠳᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] бүдэг 的小称; ① 较模糊不清的, 较昏暗的; ② 较昏惯的, 较糊涂的。

бүдэнгэ **ᠪᠦᠳᠡᠨᠭᠡ** [形] ① (眼皮) 搭拉的, 下垂的, 耷拉的: ~ нүд 眼皮搭拉的眼睛; ~ аньсгатай 眼皮搭拉着着的; ② 参见 бүдэг。

бүдэнгэрэх **ᠪᠦᠳᠡᠨᠭᠡᠷᠢᠬᠡ** [动] ① (眼皮) 搭拉, 耷拉; ② 参见 бүдэгрэх。

бүдэнх **ᠪᠦᠳᠡᠨᠬᠡ** [形] 见 бүдэнгэ。

бүдэр **ᠪᠦᠳᠡᠷ** 见 ~ ~ 磕磕绊绊地, 跌跌撞撞地。

бүдэрхий **ᠪᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠢ** [名] (解) 胸骨柄: ~ ар лугшилт 胸骨后搏动。

бүдэрхийлэх **ᠪᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 失足, 打绊; ② (马) 失前蹄, 打前失; ③ 磕磕绊绊。

бүдэрхлэх **ᠪᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 бүдэрхийлэх。

бүдэрчих **ᠪᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] бүдрэх 的完成体。

бүдэх **ᠪᠦᠳᠡᠬᠡ** [形] 见 бүдэг。

бүдэхрэх **ᠪᠦᠳᠡᠬᠡᠷᠢᠬᠡ** [动] 见 бүдэгрэх。

бүжиг **ᠪᠦᠵᠢᠭ** [名] 舞蹈, 跳舞: бүжгийн дэг 舞步; ~ дэглэгч 舞蹈教员; бүжгийн жүжиг 舞剧; 芭蕾舞; дуу бүжгийн чуулга, дуу бүжгийн ансамбль 歌舞团; ~ т найр 舞会; ~ т үдэшлэг 舞蹈晚会; ~ бүжиглэх 跳舞。

бүжиглүүлэх **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүжиглэх 的使动态。

бүжиглэгч **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 跳舞者, 跳舞人, 舞蹈演出者。

бүжиглэл **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] 舞蹈, 跳舞。

бүжиглэлт **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠲᠡ** [名] 参见 бүжиглэл。

бүжиглэх **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 舞蹈, 跳舞: ~ н дуулах 载歌载舞。

бүжиглэцээх **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүжиглэх 的众动态。

бүжигч **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [形] 爱跳舞的, 善舞的, 擅长跳舞的。

бүжигчинд **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠴᠢᠨᠳᠠ** [名] бүжигчин 的复数。

бүжигчин **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠴᠢᠨ** [名] 舞蹈家, 舞蹈演员。

бүжигч **ᠪᠦᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** 见 ~ чогчоохой (动) 沙鸡。

бүжих **ᠪᠦᠵᠢᠬᠡ** [动] 卷曲, 团簇。

бүжицгээх **ᠪᠦᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүжих 的众动态。

бүйл **ᠪᠦᠢᠯ** [名] ① (解) 牙龈, 牙床: ~ ний үрэвсэл 牙龈炎; ② 刀龈。

бүйлс (эн) **ᠪᠦᠢᠯᠰ** [名] ① (植) 扁桃, 扁桃树; 巴旦杏, 巴旦杏树: ~ ний сүү 扁桃乳; 杏仁乳剂; ② (解) 扁桃体: ~ эн тойронтоос 扁桃体周炎。

бүйлтэх **ᠪᠦᠢᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] 长牙龈, 长牙床。

бүйлэнгэр **ᠪᠦᠢᠯᠡᠨᠭᠡᠷ** [名] (医) 牙龈炎。

бүйлээс **ᠪᠦᠢᠯᠡᠭᠡᠰ** [名] 参见 бүйлс。

бүл **ᠪᠦᠯ** I [名] 家庭成员; 家庭; 家属, 家眷: ам ~ 人口; 家庭, 家族; гэр ~ 家庭, 家族, 家室; ~ цөөнтэй 人口少的, 小家族的; 人丁不足的; ~ олонтой 子女多的, 人丁兴旺的。

бүл **ᠪᠦᠯ** II [名] 力气, 劲儿: гарын ~ ээр сайн 臂力好的; ~ тэй эр 大力士。

бүл **ᠪᠦᠯ** III [名] 姨表: ~ ах 姨表兄; ~ эгч 姨表姐; ~ охин дүү 姨表妹; ~ бэргэн 姨表嫂; ~ зээ ураг 姑表亲; ~ ач 姑表两姨孙。

бүлбийлгэх **ᠪᠦᠯᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бүлбийх 的使动态。

бүлбийх **ᠪᠦᠯᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 变平淡无味; 变乏味: ~ сэн шөл 淡而无味的汤, 稀汤; ② 变稀, 成液体; ③ 衰弱, 减退, 衰退, 变差。

бүлбэгвэх **ᠪᠦᠯᠪᠡᠭᠦᠪᠡᠬᠡ** [动] ① (衰弱者) 动弹; (清淡稀薄液体) 晃荡; ② 优柔寡断, 犹豫不决, 显得不果断。

бүлбэгэр **ᠪᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 衰弱的, 虚弱的, 单薄的; 差的: ~ биетэй хүн 身体单薄的人, 体质差的人; ② 平淡乏味的, 无味的,

没滋味的，清汤寡水的：～ хоол 乏味的饭食；～ айраг 味淡的马奶酒。

бүлбэгэрдүү **ᠪᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] ① 甚为衰弱的，甚虚弱的，颇为单薄的；② 颇乏味的，颇清淡的。

бүлбэгэрдэх **ᠪᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 显得衰弱，显得虚弱；② 显得平淡无味。

бүлбэгэрхэн **ᠪᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] бүлбэгэр的小称；① 较衰弱的，较虚弱的，较单薄的；② 较乏味的，较清淡的。

бүлбэлзэх **ᠪᠦᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бүлбэгнэх。

бүлбэр **ᠪᠦᠯᠪᠡᠷ** [形] 温的，温热的。

бүлгэм **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮ** [名] 组，群，团体，社团，批；协会，集团；队：намын нууц ～ 秘密党小组；утга зохиолын ～ 文学社团；уран сайхны ～ 文工团；～ удирдагч (少先队) 大队辅导员。

бүлгэмдэл **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠳᠡᠯ** [名] 团结：～ нэгтэй 团结一致的。

бүлгэмдэлтэй **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠳᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 团结的，团结起来的。

бүлгэмдэх **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 团结；结成团体，组成社团；② 分群，分组，分派别。

бүлгэмнүүлэх **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлгэмнэх的使动态。

бүлгэмнэх **ᠪᠦᠯᠭᠡᠮᠨᠢᠬᠡ** [动] ① 集结成群，结成团体；团结起来；② 分组；分派别；③ 部署，配备。

бүлгэн **ᠪᠦᠯᠭᠡᠨ** [形] 淡的，没味道的，淡而无味的。

бүлдэх **ᠪᠦᠯᠳᠡᠬᠡ** I [动] ① 协力干，共同做；② 用力，使劲；③ (马) 奋力前冲。

бүлдэх **ᠪᠦᠯᠳᠡᠬᠡ** II [动] 刺，扎：хутгаар ～ 用刀子刺。

бүлзнэх **ᠪᠦᠯᠵᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] бүлэх的短暂体。

бүлзэргэнэ **ᠪᠦᠯᠵᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 悬钩子。

бүлжих **ᠪᠦᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] 见 бүлэх。

бүллэх **ᠪᠦᠯᠯᠡᠬᠡ** [动] 频频地摸，频频刺扎。

бүлмэг **ᠪᠦᠯᠮᠡᠭ** [名] ① 搅拌棒；② (水泥) 拌合机。

бүлсгэх **ᠪᠦᠯᠰᠭᠡᠬᠡ** [动] бүлсэх的使动态。

бүлсэх **ᠪᠦᠯᠰᠡᠬᠡ** [动] 暖和起来。

бүлт **ᠪᠦᠯᠲ** [副] 出，进，破碎：～ цохих 甩出，打出；击退；нүдий нь ～ цохих 打得使眼球迸出；～ үсрэх 跳出；蹦出；～ шахах 榨出(果汁等)，挤出(眼泪等)，压出，压碎，压破。

бүлтгэнүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлтгэнэх的使动态。

бүлтгэнэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] ① (眼珠) 滴溜溜地转；② (转) 害怕，恐慌。

бүлтгэр **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 凸起来，隆起的，突出的：～ нүдтэй 凸眼睛的；瞪眼的；眼珠圆大的；хоёр тал нь ～ шил 双凸镜。

бүлтгэрдүү **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] 过于凸起的，十分隆起的，太突出的。

бүлтгэрдүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлтгэрдэх的使动态。

бүлтгэрдэх **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] (眼球) 过分突出，过于隆起。

бүлтгэрхэн **ᠪᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] бүлтгэр的小称；有些凸起的，有些隆起的，略显突出的(眼珠等)。

бүлтийлгэх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бүлтийх的使动态。

бүлтийх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 凸出，突出，瞪起；鼓起，隆起：нүдээ ～ 瞪眼。

бүлтийчих **ᠪᠦᠯᠲᠢᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] бүлтийх的完成体。

бүлтлүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлтлэх的使动态。

бүлтлэх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 使(眼球)下垂；② 使脱出，使迸出，使崩出，使脱落。

бүлтрүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлтрэх的使动态。

бүлтрэх **ᠪᠦᠯᠲᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 脱落，甩出，挤出，迸出，蹦出：нүд ～ 眼球脱出；хувингийн ёроол бүлтрэх унажээ 桶底掉下来了；② (作物根部) 露出；冻拔，霜拔；③ (体) 转肩。

бүлтэгнүүлэх **ᠪᠦᠯᠲᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлтэгнэх的使动态。

бүлтэгнэх **ᠪᠦᠯᠲᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 见 бүлтгэнэх。

- бүлтэй** **иёл** **ял** I [形]有家口的, 有家属的, 有家眷的.
- бүлтэй** **иёл** II [形]有力气的, 有劲儿的: ~ эр 大力士.
- бүлтэлзүүлэх** **иёлчлэл** [动] бүлтэлзэх 的使动态.
- бүлтэлзэх** **иёлчлэл** [动] 参见 бүлтгэнэх.
- бүлтэлцгээх** **иёлчлэл** [动] бүлтлэх 的众动态.
- бүлтэн** (г) **иёлчлэл** [形](眼珠)瞪起的, 凸起的: ~ (眼睛)一瞪一瞪地, 一楞一楞地.
- бүлтэх** **иёлчлэл** [动] 见 бүлдэх I、II.
- бүлүүлэх** **иёлчлэл** [动] ① бүлэх 的使动态; ② 意同 бүлэгдэх.
- бүлүүр** **иёлчлэл** [名] ① 搅拌杆(制酸马奶或乳油时用以搅拌奶子的工具), 杵杆; ② 活塞; 螺旋塞: ~ ийн автомат тохируулга 活塞行程自动调整器.
- бүлүүрдүүлэх** **иёлчлэл** [动] бүлүүрдэх 的使动态.
- бүлүүрдчих** **иёлчлэл** [动] бүлүүрдэх 的多次体.
- бүлүүрдээнэх** **иёлчлэл** [动] бүлүүрдэх 的短暂体.
- бүлүүрдэлцэх** **иёлчлэл** [动] бүлүүрдэх 的共动态.
- бүлүүрдэх** **иёлчлэл** [动] ① (用杵杆上下) 搅拌, 搅动, 搅和; ② (转) 胡搅, 捣乱, 捣蛋.
- бүлүүрдэцээх** **иёлчлэл** [动] бүлүүрдэх 的众动态.
- бүлүүрт** **иёлчлэл** [形] 有活塞的.
- бүлх** **иёлчлэл** [名] <解> 腱, 肌腱, 腱子肉: ~ эс 腱细胞; ~ мултрах 腱脱位; ~ залгих ① 进退两难; ② 凉了半截.
- бүлхгэр** **иёлчлэл** [形] ① 凸起的, 突出的, 隆起的, 明显的(较小物); ② 质次的; ③ 味道差的, 乏味的.
- бүлхийлгэх** **иёлчлэл** [动] бүлхийх 的使动态.

- бүлхийх** **иёлчлэл** [动] ① 凸起, 隆起, 突出; 积起, 堆起; ② (因积食而) 腹胀.
- бүлхрүүлэх** **иёлчлэл** [动] бүлхрэх 的使动态.
- бүлхрэх** **иёлчлэл** [动] 参见 бүлхийх.
- бүлхэвчтэс** **иёлчлэл** [名] (医) 滑囊炎.
- бүлхэгнэх** **иёлчлэл** [动] (表皮薄而软的臃肿物) 一起一伏, 一凸一鼓, 频频颤动, 波动.
- бүлхэлзүүлэх** **иёлчлэл** [动] бүлхэлзэх 的使动态.
- бүлхэлзэх** **иёлчлэл** [动] 参见 бэлхэлзэх.
- бүлхэн** **иёлчлэл** [名] <医> 动脉瘤.
- бүлхэс** **иёлчлэл** 见 ~ ~ 一鼓一鼓地.
- бүлцгэр** **иёлчлэл** [形] 膨起的, 鼓起的, 凸起的, 肿胀起的: ~ нүдтэй 凸眼的.
- бүлцгээх** **иёлчлэл** [动] бүлэх 的众动态.
- бүлцийлгэх** **иёлчлэл** [动] бүлцийх 的使动态.
- бүлцийх** **иёлчлэл** [动] 膨起, 肿胀, 肿起: ~ тэл уйлах 哭得眼皮都肿了.
- бүлцэгнэх** **иёлчлэл** [动] (肿胀隆起物) 动弹, 频频颤动.
- бүлцэлзэх** **иёлчлэл** [动] 参见 бүлцэгнэх.
- бүлцэн** **иёлчлэл** [形] ① 眼皮肿起的; ② 凸眼睛的, 眼球凸出的.
- бүлчих** **иёлчлэл** [动] бүлэх 的多次体; 频频捣, 使劲地(上下)搅动; 狠劲地扎, 一个劲儿地刺.
- бүлэг** **иёлчлэл** [名] ① 组, 群, 伙, 帮, 集团, 社团, 部分, 一批, 一班: ~ этгээд 集团, 党羽; ~ дээрэмчин 匪帮; ~ арлууд 列岛, 群岛; ~ аялга <语> 语调群; ~ бай <军> 集群目标; ~ бэлдүүл 选组器; ~ уулс 山群; ~ үг <语> 词群; ~ үелзэл <无> 群频率; ~ бүлгийн зэвсэг <军> 联队武器; ~ бүлгийн удирдагч (少先队) 大队辅导员; ~ сурагчид 部分学生; 一班学生; ② 章, 节, 篇, 部, 段; (戏剧的) 幕, 折: хэдэн ~ кино вэ? 几部电影? дөрөвдүгээр ~ 第四章, 第四节; ③ 群, 类, 族; ④ <电> 组群.

- бүлэгдүү** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠲᠦᠭᠦ** [形]成群的, 成伙的, 成帮的, 成批的.
- бүлэгдэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] бүлэх 的被动态.
- бүлэгжүүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 бүлэглэх.
- бүлэглүүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлэглэх 的使动态.
- бүлэглүүр** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠷ** [名]〈电〉聚束栅: ~ийн үелзэл 聚束栅频率.
- бүлэглэгдэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] бүлэглэх 的被动态.
- бүлэглэл** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠯ** [名] ①分群, 分组, 分类, 归类, 组合, 分派, 分成部分; ②分章节, 分篇, 分部; ③〈军〉部署, 调配; ④成群, 结伙, 集聚; ⑤意同 бүлэг.
- бүлэглэлцэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] бүлэглэх 的共动态.
- бүлэглэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ①分群, 分组, 组合, 分类, 分派; ②分章节, 分篇, 分部; ③成群, 结伙, 集聚; 〈电〉聚束: ~сэн гүйдэл 聚束电流; ④〈军〉部署, 调配.
- бүлэглэцгээх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүлэглэх 的众动态.
- бүлэгмэл** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠮᠡᠯ** [形]成群的, 群状的: ~царууц 群状矽酸盐.
- бүлэгнүүлэгч** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠴ** [名]促凝剂, 凝剂.
- бүлэгнүүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлэгнэх 的使动态: ~цогцос 血小板; ~эсрэг бием 凝固抗体.
- бүлэгнүүр** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠦᠭᠦᠷ** [名]凝血酶.
- бүлэгнэдэс** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠡᠳᠡᠰ** [名]凝血剂, 促凝剂.
- бүлэгнэлт** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠡᠯᠲ** [名]凝固, 凝聚.
- бүлэгнэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动]凝固, 凝聚: ~ийн эсрэг 抗凝血剂.
- бүлэгт** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠲ** [形] ①分群的, 成群的; 分组的, 成组的; 成伙的, 成帮的, 成集团的; 分类的, 分派的; ②分章节的, 分篇章的, 分…部分的.
- бүлэгтэй** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠲᠡᠢ** [形]参见 бүлэгт.
- бүлэгт** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠲ** [名] ①捣, 杵; ②刺, 扎, 攘.

- бүлэлцэх** **ᠪᠦᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] бүлэх 的共动态.
- бүлэн** (г) **ᠪᠦᠯᠡᠨ** I [名] (凝结的)血块, 血团, 血栓: ~гийн эс 凝血细胞; цусан ~ 血块, 血团.
- бүлэн** **ᠪᠦᠯᠡᠨ** II [名]的, 箭靶.
- бүлэнтэх** **ᠪᠦᠯᠡᠨᠲᠡᠬᠡ** [动] (血)凝结, 成块, 成团; 形成血栓.
- бүлэнцэр** **ᠪᠦᠯᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] (下一辈的)姨表亲; 姑表.
- бүлэрхүү** **ᠪᠦᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** I [形]家庭人口多的, 人丁兴旺的.
- бүлэрхүү** **ᠪᠦᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** II [形]有力气的, 有能力的, 有力量的.
- бүлэрхэг** **ᠪᠦᠯᠡᠷᠬᠡᠭ** [形]参见 бүлэрхүү II.
- бүлэрхэх** **ᠪᠦᠯᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** I [动]以力大逞强, 卖弄力气.
- бүлэрхэх** **ᠪᠦᠯᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** II [动]以家庭人口多而自居.
- бүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①刺, 扎, 后攘: шөвгөөр ~ 用锥子扎; хутгаар ~ 用刀子刺; ② (上下)搅拌, 杵, 捣 (酸奶): айраг ~ 搅拌酸奶.
- бүлээвтэр** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形]温的, 刚温热的.
- бүлээдүүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлээдэх 的使动态.
- бүлээдэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]变温, 变得很温热.
- бүлээн** **ᠪᠦᠯᠡᠨ** [形] ①温的, 温暖的, 暖的, 温热的: ~цай 温茶; халуун ~ 温热的, 温暖的; хүйтэн ~ 温凉的; эх орныхоо төлөө халуун амь ~ цусаа хайрлахгүй тэмцэх 不惜生命和热血地为祖国奋斗; ~цуст амьтан 恒温动物, 温血动物; ②体温增高的, 发烧的 (指小孩).
- бүлээнтэй** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] ①温的, 温热的; ②体温增高的, 发烧的 (指小孩病态).
- бүлээрүүлэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлээрэх 的使动态; ①温一温, 热一热; 加温, 预热; ②使发热, 使 (小孩) 发烧, 使发低烧.
- бүлээрэх** **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①变温热; 暖利起来; 温和起来; ②发热, (小孩) 发烧, 发低烧.

бүлээсгүүлэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлээсгэх
的使动态。

бүлээсгэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] бүлээсэх 的使动
态；①温一温，热一热，加温，加热；②使
发热，使发低烧。

бүлээсэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] ①变温热，热起来；
温热，烤热，预热；(转)激动起来；②发低
烧，发热。

бүлээтгүүлэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлээтгэх
的使动态。

бүлээтгүүр **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠷ** [名] 加温工具；
~тэй билэг туйл 旁热式阴极。

бүлээтгэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] бүлээтэх 的使动
态；参见 бүлээсгэх。

бүлээтэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠲᠢᠬᠡ** [动] 参见 бүлээсэх。

бүлээхэн **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] бүлээн 的小称；微
温的，稍暖的，温和的。

бүлээцүүлэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүлээцэх 的
使动态。

бүлээцэх **ᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] 变温热，变暖和，烤
热，取暖。

бүмбэгэр **ᠪᠦᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] 见 бөмбөгөр。

бүнхгэр **ᠪᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 参见 бүнхэр。

бүнхийлгэх **ᠪᠦᠨᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бүнхийх 的使
动态。

бүнхийх **ᠪᠦᠨᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 成圆形，呈丘状。

бүнхэр **ᠪᠦᠨᠬᠡᠷ** [形] 圆丘形的；圆顶形的，穹
形的；~ оройтой байшин 圆顶房屋。

бүнхэрлэг **ᠪᠦᠨᠬᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] 参见 бүнхэр。

бүнших **ᠪᠦᠨᠰᠢᠬᠡ** [动] ①(长时间)咆哮，嗥叫
(狼、虎等)；②(长时间)恸哭，涕泪交流：
гэншин ~ (长时间)恸哭，涕泪交流。

бүншүүлэх **ᠪᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүнших 的使动
态。

бүр **ᠪᠦᠷ** I [副] ①更，很，十分，极其；再：
~ хол 很远，更远；~ чанга дууд! 大
声叫！更大声地叫！~ сайхан 十分美好，
更加美好；~ чухал зүйл 极其重要的事情；
更加重要的事情；②都，全，完全，甚
至；манайх ~ хотын айл болсон 我们
完全成了城市住户了；~ шүүрэх бул-
чирхай 全(浆分)泌腺；~ шүүрэх

шинж 全(浆分)泌型；◇ ~ түр 这里那
里；各式各样；部分部分的。

бүр **ᠪᠦᠷ** II [后] 每一个，任何的，各个，无论
哪一个；жил ~ 每年；хүн ~ 每个人；
хүн ~ д өг! 每个人都给；айл ~ д 在每
一家；морь ~ ийг эмээллэх 每匹马都
备鞍；унших ~ 每次读时，每读一次；
угаах ~ цэвэр болсоор байв 每洗一次
就变干净一些，越洗越干净。

бурвабадирабад **ᠪᠦᠷᠪᠠᠪᠠᠳᠢᠷᠠᠪᠠᠳ** [名] (天)室
(二十八宿之一，北方玄武七宿的第六
宿)。

бурвабалгунь **ᠪᠦᠷᠪᠠᠪᠠᠯᠭᠦᠨᠢ** [名] (天)张(二十
八宿之一，南方朱雀七宿的第五宿)。

бурвасиди **ᠪᠦᠷᠪᠠᠰᠢᠳᠢ** [名] 参见 бурвасэд。

бурвасэд **ᠪᠦᠷᠪᠠᠰᠢᠳᠡ** [名] (天)箕(二十八宿之
一，东方苍龙七宿之第七宿)。

бүргүүлэх **ᠪᠦᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүргэх 的使动
态。

бүргэд **ᠪᠦᠷᠭᠡᠳ** [名] (动)雕，鸷；бор ~ 青
雕。

бүргэдлэг **ᠪᠦᠷᠭᠡᠳᠯᠡᠭ** [形] 雄鹰般的，鹰一样
的。

бүргэдчин **ᠪᠦᠷᠭᠡᠳᠴᠢᠨ** [名] ①猎鹰人；②养鹰
人。

бүргэлзүүлэх **ᠪᠦᠷᠭᠡᠯᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүргэлзэх
的使动态。

бүргэлзэх **ᠪᠦᠷᠭᠡᠯᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] ①变暗淡，晦暗，
失去光泽；发黑；②眼花；③神志模糊，思
路不清。

бүргэнүүлэх **ᠪᠦᠷᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүргэнэх 的
使动态。

бүргэнэх **ᠪᠦᠷᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 昏暗，变幽暗；阴晴
变幻；变暗淡不明。

бүргэр **ᠪᠦᠷᠭᠡᠷ** [形] 昏暗的，朦胧的，暗淡的，
模模糊糊的。

бүргэх **ᠪᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ①飞扬，旋卷；~н үзэх
(军)检阅；②混乱，骚乱，乱哄哄；惊乱。

бүрд **ᠪᠦᠷᠳ** [名] 沃洲，沙漠绿洲，涿涿，淀：
~ булаг 泉源；~ ний хөгчүү (动)泽
鹞。

бүрдмэл **ᠪᠦᠷᠳᠮᠡᠯ** [形] 构成的，形成的，具备
的；~ фото ялтас 感光板。

- бүрдүүлэгч** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [形]形成的, 补充的, 组成的.
- бүрдүүлэл** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名]①组成, 编成, 构成; 形成; ②满足, 充实.
- бүрдүүлэмж** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠮᠵ** [名]补充, 补足.
- бүрдүүлэх** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрдэх 的使动态; 补充, 充实, 组成, 编成.
- бүрдүүрэл** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠯ** [名]组成, 构成, 形成.
- бүрдүүрэх** **ᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠬ** [动]组成, 构成, 形成.
- бүрдэл** **ᠪᠦᠷᠳᠡᠯ** [名]①构造; 具备, 形成, 构成; ②充满; 完整, 具全; 总体, 综合; 复合体; ~ шинж <医> 综合症状; ~ ион <矿> 络离子, 复离子; ③(文件等的)要件; бүрдлийг гүйцэлдүүлэх 办理形式要件.
- бүрдэлт** **ᠪᠦᠷᠳᠡᠯᠲ** [名]形成, 构成; 形象, 风纪.
- бүрдэх** **ᠪᠦᠷᠳᠡᠬ** [动]①充满; 变完全, 变完整; ②组成, 形成, 构成; 具备; хэргийн учир ~ 构成事件的理由; 事因完整; төлөөлөгчид ~ 组成代表团; нөхцөл ~ в 具备了条件; ~ ж тогтох 定型.
- бүрдэц** **ᠪᠦᠷᠳᠡᠴ** [名]具备程度, 构成比率.
- бүржих** **ᠪᠦᠷᠵᠢᠬ** [动]①构成, 组成; 具备; ②变完整, 完全; 整体化; цус ~ 血凝结; ③覆盖, 包裹; жимс ~ 制果脯.
- бүржмэл** **ᠪᠦᠷᠵᠢᠮᠡᠯ** [形]①完整的, 整体的; ②覆盖的, 被覆的, 包裹的.
- бүрзгэр** **ᠪᠦᠷᠵᠡᠭᠡᠷ** [形]卷曲的, 卷卷曲曲的; 蓬乱的.
- бүрзийлэг** **ᠪᠦᠷᠵᠡᠶᠢᠯᠡᠭ** [名·形]见 буржуйлиг.
- бүрзнэх** **ᠪᠦᠷᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] бүрэх I、II 的短暂时体.
- бүрзэг** **ᠪᠦᠷᠵᠡᠭ** [名] <植> 紫花南芥属.
- бүрий** **ᠪᠦᠷᠢ** I [名]暗淡, 朦胧; 黄昏, 傍晚: ~ болох 天渐昏暗, 天渐黄昏; ~ тасрах 天黑, 夜幕降临; ~ баруй (баруй ~) 混暗的, 恍惚的, 灰蒙蒙的, 暮色苍茫的; 黄昏; 晨曦微明.
- бүрий** **ᠪᠦᠷᠢ** II [后]见 бүр II.

- бүрийлгэх** **ᠪᠦᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] бүрийх 的使动态; 弄暗淡, 给...抹灰: амьдралын үнэнийг ~ 给生活的真理性抹灰.
- бүрийтэх** **ᠪᠦᠷᠢᠶᠢᠲᠡᠬ** [动]显得昏暗, 显得朦胧, 显得暗淡: ~ н балартах 朦胧状模糊.
- бүрийх** **ᠪᠦᠷᠢᠶᠢᠬ** [动]变暗淡, 变朦胧; 到黄昏时分, 到傍晚; 天渐黄昏, 天渐昏暗.
- бүрилэх** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬ** [动]见 бүрлэх.
- бүрлэгч** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠴ** [名]①死者, 死难者, 罹难者, 夭亡者; ②破产者.
- бүрлэгэ** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠡ** [名]①不幸, 罹难, 夭亡; 消失, 失掉, 损失; ②破产.
- бүрлэх** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠬ** [动]①(不幸)死去, 罹难, 夭亡; 消失, 失掉, 损失; ②破产.
- бүрлээгч** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠴ** [名]挥霍者, 败家子.
- бүрлээч** **ᠪᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠴ** [名]参见 бүрлэгч.
- бүрмөсөн** **ᠪᠦᠷᠮᠦᠰᠡᠨ** [副]①完全, 充分地, 全然, 十足地, 完整地, 彻底地, 完全给予: тамхийг ~ хаяв 把烟完全戒了; ~ хотын хүн болжээ 完全成了城市人; 成了十足的城市人; ~ захирагдах <语> 全部从属关系; ~ ижилших <语> 完全同化; ~ ондооших <语> 完全异化; ~ өршөөн хэлтрүүлэх <法> 特赦; ②永远, 永久; 一辈子; ~ явах 一去不返.
- бүрмэл** **ᠪᠦᠷᠮᠡᠯ** [形]覆盖的, 蒙上的, 遮盖的, 掩住的: ~ утас 电缆; ~ утасны залгавч 电缆套; ~ утасны орц 电缆入口, 电缆引入; ~ утасны тэргэл 电缆盘, 电缆卷轴; ~ утасны хийц 电缆型号; ~ утасны хоног 电缆插头; ~ утасны хуяг 电缆铠装; ~ утасны ширхэг 电缆心线; ~ утасны шуудуу 电缆沟.
- бүрнавас** **ᠪᠦᠷᠨᠠᠪᠠᠰ** [名] <天> 井(二十八宿之一).
- бүрнээ** **ᠪᠦᠷᠨᠡᠭᠡ** [副]全然, 完全, 全部地, 整个地: даалгасан ажлыг ~ дуусган буцаж ирэв 完成所委托的全部工作后返回.
- бүрс** **ᠪᠦᠷᠰ** 见 ~ барс 恍恍惚惚地, 隐隐约约地, 影影绰绰地.

- бүрсгэр** **ᠪᠦᠷᠰᠭᠡᠷ** [形] 恍恍惚惚的, 隐隐约约的, 影影绰绰的。
- бүрт** **ᠪᠦᠷᠲᠦ** [名] 斑痕, 斑点。
- бүртгүүлэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүртгэх 的使动态: бүртгүүлсний хураамж 注册费。
- бүртгүүр** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠦᠷ** [名] 计算机。
- бүртгэвэр** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠪᠦᠷ** [名] 参见 бүртгэлт; 明细表。
- бүртгэгдэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бүртгэх 的被动态。
- бүртгэгч** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 统计员, 计算员, 注册员; 登记员, 收发员: тоо ~ 统计员, 统计者; 统计学者; номом ~ 定额统计员。
- бүртгэгчид** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠢᠳᠤ** [名] бүртгэгч 的复数。
- бүртгээнэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] бүртгэх 的短暂体。
- бүртгэл** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 统计, 计算, 登记, 注册; 入簿; 贴现, 贴水; 统计册: тоо ~ ① 统计; ② 统计表; цэргийн ~ <军> 军人名册, 军人统计表; хүн амын ~ 人口统计; малын тоо ~ 牲畜头数统计; ~ зүй 统计学; ~ зүйн арга 统计法; ~ тайлан 统计报告; ~ тооцлого 清点; ~ хуудас 登记表, 统计表; ~ д авах 统计, 登记, 记入; ~ д оруулах 入账, 列入名册; ~ ийн албан тэмдэг 登记公章; ~ ийн бодлого <经> 贴现政策; 贴水政策; ~ ийн журам, ~ ийн тогтолцоо 会计制度; ~ ийн хүснэгт 出勤表; ~ ийн хүү <经> 兑现率, 贴现利息, 贴水利息; ~ ийн шошго 登记卡片。
- бүртгэлзэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 显得隐隐约约, 恍惚不清, 影影绰绰。
- бүртгэлт** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 统计, 计算, 登记, 注册。
- бүртгэлцэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] бүртгэх 的共动态。
- бүртгэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 统计, 登记, 计算, 清查, 盘查; 贴现, 贴水, 兑现: ~ ж авах 统计, 注册; 全拿去; ~ н тэмдэглэх 登记, 注册; ~ газар 统计处(局);

- 登记处, 注册处, 文书收发室; ~ товчоо 注册局; 备案处; ~ банк 贴现银行; ~ дэвтэр 登记簿; ~ журам 注册程序; ~ хуудас 登记表; ~ шошго 登记卡片; жагсаалд ирэгчдийг ~ 统计参加游行人数; ② 使完整; 使构成, 使组成, 备齐。
- бүртгэцгээх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүртгэх 的众动态。
- бүртгэчих** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] бүртгэх 的多次体。
- бүртнийлгэх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бүртнийх 的使动态。
- бүртнийх** **ᠪᠦᠷᠲᠦᠨᠢᠬᠡ** [动] 变暗, 变昏暗, 变阴翳不明, 变模糊不清, 隐隐约约, 朦朦胧胧。
- бүртэг** **ᠪᠦᠷᠲᠡᠭ** [形] 朦胧的, 影影绰绰的。
- бүртэгнэх** **ᠪᠦᠷᠲᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 变隐隐约约, 变恍惚不清, 变影影绰绰。
- бүртэлзэх** **ᠪᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бүртэгнэх。
- бүрүүлэх** **ᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүрэх I、II 的使动态。
- бүрх** **ᠪᠦᠷᠬᠡ** I [名] ① 凉帽, 草帽: ~ малгай 羽草帽子; ② 笠。
- бүрх** **ᠪᠦᠷᠬᠡ** II [名] ① 窝棚; (旅行者或游牧人之) 简易窝棚; ② (圆形拱顶的) 泥土屋。
- бүрхий** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠶᠢ** [形] ① 暗的, 昏暗的, 黑暗的, 隐隐约约的; ② 视线阴翳不明的(眼睛)。
- бүрхийх** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 变昏暗, 变黑暗; 变阴; тэнгэр ~ 天阴。
- бүрхмэл** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠮᠡᠯ** [名·形] ① 覆盖物, 遮盖物; ② 覆盖的, 遮盖的。
- бүрхрэх** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 惊乱, 惊慌。
- бүрхүүвч** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠦᠪᠴᠢ** [名] 参见 бүрхүүл。
- бүрхүүл** **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯ** [名] 遮盖物, 覆盖物; 覆盖层; 罩子, 篷子; 外壳; 膜: дэнгийн ~ 灯罩, 灯伞; моторын ~ 发动机外罩; ~ сарьс 复膜, 被复膜; ~ үс 覆盖毛发; ~ хальс 盖膜; ~ үрт ургамал <植> 被子植物; ~ түртэн <植> 被子植物门; ~ т булчирхай 卵壳腺; ~ тэй тэрэг 篷车, 轿车; ~ тэй амьтан <动> 衣原动物; ~ ийн атираа 盖层褶皱; ~ ийн ялгал 膜鉴别。

бүрхүүлгүйтэн **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠢᠭᠦᠢᠲᠦᠨ** [名]〈生〉
非衣原体。

бүрхүүлэг **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]参见 бүрхүүл.

бүрхүүлжих **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠢᠵᠢᠬᠢ** [动]被膜形成。

бүрхүүлт **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠲᠦ** [形]有遮盖物的, 有盖的, 有壳的, 带篷子的, 有罩子的, 有蒙子的: ~ булчирхай 卵壳腺; ~ үртэн〈植〉被子植物门。

бүрхүүлтэй **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠢ** [形]参见 бүрхүүлт: ~ тэрэг 篷车, 带篷马车; ~ амьтан〈动〉原衣动物。

бүрхүүлтэн **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠨ** [名]被囊类。

бүрхүүлтэс **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠰ** [名]〈医〉筋膜炎。

бүрхүүлэнгэр **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠨᠭᠡᠷ** [名]〈医〉纤维瘤。

бүрхүүлэх **ᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрхэх 的使动态。

бүрхэвтэс **ᠪᠦᠷᠬᠡᠪᠲᠡᠰ** 参见 бүрхүүлтэс。

бүрхэвч **ᠪᠦᠷᠬᠡᠪᠴᠢ** [名]外壳, 外皮, 外罩, 套, 遮盖物, 薄层, 膜; агаар ~ 大气层; усан ~ ①地球之水域; ②水皮, 水膜, 水圈; чулуун ~ 石头的外壳, 岩石圈, 地球的坚实部分; салст ~ 黏膜, 黏液。

бүрхэвчтэс **ᠪᠦᠷᠬᠡᠪᠴᠢᠲᠡᠰ** [名]〈医〉被膜炎。

бүрхэг **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭ** [形]阴的, 阴暗的, 阴霾的; 暗淡的, 昏沉的: ~ өдөр 阴天。

бүрхэгдмэл **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [形]阴沉沉的, 颇为阴暗的。

бүрхэгдүү **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠳᠦᠭᠦ** [形]阴沉沉的, 颇为阴暗的。

бүрхэгдүүлэх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрхэгдэх 的使动态。

бүрхэгдэх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] ① бүрхэх 的使动态; 被覆盖, 被蒙上, 被罩上; ②理智蒙蔽, 神志迷蒙。

бүрхэглэх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠯᠡᠬ** [动]变阴, 天阴, 变暗淡, 变昏沉。

бүрхэх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠬ** [动]覆盖, 蒙上, 遮盖, 掩住: тэнгэр бүрхлээ 天阴了; 云遮盖了天空; нүд ~ 蒙住眼。

бүрхээлгэх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] бүрхээх 的使动态。

бүрхээр **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠷ** [名]〈酿制奶酒时架在锅上的无底〉圆桶, 甑桶。

бүрхээс **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠰ** [名] ① 覆盖物, 外罩: ~ тэй амьтан〈动〉原衣动物; ② 床单, 罩布, 套子; ③〈碗、杯、锅、桶等的〉盖子。

бүрхээх **ᠪᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠬ** [动]参见 бүрхэх。

бүрцгээх **ᠪᠦᠷᠴᠢᠭᠡᠬ** [名] бүрэх I、II 的众动态。

бүрцэг **ᠪᠦᠷᠴᠡᠭ** [名]见 бүрчиг。

бүрцэглэх **ᠪᠦᠷᠴᠡᠭᠯᠡᠬ** [动]见 бүрчиглэх。

бүрчиг **ᠪᠦᠷᠴᠢᠭ** [名]袋形外罩; 帽罩; малгайн ~ 帽罩。

бүрчиглэх **ᠪᠦᠷᠴᠢᠭᠯᠡᠬ** [动]罩上帽罩, 罩上箭罩。

бүрчих **ᠪᠦᠷᠴᠢᠬ** [动] бүрэх I、II 的多次体。

бүрчлэн **ᠪᠦᠷᠴᠢᠯᠡᠨ** [后]每: хүн ~ 每个人, 人均; нэг ~ 逐个地, 一个一个地。

бүрших **ᠪᠦᠷᠴᠢᠬᠢ** [动]参见 бүрэх II。

бүрэг **ᠪᠦᠷᠡᠭ** [形] ① 模糊的, 朦胧的, 昏暗的, 渺茫的, 不明确的; ◇ ~ бараг 模糊的, 昏暗的; ~ цай 奶少的奶茶; ② 腼腆的, 羞怯的; 与世隔绝的, 孤僻的: ~ хүүхэд 忸怩的小孩; ~ зан 孤僻的性格。

бүрэгдүү **ᠪᠦᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦ** [形]很模糊的, 很昏暗的, 很孤僻的, 很羞怯的。

бүрэгдэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠳᠡᠬ** I [动] ① 变得过于模糊, 变得过于昏暗; ② 显得很腼腆, 显得很孤僻。

бүрэгдэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠳᠡᠬ** II [动] бүрэх I、II 的使动态。

бүрэгнэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠨᠡᠬ** [动]变模糊, 变昏暗; 显得腼腆; 显得孤僻。

бүрэгхэн **ᠪᠦᠷᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] бүрэг 的小称; ① 较模糊的, 较昏暗的, 较朦胧的; ② 较腼腆的, 较孤僻的。

бүрэгших **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] ① 逐渐晦暗, 渐变模糊; 老眼昏花; ② (理智、思维) 迷蒙起来, 模糊起来。

бүрэгшүүлэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрэгших 的使动态。

бүрэлгүүлэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрэлгэх 的使动态.

бүрэлгэгч **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠭᠴ** [名] 参见 бүрэлгээч.

бүрэлгэл **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠯ** [名] 浪费, 挥霍, 损坏, 糟塌.

бүрэлгэмтгий **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠮᠦᠲᠦᠭᠢ** [形] 挥霍成性的.

бүрэлгэнэ **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 白球花树, 雪球花树; 琼花: бүрэлгэнийн төгөл 白球花树林.

бүрэлгэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] 浪费, 挥霍, 损坏, 糟塌.

бүрэлгээч **ᠪᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠭᠴ** [名] 浪费者, 挥霍者, 损坏者, 败家子.

бүрэлдмэл **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠦᠮᠡᠯ** [形] 组成的, 合成的: ~ нэр томъёо (语) 合成术语; ~ өгүүлэхүүн (语) 合成谓语; ~ өгүүлэхүүний нэр хэсэг (语) 表语; ~ тооны нэр (语) 合成数词; ~ үг (语) 合成词; ~ үйл өгүүлэхүүн (语) 动词性合成谓语; ~ холболго (语) 合成韵; ~ холбоос үг (语) 合成连词.

бүрэлдүүлбэр **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠪᠡᠷ** [名] 组成部分.

бүрэлдүүлэгч **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠭᠴ** [名·形] ① 组织者, 配备者; ② 组成的, 组织的, 配备的: уулын тайгыг ~ гол мод 构成山林的主要树木.

бүрэлдүүлэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрэлдэх I 的使动态; 使形成, 组织, 组成, 组装, 配备: бүрэлдүүлж буй тоо 定额.

бүрэлдүүн **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠦᠭᠦᠨ** [动] 见 бүрэлдэхүүн.

бүрэлдэл **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠯ** [名] бүрэлдэх I、II 的名词.

бүрэлдэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠬ** I [动] 组织, 构成, 编成, 形成, 具备: нөхцөл ~ 具备条件; ~ н төлөвших 形成, 建立; социализмын материал техникийн бааз ~ н тогтох 具备(形成)社会主义物质技术基础.

бүрэлдэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠬ** II [动] 变浓, 变稠, 浓缩: тараг ~ 酸奶浆浓缩.

бүрэлдэхүүн **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 成分, 成员, 员额; 组成, 构成, 结构; 合剂: **намын**

товчооны ~ 党委常委的成员; төлөөлөгчдийн ~ 代表团成员; нингмийн ангийн ~ 社会阶级成分; үгсийн ~ (语) 构词成分; химийн ~ 化学结构; 化学成分; ~ хэсэг 组成部分.

бүрэлдэхүүнт **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨᠲ** [形] 有…成分的, 有…成员的: 5 ~ төлөөлөгчид 有五名成员的代表团.

бүрэлдэц **ᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠳᠡᠴ** [名] 构成物, 形成物.

бүрэлзүүлэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрэлзэх 的使动态.

бүрэлзэх **ᠪᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 老眼昏花, 眼睛发花.

бүрэн **ᠪᠦᠷᠡᠨ** [形] ① 完全的, 全然的, 十足的, 齐全的: ~ бүтэх 完全的, 完整的; ~ хангах 完全保证, 完全满足, 全部供应; ~ бус хариуцлагатай компани (ббхк) 有限责任公司; ~ итгэмжлэх 完全相信; ~ төгс 全然, 充分, 完备, 圆满; ~ гүйцэд 彻底; ~ дүүрэн 充分, 完全, 彻底; ~ бүтэн систем 完整的体系; ~ бүтэн эрх мэдэл 完整的主权; ~ гүйцэд 完备的; ~ зэвсэг бүхий, ~ зэвсэглэсэн 全副武装的; ~ иж зохиол 全集; ~ иж шинж 综合症状; ~ магадлуур 综合鉴定; ~ наалдуулах 全疑; ~ орчуулга 与原文完全相符的译文; ~ цамцаалт 全面体; ~ багаж 全套工具; ~ байлдааны үеийн бэлэн байдал 完全战备状态; ~ бараат дэлгүүр 百货公司; ~ барилга 成套建筑; ~ биш 不完全的; ~ биш дээд боловсрол 大专肄业文化程度; ~ биш задаргаа 不完全拆卸, 局部拆卸; ~ биш тээц 不完全负荷; ~ бус 不健全的; ~ бус бичиг (古犹太的) 非全义文; ~ бус дунд сургууль 不完全制中学; ~ бус бүртгэлээр 据不完全统计; ~ биш (бус) мэдээнээс 据不完全统计, 据不完全消息; ~ дунд сургууль 完全中学; ~ буцааж өгөх 全数归还; ~ дүүрэн сайшаах 完全赞同; ~ чухал 完全必要; ~ бичиг 全书, 大全; ~ эхээр нь нийтлэгдэх 全文发表; ~ комплект 成套; 全套; ② 完整的, 全部的, 充分的: ~ эрх 充分的权利, 全权; ~ эрхийн үнэмлэх 全权证书; ~ эрхийн хүрээ-

дэх үйлдэл 权限范围的效力; ~ эрхийнхээдагуу мэдэгдэх 受权声明; ~ эрхт ① 全权的; ② 有主权的; онц бөгөөд бүрэн эрхт элчин сайд 特命全权大使; ~ эрхт байдал 主权; ~ эрхт засаг 主管权限; ~ эрхт байгууллага 主权机关; ~ эрхт төлөөлөгч 全权代表; ~ төгс эрх чөлөө 充分的自由; ~ эрхт улс 主权国家.

бүрэнт **ᠪᠦᠷᠦᠨᠲᠦ** 见 ~ засагч <史>同治(清穆宗年号).

бүрэнхий **ᠪᠦᠷᠦᠨᠬᠢ** [名·形] ① 黄昏, 傍晚, 薄暮; 昏暗, 朦胧; ~ болох 日暮, 天到黄昏; ◇ **харанхуй** ~ 昏黑; 傍晚, 天傍晚; ② 阴暗的, 昏暗的, 阴沉的.

бүрэнхийвтэр **ᠪᠦᠷᠦᠨᠬᠢᠪᠡᠲᠦᠷ** [形] 阴暗些的, 有些昏暗的, 有些阴沉的.

бүрэнхийдүүлэх **ᠪᠦᠷᠦᠨᠬᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрэнхийлэх 的使动态.

бүрэнхийдэх **ᠪᠦᠷᠦᠨᠬᠢᠳᠡᠬ** [动] 变得过于昏暗, 变昏黑, 变得很阴沉.

бүрэнхийлэх **ᠪᠦᠷᠦᠨᠬᠢᠯᠡᠬ** [动] 天入黄昏, 日暮; 变昏暗.

бүрэх **ᠪᠦᠷᠦᠬ** I [动] 盖上, 蒙上, 罩上, 包封, 封口, 封装: **сандаг** ~ 罩上椅子; **шүд** ~ 包牙.

бүрэх **ᠪᠦᠷᠦᠬ** II [动] ① 酿造, 使(奶子保温)发酵: **тараг** ~ 酿造酸奶; ② 焖, 焗.

бүрээ **ᠪᠦᠷᠡᠭ** I [名] <医>节囊.

бүрээ **ᠪᠦᠷᠡᠭ** II [名] 军号, 喇叭, 号角; 画角: **үхэр** ~ 大号, 号筒; **монгол** ~ 蒙古角; **татах** ~ 画角; **дун** ~ 海螺号; **гуулин** ~ 铜号; ~ **татах**, ~ **үлээх** 吹号, 吹喇叭; ~ **ний бурзан** 号嘴; ◇ ~ **хорхой** <动> 甲壳昆虫.

бүрээдүүлэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүрээдэх 的使动态.

бүрээдэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 吹号, 吹角, 吹喇叭.

бүрээс (эн) **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰ** [名] ① 覆盖物, 蒙盖物, 外罩, 套子, 包皮, 盖子; 床单; 被膜; **дэрний** ~ 枕头套; 枕巾; **гэрийн** ~ 蒙古包围毡; **малгай** ~ 帽罩; ~ **ний эс** 被膜细胞; ~ **т** 荚膜菌; ② <电> 外皮, 铠装,

包壳; ~ **т** **кабель** 电缆; ③ <解> 囊.

бүрээслэх **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰᠡᠯᠡᠬ** [动] 盖上, 罩上, 套上, 蒙上, 包封; 围围毡; 加苫布.

бүрээст **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰᠡᠲ** [形] 有覆盖物的, 有罩子的, 有盖子的, 有被膜的; 有外皮的, 有铠装的; 有囊的.

бүрээстэй **ᠪᠦᠷᠡᠭᠰᠡᠲᠡЙ** [形] 参见 бүрээст.

бүрээч **ᠪᠦᠷᠡᠭᠴ** [名] 号手, 号兵, 司号员; 吹喇叭者, 吹鼓手.

бүрээчид **ᠪᠦᠷᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] бүрээчин 的复数.

бүрээчин **ᠪᠦᠷᠡᠭᠴᠢᠨ** [名] 参见 бүрээч.

бүс **ᠪᠦᠰ** I [名] 见 **бөс**.

бүс **ᠪᠦᠰ** II [名] <天> 鬼(二十八宿之一, 朱雀二).

бүс **ᠪᠦᠰ** III [名] ① 腰带, 皮带, 带子: **суран** ~ 皮带; ~ **эндээ хавчуулах** 别在腰带上; ② (地球之 24 个) 时区; ~ **ийн цаг** 分区时; ③ 地域, 区域, 分布带; 地层; 高炉层; ~ **нутаг** 地区; ~ **хоорондын худалдаа** 区间贸易; **халуун** ~ 热带; ~ **дундын хөрс** 带间土壤; ~ **биш**, ~ **бус** 泛域的, 非地带的; ~ **биш ус** 泛域水, 非地带性水; ~ **бус хөрс** 泛域土; ~ **бүтэц** 带状构造; ~ **нэгэн хэл** 单一的区域性语言; ~ **ийн томьёо** 晶带符号; ~ **ийн тэмцээн** (体) 地区赛; ~ **ийн үнэ** 地区价格; ~ **ийн хавтага** (矿) 带面; ~ **ийн хамгаалалт** (体) 分区联防, 区域防守; ~ **ийн хэл** 区域语言; ~ **ийн хэлийн өмнөх хэл** 区域际的语言; ~ **ийн цамцаал** 带状晶面; **цэрэггүй** ~ **ийн район** (军) 非军事区; ◇ **аврах** ~ 救生圈.

бүсгүй **ᠪᠦᠰᠦᠭᠦЙ** [名·形] ① 女人, 妇女, 女子; ② 女的, 女性的; ~ **хүн** 女人; ~ **хүүхэд** 女孩子, 小姑娘.

бүсгүйчүүд **ᠪᠦᠰᠦᠭᠦЙᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] 参见 бүсгүйчүүл.

бүсгүйчүүл **ᠪᠦᠰᠦᠭᠦЙᠴᠢᠭᠦᠯ** [名] 女人(儿), 妇女(儿).

бүсгэх **ᠪᠦᠰᠡᠭᠬ** [动] 煮, 炼, 熬(初乳、奶酪等).

бүсдэл **ᠪᠦᠰᠡᠳᠡᠯ** [名] 地带, 地区; 分带性, 分带现象.

бүслүүлэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① бүслэх 的使动态; ② 意同 бүслэгдэх.

бүслүүр **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] ① 绳子, 系绳, 捆绳, 腰带, 腰围: ~ийн мэдрүүл 腰神经; ② (桶等之)箍, 环; 发勒; ③ 地带, 地域, 区域, 地层, 分布带; 赤道; (矿)带; (动)卵(黄系)带: ~т дугуй 分布范围; ~эн совололт (矿)带状连晶; дэлхийн ~赤道; 昼夜平分线; ◇ **алаг** ~ (动)锦鸡.

бүслүүрдүүлэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүслүүрдэх 的使动态.

бүслүүрдцэгээх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] бүслүүрдэх 的众动态.

бүслүүрдээнэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] бүслүүрдэх 的短暂体.

бүслүүрдэлцэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] бүслүүрдэх 的共动态.

бүслүүрдэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] ① (用绳带)捆上, 扎紧; ② 箍上, 箍紧.

бүслүүрлэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 参见 бүслүүрдэх.

бүслүүршил **ᠪᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠰᠢᠯ** [名] 成带现象.

бүслэг **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠭ** 见 ~ хуй шаазгай (动)带鸟.

бүслэгдэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] бүслэх I 的被动态; ① 被包围, 被围困, 被包裹, 被纠缠; ② 被勒紧, 被系紧, 被箍紧.

бүслэлт **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠯᠲ** I [名] ① 包围, 封锁; 包裹: ~ийн байдал 包围态势, 戒严态势; ~ийн фронт 包围前线; ~ийн цагариг 包围圈; ~эд орох 陷入包围; ~ээс гагах 突围; ② 勒, 系, 箍.

бүслэлцэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] бүслэх I、II 的共动态.

бүслэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 包围; 封锁; 包裹: дайсныг бүсэлж устгах 将敌人包围消灭; тойрон ~封锁, 包围; ~н гацаах (军)围困; ~н хаалт 封锁; ~н хаах 封锁, 包围; (电)传导阻滞; ~н хаах байдал 包围态势; 特别戒严状态; ~н хорилт арилгах, ~н хорилт тавих 解除封锁; ② 勒紧, 系紧, 系束腰间, 系带

子; 箍紧: бүсээ ~в 系上了腰带; ~ийн хэсэг 腰部.

бүслэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠬ** II [动] 划分地区.

бүсрэг **ᠪᠦᠰᠡᠷᠭ** [名] (医)痲子.

бүст **ᠪᠦᠰᠲ** [形] 扎腰带的, 束腰带的; 捆扎的, 有箍圈的.

бүстэй **ᠪᠦᠰᠲᠡᠢ** I [名·形] ① 男人; 男青年, 小伙子; ② 男的, 男性的: ~ хүн 男人.

бүстэй **ᠪᠦᠰᠲᠡᠢ** II [形] 参见 бүст.

бүстэйчүүд **ᠪᠦᠰᠲᠡᠢᠴᠦᠭᠦᠳ** [名] бүстэй I 的复数.

бүстэйчүүл **ᠪᠦᠰᠲᠡᠢᠴᠦᠭᠦᠯ** [名] 参见 бүстэйчүүд.

бүсчлүүлэх **ᠪᠦᠰᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүсчлэх 的使动态.

бүсчлэх **ᠪᠦᠰᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 分地带, 分地区; 分片, 分条; 分层: ~сэн зөвлөлтгөөн 分片会议, 分区会议.

бүсшил **ᠪᠦᠰᠰᠢᠯ** [名] 参见 бүсдэл.

бүсэлзнэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] бүслэх I、II 的短暂体.

бүсэлхий **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠬᠢ** [名] 腰部, 腰际: ~нд юм орох 腰坐骨神经痛.

бүсэлхийтэх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠬᠢᠲᠡᠬ** [动] 束带状感觉, 束勒感.

бүсэлцгээх **ᠪᠦᠰᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] бүслэх I、II 的众动态.

бүсэнцэр **ᠪᠦᠰᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 带, 导带; 环带, 衬圈带.

бүтнүүлэх **ᠪᠦᠲᠦᠨᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бүтних 的使动态.

бүтних **ᠪᠦᠲᠦᠨᠢᠬ** [动] 窒息, 憋得慌, 喘不过气来.

бүтүүлэх **ᠪᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] ① бүтэх I、III 的使动态(参见 бүтээх); ② 参见 битүүлэх.

бүтүүлэх **ᠪᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] бүтэх II 的使动态.

бүтчих **ᠪᠦᠲᠦᠴᠢᠬ** I [动] бүтэх I、III 的完成体.

бүтчих **ᠪᠦᠲᠦᠴᠢᠬ** II [动] бүтэх II 的完成体.

бүтэл **ᠪᠦᠲᠡᠯ** I [名] ① 成功, 成果, 成就, 成绩; 幸运: ~ муутай ① 无成效, 无成绩, 不顺利; ② 不如意的, 不能令人满意的; ③ 不称职的, 不好的; ④ 达成, 完成, 实现, 实行, 履行.

бүтэл **ᠪᠦᠲᠡᠯ** II [名] 窒息, 急喘: амьсгалын ~ 窒息.

бүтэлгүй **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无成效的, 无成就的, 不成功的, 不顺利的: ~ хэрэг 无成就的事业, 没做成的事情; ② 成不了事的, 完不成的, 无能力的: ~ хүн ① 不能成事者, 一无所成者; ② 不走运的人, 倒霉的人; ③ 投机者, 骗子手, 舞弊者.

бүтэлгүйдэх **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [动] 毫无成效, 毫无成就, 一事无成; 不成功, 不顺利.

бүтэлгүйтэл **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [名] 一事无成; 不成器.

бүтэлгүйтэх **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [动] 失败, 失效, 不奏效, 没成功.

бүтэлгүйхэн **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 较无成就的, 较无成效的; 不大成功的, 不太顺利的; ② 较无能力的; 较难办成的.

бүтэлтэй **ᠪᠦᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 有成效的, 有成就的, 有成绩的, 顺利的, 胜利的; ② 实行的, 执行的, 易办到的; ③ 能干的, 有能力的, 能成功的, 成器的.

бүтэм **ᠪᠦᠲᠡᠮ** [形] 可为的, 可行的, 可办到的, 可成功的, 可奏效的.

бүтэмж **ᠪᠦᠲᠡᠮᠵ** [名] 成绩, 成就, 成果, 成功, 得手; 达到, 获得; 效应, 效果, 幸运.

бүтэмжгүй **ᠪᠦᠲᠡᠮᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] 无成绩的, 无成就的; 不成功的; 达不到的; 无效果的, 不幸运的.

бүтэмжтэй **ᠪᠦᠲᠡᠮᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] 有成就的, 有成绩的; 成功的, 顺利的; 办得到的, 有成效的; 幸运的.

бүтэн **ᠪᠦᠲᠡᠨ** [形] 整个的, 完整的, 全的, 完善的, 完好的, 完整无缺的, 原封未动的: ~ найман цаг ажил хийв 整整做了八个小时工作; ~ биш 不完整的, 残缺的, 半个; ~ долоо хоног 整整一星期; ~ багаж 完整的器具; ~ зээлэх <语> 创借; ~ касс үсэг 全盘铅字; ~ техник 良好的技术; ~ гүлхэц 全脉冲; ~ үеийн шулуутгуур, ~ шулуутгүүр

全波整流器; ~ эрх 主权; ~ сайн <医> 正常的, 良好的; ~ сайн өдөр 休息日, 假日, 星期天; ~ хагас 一个半; нар ~ барих 日全蚀; ~ сар 满月, 盈月, 圆月; ~ коробк ① 整箱, 整盒; ② <汽> 变速箱; хальтарч ойчиход нүдний шил ~ байв 滑跌了一跤, 眼镜却完整无损; нэр ~ байх 名誉无损; ~ бүтнээр цээжлэх 完全记住, 全面记熟.

бүтэх **ᠪᠦᠲᠡᠬ** I [动] 成功, 实现, 办到: хэрэг ~ 事情成功; захисан зүйл ~ болов уу? 嘱托的事情能办成吗? 嘱托的事情办成没有? бүтсэн хэмжээ 成交额.

бүтэх **ᠪᠦᠲᠡᠬ** II [动] 窒息, 急喘, 闷塞, 喘不上气来; ~ ж үхэх 窒息而死, 闷死, 气闷而死.

бүтэх **ᠪᠦᠲᠡᠬ** III [动] 伤口愈合, 伤封口, 伤口长好.

бүтэхгүй **ᠪᠦᠲᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 不能实现的, 不能成功的, 做不到的, 完成不了的; ② <转> 不好的, 没出息的, 不成器的: ~ хүн 坏人, 不好的人; 不成器的人, 不受欢迎的人.

бүтэхүй **ᠪᠦᠲᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [名] 成功, 成果, 成就, 作为.

бүтэц **ᠪᠦᠲᠡᠴ** I [名] 结构, 构造, 组织, 布置, 安排: хэлний ~ <语> 语言结构; ~ зүй <语> 结构主义; ~ зүйн хэл шинжлэл 结构语言学; ~ зүйч <语> 结构主义者; ~ утга зүйн шинж 语义结构性; ~ үзэл 结构主义; бүтцийн бат чанар 结构强度; бүтцийн бүрэлдэхүүн <语> 结构成分; бүтцийн гарал <地质的> 结构成因; бүтцийн уураг 结构蛋白; бүтцийн талбар 结构域; бүтцийн сэтгэл судлал 结构派心理学; ~ гүй хөрс 无结构土壤; бүтцийн жишиг 结构图.

бүтэц **ᠪᠦᠲᠡᠴ** II [名] 成果, 成效, 成功; 实现, 执行, 达到, 办到: ~ муу 无成就的, 不成功的, 不顺利的, 执行得差的, 办得不好.

бүтэшгүй **ᠪᠦᠲᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 难以成功的, 无法成功的, 无法实现的, 行不通的, 办不到的: ~ санаархал 无法实现的意愿; ② <转> 不成器的, 不中用的, 没出息的.

- бүтээвэр** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠪᠦᠷ** [名]〈语〉词素: ~ хувиалбар 词素音位; ~ хувиалбар зүй, ~ хувиалбар судлал 词素音位学; ~ зүй 词素学; бүтээврийн бүрэлдэхүүн 词素成分; бүтээврийн утга 词素意义.
- бүтээгдэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] бүтээх I 的被动态.
- бүтээгдэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动] бүтээх II、III 的被动态.
- бүтээгдэхүүн** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [名] 产品, 制成品, 产物; 产值: ~ түрээс 实物地租; ~ үнэнд орох 产品涨价; ~ хэрэглэгчид 产品消费者; ~ ий түрээс 分成制, 分收制; ~ ий өөрийн өртөг 产品成本; 产值; ~ ийг борлуулах 推销产品; ~ ий борлуулалт 产品销售; ~ ий нэр төрөл 产品种类; ~ ий тавьж олгох үнэ 产品出厂价; ~ ий тэнцэл 产品平衡表; ~ ий хэрэглээ 产品消费; ~ ий чанарын шалгаруулалт 产品质量鉴定.
- бүтээгч** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 创造者, 首创者, 缔造者; 造物主.
- бүтээгчид** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢД** [名] бүтээгч 的复数.
- бүтээзнэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠵᠢᠨᠬᠡ** I [动] бүтээх I 的短暂体.
- бүтээзнэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠵᠢᠨᠬᠡ** II [动] бүтээх III 的短暂体.
- бүтээл** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯ** [名] ① 创造, 创作, 创造物; 成果, 成功; 生产率, 生产效能: шинэ ~ 新创造; ~ ийн дээд хэмжээ 最高生产率; ~ ийн норм 生产定额; ~ ийн зориг санаа 首创精神; ~ ийн санаачлага 建设性倡议; ~ ийн санал 建设性意见; ~ ийн хүч 创造力; ~ ийн чадвар 创造能力; ~ ийн чанар 创造性; ~ ийн идэвх 创造的积极性; ~ ийн нормыг жигдрүүлэх 平衡产量定额; ~ ийн өдрийн норм 日生产定额; үр ~ тэй ажиллах 有成效地工作; ◇ үр ~ 成果, 成效; ② 作品, 著作: Энгельсын ~ хэвлэх 刊印恩格斯的著作; ~ туурвил 专著.
- бүтээлгэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** I [动] бүрээх I 的使动态.

- бүтээлгэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** II [动] бүтээх II、III 的使动态.
- бүтээлт** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠲ** I [形] 有生产效能的, 有生产力的; 有成效的, 有效果的; 创作的, 创造性的: ~ хөдөлмөр 创造性的劳动.
- бүтээлт** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠲ** II [名] 参见 бүтээл.
- бүтээлтэй** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠲᠡЙ** [形] 参见 бүтээлт I.
- бүтээлцэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** I [动] бүтээх I 的共动态.
- бүтээлцэх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** II [动] бүтээх III 的共动态.
- бүтээлч** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠢ** [形] ① 有创造力的, 善于创造的; ② 创造性的, 建设性的: ~ санал 建设性意见; ~ санаачлага 建设性建议; ~ ажиллагаа 创造性活动; марксизмыг ~ ээр хэрэглэх 创造性地运用马克思主义.
- бүтээлчид** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠢД** [名] бүтээлчин 的复数.
- бүтээлчин** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠢН** [名] ① 创造者, 创作者, 作者; 生产者; ② 实行者, 完成者, 执行者.
- бүтээлэг** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡ** I [名] 参见 бүтээл.
- бүтээлэг** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡ** II [名] 遮盖物, 遮布, 罩布, 帆布, 防水布; 盖布, 桌布, 床单, 面桌, 面纱: орны ~ 床单; ачааны ~ 货物罩布; ширээний ~ 桌布, 台布.
- бүтээмж** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠮᠵ** [名] ① 效率, 效能, 效果, 生产率, 生产效能: хөдөлмөрийн ~ 劳动生产率; ажлын ~ 工作效率; 工作成绩; ~ багатай 生产率不高的; ~ ийн норм 生产率; 利用率; ② 结构, 机构.
- бүтээмжгүй** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠮᠵᠢ ГҮЙ** [形] 无效能的, 没有效率的, 无效果的.
- бүтээмжит** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠮᠵᠢТ** [形] 有效能的, 有效率的, 有效果的.
- бүтээмжтэй** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠮᠵᠢТᠡЙ** [形] 参见 бүтээмжит.
- бүтээх** **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] бүтэх I 的使动态; ① 创造, 创作, 做出, 创立, 建成, 造成, 完成, 生产: ~ сэн эд 产品, 制品; ~ н байгуулалт 建设; ~ н байгуулах хүч 创造力; ~ сэн бичгийн тушаал 文官;

бүтээсний хэрээр олгох зарчим 同工同酬原则; ~ чадвар 生产能力; даалгасан ажлыг ~ хэрэгтэй 应该完成所交给的工作; ② 执行, 实现, 履行.

бүтээх **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] бүтэх II 的使动态.

бүтээх **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** III [动] 盖上, 蒙上, 遮盖, 遮掩; аргалаа ~ ийг бод 想办法把牛粪盖上.

бүтээхүй **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠬᠡᠢ** [名] 创作: ~ н сэтгэл судлал 创作心理学.

бүтээц **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 结构; 能力, 能产性: ~ багатай <语> 次能产型的, 构词能力小的; ~ ихтэй <语> 强能产型的, 构词能力强的; ~ ийн ган 结构钢; ~ ийн хүч чадал 结构能力; ~ тэй дагавар, ~ тэй залгавар <语> 能产附加成份, 能产后缀; ~ тэй сэтгэхүй 能产思维; ~ тэй үгс <语> 能产词; ~ тэй хэлбэр <语> 进行体形式.

бүтээцгүй **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠦᠢ** / **ᠪᠡᠬᠡ** [形] 无能的, 无能力的; <语> 非构词能力的, 非能产型的.

бүтээцгээх **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** I [动] бүтээх I 的众动态.

бүтээцгээх **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** II [动] бүтээх III 的众动态.

бүтээчих **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** I [动] бүтээх I 的多次体.

бүтээчих **ᠪᠦᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** II [动] бүтээх III 的多次体.

бүү **ᠪᠦᠭᠦ** [小] 不要, 别: ~ хөдөл! 不准动! чи ~ яв! 你别走! ~ мэд! 谁知道! 天晓得! ~ сана! 不要想了! тун ~ 无论如何也不.

бүүвэй **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢ** 见 ~ ~ (催小孩睡眠时的用语) 睡吧, 睡吧! ~ н дуу 催眠曲, 摇篮曲; ◇ ~ гүйлс <植> 巴比杏.

бүүвэйлүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бүүвэйлэх 的使动态; ② 被催眠, (在催眠声中) 安睡, 安眠.

бүүвэйлэгдэх **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] бүүвэйлэх 的被动态; 被催眠, 安眠, 睡觉.

бүүвэйлэмтгий **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢᠭᠡᠯᠡᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠢ** [形] 善哄孩子入睡的.

бүүвэйлэх **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 哄小孩入睡, 催眠, 拍小孩睡觉.

бүүвээ **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠭᠡ** 见 бүүвэй.

бүүвээлэх **ᠪᠦᠭᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 бүүвэйлэх.

бүүдгэнүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] бүүдгэнэх 的使动态.

бүүдгэнэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 变阴暗; 模糊起来.

бүүдгэр **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 有云的, 阴暗的, 晦暗的, 暗淡的; тэнгэр ~ болов 天阴下来; ② 郁郁不乐的, 忧郁的, 心情晦暗的.

бүүдгэрдүү **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 十分阴暗的, 很暗淡的, 很忧郁的.

бүүдгэрдүүлэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] бүүдгэрдэх 的使动态.

бүүдгэрдэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变得很阴暗, 很晦暗, 很阴沉; ② (心情) 很低落, 很忧郁, 很沉重.

бүүдгэрхэн **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] бүүдгэр 的小称; ① 较阴暗的, 较阴沉的; ② (心情) 较晦暗的, 较阴沉的, 较忧郁的.

бүүдийдэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 变模模糊糊, 显得阴沉, 感到忧郁.

бүүдийлгэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бүүдийх 的使动态.

бүүдийх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 变阴, 变阴暗, 变阴沉; тэнгэр ~ 天阴; ② 心情晦暗, 忧郁, 郁郁不乐.

бүүдэгнэх **ᠪᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 бүүдгэнэх.

бүүр **ᠪᠦᠭᠦᠷ** I [副] ① 更; 再: ~ хол газар явах 往更远的地方走; ~ явахаа болив 不再走了; ② 甚, 很, 极, 最; 完全, 根本, 早已: ~ сайнаас нь шилэх 选最好的, 选更好的; ~ болих ① 彻底停止, 完全停止; ② 更加衰落, 完全变坏; ~ их 多得多; 特别大; ③ 尚, 还, 犹, 仍; 总是...

бүүр **ᠪᠦᠭᠦᠷ** II [副] 群, 伙, 帮; чонын ~ 狼群; ~ хүн 一帮人.

бүүр **ᠪᠦᠭᠦᠷ** III 见 ~ түүр ① 模模糊糊的, 迷迷糊糊的: ~ түүр үзэгдэх 模糊不清; ~ түүр санагдах 隐隐约约地想起, 模模糊糊地知道一些; ② 勉强地, 好不容易地; 草率随便地, 游移不定地.

бүүргэн **ᠪᠦᠦᠷᠭᠡᠨ** [名] 参见 бүүрэг II.

бүүргэнт **ᠪᠦᠦᠷᠭᠡᠨᠲᠦ** [形] 有鞍桥的.

бүүрлүүлэх **ᠪᠦᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүүрлэх 的使动态.

бүүрлэх **ᠪᠦᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 成群, 结伙, 群集, 成群结队; 勾结.

бүүрүүлэх **ᠪᠦᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүүрэх 的使动态.

бүүрэг **ᠪᠦᠦᠷᠭᠡ** I [名] (孢子、旱獭等动物身上的) 虱子.

бүүрэг (эн) **ᠪᠦᠦᠷᠭᠡ** II [名] 鞍桥.

бүүрэлхүү **ᠪᠦᠦᠷᠡᠯᠬᠦᠭᠦ** [形] ① 好结伙争论的, 好结伙争辩的, 好结伙辩论的; ② 好结伙排他的, 好排挤外人的, 好歧视外人的.

бүүрэлхүүлэх **ᠪᠦᠦᠷᠡᠯᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүүрэлхэх 的使动态.

бүүрэлхэх **ᠪᠦᠦᠷᠡᠯᠬᠡᠬᠡ** [动] ① 结伙争论, 结伙争辩, 结伙辩论; ② 结伙排斥他人, 结伙排挤外人, 歧视外人.

бүүрэх **ᠪᠦᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] (孢子等) 吼叫, 嗥叫.

бүх **ᠪᠦᠬᠡ** [代] 全, 全部, 全体, 一切, 整个的, 总的, 所有的: ~ дэлхий 全世界; ~ ажилчдын цуглаан 全体工人的集会; ~ хүн төрөлхтөн 全人类; ~ ардын全民的; ~ ардын санал хураалт 全民投票, 全民公决; ~ дэлхийн дайн 全球战争; ~ дүн 总成绩, 总额; ~ долгион <无> 全波段; ~ капитал 总资本; ~ насаар 终身地; 无期地(监禁); ~ бүтээгдэхүүн 总产量; ~ нийтийг сургах 普通教育; ~ нийтийн дайн 总体战争; ~ нийтийн санал хураах 全民投票, 全民公决; ~ нийтийн сонгууль 普选; ~ нийтээр хориглох 全面禁止; ~ талаар ашиглах 综合利用; 全面利用; ~ тундас 总降水量; ~ фронтоор довтлох 总攻, 全线进攻; ~ эргэлт 总周转额; ~ ард түмний өмч 全民所有制; ~ нийтийн тооллого 普查; ~ жилийн турш 在一年内, 在全年内; ~ хүчээ дайчлах 总动员; ~ цэргийн жанжин <军> 最高统帅, 全军总司令; ~ л зуны турш 整个夏天期间.

бүхий **ᠪᠦᠬᠡᠢ** [形] ① 全部的, 所有的, 现有的,

一切的: ~ чадлаараа 用自己的一切力量; буй ~ юмаа 把自己全部的物品; ② 有…的; 正在…的: хадгалагдан ~ хөрөнгө 保存着的资产; ус ~ сав 盛着水的器皿; боловсрол ~ хүн 受过教育的人, 有教养的人.

бүхэл **ᠪᠦᠬᠡᠯ** I [形] 整个的, 完整的, 整整的, 完整无缺的, 完全的, 全部的: ~ бүтэн 整体的, 完整的; ~ нийлэмж <语> 整复合; ~ нийлэмж <语> 整组合; ~ үгийн арга <语> 整词法; ~ хэлц <语> 熟语整体; ~ чулуу бетон 毛石混凝土; ~ д нь олгох хөлс 承包工资, 包件工资; ~ д нь олгох хөлсний тогтолцоо 承包计时奖励资制; ~ биеийн гэрэл зураг 全身照片; 全图; ~ өдрөөр хичээллэх сургууль 全日制学校; ~ жилийн ажил 整年的工作, 全年的工作, ~ насандаа 在自己整整一生中; ~ өдөртөө 整整一天内; ~ тоо <数> 整数.

бүхэл **ᠪᠦᠬᠡᠯ** II [名] 手把肉, 整块肉; 全羊: ~ мах 手把肉, 整块肉; ~ хоол 大块饭; ~ чанах ① 煮全羊; ② 煮手把肉.

бүхэлдүүлэх **ᠪᠦᠬᠡᠯᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүхэлдэх 的使动态.

бүхэлдэх **ᠪᠦᠬᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 吃手把肉; ② 吃全羊肉.

бүхэлдээ **ᠪᠦᠬᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠡ** [副] 整体上, 总体上.

бүхэлчлэх **ᠪᠦᠬᠡᠯᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 做完整, 搞完整: ~н үзэх 整个地看, 全面地看; ② 做全羊; 煮手把肉.

бүхэн **ᠪᠦᠬᠡᠨ** [代·后] ① 全部, 整个, 完全, 总的: та ~д сонсгоё 我说给你们大家(全体)听吧! ② 每, 各, 每个: газар бүхнээ 各地; хүн ~ 每个人.

бүхэнх **ᠪᠦᠬᠡᠨᠬᠡ** [形] 绝大多数的, 大部分的.

бүхэр **ᠪᠦᠬᠡᠷ** [名] <动> 四角羚羊.

бүхэх **ᠪᠦᠬᠡᠬᠡ** [动] 围困, 包围.

бүхээг **ᠪᠦᠬᠡᠭᠡ** [名] ① (用柳条编的) 棚, 遮棚: малын ~ 畜棚; тэрэгний ~ 车棚; ② (飞机的) 座舱; 驾驶室; 岗楼, 岗棚; <电>室; ③ (转) 陋室.

бүч **ᠪᠦᠴᠢ** [名] ① 绑带, 系带, 系绳; 领巾, 领带: малгайн ~ 帽子带; пионерийн

улаан ~ 少年队员红领巾; ② 饰带, 绦子; ~ ин зангилаа 花结.

бүчигдэх **ᠪᠦᠴᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] бүчих 的被动态.

бүчилцгээх **ᠪᠦᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] бүчлэх 的众动态.

бүчимдэх **ᠪᠦᠴᠢᠮᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 气急, 气喘; 呼吸, 窒息.

бүчих **ᠪᠦᠴᠢᠬᠡ** [动] 蜂拥, 围拢, 聚集.

бүчлүүлэх **ᠪᠦᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүчлэх 的使动态.

бүчлэлцэх **ᠪᠦᠴᠢᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] бүчлэх 的共动态.

бүчлэх **ᠪᠦᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 系带子, 系领带; ② 钉带子.

бүчтэй **ᠪᠦᠴᠢᠲᠡᠢ** [形] 系带子的, 系领带的; 缠绷带的: улаан ~ пионер 带红领巾的少先队员.

бүчтэн **ᠪᠦᠴᠢᠲᠡᠨ** [名] 系带子者, 系领带者: улаан ~ 带红领巾的儿童(少先队员).

бүчүүлэх **ᠪᠦᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① бүчих 的使动态; ② 意同 бүчигдэх.

бүшилз **ᠪᠦᠴᠢᠮᠢᠯᠢ** [名] 见 бошилз.

бүшүүрхүү **ᠪᠦᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠭᠡ** [形] 畏避的, 羞怯的, 腼腆的, 认生的.

бүшүүрхүүлэх **ᠪᠦᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бүшүүрхэх 的使动态.

бүшүүрхэг **ᠪᠦᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠬᠡᠭ** [形] 参见 бүшүүрхүү.

бүшүүрхэх **ᠪᠦᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 畏避, 羞怯, 腼腆, 认生.

бэ **ᠪᠡ** [小] (表示疑问)呢? 啊.

бэвгэнүүлэх **ᠪᠡᠪᠦᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэвгэнэх 的使动态.

бэвгэнүүр **ᠪᠡᠪᠦᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠷ** [形] ① 蔫的, 萎靡的; ② 畏首畏尾的, 畏葸不前的.

бэвгэнэх **ᠪᠡᠪᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 发蔫, 萎靡; ② 畏首畏尾, 畏葸不前.

бэвгэр **ᠪᠡᠪᠦᠭᠡᠷ** [形] ① 蔫的, 萎靡的; ② 畏首畏尾的, 畏葸不前的.

бэвийлгэх **ᠪᠡᠪᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бүвийх 的使动态.

бэвийх **ᠪᠡᠪᠦᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 缩头缩脑; ② 发蔫, 垂

头发呆, 精神不振; ③ 畏首畏尾, 畏葸不前, 踌躇不前.

бэвнэх **ᠪᠡᠪᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэвгэнэх.

бэврэх **ᠪᠡᠪᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэвийх.

бэвтнэх **ᠪᠡᠪᠦᠲᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэврэх.

бэвэглэх **ᠪᠡᠪᠦᠪᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 轻声哄(小孩睡眠).

бэвэлзэх **ᠪᠡᠪᠦᠪᠡᠯᠢᠰᠡᠬᠡ** [动] (笨拙的动物)时时动弹.

бэвэндэх **ᠪᠡᠪᠦᠪᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэвгэнэх.

бэгбаатар **ᠪᠡᠭᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷ** [名] (动)短耳驹; 林驹属.

бэгнүүлэх **ᠪᠡᠭᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэгнэх 的使动态.

бэгнүүр **ᠪᠡᠭᠨᠡᠭᠦᠷ** [名] 压缩; ~ийн тахиrc 压缩曲线; ~ийн туршил 压缩试验.

бэгнээнэх **ᠪᠡᠭᠨᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] бэгнэх 的短暂体.

бэгнэх **ᠪᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 缩, 紧缩.

бэгнэцгээх **ᠪᠡᠭᠨᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] бэгнэх 的众动态.

бэгтрүүлэх **ᠪᠡᠭᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэгтрэх 的使动态.

бэгтрэл **ᠪᠡᠭᠲᠦᠷᠡᠯ** [名] ① 楞, 张皇失措, 不知所措; ② 噎, 窒.

бэгтрэх **ᠪᠡᠭᠲᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 发楞, 茫然失措, 张惶失措, 愕然张口; ② 噎, 窒; цээж ~ 胸闷.

бэгтрээ **ᠪᠡᠭᠲᠦᠷᠡᠭᠡ** [形] ① 好发楞的, 好张惶失措的, 易惊惧的, 好慌乱的; ② 易噎的.

бэгтэр **ᠪᠡᠭᠲᠦᠷ** 见 ~ хуяг (陈)暗甲.

бэгцгэвүүлэх **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэгцгэнэх 的使动态.

бэгцгэнэх **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① (频频)弯腰, 屈身; ② (频频)瑟缩.

бэгцгэр **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠷ** [形] ① 曲背的, 躬腰的, 驼背的; ② 瑟缩的.

бэгцгэрдүү **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] 背很曲的, 腰很弯的, 背很驼的.

бэгцгэрхэн **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] бэгцгэр 的小称; ① 背微驼的, 背略弯的; ② 有些瑟缩的.

бэгцийлгэх **ᠪᠡᠭᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бэгцийх 的使动态.

бэгцийх **ᠪᠡᠭᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 曲背, 驼背, 弯腰; ② 瑟缩.

бэгцэг **ᠪᠡᠭᠴᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 бэгцэгнэх.

бэгцэгнүүлэх **ᠪᠡᠭᠴᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] бэгцэгнэх的使动态.

бэгцэгнэх **ᠪᠡᠭᠴᠡᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] 见 бэгцэгнэх.

бэгцэгэрдүү **ᠪᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 见 бэгцэгэрдүү.

бэгцэгэрхэн **ᠪᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] 见 бэгцэгэрхэн.

бэгцэлзүүлэх **ᠪᠡᠭᠴᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠬ** [动] бэгцэлзэх的使动态.

бэгцэлзэх **ᠪᠡᠭᠴᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 бэгцэгнэх.

бэгцэс **ᠪᠡᠭᠴᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 бэгцэгнэх.

бэгэлцэг **ᠪᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠭ** [名] 高原.

бэгэр **ᠪᠡᠭᠡᠷ** [名] <动> 鲟鱼.

бэдрүүл **ᠪᠡᠳᠦᠷᠦᠭᠦᠯ** [名] <电> 选择器: ~ ийн түлхэц 拨号盘脉冲.

бэдрүүлэх **ᠪᠡᠳᠦᠷᠦᠭᠡᠬ** [动] бэдрэх I、II 的使动态.

бэдрэгчид **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] ① 寻找者, 寻觅者 (复数); ② 行走困难者, 行动不方便者 (复数).

бэдрэл **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠯ** [名] 寻找, 寻觅, 探求.

бэдрэлт **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠯᠲ** [名] 参见 бэдрэл.

бэдрэх **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠬ** I [动] ① 见 бидрэх; ② <电> 闭塞: ~ түлхүүр 拨号电键.

бэдрэх **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠬ** II [动] 蹒跚而行 (指婴儿、老人、病畜等行走).

бэдрээ **ᠪᠡᠳᠦᠷᠡᠬᠢ** [名] <电> 选择.

бэдүүр **ᠪᠡᠳᠦᠭᠦᠷ** [名] <动> 虎 (别名).

бэдэр **ᠪᠡᠳᠡᠷ** [名] 见 бидэр.

бэдэрлэх **ᠪᠡᠳᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 见 бидэрлэх.

бэдэртэй **ᠪᠡᠳᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 见 бидэртэй.

бэдэх **ᠪᠡᠳᠡᠬ** [动] 见 бидэх.

бэжирмэг **ᠪᠡᠵᠢᠷᠮᠡᠭ** [名] 见 бижирмэг.

бэжирмэгтэх **ᠪᠡᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠲᠡᠬ** [动] 见 бижирмэглэх.

бэжрүү **ᠪᠡᠵᠢᠷᠦᠭᠦ** [名] 见 бижрүү.

бэжрүүтэх **ᠪᠡᠵᠢᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬ** [动] 见 бижрүүтэх.

бэйгуа **ᠪᠡᠶᠦᠭᠤᠠ** [名] (植) 南瓜.

бэйл **ᠪᠡᠶᠢᠯ** [名] 贝勒 (清代爵名); 亲王, 大公.

бэйс **ᠪᠡᠶᠢᠰ** [名] 贝子 (清代爵名); 公爵.

бэл **ᠪᠡᠯ** I [名] 本钱, 资金, 资产, 股本; 准备金: ~ хөрөнгө 资产, 资金; ~ мөнгө 资金, 准备金; ~ бэнчин 基金, 资产; ~ оруулах 入股.

бэл **ᠪᠡᠯ** II [名] 佩 (腰带上的坠饰); (火镰, 刀鞘等的) 垂饰.

бэл **ᠪᠡᠯ** III [名] ① 山麓, 山腰, 山坡: ~ ийн хурдас 磨砾层, 磨拉石; ② (物体之) 基部, 柱脚.

бэлбэлзэх **ᠪᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 跳, 跳动: зүрх ~ 心慌, 心扑通扑通地跳动.

бэлбэрхий **ᠪᠡᠯᠪᠡᠷᠬᠢ** [形] 参见 бэрвэхий.

бэлбэсрэл **ᠪᠡᠯᠪᠡᠰᠢᠷᠡᠯ** [名] ① 丧事, 吊孝: бэлбэсрэлийн хувцас 孝衣, 孝服; эмгэнэл ~ 丧事, 吊孝; ② 寡, 孤寡: ~ гуйцэтгэх <陈> 守寡.

бэлбэсрэх **ᠪᠡᠯᠪᠡᠰᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 办丧事; 居丧, 服丧; 吊孝, 带孝; ② 守寡.

бэлбэсэн **ᠪᠡᠯᠪᠡᠰᠢᠨ** I [形] 寡居的, 守寡的: ~ эхнэр 寡妇.

бэлбэсэн**ᠪᠡᠯᠪᠡᠰᠢᠨ** II [形] 单一毛色的 (牲畜).

бэлгүй **ᠪᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] 无资金的, 破产的: ~ өртөн 破产债务人.

бэлэг **ᠪᠡᠯᠡᠭ** [名] 见 бэлэг III.

бэлгэвч **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠪᠴ** [名] 阴茎套.

бэлгэгч **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠴ** [名] 参见 бэлгэвч.

бэлгэдэл **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] 见 бэлэгдэл.

бэлгэдэх **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 见 бэлэгдэх.

бэлгэлэх **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 见 бэлэглэх.

бэлгэс **ᠪᠡᠯᠡᠭᠢᠰ** [名] 生殖腺: ~ уут 黏液囊.

бэлгэсгүй **ᠪᠡᠯᠡᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 无生殖腺的, 无性的: ~ үржил 无性繁殖; ~ цэцэг 不孕性花, 无性花, 无蕊花.

бэлгэтэй **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [形] 见 бэлэгтэй I.

бэлгэгч **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] 占卜者.

бэлдвэр **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [形·名] ① 准备好的, 备妥的; 采办好的; ② 备品.

бэлдмэл **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 实验标本; ② 配制剂.

бэлдмэлч **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 实验标本制作者; ② 制剂员.

бэлдүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлдэх 的使动态.

бэлдэгдэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлдэх 的被动态.

бэлдэлт **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 准备, 预备; 贮备; ② 采购, 采办.

бэлдэц **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] 制品, 产品: металл ~ 铁制品.

бэлдэлцэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлдэх 的共动态.

бэлдэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] ① 准备, 预备; 贮备: аянд ~ 准备旅行; хоол ~ 准备饭食; худалдахад ~ 准备出卖; 为作买卖而贮备; бэлдсэн эм 制剂; ② 采购, 采办.

бэлдэгцгээх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлдэх 的众动态.

бэлжих **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] 积蓄, 积累, 储备, 贮备, 预备(资产等).

бэлжицгээх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлжих 的众动态.

бэлжүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлжих 的使动态.

бэлзэг **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 环, 箍; ~ мөгөөрс 环状软骨; ② 戒指.

бэлзэглүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлзэглэх 的使动态.

бэлзэглэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] ① 做成环状; 做箍子; ② 套箍, 扎箍; 戴戒指.

бэллүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** I [动] бэллэх I 的使动态.

бэллүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** II [动] бэллэх II 的使动态.

бэллэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** I [动] ① 投资, 入股; 筹措资

金; ② 有资产, 有资金.

бэллэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** II [动] 沿山腰走, 沿山麓走.

бэлтгүүлэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлтгэх 的使动态.

бэлтгэгдэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлтгэх 的被动态.

бэлтгэгдээгүй **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [形] 未准备好的, 未预备好的.

бэлтгэгч **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 准备者, 筹措者; ② 采购员; 军需官; ③ 贮藏者, 贮存者; ④ 培训师.

бэлтгээнэх **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [动] бэлтгэх 的短暂体.

бэлтгэл **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] ① 预备, 准备, 后备: ~ ажил 准备工作; ~ морьт цэрэг 机动骑兵; ~ арми 后备军; ~ дасгал (体) 准备练习; ~ зам (铁路) 备用线; ~ капитал 后备资本; ~ отряд 机动队; ~ сүр хүчин 潜力; ~ татах (军) 征召预备役; ~ хөрөнгө 预备资金; ~ хэрэгсэл 备件, 零件; ~д халах 转为预备役; ~ ийн комисс 筹备委员会; ~ цогцолбор 备用机件; ~ анги (军) 预备队, 后备队; ~ офицер (军) 预备役军官, 后备军官; ~ хушууч генерал (军) 预备役少将; ~ эрчүүд (军) 预备役男子; ~ хороо 筹备委员会; ② 采购, 采办, 收购; 供应, 征集: мах ~ 肉品采办; ноос ~ 毛绒采购; түүхий эдийн ~ 原料采购; худалдаа ~ 商业采购; ~ ба борлуулалт 收购与销售; ~ нийлүүлэх 收购; ~ үнэ 收购价, 征购价; ~ хэмжээ 收购额, 征购额; ~ ийн газар 收购处; ③ 贮藏, 贮备, 贮存品; эм ~ 医药贮备; нөөц ~ ① 资源, 富源; ② 贮备, 贮藏; ③ 培养, 训练, 培训, 素养: ~ сургууль, ~ сургуулилалт 训练, 培训; улс төр, байлдааны ~ ① 政治军事素质; ② 政治军事训练; ③ 政治军事准备; байлдааны ~ ийн офицер (军) 作战训练军官 (作训军官); байлдааны ~ ийн хэлтэс (军) 作战训练处 (作训处).

бэлтгэлжилт **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [名] 素质.

бэлтгэлтэй **ᠨᠡᠭᠦᠨ** [形] ① 有准备的; ② 有贮备的; ③ 经培养的, 经过训练的; 有素

养的。

бэлтгэлцэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлтгэх 的共动态。

бэлтгэмэл **ӨНӨӨЛӨН** [名] 制剂: био ~ 生物制剂。

бэлтгэх **ӨНӨӨЛӨ** [动] (хэнд-юунд, хэнийг-юуг) ① 预备, 准备, 筹备: шалгалтад сайн ~ 好好准备考试; ~ нөхцөл үг <语> 预备副动词; ~ гүй хэлсэн үг 即席讲话; ② 采购, 采办: ~ н нийлүүлэх 交售, 征交; ~ н нийлүүлэх байгууллага 采购单位; 收购部门; ~ н нийлүүлэх албан гэрээ 供货合同; ~ н нийлүүлэх гэрээ 供应合同; ~ н хуудалдах гэрээ 供销; ~ бааз 收购站; ~ төв 收购总站, 收购中心; ~ үйлдвэр 采掘工业; ~ ажиллагаа 采购业务; ③ 贮藏, 贮备; ④ 培养, 训练, 培训: барилгын инженерийг ~ 培养建筑工程师。

бэлтгэгдэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлтгэх 的众动态。

бэлтгэчих **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлтгэх 的多次体。

бэлтрэг **ӨНӨӨЛ** [名] (动) 狼崽。

бэлтрэглэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] 狼产崽。

бэлхгэр **ӨНӨӨЛ** [形] 肥胖臃肿的, 大腹便便的。

бэлхийлгэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлхийх 的使动态。

бэлхийх **ӨНӨӨЛӨ** [动] 胖起来, 发胖; (肚子) 鼓胀起来, 呈大腹便便状。

бэлхнэг **ӨНӨӨЛ** [名] 腰部。

бэлхнэх **ӨНӨӨЛӨ** [动] 参见 бэлхэнцэглэх。

бэлхүүс **ӨНӨӨЛӨ** [名] <解> 腰区, 腰部; 腰围: ~ бай <军> 半身靶; ~ гуя <解> 腰股; ~ цавь <解> 腰腹股沟; нарийн ~ тэй 细腰的。

бэлхүүслэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] 束腰, 系腰带。

бэлхүүсэвч **ӨНӨӨЛӨСӨЛ** [名] 腰带, 缠腰。

бэлхэвч **ӨНӨӨЛ** [名] 腰围子, 缠腰; 护腰甲。

бэлхэвчлүүлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** бэлхэвчлэх

的使动态。

бэлхэвчлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] 围腰围子, 缠上, 缠腰; 带上护腰甲。

бэлхэгнэх **ӨНӨӨЛӨ** [动] ① (大肚皮) 晃动, 颤动; 大腹便便; ② 袒袖, 袒胸, 裸腹, 裸露到腰部。

бэлхэлзэх **ӨНӨӨЛӨ** [动] 参见 бэлхэгнэх。

бэлхэмж **ӨНӨӨЛ** [名] 腰围子, 缠腰。

бэлхэмжлүүлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлхэмжлэх 的使动态。

бэлхэмжлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] 束腰, 缠腰, 系腰带, 围腰围子。

бэлхэн **ӨНӨӨЛ** [形] ① 备齐的, 现成的, 准备好的: ~ цай 准备好的茶; ~ бүтээгдэхүүн 成品; ② 准备着的, 有准备的: бид хэзээд ~ байна 我们时刻准备着; (<~> (体) “准备”; ~ ажилбарлах машин 流动手术汽车; ~ боох машин <医> 自动包扎机; ~ байдал 准备程度, 准备状态。

бэлхэнцэг **ӨНӨӨЛ** [名] ① 腰部; ② 参见 бэлхэмж。

бэлхэнцэглүүлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлхэнцэглэх 的使动态。

бэлхэнцэглэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] ① 袒胸裸腹, 袒露到腰部; ② 缠腰, 束腰, 围上腰围子。

бэлцгэр **ӨНӨӨЛ** [形] 有泡的, 泡沫的; ◇ ~ цвцгэр 泡状的, 泡沫的。

бэлцгэрдүү **ӨНӨӨЛӨНӨ** [形] 多泡的, 泡沫状的。

бэлцгэрдүүлэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлцгэрдэх 的使动态。

бэлцгэрдэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] 参见 бэлцийх。

бэлцгэрхэн **ӨНӨӨЛӨН** [形] бэлцгэр 的小称; 似泡状的, 似泡沫状的。

бэлций **ӨНӨӨЛ** [名] 水泡, 鼓疱。

бэлцийлгэх **ӨНӨӨЛӨНӨ** [动] бэлцийх 的使动态。

бэлцийх **ӨНӨӨЛӨ** [名] 鼓起, 成泡状, 起泡, 鼓泡。

бэлдрүү **ӨНӨӨЛ** [名] <医> 水泡, 囊肿: ~

мөгөөрс 泡状软骨; ~т туурал 风疹块.
бэлцрүүт **Өмдөрлө** [形]水泡状的, 有囊肿的: ~ туурал 风疹块.
бэлцрүүтэх **Өмдөрлө** [动]〈医〉起水泡, 生囊肿.
бэлцэг **Өмдөр** 见 ~ цэлцэг ①泡状的; ②浮动的.
бэлцэгнүүлэх **Өмдөрлөг** [动] бэлцэгнэх的使动态.
бэлцэгнэх **Өмдөрлөг** [动]〈泡状物〉浮动, 起泡沫.
бэлцэлзэх **Өмдөрлөг** [动]参见 бэлцэгнэх.
бэлцэн (г) **Өмдөр** [名]〈马嚼子等的〉系绳; 〈袖口上的〉缀边.
бэлчир **Өмдөр** [名] ①交叉点, 汇合处, 十字路口: голын ~ 河流汇合处; олон замын ~ 好几条路的交叉口; ②树杈; ③〈医〉穴位.
бэлчирлэх **Өмдөрлөг** [动] ①汇合, 会合, 交叉; 出现岔路; 〈转〉出现分歧; ②树长杈.
бэлчих **Өмдөр** [动] ①〈牲畜在牧场〉散开吃草, 牧放; ②〈虫类〉分散活动.
бэлчмэл **Өмдөрлөг** [名]牧放的牲畜.
бэлчээлгүй **Өмдөрлөг** **Төр** [形]不放牧的, 不牧放的.
бэлчээр **Өмдөрлөг** [名]牧场, 草场, 牧放地: хөдөө талын ~ 草原牧场; өвс ~ 草场; ~ ус 水草; ~ тэжээл 草场饲料; ~ тэжээлийн эрдэм шинжилгээ 牧场饲料学; ~ийн маллагаа 牧场放牧, 天然放牧; ~ийн багтаамж 牧地载畜量; ~ хамгаалах 保护草场; ~ хөөх 顺草场放牧, 逐水草放牧; ~ мал аж ахуй 牧场畜牧业.
бэлчээрлүүлэх **Өмдөрлөг** [动] бэлчээрлэх的使动态; 参见 бэлчээх.
бэлчээрлэлт **Өмдөрлөг** [名]牧放, 放青.
бэлчээрлэх **Өмдөрлөг** [动]牧放, 放青, 牲畜到草地吃草: адуу ~ ж байна 马群在草地吃草.
бэлчээрших **Өмдөрлөг** [动]参见 бэлчээрлэх.

бэлчээх **Өмдөрлөг** [动] бэлчих的使动态; 牧放牲畜, 使牲畜吃草: хонио ~ цаг болоо 到牧羊的时候了.

бэлэвсрүүлэх **Өмдөрлөг** [动] бэлэвсрэх的使动态.

бэлэвсрэл **Өмдөрлөг** [名]见 бэлбэсрэл.

бэлэвсрэх **Өмдөрлөг** [动]见 бэлбэсрэх.

бэлэвсэн **Өмдөрлөг** I [名]见 бэлбэсэн I、II.

бэлэвсэн **Өмдөрлөг** II [名]〈马〉后肢尖端的白斑.

бэлэг **Өмдөр** I [名]礼物, 赠品, 赠礼: гарын ~ 礼物, 薄礼, 小礼品; ~ сэлэг 礼物, 赠品; ~ болгон барих 赠送礼物; ~ барих, ~ өргөх 献礼; ~ өгөх 赠送, 赠礼; ~ сэлэг хүргэн очих 去送礼品.

бэлэг **Өмдөр** II [名]〈解〉性器官, 生殖器: эрийн ~ 男性器官, 男生殖器; бэлгийн эрхтэн 生殖器; бэлгийн бус үржил 无性生殖; ~ хөөрөх 性冲动; ~ чигийн даавар 促性腺激素; ~ эс 〈医〉性细胞, 生殖细胞, 配子; бэлгийн ажиллагаа 性机能, 性生活; ~ бэлгийн гадаад эрхтэн 外生殖器(官); бэлгийн даавар 性激素; бэлгийн дурлал (дуршил) 性欲; бэлгийн дутуу хөгжил 性发育不全; бэлгийн зөн 性本能; бэлгийн ийлдэс 性(欲)反射; бэлгийн мэдрэлтэс 阴部神经炎; бэлгийн насанд хүрэх 性成熟; бэлгийн хожуу хөгжил 性成熟过迟; бэлгийн хоёрдогч шинж 第二性征; бэлгийн үүсвэр 性原基, 性胚芽; бэлгийн чадал 性机能; бэлгийн ялгаа 性差别.

бэлэг **Өмдөр** III [名] ①象征, 标记, 特征; 标志: ~ тэмдгийн сүлд 徽章标志; ~ тэмдэг 象征, 标记, 特征; ~ шинж 特征; ②目标, 标的.

бэлэг **Өмдөр** IV [名] ①先兆, 预兆; 征兆, 朕兆: ~ чанар ①征候, 预兆; ②特征; 天性; ③定义; ~ билэг 智慧, 智力; ④吉祥, 吉兆, 祝福: ~ ерөөл 祝福, 祝愿; 吉祥, 吉兆; ~ тавих 祝福, 祝愿; ~ шингэх 祝福应验, 吉兆应验 (迷信说法); сайн ~ 吉兆, 善兆; муу ~ 凶兆,

恶兆；～ зохиох 预告，预示吉兆；～ зохирох 实现预兆，体现吉兆。

бэлэг **бэлэг** V [名]〈电〉阴，阴极：～ туйл 阴极：～ туйл чадавхи 阴极电势；～ туйл идэвхжүүлэх 阴极激活；～ туйл туяа 阴极射线；～ туйл хүчдэл 阴极电压；～ туйл хэлхээ 阴极电路；～ туйл цацраг 阴极光射；～ туйл давтуур 阴极输送机；～ туйл дүрс 阴极影像。

бэлэггүй **бэлэг** **төгс** [形] ① 无征兆的，无特征的；② 无生殖器官的；③ 不祥的，不吉利的：～ үг 不吉利的话。

бэлэгдэл **бэлэг** [名] ① 象征，象征性的化身（外貌）；②（对吉兆的）希求。

бэлэгдэх **бэлэг** [动] ① 求吉兆，求瑞兆（迷信活动）；② 预兆；③ 预言，占卜，占卜。

бэлэглүүлэх **бэлэг** I [动] бэлэглэх I 的使动态。

бэлэглүүлэх **бэлэг** II [动] бэлэглэх II 的使动态。

бэлэглэл (т) **бэлэг** I [名] 赠送，赠礼，礼品。

бэлэглэл (т) **бэлэг** II [名] 庆祝，祝颂，庆贺。

бэлэглэх **бэлэг** I [动] 赠送，馈赠，赠礼：
над ном ~н өгөв 赠给了我一本书；
~сэн үндсэн хууль 钦赐宪法；дурсгал болгон ~ 留念，赠作纪念。

бэлэглэх **бэлэг** II [动] ① 庆祝，庆贺，祝颂；② 预告，预示，预示吉兆；～ сэтгэхүй 形象性思维。

бэлэглэцгээх **бэлэг** I [动] бэлэглэх I 的众动态。

бэлэглэцгээх **бэлэг** II [动] бэлэглэх II 的众动态。

бэлэгт **бэлэг** I [形] ① 有预兆的；有特征的，征候的；② 有生殖器的；хоёр ~ хүн 两性人；③ 有吉祥之兆的，吉祥的；～ сайхан үг 美好吉利的话语；～ бялзуухай [动] 神雀；瑞红鸟；～ бялзуухайт илд 神雀刀；～ цэцэг [植] 瑞雪花；～ гөрөөс [动] (麒麟之)麒；◇ ~ дардь 凤凰(别名)。

бэлэгт **бэлэг** II [形] 有礼物的，有赠品的。

бэлэгтэй **бэлэг** I [形] 参见 бэлэгт I。

бэлэгтэй **бэлэг** II [形] 参见 бэлэгт II。

бэлэгч **бэлэг** I [名] 预言家，占卜者；相面者。

бэлэгч **бэлэг** II [名] 赠物者；赠礼者。

бэлэгчлэх **бэлэг** I [动] 预测，预言。

бэлэгчлэх **бэлэг** II [动] 馈赠，送礼。

бэлэгших **бэлэг** [动] 呈吉祥，吉利起来，变吉祥。

бэлэгшээлгэх **бэлэг** [动] бэлэгшээх 的使动态。

бэлэгшээх **бэлэг** [动] 视为吉兆，视为吉祥之兆，当作吉兆。

бэлэн **бэл** I [形] ① 现成的，准备好的，做好的：байлдааны ~ байдал 〈军〉 战备状况；～ болгох 准备好，准备妥当；～ зэлэн байх 时刻准备；～ алтны нөөц 有形的黄金储备；～ болох 备齐，做好；～ боллоо 准备好了，做好了，备齐了；тариа хадахад ~ болов 已准备好收割庄稼；орон сууц ~ 现成住宅；◇ ~ зэлэн 现成的，准备好的；一切备齐的；② 现成的，已具备的：～ мөнгө 现款，现有钱款；～ хувцас 成衣；～ үйлдэхүүн 成品，制成品；～ үнэ 现行价格；～ эдлэл，～ бараа 现有商品，成品；～ буй капитал 现金资本；～ биш тооцоо 划拨核算，非现金结算；～ биш тооцооны банк 结算银行；～ мөнгөөр тооцох 现金结算；～ мөнгөөр худалдан авах ба худалдах 现金交易；～ бүтээвэр 〈语〉 现存词素；～ нөөц 现有储备；～ нөөц баялаг 现有资源；барааг ~ мөнгөөр авах хэлцэл 现货交易。

бэлэн **бэл** II [名] 惊叫，惊呼。

бэлэнгүй **бэл** **төгс** [形] 非现成的，未准备好的，未做好的。

бэлэндэх **бэлэг** [动] 惊叫，惊呼；说胡话。

бэлэнхийх **бэл** **төгс** [动] 准备，预备，筹备，贮备。

бэлэнч **бэлэг** [名] 参见 баланч。

бэлэнчих **бэлэг** [动] 参见 бэлэндэх。

бэлэнчлүүлэх **ᠪᠡᠯᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэлэнчлэх I 的使动态.

бэлэнчлэгч **ᠪᠡᠯᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠭᠢᠴᠢ** [名] 坐享其成者, 坐等现成者; 吃现成饭的人.

бэлэнчлэх **ᠪᠡᠯᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 坐享其成, 贪图现成; ~н идэх 吃现成的.

бэлэнчлэх **ᠪᠡᠯᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 撒癩, 痴癩(指老年人).

бэлэнчлэх **ᠪᠡᠯᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** III [动] 参见 бэлэндэх.

бэлэнших **ᠪᠡᠯᠡᠨᠰᠢᠬᠡ** [动] 放陈, 陈旧: ~сэн будаа 剩饭.

бэлээд(эн) **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡᠳ(ЭН)** [名] 参见 билет.

бэлээхэн **ᠪᠡᠯᠡᠭᠡХЭН** [形·副] ① 齐备的, 现成的; ② 十分, 完全, 很.

бэмбий **ᠪᠡᠮᠪᠢЙ** I [名] 面团儿.

бэмбий **ᠪᠡᠮᠪᠢЙ** II [形] 惊恐不安的, 局促不安的, 踌躇不安的.

бэмбийлгэх **ᠪᠡᠮᠪᠢЙЛᠭᠡᠬᠡ** [动] бэмбийх 的使动态.

бэмбийлүүлэх **ᠪᠡᠮᠪᠢЙЛᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэмбийлэх 的使动态.

бэмбийлэх **ᠪᠡᠮᠪᠢЙЛᠡᠬᠡ** [动] ① 做成面团儿, 柔成面团儿; ② 卷, 卷成, 卷儿: цаас ~ 卷纸.

бэмбийх **ᠪᠡᠮᠪᠢЙХ** [动] ① 变虚胖, 变浮肿, 变臃肿; ② 收缩成团.

бэмбэгнүүлэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэмбэгнэх 的使动态.

бэмбэгнэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] ① (虚胖臃肿物) 频频动弹, 频频震动; ② 局促不安, 惊恐不安, 踌躇.

бэмбэгнэцгээх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠦᠨᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] бэмбэгнэх 的众动态.

бэмбэгэр **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** I [形] 虚胖的, 浮肿的, 臃肿的, 绵软的, 软绵绵的.

бэмбэгэр **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** II [形] 易惊恐不安的, 怯懦的, 胆小的, 胆怯的.

бэмбэгэрдэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变虚肿, 变浮肿; 呈软绵绵状; ② 变胆小, 呈惊恐不安状.

бэмбэгэрхэн **ᠪᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷХЭН** [形] бэмбэгэр I、

II 的小称.

бэмбэлзүүлэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бэмбэлзэх 的使动态.

бэмбэлзүүр **ᠪᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] ① 软颤的; ② 无定性的, 虚虚假假的, 虚浮的.

бэмбэлзэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэмбэгнэх.

бэмбэх **ᠪᠡᠮᠪᠡᠬᠡ** [动] 胆怯, 惊恐, 畏惧.

бэнчин **ᠪᠡᠨᠴᠢᠨ** [名] 本钱, 基金, 资金, 资产.

бэр **ᠪᠡᠷ** I [名] 媳妇: хүү ~ 儿媳妇; дүү ~ 弟媳妇; тэжээвэр ~ 童养媳; шинэ ~ 新媳妇儿; ◇ ~ цэцэг (植) 飞燕草(花名).

бэр **ᠪᠡᠷ** II [名] ① (医) 脓包; 伤疼; ② (幼小动物的) 表皮, 膜.

бэр **ᠪᠡᠷ** III [量] 波尔(长度单位, 约合两公里).

бэрбэгэрдэх **ᠪᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 显得过于拘谨, 显得过于局促.

бэрвийлцэх **ᠪᠡᠷᠪᠢЙЛᠴᠡᠬᠡ** [动] бэрвийх 的共动态.

бэрвийх **ᠪᠡᠷᠪᠢЙХ** [动] ① (冻得) 缩手缩脚, 缩头缩脑; 冻僵, 僵硬, 麻木; ② (转) 怯惧, 畏缩不前, 缩手缩脚; 胆怯, 羞怯, 害臊.

бэрвэгнэх **ᠪᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] ① (冻得) 颤抖, 战栗; ② (转) 怯惧, 畏缩不前, 缩手缩脚, 战战兢兢; 显得胆小, 谨小慎微.

бэрвэлзэх **ᠪᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэрбэгнэх.

бэргэд **ᠪᠡᠷᠭᠡᠳ** [名] бэргэн 的复数.

бэргэй **ᠪᠡᠷᠭᠡЙ** [名] 参见 бэргэн.

бэргэн **ᠪᠡᠷᠭᠡᠨ** [名] 嫂子: хадам ~ ① 内嫂; ② 夫嫂.

бэржгэр **ᠪᠡᠷᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] 有小疙瘩的; (表面) 粗糙的; 粒状的.

бэржгэрдүү **ᠪᠡᠷᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] 十分粗糙的.

бэрнш **ᠪᠡᠷᠨᠰ** [名] (植) 柴胡(属).

бэрлэх **ᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** I [动] 腼腆, 害羞; 拘束.

бэрлэх **ᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** II [动] (似媳妇样) 遵敬公婆, 孝敬长辈.

бэрлэх **ᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** III [动] 长脓包, 长疙瘩.

бэрлэхэг **ᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡᠭ** [形] (陈)(像媳妇样) 拘于

礼节的；像新媳妇样拘束的。

бэрлэхэх **ӨНӨНӨ** [动]〈陈〉拘于媳妇礼节，像新媳妇样拘束。

бэрмэг **ӨНӨНӨ** [名]〈植〉见 бэрээмэг.

бэрс **ӨНӨ** [名] ①(国际象棋中的)皇后；(蒙古象棋中的)帅：~ хаяа ①舍掉王后；②舍帅；~ шалах (用皇后或帅)将一军 ② 强有力者，优胜者。

бэрсүү **ӨНӨӨ** [名] ① 伤疤，疤痕；疙瘩；② 粗糙物；茧子。

бэрсүүдэх **ӨНӨӨӨ** [动] 参见 бэрсүүтэх.

бэрсүүт **ӨНӨӨӨ** [形] ① 有伤疤的，有疤痕的；长有疙瘩的，疙里疙瘩的；◇ ~ зурж 〈植〉柑子；② 粗糙的，起茧的。

бэрсүүтүүлэх **ӨНӨӨӨӨ** [动] бэрсүүтэх 的使动态。

бэрсүүтэй **ӨНӨӨӨ** [形] 参见 бэрсүүт.

бэрсүүтэх **ӨНӨӨӨӨ** [动] ① 结伤疤，结疤痕，长疙瘩；变粗糙；生硬茧，起茧；② 创伤，挫伤。

бэртчих **ӨНӨӨӨ** I [动] бэртэх I 的完成体。

бэртчих **ӨНӨӨӨ** II [动] бэртэх II 的完成体。

бэртэгдэх **ӨНӨӨӨ** I [动] бэртэх I 的被动态。

бэртэгдэх **ӨНӨӨӨ** II [动] бэртэх II 的被动态。

бэртэгчин **ӨНӨӨӨ** [名] ① 庸人，俗子；目光短浅的人：~ хүн 庸人；② 小市民，市侩：~ үзэл 市侩习气；庸人习气；~ явдал 市侩行为，庸俗行为；~ утга зохиол 黄色文学；бэртэгчний сонин 黄色小报；бэртэгчний эвлэл 黄色工会。

бэртэл **ӨНӨ** [名] 创伤，外伤；бэртлийн бэлцрүү 创伤性囊肿；бэртлийн ивэрхий 外伤性疝；бэртлээс хий орох 外伤性气肿。

бэртэлт **ӨНӨӨӨ** [形] 有创伤的，有外伤的。

бэртэн **ӨНӨНӨ** [名·形] 参见 бэртэнги.

бэртэнги **ӨНӨӨӨ** [名·形] ① 内伤；损伤处，骨折处；② 虚弱的，无能的，低能的。

бэртэнгэ **ӨНӨӨӨ** [名·形] 见 бэртэнги.

бэртэх **ӨНӨӨ** I [动] 受内伤；挫伤，损伤，骨折；яс ~ 骨折。

бэртэх **ӨНӨӨ** II [动] 形成脓包，长出疙瘩。

бэртэх **ӨНӨНӨ** [名·形] 参见 бэртэнги ①.

бэртээх **ӨНӨӨӨ** I [动] ① бэртэх I 的使动态；② 意同 бэртэгдэх I.

бэртээх **ӨНӨӨӨ** II [动] ① бэртэх II 的使动态；② 意同 бэртэгдэх II.

бэрх **ӨНӨ** [形·副] ① 困难的，艰巨的，艰险的；严重的，繁重的；暴烈的：~ зам 艰险的道路；~ цаг 困难的时刻；~ ажил 艰巨的工作，困难的工作；~ өвчин 重病；~ ийг туулах 战胜艰险，克服苦难；хийх ~ 难做；байх ~ 难以存在；◇ хүнд ~ 困难的，艰巨的，繁重的；② 精通的，善长的，内行的；厉害的，特别的，突出的，杰出的：ажилд ~ хүн 精通工作的人，精通业务的人；③ 特别，非常：~ сайн 非常好，特别好；~ хурдан 特别快。

бэрхдүү **ӨНӨӨӨ** [形] 十分困难的，很艰巨的，很艰险的；很严重的，很繁重的；很复杂的。

бэрхдүүлэх **ӨНӨӨӨӨ** [动] бэрхдэх 的使动态。

бэрхдэх **ӨНӨӨ** [动] ① 变得过于困难，过于艰险；② 变精通，变厉害。

бэрхтэй **ӨНӨӨ** [形] 困难的，艰巨的，艰险的；严重的，繁重的；复杂的。

бэрхтэх **ӨНӨӨ** [动] ① 遭难，蒙难，发生困难，为难，困窘；② 大受阻碍，长时停滞；③ 〈医〉难产。

бэрхшиг **ӨНӨНӨ** [形] 较困难的，稍艰难的，艰巨一些的，有些艰险的。

бэрхшээл **ӨНӨӨӨ** [名] ① 艰难，困难；复杂，麻烦：~ учруулах ① 遭到困难，带来困难；② 增加负担；③ 负担，重荷。

бэрхшээлгэх **ӨНӨӨӨӨ** [动] бэрхшээх 的使动态。

бэрхшээлтэй **ӨНӨӨӨӨ** [形] ① 困难的，艰巨的；复杂的，麻烦的；② 有重负的，负担重的。

- бэрхшээмтгий** **бэрхшээмтгий** [形] 怕困难的, 嫌困难的, 嫌麻烦的, 怕麻烦的.
- бэрхшээх** **бэрхшээх** [动] ① 遇到困难, 感到麻烦, 显得难办: ~ хэрэг байна уу, чамд? 你有难办的事吗? ② (юнаас) 害怕困难, 畏难: ажлаас ~ 怕工作难.
- бэрхэвтэр** **бэрхэвтэр** [形] 困难些的, 艰巨些的; 复杂些的, 麻烦些的.
- бэрчгэр** **бэрчгэр** [形] ① (表面) 粗糙的, 不光滑的, 不光泽的; 不均匀的: ~ гэрэл зургийн цаас 粒状印相纸; ② 有痘痕的, 有杂色斑点的: ~ луугийн нүд (植) 荔枝.
- бэрчгэрдэх** **бэрчгэрдэх** [动] 显得粗糙; 显得参差不齐; 显得不光滑.
- бэрчигнэх** **бэрчигнэх** [动] (粗糙不平滑物) 动弹.
- бэрчийлгэх** **бэрчийлгэх** [动] бэрчийх 的使动态.
- бэрчийх** **бэрчийх** [动] ① 变粗糙不平滑; ② 长痘痕, 长杂色斑点.
- бэрчилзүүлэх** **бэрчилзүүлэх** [动] бэрчилзэх 的使动态.
- бэрчилзэх** **бэрчилзэх** [动] 参见 бэрчигнэх.
- бэрчлэх** **бэрчлэх** [动] (陈) ① (儿媳) 孝敬公婆, 行媳妇之道, 尽妇道; ② 当做儿媳, 以儿媳看待; ③ (转) 歧视.
- бэрших** **бэрших** [动] 形成脓包, 形成结节.
- бэршээх** **бэршээх** [动] бэрших 的使动态.
- бэрэвгэр** **бэрэвгэр** [形] 拘谨的, 局促的; 缩手缩脚的, 怯生生的.
- бэрэвхий** **бэрэвхий** [名] (解) 踝关节, 系(牲畜蹄距之间的部位).
- бэрэвшээх** **бэрэвшээх** [动] 胆怯, 局促, 畏缩.
- бэрээ(н)** **бэрээ** [名] 杖, 长棍, 棒; 禅杖; (鞭子的) 把儿.
- бэрээд** **бэрээд** [名] бэр I 的复数.
- бэрээдүүлэх** **бэрээдүүлэх** [动] ① бэрээдэх 的使动态; ② 意同 бэрээдэгдэх.
- бэрээдэгдэх** **бэрээдэгдэх** [动] бэрээдэх 的被动态.

- бэрээдэх** **бэрээдэх** [动] 杖打, 棍打, 棒打.
- бэрээмэг** **бэрээмэг** [名] (植) 紫筒草属: ~ өвс 紫草.
- бэрээнгэ** **бэрээнгэ** [名] (植) 香青兰.
- бэрээсий** **бэрээсий** [名] 八宝饭, 蒸米饭.
- бэрээсэй** **бэрээсэй** [名] 见 бэрээсий.
- бэсрэг** **бэсрэг** I [形] ① 精巧的, 玲珑的, 简便的; 小些的, 较矮小的: ~ биетэй 矮个子的; энэ хүнээс арай ~ 比这个人略矮小些; ② 矮小而壮健的; ③ 小型的, 短小的: ~ жүжиг 小型戏剧; ~ зохиол 小型作品; ~ чийдэн 小型电子管; ~ хулгайч цахлай (动) 中贼鸥.
- бэсрэг** **бэсрэг** II [形] ① 杂种的, 混血的; 近亲交配的, 近亲繁殖的: ~ нохой (家犬与猎犬之) 杂种狗; ② 牛马奶混合酿制的奶酒: ~ ийн архи 牛马奶混合奶酒.
- бэсрэгдүү** **бэсрэгдүү** [形] 参见 бэсрэг I、II.
- бэсрэгдүүлэх** **бэсрэгдүүлэх** [动] бэсрэгдэх 的使动态.
- бэсрэгдэх** **бэсрэгдэх** [动] ① 显得小巧, 显得简便; 变得过于矮小; ② 进退两难, 左右为难; 介乎中间; ③ 臭美, 半瓶子晃荡.
- бэсрэглэх** **бэсрэглэх** [动] ① 变小巧, 变矮小; ② 将牛马奶混合做奶酒; ③ 使杂交, 使混血, 混杂.
- бэсрэгхэн** **бэсрэгхэн** [形] бэсрэг I 的小称.
- бэт** **бэт** [名] (植) 椰子.
- бэтгэрүүлэх** **бэтгэрүүлэх** [动] бэтгэрэх 的使动态.
- бэтгэрэх** **бэтгэрэх** [动] 见 бэтгэрэх.
- бэтэг** **бэтэг** I [名] (鸟) 喙囊, 砂囊, 肺.
- бэтэг** **бэтэг** II [名] ① (医) 痞疾, 痞块; 脾肿大: элэгний ~ 肝痞; ~ ийн хорхой 包虫; ② 心病, 忧思病, 愁思郁结: ~ нь хагарах 释怀, 心上的石头落下.
- бэтэглэг** **бэтэглэг** [形] 痞块状的.
- бэтэгрэх** **бэтэгрэх** [动] (医) 患痞疾; 患包虫病; 脾肿大.
- бэтэгтэх** **бэтэгтэх** [动] 参见 бэтэгрэх.

- бэх ᠪᠡᠬ** I [形]牢固的, 坚固的, 坚强的, 强壮的, 强固的: ~ батыг батлан даах 保证耐火性; ◇ **бат** ~牢固的, 强固的, 坚强的。
- бэх(эн) ᠪᠡᠬ** II [名]墨, 墨水, 墨汁: хятад ~墨汁; ~ийн сав 墨水瓶; 砚; ~ уух цаас 吸墨纸; ~ийн далай 笔海; ~ зуурах 研墨; 和墨水; ~ баалгах 掉上墨水, 弄上污点; зайртай ~ 麝香墨水, 香墨; ~ т үзэг 自来水笔。
- бэхгэр ᠪᠡᠬᠭᠡᠷ** [形]凹腹弯腰的。
- бэхдүүлэх ᠪᠡᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] бэхлэх I 的使动态。
- бэхдүүлэх ᠪᠡᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] бэхлэх II 的使动态。
- бэхдэр ᠪᠡᠬᠳᠡᠷ** 见 бэгтэр。
- бэхдэх ᠪᠡᠬᠳᠡᠬ** I [动]变得非常坚固, 坚固起来, 变坚强, 强化。
- бэхдэх ᠪᠡᠬᠳᠡᠬ** II [动] ① 蘸墨水; ② 涂墨; 上墨; 墨染; ③ (转)遮盖, 掩饰, 抹煞。
- бэхжил ᠪᠡᠬᠵᠢᠯ** [名]参见 бэхжилт。
- бэхжилт ᠪᠡᠬᠵᠢᠯᠲ** [名]巩固, 坚固, 强化; 坚实性, 强度: бэхжлийн хязгаар 强度极限。
- бэхжилтэй ᠪᠡᠬᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** [形]巩固的, 坚固的, 坚实的, 坚强的。
- бэхжих ᠪᠡᠬᠵᠢᠬ** [动]巩固起来, 坚固起来, 变坚实, 强化: манай улс өдрөөс өдөрт ~ ж байна 我们国家日益巩固; ~ үе 生育期, 增殖期。
- бэхжицгээх ᠪᠡᠬᠵᠢᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] бэхжих 的众动态。
- бэхжүүлүүр ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]〈化〉定影液, 定影剂。
- бэхжүүлэг ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]固定, 加强, 加固, 强化。
- бэхжүүлэгч ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠭᠢ** [形·名] ① 固定的, 加固的, 加强的, 强化的: ~ холио 〈化〉混合固定剂, 固定混合物; ② 巩固者, 加强者, 加固者。
- бэхжүүлэлт ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠲ** [名]巩固, 增强, 固定, 加固, 加强, 强化。

- бэхжүүлэх ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] бэхжих 的使动态; 巩固, 加强, 增强, 使牢固: бэхжүүлсэн матриал 加固材料, 固定材料; ~ уусмал 固定溶液。
- бэхжүүн ᠪᠡᠬᠵᠢᠭᠦᠨ** [形]结实的, 牢固的, 巩固的, 坚固的。
- бэхийх ᠪᠡᠬᠢᠶᠬ** [动]凹腹弯腰。
- бэхих ᠪᠡᠬᠢᠬ** [动] ① 安排妥当, 准备停当; ② 加固。
- бэхлүүлэх ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① бэхлэх 的使动态; ② 意同 бэхлэгдэх。
- бэхлүүр ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]固定物, 加固物: ~ эс 支持细胞。
- бэхлэг ᠪᠡᠬᠯᠡᠭ** [形]坚固的, 巩固的, 壮实的, 结实的。
- бэхлэгдэх ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] бэхлэх 的使动态。
- бэхлэгч ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠭᠢ** [名·形] ① 固守者, 坚守者, 防守者; 加固者; 安全员; ② 加固的, 巩固的。
- бэхлэгээ ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠡᠭ** [名]参见 бэхлэлэт。
- бэхлээнэх ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] бэхлэх 的短智体。
- бэхлэлт ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠡᠯᠲ** [名] ① 巩固; ② 〈军〉阵地; 工事, 碉堡, 堡垒; 要塞: цэрэг дайны ~ 军事工事, 碉堡; гүүрийн захын ~ 桥头堡; ~ийн дайн 阵地战, 堡垒战; ~ийн төхөөрөг 构筑物, 工事; ~ийн их буу 暗炮台炮; ~ тэй лагерь 防御工事阵地, 设防阵地。
- бэхлэлцэх ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] бэхлэх 的共动态。
- бэхлэмж ᠪᠡᠬᠯᠡᠭᠡᠮᠵ** [名]〈军〉防地, 防御物; 工事, 碉堡, 堡垒。
- бэхлэх ᠪᠡᠬᠯᠡᠬ** [动] ① 加强, 增强, 巩固, 使牢固; ② 〈军〉设防, 防守, 固守, 坚守; 筑工事, 筑堡: бэхэлсэн газар 军事设防地带; бэхэлсэн район 设防地区; бэхэлсэн тэмдэгт 副目标, 试射点; бэхэлсэн хуаран 设防营地, 设防军营; ③ 〈医〉粘连。
- бэхлээ ᠪᠡᠬᠯᠡᠭ** [名] ① 守固, 巩固; 坚固, 结实; ② 〈军〉设防, 防御; 工事, 堡垒; ③ 〈生〉固定(作用)。

бэхлээс **ӨНӨНӨ** [名] (用于加固的) 补加物, 衬填物; 加固物, 加固层; 夹板.

бэхлээчин **ӨНӨНЭ** [名] 矿井安全员; (矿坑中的) 支柱工.

бэхт **ӨНӨ** [形] 墨黑的; 有墨水的: ~ үзэг 自来水笔; ~ болор 黄玉, 墨晶; ~ загас <动> 乌贼, 墨鱼, 乌鲗.

бэхч **ӨНЭ** [形] <口> 善于比拟的.

бэхшил **ӨНӨН** [名] 坚固, 坚实, 结实: бэхшлийн илтгэлцүүр 坚实系数.

бэхэд **ӨНЭ** [副] 坚强地, 牢固地, 坚定地.

бэхэлгэчин **ӨНӨНЭ** [名] 见 бэхлээчин.

бэхэлгээ **ӨНӨН** [名] 参见 бэхлэлт.

бэхэлцгээх **ӨНӨНӨ** [动] бэхлэх 的众动态.

бэхэр **ӨНЭ** [名] 见 <动> 鲟鱼.

бэчин **ӨНЭ** [名] 见 бич.

бэчтэй **ӨНӨН** [形] 属猴的.

бээвгэнүүр **ӨНӨНӨ** [形] 参见 бэвгэр.

бээвгэр **ӨНӨН** [形] 见 бэвгэр.

бээвийлгэх **ӨНӨНӨ** [动] бээвийх 的使动态.

бээвийх **ӨНӨНӨ** [动] 见 бэвийх.

бээвэгнүүлэх **ӨНӨНӨ** [动] бээвэгнэх 的使动态.

бээвэгнэх **ӨНӨНӨ** [动] 见 бэвгэнэх.

бээвэлзүүлэх **ӨНӨНӨ** [动] бээвэлзэх 的使动态.

бээвэлзэх **ӨНӨНӨ** [动] 参见 бэвгэнэх.

бээл **ӨНЭ** [名] <陈> 贝勒(清代爵名); 亲王, 大公.

бээлгэх **ӨНӨНӨ** [动] ① бээх 的使动态; ② 怨恨, 记仇.

бээлий **ӨНЭ** [名] 手套: ~ зүүх 戴手套; ~ хийх ① 戴手套; ② 做手套; ~н чинээ 手套那么小的; 小若手掌的, 巴掌大的.

бээлэх **ӨНӨНӨ** [动] 比拟, 比喻, 比方: ~н хэлэх 比方说.

бээмхий **ӨНӨН** 见 ~ дорго <动> 獐, 食蟹

獐.

бээмэл **ӨНЭ** [名·形] ① 腐烂物, 腐臭物; ② 腐烂的, 腐臭的; ③ 心地不良的, 有坏心的, 包藏祸心的.

бээмэр **ӨНЭ** [名] 腐烂品, 腐臭的食品.

бээр **ӨНЭ** I [名] ① (集聚的) 脓, 脓液; ② 腐烂, 腐臭.

бээр **ӨНЭ** II [量] 见 бэр III.

бээрлүүэх **ӨНӨНӨ** [动] бээрлэх 的使动态.

бээрлэх **ӨНӨНӨ** [动] ① 生脓, 化脓; ② 腐烂, 腐臭.

бээрсхийх **ӨНӨНӨ** [动] 参见 бээрэх.

бээртэх **ӨНӨНӨ** [动] 化脓.

бээрүү **ӨНӨНӨ** [形] 怕冷的, 怕冻的, 不耐寒的.

бээрүүл **ӨНӨН** [名] 陀螺.

бээрүүлэх **ӨНӨНӨ** [动] бээрэх 的使动态.

бээрчих **ӨНӨНӨ** [动] бээрэх 的完成体.

бээршил **ӨНӨН** [名] 脓疮: ~ түүхий 脓疮, 深脓疮.

бээрэг **ӨНӨН** [形] 怕冷的, 怕冻的, 不禁冻的, 不耐寒的.

бээрэгдэх **ӨНӨНӨ** [动] 怕冻, 怕冷, 畏寒.

бээрэгших **ӨНӨНӨ** [动] 变得怕冻, 变得不耐冻, 变得怕冷.

бээрэмтгий **ӨНӨНӨ** [形] 怕冷的, 畏寒的, 不耐寒的.

бээрэх **ӨНӨН** [动] 受冻, 冻僵, 感觉冷: миний гар бээрчихжээ 我的手已经冻僵了; даарах ~ 受冻, 发冷.

бээс **ӨНЭ** [名] 贝子(清代爵名); 公爵.

бээх **ӨНЭ** [动] ① 腐烂, 腐臭; 长脓; ② 居心不良, 心怀恶意; ③ (狗) 暖气.

бээцгэнүүлэх **ӨНӨНӨ** [动] бээцгэнэх 的使动态.

бээцгэнүүр **ӨНӨНӨ** [形] 参见 бэгцгэр.

бээцгэр **ӨНӨН** [形] 参见 бэгцгэр.

бээцгэрхэн **ӨНӨН** [形] бээцгэр 的小称.

бээцийлгэх **ᠪᠡᠭᠡᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] бээцийх 的使动态.

бээцийх **ᠪᠡᠭᠡᠵᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 参见 бэгцийх.

бээцэгнэх **ᠪᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэгцэгнэх.

бээцэлзүү лэх **ᠪᠡᠭᠡᠵᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] бээцэлзэх 的使动态.

бээцэлзэх **ᠪᠡᠭᠡᠵᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 бэгцгнэх.

бяд **ᠪᠢᠶᠠᠳ** I [名] 体力, 力气: ~тай хүн 力气大的人; ~гүй дээс 不结实的绳子; ◇ ~тай уран зураг 铅粉画.

бяд **ᠪᠢᠶᠠᠳ** II 见 ~ нугас <动> 鱼鸭.

бяд **ᠪᠢᠶᠠᠳ** III 见 ~ бид 哇哇(婴儿齐哭声): бид ~ 毕里叭啦地.

бядтай **ᠪᠢᠶᠠᠳᠲᠠᠢ** [形] 力气大的, 结实的.

бядтайхан **ᠪᠢᠶᠠᠳᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] 力气较大的, 体力较强的.

бядх **ᠪᠢᠶᠠᠳᠬ** [动] 闲逛, 流浪.

бядуу **ᠪᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 迟钝的, 愚钝的, 愚蠢的, 粗鲁的, ② 笨拙的, 呆笨的; ③ 虚弱的, 衰弱的.

бядуудах **ᠪᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠡ** [动] ① 变得过于迟钝, 变得过于愚蠢; ② 变得过于笨拙, 变得过于呆笨; ③ 变得过于虚弱, 变衰弱.

бядуулаг **ᠪᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [形] 较迟钝的, 较愚蠢的, 较粗笨的; 较呆笨的, 较笨拙的.

бязлах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] 打碎, 粉碎; 使裂开.

бялаах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① 流油, 泛油; ② (因油腻而)反胃: тосоор ~ 反胃啁油.

бялангач **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠩᠭᠠᠴ** [名·形] ① 阿谀者, 谄媚者, 拍马屁者; ② 阿谀的, 谄媚的, 拍马屁的.

бялангачдах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠩᠭᠠᠴᠠᠳᠠᠬᠡ** [动] 过分阿谀, 过分谄媚, 极力拍马屁.

бялангачлах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠩᠭᠠᠴᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① 阿谀, 谄媚, 奉承; ② 奉迎, 迎合.

бялар **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠷ** [名] <乐> 唢呐; 黑管: бялрын бийв 墨管嘴子.

бялардах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠷᠳᠠᠬᠡ** [动] 吹唢呐; 吹黑管.

бйлах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] 涂, 抹: тос ~ 抹油; шавар ~ 抹泥.

бйлаах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] 参见 бялаах.

бйлд **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳ** [名] 能力, 力量, 体力, 力气: бие ~ 体力.

бйлдар **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷ** [名] 体格, 体魄; 身材; ◇ бие ~ 体格, 身材.

бйлдарт **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 参见 бялдартай.

бйлдартай **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 体格匀称的, 身材好的; 魁梧的.

бйлдархаг **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 参见 бялдартай.

бйлдархах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 显得身强体壮.

бйлдархуу **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 бялдартай.

бйлдах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 涂, 抹.

бйлдуулах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бялдах 的使动态.

бйлдуурхаг **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭ** [形] 好谄媚的, 好奉承的, 好拍马屁的, 好巴结的.

бйлдуурхагч **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠴ** [名] 好谄媚者, 善于拍马屁的人, 善谄媚者, 好巴结者.

бйлдуурхах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ** [动] 阿谀, 谄媚, 拍马屁, 巴结.

бйлдуурхуулах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бялдуурхах 的使动态.

бйлдууч **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴ** ① [名] 阿谀者, 拍马屁者, 谄媚者, 巴结者; ② 善阿谀的, 会拍马屁的, 善谄媚的, 善巴结的.

бйлдуучилчих **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] бялдуучлах 的多次体

бйлдуучлал **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 阿谀, 拍马, 巴结, 溜须.

бйлдуучламтгай **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 惯于阿谀奉承的, 惯于溜须拍马的.

бйлдуучлах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴᠠᠬᠡ** [动] 阿谀, 拍马, 巴结, 溜须, 讨好.

бйлдуучлуулах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бялдуучлах 的使动态.

бйлжиг **ᠪᠢᠶᠠᠯᠵᠢᠭ** [名] 戒指.

бйлзрах **ᠪᠢᠶᠠᠯᠵᠠᠷᠠᠬᠡ** [动] 破裂, 破碎, 断裂.

бйлзуумар **ᠪᠢᠶᠠᠯᠵᠤᠮᠠᠷ** [名] <动> 小沙百灵(属).

бйлзуухай **ᠪᠢᠶᠠᠯᠵᠤᠬᠠᠢ** [名] <动> 小鸟, 雀; 麻

雀: их алаг ~ (动)画眉(鸟); шир ~ (动)珊瑚(鸟); захна ~ (动)信鸟; хишигт ~ (动)吉祥鸟; ашид ~ (动)万春鸟; могой ~ 蛇头鸟; билдэр ~ (动)花斑(鸟); хадны ~ (动)山雀; ~ зүрхтэй胆小如鼠的.

бялт Өлө I [名] ①灯蕊, 灯捻; ②(军)雷管, 导火线; 引火帽, (土枪之)引火绳; 弹筒帽: ~ цохигч (枪)撞针.

бялт Өлө II [副] 参见 бялц.

бялтавч Өлө [名] (军)火帽.

бялтайх Өлө [动] 扁, 变扁: ~ сан паял 扁平的盘子.

бялтат Өлө [形] ①有灯蕊的, 有灯捻的; ②有雷管的, 有导火线的.

бялтгар Өлө [形] (盘子等)摊开的, 扁平的.

бялтагдах Өлө [动] ①上灯蕊, 做灯捻; ②安雷管, 做导火线; 安引信, 安引火绳; 安弹筒帽.

бялтах Өлө [动] 弄扁.

бялтрах Өлө [动] 变扁平.

бялуу Өлө I [名] 棒, 狼牙棒(一头有疙瘩的小棒, 打兔工具); ~ хэлбэрийн түрүү (植)棒状穗; 棒状花序; ~ улаан толгой (植)华北剪股颖.

бялуу Өлө II [名] (包馅的油煎)扁条: махтай ~ 肉馅扁条; ~ жигнэмэл 饼干.

бялуудах Өлө [动] 用棒打, 棍打, 打.

бялуулах Өлө [动] бялах 的使动态.

бялуурах Өлө [动] 腻人, 吃腻, 吃得过饱(指油腻食物); дотор ~ 吃腻; өөхөнд ~ 吃了油脂而感到油腻.

бялууруулах Өлө [动] бялуурах 的使动态; 腻人, 使吃腻(指油腻食物).

бялуурамтгай Өлө [形] 易吃腻的, 总感到腻人的.

бялхаах Өлө [动] бялхах 的使动态.

бялхагнах Өлө [动] ①动荡, 荡漾, 漾溢, 晃荡, 起伏, 颤动; ②(胖子)蹒跚而行.

бялхагнуулах Өлө [动] бялхагнах 的使动态.

бялхайлгах Өлө [动] бялхайх 的使动态.

бялхайх Өлө [动] ①发黏, 变黏; ②盈余, 满盈, 漫溢.

бялхалзах Өлө [动] 参见 бялхагнах.

бялхалзуулах Өлө [动] бялхалзах 的使动态.

бялхам Өлө [形] ①洋溢的, 漫溢的, 满盈的; ②充满的.

бялхах Өлө [动] 满溢, 漫溢, 溢出; 洋溢.

бялхганах Өлө [动] 见 бялхагнах.

бялхгануулах Өлө [动] бялхганах 的使动态.

бялхгар Өлө [形] ①黏的, 黏胶状的, 糊状的; ②水淋漓的; ③水满欲溢的.

бялхгархан Өлө [形] бялхгар 的小称.

бялхдас Өлө [名] ①溢出物; ②火山熔岩.

бялхлах Өлө [动] 充满, 斟满, 倒满, 使满盈.

бялхмаг Өлө [名] (火山)熔岩.

бялхмал Өлө [形·名] ①洋溢的, 漫溢的, 满溢的; ~ чулуулаг 熔岩; ~ бэгэлцэг 熔岩高原; ②淀.

бялхнаг Өлө [形] 参见 бялхмал.

бялхрах Өлө [动] 洋溢, 满盈, 满溢.

бялхуу Өлө [形] 盛满的, 充满的, 盈溢的, 满溢的.

бялхуулах Өлө [动] бялхах 的使动态.

бялц Өлө [副] 扁.

бялцага Өлө [名] (做糕点的)豆面.

бялцайлгах Өлө [动] бялцайх 的使动态.

бялцайх Өлө [动] ①发黏, 变黏; ②变有液体, 变水汪汪; ③充满, 满盈, 满溢.

бялцалзах Өлө [动] 参见 бялцганах.

бялцархай **ᠪᠢᠯᠴᠢᠷᠬᠠᠢ** [形] ①黏软的, 黏胶状的, 糊状的; ②碎的。

бялцах **ᠪᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] 参见 **бялцах**。

бялцгай **ᠪᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠢ** [形] 参见 **бялцгар**。

бялцганах **ᠪᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ①(黏胶状物)颤动, 动荡, 黏糊糊; ②(松软物, 暄软物)颤动, 浮动, 颤悠。

бялцгар **ᠪᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠷ** [形] 黏的, 黏软的, 黏胶状的, 糊状的。

бялцгардах **ᠪᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变黏, 变黏胶状。

бялцах **ᠪᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] ①(将松软物)压扁, 弄扁; ②弄碎。

бялцах **ᠪᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] ①(松软物)塌, 塌扁; ②变碎。

бялцруу **ᠪᠢᠯᠴᠢᠷᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 **бялцархай**。

бялцуу **ᠪᠢᠯᠴᠠᠭᠤ** [名] ①〈医〉包, 瘤, 赘肉; (肿)泡, 疙瘩; 水泡; ②木瘤, 木瘿, 树包。

бялцуугах **ᠪᠢᠯᠴᠠᠭᠤᠬ** [动] ①〈医〉起包, 长瘤, 起疙瘩; ②(树)长包, 长痂, 长疱, 生瘰。

бямба **ᠪᠢᠮᠪᠠ** [名] ①星期六, 土曜日; ②〈天〉土星。

бянт **ᠪᠢᠶᠠᠨᠲᠠ** [名] ①(枪之)来复线, 膛线; ~ат буу 有膛线的枪; ~ат гол төмөр 有来复线的枪筒(炮筒); ②(机器之)螺旋线; ③圆圈, 圈, “0”形记号。

бянтлах **ᠪᠢᠶᠠᠨᠲᠠᠯᠠᠬ** [动] ①画圆圈; ②做来复线, 做螺旋线。

бяр **ᠪᠢᠶᠠᠨ** [名] 体力, 劲, 力量; 体魄: ~тай морь 体力强的马; ~цадал 体力, 能力。

бяралхаг **ᠪᠢᠶᠠᠨᠯᠬᠠᠭ** [形] 有力量的, 有劲的, 有力量的; 体魄强的。

бяралхах **ᠪᠢᠶᠠᠨᠯᠬᠠᠬ** [动] 夸耀体力, 仗恃体力。

бяралхацгаах **ᠪᠢᠶᠠᠨᠯᠬᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] **бяралхах** 的众动态。

бяралхуу **ᠪᠢᠶᠠᠨᠯᠬᠤᠭᠤ** [形] 有力量的, 有劲的, 力量强的, 体魄强的。

бяралхуулах **ᠪᠢᠶᠠᠨᠯᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бяралхах** 的使动态。

бярархаг **ᠪᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠠᠭ** [形] 参见 **бяралхаг**。

бярархуу **ᠪᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 **бяралхуу**。

бярвааз **ᠪᠢᠶᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] 涉水。

бярга **ᠪᠢᠶᠢᠷᠭᠠ** [名] 参见 **эхчим**。

бяргүй **ᠪᠢᠶᠢᠷᠭᠤᠢ** **ᠲᠠᠭᠠᠨ** [形] 体力差的, 没力气的, 劲小的, 力量弱的。

бярдах **ᠪᠢᠶᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 用力气, 使劲。

бярдацгаах **ᠪᠢᠶᠢᠷᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] **бярдах** 的众动态。

бярдуу **ᠪᠢᠶᠢᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 体力大的, 有力气的。

бярдуулах **ᠪᠢᠶᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бярдах** 的使动态。

бярзгай **ᠪᠢᠶᠢᠷᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 **биржгэр**。

бярлах **ᠪᠢᠶᠢᠷᠯᠠᠬ** [动] 有力气, 有体力。

бярлуулах **ᠪᠢᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **бярлах** 的使动态。

бярмаг **ᠪᠢᠶᠢᠷᠮᠠᠭ** [名]〈植〉牛舌草。

бярман **ᠪᠢᠶᠢᠷᠮᠠᠨ** I [名] 婆罗门(印度古代一部落名): ~ы шашин (宗)婆罗门教。

бярман **ᠪᠢᠶᠢᠷᠮᠠᠨ** II [形] 无阴毛的(人)。

бяртай **ᠪᠢᠶᠢᠷᠲᠠᠢ** **ᠶᠠᠨ** [形] 有力量的, 力大的, 有劲的, 健壮的。

бяртан **ᠪᠢᠶᠢᠷᠲᠠᠨ** [名] 婆罗门。

бяруу (н) **ᠪᠢᠶᠢᠷᠠᠭᠤ** [名] 二岁牛犊; 二岁的(动物): ~н өтөг, ~н баавгай 二岁熊。

бисаа (н) **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠭᠤ** [名] 臭虫: ~ хорхой 臭虫; ~ны хор 灭臭虫药。

бисаатах **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠭᠤᠲᠠᠬ** [动] 生臭虫。

бясалгагч **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠯᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] ①好深思者; ②〈宗〉修炼者, 修道士, 修行者; 坐禅者。

бясалгал **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠯᠭᠠᠯ** [名] ①深思, 沉思; 直觉, 静观态度: ~ын онол 直觉论; ~ санаа-дах хэлбэр 直觉的主观形式; ②〈宗〉修炼, 修行, 修道; 坐禅。

бясалгалт **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠᠭ** [形] 参见 **бясалгалтай**。

бясалгалтай **ᠪᠢᠶᠢᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ①深思的, 沉思的, 直观的, 直觉的; ②〈宗〉修炼的, 修行的; 坐禅的。

бясалгалч **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢ** [名] 参见 бясалгагч.

бясалгам **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠮ** [形] 参见 бясалгалтай.

бясалгах **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠢᠬᠡ** [动] ① 深思, 沉思; 直觉: ~ харьцаа 直觉关系; ~ чанар 直觉性; ② <宗> 修炼, 修行, 修道; 坐禅; ③ 深造, 深究, 钻研.

бясалгашгүй **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠢᠰᠡᠭᠦᠢ** [形] 难以想象的, 不可思议的, 百思不得其解的.

бясалгуулах **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бясалгах 的使动态.

бяслаг **ᠪᠢᠰᠠᠯᠠᠭ** [名] (手工做的) 奶豆腐; (机制的) 干酪, 奶酪: ~ шахах 榨干酪.

бяхар **ᠪᠢᠶᠬᠠᠷ** 见 ~ хад 残山, 飞来峰.

бяц **ᠪᠢᠴᠢ** [副] (中空物) 碎, 破: ~ базах 捏碎, 挤破; ~ цохих 打破, 打碎; 打烂, 击破, 击溃.

бяцалмал **ᠪᠢᠴᠠᠯᠮᠠᠯ** [形] 打碎的, 压碎的, 打破的.

бяцалчих **ᠪᠢᠴᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] бяцлах 的多次体.

бяцармал **ᠪᠢᠴᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 参见 бяцалмал: ~ гантиг 碎屑大理石.

бяцархай **ᠪᠢᠴᠠᠷᠬᠠᠢ** [形·名] ① 打碎的, 击碎的, 破碎的, 打烂的; ② 破片, 碎片; (转) 残余部分.

бяцлагдах **ᠪᠢᠴᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] бяцлах 的被动态; 被打碎, 被打破, 被击毁, 被打烂.

бяцлалт **ᠪᠢᠴᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 碎, 破.

бяцлах **ᠪᠢᠴᠠᠯᠠᠬᠡ** [名] 打碎, 粉碎, 击破, 打烂, 击毁; 瓜分, 分割.

бяцлацгаах **ᠪᠢᠴᠠᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] бяцлах 的众动态.

бяцлуулах **ᠪᠢᠴᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бяцлах 的使动态.

бяцлуур **ᠪᠢᠴᠠᠯᠤᠷ** [名] 粉碎工具, 粉碎机, 碾压工具.

бяцрал **ᠪᠢᠴᠢᠷᠠᠯ** [名] 破碎, 粉碎, 碎散: бяцарлын хам шинж 粉碎综合征.

бяцралгай **ᠪᠢᠴᠢᠷᠠᠯᠠᠭᠢ** [形] ① 破碎的, 碎裂的, 碎散的; ② 崩裂的.

бяцрамхай **ᠪᠢᠴᠢᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 бяцралгай.

бяцрах **ᠪᠢᠴᠢᠷᠠᠬᠡ** [动] ① 破碎, 碎裂; 变粉碎, 碎散; ② 崩裂.

бяцруулах **ᠪᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] бяцрах 的使动态.

бяцхаахан **ᠪᠢᠴᠢᠬᠠᠬᠠᠨ** [形] бяцхан 的小称.

бяцхад **ᠪᠢᠴᠢᠬᠠᠳ** [名] 儿童, 少儿.

бяцхан **ᠪᠢᠴᠢᠬᠠᠨ** [形·名] ① 小的; 幼小的, 年幼的, 幼稚的, 矮小的: ~ хүүхэд 小孩子, 幼童; ~ алтан хундага цэцэг <植> 侧金盏花; ~ хархираа шувуу <动> 小灰鹤; ~ хонгор галуу <动> 小黄杓雁; ~ догolon ханчир <动> 小水鸡; ~ хөх галуу <动> 翠奴(鸟); ~ тоть <动> 鹦哥; ~ жимэсгэнт цангис <植> 小果红莓苔子; ~ молцогт бургас 小红柳; ~ навчит авлис <植> 蓼状裂叶芥; ~ навчит хальс <植> 小叶忍冬; ~ сахалт улалж <植> 小刺苔; ~ урт сархи өвс <植> 小果亚麻荠; ~ хавчаахай <动> 小贝壳; ~ хавчаахайтан <动> 介形目; ~ хөөндэй <动> 小鹌; ~ цэцэгт зууч <植> 小花碎米荠; ~ цэцэгт хувисхана <植> 小花鸦葱; ~ цэцэгт шээтэнгэ <植> 小花麦瓶草; ~ шунгаач алаг <动> 小鹌鹑; ~ шургамал 小型侵入; ② 一点, 稍微, 稍许, 不多: ~ давс хийсэн 放了一点盐; ◇ ~ зэрэг <陈> 麻疹; ~ зэрэг сувялах <陈> 患麻疹; ③ 小孩儿.

бяшалгах **ᠪᠢᠶᠰᠠᠯᠠᠭᠢᠬᠡ** [动] 久火炖, 慢火烧.

бяшинга **ᠪᠢᠶᠰᠢᠨᠭ᠎ᠠ** [名] <动> 小鱈鱼之一种.

бяслаг **ᠪᠢᠶᠰᠠᠯᠠᠭ** [名] 见 бяслаг.

B

в **ᠪ** ① 蒙语第三个字母；② 序数符号，相当于“丙”，“第三”；〈в〉 витамин 维他命 в；долоогийн 〈в〉 анги 七年级丙班。

ва **ᠪᠠ** [感] 哦呵，哦哟(表示赞叹、惊讶等)。

ваа **ᠪᠠᠠ** I [名] 霉，霉毛，醭：~ суух 生霉；~ татах 长醭，发霉。

ваа **ᠪᠠᠠ** II [感] 哇，哎呀，噢(表示生气或惊奇)：~ чи яав даа! 哎呀，你怎么搞的! ~ хачин юм даа 哇，真奇妙啊。

ваа **ᠪᠠᠠ** III 见 ~ ~ 哇哇，呱呱。

вааг **ᠪᠠᠭ** [拟] 呱呱(青蛙等的叫声)。

ваагалах **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① (青蛙等)呱呱叫；② (驴、骆驼、猫等)叫。

ваадагнагдах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ваадагнах 的被动态。

ваадагналцах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] ваадагнах 的共动态。

ваадагнах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 装起，包装，包裹起来。

ваадагнацгаах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] ваадагнах 的众动态。

ваадагнуулах **ᠪᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ваадагнах 的使动态；② 意同 ваадагнагдах。

ваадан(г) **ᠪᠠᠳᠠᠨ** [名] 包袱，包袱皮：~ тай юм 包裹起来的東西，裹在包袱里的东西。

ваал **ᠪᠠᠯ** [动] 霉，醭。

ваалах **ᠪᠠᠯᠠᠬ** [动] 发霉，长醭：~ сан гу-

рил 发霉的面粉。

ваалуулах **ᠪᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ваалах 的使动态。

ваар **ᠪᠠᠶᠠᠷ** [名] ① 瓦：~ ын хянгар 瓦刀；② 陶器，瓦罐，钵子，壶，盆；шавар ~ 陶器，瓦罐器皿；~ ын үйлдвэр 陶器厂；айргийн ~ 酒壶；цэцгийн ~ 花盆；~ урлал 陶器艺术；~ ын наанги 瓷土，陶土；~ ын хонд 铝丹；~ ын хүдэр 陶土矿；~ ын чулуу 不纯皂石；~ бялзуухай <动> 瓦雀。

ваарлах **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 上瓦，铺瓦。

ваарлуулах **ᠪᠠᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ваарлах 的使动态。

ваарч **ᠪᠠᠶᠠᠷᠴᠢ** [名] ① 瓦工，瓦匠；② 陶工，陶匠，陶器师。

ваарчин **ᠪᠠᠶᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 参见 ваарч。

ваатал **ᠪᠠᠶᠠᠲᠠᠯ** [名] <动> 鸚鳥。

ваатах **ᠪᠠᠶᠠᠲᠠᠬ** [动] 参见 ваалах。

вааш **ᠪᠠᠶᠠᠰ** [感] 真是(表示轻视、惋惜、不满等)。

вагон **ᠪᠠᠭᠣᠨ** [名] 车厢，车皮，火车：суудлын ~ 客车厢；ачааны ~ 货车厢，货车皮；зөөлөн ~ 软席车厢；хатуу ~ 硬席车厢；~ ы склад 火车库；~ ы ачаалал, ~ ы даац 车厢载重量，货车载重量；~ ы динамик ачаалал 车厢的动载重量；~ аж ахуй 车辆业务；~ гол 车轴；~ засварын газар 车辆修理厂；~

ресторан 餐车; ~ удаашруул 车辆缓行器; ~ үзэгч 检车员; ~ хөмрүүл 翻车器; ~ цистерн 槽车, 罐车, 油槽车; ~ ы арал 车底架; ~ ы багтаамж 车辆容量; ~ ы ивээс 车厢垫座; ~ ы цуврал 车流, 车辆作业线; ~ ы төрөл 车种; ~ ы эргэлт 车辆周转.

вагондор **ᠸᠠᠭᠠᠨᠳᠣᠷ** [名] 矿车, 料车, 小型货车.

вазелин **ᠸᠠᠳᠤᠯᠢᠨ** [名] 凡士林, 矿脂; ~ ы тос 凡士林油, 矿脂; ~ аас арьс өвчлөх 凡士林性皮炎.

вазелиндах **ᠸᠠᠳᠤᠯᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] 涂凡士林, 抹凡士林.

вазелиндуулах **ᠸᠠᠳᠤᠯᠢᠨᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] вазелиндах 的使动态.

вакуум **ᠸᠠᠪᠤᠭᠤᠮ** [名] 真空; ~ аппарат ① 真空蒸发器; ② 真空自动给油器; ③ 真空装置; ~ нэрэлт 真空蒸馏; ~ өдүүр 真空兴奋剂; ~ сугалуур 真空提取器.

вакуумметр **ᠸᠠᠪᠤᠭᠤᠮᠡᠮᠡᠲᠤ** [名] 真空计.

вакуумт **ᠸᠠᠪᠤᠭᠤᠮᠤᠲᠤ** [形] 真空的.

вакцин **ᠸᠠᠪᠴᠢᠨ** [名] <医> 牛痘苗, 牛痘浆; 疫苗; 卡介苗; 菌苗; ~ заслал, ~ эмчилгээ 菌苗疗法; ~ хими сэргийлэгч 化学预防接种法; ~ тарих 防疫注射.

вакциндах **ᠸᠠᠪᠴᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] 接种牛痘; 接种疫苗.

вакцинжих **ᠸᠠᠪᠴᠢᠨᠵᠢᠬ** [动] 参见 вакциндах

вакцинжуулах **ᠸᠠᠪᠴᠢᠨᠵᠢᠤᠯᠠᠬ** [动] вакцинжих 的使动态.

валин **ᠸᠠᠪᠢᠨ** [名] <化> 结页草氨酸.

вальс **ᠸᠠᠪᠢᠰ** [名] 华尔兹曲; 圆舞曲; ~ хийх, ~ эргэх 跳华尔兹舞.

валют **ᠸᠠᠪᠤᠯᠡᠲ** [名] ① 货币单位; 货币本位; 货币, 通货; ~ ын дүйц 货币等价物; гадаад ~ 外币, 外汇; ~ ын эргэлт 通货周转额; ② 票据账面, 时价, 外汇, 外币; ~ санхүү 金融; ~ солих норм 外汇交换定额; 货币交换定额; ~ дамлах 套汇; ~ ыг хөндлөнгөөс шийдэх 外汇套购; ~ ын ажиллагаа, ~ ын гүйл-

гээ 外汇业务; ~ арилжаа 外汇交换; ~ ын бодлого 外汇政策; ~ ын бэлтгэл нөөц 外汇储备; ~ ын бүс 通货区; ~ дамлалт 外汇投机; ~ ын данс 外汇账户; ~ ын довтоологон 通货干涉; 外汇干涉; ~ ын журам 外汇(管理)制度; ~ ын захиргаа 外汇管理局; ~ ын зоос 外国硬币; ~ ын зээл 外币贷款; ~ ын манлайлал 通货霸权; ~ ын нөөц 外汇储存; ~ ын онц эрх 外汇垄断, 外汇业务专营; ~ ын төлөвлөгөө 通货计划; ~ ын фонд, ~ ын хөмрөг 外汇基金, 货币基金; ~ ын харилцан суутгалт 汇兑清算; ~ ын хэлэлцээ 外汇交易; ~ ын хэлэлцэн тохиролцоо 外汇保留条件; ~ ын хууль тогтоомж 外汇法; ~ ын хямдралт 货币贬值, 通货贬值; ~ ын хяналт 外汇管制; ~ ын эвсэл 货币集团; ~ ын хямрал 通货危机(膨胀); ~ гүй чек 空头支票; ~ ын ханш 汇价, 外汇行市; ~ ын ханш буурах 通货法定贬值.

ван **ᠸᠠᠩ** [名] ① 王(清朝官爵); ② 王, 国王; Английн ~ 英王; улсын ~ 国王; ~ гийн нутаг 公国; ~ гийн төрөл садан 王室成员; ~ гийн хэргэм 公爵称号; ~ гийн ширээ залгамжлах агь 王储.

ванади **ᠸᠠᠨᠳᠢ** [名] 钒; ~ хоргоолжны хүдэр 钒铅矿; ~ йн вульфенит 钒铅铅矿; ~ йн хялгана 钒辉石; ~ т гялтагнуур 钒云母; ~ н хүчлийн шүвтэс 钒酸胺.

ванадинт **ᠸᠠᠨᠳᠢᠨᠲᠤ** [名] 钒铅矿.

вандан **ᠸᠠᠨᠳᠠᠨ** I [名] 参见 бандан.

вандан **ᠸᠠᠨᠳᠠᠨ** II [名] 旺丹哈达(一种中等哈达); ~ хадаг 旺丹哈达.

вандуй **ᠸᠠᠨᠳᠤᠢ** [名] <植> 豌豆(属); ~ буурцаг 豌豆; ~ идэгч (动) 豌豆小蠹蛾; ~ толботох 豌豆褐斑病; ~ н бөөс (动) 豌豆蚜; ~ н үрэлж 豌豆豆象.

вандуу **ᠸᠠᠨᠳᠤᠤ** [名] 参见 вандуй.

вандуухай **ᠸᠠᠨᠳᠤᠤᠬᠠᠢ** [名] <植> 鹰嘴豆.

ваньлин **ᠸᠠᠨᠢᠯᠢᠨ** [名] <化> 香草, 醛, 香草素.

- ваниль** **ᠰᠠᠨᠢᠯᠢ** [名]〈植〉①香子兰；②香子兰果。
- ванлаг** **ᠰᠠᠨᠯᠠᠭ** [名]〈植〉手掌参，手参。
- ванлий** **ᠰᠠᠨᠯᠢ** [名]美好；美丽。
- ванн** **ᠰᠠᠨᠨ** [名]①澡盆，浴盆；②洗澡，沐浴，浴；③浴疗。
- вансэмбэрүү** **ᠰᠠᠨᠰᠡᠮᠪᠦᠷᠦᠭᠦ** [名]〈植〉道氏风毛菊。
- вант** **ᠰᠠᠨᠲ** [形]①王的，有王的；②国王的，国王当政的：～ улс 王国。
- вантах** **ᠰᠠᠨᠲᠠᠬ** [动]称王；称王称霸。
- ванчуу** **ᠰᠠᠨᠴᠢᠭᠤ** [名]纺绸。
- вар** **ᠰᠠᠨ** I [名]埧塌。
- вар** **ᠰᠠᠨ** II 见 ～ хийх (青蛙之类动物) 鸣叫，哇啦哇啦叫，呱呱叫。
- варень** **ᠰᠠᠨᠦ** [名]果子酱；蜜饯。
- вариант** **ᠰᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠲ** [名] (不同的) 方案；变体；不同样式，不同说法，不同作法；异文。
- вариантлах** **ᠰᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠲᠠᠬ** [动]变度，变势，变态。
- вариантлуулах** **ᠰᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠲᠠᠬᠤᠯᠠᠭ** [动] вариантлах 的使动态。
- вариатор** **ᠰᠠᠨᠢᠮᠠᠨᠲᠠᠰ** [名]〈技〉无级变速器，聚束棚。
- варисцит** **ᠰᠠᠨᠢᠰᠢᠲ** [名]〈矿〉磷铝石。
- вароо** (н) **ᠰᠠᠨᠣ** [名]熔化金银的埧塌：～ н соруул дарах 放吸杯，拔火罐。
- вассал** **ᠰᠠᠨᠰᠠᠯ** [名]①(封建时代的)附庸；封侯，诸侯；②(转)属国，附属国，仆从国家。
- ватикан** **ᠰᠠᠨᠢᠬᠠᠨ** [名]梵蒂冈：～ улс 梵蒂冈；～ ы бүх төв байгууллага 罗马教廷。
- ватман** **ᠰᠠᠨᠮᠠᠨ** [名]图画纸：～ цаас 图画纸。
- ватт** **ᠰᠠᠨᠲ** [量]〈电〉瓦特，瓦(电)：～ цаг 瓦特时(度)；～ хурам 瓦特秒；～ хэмжүүр 瓦特计。
- ватметр** **ᠰᠠᠨᠲᠡᠮᠡᠳ** [名]〈电〉瓦特计。
- вафли** **ᠰᠠᠨᠦᠯᠢ** [名]华夫饼干。

- вачир** **ᠸᠠᠴᠢᠷ** [名]参见 очир：～ хонх 坠铃。
- вачирбани** **ᠸᠠᠴᠢᠷᠪᠠᠨᠢ** [名]天王(统指守四大天门的天神)。
- вачирбат** **ᠸᠠᠴᠢᠷᠪᠠᠲ** [名]坚固，坚硬，牢不可破。
- вачирт** **ᠸᠠᠴᠢᠷᠲ** [形]①持权标的；②含金刚石的；③坚固的。
- вашга** **ᠸᠠᠸᠠᠭ᠎ᠠ** [名]〈植〉疗齿草。
- вебер** **ᠸᠡᠪᠦᠷ** [量]韦伯(磁通单位)。
- вегетатив** **ᠸᠡᠪᠡᠭᠡᠲᠠᠨᠢᠪ** [名]植物的生长；发育：～ үржил 生长繁殖。
- вексель** **ᠸᠡᠭᠦᠰᠡᠯ** [名] (商业之) 期票，票据；
векселийн гүйлгээ 票据流通；векселийн үйлдэл, векселийн ажиллагаа 期票业务；векселийн арбитраж 套购票据；векселийн валют 期票票面额；векселийн дамчин 票据中介人；векселийн дэвтэр 票据账簿；векселийн золио 期票赎金；векселийн зээл 票据信贷；векселийн ханш 票据行市，汇票行市；векселийн хуулбар 期票副本，副票；векселийн хүү 贴水；векселийн хүчин чадвар 票据权能；векселийн эрх 票据权；векселийн цаас 票据格式纸；векселийн яармаг 票据市场；～ буцааж авах 赎回期票；～ бүртгэгч 贴现经纪人；～ гардагч 持票人；～ зуучлагч 票据经纪人；～ олгогч，～ өгөгч 发票人；～ олгох 发出期票；～ төлбөрийн газар 票据支付地；～ хуудас 空白票据。
- вектор** **ᠸᠡᠭᠦᠰᠡᠯ** [名]〈数〉向量，矢(量)：～ чанар 倾向性。
- велен** **ᠸᠡᠯᠡᠨ** [名]牛皮纸，仿牛皮纸：～ цаас 牛皮纸。
- вельветин** **ᠸᠡᠯᠡᠪᠡᠲᠢᠨ** [名]棉绒，平绒，纬绒。
- велюр** **ᠸᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]①(高级的)维留尔绒，维留尔呢；②绒面革。
- вена** **ᠸᠡᠨᠠ** [名]〈解〉静脉。
- вентилятор** **ᠸᠡᠨᠡᠳᠢᠯᠠᠲᠠᠰ** [名]通风机，吹风机，风扇；气眼。
- вератрин** **ᠸᠡᠷᠠᠲᠢᠨ** [名]〈化〉藜芦碱。

вертолёт **ᠠᠷᠢᠲᠤᠯᠡᠳ** [名] 直升机。

виандот **ᠠᠶᠠᠨᠠᠳᠣᠲ** [名]〈动〉韦痕道鸡(一种产卵鸡)。

вибратор **ᠠᠶᠢᠪᠷᠠᠲᠣᠷ** [名]〈技〉① 振动器; (混凝土) 振捣器 ② 〈电〉振(动)子。

вивангирд **ᠠᠶᠢᠪᠠᠩᠭᠢᠷᠢᠳ** [名] ① 〈宗〉预感, 预见, 先知; ② 答应, 允诺, 许诺。

вивианит **ᠠᠶᠢᠪᠢᠠᠨᠢᠲ** [名]〈矿〉蓝铁矿。

видео **ᠠᠶᠢᠳᠡᠭᠦ** [名] 视频, 电视: ~ тоглуулагч 录相机。

виз **ᠠᠪᠢᠵ** [名] 护照, 签证, 证书; 签字, 盖章: ~ дарах 发给签证; тогтоолын төсөлд ~ авахуулах 在决议草案上签字。

виктори **ᠠᠶᠢᠬᠢᠲᠣᠷᠢ** I [名]〈植〉白色风梨型莓; 王莲, 王莲属。

виктори **ᠠᠶᠢᠬᠢᠲᠣᠷᠢ** II [名] ① 胜利; ② 维多利亚(古罗马胜利女神)。

винай **ᠠᠶᠢᠨᠠᠶ** [名]〈宗〉训诫。

винил **ᠠᠶᠢᠨᠢᠯ** [名]〈化〉乙烯基: ~ийн спирт 乙醇; ~ безол 乙烯苯; ~ т цуу хүчил 醋酸乙烯酯。

винилбензол **ᠠᠶᠢᠨᠢᠯᠪᠡᠨᠵᠣᠯ** [名]〈化〉乙烯苯。

винипроз **ᠠᠶᠢᠨᠢᠫᠣᠷᠵ** [名] 透明胶板。

винт **ᠠᠶᠢᠨᠲ** I [名] ① 螺丝(钉), 螺丝杆, 螺旋; ② (船、飞机等的) 螺旋推进器; 螺旋桨。

винт **ᠠᠶᠢᠨᠲ** II [名] 文特(一种牌戏)。

винтов **ᠠᠶᠢᠨᠲᠣᠮ** [名]〈军〉步枪, 枪, 来复枪: ~ атгах 手持步枪。

виолончель **ᠠᠶᠢᠣᠯᠠᠨᠴᠢᠯ** [名] 大提琴。

виомицин **ᠠᠶᠢᠣᠮᠢᠴᠢᠨ** [名]〈医〉紫霉素。

вираж **ᠠᠶᠢᠷᠠᠵ** I [名] ① (汽车、自行车等的) 转弯; 〈空〉盘旋; ② (运动) 弯道。

вираж **ᠠᠶᠢᠷᠠᠵ** II [名] (照片) 调色液, 调色剂。

вирус **ᠠᠶᠢᠷᠠᠰ** [名] 病毒, 滤体; 滤毒: ~ийн тарилга 病毒疫苗; ~т томуу 病毒性感冒, 流行性感冒。

виски **ᠠᠶᠢᠰᠢ** [名] 威士忌(酒)。

вискозия **ᠠᠶᠢᠰᠢᠵᠢᠶ** [名] 黏油, 黏渣油(一种

轻质汽缸油)。

висмут **ᠠᠶᠢᠰᠢᠮᠤᠲ** [名]〈化〉铋: ~ийн жонш 泡铋矿; ~ийн зос 铋华; ~ийн зурвас 铋带; ~ийн фальярц 铋黝铜矿; ~ийн хүдэр 铋矿; ~эт алт 金铋矿。

витализм **ᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠢᠰᠢᠮ** [名] 生机论, 活力论。

витамин **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨ** [名] 维他命, 维生素: 〈C〉~维他命 C; ~ дутагдал, ~ дутал 维生素缺乏; ~ засал 维生素治疗法; ~ илүүдэх 维生素过多症; ~ эсрэг бодис 抗维生素物质。

витаминогүйдэх **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨᠭᠦᠶᠢᠳᠡᠬ** [动] 患维生素缺乏症。

витаминожих **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨᠵᠢᠬ** [动] 维他命化, 维生素化。

витаминожүүлэх **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 维他命化的使动态。

витаминолаг **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨᠯᠠᠭ** [形] 维地命的, 维生素的。

витаминол **ᠠᠶᠢᠲᠠᠮᠢᠨᠯ** [形] 维生素的, 含维生素的: ~ ургамал 含维他命植物。

виток **ᠠᠶᠢᠲᠣᠬ** [名] ① 螺旋线的一圈; ② (线) 圈; ③ (飞行时飞绕) 一圈, 一周; ④ (转) 赛跑的一圈, (某物在进展过程中的) 一个阶段。

витрен **ᠠᠶᠢᠲᠢᠷᠢᠨ** [名]〈矿〉镜煤, 玻璃煤。

витрин **ᠠᠶᠢᠲᠢᠷᠢᠨ** [名] 玻璃柜, 玻璃橱; 橱窗, 商品陈列窗。

вишай **ᠠᠶᠢᠰᠠᠶ** [名] 感觉器官, 五官: таван ~ 五官; харааны ~ 视觉器官; сонсохын ~ 听觉器官; хүрэлцэхийн ~ 触觉器官。

вишбевит **ᠠᠶᠢᠰᠢᠪᠡᠪᠢᠲ** [名]〈矿〉硫钙霞石。

вкладыш **ᠠᠶᠢᠬᠠᠯᠠᠳᠢᠰ** [名]〈技〉轴瓦, 轴套, 轴衬, 模底塞; 插页, 附加页; 放入或装入的东西。

влагопоглотитель **ᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠢᠭᠢᠲᠡᠯ** [名] 吸湿器, 干燥器; 吸湿剂, 干燥剂。

водопровод **ᠠᠶᠢᠳᠠᠫᠤᠰᠣᠷᠣᠳ** [名] 自来水(设备), 上水道, 输水管路。

водород **ᠠᠶᠢᠳᠠᠬᠤᠳ** [名]〈化〉氢。

возмещение **ᠠᠶᠢᠵᠢᠮᠡᠳᠡᠨᠢ** [名] 补偿的款项。

补偿物。

вокзал **ᠮᠣᠠᠵᠠᠯ** [名] (火) 车站, 火车站房; 码头: төмөр замын ~ 火车站; усан онгоцны ~ 码头。

вол **ᠮᠣᠯ** [名] 犏牛, 阏牛。

волейбол **ᠮᠣᠯᠡᠶᠢᠪᠣᠯ** [名] 排球。

волейболч **ᠮᠣᠯᠡᠶᠢᠪᠣᠯᠴ** [名] 排球队员, 排球运动员。

вольт **ᠮᠣᠯᠲ** [量] (电) 伏特: ~ хэмжүүр 电压表。

вольт-ампер **ᠮᠣᠯᠲ-ᠠᠮᠤᠯᠦᠫᠣᠷ** [量] (电) 伏特安培。

вольтметр **ᠮᠣᠯᠲᠦᠮᠡᠲᠦᠷ** [名] (电) 电压表, 伏特表。

вольфрам **ᠮᠣᠯᠪᠦᠷᠠᠮ** [名] (化) 钨。

вольфрамит **ᠮᠣᠯᠪᠦᠷᠠᠮᠢᠲ** [名] (矿) 黑钨矿, 锰铁钨矿。

волюнтаризм **ᠮᠣᠯᠤᠨᠲᠠᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] ① (哲) 唯意志论; ② (政治、社会生活) 唯意志论 (不顾

客观条件和客观规律而采取主观主义的办法)。

волюнтарист **ᠮᠣᠯᠤᠨᠲᠠᠷᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠢ** [名·形] ① 主意论者, 唯意志论者; ② 唯意志论的, 主意论的。

волютин **ᠮᠣᠯᠤᠨᠲᠢᠨ** [名] (生) 拟转菌素; 异染粒。

вона **ᠮᠣᠨᠠ** [名] 元 (朝鲜本位币名)。

воронка **ᠮᠣᠷᠠᠩᠭᠠ** I [名] ① 漏斗, 漏斗形的东西; ② 旋涡。

воронка **ᠮᠣᠷᠠᠩᠭᠠ** II [名] (军) 弹坑。

втулк **ᠮᠣᠲᠤᠯᠠᠭ** [名] (技) 轴衬; 套, 套筒; 轮毂; 塞子, 栓。

вульфенит **ᠮᠣᠯᠪᠦᠨᠢᠲ** [名] (矿) 铅铅矿。

вышка (а) **ᠮᠣᠶᠢᠰᠬᠠ** [名] 塔; 瞭望台; 高台; 阁楼; (电) 送电塔。

вэ **ᠮᠣ** I [量] 微 (中国量度单位)

вэ **ᠮᠣ** II [小] (表示疑问) 呢? 啊?

вюрцит **ᠮᠣᠶᠦᠷᠴᠢᠲ** [名] (矿) 纤锌矿。

Г

г **ᠭᠢ** ① 蒙语第四字母; ② 序数符号, 相当于“丁”, “第四”; тавын (~) анги 五年级丁班。

га **ᠭᠠ** I [量] 公顷 (一万平方米): ~ тутамд оногдох үр 每公顷所播的种子。

га **ᠭᠠ** II 见 ~ ~ 呱呱叫声。

гаа **ᠭᠠᠠ** I [名] (植) ① 姜; ② 薄荷。

гаа **ᠭᠠᠠ** II [名] 毛病, 纰漏, 瑕疵; 别扭。

гаа **ᠭᠠᠠ** III [名] 见 га I。

гаг **ᠭᠠᠭ** 见 ~ ~ 呱呱 (乌鸦、鹅鸭等鸣叫

声); 嘎嘎 (唤猪崽声)。

гаага **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠ** 见 гаг。

гаагалах **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 呱呱叫, 嘎嘎而啼; ② (转) 预报不吉。

гаагалуулах **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] гаагалах 的使动态。

гааглах **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 гаагалах。

гааглуулах **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] гааглах 的使动态。

гаадаганах **ᠭᠠᠶᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 挺胸昂首。

гаадагар **ᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] ①挺胸昂首的；②(转)傲慢的，高傲的。

гаадайх **ᠭᠠᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 见 гадайх.

гаадайлгах **ᠭᠠᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动] гаадайх 的使动态。

гааж **ᠭᠠᠭ** [名·形] ①毛病，纰漏；破绽；别扭；②灵敏，敏感；伶俐；③出息，希望，指望；④异常的，反常的，异样的；~ буруу 背谬的，乖戾的，执拗的；~ өөр 异样的，截然不同的，迥然不同的。

гаажлах **ᠭᠠᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] ①闹别扭；出纰漏；②表现得聪敏、伶俐活泼。

гаажтай **ᠭᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ①异常的，反常的，异样的；②别扭的；有毛病的，有纰漏的；③聪敏的，伶俐活泼的；④具有…特性的，具有…性质的。

гаазаа **ᠭᠠᠭᠵᠠᠭ** [名] ①锅巴；②(人的)短处：хүний ~г илрүүлэх 揭人之短。

гаалилах **ᠭᠠᠠᠯᠢᠯᠠᠬ** [动] 征收关税，征税。

гаалилуулах **ᠭᠠᠠᠯᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гаалилах 的使动态。

гааль **ᠭᠠᠠᠯ** [名] ①关税，税：гаалиар ивээх журам 保护关税政策；гаалийн дүрэм 税务条例；гаалийн тариф, гаалийн хэм (цэн) 税率；гаалийн баримт 交税牌照，税牌，交税证明；гаалийн бодлого 关税政策；гаалийн гэрээ 关税条约；гаалийн ёс төдий байдал 关税手续；гаалийн захиргаа 海关行政机关；гаалийн салбар 关税站；гаалийн татвар 关税；гаалийн удирдах ерөнхий газар 海关总署；гаалийн хам гэрээ 关税公约；гаалийн харуул 税卡，税关；гаалийн холбоо 关税同盟；гаалийн хориг 关税壁垒；гаалийн хуудас, ~ хураасан тэмдэг 关税封条；гаалийн хууль зүй 关税法；гаалийн хялэлцээр 关税协定；гаалийн хяналт 海关监督；гаалийн хянагч 海关巡视员；гаалийн үзлэг 验关，海关检查；гаалийн ялгалт цэс 差别关税税率；~ авах 收关税；~ татвар 捐税，关税；◇ ~ түрээс 租金，租税；● 税务局，税务所，收关税处；海关：~ дээр ирвэл 来到税务所；гаалийн хороо 税务局；海关

(局)。

гаальгүй **ᠭᠠᠠᠯᠢᠭᠦᠢ** [形] 无税的，免税的：~ бараа 免税商品；~ худалдаа 无税贸易。

гаальч **ᠭᠠᠠᠯᠢᠴ** [名] 见 гайльч.

гаанс(ан) **ᠭᠠᠠᠨᠰ** [名] 烟袋，烟管：~ бургуйдах 清洗烟袋，擦烟管；~ зууж суух 叼着烟袋坐着；~ анд тамхихийх 装烟袋；~ ны соруул 烟袋嘴，烟嘴；~ ны толгой 烟袋头，烟袋锅；~ ны соёо 清烟袋的小钩；~ ны цохиур 烟袋扣锅；~ ны мод 烟袋杆；~ ны бохь 烟油子，烟脂。

гаансархуу **ᠭᠠᠠᠨᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 烟管般的，弯的。

гаарамба **ᠭᠠᠠᠷᠠᠮᠪᠠ** [名] <宗> 葛拉巴(喇嘛的一种学位)。

гаарах **ᠭᠠᠠᠷᠠᠬ** [动] ①加剧，激化，强化，愈演愈烈，猖獗起来，剧烈起来；狂吹，怒吼，汹涌澎湃；салхи бүр гаарч байна 风更加猛烈地怒吼；хориглох тусам ~ 越是禁止反而越是厉害起来；②(小孩)大肆嬉戏，淘气，顽皮起来。

гааруу **ᠭᠠᠠᠷᠤᠭᠤ** [形] ①加剧的，激化的，强化的，愈演愈烈的；剧烈的，猛烈的；②淘气的，顽皮的(小孩)。

гааруулах **ᠭᠠᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гаарах 的使动态；加剧，加强，加大，变本加厉，使更紧张，使更尖锐化。

гаатай **ᠭᠠᠠᠲᠠᠢ** I [形] 参见 гаажтай。

гаатай **ᠭᠠᠠᠲᠠᠢ** II [形] ①姜的，加姜的；②薄荷的，加薄荷的：~ чихэр 姜糖；薄荷糖。

гаатуу **ᠭᠠᠠᠲᠤᠭᠤ** [名] 镐头。

габардин **ᠭᠠᠪᠠᠷᠳᠢᠨ** [名] 华达呢。

гавлин **ᠭᠠᠪᠠᠯᠢᠨ** [名] 磁石，吸铁石。

габитус **ᠭᠠᠪᠢᠲᠤᠰ** [名] <医> 体型，体质；● (动植物的) 外貌，外形。

габронематоз **ᠭᠠᠪᠢᠷᠨᠡᠮᠠᠲᠣᠵ** [名] 柔线虫病(马的)。

гав **ᠭᠠᠪ** I [名] 裂缝，裂口，罅隙：~ гарах 出现裂缝；швазангийн ~ 瓷器裂口；◇ ав ~, ~ цав 裂缝，裂口。

гав **ᠭᠠᠪ** II [名] 手铐：гарт нь ~ торгож,

хүзүүнд нь дөнгө өмсгө 使其手带手铐, 脖套枷锁.

гав **ᠭᠠᠪ** III [名] 和谐, 协调; 方法, 门道, 要领: эв ~ ы нь олох 寻找适当方法; 得到要领.

гав **ᠭᠠᠪ** IV 见 ~ шав ①敏捷的, 伶俐的, 麻利的; ②突击的, 紧急的: ~ шав хийсэн эр 敏捷麻利的男子; ажилд ~ шав хөдөлдөг хүн ①工作敏捷麻利的人; ②好突击工作的人; 紧紧张张工作的人.

гав **ᠭᠠᠪ** V (加强语气词, 置于“га”开头词前): ~ ганц 唯一的, 绝无仅有的.

гавал **ᠭᠠᠪᠠᠯ** [名] ①〈解〉颅, 头盖骨, 天灵盖: ~ доторхи даралт 颅内压; ~ доторын гэмтэл 颅内损伤; ~ тархины мэдрүүл 颅脑神经; ~ цоолох 头颅切开术; ~ гүй 无颅, 无脑(畸形); ②牲畜头顶部.

гавалтан **ᠭᠠᠪᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 〈生〉有头目, 有头亚门.

гавалдах **ᠭᠠᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 击打头盖骨.

гавар **ᠭᠠᠪᠠᠷ** I [名] 樟脑: гаврын тос 樟脑油; гаврын мод 〈植〉樟脑树.

гавар **ᠭᠠᠪᠠᠷ** II [名] 〈动〉小狐, 狐崽.

гаваржин **ᠭᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠨ** [名] 〈植〉樟味藜(属).

гаварт **ᠭᠠᠪᠠᠷᠲ** [形] 樟脑的, 有樟脑的.

гавж **ᠭᠠᠪᠵ** [名] 〈宗〉嘎布楚(喇嘛学位之一种): ~ ийн мяндаг олох 获得嘎布楚学位.

гавна **ᠭᠠᠪᠨᠠ** [名] ①希望, 指望, 希冀, 指望; 出息; ②成果, 进展, 效果.

гавнагүй **ᠭᠠᠪᠨᠠᠭᠦᠢ** [形] ①无希望的, 无指望的; 没有出息的, 微不足道的; ②无成果的, 无进展的, 不奏效的: би сурлагын хувьд ~ байна 我在学习方面没有进展; тэр ажилдаа дадаж ~ шүү 他还不能胜任工作, 他还不能有成效地工作.

гавнатай **ᠭᠠᠪᠨᠠᠲᠠᠢ** [形] ①有希望的, 有指望的, 有出息的; ②有成果的, 有进展的, 有效果的.

гавигүй **ᠭᠠᠪᠢᠭᠦᠢ** [形] 不理想的, 令人不满意的, 达不到的, 较差的, 不成材的, 不成

器的: тэр чинь ~ хүн байгаа юм 那是一个不大好的(不理想的)人, 他是一个不成材的人.

гавир **ᠭᠠᠪᠢᠷ** [名] 〈植〉桂花: ~ цэцэг 桂花; ~ ын дарс 桂花酒.

гавиур **ᠭᠠᠪᠢᠭᠦᠷ** [名] 进展, 成效, 效率.

гавиургүй **ᠭᠠᠪᠢᠭᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] 无进展的, 无成效的, 效率低的; 速度不快的, 进展不快的.

гавиуртай **ᠭᠠᠪᠢᠭᠦᠷᠲᠠᠢ** [形] 有进展的, 有成效的, 效率高的, 速度快的, 进展快的.

гавих **ᠭᠠᠪᠢᠬ** [动] 杰出, 突出, 有成果, 有成效: ~ юм байхгүй 没有什么突出的地方; 没有什么了不起; би ажил хийж гавихгүй 我的工作效率不高.

гавихгүй **ᠭᠠᠪᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不很好的, 没啥了不起的, 不重要的, 平平常常的, 不突出的, 效率不高的: ~ морь 平平常常的马; ~ хэрэг болов 发生了不很好的事情.

гавлагдах **ᠭᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] гавлах 的被动态.

гавлах **ᠭᠠᠪᠠᠯᠠᠬ** [动] 带手铐.

гавлуулах **ᠭᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] ①гавлах 的使动态; ②意同 гавлагдах.

гавтай **ᠭᠠᠪᠲᠠᠢ** [形] 有裂缝的, 有裂口的.

гавтах **ᠭᠠᠪᠲᠠᠬ** [动] 裂, 裂缝, 出裂口: толь ~ 镜子裂开.

гавтуулах **ᠭᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [动] гавтах 的使动态.

гавхийх **ᠭᠠᠪᠬᠢᠬ** [动] 敏捷麻利地工作, 紧张地工作.

гавшгай **ᠭᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠢ** [形] ①敏捷的, 伶俐的, 活泼的, 麻利的; ②突击的, 紧急的; 前锋的: ~ хөдөлмөр 紧急的劳动, 突击的劳动; ~ бригад 突击队; ~ гварди 别动队; ~ хориглолт 机动防御; ~ хороо 机动团; ~ ажилчин 突击工作者; ◇ ~ шаламгай 敏捷的; 突击的.

гавшгайвтар **ᠭᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] ①较敏捷的, 较伶俐的, 较活泼的, 较麻利的; ②较紧急的, 较急促的, 较急速的.

гавшгайлал **ᠭᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠯ** [名] ①敏捷, 利落, 麻利, 矫健; ②先行, 打前锋, 紧急从事.

гавшгайлах **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** ①较敏捷,麻利,矫健; ②先行,打前锋;突击,紧急从事: ~ на ажиллах 突击工作.

гавшгайлуулах **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]гавшгайлах 的使动态.

гавшгайлцаах **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]гавшгайлах 的共动态.

гавшгайлчих **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠯᠴᠢᠬ** [动]гавшгайлах 的完成体.

гавшгайхан **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]гавшгай 的小称.

гавшгайч **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠴᠢ** [名]突击手,突击者,突击工作者,突击队员.

гавшгайчид **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠴᠢᠳ** [名]突击手们,突击者们,突击工作者们,突击队员们.

гавшгайчууд **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳ** [名]见 гавшгайчид.

гавшгайшиг **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠠᠢᠰᠢᠭ** [形]①较敏捷的,较利落的,较麻利的,颇矫健的; ②较紧急的,较急速的.

гавшгүй **ᠭᠠᠪᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]不重要的,不太好的,不突出的,不成器的.

гавь **ᠭᠠᠪᠢ** [名]见 гавиа.

гавьгүй **ᠭᠠᠪᠢᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]见 гавиагүй.

гавьдаггүй **ᠭᠠᠪᠢᠳᠠᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]无用的,不见效的;不怎么好的.

гавьтай **ᠭᠠᠪᠢᠲᠠᠢ** [形]①见 гавиатай; ②有指望的;如愿的,令人满意的;很好的,出众的,有特色的.

гавьяа(н) **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠ(н)** [名]功绩,功勋,功劳: ~ байгуулах, ~ бүтээх 建立功勋; хөдөлмөрийн ~ ны одон 劳动勋章; ◇ ~ зүтгэл 功劳,功绩,功勋.

гавьяагүй **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]无功的,平庸的,庸碌的: ~ хүмүүс 庸碌之辈,平庸之辈.

гавьяархаг **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]居功自傲的,以功臣自居的.

гавьяархах **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]居功自傲,以功臣自居.

гавьяат **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠲ** [形]有功绩的,有功劳的,

立了功的,功勋的: ~ зүтгэлтэн 功勋活动家; ~ жүжигчин 功勋演员; ~ мастер (体) 功勋健将; ~ үйл 功绩,业绩.

гавьяатай **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠲᠠᠢ** [形]有功的,有功绩的,有功劳的,有功勋的;立功的.

гавьяатан **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠲᠠᠨ** [名]立功者,功臣,功勋建立者,有功人员; алдар ~ 荣立功勋者,立功者,功臣.

гавьяачирхаг **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形]参见 гавьяархаг.

гавьяачирхал **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠯ** [名]居功自傲,以功臣自居.

гавьяахрах **ᠭᠠᠪᠢᠶᠠᠬᠢᠷᠬᠠᠬ** [动]参见 гавьяархах.

гагагар **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [形]①脖颈翘起而前伸的(指骆驼等); ②长而前伸的(东西).

гагагардах **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]向前翘伸,向前凸出.

гагагархан **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]稍向前翘伸的,略前凸的.

гагагаршиг **ᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形]见 гагагархан.

гагадай **ᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** [名]〈植〉苋属: ~ алис 苋轴藜; ~ н овог 苋科.

гагай **ᠭᠠᠭᠠᠢ** [名]姑母: ~ эгч 姑母.

гагайлгах **ᠭᠠᠭᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]гагайх 的使动态.

гагайх **ᠭᠠᠭᠠᠢᠬ** [动]见 гагуйх.

гагал **ᠭᠠᠭᠠᠯ** [名]〈植〉苹果.

гагалзах **ᠭᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]①噤嘴,(在急忙时)无声地颤动嘴唇,语塞,张口结舌; ②噎住,卡住; ③(因饥饿而)消瘦.

гагалхийлэх **ᠭᠠᠭᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动]参见 гагалзах.

гагаль **ᠭᠠᠭᠠᠯ** [名]青铜;铝合金.

гагар **ᠭᠠᠭᠠᠷ** I 见 ~ шүгэр 轻捷迅速的,干脆利落的.

гагар **ᠭᠠᠭᠠᠷ** II [名]嘎嘎儿(儿童玩具).

гагарс **ᠭᠠᠭᠠᠷᠰ** [名]①参见 гуурс; ②棠叶,叶片.

гагачуул **ᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠭᠤᠯ** [名]好看的小孩,漂亮的小孩.

гагжаа **ᠭᠠᠭᠵᠠ** [名] 参见 адармаа.

гагнаа **ᠭᠠᠭᠨᠠ** [名] 参见 гагнаас.

гагнаадас **ᠭᠠᠭᠨᠠᠳᠠᠰ** [名] 焊接处, 焊缝儿.

гагнаас **ᠭᠠᠭᠨᠠᠰ** [名] 焊接处; халуун ~ 热焊; цахилгаан ~ 电焊; ~ салах 焊接处裂开.

гагнагдах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] гагнах 的被动态; 被焊合在一起; 被紧密连接.

гагнагдмал **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 被焊接的, 被焊合的.

гагнагч **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠴ** [名] 焊工.

гагназнах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠵᠠᠬ** [动] гагнах 的短暂体.

гагналт **ᠭᠠᠭᠨᠠᠯᠲ** [名] 焊接, 熔接; ~ нь муу байна 焊接得不好.

гагналцах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] гагнах 的共动态.

гагнамал **ᠭᠠᠭᠨᠠᠮᠠᠯ** [形·名] ① 焊接的, 焊合的; 紧密连接的; ② 焊接物, 焊合物; 接合物, 凝合物.

гагнах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 焊, 焊接, 焊合; ~ эм 焊合剂, 焊药, 焊液 (如硼砂, 松香等); ~ сан нумын дээд ялуу 焊接摇枕; ② 熔合, 紧密连接, 紧密结合.

гагнацгаах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] гагнах 的众动态.

гагнуулах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① гагнах 的使动态; ② 意同 гагнагдах.

гагнуур **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠦᠷ** [名] ① 电焊机; 焊接用烙铁; ② 焊合剂, 焊铁; (转) 焊接, 焊合; ~ ын төмөр утас 焊条; ~ цоргын дөл 吹管火焰; ~ ын аппарат 焊接器; 电焊机; ~ ын хэрэгсэл 焊接用具; ~ ын алх 焊接烙铁; ~ ын эм 焊药, 焊剂; ~ ын чийдэн 电焊喷灯; ③ 焊接处, 接合处.

гагнуурдах **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠬ** [动] 焊接, 焊合.

гагнуурч **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠦᠷᠴ** [名] 焊工, 焊匠; 电焊工.

гагнуурчид **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠦᠷᠴᠢᠳ** [名] гагнуурч 的复数.

гагнуурчин **ᠭᠠᠭᠨᠠᠭᠦᠷᠴᠢᠨ** [名] 参见 гагнуурч.

гагуйх **ᠭᠠᠭᠦᠶᠬ** [动] (驼、鸟的颈向前) 翘起而弯曲.

гагул **ᠭᠠᠭᠦᠯ** [名] 参见 гагал.

гагц **ᠭᠠᠭᠴ** [形] 见 ганц.

гагцаар **ᠭᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠷ** [副] 单个地, 独自地, 单独地, 孤独地; гагц ~ 一个个地, 单个单个地.

гагцаардах **ᠭᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变孤独, 变孤单, 孤立, 寡居.

гагцаардмал **ᠭᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 孤独的, 孤单的, 孤立的.

гагцаардуулах **ᠭᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] гагцаардах 的使动态.

гагцаарлах **ᠭᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 独立支持, 单独承担, 单干, 孤家寡人地干; ② 独占, 独霸.

гагцах **ᠭᠠᠭᠴᠢᠬ** [动] 参见 гагцаардах.

гагцхан **ᠭᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠨ** [形] 见 ганцхан.

гагцхүү **ᠭᠠᠭᠴᠢᠬᠦᠭᠦ** [副] 仅仅, 单独, 唯有, 只有; ~ манай энд байгаа юм 仅仅我们这儿才有的东西; ~ ингэж хийх нь сая ... 只有这样做, 才...

гадаа **ᠭᠠᠳᠠᠠ** [副·形] ① 外面, 在(房子的)外面, 在露天, 在外部; ~ гарах 出去, 到外面去, 到露天去, 到街上去, 到院子里去; ~ гаргах 搬出去, 赶出去; гэрийн ~ 在蒙古包外面, 在屋外; хашааны хаалганы ~ хүлээх 在院门外等候; ~ гэртгүй 无论是蒙古包内外; 不分屋里屋外; ② 在旷野, 在野地里, 在原野上; хөдөө ~ 在旷野, 在原野上; ③ 外部的, 外面的, 表面的, 外表上的; (医) 外用的; ~ тал 外面, 外表; дэвтрийн ~ 本子面.

гадаад **ᠭᠠᠳᠠᠠᠳ** [形] ① 外部的, 外面的; 表面的, 外表上的; ~ байдал 外表, 外貌, 外形; ~ хэлбэр 外形, 外貌, 轮廓; ~ нөхцөл 外部条件; ~ орчин 外部环境; ~ далай 大洋; Номхон дөлгөөн ~ далай 太平洋; Энэтхэгийн ~ далай 印度洋; ~ сонсол 外听力; ~ шүүрдэс 外分泌物; ~ энгэр хормой 大襟; ~ монгол 外蒙古; ② 外国; 外国的; ~ улс 外国; ~ хүн 外国人; ~ ын харьяат 外籍的; ~ валют 外汇; 外币; ~ валютын бирж 外汇交易所; ~ зах зээл 外国市

场; ~ жуулчдыг үйлчлэх газар 国际旅行社(服务)社; Гадаадтай Эдийн засгийн Талаар Харилцах Хороо 对外经济联络委员会; ~аас авчрах, ~аас оруулах 输入, 进口; ~ад гаргах 输出, 出口; ~ад суух 住在(国外), 侨居; ~ад нүүн гарагсад 侨民; 流亡者, 亡命者; ~ад нүүн орох хууль 外国移民法; ~ад суралцагсад 留学生; ~(ын) хэл 外国语; ~ пүүс 外国公司, 外国商行, 外国商店; ③ 对外国的, 外交的: ~ бодлого 对外政策; ~ худалдаа 对外贸易; Гадаад явдлын Яам 外交部; ~ харилцаа 外交关系, 对外关系; ~ харилцааны нот бичиг 外交通牒; ~ худалдааны идэвхгүй баланс 对外贸易逆差; ~ явдлыг эрхэлсэн төрийн нарийн бичгийн дарга 外交国务秘书; ~ын байдал 国外状况, 国际形势.

гадаалах *гадаалах* [动] ① 暂时到外边去, 到庭院(或门)外稍去一下; 外出休息一下; хурал ~ 会间稍事休息; ② <敬> 出恭, 解手(婉辞大小便).

гадаалгуур *гадаалгуур* [名] 抽水马桶, 大便池.

гадаалуулах *гадаалуулах* [动] гадаалах 的使动态.

гадаалцгаах *гадаалцгаах* [动] гадаалах 的共动态.

гадаархуу *гадаархуу* [名] 见外性, 排外性, 歧视性, 孤癖性.

гадагш *гадагш* [副] ① 向外, 往外, 向外侧, 向外面, 向外部; 向外国, 朝国外: ~аа гарах 到外面去; ~ гаргах ① 搬出, 拿出; ② 输出; ~ урсгалгүй хонхор 内流盆地; ~ мултрах 外脱位; ~ хугарах 外展骨折; ② 反着, 翻着: ~ өмсөх 反穿; ~ майга 外翻足.

гадагшдах *гадагшдах* [动] ① 外出, 出行; ② 突出来, 露出; 向外偏.

гадагшилбар *гадагшилбар* [名] <医> 游出.

гадагшлагаа *гадагшлагаа* [名] ① 外出, 出行; 出口, 出国; ② 突出, 露出.

гадагшлах *гадагшлах* [动] ① 外出, 出去, 出行; 出口, 出国: ~ мэдрүүл 传出(离心)

神经; ② 突出来, 露出.

гадагшлахуй *гадагшлахуй* [名] 参见 гадагшлагаа.

гадагшлуулагч *гадагшлуулагч* [形·名] ① 向外扩张的; ② 准许外出者, 放行者: агаар ~ 排气门.

гадагшлуулах *гадагшлуулах* [动] ① гадагшлах 的使动态; ② <医> 外展.

гадагшлуур *гадагшлуур* ① [形·名] 向外的, 向外长的, 朝外放的: ~ булчин 外展肌; ② 向外的东西, 向外长的东西, 朝外放的东西.

гадайлгах *гадайлгах* [动] гадайх 的使动态.

гадайх *гадайх* [动] (一头)上翘, 两头翘(中部凹); 挺腰, 腆胸.

гадаль *гадаль* [名] <植> 芭蕉, 芭蕉树.

гадар *гадар* I [名] 盆子, 水盆, 洗面盆: паалантай ~ 珐琅瓷盆; нүүр угаах ~ 洗脸盆.

гадар *гадар* II [名·形] ① 外壳, 外皮, 外表, 面子: дээлийн ~ 皮袄的面子; ~ татах 做面子, 包上皮子, 装外表层; дэлхийн ~ 地壳; ~ догургүй 里里外外; дэвтрийн ~ 本子面; ② 外部的, 外面的, 外表的, 伪装的, 表面上的: ~ хөрөг 轮廓, 外形, 略图; 素描; ~ төрх 外部状况, 外貌, 外形; ~ захын сарьс 外边膜, 外界膜; ~ тунгалаг 外淋巴; ~ ховил 外沟; ~ сийвэн 外质; ~ зураг 略图; ~ өд 外羽; ~ талын ирмэг <体> (跑道) 外缘; ~ хүрээний таних тэмдэг 地图内填充符号.

гадарга *гадарга* [名] ① 外部, 外表, 表面, 外层, 表层, 外貌: ~д буух 表面着陆; ② 地势, 地形: газрын ~ ① 土地外表, 土地表层; ② 地形; уулын ~ ① 山外部, 山外貌, 山表层; ② 山势; ~ зүйн зовхис 地形方位角; ~ мэдрэх чанар 外感受性; гадаргын гулгас 地表滑坡; гадаргын гүйдэл 表面电流; гадаргын долгион 地面波, 表面波; гадаргын оргил 地形顶点; гадаргын татац 表面张力; гадаргын урсац 地表经流; гадар-

гын урсгал 地表水流; гадаргын усан сан 地表水池; гадаргын үр нөлөө 表面效应; гадаргын хөвүүр 地表浮标; гадаргын цэнэг 表面电荷; гадаргын шингээл 表面吸收; гадаргын эрчим 表面能量.

гадаргуу ᠭᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠭᠤ [名] 见 гадарга; дэлхийн ~ 世界地形; 世界外貌; хөрсний ~ гийн үе 土壤表层; ~ гийн буурах хөгжил 地形下降发展; ~ гийн нас 地貌年龄; ~ гийн тонгоролт 地貌倒置; ~ гийн хувьсал 地壳进化; ~ гийн хурмалт хэлбэр 堆积地貌类型; ~ гийн хэлбэр 地形形态.

гадаржилт ᠭᠠᠳᠠᠷᠵᠢᠯᠢᠲᠦ [名] 表面化.

гадарлагдах ᠭᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ [动] гадарлах 的被动态.

гадарлах ᠭᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬ [动] ① 做面子, 挂面子, 包上皮子; 镶, 涂, 抹, 装饰: дээл цэмбээр ~ 以呢绒做衣服面; байшингийн хана гантигаар ~ 用大理石镶房屋的墙壁; будгаар ~ 用颜料抹色; ② 略知, 粗通, 猜到: тэр хэргийг би ~ сан 我大致了解那个事情.

гадарлуулах ᠭᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① гадарлах 的使动态; ② 意同 гадарлагдах.

гадартас ᠭᠠᠳᠠᠷᠲᠠᠰ [名] <医> 皮炎.

гадас(ан) ᠭᠠᠳᠠᠰ [名] 桩子, 木栓, 木柱, 楔子: ~ шаах 钉木柱; 钉木桩; майхны ~ 帐篷的桩子; гадсан худаг 打入式井; алтан ~ <天> 北极星; алтан ~ одон 北极星勋章.

гадасдах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠳᠠᠬ [动] ① 钉桩子, 钉木柱; ② 用木桩(楔子)敲打.

гадасдуулах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гадасдах 的使动态.

гадаслагаа(н) ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠭᠠ [名] 桩子.

гадаслагдах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ [动] гадаслах 的被动态.

гадаслалцах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬ [动] гадаслах 的共动态.

гадаслах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠬ [动] 钉桩子, 钉楔子.

гадаслацгаах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] гадаслах

的众动态.

гадаслуулах ᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гадаслах 的使动态.

гадастах ᠭᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠬ [动] 见 гадасдах.

гадах ᠭᠠᠳᠠᠬ [动] 钉, 钉住, 嵌入, 钻进.

гадвалзах ᠭᠠᠳᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ [动] (脊背经不起重压而) ~ 沉一沉, 踉跄, 颠踉行进.

гадил ᠭᠠᠳᠢᠯ [名] <植> 芭蕉属: ~ мод 芭蕉树.

гадилагч ᠭᠠᠳᠢᠯᠠᠭᠴ [形] 潦草的, 马虎的; 滥竿充数的.

гадилах ᠭᠠᠳᠢᠯᠠᠬ [动] 显得潦草, 表现马虎.

гадир ᠭᠠᠳᠢᠷ [名] <植> 木瓜(树): ~ мод 木瓜树; ~ хайтан цэцэг 木瓜海棠; ~ жимс 木瓜.

гадирах ᠭᠠᠳᠢᠷᠠᠬ [动] 两头翘起.

гадна ᠭᠠᠳᠨᠠ [副·连·形] ① 外面, 在外面; 近处: <~> бөмбөг гарчих <体> 越位; ~ гарчихсан <体> 出界, 出线; гэрийн ~ 蒙古包外面; ~ байя 我呆在外面吧; ~ ас аваад ир! 从外面拿进来! ~ а ирнэ 将来到外面; 将来到近处; ② 除... 以外: Үү-нээс ~ 除此之外; ③ 外面的, 外部的, 外表的, 外貌的: ~ ас харахад 从外表上看; ~ бэлэг эрхтэн 外生殖器; ~ булуу 外侧踝; ~ салаа хөл 外侧脚; ~ холбоос 外经; ~ чих 外耳; ~ шандас 外侧韧带; ~ талын рефлекс 外部反射; ~ ертөнц 外部世界; ~ өвчин <医> 外科病; ~ үзэмжтэй 外表美观的; ~ байдал нь ижил 外貌相似; 外形的相仿; ④ 外国的; 别的, 一旁的, 局外的: ~ ас ирсэн зочин 外国来的客人; гаднын барга 外国货; гаднын оролцоо 外来干涉; гаднын хүнийг ад үзэж болохгүй 不可讨厌别人(外人); 不可歧视外国人.

гаднах ᠭᠠᠳᠨᠠᠬ [形] 见 гаднахь.

гаднахь ᠭᠠᠳᠨᠠᠬᠢ [形] ① 外面的, 在外面的; 近处的: гэрийн ~ ямаа 蒙古包外面的山羊; хилийн ~ 边境外的, 国外的; ~ шимгэгч 外寄生虫; ② 除... 之外的; ③ 外表的, 外部的, 表面的: ~ байдал 外表, 外貌; 外部情况; ④ 外国的; 别的, 另外的; 一旁的, 局外的, 无关的.

гаднуур **ᠭᠠᠳᠠᠨᠠᠭᠤᠷ** [副·形] 参见 гадуур ①、②.

гадолин **ᠭᠠᠳᠣᠯᠢᠨ** [名] <化> 钷.

гадолинит **ᠭᠠᠳᠣᠯᠢᠨᠢᠲ** [名] 矽铍钷矿.

гадрага **ᠭᠠᠳᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 见 гадарга.

гадуулах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гадах 的使动态.

гадуур **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷ** [副·形] ① 在外面, 在外面, 在表面, 在... 之外, 除... 之外: ~ хувцас 外衣; ~ бүрээс 外罩, ~ алба 外勤; ② 近处, 附近, 一边, 一旁: гэрийн ~ 蒙古包附近; 蒙古包外; хотын ~ 城市外面, 城市附近; ③ (在外边) 散步, 闲游: ~ явах 散步, 闲逛; ④ 外面的, 外部的; 表面的: тооноос ~ 编制外的, 额外的; хуулиас ~ 法律外的; 不受法律保护; заншлаас ~ 不合习惯的, 不合体统的; ~ араг яс, ~ хэлхээ яс <医> 外骨架; ~ барил <医> 外部手法; ~ касс 托收处; ~ кассын даалгавар 托收委托书; ~ нярав 外勤收账人; ~ шандас 外韧带; ~ инкрет 外分泌素; ~ эмнэх 出诊; ~ эргүүлэг <医> 外回转, 外部弯曲; ⑤ 疏远的, 不亲的, 见外的: ~ үзэх 见外, 歧视; ~ санах 容后考虑; 歧视, 疏远.

гадуурлах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠠᠬ** [动] 参见 гадуурхах.

гадууртах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠠᠬ** [动] 参见 гадуурхах.

гадуурх **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬ** [形] 见 гадуурхи.

гадуурхаг **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 歧视的, 见外的, 排斥的, 排外的; ② 客气的.

гадуурхагдах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] гадуурхах 的被动态; ① 受歧视, 被排斥; ② 受限制.

гадуурхагч **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠭᠴ** [名·形] ① 歧视者, 见外者, 排外者; 客气者; ② 参见 гадуурхаг.

гадуурхангуй **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠭᠢ** [形] 参见 гадуурхаг.

гадуурхах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠬ** [动] ① 歧视, 蔑视, 见外, 当外人看待; 排斥, 排外, 对... 格格不入: ~ н үзэх 歧视; ② 限制.

гадуурхацгаах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] гадуур-

хах 的众动态.

гадуурхи **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠢ** [形] ① 外面的, 在... 外面的; 近处的, 一旁的, 附近的; ② 外部的, 表面上的, 外表上的.

гадуурхуу **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 гадуурхи.

гадуурхуулах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① гадуурхах 的使动态; ② 意同 гадуурхагдах.

гадуурчлагдах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] гадуурчлах 的被动态.

гадуурчлал **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠴᠠᠯᠠᠯ** [名] 排斥, 排挤, 歧视.

гадуурчлах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠴᠠᠯᠠᠬ** [动] 排斥, 排挤, 歧视: ~ бодлого 歧视政策.

гадуурчлуулах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠴᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① гадуурчлах 的使动态; ② 意同 гадуурчлагдах.

гадууршаах **ᠭᠠᠳᠤᠭᠦᠷᠱᠠᠬ** [动] 参见 гадуурчлах.

гадгах **ᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 强迫, 强制, 逼迫, 威胁.

гаж **ᠭᠠᠵ** [形] 异常的, 反常的, 绝然不同的, 悖逆的, 谬误的; 怪僻的: ~ сонин 奥妙, 奥秘, 趣事; ~ буруу зантай 性格悖逆的, 有怪僻性格的; ~ буруу санал 谬论; ~ буруу үе 反常时期; ~ хөгжил 发育异常; ~ хөлс 汗分泌障碍; ~ өөр 绝然不同的; ◇ ~ буруу 不正常的, 异常的, 悖逆的.

гажаа **ᠭᠠᠵᠠᠠ** [名] 翘起的部位, 弯曲的部位; 走迹.

гажаас **ᠭᠠᠵᠠᠠᠰ** [名] 参见 гажжаа.

гажаах **ᠭᠠᠵᠠᠠᠬ** [动] гажих 的使动态.

гаждед **ᠭᠠᠵᠢᠳᠡᠳ** [名] 过敏性: ~ байдал 过敏状态; ~ төрөгч 过敏原; ~ төст цохиулал 类过敏性休克; ~ хор 过敏毒素; ~ цохиулалт 过敏性休克; гаждлын эсрэг бием 过敏性抗体.

гажиг **ᠭᠠᠵᠢᠭ** [名] ① 歪斜, 偏斜, 偏差: сонронзон ~ 磁倾角; ② 异常, 反常, 不合常规; 悖逆, 谬误; <电> 畸变, 失真; гажгийг хэмжих 变形测量; гажгийн томьёо 曲线式子, 错误式子; гажгийн хэмжигдэхүүн 失真值; ~ илгэлтүүр

失真系数；～гүй дохио 无失真信号；② 缺陷，毛病，纰漏。

гажил **ᠭᠠᠵᠢᠯ** [名] 参见 гажиг.

гажилт **ᠭᠠᠵᠢᠯᠲᠤ** [名] 参见 гажиг.

гажимхай **ᠭᠠᠵᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 гаж.

гажингир **ᠭᠠᠵᠢᠩᠭᠢᠷ** [形] 参见 гаж.

гажинхай **ᠭᠠᠵᠢᠩᠬᠠᠢ** [形] 参见 гаж.

гажих **ᠭᠠᠵᠢᠬ** [动] ① 歪扭，歪曲，偏斜；走迹，走形，翘：зам ~ 入歧途；道路偏斜；ширээ ~ 桌子翘起；② 违背，违反，不合常规，反常；变畸形：хууль ~ 违法，犯法；үг ~ 不听话；тушаал ~ 不服从命令；③ 曲解，误会，弄错：гажсан ном 伪书。

гажишгүй **ᠭᠠᠵᠢᠬᠢᠰᠢᠭᠦᠢ ᠭᠡᠮᠦ** [形] 不可歪曲的，不可曲解的，不可违背的。

гажмал **ᠭᠠᠵᠢᠮᠠᠯ** [形] ① 歪扭的，偏斜的；走迹的，走形的，翘起的；② 执拗的；违背的，反常的；③ 曲解的，误会的；④ 畸形的。

гажрал **ᠭᠠᠵᠢᠷᠠᠯ** [名] ① 歪扭，歪斜，偏差；走迹；② 违背，违反，反常；出格的事，岔子；③ 差错，误会。

гажралгүй **ᠭᠠᠵᠢᠷᠠᠯᠭᠡᠢ ᠭᠡᠮᠦ** [形] ① 不歪斜的，无偏差的；地道的，正宗的；② 正当的，公道的，常规的；③ 无差错的，无邪的；平平淡淡的，平庸的。

гажралгүйхэн **ᠭᠠᠵᠢᠷᠠᠯᠭᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] гажралгүй 的小称。

гажрах **ᠭᠠᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 歪斜，偏差；走迹；② 违背，违反；反常，出格，出岔子；过敏；③ 曲解，误会。

гажуу **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤ** [形] ① 偏的，不正的，歪斜的，弯曲的；反常的；执拗的；乖戾的；走迹的，翘的：～ зам 弯路；邪路；～ зан 谬性，执拗怪僻的性格；② 不道德的，不公正的，邪恶的；违背…的，违反…的：～ суртал 邪说；ёсноос ~ 违理的；дүрмээс ~ 违章的；～ амт 邪味；～ байршил 异位；～ дүгнэлт 反常结论，似是而非的结论；～ жижигрэх өвчин 肢端过小症；～ зохиол 伪经书；～ тусгал 错觉，妄想；～ цохилт ~ лугшилт 反常脉；◇ зөрүү ~ ①歪斜的；②邪恶的；③误解的，歪曲的；④怪僻的，乖戾的，执拗

的；③曲解的，歪曲的：～ утга 曲解了的意思；～ үг хэлэх 说不正常的话，说不对话的话。

гажуувтар **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] ① 较偏的，较歪斜的，较弯曲的；较反常的；较执拗的；较乖戾的；② 较不道德的；③ 较歪曲的。

гажууд **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤ** [形] 参见 гажуу：～ зохиол 伪经，伪书。

гажуудагдах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] гажуудах 的被动态。

гажуудал **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠯ** [名] ① 偏差，失误；危机；② 邪气，邪门歪道；不正之风：хямрал ~ ыг гэтлэн давах 克服危机。

гажуудах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 偏斜，弯曲，歪斜；② 失真，走样，变相；倒错；③ 歪曲，曲解；入歧途：утга ~ 曲解意思；④ (юунаас) 违背，背反，背离：хэв журмаас ~ 违反规章制度；⑤ (юунаас) 离开，躲避。

гажуудлага **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 гажуудал。

гажуудлах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 гажуудах。

гажуудуулах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гажуудах 的使动态；① 使偏斜，使弯曲，使歪斜；② 使失真，使走样；③ 歪曲，曲解，颠倒是非；误解，误会；④ 违背，违犯；破坏，打破：сахилга батыг ~ 破坏纪律，违犯纪律。

гажуулах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гажих 的使动态。

гажуулуулах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гажуулах 的使动态。

гажуурах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 参见 гажуудах；② 参见 гажуурхах。

гажуурхагдах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] гажуурхах 的被动态。

гажуурхах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] ① 执拗，显得怪僻，使谬性子，闹别扭；② 昧良心，撒谎。

гажуурхуулах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гажуурхах 的使动态。

гажуутгах **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 гажуудуулах。

гажуухан **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] 参见 гажуушиг。

гажуушиг **ᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠰᠢᠭ** [形] ①较歪斜的, 较偏僻的, 较歪邪的; 较反常的; 较执拗的; ②不大道德的, 不大公正的; 有些违背…的, 有些违犯…的; ③曲解的, 歪曲的.

гажчих **ᠭᠠᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动]гажих 的完成体.

газ **ᠭᠠᠰ** (**ᠭᠠᠰ**) [名] ①气; 毒气; 瓦斯: ~ эсэргүүцэгч 防毒面具; ②〈技〉“嘎斯”(高尔基汽车厂).

газар **ᠭᠠᠰᠠᠷ** [名] ①土地, 土壤, 田地: ~ ангах 土地干涸; ~ буух 着地, 落到地上; ~ нэмүүрэх 土地变湿润柔软; газрын хөрс 土壤; ~ ус 水土; 地址, 地点; ~ шороо 水土; ~ услах 灌溉土地; ~ хагалах 耕地, 开垦, 垦荒; бор ~ 荒休地; тал ~ 草原, 平原; тариалангийн ~ 耕地, 田地, 农田; хадлангийн ~ 刈草场; газрын хүч 地力; газрын эзэн ①地主 ②土地山神; газрын ашиг, газрын шим 地利; газрын бордоо 肥料; ~ дорхи зам 地道; ~ дорхи төмөр зам 地下铁道; хуурай ~ 旱地; 陆地; ~ авах ①买地; ②盛行, 蔓延, 猖獗; (慢性病)加重, 恶化; ~ өгөх ①给地; ②(比赛中)逐渐赶上(对方); ~ тариалан 农业; 耕作业; ~ тариалангийн дорвнжуулалт 农业集约化; ~ тариалангийн шинэтгэл 土地改革; ~ дорхи ус 地下水; ~ дорхи кабель 地下电缆; ~ дорхи цөмийн дэлбэрэлт 地下核爆炸; ~ сайгүй дайн зогсоох 全面停战; ~ дээрх 地上的, 地面上的; хар ~ 雪化了的或无积雪的地面; атар ~ 生荒地, 处女地; ~ өврөх 泥地变干; ◇газрын самар (植)落花生; ③大地, 地质, 世界: ~ хөдлөх 地震; ~ хагарах 地裂; газрын бөмбөрцөг 地球; ~ дээр ①地面上, 地上; ②大地上, 世界上, 天下; ~ дээр нь, ~ дээрээ 就地, 实地, 现场; газраас тасрах 离开地面, 起飞; газрын алам 洞, 地坑; газрын гадрага 地壳, 地表; газрын зураг 地图; ~ дүрсийн зураг 地形图; газрын зургийн таних тэмдэг 地图图例; газрын буурц 大地陷, 大地凹; газрын бүтэц 地质构造; газрын мухар 偏僻地方, 天边上; газрын соронзлог 地磁; газрын тос 原油,

石油; газрын загвар 地形模型, 沙盘; газрын татах хүч 地心引力; газрын байц, газрын байдал 地形, 地势, 地貌; газрын сүр 高山病; ~ зүй 地理; ~ зүйн төрийн бодлого 地理政治; ~ зүйн бүс 地理地带; ~ зүйн атлас 地理地图册, 地图集; ~ зүйн байдал 地理形势; ~ зүйн байрлал 地理位置; ~ бодисын зүйн 地球物理; газрын эргүү 地球旋转; ~ судлал 地质学; газрын оньс 地脉; газрын баялаг 物产, 富源; ~ гэр 地下室, 地下窑洞; ~ байшин 窑洞; ~ улаагана (植)岩莓; ~ дэлхий 大地, 世界; ④地方, 地点, 场所, 处所; 地带, 地域, 地区; ~ нутгийн ойллого 地志; ~ орны тактик чанар 地方战术特性; ~ орны хордолт 地区污染; ~ орны юмс 地物; ~ орны нөөц 地方资源; нам ~ 低地, 盆地; хэдэн ~ ①几处, 几个地方; ②几里地; гарах ~ 出口; орох ~ 入口; ~ бүрээс 从各地; ~ дээр нь шалгах 就地检查; ~ сайгүй 到处, ~ сайгүй явдаг машин 越野汽车; өвчтэй ~ 发病区; суух ~ 居住地; суурин ~ 居住地; ~ алгадах 进退两难; хөлтэй ~ 热闹的地方, 喧闹的地点; ~ газрын各地的, 各处的, 不论什么地方; ~ нутаг 领土, 国土; 地方, 地区; газрын юм 〈医〉炭疽热; ◇ ~ орон 地方, 地区; ⑤间隔, 距离: арван километр ~ 十公里的距离; харааны ~ ①势力范围; ②视野, 目力所及地方; хоногийн ~ 一昼夜的行程; ⑥华里: эндээс арван ~ хол 距离这里有十华里远; ⑦(作机关单位名称)局, 处, 所, 部, 厅, 站; 机关, 办公处: улс төрийн ~ 〈军〉政治部; албан ~ 机关, 办公处; амралтын ~ 疗养所; засгийн ~ 政府; улсын цагдан сэргийлэх ~ 国家警察局; хэвлэлийн ~ 出版局, 印刷厂; хэрэг эрхлэх ~ 办事处; эмнэлгийн ~ 医疗站.

газаргүй **ᠭᠠᠰᠠᠷᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ①无土地的; ②没有地方的, 无住所的; алга болох ~ 无处躲藏; ③一点也没有, 不应当; 不必要, 用不着: айх ~ 一点害怕的地方也没有; 不应当害怕; гайхах ~ 没有什么值得大惊小怪的; үгүй гэх ~ 没有否认的地方, 无可否认的; хэлэх ~ 没的可以说;

явах ~ 无处可走.

газардагдах *газардагдах* [动] газардах 的被动态.

газардал *газардал* [名]〈体〉着地, 落地; 着陆.

газардах *газардах* [动] ①触地, 搁浅; 〈体〉落地, 着地; 着陆; нисэх онгоц ~ 飞机着陆; энэ бөхийн өвдөг нь газардсан байна 这个摔跤手的膝盖着地了; ②碰壁; 陷于绝境, 一筹莫展, 进退维谷; би үүнийг аргадсаар байгаад ~ в 我在这件事上想尽了办法, 仍是一筹莫展.

газардахгүй *газардахгүй* [形] ①不触地的, 不落地的, 不着陆的, 不着地的; ②受得了的, 能承担的; 不碰壁的, 不受窘的, 不难堪的.

газардашгүй *газардашгүй* [形] ①从不触地的, 从不落地的, 从不着地的, 从不着陆的; ②总能经得住的, 总不败北的, 从不碰壁的.

газардмал *газардмал* [形] 落地的, 着地的: ~ битүү хэлхээ 〈电〉地回电路.

газардуулах *газардуулах* [动] газардах 的使动态; 〈电〉接地, 通地; ~ тууз 〈电〉接地带; ~ хавчаар 〈电〉地夹; ~ сан хэлхээ 接地电路; ~ сан утас(шугам) 接地线.

газардуулга *газардуулга* [名]〈电〉接地: ~ утас 地线; газардуулгын гүйдэл 接地电流; газардуулгын ялтас 接地线板; ~ гүй утас 无交接地线; газардуулгын гэдрэг хэлхээ 接地反演电流.

газардуулгуур *газардуулгуур* [名]〈电〉接地装置.

газардуулуур *газардуулуур* [名]〈电〉地线; 接地插头.

газарзүй *газарзүй* [名] 地理: эдийн засгийн ~ 经济地理; ~ н шинжилгээ 地理考察, 地理调查; ~ н хил хязгаар 地理分界, 地理上的界限; адгуусны ~ 动物地理; ургамлын ~ 植物地理; ~ н зураг 地理图; ~ н зураг авалт 地理测量; ~ н иж бүрэн атлас 综合地理地图; ~ н ландшафт 地理景观; ~ н орчин д

理环境; ~ н оршилт 地理位置; ~ н ромологи 地理和谐; ~ н тор 经纬线网; ~ солбицол 地理坐标; ~ н судлал 地理学.

газарзүйч *газарзүйч* [名] 地理学家.

газарлаг *газарлаг* [形] 土地的, 陆地的, 大陆性的: эх ~ 大陆性的.

газарлагдах *газарлагдах* [动] газарлах 的被动态.

газарлах *газарлах* [动] ①放在地上, 落地, 着地; ②埋葬; 埋入地下, 埋藏.

газарлуулах *газарлуулах* [动] газарлах 的使动态; ①使着地, 使落地; ②埋葬, 埋入地下, 安葬, 出殡; ③意同 газарлагдах.

газарч(ин) *газарч(ин)* [名] ①向导, 导游者, 指路人, 带路人; ②熟谙地形者, 了解乡土者.

газарчилцгаах *газарчилцгаах* [动] газарчлах 的众动态.

газарчин *газарчин* [名] 参见 газарч.

газарчлагч *газарчлагч* [名] 向导, 导游.

газарчлах *газарчлах* [动] 作向导, 指引道路: төөрсөн хүнд ~ н явав 给迷路的人做向导; ~ бичиг 旅行指南.

газарчуулах *газарчуулах* [动] газарчлах 的使动态.

газарших *газарших* [动] 服水土, 适应(新环境), 习惯于新环境.

газаршуулах *газаршуулах* [动] газарших 的使动态.

газолин *газолин* [名] (气体) 汽油.

газометр *газометр* [名] ①贮气器(实验室中收集和计量气体用的仪器); ②气量计, 气表; 煤气计.

гай *гай* I [名] 灾难, 灾祸, 灾害; 痛苦, 不幸: ~ хөө, ~ түй 灾祸, 灾难; 恶果; 不幸; ~ болох 发生灾祸, 发生不幸; ~ дайрчээ 遇到不幸, 遭到灾害; ~ тарих 带来灾难, 引起灾祸; ~ д гарах ①当炮灰, 作替身; ②上街; ~ д гаргах ①使之当炮灰; 使上街; ②解灾, 免灾; ~ зовлон, ~ гамшиг, ~ зэтгэр 灾祸,

灾难, 灾害; 痛苦, 不幸; ~ дуудах 招灾.

гай ^{ᠭᠠᠢ} II [名] 街, 街道.

гайгүй ^{ᠭᠠᠢ} ^{ᠭᠠᠢ} [形] ①不错的, 不坏的, 还可以的; ~ сайн хонь 不错的一只绵羊; ②没关系, 不要紧; 平平常常, 不太麻烦; 真幸运, 不妨; 还好, 无恙; ~ хор багатай юм 平平常常的, 损害很小的东西; 真幸运, 毒很小; ~ яах ч үгүй 没关系, 不咋的; ~ аюулгүй юм 不要紧, 安全无恙; ~ хөнгөн ажил 轻轻松松的工作.

гайд ^{ᠭᠠᠢ} [拟] 嗨嗒(唆狗声).

гайдах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 受灾, 遭殃, 倒霉.

гайк ^{ᠭᠠᠢ} [名] 螺帽, 螺母, 丝母.

гайлах ^{ᠭᠠᠢ} I [动] ①替别人承受不幸, 作替身; 当炮灰; ②上街.

гайлах ^{ᠭᠠᠢ} II [动] 注意到, 注意, 关注, 留心.

гайлигүй ^{ᠭᠠᠢ} ^{ᠭᠠᠢ} [形] 免税的, 无税的.

гайлилагдах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 盖йлилах 的被动态.

гайлилах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 征收关税, 征税, 抽税.

гайлилуулах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 盖йлилах 的使动态.

гайллах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 见 гайлилах.

гайль ^{ᠭᠠᠢ} [名] 见 гааль.

гайльч ^{ᠭᠠᠢ} [名] 收税员, 征税者; 海关职员; 税吏.

гайм (уу) ^{ᠭᠠᠢ} [名] (植) ①芥末; ②芥菜; ~ ногоо 芥菜.

гайморт ^{ᠭᠠᠢ} [名] (医) 上颌窦炎.

гайс ^{ᠭᠠᠢ} [名] 灾难, 灾祸; 不幸; ~ болох 遭殃; ~ гаргах 惹祸.

гайслах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 使遭灾, 降灾; 使不幸, 惹祸.

гайт ^{ᠭᠠᠢ} [形] 有灾难的, 有灾祸的, 有灾害的; 遭不幸的, 痛苦的; 倒霉的.

гайтай ^{ᠭᠠᠢ} [形] 参见 гайт.

гайтах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 遭灾, 遭灾祸, 遭不幸,

受损害; 倒霉, 罹难.

гайтуулах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 盖йтах 的使动态.

гайхагдах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 盖йхах 的被动态; 受惊, 受惊吓.

гайхал ^{ᠭᠠᠢ} [名·形] ①奇妙, 奇怪, 新奇; 惊奇, 惊讶; юутай ~! 多么奇怪! 多么不可思议! ②奇怪人, 古怪人, 怪癖人; ~ хүүхэд 神童; энэ гайхлыг хараач! 你瞧这古怪人! юу гээч ~ бэ! 多古怪的人! али хошинч ~ 滑稽古怪的人; ~ хонгор (动) 密毛捕鸟猴; ③讨厌的, 可憎的, 可怕的, 可恶的; ~ хулгай 可恶的小偷.

гайхалт ^{ᠭᠠᠢ} [形] 参见 гайхалтай.

гайхалтай ^{ᠭᠠᠢ} [形] 奇怪的, 新奇的, 奇异的; 绝妙的, 精致的, 令人赞叹的; ~ сайхан 出奇的美丽; ~ сонин 奇闻; ~ жигтэй 奇异的, 绝妙的, 不可思议的.

гайхалтгүй ^{ᠭᠠᠢ} ^{ᠭᠠᠢ} [形] 不奇怪的, 不奇妙的, 不惊人的; 不精彩的, 平淡的.

гайхалцах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 盖йхах 的共动态.

гайхам ^{ᠭᠠᠢ} [形] 参见 гайхалтай.

гайхамшиг ^{ᠭᠠᠢ} [名·形] ①奇迹, 怪事; ②奇怪的, 惊人的, 绝妙的, 美妙的, 精彩的, 卓越的, 十分漂亮的; ~ сайхан эд 绝妙的东西.

гайхамшиглах ^{ᠭᠠᠢ} [动] 认为奇怪, 认为美妙; 认为精彩.

гайхамшигт ^{ᠭᠠᠢ} [形] 奇怪的, 奇妙的, 惊人的, 绝妙的, 美妙的, 奇异的, 美丽的, 精彩的; 卓绝的, 卓越的; ◇ ~ шаазгай (动) 灵鹊.

гайхамшигтай ^{ᠭᠠᠢ} [形] 参见 гайхамшигт.

гайхарь ^{ᠭᠠᠢ} [名] 奇观, 奇迹; 欣赏物.

гайхасхийх ^{ᠭᠠᠢ} [动] 一惊, 惊诧, 惊异.

гайхах ^{ᠭᠠᠢ} [动] ①惊奇, 惊异, 惊诧, 惊愕, 惊讶, 奇怪; би их ~ ж байна 我十分惊讶; ~ төлөв (语) 突然式; ②赞扬, 赞赏, 欣赏.

гайхацгаах *ᠭᠠᠶᠢᠬᠠᠬᠤ* [动] гайхах 的众动态。

гайхаш *ᠭᠠᠶᠢᠬᠠᠰ* [名] 惊奇, 惊愕, 惊讶; 奇怪: ~ болох 惊奇, 惊愕; ~ алдах 奇怪, 纳闷, 惊讶; ◇ ~ **барах**, ~ **тасрах** 不知所措, 进退两难。

гайхашгүй *ᠭᠠᠶᠢᠬᠠᠰᠤᠭᠦᠢ* [形] 不惊奇的, 不奇怪的, 平淡无奇的。

гайхмаар *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠮᠠᠭᠠᠷ* [形] 令人惊奇的, 令人惊讶的, 使人奇怪的, 令人惊诧的; 感到荣耀的, 激动人心的, 轰动人心的。

гайхууламтгай *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠶ* [形] 爱炫耀的, 好夸耀的, 好卖弄的, 好出风头的; 爱宣扬的。

гайхуулах *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] гайхах 的使动态: ①使惊奇, 使惊愕, 使受惊; ②炫耀, 夸耀, 吹嘘, 出风头; ③使激动, 给留下深刻印象, 轰动, 震动: ~ сонин 轰动一时的新闻; ④受惊, 被震动。

гайхууштай *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠲᠠᠶ* [形] ①令人惊奇的, 令人震惊的; ②值得炫耀的; ③激动人心的, 轰动(人)的。

гайхширцагах *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠰᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] гайхширах 的众动态。

гайхширал *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠰᠢᠷᠠᠯ* [名] 惊奇, 惊异, 惊讶。

гайхширах *ᠭᠠᠶᠢᠬᠡᠰᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 惊奇, 惊异, 惊讶。

гал *ᠭᠠᠯ* [名·形·数] ①火, 火焰: ~ авалцах 着火; ~ алдах ①失火; ②没有燃料; ~ ноцоох, ~ асаах 点火; ~ гарах 起火; 出现火; ~ гаргах 取火; 使起火; ~ манах 封火; ~ сөнөөгүүр, ~ унтраагуул 灭火器; ~ тавих 放火, 纵火; өвсөнд ~ тавих 放火烧干草; ~ түлэх 生火; 吹火; ~ унтраах 灭火; ~ унтрав 火灭了; ~ хөгжөөх 吹火, 使火更旺; түүдэг ~ гүрх 火; ~ усны гай 天灾; ~ усны гашуун зовлон 水深火热之苦; ~д тэсвэртэй 耐火的; ~ зуух 炉灶, 火炉; ~ тогоо ①炊具; ②炊事; ~ын гэр, ~ тогооны газар 火房, 厨房; ~ын аюултай бодис 易燃物质; ~ын айдас 火焰恐怖; ~ хамгаалагч ①(电)

保险丝, 保险器; ②防火器; нүднээс ~ гарав 眼冒金星(发怒); ~ улалзах (远处) 火焰闪烁, 火闪闪发光; ~ дүрвэгнэх 火焰熊熊; ~ дүрэлзэх 火焰熊熊, 熊熊燃烧; ~ цохих (用打火石) 打火; ~ын дөл, ~ын нөл 火焰; ~ын оч 火星; ~ын илч 火的热力; ~ зүү тавих засал, ~ зүүн засал 火针术; ~ын наадам 焰火, 花炮; 营火会; ~ эсэргүүцэх 防火; ~ сөнөөгч 消防队员; ~ сөнөөх 灭火, 消防; ~ сөнөөх цамхаг 消防塔; ~ түймрээс хамгаалах зурвас 防火道; ~ын аюулаас хамгаалах газар 消防处; ~ цог 火暴(性子); нүдний ~ 眼力, 眼光; ~ цэцгий (解) 瞳孔; ~ шил 放大镜, 聚光镜, 取火镜; ~ түймэр, ~ын аюул 火灾; ~ хөс 火; ◇ ~ **голомт** 家产, 家业; 灶; 发源地; ●(军) 炮火, 火力: ~ нээх 开火; ~ зогсоох 停火; 火力停止; ~ дараалан хуралдуулах 连续集中射击; ~ нягтруулах 密集火力; ~ харвуул 喷火器, 火焰喷射器; ~ шилжүүлэх 火力转移; ~ манёврлах 火力机动; ~ хаах 火力掩护; ~ аар дэмжих 火力支援; ~ын автоматаар удирдах 自动控制火力; ~ын боломж 火力可能; ~ын бүдүүвч 火力略图, 射击略图; ~ын давалга, ~ын хөшиг 弹幕; ~ын дайралт 火力袭击, 炮轰; ~ын зааг 火力线; ~ын нягтрал байдал 火力密度; ~ын тогтолцоо 火力配系; ~ын цогц 火力总体; ~ын чадал 火力, 射击威力; ~ын бэлтгэл ①炮火准备; ②射击训练; ~ын цэг 射击点, 瞄准点; ~ын аргель 火力组; ~ дамжуулагч шнур 导火索; ●(军) 弹筒帽, 雷管, 火药管, 引信: сумын ~ 弹筒帽; ①(天) 火星: ~ од 火星; ●旅行团, (旅行的) 一伙: ~ын ах 旅行团长, 伙长; ●(青年人的) 朝气, 火气, 活力: ~тай залуу 有朝气的小伙子, 有火气的小伙子; ●火的, 如火的, 火焰般的: ~ хавдар 丹毒; ~ бурма 熔岩, 岩液; ~ улаан 火红的; ~ сүүлт хөөндэй, ~ сүүлт шувуу (动) 红尾鹀; ~ хөөмий хэрэм (动) 赤腹松鼠; ~ шар тос (化) 吡咯, 氮茂; ~ шарга 红棕色; ●防火的, 灭火的: ~ команд 消防

队；～ын машин 消防车，灭火车；～ын хэлтэс 消防处；～ын депо 消防车库；～ын насосны машин 消防水泵车；④〈陈〉〈书〉三；⑤〈干支之〉丙辰。

галав ʕᠠᠯᠠᠪ [名] ①〈地质之〉代，时代；期：мөсөн ~ 冰河期；шинэ ~ 新生代；②〈宗〉劫：~ юүлэх 〈宗〉浩劫；~ ертөнц，~ дэлхий 〈宗〉世界，宇宙，尘寰。

галайхан ʕᠠᠯᠠᠶᠬᠠᠨ 见 ~ эх 〈宗〉火神。

галактик ʕᠠᠯᠠᠬᠲᠢᠬ [名]〈天〉银河，银河系。

галактоз ʕᠠᠯᠠᠬᠲᠤᠰ [名]〈化〉半乳糖，乳糖：~ оос ухаан хомсдох 半乳糖血性智力发育不全；~ ны хүчил 乳酸。

галалит ʕᠠᠯᠠᠯᠢᠲ [名]人造角(塑胶)，酪素塑料；凝乳，乳酪。

галан ʕᠠᠯᠠᠨ I 见 ~ гилэн 叮叮咚咚(铁器响声)。

галан ʕᠠᠯᠠᠨ II [名]噶伦(旧西藏政府的主管官员)。

галба ʕᠠᠯᠪᠠ [名]见 галав。

галбинга ʕᠠᠯᠪᠢᠨᠭ᠎ᠠ I [名]〈动〉鸢。

галбинга ʕᠠᠯᠪᠢᠨᠭ᠎ᠠ II 见 ~ цэцэг 〈植〉鹅毛玉凤花。

галбингалиг ʕᠠᠯᠪᠢᠨᠭᠠᠯᠢᠭ [名]〈动〉凤凰鸚鵡：~ тоть 凤凰鸚鵡。

галбир ʕᠠᠯᠪᠢᠷ [名] ①外形，外貌；仪表：~ муутай 外形难看的，相貌不扬的；②性格，脾性；③位置，处所；风景：үзэмж ~ 外形，风景。

галбиргүй ʕᠠᠯᠪᠢᠷᠭᠡᠢ [形] ①外形不佳的，外貌不扬的；仪表差的：~ хийцтэй эд 结构形式差的物品；②基础薄弱的，根底差的；③冒冒失失的，举止轻率的；脾气不定的，性子坏的：~ амьтан билээ 举止轻率的家伙；脾气坏的家伙。

галбиржих ʕᠠᠯᠪᠢᠷᠵᠢᠬ [动] ①出落，好看起来，美起来；②(性格)庄重起来，端庄起来，稳重起来，性格好起来。

галбиржуулах ʕᠠᠯᠪᠢᠷᠵᠢᠬᠠᠭ [动]галбиржих 的使动态。

галбирт ʕᠠᠯᠪᠢᠷᠲ [形]参见 галбиртай。

галбиртай ʕᠠᠯᠪᠢᠷᠲᠠᠢ [形] ①外形好的，外貌好

看的，仪表好的；②老成的，稳重的；③脾气好的，性格和善的。

галбын ʕᠠᠯᠪᠢᠨ [形]还不错的，相当好的；尚好的；可以满意的：~ сайн 相当好的，还不错的。

галгиуланхан ʕᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠨ [形]参见 галгиу-хан。

галгиулах ʕᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ I [动]галгих 的使动态；放慢步子走，减速；控制，抑制。

галгиулах ʕᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ II [形]缓慢的，减速的，有节制的：~ явах 慢点走。

галгих ʕᠠᠯᠭᠢᠬ I [动]慢行，缓行；减速：мо-риор ~ 骑马慢步走；замаар ~ 在路上慢行。

галгих ʕᠠᠯᠭᠢᠬ II [动]死亡(婉辞)。

галдаа ʕᠠᠯᠳᠠᠭ [名]侍从，随从，跟随者。

галдагдах ʕᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬ [动]галдах 的被动态。

галдас ʕᠠᠯᠳᠠᠰ [名]见 галтас。

галдах ʕᠠᠯᠳᠠᠬ [动] ①放火烧，烧火，纵火，把…投入火中，焚毁，把…化为灰烬：цаас ~ 烧纸，焚纸；мод ~ 烧木头；②烧起野火，点野火：◇ ~ гүймөрдэх 放野火烧，纵火。

галдмал ʕᠠᠯᠳᠠᠮᠠᠯ [形]焚烧的；烧出来的，烧成的，烧制的；烧毁的。

галдуулах ʕᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动]галдах 的使动态。

галдчих ʕᠠᠯᠳᠠᠬᠢᠬ [动]галдах 的多次体。

галениг ʕᠠᠯᠭᠡᠨᠢᠭ [名]〈矿〉方铅矿。

галжийх ʕᠠᠯᠵᠢᠶᠢᠬ [动]变弯曲，曲折。

галжир ʕᠠᠯᠵᠢᠷ [形·名] ①弯曲的，曲折的：~ гилжир явах 逶迤而行；②弯曲部，歪扭部分。

галжирдах ʕᠠᠯᠵᠢᠷᠳᠠᠬ [动]变弯曲，变歪斜。

галжиртах ʕᠠᠯᠵᠢᠷᠲᠠᠬ [动]变弯曲，变歪斜。

галжрал ʕᠠᠯᠵᠢᠷᠠᠯ [名] ①弯曲；②复旧，退化，退缩：галжирлын бадган 衰老性忧郁症；галжирлын истери 更年期歇斯底里；галжирлын мөрдөгдөх дэмий-рэл 退化性类妄想狂；галжирлын со-

лиорол 退化性精神病。

галжрах *ᠭᠠᠯᠵᠢᠷᠠᠬ* [动] ①弯曲, 曲折; 歪拧; ②复旧, 退化, 退缩。

галзараа *ᠭᠠᠯᠵᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ* [名]〈动〉狼。

галзуу *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤ* [名·形] ①狂犬病, 疯病: ~ үүсгэгч 狂犬病原体; ~ хээрийн хоруу 狂犬病毒; ~ эсрэг вакцин 抗狂犬病疫苗; ~ гийн (бэхэлсэн) хоруу 狂犬固定疫苗; ②疯的, 狂的, 发病的, 疯颠的: ~ өвчин 疯病; ~ нохой 疯狗; ◇ ~ хөлчүү 疯狂的, 疯疯颠颠的; ③(转) 狂暴的, 猖狂的: ~ морь 狂暴的马。

галзуудуу *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤ* [形] 十分疯狂的, 十分猖狂的。

галзуурал *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠯ* [名] ①疯狂, 发病, 疯颠; ②(转)狂暴, 猖狂, 猖狂行径。

галзуурах *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] ①发病, 疯颠; 患狂犬病; ②(转)猖狂, 狂暴; ③加剧, 表现更有力。

галзууруулах *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] галзуурах 的使动态; ◇ үзэм ~ 把葡萄干捣成泥状。

галзуурчих *ᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] галзуурах 的完成体。

галиг *ᠭᠠᠯᠢᠭ* [名]〈语〉音标; 音符; 注音: ~ үсэг 标音字母; авианы ~〈语〉音标; 音符, 注音; олон улсын ~〈语〉国际音标; нутгийн аялгууны ~〈语〉方言音标; латин ~〈语〉拉丁语音标; ~ ийн тэмдэг〈语〉标音符号。

галиггалзах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 显得畏难, 嫌麻烦, 逃避困难。

галиглагдах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠠᠳᠤᠬ* [动] галиглах 的被动态。

галиглал *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯ* [名]〈语〉галиглах 的名词。

галиглалцах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] галиглах 的共动态。

галиглах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠠᠬ* [动]〈语〉写成音标, 标音标, 注音标。

галиглацгаах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] галиглах 的众动态。

галиглуулах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] галиглах 的

使动态。

галигуун *ᠭᠠᠯᠢᠭᠤᠨ* [形] 参见 галгиухан。

галигуухан *ᠭᠠᠯᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] 参见 галгиухан。

галигууханшиг *ᠭᠠᠯᠢᠭᠤᠬᠠᠨᠰᠢᠭ* [形] 参见 галгиухан。

галигчлал *ᠭᠠᠯᠢᠭᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] галигчлах 的名词。

галигчлах *ᠭᠠᠯᠢᠭᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 标音标, 注音标, 注音。

галин *ᠭᠠᠯᠢᠨ* [名]〈动〉乌鸦(别名)。

галирал *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠯ* [名] 颓丧, 沮丧, 气馁, 泄气, 灰心丧气。

галиралтай *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] 颓丧的, 沮丧的, 气馁的, 泄气的, 灰心丧气的。

галирасхийх *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ* [动]〈书〉①倦怠; ②畏避, 发憊。

галирах *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠬ* [动] 颓丧, 沮丧, 泄气, 气馁, 灰心丧气。

галируулах *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] галирах 的使动态。

галирхий *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠬᠢᠶ* [形] 易颓丧的, 好气馁的, 易泄气的。

галирхах *ᠭᠠᠯᠢᠷᠠᠬᠠᠬ* [动] 参见 галирах。

галиг *ᠭᠠᠯᠢᠭ* [名] 石盐, 岩盐。

галдуланхав *ᠭᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠪ* [副] 缓慢地, 慢慢地。

галифе *ᠭᠠᠯᠢᠮᠡ* [名] 加里费式马裤, 马裤。

галих *ᠭᠠᠯᠢᠬ* [动] 成器, 变得有出息。

галихгүй *ᠭᠠᠯᠢᠬᠦᠭᠢ* [形] 不怎的, 不怎的; 没出息的, 不成器的。

галлага *ᠭᠠᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①采暖; ②〈军〉射击, 开火。

галлагаа *ᠭᠠᠯᠯᠠᠭᠠ* [名] 见 галлага: ~ ны шугам 火线, 前线。

галлагдах *ᠭᠠᠯᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬ* [动] галлах 的被动态。

галлалт *ᠭᠠᠯᠯᠠᠭᠲ* [名] ①点火, 生火; 烧火; ②〈军〉开火, 开炮, 射击; нэгдмэл ~〈军〉齐射, 集射。

галлалцах *ᠭᠠᠯᠯᠠᠭᠠᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] галлах 的共动态。

галлах 𐎆𐎂𐎇𐎆 [动] ① 点火, 生火; 烧火: пийшин ~ 生炉子; 烧暖气; ② (军) 开火, 开炮, 射击: буу ~ 开枪, 开炮; <галлаад! > “开火!” “放!”.

галлацгаах 𐎆𐎂𐎇𐎆𐎂𐎆 [动] галлах 的众动态.

галлачих 𐎆𐎂𐎇𐎆𐎂 [动] галлах 的完成体.

галли 𐎆𐎂𐎇 [名] (化) 镓.

галлон 𐎆𐎂𐎆 [量] 加仑.

галлуулах 𐎆𐎂𐎇𐎆𐎂 [动] галлах 的使动态.

галлуур 𐎆𐎂𐎇𐎆 [名] 灯头.

галонд 𐎆𐎂𐎆 [名] (化) 卤素: ~ давс 卤化盐.

галош 𐎆𐎂𐎆 [名] 胶皮套鞋.

галстуг 𐎆𐎂𐎆𐎂 [名] 见 галстук.

галстук 𐎆𐎂𐎆𐎂 [名] 领带, 领结, 领巾.

галт 𐎆𐎂 [形] ① 火的, 有火的: ~ уул 火山; ~ уулын амсар, ~ уулын өрх, ~ уулын тогоо 火山口; ~ уулын хумхи 火山灰; ~ уулын ажиллагаа 火山活动; ~ уулын бөсөл 火山凝灰岩; ~ уулын гаралт зузаалга 火山层; ~ уулын лаг 火山泥; ~ уулын судлал 火山学; ~ уулын хиурмаг 火山角砾岩; ~ уулын чулуулаг 火山岩浆, 火成岩; сөнөсөн ~ уул 死火山; ~ онгоц 轮船, 火轮; ~ тэрэг 火车; ~ тэрэгний бригад 列车乘务组; ~ тэрэгний бүрэлдэхүүн 车列; ~ тэрэгний монтер 车电工, 车电乘务员; ~ тэрэг хөдөлгөөний график 列车运行表; ~ тэрэгний цуваа 列车; литерийн ~ тэрэг 专用列车; ~ тэрэгний ресторан 餐车; ~ тэрэгний цагийн хувиар 火车时刻表; ~ хорхой (动) 萤火虫; ~ шил 放大镜, 取火镜, 凸镜; ~ тогоо 火锅; 锅灶; ② (军) 炮火的, 火力的: ~ зэвсэг, ~ буу 火器, 枪炮; ~ хэрэгсэл 弹药, 军火; ~ хэрэгслийн цогц 弹药基数; ~ байр 火力阵地, 射击点, 射击位置; ~ бөмбөг 炸弹, 燃烧弹; ③ 有火气的, 有朝气的, 有活力的.

галтай 𐎆𐎂 [形] ① 带火的, 有火的; ② 有火性子的; ③ 火力旺盛的.

галтас 𐎆𐎂𐎆 [名] (动) 野猪.

галтмар 𐎆𐎂𐎆𐎂 [名] (矿) 黄铁矿.

галтмаржих 𐎆𐎂𐎆𐎂𐎆 [动] (矿) 黄铁矿化.

галсан 𐎆𐎂𐎆 [名] (植) 杉木.

галуу (н) 𐎆𐎂 [名·形] ① (动) 鹅; 雁: 雁属: хээрийн ~ (动) 鸿雁; шонхор ~ (动) 茶雁; цагийн ~ (动) 候雁; хар ~ (动) 鸬鹚; цагаан ~ (动) 白天鹅; нохой ~ (动) 鱼狗; ногоон ~ (动) 鱼虎; ~ ны хаан (动) 鸬; ~ хошуурах 雁排成人字阵; ~ хөдөөлөх (草丰美时) 雁离水沼徙往田野; ~ дээслэх, ~ зэллэх 雁排成一字阵; ~ ны зулзага 鹅雏; ~ ны хашаа 鹅棚; ~ ны баг 雁形目; ② 鹅的; 雁的: ~н хүзүүт ① 长颈的, 细颈的; ② 险峻而高耸的; ~н дэгдээхэй 雁雏; ~н салбар овог 雁亚科; ~н гичгэнэ (植) 鹅食委陵菜; ~н таваг (植) 角茴香属.

галуудуур 𐎆𐎂𐎆𐎂 [名] (化) 鹅肌肽.

галуурхуу 𐎆𐎂𐎆𐎂 [形] 参见 галуусар.

галуусар 𐎆𐎂𐎆 [形] 像鹅似的, 像雁似的.

галуухай 𐎆𐎂𐎆 [名] (动) 鱼狗属, 翠鸟属.

галуучлах 𐎆𐎂𐎆𐎂 [动] ① 养鹅; ② 猎雁.

галуучин 𐎆𐎂𐎆 [名] 养鹅人.

галхирах 𐎆𐎂𐎆 [动] 失望, 意志消沉.

галч 𐎆𐎂 [名] ① 火夫; ② 司炉, 烧炉工, 锅炉工: ~ цэрэг (军) 锅炉兵; 炊事兵; ~ хулгана (动) 火鼠.

галчидах 𐎆𐎂𐎆 [动] 当火夫; 当司炉, 当烧炉工.

гальван (н) 𐎆𐎂 [名] 电流, 电镀: ~ боловсруулалт 电镀处理, 电镀加工; ~ ни засал 电流疗法; ~ ни онгоц 电镀槽; ~ ни хэмжүүр 电流计, 电流测定器.

гальванизаци 𐎆𐎂𐎆 [名] ① (医) 电疗;

②〈技〉电镀。

гальваникч *ᠭᠠᠯᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠴᠢ* [名]电镀工。

гальванометр *ᠭᠠᠯᠠᠨᠠᠨᠣᠮᠡᠲᠢᠷ* [名]检流计。

гальванчлах *ᠭᠠᠯᠠᠨᠠᠴᠢᠯᠠᠬ* [动]①〈医〉电疗；

②〈技〉电镀。

гальмиролиз *ᠭᠠᠯᠠᠮᠢᠷᠣᠯᠢᠰ* [名]〈地质的〉海解作用。

гальхрал *ᠭᠠᠯᠢᠬᠢᠷᠠᠯ* [名]参见 галирал。

гальхрах *ᠭᠠᠯᠢᠬᠢᠷᠠᠬ* [动]参见 галирах。

гальхруулах *ᠭᠠᠯᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гальхрах 的使动态。

гам *ᠭᠠᠮ* [名]①节俭，节约，爱惜，珍惜；

сайн ~ хийх хэрэгтэй 应当又好又省地做；~аа бүү алд ①不要不节俭；②不要不注意；~ын хоол 节俭的饮食；~самгүй ①放肆的，放荡不羁的；②大手大脚的，无节制的；◇ хайр ~, ариг ~ 节约，爱惜；②谨慎，保重，注意；关心；~ хийх ①节俭地做；②遵守规章制度；保重自己(指病后，治疗后)。

гамбаганах *ᠭᠠᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动]见 ганбаганах。

гамбагар *ᠭᠠᠮᠪᠠᠭᠠᠷ* [形]见 ганбагар。

гамбайх *ᠭᠠᠮᠪᠠᠶᠢᠬ* [动]见 ганбайх。

гамбалзах *ᠭᠠᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠬ* [动]见 ганбалзах。

гамбалзуулах *ᠭᠠᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гамбалзах 的使动态。

гамбиганах *ᠭᠠᠮᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动]见 ганбаганах。

гамбигар *ᠭᠠᠮᠪᠢᠭᠠᠷ* [形]见 ганбагар。

гамбийх *ᠭᠠᠮᠪᠢᠶᠢᠬ* [动]见 ганбайх。

гамбилзах *ᠭᠠᠮᠪᠢᠯᠵᠠᠬ* [动]见 ганбалзах。

гамбир *ᠭᠠᠮᠪᠢᠷ* [名]①干饼；②檳榔膏(鞣皮革及药用)。

гамбуз *ᠭᠠᠮᠪᠤᠵ* [名]〈动〉食蚊鱼。

гамгүй *ᠭᠠᠮᠭᠦᠢ* [形]①不俭省的，浪费的，

不爱惜的；~ эдлэх 不经济地使用，不爱惜地使用；不注意地使用；②不注意的，不关心的，不经心的；хайр ~ 不注意的，不爱惜的，不俭省的。

гамин *ᠭᠠᠮᠢᠨ* [名]参见 гэмнн。

гамм *ᠭᠠᠮᠮ* [名]①〈乐〉音阶；②〈转〉顺序的一

列。

гамма *ᠭᠠᠮᠮᠠ* [名]伽马(希腊字母中的第三个字母“γ”)：~ долгион γ 波，丙波，伽马波；~ туяа γ 辐射，伽马辐射；~ т бүлэг эрвээхэй γ 纹夜蛾。

гаммаглобулин *ᠭᠠᠮᠮᠠᠭᠯᠣᠪᠤᠯᠢᠨ* [名]〈生〉球蛋白，丙种球蛋白。

гамнагдах *ᠭᠠᠮᠨᠠᠭᠳᠠᠬ* [动]гамнах 的被动态。

гамнагч *ᠭᠠᠮᠨᠠᠭᠴ* [名]节约者，节俭者，节省者。

гамназнах *ᠭᠠᠮᠨᠠᠵᠠᠬ* [动]гамнах 的短暂体。

гамнал *ᠭᠠᠮᠨᠠᠯ* [名]①节约，节省；爱惜；②爱护，保重，关切，注意，关心。

гамналт *ᠭᠠᠮᠨᠠᠯᠲ* [名]参见 гамнал。

гамнаmtгай *ᠭᠠᠮᠨᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠶ* [形]①一贯节约的，惯于节省的；一向爱惜的；②一贯爱护的，一贯保重的。

гамнах *ᠭᠠᠮᠨᠠᠬ* [动]①节约，节省；爱惜；малыг ~ н хэрэглэх 爱惜(地)使用牲畜；②保护，保重，关切，注意，关心。

гамнацагах *ᠭᠠᠮᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动]гамнах 的众动态。

гамнуулах *ᠭᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гамнах 的使动态。

гампанз *ᠭᠠᠮᠫᠠᠨᠵ* [名]见 ганпанз。

гамтай *ᠭᠠᠮᠲᠠᠶ* [形]①节俭的，节约的，爱惜的；经济的；②谨慎的，注意的，保重的，关心的。

гамшиг *ᠭᠠᠮᠰᠢᠭ* [名]灾，灾难，灾祸；灾害，灾荒；~ дайрах 遭灾，受灾；~ тахал 病灾；аюул ~ 灾难，危难；◇ гай ~, ~ зовлон 灾祸；灾难。

гамшигдал *ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠳᠠᠯ* [名]гамшигдах 的名词。

гамшигдах *ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠳᠠᠬ* [动]遭灾，受灾，遇灾祸，遇灾害。

гамшиглал *ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠯᠠᠯ* [名]①遭灾，受灾；②降灾。

гамшиглах *ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠯᠠᠬ* [动]①遭灾，遇灾祸，遇不幸；②使罹灾，降灾，使遭灾难。

гамшигт **ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠲᠤ** [形]遭灾的, 受灾的, 有灾祸的, 灾难的.

гамшигтай **ᠭᠠᠮᠰᠢᠭᠲᠠᠢ** [形]参见 гамшигт.

ган(г) **ᠭᠠᠨ** I [名]旱, 干旱, 旱灾: ~ болсон газар 遭旱灾的地方; ~ тайлах 旱象解除; ~ тай жил 旱灾之年; ~ даах гаримал 耐旱作物; ~ мод <植> 愈创木; ~ модны тос 愈创木酚; ~ ивээлт ургамал 干性植物; ~ гийн салхи 中亚热风; ~ гийн нөөлөг 倒卷风; ~ д тэсвэртэй чанар 抗旱性; ~ д бадраа <植> 婆婆纳属; ◇ ~ гачиг 旱灾.

ган(г) **ᠭᠠᠨ** II [名·形] ①钢: ~ болд 钢; ~ илд 钢刀; ~ утас 钢丝; 钢筋; ~ төмөр 钢铁; ~ татах 含钢, 加钢(在铁质用品中); ~ хатаах 钢淬火; ②(转)坚硬的, 刚强的, 刚健的: ~ бат 坚强的; ~ зоригт 有钢强意志的; ~ тай өвгөн 刚健结实的老入; 刚强的老人.

ган **ᠭᠠᠨ** III [名]裂缝, 裂口, 裂痕: ◇ ~ гав, ~ цав 裂缝, 裂口.

ган(г) **ᠭᠠᠨ** IV [名]缸, 木桶: ~ хувин ①大桶; ②鞣皮用的大桶; арьс ~ д өх 把皮子放入木桶鞣制.

ган(г) **ᠭᠠᠨ** V 见 ~ ~ хийх 狗嚎叫, 哀号; 小孩尖声叫喊; 锯发出吱吱声.

ганавалзал **ᠭᠠᠨᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠯ** [名]ганавалзах 的名词.

ганавалзах **ᠭᠠᠨᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ①(挺腰腆胸地)摇晃; ②拿架子, 摆架子.

ганаганах **ᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 ганавалзах.

ганагар **ᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠷ** [形] ①挺胸的, 挺胸凸肚的, ②腰板挺直的, 亭亭直立的; ③摆架势的, 拿架子的.

ганагардах **ᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]挺腰, 腰板变硬; 摆架势, 拿架子.

ганагархан **ᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]ганагар 的小称.

ганагаршиг **ᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] ①略挺胸腆腰的, 腰板略挺直的; ②有些拿架子的, 有些做作的.

ганайлгах **ᠭᠠᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]ганайх 的使动态.

ганайх **ᠭᠠᠨᠠᠶᠢᠬ** [动] ①挺腰腆胸, 挺胸凸肚; ②拿架子, 摆架子, 矜持作态.

ганалзах **ᠭᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 ганавалзах.

ганас **ᠭᠠᠨᠠᠰ** 见 ~ ~ 一挺一挺地.

ганасхийх **ᠭᠠᠨᠠᠰᠬᠢᠶᠬ** [动]ганайх 的瞬间体; 胸腰挺一下.

ганбаганах **ᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ①(匀称端正者)不断动作, 优雅地动作; ②装腔作势, 搔首弄姿, 摆架子.

ганбагар **ᠭᠠᠨᠪᠠᠭᠠᠷ** [形]外貌匀称端正的, 仪表堂堂的.

ганбайлгах **ᠭᠠᠨᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]ганбайх 的使动态.

ганбайх **ᠭᠠᠨᠪᠠᠶᠢᠬ** [动](外貌)长得匀称端正, 变得仪表堂堂.

ганбалзах **ᠭᠠᠨᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 ганбаганах.

ганбэй **ᠭᠠᠨᠪᠡᠢ** [名]干贝.

ганга(н) **ᠭᠠᠨᠭᠠ** I [名]深谷, 断崖, 山谷, 悬崖: гуу ~ 深谷, 山谷; ~ жалга 山谷, 悬崖.

ганга **ᠭᠠᠨᠭᠠ** II [名](植)百里香(属): ~ өвс <植> 百里香, 地椒.

ганга **ᠭᠠᠨᠭᠠ** III 见 ~ мөрөн 恒河.

гангалал **ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠯ** [名]修饰, 装饰, 打扮, 美化.

гангалах **ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]修饰打扮, 穿时髦服装, 追逐时尚.

гангалуулах **ᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]гангалах 的使动态.

гангамсаг **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭ** [形]好打扮的, 时髦的, 摩登的, 纨绔的.

гангамсагдах **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]浓装艳抹, 娇饰打扮.

гангамсаглах **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]极力打扮, 穿时髦服装, 赶时髦, 娇饰, 艳装.

гангамсаглуулах **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]гангамсаглах 的使动态.

гангамсагхан **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠬᠠᠨ** [形]较爱打扮的, 较时髦的, 较摩登的; 较漂亮的.

гангамсагшиг **ᠭᠠᠨᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠰᠢᠭ** [形]参见 гангамсагхан.

ганган **ᠭᠠᠨᠭᠠᠨ** [形]艳丽的, 华丽的, 漂亮的, 好打扮的, 摩登的, 风流的, 妖娆的;

纨绔的: ~ зан 浮华的性格, 花花公子的派头; ◇ гоё ~ 艳丽的, 浮华的, 妖艳的, 妖艳的.

ганганаан *ᠭᠠᠩᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ* [名] 尖叫声; (狗) 嚎叫, 哀号.

ганганалдах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] ганганах 的互动态; (群鸟) 齐噪.

ганганах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 鸣叫, 噪叫: ~ н тунганах (群鸟) 啼鸣.

гангануулах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ганганах 的使动态.

гангар *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷ* I [名] ① 细瓷, 细瓷器: ~ шаазан 细瓷碗; ② (敬) 碗; ◇ ~ хун (动) 天鹅.

гангар *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷ* II 见 ~ тунгар ① 冈冈嘎嘎 (群雁鸣声); ② 叽叽嘎嘎 (尖声交谈声).

гангарах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] 加强起来, 加剧起来, 愈加厉害.

гангархах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷᠬᠠᠬ* [动] 艳装, 盛装; 卖俏, 搔首弄姿.

гангархацгаах *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷᠬᠠᠴᠡᠭᠡᠭᠠᠬ* [动] гангархах 的众动态.

гангархуу *ᠭᠠᠩᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 参见 ганган.

гангат *ᠭᠠᠩᠭᠠᠲᠠ* I [形] 有深谷的, 有断崖的, 有山谷的, 有悬崖的.

гангат *ᠭᠠᠩᠭᠠᠲᠠ* II [名] (医) 瘟疫, 伤寒病, 流行病.

гангацуул *ᠭᠠᠩᠭᠠᠴᠤᠭᠤᠯ* [名] 好打扮的人, 爱漂亮的人, 浓装艳抹的人; 美人儿, 摩登女郎.

гангачуул *ᠭᠠᠩᠭᠠᠴᠤᠭᠤᠯ* [名] 见 гангацуул.

гангиням *ᠭᠠᠩᠭᠢᠨᠶᠠᠮ* [名] ① (狗被打后的) 嚎叫, 哀号; ② (说话时的) 尖声, 呻吟.

гангинах *ᠭᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠬ* [动] ① (狗伤痛时) 嚎叫, 挣叫, 哀号; ② (人说话时) 发尖声, 呻吟: гаслан ~ ① 嚎叫, 挣叫, 哀号; ② 尖声叫, 呻吟.

гангинуулах *ᠭᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гангинах 的使动态.

гангинуур *ᠭᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ* [形] ① 嚎叫的, 哀号的; ② 发出尖声的, 呻吟的.

гангис *ᠭᠠᠩᠭᠢᠰ* [名] (动) 猪獾.

гангүйхэн *ᠭᠠᠩᠭᠢᠬᠡᠨ* [形] 不甚干旱的, 不大干旱的.

гандаас *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠰ* [名] 石漆.

гандаганах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 гандалзах.

гандагар *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ* [形] 见 гандгар.

гандагардах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] (腰) 向后弯, 变得佝偻.

гандагархан *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] 参见 гандгархан.

гандагаршинг *ᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠩᠭ* [形] 参见 гандгархан.

гандайлгах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гандайх 的使动态.

гандайх *ᠭᠠᠨᠳᠠᠶᠢᠬ* [动] (腰) 向后弯曲, 变佝偻.

гандалзах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] (腰) 频频向后弯曲.

гандалт *ᠭᠠᠨᠳᠠᠯᠲ* [名] ① 干旱, 干枯; 枯萎; ② 退色; ③ (转) 拮据, 潦倒, 狼狈; 恶化.

гандамтгай *ᠭᠠᠨᠳᠠᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] 易早的, 不耐旱的, 不禁旱的.

гандан *ᠭᠠᠨᠳᠠᠨ* I [名·形] ① 人胫骨喷呐 (喇嘛念经时用): ~ бүрээ 人胫骨喷呐; ② 又高又长的 (鼻).

гандан *ᠭᠠᠨᠳᠠᠨ* II 见 ~ гундан 苦闷的, 悒郁的, 萎靡不振的.

ганданги *ᠭᠠᠨᠳᠠᠨᠭᠢ* [形] 旱的, 干旱的.

гандах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠬ* I [动] ① 干旱, 干枯; 枯萎: газар дэлхий ~ ж байна 大地干旱; ② 退色: ~ гүй даавуу 不退色的布; ③ (转) 拮据, 潦倒, 狼狈; 恶化, 变差: ажлаа алдаж ~ ж яваа хүн 一个失了业处境困难的人; ~ н бууршгүй 不可磨灭的, 永放光芒的; ◇ ~ гундах 衰颓, 潦倒.

гандах *ᠭᠠᠨᠳᠠᠬ* II [动] (将皮革放入缸内) 熟制, 熟皮.

гандац *ᠭᠠᠨᠳᠠᠴ* [名] 风化物.

гандбадраа *ᠭᠠᠨᠳᠠᠪᠳᠠᠷᠠᠭᠠ* [名] (植) 婆婆纳属.

гандбол *ᠭᠠᠨᠳᠠᠪᠣᠯ* [名] (体) 手球.

гандболч(ин) **ᠭᠠᠨᠳᠦᠨᠪᠣᠯᠴ** [名]〈体〉手球队员, 手球运动员.

гандгаарь **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠠᠭᠠᠷᠢ** [名]〈植〉接骨木.

гандгар **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠠᠷ** [形]〈腰〉向后弯的, 佝偻的.

гандгардуу **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ** [形]〈腰〉过于向后弯的, 过于佝偻的.

гандгархан **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]〈腰〉略向后弯的, 有些佝偻的.

ганди **ᠭᠠᠨᠳᠦ** [名]〈动〉见 гандь.

гандигаар **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠠᠭᠠᠷ** [名]见 гандгаарь.

гандирсан **ᠭᠠᠨᠳᠦᠷᠰᠠᠨ** 见 ~ балгас 海市蜃楼.

гандмал **ᠭᠠᠨᠳᠦᠮᠠᠯ** [形] ① 旱的, 干旱的; 干枯的, 枯萎的: ~ уур амьсгал 干燥气候; ~ хөрс 干燥土壤; ② 退色的; ③ 拮据的, 潦倒的; 狼狈不堪的; 恶化的.

гандрих **ᠭᠠᠨᠳᠦᠷᠢᠬ** [动]〈腰〉变弯, 弯腰; 变驼背.

гандуу **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠤ** [形]略干旱的, 有些干旱的; 有些干燥的: ~ муж 干旱区, 干燥区; ~ уур амьсгал 略干燥的气候; ~ хөрс 略干旱的土壤.

гандуулах **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гандах 的使动态.

гандуун **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠤᠨ** [形]倔的, 倔强的, 刚强的; 古怪的, 固执的, 乖戾的.

гандуушиг **ᠭᠠᠨᠳᠦᠭᠤᠰᠢᠭ** [形]参见 гандуу.

гандчих **ᠭᠠᠨᠳᠦᠷᠢᠬ** [动] гандах 的完成体.

гандь **ᠭᠠᠨᠳᠦ** I [名]〈动〉黑鸚鵡(别名).

гандь **ᠭᠠᠨᠳᠦ** II [名]〈召集喇嘛时敲打的)梆子; 木鱼.

ганжин **ᠭᠠᠨᠵᠢᠨ** [名]擀面杖; 鞭棍.

ганжир **ᠭᠠᠨᠵᠢᠷ** [名] ① (寺庙、教堂之)尖顶, 金顶: загалмай ~ 教堂顶上的十字架; саран ~ 伊斯兰教礼拜寺顶上的半月形标志; ② (夹在佛经前端的)丝绸条.

ганжирлах **ᠭᠠᠨᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ① (为寺庙、教堂)做尖顶, 安上金顶; ② (在佛经前端)夹上丝绸条.

ганжирдуулах **ᠭᠠᠨᠵᠢᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганжир-

лах 的使动态.

ганжуур **ᠭᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠷ** [名]〈宗〉甘珠尔(藏文大藏经之“佛语部”, 亦称“经部”).

ганзага(н) **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠ** [名]鞍带, 鞍梢绳: гa-ры минь ~ нд, хөлий минь дөрөөнд хүргэж өгөв 将我一手抚养成人; ~ муутай, ~ татуу (转)①拙劣的, 不精巧的; 能力差的, 不适用的; ②不吉利的; ~ нийлэх (转)同心协力, 和谐; 吉利; ~ нийлэхгүй 不到一路上, 不和谐, 不吉利; ~ н сүүлт 〈动〉带寿属; ◇ **ганзагын худалдаа** 乡间流动小买卖.

ганзагалаа **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名]〈系在鞍梢绳上的)猎获物、货物.

ганзагалагдах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]ганзага-лах 的被动态.

ганзагалах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]系在鞍上, 系在鞍梢绳上: цув ~ 把雨衣系在鞍上; толгойгоо ~ (转)①垂头丧气; ②低头不乐地走路; (在乘骑上)打着瞌睡走路; гуяа ~ 一无所获, 两手空空.

ганзагалуулах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганзага-лах 的使动态.

ганзагалцгаах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]ганзага-лах 的众动态.

ганзагатай **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]〈狩猎)有收获的, 猎物多的.

ганзгалаа **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名]见 ганзагалаа.

ганзгалах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]见 ганзагалах.

ганзгалуулах **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганзага-лах 的使动态.

ганзгатай **ᠭᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]见 ганзагатай.

ганирал **ᠭᠠᠨᠢᠷᠠᠯ** [名]孤独; 凄凉, 凄楚, 凄惶.

ганиралт **ᠭᠠᠨᠢᠷᠠᠯᠲ** [名]参见 ганирал.

ганирах **ᠭᠠᠨᠢᠷᠠᠬ** [动]感到孤独、孤苦; 感到凄凉、凄楚、凄惶、悲痛.

ганируулагдах **ᠭᠠᠨᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]ганируу-лах 的被动态.

ганируулах **ᠭᠠᠨᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганирах 的使动态: ~ унд 麻醉性饮料.

- ганис** **ᠭᠠᠨᠢᠰ** [名] (动) 糶崽子。
- ганих** **ᠭᠠᠨᠢᠬ** I [动] 勤奋, 勤勉; 热心, 努力; ~ явах 勤奋努力。
- ганих** **ᠭᠠᠨᠢᠬ** II [动] 悲伤, 凄惨, 沮丧, 泄气。
- ганихрал** **ᠭᠠᠨᠢᠬᠷᠠᠯ** [名] 孤独, 凄凉, 凄惨。
- ганихрах** **ᠭᠠᠨᠢᠬᠷᠠᠬ** [动] 感觉孤独; 感觉凄凉, 感觉凄惨。
- ганлин** **ᠭᠠᠨᠯᠢᠨ** [名] (宗) 冈玲 (铜制喇叭, 状似长牛角)。
- ганпанз** **ᠭᠠᠨᠫᠠᠨᠵ** [名] 擗面板。
- ганс(ан)** **ᠭᠠᠨᠰ** [名] 见 гаанс。
- гансаг** **ᠭᠠᠨᠰᠠᠭ** [形] 耐旱的, 旱生的; ◇ ~ бургас (植) 崖柳。
- гансах** **ᠭᠠᠨᠰᠠᠬ** [动] 扰乱, 破坏: ~ агүй бүтэцтэй дээж 结构无破坏的土样; ~ сан бүтэц 破坏结构; ~ сан бүтэцтэй дээж 扰动土样, 结构破坏的土样。
- гансдах** **ᠭᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] (用烟袋锅) 敲, 敲打; 敲烟袋锅。
- ганслах** **ᠭᠠᠨᠰᠯᠠᠬ** [动] (往烟袋锅里) 装烟。
- гансрал** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠯ** [名] ① 苦闷, 忧愁, 苦恼, 惆怅; ◇ ~ гутрал, ~ ганихрал, ~ гунсрал 苦闷, 忧愁, 忧郁; ② 贫穷化。
- гансралт** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠯᠲ** [名] 参见 гансрал。
- гансралтай** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 苦闷的, 忧愁的, 苦恼的, 惆怅的; ② 贫穷的, 贫困的。
- гансрангүй** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠨᠭᠦᠢ** [形] 参见 гансралтай。
- гансрах** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠬ** [动] ① 苦闷, 忧愁, 愁闷, 苦恼, 苦痛, 郁闷, 惆怅; ② 变贫穷, 贫穷化。
- гансруулах** **ᠭᠠᠨᠰᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гансрах 的使动态。
- гантаах** **ᠭᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] гантах 的使动态。
- гантай** **ᠭᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 干旱的, 有旱灾的, 呈旱像的: ~ жил 旱年; ~ район 旱区; ~ тэмцэх 抗旱; ② 坚硬的, 刚强的, 刚健的。
- гантархай** **ᠭᠠᠨᠲᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 有缝的, 有裂纹的; 破裂的。

- гантах** **ᠭᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] 参见 гавтах。
- гантель** **ᠭᠠᠨᠲᠡᠯ** [名] 哑铃。
- гантиг(ан)** **ᠭᠠᠨᠲᠢᠭ** [名] 大理石, 大理岩: бичгийн ~ хэрэглэл 大理石文具; ~ багана 大理石圆柱; ~ самбар 大理石板; хиймэл ~ 水磨石; ~ ан арьс 大理石状皮肤。
- гантигдах** **ᠭᠠᠨᠲᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] 变成大理岩, 成大理石。
- гантигжих** **ᠭᠠᠨᠲᠢᠭᠵᠢᠬ** [动] 大理岩化, 大理石化: ~ сан доломит 白云大理岩。
- гантиглах** **ᠭᠠᠨᠲᠢᠭᠯᠠᠬ** [动] 用大理石建造。
- гантуулах** **ᠭᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гантах 的使动态。
- гануу** **ᠭᠠᠨᠠᠭᠤ** [名] 靴腰: гутлын ~ 靴腰。
- ганхаганах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 ганхалзах。
- ганхалзах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 摇摇摆摆, 摆动不停, 频频摇晃; 松动。
- ганхалзуулах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ганхалзах 的使动态。
- ганхалт** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠯᠲ** [名] 摆动, 摇动, 摇曳, 摇晃。
- ганханхан** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] 有些摇摆的, 略摇晃的。
- ганхах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠬ** [动] 摆动, 摇动, 摇曳, 飘动, 跳动: салхинд ~ 在风中摇摆, 在风中飘动; мод ~ 树摆动, 树摇动; ~ ж явах 踉跄行走; хоёрын хооронд ~ ж явах хэрэг алга 不应当摇摆于两者之间, 不应当骑墙。
- ганхвалзах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 ганхалзах。
- ганхийх** **ᠭᠠᠨᠬᠢᠶᠬ** [动] (狗) 吠叫, 猎吠。
- ганхлуур** **ᠭᠠᠨᠬᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] ① (机) 摇臂, 摇杆; ② 摇式机具。
- ганхмал** **ᠭᠠᠨᠬᠡᠮᠠᠯ** [形] 摇摆的, 摇晃的, 摇动的, 摇曳的: ~ чулуу 摇石。
- ганхуулах** **ᠭᠠᠨᠬᠡᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ганхах 的使动态。
- ганц** **ᠭᠠᠨᠴ** [形·副] ① 唯一的, 单独的, 独自

的, 单的: цорын ~ 唯一; 仅仅; ~ бие
个体, 只身; ~ ганцхан 单个单个的; ~
бие хүн 单身人, 单身汉; ~ нэг 唯一;
~ ~ аар 一个一个地, 单独地, 各自地;
~ зарим 个别人, 少数几个人; ~ сэ-
дэвт зохиол 专题著作; ~ бурхан шү-
тэз 一神教; ~ бүст шүр 单珊瑚; ~ ~
бай <军> 单个目标; ~ аар буудах дэгээ
<军> 点射扳机; ~ ~ын тоглоом <体> 单
打比赛; ~ идэштэн <动> 单食类; ~ нэ-
гээр үйлдвэрлэх 单件生产; ~ сүвтэн
<动> 单孔目; ~ тоот нэр <语> 单数名词;
~ удирдлагын зарчим <军> 一长制, 单
一指挥制; ~ үет <语> 单音节的; ~ үе-
ний тэмбүү 梅毒性单关节炎; ~ ханьт
шувуу <动> 单配性鸟; ~ хүнийг шү-
тэн бишрэх 个人崇拜; ~ цэнт вакцин
单价菌苗; ~ шихэрж 单糖; ~ шүвтэн
单肢, 一元肢; ~ аараа захирагч, ~
аараа эзэрхэгч 独裁者; ~ аар эзэрхэх
垄断; ~ аар эрхт ёс 独裁, 专制; ~
хууль ёсны 唯一合法的; ~ ыг заах да-
гавар <语> 单数后加成分; ~ хүний 单
人的, 一个人的; ~ хүний суудалтай
单座的(指车等); ~ хүний ор 单人床;
~ эс 单细胞; ~ хүний дуулал 独唱;
хүний ~ хүү 独生子; ~ бэлэгт бие
雌雄异体; ◇ ~ бөхт тэмээ 单峰骆驼;
● 仅仅, 只, 只有, 唯有; ~ амиа авч
явах 只顾自己的生命; 只顾个人; ~ би
ч биш 不只是我一个; ~ малын ажил
хийдэг 只做牧放工作; ~ цэцэгт нил
<植> 单花堇菜; ~ цэцэгт чаргай <植> 单
花车轮菜; ~ бэлэгт цэцэг <植> 单性花;
◇ ~ хуруутах 手指生疮溃烂.

ганцаар ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷ [副] 独自地, 单独地, 独自
一人地, 孤单地, 唯一地.

ганцаараа ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠠ [副] 独自地, 单独
地; 独自一人地, 孤单地, 唯一地: ганц
~ байх 一个 一个地, 单独地, 各自地;
цор ~ 各自, 单独地, 孤独地; ~ суух
孤独地生活; 一人独坐; гав ~ 单独地,
独自一个地; ~ захирагч, ~ эзэрхэгч
独裁者.

ганцааранги ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠠᠩᠭᠢ [形] 独个的, 单独
的, 孤单的.

ганцаардал ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠯ [名] 孤独, 单独; 孤

独性.

ганцаардам ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠮ [形] 参见 ганцаа-
ранги.

ганцаарданги ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠩᠭᠢ [形] 孤单的, 孤
独的, 单独的.

ганцаардангуй ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠩᠭᠤᠢ [形] 参见 ган-
цаарданги.

ганцаардах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ [动] 孤独, 孤单, 孤
立, 孤立无援: би энэ ажилд ганцаар-
даад байна 我在这项工作中陷于孤立无
援的境地; 我孤单地做这项工作; ~ айдас
独居恐怖, 独身恐怖.

ганцаардмал ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠮᠠᠯ [形] 独个的, 孤独
的, 孤立的: ~ байдал 孤立地位, 孤立
境地.

ганцаардуу ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ [形] 只一个, 唯
独的, 唯一的, 单独的.

ганцаардуулах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ганцаар-
дах 的使动态; 使孤单, 使孤立; 封锁, 隔
绝.

ганцаардчих ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠬᠢᠴᠢᠬ [动] ганцаардах
的完成体.

ганцаарлал ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯ [名] 孤立, 孤独.

ганцаарлалт ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯᠲ [名] 孤立, 孤独;
孤独性, 独特性.

ганцаарлах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬ [动] ● 独占; ● 单独
行动, 表示独特, 独树一帜; ● 使孤单, 使
孤立: нэг морийг ~ н хөөв 单独赶回来
一匹马.

ганцаарлуулах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠯᠤᠯᠠᠬ [动] ганцаар-
лах 的使动态.

ганцаархан ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ [形] 仅一个, 唯一
的, 单独的, 单一的.

ганцаархах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ [动] 表现孤僻, 标
新立异; 孤芳自赏, 唯我独尊, 个人至上.

ганцаарчлах ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 表现孤僻,
单独从事, 孤芳自赏; 独树一帜: ~ сан
аж ахуй 个体经济; ~ сан бүтээл 个人
产量; ~ сан сургах 个别教学; ~ н хан-
дах 个别对待, 个别处理.

ганцагчин ᠭᠠᠨᠴᠢᠠᠭᠠᠳᠠᠳᠢᠨ [形] ● 孤独的, 孤立
的, 单独的, 单个的, 孤寡的: ~ үсэг

〈语〉单字；②只顾自己的。

- ганцах** **ᠭᠠᠨᠴᠢᠬᠤ** [动]孤独，孤立，孤单，孤立无援。
- ганцдуулах** **ᠭᠠᠨᠴᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганцах 的使动态。
- ганцлах** **ᠭᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动](打牌)出单张。
- ганцхан** **ᠭᠠᠨᠴᠢᠬᠠᠨ** [形·副]①只一个的，唯一的，独特的，单一的，单独的；②一下子：~ наашаа татах 一下子拉过来。
- ганцхүү** **ᠭᠠᠨᠴᠢᠬᠦᠭᠦ** [副·形]①只，只有，只能，只是，唯独；②唯一的，单一的，单独的：~ морьтой хүн 只有一匹马的人。
- ганших** **ᠭᠠᠨᠰᠢᠬ** I [动]呈早像；干旱，受旱。
- ганших** **ᠭᠠᠨᠰᠢᠬ** II [动](犬等因遭打)呻吟尖叫，尖声嚎叫。
- ганших** **ᠭᠠᠨᠰᠢᠬ** III [动]絮叨，唠叨。
- гань** **ᠭᠠᠨ** I [形]孤独的，孤单的，孤零零的：~ ганц 孤孤单单的，孤苦伶仃的；~ бие 独身；~ хүн 鳏夫，孤家寡人。
- гань** **ᠭᠠᠨ** II [形]愚笨的：~ мунхаг 低能的。
- гань** **ᠭᠠᠨ** III [名]仲夏，酷暑：~ сар 夏季第二月。
- ганьс** **ᠭᠠᠨᠰ** I [名]〈动〉见 ганис。
- ганьс** **ᠭᠠᠨᠰ** II [名]〈植〉海白菜。
- ганьхарал** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠯ** [名]见 ганихарал。
- ганьхарах** **ᠭᠠᠨᠬᠠᠷᠠᠬ** [动]见 ганихрах。
- ганьхрал** **ᠭᠠᠨᠬᠢᠷᠠᠯ** [名]见 ганихрах。
- ганьхрах** **ᠭᠠᠨᠬᠢᠷᠠᠬ** [动]见 ганихрах。
- ганьхруулах** **ᠭᠠᠨᠬᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ганьхрах 的使动态。
- гар** **ᠭᠠᠷ** [名·形·数]①手：зүүн баруун ~ 左右手；~ барих ①握手；②(袖中捏指)作买卖；~ гээд бугуй барих，~ бариад бугуй барих 得寸进尺；~ ~ аа-саа барилцан 互相握手，并肩携手；~ бие оролцох 亲自参加；~ таа барих 握住，掌握在自己手中；~ богино ①手短；②(转)无能的，笨拙的，不灵巧的；③穷困的；~ таа дүйтэй 手灵巧的；能干的；~ дээр өсөх 在…抚养下成长；~ дээр

ганц мөнгөгүй 手无分文；~ дээр тулах 〈体〉挂臂撑；~ дээрээ зогсох 〈体〉倒立；~ дээрээ тулж явах 〈体〉双臂支撑移动；~ хажуу тээш 〈体〉双臂侧举；~ нийлэх 同心协力，步调一致；配合；~ дамжих 转手；逐级，逐段；~ таа орох 落到手中；受摆布；~ таа оруулах 掌握到自己手里；严加控制；~ өргөх 举手；投降；~ аа өргө! 举起手来！~ сул ①手头松的，不节俭的，挥霍的；大手大脚的；②慷慨的；~ татуу ①手紧的，吝啬的，怪吝的；②钱财匮乏的；~ уран 手灵巧；хүний ~ харах ①依赖，等待，仰人鼻息；②见利行事；~ хоосон 赤手空拳，两手空空；хүний ~ хөл болох 当助手；当喽啰，当走狗；~ хүрэх ①侵犯，动手打人；②品尝食物；~ аа гаргах 显示自己的才干(技能)；拿出所有力量；~ аараа тэжээх 自力更生，自食其力；~ аас гарах ①脱手，完工；②逃出他人手掌；(转)解除监护，变为自由；③(转)损坏，失去战斗力；хатуу ~ ①节俭；吝啬；②手狠，暴虐；~ хүнд ①因阉割不良而易死或不易复元的(牲畜)；②因人工种植不良而多病的；③臂力强的，能拉弓的；~ хөнгөн ①因阉割良好而很快复原的(牲畜)；②因人工种植良好而无病的、健壮的；③臂力差的，拉弓无力的；урт ~ ①长手；②能力强；③到处伸手；小偷；~ сунгах ①伸手；②助人，援助；~ хөдлөх ①动手动脚，打人；②谋生；~ цайх ①两手空空，赤手空拳；②穷尽，尽一切；~ хаях (走路时)两手前后摆动；~ өргөцөх 作揖；~ аа үүрэх 背手；~ ын дор ①在掌握之下的；从属，隶属；居第二位；②在手下的，现有的；~ зангидах 握拳，攘手；~ ын бичиг 墨迹；~ ын дорхи багаж 常用工具；~ ын тагтац 刮板；~ ын тийз 画押，签字；~ ын тулай өвчин (医)手痛风；~ ын тээш 随身携带物；~ ын үг хэл 手势语言；~ ын хэл 手势语；~ ын дөнгө 手铐，枷；~ ын дугтуй，~ ын бээлий 手套；◇ ~ хөл 手脚，四肢；●侧面，(左右)翼；баруун ~ 右翼，右侧；右手；түүний зүүн ~ т 在他左侧；замынхаа баруун ~ ыг барьж яваарай! 请沿着路右边走! баруун ~ ын хүн 亲近者，心腹；~ ын нөхөр 亲密的同志，好朋友；●

把手, 扶手: хөрөөний ~ 锯子把手; дугуйн ~ 自行车把手; ① 等级, 号, 范围: их ~ ын ① 大规模的, 大号的; ② 神通广大的; 有智谋的; 狡猾的; дээд ~ ын 第一级的, 头等的, 优等的; дунд ~ ын 中等的, 普通的, 一般大小的, 一般范围的, 中等规模的; ③ 手的, 手头的, 手做的, 手工的, 手提的; 驯服的: ~ ажил手工; ~ ачаа 手推行李; ~ буу <军> 手枪; дунд ~ ын браунинг <军> 中型勃朗宁手枪; ~ пулемёт <军> 手提式机枪; ~ мина <军> 手雷; ~ дохио 手势; ~ аар хийх 手工制作; ~ ооль 手斧, 刨(荀槽刨); ~ тээрэм 手磨; ~ урлал 手工艺(品); ~ урчууд 手工业者, 手艺人(复数); ~ хийц 手制品; ~ үйлдвэр 手工业; ~ хадуур 镰刀; 长把大镰刀; ~ хөрөө 手锯; ~ худалдаач 小贩; ~ хээлтүүлэг, ~ нийлүүлэг <牧> 人工交配, 人工授精; ~ элдүүр 人工制革; ~ онгоц 小船, 快船, 独木船; ~ машин 手推机器, 手摇机器; ~ бичмэл 手抄本; ~ бичмэл ном 手抄本图书, 手抄书; ~ бичмэл фонд 手稿部, 手稿卷宗; ~ далавчтан <动> 翼手目; ~ далавчит хөхтөн 翼手目哺乳动物; ~ дэнслүүр 戥子; ~ худаг 简易井; ~ шахуурга худаг 手压机井; ~ эх 手稿; ~ зураг 素描, 手工绘画; ~ зурагч 素描画家; ~ жин 角秤; ~ тээш 手提行李; ~ зургийн аппарат 描绘器; ~ хөгжим 手拨乐器; ~ бөмбөг ① <体> 排球; ② <军> 手榴弹, 手雷; ~ ажиллагаа 手工劳动; <体> 手部动作; ~ чийдэн 手电筒; ~ ын үсэг 签字, 画押, 签名, 签署, 题词; ~ ын үсэг зурах 签名, 签署, 具结; 画押; (转) 承认, 自认; ~ үсэг шинжих 判读签字; ~ ын нарийн бичгийн дарга 私人秘书; ~ бичиг 手书, 手札, 亲笔信; ~ маймаа 实物交易; ~ тэжээл 手工制作的饲料; ~ ын үзүүрээр хийх 不费力地做; 易如反掌; ~ ын авлага 手册; 指南; 学习资料; 常用书; ~ ын бэл ① 现钱, 零钱; ② 手头用具; ③ 本线; ~ ын хүн 仆人, 佣人, 喽啰, 走卒; 傀儡; ~ ын юм 珍爱的物品; ◇ гар утас 移动电话, 手提电话; ● 星期三: ~ гариг 星期三; ● <陈> 二.

гараа(н) ^{ᠭᠠᠷᠠᠠ} [名] ① 初速, 起步, 开局; 开端; <体> 起跑, 出发: ~ ихтэй морь 起跑快的马, 跑短距离的快马; ~ сайтай морь 初速快的马; 起跑好的马; ~ сайтай ажил 有了良好开端的工作; шатрын ~ 下棋的开局; ~ наас үсрэх <体> 起跑跳水; ~ нд зогсох <体> (摔跤) 站立姿势; <~ ндаа> <体> 各就各位; ~ ны байр <体> 起跑点; ~ ны гар буу <体> 发令枪; ~ ны жин (飞机) 起飞重量; ~ ны журам <体> 起跑规则; ~ ны нэр 处女作名称; ~ ны тийрэг <体> 起跑器; ~ ны шугам <体> 起跑线; ~ ны шүүгч <体> 发令员; ● 对手.

гарааш ^{ᠭᠠᠷᠠᠶᠢ} [名] 汽车库, 汽车房; 汽车修理所; 停车场: халуун ~ 保温车库.

гарал ^{ᠭᠠᠷᠠᠯ} I [名] ① <天> 行星; ● 星期, 周: даваа ~ 星期一; лхагва ~ 星期三.

гарал ^{ᠭᠠᠷᠠᠯ} II 见 ~ өвчин <医> 麻痹症, 瘫痪症.

гаралсад ^{ᠭᠠᠷᠠᠯᠰᠠᠳ} [名] 去…的人们, 做…的人们: нэр ~ 出名的人们; алдаа ~ 有过失者, 做错事的人们; занснаас ~ 戒烟者; хөдөө ~ 外出的人们, 下乡的人们.

гараж ^{ᠭᠠᠷᠠᠵ} [名] 参见 гарааш.

гарал ^{ᠭᠠᠷᠠᠯ} [名] 发源, 起源; 发生; 出身; (地质的) 成因: хүний ~ 人的起源; 人的出身; үгийн ~ судлал <语> 词源学; ~ зүй 遗传学; <语> 发生学; ~ зүй холбоо 遗传联系; <语> 发生学上的联系; ~ зүйн шороолог судалгаа 成因土质学; ~ нэгт <语> 同源性; ~ нэгтэй хувь үг 同源同源词; ~ судлал 发生学, 谱系学; ~ нэгтэй 遗传统一的, 有血缘关系的; 同源的; ~ судлалч, ~ судлагч 谱系学家, 发生学家; ~ хэл 发源语; гарлын зарчим 起源的原则; гарлын онол 发生论; гарлын харьцаа <语> 起源关系; ~ үүсэл 发源, 起源; тэр бол ядуу тариачны ~ тай 他是贫农出身.

гаралт ^{ᠭᠠᠷᠠᠯᠲ} [名] ① 出现, 产生, 露出; 新生; ● 出产, 产品; 出产量; 发行: үйлдвэрийн ~ 工厂产品; сүүний ~ 奶制品; 奶的产量; ~ ыг борлуулах хэмжээ 产

销额；～ын гүйцэтгэх тоо 产量指标。

гаралтай **ᠭᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]…出身的，起源于…的；малчны ~ 牧民出身的。

гарам **ᠭᠢᠷᠠᠮ** I [名] ① 港口，码头；渡口，埠头；гармын замч 领港员；◇ **олом** ~ 港口，码头，② 路口；гармын дохио 路口信号；гармын ослын дохио 道口危险信号；③ 浅滩，涉渡处，徒涉场。

гарам **ᠭᠢᠷᠠᠮ** II [名] 长筒靴。

гарамгай **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢ** [形]杰出的，特殊的，优秀的，卓越的，精干的；улс төрийн ~ зүтгэлтэн 杰出的政治活动家；~ баатар 著名的英雄；~ хурдан 特别快；~ сүүтэй үнээ 优等奶牛。

гарамгайвтар **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]较杰出的，较特殊的，较优秀的，较卓越的，较精干的。

гарамгайдах **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢᠳᠠᠬ** [动]参见 гарамгайлах。

гарамгайлах **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]表现精干，表现干练，表现出色。

гарамгайхан **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]гарамгай的小称；稍杰出的，稍特殊的，稍优秀的，较卓越。

гарамгүй **ᠭᠢᠷᠠᠮᠭ᠋ᠢ** [形]不能出现的，不能发生的。

гаран **ᠭᠢᠷᠠᠨ** I [形]见 гаруй：хорь ~ 二十多。

гаран **ᠭᠢᠷᠠᠨ** II [形]不稳的，活动的：~ орон, орон ~ 基础不稳的，动荡不安的；~ шүд 松牙。

гаранга **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠ** I [名] ① 陷井；② 捕鼠器，捕兽器。

гаранга **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠ** II [名] ① (马的)白齿重生症；② (狗猫等的)舌下杆型瘤；(牲畜的)软鼻骨病。

гаранга **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠ** III [形]好祸害的，好撕扯的。

гарангадах **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 用陷井捕捉，用捕具捕捉；② 祸害，撕扯。

гарангат **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠᠲ** [形] ① 患白齿重生症的(指马)；② 患舌下杆型瘤的(指狗猫等)；患软鼻骨病的(指牲畜)。

гарангатах **ᠭᠢᠷᠠᠨᠭ᠋ᠠᠲᠠᠬ** [动] ① (马)患白齿重

生症；② (狗猫等)患有舌下杆型瘤；(牲畜)患软鼻骨病。

гарах **ᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 出现，产生，发生，发出；

冒出，显出，显现：утаа ~ 冒烟；ус ~ ① 出水；② 涉水；гал ~ ① 着火，冒火；② (远处)出现火光；уур ~ ① 冒气；② 出气，气愤平息；хөлс ~ 出汗；шээс ~ 撒尿；хээл ~ 吃饱，吃胖；баас ~ ① 拉屎；② 丧魂失魄，吓出尿来；③ 十分努力，手足胼胝；④ 暴露出缺点；ногоо ~, газар ~ 绿苗长出地面，出苗；нэр ~, нэрд ~ 出名，闻名，驰名；дуу ~ 出声；чимээ ~ 出声；有消息；гэдэс ~ 吃得饱饱的；хонг ~ 奶食充裕；хүүхэд ~ 孩子出生；гарз ~ 受损失，赔本；ашиг ~ 收到益处，有好处；орон ~ 取得编制，有位置；үнэр ~ 发出气味；цус ~ 出血；мөр ~ ① 有道路；有制度；② 留下痕迹；хэрэг ~ 出事，发生事情；шинэ жил ~ 新的一年开始了；буханд ~ 母牛怀胎；ийм асуудал хэзээ ч ~ гүй 这种问题永远不会发生；③ 出去，出来，动身，出发；出口；(юунаас-хаанаас) 离开，离去：гар! гар! 出去，滚出去! байшингаас ~ 走出屋去；гарч ирэх 出来；замаас ~ 离开道路；манайд ороод гараач! 到我们这儿来一趟吧! анд ~ 去打猎；кинод ~ 去看电影，去电影院；үүдээр ~ 出门；经门口出去；хажуу тийшээ ~ 走向一旁；хөдөө ~ 到农村去；хотоос ~ 出城；нөхөрт ~ ① 去同志处；② 出嫁；эмнэлгээс ~ 出(医)院；~ хаалга 出口；~ хошуу (铁路)出口信号；~ дохио 出站信号；~ зөвшөөрөл 出口许可证；~ зам (解)出路，通道，通路；~ байдал 原始情况；~ шилжих 迁出，迁移；~ цэг (军)出发点；~ тараагуур (医)出颞动脉；~ ын тийн ялгал (语)由从格，比从格；③ 越过，驶过，渡过，通过：олмоор ~ 涉渡；алгасан ~ 绕过，越过；хажуугаар ~ 从旁边走过，从旁边超越；нэвт ~ 通过，穿透；хойт туйл дээгүүр нисч ~ 飞越北极圈；гол ~ 渡河，过河；хил ~ 越界；толгой дээр ~ 跑到头上去；(转)越权；越顶；он (д) ~ 牲畜越冬；④ 表演，演出，放映：жүжиг ~ 演剧；концерт ~ ① 音乐会演出；② 参加音乐会；кино ~ 放映电影；⑤ 升起；登上，

攀上: нар ~ ① 太阳升起; ② 愿望实现; 欢乐降临; өөдөө ~ 走到上面; 攀登, 爬高; шат өөд ~ 上楼梯; улам дээшээ ~ 上得更高; ууланд ~ 登山, 上山; ③ 出版, 发行: шинэ роман ~ в 新小说出版了; ④ 失去, 丧失; 解除: будаг нь ~ ① 退色; ② 显出颜色; цухал ~ 息怒, 解恨; сүнс нь ~ 失魂落魄; 十分恐惧; цээр ~ 破戒, 解除检疫; ⑤ (юунаас-хаанаас) 脱离, 摆脱, 免于, 改掉... 习惯, 得救: тамхинаас ~ 戒烟; хоолноос ~ 失去食欲, 没有胃口; өрнөөс ~ 还清债务; аюулаас ~ 脱险; барсын амнаас ~ 逃出虎口; чоно махнаас ~ тай адил 如同狼不吃肉一样 (喻本性难移); архи ~ ① 酒醒; ② 酒质量上佳; махнаас ~ 不食肉; 吃素; хэргээс ~ ① 与案件无关; ② 变无用; ялаас ~ 免罪; ④ (用作助动词, 并表示开始; 出来, 出去, 出现, 登上; 动作完成, 紧张进行等意义): аваад ~ 拿出, 搬出; гүйж ~ 跑出来, 跑出去; дэгдэж ~ 上升, 起飞; авирч ~ 攀登, 爬上; мултарч ~ 滑出, 挣脱; суралцан ~ 学会; чирч ~ 搬出, 抽出, 拖出; тэсч ~ 抑制住, 忍住; сар ~ ① 出月亮; ② 某月份开始; 12 -р сар гармагц 一到十二月; идэж ~ ① 开始吃; ② 大吃一通; ургаж ~ 长出; урсан ~ 流出; харайж ~ 跳过, 跳出; бичиж ~ 开始写, 写起来; наадаж ~ 开始表演, 开始演奏; уншиж ~ 开始读, 读起来, 读出来.

гараш **ᠭᠠᠷᠠᠰ** [名] 参见 гарааш.

гарваль **ᠭᠠᠷᠪᠠᠯᠢ** [名] 发源, 起源; 始端, 初生.

гарвас **ᠭᠠᠷᠪᠠᠰ** [名] 布匹, 粗布: торгон ~ 丝织品, 粗丝绸布.

гарви **ᠭᠠᠷᠪᠢ** [名] (植) 鹤耳枥.

гаргагдах **ᠭᠠᠷᠭᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] гаргах 的被动态: ~ бичиг 认得出来的文字; 可以解读的书.

гаргагдахгүй **ᠭᠠᠷᠭᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** [形] 认不出来的, 不能解读的, 弄不出来的.

гаргагч **ᠭᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] ① (体) 起点裁判员; ② 做出...的人.

гаргагчид **ᠭᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] гаргагч 的复数.

гаргадас **ᠭᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] ① 弄出的东西, 排出的东西; ② 排泄物; 废渣.

гаргазнах **ᠭᠠᠷᠭᠠᠵᠢᠨᠬᠤ** [动] гаргах 的短暂体.

гаргал **ᠭᠠᠷᠭᠠᠯ** [名] 讲解书, 启蒙书, 介绍书.

гаргалга **ᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 跋, 跋文; 后记.

гаргалгаа **ᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 见 гаргалга.

гаргалт **ᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] 输出, 出口; 出产品; 产量.

гаргалцах **ᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] гаргах 的共动态.

гаргах **ᠭᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** [动] гарах 的使动态; ① 拿出, 带出, 使出现, 使产生; 使动身, 使出来, 派出, 发出; 输出, 出口; (电) 析出; 使呈现, 表现, 显示; гадаа ~ 拿出来, 放出来; муу зан ~ 发脾气; 表现出恶劣; баатар зориг ~ 表现出英勇意志; дээрэнгүй зан ~ 表现出高傲性格; идэвх ~ 表现积极, 发挥积极性; их зан ~ 表现傲慢; оролдлого ~ 努力, 竭力, 尽力; гадаадад ~ 运到国外, 拿到国外; 派到国外; ~ аж үйлдвэр 开采业; ~ бараа 出口货; ~ жагсаалт 出口报单; ~ зөвшөөрөл 出口许可证; ~ оруулах юмын төлөвлөгөө 进出口计划; ~ салаа 分支; ~ судас (解) 输出管; ~ тариф 出口税率; ~ урсуур 排泄管; ~ үе 流放期; (医) 逼出期; ~ хэмжээ 出口极限; ~ зүйл 出口品目; гаргуунд нь ~ 使自由, 准假; чимээ ~ 出声, 喧哗; 放出消息; дуу ~ 弄出声音; хүүхэд ~ 生孩子; хээ ~ 装饰图案; ② 制造, 生产, 完成; 发出, 发行, 出版: ~ газар 发行地, 发行处; бүтээгдэхүүн ~ 生产成品, 生产; зээллэг ~ 发行公债; ном ~ 出版书, 发行书; гараас ~ 完成, 脱手; дүн ~ 下结论; 完成; идэш ~ 准备冬春肉食; ③ 提出, 通过; 发表: тогтоол ~ 通过决议, 作出决议; шийдвэр ~ 通过决议, 通过决定; баталгаа ~ 开证明; 作保证; баримт ~ ① 开证明, 立文据, 开文据; ② 拿出证据, 拿出根据; ③ 记账, 注册; гомдол ~ 控诉, 申诉; 打抱不平; өргөдөл ~ 提出申请; мэдээ ~ ① 发表声明, 发通知; ② 发电报; санал ~ 提出意见, 说出想法; үг ~, үг өгүүлэл ~, үг хэл ~ ① 提出异议; ② 造成议论;

③写文章; ④ (юунаас-хаанаас) 推开, 排除, 消除, 免职, 抛开; 驱除, 撵走: ажлаас ~ 革职, 令其复员; будаанаас хог ~ в 从米里剔除脏物; ⑤会读, 认得: бичиг ~, үсэг ~ ①认字; ②(向外)发信; захидал ~ ж чадах 会念信, 认得信里的字; ⑥屠宰: хонь ~ 杀羊; хоол ~ ①屠宰牲畜准备肉食; ②做好饭; ③端出做好的饭; ④(作助动词, 并表示拿出, 带出, 使出现, 显示; 制造出来, 完成; 提出; 推开, 排除; 驱除等意义); бэлтгэн ~ 准备出; 培养出; төрүүлж ~ 生出; түрж ~ 驱逐, 推出; үлэж ~ 送行; хэвлэн ~ 出版, 印出.

гаргахуйц **ᠭᠢᠷᠭᠠᠬᠤᠢᠦᠢᠴᠢ** [形]可能出现...的, 可能发生...的, 可能产生...的.

гаргацгаах **ᠭᠢᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]гаргах 的众动态.

гаргачих **ᠭᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动]гаргах 的多次体.

гаргуу **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤ** I [形]非常的, 特别的, 稀罕的, 罕见的, 优越的, 优异的.

гаргуу **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤ** II [名]罚物, 没收的财物; 惩罚: өөрийгөө ~нд хаячих 自惭形秽.

гаргууд **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤ** [形]①非常的, 特殊的, 稀罕的, 优越的; ②分散的, 脱离的, 单独出来的.

гаргуудаа **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠠᠭᠠ** [形·副]①见 гаргууд; ②无用处的, 不怎么样的, 无谓的; эвдэрч ~ гарсан юм 损坏无用了的东西; ③无效果地, 徒劳地.

гаргуудах **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠬᠤ** [动]显得很出色, 显得很优异.

гаргуулах **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠬᠤ** [动]① гаргах 的使动态; ②征收, 征集; ③意同 гаргагдах.

гаргуулахгүй **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤᠬᠤᠭᠦᠢ** [形]做不出来的, 弄不出来的; 认不出来的.

гаргуур **ᠭᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠷ** [名](把东西弄到外面去的用具)簸箕, 清扫器.

гаргүй **ᠭᠢᠷᠭᠦᠢ** [形]①无手的, 无手臂的; ②无人手的, 无帮手的

гардаач **ᠭᠢᠷᠳᠠᠭᠴᠢ** [名]参见 гардагч.

гардагч **ᠭᠢᠷᠳᠠᠭᠴᠢ** [名]着手人, 经手人.

гардайх **ᠭᠢᠷᠳᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]参见 гарзайх.

гардайлгах **ᠭᠢᠷᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动]гардайх 的使动态.

гардал **ᠭᠢᠷᠳᠠᠯ** [名]гардах 的名词.

гардалт **ᠭᠢᠷᠳᠠᠯᠲᠤ** [名]参见 гардал.

гардам **ᠭᠢᠷᠳᠠᠮ** [名]手续; 路条.

гардас **ᠭᠢᠷᠳᠠᠰ** [名]排泄, 分泌; 排泄物, 分泌物.

гардах **ᠭᠢᠷᠳᠠᠬᠤ** [动]①亲手做; 徒手进行; ~ байлдаан, ~н байлдах (军)①徒手作战, 交手战, 进行肉搏; ②短兵相接, 直接遭遇, 白刃战; ~н хээлтүүлэг (牧)手工配种; ~ж өгөх 亲手给; ~ж хийх 亲手做, 徒手做; ③(转)亲手管理, 掌管, 主持.

гардацгаах **ᠭᠢᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]гардах 的众动态.

гарди **ᠭᠢᠷᠳᠢ** [名]凤, 凤凰; ◇ ~йн бөөлжис 鸡血石.

гардуулагч **ᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]递交者, 呈送人, 面交者.

гардуулалт **ᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名]递交; 呈送, 面交.

гардуулах **ᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]①гардах 的使动态; ②递交, 交付, 授予: итгэмжлэх жуух бичгийг ~呈送国书; одон ~授勋; шагнал ~ ёслол 授奖仪式; ~н өгөх 递交; ~н өгөгч 递交者.

гарж **ᠭᠢᠷᠵᠢ** 见 ~нохой (动)羹.

гарз(ан) **ᠭᠢᠷᠵᠢ** I [名]①亏损, 损失, 损耗; ~ гарах 出现亏损, 受到损失; ~ анд гаргах 无代价地...; 豁出去(指钱等); ~ хохирол, ~ сүйтгэл 损失, 损耗; ~ гарлага 亏损; ◇ гай ~灾害, 损失; ②徒劳, 白费; хөдөлмөрийн ~无用的劳动, 无效劳动; хөлийн ~徒劳往返, 白白跑腿.

гарз **ᠭᠢᠷᠵᠢ** II 见 гарж.

гарзагар **ᠭᠢᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]消瘦的, 枯瘦的, 骨瘦如柴的.

гарзайх **ᠭᠢᠷᠵᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]消瘦, 变枯瘦, 骨瘦如柴.

гарзгар **ᠭᠢᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]见 гарзагар.

гарзгүй ᠭᠢᠷᠵᠢᠭᠦᠢ ᠶ᠋ᠢᠨᠠᠷᠢ [形]无亏损的, 无损失的, 无损耗的。

гарздал ᠭᠢᠷᠵᠢᠳᠠᠯ [名]支出, (付出的)代价; 损耗, 消耗。

гарздах ᠭᠢᠷᠵᠢᠳᠠᠬ [动]①损失, 损耗, 付出代价, 支出, 亏损; ②无效地工作, 徒劳, 白费。

гарздуулах ᠭᠢᠷᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动]гарздах的使动态。

гарзлах ᠭᠢᠷᠵᠢᠯᠠᠬ [动]造成亏损, 造成损失, 损耗。

гарзнах ᠭᠢᠷᠵᠢᠨᠠᠬ [动]гарах的短暂体。

гарзтай ᠭᠢᠷᠵᠢᠲᠠᠢ [形]亏损的, 有损失的, 有损耗的; 徒劳的。

гарзшаах ᠭᠢᠷᠵᠢᠰᠬᠠᠬ [动]吃亏, 亏损; 感到吃亏。

гари ᠭᠢᠷᠢ [名]狗屎。

гариг ᠭᠢᠷᠢᠭ I [名]①行星: ~ ертөнц 星球; ~ хоорондын зай 星际空间; ~ хоорондын хөлөг 星际飞船; ~ийн дагууль 卫星; ~ийн хоорондын автомат станц 自动星际站; ~гуудын хооронд нисэх 星际航行; ②星期, 周: ~ийн өдөр 星期日; ~ийн нэгэн 星期一。

гариг ᠭᠢᠷᠢᠭ II [名]见 гари。

гариг ᠭᠢᠷᠢᠭ III 见 саа (~ өвчин) <医> 麻痹症, 瘫痪症。

гаригархуу ᠭᠢᠷᠢᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ [形]行星的, 行星状的。

гаригтах ᠭᠢᠷᠢᠭᠠᠲᠠᠬ [动]患麻痹症, 得瘫痪症。

гарид ᠭᠢᠷᠢᠳ [名]见 гарди。

гаридас ᠭᠢᠷᠢᠳᠠᠰ [名]大便。

гарих ᠭᠢᠷᠢᠬ [动](狗)拉屎: нохой ~ 狗拉屎。

гариага ᠭᠢᠷᠢᠶ᠋ᠠᠭ᠎ᠠ [名]①费用, 支出, 消费, 开支; ~ их гаргах ①开支很大; ②浪费很大; орлогоос ~ нь их байв 开支大于收入, 不敷出; ③损失, 损耗, 亏损, 浪费; 赤字; гарз ~ 损失, 亏损, 浪费; ④发源; 起源; 出身。

гарлагдах ᠭᠢᠷᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动]①支出, 支付, 开支, 消费; ②损失, 损耗, 亏损, 浪费。

гарлах ᠭᠢᠷᠢᠯᠠᠬ ① [动]亲手做, 亲手完成; ②用手做。

гармонист ᠭᠢᠷᠮᠣᠨᠢᠰᠲᠤ [名]拉手风琴者, 手风琴手。

гармонь ᠭᠢᠷᠮᠣᠨ [名]手风琴。

гарнизон ᠭᠢᠷᠨᠢᠵᠣᠨ [名]<军>卫戍, 卫戍(部队); 驻防军, 驻军: улаанбаатар хотын ~ 乌兰巴托市卫戍部队; ~ы комендант 卫戍司令; ~ы дарга 卫戍(部)队长; ~ы цэрэг 卫戍部队; ~ы алба 卫戍勤务, 警备勤务;

гартаам(ан) ᠭᠢᠷᠲᠠᠮ [名]玛瑙: ~ан сувд 玛瑙串珠; ~ын бөөм 玛瑙晶族。

гартаамт ᠭᠢᠷᠲᠠᠮᠤᠮᠤᠲ [形]含玛瑙的, 玛瑙的: ~ порфир 玛瑙斑岩; ~ хас 碧石玛瑙。

гартаах ᠭᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠬ [动]难住, 问住, 使(对方)语塞。

гартах ᠭᠢᠷᠲᠠᠬ [动]被难住, 被问住, 语塞; 失败, 被制服。

гаруй ᠭᠢᠷᠦᠢ [后]多余, 超过, ...多, ...余, 更多: жил ~ 一年多; зуу ~ 一百多; долоон хоног ~ 一周多; хорь ~ хүн 二十多个人; метр ~ 一米多。

гаруйхан ᠭᠢᠷᠦᠢᠬᠠᠨ [后]仅...余, 只加...多: жил ~ 仅一年多。

гарус ᠭᠢᠷᠦᠰ [名]①(较粗的)毛线; ②梳毛纱; 光梳毛布。

гаруу ᠭᠢᠷᠦᠭᠤ [名]见 гарз: ~ гарах 亏损, 损耗, 受到损失。

гархи(н) ᠭᠢᠷᠬᠢ I [名·形]①铁环; 耳环, 戒指: хурууны ~ 戒指; хазаарын ~ 马嚼环子; ~н хуяг(н) 锁子甲(甲冑); ②环形的, 循环的; 戒指的: ~н арал 环礁; ~н булчин 环状肌; ~н царууц 环状矽酸蓝; ~т хур эрвээхэй 梅毛虫, 天幕蛾; ~н дүүжин(体)吊环。

гархи ᠭᠢᠷᠬᠢ II [名]眼圈。

гархихдах ᠭᠢᠷᠬᠢᠬᠠᠳᠠᠬ [动]戴环, 套环。

гархидуулах ᠭᠢᠷᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动]гархихдах的使动态。

гархилагдах ᠭᠢᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ (动) гархилах 的被动态.

гархилах ᠭᠢᠷᠬᠢᠯᠠᠬ (动) ① 做环; 上环, 套环; ② (眼圈) 发黑; 眼眶下陷; нүд ~ 眼圈 发黑.

гархилуулах ᠭᠢᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ (动) гархилах 的使动态.

гархилчих ᠭᠢᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠢᠬ (动) гархилах 的完成体.

гархит ᠭᠢᠷᠬᠢᠲ (形) 带环的, 带耳环的, 带戒指的.

гархитах ᠭᠢᠷᠬᠢᠲᠠᠬ (动) 眼圈发黑; (瘦得) 眼眶下陷.

гархитуулах ᠭᠢᠷᠬᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ (动) гархитах 的使动态.

гарц ᠭᠢᠷᠴ I (名) ① 出口; 渡口, 港口; 路口: ~ гүй намаг 无渡口沿地; ② (电) 输出: ~ын багаж 终端设备; ~ын багтаамж 输出电容; ~ын гүйдэл 输出电流; ~ын өсгүүр 终端放大器; ~ын үелзэл 输出频率; ~ын хувьсах гүйдэл 输出交流电流; ~ын хувьсгуур 输出变压器; ~ын хүчдэл 输出电压; ~ын хэлхээ 输出电路; ~ын цахилуур 输出电极; ~ын чадал 输出功率; ~ын чийдэн 输出管; ~ын шаталгаа 输出极.

гарц ᠭᠢᠷᠴ II (名) ① 出产量, 收获量: газрын ~ 土地的出产量; ② 发芽率, 庄稼生长状况.

гарцаа ᠭᠢᠷᠴᠠᠭ (名) ① 分歧, 疑义; ② 对手.

гарцаагүй ᠭᠢᠷᠴᠠᠭᠭᠦᠢ (形) 毫无疑问的, 必定的, 无可辩驳的: өнөөдөр ч ~ ирэх болсон 今天是必定要来的了; ~ төлөв (语) 应然式.

гарцгаах ᠭᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬ (动) гарах 的众动态.

гарц ᠭᠢᠷᠴ (名) (体) 守门员.

гарчиг ᠭᠢᠷᠴᠢᠭ (名) ① 目录, 目次; 标题, 题目: гарчгийн бичлэг 标题字, 图书馆字题; гарчгийн зохиомж 标题结构; гарчгийн шошго 目录卡片; ② (商店等的) 招牌, 牌匾; 门牌; 商标.

гарчигжуулах ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ (动) 编制目录;

编索引.

гарчиглагч ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠯᠠᠭᠴ (名) ① 目录编写人, 题写标题者; 题名者; 编索引者; ② 招牌 (牌匾、商标、门牌) 制作人; ③ 浏览目录者, 看索引者.

гарчиглал ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠯᠠᠯ (名) 目录, 目次; 索引.

гарчиглах ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠯᠠᠬ (动) ① 编写目录, 加上标题; 题名; 编索引; ② 装招牌 (牌匾、商标、门牌等); ③ 查看目录; 浏览目录; 看索引.

гарчиглачих ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠯᠠᠭᠢᠬ (动) гарчиглах 的多次体.

гарчиглуулах ᠭᠢᠷᠴᠢᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ (动) гарчиглах 的使动态.

гарчих ᠭᠢᠷᠴᠢᠬ (动) гарах 的完成体.

гарш ᠭᠢᠷᠰ (名·形) ① 在外边的, 外露的, 裸露的, 赤露的; ② 参见 гарз I.

гаршгүй ᠭᠢᠷᠰᠭᠦᠢ (形) ① 不显露的, 不外露的; ② 参见 гарзгүй.

гарших ᠭᠢᠷᠰᠢᠬ (动) 习惯, 惯熟, 使惯, 用惯.

гаршмал ᠭᠢᠷᠰᠢᠮᠠᠯ (形) 习惯的, 惯熟的, 熟悉的, 顺手的: ~ тэжээвэр амьтан 驯化的动物.

гаршуулах ᠭᠢᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ (动) гарших 的使动态.

гарьдас ᠭᠢᠷᠢᠳᠠᠰ I (名) 狗屎.

гарьдас ᠭᠢᠷᠢᠳᠠᠰ II (名) 脏物, 糟物, 垃圾.

гарьдн ᠭᠢᠷᠢᠳᠠᠨ (名) 见 гардн: ~ эрвээхэй 凤蝶.

гарьз ᠭᠢᠷᠢᠵ (名) 厕所, 茅房.

гарьхат ᠭᠢᠷᠢᠬᠠᠲ 见 ~ хорхой 环节动物门.

гасаа(н) ᠭᠢᠰᠠᠭ(н) (名) 噶厦 (旧西藏地方政府).

гасалгах ᠭᠢᠰᠠᠯᠭᠠᠬ (动) гаслах 的使动态; 磨人, 折磨人: хүүхэд ~ 小孩磨人.

гасалцгаах ᠭᠢᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ (动) гаслах 的众动态.

гасалчих ᠭᠢᠰᠠᠯᠴᠢᠬ (动) гаслах 的完成体.

гасан ᠭᠢᠰᠠᠨ I (形) 高智的, 异常聪明的, 特别聪颖的, 智力超群的, 智力早熟的 (孩子).

гасан ᠭᠢᠰᠠᠨ II [形] ① (味道) 辛辣的; ② 泼辣的; ③ 好抬杠的, 好诡辩的.

гасана ᠭᠢᠰᠠᠨᠠ [名] 参见 гасха.

гасандах ᠭᠢᠰᠠᠨᠳᠠᠬ [动] 抬杠, 诡辩.

гаслагах ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠬ [动] гаслах 的使动态.

гаслал ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠯ [名] ① 悲伤, 悲惨, 悲痛, 悲哀; ② 灾难, 苦难.

гаслалцах ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ [动] гаслах 的共动态.

гасламтгай ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ [形] 好伤感的, 多愁善感的, 悲观的, 好怨恨的.

гаслан(r) ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠨ [名] ① 悲惨, 悲伤, 伤心, 怨恨, 忧愁, 悲哀, 悲痛; ② 灾难, 遭难, 痛苦, 不幸.

гаслант ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠨᠲ [形] ① 悲伤的, 悲惨的, 忧愁的, 悲哀的, 悲痛的, 伤心的, 怨恨的; ~ ялагдал 悲惨的失败; ② 灾难的, 遭难的, 痛苦的, 不幸的.

гаслантай ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ [形] 参见 гаслант.

гаслах ᠭᠢᠰᠠᠯᠢᠬ [动] ① 悲伤, 伤心, 悲惨, 怨恨, 悲痛, 忧愁: ~ бичиг 读; ~ н уйдаах 过贫困生活, 度凄凉岁月; ② 痛苦, 不幸, 遭难; ③ 发出尖叫声, 号叫(如狗被打时).

гаслуулах ᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гаслах 的使动态.

гасна ᠭᠢᠰᠠᠨᠠ [名] 参见 гасха.

гастрит ᠭᠠᠰᠲᠢᠷᠢᠲ [名]〈医〉胃炎.

гасха ᠭᠢᠰᠬᠠ [名] 小铲子, 手铲(挖土豆、葱、野菜等所用之工具).

гаталбар ᠭᠠᠲᠠᠯᠪᠠᠷ [名] 参见 гаталга.

гаталга ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠ [名] 渡口, 码头: ~ онгоц渡船; голын ~ 河流渡口, 河流码头.

гаталгаа ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠭᠠ [名] 见 гаталга.

гаталгач ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠴ [名] ① 渡船夫, 摆渡人; ② 拯救者, 解救者; ③ (宗) 超渡者.

гаталгах ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠬ [动] гатлах 的使动态.

гаталцгаах ᠭᠠᠲᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ [动] гатлах 的众动态.

гаталчих ᠭᠠᠲᠠᠯᠴᠢᠬ [动] гатлах 的多次体.

гаталшгүй ᠭᠠᠲᠠᠯᠰᠢᠭᠦᠢ [形] 不可克服的, 不可逾越的.

гатлага ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠ [名] 见 гаталга.

гатлагч ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠴ [名·形] ① 渡河者, 涉水者, 踏水人; 渡过(困难)者, 战胜(困难)者; 克服(困难)者; ② 可渡河的, 可涉水的; 能克服(困难)的, 可战胜(困难)的, 可逾越的.

гатлагат ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠲ [形] 有渡口的, 有码头的.

гатлалцах ᠭᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠴᠢᠬ [动] гатлах 的共动态.

гатлах ᠭᠠᠲᠠᠯᠢᠬ [动] ① 渡过, 涉过: гол ~ 渡河; говь цөлийг ~ 渡过荒漠; ~ ал бэрх намаг 难以通行的沼地; ② 克服, 战胜(困难等): хүнд бэрхийг ~ 战胜困难.

гатлашгүй ᠭᠠᠲᠠᠯᠰᠢᠭᠦᠢ [形] 见 гаталшгүй.

гатлуулах ᠭᠠᠲᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гатлах 的使动态.

гаубиц ᠭᠠᠭᠤᠪᠢᠴ [名]〈军〉榴弹炮, 曲射炮: ~ ын батарей 榴弹炮连.

гаусманит ᠭᠠᠭᠤᠰᠮᠠᠨᠢᠲ [名]〈矿〉黑锰矿.

гафни ᠭᠠᠮᠢᠨᠢ [名]〈化〉钆.

гахай ᠭᠠᠬᠠᠢ I [名] ①〈动〉猪: ~ үржүүлэг 养猪学; ~ н аж ахуй 养猪业; ~ н гуш 猪(肉)绦虫; ~ н тахлын ян 猪瘟菌; ~ н ферм 养猪场; ~ н хүж хорхой 猪蛔虫; ~ н шаахайндар 猪纤毛虫; ~ н торой 猪崽, ~ н хашаа 猪圈; ~ н хошуу 猪鼻子; ~ н мах 猪肉; ~ н сор 猪鬃; далайн ~ 海豚; ~ н сур 猪皮; ~ шинг амьтан 猪似的家伙; ~ эм (植) 猪场草; ② 亥(地支之十二): ~ жил 亥年, 猪年; ~ цаг 亥时(指夜间二十至二十三时); ◇ ~ хавдар (医) 流行性腮腺炎; ~ багш 猪八戒.

гахай ᠭᠠᠬᠠᠢ II [名] (马蹄等的) 趾枕: ~ засах 修整马蹄趾枕.

гахай ᠭᠠᠬᠠᠢ III [名]〈口〉包裹; 行李.

гахайлинг ᠭᠠᠬᠠᠢᠯᠢᠩᠭ [名]〈动〉野猪.

гахайс ᠭᠠᠬᠠᠢᠰ [名]〈动〉野猪; 豪猪, 箭猪.

- гахайтах ᠭᠠᠬᠠᠢᠲᠠᠬ [动] (马等) 趾枕着地。
- гахайтай ᠭᠠᠬᠠᠢᠲᠠᠢ [形] ① 有猪的；② 有趾枕的 (马等)。
- гахайч (ни) ᠭᠠᠬᠠᠢᠴ [名] ① 养猪者；② 猎野猪者。
- гахайчид ᠭᠠᠬᠠᠢᠴᠢᠳ [名] гахайч 的复数。
- гахайчлах ᠭᠠᠬᠠᠢᠴᠯᠠᠬ [动] ① 猎捕野猪；② 变得蠢笨如猪。
- гахайчлуулах ᠭᠠᠬᠠᠢᠴᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гахайчлах 的使动态。
- гахайшиг ᠭᠠᠬᠠᠢᠰᠢᠭ [形] 像猪似的, (笨) 如猪的, 蠢猪似的。
- гахас ᠭᠠᠬᠠᠰ [名] гахай I 的复数。
- гахнур ᠭᠠᠬᠠᠨᠭᠤᠷ 见 ~ цемент 水泥, 洋灰: ~ элс 含黏土多的含金沙; ~ ын баргилт 水泥用泥灰岩。
- гахиуртах ᠭᠠᠬᠢᠭᠦᠷᠲᠠᠬ [动] 成黏土状, 成黏灰状。
- гахуун ᠭᠠᠬᠤᠭᠠᠨ [名] 苦涩味; 糊焦味。
- гацаа (н) ᠭᠠᠴᠠᠭ I [名] (一面靠山一面临水的) 险路。
- гацаа (н) ᠭᠠᠴᠠᠭ II [名] ① 嘎查 (内蒙古行政区划单位, 相当于村); ② 乡村, 村落: ◇ ~ хүй, ~ тосгон 乡村, 村落。
- гацаа ᠭᠠᠴᠠᠭ III [名] 障碍物, 故障, 阻滞, 阻碍: над ~ тохиолдов 我遇到了阻碍; ~ тай хэрэг 麻烦事。
- гацаа ᠭᠠᠴᠠᠭ IV [名] 栅栏, 栏, 围栏。
- гацаалах ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬ I [动] 筑栅栏, 设围栏。
- гацаалах ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬ II [动] (河流) 结冻。
- гацаах ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] гацах 的使动态。
- гацааших ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠰᠢᠬ [动] 形成乡村, 行成村落。
- гацагдах ᠭᠠᠴᠠᠭᠳᠠᠬ [动] гацах 的被动态; 被阻碍, 被阻挠, 受妨碍; 被刁难, 被逼迫, 受窘困, 被要挟。
- гацалдах ᠭᠠᠴᠠᠭᠯᠠᠳᠠᠬ [动] гацах 的互动态。
- гацалт ᠭᠠᠴᠠᠭᠯᠲ [名] 为难, 作对, 刁难, 逼迫, 要挟。
- гацар ᠭᠠᠴᠠᠷ [名] (窗子的) 竖棧。

- гацах ᠭᠠᠴᠠᠬ [动] ① 逼迫, 刁难, 要挟: хяхан ~ 逼迫, 要挟; ② 卡住, 阻拦, 阻挠, 阻碍: буу ~ 枪卡壳; ③ 结冻, 冻结, 冻住: ~ сан загас 冻在冰里的鱼。
- гацуу ᠭᠠᠴᠠᠭᠤ [名·形] ① 桩子, 橛子, 柱子: ~ шаах 钉橛子; ② 贫困的, 窘困的; ◇ ядуу ~, дутуу ~ 穷困的, 贫乏的, 窘困的; ③ 急迫的, 窘迫的, 紧促的; хугацаа даан ч ~ 期限太紧迫了。
- гацуулах ᠭᠠᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① гацах 的使动态; ② 意同 гацагдах。
- гацуур ᠭᠠᠴᠠᠭᠦᠷ I [名] (树木之) 细枝: ~ ан талст 树状晶体; ~ ын загалмай бялзуухай <动> 交嘴雀。
- гацуур ᠭᠠᠴᠠᠭᠦᠷ II [名] (植) 云杉。
- гацууртай ᠭᠠᠴᠠᠭᠦᠷᠲᠠᠢ [形] 长有细枝的。
- гачаал ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯ [名] ① 贫困, 贫乏, 缺乏, 不足; ② 灾难, 灾祸, 窘境, 不幸: гагийн ~ 天灾; өлсгөлөн ~ 饥荒。
- гачаалт ᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠲ [形] ① 贫困的, 贫乏的, 匮乏的; ② 遭灾的, 遭难的, 不幸的。
- гачиг ᠭᠠᠴᠢᠭ [名] ① 贫困, 贫乏, 缺乏, 不足: ~ жил 欠收年; ② 灾难, 灾祸, 窘境, 不幸; ◇ ган ~ 旱灾; 饥荒, 天灾; ~ зуд, зуд ~ 灾害, 灾难。
- гачигдал ᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠯ [名] 贫穷, 缺乏; 困难, 艰苦, 窘困, 拮据: над ~ тохиолдов 我遇困难; ар гэрийн гачигдлаар гарах 因家庭困难而出走。
- гачигдангүй ᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠨᠭᠦᠢ [形] 贫困的, 穷困的, 缺乏的; 困难的, 窘困的, 拮据的。
- гачигдах ᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬ [动] ① 贫困, 缺乏; 困乏, 窘困, 拮据, 困难: нүүрсээр ~ 缺煤; ~ дутагдах юмгүй 没有缺乏的东西; ② 受苦, 受虐待, 受压迫。
- гачигдуулах ᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠤᠯᠠᠬ [动] гачигдах 的使动态; ① 使贫困, 使贫乏, 使缺乏, 使处于困境: түлээ нүүрсээр ~ 使缺柴煤; ② 压迫, 迫害, 虐待。
- гачигдчих ᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠢᠴᠢᠬ [动] гачигдах 的完成体。
- гачлан ᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠨ [名] 困难, 不便, 为难。

гачлантай *ᠭᠢᠴᠯᠠᠨᠲᠠᠢ* [形]感到困难的,为难的,不好开口的,难以启齿的.

гачуур *ᠭᠢᠴᠠᠭᠤᠷ* [名]①〈植〉枞树;②〈植〉云杉.

гашив *ᠭᠢᠰᠢᠪᠢ* [名](装饰用的)贝壳.

гашилгамал *ᠭᠢᠰᠢᠯᠭᠠᠮᠠᠯ* ①[形·名]使发酸的,使变馊的,使变味的,使腐坏的;②变酸物,馊食.

гашилгах *ᠭᠢᠰᠢᠯᠭᠢᠬᠤ* [动] гашлах 的使动态.

гашлаах *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] гашлах 的使动态.

гашлаг *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠭ* [形]有些发酸的,有些变馊的,有些变味的,有些腐坏的.

гашлал *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠯ* [名]发酸,变馊,变味,腐坏.

гашламтгай *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ* [形]易发酸的,易馊的.

гашланги *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠩᠭᠢ* [形]酸的,馊的,腐坏的,变味的.

гашлянгийр *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠩᠭᠢᠢᠷ* [形]参见 гашланги.

гашлянхай *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠨᠬᠠᠢ* [形]参见 гашланги.

гашлах *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动]发酸,变馊,腐坏,变味; сүү гашилжээ 牛奶发酸了; гашилсан сүү 嗜酸菌乳.

гашлуулах *ᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гашлах 的使动态.

гашуг *ᠭᠢᠰᠢᠭ* [名]公文,公函,证件,护照.

гашуу *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤ* 见 уй ~痛苦,哀伤,哀痛.

гашуувтар *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠪᠲᠠᠷ* [形]较苦的,味苦些的;较辣的,辣些的.

гашуудал *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠯ* [名]①悲哀,痛苦,哀伤;гашуудлаа тооцох 诉苦;②送殡,服丧,哀悼,志哀,追悼;гашуудлын цуглаан, гашуудлын хурал 追悼会; ~ зарлах 宣布出殡日期;гашуудлын хөгжим, гашуудлын ая, гашуудлын марш 哀乐;гашуудлын хувцас 丧服;гашуудлын цуваа 送殡行列;гашуудлын зарлаг, гашуудлын мэдээ 讣告;гашуудлын танхим 哀悼大厅;гашуудлын цахилгаан 唁电;гашуудлын далбаа гаргах 降半旗;гашуудлын өгүүлэл 悼词;行状,行述.

гашуудалт *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠯᠲᠤ* [形]①悲哀的,痛苦的,哀伤的;②送殡的,服丧的,哀悼的,志哀的,追悼的: ~ захидал 唁函.

гашуудах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ* [动]①悲伤,忧愁,痛苦,哀伤: ~ н сэтгэлгүйдэх 精神性昏迷;②送殡,哀悼,追悼,悲悼;志哀;③味道变得十分辛辣,味道十分刺激.

гашуудацгаах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] гашуудах 的众动态.

гашуудуулах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гашуудах 的使动态.

гашуун *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠨ* [形]①苦的,苦味的;辣的,辣味的,辛辣的: ~ давс 苦盐; ~ амт 苦味; ~ утаа 熏人的烟; ~ уг 辛辣的话,尖酸刻薄的话,讽刺挖苦的话; ~ ус 苦水, ~ булаг 苦泉; ~ амтагдах 尝到苦辣味;◇ ~ нисуун, ~ хухуун 苦味的,辣味的,味道不好的;呛人的;②(转)痛苦的,不幸的,哀痛的,艰苦的,苦恼的: ~ зовлон 痛苦,哀痛;гал усны ~ зовлон 水深火热之苦; ~ зовлонт мэдээ 噩耗; ~ бэрх 艰苦;◇ ~ жонш 纯晶白玉石.

гашууншиг *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠨᠰᠢᠭ* [形]①有些苦的;有些辣的;②(转)有些痛苦的,有些悲哀的.

гашуурах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ* [动]①(味道)变苦,变辣;②(转)(心情)痛苦,悲哀,忧伤.

гашууруулах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гашуурах 的使动态.

гашуурхах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠬᠤ* [动]显示痛苦状,显示悲哀状.

гашуурхуулах *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гашуурхах 的使动态.

гашуут *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠲᠤ* [形]痛苦的,哀痛的,哀伤的.

гашуухан *ᠭᠢᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形]参见 гашуувтар.

гварди *ᠭᠦ᠋ᠷᠠᠳᠢ* [名]〈军〉近卫军,近卫队: ~ йн хороо 近卫团, ~ йн байлдагч 近卫军战士,近卫列兵; ~ йн цэрэг 近卫军人.

гвардич *ᠭᠦ᠋ᠷᠠᠳᠢᠴᠢ* [名]〈军〉近卫军战士,近卫队员; цагаан ~ чууд 白卫军.

- гэз (ᠭᠡᠵ) [名] 蛋白土.
- гейзер (ᠭᠡᠢᠵᠡᠷ) [名] 间歇喷泉.
- гексан (ᠭᠡᠬᠦᠰᠠᠨ) [名]〈化〉己烷.
- гексенал (ᠭᠡᠬᠦᠰᠡᠨᠠᠯ) [名]〈化〉盖克塞纳(一种全身麻醉剂).
- гексоз (ᠭᠡᠬᠦᠰᠣᠵ) [名]〈化〉己醣.
- гектар (ᠭᠡᠬᠦᠲᠠᠷ) [量]公顷, 海克脱.
- гектоват (ᠭᠡᠬᠦᠲᠣᠪᠠᠲ) [量]百瓦特.
- гектограмм (ᠭᠡᠬᠦᠲᠣᠭᠷᠠᠮᠮ) [量]百克, 百公分.
- гектолитр (ᠭᠡᠬᠦᠲᠣᠯᠢᠲᠷ) [量]百升(百公升).
- гектометр (ᠭᠡᠬᠦᠲᠣᠮᠡᠲᠷ) [量]百米.
- гели (ᠭᠡᠯᠢ) [名]〈化〉氦: ~ йн өвчин 盖氏病; ~ йн хэт урсамтгай чанар 氦的超流动性.
- гелий (ᠭᠡᠯᠢ) [名]见 гели.
- гель (ᠭᠡᠯ) [名]凝胶体.
- гельминт (ᠭᠡᠯᠮᠢᠨᠲ) [名]蠕虫病, 肠虫病.
- гельминтгүйшүүлэх (ᠭᠡᠯᠮᠢᠨᠲᠦᠭᠢᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] 消除寄生蠕虫.
- гематин (ᠭᠡᠮᠠᠲᠢᠨ) [名]正铁血红素.
- гематоксалин (ᠭᠡᠮᠠᠲᠣᠬᠤᠰᠠᠯᠢᠨ) [名]〈化〉苏水精.
- гемин (ᠭᠡᠮᠢᠨ) [名]〈化〉氯化血红素, 血晶.
- гемитиамин (ᠭᠡᠮᠢᠲᠢᠠᠮᠢᠨ) [名]〈化〉半硫胺.
- гемоглобин (ᠭᠡᠮᠣᠭᠯᠣᠪᠢᠨ) [名]〈医〉血红素, 血红蛋白: ~ задрах өвчин 血红蛋白尿.
- геофили (ᠭᠡᠭᠣᠹᠢᠯᠢ) [名]〈医〉血友病.
- гемпшир (ᠭᠡᠮᠮᠰᠢᠷ) [名]〈动〉汉伯夏羊(短毛肉用品种).
- ген (ᠭᠡᠨ) [名]〈生〉遗传因子; 基因: ~ ийн инженер 遗传工程.
- генерал (ᠭᠡᠨᠡᠷᠠᠯ) [名]〈军〉将军, 将官: хошууч ~ 少将; армийн ~ 大将; ~ ын хэргэм 将官官级; ~ ын цол 将军衔.
- генералиссимус (ᠭᠡᠨᠡᠷᠠᠯᠢᠰᠢᠰᠢᠮᠤᠰ) [名]大元帅, 最高统帅.
- генератор (ᠭᠡᠨᠡᠷᠠᠲᠣᠷ) [名]●发电机; ●发生器.

- генетик (ᠭᠡᠨᠡᠲᠢᠬ) [名]〈生〉遗传学: ~ ийн инженер 遗传工程.
- генконсул (ᠭᠡᠨᠬᠣᠩᠰᠤᠯ) [名]总领事.
- генофонд (ᠭᠡᠨᠣᠹᠣᠨᠳ) [名]〈生〉遗传基因.
- генциан (ᠭᠡᠨᠵᠢᠨ) [名]〈植〉龙胆(属): ~ т өвс 龙胆; ~ т(өвс) ягаан 龙胆紫.
- генштаб (ᠭᠡᠨᠰᠡᠲᠠᠪ) [名]〈军〉参谋本部, 总参谋部.
- геоботаник (ᠭᠡᠨᠪᠣᠲᠠᠨᠢᠬ) [名]〈植〉地植物学.
- географи (ᠭᠡᠨᠣᠭᠢᠯᠢ) [名]地理, 地理学.
- геодези (ᠭᠡᠨᠡᠳᠡᠵᠢ) [名]大地测量学: ~ йн ажиглал 大地观测; ~ йн багаж 大地测量仪器; ~ йн зураглал 大地制图; ~ йн солбицол 大地坐标; ~ йн суурь 测量基线; ~ йн үндэслэх он сар 大地测量原始日期.
- геодезич (ᠭᠡᠨᠡᠳᠡᠵᠢᠴ) [名]大地测量员.
- геоид (ᠭᠡᠨᠣᠢᠳ) [名]大地球形, 地球体, 地球面.
- геолог (ᠭᠡᠯᠣᠭ) [名]地质学: ~ хайгуул 地质勘察; ~ йн галав 地质纪; ~ йн давхаргадас 地质地层; ~ йн зураг 地质图; ~ йн зүсэлт 地质剖面; ~ йн он судлал 地质年代学; ~ йн муж 地质区, 地质领域; ~ йн он чагийн маягт 地质年代表; ~ йн тогтолцоо 地质系; ~ йн тогтоц 地质构造; ~ йн үйлчилгээ 地质活动; ~ йн үнэмлэхүй нас 绝对地质年龄; ~ йн хороо 地质局; ~ йн хугацааны нэгж 地质时代单位; ~ йн хэсэг 地质段, 地质区; ~ йн цогцос 地质总体, 地质综合; ~ йн шинжилгээний анги 地质考察队.
- геологич (ᠭᠡᠯᠣᠭᠢᠴ) [名]地质学者, 地质学家.
- геомагнетизм (ᠭᠡᠨᠣᠮᠠᠭᠨᠡᠲᠢᠰᠢᠮ) [名]地磁.
- геометр (ᠭᠡᠨᠡᠮᠡᠲᠷ) [名]〈数〉几何学: ~ ийн томъёо 几何学公式; 几何学定理; ~ йн бодлого 几何习题; ~ ийн дэвшил 几何级数.
- геоморфолог (ᠭᠡᠨᠣᠮᠣᠷᠮᠣᠯᠣᠭ) [名]地貌学: ~ йн ландшафт 地貌景观; ~ йн түвшин 地貌基面.

геополитик (ᠭᠡᠮᠣᠯᠢᠲᠢᠭ) [名] 地理政治.

геосинклинал (ᠭᠡᠰᠢᠨᠴᠢᠨᠯᠢᠨᠠᠯ) [名] (地质的) 地槽, 大向斜.

геотектоник (ᠭᠡᠲᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠨᠢᠭ) [名] 大地构造学.

геотерми (ᠭᠡᠲᠡᠲᠡᠷᠢᠮᠢ) [名] 地热学: ~ йн шатлуур 地下增温率.

геофизик (ᠭᠡᠲᠡᠫᠢᠭᠢᠨ) [名] 地球物理学: ~ ийн арга 地球物理法; ~ ийн гажиг, ~ ийн сөөлжир 地球物理异常.

геохими (ᠭᠡᠲᠡᠬᠢᠮᠢ) [名] 地质化学: ~ йн шалгуур 地质化学准则;

гепарин (ᠭᠡᠫᠡᠷᠢᠨ) [名] 肝素: ~ гаргагч эс 肝素抗凝剂.

гепаринжуулах (ᠭᠡᠫᠡᠷᠢᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] (医) 输肝素, 输抗凝素.

гепатит (ᠭᠡᠫᠡᠲᠢᠲᠢ) [名] (医) 肝炎: ~ б 乙形肝炎.

гераниол (ᠭᠡᠷᠠᠨᠢᠯ) [名] (化) 香草醇.

гербицид (ᠭᠡᠷᠪᠢᠴᠢᠳ) [名] 除莠剂.

Герман (ᠭᠡᠷᠮᠠᠨ) [名] ① 德国, 日耳曼: ~ үг хэллэг 日耳曼语词; ~ хэв шинжит бүтцийн хэлбэр 日耳曼型结构形式; ② 德国人, 日耳曼人.

германи (ᠭᠡᠷᠮᠠᠨᠢ) [名] (化) 锗.

германит (ᠭᠡᠷᠮᠠᠨᠢᠲ) [名] 赭, 赭石色.

германч (ᠭᠡᠷᠮᠠᠨᠴ) [名] 日耳曼学家.

германчлах (ᠭᠡᠷᠮᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ) [动] 日耳曼化.

геронн (ᠭᠡᠷᠣᠨᠨ) [名] 海洛因: ~ ы хордлого 海洛因中毒.

герц (ᠭᠡᠷᠴ) [名] (无) 赫(兹), 周, 周/秒 (周波率的单位).

гестап (ᠭᠡᠰᠡᠲᠠᠫ) [名] 盖世太保(纳粹德国的秘密警察).

гетр (ᠭᠡᠲᠢᠷ) [名] 复套鞋, 护腿套.

ги (ᠭᠢ) I 见 ~ буга (动) 鹿, 赤鹿; 黄獐.

ги (ᠭᠢ) II 见 ~ га 吼哇(尖叫声).

гибридлэх (ᠭᠢᠪᠢᠷᠢᠳᠯᠡᠬ) [动] (生) 杂交, 异种交配.

гив (ᠭᠢᠪ) [名] ① 头巾, 巾, 帕; ② 发饰, 发纽.

гиваан (ᠭᠢᠪᠠᠭᠠᠨ) [名] 牛黄; 结石: ~ бутлуур 碎石器; ~ өвчин 结石症; ~ мөгөөрсөнгөр 软骨瘤; ~ ширхгэр 结合纤维瘤.

гиваанс (ᠭᠢᠪᠠᠭᠠᠨᠰ) [名] (一种) 绸缎.

гиваантах (ᠭᠢᠪᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠬ) [动] 患胆石症, 患结石症.

гивлүүр (ᠭᠢᠪᠯᠠᠭᠦᠷ) [名] 遮脸布, 面纱, 面罩; 盖头.

гивлүүрлэх (ᠭᠢᠪᠯᠠᠭᠦᠷᠯᠡᠬ) [动] 照耀, 照明, 透明.

гивнүүлэх (ᠭᠢᠪᠨᠠᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] givнэх 的使动态.

гивнүүр (ᠭᠢᠪᠨᠠᠭᠦᠷ) [形] 参见 гиенүүр.

гивнэх (ᠭᠢᠪᠨᠡᠬ) [动] 见 гиенэх.

гибра (ᠭᠢᠪᠷᠠ) [名] ① (希腊神话) 多头蛇; ② (转) 多头毒蛇, 大患, 无穷祸患; ③ (天) 长蛇(星)座.

гидравлик (ᠭᠢᠳᠢᠷᠠᠪᠯᠢᠭ) [名] 水力学.

гидразин (ᠭᠢᠳᠢᠷᠠᠵᠢᠨ) [名] (化) 胼, 联氨: ~ нэгдэл 胼基化合物, 氢化偶氮化合物.

гидрат (ᠭᠢᠳᠢᠷᠠᠲ) [名] (化) 水合物; 水化物.

гидрогели (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠡᠯᠢ) [名] 水凝胶.

гидрогенератор (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠷᠠᠲᠣᠷ) [名] 水力发电机.

гидрогеологи (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠡᠭᠡᠯᠣᠭᠢ) [名] 水文地质学: ~ йн эрэл хайгуул 水文地质普查和勘探.

гидрографи (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠢᠫᠢ) [名] 水文学.

гидродинамик (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠢᠳᠢᠨᠠᠮᠢᠭ) [名] 流体动力学: ~ ийн даралт 动水压力.

гидроксил (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠢᠰᠢᠯ) [名] (化) 羟基.

гидролаз (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠢᠯᠠ) [名] (化) 水解酶.

гидростанц (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠰᠲᠠᠨᠴ) [名] 小电站, 水力发电站.

гидросфер (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠰᠢᠫᠡᠷ) [名] (地球的) 水圈.

гидротехник (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠲᠡᠬᠢᠨᠢᠭ) [名] 水利工程; 水力机械: ~ ийн зангилаа 水利工程枢纽.

гидрохими (ᠭᠢᠳᠢᠷᠣᠭᠢᠬᠢᠮᠢ) [名] 水化学: ~ йн гажуу 水化变异, 水化学异常; ~ йн зад-

лаг 水化学分析; ~йн зураг 水化学图.

гидрохинон *Гидрохинон* [名]〈化〉对苯二酚(显影剂).

гиенүүлэх *Гиенүүлэх* [动] гиенэх的使动态.

гиенүүр *Гиенүүр* [形]好发尖叫声的,好发出吱吱声的,爱嗥叫的(狗等).

гиенэх *Гиенэх* [动](狗等被打)尖声叫,嗥叫,发出尖叫声.

гижиг *Гижиг* [名]①(胳膊等引起的)痒: ~ хүрч байна(胳膊得)发痒;~,~!痒呀,痒呀! суганы ~ 腋窝(被胳膊得)痒; ~ тэй газар 痒处;②弱点,敏感处.短处,隐痛处.

гижигдүүлэх *Гижигдүүлэх* [动]① гижигдэх的使动态;②意同 гижигдэгдэх.

гижигдэгдэх *Гижигдэгдэх* [动] гижигдэх的被动态;①被胳膊,被捏;②被揭短,被戳痛.

гижигдэх *Гижигдэх* [动]①胳膊,弄得痒;捏;②揭人短处,揭人疮疤,戳痛.

гижиглэгдэх *Гижиглэгдэх* [动] гижиглэх的被动态.

гижиглэх *Гижиглэх* [动]参见 гижигдэх.

гижигтэй *Гижигтэй* [形]①怕胳膊的,怕痒的;痒的;②有薄弱点的,有短处的,有隐痛的.

гижилэлцэх *Гижилэлцэх* [动] гижиглэх的共动态.

гийгүүлгч *Гийгүүлгч* [名]〈语〉辅音,子音: ~ авиа〈语〉辅音; ~ авиа ондооших 辅音的异化; ~ авиажих 辅音化; ~ авиалбар 辅音音位; ~ авианы тогтолцоо 辅音系统; хатуу ~, чанга ~〈语〉硬辅音; зөөлөн ~〈语〉软辅音; ~ үсэг〈语〉辅音字母; ~ гээгдэх 辅音脱落; ~ зохицох хууль 辅音和谐律; ~ сэллэх 辅音交替; ~ үсэгт бичиг 辅音字母文字; ~ ийн жийрэг 辅音嵌入; ~ ийн махбод 辅音要素; ~ ийн нийлэмж 辅音组合; ~ ээр төгссөн үндэс 辅音结尾的词干; ~ ээр эхэлсэн үе 辅音首音节;

гийгүүлэл *Гийгүүлэл* [名]照耀,照亮,照明.

гийгүүлэх *Гийгүүлэх* [动] гийх的使动态;①照耀,照亮,照明,使光亮,使有光;②(转)使快乐,使开朗;阐明;③(陈)光临,莅临;④款待,赏给(诙谐之意).

гийгэнцэр *Гийгэнцэр* [形]好穿戴的,妖艳的,追求时髦的,风流的,浮华的.

гийгэнцэрлэх *Гийгэнцэрлэх* [动]盛装,赶时髦,追求风流,追求浮华.

гийгэнэх *Гийгэнэх* [动]闪光,发光.

гийгэх *Гийгэх* [动]①光明,光亮,照亮;②嫌不好,不满足,挑剔.

гийдаа *Гийдаа* [名]面疙瘩汤.

гийл *Гийл* 见 ~ тос 酚,石碳酸: ~ тосны давс 酚盐; ~ тосны улаан 酚红; ~ тостлуур 酚酞林,还原酚酞.

гийлаахай *Гийлаахай* [名]〈植〉苜蓿属: ~н овог 苜蓿科.

гийлгэх *Гийлгэх* [动]гийх的使动态.

гийлэх *Гийлэх* [动]参见 гийгүүлэх.

гийнах *Гийнах* [动](狼狗等)呻吟,呜呜叫.

гийнгоо *Гийнгоо* [名]吟,吟唱,哼唱,吟读.

гийнгоолох *Гийнгоолох* [动]吟唱,哼唱,吟读.

гийсгэх *Гийсгэх* [动]①没收,抢拿;②参见 хийсгэх.

гийсэм *Гийсэм* [名]陡壁,高耸的山.

гийх *Гийх* [动]①光明,光亮,照亮;拂晓,黎明: үүр ~ 黎明,拂晓,晨曦初生;②(转)欢乐,高兴,得意;诞生.

гийч *Гийч* [名]参 гийчин.

гийчид *Гийчид* [名]гийчин的复数.

гийчилцгээх *Гийчилцгээх* [动]гийчлэх的众动态.

гийчин *Гийчин* [名]客人,宾客,贵宾: ~ зочин, айлчин ~ 客人,来宾.

гийчинтэй *Гийчинтэй* [形]有客人的,有贵客的.

гийчирхүү *Гийчирхүү* [形]客气的,彬彬有礼的.

гийчирхүүлэх Гийчирхүүлэх [动] гийчирхэх
的使动态.

гийчирхэх Гийчирхэх [动] 客气, 客客气气,
彬彬有礼.

гийчлүүлэх Гийчлүүлэх [动] ① гийчлэх 的
使动态; ② 意同 гийчлэгдэх; 被邀请作
客, 受款待, 被当客人招待.

гийчлэгдэх Гийчлэгдэх [动] гийчлэх 的
被动态; 被邀请作客, 受款待, 被当客人
招待.

гийчлэл Гийчлэл [名] ① 请客, 待客; ② 作
客.

гийчлэх Гийчлэх [动] ① 请客, 招待客人, 款
待; ② 作客; ③ (转) (逐水草) 游牧: гий-
чилж бэлчээрлэх 逐水草游牧.

гил Гил 见 [名] ~ хар 黑亮的, 黑闪闪的: ~
цагаан 漂白的; ~ татах (打扮得) 花里
胡哨, 花枝招展.

гилбэ Гилбэ [名] (旗帜的) 锯齿形镶边.

гилбэгнэх Гилбэгнэх [动] 放光, 闪光, 闪烁,
闪耀; 晶莹闪烁, 光彩夺目, 辉煌; ③ 战
慄, 颤抖, 恐惧.

гилбэлгэн Гилбэлгэн [名] 见 гилбэлгээн.

гилбэлгээн Гилбэлгээн [名] (远处的) 雷电闪
光; 光辉, 光彩, 霞光, 光亮.

гилбэлзүүр Гилбэлзүүр 见 ~ цэцэг (植) 四照
花.

гилбэлзэл Гилбэлзэл [名] гилбэлзэх 的名词.

гилбэлзэх Гилбэлзэх [动] 放光, 闪光, 闪烁,
闪耀, 耀眼; 晶莹闪耀, 光彩夺目.

гилбэлэх Гилбэлэх [动] 闪, 闪烁.

гилбэр Гилбэр [名] 箭簇.

гилбэс Гилбэс 见 ~ ~ 一闪一闪地, 一闪闪烁
地: ~ ~ хийх 一闪一闪, 一闪闪烁.

гилбэсхийх Гилбэсхийх [动] 闪烁, 一闪, 闪一
下.

гилбэх Гилбэх [动] ① 闪, 闪烁: цахилгаан
~ 闪电; ② 耀眼, 晃眼, 炫目; ③ (医) 羞
明.

гилбээн Гилбээн [名] 闪光, 光辉, 光彩, 光
亮.

гилгүү Гилгүү [名] (陈) 辘: тэрэгний ~ 车
辘.

гилгэвүүлэх Гилгэвүүлэх [动] гилгэнэх 的使
动态.

гилгэнэх Гилгэнэх [动] 显得光滑; 发滑.

гилгэр Гилгэр [形] 光滑的, 光溜的, 滑溜的,
溜光的, 反光的: ~ цаас 有光纸.

гилгэрдүү Гилгэрдүү [形] 很光滑的, 很滑溜
的.

гилгэрхэн Гилгэрхэн [形] гилгэр 的小称; 较
光滑的, 较滑溜的, 较反光的.

гилгэрэм Гилгэрэм [形] 发亮的, 容光焕发
的, 光彩夺目的, 富丽堂皇的.

гилгэрэх Гилгэрэх [动] 发亮, 容光焕发, 光彩
夺目, 富丽堂皇.

гилжгий Гилжгий [形] 歪的, 歪扭的,
偏的; 歪脖子的: ~ хүзүүт 歪脖子的.

гилжгийвтэр Гилжгийвтэр [形] 略歪的, 较斜
的, 较歪扭的, 略偏的.

гилжгийдүү Гилжгийдүү [形] 参见 гилжгий.

гилжгийдэх Гилжгийдэх [动] 变歪, 变斜, 变
歪扭, 偏斜.

гилжгийхэн Гилжгийхэн [形] гилжгий 的小
称; 稍歪的, 稍斜的, 稍偏的; 较歪扭的.

гилжгийшиг Гилжгийшиг [形] 参见 гилж-
гийвтэр.

гилжгэнэх Гилжгэнэх [动] 频频歪斜(脖子).

гилжгэр Гилжгэр [形] 歪的(脖子等), 斜的,
歪扭的, 偏的.

гилжгэрдүү Гилжгэрдүү [形] 很歪的, 很斜
的, 十分偏的.

гилжгэрхэн Гилжгэрхэн [形] гилжгэр 的小称;
略歪的, 较斜的, 较偏的.

гилжгнүүлэх Гилжгнүүлэх [动] гилжгэнэх
的使动态.

гилжийлгэх Гилжийлгэх [动] гилжийх 的使
动态.

гилжийсхийх Гилжийсхийх [动] гилжийх 的
瞬间体.

гилжийх Гилжийх [动] 歪, 斜, 偏斜, 倾斜,
歪扭.

гилжилзүүлэх (ᠭᠢᠯᠵᠢᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гилжилзэх的使动态.

гилжилзэх (ᠭᠢᠯᠵᠢᠯᠢᠵᠡᠬᠡ) [动] 参见 гилжгэнэх.

гилжир (ᠭᠢᠯᠵᠢᠷ) [形] 歪脖子的.

гилжирдэх (ᠭᠢᠯᠵᠢᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] (脖子)歪斜.

гилжирхэн (ᠭᠢᠯᠵᠢᠷᠬᠡᠨ) [形] гилжир的小称;(脖子)较歪斜的.

гилжиршиг (ᠭᠢᠯᠵᠢᠷᠰᠢᠭ) [形] 参见 гилжирхэн.

гилжисхийх (ᠭᠢᠯᠵᠢᠭᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ) [动] гилжих的瞬间体;歪一下(脖子).

гилийлгэх (ᠭᠢᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ) [动] гилийх的使动态.

гилийх (ᠭᠢᠯᠢᠶᠢᠬᠡ) [动] 变平整,变光滑,变滑溜;变光亮.

гилс (ᠭᠢᠯᠰ) 见 ~ хийх 一闪;闪闪烁烁.

гилтгөнүүлэх (ᠭᠢᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гилтгэнэх的使动态.

гилтгэнэх (ᠭᠢᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ) [动] 见 гилтэгнэх.

гилтэгнүүлэх (ᠭᠢᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гилтэгнэх的使动态.

гилтэгнэх (ᠭᠢᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ) [动] 闪烁发光,频频闪烁,时时闪耀.

гильз (ᠭᠢᠯᠢᠵ) [名] 弹筒,子弹壳,弹药筒,套筒,套管.

гильтин (ᠭᠢᠯᠢᠲᠢᠨ) [名] 断头台,斩首机.

гилэлзүүлэх (ᠭᠢᠯᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гилэлзэх的使动态.

гилэлзэх (ᠭᠢᠯᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ) [动] 闪闪发亮,铮亮,显得光滑,光滑.

гилэн (ᠭᠢᠯᠡᠨ) 见 ~ ~ хийх 眼一眨一眨,翻白眼.

гилэх (ᠭᠢᠯᠡᠬᠡ) [动] 驱赶牲口.

Гималай (ᠭᠢᠮᠠᠯᠠᠶ) [名] 喜马拉雅山: ~н бор харагчин (动)高原岩鹫; ~н шар шувуу <动>喜马拉雅雕鹫; ~н эргэнцэг <动>高山旋木雀.

гимлай (ᠭᠢᠮᠠᠯᠠᠶ) [名] 参见 гималай.

гимнази (ᠭᠢᠮᠢᠨᠵᠢ) [名] (陈)(革命前的)文科中学,古典中学,中学.

гимнастёрк (а) (ᠭᠢᠮᠢᠨᠠᠰᠲᠦᠷᠻ) [名] (军)军便服.

гимнастик (ᠭᠢᠮᠢᠨᠠᠰᠲᠢᠻ) [名] (体)体操: ~ийн алхаа 体操步; ~ийн бандан 体操凳; ~ийн өмд 体操裤 ~ийн танхим 体操馆; ~ийн хана 肋木.

гимнастикч(ин) (ᠭᠢᠮᠢᠨᠠᠰᠲᠢᠻᠴᠢ(ᠢᠨ)) [名] (体)体操运动员;体操家: ~дын наадам 体操节.

гин (ᠭᠢᠨ) [名] (乐)琴: ~ цэцэг (植)木槿花.

гинад (ᠭᠢᠨᠠᠳ) [名] (捕貂)兽网,压木.

гингин (ᠭᠢᠨᠭᠢᠨ) [名] 缙: ~ торго 缙绸.

гингир (ᠭᠢᠨᠭᠢᠷ) [名] (语)蒙古语把格的别称.

гингийн (ᠭᠢᠨᠭᠢ) [名] 见 ~ цаас 薄而结实的纸.

гингөнүүлэх (ᠭᠢᠨᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гингэнэх的使动态.

гингөнүүр (ᠭᠢᠨᠭᠡᠨᠦᠷ) [形] 吟唱的,哼哼哈哈的.

гингэнэх (ᠭᠢᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠡ) [动] 哼;哼唱,吟读: ~н унших;吟读; ~н уйлах 低声哭; ~н улих 长号; ~н дуулах 哼唱,吟唱.

гиндүү (ᠭᠢᠨᠳᠦᠭᠦ) [名] (量) (陈)金斗(斗的一种).

гинж (ин) (ᠭᠢᠨᠵ) [名] ●锁链,链子,铁链: ~ний үе 链环; ~ин систем 工序,环节; ~ний нохой 用锁链拴住的狗; ~ин гүүр 链桥,铁索桥; ~ин зангилаа 链(神经)节; ~ин урвал 链式反应;链锁反应; ~инд зөллөх, ~инд орох (军)展开散兵线; ●(转)枷锁: боолын ~ 奴隶的枷锁; ~ тушаа 枷锁,桎梏; ●脚镣,镣铐; ●履带: ~ээр явдаг 履带传动,履带运行; ~ин явуур дээрхи ил уурхайн ухуур машин 履带式露天矿挖掘机.

гинжлцгээх (ᠭᠢᠨᠵᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ) гинжлэх 的众动态.

гинжит (ᠭᠢᠨᠵᠢᠲᠦ) [形] ●链的,链子的,链式的;有链的: ~ гүүр 链桥,铁索桥; ~ дугуй 链轮; ~ жад, ~ сум 鱼镖; ●履带的,履带式的: ~ трактор 履带式(链式)拖拉机; ~ тээвэрлэгч 履带式运输工具,链式运输工具.

гинжлүүлэх (ᠭᠢᠨᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] ● гинжлэх 的使动态; ●被带上镣铐(枷锁、锁链).

гинжлэгдэх (ᠭᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ) [动] гинжлэх 的被

动态；被带上镣铐(枷锁、锁链)。

гинжлэх (ᠭᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬ) [动] ①带上镣铐，带上枷锁，带上锁链：нохойг ~н уяв 用链子把狗拴住了；②加履带。

гинжүүрэг (ᠭᠢᠨᠵᠢᠭᠦᠷᠭ) [名] 挂链；垂吊物。

гинк (ᠭᠢᠨᠻ) [名]〈植〉银杏。

гиншгэнүүлэх (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ) [动] гиншгэнэх 的使动态。

гиншгэнэх (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠡᠨᠡᠬ) [动] ①不断吟读，哼唱，吟唱；②呻吟，哼哼，哼啊不已；低声地哭；③巫师不停地念咒语。

гиншгэр (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠡᠷ) [形] ①不断吟读的，吟唱的，哼哼唱的；②连连呻吟的，哭泣不已的。

гиншигнүүр (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠢᠩᠭᠦᠦᠷ) [形] ①好连声吟读的，爱连声吟唱的；②好连连呻吟的，常哭泣的。

гиншигнэх (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠢᠩᠡᠬ) [动] 见 гиншгэнэх。

гинших (ᠭᠢᠨᠰᠢᠬ) [动] ①吟唱，哼唱，吟读；②呻吟，哼，哼啊不已；低声地哭：~ж хэрчигнэх амьсгал 鼾声呼吸。

гиншүүлэх (ᠭᠢᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] гинших 的使动态。

гиншээн (ᠭᠢᠨᠰᠢᠬᠡᠨ) [名] ①吟唱，哼唱，吟读；②呻吟，低声哭泣。

гиосциамин (ᠭᠢᠣᠰᠢᠴᠢᠠᠮᠢᠨ) [名]〈化〉莨菪硷，非沃斯硷。

гипербол (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈数〉双曲线。

гиперстен (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈矿〉紫苏辉石。

гиперстеник (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯᠡᠨᠢᠻ) [名] 体力过盛者：~ хэв шинж 体力过盛型。

гипертони (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈医〉高血压。

гипноз (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈医〉催眠术；催眠状态。

гиносультат (ᠭᠢᠨᠣᠰᠤᠯᠤᠲᠠᠲ) [名]〈化〉连二亚硫酸盐。

гипоталамус (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈解〉丘脑下部，下丘脑。

гипотенуз (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈数〉斜边，弦。

гипоцентр (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名] 震源。

гипоциклоид (ᠭᠢᠫᠡᠷᠪᠣᠯ) [名]〈数〉内摆线。

内旋轮线。

гипс (ᠭᠢᠫᠡᠰ) [名] ①石膏；②石膏像，石膏雕塑品；③石膏绷带。

гирви (ᠭᠢᠷᠪᠢ) [形] ①羞怯的，腼腆的，认生的；②迟钝的，愚钝的，智力低下的。

гирвидэх (ᠭᠢᠷᠪᠢᠳᠡᠬ) [动] ①表现过于羞怯，过于腼腆；②显得过于迟钝，过于愚钝。

гирвих (ᠭᠢᠷᠪᠢᠬ) [动] 参见 гирвиших。

гирвиших (ᠭᠢᠷᠪᠢᠰᠢᠬ) [动] ①羞怯，腼腆，认生，撒娇；②迟钝，愚钝，呆痴。

гирвишүүлэх (ᠭᠢᠷᠪᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] гирвиших 的使动态。

гирвэ (ᠭᠢᠷᠪᠡ) [形] 意志薄弱的，好伤感的：~ хүн 意志薄弱的人。

гирвэгэн (ᠭᠢᠷᠪᠡᠭᠡᠨ) [形] 参见 гирви。

гирвэх (ᠭᠢᠷᠪᠡᠬ) [动] 参见 гирвиших。

гирвэших (ᠭᠢᠷᠪᠡᠰᠢᠬ) [动] 见 гирвиших。

гирвэшүү (ᠭᠢᠷᠪᠡᠰᠢᠭᠦᠦ) [形] 参见 гирви。

гирвэшүүлэх (ᠭᠢᠷᠪᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] гирвэших 的使动态。

гиргилдэй (ᠭᠢᠷᠭᠢᠯᠳᠡᠢ) [名] 陵墓。

гирдэг (ᠭᠢᠷᠳᠡᠭ) [名]〈天〉昴(二十八宿之一，西方白虎七宿的第四宿)。

гирөө (ᠭᠢᠷᠡᠭᠡ) [名]〈动〉母北鳕。

гирт (ᠭᠢᠷᠲ) 见 ~ бялзуухай〈动〉须裂。

гирэв (ᠭᠢᠷᠡᠪ) [形] 见 гирви。

гирэвшингүй (ᠭᠢᠷᠡᠪᠰᠢᠩᠭᠦᠢ) [形] 参见 гирви。

гирэвших (ᠭᠢᠷᠡᠪᠢᠬ) [动] 见 гирвиших。

гирээ (ᠭᠢᠷᠡᠭ) [动] 公獐。

гистидын (ᠭᠢᠰᠢᠲᠢᠳᠢᠨ) [名]〈化〉组氨酸。

гистологи (ᠭᠢᠰᠢᠲᠣᠯᠭᠢ) [名]〈生〉组织学。

гистон (ᠭᠢᠰᠢᠲᠣᠨ) [名]〈化〉组肌。

гистохими (ᠭᠢᠰᠢᠲᠣᠬᠢ) [名]〈生〉组织化学。

гитар (ᠭᠢᠲᠠᠷ) [名]〈乐〉吉他，六弦琴。

гитардах (ᠭᠢᠲᠠᠷᠳᠠᠬ) [动] 弹吉他。

гитардацгаах (ᠭᠢᠲᠠᠷᠳᠠᠴᠭᠠᠬ) [动] гитардах 的众动态。

гитардуулах (ᠭᠢᠲᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] гитардах 的使动态.

гитарчин (ᠭᠢᠲᠠᠷᠴᠢᠨ) [名]〈乐〉吉他手.

гитлеризм (ᠭᠢᠲᠯᠡᠷᠢᠵᠢᠮ) [名]希特勒主义, 法西斯主义.

гитлерч (ᠭᠢᠲᠯᠡᠷᠴ) [名·形] ①希特勒分子, 希特勒法西斯分子; ②希特勒式的; 希特勒法西斯式的.

гитүү (ᠭᠢᠲᠦᠭᠦ) [形]参见 гирви.

гитүүхүү (ᠭᠢᠲᠦᠭᠦᠬᠦᠭᠦ) [名]〈动〉蒙古雷鸟.

гич (ᠭᠢᠴ) I [名]〈植〉芥子, 芥菜; 芥菜; ~ийн гоюу 芥菜膏; ~ийн хий 芥子气; ~ийн угаал, ~ т угаалга 〈医〉芥子浴.

гич (ᠭᠢᠴ) II 见 ~ ~ 格乞格乞(唤狗声).

гичгэнэ (ᠭᠢᠴᠭᠡᠨᠢ) [名]〈植〉委陵菜属; 狗舌草.

гичий (ᠭᠢᠴᠢᠶ) [名]〈动〉母猪; 母狼; ~н хэвтэш 母猪窝.

гичийсэх (ᠭᠢᠴᠢᠶᠰᠡᠬ) [动]公狗求偶, 公狼求偶.

гичир (ᠭᠢᠴᠢᠷ) [名]弓梢; нумны ~弓梢.

гичлэх (ᠭᠢᠴᠯᠡᠬ) [动]唤狗(用舌头频弹下唇发声).

гиш (ᠭᠢᠰ) [名]〈植〉箭舌豌豆(作饲料用); ~өвс 箭舌豌豆.

гишгих (ᠭᠢᠰᠭᠢᠬ) [动]见 гишгэх.

гишгүүлэх (ᠭᠢᠰᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] гишгэх 的使动态.

гишгүүр (ᠭᠢᠰᠭᠦᠦᠷ) [名]踏板, 台阶; 阶梯, 梯子: худгийн ~井台; үүдний ~门踏板, 门台阶.

гишгэвэр (ᠭᠢᠰᠭᠡᠪᠦᠷ) [名] ①踩, 步法, 步态; ②踏板, 脚蹬子.

гишгэгдэл (ᠭᠢᠰᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠯ) [名]〈遭受的〉蹂躏, 践踏.

гишгэгдэх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬ) [动] ① гишгэх 的被动态; 被踩, 被践踏, 被蹂躏; ②被赶上.

гишгэдэл (ᠭᠢᠰᠭᠡᠳᠡᠯ) [名]〈马的〉步态, 步法.

гишгэвнэх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠪᠦᠨᠡᠬ) [动] гишгэх 的短暂体; 踩一下, 踏一下.

гишгэлгэ (ᠭᠢᠰᠭᠡᠯᠭᠡ) [名] ①步调, 步伐; ②踩,

踏, 践踏.

гишгэлт (ᠭᠢᠰᠭᠡᠯᠲ) [名]参见 гишгэлгэ.

гишгэлцэх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠯᠴᠡᠬ) [动] гишгэх 的共同态.

гишгэлэг (ᠭᠢᠰᠭᠡᠯᠭ) [名]见 гишгэлгэ.

гишгэлэх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠯᠡᠬ) [动] гишгэх 的多次体; 多次践踏, 不停地蹂躏; 频频走步, 践踏.

гишгэм (ᠭᠢᠰᠭᠡᠮ) [名] ①步调, 步伐; ◇ алхам ~ 步调, 步伐; ②践踏; ③靴底脏物.

гишгэнэ (ᠭᠢᠰᠭᠡᠨᠢ) [名]参见 гишүүнэ.

гишгэх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠬ) [动] ①迈步, 走动; ②踩, 踏, 践踏; 踩节拍, 跳舞; ③(公畜交尾时)爬跨, (雄鸡)踩蛋儿.

гишгэд (ᠭᠢᠰᠭᠡᠳ) [名] ①(浅水中的)垫脚石; ②参见 гишгэлт; ③〈语〉韵脚.

гишгэгцгээх (ᠭᠢᠰᠭᠡᠭᠡᠴᠭᠡᠬ) [动] гишгэх 的众动态.

гишгэгчих (ᠭᠢᠰᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠬ) [动] гишгэх 的多次体.

гишүү (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦ) [名] ①(大的)树枝, 分叉; 树杈; ②关节, 肢体.

гишүүд (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠳ) [名] гишүүн 的复数.

гишүүдлэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠯᠡᠬ) [动]参见 гишүүлэх.

гишүүлүүлэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠯᠦᠯᠡᠬ) I [动] гишүүлэх I 的使动态; 吸收成员, 发展成员.

гишүүлүүлэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠯᠦᠯᠡᠬ) II [动] гишүүлэх II 的使动态.

гишүүлцгээх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠯᠴᠭᠡᠬ) [动] гишүүлэх I 的众动态.

гишүүлэлцэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠴᠡᠬ) [动] гишүүлэх I 的共动态.

гишүүлэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠬ) I [动] ①作成员, 当成员; ②吸收成员, 发展成员.

гишүүлэх (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠬ) II [动]分枝, 分叉.

гишүүн (ᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠨ) [名] ①(某种组织, 团体的)成员, 成分; 因素: намын ~ 党员; намын орлогч ~ 预备(候补)党员; ~ний батлах, ~ий бат илэрхийлэх 会员证, 社员证, 党证; гишүүдийн татвар 会费, 党费; үйлдвэрчний эвлэлийн ~ 工会会员; коллегийн ~ 委员会委

员, 协议会委员; ~ний эрхийг зогсоох 停止会(党、团)籍; ~ээр задлах(语)成分分解; ~ээр элсүүлэх 接纳为会员(党员、团员); ●成员的, 成分的, 因素的: ~ орон, ~ улс 成员国; ~ үгүүлбэр(语)成分句, 从句; ●见 гишүү: үе ~四肢; 关节.

гишүүнт *ᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠨᠲᠦ* [形] ①有…成员的, 有…成分的; ②有…枝叉的, 分叉的; 长疖的.

гишүүнтэй *ᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠨᠲᠦᠢ* [形] 参见 гишүүнт.

гишүүнчлэх *ᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 гишүүлэх I II.

гишүүнэ *ᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠨᠢ* [名]〈植〉大黄(属).

гион *ᠭᠢᠣᠨ* [量] 重量单位, 相当于 30 斤.

гиюүрүүлэх *ᠭᠢᠶᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] гиюүрэх 的使动态.

гиюүрэл *ᠭᠢᠶᠦᠷᠡᠯ* [名] 沉闷, 苦闷, 沉思; 精神沮丧, 无精打彩.

гиюүрэх *ᠭᠢᠶᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] 沉闷, 苦闷, 沉思; 精神沮丧, 无精打彩.

гладнатор *ᠭᠡᠯᠠᠳᠠᠨᠲᠠᠷ* [名] 角斗士(指古罗马的).

глауконит *ᠭᠡᠯᠠᠭᠤᠨᠢᠲ* [名]〈矿〉海绿石.

глей *ᠭᠡᠯᠡ* [名]〈土壤的〉潜育层: ~т ширгэн хөрс 生草潜育土.

глёт *ᠭᠡᠯᠡᠲ* [名]〈化〉密陀僧, 一氧化铅.

гликокол *ᠭᠡᠯᠢᠭᠣᠯ* [名]〈化〉乙氨酸, 氨基乙酸: ~ийн хүчил 甘氨酸.

гликол *ᠭᠡᠯᠢᠭᠣᠯ* [名]〈化〉乙二醇: ~ийн хүчил 乙醇酸.

глиом *ᠭᠡᠯᠢᠮ* [名]〈医〉神经胶质瘤.

глионевром *ᠭᠡᠯᠢᠨᠡᠪᠷᠣᠮ* [名]〈医〉良性脑瘤.

глицерид *ᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠷᠢᠳ* [名]〈化〉甘油脂.

глицерин *ᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠷᠢᠨ* [名]〈化〉甘油.

глицеринт *ᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠷᠢᠨᠲᠦ* [形] 甘油的, 含甘油的.

глобализэм *ᠭᠡᠯᠢᠪᠠᠯᠢᠵᠡᠮ* [名] 世界主义, 全球主义.

глобин *ᠭᠡᠯᠢᠪᠢᠨ* [名] 球朊, 血球蛋白.

глобулин *ᠭᠡᠯᠢᠪᠤᠯᠢᠨ* [名]〈生〉球朊, 球蛋白.

глобус *ᠭᠡᠯᠢᠪᠤᠰ* [名] 地球仪.

глутамин *ᠭᠡᠯᠤᠲᠠᠮᠢᠨ* [名] 谷酰胺: ~ы хүчил 戊胺二酸.

глютен *ᠭᠡᠯᠤᠳᠡᠨ* [名] ①面筋; ②麸质; ③〈生〉谷蛋白, 谷朮.

глюкоз (ан) *ᠭᠡᠯᠤᠭᠣᠰ* [名]〈化〉葡萄糖.

глюкозид *ᠭᠡᠯᠤᠭᠣᠰᠢᠳ* [名]〈化〉葡萄糖(糖)甙; 甙(类), 配糖物.

глюкозтой *ᠭᠡᠯᠤᠭᠣᠰᠲᠦᠭᠦ* [形]〈化〉葡萄糖的, 含葡萄糖的.

глюкопротенд *ᠭᠡᠯᠤᠭᠣᠰᠢᠵᠡᠨᠲᠦ* [名]〈化〉糖朊, 糖缀朊.

глутамин *ᠭᠡᠯᠤᠲᠠᠮᠢᠨ* [名]〈化〉氨基丁氨酸, 麦酰胺, 谷氨酰胺.

гнейс *ᠭᠡᠨᠡᠢᠰ* [名] 片麻岩: ~ан элсэн чулуу 片麻砂岩; ~ан хонхлой(植)狭叶沙参.

гоа *ᠭᠣᠠ* [名] 见 ~ марал 美丽的母鹿(在《蒙古秘史》中被喻指为氏族之母-豁埃马阑勒).

гобой *ᠭᠣᠪᠠᠶ* [名]〈乐〉双簧管.

говил *ᠭᠣᠪᠢᠯ* [名] ●细槽, 细沟; 排水沟; 凹地, 凹槽: хамрын ~ 鼻洼; хутгын ~ 刀沟; ●挖凹槽的用具.

говилдох *ᠭᠣᠪᠢᠯᠳᠣᠬ* [动] 犁出, 挖出沟(或凹槽), 刻出凹槽; 开铸模型之导沟.

говилдуулах *ᠭᠣᠪᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] говилдох 的使动态.

говилт *ᠭᠣᠪᠢᠯᠲᠦ* [形] 参见 говилтой.

говилтой *ᠭᠣᠪᠢᠯᠲᠦᠭᠦ* [形] 有细槽的, 有细沟的, 有沟槽的.

говилтох *ᠭᠣᠪᠢᠯᠲᠦᠬ* [动] 出现凹沟, 出现细槽.

говилтуулах *ᠭᠣᠪᠢᠯᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] говилтох 的使动态.

говирхог *ᠭᠣᠪᠢᠷᠬᠣᠭ* [形] 戈壁似的, 多沙漠的.

говирхуу *ᠭᠣᠪᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 参见 говирхог.

гових *ᠭᠣᠪᠢᠬ* [动] (往小洞或瓶口内)插, 杵.

говор *ᠭᠣᠪᠣᠷ* [形] ①无枝杈的, 笔直的, 亭亭玉立的(树等); ②(体型)俊美的(马等): ~ морь 俊美的马.

ГОГЦООЛОЛЦОХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠯᠣᠯᠤᠰᠤ [动] гогцоолох的共动态。

ГОГЦООЛУУЛАХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] гогцоолох的使动态。

ГОГЦООЛЦОГОХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠯᠤᠴᠣᠭᠣᠬᠤ [动] гогцоолох的众动态。

ГОГЦООЛЧИХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠯᠤᠴᠢᠬᠤ [动] гогцоолох的多次体。

ГОГЦООРОЛДОХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠬᠤ [动] гогцоорох的互动态。

ГОГЦООРОХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠷᠣᠬᠤ [动] (自行) 缠绕, 纠缠, 缠卷。

ГОГЦООРУУЛАХ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] гогцоорох的使动态。

ГОГЦООРХОГ ᠭᠣᠭᠴᠣᠣᠷᠬᠣᠭ [形] 缠绕成一团的, 有如一团乱麻的。

ГОД ᠭᠣᠳ I ① 见 ~ ~ 咯咯(鸡等惊叫声); ② 滋滋(水突然喷溅状); ③ 咯得咯得(捅洞诱捕小动物时由人发出的声音或小孩发出的嘻笑声)。

ГОД(ОН) ᠭᠣᠳ II [名] 整张兽皮的边角皮, 腋皮, 肢皮, 兽类的小腿皮; ~ он малгай以边角皮或小腿皮做成的皮帽; нэхийн ~ 熟羊皮之肢(腋)皮。

ГОДВОЛЗОХ ᠭᠣᠳᠪᠣᠯᠵᠣᠬᠤ [动] 举止轻浮, 忸怩作态。

ГОДВОЛЗУУЛАХ ᠭᠣᠳᠪᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] годволзох的使动态。

ГОДГО ᠭᠣᠳᠭᠣ 见 ~ ~ хийх 细短尾巴晃动, 摇摆不停。

ГОДГОДОХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠳᠣᠬᠤ [动] ① (液体) 喷撒出来, 溅出来; ② 胳肢(小孩腋窝)。

ГОДГОДУУЛАХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] годгодох的使动态。

ГОДГОЙ ᠭᠣᠳᠭᠣᠢ [名] 绵羊尾巴的细秃梢。

ГОДГОЙДОХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠢᠳᠣᠬᠤ [动] 参见 годгодох ①。

ГОДГОНОЛДОХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠣᠬᠤ [动] годгонох的互动态。

ГОДГОНОХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠨᠣᠬᠤ [动] ① 细短尾巴晃动, 摇动, 频频翘起, 摇摆不停; ② (转) 不安生, 不安定, 乱窜乱动。

ГОДГОНОЦГООХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠬᠤ [动] годгонох的众动态。

ГОДГОНУУЛАХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬᠤ [动] годгонох的使动态。

ГОДГОНУУР ᠭᠣᠳᠭᠣᠨᠤᠭᠤᠷ [形] 不安生的, 好动的, 不安定的, 乱窜动的。

ГОДГОР ᠭᠣᠳᠭᠣᠷ [形] 翘起的(秃尾等), 细而短的(尾巴、辫子等); ◇ ~ шодгор 细而短的。

ГОДГОРДОХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠤ [动] 过于翘起。

ГОДГОРХОН ᠭᠣᠳᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形] годгор的小称; 略翘起的, 较细而短的(尾巴、辫子等)。

ГОДГОС ᠭᠣᠳᠭᠣᠰ 见 ~ ~ 翘动, 一翘一翘。

ГОДГОСХИЙХ ᠭᠣᠳᠭᠣᠰᠬᠢᠶᠬᠡ [动] 略翘一下, 略晃一下。

ГОДИЛ ᠭᠣᠳᠢᠯ I [名] ① 秤杆; ② 秤锤, 秤砣; 砝码; жингийн ~ ① 秤杆; ② 秤砣。

ГОДИЛ ᠭᠣᠳᠢᠯ II [名] (箭之) 靶头; монгол ~ 四方靶头; тэгш ~ 齐靶头; шовгор ~ 尖靶头。

ГОДИЛ ᠭᠣᠳᠢᠯ III [名] 分成十人一组围猎者。

ГОДИЛ ᠭᠣᠳᠢᠯ IV [名] 小口袋儿; ~ шуудай 小袋子; 细而长的干粮袋。

ГОДИЛДОХ ᠭᠣᠳᠢᠯᠳᠣᠬᠤ [动] ① 射靶头, 射鸣箭; ② 以头着地翻斛斗, 倒立, 倒竖。

ГОДИЛЬ ᠭᠣᠳᠢᠯᠢ 见 ~ өвс <植> 菖蒲属; ~ өвсний овог <植> 南天星科。

ГОДИРИХ ᠭᠣᠳᠢᠷᠢᠬᠤ [动] 成圆圈, 变圆形。

ГОДИРУУ ᠭᠣᠳᠢᠷᠤᠭᠤ [形] 圆圈的, 圆形的。

ГОДОГ ᠭᠣᠳᠣᠭ [名] ① 小鸡儿(指男孩的生殖器); ② 稀尿; ~ алдах, ~ тавих 拉稀, 窜稀。

ГОДОГОНОХ ᠭᠣᠳᠣᠭᠣᠨᠣᠬᠤ [动] 见 годгонох。

ГОДОГОНУУЛАХ ᠭᠣᠳᠣᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬᠤ [动] годгонох的使动态。

ГОДОГОНУУР ᠭᠣᠳᠣᠭᠣᠨᠤᠭᠤᠷ [形] 见 годгонуур。

ГОДОГОР ᠭᠣᠳᠣᠭᠣᠷ [形] 见 годгор。

ГОДОЙ ᠭᠣᠳᠣᠢ [名] <植> 距; ~ мах (牲畜的) 后颈肉; ~ сүүл 短秃的尾巴。

ГОДОЙЛГОХ ᠭᠣᠳᠣᠢᠯᠭᠣᠬᠤ [动] годойх的使动

态；使翘起，使掀起：сүүлээ ~ 翘起尾巴。

годоых *ᠭᠣᠳᠣᠶᠢᠬ* [动] (短尾巴等) 翘起，掀起，竖起：сүүл нь ~ 尾巴翘起来。

годолзох *ᠭᠣᠳᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 годгонох。

годолтох *ᠭᠣᠳᠣᠯᠲᠣᠬ* [动] 参见 годгонох。

годон *ᠭᠣᠳᠣᠨ* I [形] (尾) 短秃的，短细的；短而稀疏的；◇ ~ **шодон** 短秃的，短细的。

годон *ᠭᠣᠳᠣᠨ* II [名] 见 годрон。

годон *ᠭᠣᠳᠣᠨ* III 见 гэдэн ~ 不稳固的，不稳定的，动摇不定的：~ ~ 频频摆动的，频频翘动的；~ хулгайн цахлай [动] 短尾贼鸥。

годонтох *ᠭᠣᠳᠣᠨᠲᠣᠬ* [动] (山羊) 得瘟病，染瘟。

годоорох *ᠭᠣᠳᠣᠣᠷᠣᠬ* [动] ① 摆动，翘动；② (液体) 溅出，撒出；③ 举止轻浮，忸怩，娇柔作态。

годос *ᠭᠣᠳᠣᠰ* 见 ~ ~ хийх 参见 годгонох。

годосхийлгэх *ᠭᠣᠳᠣᠰᠬᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] годосхийх 的使动态。

годосхийх *ᠭᠣᠳᠣᠰᠬᠢᠬ* [动] 翘一下，摆一下。

годройдох *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠶᠣᠳᠣᠬ* [动] (体) 空翻。

годройтох *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠶᠣᠲᠣᠬ* [动] ① 翻斛斗，翻倒，倒立；② 拨动骰子转动。

годройтцоох *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠶᠣᠲᠣᠭᠣᠬ* [动] годройтох 的众动态。

годройтуулах *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠶᠣᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] годройтох 的使动态。

годрон *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠨ* [名] 山羊瘟病。

годронтох *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠨᠲᠣᠬ* [动] (山羊) 得瘟病，染瘟。

годронтуулах *ᠭᠣᠳᠣᠷᠣᠨᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] годронтох 的使动态。

годсхийх *ᠭᠣᠳᠣᠰᠬᠢᠬ* [动] 见 годосхийх。

годхийлгэх *ᠭᠣᠳᠣᠬᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] годхийх 的使动态。

годхийх *ᠭᠣᠳᠣᠬᠢᠬ* [动] ① (液体突然从洞孔) 流出，漏出：хамраас цус ~ 流鼻血；②

(小动物) 突然蹦出，蹿出，逃跑：зурам нүхнээсээ ~ ж гарав 黄鼠突然蹦出洞口。

гоё *ᠭᠣᠡ* [形] 美丽的，秀丽的，标致的，漂亮的：~ сайхан 美丽的，漂亮的；~ дээл 漂亮的皮衣；~ үгээр мэхлэх 以花言巧语骗人；~ сайхныг сонирхох үзэл 审美观；~ хайс 柱形栏杆；◇ ~ **өвчин** (医) ① (脖子因落枕而致的) 歪斜症；② (腰部因劳累而致的) 僵直症；**ганган** ~ 漂亮的，华丽的，妖艳的。

гоёвтор *ᠭᠣᠡᠪᠲᠣᠷ* [形] (гоё 的小称) 较美丽的，较秀丽的，较漂亮的。

гоёгчид *ᠭᠣᠡᠭᠠᠳᠢᠳ* [名] 美人(复数)。

гоёдох *ᠭᠣᠡᠳᠣᠬ* [动] 显得过分妖艳，变得过于华丽的；显得奢华，显得浮华。

гоёдуулах *ᠭᠣᠡᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гоёдох 的使动态。

гоёл *ᠭᠣᠡᠯ* [名] 装饰，打扮，装束；化装：~ чимэг 装饰，打扮；~ ын малгай 礼帽；化装帽；~ заслын ажиллавар 整容手术；~ чимэглэл 装饰品，艺术装饰。

гоёлго *ᠭᠣᠡᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 饰品，装饰品，化妆品。

гоёлзох *ᠭᠣᠡᠯᠵᠣᠬ* [动] 装饰，打扮，化妆；赶时髦。

гоёлог *ᠭᠣᠡᠯᠣᠭ* [形] 颇美丽的，相当漂亮的，较秀丽的。

гоёлого *ᠭᠣᠡᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名] 见 гоёлго。

гоёлол *ᠭᠣᠡᠯᠣᠯ* [名] гоёлох 的名词。

гоёлох *ᠭᠣᠡᠯᠣᠬ* [动] 装饰，打扮，装束，化妆。

гоёлт *ᠭᠣᠡᠯᠲ* [形] 装饰的，修饰的，化妆的，打扮的。

гоёлхийлэх *ᠭᠣᠡᠯᠬᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] 装饰，打扮，化妆，赶时髦。

гоёлцох *ᠭᠣᠡᠯᠵᠣᠬ* [动] гоёх 的共动态。

гоёмсог *ᠭᠣᠡᠮᠰᠣᠭ* [形] 漂亮的，美丽的，秀丽的，标致的；盛装的，装束华丽的：~ нарийн бараа 精美的商品。

гоёмсогдох *ᠭᠣᠡᠮᠰᠣᠭᠠᠳᠣᠬ* [动] 参见 гоёдох。

гоёмсоглол *ᠭᠣᠡᠮᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠯ* [名] ① 打扮，装饰，化妆；时髦；② 粉饰，花言巧语，虚情假

意。

гоёмсоглох *ᠭᠣᠶᠡᠮᠰᠣᠭᠯᠣᠬ* [动] ①打扮得美丽, 装饰得漂亮; 打扮得时髦, 追逐时尚; ②花言巧语, 虚情假意: ~н өгүүлэх 讲漂亮话, 花言巧语。

гоёмсуу *ᠭᠣᠶᠡᠮᠰᠤᠤ* [形] ①好打扮的, 好装饰的, 喜欢穿美艳衣服的, 追逐时髦的; ②参见 гоёмсог 爱打扮的, 爱漂亮的。

гоёмтгой *ᠭᠣᠶᠡᠮᠲᠦᠭᠠᠢ* [形] 好装饰的, 爱漂亮的。

гоёо *ᠭᠣᠶᠡ᠋᠎ᠠ* [名]〈植〉锁阳属: ~ны овог〈植〉锁阳科。

гоёрхох *ᠭᠣᠶᠡᠷᠬᠣᠬ* [动] 显耀美丽, 炫耀漂亮; 美化。

гоёрхуу *ᠭᠣᠶᠡᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 美丽的, 秀丽的, 漂亮的, 标致的。

гоётох *ᠭᠣᠶᠡᠲᠣᠬ* [动]〈脖子〉落枕; 〈腰部〉僵硬, 酸痛。

гоётуул *ᠭᠣᠶᠡᠲᠤᠭᠤᠯ* [名]〈动〉蚁蛉属(歪脖鸟)。

гоётуулах *ᠭᠣᠶᠡᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гоётох 的使动态。

гоёулах *ᠭᠣᠶᠡᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гоёх 的使动态。

гоёх *ᠭᠣᠶᠡᠬ* [动] 装饰, 打扮, 布置; 着美丽服装, 盛装; 化妆: ~ж гоодох 装扮, 打扮, 盛装; ~ж гангалах 打扮, 装饰, 着美丽服装。

гоёхов *ᠭᠣᠶᠡᠬᠣᠪ* [形] (гоё 的小称) 较美丽的, 相当漂亮的, 颇秀丽的。

гоёцгоох *ᠭᠣᠶᠡᠵᠦᠭᠣᠬ* [动] гоёх 的众动态。

гоёч *ᠭᠣᠶᠡᠵ* [形] ①伪善的, 虚情假意的, 花言巧语的, 好拉拢人的; ②自私的, 肥私的。

гоёчгүй *ᠭᠣᠶᠡᠵᠦᠭᠢ* [形] 正直的, 耿直的, 忠诚的, 不虚假的, 没有伪善性的。

гоёчлох *ᠭᠣᠶᠡᠵᠣᠯᠣᠬ* [动] 表现伪善, 虚伪, 假仁假义, 花言巧语, 作伪君子。

гоёчлуулах *ᠭᠣᠶᠡᠵᠣᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] гоёчлох 的使动态。

гоёшоо *ᠭᠣᠶᠡᠰᠬᠠᠭ* [名] 赞美, 褒扬, 美化。

гожгодох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠳᠣᠬ* [动] 涌流, 冒出: хоолойгоос ус ~ж байв 管子里冒出了水。

гожгодуулах *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гожгодох 的使动态。

гожгонох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] ①涌流, 冒出; ②(细流)潺潺流动, 涓涓流淌。

гожгонуулах *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] гожгонох 的使动态。

гожгор *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠷ* [形] 又长又窄的(指衣服等): ~лонх 尖长瓶子。

гожийлгох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] гожийх 的使动态。

гожийх *ᠭᠣᠵᠦᠭᠢᠬ* [动] 变细长, 变尖长, 变瘦高, 成尖锥形。

гожилзох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠢᠯᠵᠣᠬ* [动] (细长物、高尖物) 震动, 动弹。

гозгонох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] (高尖物) 一下下翘动, 一下下竖起; 摇动, 晃动。

гозгонуулах *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] гозгнох 的使动态。

гозгор *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠷ* [形] 竖立的, 直立的, 耸立的; 勃起的, 掀起的: ~оройтой малгай 尖顶帽子。

гозгордох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 变高耸, 变得过于高尖。

гозгордуулах *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠯᠠᠬ* [动] гозгордох 的使动态。

гозгорхон *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] (гозгор 的小称) 略竖起的, 较直立的, 有些勃起的, 似掀起的。

гозог *ᠭᠣᠵᠣᠭ* 见 ~ ~ 细长物一伸一伸地。

гозойлгох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] гозойх 的使动态; 竖放, 立置, 竖起, 扬起。

гозоймол *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠢᠮᠣᠯ* [形] 竖立的, 直立的, 扬起的, 勃起的, 掀起的。

гозойх *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠢᠬ* [动] 竖立, 直立, 耸立, 竖起, 扬起, 勃起, 掀起; 变高而尖状: цахилгаан мэдээний өндөр мод холоос ~н харагдаж байна 从远处看到耸立着的电报天线的高木杆子。

гозолзох *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 гозгонох。

гозолзуулах *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠯᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] гозолзох 的使动态。

гозон *ᠭᠣᠵᠦᠭᠣᠨ* [形] ①高而尖的, 长而尖的; ②

孤独的, 单身的: ~ толгой ① 长而尖的头; ② 单身汉, 单人.

гозоорой ᠭᠣᠰᠣᠷ᠎ᠠ 见 ~ зурам (动) 阿拉善黄鼠.

гозос ᠭᠣᠰᠣᠰ 见 ~ хийх 一纵一纵, 一挺一挺.

гойгор ᠭᠣᠶᠭᠣᠷ 见 ~ 慢慢腾腾地.

гойгорох ᠭᠣᠶᠭᠣᠷᠬᠣᠬ [动] (因疲倦) 踉跄, 蹒跚; 慢行, 踱步.

гойд ᠭᠣᠶᠳ [副] 格外, 分外, 很特别: ~ сайн 特别好; ~ хүйтэн газар 严寒地区; ~ дулаан өдөр 酷热的一天; ~ ашиг шимт мал (牧) 特优畜.

гойдгүй ᠭᠣᠶᠳᠦᠭᠦ ᠲᠡᠭᠦᠯ [形] 不特别好的, 不出众的.

гойдлох ᠭᠣᠶᠳᠯᠣᠬ [动] 使特殊化, 使超群, 使出类拔萃, 使优越于其他, 优待.

гойдорхох ᠭᠣᠶᠳᠣᠷᠬᠣᠬ [动] 特殊化, 超群, 出类拔萃, 冒尖.

гойжих ᠭᠣᠶᠢᠬ [动] 消瘦, 憔悴.

гоймон ᠭᠣᠶᠢᠮᠣᠨ (ᠭᠣᠶᠢᠮᠣᠨ) [名·形] ① 挂面: хөндий ~ 通心挂面; ② 细长的.

гойрох ᠭᠣᠶᠢᠷᠠᠬ [动] 掉膘, 消瘦; 憔悴.

гойруулах ᠭᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гойрох 的使动态.

гол ᠭᠣᠯ I [名] 河, 河流: ~ дээр 在河上; туул ~ 图拉河; ~ ын хурдас 河流冲积层; ~ горхи 河溪; ~ ус судлал 河流水文学; ~ барин таглах 河流冻结; ~ мөрөн 河流, 江河; ~ мөрний буудал 客船站, 河运客站; ~ мөрний тээвэр 内河运输; ~ мөрний хөлөг онгоцнууд 河运船队; ~ мөрний лагших 河流淤积; ~ ширгэх 河流剥蚀; ~ ын бахир 河流深水域; ~ ын газар доорхи тэжээл 地下河源; ~ ын бодит огтлол 河流有效断面; ~ ын горим 河流的动态; ~ гулдрил 河床; ~ ын татуур 河流交流, 河流河岔; ~ ын тогтолоцоо 河系; ~ ын төрхдөс 河相; ~ ын туугдас 河水流失; ~ ын унал 河流落差; ~ ын ундарц 河流流量; ~ ын урсац 河川迳流; ~ ын урсгал хүч 河流动能, 河的动能, 河的流势; ~ ын хавч (动) 河虾; ~ ын

наймалж (动) 河蟹; ~ ын хагшаас 河流冲积层; ~ ын хагширга 河水流失; ~ ын хагшмал тал 冲积平原; ~ гарах 过河, 渡河; ~ захлах 河流从岸边冻结; ~ унах 春天河流澄净; ~ ын түвшин 河流水平面, 河流水位; ~ ын цайр 河之薄冰; ~ ын татам 河漫滩; ~ ын эх 河发源地, 河流上游; ~ ын адаг 河口, 河流下游; ~ ын эрэг 河岸; ~ ын хөвөө 河岸, 河沿, 沿河地带; ~ ын тохой 河曲, 河弯, 河套; ~ ын цаад, ~ ын тэртээ 河彼岸, 河对岸; ~ ын наад, ~ ын энтээ 河这边, 河此岸; ~ хадаалах 河封冻; ~ ын цөн 河之流冰; ~ ын хаалт 拦河坝; нэг ~ ынх ① 共饮一河水的人; ② 同乡人; ~ ын ирмэг 河崖; ~ ын сав 河床, 河槽; ~ ын сав газар 河流流域; ~ ын хөндий 河谷; ~ ын хөндийн эрэгцэг хавь 河漫滩地; ~ ын хэвгий 河身比降; ~ ын цутгалан 河口; ~ ын сүлжээ 河网; ◇ ~ ын хиаг (植) 慢生的鹅观草; ~ ын шар (植) 旋复花 (属), 毛蕊花 (属); ~ эмгэн хумс (动) 螺蛳; ~ ын хор (植) 毒芹属; ~ ын хуурамч хиаг (植) 碱草; ~ ын геүм (植) 河地苓.

гол ᠭᠣᠯ II [形·名] ① 主要的, 基本的; 中心的, 中央的: ~ хаалга 正门, 主门; ~ түшиг тулгуур 主要支柱, 主要依靠, 中央砥柱; ~ шарик (技) 滚珠; ~ шинж 主要特性, 主要特征; ~ баатар 主人公, 主角; ~ анхаарла тавих 投以主要注意力; ~ гудамж 中央大街; ~ хүч 主力; ~ зам 中间的路 (指牛、马车道); 主要道路; 干线; ~ зорилго 主要目的; ~ ролийг эрхлэх ① 扮主角; ② 起主要作用; ~ төлөв ① 概貌, 梗概; ② 主要, 基本上; ~ утга 主旨, 主要内容, 主题, 基本思想; ~ сүнс 灵魂, 核心, 要害; ~ нуруу ① 房屋大梁; ② 大体, 大部分; 主体; 核心; ~ газар 中心地带, 主要地区; ~ багана ① 主梁, 主干; ② 主要人物, 中坚人物; ~ байр 大本营; ~ барааг гаргах контор 基本商品出口办事处; ~ гэрээ 总合同, 重要契约; ~ гэрээлэгч 总包工者, 总承包者; гол өгүүлбөр (语) 主句; ~ пүүс 总店, 总商号; ~ сан 总出纳处; ~ санаа 中心思想, 基调, 构思; ~ суваг

〈电〉基本电路；～ тоглогч〈体〉中锋；～ тодорхойлт主要条款；～ төв 重心；～ төмөр 枪身，枪管；炮身炮筒；～ төмөргүй их буу 无膛炮，无身管炮；～ төмрийн суваг 枪膛，炮膛；～ төмрийн хана 炮膛壁，无身管炮；～ төмрийн хайрцаг 机心匣；～ төмөрт их буу 身管炮；～ тулгуур 基石，奠基石；～ тэнхлэг 主轴；～ фонд, ～ хөмрөг 基础基金；～ хамгаалагч〈体〉中后卫；～ ба салбар цохилгын цаг 子母钟；～ хоршоолол 总公司；～ чиглэл 主要方向，总方针；～ чиглэлийн хориглолт 重点防御；～ шугам〈体〉中线；(运输的) 主线，干线；～ бие 主体，躯干；～ цөм 核心；～ үндсэн 主要的，基本的，根本的；～ шижим 关键，核心；～ зангилаа 关键，关键性的；～ ы нь барих ① 抓住中心；抓住要害；② 公正(解决问题)；③ 不偏不倚，折中，骑墙；～ сүүл (禽鸟的) 盖尾；～ ёс 公约，惯例；伦理；～ ы нь таслах 杀害；杀羊(主要是指剖腹抽主动脉的抽杀)；～ дотор ① 中心，内核；② 瓜瓤；果肉；～ дэлбээ 主波瓣；～ мах 里脊肉；～ судас, ～ судал ① 〈解〉主动脉；② (转) 命脉；манай ～ хоол - мах 我们的主食-肉；эндэх тарианы ～ нь буудай 这里的农作物主要是小麦；◇ ～ гэсэр цэцэг〈植〉紫菀，翠菊；～ өвс〈植〉灯草；～ гэсэрт удвал цэцэг〈植〉双鸾菊花；● 中心，核心，中枢，中央；枢轴，茎，主体，骨干；тэрэгний ～ 车轴；～ ын морь 辕马；лааны ～ 蜡芯；～ дунд 中心，在中间；хотын ～ дунд 在城中心；эсийн ～ 细胞核；үнэн ～ оосоо 衷心地，由衷地；～ т зүрх ① 心脏；② 亲人中最亲密者；～ харлах (因饥饿或体虚) 发晕；～ оор нь хуваах 从中间分开，平分；～ оор нь асвиачи 拿去一半；～ зогоох 吃半饱，垫饥，餬口。

голгүй **ᠭᠣᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无河的，无河流的；② 无中心的，无主干的，无茎的，无核心的；无芯的；无捻儿的；不公正的。

голдм **ᠭᠣᠯᠳᠠᠮ** [数] 见 гольд.

голдлого **ᠭᠣᠯᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 重点，要点。

голдож **ᠭᠣᠯᠳᠣᠵ** [形] 见 голдоч.

голдох **ᠭᠣᠯᠳᠣᠬ** [动] 为主，作中心，着重，偏重，占优势，成骨干；энэ ажлыг би ～ ж хийх юм 这项工作将由我来主搞。

голдогч **ᠭᠣᠯᠳᠣᠭᠴ** [名] 经线。

голдоч **ᠭᠣᠯᠳᠣᠴ** [形] 为主的，为中心的，为重点的；占多数的。

голдуу **ᠭᠣᠯᠳᠤᠭᠤ** [形] 主要的是，主要是，基本上，大部分是，大体上；намын гишүүд ～ ажилчид тариачид 党员大多是工人农民；～ мах иддэг 主要吃肉，大部分是吃肉。

голдуулах **ᠭᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] голдох 的使动态。

голдуухан **ᠭᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] голдуу 的小称。

гольд **ᠭᠣᠯᠳ** [数] 千万。

голигонолдох **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠠᠬ** [动] голигонох 的互动态。

голигонох **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠨᠬ** [动] 参见 голилзох.

голигонуулах **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] голигонох 的使动态。

голигор **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠷ** [形] ① 主要的，大体上；② 肥胖的，粗胖的，肥大的，肥壮的(指身体或器官异乎寻常)。

голигорхон **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] голигор 的小称；① 主要的，大体上；② 较肥胖的，较粗胖的，肥大些的。

голийлгох **ᠭᠣᠯᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] голийх 的使动态。

голийлцох **ᠭᠣᠯᠢᠭᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] голийх 的共动态。

голийх **ᠭᠣᠯᠢᠭᠢᠬ** [动] 发胖，肥壮起来，粗胖起来。

голийзох **ᠭᠣᠯᠢᠭᠢᠵᠠᠬ** [动] ① 肥胖动物晃动，摇动；大腹便便，大腹摇晃；② 大头晃动(指蟒蛇)。

голийзуулах **ᠭᠣᠯᠢᠭᠢᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] голийлзох 的使动态。

голио **ᠭᠣᠯᠢᠭᠠ** [名] 〈动〉 蝮蛇。

голиолог **ᠭᠣᠯᠢᠭᠣᠯᠣᠭ** 见 ～ тарчаа 〈动〉 蠹斯亚目。

голнохой **ᠭᠣᠯᠢᠨᠬᠣᠢ** [名] 〈动〉 头啄亚目。

голирхуу *ᠭᠣᠯᠢᠷᠬᠡᠭᠤ* [形]肥胖的, 粗胖的, 肥壮的.

голловор *ᠭᠣᠯᠯᠣᠪᠣᠷ* [名]焦点.

голлогдох *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠲᠤᠬᠤ* [动] голлох 的被动态.

голлого *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名]聚焦.

голлогч *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠴᠢ* [名·形] ① 主持人, 主管人, 主事者; ② 首要的, 主要的, 重要的; ~этгээд 首要分子; ③〈体〉中锋.

голлодоггүй *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠲᠣᠭᠦᠢ* [形]变动焦距的.

голлолт *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠯᠲᠤ* [名]焦点; ~ тааруулах (照相)对准焦点; ~ын зай 焦距.

голлолцох *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠯᠴᠣᠬᠤ* [动] голлох 的共动态.

голлох *ᠭᠣᠯᠯᠣᠬᠤ* [动] ① 为主, 为中心, 主持, 主事, 做主要工作; ~ мастер 领班工长; ~ он 基础年; ~ орон 核心国家; ~ тоноглол 主要装备; ~ үе 基础时期; ~н хийх 为主做, 主持做; ~н тоглох 主演; малын ажил ~ 以畜牧工作为主; ② 居中间, 从中间..., 平分, 中分: ~н хуваах 从中间分开, 平分; ③ 占多数, 占优势; ④ 使之有骨干, 安轴, 上芯, 加芯, 安枢轴; ⑤ (水自岸边起)冻结; ⑥ 聚焦.

голлоцгоох *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠴᠣᠬᠤ* [动] голлох 的众动态.

голлочих *ᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠴᠢᠬᠤ* [动] голлох 完成体.

голлуулагч *ᠭᠣᠯᠯᠡᠭᠠᠯᠠᠭᠴᠢ* [名]聚焦装置.

голлуулах *ᠭᠣᠯᠯᠡᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] (хэнээр - юугаар, хэнийг - юуг) голлох 的使动态: ~ арга туйл 聚焦阳极; ~ бэлэг түйл 聚焦阴极; ~ сан мэшил 聚焦透镜; ~ сан ороомог 聚焦线圈; ~ сан соронзон 聚焦磁铁; ~ сан төхөөрөмж 聚焦装置.

гологдмол *ᠭᠣᠯᠣᠭᠲᠤᠮᠣᠯ* [形]被废弃的, 被遗弃的, 被淘汰的; 受厌恶的, 被鄙视的: ~эд废品.

гологдол *ᠭᠣᠯᠣᠭᠲᠣᠯ* [名]废品, 淘汰物, 渣子, 不合格品: ~ гаргасан 出了废品; ~ мал 淘汰畜; ~ бараа 认废商品, 剔庄货; голгдлыг боловсруулах үйлдвэр 废料

加工厂; ~ үйлдэхүүн 剔除品; ~ той тэмцэл 消灭生产废品的斗争.

гологдох *ᠭᠣᠯᠣᠭᠲᠤᠬᠤ* [动] голох 的被动态; 被遗弃, 被淘汰, 被废弃; 被轻视, 被鄙视: ~ сон бараа 剔庄货.

голографи *ᠭᠣᠯᠣᠭᠲᠤᠭᠢ* [名]全息摄影术.

гололт *ᠭᠣᠯᠣᠭᠯᠲᠤ* [名]重点, 重心, 中心点; 焦点.

голомгүй *ᠭᠣᠯᠣᠮᠭᠦᠢ* [形]不废弃的, 不抛弃的, 不嫌弃的.

голомт *ᠭᠣᠯᠣᠮᠲᠤ* [名] ① 炉, 灶; 炉灶旧址; ② 发源地, 策源地, 根据地, 中心; 祖传家业; 〈医〉病灶; ~ залгамжлагч 继承人, 传种接代者, 继承家产者; ~ сахигч 家业继承人; ~ ы нь баллах 连根除去; халдварын ~ 〈医〉传染病发源地; ~ одуушигтас 局灶性肺炎; ~ын эпиленси 病灶性癫痫; дайны ~ 战争策源地; ослын ~ 事故现场; гэр ~ 家园; ~ тасрах 失去继承人, 绝子绝孙; ◇гал ~ ① 炉, 灶火; ② 家庭, 家园, 祖居之地, 发源地; 祖传家业; ③ 中心点, 焦点.

голомтгой *ᠭᠣᠯᠣᠮᠲᠤᠭᠣᠢ* [形]爱抛弃的, 爱遗弃的; 爱嫌弃的, 爱鄙视的.

голомтонцор *ᠭᠣᠯᠣᠮᠲᠣᠨᠴᠣᠷ* [名]〈医〉小病灶.

голомтот *ᠭᠣᠯᠣᠮᠲᠣᠲᠤ* [形]祖传的, 传统的.

голомхой *ᠭᠣᠯᠣᠮᠬᠣᠢ* [形]嫌弃的, 嫌恶的; 鄙视的, 看不起的.

голомхон *ᠭᠣᠯᠣᠮᠬᠣᠨ* [形]有些嫌弃的, 较嫌恶的, 颇看不起的.

голонгуй *ᠭᠣᠯᠣᠨᠭᠦᠢ* [形]鄙视的, 小看的.

голонхой *ᠭᠣᠯᠣᠨᠬᠣᠢ* [形]参见 голомхой.

голонцор *ᠭᠣᠯᠣᠨᠴᠣᠷ* [名]柱销, 接合销, 销钉.

голоош *ᠭᠣᠯᠣᠮᠤᠰᠢ* [名]〈橡胶〉奈鞋, 雨鞋.

голорхог *ᠭᠣᠯᠣᠷᠬᠣᠭ* [形]多河的, 多河流的, 多河道的.

голох *ᠭᠣᠯᠣᠬᠤ* [动] ① 废弃, 遗弃, 淘汰; 厌恶, 嫌弃, 抛弃, 鄙视, 看不上; муу адууг ~ 淘汰不良马匹; хүчий нь ~ 鄙视其无能, 废弃其力量; царайгий нь ~ 厌恶其面容; ②〈牧〉(刚下崽的母畜)丢弃幼畜.

ГОЛТ *ᠭᠣᠯᠲᠤ* [形] ①有河的; ②主要的, 基本的, 中心的, 中央的: ~ бор, ~ борын цэцэг <植> 丁香, 紫丁香; ~ ын доод булчирхай <解> 纵隔腹侧淋巴结; ~ ын дээд булчирхай <解> 纵隔背侧淋巴结; ~ ын урд булчирхай <解> 纵隔前淋巴结; ~ ын тараагуур <解> 纵隔前动脉; ~ ын хойт булчирхай <解> 纵隔后淋巴结; ~ зүрх ①连肺、气管的心脏; ②最亲密者, 心脏; ③小油灯.

ГОЛТБОР *ᠭᠣᠯᠲᠤᠪᠣᠷ* [名]<植> 丁香, 紫丁香.

ГОЛТОЙ *ᠭᠣᠯᠲᠤᠢ* [形] ①有河的; ②有中心的, 有轴心的, 有芯的, 有捻的; ③有生命力的.

ГОЛТОРХОЙ *ᠭᠣᠯᠲᠤᠷᠬᠣᠢ* [名] 参见 гуур.

ГОЛТОХ *ᠭᠣᠯᠲᠣᠬ* [动] ①(米饭)夹生; ②(植物作物)吐穗, 出穗.

ГОЛТРАГ *ᠭᠣᠯᠲᠤᠷᠠᠭ* [名]<弯弯曲曲的>流水.

ГОЛУУЛАХ *ᠭᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] голох 的使动态.

ГОЛХОРОМТОГОЙ *ᠭᠣᠯᠬᠣᠷᠣᠮᠲᠣᠭᠣᠢ* [形] 好嫌弃的, 好厌弃的, 易鄙弃的, 易厌烦的, 好挑剔的.

ГОЛХОРОХ *ᠭᠣᠯᠬᠣᠷᠣᠬ* [动] 嫌弃, 厌弃, 鄙弃, 厌烦, 挑剔.

ГОЛХОРУУЛАХ *ᠭᠣᠯᠬᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] голхорох 的使动态; 讨人嫌弃的, 讨人厌的.

ГОЛЦГООХ *ᠭᠣᠯᠴᠭᠣᠬ* [动] голох 的共动态.

ГОЛЦУУ *ᠭᠣᠯᠴᠢᠭᠤ* [形] 参见 голдуу.

ГОЛЧ *ᠭᠣᠯᠴ* I [形] 公正的, 正直的, 直率的.

ГОЛЧ *ᠭᠣᠯᠴ* II [名] 直径: ~ шугам 直径(线).

ГОЛЧ *ᠭᠣᠯᠴ* III [名]<动>(红肚皮的)小田鸡, 小青蛙.

ГОЛЧЛОХ *ᠭᠣᠯᠴᠯᠣᠬ* [动] 以...为主; малчдыг ~ н тушиглэх 主要依靠牧民.

ГОЛЧЛУУЛАХ *ᠭᠣᠯᠴᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] голчлох 的使动态.

ГОЛЧТОЙ *ᠭᠣᠯᠴᠲᠣᠢ* [形] 参见 голч I.

ГОЛЧХОН *ᠭᠣᠯᠴᠬᠣᠨ* [形] 较公正的, 较正直的, 颇直率的.

ГОЛШИГ *ᠭᠣᠯᠰᠢᠭ* [形] ①和藹的, 文雅的, 客

气的; 可爱的; ②雅致的, 华丽的, 漂亮的; 艳丽的, 妖艳的, 浮华的.

ГОЛШИГХОН *ᠭᠣᠯᠰᠢᠭᠬᠣᠨ* [形] голшиг 的小称.

ГОЛЬД *ᠭᠣᠯᠢᠳ* [数] 千万.

ГОЛЬДИРОЛ *ᠭᠣᠯᠢᠳᠢᠷᠣᠯ* [名] 见 гольдрол.

ГОЛЬДРОЛ *ᠭᠣᠯᠢᠳᠢᠷᠣᠯ* [名] 河床, 渠道; 轨道: зөв ~ 正确轨道.

ГОЛЬФ *ᠭᠣᠯᠢᠮᠠ* [名]<体>高尔夫球.

ГОМ *ᠭᠣᠮ* [名] 轮廓模糊的宽阔峡谷.

ГОМАТРОНИН *ᠭᠣᠮᠠᠲᠤᠷᠣᠨᠢᠨ* [名]<化>低颠茄硷, 类阿托品硷.

ГОМДОЛ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠯ* [名] ①冤枉, 委屈, 遗憾, 抱屈; 埋怨, 抱怨, 痛心, 伤心; гашуудал ~ 冤枉, 痛苦; харамсал ~ 遗憾; хорсол ~ 怨恨, 憎恨; ②<法>申诉; 控诉: ~ барагдах <法> 停止上诉, 不再上诉; ~ гаргах <法> 控告, 上诉; 控诉; ~ гаргах эрх 控诉权; ~ мэдүүлэх <法> 申诉; 控告; 控诉; ~ эрэх <法> 申诉; гомдлын товчоо <法> 控诉处, 申诉处; гомдлын хайрцаг ①<法> 控诉箱; ②意见箱; гомдлын өрөгдөл <法> 控诉书; 上诉状; гомдлын баримт 申诉文件; ③意见; гомдлын дэвтэр 意见簿; 申诉登记本.

ГОМДОЛЛОХ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠯᠣᠬ* [动] ①参见 гомдоох; ②<法> 申诉, 控诉, 起诉.

ГОМДОЛТ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠯᠲᠤ* [名] 参见 гомдол.

ГОМДОЛТОЙ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠯᠲᠣᠢ* [形] 冤枉的, 后悔的, 委屈的, 遗憾的; 埋怨的, 抱怨的, 抱怨的; 痛心的, 痛苦的: ~ юу? 冤枉吗? 有委屈吗?.

ГОМДОЛТОЙХОН *ᠭᠣᠮᠳᠣᠯᠲᠣᠢᠬᠣᠨ* [形] гомдолтой 的小称; 有些冤枉的, 有些后悔的, 有些委屈的, 有些抱怨的, 有些痛心的, 有些懊丧的.

ГОМДОМТГОЙ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠮᠲᠣᠭᠣᠢ* [形] 好埋怨的, 老抱怨的, 好怨恨的; 老抱屈的.

ГОМДОНГУЙ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠨᠭᠤᠢ* [形] 参见 гомдолтой.

ГОМДОНГУЙХАН *ᠭᠣᠮᠳᠣᠨᠭᠤᠢᠬᠠᠨ* [形] 参见 гомдолтойхон.

ГОМДООХ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠭᠤᠬ* [动] гомдох 的使动态;

使人感到冤枉，令人遗憾，使人埋怨；令人伤心，令人悲痛。

ГОМДОСХИЙХ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠰᠬᠢᠬᠡ* [动]有点抱怨，有些遗憾，有些伤感，有些懊丧。

ГОМДОХ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠬᠡ* [动]①冤枉，后悔，遗憾，委屈；抱怨，埋怨；*би чамд ~ гүй* 我对你不抱怨；②烦恼，痛苦，痛心，伤心；悲痛：*гашуудан ~* 忧伤，烦恼，痛苦。

ГОМДОЦГООХ *ᠭᠣᠮᠳᠣᠴᠭᠣᠭᠠᠬᠤ* [动]гомдох 的共动态。

ГОМДУУЛАХ *ᠭᠣᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]гомдох 的使动态；参见 **ГОМДООХ**。

ГОМДЧИХ *ᠭᠣᠮᠳᠴᠢᠬᠡ* [动]гомдох 的完成体。

Гоминдан *ᠭᠣᠮᠢᠨᠳᠠᠩ* [名]〈政〉国民党。

ГОМОЛОГ *ᠭᠣᠮᠣᠯᠭ* [名]〈化〉同系物。

ГОМОРХОЛ *ᠭᠣᠮᠣᠷᠬᠣᠯ* [名]①〈法〉控诉，申诉；②冤枉，委屈；抱怨，埋怨。

ГОМОРХОХ *ᠭᠣᠮᠣᠷᠬᠣᠬᠡ* [动]①〈法〉上诉，控诉，申诉；②冤枉，委屈；抱怨；埋怨。

ГОМОРХУУ *ᠭᠣᠮᠣᠷᠬᠤᠭᠤ* [形]感到冤枉的，感到委屈的；抱怨的，埋怨的。

ГОМОРХУУЛАХ *ᠭᠣᠮᠣᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]гоморхох 的使动态。

ГОМОСЕКСУАЛИЗМ *ᠭᠣᠮᠣᠰᠡᠬᠦᠰᠡᠭᠤᠯᠢᠵᠢᠮ* [名]〈医〉同性恋，同性恋爱。

ГОМОСЕКСУАЛИСТ *ᠭᠣᠮᠣᠰᠡᠬᠦᠰᠡᠭᠤᠯᠢᠵᠢ* [名]〈医〉同性恋者。

ГОМТГОХ *ᠭᠣᠮᠲᠭᠣᠬᠡ* [动]参见 **ГОМДООХ**。

ГОМШИᠨᠭᠣᠮᠳᠣᠯ [名]参见 **ГОМДОЛ** ①。

ГОМШИᠨᠭᠣᠮᠳᠣᠯᠣЙ [形]参见 **ГОМДОЛТОЙ**。

ГОН *ᠭᠣᠨ* I [名·形]①螺，螺夫；②单独的：*~ бие* 单身，孤身。

ГОН *ᠭᠣᠨ* II 见 *~ ~ хийх* 啰里啰嗦，啰嗦不停，嘟嘟囔囔。

ГОНГИНОЛДОХ *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠯᠳᠣᠬᠡ* [动]гонгинох 的互动态。

ГОНГИНОМТᠬᠣЙ *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠮᠲᠬᠣЙ* [形]爱嘟嘟的，好絮絮叨叨的，好哭泣的。

ГОНГИНОО *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠣ* [形]参见 **ГОНГИНУУР**。

ГОНГИНОХ *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠬᠡ* [动]①啜泣，哽咽，呜咽，歔歔抱怨，诉苦；②絮叨地令人厌烦，

嘟嘟囔囔，哼啊不停，啰里啰嗦。

ГОНГИНОЦГООХ *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠴᠭᠣᠭᠠᠬᠤ* [动]гонгинох 的众动态。

ГОНГИНУУЛАХ *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]гонгинох 的使动态。

ГОНГИНУУР *ᠭᠣᠨᠭᠢᠨᠤᠭᠦᠷ* [形]嘟嘟囔囔的，絮絮叨叨的，啰里啰嗦的，好哭泣的，声调令人讨厌的，好发鼻音说话的，哼哼啊啊的。

ГОНГОНОХ *ᠭᠣᠨᠭᠣᠨᠣᠬᠡ* [动]嘟嘟囔囔，哼啊不停，絮絮叨叨，哼哼啊啊。

ГОНГОНУУЛАХ *ᠭᠣᠨᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]гонгонох 的使动态。

ГОНГОР *ᠭᠣᠨᠭᠣᠷ* [形]嘟嘟囔囔的，哼啊不停的，絮絮叨叨的，哼哼啊啊的。

ГОНДОР *ᠭᠣᠨᠳᠣᠷ* 见 *~ ~* (长形物体)缓慢大步地移动。

ГОНЖ *ᠭᠣᠨᠵ* [形·感]①无谓的，徒劳无益的，白费的，根本实现不了的；②休想，没门儿：*туунийг дийлэнэ гэдэг ~!* 说要战胜他，那纯粹是空话！

ГОНЖГОНОХ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠨᠣᠬᠡ* [动](竖起的细长物)播动，频频晃动。

ГОНЖГОНУУЛАХ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]гонжгонох 的使动态。

ГОНЖГОР *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠷ* [形]参见 **ГОНЗГОР**。

ГОНЖГОРДОХ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠡ* [动]变得过于长圆、过于细长、过于尖高。

ГОНЖГОРДУУ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形]参见 **ГОНЗГОРДУУ**。

ГОНЖГОРХОН *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形]гонжгор 的小称；略呈长圆形的，有些椭圆形的，较细长的，较尖高的。

ГОНЖИᠨᠭᠣᠮᠳᠣᠯ [形]参见 **ГОНЗГОР**。

ГОНЖИᠨᠬᠣЙ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠨᠬᠣЙ* [动]变长圆形，变椭圆形，变细长。

ГОНЖИЛЗОХ *ᠭᠣᠨᠵᠭᠣᠨᠵᠣᠬᠡ* [动]参见 **ГОНЖГОНОХ**。

ГОНЖОО *ᠭᠣᠨᠵᠣᠣ* [形]参见 **ГОНЗГОР**。

ГОНЗᠬᠣЙ *ᠭᠣᠨᠵᠬᠣЙ* [形]长圆形的，椭圆形的，细长的，高尖的；*~ дөрвөлжин* 〈数〉长方形；*~ толь* 椭圆形镜子；*~ хонхор* 椭圆囊隐窝。

ГОНЗᠬᠣЙВТОР *ᠭᠣᠨᠵᠬᠣЙᠪᠲᠣᠷ* [形]略呈长圆形

的, 略呈椭圆形的; 较细长的, 较高尖的.

ГОНЗГОЙДОХ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠢᠳᠣᠬᠤ* [动] 变得过于长圆, 变得过于细长, 显得过于高尖.

ГОНЗГОЙДУУ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于长圆的, 过于细长的, 过于高尖的.

ГОНЗГОЙДУУЛАХ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гонзгойдох 的使动态.

ГОНЗГОЛОГ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠯᠣᠭ* [形] 参见 гонзгор.

ГОНЗГОР *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠷ* [形] 长圆形的, 椭圆形的; 细长的, 高尖的: ~ тархи <解> 延髓; ~ толгой 长脑袋.

ГОНЗГОРДОХ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠤ* [动] 变得过于长圆, 变得过于细长, 变得过于高尖.

ГОНЗГОРДУУ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于长圆的, 过于细长的, 过于高尖的.

ГОНЗГОРХОН *ᠭᠣᠨᠵᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] гонзгор 的小称; 略呈长圆形的, 有些细长的, 较高尖的.

ГОНЗОЙЛГО *ᠭᠣᠨᠵᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 椭圆形, 长方形.

ГОНЗОЙЛГОХ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠᠬᠤ* [动] гонзойх 的使动态.

ГОНЗОЙХ *ᠭᠣᠨᠵᠣᠶᠢᠬᠤ* [动] 变长圆形, 呈椭圆形; 变细长, 变高尖, 变长方形.

ГОНЗОН *ᠭᠣᠨᠵᠣᠨ* [形] 细长的, 高尖的.

ГОНИД(ОН) *ᠭᠣᠨᠢᠳ(ᠣᠨ)* [名] <植> 野蒿属; 小茴香: ~ ны тос 茴香醚.

ГОНОКОКК *ᠭᠣᠨᠣᠭᠠᠭᠠᠨ* [名] <医> 淋球菌.

ГОНСГОР *ᠭᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠷ* [形] 郁闷不乐的, 沉闷的, 沮丧的; 沉默的; 烦闷的, 愁烦的: сэтгэлд нэг л ~ байна 心中只是烦闷.

ГОНСГОРДУУ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于沉闷的; 十分烦闷的.

ГОНСГОРХОН *ᠭᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] гонсгор 的小称; 较郁闷不乐的, 有些沮丧的, 有些沉闷的, 较沉默的, 较烦闷的, 较愁闷的.

ГОНСОЙЛГО *ᠭᠣᠨᠰᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 郁闷, 沮丧, 沉闷, 沉默, 烦闷, 愁闷.

ГОНСОЙЛГОХ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠᠬᠤ* [动] гонсойх 的使动态.

ГОНСОЙХ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠶᠢᠬᠤ* [动] 忧郁, 郁闷, 沮丧, 烦闷, 沉默, 愁闷.

ГОНСОЙЦГООХ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠨ* [动] гонсойх 的众动态.

ГОНСРОЛ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠷᠣᠯ* [名] ① 忧郁, 烦恼, 沮丧, 悲伤, 忧愁, 愁思, 凄凉; ② 贫困, 潦倒.

ГОНСРОХ *ᠭᠣᠨᠰᠣᠷᠠᠬᠤ* [动] ① 忧郁, 烦恼, 沮丧, 悲伤, 忧愁, 愁思, 凄凉; ② 变贫困, 潦倒.

ГОНТОГ *ᠭᠣᠨᠲᠣᠭ* [名] <植> 阿尔泰黄花, 糖芥属.

ГОНТОХ *ᠭᠣᠨᠲᠣᠬᠤ* [动] 贪婪, 垂涎(指以不正当手段捞得财物者), 牟取, 图谋不义之财.

ГОНХ *ᠭᠣᠨᠬᠤ* [名] 窠; 孔: ~ нээх <医> 窠切开术.

ГОНХЛОХ *ᠭᠣᠨᠬᠣᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 设套间(指蒙古包): гэр ~ 将两个蒙古包搭在一起, 使之串通; ② 搭门楼.

ГОНХОН *ᠭᠣᠨᠬᠣᠨ* [名] ① (蒙古包的) 套间; ② 门楼; ③ <植> 风铃草.

ГОНХТОС *ᠭᠣᠨᠬᠤᠲᠣᠰ* [名] <医> 窠炎.

ГОНШГОНОЛДОХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠣᠬᠤ* [动] гоншгонох 的互动态.

ГОНШГОНОХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠨᠠᠬᠤ* [动] ① 哭诉, 怨诉, 诉苦; ② 哭闹; 嘟嘟囔囔, 哼啊不停.

ГОНШГОНОЦГООХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠨ* [动] гоншгонох 的众动态.

ГОНШГОНУУЛАХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠨ* [动] гоншгонох 的使动态.

ГОНШГОНУУР *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠨ* [形] 如泣如诉的, 哭哭啼啼的, 唧唧哼哼的.

ГОНШИГНОХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠭᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动] 见 гоншгонох.

ГОНШИЛ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠯ* [名] 哭诉, 泣诉, 怨诉, 诉苦; 哭啼, 哭泣.

ГОНШИХ *ᠭᠣᠨᠰᠢᠬᠤ* [动] 见 гунших.

ГОНЬ *ᠭᠣᠨᠢ* [名] ① 白斑点, ② <医> 斑疹.

ГОНЬД *ᠭᠣᠨᠢᠳ* [名] 见 гонид.

ГОО *ᠭᠣᠣ* [形] 见 гоё: ~ зүй, ~ сайхны зүй 美学; ~ зүйн үнэлт 美的评价; ~ сайханч 唯美主义者; ~ сайхны хүмүүжил 美育; ~ шувуун <动> 文鸟科; ~ инж буурал <植> 美花葱; ~ марал 见 гоа; ~ засал 打扮, 装饰; 美容;

~ юлт (植) 驼舌草.

гоогдох **ᠭᠣᠭᠣᠳᠤᠬ** [动] 参见 гоогдох.

гооглох **ᠭᠣᠭᠣᠯᠤᠬ** [动] (鸡等) 咯咯叫(如下蛋后).

гоогол **ᠭᠣᠭᠣᠭᠣᠯ** [名] 见 гогол.

гоогоо **ᠭᠣᠭᠣᠭᠣ** [副] 格外, 特别: ~ гоё 特别美丽.

гоодох **ᠭᠣᠭᠣᠳᠤᠬ** [动] 装饰, 打扮; 布置, 化妆; ◇ гоёх ~ 装饰, 打扮; 化妆.

гоодуулах **ᠭᠣᠭᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гоодох 的使动态.

гоождос **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠳᠣᠰ** [名] 排泄, 排泄物.

гоожил **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠯ** [名] 参见 гоожилт.

гоожилт **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠯᠲ** [名] гоожих 的名词.

гоожимхой **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠮᠬᠣᠢ** [形] 参见 гоожинхой.

гоожин(г) **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠨ** [名] 森林采伐许可证: ~ гийн татвар 采伐(证)税.

гоожинхой **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠨᠬᠣᠢ** [形] 漏的, 有孔的, 多孔的.

гоожирхой **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠷᠬᠣᠢ** [形] 参见 гоожинхой.

гоожих **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠬ** [动] 漏出, 流, 滴; 散落: ~ угаагуур 带水龙头的洗脸盆; хөлс ~ 流汗; цус ~ 流血, 滴血; шүлс ~ ж байна 流唾沫, 滴唾沫; тос ~ 油漏, 油滴, 油流; шуудайтай гурил ~ ж байна 面粉从袋里漏出来.

гоожмол **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠮᠣᠯ** [形] 漏的, 滴漏的, 流出的, 滴出的.

гоожуулах **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гоожих 的使动态: ус ~ 使漏水, 放水; хөлсөө ~ 使流汗, 挥汗(指劳动); ~ ажиллагаа 排泄作用; эд юманд шүлсээ ~ 垂涎财物, 对财物垂涎三尺; ~ ж угаах 冲洗.

гоожуур **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠭᠤᠷ** [名] 泄水槽; 漏斗; 水龙头; 莲喷头: ~ ын гуурс 排水管.

гоожуурга **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠭᠤᠷᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 量管, 滴定管.

гоозүй **ᠭᠣᠭᠣᠵᠢᠭᠦᠢ** [名] 美学.

гоолиг **ᠭᠣᠭᠣᠯᠢᠭ** I [形] 美丽的, 漂亮的; 华美

的, 美好的, 窈窕的, 俊秀的.

гоолиг **ᠭᠣᠭᠣᠯᠢᠭ** II 见 ~ холтсон цэцэг (植) 雅毛茛.

гоолигхон **ᠭᠣᠭᠣᠯᠢᠭᠬᠣᠨ** [形] гоолиг I 的小称; 较美丽的, 颇漂亮的; 较华美的, 较美好的, 较俊秀的.

гоом **ᠭᠣᠭᠣᠮ** [名] 见 гом.

гоомой **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢ** [形] 马虎的, 轻浮的, 轻率的, 不稳当的, 不踏实的; 不完备的.

гоомойдох **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠳᠤᠬ** [动] 变马虎, 变轻浮, 变轻率; 变得不稳妥, 变得不踏实.

гоомойдуулах **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гоомойдох 的使动态.

гоомойдох **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠳᠤᠬ** [动] 轻率从事, 马虎对待, 草率行事.

гоомойрох **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠷᠠᠬ** [动] 变得马虎轻率, 表现得粗心大意, 变得不稳当, 变得不踏实.

гоомойтох **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠲᠠᠬ** [动] 参见 гоомойрох.

гоомойхон **ᠭᠣᠭᠣᠮᠣᠢᠬᠣᠨ** [形] гоомой 的小称.

гооногор **ᠭᠣᠭᠣᠨᠣᠭᠣᠷ** [形] ●细长形的(脸形、体形等): ~ нуруутай 身躯细长的; ●长颈的.

гооногорхон **ᠭᠣᠭᠣᠨᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] гооногор 的小称.

гоонойлгох **ᠭᠣᠭᠣᠨᠣᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] гоонойх 的使动态.

гоонойх **ᠭᠣᠭᠣᠨᠣᠢᠬ** [动] 变细长.

гоонон **ᠭᠣᠭᠣᠨᠣᠨ** [形] 细长的(脖子).

гоонь **ᠭᠣᠭᠣᠨᠢ** [名] 光棍, 鳏夫: ~ ганц 单身(男人); ~ эр 光棍汉, 鳏夫.

гообяц **ᠭᠣᠭᠣᠨᠪᠠᠴ** [名] 参见 гоорвис.

гоорбис **ᠭᠣᠭᠣᠷᠪᠢᠰ** [名] (动) 波斑鸭.

гооргор **ᠭᠣᠭᠣᠷᠭᠣᠷ** [形] 参见 гооногор.

гоорол **ᠭᠣᠭᠣᠷᠣᠯ** [名] 打扮, 化妆, 修饰, 装饰.

гоорхог **ᠭᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 爱漂亮的, 好打扮的, 追逐时髦的, 好穿戴的; ◇ ~ хээнцэр 妖艳的, 好打扮的, 追逐时髦的.

гоорхох **ᠭᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠬ** [动] 装饰, 打扮, 艳装, 追逐时髦.

гоохгонох **ᠭᠣᠭᠣᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠬ** [动] 草率行事, 敷衍

塞责。

гоохгор *ᠭᠣᠬᠤᠭᠣᠷ* [形]轻率的, 马虎的, 粗心大意的。

гоохой *ᠭᠣᠬᠤ᠎ᠠ* [形]参见 гоомой。

гоохойдох *ᠭᠣᠬᠤ᠎ᠠᠳᠤᠬ* [动]参见 гоомойдох。

гоохойтой *ᠭᠣᠬᠤ᠎ᠠᠲᠤᠭ* [形]有缺陷的, 有毛病的; 不稳当的, 粗心大意的。

гоохолзох *ᠭᠣᠬᠤ᠎ᠠᠵᠣᠬ* [动]显得轻率, 表现得粗心大意。

гооч *ᠭᠣᠣᠴ* I [名]希望, 指望, 愿望: ~ оо барах 失望, 绝望; ◇ ~ **горьдлого** 希望, 指望, 愿望, 追求。

гооч *ᠭᠣᠣᠴ* II [形]①好修饰的, 好打扮的, 追逐时髦的, 好艳装的; ②好撩惹人的, 好逗弄人的, 好挑逗的, 好嘲笑人的; 好拿人开心的, 好戏弄人的, 好招惹人的。

гоочгүй *ᠭᠣᠣᠴᠦᠭᠦᠢ* [形]无指望的, 绝望的, 失望的。

гоочлогдох *ᠭᠣᠣᠴᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动]гоочлох 的被动态。

гоочлох *ᠭᠣᠣᠴᠯᠣᠬ* [动]①撩惹, 逗弄, 挑逗, 戏弄, 揶揄, 拿人开心: чи намайг ~ хэрэггүй, хувиа хичээ 你不要惹我, 还是当心自己吧! ②搞, 鼓捣; 拨弄; 搞两下子; 一步步做, 一点点吃。

гоочлуулах *ᠭᠣᠣᠴᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гоочлох 的使动态。

гоочтой *ᠭᠣᠣᠴᠲᠤᠭ* [形]有希望的, 有指望的, 有作为的, 可信赖的。

гор *ᠭᠣᠷ* I [名]非分之食, 非分之物, 不义之财(有迷信色彩的用语)。

гор *ᠭᠣᠷ* II 见 ~ ~ 淙淙, 潺潺: ~ шор 唧唧喳喳地。

горви *ᠭᠣᠷᠪᠢ* [名]凹痕, 细沟, 细槽, 沟槽。

горвидох *ᠭᠣᠷᠪᠢᠳᠣᠬ* [动]弄出凹痕, 弄出细沟, 弄出沟槽。

горги (н) *ᠭᠣᠷᠭᠢ* [名](皮带、肚带等的)环扣: ~ ны арал 扣环; ~ ны хэл 环扣舌。

горгидох *ᠭᠣᠷᠭᠢᠳᠣᠬ* [动]扣上(环扣)。

горгидуулах *ᠭᠣᠷᠭᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]горгидох 的使动态。

горгилох *ᠭᠣᠷᠭᠢᠯᠣᠬ* [动]参见 горгидох。

горгилуулах *ᠭᠣᠷᠭᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]горгилах 的使动态。

гордогор *ᠭᠣᠷᠳᠣᠭᠣᠷ* [形]见 горзгор。

гордойлгох *ᠭᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动]гордойх 的使动态。

гордойх *ᠭᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠬ* [动]①变干枯, 变干硬; ②变细高, 变细长, 变瘦长。

горзгор *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷ* [形]①干枯的, 干硬的; ②细高的, 细长的, 瘦长的。

горзгордох *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动]①变得过于干枯、过于干硬; ②变细高, 变细长, 变瘦长。

горзгордуу *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形]①过于干枯的, 过于干硬的; ②太细高的, 太细长的。

горзгордуулах *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]горзгордох 的使动态。

горзгорхон *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形]горзгор 的小称; ③较干枯的, 稍干硬的; ④细高些的, 细长些的, 瘦长些的。

горзогор *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷ* [形]见 горзгор。

горзогордох *ᠭᠣᠷᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动]见 горзгордох。

горзойлгох *ᠭᠣᠷᠵᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动]горзойх 的使动态。

горзойх *ᠭᠣᠷᠵᠣᠶᠢᠬ* [动]①变干硬, 变干枯; ②变细高, 呈细长形, 变瘦长。

горзолзох *ᠭᠣᠷᠵᠣᠵᠣᠯᠵᠣᠬ* [动](干硬、干瘦、细长物)频频动弹。

горигүй *ᠭᠣᠷᠢᠭᠦᠢ* [形]①无指望的, 绝望的, 无可期待的; ②没出息的, 不成器的, 不可靠的; ③不可能的, 不能成功的, 困难的。

горигүйтэх *ᠭᠣᠷᠢᠭᠦᠢᠲᠡᠬ* [动]失望, 无指望。

горизонт *ᠭᠣᠷᠢᠵᠣᠨᠲ* [名]地平, 地平线, 水平线; 天际线, 天涯。

горизонталь *ᠭᠣᠷᠢᠵᠣᠨᠲᠠᠯ* [名]水平线, 横线, 等高线。

горилоч *ᠭᠣᠷᠢᠯᠣᠴ* [名]①〈法〉请求人; ②期望者。

горилол *ᠭᠣᠷᠢᠯᠣᠯ* [名]期待, 期望, 指望; 〈法〉要求。

горьлох *ᠭᠣᠷᠯᠣᠬ* [动]期待, 期望, 渴望, 指望; кино гарах болов уу гэж горилж байна 期待着放映电影。

горим *ᠭᠣᠷᠢᠮ* [名]章程, 规约; 规则, 秩序, 法则; 习惯, 惯例; 动态, 状况; 仪式: ~ дүрэм 规章, 章程; ~ дэглэм 规章制度; ◇ ~ журам, ёс ~ 规则, 规程, 法则; 惯例。

горимлогдох *ᠭᠣᠷᠢᠮᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动]горимлох 的被动态。

горимлох *ᠭᠣᠷᠢᠮᠯᠠᠬ* [动]规定, 规范。

горимлуулах *ᠭᠣᠷᠢᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]горимлох 的使动态。

горимтой *ᠭᠣᠷᠢᠮᠲᠣᠢ* [形]有章程的, 有规约的, 有规则的, 有秩序的; 规定的, 规范的。

Горлос *ᠭᠣᠷᠯᠣᠰ* [名]郭尔罗斯(蒙古族一部落, 现为吉林省一县名)。

гормон *ᠭᠣᠷᠮᠣᠨ* [名]激素, 荷尔蒙。

горогор *ᠭᠣᠷᠣᠭᠣᠷ* [形]参见 горзгор。

городки *ᠭᠣᠷᠣᠳᠦᠬᠢ* [名]打棒游戏(用木棒将方圈内圆柱击出圈外的游戏): ~ шидэлт 打棒游戏。

горойлгох *ᠭᠣᠷᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动]горойх 的使动态。

горойх *ᠭᠣᠷᠣᠶᠢᠬ* [动]①噎住, 卡住: хоол ~ 饭噎住; ②心里别扭, 心情不适, 憋气; ③喉咙发干。

горолзох *ᠭᠣᠷᠣᠯᠵᠠᠬ* [动]①时时卡住, 时时噎住; ②喉咙阵阵发干; ③心中阵阵不适, 总在憋气。

гороо *ᠭᠣᠷᠣᠣ* I [名]环绕, 环行路, 绕行: ~ хийх 绕行, 环绕; ~ эргэх 绕圈。

гороо *ᠭᠣᠷᠣᠣ* II [名]〈宗〉寺院外围界线。

гороолох *ᠭᠣᠷᠣᠯᠠᠬ* [动]环绕, 绕行; 走环行路; 转圈走, 绕圈。

гороолуулах *ᠭᠣᠷᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гороолох 的使动态。

гороочлох *ᠭᠣᠷᠣᠣᠴᠯᠠᠬ* [动]参见 гоорлох。

гороочин *ᠭᠣᠷᠣᠣᠴᠢᠨ* [名]寺院看守人。

горст *ᠭᠣᠷᠰᠲ* [名](地质的)地垒, 土垒。

гортиг *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭ* I [名]圆圈; 圆周: ~ татах

画圆圈; ◇ ~ яр (医)痔疮。

гортиг(он) *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭ(он)* II [名]圆规: ~ хэрэгсэл 全套制图仪。

гортигдогдох *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠳᠣᠭᠳᠠᠬ* [动]гортигдох 的被动态。

гортигдолцох *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠳᠣᠯᠴᠠᠬ* [动]гортигдох 的共动态。

гортигдох *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠳᠠᠬ* [动]用圆规画图。

гортигдоцгоох *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠳᠣᠴᠭᠠᠬ* [动]гортигдох 的众动态。

гортигдуулах *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]гортигдох 的使动态。

гортиглол *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠯᠣᠯ* [名]①画图, 制图; ②画圆, 画圈; ③绕圈, 绕行, 迂回。

гортиглох *ᠭᠣᠷᠲᠢᠭᠯᠠᠬ* [动]①参见 гортигдох; ②画圆, 画圆圈; ③绕圆圈, 迂回, 绕行。

гортох *ᠭᠣᠷᠲᠠᠬ* [动]①期望, 希冀, 渴望; ②遭恶运, 遭恶果。

горхи *ᠭᠣᠷᠬᠢ* I [名]小河, 小溪, 涧: ◇ гол ~ 河溪。

горхи(н) *ᠭᠣᠷᠬᠢ(н)* II [名]①挂钩; ②扣环; 钮孔。

горхидох *ᠭᠣᠷᠬᠢᠳᠠᠬ* [动]扣上扣环; 挂上挂钩。

горхилох *ᠭᠣᠷᠬᠢᠯᠠᠬ* I [动](河溪之水)淙淙流动, 潺潺流动, 涓涓流动。

горхилох *ᠭᠣᠷᠬᠢᠯᠠᠬ* II [动]扣上扣环; 挂上挂钩, 扣上纽扣。

горхилуулах *ᠭᠣᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]горхилох II 的使动态。

горчин *ᠭᠣᠷᠬᠢᠨ* [名]〈植〉芥末; 芥属。

горчинчик *ᠭᠣᠷᠬᠢᠨᠴᠢᠭ* [名]〈医〉芥末膏, 芥子泥。

горь *ᠭᠣᠷᠢ* [名]①希望, 期望, 愿望, 指望: ~ бий 有希望, 有指望; ~ хөдлөх 动心, 动念, 起欲; ~ тавих 起意, 觊觎, 指望, 寄托希望; горю татах 休想, 妄想; ~ тас 休想, 没门儿, 办不到, 枉费心机; ~ тасрах 失望, 绝望, 不再期望; ②优越, 特殊, 出众: ~ чадамгай 特别有本事的, 杰出的; ~ той мэргэн 特别明智

的。

горьгүй *ᠭᠣᠷᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 无希望的, 无指望的, 不可能的; ② 不怎样的; 没门儿的: ~ явдал 没门的事。

горьгүйдэх *ᠭᠣᠷᠢᠭᠦᠢ* [动] 失望。

горьдлого *ᠭᠣᠷᠢᠳᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名] 希望, 期望, 希冀, 指望: ~ тасрав 绝望了, 希望破灭了。

горьдлогогүй *ᠭᠣᠷᠢᠳᠯᠣᠭᠦᠢ* [形] 无希望的, 没有指望的, 不可救药的, 绝望的。

горьдол *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣᠯ* [名] 期望, 期待, 企图。

горьдомтгой *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣᠮᠲᠤᠭᠣᠢ* [形] 好抱希望的, 好期待的。

горьдомхой *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣᠮᠲᠤᠬᠣᠢ* [形] 参见 горьдомтгой。

горьдоо *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣ᠎ᠠ* [名] 参见 горьдол。

горьдоох *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣᠬᠤ* [动] горьдох 的使动态; 使期望, 使期待, 给…以希望, 安慰, 鼓舞。

горьдох *ᠭᠣᠷᠢᠳᠤᠬᠤ* [动] 期望, 期待, 希望, 企望, 希冀; 起意窥觑: ~ н харах 期望, 期待。

горьдоцгоох *ᠭᠣᠷᠢᠳᠣᠴᠭᠣᠬᠤ* [动] горьдох 的众动态。

горьдуулах *ᠭᠣᠷᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] горьдох 的使动态; 见 горьдоох。

горьлох *ᠭᠣᠷᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 参见 горьдох。

горьтиг *ᠭᠣᠷᠢᠲᠢᠭ* [名] 参见 гортиг I、II。

горьтог *ᠭᠣᠷᠢᠲᠣᠭ* [名] 参见 гортиг I、II。

горьтой *ᠭᠣᠷᠢᠲᠣᠢ* [形] 有希望的, 有指望的; 办得到的; 可靠的。

горьч *ᠭᠣᠷᠢᠴᠢ* [形] 好希望的, 好指望的, 好期待的; 好起意的, 好动心的。

горьчлох *ᠭᠣᠷᠢᠴᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 待时而动, 指望机迂; 动心, 起意。

госпиталь *ᠭᠣᠰᠢᠳᠢᠲᠠᠯ* [名] 医院, 野战医院。

готик *ᠭᠣᠲᠢᠭ* [名] 哥特式(建筑)。

гох(он) *ᠭᠣᠬᠤ* [名] ① 钩子, 铁钩; 挂钩; 按钮; 枪扳机: бууны ~ (军) 枪扳机; загасны ~ 钓鱼钩; сав суулга өлгөх ~ 器物挂钩; ~ т бөөнцөр 六钩幼虫; ② 手

腕, 手段, 鬼点子: мэх ~ нь хэтэрсэн 手腕多端的, 十分会耍手段的。

гохдогдох *ᠭᠣᠬᠢᠳᠣᠭᠳᠣᠬᠤ* [动] гохдох 的被动态; ① 被钩住; ② 被用手段制服, 被拐骗。

гохдол *ᠭᠣᠬᠢᠳᠣᠯ* [名] 钩, 钩, 钩钩; 外钩(摔跤动作)。

гохдолдох *ᠭᠣᠬᠢᠳᠣᠯᠳᠣᠬᠤ* [动] гохдох 的互动态。

гохдолцох *ᠭᠣᠬᠢᠳᠣᠯᠴᠣᠬᠤ* [动] гохдох 的共动态。

гохдох *ᠭᠣᠬᠢᠳᠤᠬᠤ* [动] 用钩子钩上, 用钩子挂住, 钩住; 外钩(摔跤动作); 勾引, 拐骗。

гохдуулах *ᠭᠣᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① гохдох 的使动态; ② 被钩住, 被钩子挂住, 钩住; ③ 被勾引, 上当, 被拐骗。

гохдуур *ᠭᠣᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠷ* [名] 钩子, 挂钩; 钩具。

гохнийх *ᠭᠣᠬᠢᠨᠢᠶᠬᠤ* [动] ① 低头, 俯首; ② 弯(成钩状)。

гохилзох *ᠭᠣᠬᠢᠯᠵᠣᠬᠤ* [动] ① 频频点头; ② 一弯一曲。

гохис *ᠭᠣᠬᠢᠰ* 见 ~ 点头哈腰地, (头)一点一点地。

гохлох *ᠭᠣᠬᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 见 гохдох; ② 嘲笑, 嘲弄, 打趣, 戏谑。

гохлуулах *ᠭᠣᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гохлох 的使动态。

гоховч *ᠭᠣᠬᠢᠪᠴᠢ* [名] 扣环, 扣钩。

гоходчих *ᠭᠣᠬᠢᠳᠣᠬᠢᠴᠢᠬᠢ* [动] гохдох 的多次体。

гохрох *ᠭᠣᠬᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] (自行)钩住, 挂住; 成钩状; (毛发)曲卷。

гохтой *ᠭᠣᠬᠢᠲᠣᠢ* [形] ① 有钩的, 带钩的: ~ гуш 有钩缘虫; ~ мод 搭钩杆; ② 有手腕的, 有手段的, 手段多的, 诡计多端的。

гохч *ᠭᠣᠬᠢᠴᠢ* [形] 善钩的; 善用外钩(动作)的。

гохь *ᠭᠣᠬᠢ* [名] 参见 гох。

гоц *ᠭᠣᠴ* [副] 绝, 极, 格外, 特别: ~ сайн 极好的, 杰出的; ~ магтах 过奖, 过分颂扬; ~ баримт 论证, 论据; ~ зүйл (哲)现象; ~ харшил 特(异反)应性; ~ төгөлдөр 表现力; ~ мөргөх (体)轮空得分。

гоцго *ᠭᠣᠴᠭ᠎ᠠ* [名] 侍从, 随员, 副官。

гоцдох *ᠭᠣᠴᠢᠳᠤᠬᠤ* [动] ①变得十分杰出, 出类拔萃, 表现卓越, 显得特殊好; ②〈体〉轮空得分.

гоцлогдох *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠭᠳᠤᠬᠤ* [动] гоцлох 的被动态.

гоцлол *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠯ* [名] ①出众, 领先, 出类拔萃; ②独唱, 独奏, 独舞: ~ хөгжим 独奏曲; ~ дуу 独唱曲; ~ бүжиг 单人舞.

гоцлох *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠬᠤ* [动] ①〈体〉轮空得分; ②出众, 领先, 出类拔萃; 特殊看待, 重视, 强调, 着重: ~ н дуулах 独唱; ~ н тоглох 主演, 独演; 独奏; ~ н байлдах 〈军〉单独战斗; ~ сул үг 〈语〉强调小品词; ~ сон дүрслэл 着重的描述.

гоцлуулах *ᠭᠣᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① гоцлох 的使动态; ②意同 гоцлогдох.

гоцолцгоох *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠴᠢᠭᠣᠬᠤ* [动] гоцлох 的众动态.

гоцрог *ᠭᠣᠴᠢᠷᠣᠭ* [名] 出众, 领先, 出类拔萃.

гочдох *ᠭᠣᠴᠢᠳᠤᠬᠤ* [动] 见 гоцдох.

гочиг *ᠭᠣᠴᠢᠭ* [名] 见 гоцго.

гочлогдох *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠭᠳᠤᠬᠤ* [动] гочлох 的被动态.

гочлол *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠯ* [名] 见 гоцлол.

гочлох *ᠭᠣᠴᠢᠯᠣᠬᠤ* [动] 见 гоцлох.

гочлуулах *ᠭᠣᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гочлох 的使动态.

гош *ᠭᠣᠰ* 见 ~ хорхой 条虫; ~ ийн өвчин 高歌氏病.

гошгирох *ᠭᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 参见 хашгирах.

гошийх *ᠭᠣᠰᠢᠶᠠᠬᠤ* [动] (植物)歪倒, 倒伏.

гошуун *ᠭᠣᠰᠤᠭᠤᠨ* [形] 苦的, 苦味的; 辣的: ~ амт 苦味.

гоюу *ᠭᠣᠶᠤ* [名] 膏药: ~ гаар татах 粘膏牵引术.

гоюудах *ᠭᠣᠶᠤᠳᠠᠬᠤ* [动] 贴膏药.

гөвгөнөх *ᠭᠦᠪᠦᠭᠦᠨᠥᠬᠤ* [动] 感到蠕动, 感到爬动 (如虫子在身上).

гөвгөр *ᠭᠦᠪᠦᠭᠦᠷ* [形] ①鼓起的, 突起的, 凸出

的: ~ снийлмэл 浮腫; ②丘, 丘阜.

гөвдөгдөх *ᠭᠦᠪᠦᠳᠦᠭᠳᠡᠬᠤ* [动] гөвдөх 的被动态.

гөвдөл *ᠭᠦᠪᠦᠳᠡᠯ* [名] 掸, 拍, 拂.

гөвдөх *ᠭᠦᠪᠦᠳᠡᠬᠤ* [动] 掸, 拍打, 抖落.

гөвдрүү *ᠭᠦᠪᠦᠳᠢᠷᠦᠭᠦ* [名] ①(因抽打或挠痒而)鼓起的条痕, 癩痕; ②包, 鼓包.

гөвдрүүдэх *ᠭᠦᠪᠦᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠤ* [动] 隆起, 鼓起, 凸出.

гөвдрүүтэй *ᠭᠦᠪᠦᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠢ* [形] ①有条痕的, 有癩痕的; ②起包的, 起鼓包的.

гөвдрүүтэх *ᠭᠦᠪᠦᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠤ* [动] ①(因抽打或抓挠)鼓起条痕, 出癩痕; ②起包, 出鼓包.

гөвдүүлэх *ᠭᠦᠪᠦᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] гөвдөх 的使动态.

гөвийх *ᠭᠦᠪᠦᠶᠠᠬᠤ* [动] 参见 гувайх.

гөвөлзөх *ᠭᠦᠪᠦᠯᠵᠡᠬᠤ* [动] 蠕动.

гөвөлт *ᠭᠦᠪᠦᠯᠲ* [名] 掸, 拍, 抖, 拂.

гөвөр *ᠭᠦᠪᠦᠷ* I [名] 条痕, 答痕, 鞭痕.

гөвөр *ᠭᠦᠪᠦᠷ* II 见 ~ ~ 咕咕容容的.

гөвөртөх *ᠭᠦᠪᠦᠷᠲᠡᠬᠤ* [动] 起条痕, 出现答痕, 出现鞭痕.

гөвөрцөг *ᠭᠦᠪᠦᠷᠴᠡᠭ* [名] 小丘, 小岗.

гөвөх *ᠭᠦᠪᠦᠬᠤ* [动] 掸, 掸掉, 拍打, 抖落, 拂掉.

гөврүү *ᠭᠦᠪᠦᠷᠦᠭᠦ* [名] 条痕, 答痕, 鞭痕; (皮肤上的)小疙瘩, 小鼓包.

гөврүүтөх *ᠭᠦᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠤ* [动] 出现条痕, 出现答痕, 出现鞭痕; (身上)出小疙瘩, 出小鼓包.

гөврүүтүүлэх *ᠭᠦᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] гөврүүтэх 的使动态.

гөвтнөх *ᠭᠦᠪᠦᠲᠢᠨᠥᠬᠤ* [动] 嘟哝.

гөвтнүүлэх *ᠭᠦᠪᠦᠲᠢᠨᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] гөвтнөх 的使动态.

гөвүүлэх *ᠭᠦᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] гөвөх 的使动态.

гөвүүр *ᠭᠦᠪᠦᠭᠦᠷ* [名] 掸子, 拂尘.

гөвүүрдөх *ᠭᠦᠪᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠤ* [动] (用掸子)掸, (用拂尘)拂.

гөвчих *ᠭᠦᠪᠦᠴᠢᠬᠤ* [动] гөвөх 的多次体.

гөвших *ᠭᠦᠪᠦᠬᠢ* [动] ①鞭打, 抽打, 答打; 殴

打, 痛打; ②甩, 甩搭。

гөгий **ᠭᠦᠭᠢ** [名]〈医〉瘰癧病(俗称虾眼)。

гөгийрэх **ᠭᠦᠭᠢᠷᠢᠬᠡ** [动]〈医〉患瘰癧眼病, 长虾眼。

гөгийрүүлэх **ᠭᠦᠭᠢᠷᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөгийрэх 的使动态。

гөгийтөх **ᠭᠦᠭᠢᠲᠦᠬᠡ** [动]参见 гөгийрэх。

гөгийтүүлэх **ᠭᠦᠭᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөгийтөх 的使动态。

гөгөсгөнө **ᠭᠦᠭᠦᠰᠭᠦᠨᠦ** [名]〈植〉莲座蓟。

гөөдөх **ᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]见 гөөдөх。

гөөн **ᠭᠡᠭᠡᠨ** [形]浅的, 浅薄的, 浅陋的, 短浅的: ~ ус 浅水; ~ углуурга 浅的安插孔, 浅的鞘筒。

гөөсөдөх **ᠭᠡᠭᠡᠰᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]变得太浅: голы ус ~ 河水变得太浅。

гөөхөн **ᠭᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形]гөөн 的小称; 较浅的, 较浅薄的, 较浅陋的, 较短浅的: ~ болох 变浅; эрдэм сурлага ~ 学识较浅薄。

гөжүүд **ᠭᠡᠵᠦᠭᠦᠳᠦ** [形]固执的, 顽固的, 执拗的; 不开化的。

гөжүүн **ᠭᠡᠵᠦᠭᠦᠨ** [形]参见 гөжүүд。

гөлбэлзэх **ᠭᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]①(因羞愧而)脸转向一边; 害羞, 忸怩; 拖欠, 内疚地注视; ②(瞪大的眼珠)骨碌碌转; ③(转)心怀鬼胎, 怯头怯脑。

гөлгөн **ᠭᠡᠯᠭᠡᠨ** [名]〈动〉一种小鸟雀。

гөлгөнөлдөх **ᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠦᠯᠳᠡᠬᠡ** [动]гөлгөнөх 的互动态。

гөлгөнөх **ᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠦᠬᠡ** [动]①显得光滑, 滑溜; ②(眼珠)骨碌碌转, 滴溜溜转。

гөлгөнүүлэх **ᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөлгөнөх 的使动态。

гөлгөр **ᠭᠡᠯᠭᠦᠷ** [形]平滑的, 光滑的, 光泽的: ~ мөсөн дээр 在平滑的冰面上; ~ булчин 平滑肌; ~ булчингар 平滑肌瘤; ~ булчингийн нэхдэс 平滑肌组织; ~ гадаргуу 平滑面; ~ даавуу 细棉布; ~ жонш 纤维石; ~ ивэргэнэ 〔植〕光赫丽亚; ~ ширхэг 匍行纤维。

гөлгөрдөх **ᠭᠡᠯᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]变得太平滑, 变得太光滑。

гөлгөрдүү **ᠭᠡᠯᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠡ** [形]过于平滑的, 很光滑的。

гөлгөрдүүлэх **ᠭᠡᠯᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөлгөрдөх 的使动态。

гөлгөрхөн **ᠭᠡᠯᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形]гөлгөр 的小称; 较平滑的, 光滑些的。

гөлж **ᠭᠡᠯᠵᠡ** [名]〈植〉丁香花: ~ борын цэцэг 丁香花。

гөлийлгөх **ᠭᠡᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动]①гөлийх I、II 的使动态; ②毫不在乎, 表现得若无其事。

гөлийх **ᠭᠡᠯᠢᠶᠢᠬᠡ** I [动]①变平滑, 变光滑, 变滑溜; ②变平静, 变平稳, 静止不动, 若无其事。

гөлийх **ᠭᠡᠯᠢᠶᠢᠬᠡ** II [动]①瞪眼, 凝视, 呆视: ~ сөн царай 呆板的面容; 〈医〉假面状; ~ саа 注视麻痹; ②(转)赖。

гөлийчих **ᠭᠡᠯᠢᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动]гөлийх I、II 的多次体。

гөлми **ᠭᠡᠯᠮᠢ** [名]参见 гөлмий。

гөлмидөх **ᠭᠡᠯᠮᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]参见 гөлмийдөх。

гөлмий **ᠭᠡᠯᠮᠢᠶᠢ** [名]大捕鱼网, 袋状捞网。

гөлмийдөх **ᠭᠡᠯᠮᠢᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]用大网捕鱼, 下袋状捞网捞鱼。

гөлмөг **ᠭᠡᠯᠮᠡᠭ** [名]〈植〉绵苔; 苔鲜: усны ~ 水上绵苔。

гөлөг **ᠭᠡᠯᠡᠭ** I [名]①〈动〉(狗、狼等的)崽子; ②(转)小孩, 小崽, 小鬼。

гөлөг **ᠭᠡᠯᠡᠭ** II [名]〈植〉幼芽, 蕾苞; 小根菜头, 小根葱。

гөлөгдөх **ᠭᠡᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动]参见 гөлөглөх I、II。

гөлөглөх **ᠭᠡᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** I [动]①(狗、狼等)产崽: нохой ~ 狗产崽; ②相继出牌。

гөлөглөх **ᠭᠡᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** II [动]发芽, 结蕾苞。

гөлөглүүлэх **ᠭᠡᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөлөглөх I 的使动态。

гөлөлзөх **ᠭᠡᠯᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]①发亮, 发光, 闪烁, 辉煌; ②(瞪大的眼珠)骨碌碌转; ③(转)心怀鬼胎, 怯头怯脑。

гөлөлзүүлэх **ᠭᠡᠯᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]гөлөлзөх 的使动态。

гөлөлзүүр (ᠭᠡᠯᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠷ) [形] ①发亮的, 闪烁的, 闪耀的, 光闪闪的; ②(眼珠)骨碌碌转的; 滴溜溜转的; ③(转)心怀鬼胎的, 鬼头鬼脑的, 鬼鬼祟祟的。

гөлөм (ᠭᠡᠯᠡᠮ) I ①[名]鞍轡: ширэн ~ 皮鞍轡; хивсэн ~ 毡鞍轡; ②(做鞍轡用的)熟皮, 裁绒; ③(转)薄平物品: ~ төмөр 平滑的铁, 铁板; ~ шил 玻璃板。

гөлөм (ᠭᠡᠯᠡᠮ) II [名]参见 гөлмий.

гөлөмдөх (ᠭᠡᠯᠡᠮᠳᠡᠬᠡ) [动]参见 гөлмийдөх.

гөлөмдүүлэх (ᠭᠡᠯᠡᠮᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]гөлөмдөх 的使动态。

гөлөмтэй (ᠭᠡᠯᠡᠮᠲᠡᠢ) [形]带鞍的。

гөлөн (ᠭᠡᠯᠡᠨ) I [形]秃的, 光秃的, 光溜溜的。

гөлөн (ᠭᠡᠯᠡᠨ) II 见 ~ ~ 一瞪一瞪地: ~ га-лин (瞪大的眼睛)骨碌碌地(转动)。

гөлөнгөр (ᠭᠡᠯᠡᠨᠭᠡᠷ) [名]细平纹布, 细棉布; 素白布, 油画布: ~ бөс 平纹布, 油画布。

гөлөрцгөөх (ᠭᠡᠯᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬᠡ) [动]гөлрөх 的众动态。

гөлрөө (ᠭᠡᠯᠡᠷᠡᠭᠡ) [形]痴呆的, 怔怔的, 眼停滞的: ~ өвчин 痴呆病, 眼停滞症。

гөлрөх (ᠭᠡᠯᠡᠷᠡᠬᠡ) [动] ①呆视, 发呆, 目瞪口呆, 眼停滞, 失神瞪眼: ~ н суух 呆坐; ~ шинж 眼停滞症状, 痴呆状; гөлөрдөг өвчин (医)痴呆症; ②力度减弱(酒等); ③(沸腾液体)变微弱沸腾, 由大开变成小开。

гөлрүүлэх (ᠭᠡᠯᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]гөлрөх 的使动态。

гөлд (ᠭᠡᠯᠳᠡ) [副]发愣地, 发呆地, 呆若木鸡地。

гөлтгөнө (ᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡ) [名]石膏, 雪花石膏: гөлтгөний хэв шинж (ᠮᠣ)石膏式; ~ чулуулаг 石膏岩; ~ н ор (医)石膏床; ~ н чиг (医)石膏紧身; ~ н шаантаг (ᠮᠣ)石膏楔形板; ~ нялтас 石膏板; гөлтгөнт дагшир 硬石膏; гөлтгөнт бадмар 石膏白云石; гөлтгөнт наанги 石膏黏土; гөлтгөнт нунтаг, гөлтгөнт шороо 土状石膏; гөлтгөнт элсэн чулуу 石膏砂岩; гөлтгөнт цөл 石膏漠。

гөлтгөнөдөс (ᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠳᠡᠰ) [名]参见 гөлтгөнөцөр。

гөлтгөнөх (ᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ) [动]显得光滑, 显得光滑溜, 显得平滑, 显得亮晃晃。

гөлтгөнөцөр (ᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠴᠡᠷ) [名]石膏板。

гөлтгөр (ᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠷ) [形]光滑的, 光溜的, 光泽的。

гөлүүр (ᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ) [形]光滑的, 光溜的, 滑溜的。

гөлчгий (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢ) I [名](啮齿动物的)幼崽: огтоны ~ 小田鼠仔。

гөлчгий (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢ) II [名]树籽条, (树的)蕾苞。

гөлчгийлөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢᠯᠡᠬᠡ) I [动](啮齿动物)产仔, 下崽: зурам ~ 田鼠产仔。

гөлчгийлөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢᠯᠡᠬᠡ) II [动](树枝条)发芽, 结蕾苞。

гөлчгөнөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ) [动]见 гөлчигнөх。

гөлчгөнүүлэх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]гөлчгөнөх 的使动态。

гөлчгөр (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠷ) [形] ①平坦的, 平滑的, 光滑的: ~ цаас 有光纸; ②平静的, 无波的。

гөлчгөрдөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] ①变得很平坦, 变得十分平滑, 变得十分光滑; ②变得十分平静, 变得风平浪静。

гөлчгөрдүүлэх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]гөлчгөрдөх 的使动态。

гөлчигнөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ) [动] ①平滑物频频动弹; ②感触, 感知; ③参见 гөлгөнөх。

гөлчийлгөх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ) [动]гөлчийх 的使动态。

гөлчийх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠢᠬᠡ) [动] ①变平滑, 变光滑; 变润泽, 放光亮; ②变平静; ◇ гөлийх ~ 变平静; 变平滑。

гөлчилзэх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠡᠬᠡ) [动] ①平滑物时时动作; ②感触, 感知; ③参见 гөлөлзөх。

гөлчилзүүлэх (ᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]гөлчилзэх 的使动态。

гөлчир (ᠭᠡᠯᠴᠢᠷ) [名]粒雪: ~ мөсөн гол 粒雪冰川; ~ цас 粒雪, 万年雪; ~ т тал

粒雪原: гөлчрийн захын ан цав 边缘
冰雪隙.

гөлчирших гөлчирхэн [动]粒雪多起来, 粒雪
增多.

гөмбөг гөмбөг [名]容器, 器物.

гөмөгхөн гөмөгхөн [形]较好的, 较令人满意
的, 较恰当的.

гөмрөг гөмрөг [名]①气质, 性格; ②仓库,
栈房, 仓房.

гөмс гөмс [形](感到)不饱的, 不足的.

гөмсдөх гөмсдөх [动](感到)不饱, 不够, 不
足.

гөмслөх гөмслөх [动]觉得不足, 觉得不够.

гөмсхөн гөмсхөн [形]гөмс的小称; (感到)
不大饱的, 不大足的, 不大够的.

гөнгийх гөнгийх [动]哪嚷.

гөнгөө гөнгөө [名]桶, 提桶.

гөнжигдөх гөнжигдөх [动]гөнжих的被动
态.

гөнжилцөх гөнжилцөх [动]гөнжих的共动
态.

гөнжих гөнжих [动]①稍撬起, 抬起, 稍微举
起, 挪动; ②调动, 推进; ③以杠杆推动,
以杠杆撬起; ◇ хөших ~ 撬起, 以杠杆
抬起.

гөнжицгөөх гөнжицгөөх [动]гөнжих的众动
态.

гөнжөө гөнжөө I [名]细高的铜茶壶.

гөнжөө гөнжөө II [名]参见 гөнжүүр.

гөнжөөлөх гөнжөөлөх [动](用细高的铜壶)
盛(奶)茶, 将(奶)茶装入壶内.

гөнжүүлэх гөнжүүлэх [动]① гөнжих的使
动态; ②被撬起, 被抬起, 被稍微举起, 被
挪动; 被调动, 被推进; 被杠杆撬起.

гөнжүүр гөнжүүр [名]杠杆, 撬杠, 别棍; 别
针.

гөнжүүрдэх гөнжүүрдэх [动](用杠杆、撬杠)
撬, 撬动, 撬起; (用别棍、别针)别住.

гөнжүүрлүүлэх гөнжүүрлүүлэх [动]гөнжүүр-
лэх的使动态.

гөнжүүрлэх гөнжүүрлэх [动]参见 гөнжүүр-

лэх.

гөнтэй гөнтэй [形]稳重的, 持重的, 慎重的;

◇ ~ жинтэй 慎重的, 稳重的.

гөнхөл гөнхөл [名]〈动〉小鸟.

гөөхий гөөхий [名]点心, 食品.

гөр гөр [名]①赖, 赖皮, 讹赖; ②诬赖, 诬
蔑, 诬陷.

гөрдөгдөх гөрдөгдөх [动]гөрдөх的被动态.

гөрдөл гөрдөл [名]①赖, 抵赖; ②诬赖, 诬
陷, 诬蔑, 诋毁, 诽谤.

гөрдөөн гөрдөөн [名]诬陷, 诬蔑, 诋毁, 诽
谤.

гөрдөөч гөрдөөч [名]诬赖者, 诬蔑者, 诬陷
者, 诬告者, 诋毁者, 诽谤者.

гөрдөх гөрдөх [动]①抵赖; ②诬赖, 诬陷,
诬蔑, 诋毁, 编谎, 诽谤; ③强行, 强逼;
打, 殴打, 打击.

гөрдүүлэх гөрдүүлэх [动]① гөрдөх的使动
态; ②意同 гөрдөгдөх.

гөрлөг гөрлөг I [名]①诽谤, 诬蔑, 诋毁;
编谎, ②诬告, 诬赖; ③强迫, 殴打, 打
击.

гөрлөг гөрлөг II [名·形]①编织, 编辫; ②
编织的, 编辫的.

гөрлөгдөх гөрлөгдөх [动]гөрлөх的被动态.

гөрлөгч гөрлөгч [名]参见 гөрдөөч.

гөрлөө гөрлөө [名]见 гөрлөг II.

гөрлөөч гөрлөөч [名]参见 гөрдөөч.

гөрлөх гөрлөх [动]参见 гөрдөх.

гөрмөл гөрмөл [形]编织的, 编制的: ~ та-
шуур 编织的鞭子; ~ гээг 编的辫子.

гөрмөлий гөрмөлий [名]〈植〉茅草.

гөрөлт гөрөлт [名]①编织; ②发辫.

гөрөлч гөрөлч [名·形]参见 гөрч.

гөрөө гөрөө [名]①狩猎, 打猎, 渔猎; 田猎;
ан ~ хийх 狩猎, 渔猎; ②猎物, 野兽.

гөрөөлөл гөрөөлөл [名]打猎, 狩猎, 田猎, 渔
猎.

гөрөөлөх гөрөөлөх [动]打猎, 狩猎, 田猎,

渔猎；猎捕，追捕。

гөрөөлүүлэх ГӨРӨӨЛҮҮЛЭХ [动] гөрөөлөх 的使动态。

гөрөөлдгөөх ГӨРӨӨЛДГӨӨХ [动] гөрөөлөх 的众动态。

гөрөөлч ГӨРӨӨЛЧ [形] 猎猎的，猎捕的。

гөрөөс(өн) ГӨРӨӨС [名] (食草的)野兽(主要指鹿一类，包括黄羊、羚羊等)：бор ~ (动) 牝鹿；бух ~ (动) 兕；тэмээн ~ (动) 野骆驼；хүн ~ (动) 猩猩；баршиг ~ (动) 彪；журамт ~ (动) 骆虞；бодь ~ (动) 角端。

гөрөөсч ГӨРӨӨСЧ [名] 参见 гөрөөчин。

гөрөөтэй ГӨРӨӨТЭЙ [形] 有猎物的，有野兽的。

гөрөөч ГӨРӨӨЧ [名] 参见 гөрөөчин。

гөрөөчин ГӨРӨӨЧИН [名] 猎人，狩猎者，打猎者；◇ **анчин** ~ 猎人。

гөрөөчлөх ГӨРӨӨЧЛӨХ [动] 打猎，狩猎；猎捕，追捕。

гөрөөчлүүлэх ГӨРӨӨЧЛҮҮЛЭХ [动] гөрөөчлөх 的使动态。

гөрөх ГӨРӨХ [动] 编织，编制；гээг ~ 编织子；жирэм ~ 编马鞍吊带。

гөртэй ГӨРТЭЙ [形] 赖皮的，无赖的。

гөрүүлэх ГӨРҮҮЛЭХ [动] гөрөх 的使动态。

гөрхөгтэй ГӨРХӨГТЭЙ [形] 参见 гөртэй。

гөрч ГӨРЧ [名·形] ① 诽谤者，诬蔑者，中伤者；诬告者，诬赖者；编造者；② 好诽谤的，好诬蔑的，好中伤的；好诬告的，好诬赖的；好编造(假话)的。

гөхи ГӨХИ [名] 见 гөхий。

гөхидөх ГӨХИДӨХ [动] 见 гөхийдөх。

гөхидүүлэх ГӨХИДҮҮЛЭХ [动] гөхидөх 的使动态。

гөхий ГӨХИ [名] ① 钓鱼竿；② 钓鱼钩。

гөхийдөх ГӨХИДӨХ [动] 钓，钓鱼。

гөхийдүүлэх ГӨХИДҮҮЛЭХ [动] гөхийдөх 的使动态。

гөхөл ГӨХӨЛ [名] ① 前额发，刘海；(马的)顶鬃，脑门鬃，迎面鬃；② (鸟兽、植物的)冠

毛。

гөхөлдөгдөх ГӨХӨЛДӨГДӨХ [动] гөхөлдөх 的被动态。

гөхөлдөх ГӨХӨЛДӨХ [动] ① 抓住前额发，抓住刘海；② 揪住顶鬃(脑门鬃、迎面鬃)。

гөхөлдүүлэх ГӨХӨЛДҮҮЛЭХ [动] ① гөхөлдөх 的使动态；② 意同 гөхөлдөгдөх。

грабен ГРАБЕН [名] (地质的)地堑。

гравиметр ГРАВИМЕТР [名] 重力仪，重差计。

гравитац ГРАВИТАЦ [名] 重力，引力；~ хүч 重力，引力，万有引力。

градус ГРАДУС [量] 度：90 ~ ын өнцөг 九十度角；25 ~ дулаан(气温)零上二十五度；хүйтний 30 ~, хасах 30 ~ 零下三十度；~ ын нум 弧度；~ ын хувиар шугам 分度带。

грамцидин ГРАМЦИДИН [名] 革兰阳性灭菌素，短杆菌肽。

грамм ГРАММ [量] 克，公分：800 ~ мах 八百克肉；~ атом 克原子；~ молекул 克分子；~ ын будаг 革兰氏染料；~ атом (理化)克原子；~ молекул (理化)克分子。

граммема ГРАММЕМА [名] (语)语法单位。

граммлах ГРАМЛАХ [动] (以克)计量，秤量。

граммлуулах ГРАМЛУУЛАХ [动] граммлах 的使动态。

гранат ГРАНАТ [名] (军)榴弹，手榴弹：гар ~ 手榴弹；~ шидэгч буу ① 掷弹筒；② 榴弹炮；~ ын гэр 手榴弹袋；~ шидэх, ~ харвах 掷手榴弹；~ харвуул 掷弹筒；~ харвуулч 掷弹兵，掷弹筒手；~ шидэгч буу 榴弹炮。

гранатомёт ГРАНАТОМЕТ [名] (军)掷弹筒。

гранатомётч(ин) ГРАНАТОМЕТЧ [名] (军)掷弹筒手。

гранитоль ГРАНИТОЛЬ [名] 格兰尼托皮(假皮之一种)。

граувак ГРАУВАК [名] (矿)杂砂岩；~ т хөрзөн 硬砂砾岩。

график ГРАФИК I [名] 图表，图式；галт тэрэг хөдөлгөөний ~ 列车运行表。

- график** ᠭᠠᠷᠢᠮᠢᠨ II [名] (黑白的, 无彩色的) 绘画术; 黑白绘画的作品, 水墨画, 图画.
- графикт** ᠭᠠᠷᠢᠮᠢᠨᠲᠤ [形] 附图表的, 附图式的.
- графикчлах** ᠭᠠᠷᠢᠮᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 图表化.
- грегарина** ᠭᠢᠷᠭᠠᠷᠢᠨᠠ [名] <动> 簇虫(目).
- Гринвич** ᠭᠢᠷᠢᠨᠪᠢᠨᠴᠢᠭ [名] 格林威治(天文台);
~ийн цаг 格林威治时间.
- груз** ᠭᠢᠷᠦᠰ [名] 负重, 载重.
- Грузи** ᠭᠢᠷᠦᠰᠢ [名] ① 格鲁吉亚; ② 格鲁吉亚人.
- грузовик** ᠭᠢᠷᠦᠰᠢᠨᠠᠶᠢᠰ [名] 卡车, 载重汽车.
- групп** ᠭᠢᠷᠦᠮᠤ [名] 小组, 小队; 集团; 群; 社;
шалган байцаах ~ 检查组; байлдааны ~ <军> 战斗小组; тагнуулын ~ <军> 侦察小组, 侦察小队; манёврын ~ <军> 机动小组, 机动小队; хөдөлгөөнтэй ~ 流动小组.
- гуа** ᠭᠤᠠ [名] 瓜; амтат ~ 甜瓜; 香瓜; ший ~ 西瓜.
- гуа** ᠭᠤᠮᠤ II [形] 美的, 好看的, 漂亮的, 华美的; ~ жавхлан 壮丽, 豪华; ~ сайхан 美丽的, 华美的, 漂亮的; ~ хүн 漂亮人, 美人; ~ сайхны зүй 美学; ~ сайхны саван 美容香皂.
- гуаг** ᠭᠤᠠᠭ [拟] 呱呱哇哇, 嘎嘎(动物叫声或车子响声).
- гуаглах** ᠭᠤᠠᠭᠢᠯᠠᠬ [动] 呱呱叫, 咯咯叫, 哇哇叫, 嘎嘎叫(动物叫声或车子响声).
- гуаглуулах** ᠭᠤᠠᠭᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуаглах 的使动态.
- гуад** ᠭᠤᠠᠳ [见] ~ ~ 呱呱(鸭、蛙等的叫声).
- гуай** ᠭᠤᠠᠢ [名] 先生, 君, 大人, 老兄(对长者、尊敬者或上级的尊称); Бадам ~ 巴达姆老兄(或伯、叔、先生); сайд ~ 部长先生.
- гуайлах** ᠭᠤᠠᠢᠯᠠᠬ [动] 称先生, 称君, 称兄; 客气, 恭敬.
- гуайлуулах** ᠭᠤᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуайлах 的使动态.
- гуалаг** ᠭᠤᠠᠯᠠᠭ [形] 美丽的, 漂亮的; 华美的, 美好的; 窈窕的, 俊秀的.

гуалагхан ᠭᠤᠠᠯᠠᠭᠬᠠᠨ [形] гуалаг 的小称; 较美的, 颇为漂亮的; 较华美的, 较美好的; 较窈窕的, 较俊秀的.

гуалиг ᠭᠤᠠᠯᠢᠭ [形] 见 гуалаг.

гуалин ᠭᠤᠠᠯᠢᠨ [名·形] ① 原木, 圆木, 大木头, 大梁, 杆梁; ~ байшин 用大圆木建筑的房子; ~ гүүр 杆梁桥; барилгын ~ 建筑圆木, 建筑原木; ② 原木的, 圆木的, 大梁的, 杆梁的.

гуамин ᠭᠤᠠᠮᠢᠨ [名] 挂面.

гуан ᠭᠤᠠᠨ [见] ~ ~ 嘎嘎声.

гуанз ᠭᠤᠠᠨᠵᠢ I [名] 馆子, 饭馆, 餐馆;
~ ны угааш 餐桌布.

гуанз ᠭᠤᠠᠨᠵᠢ II [名] 管(乐器).

гуанздах ᠭᠤᠠᠨᠵᠢᠳᠠᠬ I [动] 下馆子, 下餐馆吃饭.

гуанздах ᠭᠤᠠᠨᠵᠢᠳᠠᠬ II [动] <乐> 吹管.

гуанздуулах ᠭᠤᠠᠨᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуанздах I 的使动态.

гуанзчин ᠭᠤᠠᠨᠵᠢᠴᠢᠨ [名] 饭馆经营人, 餐馆老板.

гуанидин ᠭᠤᠠᠨᠢᠳᠢᠨ [名] <化> 胍.

гуанин ᠭᠤᠠᠨᠢᠨ [名] ① <化> 鸟粪素, 鸟尿圈; ② 双键.

гуатан ᠭᠤᠠᠲᠠᠨ [名] <植> 瓜类; ~ гуалах 瓜类白粉病; ~ сэвтэх 瓜类炭疽病.

губернатор ᠭᠤᠪᠦᠷᠨᠠᠲᠣᠷ [名] (帝俄的) 省长; (某些欧洲国家的) 省长; (美国的) 洲长; (英、法等国驻殖民地的) 总督.

гувай ᠭᠤᠪᠠᠢ [形] 俏的, 俏丽的, 漂亮的, 娇美的, 美丽的(指妇女): ◇ ~ хатан <植> 颠茄, 洋莨菪(茄科有毒的草本系植物, 可做止痛及放大瞳孔之药).

гувайлгах ᠭᠤᠪᠠᠢᠯᠠᠬ [动] гувайх 的使动态.

гувайх ᠭᠤᠪᠠᠢᠬ [动] ① 肿起条形伤痕, 留下伤痕, 现出伤痕; ② 痕迹隐约可见, 远方呈现痕迹.

гувар ᠭᠤᠪᠠᠷ [名] (树的) 主干.

гувгар ᠭᠤᠪᠦᠭᠠᠷ [形] 凸出的, 隆起的; 细长而凸出的; 细长伤痕; ~ газар 细长形高地;

— хамар 细高鼻子。

- гувгархан** *ᠭᠤᠪᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гувгар 的小称; 略凸出的, 稍隆起的。
- гувж** *ᠭᠤᠪᠵ* [名] 颈棍(系在狗、骆驼等脖子上使咬不断的木棍, 亦有铁做的)。
- гувжлагдах** *ᠭᠤᠪᠵᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] гувжлах 的被动态。
- гувжлах** *ᠭᠤᠪᠵᠯᠠᠬ* [动] (给狗)系上颈棍。
- гувжлуулах** *ᠭᠤᠪᠵᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① гувжлах 的使动态; ② 意同 гувжлагдах。
- гувниан** *ᠭᠤᠪᠨᠢᠭᠠᠨ* [形] 非常饿的; 挨饿的。
- гувирах** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠬ* [动] 戳, 刺, 捅; 猛击; 猛撞。
- гувих** *ᠭᠤᠪᠢᠬ* [动] ① 苦恼; 受痛苦; ② 挨饿: дотор ~ 感觉非常饿。
- гуврах** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠬ* [动] 摇摆, 摇荡, 飘动, 徐徐吹动, 拂动(多指植物)。
- гувруу** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤ* I [名] 参见 гөврүү。
- гувруу** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤ* II [名] (骆驼的) 传染病, 瘟疫。
- гувруут** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤ* I [形] 起条痕的, 有答痕的, 有鞭痕的; 起小疙瘩的, 起小鼓包的(皮肤)。
- гувруут** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤ* II [形] 患传染病的, 得瘟疫的(骆驼)。
- гувруутах** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠠᠬ* I [动] 参见 гөврүү-төх。
- гувруутах** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠠᠬ* II [动] 骆驼患传染病, 骆驼得瘟疫。
- гувруутуулах** *ᠭᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гувруутах II 的使动态。
- гувчганах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 瘠瘦动物频频动弹。
- гувчгар** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠠᠷ* [形] 瘠瘦的, 干瘪的。
- гувчгардах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得瘦骨嶙峋, 变得骨瘦如柴。
- гувчгархан** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гувчгар 的小称; 有些瘠瘦的, 有些干瘪的。
- гувчгаршиг** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠠᠷᠰᠢᠭ* [形] 参见 гувчгархан。

- гувчиганах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 见 гувчганах。
- гувчийлгах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гувчийх 的使动态。
- гувчийх** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠬ* [动] 变瘠瘦, 变干瘪。
- гувчилзах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 гувчганах。
- гувчилзуулах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гувчилзах 的使动态。
- гувчих** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠢᠬ* [动] 见 гувчих II。
- гувчуулах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гувчих 的使动态。
- гувчуур** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠷ* [名] 见 гувчуур III。
- гувчуурдах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] 见 гувчуурдах。
- гувчуурдуулах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гувчуурдах 的使动态。
- гувчуурлах** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠯᠠᠬ* [动] 参见 гувчих I、II、III。
- гувчуурч** *ᠭᠤᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠴᠢ* [名] (陈) 税吏。
- гувшаа** *ᠭᠤᠪᠰᠠᠭᠠ* [形] 好吮吸奶的, 贪奶的; 好吸别的母体奶的(指小孩或幼畜)。
- гувшаахай** *ᠭᠤᠪᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠢ* [名] (植) 列当属: ~ овог (植) 列当科。
- гувших** *ᠭᠤᠪᠰᠢᠬ* [动] (贪婪地) 吮吸奶: ◇ **гуйж** ~ (厚着脸皮) 死命乞求。
- гувшуулах** *ᠭᠤᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гувших 的使动态。
- гувшуур** *ᠭᠤᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* [形] 参见 гувшаа。
- гувшчих** *ᠭᠤᠪᠰᠢᠭᠢᠬ* [动] гувших 的多次体。
- гуд** *ᠭᠤᠳ* I [副] 使劲, 用力地, 死命地, 狠狠地: ~ татах 使劲抽, 狠狠吸; 沉下脸; ~ дайрах 狠狠轧, 用力压挤; 狠狠进攻。
- гуд** *ᠭᠤᠳ* II 见 ~ 咕嘟咕嘟(喝水声)。
- гудайлга** *ᠭᠤᠳᠠᠢᠭᠢᠯᠭ᠋᠎ᠠ* [名] 下垂; (电) 下滑。
- гудайлгах** *ᠭᠤᠳᠠᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гудайх 的使动态。
- гудаймшиг** *ᠭᠤᠳᠠᠢᠮᠰᠢᠭ* [形] 倾斜的, 低垂的, 前倾的。
- гудайх** *ᠭᠤᠳᠠᠢᠬ* [动] ① 俯身, 低垂, 屈弯,

前倾；〈电〉下滑；толгой ~ 垂下头来，低下头来；нар ~ в 太阳落山了（太阳低垂了）；② 衰落，衰退，窘困，困难，境况恶化；хөрөнгө ~ 资金困难起来。

гудам *ᠭᠤᠳᠠᠮ* [名] ① 细长通路，通行路；② 走廊，回廊，过道。

гудамж(ин) *ᠭᠤᠳᠠᠮᠵᠢ* [名] 街道，马路；хот суурингийн ~ замын хөдөлгөөний дүрэм 城市道路交通规则；~ инд зогсох 站在街道上；усны ~ 水道；~ орон суучны хороо 街区委员会（蒙居民行政机构）；~ ны байлдаан（军）巷战；~ ны бэхлэлт 街垒；~ ны жагсаал 街头游行；~ засагч 修路工。

гудамжлах *ᠭᠤᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 留出通道；使成街道；② 排行，站队；夹队：~ н зогсох 排列，列队；夹队。

гудамжлуулах *ᠭᠤᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гудамжлах 的使动态。

гудамлаг *ᠭᠤᠳᠠᠮᠯᠠᠭ* [形] 通道式的，街道式的。

гударга *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭ᠎ᠠ* I [名] 易陷的地方。

гударга *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭ᠎ᠠ* II [名] 槽刨，沟刨。

гударга *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭ᠎ᠠ* III [名] 〈医〉犬疫。

гударгадах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ* I [动] 变得过于下陷，显得过分下沉。

гударгадах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ* II [动] 〈用槽刨或沟刨〉刨出沟槽。

гударгадацгаах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] гударгадах II 的众动态。

гударгадуулах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гударгадах II 的使动态。

гударган *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠨ* [形] 下陷的，下沉的，一头高一头低的，斜坡状的；~ ор 一头高一头低的床。

гударгандах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] 变成陡坡状，变得过于倾斜、过分下陷。

гударгатах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠲᠠᠬ* [动] 〈医〉患犬疫。

гударгатай *ᠭᠤᠳᠤᠷᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] 易陷入的，陷脚的；~ зам 陷脚的路。

гудархай *ᠭᠤᠳᠤᠷᠬᠠᠢ* [形] 畅流的（指母牛、母羊的奶水）。

гудархийлэх *ᠭᠤᠳᠤᠷᠬᠢᠯᠡᠬ* [动] ① 乱闯，乱窜，乱钻，乱冲；② 游荡，漫游，游逛。

гударцгаах *ᠭᠤᠳᠤᠷᠴᠭᠠᠬ* [动] гудрах I 的众动态。

гудас *ᠭᠤᠳᠠᠰ* I [后] ① 顺着，直着，沿，顺长度；② 顺便，就便；замын ~ 沿道路，途中；顺路。

гудас(ан) *ᠭᠤᠳᠠᠰ(ᠠᠨ)* II [名] 长方形地毯，长方形垫褥；~ ан хивс 马褥子；长条地毯；орны ~ 床上垫褥。

гудаслах *ᠭᠤᠳᠠᠰᠠᠯᠠᠬ* [动] ① 顺便，就便；② 做垫褥，使成垫褥。

гудачих *ᠭᠤᠳᠠᠴᠢᠬ* [动] ① 频频插入，频频陷入；② 打穿；③ 横穿；~ н явах 穿行；~ н оёх 直缝。

гудачуулах *ᠭᠤᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гудачих 的使动态。

гудгар *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷ* [形] 前腰向下弯的，前低的，前倾的；~ цээжтэй морь 前腰向下弯的马；~ газар 向前倾斜的地方。

гудгардах *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得十分前倾，显得前边太低，变得太向前倾。

гудгардуу *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于前低的，过于前倾的。

гудгардуулах *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гудгардах 的使动态。

гудгархан *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гудгар 的小称；前腰略向下弯的，有些前倾的。

гудгаршиг *ᠭᠤᠳᠭᠠᠷᠰᠢᠭ* [形] 参见 гудгархан。

гудиг *ᠭᠤᠳᠢᠭ* [名] ① 忧伤，愁闷，沮丧；② 关照，顾及，关心，留心，重视。

гудиггүй *ᠭᠤᠳᠢᠭᠭᠦᠢ* [形] ① 无忧伤的，不愁闷的，乐观的，无忧无虑的；② 不注意的，不理会的，不关心的，不在乎的，无所用心的。

гудиггүйдэх *ᠭᠤᠳᠢᠭᠭᠦᠢᠳᠡᠬ* [动] ① 无忧无虑，毫无忧伤；② 毫不注意，满不在乎，无所用心，不予理会。

гудиггүйтэх *ᠭᠤᠳᠢᠭᠭᠦᠢᠲᠡᠬ* [动] 参见 гудиггүйдэх。

гудрага *ᠭᠤᠳᠷᠠᠭ᠎ᠠ* I [名] 见 гударга I。

гудрага *ᠭᠤᠳᠷᠠᠭ᠎ᠠ* II [名] 见 гударга II。

- гудрага ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ III [名] 见 гударга III.
- гудрагадах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ II [动] 见 гударгадах I.
- гудрагадах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ [动] I 见 гударгадах II.
- гудрагатах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬ I [动] 见 гударгатах.
- гудралцах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬ [动] гудрах I 的共动态.
- гудрах ᠭᠦᠳᠢᠷᠬ I [动] ① 插入, 塞入, 陷入; ам руу савх ~ 把筷子插入口中; ② 直穿, 横穿而过; ③ 打鼾; ④ (转) 狂吠, 狂饮 (贬意).
- гудрах ᠭᠦᠳᠢᠷᠬ II [动] (军) 弹着点过近.
- гудруул ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯ [名] ① (口袋、裤腰等) 噘口, 抽口; ② (解) 括约肌.
- гудруулах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гудрах I 的使动态.
- гудруулга ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] 参见 гудруул.
- гудруулах ᠭᠦᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] 系上噘口, 系上抽口.
- гудуг ᠭᠦᠳᠤᠭ [名] 见 гутаг.
- гудуй ᠭᠦᠳᠤᠢ [名] (植) 蒙古牛蒡.
- гудуйх ᠭᠦᠳᠤᠢᠬ [动] 参见 гудайх.
- гудун ᠭᠦᠳᠤᠨ 见 ~ 咕咚咕咚.
- гудчаа ᠭᠦᠳᠴᠠ᠎ᠠ [形] 好打鼾的, 老打鼾的.
- гудчих ᠭᠦᠳᠴᠢᠬ 见 гудачих.
- гудчуулах ᠭᠦᠳᠴᠢᠬᠠᠬ [动] гудчих 的使动态.
- гуйваач ᠭᠦᠢᠪᠠᠴᠢ [形] 易动摇的, 好动摇的, 动摇不定的.
- гуйвагч ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠴᠢ [名] 动摇者.
- гуйвалга ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ [名] 动荡, 摆动; 动摇.
- гуйвалдах ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠬ [动] гуйвах 的互动态; (两物或多物) 摇摆, 摇荡.
- гуйвалзагч ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠴᠢ [名] 参见 гуйвагч.
- гуйвалзах ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 不断摇摆, 不停摇晃, 时时摇荡, 晃动不已.
- гуйвалзуулах ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуйвалзах

的使动态.

- гуйвалзуур ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ [形] 参见 гуйваач.
- гуйвалт ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠲ [名] 动摇, 摇摆, 摇晃, 晃动; улс төр дээр ~ тай 政治上摇摆的; ~ ын солилцлого 浮动汇率.
- гуйвалтгүй ᠭᠦᠢᠪᠠᠯᠲᠦᠭᠦᠢ [形] 不动摇的, 不摇摆的, 不摇晃的, 坚定不移的.
- гуйвамтгай ᠭᠦᠢᠪᠠᠮᠲᠭᠠᠢ [形] ① 好摇摆的, 摇荡不定的; ② 好动摇的, 犹豫不定的.
- гуйванга ᠭᠦᠢᠪᠠᠨᠭ᠎ᠠ [名] (动) 草马.
- гуйвангуу ᠭᠦᠢᠪᠠᠨᠭᠤᠭᠤ [名] (动) 短耳马, 短角马; ~ ууль 小马.
- гуйвар ᠭᠦᠢᠪᠠᠷ [名] 参见 гуйлт.
- гуйварган ᠭᠦᠢᠪᠠᠷᠭᠠᠨ [形] 不稳定的, 不坚定的, 动摇不定的.
- гуйвах ᠭᠦᠢᠪᠠᠬ [动] ① 摇摆, 摇晃, 摆动, 摇荡; ~ ад унав 摇摇晃晃地倒下了; гуйвж алхах 蹒跚而行; ядарч ~ 疲倦得身体摇晃起来; салхинд мод ~ 树木在风中摇摆; ② (转) (意志、心情等) 动摇, 犹豫不定, 摇摆不定; ③ (钱) 汇兑: таны зардал өнөөдөр гуйвсан 您的费用今天汇出去了.
- гуйвашгүй ᠭᠦᠢᠪᠠᠬᠦᠭᠦᠢ [形] 不可动摇的, 坚定不移的.
- гуйвганалдах ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ [动] гуйвганых 的互动态.
- гуйвганах ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 参见 гуйвалзах.
- гуйвгануулах ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ [动] гуйвганах 的使动态.
- гуйвгар ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠠᠷ [形] 摇摆的, 摇荡的, 摇晃的.
- гуйвих ᠭᠦᠢᠪᠠᠬ [动] 见 гуйвах.
- гуйвуулагч ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ [名] ① 汇款人, 兑款人, 汇兑者; ② 歪曲者, 曲解者.
- гуйвуулагчид ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳ [名] гуйвуулагч 的复数.
- гуйвуулалт ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲ [名] 参见 гуйвууллага.
- гуйвуулах ᠭᠦᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуйвах 的使动态; ① 使摇摆, 使摆动, 使摇荡; ② 汇兑

(钱): банкаар мөнгө ~ 由银行汇钱;
 ③(转)扭歪;曲解,歪曲: утгыг ~ 歪曲意思; ④使(思想、心情等)动摇,使犹豫不定,使摇摆不定.

гуйвуулга ᠭᠤᠢᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名]见 гуйвууллага.

гуйвууллага ᠭᠤᠢᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] ①摇摆,推动; ②汇兑: гуйвууллагын банк 汇兑银行; гуйвууллагын ваксель 汇票; гуйвууллагын ханш 汇率; гуйвууллагын баримт 汇票, 汇款单; ③歪曲, 曲解; ④(使)动摇, (使)摇摆不定.

гуйвцагах ᠭᠤᠢᠪᠦᠴᠠᠬᠤ [动] гуйвах 的众动态.

гуйгарлах ᠭᠤᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠬᠤ [动] 参见 гуйгуурлах.

гуйгдах ᠭᠤᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ [动] гуйх 的被动态.

гуйгуур ᠭᠤᠢᠭᠤᠷ [名] 说假话的人, 歪曲者, 篡改者.

гуйгуурлах ᠭᠤᠢᠭᠤᠷᠯᠠᠬᠤ [动] 歪曲, 篡改, 曲解, 说假话.

гуйгч ᠭᠤᠢᠭᠢᠴᠢ [名] ①乞讨者, 乞丐; ②请求者, 申请者.

гуйлага ᠭᠤᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] ①请求, 乞求, 央求; ②申请; ③乞讨.

гуйлагачин ᠭᠤᠢᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠨ [名] ①乞讨者, 乞丐; ②贫穷的人, 穷光蛋, 赤贫的人.

гуйланч(ин) ᠭᠤᠢᠯᠠᠨᠴᠢ [名] ①乞丐, 叫化子; ②请求者, 申请者; ③穷光蛋, 赤贫的人.

гуйланчлал ᠭᠤᠢᠯᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠯ [名] ①行乞, 讨饭, 求施; ②请求, 哀求, 申请, 央求.

гуйланчлах ᠭᠤᠢᠯᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ①请求施舍, 行乞, 讨饭; ②哀求, 请求, 央求.

гуйлга ᠭᠤᠢᠯᠭ᠎ᠠ [名] ①申请, 请求, 哀求; 行乞, 要饭; ②乞讨: ~ гуйх 请求施舍, 乞讨; 请求支持; ~ хийх 请求, 央求, 乞求; 乞讨.

гуйлгалах ᠭᠤᠢᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ [动] ①申请, 请求; ②乞讨, 讨饭.

гуйлганч(ин) ᠭᠤᠢᠯᠭᠠᠨᠴᠢ [名] ①乞丐, 要饭的, 叫化子; ②请求者, 申请者; ③穷光蛋, 赤贫的人.

гуйлгах ᠭᠤᠢᠯᠭᠠᠬᠤ [动] ① гуйх 的使动态;

②意同 гуйгдах.

гуйлгачинлах ᠭᠤᠢᠯᠭᠠᠴᠢᠨᠯᠠᠬᠤ [动] 参见 гуйланчлах.

гуйлгачин ᠭᠤᠢᠯᠭᠠᠴᠢᠨ [名] 参见 гуйлганч.

гуйлинч(ин) ᠭᠤᠢᠯᠢᠨᠴᠢ [名] 参见 гуйланч.

гуйлинчлах ᠭᠤᠢᠯᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 参见 гуйланчлах.

гуйлинчлуулах ᠭᠤᠢᠯᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] гуйлинчлах 的使动态.

гуйлт ᠭᠤᠢᠯᠲᠤ [名] 请求, 乞求, 恳求; 请愿; 申请.

гуйлхийлах ᠭᠤᠢᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 频频乞求, 再三请求.

гуйлцах ᠭᠤᠢᠯᠴᠢᠬᠤ [动] гуйх 的共动态.

гуйль ᠭᠤᠢᠯᠢ [名] ①请求, 乞求; ②施舍物, 救济金.

гуймтгай ᠭᠤᠢᠮᠲᠦᠭᠠᠢ [形] 好请求的, 好恳求的, 好乞求别人的.

гуймхай ᠭᠤᠢᠮᠬᠠᠢ [形] 参见 гуймтгай.

гуйранч(ин) ᠭᠤᠢᠷᠠᠨᠴᠢ [名] 参见 гуйланч.

гуйранчилал ᠭᠤᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠯ [名] 参见 гуйланчлал.

гуйранчин ᠭᠤᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠨ [名] 参见 гуйланч.

гуйранчлах ᠭᠤᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 参见 гуйланчлах.

гуйх ᠭᠤᠢᠬᠤ [动] 请求, 央求, 恳求, 哀求, 申请, 恳请: би чамайг ~ я 我请求你, 我恳求你; танаас тусламж ~ 向您请求支援; чөлөө ~ 请假.

гуйцгаах ᠭᠤᠢᠵᠡᠭᠠᠬᠤ [动] гуйх 的众动态.

гуйчих ᠭᠤᠢᠵᠢᠬᠤ [动] гуйх 的完成体.

гул ᠭᠤᠯ [名] ①(桥之)弓形, 拱形; ②(转)要害, 要领, 关键: ~ барих 抓住要害.

гуларцгаах ᠭᠤᠯᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠤ [动] гулрах 的众动态.

гуласгах ᠭᠤᠯᠠᠰᠠᠬᠤ [动] гулсах 的使动态.

гулбарах ᠭᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠬᠤ [动] 变滑, 变滑溜.

гулбиганах ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ [动] 参见 гулбилзах.

- гулбигар** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠷ* [形] ①体弱无力的, 细高无力的, 柔弱的; 细软的, 袅娜苗条的: ~ хүн 体弱无力的人, 柔弱的人; ~ мод 细软的树木; ②(毛)柔细的, 细软的.
- гулбигардах** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动]变得过于细高柔弱, 变得过于袅娜苗条, 变得过于柔细, 变得过于细软.
- гулбигардуу** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠤ* [形]参见 гулбигар.
- гулбигархан** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гулбигар 的小称; ①较体弱无力的, 较细高无力的, 较柔弱的; 较细软的, 较袅娜苗条的; ②较柔细的, 较细软的(毛).
- гулбигаршиг** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠰᠢᠭ* [形]参见 гулбигархан.
- гулбийлгах** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠶᠯᠭᠠᠬ* [动] гулбийх 的使动态.
- гулбийх** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠶᠬ* [动] ①变体弱无力, 变柔弱; 变成袅娜细条; ②(毛)变柔细, 变细软.
- гулбилзах** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠬ* [动](细软易弯曲物)摇摆, 蜿蜒, 蛇行, 曲动; 滑溜.
- гулбилзуулах** *ᠭᠤᠯᠪᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] гулбилзах 的使动态.
- гулгаах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠬ* [动] гулгах 的使动态.
- гулгагч** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠭᠴᠢ* [形]滑动的, 滑溜的; ~ бичил зүсүүр 平推切片机.
- гулгадас** (ан) *ᠭᠤᠯᠭᠠᠳᠠᠰ* [名]滑坡: ~ ан ганга 滑坡悬崖; ~ ан нураа 滑坡崩塌; ~ ан өртөө 滑坡立面; ~ ан суурь 滑坡基面; ~ ан ул 滑坡底部; ~ ын хөндий 滑坡周围地; ~ ын шилжрээ, ~ ын эвдлэл 滑坡变动; ~ ын явц 滑坡过程.
- гулгазнах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠵᠠᠨᠠᠬ* [动] гулгах 的短暂体; 滑一下, 溜一下, 滑一跤.
- гулгал** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠯ* [名]滑, 滑动; 滑行.
- гулгалга** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠯᠭᠠ* [名]参见 гулгалт.
- гулгалт** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠯᠲ* [名]滑, 溜, 滑动, 滑行(滑冰、滑雪等): цанын ~ 滑雪; ~ ын бул чулуу 滑动的巨砾; ~ ын толь 滑面镜.
- гулгамал** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠮᠠᠯ* [形]滑的, 滑动的, 滑溜

的.

- тулгамтгай** *ᠲᠤᠯᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] ①好滑的, 好滑冰的, 好滑雪的; ②滑的, 路滑的, 滑溜的: ~ ултай гутал 底滑的靴子.
- тулгамхай** *ᠲᠤᠯᠭᠠᠮᠬᠠᠢ* [形]参见 тулгамтгай; 耐磨的, 抗磨的: ~ зээрэнхий 耐磨圆盘; ~ хайлш 减磨合金.
- гулгараа** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠠ* [名]打滑的地方, 滑溜处: ~ халтираа 打滑处, 泥泞地段.
- гулгарат** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠲ* [形]滑的, 滑溜的.
- гулгарах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] ①参见 гулгах; ②不慌不忙地交谈, 舒徐坦然地谈话.
- гулгардах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠳᠠᠬ* [动]变得很滑, 显得过于滑溜.
- гулгардуулах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠳᠤᠯᠠᠬ* [动] гулгардах 的使动态.
- гулгарна** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠨᠠ* [名]见 гулгараа.
- гулгарих** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠷᠢᠬ* [动]见 гулгарах.
- гулгах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠬ* [动] ①滑, 溜, 打滑; 滑落, 滑出: мөсөн дээгүүр ~ 滑冰; гараас ~ 从手中滑出; тэшүүрээр ~ (用冰鞋)滑冰; цанаар ~ (用滑雪板)滑雪; ②转, 转移: ахын хувцасыг дүүдээ ~ 哥哥的衣服转到弟弟那里.
- гулгацгаах** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] гулгах 的共动态.
- гулгагчых** *ᠭᠤᠯᠭᠠᠭᠴᠢᠬ* [动] гулгах 的完成体.
- гулгна** *ᠭᠤᠯᠭᠨᠠ* [形]好漾奶的: ~ хүүхэд 好漾奶的孩子.
- гулгидас** (ан) *ᠭᠤᠯᠭᠢᠳᠠᠰ* [名] ①反胃物; (由于过饱而)吐出的东西, 呕吐物; ②饱嗝.
- гулгицгаах** *ᠭᠤᠯᠭᠢᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] гулгих 的共动态.
- гулгимтгай** *ᠭᠤᠯᠭᠢᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] ①好反胃的, 好呕吐的; 好漾奶的; ②好打嗝的.
- гулгнулах** *ᠭᠤᠯᠭᠢᠨᠠᠬ* [动] гулгих 的使动态.
- гулгих** *ᠭᠤᠯᠭᠢᠬ* [动] ①反胃, 呕出(过饱所致); ②打饱嗝.
- гулгуулах** *ᠭᠤᠯᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулгах 的使动态.

гулгуулга ᠭᠤᠯᠭᠤᠯᠭ᠋᠎ᠠ [名] 参见 гулгалга.

гулгуур ᠭᠤᠯᠭᠤᠷ [名] ① 滑行器具, 滑梯, 滑板; 滑车, 雪橇; 冰鞋: ~ мод 雪橇, 滑雪板; ② 滑行场地, 滑冰场: мөсөн ~ 滑冰场; ~ алхам (体) 滑步.

гулгуурдах ᠭᠤᠯᠭᠤᠷᠳᠠᠬ [动] 滑, 滑行, 滑冰, 溜冰, 滑雪.

гулд ᠭᠤᠯᠳ [形] 纵的, 竖的; 顺的: ~ хоног 子午线, 国际日期变更线; ~ зүсэл 纵剖面; ~ хүч 纵(向)力; ~ татах 强拉过来, 硬揪过来; хөндлөн ~ 纵横.

гулдаах ᠭᠤᠯᠳᠠᠬ [动] гулдаах 的使动态: ~ буудлага (军) 低仰射击, 平射.

гулдайлгах ᠭᠤᠯᠳᠠᠶᠯᠭᠠᠬ [动] гулдайх 的使动态.

гулдайх ᠭᠤᠯᠳᠠᠶᠬ [动] 伸长, 挺直, 直挺挺地躺着: зам дээр гуалин ~ ж хэвтэнэ 原木直挺挺地放在路上.

гулдайцгаах ᠭᠤᠯᠳᠠᠶᠢᠴᠡᠭᠠᠬ [动] гулдайх 的共动态.

гулдайчих ᠭᠤᠯᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠬ [动] гулдайх 的完成体.

гулдан(г) ᠭᠤᠯᠳᠠᠨ(ᠭ) [名] 拱顶, 拱门; 拱形桥洞; 涵洞: ~ хаалга 拱门; ~ хөндий 拱形桥洞; ~ нүх 涵洞; ~ бэхэлгээ 拱式固定; ~ гүүр 拱桥; ~ огтлох 纵切开.

гулданга ᠭᠤᠯᠳᠠᠨᠭ᠋᠎ᠠ [名] (马的) 颈部僵硬症, 难低头症.

гулдангатах ᠭᠤᠯᠳᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠬ [动] (马) 患颈部僵硬症, 患难低头症.

гулдаруу ᠭᠤᠯᠳᠠᠷᠤᠭᠤ [形] 粗而僵直的(脖颈).

гулдаруудах ᠭᠤᠯᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠳᠠᠬ [动] (脖颈) 变得过于粗而僵直.

гулдас ᠭᠤᠯᠳᠠᠰ [名] 参见 гулгас.

гулдах ᠭᠤᠯᠳᠠᠬ [动] ① 由高处滑下, 滑落; ② 向下拖, 倒拖, 拖后腿, 曳.

гулдач ᠭᠤᠯᠳᠠᠴ [名] ① 探子, 细作; 特务, 侦探, 间谍; ② 唆使者, 教唆者, 拖人下水者, 诱人走邪路者; 倒拖者, 曳者.

гулдганах ᠭᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 曲动, 摆动, 蠕动.

гулдгар ᠭᠤᠯᠳᠭᠠᠷ [形] 伸长的, 伸直的, 直挺挺的.

гулдмай ᠭᠤᠯᠳᠮᠠᠶ [形·名] ① 长形的, 长而直的; ② 整肉块.

гулдрал ᠭᠤᠯᠳᠷᠠᠯ [名] 见 гулдрил.

гулдралцах ᠭᠤᠯᠳᠷᠠᠯᠴᠢᠬ [动] гулдрах 的共动态.

гулдрах ᠭᠤᠯᠳᠷᠠᠬ [动] 曳, 拖, (在滑的地方) 拖东西: чирч ~ 曳, 拖; татаж ~ 曳, 拉; ~ н мөлхөх 爬行.

гулдрил ᠭᠤᠯᠳᠷᠢᠯ [名] ① 河床, 河身: ~ сайр 河床砾石; ~ нарийсах 河床变窄; ~ ын арашил 河床粗糙性; ~ ын бодит огтлол 河床有效断面; ~ ын унал 河床落差; ~ ын хагшмал 河床冲积层; ~ ын хуримтлал 河床堆积; ~ ын явц 河床(形成)过程; ② 地下水道, 涵洞, 桥洞; ③ 倒拖, 曳.

гулдрих ᠭᠤᠯᠳᠷᠢᠬ [动] ① 穿过, 透过, 通过: хүмүүсийн дундуур ~ н явах 穿过人群; бургасан шугуйн дундуур гол ~ н урсана 河流通过柳树丛; ② 流过, 流经(涵洞、桥洞等); 流入, 透入; 顺下, 滑下; ③ 见 гулдрах.

гулдруулах ᠭᠤᠯᠳᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гулдрих 的使动态.

гулдчих ᠭᠤᠯᠳᠷᠢᠬ [动] ① 频频穿过, 频频通过; ② 慌乱, 惊慌.

гулжвалзах ᠭᠤᠯᠵᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 柔细物时时摇摆, 摆来摆去, 摇曳不停, 袅娜.

гулжгай ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠶ [形] 参见 гулжгар.

гулжганагдах ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠳᠠᠬ [动] гулжгнах 的互动态.

гулжганах ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 参见 гулжвалзах.

гулжгануулах ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ [动] гулжгнах 的使动态.

гулжгануур ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠷ [形] 参见 гулжгар.

гулжгар ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷ [形] 柔软的, 柔细的, 细软的; 易摇摆的, 易摆动的, 易压弯的; (医) 虚弱无力的: ~ уурга 细软的套马杆; ~

мод 细软的树木；易摇摆的树木；
шинж(医)无力型。

гулжгардах *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得过于柔软、过于柔细、过于细软、过于柔弱；显得过于虚弱。

гулжгардуу *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 很柔软的，很柔细的，十分细软的，很易摆动的，特易压弯的。

гулжгардуулах *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулжгардах 的使动态。

гулжгархан *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гулжгар 的小称；较柔软的，较柔细的，较细软的，较软弱的，软虚弱无力的。

гулжгаршиг *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠰᠢᠭ* [形] 参见 гулжгархан。

гулжиг *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭ* 见 ~ ~ (柔细物) 摇摇摆摆地，摆来摆去地，摇曳不停地。

гулжиг *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭ* 参见 гулжиг。

гулжийлгах *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гулжийх 的使动态。

гулжийх *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠬ* [动] ① 变柔软，变柔细，变细软；② 低垂，低头，压弯；③ (转) 软瘫，萎靡，垂头丧气。

гулжийчих *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] гулжийх 的完成体。

гулжилзах *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 гулзганах。

гулжилзуулах *ᠭᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] гулжилзах 的使动态。

гулжин *ᠭᠤᠯᠵᠢᠨ* 见 ~ галжин (柔细物) 颤悠悠地。

гулзагай *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢ* [形] 见 гулзгай。

гулзагайвтар *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ* [形] 见 гулзгайвтар。

гулзгайдах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠳᠠᠬ* [动] 见 гулзгайдах。

гулзгайхан *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] гулзагай 的小称。

гулзагайшиг *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠰᠢᠭ* [形] 参见 гулзгайхан。

гулзаганах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 见 гулзганах。

гулзагар *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷ* [形] 见 гулзгар。

гулзагардах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得过于下垂，显得过于弯曲。

гулзагархан *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] 见 гулзгархан。

гулзагаршиг *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ* [形] 参见 гулзгархан。

гулзайчих *ᠭᠤᠯᠵᠠᠢᠴᠢᠬ* [动] гулзайх 的完成体。

гулзайлга *ᠭᠤᠯᠵᠠᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 гулзайлт。

гулзайлгах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гулзайх 的使动态。

гулзайлт *ᠭᠤᠯᠵᠠᠢᠯᠲ* [名] ① 下垂，弯曲；② 萎靡，软瘫。

гулзайх *ᠭᠤᠯᠵᠠᠢᠬ* [动] ① 下垂，弯曲；② 变萎靡不振，弯软瘫，变无精打彩。

гулзалзах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 见 гулзганах。

гулзалзах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 频频摇摆，摆来摆去，摇来荡去，不断歪斜。

гулзгай *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢ* [形] 下垂的，弯曲的；~ салаа 下垂的细树枝；~ хайч 修剪刀。

гулзгайвтар *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ* [形] 略下垂的，有些弯曲的。

гулзгайдах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠳᠠᠬ* [动] 变得过于下垂、过于弯曲。

гулзгайдуу *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于下垂的，十分弯曲的。

гулзгайдуулах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулзгайдах 的使动态。

гулзгайхан *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] гулзгай 的小称；较下垂的，较弯曲的。

гулзганах *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] ① 摇摆，摆动，摇动，曲动，垂摆，袅娜；② (转) 屈从，阿谀，谄媚。

гулзгар *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷ* [形] 下垂的，弯曲的，弯斜的，斜垂的；细长的，细高的，柔细的。

гулзгархан *ᠭᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] гулзгар 的小称；较下垂的，较弯曲的。

гуливалзах *ᠭᠤᠯᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 гулзганах。

гулин *ᠭᠤᠯᠢᠨ* 见 ~ галин ① 忧伤地，伤感

地, 悲伤的; ②咕里格里(鸟鸣声).

гулрагдах *ᠭᠤᠯᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] гулрах 的被动态; 被耗尽, 被毁坏, 遭破产.

гулрал *ᠭᠤᠯᠢᠷᠠᠯ* [名] 毁坏, 破产, 衰退, 耗尽, 凋零.

гулрах *ᠭᠤᠯᠢᠷᠠᠬ* [动] 耗尽, 毁坏, 破产, 零落.

гулруулах *ᠭᠤᠯᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулрах 的使动态.

гулсаа *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠ᠎ᠠ* [名] 参见 гулсалт: ~ ны ховил, ~ ны шан 擦痕.

гулсаах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠬ* II [动] гулсах I 的使动态.

гулсал *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠯ* [名] 滑溜, 滚滑.

гулсалгүй *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠯᠭᠦᠢ* *ᠰᠡᠭᠦ᠋ᠨ* [形] 不滑的, 不滑溜的, 不滑动的, 不滚动的.

гулсалт *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠯᠲ* [名] 滑, 溜, 滚滑: ~ ын гадарга 滑坡面; ~ ын суурь 滑坡基础; ~ ын толь 滑面镜; ~ ын хуримтлал 滑坡堆积.

гулсамтгай *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ* [形] 易滑的, 易滑动的: ~ ивэрхий <医> 滑动性疝.

гулсамхай *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠮᠬᠠᠢ* [形] 参见 гулсамтгай.

гулсах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠬ* I [动] ①滑, 溜, 滑行, 滚滑, 滑动: ~ ж унах 滑倒; мөсөн дээр ~ ж наадах 在冰上滑着玩; ~ авиа <语> 滑音; ②转, 转移.

гулсах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠬ* II [动] 超时值班, 接续站岗值班(由于下一班未来): манаанд ~ 超时站岗.

гулсац *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠴ* [名] 滑的过程.

гулсацгаах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] гулсах I 的众动态.

гулсгал *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠭᠠᠯ* [名] ①滑, 使滑行, 滑拖; ②超时值班, 接续站岗值班; ③转, 转移.

гулсгах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠠᠭᠠᠬ* [动] гулсах I 的使动态; <乐> 滑奏.

гулсуулах *ᠭᠤᠯᠢᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулсах I 的使动态: ~ н барьж үзэх 滑动触诊; ~ н тогшиж үзэх 滑动叩诊.

гултах *ᠭᠤᠯᠲᠠᠬ* [动] 滑, 溜, 滑行, 滚滑, 滚

下.

гултац *ᠭᠤᠯᠲᠠᠴ* [形] 滑下的, 滚下的: ~ чулуу 滚下的石头.

гултгал *ᠭᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠯ* [名] ①见 гулсгал; ②险地, 易使人跌落、滑跌的地方: ~ газар 险峻易摔的地方.

гултгах *ᠭᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠬ* [动] гултах 的使动态.

гулуу *ᠭᠤᠯᠤᠭ* [名] 滑; 泥泞.

гулууз *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰ* I [名] 擀面杖, 碾子, 碌碡.

гулууз *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰ* II [名] ①(小牲畜之)整块肉; 屠体, 胴体: хонины ~ 整块羊肉, 冻羊肉; ②(大牲畜之)拱形肉块.

гулууз *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰ* III [名] 长形物, 长圆形物.

гулуузалцаах *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] гулуузлах 的众动态.

гулуузалчих *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] гулуузлах 的多次态.

гулууздах *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠬ* [动] (用擀面杖)擀, 打; (用碾子、碌碡)碾, 压.

гулуузалцах *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] гулуузлах 的共动态.

гулуузлах *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠠᠬ* [动] ①切成整块肉, 做成整块肉; ②切成长圆状, 切成圆柱状.

гулуузуулах *ᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гулуузлах 的使动态.

гульч *ᠭᠤᠯᠦᠴ* [名] <动> 西伯利亚蛤蟆.

гульчлэх *ᠭᠤᠯᠦᠴᠯᠠᠬ* [动] (软体动物) 蠕动, 蠕动.

гульчин *ᠭᠤᠯᠦᠴᠢᠨ* 见 ~ ~ (柔细物) 颤悠颤悠地.

гуманизм *ᠭᠦᠮᠠᠨᠢᠵᠢᠮ* [名] 人道主义.

гуманист *ᠭᠦᠮᠠᠨᠢᠵᠢᠮᠠᠨ* [名·形] ①人道主义者, 博爱者; ②人道主义的, 博爱的.

гумат *ᠭᠦᠮᠠᠲ* [名] <化> 腐殖酸盐.

гумит *ᠭᠦᠮᠠᠳ* [名] <矿> 矽镁石.

гуммит *ᠭᠦᠮᠠᠮᠢᠲ* [名] <矿> 脂铅钨矿.

гуна(н) *ᠭᠤᠨᠠ* [名] 三岁公动物: шүдлэн ~ 三岁幼畜; ~ н барс 三岁小虎; ~ н аз-рага 三岁公马; ◇ ~ н буу <军> 山炮.

гунагар *ᠭᠤᠨᠠᠭᠠᠷ* [形] 俊秀的(多指马匹).

гунан **ᠭᠤᠨᠠᠨ** [名] 参见 гуна.

гунганагдах **ᠭᠤᠨᠭᠠᠨᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] гунганах 的使动态.

гунганах **ᠭᠤᠨᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 亲昵地叫唤(牲畜对伙伴或幼畜): үнээ тугалаа өхөөрдөн ~ 母牛亲昵地叫唤小牛犊; ② 苦苦哀求, 嘟囔不已; ③ 纠缠; 打扰, 打搅.

гунганацгаах **ᠭᠤᠨᠭᠠᠨᠠᠨᠴᠡᠭᠡᠬᠠᠬᠤ** [动] гунганах 的众动态.

гунгануулах **ᠭᠤᠨᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гунганах 的使动态.

гунгар **ᠭᠤᠨᠭᠠᠷ** 见 ~ хун <动> 短嘴天鹅: ~ галуу <动> 鸬鹚.

гунгинах **ᠭᠤᠨᠭᠢᠨᠠᠬᠤ** [动] 嘟嘟囔囔, 哼哼唧唧.

гундаа **ᠭᠤᠨᠳᠠᠭᠠ** [名] ① 疲惫, 衰颓, 虚弱, 憔悴; ② (转) 破落, 衰败, 贫穷.

гундаах **ᠭᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] гундах 的使动态.

гундах **ᠭᠤᠨᠳᠠᠬᠤ** [动] ① (牲口因长时役使而) 疲惫, 衰退, 衰颓, 变虚弱, 憔悴, 消瘦; ② (转) 破落, 衰败, 贫穷.

гундмал **ᠭᠤᠨᠳᠤᠮᠠᠯ** [形] ① 疲惫的, 衰颓的, 虚弱的, 憔悴的; 破落的, 衰败的, 贫弱的; ② 懊丧的, 垂头丧气的, 无精打采的.

гундрал **ᠭᠤᠨᠳᠤᠷᠠᠯ** [名] 参见 гундаа.

гундуу **ᠭᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 гундмал.

гундуухан **ᠭᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] гундуу 的小称; ① 较疲惫的, 较衰颓的, 较虚弱的, 较憔悴的, 有些破落的, 有些衰败的, 有些贫弱的; ② 有些懊丧的, 有些垂头丧气的, 有些无精打采的.

гунж (ни) **ᠭᠤᠨᠵᠢ** [名] <牧> 三岁母动物: ~ ин үнээ 三岁母牛; ~ тэмээ 三岁母驼.

гунжгар **ᠭᠤᠨᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 见 гонзгор.

гунжийлгах **ᠭᠤᠨᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] гунжийх 的使动态.

гунжийх **ᠭᠤᠨᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 见 гонжийх; ② 参见 гулжийх.

гунзайлгах **ᠭᠤᠨᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] гунзайх 的使动态.

гунзайх **ᠭᠤᠨᠵᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 见 гонзойх.

гунзгай **ᠭᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] 见 гонзгой.

гунзгар **ᠭᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] 见 гонзгор.

гунзгуй **ᠭᠤᠨᠵᠠᠭᠤᠢ** [形] 见 гонзгой.

гуниа **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠ** [名] 嗟叹, 悲叹; 担忧, 忧伤, 伤心, 悲伤.

гуниал **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠯ** [名] 悲怆的文章, 悲伤的著作, 悲剧, 挽文: ~ зохиол 悲剧, 伤痕文学.

гуниах **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠬᠤ** [动] ① гуних 的使动态; ② 悲叹, 痛苦, 忧伤, 悲伤, 烦恼.

гуниг **ᠭᠤᠨᠢᠭ** [名] 忧伤, 伤心, 悲愁, 悲伤; 愁闷, 沮丧, 烦恼: ~ ааш 忧郁症.

гунигал **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠯ** [名] 悲观, 悲痛, 忧愁, 伤感.

гунигалзал **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠯᠵᠠᠯ** [名] 惆怅, 悲伤.

гунигалзах **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 惆怅不已, 阵阵悲伤, 连连哀叹.

гунигах **ᠭᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠬᠤ** [动] 常常伤心, 时时悲伤.

гуниггүй **ᠭᠤᠨᠢᠭᠭᠦᠢ** [形] ① 不知忧伤的, 无忧无虑的, 毫无悲愁的; ② (转) 不管什么的, 无所用心的, 无所顾忌的; ③ 干练的, 无瑕的, 熟练的, 有能力的: ~ хурдан морь 熟练的快马; ~ сайхан бичээч 干练的好书记员.

гуниглал **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠯᠠᠯ** [名] 悲叹, 嗟叹, 悲伤, 悲愁, 忧伤, 烦恼, 沮丧.

гуниглангуй **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] 悲伤的, 悲观的, 忧愁的, 悲愁的, 好伤感的, 多愁善感的.

гуниглах **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 悲叹, 嗟叹, 悲愁, 忧伤, 痛苦; 烦恼, 沮丧, 泄气: ~ н өвчирхэх 抑郁性疑病.

гуниглацгаах **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠯᠠᠨᠴᠡᠭᠡᠬᠠᠬᠤ** [动] гуниглах 的众动态.

гуниглуулах **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] гуниглах 的使动态.

гунигт **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠲᠤ** [形] 悲哀的, 忧伤的, 痛苦的; 烦恼的, 沮丧的: ~ ялагдал 悲惨的失败; ~ шүлэг 哀诗, 悲诗; ~ сэтгэл 悲哀的心, 痛苦烦恼的心情; ~ жүжиг 悲剧.

гунигтай **ᠭᠤᠨᠢᠭᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 гунигт.

гунигтайхан *ᠭᠦᠨᠢᠭᠲᠠᠬᠠᠨ* [形] 参见 гунигт.

гунигших *ᠭᠦᠨᠢᠭᠰᠢᠬᠢ* [动] 悲愁起来, 忧伤起来, 遇见愁苦事; 烦恼, 沮丧起来.

гунил *ᠭᠦᠨᠢᠯ* [名] 参见 гуниг.

гунилтай *ᠭᠦᠨᠢᠯᠲᠠᠢ* [形] 悲哀的, 悲伤的, 悲惨的, 凄惨的, 悲枪的.

гунимтгай *ᠭᠦᠨᠢᠮᠲᠤᠭᠠᠢ* [形] 容易悲伤的, 容易伤心的, 多愁善感的, 悲观失望的.

гунирах *ᠭᠦᠨᠢᠷᠠᠬ* [动] 参见 гуних.

гунирхал *ᠭᠦᠨᠢᠷᠬᠠᠯ* [名] 悲哀, 伤痛, 悲愁; 忧郁; 愁叹, 悲叹, 嗟叹.

гуних *ᠭᠦᠨᠢᠬ* [动] 悲叹, 嗟叹, 悲伤, 悲惨, 凄惨; 沮丧, 泄气, 烦闷.

гунихари *ᠭᠦᠨᠢᠬᠠᠷᠢ* [形] 悲哀的, 悲伤的, 悲痛的, 悲惨的, 烦恼的; 悲叹的, 嗟叹的.

гунихрал *ᠭᠦᠨᠢᠬᠢᠷᠠᠯ* [名] гунихрах 的名词.

гунихрах *ᠭᠦᠨᠢᠬᠢᠷᠠᠬ* [动] 嗟叹, 悲叹, 沮丧, 愁苦, 伤心, 懊丧, 泄气; 悲伤, 感到凄凉.

гунихруулах *ᠭᠦᠨᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гунихрах 的使动态.

гунсрал *ᠭᠦᠨᠢᠰᠢᠷᠠᠯ* [名] ① 痛苦, 忧愁, 愁思; ② 气馁, 灰心, 丧气, 衰颓, 憔悴.

гунсрах *ᠭᠦᠨᠢᠰᠢᠷᠠᠬ* [动] ① 痛苦, 忧愁, 愁思; ② 气馁, 灰心, 垂头丧气, 衰颓, 憔悴.

гунсруулах *ᠭᠦᠨᠢᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гунсрах 的使动态.

гунхаанах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 ганхалзах.

гунхайлгах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гунхайх 的使动态.

гунхайх *ᠭᠦᠨᠬᠠᠶᠢᠬ* [动] 参见 гунхах.

гунхалзах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 潇洒, 风度翩翩, 风流.

гунхалзуулах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гунхалзах 的使动态.

гунхалзуур *ᠭᠦᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 潇洒的, 风度翩翩的, 风流的.

гунхах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠬ* [动] 潇洒, 风流.

гунхвай *ᠭᠦᠨᠬᠠᠪᠠᠢ* I [名]〈植〉虞美人花.

гунхвай *ᠭᠦᠨᠬᠠᠪᠠᠢ* II [名]〈动〉大风蝶.

гунхганах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 见 гунхалзах.

гунхгар *ᠭᠦᠨᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] 优雅的, 优美的, 潇洒的, 风度翩翩的: ~ нуруутай хүн 身材优美的人.

гунхуулах *ᠭᠦᠨᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гунхах 的使动态.

гуншаа *ᠭᠦᠨᠰᠠᠭᠠ* [形] 用鼻音说话的, 鼻音性的, 鼻音重的; 〈语〉带鼻音的: ~ хүн 用鼻音说话的人.

гуншаадуу *ᠭᠦᠨᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤ* [形] 鼻音很重的.

гуншаадуухан *ᠭᠦᠨᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠨ* [形] 参见 гуншаа.

гуншгавалдах *ᠭᠦᠨᠰᠢᠭᠠᠪᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] гуншганах 的互动态.

гуншганах *ᠭᠦᠨᠰᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] ① 以鼻音说话; ② (转) 苦苦哀求, 哽咽欲哭, 哼哼啊啊, 唧唧嚷嚷.

гуншгануулах *ᠭᠦᠨᠰᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гуншганах 的使动态.

гуншгануур *ᠭᠦᠨᠰᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠷ* [形] 参见 гуншаа.

гуншил *ᠭᠦᠨᠰᠢᠯ* [名] ① 鼻音; ② 〈语〉属格第二附加成分 (ᠠᠯ) 的别称.

гуншилт *ᠭᠦᠨᠰᠢᠯᠲ* [名] 〈语〉鼻音性.

гуншин *ᠭᠦᠨᠰᠢᠨ* [名] 名位, 名称, 称号.

гунших *ᠭᠦᠨᠰᠢᠬ* [动] ① 以鼻音说话, 发鼻音重的声音; ② (转) 唧唧嚷嚷, 哼哼啊啊, 苦苦哀求, 纠缠不休.

гуншуулах *ᠭᠦᠨᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гунших 的使动态.

гуньхарцгаах *ᠭᠦᠨᠢᠬᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬ* [动] гуньхрах 的众动态.

гуньхрал *ᠭᠦᠨᠢᠬᠠᠷᠠᠯ* [名] 见 гунихрал.

гуньхрах *ᠭᠦᠨᠢᠬᠠᠷᠬ* [动] 见 гунихрах.

гуньхруулах *ᠭᠦᠨᠢᠬᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гуньхрах 的使动态.

гуньцагах *ᠭᠦᠨᠢᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] гуних 的众动态.

гуньчих *ᠭᠦᠨᠢᠴᠢᠬ* [动] гуних 的完成体.

гур *ᠭᠦᠷ* [名]〈动〉雄豹, 公獐.

гурав (н) **ᠭᠤᠷᠠᠪ** [数] ① 三, 三个: гурван морь 三匹马; ~ дахь өдөр 星期三; ~ дахь ертөнц 第三世界; ~ дахь эргүүлэг 第三转子; гурван жил 三年; гурван цэг 三点; 〈语〉删节号; ~ давхацсан 〈体〉三项全能; ~ дахих 重复三次; ~ дүү 小三岁; ~ хоноод 经过三天; гурван давхар байшин 三层楼; гурван зуу 三百; гурван марал, гурван нохой 〈天〉三星, 伐星; сүх, хутга, царил ~ 斧头、刀子、冰钻这三件; гурван азин 三嗟, 三氮杂苯; гурван атомт спирт 三元醇; гурван бүлэгтэй зохиол 三部曲; гурван исэлт бензол 三羟基苯, 苯三酚; гурван крезол 三甲酚; гурван мөчний саа 三肢麻痹; гурван салаа гэдэстэн 三支肠目; гурван хавтаст хавхлага 三尖瓣; гурван шатат систем 三级制(指省、县、乡三级); гурван үүд 三门(指身体、舌头、心) гурван амттан 三味(指蜂蜜、红糖、白糖); гурван цаг ① 三个小时, 三点钟; ② 三时(指过去、现在、将来); гурван сар 三个月; 〈医〉三焦; гурван хаалт 〈体〉三人拦网; ③ 第三日, 初三, 三号: өнөөдөр гурван 今天是三号; 今天是初三; хоёрдугаар сарын гурван 二月三日.

гурвадгач **ᠭᠤᠷᠠᠪᠳᠠᠭᠴ** [数] 第三; 〈化〉三价: ~ ертөнц 第三世界; ~ далд тэмбүү 三期潜伏梅毒; ~ уутанцар 第三级滤泡.

гурвадах **ᠭᠤᠷᠠᠪᠳᠠᠬ** [动] ① 重复三回, 到第三次: ~ даа учрав 第三回遇见了; ② 当第三者, 介于两者之间, 居中.

гурвадахь **ᠭᠤᠷᠠᠪᠳᠠᠬᠢ** [数] 第三, 第三个: ~ этгээд 第三方面; 第三部分; ~ хүн 第三个人; ~ өдөр 星期三.

гурвадугаар **ᠭᠤᠷᠠᠪᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数] 第三: ~ боть 第三卷; ~ ертөнц 第三世界; ~ сар 三月; ~ сарын найман 三月八日(妇女节); ~ зэрэг 第三等, 第三级; ~ зэргийн ахмад 〈军〉海军少校; ~ бие 〈语〉第三人称; ~ адгийн судал 第三臂脉; ~ тэнхлэг судал 第三腋脉; ~ хөндлөвч судал 第三中室端脉 ~ цаглахуй

〈语〉第三变位法; ~ ялгаллахуй 〈语〉第三变格法.

гуравлал **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠠᠯ** [名] 三联, 三分法; 三段式.

гуравласан **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠠᠰᠠᠨ** [形] 成三的, 由三个组成的; 三联的: ~ эгшиг 〈语〉三合元音; ~ зүйчлэл 三段论; ~ хэмжүүр 三用电表; ~ холболго 〈语〉长短短格的韵.

гуравлах **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠠᠬ** [动] 分成三部分, 分成三个: ~ сан зохиол 三部曲; ~ сан мэдрэлийн судас 〈解〉三叉神经; ~ н ангилахуй 〈语〉三分法; ~ сан эгшиг 〈语〉三合元音.

гуравлацгаах **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] гуравлах 的众动态.

гуравлиг **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠢᠭ** [名] 〈化〉丙腈.

гуравлуулах **ᠭᠤᠷᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гуравлах 的使动态.

гуравт **ᠭᠤᠷᠠᠪᠲ** [数] ① 三, (号码) 第三号; 三分(成绩); ② 三个一组的, 三合一的东西; 票面为三元的纸币: ~ ын дэвсгэр 票面为三元的纸币; ~ ын цаас 三合纸; ③ 第三.

гуравтай **ᠭᠤᠷᠠᠪᠲᠠᠢ** [形] 三岁的; 有三个的.

гуравхан **ᠭᠤᠷᠠᠪᠬᠠᠨ** [数] 仅三个.

гуравц **ᠭᠤᠷᠠᠪᠴ** [名] 〈乐〉三度音.

гуравцаа **ᠭᠤᠷᠠᠪᠴᠠᠭ** [形] 三步的: ~ бүжиг 〈乐〉三步舞.

гуравч **ᠭᠤᠷᠠᠪᠴᠢ** [名] (弓面、弓把上的) 嵌骨, 嵌角(质).

гуралзах **ᠭᠤᠷᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 摆尾曲行, 蛇行, 逶迤前进, 爬行; 游动: ~ н хөдлөх 逶迤动作, 摆尾曲行.

гуралзуулах **ᠭᠤᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гуралзах 的使动态.

гуралзчих **ᠭᠤᠷᠠᠯᠵᠢᠬᠢ** [动] гуралзах 的完成体.

гурамсалцгаах **ᠭᠤᠷᠠᠮᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] гурамс-лах 的众动态.

гурамсан **ᠭᠤᠷᠠᠮᠰᠠᠨ** [形] 三个合成的, 三股合成的: ~ хуйв 三股的套绳; ~ утас 三

股的线；～ зураг 三折画；～ мэдрэл 三叉神经；～ эгшиг 〈语〉三合元音；～ хэмжүүр 万能表。

гурамслалцах *ᠭᠤᠷᠠᠮᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] гурамс-
лах 的共动态。

гурамслах *ᠭᠤᠷᠠᠮᠰᠯᠠᠬᠤ* [动] 合三为一，将三
股拧在一起。

гурамслуулах *ᠭᠤᠷᠠᠮᠰᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гурамс-
лах 的使动态。

гуранга *ᠭᠤᠷᠠᠩᠭ᠎ᠠ* [形] 饿极的，饿瘦的(狗、狼
等)。

гурангадал *ᠭᠤᠷᠠᠩᠭᠠᠳᠠᠯ* [名] (狗、狼等的)饿
瘦。

гурангадах *ᠭᠤᠷᠠᠩᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] (狗、狼等)饿
极，饿瘦。

гурангалах *ᠭᠤᠷᠠᠩᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 参见 гуран-
гадах。

гурангидах *ᠭᠤᠷᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 参见 гуран-
гадах。

гуранз *ᠭᠤᠷᠠᠨᠵ* [名] ① 砥石，粗磨石；② 刚玉
石，金刚砂：～ ан чулуулаг 杂刚玉，金
刚砂；③ (动植物)化石。

гуранзадцгаах *ᠭᠤᠷᠠᠨᠵᠠᠳᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] гуранз-
дах 的众动态。

гуранздах *ᠭᠤᠷᠠᠨᠵᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] 在磨石上磨，在刚
玉石上磨。

гуранздуулах *ᠭᠤᠷᠠᠨᠵᠠᠳᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гуранз-
дах 的使动态。

гуранхи *ᠭᠤᠷᠠᠨᠬᠢ* [名] 参见 гуранга。

гуранхлах *ᠭᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠬᠤ* [动] 见 гуринхлах。

гуранхтах *ᠭᠤᠷᠠᠨᠬᠲᠠᠬᠤ* [动] 见 гуринхтах。

гурваад *ᠭᠤᠷᠪᠠᠠᠳ* [数] ① 三个左右，约三个；
② 各三个。

гурвадах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠳᠠᠬᠤ* [数·动] 见 гуравдах。

гурвал *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯ* [名] 〈乐〉三重唱，三重奏：～
тоо 〈语〉三数。

гурвалах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 见 гуравлах。

гурвалдай *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠳᠠᠢ* [名] 〈动〉三叶虫纲。

гурвалж *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵ* I [名] 〈植〉蒲草：～ өвс
〈植〉三棱草。

гурвалж *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵ* II [名] 〈医〉三联症：～ эл-
сэг 〈动〉三距鹬属。

гурвалжин *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠨ* [名·形] ① 三角形；三
角板：～ мод 三角形木头；～ хуурай ①
三角铤；② 三角形陆地，三角洲；гур-
валжны судлал 〈数〉三角(学)；гур-
валжны арга 三角法；гурвалжны
орой 〈数〉三角形顶点；гурвалжны үн-
дэс 〈数〉三角形底边；～ бөөм 三角核；
～ зурмаг 三角图解，三角图形；～ зүү
切割针；～ ус юулүүр 三角形量水堰；
～ хэлбэрийн барзан 三角形面；③ 三角
形的，三棱的。

гурвалжлал *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠯ* [名] 成三角形；三角
法。

гурвалжлах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 使成三角形，
做成三角形；使鼎立。

гурвалжлуулах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гур-
валжлах 的使动态。

гурвалзах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 摆尾曲行，逶迤行
进，爬行，游动。

гурвалзуулах *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠵᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гурвалзах
的使动态。

гурвалмал *ᠭᠤᠷᠪᠠᠯᠮᠠᠯ* [形] 分成三个的，三联
的。

гурван *ᠭᠤᠷᠪᠠᠨ* [数] 见 гурав。

гурвантаа *ᠭᠤᠷᠪᠠᠨᠲᠠᠭᠠ* [数] ① 三次，三趟；② 第
三次。

гурвас *ᠭᠤᠷᠪᠠᠰ* [名] 〈植〉狼把草。

гурви *ᠭᠤᠷᠪᠢ* [名] ① 螺旋线，螺丝线，来福
线；条痕；细沟，凹槽；② 滑车。

гурвидах *ᠭᠤᠷᠪᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] ① 做螺纹线，雕细
线，凿出细沟，凿出凹槽；② 使用滑车。

гурвидуулах *ᠭᠤᠷᠪᠢᠳᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гурвидах
的使动态。

гурвидчих *ᠭᠤᠷᠪᠢᠳᠢᠬᠢ* [动] гурвидах 的完
成体。

гурвитах *ᠭᠤᠷᠪᠢᠲᠠᠬᠤ* [动] 现出细沟，现出凹
槽，现出细长凹痕。

гурвитуулах *ᠭᠤᠷᠪᠢᠲᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] гурвитах
的使动态。

гурвуул *ᠭᠤᠷᠪᠢᠴᠤᠯ* [数] 仨，三个一起，三个

人一起: ~ аа дуулав 三个人一起唱了;
~ ирэв 三个人来了; 三个人一起来了;
ах дүү ~ 哥儿仨.

гургалдай **ᠭᠣᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠢ** I [名]〈动〉歌鸨属; 勺鸡, 夜莺, 锦莺: алтан ~ 夜莺.

гургалдай **ᠭᠣᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠢ** II [名]〈解〉①直肠; ②肛门.

гургар **ᠭᠣᠷᠭᠠᠷ** [形]细长的: ~ дээс 细长的绳子.

гургуул **ᠭᠣᠷᠭᠤᠤᠯ** [名]〈动〉雉, 野鸡: ~ ын тор 捕野鸡的网; уулны ~ 山雉; хор ~ 鸟雉; хятад ~ 雉鸡; хөдөөгийн ~ 原鸟; үзэмжит ~ 犟; гар ~ 海雉; хэрүүлч ~ 畜雉; ◇ ~ ын сүүл (植) 席草.

гургуулдай **ᠭᠣᠷᠭᠤᠤᠯᠳᠠᠢ** [名]见 гургалдай.

гургуултан **ᠭᠣᠷᠭᠤᠤᠯᠲᠠᠨ** [名]〈动〉雉科.

гурдаих **ᠭᠣᠷᠳᠠᠶᠬ** [动]①(脖颈)变细长, 伸长; ②(转)效力, 效劳.

гурзагар **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]见 гурзгар.

гурзагархан **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] гурзагар 的小称.

гурзагаршиг **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形]参见 гурзгаршиг.

гурзайлгах **ᠭᠣᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] гурзайх 的使动态.

гурзайх **ᠭᠣᠷᠵᠠᠶᠢᠬ** [动]变瘦削, 变瘦骨嶙峋, 变细瘦, 变纤细.

гурзалзах **ᠭᠣᠷᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](细瘦身子)摇摇晃晃, 弱不禁风; (纤细物)摇动, 颤动.

гурзганах **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 гурзалзах.

гурзгар **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]瘦削的, 瘦骨嶙峋的, 细瘦的, 纤细的, 瘦弱的: ~ туранхай хүн 瘦骨嶙峋的人, 细瘦的人; ~ нарийн уурга 细长的套马杆.

гурзгаршиг **ᠭᠣᠷᠵᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形]较瘦削的, 较细瘦的, 较纤细的, 较瘦弱的.

гурна **ᠭᠣᠷᠨᠠ** [名]参见 гуранга.

гурнадах **ᠭᠣᠷᠨᠠᠳᠠᠬ** [动]参见 гурангадах.

гурнатах **ᠭᠣᠷᠨᠠᠲᠠᠬ** [动]参见 гурангадах.

гурнатуулах **ᠭᠣᠷᠨᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гурнатах

的使动态.

гурив **ᠭᠣᠷᠢᠪ** 见 ~ урт (植)沟果属.

гуриг **ᠭᠣᠷᠢᠭ** [形]体力差的, 耐久力差的, 衰弱的: ~ морь 弱马(不上膘的马).

гуригшиг **ᠭᠣᠷᠢᠭᠰᠢᠭ** [形]体弱的(指不上膘的马).

гуригших **ᠭᠣᠷᠢᠭᠰᠢᠬ** [动]变成弱畜.

гурий **ᠭᠣᠷᠢᠶ** 见 ~ ~ 咕来咕来(唤马声).

гурийх **ᠭᠣᠷᠢᠶᠬ** [动]咕来咕来地唤马.

гурил **ᠭᠣᠷᠢᠯ** [名]面粉; 面粉的: сагагийн ~ 荞麦面; овъёсны ~ 燕麦面; арвайн ~ 大麦面; нарийн ~, нэгдүгээр ~ 精粉, 头号面; бүүдүүн ~ 粗面; ~ бадаас 方格片糕; ~ татах 磨面 ~ зуурах 和面, 揉面; төмсний ~, дуут ~ 土豆粉; цагаан ~ 白面; ~ ын шандас 面筋; ~ хөвөрлөх, ~ элдэх 擀面; ~ ын комбинат 面粉(联合)工厂; ~ ын аж үйлдвэр 制粉工业; ~ ын тээрэм 磨粉厂; нүглийн нүдийг ~ аар хуурах 文过饰非, 遮人眼目; ~ ын жижиг цохуу (动)小黄粉蚜; ~ ын том цохуу (动)大黄粉蚜.

гурилдазгах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠳᠠᠵᠠᠬᠠᠭ** [动] гурилдах 的短暂体; 少许涂上, 少许抹上; 少许刷上; 少许掺上.

гурилдалцах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] гурилдах 的共动态.

гурилдах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠳᠠᠬ** [动]①涂, 抹; 涂面, 抹面; 掺到面里; ②磨面; ③和面茶: цай ~ 和面茶.

гурилдацгаах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] гурилдах 的众动态.

гурилдуулах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] гурилдах 的使动态.

гуриллах **ᠭᠣᠷᠢᠯᠬᠠᠬ** [动]磨面, 磨成粉, 碾成粉.

гурилт **ᠭᠣᠷᠢᠯᠲ** [形]面的, 面做的; 加面的.

гурилших **ᠭᠣᠷᠢᠯᠰᠢᠬ** [动](米、麦等被碾得)渐成粉状.

гурим **ᠭᠣᠷᠢᠮ** [名]见 горим.

гуримлах **ᠭᠣᠷᠢᠮᠬᠠᠬ** [动]见 горимлох.

гуринх ᠭᠦᠷᠢᠨᠬ [形] 饿瘦的, 饿的 (指狗狼等); ~ нохой 饿狗.

гуринхлах ᠭᠦᠷᠢᠨᠬᠯᠠᠬ [动] 饥饿, 饿瘦, 消瘦 (指狗、狼等).

гуринхлуулах ᠭᠦᠷᠢᠨᠬᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуринх-лах 的使动态.

гуринхтах ᠭᠦᠷᠢᠨᠬᠲᠠᠬ [动] (狗、狼等) 呈饥饿状, 饿瘦, 消瘦.

гуринхтуулах ᠭᠦᠷᠢᠨᠬᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуринх-тах 的使动态.

гурну ᠭᠦᠷᠨᠠ [名] (指宽度, 六厘米长的) 量距尺.

гурмасан ᠭᠦᠷᠮᠠᠰᠠᠨ [形] 见 гурамсан.

гурмаслах ᠭᠦᠷᠮᠠᠰᠯᠠᠬ [动] 见 гурамслах.

гурмаслуу ᠭᠦᠷᠮᠠᠰᠯᠡᠭᠤ [形] 参见 гурамсан.

гурмаслуулах ᠭᠦᠷᠮᠠᠰᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гурмас-лах 的使动态.

гуруй ᠭᠦᠷᠤᠢ 见 гурий.

гуруйлах ᠭᠦᠷᠤᠢᠯᠠᠬ [动] 见 гурийх.

гурчиганах ᠭᠦᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ [动] (肚子等) 辘辘响.

гурчигануулах ᠭᠦᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гурчи-ганах 的使动态.

гурь ᠭᠦᠷ 见 ~ бөх (植) 莽麦.

гутаар ᠭᠦᠲᠠᠭᠠᠷ [名] ① (动) 江鲟, 山鲟鱼; ② 熔化了的矿渣.

гутаарь ᠭᠦᠲᠠᠭᠠᠷᠢ [名] 见 гутаар.

гутаах ᠭᠦᠲᠠᠭᠠᠬ [动] гутах 的使动态; ① 侮辱, 羞辱, 玷辱, 败坏, 损害, 伤害, 使不光彩: нэр ~ 侮辱名声, 败坏名誉; эд хэрэглэлийг ~ 损坏物品; ② 使变坏, 使成为无用, 使衰退: ~н бууруулах ① 使下降, 使变差; ② 贬低, 诋毁; ~н бузарлах 庸俗化.

гутаг ᠭᠦᠲᠠᠭ [名] ① 后侮, 伤心, 悲痛; ② 瑕疵, 毛病, 缺陷; 伤残: ~ суух ① 伤心; 后悔; ② 留下瑕疵, 造成缺陷, 留下伤残.

гутал ᠭᠦᠲᠠᠯ [名] 靴子: урт түрийтэй ~ 长筒靴; арьсан ~, савхин ~ 皮靴; ~ өмсөх 穿靴子; монгол ~ 蒙古皮靴;

гутлын ул 靴底; гутлын түрий 靴筒, 靴腰; гутлын тос 鞋油, 靴油; эсгий ~ 毡靴; гутлын боом 靴勒, 靴脖子; гутлын хэвлүүр 靴楦子; гутлын зуузаг 靴后跟; гутлын тэвчээр 靴垫; гутлын Фабрик 制靴厂; гутлын артель 制靴合作社.

гуталтай ᠭᠦᠲᠠᠯᠲᠠᠢ [形] 穿靴子的, 有靴子的.

гуталч(ин) ᠭᠦᠲᠠᠯᠴ [名] 靴匠, 补靴匠.

гуталчид ᠭᠦᠲᠠᠯᠴᠢᠳ [名] гуталч 的复数.

гутамагай ᠭᠦᠲᠠᠮᠠᠭᠠᠢ [形] 可耻的, 羞耻的, 羞愧的.

гутамтгай ᠭᠦᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ [形] 好羞的, 好羞愧的.

гутамшиг ᠭᠦᠲᠠᠮᠰᠢᠭ [名] 可耻, 耻辱, 羞耻.

гутамшиглах ᠭᠦᠲᠠᠮᠰᠢᠭᠯᠠᠬ [动] 羞辱, 侮辱.

гутамшигт ᠭᠦᠲᠠᠮᠰᠢᠭᠲᠠ [形] 可耻的, 羞耻的, 耻辱的.

гутамшигтай ᠭᠦᠲᠠᠮᠰᠢᠭᠲᠠᠢ [形] 参见 гутамшигт.

гутанги ᠭᠦᠲᠠᠨᠭᠢ [形] 受辱的, 羞辱的, 丢脸的, 败兴的.

гутанхай ᠭᠦᠲᠠᠨᠬᠠᠢ [形] 参见 гутанги.

гутарцгаах ᠭᠦᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬ [动] гутрах 的众动态.

гутарчих ᠭᠦᠲᠠᠷᠴᠢᠬ [动] гутрах 的完成体.

гутарь ᠭᠦᠲᠠᠷᠢ [名] ① 品德败坏, 德行败坏; ② 悲愁, 忧郁; 羞惭, 惭愧.

гутах ᠭᠦᠲᠠᠬ [动] ① 受辱, 耻辱, 自惭, 失面子, 丢脸, 伤心, 自卑: нэр ~ 名声受辱, 名誉受损; сэггэл ~ 自惭自卑, 抑郁不安, 伤心; ② 下降, 变差, 衰退: үнэр ~ 气味变坏, 发臭味; дур ~ 失去兴趣, 不喜欢; ◇ ой ~ 厌恶, 鄙视.

гутгаар ᠭᠦᠲᠠᠭᠠᠷ [数] 参见 гуравдугаар.

гутраах ᠭᠦᠲᠠᠷᠠᠬ [动] гутрах 的使动态.

гутрал ᠭᠦᠲᠠᠷᠠᠯ [名] 羞愧, 羞惭; 苦闷, 抑郁: ~ын гурвал 抑郁三联症.

гутрамтгай ᠭᠦᠲᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ [形] 易懊丧的, 易灰心的, 好悲观的, 好发愁的.

гутранги ᠭᠦᠲᠠᠷᠠᠨᠭᠢ [形] 见 гутрангуй.

гутрангуй ᠭᠤᠲᠢᠷᠠᠩᠭᠤᠢ [形]羞惭的, 抑郁的, 悲观的: ~ ёс, ~ үзэл 悲观主义; ~ үзэлтэн 悲观主义者.

гутрах ᠭᠤᠲᠢᠷᠠᠬ [动]①羞惭, 惭愧; ②苦闷, 抑郁, 情绪低落, 难过, 痛心: ~ н хөших 抑郁性木僵.

гутруу ᠭᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤ [形]参见 гутрангуй.

гутруул ᠭᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯ [名]见 гудруул.

гутруулах ᠭᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гутрах 的使动态.

гуттаперч ᠭᠤᠲᠤᠮᠡᠷᠢᠴ [名]马来树胶, 古塔波(橡)胶.

гутуй ᠭᠤᠲᠤᠢ 见 ~ мах 脖子肉, 槽头肉.

гутчих ᠭᠤᠲᠤᠬᠢᠬ [动] гутах 的完成体.

гуу ᠭᠤᠦ I [名]①山谷, 谷地, 山峡: ~ жалга 山峡, 谷地; ②沟: суваг ~ 沟渠.

гуу ᠭᠤᠦ II [名]①框子, 架子: зургийн ~ 像框; ②公文提要.

гуу ᠭᠤᠦ III [名](陈)(女朝服上挂的)金牌.

гууг ᠭᠤᠦᠭ I [拟]咕格(远处呼唤牲畜声).

гууг ᠭᠤᠦᠭ II 见 ~ ~ 咕格咕格声.

гууглалцах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠬ [动] гууглах I 的共动态.

гууглалцуулах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гууглалцах 的使动态.

гууглах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠬ I [动]①咕格咕格地叫喊(从远处呼唤牲畜); ②(鸡等)咯咯叫.

гууглах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠬ II [动]发出咕格咕格声.

гууглуулах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гууглах I 的使动态.

гуугтах ᠭᠤᠦᠭᠯᠠᠬᠤᠲᠤ [动](鸡等)咯咯叫.

гууж ᠭᠤᠭᠢᠵ [名]脱了毛的动物, 脱了皮的动物.

гуужилт ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠯᠲ [名]脱毛, 脱皮, 蜕皮.

гуужирхай ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠷᠬᠠᠢ [形]脱毛的, 脱皮的, 蜕皮的.

гуужит ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠲ [形]脱毛的, 脱皮的, 蜕皮的.

гуужих ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠬ [动]脱毛, 脱皮, 蜕皮: хонь ~ 羊脱毛; тахиа ~ 鸡脱毛; арьс ~ 脱皮; ~ уруултас 脱皮性屑炎.

гуужруу ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠮᠣ [形]脱毛的, 脱皮的, 蜕皮的: ~ үлд 牛皮癣.

гуужуулах ᠭᠤᠭᠤᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуужих 的使动态.

гуулах ᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ I [动]装框子, 装架子; 装帧: зураг ~ 裱画.

гуулах ᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ II [动]写公文提要.

гуули ᠭᠤᠭᠤᠯᠢ [名]黄铜: ~ нь цухуйх (转)露出败迹, 露馅, 显出缺点.

гуулилах ᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠬ [动]上黄铜, 镀黄铜.

гуулилуулах ᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуулилах 的使动态.

гуулилцгаах ᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ [动] гуулилах 的众动态.

гуулин ᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠨ [形]黄铜的: ~ шанага 黄铜勺子; ~ өнгө 黄铜色; ~ хондлой намнаахай <动>黄腰鞘.

гуулуулах ᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] гуулах I、II 的使动态.

гууль ᠭᠤᠭᠤᠯ [名]见 гуули.

гуур ᠭᠤᠭᠤᠷ [名]①(生在牲畜背上的)牛虻蛹; ②(容器的)缝, 孔.

гуурайх ᠭᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠬ [动]①脸色变坏, 气色不佳; ②(牲畜)消瘦, 肚子收缩.

гуурлах ᠭᠤᠭᠤᠷᠠᠬ [动]①生牛虻蛹; ②弄出裂缝, 开出孔洞.

гуурс(ан) ᠭᠤᠭᠤᠷᠰ(ᠠᠨ) [名]细管, 翎管, 茎, 茬, 筒; <医>支气管: өвсний ~ 草茎; хий гаргах ~ 排气管; амьсгалын ~ 气筒; тарианы ~ 作物的茎; 茬; өдний ~ 翎管; ~ ан бишгүүр <乐>管(乐器之一); ~ өндгөвч 输卵管卵巢; ~ тавих арга 接管法; ~ тайрах 摘除输卵管, 输卵管摘除术; ~ уушигтас 支气管疾病; ~ ны жирмсэн 输卵管妊娠; ~ ны нүх 管孔; ~ ны уг 羽根; ~ ны өвс <植>薄蒴草属.

гуурсанцар ᠭᠤᠭᠤᠷᠰᠠᠨᠴᠢᠷ [名]小管, 细管.

гуурсархуу *ᠭᠤᠷᠰᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形]管状的, 筒状的;带管的.

гуурслаг *ᠭᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭ* [形]细管状的.

гуурслах *ᠭᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠬ* [动]①做细管;②使用细管,用吸管;〈医〉插管;③将牲畜赶到茬子地里(吃作物茬子).

гуурст *ᠭᠤᠷᠰᠢᠲ* [形]有细管的,有吸管的;有茬子的;细管状的: ~ амьсгалууртан (动)有气管亚门; ~ булаг 输卵管卵巢; ~ яс 管状骨.

гуурстан *ᠭᠤᠷᠰᠢᠨ* [名]〈动〉管水母亚纲.

гуурстас *ᠭᠤᠷᠰᠢᠲᠤᠰ* [名]〈医〉输卵管炎.

гуурстойронтос *ᠭᠤᠷᠰᠢᠲᠣᠢᠷᠣᠨᠲᠣᠰ* [名]〈医〉输卵管周边炎,附件炎.

гууртах *ᠭᠤᠷᠰᠢᠲᠠᠬ* [动]①生牛虻蛹;②出裂缝,出现孔洞;③缺乏必需品,必需品紧张: мөнгөгүй ~ 没有资金,资金十分紧张;缺乏资金; давсгүй ~ 没有盐,盐十分紧张.

гуургуулах *ᠭᠤᠷᠰᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] гууртах 的使动态.

гуцагдах *ᠭᠤᠴᠢᠭᠳᠠᠬ* [动] гуцах 的被动态; 匮乏,贫乏,缺乏.

гуцах *ᠭᠤᠴᠢᠬ* [动]匮乏,贫乏,缺乏: дутах ~ 缺乏,短缺.

гуцуу *ᠭᠤᠴᠢᠭᠤ* [形]缺乏的,短缺的,匮乏的: дутуу ~ 缺乏的,匮乏的;短缺的.

гуцуухан *ᠭᠤᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] гуцуу 的小称;比较缺乏的,比较短缺的,比较匮乏的.

гучи(ин) *ᠭᠤᠴᠢ* I [数]①三十; ~ хүрэх 到三十,到三十岁;(нас) ~ шахах (年龄)将近三十岁; ~ ин настай 三十岁的,有三十岁; ~ ин наймдугаар зэргэд (朝鲜的)三八线; ~ ин километр 三十公里; таван зургаа ~ 五乘六为三十; эр хонь ~ 公绵羊有三十只; ~ ин тав 三十五;②三十号,第三十日: нэгдүгээр сарын ~ инд 在一月三十日.

гуч *ᠭᠤᠴᠢ* II [名]元孙(第五代).

гучаад *ᠭᠤᠴᠢᠠᠭᠠᠳ* [数]①三十来个,三十左右;②各三十个.

гучаадхан *ᠭᠤᠴᠢᠠᠭᠠᠳᠬᠠᠨ* [数]仅三十来个,仅

三十左右.

гучдугаар *ᠭᠤᠴᠢᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ* [数]第三十: ~ хуудсанд үз 请看第三十页.

гучин *ᠭᠤᠴᠢᠨ* [数]参见 гуч(ин) I.

гучинт *ᠭᠤᠴᠢᠨᠲ* [数]见 гучинтаа.

гучинтаа *ᠭᠤᠴᠢᠨᠲᠠᠭᠠ* [数]三十次,三十趟;第三十次.

гучинцар *ᠭᠤᠴᠢᠨᠴᠢᠷ* [名]元孙的儿子(第六代).

гучуул *ᠭᠤᠴᠢᠭᠤᠯ* [数]三十个人,三十个人一起.

гуш *ᠭᠤᠰ* 见 ~ хорхой 缘虫.

гушвалзах *ᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ* [动]参见 гушганах.

гушганах *ᠭᠤᠰᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动]①(细长物、细垂物)频频颤悠;②(腰肢等)扭摆,袅娜,扭动;扭捏作态.

гушгар *ᠭᠤᠰᠢᠭᠠᠷ* [形]柔细的,柔软的,细长弯曲的;易摇摆的,易摇曳的;弯下的,低垂的.

гушийлгах *ᠭᠤᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] гушийх 的使动态.

гушийлзах *ᠭᠤᠰᠢᠶᠢᠯᠵᠠᠬ* [动]参见 гушганах ①.

гушийх *ᠭᠤᠰᠢᠶᠢᠬ* [动]①变柔细,变得细长而弯曲;低垂,弯曲;②枯萎,枯槁,凋零,凋落.

гушилзах *ᠭᠤᠰᠢᠯᠠᠵᠠᠬ* [动]参见 гушганах.

гушуун *ᠭᠤᠰᠢᠭᠤᠨ* [形]参见 гашуун.

гуя(н) *ᠭᠤᠶᠠ* [名]①股,大腿,后腿,屁股: ~ н мах 大腿肉,屁股肉; битүүн ~ 〈解〉尾骶骨; хонины ~ 羊大腿;羊后腿; ~ тайрах 〈医〉股切断术; ~ ын гурвалж 〈解〉股三角; ~ ны мэдрэлтэс 股神经炎; ~ ны тогшилгын авна 股部叩诊音; ~ ялтас 〈解〉股板; шийлийн ~ 眼镜腿; ~ баз 连襟; ~ хас 大腿,后腿; ~ ганзгалсаар ирлээ 空着手来了;②单面,半边: гортигны ~ 圆规的一只脚架; хаалганы ~ 一双扇门的一扇;③小船,引渡小船: ~ онгоц 小船;④大腿发青病.

гуявч *ᠭᠤᠶᠠᠪᠴᠢ* [名]①(骑马时用将来将大襟系

在右腿上的)小皮绳; ②无裆套裤。

гуядагдах *гуйдагдах* [动] гуядах 的使动态。

гуядах *гуйдах* [动] ①打大腿, 抽打屁股, 鞭打屁股: морио гуядсаар ирөө -- 路挥鞭赶来了; ~ ж унах -- 屁股摔倒, 一下摔倒; ②将长物斜横装在车上。

гуядуулах *гуйдуулах* [动] ① гуядах 的使动态; ②被抽打屁股, 被鞭打屁股, 被打大腿。

гуядчих *гуйдчих* [动] гуядах 的多次体。

гуялах *гуйлах* [动] ①将长物斜横装在车上; ②从肉中剝出大腿骨, 剖大腿肉; ③参见 гуятах。

гуялуулах *гуйлуулах* [动] гуялах 的使动态。

гуятах *гуйтах* [动] 患大腿病。

гүв *гуй* [名] 渊, 水深处。

гүвгэнүүлэх *гуйгэнүүлэх* [动] гүвгэнэх 的使动态。

гүвгэнэл *гуйгэнэл* [名] ①(软体虫类之)爬行, 蠕动, 移动; (人)艰难行进, 挪步; ②痒(如小虫爬在身上的感觉)。

гүвгэнэх *гуйгэнэх* [动] ①(软体虫类)爬行, 蠕动, 移动; (人)艰难地行进, 挪步; ②(因挠或小虫爬在身上而)发痒。

гүвгэр *гуйгэр* [形·名] ①隆起的, 凸出的, 突起的(小长形物): ~ залгиуртас 粒状咽炎; ~ эст залгиуртас 颗粒状咽炎; ~ эс үүсвэрийн уруултас 肉芽肿唇炎; ~ эсэнгэртэх 肉芽肿病; ~ сийлмэл 浮雕; ②鼻梁; 小丘。

гүвгэрдүү *гуйгэрдүү* [形] 过于隆起的, 过于凸出的。

гүвгэрдэх *гуйгэрдэх* [动] 变得过于隆起、过于凸出、过于突起。

гүвгэрхэн *гуйгэрхэн* [形] гүвгэр ①的小称。

гүвгэршиг *гуйгэршиг* [形] 参见 гүвгэр ①。

гүвдрүү *гуйдрүү* [名] ①〈医〉脓疱, 疖子, 丘疹; 鼓疱: халгай ~ 风疹块; ~ үхжсэн сурьээ 丘疹坏死性(皮肤)结核; ②小土岗, 高地, 丘陵地带。

гүвдрүүт *гуйдрүүт* [形] ①〈医〉长脓疱的, 长疖子的, 长丘疹的; 起鼓疱的: ~ өвчин 结节病; ~ тэмбүүцэр 丘疹状梅毒疹; ②有小土岗的, 有高地的, 有丘陵的。

гүвдрүүтэх *гуйдрүүтэх* [动]〈医〉长脓疱, 长疖子, 起丘疹, 起鼓疱。

гүвдрүүших *гуйдрүүших* [动]〈医〉形成脓疱, 形成疖子, 形成丘疹; 形成鼓疱。

гүвдэл *гуйдэл* [名] гүвдэх 的名词。

гүвдэх *гуйдэх* [动] 打, 拍打, 抖落: саваагаар дээлээ ~ 用树条拍打衣服。

гүвнийлгэх *гуйвнийлгэх* [动] гүвнийх 的使动态。

гүвнийлт *гуйвнийлт* [名] 鼓起, 隆起, 突出。

гүвнийх *гуйвнийх* [动] 鼓起, 隆起, 突出。

гүвнэх *гуйвнэх* [动] (小虫等)爬行, 蠕动, 缓行。

гүврээ *гуйвря* [名] 苔痕, 鞭痕。

гүврээтэх *гуйврятэх* [动] 出现苔痕, 出现鞭痕。

гүвтнэх *гуйвтнэх* [动] 参见 гүвнэх。

гүвүүлэх *гуйвүүлэх* [动] ① гүвэх I 的使动态; ②意同 гүвэгдэх。

гүвүүр *гуйвүүр* [名] 掸子, 拂尘, 尘尾: өдөн ~ 羽毛掸子。

гүвүүрдэх *гуйвүүрдэх* [动] (用掸子, 拂尘, 尘尾)掸, 拂, 拂打。

гүвүүртэх *гуйвүүртэх* [动] 参见 гүвүүрдэх。

гүвших *гуйвших* [动] 抽打, 笞打, 鞭笞; 殴打, 痛打。

гүвэг *гуйвэг* [名]〈矿〉冲采的残余(物)。

гүвэгдэх *гуйвэгдэх* [动] гүвэх I 的被动态; 被拍打, 被抖动, 被掸。

гүвэйн *гуйвэйн* [动] 鼓起, 隆起, 突起, 凸出; 伸出。

гүвэлзэх *гуйвэлзэх* [动] 一起一伏, 连连起伏。

гүвэх *гуйвэх* I [动] 拍打, 抖动, 掸, 拂, 扇动; 抖落: хивс ~ 抖动地毯, 拍打地毯; тоос ~ 抖落灰尘。

гүвэх **ᠭᠦᠪᠡᠬᠡ** II [动] ① 花落, 凋谢, 花萎; ② 衰败, 衰落, 没落, 破落.

гүвээ **ᠭᠦᠪᠡᠢ** [名] ① 小丘梁, 条形丘陵; (鼻) 梁; ② 田埂, 垄.

гүвээлэх **ᠭᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 使成小丘梁; ② 打起埂子, 打田埂, 堆垄.

гүвээр **ᠭᠦᠪᠡᠷ** [名] 突出物, 伸出物.

гүвээрхэг **ᠭᠦᠪᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] ① 小丘梁状的, 条形丘陵状的, 波浪式的; ② 田埂状的, 垄状的.

гүвээт **ᠭᠦᠪᠡᠭᠡᠲᠦ** [形] ① 有小丘梁的, 有条形丘陵的; 隆起的; ② 有田埂的, 有垄的.

гүвээтэй **ᠭᠦᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 参见 гүвээт.

гүгэл **ᠭᠦᠭᠡᠯ** [名] ① (植) 云香; ② 树脂, 树香胶; 香粉, 香油, 香液.

гүгэлгэн **ᠭᠦᠭᠡᠯᠭᠡᠨ** 见 ~ тошинцог (植) 胶黄鼠狼花.

гүд **ᠭᠦᠳ** 见 ~ 咕哪咕哪 (咽水声).

гүдгэр **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷ** [形·名] ① 凸起的, 隆起的, 鼓起的: ~ гадарга 凸形表面, 鼓起表面; ~ сийлэх урлаг 浮雕艺术; ~ толь 凸镜; ~ хүнхэр 凸凹的; ② 高地, 高岗.

гүдгэрдүү **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠦ** [形] 过于凸起的, 过于鼓起的.

гүдгэрдүүлэх **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гүдгэрдэх 的使动态.

гүдгэрдэх **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得过鼓, 变得太凸.

гүдгэрхэн **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] гүдгэр 的小称.

гүдгэршиг **ᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 гүдгэр.

гүдийлгэх **ᠭᠦᠳᠦᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гүдийх 的使动态.

гүдийх **ᠭᠦᠳᠦᠢᠬᠡ** [动] ① 凸出, 隆起, 鼓起: ~ сэн эрэг 凸海岸, 冲击岸; ② 卡住, 梗住, 噎住.

гүдийчих **ᠭᠦᠳᠦᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] гүдийх 的完成体.

гүдхийлгэх **ᠭᠦᠳᠦᠬᠡᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гүдхийх 的使动态.

гүдхийх **ᠭᠦᠳᠦᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] (喝水时) 咕哪一声.

гүдэгдэх **ᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 хохирох.

гүдэй **ᠭᠦᠳᠡᠢ** [名] (动) 吠.

гүдэн **ᠭᠦᠳᠡᠨ** I [名] (地质的) 冰砾阜, 冰砾丘: ~ т гол 凸轮轴; ~ т дугуй 凸轮.

гүдэн **ᠭᠦᠳᠡᠨ** II 见 ~ гадан 坎坷的, 凹凸不平的, 坑坑洼洼的: ~ ~ гүлэн гүлэн (木车轮转动声).

гүдэс **ᠭᠦᠳᠡᠰ** I [形] ① 憨厚的, 淳厚的, 正直的; 直率的, 光明磊落的; ② 坚强的, 刚毅的, 坚韧不拔的.

гүдэс **ᠭᠦᠳᠡᠰ** II 见 ~ ~ 一拱一拱地.

гүдэсдэх **ᠭᠦᠳᠡᠰᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得过于憨直、过于执拗.

гүдэстүүлэх **ᠭᠦᠳᠡᠰᠦᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гүдэстэх 的使动态.

гүдэстэх **ᠭᠦᠳᠡᠰᠦᠲᠡᠬᠡ** [动] 变憨厚, 变淳厚, 变正直, 变直率, 变耿直; 变坚强, 变刚强, 变坚韧.

гүдэсхийх **ᠭᠦᠳᠡᠰᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] 拱一下: нуруугаа ~ 拱一下背.

гүдэсхэн **ᠭᠦᠳᠡᠰᠬᠡᠨ** [形] гүдэс I 的小称; ① 较憨厚的, 较正直的, 较直率的, 较耿直的; ② 较坚强的, 较刚毅的, 较刚强的.

гүдэсшиг **ᠭᠦᠳᠡᠰᠰᠢᠭ** [形] 参见 гүдэсхэн.

гүег **ᠭᠦᠡᠭ** [名] (动) 狮子崽, 小狮子.

гүен **ᠭᠦᠡᠨ** I [名] (医) (马、驴眼的) 赘疣.

гүен **ᠭᠦᠡᠨ** II [形] 浅的; 浅薄的, 短浅的.

гүентэх **ᠭᠦᠡᠨᠲᠡᠬᠡ** [动] (马、驴眼) 生赘疣.

гүехэн **ᠭᠦᠡᠬᠡᠨ** [形] гүен II 的小称; 略浅的, 较浅的: ~ устай гол 较浅的河; ~ уст газар 浅滩; ~ уст муж 浅水(地区); ~ далайн бүс 浅海带; ~ далайн муж 陆棚区, 浅海区; ~ далайн төрхдөс 陆棚相, 浅海相; ~ далайн тундас 浅海沉积物; ~ далайн хурдас 浅海沉积; ~ усны эрэг 浅滩海岸; ◇ ~ өрөв тас (动) 大嗓子鹞.

гүеэ **ᠭᠦᠡᠭᠡ** [名] (医) 甲状腺肿.

гүевт **ᠭᠦᠡᠭᠡᠲᠦ** [形] (医) 甲状腺肿的.

гүжир **ᠭᠦᠵᠢᠷ** I [形] 诽谤的, 诬蔑的, 非难

的,冤枉的,冤枉人的: ~ үг 诬蔑的话;
~ хэрэг 冤枉事; ◇ гүр ~, хилс ~ 诬蔑,诽谤,冤枉

гүжир **ᠭᠦᠵᠢᠷ** II [形] 倔强的,固执的,刚强的;强壮的: ~ хүн 固执的人;强壮的人.

гүжирдлэг **ᠭᠦᠵᠢᠷᠳᠯᠡᠭ** [形] 参见 гүжир I、II.

гүжирдлэгэ **ᠭᠦᠵᠢᠷᠳᠯᠡᠭᠡ** [名] 诽谤,诬蔑,中伤,非难,冤枉.

гүжирдүүлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүжирдэх 的使动态.

гүжирдэгдэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠳᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] гүжирдэх 的被动态;遭诽谤,被诬蔑,被中伤,被非难,受冤枉.

гүжирдэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠳᠡᠬ** [动] ① 诬蔑,诽谤,诬告,冤枉,挑拨是非,造谣中伤,非难; ② 刚毅地行动,倔强,表现果决; ③ 抵赖,赖账.

гүжирлүүлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүжирлэх 的使动态.

гүжирлэгдэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] гүжирлэх 的被动态.

гүжирлэл **ᠭᠦᠵᠢᠷᠯᠡᠯ** [名] 参见 гүжирдлэгэ.

гүжирлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠯᠡᠬ** [动] 参见 гүжирдэх.

гүжирмэг **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭ** [形] 参见 гүжир II.

гүжирмэгдүү **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦ** [形] 很倔强的,很固执的,很刚强的,很强壮的.

гүжирмэгдүүлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүжирмэгдэх 的使动态.

гүжирмэгдэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] 变得太倔、固执、过于刚强.

гүжирмэгний **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠢᠨ** [形] 倔强的,固执的,顽强的,强悍的.

гүжирмэгийлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 表现倔强,表现固执;表现刚强,强悍.

гүжирмэглүүлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүжирмэглэх 的使动态.

гүжирмэглэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 参见 гүжирмэгийлэх.

гүжирмэгхэн **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] гүжирмэг 的小称;参见 гүжир II.

гүжирмэгшиг **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠰᠢᠭ** [形] 参见 гүжирмэгхэн.

гүжирмэхий **ᠭᠦᠵᠢᠷᠮᠡᠬᠢ** [形] 见 гүжирмэгий.

гүжиртэй **ᠭᠦᠵᠢᠷᠲᠡᠢ** [形] 好诽谤人的,好诬赖人的,好说人的.

гүжирхий **ᠭᠦᠵᠢᠷᠬᠢ** [形] 参见 гүжир II.

гүжирхийлэл **ᠭᠦᠵᠢᠷᠬᠢᠯᠡᠯ** [名] 倔强,固执;刚强,顽强;强悍.

гүжирхийлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠬᠢᠯᠡᠬ** [动] 表现倔强,表现固执,表现刚强,表现顽强,表现强悍.

гүжирч **ᠭᠦᠵᠢᠷᠴ** [名] 诽谤者,诬蔑者,中伤者,诬赖者,捏造者: гөрч ~ 诽谤者,诬蔑者,中伤者.

гүжирэмгий **ᠭᠦᠵᠢᠷᠢᠮᠡᠭᠢ** [形] 见 гүжирмэгий.

гүжрэмгий **ᠭᠦᠵᠢᠷᠢᠮᠡᠭᠢ** [形] 见 гүжирмэгий.

гүжрэмгийлэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠢᠮᠡᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 见 гүжирмэгийлэх.

гүжрэх **ᠭᠦᠵᠢᠷᠢᠬ** [动] 执着,拼命,勤奋,豁出去,奋不顾身.

гүжүүн **ᠭᠦᠵᠢᠭᠦᠨ** [形] ① 僵硬的; ② 固执的,倔强的,顽固的.

гүжүүндэх **ᠭᠦᠵᠢᠭᠦᠨᠳᠡᠬ** [动] ① 变得过于僵硬; ② 变得过于固执、过于倔强、过于顽固.

гүзээ **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡ** [名] ① (解) 瘤胃(反刍类的第一个胃): үхрийн ~ 牛的瘤胃; ② 用瘤胃装的东西: ~ сүү 瘤胃内装的奶; ③ 肚皮.

гүзээлзгэнэ (н) **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 草莓属,草莓果: ~ ний чанамал 草莓苗.

гүзээлүүлэх **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүзээлэх 的使动态.

гүзээлэг **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [形] 瘤胃状的.

гүзээлэх **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 灌入瘤胃,装入瘤胃; ② 肚皮鼓起来,腹部肥胖起来; ③ (转) 大吃大喝.

гүзээсэг **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠰᠡᠭ** [形] 参见 гүзээлэг.

гүзээт **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠲ** [形] 有瘤胃的,有胃的: ~ тагтаа (动) 球胸鸽.

гүзээтэй **ᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 装入瘤胃的: ~ тос

装在瘤胃里的油。

гүйвүүр (ᠭᠡᠢᠪᠦᠭᠦᠷ) [名] ①投石器, 投石棍, 投石绳; 弹弓; ②三节棍, 梢子棍, 连枷; ③〈体〉链球。

гүйвүүрдэх (ᠭᠡᠢᠪᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] ①(以投石器、投石棍、投石绳、弹弓等)投石; ②(以三节棍、梢子棍、连枷)打; ③〈体〉掷链球。

гүйвэр (ᠭᠡᠢᠪᠦᠷ) I [形] 见 гүйвүүр。

гүйвэр (ᠭᠡᠢᠪᠦᠷ) II [形] 流动的。

гүйвэрдэх (ᠭᠡᠢᠪᠦᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] 参见 гүйвүүрдэх。

гүйгдэх (ᠭᠡᠢᠭᠦᠳᠡᠬᠡ) [动] гүйх 的被动态。

гүйгүүл (ᠭᠡᠢᠭᠦᠭᠦᠯ) [形] 流动的, 跑动的。

гүйгүүр (ᠭᠡᠢᠭᠦᠭᠦᠷ) [名] 屏障。

гүйгч (ᠭᠡᠢᠭᠦᠭᠦᠴ) [名] 跑步者, 赛跑运动员。

гүйд (ᠭᠡᠢᠭᠡᠳ) [名] 跑, 跑法。

гүйдэг (ᠭᠡᠢᠭᠡᠳᠡᠭ) [形] 跑动的, (放至远处后) 能跑回来的(乘骑): ~ шулуу (动) 走禽; ~ шалгуур 游标。

гүйдэл (ᠭᠡᠢᠭᠡᠳᠡᠯ) [名] ①跑; 跑动; 竞走; 跑法: морины ~ 马的跑法; ②流(指水流、电流等); 流通, 循环: цахилгаан ~ 〈电〉电流; ~ бөхөх 断路, 断电; ~ гүйлгэх 供给电源; ~ зарах, ~ зарцуулах 电流消耗; ~ өсгөх 电流放大; ~ саагуур 电流限幅器; ~ савираа 漏电; ~ үүсгүүр 电流发声器; ~ холбох, ~ залгах 电流接合; ~ хувиарлуур 配电器, 分电器; ~ хувиргаа 电流调制; ~ хувьсгуур 变流器; ~ хуулбарлуур 集电(流)器; ~ хүчдийн шинж 电流电压特性; гүйдлийн долгион 电流波; гүйдлийн агууриг 电流振幅; гүйдлийн зам 电流路径; гүйдлийн лугшилга 电流脉动; гүйдлийн онцроц 电流波腹; гүйдлийн сүлжээ 电网; гүйдлийн түрхэл 电流脉冲; гүйдлийн үүсгүүр 电流发电机; гүйдлийн хүрд 换流器; гүйдлийн хүч хэмжүүр 电流表; гүйдлийн хэлбэлзэл 电流波动; гүйдлийн хэм 电流比例; гүйдлийн хэмжигдэхүүн 电流数量; гүйдлийн хэмжээ шалгах 电流强

度检验; гүйдлийн хямца, гүйдлийн шугам 电流线; гүйдлийн эх булаг (үүсвэр) 电流电源; гүйдлийн чиг сэлгүүр 电流换向开关; ~ тэй цойлуур 有源反射器; ~ гүй 断路, 断电; цусны ~ 血液循环; ◇ ~ дайрах 〈医〉〈陈〉患瘫痪症, 患麻痹症; ③(野兽的)路途, 道路: чонын ~ 狼的道路。

гүйдэлгүй (ᠭᠡᠢᠭᠡᠳᠡᠯᠭᠡᠢ) [形] 不流动的; 无电流的, 断电的: ~ дамжуулуур 〈电〉零线。

гүйлгүүр (ᠭᠡᠢᠯᠭᠦᠭᠦᠷ) [名] 导流管, 引流管; 〈电〉导线。

гүйлгүүрт (ᠭᠡᠢᠯᠭᠦᠭᠦᠷᠲᠡ) [形] 有导流管的, 有引流管的; 〈电〉有导线的。

гүйлгэмэл (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠮᠡᠯ) [名·形] ①〈数〉排列; ②镀了…的, 涂了…的; 使之跑动的, 使之流动的, 使之移动的: ~ бай 〈军〉移动靶。

гүйлгэн (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠩ) [形] 疾的, 匆匆的, 草草的: ~ үзэх 浏览, 走马观花; ~ бичх 疾书; 草写; ~ үсэг 草字。

гүйлгэнүүлэх (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠩᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] гүйлгэнэх 的使动态。

гүйлгэнэх (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠩᠢᠬᠡ) [动] 喷, (液体)滚动, 浸染: нулимс ~ 喷着泪水, 泪珠滚动。

гүйлгэнэхүй (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠩᠢᠬᠡᠭᠡᠢ) [名] (泪水)滚动状, 流动状。

гүйлгэх (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ) I [动] гүйх I 的使动态;

①使跑, 使急跑: ~н явах 赶着跑; тугалаа ~ 赶牛鞍跑; ②泻肚子, 腹泻: гэдэс ~, уруу ~ 泻肚, 腹泻; ③放狗(捕猎等), 纵狗; ④镀上, 涂上, 抹上: паалан ~ 上釉。

гүйлгэх (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ) II [动] 使流通, 使流畅; 销售: ~н бичих 草写; ~н үсэг 草书, 草字; ~ түлхэц 启通脉冲; ~н үзэх 浏览; бараа ~ 使商品流通, 销售商品。

гүйлгээ(н) (ᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠭᠡ) [名] 流通, 周转; 销售: ~ сайтай эд 销售情况良好的物品; 畅销物品; бараа(ны) ~ 商品流通; мөнгөний ~ 金融流通, 资金周转; ~ний мөнгө(хөрөнгө) 周转资金, 流通金融; гадаад ~ 对外流通; ~гүй бараа 滞销

货；～гээр олгох зээл 周转贷款；～нд мөнгө гаргах 发行流通货币；～ний баланс 周转平衡表；～ний баримт 凭证传递；～ний нөлөө 周转影响；～ний гадуур актив 流动外资产；～ний данс 流水账；～ний татвар 营业税，流通税；～ний олгомж 流水账票据；～ний үйлдэл 流通文据；～ний хөмрөг 流通资金；～ний хурд 转速；流通速度；～ний хэмжээ 流转载；～ний зардлын шинжилгээ 流动费的分析；～нээс гаргах 停止流通；～ний фонд 流动基金。

гүйжгээлэх Гүйжгээлэх [动] ① 流通，流动；② 销售，做买卖，做交易。

гүйлгээтэй Гүйлгээтэй [形] ① 周转的，流通的；畅销的：～ бараа 周转的货物；畅销货；② 精明的，机灵的；锋利的：～ хутга 锋利的刀子。

гүйлдэх Гүйлдэх [动] гүйх I、II 的互动态；一同跑，对着跑。

гүйлнэй Гүйлнэй [名] (植) 柰子 (苹果之一种)。

гүйлс (эн) Гүйлс I [名] (植) 杏：хар ～ (植) 乌梅；улаан ～ (植) 李子；янжуу ～ (植) 杨梅；мөнгөн ～ (植) 白果；～ эн шар 杏黄 (色)；～ ний цөм 杏仁核；～ ний чанамаг 杏子酱；～ ний дарс 杏汁甜酒；～ ний чулуут бутран 杏仁状辉绿石。

гүйлс (эн) Гүйлс II [名] (解) 扁桃体：～ хэт томрох 扁桃体肥大；～ ний анхдагч гэмбүү 扁桃体初期梅毒；～ ний бүрээс 扁桃体囊；～ ний ором 扁桃体壁龛；～ ний уутанцар 扁桃体滤泡；～ ний ширхэглэг бүрээс 扁桃体纤维性囊；～ эн булчирхай томрох 增殖腺；～ эн булчирхайн буглаа 扁桃腺脓肿；～ эн булчирхайн хатуу яр 扁桃腺硬下疳。

гүйлт Гүйлт [名] 跑；(体) 赛跑，径赛：～ сайтай 跑得快的；холын ～ (体) 长跑；100 метрийн ～ (体) 百米赛跑；саадтай ～ (体) 障碍赛跑；～ нийн төгсгөл (体) 赛跑终点；～ нийн шаахай 跑鞋；～ тэй

дүүлэх，～ тэй харайх (体) 助跑起跳；～ ээс өшиглөх (体) (足球的) 跑动射门。

гүйлцэх Гүйлцэх [动] гүйх I 的共动态；共同跑，一起跑。

гүйлэг Гүйлэг [形] 跑动的：～ халиа (矿) 泉华。

гүйм Гүйм [名] 步伐，步调，步履，步子。

гүймтгий Гүймтгий [形] ① 好跑的，善跑的；② 思乡的，恋群的，恋伴的 (指牲畜往故地或伙伴处跑回)；③ 发情的 (指公畜)。

гүймхний Гүймхний [形] 参见 гүймтгий：～ хүн 飞毛腿；～ шатан сүүлт (动) 小蝗莺。

гүймэг Гүймэг [形] 跑动的：～ гал (军) 急射；～ харах 从头到脚地看，从头到尾地看。

гүймэл Гүймэл [形] 跑动的：～ долгион 行波；～ долгионы чийдэн 行波管。

гүйн Гүйн [形] ① 短缺的，缺乏的，残缺不全的；② 见 гүен I。

гүйсхийх Гүйсхийх [动] гүйх I 的瞬间体；跑一步，跨一步。

гүйх Гүйх I [动] ① 跑；奔跑：～ ж гарах 跑出；～ ж ирэх 跑来；～ ж хүрэх 跑到；～ н өргөлт (语) 移动重音；уралдан ～ 赛跑；бусдын өмнө хойно ～ 当走卒，在人家屁股前后奔跑；～ гээд яв! 跑步走！② 恋乡；恋群，跑回家 (指牲畜)；морь нутагтаа ～ в 马跑回了家乡；③ 流，流通：усан хоолойгоор ус ～ нэ 顺着水管流；цус ～ 血液流通；цахилгаан ～ 电流；◇ хаван ～ 浮肿，肿胀；④ (转) 商品流通，交易：худалдаа ～ 做买卖；бараа ～ 商品流通；⑤ 涂上，粘上：тугалга ～ 涂上 (熔上) 铅；паалан ～ 涂上珐琅质。

гүйх Гүйх II [动] (雌性动物) 发情：бух ～ 公牛发情；нохой гичийд ～ 牡狗对牝狗发情。

гүйхүйц Гүйхүйц [形] 奔跑的，跑动的。

гүйхэн Гүйхэн [形] ① 较短缺的，缺乏的；能力较低的，水平差的：ажлын чадвар ～ 工作能力低的；② (见 гүехэн) 较浅的，较浅薄的：эрдэм сурлага ～ 学习较浅

薄的; ~ суваг 浅渠; ~ худаг 浅井;
~ усны эрэг 浅滩海岸; ~ уст газар 浅滩.

гүйц *гүйц* [名] 完全, 齐全, 完备, 具备;
~ эн хутга 锋利的刀子.

гүйцгээх *гүйцгээх* [动] гүйх I 众动态: ~
齐跑, 大家跑.

гүйцдэх *гүйцдэх* [动] 变完全, 变齐全, 变完
备, 具备.

гүйцмэл *гүйцмэл* I [形] 完全的, 完备的; 足
数的, 足够的, 锋利的

гүйцмэл *гүйцмэл* II [名] 七岁的马.

гүйцтэй *гүйцтэй* [形] 完全的, 完备的; 足数
的, 足够的.

гүйцтэх *гүйцтэх* [动] 参见 гүйцдэх.

гүйцүүлэх *гүйцүүлэх* [动] гүйцэх 的使动
态.

гүйцчих *гүйцчих* [动] гүйцэх 的完成体.

гүйцэгдэх *гүйцэгдэх* [动] ① гүйцэх 的被
动态; 被赶上; 被完结: хөөцөлдөөд ~ в
跑了一阵被追赶上了; зугадаад ~ в 逃
跑之后又被追赶上了; ② (юунд- яахад)
对...迟钝, 衰退, 麻木不仁.

гүйцэд *гүйцэд* [形] 完全的, 全部的, 完整
的, 充分的, 彻底的, 充足的, 足够的:
бүрэн ~ 完整的, 彻底的; ~ биш цоо-
ног 不完整钻井; ~ биш шахалт 不完
全压缩; ~ бөхөх <矿> 全消光; ~ бус
нүүрс устөрөгч 不饱 and 炔; ~ гарсан
хүүхэд, ~ хүүхэд 足月婴儿; ~
зулбаа, ~ зулбах 完全流产; ~ нас 成
年; ~ нөлөөлөх 完全感应; ~ сартай
足月产; ~ тэнэглэг 完全痴呆, 全部痴
呆; ~ ураг 足月胎; ~ цохилог <医>
实脉; ~ цочроох 延续性刺激; ~ мэд-
сэн 全部知道了, 彻底了解了.

гүйцэлдүүлэх *гүйцэлдүүлэх* [动] гүйцэл-
дэх 的使动态.

гүйцэлдэх *гүйцэлдэх* [动] гүйцэх 的互
动态; ① 齐备, 完备, 具备, 凑足, 够用:
миний хэрэглэх зүйл ~ в 我的用具都
备全了; ② 完成, 实现, 执行, 实行:
ажил ~ ж байна 事情正在执行中.

гүйцэлт *гүйцэлт* [名] ① 赶, 追, 追求; ② 完
成, 实现.

гүйцэлцэх *гүйцэлцэх* [动] гүйцэх 的共
动态; 参见 гүйцэлдэх.

гүйцэт *гүйцэт* [形] 见 гүйцэд: ~ төлөг-
дсөн мөнгө 付清的款项; ~ ихэр 自养
体.

гүйцэтгүүлэх *гүйцэтгүүлэх* [动] гүйцэтгэх
的使动态: ~ баримт 执行文件; ~ би-
чээс 执行题词.

гүйцэтгэгдэх *гүйцэтгэгдэх* [动] гүйцэтгэх
的被动态: ~ сэн ажлын үнэ 工程费.

гүйцэтгэгч *гүйцэтгэгч* [名] 执行者, 完成者,
实施者, 承办者, 经手人.

гүйцэтгэл *гүйцэтгэл* [名] 完成, 实行, 执行,
实现, 实施, 履行, 达成; 手续: ~ нь
бага байна 完成得甚少; ~ хийх 办手
续; ~ ийн гарчиг 执行目录; ~ ийн
хуудас <法> 执行票.

гүйцэтгэлцэх *гүйцэтгэлцэх* [名] гүйцэтгэх
的共动态.

гүйцэтгэм *гүйцэтгэм* [形] 可执行的, 可完成
的, 可实施的, 可行的, 可达成的.

гүйцэтгэх *гүйцэтгэх* [动] 完成, 实现, 实行,
执行, 履行, 实施: ~ үүрэг 执行的任
务, 要完成的任务; ~ хүн 执行人, 实施
人; ~ хороо, ~ захиргаа 执行委员会;
~ алба 行政; ~ албаны дарга 行政长
官, 执行长官; ~ албаны нэмэгдэл 行
政补助; ~ албаны хэлтэс <法> 执法处;
~ байгууллага 执行机关, 执行机构;
ёс журам ~ 办理手续; ~ тоноглол,
~ угсралт 总装配; ~ тоо 指标; ~
хэлтэс <军> 作战部(处); ~ ажил
хийх 办手续.

гүйцэтгэгчгээх *гүйцэтгэгчгээх* [动] гүйцэт-
гэх 的众动态.

гүйцэтгэчих *гүйцэтгэчих* [动] гүйцэтгэх
的多次体.

гүйцэтгэшгүй *гүйцэтгэшгүй* [形] 难以实现
的, 做不到的, 达不到的, 难以履行的, 不
能执行的, 完成不了的.

гүйцэх *гүйцэх* [动] ① 实现, 达到, 完成; 备

足, 补全: хэрэглэгдэхүүн ~ 用品齐备; хэмжээ ~ 达到限度, 达到水平; нас ~ 长成人; шүд ~ 牙长齐, 满口; хүсэл ~ 愿望实现; ② 完结, 终结: хийж ~ 做完; хэрэглэж ~ 用完, 用尽; хугацаа ~ 期满, 期限结束; ③ 追, 赶上: ~ ж очих 去赶; 赶上; гүйцээд түрүүлэх 赶上并超过; 超车.

гүйцэцгээх *гүйцэх* [动] гүйцэх 的众动态.

гүйцэшгүй *гүйцэх* [形] 无尽的, 无穷尽的, 无终结的, 作不完的; 赶不上的.

гүйцээгүй *гүйцэх* [形] 尚未完成的; 未完结的; 还没赶上的; 没有达到的; 尚未备齐的: бичиж ~ 尚未写完, 尚未写好; санаанд ~ 未达到理想的; ~ ураг 未成熟胎儿.

гүйцээлгэх *гүйцээх* [动] гүйцээх 的使动态.

гүйцээмэл [名] 成年畜.

гүйцээх *гүйцэх* [动] гүйцэх 的使动态: ~ ж бичих 写完; ажлаа ~ ж байж явна 正在完成着自己的工作; ~ н ачих 装完, 装满.

гүйчих [动] гүйх I 的完成体.

гүйшрэх [动] 谙熟, 熟练起来; 老练起来.

гүл I [名] 橙子, 柑子.

гүл II [形] 纯的, 正的 (指颜色): ~ улаан 正红色.

гүлдгэр [形] 粗而向前伸的 (脖子).

гүлднийлгэх [动] гүлднийх 的使动态.

гүлднийлдэх [动] гүлднийх 的互动态.

гүлднийх [动] 前伸, 挺直, 梗着 (粗脖子): оготно залгисан могой шиг ~ гээд 像蛇吞下老鼠似地伸着鼓起的脖子.

гүлдэг 见 ~ ~, ~ галдаг 大个儿大个儿的, 粗大肥胖的.

гүлдэгэнэх [动] (粗脖子) 一伸一

伸.

гүлдэлзэх [动] 参见 гүлдэгэнэх.

гүлдэрүү [形] 粗而僵直的 (脖子等).

гүлдэрүүрхүү [形] 参见 гүлдэрүү.

гүлдэрүүт [形] 参见 гүлдэрүү.

гүлис [名] 见 гүлс.

гүлмэр [名] (动) 蝶蛾, 瘰螈.

гүлс [名] 香炉: ~ цэцэг (植) 玉炉花; дэгдээх ~ 燎炉.

гүм 见 нам ~ 安静的, 寂静的, 肃静的.

гүмбараа 见 ~ матар 鳄鱼.

гүмбир 见 гүмбараа.

гүн I [形] ① 深, 深的; 纵深的, 深处的; 深奥的, 深远的; нутгийн ~ 领土纵深, 纵深地区, 腹地; ~ гүнзгий 深刻的, 深深的; ~ бодлого 远见, 卓识; ~ ус 深水; ~ жалга 深谷; ~ ий хэмжүүр 深度计; ~ санаа 深虑, 深奥的想法; ~ утга 深奥的意义, 深刻的含义; ~ ухаан ① 哲学; ② 渊深的智慧; ~ ухаан, ~ ухаантан ① 哲学家; ② 有渊深智慧的人; ~ ухааны сургаал 哲学箴言; ~ амьсгал 深呼吸; ~ далай, ~ тэнгэс 深海; ~ далайн бүс 深海区; ~ далайн төрхдөс 深海相; ~ далайн тундас 深海沉积物; ~ далайн хонхор 深海岩洞; ~ муж 深 (海) 区; ~ нарийн шинжлэх ухаан 尖端科学; ~ нойр 沉睡; ~ мэдрэх чанар 深部感受性; ~ сэрэхүй 深度感觉; ~ сэтгэл судлал 深蕴心理学; ~ хэмжүүр, ~ тэмтрүүл 测深仪; ~ хэвлэл 凹版印刷; ~ хэвлэлийн цаас 凹版纸, 胶版纸; ~ шар судас 深淋巴管; ~ бүтэц (语) 深层结构; ойн ~ 森林深处; ажлын ~ д орох 深入到工作里面去; газрын ~ ий ус 地下深处的水; ~ тийш хөгжүүлэх (军) 向纵深发展; ~ өрөм (技) 钻探机; ~ эмгэнэл илэрхийлье 表示深切哀悼; ~ ий ангал 深大断裂;

~ий атираа 深(海)褶皱; ~ий бөмбөг (军)深水炸弹; ~ий идэгдэл 深度侵蚀; ~ий минан хориул 深水水雷障碍; ~ий минан харуул 深海水雷哨; ~ий туйван хэмжүүр 深度卡尺; ~ий урсгал 深流, 深层流; ~ий ус 深层水; ~ий халуун хэмжүүр 井底温度计; ~ий хурдас 深海沉积; ~ий чулуулаг 岩浆岩, 深成岩; ~ий эрдэс 深成矿物; ② 茂密的, 浓厚的; 色彩浓厚的: ~ой 密林; ~ тайга 原始密林; ~ улаан 鲜红的, 大红的; ~ харанхуй 浓黑, 漆黑; ③ 结构细密精巧的: ~ хийцтэй 结构细密的; ~ урлал 精巧的手艺; ~ кино 立体电影; ④ 味道鲜美的, 味浓的: ~ шөл 鲜美的汤.

гүн (гүн) II [名]〈陈〉公, 公爵.

гүн (гүн) III [名]〈陈〉功, 功劳: ~ бий 有功; ~ байгуулав 立了功.

гүн (гүн) IV [名]矿, 矿山, 矿井: алтны ~ 金矿; нүүрсний ~ 煤矿.

гүн (гүн) V [名]〈医〉痘毒.

гүн (гүн) VI 见 ~ ган 喊叫声.

гүнгэнүүлэх (гүнгэнүүл) [动] гүнгэнэх 的使动态.

гүнгэнүүр (гүнгэнүүл) [形] 嘟嘟嚷嚷的, 咕咕啾啾的(说不清楚).

гүнгэнэлдэх (гүнгэнүүл) [动] гүнгэнэх 的互动态.

гүнгэнэх (гүнгэнүүл) [动] ① (蚊蝇、蜜蜂等)发出嗡嗡声; ② 嘟嚷, 咕啾, 喃喃自语: ~ ж унших 咕咕啾啾地阅读.

гүнгэр (гүнгүүл) I 见 ~ хийх 低声谈话; 咕啾: ~ гангар хийх 咕咕啾啾, 窃窃私语, 低声亲切交谈, 低声闲谈.

гүнгэр (гүнгүүл) II [名] 竖体蒙古文第二格附加成分(θ)的名称.

гүнгэрваа (гүнгүүл) [名]〈宗〉佛龛, 圣像匣.

гүнд (гүнд) [名]〈植〉素馨花.

гүндгэр (гүндгүүл) [名]眉间.

гүндий (гүндий) [名]〈动〉八哥.

гүндүү (гүндүү) [形] 诚实的, 老实的, 公道的, 可靠的.

гүндүүгүй (гүндүүгүй) [形] ① 老实的, 诚实的, 刚正不阿的, 忠实的, 正直的; ② 平静的, 稳重的; 迟钝的(性格).

гүндүүхэн (гүндүүхэн) [形] 诚实的, 老实的, 直率的, 正直的; 刚毅的.

гүндэл (гүндэл) [名]〈植〉蝙蝠葛属: гүндлийн овог 〈植〉防己科.

гүндээхүн (гүндээхүн) [名]〈乐〉宫(古五音之一).

гүнж (гүнж) I [名]筏, 木排.

гүнж (гүнж) II [名]公主.

гүнжид (гүнжид) [名]〈植〉芝麻菜属: гүнждийн тос 香油.

гүнзгий (гүнзгий) [形·名] ① 深的: гүн ~ 深的; 深刻的, 深深的, 深奥的; ~ газар 深的地方, 深处; ~ амьсгал 深呼吸; ~ бээршил 深度脓疱; ~ мөөгөн-цэртөх 深真菌病; ~ мэдрэх 〈医〉深感觉; ~ ус 深水; ~ хөрөнгөтөх 深性芽生菌病; ② 深处, 深渊; 深度; ③ (转)深奥的, 深刻的, 深虑的: ~ утгатай 有深刻内容的; ~ болон сонгон сургалт 专题课和选修课的教学; ~ ялагдал 惨败.

гүнзгийвтэр (гүнзгийвтэр) [形] 较深的, 相当深的, 较深奥的, 较深刻的.

гүнзгийдүү (гүнзгийдүү) [形] ① 很深的; ② 太深奥的, 很深刻的.

гүнзгийдүүлэх (гүнзгийдүүл) [动] гүнзгийдэх 的使动态.

гүнз (гүнз) [名] 见 гүнж I.

гүнзгийдэх (гүнзгийдүүл) [动] 变得过深; 变得过于深奥.

гүнзгийлүүлэх (гүнзгийлүүл) [动] гүнзгийлэх 的使动态.

гүнзгийлэгдэх (гүнзгийлүүл) [动] гүнзгийлэх 的被动态.

гүнзгийлэлцэх (гүнзгийлүүл) [动] гүнзгийлэх 的共动态.

гүнзгийлэх (гүнзгийлүүл) [动] 深入, 加深; 使

深刻, 使深奥.

гүнзгийрүүлэх *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гүнзгийрэх 的使动态; 深入, 加深; 使深刻, 使深奥.

гүнзгийрэл *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠷᠡᠯ* [名] 加深, 深化, 深入.

гүнзгийрэлт *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠷᠡᠯᠲ* [名] ① 见 гүнзгийрэл; ② 深度, 掘进尺度.

гүнзгийрэх *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠷᠡᠬ* [动] ① 深化, 深入, 加深; ② 变深刻, 变深奥; 深刻化, 深奥化.

гүнзгийхэн *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠬᠡᠨ* [形] гүнзгий 的小称; ① 较深的; ② 较深刻的, 较深奥的.

гүнзгийшиг *ᠭᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠢᠬᠢᠭ* [形] 参见 гүнзгийхэн.

гүнрэг *ᠭᠦᠨᠷᠡᠭ* [名] 喇嘛庙会, 喇嘛集会; ~ хуруулах 举行喇嘛集会(庙会).

гүнт *ᠭᠦᠨᠲ* [形] ① (陈)有功的: ~ сайд 有功之臣; ② 有公爵爵位的; ③ 有矿的, 有矿井的; ④ (医)有痘毒的.

гүнхэн *ᠭᠦᠨᠬᠡᠨ* [形] гүн I 的小称.

гүнийэр *ᠭᠦᠨᠢᠶᠡᠷ* I 见 гүнгэр I

гүнхэр *ᠭᠦᠨᠬᠡᠷ* [名] II 见 гүнгэр II.

гүнцэг *ᠭᠦᠨᠴᠡᠭ* [名] 汤, 肉汤.

гүнцэглэх *ᠭᠦᠨᠴᠡᠭᠯᠡᠬ* [动] 做汤; 熬肉汤.

гүнчүү *ᠭᠦᠨᠴᠢᠭᠦ* [名] 宫绸.

гүнэ *ᠭᠦᠨᠦ* [副] 见 гүнээ.

гүнээ *ᠭᠦᠨᠡ* [副] ① 在深处, 向内部; ② 很, 甚, 深深地: ~ итгэх 深信; ~ мэдэх 深深知道; ~ болгоомжлох 多加小心; ~ харамсах 深感遗憾; ~ зэвүүцэн жигших 深恶痛绝; ~ эмгэнэж байна 深表哀悼.

гүр *ᠭᠦᠷ* [名] (矿)铁矿石: соронзон ~ 磁铁矿石.

гүрваа *ᠭᠦᠷᠪᠠ* [名] (植)俱那卫花.

гүрвийх *ᠭᠦᠷᠪᠢᠶᠢᠬ* [动] ① (血脉、筋络等)鼓起, 暴起; ② 出鞭痕, 起苔痕, 出血痕.

гүрвүүл *ᠭᠦᠷᠪᠦᠭᠦᠯ* [名] 见 гүрвэл.

гүрвэг *ᠭᠦᠷᠪᠡᠭ* 见 ~ ~ хийх 蠕动, (脉)搏

动, 一鼓一鼓地动.

гүрвэгэнүүлэх *ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гүрвэгэнэх 的使动态.

гүрвэгэнэх *ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 蜿蜒, 蠕动, 蛇行; (脉)搏动, 一鼓一鼓地动.

гүрвэгэр *ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠷ* [形] 蜿蜒的, 蠕动的, 一拱一伸的, 一鼓一鼓的.

гүрвэл *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯ* [名] (动) 蜥蜴, 壁虎, 蝎虎子; хонин ~ 壁虎; могой ~ 蜥蜴; хүн ~ 人形蜥蜴.

гүрвэлж *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠵ* [名] 参见 гүрвэл.

гүрвэлжин *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠨ* [名] (动) 石龙子.

гүрвэлзүүлэх *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гүрвэлзэх 的使动态.

гүрвэлзэл *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠯ* [名] гүрвэлзэх 的名词.

гүрвэлзэх *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 гүрвэгнэх.

гүрвэлтэн *ᠭᠦᠷᠪᠡᠯᠲᠡᠨ* [名] (动) 古蜥蜴.

гүрвэн *ᠭᠦᠷᠪᠡᠨ* [名] (植) 厚脉草属: ~ т гиш (植) 肋野豌豆; ~ т хөхөргөнө (植) 肋脉松蓝.

гүрвэс *ᠭᠦᠷᠪᠡᠰ* 见 ~ ~ 蜿蜒, 蛇行状.

гүргэм *ᠭᠦᠷᠭᠡᠮ* [名] (植) 红花.

гүргэмдүү *ᠭᠦᠷᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠦ* [名] (植) 西红花, 藏红花, 碱性藏红花.

гүргэр *ᠭᠦᠷᠭᠡᠷ* I [形] 鼓起的, 暴起的, 隆起的 (血脉、筋络等): ~ судас 鼓起的脉络.

гүргэр *ᠭᠦᠷᠭᠡᠷ* II [名] (动) 犀渠(似牛怪兽).

гүргэрхэн *ᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] гүргэр I 的小称; 鼓起些的, 略暴起的, 隆起的 (血脉、筋络等).

гүргэршиг *ᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠬᠢᠭ* [形] 参见 гүргэрхэн.

гүрдгэр *ᠭᠦᠷᠲᠦᠭᠡᠷ* [形] 参见 гүргэр I.

гүрдийлгэх *ᠭᠦᠷᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] гүрдийх 的使动态; (血脉、筋络等)鼓起, 暴起, 隆起; (脖子)一伸一伸.

гүрдийх *ᠭᠦᠷᠲᠢᠶᠢᠬ* [动] (血脉、筋络等)鼓起, 暴起, 隆起.

гүрдэн *ᠭᠦᠷᠲᠡᠨ* [名] 诡计, 勾当.

Гүрж **ᠭᠦᠷᠵᠢ** [名] 格鲁吉亚; 格鲁吉亚人: ~ бичиг 格鲁吉亚文字; ~ гүргүүл <动> 环颈雉.

гүриваа **ᠭᠦᠷᠢᠪᠠᠭᠠ** [名] 见 гүрваа.

гүрийлгэх **ᠭᠦᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гүрийх 的使动态.

гүрийх **ᠭᠦᠷᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 见 гүрдийх.

гүрс **ᠭᠦᠷᠰ** 见 ~ ~ 蠕动, 一拱一伸.

гүртэм **ᠭᠦᠷᠲᠡᠮ** [名] (喇嘛教的) 跳大神.

гүрцгий **ᠭᠦᠷᠴᠦᠶᠢ** [名] <动> 鲟鱼, 船河鱼.

гүрвэгэнүүлэх **ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гүрвэгэнэх 的使动态.

гүрвэгэнэх **ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 гүрвэгэнэх.

гүрвэгэр **ᠭᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] 见 гүрвэгэр.

гүрэлж **ᠭᠦᠷᠡᠯᠵᠢ** [名] <动> 金钟儿(虫).

гүрэлзгэнэ **ᠭᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] <动> 蟋蟀, 促织, 蛐蛐: ~ зодолдуулах 斗蟋蟀.

гүрэлзүүлэх **ᠭᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гүрэлзэх 的使动态.

гүрэлзэх **ᠭᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 见 гүрвэгэнэх.

гүрэм **ᠭᠦᠷᠡᠮ** [名] <宗> 念经, 诵经; 祈祷: ~ дором 诵经, 祈祷.

гүрэмдүүлэх **ᠭᠦᠷᠡᠮᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гүрэмдэх 的使动态.

гүрэмдэх **ᠭᠦᠷᠡᠮᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] <宗> 念经, 诵经; 祈祷.

гүрэмч **ᠭᠦᠷᠡᠮᠴᠢ** [名] <宗> 念经者, 诵经者, 念经喇嘛; 祈祷者.

гүрмчин **ᠭᠦᠷᠡᠮᠴᠢᠨ** [名] 参见 гүрэмч.

гүрэн **ᠭᠦᠷᠡᠨ** [名] 国家: улс ~ 国家; их бага ~ 大小国家; хэд их ~ 超级大国; их гүрний дээрэнгүй үзэл 大国沙文主义.

гүрээ **(н)** **ᠭᠦᠷᠡᠭᠡ** [名] 颈前侧部分, 颈两侧动脉: ~ ны судас 颈动脉; ~ хонхор 颈静脉凹; ~ ний мэдрүүл судас 颈部脉神经; ~ ний булчирхай 颈(动脉)腺; ~ ний гадуур сүлжээ 颈外(神经)丛; ~ ний дотор тараагуур судас 颈内动脉; ~ ний дотуур мэдрүүл 颈内神经;

~ ний дотуур сүлжээ 颈内动脉丛;
 ~ ний ерөнхий тараагуур 颈总动脉;
 ~ ний зангилгаа 軛状(神经)节; ~ ний онь 颈切迹; ~ ний хураагуур 颈静脉.

гүрээдэх **ᠭᠦᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 打腿下, 打颈侧.

гүтгүүдэх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 错怪, 委屈.

гүтгүүлэх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① гүтгэх 的使动态; ② 意同 гүтгэгдэх.

гүтгэгдэл **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] гүтгэгдэх 的名词.

гүтгэгдэх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] гүтгэх 的被动态; 被诽谤, 受诬蔑, 受中伤, 受诋毁, 被诬告.

гүтгэгч **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] 诽谤者, 造谣者, 诬告者.

гүтгэгчид **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] гүтгэгч 的复数.

гүтгэл **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 诽谤, 诬蔑, 诬陷, 诋毁.

гүтгэлт **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 гүтгэл.

гүтгэлцэх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] гүтгэх 的共动态.

гүтгэлэг **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 诽谤, 诬蔑, 谣言, 中伤, 诬告, 诋毁, 谰言.

гүтгэх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 诽谤, 诬蔑, 造谣中伤, 诬赖, 诬告, 诋毁: ~ гүжирдэх 诽谤, 诬蔑, 中伤.

гүтгэгцгээх **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] гүтгэх 的众动态.

гүтгэгчих **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢᠬᠡ** [动] гүтгэх 的多次体.

гүтгээч **ᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ** [形] 好诽谤人的, 好诬蔑人的, 好诬陷人的.

гүү **(н)** **ᠭᠦᠦ** [名] <动> 母马, 骡马: ~ барих 挤马奶; ~ саах ① 挤马奶; ② 掷石子游戏, 抓子儿; ~ тавих 放开(挤过奶的)骡马; ~ ний саам 鲜马奶; ◇ ~ хөх <植> 黄芩属.

гүүг **ᠭᠦᠦᠭᠦ** 见 ~ ~ 咕格咕格(鸽子叫声).

гүүглэх **ᠭᠦᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] (鸽子)咕咕叫.

гүүр **(эн)** **ᠭᠦᠦᠷ** [名] 桥: модон ~ 木桥; төмөр замын ~ 铁路桥梁; ~ ийн хонхор <解> 脑桥窝; ~ ийн тараагуур судас <解> 脑桥动脉; ~ ийн хөл, ~ ийн тулгуур 桥墩; ~ ийн хөндөл 桥枕;

~эн дээр зогсох 站在桥上; Хөх Мөрний их ~ 长江大桥; ~ээр гарах 过桥; ~ийн захын бэхлэлт (军) 桥头堡.

ГҮҮРГИЙ **ᠭᠦᠷᠭᠢ** [名] ~ ~ 咕儿格咕儿格(哄羊羔与母羊分离或抓羊羔的喊叫声).

ГҮҮРГИЙЛҮҮЛЭХ **ᠭᠦᠷᠭᠢᠯᠦᠯᠡᠬ** [动] гүүргийлэх 的使动态.

ГҮҮРГИЙЛЭХ **ᠭᠦᠷᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 招唤羊羔(使之与母羊分离或抓羊羔时); ② (转)(对孩子) 抚慰, 安慰; 哄孩子.

ГҮҮРЛЭХ **ᠭᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 筑桥, 架桥, 搭桥.

ГҮҮРҮҮЛЭХ **ᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гүүрэх 的使动态.

ГҮҮРЧИН **ᠭᠦᠷᠦᠳᠢᠨ** [名] 筑桥工人, 架桥工人, 修桥人.

ГҮҮРЭГ **ᠭᠦᠷᠦᠭ** [名] (横跨山涧沟峪的) 旱桥, 高架桥; 栈道.

ГҮҮРЭНЦЭР **ᠭᠦᠷᠦᠨᠴᠢᠷ** [名] (医) 小桥.

ГҮҮРЭХ **ᠭᠦᠷᠦᠬ** [动] 懂, 明白, 了解, 理解.

ГҮҮСЭХ **ᠭᠦᠷᠦᠰᠡᠬ** [动] 公马发情.

ГҮҮТЭХ **ᠭᠦᠷᠦᠲᠡᠬ** [动] 宽心, 放心, 舒心; ~ гүй 不放心.

ГҮҮШ **ᠭᠦᠷᠦᠰ** [名] ① (陈) 儒, 儒家; ② 翻译家; (宗) 古西 (喇嘛学位名称, 专事翻译工作); ③ 文豪; 文人, 学士.

ГҮҮШИН(Г) **ᠭᠦᠷᠦᠰᠢᠨ** [名] 毂, 轴承座, 轴箱: тэрэгний ~ 车毂; ~ тослох аж ахуй 轴油业; ~гийн жийрэг 轴瓦垫板; ~гийн завсар 轴箱接头缝; ~гийн зажуур 轴箱托板; ~гийн пурш 圆弹簧; ~гийн хавчуулга 轴箱衬; ~гийн хачар 轴箱颊面; ~гийн холхивч 轴瓦; ~гийн хөвх 轴承座箱; ~гийн чигжээс 轴箱垫衬; ~гийн чиглүүр 轴箱导架; ~гийн шаантаг 轴箱楔铁.

ГҮХГЭР **ᠭᠦᠬᠦᠭᠦᠷ** [形] 歪斜的, 歪扭的; ~хүзүү 歪脖子.

ГҮХИЙЛЭХ **ᠭᠦᠬᠢᠶᠡᠯᠡᠬ** [动] гүхийх 的使动态.

ГҮХИЙХ **ᠭᠦᠬᠢᠶᠡᠬ** [动] 变弯曲, 变歪斜.

ГҮХЭЛЗҮҮЛЭХ **ᠭᠦᠬᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬ** [动] гүхэлзэх 的使动态.

ГҮХЭЛЗЭХ **ᠭᠦᠬᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] (刘海、冠毛) 漂动.

ГҮЦ **ᠭᠦᠴ** [名] 小壶.

ГҮЦЛЭХ **ᠭᠦᠴᠯᠡᠬ** [动] 装入小壶.

ГҮЦЭРГЭНЭ **ᠭᠦᠴᠢᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (动) 蝗节虫.

ГҮШ **ᠭᠦᠰ** [名] (植) 吉祥草, 七里香草.

ГҮЮХЭН **ᠭᠦᠶᠦᠬᠡᠨ** [形] 浅的, 浅薄的, 肤浅的; ~ эрдэм 浅薄的知识.

ГЭВ **ᠭᠡᠪ** I [小] (首音节为 <гэ> (ги) 的词的加强语气词); ~ гэнэт 完全出乎意料之外, 突如其来; ~ гэгээн 非常光明的, 十分晴朗的; ~ гийх 完全照亮, 天大亮; 十分兴奋.

ГЭВ **ᠭᠡᠪ** II [动] (гэх 的过去时) 说了, 想了, 曾经要...; Жамц мөн ~ 扎木茨说: “对的”; яв ~ 说“走吧”.

ГЭВГҮЙ **ᠭᠡᠪᠭᠦᠢ** [名] 参见 гэсгүй.

ГЭВХҮЙ **ᠭᠡᠪᠬᠦᠢ** [名] 参见 гэсгүй.

ГЭВЧ **ᠭᠡᠪᠴ** [连] 然而, 但是; 虽说..., 然而...; 虽然..., 但是...; сайн ~ саар бас бий 虽好也有毛病; баталсан ~ сэргийлэх хэрэгтэй 虽然他也作了保证, 但仍须防备; ~ энэ ажил хийх бололцоогүй боллоо 但是已没有条件来做这件工作了.

ГЭВШ **ᠭᠡᠪᠰ** [名] (宗) 格西 (喇嘛教学位之一).

ГЭВЭЛ **ᠭᠡᠪᠦᠯ** [连] 如果说...的话, 如果想...的话, 如果提到...的话, 说到..., 至于...; (转) 正在说...时, 正当...说的时候; мон-тёрын ажлыг ~ 说到安装工的工作; хэрэв чи мэдье ~ 假如你想知道; ◇ мах идье ~ малга, мантуу идье ~ тарнагаа 要想吃肉就得放牲口, 要想吃馒头就得种庄稼.

ГЭГДГЭР **ᠭᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠷ** [形] 脊背伛偻的, 驼背的.

ГЭГДЭГ **ᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠭ** [形] 被称为...的, 被叫做...的, 被视为...的.

ГЭГДЭХ **ᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] гэх 的被动态; 被叫做, 被称为; 被认为; багш ~ 被称为教师.

ГЭГНХ **ᠭᠡᠭᠦᠨᠬ** [动] 见 гэхэх.

ГЭГТЭХ **ᠭᠡᠭᠦᠲᠡᠬ** [动] 见 гүүтэх.

ГЭГҮҮЛЭХ **ᠭᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гэгнэх 的使动态.

гэгч ᠭᠡᠭᠦᠴ [名]叫做…者, 所谓…者; 被称为, 被叫为: Лодой ~ ирээд хэлсэн нь… 叫劳岱的人来了之后, 说…; Олон-нуур ~ газар 被称为奥伦诺尔的地方; аврага могой ~ ийг үзсэн үү? 看见过大蟒那东西没有? Лувсан ~ ийнд очлоо 到名叫鲁布桑的人家里去了; эрх чөлөө ~ нь… 所谓“自由”….

гэгчид ᠭᠡᠭᠦᠴᠢᠳ [名]叫做…的人们, 称为…的人们, 所谓…的人们.

гэгэлгэн ᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠨ [形]寂寞的, 烦闷的.

гэгэлгэр ᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠷ [形]天真的, 幼稚的: гэнэн ~ 天真的, 幼稚的.

гэгэлгэх ᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ [动]гэгих 的使动态.

гэгэлзүүлэх ᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠯᠡᠬ [动]гэгэлзэх 的使动态; 心情不安, 心神不定; 激动.

гэгэлзүүр ᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠷ [形]心情不安的, 心神不定的; 心情激动的.

гэгэлзэх ᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬ [动]频频点头, 头一点一点.

гэгэс ᠭᠡᠭᠡᠰ 见 ~ ~ хийх 频频点头, 头一点一点.

гэгэсхийх ᠭᠡᠭᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬ [动]点一下头, 一点头.

гэгэх ᠭᠡᠭᠡᠬ [动]点头: ~ дохих 点头.

гэгээ(н) ᠭᠡᠭᠡ [名·形] ①光亮, 明, 光辉: ~ гэрэл 光明, 光辉; ~ гаргах 发光; 照亮; ~ орох 发光; 黎明; ~ тасрах ①变黑, 天晚; ②黄昏; ~ тэйд 天亮着时; ③光明的, 光亮的, 光辉的; 清的: ~ тэй тасалгаа 光亮的房间; ~ н завсар ①拂晓前, 黎明前; ②宇宙空间; ~ н наран 光辉的太阳; ~ н сэцэн 英明的, 明智的, 睿智的; ~ н тунгалаг ①清明(节); ②明净的, 澄澈的; ~ н саруул 光明的, 敞亮的; ~ н цагаан 正大光明的; ~ н цагаан өдөр 大白天, 光天化日; ~ н этгээд ①昭; ②光明的地方; ③左侧; ④寺院左侧之祈祷场; ~ н од(天) 亮星, 启明星; ~ н сар 明月; ~ н цай 清茶; ~ н дүр, ~ н дурсгал 光辉形象; ~ н сургаал 光辉的学说.

гэгээвтэр ᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠪᠲᠡᠷ [形]较光亮的, 较光辉的; 微明的, 薄明的.

гэгээвч ᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠪᠴ [名]窗户, 窗上通风孔: ~ ийн ирмэг 窗台; ~ ийн халхавч 窗帘, 百叶窗的窗扇.

гэгээн ᠭᠡᠭᠡᠨ I [形]参见 гэгээ ②.

гэгээн ᠭᠡᠭᠡᠨ II [名]〈宗〉格根(活佛).

гэгээрсхийх ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠰᠬᠡᠶᠢᠬ [动]亮一下, 亮光一闪: тэнгэр ~ 天亮, 黎明.

гэгээрүүлэгч ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠭᠡᠭᠴ [名]启蒙者, 启发者, 启发者.

гэгээрүүлэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬ [动]гэгээрэх 的使动态; 启蒙, 教化, 使开化, 教育: ~ хөдөлгөөн 启蒙运动.

гэгээрцгээх ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠴᠭᠡᠬ [动]гэгээрэх 的众动态.

гэгээрчих ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠴᠢᠬ [动]гэгээрэх 的完成体.

гэгээрэл ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠯ [名]教育, 启蒙: Гэгээрлийн Яам 教育部; соёл гэгээрлийн ажил 文化教育工作; гэгээрлийн ажилтан 教育工作者; ~ боловсрол 文化教育.

гэгээрэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠬ [动] ①黎明, 天亮, 发亮: үүр ~ 黎明, 拂晓; тэнгэр ~ 天亮; ②开化, 开蒙, 有知识, 文明化: гэгээрсэн хүн 有教养的人, 文明的人.

гэгээсэвч ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠰᠡᠪᠴ [名]发光物, 发亮光物; 〈电〉光电: ~ бэлэг туйл 光电元件阴极; ~ нэвтрэц 光电管; ~ өсгүүр 光电管放大器; ~ татагдуур 光电继电器; ~ эсэргүүцэл 光敏电阻; ~ цахилгаан 光电; ~ ийн гүйдэл 光电流.

гэгээсэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠰᠡᠬ [动]发光, 曳光, 发电光: ~ махбод 光电元件.

гэгээтэй ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠢ [形]有亮光的, 发光的.

гэгээчин ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠨ [名]哭嚎者, 哭丧人.

гэд ᠭᠡᠳ [名]〈解〉后脑勺凸骨, 脑后反骨.

гэдвэлзэх ᠭᠡᠳᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠬ I [动] ①忸怩胆小, 畏畏缩缩; ②前后晃动, 频频后仰.

гэдвэлзэх ᠭᠡᠳᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠬ II [动]游移不定, 浮躁不安.

гэдгэнүүлэх ᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠡᠯᠡᠬ [动]гэдгэнэх 的使动态.

гэдгэнүүр **ᠭᠡᠳᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠦᠷ** [形] ① 昂首的, 仰首的, 扬头的, 后仰的; ② 高傲的, 目中无人的, 傲慢的, 傲视的.

гэдгэнэлдэх **ᠭᠡᠳᠭᠡᠨᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] гэдгэнэх 的互动态.

гэдгэнэх **ᠭᠡᠳᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 一起一伏地动弹, 一上一下的动弹.

гэдгэнэцгээх **ᠭᠡᠳᠭᠡᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] гэдгэнэх 的众动态.

гэдгэр **ᠭᠡᠳᠭᠦᠷ** [形] ① 昂首的, 扬头的, 仰首的, 后仰的: ~ тогтол 伸直式嵌入; ② (转) 高傲的, 目中无人的, 傲视的, 傲慢的.

гэдгэрдүү **ᠭᠡᠳᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] 参见 гэдгэр.

гэдгэрдүүлэх **ᠭᠡᠳᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэдгэрдэх 的使动态.

гэдгэрдэх **ᠭᠡᠳᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① (头) 过于后仰, 仰首; ② (转) 变得太高傲, 变得傲气十足.

гэдгэрхэн **ᠭᠡᠳᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] гэдгэр 的小称.

гэдийлгэх **ᠭᠡᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гэдийх 的使动态.

гэдийлдэх **ᠭᠡᠳᠡᠶᠢᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] гэдийх 的互动态.

гэдийх **ᠭᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 挺, 挺胸, 挺腰: нуруу ~ 挺腰; ~ эд ойчих шинж <医> 后退运动症状; ② (转) 昂首傲视, 作目中无人态; ③ 迟缓, 迟滞.

гэдийчих **ᠭᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] гэдийх 的完成体.

гэдэрэг **ᠭᠡᠳᠡᠷᠡᠭ** [副] 向后, 向相反方向, 回转: гэдэргээ явах 向后走, 回转; ~ суух (马) 猛力向后挣缰绳; ~ харалгүй 不顾, 一往直前; ~ мултрах <医> 后脱位; ~ түлхэлт 后冲步态; ~ холбоо <电> 反馈, 回授; ~ холбож өсгөх 反馈计数放大; ~ харан сэлэх <体> 仰泳; ~ холбоо үүсэх нөхцөл 反馈条件; ~ холбооны гажиг 回授畸变; ~ холбооны хориул 回授抑止器; ~ холбоотой хүлээн авуур 反馈无线电接收机; ~ холбоотой чийдэн 反馈电子管; ~ тландшафт 鼓丘景观.

гэдэргдүүлэх **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэдэргдэх 的使动态.

гэдэргдэх **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得过于向后; (车等) 前翘.

гэдэрглүүлэх **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэдэрглэх 的使动态.

гэдэрглэх **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 向后, 故意向后坐; 退避, 逃避, 退居一旁; ажлаас ~ хэрэггүй 不应逃避工作; ② 顶嘴, 还嘴.

гэдсэрхэг **ᠭᠡᠳᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] 大肚子的, 大腹便便的.

гэдэг **ᠭᠡᠳᠡᠭ** I [动] (гэх 的现在时形动词之一) ① 被称为..., 叫做..., 通常称为...: монголоор үүнийг юу ~ вэ? 蒙古语把这个叫做什么? үүнийг зүрхний ховдол ~ юм 把这个叫做心室; энэ голыг Шарын гол ~ юм 这条河叫沙拉河; Бөх очир ~ хүн 叫做布赫奥其尔的人; ② 通常说, 据说: гэртээ бай ~ байв 常说: “在自己家里呆着吧”.

гэдэг **ᠭᠡᠳᠡᠭ** II 见 ~ ~ хийх 频频挺胸凸肚, 昂首挺胸, 一仰一仰.

гэдэгнүүлэх **ᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэдэгнэх 的使动态.

гэдэгнүүр **ᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ** [形] ① 好昂首的, 后仰的, 一仰一仰的; ② 好点头的, 点头哈腰的.

гэдэгнэх **ᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 一起一伏地频频动弹, 一上一下地频频动弹; ② 频频点头, 点头哈腰, 连连鞠躬.

гэдэл **ᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] <解> 耳垂.

гэдэлзүүлэх **ᠭᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэдэлзэх 的使动态.

гэдэлзүүр **ᠭᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 参见 гэдэгнүүр.

гэдэлзэх **ᠭᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 гэдэгнэх.

гэдэн **ᠭᠡᠳᠡᠨ** I [形] ① 参见 гэдгэр; ② 傲慢不驯的, 高傲的, 自信的, 刚愎自用的.

гэдэн **ᠭᠡᠳᠡᠨ** II 见 ~ годон 一摇一晃地, 一翘一翘的; 坑坑洼洼的.

гэдэргэлээн **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠨ** [副] 参见 гэдэргэн.

гэдэргэлэх **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 胡说; 颠倒是非.

гэдэргэн **ᠭᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠨ** [副] 后仰地, 向后地.

гэдэс **ᠭᠡᠳᠡᠰ** [名] ① 肚子, 腹部: ~ хэвэл 肚子, 腹部; ~ дүүрэн 肚子饱; миний ~

өлсөж байна 我肚子饿了；～ дүүрэх 肚子胀饱；～ мушгилах, ～ базлах 腹疼, 肚子绞痛；～ хэржигнэх 腹内咕噜作响；их ～тэй ①大肚子的；②孕妇；怀孕的；～ цайх 吃足奶食；～ гарах 吃足, 吃饱；～ний булчин 腹肌；～ний нивэрхий <医>腹疝；～ почмог дүүрэх 急性腹部膨胀；●肠, 肠道, 内脏：～ гаргах 解剖, 剖腹；бүдүүн ～ 大肠；нарийн ～ 小肠；дээрх ～ 十二指肠；өлөн ～ 空肠, 肠衣；～ний хижиг <医> 肠伤寒；～ битүүрэх 肠闭锁；～ орооцолдох 肠扭转；～ түгжрэх 肠梗阻；～ чихэлдэх 大肠套迭；～ хоржигнох, ～ хуржигнах 肠鸣, 腹鸣；～ чагнах 腹部听诊；～ний амёб 结肠阿米巴；～ний биж 肠性消化不良；～ булчирхай 肠腺；～ний өмөн 肠癌；～ний оёдол 腹缝线；～ний согог 巨结肠；～ний угаал, гэдсийг угаах 灌肠, 洗肠；～ний шимэгч 肠寄生虫；～ний чимээ, ～ний шуугиан 肠杂音；～ний хорхой 绦虫；～ний хөндий, ～ний гуурс 肠道, 肠管；～ний цэлмэн 肠绒毛；～ний шар судасны иш 肠淋巴干；～ний яршлаа тэмбүү 肠梅毒瘤；～ний эслэгтэс 结肠外层炎；～ний янгийн үжил 大肠菌性脓毒病；～ний цагаан хорхой 蛔虫；～ ходоодын өвчин 肠胃病；～т үнэгэн сүүл <植> 东北看麦娘；◇ ～ гүзээ, ～ дотор 内脏。

гэдэсжих ᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠬᠢ (动) 参见 гэдэслэх ①。

гэдэслүүлэх ᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) гэдэслэх 的使动态。

гэдэслэх ᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ (动) ① 填饱肚子, 吃胖；② 怀孕, 肚子大起来, 肚子变大。

гэдэстэй ᠭᠡᠳᠡᠰᠡᠲᠡᠢ (形) 大肚子的, 有身孕的。

гэдэстэс ᠭᠡᠳᠡᠰᠡᠲᠡᠰᠢ (名) <医> 肠炎。

гэдэсхийлгэх ᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠬᠢᠯᠭᠡᠬᠡ (动) гэдэсхийх 的使动态。

гэдэсхийх ᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠬᠢᠬᠡ (动) 猛地向后一仰, 仰一下头；猛挺一下胸。

гэдээ ᠭᠡᠳᠡᠢ (名) 胳膊：～ хүрэх ① (因胳膊) 而发痒；② 厌恶, 厌烦；～ ～ 胳膊胳膊。

гэж ᠭᠡᠵᠢ (动) (гэх 的并列副动词)；① 作引用语的连接词：би тэдэнд сууцгаа ～ хэлэв 我对他们说：“坐下来”；② 说, 认为；难道；因为：завшаан чөлөөгүй ～ гэртээ захидал бичсэнгүй 因为没空, 就没给家里写信；багш чамайг унш ～ байна 教员叫你读；ийм учраас түүнийг буруу ～ болохгүй 因此, 不能认为它是错误的；буруу байна ～ үү? 难道是错误的吗？③ 想要…, 打算…, 企图…, 准备…, 拟…：би маргааш явъя ～ байна 我打算明天走；та бээжинд очих ～ байна уу? 您想要去北京吗？④ 叫做, 所谓, 称为：Лувсан ～ та юу? 您叫鲁布桑吗？бод мал ～ яамар мал вэ? 所谓大牲畜是什么牲畜？⑤ 是：сэтгэл хөдлөхгүй хүн ～ байхгүй 不受感动的人是没有的；хүн бол их чадвартай бага чадвартай ～ байдаг 人的能力是有大有小；ертөнц дээр ийм хэрэг ～ байна уу даа! 世上哪有这样的事儿啊!。

гэжиг ᠭᠡᠵᠢᠭᠢ (名) 参见 гижиг：～ хүрэх 发痒。

гэжигдэх ᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ (动) 参见 гижигдэх。

гэжиглэх ᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ (动) 参见 гижигдэх。

гэжигтэй ᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠲᠡᠢ (形) 怕痒的, 怕胳膊的。

гээгэвч ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠪᠴᠢ (名) ① (簪上之) 搭脑；② 铜盔后尾部；③ 辮结。

гээг (эн) ᠭᠡᠭᠡᠭᠢ I (名) 辮子；长发：үс ～ 发辮；～ гөрөх, ～ сүлжих 编辮子, 梳发辮；～ тавих 留发辮；～ний боолт 辮绳, 辮结；～ний залгаа 续辮子的假发；тав ～ 头顶留的小辮子；～ дарах (转) 尾随追赶；～ цэцэг <植> 飞燕草属；～т нугас <动> 罗纹鸭；～т шумбуур <动> 凤头潜鸭；～ өвс <植> 发草。

гээг ᠭᠡᠭᠡᠭᠢ II (名) 后山梁, 后山坡。

гээгдүүлэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) ① гэээгдэх 的使动态；② 被抓辮子, 被揪辮子。

гээгдэгдэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠢᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ (动) гэээгдэх 的被动态；被抓辮子, 被揪辮子。

гээгдэлцэх ᠭᠡᠭᠡᠭᠢᠳᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ (动) гэээгдэх 的共动态。

гээгдэх **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]抓辫子, 揪辫子, 拉辫子.

гээгдэх **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]沿后山梁走, 顺后山坡走.

гээгтэй **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形]有发辫的, 有长发的.

гэл **ᠭᠡᠯ** [形]参见 бяцхан.

гэлбэлзэх **ᠭᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]心神不定; 显得不自然, 躲躲闪闪; ◇ гэмтэй хүн ~ нэ, дайртай морь далбалзана 马有伤难行, 人作贼心发虚.

гэлдрүүлэх **ᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэлдрэх 的使动态.

гэлдрэх **ᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]缓行, 徐行, 慢走, 漫步, 闲串, 闲游, 蹀躞.

гэлдэргээ **ᠭᠡᠯᠳᠡᠷᠭᠡᠭᠡ** [名]漫步, 闲游, 蹀躞.

гэлдэрийлэх **ᠭᠡᠯᠳᠡᠷᠢЙᠯᠡᠬᠡ** [动] гэлдрэх 的多次体; 缓行, 信步, 漫步, 漫游, 蹀躞.

гэлдэргээх **ᠭᠡᠯᠳᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] гэлдрэх 的众动态.

гэлдэрчих **ᠭᠡᠯᠳᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] гэлдрэх 的完成体.

гэлжгэр **ᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠷ** [形]参见 гилжгэр.

гэлжийсхийх **ᠭᠡᠯᠵᠡЙᠰᠢЙᠬᠡ** [动]参见 гилжийсхийх.

гэлжийх **ᠭᠡᠯᠵᠡЙᠬᠡ** [动]参见 гилжийх.

гэлжин **ᠭᠡᠯᠵᠢᠨ** [动]参见 гилжгий.

гэлих **ᠭᠡᠯᠢᠬᠡ** [动]赶, 驱赶: үхэр ~ 赶牛; тэрэг ~ 赶车.

гэлмүүлэх **ᠭᠡᠯᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэлмэх 的使动态.

гэлмэгдүүлэх **ᠭᠡᠯᠮᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэлмэгдэх 的使动态.

гэлмэгдэх **ᠭᠡᠯᠮᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] гэлмэх 的被动态; 受惊.

гэлмэгэлзэх **ᠭᠡᠯᠮᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动](小孩睡梦中)受惊, 惊梦, 惊醒.

гэлмэлгэ **ᠭᠡᠯᠮᠡᠯᠭᠡ** [名]惊, 惊梦, 惊醒.

гэлмэлзэх **ᠭᠡᠯᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 гэлмэгэлзэх.

гэлмэлэг **ᠭᠡᠯᠮᠡᠯᠭᠡ** [名]见 гэлмэлгэ.

гэлмэх **ᠭᠡᠯᠮᠡᠬᠡ** [动]惊慌, 惊诧, 惊异, 恐惧:

айж ~ 惊慌, 惊恐.

гэлтэгнэх **ᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动]参见 гилтэгнэх.

гэлтэй **ᠭᠡᠯᠲᠡЙ** [形]据说是…的; 有…说法的.

гэлүү **ᠭᠡᠯᠦᠭᠦ** [小]是说…吗.

гэлцдэг **ᠭᠡᠯᠴᠢᠳᠡᠭᠡ** [动]人们常说, 常言道.

гэлэн(г) **ᠭᠡᠯᠢᠨ** [名]〈宗〉比丘, 乞士.

гэлэнгүүд **ᠭᠡᠯᠢᠨᠭᠦᠭᠦᠳᠡ** [名] гэлэн 的复数.

гэлэнмаа **ᠭᠡᠯᠢᠨᠮᠠᠭᠠ** [名]〈宗〉尼姑, 修道尼, 修女.

гэм **ᠭᠡᠮ** [名]①恶习; 缺点, 缺陷, 毛病, 弊端, 瑕疵; ~ олох ①染上恶习; ②有缺陷; ③得病; зүрхний ~ 〈医〉心脏病; ~ харшил 故障; ●邪行, 过失, 罪过, 违悖; 败坏, 危害; ~ээ хүлээх 道歉, 认错, 认罪; ~ хийх, ~ гаргах 犯罪, 做错事; ◇ ~ зэм 过失, 罪过.

гэмгүй **ᠭᠡᠮᠭᠦЙ** [形]●无缺陷的, 无弊病的, 无瑕疵的; 无病的; ●无罪过的, 无害的, 无辜的, 还可以的, 无毒的: ~ амьтан 无害的动物; 无辜的人; ~ хүн 无辜的人, 还可以的人, 无害的人; ●没关系的, 没什么的: ~ ирэг! 没关系, 让他来吧! ~ явбал явж л байг 没有什么关系, 走就走吧!

Гэмни **ᠭᠡᠮᠢᠨᠢ** [名]〈政〉国民党; 国民党人(多指民国军阀).

гэмлэх **ᠭᠡᠮᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]●犯病, 落病, 患病; ●作恶, 作梗.

гэмнүүлэх **ᠭᠡᠮᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэмнэх 的使动态.

гэмнэгдэх **ᠭᠡᠮᠢᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] гэмнэх 的被动态; 犯错误; 犯戒.

гэмнэл **ᠭᠡᠮᠢᠨᠡᠯ** [名]●毛病, 缺陷, 缺点; ●(牲畜的)疾病, 病症.

гэмнэх **ᠭᠡᠮᠢᠨᠡᠬᠡ** [动]●出毛病, 出缺陷, 出过失; ●(牲畜)生病.

гэмрүүлэх **ᠭᠡᠮᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэмрэх 的使动态.

гэмрэх **ᠭᠡᠮᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]①悲伤, 忧伤, 伤心; ●后悔, 悔恨, 反悔; ●埋怨, 怨恨.

гэмт **ᠭᠡᠮᠲᠡ** [形]①有缺点的, 有弊病的; 有毛病的; ●有过失的, 有罪的, 犯罪的: ~ үйл 犯罪行为; ~ хэрэг 罪行; 刑事案件; ~ хэргээс тойрох 逃避罪行; ~

хэрэгтэн 罪犯; цэргийн ~ хэрэгтэн 战犯; ②心怀鬼胎的, 心里有鬼的.

гэмтмэл *ᠭᠡᠮᠲᠡᠮᠡᠯ* [形] 出毛病的; 有弊病的; 有伤的: ~ уушигтас 创伤性肺炎.

гэмтүүлэх *ᠭᠡᠮᠲᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] гэмтэх的使动态.

гэмтчих *ᠭᠡᠮᠲᠡᠮᠡᠬᠡ* [动] гэмтэх的完成体.

гэмтэгч *ᠭᠡᠮᠲᠡᠮᠡᠭᠴ* [名] 受伤者.

гэмтэй *ᠭᠡᠮᠲᠡᠢ* [形] ①有毛病的, 有弊病的; 有恶习的; ②有罪的, 有过失的; 有害的, 危险的; ③(心里)有鬼的, 不可信的: түүнд итгэхэд ~ 对他不可信; 相信他是危险的.

гэмтэл *ᠭᠡᠮᠲᠡᠯ* [名] 损坏, 败坏; (医) 外伤, 创伤; 毛病, 缺点, 弊端, 瑕疵, 纰漏; 故障, 事故; 过失: гэмтлийн гэрэлт дохио 故障信号灯; гэмтлийн механизм 损伤机制; гэмтлийн солиорол 外伤性精神病; гэмтлийн тархитас 外伤性脑炎; гэмтлийн үетэс 外伤性关节炎; гэмтлийн шок 外伤性休克; гэмтлийн эмч 外伤医生; гэмтлийн эпилепси 外伤性癫痫; гэмтлээс үхэтхийх 外伤性休克; ~ засах 排除故障; машин ~ тэй боллоо 汽车出毛病了.

гэмтэн *ᠭᠡᠮᠲᠡᠨ* [名] 罪犯, 罪人: хэрэгтэн ~ 罪犯, 罪人.

гэмтэх *ᠭᠡᠮᠲᠡᠬᠡ* [动] 损坏, 发生毛病, 出纰漏, 犯过失, 出弊病; 受伤; 败坏, 衰萎: ~ эвдрэх 损坏; яс ~ 骨头损坏; 骨碎; ногоо ~ 草衰萎; гэмтсэн бараа 损伤的货物; гэмтснээс цус гоожих 外伤性出血; гэмтсэн шугам 折线.

гэмтээлгэх *ᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] гэмтээх的使动态.

гэмтээх *ᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] гэмтэх的使动态; 损坏, 击坏, 打伤; 使出弊病; 败坏, 陷害, 使衰萎.

гэмшгэлэн(г) *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠨ(ᠭ)* [名] 懊悔, 悔悟, 后悔; 遗憾, 惋惜; 反省; 忏悔.

гэмшигдэх *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] гэмших的被动态.

гэмшигдэхүүн *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠰᠡᠬᠡᠨ* [名] 参见 гэмшгэлэн.

гэмшиглэн(г) *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠨ(ᠭ)* [名] 见 гэмшгэлэн.

гэмшиглэнт *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠨᠲᠡ* [形] 懊悔的, 悔悟的, 后悔的; 遗憾的, 惋惜的; 省悟的, 忏悔的.

гэмшил(т) *ᠭᠡᠮᠰᠢᠯ* [名] 懊悔, 悔悟, 后悔; 遗憾, 惋惜; 反省, 忏悔; ◇ гэм нь урдаа, ~ нь хойноо 过失在前, 反悔在后.

гэмшилгэ *ᠭᠡᠮᠰᠢᠯᠭᠡ* [名] 参见 гэмшил.

гэмшингүй *ᠭᠡᠮᠰᠢᠨᠭᠡᠭᠡᠢ* [形] 懊悔的, 惋惜的, 遗憾的.

гэмших *ᠭᠡᠮᠰᠢᠬᠡ* [动] 后悔, 反悔, 懊悔, 悔悟; 反省, 忏悔, 惋惜, 遗憾: ~ сэтгэл төрөх 产生后悔心情; 产生惋惜心情; буруугаа ~ 后悔自己的错误, 忏悔自己的错误.

гэмшицгээх *ᠭᠡᠮᠰᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] гэмших的众动态.

гэмшүүлэх *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] гэмших的使动态.

гэмшүүр *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠮᠡᠷ* [形] 好后悔的, 易反悔的, 易省悟的, 易悔悟的, 爱忏悔的.

гэмшчих *ᠭᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠬᠡ* [动] гэмших的完成体.

гэмшээх *ᠭᠡᠮᠰᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] гэмших的使动态.

гэмэргэн *ᠭᠡᠮᠡᠷᠭᠡᠨ* [形] 好抱怨的, 好发怨言的, 爱发牢骚的; 唠唠叨叨的.

гэмэрхэн *ᠭᠡᠮᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] 见 гэмэргэн.

гэнгэнэх *ᠭᠡᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] 参见 гангинах.

гэнгэрэх *ᠭᠡᠨᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] ①(因怀念而)忧愁, 忧伤, 忧闷; ②(饥渴)难耐: өлсч ~ 饥饿难忍; дотор ~ 肚子饿.

гэнгэх *ᠭᠡᠨᠭᠡᠬᠡ* [动] 流浪, 漂泊.

гэнд *ᠭᠡᠨᠳᠡ* [名] (动) 公老虎; 公豹子.

гэндлэг *ᠭᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠭ* [名] 失策, 失足, 失误, 闪失.

гэндлэр *ᠭᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠷ* [形] ①易失策的, 易失误的, 疏忽的; ②易失足的, 易闪失的, 易上当的.

гэндүү *ᠭᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠮᠡ* [形] 公的, 雄性的(虎、豹等).

гэндүүлэх *ᠭᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] гэндэх I 的使动

态；使措手不及，出其不意，突然行动：
~насуух 突然提出问题；~н довтлох
(军)突然袭击；~ тактик 突袭战术。

гэндэгэр **ᠭᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠷ** [形]冒失的，疏忽大意的，
粗心大意的；冒险的。

гэндэл(т) **ᠭᠡᠨᠳᠡᠯ** [名]①忽略，忽视，疏忽；
②失策；失误，闪失；受骗，上当。

гэндэлтэй **ᠭᠡᠨᠳᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]疏忽的，失策的，失
误的；粗心的，不谨慎的。

гэндэх **ᠭᠡᠨᠳᠡᠬ** I [动]①忽略，疏忽，忽视；②
失策，失算，闪失；③受骗，上当，受愚
弄，受蒙蔽。

гэндэх **ᠭᠡᠨᠳᠡᠬ** II [动](医)犯病，旧病复发。

гэнт **ᠭᠡᠨᠲ** [副]突然，出乎意料之外，骤然，
猝然，遽然；偶然：~ ирэв 突然来了；~
үзээд маш сандрав 骤然看见后，十分惊
慌；~ийн довтолгоо, ~ийн дайралт
(军)突然袭击；~ийн аюул 出乎意料的
危险，突来的危险；~ийн үхэл 遽然的
死亡；猝死；~ийн зочин 不速之客。

гэнтүү **ᠭᠡᠨᠲᠦᠭᠦ** [形]见 гэндүү。

гэнтхэн **ᠭᠡᠨᠲᠬᠡᠨ** [副]突然间，忽然间；偶然
间。

гэнтэд **ᠭᠡᠨᠲᠡᠳ** [副]参见 гэнт。

гэнүүлэх **ᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]打搅，麻烦。

гэнхрэх **ᠭᠡᠨᠬᠢᠷᠡᠬ** [动]过于想念，非常怀念。

гэнших **ᠭᠡᠨᠰᠢᠬ** [动]哀泣，长时间号哭。

гэнэ(н) **ᠭᠡᠨᠡ** [名]冒险，疏忽：~н аюул 出
乎意外的危险，突来的危险。

гэнэдлэг **ᠭᠡᠨᠡᠳᠯᠡᠭ** [名]见 гэндлэг。

гэнэдүүлэх **ᠭᠡᠨᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] гэнэдэх 的使动
态。

гэнэдүүхэн **ᠭᠡᠨᠡᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形]参见 гэнтхэн。

гэнэдцгээх **ᠭᠡᠨᠡᠳᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] гэнэдэх I、II 的
众动态。

гэнэдэх **ᠭᠡᠨᠡᠳᠡᠬ** [动]见 гэндэх I。

гэнэн **ᠭᠡᠨᠡᠨ** I [形]①幼稚的，稚嫩的，天真
的，天真烂漫的；轻信的：~ гэгэлгэр 天
真的，幼稚的；~ цагаахан 天真无瑕
的；хүүхэд шиг ~ 像孩子一样幼稚；
~ зан 幼稚；②疏忽的，粗心的；冒失的。

гэнэн **ᠭᠡᠨᠡᠨ** II [名](宗)道士，未受戒喇嘛。

гэнэрэх **ᠭᠡᠨᠡᠷᠡᠬ** [动](因犯愁而)发愣，发呆。

гэнэт **ᠭᠡᠨᠡᠲ** [副]见 гэнт：~ баяжигч 暴
发户；~ өвдөх (医)突然发作，阵痛；
~ийн ажиллагаа 意外行动；~ийн
өөрчлөлт 骤变，突变；~ийн такти-
кийн цохилт (军)突然的战术袭击；
~ийн үзэгдэл 偶然现象；~ийн үйл-
дэл 冲动性行为；~ийн хүйтрэлт 寒
流。

гэнэтхэн **ᠭᠡᠨᠡᠲᠬᠡᠨ** [形]见 гэнтхэн。

гэнэхэн **ᠭᠡᠨᠡᠬᠡᠨ** [形]参见 гэнэн。

гэнээрхэх **ᠭᠡᠨᠡᠷᠡᠬᠡᠬ** [动]不舒服，有病，得病。

гэр **ᠭᠡᠷ** [名]①蒙古包，毡包，帐幕；住室，家
园，房屋；таван ханатай ~ 五壁蒙古
包；~ бараа 包内什物，室内什物；家产；
айл ~ 家庭，住户；~ өрөө 房间；~
байшин 房屋；зочин учрах ~ 客厅，
会客室；галын ~ 厨房；идээний ~ 食
堂，餐厅；монгол ~ 蒙古包；эсгий ~
毡房；хар ~ 监狱，禁闭室；~ийн
буурь 扎蒙古包处；蒙古包遗迹；~ийн
оронцог 茅屋，草舍；~ийн хэрэглэл
家具，家什；~ийн ариун цэвэр 室内卫
生；◇ ~ оров, орон ~ 住所，家园；②
家庭；家室：~ бүл 家庭；家口，家族；
~ бүл болох 成家，结婚；~ бү-
лийнхний дурдатгал 家族史；~
ахуй, ~ ахуйн ажил 家务 хэрэглэл 家
庭日用品；~ийн үйлдвэр 家庭工业；
~ийн багш 家庭教师；~ийн тавилга
家庭陈设；~ийн хийцтэй юм 自制品；
~ийн хогшил 家业，产业；木器家具；
~ийн музей 旧居；~ийн хотлоор 家
庭；~ бүлсэг 裙带风；~ гэрлэх ①成
家，结婚；②守好家园；~ зуур ①家
人之间；②家室附近；~ зовох 家庭经济困
难；~ ядуу 家庭贫困；~ баян 家庭富
裕；~ээс гарах 出家(当和尚)；улс ~
国家，民族；~ийн үеийн бичиг(бич-
мэл) 家谱；~ийн мухар сахиx 索然
寡居，孤陋寡闻；~ийн хүн ①妻子，内
人；②家里人，常在家的人；~ийн эзэн
①家长；②东家，主人；~ийн шувуу,
~ийн жигүүртэн 家禽；~ийн бор

шувуу 家麻雀；～ийн бясга 臭虫；
 ～ийнтэжээвэр амьтан (五种牲畜以外的)家畜；
 ～ийн хүмүүжил 家庭教育；
 ～ийн даалгавар 家庭作业；
 ～барих ①筑蒙古包；造房屋；②分家，家庭经济独立；③成家，结婚；④盒，套，外罩，箱；
 囊，茧；нүдний шилний ～眼镜盒；
 бууны ～〈军〉枪衣；хорхойн ～昆虫壳；
 ◇～ийн хошоонгор (хошингор) 〈植〉三叶草；
 ～ийн буга 家鹿；
 ～ийн уянгат мод 〈植〉冈桐；
 ～ийн тоть 〈动〉燕八哥。

гэргий **ᠭᠡᠷᠭᠡᠢ** [名] 夫人，令内，妻子，爱人；
 ～ авах 娶妻。

гэргийтэй **ᠭᠡᠷᠭᠡᠢᠲᠡᠢ** [形] 已婚的，有妻子的 (男人)。

гэргийтэн **ᠭᠡᠷᠭᠡᠢᠲᠡᠨ** [名] ①有妇之夫，有妻子的人；②俗人，还俗者。

гэргүй **ᠭᠡᠷᠭᠡᠢ** [形] 无家的，无住处的。

гэргэнцэр **ᠭᠡᠷᠭᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 荡妇。

гэрдэх **ᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 用篝火捕鱼，用火炬 (或其他光照) 捕鱼；загас ～ 光照捕鱼。

гэржих **ᠭᠡᠷᠵᠢᠬᠡ** [动] 成家，成婚；家庭化。

гэрлүүлэх **ᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэрлэх 的使动态。

гэрлэгсэд **ᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠰᠡᠳᠦ** [名] 夫妇们，已婚的人们。

гэрлэлт **ᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] ①结婚，婚姻；成家，婚礼；结婚率；～ийн батлагаа 结婚证；
 ～ээ бүртгүүлэх 登记结婚；～салалт 结婚离婚；
 ●镶边，镶框，入框；入盒。

гэрлэх **ᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ①成家，结婚；举行婚礼；
 ●主持家业，掌管家业；分家；
 ●镶边，放框内，放盒内，做外罩。

гэрлэгдэх **ᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] гэрлэх 的众动态。

гэрлээгүй **ᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠢ** [形] 未婚的，独身的 (男人)。

гэрсэх **ᠭᠡᠷᠰᠡᠬᠡ** [动] 想家，恋家。

гэрт **ᠭᠡᠷᠲᠦ** [形] ①有蒙古包的，有房屋的；～онгоц 楼船；
 ●有家的，有家室的。

гэртэй **ᠭᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 参见 гэрт。

гэртээ **ᠭᠡᠷᠲᠡᠢ** [副] (гэр 之反身给在格) 在家；гэр ～ харих 各自回家；ах ～ бий

哥哥在家；～ урих 邀请来家 (作客)。

гэрүү **ᠭᠡᠷᠦᠭᠦ** [名] 阴凉地方。

гэрч **ᠭᠡᠷᠴᠢ** [名] ①证据，凭据，证件；～ийн этгээд 证人；
 ～баримт 证据，根据，证明；
 ～нотолгоо 证据，物证；
 ～тэмдэг 证章，证明符号；
 ②证明人，见证人，目击者；
 ～хүн 证明人；
 ～ийн мэдүүлэг 证人供词；
 ～ийн баримт 证人的文件；
 ～байцаах 对质，对证。

гэрчилгээ **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] 证明，证件，证据，凭据；
 сургууль төгссөн ～ 毕业证书；
 үндсэн захиргааны ～ 基层行政机关的证明；
 хүүхдийн ～ 小儿出生证。

гэрчилцгээх **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠭᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] гэрчлэх 的众动态。

гэрчлүүлэх **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] гэрчлэх 的使动态。

гэрчлэгдэх **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] гэрчлэх 的被动态。

гэрчлэгч **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] 证明人，证人，作证者。

гэрчлэлгэ **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡ** [名] 证件，证明书；证据，凭证，字据。

гэрчлэлт **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] 证明，证件，证据，证书，凭证。

гэрчлэлцэх **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] гэрчлэх 的共动态。

гэрчлэх **ᠭᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 证明，证实，作证；
 ～баримт 证明事实；
 ～чек 证明支票。

гэрших **ᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] 家庭化，家养化。

гэршүүлэх **ᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэрших 的使动态；
 家养化，家庭化；
 хойлогийг ～ 家养雪鸡，使雪鸡家禽化。

гэрэвч **ᠭᠡᠷᠡᠪᠴᠢ** [名] ①光源；灯光，火炬光；
 ●烛台；
 ●〈医〉池，槽；尿囊。

гэрэвшмтгий **ᠭᠡᠷᠡᠪᠰᠢᠮᠲᠦᠭᠡᠢ** [形] 好回避的，畏避的，腼腆的，拘谨胆小的，客气的。

гэрэвшмгүй **ᠭᠡᠷᠡᠪᠰᠢᠮᠲᠦᠭᠡᠢ** [副] 回避地，腼腆地，拘谨地。

гэрэвших **ᠭᠡᠷᠡᠪᠰᠢᠬᠡ** [动] ①回避，畏避，躲避；
 ●腼腆，拘谨，认生，客气。

гэрэвшүү **ᠭᠡᠷᠡᠪᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠮᠡ** [形] 参见 гэрэв-

шимтгий.

гэрэвшүүлэх *гэрэвшүүлэх* [动] гэрэвших 的使动态.

гэрэгээ *гэрэг* [名] ①牌子; ②书, 文献; 证书.

гэрэл *гэрэл* [名] ①光, 光线, 光芒; нарны ~ 阳光; цонхны ~ 透过窗户的光; галын ~ 火光; гэгээ ~ 光亮, 光明; 光辉; улаан ~ 红光; нарны гэрлээр дүүрсэн 充满阳光的; ~ гаргах 亮起来, 放光; ~ цацрах 发光, 光辐射, 照耀; ~ тусах 光照; ~ хугарал 光折射; гэрлийн цацраг 光幅射; гэрлийн хурд 光速; гэрлийн ойлог 光发射; ~ дохио 光信号; гэрлийн бөмбөг 照明弹; рентген ~ 爱克司(x)光; ~ хэмжил 爆光计; ~ хэмжүүр 光度计; ~ шүүгүүр 滤光器; ~ эмзэглүүр 光致敏物质; ~ эмзэглэх (мэдрэх) 感光; ~ эмчилгээ 光疗; ~ зүй 光学; ~ нийлэх үйлдэл 光合作用; ~ уриа 霓虹灯标语; ~ заалт 灯光指示器; ~ авуур 受光体, 感光体, 光感受器; гэрлийн долгион 光波; ~ гэрлийн задлуур 光分析器; гэрлийн өгөөж 发光效率; 光输出; гэрлийн талбай 光野; гэрлийн угаал 光浴; гэрлийн урвал 光反应; гэрлийн урсгал 光通量; гэрлийн үр нөлөө 光效应; гэрлийн эрчим 光能, 光强; гэрлийн босго 光阈限; ~ мандал (天) 光球; ~ мэдрэгч 感色色素; гэрлийн уг сурвалж 光源; ~ д харуулах 爱克司光透视; ②灯, 电灯; ~ барих 掌灯, 点灯; ~ асаах 点灯; ~ чимэлт, ~ чимэглэл 灯饰; ~ унтрав ①灯灭了; ②光灭了; цахилгаан ~ 电灯; өдрийн ~ 日光灯; гэрлийн шил (电) 灯泡; ~ зураг 照相, 照片, 图片; ~ зурагч 摄影师; ~ зургийн газар 照相馆; ~ зургийн аппарат 照相机; ~ зургийн хальс 胶卷; ~ зургийн цаас 照相纸, 印相纸; ~ зургийн цахилгаан утас 传真电报; ~ зургийн ялтас 照相底板, 感光片; ~ зургийн цомго 照相册; гэрлийн хуулбар 晒出的图; ~ зургийн сурвалжлагч 摄影记者; ~ зургийн үзэсгэлэн 摄影展览会,

图片展览会.

гэрэлгүй *гэрл Үггүл* [形] ①无光的, 无光线的, 无光亮的; 黑暗的; ②无灯的, 无电灯的, 无照明的.

гэрэлгүйдэл *гэрл Үггүлдэл* [名] 昏暗, 暗淡, 暗然失色.

гэрэлдүүлэх *гэрэлдүүлэх* [动] гэрэлдэх 的使动态.

гэрэлдэх *гэрэлдэх* [动] 发光, 光照, 照亮, 照耀; 点灯, 掌灯.

гэрэлзгэнэ *гэрэлзгэнэ* [名] [动] 地鼠, 鼯鼠.

гэрэллэг *гэрэллэг* [名] 光学; ~ ийн гажиг 光(学)象差.

гэрэллэх *гэрэллэх* [动] 照明, 点灯.

гэрэлмэгц *гэрэлмэгц* [名] (化) 磷酸酶.

гэрэлсэг *гэрэлсэг* [形] 喜光的.

гэрэлт *гэрэлт* [形] ①有光的, 发光的, 曳光的; 光辉的, 光明的, 光亮的; ~ хөшөө 功碑, 光荣碑; ~ сум (军) 曳光(枪)弹; ~ өнгө 浅色, 淡色; ~ улаан өнгө 浅红色; ~ хэвлэл 影印出版物; ~ үүл 发光云; ~ хэмжүүр 光度计, 比光计; ~ чимэд аллофан 蛋白铝英石; ~ чимэд боржин 蛋白石光岗岩; ~ чимэд гартаам 蛋白玛瑙; ~ чимэд занар 蛋白石片岩; ~ чимэд хас 蛋白碧石; ~ эрдэнэ 水晶石; ~ туяат хэмжүүр 光学测距仪; ~ жимс (植) 文官果; ~ нох (动) 萤火虫; ②有灯的, 有电灯的; ~ цамхаг 灯塔; 灯标.

гэрэлтлэгч *гэрэлтлэгч* [名] 参见 гэрэлтүүлэгч.

гэрэлтүүлгэ *гэрэлтүүлгэ* [名] 见 гэрэлтүүлэг.

гэрэлтүүлэг *гэрэлтүүлэг* [名] 照亮, 照明, 照明设备; 亮度, 发光度; ~ тодрол 亮度对比.

гэрэлтүүлэгч *гэрэлтүүлэгч* [名] ①照亮者, 照耀者; 灯光师; 照明师; 发光物, 光照体; ②探照灯, 照明灯; ~ пуужин 照明火箭.

гэрэлтүүлэгчид *гэрэлтүүлэгчид* [名] 灯光师们, 照明师们.

- гэрэлтүүлэл** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] 照亮, 照明.
- гэрэлтүүлэлт** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲ* [名] 参见 гэрэлтүүлэл.
- гэрэлтүүлэх** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гэрэлтэх 的使动态; 使发光, 使透光; 照耀, 照亮, 照射, 照明: ~ бөмбөг <军> 照明弹: ~ дэн 照明灯; ~ түлхэц 增辉脉冲.
- гэрэлтүүр** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠷ* [名] 发光物, 发光体; 光源: машины ~ 汽车灯; бамбар ~ 火炬; ~ цунх 图囊.
- гэрэлтчих** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠬ* [动] гэрэлтэх 的完成体.
- гэрэлтэгч** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠭ* [名] 发光物, 发光体; 荧光: ~ дэлгэц 荧光屏; ~ ян 荧光菌.
- гэрэлтэй** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] ① 有光的, 光亮的, 光明的, 光辉灿烂的: ~ болох 亮了, 天明; ~ газар 有光的地方, 光亮的地方; муу ~ 光线不好的; ② 容光焕发的, 神采奕奕的, 脸上有光彩的, 气色佳的.
- гэрэлтэлгээ** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠯᠭᠡ* [名] 参见 гэрэлтэлт.
- гэрэлтэлт** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠯᠲ* [名] 发光现象; 亮度: одны ~ <天> 星的亮度; ~ бичил хариул 荧光显微镜.
- гэрэлтэн** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠨ* [名] 精神焕发者, 容光焕发者.
- гэрэлтэт** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠲ* [形] 发光的, 发亮光的, 有光的: ~ дуран бай 发光显微镜.
- гэрэлтэх** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠬ* [动] ① 照耀, 发光, 发亮; 闪烁: ~ дөл 火焰; ~ дэлгэц 荧光屏; ~ улайтууртай чийдэн 白炽灯丝电子管; ~ эрхтэн 发光器官; ~ дэг чулуу 宝石; ② 透光, 漏光: ~ ж харагдах нимгэн эд 透光的薄物.
- гэрэлтэц** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠭ* [名] 照度, 光强度.
- гэрэлцээрсэг** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭ* [形] 嫌光的, 畏光的.
- гэрэлших** *ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠬᠢ* [动] (对光亮) 习惯, 习惯于有光(有灯)条件.
- гэрэнц** *ᠭᠡᠷᠡᠨᠴ* [名] <矿> 晶洞.
- гэрэнцэр** *ᠭᠡᠷᠡᠨᠴᠡᠷ* [名] ① 小蒙古包; 小室, 小房子; ② <医> 憩室.

- гэрээ(н) ᠭᠡᠷᠡ** I [名] ① 条约, 公约, 协议, 契约, 合同: ~ байгуулах, ~ тогтоох, ~ хийх 签订条约(公约、协议、合同); 缔约, 订约, 立约; ~ байгуулсан улс 缔约国; ~ батламж баримт бичиг 条约换文; ~ батламж бичиг 条约(合同)批准书; ~ батлах 批准条约; ~ гэрчлэх 承认条约, 确认条约; ~ зөрчих 破坏条约, 违反条约; ~ биелүүлэх 履行条约; 履行合同; ~ бүхий этгээд 契约当事人; ~ хүчингүй болгох, ~ цуцлах 废约, 废除合同, 取消合同; ~ хэлэлцээ 协议; ~ галбан ёсоор болгох 完成合同手续; ~ ний төсөл 条约草案; ~ ний торгууль 条约违约金; ~ ний гааль 商定税款; ~ ний гишүүн улс 缔约国; ~ ний зүйл 条约条款; ~ ний гүйцэтгэл 条约的履行; ~ ний тайлбар 条约的释; ~ ний үйлдэл 条约效力; ~ ний үүрэг 约定义务; ~ ний хүү 契约利息; ~ сэргэх 恢复条约; 恢复合同; ~ ний эх адаг 条约的有效期(条约起止日期); аман ~ 口头约定; бичгийн ~ 书面公约; ~ баталгаа 证明, 保证, 担保; 契约; ~ хэлэлцээр 契约, 协定; харилцан туслалцах ~ 互助条约; хамтран ажиллах ~ 合作条约; ~ ний гал команд 合同消防队; ② 证人, 见证人: ~ гэрч 证人, 见证人.
- гэрээ ᠭᠡᠷᠡ** II [名] ① 光, 光亮, 光明: ~ барих 照耀; 点灯; үүрийн ~ 拂晓; ~ шарлах 黎明, 拂晓, 天明; ② 引火物, 火源; 火把, 松明.
- гэрээ ᠭᠡᠷᠡ** III 见 ~ хацар <解> 颞骨.

- гэрээдүүлэх** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гэрээдэх I、II 的使动态.
- гэрээдэх** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* I [动] 签订条约, 签订公约, 签订契约, 签订协议, 签订合同.
- гэрээдэх** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* II [动] 照光捕鱼.
- гэрээлүүлэх** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] гэрээлэх 的使动态.
- гэрээлчих** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠬ* [动] гэрээлэх 的完成体.
- гэрээлэгч** *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭ* [形·名] ① 签约的, 签订合

同的；②签约人，签合同者。

гэрээлэлт *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 签约，签订合同。

гэрээлэх *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 签订合同，签订公约，缔结协约，订契约，订合同；нүүрс ~ 订煤业合同；~ н барих арга 承包制。

гэрээс *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠰ* [名] ① 遗嘱，遗训，遗书；遗言：~ хийх 做遗嘱，遗言；~ үг 遗嘱，遗言；~ захиа 遗嘱；② 遗产：~ эд 遗产。

гэрээслүүлэх *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] гэрээслэх 的使动态。

гэрээслэл *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠯ* [名] 参见 гэрээслэлт。

гэрээслэлт *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 遗嘱，遗言，遗训，遗书。

гэрээслэх *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 做遗嘱，写遗嘱，遗言，写遗书。

гэрээт *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠦ* [形] ① 条约规定的，有条约的，有合同的：~ улс 缔约国；~ гал команд 合同消防队；② 有证人的。

гэрээтэй *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 参见 гэрээт：~ холбоотой байх 受约束契约。

гэрээтэн *ᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠨ* [名] ① 制订条约(协约)者，规定合同者，条约专家，条法专家；② 条约(协约)成员，合同成员。

гэсгүй *ᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠢ* [名] (宗) 格斯贵(喇嘛寺院的执法喇嘛，亦称掌堂师)。

гэсгүүн *ᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠨ* [形] 化冻的，解冻的，融化的；未冻的。

гэсгэлүүн *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠨ* [形] 解冻的，化冻的，融化开的；未冻的：~ газар 解冻的地方；未冻的地方；~ мах 解冻的肉；未冻的肉。

гэсгэлэн *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠡᠨ* [形] 参见 гэсгэлүүн。

гэсгэх *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] 消冻，化冻，融化，消融，解冻。

гэсгээл *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯ* [名] ① 解冻，化冻，融解；② 感化，教化。

гэсгээлгэ *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠭᠡ* [名] 惩戒，惩罚，处分，教训。

гэсгээлгэх *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] гэсгээх 的使动态。

гэсгээлэг *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠭᠡ* [形] 解冻的，消冻的，化开的。

гэсгээх *ᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] гэсэх 的使动态；① 解冻，化冻，融解；② 感化，教化。

гэсмэл *ᠭᠡᠰᠡᠮᠡᠯ* [形] 融化的，解冻的，化开的：~ ус 融雪水。

гэсчих *ᠭᠡᠰᠡᠬᠢᠬᠡ* [动] гэсэх 的完成体。

гэсэглүүн *ᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠨ* [形] 见 гэсгэлүүн。

гэсэглэн *ᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠨ* [形] 见 гэсгэлэн。

гэсэлт *ᠭᠡᠰᠡᠯᠲᠦ* [名] 融化，解冻，化开：~ ийн суулт 解冻沉降，溶化沉降。

гэсэн *ᠭᠡᠰᠡᠨ* [动·形] (гэх 的过去时形动词)

① 说了，曾说，告诉了：Доржоос би хийе ~ 道尔吉曾说：“我来做吧”；~ хэрэг，~ үг 意味着…，就是说…，等于说…；② 曾想…，曾企图…，打算过：би бүтэн сайн өдөрт хотод очих ~ 我曾想在星期天进城去；~ ч 但是，可是，然而；③ 起名…的；称为…的；所谓…的，是…的；гавьяат багш ~ цол шагнах 授予功勋教师的称号。

гэсэнги *ᠭᠡᠰᠡᠨᠭᠢ* [形] 解冻的，融化的，化冻的；未冻的。

гэсэр *ᠭᠡᠰᠡᠷ* I [名] (植) 花蕊。

Гэсэр *ᠭᠡᠰᠡᠷ* II [名] (陈) 格萨尔(史诗中的英雄)；〈Гэсрийн тууль〉〈格萨尔传〉。

гэсэрдэй *ᠭᠡᠰᠡᠷᠳᠡᠢ* [名] (植) 矮翁属。

гэсэрт *ᠭᠡᠰᠡᠷᠲᠦ* 见 ~ цэцэг (植) 翠菊。

гэсэх *ᠭᠡᠰᠡᠬᠡ* [动] ① 融化，解冻，化开：газар ~ 地解冻；мөс ~ 冰融，冰化开；гэсэн цөвтөх 解冻湿陷；② 开化，变服贴，驯化：гэсч номхрох 变驯服；гэсч залхах 变乖，变老实。

гэтлүүлэх *ᠭᠡᠲᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] гэтлэх 的使动态。

гэтлэлт *ᠭᠡᠲᠡᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 摆脱，解脱；克服，渡过。

гэтлэх *ᠭᠡᠲᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① (юунаас-хэнээс) 摆脱，解脱：өвчнөөс ~ 摆脱疾病；өрнөөс ~ 摆脱债务，还清债；үхлээс ~ 摆脱死亡，从死亡中解脱出来；② 渡过，越过，克服：ус ~ 渡水。

гэтүүлэх *ᠭᠡᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] гэтэх 的使动态。

гэтүүр *ᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠷ* I [名] ① (出没于夜间的) 盗

贼, 小偷; ● 拦路打劫者.

гэтүүр **ᠭᠡᠲᠡᠭᠦᠷ** II [名]猫耳朵(一种面食).

гэтүүрлэх **ᠭᠡᠲᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** I [动] ● 趁黑夜行盗;
● 拦路打劫.

гэтүүрлэх **ᠭᠡᠲᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** II [动]搓猫耳朵(面食).

гэтүүрч (ин) **ᠭᠡᠲᠡᠭᠦᠷᠴ** [形·名] ● 善隐蔽的;
好侦探的; ● (陈)侦探, 暗探, 探子.

гэтчих **ᠭᠡᠲᠡᠬᠢᠬ** [动] гэтэх 的多次体.

гэтэгч **ᠭᠡᠲᠡᠭᠴ** [名·形] ● (陈)侦探, 探子, 暗
探; ● 好隐蔽的; 好侦探的.

гэтэл **ᠭᠡᠲᠡᠯ** [动·连] ● гэх 的界限副动词,
说…时, 要…时; 正当…时, 却…: яавх
~ бороо ороод хойшлов 正要动身, 下
起雨来了, 于是便耽搁下来; ● 但是, 然
而: ~ хэрэг тэгж төгссөнгүй 但是,
事情并没有就那样结束.

гэтэлгүүлэх **ᠭᠡᠲᠡᠯᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэтэлгэх 的使
动态.

хэтэлгэ **ᠬᠡᠲᠡᠯᠭᠡ** [名]盯梢, 窥伺, 跟踪; 潜伏.

гэтэлгэгч **ᠭᠡᠲᠡᠯᠭᠡᠭᠴ** [名] ● 解救者, 拯救者,
救难者; ● (宗)作超度者.

гэтэлгэх **ᠭᠡᠲᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гэтлэх 的使动态 ●
(хэнийг-юуг, юунаас-хэнээс) 使 摆
脱, 使避免, 拯救, 解放, 使免遭灾祸; ●
使渡过, 使越过, 使克服; ● (宗)超度.

гэтэлт **ᠭᠡᠲᠡᠯᠲ** [名]参见 гэтэлгэ.

гэтэлхийлэх **ᠭᠡᠲᠡᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]窥伺, 窥探.

гэтэлцгээх **ᠭᠡᠲᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] гэтлэх 的众动
态.

гэтэлшгүй **ᠭᠡᠲᠡᠯᠰᠢᠭᠡᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠯ** [形]不可渡过的,
不可逾越的, 不可克服的, 不可摆脱的.

гэтэх **ᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] ● 盯梢, 窥伺, 跟踪; 偷看,
窥视, 侦查, 侦查; гөрөөлөхөөр ~ 为猎
捕而窥视; 悄然捕猎; ◇ ~ отох 窥视,
侦探; ● 悄然走近, 蹑手蹑脚地接近; 偷
愉地行动.

гэтэцгээх **ᠭᠡᠲᠡᠳᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] гэтэх 的众动态.

гэтээч **ᠭᠡᠲᠡᠡᠴ** [名·形]参见 гэтэгч.

гэх **ᠭᠡᠬᠡ** [动] (其变化形式 гэж, гэдэг,
гэтэл, гэвэл, гэвч, гэсэн, гэхэд,
гээч 等) ● (作引用语之联接词)说, 告诉;

认为: “чамайг лав энд байна ~ мэд-
сэн юм” гээд Баяр суув “知道你一定在
这里”巴雅尔说罢, 坐下了; ажлын хэ-
рэгцээнээс болж чамайг үлдээнэ гэв
说是由于工作需要, 要把你留下; мар-
гааш бороо орвол машин явахгүй гэ-
нэ лээ 据说明天要是下雨, 汽车就不开;
би Ленинтэй уулзах гэсэн юмсан…
гэлээ 说道: “我想见一下列宁…”; байг
~ хэрэгтэй 应该制止他; 应该告诉他:
“停住”; болно ~ 说: “可以”; тэр юу
~ бол 他要说什么; хүний хүүе, хаая
~ дуулдав 听到人喂喂的吆喝声; яа ~
вэ? 怎样告诉他? 把…可怎么办? 他该做什
么呢? яая ~ вэ? 怎么办呢? 该怎么办
呢? 我什么也做不成了; оч гэе 告诉他:
“去!” 告诉他: “你去吧!” тэднийг
дуул гэе 请他们唱个歌; ● 企图, 想要,
打算, 决定: маргааш явна гээд ма-
шин олдохгүй яана даа? 打算明天走,
可找不到汽车怎么办? орох ~ 想进去;
суух ~ 想坐; явах ~ 企图走; ● 起名,
称呼, 称为…; 所谓…: эгч ~ 被称为姐姐;
~ зэрэг 等等, 诸如此类; ~ мэт 等
等, 如此.

гэхгэр **ᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [形]傲气十足的, 目空一切的,
骄横的.

гэхдэглэх **ᠭᠡᠬᠡᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动]表现极傲慢, 目空一
切, 骄横.

гэхих **ᠭᠡᠬᠢᠬ** [动]点头(表示同意或招呼).

гэхчлэн **ᠭᠡᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠨ** [连]如同…所说, 如上所
说, 诸如上述, 如此类推, 等等, 诸如此
类.

гэхэгнэх **ᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠩᠡᠬᠡ** [动]傲慢不逊, 骄横霸道,
频频发火.

гэхэд(гэхдээ) **ᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠳ(ᠭᠡᠬᠡᠳᠡᠭᠡ)** [连] гэх 之给在格;
● 说…时, 认为…时; ● 想要…时, 打算
…时; 当…时; ● 但是, 然而.

гэхэлзүүлэх **ᠭᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гэхэлзэх 的使
动态.

гэхэлзэх **ᠭᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]点一下头, 鞠一下躬.

гэхэс **ᠭᠡᠬᠡᠰ** 见 ~ ~, ~ гохис 头一点一
点地, 点头哈腰的.

гэхэсхийх **ᠭᠡᠬᠡᠰᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]点一下头, 哈一下
腰.

гэхэх **ᠭᠡᠬᠡ** [动] 点头, 鞠躬, 致意.

гэц **ᠭᠡᠴ** I [名] <乐> 小鼓, 板鼓.

гэц **ᠭᠡᠴ** II [名] <植> 芥子, 芥末; 芥菜.

гэцэл **ᠭᠡᠴᠡᠯ** [名] 守信者, 禁…者, 忌…者.

гэч **ᠭᠡᠴ** [名] 见 гэц II.

гэшгэлэх **ᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 гишгэлэх.

гэшгэх **ᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] 见 гишгэх.

гэшүү **ᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠭᠦ** [名] ① (木本植物的) 节子; 关节, 肢体; ② (牲畜被阉割后留下的) 刀痕; ③ (事情的) 细节, 情节.

гэшүүнэ **ᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠭᠦᠨᠡ** [名] <植> 大黄.

гээ(н) **ᠭᠡ** [名] 铤子的拐柄, 手斧把: оолин гээ 铤子的拐柄.

гээгдмэл **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 遗失的, 被抛弃的, 被遗弃的, 被甩下的.

гээгдүүлэх **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] гээгдэх的使动态.

гээгдэл **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] ① 排泄物; 废品, 垃圾; 丢失物; ② <语> 脱落.

гээгдэх **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] гээх的被动态; ① 被丢失, 被抛弃: цүнх гээгджээ 背包丢了; ② 落后, 退步, 被甩到后边: хамт явагчдаасаа ~ 落到自己同伴后面, 被甩到同伴后面.

гээгүүлэх **ᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① гээх的使动态; ② 意同 гээгдэх.

гээгээ **ᠭᠡᠭᠡ** [名] <陈> 格格(清代皇族女儿的称号).

гээл **ᠭᠡᠭᠡᠯ** [名] 丢失物, 排泄物, 抛弃物; 废品.

гээлгэх **ᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] гээх的使动态.

гээлэх **ᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 做铤子的拐柄, 做手斧把.

гээмэл **ᠭᠡᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 抛弃的, 遗弃的, 丢失的, 遗失的, 失落的; ② 唾弃的.

гээх **ᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 丢, 失, 失落, 遗失, 遗弃, 抛弃: түлхүүрээ ~ в 把自己的钥匙丢了; муу зангаа ~ 丢掉(改掉)坏脾气; ② 明葬, 天葬(蒙古族处理死人尸体的一种方法, 将死尸抬到旷野, 让禽兽吃): цаас ~ (上坟时)烧纸; ③ <陈> 休(妻).

гээч **ᠭᠡᠭᠡᠴ** [动] (гэх对第二人称的命令式) 说…吧, 想…吧, 告诉…吧: ахыгаа ир ~ 对哥哥说: “来!” 叫哥哥来吧.

гэюүрэл **ᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠷᠡᠯ** [名] 寂寞, 无聊, 忧愁, 忧思, 凄惨.

гэюүрэх **ᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 寂寞, 无聊, 忧愁, 忧思, 凄惨.

гюн **ᠭᠡᠵᠡᠨ** [量] 斗(重量单位, 约合 30 斤).

гядайх **ᠭᠡᠵᠡᠳᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] 挺胸.

гядгар **ᠭᠡᠵᠡᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 威武的, 威严的.

гялаан **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠭᠠᠨ** 见 ~ од(天) 大星, 亮星: ~ омруут <动> 河鸟; ~ омруутын овог 河鸟科.

гялав **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠪ** 参见 гялавхийх.

гялавхийх **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠪᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 闪烁, 闪耀: цахилгаан ~ 电光闪烁; гялав ~ 闪烁不停.

гялайлаа **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠ** [动] 谢谢, 很满意, 很高兴, 很开心: ээ ~ 谢谢, 多谢; 很高兴, 非常感谢.

гялайлгах **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] гялайх的使动态: чи намайг ~ лаа 你使我很高兴.

гялайн **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠶᠢᠨ** 见 ~ цайн 清楚明显状, 显豁状, 一清二楚, 明明白白.

гялайх **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 发光, 闪耀, 闪烁, 闪闪发光: гал ~ 火(光)闪耀; толь ~ 镜子闪闪发光; ② (转) 容光焕发, 开心, 满意, 欣喜: хүсэл ханаж ~ в 遂心, 满意.

гялайчих **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] гялайх的完成体.

гялалзах **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠯᠵᠠᠬᠡ** [动] ① 闪耀, 闪烁, 发光: гал ~ ж байна 火光闪烁着; ② 辉煌, 色彩绚烂, 辉煌: гялалзсан амжилт гаргав 取得了辉煌成就; ③ 精神抖擞, 神采奕奕: ~ ж явах 神采奕奕地行走; ④ 反光, 反射.

гялалзуулах **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** [动] гялалзах的使动态.

гялалзуур **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 闪闪发光的, 闪闪烁烁的, 炯炯发光的; 光彩夺目的, 琳琅满目的; 神采奕奕的.

гялан **ᠭᠡᠵᠡᠯᠠᠨ** [形] 光光的, 亮光光的, 光秃秃

的：～ галан ① 闪闪烁烁的，一闪一闪的；② 羞涩的，羞怯的，羞羞答答的，蹑手蹑脚的。

гяланцаг (ᠭᠢᠯᠠᠨᠴᠢᠭ) [形] 光亮的，耀眼的，扎眼的；花里胡哨的。

гяланцар (ᠭᠢᠯᠠᠨᠴᠢᠷ) [形] 参见 гяланцаг.

гялас (ᠭᠢᠯᠠᠰ) 见 ～ ～ 一闪一闪地，闪闪烁烁地。

гяласхийлгэх (ᠭᠢᠯᠠᠰᠬᠢᠢᠯᠭᠡᠬ) [动] гяласхийх 的使动态。

гяласхийх (ᠭᠢᠯᠠᠰᠬᠢᠢ) [动] гялайх 的瞬间体：闪烁一下，一闪即逝：цахилгаан ～ в 电光一闪；морьтой хүн ～ гээд өнгөрөн 骑马的人一闪而过。

гялбаа (ᠭᠢᠯᠪᠠᠭ) [名] ① 闪光；闪电，电闪；② (陈) 带有锯齿形镶边的旗帜。

гялбаалах (ᠭᠢᠯᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠬ) [动] ① 反光；② 闪光，闪耀。

гялбаатай (ᠭᠢᠯᠪᠠᠭᠲᠠᠢ) [形] 闪光的，反光的；光輝的。

гялбадаг (ᠭᠢᠯᠪᠠᠳᠠᠭ) [形] 闪闪烁烁的，耀眼的，炫目的；羞明的。

гялбадас (ᠭᠢᠯᠪᠠᠳᠠᠰ) [名] 闪光体，闪光物。

гялбайх (ᠭᠢᠯᠪᠠᠶᠢᠬ) [动] 发光，闪亮。

гялбалаг (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠠᠭ) [形] 光闪闪的，亮晶晶的。

гялбалга (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ) [名] 反光，折射光。

гялбалзал (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠯ) 见 ～ цэцэг (植) 旱金莲。

гялбалзах (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠢᠬ) [动] гялбах 的多次体：① 闪闪发光，闪烁不停，一闪一现，闪电似地耀眼；② 光彩夺目，晶莹闪烁；③ 花里胡哨，花枝招展；④ (转) 敏捷利落，精明强干。

гялбалзуулах (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] гялбалзах 的使动态。

гялбалзуур (ᠭᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠷ) [形] ① 闪亮的，闪烁的；② 麻利的，利索的，快手快脚的；③ 风流的，潇洒的，洒脱的；④ (转) 轻浮的，轻飘的；～ хээр (动) 骅骝马；～ цэцэг (植) 四照花。

гялбам (ᠭᠢᠯᠪᠠᠮ) [形] 闪烁的，闪耀的，亮闪闪的。

гялбамтгай (ᠭᠢᠯᠪᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ) [形] (医) 畏光的，羞明的。

гялбан (ᠭᠢᠯᠪᠠᠨ) 见 ～ ～ 一闪一闪地，闪闪烁烁地。

гялбар (ᠭᠢᠯᠪᠠᠷ) [名] 箭簇；сумны ～ 箭簇。

гялбарлага (ᠭᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ) [名] ① 反光；② 闪光，闪耀。

гялбах (ᠭᠢᠯᠪᠠᠬ) [动] ① 强烈地发光，耀眼，眩目，晃眼：нүд ～ 耀眼；цасанд нүд ～ ж байна 雪光眩目，雪光耀眼；наранд ～ 阳光耀眼；галд ～ 火光眩目，火光耀眼；② (太阳) 发光；闪，闪烁，闪耀：цахилгаан ～ 电闪；нар ～ 太阳发光，阳光灿烂，日照；③ (医) 羞明，畏光。

гялбац (ᠭᠢᠯᠪᠠᠴ) [名] 亮度。

гялбуулах (ᠭᠢᠯᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] гялбах 的使动态；耀眼，晃眼，炫目。

гялбуур (ᠭᠢᠯᠪᠤᠭᠤᠷ) [形] 耀眼的，炫目的，晃眼的，令人眼花缭乱乱的。

гялгана (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠠ) I [名] (动) 鲦。

гялгана (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠠ) II [名] 普通辉石：～ болорт занар 辉石石英片岩；～ хар гялтгануурт боржин 辉石黑云花岗岩；～ эвэрт чулуулаг 辉石角闪岩。

гялганатас (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠠᠲᠠᠰ) [名] (矿) 辉石岩。

гялганах (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠠᠬ) [动] 闪耀，闪烁；透明。

гялгант (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠲ) [形] 辉石的：～ андезин 辉石安山岩，辉安岩；～ асмалжин 辉石闪长岩；～ боржин 辉石花岗岩；～ занар 辉石片岩；～ ногоон чулуут чулуулаг 辉石绿岩；～ сениит 辉石正长岩；～ толигор 辉石蛇纹石；～ харлагжин 辉石辉长岩 ～ чихтэс 辉石橄榄岩；～ чулуулаг 辉石岩。

гялгануулах (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ) [动] гялганах 的使动态。

гялгануур (ᠭᠢᠯᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠷ) [形] 闪烁的；闪耀的；透明的。

гялгар (ᠭᠢᠯᠭᠠᠷ) [形·名] ① 光輝的，光澤的，发光的，光灿灿的：～ алт 光灿灿的黄金；～ гялтага 灿烂光泽；～ нүүрс 光亮煤；～ тунгэрцэг 肾铁矿；～ улаан гур

镜铁矿；～үлд〈医〉光泽苔癣；～хүрэннүүрс 辉褐煤；～цаас 电光纸；道林纸；～эвэрлүүр 透明角质；◇～цалгар 光亮的，亮晶晶的，亮闪闪的；●最小的一种哈达；～хадаг 小哈达。

гялгардах (гялгар-^д) [动] 变得过于发亮，显得过于耀眼、过于晃眼。

гялгардуу (гялгар-^д) [形] 参见 гялгар：～хиаг〈植〉光泽冰草。

гялгардуулах (гялгар-^д) [动] гялгардах 的使动态。

гялгархан (гялгар-^д) [形] гялгар 的小称。

гялдаа (гял-^д) [名] 绸垂饰，采垂。

гялдаах (гял-^д) [动] 参见 гялбах。

гялдан (гял-^д) [形] 发光的，光亮的；光溜溜的。

гялс (гял-^д) 见 гялас。

гялсхийлгэх (гялсхий-^л) [动] гялсхийх 的使动态。

гялсхийх (гялсхий-^л) [动] 见 гяласхийх。

гялт (гял-^д) [名]〈动〉乌贼；～загас〈动〉墨鱼；～хүрэн 墨鱼褐；хүрэн зураг 乌贼墨画。

гялтага (гял-^д) [名] 见 гялбац。

гялтагануур (гял-^д) [名] 见 гялтгануур。

гялтагануурт (гял-^д) [名] 见 гялтгануурт。

гялтайлгах (гялтай-^л) [动] гялтайх 的使动态。

гялтайх (гялтай-^л) [动] 发亮，显亮，变光灿灿。

гялталзах (гялтал-^з) [动] 闪烁，发光，频频闪光，时时闪耀，闪烁不停。

гялтан (гял-^д) I 见 ～～хийх 一闪一闪，闪烁不停。

гялтан(г) (гял-^д) II [名] 腹膜，胸膜：цээжний ～гийн үрэвсэл 胸膜炎；～гийн гаралтай ханиад 腹膜引起的咳嗽；～гийн өнгөн үрэвсэл 内脏周炎；～гийн

үргүйдэл 腹膜不妊症；～гийн үрэвсэлт ухаан балардал 腹膜萎缩；～гийн хөндийд цус харвах 胸膜腔出血；～гийн хуурамч шүлтстэл 腹膜假黏液菌；～гийн цэлмэн 胸膜绒毛。

гялтантас (гялтан-^т) [名]〈医〉胸膜炎。

гялтас (гял-^д) [名] 马口铁。

гялтгана (гялтган-^д) [名] ①〈矿〉云母，晶石；②发光物，闪光物；◇ **гялтганын рефлекс**〈医〉内脏反射。

гялтганалдах (гялтган-^д) [动] гялтганах 的互动态。

гялтганах (гялтган-^д) [动] 参见 гялталзах。

гялтгануулах (гялтган-^д) [动] гялтганах 的使动态。

гялтгануур (гялтган-^д) [名] ①云母；晶石：～шиг бүтэц 鳞片构造；～улаан гүр 云母赤铁矿；～үүсэх 云母化作用；②闪光物，发光物。

гялтгануурт (гялтган-^д) [形] ①有云母的，有晶石的；②发光的，闪光的；有闪光物的，有发光物的。

гялтгар (гялт-^д) [形] 参见 гялгар；～өнгө 闪光色。

гялтгардах (гялтгар-^д) [动] 参见 гялгардах。

гялтгардуу (гялтгар-^д) [形] 参见 гялгар。

гялтгархан (гялтгар-^д) [形] 参见 гялгар。

гямаа (гя-^д) [名]〈植〉苘麻。

гяндан (гял-^д) [名] 牢房，监狱：сахилгын ～禁闭室；～д хорих 关监牢；◇ **шорон** ～监狱，监牢。

гянт (гял-^д) [名] 钨：～болд 钨钢；～хар тугалган жонш 钨铅矿；～хар тугалганы хүдэр 钨黑铅矿；～ын зос 钨华；～ын хүдэр 钨矿；～ын чулуу 白钨矿。

гярга (гял-^д) [名]〈用粗呢制的黄色〉腰带。

гярх (гял-^д) [名] 分界，限度，接合处。

гярхай (гял-^д) [形] 眼光敏锐的，眼尖的；过目不忘的，辨认力强的：малд ～хүн 善于

辨认牲畜的人；～ нүдтэй 眼尖的，视力好的，过目不忘的；有眼力的；～ нохой 眼力好的狗，记性好的狗。 **гярхайдах** **ᠭᠢᠷᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动]眼力变好，眼力变强，眼睛变尖。

гярхайлах **ᠭᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]变得眼力强，辨认力强，过目不忘。

гярхайрах **ᠭᠢᠷᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动]眼力增强，辨认力变强；变得过目不忘。

гярхайчлах **ᠭᠢᠷᠬᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]过目，辨认，审视，仔细观察，察看。

гярхайших **ᠭᠢᠷᠬᠠᠢᠰᠢᠬ** [动]辨认力增强，眼力增强起来，眼尖起来。

Д

д **ᠳ** (ᠳ) ① 蒙语第四个字；② 序数符号，相当于“戊”，“第五”。

даа **ᠳᠠᠭ** I [名·形]〈陈〉长，头目；大的：чуулган ~ 盟长；～ хүрээ 大库伦(乌兰巴托的前身)；～ лам 大喇嘛(主持法事的喇嘛职务)。

даа **ᠳᠠᠭ** II [感] ① 吧(用在阳性词后，表示祈使的语气)：одоо та унт ~ 现在您睡吧！② 啊(用在阳性词后，表示肯定的语气)：явна ~ 走啊！③ 吗(同疑问代词一起用在阳性词后，表示反问的词气)：ингэж болох уу ~ 这样行吗！

даавар **ᠳᠠᠭᠪᠠᠷ** [名]任务，责任，勤务；〈医〉激素；性激素；～ онош 激素诊断；даавраас хатанхайрал 激素性萎缩；～ эмчилгээ 激素疗法。

дааварлах **ᠳᠠᠭᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动]微渗，冒出：ус ~ 渗水；уур ~ 冒气。

дааварлуулах **ᠳᠠᠭᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дааварлах 的使动态。

дааварт **ᠳᠠᠭᠪᠠᠷᠲ** [形]负有责任的，有任务的。

даавартай **ᠳᠠᠭᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]参见 дааварт。

даавуу(н) **ᠳᠠᠭᠪᠠᠭᠤ** [名] ① 大布，粗布，棉布：эрээн ~ 花布；орны ~ 床单；～ ны

өөдөс 碎布片；② 棉布制品：～ бээлий 布手套；～ наас арьстас 襪襻炎。

даага(н) **ᠳᠠᠭᠠ** I [名] 二岁马(或驼)：～ сургах 调教二岁马；～ н тором 二岁驼；～ н элжиг 二岁驴；～ атаахай 中駒；～ сүүл 〈植〉落草属；～ н чих 〈植〉小酸模。

даага(н) **ᠳᠠᠭᠠ** II [名]〈蒙古包天窗两条横梁之间的四根〉木条：～ унь 联头短椽。

даагаа **ᠳᠠᠭᠠᠭᠠ** [名]〈兽类腹部的〉毛皮。

даагалах **ᠳᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① (把蒙古包的两根椽子从前端)串起来；② (同龄孩童)互相亲近。

даагалай **ᠳᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠢ** [名]〈动〉斑马；～ тахь 条纹斑马。

дааган **ᠳᠠᠭᠠᠭᠠᠨ** [名]参见 даага I。

даагачлах **ᠳᠠᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]举止行为像小马驹。

даагдах **ᠳᠠᠭᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ① даах I 的被动态；② 被战胜，被制服，被敌住。

даагч **ᠳᠠᠭᠠᠭᠴ** [名]担保者，担负者：батлан ~ 担保者。

даадар **ᠳᠠᠭᠠᠳᠠᠷ** 见 ~ ~ 咕咕声。

даажигнаа(н) **ᠳᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠨᠠᠭᠠ** [名]讥笑，讥讽：

~н доромжлол 讥讽.

даажигнагдах **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] даажигнах 的被动态.

даажигнал **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠯ** [名] 玩笑, 捉弄, 奚落, 讥笑.

даажигналт **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 даажигнал: егөөтэй ~ 幽默的玩笑.

даажигнах **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ** [动] 戏弄, 嘲弄, 讥笑, 奚落.

даажигнуулах **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① даажигнах 的使动态; ② 受戏弄, 被讥笑, 受奚落.

даажин(г) **ᠳᠠᠵᠢᠨ** [名] ① 玩笑, 诙谐; ② 奚落, 戏弄, 嘲弄, 讥笑: ~ хийх 开玩笑; 嘲笑, 挖苦, 戏弄; ③ 参见 дүүжин II.

даалгавар **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷ** [名] ① 委托, 托付; 任命, 任务(指数字或指标): ~ биелүүлэх 完成任务; ~ гүйцэтгэх офицер 副官; ~ын гэрээ 委托契约; гэрийн ~ 家庭作业; ② 委托书.

даалгавартан **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠨ** [名] 使节, 受命者: нууц ~ 秘密使节.

даалгач **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠴ** [名] 保(证)人, 担保者.

даалгалт **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠯᠲ** [名] 委托, 托咐; 任务, 使命.

даалгах **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] ① даах I 的使动态; 使负责, 使担负, 委托, 责成, 委派; 使担保: түүнд ажил ~ 使他担负工作; захидал хүргэхийг(хэнд) ~ 委派(谁)送信; ② 胜任工作, 干练地工作.

даалгуулах **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] даалгах 的使动态.

даалгуур **ᠳᠠᠠᠯᠭᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 委托; 依赖; ② 习题, 作业.

даалигнах **ᠳᠠᠠᠯᠢᠩᠠᠬᠤ** [动] 往褡裢里装东西, 往袋里装东西.

даалимба(н) **ᠳᠠᠠᠯᠢᠮᠪᠠ** [名] 见 даалимба.

даалин(г) **ᠳᠠᠠᠯᠢᠨ** [名] ① 褡裢; (布或皮子制的)大口袋; ② (装鼻烟壶的)荷包.

даалимба(н) **ᠳᠠᠠᠯᠢᠮᠪᠠ** [名] 斜纹布, 卡其布.

даалинжин **ᠳᠠᠠᠯᠢᠨᠵᠢᠨ** [名] 参见 даалимба.

даалиу **ᠳᠠᠠᠯᠢᠭᠤ** [名] 参见 даалуу.

даалт **ᠳᠠᠠᠯᠲ** I [名] 保证, 担保: ~ гаргах 出保, 担保; ~аар суллагдах 保释; ~тай вексель 保付期票.

даалт **ᠳᠠᠠᠯᠲ** II [名] ① (刃的)锋利程度; ② (犁地的)深度.

даалуу **ᠳᠠᠠᠯᠤᠭᠤ** [名] 牌九, 天九牌: ~ тавих 玩牌九.

даалуудах **ᠳᠠᠠᠯᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 推牌九, 玩骨牌.

даалууч **ᠳᠠᠠᠯᠤᠭᠤᠴ** [名] 推牌九的高手.

даалуучин **ᠳᠠᠠᠯᠤᠭᠤᠴᠢᠨ** [名] 参见 даалууч.

даам **ᠳᠠᠠᠮ** [名] ① 跳棋之一种: ~ тавих 下跳棋; ~ нүүх 走跳棋子; ② 跳棋子.

даамай **ᠳᠠᠠᠮᠠᠶ** [形] ① 有根据的, 有希望的, 踏实的, 不假的, 可靠的, 确切的; ② 能忍耐的, 有耐力的, 承受得住的; 能对付的: ~ халуурах (医) 稽留热病.

даамайвтар **ᠳᠠᠠᠮᠠᠶᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较有根据的, 较可靠的, 较确切的.

даамайдах **ᠳᠠᠠᠮᠠᠶᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 表现踏实, 可靠, 确切; ② 表现有忍耐力, 能承受.

даамайхан **ᠳᠠᠠᠮᠠᠶᠢᠬᠠᠨ** [形] даамай 的小称.

даамайшиг **ᠳᠠᠠᠮᠠᠶᠢᠰᠢᠭ** [形] 似有根据的, 似可靠的, 好像不假的.

даамал **ᠳᠠᠠᠮᠠᠯ** [名] ① (陈)(某机构)首长; 命令者, 指示者; 为首者, 负责人, 派班者: өргөөний ~ 驿站长; ② 当家喇嘛; ③ 老板; 业主.

даамаллах **ᠳᠠᠠᠮᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 当官, 当头; ② 管理; 监督.

дааман **ᠳᠠᠠᠮᠠᠨ** [名] 大门.

даамгай **ᠳᠠᠠᠮᠠᠭᠠᠶ** [形] ① 善于忍耐的, 有耐力的, 能忍受的: халуунд ~ 耐热的; өл хоол ~ 耐饿的; ② 干练的, 能干的, 能对付的; ③ 牢固的.

даамгайдах **ᠳᠠᠠᠮᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得忍耐; 变能干, 变牢固.

даамдах **ᠳᠠᠠᠮᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 下跳棋, 玩跳棋.

даамдацгаах **ᠳᠠᠠᠮᠳᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] даамдах 的

众动态.

даамж **ᠳᠠᠮᠵᠢ** [名] 耐受性.

даамжрал **ᠳᠠᠮᠵᠢᠷᠠᠯ** [名] 严重, 恶化.

даамжралт **ᠳᠠᠮᠵᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 沉重, 严重化, 加剧.

даамжрах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] 沉重, 严重化, 加剧: ~ ойгүйдэл, ~ оюунгүйдэл (医) 进行性遗忘症; ~ тэнэглэл 日益加剧的痴呆.

даамжруулах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① даамжрах 的使动态; ② 逐步升级.

даамтгай **ᠳᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 даамгай.

даамуу **ᠳᠠᠮᠤᠭᠤ** [名] (植) 牛漆姑草属.

даамхай **ᠳᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 даамгай.

даамшрах **ᠳᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 沉重, 严重起来, 加剧.

даан **ᠳᠠᠨ** [副] (加强语气词) 过于, 过分, 太; 非常, 很, 甚; 时常, 总是: ~ удаан 太慢了, 太久了, 很久了; ~ дэндүү байсан юм! 太过分了! ~ болохгүй хэрэг 绝不可能的事.

даанч **ᠳᠠᠨᠴ** [副] ① 太, 过于, 过分; 很, 非常, 甚; 时常, 总是: ~ даа! 这太过分了! ~ тэгэхгүй биз! 不会总是那样吧! ~ яав даа! 怎么搞的, 这可真太...! ~ харамсалтай 太遗憾; ② 真的, 的确.

даанчиг **ᠳᠠᠨᠴᠢᠭ** [副] 参见 даанч.

даапаа **ᠳᠠᠭᠠᠯᠠ** [名] 参见 даажин.

даапаалах **ᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 参见 даажинлах.

даар **ᠳᠠᠠᠷ** [名] (动) 河鲈.

дааралт **ᠳᠠᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] 冷, 冻僵; 颤栗; 冷却.

даарамтгай **ᠳᠠᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 怕冷的, 不禁冻的.

даарах **ᠳᠠᠠᠷᠠᠬ** [动] 感到冷, 受冻, 觉得凉; 冷却: даарснаас өвдөх 冻病; даарснаас суулгах (医) 感冒性腹泻.

даардас **ᠳᠠᠠᠷᠳᠠᠰ** [名] 寒噤, 寒战: ~ хүрэх 打寒战.

даарс **ᠳᠠᠠᠷᠳᠠᠰ** [名] 参见 даардас.

дааруулах **ᠳᠠᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даарах 的使动态.

даарчих **ᠳᠠᠠᠷᠢᠬ** [动] даарах 的完成体.

даарь **ᠳᠠᠠᠷᠢ** [名] (马被鞍子) 擦伤, (医) 膀胱.

даарьтай **ᠳᠠᠠᠷᠢᠲᠠᠢ** [形] 有擦伤的, 患膀胱的.

даарьтах **ᠳᠠᠠᠷᠢᠲᠠᠬ** [动] 马被鞍擦伤, 患膀胱.

даарьтуулах **ᠳᠠᠠᠷᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даарьтах 的使动态.

даарьших **ᠳᠠᠠᠷᠢᠲᠢᠬ** [动] 参见 даарьтах.

даарьшуулах **ᠳᠠᠠᠷᠢᠲᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даарьших 的使动态.

даатгагдах **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] даатгах 的被动态.

даатгал **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] ① 保险: нийгмийн ~ 社会保险; амь ~ 人寿保险; ~ ыг сэргээх 恢复保险, 继续保险; ~ ын ажиллабар, ~ ын практик 保险业务; ~ ын акт 保险单; ~ ын алдагдал 保险损失; ~ ын баталгаа 加保额; ~ ын компани 保险公司; ~ ын мэдээлэх хуудас 投保单; ~ ын нөхөлт, ~ ын шагнал 保险赔偿; ~ ын төлбөр, ~ ын хураамж 保险费; ~ ын сан 保险基金; ② (命运的) 托付.

даатгах **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] ① 保险, 防备: ~ гэрээ 保险契约; амь биеэ ~ 人寿保险; эд хөрөнгө ~ 财产保险; ② (хэнд-юунд) (把命运) 托付给...

даатгачих **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠠᠬᠢᠬ** [动] даатгах 的完成体.

даатгуулах **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даатгах 的使动态.

даатгуулагч **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠭ** [名] 持保人; ~ ийн гэм 持保人的过错.

даатгамж **ᠳᠠᠠᠲᠠᠭᠠᠮᠵ** [名] ① 公债券; ② 商品证书; ③ 证书, 证明书.

даах **ᠳᠠᠠᠬ** I [动] ① 举起, 托起: өрөөсөн гараараа ~ 以单手举起(重物); ② 担保;

担负, 承担, 负起责任; ~сан үүрэг 担负的任务; ~н авах 承受, 担负; ~ хүн 担保人; сайн чанартай болгохыг би ~я 我担保使它质量好; биеэ ~ 独立…; биеэ ~ ж ажиллах 独立工作; ③ 承受, 忍耐, 忍受, 支持住; 抗…: хүнд ачааг ~ тэрэг 承受重货的车子, 装重货的车子; тоглоом ~ 忍受别人的玩笑; бороо ~ даа сайн цув 防雨性能好的雨衣; өвчин ~ 抗病.

даах **ᠳᠠᠭᠠᠰᠢ** II [动] ① 切割(用刀、锯等), 嚼开, 剃; энэ хутга сайн ~на 这把刀切东西很锋利; ② 透过, 穿透; чийг ~ 湿透; тос ~сан 油浸透了.

даахай **ᠳᠠᠬᠠЙ** [名] <动> 跳脚鼠, 羽尾跳鼠.

даахих **ᠳᠠᠬᠢᠬ** [动] (毛发) 蓬乱, (毛发) 纠缠在一起.

даахидуулах **ᠳᠠᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даахих-ийн 使动态.

даахиралга **ᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] (毛发) 蓬乱状.

даахирах **ᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] (毛发) 缠结, 纠结, 蓬乱, 错综交织.

даахируулах **ᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даахирах-ийн 使动态.

даахь (даахин) **ᠳᠠᠬᠢᠬ** [名] ① 纠结的毛发, 蓬乱的毛发; ~ гаргах 梳好纠结的头发; ② 脱毛; ~ хаях 脱毛; ~ халах, даахин халах 换毛; ③ 婴儿的头发(从出生后尚未剃过头发); ~ авах 剃婴儿的头发.

даахьтай **ᠳᠠᠬᠢᠬᠲᠠЙ** [形] ① 毛发蓬乱的; ② 有脱毛的.

даахьтах **ᠳᠠᠬᠢᠬᠲᠠᠬ** [动] 参见 даахирах.

даац **ᠳᠠᠭᠠᠴ** I [名] 负荷量, 载重量; ~ ихтэй вагон <铁> 重载货车; ~ын тонн 吨重; ~ын чадвар 承载能力.

даац **ᠳᠠᠭᠠᠴ** II [名] 切割能力; ~тай хайч 锋利的剪刀.

даац **ᠳᠠᠭᠠᠴ** III [名] 泥泞地, 泥沼地; ~ булаг 季节泉, 暂时泉.

даацгаах **ᠳᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] даах I 的众动态.

даацлах **ᠳᠠᠭᠠᠴᠯᠠᠬ** [动] 翻浆.

даацтай **ᠳᠠᠭᠠᠴᠲᠠЙ** I [形] ① 有…载重量的, 载重量大的, 负荷力大的; ② 干练的, 老练的, 完全彻底的, 善长的; ажил ~ хийдэг хүн 工作干练的人.

даацтай **ᠳᠠᠭᠠᠴᠲᠠЙ** II [形] 切割力强的, 锋利的.

даачаа **ᠳᠠᠭᠴᠠᠭᠠ** [名] 大车, 马车; ~ тэрэг 马车.

даашгүй **ᠳᠠᠭᠠᠰᠢᠭᠦЙ** [形] ① 不能负重的, 载重量小的, 负荷力小的; ② 难于忍受的, 不能容忍的; ③ 切不断的, 嚼不动的; 透不过的.

даашин **ᠳᠠᠭᠠᠰᠢᠨ** [名] 大粗绳.

даашинз **ᠳᠠᠭᠠᠰᠢᠨᠵ** [名] 单衫.

дааюу **ᠳᠠᠭᠠᠶᠤᠭᠠ** [名] 搭腰(牲口拉车时搭在背上使车轡、套绳不脱落的工具, 多用皮条或绳索做成).

даама **ᠳᠠᠭᠠᠮᠠ** [名] (陈) ① 烟袋; ② 烟, 旱烟.

дав **ᠳᠠᠪ** I 见 (在词组中表示行为的突然性和短暂性) ~ хийх, ~ ~ хийх, ~ дув хийх 突然一动, 突然一哆嗦, 突然一冲, 突然一颤抖; ~ хийн босов 突然地站了起来.

дав **ᠳᠠᠪ** II [副] ① 立即, 现时, 即刻; 首先; ~ дээр 立即, 当时, 现时; 首先; ~ дээр хийх ажил 当前面临的工作; ~ даруй 立即; ~ дув ① 立即, 即刻; ② 迅速, 快速; ③ 猛然地, 突然地; ажлын ~ дувьг бодох 考虑最快地完成工作; ~ын өмнө 首先; ④ 一个个地, 依次; ~аар ирцгээв 一个个地来了.

дав **ᠳᠠᠪ** III 见 ~ч үгүй 没什么了不起, 泰然, 等闲, 不值得大惊小怪.

даваа(н) **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠ** I [名] ① 岭, 山梁, 大阪, 山路; ② (转) 障碍, 困难; 关口, 难关; ~ давах ① 越过山岭, 过山; ② 克服困难; хэцүү ~ ① 难行的山岭; ② 艰难, 严重障碍; ~н дээр гарах 渡难关, 克服障碍.

даваа **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠ** II [名] (体育竞赛、摔跤等) 一局, 一圈, 一周, 一轮, 一场; гурвын ~ эхлэв 第三局开始了; тавын даваанд унав 在第五场摔倒了.

даваа **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠ** III [名] ①月(七曜之一); ②月曜日(星期一).

даваадах **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ①遇到障碍, 遭遇困难; ②疲劳, 疲竭, 疲顿, 精疲力尽.

даваадуу **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] ①多山岭的, 山岭起伏的; ②较老的, 年纪大些的; ③(转)力所不及的, 不能胜任的, 十分困难的.

даваадуулах **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① даваадах 的使动态; ②使过量, 使过分, 使进一步, 使力不胜任, 使吃不消.

даваатай **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ①有山岭的, 有山路的; ②(转)有困难的, 有障碍的: ~ хэрэг 困难的事情, 麻烦的事情.

давагдал **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [名] 失败, 战败, 制服.

давагдах **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] давах 的被动态.

давагдашгүй **ᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可逾越的, 不可超越的, 不可克服的, 不可制服的.

давай **ᠳᠠᠪᠠᠢ** [名] (宗) 神灵; (萨满教的) 守护神.

давалах **ᠳᠠᠪᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 давлах.

давалгаа **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名] 浪, 浪潮, 浪涛.

давалгаадас **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠳᠠᠰ** [名] 浪花, 浪头.

давалгаалах **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 起浪, 浪涛汹涌.

давалгаан **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠨ** [名] 参见 давалгаа.

давалгаархуу **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 多波浪的.

давалгаат **ᠳᠠᠪᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠲ** [形] 有波浪的, 波浪式的.

давалт **ᠳᠠᠪᠠᠯᠲ** [名] 越过, 超过, 超越, 逾越.

давамгай **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] ①优越的, 优异的, 优势的; ②自大的, 高人一等的, 目中无人的: ~ зан 自高自大的性格; ~ чанар 优越性.

давамгайвтар **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较优越的, 较为骄傲的.

давамгайдах **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 有优越感, 变得自大.

давамгйдуу **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 давамгайвтар.

давамгайдуулах **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давамгайдах 的使动态.

давамгайлал **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠯ** [名] 优势, 自高自大.

давамгайлах **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ①表现出优越性; 表现出优越感, 表现高傲, 妄自尊大, 自命不凡; ②逞强, 好胜, 好强, 自高自大, 高人一等.

давамгайлуулах **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давамгайлах 的使动态.

давамгайхан **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] давамгай 的小称.

давамгайшнг **ᠳᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢᠰᠢᠩᠭ** [形] 有些优越感的, 有些傲慢的.

давараач **ᠳᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠴ** [形] 参见 даврамхай.

даварагч **ᠳᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠴ** [名] 参见 даврагсад.

даварагч **ᠳᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠴ** [名] 见 даврага.

даварцгаах **ᠳᠠᠪᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] даврах 的众动态.

давах **ᠳᠠᠪᠠᠬ** [动] ①越过, 越山岭, 攀越: хашаа ~ 攀越院墙; даваа ~ 越过山岭; хил ~; хязгаар ~ 越界, 越境; давж заалдах (法) 越级上诉; давж заалдсан бичиг 口诉书; давж нисэх 不着陆飞行; ②(转)超过, 超额: эм хонины үнэ гучин төгрөгөөс ~ гүй 母绵羊的价格不超过三十图格里克; төлөвлөгөө нь давж биелсэн байна 计划超额完成; ③(转)战胜, 克服, 制服; 占上风; 完成: бэрхшээлийг ~ 克服困难; давсан бөх 获胜的摔跤手; гурав ~ в 胜了三次; чадал хүчээр ~ 在能力上占上风; бид ~ ажил 我们要完成的工作; ④(转)违反, 突破, 破坏: хууль ~ 破坏法律, 违法.

давашгүй **ᠳᠠᠪᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可越过的, 不可战胜的.

давгнаах **ᠳᠠᠪᠠᠩᠭᠠᠬ** [动] 见 давигнах.

давгнуур **ᠳᠠᠪᠠᠩᠭᠠᠨᠤᠷ** [动] 见 давгнуур.

давгнуурдах **ᠳᠠᠪᠠᠩᠭᠠᠨᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 见 давигнуурдах.

давгнуурхан **ᠳᠠᠪᠠᠩᠭᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] давгнуур

的小称。

давгннууршиг **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠨᠠᠭᠤᠷᠰᠢᠭ** [形] 见 давиг-
нууршиг。

давгүй **ᠳᠠᠪᠭᠡᠢ** [形] 不在乎的, 等闲的, 泰
然的: худал хэлчихээд огт ~ байв
说了谎话后, 根本不当回事。

давжаа(н) **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠ** [名] ① 未成年的贵族; ②
(转) 痴呆的少爷、公子; ③ 发育不良者,
发育不健全(医): ~ хүүхэд 发育不良的
小孩; ~ аарцаг 幼儿型骨盆; ~ өсөл
幼儿型; ~ сав 幼稚子宫; ~ хуруув-
чин хошуут (动) 扁角海雀。

давжаадах **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 变得像个痴呆
的公子、少爷; ② 发育十分不良。

давжаарах **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 发育不良。

давжааруулах **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давжаа-
рах 的使动态。

давжаахан **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠᠬᠠᠨ** [形] давжаа(н) 的小
称。

давжаашиг **ᠳᠠᠪᠵᠠᠶᠠᠰᠢᠭ** [形] 发育有些不良的,
有些痴呆的。

давжганах **ᠳᠠᠪᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 参见 дагжих;
② 饶舌, 滔滔不绝地讲话, 表现得快嘴快
舌。

давжгануулах **ᠳᠠᠪᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давжга-
нах 的使动态。

давжих **ᠳᠠᠪᠵᠢᠬ** [动] 发育, 长大, 成长。

давгнах **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 滔滔不绝地讲; 快嘴
快舌, 信口雌黄, 随口乱说, 饶舌。

давгннуур **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠨᠠᠭᠤᠷ** [形] 快嘴的, 好闲扯
的, 信口雌黄的, 口若悬河的; 饶舌的。

давгннуурдах **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠨᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 显得快嘴
快舌, 显得嘴快。

давгннуурхан **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠨᠠᠭᠤᠷᠬᠠᠨ** [形] давгннуур
的小称。

давгннууршиг **ᠳᠠᠪᠭᠢᠨᠨᠠᠭᠤᠷᠰᠢᠭ** [形] 似快嘴的,
有些信口雌黄的。

давираа **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠠ** [形] 好在马上磕腿催马的,
性急的: ~ зан 急性子。

давираах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] 给…加油, 促使。

давиргдах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠭᠳᠠᠬ** [动] давирх 的被动

态。

давиралт **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 磕腿催马。

давирах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 磕腿催马急行;
морь ~ 磕腿催马; ② 进攻, 扑过去; 压
倒(摔跤技术): би давираад унагав 我
把他扑倒了; ③ 争吵胜利, 吵过, 辩倒别
人; давирсан хөдөлгөөн 自发的运动;
◇ амь ~ 自私自利; 只顾个人。

давируул **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯ** [名] 马刺: гутлын ~
马刺。

давируулах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давирах 的使
动态。

давирхай **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢ** [名] ① 松香, 松脂, 树脂;
② 软沥青: ~ хүчлийн хөнгөн цагаан
树胶酰铝; ~ элс 树脂砂; ~ н чулуу 松
脂石; ~ н гиваан 沥青褐铁矿; ~ шил
琥珀。

давирхайдах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 抹树脂; 抹
松香, 涂松脂; ② 树脂变多; 松脂变多。

давирхайдуулах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] да-
вирхайдах 的使动态。

давирхайлаг **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠭ** [名·形] ① 软沥青;
② 树脂型的, 松香质的。

давирхайлах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 取树脂, 取
松香, 收松脂; ② 去树脂, 去松香, 除松
香。

давирхайлуулах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] да-
вирхайлах 的使动态。

давирхайт **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠲ** [形] 有松脂的, 有树脂
的: ~ гялаан (ᠮ) 松脂光泽; ~ гялта-
га 树脂光泽; ~ толигор 脂光蛇纹石;
~ нүргэс <植> 胶桧木。

давирхайтай **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 有松脂的, 含
焦油的: ~ ус 含焦油的水。

давирхайтах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 长树脂, 长松
香, 出松脂。

давирхайтуулах **ᠳᠠᠪᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] да-
вирхайтах 的使动态。

давих **ᠳᠠᠪᠢᠬ** [动] 参见 давирах。

давчих **ᠳᠠᠪᠢᠬᠢᠬ** [动] давих 的多次体, ①
不断磕腿催马; ② 滔滔不绝地讲话, 饶舌,
罗嗦不停。

давлагаа(н) **ᠳᠠᠪᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 见 давалгаа。

- давлагаалах **ᠳᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 давалгаа-
лах.
- давлагаат **ᠳᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠲ** [形] 见 давалгаат.
- давлагаатай **ᠳᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 有波浪的, 起波浪的.
- давлах **ᠳᠠᠪᠯᠠᠬ** [动] ① 翻滚, 汹涌翻腾: то-
гоотой цай оргилон ~ 锅里的茶沸腾翻
滚; ② 起波浪, 起潮, 浪花滚滚.
- давлиун **ᠳᠠᠪᠯᠢᠭᠤᠨ** [形] 霸道的, 自高自大的,
高傲的.
- давлиухан **ᠳᠠᠪᠯᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] давлиун 的小
称.
- давлуулах **ᠳᠠᠪᠯᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давлaх 的使动
态.
- давнал **ᠳᠠᠪᠨᠠᠯ** [名] 重复, 重叠, 反复, 复习.
- давраа **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭ** [名] 超过, 超越, 超额, 过
度, 过火.
- давраах **ᠳᠠᠪᠷᠠᠬ** [动] даврах 的使动态.
- давраач **ᠳᠠᠪᠷᠠᠶᠠᠨ** [名] 目空一切的人, 极其
傲慢的人, 高傲不逊者, 自视优越的人.
- даврага **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠠ** [名] 裙袂.
- давragсад **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 暴徒, 极端分子.
- давragч **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠴ** [名] 极端分子.
- давragчид **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠴИД** [名] 参见 давragсад.
- давралт **ᠳᠠᠪᠷᠠᠯᠲ** [名] ① 过分, 过度, 放肆;
② 优越感, 自高自大, 傲慢不逊.
- давramтгай **ᠳᠠᠪᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 自高自大的, 过
于傲慢的, 高傲不逊的, 过于放肆的, 自
视优越的.
- давramхай **ᠳᠠᠪᠷᠠᠮᠲᠠᠬᠠᠢ** [形] 参见 давramтгай.
- даврах **ᠳᠠᠪᠷᠠᠬ** [动] ① 放肆无度, 放纵, 过
火, 过分, ② 自高自大, 抱优越感.
- давруу **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤ** [形] ① 十分傲慢的, 高傲不
逊的, 自视优越的, 目空一切的, 自高自
大的; ② 过于放肆的, 过火的, 过分的.
- давруувтар **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] 较傲慢的, 较
放肆的, 有些过火的.
- давруудуу **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] 很傲慢的, 太放
肆的.
- давруулах **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даврах 的使动

态.

- давруухан **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] даврyу 的小称.
- давруушиг **ᠳᠠᠪᠷᠠᠭᠤᠰИᠭ** [形] 似傲慢的, 有些
放肆的, 有些过火的.
- давс(ан) **ᠳᠠᠪᠰ** [名] ① 盐: хоолны ~ 食
盐; ~ ивээлт ургамал 盐地植物; ~
хоорондох ус 盐间水; ~ хэмжүүр 测
盐计; ~ чанах газар 熬盐场; ~ аар
шээх 多氯尿; ~ ан туурга 泻盐; ~ ын
гандал 盐华; ~ ын эрдэс 盐性矿物;
чулуун ~ 盐巴; ~ сул 口轻; ~ чанга
口重; ~ дарах 盐渍, 腌; ~ хийх 放
盐, 掌盐; ~ чанах 煮盐, 熬盐; ~
ширгээх газар 晒盐场; ◇ ~ хийвэл
уустал, ажил хийвэл дуустал 不一
做, 二不休; 有始有终; 善始善终; ② <化>
盐类: ~ ан хүчил <化> 盐酸.
- давсаг **ᠳᠠᠪᠰᠠᠭ** [名] <解> 膀胱: ~ бөөртөх
肾囊肿; ~ заримдаг булчирхай 膀胱
前列腺; ~ судлал 囊肿发生学; ~
үрэвсэх 膀胱炎症; ~ харуур 膀胱镜;
~ ны чулуу 膀胱结石.
- давсаглуур **ᠳᠠᠪᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] <医> 胱氨酸尿.
- давсагтас **ᠳᠠᠪᠰᠠᠭᠲᠠᠰ** [名] 膀胱炎.
- давсалцгаах **ᠳᠠᠪᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] давслах 的
众动态.
- давсан **ᠳᠠᠪᠰᠠᠨ** [名] 膀胱, 尿脬.
- давсархаг **ᠳᠠᠪᠰᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 盐性的, 多盐的;
咸的: ~ нуур 半咸水湖; ~ ус 微盐水,
半咸水.
- давсархуу **ᠳᠠᠪᠰᠠᠷᠬᠠᠭᠤ** [形] ① 盐性的, 多盐
的; 咸的; ② 盐似的, 盐一般的.
- давсгүй **ᠳᠠᠪᠰᠠᠭᠢ** [形] 缺盐的, 少盐的;
味淡的; 无盐的.
- давсгүйжих **ᠳᠠᠪᠰᠠᠭᠢᠵИᠬ** [动] 换盐作用.
- давсдах **ᠳᠠᠪᠰᠠᠬ** [动] ① 抹盐, 涂盐; ② 盐
变多.
- давсжих **ᠳᠠᠪᠰᠢᠬ** [动] 盐渍化: ~ сан
хөрс 盐渍土壤.
- давсжуулах **ᠳᠠᠪᠰᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давсжих 的
使动态.
- давслаг **ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭ** [形] 多盐的; 咸的: ~ ийн

ус 卤水。

давслагдах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] давслах 的被动态。

давсалт **ᠠᠳᠢᠰᠠᠯᠲᠤ** [名]腌, 腌制。

давслалцах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] давслах 的共动态。

давслах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠠᠬᠤ** [动] ①施盐, 放盐, 加盐; 盐渍, 盐腌: арьс нэхий ~ 盐渍皮革; ногоо ~ 腌菜; мах ~ 腌肉; давслан боловсруулах 腌制; ②(转)夸大, 夸张, 言过其实, 添油加醋: давсалж ярих 添油加醋地讲。

давслуулах **ᠠᠳᠢᠰᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] давслх 的使动态。

давснаг **ᠠᠳᠢᠰᠨᠠᠭ** [名]参见 давсаг。

давсрах **ᠠᠳᠢᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** I [动]呈盐性, 变得像盐一样。

давсрах **ᠠᠳᠢᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** II [动](春天的冻冰)破裂。

давст **ᠠᠳᠢᠰᠲᠤ** [形]参见 давстай。

давстай **ᠠᠳᠢᠰᠲᠠᠢ** [形]含盐的, 盐性的, 咸的: ~ нуур 盐湖; ~ угаалга 盐水浴; ~ ус 盐水; ~ чулуулаг 盐岩。

давстах **ᠠᠳᠢᠰᠲᠠᠬᠤ** [动]结咸盐; 凝固成咸盐。

давсхаг **ᠠᠳᠢᠰᠬᠠᠭ** [形]含盐的, 氯化化的: ~ хумхи 氯化物。

давсхай **ᠠᠳᠢᠰᠬᠠᠢ** [名]〈化〉氯化物。

давчин **ᠠᠳᠢᠰᠴᠢᠨ** [名]盐工。

давшил **ᠠᠳᠢᠰᠢᠯ** [名]咸度, 含盐度, 盐渍度。

давтагдал **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠯ** [名]①锻炼; ②劳顿。

давтагдах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** I [动] давтах I 的被动态; 被锻造, 被锤, 被展平, 被炼成: ~ чанар 可锻性, 可展性。

давтагдах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** II [动] давтах II 的被动态; 被重复; 被缠住, 累垮, 深陷于... 中: ~ солиорол 周期性精神病; ~ түүвэр 重复抽样。

дватагдац **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠴᠢ** [名]周期性。

давтагдашгүй **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠢ** [形]不可重

复的, 不可塑的。

давтагшил **ᠠᠳᠢᠲᠠᠭᠰᠢᠯ** [名]可塑性, 适应性。

давтазнах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠵᠨᠠᠬᠤ** [动] давтах I、II 的短暂体。

давтал **ᠠᠳᠢᠲᠠᠯ** [名]锻, 锤打; 重复。

давталт **ᠠᠳᠢᠲᠠᠯᠲᠤ** [名]〈语〉重复。

давталтгай **ᠠᠳᠢᠲᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]可锻的, 可压延的。

давталцах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] давтах I、II 的共动态。

давтмж **ᠠᠳᠢᠲᠮᠵᠢ** [名]①参见 давтлага; ②节奏, 频率, 频数。

давтах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠬᠤ** I [动]锻造, 锻炼, 锤打, 炼成; 展平: төмөр ~ 锻铁; шороо ~ 平地, 平土。

давтах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠬᠤ** II [动]①重复, 反复; 复习: хичээл ~ 复习功课; дахин ~ ж захив 反复嘱咐了; ~н сургах 反复教导; ~н боловсруулах 进修; ~н эргэх ёс 〈哲〉循环论法; ②工作重叠: ажил давхцан ~ 工作重叠; ③压, 压迫: дарлан ~ 压迫。

давтацгаах **ᠠᠳᠢᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] давтах I、II 的众动态。

давтлага **ᠠᠳᠢᠲᠠᠯᠠᠭᠠ** [名]①演习, 复习: ~ын хувиарлал 复习时间; ②重复, 反复。

давтмал **ᠠᠳᠢᠲᠮᠠᠯ** [形]①循环的, 反复的: ~ хямрал 循环性危机; ②炼成的, 锤炼成的: ~ төмөр 锻铁, 熟铁; ~ болд 锻钢。

давтуулах **ᠠᠳᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]① давтах I、II 的使动态; ②意同 давтагдах I。

давтуур **ᠠᠳᠢᠲᠤᠭᠤᠷ** [名]复示器, 重发器。

давтчих **ᠠᠳᠢᠲᠴᠢᠬᠤ** [动] давтах I、II 的多次体。

давуу **ᠠᠳᠤᠪᠤᠭᠤ** [形]更好些的, 较好的, 优越的, 优势的: ~ чанар 优越性; ажлаар ~ 工作强些的; энэ нь ~ 这个较好; ~ байдал 优势; ~ байх 占优势; ~ дийлэнх 〈体〉优势; ~ техник 优势技术; ~ тоо 数量上的优势; ~ хүч 优势兵力; ~ тай есгөх, ~ хурдацтай хөгжүү-

лэх 优先发展.

давуудах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠠᠳᠤ** [动] ①变得优越, 变得十分好; ②显得自高自大, 抱优越感, 自视高人一等.

давуудуулах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] давуудах 的使动态.

давуулаг **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [形] 优越的, 优异的, 优势的.

давуулал **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 超过, 超越; 超额.

давуулах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] давах 的使动态,

①越过, 超过; 扔过, 投过; майхан дээгүүр ~н шидэх 扔过帐篷; ②超过, 超额, 突破: хил ~ 使越境; нормоо ~н биелүүлэх 超额完成自己的定额; төсвийг ~н зарцуулах 超支; ~н үйлдвэрлэсний шагнал 超产奖金; ~н биелүүлсний шагнал 超额奖金; ③〈体〉摆越: ~ж хөл салгах 分腿摆越; ④〈转〉夸张, 夸大.

давуур **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 давуурь.

давуурь **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠷᠢ** [名] 台阶, 扶梯, 阶梯.

давуусах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] 变得更好些, 变优越.

давуусгах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠰᠠᠬᠤᠮᠣᠮᠣ** [动] давуусах 的使动态; 使变得更好些, 使优越.

давуутах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 давуусах.

давуутгах **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤᠮᠣᠮᠣ** [动] давуутах 的使动态; 使变得更好些, 使优越.

давуухан **ᠳᠠᠪᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] давуу 的小称.

давхаа **ᠳᠠᠪᠬᠠ᠎ᠠ** [名]〈动〉方口鲂头: атуух ~, ~ загас 方口鲂头鱼; нүхэр ~ 母方口鲂头.

давхар **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷ** I [形·名] ①重叠的, 几层的; 几重的; 双重的, 加倍的: ~ ~ 层层的, 重重的, 重叠的; 多次; ~ ажил ①重叠的工作, 重复的工作; ②兼职; ~ ~ сануулах 多次提醒; 多次警告; ~ цэг 〈语〉双点; ~ цамц 夹衫; ~ хувцас 夹衣; ~ шүд 重牙; ~ исэл 〈化〉二氧化碳; ~ тийн ялгал 〈语〉双重格; ~ байшин 楼房; ~ баяр 双喜; ~ бэрхшээл 重重困难; ~ голтой тэрэг 双轴车; ~ авиа 〈语〉叠音(如 вв、дд、фф

等); ~ хөг 〈语〉双调; ~ хүйс 〈语〉双性; ~ ашиг 双重利益; ~ харьяат 双重国籍; ~ атгах, ~ барих 〈体〉双握; ~ гарчиг 副标题; ~ гүүр 双层桥; ~ зам 〈铁〉高架桥; ~ нүүр 半书名; ~ нэр 复姓; ~ нэрлэвэр 双名法, 二名法; ~ тосгуурт 花萼; ~ үсэг 双字母; ~ цоолтууртан 〈动〉双门齿目, 重门齿亚目; ~ даатгах 分保, 再保险; ~ бичилт 〈经〉复式记账; ②层, 层次, 行: манай байр гуравдугаар ~ т 我们的宿舍在第三层楼上; таван ~ 五层, 五行; ③踏台, 踏凳; ④椁, 外棺, 二重棺; ⑤怀孕, 妊娠: ~ эхнэр 孕妇; бие ~ 怀孕的; бие ~ болох 受孕, 怀孕, 妊娠.

давхар **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷ** II [名]〈动〉摆过子鲂头(鱼).

давхарга **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ①重叠物, 多层物; 飞檐, 阁楼, 抱厦; ②层, 层次, 阶层; нийгмийн ~ 社会阶层; ③上层建筑; ~ зүй 地层学; ~н судлал 层状矿脉; ~н ус 层状水.

давхаргаа **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠭᠠ** [名]〈地〉层, 层位.

давхаргаатах **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动]〈地〉分层.

давхаргадас **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠰ** [名]〈地〉断层, 地层, 层次.

давхаргалах **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①修建阁楼, 修建飞檐; ②使成层, 使成多层, 使重叠; 重贴坏处.

давхаргас **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠰ** [名] 褶皱: бүсний ~ 布的皱纹.

давхаргат **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠲ** [形] ①成层的, 重叠的; 带阁楼的; ②有阶层的, 分阶层的.

давхаргатай **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 давхарт.

давхаргатаг **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠲᠠᠭ** [名] 阶层: үндэстний дээд ~ 民族上层.

давхаргуулах **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] давхаргалах 的使动态.

давхардал **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠳᠠᠯ** [名] 重复, 重叠.

давхардах **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ①不断重复, 多次反复; 再三; ②加倍, 成双层, 重叠: ~сан тоо 累计数, 人次.

давхардмал **ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 重复的, 重叠

的。

давхардуулах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] давхардах 的使动态。

давхардчих *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠳᠢᠬᠢ* [动] давхардах 的完成体。

давхарлаг *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭ* [名] ①层: гуравдугаар ~ т суудаг 住在第三层楼上; ②楼房: гуа ~ 二楼厢座; ③毡的附加层。

давхарлага *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 давхардал。

давхарлагдах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] давхарлах 的被动态。

давхарлаглах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠬ* [动] ①造楼房, 使成楼房; ②制做附加层; ③分层。

давхарлагт *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠲᠤ* [形] 有层次的, 楼层的。

давхарлагтай *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠲᠠᠢ* [形] 参见 давхарлагт。

давхарлазнах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠵᠠᠨᠬ* [动] давхарлах 的短暂体。

давхарлалцах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] давхарлах 共动态。

давхарлах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠬ* [动] ①使重叠, 使成双层, 使多层化, 加倍: гэр ~ 给蒙古包加一层毡; цонх ~ 制双层窗; ~ н өмсөх 套穿衣服; ажил давхарлаад амжихгүй болов 工作增多来不及搞了; ②成双层, 积层, 重叠, 层叠; ③修筑飞檐。

давхарлацгаах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] давхарлах 的众动态。

давхарлиг *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠢᠭ* [名] 见 давхарлаг: ~ далан 双层堤坝; ~ саравч 双层屋檐。

давхарлуулах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① давхарлах 的使动态; ②意同 давхарлагдах。

давхарт *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠲᠤ* [形] ①重叠的, 几层的, 几重的, 双重的, 加倍的; ②怀孕的, 妊娠的。

давхартай *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] 有孕的, 怀孕的, 双身子的。

давхартах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠲᠠᠬ* [动] ①成层, 层叠, 分层, ②变成双眼皮。

давхац *ᠳᠠᠪᠬᠠᠴ* [名] 双层被, 套衣, 罩衫, 罩衣: цув ~ (防水等)罩衣; дах ~ 皮外衣。

давхацах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠴᠢᠬ* [动] 见 давцах。

давхацлах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠴᠢᠬᠠᠬ* [动] 套穿(衣), 穿罩衣。

давхацлуулах *ᠳᠠᠪᠬᠠᠴᠢᠬᠤᠯᠤᠭᠠᠬ* [动] давхацлах 的使动态。

давхацмал *ᠳᠠᠪᠬᠠᠴᠢᠮᠠᠯ* [形] 重叠的, 累累的, 套穿的, 罩在外面的; ~ сав газар 叠置盆地; ~ хонхор 重叠凹地。

давхиа *ᠳᠠᠪᠬᠢᠠ* [形·名] 奔驰的, 急驶的; 奔跑速度。

давхийлгэх *ᠳᠠᠪᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] давхийх 的使动态。

давхийх *ᠳᠠᠪᠬᠢᠬ* [动] ①突然一颤抖, 猛然一冲; 猛地一动; ~ н эргэж харав 猛地一回头看了看; ②轻捷迅速地行动。

давхилга *ᠳᠠᠪᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] ①参见 давхилт; ②〈乐〉回。

давхилдах *ᠳᠠᠪᠬᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] ① давхийх 的互动态; ②共同奔驰, 共同驰骋, 奔腾。

давхилт *ᠳᠠᠪᠬᠢᠯᠲᠤ* [名] 奔驰, 奔跑, 驰骋, 急驶, 飞驰。

давхиулах *ᠳᠠᠪᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① давхийх 的使动态; ②使奔驰, 使驰骋, 使急驶: давхиулаад яв! 〈军〉(口令) 袭步走!

давхиут *ᠳᠠᠪᠬᠢᠭᠤᠲᠤ* [形] 奔跑的, 奔驰的。

давхий *ᠳᠠᠪᠬᠢᠶ* [动] 奔驰, 驰骋, 急驶: мориор ~ 策马奔驰, 骑马飞奔; машинаар ~ 乘汽车疾驶。

давхиц *ᠳᠠᠪᠬᠢᠴ* [名] ①奔驰, 奔跑; ②马奔跑的姿势。

давхицгаах *ᠳᠠᠪᠬᠢᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] давхийх 的众动态。

давхичих *ᠳᠠᠪᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] давхийх 的完成体。

давхраа *ᠳᠠᠪᠬᠠᠷᠠ* [名] ①层, 层次: үүлний ~ 云层; ②双层, 复层: ~ ны гадарга 复层面; ③波纹, 浪纹: усны ~ 水纹; ④双眼皮: ~ тай нүд 双眼皮的眼睛; ⑤飞檐。

- давхраажих **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠵᠢᠬᠢ** [动] 层次化, 多次化.
- давхраажуулах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давхраажих 的使动态.
- давхраалаг **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 双层的: ~ хар нүд 双眼皮的眼睛.
- давхраалах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 加层, 增加层次.
- давхраас **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠰ** [名] ① 层, 层次; ② 阶层(均为复数); ③ 褶皱.
- давхраат **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠲ** [形] 层状的, 顺层的: ~ бүтэц 层状结构; ~ үүл 层云.
- давхраатал **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠯ** [名] 层理, 沉积.
- давхрагат **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠲ** [形] 重叠的: ~ соронзон 叠片磁铁.
- давхрал **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠯ** I [名] (动) 重唇鱼.
- давхрал **ᠠᠳᠠᠬᠢᠷᠠᠯ** II [名] (窗户的) 竖框.
- давхцаа **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠭᠠ** [名] 重复, 重叠.
- давхцаагүй **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠭᠠᠭᠢ** [名] 渐近线.
- давхцаах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠭᠠᠬ** [动] давхцах 的使动态.
- давхцал **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠯ** [名] 重叠, 重复.
- давхцалдаа **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠯᠠᠳᠠᠭᠠ** [名] 重叠, 相互重叠.
- давхцалдах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠯᠠᠳᠠᠬ** [动] давхцах 的互动态.
- давхцах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠬ** [动] ① 重叠, 积累; 积在一起: ажил ~ в 工作积在一起; өвчин зовлон ~ 病祸叠加; ② 急喘, 上气不接下气: ~ н ханиах 双声咳嗽; ③ (体) 全能: гурван ~ сан тэмцээн 三项全能比赛.
- давхцацгаах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] давхцах 的众动态.
- давхцуу **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠤᠭᠤ** [形] ① 双重的, 重叠的; 重合的, 累积的: ~ ажил 重复的工作; ② 急喘的, 气急的, 上气不接下气的.
- давхцуулах **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① давхцах 的使动态; ② 叠起, 层层摞起; ③ (一举) 两得, 获双: ~ н харвах 一下射两个.
- давхцуур **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] 加上的部分, 接上

的东西.

- давхцуухан **ᠠᠳᠠᠬᠢᠰᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] давхцуу 的小称.
- давц **ᠠᠳᠠᠴ** [名·形] ① (乐) A 小调; ② 小型的.
- давцан **ᠠᠳᠠᠴᠠᠨ** [名] 台子, 舞台, 站台.
- давч **ᠠᠳᠠᠴ** I [形] ① 紧的, 狭窄的, 窄小的: ~ хувцас 紧的衣服, 窄小的衣服; ~ орон сууц 狭窄的住宅; ② 短的, 短浅的, 短促的, 紧迫的; 匆忙的: ~ хугацаа 短期; 紧迫的期限; ~ амьсгалах 急促地呼吸; ~ ухаантай 知识短浅的.
- давч **ᠠᠳᠠᠴ** II [名] 长弦的弓.
- давч **ᠠᠳᠠᠴ** III [名] 早熟的胛骨.
- давчдах **ᠠᠳᠠᠴᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得过紧、过窄、过于狭小; ② 时间变紧迫, 变仓促; 变短, 变短浅; ③ 慌张, 匆忙; ④ 急喘, 喘气, 上气不接下气.
- давчдуулах **ᠠᠳᠠᠴᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давчдах 的使动态.
- давчивтар **ᠠᠳᠠᠴᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较紧的, 较狭窄的.
- давчигнах **ᠠᠳᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠬ** [动] 变紧, 变狭窄.
- давчидах **ᠠᠳᠠᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] 见 давчдах.
- давчирах **ᠠᠳᠠᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] 见 давчрах.
- давчрах **ᠠᠳᠠᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 变紧, 变窄, 变狭小; ② 紧迫, 仓促; 变短浅; 变短; ③ 慌张, 匆忙; ④ 急喘起来, 气急起来.
- давчуу **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤ** [形] ① 紧的, 窄的, 狭小的; ② 紧迫的, 仓促的; 短的; 短浅的; ③ 慌张的, 匆忙的; ◇ яаруу ~ 急促的, 慌张的.
- давчуувтар **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] 参见 давчивтар.
- давчуудах **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] 参见 давчдах.
- давчуудуу **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] давчуувтар.
- давчуудуулах **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давчуудах 的使动态.
- давчуурах **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 参见 давчрах.
- давчууруулах **ᠠᠳᠠᠴᠤᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] давчуурах 的使动态.

давчуусах *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠰᠠᠬ* [动] ①变得更紧, 更窄; 更狭小; ②变得更紧迫, 更仓促, 更短; ③变得更匆忙, 更慌张; ④变得气更急, 更急喘。

давчуусгах *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠰᠠᠬ* [动] давчуусах 的使动态。

давчуусуулах *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] давчуусах 的使动态。

давчуутах *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠲᠠᠬ* [动] ①变紧, 变窄; 变狭小; ②慌慌张张, 匆匆忙忙; ③紧迫, 仓促, 变短。

давчуутгах *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠲᠠᠬ* [动] давчуутах 的使动态。

давчуухан *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] (давчуу 的小称) ①紧些的, 稍窄的, 较狭小的; ②较紧迫的, 较短的; ③较匆忙的, 较慌张的; ④较气喘的; 较气急的。

давчуушиг *ᠳᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠰᠢᠭ* [形] 参见 давчуухан。

давчхан *ᠳᠠᠪᠴᠢᠬᠠᠨ* [形] 参见 давчуухан。

давчшиг *ᠳᠠᠪᠴᠢᠬᠢᠭ* [形] 参见 давчхан。

давшгүй *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠡᠢ* [形] ①无法超越的, 越不过的; ②不可克服的, 不可战胜的; ③不可担负的, 承受不了的, 遏制不了的。

давшнах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠬᠠᠬ* [动] давших 的短暂体。

давшигч *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠢᠴ* [名] ①激进者; ②〈体〉前锋。

давшил *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯ* [名] 进步, 前进, 进展, 提高, 改善; ~ ихтэй 进步很大的, 进展大的。

давшилт *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠲ* I [名] ①进步, 前进, 进展, 提高, 改善; ~ тай хэрэг 有进展的事情; ~ гүй хүн 无进步的人, 无提高的人; ②(时间之) 届临, 临近; ③进攻; 进军; цэргийн ~ 军事进攻, 进军; ~ ын бүдүүвч 进攻略图; ~ ын зурвасын өргөн 进攻地带宽度。

давшилт *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠲ* II [形] 进步的; ~ бүх хүн төрөлхтөн 全体进步人类。

давшилтат *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠲᠠᠲ* [形] 进步的。

давшилттай *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠲᠠᠲᠠᠢ* [形] 参见 давшил-

тат。

давшилхийлэх *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ* [动] давшлах 的多次体; 时时前进; 不断进攻; 日渐发展。

давшилацх *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠴᠢᠬ* [动] давших 的互动态。

давшимтгай *ᠳᠠᠪᠰᠢᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] 有进取心的。

давшин *ᠳᠠᠪᠰᠢᠨ* [名]〈语〉顺向; ~ агших 顺紧缩; ~ заримдаг ижилших 部分顺同化; ~ ондооших 顺异化。

давшингүй *ᠳᠠᠪᠰᠢᠨᠭᠡᠢ* [形] ①前进的; 进攻的; ②进步的, 先进的, 进取心强的。

давшнийх *ᠳᠠᠪᠰᠢᠨᠢᠬ* [动] 徐徐而进, 渐渐向前移动。

давших *ᠳᠠᠪᠰᠢᠬ* [动] ①前进, 进展, 长进, 日渐发展; ахиж ~ 前进, 进展; ②进攻; 进军; цэрэг ~ 军队前进, 军队进攻; 进军; урагш ~ 向前进; 向前进攻; ~ байлдан 〈军〉进攻战; ~ ажиллагаа 攻势行动; ~ нуувч 对壕。

давшицгаах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠬᠠᠭᠠᠬ* [动] давших 的众动态。

давшлага *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠭᠠ* [名] ①进步, 前进, 进展, 提高, 改善; ②进攻; 进军。

давшлах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠬ* [动] давших 的多次体; ①不断前进, 时有进展, 日渐发展; ②时时前扑, 不断冲锋, 不停地进攻, 不停地进军; 〈体〉摔跤。

давшуулах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] давшлах 的使动态。

давшуулагч *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ* [名] 促进者。

давшуулах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① давших 的使动态; ②推进, 促进, 推动; ~ н зузаатгах 增进, 发展并加深。

давшуур *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠ* [名] 参见 давшуурга。

давшуурах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] 苛刻要求, 过分追求, 得寸进尺。

давшуурга *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠ* [名]〈体〉助跳板, 助跑器; ~ ас үсрэх 跳板跳水。

давшуургадах *ᠳᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 用助跑器跑, 用助跳板跳。

давчих *ᠳᠠᠪᠰᠢᠬ* [动] давших 的完成体。

давчих **ᠠᠨᠳᠠᠮᠤ** [动] 磕腿催马跑, 频频磕腿催马跑.

даг **ᠠᠨᠳ** I [名] ① 污垢, 泥垢, 油垢: ~ суух 染上污垢; ~ дайр болох 弄污秽, 沾满油污; ② 厌恶, 憎嫌: ~ болох ① 弄污秽; ② 被憎嫌, 受人厌恶.

даг **ᠠᠨᠳ** II [名] 鞍伤, 迎鞍疮: ~ дайр 迎鞍疮.

даг **ᠠᠨᠳ** III [副] 时常, 总是: ~ энүүгээр явах болов 时常在这里走; ◇ ~ үргэлж 经常, 时时, 总是.

дагаа **ᠠᠨᠳᠠᠭ** [名] ① (兽类腹部的) 毛皮; ② (乐) 发喉音者, 喉音调演唱者.

дагавар **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形·名] ① 跟随的, 追随的, 随之而来的; 附带的: ~ бичиг 附件, 附本; ~ хүүхэд 前夫的孩子; 后娘带来的孩子; ② (语) 后缀, 附加成分: ~ залгах 加后缀; тийн ялгалын ~ 格变附加成分; ~ үг 后置词; ~ аялгуу 后缀方言; ~ бичгийн хуулбар 副件, 副本; ~ бүтээгдэхүүн 副产品; ~ хөгжим 配乐; ~ хуудас 提货单; ③ (解) 垂体: тархины ~ (解) 大脑垂体.

дагаварлах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠬ** [动] 加附加成分, 加后缀; (语) 胶着, 黏着: ~ махбод 胶着成分; ~ сан үг зүй 后加成分词法.

дагаварт **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷᠲ** [形] (语) 黏着的: ~ хэл 黏着语.

дагагсад **ᠠᠨᠳᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 随从人员.

дагач **ᠠᠨᠳᠠᠭᠴ** [名] ① 跟随者, 伴随者, 随行者, 随行人员; ② 服从者, 顺从者, 屈服者; ③ 遵循者, 遵从者.

дагазнах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠵᠠᠨᠬ** [动] дагах 的短暂体; 暂时跟随, 伴随; 屈从; 追随; 遵循, 遵从.

дагазнуулах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠵᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагазнах 的使动态.

дагал **ᠠᠨᠳᠠᠭ** 见 ~ дуу (音) 追走曲.

дагалалцах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] (陈) ① 驱赶; ② (法) 反告, 回诉.

дагалга **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] (书之) 附言: ~ үг 附言.

дагалдаа **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭ** [形] 依次的; 顺序的:

~ гаар хөдлөв 依次动作; ~ гаар ирчгээв 依次来到.

дагалдаас **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠰ** [名] 附属品, 附带物.

дагалдагсад **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] ① 跟随者们, 伴随者, 随行者们, 随行人员们; ② 服从者们, 顺从者们, 屈服者们, 走狗们, 喽罗们; ③ 遵循者们, 遵从者们.

дагалдагч **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠴ** [名] ① 跟随者, 伴随者, 随从者; ② 服从者, 顺从者, 应声虫, 走狗, 仆从: аядан ~ 跟随者, 喽罗, 走狗; ③ 遵循者, 遵从者.

дагалдагчид **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠴИД** [名] дагалдагч 的复数.

дагалдал **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] 参见 дагалдуулал.

дагалдан **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 随从; ② 徒弟: ~ сурагч 学徒, 徒工.

дагалдах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭ** [动] ① дагах 的互动态; ② 跟随, 伴随, 随从: ноёдын ~ эр 王公的保镖; ~ н дуурнах 仿效, 模仿; ерөнхий сайд ~ н явагчдын хамт 总理及其随行人员; аядан ~ 跟随, 追随; ~ н сурагч 实习生; 见习生; төмөр замын ~ хуудас 铁路运单 ~ н тоглогч (戏) 配角; ~ н хөгжимдөх 伴奏; ~ бичиг 附函; ~ зардал 补助支出; ~ бараа 附售商品; ~ хөлс (兼职、副业所得的) 薪水; ~ үнэ (铁) 凭运单价格; ~ сан бүтээгдэхүүн 副产品; ~ сан үйлдвэрлэл 副业生产; ~ сан орон 卫星国; ~ сан хөдөлмөр 附带劳动; ③ (语) 随同: ~ байц 随同状语; ④ 同意, 附合, 赞同.

дагалдвар **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷ** [名] 附加物.

дагалдлага **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 дагалдвар.

дагалдуулах **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① дагалдах 的使动态; ② 附上, 附加, 附带: ~ сан тайлбар 附带说明; ~ сан үг 附言; ~ сан зүйл 附件.

дагалдуулал **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯ** [名] ① 附件; ② 附录.

дагалдуулга **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 дагалдуулал.

дагалт **ᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠲ** [名·形] ① 随员, 随从; 侍从:

~ нарын хамт 同随行人员一起; 带着随员; ~ улс 仆从国; ~ хиа 侍从; ~ эрдэмтэн 研究生; ② 跟随的, 附加的: ~ бичиг 附件; ~ авиа, ~ хөг <语> 陪音; ~ утга 次要意义; ~ хөгжим 伴奏曲; ~ хэрэгсэл 配件.

дагалтас **ᠳᠠᠭᠠᠯᠲᠤᠰ** [名]<医>附件炎.

дагалхийлэх **ᠳᠠᠭᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] дагах 的多次体.

дагалцах **ᠳᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дагах 的共动态.

дагамал **ᠳᠠᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] 跟随的, 附带的, 依从的.

дагасхийх **ᠳᠠᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] дагах 的瞬间体.

дагах **ᠳᠠᠭᠠᠬ** [动] ① 跟随, 伴随, 追随; 追踪: намайг ~ ж яв! 跟我走! ~ н явагч 跟随者, 随行人员, 伴随者, 侍从; ~ ж ирэх 跟着来到; 跟踪来找; нохой ~ ж явлаа 狗跟着走了; ~ онгоц <军> 僚机; ~ харьцаа 随同关系; ② 服从, 顺从, 附合; 屈服: үг ~ 服从口令; 听话; ~ н дууриах 模仿; ая ~ 服从, 顺从; ~ ж орох ① 随入, 跟随而入; ② <转> 屈服, 归顺, 投降; ③ 遵循, 遵从: ~ н мөрдүүлэх 遵照执行; заавар тушаалыг ~ н хөтлөв 遵循指示命令进行了操纵; хэв заншлыг ~ 遵循风俗; нар ~ 向阳; зам ~ 沿着路; ④ <语> 后置: ~ сул үг 后置小品词; ~ н улих 推论, 论断.

дагац **ᠳᠠᠭᠠᠴ** [名]<语>重读: ~ төлөөний нэр 重读代词.

дагацгаах **ᠳᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] дагах 的众动态.

дагачих **ᠳᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] дагах 的多次体.

дагдарших **ᠳᠠᠭᠳᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 变紧密, 变实, 变硬.

дагдаршуулах **ᠳᠠᠭᠳᠠᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагдарших 的使动态.

дагдганах **ᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 轻佻, 轻浮, 不踏实; ② 颤抖, 战栗, 打冷战.

дагдгануулах **ᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дагдганах 的使动态.

дагдгар **ᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 дагжгар.

дагжгар **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 瘦弱的, 瘦小的.

дагжигнах **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠢᠩᠠᠬ** [动] 发抖, 颤抖, 战栗.

дагжигнуулах **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠢᠩᠤᠯᠠᠬ** [动] дагжигнах 的使动态.

дагжилт **ᠳᠠᠭᠵᠢᠮᠲ** [名] 寒噤, 颤抖, 战栗, 冷缩.

дагжир **ᠳᠠᠭᠵᠢᠷ** [形] 被蹂躏的.

дагжирхан **ᠳᠠᠭᠵᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] дагжир 的小称.

дагжих **ᠳᠠᠭᠵᠢᠬ** [动] 颤抖, 战栗, 打寒噤, 冷缩: шүд ~ 冷得牙齿打颤; дагжтал чичрэх 剧烈颤抖; ~ чоно яр 冻伤性狼疮; ◇ чичрэх ~ 颤抖, 战栗, 打寒噤.

дагжрах **ᠳᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 颤抖, 战栗, 冷缩, 打寒噤; ② 变宽广结实, 变得宽广坚硬; 变固结.

дагжруулах **ᠳᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагжрах 的使动态.

дагжуулах **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагжих 的使动态.

дагжуур **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠷ** [名] <硬实、踩实的>宽广的硬地.

дагжуурдуу **ᠳᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 变得宽广坚硬的 <指土地>.

дагжчих **ᠳᠠᠭᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] дагжих 的完成体.

дагз **ᠳᠠᠭᠵ** [名]<解>枕骨, 后脑勺儿, 后脑壳: ~ зөөлрөх 枕骨软化; ~ булчин 枕肌; ~ яс 枕骨.

дагздах **ᠳᠠᠭᠵᠠᠳᠠᠬ** [动] 打后脑勺.

дагина **ᠳᠠᠭᠢᠨᠠ** [名] ① <童话故事中的>仙女; ② <小说中的>美丽的公主.

дагинатан **ᠳᠠᠭᠢᠨᠠᠲᠠᠨ** [名] 仙女: эх ~ 仙女.

дагир **ᠳᠠᠭᠢᠷ** [形] ① 瘦成皮包骨的: ~ морь 单骑, 因经常骑而疲倦的马; ② 受尽折磨的, 饱经风霜的.

дагирах **ᠳᠠᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 瘦成皮包骨, 骨瘦如柴; ② 受尽折磨, 饱经风霜.

дагнулах **ᠳᠠᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дагих 的使动态.

дагих **ᠳᠠᠭᠢᠬ** [动] 过分使役或常骑而使马疲劳、困乏.

даглаганах **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动](大头物)频频晃动。

даглагануулах **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даглаганах 的使动态。

даглагар **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 头大如斗的, 脑壳特大的; ② (身体)笨重的, 不灵活的。

даглагардах **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 脑壳显得特大; ② (身体)显得太笨重。

даглагардуу **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 脑壳很大的; ② 身体很笨重的。

даглагархан **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] даглагар 的小称。

даглагаршиг **ᠳᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 даглагардуу。

даглайлгах **ᠳᠠᠭᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] даглайх 的使动态。

даглайх **ᠳᠠᠭᠯᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 头部显得大; ② 笨重起来。

даглалзах **ᠳᠠᠭᠯᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 дагдалзах。

дагнаа(с) **ᠳᠠᠭᠨᠠᠶ** [名] 参见 дагнаас。

дагнаас **ᠳᠠᠭᠨᠠᠶᠠᠰ** [名] 彩色线条: ~ дармал 金属版蚀法。

дагнааслах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠶᠠᠰᠯᠠᠬ** [动] 画彩色线条, 蚀镂。

дагназнах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠵᠠᠨᠬ** [动] дагнах I、II 的短暂体。

дагналт **ᠳᠠᠭᠨᠠᠯᠲ** [名] 专业化, 单一化。

дагнан **ᠳᠠᠭᠨᠠᠨ** [副] 经常, 时常, 长久: ~ мах идвэл бие муудна 长久吃肉对身体不好。

дагнах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** I [动] ① (不间断的)一直, 老是: өвгөн манаа ~ 一直是由老人值夜; нэг ухаа хонгор морь ~ ж унах 老是骑一匹淡黄马; ② (入宴者)轮饮一杯酒: дугараагаа ~ 轮饮一杯酒; ③ 专业化: ажлаа ~ 作单一工作; ~ ж хоршоолох 单专业化; ~ н үйлдвэрлэх 专业生产; ~ сан үйлдвэр 单件生产; ~ сан үйлдвэрийн газар 个人企业; гэрээ ~ 搭单层薄毡蒙古包; ④ 蚀镂后染色。

дагнах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** II [动] 付资暂赁, 出钱临时

租用; 当, 押当。

дагнах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** III [动] 清唱: ~ н дуулах 清唱。

дагнах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** IV [动] 耙, 耙平: газар ~ 耙地。

дагнацгаах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠵᠡᠭᠠᠬ** [动] дагн < I、II、III、IV 的众动态。

дагни **ᠳᠠᠭᠨᠢ** [名] 见 дагина。

дагнуулах **ᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагнах I、II 的使动态。

дагнуур **ᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 耙子: төмөр ~ 铁耙子。

дагсал **ᠳᠠᠭᠨᠰᠠᠯ** [名] 论文, 经文。

дагсалцах **ᠳᠠᠭᠨᠰᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] 论文答辩; 辩经。

дагсах **ᠳᠠᠭᠨᠰᠠᠬ** [动] 答辩; 讨论。

дагт(ан) **ᠳᠠᠭᠲ** [副] 时常, 经常, 总是, 老是, 一向。

дагтай **ᠳᠠᠭᠲᠠᠶ** [形] 有污垢的; 有迎鞍伤的。

дагтайх **ᠳᠠᠭᠲᠠᠶᠢᠬ** [动] 被污染, 变得污垢重重。

дагтан **ᠳᠠᠭᠲᠠᠨ** [副] 参见 дагт。

дагтар **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷ** [形] 巨大的, 庞大的。

дагтаргах **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] 见 дагтрах。

дагтарших **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 变紧密, 变结实, 加固; 固结: ~ сан чулуулаг 固结岩石。

дагтаршуулах **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагтарших 的使动态; 捣固, 砸结实, 打地基; 打夯; 使紧密: газар ~ 捣固地面, 夯地。

дагтах **ᠳᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] ① 被污染, 弄脏; ② 被厌恶, 被嫌弃, 名誉败坏。

дагтрага **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠭᠠ** [名] 纤维, 硬化纸板。

дагтрах **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠬ** [动] 参见 дагтарших: ~ цэг 凝点。

дагтруулах **ᠳᠠᠭᠲᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагтрах 的使动态。

дагтуулах **ᠳᠠᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагтах 的使动态。

дагуу **ᠳᠠᠭᠤᠭᠤ** [副] (юуны-хэний) ① 沿着, 顺着: голын ~ 沿着河, 顺着河; зам (ын) ~ 沿路; үсий нь ~ шүүрд 顺着

梳理毛发; хилийн ~ 沿边境; ②按照, 遵循, 顺从: үүний ~ 与此同时; хэлний ~ 按语言, 遵照语言习惯; зааврын ~ 按指示, 遵照指示; ~ дам нуруу 纵向梁; ~ долгион 纵波; ~ эрэг 同向岸.

дагуудаа **ᠳᠠᠭᠤᠳᠠᠭᠠ** [副] 彻底地, 全部地, 一气到底地.

дагуул **ᠳᠠᠭᠤᠯ** [名] ①跟随者, 伴随者, 随从; 附带的, 跟随而来的: ~ охин 前夫的女儿; ~ хүү 前夫的儿子; 掩油瓶; ~ эд 嫁妆; ~ бичиг 附件; ②(转)卫星: хиймэл ~ 人造卫星; ~ орон 卫星国; ~ эрдэс 伴生矿物; ~ ын зураг 卫星照片.

дагуулагч **ᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 领队人, 带队者, 征服者.

дагуулал **ᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 征服, 制服; 附带物: байлдан ~ 征服; 制服.

дагуулалт **ᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 дагуулал.

дагуулах **ᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагах 的使动态; ①使跟随, 率领, 带领: ~ н оршуулах юм 殉葬品; ~ онгоц <军> 长机; ②征服, 使顺从; 附寄; 附带: ~ н авах 征服, 制服; 附带拿(买); ~ н явах 领行; 率领; 附带着; ~ ж авах 兼并; ③使遵循.

дагуулбар **ᠳᠠᠭᠤᠯᠪᠠᠷ** [形] 跟随的, 随从的, 随之而来的, 附带的.

Дагуур **ᠳᠠᠭᠤᠷ** I [名] 达斡尔(民族名); ◇ ~ хүж өвс <植> 假芸香; ~ цагаалзай халим 黑龙江大鲑鱼; ~ ын балгана <植> 红沙柳; ~ ын долоогоно <植> 光叶山楂; ~ ын цооргоно <植> 独活, ~ ын ятуу <动> 斑翅小鹌.

дагуур **ᠳᠠᠭᠤᠷ** II [名] 附庸, 傀儡: ~ ын засгийн газар 傀儡政府.

дагшаа **ᠳᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** [名] 游艺节目: ~ жүжигчин 游艺节目演员; ~ хөгжим <乐> 插曲.

дагшин **ᠳᠠᠭᠰᠢᠨ** [形] ①人口众多的; ②极乐的: ~ орон 天堂, 极乐世界; ариун ~ 圣洁的; их ~ хот 非常繁华的城市.

дагшир **ᠳᠠᠭᠰᠢᠷ** [名] 硬石膏.

дагшрах **ᠳᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 碰实, 踩实, 变硬.

дагшруулах **ᠳᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дагшрах 的使动态.

дадаагүй **ᠳᠠᠳᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** [形] 尚未习惯的, 尚未适应的, 生疏的: ~ ажил 生疏的工作.

дадаах **ᠳᠠᠳᠠᠭᠠᠬ** [动] дадах 的使动态.

дадав **ᠳᠠᠳᠠᠪ** 参见 дэдэв.

дадайлгах **ᠳᠠᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дадах 的使动态.

дадах **ᠳᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得短小; 变狭小, 变紧.

дадал **ᠳᠠᠳᠠᠯ** [名] 习惯; 熟练: ~ заншлын хүч 习惯势力; ~ ыг шүтсэн үзэл 宿命论.

дадалзах **ᠳᠠᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 дадганах.

дадалзуулах **ᠳᠠᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дадалзах 的使动态.

дадамгай **ᠳᠠᠳᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] ①习惯的; ②熟练的, 谙熟的; ③老练的, 有经验的.

дадамгайлах **ᠳᠠᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 熟练起来, 老练起来, 经验丰富起来.

дадар **ᠳᠠᠳᠠᠷ** [名] (扑克牌的)方块三; дөрвөлжингийн ~ 扑克牌的方块三.

дадах **ᠳᠠᠳᠠᠬ** [动] ①习惯, 养成习惯, 适应; ②取得经验, 熟练起来: морь унаж ~ 骑惯马.

дадвар **ᠳᠠᠳᠠᠪᠠᠷ** [名] ①习惯, ②技能; ③经验.

дадга **ᠳᠠᠳᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 短小物频频动弹.

дадгал **ᠳᠠᠳᠭᠠᠯ** [名] ①习惯; ②习性; ③习俗; ④惯例.

дадганах **ᠳᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ①(短小物或窄小物)频频动弹; ②匆匆忙忙, 仓促匆忙, 行动不能自制, 行动不稳健.

дадгануулах **ᠳᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дадганах 的使动态.

дадгар **ᠳᠠᠳᠭᠠᠷ** [形] ①短小的, 矮小的: ~ биетэй хүүхэд 体格矮小的孩子; ②狭小的, 紧窄的: ~ дээл 紧窄的衣服.

дадгардах **ᠳᠠᠳᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 显得很短小; 变得窄小。
дадгархан **ᠳᠠᠳᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] 达达格的小称。
дадгас **ᠳᠠᠳᠭᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 短小物时而动弹。
дадлага **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 习惯; 熟练; 谙熟: ~ тай ажил 习惯的工作, 熟练的工作; ~ сургууль 训练; ~ сэтгэхүй 实际思维; ~ хийгч 见习生; дадлагын үйлдвэр 实习工厂; дадлагын сум 实习弹; ② 经验, 素养; ◇ ~ туршлага 经验, 素养; ③ 技能: хөдөлмөрийн ~ 劳动技能; дадлагын авиан зүй 实用语音学。
дадлагагүйдэх **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭ᠎ᠠᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 变得无经验, 变得生疏, 不熟练。
дадлагажигч **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠢᠴ** [名] 实习生, 见习生。
дадлагажилт **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠮᠢᠯᠲ** [名] 习惯, 熟练; 熟练化。
дадлагажих **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠬ** [动] ① 习惯起来, 养成习惯, 适应; 取得经验, 熟练起来; ② 见习, 试用: ~ хугацаа 见习期。
дадлагажигчгаах **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠢᠴᠠᠬ** [动] 达длагажих 的众动态。
дадлагажуулах **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 达длагажих 的使动态。
дадлагат **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠲ** [形] 参见 дадлагатай。
дадлагатай **ᠳᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 习惯的, 熟练的; 有经验的, 有素养的: ~ болох 养成习惯, 有...习惯; 变熟练, 有经验起来。
дадмаг **ᠳᠠᠳᠮᠠᠭ** [形] 习惯的, 熟练的; 有经验的, 有素养的。
дадмал **ᠳᠠᠳᠮᠠᠯ** [形] 熟练的, 熟悉的, 习惯了了的。
дадуулах **ᠳᠠᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 达дах 的使动态。
дадчих **ᠳᠠᠳᠴᠢᠬ** [动] 达дах 的完成体。
дажгүй **ᠳᠠᠵᠢᠭᠦᠢ** [形] 不要紧的, 没什么的, 不碍事的。
дажид **ᠳᠠᠵᠢᠳ** [名] (动) 海马(即龙落子)。
дажин **ᠳᠠᠵᠢᠨ** I [名] ① 战乱, 战祸; 暴乱,

内乱, 造反: ~ болох (战乱中) 抢劫掠夺; ◇ **дайн** ~ 战乱, 战祸; ② 饥荒, 饥馑。
дажин **ᠳᠠᠵᠢᠨ** II [形] 怪的, 奇怪的, 乖僻的。
дажинтах **ᠳᠠᠵᠢᠨᠲᠠᠬ** [动] ① 起战乱, 起战祸; 暴乱, 骚动, 造反, 哗变; ② 闹饥荒。
дажинч **ᠳᠠᠵᠢᠨᠴ** [名] 暴乱分子, 暴徒, 哗变者。
дай **ᠳᠠᠢ** [名] 参见 дайлаас: ~ тай шал 用榫条连接起的木地板。
дайваг **ᠳᠠᠢᠪᠠᠭ** [名·形] ① 瘸子, 拐子; ② 瘸的, 拐的; 跛的。
дайвайх **ᠳᠠᠢᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] 歪斜: хайвайж ~ 歪歪斜斜。
дайвал **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯ** [名] 摇动, 摆动, 振动。
дайвалга **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 дайвал。
дайвалзаа(н) **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 дайвал-зал。
дайвалзал **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠯ** [名] дайвалзах 的名词。
дайвалзах **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 摇荡, 摇曳, 摆动, 振动, 颠簸: завь маань ~ ж байна 我们的小船摇荡着; хөл ~ 脚摆动。
дайвалзуулах **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дайвалзах 的使动态。
дайвалзуур **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠦᠷ** [形] 蹒跚的, 趑趄的, 一拐一拐的。
дайвалт **ᠳᠠᠢᠪᠠᠯᠲ** [名] 摇荡, 摇晃, 摆动, 颠簸。
дайвамтгай **ᠳᠠᠢᠪᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 好摇摆的, 好摇晃的, 爱晃荡的。
дайван **ᠳᠠᠢᠪᠠᠨ** [形] 摇晃的, 摇摆的; ◇ **хайван** ~ 摇摇晃晃的, 摇摆不定的。
дайвар **ᠳᠠᠢᠪᠠᠷ** [名] 附寄物, 附带的东西, (货物之) 附赠品; 邮件: ~ ачаа 附寄货物; 附带货物; ~ ажил 副业; ~ ашиглалт 副产利用; ◇ ~ үг (语) 副词; ~ булчирхай (医) 副腺。
дайваржих **ᠳᠠᠢᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] (语) 副词化。
дайварлах **ᠳᠠᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 附带, 附寄, 附带给, 附送; 邮寄。

дайварлацгаах **ᠳᠠᠶᠢᠠᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] дайварлах的众动态.

дайварлуулах **ᠳᠠᠶᠢᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайварлах的使动态.

дайварлуур **ᠳᠠᠶᠢᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 升压机.

дайвах **ᠳᠠᠶᠢᠠᠬᠤ** [动] 摇荡, 摇曳, 摇晃, 摆动, 振动, 颠簸: ~ ж алхах 蹒跚步态; ◇ гуйвах ~ 摇荡, 摇晃.

дайвга **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 晃, 颠; 摇晃.

дайвганах **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 дайвалзах.

дайвгануулах **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайвганах的使动态.

дайвгар **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 外八字脚的.

дайвийх **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠢᠬᠤ** [动] 变歪; 变外八字脚.

дайвуулах **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайвах的使动态.

дайгдах **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] дайх的被动态.

дайд **ᠳᠠᠶᠢᠳᠠ** [形] 全部的, 所有的, 一切的: ~ дэлхий 全世界.

дайжих **ᠳᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠤ** [动] ① 离去, 躲开: хөл үймээнээс ~ 躲开战乱; дайнаас ~ 躲开战争; ② 胆怯, 怯懦.

дайжуулах **ᠳᠠᠶᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайжих的使动态.

дайз **ᠳᠠᠶᠢᠵ** [名] ① 带子: ~ бүс 带子; ② 〈军〉子弹袋: ~тай сум 装在袋里的子弹.

дайзлах **ᠳᠠᠶᠢᠵᠠᠬᠤ** [动] ① 用带子捆; ② 把子弹装入子弹袋.

дайзлуулах **ᠳᠠᠶᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайзлах的使动态.

дайлаадас **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠠᠳᠠᠰ** [名] 参见 дайлаас.

дайлаас **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠠᠰ** [名] (用以拼合木地板的) 榫条, 木榫横穿条.

дайлагдах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] дайлах I、II 的被动态; ① 被攻击, 被讨伐; ② 被款待, 受招待, 作客; ③ 被固定住, 被穿带子, 被捆上.

дайлагч **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 招待员, 服务员.

дайлал **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠯ** [名] 攻击, 进犯; 讨伐, 征伐;

战斗, 交战; 交锋: ~ зураг 战事画; ~ байлдал 战斗, 交战.

дайллалдаан **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠯᠠᠳᠠᠨ** [名] ① 交战, 作战, 交锋; ② 战役.

дайллалдах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] дайлах I 的互动态; 交战, 作战, 会战, 相攻.

дайллалцах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠯᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] дайлах I、II 的共动态.

дайламтгай **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** I [形] 好战的, 善战的.

дайламтгай **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** II [形] 好客的, 善于待客人的.

дайлах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** I [动] 作战, 战斗, 交战; 征伐, 讨伐; 攻击: баатарлагаар ~ 英勇作战; шинэ зэвсгээр ~ 用新武器作战.

дайлах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** II [动] 款待, 设宴, 招待, 接待: зочдыг ~ 款待客人们; 设宴招待客人们.

дайлах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** III [动] ① (用榫条将木地板) 拼合起来; ② 垫平.

дайлга **ᠳᠠᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 附寄物, 附带的东西, (货物之) 附送品.

дайлгалах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 附带, 附寄, 附带给; 附送.

дайлгах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] дайх的使动态.

дайлдаан **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠳᠠᠨ** [名] 战役, 交战, 作战.

дайлдах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 作战, 战斗, 交战; 征伐, 讨伐, 攻击.

дайллага **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 宴会, 招待会, 茶会: ~ хийх 举行宴会.

дайлуулах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① дайлах I、II 的使动态; ② 意同 дайлагдах.

дайлцгаах **ᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] дайлах I、II 的共动态.

даймал **ᠳᠠᠶᠢᠮᠠᠯ** [名] 附带的, 附送的; 附寄的, 邮寄的.

дайн **ᠳᠠᠶᠢᠨ** [名] 战争, 战事: ~ ы хэнээр-хэл 战争狂人; ~ ы бэлтгэл 战备; ~ д бэлтгэх 备战; ~ ы аюул 战争危险; ~ ы үе 战时; ~ ы гал 战火; үндэстний чөлөөлөх ~ 民族解放战争; шудрага

~ 正义战争; шудрага бус ~ 非正义战争; иргэний ~ 国内战争, 国民战争; хүйтэн ~ 冷战; ~ ны талбай 战场; ~ ы эсрэг 反战(的); ~ дажингүй энх тунх аж төрөл 和平生活; ~ зогсоох урьдчилсан гэрээ 初步和约; ~ өдөгч, ~ ыг өдөөгчид, ~ ыг дэгдээгчид 战争贩子; ~ зогсоох тухай гэрээ 停战协定; ~ зарлах 宣战; ~ эсэргүүцсэн жагсаал 反战游行; ~ аас жигших 厌战; ~ д амь үрэгдэгсэд 阵亡将士; ~ д бэлэн байх 严阵以待, 备战; ~ ыг өргөжүүлж эрчимжүүлэх, ~ ыг дамжуулах 战争逐步升级; ~ ыг түр зогсоох гэрээ 休战协定; ~ ы аюул занал 战争威胁; ~ ы аюулын даатгал 兵险; ~ ы аюулыг зайлуулах 预防战争危险; ~ ы байрлуулалт 战争部署; ~ ы байдал 战争状态; ~ ы эх сурвалж, ~ ы голомт 战争策源地; ~ ы гэмтэн 战争祸首; ~ ы санаачлага 战争的主动性; ~ ы стратег 战略; ~ ы сүйдэл 战祸; ~ ы сүйтгэл 战争经费; ~ ы өр 战债; ~ ы төлбөр 战争赔款; ~ ы үеийн бөөртөгс 战壕性肾炎; ~ ы фронт 战线; ~ ы хийрхэл 战争歇斯底里; ~ ы хөл 战乱; ~ ы хэнээрхэл, ~ ы хэнээрэл 战争狂热; ~ ы хэнээрэл үзэл 黷武主义; ◇ ~ байлдаан 战争, 战役; ~ дажин 战乱, 战祸.

дайнач **ᠳᠠᠶᠠᠨᠴᠢ** [名·形] ① 好战者, 黷武者, 尚武者; ② 好战的, 战争的, 黷武的, 尚战的; ~ бодлого 战争政策, 好战政策; ~ эвсэл 好战集团.

дайначид **ᠳᠠᠶᠠᠨᠴᠢᠳ** [名] 好战者, 好战分子.

дайр **ᠳᠠᠶᠢᠷ** I [名] (马背的) 迎鞍伤, 脓疮; даг ~ 脓垢; ~ ан дээр нь давс хийх 在伤口上加盐; 火上加油.

дайр **ᠳᠠᠶᠢᠷ** II [名] (动) 公鹿: ~ буга 公鹿.

дайр **ᠳᠠᠶᠢᠷ** III [名] 冰碛.

дайрагдах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] дайрах 的被动态; ① 触(电): цахилгаанд ~ 触电; ② 遭遇: зудад ~ 遭雪灾.

дайрагч **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠴ** [名] 突击队员: ~ онгоц (军) 强击机.

дайралга **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 дайралт.

дайралдах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① дайрах 的互动态; ② (хэнтэй-юутай) 遇到, 碰见, 相逢, 会见: би чамтай ноднин жил нэг дайралдсан 我去年遇到你一次; бид хоёр хотод ~ в 我们俩在城里遇见了.

дайралдуулах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дайралдах 的使动态.

дайралт **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 攻击, 进攻, 冲锋; 侵犯; 侵犯: ~ хийх 进攻.

дайралцаа **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠴᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (文) 对口词; ~ үг 对口词.

дайралцаан **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠨ** [名] 参见 дайралцаа.

дайралцах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дайрах 的共动态.

дайрах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 攻击, 进攻, 冲锋; 侵犯, 进犯, 冒犯: ~ н орох 侵犯, 侵入; 攻入; 冲入; үгээр ~ 用言词攻击; 言词冒犯; үер ~ 洪水冲击; ~ н гарах (军) 出击; ~ н оролт; (军) 进攻, 攻击; ~ н сөнөөгч 歼击机; ~ бүлэг 突击组; ~ гал (军) 狂风射; ~ дохио 进攻信号; ~ зохиол 诽谤文学; ~ н довтлох 进犯; дайрч доромжилсон зохиол 毁谤书; ② 碰到, 遇到; 碰倒; 经过: ~ н тохиолдох 碰到, 遇见; шаазан дайрч унагав 碰倒碗; нутгаар ~ 经过家乡; дайрч өнгөрөх 经过; үүл ~ 云彩飞过; ③ 压挤, 轧撞, 压坏: давхисан адуу хүнийг ~ шахлаа 飞奔的马群几乎踩着人; ④ 顺便找; 路过, 顺路来...家里: биднийг дайраарай 经我们这里走吧! ⑤ 害病, 得病: саа ~ (医) 得麻痹症.

дайрга **ᠳᠠᠶᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ① 石河; ② 拌脚石.

дайрлага **ᠳᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 冒犯, 触犯, 刺痛, 侮辱; ② 休克: ~ дайрах 突然死去.

дайргах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠬ** [动] 马背磨出鞍伤, 马背长迎鞍伤.

дайртуулах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дайргах 的使动态.

дайруулах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① дайрах 的使

动态; ②意同 дайрагдах.

дайрцгаах **ᠳᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] дайрах 的众动态.

дайрчих **ᠳᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] дайрах 的多次体.

дайрших **ᠳᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] 马有鞍轡, 马背擦伤.

дайс **ᠳᠠᠶᠢᠰ** [名] 带子, 细绳; ~ бүс 带子; ~ оосор 细绳带.

дайсагнагдах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ① дайсагнах 的被动态; ② 受敌视, 被仇恨; ③ 被危害, 被损害.

дайсагнагч **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠴᠢ** [名] 敌对分子; ~ ажиллагаа 敌对行为; ~ бүлэг 敌对集团; ~ урсгал 敌对的流派; ~ этгээд 敌对分子.

дайсагнал **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠯ** [名] 敌对, 对立.

дайсагналт **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠯᠲᠤ** [名] 敌对, 敌视, 敌对.

дайсагналцах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] дайсагнах 的共动态.

дайсагнах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 敌视, 敌对, 仇视; ② 危害, 损害.

дайсагнацгаах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] дайсагнах 的众动态.

дайсагнуулах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① дайсагнах 的使动态; ② 意同 дайсагнагдах.

дайсан **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠨ** [名] 敌人, 敌方, 敌军; ~ гүрэн 敌国; дайснаас түрүүлж хийх <军> 先发制人; дайсны байгаа газар 敌人阵地; дайсны ичээ 敌巢; дайсны өнгөлзөг 敌人的诡计; дайсныг туйлдуулах <军> 拖垮敌人; дайсныг гялбуулах, дайсныг мэхлэх <军> 迷惑敌人; дайсныг отож цохих 伏击敌人; эвлэршгүй ~ 不共戴天的敌人; ардын дайсан 人民的敌人.

дайсантай **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠨᠲᠠᠶᠢ** [形] 有害的, 祸害的, 惹祸的.

дайсагнагч **ᠳᠠᠶᠢᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠴᠢ** [名] 敌视者, 敌对者.

дайслах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** I [动] 用带子捆系.

дайслах **ᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** II [动] ① 互相敌对, 敌

视, 当敌人看待; ② 危害, 损害.

дайтгай **ᠳᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 敌对的, 为敌的, 敌视的.

дайтгах **ᠳᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] 作战, 交战, 会战, 厮杀; ~ хүч 战斗力.

дайтлуулах **ᠳᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дайтах 的使动态.

даиф **ᠳᠠᠶᠢᠲᠤ** [名] <史> 大夫, 太傅.

даих **ᠳᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 捎带, 附带, 附带给, 附送, 附寄; ачаан дээр нь авдраа ~ ж тавив 在货物上捎带放上自己的箱子.

дайцгаах **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] дайх 的众动态.

дайчид **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠳᠤ** [名] дайчин 之复数; ~ ын байр 战士宿舍, 营房.

дайчилгаа **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 动员; ~ зарлах 宣布动员.

дайчилцгаах **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] дайчлах 的众动态.

дайчин **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠨ** [形·名] ① 战斗的, 善战的, 尚武的; ~ туг 战旗; ~ уламжлал 战斗传统; ~ хүч 战斗力; ~ шуурхай 具有战斗性; ② 战士、勇士; ~ нөхөр 战友; ~ цэрэг 战士.

дайчлага **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 动员, 发动; цэрэг ~ <军> 军事动员; нийтийн ~, ерөнхий ~ <军> 总动员; ~ татлага 征兵.

дайчлагдах **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] дайчлах 的被动态; цэргийн албанд ~ <军> 被动员服兵役.

дайчлалт **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] 动员, 发动, 调动.

дайчлах **ᠳᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 动员, 发动; 调动; ~ хэлтэс <军> 动员处(部); идэвхийг ~ 调动积极性; ард түмнийг ~ 发动群众, 动员群众; цэрэгт ~ <军> 动员入伍; ② 强力夺走; 强制, 强行; 抄家; ~ н баривчлах 强行逮捕; ~ н хураамжлах 强行没收; морь ~ н унах 强力骑马, 强行骑上马; ~ н хураах, ~ н хуримтлуулах 征用; ③ 为... 而使尽, 竭力; нийтийн хэрэгт хамаг хүчээ ~ 为集体事情而竭尽全力; ④ 任意拆毁, 任意打散, 任意毁坏.

дайчлуулах **ᠳᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] ① дайчлах
的使动态; ② 意同 дайчлахдах.

дайшинз **ᠳᠠᠢᠰᠢᠨᠵᠢ** [名] 参见 даашинз.

дал(ан) **ᠳᠠᠯ** I [名]〈解〉肩胛骨; 琵琶骨:
~ тавих 〈陈〉观测羊的肩骨(算卦);
~ аа хавчих 缩紧肩膀, 瑟缩; ~ ын зу-
раа 肩胛线; ~ ны омог 肩胛网结节;
~ ны товгор 肩胛结节; ~ ны хамар 肩
胛棘; ~ ны хуудас 肩胛骨肉; ~ ны
шонтон 肩峰; ~ аараа гэдэрэг унах
〈体〉双肩着地; ◇ ~ мөр 肩膀.

дал(ан) **ᠳᠠᠯ** II [数] ① 七十: ~ хүрэх 达
到七十, 升到七十; ~ ан настай өвгөн
七十岁的老人; ② (转)很大的数量, 很多:
~ ан давхар 多层的; ~ ан давхар бин
千层饼; ~ ан долоон үг дэлгэх 信口开
河, 胡扯乱谈; ~ ~ хийх 口若悬河, 胡
扯不停; ◇ ~ ан худалч 说谎大王;
~ ан элс 海滨沙丘; ~ ан хэлт чоцго
〈动〉反舌(鸟名); ~ ан хальс 〈植〉木木;
~ ан түрүү 〈植〉狼毒; ~ ан товч 〈植〉
毛厚的点地梅.

дал **ᠳᠠᠯ** III [名] ① 暖棚, (冬天为牲畜搭的)
避风棚舍; ~ саравч 暖棚; ② 向阳背风
之地.

дал **ᠳᠠᠯ** IV [名]〈植〉棕榈; ~ мод 棕榈树;
~ ын модны хүчил 棕榈酸.

далавч **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠭ** [名] ① 〈动〉翅翼, 翅膀: ~ аа
дэлгэх 展翅; ~ заламгайтан 羽蠅类;
~ хөлтөн 翼足目; ~ маягийн яс 翼状
骨; ~ ны шавьж 有翅昆虫; ② 〈植〉洁
瓣, 裂瓣; ③ 机翼: давхар ~ тай онгоц
双翼飞机; ④ 帘子; 帆: цонхны ~ 帘窗;
хаалганы ~ 帘窗; ⑤ 浆叶; 鱼鳍; ⑥ 摔
跤披肩.

далавчгүйтэн **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠭᠢᠲᠦᠨ** [名]〈动〉无
翼目.

далвчдах **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] 抓摔跤披肩.

далавчирхаг **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 翼状的: ~
хүзүү 翼状颈.

далавчит **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠲ** [形] 带翼的, 有翅的: ~
хөөрөг 活翼式泵; ~ малгай 〈陈〉乌纱
帽; ~ шавьж 有翅昆虫; ~ шавьжтан
有翅昆虫类.

далавчлаг **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭ** [形] 参见 далавчит.

далавчлах **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 长翅膀, 生翼;
② 舒翼, 展翅; ③ 着摔跤披肩; ④ 参见
далавчдах.

далавчтай **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 далавчит:
~ толь 带底座架的衣镜.

далавчтан **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠲᠠᠨ** [名] 飞禽.

далавчхан **ᠳᠠᠯᠠᠪᠴᠢᠬᠠᠨ** [名]〈动〉小翼羽.

далагнах **ᠳᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** I [动] ① 筑堤坝, 垒堤;
② 起垄, 起埂, 筑田埂.

далагнах **ᠳᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** II [动] 马颈上的脂肪肥
起来.

далагнуулах **ᠳᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] далагнах I
的使动态.

далай **ᠳᠠᠯᠠᠢ** I [名] 海, 洋: гадаад ~ 洋;

Атлантын ~ 大西洋; Умард мөсөн
~ 北冰洋; ~ гаар аялах 海上旅行, 航
海; ~ н боомт, ~ н ам 港口, 海口, 海
港; ~ н булан 海湾; ~ н ёроолд 在海
底; ~ н мандал 海平面; ~ н түвшин
海面, 海平面; ~ н түвшинэс дээш та-
ван зуун метр 在海面以上五百公尺, 海
拔五百公尺; ~ н дэргэдэх 沿海的; ~ н
захаар 沿海; ~ н хөвөө 海岸; ~ н
арал 海岛; ~ баясгагч, ~ гаас
төрсөн 月之喻称; ~ г баригч, ~ н бү-
сэлт 陆地之别称; ~ н дээрэмчин 海盜;
~ н жуулчин 航海家; ~ н нисэх хү-
чин 〈军〉海军航空兵; ~ н цэрэг 海军;
水兵; ~ н яам 海上运输部; зовлон-
гийн ~ 苦海; ~ н загас 海鱼; ~ гаас
тасарсан булан 泻湖; ~ д гарцгүй
орон 非海岸国, 内陆国; ~ д гарцтай
орон 海岸国家, 出海国; ~ д идэгдэх
海蚀作用; ~ н атлас 海图册; ~ аялал
航海; ~ н батлаа 沙滩; ~ н биологи
海洋生物学; ~ н тохой 海湾; ~ н га-
хай сэлэлт 〈体〉海豚泳; ~ н зураг 海
景画; ~ н кабель 海底电缆; ~ н миль
海里; ~ н өрөм 海泡石; ~ н сав 海床;
~ н судлал 海洋学; ~ н тан 海滩; ~ н
тээврийн танилцуулга 海运证书; ~ н
хэргийн даатгал 海上保险; ~ н урс-
гал 海流, 洋流; ~ н хашилгын ой 海
防林; ~ н хаяа 海滨, 滨海; ~ н хаял-

га 潮沼; ~н хуй салхи 龙卷风; ~н цөн 海上浮冰; ~н эвдлэл 海蚀; ~н элсэн эвээр 海水浴场; ~н эргийн шугам 海岸线; ~н бортогондой 管海参; ~н заан 海象; ~н залхаг, ~н мөгөөрс 海蜇; ~н лаг мэлхий 海鳖; ~н могой загас 海鳗; ~н од 海星; ~н орхоодой 海参; ~н сам 海生小虾; ~н хав 海豹, 港豹; ~н хараацай 海燕; ~н хөөс 水母; ~н цахлай 大海鸥; ~н чогчоохой 黑纹鸥; ~н эмгэн хумс 大海蛎; ~н олс 洋麻, 槿麻; ~н удвал 海百合; ◇ ~д дусаал нэмэр 集少成多, 集腋成裘.

далай ᠳᠠᠯᠠᠢ II [形] 大的, 伟大的; 全世界的, 宇宙的.

далайлга ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠭ᠎ᠠ [名] 威胁, 恫吓.

далайлгагчид ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭᠴᠢᠳ [名] 威胁者, 恫吓者.

далайлгах ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠭᠬᠡ I [动] далайх 的使动态.

далайлгах ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠭᠬᠡ II [动] 威胁, 恐吓, 仗势欺人: үгээр ~ 口头威胁; 危言耸听; сүр ~ 威胁; албан тушаалаар ~ ① 以官职压人; ② 以命令恐吓; ~ ба зулгуйдах бодлого 大棒加胡萝卜政策; ~н сүрдүүлэх бодлого 讹诈政策.

далайлгуулах ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠡ [动] далайлгах II 的使动态.

далайлт ᠳᠠᠯᠠᠢᠯᠲᠦ [名] 威胁, 恫吓.

далайх ᠳᠠᠯᠠᠢᠬᠡ [动] 扬起, 挥起, 抡起; гар ~ 扬手, 挥手; ташуураа ~ 扬鞭; сэлэм ~ 挥舞马刀.

далайц ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢ [名] ① 挥, 扬, 抡; ◇ ~ нь их боловч буулт нь хөнгөн 举得高, 打得轻; 高高举起, 轻轻放下; ② (转) 规模, 气势, 气魄, 广泛性: их ~ тай хөдлөх 大规模行动; хувьсгалын ~ 革命的规模, 革命的气势; ③ (理) 振幅, 变幅, 幅度; ④ (军) 射程.

далайцгаах ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠡ [动] далайх 的众动态.

далайцгүйдэх ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ [动] ① 变得无规模, 规模变小, 变不广泛, 内容变贫

乏; ② (理) 振幅变小, 幅度变小; ③ (军) 射程变小.

далайцтай ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢᠲᠠᠢ [形] 声势浩大的, 浩浩荡荡的, 大规模的, 有气势的.

далайч(ин) ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢ [名] ① 海员, 水手; ② 航海家.

далайчид ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢᠳᠢ [名] далайч(ин) 的复数.

далайчин ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢᠨ [名] 参见 далайч.

далайчлах ᠳᠠᠯᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬᠡ [动] 航海.

далалах ᠳᠠᠯᠠᠯᠠᠬᠡ [动] 见 даллах.

далалгах ᠳᠠᠯᠠᠯᠭᠠᠬᠡ [动] даллах 的使动态.

далалт ᠳᠠᠯᠠᠯᠲᠦ [名] 招手, 挥手.

далан ᠳᠠᠯᠠᠨ I [名] ① 堤, 坝, 堑, 畦, 田埂: шороон ~ 土堤坝; төмөр замын ~ 铁道路基; ~ өрсгөх 筑堤, 筑堑; ~ суух 建土堤; ~ сэгрэх 堤坝断裂; ~ цөвтөх 坝身沉陷; ~ элс 海滨沙丘; ~ гийн булаг 堤泉; ~ гийн түгжээ 坝基截水墙; ② 围墙, 土城; ③ 山梁, 高梁; 皱褶地, 曲折崎岖地, 皱褶物: ~ нуруу 山梁, 山脊; тархины ~ (解) 大脑皱折凸起部; ④ 车辙两旁凸起部; ⑤ 收缩部分, 下垂部分.

далан ᠳᠠᠯᠠᠨ II [名] ① 马上颈, (脖上之) 脂肪: даага ~ тай, бяруу булчинтай онд орлоо 马驹和牛犊很好地过了冬; адууны ~ 马上颈(长鬃处); ② (方言) 小腹部脂肪.

далан ᠳᠠᠯᠠᠨ III [名] 房脊, 屋脊.

далан ᠳᠠᠯᠠᠨ IV [名] 树疖, 树瘤.

далан ᠳᠠᠯᠠᠨ V 见 илэн ~ гүй 坦率地, 开诚布公地, 不加掩饰地.

далангүй ᠳᠠᠯᠠᠨᠭᠦᠢ [形] 无堤的, 无坝的.

даландах ᠳᠠᠯᠠᠨᠳᠠᠬᠡ [动] ① 打堑, 压堑; ② 种堑台; ③ 修路基.

даланлиг ᠳᠠᠯᠠᠨᠯᠢᠭ [名] 堤坝, 滚水堤堰.

далант ᠳᠠᠯᠠᠨᠲᠦ [形] 参见 далантай.

далантаа ᠳᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠭᠠ [数] 七十次.

далантай ᠳᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ [形] 有堤坝的, 堆状的: ~ аргал 牛粪堆.

даланцар **ᠳᠠᠯᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]砂洲。

далба **ᠳᠠᠯᠪᠠ** [副]裂地，披地。

далбаа **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭ** I [名] ①旗：төрийн ~ 国旗；улаан ~ 红旗；◇ туг ~ 旗帜；②船帆：~ т онгоц 帆船；~ өлгүүлсэн орон 船旗国；③(门窗的)扇；④鱼鳍；桨叶。

далбаа **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭ** II [名](摔跤用)披肩。

далбаалтай **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]有旗的，有帆的。

далбаат **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠲᠠ** [形] ①有旗的；②有帆的：~ онгоц，~ хөлөг 帆船；③有门帘扇的；④有鱼鳍的；有桨叶的；~ толь 双壳镜；~ эрвээхэй 凤蝶。

далбага **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ (宽大物向外)一张一张的。

далбагай **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠢ** [形](宽大而且)向外撇的，斜垂的。

далбагайвтар **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]参见 далбагайхан。

далбагайдаx **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动]向外撇，变斜垂。

далбагайхан **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]далбагай的小称。

далбагайшиг **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠢᠰᠢᠭ** [形]参见 далбагайхан。

далбагана **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠ** [名]〈动〉银鲛。

далбаганалдах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动]далбаганых的互动态。

далбаганах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]翩翩，飘扬，飘荡，呼扇呼扇地飘动。

далбагануулах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]далбаганых的使动态。

далбагар **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形](宽大物)向外翻张的，往外撇的：~ малгай 宽沿外翻的帽子；~ навч 翻卷的叶子，大宽叶。

далбагардах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变得向外翻张，往外撇。

далбагардуу **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ** [形]过于向外翻张的，过于往外撇的。

далбагардуулах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]далба-

гардах 的使动态。

далбагархан **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] далбагар的小称。

далбагаршиг **ᠳᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形]参见 далбагардуу。

далбайлгах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] далбайх 的使动态。

далбайх **ᠳᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [动](宽大物)向外撇，向外伸展，撑开，翻开开来：~ сан том навч 翻张开的大叶。

далбалах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠯᠠᠬ** [动]弄披，弄展。

далбалзах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](旗帜等)漫卷，飘扬，飘荡，轻飘，招展。

далбалзуулах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] далбалзах 的使动态。

далбалзуур **ᠳᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形]飘飘摇摇的；爱游荡的。

далбан **ᠳᠠᠯᠪᠠᠨ** [形·名] ①参见 далбагар：~ ~ 飘飘摇摇的，呼扇呼扇的；②(蒙古帽上的)飘带，缨子。

далбант **ᠳᠠᠯᠪᠠᠨᠲ** [形]锹形的，轮叶式的：~ ерөм 轮叶式钻头。

далбарах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠬ** [动]裂，披；хавдас ~ 木板披开。

далбархай **ᠳᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** I [形]裂的，披的。

далбархай **ᠳᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** II [名]裂下的部分：модны ~ 木头裂下的部分。

далбас **ᠳᠠᠯᠪᠠᠰ** 见 далдас ~ 呼扇呼扇的，飘飘摇摇的，晃晃悠悠的；~ ~ алхах 晃晃悠悠地走；дээлийн хормой салхинд ~ ~ хийсгэх 衣襟在风中呼扇呼扇地飘动。

далбах **ᠳᠠᠯᠪᠠᠬ** [动]飘荡，飘摇，飘卷，扇动，飘动；招展，摇荡不已：туг хийр ~ 旗帜招展；ачаа барааны бүтээлэг ~ 货物盖布一扇一扇地动；өрх салхинд ~ 襟毡迎风飘动。

далбиг **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭ** 见 ~ ~ хийх (歪斜物)悠悠悠悠地动。

далбига **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠ** I 参见 далбиг。

далбига **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠ** II [名]〈植〉浅黄色食用蘑菇。

далбигай **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠢ** [形] 参见 далбигар.

далбиганах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 далбилзах.

далбигануулах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] далбиганах 的使动态.

далбигар **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷ** [形] 翘棱的, 歪扭的, 歪斜的, 扁斜的: ~ малгай 扁斜的帽子; ~ аяга 边儿歪扭的碗; ~ эвэр 大撇犄角.

далбигардах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变偏歪、歪扭.

далбигардуу **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分歪扭的, 十分歪斜的, 很扁斜的.

далбигархан **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] далбигар 的小称.

далбигаршиг **ᠳᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 далбигардуу.

далбийлгах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] далбийх 的使动态.

далбийх **ᠳᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 变宽平而不适, 变斜扁; ② (宽而扁平物) 倾斜, 斜垂, 搭拉, 张开, 展翘.

далбийчих **ᠳᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] далбийх 的完成体.

далбилзах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 一倾一斜, 摇摇晃晃, 倾斜摇摆, 摇曳不停, 飘忽不定.

далбилзуулах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] далбилзах 的使动态.

далбин **ᠳᠠᠯᠪᠢᠨ** [形] 宽平而不适的, 宽大而斜弯的, 斜扁的, 倾斜的.

далбирах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] 变歪, 变偏斜.

далбируулах **ᠳᠠᠯᠪᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] далбирах 的使动态.

далбис **ᠳᠠᠯᠪᠢᠰ** 见 ~ ~ 左右倾斜, 摇摇晃晃.

далгай **ᠳᠠᠯᠭᠠᠢ** [形] 参见 далбигар: ~ эвэр 大撇犄角.

далгар **ᠳᠠᠯᠭᠠᠷ** [形] 粗心的, 草率的, 马虎的: ~ цалгар 粗枝大叶的, 马马虎虎的.

далд **ᠳᠠᠯᠳ** I [形] ① 秘密的, 暗中的, 隐蔽的, 背后的: ~ газар 秘密地方, 隐蔽地点; ~ цоож 暗锁; ~ утас 暗线; 电缆; ~ ыг харах 窥视秘密; ~ үе 秘密时期,

潜伏期; ~ ыг шүтэх ёс 神秘论; ~ орох 隐蔽起来, 转入地下; ~ хийх 隐蔽, 隐瞒, 暗中做; нүд ~ 背后, 暗地里; ~ ын ~ 极其秘密的, 十分隐蔽的; ~ оруулах ① 隐蔽, 隐藏; ② 消灭; 潜伏的, 隐蔽的; ~ адаг (地) 三角湾, 河口湾; ~ анар 假石榴石; ~ антенна 内天线; ~ байгаа саад тотгор 暗礁; ~ голломт 震源; ~ ногоолин 假孔雀石; ~ талст 隐晶质; ~ ургацат ургамал 隐花植物; ~ утга (文) 寓意; ~ хаван 隐水肿; ~ хөрзөн 假砾岩; ~ хүчин 潜力; ~ хүчин зүйл 潜在因素; ~ хэлбэр (м) 闭形体, 盖土型; ~ ажилгүйдэл 潜在失业; ~ импорт 无形输入; ~ экспорт 无形出口; ~ хэт даралт 潜伏性高血压; ~ хээ 水印; ~ хээт цаас, ~ хээтэй цаас 水印纸; ~ аас буудах <军> 从掩体里射击; ~ аас гаргах <军> 揭露伪装; ~ аас харах 潜望; ~ ыг шүтэх ёс 神秘主义; ~ ыг шүтэх онол 神秘论; ~ хушуут цог 象鼻虫; ~ хүзүүт яст мэлхий 潜颈龟; ② <语> 内隐的.

далд **ᠳᠠᠯᠳ** II [名] <植> 山榆.

далдавч **ᠳᠠᠯᠳᠠᠪᠴ** [名] 隐蔽地, 隐蔽物, 隐蔽所(部); 围墙, 屏风, 篱笆, 避风场.

далдавчлал **ᠳᠠᠯᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 隐蔽, 遮蔽.

далдавчлах **ᠳᠠᠯᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 筑围墙等遮挡风雪, 隐蔽, 遮蔽; ② 隐蔽, 隐匿.

далдавчлуулах **ᠳᠠᠯᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] далдавчлах 的使动态.

далдадах **ᠳᠠᠯᠳᠠᠳᠠᠬ** [动] 隐蔽起来, 遮蔽起来.

далдалт **ᠳᠠᠯᠳᠠᠯᠲ** [名] 隐蔽物, 隐蔽所(部), 掩体: байгалний ~ <军> 自然隐蔽物.

далдалхийлэх **ᠳᠠᠯᠳᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 隐蔽, 隐匿; ② 隐蔽, 遮蔽, 遮挡.

далдалхийх **ᠳᠠᠯᠳᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 说恭维话, 谄媚, 甜言蜜语地纠缠.

далдах **ᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 抓肩胛骨.

далдахь **ᠳᠠᠯᠳᠠᠬᠢ** I [名] 隐蔽物, 隐蔽的东西, 秘密物.

далдахь **ᠳᠠᠯᠳᠠᠬᠢ** II [副] 在隐蔽处.

далдахь 𐎠𐎡𐎢 III [数]第七十。

далдираа 𐎠𐎡𐎢 I [形]躲躲闪闪的，好躲闪的。

далдираа 𐎠𐎡𐎢 II [名]胆小鬼。

далдираагүй 𐎠𐎡𐎢 𐎠𐎡 [形]不躲闪的，有胆量的。

далдиралт 𐎠𐎡𐎢 [名]闪躲，闪避。

далдирамтгай 𐎠𐎡𐎢 [形]好躲闪的，好闪避的。

далдирамхай 𐎠𐎡𐎢 [形]参见 далдирамтгай。

далдирах 𐎠𐎡𐎢 [动] (挨打时闭眼偏头) 躲闪；躲避，闪开，畏避。

далдируулах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдирах 的使动态。

далдирцаах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдирах 的众动态。

далдичаа 𐎠𐎡𐎢 [形]东躲西闪的，时时闪避的。

далдичих 𐎠𐎡𐎢 [动] далдирах 的多次体；不断闪避，时时躲闪，躲躲闪闪。

далдичуулах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдичих 的使动态。

далдичуур 𐎠𐎡𐎢 [形]时时躲闪的，躲躲闪闪的。

далдлагдах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдлах 的被动态。

далдлагч 𐎠𐎡𐎢 [名]隐藏者，窝藏者，隐瞒者。

далдлал 𐎠𐎡𐎢 [名] далдлах 的名词。

далдлалт 𐎠𐎡𐎢 [名] ① 隐藏，隐蔽，窝藏，遮蔽，隐瞒，掩藏； өнгөлөн ~ 隐藏，隐瞒； ② (军) 掩体。

далдлалцах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдлах 的共动态。

далдлах 𐎠𐎡𐎢 [动] 隐藏，隐蔽，窝藏，隐瞒，掩藏； ~ н халхлах 遮挡，遮掩，掩蔽； ~ н хамгаалах 暗中保护； ~ лгүй ярих 毫不隐瞒地说出，坦率地讲； ~ сан цэргийг илрүүлэх <军> 暴露伪装； ◇ нуух ~ 隐藏，隐蔽。

далдлуулах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдлах 的使动态。

далдалцаах 𐎠𐎡𐎢 [动] далдлах 的众动态。

далдугаар 𐎠𐎡𐎢 [数]第七十。

далдуу 𐎠𐎡𐎢 I [名]榧。

далдуу 𐎠𐎡𐎢 II [名]菩提树。

далдуур 𐎠𐎡𐎢 [副]秘密地，隐蔽地，背后，暗地里； ~ ярилцах 暗中交谈，背后议论； ~ муулах 暗地挑拨，背地讲人家的坏话； ~ хэлэлцээ 秘密谈判； ~ хорлох 暗害； ~ явуулалгатагн 奸党。

далдуурлах 𐎠𐎡𐎢 [动] 秘密行动；隐藏，潜藏，潜伏；隐瞒。

далдхан 𐎠𐎡𐎢 [形] далд I 的小称。

далдчлах 𐎠𐎡𐎢 [动] 隐藏起来，遮蔽起来。

далжга 𐎠𐎡𐎢 见 ~ ~ хийх 频频歪斜。

далжгай 𐎠𐎡𐎢 [形] 偏斜的，歪扭的。

далжганаалдах 𐎠𐎡𐎢 [动] далжганах 的互动态。

далжганах 𐎠𐎡𐎢 [动] (歪斜物) 频频动弹。

далжгануулах 𐎠𐎡𐎢 [动] далжганах 的使动态。

далжгар 𐎠𐎡𐎢 [形] 偏斜的，偏向一旁的，歪斜的，斜曲的； ~ хүзүүтэй 歪脖子的。

далжгардах 𐎠𐎡𐎢 [动] 偏歪，歪斜。

далжгардуу 𐎠𐎡𐎢 [形] 参见 далжгаршиг。

далжгархан 𐎠𐎡𐎢 [形] далжгар 的小称。

далжгаршиг 𐎠𐎡𐎢 [形] 有些偏斜的，有点倾斜的。

далжийлгах 𐎠𐎡𐎢 [动] далжийх 的使动态。

далжийх 𐎠𐎡𐎢 [动] 偏斜，歪斜，倾斜，偏向一旁，垂向一边。

далжилзах 𐎠𐎡𐎢 [动] 参见 далжга-

нах.

далжилзуулах **ᠳᠠᠯᠵᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] далжилзах 的使动态。

далжин **ᠳᠠᠯᠵᠢᠨ** [形]歪斜的, 偏的, 倾斜的, 歪向一旁的, 不对称的。

далжир **ᠳᠠᠯᠵᠢᠷ** [形]参见 далжгар。

далжирдах **ᠳᠠᠯᠵᠢᠷᠳᠠᠬᠤ** [动]参见 далжгардах。

далжирхан **ᠳᠠᠯᠵᠢᠷᠬᠠᠨ** [形]参见 далжгархан。

далжиршиг **ᠳᠠᠯᠵᠢᠷᠰᠢᠭ** [形]参见 далжгаршиг。

далжис **ᠳᠠᠯᠵᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 频频偏斜, 不时偏斜, 一倾一斜, 飘忽不定。

далжмал **ᠳᠠᠯᠵᠢᠮᠠᠯ** [形]参见 далжуу。

далжуу **ᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠰᠤ** [形]倾斜的, 偏斜的, 歪的, 不正的。

даливс **ᠳᠠᠯᠢᠪᠰ** [名]〈植〉牛蒡。

далига **ᠳᠠᠯᠢᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 一倾一斜; 一歪一歪, 一摇一晃。

далиганах **ᠳᠠᠯᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]一倾一斜, 不时偏斜, 一歪一歪, 摇摇晃晃, 瘸着腿走路。

далигар **ᠳᠠᠯᠢᠭᠠᠷ** [形]偏斜的, 偏的, 歪的, 不正的, 不对称的: ~ нүд 斜眼。

далийлгах **ᠳᠠᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] далийх 的使动态。

далийх **ᠳᠠᠯᠢᠶᠢᠬᠤ** [动]①偏斜, 倾斜, 歪向一旁, 偏倒; ②斜视: ~ ж харах 斜视。

далилзах **ᠳᠠᠯᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]参见 далиганах。

далилзуулах **ᠳᠠᠯᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] далилзах 的使动态。

далим **ᠳᠠᠯᠢᠮ** [名]适当的时候, 机会, 方便, 机遇, 顺便, 趁便, 机缘: ~ д 碰巧, 借机, 乘便; ~ аар 顺便, 借机会; ~ харах 看机会, 视情况; ~ худалдах 转卖, 倒把。

далимдагч **ᠳᠠᠯᠢᠮᠳᠠᠭᠴᠢ** [名]投机分子, 善于钻空子的人。

далимдах **ᠳᠠᠯᠢᠮᠳᠠᠬᠤ** [动]利用机会, 乘机, 顺便, 借机, 趁便; 投机: эжийн эзгүйг

~ ж явна 要趁母亲不在的机会走。

далимдуулагч **ᠳᠠᠯᠢᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]投机者, 钻空子的人。

далимдуулах **ᠳᠠᠯᠢᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] далимдах 的使动态; 利用时机, 顺便, 趁机; 投机: ~ н алга болох 乘机隐匿不见。

далимлах **ᠳᠠᠯᠢᠮᠯᠠᠬᠤ** [动]利用时机, 借机, 乘机, 顺便, 趁便; 投机。

далимч **ᠳᠠᠯᠢᠮᠴᠢ** [名]投机者。

далис **ᠳᠠᠯᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 一歪一斜的。

далну **ᠳᠠᠯᠨᠤ** [形]①偏斜的, 歪斜的, 偏的; ②不相称的, 不正的: ~ толгойтой 歪头的, 头偏的; ~ нүдтэй 斜眼的, 对眼的; ~ аарцаг 〈医〉斜移位性骨盆; ~ цээж 不对称的胸部。

далиувтар **ᠳᠠᠯᠢᠭᠦᠪᠲᠠᠷ** [形]较偏的, 较歪斜的。

далиудах **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动]①变得过于偏斜, 过于歪, 过于不正; ②显得很不对称, 显得很不相称。

далиудуу **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形]参见 далиувтар。

далиудуулах **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] далиудах 的使动态。

далиур **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠷ** [形]斜的, 偏的, 歪的; 弯曲的。

далиухан **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] далиу 的小称。

далиушиг **ᠳᠠᠯᠢᠭᠤᠰᠢᠭ** [形]似偏的, 好像歪的。

далих **ᠳᠠᠯᠢᠬᠤ** [动]①歪斜, 偏斜, 倾斜: нум ~ 弓歪斜; ②变不相称, 变不对称。

даллага **ᠳᠠᠯᠯᠠᠭᠠ** [名]①招手, 挥手, 做手势; ②招财福。

даллалт **ᠳᠠᠯᠯᠠᠯᠲᠤ** [名]参见 даллага。

даллах **ᠳᠠᠯᠯᠠᠬᠤ** [动]①招手, 挥手, 做手势: тэр хүн ~ ж байна 那个人在招手; ②祈福: ~ хөдөлгөөн 〈医〉颤搐。

даллацгаах **ᠳᠠᠯᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] даллах 的众动态。

даллуулах **ᠳᠠᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] даллах 的使动态。

далуул **ᠳᠠᠯᠤᠭᠤᠯ** [数]共七十个, 七十个一起, 七十个人一起。

далхийн **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [动]喋喋不休。

далч **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [名]占卜者, 烧羊肩胛骨占卜者。

далчин **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [名]参见 далч。

далчлах **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [动]算卦, 占卜。

даль **ᠠᠨᠠ** I [名]〈植〉兴安杜鹃: ~ тэрэлж 杜鹃花属; далийн овог 杜鹃花科。

даль **ᠠᠨᠠ** II [名]〈动〉翼: ~ далавч 翅鞘。

дальдрал **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [名] дальдрах 的名词。

дальдралт **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [名]参见 дальдрал。

дальдрах **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [动]见 далдрах。

дальдруулах **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [动] дальдрах 的使动态。

дальдчих **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [动]见 далдчих。

дальномер **ᠠᠨᠠᠨᠠ** [名]测距仪, 测远仪。

дальс **ᠠᠨᠠᠨ** 见 ~ ~ хийх 一歪一斜, 一歪一歪, 歪歪斜斜。

дальтан **ᠠᠨᠠᠨ** [名]鸟类, 飞禽类。

дам **ᠠᠨᠠ** I [形]间接的, 传递的, 辗转的, 一个传一个的: ~ үг явуулав 让人传了话; ~ сонсох 间接听到; ~ ~ аа өгөх 互相转递; ~ ~ аар өгөх 一个个传给; ~ хүний 别人的, 中介人的, 另一个人的; ~ ын наймаачин, ~ ын худалдаачин, ~ ны панзчин 投机商, 投机倒把者, 倒卖者; ~ ынхан 商贩, 投机倒把者; ~ энэх (门上之) 过木; ~ нуруу 〈建〉梁; ~ нуруугүй адар 无梁楼板; ~ улайсгуур 〈电〉间势; ~ үг хэл 〈语〉间接引语; ~ асуулт 〈语〉间接问话; ~ тийн ялгал 〈语〉间接格; ~ өнгөрөөх виз 过境签证; ~ зохицуулалт 间接调节; ~ импорт 间接进口; ~ экспорт 间接出口; ~ татвар 间接税; ~ аар худалдах 走私。

дам **ᠠᠨᠠ** II [名]方法, 要领, 窍门; 经验, 习惯, 熟练性: ~ ы нь олох 掌握要领, 得到窍门; 习惯, 熟练起来。

дам **ᠠᠨᠠ** III [名]障碍, 阻塞: ~ тавих 设障碍。

дам **ᠠᠨᠠ** IV [数]一万亿。

дам **ᠠᠨᠠ** V [名]〈动〉鞋底鱼。

дам **ᠠᠨᠠ** VI [名]踏板, 楼梯板: ~ гишгүүр 扶梯, 舷梯, 梯子。

дам **ᠠᠨᠠ** VII [形]弯的, 长柄的: ~ илд 长柄长剑。

дамар **ᠠᠨᠠᠨ** I [名]①小鼓(喇嘛用), 铃鼓, 摇鼓, 羯鼓, 拨浪鼓; ②(转)小鼓状物, 拨浪鼓状物: ~ хунлин 〈植〉黄芩。

дамар **ᠠᠨᠠᠨ** II [名]轴, 卷线轴。

дамар **ᠠᠨᠠᠨ** III 见 ~ үг 玩笑。

дамардах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** I [动]摇小鼓。

дамардах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** II [动]讥笑, 讽刺。

дамарлах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]①嘲笑, 取笑, 嘲弄; ②开玩笑。

дамарлуулах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动] дамарлах 的使动态。

дамга **ᠠᠨᠠᠨ** [名]烟叶: ~ уух, ~ татах 吸烟。

дамжаа **ᠠᠨᠠᠨ** [名]①(喇嘛教的)学位考试仪式: ~ барих 考取学位; ②进修学校, 讲习班; ③教程, 教材。

дамжаалах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动]①举行学位考试仪式; ②办班。

дамжаач **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [名]进修生。

дамжна **ᠠᠨᠠᠨ** [名]〈铁路〉直达: ~ ачаа, ~ зөөвөр 直达运货; ~ тээвэрлэлт 直达运输; ~ худалдаа 过境贸易; ~ хангамж 直运供应。

дамжиг **ᠠᠨᠠᠨ** [名]①怀疑, 疑义, 疑心; ②疏忽, 潦草, 漏洞。

дамжиггүй **ᠠᠨᠠᠨ** [形]①毫无疑问的, 必定无疑的, 当然的, 理所当然的; 没错的: ~ үнэн 无可怀疑的真理; ②无疏忽的, 无漏洞的, 不潦草的。

дамжигдах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动] дамжих 的被动态。

дамжигтай **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [形]①可疑的, 有疑义的: дамын үг ~ 传言可疑, 流言不可信; ②疏忽的, 潦草的, 有漏洞的。

дамжилцаах **ᠠᠨᠠᠨᠠᠨ** [动] дамжлах 的众动态。

дамжих **ᠠᠨᠠᠨ** [动]①越过, 传递, 经过:

хүн хүнд ~ 一个人一个人地传递; до-
вондээгүүр ~ 越过小丘; Сүхбаата-
раар ~ н Улаанбаатарт орж ирэв 经苏
赫巴托来到了乌兰巴托; ~ н явах 经过,
穿行, 越过; ② 转移, 传送, 输送, 传导,
中转; гар ~ 转手; ③ <医> 扩散, 发散;
~ ж өвдөх 扩散痛; ~ н мушгирах 发
散作用; ~ зам <医> 通通.

дамжиц **ᠳᠠᠮᠵᠢᠴᠢ** [名] 传导性.

дамжицгаах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] дамжих 的众
动态.

дамжлага **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 传达, 转达, 传
导, 传播, 传送, 输送; ~ бааз 转播基
地, 传送基地; 转运站; ② 作业线:
дамжлагын бул <技> 滑线, 传送轮;
дамжлагын дараалал 工序; дамжла-
гын шувтрага 操作线; ③ <医> 传染.

дамжлагат **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠲ** [形] 传达的, 传导的,
传播的, 输送的.

дамжлагууд **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠦᠳᠤ** [名] 导体, 媒
体.

дамжлал **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯ** [名] 传导; ~ шуугиан
传导性杂音.

дамжлалцах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] дамжлах 的
共动态.

дамжлах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 抬起, 担起; гур-
вуул ~ 三人一起担(抬).

дамжуулах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дамжлах 的
使动态.

дамжуулаач **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 参见 дам-
жуулагч.

дамжуулагч **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] ① 快递员, 传
达员, 发报员, 传送员; ② <理> 导体: ха-
гас ~ <理> 半导体; ③ <动> 传送体, 媒介:
~ амьтан 媒介动物; ~ нийн үүрэг 媒介
作用; ④ 传导; ~ ийг мэдээ алдуулах
传导麻醉.

дамжуулал **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 参见 дамжуу-
лалт.

дамжуулалт **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 传导, 传导
性.

дамжуулах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дамжих 的使
动态; ① 传递, 转送, 传达, 转达, 输送;

经过, 通过; захиа ~ 捎信, 传口信;
туйнуу ~ 输送砖, 传送砖; та нараар
~ 通过你们; үг ~ 传话, 传口信;
нефть ~ хоолой 输油管; ~ өртөө 驳
运站; ~ н импортлох 再进口; ~ н экс-
портлох 复出口; ~ н хураах татвар
间接税; ~ төхөөрөмж 传动装置; ~
хэрэгсэл 传送带; ~ цорго 导管; ~ н
захирах ёс 等级制度, 教阶制度; ② <理>
传导, 导电; ~ станц 变电站; ~ шу-
гам сүлжээ 变电线路; ~ утас 导线;
~ утаснаас цацрах 导体辐射; ~ ча-
нар 导性; ~ тогтолцоо 传导系统; ③
<铁> 交接; ~ галт тэрэг 交接列车; ~
журам 交接制度; ~ чадвар 通过能力;
~ хоолойн тээвэр 管道运输; ④ <体> 传
球; ~ н өгөх 传递(球).

дамжуулга **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 传达, 传播,
广播, 输送, 传导, 传送; ② <无> 发射机;
③ 导管.

дамжуулгуур **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠦᠷ** [名] 转发器.

дамжуулуур **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 传送器, 输
送器, 传达用具; ② <理> 导线, 引线.

дамжуур **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷ** [名] ① 横跨木; 踏板, 踏
石, 跳板; 浮桥; 栈桥; ② 梯子; 舷梯; ③
扁担, 担子, 挑子, 杠子; ◇ ~ царцаа-
хай <动> 扁担虫(蚂蚱属); ~ өрөм
хулгайч 蜻蜓, 蚂螂.

дамжуурга **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 参见 дам-
нуурга; ② 横担, 滑竿; ~ н сүйх 山轿,
爬山虎; ~ ширээ 抽拉式餐桌; ③ <理>
桥; ~ зуучлаа 桥联跨越; ~ хэлхээ
桥式电路; дамжуургын арга 电桥法;
④ <体> 平衡木.

дамжуургадах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 挑, 担;
② 过浮桥; 过栈桥, 过横木, 过跳板, 过踏
板, 过踏石.

дамжуурдах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 用扁担打.

дамжуурлах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] 挑, 担, (用
杠)抬.

дамжуурлуулах **ᠳᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дам-
жуурлах 的使动态.

дамлаач(ин) **ᠳᠠᠮᠯᠠᠴᠢ(ин)** [名] 商贩, 投机商人,
转卖商.

дамлагдах **ᠳᠠᠮᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] дамлах I 的被动态.

дамлагч **ᠳᠠᠮᠯᠠᠭᠴ** [名] 经纪人.

дамлалт **ᠳᠠᠮᠯᠠᠯᠲ** [名] 投机倒把.

дамлах **ᠳᠠᠮᠯᠠᠬ** I [动] ① 投机倒把, 倒卖, 转卖; ~ н худалдах 转卖; ~ явдал 经纪; ② 套购; валют ~ 套汇.

дамлах **ᠳᠠᠮᠯᠠᠬ** II [动] 参见 дамнах ①.

дамлацгаах **ᠳᠠᠮᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] дамлах I 的众动态.

дамлуулах **ᠳᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дамлах I 的使动态.

дамнагалзах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 犹豫不决, 踌躇, 动摇不定, 拿不定主意.

дамнагалзуулах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] дамнагалзах 的使动态.

дамнагдах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ① дамнах 的被动态; ② 架起, 架空, 担起, 横架.

дамнал **ᠳᠠᠮᠨᠠᠯ** [名] 犹豫, 踌躇, 怀疑.

дамналдах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① дамнах 的互动态; ② 横架, 飞架: гэрийн урьдуур багана ~ н хэвтлээ 毡包前横架着一根柱子.

дамналдуулах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] дамналдах 的使动态.

дамналт **ᠳᠠᠮᠨᠠᠯᠲ** [名] ① 抬, 挑; ② 横架.

дамналцах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] дамнах 的共动态.

дамнах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠬ** [动] ① 挑起, 担起, 抬起: ус ~ 挑水, 担水; хоёул ~ 两人抬; ② 掂量(轻重); ③ (转)横跨, 横架.

дамнацгаах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] дамнах 的众动态.

дамнуулах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дамнах 的使动态.

дамнуур **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 扁担, 挑子, 担子, 担架, 滑竿; 杠子, 横梁: усны ~ 水挑子; өвчтөний ~ 病号担架; тэрэгний ~ 车横梁; ~ гүүр 梁式桥.

дамнуурга **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠭ᠋ᠢ** [名] 参见 дамнуур.

дамнуургадах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 用扁担打.

дамнуурдах **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 用扁担打.

дамнуурч **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠴ** [名] 挑夫, 担架员.

дамнуурчин **ᠳᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠴᠢᠨ** [名] 搬运夫, 挑夫; 货郎; 挑担者.

дампуу **ᠳᠠᠮᠫᠤ** [名·形] ① 当铺; ② 破产了的; 糟糕的; 倒闭的; 破旧的了的; 失业的; ~ хүн 破产了的人; 失业者; ~ эд 破旧的物品.

дампуурал **ᠳᠠᠮᠫᠤᠭᠣᠷᠠᠯ** [名] 参见 дампууралт.

дампууралт **ᠳᠠᠮᠫᠤᠭᠣᠷᠠᠯᠲ** [名] ① 破产, 糟糕; 失业, 倒闭; 垮台; 堕落, 零落; ② 破旧; ③ 烤焦, 烧焦.

дампуурах **ᠳᠠᠮᠫᠤᠭᠣᠷᠠᠬ** [动] ① 破产, 失业, 倒闭, 垮台; 堕落, 零落; ② 破旧; ③ 烤焦; 变味.

дампууруулах **ᠳᠠᠮᠫᠤᠭᠣᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] дампуурах 的使动态.

дамсаг **ᠳᠠᠮᠰᠠᠭ** [名] 自夸, 自诩, 矜夸, 装腔作势, 虚张声势; ~ гаргах 装腔作势, 虚张声势.

дамсаглах **ᠳᠠᠮᠰᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 装腔作势, 装模作样; ② 使诡计.

дамсагтай **ᠳᠠᠮᠰᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 自夸的, 矜夸的, 装模作样的.

дамт **ᠳᠠᠮᠲ** [名] 搯钵, 乳钵.

дамтах **ᠳᠠᠮᠲᠠᠬ** [动] 被遮蔽, 被隐匿, 被隐瞒.

дамчин **ᠳᠠᠮᠴᠢᠨ** [名] 经纪人; дамчны гэрээ 经纪契约; дамчны хэлэлцээ 经纪协议.

дамшиг **ᠳᠠᠮᠰᠢᠭ** [名] 混蛋, 家伙.

дамшиглал **ᠳᠠᠮᠰᠢᠭᠯᠠᠯ** [名] 花招, 诡计; (скапений ~) (司卡班的诡计)(法国作家莫里哀的名著).

дамшиглах **ᠳᠠᠮᠰᠢᠭᠯᠠᠬ** [动] 参见 дамсаглах.

дамших **ᠳᠠᠮᠰᠢᠬ** [动] 不可靠, 不可信.

дан **ᠳᠠᠨ** I [形·副] ① 单的, 单独的, 单一的, 单纯的; ~ бүрээстэй гэр 盖一层毡的蒙古包; ~ дээл 单衣; ~ бие 单身, 仅一人; ~ шөл 纯肉汤; ~ ширхэгтэй

单层的, 单根的; ②仅仅, 只有, 单有; ~ ганц 仅有一个; 唯一的; ~ морьтой явах 骑着一匹马走; ~ ашиглалт 实用的; ~ барилга 平房; ~ ганц эдийн засаг 单一经济; ~ онол 纯理论; ~ саа 单瓣; ~ сүү 全乳; ~ талтай цахиур 单晶硅; ~ төрлийн тэмцээн (体) 单项比赛; ~ ховилт дамнуур 槽钢; ~ эгшиг 单元音; ~ эс 单细胞; ~ яст загас 全骨鱼目类; ~ гаар ноёрхох 独裁, 独霸; ~ гаар орших (化) 游离状态; ~ гаар хүчингүй болгох 单方面废除.

дан ᠳᠠᠨ II [名] 旧河道.

дан ᠳᠠᠨ III [量] 石; нэг ~ цагаан будаа 一石大米.

дан ᠳᠠᠨ IV [拟] 当; ~ ~ хийх, ~ дун хийх 硬物碰撞响声.

дан ᠳᠠᠨ V [副] 总是, 时常, 经常.

дан ᠳᠠᠨ 见 ~ царцаахай (动) 螻(昆虫).

данагар ᠳᠠᠨᠭᠠᠷ [形] ①魁梧的, 伟岸的, 矫健的, 健美的: ~ бие 健美的体格; ~ морь 矫健的马; ②坚定的, 稳健的, 沉着的, 雄壮的: ~ алхам 坚定的步伐, 稳稳的步伐; ③绝妙的, 雅致的, 精致的, 别致的, 标致的: ~ малгай 标致的帽子.

данагардах ᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠳᠠᠬ [动] ①变得魁梧, 变得高大, 变得巨大; ②表现十分坚定沉着, 变得很稳健; ③显得十分雅致.

данагардуу ᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ [形] 参见 данагархан.

данагархан ᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠬᠠᠨ [形] данагар 的小称; ①较魁梧的, 较高大的; 较巨大的; ②较坚定沉着的, 较稳健的; ③较雅致的, 较美妙的.

данагаршиг ᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠰᠢᠭ [形] 似魁梧的, 较稳健的, 较雅致的.

данайлгах ᠳᠠᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ [动] данайх 的使动态.

данайх ᠳᠠᠨᠠᠶᠢᠬ [动] ①变魁梧, 变矫健, 变健美; ②变坚定沉着, 变稳健; ③变得精致, 显得雅致.

даналзах ᠳᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ [动] ①显得矫健有力, 显得健美有力; ②呈能, 逞强, 卖弄.

даналзуулах ᠳᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] даналзах 的使动态.

данан ᠳᠠᠨᠠᠨ 见 ~ бялуухай (动) 戴胜鸟.

данга ᠳᠠᠨᠭ᠎ᠠ [名] 单, 单独.

дангаарчлах ᠳᠠᠨᠭᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 单方面(作或行事).

данган ᠳᠠᠨᠭᠠᠨ 参见 дөнгөн.

данги ᠳᠠᠨᠭᠢ [副] ①恰好: ~ таарна 恰好吻合; ②硬梆梆: ~ хөлдүү 冻得硬梆梆.

дангил ᠳᠠᠨᠭᠢᠯ [名] 参见 нум.

дангинам ᠳᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠮ [形] ①严寒的, 酷寒的, 寒冷的: ~ хүйтэн 严寒; ②尖细清脆的: ~ дуу хоолой 尖细清脆的嗓音.

дангинатал ᠳᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠲᠠᠯ [副] 紧紧地, 牢实地, 深深地, 强烈地; 叮叮响地: ~ хөлдөх 冻得梆硬; ~ хүлэх 紧紧地捆上; ~ гуядах 狠狠抽打; ~ сүйх (吊马) 吊得浑身发抖(治疗马内热的一种土法).

дангинах ᠳᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠬ [动] ①变强烈, 愈加剧烈, 加强起来: хүйтэн ~ ж байна 寒冷加剧; ②铮铮作响; 当当响; 叮当发响; ③(发脾气时)大喊大叫, 吼叫; ④敏捷, 利索.

дангинуулах ᠳᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① дангинах 的使动态; ②(转)做得出色: үүргээ ~出色地完成自己的任务.

дангинуур ᠳᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ [名·形] ①(音) 钹; ②尖细刺耳的: ~ дуу 尖细刺耳的声音.

дангун ᠳᠠᠨᠭᠢᠨ [名] (植) 当归.

дандаа ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠ [副] ①总是, 时常, 经常, 往往, 大概: ~ салхилж байна 总是刮风, 时常刮风; ~ тийм зантай хүн 总是那样脾气的人; ~ хэл ам таталж явах хэрэг юун! 干嘛总是絮絮叨叨地纠缠不休! ②完全是, 都是, 整个地: ~ миний танил 全是我的熟人.

дандай ᠳᠠᠨᠳᠠᠶ [名] 见 ~ хийх (下棋) 连续将军.

дандайлах ᠳᠠᠨᠳᠠᠶᠠᠯᠠᠬ [动] (下棋中) 连续将(对方的)军; шатрын ноёныг ~ 连续将军.

дандайлгах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [动] дандайх 的使动态。

дандайлуулах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] дандайлах 的使动态。

дандайх **ᠳᠠᠨᠳᠠᠢᠬ** [动] 参见 дэндийх。

дандалзах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 参见 дэндэлзэх。

дандар **ᠳᠠᠨᠳᠠᠷ** [名] <宗> 经文, 宗教书; ◇ **судар** ~ 宗教书。

дандах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠬ** I [动] 把碎。

дандах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠬ** II [动] 变得单薄; гэр дандаад хүйтэн байна 毡包单薄而寒冷。

дандач **ᠳᠠᠨᠳᠠᠴ** [形] 中间的, 中心的: ~ хүн 中间人, 中介人。

дандганах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 дэндгэнэх。

дандгануулах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] дандганах 的使动态。

дандгар **ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 дэндгэр。

дандуулах **ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] дандах I 的使动态。

дандуур **ᠳᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [名] 当头, 抵押品, 典当物。

данж **ᠳᠠᠨᠵ** [名] 抵押品, 当头, 典当物: ~ барьцаа 当头, 抵押品, 典当物; ~ бариулах 当借, 抵押, 典当; ~ ийн пүүз 当铺。

данжаад **ᠳᠠᠨᠵᠠᠠᠳ** [名] ① 当家的; 东家, 主人; ② 掌柜, 店主, 经理。

данжаадлах **ᠳᠠᠨᠵᠠᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] 当家的。

данжигч **ᠳᠠᠨᠵᠢᠭᠴ** [名] 参见 данжич。

данжич **ᠳᠠᠨᠵᠢᠴ** [名] 高利贷者, 高利盘剥者。

данжлагдах **ᠳᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] данжлах 的被动态。

данжлах **ᠳᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] 抵押, 典当; 典借, 当借。

данжлуулах **ᠳᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] данжлах 的使动态。

Данжуур **ᠳᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠷ** [名] 丹珠尔(藏文音译, 意为“论部”), 与甘珠尔(意为“经部”)合为藏文大藏经的两大组成部分, 十四世纪后半叶由藏僧布敦·仁钦朱编订, 全书三千

四百六十一种)。

данз **ᠳᠠᠨᠵ** [名] 车辙。

дани **ᠳᠠᠨᠢ** [名] <地> 达宁; данийн таширга 达宁阶。

данис **ᠳᠠᠨᠢᠰ** [名] (枪之) 来复线校正器。

данисда **ᠳᠠᠨᠢᠰᠳᠠ** [名] <天> 虚(二十八宿之一)。

данс(ан) **ᠳᠠᠨᠰ** [名] 单子, 账目, 账单, 账簿; (注册, 记录簿, 清单, 一览表; 账户: ~ нээх 开户; 立账; ~ хар 档案, 记录簿; 卷宗; 账簿; бичиг ~ 账册, 记录簿, 簿记; орлого зарлагын ~ 收支账目, 收支一览表; зээлийн ~ 借贷账目(表); 借贷账户; хүн аман ~ 户口簿; ~ дебет 账户之借方; ~ хөтлөх, ~ бодох 算账, 登账, 登记注册; ~ хөтлөгч 司账员, 簿记员, 会计员; ашиг алдварын ~ 盈亏账(簿); эд хогшлын ~ 财产账(册); төсөвлөсөн ~ 预算; үнэт цаасны ~ 有价证券的账单; харилцах ~ 存折; ~ анд оруулах 记账, 列入账内; ~ байцаах 查案; ~ дугуйлах 清账; ~ нээх ① 开户, 立账; ② <体> 首开纪录; ~ үйлдэх 编制目录; ~ хаах 结账; ~ хараа 档案; ~ аар төлөх 按账户付款; ~ анд авах 登账; ~ анд тэмдэглэх 备案; ~ анд шилжүүлэх 转账; ~ ны эзэн 账单业主; ~ ны зөвшөөрөл 账单承付。

дансалцгаах **ᠳᠠᠨᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] даслах 的众动态。

дансгүй **ᠳᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠢ** [形] 无账的, 不列入账内的, 不登记注册的, 不备案的。

данслагдах **ᠳᠠᠨᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] данслах 的被动态。

данслалцах **ᠳᠠᠨᠰᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] данслах 的共动态。

данслах **ᠳᠠᠨᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] 记账, 登记, 注册, 备案: эд хогшлоо ~ 将财产登记入账; орлого зарлагаа ~ 将收支记账。

данслуулах **ᠳᠠᠨᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠ** [动] данслах 的使动态。

данст **ᠳᠠᠨᠰᠲᠢ** [形] 参见 данстай。

данстай **ᠳᠠᠨᠰᠲᠠᠢ** [形] 记账的, 入账目的

的, 注册的, 备案的, 有账的。

дансч **ᠳᠠᠨᠰᠢᠴᠢ** [名] 簿记员, 记账员, 司账。

дансчин **ᠳᠠᠨᠰᠢᠴᠢᠨ** [名] ① 参见 дансч; ② 档案管理员。

данх (ан) **ᠳᠠᠨᠬ** [名] ① 壶: цайны ~ 茶壶; ② (煎药、熬胶用的) 砂罐。

данхаа **ᠳᠠᠨᠬᠠ᠎ᠠ** [名] 参见 данх(ан)。

данхаг **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭ** 参见 данхага。

данхага **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх (大头物) 摇晃, 转动, 移动。

данхагнах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 摇晃, 摇摆: толгой нь ~ 摇晃脑袋。

данхагнуулах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] данхагнах 的使动态。

данхай **ᠳᠠᠨᠬᠠᠢ** [名] 当咳(羊拐的一种玩法)。

данхайлгах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] данхайх 的使动态。

данхайх **ᠳᠠᠨᠬᠠᠢᠬ** [动] 变得头大, 变得笨重不灵便, 变得上宽下窄, 向上又开: эвэр ~ 角向上叉开。

данхайцах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠢᠴᠢᠬ** [动] 玩当咳(羊拐的一种玩法)。

данхалзах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (大头笨重物) 摇晃, 转动, 移动, 摇头晃脑: толгой нь ~ 大头摇晃, 摇头晃脑; эвэр нь ~ 大犄角摇晃。

данхалзуулах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] данхалзах 的使动态。

данхам **ᠳᠠᠨᠬᠠᠮ** [名] 寿字图案(篆): ~ тамга 寿字烙印。

данхар **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷ** [形] ① 头特别大的, 头盖过大的, 上重下轻的; ② 笨重的, 体积大的, 转动不便的; 丑陋的, 畸形的: ~ толгойтой <医>巨头的; ◇ ~ хувисхана <植>头状鸦葱。

данхардах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 头变得特别大、头过于大。

данхардуу **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 头很大的; 十分笨重的, 十分丑陋的。

данхардуулах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] данхардах 的使动态。

данхархан **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] данхар 的小称。

данхаршиг **ᠳᠠᠨᠬᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] 见 данхардуу。

данхас **ᠳᠠᠨᠬᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх (大头笨重物) 摇摇晃晃, 摇来摆去。

данхганах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 参见 данхалзах。

данхгар **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 данхар。

данхгардах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 头变得过于大, 变得上重下轻; 变得笨重不灵。

данхгардуу **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 данхардуу。

данхгардуулах **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] данхгардах 的使动态。

данхгархан **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] данхгар 的小称。

данхгаршиг **ᠳᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 данхаршиг。

данхига **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 данхиганах。

данхиганах **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (细长、细瘦物) 摇晃、转动。

данхигар **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷ** [形] 细长的, 细高的, 瘦高的。

данхигардах **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得瘦高, 变得细长, 变得细高。

данхигардуулах **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] данхигардах 的使动态。

данхигархан **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] данхигар 的小称; 较细瘦的, 较细长的, 细高些的; 较畸形的。

данхигаршиг **ᠳᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 данхигархан。

данхийлгах **ᠳᠠᠨᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] данхийх 的使动态。

данхийх **ᠳᠠᠨᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 变细瘦, 变细长; 变细高。

данхилзах **ᠳᠠᠨᠬᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 данхиганах。

данхир **ᠳᠠᠨᠬᠢᠷ** [形] ① 细瘦的, 细长的, 细高的; ② 娇嫩的。

данхис ᠳᠠᠨᠬᠢᠰ 见 ~ ~ хийх (细瘦或娇嫩物)不断动作, 摇晃, 转动.

данхраат ᠳᠠᠨᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠲ [名]千斤顶; 起重机.

данчлах ᠳᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动]总是..., 老是...;
морийг ~ н унах 总是骑一匹马.

даншиг ᠳᠠᠨᠰᠢᠭ [名]敲打物.

даосизм ᠳᠠᠣᠰᠢᠵᠢᠮ [名]道教哲学.

дар ᠳᠠᠷ I 见 ~ ~ 啞啦啞啦(窗纸在风中颤动声).

дар ᠳᠠᠷ II 见 ~ эх (宗)女神.

дараа ᠳᠠᠷᠠᠭᠠ I [后]①然后, 以后, 事后; ...之后; 将来, 下一个: ~ баяргай! 再见! 以后见! ~ ирэхдээ 以后再来时; ~ нь 以后, 然后, 下一次; 将来; чамайг явсны ~ 在你走之后; нэг сарын ~ 一个月之后; ~ гийн сард 在下个月; ②时时, 一再, 连续几次: удаа ~ гаар 屡次, 几次地; ~ ~ гаар ①一连几次, 屡次; ②连贯地, 依顺序; ③顺序, 次序, 等级: зэрэг ~ 先后, 等级; дэс ~ 次序, 顺序; ~ тайлан гаргах мөнгө 备用金; ~ тайлагнах 报销; ~ гийн зорилт 随后任务.

дараа ᠳᠠᠷᠠᠭᠠ [名] I ①累赘, 羁绊, 障碍; 拖累, 重负, 负担: энэ нэг явдал над ~ болж байна 这一件事对我成了累赘; ②镇压物, 压盖物.

дараагаар ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷ [副] дараа I 的用让格; ①以后, 继之, 将来, 下次; ②顺序, 依次; ③一次次地, 屡次.

дараадах ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ [动]①按顺序, 使有次序; ②靠近, 相近.

дараалал ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠯ [名]次序, 顺序; 一贯性, 连续性: ~ тай болгох 使有次序, 使有顺序; 使连续; үсгийн ~ (语)字母序; ~ хийх 排序.

дараалах ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠠᠬ [动]①轮流, 按顺序, 依次; 连续, 接续: дэс ~ н 轮流, 按顺序, 连续; гурван жил ~ н 连续三年; хуудас ~ н унш 依页次读; толгой ~ н бүртгэ 按顺序登记; ②排序, 排列, 按次序编号, 打号: хуудас ~ 排页序; үсэг ~ 排字母序; ~ н залгах (电)合闸;

~ сан сэргээл (电)串励; ~ сан нөлөөлөл 继时诱导; ~ сан огноо 按(年月)先后排列的日期; ~ сан хяналт шалгалт 事后检查; ~ сан хөдөлгөөн 轮替运动.

дараалуулах ᠳᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ [动] дараалах 的使动态.

дараалигаах ᠳᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬ [动] дараалах 的众动态.

дараас ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠰ [名] дараа II 的复数; ①累赘, (思想)包袱, 拖累, 重负, 负担; ②镇压物, 压盖物.

дарааслах ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠠᠬ [动]①成累赘, 成拖累, 成羁绊, 成障碍; ②镇压, 压盖, 压住.

дараах ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬ [形]以后的, 随后的, 其次的, 下次的, 以下的.

дараахан ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠠᠨ [副] дараа I 的小称; ①其后, 然后, 以后, ...之后不久: чамайг явсны ~ 在你走了之后不久; ②过一会, 不久的将来, 不多久, 立刻, 很快, 不耽误地: би ~ явъя ①我以后走; ②我过一会走, 我一会便走.

дараахь ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠢ [形]以后的, 下次的, 以下的; 接着的: ~ ээлж 下一班; ~ хичээл дээр 在下一堂课上; ~ дугаар 下一号.

дараач ᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠴ [形]①以后的, 下次的, 随后的; ~ ийн долоо хоног 下一周; ~ ийн сайн өдөр 下个星期天; ②下一个的, 下一回的.

даравгай ᠳᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠢ [形]参见 даравгар.

даравганах ᠳᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠬ [动]嘴频频大张, 嘴大张的东西频频动作.

даравгануулах $\text{ᠳᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ}$ [动] даравганах 的使动态.

даравгар ᠳᠠᠷᠠᠪᠭᠠᠷ [形]①咧开口的, 张开口的, 撇口的: ~ амтай 撇口的; ~ шарх (肉)外翻的伤口; ~ уруул 豁唇; ②大嘴巴的.

даравч ᠳᠠᠷᠠᠪᠴ [名]①压条, 镇尺; 盔梁, 鸟翅环上铁鼻; ②(鸟禽的)距: эр тахианы ~ 公鸡距; ③马刺; ④垫圈.

даравчит ᠳᠠᠷᠠᠪᠴᠢᠲ [形]距翅的: ~ хавт-

галжин 非洲距翅麦鸡.

дарагдал *ᠳᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠯ* [名] ① 失败, 败北; ② 积压.

дарагдах *ᠳᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] дарах 的被动态: тоосонд ~ 被灰尘盖住; ажилд ~ 被工作拖住, 陷在工作里; өвчинд ~ 被病拖住, 病入膏肓; насанд ~ 见老; 岁月不饶人; түүний хэрэг дарагджээ 他的事已宣告无效了; 他的事情被扣压下了; ~ сан бараа 积压货, 滞销货.

дарагдмал *ᠳᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠮᠠᠯ* [形] 被压的, 被扣压的, 被积压的; 被埋没的; 被宣告无效的, 被废弃的; 被镇压的, 被制服的; 被藏匿的, 被隐瞒的; 被贮存的; 被盖印的; 被尾追的; ~ ус 封存水, 埋藏水; ~ хөндлийлж 封存溶洞; ~ худаг 死井, 已填井.

дарагдуулах *ᠳᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] дарагдах 的使动态; 积压, 扣压, 埋没; хэрэг ~ 使压下事情.

дарагч *ᠳᠠᠷᠠᠭᠴ* [名] ① 压迫者, 征服者; ② 遏抑器, 抑制剂.

дарайлгах *ᠳᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ* [动] дарайх 的使动态.

дарайх *ᠳᠠᠷᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] ① 变坚硬, 变坚固, 干硬起来, 凝固, 冻凝; ② 生茧子, 变粗糙.

даралга *ᠳᠠᠷᠠᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 见 дарлага.

даралдаа *ᠳᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠ* [形] <理> 串联的: ~ залгах 串联; ~ нөлөөллийн хүрээ 串联谐振电路.

даралзах *ᠳᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 坚硬物时时动.

даралт *ᠳᠠᠷᠠᠯᠲ* [名] ① 压力, 荷重: эдийн засгийн ~ 经济压力; ~ үзүүлэх 施加压力; агаарын ~ 气压; цусан ~ 血压; ~ авуур 压力感受器; ~ багадах 低血压; ~ ихдэх 高血压; ~ багасах 减压, 解压; ~ мандал 气压层; ~ тэмдэглүүр 气压计; ~ хуудас 印刷品; ~ хэмжүүр 压力计; ~ шинжүүр 气压仪; ~ ын гадаргуу 气压地貌; ~ ын өндөр 压力高度; ② 压迫, 压挤: бичгийн ~ 镇纸; ③ 罩: хөхний ~ 乳罩; ④ 挂钩, 门插: хаалганы ~ 门臼; цонхны ~ 窗户挂钩, 窗子插销; ⑤ <体> 推举: ~ төгсгөл 推举结束.

даралтат *ᠳᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠲ* [形] 参见 даралтай.

даралттай *ᠳᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠲᠠᠢ* [形] 有压力的, 挤压的: адил ~ <理、化>等渗(压)的, 等中子(异位)的.

даралхийлэх *ᠳᠠᠷᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠤ* [动] ① дарах 的多次体; ② 压了又压, 一再的压; ③ 欺负, 欺侮, 欺压.

даралцах *ᠳᠠᠷᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] дарах 的共动态.

дарам *ᠳᠠᠷᠠᠮ* I [名] (动物的)背部, 脊背.

дарам *ᠳᠠᠷᠠᠮ* II [名] (照相机)快门.

дарам *ᠳᠠᠷᠠᠮ* III [形] (在某些词后表示宽度、厚度): алга ~ 一掌宽; хуруу ~ 一指厚.

дарамгүй *ᠳᠠᠷᠠᠮᠭᠦᠢ* *ᠵᠠᠨᠠᠭ* [形] 无压力的, 无重负的.

дарамж *ᠳᠠᠷᠠᠮᠵ* [名] 顺序, 秩序, 次序.

дарамлал *ᠳᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠯ* [名] 印刷, 印刷所.

дарамлах *ᠳᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠬᠤ* [动] 印刷.

дарамт *ᠳᠠᠷᠠᠮᠲ* [名] ① 重压, 重载, 重荷, 重担, 负担; 沉重, 繁重, 压抑: ~ ыг арилга 清除重压; ~ тай хэрэг 沉重的事情, 压力很重的事情, 负担很大的事情; ② <理> 负荷.

дарамтлагдах *ᠳᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] дарамтлах 的被动态.

дарамтлах *ᠳᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠬᠤ* [动] ① 成为重压, 成为重负, 成为沉重负担, 有压抑; ② 压迫, 压制, 压挤, 镇压; 迫害.

дарамтлуулах *ᠳᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① дарамтлах 的使动态; ② 意同 дарамтлагдах.

дарангуй *ᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠠᠶ* I [形] ① 独裁的, 专政的, 镇压的, 专制的: ~ засаг 专政; ② 成守: ~ цэрэг <军> 成守军, 镇防军.

дарангуй *ᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠠᠶ* II [形] 谦逊的, 谦虚的, 谦和的: ~ зантай 性格谦逊的.

дарангуйлагдах *ᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠠᠶᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] дарангуйлах 的被动态.

дарангуйлагч *ᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠠᠶᠠᠯᠠᠭᠴ* [名] 独裁者, 暴君: ~ дэглэм 独裁政权.

дарангуйлагчид *ᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠠᠶᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] дарангуйлагч 的复数.

дарангуйлал **ᠳᠠᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠯ** [名] 独裁, 专制。

дарангуйлах **ᠳᠠᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 压迫, 镇压, 专制, 实行专政, 独裁: пролетарийн ~н захирах засаг 无产阶级专政; ~ арга 压制手段; ~н захирах засаг 专制政权; ~н ноёрхох ёс 专制制度; ② 管制, 严加管教: хүүхдээ сайн дарангуйлж байдаг байв 总是很好地严加管教自己的孩子; ③ 守卫。

дарангуйлуулах **ᠳᠠᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дарангуйлах 的使动态。

дарангуйхан **ᠳᠠᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠬᠠᠨ** [形] дарангуй I、II 的小称。

дарар **ᠳᠠᠷᠠᠷ** [名] 髭须。

драх **ᠳᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 压, 压制, 压挤: доош нь ~ 向下压; няц ~ 压坏, 压碎, 压死; чулуугаар ~ 用石头压; ажил ~ 工作积压; хөл ~ 纷至沓来, 摩肩接踵; өндөг ~ 孵小鸡, 孵卵; хуруу ~ ① 屈指计算; ② 玩藏指头游戏; ~ сав 小铜鼓子; ◇ хар ~ 做恶梦; ~ даг хадаас 图钉; ~ даг цаас 吸墨纸; ② 镇压, 征服, 战胜; 压迫, 约制, 制裁; 压抑: дайснаа ~ 战胜敌人; уураа ~ 压抑自己的愤怒; амьсгаагаа ~ 压住气, 屏息; нас ~ 岁月压人, 年迈体衰; үнэ даржавах 减价买; царай ~ 哭丧着脸; 沉下脸; 变脸; сүр ~ ① 恐惧; ② 灭威风; даран одох (转) 偷袭; ③ 扣压, 扣除; 关押: цалин ~ 扣工资; захидлыг ~ 扣压信件; ялтныг ~ 扣压犯人; ④ 隐匿, 隐藏; 隐瞒; 埋没, 取消, 废弃; 掩盖, 盖起来: дарж нуух 隐藏, 掩盖; хог ~ ① 埋垃圾, 盖垃圾; ② 垃圾积压; шороо ~ 尘土埋积, 盖满尘土; малын тоог ~ 隐瞒牲畜数目; насаа ~ 隐瞒岁数; ⑤ 贮存, 积存, 积压, 防腐, 腌, 醋渍, 使发酵: ногоо ~ 腌菜; бараа ~ 囤积货物; ажиг ~ 留下记忆, 记在心里; ⑥ 附加; 印刷; 压印记, 盖印: тамга ~ 盖印; бар ~ 印板; эрхий ~ 按指纹; ⑦ 紫紫尾追: дайсны араас шил ~н хөөж сүүл ~н байлдаж сөнөөв 紧紧跟在敌人身后追赶, 揪住敌人尾巴战斗并消灭了它; ◇ ~н бичих ① 写正楷; 工工整整地写; ② (陈) 写行书; толгой ~ ① 低垂下头; ②

一个个地; 纷纷, 都…。

дарва **ᠳᠠᠷᠪᠠ** [形] 咧开的, 张开的(大嘴)。

дарвага **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 дарваганах。

дарвагай **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 дарвагар。

дарвагайхан **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] дарвагай 的小称。

дарвагайдах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] (嘴或口子) 张大, 开大。

дарваганалдах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] дарваганах 的互动态。

дарваганах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 дарваганах。

дарвагануулах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дарваганах 的使动态。

дарвагар **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 见 дарвагар。

дарвагардах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变张开(嘴或口子)。

дарвагардуу **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] 过于咧开口的, 过于张开口的。

дарвагархан **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] дарвагар 的小称。

дарвайлгах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дарвайх 的使动态。

дарвайх **ᠳᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] 张开, 裂开, (嘴或口子) 变宽大: ~ сан шарх 张着的伤口。

дарвалзах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 参见 дарвалзанах; ② 飘扬, 招展。

дарвалзуулах **ᠳᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] далвалзах 的使动态。

дарвалзуур **ᠳᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 张大嘴讲话的, 咧嘴笑的。

дарвас **ᠳᠠᠷᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 一下下张开, 大嘴翕动, 嘴大张。

дарвна **ᠳᠠᠷᠪᠨᠠ** [形] 参见 дарвимтгай。

дарвиан **ᠳᠠᠷᠪᠢᠨ** [名] 喧嚷, 喧闹, 喧嚣; 热闹, 欢腾, 吵闹声: энэ сонсдож байгаа ~ хаанаас гарав? 现在听到的这喧闹声是从哪里发出来的? ~ д гүйх 跑去凑热闹, 去看热闹。

дарвиантай **ᠳᠠᠷᠪᠢᠨᠠᠶᠢ** [形] 喧嚷的, 吵闹的, 喧嚣的; 热闹的, 欢乐喧闹的。

дарвигнах **ᠳᠠᠷᠪᠢᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 麻辣, 战栗; 刺挠; ② (舌头) 尝到苦辣味道: хэл ~ 舌头尝到苦辣味, 麻舌头.

дарвигнуулах **ᠳᠠᠷᠪᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дарвигнах 的使动态.

дарвилдах **ᠳᠠᠷᠪᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] дарвих 的互动态.

дарвилзуур **ᠳᠠᠷᠪᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] 涟漪.

дарвилт **ᠳᠠᠷᠪᠢᠯᠲ** [形] 自发性的.

дарвимтгай **ᠳᠠᠷᠪᠢᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 好振奋的, 喜欢喧闹的, 好热闹的, 好哄闹的.

дарвимхай **ᠳᠠᠷᠪᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 дарвимтгай.

Дарвин **ᠳᠠᠷᠪᠢᠨ** [名] 达尔文: ~ ы ёсны хичээл 达尔文课; ~ ы сургаал 达尔文学说.

дарвинизм **ᠳᠠᠷᠪᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] 达尔文主义.

дарвиулах **ᠳᠠᠷᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дарвих 的使动态.

дарвих **ᠳᠠᠷᠪᠢᠬ** [动] (由于人群的喧闹) 振奋起来, 兴奋; 一哄而起, 哄闹, 喧闹, 喧嚷, 喧嚣, 欢闹: хүүхэд ~ ж хөөрөлдөн бужигнав 孩子们兴奋地喧闹玩耍.

дарвицгаах **ᠳᠠᠷᠪᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] дарвих 的众动态.

дарвичих **ᠳᠠᠷᠪᠢᠴᠢᠬ** [动] дарвих 的完成体.

дарвуул **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠤᠯ** [名] 帆, (风车的) 翼.

дарвуулт **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠲ** [形] 带风帆的: ~ онгоц 帆船.

дарвуултай **ᠳᠠᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 дарвуулт.

дарга **ᠳᠠᠷᠭᠠ** I [名] 长, 首长, 长官 (主席、主任、会长、委员长、队长、指挥员等); газрын ~ 局长; хэлтсийн ~ 处长; 司长; нэгдлийн ~ 合作社社长; цэргийн ~ 军事指挥员, 军事长官; нарийн бичгийн ~ 书记; 秘书; 秘书长; арваны ~ (建筑工人的) 工头, 组长; 十人长; сумын ~ 县长; 苏木主席; дунд туншаалын ~ 中级军官; 中级首长; ротын ~ (军) 连长; батальоны орлогч ~ (军) 副营长; ангийн ~ ① (军) 部队长; ② 学习班长; даргын орлогч 副职, 副…

长; даргын үүрэг гүйцэтгэгч 代理主席, 代主任; даргын хөмрөг 经理基金.

дарга **ᠳᠠᠷᠭᠠ** II 见 ~ ~ хийх 硬脆物不断摇动, 硬的 (或干了的) 东西不断地动作.

даргай **ᠳᠠᠷᠭᠠᠢ** [形] 撇开的, 大而张开的: ~ эвэр 大而张开的犄角.

даргалагдах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] даргалах 的被动态.

даргалалт **ᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 为首, 当长官; 指挥, 领导, 主持, 率领.

даргалах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 为首, 当长官, 当领导, 居领导地位, 当头头; ② 指挥, 主持, 率领: хурлыг ~ 当会议 (执行) 主席, 主持会议; байгууллагыг ~ 领导… 机构, 主持… 机构; ~ боловсон хүчин 指挥干部; ~ бүрэлдэхүүн 指挥成员.

даргалуулах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① даргалах 的使动态; ② 意同 даргалагдах.

даргалцгаах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] даргалах 的众动态.

даргамсаг **ᠳᠠᠷᠭᠠᠮᠰᠠᠭ** [形] 有大官派头的, 有首长风度的, 有官架子的.

даргамсуу **ᠳᠠᠷᠭᠠᠮᠰᠠᠭᠤ** [形] 参见 даргамсаг.

дарганах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 硬脆物不断摇动, 坚硬的 (或干枯的) 东西不断动作.

даргар **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷ** [形] ① 发硬的, 变硬的; 硬化的, 干透的; ~ зузаан цаас 变硬的厚纸; ~ шир 硬了的皮子; ② 生脏的, 生茧子的, 磨出茧子的, 变粗糙的: ~ арьс ① 硬了的皮子; ② 变粗糙了的外皮.

даргардах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变坚硬; 磨出茧子; 变得粗糙.

даргардуулах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даргардах 的使动态.

даргархаг **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 硬的, 坚硬的; 较粗糙的.

даргархах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 显得坚硬, 发硬, 变得很粗糙.

даргархацгаах **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠬᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] даргархах 的众动态.

даргархуу **ᠳᠠᠷᠭᠠᠷᠬᠠᠭᠤ** [形] 有些发硬的; 较粗糙的.

даргасаг **ᠳᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [形] 好做官长的, 好指挥别人的, 有官瘾的。

даргасуу **ᠳᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [形] 参见 даргасаг.

даргиа **ᠳᠠᠷᠭᠢ** [名] 溢流, 沸腾, 翻滚。

даргиан **ᠳᠠᠷᠭᠢ** [名] 喧闹, 欢闹, 吵嚷, 哄闹, 喧嚣, 沸腾: наргиан ~ 喧闹。

даргигатай **ᠳᠠᠷᠭᠢᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] (人、地方等) 嘈杂的, 喧闹的。

даргиах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠬᠡ** [动] даргих 的使动态。

даргил **ᠳᠠᠷᠭᠢᠯ** [名] 急流, 湍流。

даргилах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] ① 沸腾, 滚沸, 波涛汹涌, 奔腾澎湃: тогоотой цай ~ н буцлав 锅里的茶滚沸了; ② (感情) 激昂, 爆发, 汹涌, 大发…之念。

даргилгах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] даргих 的使动态。

даргилуулах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] даргилах 的使动态。

даргираа **ᠳᠠᠷᠭᠢᠷᠠᠭ** [名] даргирах 的名词。

даргирах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠷᠠᠬᠡ** [动] ① 争跑; 急流; ② (水声) 轰鸣。

даргиулах **ᠳᠠᠷᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] даргих 的使动态。

даргих **ᠳᠠᠷᠭᠢᠬᠡ** [动] ① 喧闹, 欢闹, 吵嚷, 哄闹, 喧嚣; ② 疾颠。

дард **ᠳᠠᠷᠳᠠ** [名] 妆缀。

дардайлгах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] дардайх 的使动态。

дардайх **ᠳᠠᠷᠳᠠᠢᠬᠡ** [动] ① (湿物) 干硬起来; ② 撑开, 张开; ③ 变脆而易碎。

дардалзах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠡ** [动] 参见 дардганах。

дардалзуулах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] дардалзах 的使动态。

дардан **ᠳᠠᠷᠳᠠᠨ** [形] ① 宽广平坦的: ~ зам 大路, 公路; ~ замын сүлжээ 高级道路网; ② (转) 坦途, 康庄大道。

дардас **ᠳᠠᠷᠳᠠᠰ** I [名] ① 印鉴; ② 印样, 印张: ~ унших 校样; тэмдэг ~ 印记。

дардас **ᠳᠠᠷᠳᠠᠰ** II 见 ~ ~ хийх 硬脆物摇动, 坚硬物不断动作。

дардга **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх (干硬或翘棱物) 频频动弹。

дардганах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠡ** [动] (干硬、翘棱物) 频频动弹。

дардгануулах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] дардганах 的使动态。

дардгар **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 发硬的, 干硬的, 直愣愣的: ~ шир 硬皮草; ② 易碎的, 脆的, 脆弱的, 娇嫩的。

дардгардах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠡ** [动] ① 变得过于硬, 过于干硬; ② 变得十分脆, 变得十分脆弱; 变得娇嫩。

дардгардуу **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠳᠤ** [形] 有些发硬的, 有些干硬的, 易碎的。

дардгардуулах **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠳᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] дардгардах 的使动态。

дардгархан **ᠳᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] дардгар 的小称; ① 较硬的; 较干硬的; ② 较易碎的, 较脆弱的, 娇嫩些的。

дардь **ᠳᠠᠷᠳᠡ** [名] (动) 见 гарди。

даржгар **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 薄而易于飘动的; 薄细的: ~ нэхий 薄而柔软的绵羊皮; ② 震响声, 剧震声。

даржгардах **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠡ** [动] 变薄, 显得十分薄细。

даржиг **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠢ** I 见 ~ ~ хийх (旗子等) 哗啦哗啦(飘)动。

даржиг **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠢ** II [名] (喇嘛教使用的) 小幡: хий морь ~ 天马幡儿。

даржигнах **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠡ** [动] ① 颤动; 震响; ② 哗啦飘动, 喀嚓响, 咯吱作响: байшингийн орой дээр хатгасан далбаа ~ н хийсч байв 插在房顶上的旗子哗啦飘动。

даржигнуулах **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] даржигнах 的使动态。

даржигнуур **ᠳᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ** [形] 哗啦哗啦响的, 噼里叭啦作响的。

даржилзах **ᠳᠠᠷᠵᠢᠯᠵᠠᠬᠡ** [动] 参见 даржигнах。

даржилзуулах **ᠳᠠᠷᠵᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] даржилзах 的使动态。

даржин **ᠳᠠᠷᠵᠢᠨ** [形·名] ① 贫穷的, 一贫如洗

的，一无所有的；②穷人。

даржис ᠳᠠᠷᠵᠢᠰ 见 ~ ~ хийх 咻咻飘动，咯噔响，咯吱作响。

дарзнах ᠳᠠᠷᠵᠢᠨᠠᠬ 〔动〕 дарах 的短暂体。

Дариганга ᠳᠠᠷᠢᠭᠠᠩᠭ᠋᠎ᠠ 〔名〕达里甘嘎（蒙古族一部族）。

дарилаг ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭ 〔名〕(植)橡树。

дариулах ᠳᠠᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕① дарих 的使动态；②劝酒，让酒。

дарих ᠳᠠᠷᠢᠬ 〔动〕(宴席间)酣饮，畅饮，欢饮。

дарлага ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭ᠋᠎ᠠ 〔名〕参见 даруулга：шилэн ~ 玻璃暖房。

дарлагдагч ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠴᠢ 〔名〕被压迫者，受压者。

дарлагдал ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠯ 〔名〕屈辱，凌辱，压制，压迫，迫害。

дарлагдах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ 〔动〕 дарлах I 的被动态；被压迫，被压制；受屈辱，受凌辱：Ази, Африк, Латин Америкийн ~ ж байгаа ард түмэн 亚非拉被压迫的人民。

дарлагдуулах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕 дарлагдах 的使动态。

дарлагсад ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠳ 〔名〕压迫者，压制者。

дарлагч ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠴᠢ 〔名〕压迫者，压制者。

дарлагчид ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠳ 〔名〕 дарлагч 的复数。

дарлал ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠯ 〔名〕压迫，压制，压榨，压抑；凌辱，迫害；~ хэлбэр 剥削形式；◇ ~ мөлжил 压迫剥削。

дарлалцах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ 〔动〕 дарлах I 的共动态。

дарламтгай ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠮᠲᠭᠠᠢ 〔形〕好压迫人的，善压制人的；好凌辱人的，好迫害人的。

дарламхай ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠮᠬᠠᠢ 〔形〕参见 дарламтгай。

дарлангуй ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢ 〔形〕①压迫性的，压制性的，压挤的，压抑的，挤紧的，难受的；②侮辱人的，欺侮人的；③好压迫人的，善压制别人的。

дарлангуйхан ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠩᠭᠤᠢᠬᠠᠨ 〔形〕 дарлангуй 的小称。

дарлах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠬ I 〔动〕①压迫，压制，压挤，压抑；ард түмнийг феодалууд харгис хэрцгийгээр ~ н мөлжиж байв 封建主们对人民进行了残酷的压迫和剥削；②凌辱，侮辱，贬低，迫害：чи битгий дарлаад бай! 你不要凌辱我。

дарлах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠬ II 〔动〕 дарах 的多次体；时时下压，不断压挤：нуруу ~ (走路时)背一曲一躬。

дарлацгаах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ 〔动〕 дарлах I 的众动态。

дарлийх ᠳᠠᠷᠢᠯᠢᠶᠬ 〔动〕上年纪。

дарлуу ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠤ 〔形〕骄横恣肆的，好压迫别人的，以势压人的，飞扬跋扈的。

дарлуулах ᠳᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕① дарлах I 的使动态；②意同 дарлагдах。

дармаа ᠳᠠᠷᠮᠠᠠ 〔名〕参见 дарам I。

дармал ᠳᠠᠷᠮᠠᠯ I 〔形〕①压出来的，压的；扣压的；扣除的；关押的；②印刷的，出版的，铸造出来的：~ ном 印刷出来的书，出版的书；~ дарах 印书，出版书籍；~ бичиг ①印刷的文书；②工整地书写的文字；~ үсгийн хэв 印刷体；~ үсэг ①印刷字母；②(日文的)片假名；③印花的(纺织品)：~ бараа ①印花的纺织品；②库存起来的纺织品；③积存的，贮存的；盐渍的，腌的，发酵的：~ бордоо 发酵的青饲料；~ ногоо 青贮草。

дармал ᠳᠠᠷᠮᠠᠯ II 〔名〕印刷，印刷品：тосон ~ 油印；чулуун ~ 石印。

дармалдалцах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠳᠠᠯᠴᠢᠬ 〔动〕 дармалдах 的共动态。

дармалдах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠳᠠᠬ 〔动〕见 дармаллах。

дармалдацгаах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ 〔动〕 дармалдах 的众动态。

дармалдуулах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕 дармалдах 的使动态。

дармаллалцах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠯᠠᠯᠴᠢᠬ 〔动〕 дармаллах 的共动态。

дармаллах ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠠᠬ 〔动〕①印刷，刊印；②

印花；③贮存，发酵，盐渍，腌。

дармаллацгаах **ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] дармаллах 的众动态。

дармаллчих **ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠯᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] дармаллах 的多次体。

дармаллуулах **ᠳᠠᠷᠮᠠᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дармаллах 的使动态。

дарс (ан) **ᠳᠠᠷᠰ** I [名] 甜酒，低度酒，色酒，葡萄酒，黄酒，果酒：улаан ~ 红葡萄酒；红果酒；шар ~ 黄酒；үзмийн ~ 葡萄酒；~ амтлах 品酒；~ амтлагч 品酒员；~ нэрэх завод 酿酒厂；~ үйлдэгч 酿酒工；~ чулуун хүчил 酒石酸；~ ны охь 酒精；~ ны өвчин 酒病；~ түрээс 酒税；~ хүчил 酒酸；◇ ~ ан чулуу 酒石；酒石英。

дарс **ᠳᠠᠷᠰ** II 见 ~ ~ хийх 硬挺，直挺，一下下翘起。

дарсага **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 дарсганах。

дарсаганах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 见 дарсганах。

дарсайлгах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] дарсайх 的使动态。

дарсайх **ᠳᠠᠷᠰᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 变硬直，翘起来，变硬；(转) 变冷酷无情；② 变粗糙不平，参差不齐。

дарсалзах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 дарсганах。

дарсганах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 直挺，一下下翘起，硬梆梆地动作；② 翘棱，皱巴。

дарсгар **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 板硬的，硬直的，翘起的；② 粗糙不平的，皱皱巴巴的，不平滑的。

дарсгардах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 显得过于粗糙，显得过于不平滑，显得过于皱巴。

дарсгардуу **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ** [形] 很粗糙的，十分皱巴的。

дарсгардуулах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дарсгардах 的使动态。

дарсгархан **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] дарсгар 的小称。

дарсдах **ᠳᠠᠷᠰᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 食甜酒，喝黄酒。

дарсч **ᠳᠠᠷᠰᠢᠴᠢ** [名] 酿酒师。

дарсчин **ᠳᠠᠷᠰᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 дарсч。

дартайх **ᠳᠠᠷᠲᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 四脚朝天地躺着。

дартах **ᠳᠠᠷᠲᠠᠬᠤ** [动] 堆集，积累，储存。

дартгар **ᠳᠠᠷᠲᠠᠭᠠᠷ** [形] 堆状的，堆起来的：~ мөс 堆起来的冰块。

даруй **ᠳᠠᠷᠤᠶ** [副] ① 立即，即时，立刻，不久，快些：нэн ~ харнуг ирүүл! 请更快地答复! ~ ирэх хэрэгтэй 需要立即来；тэр ~ нь мэдсэн 当即便知道了，立刻(马上、在那一瞬间)便知道了；өнгө нь ~ (货物)成色新鲜的；~ гүйцэтгэх бичиг 急件；~ өвдөх <医> 早期疼痛；② 即，即是，就是，便是：хариу нь энэ ~ мөн 这即是他的答复。

даруйвтар **ᠳᠠᠷᠤᠶᠦᠪᠲᠠᠷ** [副] 尽快，快些。

даруйвчлан **ᠳᠠᠷᠤᠶᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠨ** [副] 快速地，匆忙地，敏捷地。

даруйд **ᠳᠠᠷᠤᠶᠳᠢ** [副] 立即，刻不容缓。

даруйхан **ᠳᠠᠷᠤᠶᠬᠠᠨ** [形] даруй 的小称；立刻，即时，马上，不大会功夫，较迅速地：~ ирлээ 立即来到了，不大会儿功夫便来到了。

даруу **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤ** [形] ① 低垂的：~ хормойтой дээл 衣襟下垂的皮袄；~ зовхи 低垂的眼皮；② 谦逊的，温和的；质朴的，普通的；老实的，稳重的；~ зантай хүн 谦逊的人；③ (转) 素(色)的，(色)淡的：~ өнгө 素色。

даруувтар **ᠳᠠᠷᠤᠭᠦᠪᠲᠠᠷ** [形] 较谦逊的，较老实的。

даруудах **ᠳᠠᠷᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 变谦逊，变得老实。

даруудуу **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] 过于低垂的，十分谦逊的，十分温和的，很稳重的。

даруул **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯ** I [名] ① 鸡笼，② 鱼罩，筌。

даруул **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯ** II [名] ① 镇物，金属板片，插销；② 测锤，(鱼网的)铅坠；③ (钢琴、打字机等)的键；<医> 压舌板。

даруулалцах **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] даруулах 的共动态。

даруулах **ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① дарах 的使动态；② 意同 дарагдах：эм ~ <医> 用水、汤等送服药品；ачаа ~ 捆住(系住)货物。

даруулга *ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①镇压物; 钉马鞍座垫的金属片; 插销; 按钮; ②发夹, 发环; ③横秆, 竿子; 捆绳; ④耙齿上的横木; ⑤(陈)(锁子甲外的)皮外衣, 皮斗篷; ⑥管教, 教养, 教化: ~гүй хүүхэд 没有教养的小孩; ⑦(医)药引子; ⑧(鱼网的)铅坠; ⑨(钢琴、打字机等)的键; ⑩罩鱼网; ⑪腹带.

даруулдах *ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [动] ①(用捆绳或杆子等)捆系货物; ②用铅坠网捕鱼, 用鱼罩罩鱼; ③用罩扣鸟, 罩鸡, 放鸡入笼.

даруулт *ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [形]带键盘的: ~ хөгжмийн зэвсэг 键盘乐器.

даруур *ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠷ* [名]孵化器.

даруухан *ᠳᠠᠷᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] даруу的小称; 老老实实的, 普普通通的.

дарх(ан) *ᠳᠠᠷᠬᠠ* I [名]手艺, 技艺, 手工业: ~ хийх 做手艺, 做手工业活.

дарх *ᠳᠠᠷᠬᠠ* II [名]特权; ◇ **эрх** ~ 权力, 权势.

Дархад *ᠳᠠᠷᠬᠠᠳ* [名] ①达尔哈特(旧时内蒙古伊金霍洛旗看守成吉思汗灵堂的陵户, 免除一切徭役); ②蒙古民族之一部.

дархалцгаах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动]дархлах I 的众动态.

дархан *ᠳᠠᠷᠬᠠᠨ* I [名]工匠, 手艺人, 匠人: модны ~ 木匠; төмрийн ~ 铁匠, 锻工; дархны ширээ 木工台; дархны газар 手工作坊; уран ~ 手艺人, 手工艺者.

дархан *ᠳᠠᠷᠬᠠᠨ* II [形·名] ①神圣的, 崇高的, 尊严的, 荣誉的: ~ хил 神圣不可侵犯的国境; ~ эх орон 神圣的祖国, 尊严的祖国; ~ аврага 荣誉冠军(国家那达慕大会冠军的称号); ②禁猎地, 禁伐区, 禁地: ~ цаазтай ан амьтан 禁猎的稀有动物; ~ цаазтай газар 禁猎地, 禁伐区; 禁区; ~ уул 禁山; ~ боомт 自由港; ~ эсрэг биом 免疫抗体; ③(陈)被免除赋税徭役的人.

дархач *ᠳᠠᠷᠬᠠᠴ* [名]见 дархч.

дархганах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动]参见 дархиганах.

дархгар *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠷ* [形]参见 дархигар.

дархгардах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ* [动]变得笨重, 变得

粗笨.

дархи *ᠳᠠᠷᠬᠢ* [名] ①风折木, 树桩; ②(宗)多子神: ~ бурхан 多子神.

дархига *ᠳᠠᠷᠬᠢᠭᠠ* 见 ~ ~ хийх 参见 дархиганах.

дархиганах *ᠳᠠᠷᠬᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动]笨拙地动作, 笨重不灵地动作, 笨手笨脚地动作.

дархигар *ᠳᠠᠷᠬᠢᠭᠠᠷ* [形]笨重的, 粗大不灵的, 粗笨的, 不敏捷的: ~ том гар 粗笨的大手; ◇ **архгар** ~ 粗大而笨的, 粗笨的.

дархийлгах *ᠳᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ* [动]дархийх 的使动态.

дархийх *ᠳᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠬᠤ* [动]变笨重, 变粗笨, 变得笨手笨脚.

дархилзах *ᠳᠠᠷᠬᠢᠯᠢᠵᠠᠬᠤ* [动]参见 дархиганах.

дархилзуулах *ᠳᠠᠷᠬᠢᠯᠢᠵᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]дархилзах 的使动态.

дархирах *ᠳᠠᠷᠬᠢᠷᠠᠬᠤ* [动]抢着跑, 竞先, 争跑.

дархис *ᠳᠠᠷᠬᠢᠰ* 见 ~ ~ хийх 笨手笨脚地动作, 笨拙不灵地动作.

дархлаа *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠ* [名]免疫: ~ бодис 免疫体; ~ шар 免疫血清.

дархлаат *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠲ* [形]免疫的: ~ ийлдэс (医)免疫血清; ~ бие 免疫体.

дархлагдах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动]дархлах I 的被动态; ①被免除赋税徭役; 被解放; 被解脱为自由民; ②被列为禁地; 被神圣化.

дархлал *ᠳᠠᠷᠬᠠᠯ* [名] ①神化; ②禁忌, 免疫: ~ ын хомсдолын хам шинж 免疫力丧失症, 艾滋病; ~ ын олдмол хомсдол 免疫力缺乏(丧失).

дархлах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠬᠤ* I [动] ①神圣化, 使其神圣不可侵犯; ②列为禁地, 列为禁猎禁伐地; ③免除赋税徭役, 使成自由民: албан татвараас ~ 免除赋税徭役; ~ эмчилгээ 免疫疗法.

дархлах *ᠳᠠᠷᠬᠠᠬᠤ* II [动]做手艺, 从事手工业: мод ~ 作木工; төмөр ~ 打铁; нэг авдар дархалж суув 做成了一个箱子;

~ байр 作坊.

дархлуулах **ᠳᠠᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① дархлах I 的使动态; ② 意同 дархлагдах.

дархнаг **ᠳᠠᠷᠬᠡᠨᠠᠭ** [名] (火枪的) 火药槽.

дархтай **ᠳᠠᠷᠬᠡᠲᠠᠢ** [形] 列为禁区的; 盛气凌人的.

дархтайхан **ᠳᠠᠷᠬᠡᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] 较盛气凌人的, 较严肃的.

дархтан **ᠳᠠᠷᠬᠡᠲᠠᠨ** [名] 掌权者, 特权者.

дархцуул **ᠳᠠᠷᠬᠡᠴᠢᠭᠤᠯ** [名] 参见 дархчуул.

дархч **ᠳᠠᠷᠬᠡᠴᠢ** [名] 手艺人, 工匠.

дархчууд **ᠳᠠᠷᠬᠡᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] 匠人们, 工匠们.

дарчуул **ᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯ** [名] 参见 дархчууд.

дарц **ᠳᠠᠷᠴᠢ** [名] 压力强度.

дарцаа **ᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠭᠠ** [副] 今后, 以后.

дарцаагаар **ᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 顺序地, 依次地, 连续地: сүүлийн жилүүдэд ~ төлөвлөгөөг давуулан биелүүлдэг 近几年连续超额完成计划; ② 屡次地, 一次又一次地, 多次地: удаа ~ 屡次地, 多次地, 三番五次地.

дарцаг **ᠳᠠᠷᠴᠠᠭ** [名] ① (宗)佛幡(长方形小旗, 绘有符咒、经文); ② 小旗, 三角旗: ~ солилцох 交换队旗; ~ сүлжилтийн маяглал 障碍滑雪的花样.

дарцах **ᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠡ** I [动] ① 顺序, 依次, 连续; ② 屡次(动作), 多次(动作).

дарцах **ᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠡ** II [动] 重叠, 积累.

дарцгаах **ᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] дарах 的众动态.

дарцуулах **ᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] дарцах I 的使动态.

дарчих **ᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] дарах 的多次体.

дарчихнах **ᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠡᠨᠠᠬᠡ** [动] 嗒嗒作响; цаас ~ 纸嗒嗒响.

дарш **ᠳᠠᠷᠰ** [名] ① 青贮饲料: эрдэнэ шишийн ~ 青贮玉米饲料: ~ ийн нүх 青贮窖; ② 贮存的东西, 贮备物: ~ аргал 贮备的干牛粪; булш ~ 贮存物, 贮备品.

даршаа **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠ** 见 ~ хөгжим 打击乐

(器).

даршаан **ᠳᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠨ** [名] 压环: нумын ~ 弓的压环.

даршилга **ᠳᠠᠷᠰᠢᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名] дарших 的名词.

даршилцаах **ᠳᠠᠷᠰᠢᠯᠢᠭᠠᠬᠡ** [动] даршлах 的众动态.

дарших **ᠳᠠᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] ① (虚松物)变瓷实; ② (母鸡)进入孵化期.

даршлалцах **ᠳᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] даршлах 的共动态.

даршлах **ᠳᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] 青贮饲料, 青贮秣草, 贮存, 贮备: эрдэнэ шиш ~ 青贮玉米.

даршлуулах **ᠳᠠᠷᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] даршлах 的使动态.

даршмал **ᠳᠠᠷᠰᠢᠮᠠᠯ** [名] 堆积物.

даршуулах **ᠳᠠᠷᠰᠢᠬᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] дарших 的使动态.

дарь(дарин) **ᠳᠠᠷᠢᠨ** [名] 火药, 炸药: утаагүй ~ 无烟火药; дарины сав 火药筒; дарины умш 火药丸; ~ умшлах 制火药丸; ~ үсэргэх 点炸药; ~ ны хөмрөг 火药库.

дасагнах **ᠳᠠᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠡ** [动] дасах 的短暂体.

дасал **ᠳᠠᠰᠠᠯ** [名] ① 习惯, 习俗, 风气: ~ болох 成习惯, 成习俗; ② 熟悉, 处熟: ижил ~ болох 互相习惯, 处熟.

дасалгүй **ᠳᠠᠰᠠᠯᠭᠡᠢ** [形] 不习惯的, 不熟悉的; 水土不服的.

дасалцах **ᠳᠠᠰᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] дасах 的共动态.

дасамгай **ᠳᠠᠰᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 习惯的, 相互熟悉的, 惯了的, 处熟的, 厮混熟了的; ◇ ~ сурамгай 习惯的; 熟练的.

дасамтгай **ᠳᠠᠰᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 容易习惯的, 适应性强的, 很快就弄熟悉的.

дасамхай **ᠳᠠᠰᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 дасамтгай.

дасах **ᠳᠠᠰᠠᠬᠡ** [动] ① 习惯于..., 习惯, 养成... 习惯: харанхуйд нүд ~ 眼睛习惯于黑暗; ② 熟悉, 处熟; 相熟悉: нөхөддөө ~ 和同志们熟悉(处熟); хүнд хялбар дасдаг 容易跟人混熟的; ③ 适应: ~ даавар 适应激素; ~ үзэгдэл 适应现

象； ~ түвшин 适应水平； ①〈语〉迎合。
дасахуй 名词 适应。

дасагцаах 动词 达萨赫的众动态。

дасван 名词 二岁母驯鹿。

дасварь 名词 ①练习，训练，锻炼； ②习惯，熟悉；经验。

дасварьтай 形容词 ①有练习的，训练有素的，调教得好的，经过锻炼的； ②有...习惯的，熟悉...的；有经验的。

дасгал 名词 练习，训练，锻炼；熟悉，习惯； хэлний зүйн ~ 语法练习； ~ ын хураамж 习题集； ~ хийх 做练习；训练； буудлагын ~ 〈军〉射击训练，射击练习； ~ ын онгоц 〈军〉教练机； биений тамирын ~ 身体锻炼。

дасгалага 名词 练习，作业； 〈乐〉音阶练习(曲)。

дасгалжих 动词 ①做练习，锻炼，训练； ②熟练起来。

дасгалжицгаах 动词 达萨嘎尔жих的众动态。

дасгалжуулагч 名词 教练员。

дасгалжуулагчид 名词 达萨嘎尔жуулагч的复数。

дасгалжуулах 动词 ①达萨嘎尔жих的使动态； ②〈体〉训练； ~ тоглоом 训练比赛。

дасгалтай 形容词 ①有练习的，训练有素的，调教得好的，经过锻炼的； ②熟悉...的，有...习惯的；有经验的。

дасгалч 名词 教练员，教练员； биений тамрийн ~ 体育教练员。

дасгах 动词 达萨赫的使动态； (хэнийг, хэнд-юунд) ①使习惯于...，使养成...习惯； хөдөлмөрт ~ 使惯于劳动，使养成劳动习惯； ②使处熟，使相熟； ③使练习，教练，训练。

дасгуулах 动词 达萨古улах的使动态。

даслага 名词 熟习，习惯；经验。

дасчих 动词 达萨希х的完成体。

дасчихах 动词 善于适应，容易习惯。

дах 名词 ①翻毛光板皮衣； ②皮外套。

дахай 形容词 ①敞口的，撇口的； ②草率的，懒散的。

дахнад 副词 达希赫的先行副动词；重新，又，再； ~ нэг хэлье 我再说一遍吧； ~ дуулаач! 再唱一个! ~ бич! 重新写! ~ нэг давт! 请再重复一次!

дахивар 名词 重复，重演，重视。

дахидаг 形容词 重复的，反复的； ~ балнад 〈医〉回归热。

дахизнах 动词 达希希х的短暂体。

дахилга 名词 重复，重视。

дахлт 名词 ①重演，重视； ②〈音〉重复； ③〈医〉复发，再发。

дахимаа 名词 见 дахин I。

дахимал 形容词 重复的，重视的，复发的； ~ халдвар 再传染，再感染。

дахимтгай 形容词 好重复的，易重复的。

дахин I 副词 ①重新，又，再次； ~ ~ 一再； ~ хийх 重新做，再做； ~ ашиглах 再利用，回炉； ~ боловсруулах аж ахуй 加工工业； ~ бүтээх 〈语〉重拟； ~ гарах 〈医〉复发； ~ данслах 〈语〉复点； ~ санах 复现； ~ таслах эрх 复决权； ~ үнэлэлт 重估； ~ хаяглах 改按新址发送； ~ хуваарилалт 再分配； ~ хянах 〈法〉复审； ◇ ~ давтан 多次，反反复复地； ахин ~ 多次，一次又一次地，反反复复地； ②次，回，趟，度； манайд хэд ~ ирсэн 来过我们这里几次； дөрөв ~ 四次，四回，四趟，四度。

дахин II 〔后〕全体，整个，所有，一切，遍，全部； дэлхий ~ 全世界； дорно ~ (整个)东方； ази ~ 全亚洲。

дахин III 〔量〕倍；倍数(蒙语表倍数时包括原基数)； өнгөрснийх 2 ~ өссөн болов 增为原来的二倍； ноднин жилийнхээ 5 ~ нэмэгдэв 比去年增加了

四倍。

дахуулах *ᠳᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дахих 的使动态。

дахих *ᠳᠠᠬᠢᠬ* [动] 重复, 反复, 重新; 再发:

олон ~ 多次重复, 多次反复; ~ суул үг <语> 重复性虚词; ~ сан зулбаа 重复流产, 多次流产; ~ сан хэвлэл 重版本, 再版本; ~ хавдар 复发肿瘤; ~ хижиг 回归热; ~ чанар <理> 保真度。

дахиггаах *ᠳᠠᠬᠢᠭᠭᠠᠬ* [动] дахих 的众动态。

дахиншгүй *ᠳᠠᠬᠢᠨᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] 不可重复的, 不可再见的; 不可逆转的。

дахлай *ᠳᠠᠬᠯᠠᠢ* [名] (夏、秋时节的) 晚羊羔: ~ хурга 晚生绵羊羔。

дахлах *ᠳᠠᠬᠯᠠᠬ* I [动] 穿翻毛光板大衣, 穿毛皮外衣。

дахлах *ᠳᠠᠬᠯᠠᠬ* II [动] 装订。

дахлуулах *ᠳᠠᠬᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дахлах I、II 的使动态。

дахтай *ᠳᠠᠬᠲᠠᠢ* [形] 穿翻毛光板皮衣的; 穿皮外套的。

дахь *ᠳᠠᠬᠢ* [后] (用在阳性词之后) 在…的, 第…的: тасалгаан ~ сандал 室内的椅子; зургаа ~ өдөр 星期六(第六天)。

дац *ᠳᠠᠴ* [名] 潮, 潮湿; 泥泞地。

дацалзах *ᠳᠠᠴᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 татвалзах。

дацан *ᠳᠠᠴᠠᠨ* [名] 寺院, 寺庙, 经院, 经堂。

дацлах *ᠳᠠᠴᠯᠠᠬ* [动] 变潮湿, 渗水。

дацит *ᠳᠠᠴᠢᠲ* [名] <矿> 英安岩。

дачирхан *ᠳᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠨ* [形] 稀疏的, 稀稀拉拉的。

даш *ᠳᠠᠰ* I 见 ~ хадаг 小哈达。

даш *ᠳᠠᠰ* II [名] (用毛皮或丝织品缝在大襟上的) 沿边儿, 花边儿。

дашингай *ᠳᠠᠰᠢᠨᠭᠠᠢ* [形] 好拍马奉迎的, 好谄媚的, 好随和的。

дашингайлах *ᠳᠠᠰᠢᠨᠭᠠᠢᠯᠠᠬ* [动] 奉承, 拍马, 谄媚, 随和。

дашинга *ᠳᠠᠰᠢᠨᠭᠠ* [名] ① 吊板, 栈桥, 搭板 (过沟渠用); ② 板架, 搁板: номын ~

书架; номоо ~ дээр өрж тавьсан байв 把自己的书陈放在书架上了; ③ 暗楼, 阁楼。

дашингат *ᠳᠠᠰᠢᠨᠭᠠᠲ* [名] (无拉门的) 隔子柜。

дашир *ᠳᠠᠰᠢᠷ* [名] 石膏。

даших *ᠳᠠᠰᠢᠬ* [动] 过多走路。

дашлах *ᠳᠠᠰᠯᠠᠬ* [动] ① 作陪, 陪伴: ойр ~ н суусан гэр 邻家; ~ н айлтгах би-чиг <陈> 上奏文副本; ② (юунд) 当副职, 当第二把手: тушаалд ~ 当副职。

дашлуулах *ᠳᠠᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дашлах 的使动态。

дашмаг *ᠳᠠᠰᠮᠠᠭ* [名] 背壶, 军用水壶, 罐: архины ~ 酒筵。

дашрам *ᠳᠠᠰᠷᠠᠮ* [名] ① 时机, 机会, 机遇, 顺便: би ажлын ~ д гэрээрээ оров 我乘工作之便到家里去了一次; бид ~ д дайрлаа 我们顺便路过; 我们顺便看了看; ~ ын бүтээгдэхүүн 副产品; ② 见 ташрам。

дашрамдах *ᠳᠠᠰᠷᠠᠮᠳᠠᠬ* [动] 乘便, 顺便, 借机, 趁机。

дашрамдуу *ᠳᠠᠰᠷᠠᠮᠳᠤᠭᠤ* [形] 好乘机的, 好找机机的, 好顺便干事的, 好找时机的。

дашрамдуулах *ᠳᠠᠰᠷᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дашрамдах 的使动态。

даян *ᠳᠠᠶᠠᠨ* [名] <宗> 禅: ~ дор суух, ~ д суух 坐禅, 静观; ~ дор агуулах 禅定。

даяанч *ᠳᠠᠶᠠᠨᠴ* [名] ① <宗> 禅师, 坐禅者; ② 素食者, 素食主义者: ~ үзэл 苦行主义。

даяанчлах *ᠳᠠᠶᠠᠨᠴᠠᠯᠠᠬ* [动] ① <宗> 当坐禅者, 当静观者, 坐禅; ② 当素食者; ③ 成为非暴力主义者。

даяанчлуулах *ᠳᠠᠶᠠᠨᠴᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] даяанчлах 的使动态。

даяар *ᠳᠠᠶᠠᠷ* [代] 全部, 所有, 普遍; 大家, 全体: улс ~ 全国。

даяг *ᠳᠠᠶᠠᠭ* [名] ① 藏蒙字典; ② (两种以上文字的) 合璧字典。

даяга *ᠳᠠᠶᠠᠭᠠ* 见 ~ ~ хийх 参见 даяга-

нах.

даяганах **ᠳᠠᠶᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]八字腿走路, 撇拉着腿走路.

даягар **ᠳᠠᠶᠠᠭᠠᠷ** [形]腿向外弯的; ~ хөлтэй ширээ 腿向外弯的桌子.

даягч **ᠳᠠᠶᠠᠭᠴ** [名](两种以上文字对照的)字典编纂者.

даянийх **ᠳᠠᠶᠠᠨᠢᠬ** [动]腿向外弯.

даялал **ᠳᠠᠶᠠᠯᠠᠯ** [名] даялах 的名词.

даялах **ᠳᠠᠶᠠᠯᠠᠬ** [名]参见 даяийх.

даялзах **ᠳᠠᠶᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 дагганах.

даялзуулах **ᠳᠠᠶᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] даялзах 的使动态.

даян **ᠳᠠᠶᠠᠨ** [代]全部(的), 全体(的), 所有(的), 一切(的), 普遍(的); ~ дэлхий 全世界; ~ аврага (那达慕大会上的)全国摔跤冠军; ~ ы бичиг 万国通用文字; ~ ы хэл 万国通用语.

даяс **ᠳᠠᠶᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 八字腿走路, 撇拉着腿走路.

дебет **ᠳᠡᠪᠡᠲ** [名](簿记中的)借方; ~ үлдэгдэл 借方余额.

дебетор **ᠳᠡᠪᠡᠲᠣᠷ** [名](法)债务人, 借方, 欠债者.

дефон **ᠳᠡᠪᠠᠨ** [名]泥盆; ~ ы галав 泥盆纪; ~ н тогтолцоо 泥盆系; ~ н хурдас 泥盆纪沉积.

дежур **ᠳᠡᠵᠦᠷ** [名]见 жижүүр.

дежурлүүлэх **ᠳᠡᠵᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дежурлэх 的使动态.

дежурлэх **ᠳᠡᠵᠦᠷᠯᠡᠬ** [动]见 жижүүрлэх.

декабрист **ᠳᠡᠻᠠᠳᠢᠷᠢᠰᠲ** [名]参见 декабрич.

декабрич **ᠳᠡᠻᠠᠳᠢᠷᠢᠴ** [名](史)十二月党人.

декабричууд **ᠳᠡᠻᠠᠳᠢᠷᠢᠴᠤᠭᠤᠳ** [名]十二月党人(复数).

декан **ᠳᠡᠻᠠᠨ** [名]系主任.

демограф **ᠳᠡᠮᠣᠭᠢᠷᠠᠯ** [名]人口学.

демократ **ᠳᠡᠮᠣᠭᠢᠳᠠᠷ** [名]①民主, 民主制; ②民主主义者, 民主党员.

демократизм **ᠳᠡᠮᠣᠭᠢᠳᠠᠷᠢᠵᠢᠮ** [名]①民主主义;

②民主性, 民主作风.

департамент **ᠳᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠡᠨᠲ** [名]①(某些资本主义国家的)司, 厅, 局, 院; ②(美国的)部; төрийн ~ (美)国务院.

депо **ᠳᠡᠮᠤ** [名]①机车库, 火车房; галт тэрэгний ~ 火车库(房); ②仓库, 储藏所.

депрес **ᠳᠡᠮᠢᠷᠢᠰ** [名]萧条, 不景气; эдийн засгийн ~ байдал 经济萧条状况.

депутат **ᠳᠡᠮᠤᠳᠠᠲ** [名](政权机构的)代表, 人民代表; ~ сонгох 选举(人民)代表; улсын ардын их хурлын ~ 大人民呼拉尔代表; аймгийн ардын ~ уудын хурлын гүйцэтгэх захиргаа 省人民代表呼拉尔执行机构.

десант **ᠳᠡᠰᠠᠩᠲ** [名](军)登陆队, 陆战队; агаарын ~ (军)空军陆战队, 空降兵; далайн ~ (军)海军陆战队; агаарын ~ ын эсрэг сургууль (军)反空降演习; ~ аар буух(军)空降.

деталь **ᠳᠡᠲᠠᠯ** [名]零件, 配件.

детектор **ᠳᠡᠲᠡᠭᠲᠣᠷ** [名]①(技)检波器, 探伤器; ②(军)探测器.

детонатор **ᠳᠡᠲᠣᠨᠠᠲᠣᠷ** [名](技、军)引信管, 雷管, 爆管; 起爆剂; ~ шнур (技、军)雷管导火索.

децибел **ᠳᠡᠴᠢᠪᠡᠯ** [名](理)分贝(耳).

дециграмм **ᠳᠡᠴᠢᠨᠠᠮᠠ** [量]分克(重量单位).

децилитр **ᠳᠡᠴᠢᠨᠯᠢᠲᠢᠷ** [量]分升(容量单位).

дециметр **ᠳᠡᠴᠢᠨᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [量]分米(长度单位).

джаз **ᠳᠠᠵ** [名]爵士(乐); ~ хөгжим 爵士音乐.

джазбон **ᠳᠠᠵᠢᠪᠠᠨ** [名]爵士乐人; ~ гийн найрал хөгжим 爵士音乐.

джинс **ᠳᠠᠵᠢᠨᠰ** [名]牛仔服; ~ ийн хувцас 牛仔服; ~ ийн өмд 牛仔裤.

джипп **ᠳᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠢ** [名]吉普(汽车).

джоуль **ᠳᠠᠵᠠᠵᠢᠯ** [名](理)焦耳(能量单位).

днбаз **ᠳᠠᠨᠪᠠᠵ** [名](矿)辉绿岩.

диагноз **ᠳᠢᠠᠭᠨᠠᠵ** [名](医)诊断.

диагональ **ᠳᠢᠠᠭᠠᠨᠠᠯ** [名]①(数)对角线; ②

贡斜纹, 斜纹织物.

диагональдах **ᠳᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠯᠠᠳᠤ** [动]画对角线.

диаграмм **ᠳᠠᠨᠠᠭᠤᠮᠠ** [名]图表, 图解; гадаа-
даас оруулах барааны өсөлтийн ~
商品输入的增长表; зураг ~ 图表, 图
解.

диаграф **ᠳᠠᠨᠠᠭᠤᠮᠠ** [名]分度画线仪, 分度尺.

диалектик **ᠳᠠᠨᠠᠯᠡᠬᠡᠲᠢᠬ** [名·形]①辩证法; ②
辩证的: ~ арга 辩证法; ~ материа-
лизм 辩证唯物主义; ~ сэтгэхүй 辩证
思维; ~ учир зүй 辩证逻辑; ~ хууль
辩证法则.

диалектикч **ᠳᠠᠨᠠᠯᠡᠬᠡᠲᠢᠬᠢ** [名]辩证论者.

диализ **ᠳᠠᠨᠠᠯᠢᠰ** [名]〈理〉透析, 渗透分析法.

диализатор **ᠳᠠᠨᠠᠯᠢᠰᠠᠲᠤᠷ** [名]〈理、化〉渗析
膜, 渗析器, 透析器.

диаметр **ᠳᠠᠨᠠᠮᠡᠲᠦᠷ** [名]直径; 口径: ~ 5
метрэй 直径五米(的).

диапазон **ᠳᠠᠨᠠᠯᠠᠵᠠᠨ** [名]①〈乐〉声幅, 音域;
②〈理〉光带, 波段, 波段, 频带.

диапозитив **ᠳᠠᠨᠠᠯᠠᠵᠢᠳᠢᠪ** [名]反底片, 幻灯片.

диафильм **ᠳᠠᠨᠠᠯᠢᠮ** [名]幻灯片.

диафрагм (а) **ᠳᠠᠨᠠᠫᠢᠷᠠᠮ** [名]①〈解〉隔膜,
膈, 横膈; ②膜片; 〈技〉隔板, 孔板; 隔水
墙.

дибазол **ᠳᠢᠪᠠᠵᠤᠯ** [名]〈医〉地巴唑(降压解痉
药).

диваадад **ᠳᠢᠪᠠᠶᠠᠳᠠᠳ** [名]障碍; 危害, 贻害,
殆害.

диваададлах **ᠳᠢᠪᠠᠶᠠᠳᠠᠳᠯᠠᠬ** [动]成为障碍; 造
成危害, 贻害, 殆害.

диваажин **ᠳᠢᠪᠠᠶᠠᠵᠢᠨ** [名]〈宗〉天堂, 极乐世
界: ~ гийн орон 黄金国.

диван **ᠳᠢᠪᠠᠨ** [名]躺椅, 长软椅, (有扶手靠
背的)长沙发.

дивангалав **ᠳᠢᠪᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠪ** [名]〈宗〉大千世界.

дивангар **ᠳᠢᠪᠠᠨᠭᠠᠷ** [名]①〈宗〉(梵语)佛陀;
②(史)远古代.

дивиз **ᠳᠢᠪᠢᠵ** [名]①〈军〉师, 师团: морьт
~ 骑兵师; танкийн ~ 坦克师; моторт

~ 摩托师; ②〈军〉(海军)总队.

дивизион **ᠳᠢᠪᠢᠵᠢᠨ** [名]①〈军〉(炮兵、坦
克、装甲兵等的)营: их бууны ~ 炮兵
营; танкийн ~ 坦克营; ②(同型军舰
的)大队: торпедын катерын ~ 鱼雷艇
大队.

диг **ᠳᠢᠭ** [名]参见 дэг I.

дидэн **ᠳᠢᠳᠢᠨ** 见 ~ цэцэг(植)棟棠花.

дизель **ᠳᠢᠵᠡᠯ** [名]〈技〉柴油机, 狄塞尔内
燃机: ~ мотор 柴油发动机; ~ хөдөл-
гөгч 柴油机动力员; дизелийн масло 柴
油; дизелийн албаны слесарь 柴油机
钳工; дизелийн байшин 柴油机房;
дизелийн цахилгаан станц 柴油机发
电站.

дизельчин **ᠳᠢᠵᠡᠯᠴᠢᠨ** [名]柴油机手.

дизентери **ᠳᠢᠵᠡᠯᠡᠳᠢᠷᠢ** [名]〈医〉赤痢, 红痢.

дийз **ᠳᠢᠶᠵ** [名]碟子, 小盘子: шаазан ~
瓷碟, 瓷盘; аяганы ~ 垫碗碟.

дийзлүүлэх **ᠳᠢᠶᠵᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]дийзлэх 的使
动态.

дийзлэх **ᠳᠢᠶᠵᠢᠯᠡᠬ** [动]盛进碟子里.

дийзтэй **ᠳᠢᠶᠵᠢᠲᠡᠢ** [形]盛在碟子里的, 放在盘
子里的.

дийлгэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动]дийлэх 的使动态.

дийлдүүлэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]дийлдэх 的使
动态.

дийлдэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠳᠡᠬ** [动]дийлэх 的被动态;
被战胜, 失败, 战败, 被打败; 被克服, 被
制服, 被敌住: дайсан бидэнд ~ в 敌人
被我们战胜了; ~сэн хэл 〈语〉失败的语言.

дийлдэшгүй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠳᠡᠬᠦᠭᠢ** [形]不可战胜
的, 战无不胜的, 所向无敌的.

дийлүүлэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]дийлэх 的使动
态.

дийлцгээх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动]дийлэх 的众动
态.

дийлчих **ᠳᠢᠶᠢᠯᠴᠢᠬ** [动]дийлэх 的多次体.

дийлшгүй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠰᠦᠭᠢ** [形]①无可匹敌的,
不可战胜的, 不可制服的; ②不能胜任的.

дийлэгдэл **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] 战败, 败北, 败阵.
 дийлэгдэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] дийлэх 的被动态.
 дийлэгдэшгүй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡᠰᠢᠭᠡᠢ** [形] 不可战胜的, 永不败北的, 百战百胜的.
 дийлэлт **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠯᠲᠡ** [名] 胜利, 获胜.
 дийлэнх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠨᠬᠡ** [形] ① 大部分的, 占大多数的, 主体上的: эр ~ хонь 公的占多数的绵羊; гурил ~ ачаа 以面粉为主体的货物; ② 占优势的, 优越的; 压倒的: ~ олон тоогоор батлах 以压倒多数通过.
 дийлэнхүй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠨᠬᠡᠢ** [形] 优势的: ~ байдал 优势地位.
 дийлэх **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 赢, 胜, 战胜; 克服, 制服, 敌住: барилдаад ~ 摔赢; хурдалдан авч ~ (钱) 够买; дайснаа ~ в 战胜了敌人; ~сэн хэл <语> 胜利的语言; ② 偏向一旁, 向某方歪倒: ачаа зөв тийшээ дийлээд байна 货物偏向右方.
 дийлэхгүй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠢ** [形] 不可战胜的, 不可克服的; 抵挡不住的, 够不上的; 不能胜任的, 不能承受的.
 дийлэхтэй **ᠳᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 能战胜的, 能克服的, 抵挡得住的, 力量达到的, 赶得上的.
 дикайн **ᠳᠢᠻᠠᠶᠢᠨ** [名] 基卡因.
 диктатор **ᠳᠢᠻᠠᠲᠣᠷ** [名] 独裁者, 专制者.
 диктатур **ᠳᠢᠻᠠᠲᠤᠷ** [名] 专政; 独裁: пролетарийн ~ 无产阶级专政.
 диктатурт **ᠳᠢᠻᠠᠲᠤᠷᠲᠦ** [形] 专政的.
 диктофон **ᠳᠢᠻᠠᠲᠣᠬᠤᠹᠣᠨ** [名] 录音机.
 дил **ᠳᠢᠯ** [名] ① 芝麻: цагаан ~ 白芝麻; ~ ийн тос 芝麻油; ② 籽.
 дилбагар **ᠳᠢᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 杈开的, 杈杈杈杈的: ~ эвэр 杈杈杈杈的犄角.
 диметиламин **ᠳᠢᠮᠡᠲᠢᠯᠠᠮᠢᠨ** [名] (化) 二甲基胺.
 дин **ᠳᠢᠨ** 见 ~ ~ 叮叮声; ~ ~ хийх 叮叮作响.
 динам **ᠳᠢᠨᠠᠮ** [名] 发电机: ~ машин 发电机.
 динамик (а) **ᠳᠢᠨᠠᠮᠢᠻ** [名] ① 动态; ② 进程, 变

动; ③ 动力学.

динамит **ᠳᠢᠨᠠᠮᠢᠲ** [名] (化) 甘油炸药.
 динамометр **ᠳᠢᠨᠠᠮᠣᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] 测力计, 功率计, 测功器.
 динбун **ᠳᠢᠨᠪᠤᠨ** [名] 葛布.
 динго **ᠳᠢᠨᠭᠣ** [名] (动) 澳洲野犬.
 динозавр **ᠳᠢᠨᠣᠵᠠᠪᠢᠷ** [名] (动) 恐龙.
 диншиг **ᠳᠢᠨᠰᠢᠭ** [名] 星 (一种乐器, 又叫碰盘).
 диод **ᠳᠢᠨᠣᠳ** [名] (无) 二极管: ~ он цувилга 二极管检波.
 диплом **ᠳᠢᠯᠢᠮ** [名] ① (大学) 毕业证书, 毕业文凭; 证书: ~ ын зохиолын төсөл 毕业论文设计; ~ ын төсөл 毕业设计; ② (优良展览品等的) 奖状.
 дипломат **ᠳᠢᠯᠢᠮᠠᠲ** [名·形] ① 外交官, 外交家; ② 外交的, 有外交手腕的, 外交式的: ~ ажилтан, ~ албан хаагчид 外交人员; ~ корпус 外交使团; ~ бодлого 外交政策; ~ харилцаа 外交关系; ~ шугамаар 外交途径; ~ ажил явууллага 外交上的举动; ~ бичиг солилцох 外交公文的往来; ~ ёсны ээдрээтэй үг 外交辞令; ~ корпусын ахлагч 首席外交代表; ~ төлөөлөгч 外交代表; ~ хэлтрүүлгийн эрх, ~ халдашгүй эрх 外交豁免权.
 диноль **ᠳᠢᠨᠣᠯ** [名] (无) ① 偶极子; ② 偶极天线.
 директор **ᠳᠢᠨᠳᠢᠷᠦᠲᠣᠷ** [名] 经理, 厂长; (学校) 校长, 院长, (研究所) 所长.
 дрижабль **ᠳᠢᠷᠢᠵᠠᠪᠯᠢ** [名] 飞艇, 飞船.
 диск **ᠳᠢᠰᠦᠬ** [名] 圆盘; <汽> 轮盘; <体> 铁饼; 圆盘形物.
 диско **ᠳᠢᠰᠦᠬᠣ** [名] 迪斯科(舞).
 дискодох **ᠳᠢᠰᠦᠬᠣᠳᠤᠬᠤ** [动] 跳迪斯科.
 диспансер **ᠳᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠰᠡᠷ** [名] (医) (专科) 防治所: сүрьеэ өвчний ~ (医) 结核病防治所.
 диспансерчлал **ᠳᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠰᠡᠷᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] диспансерчлах 的名词.
 диспансерчлах **ᠳᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠰᠡᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 防治.

дисперс дэсэрс [名]〈物〉分散: ~ ийн үе, ~ ийн шат 分散阶段.

диспетчер дэсэчэр [名]调度员, 调整员: баазын ~ 基地调度员, 车场调度员.

диспрозий дэсэрсэйдэ [名]〈化〉镨.

диссертаци дэсэртэцэ [名]学位论文: докторын ~ 博士学位论文.

дистанц дэсэнтэцэ [名]①距离, 间隔, 路程: 〈军〉射程; ②(交通线、竞赛等的)一段, 区段.

дифтери дэсэртэ [名]白喉(症).

дифференциал дэсэртэнтэцэ [名]①〈数〉微分: ~ тэгшитгэл 微分; ②〈技〉分速器, 差速器, 分速箱, 差动机.

диц дэцэ [名]〈化〉镍: ~ кадмийн хураагуур 镍镉蓄电池; ~ ийн байван 翠矿; ~ ийн зос 镍赭石; ~ ийн маргад 翠镍矿; ~ ийн өнгө, ~ ийн цэцэг 镍华; ~ ийн хүдэр(矿) 红镍矿.

дицдүүлэх дэсэртэцэ [动] 镍的使动态.

дицдэх дэсэртэ [动] 镍镍.

дицжин дэсэртэ [名]〈矿〉红镍矿.

дияан дэян [名] 见 даяан.

дияанч дэянч [名] 见 даяанч.

дияанчлах дэянчлэх [动] 见 даяанчлах.

до до [名]①〈乐〉音乐中七个基本音之第一音, "1"音; ②逐猫犬声; ③钻子, 锥.

доаз доаз [名]〈陈〉胜幢.

дов дов [名] 小丘, 丘陵, 高岗; 草墩: ~ мандал ①丘陵, 岗; ②祭坛; ~ той газар 多丘地带; ~ ын салхины хаалт 驼峰防风棚; ~ онтой билчээр 山丘牧场; ◇ ~ совдуул 小丘; ов ~ 这里一点, 那里一点的, 点点滴滴的.

довгор довгор [形]①鼓起的, 隆起的, 嘍起的: ~ уруултай 嘍嘴唇的; ②自高自大的, 好抬高自己的.

довгордох довгордох [动] 鼓出, 隆起, 嘍起.

довгорхон довгорхон [形] довгор 的小称.

довгоршиг довгоршиг [形] 有些鼓起的, 似隆起的, 有些往上嘍起的.

довжигнуур довжигнуур [形] 爱唠叨的, 爱哪味的.

довжоо (н) довжоо [名]①(房子的)台阶, 露台: өндөр ~ той байшин 高台阶的房子; ②房基, 石垒.

довжоололцох довжоололцох [动] довжоолох 的共动态.

довжоолох довжоолох [动]①铺台阶, 造露台; 使成台阶; ②打地基, 奠基, 打基础; 垒石堆.

довжоолуулах довжоолуулах [动] довжоолох 的使动态.

довжоолцгоох довжоолцгоох [动] довжоолох 的众动态.

довойлго довойлго [名] 突出, 鼓起, 嘍起.

довойлгомол довойлгомол [形] 突出的, 鼓起的, 嘍起的.

довойлгох довойлгох [动] довойх 的使动态.

довойлзох довойлзох [动] довойх 的多次体.

довойлт довойлт [名] 鼓起, 突出, 嘍起, 隆起.

довоймол довоймол [名] 参见 довойлгомол.

довойх довойх [动]①鼓起, 隆起, 嘍起; ②高傲, 傲慢, 抬高自己.

довон(г) довон [名] 圆丘, 土墩.

довонтой довонтой [形] 有圆丘的, 圆丘状的: ~ газар 丘陵地带.

доворцог доворцог [名] 参见 довцог.

довтлогдох довтлогдох [动] довтлох 的被动态.

довтлого довтлого [名]①进攻, 冲锋, 冲击, 突击; 侵犯, 侵袭: гэнэтийн ~ 突然袭击; довтлогын үзүүр 进攻矛头; дайсанд ~ явуулах 对敌人发动进攻; ②跳跃, 飞驰; ③加速, 加快.

довтлогоо(н) довтлогоо [名] 参见 довтлого.

ДОВТЛОГОХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠣᠬ [动] ①(骑马)奔跑, 飞驰; ②进攻, 奔袭.

ДОВТЛОГСӨД ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠰᠣᠳ [名] 参见 ДОВТЛОГ-чид.

ДОВТЛОГЧ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠴ [名] ①进攻者, 冲锋者, 侵犯者; ②袭击者, 强盗; ③疾驰的骑马人, 急行者; ④〈体〉前锋.

ДОВТЛОГЧИД ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠴᠢᠳ [名] ДОВТЛОГЧ 的复数.

ДОВТЛОЛ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠯ [名] 参见 ДОВТЛОЛТ.

ДОВТЛОЛТ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠯᠲ [名] ①攻势, 进攻, 攻击; ②侵犯, 侵袭, 进犯, 袭击.

ДОВТЛОЛЦОХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠯᠴᠣᠬ [动] ДОВТЛОХ 的共动态.

ДОВТЛОНГУЙ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠨᠭᠤᠢ [形] 好进攻的.

ДОВТЛОХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠬ [动] ①进攻, 冲锋, 突击; 侵犯, 侵略: халдан ~ 进攻, 侵犯, 侵略; ◇ дайрч ~ 进犯, 侵入; 进攻; ②跳跃, 飞驰: морнор ~ 策马飞驰; ③加快, 加速进行.

ДОВТЛУУЛАХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① ДОВТЛОХ 的使动态; 参见 ДОВТЛОГХ; ② 意同 ДОВТЛОГДОХ.

ДОВТЛОГОО(Н) ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠣ᠋᠋ᠨ [名] ①进攻, 冲锋, 冲击, 突击; 侵犯, 侵袭: ~ ны бүс 〈体〉进攻区; ~ ны шугам 进攻线; ②派遣, 差派; ③跳跃, 飞驰, 急跑; ④加速, 加快.

ДОВТЛОГХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠭᠬ [动] ДОВТЛОХ 的使动态; ①使进攻, 使冲锋, 使突击; 使侵犯, 使侵略; ②派遣, 差派: элч ~ 派使节; ③使跳跃, 使飞驰, 使急跑; ④使加速, 使加快: бичиг ~ 使加快书写.

ДОВТЛОЗНОХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠵᠨᠣᠬ [动] ДОВТЛОХ 的短暂体.

ДОВТЛОЦГООХ ᠳᠣᠪᠲᠯᠣᠴᠭᠣ᠋᠋ᠬ [动] ДОВТЛОХ 的众动态.

ДОВУУ ᠳᠣᠪᠤᠭᠤ [名] 小锅.

ДОВЦОГ ᠳᠣᠪᠴᠣᠭ [名] 小土丘, 小上岗: ~ толгой 土包, 土岗; ~ т царам 丘陵草原; ~ элс 沙丘.

ДОВЦОГТОЙ ᠳᠣᠪᠴᠣᠭᠲᠣᠢ [形] 有丘陵的, 有土

岗的.

ДОВШМОЛ ᠳᠣᠪᠰᠢᠮᠣᠯ [名] 纳底布鞋.

ДОГ ᠳᠣᠭ [名] (建筑物顶端的)顶子, 檐塔: сүмийн ~ 庙顶子; малгайн ~ 帽檐塔.

ДОГ ᠳᠣᠭ II 见 ~ ~ 嗒嗒声.

ДОГАР ᠳᠣᠭᠠᠷ [名] 〈植〉犹属: ~ ын овог 马鞭草科.

ДОГДГОЛЗОХ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠯᠵᠣᠬ [动] ①参见 ДОГДОЛ-зох; ②心神不定, 若有所思, 动荡不定.

ДОГДГНОХ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠨᠣᠬ [动] 心神不定, 若有所思, 动荡不定.

ДОГДЛОГО ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣ᠋᠎ᠠ [名] 动荡, 激动, 冲动, 震动.

ДОГДЛОЛ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠯ [名] Догдлох 的名词.

ДОГДЛОЛТ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠯᠲ [名] ①颤抖, 发抖; ②震荡, 震惊; ③心跳, 激动.

ДОГДЛОМТГОЙ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠮᠲᠦᠭᠣᠢ [形] 过敏的.

ДОГДЛОНГУЙ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠨᠭᠤᠢ [形] 激动的.

ДОГДЛОСКИЙХ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠰᠢᠬᠠ [动] Догдлох 的瞬间体.

ДОГДЛОХ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠣᠬ [动] ①颤抖, 颤栗, 发抖: бие ~ 身体颤抖; ②震荡, 震惊; ③(心)剧烈跳动, 冲动, 激动, 心惊肉跳: сэтгэл ~ 心剧烈跳动; 心情激动; уулзахсан гэхээс зүрх догдолж байв 因即将见面而心激烈跳动.

ДОГДЛУУЛАМ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠤᠯᠤᠮ [名] 〈医〉情感激动.

ДОГДЛУУЛАХ ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬ [动] Догдлох 的使动态: сэтгэл ~ 激动人心.

ДОГДЛУУР ᠳᠣᠭᠳᠦᠭᠤᠷ [名·形] ①震荡器; ②发抖的, 震荡的, 颤抖的, 震惊的.

ДОГДОЛ ᠳᠣᠭᠳᠣᠯ [名] 参见 ДОГДЛОЛ.

ДОГДОЛГОХ ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠭᠣᠬ [动] ① Догдлох 的使动态; ②使震响, 使发表隆声; ③感动, 激动.

ДОГДОЛГО ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠭᠣ [名] 参见 ДОГДОЛТ.

ДОГДОЛЗОЛ ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠯ [名] 参见 ДОГДОЛ.

ДОГДОЛЗОХ ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠬ [动] ①(因恐惧、慌张、

发冷而)颤抖, 颤栗, 坐立不安; ② 震荡, 震惊, 冲动.

догдолзуулах *ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] догдол-
зох 的使动态.

догдолзуур *ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [名·形] 参见 догд-
луур.

догдолсхийх *ᠳᠣᠭᠳᠣᠯᠰᠬᠢᠬ* [动] 冲动一下, 震
动一下, 动荡一下.

догдор *ᠳᠣᠭᠳᠣᠷ* [名]〈动〉刺鱼.

догдос *ᠳᠣᠭᠳᠣᠰ* 见 ~ ~ 一颠一颠, 一拐一
拐.

догдосхийх *ᠳᠣᠭᠳᠣᠰᠬᠢᠬ* [动] 突然颤栗, 猛地
打颤; 哆嗦一下, 发一下抖, 震颤一下.

догжир *ᠳᠣᠭᠵᠢᠷ* [名] ①〈宗〉施尸(用面团做的
三角锥形糌神供物); ②〈宗〉(为避邪举行的)
诵经或祈祷活动.

догжирдох *ᠳᠣᠭᠵᠢᠷᠳᠣᠬ* [动] 投放糌神供物.

догживтор *ᠳᠣᠭᠵᠢᠪᠲᠣᠷ* [形] 有些经验的, 老练些
的, 谨慎些的, 世故些的.

догнох *ᠳᠣᠭᠨᠣᠬ* [动] 吹牛, 夸口.

догир *ᠳᠣᠭᠢᠷ* [形] ①老练的, 有经验的; ②谨
小慎微的.

догирох *ᠳᠣᠭᠢᠷᠣᠬ* [动] 老练起来, 变老练, 变
谨慎, 变世故.

догирхог *ᠳᠣᠭᠢᠷᠬᠣᠭ* [形] ①有经验的, 老练的,
谨慎的, 久经世故的; ②以老练自居的,
显示其老练的, 摆老资格的.

догирхох *ᠳᠣᠭᠢᠷᠬᠣᠬ* [动] ①老练谨慎地行事;
②以老练自居, 摆老资格.

догирхуу *ᠳᠣᠭᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 参见 догирхог.

догирших *ᠳᠣᠭᠢᠷᠰᠢᠬ* [动] 变得老练, 变得世
故起来.

догихон *ᠳᠣᠭᠢᠬᠣᠨ* [形] 较爱吹牛的, 有些夸口
的.

догма *ᠳᠣᠭᠮᠠ* [名] ①教条, 信条; ②盲从.

догмат *ᠳᠣᠭᠮᠠᠲ* [名] 教条, 教义, 教理.

догматизм *ᠳᠣᠭᠮᠠᠲᠢᠵᠢᠮ* [名] 教条主义.

догматик *ᠳᠣᠭᠮᠠᠲᠢᠭ* [名] 教条.

догматич *ᠳᠣᠭᠮᠠᠲᠢᠭᠢᠴ* [名] 教条主义者.

догнигон *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠣᠨ* [名] 愚昧者.

догниувтар *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠤᠪᠲᠠᠷ* [形] 较痴呆的, 较
愚昧的.

догниудах *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠤᠳᠠᠬ* [动] 显得过于痴呆,
显得过于愚钝, 十分愚昧无知, 显得十分
混沌.

догниун *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠤᠨ* [形] 痴呆的, 迟钝的, 愚
蠢的, 混沌的, 浑浑噩噩的.

догниуншиг *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠤᠨᠰᠢᠭ* [形] 参见 догниув-
тар.

догниухан *ᠳᠣᠭᠨᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] догниун 的小
称; 较痴呆的, 较迟钝的, 较愚蠢的, 较混
沌的.

догноглозох *ᠳᠣᠭᠨᠣᠭᠯᠣᠵᠣᠬ* [动] ①(牲畜)频频
仰头; ②心神不定, 忐忑不安.

догногонох *ᠳᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] (大脑袋、高鼻
子)频频动弹.

догногор *ᠳᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠷ* [形] 硕大的, 太大的, 太
高的: ~ толгойтой 脑袋特大的; ~
хамар 大高鼻子.

догногорхон *ᠳᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] догногор 的
小称.

догногоршиг *ᠳᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ* [形] 参见 догно-
горхон.

догнойлгох *ᠳᠣᠭᠨᠣᠶᠯᠭᠣᠬ* [动] догнойлх 的使
动态.

догнойлх *ᠳᠣᠭᠨᠣᠶᠯᠬ* [动] ①(脑袋)显得硕大,
(鼻子)高高隆起; ②显得高峻陡峭.

догнолзох *ᠳᠣᠭᠨᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 догногонох.

догнолзуулах *ᠳᠣᠭᠨᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] догнол-
зох 的使动态.

догнуур *ᠳᠣᠭᠨᠤᠷ* [名]〈衣〉肥.

догнууртах *ᠳᠣᠭᠨᠤᠷᠲᠠᠬ* [动] 耙地.

догол *ᠳᠣᠭᠣᠯ* I [名·形] ①角落, 拐角, 隅;
байшингийн ~ 房角; ②死胡同, 绝境:
~ дахь байшин 死胡同里的房子; ③短
腿的, 缺腿的: ~ ширээ 缺腿的桌子; ④
另起的(一行字), 起头有空格的(一行
字): ~ мөр (文章每段起首的)空格, 自
然段; ~ он шүлэг 三音节诗.

догол *ᠳᠣᠭᠣᠯ* II [名] (牲畜的)瘸腿病; (羊
的)烂蹄病.

- доголгох** ᠳᠣᠭᠣᠯᠭ᠎ᠠ [动] доголох 的使动态: морю ~ 使马瘸腿走路.
- доголгуулах** ᠳᠣᠭᠣᠯᠭᠤᠯᠠᠬ [动] доголгох 的使动态.
- доголдол** ᠳᠣᠭᠣᠯᠳᠣᠯ [名] ① 瘸, 跛; ② 不规则动作, 不规则跳动; ③ 缺陷, 缺点.
- доголдох** ᠳᠣᠭᠣᠯᠳᠠᠬ [动] ① 瘸腿走路, 跛行, 单腿跳; ② 不规则动作, 不规则跳动; (桌腿) 跳动, 晃荡: цаг ~ 钟表走不准; судас ~ н цохих 脉搏无节律地跳动; ③ 徒具外形; ④ 另起一行(写).
- доголдуулах** ᠳᠣᠭᠣᠯᠳᠤᠯᠠᠬ [动] доголдох 的使动态.
- доголон(г)** ᠳᠣᠭᠣᠯᠣᠩ [形] 瘸的, 跛的; 瘸子, 跛子: ~ морь 跛腿马; ~ хүн 跛腿人; 瘸子; ~ нулимс (挂在眼角的) 泪珠; ◇ ~ ханчир (动) 大病, 黑鸭.
- доголондуу** ᠳᠣᠭᠣᠯᠣᠨᠳᠤᠭᠤ [形] 有些瘸的, 走路有些跛的.
- доголондуухан** ᠳᠣᠭᠣᠯᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ [形] 一颠一颠的.
- доголох** ᠳᠣᠭᠣᠯᠠᠬ [动] 跛行, 瘸腿走路, 变跛, 变瘸: хөл нь доголжээ 他的腿瘸了.
- доголт** ᠳᠣᠭᠣᠯᠲ [形] ① 瘸的, 跛的; 缺腿的; ② 另起一行的.
- доголуулах** ᠳᠣᠭᠣᠯᠤᠯᠠᠬ [动] доголох 的使动态.
- доголцгоох** ᠳᠣᠭᠣᠯᠴᠭᠠᠬ [动] доголох 的众动态.
- догов** ᠳᠣᠭᠣᠪ 见 ~ ~ 一跛一跛的, 一拐一拐的.
- договцог** ᠳᠣᠭᠣᠪᠴᠣᠭ [名] <医> 间歇: ~ халуурал 间歇热.
- догонцоох** ᠳᠣᠭᠣᠨᠴᠣᠬ [动] догонцох 的使动态.
- догонцол** ᠳᠣᠭᠣᠨᠴᠣᠯ [动] ① 单腿跳: ~ ж тоглох 单腿跳着玩; ② (转) 不定, 不稳, 不安宁: сэтгэл ~ 心思不定; ширээ ~ (地不平) 桌子跷动.
- догонцоцгоох** ᠳᠣᠭᠣᠨᠴᠣᠶᠠᠬ [动] догонцох 的众动态.
- догонцуулах** ᠳᠣᠭᠣᠨᠴᠤᠯᠠᠬ [动] догонцох

的使动态.

- догтор** ᠳᠣᠭᠲᠣᠷ [名] 见 догдор; ◇ ~ хэрмээн <动> 短尾鲟.
- догоцох** ᠳᠣᠭᠣᠴᠠᠬ [动] 单腿跳: ~ ж уралдах 单腿跳比赛.
- догшдох** ᠳᠣᠭᠰᠢᠳᠠᠬ [动] ① 变得过于暴烈、过于放肆、任性、过于剧烈: миний бор морь догшдоод унах аргагүй 我的灰马变得过于暴烈, 没法骑; ② 变得过于脆、过于脆弱: энэ төмөр догшдоод тохиромжгүй байна 这铁太脆, 不适合.
- догшдуулах** ᠳᠣᠭᠰᠢᠳᠤᠯᠠᠬ [动] догшдох 的使动态.
- догшид** ᠳᠣᠭᠰᠢᠳ [名] <宗> 凶煞.
- догшин** ᠳᠣᠭᠰᠢᠨ [形] ① 野的, 烈性的, 暴的, 不驯服的; 活泼爱动的: ~ морь 烈性马; ② 烈的, 剧烈的, 暴烈的, 急骤的; 浓烈的; 极硬的: ~ салхи 暴风, 大风; ~ бороо 骤雨, 暴雨; ~ архи 烈酒; ~ амт 浓味; ③ 脆的, 易碎的, 娇弱的; ④ 凶恶的, 凶暴的, 残忍的, 暴虐的(性格): ~ хуй салхи 龙卷风; ~ урсгал 急流; ~ шүү 铍铍铍; ~ шүүний бүлэг 铍基.
- догширхол** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠬᠣᠯ [名] догширхох 的名词.
- догширхох** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠬᠠᠬ [动] 暴怒, 凶烈, 猖獗, 大发雷霆.
- догширхуулах** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠬᠤᠯᠠᠬ [动] догширхох 的使动态.
- догшрол** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠣᠯ [名] догшрох 的名词.
- догшрох** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠠᠬ [动] ① 放肆起来, 任性起来, 不驯起来, ② 变剧烈, 变暴烈, 变急剧, 变厉害: салхи догширлоо 风大起来了, 风更急剧起来了; ③ 肆虐, 逞凶狂, 发怒, 暴跳.
- догшруулах** ᠳᠣᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] догшрох 的使动态.
- догшуур** ᠳᠣᠭᠰᠢᠭᠤᠷ 见 ~ хөгжим <乐> 打击乐.
- догь** ᠳᠣᠭᠢ I [形] 有经验的, 老练的, 谨慎的, 久经世故的: ~ толгой 老练的头脑.
- догь** ᠳᠣᠭᠢ II [名] <史> 四辈奴.
- догьдох** ᠳᠣᠭᠢᠳᠠᠬ [动] 变得过于老练, 变得过

于世故。

догытох **ᠳᠣᠭᠲᠣᠬ** [动]表现得有经验,表现得老练世故。

догыхон **ᠳᠣᠭᠢᠬᠣᠨ** [形] догы I 的小称。

догыширчих **ᠳᠣᠭᠢᠰᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] догышрох 的完成体。

догышрох **ᠳᠣᠭᠢᠰᠢᠷᠣᠬ** [动]变得老练起来,世故起来。

додиг **ᠳᠣᠳᠢᠭ** [名]〈书〉服装: бөхийн ~ 摔跤手的服装。

додигор **ᠳᠣᠳᠢᠭᠣᠷ** [形]摆老资格的,逞能的,自以为了不起的,夜郎自大的。

додийлгох **ᠳᠣᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] додийх 的使动态。

додийх **ᠳᠣᠳᠢᠶᠢᠬ** [动]变得自大起来,变得爱逞能,好摆老资格。

додомдлого **ᠳᠣᠳᠣᠮᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①修整,修缮,修饰; ②教养,教诲。

додомдох **ᠳᠣᠳᠣᠮᠳᠣᠬ** [动] ①修整,修缮,修饰; ②料理,照料; ③管教,教养。

додомдуулах **ᠳᠣᠳᠣᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] додомдох 的使动态。

доёг **ᠳᠣᠶᠦᠭ** 见 доёс.

доёго **ᠳᠣᠶᠦᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 доёгонох.

доёголон **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠯᠣᠨ** [名]笨蛋,笨货(咒骂用语)。

доёгонох **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠨᠣᠬ** [动]前后摇晃,一钩一弯地动弹。

доёгонуулах **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] доёгонох 的使动态。

доёгор **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷ** [形]钩形的,细长而伸出的: ~ уурга 细长弯曲的套马杆。

доёгордох **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动]变钩形,显得过于细长弯曲。

доёгордуу **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠤ** [形]有些钩状的;较细长弯曲的。

доёгордуулах **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] доёгордох 的使动态。

доёгорхон **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] доёгор 的小称。

доёгоршиг **ᠳᠣᠶᠦᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形]似钩状的,似细长弯曲的。

доёийлгох **ᠳᠣᠶᠦᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] доёийх 的使动态。

доёйх **ᠳᠣᠶᠦᠶᠢᠬ** [动] (上端)略弯,略垂: ~ сон өндөр мод (上端)略弯的大树。

доёлзох **ᠳᠣᠶᠦᠯᠵᠣᠬ** [动]参见 доёгонох。

доёлзуулах **ᠳᠣᠶᠦᠯᠵᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] доёлзох 的使动态。

доён **ᠳᠣᠶᠦᠨ** I [形]细长的,纤细的: ~ хуруу 细长指,蛛脚样指。

доён **ᠳᠣᠶᠦᠨ** II [名] ①笨蛋,笨货(咒骂用语); ②(烧给死者的)供物; ~ түлш (烧给死者的)供物。

доёс **ᠳᠣᠶᠦᠰ** 见 ~ ~ хийх 前后摇晃;一钩一弯地动弹。

доёх **ᠳᠣᠶᠦᠬ** [动] ①啄: тахиа будаа ~ ж идэх 鸡啄米; ②敲,敲打。

доёылгох **ᠳᠣᠶᠦᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] доёых 的使动态。

доёых **ᠳᠣᠶᠦᠶᠢᠬ** [动]见 доёийх。

дозиметр **ᠳᠣᠵᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] ①〈医〉剂量计; ②放射量计。

дой **ᠳᠣᠶ** [名] ①治理,装饰; ②〈宗〉消灾避邪。

дойвод **ᠳᠣᠶᠠᠪᠣᠳ** [名] ①棱形,方块状; ②方台阶石。

дойдгонох **ᠳᠣᠶᠠᠳᠭᠣᠨᠣᠬ** [动]瘸腿行走。

дойдгор **ᠳᠣᠶᠠᠳᠭᠣᠷ** [形]参差不齐的,高低不平的。

дойдон **ᠳᠣᠶᠠᠳᠣᠨ** [名]瘸子,拐子。

дойч **ᠳᠣᠶᠢᠴ** [形]德国的,德意志的,德国人的: ~ марк 德国马克。

доктор **ᠳᠣᠬᠲᠣᠷ** [名] ①医生,大夫; ②博士。

докторантур **ᠳᠣᠬᠲᠣᠷᠠᠨᠲᠤᠷ** [名]博士培训制,博士学位(考取)准备制;(科学研究所的)博士预备部。

дол **ᠳᠣᠯ** I [名]植物内皮,(树木的)韧皮。

дол **ᠳᠣᠯ** II [名]生活中的经验教训,生活经历,世故,风霜: ~ цохъчхсон амьтан 饱经风霜的人(或动物)。

долгидах **ᠳᠣᠯᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] ①显得过于暴躁,显得过于暴烈; ②显得过于湍急; ③(转)显

得过于鲁莽。

долгилго **долгилго** [名] 参见 долгион.

долгиллол **долгиллол** [名] ①翻浪；②(转)激动。

долгилом **долгиллол** [形] ①起波浪的，波涛汹涌的；②令人激动的。

долгилох **долгиллол** [动] ①起浪；掀起波浪，波动；激荡，波涛汹涌：далайн ус хүчтэй ~ в 海水掀起大浪；зүрх ~ 心潮激荡，心潮起伏；②(病人痛得)全身颤抖：~ шигшүүр 振动筛。

долгилуулах **долгиллол** [动] долгилох 的使动态。

долгилуур **долгиллол** [名] 振荡器。

долгин **долгил** [形·名] ①暴躁的，暴烈的：~ морь 劣马；~ цолгин 急躁的；②湍急的：~ урсгал 湍流；③(转)鲁莽的：~ балмад 莽撞的；④鲁莽人。

долгио **долгил** [名] 参见 долгион：~ саатал 物)衍射。

долгиолог **долгиллол** [形] 波状的，波浪式的。

долгиололт **долгиллол** [名] долгиолох 的名词。

долгиолох **долгиллол** [动] 起浪，掀起波浪，波动；浪涛汹涌。

долгиолуулах **долгиллол** [动] долгиолох 的使动态。

долгион **долгил** [名] ①波浪，波涛；巨浪：далайн ~ 海浪；②(理)波；波长：дууны ~ 音波；гэрлийн ~ 光波；урт ~ (无)长波；богино ~ (无)短波；хэт богино ~ (无)超短波；өдрийн ~ (无)日波；шөнийн ~ (无)夜波；нэг ~ (无)同波；хос ~ (无)异波；двой ~ (理)超声波；~ саатал 衍射；~ бичүүр 记波器；~ бичээс 记波图；~ сэтгэгч 波段；~ тэмдэглүүр 描波器；~ урсгуур 波导管；~ хэмжүүр 波长计；~ ы дэс 波数；~ ы хяр 波峰；~ ы цовхорго 跃波。

долгиорхог **долгиллол** [形] 波浪式的。

долгиот **долгил** [形] 有浪的，起浪的。

долгиотох **долгиллол** [动] 起浪，起波涛，掀起浪涛。

долгиотуулах **долгиллол** [动] долгиотох 的使动态。

долгиохой **долгиллол** [名] 波，波段：хос ~ 双波，双波段；<乐>波音(~)。

долгирхох **долгиллол** [动] 暴躁，暴烈，火暴，急躁。

долгис **долгил** [名] 波浪，浪花。

долгисох **долгил** [动] ①身体胀痛，身体剧烈疼痛；②心绪烦乱，心情动荡。

долгиулах **долгиллол** [动] долгих 的使动态。

долгих **долгил** [动] 见 долгиолох。

долгонцог **долгонцог** [形] ①贪馋的，贪食的，贪嘴的；②贪婪的；贪得无厌的。

долгонцогдох **долгонцог** [动] ①显得过于馋，变得好吃；②显得过于贪婪。

долгонцоглох **долгонцог** [动] 表现得贪馋，贪食；表现贪婪。

долгонцоглуулах **долгонцог** [动] долгонцоглох 的使动态。

долгонцогрох **долгонцог** [动] 变得贪馋，贪食；变贪婪。

долгонцогтох **долгонцог** [动] 表现贪馋，贪食，好吃；表现贪婪。

долдгонох **долдгонол** [动] ①阿谀，逢迎，讨好，巴结，谄媚；②说空话，无谓闲谈，作吃语，饶舌。

долдгонуулах **долдгонол** [动] долдгонох 的使动态。

долдгонуур **долдгонол** [形] 好奉承的，好阿谀的，好巴结人的，好谄媚的，会讨好人的。

долдой **долдгой** I [形] 殷勤的，侍奉的；饶舌的，献殷勤的；虚伪的，伪善的，假殷勤的，假客套的，假意奉承的。

долдой **долдгой** II [名] 禅杖(托钵僧持用)。

долдойвтор **долдгой** [形] 较虚伪的，较狡猾的。

долдойдох **долдгой** I [动] 殷勤侍奉；显

得过分虚伪, 过分假心假意, 过于假殷勤.

долдойдох *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠳᠤᠬᠤ* II [动] (хэнд-юунд) 寄希望于..., 依靠, 指望, 指望: олон түмний хүчинд ~ 依靠群众的力量.

долдойдуу *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠳᠤᠰᠤ* [形] 十分殷勤的, 很虚伪的, 很伪善的.

долдойдуулах *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] долдойдох I、II 的使动态.

долдойлох *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠯᠣᠬᠤ* [动] 殷勤侍奉, 献殷勤; 表现伪善, 假殷勤, 假意逢迎, 假客套: тэгэлгүй яах вэ, тэгэлгүй яах вэ гэж долдойлж байжээ 假意逢迎道: “怎么不是那样呢, 怎么不是那样呢.”

долдойлуулах *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠯᠤᠯᠤᠬᠤ* [动] долдойлох 的使动态.

долдойрхох *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠷᠬᠣᠬᠤ* [动] 表现伪善, 假殷勤, 假客套, 假意逢迎.

долдойхон *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠬᠣᠨ* [形] долдой I 的小称.

долдойч *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠴᠢ* [名] 虚伪者, 伪善者, 假殷勤的人, 假客套的人, 伪君子, 好假意逢迎的人.

долдойшиг *ᠳᠣᠯᠳᠣᠢᠰᠢᠭ* [形] 似虚伪的, 似假心假意的.

долдугаар *ᠳᠣᠯᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ* [数] 第七: ~ анги 七年级; ~ сар 七月.

долерит *ᠳᠣᠯᠡᠷᠢᠲᠢ* [名] (ᠳᠣ) 粗玄岩; ~ элсэн чулуу 绿绿砂岩.

должго *ᠳᠣᠯᠵᠢᠭ᠎ᠠ* 见 ~ ~ хийх 参见 должгонох.

должгонох *ᠳᠣᠯᠵᠢᠭ᠎ᠠᠨᠣᠬᠤ* [动] ① 不断歪斜; 时时斜视, 斜睨; ② 拍马, 献媚, 逢迎, 奴颜卑膝, 献殷勤.

должилзох *ᠳᠣᠯᠵᠢᠭ᠎ᠠᠵᠣᠬᠤ* [动] 参见 должгонох.

должир *ᠳᠣᠯᠵᠢᠷ* [形] ① 斜的, 斜眼的, 对眼的: ~ нүд 斜眼; ② 不对称的, 不匀称的; ③ 不成双的, 不成对的: ~ эвэр (牛的) 残角.

долигдох *ᠳᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠬᠤ* [动] должих 的被动态.

долиго *ᠳᠣᠯᠢᠭ᠎ᠠ* 见 ~ ~ 参见 должго.

долигонох *ᠳᠣᠯᠢᠭ᠎ᠠᠨᠣᠬᠤ* [动] 参见 должгонох. **долигонуулах** *ᠳᠣᠯᠢᠭ᠎ᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] долигонох 的使动态.

долигонуур *ᠳᠣᠯᠢᠭ᠎ᠠᠨᠤᠭᠤᠷ* [形] 好拍马屁的, 好献媚的, 好逢迎的, 奴颜卑膝的, 好献殷勤的.

долигор *ᠳᠣᠯᠢᠭᠣᠷ* [形·名] ① 弯的, 扭曲的; 交差的; ② 对眼, 斜眼.

долийлгох *ᠳᠣᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬᠤ* [动] долийх 的使动态.

долийх *ᠳᠣᠯᠢᠶᠢᠬᠤ* [动] 斜视, 侧目而视, 睥睨; 斜起眼睛, 变斜眼; 变对眼: ~ ж харах 斜视, 侧目而视.

долилзох *ᠳᠣᠯᠢᠯᠢᠵᠣᠬᠤ* [动] ① 时时斜视, 时时斜起眼睛; ② 拍马, 献媚, 逢迎, 献殷勤.

долилзуулах *ᠳᠣᠯᠢᠯᠢᠵᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] долилзох 的使动态.

долилзуур *ᠳᠣᠯᠢᠯᠢᠵᠤᠭᠤᠷ* [形] ① 斜眼的, 对眼的; ② 好拍马的, 爱献媚的.

долилцох *ᠳᠣᠯᠢᠯᠢᠴᠣᠬᠤ* [动] должих 的共动态.

долингор *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷ* [形] 经验多的, 老练的, 久经世故的, 饱经风霜的; 经过考验的: хал дол үзэж ~ болсон хүн 饱经风霜而变得老练的人.

долингордох *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠤ* [动] 显得十分老练、十分有经验; 显得过分老练世故.

долингорлох *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠯᠣᠬᠤ* [动] 表现老练, 显示老诚.

долингорох *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠣᠬᠤ* [动] 变得有经验起来, 老练起来, 世故起来.

долингортох *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠲᠣᠬᠤ* [动] 表现得富于经验, 表现老练, 表现得世故.

долингорхов *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠬᠣᠪᠠ* [形] долингор 的小称.

долингоршиг *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠰᠢᠭ* [形] 似老练的, 似世故的, 似饱经风霜的.

долингорших *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠰᠢᠬᠤ* [动] 变得有经验起来, 老练起来, 变世故, 变老练.

долингоршуулах *ᠳᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] долингорших 的使动态.

долинзуур *ᠳᠣᠯᠢᠨᠵᠤᠭᠤᠷ* [形] 老练的, 富有经验的.

- долир **ᠳᠣᠯᠢᠷ** [形] ①对眼的;斜眼的: ~ нуд 对眼; ②不匀称的, 不对称的: ~ эвэртэй үхэр 角不对称的牛.
- долирдох **ᠳᠣᠯᠢᠷᠳᠣᠬ** [动](眼睛)显得太斜.
- долирдуу **ᠳᠣᠯᠢᠷᠳᠤᠤ** [形]眼很斜的, 很不对称的.
- долирхон **ᠳᠣᠯᠢᠷᠬᠣᠨ** [形] долир的小称.
- долиршиг **ᠳᠣᠯᠢᠷᠰᠢᠭ** [形]似斜眼的, 有些对眼的.
- долну **ᠳᠣᠯᠨᠠ** [形]参见 далиу; 斜的, 歪斜的, 偏的; 不对称的, 不匀称的.
- долнувтар **ᠳᠣᠯᠨᠤᠪᠲᠠᠷ** [形]较歪斜的, 有些不对称的.
- долнудах **ᠳᠣᠯᠨᠤᠳᠠᠬ** [动]参见 долирдох.
- долнулах **ᠳᠣᠯᠨᠤᠯᠠᠬ** [动]变歪斜, 显得不对称.
- долнухан **ᠳᠣᠯᠨᠤᠬᠠᠨ** [形] долиу的小称.
- долнушиг **ᠳᠣᠯᠨᠤᠰᠢᠭ** [形]参见 долиухан.
- долних **ᠳᠣᠯᠨᠢᠬ** [动]改变; 交换, 变易.
- доллар **ᠳᠣᠯᠯᠠᠷ** [名]美元, 美金: ~ аар далайлгах дипломат явуулга 美元外交; ~ ын бүс 美元区; ~ ын гадаад харилцаа 美元外交; ~ ын нөөвөр 美元储备; ~ ын тогтолцоо 金元制; ~ ын тооцоо 美元结算; ~ ын хомсдол 美元荒.
- долларжих **ᠳᠣᠯᠯᠠᠷᠵᠢᠬ** [动]美元化, 用美元结算.
- доллого **ᠳᠣᠯᠯᠣᠭ** [名] ①漆, 洋漆; ②染料, 颜料, 和油的涂料; ③涂漆; 絮棉.
- долно **ᠳᠣᠯᠨᠠ** [名]〈植〉欧楸.
- долдолгох **ᠳᠣᠯᠳᠣᠯᠭᠠᠬ** [动]涂漆, 上色, 上釉, 上颜料: юмны дээгүүр будаг ~ 在器物表层上颜料.
- доломит **ᠳᠣᠯᠣᠮᠢᠲ** [名]〈矿〉白云石, 白云岩.
- долон **ᠳᠣᠯᠣᠨ** [名]参见 дол I.
- долонго **ᠳᠣᠯᠣᠨᠭ᠎ᠠ** [名]〈植〉禾本植物.
- долонзой **ᠳᠣᠯᠣᠨᠵᠣᠢ** 见 ~ шувуу 鸥属.
- долоно **ᠳᠣᠯᠣᠨᠠ** [名]〈植〉山楂属.
- долоо(н) **ᠳᠣᠯᠣ᠎ᠠ** [数] ①七: ~ хоног 一星期.

- 期, 一周; гурван ~ хоног 三周; ~ хоноод 经过七昼夜后, 经过一周后; ~ хоног дутмын сонин 周报; ~ н ~ дөчин ес болно 七乘七得四十九; ◇ ~ н өвгөн, ~ н бурхан 〈天〉大熊星座, 北斗七星; ~ н гараг 七曜; 七个一轮回的依次命名法 (计有以下几种排列: ① Адьяа, Сумьяа, Ангараг, Буд, Бархасвадь, Сугарь, Саньчир; ② Ням, Даваа, Мягмар, Лхагва, Пүрэв, Баасан, Бямба; ③ Наран одон, Саран одон, Гал одон, Усан одон, Модон одон, Алтан одон, Шороо одон; ④ Наран, Саран, Улаан нүдэн, Үлэмж, Гадсан, Цолмон, Ховдог эмгэн); ⑤第七天, 七号, 七日: арван нэгдүгээр сарын ~ н 十一月七日; ⑥(表示不定数量或质量的高度完善): ~ н голтой 生命力强的, 能承受苦难, 大难不死的; ~ ходоодтой 胃口大的; 贪婪的; ~ н уулын цаагуур, дов шороон доогуур 层层山岭之外, 重重丘陵之内 (形容事物之遥远和隐秘); доройтохын ~ н хамсаа 衰退的原因增多.
- долоовор **ᠳᠣᠯᠣᠪᠣᠪᠣᠷ** I [名]食指: ~ хуруу 食指.
- долоовор **ᠳᠣᠯᠣᠪᠣᠪᠣᠷ** II [名] ①唇疮: ~ яр 唇疮; ②脱毛癣.
- долоовор **ᠳᠣᠯᠣᠪᠣᠪᠣᠷ** III [名]盐碱地: ~ той газар (牲畜喜食的)盐碱地.
- долоовордох **ᠳᠣᠯᠣᠪᠣᠪᠣᠷᠳᠠᠬ** [动]用食指弹, 用食指做事.
- долоовортох **ᠳᠣᠯᠣᠪᠣᠪᠣᠷᠲᠠᠬ** [动]生唇疮, 长唇疮.
- долоогдох **ᠳᠣᠯᠣᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] долоох 的被动态.
- долоогоно **ᠳᠣᠯᠣᠭᠠᠭᠠᠨ** [名]〈植〉山楂: час улаан ~ 鲜红的山楂果; ~ ы хачиг 山楂壁虱.
- долоогоноч **ᠳᠣᠯᠣᠭᠠᠭᠠᠨᠴᠢ** 见 ~ эрвээхэй 山楂粉蝶.
- долоогоод **ᠳᠣᠯᠣᠭᠠᠭᠠᠳ** [名]七个左右; 每七个.
- долоогуур **ᠳᠣᠯᠣᠭᠤᠭᠤᠷ** 见 ~ үлд 唇内溃疡.

- долоод **ᠳᠣᠯᠣᠳ** [数]约七个,七个左右,各七个。
- долоодой **ᠳᠣᠯᠣᠳᠣᠢ** [名]〈植〉七瓣莲属。
- долоодос **ᠳᠣᠯᠣᠳᠣᠰ** [名]舔过的东西; нохойн ~ 狗舔过的东西。
- долоолгох **ᠳᠣᠯᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [动] ① долоох 的使动态; чулуу ~ 用石头打水漂; ② 见 дололгох。
- долоолол **ᠳᠣᠯᠣᠯᠣᠯ** [名]〈乐〉七连音。
- долоон **ᠳᠣᠯᠣᠨ** I [名]〈每月的〉七日,七号。
- долоон **ᠳᠣᠯᠣᠨ** II [形]多(含贬义); ~ ходоодтой 胃口大的; ~ голтой 命大的,富有生命力的; ~ доор, ~ цаана 差得远,差得多。
- долоонтаа **ᠳᠣᠯᠣᠨᠲᠠ** [数]七次。
- долоох **ᠳᠣᠯᠣᠬ** [动]舔; хав гары нь ~ в 小狗舔了他的手; үнээ, тугалаа ~ 老牛舐犊; халуун чулуу ~ сон 饱经风霜的,久经磨炼的,历尽辛酸的; хомхой ~ 嘴唇起泡。
- долоохон **ᠳᠣᠯᠣᠬᠠᠨ** [数]仅七个。
- долооц **ᠳᠣᠯᠣᠣᠴ** [名]〈乐〉七度。
- долооцгоох **ᠳᠣᠯᠣᠣᠴᠭ᠎ᠠ** [动] долоох 的众动态。
- долоочих **ᠳᠣᠯᠣᠣᠴᠢᠬ** [动] долоох 的多次体。
- долор **ᠳᠣᠯᠣᠷ** [形]吃过苦头的,经过磨炼的,饱经风霜的,老练的,久经世故的。
- долорох **ᠳᠣᠯᠣᠷᠠᠬ** [动]见 долрох I、II。
- долорхой **ᠳᠣᠯᠣᠷᠬᠣᠢ** [名]〈动〉(动物身上的)粗大的斑点。
- долорших **ᠳᠣᠯᠣᠷᠰᠢᠬ** [动]老练起来,经验丰富起来,世故起来。
- долрох **ᠳᠣᠯᠣᠷᠠᠬ** I [动]轻轻脱落,剥落(如树皮等); мод ~ 树皮脱落。
- долрох **ᠳᠣᠯᠣᠷᠠᠬ** II [动]经磨炼,经风霜。
- долруулах **ᠳᠣᠯᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]долрох II 的使动态。
- долуул **ᠳᠣᠯᠤᠭᠤᠯ** [数]共七个,七个一起,七个人一起。
- долш **ᠳᠣᠯᠰ** [名]盐碱地。

- долшилох **ᠳᠣᠯᠰᠢᠯᠣᠬ** [动](把牲畜)放牧在盐碱地上。
- долширох **ᠳᠣᠯᠰᠢᠷᠠᠬ** [动]老练起来,熟练起来,经验多起来,世故起来。
- долшрох **ᠳᠣᠯᠰᠢᠷᠠᠬ** [动]见 долширох。
- доль **ᠳᠣᠯ** [形]参见 долир ①。
- дом **ᠳᠣᠮ** I [名]魔法,妖术,巫术; 江湖医术; арга ~ 魔法,妖术; 江湖医术; ◇ эм ~ 偏方,特效药。
- дом **ᠳᠣᠮ** II [名]参见 далдуу II。
- дом **ᠳᠣᠮ** III [名]〈植〉椴树。
- дом **ᠳᠣᠮ** IV [名]参见 домбо。
- дом **ᠳᠣᠮ** V [名]〈宗〉佛教法理训练毕业庆典。
- домбо (н) **ᠳᠣᠮᠪᠣ** [名·形] ① 高筒无嘴茶壶; морин ~ 高筒大茶壶; ② 棍子; ③ 椭圆的; ~н чихэр 糖球; ~ үрэл 椭圆滚珠。
- домбогор **ᠳᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷ** [形]收敛的,缩口的。
- домбойх **ᠳᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠬ** [动](嘴唇)收缩,收敛。
- домболзох **ᠳᠣᠮᠪᠣᠯᠵᠠᠬ** [动](椭圆形物)晃动,频动。
- домболзуулах **ᠳᠣᠮᠪᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] домболзох 的使动态。
- домбон **ᠳᠣᠮᠪᠣᠨ** [名](椭圆形)罐子。
- домбонцор **ᠳᠣᠮᠪᠣᠨᠴᠣᠷ** [名]小罐子; хийн ~ 气罐,气瓶,气筒。
- домбор **ᠳᠣᠮᠪᠣᠷ** [名]〈乐〉东不拉(哈萨克民族乐器)。
- домбордох **ᠳᠣᠮᠪᠣᠷᠳᠠᠬ** [动]弹东不拉。
- домборчин **ᠳᠣᠮᠪᠣᠷᠴᠢᠨ** [名]弹东不拉者,东不拉演奏者。
- домкрат **ᠳᠣᠮᠻᠠᠷᠲᠠ** [名]起重机。
- домлох **ᠳᠣᠮᠯᠠᠬ** [动] ① (江湖医术治病时)行魔法,施妖术,行巫术; ② 行江湖医术。
- домна **ᠳᠣᠮᠨᠠ** [名]高炉,炼铁炉; ~ зуух 高炉。
- домнознох **ᠳᠣᠮᠨᠠᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] домнох 的短暂体。

- домнол** **ᠳᠣᠮᠨᠣᠯ** [名] 参见 домнолго.
- домнолго** **ᠳᠣᠮᠨᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 魔法治疗, 江湖医术.
- домнох** **ᠳᠣᠮᠨᠣᠬ** [动] ① 用巫术、江湖医术治病; 用特殊疗法治病; ② (转) 马马虎虎, 敷衍塞责, 应付一通, 鬼混一番.
- домноцгоох** **ᠳᠣᠮᠨᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] домнох 的众动态.
- домнуулах** **ᠳᠣᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] домнох 的使动态.
- домнуур** **ᠳᠣᠮᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 巫术治疗用具, 江湖医疗器具.
- домоґ** **ᠳᠣᠮᠣᠭ** [名] ① 神话, 传说, 传奇, 奇谈: ~ дэвэргэлийн дон 神话恐龙; ~ судлал 神话学; ~ үг 神话; ◇ **үлгэр** ~ ① 神话, 传说; ② 世说, 世语; ③ 絮叨, 唠叨, 纠缠; (使人产生的) 厌烦; ◇ **улиг** ~ 唠叨, 纠缠, 厌烦.
- домоґлох** **ᠳᠣᠮᠣᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 戏弄, 耍弄, 要笑, 嘲弄, 讥笑; ② 摆出做过的样子, 佯装做过, 敷衍塞责.
- домоґлуулах** **ᠳᠣᠮᠣᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] домоґлох 的使动态.
- домоґт** **ᠳᠣᠮᠣᠭᠲ** [形] ① 神话般的, 传奇式的, 神奇的, 成为世间话柄的: ~ баатар 传奇式人物; ~ шүлэглэл 神话故事诗; ② 讨厌的, 纠缠不休的.
- домоґтой** **ᠳᠣᠮᠣᠭᠲᠣй** [形] 参见 домоґт.
- домоґч** **ᠳᠣᠮᠣᠭᠴ** [名] 说神话者, 说书人.
- домти** **ᠳᠣᠮᠲᠢ** [名] 参见 донти.
- домтох** **ᠳᠣᠮᠲᠠᠬ** [动] 患口腔病.
- домч** **ᠳᠣᠮᠴ** [名] 巫医, 用巫术治病的人, 江湖医生.
- домчлох** **ᠳᠣᠮᠴᠯᠠᠬ** [动] 用巫术治病, 用江湖医术治病.
- домчлуулах** **ᠳᠣᠮᠴᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] домчлох 的使动态.
- дон** **ᠳᠣᠨ** I [名] ① 瘾, 嗜好, 狂癖: архины ~ той 有酒瘾的, 有饮酒狂癖的; ② (宗) 崇, 邪崇: ~ нөхцөх ① 上瘾; ② 着魔, 中邪.
- дон** **ᠳᠣᠨ** II 见 ~ ~ хийн ① 咚咚响, 咣咣

响(硬物碰撞声); ② 嗷嗷(比喻令人不舒服的讲话声).

- донбо** **ᠳᠣᠨᠪ᠎ᠠ** [名] 见 домбо.
- донгаа** **ᠳᠣᠨᠭᠠ** [名] 见 донго.
- донгио** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣ** [形] 不善领悟的, 愚钝的, 懵懂的; 孤寂无言的; 醉生梦死的, 迷迷糊糊的.
- донгиовтор** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠪᠲᠣᠷ** [形] 较笨的, 智商不高的, 较愚钝的.
- донгиодох** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠳᠠᠬ** [动] 变得太愚钝, 太懵懂, 格外蠢笨, 迷迷糊糊.
- донгиооду** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠳᠤ** [形] 不善于领悟的, 迟钝的, 懵懂的; 孤寂无言的, 醉生梦死的, 迷迷糊糊的.
- донгиорох** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠷᠠᠬ** [动] 浑噩, 鲁钝.
- донгиотох** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠲᠠᠬ** [动] 表现得 不善于领悟; 表现愚钝; 显得懵懵懂懂, 沉默无言, 迷迷糊糊.
- донгиотуулах** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] донгиотох 的使动态.
- донгиохон** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠬᠣᠨ** [形] донгио 的小称; 不太善于领悟的, 较愚钝的, 懵懂些的, 比较蠢的.
- донгиошиг** **ᠳᠣᠨᠭᠢᠣᠰᠢᠭ** [形] 参见 донгиохон.
- донго** **ᠳᠣᠨᠭ᠎ᠠ** [名] (植) 皂荚, 皂角: ~ эм ① 皂荚粉; ② (陈) 胰子.
- донгодлого** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ① 啼啭, 啼鸣; ② 申斥, 斥责; 警告: донгодлогын шийтгэл 警告处分; ~ цагаатгах 撤销警告.
- донгодогдох** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠠᠳᠠᠬ** [动] донгодох 的被动态.
- донгодогч** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠠᠳᠠᠭᠴ** 见 ~ шувуу 鶺鴒, 伯劳; ~ жигүүртэн (动) 伯劳科: ~ шар жигүүртэн 棕背伯劳.
- донгодол** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠣᠯ** [名] 参见 донгодолт.
- донгодолт** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠣᠯᠲ** [名] ① 啼啭; ② 申斥, 斥责; 警告.
- донгодох** **ᠳᠣᠨᠭᠣᠳᠠᠬ** [动] ① 鸟鸣, 鸟鸣啭, 唧唧鸣, 咕咕叫: ~ дог шувуу 鸟鸣; ② 斥责, 申斥; 警告: хатуу ~ арга хэмжээ 严厉警告处分; ~ н шийтгэх 警告处分.

донгодуулах **ᠳᠣᠩᠭᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] донгодох 的使动态.

донгор **ᠳᠣᠨᠭᠣᠷ** [名] (动)三岁公驯鹿.

донгосол **ᠳᠣᠨᠭᠣᠰᠣᠯ** [名] 无稽之谈, 闲扯.

донгосолгүй **ᠳᠣᠨᠭᠣᠰᠣᠯᠭᠡᠢ** [形] 不动听的, 不好听的.

донгосох **ᠳᠣᠨᠭᠣᠰᠣᠬ** [动] 闲聊, 扯谈, 空谈: дэмий юм ~ 空谈, 扯谈, 胡言乱语; 说粗鲁话.

донгосуулах **ᠳᠣᠨᠭᠣᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] донгосох 的使动态.

дондгор **ᠳᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠷ** [形] 圆鼓鼓的, 浑圆的.

дондойлгох **ᠳᠣᠨᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] дондойх 的使动态.

дондойх **ᠳᠣᠨᠳᠣᠶᠠᠬ** [动] (臀部等)鼓起, 变得圆鼓鼓.

дондолзох **ᠳᠣᠨᠳᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] (圆鼓鼓的东西)频频动作.

донж **ᠳᠣᠨᠵ** [形] 造作的, 做作的.

донжиг **ᠳᠣᠨᠵᠢᠭ** 见 ~ ~ 点头哈腰状.

донжигонох **ᠳᠣᠨᠵᠢᠭᠣᠨᠣᠬ** [动] 摆架子, 装模作样.

донжигордох **ᠳᠣᠨᠵᠢᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 摆架子, 装模作样.

донжигхон **ᠳᠣᠨᠵᠢᠭᠬᠣᠨ** [形] донжиг 的小称.

донжий **ᠳᠣᠨᠵᠢᠶ** [形] 参见 донжтой.

донжтой **ᠳᠣᠨᠵᠢᠲᠤᠶ** [形] 有架子的, 装模作样的.

донир **ᠳᠣᠨᠢᠷ** [名] ① (陈) 官吏, 大臣; ② (喇嘛教) 主管财物的喇嘛.

донму **ᠳᠣᠨᠮᠤ** [名] ① (植) 椴树; ② (植) 菩提树; ③ 茶桶.

донниун **ᠳᠣᠨᠨᠢᠭᠠᠨ** [形] 见 догниун.

доноголзох **ᠳᠣᠨᠨᠣᠭᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 心神不定, 动荡不定, 忐忑不安.

донолзох **ᠳᠣᠨᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 доноголзох.

донор **ᠳᠣᠨᠣᠷ** [名] 供血者, 输血者.

донрой **ᠳᠣᠨᠷᠣᠶ** [名] 雌黄.

донслох **ᠳᠣᠨᠰᠣᠯᠬ** [动] ① 摇晃, 颤动, 震动,

动荡, 颠簸: тэрэг ~ 车子摇晃, 车子颠簸; ② (转) 不安, 担心, 忐忑不安: сэтгэл ~ 担心, 心情忐忑不安.

донслуулах **ᠳᠣᠨᠰᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] донслох 的使动态; ① 摇动, 抖动, 震动, 震撼, 使发抖; ② (转) 使不安, 使担心, 使焦虑, 惊忧.

донсолгоо **ᠳᠣᠨᠰᠣᠯᠭᠣᠭ** [名] ① 摇晃, 摇荡, 震荡, 颠簸, 颤: ~ той газар 高低不平的地方; ~ ны зөөллүүр 缓冲器; ② 震动, 震惊, 激动.

донсолгох **ᠳᠣᠨᠰᠣᠯᠭᠣᠬ** [动] донслох 的使动态; 参见 донслуулах.

донти **ᠳᠣᠨᠲᠢ** [名] 熊胆汁.

донтой **ᠳᠣᠨᠲᠤᠶ** [形] 有嗜好的, 对...上瘾的, 对...狂热的; 有...狂癖的; 对...着魔的, 病魔的, 中邪的.

донтор **ᠳᠣᠨᠲᠣᠷ** [名] 参见 хаяг: хаяг ~ 地址.

донтох **ᠳᠣᠨᠲᠣᠬ** [动] 疯言疯语, 胡言乱语, 说颠话.

донтуулах **ᠳᠣᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] донтох 的使动态.

донхговох **ᠳᠣᠨᠬᠣᠭ᠋ᠪᠣᠬ** [动] 参见 донхолзох.

донхгор **ᠳᠣᠨᠬᠣᠷ** [形] 隆起的, 鼓起的, 高大的.

донхгордох **ᠳᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 显得隆起、鼓起, 变高大.

донхгордуу **ᠳᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 太隆起的, 太鼓起的, 太高大的: ~ толгой 大脑袋; ~ хамар 高鼻子.

донхгорхон **ᠳᠣᠨᠬᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] донхгор 的小称.

донхирах **ᠳᠣᠨᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 向前跛行: морь ~ 马向前跛行.

донхойлгох **ᠳᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] донхойх 的使动态.

донхойх **ᠳᠣᠨᠬᠣᠶᠠᠬ** [动] 隆起, 鼓起.

донхолзох **ᠳᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] (大脑袋、高鼻子)频频动弹.

донхолзуулах **ᠳᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] донхол-

зох 的使动态。

донхор ᠳᠣᠨᠬᠣᠷ [形] 参见 донхгор.

доншил ᠳᠣᠨᠰᠢᠯ [名] ① 闲逛; ② 闲聊.

доншилхийлэх ᠳᠣᠨᠰᠢᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ [动] ① 闲逛一会儿; ② 谈一下, 聊一会儿.

донших ᠳᠣᠨᠰᠢᠬ [动] ① 闲逛, 无事游逛; айл ~ 串门儿; ② 闲扯淡, 闲聊, 颠话不休.

доншмол ᠳᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ [形] ① 爱闲谈的, 空谈的, 好饶舌的, 颠话不休的; ② 好闲逛的, 游手好闲的.

доншоо ᠳᠣᠨᠰᠢᠣ [名] ① 闲逛, 游手好闲; ② 爱闲谈(者), 好饶舌(者).

доншооч ᠳᠣᠨᠰᠢᠣᠴ [名] ① 好闲逛的人, 游手好闲的人; ② 爱闲谈的人, 好饶舌的人, 空谈家, 颠话不休的人.

доншоочдох ᠳᠣᠨᠰᠢᠣᠴᠳᠣᠬ [动] ① 大肆闲谈, 颠话不休, 显得十分饶舌; ② 显得过分好闲游, 表现游手好闲.

доншуур ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷ [形] 好游闲的, 游手好闲的, 怠惰的: ~ худалдаа 流动摊贩.

доншуурч ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴ [名] 游手好闲的人, 二流子, 懒汉.

доншуурчдах ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠳᠠᠬ [动] 表现得太多游手好闲, 二流子相十足, 好闲逛.

доншуурчлах ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 游荡, 闲游逛, 游手好闲.

доншууч ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢ [形] 参见 доншуур.

доншуучлал ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠯᠠᠯ [名] 闲逛, 闲游.

доншуучлах ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 参见 доншуурчлах.

доншуучлуулах ᠳᠣᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] доншуучлах 的使动态.

доо ᠳᠣ᠎ᠠ I [感] 呀! 吧!: очно ~ 去呀!

доо ᠳᠣ᠎ᠠ II [名] (刀剑之) 钻子.

доовтор ᠳᠣ᠋ᠪᠲᠣᠷ (ᠳᠣ᠋ᠪᠲᠣᠷ) [名] 见 доктор.

доог ᠳᠣ᠎ᠠ [名] ① 笑柄, 取笑的资料; ② 嘲笑, 玩笑: ~ хийх 嘲弄, 取笑, 开玩笑.

доогломтгой ᠳᠣ᠎ᠠᠯᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠢ [形] 爱嘲弄的, 好开玩笑的.

дооглонгуй ᠳᠣ᠎ᠠᠯᠣᠩᠭᠤᠢ [形] 讥讽的; 开玩笑的, 风趣的.

дооглох ᠳᠣ᠎ᠠᠯᠣᠬ [动] 嘲笑, 讥笑, 取笑, 奚落, 嘲弄, 揶揄.

дооглуулах ᠳᠣ᠎ᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дооглох 的使动态.

доогт ᠳᠣ᠎ᠠᠲ [形] 讽刺的, 幽默的, 开玩笑的.

доогтой ᠳᠣ᠎ᠠᠲᠤᠢ [形] 参见 доогт.

доогтойхон ᠳᠣ᠎ᠠᠲᠤᠢᠬᠣᠨ [形] догтой 的小称.

доогуур ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷ [副·形] ① 在...之下, 在下面, 在下方, 在低处, 在底下: орон ~ орох 钻到床底下; бүсээ ~ бүслэх 把带子束到下部; усан ~ явдаг онгоц <军> 潜水艇; ② 向下, 向低处: ~ болгох 减低, 降低; ~ харах 阴险而怀疑地注视; ③ (转) 以下, 以后, 最后; ④ 下级的; 下游的: ~ хүмүүстэй нь ярилцах 与其下级人员交谈.

доогуурдах ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠬ [动] 显得过于低、偏下、向下: бүс чинь доогуурджээ 你的腰带系得太低了.

доогуурдуу ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠳᠤᠭ [形] 太偏低的, 过于偏下的.

доогуурдуулах ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] доогуурдах 的使动态.

доогуурлах ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠢᠯᠠᠬ [动] ① 拿到下边看, 在下边看; ② 鄙视.

доогууртах ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠲᠠᠬ [动] 在...之下, 到...下方, 向下, 向低处; 更向下部, 更往低处.

доогуурхав ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠬᠠᠪ [形] доогуур 的小称; 在...之下一些的, 靠下一些的, 在下方一带的, 向下一些的, 向低处一些的.

доогуурхь ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠬᠢ [形] 低的, 下边的.

доогууршиг ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠦᠷᠰᠢᠭ [形] 似偏低的, 有些靠下的.

доогч ᠳᠣ᠎ᠠᠭᠢᠴᠢ [形] 爱讥笑人的, 好耻笑人的, 好开玩笑的.

доод ᠳᠣ᠎ᠠᠳ [形·名] ② 下面的, 下方的, 下层的, 下级的, 基部的: ~ тал 下部, 下方; ~ үзүүр 下端; ~ уруул 下唇; ~

шат 下级; 下游, 河口附近; би ахын ~ талд суув 我坐在哥哥的下手; ~ давхар 下层, 下一层; ~ хагас сар 下半月; ~ танхим 下议院; ~ орлого 低收入; ②腹部: ~ дотогшлуур 腹收肌; ~ салаа 腹支; ◇ ~ улаан туча, ~ улаан цацраг 红外线; ~ түвшин хөг (语) 阳平调.

доодож ^{доодож} [名] 最低限度; 最低限: ~ ачаалал 最低载重量, 最低负荷; ~ ашиг 最低限度利润; ~ хэмж 量低限度; ~ цалин 低工资.

доодох ^{доодох} [形] 下面的, 下部的, 下层的, 基部的.

доодуул ^{доодуул} [名] 下等人.

доож ^{доож} I [名] ①倒坡 (特指物的末一个, 如饭之末一碗, 酒之末一杯); ②糟粕, 残渣, 渣滓.

доож ^{доож} II [形] 低劣的, 最次的, 最差的 (部分): дээж нь биш ч гэсэн ~ нь лав биш 虽非最好者, 亦非最差者.

доожгүй ^{доожгүй} [形] ①一点不赏脸的, 不给一点面子的; ②极差的, 极次的, 不像样的, 不成材的, 恶劣的, 低劣的, 不好看的: ~ зан гаргах 表现得没出息, 表现恶劣品性; ~ эд 次品, 劣品.

доожигнох ^{доожигнох} [动] 瞧不起, 蔑视, 嘲弄, 辱弄.

доожин ^{доожин} [名·形] ①末尾, 末家; ②最差的, 最末的, 最次的, 低劣的: ~ мал 最差的牲畜.

доожоо ^{доожоо} [名] ①外貌, 外观, 样子; ②性格, 性情, 人品.

доожоогүй ^{доожоогүй} [形] ①外观不雅的, 样子差的, 不好看的; ②性格不好的, 人品差的.

доожоогүйхэн ^{доожоогүйхэн} [形] ①外观不太美的, 不怎么好看的; ②人品较差的, 性格不太好的.

доожоотой ^{доожоотой} [形] ①美观的, 好看的; ②性格好的, 人品好的.

доожтой ^{доожтой} [形] ①低劣的, 次的, 差的; ②美观的, 好看的; 性格好的, 人品好的.

доомбор ^{доомбор} [名] 参见 домбор.

доомбордох ^{доомбордох} [名] 参见 домбордох.

доомбордоцгоох ^{доомбордоцгоох} [动] доомбордох 的众动态.

доомбордуулах ^{доомбордуулах} [动] доомбордох 的使动态.

доомборч ^{доомборч} [名] 见 домборчин.

доонор ^{доонор} [名] 参见 донор.

доор ^{доор} [副] 见 дор.

доорд ^{доорд} [形] 下面的, 底部的: ~ орхилго 门的下凹槽; ~ хагас 下甸.

доордос ^{доордос} [名] <书> ①下人, 底下人; ②下流胚, 贱货.

доордох ^{доордох} [动] 见 дордох I、II.

доордуулах ^{доордуулах} [动] доордох 的使动态.

доорх ^{доорх} [形] 见 дорхи.

доорхи ^{доорхи} [形] 见 дорхи.

дооршоох ^{дооршоох} [动] 见 доршоох.

доохон ^{доохон} [形] 下面的, 低下的: ~ тал 下面的, 下边的, 往下一点的.

доохьлол ^{доохьлол} [名] доохьлох 的名词.

доохьлох ^{доохьлох} [动] 奚落, 讥笑, 嘲弄, 揶揄.

доош(оо) ^{доош(оо)} [副] 往下, 向下, 低下; ...以下: ~ оо харах 往下看; ~ нь тавих 往下放, 放下; дээрээс ~ нь буулгах 使自上往下降; таваас ~ насны 五岁以下的; ~ оо орох 学坏, 往邪路走.

доошгүй ^{доошгүй} [形] 不少于...的, 不低于...的; ...以上的: тавны дөрвөөс ~ 不低于五分之四, 不少于五分之四.

доошдох ^{доошдох} [动] 遑向下, 遑往下, 变低, 变偏下.

доошдуулах ^{доошдуулах} [动] доошдох 的使动态.

доошивтор ^{доошивтор} [形] 较向下的, 略靠下的, 有些偏下的.

доошид ^{доошид} [副] 向下, 往下, 在...下.

доошилчих **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] доошлох 的完成体.

дооших **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠢᠬ** [形] 下边的, 下面的, 以下的.

доошлолт **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠣᠯᠲ** [名] 下降, 下沉.

доошлох **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 下降, 往下去, 低落, 趋下: дээрээс ~ 由上往下去, 自上往下降落; ② (转) 衰落, 衰弱, 变坏, 退步, 恶化: доошилж яваа хүн 衰颓的人, 每况愈下的人; ③ 平静下来, 平伏下去, 退下: өвчтөний халуун нь доошилсон байв 病人退烧了; ④ 向前走, 向下去: голоор доошилж явлаа 沿河往前走; ~ тийн ялгал <语> 下向格; ~ хэсэг <乐> 降部; ~ н яваа бай <军> 下降目标.

доошлуу **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠤᠯᠤ** [形] 往下的, 下降的, 后边的: хэл ~ эгшиг 舌后元音.

доошлуулага **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ** [名] <乐> 低半音的记号, 降号.

доошлуулах **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠤᠯᠤᠬ** [动] ① доошлох 的使动态; ② 降低, 减低.

доошхон **ᠳᠤᠰᠢᠮᠢᠯᠬᠣᠨ** [形] доош 的小称.

дор **ᠳᠣᠷ** I [名] 次, 差; 弱.

дор **ᠳᠣᠷ** II [副·形] ① 下面, 在下面; ...之下: ~ үсэг зурагсад 下面署名者; ~ дурдсан 下述的, 下面提及的; ~ орох ① 下降; 往下; ② 衰退; 恶化; 贫穷; ~ үзэх 轻视, 估计不足, 过低地评价; ширээний бүтээлэг ~ 桌布下; удирдлагын ~ 在...领导下; эрхийн ~ 在...的权限下, 在...的管属下; хамар ~ ам 鼻子底下是嘴; газар ~ 地下; ② 低的, 低下的: ~ газар 低地; ~ дуугаар дуугарах 发低音; ~ суух 坐在下面, 坐在下手; ахлах дарга нарын ~ жагсав 排在领头的首长们后面; ③ (转) 劣质的, 坏些的, 次的, 恶化的: бүр ~ болов 变得更坏了, 变得更不妙了, 恶化了; энэ эд нөгөөдөхөөсөө хол ~ юм 这东西比那个差远了; ④ 立即, 即刻, 当即: ~ ~оо ① 当时; ② 各个, 分别, 各自; ③ 各就各位; ирсэн ~оо --来就...; ~оо! 就位! 在原地! ⑤ 各个, 分别, 各自: ~ бүрдээ биелүүлбэл зохих үүрэг 各自

应完成的任务; ⑥ 原地; 原处, 一地: хоёулаа нэг ~ байх 两个人在一起; ~ унэхэх 贬低, 低估; ~ хөг <乐> 假泛音; ~оо баах <医> 大便失禁; ~оо гэнгээд марш <体> 踏步; ~оо эргэх <体> 原地转弯; ~оо алхаад! 原地踏步.

дорви **ᠳᠣᠷᠪᠢ** [名] ① 才智, 胆略, 气魄, 魄力; ② 强力, 威力, 能力, 强度.

дорвигүй **ᠳᠣᠷᠪᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 弱的, 虚弱无力的, 能力差的, 没本事的; 强度小的: ~ хөдөө аж ахуй 粗放牧业; ② 无魄力的, 没有胆略的.

дорвижуулах **ᠳᠣᠷᠪᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 集约化.

дорвижуун **ᠳᠣᠷᠪᠢᠵᠢᠭᠤᠨ** [形] ① 力量足的, 能力强的; ② 气魄大的, 魄力大的, 胆略大的.

дорвилго **ᠳᠣᠷᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] (萨满教巫师用的半面手鼓的) 鼓槌.

дорвилог **ᠳᠣᠷᠪᠢᠯᠭ** [形] ① 强的, 有力的, 有能力的; 力量大的; 强度大的: ~ хөдөлмөр 紧张劳动; ~ хөдөө аж ахуй 集约农业经济; ~ чанар 集约性; ② 富足的, 殷实的; ③ 质量好的.

дорвирхох **ᠳᠣᠷᠪᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 显示能力, 卖弄本事, 逞强, 逞能, 扬威.

дорвитой **ᠳᠣᠷᠪᠢᠲᠣᠢ** [形] ① 强的, 强有力的, 强烈的, 有能力的; 有才干的, 能力大的, 巨大的: ~ хувь нэмэр 巨大的贡献; ~ аж ахуй 集约经济; ~ шинжилгээ судалгаа 基础科学; ② 富足的, 殷实的; ③ 质量好的.

дорвитойхон **ᠳᠣᠷᠪᠢᠲᠣᠢᠬᠣᠨ** [形] дорвитой 的小称; ① 较强的, 较有能力的; 规模较大的; ② 较富足的, 较殷实的; ③ 质量较好的.

дорво **ᠳᠣᠷᠪᠣ** 见 ~ ~ 参见 дорвогнох.

дорвог **ᠳᠣᠷᠪᠣᠭ** I [名] ① 小锅, 烧水锅, 提锅; ② 小袋.

дорвог **ᠳᠣᠷᠪᠣᠭ** II 见 ~ ~ хийх (鼓起、嘍起物) 频频震动.

дорвогнох **ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠠᠬ** [动] (厚嘴唇) 频频嘍动.

дорвогнуулах **ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дорвогнох 的使动态.

дорвогор ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷ [形] 鼓起的, 噉起的, 突出的, 暴出的, 胀起的, 张开的: ~ уруултай 噉嘴唇的, 凸嘴唇的; ~ шүд 龋牙.

дорвогордох ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ [动] (嘴唇) 显得过于厚, 显得过于鼓.

дорвогордуу ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠤ [形] (嘴唇) 很厚的, (嘴唇) 很鼓的.

дорвогорхон ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形] дорвогор 的小称.

дорвогоршиг ᠳᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ [形] (嘴唇) 似厚的, (嘴唇) 似鼓的.

дорвойлгох ᠳᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ [动] дорвойх 的使动态.

дорвойх ᠳᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬ [动] ① 鼓起, 噉起, 突出, 暴出; ② (转) 赌气, 忧思.

дорвойчих ᠳᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬᠢᠬ [动] дорвойх 的完成体.

дорволзох ᠳᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠣᠬ [动] (噉起的厚嘴唇) 颤动, 一下下突起, 不断凸出, 一噉一噉, 一毗一露.

дорволзуулах ᠳᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠤᠯᠠᠬ [动] дорволзох 的使动态.

дорвон ᠳᠣᠷᠪᠣᠨ 见 ~ хүлс 鼙.

дорвос ᠳᠣᠷᠪᠣᠰ 见 ~ ~ хийх (厚嘴唇) 一鼓一鼓, 一噉一噉.

доргил ᠳᠣᠷᠭᠢᠯ [名] 振动: ~ сэрэхүй 振动感觉.

доргилго ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠭ᠎ᠠ [名] ① 震动, 震撼, 颤动, 轰动; ② 轰响, 震响, 轰鸣; 炸裂声.

доргилгох ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠭᠠᠬ [动] ① доргих 的使动态; ② 震动.

доргилолт ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠣᠯᠲ [名] доргилох 的名词.

доргилох ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠣᠬ [动] доргих 的多次体; ① 不停震动, 不停颤动, 不断抖动: ~ шигтгүүр 振动打桩机; ② 不断轰响, 时时震响.

доргилт ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠲ [名] ① 震动, 颤动, 震撼; ② 震响, 轰鸣, 隆隆声, 嘈杂声.

дорглуулам ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠮ [形] ① 使不断震动的, 使不停颤动的; ② 使不时轰响的,

使不停震响的.

доргилуулах ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ [动] доргилох 的使动态.

доргилуур ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠤᠭᠤᠷ [名] ① 筛子; 震荡器; ② 薄膜, 膜, 膜片, 震动膜, 共鸣盘.

доргим ᠳᠣᠷᠭᠢᠮ [形] 震动的, 震响的, 轰响的.

доргио(н) ᠳᠣᠷᠭᠢᠣ(ᠨ) [名] ① 震动, 颤动, 震撼; ② 震响, 轰鸣: ~ ы гэмтэл 振动创伤; ~ ы өвчин 振动病症.

доргитой ᠳᠣᠷᠭᠢᠲᠣᠶ [形] ① 震撼的, 震动的; ② 震响的; ③ 颠的, 颠簸的: ~ морь 颠马.

доргиоx ᠳᠣᠷᠭᠢᠣᠬ [动] ① доргих 的使动态; ② 震动: ~ хүчин 震动因素.

доргиулалт ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠯᠲ [动] 震动, 震撼.

доргиулах ᠳᠣᠷᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ [动] доргих 的使动态.

доргиур ᠳᠣᠷᠭᠢᠭᠤᠷ [名] 膜, 鼓膜, 震动膜, 薄膜, 膜片.

доргих ᠳᠣᠷᠭᠢᠬ [动] ① (由巨响等所引起的) 震动, 颤动, 震撼, 波动: их буугийн дуунаас газар ~ шиг болов 地面好像由于大炮的轰鸣而发生了震动; ~ үзэгдэл 休克现象; ~ ж илэх 振动按摩; ② 震响, 轰响, 轰鸣.

дорго ᠳᠣᠷᠭ᠎ᠠ [名] (动) 獐.

доргомдох ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠳᠣᠬ [动] ① 发育不全, 先天缺陷; ② 欠缺, 欠佳.

доргомж ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠵ [形] ① 弱的, 绵弱的, 绵软的; ② 懦弱的, 怯弱的.

доргомждох ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠵᠳᠣᠬ [动] ① 显得过于软弱; ② 显得过于懦弱.

доргомживтор ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠵᠢᠪᠲᠣᠷ [形] 较软弱的, 较懦弱的.

доргомжтох ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠵᠲᠣᠬ [动] ① 表现软弱, 表现软弱无力, 显得怯弱; ② (植物) 颓萎不开花.

доргомжхон ᠳᠣᠷᠭᠣᠮᠵᠬᠣᠨ [形] доргомж 的小称; ① 较弱的, 较绵弱的, 较绵软的; ② 较懦弱的, 较怯弱的.

доргон ᠳᠣᠷᠭᠣᠨ [形] 欠缺的, 不足的: дутуу

~ 欠缺的.

дорд **ᠳᠣᠷᠳ** [形] ①下, 下方的, 下面的; ②下级的, 下层的, 下等的; ③低级的, 最低的; ④低贱的, 下贱的.

дордгор **ᠳᠣᠷᠳᠭᠣᠷ** [形]鼓起的, 嘍起的, 拱起的, 吡出的, 暴出的: ~ уруул 嘍起的嘴唇.

дордогнох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠭᠨᠠᠬ** [动](鼓起、拱起物)频频动弹.

дордойлгох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дордойх I 的使动态.

дордойх **ᠳᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠬ** I [动]鼓出, 嘍起, 拱起, 吡出.

дордойх **ᠳᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠬ** II [动] ①行歹毒, 待人凶恶, 抱坏心眼; ②破裂, 不和, 不协调.

дордойхгүй **ᠳᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]不抱坏心眼的, 不歹毒的, 不恶的; 善良的: ам дордойвч элэг ~ 口恶心不恶; 口硬心软.

дордол **ᠳᠣᠷᠳᠣᠯ** [名]参见 дордолт.

дордолзох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠯᠵᠣᠬ** [动]参见 дордогнох.

дордолт **ᠳᠣᠷᠳᠣᠯᠲ** [名]衰老, 恶化.

дордоох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠭᠠᠮ** [动] дордох I、II 的使动态.

дордос **ᠳᠣᠷᠳᠣᠰ** [名]低下, 低劣, 次品.

дордох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠬ** I [动] ①显得太次, 显得太低劣, 显得过于低下; ②显得过于欠缺, 嫌不足; ③偏低, 偏下: цонх нь дорджээ 窗子过低了.

дордох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠬ** II [动] ①变次, 变低劣, 变低下; ②恶化, 衰退; ③不足, 不及, 欠缺: чанар нь дорджээ 质量太差了.

дордуулах **ᠳᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дордох I、II 的使动态.

дордхох **ᠳᠣᠷᠳᠣᠬᠠᠬ** [动]搞坏, 削弱, 减少.

доржпалам **ᠳᠣᠷᠵᠢᠫᠠᠯᠠᠮ** [名]金刚石.

дориувтар **ᠳᠣᠷᠢᠭᠦᠮᠲᠠᠷ** [形]较好的, 较好看的.

дориулаг **ᠳᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠭ** [形]良好的, 优良的, 好看的.

дориун **ᠳᠣᠷᠢᠭᠤᠨ** [形·副] ①良好的, 优良的, 满好的, 较好的; ②挺, 很: ~ сайн 美好

的; ~ хийцтэй эд 做工良好的物品.

дориухан **ᠳᠣᠷᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]良好的, 美好的.

дормон **ᠳᠣᠷᠮᠣᠨ** [名](陈)土耳其番: ~ тамга 土耳其番印章; (旗的)官印.

дорно **ᠳᠣᠷᠨᠠ** [名]东, 东方, 东边: дорно зүгээс нар мандлаа 太阳从东方升起; Дорно Говь аймаг 东戈壁省; ~ дахин 东方; ~ дахины судлал 东方学; ~ өмнө 东南(方); ~ умар 东北(方).

дорнод **ᠳᠣᠷᠨᠠᠳ** [形]东方的, 位于东部的; 东方: Дорнод аймаг 东方省; ~ хязгаар 东部边境; ~ ын тал газар 东部平原; ~ уртраг 东经.

дорнохь **ᠳᠣᠷᠨᠠᠬᠢ** [形]东方的, 位于东方的.

доровтор **ᠳᠣᠷᠣᠪᠲᠣᠷ** [形]略向下的, 略靠下的, 略低的.

дорого **ᠳᠣᠷᠣᠭ** [名](动)狸.

дорогш **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰ** [副] ①向下, 往下: ~ явах 向下走, 向下去; ②低下, 低于, 较少: хоёр сараас ~ гүй 不少于两个月, 不下两月.

дорогшид **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠳ** [副]以后, 下次, 往下, 在下面.

дорогшдох **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠳᠠᠬ** [动]显得太靠下、偏下、偏低.

дорогшлох **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠳᠠᠬ** [动] ①向下去, 下降, 降落, 降低, 减少; 降级, 贬谪; ②(转)衰落, 恶化, 萎靡, 衰退.

дорогшлуулах **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠳᠠᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] дорогш-лох 的使动态.

дорогшхон **ᠳᠣᠷᠣᠭᠰᠢᠬᠣᠨ** [动] дорогш 的小称.

дорой **ᠳᠣᠷᠣᠶ** [形] ①弱的, 软弱的, 弱小的, 孱弱的: ~ буурай 软弱的, 弱小的, 虚弱的; ~ байдал 软弱状况, 弱小境况, 贫弱状况; ②疲倦的, 疲惫不堪的: ~ хөгжилтэй орнууд 不发达国家; ◇ сул ~ 弱的, 弱小的, 无力的, 衰弱的; ③低劣的, 拙劣的, 低能的.

доройвтар **ᠳᠣᠷᠣᠶᠢᠮᠲᠠᠷ** [形] ①弱一些的, 较软弱的, 弱小些的, 较穷弱的; ②疲倦些的.

дорйдуу **ᠳᠣᠷᠣᠶᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] ①过于软弱的, 太弱小的; ②太疲倦的, 疲惫不堪的.

доройлог **ᠳᠣᠷᠣᠢᠯᠣᠭ** [名] 软弱性, 软弱的, 柔软性.

доройтлого **ᠳᠣᠷᠣᠢᠲᠤᠯᠦᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 доройтол.

доройтмол **ᠳᠣᠷᠣᠢᠲᠤᠮᠣᠯ** [形] ① 衰弱的, 衰退的, 衰颓的; 衰落的, 衰朽的; ② 没落的, 颓废的, 潦倒的; ③ 堕落的, 退化的.

доройтол **ᠳᠣᠷᠣᠢᠲᠣᠯ** [名] ① 弛缓; 衰弱, 衰落, 衰退, 削弱, 退化, 没落, 堕落, 颓废, 松弛; 疲惫; 疲惫: насны ~ 衰老, 老迈; ② 无力性.

доройтох **ᠳᠣᠷᠣᠢᠲᠣᠬ** [动] 削弱, 衰弱, 衰落, 衰退, 退化, 没落, 堕落, 颓废, 松弛; 疲惫: ~ н хувирсан этгээд 蜕化变质分子; нас дээр гарч бие нь ~ в 他年迈体衰了; үйл ажил ~ 工作退步, 工作削弱.

доройтуулах **ᠳᠣᠷᠣᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] доройтох 的使动态.

доройхон **ᠳᠣᠷᠣᠢᠬᠣᠨ** [形] дорой 的小称; ① 弱些的, 较软弱的, 较弱小的, 较穷弱的; ② 较疲惫的.

доройшиг **ᠳᠣᠷᠣᠢᠰᠢᠭ** [形] 似软弱的, 有些弱小的.

дором **ᠳᠣᠷᠣᠮ** [名] (宗) 供物, 供品.

доромж **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵ** [形] ① 弱的, 差的, 粗陋的, 平凡的; ② 下贱的, 卑劣的; 低下的; ③ 温良的, 绵弱的, 听话的, 温驯的.

доромжлогдох **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠠᠭᠳᠣᠬ** [动] доромжлох 的被动态; 被轻视, 被鄙视, 被蔑视, 被侮辱.

доромжлогч **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠠᠭᠴ** [名] 轻视者, 鄙视者, 蔑视者, 侮辱者.

доромжлол **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯ** [名] доромжлох 的名词: дарлал ~ 欺凌, 欺压.

доромжлох **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠬ** [动] ① 卑视, 鄙视, 藐视, 轻蔑: басамжлан ~ 轻视, 小看, 鄙视; ② 凌辱, 污辱, 欺辱.

доромжлуулах **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① доромжлох 的使动态; ② 意同 доромжлогдох.

доромжхон **ᠳᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠬᠣᠨ** [形] доромж 的小称; ① 比较不出色的, 较差的, 较弱的, 平平常常的; ② 卑贱些的, 卑劣些的, 较鄙陋的; ③ 较温良的, 较绵弱的, 较温驯的.

дороо **ᠳᠣᠷᠣᠭ᠎ᠠ** [副] 立刻, 立即, 马上.

дорсгой **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢ** [形] 耙出的, 龇出的: ~ шүд 耙牙; самны шүд ~ болох 梳齿龇出.

дорсгойвтр **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢᠪᠲᠣᠷ** [形] 较突出的, 较暴出的, 较龇鼓的.

дорсгойдох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢᠳᠣᠬ** [动] 龇得太厉害, 龇得太大.

дорсгойдуу **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 很突鼓的, 十分龇出的.

дорсгойхон **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢᠬᠣᠨ** [形] дорсгой 的小称.

дорсгойшог **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠢᠰᠣᠭ** [形] 参见 дорсгойвтр.

дорснооx **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠨ** [动] 一龇一露, 龇牙咧嘴.

дорсноуулах **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дорснооx 的使动态.

дорсгор **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠷ** [形] 参见 дорсгой.

дорсгордох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 参见 дорсгойдох.

дорсгорхон **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] дорсгор 的小称.

дорсгоршиг **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 дорсгойшиг.

дорсгох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠬ** [动] дорсгох 的使动态; 使往下; 压下, 降下, 减低, 削减, 损坏, 减弱, 使削弱.

дорсгуулах **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠯᠠᠬ** [动] дорсгох 的使动态.

дорсого **ᠳᠣᠷᠰᠣᠭᠣ** 见 ~ ~ хийх (牙) 一龇一龇.

дорсойлгох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] дорсойх 的使动态; 使牙龇出, 把出牙.

дорсойх **ᠳᠣᠷᠰᠣᠢᠬ** [动] 龇出, 把出: шүд ~ 龇牙.

дорсойчих **ᠳᠣᠷᠰᠣᠢᠬᠴᠢᠬ** [动] дорсойх 的完成体.

дорсолзоx **ᠳᠣᠷᠰᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 дорснооx.

дорсолзуулах **ᠳᠣᠷᠰᠣᠯᠵᠣᠯᠠᠬ** [动] дорсол-

зох 的使动态。

дорсоох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠤ** [动] дорсох 的使动态；使往下，使向下；压下，降下，减低，削减，损坏，减弱，使削弱。

дорсоо **ᠳᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠ** 见 ~ хийх 不断龋牙，龋齿一露，呲牙咧嘴。

дорсох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠤ** [动] 往下，往低去，变低；降下，减弱，削弱。

дорсуулах **ᠳᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дорсох 的使动态。

дортоох **ᠳᠣᠷᠲᠣᠬᠤ** [动] дортох 的使动态；**①** 使往下，使之低下，压下；削减，削弱，使过低；**②** (转)使恶化，搞坏，损害：хаммаггүй эм ууж байж биеэ ~ в 胡乱服药把身体搞坏了。

дортоох **ᠳᠣᠷᠲᠣᠬᠤ** [动] дортох 的使动态。

дортох **ᠳᠣᠷᠲᠣᠬᠤ** [动] **①** 变得更低，低下去，降低，下落；**②** (转)退化，衰退，变差：урьдахаасаа ~ в 比先前的降低了；比以前的差了。

дортуулах **ᠳᠣᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **①** дортох 的使动态；**②** 使往下，压下，使之低下，降低，压低；削减；削弱；**③** (转)搞坏，使衰退，使恶化。

дорхи **ᠳᠣᠷᠬᠢ** [形] 下面的，下列的，下部的，以下的：~ мэт 如下；газар ~ баялаг 地下资源；~ зүйлийг үз 请看下条。

дорхин **ᠳᠣᠷᠬᠢᠨ** [副] 当即，迅即，立即。

дорхноо **ᠳᠣᠷᠬᠢᠨ᠎ᠠ** [副] 当即，立即，即刻。

дорхон **ᠳᠣᠷᠬᠢᠨ** [副·形] дор II 的小称。

доршоогдох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠤᠭᠡᠳᠣᠬ** [动] доршоох 的被动态。

доршоол **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠢᠨ** [名] 轻视，蔑视，轻蔑。

доршоолгох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠤᠭᠡᠬᠡ** [动] доршоох 的使动态。

доршоох **ᠳᠣᠷᠰᠣᠬᠤ** [动] 轻视，小看，看不起，藐视，将...认作不好的；贬低：чи намайг ~ ж байна уу? 你小看我吗?。

дотац(и) **ᠳᠣᠲᠠᠴ** [名] 补助金，补贴。

дотиг **ᠳᠣᠲᠢᠭ** [名] <动> 鹤(科)。

дотно **ᠳᠣᠲᠢᠨ** I [形] 亲切的，亲密的，亲近

的；дотнын нөхөр 密友，挚友；~ байх 亲热，亲切，亲近；дотнын хамт зүтгэгч 亲密战友；маш ~ найрсаг 极其亲切友好的；~ байдалд болох 在亲切气氛中进行；~ хишиг 恩惠；~ өршөөл 慈爱。

дотно **ᠳᠣᠲᠢᠨ** II [副] 内部，里面；гэрийн ~ 室内，家里面；гадна дотнын хүн 外人 内人。

дотнологдох **ᠳᠣᠲᠢᠨᠣᠯᠭᠡᠳᠣᠬ** [动] дотнолох 的被动态；被亲切对待，被亲昵，被亲近；被偏爱，被宠爱。

дотнолох **ᠳᠣᠲᠢᠨᠣᠯᠬ** [动] 亲切地对待，亲切，亲近，亲昵，偏爱，宠爱。

дотнуулах **ᠳᠣᠲᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **①** дотнолох 的使动态；**②** 意同 дотнологдох。

дотносог **ᠳᠣᠲᠢᠨᠰᠣᠭ** [形] 亲切的，亲密的，亲近的，亲热的。

дотночлогдох **ᠳᠣᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠭᠡᠳᠣᠬ** [动] дотночлох 的被动态；参见 дотночлогдох。

дотночлол **ᠳᠣᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠨ** [名] 亲切，亲昵，亲密，亲爱。

дотночломтгой **ᠳᠣᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 爱亲昵的，好亲近的。

дотночлох **ᠳᠣᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠬ** [动] 亲切地对待，亲近，亲昵：~ н үзэх 宠爱；~ н санах 眷恋；их л ~ н ярив 十分亲切地讲了话；~ сон дуудлага <语> 爱称。

дотночлуулах **ᠳᠣᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **①** дотночлох 的使动态；**②** 意同 дотночлогдох。

дотоглох **ᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠯᠬ** [动] 参见 дотнолох。

дотогчлох **ᠳᠣᠲᠣᠭᠴᠢᠯᠬ** [动] 参见 дотночлох。

дотогш **ᠳᠣᠲᠣᠭᠰ** [副] 向里，往里，往深处，往内部：~ оо харах 向里看；~ зогсох 向里站；~ оо орох 入内；~ оо тахир 向内弯的，往里歪曲的；~ гажих 内向变形；~ майга 内翻足；~ шамрах 内褶；~ шүүрэгч булчирхайн судлал 内分泌学。

дотогшивтор **ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠪᠲᠣᠷ** [形] 较往里的，较靠里的。

дотогшидох **ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠳᠣᠬ** [动] 变得往里，变得往内部，变得往深处。

дотогшдуулах ᠳᠣᠲᠤᠭᠰᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дотогшдох的使动态.

дотогшлох ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠤᠬ [动] 往里去, 往内部, 深入, 往深处: хотын төв рүү дотогшилж явав 朝市中心走去.

дотогшлуулах ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① дотогшлох的使动态; ②〈医〉内收.

дотогшлуур ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠷ [名] 使…往里的东西, 收缩物: ~ булчин〈解〉收缩肌, 内收股.

дотогшхон ᠳᠣᠲᠣᠭᠰᠢᠬᠤᠨ [形] дотогш的小称.

дотондох ᠳᠣᠲᠣᠨᠳᠣᠬ [动] 显得太亲密, 显得过于亲近.

дотоод ᠳᠣᠲᠤᠠᠳ [形] ①里面的, 内部的, 内在的, 内地的; 自己(人)的: ~ гогцоо 帽内提系(绳); ~ албан〈军〉内勤; ~ дүрэм 内务条例; ~ дэглэм, ~ журам 议事规程, 办事细则; ~ журмаар хэлэлцэх 内部协商; ~ зээллэг 内债; ~ лавайтан〈动〉内壳亚纲; ~ нийлц〈语〉内部句段; ~ нөөц 内部资源; ~ нөөц боллоцоо 内部潜力; ~ нугарах〈语〉内部屈折; ~ орчин 内部环境; ~ төрөлт〈医〉内生, 内原; ~ тэнгэс 内海; ~ харуул манаа〈军〉内部值班; ~ хууль жам 内部规律; ~ хүчин зүйл 内因; ~ хэрэг гадаад харилцаа 内政外交; ~ хэрэгт хөндлөнгөөс оролцох 干涉内政; ~ шүүрэл 内分泌; ~ эрхтэн 内脏; ~ ын хуульд үл захирагдах 治外法权; ~ монгол 内蒙古; ~ энгэр 内衣襟; 内幕; ②国内的: ~ явдлын яам 内务部, 内政部; ~ хэрэгт оролцох 干涉内政; ~ гааль 国内税; ~ зах зээл 国内市场; ~ нэвтрүүлэх гааль〈铁〉国内过境税; ~ ын бараа таваар 国产商品; ~ ын бэлдэц 国内资源; ~ бодлого 内务政策; ~ худалдаа 国内贸易; ③〈陈〉宫内的; 大内的: ~ хот〈陈〉皇城; ~ эмч〈陈〉御医; ~ сайд〈陈〉宫内大臣; ~ яам〈陈〉宫内省; 内阁; ④〈陈〉佛教的: ~ ном〈陈〉佛教; 佛教典; ~ ухаан〈陈〉神学.

дотоож ᠳᠣᠲᠤᠠᠵᠢ [名] ①〈女式贴身〉内衣; ②

被里儿; ③桌布.

дотор ᠳᠣᠲᠣᠷ I [形·副] ①内, 内部的, 里面的, 内在的, 国内的: ойн ~ 森林中, 森林内; гэрийн ~ 室内, 蒙古包内, 家里; усан ~ 水中, 水里面; ~ хувцас 内衣; ~ тал 内侧, 里面; ~ өөх 内层脂肪; ②在…中, 在…内; 在…当中; 在…之间; тасалгаан ~ 在房间内; ~ дотроо ①在内部, 在里面; ②心中; гэрийн хэрэг гэр дотроо 家里事家里解决; 家丑不可外扬; дотроо маргалдав 发生内讧了; 内部进行了争辩; тэдний ~ 在他们之中; бидний дотроос 从我们中间; модон дотроос 从树木中; ③在…时期内, 在…期间内, 在…以内: нэг сарын ~ 在一个月的时间内; долоо хоногийн ~ дуусгах ёстой ажил 应在一周内结束的工作; 10-Р сарын 15-ны ~ 十月十五日之前, 十月十五日之内.

дотор ᠳᠣᠲᠣᠷ II [名] ①内脏, 脏腑, 肚子, 肠肚: ~ базлах, ~ мушгилах 腹部绞痛; ~ хуржигнах ①肠鸣; ②腹泻; ~ гових 饿得慌; ~ өвдөх 心口疼; ~ муудах 胃肠疼, 胃肠消化不良; ~ өвчин〈医〉内科病; ~ тасаг〈医〉内科; дотрын эмч〈医〉内科医生; ②里子, 里面的东西; тогооны ~ 锅里; торгон ~ (衣服等的)绸里子; дээлийн ~ 衣服里子; ③内心世界, 心灵, 内心, 心里: ~ бухимдах, ~ цухалдах 气忿难平, 焦躁不安; ~ уужрах, ~ саруул болох 气忿平息, 息怒, 心情平定下来; сайхан ~ той хүн 心肠好的人; дотроо бодох 心里想, 思考, 沉思; муухай ~ той 坏心肠的; хар ~ той, хөө ~ той 黑心肠的, 坏心肠的; хүний эрээн дотроо могойн эрээн гаднаа 明枪易躲, 暗箭难防; хүйтэн ~ той 冷酷心肠的; ~ балартах 迷糊, 神志不清; ~ барах ①悲叹; ②烦恼; 沮丧; ~ хорсох 怨恨, 仇恨, 记恨; ~ оруулах 记到心里; 铭感, 铭记心中; ~ дэгээ〈体〉(摔跤之)里缠勾; ~ хөхөлж 内皮绒膜; ~ хуудас 脏层; ~ эрхтэн 内脏; ~ явагдах уралдаан, ~ явагдах тэмцээн 非公开竞赛; ~ оо цус гоожих 内出血; ~ оос барих〈体〉下握; ~ ын булчин 脏肌; ~ ын эмнэ-

лэг 内科学.

доторлогч *ᠳᠣᠲᠣᠷᠯᠣᠭᠴ* [名] 内衬工, 挂里的人.

доторлох *ᠳᠣᠲᠣᠷᠯᠣᠬ* [动] ① 做里子; 挂里; дээл ~ 挂衣里; ② (转) 捣鬼; 掺假.

доторлоцгоох *ᠳᠣᠲᠣᠷᠯᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] доторлох 的众动态.

доторлуулах *ᠳᠣᠲᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] доторлох 的使动态.

дотортой *ᠳᠣᠲᠣᠷᠲᠣᠢ* [形] 有衬儿的: ~ дээл 有衬儿的衣服.

дотортос *ᠳᠣᠲᠣᠷᠲᠣᠰ* [名] (医) 内膜炎.

доторх *ᠳᠣᠲᠣᠷᠬ* [形] 见 доторхи.

доторхи *ᠳᠣᠲᠣᠷᠬ* [形] 内部的, 里面的, 位于内部的; … 期间内的: гэр ~ юм сарниулсан байна 把家里的东西弄得到处都是; ~ даралт 内压力; ~ ус ① 内河; ② 内层水.

доторч *ᠳᠣᠲᠣᠷᠴ* 见 ~ дэглэх (体) (摔跤) 使里勾子.

доторчлох *ᠳᠣᠲᠣᠷᠴᠯᠣᠬ* [动] 视作自己人.

дотровч *ᠳᠣᠲᠣᠷᠠᠪᠴ* [名] (医) 内膜: ~ тайргар 内膜内皮瘤.

дотуур *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷ* [形·副] ① 内部的, 里面的, 内在的; 自己人的, 亲近的; … 期间内的; 内脏的; 国内的: ~ хувцас 内衣; ~ дэгээ (体) (摔跤之) 里缠勾; ~ тамиртай (转) 利己的, 自私的; ~ байрын сурагчид 住校生; ~ гадуур баглаа 内外包装; ~ араг яс 内骨骼; ~ нүүр 里封, 扉页; ~ өвчин 内脏病; ~ цус алдах 内出血; ② 在内部, 在里边; 沿内部; 在国内; 在脏器里; (转) 暗暗地, 秘密地.

дотуурдах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] 变往里, 变靠内.

дотуурдуулах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дотуурдах 的使动态.

дотуурлагдах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] дотуурлах 的被动态.

дотуурлах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] ① 特别亲近, 宠爱, 偏爱, 当自己人看待; ② 自私, 只顾个人.

дотуурх *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠬ* [形] 参见 доторхи.

дотуурхан *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠨ* [形] дотуур 的小称; 略向内的, 稍朝里的, 靠里一些的; 较亲近的.

дотуурхах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ* [动] 特别亲近, 宠爱, 偏爱, 当自己人看待.

дотууршаах *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠰᠠᠬ* [动] 视为亲信, 视作自己人.

дотуурчлох *ᠳᠣᠲᠤᠭᠤᠷᠴᠯᠣᠬ* [动] 参见 доторчлох.

дохивчлох *ᠳᠣᠬᠢᠪᠴᠯᠣᠬ* [动] 不断点头, 频频做手势, 指手划脚.

дохиго *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣ* 见 ~ ~ хийх (弯曲物) 频频颤动.

дохигонох *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] ① 频频点头, 不停地点头哈腰, 屡屡鞠躬, 俯首行礼, 啄米似地点头; ② (转) 奴颜卑膝, 俯首贴耳, 献殷勤.

дохигоноцгоох *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠨᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] дохигонох 的众动态.

дохигонуулах *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дохигонох 的使动态.

дохигор *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠷ* [形] 细长而弯曲的, 弯的, 拱起的, 佝偻的: ~ өндөр хүн 细高而弓背的人; ~ урт мод 细长而弯曲的树木.

дохигордох *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 显得太弯; 显得过于细长而弯曲.

дохигордуу *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 很弯曲的, 十分弯曲的.

дохигордуулах *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дохигордох 的使动态.

дохигорхон *ᠳᠣᠬᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] дохигор 的小称; 略弯曲的, 稍微弯的.

дохийлгох *ᠳᠣᠬᠢᠶᠯᠭᠣᠬ* [动] дохийх 的使动态; 扭弯, 折弯, 使弯曲, 使成弓形.

дохийх *ᠳᠣᠬᠢᠶᠬ* [动] 变弯曲, 成拱形, 成为弓形, 成驼背, 躬身, 弯腰.

дохилго *ᠳᠣᠬᠢᠶᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 дохилт.

дохилзох *ᠳᠣᠬᠢᠶᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 дохигнох.

дохилзуулах *ᠳᠣᠬᠢᠶᠯᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] дохилзох

的使动态。

дохилох **ᠳᠣᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] 点头示意, 做手势。

дохилт **ᠳᠣᠬᠢᠯᠲ** [名] ① 点头示意, 日语, 暗示; ② 信号, 信息, 警报。

дохилцох **ᠳᠣᠬᠢᠯᠴᠣᠬ** [动] дохих 的共动态。

дохио(н) **ᠳᠣᠬᠢᠣ** [名] 信号, 信息; 警报: ~ өгөх 发信号, 给信号; ~ өгөх сум<军> 信号弹; ~ сигнал 信号, 信息; гар ~ 手势, 手语; гэрэл ~ 灯光信号; ~ дэнлүү 信号灯; ~ цэцэг<植> 旌节花; ~ ны дарцаг 信号旗; ~ ны дэнлүү 信号灯; ~ ны пуужин 信号火箭; ~ ны сум 信号弹; ~ ны хонх 信号铃, 警铃; ~ ны хэл 手势语; ~ ны яриа 旗语; ◇ ~ тэмдэг 信号。

дохиожуулах **ᠳᠣᠬᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 信号作用。

дохиол **ᠳᠣᠬᠢᠯ** [名] 记号, 信号; 手势, 警报。

дохиолбор **ᠳᠣᠬᠢᠯᠪᠣᠷ** [名] 电码: ~ нийтгэл 电码组合。

дохиолол **ᠳᠣᠬᠢᠯᠣᠯ** [名] 信号设备: ~ ийн хэрэгсэл 信号设备。

дохиолох **ᠳᠣᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 发信号, 拉警报; ② 给眼色, 做手势, 暗示。

дохиолуулах **ᠳᠣᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дохиолох 的使动态。

дохиолуур **ᠳᠣᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 信号装置。

дохиос **ᠳᠣᠬᠢᠣᠰ** [名] 标记, 符号, 信号手势。

дохיותой **ᠳᠣᠬᠢᠯᠣᠲᠣᠢ** [形] 有信号的, 作标记的, 打手势的。

дохич **ᠳᠣᠬᠢᠴ** [名] ① 信号员, 信号手; 警报员; ② <体> 发令员。

дохичин **ᠳᠣᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 信号兵, 信号工。

дохис **ᠳᠣᠬᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх (弯曲物) 频频动, 一点一点(动)。

дохисхийх **ᠳᠣᠬᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 稍一示意, 迅速地一点头, 很快地鞠一下躬。

дохнулах **ᠳᠣᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] дохих 的使动态。

дохнур **ᠳᠣᠬᠢᠨᠦᠷ** I [名] ① 曲拐鼓槌: ~ долоон од<天> 北斗七星; ② 指挥棒, 信号器: ~ ын аяар 跟着指挥棒。

дохнур **ᠳᠣᠬᠢᠨᠦᠷ** II [名] <植> 雄蕊: цэцгийн

~ 花蕊。

дохниурдах **ᠳᠣᠬᠢᠨᠢᠦᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 用槌击鼓; ② 用指挥棒指挥; 发信号。

дохниурдуулах **ᠳᠣᠬᠢᠨᠢᠦᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дохниурдах 的使动态。

дохниурт **ᠳᠣᠬᠢᠨᠢᠦᠷᠲ** [形] 有雄蕊的。

дохих **ᠳᠣᠬᠢᠬ** [动] ① 给信号, 作暗号, 示意: гараар ~ 做手势; нүдээр ~ 以目示意, 递眼色; ② 点头(表示同意或行礼): зөв гэж толгой ~ в 点头表示同意; ~ н ёслол 点头行礼; ③ 打拍子, 指挥(乐队或唱歌): энэ хүн сайхан ~ ж байна 这个人指挥得很好; ④(转)打盹。

дохигцох **ᠳᠣᠬᠢᠭᠴᠣᠬ** [动] дохих 的众动态。

дохичих **ᠳᠣᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] дохих 的多次体。

доцент **ᠳᠣᠳᠡᠴᠡᠩ** [名] 副教授。

дош **ᠳᠣᠰ** [名] ① 洞穴旁的小土堆: гарваганы ~ 早獭洞旁的小土堆; ② (冰河表面的) 膨起处, 凸出处。

дошгидох **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠳᠣᠬ** [动] 参见 догшдох。

дошгин **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠨ** [形] 参见 догшин。

дошгинох **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠣᠬ** [动] <医> 激越: ~ ж сэтгэл гутрах 激越性抑郁症。

дошгирол **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠣᠯ** [名] 激越状态。

дошгирох **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠣᠬ** [动] 参见 догширох。

дошгируулах **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дошгирох 的使动态。

дошгирхох **ᠳᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠬᠣᠬ** [动] 参见 догширхох。

дошдох **ᠳᠣᠰᠢᠳᠣᠬ** [动] 起小土堆。

дошжих **ᠳᠣᠰᠢᠵᠢᠬ** [动] 形成小丘, 堆成土堆, 呈小丘状。

дошницог **ᠳᠣᠰᠢᠨᠴᠣᠭ** [名] <植> 鼬瓣花属。

дошлог **ᠳᠣᠰᠢᠯᠣᠭ** [名] <植> 醋栗(属): алтайн ~ 阿尔泰醋栗。

дошлох **ᠳᠣᠰᠢᠯᠣᠬ** [动] 堆成小丘, 形成小土堆。

дошрох **ᠳᠣᠰᠢᠷᠣᠬ** [动] 成小丘, 成小土堆。

дошруулах **ᠳᠣᠰᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дошрох 的使动态。

- доштох **ᠳᠣᠰᠢᠬᠤ** [动] 参见 дошлох.
- дөв **ᠳᠥᠪ** 见 ~ дөрвөлжин 正方, 正方形; 四方, 四方形.
- дөвийлгөх **ᠳᠥᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дөвийх 的使动态.
- дөвийх **ᠳᠥᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 见 төвийх.
- дөвчингөх **ᠳᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠬᠡ** [动] 吵吵嚷嚷.
- дөвчин **ᠳᠥᠪᠴᠢᠨ** [名] 好吵嚷的人.
- дөгдөнө **ᠳᠥᠭᠦᠳᠦᠨᠡ** [名] <动> 雏鸟, 小鸟.
- дөгнөх **ᠳᠥᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] 支持, 撑腰, 撑住.
- дөж **ᠳᠥᠵ** I [名] 参见 дөжин.
- дөж **ᠳᠥᠵ** II [名] 倒吉(驱赶小牲畜时的吆喝声).
- дөжин **ᠳᠥᠵᠢᠨ** [形] 胡乱行事的, 瞎胡干的, 一意孤行的, 愣头愣脑的; ◇ дүлий ~ 瞎胡干的, 一意孤行的.
- дөжир **ᠳᠥᠵᠢᠷ** [形] ① 偷懒的; 疲塌的; 怠惰的, 懒洋洋的; 死皮赖脸的: ~ хойрго хүн 懒惰的人; ② 耐用的, 耐穿的; 不易损坏的, 牢固结实的: ~ эд 耐磨的物品; ③ 有耐力的, 耐久的, 耐劳的, 坚韧的: ~ морь 有耐力的马, 耐劳的马.
- дөжирдөх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 显得太偷懒、过于疲塌; ② 显得特别耐用, 表现有耐力.
- дөжирдүүлэх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дөжирдөх 的使动态.
- дөжирлөх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 懒惰, 偷懒; 死皮赖脸; 疲塌; 懒洋洋; ② 表现耐力, 耐久, 耐劳, 坚韧; ③ 耐用, 耐穿.
- дөжирлүүлэх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дөжирлөх 的使动态.
- дөжирхөн **ᠳᠥᠵᠢᠷᠬᠡᠨ** [形] дөжир 的小称.
- дөжиршиг **ᠳᠥᠵᠢᠷᠰᠢᠬᠢ** [形] ① 似偷懒的, 有些疲塌的; ② 似耐用的, 较有耐力的.
- дөжрөм **ᠳᠥᠵᠢᠷᠦᠮ** [形] 震耳欲聋的: ~ дэлбэрэлт 震耳欲聋的爆炸声.
- дөжрөх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠦᠬᠡ** I [动] 听不进去; 听腻, 不留心听: чих ~ 当作耳边风, 耳朵听不进去.
- дөжрөх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠦᠬᠡ** II [动] ① 变得懒惰, 变懈

怠, 变成老油子; 变得昏昏蒙蒙的, 震昏; 发呆; ② 变得有耐力, 变得能耐久, 变得能耐劳, 变坚韧; ③ 变耐用, 变耐穿, 变牢固, 变坚硬.

дөжрүүлэх **ᠳᠥᠵᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дөжрөх I、II 的使动态.

дөл **ᠳᠥᠯ** I [名] 焰, 火焰: лааны ~ 蜡烛的火焰; галын ~ 火焰; ~ ийн өнгө 火色, 焰色; ~ ийн солонго 火焰光谱.

дөл **ᠳᠥᠯ** II [名] ① 山丘微平处; ② 河流两旁平地, 河坡, 平坦地.

дөл **ᠳᠥᠯ** III [形] 一般的, 平平常常的; 单个人的: ~ өдөр 无风晴朗的日子.

дөлгөвтөр **ᠳᠥᠯᠭᠡᠪᠲᠦᠷ** [形] 较安静的, 较平静的, 较平安的.

дөлгөдөх **ᠳᠥᠯᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 дөлгөөдөх.

дөлгөлөх **ᠳᠥᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 变平静, 使安定下来.

дөлгөн **ᠳᠥᠯᠭᠡᠨ** [形·名] ① 静的, 静静的, 平静的; 沉静的, 安定的, 平定的; 低的(声音): ~ хүн 沉静的人; ~ түвшин 平静的, 平定的; ② 偏坡, 漫坡.

дөлгөншиг **ᠳᠥᠯᠭᠡᠨᠰᠢᠬᠢ** [形] 似平静的, 较沉静的, 较和缓的.

дөлгөөвтөр **ᠳᠥᠯᠭᠡᠪᠲᠦᠷ** [形] 参见 дөлгөвтөр.

дөлгөөдөх **ᠳᠥᠯᠭᠡᠪᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 显得过于安静, 显得太平静.

дөлгөөн **ᠳᠥᠯᠭᠡᠨ** [形] ① 平静的, 静的; 安定的, 太平的, 和缓的, 缓慢的: ~ зан ① 沉静稳重的性格; ② 温和的性格; ~ салхи 和风; номхон дөлгөөн далай 太平洋; ③ 柔和的, 柔顺的, 明媚的, 温和的, 温暖宜人的: ~ сайхан өдөр 温暖宜人的一天; ~ дуу(乐) 船夫曲; ④ (转) 缓坡高地, 漫坡.

дөлгөөншиг **ᠳᠥᠯᠭᠡᠨᠰᠢᠬᠢ** [形] 参见 дөлгөөхөн.

дөлгөөрөх **ᠳᠥᠯᠭᠡᠪᠦᠷᠦᠬᠡ** [动] 变安静, 平静下来; 安心, 得安慰; 变缓慢, 缓和; 变温暖宜人: салхи ~ 风缓和下来.

дөлгөөхөн **ᠳᠥᠯᠭᠡᠪᠡᠬᠡᠨ** [形] 娴静的, 温文尔雅 的.

дөлдөх **ᠳᠥᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] 点燃, 冒火焰, 闪火花.

дөлдүүлэх **ᠳᠥᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дөлдөх 的使动

态.

дөлөлзөх **ᠳᠥᠯᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** I [动]起火焰, 火焰熊熊, 火舌飞舞.

дөлөлзөх **ᠳᠥᠯᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** II [名]参见 дөлөнцөг.

дөлөнцөг **ᠳᠥᠯᠡᠨᠴᠡᠭ** [名](蒙古袍的)大襟侧边.

дөлөөн **ᠳᠥᠯᠡᠭᠡᠨ** [形]柔软的, 温柔的; 平静的, 温顺的: ~ ус涓涓流水.

дөлөөрөх **ᠳᠥᠯᠡᠭᠡᠷᠦᠬᠡ** [动]见 дөлгөөрөх.

дөлөх **ᠳᠥᠯᠡᠬᠡ** [动]躲闪, 畏避, 逃避: халдаж чадахгүй ~ 不敢触犯而逃避.

дөлрөх **ᠳᠥᠯᠡᠷᠦᠬᠡ** I [动](因干)出现裂缝, 干裂(如木桶等).

дөлрөх **ᠳᠥᠯᠡᠷᠦᠬᠡ** II [动]静止.

дөлүүхэн **ᠳᠥᠯᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [名]дөл II 的小称: ~ газар缓坡.

дөлсхийх **ᠳᠥᠯᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动]亮一下, 闪一下.

дөлт **ᠳᠥᠯᠲᠦ** [形]有火焰的: ~ бадмар 焰白云石; ~ баргилт 焰泥炭岩; ~ боржин 焰花岗岩.

дөлүүлэх **ᠳᠥᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дөлөх 的使动态.

дөлцөг **ᠳᠥᠯᠴᠡᠭ** [名]参见 дөлөнцөг.

дөмгөр **ᠳᠥᠮᠭᠦᠷ** [形]平静的, 温和的, 柔顺的; 恰当的: ~ морь温顺的马.

дөмгөрдөх **ᠳᠥᠮᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]显得过于平静, 显得太温和.

дөмгөрхөн **ᠳᠥᠮᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形]дөмгөр 的小称.

дөмгөршиг **ᠳᠥᠮᠭᠦᠷᠰᠢᠭ** [形]似平静的, 较温顺的.

дөмийх **ᠳᠥᠮᠢᠶᠢᠬᠡ** [动]变平静, 变温和, 变温顺, 变柔顺.

дөмнөх **ᠳᠥᠮᠨᠦᠬᠡ** [动]①马虎从事, 潦草塞责, 粗制滥造, 草率应付; ②支持, 支援.

дөмнүүлэх **ᠳᠥᠮᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дөмнөх 的使动态.

дөмөг **ᠳᠥᠮᠣᠭ** [形]相当好的, 甚好的, 恰当的, 令人满意的: ~ мориор явахад өдөртөө хүрэх газар 骑好的马走一天才能到达的地方.

дөмөгдүү **ᠳᠥᠮᠣᠭᠳᠡᠭᠦ** [形]很好的, 甚好的;

令人满意的; 较恰当的.

дөмөгхөн **ᠳᠥᠮᠣᠭᠬᠡᠨ** [形]дөмөг 的小称; 好的, 较令人满意的, 较恰当的.

дөмөгшиг **ᠳᠥᠮᠣᠭᠰᠢᠭ** [形]参见 дөмөгхөн.

дөмөх **ᠳᠥᠮᠡᠬᠡ** [动]①过贫寒生活, 勉强维持生活; ②帮助一下, 帮忙; ③敷衍塞责, 应付.

дөмүү **ᠳᠥᠮᠡᠭᠦ** [副]几乎, 差一点.

дөмүүлэх **ᠳᠥᠮᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дөмөх 的使动态.

дөмүүрэх **ᠳᠥᠮᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]①变贫寒, 变得生活困难; ②变无所事事, 穷于应付.

дөмүүхэн **ᠳᠥᠮᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形]дөмүү 的小称.

дөн **ᠳᠡᠨ** [名]支柱, 栋梁.

дөнгө **ᠳᠡᠨᠭᠡ** [名]①(陈)桎梏, 枷, 脚镣; 手铐: гарын ~ 手铐; хөлийн ~ 脚镣; хүзүүнд нь ~ өмсгөх 脖套枷锁; ②(转)障碍, 羁绊.

дөнгөгдөх **ᠳᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]дөнгөх 的被动态.

дөнгөж **ᠳᠡᠨᠭᠡᠵᠢ** [副]дөнгөх 的并列副动词; ①勉强地, 将就着, 好不容易才…: үүргээ ~ гүйцэтгэв 勉强完成了自己的任务; ◇ ~ дангаж 勉强勉强, 凑凑合合地; ②仅, 只, 仅仅不过是; 只是: ~ гурван зуу 仅仅三百; ~ нэг аяга цай уугаад явлаа 仅喝了一碗茶就走了; ③刚才, 方才: ~ үүр цаймагц 天刚亮, 就…; ~ сая орж ирэв 刚刚才进来.

дөнгөлөгдөх **ᠳᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]дөнгөлөх 的被动态

дөнгөлөл **ᠳᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠯᠡ** [名]дөнгөлөх 的名词.

дөнгөлөх **ᠳᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]①上枷, 给带桎梏, 上脚镣; ②(转)交给繁重工作, 委以艰巨任务, 使遇障碍, 使遇羁绊.

дөнгөлүүэх **ᠳᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动]① дөнгөлөх 的使动态; ②意同 дөнгөлөгдөх.

дөнгөн **ᠳᠡᠨᠭᠡᠨ** 见 ~ данган 勉强强烈地, 好不容易地, 刚刚才…; 仅仅只…: галт тэрэг хөдлөхөөс өмнө ~ данган хүрэв 好不容易在火车开动前赶到了.

дөнгөө **ᠳᠡᠨᠭᠡᠭᠡ** [名]喇嘛服(呢料制做并带红黄花边儿).

- дөнгөх** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠬᠡ* [动] ①勉强完成，好不容易做完，勉强应付，勉强能够对付：муухан ~ лөө 勉强对付下来；хийж ~ 好不容易做完；хэлж ~ 勉强说出；②搪塞，凑合，敷衍，马虎从事。
- дөнгөхгүй** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠬᠡᠭᠦᠢ* [形] ①对付不了的，不能够的；②不能勉强的，绝对不能的，不容含糊的。
- дөнгүүлэх** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① дөнгөх 的使动态；②意同 дөнгөгдөх；③被克服，被战胜。
- дөнгүүр** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠷ* [形]勉强坚强的；稍好些的，略好些的；稍强些的；凑合的，将就的。
- дөнгүүрдүү** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ* [形]很勉强的，很将就的。
- дөнгүүрхэн** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] дөнгүүр 的小称；略微好些的；稍强些的，勉强凑合的。
- дөнгүүршиг** *ᠳᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠷᠰИᠭ* [形]似好些的，似强些的。
- дөндгө** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠡ* 见 ~ ~ хийх 参见 дөндөгнөх.
- дөндөгнөх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠬᠡ* [动] 见 дөндөгнөх.
- дөндөгнүүлэх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөндөгнөх 的使动态.
- дөндгөр** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷ* [形] ①顶起的；②耸立的：~ хад 耸立的山岩.
- дөндгөрдөх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠬᠡ* [动] 显得过于耸立，显得太凸出.
- дөндгөрдүү** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ* [形]十分耸立的，很凸出的.
- дөндгөрхөн** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] дөндгөр 的小称.
- дөндгөршиг** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠰИᠭ* [形]似耸立的，似凸出的.
- дөндийлөг** *ᠳᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠡᠭ* [名] ①(用以顶住毡包的)支柱；②角支架.
- дөндийлөх** *ᠳᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ①用支柱顶住毡包；②(成堆的东西)由底部取.
- дөндийлүүлэх** *ᠳᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөндийлөх 的使动态.
- дөндийх** *ᠳᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠬᠡ* [动] ①顶住，顶起；②耸

- 立.
- дөндөгнөх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠬᠡ* [动] (顶起而不稳之物)频频晃动.
- дөндөгнүүлэх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөндөгнөх 的使动态.
- дөндөлзөх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 дөндөгнөх.
- дөндөлзүүлэх** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөндөлзөх 的使动态.
- дөндөлзүүр** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠷ* [形]起伏不定的，不稳定的，不稳定的.
- дөндөс** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠰ* 见 ~ ~ (顶起而不稳之物)一摇一晃.
- дөндөх** *ᠳᠥᠨᠳᠡᠬᠡ* [动] 参见 дэндэх.
- дөндүү** *ᠳᠥᠨᠳᠦᠭᠦ* [副] 参见 дэндүү.
- дөнж(ин)** *ᠳᠥᠨᠵᠢ* [名·形] ①四岁母牛、骆驼：~ ин тэмээ 四岁母驼；~ ин үнээ 四岁母牛；②四岁口的(指母牛或母驼).
- дөнө(н)** *ᠳᠥᠨᠥ* [名·形] ①四岁公牛、骆驼；②四岁口的(指公牛或公驼)：~ тэмээ 四岁公驼；~ н үхэр 四岁公牛.
- дөр** *ᠳᠥᠷ* I [名] ①环形物，圈，环，鼻钎子，鼻环(穿牛、驼鼻子用)，穿鼻小横木：~ гүй бух шиг (讽刺)像没戴环的公牛(蛮干)；~ өө мэдэхгүй 硬鼻子的；◇ ~ хамагч 鼻环；②犁挽钩；③篮子把；桶梁；④渡口，港口，码头；⑤后轡上的铁环；⑥开尾锁，开口锁；⑦逆止装置，倒闸.
- дөр** *ᠳᠥᠷ* II [名]办法，要领，门道：ажлын ~ мэдэхгүй 工作不得要领，对工作一窍不通.
- дөр** *ᠳᠥᠷ* III [名]外形，外貌；状况：~ дөрвөлжин 非常方的，正方形；◇ ~ төрх 外貌，外形；状况.
- Дөрвөд** *ᠳᠥᠷᠪᠦᠳ* [名]杜尔伯特(清代卫拉特蒙古四部之一，部祖姓绰罗斯，与准噶尔部同宗)：Дөрвөд Хушуу 四子王旗(在内蒙古).
- дөрвөл** *ᠳᠥᠷᠪᠦᠯ* [名] (乐)四部，四重(唱或奏).
- дөрвөлж** *ᠳᠥᠷᠪᠦᠯᠵᠢ* I [形·名] ①方形的，四方的；②方块；③(犁杖上套牲口用的)横木杆.

дөрвөлж ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵ II [名] (植) 益母草: ~ өвс 益母草.

дөрвөлждөх ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠳᠡᠬ [动] 打方块主(扑克游戏一种).

дөрвөлжинтөр ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠨᠲᠡᠷ [形] 方形的, 四方形的.

дөрвөлжин(г) ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠨᠭ [形·名] ① 四方的, 四角的, 四边形的, 方块的, 四方形的: босоо ~, шоо ~ 立方体的; 立方的; 1 га буюу 10000 хавтгай ~ метр 一公顷或一万平方米; гонзгой ~ 长方形的; ~ зурмаг 方格图解; ~ нүд (转) 方格; ~ үсэг 方体字; ~ хээт цох 树莓甜; ~ яс 方骨; ~ чихэр 方糖; ② (纸牌、扑克牌之) 方块; ~ гийн ноён 方块 K; ◇ ~ бичиг 方块字(1269年由八思巴喇嘛创造的蒙古文字).

дөрвөлжиншиг ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠨᠰᠢᠬ [形] 似方块的, 像方块的.

дөрвөлжит ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠲ [形] 正方形的, 四方形的: ~ шал 正方形地板.

дөрвөлжич ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠴ [名] 掷骰子赌博者.

дөрвөлжлөл ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠯ [名] дөрвөлжлөх 的名词.

дөрвөлжлөх ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠬ [动] ① 作成四方形, 作成四边形, 作成四角形, 作成方块形; ② (转) 用抓摔跤裤叉的方法摔跤.

дөрвөлжлүүлэх ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ [动] дөрвөлжлөх 的使动态.

дөрвөлжхөн ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠬᠡᠨ [形] дөрвөлж I 的小称.

дөрвөлжтэй ᠳᠥᠷᠪᠡᠯᠵᠲᠡᠢ [形] 四角形的, 四边形的.

дөрвөнтээ ᠳᠥᠷᠪᠦᠨᠲᠡ [数] 四次, 四回.

дөрвөөд ᠳᠥᠷᠪᠡᠭᠡᠳ [数] ① 约四个, 四个左右; ② 各四个.

дөрвөц ᠳᠥᠷᠪᠦᠴ [名] (乐) 四重奏, 四重唱.

дөрвүүл(эн) ᠳᠥᠷᠪᠦᠭᠦᠯ [数] 共四个, 四个一起, 四个人一起走: ~ээ явах 四个人一起走; дүүдий дүүдий ~ 兄弟姊妹四个人.

дөргөр ᠳᠥᠷᠭᠦᠷ [形] ① 皱的, 抽皱的; ② 翘

的, 翘起的.

дөргөрдөх ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠳᠡᠬ [动] 显得过于皱.

дөргөрдүүлэх ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] дөргөрдөх 的使动态.

дөргөрхөн ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠬᠡᠨ [形] дөргөр 的小称.

дөргөршиг ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠰᠢᠬ [形] 似皱的, 似抽皱的.

дөргөнөх ᠳᠥᠷᠭᠡᠨᠡᠬ [动] ① 不断突出, 时时露出; ② 一卷一缩, 不断皱起, 一曲一弯, 翻卷不停.

дөргөнүүлэх ᠳᠥᠷᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] дөргөнөх 的使动态.

дөргөр ᠳᠥᠷᠭᠦᠷ [形] ① 突出的, 暴出的; ② 卷缩的, 干皱起来的, 反曲的, 翻卷的, 翘起的: ~ мөөг, ~ сархиаг 乳磨.

дөргөрдөх ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠳᠡᠬ [动] 变得太突出, 显得过于卷缩.

дөргөрдүү ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ [形] 很突出的, 十分卷缩的.

дөргөрхөн ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠬᠡᠨ [形] дөргөр 的小称.

дөргөршиг ᠳᠥᠷᠭᠦᠷᠰᠢᠬ [形] 略突出的, 略卷缩的.

дөрдийлгөх ᠳᠥᠷᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ [动] дөрдийх 的使动态.

дөрдийх ᠳᠥᠷᠳᠡᠶᠢᠬ [动] ① 突出, 暴出; ② (因干而) 卷缩, 干皱, 反曲, 翻卷, 翘起.

дөрдийчих ᠳᠥᠷᠳᠡᠶᠢᠴᠢᠬ [动] дөрдийх 的完成体.

дөрдөгнөх ᠳᠥᠷᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠬ [动] 见 дөрдгөнөх.

дөрдөлзөх ᠳᠥᠷᠳᠡᠯᠵᠡᠬ [动] 参见 дөрдөгнөх.

дөрийлөх ᠳᠥᠷᠳᠡᠶᠢᠯᠡᠬ [动] дөрийх 的使动态.

дөрийх ᠳᠥᠷᠳᠡᠶᠢᠬ [动] 卷缩, 干皱起来, 翘起, 翻卷.

дөрнү ᠳᠥᠷᠨᠦ [名] (陈) 四指: ~ хацар 四刀脸.

дөрлөгдөх ᠳᠥᠷᠯᠡᠭᠳᠡᠬ [动] дөрлөх 的被动态.

дөрлөл ᠳᠥᠷᠯᠡᠯ [名] дөрлөх 的名词.

дөрлөх ᠳᠥᠷᠯᠡᠬ [动] ① (给牛、驼等) 上鼻环,

上鼻辮子; ②(转)操纵, 控制, 制服.

дөрлүүлэх *ᠳᠥᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① дөрлөх 的使动态; ②意同 дөрлөгдөх.

дөрмөслөх *ᠳᠥᠷᠮᠥᠰᠯᠡᠬᠡ* [动](线、绳等)四股合拧.

дөрмөсөн *ᠳᠥᠷᠮᠥᠰᠦᠨ* [形]四合的, 四股的: ~ дээс 四股的绳子; ~ эгшиг〈语〉四合元音.

дөрөв (дөрвөн) *ᠳᠥᠷᠦᠪ* [数·名] ① 四: дөрвөн айлын сууц 四户的住宅; ~ дахь өдөр 星期四; 第四天; хөөрын хоёр ~ 二乘二得四; дөрвөн ширхэг 四件, 四根; дөрвөн давхар 四层; ~ дахин 四次; 四倍; ~ хонох 度过四昼夜, 住四宿; дөрвөн дугуйтай тэрэг 四轮车; дөрвөн зүг 四方, 各方; дөрвөн зовхис 四隅; дөрвөн зүг найман зовхис 四面八方; ~ тэгш айл 四邻; дөрвөн хөлтэй ①四足的(动物); ②有四条腿的(如桌子); дөрвөн улирал 四季; дөрвөн цаг ①四小时; ②四时(四季); дөрвөн цацмаалт 四面体, 四面的; дөрвөн гишүүн, дөрвөн мөч (解)四肢; дөрвөнтөө 四次; 〈дөрвөн зүйлийн үсэг хавсарсан толь бичиг〉(四体合璧文鉴)(蒙、藏、满、汉语对照字典); Дөрвөн Хүүхэд 四子(王)(蒙古族部族名, 现为旗名); дөрвөн бүлэгтэй зохиол〈文〉四部曲; дөрвөн заламгайтан〈动〉四腿目; дөрвөн морины гараа〈棋〉四马开局; дөрвөн өрөг〈乐〉四音音列; дөрвөн талт〈数〉四面体; дөрвөн хөллөж мөлхөх〈体〉跪撑爬行; дөрвөн хөллөх〈体〉转入跪撑; ②四号, 四日, 每月的第四天: 5-р сарын дөрвөн 五月四日.

дөрөвдөх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠳᠡᠬᠡ* [动] ①进行第四次; ②四件(事物)重叠.

дөрөвдөгч *ᠳᠥᠷᠦᠪᠳᠡᠭᠴ* [名·数] ①〈化〉四价; ②第四次, 第四回: ~ удаа 第四次.

дөрөвдүгээр *ᠳᠥᠷᠦᠪᠳᠦᠭᠡᠭᠡᠷ* [数]第四: ~ сар (第)四月, 四月份; ~ боть 第四卷.

дөрөвдэх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠳᠡᠬᠡ* [数]第四.

дөрөвлиг *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠢᠭ* [名]〈化〉丁糖.

дөрөвлөл *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠡᠭ* [名]〈乐〉四连音.

дөрөвлөөс *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠡᠭᠡᠰ* [名]〈数〉象限(全圆四分之一).

дөрөвлөх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠡᠬᠡ* [动]分成四联, 弄成四叠, 分四部, 分成四下.

дөрөвлөцгөөх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] дөрөвлөх 的众动态.

дөрөвлүүлэх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөрөвлөх 的使动态.

дөрөвт *ᠳᠥᠷᠦᠪᠲ* [形·名] ①四开的: ~ шүлэг 四格诗; ~ шүр 四射珊瑚; ②四岁驹.

дөрөвхөн *ᠳᠥᠷᠦᠪᠬᠡᠨ* [数]仅仅四个, 只有四个.

дөрөвц *ᠳᠥᠷᠦᠪᠴ* [名]〈乐〉四度: ~ өө бүжиг 四步舞.

дөрөвч *ᠳᠥᠷᠦᠪᠴ* [名] ①笼头; 皮轡头; ②背物架; ③木制靴底.

дөрөвчлөх *ᠳᠥᠷᠦᠪᠴᠯᠡᠬᠡ* [动](给牛、驴等)带皮笼头.

дөрөгнөх *ᠳᠥᠷᠦᠭᠨᠡᠬᠡ* [动]一卷一缩, 不断皱起, 一曲一弯, 翻卷不停.

дөрөлж *ᠳᠥᠷᠥᠯᠵ* [名] ①山梁, 山脊; ②牛鼻鬃儿: хялгасан ~ 鬃毛鬃儿.

дөрөлзөх *ᠳᠥᠷᠥᠯᠵᠡᠬᠡ* [动](抽皱物)一动一动, 一颤一颤; (火焰)熊熊: гал дөрөлзөх 火焰熊熊.

дөрөлзүүлэх *ᠳᠥᠷᠥᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөрөлзөх 的使动态.

дөрөө(н) *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡ* [名] ①马镫, 鞍镫: эмээлийн ~ 鞍镫; ~ ний сэнж 镫孔; ~ ний таваг, ~ ний толь 镫盘; ~ хөдөлгөх 以镫磕马; ~ ний хавирга, ~ ний цагариг 镫梁; ~ ний загаа 镫梁花纹; дээсэн ~ тэй 勉强的, 好不容易地; ~ тэмцэх 马旋镫; ~ өшиглөж хөрвөн алавхийх 踢镫滚上(骗马式); ~ барьж хөрвөн алавхийх 擦镫滚上(骗马式); ~ барьж буруугаар алавхийх 拉镫反背(骗马式); ~ ний дор намнах 对镫骑射(镫下射之); ②脚镫, 踏板, 脚踏板; 蹬索: машины ~ 汽车踏板; ③〈解〉镫骨.

дөрөөвч(ни) *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠪᠴ* [名] ①镫带; ②鞍鞍

鞮: ③ 踏蹬物; ④ 牵狗皮绳。

дөрөөчлөх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 别在镫带上, 拴在镫带上: туг далбаагаа ~н бариад явлаа 握住别在镫带上的旗帜出发了; ② <宗>(宗教仪式上)一人同时击打鼓钹。

дөрөөчлүүлэх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөрөөчлөх 的使动态。

дөрөөлөл *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] 踩蹬, 脚踏板。

дөрөөлөх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* I [动] 踩蹬, 勿蹬; 脚踏板, 踩蹬索: дөрөөгөө ~ хэрэгтэй 应该勿蹬上马; мод өөд дөрөөлж гарах 踩着蹬索上树。

дөрөөлөх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* II [名] 马腹两侧(挂蹬处)。

дөрөөлүүлэх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөрөөлөх I 的使动态。

дөрөөлцгөөх *ᠳᠥᠷᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠭᠡᠬᠡ* [动] дөрөөлөх I 的众动态。

дөрсгөнөх *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] (翘棱、皱巴巴物)频频动弹。

дөрсгөнүүлэх *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөрсгөнөх 的使动态。

дөрсгөр *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠦᠷ* [形] 翘棱的, 皱皱巴巴的, 抽巴的: ~ арьс 皱巴巴的皮子。

дөрсгөрдөх *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 显得过于翘棱, 显得过于皱巴。

дөрсгөрдүү *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠡ* [形] 甚翘棱的, 略皱巴巴的。

дөрсгөршиг *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠰᠢᠭ* [形] 似翘棱的, 略皱巴巴的。

дөрсгөрхөн *ᠳᠥᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] дөрсгөр 的小称。

дөрсийлгэх *ᠳᠥᠷᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] дөрсийх 的使动态。

дөрсийх *ᠳᠥᠷᠰᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] ① (木板等因曝晒、水浸而)翘棱; ② (皮肤)显得皱巴。

дөрсэлзэх *ᠳᠥᠷᠰᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 дөрсгөнөх。

дөрт *ᠳᠥᠷᠲᠦ* 见 ~ нугас [动] 海番鸭属。

дөртэй *ᠳᠥᠷᠲᠡᠢ* [形] ① 有窍门的, 有门道的; ② 挂着的, 吊着的。

дөт *ᠳᠥᠲᠦ* [形] ③ 近便的, 捷便的, 抄近的;

~ зам 近道, 捷径; ~ байх 在近处; ~ өөр явах гэсэн чинь дөрөв хонон 欲速则不达; 弄巧成拙; ④ 亲近的: ~ хүн 亲近的人。

дөтгөөр *ᠳᠥᠲᠦᠭᠡᠷ* [数] <书> 第四。

дөтлөл *ᠳᠥᠲᠦᠯᠡᠯ* [名] дөтлөх 的名词。

дөтлөх *ᠳᠥᠲᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 走近路, 走捷径; ② 靠近, 临近, 挨近; ③ 特别亲近, 偏爱, 宠爱; ④ 接近完成, 接近结束。

дөтлүүлэх *ᠳᠥᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөтлөх 的使动态。

дөтөрхий *ᠳᠥᠲᠡᠷᠬᠢᠶ* [形] 友好的, 亲密的。

дөтөрхөх *ᠳᠥᠲᠡᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 表现友好, 表现亲密。

дөтхөн *ᠳᠥᠲᠡᠬᠡᠨ* [形] 临近的, 接近的。

дөтчлөл *ᠳᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠯ* [名] 走近道, 抄近路。

дөтчилөх *ᠳᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 抄近路, 抄近道走, 走捷径。

дөтчилүүлэх *ᠳᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дөтчилөх 的使动态。

дөтчилүүр *ᠳᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠷ* [名·形] ① 近道, 捷径; ② 新近的; 讲交情的: ~ хүн 亲近的人; 讲交情的人。

дөүфү *ᠳᠥᠭᠦᠮᠦ* [名] 见 дүүпүү。

дөхөм *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣ* [形·名] ① 方便的, 简易的, 顺利的; 近便的; ◇ хялбар ~ 容易的, 简易的; ② 近处的, 不远的: дөхмийг харрах ① 选择方便, 看方便; ② 喜欢在近处; ③ 益处, 利益; ◇ тус ~ 益处, 裨益。

дөхөмгүй *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣᠭᠦᠢ* [形] ① 不方便的, 不容易的, 不顺利的; ② 不近的, 远的; ③ 无益的, 没有好处的。

дөхөмж *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣᠵᠢ* [名] ① 方便, 便利, 近便, 顺利; ② 益处, 好处。

дөхөмжгүй *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣᠵᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 不方便的, 不便利的, 不近便的, 不顺利的; ② 无益的, 没有好处的。

дөхөмжтэй *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣᠵᠢᠲᠡᠢ* [形] ① 方便的, 便当的, 便利的, 近便的; ② 有益的, 有好处的。

дөхөмлөх *ᠳᠥᠬᠡᠮᠣᠯᠡᠬᠡ* [动] ③ 使之简便, 使近便, 使简易; 使顺利; ④ 使有益。

дөхөмтэй **ᠳᠥᠬᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] ①方便的, 顺利的, 简易的; 近便的; ②有益的, 有好处的.

дөхөмхөн **ᠳᠥᠬᠡᠮᠬᠡᠨ** [形] дөхөм 的小称.

дөхөмчлөх **ᠳᠥᠬᠡᠮᠴᠯᠡᠬ** [动] 简化, 简略, 简易化, 简单化.

дөхөх **ᠳᠥᠬᠡᠬ** [动] 靠近, 接近, 临近, 快到: биднийг хотод ~ ж очтол... 当我们快到城市时...; шинэ жил гарах ~ ж байна 临近新年了; хугацаа ~ 临近期限; гүйцэх ~ ж байна 接近完成, 快要结束; ◇ ахих ~ 进展, 临近.

дөхүү **ᠳᠥᠬᠡᠭᠦ** [形] ①近处的, 不远的; 较近的; 近便的; 近地: ~ газар 近处, 近地; ②多得很; ◇ ахну ~ 多得很; ③相似的, 相近的, 近似的.

дөхүүвтэр **ᠳᠥᠬᠡᠭᠦᠪᠲᠡᠷ** [形] ①较近的; 较近便的; ②比较相近的, 比较相似的.

дөхүүдүү **ᠳᠥᠬᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦ** [形] 很近的, 很相近的, 十分相似的.

дөхүүлэх **ᠳᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дөхөх 的使动态.

дөхүүхэн **ᠳᠥᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] дөхүү 的小称; ①近一些的, 较近便的, 较近的; ②甚多的, 较多的; ③较相近的, 较相似的.

дөч (ин) **ᠳᠥᠴ** [数] 四十: ~ хоноод 过了四十天后; ~ ин метр 四十公尺; ~ ин настай 四十岁的.

дөчдүгээр **ᠳᠥᠴᠳᠦᠭᠡᠷ** [数] 第四十: ~ хуудаснаа бий 在第四十页上.

дөчдөх **ᠳᠥᠴᠳᠡᠬ** [数] 第四十.

дөчинтээ **ᠳᠥᠴᠢᠨᠲᠡᠭ** [数] 四十次.

дөчөөд **ᠳᠥᠴᠡᠭᠡᠳ** [数] ①四十来个, 四十左右; ②各四十: хүн дутамд ~ төгрөг өг 给每人各四十图格里克.

дөчөөдхөн **ᠳᠥᠴᠡᠭᠡᠳᠬᠡᠨ** [数] дөчөөд 的小称.

дөчүүл(эн) **ᠳᠥᠴᠦᠭᠦᠯ** [数] 共四十个, 四十个一起, 四十个人一起.

дөчхөн **ᠳᠥᠴᠬᠡᠨ** [数] дөч 的小称.

дөш **ᠳᠥᠰ** [名] ①铁砧子: ~ ийн суурь 砧座; ~ ийн толь 铁砧面; ②(解)(耳之)砧骨.

дөшин **ᠳᠥᠰᠢᠨ** [名] (矿) 黄铁矿: ~ чулуу

黄铁矿.

дөширхүү **ᠳᠥᠰᠢᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 有一点疲惫的, 有一点灰心沮丧的.

дөшрөх **ᠳᠥᠰᠢᠷᠦᠬ** [动] ①疲惫; ②灰心, 沮丧.

драм(а) **ᠳᠷᠠᠮ** [名] ①话剧: ~ ын театр 话剧剧院; ②悲剧.

драматизм **ᠳᠷᠠᠮᠲᠢᠵᠢᠮ** [名] 戏剧性; 紧张情节.

драматик **ᠳᠷᠠᠮᠲᠢᠭ** [名] (戏) 剧作家: хөгжимт ~ сургууль 音乐戏剧学校.

драмчлах **ᠳᠷᠠᠮᠴᠯᠠᠬ** [动] 编成戏剧: үлгэрт гуужийг ~ 把中篇小说改编成戏剧.

дранк **ᠳᠷᠠᠩ** [名] 板条.

драп **ᠳᠷᠠᠫ** [名] 呢子, 厚呢: улаанбаатар ~ 乌兰巴托厚呢.

дрезин **ᠳᠷᠡᠰᠢᠨ** [名] (铁) 轨道车, 检道车.

дренаж **ᠳᠷᠡᠨᠠᠵ** [名] ②(技) 排水设备; ③(医) 引流(法), 导液(法); ④(医) 引流管, 导液管.

дробилк(а) **ᠳᠷᠦᠪᠢᠯᠠ** [名] 破碎机.

дробовик **ᠳᠷᠦᠪᠣᠪᠢᠭ** [名] 鸟枪, 散弹枪.

дромадер **ᠳᠷᠦᠮᠠᠳᠡᠷ** [名] (动) 单峰驼.

дуализм **ᠳᠤᠠᠯᠢᠵᠢᠮ** [名] 二元论.

дуб **ᠳᠤᠪ** [名] (植) 橡树, 栲树, 柞树.

дув **ᠳᠤᠪ** [小] (加强语气词用于“ду”开头词前) 见 ~ дугуй 圆圆的, 圆溜溜的: ~ дуугай, ~ дугай, ~ дуугуй 很静的, 万籁俱寂的; 沉默寡言的(人).

дуг **ᠳᠤᠭ** I 见 ~ нойр 沉眠, 酣睡; ~ хийх 打瞌睡; ~ ~ 一拽一拽的, 一拖一拖的.

дуг **ᠳᠤᠭ** II (感) (下棋时用骆驼) 将! 将军! 将军! 一军!

дугааг **ᠳᠤᠭᠠᠭ** [名] (体) 藤圈, 投掷圈.

дугаар **ᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [名] ②号, 号码, 次第, 序, 期号: хаалганы ~ 门牌号; сэтгүүлийн ~ 杂志号, 杂志的期数; машины ~ 汽车牌号; ~ гүй гурил 无等级的面粉, 等外面粉; малгайн ~ нь тав 其帽子的号码是五; ③(构成阳性序数词的后缀): хоёрдугаар 第二; долдугаар 第七; ④

某, 某个: ~ анги 某部队, 某部; ~ морьтхороо (军) 某骑兵团; ~ бичиг 补充文件; ~ ын нээц 数值口径.

дугаарлах *дуугаарлах* [动] дугаарлах 的被动态.

дугаарлагч *дуугаарлагч* [名] ① 打号机: ~ машин 分类机; ② 编号者.

дугаарлагчид *дуугаарлагчид* [名] дугаарлагч 的复数.

дугаарлал *дуугаарлал* [名] 编号, 号数, 号码, 顺序号.

дугаарлалт *дуугаарлалт* [名] 参见 дугаарлал.

дугаарлах *дуугаарлах* [名] ① 排号, 编号, 记号数, 编次第: эд хогшлыг тоолж ~ 将财物清点编号; бичиг ~ 编文件号; ② 依次, 顺序: ~ н зогсох 依次站.

дугарах *дуугарах* I [动] ① 鸣, 发声, 作响: буу ~ 枪响, 发出射击声; шувуу ~ 鸟鸣; бүдүүн ~ 发粗声; тэнгэр ~ 雷鸣; ② (转) 说, 谈话: нэг ч дугарсангүй 一句话也没说; 一声也没吭; үг ~ чөлөөгүй байх 没有时间说话.

дугарах *дуугарах* II [动] (筵席上全座人) 轮流敬酒.

дугаргах *дуугаргах* [动] ① дугарах I 的使动态; ② 使鸣响: траммофон ~ 开留声机; хүлээн авагч ~ 开收音机.

дугаргий *дуугаргий* [形] 圆形的: ~ баримал 圆形雕塑.

дугариг *дуугариг* [形·名] ① 圆的, 圈形的, 圆形的: ~ хэмжээ ① (规矩之) 规; ② 圆规; ~ хүрээтэй 圆围墙的, 圆栅栏的; зууван ~ 椭圆形的 ~ амьтан (动) 圆口纲; ~ бичиг 圆体字; ~ огтлол (医) 环状切开术; ~ хөдөлгөөн 回转运动; ~ хураагуур 循环静脉; ~ хүж хорхой 蛔虫属; ~ шарх 圆形溃疡; ② 圆, 圆圈, 圆周, 轮; 周围.

дугаригдуу *дуугаригдуу* [形] 圆形的, 圆的.

дугариглах *дуугариглах* [动] 画圆圈, 围成圆形, 作成圆形, 使呈圆形, 包围, 围绕; 迂回.

дугариглуулах *дуугариглуулах* [动] дуга-

риглах 的使动态.

дугаригхан *дуугаригхан* [形] дугариг 的小称; 圆一些的, 呈圆形的.

дугарихлах *дуугарихлах* [动] 参见 дугариглах.

дугаринхай *дуугаринхай* [名] 猪小肠.

дугариул *дуугариул* [名] 墩轱辘.

дугарнулах *дуугарнулах* [动] дугарих 的使动态.

дугарих *дуугарих* [动] 画圆圈, 做成圆形, 使呈圆形, 围成圆形, 包围, 围绕, 迂回.

дугармаг *дуугармаг* [名] ① (用驼奶加工成的) 奶食品; ② 轮番, 轮流 (指婚礼上数人用同一器皿轮流饮酒): ~ барих 轮流敬酒.

дугармаглах *дуугармаглах* I [动] 发不出声来; 说不出话来.

дугармаглах *дуугармаглах* II [动] ① (筵席上) 轮杯饮酒; ② 坐成圆形, 围坐; 开圆桌会议.

дагаруул *дуугаруул* [名] 见 дугариул.

дугаруулах *дуугаруулах* I [动] дугарах I 的使动态.

дугаруулах *дуугаруулах* II [动] дугарах II 的使动态.

дуггүй *дууггүй* [形] ① 不停地, 不歇地: бороо ~ оров 雨不停地下; ② 不寐, 一点未睡, 彻夜不眠.

дугжирмал *дуугжирмал* [形] 瞌睡的, 昏困不醒的; 假寐的.

дугжраа *дуугжраа* [名] 昏迷: ~ ны байдал 昏迷状态.

дугжрал *дуугжрал* [名] дугжрах 的名词.

дугжрах *дуугжрах* [动] 打盹, 打瞌睡, 小睡, 假寐.

дугжруулах *дуугжруулах* [动] дугжрах 的使动态.

дуглах *дууглах* [动] (蒙古象棋中用骆驼将军对方) 将军.

дуглуулах *дууглуулах* [动] дуглах 的使动态.

дугниун *дуугниун* [形] 眩晕的, 昏迷的, 迷糊

的, 昏沉沉的。

дугних **ᠳᠤᠭᠨᠢᠬ** {动} 眩晕, 昏迷。

дугтар **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷ** {名} (动) 翘头白(鱼)。

дугтархийлэх **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** {动} дугтрах 的多次体。

дугтарцгаах **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠬ** {动} дугтрах 的众动态。

дугтарчих **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠴᠢᠬ** {动} 见 дугтархийлэх。

дугтраа **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠠᠭ** {名} 参见 дугтралт。

дугтрагдах **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠭᠳᠠᠬ** {动} дугтрах 的被动态。

дугтрал **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠯ** {名} дугтрах 的名词。

дугтралт **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠯᠲ** {名} 参见 дугтрал。

дугтрах **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠬ** {动} ① 蹶: дүүрэн будаатай хүүдийг дугтарсаар байж нилээд доош нь оруулжээ 把装满粮食的口袋蹶着蹶着蹶了下去; хүнийг сэргээхээр ~ в 把人拖醒; ② 往下拖, 猛往下拽, 猛往下扯; (摔跤之)蹶; ③ 向…冲去(指善跑的马); ④ 甩(衣袖等)。

дугтруулах **ᠳᠤᠭᠲᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} ① дугтрах 的使动态; ② 意同 дугтрагдах。

дугтуй **ᠳᠤᠭᠲᠤᠢ** {名} ① 信封: захидлын ~ 信封; ~ тай бичиг 装在信封里的信; ② 套筒, 封套, 鞘, 囊, 套子; 套袖: тонгоргийн ~ 小刀鞘; бийрийн ~ 笔帽, 笔套; резин ~ 橡皮套子。

дугтуйлах **ᠳᠤᠭᠲᠤᠢᠯᠠᠬ** {动} ① 装封: захиагаа ~ в 把信装封; ② 放入封套(或套筒、鞘、囊、套子里); 戴套袖。

дугтуйлуулах **ᠳᠤᠭᠲᠤᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} дугтуйлах 的使动态。

дугтуйтай **ᠳᠤᠭᠲᠤᠢᠲᠠᠢ** {形} 有封套的: улаан ~ бичиг 装在红信封里的信; ~ бийр 带套的笔。

дугтчих **ᠳᠤᠭᠲᠢᠬ** {动} ① 频频拽, 不停地拖; ② 蹶上蹶下, 频频蹶。

дугтчуулах **ᠳᠤᠭᠲᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} дугтчих 的使动态。

дугуй **ᠳᠤᠭᠤᠢ** I {名·形} ① 圆, 圆圈; ② 圆的, 圆形的, 轮状的, 环形的, 环状的: ~ ба-

гана 圆柱; ~ ширээний зөвлөлгөөн 圆桌会议; ~ царайтай 圆脸的; ~ ааруул 奶干饼; ③ 车轮: тэрэгний ~ 车轮; машины ~ 汽车轮子; ④ 自行车: унадаг ~ 自行车; ~ н уралдаан 自行车比赛; ⑤ (技) 底盘, 线轴: ~ дэгдгэнэ <植> 转侧蕊; ~ нүх 圆孔; ~ чирэг <植> 弓形胡卢巴; ~ н хүдэр 车轮矿。

дугуй **ᠳᠤᠭᠤᠢ** II {名} 独木桥。

дугуйвтар **ᠳᠤᠭᠤᠢᠪᠲᠠᠷ** {形} 稍圆的, 呈圆形的。

дугуйдуу **ᠳᠤᠭᠤᠢᠳᠤᠭᠤ** {形} 很圆的, 十分圆的。

дугуйлал **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠯ** {名} дугуйлах 的名词。

дугуйлан(г) **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠨ** I {名} 小组; 团体: намын ~ 党小组; утга зохиолын ~ 文学小组; ~ гийн багш 小组教员, 小组老师。

Дугуйлан **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠨ** II {名} <史> 多归轮(亦作独贵龙, 蒙古族人民近代反帝反封建斗争的一种组织形式, 因参加者按环形席地而坐议事, 在文件上签名时均作环形, 以示人们互相平等, 也不易暴露领导者, 故名)。

дугуйлах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** {动} ① 画圆圈, 使成圆形; 做成圆形; 围成圈; 绕成圈; 绕圆周: дугуйлж зурах 画圆; ② 封上; 了结, 结清, 消除: данс ~ 结账。

дугуйлдах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠬ** {动} ① 转动, 滚动, 翻动: тэрэгний дугуй ~ 车轮转动; ② 头朝下栽, 栽跟头。

дугуйлдуулах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} дугуйлдах 的使动态。

дугуйлуулах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} дугуйлах 的使动态。

дугуйлцах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠴᠢᠬ** {动} 参见 дугуйцах。

дугуйлчих **ᠳᠤᠭᠤᠢᠯᠴᠢᠬ** {动} дугуйлах 的多次体。

дугуйрах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠷᠠᠬ** {动} ① 成圆, 成圆圈; 呈圆形: ~ н зогсох 站成一圈; ② 回旋, 迂回; 围绕, 绕圈: ~ н давхих 绕圈, 迂回着奔驰。

дугуйруулах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} дугуйрах 的使动态。

дугуйт **ᠳᠤᠭᠤᠢᠲᠦ** [形] ①圆的, 圆形的; ②有轮的, 轮式的: ~ өргүүл 吊车; ~ трактор 轮式拖拉机.

дугуйтай **ᠳᠤᠭᠤᠢᠲᠡᠢ** [形] 参见 дугуйт.

дугуйхан **ᠳᠤᠭᠤᠢᠬᠠᠨ** [形] дугуй I 的小称.

дугуйцах **ᠳᠤᠭᠤᠢᠴᠢᠬ** [动] ①跑圈圈(儿童游戏); ②过独木桥, 过横木.

дугуйчид **ᠳᠤᠭᠤᠢᠴᠢᠳ** [名] дугуйчин 的复数.

дугуйчин **ᠳᠤᠭᠤᠢᠴᠢᠨ** [名] ①骑自行车者; ②修理自行车的人; ③自行车运动员.

дугуу **ᠳᠤᠭᠤᠦ** I [名] <植>冬菇: ~ ногоо 冬菇菜.

дугуу **ᠳᠤᠭᠤᠦ** II [名·形] ①弓形木; ②弓形的.

дугууних **ᠳᠤᠭᠤᠦᠨᠢᠬ** [动] 眩晕, 昏迷, 眼发花.

дугхийлгэх **ᠳᠤᠭᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] дугхийх 的使动态.

дугхийх **ᠳᠤᠭᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 打盹, 打瞌睡, 小睡.

дудрай **ᠳᠤᠳᠷᠠᠢ** ① [名·形] 羔羊, 羔子; ②虚弱的, 衰弱的, 贫弱的.

дудран **ᠳᠤᠳᠷᠠᠨ** [名] <动>驴驹.

дужигнах **ᠳᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 流利地讲话, 很快地讲话.

дужигнуулах **ᠳᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дужигнах 的使动态.

дул **ᠳᠤᠯ** [形] 晴朗的: ~ өдөр 晴朗无风的好天.

дулаа **ᠳᠤᠯᠠᠭ** I [名] ①(滑出的)冰道; ②(骆驼)疾跑; ③(下蒙古棋)用驼将军.

дулаа **ᠳᠤᠯᠠᠭ** II [名] 暖: ~ орох 转暖.

дулаавтар **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] 暖和些的, 较暖和的.

дулаадах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得更暖, 变得极暖和.

дулаадуулах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дулаадах 的使动态.

дулаалалт **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 加热, 保暖.

дулаалах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 使温暖, 加热, 保暖.

дулаалга **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 加热, 保暖: ~ тай вагон 保暖车厢, 保温车厢.

дулаалгаст **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠰᠲ** [形] 加热的, 保暖的: ~ байр 温室, 暖窖.

дулаалуулах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] дулаалах 的使动态.

дулаалчих **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дулаалах 的多次体.

дулаан **ᠳᠤᠯᠠᠨ** [形·名] ①暖和的, 温暖的, 暖的, 暖热的: ~ хувцас 御寒服装; 暖服(如棉衣冬衣等); ~ орон 暖和的地方; 亚热带; ~ орох 变暖, 入春; ~ ы илч 热力, 热量; ~ ы цахилгаан станц 热电站; ~ ы шугам сүлжээний газар <电> 热电变电所; ~ ы энерги боловсруулах 生热, 供热; ~ ы тээвэр 保温运输; ~ өдрийн тоо 作物可生长天数; ~ өвөлжөө 温暖的冬牧地; ~ их шаарддаг ургамал 喜温作物; ~ саравч 暖棚; ~ тасалгаа 温室; ~ ы илчийн эмчилгээ 热疗法; ~ ы нэгж 热量单位; ~ ы эрчим хүч 热动力; ②(转)合适的, 舒适的; 亲切的: нүдэд ~ харагдах хувцас 看起来很舒服的衣服.

дулаарал **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] 参见 дулааралт.

дулааралт **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] (指变暖过程) 入春, 变暖.

дулаарах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 暖和起来, 变暖, 转暖.

дулааруулах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дулаарах 的使动态.

дулаатай **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 暖和的, 温暖的.

дулаахан **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] дулаан 的小称; ①较温暖的; 较暖和的; ②较舒适的; 较亲切的.

дулаацал **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠠᠯ** [名] дулаацах 的名词.

дулаацах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] 取暖, 暖和: галд ~ 在火旁取暖.

дулаацуулах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дулаацах 的使动态; 使温暖, 烤暖, 晒热: хөлөө ~ 把脚烤暖; ~ хоолой 暖气管.

дулаацуулага **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠤᠭᠠᠯᠠᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 暖气设备, 取暖设备.

дулаацчих **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] дулаацах 的完成体。
 дулаашрах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 逐渐变暖, 暖了起来。
 дулагдах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** I [动] дулах II 的被动态。
 дулагдах **ᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** II [动] дулах III 的被动态。
 дулайх **ᠳᠤᠯᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 发红光, 放红光: нар ~ 太阳放红光; гал ~ 火发红光; ② 发亮, 亮堂; ③ 鲜亮; ④ (天气) 晴朗。
 дулайм **ᠳᠤᠯᠠᠶᠢᠮᠤ** [形] ① 亮堂堂的, 亮晶晶的, 锃亮的; ② 明朗的: ~ өдөр 明朗的日子。
 дулалцах **ᠳᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] дулах III 的共动态。
 дулан **ᠳᠤᠯᠠᠨ** I [名] <动> 鲨鱼。
 дулан **ᠳᠤᠯᠠᠨ** II 见 ~ ~ (火) 一闪一闪, 一闪闪烁; гал ~ ~ ноож байна 火在一闪一闪地燃烧。
 дуларах **ᠳᠤᠯᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 变晴, 变明朗: тэнгэр ~ 天气变晴。
 дулах **ᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] ① (在冰上) 滑; ② (骆驼) 疾跑。
 дулах **ᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] (用拳) 击打。
 дулах **ᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** III [动] (下蒙古棋时用骆驼) 将一军。
 дулбаа **ᠳᠤᠯᠪᠠᠭᠠ** [名] <宗> 智慧法典。
 дулдайлах **ᠳᠤᠯᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 依靠。
 дулдуй **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢ** I [名] <宗> 九环锡杖。
 дулдуй **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢ** II [形] 磨屠人的。
 дулдуйдагчид **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠳᠠᠭᠴᠢᠳᠤ** [名] 托钵乞食者。
 дулдуйдал **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠳᠠᠯ** [名] дулдуйдах 的名词。
 дулдуйдах **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] (хэнд-юунд) 依据, 凭借, 依赖, 依靠, 寄希望于...; 乞灵于...; 托庇于...: тусламжинд ~ 寄希望于援助, 依靠援助, 依赖援助; баримт материалд ~ 在 зохиох 依凭考证材料编写。

дулдуйдуулах **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] дулдуйдах 的使动态。
 дулдуйлал **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠯᠠᠯ** [名] дулдуйлах 的名词。
 дулдуйлах **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 宠爱, 侍候, 侍奉, 爱惜: хүүхдээ ~ 宠爱孩子。
 дулдуйч **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠴᠢ** [名] <宗> 托钵僧。
 дулдуйчин **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 дулдуйч。
 дулдуйчлал **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] дулдуйчлах 的名词。
 дулдуйчлах **ᠳᠤᠯᠳᠤᠶᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] (托钵) 乞食。
 дулиа **ᠳᠤᠯᠢᠶᠠ** [形] 晴朗的, 放晴的: ~ болох, ~ ургах 天空突然变晴; ~ гарах 密云忽开。
 дулиарах **ᠳᠤᠯᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 密云忽开, 阴转晴。
 дулим **ᠳᠤᠯᠢᠮᠤ** 见 дутуу ~ 残缺的, 不全的。
 дулимаг **ᠳᠤᠯᠢᠮᠠᠭ** [形] 不足的, 缺乏的, 不丰富的, 不完全的, 残缺的; ◇ дутуу ~ 残缺不全的, 缺乏的。
 дулимагдуу **ᠳᠤᠯᠢᠮᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形] 很缺乏的, 十分残缺的。
 дулимагхан **ᠳᠤᠯᠢᠮᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] дулимаг 的小称。
 дулс **ᠳᠤᠯᠤᠰ** 见 ~ ~ (火花) 闪闪烁烁。
 дулсхийх **ᠳᠤᠯᠤᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] (火星) 一闪, 闪一下。
 дулуулаах **ᠳᠤᠯᠤᠯᠤᠭᠠᠬᠤ** [动] ① дулах III 的使动态; ② (下蒙古棋) 被骆驼将军。
 дуль **ᠳᠤᠯᠦ** I [形] ① 平常的, 中不溜的, 平凡的, 普通的: чадлаар ~ 能力一般; ~ хүчтэй ① 不胖不瘦的; ② 力量一般的; сурлагаар ~ 学习一般; ② 残缺的, 不全的; 不满的; ③ (转) 不怎么好的, 较差的。
 дуль **ᠳᠤᠯᠦ** II [副] 稍, 稍微: ~ бага 稍微小点。
 дульмаг **ᠳᠤᠯᠦᠮᠠᠭ** [形] 不完全的, 不充分的。
 дульдах **ᠳᠤᠯᠦᠳᠠᠬᠤ** [动] 吃力, 不足。
 дульхан **ᠳᠤᠯᠦᠬᠠᠨ** [形] дуль I、II 的小称; ① 中间的, 中不溜的, 平平常常的; ② 缺一些的, 不足的, 不太全的; 不太满的; ③

不怎么好的, 差一点的, 欠缺的.

дульхандуу **ᠳᠤᠯᠦᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] ①很平常的; ②不太充分的; ③不太好的.

Дум **ᠳᠤᠮ** [名] 议会, 杜马; төрийн ~ 国家杜马.

думбаганах **ᠳᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (圆鼓物) 频频动弹.

думбагар **ᠳᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 圆鼓鼓的, 圆溜溜的.

думбайлгах **ᠳᠤᠮᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дбмбайх 的使动态.

думбайх **ᠳᠤᠮᠪᠠᠶᠠᠬ** [动] 变圆鼓, 变得圆溜溜.

думд **ᠳᠤᠮᠳ** [名·形·后] 参见 дунд.

думдад **ᠳᠤᠮᠳᠠᠳ** [形] 参见 дундад.

думдаж **ᠳᠤᠮᠳᠠᠵ** [名·形] 见 дундаж.

думдуурдах **ᠳᠤᠮᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 参见 дундуурдах.

думдуурхи **ᠳᠤᠮᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠢ** [形] 参见 дундуурхи.

думпкар **ᠳᠤᠮᠫᠠᠷ** [名] (铁) 翻斗车, 自动倾卸车.

дун(г) **ᠳᠤᠨ** [名] ①贝壳, 介壳, 甲壳; 海螺, 贝螺; ~ бүрээ 螺号; үлээдэг ~ 吹的海螺, 螺号; ②(动) 甲壳动物, 有壳动物; ~ хорхой 小海螺; ~ тамга 海螺烙印; ◇ ~ цагаан 洁白的, 纯白的; ③耳蜗.

дунагар **ᠳᠤᠨᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 дунигар.

дунайлах **ᠳᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] дунайх 的使动态.

дунайх **ᠳᠤᠨᠠᠶᠠᠬ** [动] 变得迷人, 变得诱人.

дуналзах **ᠳᠤᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 妖艳, 妖媚.

дуналзуулах **ᠳᠤᠨᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дналзах 的使动态.

дунгуй **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶ** I [名] 参见 дундгуй.

дунгуй **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶ** II [名] (体) 抡大背; сэрээн ~ хийх 背摔(把对手由肩上摔过去的摔跤术).

дунгуй **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶ** III [名] 三岁母驯鹿.

дунгуй **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶ** IV [名] (动) 海鸟属.

дунгуйлах **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] ①滚圈, 滚铁环;

翻筋斗; ②做滚圈, 做铁环.

дунгуйлдах **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] 抡大背.

дунгуйлдуулах **ᠳᠤᠨᠭᠤᠶᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дунгуйлдах 的使动态.

дунд **ᠳᠤᠨᠳ** (ᠳᠤᠮᠳ) [名·形·后] ①中, 中心(的), 当中(的); 中间(的), 中级(的); хотын ~ 市中心; ~ ын больниц 中心医院; ~ зэрэг 中等, 中级; ~ ажигана (植) 繁缕; ~ долгион 中波; ~ жин (体) 中量级; ~ зэргийн салхи 和风; ~ төрмөлийн бүлэг (地) 中生界; ~ тусгалын луужин 中程火箭; ~ угааж (动) 亚类; ~ үе (体) 中局; ~ хаалт 中括号; ~ эргүүлэг (解) 中转子; ~ ыг баримтлагч этгээд 中间派; ~ ыг баримтлах тоо 平均数; ~ ыг баримталсан хүмүүс 中间人物; ~ ын зайд гүйх (体) 中距离跑; ~ зэрэг буудах залуурт пуужин (军) 中程导弹; ~ зэргийн нуруутай 中等身材的; ~ зэргийн насны хүн 中年人; нуурын ~ 湖中心; голын тэг ~ 在河的正中心; гол ~ 正中; өдөр ~ 正午; шөнө ~ 子夜, 半夜; ~ хуруу 中指; ~ сургууль 中学; ~ давхар 中层; ~ хүү 中间的儿子; ~ ыг баримтлах ①取平均数; ②中立, 折中, 不偏不倚; төв ~ 中心, 中间; ~ тушаалын дарга 中级长官; ③不完全的, 不满的; ~ хийх 没装满, 倒入一半; ④平凡的, 中等的, 中不溜的, 平平常常的, 不怎么好的, 及格的; ~ боловсрол 初中文化程度; ~ сурах 学习不怎么好; ~ дүн 及格成绩; сэтгэлд ~ байна 心中淡然, 心中不大满意, 觉得不怎么样; ⑤(хэний-юуны) 在...中间, 在...之间, 在...中, 在...内; гурвын ~ 介于三者之间; үгний ~ 在话中; 在词中; олон түмний ~ 在群众中; ажлын ~ 工作中; тэдний ~ 在他们中间; хоёр гэрийн ~ 在两个蒙古包中间; 在两家之间; зүүдэн ~ 梦中; ◇ ~ чөмөг (解) 大腿骨; 股骨.

дундад **ᠳᠤᠨᠳᠠᠳ** [形] 中间的, 中心的, 当中的, 中级的: Дундад Улс 中国; Бүгд Найрамдах Дундад Ард Улс 中华人民共和国; ~ улсын үндэстнүүд 中华

民族；～ эртэн, ～ зуун, ～ эртний үет
中世纪；Дундад Ази 中亚细亚；～
хуруу 中指；～ зам 中心道路, 中央道
路, 中甬路；～ найрт яруу хөгжим
(陈)中和雅乐(祭祀时演奏之)；～ найрт
залгамжлалт хөгжим (陈)中和溜乐
(天子登位时演奏之)；～ найрт тунга-
лаг хөгжим (陈)中和清乐(仪式上演奏
之)；◇ ～ чөмөг <解>大腿骨, 棒子骨。

дундаж ᠳᠤᠨᠳᠠᠵᠢ [形] ① 平均的；平均数；
жилийн ～ 年平均数；～ цалин 平均工
资；～ хурд 平均速度；хүн нэг бүрт
～ аар оногдох нь 每人平均得分；② 中
等的, 中量的：～ хямцаа, ～ шугам
等分线；～ эс 中型细胞；～ хэмжиг-
дэхүүн 平均值；～ аас хазайх 平均数
离差。

дундажлагдах ᠳᠤᠨᠳᠠᠵᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ [动] дун-
дажлах 的被动态；取平均数。

дундажлах ᠳᠤᠨᠳᠠᠵᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 平均。

дундарах ᠳᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠬᠤ [动] 见 дундрах。

дундаршгүй ᠳᠤᠨᠳᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ [形] 不会减少
的, 取之不尽的：Ээж нуурын давс ～
юм 额济淖尔湖的盐是取之不尽的。

дундахь ᠳᠤᠨᠳᠠᠬᠢ [形] 在…中间的, 中级的,
中部的, 中心的；在…内的, 在…中的：～
байшин 中间的房子；модны ～ хализ
树木中间的小路。

дундач ᠳᠤᠨᠳᠠᠴᠢ [名] ① 中立者, 中介人；② 平
均, 平分；平均数。

дундачлах ᠳᠤᠨᠳᠠᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 平均, 平分。

дундгуй ᠳᠤᠨᠳᠠᠭᠤᠢ [名] ① 滚圈, (滚的)铁环；
② 小孩滚铁环时的呼喊语；③ 小孩轮换吃
喝一容器内东西时的呼喊语。

дундгуйлах ᠳᠤᠨᠳᠠᠭᠤᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ① 打滚, 翻滚,
滚动；② 小孩们轮流吃喝一个容器里的东
西。

дунддах ᠳᠤᠨᠳᠠᠳᠠᠬᠤ I [动] ① 靠中间, 靠中
部, 靠中心；② 平均；③ 显得不大好, 中不
溜。

дунддах ᠳᠤᠨᠳᠠᠳᠠᠬᠤ II [动] 不满, 仅剩一半。

дунддуулах ᠳᠤᠨᠳᠠᠳᠤᠯᠠᠬᠤ [动] дунддах II
的使动态。

дундлал ᠳᠤᠨᠳᠠᠯᠠᠯ I [名] дундлах I 的名
词。

дундлал ᠳᠤᠨᠳᠠᠯᠠᠯ II [名] дундлах II 的名
词。

дундлах ᠳᠤᠨᠳᠠᠯᠠᠬᠤ I [动] ① 使居中, 使到中
间, 使在中心；② 折中, 不偏不倚。

дундлах ᠳᠤᠨᠳᠠᠯᠠᠬᠤ II [动] 不倒满, 不装满。

дундлуулах ᠳᠤᠨᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ [动] дундлах II
的使动态。

дундрах ᠳᠤᠨᠳᠢᠷᠠᠬᠤ [动] (满容器的液体经蒸
发后)变成一半。

дундруулах ᠳᠤᠨᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] дундрах 的
使动态。

дундтах ᠳᠤᠨᠳᠠᠲᠠᠬᠤ [动] 变得更加困难, 变得
更加沉重。

дундуур ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷ I [后] 在中间, 在中央地
带, 在中心一带, 在中部一带；在…中, 在
…内：жилийн ～ 年中；усан ～ туу-
лав 从水中涉过来了；элсэн ～ явсаар
байгаад төөрөлдөв 在沙漠中走着走着
迷了路；шуурган ～ 在暴风雪中；нойр
～ 睡眠中。

дундуур ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷ II [形] 不完全的, 不满的：
～ аяга 半碗；◇ ～ гээд долоон ～ 半
碗半碗地连受了七次(指假客气)。

дундуур ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷ III [形] 半当中的, 中间的,
平分的：хагас ～ 一半；нэгэн ～ 一半。

дундуур ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷ IV [形] 中等的, 中不溜的,
平平常常的, 不怎么好的。

дундуурдах ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ I [动] ① 靠中间,
靠中心, 置正中；② 变平均；③ 显得不怎
么好, 中不溜。

дундуурдах ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ II [动] 不满, 仅有一
一半。

дундуурдуу ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ I [形] 较靠中间
的, 较靠中心的。

дундуурдуу ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ II [形] 不怎么满
的, 只有一半的, 不上不下的, 中不溜的。

дундуурдуулах ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] дун-
дуурдах I 的使动态。

дундуурлал ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠯᠠᠯ [名] дундуурлах
I 的名词。

дундуурлах *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠬ* I [动] ①使居中, 使靠当中, 使位于中心; ②使不大好, 使之平平常常, 使成中不溜状。

дундуурлах *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠬ* II [动] 减少(多指器皿中液体); 截半, 中分, 弄成一半; 截成两半; сар ~ аад явжээ 到了月中便走了。

дундуурлуулах *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠬ* [动] дундуурлах II 的使动态。

дундуурхан *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠨ* I [形] дундуур I、IV 的小称; ①中间一带的, 中心一带的, 中间一些地方的, 较中心的; ②中间的, 当中的, 一半的; ③较平常的, 不怎么好的。

дундуурхан *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠨ* II [形] 不完全的, 不太满的, 不够的。

дундуурхи *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠢ* I [形] 中间的; 中等的; хэлний ~ авиа 舌中音; түүний сурлага нь сайн ч биш муу ч биш тэг ~ 他(她)的学习不算好, 也不算差, 是中等的。

дундуурхи *ᠳᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠢ* II [形] 不满的, 减少的。

дундхан *ᠳᠤᠨᠳᠠᠨ* [形] дунд 的小称。

дундчууд *ᠳᠤᠨᠳᠤᠴᠢᠭᠤᠳᠤ* [名] 中国人(复数)。

дунж *ᠳᠤᠨᠵ* [名] 平地。

дуниар *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠷ* [形] 日丽风和的, 风静日暖的, 和煦的。

дуниарах *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠬ* [动] ①日丽风和, 风静日暖, 和煦; ②(转)变得懒洋洋。

дуниартах *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠠᠬ* [动] 天气变暖缓和煦。

дуниартуулах *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дуниартах 的使动态。

дуниаруулах *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дуниарах 的使动态。

дуниганах *ᠳᠤᠨᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] ①时时诱人, 诱惑人; 浮浮荡荡; ②举止傲慢。

дунигар *ᠳᠤᠨᠢᠭᠠᠷ* [形] ①迷人的, 诱人的; 盛装的, 风流的, 爱打扮的; ②过于自信的, 骄傲的, 妄自尊大的, 高傲的。

дунигардуу *ᠳᠤᠨᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] ①太迷人的, 太诱人的; ②太自信的, 太骄傲的。

дунигархан *ᠳᠤᠨᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] дунигар 的小称。

дунийх *ᠳᠤᠨᠢᠶᠢᠬ* [动] ①变得迷人, 变得诱人; 变风流; ②变得太自信, 变得骄傲自尊。

дунилзах *ᠳᠤᠨᠢᠯᠢᠵᠠᠬ* [动] 参见 дуниганах。

дуנית *ᠳᠤᠨᠢᠭᠢᠲ* [名] 纯橄榄岩。

дуних *ᠳᠤᠨᠢᠬ* [动] ①诱人, 引诱, 诱惑; ②浮浮荡荡, 卖弄风流; ③傲慢, 自尊。

Дунсян *ᠳᠤᠨᠰᠢᠶᠠᠨ* [名] 东乡族(中国少数民族之一); ~ хэл 东乡语。

дуноа *ᠳᠤᠨᠤᠶᠠ* [名] (动) 伯劳属。

дунхайлгах *ᠳᠤᠨᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] дунхайх 的使动态。

дунхайлдах *ᠳᠤᠨᠬᠠᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] дунхайх 的互动态。

дунхайх *ᠳᠤᠨᠬᠠᠢᠬ* [动] ①变宽敞舒适; ②变风流, 变浮荡, 变诱人。

дунхалзах *ᠳᠤᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 卖弄风流, 浮浮荡荡, 浪荡, 诱惑人。

дунхалзуулах *ᠳᠤᠨᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] дунхалзах 的使动态。

дунхалзуур *ᠳᠤᠨᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷ* [形] 摇头晃脑的, 风流的, 浮荡的。

дунхганах *ᠳᠤᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 дунхалзах。

дунггар *ᠳᠤᠨᠭᠠᠭᠠᠷ* [形] ①宽敞舒适的; ②风流的, 浮荡的, 迷人的, 诱人的。

дунггардуу *ᠳᠤᠨᠭᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] ①较宽敞舒适的; ②较风流的, 较浮荡的, 较迷人的, 较诱人的。

дунггархан *ᠳᠤᠨᠭᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] дунггар 的小称。

дуноа *ᠳᠤᠨᠤᠶᠠ* [形·名] ①无结果的, 不成功的; ②犹豫不定的, 举棋不定的, 拿不定主意的; 停止的, 停留的, 耽搁的; ③(医)阵痛。

дунылт *ᠳᠤᠨᠢᠶᠠᠯᠲ* [名] ①无结果, 不成功; ②犹豫不定, 举棋不定, 拿不定主意; 停止, 耽搁; ③(医)阵痛。

дуных *ᠳᠤᠨᠢᠬ* [动] ①没有成功, 无结果; ②犹豫, 耽搁, 定不下, 停滞; тэр гуай ч ямар ч шийдвэргүй ~ ж л байгаа биз 那位老兄可能是什么主意也没有, 只是在

那兒猶豫耽擱着；●〈医〉阵痛：～н өвдөх阵痛。

дуншмал **ᠳᠤᠨᠰᠢᠮᠠᠯ** [形] ①失败的，没有结果的，不成功的；②耽擱下来的，定不下的，吞吞吐吐的；犹豫不定的，拿不定主意的；●〈医〉阵痛的。

дуншуу **ᠳᠤᠨᠰᠢᠬᠤ** [形] 游手好闲的；爱闲唠叨的。

дуншуур **ᠳᠤᠨᠰᠢᠬᠤᠷ** [数] 亿。

дур **ᠳᠤᠷ** [名] ①希望，愿望，欲望，心愿，爱好；心思，欲念，念头：～ ханах，～ дарах 满足愿望，如愿，称心；хайр ～ 喜爱，爱好；янаг ～ 爱恋，爱情，喜爱；～ гутах，～ болих 嫌弃，反感；恶心；сайн ～ ын 志愿的，自愿的；сайн ～ ын-хан 志愿者，自愿加入者；～ булаах 诱人，迷人，惹人喜爱；～ булаам 诱人的，迷人的，动人的，惹人喜爱的，引人入胜的；～ ан дээр хясах ①失望，愿望落空；②使失望，使愿望落空；муу ～ нь хөдлөх 动起坏脾气；起邪念；～ хүрэх 产生兴趣，产生欲望；喜欢，喜爱；～ татах 勾引，诱惑；◇ ～ хүсэл, хүсэл ～ 愿望，心愿，意愿；～ сэтгэл 愿望，心思，心思，念头；●自由，意愿，意志：～ аараа，～ зоригоороо 自由自在，随意地，任意地；～ мэдэх，～ ～ аараа 随意地，任意地，随心所欲地；～ аараа аашлах 为所欲为，任性，恣意妄为；～ аар нь тавих 使为所欲为，放任(多指对小孩)；～ аараа явах 自由自在，无拘无束；～ аараа болог 随他的便；他爱怎么就怎么吧；өөр өөрийн ～ аар 各随自己的便，各按自己意愿；санааныхаа ～ аар 按自己所想，随心所欲(地)；～ зоригоор шүүх 处以私刑；～ орох (牧) 发情；～ оруулах даавар 雌激素，动情激素；～ зоригийн хээлтүүлэг (牧) 自由交配，自然交配；～ тавих 情欲高潮；～ таташ 诱惑；～ санаа 心境；～ үзэгдэл 景象；～ хүслийн ёс (哲) 主观论；～ аар сэлэх 自由式游泳；～ аараа ажлаа орхиж явах 擅离职守；～ аараа ёс 自由主义；～ аараа загнах 专横；◇ ～ зориг 意志，意愿；自由；●食欲。

дураал **ᠳᠤᠷᠠᠭᠠᠯ** [名] 授于官吏的称号。

дуравлаг **ᠳᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] (植) 猫尾草，梯牧草。

дурайлгах **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дурайх 的使动态。

дурайм **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠮ** [形] 清晰的，清楚的，显著的，明显的。

дураймал **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠮᠠᠯ** [形] 参见 дурайм。

дурайх **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠬ** [动] 清楚地显现出来，清晰可见；дурайн харагдах 清晰可见。

дурайц **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠴ** [名] 清晰度。

дурайчих **ᠳᠤᠷᠠᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] дурайх 的完成体。

дураг **ᠳᠤᠷᠠᠭ** [名] 意愿，意志，自由；心愿，心思，欲望，爱好。

дураггар **ᠳᠤᠷᠠᠭᠭᠠᠷ** [形] 情意深的。

дурали **ᠳᠤᠷᠠᠯᠢ** [名] (铝、铜等合金) 硬铝，杜拉铝。

дурамж **ᠳᠤᠷᠠᠮᠵ** [名] 参见 дурлал。

дурамжхан **ᠳᠤᠷᠠᠮᠵᠬᠠᠨ** [形] 不太愿意的，不太情愿的。

дурамчхан **ᠳᠤᠷᠠᠮᠴᠬᠠᠨ** [形] 参见 дурамжхан。

дурмших **ᠳᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠬ** [动] 不太满意，不太喜欢。

дурамшигхан **ᠳᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠭᠬᠠᠨ** [形] 不太满意的，不太喜欢的。

дуран (г) **ᠳᠤᠷᠠᠨ** I [名] ①望远镜：байлдааны ～ (军) 军用望远镜；хүчтэй ～ 高倍望远镜；яндан ～ 潜望镜；～ тай пулемёт (军) 装有望远瞄准镜的机关枪；～ хараатай буу (军) 装有望远瞄准镜的炮(枪)；хоёр нүдний ～ 双筒望远镜；～ авай 千里眼；天文望远镜；～ авайн тэнхлэг 光轴；～ хараа 光学瞄准具；●镜头：сурвалжлагчийн ～ 记者的(摄影)镜头。

дуран **ᠳᠤᠷᠠᠨ** II [名] 参见 дур。

дуранбай **ᠳᠤᠷᠠᠨᠪᠠᠶ** [名] 显微镜；～ зүй 光学；～ н шил 接物镜。

дуранбайдал **ᠳᠤᠷᠠᠨᠪᠠᠶᠳᠠᠯ** [名] дуранбайдах

的名词。

- дуранбайдах ᠳᠤᠷᠠᠨᠪᠠᠶᠳᠠᠬ [动] 显微镜检查。
- дурандах ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠬ [动] ①用望远镜瞭望；②〈医〉镜检：～н тагнах 目镜侦察。
- дурандацгаах ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] дурандах 的众动态。
- дурандлага ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名]〈医〉镜检法。
- дурандуулах ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дурандах 的使动态。
- дурандуур ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷ [名]镜头。
- дурандчих ᠳᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠴᠢᠬ [动] дурандах 的多次体。
- дурваалиг ᠳᠤᠷᠪᠠᠯᠢᠭ [名]〈植〉梯牧草。
- дурваганах ᠳᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 火焰熊熊，火炽燃：гал ～ 火燃旺。
- дурвалаг ᠳᠤᠷᠪᠠᠯᠠᠭ [名]见 дуравлаг。
- дурвалзах ᠳᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 恶心，作呕。
- дурвах ᠳᠤᠷᠪᠠᠬ [动] 疾驰，飞奔。
- дурган ᠳᠤᠷᠭᠠᠨ [形] 缺少的，稀少的，不足的。
- дургнуулах ᠳᠤᠷᠭᠢᠨᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дургих 的使动态。
- дургих ᠳᠤᠷᠭᠢᠬ [动] 任意发作，为所欲为。
- дургүй ᠳᠤᠷᠭᠦᠢ ᠲᠦᠷᠭᠦᠢ [形] 不愿意，不情愿；不乐意，不喜欢：～ хүрэх 不高兴，不愿意；不喜欢，讨厌，反感；хоолонд ～ 食欲不振；厌食；～д хүчгүй 对不愿做的事没劲头；би хөгжимд ～ 我不喜欢音乐；～ болох 不爱，不喜欢；不愿意，不情愿。
- дургүйвтэр ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠪᠲᠦᠷ [形] 不怎么愿意的，不怎么乐意的，不怎么喜欢的。
- дургүйлэх ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠯᠠᠬ [动] 不愿意，不情愿；不乐意，不喜欢，不满。
- дургүйхэн ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠬᠡᠨ [形] дургүй 的小称。
- дургүйцүүлэх ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠭᠦᠯᠠᠬ [动] дургүйцэх 的使动态。
- дургүйцэгсэд ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠭᠦᠰᠢᠳ [名] 参见 дургүйцэгчид。
- дургүйцэгч ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠭᠴᠢ [名] 不乐意者，不

愿意者，不喜欢者。

- дургүйцэгчид ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠭᠴᠢᠳ [名] дургүйцэгч 的复数。
- дургүйцэл ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠯ [名] дургүйцэх 的名词。
- дургүйцэх ᠳᠤᠷᠭᠦᠢᠴᠢᠬ [动] ①不满，不喜欢，不愿意；②异议：би ～гүй 我没有异议。
- дурдалт ᠳᠤᠷᠳᠠᠯᠲ [名] ①提出，提及，提法；②回忆，怀念。
- дурдалцах ᠳᠤᠷᠳᠠᠯᠴᠠᠬ [动] дурдах 的共动态。
- дурдам ᠳᠤᠷᠳᠠᠮ [名] 春绸；绸子：артай ～ 花(春)绸；шулуун ～ 素(春)绸。
- дурдан(г) ᠳᠤᠷᠳᠠᠨ(ᠭ) [名] 绸子；约绸：цулгуй ～ 平地约绸；бажгир ～ 约绸；～ шаа 约纱。
- дурдатгал ᠳᠤᠷᠳᠠᠲᠠᠭᠠᠯ [名] 回忆，回忆录：～ яриа 回忆讲话；～ зохиол，～ түүвэр 回忆录；～ мартах 〈医〉健忘症，遗忘症。
- дурдах ᠳᠤᠷᠳᠠᠬ [动] ①提出，提及，涉及：дээр дурдсан 上述的，上面提及的；хурлаар ～н гаргасан 在会上提出了的；在会上提出来的；②回忆，忆想，提起：өнгөрснийг ～ 提起过去，忆起过去；～н санах 记起，回想。
- дурдлага ᠳᠤᠷᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] 提议，提案，动议，意见，提法。
- дурдуулах ᠳᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дурдах 的使动态。
- дурдууштай ᠳᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ [形] ①可提出的，应当提出的；②可回忆的，可忆想的。
- дурдхал ᠳᠤᠷᠳᠠᠬᠠᠯ [名] ①回忆，记忆：～ын ором 记忆痕迹；～ын сэтгэл судлал 记忆心理学；～ын хууль 记忆规律；②文献：～ын үг 文献词。
- дурдхийх ᠳᠤᠷᠳᠠᠬᠢᠬ [动] 快走，疾行，疾驰，疾驶。
- дуржаахай ᠳᠤᠷᠵᠠᠶᠠᠬᠠᠢ [名]〈乐〉震音。
- дуржганах ᠳᠤᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ [动] 流利地说话，很快地说话。
- дуржгануулах ᠳᠤᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дуржга-

нах 的使动态。

дуржигнах ᠳᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ [动] 见 дуржганах.

дуржигнуулах ᠳᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дуржигнах 的使动态。

дурлагч ᠳᠦᠷᠯᠠᠭᠴᠢ [名] 业余爱好者。

дурлал ᠳᠦᠷᠯᠠᠯ [名] ① 爱情, 爱慕, 爱好: хайр ~ 爱情; 爱好; ~ын дон 色情狂; ② 愿望, 志向, 意愿。

дурлам ᠳᠦᠷᠯᠠᠮ [形] 令人神往的, 吸引人的, 讨人喜爱的, 动人的: ~ сайхан 令人神往的, 讨人喜爱的。

дурламхай ᠳᠦᠷᠯᠠᠮᠬᠠᠢ [形] ① 爱财的; ② 容易喜欢别人的, 容易动心的。

дурламаар ᠳᠦᠷᠯᠠᠮᠠᠭᠠᠷ [形] 吸引人的, 令人神往的, 迷人的, 动人的。

дурламтгай ᠳᠦᠷᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ [形] 参见 дурламхай.

дурласхийх ᠳᠦᠷᠯᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ [动] дурлах 的瞬间体。

дурлах ᠳᠦᠷᠯᠠᠬ [动] (хэнд юунд) ① 爱, 爱慕, 爱恋, 钟情: тэр ажилчинд ~ 爱那个工人; ② 喜爱, 喜欢, 愿意: ном уншихад ~ 喜好读书; ③ 憧憬, 垂涎; ④ 挑过错, 吹毛求疵; хэрэгт ~ ① 好吹毛求疵; ② 好惹事。

дурлацгаах ᠳᠦᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] дурлах 众动态。

дурлачих ᠳᠦᠷᠯᠠᠴᠢᠬ [动] дурлах 的完成体。

дурлуулах ᠳᠦᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] дурлах 的使动态; ① 引人爱慕, 诱人喜爱, 惹人心目, 使人喜欢; 令人垂涎; ② 使挑过错。

дурмаг ᠳᠦᠷᠮᠠᠭ [形] 不喜欢的, 不情愿的。

дурмагхан ᠳᠦᠷᠮᠠᠭᠬᠠᠨ [形] дурмаг 的小称。

дурмагч ᠳᠦᠷᠮᠠᠭᠴᠢ [形] ① 不温柔的, 不亲切的; ② 不大爱的, 爱情淡薄的; 不太喜欢的, 不乐意的, 不情愿的。

дурмагчхан ᠳᠦᠷᠮᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠨ [形] дурмагч 的小称; ① 不大温柔的, 不大亲切的; ② 不怎么喜欢的, 不大爱的, 不太乐意的, 不太情愿的: ~ өгөх 不太情愿地给。

дурмас ᠳᠦᠷᠮᠠᠰ [名] (宗) (祭祀请神拴纸条的)箭杆。

дурс (н) ᠳᠦᠷᠰ [名] ① (植) (榆树等的) 栓内皮; ② 刨花。

дурсагдах ᠳᠦᠷᠰᠠᠭᠳᠠᠬ [动] дурсах 的被动态: мөнхөд ~ гавьяа байгуулах 建立 (人们) 永志不忘的功勋。

дурсал ᠳᠦᠷᠰᠠᠯ I [名] ① 回忆, 回想: ~ бичиг 回忆录; ② 提醒, 提示, 提到。

дурсал ᠳᠦᠷᠰᠠᠯ II [名] (男性对女性的) 恋情。

дурсалт ᠳᠦᠷᠰᠠᠯᠲ [名] 参见 дурсал I。

дурсалцах ᠳᠦᠷᠰᠠᠯᠴᠠᠬ [动] дурсах 的共动态。

дурсам ᠳᠦᠷᠰᠠᠮ [形] ① 可回忆的, 回忆得起的; ② 可提醒的, 可提示的, 可提起的。

дурсамж ᠳᠦᠷᠰᠠᠮᠵ [名] ① 回想, 回忆; ② 回忆录: ~ бичиг 回忆录; ~ зохиогч 回忆录作者; ~ зохиол 回忆录文学; ~ ийн тулгуур бичиг 文献资料; ~ ийн тэмдэглэл 备忘录; ③ 纪念: ~ бичээс 纪念碑铭; ~ ийн самбар 纪念碑; ~ ийн хувь 纪念专页。

дурсамжит ᠳᠦᠷᠰᠠᠮᠵᠢᠲ [形] 可回忆的; 可纪念的。

дурсах ᠳᠦᠷᠰᠠᠬ [动] ① 回忆, 忆起, 回想: ~н санах 忆起, 回想; ② 提醒, 提示, 提到: би эртээр ~ж байсан 我早就提醒过了; түүний тухай чамд юу ч дурссангүй 关于他的情况什么也没对你提到过; ③ (医) 复起: ~ж өвдөх 幻肢痛。

дурсацгаах ᠳᠦᠷᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] дурсах 的众动态。

дурсгал ᠳᠦᠷᠰᠠᠭᠠᠯ [名] ① 纪念; 纪念物; 纪念品: ~ын зүйл 出土文物; ~ын цом 纪念杯; ~ыг мөнхжүүлэх 永远纪念; 永志不忘; ~ын хурал 纪念大会; ~ын өдөр 纪念日; ~ болгох 留作纪念; 馈赠纪念品; ~ын хаалга 凯旋门; ~ын хөшөө 纪念碑; ~ын тэмдэг 纪念章; ② 古迹, 遗迹: бичиг ~ 文字遗迹; ③ 参见 дуртгал。

дурсгалт ᠳᠦᠷᠰᠠᠭᠠᠯᠲ I [形] 参见 дурсгалтай。

дурсгалт ᠳᠦᠷᠰᠠᠭᠠᠯᠲ II [名] 纪念, 回忆。

дурсгалтай *ᠳᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠯᠲᠠᠢ* [形]可纪念的,可回忆的.

дурсгамж *ᠳᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠮᠵᠢ* [名]①备忘: ~ийн дэвтэр 备忘手册; ②纪念.

дурсгах *ᠳᠤᠷᠰᠠᠭᠬᠤ* [动]馈赠,赠送,留念;赠送纪念品: ~ж өгөх 馈赠纪念品; ном ~ 赠书.

дурсгуулах *ᠳᠤᠷᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] дурсгах 的使动态.

дурслай *ᠳᠤᠷᠰᠠᠯᠠᠢ* [名]〈植〉(树的)松软内层.

дурслах *ᠳᠤᠷᠰᠠᠯᠠᠬᠤ* [动]①剥下栓内层; ②用栓内层擦.

дурсуулах *ᠳᠤᠷᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]① дурсгах 的使动态; ②意同 дурсагдах.

дурсхал *ᠳᠤᠷᠰᠬᠠᠯ* 见 ~ цэцэг 〈植〉勿忘草属.

дурсчих *ᠳᠤᠷᠰᠢᠬᠢ* [动] дурсгах 的多次体.

дуртай *ᠳᠤᠷᠲᠠᠢ* [形]①乐意的,高兴的,欣然: би ~ зөвшөөрнө 我高兴地同意,我欣然同意; ~ дургүй 勉强强地,不太高兴的; ②喜爱的,乐意的,愿意的,亲爱的; 爱好的; 对...喜好的: ~ номоо аваарай 请拿你自己喜爱的书吧; кино үзэх ~ 喜欢看电影; ~ гараа (下棋时)惯用的开局.

дуртайяа *ᠳᠤᠷᠲᠠᠢᠶᠠ* [副]①情愿,甘愿,甘心情愿; ②欣然,高兴地,愉快地: ~ хүлээх 欣然接受.

дуртан *ᠳᠤᠷᠲᠠᠨ* [名]...迷: номын ~ 书迷.

дуртгал *ᠳᠤᠷᠲᠠᠭᠠᠯ* [名]①回忆;回想;怀念,怀念: бага насны ~ 童年的回忆; Лениний ~ 对列宁的回忆;列宁回忆录; ~ бичиг 回忆录,回忆文章; ~ яриа 回忆讲话; ②提醒,提示;提到; ③〈医〉既往(的病史): ~ наалдуур 既往症聚集素; ~ эсрэг биом 既往症抗体.

дуртгах *ᠳᠤᠷᠲᠠᠭᠬᠤ* [动]①回忆,回想,想起: ~ж хэлэх 回忆着说;忆述; ②提起;提醒,提示: ~н тэмдэглэх ①回忆,追忆,追记; ②提出,提及;提醒,提示,指出.

дуртгуулах *ᠳᠤᠷᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] дуртгах 的使动态.

дуртмал *ᠳᠤᠷᠲᠠᠮᠠᠯ* [形]清晰的,明亮的: наран ~ 阳光灿烂的.

дуриаах *ᠳᠤᠷᠢᠶᠠᠬᠤ* [动]喜欢,喜爱,感兴趣.

душил(т) *ᠳᠤᠷᠰᠢᠯ* [名]①愿望,心愿,欲念;爱好,喜爱;嗜好: ~ буурах 〈医〉快感减少; ②食欲.

душилтай *ᠳᠤᠷᠰᠢᠯᠲᠠᠢ* [形]有兴趣的,有欲望的,喜欢的.

душих *ᠳᠤᠷᠰᠢᠬᠤ* [动]〈хэнд-юунд〉喜爱,喜好,愿意,乐意.

душлага *ᠳᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠢ* [名]参见 дуршил.

душуулах *ᠳᠤᠷᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] душих 的使动态.

дурьдах *ᠳᠤᠷᠢᠶᠠᠬᠤ* [动]见 дурдах.

дурьтах *ᠳᠤᠷᠢᠶᠠᠬᠤ* [动]见 дуртах.

дурьтгах *ᠳᠤᠷᠢᠶᠠᠬᠤ* [动]见 дуртгах.

дусаа *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠ* [名]参见 дусаал I.

дусаагаар *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷ* [名]见 дусаагуур.

дусаагуур *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠭᠤᠷ* [名]滴注器,移液管: нүдний ~ 滴眼药管.

дусаадас *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠰ* [名]参见 дусаал I.

дусаал *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠯ* I [名]滴,水珠,漏滴,点滴: борооны ~ 雨滴,雨点; эмийн ~ 〈医〉滴药; ~ ын дуу 点滴音; далайд ~ нэмэр 集少成多;集腋成裘.

дусаал *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠯ* II [名]面片.

дусаалга *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠢ* [名]滴管,滴漏器.

дусаалгах *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠬᠤ* [动] дусаах 的使动态.

дусаалт *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠯᠲᠤ* [名]〈化〉滴定度.

дусаах *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] ① дусаах 的使动态; ②点(液体),滴斟,奠酒: нүдэнд эм ~ 点眼药水; ③略加一些,略掺一些: цай дээр сүү ~ 在茶里略掺一些奶.

дусагнах *ᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动]滴水.

дусал *ᠳᠤᠰᠠᠯ* [名]①滴,水滴,漏滴,点滴: ~ дуслаар 一点一滴地; усны ~ 水滴; ~ зүрх 〈医〉滴状心; ~ ын бургуй 滴

入灌肠；～ын тариа хийх 点滴注射；
～ын шинжилгээ 点滴分析；◇ **дуслыг хураавал далай болно, дуулсныг хураавал эрдэм болно** 集滴成海洋，集闻成学问（集少成多，集腋成裘）；●（旧蒙文的）字点儿；●精液：～ алдах 遗精，泄精。

дусалгах **ᠳᠤᠰᠠᠯᠭᠢᠬᠡ** [动] дуслах的使动态。

дусалмаг **ᠳᠤᠰᠠᠯᠮᠠᠭ** [名]水滴，点滴：борооны ~ 雨滴。

дусалт **ᠳᠤᠰᠠᠯᠲᠤ** [名]①滴，滴漏；②落点，着点：нарны ~ 太阳照射。

дусах **ᠳᠤᠰᠠᠬᠡ** [动]滴，滴落，滴嗒，滴漏：нулимс ~ 滴眼泪；бороо дусч байна 掉雨点了；◇ **унан** ~ н 参见 унах I。

дусвар **ᠳᠤᠰᠠᠪᠠᠷ** [名]参见 дусалт。

дуслалга **ᠳᠤᠰᠠᠯᠠᠭᠢ** [名] дуслах的名词。

дуслах **ᠳᠤᠰᠠᠬᠡ** [动] дусах的多次体；不断地滴，不断漏：бороо дусалж байна 不断漏雨。

дуслуулах **ᠳᠤᠰᠠᠯᠤᠭᠠᠬᠡ** [动] дуслах的使动态。

дуслуур **ᠳᠤᠰᠠᠯᠤᠷ** [名]泄殖腔。

дусчих **ᠳᠤᠰᠤᠬᠢ** [动] дусах的完成体。

дутаалгах **ᠳᠤᠲᠤᠶᠠᠯᠭᠢᠬᠡ** [动] дутаах II 的使动态。

дутаалцах **ᠳᠤᠲᠤᠶᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] дутаах II 的共动态。

дутаах **ᠳᠤᠲᠤᠶᠠᠬᠡ** I [动] дутах的使动态；使缺，使不足，使短少；耗费：мөнгө ~ ①少给钱；②耗费钱；～гүй 满足，充分地供给，使不缺乏。

дутаах **ᠳᠤᠲᠤᠶᠠᠬᠡ** II [动]逃跑，溜掉，溃散：～сан ялтан 逃犯。

дутагдал **ᠳᠤᠲᠤᠭᠠᠳᠠᠯ** [名]①缺少，不足，亏损：мөнгөний ~ 钱不足；钱之短缺；～ баараа 缺少的货物；～ гамшигдал 损耗；②缺点，瑕疵，缺陷：ажил дээр гарсан дутагдлыг арилгах 消除工作上出现的缺点；◇ алдаа ~ 错误，缺点；●赤字。

дутагдалтай **ᠳᠤᠲᠤᠭᠠᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]①有缺点的，有错误的：алдаа ~ 有缺点；●不足的，

缺少的，短缺的：будаа ~ 缺粮。

дутагдах **ᠳᠤᠲᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠡ** [动] дутах的被动态；感到缺乏，不足，短少，短缺：～ж байгаа зүйл 缺乏的物品；мөнгөөр ~ в 钱款不足。

дутагдуулах **ᠳᠤᠲᠤᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] дутагдах的使动态；使缺乏，使缺少，使不足：дутагдуулсан зүйлийг төлж гүйцээх 补偿短缺的东西。

дуталт **ᠳᠤᠲᠠᠯᠲᠤ** [名]①不足，缺乏，匮乏，缺少；②缺点，缺陷，瑕疵。

дутам **ᠳᠤᠲᠠᠮ** [后]见 тутам。

дутах **ᠳᠤᠲᠤᠬᠡ** [动]不足，不够，缺乏，短缺；达不到：сонины нэг дугаар ~ в 报纸缺了一期；арван төгрөг ~ 缺十图格里克；аз ~ 运气不佳，不走运；яс чанараар ~ 质量不好。

дутахгүй **ᠳᠤᠲᠤᠬᠡᠭᠦЙ** [形]不缺的，不少的，充足的，不差的：би чамаас лав ~ 我一定不比你差。

дутвар **ᠳᠤᠲᠤᠪᠠᠷ** [名]〈技〉公差，容差，容限。

дутмаг **ᠳᠤᠲᠮᠠᠭ** [形]不足的，缺乏的，欠缺的，不够的，残缺不全的：юмаар ~ байх 东西欠缺，东西不充裕；эрдэм чадал ~ 知识和能力不足。

дутмагдах **ᠳᠤᠲᠮᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动]变得非常不足，欠缺，匮乏。

дутмагдуу **ᠳᠤᠲᠮᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形]很欠缺的，十分匮乏。

дутмагхан **ᠳᠤᠲᠮᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] дутмаг的小称。

дутмагшьял **ᠳᠤᠲᠮᠠᠭᠰᠢᠶᠠᠯ** [名]〈医〉机能不全，衰竭：зүрх уушигний ~ 心肺衰竭。

дутрах **ᠳᠤᠲᠤᠷᠠᠬᠡ** [动]缺少，缺乏。

дутуу **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤ** [形]短缺的，不足的，不够的，欠缺的，缺少的，缺乏的；不全的，残缺的；达不到的，不够的；差的：～ мөнгийг төлж гүйцээх 把缺的钱补上；～ нойртой 睡眠不足的；～ хуудас 缺页；～ сартай хүүхэд ①不足月的婴儿；②思想幼稚的人；нэг сар ~ 差一个月；есед арван минут ~ байна 九点差十分；～ дүүргэх 没有圆满完成；～ идэв

没吃饱; 没吃完; ~ дулим хийх 敷衍了事, 作事不彻底, 没有作完; ~ тахир ① 残缺的, 残废的; ② 残废人; ~ тахирын дэвтэр 残废证; ~ тахирын 2-р групп 二等(类)残废; ~ бодох 没想好, 考虑不周; ясаар ~ 质量欠缺的; чадлаар ~ 能力差的; эд материалаар ~ 原料短缺的; ~ хагас 不完全; ~ догол 残缺不全的; ~ мэдэг 一知半解; ~ боловсруулалт 加工不足; ~ гүйцэтгэх 未完成; ~ гэдэстэн <动> 无肠日; ~ дулимаг арга хэмжээ <医> 治标办法; ~ жин 分量不足; ~ зулбах 不全流产; ~ онгойх 局部开放; ~ өсөл <医> 侏儒症; ~ төрсөн хүүхэд 早产儿; ~ тээх <医> 不足月; ~ ураг 未成熟胎儿; ~ үнэлэлт 过低估计; ~ хаагдах 局部闭合; ~ хөгжил 发育不全; ~ хөдрөх 出汗障碍; ~ чигчий 残缺小指; ◇ ~ дулимаг 不足的, 缺乏的, 残缺不全的.

дутуувтар **ᠳᠤᠲᠤᠭᠦᠪᠲᠠᠷ** [形] 稍微欠缺的, 略欠些的, 不太足的.

дутуудах **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 变得非常不足, 缺乏, 不够, 残缺: чадал ~ в 能力十分不足, 力量很不够; ② 变得过于轻率, 不用心, 变潦草.

дутуудуу **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] 很缺乏的, 很缺少, 太差的.

дутуудуулах **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дутуудах 的使动态.

дутуулах **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дутах 的使动态.

дутуухан **ᠳᠤᠲᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] дутуу 的小称; 比较不足的, 较缺乏的, 欠缺一些的, 不够一些的; 较残缺不全的; 差些的, 较匮乏的.

дутчих **ᠳᠤᠲᠤᠬᠢᠬ** [动] дутах 的完成体.

дуу(н) **ᠳᠤᠭᠤ** I [名] ① 声音, 声响: ~ чимээ, ~ шуу 声, 声音, 声息, 声响; бууны ~ 枪声; ~ тавих 放声..., 呼喊, 嚎叫; хашгирах ~ 喊叫声, 呼喊声; чанга ~ гаар хэлэх 大声说; өндөр ~ 高声; дорой ~ 低声; муу хүний ~ их 恶人声大; 恶人先告状; ~ гаа авалцах 相呼应; ~ өгөх 给回音, 给音信; ~ наас түргэн, ~ наас хурдан 超

音速; ~ наас хурдан нисэх онгоц 超音速飞机; ~ н ухаан <语> 音韵学; ~ ны хөвч <解> 声带; ~ хураагч, ~ хураагуур 录音机; ~ тодотгогч, ~ өсгөгч 扩音器; ~ зэтлэх 回声; ~ ны гургуул <动> 鸽雄; ~ бичих, ~ хураах 录音; ~ гарах эрхтэн 发音器官; ~ зуучлууур 送话器; ~ намдаагч, ~ намдаагуур 弱音器; ~ оруулах 配音; ~ тодотгогч 扬声器; ~ ухаан 音韵学; ~ хоолой 声音, 噪音; ~ чимээний нэр үг 拟声名词; ~ наас хурдан долгион 超音波; ~ ны ая 音调; ~ ны долгион 声波; ~ ны сүв, ~ ны завсар 声门; ~ ны үйлчилгээ 音响效果; ~ ны хөг 声调; ~ ны хурд 音速; ~ ны хүч 音强; ~ ны цараа 声幅; ② (转) 话, 言语: ~ цөөнтэй хүн 话少的人, 沉默寡言的人; ~ хөрвүүлэгч <陈> 通事, 翻译; 音译者; ~ шуу болох 喧闹, 吵闹.

дуу(н) **ᠳᠤᠭᠤ** II [名] 歌, 歌曲: ардын ~ 民歌; төрийн ~ 国歌; жагсаалын ~ 进行曲; харилцаа ~ 对歌, 对唱; цөөхүүл ~ 短歌; 小合唱(曲); уртын ~ 联唱(曲), 大合唱(曲); дөрвөл ~ 四重唱歌曲; бүжгийн ~ 舞曲; ~ гарах ① 出声, 发声; ② 开始唱歌; ③ 谱写歌曲; ~ дуулах 唱歌; ~ бүжгийн чуулган 歌舞团; ~ хөгжим 音乐, 乐曲; ~ ны түрэлт 伴唱.

дуу **ᠳᠤᠭᠤ** III [名] 钻子.

дуугай **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠢ** [形] 参见 дуугүй.

дуугайхан **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] дуугай 的小称; 无声无息的, 默默的.

дуугаралдах **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] дуугарах 的互动态.

дуугаралцах **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дуугарх 的共动态.

дуугарах **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 见 дугарах I; <语> 发音.

дуугаргах **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] дуугарах 的使动态.

дуугарзганах **ᠳᠤᠭᠤᠭᠠᠷᠵᠠᠩᠠᠬ** [动] 不断鸣响, 不断发响, 不停作响.

дуугаруулах **ᠳᠤᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дуугарах 的使动态.

дуугарцгаах **ᠳᠤᠭᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] дуугарах 的众动态.

дуугарчин **ᠳᠤᠭᠠᠷᠴᠢᠨ** 见 ~ бялзуухай <动>唤起(反称别名).

дуугих **ᠳᠤᠭᠢᠬ** [动] ①敏捷地动作, 麻利地动作; ②平静, 平和.

дуугүй **ᠳᠤᠭᠦᠢ** [形] ①无声的, 不出声的; 沉默寡言的, 默默无语的, 默默的; ~ суух 默然而坐; ~ хүн 沉默寡言的人; ~ бороо 无声的雨; ~ хонх 不响的钟, 不响的铃; үг ~ 不言不语地, 沉默无言地; 无条件地; үг ~ хүлээх 无条件接受; ②<语>清音的: ~ авиа <语>清音; ~ гийгүүлэгч <语>清辅音; ~ шүргэх 擦清音; ~ эгшиг 清化元音.

дуугүйдэх **ᠳᠤᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 失音(病).

дуугүйхэн **ᠳᠤᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] дуугүй 的小称; 无声无息的, 不出声的.

дуугүйших **ᠳᠤᠭᠦᠢᠬᠢᠬ** [动]<语>清音化: ~сэн дуу 清音化音; ~сэн эгшиг 清音化元音.

дуудагдах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] дуудах 的被动态.

дуудал **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠯ** [名] дуудах 的名词.

дуудалдах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] дуудах 的互动态.

дуудалцах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дуудах 的共动态.

дуударам **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠷᠠᠮ** [名]<乐>云锣(也叫九音锣).

дуудах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ①叫, 呼唤, 叫喊, 呼叫; 叫出: сурагчийг багш нь ~ в老师叫学生; холоос ~ 从远处呼唤; ~ долгион 呼叫波; ~ дохио 呼唤信号; ~ чийдэн 呼叫灯; утсаар ~ 用电话呼叫人; ~ ж уулзах 召见; ②朗读: бичиг ~ 朗读文章; ③叫价, 要价, 讨价: ~сан үнэ 标价; ④呼吁, 号召, 召唤; ⑤<语>发音, 读音; 感叹; ~ тийн ялгал 呼格; ~ ай 感叹范围; ~ аялал 感叹语调; ~ өгүүлбэр 感叹句.

дуудахуй **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤᠢ** [名]<语>发音.

дуудацгаах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] дуудах 的众动态.

дуудлага **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] ①<语>发音, 发声: зөв ~ 正确发音; үг ~ 吐词; утга зохиолын хэлний дуудлагын хэв журам <语>文学语言发音规范; ~ далимдах 双关; ~ хөрвүүлэл 译音; дуудлагын зөрүү 发音的分歧; дуудлагын хэв журам 发音规范; ②号召, 召唤, 呼吁: ~ явуулах 进行号召, 进行呼吁; бөөгийн ~ <宗>萨满教的召唤词; ③叫, 呼唤, 叫喊, 呼叫; 呼声: уриа ~ 呼唤; 口号; сэтгэлийн ~ 内心呼声; ~ар худалдах 拍卖; ④朗读, 高声发音; ⑤<电>振铃: ~ын дохио 振铃信号.

дуудрам **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠷᠠᠮ** 见 дуударам.

дуудуулах **ᠳᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дуудах 的使动态: би түүнээр таныг ~ в我让他叫你了.

дуудууш **ᠳᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠰ** [名]<动>噪鸦属.

дуудчих **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠢᠬ** [动] дуудах 的多次体.

дуужих **ᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠢᠬ** [动]<语>浊音化.

дуулаач **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠴᠢ** [名]声乐家.

дуулаачин **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠴᠢᠨ** [名] 声学家; ~ ны багш 声乐教师; ~ы дөрвөл 声乐四重奏; ~ы хөгжим 声乐.

дуулагч **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** I [名]听者, 听从者.

дуулагч **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** II [名]演唱者, 说唱者.

дуулал **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] ①赞歌, 颂歌, 歌曲: улсын сүлд ~, төрийн ~ 国歌; намын ~ 党的颂歌; ②韵文.

дуулалдах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] дуулах I 的互动态.

дуулалт **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [形]有赞歌的; 有歌曲的: ~ жүжиг 歌剧.

дуулалцах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дуулах I 的共动态.

дуулам **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠮ** I [形]可唱的.

дуулам **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠮ** II [形]可听的, 可以听见的.

дуулах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动]唱, 唱歌: дуу ~ 唱歌; хоолой нийлүүлэн ~ 齐声唱.

дуулах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动](细心地)听; 听到; 听说, 耳闻: би дуулаагүй 我未听见; дуулж бай! (用心)听着! тийм гэж би дуулсан 我听说是那样的; нэг чихээр дуулаад нөгөө чихээр гаргах 一个耳朵进, 一个耳朵出.

дуулбар **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [名]〈乐〉练声曲.

дуулга **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名]钢盔, 盔形帽.

дуулгавар **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠠᠷ** [名]听话, 驯顺, 顺从, 乖: ~ тай хүүхэд 听话的孩子, 乖孩子.

дуулгавартай **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]好听的, 动听的, 悦耳的.

дуулгалах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]戴钢盔.

дуулгар **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠷ** [名]听话, 唯命是从; 驯顺, 乖: ~ сайтай 很听话的, 驯服的, 很乖的.

дуулгаргүй **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢ** [形]不听话的, 不顺从的, 不乖的.

дуулгартай **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]听话的, 顺从的, 乖的: ~ хүүхэд 听话的孩子, 乖孩子.

дуулгат **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠲᠠ** 见 ~ хөөндэй 〈动〉田鸫; ~ ээрүүл бялуухай [动]苍头燕雀.

дуулгах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠬ** [动] дуулах II 的使动态; 使听; 使听到, 通知, 告诉: энэ учрыг танд ~ я 我把这件事告诉您吧.

дуулгахуй **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠬᠤᠢ** [名]听, 听从.

дуулдам **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠮ** [动]能听见, 可听见.

дуулдах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]听见, 听到; 听从; 传开: танай дуу ~ ж байна 听得见您的声音; ~ ын ухаан 音响学.

дуулдахуй **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠢ** [名]收音性.

дуулдахуйц **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠢᠴ** [形]能听见的, 可听到的.

дуулиа (н) **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠠ** [名]①回声, 回音, 反响, 呼应, 共鸣: хадны ~ 山岩的反响(回声); ②(转)传闻, 风传, 流言蜚语, 谣

言, 闲话.

дуулиан **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠠᠨ** [名]参见 дуулиа.

дуулиант **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠠᠨᠲᠤ** [形]参见 дуулиантай.

дуулиантай **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠠᠨᠲᠠᠢ** [形]传闻的, 风传的, 流传的.

дуулиат **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠠᠲ** [形]参见 дуулиантай.

дуулим **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠮ** [形]广阔的, 辽阔的, 宽广的: ~ тал 辽阔草原.

дууллага **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名]演唱, 歌唱.

дуулуулах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дуулах I 的使动态.

дуулцгаах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] дуулах I 的众动态.

дуулчих **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠬ** [动] дуулах I 的多次体.

дууль **ᠳᠤᠭᠤᠯ** [名]叙事诗: дуулийн бадаг 民谣诗段.

дууних **ᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠬ** [动]眩晕, 头晕, 眼发花.

дуурайл **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠯ** [名]见 дууриал.

дуурайлгах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] дуурайх 的使动态.

дуурайлт **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠯᠲ** [名]见 дууриалт.

дуураймал **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠮᠠᠯ** [形]见 дууриамал.

дуураймтгай **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠮᠲᠠᠭᠢ** [形]见 дууриамтгай.

дуурайх **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠬ** [动]见 дууриах.

дуурайцгаах **ᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠭᠠᠬ** [动] дуурайх 的众动态.

дуурал **ᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名] дуурах II 的名词.

дуурам **ᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠮ** [形]①搅匀的, 揉合得好的, (研磨或溶解得)匀的: ~ сайхан тараг 搅拌得很匀的酸奶浆; ②(转)步伐轻缓的, 步履轻柔的: ~ явалтай морь 步子轻柔的马.

дуурах **ᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** I [动]①模仿, 摹拟; ②把...作榜样.

дуурах **ᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** II [动]变匀细, 适度: айраг дууртал бүлэх 把酸马奶搅匀细.

дуурвил **ᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠪᠢᠯ** [形]重要的, 着重的, 主要

的：～д үзэн авах 着重看待，当重要(问题)来看。

дууриа (н) **дууриал** [名] 回声，回音，呼应，反响，共鸣。

дууриал **дууриал** [名] ①模仿，仿效；摹拟；②范例，榜样，楷模：～ болохуйц зүйл 可作榜样的事物；～ театр 模范剧院；◇ **үлгэр** ～ 典型，典范，范例，榜样，楷模。

дууриалал **дууриалал** [形] дууриалах 的名词。

дууриалах **дууриалах** [动] ①引起回响，起回声，共鸣；②响应。

дууриалга **дууриалга** [名] 参见 дууриал。

дууриалгалт **дууриалгалт** [名] дууриалгах 的名词。

дууриалгах **дууриалгах** [动] дууриах 的使动态；使模仿，使摹拟，使仿造；提供榜样，作楷模，示范：～н үзүүлэх 示范，作楷模；～сан хуулбар 仿制副体。

дууриалгуур **дууриалгуур** [名] 仿制品，赝品。

дууриалт **дууриалт** [名] 参见 дууриал。

дууриалтай **дууриалтай** [形] 有名气的，有模范作用的：үлгэр ～ 有示范作用的。

дууриалцах **дууриалцах** [动] дууриах 的共动态。

дууриамал **дууриамал** [形] 模仿的，摹拟的，仿造的：～ торго 人造丝。

дууриамгай **дууриамгай** [形] 好模仿别人的，好仿效的，人云亦云的，亦步亦趋的。

дууриамтгай **дууриамтгай** [形] 参见 дууриамгай。

дууриамхай **дууриамхай** [形] 参见 дууриамгай。

дууриан **дууриан** [名] 参见 дууриа：хадны ～ 山间的回响。

дууриах **дууриах** [动] ①把…作榜样；模仿，仿效，摹拟；仿造：сайн жишээг ～ 仿效好的榜样；чи намайг ～ ж хөдөл! 你模仿着我作! даган ～ вал зохиж жишээ 值得仿效的榜样；●〈语〉模拟：～ өнгө 拟态色；～н зохиох 模拟调和；～

өнгө зүс 拟态。

дууриац **дууриац** [名] 赝品，仿制品，借物。

уурилах **уурилах** [动] 演歌剧。

дуурмаг **дуурмаг** [名] 驼奶食品。

дуурсал **дуурсал** [名] 〈乐〉和声。

дуурсалжуулах **дуурсалжуулах** [动] 〈乐〉和声化。

дуурсах **дуурсах** [动] 见 дуурьсах。

дуурсахуй **дуурсахуй** [名] 〈乐〉和声；～н ухаан 和声学。

дуурсагдах **дуурсагдах** [动] 见 дуурьсагдах。

дуурсгал **дуурсгал** [名] 见 дуурьсгал。

дуурсгалагуй **дуурсгалагуй** [名] 〈乐〉不谐音。

дуурсгах **дуурсгах** [动] дуурьсах。

дуурхаг **дуурхаг** [形] ①有音响的，带乐音的：～ чанар 响度；～ авиа 〈语〉响音；②响觉灵敏的。

дуурцаг **дуурцаг** [名] 〈乐〉轻歌剧。

дуурь **дуурь** [名] 歌剧：үндэсний ～ 民族歌剧；сонгодог ～ 古典歌剧；дуурийн урлаг 歌剧艺术；～ бүжгийн улсын театр 国家歌舞剧院；дуурин жүжигчин 歌剧演员；～д тоглох 演歌剧；～ үзэх 观看歌剧；дуурийн театр 歌剧院。

дуурьсаахай **дуурьсаахай** [名] 手风琴：～ хуур 手风琴。

дуурьсал **дуурьсал** [名] 著名，驰名，蜚声。

дуурьсах **дуурьсах** [动] 著名，驰名，蜚声，扬名。

дуурьсагдах **дуурьсагдах** [动] дуурьсах 的被动态。

дуурьсгал **дуурьсгал** [名] 盛名，蜚声，名声，知名。

дуурьсгалдах **дуурьсгалдах** [动] дуурьсах 的互动态。

дуурьсгалт **дуурьсгалт** [形] 著名的，有名的，享有盛名的：～ баатар 著名的英雄。

享有盛名的英雄。

дуурьсгалтай **ᠳᠤᠷᠢᠰᠭᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 дурьсгалт.

дуурьсгалцах **ᠳᠤᠷᠢᠰᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] дуурьсгах 的共动态。

дуурьсгам **ᠳᠤᠷᠢᠰᠭᠠᠮ** [形] 参见 дуурьсгалт.

дуурьсгах **ᠳᠤᠷᠢᠰᠭᠢᠬ** [动] дуурьсах 的使动态；传颂，宣扬，颂扬，称赞。

дуурьхуур **ᠳᠤᠷᠢᠬᠤᠭᠤᠷ** [名] (双排式)手风琴。

дуусал **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠯ** [名] 结束，完成，终结，完了，结尾，结局。

дуусалт **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠯᠲ** [名] 参见 дуусал。

дуусан **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠨ** [后] 终，整(指时间或过程)；在…时期内，在…期间：жил ~ 一年间；шөнө ~ нойргүй суув 整夜没睡。

дуусах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠬ** [动] 结束，完成，终结，完了，结尾：ажил дууссаны дараа 工作结束之后；сар дуусмагц 这月一完，就…；хугацаа ~ 期限结束；期限届满；давс дуусчээ 盐用完了；ус ~ в 水干涸了，水没有了；чамайг уншиж дуустал 直到你读完的时候；дуустал унших 读完。

дуусашгүй **ᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 没完没了的，没有结尾的。

дуусвар **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷ** [名] 结束，结局，结尾，终结，完成，完了；结果，结论：~ болгох 完成，使结束。

дуусваргүй **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无穷尽的，没完没了的，无休止的；② 无结果的，无结论的，无结局的。

дуусварлах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] 结束，完成，终结，完了，结尾。

дуусварлуулах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] дуусварлах 的使动态。

дуусвартай **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 有结果的，有结局的，有结论的。

дуусгавар **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠪᠠᠷ** [名] 结束，结局，结尾，终结，完成；(作出的)结果，结论。

дуусгагдах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] дуусгах 的被动态。

дуусгал **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠯ** [名] 结束，终结，结局，结尾，完成。

дуусгар(ь) **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 дуусгал。

дуусгаргүй **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠷᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无穷尽的，无休止的，没完没了的；② 无结果的，无结论的，无结局的。

дуусгаригүй **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠷᠢᠭᠦᠭᠦᠢ** [形] 见 дуусгаргүй。

дуусгах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠬ** [动] дуусах 的使动态；完成，结束，使终结，使完了，做完：ажлаа ~ 结束工作；~ ж устгах 彻底消灭。

дуусгуулах **ᠳᠤᠭᠤᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] дуусгах 的使动态。

дуусчих **ᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠬᠢᠶ** [动] дуусах 的完成体。

дуут **ᠳᠤᠭᠤᠲ** [形] 发响的，发音的，发声的；轰鸣的：~ бороо 雷雨；~ авиа 噪音；~ дохно 呼叫信号；~ могой 响尾蛇；~ орчин 声场；~ үдэшлэг 声乐晚会；~ хайрцаг 留声机；◇ ~ **цадуулай** (动)子规(鸟)；~ **шувуу** (动)王冈野(鸟)；~ **болжмор** (动)叫田子，云雀；~ **гурил** 淀粉。

дуутай **ᠳᠤᠭᠤᠲᠠᠢ** [形] ① 有声的，发音的，发响的，轰鸣的：~ кино 有声电影；~ болгох 配音；~ хиржигнүүр (医) 鼾性罗音；◇ ~ **шуутай** 喧哗的，嘈杂的；② (语) 浊的，有响声的：~ гийгүүлэгч 浊辅音；~ авиа 浊音；~ болгох 浊音化；~ хийн түрлэг 浊送气。

дууч(ин) **ᠳᠤᠭᠤᠴ** [名] 歌手，歌唱家：сайн ~ 优秀歌手，优秀歌唱家；~ цоровдой (动) 春莺；~ шувуу (动) 柳莺；~ ны хоолой (乐) 噪音。

дуучид **ᠳᠤᠭᠤᠴᠢᠳ** [名] дууч 的复数。

дух(ан) **ᠳᠤᠬ** [名] ① 前额；头部：~ зулайн цоорхой 前额凶；~ заадас 额缝；~ орчин 额区；~ сэртэн 额突；~ яс 额骨；~ дээр нь үнсэв 吻了他的前额；үхрийн ~ ны арьс 牛头皮；~ чулуу 羊额岩；② 正面，正方：~ атак (军) 正面攻击；~ гал 正面火力；~ хуяг 前方装甲；~ цохилт 正面突击；③ (方) 后脑勺；枕骨。

- духалзах **ᠳᠤᠬᠠᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 参见 духганах.
- духалзуулах **ᠳᠤᠬᠠᠯᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] духалзах的使动态.
- духайлгах **ᠳᠤᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] духайх的使动态.
- духайх **ᠳᠤᠬᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 上部向前突击, 上顶部前倾.
- духах **ᠳᠤᠬᠠᠬᠤ** [动] 勉强达到(指大小、尺寸、面积、体积、数量等), 刚刚容下, 勉强按期, 好不容易如期…: энэ гутал над ~гүй 这双靴子我穿不下; цамцад хоёр метр даавуу арай л ~в 做一件衬衣两米布勉强够用; арай чамай ~ж ирлээ 好不容易(如期)赶来.
- духганах **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 略低头频频动弹.
- духгануулах **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] духганах的使动态.
- духгар **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠷ** [形] 上部向前突的, 上顶部前倾的.
- духгардах **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 上部突出, 上顶部前倾.
- духгардуу **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 духгар.
- духгархан **ᠳᠤᠬᠤᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] дуухгар的小称.
- духдах **ᠳᠤᠬᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 打额头, 打后脑门儿; ② 〈方〉打后脑勺; ③ 把帽子压在前额上.
- духдууласхийх **ᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] духдуулах的瞬间体.
- духдуулах **ᠳᠤᠬᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] духдах的使动态.
- духи **ᠳᠤᠬᠢ** [名] 见 дух.
- дуэль **ᠳᠤᠭᠦᠯᠦ** (**ᠳᠤᠭᠦᠯᠦ**) [名] 决斗: ~ зарлах 宣布决斗.
- дуэт **ᠳᠤᠭᠦᠲᠦ** [名] 〈乐〉二重唱, 二重奏.
- дүвчигнэх **ᠳᠦᠪᠴᠢᠭᠢᠩᠭᠡᠬᠤ** [动] 吵嚷, 嚷嚷.
- дүвчин **ᠳᠦᠪᠴᠢᠨ** I [名] 个别分子.
- дүвчин **ᠳᠦᠪᠴᠢᠨ** II [名] 修行者, 居士, 仙人, 修行终成正果的高人.
- дүвчирхэх **ᠳᠦᠪᠴᠢᠷᠬᠡᠬᠤ** [动] 大喊大叫.

- дүг **ᠳᠦᠭ** [名] (畜类的) 踝骨.
- дүгва **ᠳᠦᠭᠪᠠ** [名] 〈宗〉稠肉粥.
- дүгдрүүлэх **ᠳᠦᠭᠳᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠡᠬᠤ** [动] дүгдрэх的使动态.
- дүгдрэл **ᠳᠦᠭᠳᠢᠷᠡᠯ** [名] 口吃, 结舌, (说话) 不流利, 支吾.
- дүгдрэх **ᠳᠦᠭᠳᠢᠷᠢᠬᠤ** [动] 口吃, 结舌, (说话) 不流利, 支吾.
- дүгдрээ **ᠳᠦᠭᠳᠢᠷᠡᠭᠡ** [形] 口吃的, 说话不流利的, 支支吾吾的.
- дүгдчих **ᠳᠦᠭᠳᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] дүгдрэх的多次体; 时常口吃, 时常张口结舌, 时常支支吾吾.
- дүгдэрцгээх **ᠳᠦᠭᠳᠢᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬᠤ** [动] дүгдрэх的众动态.
- дүгжив **ᠳᠦᠭᠵᠢᠪ** [名] 〈宗〉镇邪法术, 避邪法: ~ залах 请法师镇邪.
- дүгнүүлэх **ᠳᠦᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬᠤ** [动] дүгнэх的使动态.
- дүгнэгдэх **ᠳᠦᠭᠦᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠤ** [动] дүгнэх的被动态.
- дүгнэл **ᠳᠦᠭᠦᠨᠡᠯ** [名] 参见 дүгнэлт.
- дүгнэлт **ᠳᠦᠭᠦᠨᠡᠯᠲᠦ** [名] ① 总结, 结语, 结论; 评价; 鉴定; 论断: зөв ~ 正确的结论; ~ хийх 做总结, 作结论; ② 结尾, 结算; 结果, 结局.
- дүгнэлцэх **ᠳᠦᠭᠦᠨᠡᠯᠴᠡᠬᠤ** [动] дүгнэх的共动态.
- дүгнэмэл **ᠳᠦᠭᠦᠨᠡᠮᠡᠯ** [形] 合计的; 综合的: ~ тоо баримт 合计数字; ~ үзүүлэлт 综合指标.
- дүгнэх **ᠳᠦᠭᠦᠨᠢᠬᠤ** [动] ① 总结, 作结论, 评价; ~н бодохуй 推理; ~н үзэх 自我鉴定; ~сэн бичиг 结果记录, 总记录; ажлаа ~ 总结工作; ② 结算, 结账, 算结果; данс ~ 结账; ~сэн данс 总结目录.
- дүгнэцгээх **ᠳᠦᠭᠦᠨᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠤ** [动] дүгнэх的众动态.
- дүгрэг **ᠳᠦᠭᠢᠷᠭᠡ** [形] 圆形的, 圆的; 圆圈形的; 圆形物, 圆圈: ~ бичиг 圆体文字; ~ хорхой 〈动〉线虫; ~ хувиар 圆刻度盘.
- дүгрэглүүлэх **ᠳᠦᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬᠤ** [动] дүгрэглэх

的使动态。

дүгрэглэх **ᠳᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①使成圆形, 使变圆; 画圆圈; 包围, 围绕; ②(转)关上, 封闭; 取消; 结算: данс ~ 结账。

дүгрэх **ᠳᠦᠭᠦᠷᠬᠡ** [动] 绕圈, 转圈子, 打转; 迂回, 环绕: тээрмийн илжиг дүгэрсээр байв 拉磨的驴子不停地转圈。

дүгэрэг **ᠳᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠭ** [形] 见 дүгрэг。

дүгэрэгдүү **ᠳᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦ** [形] 较圆的, 较圆形的。

дүгэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡ** 见 ~ дүлий 单耳聋。

дүгээр **ᠳᠦᠭᠦᠭᠡᠷ** [名] 次序数词, 加在阴性数词词于后, 表示“第...”: нэгдүгээр бүлгийн дөрөвдүүгээр зүйл 第一章第四条。

дүд **ᠳᠦᠳ** [名] (宗) 宗教事业的破坏者, 宗教事业的阻碍者, 宗教褻渎者。

дүдлэх **ᠳᠦᠳᠯᠡᠬᠡ** [动] ①(宗) 成为宗教破坏者, 成为宗教阻碍者, 成为宗教褻渎者; ②阻碍, 破坏。

дүдвүүр **ᠳᠦᠳᠦᠪᠦᠭᠦᠷ** [名] 参见 дүднэл。

дүднэл **ᠳᠦᠳᠦᠨᠡᠯ** [名] 自言自语, 嘟囔, 咕哝。

дүднэх **ᠳᠦᠳᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] 嘟嘟囔囔, 咕哝, 含糊地说; 小儿啾啾学语: ~ н даднан ярих 小孩啾啾学语。

дүднээ **ᠳᠦᠳᠦᠨᠡᠭᠡ** [形] 好嘟嘟囔囔的, 好咕咕啾啾的, 说话含糊不清的; (小儿) 啾啾学语(学话)。

дүдтэх **ᠳᠦᠳᠦᠲᠡᠬᠡ** [动] 阻碍, 破坏。

дүдэглэх **ᠳᠦᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 鸟群鸣。

дүдэгнэх **ᠳᠦᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 дүднэх。

дүдэгнүүр **ᠳᠦᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠭᠦᠷ** [名] 参见 дүднүүр。

дүжгэнүүлэх **ᠳᠦᠵᠢᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 дүжигнүүлэх。

дүжгэнүүр **ᠳᠦᠵᠢᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ** [形] 嗡嗡响的, 喳喳的, 吵吵嚷嚷的。

дүжгэнэх **ᠳᠦᠵᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 дүжигнэх。

дүжигнүүлэх **ᠳᠦᠵᠢᠭᠢᠭᠦᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дүжигнэх的使动态。

дүжигнэх **ᠳᠦᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] ①(暗哑地) 轰鸣,

隆隆响; ②喧哗, 吵吵嚷嚷, 熙熙攘攘; ◇ чих ~ 耳鸣。

дүжир **ᠳᠦᠵᠢᠷ** [形] 见 ложир。

дүзэм **ᠳᠦᠵᠡᠮ** [名] (植) 都桶子(水果)。

дүй **ᠳᠦᠢ** [名] 技巧, 手艺, 灵巧, 要领, 本领: гартаа ~ муутай 手笨的, 手艺差的, 没本事的; эв ~ гий нь олох 取得要领。

дүйвүүлэх **ᠳᠦᠢᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① дүйвэх 的使动态; ②乘混乱躲过去, 蒙混过关。

дүйвэх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠬᠡ** [动] ①参见 дүйвээлэх; ②在喧闹中行动, 混水摸鱼。

дүйвээл **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠯ** [名] дүйвээх 的名词。

дүйвээлгэх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дүйвээх 的使动态。

дүйвээлэл **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] 吵闹, 吵嚷, 喧哗。

дүйвээлэх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①喧闹, 闹哄; 动乱, 骚乱; ②借故逃避, 推脱; 蒙混过关: ажлаа дүйвээлж өнгөрөв 将工作推脱掉。

дүйвээн **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠨ** [名] 喧闹, 吵闹, 闹哄, 热闹, 动乱, 骚乱, 热烈: ~ д явах 在人喧闹中行动, 混水摸鱼。

дүйвээнтэй **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] 喧闹的, 吵闹的, 哄闹的, 热闹的, 动乱的, 骚乱的, 热烈的。

дүйвээтгэх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүйвээтэх 的使动态。

дүйвээтэх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 дүйвээлэх。

дүйвээх **ᠳᠦᠢᠪᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүйвэх 的使动态。

дүйгүй **ᠳᠦᠢᠭᠦᠢ** [形] 不灵巧的, 笨拙的; 无能的, 没有本事的。

дүйгүйхэн **ᠳᠦᠢᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] дүйгүй 的小称。

дүйз **ᠳᠦᠢᠵ** [名] ①对子, 一双: ~ ~ ээр 成对地, 一双双地; ②堆儿, 草堆子: ~ өвс 一堆草; ③对联。

дүйзлүүлэх **ᠳᠦᠢᠵᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дүйзлэх 的使动态。

дүйзлэлцэх **ᠳᠦᠢᠵᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] дүйзлэх 的共动态。

дүйзлэх **ᠳᠦᠢᠵᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①使成双, 使成对; ②

堆草堆子。

дүйзэлцгээх ᠳᠦᠢᠵᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ [动] дүйзлэх 的众动态。

дүйлгэх ᠳᠦᠢᠯᠭᠡᠬᠡ [动] дүйх I、II 的使动态。

дүйлэх ᠳᠦᠢᠯᠡᠬᠡ [动] 剃, 削。

дүйнгэ ᠳᠦᠢᠩᠭᠡ [形·名] ① 呆的, 失神的, 神经错乱的, 痴呆的; ② 白痴, 傻子; ③ 〈医〉愚鲁。

дүйнгэдүү ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠳᠦᠭᠦ [形] 较傻的, 较愚笨的, 较呆的, 神经错乱的。

дүйнгэдүүлэх ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] дүйнгэдэх 的使动态。

дүйнгэдэх ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠳᠡᠬᠡ [动] 显得过于痴呆, 显得过于傻。

дүйнгэр ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠷ [形] 傻的, 呆的, 走神的, 愚鲁的。

дүйнгэрэл ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠷᠡᠯ [名] ① 痴呆, 走神儿; ② (变) 聋。

дүйнгэрэх ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠷᠡᠬᠡ [动] ① 变痴呆, 神经错乱, 失神; ② 变懒, 变懈怠。

дүйнгэтэх ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠲᠡᠬᠡ [动] ① 痴呆, 发傻, 失神, 神经错乱, 发呆; ② 晕迷, 茫然; ③ 受震动, 震耳欲聋。

дүйнгэхэн ᠳᠦᠢᠩᠭᠡᠬᠡᠬᠡᠨ [形] дүйнгэ 的小称。

дүйрүү ᠳᠦᠢᠷᠦᠭᠦ [形] ① 发晕的, 发木的, 麻木的; ② 发呆的, 失神的, 糊里糊涂的; ③ 愚昧的, 愚蠢的。

дүйрүүлэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] дүйрэх 的使动态; ① 使发晕, 使发木, 使麻木; ② 使惊呆, 使发呆, 使变糊涂, 使失神, 吓晕; ③ 愚弄。

дүйрэг ᠳᠦᠢᠷᠦᠭ [形] 参见 дүйрүү。

дүйрэгших ᠳᠦᠢᠷᠦᠭᠰᠢᠬᠡ [动] ① 变傻, 变糊涂, 变愚蠢; ② 傻呆, 失神。

дүйрэлт ᠳᠦᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠲ [名] ① 晕迷, 发木; ② 惊呆, 变呆。

дүйрэн ᠳᠦᠢᠷᠦᠨ I [形] 呆的, 失神的, 神经错乱的, 痴呆的; ~ өвчин 〈医〉呆小症, 克汀症。

дүйрэн ᠳᠦᠢᠷᠦᠨ II [名] ① 糊涂虫, 傻子; ② 〈方〉斑疹伤寒。

дүйрэнбэ ᠳᠦᠢᠷᠦᠨᠪᠡ [名] 〈宗〉占星学家。

дүйрэнгэ ᠳᠦᠢᠷᠦᠨᠭᠡ [形] 痴的, 傻的, 发呆的, 呆头呆脑的。

дүйрэнгэдүүлэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠨᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] дүйрэнгэдэх 的使动态。

дүйрэнгэдэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ [动] 显得太痴, 显得太傻。

дүйрэндэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠨᠳᠡᠬᠡ [动] 显得太傻, 显得太糊涂。

дүйрэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠬᠡ [动] ① 晕迷, 发木; толгой ~, тархи ~ 头晕, 脑袋发木; ~ өвчин 〈医〉中风; ② 惊呆, 变呆, 变糊涂, 迷惑。

дүйтэй ᠳᠦᠢᠷᠦᠲᠡᠢ [形] 灵巧的, 有本事的; гартаа ~ 手巧的。

дүйх ᠳᠦᠢᠷᠦᠬ I [动] 批发, 整批购买, 趸; нилээд олон хонь ~ ж авчээ 批购了许多绵羊。

дүйх ᠳᠦᠢᠷᠦᠬ II [动] ① 搪塞, 蒙混, 对付; ② 成对, 成双, 相配; энэ тэр хоёр үнэхээр ~сэн байна 这两个真是一对; ③ 对, 是。

дүйц ᠳᠦᠢᠷᠦᠴ [名] 等价物; 相配; ~ муутай 不对等的。

дүйцүүлэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠴᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ [动] дэйцэх 的使动态。

дүйцэл ᠳᠦᠢᠷᠦᠴᠡᠯ [名] 参见 дүйцээ。

дүйцэх ᠳᠦᠢᠷᠦᠴᠡᠬᠡ [动] ① 相同, 相等, 成对, 对等; ~н өдөр 生日, 诞辰日; ② 吻合, 一致。

дүйцээ ᠳᠦᠢᠷᠦᠴᠡᠢ [名] дүйцэх 的名词。

дүйчих ᠳᠦᠢᠷᠦᠴᠢᠬᠡ [动] 参见 дүйцэх。

дүл(эн) ᠳᠦᠯ(ᠡᠨ) [后] 在…期间, 在…时间内, 整整; шөнө ~ явав 走了一整夜。

дүлд ᠳᠦᠯᠳ [副] 〈书〉永远, 总是, 毕竟; ~ тийм ажил хийх хүн биш 不是总做那样工作的人。

дүлий ᠳᠦᠯᠢᠢ I [形] 聋的, 耳聋的; таг ~ 全聋的。

дүлий ᠳᠦᠯᠢᠢ II [名] 聋子; ~ бүс 盲区; ~ хэлгий хүний дохио 聋哑人手势; ~н хэлгүйцүүдийн тусгай сургууль 聋

哑学校。

дүлий **ᠳᠦᠯᠢ** III [形] ①实心的；纯的：～ боов 实心点心；～ хар 纯黑；②无光泽的，半透明的：～ шил 毛玻璃；～ хаалга (无窗孔的)板门；～ дуу 浊音；③糊涂的；若无其事的；～ дөжин 满不在乎的。

дүлий **ᠳᠦᠯᠢ** IV 见 тэнгэрийн ～ (植)马勃菌属。

дүлийдүүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүлийдэх的使动态。

дүлийдэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] 参见 дүлийрэх。

дүлийрүүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүлийрэх的使动态。

дүлийрэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] 听不下去，听厌，听烦。

дүлийрэл **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [名] дүлийрэх 的名词。

дүлийрэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] ①变聋，听不见；耳背：өрөөсөн чих ～ в 单耳变聋了；②(转)充耳不闻，置若罔闻，无反应。

дүлийтэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] 误听，听错；听不清。

дүлийх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] 偏，偏斜，倾倒。

дүлих **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [动] 熬夜。

дүлмэг **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [形] 彻夜未眠的，没有睡意的。

дүлүүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** I [动] дүлэх I 的使动态。

дүлүүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** II [动] 驯化，驯养：шулуу ～ 驯养鸟。

дүлцүр **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [名] 明矾石，明矾岩。

дүлэр **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** [形] 聋的；耳背的；◇ дүлий ～ 聋的；耳朵背的。

дүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** I [动] (医) 努责：～ ийн сулрал 陈缩微弱。

дүлэх **ᠳᠦᠯᠢᠮᠡᠭᠡ** II [动] 通宵达旦，熬夜，开夜车，废寝忘食。

дүм **ᠳᠦᠮᠡᠭᠡ** [名] (植) 楮(树)。

дүмбийх **ᠳᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠢ** [动] 不声不响。

дүмбэгэр **ᠳᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠢ** [形] 圆鼓鼓的。

дүн **ᠳᠦᠨ** I [名] ①结果，成绩：～ үзүүлэх ① 做出成绩，显示成绩；做出成果；② 将成果(成绩)上报；сайн ～ үзүүлэв 做出了良好的成绩；сургуулийн ～ нь дунд 训练成绩为及格；шаргуу ажилласны ～ д 由于苦干的结果；үр ～ 结果，成果，成绩；② 总结，总计，总额，结算；综合：бүх ～ 全部总结；总计，总成绩；～ дээ ① 总结中…；结算中…；② 总的来说，一般地说；～ дээ ～ 同样地；反正是：～ гаргах ① 算出总数；② 作出总结；～ тоо 总数；～ гийн нийлбэр 总计；～ гийн үзүүлэлт 总计指标；～ гийн хэмжээс 总计等级表。

дүн **ᠳᠦᠨ** II [形] 旺盛的，炽烈的，酣，正猛的：～ хүйтэн 严寒，隆冬；зуны ～ халуун 夏季酷暑时节。

дүн **ᠳᠦᠨ** III 见 ～ дан хийх 咚当响，叮当响，叮叮当地响。

дүн **ᠳᠦᠨ** IV 见 IV ～ гуа (植) 冬瓜。

дүн **ᠳᠦᠨ** V [名] 见 дун。

дүнбэ **ᠳᠦᠨᠪᠡ** [名] (医) 痛风症。

дүнбэтэх **ᠳᠦᠨᠪᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] (医) 得痛风症。

дүнга **ᠳᠦᠨᠭᠠ** [名] 参见 дунгуа。

дүнгүй **ᠳᠦᠨᠭᠡᠢ** [形] ① 无结果的，无成绩的；未成功的，徒劳的；② 无总结的，无结算的。

дүнгэнүүлэх **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүнгэнэх 的使动态。

дүнгэнүүр **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠷ** [名] 轰鸣，咚咚响，嗡嗡响。

дүнгэнэм **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠮᠡ** [形] 轰轰响的，轰鸣的，隆隆响的。

дүнгэнэх **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 轰隆隆响，轰鸣，隆隆响(低沉而延续长时间的声音)；耳朵嗡嗡响：их буу ～ 大炮轰隆隆响；чих ～ 耳朵嗡嗡响。

дүнгэнээ **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠭᠡ** [名] 隆隆响声，轰鸣声；их буугийн ～ 大炮的轰隆隆声。

дүнгэнээс **ᠳᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠭᠡ** [名] (电) 哼声。

дүнгэр **ᠳᠦᠨᠭᠡᠷ** I 见 ～ ， ～ дангар 咚当当(硬物碰撞声)；～ ～ ярих ① 喊

噉噉地说话；②小儿咿呀学语。

дүнгэр **ᠳᠦᠩᠭᠡᠷ** II [名] (萨满教巫师用的)单面手鼓。

дүнгэрдэх **ᠳᠦᠩᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 击单面手鼓。

дүнз(эн) **ᠳᠦᠨᠵ** [名] ①木墩子；нарсан ~ 松树墩子；②圆木：~(эн) байшин 用圆木筑成的房屋，用圆木架成的房屋。

дүнзлүүлэх **ᠳᠦᠨᠵᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүнзлэх 的使动态。

дүнзлэлцэх **ᠳᠦᠨᠵᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] дүнзлэх 的共动态。

дүнзлэх **ᠳᠦᠨᠵᠯᠡᠬ** [动] 做木墩子，做圆木：~сэн нарсан мод 刮掉外皮儿的圆松树。

дүнзэлцгээх **ᠳᠦᠨᠵᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дүнзлэх 的众动态。

дүнзэнцэр **ᠳᠦᠨᠵᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 方木，梁木。

дүнлэх **ᠳᠦᠨᠯᠡᠬ** [动] (方) 参见 дүгнэх。

дүнс(эн) **ᠳᠦᠨᠰ** [名] 东生烟；烟丝：ногоон ~ 中国烟丝，绿烟丝；улаан ~ 苏联烟丝，红烟丝。

дүнсгэр **ᠳᠦᠨᠰᠭᠡᠷ** [形] ①阴晦的，阴沉的，阴翳不明的，昏沉沉的(天气)；~ зан авир (医) 忧郁质；~ зовнил 黑变病；~ өмөнгөр 毒瘡；~ хүн 迟钝者；②(转) 闷闷不乐的，无精打采的，无聊的，脸色阴沉的。

дүнсгэрдүү **ᠳᠦᠨᠰᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ①阴晦的，阴暗的，阴沉的；②(转) 心精郁闷的，脸色阴沉的，默然不语的。

дүнсгэрдүүхэн **ᠳᠦᠨᠰᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] дүнсгэрдүү 的小称。

дүнсгэрхэн **ᠳᠦᠨᠰᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дүнсгэр 的小称。

дүнсийлгэх **ᠳᠦᠨᠰᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] дүнсийх 的使动态。

дүнсийх **ᠳᠦᠨᠰᠢᠶᠠᠬ** [动] ①(天气) 变阴晦，变阴沉，变得阴翳不明；②(转) 心情郁闷，无精打采，脸色阴沉下来，默然不语。

дүнсийцгээх **ᠳᠦᠨᠰᠢᠶᠠᠬᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дүнсийх 的众动态。

дүнсүйцэх **ᠳᠦᠨᠰᠢᠶᠠᠬᠴᠡᠬ** [动] 参见 дүнсийх。

дүнтэй **ᠳᠦᠨᠲᠡᠢ** [形] ①有成果的，有成效

的，有成绩的；үр ~ ажил 有成果的工作；见成绩的工作；②有总结的，有结果的；③(转) 真诚老实的，稳健可靠的；行必果的，守信的；~ хүн 真诚老实的人，稳健可靠的人；守信的人。

дүнхгэр **ᠳᠦᠨᠬᠭᠡᠷ** [形] 隆起的，高大轮廓的。

дүнхгэдүү **ᠳᠦᠨᠬᠭᠡᠳᠦᠭᠦ** [形] 高大轮廓的，过于凸的，太阳起来的。

дүнхгэрхэн **ᠳᠦᠨᠬᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дүнхгэр 的小称。

дүнхийх **ᠳᠦᠨᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] 显出高大轮廓，隆起。

дүнчүүр **ᠳᠦᠨᠴᠦᠭᠦᠷ** [数] 见 дүншүүр。

дүншүүр **ᠳᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠷ** [数] 亿。

дүр **ᠳᠦᠷ** I [名] ①相貌，容貌，外表，外形；性情：царай ~ 相貌；баримал ~ 雕塑(形)象；хүний ~ тэй 像人样的；有出息的，像样子的；~ ээрээ 照原样，原封不动地；正是，恰恰是；~ төр 衣钵；~ үзүүлэх ①装模做样；②(宗) 转世；◇ ~ дүрс 外表，形象；③风格；овор ~ 性格，风格；④造型；形象；харамч хүний ~ ийг гаргах 表现出怪各人的形象。

дүр **ᠳᠦᠷ** II 见 ~ хийх (火) 呼呼地烧。

дүрвүүлэх **ᠳᠦᠷᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүрвэх 和使动态。

дүрвэгсэд **ᠳᠦᠷᠪᠡᠭᠰᠡᠳ** [名] 逃难者，难民们；流亡者：~ ийн засгийн газар 流亡政府。

дүрвэгч **ᠳᠦᠷᠪᠡᠭᠴ** [名] 难民，逃难者。

дүрвэгчид **ᠳᠦᠷᠪᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] 参见 дүрвэгсэд。

дүрвэл **ᠳᠦᠷᠪᠡᠯ** [名] 参见 дүрвэлт。

дүрвэлгүй **ᠳᠦᠷᠪᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] 无阻碍的，无羁绊的，一往无前的。

дүрвэлзүүлэх **ᠳᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүрвэлзэх 的使动态。

дүрвэлзэх **ᠳᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ①火焰熊熊，火焰飘忽，火炽燃；②时时怒视，时时瞪眼。

дүрвэлт **ᠳᠦᠷᠪᠡᠯᠲ** [名] ①障碍，阻碍，故障，羁绊，障碍物；②逃散，惊慌四散。

дүрвэх **ᠳᠦᠷᠪᠡᠬ** [动] 惊逃，跑散，逃难，逃窜，惊慌四散：дайны хөлөөс ~ 逃难。

дүрвээн **ᠳᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠨ** [名] 惊逃, 逃难, 跑散, 逃散, 流窜, 惊慌四散.

дүрвээх **ᠳᠦᠷᠪᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дүрвэх 的使动态.

дүргэгдэх **ᠳᠦᠷᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 惊逃, 惊慌四散, 逃窜, 逃难, 逃散.

дүргэлэх **ᠳᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] дүргэх I、II 的多次体.

дүргэрэл **ᠳᠦᠷᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] 震动声, 喧嚷声.

дүргэрэх **ᠳᠦᠷᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 дүргэх I.

дүргэх **ᠳᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** I [动] ① 震动, 震撼, 颤动; ② 震响, 轰响, 轰鸣; ③ 喧嚷, 闹哄.

дүргэх **ᠳᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** II [动] 水蜿蜒而流, 水绕流, 河水回曲.

дүргээн **ᠳᠦᠷᠭᠡᠭᠡᠨ** [形] ① 热烈的, 热闹的, 喧闹的, 嘈杂的, 熙熙攘攘的; ② 轰隆隆的, 轰响的; ③ 威风的, 强有力的, 雄伟的.

дүрдхийх **ᠳᠦᠷᠳᠡᠬᠢᠬᠡ** [动] ① 猛然地动作; 猛地跳起来, 忽地飞起来; ~н босов 猛地站起来, 猛地跳起来; ② 抛, 扔, 投.

дүрлийлгэх **ᠳᠦᠷᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дүрлийх 的使动态.

дүрлийх **ᠳᠦᠷᠯᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 瞪眼, 睁大圆眼, 怒目圆睁; ~н харах 瞪目而视; ② 眼变大而圆.

дүрлэгнэх **ᠳᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 不停地瞪眼; ② 眼珠转动, 大眼珠滴溜溜转; ③ 皱眉, 蹙眉.

дүрлэгэр **ᠳᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 眼睛大而凸起的, 眼大而圆的; 瞪大眼的; ② 睫毛长的; 眉毛长的.

дүрлэл **ᠳᠦᠷᠯᠡᠯ** [名] (语) 拟态, 表情.

дүрлэлзүүлэх **ᠳᠦᠷᠯᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дүрлэлзэх 的使动态.

дүрлэлзэх **ᠳᠦᠷᠯᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 дүрлэгнэх.

дүрлэх **ᠳᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] (语) 模拟, 拟态: ~н дүрслэсэн үг 象声词; ~сэн дайвар үг 表情副词; ~сэн нэр үг 表情名词.

дүрс(эн) **ᠳᠦᠷᠰᠡᠨ** [名] ① 外表, 模样, 形象, 相貌, 造型; ~ээр нь таних 以相貌辨认; нүдэнд нь их модтой уулын ~ харагдав 眼前呈现出长满密林的山岭形象; арслангийн ~тэй 有狮子形象的, 像

狮子的; ~ бичиг 象形文字; ~ дамжуулах суваг 视频波道; ~ маяг 外形, 外观; ~ нэвтрүүлэх 传真; ~ үсгийн бүл 象形文字族; ◇ хэлбэр ~ 外形, 形象, 形式; ② 像, 肖像, 相片: цээж ~ 胸像; ③ (转) (外在的) 性格, 样子, 脾气: ~ төлөв сайтай 性格好的, 像样的; ④ (生) 种: (<~ийн үүсэл>) (物种起源) (达尔文著).

дүрсгүй **ᠳᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢ** [形] ① 无形的, 无形象的: үнэр бол ~ юм 气味是无形的东西; ~ фосфат 无定形磷; ② (转) 不像样子的, 不严肃的; 淘气的, 顽皮的, 不成器的: ~ хүүхэд 淘气的孩子, 顽童; ③ (转) 放荡的, 荒淫的, 糜烂的.

дүрсгүйдэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变得太不像样, 太不严肃; 太淘气, 过于顽皮; ② 过分放荡, 过度荒淫, 过于糜烂.

дүрсгүйтүүлэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дүрсгүйтэх 的使动态.

дүрсгүйтэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] ① 淘气, 顽皮, 不严肃, 胡闹; ② 放荡, 放肆, 糜烂.

дүрсгүйхэн **ᠳᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] дүрсгүй 的小称; ① 不大像样的, 不大严肃的, 较淘气的, 较顽皮的; ② 较放荡的, 较荒淫的, 较糜烂的.

дүрсжих **ᠳᠦᠷᠰᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] ① 成形: ~н хэлбэржих 形成(某种)状态; ② (性格、脾气)变好: ~н томоожих 越来越听话了; ③ (生) (精子、种子)定形.

дүрслүүлэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дүрслэх 的使动态.

дүрслэвч **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠪᠴᠢ** [名] 电子显像管.

дүрслэг **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠭ** [名] 参见 дүрслэл.

дүрслэгдэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дүрслэх 的被动态.

дүрслэгдэхүүн **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠨ** [名] 刻划出的形象, 塑造的对象.

дүрслэл **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠯ** [名] ① 描写, 刻画; 造型, 塑造; 塑像; ② 模拟, 模仿; 佯装; ③ 形象, 景象, 映象, 图形: ~ийн хураангуй хэмжээс 图样比例尺.

дүрслэх **ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 描写, 刻画, 造型, 塑造; 塑像: морь ~ 塑造(刻画、描绘)

马的形象；～ урлаг 造型艺术；～ н гаргах 描绘出，塑造出；～ н бичих 写照；～ н бодох 想象，幻想；～ н бодох 技巧想象；～ н санах 〈心〉 遗忘；～ н сэтгэхүй 形象思维；～ н үзүүлэх 描述；～ тийн ялгал 持续格；～ хэл 描绘语；～ хэллэг 转喻；② 相比拟，相提并论；模拟，模仿，学样子；佯装：адил болгье гэж ～ 想学得一样。

дүрст *ᠳᠦᠷᠰᠡᠲᠦ* [形] ① 参见 дүрстэй；② 视频的：～ дохио 视频信号；～ цахилгаан мэдээ 传真电报。

дүрстэй *ᠳᠦᠷᠰᠡᠲᠡᠢ* [形] ① 有形的，有形象的；② 像…的，与…相仿的；③ (转) 像样的，成器的，端庄的，稳重的。

дүрстэйхэн *ᠳᠦᠷᠰᠡᠲᠡᠢᠬᠡᠨ* [形] дүрстэй 的小称；① 有些形状的，略具形象的；② 有些像…，与…较相像的；③ 比较像样的，成器的，较端庄的，较稳重的。

дүрсхийлгэх *ᠳᠦᠷᠰᠡᠬᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] дүрсхийх 的使动态。

дүрсхийх *ᠳᠦᠷᠰᠡᠬᠢᠬ* [动] 骤然产生，陡地生出；гал ～ 突然起火；уур ～ 骤然动气。

дүрсчилэх *ᠳᠦᠷᠰᠡᠴᠢᠯᠡᠬ* [动] 参见 дүрслэх。

дүрсэлцгээх *ᠳᠦᠷᠰᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] дүрслэх 的众动态。

дүртэй *ᠳᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] 参见 дүрстэй。

дүрүүлэх *ᠳᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] дүрэх 的使动态。

дүрхийх *ᠳᠦᠷᠬᠢᠬ* [动] 参见 дүрсхийх。

дүрхрүүлэх *ᠳᠦᠷᠬᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] дүрхрэх 的使动态。

дүрхрэх *ᠳᠦᠷᠬᠦᠷᠬ* [动] ① 轰响，震响；喧哗；② 喧扰，骚动，动乱。

дүрчих *ᠳᠦᠷᠴᠢᠬ* [动] дүрэх 的完成体。

дүрших *ᠳᠦᠷᠰᠢᠬ* [动] 具备形象，成…模样。

дүршүүлэх *ᠳᠦᠷᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] дүрших 的使动态。

дүрэвч *ᠳᠦᠷᠡᠪᠴᠢ* [名] ① 木屐；② 背袋，负荷袋，背囊。

дүрэгдэх *ᠳᠦᠷᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] дүрэх 的被动态。

дүрэлгэнүүлэх *ᠳᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] дүрэлгэ-

нэх 的使动态。

дүрэлгэнэх *ᠳᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 见 дүрлэгэнэх。

дүрэлгэр *ᠳᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷ* [形] 见 дүрлэгэр。

дүрэлгэрдүү *ᠳᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠷᠳᠦᠭᠦ* [形] 眼大而较圆的，眼睛大而凸起的，瞪大眼的。

дүрэлгэрхэн *ᠳᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] дүрлэгэр 的小称。

дүрэлзүүлэх *ᠳᠦᠷᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] дүрэлзэх 的使动态。

дүрэлзэх *ᠳᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] ① 火焰熊熊，火焰飘忽，火炽燃；гал ～ 火焰熊熊；② 突然产生，陡地生出；уур ～ ① 怒火中烧，怒火燃烧；② 骤然大发脾气；③ 不断瞪眼，怒目而视。

дүрэлцэх *ᠳᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] дүрэх 的共动态；插手：хуруу ～ 插手。

дүрэм *ᠳᠦᠷᠦᠮ* [名] ① 章程，法则，规则，制度，条令，条例：～ хэмжээ 规则；～ бус 不规则的；цэргийн ～ 〈军〉 军事条令；байлдааны ～ 〈军〉 战斗条令；хээрийн албаны ～ 〈军〉 野战条令；дотоод албаны ～ 〈军〉 内务条令；жагсаалын ～ 〈军〉 队列条令；дүрмийн ёсоор гүйцэтгэх 按规章执行；нийтээр дагаж мөрдвөл зохих ～ 都应遵守的规章(公约)；үсгийн ～ 〈语〉 正字法；～ бус буруу 非正规的，不合常规的，不规则的；～ бус хэлбэр 〈语〉 非态的形式；～ горим 章程，规章；～ журам 规矩；～ зөрчсөн баг 〈体〉 违章队；～ хэмжээ 规则；дүрмийн заалт 规章条例；дүрмийн тогтолцоо 规章制度；дүрмийн фонд 规定股份；дүрмийн сан 注册资金；дүрмийн хөмрөг 法定基金；дүрмийн капитал 法定资金；◇ хууль ～ 法律条例，法规；② 式样，模样，模子，范例，楷模；惯例：дүрмийн зоос 法定货币；хэв дүрмээс гажих 违反惯例，背离准则；③ 外表样子，形式，形象；性格；威风：～ үзүүлэх ① 威胁，耍威风，吓唬；② 佯装，假装；～ тэй хүн 外表很威风的人。

дүрэмгүй *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠭᠦᠢ* [形] ① 无规则的，无章法的，无秩序的，无条例的：～ хэрэг 不规则的事情，没有章程的事情；② 不守

章程的，不守秩序的；不像样子的，不受约束的，放荡的：～ хүн 放浪无羁的人，不守法规的人。

ДҮРЭМГҮЙДЭХ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得太不守规则，很不守章程；很放肆，太放荡。

ДҮРЭМДҮҮЛЭХ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дүрэмдэх 的使动态。

ДҮРЭМДЭГЧ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠳᠡᠭᠴ* [名] ① 佯装者，伪装者；② 威胁者，耍威风者。

ДҮРЭМДЭХ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 佯装，伪装；② 威胁，吓唬人，耍威风。

ДҮРЭМЛҮҮЛЭХ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дүрэмлэх 的使动态。

ДҮРЭМЛЭЛ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠯᠡᠯ* [名] дүрэмдэх 的名词。

ДҮРЭМЛЭХ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 规定，约定；制订法则，订规则，订条约，订条例；② 遵循规则，照惯例，循规蹈矩，遵守章程，遵守条例；③ 模拟，摹仿；④ 耍威风，威胁，吓唬人；⑤ 伪装，佯装。

ДҮРЭМТ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠲ* [形] ① 规定的，约定的，限定的；有法规的，有章程的，有规则的；有模子的，有范例的，有式样的；～ сав 仪器(多指天文仪器)；～ хувцас 制服；② 守规则的，守规矩的：～ үйл үг 规则动词；③ 假装的，佯装的。

ДҮРЭМТЭЙ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠲᠡᠢ* [形] 参见 дүрэмт.

ДҮРЭМЧИ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠴ* [名] ① 精通章程法规的人；善于制定章程法规的人；② 威胁者，耍威风者，装腔作势者。

ДҮРЭМЧЛЭЛ *ᠳᠦᠷᠦᠮᠦᠴᠡᠯᠡᠯ* [名] 细则，规程。

ДҮРЭХ *ᠳᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 浸，沾，蘸：бэхэнд ~ 蘸墨水；～ арга 油浸法；② (用尖东西) 插入，刺入，扎入，戳进：хутгаар ~ 用刀子刺入；③ 入鞘：сэлмээ хуйд нь ~ в 把自己的马刀插入刀鞘；④ (转) 插手，介入，干涉：гар ~ 插入；хуруу ~ 染指。

ДҮҮ ᠠᠨᠳᠢ I [名] 弟弟，妹妹：～ нар 弟弟们；弟妹们；ах ~ 兄弟，兄妹；～ хүүхэн, охин ~ 妹妹；～ бэр 弟媳；～ хүргэн 妹夫。

ДҮҮ ᠠᠨᠳᠢ II [形] 年幼的，比…年龄小的：надаас гурав ~ 比我小三岁。

ДҮҮ ᠯᠢ III [量] (陈)斗(容量单位)。

ДҮҮГҮҮНИЯН ᠳᠦᠭᠦᠭᠦᠨᠢᠶ᠋ᠨ [名] (杭)红姑娘(水果名)。

ДҮҮГҮҮР *ᠳᠦᠭᠦᠭᠦᠷ* [名] 投石器，弹弓；(体)链球。

ДҮҮГҮҮРДҮҮЛЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дүүгүүрдэх 的使动态。

ДҮҮГҮҮРДЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 用投石器投掷，打弹弓；(体)扔链球。

ДҮҮГҮҮРТ *ᠳᠦᠭᠦᠭᠦᠷᠲᠦ* [形] 设有投石器的，有弹弓的；хол шидэх ~ тоглоом (用投石器或弹弓)投掷游戏。

ДҮҮГЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠬᠡ* [动] ① 长时间地轰鸣，连续地轰鸣；长时间地喧闹；② 轻率从事，轻浮地行动，轻举妄动。

ДҮҮДИЙ ᠠᠨᠳᠢ [名] 小弟弟，老弟，小妹妹(爱称)。

ДҮҮДЭЭРХЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 弄错，疏忽，慌乱，错乱。

ДҮҮДЭЭРЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 弄错，错乱，疏忽，慌乱。

ДҮҮЖИГНҮҮЛЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дүүжигнэх 的使动态。

ДҮҮЖИГНЭГДЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] дүүжигнэх 的被动态。

ДҮҮЖИГНЭЛДЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] дүүжигнэх 的互动态。

ДҮҮЖИГНЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] ① 荡秋千；悬挂；吊起，吊垂，吊挂：～ н буух 吊下；② (转) 被拉下，掉队；③ 勉强度日，勉强维持生活。

ДҮҮЖИГНЭЦГЭЭХ *ᠳᠦᠭᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] дүүжигнэх 的众动态。

ДҮҮЖИМ ᠠᠨᠳᠢ [名] 僻地，偏僻地点。

ДҮҮЖИН ᠠᠨᠳᠢ I [名] ① 秋千；～ дээр тоглох 荡秋千；② 摆锤。

ДҮҮЖИН ᠠᠨᠳᠢ II [形] 悬挂的，垂悬的，吊着的：～ ор 吊床；～ өлгий 吊挂的摇篮；～ урхи 猎套(捕捉大的野兽用)；～ үлүүр 吊秤，天秤；～ ус 没沾地的净水；～ ховоо 桔槔；～ шат 云梯；～ анжис 悬挂式犁；～ гүүр 吊桥，悬桥；～ тагуурга (井上的)取水吊杆；～ чиглүүр

测锤.

ДҮҮЖИН **ᠠᠨᠨᠠᠭ** III 见 ~ даажин 摇来荡去, 摆过来荡过去.

ДҮҮЖИНДЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢ** [动] 悬挂起; 荡秋千.

ДҮҮЖИНТ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢ** [形] 悬挂式的: ~ мөрлөн хадагч 悬挂式晒割机; ~ цаг 挂钟.

ДҮҮЖИНЧИГЛҮҮР **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] <技> ① 铅锤, 测锤, 垂球; ② 垂直线, 铅垂线, 吊线, 垂直面.

ДҮҮЖИХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢ** [动] 参见 дүүжлэх.

ДҮҮЖЛҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] ① дүүжлэх 的使动态; ② 意同 дүүжлэгдэх.

ДҮҮЖЛҮҮР **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 绞架, 绞刑台.

ДҮҮЖЛЭГ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] <体> 悬垂.

ДҮҮЖЛЭГДЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] ① дүүжлэх 的被动态; 被吊起来, 被悬挂起来; 被绞杀; ② (转) 陷入困境, 陷入绝境.

ДҮҮЖЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] 悬挂, 吊; 手提: дэнлүү ~ 挂起灯笼; хадааснаас ~ 挂在钉子上; ~ н алах 绞死, 绞杀, 吊杀.

ДҮҮЖМЭГ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 垂摆物: ~ шиг хэмнэл <医> 钟摆状心律; цагийн ~ 钟摆.

ДҮҮЛГЭР **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [形] 轻率的, 轻浮的; 冒失的, 唐突的; 好浮夸的.

ДҮҮЛГЭРДЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] 变得太轻率, 太轻浮; 变得太浮夸.

ДҮҮЛГЭРЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] 表现轻率, 轻浮, 浮夸.

ДҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] ① дүүлэх I 的多次体; ② 背后诋毁, 毁谤人, 背地议论人.

ДҮҮЛҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүлэх I 的使动态.

ДҮҮЛЦГЭЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүлэх I 的众动态.

ДҮҮЛЭГ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [形] 弟弟般的, 弟弟式的: ах ~ 兄弟式的, 兄弟般的.

ДҮҮЛЭГЧ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 飞行者, 飞翔者; <体> 跳跃运动员.

ДҮҮЛЭЛТ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 翱翔, 飞翔; <体> 跳

跃.

ДҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** I [动] ① 跳过去; 跳跃: хий ~ 腾空跳过; ② (动物) 急冲, 暴跳, 发暴性子; ③ (人) 暴跳如雷, 大发雷霆; ④ 翱翔: халин ~ 飞翔.

ДҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** II [动] 尊敬兄长; 以弟辈身分对待, 行弟道.

ДҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** III [动] 过斗, 用斗量: будаа ~ 用斗量粮食.

ДҮҮЛЭЭЦЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] (幼畜) 撒欢: хурга ишиг ~ н тоглож байв 绵(山)羊羔在撒欢嬉耍.

ДҮҮМСЭГ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [形] 如弟的, 行弟道的, 尊敬兄长的.

ДҮҮМЭД **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] ① 弟辈, 老弟们; ② 妹辈.

ДҮҮПУУ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 豆腐.

ДҮҮРГҮҮЛГЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүргүүлэх 的使动态.

ДҮҮРГҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүргэх 的使动态.

ДҮҮРГЭГЧ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 填充物, 填料.

ДҮҮРГЭЛ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] ① <语> 补充关系; ② 填满, 盛满, 灌满.

ДҮҮРГЭЛТ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 参见 дүүргэл.

ДҮҮРГЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүрэх I、II 的使动态; ① 充满, 装满, 挤满: хувинд ус ~ 把桶装满水; ② 积累, 储存; ③ 完成, 使结束: сургууль ~ 结束学业; ажлаа ~ 完成自己的工作.

ДҮҮРҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** I [动] дүүрэх I、II 的使动态; 参见 дүүргэх.

ДҮҮРҮҮЛЭХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** II [动] 使骑马者前面带人或东西, 让叠骑.

ДҮҮРЧИХ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [动] дүүрэх I、II 的完成体.

ДҮҮРЭГ **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [名] 大居民点附近的住家; 郊区: хотын ~ 市郊.

ДҮҮРЭН **ᠠᠨᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢᠭᠠᠨᠢ** [形] ① 充满的, 装满的, 丰满的, 充足的: хувин ~ сүү 满桶的奶; аяга ~ цай 满满一碗茶; ~ хийх 装满. 倒满; гудамжинд хүн ~ байна

街上挤满了人；～ бэлэгтэй 带着丰厚礼物的；уурхай ～ алт, уул ～ мод, ус ～ загас 满矿是金子，遍山布森林，水中尽鱼虾；～ ачаа (电)全负载；～ судал 洪脉；②(转)满意的，满足的：сэтгэл ～ 心满意足的。

Дүүрэндүү **ᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠨᠳᠦᠭᠦ** [形] ①很满的，满满的，丰满的，充足的；②(转)甚满意的，较满足的。

Дүүрэх **ᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠬ** I [动] ①装满，倒满，填满，充满：амсар ～ н хийх 一直装到口边上，装满；хувин ～ в 桶满了；②聚集，堆积：талбайд хүмүүс ～ в 广场上聚满了人。

Дүүрэх **ᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠬ** II [动] 完成，结束，完结：зохиолыг бичиж ～ в 把作品写完了；ажил ～ 工作完结；дүүрсэн хүн (转) 不知羞耻的人，没有出息的人。

Дүүрэх **ᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠬ** III [动] 骑马者在前面带人或物；叠骑：хүүхэд ～ 带孩子(骑马)。

Дүүрээ **ᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠭ** [名] <解>罗截肉：～ мах 罗截肉。

Дүүст **ᠳᠦᠭᠦᠰᠲ** [名] 豆子。

Дүүсэг **ᠳᠦᠭᠦᠰᠭ** [形] 兄弟般的：ах ～ ёсны үзэл санаа 兄弟般的友谊。

Дүүфүү **ᠳᠦᠭᠦᠹᠦᠭ** [名] 见 дүүпуу。

Дүүхгэнүүлэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠩᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүүхгэнэх 的使动态。

Дүүхгэнэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠩᠡᠬ** [动] (突鼓物) 频频动弹。

Дүүхгэр **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠷ** [形] 突鼓的，隆起的。

Дүүхгэрдүү **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 很突鼓的，十分隆起的。

Дүүхийлгэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] дүүхийх 的使动态。

Дүүхийх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠶᠢᠬ** [动] 凸出，隆起。

Дүүхэлзүүлэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүүхэлзэх 的使动态。

Дүүхэлзэх **ᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ①振作起来，打起精神，鼓起勇气；②向前冲，向前挤：урагш ～ 向前冲，往里挤。

Дүүч **ᠳᠦᠭᠦᠴ** [名] 悌者，悌顺者。

Дүүчлүүлэх **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дүүчлэх 的使动态。

Дүүчлэл **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠯ** [名] 悌，悌顺。

Дүүчлэм **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮ** [形] 参见 дүүчлэмдэг。

Дүүчлэмдүү **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮᠳᠦᠭᠦ** [形] 很悌顺的。

Дүүчлэмдэг **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮᠳᠡᠭ** [形] 尽弟道的，悌顺的。

Дүүчлэмдэх **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮᠳᠡᠬ** [动] 尽弟道，悌顺，善事兄长。

Дүүчлэмтгий **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮᠲᠡᠭᠢ** [形] 参见 дүүчлэмдэг。

Дүүчлэмхий **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠮᠬᠡᠶᠢ** [形] 参见 дүүчлэмтгий。

Дүүчлэх **ᠳᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 尽弟道，悌顺，善事兄长。

Дүүш(н) **ᠳᠦᠭᠦᠰ** [名] 喷头，莲蓬头，淋浴：хүйтэн ～ инд орох 洗凉水澡。

Дэв **ᠳᠡᠪ** I [名] 坡，高岗。

Дэв **ᠳᠡᠪ** II [名] 等级，次序，分类，程度：эрх тушаалын ～ 职权等级；～ ～ ээрээ суух 按次序坐；зэрэг ～ 等级，次序，分类，程度。

Дэв **ᠳᠡᠪ** III [形] 脏的，污秽的，不洁的。

Дэвгэнүүлэх **ᠳᠡᠪᠭᠡᠩᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвгэнэх 的使动态。

Дэвгэнүүр **ᠳᠡᠪᠭᠡᠩᠦᠭᠦᠷ** [形] 时时跳动的，爱蹦跳的，欢跳的。

Дэвгэнэх **ᠳᠡᠪᠭᠡᠩᠡᠬ** [动] 见 дэвгэнэх。

Дэвдгэнүүлэх **ᠳᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠩᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвдгэнэх 的使动态。

Дэвдгэнэх **ᠳᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠩᠡᠬ** [动] 欢跳，雀跃，欢蹦乱跳。

Дэвдрэх **ᠳᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠬ** [动] ①(牲畜)稍跛；②(因蹄子磨损而)跛瘸；③(因牙痛或牙掉)咬不动，咬东西难受；④(鸟)擦地飞行，掠地而飞。

Дэвдчих **ᠳᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠬ** [动] ① дэвдрэх 的多次体；②做不来，不知所措，不得要领。

Дэвдчүүлэх **ᠳᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠬ** [动] дэвдчих 的使动态。

- дэвдчээ **ᠳᠡᠪᠳᠴᠡ** [名] ①跛瘸；②拍翅。
- дэвжилт **ᠳᠡᠪᠵᠢᠯᠲᠦ** [名]兴旺，发达，强壮。
- дэвжих **ᠳᠡᠪᠵᠢᠬᠡ** [动]生长，发展，成长，强壮起来；旺盛，兴旺，向上：～ж байгаа хүүхэд 正在成长发育的孩子；向上的孩子。
- дэвжүүлэх **ᠳᠡᠪᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дэвжих 的使动态。
- дэвжчих **ᠳᠡᠪᠵᠢᠬᠢ** [动]дэвжих 的完成体。
- дэвжүүн **ᠳᠡᠪᠵᠢᠭᠦᠨ** [形]顽皮的，调皮的。
- дэвжээ **ᠳᠡᠪᠵᠢ** I [名]①演技场，场所，(所占)位置；②骰子：～ харвах 弹骰子。
- дэвжээ **ᠳᠡᠪᠵᠢ** II [名](抽打羊毛时使用的)垫子。
- дэвжээн **ᠳᠡᠪᠵᠢᠭᠡᠨ** [名]①兴奋，激奋，振奋；②骚动，骚乱，动乱。
- дэвжээрэх **ᠳᠡᠪᠵᠢᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动]①顽皮，调皮；②兴奋，振奋；③骚动，骚乱。
- дэвлүү **ᠳᠡᠪᠯᠦᠭᠦ** [名]灯笼，带罩的灯。
- дэвлэг **ᠳᠡᠪᠯᠡᠭ** [名]挥动，扇动(用手或翅膀等)。
- дэвлэгэх **ᠳᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]дэвлэх I 的使动态。
- дэвлэл **ᠳᠡᠪᠯᠡᠯ** [名]дэвлэх II 的名词。
- дэвлэх **ᠳᠡᠪᠯᠡᠬᠡ** I [动]дэвэх 的多次体，时时挥动，不断扇动。
- дэвлэх **ᠳᠡᠪᠯᠡᠬᠡ** II [动]①(液体)沸腾，沸溢；②簸。
- дэвлээ **ᠳᠡᠪᠯᠡ** [名](动)鸚鹉。
- дэврүү **ᠳᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦ** [形]夸夸其谈的，好吹牛的，好浮夸的。
- дэврүүлэх **ᠳᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дэврэх 的使动态。
- дэврүүн **ᠳᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠨ** [名]①轻浮，任性；②沸腾，沸溢。
- дэврэх **ᠳᠡᠪᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]①飞扬，溢出，沸溢：тогтоой цай ~ 锅里的茶沸溢出来；②过火，过度，过量，过重：өвчин ~ 病过重；ааш нь ~ 脾气过大；③浮夸，自高自大，吹嘘，吹牛；放肆，任性。
- дэврээ **ᠳᠡᠪᠦᠷᠡ** [形]浮夸的，轻浮的，夸夸其

谈的，好吹牛的。

- дэврээх **ᠳᠡᠪᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]дэврэх 的使动态。
- дэврээч **ᠳᠡᠪᠦᠷᠡᠵᠢ** [名]浮夸者，轻浮者，好吹嘘的人，夸夸其谈者。
- дэвс(эн) **ᠳᠡᠪᠰᠦ** [名]①(陈)马鞍软垫；②压盖鞴带的皮片。
- дэвсгүүлэх **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дэвсгэх 的使动态。
- дэвсгэр **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷ** [名]①褥子，垫子，蒲团，铺毯；铺垫物：орны ~ 床铺，床单；шалны ~ 地毯；ширмэл ~ 纳缝成的褥垫；②领土，领域：улсын ~ нутаг 国土；◇ ~ газар (газар ~)，нутаг ~ (~ нутаг)领土，领地；③背景，底色，底子；画布，画纸，绘画的地方：хөх ~ тэй 有蓝色底子的；цэнхэр ~ тэй зураг 灰青底色的图画；~ бодог (油画等的)底色；~ дүнз 平直枕木；~ хулдаас 衬里胶布；④纸币；货币本位；票面额：хорин таван төгрөгийн ~，25-тын ~ 票面为二十五图格里克的纸币；⑤基础，根基；家底，后备力量，潜力：~ авиа 基础语音；~ аялгуу 基础方言；~ үг 基础词；~ нэр 通名；~ хөг 基调；~ үсэг (旧蒙文闭音节末的)结尾辅音；~ ийн шуугиан 本底噪声。
- дэвсгэргүй **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷᠭᠦᠢ** [形]①无褥垫的，无铺垫物的；②无底色的；无基础的，无底子的；③后备力量差的，无潜力的，无家底的。
- дэвсгэрлүүлэх **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дэвсгэрлэх 的使动态。
- дэвсгэрлэх **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]①打底子，作底子，设背景；②置家底，增厚家底，打基础；③铺，垫。
- дэвсгэрт **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷᠲᠦ** [形]有垫子的，有褥子的；有基础的，有底子的：хөх ~ 有蓝色背景的，有蓝色底的；◇ ~ хатгамал 补花。
- дэвсгэртэй **ᠳᠡᠪᠰᠦᠭᠡᠷᠲᠡᠢ** [形]①有褥子的；②有基础的：~ хүн 有基础的人。
- дэвсгэх **ᠳᠡᠪᠰᠦᠬᠡ** [动]дэвсэх I 的使动态。
- дэвслүүлэх **ᠳᠡᠪᠰᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]дэвслэх 的使动态。

дэвслэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠯᠡᠬ** [动] дэвсэх II 的多次体。
 дэвсмэл **ᠳᠡᠪᠰᠡᠮᠡᠯ** I [形] 铺砌的, 铺设的, 铺开的, 铺垫的: ~ зам 铺设的道路。
 дэвсмэл **ᠳᠡᠪᠰᠡᠮᠡᠯ** II [名] (铺路用的) 条石。
 дэвсмэл **ᠳᠡᠪᠰᠡᠮᠡᠯ** III [形] 践踏的, 踩的, 踩碎的。
 дэвсүүлэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвсэх I 的使动态。
 дэвсчих **ᠳᠡᠪᠰᠡᠬᠢᠬ** [动] дэвсэх II 的多次体。
 дэвсэг **ᠳᠡᠪᠰᠡᠭ** [名] 高地, 漫岗, 高原地带。
 дэвсэгдэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] дэвсэх II 的被动态。
 дэвсэгнэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 跺脚, 蹂躏。
 дэвсэлхийлэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] ① дэвсэх II 的多次体; ② 不停地跺脚。
 дэвсэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠬ** I [动] ① 铺砌, 铺设, 铺垫, 铺开: хивс ~ 铺毯子; гудамжинд чулуу ~ 在街道上铺砌石头; ② 想法子, 乞求, 献媚: хушуу ~ 张嘴乞求; 献媚。
 дэвсэх **ᠳᠡᠪᠰᠡᠬ** II [动] 践踏, 踩脚, 用脚压住, 蹂躏: няц ~ 用力踏碎, 踏死, 践踏; газар ~ 踩地, 踏平地。
 дэвсэц **ᠳᠡᠪᠰᠡᠴ** [名] 铺底, 垫底。
 дэвтмэл **ᠳᠡᠪᠲᠡᠮᠡᠯ** [形] 浸湿的, 湿润的, 浸透的, 泡软的: ~ шир 泡软的皮子。
 дэвтрэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠬ** [动] (牲畜)蹄掌破裂。
 дэвтчих **ᠳᠡᠪᠲᠡᠬᠢᠬ** [动] дэвтэх I、II 的完成体。
 дэвтэгших **ᠳᠡᠪᠲᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] 浸透, 湿润; 泡软, 泡胀。
 дэвтэгшүүлэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвтэгших 的使动态。
 дэвтэл **ᠳᠡᠪᠲᠡᠯ** [名] 浸泡, 浸透, 淋湿。
 дэвтэлгэ **ᠳᠡᠪᠲᠡᠯᠭᠡ** [名] ① (医) 泥褙(泥敷)剂; ② 麦片粥, 面糊。
 дэвтэр **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷ** [名] ① 本子, 册子: сурагчийн ~ 学生的本子; хичээлийн ~ 课本; 练习本; ухуулагчийн ~ 宣传员手册, 宣传员记事本; өврийн ~ 笔记本, 手册; гуравдугаар ~ 第三册, 第三本;

дэвтрийн нүүр 本子扉页; дэвтрийн гадар 本子封面, 封皮; ~ийн журам 本字格; ② 书: ном ~ 书籍, 书册。
 дэвтэри **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠢ** [形] 沉迷于酒色的。
 дэвтэрлүүлэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвтэрлэх 的使动态。
 дэвтэрлэгч **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠭᠢᠴ** [名] 装订者, 装订工。
 дэвтэрлэгчид **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠭᠢᠴᠢᠳ** [名] дэвтэрлэгч 的复数。
 дэвтэрлэлцэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] дэвтэрлэх 的共动态。
 дэвтэрлэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠡᠬ** [动] 装订(本子、书刊等), 订成本。
 дэвтэрлэцгээх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠡᠯᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] дэвтэрлэх 的众动态。
 дэвтэрч **ᠳᠡᠪᠲᠡᠷᠴ** [名] 订本工, 装订工。
 дэвтэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠬ** I [动] ① 浸透, 浸泡, 浸润, 浸揉, 浸软, 泡湿, 泡胀; үдээрний шир дэвтжээ 穿结蒙古包木墙的皮条泡湿了; ааруул ~ 泡湿奶干; ② 酗酒, 喝得酩酊大醉: архинд ~ 喝酒喝得酩酊大醉。
 дэвтэх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠬ** II [动] 弄肮脏, 变污秽; 沉淀下去。
 дэвтээл **ᠳᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯ** [名] дэвтээх 的名词。
 дэвтээр **ᠳᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠷ** [形] 沉迷于酒色的, 因酒色过度而昏昏沉沉的。
 дэвтээх **ᠳᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠬ** [动] дэвтэх I 的使动态; 浸透, 浸湿, 泡软, 泡胀: усанд ~ 泡在水中。
 дэвүүлэг **ᠳᠡᠪᠦᠭᠦᠯᠭ** [形] 扇形的: ~ атираа 扇形皱褶。
 дэвүүлэх **ᠳᠡᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвэх 的使动态。
 дэвүүр **ᠳᠡᠪᠦᠭᠦᠷ** I [名] 筛子, 簸箕, 箩。
 дэвүүр **ᠳᠡᠪᠦᠭᠦᠷ** II [名] ① 扇子: ~ ээр дэвэх 用扇子扇; салхины ~ 风扇; 风车; ~ийн хавьс 扇子骨; ~ийн гадар 扇子面; ~ далавчит шавьж (动) 燃翅目昆虫; ~ сүүлт жигүүртэн (动) 扇尾亚纲; ~ сүүлт хараалж (动) 中沙锥; ~ эрвээхэй (动) 金凤蝶; ② 掸子, 拂尘, 尘尾。

дэвүүрдүүлэх **ᠳᠡᠪᠦᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвүүрдэх的使动态.

дэвүүрдэх **ᠳᠡᠪᠦᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] ①扇扇子,扇去(尘土等); ②(用掸子,拂尘等)掸拂.

дэвхлэгчин **ᠳᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠨ** [名](船上)搭跳板的人.

дэвхлэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] ①由这四马跳上另一匹马上; ②跳下,跳越,雀跃.

дэвхрүүлэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвхрэх的使动态.

дэвхрэг **ᠳᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠭ** [名] (动) 蚰子; 飞蝗, 蝗蚱: ~ царцаахай 墩子蚂蚱; дэвхэргийн цагаан (植) 蚤缀属.

дэвхрэлт **ᠳᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠯᠲ** [名] 蹦跳, 跳跃, 雀跃.

дэвхрэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠬ** [动] ①跳下, 跳过, 跳越, 蹦: өндрөөс дэвхэрч буух 从高处跳下; гол ~ н гарах 跳过河去; ②跳跳蹦蹦, 蹦跳, (因兴奋而)坐立不安, 雀跃: ~ хөл (体) 用足跳跃; ~ шижим 跳绳.

дэвхцүүлэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвхцэх的使动态.

дэвхцэл **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠡᠯ** [名] дэвхцэх的名词.

дэвхцэлдэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] дэвхцэх的互动态.

дэвхцэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠡᠬ** [动] ①时时跳起, 蹦跳不停, 欢跳, 雀跃: баярлан ~ 欢跳; ②跺脚, 暴跳, 捶胸顿足: уурлан ~ 气得跺脚.

дэвхцэгцгээх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэвхцэх的众动态.

дэвхцэлдэх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠴᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] дэвхцэх的互动态.

дэвхэриггээх **ᠳᠡᠪᠬᠡᠷᠢᠭᠭᠡᠬ** [动] дэвхрэх的众动态.

дэвхээ(н) **ᠳᠡᠪᠬᠡ(ᠨ)** [名] 湿草地, 湿草滩; 草甸; ◇ ~ ний чигирмаа цэцэг (植) 泽兰(花).

дэвцгээх **ᠳᠡᠪᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэвэх的众动态.

дэвчих **ᠳᠡᠪᠴᠢᠬ** [动] дэвэх的多次体.

дэвшигдэх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠳᠡᠬ** [动] дэвших的被动态.

дэвшил **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯ** [名] ①进步, 进展, 上升; 提高, 改善; ②(数)级数.

дэвшилт **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲ** I [名] 参见 дэвшилт.

дэвшилт **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲ** II [形] 进步的, 发展的, 进展的, 提高的, 上升的: ~ хүн төрөлхтөн 进步人类.

дэвшилттэй **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲᠲᠡᠢ** [形] 参见 дэвшилт II.

дэвшилтэй **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲᠡᠢ** [形] 参见 дэвшилт II.

дэвшилтэт **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠲᠡᠲ** [形] 参见 дэвшилт II.

дэвшилхийлэх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] дэвших的多次体.

дэвшилцэх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠴᠡᠬ** [动] дэвших的共动态.

дэвшисхийх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] дэвших的瞬间体; 猛然前进, 陡地上升, 大步向前一跨.

дэвших **ᠳᠡᠪᠰᠢᠬ** [动] 前进, 进步, 扩展, 上升, 提高, 改善; 提出: дээшээ ~ 上升; тушаал ~ 职务晋升; нэр ~ 提名.

дэвшигдэх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠳᠡᠬ** [动] дэвших的众动态.

дэвшлэг **ᠳᠡᠪᠰᠢᠯᠡᠭ** [名] 前进, 进步, 进展, 上升; 提高, 改善.

дэвшүүлэх **ᠳᠡᠪᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① дэвших的使动态; 使前进, 促进, 推动; 提出, 提高, 提升, 使高涨: өргөн ~ 举起, 抬举; нэр ~ 提名; ②奉献, 献上; 致以..., 祝愿...: халуун баяр ~ 致以热烈祝贺.

дэвшчих **ᠳᠡᠪᠰᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] дэвших的完成体.

дэвэг **ᠳᠡᠪᠦᠭ** [名] 高原牧场, 高地牧场.

дэвэглүүлэх **ᠳᠡᠪᠦᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвэглэх的使动态.

дэвэглэх **ᠳᠡᠪᠦᠭᠯᠡᠬ** [动] ①由一匹马上跳越上另一匹马上; ②跳越, 跳过, 跳下, 雀跃.

дэвэгнүүлэх **ᠳᠡᠪᠦᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэвэгнэх的使动态.

дэвэгнэх **ᠳᠡᠪᠦᠭᠨᠡᠬ** [动] ①时时跳动, 不停地蹦跳; 欢跳, 雀跃; ②轻捷地动作; 轻盈地行动: ~ 不停扇动, 挥动.

дэвэл **ᠳᠡᠪᠡᠯ** [名] 衣着, 衣服, 服装: ~ хув-

цас 衣服, 服装.

дэвэлдэх **ᠳᠡᠪᠡᠯᠳᠡᠬ** I [动] ① 穿衣服; ② 做衣服.

дэвэлдэх **ᠳᠡᠪᠡᠯᠳᠡᠬ** II [动] дэвэх 的互动态.

дэвэлзүүлэх **ᠳᠡᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] дэвэлзэх 的使动态.

дэвэлзэх **ᠳᠡᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэвэгнэх.

дэвэлт **ᠳᠡᠪᠡᠯᠲ** [名] ① 展翅, 张翼, 扇动; ② 簸.

дэвэлхийлэх **ᠳᠡᠪᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠯᠡᠬ** [动] 参见 дэвэгнэх.

дэвэн **ᠳᠡᠪᠡᠨ** I [副] 全: ~ дэлхий 全世界.

дэвэн **ᠳᠡᠪᠡᠨ** II 见 ~ ~ ① 起伏不平的, 坑坑洼洼的; ② (走路时提起脚跟) 一踮一踮地.

дэвэр **ᠳᠡᠪᠦᠷ** I [名] ① 罐子, (烧水的) 水壶; ② (贵人的) 茶壶, 茶具.

дэвэр **ᠳᠡᠪᠦᠷ** II [名] ① 崽子; ② 雏鸟, 小鸟.

дэвэргүү **ᠳᠡᠪᠦᠷᠭᠦᠭᠦ** [形] 不稳定的, 轻浮的, 好动的: гэнэн ~ 轻浮的, 幼稚的.

дэвэргэл **ᠳᠡᠪᠦᠷᠭᠡᠯ** [名] 幻想, 妄想.

дэвэргэх **ᠳᠡᠪᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] дэврэх 的使动态.

дэвэргээн **ᠳᠡᠪᠦᠷᠭᠡᠨ** [名] 骚乱, 动乱.

дэвэрлэх **ᠳᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 溢出, 沸溢.

дэвэх **ᠳᠡᠪᠦᠬ** [动] ① (鸟) 展翅, 振翼; 挥动, 扇动: далавчаа ~ 展翅; дэвүүрээр ~ 用扇子扇; ② 簸: будаа ~ 簸粮食; ③ 摇荡, 飘动, 跳动.

дэвээ **ᠳᠡᠪᠦᠢ** I [名] ① (植) 泽兰(花); ② 湿草地, 湿草滩; 草甸.

дэвээ **ᠳᠡᠪᠦᠢ** II [名] ① (摔跤手) 振臂跳跃; ② 见 дэвэг.

дэвээрэл **ᠳᠡᠪᠦᠢᠷᠡᠯ** [名] ① 热闹, 欢闹; ② 骚乱, 动乱.

дэвээрэх **ᠳᠡᠪᠦᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 闹哄, 热闹, 欢闹; ② 骚乱, 动乱.

дэвээт **ᠳᠡᠪᠦᠢᠲ** [形] 有湿草地的, 有草甸的.

дэг **ᠳᠡᠭ** I [名] 规矩, 秩序, 规章, 体统, 制度: ~ журам 规矩, 秩序, 规章制度; ~ тэй бай! 规矩点! бүжгийн ~ 舞蹈步法.

дэг **ᠳᠡᠭ** II 见 ~ дуг ① 半睡半醒的: ~ дуг нойртой 半睡半醒的, 迷迷糊糊睡着的, 睡眠惺松的; ② 高低不平的, 坎坷起伏的.

дэггүй **ᠳᠡᠭᠦᠢ** [形] 不规矩的, 无法规的, 不成体统的, 没有教养的; 无秩序的, 无头绪的: ~ хүүхэд 不规矩的孩子.

дэггүйдүү **ᠳᠡᠭᠦᠢᠳᠦᠭᠦ** [形] 很不规矩的, 很无法规的, 很无教养的, 太不成体统的; 太无秩序的, 太无头绪的, 太无章法的.

дэггүйдэл **ᠳᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠯ** [名] (变得) 无秩序, 无章法; 不成体统, 无修养, 不规矩.

дэггүйтэх **ᠳᠡᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动] 不规矩, 不成体统, 表现无教养; 显得无秩序、无章法.

дэггүйхэн **ᠳᠡᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] дэггүй 的小称; 不大规矩的, 较无法规的, 较无教养的, 不大成体统的; 较无秩序的, 较无头绪的, 较无章法的.

дэгд **ᠳᠡᠭᠳ** I [名] (植) 龙胆属: ~ ийн овог (植) 龙胆科.

дэгд **ᠳᠡᠭᠳ** II 见 ~ алчуур 拖布.

дэгдгэнүүлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] дэгдгэнэх 的使动态.

дэгдгэнүүр **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠨᠦᠷ** [名] 轻浮, 闲不住; 好动.

дэгдгэнэ **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠨᠢ** [名] (植) 侧蕊属.

дэгдгэнэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠬ** [动] ① 表现轻挑, 表现轻浮; 闲不住: яарж ~ 忙忙颠颠; ② (短的东西) 颠动.

дэгдгэр **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] ① 短瘦的, 狭窄的, 窄窄的; 矮细的; ② 轻浮的, 轻挑的.

дэгдгэрхэн **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] дэгдгэр 的小称; ② 较短瘦的, 较狭窄的, 较窄窄的; 较矮细的; ③ 较轻浮的, 较轻挑的.

дэгдгийлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠢᠶᠡᠯᠡᠬ** [动] дэгдийх 的使动态.

дэгдгийх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠢᠬ** [动] ① 变短瘦, 显狭窄, 显狭窄; 变矮细; ② 变轻挑, 变轻浮.

дэгдлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠯᠡᠬ** [动] 撑杆跳跃.

дэгдмэл **ᠳᠡᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 飞升的, 升腾的, 挥发的; ② 扬起的, 飞扬的; ③ 飘浮的.

дэгдүүл **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠯ** 见 ~ бөмбөг 排球.

- дэгдүүлэй **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠢ** [名] (动) 象鼻。
- дэгдүүлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① дэгдэх 的使动态; ② 生, 滋生; ③ 引起, 挑起。
- дэгдүүр **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠷ** [名] ① 气球; ② 探测风筝: ~ нисгэл 风筝; ③ 滑翔机。
- дэгдчих **ᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠢ** [动] дэгдэх 的完成体。
- дэгдэгнүүлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] дэгдэгнэх 的使动态。
- дэгдэгнүүр **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠷ** I [形] 轻薄的, 轻浮的, 不严肃的, 轻佻的。
- дэгдэгнүүр **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠷ** II [名] 轻浮汉, 轻佻者, 轻薄者。
- дэгдэгнэл **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠯ** [名] ① 轻薄, 轻浮, 轻佻, 轻举妄动; ② (短瘦、狭小物) 时时动作。
- дэгдэгнэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] ① 举止轻薄, 轻浮, 轻佻, 浮动, 轻举妄动; ~н дагдагнан 忙忙颠颠; ② (短瘦、狭小物) 时时动弹, (穿窄紧衣服者) 不断动弹。
- дэгдэлзүүлэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬ** [动] дэгдэлзэх 的使动态。
- дэгдэлзэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэгдэгнэх。
- дэгдэлцэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] дэгдэх 的共动态。
- дэгдэмтгий **ᠳᠡᠭᠳᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 参见 дэгдэмхий。
- дэгдэмхий **ᠳᠡᠭᠳᠡᠮᠬᠢ** [形] ① 易升腾的, 易挥发的; ② 易飞扬的; ③ 易飘浮的。
- дэгдэнгүй **ᠳᠡᠭᠳᠡᠨᠭᠦᠢ** [形] ① 飞升的, 升腾的, 挥发的; ② 扬起的, 飞扬的; ③ 飘浮的, 浮起的。
- дэгдэнэ **ᠳᠡᠭᠳᠡᠨᠡ** [名] (动) ① 雏鸟; ② 小鹌鹑。
- дэгдэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] ① 飞起, 起飞, 飘浮, 扬起: шувуу ~ 鸟飞起; салхи ~ 起风; ~ зам (飞机) 跑道; ~ буух зам (талбай) 起飞降落跑道(场); ② <体> 腾起; ③ (转) 突然发生; 爆发: хэрэг ~ в 发生了事件; өвчин ~ 突然发病; дайн ~ 爆发战争。
- дэгдэцгээх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэгдэх 的众动态。
- дэгдээлгэх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠲᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] дэгдэх 的使动态。

- дэгдээх **ᠳᠡᠭᠳᠡᠲᠡᠬ** [动] дэгдэх 的使动态; ① 使升起, 使飞起, 惊起(鸟等), 扬起, 引起; ② 挑起, 挑衅, 发起: хэрэг ~ 挑起事端; дайн ~ 挑起战争。
- дэгдээхий **ᠳᠡᠭᠳᠡᠲᠡᠬᠢ** [名] 见 дэгдээхэй。
- дэгдээхэй **ᠳᠡᠭᠳᠡᠲᠡᠬᠡᠢ** [名] (动) 雏, 雏禽: ~ сүрэглүүлэх байр 育雏室。
- дэгждэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠳᠡᠬ** [动] 显得十分雅致美观、过分艳丽风流。
- дэгжил **ᠳᠡᠭᠵᠢᠯ** [名] 成长, 发展, 旺盛, 兴旺。
- дэгжилт **ᠳᠡᠭᠵᠢᠯᠲ** [名] 见 дэгжил。
- дэгжин **ᠳᠡᠭᠵᠢᠨ** [形] 雅致的, 漂亮的, 精美的; 艳丽的, 风流的: ~ загвар 时装。
- дэгжиндүү **ᠳᠡᠭᠵᠢᠨᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] 十分雅致的, 非常漂亮的, 相当精美的; 艳丽的, 风流的。
- дэгжиндэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠨᠳᠡᠬ** [动] 参见 дэгждэх。
- дэгжирхүүлэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэгжирхэх 的使动态。
- дэгжирхэг **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠬᠡᠭ** [形] 赶时髦的, 活泼可爱的。
- дэгжирхэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠬᠡᠬ** [动] 穿戴雅致美观; 打扮得艳丽风流。
- дэгжих **ᠳᠡᠭᠵᠢᠬ** [动] ① 上升, 发展, 改善, 提高, 兴旺: дээш ~ 向上升, 高涨; гал ~ 火旺起来; амьдрал нь ~ ж яваа 生活在改善着, 生活在提高着; ② 增加, 壮大。
- дэгжинцгээх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠨᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэгжих 的众动态。
- дэгжлэг **ᠳᠡᠭᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 繁荣, 发达, 兴盛, 兴旺, 兴隆。
- дэгжрэг **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠭ** [名] 参见 дэгжлэг。
- дэгжрэл **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠯ** [名] дэгжрэх 的名词。
- дэгжрэлт **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠯᠲ** [名] 参见 дэгжрэл。
- дэгжрэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 变雅致, 变美观; 变艳丽; 变风流; ② 上升, 发展, 改善, 提高; 壮大, 增加: өөрийн хүчээрээ ~ 自力更生。
- дэгжүүлэх **ᠳᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэгжих 的使动态。
- дэгжчих **ᠳᠡᠭᠵᠢᠬᠢ** [动] дэгжих 的完成体。

дэгжээх **ᠳᠡᠭᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэгжих 的使动态。
 дэгийх **ᠳᠡᠭᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①(鸟等)单腿站立; ②(衣服等)变短, 显得短; ③(细高物)矗立。
 дэглий **ᠳᠡᠭᠯᠢᠶᠡ** I [名] (动)鹭鹭, 苍鹭。
 дэглий **ᠳᠡᠭᠯᠢᠶᠡ** II [名] 剪子轴, 钳子轴。
 дэглий **ᠳᠡᠭᠯᠢᠶᠡ** III [名] 毛皮短外衣, 齐肩短褂。
 дэглийлгэх **ᠳᠡᠭᠯᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэглийх 的使动态。
 дэглийх **ᠳᠡᠭᠯᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①毛发蓬松, 毛茸茸, 毛发翘起; ②参见 дэгийх ②。
 дэглүү(н) **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦ(н)** [形] 神气活现的, 自命不凡的, 冒充大人的(指小孩), 自命为大人物的。
 дэглүүдэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得神气活现, 变得自命不凡, 冒充大人(指小孩)。
 дэглүүлэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэглэх I 的使动态。
 дэглүүрхэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 神气活现, 自命不凡, 冒充大人(指小孩)。
 дэглэгдэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дэглэх I 的被动态; 停留在远方; 远去而不归, 滞留, 迷途不返。
 дэглэгч **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ①兵痞; ②舞蹈编导者。
 дэглэгчид **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] дэглэгч 的复数。
 дэглэгэр **ᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 毛发蓬松的, 乱蓬蓬的, 毛茸茸的。
 дэглэй **ᠳᠡᠭᠯᠡᠢ** [名] ①(动)鹭; ②无袖皮大褂, 短铠: ~ хуяг 胸甲, 胸铠。
 дэглэм **ᠳᠡᠭᠯᠡᠮ** [名] ①规章, 规矩, 制度, 秩序, 体统, 习俗: ~ журам 规章制度, 规矩, 秩序; ~ журмыг цэгцлэх 整顿规章制度, 整顿秩序; ~ зөрчих 违犯制度; ~ эвдэх 破坏秩序; ~ сахих 遵守秩序; 维护秩序; нийтийн ~ 公共秩序; ②(社会)制度: социалист ~ 社会主义制度; ③〈法〉刑罚: хатуу ~ 重刑; энгийн ~ 普通刑罚。
 дэглэмших **ᠳᠡᠭᠯᠡᠮᠰᠢᠬᠡ** [动] 建立起规章制度, 有秩序起来。
 дэглэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** I [动] 仿照规章制度行事, 仿照应用, 仿照。

дэглэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** II [动] 神气活现, 自命不凡, 冒充大人(指小孩)。
 дэглэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** III [动] ①钩住, 钩挂; ②〈体〉(摔跤)使里勾子, 使缠勾子。
 дэглэх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** IV 见 бүжиг ~ 跳舞。
 дэглэцгээх **ᠳᠡᠭᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэглэх I、III 的众动态。
 дэглээчид **ᠳᠡᠭᠯᠡᠵᠡᠴᠢᠳᠢ** 见 бүжиг ~ 舞蹈编导者。
 дэгнийлгэх **ᠳᠡᠭᠢᠨᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэгнийх 的使动态。
 дэгнийх **ᠳᠡᠭᠢᠨᠢᠬᠡ** [动] 向上拉长, 变得很高; 变笨大, 变笨拙, 变成大头。
 дэгнүүл **ᠳᠡᠭᠢᠨᠦᠯ** [名] ①高岗, 小丘; ②驼峰; ③草皮, 土草墩。
 дэгнүүлт **ᠳᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠲᠤ** [名] 丘陵。
 дэгнүүлэрхэг **ᠳᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] ①多高岗的, 多小丘的; ②多草墩的, 多草皮的。
 дэгнэгнэх **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 不断拉长, 不断高吊; 笨拙不灵地动作, 大头笨重地转动。
 дэгнэгэр **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠭᠡᠷ** [形] 大头的; 笨重的; 向上伸出的, 向上伸长的; 很高的。
 дэгнэгэрхэн **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэгнэгэр 的小称。
 дэгнэлзүүр **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名] 参见 бамбал-зуур。
 дэгнэлзэл **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠯᠵᠡᠯ** [名] дэгнэлзэх 的名词。
 дэгнэлзэх **ᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ①参见 дэгнэгнэх; ②摇荡, 颤动, 弹动, 有弹性地跳动(指沼泽泥塘地), 地暄。
 дэгс **ᠳᠡᠭᠰ** [副·形] ①偏高: ~ буудах 射击偏高; ②突然, 蓦地: ~ босох 蓦地起来; ③夸张的, 胡诌的, 瞎扯的: ~ ярих 瞎扯。
 дэгсдүү **ᠳᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠭᠦ** [形] ①瞎扯的, 胡诌的; 不慎重的, 不牢靠的; ②不合适的, 不准确的, 偏的, 歪的。
 дэгсдүүлэгч **ᠳᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 说谎者, 欺骗者, 不按规规定行事者。
 дэгсдүүлэгчид **ᠳᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] дэгсдүү-

лэгч 的复数.

дэгсдүүлэх *ᠳᠡᠭᠰᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэгсдэх 的使动态; ① 射偏; 使不准确, 不妥; ② 撒谎, 骗人, 歪曲.

дэгсдэх *ᠳᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 射偏; 不准确, 不妥; ② 撒谎, 骗人, 歪曲.

дэгслүүлэх *ᠳᠡᠭᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэгслэх 的使动态.

дэгслэх *ᠳᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 射偏, 扔歪; 使不准确, 不妥; ② 撒谎, 骗人; 歪曲; ③ 心气浮躁, 心神不安.

дэгстүүлэх *ᠳᠡᠭᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэгстэх 的使动态.

дэгстэх *ᠳᠡᠭᠰᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] 参见 дэгсдэх.

дэгсхэн *ᠳᠡᠭᠰᠡᠬᠡᠨ* [形] дэгс 的小称.

дэгтий *ᠳᠡᠭᠲᠢ* [名] ① 〈方〉书包; 毡袋; ② 皮袄.

дэгтрэх *ᠳᠡᠭᠲᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] 镇压, 制伏.

дэгүүлэх *ᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэгэх 的使动态.

дэгцэх *ᠳᠡᠭᠴᠡᠬᠡ* [动] 单腿跳.

дэгэлбэр *ᠳᠡᠭᠡᠯᠪᠦᠷ* [名] 〈地〉顶面.

дэгэн *ᠳᠡᠭᠡᠨ* 见 ~ догон 不平, 不稳, 摇摇晃晃, 歪来倒去; ширээ ~ догон хийх 桌子摇摇晃晃.

дэгэнцэх *ᠳᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠬᠡ* [动] ① 单腿跳; ② 摇晃.

дэгэх *ᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 蹦跳: морь ~ 马一蹦一蹦地走.

дэгээ *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡ* [名] ① 钩, 钩子; загасны ~ 钓鱼钩; мах өлгөх ~ 挂肉钩; ② 〈体〉(摔跤的)勾腿术, 勾子; 坎子: дотуур ~ (摔跤的)里缠勾; гадуур ~ (摔跤的)外缠勾; эр ~ (摔跤的)里坎子; эм ~ (摔跤的)外坎子; ③ (转)手腕, 手段, 权术.

дэгээдүүлэх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэгээдэх 的使动态.

дэгээдчих *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] дэгээдэх 的多次体.

дэгээдэгдэх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] дэгээдэх 的被动态.

дэгээдэх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 钩住, 钩起: дэгээгээр ~ 用钩子钩住; ② 〈体〉(摔跤时)

使勾腿术; ③ (转)用隐晦曲折的话讽刺嘲弄, 隐刺.

дэгээдцгээх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] дэгээдэх 的众动态.

дэгээлэгдэх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] дэгээлэх 的被动态.

дэгээлэх *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 参见 дэгээдэх; ② 使手段, 耍手腕, 表现圆滑世故; ③ 柳上器物之把柄.

дэгээт *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡ* [形] ① 带钩的, 有钩的; ② (转)有手腕的, 有手段的.

дэгээтэй *ᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 参见 дэгээт.

дэд *ᠳᠡᠳᠡ* [形] ① 第二的: ~ дэвтэр 第二本, 第二册; 下册; ~ зэрэг 第二等, 第二级; ② 副的, 次的; 隶属的: ~ жанжин 副总司令; ~ сайд 副部长, ~ эрдэмтэн 副博士; ~ хурандаа 〈军〉中校; ~ станц 变电站; ~ адмирал 海军中将; ~ давхарга 〈语〉次阶层; ~ зүйл ① 副款, 分项; ② 〈语〉分体; ~ таниулга (影片等的)说明字幕; ~ тэргүүн (影片上的)副字幕, 小字幕; ~ утга 〈语〉次要意义; ~ хүснэгт 副表.

дэдгэнүүлэх *ᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэдгэнэх 的使动态.

дэдгэнүүр *ᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ* [形] 见 дэдгэнүүр.

дэдгэнүүрхэн *ᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] дэдгэнүүр 的小称.

дэдгэнэх *ᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] 见 дэдгэнэх.

дэдгэр *ᠳᠡᠳᠡᠭᠦᠷ* [形] 短瘦的, 窄小的, 紧窄的; 短襟的(衣服).

дэдгэрдүү *ᠳᠡᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷ* [形] 较短瘦的, 较窄小的, 较紧窄的.

дэдийлгэх *ᠳᠡᠳᠡᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] дэдийх 的使动态.

дэдийх *ᠳᠡᠳᠡᠳᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] 衣服显短瘦、窄小、紧窄.

дэдлэх *ᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 列第二; ② 为副职, 成为第二把手; 成为代理人; 当助手.

дэдэв *ᠳᠡᠳᠡᠪᠦ* 见 ~ дадав 参见 дэдэгнэх.

дэдэгнүүлэх *ᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] дэдэгнэх 的使动态.

дэдэгнүүр **ᠳᠡᠳᠡᠭᠨᠢᠭᠦᠷ** [形]慌里慌张的, 不安静的, 不平定的, 不安稳的, 浮动的, 暴躁的: ~ зан 暴躁的脾气.

дэдэгнүүрдэх **ᠳᠡᠳᠡᠭᠨᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动]显得过于暴躁.

дэдэгнэх **ᠳᠡᠳᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] ①慌忙, 慌里慌张; ②不稳定, 坐不稳; 轻佻, 浮动, 飘忽; ③(转)强行: дэдэгнэтэл чирэх 硬拖.

дэдэлзүүлэх **ᠳᠡᠳᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэдэлзэх的使动态.

дэдэлзэх **ᠳᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠬ** [动]参见 дэдэгнэх.

дэл **ᠳᠡᠯ** I [名] ①鬃, 马鬃: морины ~ 马鬃; азраганы ~ 种马鬃; хур ~ 从未剪过的马鬃; ~ дарж алавхийх 压鬃跨上(骗马式); ◇ ~ хурга 半岁绵羊; ②(转)形似马鬃的装饰品.

дэл **ᠳᠡᠯ** II 见 ~ сул ①散漫的, 漫不经心的; ②挥霍无度的.

дэл **ᠳᠡᠯ** III [名]〈植〉芝麻: ~ тос 香油.

дэл **ᠳᠡᠯ** IV [名]〈地〉岩脉.

дэлбийлгэх **ᠳᠡᠯᠪᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] дэлбийх的使动态; 扩展, 张开, 弄大, 放宽, 伸展.

дэлбийх **ᠳᠡᠯᠪᠢᠶᠡᠬ** [动]扩大, 扩张, 放宽, 张开: ~ сэн чихтэй 有宽大的耳朵的; 张大耳朵的.

дэлбэ **ᠳᠡᠯᠪᠡ** I [名] ①花瓣; ②耳廓: ~ турсаахай 〈动〉宽耳蝠; ③肝叶; ④〈电〉波瓣.

дэлбэ **ᠳᠡᠯᠪᠡ** II [副]炸, 裂, 崩: ~ үсрэх 崩裂; ~ хөлдөх 冻裂; ~ тавих 砸裂; ~ цохих 打碎, 打裂; ~ татах 爆破; ~ дайрах ①征服; ②胀破; ③崩散.

дэлбэг **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭ** I [形]丰富的, 丰裕的, 丰盛的, 丰饶的: элбэг ~ суух 生活很富裕的; ◇ элбэг ~ 丰富的, 丰裕的.

дэлбэг **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭ** II [形]参见 дэлбэгэр: ~ аяга 平沿碗.

дэлбэг **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭ** III [名]辮绳, 辮绳.

дэлбэглэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠯᠡᠬ** [动](用马)牵引(车船).

дэлбэгвүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбэгнэх的使动态.

дэлбэгнэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] ①呼扇呼扇地动; ②(转)传闲话: зааны чих ~ 大象耳朵扇来动去.

дэлбэгч **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠴ** [名]马车夫, 车把势, 赶车人.

дэлбэгэр **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠷ** [形]广阔的, 宽大的, 张开的, 展开的: ~ чихтэй 耳朵宽大的; ~ амтай аяга 宽沿碗, 平沿碗.

дэлбэгэрдүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбэгэрдэх的使动态.

дэлбэгэрдэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动]变得广阔, 变得宽大, 展开.

дэлбэгэрхэн **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэлбэгэр的小称.

дэлбэдэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠳᠡᠬ** [动]参见 дэлбэлэх.

дэлбэлзүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбэлзэх的使动态.

дэлбэлзэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动]参见 дэлбэгнэх.

дэлбэлүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбэлэх的使动态.

дэлбэлүүр **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名]雷管, 信管.

дэлбэлцгээх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэлбэлэх的众动态.

дэлбэлчих **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠴᠢᠬ** [动] дэлбэлэх的多次体.

дэлбэлэгч **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠡᠭᠴ** [形·名] ①爆炸的, 爆破的: ~ бөмбөг 炸弹; ②爆破手, 爆炸者.

дэлбэлэл **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠡᠯ** [名] дэлбэлэх的名词; 〈语〉爆发.

дэлбэлэлцэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] дэлбэлэх的共动态.

дэлбэлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠡᠬ** [动] ①爆破, 爆炸: ГҮҮР ~ 爆破桥梁; ~ эд 爆炸物; ②打破, 突破, 打落: чулуу ~ 打破(爆破)石头; мөс ~ 打破冰块, 砸碎冰块; ③〈语〉破裂, 爆发; ~ гийгүүлэгч 〈语〉破裂辅音; ~ авиа 爆发音; ~ дуугүй 爆发清音的.

дэлбэлээчин **ᠳᠡᠯᠪᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠨ** [名]爆破手.

дэлбэн **ᠳᠡᠯᠪᠡᠨ** [形]宽大的, 广阔的, 张开的, 展开的; 往外翻卷的.

дэлбэрдэг **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠳᠡᠭ** [形]能爆炸的。
 дэлбэрмэл **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠮᠡᠯ** [形](火山等)爆发形成的, 爆炸形成的: ~ чулуулаг 火岩石。
 дэлбэрүүлэгч **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠦᠯᠡᠭᠴ** [名]使引爆者, 使爆发者, 使爆炸者。
 дэлбэрүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбэрэх 的使动态。
 дэлбэрхий **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠬᠢ** [形]破裂的, 裂开的, 爆炸了的, 炸碎的, 爆破的。
 дэлбэрэл **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯ** [名]①爆炸, 爆发, 爆裂: атомын ~ т 原子的裂变; галт уулын ~ 火山的爆发; ②破裂, 裂开, 断开; 突围, 突出; ③(花)开放, 绽开。
 дэлбэрэгч **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠭᠴ** [形]爆炸的, 爆破的。
 дэлбэрэлт **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯᠲ** [名]参见 дэлбэрэл: ~ийн долгион 爆炸气浪; ~ийн хигээс 爆炸半径; ~ийн хиурмаг 火山角砾岩。
 дэлбэрэмхий **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠮᠬᠢ** [形]易爆的, 易炸的, 易破裂的: ~ бодис 易爆物。
 дэлбэрэх **ᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠬ** [动]①爆炸, 爆裂, 爆发: галт уул ~ 火山爆发; бөмбөг ~ 炸弹爆炸; дэлбэртэл идэх 暴食; уур нь ~эд хүрэх 怒火爆发; ~ боодол 爆炸包; ~ саад, ~ хориул (军)爆炸障碍; ②破裂, 裂开, 炸断; 突围, 突出: ~н хөлдөх 冻裂; ③(花)开放, 绽开。
 дэлбэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠬ** I [动]驾车, 取车。
 дэлбэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠬ** II [动]协力, 通力协作。
 дэлбэцэл **ᠳᠡᠯᠪᠡᠴᠡᠯ** [名]轰炸, 轰击。
 дэлбэцэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠴᠡᠬ** [动]炸, 轰, 轰炸, 轰击: ~ хараа 轰炸目标; ~ үүрэг 轰炸任务。
 дэлбэчих **ᠳᠡᠯᠪᠡᠴᠢᠬ** [动]①参见 бэлбэрэх; ②дэлбэх 的多次体。
 дэлбээ **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭ** [名]见 дэлбэ I。
 дэлбээлүүлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠯᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлбээлэх 的使动态。
 дэлбээлэх **ᠳᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动](花)开放, 绽放。
 дэлгүү **ᠳᠡᠯᠭᠦ** [形]①开阔的, 张开的, 宽大的; 展开的: ~ газар 开阔地; ②普通的,

流行的。
 дэлгүүдүүлэх **ᠳᠡᠯᠭᠦᠦᠳᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлгүүдэх 的使动态。
 дэлгүүдэх **ᠳᠡᠯᠭᠦᠦᠳᠡᠬ** [动]变开阔, 变宽大, 展开。
 дэлгүүлэх **ᠳᠡᠯᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]① дэлгэх 的使动态; ②意同 дэлгэгдэх。
 дэлгүүр **ᠳᠡᠯᠭᠦᠷ** [名]商店, 商场, 市场, 铺子: идэш уушны ~ 食品商店; их ~ 百货商店; хоршооны ~ 合作商店; тохиролцооны ~ 议价商店。
 дэлгүүхэн **ᠳᠡᠯᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] дэлгүү 的小称。
 дэлгэвэр **ᠳᠡᠯᠭᠡᠪᠦᠷ** [名]市; 展览厅, 陈列室: номын ~ 书市。
 дэлгэгдэх **ᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] дэлгэх 的使动态。
 дэлгэл **ᠳᠡᠯᠭᠡᠯ** [名]参见 дэлгэлт。
 дэлгэлт **ᠳᠡᠯᠭᠡᠯᠲ** [名]铺开, 打开, 展开, 陈列; 传布, 扩散。
 дэлгэмэл **ᠳᠡᠯᠭᠡᠮᠡᠯ** [形]①铺开的, 张开的, 打开的, 展开的, 伸开的, 陈列的; 散开的, 扩散开的: байлдааны ~ журам (军) 扇面战斗队形; 散兵队形; ②大讲的, 侃侃而谈的。
 дэлгэнгүй **ᠳᠡᠯᠭᠡᠨᠭᠦᠢ** [形]参见 дэлгэмэл ①。
 дэлгэр **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷ** [形]①丰富的, 丰盛的, 茂盛的: зуны ~ цаг 盛夏时节; ②丰满的, 充满的, 充盈的, 完全的: ~ саран 满月, 盈月; ③广大的, 开阔的; 渊博的; ④普遍的, 流行的, 多见的: ~ болсон заншил 流行的习俗。
 дэлгэрүүлүүштэй **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠦᠯᠦᠭᠦᠰᠲᠡᠢ** [形]可发展的, 可扩展的, 可宣传的, 可推广的。
 дэлгэрүүлэгч **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠦᠯᠡᠭᠴ** [名]①宣传者, 扩散者, 传播者; ②使...扩散的, 使...发展的, 推广...的: тэргүүний шинэ юм бүхнийг ~ 推广所有先进的新东西。
 дэлгэрүүлэх **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлгэрэх 的使动态; ①扩散, 发展, 开展, 扩展, 传播, 推广: тэргүүний туршлага ~ 推广先进经验; дэлгэрүүлсэн зам 栈道; ②使花开放, 使繁荣。
 дэлгэрчих **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠴᠢᠬ** [动] дэлгэрэх 的完成体。

дэлгэрэл **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] ① 展开, 绽开, 传布:

② 丰富, 充裕; 发展: ~ цэцэглэл 发展, 昌盛.

дэлгэрэнгүй **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠢᠨᠭᠡᠢ** [形] ① 广阔的, 展开

的, 宽广的, 盛大的, 广大的; ② 流行的, 广泛的, 普遍的; 丰富的, 充满的: ~ үзэгддэг явдал 广泛遇到的事情, 常见的事; ③ 详尽的, (内容) 广泛的: ~ ярих 详尽地说; ~ илтгэл 长篇报告; ~ нэр 全称; ~ сурвалжлага 综合报道; ~ тайлбар 详细注释; ~ данс 明细分类账户; ④ 〈语〉扩展的; ◇ ~ **тогос** 〈动〉琴鸟.

дэлгэрэнгүйлэл **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠢᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠯ** [名] ① 扩展, 推广, 传播, 普及; ② 详细化, 明细化.

дэлгэрэнгүйлэх **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠢᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动] 推广, 扩展, 传布, 普及; (转) 发展.

дэлгэрэнгүйт **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠢᠨᠭᠡᠢᠲ** [形] ① 广阔的, 扩展的, 普及的; ② 详细的; ③ (转) 繁荣的, 昌盛的.

дэлгэрэх **ᠳᠡᠯᠭᠡᠷᠬ** [动] ① 扩散, 展开, 传布: өвчин ~ 疾病流行; ② 丰饶, 充裕: цагаан идээ ~ 奶食充裕; ③ 花开放: цэцэг ~ 花开; ④ (转) 繁荣起来, 兴盛起来, 发展: хувьсгал ~ 革命发展起来.

дэлгэх **ᠳᠡᠯᠭᠬ** [动] ① 铺开, 打开, 张开, 展开, 摊开, 陈列, 摆设: жигүүрээ ~ 展翼; ном ~ 打开书; хуйлаастай зургийг ~ 展开画卷; ② 散开, 传布, 扩散; ③ 大讲, 侃侃而谈, 展开讲, 广泛地谈: яриа ~, үг ~ 打开话匣子(指谈话); ④ 扫描: ~ бул 扫描筒; ~ туяа 扫描射线.

дэлгэц **ᠳᠡᠯᠭᠡᠴ** [名] ① 展品, 陈列品; ② (商品或展品) 陈列台, 橱窗, 货架, 小贩的托盘, 货摊子; ③ 银幕: өргөн ~ т кино 宽银幕电影; ④ 晒(烘)的凝乳块; ⑤ 节目单; ⑥ 〈电〉配电盘.

дэлгэцгээх **ᠳᠡᠯᠭᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] дэлгэх 的众动态.

дэлгээ **ᠳᠡᠯᠭᠡ** [名] 橱窗: ~ ний шил 橱窗玻璃; ~ зарлал 广告.

дэлгээс **ᠳᠡᠯᠭᠡᠰ** [名] 参见 дэгэц.

дэлдгэвүүлэх **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлдгэнэх

的使动态.

дэлдгэнэх **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠨᠬ** [动] ① (耳朵) 频频扇动; ② (转) 团团转: хүнийг дагаж ~ 跟着别人团团转.

дэлдгэр **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠷ** [形] 宽大而下垂的, 翻垂的: ~ чих 宽大的耳朵.

дэлдгэрдүү **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 很宽大而下垂的, 过于翻垂的.

дэлдгэрдэх **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] (耳朵) 呈大, 耷拉下来.

дэлдгэрхэн **ᠳᠡᠯᠳᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэлдгэр 的小称: 较宽大而下垂的, 翻垂的.

дэлдийлгэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠬ** [动] дэлдийх 的使动态.

дэлдийх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠶᠢᠬ** [动] 翻垂, (宽大物) 下垂: чих нь ~ в ① 耳朵垂下来; ② (转) 屈服, 驯服.

дэлдүү **ᠳᠡᠯᠳᠦᠭ** [名] 〈植〉木耳.

дэлдүүлэх **ᠳᠡᠯᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ① дэлдэх I 的使动态; ② 意图 дэлдэгдэх.

дэлдчих **ᠳᠡᠯᠳᠦᠬᠢᠰ** [动] дэлдэх I 的多次体.

дэлдэгдэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] дэлдэх II 的被动态.

дэлдэгнүүлэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлдэгнэх 的使动态.

дэлдэгнэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠨᠬ** [动] ① 时时摆动(大耳朵等); 扇动, 飘荡; ② 阿谀, 讨好, 摇尾乞怜, 摇头摆尾.

дэлдэлзүүлэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] дэлдэлзэх 的使动态.

дэлдэлзэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэлдэгнэх.

дэлдэн **ᠳᠡᠯᠳᠡᠨ** [形] 外张的, 宽大而下垂的, 翻垂的: ~ чихтэй 耳朵翻垂的; ~ багваахай 〈动〉大耳蝙蝠; ~ зараа 〈动〉大耳猬; ~ чихт үхэр огдой 〈动〉大耳鼠兔.

дэлдэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠬ** I [动] 敲打, 叩打, 击, 捶: хэнгэрэг ~ 击鼓; ~ хөгжим 〈乐〉打击乐; 打击乐器; төмөр ~ 打铁; модоор ~ 用木头敲打.

дэлдэх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠬ** II [动] 抓鬃毛: морийг ~ 抓

住马鬃；～ ж алавхийх 抓鬃上马(骗马式).

дэлдэцгээх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] дэлдэх I 的众动态.

дэлдэцгээх **ᠳᠡᠯᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] дэлдэх II 的众动态.

дэлдээ **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠡ** I 见 ~ ахууна (动)角鸬鸟.

дэлдээ **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠡ** II [名]圆顶帽.

дэлдээхэй **ᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠢ** [名](动)宽耳蝠.

дэлүүлэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэллэх 的使动态.

дэллэлт **ᠳᠡᠯᠡᠯᠡᠮᠡᠲᠦ** [名]剪鬃.

дэллэлцэх **ᠳᠡᠯᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] дэллэх 的共动态.

дэллэх **ᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]剪鬃毛: адуу ~ 剪马鬃.

дэллэцгээх **ᠳᠡᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэллэх 的众动态.

дэлмэл **ᠳᠡᠯᠡᠮᠡᠯᠢ** [形]展开的, 伸开的; 扩散的, 传布的.

дэлсгэх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэлсэх I 的使动态.

дэлсгээ **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠡᠢ** [名](医)(牲畜)膀胱病.

дэлслэгт **ᠳᠡᠯᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠦ** [名](乐)木琴.

дэлсүүлэх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① дэлсэх I 的使动态; ② 被敲打, 被叩打, 被捶击.

дэлсчих **ᠳᠡᠯᠰᠡᠬᠢᠬᠡ** [动] дэлсэх I 的多次体.

дэлсэгдэх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дэлсэх I 的被动态.

дэлсэх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠬᠡ** I [动] ① 敲打, 叩打, 击: зүрх ~ 心猛跳; ~ авиа (语)闪音; ② 飘荡.

дэлсэх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠬᠡ** II [动](医)(牲畜)患膀胱病.

дэлсээ **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠡ** [名]见 дэлсгээ.

дэлсээх **ᠳᠡᠯᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэлсэх I 的使动态.

дэлт **ᠳᠡᠯᠲᠦ** I [名](植)山榆: ~ мод 山榆树.

дэлт **ᠳᠡᠯᠲᠦ** II [形]有鬃的; 鬃长的; 鬃状的: ~ чоно (动)鬣狼; ~ бүргэд (动)白兀鹫; ~ янгир (动)鬣羚.

дэлтгүүлэх **ᠳᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэлтгэх 的使动态.

дэлтгэх **ᠳᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] дэлдэх II 的使动态.

дэлтэй **ᠳᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]有鬃毛的.

дэлтэр **ᠳᠡᠯᠲᠡᠷ** [名](动)雪山羊.

дэлүү **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦ** I [形]多余的, 多多的: илүү ~ 多余的.

дэлүү(н) **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦ(н)** II [名](解)脾.

дэлүүн **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦн** [名](动)贻贝.

дэлүүдэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]参见 дэлүүтэх.

дэлүүрүүлэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэлүүрэх II 的使动态.

дэлүүрхийлэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠬᠢᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]发怒, 盛怒, 发脾气.

дэлүүрхэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ** [动]野母猪发情.

дэлүүрэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** I [动] ①(牲畜)离群游荡; ②瞎说一气, 饶舌, 乱讲.

дэлүүрэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** II [动](医)得脾肿病, 得气鼓病.

дэлүүтүүлэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэлүүтэх 的使动态.

дэлүүтэс **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠲᠡᠰ** [名](医)脾炎.

дэлүүтэх **ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠡ** [动](医)患气鼓病, 得脾肿病.

дэлхий **ᠳᠡᠯᠡᠬᠢ** [名]世界, 天下; 地球: ~ дахин 全世界; ~ дээр 在世界上, 在地球上; алтан ~ 世界, 人世; ~ тойрон жуулчлах 环球旅行; ~н бөмбөрцөг ①地球; ②地球仪; ~н соронзон 地磁; ~н царцдас 地壳; ~н байдал 地理, 地貌; ~ ертөнц 人间, 天下; ~ дахины зах дэлгүүр 世界市场, 国际市场; ~ ноёрхол 世界霸权; ~ судалга 自然地理学; ~ д аврага амжилт (体)世界纪录; ~н бодис зүй 地球物理学; ~ бүслүүр 赤道; ~н ван (天)冥王星; ~н бүрхэвч 地壳; ~г жанжлах 世界霸权; ~н нас 地球年龄.

дэлэвч **ᠳᠡᠯᠡᠪᠴᠢ** [名](牧)乳套.

дэлэвчих **ᠳᠡᠯᠡᠪᠴᠢᠬᠡ** [动]见 дэлбэчих.

дэлэвчлэх **ᠳᠡᠯᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动](给母畜)戴乳套.

дэлэг **ᠳᠡᠯᠡᠭ** [名] (小船上的) 横板.

дэлэгнүүлэх **ᠳᠡᠯᠡᠭᠢᠨᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлэгнэх 的使动态.

дэлэгнэх **ᠳᠡᠯᠡᠭᠢᠨᠬ** [动] (母畜产前) 乳房膨胀, 乳房胀大.

дэлэгч **ᠳᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] (动) 甲虫.

дэлэлт **ᠳᠡᠯᠡᠯᠲ** [名] 伸开, 展开; 扩散, 传布.

дэлэм **ᠳᠡᠯᠡᠮ** [量] 半度 (成人两臂平伸长度之半, 约合二尺半).

дэлэмлүүлэх **ᠳᠡᠯᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлэмлэх 的使动态.

дэлэмлэх **ᠳᠡᠯᠡᠮᠯᠡᠬ** [动] 半度半度地量.

дэлэн (г) **ᠳᠡᠯᠡᠨ** I [名] ① (牲畜) 乳房; хөх ~ 乳房; ② (医) (母畜的) 乳肿病.

дэлэн **ᠳᠡᠯᠡᠨ** II [名] 树瘤, 树疖.

дэлэндүүлэх **ᠳᠡᠯᠡᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэлэндэх 的使动态.

дэлэндэх **ᠳᠡᠯᠡᠨᠳᠡᠬ** [动] ① 抓住 (母畜的) 乳房; ② (转) 乞求, 献媚乞求.

дэлэнтэс **ᠳᠡᠯᠡᠨᠲᠡᠰ** [名] (母畜) 乳腺炎.

дэлэнтэх **ᠳᠡᠯᠡᠨᠲᠡᠬ** [动] (母畜) 患乳肿病.

дэлэнч **ᠳᠡᠯᠡᠨᠴ** [名] (动) 蝶虫.

дэлэх **ᠳᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 展开, 伸开, 打开: жигүүрийг ~ 展翅; бөх ~ 摔跤手摔跤前作振臂展翅姿态; ② 拉满; нум ~ 拉满弓; ③ 散开, 扩散, 传播, 传染: өвчин ~ 疾病传染.

дэлэц **ᠳᠡᠯᠡᠴ** [名] (物) 波段; 频带.

дэм **ᠳᠡᠮ** [名] ① 方法, 办法, 门路, 技巧; 本事; 窍门, 诀窍; ~ олохгүй 没有办法, 陷于困境, 不得要领; ая ~ 本事; 要领, 办法; ~ муутай 拙笨的, 不得要领的; ② 支持, 支援; ~ тусламж үзүүлэх 提供援助.

дэмбий **ᠳᠡᠮᠪᠢ** [名] (动) 白腹小海鹦.

дэмбэлзэх **ᠳᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] (马等) 行动轻捷.

дэмбээ **ᠳᠡᠮᠪᠡᠵᠡ** [名] 骰子游戏.

дэмбээдэх **ᠳᠡᠮᠪᠡᠵᠡᠳᠡᠬ** [动] 掷骰子, 玩掷骰子游戏.

дэмбээлэх **ᠳᠡᠮᠪᠡᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] 参见 дэмбээдэх.

дэмбэрэл **ᠳᠡᠮᠪᠡᠷᠡᠯ** [名] 吉兆; бэлэг ~ 吉兆.

дэмбэрэлт **ᠳᠡᠮᠪᠡᠷᠡᠯᠲ** [名] ① 吉兆; ② 缘分.

дэмгүй **ᠳᠡᠮᠦᠭᠦ** [形] ① 没办法的, 没门路的, 不得要领的; 不对步调的; 无本事的; 无颜长的; ② 无支持的, 无援的.

дэмжигдэх **ᠳᠡᠮᠵᠢᠭᠳᠡᠬ** [动] дэмжих 的被动态.

дэмжигчид **ᠳᠡᠮᠵᠢᠭᠴᠢᠳ** [名] дэмжигч 的复数.

дэмжигч **ᠳᠡᠮᠵᠢᠭᠴ** [名] 支持者, 援助者.

дэмжилгээ **ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡ** [名] 支持, 帮助, 援助, 协助, 支援, 救助.

дэмжилт **ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠲ** [名] 参见 дэмжлэг.

дэмжилцэх **ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠴᠡᠬ** [动] дэмжих 的共动态.

дэмжих **ᠳᠡᠮᠵᠢᠬ** [动] ① 支持, 帮助, 支援, 援助, 扶助: эрс ~ 大力支持, 坚决支持; галаар ~ (军) 火力支援; би энэ саналыг дэмжнэ 我支持这个意见; ◇ ~ туслах 支持, 支援, 帮助, 援助; ② 作后盾.

дэмжицгээх **ᠳᠡᠮᠵᠢᠴᠭᠡᠬ** [动] дэмжих 的众动态.

дэмжлэг **ᠳᠡᠮᠵᠢᠯᠭ** [名] 支持, 帮助, 支援, 援助, 扶助, 支撑, 支柱; ~ үзүүлэх 提供援助, 给予支持.

дэмжүүлэх **ᠳᠡᠮᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① дэмжих 的使动态; ② 意同 дэмжигдэх.

дэмжүүштэй **ᠳᠡᠮᠵᠢᠭᠦᠫᠲᠡᠢ** [形] 可帮助的, 可支持的, 可援助的, 可协助的, 可救助的.

дэмжчих **ᠳᠡᠮᠵᠢᠬᠢ** [动] дэмжих 的多次体.

дэмий **ᠳᠡᠮᠢ** [形] ① 随意的, 妄为的, 胡乱的, 荒唐的, 荒诞的; 庸俗的: ~ донгосох 胡说八道; ~ амьтан 妄为的家伙, 随随便便的家伙; ② 白费的, 枉然的, 无聊的, 无用的; ~ тэнэх 徘徊, 游荡; ~ үг ① 荒诞的话, 胡说; ② 无用的话, 废话; шал ~ 极其无用的, 极其无聊的; 极其荒唐的; ~ юм 无用的东西, 废物; ◇ ~ байлай 昏庸的; 枉然的, 徒然的.

дэмийдэх **ᠳᠡᠮᠢᠶᠳᠡᠬ** [动] 显得过于随意, 显得

过于庸俗。

дэмийл **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠯ** [形] 不太…的, 不怎么样的, 就那么回事的。

дэмийрүүлэх **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠦᠯᠡᠬ** [动] дэмийрэх 的使动态。

дэмийрцгээх **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэмийрэх 的众动态。

дэмийрчих **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠴᠢᠬ** [动] дэмийрэх 的完成体。

дэмийрэл **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠡᠯ** [名] 参见 дэмийрэлт.

дэмийрэлдүү **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠭᠦ** [名] 类妄想狂。

дэмийрэлт **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠡᠯᠲ** [名] ① 胡乱行动, 昏乱, 梦呓, 空谈, 荒诞, 荒唐; ② 无聊, 白费, 无用。

дэмийрэх **ᠳᠡᠮᠢᠶ᠋ᠦᠷᠡᠬ** [动] ① 说梦话, 呓语, 空谈, 胡说八道, 神志昏乱; 谵妄, 精神错乱: ~н балартах 谵妄性模糊; ухаан ~ 神志昏乱, 发病; ② 变无用, 变废物; 变荒唐; 闲逛: ~н явах 闲逛。

дэмнүүлэх **ᠳᠡᠮᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] дэмнэх I、II 的使动态。

дэмнүүр **ᠳᠡᠮᠨᠦᠦᠷ** I [名] (屋内梁上拴的) 秋千。

дэмнүүр **ᠳᠡᠮᠨᠦᠦᠷ** II [名] 支持, 援助, 支援, 帮助。

дэмнэгдэх **ᠳᠡᠮᠨᠦᠭᠳᠡᠬ** [动] дэмнэх I 的被动态。

дэмнэл **ᠳᠡᠮᠨᠡᠯ** I [名] 参见 дэмнэлт.

дэмнэл **ᠳᠡᠮᠨᠡᠯ** II [名] ① 摇荡, 摆动, 摆荡; ② (妇女)行蹲拜礼。

дэмнэлт **ᠳᠡᠮᠨᠡᠯᠲ** [名] 支持, 支援, 援助, 帮助。

дэмнэлцэх **ᠳᠡᠮᠨᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] дэмнэх I、II 的共动态。

дэмнэх **ᠳᠡᠮᠨᠡᠬ** I [动] ① 摇荡, 摆动, 摆荡; 打秋千: ~ж наадах 打秋千玩; ② (妇人)两手按腿, 行蹲拜礼。

дэмнэх **ᠳᠡᠮᠨᠡᠬ** II [动] ① 支持, 支援, 援助, 帮助, 支撑; 做后盾: ~гч түшмэл 参事(官), 参议(官); ② 辅助, 备用: ~ҮҮР 辅助插孔; ~ дэд станц 备用变电站。

дэмнэцгээх **ᠳᠡᠮᠨᠡᠬᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] дэмнэх I、II 的

众动态。

дэмтэй **ᠳᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] 有本事的; 有诀窍的, 内行的, 有门道的, 能干的; 得法的。

дэмч **ᠳᠡᠮᠴ** [名] ① 德木奇(喇嘛职位, 在沙比纳尔中, 仅低于尚礼布); ② 经堂的监督喇嘛; ③ (陈)苏木管理; ④ 接生婆, 接生员。

дэмчлэх **ᠳᠡᠮᠴᠯᠡᠬ** [动] ① 接生; ② 当经堂监督喇嘛; 当接生婆; 当德木奇(喇嘛职位)。

дэн(г) **ᠳᠡᠨ** I [名] 灯: ~гийн гэрэл 灯光; ~ барих 点灯, 掌灯; ~гийн бүрхүүл, ~гийн саравч 灯罩, 灯伞; цахилгаан ~ 电灯。

дэн **ᠳᠡᠨ** II [名] 见 дян.

дэн **ᠳᠡᠨ** III 见 ~ дун; ① 勉强勉强地, 刚刚地, 好不容易地; ~ дун явах 勉强勉强地走动(如醉汉等); ~ дун гарав 勉强出来, 勉强挣脱; ② 神志昏迷的, 神志不清的: миний ухаан ~ дун байв 我的神志昏迷了。

дэндгэнүүлэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] дэндгэнэх 的使动态。

дэндгэнэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 高而不稳的东西摇晃、晃荡、转动。

дэндгэр **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] 不稳的, 虚悬的, 腿高而不稳的, 基部不稳定的: ~ хөлтэй ширээ 腿高而不稳的桌子。

дэндгэрдүү **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 不很稳定的, 很悬的, 腿高而不太稳的。

дэндгэрдүүлэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэндгэрдэх 的使动态。

дэндгэрдэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] 变得不稳, 腿过高而不稳, 悬高。

дэндгэрхэн **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] дэндгэр 的小称。

дэндийлгэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠬ** [动] дэндийх 的使动态。

дэндийлүүлэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] дэндийх 的使动态。

дэндийлгэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠬ** [动] дэндийх 的使动态。

дэндэнийх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠢᠬ** [动] 变不稳, 变高而不稳, 虚悬起来, 悬高。

дэндүү **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨ** [副]过分, 过度, 太, 甚: ~ муухай зантай 脾气太坏的; ~ удаан бичих 写得过慢; ~ олон хүн 过多的人; ~ хэтрүүлэгчид 过激派.

дэндүүдэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠳᠡᠬᠡ** [动]过分, 过量, 过于... .

дэндүүлэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] дэндэх 的使动态; 使过量, 过分, 过急.

дэндэлэмэл **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠮᠡᠯ** [形]不稳的, 摇晃的.

дэндэлзүүлэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] дэндэлзэх 的使动态.

дэндэлзүүр **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠨᠢᠷ** [形]爱转动的, 好摇动的.

дэндэлзэл **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠨ** [名](高而不稳的东西) 摇晃, 晃动, 转动.

дэндэлзэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动]参见 дэндгэнэх.

дэндэх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** [动]过分, 过量, 过于... , 过急: их уувал ~нэ 大喝就要过量; давс нь ~ 盐太多.

дэндэцгээх **ᠳᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэндэх 的众动态.

дэнж **ᠳᠡᠨᠵᠢ** [名]高岗, 小山丘; <地>阶地.

дэнжгэнэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动](虚悬不稳物)频频晃动.

дэнжгэр **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠡᠷ** [形]高而不稳的, 细高的, 虚悬的, 基部不稳的: ~ ширээ 高而不稳的桌子.

дэнжгэрдүү **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠨ** [形]过于高而不稳的, 很虚悬的.

дэнжгэрдэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]变得不稳当的, 变得虚悬, 变得细高.

дэнжгэрхэн **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэнжгэр 的小称.

дэнжигнүүлэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] дэнжигнэх 的使动态.

дэнжигнэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]高而不稳的东西摇晃, 晃动, 转动.

дэнжийлгэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэнжийх 的使动态.

дэнжийх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠭᠢᠬᠡ** [动]变高而不稳当, 虚悬起来, 悬高, 变基部不稳.

дэнжилзүүлэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠯᠵᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] дэнжилзэх 的使动态.

дэнжилзэх **ᠳᠡᠨᠵᠢᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 дэнжигнэх.

дэнжирхүү **ᠳᠡᠨᠵᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠨ** [形]有高岗的, 有丘陵的.

дэнлүү **ᠳᠡᠨᠯᠡᠭᠦ** [名]灯笼.

дэнлүүт **ᠳᠡᠨᠯᠡᠭᠦᠲᠦ** [形]有灯笼的.

дэнс (эн) **ᠳᠡᠨᠰ** [名]戥子(称金、银、药之小秤): ~ ний нуруу 戥杆; ~ ний од 戥星; ~ ний туухай 戥砣; ~ ний таваг 戥盘; ~ ний утас 戥盘系绳.

дэнсгэрдүү **ᠳᠡᠨᠰᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠨ** [形]很傲慢的: жаахан ~ 有点傲慢的.

дэнслүүлэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动]① дэнслэх I、II、III 的使动态; ②意同 дэнслэгдэх.

дэнслүүр **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠨᠢᠷ** [名]秤, 手提秤: гар ~ 手提秤.

дэнслэг **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭ** [名]①震动, 颠簸; ②心情震动, 忧伤; ③折磨.

дэнслэгдэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дэнслэх II、III 的被动态.

дэнслэгтэй **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠢ** [形]①颠簸的, 震动的; ②心情震荡的; ③折磨人的.

дэнслэгээтэй **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形]参见 дэнслэгтэй I.

дэнслээ **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠡ** [名]戥子.

дэнслэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动](用戥子)称量: алт ~ (用戥)称金子; эм ~ (用戥)称药.

дэнслэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动]①震动, 震颤, 颤动, 晃动, 颠簸; ◇ ~ донслох 震动, 颤动; ②心情受到震动, 震颤不安, 忧伤痛苦, 心神不定.

дэнслэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** III [动](长时间)挨饿, 受苦, 受难.

дэнсэлгэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэнслэх II 的使动态.

дэнсэлгээ **ᠳᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠡ** [名]震动, 震颤, 颤动, 晃动, 颠簸; 苦恼, 心不安.

дэнсэх **ᠳᠡᠨᠰᠡᠬᠡ** [动]①试验; ②定期: ~ н харгалзах 定期管制.

дэнтэй **ᠳᠡᠨᠲᠡᠢ** 见 ~ дунтай 勉强强地, 刚刚地, 好不容易地; ~ дунтай гарав 好不容易走出来了, 勉强强挣脱了.

дэнхгэр **ᠳᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠷ** [形]上部笨大的, 大头的; 向上伸长的, 很高大的: ~ толгой 大头; ~ эвэр 向上伸长的犄角; ~ морь 高头大马.

дэнхгэрдүү **ᠳᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形]上部十分笨大的, 大头的, 过于高大的.

дэнхийлгэх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэнхийх 的使动态.

дэнхийх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 显得腿长头大; ② 向上伸长, 变高大.

дэнхмэл **ᠳᠡᠨᠬᠡᠮᠡᠯᠢ** [形]好游逛而性情暴虐的, 流里流气的.

дэнхэгнүүлэх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠩᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэнхэгнэх 的使动态.

дэнхэгнэх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠩᠬᠡ** [动] (细高昂首物)时时动弹; (高大动物)摇晃走动.

дэнхэлзүүлэх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэнхэлзэх 的使动态.

дэнхэлзүүр **ᠳᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形]趾高气扬的.

дэнхэлзэл **ᠳᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠯ** [名] (细高物)频频摇动.

дэнхэлзэх **ᠳᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 дэнхэгнэх.

дэнхэр **ᠳᠡᠨᠬᠡᠷ** [形]参见 дэнхгэр.

дэнчин **ᠳᠡᠨᠴᠢᠨ** [名]定金, 押金; 典当物, 抵押品; ~ тавих 拿...作抵押.

дэнчиндэх **ᠳᠡᠨᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [动]抵押, 典当, 把...作抵押.

дэнших **ᠳᠡᠨᠰᠢᠬᠡ** [动]摇晃, 颠簸, 震荡, 震动, 震颤.

дэншмэл **ᠳᠡᠨᠰᠢᠮᠡᠯᠢ** [形] ① 坐立不安的; ② 爱转游的.

дэншээ **ᠳᠡᠨᠰᠡᠡ** [形]震动的, 摇晃的, 颠的, 颠簸的, 震颤的: ~ морь 颠簸的马, 脚步很重的马.

дэнэлзүүр **ᠳᠡᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名]水塘, 沼泽地.

дэнэлзэх **ᠳᠡᠨᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]颤动, 弹动, 有弹力地跳动.

дэнэмгий **ᠳᠡᠨᠡᠮᠡᠭᠢᠶᠢ** [形]不知害臊的; 不知羞耻的.

дэр(эн) **ᠳᠡᠷ** I [名] ① 枕头: өдөн ~ 羽毛枕; ~ ний гэр, ~ ний уут 枕头套; ~ ний бүтээлэг 枕巾; ~ нэгдэх 联枕 (结婚); ◇ **ор** ~, ~ **дэвсгэр** 床铺, 铺盖; ② 铺垫物, 座垫; 座蒲团: ~ мод ① 枕木; ② 门枕; ~ чулуу 枕石, 垫石, 门枕石; ~ өвс (植) 拉氏香蒲.

дэр **ᠳᠡᠷ** II [感] ~ ~ 噤儿噤儿 (赶驴时吆喝声).

дэрвийлгүүлэх **ᠳᠡᠷᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэрвийлгэх 的使动态.

дэрвийлгэх **ᠳᠡᠷᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] дэрвийх 的使动态.

дэрвийх **ᠳᠡᠷᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动]逐渐伸开, 缓缓张开; 帆展开; ◇ **эрвийх** ~ **ээрээ** 用尽一切手段(方法), 尽可能竭尽全力.

дэrvүүлэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэrvэх 的使动态.

дэrvэгнүүлэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠩᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэrvэгнэх 的使动态.

дэrvэгнэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠩᠬᠡ** [动]飘展不停, 摇摆不停, 摇摆不已, 时时跳动, 时时展翅, 不停扇翅: туг далбаа ~ 旗帜飘展; майхан салхинд ~ 帐幕在风中飘荡.

дэrvэгэлзэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]小鸟展翅.

дэrvэгэр **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 伸开的, 张开的; 上宽下窄的, 向上扩张的: ~ амсаргай ваар 颈部向上扩张的陶器; ② 多枝杈的, 枝枝杈杈的.

дэrvэгэрдүү **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形]过于伸开的, 过于张开的, 枝杈过多的.

дэrvэгэрдэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]显得过于张开的; 显得过于伸开的.

дэrvэгэрхэн **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэrvэгэр 的小称.

дэrvэлжин **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠨ** [名]飘动的样子, 展翅的形态.

дэrvэлзмэл **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠮᠡᠯᠢ** [形]飘动的, 颤动的, 动荡的; 摇摆不停的, 时时展翅的.

дэrvэлзүүлэх **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэrvэлзэх 的使动态.

дэrvэлзэл **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠯ** [名]飘动, 颤动, 摆动, (鸟类)频频拍翅.

- дэрвэлзэх** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 дэрвэгнэх.
- дэрвэлхийлэх** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠯᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] дэрвэх 的多次体.
- дэрвэн** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠨ** 见 ~ ~ 飘飘摇摇的.
- дэрвэх** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠬᠡ** [动] ① 摇曳, 飘动, 飘展, 摇摆, 振动: дээвэр цаваг салхинд ~ 蒙古包顶毡在风中飘荡; ② 挥动, 扇动, 展翅; 扑拉翅膀: шувуу далавчаа ~ 鸟扑拉翅膀; ③ 惊跳, 颤动; 妄动.
- дэрвэцгээх** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэрвэх 的众动态.
- дэрвэчих** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] дэрвэх 的多次体.
- дэрвээн** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠨ** 见 ~ дэгд <植> 石龙胆; ~ согоовор <植> 糙雀麦; ~ хазаар өвс <植> 糙隐子草.
- дэрвээх** **ᠳᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дэрвэх 的使动态.
- дэргэд** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡ** [后] ① 在…附近, 在…旁, 在…周围: үүдний ~ 门旁; тугийн ~ зогсох 站在旗子旁; ~ суух 坐在一旁; ~ эс нь харахад тун өндөр уул 从旁看, 是高峻的山; ~ бараа болох 在一旁; 作伴; ~ ийнхэн 一旁的人; ② 从属的; 在…下属的: засгийн газрын ~ 政府下属的.
- дэргэдүүр** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠦᠷ** [副] 在附近, 在周围; 从附近, 从跟前.
- дэргэдэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形] ① 在…附近的, 在…一旁的, 在…周围的: ~ хүндээ хэл 向你旁边的人说吧; ② 从属于…的, 附属的, 下属…的: сангийн яамны ~ байгууллага 财政部附属机构; ◇ алтны ~ гууль шарлана 近朱者赤, 近墨者黑.
- дэргэр** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠷ** [形] ① 伸开的, 张开的, 向上扩张开的; ② 风干的, 干硬的.
- дэргэрдүү** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 过于伸开的, 过于张开的; ② 十分干硬的.
- дэргэрдүүлэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠷᠳᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэргэрдэх 的使动态.
- дэргэрдэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 显得过于干硬; 显得过于瓷实; ② 竖得过高, 耸得过高.
- дэргэрхэн** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэргэр 的小称.
- дэрдгэнүүлэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэрдгэнэх

的使动态.

- дэрдгэнэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 颤悠: ~ н дардгнах 颤颤悠悠.
- дэрдгэр** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠷ** [形] 参见 дардгар.
- дэрдгэрдүү** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 过于发硬的, 十分干硬的; ② 很易碎的, 很脆弱的, 十分娇嫩的.
- дэрдгэрхэн** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэрдгэр 的小称.
- дэрдийлгэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэрдийх 的使动态.
- дэрдийх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠢᠬᠡ** [动] 变干硬, 风干, 直立起来, 翘起来, 变直楞楞的.
- дэрдэгнэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 干硬物时时摇动, 摆动, 微微颤动, 轻轻振动; ② (转) 轻快行动, 轻举妄动; 轻快地动作, 轻盈地跑动.
- дэрдэлзүүлэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэрдэлзэх 的使动态.
- дэрдэлзэх** **ᠳᠡᠷᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 дэрдэгнэх.
- дэргжгэр** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] 干硬的, 直直楞楞的.
- дэргжигнүүлэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дэргжигнэх 的使动态.
- дэргжигнүүр** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠷ** [名·形] ① 颠簸不平(处), 震颤(处): замын ~ арилгах 消除道路上颠簸不平处; ② 颠簸不平的, 震荡的, 颤动的: ~ зам 颠簸不平的道路.
- дэргжигнэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 干硬物时时摇动, 摆动, 振动; ② 震动, 颤动, 颠簸.
- дэргжийлгэх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэргжийх 的使动态.
- дэргжийх** **ᠳᠡᠷᠭᠡᠵᠡᠢᠬᠡ** [动] 变紧绷绷, 变蜷缩发硬.
- дэрийлгэх** **ᠳᠡᠷᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] дэрийх 的使动态.
- дэрийх** **ᠳᠡᠷᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 硬化, 变干硬, 风干, 僵硬, 麻木: ~ тэл хөлдөх 冻僵, 冻硬.
- дэрийчих** **ᠳᠡᠷᠢᠶᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] дэрийх 的完成体.
- дэрлүүлэх** **ᠳᠡᠷᠢᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] дэрлэх 的使动态.
- дэрлэгдэх** **ᠳᠡᠷᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дэрлэх 的被动态.

- дэрлэл **ᠳᠡᠷᠯᠡᠯ** [名] дэрлэх 的名词。
- дэрлэх **ᠳᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] ① 枕头: дэр ~ 枕头; ② 枕东西, 垫东西; 依傍, 依靠: ус ~ ж нутаглах 傍水而居; ③ 顺序来去, 轮流, 接序: хойно хойноосоо ~ 一个跟一个地来(去)。
- дэрлэцгээх **ᠳᠡᠷᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] дэрлэх 的众动态。
- дэрмийлгэх **ᠳᠡᠷᠮᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] дэрмийх 的使动态。
- дэрмийх **ᠳᠡᠷᠮᠢᠶᠬ** [动] ① 张开, 伸开, 向上翘起, 向上扩张; ② 变细长, 变狭长。
- дэрмэгнэх **ᠳᠡᠷᠮᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] ① 不断伸张, 时时扩张, 一翘一翘, 一伸一张; ② 细长物时时动作。
- дэрмэлзэх **ᠳᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэрмэгнэх。
- дэрс(эн) **ᠳᠡᠷᠰ** [名] <植> 玉草, 芨芨草, 羽茅草: ~ эн малгай 羽茅草帽子; ~ эн хор 有毒羽茅草的毒素; ~ мараат билчээр 芨芨草盐渍地牧场; ~ хужиртай билчээр 芨芨草碱化牧场; ~ эн хялгана <植> 醉针茅。
- дэрсдэх **ᠳᠡᠷᠰᠳᠡᠬ** [动] 玉草(芨芨草)变多。
- дэрслэх **ᠳᠡᠷᠰᠯᠡᠬ** [动] 使用芨芨草, 利用芨芨草: гэр ~ 用芨芨草盖房顶。
- дэрсрэх **ᠳᠡᠷᠰᠷᠡᠬ** [动] 玉草(芨芨草)丛生。
- дэрсстэй **ᠳᠡᠷᠰᠲᠡᠢ** [形] 带芨芨草的: ~ намгархаг билчээр 芨芨草沼泽牧场; ~ ус хальдаг билчээр 芨芨草水淹牧场。
- дэрсэрхүү **ᠳᠡᠷᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 玉草(芨芨草)似的, 玉草(芨芨草)状的。
- дэрт **ᠳᠡᠷᠲ** 见 ~ бялзуухай <动> 兜兜雀。
- дэрхийх **ᠳᠡᠷᠬᠢᠶᠬ** [动] 嚼儿嚼儿(赶驴时的吆喝声)。
- дэрчгөнүүлэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэрчгэнэх 的使动态。
- дэрчгөнөх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 见 дэрчигнэх。
- дэрчгэр **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠷ** [形] 翻张的, 向上伸长的; 翻垂的, 下垂的。
- дэрчгэрдүү **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 过于翻张的, 过于向上伸长的, 过于下垂的。

- дэрчгэрхэн **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] дэрчгэр 的小称。
- дэрчигнүүлэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэрчигнэх 的使动态。
- дэрчигнэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] ① 扇动, 振动, 摇动; ② 竖起耳朵。
- дэрчийлгэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] дэрчийх 的使动态。
- дэрчийх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠶᠬ** [动] 翻张, 向上伸长, 竖起, 耸起; 翻垂, 垂下。
- дэрчилзүүлэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэрчилзэх 的使动态。
- дэрчилзэх **ᠳᠡᠷᠴᠢᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэрчигнэх。
- дэрэвгэлзэх **ᠳᠡᠷᠡᠪᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ① 抖动羽翼, 鼓翼; ② 扇动, 飘荡, 摇摆; (小鸟)张嘴。
- дэрэвгэр **ᠳᠡᠷᠡᠪᠭᠡᠷ** [形] 见 дэрэвгэр: ~ жиргэрүү <植> 防风, 沙氏芹; ~ манан хамхаг <植> 蕨藜; ~ хависхана <植> 苦蔡玛葱。
- дэрэвгэрдүү **ᠳᠡᠷᠡᠪᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 参见 дэрэвгэрдүү。
- дэрэвч **ᠳᠡᠷᠡᠪᠴ** [名] 鸡距。
- дэрэлзүүлэх **ᠳᠡᠷᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] дэрэлзэх 的使动态。
- дэрэлзэх **ᠳᠡᠷᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] (干硬的、瓷实的、竖起的、耸立的东西)频频动弹。
- дэрэмгэлзэх **ᠳᠡᠷᠡᠮᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 дэрмэгнэх。
- дэрэмгэр **ᠳᠡᠷᠡᠮᠭᠡᠷ** [形] ① 干硬的, 直楞的; 上翘的; ② 细长的, 狭长的。
- дэрэмгэрдүү **ᠳᠡᠷᠡᠮᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] ① 较干硬的, 较直楞的; 上翘的; ② 较细长的, 较狭长的。
- дэрэнхий **ᠳᠡᠷᠡᠨᠬᠢᠶ** [形] ① 马虎草率的, 胡乱行事的, 卤莽行事的; ② 擅自的, 随便的, 冒失的, 僭越妄行的, 造次的。
- дэрэнхийлэх **ᠳᠡᠷᠡᠨᠬᠢᠶᠯᠡᠬ** [动] ① 马虎行事, 胡乱行事, 卤莽行事; ② 擅自行动, 冒然行动, 僭越妄行, 造次。
- дэрэнхийтэх **ᠳᠡᠷᠡᠨᠬᠢᠶᠲᠡᠬ** [动] ① 马虎行事, 乱来, 卤莽行事; ② 擅自行动, 冒然行动, 僭越妄行, 造次。

дэс ᠳᠡᠰ [名] ①顺序, 次序, 等级: ~ дугаар顺序号码; ~ дараа次序, 顺序; ~ ~ээр ①顺序, 依次; ②屡次; ~ дараалах排序; 顺序; 轮番; ③第二, 副职, 第二把手, 次; ~ захирагч дарга; <陈>副管领; ~ цагаан амуу次等米; ~ тоо顺序数词; ~ ээр нь үнэ тогтоох按等定价; ~ дэслэх论资排辈; ◇ ~ муурын нүд猫睛石(宝石名).

дэсгүй ᠳᠡᠰᠦᠭᠦᠢ [形]无顺序的; <语>无顺序.

дэслүүр ᠳᠡᠰᠯᠡᠭᠦᠷ [名](地表温度)递减率.

дэслэгч ᠳᠡᠰᠯᠡᠭᠴᠢ [名] ①<军>尉官; 中尉; бага ~ 少尉; ахлах ~ 上尉; ②<军>第三级的军衔: ~ генерал中将.

дэслэл ᠳᠡᠰᠯᠡᠯ [名] ①编号; ②<生>趋性.

дэслэх ᠳᠡᠰᠯᠡᠬᠡ [动] ①排序, 按次序编排, 顺序, 编号, 依次, 轮番, 轮流; ②列第二, 当副职, 当第二把手, 次之; ◇ ~ авна <语>闪音.

дэстэй ᠳᠡᠰᠲᠡᠢ [形] ①有顺序的, 有次序的, 有编号的; ②有名次的.

дэхүүр ᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠦᠷ [名]掸子, 拂尘, 尘尾.

дэхүүрдэх ᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ [动](用掸子)掸, 拂.

дэц ᠳᠡᠴ [名]铝.

дэцдэх ᠳᠡᠴᠳᠡᠬᠡ [动]镀铝, 焊铝.

дээвэр ᠳᠡᠡᠪᠦᠷ [名]房顶, 房盖, 屋面: гэрийн ~ 蒙古包顶毡, 房顶; төмөр ~ 铁皮房顶; ваар ~ 瓦房顶; ~ мод顶隔.

дээвэрлүүлэх ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] дээвэрлэх的使动态.

дээвэрлэл ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯ [名]上房顶, 盖房顶.

дээвэрлэлцэх ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ [动] дээвэрлэх的共动态.

дээвэрлэх ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ [动]造房顶, 上房顶, 上房盖; ваараар ~ 用瓦盖房顶.

дээвэрлэцгээх ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ [动] дээвэрлэх的众动态.

дээвэрт ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠲᠦ [形]参见 дээвэртэй.

дээвэртэй ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠲᠡᠢ [形]有房盖的, 有房顶

的.

дээвэрчин ᠳᠡᠡᠪᠦᠷᠴᠢᠨ [名]屋面工.

дээг ᠳᠡᠡᠭ [名]见 тээг 1.

дээгүүр ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷ [副·形] ①在高处, 在上, 到上面; 从上方: ~ нисэх高飞, 从上面飞过; ~ харах向高处看, 仰视; ②高的, 高级的, 高贵的, 显贵的, 官高爵显的; 高傲的: ~ тушаалтай有高级职位的; ~ хүн高官, 显贵; ~ зан高傲的性格; ③在…上空, 在…上方; 在…上面; 经过…上空, 沿着…: мөсөн ~ гулгах在冰上滑动; ◇ ~ дэрэнхий轻佻而不可靠的; 超脱的.

дээгүүрдүү ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷ [形] ①较高的, 较高级的, 较高贵的; ②(名次、产品质量、技术等)较靠前的.

дээгүүрдүүлэх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠬᠡ [动] дээгүүрдэх的使动态.

дээгүүрдэх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ [动] ①偏高, 偏上; ②变得高傲, 自高自大; 变得高贵, 变得尊贵.

дээгүүрлэх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ [动]显得高傲, 自高自大, 自视高贵.

дээгүүртүүлэх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠬᠡ [动] дээгүүртэх的使动态.

дээгүүртэх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠬᠡ [动] ①变得更高, 更往上; ②变得更高傲, 更自高自大.

дээгүүрх ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠬᠡ [形]上部的, 上面的, 上方的, 上层的, 高官贵人的: ширээ ~ юм桌子上的东西; уул ~ үүл山顶上的云彩; газар ~ ургамал地上的植物.

дээгүүрхэн ᠳᠡᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ [形] дээгүүр的小称; ①较往上的, 较高的, 在…上面一些; ②较高级的, 较高贵的.

дээд ᠳᠡᠡᠳ [形] ①上部的, 上层的, 上面的, 上方的: ~ бие上身; цонхны ~ тал窗户上部; ~ зовхи <解>上眼皮; усны ~ тал河上游; салхины ~ талаас起风方向; ~ дэвтэр上册, 上卷, 上本; ~ хуудас上页, 前页; ~ давхар上层; ~ давхарга上层建筑; ~ язгууртан上层人物; дээд орхилго门上凹槽; ②最高的, 高等的, 上等的, 高级的, 最好

的;崇高的: ~ зэргийн цаг 高级表; их ~ 陛下; ~ мэрэгжилтэй 受过高等教育的,有高级技术的; ~ сургууль 高等学校,学院; багшийн ~ сургууль 师范学院; ~ зах 至多,最高量; ~ зах нь тавин төгрөг хэрэгтэй 最多需要五十图格里克; ~ захын морь 最好的马,上等马; ~ зэргийн гутал 上等靴,高级靴; ~ эрх барих газар 最高权力机构; ~ байгууллага 高级机关,最高机构; ~ доодын ялгавар 高低之分; ~ шүүх таслах газар 最高法院; ~ тушаал 高级职务; ~ тушаалын генерал (军) 高级将领; ~ зөвлөл 最高苏维埃; ~ амжилт (体) 最高纪录; ~ арьстан 优等民族; ~ өргөрөг 高纬度; ~ ургамал 高等植物; ~ хэмжээний дүн (体) 最高分数; ~ ерөнхий командлагч 最高统帅; ~ тушаалтан 高级官员; ●前边的,前辈的: ~ үе 上世,前世,前辈; 第一代,祖先; ~ ийн хагас сар 上弦月; ~ шинэтгэл өдөр 上朔日.

дээдлүүлэх ӨНӨЛӨНӨ [动] дээдлэх 的使动态.

дээдлэл ӨНӨЛӨНӨ [名] дээдлэх 的名词.

дээдлэх ӨНӨЛӨНӨ [动] 看得高,看重,器重,尊敬,当上宾看待,崇拜,崇尚.

дээдүүл ӨНӨЛӨНӨ [名] 先辈,祖先,祖宗.

дээдчилэх ӨНӨЛӨНӨ [动] 尊敬他人,崇尚他人,抬举他人.

дээдчлэл ӨНӨЛӨНӨ [名] 看得高,器重,尊敬,敬重,崇拜,崇尚.

дээдчүүл ӨНӨЛӨНӨ [名] 参见 дээдэс.

дээдэж ӨНӨЛӨНӨ [名] 最高限度,最大限度; ~ хэмжээ 最高(大)限度; ~ ашиг 最大限度利润; ~ үнэ 最高价格; ~ цалин 高薪.

дээдэлцгээх ӨНӨЛӨНӨ [动] дээдлэх 的众动态.

дээдэс ӨНӨЛӨНӨ [名] ●祖先,先辈: дээдсийн өв соёл 祖先的文化遗产; ◇ өвөг ~ 祖先,先辈; ●上层人物,贵族,高级人物,上级领导; 神圣者: дээдсийн зарлиг 上级领导的命令; ●〈宗〉天国里的

人.

дээдэх ӨНӨЛӨНӨ [形] ●处在上面的,上部的,上方的; ●上级的,上层的,上头的,高级的,显贵的.

дээдэчлэх ӨНӨЛӨНӨ [动] 器重,尊敬,当上宾看待,崇拜,崇尚.

дээж ӨНӨНӨ [名] ●珍品,优等品,最好的部分,精华: идээний ~ 食物中最好的部分,食物的精华; ~ өргөх 上供; ~ барих 献精华; 献饌; ~ амсах 先尝食物; хүний ~ 最好的人,最高级的人; ~ морь 上等马,最好的马; ●样品,样本: ~ бичгийн цоморлиг 文选荟萃; ~ бичиг 文集; ~ ийн яармаг 精品博览会.

дээжис ӨНӨНӨ [名] 精华,精品,瑰宝: уран зохиолын ~ 文学精品,文学瑰宝.

дээжих ӨНӨНӨ [动] 参见 дээжлэх.

дээжлүүлэх ӨНӨЛӨНӨ [动] дээжлэх 的使动态.

дээжлэл ӨНӨЛӨНӨ [名] дээжилэх 的名词.

дээжлэх ӨНӨЛӨНӨ [动] ●把最好的物品首先献给敬重者,奉献,献供,献饌; ●选优享受,先享,吃供,受优待; ●选取精华,吃最好的部分; ●(转)揩油,坐享其成,拣好的.

дээл ӨНӨНӨ (ӨНӨНӨ) [名] 皮大衣; 长袍,长衫,蒙古袍子; 衣服: өвлийн ~ 冬季大衣; зуны ~ 夏季长衫; үстэй ~ 皮袍; ~ ийн гадар, ~ ийн өнгө 袍子面,皮大衣外套; ~ ийн юм 袍子料; 皮大衣料; ~ ийн өлгүүр 衣架; ~ ийн оноо 袍子开骑.

дээлэй ӨНӨНӨ [名] 夹克衫.

дээр ӨНӨНӨ [副] ●上,在上面,在...上面,上部,上方,在...顶上,在...身上; ~ ~ нь тавих 放在各自的上部; модон ~ 树上,树顶上; зүлгэн ~ хэвтэх 躺在草地上; байшингийн дээвэр ~ 在屋顶上; толгой ~ гарах ①越顶,越权; ②爬到山顶; ~ гарах ①向上来,向上走; ②到...上,高出,升级,上升; нас ~ гарах 上年纪; голын эргэн ~ 在河岸上; ~ нь гарах ①到...上面去,到...上部去; ②超出,高出,胜过,占上风; хэрэг ~, үнэн

хэрэг ~ээ 在事实上, 实际上; ~ байсан曾在上的; ~ гараад ирэх 向上走, 走上来; уулан ~ гарах 上山去; үүдэн ~ 门口; ②高, 高的, 高处的; 较好的, 高明的, 最佳的; ~ газар сэрүүн 高地凉爽; ~ өргөх 高举, 向上举; аль нь ~ вэ? 哪一个好? энд байрлал ~ 在这里驻扎下来好; очвол ~ биш үү? 难道去不好些吗? чиний морь миний хээс ~ 你的马比我的好; чадлаар ~ 能力较强; ③越加..., 超过..., 除了...之外, 在...之上还...; үндсэн цалингийн ~ 除了基本工资以外; үүний ~ 在这上面, 除此之外; авсан ~ээ авах 拿了再拿; сурсан ~ээ сур! 学习再学习! залуу ~ээ залуу болох 越活越年轻; гэрэл ~ээ гэрэлтэй болсон 更亮了; ④当...的时候, 趁..., 当...即: төмрийг халуун ~ нь давтах 趁热打铁; явах ~ 走的时候; бороо амсхийсэн ~ явъя (我)要趁雨停的时候走; ямааны мах халуун ~ 山羊肉要趁热吃; 趁热打铁; ⑤到...那里去, 在...那里; аймаг ~ очих 到省(会)里去; хөдөө аж ахуй ~ ажиллах 在农业(部门、岗位)上工作; би чам ~ маргааш очно 我明天去你那里; ⑥在...名义上, 在...的名下: миний нэр ~ данстай мал 记在我账上的牲畜; над ~ захидал чинь ирсэн, аваарай 你的信寄到我名下来了, 拿去吧; ⑦前面, 以前, 早已, 预先: ~ дурдсан 上述的, 前述的; ~ мэдсэн 以前已知道的, 预先已知道的; эрт ~ үед 早先时候, 远古时代; ~ үеийн хүмүүс 先辈, 祖先; дав ~ 预先; 首先.

дээрдүүлэх ①^{дээрдүүлэх} [动] дээрдэх 的使动态; ②提高; 使过高, 使过于向上; ③改善, 改良, 使好转, 使超过.

дээрдчих ①^{дээрдчих} [动] дээрдэх 的完成体.

дээрдэл ①^{дээрдэл} [名] ①偏高, 过高; ②提高, 改善.

дээрдэх ①^{дээрдэх} [动] ①变高, 向上; 加高; ②改善, 提高, 好转: бие минь ~ ж байна 我身体在好转.

дээрсгүүлэх ①^{дээрсгүүлэх} [动] дээрсгэх 的使动态; ②提高, 加高; 使更高, 使上升;

③改善, 使好转, 改良.

дээрсгэх ①^{дээрсгэх} [动] 提高, 使加高.

дээрсэх ①^{дээрсэх} [动] ①变更高, 提高, 上升; ②改善, 改良, 好转.

дээртгүүлэх ①^{дээртгүүлэх} [动] дээртгэх 的使动态.

дээртгэх ①^{дээртгэх} [动] дээртэх 的使动态.

дээртгэцгээх ①^{дээртгэцгээх} [动] дээртгэх 的众动态.

дээртэх ①^{дээртэх} [动] 好起来, 变好, 好转: бие ~ 身体有好转.

дээрх(и) ①^{дээрх(и)} [形] 上面的, 上方的, 上层的, 上部的; ...上的; 上述的, 以上的: ~ хүмүүс ①上面的人员, 上层人员; ②上述人员; ~ гэдэс 十二指肠.

дээрхэн ①^{дээрхэн} [副] дээр 的小称.

дээрэлхүү ①^{дээрэлхүү} [形] 参见 дээрэлхэг.

дээрэлхүүлэх ①^{дээрэлхүүлэх} [动] ① дээрэлхэх 的使动态; ②受玷辱, 被蔑视, 受屈辱.

дээрэлхэг ①^{дээрэлхэг} [形] 倨傲的, 高傲的, 自高自大的, 飞扬跋扈的; 好欺负人的.

дээрэлхэгдэх ①^{дээрэлхэгдэх} [动] дээрэлхэх 的被动态; 受玷辱, 受屈辱, 被蔑视.

дээрэлхэмтгий ①^{дээрэлхэмтгий} [形] 自高自大的, 爱欺负人的, 倨傲的.

дээрэлхэх ①^{дээрэлхэх} [动] ①举止高傲, 倨傲, 飞扬跋扈, 自高自大, 摆大架子; ②玷辱别人, 蔑视, 鄙视, 欺凌.

дээрэлхэцгээх ①^{дээрэлхэцгээх} [动] дээрэлхэх 的众动态.

дээрэм ①^{дээрэм} [名] 抢劫, 掠夺, 掳掠; 强盗, 土匪: ~ хийх 抢劫, 掠夺; дээрмийн дайн 掠夺性战争; дээрмийн хэрэг (法) 抢劫案; дээрмийн халдлага 强盗行径, 抢掠罪行; ~ хийгч хөлөг онгоц 海盗船; дээрмийн ажиллагаа, дээрмийн явуулга 强盗行为; дээрмийн ичээ 匪巢.

дээрэмдлэг ①^{дээрэмдлэг} [名] 抢劫, 掠夺.

дээрэмдүүлэх ①^{дээрэмдүүлэх} [动] ① дээрэмдэх 的使动态; ②被抢劫, 被掠夺, 遭打

劫.

дээрэмдэгдэх **ᠳᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] дээрмдэх 的被动态.

дээрэмдэгч **ᠳᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠭᠴ** [名] 抢劫者, 掠夺者, 土匪; 强盗.

дээрэмдэл **ᠳᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠯ** [名] 参见 дээрэмдлэг.

дээрэмдэх **ᠳᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠬᠡ** [动] 抢劫, 掠夺, 掳掠, 强盗.

дээрэмлэх **ᠳᠡᠷᠦᠮᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 дээрэмдэх.

дээрэмтэй **ᠳᠡᠷᠦᠮᠲᠡᠢ** [形] 有土匪的, 有强盗的.

дээрэмч(ин) **ᠳᠡᠷᠦᠮᠴ** [名] 抢劫者, 强盗, 土匪, 暴徒: ~ний нам 匪帮.

дээрэмчид **ᠳᠡᠷᠦᠮᠴᠢᠳ** [名] дээрэмч 的复数.

дээрэмчин **ᠳᠡᠷᠦᠮᠴᠢᠨ** [名] 参见 дээрэмч: ~хулгайчид 匪徒.

дээрэмчлэх **ᠳᠡᠷᠦᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 抢劫, 掠夺: зам тосч ~ 拦路抢劫.

дээрэнгүй **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢ** [形] 高傲的, 自高自大的, 倨傲的, 飞扬跋扈的; 好欺负别人的, 好欺负人的: их гүрний ~ үзэл 大国沙文主义; ~ зан гаргах 表现高傲自负, 飞扬跋扈.

дээрэнгүйвтэр **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠪᠲᠡᠷ** [形] 较高傲的, 自高自大的, 较倨傲的, 好欺负别人的.

дээрэнгүйдүү **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠳᠡᠭᠦ** [形] 十分高傲的, 太自高自大的, 很好欺负别人的, 十分好欺负人的.

дээрэнгүйллүүлэх **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠯᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① дээрэнгүйлэх 的使动态; ② 意同 дээрэнгүйлэгдэх.

дээрэнгүйлэгдэх **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дээрэнгүйлэх 的被动态; 被侮辱, 受欺负, 被瞧不起.

дээрэнгүйлэл **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠯ** [名] дээрэнгүйлэх 的名词.

дээрэнгүйлэх **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 自高自大, 自傲自大, 飞扬跋扈; ② 玷辱别人, 侮辱, 蔑视, 鄙视, 瞧不起, 欺负.

дээрэнгүйхэн **ᠳᠡᠷᠦᠨᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] дээрэнгүй

的小称.

дээрэнхүү **ᠳᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠭᠦ** [形] 参见 дээрэнгүй.

дээрээс **ᠳᠡᠷᠡᠭᠡᠰ** [副] (дээр 的由从格) ①

从上面, 从上部, 从上方, 从上头, 从上层, 从…上, 从高处: ~ доош харах 从上往下看; байшингийн дээвэр ~ 从房顶上面; ~ барилт <体> 正握; ② 因为…, 由于…: орон байргүй ~ 由于缺少房屋; ийм ~ 由于这个, 因此; ③ 从…名下, 以…名义; ④ 从早先, 从先前, 预先; ⑤ 从…那里.

дээс (эн) **ᠳᠡᠭᠡᠰ** [名] (用毛、鬃等制成的) 带子, 绳子: сур ~ 皮带, 皮绳; ~ томох 搓绳子; ~ татах ① 拉绳子禁止通行; ② 拉绳子测量; ~ харайлах 跳绳; ~ эн тэмдэглэл 结绳记事; ~ эн дөрөөтэй гарах (转) 好不容易地克服困难.

дээслүүлэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дээслэх 的使动态.

дээслэгдэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] дээслэх 的被动态.

дээслэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 用带子、绳子测量, 丈量(土地等): газар ~ 用绳子丈量土地; ② 用带子连接起来, 用绳子串连起来.

дээсрэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 成带子, 成绳子; 搓绳子; ② 扭结起来.

дээст **ᠳᠡᠭᠡᠰᠲᠡ** [形] 参见 дээстэй.

дээстэй **ᠳᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 有带子的, 有绳子的.

дээсч **ᠳᠡᠭᠡᠰᠴ** [名] 编绳子者, 制带子者.

дээхэн **ᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [副] ① 早先, 先前: ~ үе 先前, 从前; ② 上边, 上面: ~ талд 在上边.

дээш **ᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [副] ① 向上, 往上, 向高处: ~ээ хар 向上看; ~ суух 往上坐, 往里坐; ~ татах ① 拉起, 提携, 扶助; ② 竖起, 理好; ~ээ харж хэвтэх <体> 仰卧; ③ 更多, 多余, … 以上: зуугаас ~ төгрөг 一百多图格里克, 一百图格里克以上; арваас ~ адуу 十多匹马, 十匹以上的马.

дээшдүүлэх **ᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дээшдэх 的使动态.

дээшдэх **ᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 升高, 向上, 改善,

好转.

дээшид **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠮᠢᠳ** [形]向上的, 向前的, 往上的.

дээшилцгээх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠮᠢᠳᠢᠴᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] дээшлэх 的众动态.

дээших **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠢ** [形]高处的, 上边的.

дээшлүү **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠢᠭᠦ** [形]往上 ~ын хүдэр 钨矿; ~ын чулуу 白钨矿.

дээших **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠢ** [形]高处的, 上边的.

дээшлүү **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠢᠭᠦ** [形]往上的, 上升的, 前边的: хэл ~ эгшиг 舌前元音.

дээшлүүлэг **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]〈乐〉升号 (#).

дээшлүүлэг **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]提高, 提升; 改善, 改进.

дээшлүүлэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] дээшлэх 的使动态; ①提高, 上提, 提升; сонор сэ-

рэмжээ ~ 提高警惕性; ②使好转, 改进, 改善: ардын амьдралыг ~ 改善人民生活.

дээшлэл **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠯ** [名]上升, 提高, 改善, 改进.

дээшлэлт **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠯᠲ** [名]增殖.

дээшлэх **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①上升, 升起, 登上, 提高, 奋起; 靠上; ②好转, 改善, 改进, 改良; ③〈敬〉起身.

дээшхэн **ᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠡᠨ** [形]稍微向上的, 稍微往上的; 稍微高的.

дюжин **ᠳᠦᠵᠢᠨ** [量]〈一〉打, 十二个: ~ сагсан бөмбөг 一打兰球.

дюйм **ᠳᠦᠵᠢᠮ** [量]英寸, 吋(等于 25.4 毫米).

дюрен **ᠳᠦᠵᠢᠷᠢᠨ** [名]暗煤, 钝煤.

дян (г) **ᠳᠢᠶᠠᠨ** [名]〈旅〉店: ~ буудал 旅店, 客栈.

E

е **ᠡ** ①蒙语第六个字母; ②序数符号; 相当于“己”、“第六”; 〈E〉-гээр дуудах, 〈E〉-лэх “e”音化; 〈E〉лсэн аман аялгуу “e”音化土语.

Евраз **ᠡᠪᠷᠠᠰ** [名]欧亚(大陆), 欧亚: ~ийн улс 欧亚国家.

еврей **ᠡᠪᠷᠡᠢ** [名]犹太; 犹太人: ~ сүм 犹太教堂; ~ нарын хороолол 犹太人区; ~ чулуу 犹太石; ~г үзэн ядагч 反犹太人者; ~н үндсэрхэх үзэл 犹太复国主义.

еврейч **ᠡᠪᠷᠡᠢᠴᠢ** [名]犹太人.

еврейчүүд **ᠡᠪᠷᠡᠢᠴᠢᠭᠦᠳ** [名]犹太人(复数).

Европ **ᠡᠪᠷᠠᠮᠤ** [名]①欧洲人: ~ хүн 欧洲人; ~ болгох 欧化; ~ын хамтын нийгэмлэг 欧洲共同体; ②西方, 西洋(泛指): ~ын эмнэлэг 〈医〉西医; ~ын эм 〈医〉西药.

европжих **ᠡᠪᠷᠠᠮᠤᠵᠢᠬᠢ** [动]①欧化, 欧式化; ②成为欧洲通: ~ арьстан 欧罗巴人种, 白种.

европжуу **ᠡᠪᠷᠠᠮᠤᠵᠢᠭᠦ** [形]欧式的.

европчууд **ᠡᠪᠷᠠᠮᠤᠵᠢᠭᠦᠳ** [名]欧洲人(复数).

евэр **ᠡᠪᠦᠷ** [名]参见 живэр I、III; 翅, 翼; 前鳍: загасны ~ 鱼鳍.

егээр **ᠡᠭᠡᠭᠡᠷ** I [形]①风趣的; 别出心裁的;

② 参见 ёжтой.

егзэр **ᠡᠭᠵᠡᠷ** II [名]〈宗〉佛教; 规章.

Египет **ᠡᠭᠢᠫᠡᠮᠡᠲ** [名] 埃及; 埃及人: ~ийн хас 埃及碧石.

егөгдөх **ᠡᠭᠦᠭᠦᠳᠦᠬᠡ** [动] егөх 的被动态; ① 被讽刺, 被嘲讽, 受讪笑; ② 被战胜, 被征服; ③ 衰落; 遭受; 受损: хүйтэнд бие ~ 身体受凉; зудад мал ~ 牲畜在风雪灾害中遭受损失.

егөө **ᠡᠭᠡᠭᠡ** [名] ① 嘲笑, 讽刺, 嘲弄, 打趣: ~ гаргах 讽刺, 嘲弄; ~ тэй үг 讽刺话, 挖苦话; ② 经验, 老练, 世故.

егөөдөгдөх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠳᠦᠬᠡ** [动] егөөдөх 的被动态; 被讽刺, 受嘲弄, 被挖苦, 被辱弄.

егөөдөл **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠳᠦᠯ** [名] ① 讽刺, 嘲笑; ② 〈语〉引喻.

егөөдөх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] 讽刺, 嘲笑, 嘲弄, 辱弄.

егөөдөгчгөөх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠳᠦᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] егөөдөх 的众动态.

егөөдүүлэх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① егөөдөх 的使动态; ② 受嘲笑, 被讽刺, 被嘲弄, 被挖苦.

егөөлөцөх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] егөөлөх 的共动态.

егөөлөх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 егөөдөх.

егөөтэй **ᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 讽刺的, 嘲笑的; ② 有经验的, 老练的.

егөх **ᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] ① 讽刺, 嘲弄, 讪笑, 打趣, 挖苦: үгээр ~ 用话讽刺; ② 战胜, 制服; 损人, 害人.

егүүдэх **ᠡᠭᠦᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] 灭种, 消亡, 毁灭.

егүүдэхүйц **ᠡᠭᠦᠦᠳᠡᠬᠡᠢᠴᠢ** II [动] 破坏, 损坏, 糟蹋.

егүүдмэл **ᠡᠭᠦᠦᠳᠡᠮᠡᠯ** I [形] ① 讽刺的, 嘲笑的; ② 有经验的, 老练的.

егүүдмэл **ᠡᠭᠦᠦᠳᠡᠮᠡᠯ** II [形] 灭种的, 消亡的.

егүүлэх **ᠡᠭᠦᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① егөх 的使动态; ② 意同 егөгдөх.

егүүрүүрэх **ᠡᠭᠦᠦᠷᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] егүүрэх 的使动态.

егүүрэх **ᠡᠭᠦᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 坍, 塌, 坍塌, 崩塌:

хад ~ 岩石崩塌; ② 毁灭.

егүүтгүүлэх **ᠡᠭᠦᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] егүүтгэх 的使动态.

егүүтгэл **ᠡᠭᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] ① 毁灭, 捣毁, 覆灭; ② 挥霍; ③ 〈敬〉寿终, 崩.

егүүтгэх **ᠡᠭᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 毁坏, 捣毁; ② 挥霍; ③ 〈敬〉寿终, 崩.

елхяндэг **ᠡᠯᠬᠡᠶ᠋ᠠᠨᠳᠡᠭ** [名] 〈植〉黑枣.

ембүү **ᠡᠮᠪᠦᠭᠦ** [名] 元宝.

ембүүрхүү **ᠡᠮᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 元宝状的.

ембэг **ᠡᠮᠪᠡᠭ** [名] 玩耍的棍棒.

енги **ᠡᠨᠭᠢ** 见 ~ ~ 哼哧哈哈, 叽叽喳喳.

енгинүүлэх **ᠡᠨᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] енгинэх 的使动态.

енгинэх **ᠡᠨᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 янгинах.

енгүүдэл **ᠡᠨᠭᠦᠦᠳᠡᠯ** [名] енгүүдэх 的名词.

енгүүдэх **ᠡᠨᠭᠦᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 енгүүлэх.

енгүүлэх **ᠡᠨᠭᠦᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 谩骂; 诽谤.

енгүүн **ᠡᠨᠭᠦᠦᠨ** [形] 幽默的, 讽刺性的, 嘲讽的.

енгүүтэй **ᠡᠨᠭᠦᠦᠲᠡᠢ** [形] 参见 енгүүн.

енгэнүүлэх **ᠡᠨᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] енгэнэх 的使动态.

енгэнэх **ᠡᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 感到刺痛; ② 吸泣: енгэнэтэл уйлах 吸泣.

енхгөр **ᠡᠨᠬᠡᠭᠦᠷ** [形] 消瘦的, (面容) 枯槁的.

енхгөрдөх **ᠡᠨᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠦᠬᠡ** [动] 变消瘦, (面容) 枯槁.

енхгөрдүү **ᠡᠨᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 过于消瘦的, (面容) 过于枯槁的.

енхгөрдүүхэн **ᠡᠨᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] енхгөрдүү 的小称.

енхийлгөх **ᠡᠨᠬᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] енхийх 的使动态.

енхийх **ᠡᠨᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] 变瘦骨嶙峋, 憔悴下去, 消瘦下去, 面目枯槁.

енхөгнөх **ᠡᠨᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 〈瘦高物〉频频动弹.

енхөгвүүлэх **ᠡᠨᠬᠡᠬᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] енхөгнөх

的使动态.

енхөлзөх **ᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 енхөгнөх.

енхөлзүүлэх **ᠡᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] енхөлзөх 的使动态.

енхөр **ᠡᠨᠬᠡᠷ** [形] 见 енхгөр.

енхөрдүү **ᠡᠨᠬᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 参见 енхгөрдүү.

енхөрдүүхэн **ᠡᠨᠬᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [动] енхөрдүү 的小称.

ер **ᠡᠷ** I [形·副] ① 一般的, 普通的, 平常的, 通常的, 习惯的; 随便的: ~ явна 随便走走; ~ ийн хэрэг 一般的事件, 通常的事情; ~ ийн үзэгдэл 一般的现象, 通常的现象; ~ бусын 不平常的, 不一般的; ~ ийн мэдлэг 常识; ~ ийн үү 单疣; ~ ийн хэв хэмжээ 生活准则; ~ ийн хэл 义务国语; ② 根本...; 从来...: ~ үзээгүй 根本没见过, 从来没见过; ~ мэдэхгүй 根本不知道, 从不知道; ерөөсөө ① 根本..., 从来...; ② 总的, 大体上; 总是, 一向; ③ 总的; 大概, 大体上; 总是, 一向: ~ нь ① 总是; 总之, 总的说来; 大体上, 一向; ② 一般说来; ~ тийм бол хэрхэх билээ 要总是那样可怎么得了呢; ~ тэгж явдаг зантай хүн 总好那么行动的一个 人.

ер(эн) **ᠡᠷ** II [数] 九十.

ергөө **ᠡᠷᠭᠡᠭᠡ** [名] (马的)小步走: ~ гөрө явах (马)小步走.

ергөлөг **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] (摔跤手等的)振臂雀跃.

ергөлцөх **ᠡᠷᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] ергөх 的互动态.

ергөх **ᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] (马等)小步走.

ергүүлэх **ᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ергөх 的使动态.

ергэлдэй **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠢ** [名] 陵墓.

ерд **ᠡᠷᠳᠡ** [副] ① 根本..., 从来...; ② 总是, 一向; 大概, 大体上.

ердийн **ᠡᠷᠳᠡᠢᠨ** [形] 一般的, 普通的, 通常的, 寻常的, 平常的; 常规的: ~ зэвсэг 常规武器; ~ тээвэр 驮运, 畜力运输; ~ хөсөг 兽力车; 畜力运输; ~ хээлтүүлэг 简易配种; ~ хэрэгцээ 实用的; ~ эмчилгээ 保守疗法.

ердөө **ᠡᠷᠳᠡᠶᠡ** [副] (ерд 的反身格) ① 从来..., 根本..., 全然...: ~ болдоггүй хэрэг 根本不可能的事; ② 一般的, 普通的, 平常的; 一般说来: ~ зөв нь ч зөв л дөө 一般说来还是正确的; ③ 总是; 一向; 大体上, 大概; 总计, 总共有: би ~ арван төгрөгтэй 我总共有十图格里克.

ердүгээр **ᠡᠷᠳᠦᠭᠡᠷ** [数] 第九十.

ерөмдөг **ᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠭ** [形] ① 一般的, 普通的, 平常的, 平凡的, 通常的; ② 朴素的, 质朴的.

ерөмдөглөх **ᠡᠷᠦᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 一般化.

ерийн **ᠡᠷᠢᠶᠢᠨ** [形] 通常的, 普通的, 一般的, 平凡的: ~ нэр <语> 普通名词; ~ хувцас 常服.

ерөндгөнө **ᠡᠷᠦᠨᠳᠦᠭᠡᠨᠦ** [名] <植> 解毒草属: ~ ийн овог <植> 萝藦科.

ерөндөг **ᠡᠷᠦᠨᠳᠡᠭ** [名·形] ① 制约者, 制服者, 震慑者; ② 特效的, 灵敏的, 抗毒的: ~ эм 特效药; мунхгийн ~ эрдэм 启蒙知识; ◇ ~ хорс <植> 花乌头.

ерөндөглөх **ᠡᠷᠦᠨᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 制约, 震慑; ② 抗毒.

ерөндөгтэй **ᠡᠷᠦᠨᠳᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 灵敏的, 有效的; ② 应验的, 有预见的.

ерөнхий **ᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠶᠢ** [形] ① 公共的, 共同的, 一般的, 平常的, 普通的, 通常的: ~ боловсрол 普通教育, 常识教育; ~ тойм 一般的概述; ~ авиан зүй 普通语音学; ~ авьяас 一般天才; ~ газар зүй 自然地理; ~ нэр 通名, 通称; ~ онош зүй 一般诊断学; ~ тийн ялгал <语> 普通格; ~ түүх 通史; ~ физик 普通物理; ~ хууль 一般规律; ~ шинж 一般特征; ② 总的, 主要的, 统管的; 综合的: ~ анги ① <军> 总兵力, 总部队; ② 综合班; ~ байдал 总的状况, 总貌; ~ нарийн бичгийн дарга 总书记; ~ сайд 总理; 首相; ~ хороо 总会, 总局, 总署; ~ инженер 总工程师; ~ цэрэг ① <军> 总兵力; ② <军> 一般士兵; ~ дүн 总成绩, 总结果; ~ командлагч <军> 总司令; ~ найруулагч 总导演; ~ эмч <医> 主治医师; ~ эмнэлэг <医> 总医院, 综合医院;

综合治疗 ~ их сургууль 综合大学; цэргийн~ дээд сургууль <军>综合军事学院; 高级军事总校; ~ д нь хэлбэл总的说来; ~ амбан 总督; ~ дүрэм 总则; ~ захирагч 总裁, 总管; ~ захиргаа 总署; ~ зүй тогтлоос хазайх 不台常规; ~ маршал 大元帅; ~ удирдах газар 管理总局; ~ шүүгч ①首席法官; ② <体>总裁判; ~ эмчилгээ 综合疗法; ~ эрдэм 常识; ~ д нь мэдээ алдуулах 全身麻醉.

ерөнхийвтөр *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠶᠡᠳᠦᠷ* [形]较平常的, 较通常的, 较普通的.

ерөнхийдөө *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠳᠡᠭᠡ* [副]总地, 总而言之, 大体上, 基本上, 大概, 一般, 一般地, 整个说来: ~ санал нь нэгдсэн байна 思想大体上统一了; ~ зүгээр сайн болжээ 总的说来还不错.

ерөнхийдөх *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠳᠡᠬᠡ* [动]一般化, 一律化, 笼统化.

ерөнхийдүү *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠳᠡᠭᠡ* [形]很一般的; 十分普通的.

ерөнхийдүүлэх *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ерөнхийдөх 的使动态.

ерөнхийлмөл *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠢᠮᠡᠯᠡ* [形]大体的, 综合的, 概括的; 一般的, 笼统的.

ерөнхийлөгч *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 总统; 总裁: дэд ~ 副总统; 副总裁; ~ийн өргөө 总统府; ② 科学研究机关的总领导人: Шинжлэх ухааны Академийн ~ 科学院院长.

ерөнхийлөгчид *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] ерөнхийлөгч 的复数.

ерөнхийлөл *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠡᠯᠡ* [名] ① 泛化, 概括; 综合, 综述; ② <地>简化化.

ерөнхийлөх *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 大体进行, 大略进行; 综合, 概括, 总括, 简括: ~ н хянах 大体审查; ② 一般化, 一律化, 笼统化; ③ <总体上的, 抓总的>指挥, 总管, 抓总, 主持, 操纵: ~н редакторлах <做>总编辑; <做>总校对; ~н удирдах 总领导; ~н шийтгэх түр газар <史>临时总理衙门; ерөнхийлсөн тоо 概括数; ерөнхийлсөн үг 概括词.

ерөнхийлүүлэх *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ерөнхийлөх 的使动态.

ерөнхийлцгөөх *ᠶᠡᠷᠦᠨᠬᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ерөнхийлөх 的众动态.

ерөөгдөх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ерөөх 的被动态.

ерөөл *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡ* [名] ① 颂词(文学形式): сархдын ~ 祝酒词; ② 祝颂, 祝愿, 祝贺, 祝福: ~ тавих 祝贺, 祝颂, 祝福; 念颂词; сайн сайхны ~ хүргэх 致以美好的祝愿; ~ авах 祈祷.

ерөөлгөх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ① ерөөх 的使动态; ② 被祝福, 受祝颂, 受祝贺.

ерөөлт *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠡ* [形] 祝颂的, 祝福的, 吉祥的.

ерөөлтэй *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠡᠢ* [形] 参见 ерөөлт.

ерөөлцөх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠡᠬᠡ* [动] ерөөх 的共动态.

ерөөлч *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠢ* [名] 祝福者, 祝贺者, 颂词家.

ерөөлчирхүү *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠢᠷᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [形] 好说祝词的, 善说祝词的.

ерөөр *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠷ* [名] 参见 ерөөл.

ерөөс *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠰ* [副] 素来, 从来, 向来, 一直, 一向, 历来, 总是, 老是: ~ сонсоогүй 从未听说; ~ ийм 一向如此.

ерөөсөө *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡ* [副] 参见 ерөөс.

ерөөх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 献颂词, 祝颂, 祝福, 祝愿, 祝贺, 预祝: улам их амжилт олохыг ~е 预祝取得更大成就.

ерөөцгөөх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ерөөх 的众动态.

ерөөцнх *ᠶᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠡᠨᠬᠡ* [动] ерөөх 的多次体.

ертөнц *ᠶᠡᠷᠡᠲᠦᠨᠴᠢ* [名] 宇宙, 世界, 人世; 星球:

хүний ~ 人世; ургамлын ~ 植物界; адгуусан амьтны ~ 动物界; ~ийг үзэх үзэл 世界观; 宇宙观; хөрөнгөт ~ 资本主义世界; гуравдугаар ~ 第三世界; шим ~ 有机界; 生物界; сав ~ 无机界; 物质世界; ~ийн үйл 世事, 俗事; <~ийг цогцлон бүтээсэн> <创世纪> (剧名); ~ийн дээвэр 世界屋脊; ~ иргэний үзэл 世界主义; ~ийн нислэг 宇宙飞行; ~ийн судлал 宇宙学; ~ийн

таталцахуй 万有引力; ~ийн хөлөг 宇宙飞船; ~өд нисэгч 宇航员.

ертөнцөс **ᠡᠷᠲᠦᠨᠴᠦᠰ** [名] ертөнц 的复数; 天体: нарны аймгийн ~ (天) 太阳系.

ерүүл **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯ** [数] 共九十个, 九十个一起, 九十个人一起.

ерхөг **ᠡᠷᠬᠦᠭ** [名] (植) 冰草属: ~ийн ялаа 冰草蝇.

ерших **ᠡᠷᠰᠢᠬ** [动] 变平常, 变通常, 变一般.

ершүүлэх **ᠡᠷᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ерших 的使动态.

ерэм **ᠡᠷᠦᠮ** [名] (植) 花椒, 胡椒.

ерэнтээ **ᠡᠷᠦᠨᠲᠡᠭ** [数] 九十次.

ерээд **ᠡᠷᠦᠭᠡᠳ** [数] ① 九十左右, 九十来个; ② 各九十.

ес(өн) **ᠡᠰ(ᠦᠨ)** [数] ① 九: ~өн ~ наян нэг 九乘九得八十一; ~өн тэмээ 九峰骆驼; ~өн зуу 九百; ~өн урсгал (陈) 九流; ~өн гархи, ~өн харгаа (陈) 九连环 (玩具); ~өн сүүлт үнэг (动) 九尾狐; ~өн давхар (陈) 九重 (官殿); ~өн мөргөл (陈) 九叩, 九拜; ~ авах, ~ торгох (陈) (法) 罚九畜; ② 每月的第九天, 九日: хоёрдугаар сарын ~өн 二月九日; ~өн сарын ~өн (陈) 重阳 (阴历九月九日); ③ 第九号的东西 (如纸牌之九), 九个一群的东西: нялх гурван ~ 头三九 (天气); идэр гурван ~ 中三九; хөгшин гурван ~ 后三九; ~ эхлэх 进入数九 (每年阴历十二月二十二日左右开始).

есдүгээр **ᠡᠰᠦᠳᠦᠭᠡᠷ** [数] 第九.

еслөл **ᠡᠰᠯᠡᠯ** [名] ① 九重奏 (曲), 九重唱 (曲); ② 九重奏 (演奏队), 九重唱 (合唱队).

еслөх **ᠡᠰᠯᠡᠯᠡᠬ** [动] ① (陈) 罚九畜; ② 九个九个地数.

есөгчин **ᠡᠰᠣᠭᠴᠢᠨ** [名] (陈) (传说中的) 九头九尾猛兽.

есөн **ᠡᠰᠦᠨ** I [数] (每月的) 九号.

есөн **ᠡᠰᠦᠨ** II [名] 数九 (冬至起九个九天).

есөнчин **ᠡᠰᠦᠨᠴᠢᠨ** [名] 参见 есөгчин.

есөнт **ᠡᠰᠦᠨᠲ** [数] 见 есөнтөө.

есөнтөө **ᠡᠰᠦᠨᠲᠡᠭ** [数] 九次.

есөөд **ᠡᠰᠡᠭᠡᠳ** [数] ① 九个左右, 约九个; ② 各九个.

ест **ᠡᠰᠡᠲ** 见 ~ боорцог (陈) 重阳糕: ~ жүрж (植) 九头柑.

есүүл **ᠡᠰᠦᠭᠦᠯ** [数] 共九个, 九个一起; 九个人一起.

есхөн **ᠡᠰᠬᠦᠨ** [数] 仅九个.

еэ **ᠡᠭ** [感] 唉! 啊! 哎哟! 噢! (表惊讶、遗憾、意外、痛苦、惋惜、赞叹等意义): ~ тоогуй! 唉! 真可惜! ~ чааваас! 嘿, 真该死.

еэвэн **ᠡᠭᠡᠪᠦᠨ** [名] 月饼.

еэдэн **ᠡᠭᠡᠳᠡᠨ** [形] 诽谤的, 诬蔑的, 冤枉的.

еэдэндүүлэх **ᠡᠭᠡᠳᠡᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] еэдэндэх 的使动态.

еэдэндэх **ᠡᠭᠡᠳᠡᠨᠳᠡᠬ** [动] 进行诽谤, 造谣中伤, 挑拨是非.

еэжгэр **ᠡᠭᠡᠵᠦᠭᠡᠷ** [形] ① 短小而弯曲的: ~ шүдтэй 牙齿短小而弯曲的; ② 倒塌的, 歪斜的.

еэжийх **ᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠬ** [动] ① 变短小而弯曲; ② 倒塌, 歪斜.

еэзгэр **ᠡᠭᠡᠵᠦᠭᠡᠷ** [形] 见 еэжгэр.

еэлэх **ᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 发唉哟声.

еэтгэр **ᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 弯曲的, 弧线形的, 弓形的.

еэтгэрдэх **ᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 变得过弯, 成弧线形.

еэтгэрхэн **ᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] еэтгэр 的小称; 有些弯曲的, 略呈弧线形的, 稍呈弓形的.

еэтийх **ᠡᠭᠡᠲᠢᠶᠢᠬ** [动] 变弯曲, 成弧线形, 成弓形.

еэтийлгэх **ᠡᠭᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡᠬ** [动] еэтийх 的使动态.

Ё

- ё Ү I 蒙语第七个字母.
- ё Ү II (感)哟, 哎哟, 啊唷, 啊呀: ~ ~ 哎哟 (表示疼痛、惊诧); ~ ёх 哎哟 哎哟 (表示疼痛).
- ёвгонох Ү (动) ① (一上一下地) 耸动、颤动、拱动、颠簸; ② 坐不住, 不安生.
- ёвгонуулах Ү (动) ёвгонох 的使动态.
- ёвгор Ү (形) 凸起的, 隆起的: ~ довгор 凹凸不平的.
- ёвгордох Ү (动) 变得过于凸起, 变得过于隆起.
- ёвгоршиг Ү (形) 参见 ёвгор.
- ёвир Ү (名) 坏脾气.
- ёврого Ү I (名) ① 暴躁, 粗暴; ② 讽刺, 嘲弄.
- ёврого Ү II (名) 袖头.
- ёврого Ү III (名) (牲畜长出的) 多余牙.
- ёвроготой Ү (形) ① 严厉的, 暴躁的, 粗暴的: ~ дуугарах 严厉的咒骂; 粗暴的诅咒; ② 讽刺的, 嘲弄的.
- ёвроготох Ү I (动) ① 变得暴躁, 变得粗暴; ② 讽刺, 嘲弄.
- ёвроготох Ү II (动) 长出多余牙.
- ёврол Ү (名) 嘀咕, 嘟囔.
- ёвролцох Ү (动) ёврох II 的共动态.
- ёврохийлох Ү (动) 见 ёврохилох.
- ёворцгоох Ү (动) ёврох I、II 的众

- 动态.
- ёворцог Ү (名) (体) 台球.
- ёврого Ү (名) ① 暴戾, 暴躁, 粗暴; ② 讽刺, 讥笑, 嘲弄.
- ёвроготой Ү (形) ① 暴戾的, 暴躁的, 粗暴的: ~ дуугарах 粗暴地申斥, 厉声喝斥; ② 讽刺性的, 讥笑的, 嘲弄的.
- ёврол Ү (名) 参见 ёвролт.
- ёвролдох Ү (动) ёврох I、II 的互动态.
- ёвролт Ү (名) 插, 触.
- ёвролцох Ү (动) ёврох I 的共动态.
- ёврох Ү I (动) 轻轻插, 轻触: тохойгоороо ~ 用肘轻轻一插.
- ёврох Ү II (动) 嘀咕, 嘟囔.
- ёврохилох Ү (动) ① 呵斥, 怒喝, 谩骂, 厉声责骂; ② 用棍棒打人.
- ёвруул Ү (名) 插杆; (捶击或敲打时用的) 小捶棒; (转) 台球杆.
- ёвруулах Ү (动) ① ёврох I 的使动态; ② 被轻推, 被轻触; ③ 受嘲讽, 被讽刺; 被侮辱.
- ёвуу Ү (名) (佩带的) 饰品, 垂饰品.
- ёвуур Ү (名) 指挥棍, 指示棒, 棍子 (用来指东西的).
- ёвчих Ү (动) ① ёврох I 的多次体; ② 不合群, 同别人合不来, 显得怪僻.
- ёвчоо Ү (形) 不合群的, 怪僻的, 同人合不来的.

өвчуулах **ᠥᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① өвчих 的使动态; ② 被时时轻推, 被不断轻触, 被推动。
өвчуур **ᠥᠪᠴᠢᠭᠤᠷ** [形] 参见 өвчоо.
өга **ᠥᠭᠠ** [名] 冥想; 信仰。
өгазари **ᠥᠭᠠᠵᠠᠷᠢ** [名] 道人。
өгзогор **ᠥᠭᠦᠵᠣᠭᠣᠷ** [形] 参见 ягжгар。
өгос **ᠥᠭᠣᠰ** [名] (动) 喙头目。
өгоч **ᠥᠭᠣᠴ** [名] 道人。
өгочин **ᠥᠭᠣᠴᠢᠨ** [名] 参见 өгоч。
өгс **ᠥᠭᠦᠰ** [名] 参见 ёгос。
өгт **ᠥᠭᠦᠲ** [形] 讽喻的; 寓言的, 寓意的; ~ үг 讽喻的话; 寓言, 含寓意的话; ~ үлгэр 寓言; ~ үлгэр зохиогч 寓言作家; ~ нэр 寓称, 喻名; ~ утга 寓意。
өгтлог **ᠥᠭᠦᠲᠯᠣᠭ** [形] 讽喻的, 寓言的; 寓意的。
өгтлол **ᠥᠭᠦᠲᠯᠣᠯ** [名] 讽喻的话, 讽刺文; 含寓意的话(或文章); 寓言, 暗示。
өгтлолдох **ᠥᠭᠦᠲᠯᠣᠯᠠᠳᠤᠬ** [动] өгтлөх 的共动态。
өгтлөх **ᠥᠭᠦᠲᠯᠦᠬ** [动] 讽喻地表达, 讥讽; 寓意地表达, 说寓言, 暗示, 喻示; ~ сон үг 讽刺语。
өгтлуулах **ᠥᠭᠦᠲᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] өгтлөх 的使动态。
өгтлолгоох **ᠥᠭᠦᠲᠯᠣᠯᠭᠠᠬ** [动] өгтлөх 的众动态。
өгторхуу **ᠥᠭᠦᠲᠣᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] ① 含蓄的; 有寓意的; ② 风趣的, 幽默的。
өгцгор **ᠥᠭᠦᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 矮小的, 小而胖的。
ёд **ᠡᠶᠳ** [名] 坑, 沟, 掩体。
ёдгор **ᠡᠶᠳᠣᠭᠣᠷ** [形] 细高的、尖锥形的。
ёдог **ᠡᠶᠳᠣᠭ** 见 ~ (细高物、尖高物) 频频动弹。
ёдогонох **ᠡᠶᠳᠣᠭᠣᠨᠠᠬ** [动] (细高物、尖高物) 频频动弹。
ёдогор **ᠡᠶᠳᠣᠭᠣᠷ** [形] 见 ёдгор。
ёдолзох **ᠡᠶᠳᠣᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 ёдогонох。
ёдолзуулах **ᠡᠶᠳᠣᠯᠵᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ёдолзох 的使

动态。
ёдор **ᠡᠶᠳᠣᠷ** [名] ① 哭丧棒, 坟头杆(安葬时插在墓边的); ② (原野上的) 独木, 孤树: ~ толгой 绝户; ③ 孤僻: ~ толгой 孤独者。
ёдордох **ᠡᠶᠳᠣᠷᠠᠳᠤᠬ** [动] 变孤僻, 孤立。
ёж **ᠡᠶᠵ** [名] ① 讥讽, 嘲笑, 戏弄, 戏谑, 挖苦: ~ утгатай 讥讽的; ~ ёгоо 挖苦, 嘲弄; ② 恶意, 毒辣; 阴谋, 诡计, 奸诈: ~ той хүн ① 好讥讽的人; ② 奸诈的人; 怀恶意的人。
ёжгүй **ᠡᠶᠵᠦᠭᠢ** [形] ① 无讥讽意思的, 无嘲笑内容的, 不带戏弄的; ② 无恶意的, 无奸诈的。
ёждох **ᠡᠶᠵᠠᠳᠤᠬ** [动] 参见 ёжлох。
ёждуулах **ᠡᠶᠵᠡᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① ёждох 的使动态; ② 被人嘲笑, 被人戏弄; 被人挖苦。
ёжилцгоох **ᠡᠶᠵᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] ёжлох 的众动态。
ёжилчих **ᠡᠶᠵᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] ёжлох 的多次体。
ёжирхог **ᠡᠶᠵᠢᠷᠬᠣᠭ** [形] 讥笑的, 讥讽的, 嘲弄的, 嘲讽的, 挖苦的。
ёжирхох **ᠡᠶᠵᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 讥讽, 嘲笑, 戏弄, 戏谑, 挖苦。
ёжирхуу **ᠡᠶᠵᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 ёжломтгой。
ёжих **ᠡᠶᠵᠢᠬ** [动] 讽刺, 挖苦。
ёжлогдох **ᠡᠶᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬ** [动] ёжлох 的被动态; 被嘲讽, 被讥笑, 受奚落, 被戏弄。
ёжлол **ᠡᠶᠵᠢᠯᠣᠯ** [名] 讥讽, 嘲笑; 挖苦。
ёжлолдох **ᠡᠶᠵᠢᠯᠣᠯᠠᠳᠤᠬ** [动] ёжлох 的共动态。
ёжломтгой **ᠡᠶᠵᠢᠯᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形] 好讥讽的, 好嘲弄的, 好戏弄的, 好戏谑的, 好挖苦的。
ёжлонгуй **ᠡᠶᠵᠢᠯᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] 好挖苦人的, 好讥讽人的。
ёжлох **ᠡᠶᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 嘲讽, 讥笑, 奚落; 戏弄, 戏谑, 挖苦; ② 抱恶意; 使诡计, 使奸诈。
ёжлуулах **ᠡᠶᠵᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① ёжлох 的使动态; ② 意同 ёжлогдох。
ёжтой **ᠡᠶᠵᠢᠲᠣᠢ** [形] ① 讽刺性的, 嘲讽的, 挖

苦的，戏弄的，奚落的；② 阴险的，奸诈的，毒辣的。

ЭЖТОЙХОН [形] ёжтой 的小称。

ЭЖТОХ [动] ① 嘲讽，讥笑，戏弄，戏谑，挖苦；表现得奸诈；② 抱恶意；使阴谋诡计，使奸诈。

ЭЖТУУЛАХ [动] ёжтох 的使动态。

ЭЖУУР [名] 疙瘩，疖子；树瘤。

ЭЖУУРХАН [名] 小疙瘩；小疖子，小树瘤。

ЭЗ [名] 外表，相貌；外形，外观，姿容（多指牲畜）：～гүй 不体面的，不美观的，有失观瞻的；～гүй аашлах 举止不雅。

ЭЗООР [名] 根基，基础，底部；开创，创立；根据，理由：модны ~ 树根部；～той үг 有根据的话；үзүүр ~гүй 无头无尾的，不知来龙去脉的；шүдний ~ 牙根。

ЭЗООРГҮЙ [形] 没根基的，无底部的；没理由的：～ мод 无根树；～ үг 没根据的话。

ЭЗООРТОЙ [形] 有根基的，有理由的；有根据的。

ЭЙЛГОР [形] 下垂的，悬挂的。

ЭЙЛОЛ [名] ёолох 的名词。

ЭЙЛОЛДОХ [动] 见 ёололдох。

ЭЙЛОХ [动] 见 ёолох。

ЭЛ [名] (动) 鬣兀犴；狗头雕：～ шувуу 鬣兀犴；～ нохой 藏犬。

ЭЛБОГОР [形] ① 委靡的，绵软的，黏软的，凋落的，松弛的，颓唐的，暮气的，怠惰的：～ биетэй хүн 身体绵软无力的人；～ эд 不经用的物品；② 淡而无味的。

ЭЛБОГОРДОХ [动] 变松软，变绵软；③ (味道) 变淡。

ЭЛБОГОРХОН [形] элбогор 的小称。

ЭЛБОГОРШИГ [形] 参见 элбогор。

ЭЛБӨЙЛГӨХ [动] элбөйх 的使动态。

ЭЛБӨЙХ [动] ① 变委靡，变绵软，变松软，松懈，变软弱无力，变颓唐；② (味道) 变淡。

ЭЛГОМ [形] 轻快的：～ морь 轻快的马。

ЭЛГОР [形] 参见 элхогор。

ЭЛӨЙЛГӨХ [动] элөйх 的使动态。

ЭЛӨЙХ [动] ① 变委靡，枯萎，变绵软，变黏软，松弛，变软弱无力，变颓唐；② 发出暗淡光亮。

ЭЛОМ [名] 丹毒。

ЭЛОМОРХУУ [形] 丹毒似的，像丹毒的。

ЭЛОМТОЙ [形] 患丹毒的。

ЭЛОМТОХ [动] 患丹毒病。

ЭЛОМТУУЛАХ [动] эломтох 的使动态。

ЭЛОН [名] 见 ~ ~ (肥胖物) 频动状。

ЭЛОР [名] (动) 狩猫。

ЭЛОРН [名] 见 ёлорь。

ЭЛОРЬ [名] (动) 蛊雕。

ЭЛТГОНОХ [动] 闪微光：～ н анивчих 微光闪闪。

ЭЛТГОНУУЛАХ [动] элтгонох 的使动态。

ЭЛТОГОР [形] 温和的，和暖的(阳光)：намрын ~ цагаан нар 秋阳和暖；～ мөнгө (矿) 猫儿银；～ нүд (矿) 猫眼。

ЭЛТӨЙЛГӨХ [动] элтойх 的使动态。

ЭЛТӨЙХ [动] 发暗，(光线) 变暗淡。

ЭЛТӨЛЗОХ [动] 光线一明一暗。

ЭЛТӨЛЗУУЛАХ [动] ① элтөлзөх 的使动态；② (灯光) 一明一暗：гэрэл ~ 灯光一明一暗。

ЭЛТОСКИЙХ [动] элтгонох 的瞬间体。

ЭЛУУ [名] 见 эл。

ЭЛХГОНОХ [动] 大肚子颤动，腆着

大肚子动作，大腹便便；软颤。

элхгонуулах *элхгонуулах* [动] элхгонох
的使动态。

элхгор *элхгор* [形](肚子)悬垂的，宽松的，
肥胖的，肥大的：～ гэдэстэй 大肚子的。

элхгорхон *элхгорхон* [形] элхгор 的小称。

элхдос *элхдос* [名] ①(得痢疾、泻肚时拉下
的)黏液；②参见 цацга。

элхдослох *элхдослох* [动] 拉痢疾，患痢
疾。

элхог *элхог* 见 ～～ 参见 элхгонох。

элхогнох *элхогнох* [动] 见 элхгонох。

элхогор *элхогор* [形] 见 элхгор。

элхогордох *элхогордох* [动] 变得过于悬垂、
过于宽松、过于肥胖、过于肥大。

элхогорхон *элхогорхон* [形] 见 элхгорхон。

элходос *элходос* [名] 见 элхдос。

элходослох *элходослох* [动] 见 элхдослох。

элхойлгох *элхойлгох* [动] элхойх 的使动
态。

элхогоршиг *элхогоршиг* [形] 参见 элхогор-
хон。

элхоймол *элхоймол* [形] ①垂悬下来的，宽松的
的，肥胖的，肥大的，臃肿的；②成为大肚
子的。

элхойх *элхойх* [动] (肚子)垂悬下来，变肥
胖、肥大；变臃肿；成为大肚子。

элхолзох *элхолзох* [动] 参见 элхгонох。

элхолзуулах *элхолзуулах* [动] элхолзох
的使动态。

элхон *элхон* 见 ～～ (肥软物)一颤一颤地。

элхос *элхос* 见 ～～ 参见 элхон。

элцгонох *элцгонох* [动] (瘫软物)频动。

элцгор *элцгор* [形] ①瘫软的，绵软的，软弱
无力的，松弛的，憔悴的：～ царайтай
脸色憔悴萎靡的；бие нь ～ л байна 他
的身体总是软弱无力；угаасаа ～ дорой
амьтан даа 从一生下来就是软弱无力的
一个人；②发黏的，黏滑的，膩滑的。

элцгорхон *элцгорхон* [形] элцгор 的小称。

элцгогой *элцгогой* [形] 瘫软的，瘫软无力的。

элцгонох *элцгонох* [动] 见 элцгонох。

элцгогор *элцгогор* [形] 见 элцгор。

элцгогордох *элцгогордох* [动] ①变得过于瘫
软；②变得过于黏软。

элцгогорхон *элцгогорхон* [形] 见 элцгорхон。

элцгогоршиг *элцгогоршиг* [形] 参见 элцгорхон。

элцойлгох *элцойлгох* [动] элцойх 的使动
态。

элцойх *элцойх* [动] ①变瘫软，变绵弱，变
软弱无力，变松弛，变憔悴；②发黏，膩
滑，变黏滑。

элцолзох *элцолзох* [动] 参见 элцгонох。

элцолзуулах *элцолзуулах* [动] элцолзох
的使动态。

элчгонох *элчгонох* [动] 见 элцгонох。

элчгор *элчгор* [形] 见 элцгор。

элчойх *элчойх* [动] 见 элцойх。

элчолзох *элчолзох* [动] 见 элцолзох。

эмбогнох *эмбогнох* [动] (凸面体或凸起物)
时时动作，时时隆起，一露一突。

эмбогонуулах *эмбогонуулах* [动] эмбог-
нох 的使动态。

эмбогор *эмбогор* [形] 凸起的，隆起的，突出
的；竖起的；显露的：～ хацар 隆起的
面颊；～ толгой 鼓起的脑袋。

эмбогордох *эмбогордох* [动] 凸起，隆起。

эмбогордуу *эмбогордуу* [形] 颇凸起的，颇隆
起的，颇突出的；颇竖起的，颇显露的。

эмбогорхон *эмбогорхон* [形] эмбогор 的小
称。

эмбогоршиг *эмбогоршиг* [形] 参见 эмбогор-
хон。

эмбойлгох *эмбойлгох* [动] эмбойх 的使动
态。

эмбойх *эмбойх* [动] 凸起，隆起，突出；显
露，竖起。

эмболзох *эмболзох* [动] 参见 эмбогнох。

ёмболзуулах *ᠶᠡᠮᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёмболзох 的使动态。

ёмбон *ᠶᠡᠮᠪᠣᠨ* [形] 参见 ёмбогор。

ён *ᠶᠡᠨ* [拟] 汪汪(狗叫声)。

ёнгинох *ᠶᠡᠨᠭᠢᠨᠣᠬ* [动] 叮当响; хангинан ~ 叮叮当当响。

ёнги нуулах *ᠶᠡᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёнгинох 的使动态。

ёнгорон *ᠶᠡᠨᠭᠣᠷᠣᠨ* [名] (口) 万字(标记); ~ тамга 万字烙印。

ёндогнох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] (凸起物) 频频动弹。

ёндогнуулах *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёндогнох 的使动态。

ёндог *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭ* [形] 凸起的, 隆起的, 突出的, 显露的; 凸出部分, 隆起部分; ~ бөгстэй үхэр 臀部隆起的牛。

ёндогдох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] 凸起, 隆起, 突出, 显露。

ёндогдуу *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠳᠤᠭᠤ* [形] 颇凸起的, 颇隆起的, 颇显露的。

ёндогдуулах *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёндогдох 的使动态。

ёндогхон *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠬᠣᠨ* [形] ёндог 的小称。

ёндогшиг *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠰᠢᠭ* [形] 参见 ёндог。

ёндогнох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] 见 ёндогнох。

ёндогонуулах *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёндогнох 的使动态。

ёндогор *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠣᠷ* [形] 见 ёндог。

ёндогдох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] 见 ёндогдох。

ёндогордуу *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于凸起的, 过于隆起的, 太显露的。

ёндогордуулах *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёндогдох 的使动态。

ёндогхон *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠬᠣᠨ* [形] ёндогор 的小称。

ёндогшиг *ᠶᠡᠨᠳᠣᠭᠰᠢᠭ* [形] 参见 ёндог。

ёндойлгох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] ёндойх 的使动态。

ёндойх *ᠶᠡᠨᠳᠣᠶᠢᠬ* [动] 参见 ёмбойх。

ёндолзох *ᠶᠡᠨᠳᠣᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 ёмбогнох。

ёндолзуулах *ᠶᠡᠨᠳᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёндолзох 的使动态。

ёнзоглох *ᠶᠡᠨᠵᠣᠭᠯᠠᠬ* [动] ①(隆起物) 频动; ②发脾气, 发怒; 失态。

ёнзон *ᠶᠡᠨᠵᠣᠨ* [形] 突起的, 鼓起的; 棱角状的。

ёнтогнох *ᠶᠡᠨᠲᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] 见 ёндогнох。

ёнтог *ᠶᠡᠨᠲᠣᠭ* [形] ①见 ёндог; ②翻鼻孔的。

ёнтогдуу *ᠶᠡᠨᠲᠣᠭᠳᠤᠭᠤ* [形] 见 ёндогдуу。

ёнтойлгох *ᠶᠡᠨᠲᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] ёнтдойх 的使动态。

ёнтойх *ᠶᠡᠨᠲᠣᠶᠢᠬ* [动] ①见 ёндойх; ②鼻孔翻起。

ёнтолзох *ᠶᠡᠨᠲᠣᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 ёндолзох。

ёнхгонох *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] (深陷物、凹洼物) 时时动作, 一塌一陷, 一瘪一瘪。

ёнхгонуулах *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёнхгонох 的使动态。

ёнхгор *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭᠣᠷ* [形] 深陷的, 深深塌陷的, 瘪下去的, 凹下去的; ~ нүдтэй 眼睛深深塌陷的。

ёнхгонох *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] 见 ёнхгонох。

ёнхигонуулах *ᠶᠡᠨᠬᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёнхигоннох 的使动态。

ёнхигор *ᠶᠡᠨᠬᠢᠭᠣᠷ* [形] 身体高而瘦的, 瘦长的, 瘦削的; ~ биетэй хүн 身体瘦高的人, 瘦长的人。

ёнхигордуу *ᠶᠡᠨᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 身体颇高而瘦的, 颇瘦长的, 颇瘦削的。

ёнхигорхон *ᠶᠡᠨᠬᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] 身体较高而瘦的, 较瘦长的, 较瘦削的。

ёнхийх *ᠶᠡᠨᠬᠢᠶᠢᠬ* [动] 身体变高而瘦, 变瘦长。

ёнхилзох *ᠶᠡᠨᠬᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 ёнхогнох。

ёнхилзуулах *ᠶᠡᠨᠬᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ёнхилзох 的使动态。

ёнхог *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭ* 见 ~ ~ хийх 参见 ёнхгонох。

ёнхогнох *ᠶᠡᠨᠬᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] 见 ёнхгонох。

ёнхогонуулах [动] ёнхог-
нох的使动态.

ёнхогор [形] ①细高的; ②消瘦的.

ёнхогордох [动] ①变细高; ②
变消瘦.

ёнхогорхон [形] ёнхогор 的小
称; ①较细高的; ②较消瘦的.

ёнхогоршиг [形] 参见 ёнхогор.

ёнхойлгох [动] ёнхойх 的使动
态.

ёнхойх [动] 内陷, 深陷, 塌陷下
去, 洼下去, 凹下去: нүд нь ~ 他的眼
睛塌陷下去; хацар нь ~ ж орхив 他的
两颊洼下去了.

ёнхолзох [动] 参见 ёнхгонох.

ёнхолзуулах [动] ёнхолзох
的使动态.

ёнхор I [名] 丝线, 丝绳; ~ утас 丝
线; 柔软光滑如丝的线.

ёнхор II [名] 参见 хонхор.

ёншигой [名] 袁头银洋(银洋上有袁
世凯头像, 故名).

ёнших [动] 哭丧着脸, 愁眉苦脸, 面
带愁容.

ёншуулах [动] ёнших 的使动
态.

ёо [拟] (疼痛时的呻吟) 哟, 哎哟.

ёодуу [名] 参见 яндан I.

ёоз I [名] 样子, 外表, 外形, 外观, 外
貌, 姿容, 状态: ~ муутай юм 外观不雅
的东西.

ёоз II [名] 二点(骰子).

ёозгүй [形] 不像样的, 不体面的,
不美观的, 丑陋的, 不成体统的; 次的, 恶
劣的: ~ зан гаргах 举止不体面, 表现恶
劣性格; ~ даавуу 不美观的布, 次布.

ёозгүйвэр [形] 参见
ёозгүйхэн.

ёозгүйхэн [形] ①较不像样
的, 较不体面的, 较不美观的, 较丑陋的;

②较次的, 较恶劣的.

ёозтой [形] ①有…样子的, 有…外
形的: ийм ~ 就是这个样子; ②体面的,
美观的, 合适的; ③含寓义的, 暗义的, 喻
示的; 矫饰的.

ёололдоон [名] 呻吟, 哼叫.

ёололдох [动] ёолох 的互动态.

ёолоон [名] 呻吟, 哼叫.

ёолох [动] 哟哟叫, 呻吟, 哼叫:
шархтай хүн ~ ж байв 受伤者哟哟叫,
受伤者(疼得)呻吟; ~ дуу 呻吟声, 哼叫
声.

ёолуулах [动] ёолох 的使动态.

ёолцгоох [动] ёолох 的众动态.

ёотогонох [动] (细高物) 动弹.

ёотогонуулах [动] ёотогонох
的使动态.

ёотогор [形] 细高的, 尖锥形的.

ёотогорхон [形] ёотогор 的小
称; 较细高的, 较尖锥形的.

ёотогоршиг [形] 参见 ёотогор.

ёотолзох [动] 参见 ёотогонох.

ёотолзуулах [动] ёотолзох 的
使动态.

ёотон [名] 方块糖; боодлын ~ 盒
装方块糖, 水果糖.

ёотуу [名] 镊头, 丁字镐.

ёотуудах [动] 用镊头挖, 用镊头
打.

ёохгор [形] ①见 ёнхгор; ②尖而高
的, 细高的.

ёохгорхон [形] ①较尖而高的,
较细高的; ②见 ёнхигорхон.

ёохгоршиг [形] 参见 ёнхгор.

ёохогонох [动] 参见 ёнхгонох.

ёохогонуулах [动] ёохого-
нох 的使动态.

ёохойлгох [动] ёохойх 的使动
态.

- ёохойх *төлөөлөгч* [动] 吆喝。
- ёохолзох *төлөөлөгч* [动] 参见 ёохогонох。
- ёохор *төлөөлөгч* [名] 邁伙儿舞(布里亚特民间舞蹈之一种)。
- ёохордох *төлөөлөгч* [动] 跳邁伙儿舞。
- ёохордуулах *төлөөлөгч* [动] ёохордох 的使动态。
- ёохорлох *төлөөлөгч* [动] 参见 ёохордох。
- ёохорлуулах *төлөөлөгч* [动] ёохорлох 的使动态。
- ёочин *төлөөлөгч* [名] 扬琴。
- ёочиндох *төлөөлөгч* [动] 弹扬琴。
- ёочиндоцгоох *төлөөлөгч* [动] ёочиндох 的众动态。
- ёочиндуулах *төлөөлөгч* [动] ёочиндох 的使动态。
- ёр *төлөөлөгч* [名] 预兆, 征兆; муу ~ 不祥之兆, 恶兆; сайн ~ 吉兆, 好兆头; ~ орох 现出预兆, 出现征兆, 预兆。
- ёрвойх *төлөөлөгч* [动] 噘起嘴唇, 鼓起嘴唇。
- ёрволзох *төлөөлөгч* [动] (嘴唇)频频噘起, 频频鼓起。
- ёрволзуулах *төлөөлөгч* [动] ёрволзох 的使动态。
- ёрвон *төлөөлөгч* [形] ① 噘嘴的, 鼓嘴的; ② 凸起的; ~ дорвон 突出的, 凸出的。
- ёргих *төлөөлөгч* [动] 夸耀, 自吹, 吹牛, 吹嘘。
- ёргно *төлөөлөгч* [形] ① 固执的, 执拗的, 刚愎自用的; ② 好自夸的, 吹嘘的, 夸耀的。
- ёргниватор *төлөөлөгч* [形] ① 较固执的, 较执拗的, 较刚愎自用的; ② 较好自夸的, 较爱吹嘘的, 较爱夸耀的。
- ёргнодох *төлөөлөгч* [动] 夸耀, 自我吹嘘。
- ёргнодуу *төлөөлөгч* [形] ① 颇为固执的, 颇为执拗的, 颇为刚愎自用的; ② 好自夸的, 好吹嘘的, 好夸耀的。
- ёргнох *төлөөлөгч* [动] 夸耀, 自我吹嘘。
- ёргнохон *төлөөлөгч* [形] ① 较固执的, 较执拗的, 较刚愎自用的; ② 较好自夸的, 较好吹嘘的, 较夸耀的。

- ёргношиг *төлөөлөгч* [形] 参见 ёргнохон。
- ёргнулах *төлөөлөгч* [动] ёргних 的使动态。
- ёргих *төлөөлөгч* [动] ① 固执, 执拗, 刚愎自用; ② 夸耀, 吹嘘, 夸口。
- ёргницгоох *төлөөлөгч* [动] ёргних 的众动态。
- ёрдгонох *төлөөлөгч* [动] (突出、伸出、露出物)频动。
- ёрдгор *төлөөлөгч* [形] ① 突现出的, 高高凸出的, 竖起的; 伸出的, 露出的, 探出的; ~ мод 竖起的树木; 伸露出的树木; ② 参见 гурзгар。
- ёрдгордох *төлөөлөгч* [动] ① 突现, 凸出; 竖起; ② 伸出, 露出, 探出。
- ёрдгордуу *төлөөлөгч* [形] ① 很突出的, 很凸出的, 过于竖起的; ② 伸出的, 露出的, 探出的。
- ёрдгорхон *төлөөлөгч* [形] ① 较突出的, 较凸出的, 较竖起的; ② 较伸出的, 较露出的, 较探出的。
- ёрдойлгох *төлөөлөгч* [动] ёрдойх 的使动态。
- ёрдойх *төлөөлөгч* [动] 突现出, 高高凸出, 竖起; 伸出, 露出, 探出。
- ёрдолзох *төлөөлөгч* [动] 时时突现, 时时凸出, 不时竖起; 时时探露。
- ёрдолзуулах *төлөөлөгч* [动] ёрдолзох 的使动态。
- ёрзогор *төлөөлөгч* [形] 高而尖的; 耸立的。
- ёрзөйх *төлөөлөгч* [动] 变高而尖, 呈尖锥状。
- ёрлох *төлөөлөгч* [动] ① 预兆, 预报, 预言, 现出征兆; ② 诅咒。
- ёрлохуу *төлөөлөгч* [形] 预兆的, 预报的, 预言的, 现出征兆的; 好诅咒的。
- ёрлоцгоох *төлөөлөгч* [动] ёрлох 的众动态。
- ёрлуулах *төлөөлөгч* [动] ёрлох 的使动态。
- ёрог *төлөөлөгч* [名] ① 亚麻布: ~ бес 亚麻布; 帆布; ② 粗布, 大布。
- ёроол *төлөөлөгч* [名] ① 底子, 底部, 底, 根底: данхны ~ 茶壶底; авдрын ~ 箱子底; уулын ~ 山根, 山脚; модны ~ 树底

部, 树根; далайн ~ 海底; ~ ын амьтан 水底动物; ② 缘由, 根由, 起因: хэргийн ~ 事情的缘由; 案件的起因.

ёроолгүй **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无底的, 极深的; 深不可测的, 高深的, 深邃的, 无穷的: ~ нүх 无底深渊, 无底洞; ~ далай 深不可测的海洋; ② (转) 装不满的; 装不够的, 无穷无尽的: ~ хувин 无底桶; (转) 装不满的桶.

ёроолдох **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠠᠳᠤ** [动] ① 托住底子, 捉住底部: аяга ~ (转) 长时间坐着饮茶; хул ~ (转) 长时间坐着喝马奶酒; ② 接近底子, 靠底部.

ёрооллоцхох **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠠᠯᠠᠳᠤ** [动] ёрооллох 的共动态.

ёрооллох **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 做底子, 安底儿, 打基础; ② 沿底部走, 沿根部走.

ёрооллоцгоох **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠠᠯᠠᠳᠤ** [动] ёрооллох 的众动态.

ёрооллуулах **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠠᠬᠤ** [动] ёрооллох 的使动态.

ёроолынхон **ᠶᠡᠷᠣᠣᠯᠢᠨᠬᠣᠨ** [名] <生> 底栖生物.

ёроор **ᠶᠡᠷᠣᠣᠷ** [名] 参见 ёроол.

ёроорлох **ᠶᠡᠷᠣᠣᠷᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 ёрооллох.

ёртой **ᠶᠡᠷᠠᠳᠤ** [形] 有预兆的, 有征兆的: муу ~ 有不祥之兆的; сайн ~ 有吉兆的.

ёрхогонох **ᠶᠡᠷᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 ёрхолзох.

ёрхогор **ᠶᠡᠷᠬᠣᠭᠣᠷ** [形] 参见 ёрзогор.

ёрхойлгох **ᠶᠡᠷᠬᠣᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] ёрхойх 的使动态.

ёрхойх **ᠶᠡᠷᠬᠣᠢᠬᠤ** [动] 参见 ёрзөйх.

ёрхолзох **ᠶᠡᠷᠬᠣᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] ёрдолзох.

ёрч **ᠶᠡᠷᠴᠢ** [名] 预言者, 预言家, 预卜者, 占卜者.

ёс(он) **ᠶᠡᠰ** [名] ① 规律: хувирах ~ 变化规律; ② 道, 道理, 法规, 法则, 规则, 规程; 秩序: ~ чиг 道义; гол ~ 主要法规, 根本原则; төрийн ~ 国家法规; олон улсын ~ 国际准则, 国际法; хууль ~ ны тэмцэл 合法斗争; ~ жу-

рам алдах ① 有失体统, 不守规则, 不按程序; ② 破坏道德; 违背惯例; ~ дагах ① 遵守规矩, 按程序; ② 守习俗; ③ (转) 正式地对待, 按礼节, 以礼相待; албан ~ ны ① 正式的; 官方的, 公文的; ② (转) 形式的, 官样文章的, 枯燥无味的; албан ~ ны мэдээ 公报; 官方消息; албан ~ ны айлчлалт 正式访问; ~ онд хазгар ① 违犯规则的, 违犯常规的, 违章的; ② 死板的, 教条的; ~ ыг засах танхим <宗> 修道堂; ~ төртэй мэдэгдэл 严正声明; ~ явдал 德行; ◇ ~ журам ① 法则, 规则, 制度; 程序, 手续; ② 道德, 道义; 惯例, 体统; хууль ~ 法律, 法规; ③ 传统, 惯例, 习俗, 风俗; 道德: ~ заншил 传统, 风俗, 习惯, 惯例; ардын ~ заншил 民间的传统惯例; ~ суртахуун 道德, 道义, 德行, 品行, 品德; ~ суртахуунаар унах 道德败坏; ~ суртахууны дэмжлэг 道义上的支持; ~ суртахууны сонирхол 精神利益; ~ суртахууны хэм хэмжээ 道德准则; ~ суртахууны харуцлага 道义责任; ~ баримтлах 遵守惯例; ~ баримтлах явдал 形式主义; ~ ноос ангид, ~ ноос гажуу ① 违犯常规的, 违犯惯例的; ② 违犯章程的, 违犯规则的; боловсон ~ 文明习惯; 文明礼节; ~ баримтлах ① 遵守风俗习惯, 守惯例; ② 守规则, 守法则; ③ 礼仪, 礼节, 典礼; 形式, 礼貌: найр хуримын ~ 结婚典礼; шашны ~ 宗教仪式; ~ сахих ① 遵守礼节; ② 守规则; ③ 守道德; ~ алдах 失礼; ~ хийх 行礼; 举行仪式, 举行典礼; цэрг (цэргийн) ~ хийх <军> 行军礼; салахын ~ хийх 举行告别仪式, 告别; үдэхийн ~ хийх 举行送别仪式; ~ төдий 形式地, 官样的; ~ төдий хариу 官样文章的复文; ~ мэдэх сэтгэл 良心感; ~ ны юм 礼物; хагацах ~ хийх 举行遗体告别仪式; ~ бус ① 非礼; ② 非道, 不合道理的, 不合法的; ③ 不合惯例的, 不合习俗的; ~ бусчлах ① 非礼, 失礼; ② 非道, 有悖常理; ③ 违反习俗, 违反惯例; ~ оор төрөх 正常分娩.

ёсгүй **ᠶᠡᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无规律的; ② 不守规章的; ③ 不守礼节的, 不体面的, 不合

习俗的, 不道德的; ②(作谓语用)不应该, 不应当; 无道理的, 没有道理的: тийм байх ~ 不应当那样, 不会是这样; чадахгүй байх ~ 应该不会, 没有不会的道理.

ёслиг *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠢᠭ* 见 ~ малгай <陈>(冠冕之)冕.

ёслогдах *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠲᠤ* [动] ёслох 的被动态; ①被(举行仪式)庆祝, 被祝贺; ②被尊敬, 受礼.

ёслоогоо *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 ёсолгоо.

ёслогч *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] 致敬者, 敬礼者; 欢迎者, 尊敬者: ~ Болд 致敬者包尔德; 敬礼, 包尔德(函电落款).

ёслол *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠ* [名] ①仪式, 典礼, 礼仪, 礼节: ~ жагсаал 阅兵式, 仪仗; ~ төгөлд-рөөр хүлээн авах 隆重接待; ~ байдалтай нээгдэх 隆重开幕; шагнал гардуулах ~ 授奖仪式; ~ ын хурал 典礼, 庆祝会; ~ явуулах 举行仪式; ~ оор уулзах 按礼节会见; ~ ын уулзалт 礼节性拜会; хүндэтгэх ~ 礼仪, 礼节; ~ ын хувцас 礼服; ~ ын буудлага 礼炮; ~ ын танхим 礼堂; 客厅; ~ ын дүрэм 礼仪, 礼节; 仪式规则; ~ ын хэлтэс 礼宾司; ②庆祝, 检阅: баяр ~ 节日庆祝; 节日典礼; жагсаал ~ 检阅仪式; 仪仗; ~ ын үдэшлэг 庆祝晚会; ~ ын хаалга 凯旋门, 门楼, 牌楼; ~ ын хаалт 闭幕式.

ёслолт *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠯᠲᠤ* [形] 有仪式的, 有典礼的, 有礼仪的, 有礼节的; 庆祝的, 检阅的.

ёслолцох *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ* [动] ёслох 的共动态.

ёслох *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] ①施礼, 举行礼仪, 礼拜, 举行典礼: ~ н тэмдэглэх 举行仪式纪念(庆祝); ёсолж үдэх 举行礼仪送别; ~ н буудах 鸣礼炮; ~ тэмдэг 拜牌, 名片; ~ дэвсгэр <陈>拜褥; ②祝贺, 庆祝; ③表示敬意, 行礼, 敬礼: гар өргөн ~ 行举手礼.

ёслуулах *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ①ёслох 的使动态; ②意同 ёслогдах.

ёсолгоо *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①典礼, 礼仪; ②庆典活动, 检阅活动.

ёсолгоотой *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠᠲᠤ* [形] ①有典礼的, 有礼仪的; ②有庆典活动的, 有检阅活动的.

ёсолцгоох *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠭᠠᠬᠤ* [动] ёслох 的众动态.

ёсон *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠨ* 见 ~ гургуул <动>野鸡.

ёсоор *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠶ᠋ᠣᠷ* [副] (ес 的用让格)按照..., 依据...; 依理, 按理, 按规定, 按规矩, 照章程: хууль ~ шийтгэх <法>依法判决; албан ~ айлчлалт хийх 进行正式访问; тушаал ~ гүйцэтгэх 按命令执行; тогтоол ~ биелүүлэх 按决定执行; төлөвлөгөө ~ 按计划; таны хэлсэн ~ ирэв 按您说的时间来到了; тоо ~ авав 如数买了; ~ болгох 准许, 许可, 批准; тогтоол ~ ажиллах хэрэгтэй 按规定办事; энэ ~ биелүүлэх 照此办理.

ёсорхог *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠷᠬᠣᠭ* [形] ①拘泥礼节的, 循规蹈矩的; 讲究礼貌的, 好礼貌的, 客气的, 客套的: ~ хүн 拘泥礼节的人, 讲客气的人; ②以礼相待的, 讲究礼貌的, 重礼貌的: ~ хүүхэд 讲礼貌的孩子.

ёсорхол *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠷᠬᠣᠯ* ёсорхох 的名词.

ёсорхох *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠷᠬᠠᠬᠤ* [动] 以礼相待, 讲究礼貌, 客套, 客气.

ёсорхуу *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠤ* [形] 参见 ёсорхог.

ёсорхуулах *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ёсорхох 的使动态.

ёст *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠲᠤ* [形] ①有规律的, 有规矩的, 有章程的; 有传统的; ②有礼的, 礼仪的: ~ хувцас 制服; 礼服; ~ дээл 礼服; <陈>朝衣, 朝服.

ёстой *ᠶ᠋ᠢᠰᠢᠲᠤ* [形·副·动] ①有规律的; 有规矩的, 守规矩的, 有章程的, 有传统的; 有礼的: ~ хүн 守规矩的人, 老实人; ②实际的, 真实的, 真正的; 实在是, 真正是: ~ алт 真金; ~ мөн 完全正确; ~ үнэн 确实真实的; ~ миний юм 确实是我的东西; ~ зөв хэрэг 确实正确的事情; ~ муу хоол 实在差的饭食; ~ мэдэхгүй 真不知道; ③(作合成谓语)理应, 应当, 应该, 要: тэнд байх ~ 那里应当有, 应该在那里; бүгдээрээ унших ~ ном 大家都应当读的书; явах ~ 应当走, 要走.

ёсхон **ᠶᠢᠰᠬᠣᠨ** 见 ~ гургуул (动)长尾雉。
ёсч **ᠶᠢᠰᠴᠢ** [形]有礼貌的,讲礼节的;有道理的。
ёсчнлох **ᠶᠢᠰᠴᠢᠨᠯᠣᠬ** [动]见 ёсчлох。
ёсчлол **ᠶᠢᠰᠴᠢᠯᠣᠯ** [名] ёсчлох 的名词。
ёсчлох **ᠶᠢᠰᠴᠢᠯᠣᠬ** [动] ①依礼行事,按礼行事;遵照规章行事; ~н дагах 按照,遵守; ~н дууриах 仿照,仿行; ②举行礼仪;施礼,行礼,致敬,敬礼; ~н мэхэсхийв 行了鞠躬礼。
ёсчлуулах **ᠶᠢᠰᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] ёсчлох 的使动态。
ётуу **ᠶᠡᠲᠦᠭᠦ** [名] (动)半翅(鸟)。
ёу **ᠶᠡᠭᠦ** I [名] ①煤窑; ②砖窑。
ёу **ᠶᠡᠭᠦ** II 见 ~ хас 瑶玉。
ёу **ᠶᠡᠭᠦ** III 见 ~ ~ 哎哟。
ёу **ᠶᠡᠭᠦ** IV [拟] 见 ёо。
ёх **ᠶᠡᠬᠡ** [感] 哟嗬, 哎哟, 啊, 噢: ~ ядарч байна! 哟嗬, 我疲倦了。
ёхиволзох **ᠶᠡᠬᠢᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] ①无精打采, 淡漠置之, 冷漠; ②好发脾气, 总发火, 不断争吵。
ёхиволзуулах **ᠶᠡᠬᠢᠪᠣᠯᠵᠠᠭ** [动] ёхиволзох 的使动态。
ёхигонох **ᠶᠡᠬᠢᠭᠣᠨᠣᠬ** [动] 参见 ёхиволзох。
ёхигонуулах **ᠶᠡᠬᠢᠭᠣᠨᠠᠭ** [动] ёхигонох 的使动态。

ёхигор **ᠶᠡᠬᠢᠭᠣᠷ** [形] ①见 хохигор; ②细长弯曲的; 扭歪的: ~ уурга 细长弯曲的套马杆。
ёхигордох **ᠶᠡᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 变得细长弯曲; 扭歪。
ёхилзох **ᠶᠡᠬᠢᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 ёхиволзох。
ёхилзуулах **ᠶᠡᠬᠢᠯᠵᠠᠭ** [动] ёхилзох 的使动态。
ёхир **ᠶᠡᠬᠢᠷ** [形] ①无精打采的, 冷淡的, 冷漠的, 无情的; ②不和睦的, 好争吵的, 好发火的。
ёхирдох **ᠶᠡᠬᠢᠷᠳᠣᠬ** [动] ①变得无精打采, 变得冷漠; ②变得好争吵, 变得好发火。
ёхирлох **ᠶᠡᠬᠢᠷᠯᠣᠬ** [动] ①无精打采, 冷漠; ②发脾气, 发火。
ёхиур **ᠶᠡᠬᠢᠭᠢᠷ** [形] ①无精打采的, 冷淡的, 冷淡的; ②好发脾气的, 好发火的, 好争吵的; ◇ ~ дохвур 好发火的; 好争吵的。
ёхлох **ᠶᠡᠬᠡᠯᠣᠬ** [动] 哟嗬, 哟嗬地哼叫, 呻吟, 叹息。
ёхлуулах **ᠶᠡᠬᠡᠯᠠᠭ** [动] ёхлох 的使动态。
ёхсох **ᠶᠡᠬᠡᠰᠣᠬ** [动] 参见 ёхлох。
ёцогор **ᠶᠡᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 矮的, 矮个儿的。
ёцон **ᠶᠡᠴᠣᠨ** [形] 上部向前突出的, 上部前倾的。
ёцовдуу **ᠶᠡᠴᠣᠪᠳᠠᠭᠤ** [形] 上部颇向前突出的, 上部颇前倾的。

Ж

ж **ᠵ** 蒙语第八个字母。
жаа **ᠵᠠᠭᠠ** I [感] 见 заа。

жаа **ᠵᠠᠭᠠ** II [名] 天九牌, 骨牌。
жааванз **ᠵᠠᠭᠠᠪᠠᠨᠵ** [名] 夹板: гэрэгний ~ 车

夹板.

жаад 𐰇𐰏𐰤 [形]劣质的, 质次的, 次的: ~ эд 次货; ~ алт 假金子; ~ хүн (人品) 次的人.

жааз 𐰇𐰏𐰤 I [名]框; 架子, 台架: зургийн ~ 像框; 画框; номын ~ 书架.

жааз 𐰇𐰏𐰤 II [名]见 зааз.

жаазалцгаах 𐰇𐰏𐰤𐰏𐰤 [动] жаазлах I 的众动态.

жаазан 𐰇𐰏𐰤 [形]环状的: ~ антенна <无> 环状天线.

жаазлалцах 𐰇𐰏𐰤𐰏𐰤 [动] жаазлах I 的共动态.

жаазлах 𐰇𐰏𐰤 I [动]放入框中, 镶框; 放在架子上, 放在台架上: зураг ~ 把画放入框中, 镶像片的框.

жаазлах 𐰇𐰏𐰤 II [动]见 заазлах.

жаазлуулах 𐰇𐰏𐰤𐰏𐰤 [动] жаазлах I 的使动态.

жаазчин 𐰇𐰏𐰤 [名]制框架者, 架子工.

жаал 𐰇𐰏𐰤 [名·形·副] ①小孩, 孩童, 幼儿; ②幼小的, 年岁小的: ~ хүү 小小子; ~ дүү 小弟弟; ③少许, 暂时: ~ азная (我)稍候一下吧.

жаалах 𐰇𐰏𐰤 [动]玩天九牌, 玩骨牌时出对子.

жаалхан 𐰇𐰏𐰤 [形] жаал 的小称; ①较幼小的, 较小的, 年纪较小的: ~ хүү-хэд 幼童; ②稍许, 少量; 暂时: ~ өгөөч 请稍给些.

жаап 𐰇𐰏 [名] <陈> 迦谱 (寺院的名号): ~ тай сүм 授予迦谱名称的寺院.

жаахан 𐰇𐰏𐰤 [形·副] ①幼小的, 年幼的, 小的: ~ хүүхэд 幼童, 小孩子; ~ хурга 小绵羊羔; ②少许, 稍微, 一点; 短暂地: намайг ~ хүлээ 稍等我一会; ~ хоол 一点饭; ~ өгөөч дээ 请少给一些吧.

жабхаа 𐰇𐰏𐰤 [名] (植)唇香草属.

жав 𐰇𐰏 I [名] (植)石防风属.

жав 𐰇𐰏 II 见 жас жав 庙仓.

жаваа 𐰇𐰏 [数]一千万; 另见 голдь.

жаваа 𐰇𐰏 [名] 参见 жавай.

жавай 𐰇𐰏 [名] (植)升麻属.

жавар 𐰇𐰏 I [名]寒风, 冷风; 冷气, 寒气; жавры нь гаргах 热一热, 驱寒.

жавар 𐰇𐰏 II [名]外表, 外形, 外貌, 姿容.

жаварлаг 𐰇𐰏𐰤 [形]凉爽的; 凉飕飕的, 寒冷的.

жаварлах 𐰇𐰏𐰤 [动]刮寒风, 起冷风.

жаварлуулах 𐰇𐰏𐰤𐰏𐰤 [动] жаварлах 的使动态.

жавартай 𐰇𐰏𐰤 [形] ① (气)有冷气团的; ②有冷风的, 有寒风的.

жавга 𐰇𐰏𐰤 I [形] ①湿的; 苦的; ②乏味的, 素淡的: ~ идээ 素食; ~ үг 乏味的话.

жавга 𐰇𐰏𐰤 II [名]煎饼.

жавдан (г) 𐰇𐰏𐰤 [名]长形座褥, 长坐垫.

жавж 𐰇𐰏 [名]嘴角.

жавир 𐰇𐰏 见 ~ (牲畜嚼草时嘴)一动一动的地.

жаврай 𐰇𐰏 [名]油炸排叉儿(食品).

жавх 𐰇𐰏 [名]弹弓.

жавхаа 𐰇𐰏𐰤 [名] ①美观, 端庄, 端正; ②壮丽, 庄严; 尊严; 威风, 威武; ③朝气, 生气.

жавхаагүй 𐰇𐰏𐰤 [形] ①不美观的, 不端正的, 不端庄的; ②不壮丽的; 无尊严的, 不威武的, 无威风的; ③无朝气的; 无生气的.

жавхаажил 𐰇𐰏𐰤 [名] ①美观, 端庄; ②壮丽, 宏伟, 庄严; ③朝气, 生气.

жавхаажилт 𐰇𐰏𐰤 [形] ①美观的, 端正的, 端庄的; ②壮丽的, 宏伟的, 庄严的; 威风的; 威武的; ③有朝气的, 有生气的.

жавхаажих 𐰇𐰏𐰤 [动] ①美观化, 变端正, 变端庄; ②变壮丽, 变宏伟, 变庄严; 变威风, 变威武; ③变得有朝气, 变得有生气.

жавхаажуулах 𐰇𐰏𐰤𐰏𐰤 [动] жав-хаажих 的使动态.

жавхаалаг **ᠰᠢᠪᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** 见 ~ башир (植) 燕麦。

жавхаатай **ᠰᠢᠪᠬᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 美观的, 端正的, 端庄的: ~ хүн 仪表端庄的人; ~ эд 美观的物品; ② 壮丽的, 庄严的; 威武的, 威风的; ③ 有朝气的, 有生气的。

жавхаатан **ᠰᠢᠪᠬᠠᠭᠠᠲᠠᠨ** [名] 杰出人物。

жавхайх **ᠰᠢᠪᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 变轻盈。

жавхалзах **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] ① 动作变轻捷优美, 动作轻盈; 动作优美轻捷; ② 卷曲, 盘绕, 迂回, 蜿蜒。

жавхалзуулах **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] жавхалзах 的使动态。

жавхганах **ᠰᠢᠪᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 жавхалзах。

жавхгар **ᠰᠢᠪᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 优美轻捷的, 轻盈的: ~ унага 动作优美轻捷的一岁马驹。

жавхдах **ᠰᠢᠪᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] 打弹弓。

жавхлан(г) **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠠᠨ(ᠭ)** [名] ① 威严, 威风, 威武, 壮丽; 壮烈; ◇ цог ~, сүр ~, золбоо ~ 威严, 威风; 威力; ② 美观, 端正; ③ 朝气, 生气。

жавхлангүй **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠠᠨᠭᠦᠢ** [形] ① 不威严的, 不雄伟的, 无威风的, 不威武的, 不壮丽的, 不壮烈的; ② 不美观的, 不端庄的; ③ 无朝气的, 无生气的。

жавхлант **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠠᠨᠲᠦ** [形] ① 雄伟的, 庄严的, 威风的, 威武的, 威严的, 壮丽的; 壮烈的; ② 端庄的, 美观的; ③ 有朝气的, 有生气的。

жавхлантай **ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] 参见 жавхлант。

жавшаан **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 机会, 侥幸, 机缘; 荣幸; 条件: ~ эрэх 指望机会, 希图侥幸; 找机会; ~ бусаар 不幸地; над сайхан ~ тохиолдов 我有了良好的机会, 我很荣幸; ~ аар уулзах 幸会, 得机会相见; ~ тай хэрэг 有机会(办)的事情, 侥幸的事情; 有条件的事情; ② 便宜, 利益, 收获, 好处; 成功; ◇ ашиг ~ 利益, 好处。

жавшаанч **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠨᠴᠢ** [名] ① 投机者, 投机家, 投机政客; ② 幸运者, 荣幸者, 获益者。

жавшаанчлах **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 乘机, 投机, 伺机。

жавшаах **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠬ** [动] жавших 的使动态。

жавшаач **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠴᠢ** [名] 善于投机的人, 奸狡的人, 投机谋利者。

жавшаачлах **ᠰᠢᠪᠱᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 投机, 钻营, 借机会, 找机会。

жавшигдах **ᠰᠢᠪᠱᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] жавших 的使动态。

жавшигч **ᠰᠢᠪᠱᠢᠭᠴᠢ** [名] 投机者; 侥幸者, 借机牟利者。

жавшил(т) **ᠰᠢᠪᠱᠢᠯ** [名] ① 机会, 侥幸, 荣幸; 理由; 条件; ② 便宜, 利益, 好处。

жавшилтай **ᠰᠢᠪᠱᠢᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 有机会的, 侥幸的, 有机缘的; 有借口的, 有理由的; 有条件的; ② 有便宜的, 有利可图的。

жавшимтгай **ᠰᠢᠪᠱᠢᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好投机的, 千方百计投机钻营的, 极力谋私利的。

жавшимхай **ᠰᠢᠪᠱᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 жавшимтгай。

жавших **ᠰᠢᠪᠱᠢᠬ** [动] ① 投机谋利, 乘机攫取, 侥幸, 借机搞成功: бусдын юмыг замаас нь ~ 拦路攫取别人的东西; чи жавшжээ 你走运了; сохорсон биш ~ в 瞎猫碰上死老鼠, 侥幸取胜; ② 借机谋私利, 乘机肥私, 攫为己有, 得便宜, 得利: улсын хөрөнгийг ашиглан ~ 贪污国家资财。

жавшлага **ᠰᠢᠪᠱᠢᠯᠠᠭᠢ** [名] 参见 жавшил。

жавшуулах **ᠰᠢᠪᠱᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① жавших 的使动态; ② 意同 жавшигдах。

жавшуур **ᠰᠢᠪᠱᠤᠭᠤᠷ** [形] 直率的, 直言不讳的, 坦率的。

жагар **ᠵᠠᠭᠠᠷ** [名] 天竺(古印度): ~ олс (植) 印度大麻; ~ шонхор (动) 印度猎隼。

жагжгар **ᠵᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 参见 ягжгар。

жагжжуув **ᠵᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠭᠤᠮᠤ** [名] (植) 山藜豆。

жагжийлгах **ᠵᠠᠭᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] жагжийх 的使动态。

жагжийх **ᠵᠠᠭᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] 参见 ягжийх。

жагмаа **ᠵᠠᠭᠮᠠᠠ** [名] (植) 香蒲属: ~ гийн овог 香蒲科。

жагсаал **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] ①游行; 示威游行:

баярын ~ 庆祝游行; сурт ~ 示威游行;
 ② 队列, 队伍, 行列, 排列, 排列阵营:
 ~ аас гарах ① 出列; 退伍; ② 退出战列;
 ёслолын ~ 仪仗(队); ~ ын дарга <军>
 队列长; цэргийн ~ 军人队伍; биенийн
 тамирчдын ~ 运动员队列; ~ ын цэ-
 рэг <军> 列兵; ~ аас гаргах ① 除名, 使
 离队, 使退伍; ② 消灭; 歼灭; ~ ын
 сургууль, ~ ын бэлтгэл <军> 队列训
 练; ~ ын албан 队列勤务; ~ ын хөг-
 жим 队列进行曲; ~ ын цуваа 纵队.

жагсаалгах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠭ᠋ᠢᠬᠤ** [动] жагсаах 的使
 动态.

жагсаалт **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] 排列, 表, 名册, 名
 单, 清单, 表册, 一览表: нэрсийн ~ 名
 单; барааны ~ 商品清单, 商品一览表;
 ~ ёсоор 按表, 按清单; ~ хүснэгт 一览
 表, 表格; ~ хийгч 制表者; ~ ын үнэ
 价目表.

жагсаалч **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠢ** [名·形] ① 列兵, 整理队
 伍者, 编队人, 带队者, 护队人; ② <军>
 队伍的, 队列的, 队列化的; ~ байдал 队
 列状况; ~ офицер 队列军官.

жагсаах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** [动] жагсах I 的使动态;
 ① 编队, 整队; ② 编排名单, 排目录, 制
 表, 排列, 排序: нэрсийг ~ 排名单; ③
 预备, 备齐: газар ухахад хэрэглэх
 багаж хэрэгслийг ~ ж бэлдэв 准备好了
 挖地用的工具; ④ 聚集, 汇拢.

жагсагсад **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠰᠠᠳᠤ** [名] 排队者, 站队者
 (复数); 列队人员.

жагсагчид **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠢ** [名] 排队者, 列队者
 (复数); 列队人员.

жагсал **ᠵᠠᠭᠰᠠᠯ** [名] 谱, 序列: жагслын зу-
 раг авагч 视谱仪; ~ шугам <理> 谱线.

жагсалт **ᠵᠠᠭᠰᠠᠯᠲᠤ** [名] жагсах 的名词.

жагсах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** I [动] 列队, 排列, 排队.

жагсах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** II [动] 长成人, 成年; 满牙:
 жагссан шар 成年的犍牛; нас шүд
 гүйцэж ~ 成年.

жагсацгаах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] жагсах I、II
 的众动态.

жагсуулах **ᠵᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жагсах I 的使

动态.

жагсчих **ᠵᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] жагсах I、II 的完
 成体.

жад **ᠵᠠᠳ** [名] ① 长矛, 长枪; ② 刺刀; буу-
 ны ~ (枪上的) 刺刀; морин ~ 马刀;
 ~ аар байлдах 刺刀战, 拼刺刀; ◇ ~
бялуу ① <陈> 槲棍; 棍棒; ② 枪柄; **сэр-
 вээ** ~ <陈> 戈.

жадаагун **ᠵᠠᠳᠠᠭᠠᠭᠤᠨ** [名] <陈> 征(五音之一).

жадалцгаах **ᠵᠠᠳᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] жадлах 的众
 动态.

жадалчих **ᠵᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] жадлах 的多次
 体.

жадач **ᠵᠠᠳᠠᠴ** [名] ① 长矛手, 长枪手; ② 刺
 刀手.

жадар **ᠵᠠᠳᠠᠷ** [名] 参见 жад.

жадат **ᠵᠠᠳᠠᠲ** [形] ① 有长枪的, 有长矛的;
 ② 有刺刀的, 带刺刀的.

жадгар **ᠵᠠᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 задгар.

жадеит **ᠵᠠᠳᠡᠢᠲ** [名] 硬玉.

жадлагдах **ᠵᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] жадлах 的被动
 态.

жадлах **ᠵᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] (以长枪、矛或刺刀) 砍,
 劈, 刺, 突, 扎.

жадлуулах **ᠵᠠᠳᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① жадлах 的使
 动态; ② 意同 жадлагдах.

жадха **ᠵᠠᠳᠬᠠ** [名] 容貌, 姿容, 面目, 外观.

жажлах **ᠵᠠᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 见 зажлах.

жажуур **ᠵᠠᠵᠢᠭᠤᠷ** [名] 见 зажуур.

жайвалзах **ᠵᠠᠶᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 不时弯斜, 不断倾
 斜, 一曲一翘.

жайвалзуулах **ᠵᠠᠶᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жайвал-
 зах 的使动态.

жайвганах **ᠵᠠᠶᠢᠪᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 жайвалзах.

жайвгануулах **ᠵᠠᠶᠢᠪᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жайвга-
 нах 的使动态.

жайвгар **ᠵᠠᠶᠢᠪᠭᠠᠷ** [形] 弯曲的, 倾斜的, 斜
 偏的, 歪斜不平的, 翘起的; ~ таваг 歪
 斜不平的盘子.

жайвийлгах **ᠵᠠᠶᠢᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жайвийх 的

使动态.

жайвийх **ᠵᠠᠶᠢᠮᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] 弯曲, 倾斜, 歪斜, 偏倾, 翘曲.

жайжганах **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 不时弯曲, 不断倾斜, 一曲一翘, 一弯一斜, 歪歪扭扭.

жайжгануулах **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жайжганах 的使动态.

жайжгар **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 弯曲的, 弯斜的, 歪歪扭扭的, 翘曲的.

жайжиг **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠭ** 见 ~ ~ 一曲一翘, 一弯一歪, 歪歪扭扭.

жайжиг **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠭ** [形] 参见 жайжг.

жайжийлгах **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жайжийх 的使动态.

жайжий **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠶ** [动] 弯曲, 弯斜, 倾斜, 歪扭, 翘曲.

жайжилзах **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 жайжганах.

жайжилзуулах **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жайжилзах 的使动态.

жалавч **ᠵᠠᠯᠠᠪᠴ** [名] 余子(一种烧水壶), 茶釜, 小钵, 小锅; 平锅, 煎锅.

Жалайд **ᠵᠠᠯᠠᠶᠢᠳ** [名] <史> 扎赉特(蒙古族古代之一部落, 现为内蒙古一旗名).

Жалайр **ᠵᠠᠯᠠᠶᠢᠷ** [名] 扎赉尔(蒙古族古代之一部落).

жаламгай **ᠵᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢ** [名] 鱼腮鳍.

жаламгайтан **ᠵᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠲᠠᠨ** [名] 有腮类.

жалаң(г) **ᠵᠠᠯᠠᠨᠭ** [名] 带索的鱼叉, 鱼镖; 打猎用带索的投枪.

жалар **ᠵᠠᠯᠠᠷ** [名] <动> 猫(别名).

жалбалзах **ᠵᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 眼睛闪闪发光, 炯炯发光; 眼珠来回转动.

жалбалзуулах **ᠵᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жалбалзах 的使动态.

жалбиганах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 жалбалзах.

жалбигануулах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жалбиганах 的使动态.

жалбигар **ᠵᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷ** [形] 平的, 平坦的; 扁平

的; 浅的.

жалбийлгах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жалбийх 的使动态.

жалбийх **ᠵᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] 变平, 变平坦, 展平; 变扁平, 压扁; 变浅; хадасны малгай ~ чихжээ 钉帽被压扁了.

жалбилзах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 жалбалзах.

жалбилзуулах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жалбилзах 的使动态.

жалга **ᠵᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 峡谷, 山谷地, 凹地, 山崖; 沟, 山沟; 干涸的河床: жалгын ёроолд 在峡谷底下; ~ хөндий 谷地坳沟; жалгын ой 沟形地森林; жалгын хэл <语> 孤独山村的语言; ◇ ~ гуу 沟壑山谷; ~ суваг 沟渠.

жалгай **ᠵᠠᠯᠭᠠᠢ** [名] 倾斜的河床, 河一边深一边浅处.

жалгархаг **ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** 见 ~ гадаргуу 梁状地形; ~ хотгор гүдгэр 干沟地貌.

жалгуумжтай **ᠵᠠᠯᠭᠤᠮᠵᠢᠭᠲᠠᠢ** [形] ① 和谐的, 协调的; 端正的, 端庄的; ② 步子轻柔的(马).

жалдам **ᠵᠠᠯᠳᠠᠮ** I [形] (滑雪时)敏捷的, 灵活的: ~ хүн 溜冰滑雪善长者.

жалдам **ᠵᠠᠯᠳᠠᠮ** II [形] 空旷的, 荒凉的, 不毛的: ~ тал 旷野.

жалжгар **ᠵᠠᠯᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 脸皮柔嫩的, 脸光滑的.

жалмаганах **ᠵᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 厚颜无耻, 恬不知耻, 不要脸.

жалмагар **ᠵᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 脸皮厚的, 不知羞耻的, 厚颜无耻的; ② 脸皮柔嫩的, 脸光滑的.

жалмайлгах **ᠵᠠᠯᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жалмайх 的使动态.

жалмайх **ᠵᠠᠯᠮᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 不知羞耻; ② 不动声色, 若无其事.

жалмалзах **ᠵᠠᠯᠮᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 жалмаганах.

жалмалзуулах **ᠵᠠᠯᠮᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жалмалзах 的使动态.

жалмачин **ᠵᠠᠯᠮᠠᠴᠢᠨ** [名] 脸皮厚的人, 不知羞

耻的人, 聒不知耻的人, 厚颜无耻的人, 不要脸的人.

жалх ʃɑɫɣ [名] ① 美观; 端庄; ② 壮丽; 威风, 尊严, 威武; ③ 朝气, 生气.

жам ʃɑɫɣ [名] 章程, 章法, 规律, 法则; 法制, 条例: байгалийн ~ 自然界规律, 自然法则; ~ ес 章法, 规律.

жамар ʃɑɫɣ 见 ~ цэцэг <植> 刺藤花.

жамба ʃɑɫɣ 见 ~ цэцэг <植> 锦葵花; ~ цэцгийн овог 锦葵科.

жамбиганах ʃɑɫɣ [动] 薄嘴唇·动·动.

жамбигануур ʃɑɫɣ [形] 薄嘴唇·动·动的.

жамбигар ʃɑɫɣ [形] 嘴唇薄的.

жамбигардуу ʃɑɫɣ [形] 嘴唇颇薄的.

жамбийлгах ʃɑɫɣ [动] жамбийх 的使动态.

жамбийх ʃɑɫɣ [动] ① 变成薄嘴唇; ② 噘起薄嘴唇.

жамбылах ʃɑɫɣ [动] 参见 жамбиганах.

жамка ʃɑɫɣ [名] 圆形糖饼(一般加薄荷), 薄荷饼.

жамц ʃɑɫɣ 见 ~ давс 子盐, 岩盐; ~ давсны бунхэр 盐丘.

жамьян ʃɑɫɣ 见 ~ мядаг <植> 金莲花属.

жан(г) ʃɑɫɣ I [量] 丈: гурван ~ өргөн ус 三丈宽的水面; ~ гийн байшин 一丈宽的房屋.

жан ʃɑɫɣ II [名] <陈> 刑杖.

жан ʃɑɫɣ III [名] 酱, 酱油.

жан ʃɑɫɣ IV 见 ~ яр <医> 梅毒.

Жангар ʃɑɫɣ [名] 江格尔(藏、蒙族传说中的英雄).

жангуас (ан) ʃɑɫɣ [名] 酱瓜.

жангуаслах ʃɑɫɣ [动] 酱渍, 酱腌.

жангуу ʃɑɫɣ [名] ① 菱角; ② 碇; 锚: ~ мод 木碇; ~ төмөр (船) 铁锚.

жандрам ʃɑɫɣ [名] 宪兵.

жандиг ʃɑɫɣ [名] <植> 类海藻属.

жанжилцгаах ʃɑɫɣ [动] жанжлах 的众动态.

жанжин ʃɑɫɣ [名·形] ① 将军; 总司令, 总指挥, 统帅; 战略家: бүх цэргийн ~ 全军总司令; фронтын ~ 前线总司令; их ~ 大将军; 伟大的战略家; ~ туг 帅旗; жанжны хэрхэм 将官官级; жанжны цол 将军衔; ② 主要的, 总的, 中枢的, 占统治地位的, 支配者: ~ сайд 总督; ~ шугам 总路线; ~ штаб 总参谋部; ~ шалгалт <军> 总预演.

жанжирхаг ʃɑɫɣ [形] 显示将军派头的, 以将军自居的.

жанжирхагч ʃɑɫɣ [名] 显示将军派头者, 以将军自居者.

жанжирхал ʃɑɫɣ [名] 以将军自居.

жанжирхах ʃɑɫɣ [动] 以将军自居, 摆将军架子, 耍将军派头.

жанжирхацгаах ʃɑɫɣ [动] жанжирхаг 的使动态.

жанжирхуу ʃɑɫɣ [形] 参见 жанжирхаг.

жанжирхуулах ʃɑɫɣ [动] жанжирхах 的众动态.

жанжлагдах ʃɑɫɣ [动] жанжлах 的被动态; ① 被指挥, 被统帅; ② 被吩咐, 被支配, 被统治, 被管辖.

жанжлагч ʃɑɫɣ [名] ① <军> 总司令, 总指挥, 统帅; ② 主宰, 霸主, 霸王: ~ улс 霸权国家.

жанжлал ʃɑɫɣ [动] 霸权, 霸道: ~ ыг санаархах 谋求霸权; ~ ын улс төр 霸权政治.

жанжлах ʃɑɫɣ [动] ① <军> 指挥军队, 统帅, 挂帅; ② (转) 吩咐, 命令, 指挥, 统辖, 支配, 管辖, 称霸, 发号施令: энэ хүн дэндүү жанжлаад байна 这个人太好支配人; ~ үзэл, ~ явдал 霸权主义.

жанжлуулах ʃɑɫɣ [动] ① жанжлах 的使动态; ② 意同 жанжлагдах.

жанжуу **ᠵᠠᠨᠵᠠᠭᠤ** 见 ~ гүйлс (植) 帚石楠。
 жанз **ᠵᠠᠨᠵ** 见 ~ гүйлс (植) 杨梅。
 жанзний **ᠵᠠᠨᠵᠢ** [名] (史) (继承王位的) 皇子。
 жанлан **ᠵᠠᠨᠯᠠᠨ** [名] (动) 蟑螂 (又称 жоом, мөнгөний хорхой)。
 жанлах **ᠵᠠᠨᠯᠠᠬ** [动] 用杖打。
 жанр **ᠵᠠᠨᠷ** [名] ① (文艺作品的) 类型, 风格, 流派, 体裁; ② 风俗画, 世态画。
 жанц **ᠵᠠᠨᠴ** [名] (植) 芫菁。
 жантаг **ᠵᠠᠨᠲᠠᠭ** [名] (植) 骆驼刺属。
 жанцан **ᠵᠠᠨᠴᠠᠨ** [名] (陈) 胜幢。
 жанч (ни) **ᠵᠠᠨᠴ** [名] ① 斗篷; ② (宗) 法衣, 袈裟: ~ халах, ~ арилжих (宗) 圆寂; ◇ ~ тахиа (动) 鸱鸡。
 жанчлага **ᠵᠠᠨᠴᠯᠠᠭᠠ** [名] 打, 痛打, 毒打。
 жанчигдах **ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] жанчих 的被动态。
 жанчилдах **ᠵᠠᠨᠴᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] жанчих 的互动态。
 жанчилцах **ᠵᠠᠨᠴᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] жанчих 的互动态。
 жанчих **ᠵᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] 打, 叩, 棒打, 拷打, 杖打, 殴打。
 жанциггаах **ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠠᠬᠠᠬ** [动] жанчих 的众动态。
 жанчуулах **ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① жанчих 的使动态; ② 意同 жанчигдах。
 жанчуур **ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 杖具, 敲打工具, 棍棒; 木榔头, 夯, 杵棒。
 жанчих **ᠵᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] жанчих 的多次体。
 жанюу **ᠵᠠᠨᠢᠶᠤ** [名] 酱油。
 жар(ан) **ᠵᠠᠷ** I [数] ① 六十: ~ ан адуу 六十四匹马; ~ гаруй 六十多; ~ ан тав 六十五; ② 很多, 极多; ~ ан хөлт (动) 百足虫; ③ 藏历六十年为一纪元的周期。
 жар **ᠵᠠᠷ** II 见 ~ хийх, ~ жур хийх (拟声) 啾啾地鸣叫, 咕咕鸣叫; 喋喋不休地说; 水声潺潺; 啾啾私语。
 жараад **ᠵᠠᠷᠠᠠᠳ** [数] ① 约六十, 六十来个; ② 各六十。

жараахай **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] 小鱼, 鱼苗, 鱼秧。
 жаравганах **ᠵᠠᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① (眯缝而机灵的眼睛) 转来转去; ② 挤眉弄眼, 眉目送情, (以眼神) 卖弄风情。
 жаравгануулах **ᠵᠠᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] жаравганах 的使动态。
 жаравгар **ᠵᠠᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠷ** [形] 眼睛眯缝而机灵的, 眼睛眯缝而俏皮的。
 жарамгай **ᠵᠠᠷᠠᠮᠭᠠᠢ** [名] 鱼苗, 鱼秧。
 жаран **ᠵᠠᠷᠠᠨ** I 见 ~ хөлт (动) 百足虫。
 жаран **ᠵᠠᠷᠠᠨ** II [名] (历法中以六十年为一轮的) 甲子。
 жарантаа **ᠵᠠᠷᠠᠨᠲᠠᠭ** [数] 六十次, 六十回。
 жарваганалдах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] жарваганах 的互动态。
 жарваганалдцгаах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] жарваганалдах 的众动态。
 жарвагавалдуулах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] жарваганалдах 的使动态。
 жарваганах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 жаравганах。
 жарвагар **ᠵᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 见 жаравгар。
 жарвайлгах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] жарвайх 的使动态。
 жарвайх **ᠵᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] 眼睛眯缝而机灵地动起来, 眼睛眯缝而俏皮神态。
 жарвалзах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 жаравганах。
 жарвалзуулах **ᠵᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] жарвалзах 的使动态。
 жарга **ᠵᠠᠷᠭᠠ** [名] (动) 聂利玛鱼 (鲑鱼之一种)。
 жаргаах **ᠵᠠᠷᠭᠠᠬ** I [动] жаргах I 的使动态; 使得到幸福, 使幸福, 使享乐, 使舒适。
 жаргаах **ᠵᠠᠷᠭᠠᠬ** II [动] жаргах II 的使动态; 使熄灭, 使幽暗, 使凋落; 使睡觉: зул ~ 熄灭佛灯; нар ~ 等待日落。
 жаргал **ᠵᠠᠷᠭᠠᠯ** [名] 幸福, 享乐, 安逸, 舒适: ~ цэнгэл 欢乐, 幸福; ~ зовлонг хуваалцдаг 同患难共欢乐(的)。
 жаргалт **ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠲ** [形] 参见 жаргал。

- жаргалан** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠩ** [名]幸福, 享乐, 安乐, 安逸, 舒适.
- жаргалангүй** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠩᠭᠡᠢ** [形]参见 жаргалгүй.
- жаргалант** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠤ** [形]幸福的, 安乐的, 太平的, 安居乐业的, 享福的, 舒适的.
- жаргалантай** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠨᠲᠤᠢ** [形]参见 жаргалант.
- жаргалгүй** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠭᠡᠢ** [形]无幸福的, 不幸的, 不安逸的, 无欢乐的, 不知享乐的.
- жаргалтай** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠯᠲᠤᠢ** [形]幸福的, 享乐的, 安逸的, 舒适的, 安乐的.
- жаргах** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠬᠤ** I [动]享福, 享乐, 安逸, 合适, 舒适, 安乐.
- жаргах** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠬᠤ** II [动]①熄灭, 幽暗下来, 凋落: зул ~ 佛灯熄灭, 油灯熄灭; нар ~ 日落; ②〈敬〉睡觉, 就寝.
- жаргацгаах** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] жаргах I 的众动态.
- жаргачих** **ᠵᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] жаргах I、II 的完成体.
- жаргуулах** **ᠵᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жаргах I 的使动态; 参见 жаргаах I.
- жард** **ᠵᠢᠷᠳᠠ** [名]〈陈〉精兵, 卫兵.
- жардам** **ᠵᠢᠷᠳᠠᠮ** [名]瞬息(弹指的十分之一时间, 约等于一秒的十分之一).
- жардахь** **ᠵᠢᠷᠳᠠᠬᠢ** [数]第六十.
- жардугаар** **ᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数]第六十.
- жармагнуулах** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жармагнах 的使动态.
- жармагай** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠢ** [名]见 жарамгай.
- жармаганах** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]①(无胡须、无触角动物)不断动弹; ②神色舒坦地注视; ③不断眯缝起眼睛; ④秀眼媚动, 挤眉弄眼, 频送秋波.
- жармагар** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠷ** I [形]①无胡须的, 无触角的; ②幼稚的, 黄口的(嘲笑语).
- жармагар** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠷ** II [形]①神色舒坦地注视着; ②眯缝眼睛的.
- жармайлгах** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жармайх I 的使动态.

- жармайх** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠢᠬᠤ** I [动](眼睛)眯, 眯起眼睛看.
- жармайх** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠢᠬᠤ** II [动]参见 жалмайх.
- жармалзах** **ᠵᠢᠷᠮᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]参见 жармагнах.
- жартайлгах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жартайх 的使动态.
- жартайх** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠢᠬᠤ** [动]①变茄皮眼, 吊眼, 斜吊眼上翻; ②眼脸外翻.
- жарталзах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]参见 жартганах.
- жарталзуулах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жарталзах 的使动态.
- жартвалзах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠮᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]参见 жартганах.
- жартгайвтар** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]参见 жартгайхан.
- жартгай** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]①茄皮眼的, 眼上翻的; 斜吊眼的: ~ нүдтэй 茄皮眼, 斜吊眼, 插须眼; ②眯缝眼的.
- жартгайвтах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠬᠤ** [动]变斜吊眼; 变眯缝眼.
- жартгайхан** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] жартгай 的小称.
- жартганах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]①频频斜吊眼; ②(转)频送秋波, 眉目传情; ③频频眯缝着眼注视.
- жартгануулах** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жартганах 的使动态.
- жартгар** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷ** [形]参见 жартгай.
- жартгардуу** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]参见 жартгай.
- жартгархан** **ᠵᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] жартгар 的小称.
- жаруул** **ᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯ** [数]共六十个, 六十个一起, 六十个人一起.
- жархай** **ᠵᠢᠷᠬᠠᠢ** [形]参见 гярхай.
- жас** **ᠵᠢᠰ** I [名]①〈宗〉庙产; ②〈宗〉寺院库房; 仓库, 库房, 金库; ◇ ~ жав 库房.
- жас** **ᠵᠢᠰ** II 见 ~ хийх 咯吱咯吱响, 咔嚓咔嚓响.
- жасаа(н)** **ᠵᠢᠰᠠ᠎ᠠ(н)** I [名]①〈陈〉值日, 值周,

值班, 值勤: ~нд суух 值班, 值勤; ② 惯例, 习惯: би халуун усанд сард нэг удаа ордог ~тай 我有每月洗一次澡的习惯.

жасаа 𐎠𐎡𐎴 II [名]〈宗〉居民的祈祷仪式.

жасаалах 𐎠𐎡𐎴𐎠 [动]〈陈〉值日, 值周, 值班, 值勤.

жасхийх 𐎠𐎡𐎴 [动] ① 惊痛, 刺痛, 钻心疼; ② 猛地发出尖细声; ③ 味浓, 味烈.

жатга 𐎠𐎡𐎴 [名] 骂, 责骂, 辱骂, 咒骂.

жатгач 𐎠𐎡𐎴 [形] 爱骂的, 好骂的: ~ хүн 好骂的人.

Жахор 𐎠𐎡 [名] 札和尔(在西藏地区的蒙古族).

жац 𐎠𐎡 见 ~ давс 〈化〉氯化氨.

жаяг 𐎠𐎡 [名]〈宗〉(喇嘛内部的)戒律, 戒规.

желатин 𐎠𐎡𐎴 [名] 明胶, 动物胶, 凝胶(体).

жнар 𐎠𐎡 见 ~ ~ 唧唧(虫、鸟鸣叫声).

жив 𐎠𐎡 I 见 ов ~, хов ~ ① 狡猾, 灵巧, 奸狡: ов ~ тэй амьтан 狡猾的动物, 奸狡的家伙; ② 流言, 诽谤: хов ~ хөөцөлдөх 伪言挑拨; 玩弄奸计.

жив 𐎠𐎡 II [名]〈动〉飞鼠(别名).

жив 𐎠𐎡 III 见 ~ийн чулуу 赭石.

живаа 𐎠𐎡 [数] 见 жаваа.

живдрээ 𐎠𐎡𐎴 [名] 线索(指不可靠的信息).

живрэх 𐎠𐎡 [动] 发冷, 受风寒.

живүү 𐎠𐎡 [名] 厌恶, 嫌恶: ~ хүргэх 令人厌恶, 令人讨厌.

живүүл 𐎠𐎡 [名] 参见 живхүүл.

живүүлэх 𐎠𐎡 [动] живэх 的使动态; 使潜水, 使沉没, 淹死.

живүүрхэл 𐎠𐎡 [名] ① 厌恶, 厌恶感; 嫌恶, 嫌恶感; ② 惧怕, 畏惧.

живүүрхэх 𐎠𐎡 [动] 厌恶, 嫌恶, 憎恶.

живүүрэх 𐎠𐎡 [动] 厌恶, 嫌恶, 厌烦,

讨厌, 憎恶, 恶心.

живүүртэй 𐎠𐎡 [形] 恶心的, 厌恶的, 可憎的.

живүүцэл 𐎠𐎡 живүүцэх 的名词.

живүүцэх 𐎠𐎡 [动] 厌恶, 嫌恶, 讨厌.

живхи 𐎠𐎡 [名] 渍, 汗渍, 尿渍.

живхийх 𐎠𐎡 [动] ① 刺痛, 钻心痛, (像肉里进了刺一样)疼痛不适; ② 暗中送信, 通风报信; ③ (用尖利物)卡住, 别住, 拖住.

живхнэх 𐎠𐎡 [动] ① 安顿, 变得有条理, 变得有秩序; ② 水减退, 减轻; 缓和, 变轻松.

живхрэх 𐎠𐎡 [动] ① 安顿, 变得有条理, 变得有秩序; ② 减少, 减小; 枯竭, 穷尽, 完结.

живхүүл 𐎠𐎡 [名] (鱼网上的)铅坠.

живэг 𐎠𐎡 [名] (动)细鳞鱼.

живэлгэх 𐎠𐎡 [动] ① живэх 的使动态; 参见 живүүлэх; ② 使翻筋斗, 使打滚.

живэлт 𐎠𐎡 [名] 潜水; 沉没.

живэр 𐎠𐎡 I [名] 前鳍.

живэр 𐎠𐎡 II [名] (敬)胡须; 八字胡.

живэр 𐎠𐎡 III [名] 翅, 翼, 翅膀.

живэх 𐎠𐎡 [动] 沉没, 淹没; 潜入, 潜水; 溺死: мод усанд ~гүй 木头在水中不沉没; живж үхэх 淹死, 溺死; онгоц ~ 船沉没.

жиг 𐎠𐎡 [名] ① 不平常的事情, 不一般的缘由; 奇物, 不理解的东西, 怪诞: ~ болов, ~ ургав, ~ оров 发生了不平常的事; нэг ~ ургах бололтой 可能要发生一件奇事; ② 见 ~ ~ хийх 暗笑, 窃笑; ~ жуг хийх 背后议论人.

жигд 𐎠𐎡 I [形] 平均的, 均匀的; 均衡的, 平的; 整齐的, 健全的: ~ хөдөлгөөнтэй 动作整齐的; ~ зэрэглэсэн жагсаал суудал 摆得整整齐齐的一排椅子; ~ хуваах 平分; нэгэн ~ ургасан мод 长得均匀的树木; төлөвлөгөөгөө ~ биелүүлэх 全面完成计划; ~ баримт 标准文件; ~ болгох 标准化, 规格化; 整

顿,整理; ~ биш 不平均,不均衡; ~ далавчтан(动)等翅目; ~ тун (医)标准量; ~ чанар 规格性,统一性; ~ биш хөгжил 发展不平衡.

жигд **ᠵᠢᠭᠳᠡ** II [名] (植) 胡颓子属: ~ ийн овог 胡颓子科.

жигдгүй **ᠵᠢᠭᠳᠡᠭᠦᠢ** [形] 不均匀的, 不均衡的, 参差不齐的.

жигдлүүлэх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] жигдлэх 的使动态.

жигдлүүр **ᠵᠢᠭᠳᠡᠯᠢᠭᠦᠷ** [名] 校正器, 修正器: ~ чийдэн (电) 稳流管; ~ ороомог 补偿线圈.

жигдлэлцэх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] жигдлэх 的共动态.

жигдлэх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 使平均, 使均匀, 使平整, 使均衡, 使健全, 使整齐; 编排, 整顿, 整理, 整饰: ~сэн алтан хөөрөг (乐) 排钟; ~сэн бишгүүр 排箫(乐器); ~ хүчдэл 稳定电压.

жигдрүүлэх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] жигдрэх 的使动态; 校正; 拉平; ~ хүрээ(电) 校正电路.

жигдрэлт **ᠵᠢᠭᠳᠡᠷᠡᠯᠲᠡ** [名] ①整齐, 整齐一致; 均匀; ②排队; ③健全, 具备.

жигдрэх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①变均匀, 变平均, 变平, 变均衡, 变整齐一致; ②排队, 排成…队形; жагсаал ~ 排好队, 队伍变整齐; анги маршийн цуваанд ~ 部队排成行军队; ③健全; 就绪, 具备, 完成; ажил ~эгүй 事情尚未就绪.

жигдрэц **ᠵᠢᠭᠳᠡᠷᠡᠶᠡᠨ** [名] 稳定性, 稳固性.

жигдхэн **ᠵᠢᠭᠳᠡᠬᠡᠨ** [形] жигд I 的小称; 较平均的; 较平的, 略均匀的, 较均衡的, 较健全的, 同样的, 整齐些的.

жигдшил **ᠵᠢᠭᠳᠡᠰᠢᠯ** [名] 节奏, 节律, 韵律.

жигдэвтэр **ᠵᠢᠭᠳᠡᠭᠦᠲᠡᠷ** [形] 稍均匀的, 稍平均的, 稍整齐一致的.

жигдэлцгээх **ᠵᠢᠭᠳᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] жигдлэх 的众动态.

жигжгэр **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠭᠡᠷ** [形] 身体极矮小而丑陋的, 猥琐的.

жигжигнэх **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] ①(极小而丑陋动

物) 不断动作; ②略瘸跛地行走, 蹒跚行走.

жигжийх **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] 变得极小且丑陋, 变猥琐.

жигжилзэх **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ①参见 жигжигнэх; ②心惊肉跳.

жигжилчин **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠴᠢᠨ** 见 ~ жагжилчин 零星碎的.

жигжүүрэх **ᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 恶心, 厌恶(脏物).

жигйнэх **ᠵᠢᠭᠢᠶᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] ①一直往远处走去; ②伸展, 松弛, 舒展; ③心情平和下来, 情绪稳定起来.

жиглүүр **ᠵᠢᠭᠢᠯᠢᠭᠦᠷ** [名] 见 жинлүүр.

жиглэх **ᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①厚颜无耻, 不知羞耻, 无礼貌; ②出怪事, 发生不平常事情.

жигмэд **ᠵᠢᠭᠢᠮᠡᠳᠡ** [名] (植) 无患子.

жигнүүлэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①жигнэх 的使动态; ②意同 жигнэгдэх.

жигнүүр **ᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠷ** I [名] 蒸笼; буузны ~ 蒸包子的蒸笼.

жигнүүр **ᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠷ** II [名] 见 жинлүүр.

жигнэгдэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] жигнэх I 的被动态: ~сэн дундаж 加数平均数.

жигнэлт **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠯᠲᠡ** [名] ①蒸; ②加热; ③敷.

жигнэлцэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] жигнэх I 的共动态.

жигнэмэг **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠮᠡᠭᠡ** [名] 蛋糕.

жигнэмэл **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠮᠡᠯᠡ** [形] ①蒸的, 蒸过的; ②加热的; ③敷的.

жигнэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** I [动] ①蒸, 焖; бууз ~ 蒸包子; ~сэн боорцог 馒头; ②加热, 热一热, 热作用: гал дээр ~ 在火上加热; цай ~ 热一热茶; ③敷(热敷或冷敷), 冷拔, 冰镇: халуун юмаар ~ 热敷; хүйтэн юмаар ~ 冷敷, 冷拔.

жигнэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** II [动] 称, 过秤, 称重量: гурил ~ 称面粉; тос ~ 称油: ~сэн дундаж үнэ 平均零售价; ~сэн илтгэвэр (统) 加权指数.

жигнэх **ᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** III [动] 羞辱, 诋毁, 丑化.

жигнэцгээх **ᠵᠢᠭᠨᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] жигнэх I 的众动态.

жигтэй **ᠵᠢᠭᠲᠡᠢ** [形] 奇怪的, 怪诞的, 稀奇的, 令人惊奇的: яасан ~ юм бэ! 多么奇怪呀! ~ сонин явдал болов 发生了稀奇有趣的事情.

жигтэйхэн **ᠵᠢᠭᠲᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] жигтэй 的小称: 较奇怪的, 较怪诞的, 较稀奇的.

жигүү **ᠵᠢᠭᠦᠦ** [名] 五代孙.

жигүүнэ **ᠵᠢᠭᠦᠦᠨᠢ** [名] 贞贡呢.

жигүүр **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷ** [名] ① 翅膀, 翼; ② 侧面, 侧翼, 两旁: зүүн ~ 左翼, 东侧; зүүн ~ ийнхэн 左翼分子; хөрөнгөтний баруун ~ 资产阶级右翼; ~ хаалга 旁门, 边门; ~ т хулгана (动) 蝙蝠(别名); ③ 鱼鳍.

жигүүргэнэ **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠭᠡᠨᠢ** [名] (动) 飞禽.

жигүүрлүүлэх **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] жигүүрлэх 的使动态.

жигүүрлэх **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 生翅膀; 做翅膀; 鱼生鳍: ~ н нисэх 插翅飞翔, 展翅飞翔; ② (转) 长大成人, 能自食其力; 羽毛渐丰.

жигүүрт **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠡ** [形] 有翅的: ~ хулгана (动) 蝙蝠(别名).

жигүүртэй **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 有翼的, 带翅的: ~ үр жимс (植) 翅果.

жигүүртэн **ᠵᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠡᠨ** [名] (动) 鸟类, 飞禽: жигүүртний судлал 鸟类学.

жигүүхэн **ᠵᠢᠭᠦᠦᠬᠡᠨ** [形] ① 较冷的, 较阴冷的: уур амьсгал ~ 气候较冷的; ② 较冷冰的; ③ 较冷酷的.

жигхийх **ᠵᠢᠭᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ① (思想上) 害怕, 恐惧, 胆怯; ② 厌恶, 厌烦.

жигшимтгий **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 憎恶的, 讨厌的, 嫌恶的.

жигшвэргүй **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠪᠡᠷᠭᠡᠢ** [形] ① 根本不厌恶的, 不厌其烦的; ② 根本不知道畏惧的, 无所惧的, 大无畏的.

жигшигдэх **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] жигших 的被动态: олноо жигшигдсэн этгээд 被众人厌恶的人.

жигшил **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠯ** [名] 嫌恶, 憎恶, 厌烦, 讨

厌.

жигшилт **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠯᠲᠦ** [名] 嫌恶, 憎恶, 厌烦, 讨厌.

жигших **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] (хэнээс-юунаас) ① 厌恶, 厌烦, 嫌弃, 轻蔑, 憎恶: ~ н үзэх 鄙视, 仇视; үнэрээс ~ 由气味而生厌恶; 厌恶... 气味; голж ~ 厌弃; зэвүүцэн ~ 厌恶, 讨厌; ② 胆怯, 畏惧, 受惊: жигшсэн морь 受惊之马; нохойгоос жигшсэн үхэр 被狗吓惊了的牛.

жигшигдэх **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] жигших 的众动态.

жигшмээр **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠮᠡᠭᠡᠷ** [形] 令人厌恶的, 讨厌的, 使人嫌弃的, 令人鄙夷的, 令人憎恶的.

жигшүүлэх **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] жигших 的使动态; 参见 жигшээх.

жигшүүр **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠷ** [名·形] ① 厌恶, 厌烦, 讨厌, 厌弃, 憎恶: ~ болсон этгээд 讨厌的人; ~ хүлээх 受人讨厌, 讨人嫌弃; ② 极其吝啬的: ~ амьтан 吝啬鬼, 小气鬼.

жигшүүрт **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠡ** [形] 参见 жигшүүртэй.

жигшүүртэй **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] ① 讨厌的, 令人厌恶的, 令人厌弃的, 可憎的, 卑鄙的, 猥亵的, 肮脏丑恶的; ② 极其吝啬的, 极其小气的.

жигшүүртэн **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠨ** [名] ① 讨厌的人, 受人厌恶的人, 可憎的人, 卑鄙的家伙; ② 小气鬼, 吝啬鬼.

жигшүүрэх **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 厌恶, 嫌恶, 憎恶.

жигшээмэр **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠶᠡᠮᠡᠷ** [形] 参见 жигшмээр.

жигшээх **ᠵᠢᠭᠢᠰᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] жигших 的使动态; ① 使人厌恶, 讨厌, 令人憎恶; ② 恐, 使受惊.

жигэндий **ᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠨᠳᠢᠶ** [名] 痴笑病, 傻笑症.

жигэндийрэх **ᠵᠢᠭᠢᠭᠡᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 患痴笑病, 患傻笑症.

жид **ᠵᠢᠳᠤ** I [名] (下棋时) 困王, 逼王, 将军: ~ хийх 困王, 将军; ~ эд хорих 归于平局.

- жид** **ᠵᠢᠳ** II [名]指甲根.
- жидлэх** **ᠵᠢᠳᠯᠡᠬ** [动](下棋时)困王, 逼王, 将军.
- жидүү** **ᠵᠢᠳᠦᠦ** I [名]〈医〉痒疹: хамуу — 痒疹.
- жидүү** **ᠵᠢᠳᠦᠦ** II [名]〈植〉爆木.
- жидүү** **ᠵᠢᠳᠦᠦ** III [名]厌恶, 厌烦, 讨厌, 憎恶: ~ хөдлөх 感到厌烦.
- жидүүрүүлэх** **ᠵᠢᠳᠦᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жидүүрэх 的使动态.
- жидүүрэх** **ᠵᠢᠳᠦᠦᠷᠡᠬ** [动]厌恶, 厌烦, 讨厌, 憎恶.
- жидүүрэх** **ᠵᠢᠳᠦᠦᠷᠡᠬ** [动]患痒疹.
- жидүүцэх** **ᠵᠢᠳᠦᠦᠴᠡᠬ** [动]厌恶, 厌烦, 讨厌, 讨厌, 憎恶.
- жижгэвтэр** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形]较小的, 较细小的, 较微小的, 较渺小的.
- жижгэрүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жижгэрэх 的使动态.
- жижгэрцгээх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] жижгэрэх 的众动态.
- жижгэрэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠷᠡᠬ** [动]变小, 变微小.
- жижиг** **ᠵᠢᠵᠢᠭ** [形]小的, 微小的, 细小的; 小量的: ~ биетэй 身体细小的; ~ мал 小牲畜, 仔畜; ~ цээж зураг 半身小照; ~ хөрөнгөтөн 小资产阶级; ~ буржуйлиг 小资产阶级的; ~ хэрэг 小事情; ~ авсаархан 小型轻便的; ~ аж ахуй 小经济, 个体经济; ~ бараа 小商品, 日用百货, 杂货; ~ ачаа тээвэрлэх 小件运输; ~ бөөний худалдаа 小额批发; ~ бүгэг 〈动〉白菜褐祖蛾; ~ гар урлал 小手工业; ~ дархны газар 小作坊; ~ засвар 小修; ~ илгээлт 零担; ~ зүйлс 零件, 小部体; ~ мөнгө 辅币; ~ ой 小片林; ~ өмчтөн 小私有者; ~ өсгөлт 低倍; ~ таваар 小商品; ~ тооцоо 小额账款; ~ эдлэг 小商品; ~ элс 细砂; ~ хэсэг 小块, 小片.
- жижигдүү** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠨ** [形]很小的, 十分微小的, 很细小的, 很小量的.
- жижигдүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жижигдэх 的使动态.

- жижигдүүхэн** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] жижигдүү 的小称; 较小的, 较细小的, 较微小的.
- жижигдэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬ** [动]变小, 变得微小.
- жижиглүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① жижиглэх I、II 的使动态; ② 意同 жижиглэгдэх.
- жижиглүүр** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名](细胞)分裂器; 粉碎机.
- жижиглэгдэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] жижиглэх I、II 的被动态.
- жижиглэзнэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠵᠡᠨᠡᠬ** [动] жижиглэх I、II 的短暂体.
- жижиглэл** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] ①〈生物〉(细胞)分裂, 卵裂; ②〈数〉重分, 剖分.
- жижиглэлт** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠲ** [名]化整为零, 裂变, 分裂.
- жижиглэлцэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] жижиглэх I、II 的共动态.
- жижиглэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬ** I [动]分成小部分, 弄细小, 打碎, 击碎; ~н худалдах 零售; мод ~ 把木头锯成小块; ~н худалдаалах 零售; ~н борлуулах 零销.
- жижиглэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬ** II [动]歧视, 排斥, 见外, 厌恶, 嫌弃, 憎恶.
- жижиглэцгээх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠵᠢᠭᠡᠬ** [动] жижиглэх I、II 的众动态.
- жижигнэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** I [动] ①发出叽叽喳喳声; ②发出锉铁的吱吱声.
- жижигнэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** II [动]飞跑, 飞驰.
- жижигрүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жижигрэх 的使动态; 弄细小, 使成小部分, 缩小, 使变小.
- жижигрэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠡᠬ** [动]变小, 缩小.
- жижигсгэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠰᠭᠡᠬ** [动]缩小.
- жижигхэн** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠬᠡᠨ** [形] жижиг 的小称; 较小的, 较微小的, 较细小的, 较细碎的, 较小量的: ~ хорхой 小脑蛆; ~ царгас 〈植〉小苜蓿; ~ эс 小细胞.
- жижир** **ᠵᠢᠵᠢᠷ** [名]〈动〉黄耳鸲.
- жижрэг** **ᠵᠢᠵᠢᠷᠡᠭ** [形]令人厌恶的, 讨厌的, 令人嫌弃的, 惹人耻笑的.

- жижүүр** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷ** [名] 值日, 值班; 值勤; 值日生, 值班员: ~ийн офицер (军) 值勤军官, 值班军官; ~ийн оператор 值班操纵员; цагдан сэргийлэх газрын ~ 警察局值班(员); цахилгаан мэдээний ~ 电报值班(员); ~ хийх 值班, 值日, 值勤; ~ийн дэлгүүр 值班商店(在其余商店都休息时营业的商店); ~ салбар 值班分队; ~ийн дэвтэр 值班日志; ~ийн эмч 值班大夫.
- жижүүрлүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жижүүрлэх 的使动态.
- жижүүрлэлт** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠯᠲ** [名] 值班, 值勤; 值日, 值星.
- жижүүрлэлцгээх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] жижүүрлэх 的众动态.
- жижүүрлэлцэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] жижүүрлэх 的共动态.
- жижүүрлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 值班, 值勤; 值日: ~ галт хэрэгсэл (军) 值班火器.
- жижүүхий** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠬᠢ** [名·形] ① 可怜的人, 可怜虫; ② 婴儿, 幼儿; ③ 极小的, 很小的.
- жий** **ᠵᠢ** [名] (动) 鹿.
- жийгүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жийгэх II 的使动态.
- жийгэндий** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠳᠢ** [名] (动) 金龟螂.
- жийгэндэй** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠳᠡ** [名] 见 жийгэндий.
- жийгэнүүр** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ** 见 ~ цох (动) 螂.
- жийгэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠬ** I [动] 唧唧而鸣, 吱吱叫(甲虫、昆虫等小动物).
- жийгэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠬ** II [动] 急走, 奔驰, 加速奔跑, 飞跑, 疾驰.
- жийдэм** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠮ** [名] 参见 уяа.
- жийжиг** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠵᠢᠭ** [名] 豌豆粒, 一粒小豌豆.
- жийлгэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] жийх 的使动态.
- жийлт** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠲ** [名] 伸直程度.
- жийнгэ** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡ** [形] ① 嘴硬的(马), 难驾驭的(马); ② 间隔大的, 空隙大的, 路途远的; ③ (性格) 执拗怪僻的, 别扭的.
- жийнгэдүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жийнгэ-

дэх 的使动态.

- жийнгэдэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] ① (马) 嘴变硬, 变得难驾驭; ② 间隔变大, 空隙变大, 路途变远; ③ (性格) 执拗怪僻, 别扭.
- жийнгэрэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠷᠡᠬ** [动] ① (马) 变得嘴硬, 变得难驾驭; ② 间隔变大, 空隙变大, 路途变长; ③ 变得执拗怪僻, 变别扭.
- жийргэвч** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠪᠴ** [名] 铺垫物, 包裹物, 敷设物; 填料盒: хөлийн ~ 裹脚布; 裹腿; 护膝; 衬衫.
- жийргэвчлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 铺垫, 包裹, 包缠, 敷设, ② 成为铺垫物(包裹物, 包裹物, 敷设物).
- жийргэмшигтэй** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠮᠢᠰᠢᠭᠢᠲᠡ** [形] 胆小的, 畏惧的.
- жийргэмших** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡᠮᠢᠰᠢᠬ** [动] (хэнээс-юунаас) 害怕, 畏惧, 胆怯, 恐惧.
- жийргэнэ** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠡ** [名] (植) 晋盘果.
- жийрхэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠬᠡᠬ** [动] ① 发冷, 怕冷, 颤栗; ② (хэнээс-юунаас) 厌恶, 厌烦, 憎恶; 害怕, 畏惧.
- жийрэг** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭ** [名] ① 铺垫物; 包裹物, 敷设物, 填塞物, 衬垫物: хөлийн ~ 裹脚布; суудлын ~ 座垫; сүрэл ~ 稻草垫子; ~ мөөр 轮箍; ② 支柱; 支持; 庇护, 保护; ③ (敬) 衬衫, 短褂; ④ (乐) 抑音器; ⑤ (语) 嵌入: ~ авна 嵌入音; ~ өгүүлбэр 嵌入句; ~ үг 嵌入词.
- жийрэглүүлэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жийрэглэх 的使动态.
- жийрэглэгдэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] жийрэглэх 的被动态.
- жийрэглэвч** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠭᠡᠪᠴ** [动] жийрэглэх 的短暂体.
- жийрэглэлцэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] жийрэглэх 的共动态.
- жийрэглэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 铺垫, 铺衬, 包裹, 包缠, 敷设: сүрлээр ~ 铺稻草; гараа ~ 把手包缠住.
- жийрэглэцгээх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] жийрэглэх 的众动态.
- жийрэх** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠬᠡᠬ** [动] 发冷, 颤栗, 怕冷.
- жийтайлгах** **ᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠲᠠᠢᠯᠭᠢᠬ** [动] жийтайх 的使

动态.

- жийтайх** **ᠵᠢᠬᠠᠢᠬ** [动]眯缝(眼睛).
- жийталзах** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 жийтганах.
- жийтан** **ᠵᠢᠬᠠᠨ** [名]①眯缝眼睛的人;吊眼皮的人;②眯缝起眼睛卖俏者,送秋波者.
- жийтганах** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动]眼睛不断地眯缝,不时吊眼睛;频送秋波,卖弄风情.
- жийтгар** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [形]眯缝眼的,眯细眼的;吊眼皮的.
- жийтгэр** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [形](眼角)斜翘的,斜吊的.
- жийх** **ᠵᠢᠬ** [动]①伸长,伸直,伸展,展平: хөлөө ~ 把腿伸直;②固执,执拗,使怪性子,闹别扭,扯皮.
- жийхайлгах** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动] жийхайх 的使动态.
- жийхайх** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 жийтайх.
- жийхалзах** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 жийтганах.
- жийхганах** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 жийтганах.
- жийхгар** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [形]眯缝眼的,眯细眼的;吊眼皮的.
- жийцгээх** **ᠵᠢᠬᠠᠨᠠᠬ** [动] жийх 的众动态.
- жил** **ᠵᠢᠯ** [名]①年;年份,年度: өндөр ~ 闰年; шинэ ~ 新年; шинэ ~ ийн баяр хүргэе! 恭贺新年! ~ гарах 新年开始; ~ хуучрах 一年将过; ~ дээ, ~ ээр, ~ дуусан, ~ тойрон, ~ турш 一年间,全年; ноднин ~, өнгөрсөн ~ 去年; энэ ~, мөнхүү ~ 今年; ирэх ~, гарах ~, орох ~, эсэргэн ~, хойтон ~ 明年; хойтын хойт ~ 后年; урьд ~ 昔年,前一年; уржнан ~ 前年; ~ ийн эцэс, ~ ийн сүүл 年终,年末; ~ ийн эцсийн илтгэл мэдээ 年终报告; ~ ийн эцсийн тооллого 年终清点; ~ ийн бүтээгдэхүүн 年产量; ~ ийн дундаж бүтээл 年均产量; ~ ийн тайлагнал 年度报表; ~ бүрийн илтгэвэр 按年指数; ~ ийн эцсийн шалгалт 年终考核,年终检查; ~ бүр, ~ тутам, ~ болгон 每年,逐年; ~ ирэх дутам 一年一年地,年复一年地; таван ~ ийн төлөвлөгөө 五年计划; арван ~ ийн ой 十周年(纪念日); ~ ийн

- орлого 年度收入; ~ ийн зарлага 年度支出; ②属相,生肖;(地)支: арван хоёр ~ 地支,十二属相; хулгана ~ 鼠年; хонин ~ тэй 属羊的.
- жилбэ** **ᠵᠢᠯᠪᠡ** [名](牲畜产仔后下的)初乳: малын ~ сайтай жил 牲畜初乳好的年; ~ орох 初乳增加; ~ суух 生初乳; 初乳增加; ◇ ~ төрөх 走运,碰到好机会.
- жилбэн(г)** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠨ** I [名]〈医〉寒疝(马的一种病,起于伤风感冒等).
- жилбэн(г)** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠨ** II [名]股骨下端; ~ гийн боолт 骑马人捆下襟的绳子.
- жилбэндэх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠨᠳᠡᠬ** [动]抓住股骨下端.
- жилбэнтүүлэх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠨᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жилбэнтэх 的使动态.
- жилбэнтэх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠨᠲᠡᠬ** [动](马)患寒疝.
- жилбэрхэл** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠷᠬᠡᠯ** [名] жилбэрхэх 的名词.
- жилбэрхэх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠷᠬᠡᠬ** [动]热望,渴望.
- жилбэтэх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠲᠡᠬ** [动]①希图侥幸,投机,碰运气;②调皮,装模作样,装腔作势.
- жилбэшнх** **ᠵᠢᠯᠪᠡᠰᠢᠨᠬ** [动]生初乳,初乳增加.
- жилдэм** **ᠵᠢᠯᠳᠡᠮ** [形]见 жалдам I、II.
- жилий** **ᠵᠢᠯᠢᠶ** [名]松脂,松香.
- жилийгч** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠭᠴ** [名]①已故的,死去的,死者;②跑走者,离开者;流亡者.
- жилийгээч** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠭᠡᠭᠴ** [名]参见 жилийгч.
- жилийдүүлэх** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жилийдэх 的使动态.
- жилийдэх** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠳᠡᠬ** [动]涂擦松脂,抹松香,擦树脂.
- жилийлгэх** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] жилийх I、II 的使动态.
- жилийх** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠬ** I [动]①远离,走开;流亡: нохой хөөгөөд ~ в 赶走了狗; жилий! 走开! 滚开! ②人死去; ◇ талийх ~ 人死去.
- жилийх** **ᠵᠢᠯᠢᠶᠬ** II [动]脱毛,蜕皮: могой ~ 蛇蜕皮.
- жилтвүүр** **ᠵᠢᠯᠲᠦᠪᠦᠭᠦᠷ** [名]〈医〉密陀僧(氧化

绍)。

жилтэй төлс [形]属…的: хонь ~ 属羊的。

жилэвтэй төлс [形]贪嘴的, 贪吃的。

жилэмдэх төлс I [动](木工)画线, 标记号。

жилэмдэх төлс II [动]①滋润, 使之潮湿; ②(尝有滋味东西后)咂嘴。

жим нл I [名]小径, 小路; 足迹; 途径: уулын ~ 山间小路; асганы ~ 悬崖上的小径。

жим нл II [名](挖出的一块)草地, 草皮。

жим нл III [名]法规, 法则; ~ ёс 法则。

жим нл IV [名]〈乐〉参见 жимбүүр。

жимбийх төлс [动]抿嘴。

жимбүүр төлс [名]①〈乐〉双簧管; ②〈乐〉箫。

жимбүүрдэх төлс [动]①吹双簧管; ②吹箫。

жимжигнэх төлс [动]阵阵刺疼, 扎痛。

жимгэр төлс [形]①噤嘴的, 噤嘴唇的; 小嘴的; ②不爱说话的, 沉默寡言的。

жимгэрхэн төлс [形] жимгэр 的小称; ①嘴唇较噤的; ②较沉默寡言的。

жимийлгэх төлс [动] жимийх 的使动态。

жимийлцэх төлс [动] жимийх 的共动态。

жимийх төлс [动]①噤嘴; ②闭嘴; 缄口, 闭口无言。

жимийцгээх төлс [动] жимийх 的众动态。

жимвэх төлс [动]沿小径走, 沿小路走; 沿足迹走。

жимс(эн) нл I [名]水果, 野果: ~ ний шүүс 果汁; ~ ний ус 果子露; чанамал ~ 果酱; ~ ний хальс 果壳, 果皮; цэцэггүй ~ 〈植〉无花果; амрын ~ 〈植〉香橡; ~ ний давирхай, ~ ний комель 水果树胶; ~ ний консерв 水果罐头; ~ ний цэцэрлэг 果园; ~ ний чанамтай

хуймаг 果酱甜煎饼。

жимс нл II 见 ~ (嘴) 一抿一抿地; ~ ~ инээх 抿嘴笑。

жимсгэнэ нл [名]〈植〉浆果, 野果: ~ ийн бут 〈植〉浆果丛。

жимсжих нл [动]水果丰盛。

жимсжүүлэх нл [动] жимсжих 的使动态; 果树化; 水果丰产。

жимслиг нл [形]见 жимслэг。

жимслүүлэх нл [动] жимслэх 的使动态。

жимслэг нл [形·名]①水果的; ②水果丰盛的, 多水果的, 水果长得大的; ③果园; 〈化〉果糖。

жимслэх нл [动]①长出水果, 结果; ②摘水果, 收水果。

жимссэг нл [形]喜欢水果的, 好吃水果的。

жимст төлс [形]有水果的, 长水果的; 多水果的; 有果实的: ~ мод 果树; ~ уул 花果山; ~ цэцэрлэг 果树苗圃。

жимсхийх нл [动]抿嘴一笑。

жимстэй нл [形]参见 жимст。

жимсчин нл [名]果农, 水果种植者。

жимсэвч нл [名]〈植〉雌蕊。

жимсэг нл [名]①(鞍、嚼、鞞、轡上的)饰件, 装饰品: жимсгийн эд 装饰品; ②头饰。

жимсэрхүү нл [形]①多水果的, 水果丰盛的; ②水果般的, 同水果相像的。

жимсэрхэг нл [形]果味浓的, 多水果的, 水果丰盛的。

жимт нл [名]软沥青。

жимүүс нл [形]不知羞耻的, 厚颜无耻的, 恬不知耻的, 厚脸皮的。

жимүүслэх нл [动]不知羞耻, 厚颜无耻, 变老面皮。

жимэг нл 见 ~ жумаг хийх (抿嘴笑时嘴角)一撇一撇地。

жимэлзэх нл [动]频频抿嘴。

жимэр $\text{jin}\text{m}\text{er}$ 见 амар ~ 平平安安的, 安安稳稳的.

жин (г) jin I [名] ① 重; 重量, 斤两: биенийн ~ 体重; өөрийн ~, хувийн ~ 比重; хүндийн ~ 重量; амьдын ~ 毛重;活畜的重量; цэвэр ~ 净重; ~ хүндтэй ачаа 重的货物; хамгийн хөнгөн ~ 〈体〉最轻量级; хамгийн хүнд ~ 〈体〉最重量级; ~ дарах 〈体〉推举; ~ цээжинд авах 〈体〉提铃至胸; ~ гийн дүн, ~ гийн тоо 重量计数; ② 秤, 台秤, 天平, 衡器: ~ хэмжүүр 度量衡; ~ хэмжүүрийн систем 度量衡制; ③ 斤(中国市斤).

жин(г) jin II [名] 商队, 运输队; 运输: ~ тээх 运输, 运货; аян ~, ~ тээвэр 运输队; ~ гийн бух тэрэг 列车机车.

жин(г) jin III [名] 冰镇, 敷(热敷或冷敷), 冷拔: халуун ~ 热敷; 热敷物(暖水袋等); хүйтэн ~ 冷敷, 冰镇.

жин jin IV 见 ~ ~ хийх 铿锵作响, 叮当响, 叮铃叮铃响; (远处)轰鸣.

жин jin V 见 ~ тан хийх 备齐, 备妥: ~ тан хийтэл бэлтгэсэн 一切准备停当.

жин jin VI [名] 〈陈〉更: ~ цохих 〈陈〉打更.

жингүйдүүлэх $\text{jin}\text{g}\text{y}\text{i}\text{d}\text{u}\text{u}\text{l}\text{e}\text{x}$ [动] жингүйдэх 的使动态.

жингүйдэл $\text{jin}\text{g}\text{y}\text{i}\text{d}\text{e}\text{l}$ [名] 失重现象.

жингүйдэх $\text{jin}\text{g}\text{y}\text{i}\text{d}\text{e}\text{x}$ [动] 失重: ~ байдалд орох 进入失重状态.

жингэвтэр $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{v}\text{t}\text{e}\text{r}$ [形] 笨重的: ~ биетэй 身体笨重的.

жингэнүүлэх $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{u}\text{u}\text{l}\text{e}\text{x}$ [动] жингэнэх I、II 的使动态.

жингэнүүр $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{y}\text{u}\text{r}$ I [形] 刺骨的, 寒冷的.

жингэнүүр $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{y}\text{u}\text{r}$ II [名] ① 蜂音器; ② 中提琴; ③ 维奥拉琴.

жингэнэм $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{e}\text{m}$ I [形] 刺透的, 刺骨的: ~ жихүүн 刺骨的寒冷; ~ салхи 刺骨寒风.

жингэнэм $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{e}\text{m}$ II [名] 铿锵声, 叮当声, 尖锐响声; (远方的)轰鸣声.

жингэнэн $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{e}\text{n}$ [形] 见 жингэнэм I.

жингэнэх $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{e}\text{x}$ I [动] 严寒刺骨, 寒风透骨.

жингэнэх $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{n}\text{e}\text{x}$ II [动] 发尖细声音, 叮铃铃响, 铿锵作响, 叮当作响, 嗡嗡响; 〈电〉啸扰: төмөр утас ~ 铁丝(或电线)嗡嗡作响; хонх ~ 铃叮铃叮铃响.

жингэр $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{r}$ I [名] 母狗.

жингэр $\text{jin}\text{g}\text{e}\text{r}$ II 见 ~ ~ хийх (金属器物) 叮当响; гинжээ ~ ~ хийлгэж байна 使锁链叮当叮当响.

жинд jind [形] 真的, 纯真的; 自然的; 天然的: ~ мөнгө 真银, 纯银; ~ байван 自然矾, 胆矾; ~ зэс 自然铜; ~ кокс 天然焦炭; ~ нүүрс 无烟煤; ~ төмөрлөг 自然金属; ~ ундрам 自然汞膏; ~ шар хүнцэл 天然雌黄.

жиндүү $\text{jin}\text{d}\text{y}\text{u}\text{u}$ I [形] 严寒的, 冻人的, 严寒刺骨的.

жиндүү $\text{jin}\text{d}\text{y}\text{u}\text{u}$ II [名] 车轅横木(指轻便马车上的).

жиндүүлэх $\text{jin}\text{d}\text{y}\text{u}\text{u}\text{l}\text{e}\text{x}$ [动] жиндэх 的使动态.

жиндүүр $\text{jin}\text{d}\text{y}\text{u}\text{u}\text{r}$ [名] 参见 жиндүү II.

жиндүүхэн $\text{jin}\text{d}\text{y}\text{u}\text{u}\text{x}\text{e}\text{n}$ [形] жиндүү I 的小称; 较寒冷的, 较冻人的.

жиндэгдэх $\text{jin}\text{d}\text{e}\text{g}\text{d}\text{e}\text{x}$ [动] жиндэх 的被动态.

жиндэх $\text{jin}\text{d}\text{e}\text{x}$ [动] ① 挨冻, 受寒冷侵袭, 寒冷刺骨; ② 打扮, 装饰; 点缀.

жиндээх $\text{jin}\text{d}\text{e}\text{e}\text{x}$ [动] жиндэх 的使动态.

жинжүү $\text{jin}\text{jin}\text{y}\text{u}\text{u}$ [名] 珍珠, 颈珠.

жинжүүдэх $\text{jin}\text{jin}\text{y}\text{u}\text{u}\text{d}\text{e}\text{x}$ [动] ① 生产珍珠, 造珍珠; ② 镀铜装饰.

жинлүүр $\text{jin}\text{lin}\text{y}\text{u}\text{r}$ [名] ① 秤, 台秤, 天平; 衡器: ~ ийн таваг 秤盘; ~ ийн эш 秤杆儿; ~ ийн од 秤星; ② 〈经〉重量.

жинлэгч $\text{jin}\text{lin}\text{le}\text{g}\text{ch}$ [名] 司磅工, 过秤员.

жинлэх $\text{jin}\text{lin}\text{le}\text{x}$ [动] (用秤)称重量, 过秤:

боов — 称点心; ноос — 称畜毛.

жинс **ᠵᠢᠨᠰ** [名]〈陈〉(清朝官员所戴)顶子, 顶珠; ~ийн суурь 〈陈〉帽顶托盘.

жинслэх **ᠵᠢᠨᠰᠯᠡᠬ** [动]戴顶珠(清代官吏帽顶上的珠子).

жинсрэг **ᠵᠢᠨᠰᠢᠷᠭ** [名]〈宗〉避邪术, 镇魔术.

жинст **ᠵᠢᠨᠰᠲ** [名]〈陈〉戴顶子的(旧时泛指官吏).

жинстэй **ᠵᠢᠨᠰᠲᠡᠢ** [形]参见 жинст.

жинт **ᠵᠢᠨᠲ** I [名]〈方〉剃刀.

жинт **ᠵᠢᠨᠲ** II [名]〈方〉铁丝.

жинтүү **ᠵᠢᠨᠲᠦᠦ** [名]枕头.

жинтэй **ᠵᠢᠨᠲᠡᠢ** [形]①有重量的, 有分量的, 重的, 沉重的; ②(转)稳重的, 老成持重的.

жинхлүүлэх **ᠵᠢᠨᠬᠯᠦᠭᠡᠬ** [动] жинхлэх 的使动态.

жинхлэх **ᠵᠢᠨᠬᠯᠡᠬ** [动]成为真正的, 变正式, 成为正式成员, 转正; ажилд ~ 工作转正; дарга ~ 成为正职首长, (由副职)转为正职; намын гишүүнд ~, намд ~ 转为正式党员.

жинхэлцгээх **ᠵᠢᠨᠬᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] жинхлэх 的众动态.

жинхэнэ **ᠵᠢᠨᠬᠡᠨᠡ** [形]①真正的, 真实的, 实际的, 正式的; 自然的, 纯的, 单纯的: ~ ёсоор 真正地, 正式地; ~ сайд 部长, 总长, 大臣; ~ тушаал 正职; 正式命令; ~ гишүүн 正式成员; ~эр 真正地, 真正地; 正式地; ~ чанар 实质, 本质; ~ баримт 自然事实, 正式文据; ~ буудлага 实弹射击; ~ голдоч 真子午线; ~ даавар 自然激素; ~ зардал 实际费用; ~ нэр (语)名词; ~ ойм 〈植〉真蕨目; ~ оймд 〈植〉蚊子草科; ~ онол 纯理论; ~ өртөг 现值; ~ театр 模范剧院; ~ түүх 本(族)史, 正史; ~ үнэ 实价; ~ цаг 实际时间; ~ цэрэг 正规军; ~ эх 正本, 原本; ~ алдагдал 实际损失; ~ гүйцэтгэл 实际完成量; ~ өөрийн өртөг 实际成本; ②〈医〉真性的.

жинч **ᠵᠢᠨᠴ** [名]参见 жинчин.

жинчид **ᠵᠢᠨᠴᠢᠳ** [名] жинч 的复数.

жинчин **ᠵᠢᠨᠴᠢᠨ** [名]商队队员, 运载夫, 赶大车的人, 脚夫.

жинчих **ᠵᠢᠨᠴᠢᠬ** [动]驾驶货车, 运输, 赶车.

жинь **ᠵᠢᠨ** 见 ~ цэцэг 〈植〉木槿花.

жир **ᠵᠢᠷ** I [形]普通的, 一般的, 平凡的.

жир **ᠵᠢᠷ** II 见 ~ хийх (拟声)①鸟唧唧鸣叫, 啾啾啼叫; ②水潺潺作响.

жирвий **ᠵᠢᠷᠪᠢᠶ** [形]匀细的, 细长的, 细密的, 细窄的.

жирвийлгэх **ᠵᠢᠷᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] жирвийх 的使动态.

жирвийх **ᠵᠢᠷᠪᠢᠶᠢᠬ** [动]①变匀细, 变细密, 变细长, 变细窄: ~сэн хөмсөг 细长的眉毛; ~сэн хар сахалтай 留有小撮细黑胡子的; ②变优美, 变精致, 变文雅.

жирвэгнүүлэх **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] жирвэгнэх 的使动态: ~н илэх 震颤按摩.

жирвэгнүүр **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠢᠨᠦᠷ** I [名]蜃楼; 迷景, 幻景, 蜃景.

жирвэгнүүр **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠢᠨᠦᠷ** II [形]眨巴的: ~ нүдтэй хүн 眨巴眼的人.

жирвэгнэх **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠢᠨᠡᠬ** [动]①蜃景浮动, 幻景映现, 忽隐忽现, 隐约出现; ②(细匀物或细长物)频频动弹.

жирвэгэр **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠡᠷ** [形]①匀细的, 细长的, 细密的, 细窄的; ②优美的, 文雅的, 精致的, 美妙的.

жирвэгэрхэн **ᠵᠢᠷᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] жирвэгэр 的小称; ①较匀细的, 较细长的, 较细密的, 较细窄的; ②较优美的, 较文雅的, 较精致的, 较美妙的.

жирвэлзүүлэх **ᠵᠢᠷᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠬ** [动] жирвэлзэх 的使动态.

жирвэлзэх **ᠵᠢᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动]参见 жирвэгнэх.

жирвэхийлэх **ᠵᠢᠷᠪᠡᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动]忽隐忽现; 一闪而过.

жиргүүлэх **ᠵᠢᠷᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жиргэх I、II 的使动态.

жиргэлэх **ᠵᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]耀眼.

жиргэмэл **ᠵᠢᠷᠭᠡᠮᠡᠯ** [名]〈动〉云雀.

жиргэнүүлэх **ᠵᠢᠷᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] жиргэнэх 的

使动态.

жиргэнэх **жиргэнэ** [动] 见 жирэгнэх.

жиргэр **жиргэр** [形] 细小而均匀的, 细密的, 细长的: ~ хас 缟碧玉.

жиргэрдүү **жиргэрлэг** [形] 很细小而均匀的, 很细密的, 很细长的.

жиргэрдүүлэх **жиргэрлэгдэх** [动] жиргэрдэх 的使动态.

жиргэрдэх **жиргэрлэх** [动] 显得过于细小而均匀, 显得过于细密, 显得过于细长.

жиргэрүү **жиргэр** [名] <植> 防风属.

жиргэрхэн **жиргэр** [形] жиргэр 的小称; 较细小而均匀的, 较细密的, 较细长的.

жиргэх **жиргэх** I [动] ① 鸟唧唧鸣啾, 啾啾啼叫; богшорог ~ ж байна 雀儿啾啾鸣叫; ② 花言巧语, 卖弄才智.

жиргэх **жиргэх** II [动] 分成小块, 切开, 劈开, 撕开, 割成碎片: мах ~ 把肉切碎; тулээ ~ 劈碎木柴.

жиргэх **жиргэх** III [动] <陈> 犯上, 抗上.

жиргэх **жиргэх** IV [动] 下联生棋(黑白二十四棋子的游戏): ~ ж наадах 下联生棋.

жиргээ **жиргэх** I [名] 联生(棋).

жиргээ **жиргэх** II [名] 浅滩.

жирийлгэх **жирийлэх** [动] жирийх I、II 的使动态.

жирийн **жир** [形] 一般的, 平凡的, 普通的: ~ хэрэг 平凡的事; ~ ажил 平凡的工作; ~ ард 平民, 老百姓; ~ хөдөлмөр 简单劳动; ~ хүү <经> 单利; ~ хувьчаа <经> 普通股票.

жирийх **жир** I [动] ① <树木、电线杆等> 成排一直延伸到远方; ② 紧: дээсийг ~ тэл татах 拉紧绳子.

жирийх **жир** II [动] 奔跑, 飞跑, 奔驰, 一溜风地飞跑.

жирийлгэх **жирийлэх** [动] жирийх 的使动态.

жирийх **жир** [动] 眯, 眯缝: жирийн инээх 眯着眼笑.

жирмэгнүүлэх **жирмэгнэх** [动] жирмэг-

нэх 的使动态.

жирмэгнэх **жирмэгнэх** [动] 眼睛不停眯缝, 一吊一吊, 吊眼频频转动.

жирмэгэр **жирмэгэр** [形] 见 жирэмгэр.

жирмэлзэх **жирмэлзэх** [动] 秀眼媚动, 秋波频动.

жирмэлзүүлэх **жирмэлзэх** [动] жирмэлзэх 的使动态.

жирс **жирс** 见 ~ ~ хийх ① 眼睛跳动, 抽搐; ② 一闪一闪, 一跳一跳, 不断搏动, 波动, 鼓动.

жирсхийх **жирсхийх** [动] 闪现, 一闪而过, 一跳而过: ~ н өнгөрөх 一闪而过; ~ н үзэгдэх 闪现; дотор ~ лээ 吓一跳(像过了电似的, 或受了尖声刺激而引起的).

жирх **жирх** I [名] <动> 五道眉(花鼠, 花黎棒): ~ эн дууч шувуу <动> 黄腰柳莺.

жирх **жирх** II [名] 连儿(一种棋戏): арван хоёр ~ 十二连儿; буга ~ 鹿连儿.

жирхийх **жирхийх** [动] 一闪, 一跳.

жирхрүү **жирхрүү** 见 ~ цэцэг <植> 蝉花.

жирхрэл **жирхрэл** [名] 蝉的鸣声: ~ тэй хорхой <动> 蝉.

жирхрэх **жирхрэх** [动] 秋蝉叫, 知了叫; 鸣叫, 鸣啾.

жирхрээ **жирхрэх** [名] <动> 蝉, 知了.

жирэв **жирэв** 见 ~ жарав хийх 隐隐约约, 忽隐忽现.

жирэвгэр **жирэвгэр** [形] 见 жирэвгэр.

жирэвхийх **жирэвхийх** [动] 很快闪过, 极快掠过: цахилгаан мэт ~ 像闪电般掠过.

жирэг **жирэг** I [名] 联生棋(黑白二十四棋子的游戏).

жирэг **жирэг** II [名] 鸟鸣声.

жирэг **жирэг** III [名] <植> 小柱兰属.

жирэгнүүлэх **жирэгнэх** [动] жирэгнэх 的使动态.

жирэгнэх **жирэгнэх** [动] ① 闪过, 掠过; 闪现, 突隐突现, 闪烁; ② 隐约作响, 吱吱响, 流水汨汨响, 潺潺作响; ③ <匀细物、细长

物)不断动弹。

жирэлзүүлэх **жирэлзэх** [动] жирэлзэх 的使动态。

жирэлзэх **жирэлз** [动] 参见 жирэгнэх。

жирэм **жир** [名] 马鞍吊带, 扯肚。

жирэмгэр **жир** [形] 眯缝眼的, 吊眼的。

жирэмслүүлэх **жирэмслэх** [动] жирэмслэх 的使动态。

жирэмслүүлэхгүй **жирэмслэх** **жир** [动] 避孕。

жирэмслэлт **жирэмслэл** [名] 妊娠: ~ийн цус багадах 妊娠贫血。

жирэмслэх **жирэмсл** [动] 怀孕, 妊娠。

жирэмсэн **жирэм** [形·名] 怀孕的, 妊娠的: ~ эхнэр 孕妇; ~ болох 有孕, 妊娠; жирэмсний амралт 妊娠假; жирэмсний урвал 妊娠反映; жирэмсний тэмдэг 妊娠特征; жирэмснийг сэргийлэх 避孕

жирээ **жир** [名] ① 标尺, 水准尺; ② 涟漪, 水波纹。

жисаа **жир** [名] 值日, 值班, 值勤: ~ны алба 值班制(旧时官衙的班制)。

жит **жир** [名] 指甲根。

житгэр **жир** [形] (陈)妻: ~ эхнэр 妻妾。

жихрүүдэс **жихр** [名] 寒噤, 激冷。

жихрэх **жихр** [动] ① 清凉, 清爽; ② 发冷, 受冻, 打寒噤, 打激冷; ③ 发尖细声音。

жихтэх **жихт** [动] 参见 жихрэх。

жихүүн **жих** [形] 凉的, 凉爽的, 清凉的; 冷的, 寒冷的: хүйтэн ~ газар орон 寒冷地区; сэрүүн ~ цаг улирал 凉爽季节; ~ өдөр 凉爽的日子; 冷天; ~ булаг 冷泉; ~ салхи 寒风, 冷风; ~ хүйтэн идээн ундаа 清凉饮食。

жихүүнсэг **жихүүн** [形] 喜冷性的, 低温性的。

жихүүрүүлэх **жихүүрэх** [动] жихүүрэх 的使动态。

жихүүрхэх **жихүүрх** [动] 怕冷, 受凉,(因冷而)颤抖, 蜷缩。

жихүүрэл **жихүүр** [名] жихүүрэх 的名词。

жихүүрэх **жихүүр** [动] ① 变凉, 变冷; 清爽, 凉快; ② 参见 жихүүрхэх。

жихүүцүүлэх **жихүүцэх** [动] жихүүцэх 的使动态。

жихүүцэл **жихүүц** [名] жихүүцэх 的名词。

жихүүцэх **жихүүц** [动] ① 寒冷, 发冷; 怕冷, 受凉, 颤栗: хүйтэнд бие ~ 身体因寒冷而颤栗; ② 不悦, 不高兴。

жич **жир** I [连·形] ① 除此之外, 另外, 再, 再说, 也(是), 又(是); 以及: ~ бас 而后, 以后, 后来; 也(是), 又(是), 其次, 再次, 以及; ② 单独的, 个别的, 特别的: ~ хэлэх нь 单独说一语; ~ мэдэгдэх 个别通知; 另行通知; ③ 另外的, 特殊的, 个别的: ~ асуудал 别的问题, 特别问题; ~ хэрэг 另一件事; 特殊事件; ~ зүйл 附言; ~ тохиолдол 偶然事件; ~ цуглуулга (档案馆等的)收藏品。

жич **жир** II [名] 曾孙。

жичдээ **жир** **жир** [连] 参见 жич I。

жичинцэр **жир** [名] 玄孙, 四代孙。

жишаа(н) **жир** [名] 班, 值班。

жишаалах **жир** [动] 值班, 轮班。

жишиг **жир** [名] ① 指示图表: малын өсөлтийг харуулсан ~ 牲畜增长指示图表; ~ зураг <语>图解法; 曲线图; ② 标准, 范例, 定规; ③ 相同, 相近, 相似。

жишигдэх **жир** [动] жиших I、II 的被动态。

жишигдэгч **жир** [名] (政)候选人。

жишиг **жир** [名] ① 范例, 样式, 样板; ② 惯例, 习惯。

жишил **жир** [名] 比较: ~ харьцуулсан физиологи 比较生理学。

жишилт **жир** [名] 估计, 比较: ~ийн үйлдэхүүн 可比产品。

жишилцэх **жир** [动] жиших I、II、III 的共动态。

жишилэх жншлэх [动] 润(河口).

жишимгүй жншмгүй 见 ~ байх 若无其事, 毫不在乎, 毫不理会, 看不起.

жишимгүйхэн жншмгүйхэн [形] жишимгүй 的小称.

жишимж жншмж [名] 评价.

жиших жнших I [动] ① 估计, 估量, 预计, 预期: жишихүй бэрх 难以估计; ② 想象, 设想; ③ 准备, 安排, 布置, 筹备.

жиших жнших II [动] (хэнийг-юуг, хэнтэй-юутай) ① 比较, 比拟, 举例, 对照, 比喻: залуу насыг хавартай ~ 把青年时期比做春天; үлгэрлэн ~ 举例, 比拟; ~ арга 比较法; ~ бүтээгдэхүүн 可比产品; ~ өртөг 可比价值; ~ үнэ 比较价格; ② 换乘骑, 换骑骑马.

жиших жнших III [动] 偏离正道, 走入歧途, 趋入旁路.

жишигдгээх жншигдгээх [动] жиших I、II、III 的众动态.

жишичгүй жншичгүй [形] 不可比拟的.

жишлэх жншлэх [动] (把干东西) 沾湿, 打湿, 润潮: арьс ~ 润肤.

жишмэл жншмэл [形] 举例的, 比喻的; 标准的: ~ үзүүлэлт 标准指标.

жишмээргүй жншмээргүй [形] 不可比拟的.

жишүү жншүү [形] 斜的, 歪的, 偏的: ~ талтай дөрвөн өнцөгт 斜方形, 菱形; ~ харах 向旁边看, 斜睨, 斜视; ~ харааны гал <军> 斜射.

жишүүдэх жншүүдэх [动] 偏斜, 歪向一旁.

жишүүл жншүүл [名] ① 筹备者, 筹划者, 先行者, 打前站人员; ② 抽签监视人; 裁判员; ③ 指导员: бөхийн ~ 摔跤教练.

жишүүлэх жншүүлэх [动] жиших I、II、III 的使动态.

жишүүхэй жншүүхэй [名] <动> 鼠科动物: бор ~ 青鼠.

жишүүхэн жншүүхэн [形] 较斜的, 较歪的, 较偏的.

жишээ жншээ [名] ① 例子; 模子; 模范, 楷

模, 榜样: ~ авах, ~ татах 举例; ~ гаргах 举例; ~ нь 举例来说, 例如; ~ үзүүлэх 作榜样, 树立榜样; ◇ загвар ~, үлгэр ~ 例子; 模范; ② 根据, 证据, 事实; ◇ ~ баримт, баримт ~ 根据, 证据, 事实; ③ 比拟, 比较, 对照.

жишээлбэл жншээлбэл [动] 比如, 比方, 假如.

жишээлүүлэх жншээлүүлэх [动] жишээлэх 的使动态.

жишээлцгээх жншээлцгээх [动] жишээлэх 的众动态.

жишээлэл жншээлэл [名] жишээлэх 的名词; 例子, 例题; 比方, 比拟; 范例.

жишээлэх жншээлэх [动] ① 举例, 引例: ~ эд, жишээлбэл 例如; ② (хэнийг-юуг, хэнтэй-юутай) 比较, 比拟, 对照: үүнийг түүнтэй жишээлж яаж болох вэ 怎么能把这个和那个相比呢.

жишээт жншээт [形] 比拟的, 对照的; 榜样性的, 范例性的.

жишээтэй жншээтэй [形] жишээт.

жишээч жншээч [形·名] ① 榜样性的, 模范的, 范例性的: ~ хүмүүс 模范人物; 模范们; ② 模范, 楷模, 范例, 榜样: үлгэр ~ 模范, 楷模, 范例, 榜样.

жов жов [拟] 走开(驱狗离走声).

жовгон жовгон [名] 简易住屋, 陋室.

жодгор жодгор (жодгор) [名] (布制方形) 轻便帐篷: майхан ~ 帐幕.

жодоо жодоо [名] <植> 冷杉属.

жожиг жожиг [形] 孤僻的, 冷僻的, 落落寡合的, 不合群的: ~ зантай хүн 性格孤僻的人; ~ мал 不合群的牲畜.

жожигдуу жожигдуу [形] 甚为孤僻的, 离群索居的, 落落寡合的; 不合群的.

жожигрох жожигрох [动] 孤僻, 离群索居, 落落寡合.

жолбогор жолбогор [形] 尖的, 尖长的, 尖顶的, 尖头的.

жолом жолом [名] 用木竿或树干造的无山墙的房屋, 林区居民的帐幕形房屋.

жолоо(н) **ᠵᠣᠯᠣ᠎ᠠ** [名] ① 缰绳; ◇ ~ **цул-буур** 缰绳; ② 驾驶盘, 方向盘: машины ~ 汽车方向盘; ③ 驾驶, 驾驭, 操纵; 领导: төрийн ~ 政权; ~ гүй хүн 放肆的人, 放荡的人; ~ ны гачигдал 没有乘骑.

жолоодлого **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠯᠣᠭ᠎ᠠ** [名] ① 驾驶术, 驾驭, 操纵, 掌握方向: ~ ын самбар 操纵台; ② (转) 领导, 统率, 向导, 指导.

жолоодогдох **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动] жолоодох 的被动态.

жолоодогч **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠭᠴᠢ** [名] 领袖, 首领, 领导者, 指导者.

жолоодол **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠯ** [名] ① 方向; ② 领导, 指导.

жолоодолцох **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠯᠴᠣᠬᠤ** [动] жолоодох 的共动态.

жолоодох **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠬᠤ** [动] ① 驾驶, 驾驭, 操纵, 掌握方向: машин ~ 驾驶汽车; ~ самбар 驾驶台; ~ цогцолбор 控制机组; ② (转) 领导, 统率, 引路, 指导: удирдан ~ 领导; сурган ~ 教导; ~ үзэл санаа 指导思想.

жолоодоцгоох **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠳᠣᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] жолоодох 的众动态.

жолоодуулах **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① жолоодох 的使动态; ② 意同 жолоодогдох.

жолоодчих **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠳᠢᠬᠤ** [动] жолоодох 的多次体.

жолоомж **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠮᠵᠢ** [名] ① 领导, 引导; ② 驾驭, 驾驶; 操纵.

жолоомжтой **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠮᠵᠢᠲᠣᠶᠢ** [形] ① 易领导的, 易引导的; ② 易驾驭的, 易驾驶的, 易操纵的; ③ 驯服的, 顺从的.

жолооч **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠴᠢ** [名] 司机, 驾驶员; 马车夫: машины ~ 汽车司机; нисэх онгоцны ~ 飞机驾驶员; ~ ийн бүхээг 驾驶员座舱, 驾驶室.

жолоочлох **ᠵᠣᠯᠣᠳᠣᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 驾驶, 驾驭, 操纵; 当司机, 当马车夫.

жомбогонох **ᠵᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠨᠠᠬᠤ** [动] (紧缩而高耸物) 不断动弹, 一突一伸, 一噉一嘍.

жомбогонуулах **ᠵᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жомбо-

гонох 的使动态.

жомбогор **ᠵᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷ** [形] 紧缩而耸起的, 突起的, 噉起的, 噉起的, 尖伸出来的: ~ хошуутай 尖嘴的, 噉起嘴的, 噉嘴的.

жомбойлгох **ᠵᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жомбойх 的使动态.

жомбойх **ᠵᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠬᠤ** [动] 紧缩而耸起, 突起, 伸长, 尖伸, 噉起, 噉起.

жомболзох **ᠵᠣᠮᠪᠣᠯᠵᠣᠬᠤ** [动] 参见 жомбогонох.

жомболзуулах **ᠵᠣᠮᠪᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жомболзох 的使动态.

жон **ᠵᠣᠨ** 见 ~ ~ хийх 叨叨不休, 纠缠不停.

жонгилох **ᠵᠣᠨᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 占多数, 占绝大多数: ~ хүмүүс 绝大多数的人; ② 为主, 成为主体.

жонглёр **ᠵᠣᠨᠭᠢᠯᠡᠷ** [名] ① 耍盘、碟、球等的杂技演员; ② 耍盘、碟、球等的技术.

жондон **ᠵᠣᠨᠳᠣᠨ** [名] ① 妆缎, 锈金银图案的缎子; ② 壮锦.

жондор **ᠵᠣᠨᠳᠣᠷ** [名] 村长, 庄主.

жонон **ᠵᠣᠨᠣᠨ** I [名] ① (史) 济农(明、清两代蒙古贵族称号之一, 意为“副王”); ② (陈) 统帅.

жонон **ᠵᠣᠨᠣᠨ** II [名] (毛色光泽而身躯修长的) 好马.

жонтгонох **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠨᠠᠬᠤ** [动] (尖伸物、尖高物) 不断动作, 一突一伸.

жонтгор **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠷ** [形] 尖伸的, 尖高的, 突起的.

жонтойлгох **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жонтойх 的使动态.

жонтойх **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠶᠢᠬᠤ** [动] 尖伸, 突起, 变尖高.

жонтолзох **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠯᠵᠣᠬᠤ** [动] 参见 жонтгонох.

жонтолзуулах **ᠵᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] жонтолзох 的使动态.

жонхгор **ᠵᠣᠨᠬᠡᠭᠣᠷ** [形] 参见 жонтгор.

жонхойлгох **ᠵᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] жонхойх 的使动态.

жонхойх **ᠵᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠬᠤ** [动] 参见 жонтойх.

жонхуу **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠ** [名] 浆糊。

жонхуудалцах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] жонхуудах 的共动态。

жонхуудах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠳᠢᠬ** [动] ① 涂浆糊, 抹浆糊; ② 粘浆糊, 用浆糊粘住。

жонхуудацгаах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] жонхуудах 的众动态。

жонхуудуулах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] жонхуудах 的使动态。

жонхуулах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠯᠢᠬ** [动] 打浆糊。

жонхуурах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠷᠠᠬ** [动] 打成糊糊, 做成糊状。

жонхууруулах **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] жонхуурах 的使动态。

жонхуурхуу **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 糊状的, 糊糊状的。

жонхууших **ᠵᠣᠨᠬᠤᠸᠠᠷᠢᠬ** [动] 变成糊糊, 成糊糊状。

жонш **ᠵᠣᠨᠰ** [名] 晶石: ~ ин гэлтгөнө 透石膏; ~ ин хүдэр, ~ ны гур 菱铁矿。

жонштос **ᠵᠣᠨᠰᠢᠲᠣᠰ** [名] (矿) 钠长石。

жоом **ᠵᠣᠮ** [名] (动) 蜜蜂, 蜂。

жоотгонох **ᠵᠣᠲᠦᠭᠦᠨᠣᠬ** [动] 不断眯细眼睛, 眯缝眼睛挑逗人。

жоотгонуулах **ᠵᠣᠲᠦᠭᠦᠨᠤᠯᠢᠬ** [动] жоотгонох 的使动态。

жоотгор **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠷ** [形] 眯缝眼的, 眯细眼的。

жоотойлгох **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] жоотойх 的使动态。

жоотойх **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠶᠢᠬ** [动] 眼眯缝起来, 变眯细眼。

жоотолзох **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 жоотгонох。

жоотолзуулах **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] жоотолзох 的使动态。

жоотон **ᠵᠣᠲᠦᠭᠣᠨ** [形] 眯缝眼的, 眯细眼的。

жоотуу **ᠵᠣᠲᠦᠭᠤ** [名] 镞头, 箭头。

жоотуудах **ᠵᠣᠲᠦᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] 用镞头刨; 用箭头刨。

жоотуулах **ᠵᠣᠲᠦᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] 参见 жоотуудах。

жор **ᠵᠣᠷ** [名] 药方, 处方, 方子, 配方: ~ судлал 处方学; ~ хүлээн авагч 配方员。

жорвогор **ᠵᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷ** [形] 噘嘴的, 撮嘴的。

жорвогордуу **ᠵᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 嘴过于噘的, 嘴过于撮的。

жорвогорхон **ᠵᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] жорвогор的小称; 嘴较噘的, 嘴较撮的。

жорвойлгох **ᠵᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] жорвойх 的使动态。

жорвойх **ᠵᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬ** [动] 伸长, 掀起。

жорволзох **ᠵᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 一突一伸, 一掀一掀, 一噘一噘。

жорволзуулах **ᠵᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] жорволзох 的使动态。

жорволзуур **ᠵᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 一突一伸的, 一掀一掀的, 一噘一噘的。

жоргор **ᠵᠣᠷᠭᠣᠷ** 见 ~ алхаа [医] 鸭式步态。

жорлон **ᠵᠣᠷᠯᠣᠨ** [名] 厕所。

жорлох **ᠵᠣᠷᠯᠣᠬ** [动] 照方配药。

жорлуулах **ᠵᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] жорлох 的使动态。

жоровгор **ᠵᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠭᠣᠷ** [形] 伸长的, 尖细的, 掀起的, 噘起的, 突起的。

жороо **ᠵᠣᠷᠣᠭ᠎ᠠ** [名] 走马, 小步急行; 溜蹄小走, 溜蹄小跑 (以同侧两足同时并举之步调); ~ морь 走马, 溜蹄马; ◇ ~ тоодог (动) 波斑鸨; ~ цууцаль (动) 姬鹑。

жороолох **ᠵᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠣᠬ** [动] (马) 溜蹄走, 小步急行。

жороолуулах **ᠵᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠤᠯᠢᠬ** [动] жороолох 的使动态。

жорч **ᠵᠣᠷᠴ** [名] 配方员。

жоу **ᠵᠣᠶ** [名] (陈) 诏: ~ бичиг (陈) 圣旨, 诏书。

жетгээр **ᠵᠡᠲᠭᠡᠷ** [名] 见 житгэр。

жетгэр **ᠵᠡᠲᠭᠢᠷ** [名] 见 житгэр。

жетөө **ᠵᠡᠲᠡᠭᠦ** [名] 嫉妒, 醋意; 艳羨; 猜忌; ◇ атаа ~ 嫉妒, 醋意。

жетөөр **ᠵᠡᠲᠡᠭᠦᠷ** [名] 见 жетгээр。

жөтөөрхөг **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠷᠬᠦᠭ** [形]好嫉妒的,好吃醋的;好猜忌的.

жөтөөрхөл **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠷᠬᠦᠯ** [名]嫉妒.

жөтөөрхөх **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠷᠬᠦᠬ** [动]嫉妒,吃醋;艳羨;猜忌.

жөтөөрхүү **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦ** [形]参见 жөтөөрхөг.

жөтөөрхүүлэх **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] жөтөөрхөх 的使动态.

жөтөөч **ᠵᠥᠲᠡᠭᠦᠲᠠ** [名]嫉妒者,好吃醋者;艳羨者;猜忌者.

жу-до **ᠵᠡᠮᠣ** [名]柔道; жу-до барилдаан 柔道术.

жугантас **ᠵᠡᠭᠠᠨᠲᠠᠰ** [名]〈矿〉菱镁矿.

жугар **ᠵᠡᠭᠠᠷ** [名]〈植〉饲料高粱.

жугуулчин **ᠵᠡᠭᠦᠭᠤᠯᠴᠢᠨ** [名]见 жуулчин.

жугуулчлал **ᠵᠡᠭᠦᠭᠤᠯᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]见 жуулчлал.

жугуулчлах **ᠵᠡᠭᠦᠭᠤᠯᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]见 жуулчлах.

жугуулчуулах **ᠵᠡᠭᠦᠭᠤᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] жууулчлах 的使动态.

жугуух **ᠵᠡᠭᠦᠭᠦᠬ** [名]见 жуух.

жудаг **ᠵᠡᠭᠠᠳᠠᠭ** [名]品性,品德,气质,为人.

жудаггүй **ᠵᠡᠭᠠᠳᠠᠭᠦᠭᠦᠢ** [形]品德差的,不忠诚老实的,不正派的;贪欲的,利己的,吝啬的.

жудагтай **ᠵᠡᠭᠠᠳᠠᠭᠲᠠᠢ** [形]品德高尚的;忠诚老实的,为人正派的;不贪的,大公无私的,不吝啬的.

жулдрай **ᠵᠡᠭᠦᠯᠳᠷᠠᠢ** [形]纨绔的.

жулдрайчууд **ᠵᠡᠭᠦᠯᠳᠷᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名]纨绔子弟,花花公子.

жунгаа **ᠵᠡᠮᠠᠭᠠ** [名]〈动〉黄嘴山鸦.

жундан **ᠵᠡᠮᠠᠨ** [名]参见 жондон.

жундар **ᠵᠡᠮᠠᠨᠳᠠᠷ** [名]〈陈〉庄头儿,村长.

жунз **ᠵᠡᠮᠠᠨᠵ** [名]粽子.

журам **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮ** I [名]①秩序,规律,制度,法规,规章,程序;风俗,惯例; дотоод ~ 内部规则; ~ алдах 违犯规章; ~ алдагдах 道德败坏; ~ гүй этгээд 不法分子; нийтийн ёс ~ 公共秩序,公共守则;

нийгмийн хэв ~ сахих (зөрчих) 遵守(违犯)社会秩序; намын ерөнхий ~ 党的总章(总纲); сахилга ~ 纪律; нийгэм ~ 社会主义; ◇ ~ ёс 规章,规律,惯例,秩序; хэв ~ 惯例,秩序,章程; заншил ~ 习俗,惯例; ~ горим 惯例; ~ ёслол 礼仪; ②线纹,线路; 格子,条子; 〈军〉队形: ~ тай цаас 格子纸; дэвтрийн ~ 本子格; байлдааны ~ 战斗队形; дэлгэмэл ~ 扇面队形,散兵线,散兵队形; ◇ шугам ~ 线,线条; ③义,义勇,义气,忠义,正义,节义; 和睦,融洽,情谊,友情; 高尚; найрал ~ 和睦,友情; ~ санаа 正义; журмыг гүйцэтгэх 尽义务, 进行义勇行动; журмын ах дүү 义兄弟; ~ шудрага ① 忠义; ② 径直的,直进的; 〈шудрага ~〉медаль “忠诚义勇”勋章; ③ 途径,方式; туршилтын журмаар 以试验的方式,通过试验途径; асуудлыг эв найрамдлын журмаар шийдвэрлэх 以友好的方式解决问题.

журам **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮ** II [名]门毯,门前擦脚毯,长条路毯.

журамжих **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠢᠬᠢᠬ** [动]规范化.

журамжуулах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] журамжих 的使动态;规范化.

журамжцгаах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠭᠠᠬᠠᠬ** [动] журамжих 的众动态.

журамлагдах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠭᠠᠬᠠᠬ** [动] журамлах 的被动态.

журамлазнах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠵᠠᠬ** [动] журамлах 的短暂体.

журамлал **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠯ** [名]规范.

журамлалт **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠯᠲ** [名]参见 журамлал.

журамлалцах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠠᠬ** [动] журамлах 的共动态.

журамлах **ᠵᠡᠮᠠᠷᠠᠮᠠᠬ** [动]①遵循,遵守,奉行(法规、制度、习俗、秩序等); ~н дагах 遵守,遵循,遵照; ②使...归...管辖,使...受...节制,使听从: ~ ёс 伦理学,伦理道德; ③〈语〉规范化: ~сан бичлэг 规范书写法; ~сан хэл 规范语言; ~сан хэл зүй 规范语法.

- журамлацгаах** жyрaмлaцгaax (动) журамлах的众动态.
- журамламал** жyрaмлaмaл [形]整理就绪的,整顿好的,调整好的.
- журамлуулах** жyрaмлyулax (动) журамлах的使动态.
- журамлуун** жyрaмлyун [名]标准,规范.
- журамлуур** жyрaмлyуp [名]①定额;标准: ~ акм 标准记录; ②速率.
- журамнах** жyрaмнax (动)参见 журамлах.
- журамнуулах** жyрaмнyулax (动) журамнах的使动态.
- журамт** жyрaмт [形]①有规章的,有秩序的;懂规矩的,守规矩的: ~ ёс 规章,法规,制度; ②义的,忠义的,正义的,正真的,义勇的,崇高的,高尚的: ~ явдал 崇高行为,义行; ардын ~ цэрэг 人民义勇军; ~ эр 鳏夫; ~ эрдэмтэн 义士; ~ өдөр (陈)义日(地日生天干为义日); ~ гэр 公共建筑物; ~ морь, ~ цагаан 白义(白色骏马); ~ шувуу 义禽(指鸿雁); ◇ ~ гөрөөс (动)骑虞(兽名).
- журамтай** жyрaмтaй [形]①守秩序的,守规章的;有秩序的,有规章的: ~ болгох 系统化,规范化; ~ байх 系统性; ~ байцгаа! 守秩序些! эмх ~ 有条理的,有秩序的,有组织的; ②忠义的,正义的;崇高的,高尚的.
- журамтан** жyрaмтaн [名]①遵守规章制度者,遵守秩序者; ②义士.
- журамчлал** жyрaмчлaл [名]规程;细则.
- журамших** жyрaмшix (动)制度化,有秩序起来,调整,上正轨,规律化;对规章制度习惯起来.
- журамшуулах** жyрaмшyулax (动)① журамших的使动态; ②使之规范,使之标准化;规格化: ~ баримт 标准文件.
- журамшуулга** жyрaмшyуулгa [名]规格,标准.
- журж** жyрж [名]〈植〉橙子.
- журнал** жyрнaл [名]①杂志,定期刊物; ②记录本,日记本,值班日志.
- журналдах** жyрнaлдax (动)订杂志.

- журналдуулах** жyрнaлдyулax (动) журналлах的使动态.
- жуу** жyу [名]参见 жуух; ~ бичиг 诏书.
- жууз** жyуз [名]轿子.
- жуузлагдах** жyузлaгдax (动) жуузлах的被动态.
- жуузлах** жyузлax (动)①坐轿子; ②两人用手搭成轿形; ③让人坐手搭轿子.
- жуузлуулах** жyузлyулax (动)① жуузлах的使动态; ②意同 жуузлагдах.
- жуулаг** жyулaг [名]输送,传送: агаар ~ 气体输送.
- жуулга** жyуулгa I [名]〈动〉小金虫,金龟子.
- жуулга** жyуулгa II [名]生活,生存.
- жуулган** жyуулгaн 见 ~ оо 滑石粉.
- жуулчид** жyуулчид [名]旅行家,旅游者.
- жуулчицгаах** жyуулчигaax (动) жуулчлах的众动态.
- жуулчин** жyуулчид [名]旅行者,旅客,探险家;客人: гадаад жуулчдад үйлчлэх газар 国际旅行社; жуулчны товчоо 旅行社.
- жуулчлал** жyуулчлaл [名]旅行,探险,游历;作客: ~ ын байгууллага 旅游机构.
- жуулчлах** жyуулчлax (动)旅行,探险,游历;作客: гадаад орнуудаар ~ 在外国旅行; далайгаар ~ 海上旅行.
- жуулчлагч** жyуулчлaгч [名]旅行者,旅游者.
- жуулчлуулах** жyуулчлyулax (动) жуулчлах的使动态.
- жуумайлгах** жyуумaйлгax (动) жуумайх的使动态.
- жуумайх** жyуумaйх (动)(嘴唇)稍噉出,突出,噉起.
- жуумалзах** жyуумaлзax (动)参见 жуумганах.
- жуумалзуулах** жyуумaлзyулax (动) жуумалзах的使动态.
- жуумганагдах** жyуумгaнaгдax (动) жуумга-

нах 的互动态.

жуумганах **ᠵᠢᠮᠤᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 不断撇嘴(表示嘲笑或轻视); (撇嘴)冷笑, 嘲笑.

жуумганацгаах **ᠵᠢᠮᠤᠭᠠᠨᠠᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] жуумганах 的众动态.

жуумгануулах **ᠵᠢᠮᠤᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] жуумганах 的使动态.

жуумгар **ᠵᠢᠮᠤᠭᠠᠷ** [形] ①稍撇嘴唇的, 略噘起的, 稍突出的; ②见 зуумгар.

жуух **ᠵᠢᠮᠤᠬ** [名] 证书; 奖状; яамны ~ 部奖状; 部发证书; ~ бичиг 奖状, 证书, 委任状; итгэмжлэх ~ бичиг (大使呈递的) 国书; итгэмжлэх ~ бичгийг гардуулан барих 呈递国书, 递交国书.

жууцай **ᠵᠢᠮᠤᠴᠠᠢ** [名] (植) 韭菜.

жууч **ᠵᠢᠮᠤᠴᠠ** [名] 中间人, 经纪人, 调停者, 仲裁人; 捐客: ~ хөрөнгөтөн 买办资本家.

жуучилцагах **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] жуучлах 的众动态.

жуучин **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠨ** I 见 ~ хадаас 枣核钉.

жуучин **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠨ** II [名] 参见 жуулчин.

жуучлал **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 参见 жуулчлал.

жуучлах **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 жуулчлах.

жуучлуулах **ᠵᠢᠮᠤᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] жуучлах 的使动态.

жууш **ᠵᠢᠮᠤᠰ** [名] ①肴, 菜肴; ②(转)笑料, 笑柄; ③(转)牺牲品.

жүжиг **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭ** [名] 剧, 戏剧: ~ тоглох, ~ гаргах 演剧; ~ анги, жүжгийн хэрээ 戏剧班; жүжгийн зохиол 剧本, 剧作; жүжгийн зохиолч 剧作家; ~ийн төрөл зүйл 剧种; ~ийн үг 台词; ~ найруулагч 戏剧导演; эмгэнэлт ~ 悲剧; инээдэмт ~ 喜剧, 幽默剧; дуулалт ~ 歌剧; ◇ **шинь** ~ 戏剧.

жүжиглүүлэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] жүжиглэх 的使动态.

жүжиглэгч **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠴ** [名] 戏剧演员.

жүжиглэл **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] (艺) 剧, 戏, 戏剧.

жүжиглэлцэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] жүжиглэх

的共动态.

жүжиглэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 演戏, 演剧: ~ хүн 剧中人物.

жүжиглэгчгээх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] жүжиглэх 的众动态.

жүжигч(ин) **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠴ** [名] 演员: ардын ~ 人民演员; гавьяат ~ 功勋演员.

жүжигчид **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠴᠢᠳ** [名] жүжигч 的复数.

жүжигчлэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 戏剧化.

жүлчгэр **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠷ** [形] 寡情的, 冷淡的, 冷酷无情的; 态度生硬的; 待人不友好的, 不合群的.

жүлчигнэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] ①对人寡情冷淡, 冷酷无情, 态度生硬; ②表现得脸皮厚, 厚颜无耻.

жүлчийх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠬ** [动] 变寡情, 变冷淡, 变冷酷无情; 变态度生硬, 变得不合群, 与人不友好.

жүлчилзэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠢᠵᠡᠬ** [动] 参见 жүлчигнэх.

жүлчилзүүлэх **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] жүлчилзэх 的使动态.

жүмбүү **ᠵᠢᠮᠤᠪᠦᠭᠦ** [名] (植) 木本短荻草.

жүн **ᠵᠢᠮᠤ** [名] ①钟, 大钟; ②时钟, 挂钟.

жүвз **ᠵᠢᠮᠤᠶ᠋ᠵ** [名] 小酒盅.

жүвхрэг **ᠵᠢᠮᠤᠶ᠋ᠬᠢᠷᠡᠭ** [名] (乐) 钟.

жүрж **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭ** [名] (植) 桔子: алтан ~ 金桔; амтат ~ 桔子; бэрсүүт ~ 柑子; хүчит ~ 橙子; ёст ~ 九头柑; яслаг ~ 枳; ~ийн мод 桔树; ~ийн охь 桔子精; ~ийн шүүс 桔汁.

жүржимсэг **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠮᠢᠰᠡᠭ** [名] 参见 жүржлэг.

жүржлэг **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭ** [名] (植) 柚子.

жүрүр **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠦᠷ** [名] (植) 山楂子.

жүрчин **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠨ** [名] (陈) 女真.

жүсүүт **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠦᠳ** [名] (植) 马醉木.

жүүт **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠦᠳ** [名] (植) 黄麻.

жүчээ **ᠵᠢᠮᠤᠵᠢᠭᠡᠵᠡ** [名] 马厩: ~ний бордуур (农) 厩肥.

3

з ㄣ 蒙语第九个字母.

за ㄣ [感] 见 заа.

заа ㄣ [感] ①(答应声)好吧!好,可以,对,是; 噎: ~, болно好,可以; ~ мэдлээ好,我知道了; ~ ~ тэгэе好,好,就那样吧; ②(制止别人)够了!行了! ~ боль!够了, 停住吧! ③就这样,好吧; ~ би явлаа好吧,我走了; ④真的吗? 后来呢? 那么...: ~ тэгээд яагаа вэ? 那么后来如何呢?

заавал ㄣ [副] 无疑,必定,一定,无论如何,必须,务必: ~ гүйцэтгэх 必须完成; ~ ирээрэй! 请您一定来! ~ мэднэ 必定知道,无疑了解; ~ биелүүлэх шийдвэр 强制的决议; ~ төлөх төлбөр 必须履行的付款; ~ үзэх хичээл 必修课; ~ нийлүүлэх 征购; ~ хийх дасгал, ~ хийх хөтөлбөр <体> 规定动作.

заавар ㄣ [名] 指示,指导,指令,训令,守则,条例,细则,条令,教令; 教练,指南,说明书,须知,教材; ажлын ~ 工作说明,工作指导; 工作指南; ~ тушаал 指令; пулемётын ~ <军> 机枪教材; ~ зөвлөлтгөө 指导,指示; ~ сануулга 指令,训令; ~ зөвлөмж 使用说明,样品说明.

зааварлагч ㄣ [名] 指导者,指导员,教导员,指示者,教官,教练员; 干事; биеийн тамирын ~ 体育教练员, <军> 体育教官.

зааварлагчид ㄣ [名] зааварлагч 的复数.

зааварлалдах ㄣ [动] зааварлах 的互动态.

зааварлах ㄣ [动] 指示,指导,指令,训令,教练: ~ н айлчлах 巡视.

зааварлацгаах ㄣ [动] зааварлах 的众动态.

зааварлуулах ㄣ [动] зааварлах 的使动态.

зааварч ㄣ [形] 好教人的,好为人师的,好指挥别人的.

зааварчилгах ㄣ [动] 教导,训示.

зааварчилга ㄣ [名] 教导,训示.

зааварчилдгаах ㄣ [动] зааварчлах 的众动态.

зааварчлага ㄣ [名] 见 зааварчилга.

зааварчлах ㄣ [动] 见 зааварчилгах.

зааварчлуулах ㄣ [动] зааварчилгах 的使动态.

зааг ㄣ [名] 接合处,衔接点,分界线; 分界,界限,境界,国界,地界; 限度; 缝: хот хөдөөгийн ~ 城乡分界(线); ~ ийн тэмдэг 界桩,界标; хилийн ~ 国境界; хоёр улсын ~ газар 两国接壤地带; ажлын ~ 工作的界限; ~ тогтоох 测定

地界, 划界, 定界限; ~ шугам 外围线; ~ ийн огноо 分界日期.

зааггүй **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠰᠢᠨᠢ** [形] 无界线的; 无界限的, 无分界的, 无区分的; 无缝的.

зааггүйдэх **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠰᠢᠨᠢ** **ᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得无界线; 变得无界限, 变得无分界, 变无区分; 变无缝.

заагдах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠳᠠᠭᠠ** I [动] 被划分界线, 被隔开.

заагдах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠳᠠᠭᠠ** II [动] заах I 的被动态: 被教; 被指出, 被指; <法> 被判处: хоригдох ял ~ <法> 被判处徒刑.

зааглагдах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [动] зааглах 的被动态.

зааглазнах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [动] зааглах 的短暂体.

зааглал **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠯ** [名] 分界, 划界.

зааглалт **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 зааглалт.

зааглалцах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] зааглах 的共动态.

зааглах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠭᠢ** [动] 使隔开, 划清界限; 划出界线, 标定边界, 测定地界; 开缝: нутаг ~ 测定地界, 划地界; ~ шугам 分界线; ~ сан огноо 极限日期.

зааглац **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠭᠢ** 见 ~ аяз<乐>幕间曲.

зааглацгаах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠭᠢ** **ᠭᠠᠬᠡ** [动] зааглах 的众动态.

зааглуулах **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠭᠢ** **ᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ① зааглах 的使动态; ② 意同 зааглагдах.

зааглуур **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠯᠠᠭᠢ** **ᠤᠷ** [名] (电视) 析像管.

заагтай **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠲᠠᠢ** [形] 有交合点的; 有界线的, 有分界的; 有区分的; 有限度的; 有缝的.

заагуур **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠭᠤᠷ** [名] 指针; 指示器, 示功器.

заагч **ᠠᠭᠠᠭᠢ** **ᠴᠢ** [名] ① 指示器, 指针, 指南, 索引; ~ зүү 指针; ② 教导者, 教师, 导师; 指出...者.

заадал **ᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [名] 参见 заадас; ◇ **тэнгэрийн** ~ <天>天河, 银河.

заадаллах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] 参见 заадаслах.

заадас(ан) **ᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] 缝, 缝线, 接合处, 头发缝; 分界; гавлын ясны ~ 头骨缝;

авдарны(ын) ~ 箱子合叶; заадсаараа салах 沿缝裂开.

заадаслах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠰᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① 缝合, 接合, 衔接, 接缝, 做卯榫(或凹线); ② 嵌入裂缝; ③ 头发分道.

заадаслуулах **ᠠᠭᠠᠳᠠᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] заадаслах 的使动态.

заадуур **ᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 铡刀; 切刀.

заадуурдах **ᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠷ** **ᠳᠠᠬᠡ** [动] 用铡刀(或切刀)铡切.

заажуур **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] 见 заазуур.

зааз **ᠠᠭᠠᠵ** [名] 渣滓, 废品, 废物; 淘汰物; ~ мал 次牲口, 淘汰畜; ~ хүн 坏人, 社会渣滓.

заазалцгаах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] заазлах 的众动态.

заазлагдах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠡ** [动] заазлах 的被动态; 被淘汰, 被剔除, 被扬弃.

заазлалт **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 淘汰, 剔除, 扬弃.

заазлац **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠴ** [名] 淘汰率.

заазлах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠢ** [动] 去渣滓, 淘汰, 剔除, 扬弃; малыг заазалж ялгах 淘汰牲畜.

заазлуулах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] ① заазлах 的使动态; ② 意同 заазлагдах.

заазуур **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] 铡刀, 切刀; 绞肉机.

заазуурдагдах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** **ᠳᠠᠬᠡ** [动] заазуурдах 的被动态.

заазуурдах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** **ᠳᠠᠬᠡ** [动] 用铡刀(或切刀)铡碎, 切碎; 绞肉.

заазуурдацгаах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** **ᠳᠠᠬᠡ** [动] заазуурдах 的众动态.

заазуурдуулах **ᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** **ᠳᠠᠬᠡ** [动] заазуурдах 的使动态.

заал **ᠠᠭᠠᠯ** I [形·副] I 见 жаал.

заал **ᠠᠭᠠᠯ** II [名] 厅, 厅堂; 客厅; концертын ~ 音乐厅.

заалах **ᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] (在衣服边子上) 镶窄片金.

заалгах **ᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠢᠬᠡ** I [动] заах I 的使动态; хичээл ~ 请人教课; 请教.

заалгах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠬᠡ** II [动] заах II 的使动态:
эрүү~〈法〉被判刑罰; ял~〈法〉被判罪.

заалгах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠬᠡ** III [动] заах III 的使动态.

заалгуулах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] заалгах I 的使动态.

заалдаан **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠨ** [名]〈法〉诉讼, 控告, 控诉, 官司.

заалдаач **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠴ** [名·形] ①〈陈〉诉棍; ②好打官司的, 善打官司的.

заалдагдгч **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠴ** [名]〈法〉被告人.

заалдагдах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] заалдах 的被动态.

заалдагч **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠭᠴ** [名]〈法〉起诉人, 原告, 控告人; 告发人; ~ этгээд〈法〉起诉者; 原告.

заалдал **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠯ** [名]参见 заалдлага.

заалдах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠬᠡ** I [动]〈法〉起诉, 控告, 诉讼, 控诉, 同…打官司; 告发; амаар~〈法〉口头控告; давж~〈法〉上诉, 越级申诉.

заалдах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠬᠡ** II [动] заах I 的互动态.

заалдлага **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠠᠯᠠᠭ᠋᠎ᠠ** [名]〈法〉起诉, 控告, 诉讼, 控诉, 打官司; 告发.

заалдуулах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] заалдах I 的使动态.

заалдчих **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠳᠴᠢᠬᠡ** [动] заалдах I 的多次体.

заалихай **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [名]〈乐〉音程.

заалт **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠲ** [名] ①指示, 指令, 指导; 教学, 教导; ②规定: дүрмийн~ ёсоор按制度规定; ~ыг зөрчин 违犯规定.

заалхай **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [名]〈法〉诉讼, 控诉, 打官司; 告发; ◇ зарга~控诉, 诉讼.

заалхайлаг **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠬᠡᠯᠠᠭ** [形]〈法〉诉讼的, 控诉的, 打官司的; 告发的.

заалхийлах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠬᠡᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] заах I 的多次体; ①时时教导, 多次指出, 时常指示; ②特别指出, 反复强调.

заалцах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠴᠢᠬᠡ** I [动] заах I 的共动态.

заалцах **ᠵᠠᠭᠢᠯᠠᠴᠢᠬᠡ** II [动] заах II、III 的共动态.

зааль **ᠵᠠᠭᠠᠯ** [名]告状: зарга заалийн хэрэг 诉讼案件.

заальхай **ᠵᠠᠭᠠᠯᠬᠡ** [名]见 заалхай.

заам **ᠵᠠᠮ** [名] ①衣领, 领口; ②被头.

заамал **ᠵᠠᠮᠠᠯ** [名·形] ①拼缀(组合)物; ②拼缀成的.

заамдагдах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] заамдах 的被动态.

заамдалцах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] заамдах 的共动态.

заамдах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠠᠬᠡ** [动]抓住衣领, 揪衣领.

заамдацгаах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] заамдах 的众动态.

заамдуулах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① заамдах 的使动态; ②被抓住衣领, 被揪衣领.

заан **ᠵᠠᠭᠠᠨ** [名] ①〈动〉象: ~ы тугал 幼象; ~ы соёо 象牙; ~ы ясан цамхаг 象牙之塔; ~ Зааны Ясан Эрэг(地)象牙海岸; ~ гөрөөс 恐兽; ~ мод〈植〉巨杉; ~ таваг〈植〉牻牛儿苗属; ~ яст мэлхий〈动〉象龟; ②〈体〉象(蒙古摔跤手胜七、八轮所获之称号).

заандал **ᠵᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠯ** [名]〈医〉象皮症.

заар(ан) **ᠵᠠᠭᠠᠷ** [名] ①麝香: хүдрийн~麝香; ~ын мод〈植〉麝香木; ~ зүсэр 麝香片; ~ын булчирхай 麝香腺; ②膻味, 腥味.

заараг **ᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** I [名] ①胶泥土; ②硬土层, 硬石层.

заараг **ᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** II [名]〈动〉鸢属.

заарах **ᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠡ** [动]〈下巴颏〉脱臼, 脱位.

заарим **ᠵᠠᠭᠠᠷᠢᠮ** [名]〈动〉雅罗鱼.

заармаг **ᠵᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭ** [名]〈面粉和水搅拌成的〉面疙瘩.

заармаглах **ᠵᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠬᠡ** [动]〈把面粉之类〉搅拌成小面疙瘩, 拌成小面块.

заармагтах **ᠵᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭᠲᠠᠬᠡ** [动]弄成面疙瘩状.

заармагших **ᠵᠠᠭᠠᠷᠮᠠᠭᠰᠢᠬᠡ** [动]成为面疙瘩样.

заарт **ᠵᠠᠭᠠᠷᠲ** [形]带麝香味的: ~ бэх 麝煤, 香墨; ~ галай〈动〉麝驹; ~ гургуул

〈动〉麝雄；～ мана 〈动〉麝雌；～ харх 麝鼠；～ мод 〈植〉樟属；～ цагирам 〈植〉角盘兰属。

зааруулах **ᠵᠠᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]заарах的使动态。

заарцаг **ᠵᠠᠠᠷᠴᠠᠭ** I [名]鱼群。

заарцаг **ᠵᠠᠠᠷᠴᠠᠭ** II [名]群集，成群结队，一大帮(人)，云集，成群：ялаа батганын ~ 蝇群；театрын үүдэнд хүн гэдэг ~ харагдана 剧院门前有一大帮人。

заарцаглах **ᠵᠠᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]云集，群聚，成群，集合成群，聚拢，成帮。

заарь **ᠵᠠᠠᠷᠢ** I [名]阉割过的驯鹿。

заарь **ᠵᠠᠠᠷᠢ** II [名]参见 заар。

заасан **ᠵᠠᠠᠰᠠᠨ** [形]名义的：～ үнэ 名义价格；～ цалин 名义工资。

заах **ᠵᠠᠠᠬᠤ** I [动]①把…给…看，指给…看，指出，指示；表现，显示：хуруугаар ~ 用手指指；～ сан жин 规定重量；түүнд шинэ үзгийг ~ ж өгөв 把新笔指给他看了；～ ж хэлэх 指着说；引用，引证，以…为借口说；яс ~ (转)①表现怪僻性格；②表现很大的耐韧性；цохлон ~ 特别指出，特别强调；～ хуруу 食指；буурь ~， хана ~ 表现出老练世故；булчин ~， шөрмөс ~， шил ~ 凭力气，指望于体力；зүрх ~， зориг ~ 表现坚定果敢；чадал ~， чийр ~ ①依仗自己的力量或财产；ял ~ 〈法〉判刑，判处；～ ын тийн ялгал 〈语〉把格；～ төлөөний үг 〈语〉指示代词；③教，授；教导：～ н сургах 教，教导，训导，训练；сургуульд ~ 在学校任教；～ арга 教授法，教学法；～ материал 教材，讲义。

заах **ᠵᠠᠠᠬᠤ** II [动]脱落，分离：эрүү ~ 颌骨脱臼；分开颌骨，切开颌骨。

заах **ᠵᠠᠠᠬᠤ** III [动](把缝或接合物，衔接处) 榫接。

заацай **ᠵᠠᠠᠴᠠᠢ** [名]榨菜。

заацгаах **ᠵᠠᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** I [动]заах I 的众动态。

заацгаах **ᠵᠠᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** II [动]заах II、III 的众动态。

заачих **ᠵᠠᠠᠴᠢᠬᠢ** [动]заах I 的多次体。

зав **ᠵᠠᠪ** I [名]闲暇，空闲时间；空隙，缝：～ олоод ирээрэй 你抽空来吧；◇ ~ шалгах 〈电〉占线试验；～ чөлөө, зай ~ 空闲时间；空隙。

зав **ᠵᠠᠪ** II [名]谷，山谷。

заваа **ᠵᠠᠪᠠᠭ** [名]涩；амны ~ гаргах 解涩。

заваадах **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]①草腥气变大，腥臭味变大；②变淡，变平淡无味，变得素淡。

заваадуулах **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]заваадах的使动态。

заваан **ᠵᠠᠪᠠᠨ** [形]①草腥气的，腥臭的；②淡的，素淡的，素食的，平淡无味的：～ хоол 素淡无味的饭；③(转)蠢笨的，蒙昧的；无进展的：～ хөдөлж байна 蠢笨地动作；～ үг 蠢笨的话；粗野下流话；～ ажил 无成果的工作，无进展的工作；◇ ~ дургана 〈植〉鸡桑(树)；④令人讨厌的，令人鄙弃的；肮脏的：～ хүн 令人讨厌的人。

заваандуу **ᠵᠠᠪᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形]①相当腥臭的；②太素淡的，很平淡无味的；③相当蒙昧的，太蠢的。

заваарах **ᠵᠠᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]①变得草腥气，变得腥臭，变淡，变素淡，变平淡无味；ам ~ 嘴发干；嘴发臭气；шүлс ~ 唾液变浓；②变蠢笨，变蒙昧；无进展；ажил ~ 工作无进展；бие ~ 人变懒惰；③变得令人讨厌，变得肮脏污秽。

завааруулах **ᠵᠠᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]① заваарах的使动态；②(转)毁坏名誉，中伤诽谤。

заваг **ᠵᠠᠪᠠᠭ** [名](蒙古包壁与顶毡之间联结处的) 衬毡。

завай **ᠵᠠᠪᠠᠢ** [名]〈植〉升麻。

заванц **ᠵᠠᠪᠠᠨᠴ** [名]马颈扼。

завгүй **ᠵᠠᠪᠭᠦᠢ** **ᠵᠠᠨᠠᠭ** [形]没空闲，无空隙，抽不出空：би ~ байна 我没空。

завдаа **ᠵᠠᠪᠳᠠᠭ** [名]①时机，机会；空隙；来得及；②敏捷，灵敏，麻利。

завдаагүй **ᠵᠠᠪᠳᠠᠭᠦᠢ** **ᠵᠠᠨᠠᠭ** [形]①来不及的，没有时机的，没空的；②不敏捷的，不灵敏的。

завдаатай **ᠵᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]③会利用时机的，处处赶得到的；④有时机的，有机会的；

有空闲的,有空隙的;④敏捷的,灵敏的.

завдал **ᠵᠠᠪᠳᠠᠯ** [名]①空闲,空隙;②时机,机会;③准备,打算,企图.

завдалт **ᠵᠠᠪᠳᠠᠯᠲ** 见 ~ цоохор(动)九花虬(骏马名).

завдамгай **ᠵᠠᠪᠳᠠᠮᠭᠠᠢ** [形]会利用时机的,会选择机会的;灵敏迅速的.

завдамтгай **ᠵᠠᠪᠳᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]参见 завдамгай.

завдах **ᠵᠠᠪᠳᠠᠬ** I [动]①来得及,赶上: хоёр цаг хуртэл би энэ бичгийг хуулан бичиж завдлаа 两点钟之前我来得及把这文件抄好; түргэн завдвал галт тэрэг хөдлөхөөс өмнө хүрнэ 如果快些赶,就能在火车开动前到(车站);②利用机会,选择时机;得闲,抽空.

завдах **ᠵᠠᠪᠳᠠᠬ** II [动]准备,打算,企图;正要...: явахыг ~ 准备走;正要走; үйлдсэн буюу үйлдэхийг завдсан 做了的或打算做的; гэмт хэрэг хийхийг ~ (法)图谋作案.

завдацгаах **ᠵᠠᠪᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]завдах I、II 的众动态.

завдвар **ᠵᠠᠪᠳᠠᠪᠠᠷ** [动]空暇.

завдлага **ᠵᠠᠪᠳᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名]①来得及,赶得上,及时;②企图,打算,图谋;③闲暇,空隙;④机会,时机.

завдуу **ᠵᠠᠪᠳᠠᠭᠤ** [形]①来得及的,赶得上的;②颇紧急的;③接近,将近: хорь ~ 将近二十个.

завдуулах **ᠵᠠᠪᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]завдах I、II 的使动态.

завдчих **ᠵᠠᠪᠳᠠᠴᠢᠬ** [动]завдах I、II 的多次体.

завж **ᠵᠠᠪᠵ** [名]参见 заванц.

завиж **ᠵᠠᠪᠢᠵ** [名]口角,嘴角.

завилал **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠯ** [名]盘腿坐.

завилаа **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠭ᠋᠎ᠠ** [名]盘膝坐状.

завилах **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠬ** [动]盘腿而坐;趺坐: завилж суух 盘腿坐.

завилгаа **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠭ᠋᠎ᠠ** [名]①盘腿坐;②盘卷的包裹,折成十字的包裹(药包等).

завилгах **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠭ᠋ᠬ** [动]①завилах 的使动态;②折成十字形包裹(药品等).

завилуулах **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]завилах 的使动态.

завилцгаах **ᠵᠠᠪᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]завилах 的众动态.

завир **ᠵᠠᠪᠢᠷ** [形]琐碎的,破碎的.

завирах **ᠵᠠᠪᠢᠷᠠᠬ** [动]长斑点;起浮渣;长霉;生锈.

завод **ᠵᠠᠪᠣᠳ** [名]厂,工厂,工场,制造厂: суурь машины ~ 机床厂; сүүний ~ 奶厂; арьс ширний ~ 皮革厂; ~ ын марк, ~ ын тэмдэг 厂牌; ~ ын дотоод тооцоо 厂内结算; ~ ын дотоод эргэлт 厂内流转额; ~ ын үнэ 厂价.

завсар **ᠵᠠᠪᠰᠠᠷ** [名]①缝,隙;间隔,中间,之间: завсрын хүчийг талдаа татах 争取中间力量; завсрын хямрал 中间性危机; завсрыг эрэх ①钻空子;寻隙;②挑错,吹毛求疵; завсрын үүл 霞; завсрын халхавч 薄缝; завсрын үсэг(陈)隶书; завсрын бүс 缓冲地带,中间地带; завсрын өртөө 中间站; ~ улс 缓冲国; ~ ын этгээдүүд 中间派; ~ заалхай 缝隙,间隔,中间; зай ~ 空地,空隙; 空闲; зай ~ гүй 不剩一点空隙,紧紧挤满; ③间歇,空闲; 中断,停顿: завсрыг үзэх 抽空,利用空闲; ~ чөлөө 空闲,空隙; 间歇; ④在...之间,在...中间: газар тэнгэр хоёрын ~ 天地之间; үхсэн амьд хоёрын ~ 生死之间; ~ аяз(乐)间奏; ~ хөгжим 休幕曲; ⑤过渡: завсрын анги 过渡阶级; завсрын муж(地)过渡地带; ⑥(动)裂; ⑦(体)“空档”.

завсаргүй **ᠵᠠᠪᠰᠠᠷᠭᠠᠢ** [形]①无缝隙的,无间隔的;②无间歇的,不停歇的,不停顿的: ~ ажиллах 不停顿地工作;③亲密无间的: ~ нөхөр 亲密无间的同志.

завсардах **ᠵᠠᠪᠰᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]①变一无所获,变一无所有,耽误,落空: ажил ~ 工作落空(耽误);②互相中断,疏远,关系恶化,开缝: харилцаа холбоо ~ 联系中断,关系疏远.

завсардацгаах **ᠵᠠᠪᠰᠠᠷᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]завсардах 的众动态.

завсардмал **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] ① 一无所获的, 一无所有的, 耽误的, 落空的; ② 中断的, 疏远的, 关系恶化的; 开缝的.

завсардуулагч **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠳᠠᠮᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [名] 挑拨者, 挑拨离间者.

завсардуулах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠳᠠᠮᠠᠯᠠᠭᠠᠭ** [动] завсардах 的使动态; 挑拨, 挑拨离间.

завсарлага **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 间歇, 中断, 暂停; 停歇, 停顿; 中间的休息; 分离, 断开; үдийн ~ 歇晌; хичээлийн ~ ар 趁课间休息时, 在课余时间; ② 幕间休息; 休幕; ③ 〈体〉暂停.

завсарлагаа(н) **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 见 завсарлага.

завсарлагдах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠨᠠ** [动] завсарлах 的被动态.

завсарлал **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠯ** [名] 参见 завсарлага.

завсарлалга **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 завсарлага.

завсарлах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭ** [动] 间歇, 休息, 停顿, 停歇, 暂停, 中断; 分离, 断开: хичээл ~ 课间休息; арван минут ~ 休息十分钟; ажил ~ 工作暂停, 工间休息; бороо ~ 雨停歇.

завсарлац **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭ** [名] 〈语〉间歇, 停顿.

завсарлацгаах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [动] завсарлах 的众动态.

завсарлуулах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [动] завсарлах 的使动态.

завсарт **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠲᠠ** [形] 参见 завсартай.

завсартай **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠲᠠᠢ** [形] 有间歇的, 有停顿的, 有休息的; 有间隔的: ~ үйлдэх 有间歇地做; ~ үзэх 区别对待, 见外.

завсартах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠲᠠᠬ** [动] 出间歇, 有停顿, 出间隔.

завсархи **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠬᠢ** [名] 〈解〉骨间的膜.

завсарчлах **ᠵᠠᠪᠰᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] ① 找机会, 赶时机, 钻空子, 抽空; ② 区别对待, 不平等对待, 见外; ③ 详细探问, 探究.

завтай **ᠵᠠᠪᠲᠠᠢ** [形] 有空闲的, 有空隙的; би өнөөдөр үдээс хойш ~ 我今天下午有空.

завтайхан **ᠵᠠᠪᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] завтай 的小称; 稍

有空闲的; 略有空隙的.

завхай **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢ** I [形] 放荡的, 散漫的, 逞性的; 淫荡的, 好色的, 不道德的; 庸俗的: ~ хүн ① 淫乱的人, 淫荡者; ② 庸俗角色, 鄙夫; ~ явах 放荡, 淫荡, 过淫荡生活; ~ үг ① 俚语; ② 褻褻语; ~ этгээд 腐化分子; ◇ ~ **зайдан** 淫荡的, 放荡的, 不道德的.

завхай **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢ** II [名] (骨牌的) 杂对儿.

завхайдах **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 变得放荡, 变得散漫, 变得淫荡.

завхайрал **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠯ** [名] 放荡, 淫荡, 堕落, 庸俗.

завхайрах **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 放荡, 散漫, 逞性; 淫荡, 过放荡生活, 嫖, 堕落; 庸俗化.

завхайруулах **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [动] завхайрах 的使动态.

завхайхан **ᠵᠠᠪᠬᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] завхай I 的小称; 较放荡的, 较淫荡的, 较放荡不羁的.

завхах **ᠵᠠᠪᠬᠠᠬ** [动] ① 稍然消失, 消弭, 失散, 突然不见, 丢失; ② 杳无音信, 断信息, 听不到; ③ 不知所措, 内疚; ④ 参见 завхрах.

завхрал **ᠵᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠯ** [名] ① 倾向, 倾斜力; 偏差, 曲解, 歪曲; алдаа ~ 错误与偏差; ② 消失, 消弭, 丢失, 失散; ③ 放荡, 淫荡; ④ 迷路, 入歧途.

завхралт **ᠵᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] 错误, 过错; 误差; 腐败.

завхрах **ᠵᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 偏倾, 出现偏差; 歪曲, 曲解; ажил ~ 工作出现偏差; ② 消失, 丢失, 失散, 消弭, 消散; үүл ~ 云彩消散; мал ~ 牲口丢失; нойр ~ ① 失眠; ② 睡意消散; ③ 迷路, 走错路, 入歧途; ④ 放荡, 散漫, 逞性; 淫荡, 堕落; 庸俗化; завхарч яваа хүн 放荡堕落的人, 耽于色情的人; завхарсан юм 乌七八糟的东西.

завхруулагч **ᠵᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [名] ① 偏倾者, 出现偏差者, 机会主义者; ② 丢失者, 失落者; 使失散者, 使消弭者; ③ 使入邪路者, 使入歧途者; ④ 歪曲者, 曲解者, 颠倒是非者; ⑤ 使淫荡者, 使堕落者, 使庸俗者.

завхруулагчид **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] завхруулагч的复数.

завхруулах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завхрах的使动态.

завхруулага **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 曲解, 歪曲.

завхуул **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] ① 失散的, 丢失的, 散乱的, 消失的: ~ мал барих 逮住失散牲畜; ~ эд авах 领丢失的物品; ② 流浪者, 滑头, 骗子, 恶棍, 无人管的家伙.

завхуулах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завхах的使动态.

завчлах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 抽空, 找空闲, 利用机会; 找时机, 趁暇.

завчлуулах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завчлах的使动态.

завшаал **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 幸运, 好运, 机会, 机遇.

завшаан **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] ① 机会, 时机, 机遇; ② 侥幸, 幸运: ~ эрэх 钻空子; ~ эрэгч 投机者, 经纪人; ~ аар 幸而, 幸亏.

завшаанаа **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 〈书〉幸而.

завшаанч **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名·形] ① 投机者, 投机商; ② 参见 завдаатай.

завшаах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 завших.

завшаач **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] 参见 завдаатай.

завшаачлах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 趁机, 伺机, 投机; 待机.

завшигдагч **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 吃亏者, 倒霉者.

завшигдах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завших的被动态; 见 жавшигдах.

завшигч **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 投机者.

завшил(т) **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 机会, 机遇.

завшилга **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 参见 завшил.

завшилтай **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] 参见 завдаатай.

завших **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 趁机, 借机, 投机, 钻空子; ② 占便宜, 借机肥己; ③ 冒失.

завшицгаах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завших的众动态.

завшлага **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 参见 завшил.

завшуулах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завших的使动态.

завшуур **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] ① 好投机的, 好占便宜的, 好借机肥己的; ② 嘴快的, 好插话的.

завших **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] завших的多次体.

завь **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 小舟, 小船, 独木船, 划子; 小艇: шумбадаг ~ 〈军〉潜水艇; завиар гатлах 乘舟渡河.

завьж **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] ① 嘴角, 腮角: шүлс нь ~ аараа гоожлоо 唾液顺着嘴角流出来了; ② 出口.

завьжит **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] 颞式的.

завьт **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] 有斑点的; 有浮渣的; 长霉的; 生锈的.

завьч **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 划小舟的人.

завьчин **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 划舟人, 船夫.

завьяа **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** I [名] 高颈茶壶.

завьяа **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** II [名] (木瘤挖成的)木碗.

заг **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** I [名] 〈植〉琐琐属.

заг **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** II [名] 〈医〉① 淋病, 白浊; ② (患此病时所分泌出的)脓液.

загаа **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] (衣服边内的)窄片金.

загадаах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] (在衣边上)钉窄片金.

загаг **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 木篱笆圈.

загачин **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [形] 〈牧〉杂色的(牝马毛色): ~ гүү 杂色母马.

загал **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名·形] ① 〈牧〉绣脖子马(马匹毛色): бор ~ 灰绣脖子马; улаан ~ 红绣脖子马; ~ шарга 锦脖骠(骏马名); ② ① 杂毛的(马); ② (头发)斑白的, 花白的: ~ тагтаа(动)雪鸡.

загалай **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 〈动〉芝麻雕.

загалах **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 发痒, 痒痒.

загалга **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] 痒感, 痒处.

загалгаа **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [名] ① 机智, 机灵; ② 办法, 方法.

загалмай **ᠠᠪᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** I [名] 十字架; 十字形: улаан ~ нийгэмлэг 红十字会; ◇ ~

бязлуухай <动> 交嘴鸟; ~ аврага загас <动> 双髻鲨; ~ н доорхой 鳃痿.

загалмай 𐎆𐎂𐎆𐎃 II [名] ① (管乐器上的) 簧片; ② 发条.

загалмайдах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] ① 作成十字形; ② 交叉, 打叉儿.

загалмайдуулах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] загалмайдах 的使动态.

загалмайлах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] ① 弄成十字形; ② (用手在胸前) 划十字.

загалмайлж 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [名] 参见 загалмайлжин.

загалмайлжин 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [形·名] ① 十字形的; ② 十字架.

загалмайлжлагдах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] загалмайлжлах 的被动态.

загалмайлжлах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] 处以钉在十字架上的刑法.

загалмайлуулах 𐎆𐎂𐎆𐎃𐎆𐎃 [动] загалмайлах 的使动态.

загалмайт 𐎆𐎂𐎆𐎃 [形] 十字形的, 十字架形的; ◇ ~ могой <动> 蝮蛇, 游蛇.

загалмайтан 𐎆𐎂𐎆𐎃 [名] <史> 十字军, 十字军骑士; загалмайтны аян дайн 十字军远征.

Загар 𐎆𐎂 [名] <陈> 天竺; ~ ын орон 天竺国.

загас (ан) 𐎆𐎂𐎆 I [名] <动> 鱼: ~ барих 捕鱼; ~ үржүүлэх 繁殖鱼类; ~ харвах сэрээ 射鱼叉箭, 鱼叉; ~ ны цавуу 鱼胶; ~ ан талх 鱼形面包; ~ ны гувчуур 大鱼网, 曳网; ~ ан тос, ~ ны тос 鱼肝油; 鱼油; давстай ~ 咸鱼; ~ агнагч 鱼夫; ~ ан сүүл 鱼形槽; ~ ны залмагай 鱼鳃; ~ ны далбаа 鱼后鳍; ~ ны живэр 鱼前鳍; ~ ны хагадас 鱼刺; ~ ны түрс 鱼子, 鱼卵; ~ ны хайрс 鱼鳞; ~ ны цагаан 鱼精; ◇ ~ ан нуруу хатгах 人字形针脚; ~ ан нүд ① (脸上长的) 水泡; ② 太极图; ~ ан тамга 阴阳鱼烙印; ~ ан аж ахуй 渔业, 水产业; ~ ан гүрбэл <生> 鱼龙; үхэр ~, хар ~ <动> 黑鱼; хүн ~ <动> 人鱼; ээ-

рэглээ ~ <动> 蜃.

загас (ан) 𐎆𐎂𐎆 II [名] <天> 鱼星.

загасгал 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] 见 загсаал.

загасдал 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] <医> 鱼鳞病.

загасдах 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] ① 捕鱼; ② 长鱼鳞.

загасжих 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] 鱼增多, 鱼丰盛起来.

загасжуулах 𐎆𐎂𐎆𐎆𐎆 [动] загасжих 的使动态.

загасч (ин) 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] 渔夫, 渔民, 渔翁.

загасчид 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] загасчин 的复数.

загасчилцагах 𐎆𐎂𐎆𐎆𐎆 [动] загасчлах 的众动态.

загасчлах 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] ① 捕鱼, 捉鱼, 钓鱼; ② 经营渔业, 捕鱼为生.

загасчлуулах 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] загасчлах 的使动态.

загатнаа 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] ① 痒; ② 欲望, 渴望; ~ гий нь гаргах ① 解痒; ② (转) 满足... 的欲望 (讽刺).

загатнах 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] ① 瘙痒, 发痒; ② 渴望.

загатнуулах 𐎆𐎂𐎆𐎆 [动] загатнах 的使动态.

загатнуур 𐎆𐎂𐎆𐎆 [名] <医> 痒疹 (慢性皮肤病), 疥癣, 疥疮.

загачлах 𐎆𐎂𐎆 [动] 参见 загасчлах.

загвар 𐎆𐎂 [名] 模型, 模式, 样式, 样本, 形态; ~ бараа 样品货; ~ зураг 示意图; ~ мягг 样式; ~ өмсөгч 模特儿; ~ ыг гажуудуулах 歪曲样品.

загвардах 𐎆𐎂 [动] 模仿型状, 照模型.

загвардуулах 𐎆𐎂 [动] загвардах 的使动态.

загварлах 𐎆𐎂 [动] 做样子, 制模型, 打样.

загварлуулах 𐎆𐎂 [动] загварлах 的使动态.

загварч 𐎆𐎂 [名] 模型工.

загварчин 𐎆𐎂 [名] 模型工人.

загварчлал **ᠵᠠᠭᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] загварчлах 的名词。

загварчлах **ᠵᠠᠭᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 标准化, 形态化: ~ гүйдлийн үүсгүүр 标准电流发电机; загварчилсан хэл 标准语。

загварчлуулах **ᠵᠠᠭᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] загварчлах 的使动态。

загзайлгах **ᠵᠠᠭᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] загзайх 的使动态。

загзайх **ᠵᠠᠭᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 成矮小的; ② 抽缩; ③ 成毛茸茸状。

загзалгах **ᠵᠠᠭᠵᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① (矮小物) 时常动作; ② 七大八小, 五花八门; ③ (毛茸茸物) 不停动作, 胡乱抖动。

загзанах **ᠵᠠᠭᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 загзалзах。

загзгар **ᠵᠠᠭᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 矮小的, 矮的; ② 毛茸茸的。

загзгархан **ᠵᠠᠭᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] загзгар 的小称; ① 较矮小的, 矮的; ② 较毛茸茸的。

загнах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 发脾气; 责骂, 斥叱: зүргүй хүүхдийг ~ 叱骂顽皮的儿童; ② 抑制, 持重: аятай ~ 举止持重。

загнуулах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] загнах 的使动态。

заглагар **ᠵᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 头大的; 头盖过大的; ② 参见 загзгар。

заглайлгах **ᠵᠠᠭᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] заглайх 的使动态。

заглайх **ᠵᠠᠭᠯᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 头变大, 头大起来; ② 参见 загзайх。

заглах **ᠵᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 渗出, 流出 (特指患淋病所流出的脓而言)。

заглуун **ᠵᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠨ** [形] ① 老而健壮的, 矍铄的; ② 筋道的。

заглуур **ᠵᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 指南针。

загнагдах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] загнах I 的被动态。

загнах I **ᠵᠠᠭᠨᠠᠬ I** [动] ① 持 (某种) 态度, 作态; ② 生气, 发怒。

загнах II **ᠵᠠᠭᠨᠠᠬ II** [动] (用钉子) 钉鞋底, 掌鞋。

загнацгаах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠨᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] загнах I、II 的众动态。

загнуулах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① загнах I 的使动态; ② 意同 загнагдах。

загсаал **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] (植) 松叶猪毛菜。

загсаах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠬ** [动] загсах 的使动态。

загсагал **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] 见 загсаал。

загсалт **ᠵᠠᠭᠰᠠᠯᠲ** [名] ① 凝固, 凝结; ② 稠, 浓。

загсах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠬ** [动] ① 凝固, 冻结, 硬化, 冻硬: тогоотой сүү ~ 锅里的牛奶凝结; ② 煮稠: будаа ~ 饭煮稠。

загсгал **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] 见 загсаал。

загтах **ᠵᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] (医) 患淋病, 患白浊病。

загнаа **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠠ** [名] 痒, 痒感。

загнаах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠬ** [动] 参见 загнуулах。

загнах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 痒, 发痒。

загнуулах **ᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] загнах 的使动态。

загуулах **ᠵᠠᠭᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] загтах 的使动态。

загуй **ᠵᠠᠭᠦᠢ** [副] 挺, 很, 非常: ~ сайн 挺好的, 非常好的。

загьсагдах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] загьсах 的被动态。

загьсах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠬ** [动] 使小牲畜吃另一个母畜的乳。

загьсуулах **ᠵᠠᠭᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① загьсах 的使动态; ② 意同 загьсагдах。

зад I **ᠵᠠᠳ I** [名] (陈) 砵苔 (据记载是巫师用来呼风唤雨的一种石头, 为牲畜腹内结石): ~ чулуу 砵苔石。

зад II **ᠵᠠᠳ II** [名] (大雁迁徙时节的) 阴雨天气, 恶劣的气候: шувууны ~ (大雁迁徙时的) 秋季的阴雨天气。

зад III **ᠵᠠᠳ III** [副] 完全地, 彻底地: ~ татах ① 拆毁, 毁坏 (例如篱笆、院徙); ② 掘开, 发掘, 翻动; ~ цохих ① 打得粉碎; ② 毒打; 摧残; 蹂躏; ~ хараах 大骂, 臭骂。

задалдас **ᠵᠠᠳᠠᠯᠳᠠᠰ** [名] (医) 溶成物。

задалцгаах **ᠵᠠᠳᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] задлах 的众动

态.

задалчих **ᠰᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] задалах 的多次体.

задаргаа **ᠰᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 задрагаа.

задаргах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠬᠢ** [动] задрах I 的使动态;
分开, 解开, 铺开, 拆开, 使之散开.

задардас **ᠰᠠᠳᠠᠷᠳᠠᠰ** [名] 自溶产物.

задархай **ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 张开的, 敞开的, 散开的, 碎散的, 解开的, 拆开的.

задархайдах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢᠳᠠᠬᠢ** [动] ① 变过于分散, 过于分开, 过于散乱, 过于张开; ② 变过于放荡; 过于浪荡; ③ 变过于外露, 过于泄露, 过于公开化.

задархайдуулах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] задархайдах 的使动态.

задархайтах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠢ** [动] ① 说闲话, 闲谈; ② 泄密.

задархуу **ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 задрхай.

задарцгаах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠢ** [动] задрах I 的众动态.

задарчих **ᠰᠠᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] задрах I 的完成体.

задаршгүй **ᠰᠠᠳᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可分化的, 不可分解的, 不可瓦解的.

задас **ᠵᠠᠳᠠᠰ** [名] 弓弦插口.

задаг **ᠵᠠᠳᠠᠭ** [名] 用砮若石祈雨的巫师.

задвиж **ᠵᠠᠳᠢᠪᠢᠵᠢ** [名] 活塞, 阀门, 门.

задгай **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢ** [形] ① 敞开的, 没有锁上的, 露天的, 外露的, 未扣钮的(衣服): ~ машин 敞篷汽车; ~ амтай сав 敞口容器; ~ ус 露天的水池, 蓄水池; Үүд ~ орхих 门敞开未上锁; ~ захидал 明信片; ② (转) 零散的, 散乱的, 碎散的; 荒废的, 闲置的; 无人照看的; 放浪的, 放荡的: ~ байдалтай ① 敞开的, 外露的; ② 荒废的, 闲置的, 无人照看的, 被人遗忘的; ~ тариа 小庄稼; ~ явдал 放浪行为, 放荡行为; ~ тахир(马的) 急步走; 驰步; ~ мөнгө 零钱; ам ~ 多嘴的; 说话不慎重的; 嘴碎的; ~ адаг 三角洲; ~ баримт 零散文件; ~ газар 户外, 露天; ~ далай 公海; ~ шуудуу 地上灌溉渠; ◇ сул ~ 荒废的, 闲置的, 让... 听天由命的; 零散的.

задгайвтар **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] ① 较敞开的, 较外露的; ② 较零散的, 较散乱的.

задгайдах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠳᠠᠬᠢ** [动] ① 显得过于敞开, 显得过于袒露; ② 显得过于大手大脚.

задгайдуу **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 过于敞开的, 过于外露的; ② 过于零散的, 很碎散的; 很放荡的.

задгайдуулах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] задгайдах 的使动态.

задгайлах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠯᠠᠬᠢ** [动] ① 使敞开, 使露天, 使外露; 打开, 解开; ② 使零散, 使散乱, 使碎散; 使荒废, 使闲置; 使放荡, 娇纵; 打散, 分开, 分解, 拆开.

задгайлуулах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] задгайлах 的使动态.

задгайлцагах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠢ** [动] задгайлах 的众动态.

задгайрах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠷᠠᠬᠢ** [动] ③ 暴露, 泄露; 破裂; ④ (转) 放荡起来; 娇愤; ⑤ 敞开, 外露; 开放; ⑥ 变零散, 散乱; 解脱, 解放; ⑦ (医) 大小便失禁.

задгайруулах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] задгайрах 的使动态: сурагчдыг ~ 放纵学生.

задгайтах **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠲᠠᠬᠢ** [动] 参见 задгайрах.

задгайхан **ᠵᠠᠳᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] задгай 的小称.

задлаг **ᠵᠠᠳᠯᠠᠭ** [名] 分解的, 分析的; 解剖的: ~ арга 分析法, 分解法, 解剖法; ~ хэмжих ухаан(数) 解析几何.

задлагдах **ᠵᠠᠳᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠢ** [动] задлах 的被动态.

задлаглах **ᠵᠠᠳᠯᠠᠭᠠᠬᠢ** [动] 分析, 分解; 解剖: цус ~ 分析血液.

задлал **ᠵᠠᠳᠯᠠᠯ** [名] 参见 задлалт.

задлалт **ᠵᠠᠳᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 分析, 分解, 解剖: ~ ын танхим 解剖室; ~ ын ширээ 解剖台.

задлалч **ᠵᠠᠳᠯᠠᠯᠴᠢᠭ** [动] задлах 的共动态.

задлах **ᠵᠠᠳᠯᠠᠬᠢ** [动] ① 打开, 解开, 揭开, 铺开, 敞开, 使外露: лонхтой архи ~ 打开酒瓶; ~ багж 开罐头刀; ачаа ~ 打开行李; нууц ~ 揭开秘密, 泄密; ② 使散开,

使散乱, 打散, 拆开; 分裂: гэзэг ~ 拆开辫子; машин ~ 拆开机器; 分解机器; ~н бутраах 分裂, 打散; мөнгө ~ 换开钱; ④ 分析, 分解; 解剖: ~н шинжлэх 分析, 分解; 解剖化验; ~н шинжлэх арга 明细分类法; хүүр ~ 解剖尸体.

задлуулах **ᠵᠠᠳᠯᠠᠭ** [动] задлах 的使动态.

задлуур **ᠵᠠᠳᠯᠠᠭ** [名] 分析器.

задраах **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [动] задрах I 的使动态; ~н бутраах 使散开, 打散, 肢解, 使分裂; нууц ~ 泄密.

задрагаа **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [形] ① 打开的, 解开的, 揭开的, 铺开的, 敞开的; 外露的, 露天的; ② 零散的, 散乱的, 打散的, 溃散的, 垮台的, 崩溃的, 瓦解的; ③ 泄露出去的, 暴露的; ④ 放荡的, 放浪的, 娇惯的; ~ материал 裂变物质.

задрагч **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [形] 参见 задрагаа: ~ материал (物) 裂变物质.

задрал **ᠵᠠᠳᠷᠠᠯ** [名] ① 分化, 分解; ② 崩溃, 瓦解.

задрангуй **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [形] 参见 задархай.

задранхай **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [形] 参见 задархай.

задранхайтах **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [动] 参见 задархайтах.

задрах **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** I [动] ① 散开, 敞开, 打开, 散乱, 碎散, 分散: боодол ~ 包裹散开; утас ~ 线散开; авдар ~ 箱子散开; хүч ~ 力量分散; мэдээ ~ 消息传开; нүүрс ~ 煤(块)碎开; уяа задарчээ 系绳散开了; ~ саа (医) 阵发性麻痹; ~ сум 榴散弹; ~ цэнэг 爆破药; ~н хайлах 溶解; ② 崩溃, 溃散, 垮台, 瓦解, 解体; 落空; 分裂: эв нэгдэл ~ 团结涣散; хэрэг ~ 事情落空; ③ (转) 放荡, 娇惯, 放纵: дэндүү задарсан хүүхэд 过于放纵的孩子; 过于娇惯的孩子; ④ 泄露, 透露, 暴露, 披露: нууц ~ 秘密泄露; ⑤ (才智等) 高涨, 增加, 横溢: мэдлэг ~ 知识增长; 才识横溢.

задрах **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** II [动] 阴霾, 临近雨天; 风起云涌: тэнгэр ~ 临近雨天, 阴霾.

задруулагч **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [名] ① 打开者, 敞

开者, 打散者, 使散乱者; ② 击溃者, 使溃散者, 分裂者, 使垮台者, 瓦解者, 肢解者; ③ 娇纵者, 放纵者; ④ 使增长者, 使高涨者, 使横溢者; ⑤ 透露者, 暴露者, 泄露者, 使之公开化者: нууц ~ 机密泄露者.

задруулах **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [动] задрах I 的使动态; ① 打开, 敞开, 解开, 拆开, 打散, 使散乱; ② 击溃, 使溃散, 使分裂, 使垮台, 使崩溃, 使瓦解, 肢解; ③ 娇纵, 放纵, 娇宠; ④ 使增长, 使高涨, 使横溢; ⑤ 透露, 暴露, 泄露, 披露.

задруулга **ᠵᠠᠳᠷᠠᠭ** [名] ① 泄露, 揭露, 暴露; ② 分解, 分化.

задуу **ᠵᠠᠳᠠ** [名] 剃刀.

задуулай **ᠵᠠᠳᠠ** [名] (动) 山鹤, 仔仔黑(俗名): ~ бялзуухай 山鹤.

задууль **ᠵᠠᠳᠠ** [名] 见 задуулай.

задчих **ᠵᠠᠳᠠ** [动] задлах 的多次体.

задь **ᠵᠠᠳ** [名] (植) 肉豆蔻: ~ элэг (医) 肉豆蔻肝.

зажи **ᠵᠠᠳ** [名] 鬓角: зажны үс цайх 鬓发斑白; ~нд суух 坐在侧面.

зажигнах **ᠵᠠᠳ** [动] ① 吱吱叫, 喳喳叫; ② 发嘎吱嘎吱声; ③ 飞速地跑.

зажилбар **ᠵᠠᠳ** [名] 嚼头儿.

зажилбарлах **ᠵᠠᠳ** [动] 嚼.

зажилбартай **ᠵᠠᠳ** [形] 有嚼头儿的.

зажилгаа **ᠵᠠᠳ** [名] 咀嚼, 嚼碎.

зажилгаах **ᠵᠠᠳ** [动] 咀嚼, 嚼碎; 嚼.

зажилцагах **ᠵᠠᠳ** [动] зажлах 的众动态.

зажлагдах **ᠵᠠᠳ** [动] зажлах 的被动态.

зажлал **ᠵᠠᠳ** [名] 咀嚼; 捏合作用.

зажлах **ᠵᠠᠳ** [动] ① 嚼, 嚼烂; ② 嚼舌头, 背后说坏话: зажилж яарих 背后说坏话; ③ 剪乃错刃.

зажлуулах **ᠵᠠᠳ** [动] жажлах 的使动态.

зажлуур **ᠵᠠᠳ** [名] ① 咀嚼口; ② 上腭: ~ын булчин 咬肌.

зажлууртай **ᠵᠠᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠷᠲᠠᠢ** [形] ①有咀嚼口的；
②有上腭的。
зажуур **ᠵᠠᠵᠢᠭᠤᠷ** [名]上颌骨；～ын зай 上颌
窝。
зажуурдах **ᠵᠠᠵᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动]抓住上颌骨。
зазаадах **ᠵᠠᠵᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]虚弱；无法忍受。
зазайлгах **ᠵᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]зазайх的使动态。
зазайх **ᠵᠠᠵᠠᠶᠢᠬ** [动]变成矮小而浑身毛茸茸
的样子。
зазалзах **ᠵᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](浑身毛茸茸而矮小的
动物)时时动弹。
зазга **ᠵᠠᠵᠭᠠ** I [名]〈医〉(小牲畜)吃惊病。
зазга **ᠵᠠᠵᠭᠠ** II [副]匆匆忙忙；慌慌张张。
зазгадах **ᠵᠠᠵᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]吃惊，慌张，茫然失
措，束手无策。
зазгадуулах **ᠵᠠᠵᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]зазгадах的
使动态。
зазганах **ᠵᠠᠵᠭᠠᠨᠠᠬ** [动](浑身毛茸茸而矮小
的动物)连续动弹。
зазгануулах **ᠵᠠᠵᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动]зазганах的使
动态；使之吃惊，使之慌张，使之束手无
策。
зазгар **ᠵᠠᠵᠭᠠᠷ** [形]身体矮小而全身毛茸茸的。
зазгатах **ᠵᠠᠵᠭᠠᠲᠠᠬ** [动]〈医〉(小牲畜)患吃惊
病。
зай **ᠵᠠᠶ** I [名] ①空，空子，空地，空间，间
隔，距离；～гаа барих 保持间隔距离；
～гүй ①无空，无间隔；②无空闲；
～өгөхгүй ①不留空儿，不给地方；②不得
闲，不给闲工夫；гэр барих ～ 搭蒙古包
的(空)地方；хол ～тай 间隔远的，距离
远的；45км-ийн ～тай 有四十五公里距
离；～үлдээх 留空；～тавьж өгөх ①
让路；给空儿；②给空闲；◇～завсар
间隙，空地；●空闲时间，余暇；◇зав
～空子，余暇，空闲时间。
зай **ᠵᠠᠶ** II [名] ①〈化〉元素；●〈陈〉电，电
气，电力，电灯；～хураах 蓄电，聚集电
力；～хураангуур 蓄电池；●成员；组
成部分；组成的混合物，组合物；〈电〉电
池组；～тэжээл 电池组；гар чийдэн-
гийн～手电池(组)。

зай **ᠵᠠᠶ** III [名]智慧，机灵；办法；～тай хүн
机灵的人，有办法的人。
зай **ᠵᠠᠶ** IV [副]一点点；碎末；～н төдий --
点点，微乎其微的。
зайвар **ᠵᠠᠶᠢᠪᠠᠷ** [名]羊肠小道。
зайг **ᠵᠠᠶᠢᠭ** [名]边界，界线。
зайгуул **ᠵᠠᠶᠢᠭᠤᠯ** [名]流浪者，流浪汉，浪子，
流氓。
зайгуулчин **ᠵᠠᠶᠢᠭᠤᠯᠴᠢᠨ** [名]流浪者，流浪汉，
浪子，流氓。
зайгүй **ᠵᠠᠶᠢᠭᠦᠢ** [形] ①无空，无间隔，没有
空地；没有空闲；容纳不下；●亲密无间
的；тэр хоёр хөл ～ хүмүүс шүү! 他
们俩是亲密无间的人啊！
зайгүйдүүлэх **ᠵᠠᠶᠢᠭᠦᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠢᠬ** [动]зайгүй-
лэх的使动态。
зайгүйдэх **ᠵᠠᠶᠢᠭᠦᠢᠳᠠᠬ** [动]变无间隔，变无
空地；变无空闲；容纳不下。
зайд **ᠵᠠᠶᠢᠳ** [形] ①遥远的；●疏远的；～бо-
лох 离开，疏远。
зайдаглах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠢᠯᠠᠬ** [动]参见 зайдандах。
зайдагнах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠢᠨᠠᠬ** [动]乘无鞍之牲口。
зайдагнацгаах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠢᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动]зайдаг-
нах的众动态。
зайдагнуулах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动]зайдагнах
的使动态。
зайдалцгаах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]зайдлах的
众动态。
зайдам **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠮ** [名](植)节间。
зайдан **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨ** I [形·名] ①光背的，不鞴鞍
的；～морь 光背马；～унах 骡骑；●
(春、秋营地无遮风设备的)旷野地。
зайдан **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨ** II [形] ①爱远离的；●疏远
的。
зайдандах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] ①落空；失望；●
出现空隙；ажил хоорондоо ～ 工作出
现间隙，窝工；●(因骑无鞍之牲口而)感
到不适，不舒服。
зайдандуулах **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]зайдан-
дах的使动态。
зайдас **ᠵᠠᠶᠢᠳᠠᠰ** I [名](植)秧子。

зайдас (ав) **ᠵᠠᠶᠳᠠᠰ** II [名] 血肠: цус ~ 血肠.

зайдаслах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠰᠯᠠᠬ** [动] 灌制血肠.

зайдах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠬ** I [动] ① 离开, 脱离; ② 疏远, 隔远.

зайдах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠬ** II [动] 盘发, 挽发.

зайдлагдах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] зайдлах 的被动态.

зайдлах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠬ** I [动] ① 骑光背马, 乘无鞍马: морь ~ 骑无鞍的马; ② (转) 骑在...上, 跨在...上: хүзүүн дээр нь ~ 骑在他的脖子上.

зайдлах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠬ** II [名] 马脊梁.

зайдлуулах **ᠵᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зайдлах 的使动态.

зайдмал **ᠵᠠᠶᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 盘起的, 挽起的 (发髻).

зайдуу **ᠵᠠᠶᠳᠠᠭᠤ** [形] 距离较远的: ~ газар орших нэгэн байшинд оров 走进距离比较远的一所房子里.

зайдуухан **ᠵᠠᠶᠳᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] зайдуу 的小称; 距离远点的, 距离较远些的: голын уснаас ~ буув 宿营在离河水较远的地方.

зайжилт **ᠵᠠᠶᠢᠵᠢᠯᠲ** [名] (化) 分离, 离解.

зайлаа **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭ** [名] (体) 闪摔.

зайлагдах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] зайлах II 的被动态.

зайлалцах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] зайлах I 的共动态.

зайламтгай **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形] 好躲闪的, 好回避的, 好逃避的, 好脱身的; 转弯抹角的; 狡黠的.

зайлах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** I [动] (хэнээс-юунаас) 让出位置, 让开, 退开; 离开, 摆脱; 躲开, 回避, 逃避, 逃脱: чоно ~ в 狼离开了, 狼逃脱了; хариуцлагаас ~ 逃脱责任, 推卸责任; ажлаас ~ 回避工作, 推卸工作; оргон ~ 逃脱, 逃开; үхлээс ~ в 得救了; 死里逃生了; өвчнөөс ~ 免于疾病; уг асуудал дээр хоёрхон боломж байхаас ~ гүй 该问题无非是 (不外乎是, 肯定是) 有两种可能性.

зайлах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** II [动] ① 漱洗, 涮洗, 洗涤; ② 镀, 焊; 涂, 抹: тугалга ~ 镀锡; ③ 肚子疼: гэдэс ~ 肚子疼.

зайлгах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠢᠬ** [动] зайх 的使动态.

зайлдас **ᠵᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠰ** [名] (洗涮过东西的) 脏水, 污水, 泔水.

зайлзнах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠵᠠᠨᠬ** [动] зайлах II 的短暂体.

зайллага **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] зайлах II 的名词.

зайлскийгч **ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢᠭᠴ** [名] 开小差者 (指军人).

зайлскийгчид **ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢᠭᠴᠢᠳ** [名] зайлскийгч 的复数.

зайлскийлгах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢᠭᠢᠬ** [动] зайлскийх 的使动态.

зайлскийх **ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢᠬ** [动] (хэнээс-юунаас) 摆脱, 躲开, 回避, 开小差, 逃脱: биеийн хөдөлмөрөөс ~ 逃避体力劳动.

зайлуул **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯ** [感] ① 真可怜, 可怜的, 不幸的: ~ хөөрхий 可怜啊, 可怜的; их өвчтэй байна, ~! 真可怜, 他病得很厉害; ② 算了, 算了! хэлээд яах бэ! ~ 说那些干嘛, 算了吧!

зайлуулавч **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠪᠴ** [名] 挡油圈, 挡油器, 挡油板.

зайлуулагч **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 使离开者, 解除者, 拨开者.

зайлуулах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] зайлах I 的使动态; 使让位置, 使离开; 使避开, 使逃脱; 排除, 推开; 解除, 拨去; ажлаас ~ 解除工作; биеэ ~ 擅离职守; 脱身.

зайлуулах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] зайлах II 的使动态.

зайлуулгах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠬ** [动] зайлуулах I 的使动态.

зайлуур **ᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 漱口剂: шүдний ~ 漱口剂; ~ эм 漱口药水.

зайлцгаах **ᠵᠠᠶᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** I [动] зайлах I 的众动态.

зайлчих **ᠵᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] зайлах II 的完成体.

зайлшгүй **ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢ ᠵᠠᠶᠢᠯᠰᠢᠬᠢ** [形] 不可避免的, 可疑的, 必要的, 必然的, 一定的: ~ үнэн

ес 不可否认的真理, 无疑的真理; ~ зардал 必要的费用; ~ зарлага 必要的开支; ~ хөдөлмөр 必要劳动; ~ нөхцөл 必要条件; ~ хандлага 必然趋势; ~ чухал, ~ чанар 必然性.

займах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠠᠬ** [动] 震动, 摇动, 搅拌.

займраа **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠭ** [名] (视觉的) 视差.

займраач **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠴ** [形] 善于脱身的, 善于回避的; 好逃避的.

займрагч **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠭᠴ** [形] 参见 займраач.

займралт **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠯᠲ** [名] займрах 的名词.

займрах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠬ** [动] ① 离开, 脱离, 走到一旁, 逃避, 脱身, 逃脱, 摆脱, 回避: ажлаас ~ 脱离工作; 逃避工作; ◇ **зайлах** ~ 逃避, 逃脱, 回避; 摆脱; ② 犹豫不决; 摇晃; 出偏向, 走入歧途: биеэ битгий займраад бай! 不要摇晃身体!

займруулах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① займрах 的使动态; ② 不停地推动; 注意力转移.

займцаа **ᠵᠠᠶᠢᠮᠴᠠᠭ** [名] займцах 的名词.

займцах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠴᠠᠬ** [动] (摔跤时) 绊.

займцуулах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] займчих 的使动态.

займчих **ᠵᠠᠶᠢᠮᠴᠢᠬ** [动] 诱导.

займчуулах **ᠵᠠᠶᠢᠮᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] займчих 的使动态.

зайр **ᠵᠠᠶᠢᠷ** I [名] 参见 заарь.

зайр **ᠵᠠᠶᠢᠷ** II [名] ① 薄冰, 浮冰, 流冰, 海滩冰: ~ гүйх 流冰浮动; ② (喻着的) 泪花.

зайрагнах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠨᠠᠬ** I [动] 占卜, 算卦.

зайрагнах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠨᠠᠬ** II [动] 接产, 收生.

зайран **ᠵᠠᠶᠢᠷᠠᠨ** [名] (萨满教的) 巫师.

зайрмаг **ᠵᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠭ** [名] ① 薄冰, 冰茬: ~ т ус 半冻结冰; ② 冰淇淋: сүүн ~ 奶油冰淇淋.

зайрмагтах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] 结薄冰, 结冰茬, 出现浮冰, 呈现流冰.

зайрмагтуулах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зайрмагтах 的使动态.

зайргах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠬ** [动] ① 结薄冰, 出现冰茬,

开始结冰, 刚刚冻结, 出现浮冰, 出现流冰; ② 泪水盈眶.

зайртуулах **ᠵᠠᠶᠢᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зайртах 的使动态.

зайс **ᠵᠠᠶᠢᠰ** 参见 зайсхийх.

зайсан (г) **ᠵᠠᠶᠢᠰᠠᠨ** [名] (史) 宰桑 (明代蒙古官号, 从元代沿袭下来, 多数为出身于非成吉思汗家族的封建领主).

зайсгах **ᠵᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠬ** [动] 参见 зайсхийх.

зайсхийгүүлэх **ᠵᠠᠶᠢᠰᠬᠢᠶᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зайсхийх 的使动态; 不让别人靠近自己.

зайсхийх **ᠵᠠᠶᠢᠰᠬᠢᠬ** [动] ① 怕; 躲, 躲闪, 躲避, 回避; ② 离开, 离开些, 离得远远的.

зайтай **ᠵᠠᠶᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 广阔的, 宽广的, 宽敞的; 有空地的, 有空间的; 有间隔的, 有距离的: ~ тасалгаа 宽敞的房间; ② хоёр метрийн ~ 有二米间隔; 有二米距离; ③ 有隔阂的, 疏远的; ④ 有智谋的; 狡猾的: ~ хүн 有智谋的人, 狡猾的人; ⑤ 相隔遥远的: ~ газар 遥远的地方.

зайх **ᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 游荡, 徘徊, 闲游: дэмий ~ хэрэггүй 不要游荡了; ② 走斜坡: өндөр уулын хажуугаар ~ ж явах 在高山坡上行走.

зайц **ᠵᠠᠶᠢᠴ** [名] 蒙古包里外层顶毡之间的间隙, 夹缝.

зайцах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠠᠬ** [动] 造成空隙, 腾出空间, 腾出地方.

зайцуулах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зайцах 的使动态.

зайцуур **ᠵᠠᠶᠢᠴᠤᠭᠤᠷ** [名] (蒙古包两张顶毡之间的) 接合处.

зайчилцгаах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] зайчих 的众动态.

зайчих **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] зайх 的完成体.

зайчлагдах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] зайчлах 的被动态.

зайчлалцах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] зайчлах 的共动态.

зайчлах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] 留出空隙, 让出空地, 腾出空间, 挪出: агуулахын юмыг ~ 在仓库物品间腾出空地.

зайчлуулах **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① зайчлах 的

使动态; ②意同 зайчлагдах.

зайчуур **ᠵᠠᠶᠢᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 见 зайчуур.

залаа **ᠵᠠᠯᠠᠭ** I [名] ① 纓络, 条带; ~ тай малгай 有纓络的帽子; ② 穗子: тугийн ~ 旗穗; тарианы ~ 谷穗; ③ 粗丝线; 粗绸线; ④ (鸟禽之)冠: тахнаны ~ 鸡冠.

залаа **ᠵᠠᠯᠠᠭ** II [名] (解) 桡骨: ~ яс 桡骨.

залаалах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 钉纓络, 缝条带; ② (鸟禽)生冠; ③ 长穗, 结穗, 出穗.

залаалуулах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] залаалах 的使动态.

залаат **ᠵᠠᠯᠠᠭᠲ** [形] ① 有纓络的; ② 有穗的, 梳状的: ~ ахууна (动) 凤头鹑鹑; ~ өвс (植) 发草属; ~ ямаалж (植) 锋芒草; ~; холбоо 梳状韧带.

залаатай **ᠵᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 参见 залаат.

залагдах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] залах I、II、III 的被动态.

Залайд **ᠵᠠᠯᠠᠶᠢᠳ** [名] 扎来特 (蒙古族一部名, 今为内蒙古一旗名).

залалцах **ᠵᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] залах I、II、III 的共动态.

заламгай **ᠵᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢ** [名] 见 залмагай.

заламгайтан **ᠵᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠲᠠᠨ** [名] (动) 有鳃类.

залан **ᠵᠠᠯᠠᠨ** [名] (陈) ① 甲喇 (又作扎兰, 清八旗制度规定五牛录为一甲喇, 共一千五百人, 统领官一人称甲喇章京, 定汉字为“参领”); ② 行列, 纵队: ~ анги 支队.

заларчих **ᠵᠠᠯᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] залрах I、II 的完成体.

залах **ᠵᠠᠯᠠᠬ** I [动] ① 拨正, 纠正, 矫正 (指方向); ② 弄直, 整直 (弯曲物).

залах **ᠵᠠᠯᠠᠬ** II [动] ① 邀请, 聘请, 延聘: эмч ~ 请大夫; ② 请 (买的敬称): эм ~ 请药; хадгийг ~ 请哈达.

залах **ᠵᠠᠯᠠᠬ** III [动] (将牲畜朝牧场方向) 赶, 驱, 放.

залбай **ᠵᠠᠯᠪᠠᠢ** [名] 参见 өрц.

залбирал **ᠵᠠᠯᠪᠢᠷᠠᠯ** [名] 合十.

залбирах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] 合十祈祷.

залбируулах **ᠵᠠᠯᠪᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] залбирах 的

使动态.

залгаа **ᠵᠠᠯᠭᠠᠭ** [名] ① 联合 (点), 接合 (处), 连接 (处): ~ гаараа тасарчээ 在连接处断了; ② 延续, 伸延, 接续, 继续, 延长: ~ ~ гаар 连续不断地, 一个接一个地; ③ (陈) 假发辫: гээзэгний ~ 假辮子; ④ 线穗: утсан ~ 线穗.

залгаадас **ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] 参见 залгаас.

залгаас (ан) **ᠵᠠᠯᠭᠠᠰ** [名] ① 连接处, 连接物; 接头; 补丁: ~ тай хувцас 打补丁的衣服; ~ гүй хоолой 无缝钢管; ② 延续物, 接续物; 伸延物; (陈) 假发辫; ③ (语) 增生后缀; ④ (解) 网合, 吻合; ⑤ (影片) 的) 接长部分, 牵引片; ⑥ (植) 参芦; ◇ ~ т нум 接脑弓.

залгавар **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷ** [名] (语) 附加成分, 词缀, 后缀.

залгаваржуулах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] (语) 附加 (法).

залгаварлах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] (语) 接附加成分, 加后缀.

залгаварт **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠲ** [形] (语) 有附加成分的, 有词缀的: ~ хэл 有附加成分的语言 (如屈折语、粘着语).

залгавартай **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 参见 залгаварт.

залгавч **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠴ** [名] 插头, 插销.

залгавч **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠴ** [名] 接线工, 接线员; 扳道员; шугам ~ 接线者, 接线工人.

залгадас **ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] 延长部分, 附加部分; 附加物.

залгавч **ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠴ** [动] залгах 的短暂体.

залгал **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯ** [名] 接, 连接.

залгалдаа **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠳᠠᠭ** [形] 相继的, 连续的, 陆续的, 连绵的, 络绎的: ~ хүч 内聚力.

залгалдаагаар **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [副] 连续地; 不断地.

залгалдах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] залгах 的互动态; 相接, 相连.

залгалдуулах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] залгалдах 的使动态.

залгалт **ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠲ** [名] 连接, 接加: ~ модон

ой 红树群落, 红树丛林.

залгалцах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] залгах 的共动态.

залгамал **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] 接的, 连接的, 连续的: ~ хэл(语)黏着语, 胶着语.

залгамж **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵ** [名] 继承性, 接续性, 传统性, 连贯性; 继承, 后嗣.

залгамжилцагах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] залгамжлах 的众动态.

залгамжилчих **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] залгамжлах 的多次体.

залгамжлагдах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] залгамжлах 的被动态.

залгамжлагсад **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 继承者, 接班者.

залгамжлагч **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠴ** [名] 继承人, 接班人, 继任者: пролетарийн хувьсгагчын үйлсийг ~ 无产阶级革命事业的接班人; хойчийг ~ 接班人, 更替人.

залгамжлал **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯ** [名] 承继, 承袭, 继承: ~ ын өв хууль 继承法.

залгамжлах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 继续, 接续, 连接: үе ~ 代; ② 承袭, 继承, 袭爵, 接班: хойчийг ~ 接班, 继承未来; залгамжилсан хаад 世袭君主.

залгамжлуулах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] залгамжлах 的使动态.

залгарлах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 залгуурлах.

залгас **ᠵᠠᠯᠭᠠᠰ** [名] 参见 залгаас.

залгаст **ᠵᠠᠯᠭᠠᠰᠤ** [形] 连接的, 有接头的.

залгах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] ① 接上, 焊接, 联络, 连接, 结系: дээс ~ 接绳; чийдэнгийн утас ~ 接电线; хил хязгаар ~ 接壤, 交界; ~ н сэлбэх(电) 整流; ~ н сэлгэх(电) 接换; ② 衔接, 紧接着: энэ ажил дуусмагц хээлтүүлгийн ажил ~ 这项工作一结束, 接着就搞配种工作; өвлийн дараа хавар ~ 冬天之后, 接着是春天; ③ 镶接, 叠接, 接济; 增建: хоол ~ 接济粮食; шатахуун ~ 接济燃料; байшин ~ 增建房屋; ~ ж хэлэх 接着说; ④ 接班, 承袭, 继承: намын хой-

чийг ~ 继承党的未来事业.

залгацгаах **ᠵᠠᠯᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] залгах 的众动态.

залгачих **ᠵᠠᠯᠭᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] залгах 的多次体.

залгиач **ᠵᠠᠯᠭᠢᠶᠠᠴ** [形] 贪食的, 馋懒的.

залгидаг **ᠵᠠᠯᠭᠢᠳᠠᠭ** [形] 贪婪的, 又懒又馋的: ~ хүн 又懒又馋的人; залгидгийн гэрт хоолгүй, залхуугийн гадаа түлээгүй 懒人家里没吃的, 懒人灶旁没烧的.

залгилах **ᠵᠠᠯᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] залгих 的多次体; ① 大口大口地咽, 很快地吞下; ② 贪婪地喝: айраг ~ 大口大口地喝马奶酒.

залгилт **ᠵᠠᠯᠭᠢᠯᠢᠲ** [名] 咽, 吞.

залгилуулах **ᠵᠠᠯᠭᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] залгилах 的使动态.

залгнуулах **ᠵᠠᠯᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] залгих 的使动态.

залгиур **ᠵᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠷ** [名] (解) 咽喉, 咽头.

залгиурдах **ᠵᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 抓住咽喉.

залгиуртас **ᠵᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠷᠲᠠᠰ** [名] 咽炎.

залгих **ᠵᠠᠯᠭᠢᠬᠢ** [动] 咽, 吞; 吞咽: шүлсээ ~ ① 咽口水, 咽唾液; ② 发馋, 贪馋; ус ~ 喝水.

залгицгаах **ᠵᠠᠯᠭᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] залгих 的众动态.

залгуулах **ᠵᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] залгах 的使动态.

залгуулах **ᠵᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] 担负; 服役; 供应, 补充: өргөөний алба ~ 担负驿站工作; сүү мах ~ 供应牛奶和肉品.

залгуур **ᠵᠠᠯᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] (电) 接合销, 转换开关, 转换电门: ~ хүрд(电话的) 拨号盘.

залгуурлах **ᠵᠠᠯᠭᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] 接, 连接, 接通.

залзнах **ᠵᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] залах I、II、III 的短暂体.

залигдах **ᠵᠠᠯᠢᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] залилах 的被动态.

залилагч **ᠵᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] 滑头.

залилах **ᠵᠠᠯᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 欺骗, 哄骗, 使手段, 耍滑头, 玩花招; ② (体) 做假动作.

заллуулах **ᠵᠠᠯᠢᠯᠠᠭ** [动] ① залилах 的使动态; ② 意同 залилагдах.

залилцаг **ᠵᠠᠯᠢᠯᠠᠭ** [动] залилах 的众动态.

залирах **ᠵᠠᠯᠢᠯᠠᠭ** [动] 停顿, 暂停; 间隔: бо-роо ~ 雨暂停.

залирснийх **ᠵᠠᠯᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] залирах 的瞬间体.

залируулах **ᠵᠠᠯᠢᠷᠠᠭ** [动] залирах 的使动态.

залирхаг **ᠵᠠᠯᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 狡猾的, 奸诈的, 善于欺骗的, 诡计多端的.

залирхуу **ᠵᠠᠯᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 参见 залирхаг.

залиршгүй **ᠵᠠᠯᠢᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不间断的, 不懈的.

заллага **ᠵᠠᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名] 邀请, 聘请; 请帖: ~ айлтгах 请求光临, 邀请; ◇ урилга ~ 邀请, 聘请.

залма **ᠵᠠᠯᠮᠠ** [名] ① 封堆(在山野用石木堆筑而成): овоо ~ 敖包封堆; ② 幡, (旗上的)飘带.

залмагай **ᠵᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠢ** [名] 鳃: ~ хөлтөн <动> 鳃, 足目; ~н амьсгалтан <动> 有鳃类; ~н сорогч хорхой <动> 鳃吸虫; ~т могой <动> 蝻蛇.

залмай **ᠵᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠢ** [名] 参见 залмагай.

залрах **ᠵᠠᠯᠢᠷᠬᠡ** I [动] <敬> 居留, 逗留, 行走, 访问, 驾临, 光临, 起居: заларч ирэх 光临, 驾到; тэнгэрт ~ 上西天(指人死).

залрах **ᠵᠠᠯᠢᠷᠬᠡ** II [动] ① 改正, 矫正过来; ② 变直, 变好; 悔改, 变善良.

залруулах **ᠵᠠᠯᠢᠷᠠᠭ** [动] залрах I、II 的使动态; ① 纠正, 修正, 修改, 改正, 勘误, 校正: алдагч ~ 修正错误; ~ засал 矫正术; ~ сан үнэ 修订价; ② 使...变直, 弄直; 改善.

залруулга **ᠵᠠᠯᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 修正, 纠正, 改正, 校正, 勘误: номын ~ 书之勘误表.

залтас **ᠵᠠᠯᠲᠠᠰ** [名] (小块的)木柴, 劈柴.

залтаслах **ᠵᠠᠯᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠭ** [动] 劈木柴.

залтаслуулах **ᠵᠠᠯᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠭ** [动] залтаслах 的使动态.

залуу **ᠵᠠᠯᠠᠭᠤ** ① [形·名] 青年的, 年轻的, 青春的: ~ болгох 使年轻, 使变年轻, 使返老还童; ~ болох 变得年轻, 返老还童; ~ нас 青春时代, 青年期; ~ хүн 青年人; ~ мод 年岁小的树木, ~ галт уул 年轻火山; ② 年轻人, 青年, 小伙子.

залуувтар **ᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] 年轻些的, 稍年轻的, 年轻轻的.

залуудах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 显得年轻, 变得年轻.

залуудуулах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠭ** [动] залуудах 的使动态.

залужилт **ᠵᠠᠯᠠᠵᠢᠯᠲ** [名] 年轻, 年轻化.

залужих **ᠵᠠᠯᠠᠵᠢᠬᠡ** [动] 变得年轻起来, 变得少相; 年轻化.

залужилцаг **ᠵᠠᠯᠠᠵᠢᠬᠡᠴᠠᠭ** [动] залужих 的众动态.

залужуулагч **ᠵᠠᠯᠠᠵᠢᠵᠠᠭ** [名] 主张年轻化者, 使之变年轻者.

залужуулах **ᠵᠠᠯᠠᠵᠢᠵᠠᠭ** [动] залужих 的使动态.

залуумсаг **ᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠮᠰᠠᠭ** [形] 少相的, 显得年轻的.

залуур **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷ** [名] ① 驾驶盘, 舵轮; ② 控制: ~ зүй 控制学; ~ гүй пуужин 无控制火箭; ~ын систем 导向系统.

залуурах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠠᠬᠡ** [动] 变得年轻.

залуургана **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] 吊柱, 支柱, 支架, 摇臂.

залуурдагч **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠭᠴᠢ** [名] 控制者, 舵手: бөмбөг ~ 控球者, 控球运动员.

залуурдах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 控制: ~ хэл-хээ <电> 控制电路; ② 掌舵, 打舵.

залуурдацгаах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] залуур-дах 的众动态.

залуурдуулах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠳᠠᠭ** [动] залуур-дах 的使动态.

залуурт **ᠵᠠᠯᠠᠭᠦᠷᠲᠦ** [形] 可控的, 可导向的: ~ пуужин 可控火箭; ~ тийрэлтэт сум,

— сум 导弹；— сумны тоот 导弹班。

залууруулах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [动] залуурах 的使动态。

залуурхаг **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [形] ①较年轻的，年轻一些的；②爱装作年轻人样子的。

залуурхах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [动] ①装扮年轻，显示年轻；以年轻而自豪；②表现青年人性格，表现青年人姿态。

залуурхуу **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [形] 显得年轻的，样子年轻的，青年式的。

залуурхуулах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [动] залуурхах 的使动态。

залуурчин **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [名] 能手。

залуус **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [名] 年轻的人们；青年们，小伙子们。

залуутах **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [动] 变得年轻；显得年轻。

залуухан **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [形] залуу 的小称；较年轻的，相当年轻的：манай нэгдлийн даргаар нэг ~ эр ирэв 有一个较年轻的小伙子来任我们合作社的社长。

залуучууд **ᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [名] 青年们：хувсгалт ~ 革命青年；энгийн ~ 青年群众（非党团青年）；~ын эвлэлийн байгууллага 青年团组织；малчин ~ 青年牧民们。

залхаагдах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] залхаах 的使动态。

залхаал **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [名] 惩罚，惩戒，惩处。

залхаалга **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [名] 参见 залхаамж。

залхаалгах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① залхаах 的使动态；②意同 залхаагдах。

залхаалт **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [名] 参见 залхаамж。

залхаамж **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [名] 惩戒，惩罚，惩办，处罚，处分；苦头，教训：~ үзүүлэх 使…受处罚，给…处分，教训，让吃苦头。

залхаатай **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [形] 困难较大的，受苦难的，受折磨的，吃苦头的，灾难深重的：~ ажил 难度较大的工作；~ хүн 灾难深重的人，受苦受难的人。

залхаах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] залхах 的使动态；惩戒，惩罚，惩办，处罚，处分，折磨，使吃

苦头，使受苦难；使怕，惩戒：~ н цээрлүүлэх 讨伐，惩罚，惩办，处罚，处分；~ отряд 讨伐队。

залхаг **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** I [形] 懒惰的，懒洋洋的，老油条的。

залхаг **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** II [名] 粘质物，粘液，粘涎状的。

залхай **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] 懒惰的，懒散的，散漫的，怠慢的，懒洋洋的；疏忽的，马马虎虎的。

залхайдах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [动] 变得懒惰，懒散；变得马马虎虎。

залхайдуу **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] 过于懒惰的，过于怠惰的，爱偷懒的。

залхайхан **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] залхай 的小称；较懒惰的，较懒散的，较散漫的，较怠慢的，懒洋洋的；较疏忽的，马马虎虎的。

залхал **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [名] 厌烦，烦躁，腻味，倦怠。

залхалга **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [名] ①厌倦，厌烦；②处罚，惩罚。

залхалт **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] 参见 залхамж。

залхалтай **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] 令人厌烦的，令人厌倦的，令人烦躁的，令人腻味的，令人倦怠的。

залхамж **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [名] ①惩戒，惩罚，惩办，处分；②苦头，教训；惧怕，恐怖：~ болох 成为教训，以儆效尤；③厌烦，不耐烦；④改掉，戒除。

залхамжгүй **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] ①不怕惩罚的，不怕处分的，无所畏惧的；②不怕麻烦的，不厌其烦的。

залхах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [动] ①受折磨，吃苦头，受苦难；受惩戒，受处罚，受处分；惧怕，畏惧；②改掉…习惯；戒除恶习；③（хэнээс-юунаас）讨厌，不耐烦：энэ түр түр хийсэн буунаас би ~ ж байна 我很讨厌这呼呼的枪声。

залхацгаах **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [动] залхах 的众动态。

залхлага **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] ①遭受苦难的，吃了苦头的，受苦难的；受惩戒的，受处罚的，受处分的；惧怕的，畏惧的；②改掉了…习惯的；戒掉了…恶习的；③（对…）讨厌的，不耐烦的；④参见 залхамж。

залхуу **ᠵᠠᠯᠬᠠᠭ** [形·名] ①懒的，懒惰的，懒

散的, 懒洋洋的, 怠慢的: ~ хүн 懒汉, 游手好闲的人; ② 懒, 懒惰, 懒散, 怠慢; 消极, 懒洋洋: ~ гаргах ① 懒惰; 使…懒洋洋的; ② 使…厌烦, 使厌烦; ~ хүрэх 发懒; ③ 懒汉, 懒虫: ~ хойрго 懒汉.

залхуувтар **ᠵᠠᠯᠬᠤᠮᠣᠪᠲᠤᠷ** [形] 懒惰些的, 懒散些的.

залхуугүй **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 勤劳的; 孜孜不倦的; 不懒惰的; 不知疲劳的: ~ хүн заавал нэгийг бүтээдэг 勤劳的人定有造诣.

залхуудах **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 显得太懒, 显得太懒散; ② 显得太腻烦, 显得太腻味.

залхуудуу **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠨ** [形] 颇懒的, 颇懒惰的, 颇懒散的, 懒洋洋的, 颇怠慢的.

залхуудуухан **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠨᠬᠠᠨ** [形] залхуудуу 的小称.

залхуурал **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠷᠠᠯ** [名] 懒惰, 怠慢, 发懒, 偷懒.

залхуурах **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠷᠠᠬᠡ** [动] 发懒, 懒惰, 偷懒, 怠慢: уншихаа битгий залхуур 不要懒得念书; ажилд битгий залхуурч байгаарай 工作上不要偷懒.

залхууруулах **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** [动] залхуурах 的使动态.

залхуурцгаах **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠡ** [动] залхуурах 的众动态.

залхуурчих **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] залхуурах 的完成体.

залхуус **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠤᠰ** [名] <动> 懒猴(异兽名, 性懒, 状似野猪而小).

залхуутай **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠲᠠᠢ** [形] 发懒的, 懒洋洋的; 令人发懒的, 令人消极的, 令人厌烦的, 枯燥无味的, 无聊的: ~ яриа 枯燥无味的谈话; ~ ажил 令人发懒的工作, 枯燥无味的活.

залхуутайхан **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] залхуутай 的小称.

залхуухан **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠡᠬᠠᠨ** [形] залхуу 的小称; 比较懒惰的, 比较怠惰的, 较懒的.

залхууч **ᠵᠠᠯᠬᠤᠭᠤᠴ** [名·形] ① 懒人, 懒汉, 怠惰者, 游手好闲者; ② 怠惰的, 懒惰的.

залцгаах **ᠵᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠡ** [动] залах I、II、III 的众

动态.

залчих **ᠵᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] залах I、II、III 的多次体.

заль **ᠵᠠᠯᠢ** [名] ① 狡猾, 狡黠: ~ гаргах 耍滑头, 施狡猾手段; ② 奸计, 诡计; 骗局; 欺骗手段; ◇ арга ~, мэх ~ 诡计, 手段; ③ 壮丽, 豪华, 宏大; 庄严; 朝气; ◇ чог ~ 庄严, 壮丽; 朝气蓬勃.

зальдах **ᠵᠠᠯᠢᠳᠠᠬᠡ** [动] 施奸计, 耍奸滑; 诈骗, 行骗; 伪装, 隐蔽: цэргийн зальдсан ачаа(军)加以伪装的军用物资.

зальдуу **ᠵᠠᠯᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 较狡猾的, 较奸诈的, 较善欺骗的.

зальдуулах **ᠵᠠᠯᠢᠳᠤᠭᠡᠯᠠᠬᠡ** [动] зальдах 的使动态.

зальжин **ᠵᠠᠯᠢᠵᠢᠨ** [形] 奸诈的, 狡猾的.

зальлах **ᠵᠠᠯᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] 使奸计, 施诡计, 耍滑头.

зальсаг **ᠵᠠᠯᠢᠰᠠᠭ** [形] 奸诈的, 狡猾的, 善欺骗的, 诡计多端的.

зальт **ᠵᠠᠯᠢᠲᠦ** [形] 狡猾的, 狡黠的, 奸诈的, 善欺骗的, 诡计多端的.

зальтай **ᠵᠠᠯᠢᠲᠠᠢ** [形] 狡猾的, 奸诈的, 奸恶的, 诡计多端的, 老奸巨滑的.

зальтах **ᠵᠠᠯᠢᠲᠠᠬᠡ** [动] 欺诈, 狡诈, 施奸计, 使诡计.

зальхай **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢ** [形] ① 狡猾的, 奸诈的, 奸险的, 诡计多端的: ~ дайсан 狡猾的敌人; ② 淫乱的, 放荡的, 浪荡的: ~ самуун хүн 放荡不羁的人, 淫乱的人.

зальхайвтар **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢᠪᠲᠤᠷ** [形] 参见 зальхай.

зальхайдуу **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 甚狡猾的, 颇奸诈的; ② 颇淫乱的, 颇放荡的.

зальхайрах **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢᠷᠠᠬᠡ** [动] 变奸, 变奸诈, 变奸妄.

зальхайхан **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] зальхай 的小称.

зальхайч **ᠵᠠᠯᠢᠬᠠᠢᠴ** [名] 奸贼, 奸人.

зальч **ᠵᠠᠯᠢᠴ** [形] 狡猾的, 诡诈的, 诡计多端的, 奸诈成性的.

зам **ᠵᠠᠮ** I [名] ① 道路: явах ~ 行走的道路; 前进道路; харгуй ~, дардан ~ 大

道; 坦途; зөрөг ~ 叉路; 小道; тээврийн ~ 运输路; Улаанбаатарын ~ 乌兰巴托路; ~ заагч 旅行指南; 向导; ~ зуур 途中; алсын ~ ①通往远方的道路, 远路; ②前途; их ~ 大道; олны ~ 大道, 通衢大道; хөлтэй ~ 喧闹的道路; хөл ~, ~ хөл 沿途一带; жим ~ 小径; ~ мөр 路途, 途径; 踪迹; ~ явах бичиг 通行证, 出差证明书; ~ хаах ①封路, 堵路; 禁止通行; ②(转)搅扰, 捣乱; 阻碍; дөг ~ 捷径; тойруу ~ 弯路; ~ сахих ①护路, 守路; ②路上守候; ~ тосох ①阻截, 拦路抢劫, 断路; ②路上守候; ~ гарах ①出现道路; ②开路; ③横过道路; ~ огтлох 横过道路; ~ гажих 离开正道, 入歧途, 出偏差; ~ нийлэх ①道路一致; ②志同道合; ③小路汇合大路; ~ хөөх ①沿路, 追踪; ②赶路; ~аа алдах 迷路; агаарын ~ 航空线; төмөр ~ 铁路; усан ~ 水路; хуурай ~ 旱道, 陆路; засмал ~, авто ~ 公路; зам харилцаа 交通; зөв ~ 正确的道路; буруу ~ 错误的道路; салаа ~ 支路; тойрог ~ ①弯路; ②轨道; ~ын дагуу, ~ын гудас 沿路; ~ын сахиул ①护路人; ②沿路住家; ~ын гэр 沿路住家; ~ын тэмдэглэл 游记; ~ маршрут 路线; ~ын тэмдэг 路标; ~ын билчир, ~ын уулзар 路口, 岔路口; улаан ~ 赤道; улаан ~ дээр 正在路上, 在路中央; ~ын хүн 行人; 同路人; ~ын уналга 便车, 顺路车子; 顺路交通工具; ~ын хүнс 路上干粮; ③方向, 侧翼; 种类; баруун ~ын байлдаан (军) 右翼战斗, 西线战斗; хуурай ~ын цэрэг (军) 陆军; усан ~ын цэрэг (军) 海军; ④办法, 途径; 手段, 出路; 路子; арга ~ 办法, 途径, 方法, 措施; дипломат ~аар 通过外交途径; хэлэх ~тай 有说的办法.

зам v II [名] 司膳喇嘛; жасын ~ 庙仓司膳喇嘛.

замаа v [名] 帷幔, 帐幕, 蚊帐

замаасаг v [形] 帷幔式的, 帐幕式的, 蚊帐似的.

замаг v I [名] 水藻, 苔草, 青苔, 水苔, 藻类; ~тай нуурт загас олон 长满水藻的湖里鱼多.

замаг v II [名] ①(军) 枪闩, 炮闩(枪炮之闭锁机, 锁弹机); бууны ~ 枪之闭锁机, 枪闩, 炮闩; ②插销; цонхны ~ 窗子插销.

замагдах v I [动] 握住枪栓, 拉枪栓.

замагдах v II [动] 长水藻.

замаглаг v [形] ①藻状的; ②藻多的.

замаглах v I [动] 推上枪栓.

замаглах v II [动] (马等争向前行) 跃跃欲试.

замаграх v [动] 变成水藻.

замагтах v [动] 长满水藻类; 被藻类、青苔所覆盖, 长满苔草.

замагтуулах v [动] замагтах 的使动态.

замагших v [动] ①长满水藻; ②成水藻状.

замал v [名] (植) 苜蓿; ~ өвс 苜蓿.

заман v 见 ~ луус (动) 驴蹶.

замар v [名] (植) 茨蓼花; ~ цэцэг 茨蓼花, 刺玫果.

замарцгаах v [动] замрах III 的众动态.

замба v I [名] 锦葵; ~ цэцэг (植) 锦葵, 棋盘花; ◇ ~ гүрвэл (动) 巨蜥属.

замба v II [名] 篱笆; ~ хороо 篱笆围子.

замбаа v [名] 糌粑, 青稞炒面.

замбага v [名] (植) 木兰属.

замбагана v [名] 参见 замал.

замбал v [名] ①柑桔属; ②柠檬.

замбалах v [动] 做采子; 彩饰, 装饰; 掩饰.

замбалзагуй v [名] 采子(节日装饰, 点缀).

замбалзуур v [名] 采子装饰, 彩饰, 彩带.

замбараа v [名] 秩序, 条理, 头绪;

◇ЭМЭХ ~ 秩序, 条理.

замбараагүй *ᠵᠠᠮᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠢ* *ᠵᠠᠮ* [形] 无秩序的, 混乱的; 无头绪; 一团糟: эмх ~ байдал 杂乱无章; 乱糟糟的样子.

замбараагүйдэл *ᠵᠠᠮᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠢ* *ᠲᠡᠯ* [名] 无政府状态.

замбараатай *ᠵᠠᠮᠪᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠢ* *ᠠᠶᠢ* [形] 有秩序的, 井井有条的, 有条理的, 有条不紊的.

замбатив *ᠵᠠᠮᠪᠠᠲᠢᠪᠢᠨ* [名] 参见 замбуулин: ~ийн пуужин 全球火箭; ~ийн стратегийн бодлого 全球战略; ~ийн холбоо 全球通讯; ~ийн дайн 全球战争.

замбуулин *ᠵᠠᠮᠪᠠᠭᠤᠯᠢᠨ* [名] (地球别称) 世界, 宇宙, 环宇, 人世.

замбуутив *ᠵᠠᠮᠪᠠᠭᠤᠲᠢᠪᠢᠨ* [名] 见 замбатив.

замгүй *ᠵᠠᠮᠵᠢᠢ* [形] ① 无路的, 无路可行的: ~ газар 无路可行的地方; ② 走投无路的, 没办法的: зайлах ~ 走头无路; ~ хэрэг 没办法的事情; ③ 〈方〉很多的, 不可胜数的: бүр ~ олон ном байна 有很多书籍; ~ юм 无数的物品.

замнал *ᠵᠠᠮᠨᠠᠯ* [名] ① 行程, 里程; 航线, 路线: дайчин ~ 战斗里程; ~ын зураг 航线图; ~ын тооцол 行程表; ② 遵循, 遵照, 因循.

замнах *ᠵᠠᠮᠨᠠᠬ* [动] ① 行路, 驾乘; ② 在同一条路上行驶; ③ 遵循, 沿, 遵照, 因循.

замнацгаах *ᠵᠠᠮᠨᠠᠭᠠᠬᠠᠬ* [动] замнах 的众动态.

замначих *ᠵᠠᠮᠨᠠᠴᠢᠬ* [动] замнах 的完成体.

замнуулах *ᠵᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] замнах 的使动态.

замок *ᠵᠠᠮᠠᠴ* [名] ① 锁; ② 炮闩; 枪机; ③ 扣榫, 咬口; 嵌接; ④ 拱顶(石).

замраа *ᠵᠠᠮᠷᠠᠭ* [名] замрах I、II 的名词.

замраах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠭᠠᠬ* I [动] замрах I、II 的使动态.

замраах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠭᠠᠬ* II [动] замрах III 的使动态.

замрах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠬ* I [动] 过去, 停止, 用完, 结束, 完了.

замрах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠬ* II [动] ① 拖延, 耽误; ② 散开, 松开, 打开; 公开, 暴露, 敞开.

замрах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠬ* III [动] (用勺扬沸奶后) 逐渐落滚.

замруулах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] замрах I、II 的使动态.

замруулах *ᠵᠠᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] замрах III 的使动态.

замтай *ᠵᠠᠮᠲᠠᠢ* [形] ① 有道路的; ② 有出路的, 有办法的: явах ~ 有路可行.

замх *ᠵᠠᠮᠬ* [名] 秩序, 条理, 头绪; ◇ЭМХ ~ гүй ① 无秩序的, 无条理的; ② 混杂的, 杂乱的, 狼藉的.

замхар *ᠵᠠᠮᠬᠠᠷ* [名] (植) 茨藜花.

замхраах *ᠵᠠᠮᠬᠠᠷᠠᠬ* [动] замхрах 的使动态.

замхрал *ᠵᠠᠮᠬᠢᠷᠠᠯ* [名] замхрах 的名词; (电) 衰减, 损耗.

замхрах *ᠵᠠᠮᠬᠠᠷᠠᠬ* [动] ① 消失, 消散, 云散, 消弥, 解散: тоос ~ 灰尘消散; ② 参见 завхрах.

замхруулах *ᠵᠠᠮᠬᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] замхрах 的使动态.

замч(ив) *ᠵᠠᠮᠴ* [名] ① 向导, 带路人; ② 路工, 修路工, 护路工; ③ 铁路工务人员: төмөр ~ 铁路人员, 铁路员工.

замчид *ᠵᠠᠮᠴᠢᠳ* [名] замч 的复数.

замчин *ᠵᠠᠮᠴᠢᠨ* [名] 参见 замч.

замчлах *ᠵᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 引路, 带路, 作向导.

замчлуулах *ᠵᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] замчлах 的使动态.

замших *ᠵᠠᠮᠰᠢᠬ* [动] ① 出现道路, 形成道路, 踩出路来; ② 有头绪; 走入轨道; ③ 形成习惯; 成为制度, 制度化, 条理化.

зан *ᠵᠠᠨ* I [名] ① 性格, 脾气; 行为, 习气; 风俗习惯: ~ муутай 生性恶劣的, 有恶习的, 脾气坏的; ~ гаа авалцах 习惯于彼此的性格; ~ овор, ~ төрх 性格, 脾气; 习惯, 习气; ~ чанар 性质, 品质; 性格; сайхан ~ 好性格, муухай ~ 坏脾气; догшин ~ 暴躁的性格; даруу ~ 谦虚正直的性格(品德); их ~ 傲慢的性格, 自高自大的性格; олон ~ гаргах 表现变化无常的性格; ~ суртахуун 道

德;品行; ~ төлөв 性格; ~ үйл 仪式;
 ~ явдал 行为; ◇ ~ ааль 性格, 品性;
 风俗; ~ байдал 风俗, 习气; 性格; ~
 суртал 道德; 品行; 风俗习惯; ~ зан-
 шил 风俗习惯; ● 职业, 行业, 工作: ая
 ~ 职业, 工作: ая ~ юу хийж байна?
 你在做什么工作? ~ ёс, ~ үйл 礼仪,
 仪式.

зан(г) Ⅱ [名] 鞋掌; 鞋底: ~ тавих 钉
 鞋掌; ~ шир 皮的鞋掌; ~ төмөр 铁掌.

зан Ⅲ 见 ~ яр <医> 梅毒.

зан Ⅳ 见 ~ ~ (拟声) 鸟雀相寻叫声; 蚊
 蝇飞声.

зана Ⅰ [名] 灰雀: улаан ~ <动> 朱顶雀.

занаа Ⅰ [名] ● 仇恨, 憎恨, 敌视, 怀
 恨, 怨恨; ● 斥责, 责备; 威胁, 威吓.

занаа Ⅱ [名] ● 口信; ● 预订, 预谋;
 订购: захиа ~ гий нь эздэд нь олгож
 өгье 我将订购的东西交给订户吧; ◇ за-
 хиа ~ ● 口信; ● 订购的; 订做的; ● 嘱
 托; 指教.

занаатай Ⅰ [形] ● 怀恨的, 憎恨的, 怨
 恨的, 敌视的, 有仇恨的: чи над ~ бай-
 на уу? 你对我有仇恨吗? ● 有预谋的, 存
 心的; 订购的: энэ бол бүрч ~ үйлд-
 сэн хэрэг 这是早有预谋的事情.

занагдах Ⅰ [动] заных 的被动态.

занал Ⅰ [名] ● 怀恨, 怨恨, 仇恨: ~
 хорсол 憎恨, 仇恨; ● 威胁, 恫吓; 危
 害: аюул ~ 恫吓, 威胁; 危害: ~ уч-
 руулах ① 使人怀恨, 使人怨恨; ② 威胁,
 恫吓; 危害: ~ ихтэй ① 有深仇大恨的;
 ② 有巨大威胁的; 有巨大危害的.

заналт Ⅰ [形] ● 有仇恨的; 令人怀恨
 的, 可恨的, 令人仇恨的, 有深仇大恨的:
 ~ этгээд 仇人; ~ байсан 有过深仇大恨
 的; ● 有威胁的, 恫吓人的; 有危害的, 可
 恶的: ~ дайсан 仇敌, 死敌.

заналхийлагч Ⅰ [名] 威胁者, 恫吓
 者; 斥责者, 责备者; 憎恨者, 仇恨者.

заналхийлал Ⅰ [名] ● 威胁, 恫吓; ●
 憎恨, 仇恨; ● 斥责, 责备.

заналхийлах Ⅰ [动] заных 的多次
 态.

занар Ⅰ [名] 片岩, 板岩: шатах ~ 可燃
 性片岩; талст ~ 结晶质片岩; ~ чу-
 луу 片岩, 板岩; ~ ын тос 矿油.

занах Ⅰ [动] ● 威胁, 恫吓; 危害; ● 怀
 恨, 憎恨, 仇恨, 敌视: дайсныг ~ 仇恨
 敌人; ● 斥责, 责备: аав намайг ~ ж
 зэмлэв 父亲把我斥责了一顿.

заначих Ⅰ [动] заных 的多次态.

занга Ⅰ [名] 捕猎器; 陷阱; 打獾的木
 筒子: хулганын ~ 捕鼠器; ~ зүүх 安
 捕猎器, 安设陷阱; ◇ ~ нум 通角弓.

зангаа Ⅰ [名] (示意对方离去的) 手势.

зангаах Ⅰ [名] 扬手, 举手, 挥手, 打手
 势(示意离开).

зангадах Ⅰ [动] 设捕猎器; 设网, 设
 陷阱捕猎, 安打獾木筒子.

зангадмал Ⅰ [形] 系死扣的, 拴死结
 的.

зангадуулах Ⅰ [动] зангадах 的
 使动态.

зангайлгах Ⅰ [动] зангайх Ⅰ 的
 使动态.

зангайх Ⅰ [动] 陷入贫困, 穷困, 陷
 入苦难; 无出路, 窘迫.

зангайх Ⅱ [动] 声音悠扬.

зангалай Ⅰ [名] <动> 芝麻雕.

зангалай Ⅱ [形·名] ● 口吃(的), 结
 巴(的); 说话唔噜唔噜的; 说话吃力的:
 яриа муутай ~ хүн дээ, тэр чинь 他
 是个说话口吃的人; ● 鳃: ~ н хавхаг 鳃
 盖.

зангалайтах Ⅰ [动] 口吃, 结巴;
 说话唔噜唔噜的; 说话吃力: зангалайт-
 сан хайшаа хүн 说话吃力的结巴人.

зангалах Ⅰ [动] 时时用手指划, 挥
 动; 挥手示意.

зангалах Ⅱ [动] ● 安设捕捉器、陷
 阱, 铁夹, 放打獾木筒; ● 猎取, 围捕.

зангалт Ⅰ [名] зангах 的名词.

зангарах Ⅰ [动] 咆哮, 怒喝, 暴跳如
 雷.

- зангарга** **ᠵᠠᠩᠭᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 见 зангуурга I、II.
- зангаргалах** **ᠵᠠᠩᠭᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 见 зангуургалах.
- зангаргатай** **ᠵᠠᠩᠭᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠᠲᠠᠢ** [形] 见 зангуургатай.
- зангах** **ᠵᠠᠩᠭᠠᠬᠤ** [动] ①(威逼对方时用手或器物)频频指点; ②挥手(表示嫌弃、厌恶).
- зангацгаах** **ᠵᠠᠩᠭᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зангах的众动态.
- занги** **ᠵᠠᠩᠭᠢ** I [名]〈史〉章京(古时官名): сумын ~ (陈)佐领; харуулын ~ (陈)哨领; сул ~ (陈)散骑郎.
- занги** **ᠵᠠᠩᠭᠢ** II [名]消息, 信息, 通报, 风传; ◇сураг ~ 消息; 风传; мэдээ ~ 消息, 信息, 通报; ~ бялзуухай(动)信鸟.
- занги** **ᠵᠠᠩᠭᠢ** III [名]死扣, 死结: ~ уяа系死结, 拴系.
- зангиа(н)** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠ(н)** [名] ①结, 扣, (绳线之)疙瘩; ②护身结; 打结的丝线: ~ сахиус咒符; адис ~ 打结的丝线; ③领带, 领巾; улаан ~ 红领巾; ~ зүүх系领带; ◇ ~ цэцэг(植)结香花.
- зангиадас** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠᠳᠠᠰ** [名] 参见 зангилаас.
- зангиалах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 打结, 挽结.
- зангиас** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠᠰ** [名] 参见 зангилаас.
- зангиаслах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠᠰᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 打结.
- зангиат** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠᠲ** [形] 打结的, 带结的.
- зангидаа** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠭ** [名] 参见 зангиа.
- зангидал** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠯ** [名] 症结.
- зангидах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] ①打结子, 挽结, 系扣; 结疙瘩: утас ~ 打线结; хазаар ~ 上马嚼子; ногт ~ 套笼头; ②系领带, 系领巾; ③(转)握拳, 攥紧, 锁紧: хөмсөг ~ 紧锁眉头, 皱眉头; араа ~ 咬紧牙关; гар ~ 握紧拳头, 攥紧拳头; ④(转)竭力, 集中: бүх хүчээ ~ ж ажиллацгаая! 我们竭尽全力工作吧!
- зангидацгаах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зангидах的众动态.
- зангидмал** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 打结的, 系结的.
- зангидуулах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зангидах的

使动态.

- зангилаа** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭ** [名] ①扣, 结, (绳、线)疙瘩: ~ тайлах 解开扣结; ②枢纽; 焦点; 集结点; 关键, 关键性的: төмөр замын ~ 铁路枢纽; радио ~ 无线电广播枢纽站; ~ асуудал 关键性的问题; ~ өртөө 枢纽站; ③〈医〉节, 小节: ~ ялтас 节片; ④〈文〉情节; ⑤〈电〉接头排.
- зангилаалаг** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 结节性的: ~ улайдал 结节性红斑.
- зангилаанцар** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] ①小绳结; ②〈医〉小疙瘩.
- зангилаас** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠰ** [名] 结, 结子.
- зангилаат** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠲ** [形] 结节状的, 瘤状的: ~ боржин 瘤状花岗岩; ~ занар 瘤状片岩; ~ гуурстас 结节状输卵管炎.
- зангилагдах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] зангилах的被动态.
- зангилах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 打结, 结扣, 编结.
- зангилгаа(н)** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠭᠠᠭ(н)** [名] ①结子, 死扣; ②(转)枢纽, 关键, 焦点.
- зангилуулах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зангилах的使动态.
- зангираа** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠭ** [名] ①结, 结子; ②噎: ~ өвчин 噎病; ③疙瘩, 芥蒂; ④曲张: ~ хураагуур 曲张静脉; ~ яр 曲张性溃疡.
- зангираатах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ①缠结, 纠结; ②噎; ③(转)纠缠不清.
- зангирал** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠯ** [名] зангирах的名词.
- зангирам** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠮ** [形] ①结成扣的, 打结的, 缠结的; ②结变紧的; ③(转)噎住的, 卡住的.
- зангирах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ①结成扣, 打结, 缠结: олс ~ 麻绳打结子; ②结变紧, 扣变紧, 疙瘩变紧; ③(转)噎, 卡; 搅; 纠结: хоолой ~ 嗓子卡住了; гэдэс ~ 肠子搅得厉害.
- зангирмал** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠮᠠᠯ** [名]〈医〉症结, 溃疡: ходоодны ~ яр 胃疮疡.
- зангируулах** **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зангирах的使动态.

- зангисга **ᠵᠠᠩᠭᠢᠰᠭ᠎ᠠ** [名]帽子上钉的编织物。
- зангуу **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠤ** I [名] (植) ①菱角; ②苍耳; ③蒺藜: ~ тарьж, унгас авах 种下苍耳想收羊毛(喻: 异想天开); ~ түүж, эсгий хийх 捡苍耳制毡子(喻: 枉费心机)。
- зангуу **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠤ** II [名]锚: ~ хаях 抛锚; ~ төмөр 铁锚; 制动器, 刹车; ~ мод 木碇, 木锚; ~ н цэлмэн 锚式绒毛。
- зангуу **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠤ** III [名]狩猎器; 捕兽器: баавгайн ~ 捕熊器。
- зангуудай **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠠᠳᠠᠢ** [名]獐羔, 狍羔。
- зангуудах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]安设捕猎器狩猎: баавгай - ж агнах 安设捕熊器捕熊。
- зангуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动]做锚。
- зангуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动]做捕猎器。
- зангуурга **ᠵᠠᠩᠭᠤᠮᠠᠭ᠎ᠠ** I [名] (捕獾、貉之)捕猎器: элвэнхийн ~ 捕貉器。
- зангуурга **ᠵᠠᠩᠭᠤᠮᠠᠭ᠎ᠠ** II [形]话语生硬的, 讽刺的, 挖苦的: ~ үг 讽刺话; ~ зан 爱挖苦人的性格。
- зангуургадах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]安设捕猎器捕猎: мангис ~ 安设捕獾器捕捉獾子。
- зангуургалах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]话语生硬, 挖苦, 讽刺, (用话)刺人: тэр гуай чинь дандаа егөж зангуургалаад ясан төвөгтэй юм бэ дээ 那老兄总是那么用话刺人, 多讨厌啊!
- зангуургатай **ᠵᠠᠩᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]话语生硬的, 讽刺挖苦的, (用话)刺人的: тун ч болдоггүй ~ хүн юм 这人说话总是爱讽刺挖苦。
- зангуутах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动]安设狩猎器狩猎。
- зангүй **ᠵᠠᠩᠭᠦᠢ** I [形]没有怪脾气的, 性格好的, 个性不强的, 不骄傲自大的: ~ гутал 毡靴。
- зангүй **ᠵᠠᠩᠭᠦᠢ** II [形]不行的, 不成的, 没能力的, 胜任不了的, 没门儿的, 没能耐的: түүнийг ажил хийлгэж гэсэн чинь ~ 本打算让他工作, 可是他胜任不了; том чулууг өргөх гэсэн чинь ~ шүү 想举起大石头, 那根本不行(没能耐)

耐)啊!

- зандагдах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]зандах 的被动态。
- зандаллага **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]参见 зандлага。
- зандалч (ин) **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠴᠢ** [名]屠夫; 刽子手。
- зандалчид **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠴᠢᠳᠢ** [名]屠夫, 暴徒。
- зандалчин **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠴᠢᠨ** [名] (史) 蛮夷。
- зандам **ᠵᠠᠨᠳᠠᠮ** [名] (做酥油茶的) 搅茶桶。
- зандамдах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] (在搅茶桶里) 搅酥油茶。
- зандан **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨ** [名] (植) 檀香, 檀木: ~ ширээ 檀木桌; ~ мод 檀香木; улаан ~ (植) 紫檀。
- занданшуулах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]木乃伊化, 干尸化。
- зандарчих **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠢ** [动]зандрах 的多次体。
- зандах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠬᠤ** [动] ①吆喝, 怒喝; 叱骂, 叱责: буруушаан ~ 叱责; хориглон ~ 吆喝住; ②杖打, 用棍子惩罚; 殴打: модоор ~ 用棍棒殴打。
- зандлага **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]屠杀。
- зандрагдах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]зандрах 的被动态。
- зандрангуй **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠦᠢ** [形]斥声吆喝的, 斥叱的, 叱骂的。
- зандрах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]厉声吆喝, 斥叱, 叱骂: айлган ~ 大声恫吓; хилэгнэн ~ 怒斥。
- зандруулах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]зандрах 的使动态。
- зандуулах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зандах 的使动态。
- зандчих **ᠵᠠᠨᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠢ** [动]зандрах 的多次体。
- занлан **ᠵᠠᠨᠯᠠᠩ** [名] (动) 蟑螂, 蜚蠊。
- занлах **ᠵᠠᠨᠯᠠᠬᠤ** [动]参见 занчих。
- зантай **ᠵᠠᠨᠲᠠᠢ** I [形]有…性格(品质、脾气)的, 有…习气的, 有…个性的: сайхан ~ 性格好的, 品行好的; их ~ 有骄傲自大性格的, 性格傲慢的。

зантай ᠵᠠᠨᠲᠠᠢ II [形]质量好的, 高质量的:

~ сайн эд 质量好的物品; ~ сайхан хоол 高质量的饮食; 味美的饮食.

зантайлгах ᠵᠠᠨᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ [动] зантайх 的使动态.

зантайх ᠵᠠᠨᠲᠠᠢᠬ [动] 一头变大; 头部显大:
~ сан том толгойтой 头部显得很大的.

занталзах ᠵᠠᠨᠲᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 参见 зантганах.

занталзуулах ᠵᠠᠨᠲᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠯᠠᠬ [动] занталзах 的使动态.

зантганах ᠵᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠨᠬ [动] 一头大的东西不停动作; 大头摇来晃去.

зантгануулах ᠵᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] зантганах 的使动态: толгойгоо ~ 摇晃大脑袋.

зантгар ᠵᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷ [形] 一头大的; 大头的: ~ загас(动) 鲱鲫鱼.

зантгардуу ᠵᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ [名] <生> 盘齿龙目.

зантгархан ᠵᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ [形] 一头较大的.

зануу ᠵᠠᠨᠤ [名] 见 ~ шороомог 粉砂.

зануулах ᠵᠠᠨᠤᠯᠠᠬ [动] ① заных 的使动态;
② 意同 занагдах.

зануунцар ᠵᠠᠨᠤᠭᠠᠨᠴᠠᠷ [名] 淤泥岩: зануунцарын ангилал 淤泥岩分类.

зануур ᠵᠠᠨᠤᠷ [名] 千枚岩.

занх ᠵᠠᠨᠬ [名] 用牛角制作的弓.

занхагнах ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠬᠠᠨᠬ [动] (大脑袋) 晃动, 摆动.

занхагнуулах ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] занхагнах 的使动态.

занхайлгах ᠵᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ [动] занхайх 的使动态.

занхайх ᠵᠠᠨᠬᠠᠢᠬ [动] 脑袋显得很大.

занхалзах ᠵᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ [动] 参见 зантганах.

занхалзуулах ᠵᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠯᠠᠬ [动] занхалзах 的使动态.

занхалзуур ᠵᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠰᠤᠷ [形] (大脑袋) 晃动的, 摇动的.

занхгар ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷ [形] 大头的, 大脑袋的.

занхгардах ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ [动] 脑袋显得特大.

занхгардуу ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ [形] 参见 занхгар.

занхгархан ᠵᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ [形] занхгар 的小称; 头较大的, 脑袋较大的.

занхлай ᠵᠠᠨᠬᠠᠢ [名] <植> 萝卜花.

занчигдах ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬ [动] жанчих 的被动态.

занчирхай ᠵᠠᠨᠴᠢᠷᠬᠠᠢ [形] 打碎的, 打烂的, 蹂躏的.

занчих ᠵᠠᠨᠴᠢᠬ [动] 笞, 杖笞, 打大板子:
~ ж яллах 体刑.

занчлага ᠵᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠭ [名] 拷打, 杖笞, 责打.

занчуулах ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① занчих 的使动态; ② 意同 занчигдах.

занчуур ᠵᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠷ [名] 杖, 大板子(刑具): ~ мод 木杖; ~ ташуур 鞭杖.

заншаах ᠵᠠᠨᠰᠠᠠᠬ [动] 使成习惯, 使之习惯:
бид тэгж заншаагүй 我们还没有养成那样的习惯.

заншил ᠵᠠᠨᠰᠢᠯ [名] 风俗, 习惯; 常例: урьдын ~ 以前的风俗; одоогийн ~ 现在的风俗; ~ болох 蔚成风气; 形成习惯.

занших ᠵᠠᠨᠰᠢᠬ [动] 习惯, 习惯于..., 成为习惯: загас идэж ~ 吃惯鱼; биений тамир хийж ~ в 养成了锻炼身体的习惯.

заншицгаах ᠵᠠᠨᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ [动] занших 的众动态.

заншлага ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭ I [名] ① 习惯, 习气, 风俗, 惯例; ② 养成习惯, 成习俗, 成惯例.

заншлага ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭ II [名] 考察, 探险.

заншлагдах ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] заншлах 的被动态.

заншлагч ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠴ [名] 考察家, 探险家: ~ миний олж мэдсэнээр 据我这个考察家所知...

заншлал ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠯ [名] ① 侦探, 密探; ② 侦探小说; 侦探电影.

заншлах ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠬ [动] 考察, 探险: далайгаар ~ 到海洋里去考察.

заншлуулах ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠬ [动] ① заншлах 的使动态; ② 意同 заншлагдах.

заншуулах **ᠵᠠᠨᠰᠢᠬᠡᠯᠠᠬ** [动] занших的使动态:使习惯,使成为习惯,使习惯于…

занших **ᠵᠠᠨᠰᠢᠬ** [动]занших的完成体.

запас **ᠵᠠᠫᠤᠰ** [名]见 запас.

запасалцгаах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]запас-лах的众动态.

запаслалцах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]запаслах的共动态.

запаслах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠯᠠᠬ** [动]见 запаслах.

запаслуулах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]запаслах的使动态.

запас **ᠵᠠᠫᠤᠰ** [名] ①储藏(物,量),储存(品,量),储备(品,量);贮存(量);蕴藏(量),资(富)源; ②备用品,备件,零件: машины ~ 汽车零件,汽车备件; халуун усны савны ~ 暖水瓶胆; ③备用的,储藏的,储备的;贮存的: ~ долгино <无> 备波; ~ хэрэглэл 备品,备件,备用工具.

запаслах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠯᠠᠬ** [动] ①储蓄,储藏,储备;贮存; ②配零件.

запаслуулах **ᠵᠠᠫᠤᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]запаслах的使动态.

зар **ᠵᠠᠷ** I [名] ①通知,布告,公告,预示,广告: ~ бичиг 通知书; ②消息;信息,风声;谣言: ~ мэдээ 消息; ~ тараах ①通知,出布告,报道; ②传播新闻,传布消息;散布谣言.

зар **ᠵᠠᠷ** II [名] <陈> 驿卷: улааны ~ 驿卷.

зар **ᠵᠠᠷ** III 见 ~ ~ 喳喳,唧唧喳喳(晨鸟齐鸣声).

зараа (н) **ᠵᠠᠷᠠᠠ** [名] ① <动> 刺猬; ◇ далайн ~ <动> 海胆; ~ уул <植> 漏芦; ② (转) 刺儿头,刺头性格: ~ шиг амьтан (像刺猬一样的家伙) 刺儿头.

зарав **ᠵᠠᠷᠠᠪ** 见 ~ ~ 睥睨地,一蹙一蹙地(瞧人).

заравдал **ᠵᠠᠷᠠᠪᠳᠠᠯ** [名] 开支,支出,费用,经费.

зараг **ᠵᠠᠷᠠᠭ** I [名] 事情,事件; ◇ хэрэг ~ 事情,事件.

зараг **ᠵᠠᠷᠠᠭ** II [名] <动> 鹁,出鹁属.

зарагдах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** I [动] зарах I 的被动

态: ① 被雇佣,被使用,被奴役,成为雇农,成为佣人: баян айлд ~ ж байв 曾被富人家雇佣过; ② 被差派,被打发; 被寄; 被派当…; ③ 被驱使,被指使,被使用.

зарагдах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** II [动] зарах II 的被动态; ① (被) 耗费, (被) 消费, (被) 花费: мөнгө их ~ ж байна 耗费了很多钱; ② 被卖; 被销售: ~ гүй бараа 不卖的货物; 无销路的货物.

зарагч **ᠵᠠᠷᠠᠭᠴ** I [名] ① 应用者,使用者; 雇佣者; ② 指派者,差遣者; 打发者; 寄送人.

зарагч **ᠵᠠᠷᠠᠭᠴ** II [名] ① 消费者,花费者,耗费; ② 销售者,出售人,卖主.

зарайлгах **ᠵᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] зарайх的使动态.

зарайх **ᠵᠠᠷᠠᠶᠢᠬ** [动] 参见 зарсхийх.

зарам **ᠵᠠᠷᠠᠮ** I [名] 碎米渣子,米脐子,面渣子; 糠麸: гурилын ~ 麸子,面渣子; ~ гол 碎米渣子,麸子.

зарам **ᠵᠠᠷᠠᠮ** II [名] 吃纸蛀虫,蠹鱼儿: ~ хорхой 蠹鱼儿.

зарам **ᠵᠠᠷᠠᠮ** III [名] 小鱼,鱼秧子: ~ загас 小鱼; ~ хорхой 蠹鱼儿.

зарах **ᠵᠠᠷᠠᠬ** I [动] ① 应用,使用; 雇佣: зарц ~ 用仆人; хөлслөн ~ 雇佣; өртөө уяанд ~ морь 驿站使用的马; аян жинд ~ тэмээ 商队用的骆驼; хоол хүнсэнд ~ хонь 准备食用的绵羊; ② 指派,差遣,打发; 寄: элч ~ 派使节; хүн ~ ① 派人,差遣人; ② 雇人; бичиг ~ 寄函; ③ 指使,驱使; албадан ~ 强迫,强使.

зарах **ᠵᠠᠷᠠᠬ** II [动] ① 耗费,消费,花费: мөнгө ~ 花费钱; ② 卖,出售: юм ~ 卖东西.

зарга **ᠵᠠᠷᠭᠠ** [名] <法> 申诉,控诉,诉讼,告状: ~ мэдүүлэх <法> 申诉,控诉; ~ шийтгэх <法> 审理案件; ~ хагалах <法> 处理,诉讼; 判决; ~ шүүх <法> 审判; ~ таслагч 仲裁人; ~ таслах 仲裁,公断,审理诉讼; заргыг хэрэгсэхгүй болгох ① 驳回控告; ② 予以不起诉处分; ~ өргөдөл (民事) 诉状; ◇ ~ тэмцэл

(<法>争讼; ~ заалхай(<法>)诉讼.

заргалах *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* (动)告状, 打官司.

заргалдаан *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠨ* [名]争讼, 起诉, 官司.

заргалдаач *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠴᠢ* [名]参见 заргач ①、②.

заргалдагч *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠭᠴᠢ* [名]告状人, 控诉人, 诉讼人.

заргалдах *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ* (动)<法>控诉; 同…打官司; 争讼, 起诉.

заргалдацгаах *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* (动) заргалдах 的众动态.

заргалдуулах *ᠵᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) заргалдах 的使动态.

заргач *ᠵᠠᠷᠭᠠᠴᠢ* [名]①善起诉的人, 善诉讼的人; 善打官司的人; ②(陈)判官, 审案人, 判决人; ③讼棍.

заргуй *ᠵᠠᠷᠭᠤᠢ* [名]<动>鸬.

зардал *ᠵᠠᠷᠳᠠᠯ* [名]开支, 费用, 经费; 花销:

хоолны ~ 伙食费; ~ багатай 开支少的; замын ~ 路费, 出差费, 旅费; ~ даах ①经济独立; ②收支平衡: бага ~ гаргаж ихийг бүтээх 少花钱办大事; ~ сүйдэл 开支; ~ сүйтгэл 经费, 费用; зардлаа даах, зардлаа нөхөх 收入够支出; зардлаа харнуцах 承担费用; зардлаас хасах 消减开支; зардалыг нөхөх 补偿费用, 弥补费用; зардалыг өөрөө даах 费用自理; зардлын зориулалт 经费用途; зардлын зүйл анги 开支项目; зардлын тооцол 经费成本核算; ◇төсөв ~ 预算开支.

зардалгүй *ᠵᠠᠷᠳᠠᠯᠭᠦᠢ* *ᠵᠠᠷᠠᠭ* [形]无费用的, 无开支的.

зардас *ᠵᠠᠷᠳᠠᠰ* [名]<陈>奴仆, 仆人, 仆役, 家奴, 听差.

зардсан *ᠵᠠᠷᠳᠠᠰᠠᠨ* [名]见 зардас.

заржхин *ᠵᠠᠷᠵᠢᠬᠢᠨ* 见 ~ бялзуухай<动>莺.

заригдаа *ᠵᠠᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠭᠠ* [形]普通的, 一般的, 平常的.

зарим *ᠵᠠᠷᠢᠮᠢ* [代]①某些, 有些, 一部分, 一些, 若干个; 局部: ~ хүн 一些人, 某些

人; ~ талаар 在某些方面; ~ үед 有时; газар нутгийн ~ хэсэг 在地方的某些部分; ~ ыг авах 拿(买)一部分, 拿(买)若干, 拿(买)一些; ~ нэг 局部, 部分; ~ газар дайн зогсоох 局部停战; ~ зүйлийн алдагдал 部分损失; ②一半.

заримдаа *ᠵᠠᠷᠢᠮᠠᠳᠠᠭᠠ* [副]①有时, 某时: ~ нойр хүрэхгүй 有时失眠; ②在某种程度上; 局部地.

заримдаг *ᠵᠠᠷᠢᠮᠠᠳᠠᠭ* [形]一半的; 不全的, 残缺的; 部分的, 局部的, 个别的: ажлаа ~ орхив 工作半途而废; ~ сар 残月; ~ гийгүүлэгч <语> 残缺辅音; ~ ажил эрхлэлт 半就业; ~ ажилгүйдэл 半失业; ~ гологдол 半废品; ~ дотоод хууль 个别内部规律; ~ жинд нүүрс 半无烟煤; ~ төмөрлөг 半金属; ~ цөл 半荒漠; ~ шаазан 粗瓷; ~ үнэт чулуу 次等宝石; ~ ажиглалт 局部观察.

заримдаглах *ᠵᠠᠷᠢᠮᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* (动)使之残缺, 使之不完全; 使之成一半: юм хийхдээ битгий заримдаглаад бай 做事可不能半途而废.

заримдаглуулах *ᠵᠠᠷᠢᠮᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) заримдаглах 的使动态.

заримлах *ᠵᠠᠷᠢᠮᠠᠬᠤ* (动)参见 заримдаглах.

зарлага *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠ* I [名]差, 差役, 差使; 邮递员, 派遣员: сумын ~ 县邮递员, 县差.

зарлага *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠ* II [名]消费, 耗费, 花费, 支出, 开支: ~ даах, ~ нөхөх 收支相抵; ~ орлого 收入与支出; зарлагыг багатгах 紧缩开支; зарлагын данс 开支帐; зарлагын нэр 支出项目; зарлагын төсөв 开支预算; зарлагын гүйлгээ 支出业务; зарлагын зөвшөөрөл 支出凭单.

зарлагадах *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* (动)报销.

зарлагадуулах *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) зарлагадах 的使动态.

зарлагдах *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* (动) зарлах 的使动态.

зарлазнах *ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠵᠠᠨᠠᠬᠤ* (动) зарлах 的短暂体.

зарлал *ᠵᠠᠷᠯᠠᠯ* [名]告示, 布告, 通知, 广告; 指令: соннины ~ 新闻广告; ~ гаргах

下达指令; ~ наах 张贴广告; ~ тараах 散发通知; ~ зураг 广告画; ~ын сонин 广告报.

зарлалцах **ᠵᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] зарлах 的共动态.

зарламж **ᠵᠠᠷᠯᠠᠮᠵᠢ** [名] 广告.

зарлах **ᠵᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] 通知, 宣告, 公布, 宣布;

出告示, 出广告; 下指令: радиогоор ~ 用无线电广播宣布; хурал ~ 通知开会; нийтэд ~ 通知大家; ~н хуралдуулах 宣布召开, 宣布召集; хууль ~ <法> 公布法律; дайн ~ <军> 宣战; ~н нийтлэх 公布, 刊登, 发表; ~н тушаах бичиг 通令; ~сан үнэ 名义价格, 票面价格.

зарлацгаах **ᠵᠠᠷᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зарлах 的众动态.

зарлалчих **ᠵᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] зарлах 的完成体.

зарлиг **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭ** [名] ①命令, 法令: ардын их хурлын тэргүүлэгчдийн ~ 大人民呼拉尔主席团命令; ~ буулгах ①下命令, 公布法令; ②<陈>下圣旨, 下诏书, 下赐上谕; ③<陈>诏书, 敕令, 圣旨, 上谕; 谕示, 教谕, 教导: хааны ~ <陈>皇帝(可汗)的圣旨.

зарлигдах **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] 下命令, 发号施令.

зарлигдчих **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭᠳᠢᠬᠢ** [动] зарлигдах 的多次体.

зарлиглах **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①颁布命令, 下命令, 公布法令; ②<陈>下圣旨, 下诏书, 下赐上谕; 谕示, 教谕, 教导; ③成命令, 成法令; ④成圣旨, 成诏书.

зарлигч **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭᠴᠢ** [形] 好发号施令的.

зарлигчлах **ᠵᠠᠷᠯᠢᠭᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 发号施令, 下命令.

зарлуулах **ᠵᠠᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] зарлах 的使动态.

зармаалинга **ᠵᠠᠷᠮᠠᠯᠢᠩᠭ᠎ᠠ** [名] <植>短茎亚麻, 油用亚麻.

зарскийх **ᠵᠠᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] 颤栗, 打冷战, 发寒热.

зарг **ᠵᠠᠷᠭ** 见 ~ худалдаа 投卖, 集卖.

Зарууд **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠤ** I [名] 扎鲁特(蒙古族一部落, 旗名, 在内蒙古哲里木盟); ~ монгол 扎鲁特蒙古人.

зарууд **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠤ** II [名] 矩形干草垛(多用于呼伦贝尔一带).

заруулах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① зарах I、II 的使动态; ②意同 зарагдах I、II.

заруулт **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠢᠲᠤ** [名] 使用; 开销, 花费, 耗费.

зарц **ᠵᠠᠷᠴ** [名] 仆人; 听差, 差役, 佣仆; 勤务员; 雇工: ~ болох 当仆人, 成为仆人; ~ хүүхэн 女仆; ~ хэрэглэдэг эзэн 雇主; депутат хүн бол ард түмний ~ мөн 人民代表是人民的勤务员; хөлсний ~ 佣仆; 走卒.

зарцалцгаах **ᠵᠠᠷᠴᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зарцлах 的众动态.

зарцгаах **ᠵᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зарах I、II 的众动态.

зарцлагдах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ① зарцлах 的被动态; ②当仆人, 当佣人, 当听差, 当雇农.

зарцлах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①使唤, 役使, 使用, 雇用, 奴役: хөлслөн ~ 雇用; ②差遣, 差派, 指派: албанд ~ 派去当差; ③指使, 驱使.

зарцлуулах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] ① зарцлах 的使动态; ②意同 зарцлагдах.

зарцуулагдах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] зарцуулах 的被动态.

зарцуулалт **ᠵᠠᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠠᠯᠢᠲᠤ** [名] ①花销, 开支; ②消耗, 耗费: ~ ыг нөхөх 补偿耗费.

зарцууламж **ᠵᠠᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠠᠮᠵᠢ** [名] 消耗量.

зарцуулах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] 使用, 消费, 花费, 消耗, 开支; 支出: ~ сан зүйлийн зардал 支出项目费用; юмыг хэмнэн зарцуулж сурах хэрэгтэй 应学会节约开支.

зарч **ᠵᠠᠷᠴ** [名] 报信者, 通报者, 传令者; 听差.

зарчим **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮ** [名] 原则, 原理; 要则: зүй ~, ёс ~ 原则, 原理; цааз ~ 法则; зарчмыг дагаж явах 奉行原则; зарчмын асуудал 原则问题; зарчмын хувьд тохирохгүй 不符合原则; зарчмын хувьд зөвшөөрнө 原则上同意.

зарчимгүй **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠦᠭᠦᠢ** [形]无原则的, 无原理的; 无要则的: ~ явдал 无原则的事; ~ этгээд 不讲原则的人.

зарчимлагдах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] зарчимлах 的被动态.

зарчимлах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] ①奉行原则, 遵循原则; ②定原则, 定原理; 定要则.

зарчимлуулах **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① зарчимлах 的使动态; ②意同 зарчимлагдах.

зарчимт **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠲᠤ** [形]原则上的, 原则性的; 原理的; 要则的: ~ шүүмжлэл 原则性的批评; ~ бодлого 原则性的政策.

зарчимтай **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠲᠠᠢ** [形]有原则的; 有原理的; 有要则的; 恪守原则的, 原则性强的; 合原则的, 合原理的, 合要则的: ~ хүн 有原则的人, 原则性较强的人.

зарчимч **ᠵᠠᠷᠴᠢᠮᠴᠢ** [形]原则性很强的, 带原则性的.

зарь **ᠵᠠᠷ** [名]〈动〉被阉割的雄性驯鹿.

засаа **ᠵᠠᠰᠠ᠎ᠠ** [名] 擧丸.

засаг **ᠵᠠᠰᠠᠭ** [名] ①(史)札萨克(清代蒙古地区旗长的称呼); ②政权, 政府: нам ~ 党政; засгийн газар 政府; ардын ~ 人民政府, 人民政权; ~ төр 国家; ~ төрийн хэрэг 国务, 国事; зөвлөлт ~ 苏维埃政权; нам засгийн бодлого 党和政府的政策; хөрөнгөтний ~ 资产阶级政权; ~ баригч 摄政王; ◇ ~ цааз 政府法令; ③执行机构; 行政, 治理: ~ заслал 治政, 国家治理; цэргийн ~ 〈军〉治军; 军事领导; эдийн ~ 经济; улс төр эдийн засгийн ухаан 政治经济学; ~ дарга (政府行政部门的) 行政长官; ◇ ~ захиргаа 行政(机关); 政府; ~ захиргааны байгууллага 行政机关.

засаггүй **ᠵᠠᠰᠠᠭᠦᠢ** [形]无政府的: ~ ёс, ~ үзэл 无政府主义.

засагдах **ᠵᠠᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] засах I、II、III 的被动态: ~ сан үнэ 修订价格.

засаглал **ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠯ** [名]执政, 摄政, 治理.

засаглах **ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①执政; 摄政, 治理; ②(陈)惩罚, 斥责, 施刑.

засаглуулах **ᠵᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] засаглах 的使

动态.

засагт **ᠵᠠᠰᠠᠭᠲᠤ** [形] ①政权的, 政府的; 合法的, 官办的; ②参见 засагтай.

засагтай **ᠵᠠᠰᠠᠭᠲᠠᠢ** [形]有政权的, 有政府的, 有秩序的: ардын ~ 有人民政府的.

засагч **ᠵᠠᠰᠠᠭᠴᠢ** I [名]执政者, 掌权人, 统治者.

засагч **ᠵᠠᠰᠠᠭᠴᠢ** II [名]改政者, 校正者, 修理师, 修理工人: үс ~ 理发师; цаг ~ 钟表匠.

засал **ᠵᠠᠰᠠᠯ** I [名]装束, 打扮, 装饰, 修饰: ~ чимгийн зүйл 道具; ~ эд 嫁妆.

засал **ᠵᠠᠰᠠᠯ** II [名]〈医〉治疗, 治疗学, 医学: эм уугаад ~ авч байна 吃药治疗; ~ авахгүй өвчин олов 患了不治之症; мэс ~ 〈医〉手术, 开刀; ~ ажиллавар 〈医〉成形术.

засалт **ᠵᠠᠰᠠᠯᠲᠤ** I [名] ①改正, 修正; ②修理, 维修; ③修饰, 打扮; ④治理.

засалт **ᠵᠠᠰᠠᠯᠲᠤ** II [名]治疗, 医治.

засалт **ᠵᠠᠰᠠᠯᠲᠤ** III [名]阉割, 去势.

засалцах **ᠵᠠᠰᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] засах I、II、III、IV 的共动态.

засалч **ᠵᠠᠰᠠᠯᠴᠢ** [名]〈医〉动手术的人; 治疗者: мэс ~ 做手术者, 开刀者.

засамжлагдах **ᠵᠠᠰᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] засамжлах 的被动态.

засамжлагч **ᠵᠠᠰᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]改良者, 修正者.

засамжлах **ᠵᠠᠰᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①改良, 改正, 修正, 更正; ②修改, 校正.

засамждуулах **ᠵᠠᠰᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] засамжлах 的使动态.

засарчих **ᠵᠠᠰᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] засрах 的完成体.

засаршгүй **ᠵᠠᠰᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形]见 засрашгүй.

засах **ᠵᠠᠰᠠᠬᠤ** I [动] ①改正, 修正, 更正, 校正: дутагдлаа ~ 改正错误; явдлаа ~ 改正错误行为; санаагаа ~ ①纠正错误思想; ②丢掉坏心; зохиолыг ~ 修改作品; ③维修, 修理: сандал ~ 修理凳子; зам ~ 修路, 维修道路; хилийн тэм-

дэг ~ 维修界标; байшин ~ ①修理房屋; ②修饰房屋; ③修饰, 打扮; 治理; 整顿; <体>裁判, 裁决: үс ~ газар 理发馆; үүр ~ (鸟) 筑巢; ~н хүмүүжүүлэх газар (劳动)教养局; ор ~ 铺床; өөртөө ~ 自治; тал ~ 送人情, 送礼, 献殷勤; буурь ~ , бууц ~ ①清理地基; ②修饰住处; бөх ~ 裁判摔跤赛; ширээ ~ 备席 (准备饭菜酒席); ④(医)整复, 复位.

засах **ᠵᠢᠰᠢᠬᠡ** II [动]骗, 去势, 阉割: бух ~ 阉割牛; мал ~ 阉割牲畜.

засах **ᠵᠢᠰᠢᠬᠡ** III [动]治疗, 医治: өвчнийг ~ 治病; архаг хуучнаа ~ 治疗自己的慢性病.

засах **ᠵᠢᠰᠢᠬᠡ** IV [动]解手; 净手: бие ~ 解手; биеэ ~ ①解手; ②修饰打扮; ③治病.

засацгаах **ᠵᠢᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] засах I、II、III、IV 的众动态.

засвар **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷ** [名] ①修正, 修订, 更正: ~ оруулах 提出修正; ~ оруулах хэвлэл 修订版; ②维修, 修理, 修缮, 检修: байшин ~ 修缮房屋; ээлжийн ~ 例行修理, 日常修理, 小修; ~ хийх 进行修理, 维修; авто ~ын газар 汽车修理厂(修配厂); ~ын аж ахуй 修理行业; ~ын бааз 修理站; ~ын хөмрөг 修理基金; ③修饰, 打扮; 治理; 整顿.

засварлагдах **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] засварлах 的被动态.

засварлах **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] ①改正, 修正, 更正, 校正: ~ж нэмсэн хэблэл 增订版; ~н хэрэглэсэн марк 加盖改值邮票; ~үзэл 修正主义; ②修理, 修缮, 维修, 检修; ③修饰, 打扮; 治理; 整顿.

засварлацгаах **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] засварлах 的众动态.

засварлачих **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] засварлах 的多次体.

засварлуулах **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① засварлах 的使动态; ②意同 засварлагдах.

засвартай **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] ①(有)修改的, (有)修正的; (有)修理的, (有)修补的, (有)维修的; (有)修饰的, (有)整顿的;

②(正在)修改的, 正在修正的; 正在修理的; 正在修饰的, 正在整顿的; ③需修改的, 需修正的; 需修理的; 需修饰的, 需整顿的.

засварч(ин) **ᠵᠢᠰᠢᠪᠠᠷᠴᠢ** [名]修理工, 维修员.

засдаг **ᠵᠢᠰᠳᠠᠭ** [形]捏造的; 伪善的, 虚假的; 欺骗的: элдвийн ~ үг хэрэггүй 一切捏造都是徒劳的; ~ авир 伪善, 假仁假义, 虚伪, 伪装; ~ зан байдал 伪善行为.

засдаглах **ᠵᠢᠰᠳᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①伪善, 作伪君子, 欺骗, 隐瞒, 伪装: муу бурууг нуун далдалж ~ 隐瞒错误; сайн хувийг хэтрүүлэн магтаж ~ 夸耀优点装好汉; ②修饰, 打扮, 装扮(指物体).

заслага **ᠵᠢᠰᠯᠠᠭ᠎ᠠ** I [名] ①修理, 修缮, 维修; ②治疗; ③修饰, 打扮; 治理; ④改正, 修改, 修正.

заслага **ᠵᠢᠰᠯᠠᠭ᠎ᠠ** II [名]骗, 阉割, 去势.

заслал **ᠵᠢᠰᠯᠠᠯ** [名]治理; 修饰, 打扮; 整顿: засаг ~ 治政, 国家治理.

заслах **ᠵᠢᠰᠯᠠᠬᠤ** [动] засах I、II、III、IV 的多次体.

засмаглах **ᠵᠢᠰᠮᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]表现伪善, 表现虚假, 故作姿态, 欺骗, 隐瞒, 佯装, 装扮.

засмал **ᠵᠢᠰᠮᠠᠯ** [形]修理好的, 校正好的, 整顿好的, 修饰好的, 修正的, 人工的: ~ зам 公路; 大道; ~ зүлэг 草坪, 草地; ~ уул 假山; ~ нуур 人工湖; ~ хүн 阉人.

засмалжих **ᠵᠢᠰᠮᠠᠯᠢᠵᠢᠬᠤ** [动]修理好, 修饰好; 人工化.

засрал **ᠵᠢᠰᠷᠠᠯ** [名]起色, 进步, 改善, 改观.

засрах **ᠵᠢᠰᠷᠠᠬᠤ** [动]改良, 改进, 进步, 改善, 好转; 痊愈: бие ~ 身体好转; 痊愈, 恢复健康; тэнгэр ~ 天气变好; энэ хүний ~ эсэхий нь харья 我要看一看这个人有无改进; тэр ~ төлөв оржээ 他已有了一些进步; өнгө ~ 脸色变好看; 气色变佳, 色泽变好; яс чанар ~ 质量变好; өвчин ~ 病见好.

засрашгүй **ᠵᠢᠰᠷᠠᠰᠢᠬᠠᠭᠠᠢ** [形]难以改正的, 难矫正的, 不可救药的, 不治的, 不可挽救的, 难以改进的, 难以改善的; 难修理的,

不可修缮的: ~ өвчин 不治之症; ~ этгээд 不可救药者.

застав **ᠵᠠᠰᠤᠮᠤ** [名]哨所, 哨岗; 边防站; 关卡; хилийн ~ 边防哨所, 边防站; ~ын дарга 边防站长.

засуул **ᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠢ** [名]监场人; 见证人; (体)裁判员; бөхийн ~ 摔跤裁判员.

засуулах **ᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠢᠬᠡ** [动] ① засах I、II、III、IV 的使动态; ② 意同 засагдах.

засуулч **ᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠢᠴᠢ** [名] 参见 засуул.

засуур **ᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 засвар.

засууштай **ᠵᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠢᠰᠤᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 值得改正的, 值得修改的, 值得更正的; 值得治疗的.

засцагаах **ᠵᠠᠰᠤᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] засах I、II、III、IV 的众动态; 修饰, 整理, 整顿, 治理, 打扮, 修缮; 准备: ширээ ~ ① 备席; ② 整理桌子; хувцас ~ 整理衣服.

зауропод **ᠵᠠᠭᠤᠷᠣᠫᠤ** [名] (动) 蜥龙.

зах **ᠵᠠᠬᠤ** I [名] ① 边界, 边境: ~ нутаг 边鄙, 边地, 边区; ~ хязгаар 边境, 边疆, 边陲; ~ газар, ~ хязгарын нэгэн хэсэг (史) 藩属; ~ын цамх 界标, 界桩; ② 边, 边缘; 边际: ~ мөс 岸边冰; ~ тэнгэс 陆缘海; ~ хязгааргүй 无边无际的, 无涯的; ~ын довтлогч (体) 边锋; ③ (衣服) 领口; (被子的) 头; (裤) 腰: ~ын тэмдэг 领章; ~ заам (衣服) 领口; эн ~, ~ хөвөө 边缘; ~ үзүүр, ~ ирмэг 边沿; ~ араа 智齿; ◇ ~ аас аван 处处, 个个, 往往, 常常.

зах **ᠵᠠᠬᠤ** II [量] 整匹, 匹头, 整体: ~ даавуу 一匹布; ~ торго 整卷的绸子; нэгэн ~ хувцас 一件衣服.

зах **ᠵᠠᠬᠤ** III [名] 市场, 集市: ~ын өдөр 集市日; ~ дэлгүүр 市场; ~ талбай 露天市场; ~ зээл 市场; ~ зээлийн аж ахуй 市场经济; ~ зээлийн механизм 市场机制; ~ зээлийн эдийн засаг 市场经济; ~ын завшаан эрэгч, ~ын зуучлагч 市场经纪人; ~ын түнш 市场客户.

захавчит **ᠵᠠᠬᠤᠪᠢᠴᠢᠲᠢ** 见 ~ орволго [动] 领角骝.

захалзнах **ᠵᠠᠬᠤᠯᠠᠵᠢᠨᠠᠬᠤ** [动] захлах 的短暂体.

захалцгаах **ᠵᠠᠬᠤᠯᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠡ** [动] захлах 的众动态.

Захар **ᠵᠠᠬᠠᠷ** [名] 参见 Цахар: төвд ~ 扎和尔 (原在西藏的蒙古部族).

захас **ᠵᠠᠬᠤᠰ** 见 ахас ~ 前辈, 长辈.

захд **ᠵᠠᠬᠤ** **ᠴᠢ** [副] ① зах I 的给在格; ② 在...旁; 往, 向, 到...方向: галын ~ 在火旁; 向着火; хотын ~ 到城边; 在城郊; нуурын ~ 在湖旁; 向着湖.

захдах **ᠵᠠᠬᠤᠳᠠᠬᠡ** [动] 靠边, 接近边缘.

захдуу **ᠵᠠᠬᠤᠳᠤᠭᠤ** [名] 边缘一带, 边沿附近, 郊区.

захдуулах **ᠵᠠᠬᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] захдах 的使动态.

захдуухан **ᠵᠠᠬᠤᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [名] 靠边缘的地方, 边缘一带; 郊外, 郊野.

захна **ᠵᠠᠬᠢᠨ** [名] ① 信: ~ явуулах 发信, 寄信; хэл ~ 口信; ◇ ~ захидал 信件, 信札; ② 捎信, 附带东西; ③ 嘱咐, 叮咛; ◇ ~ заваа ① 嘱咐, 指教, 教诲; ② 订购, 预定; ③ 口信; ~ зарлиг 谕示, 指示; ④ 订购的, 订做的, 委托的; ~ гутал 订购的靴子; ~ хувцас 订做的衣服.

захналагч **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 订购者, 订阅者, 订做者; 预约人, 订户: ~ байгууллага ① 预约单位; ② 合同单位; ~ үйлдвэр 订货工厂, 甲方工厂.

захналалт **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠯᠢᠲᠤ** [名] 参见 захиалга.

захналах **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① 订购, 订制, 订阅; 订货: сонин ~ 订阅报纸; ② (托人) 捎信, 捎带东西: хувцас ~ 捎衣服.

захналга **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠭᠢ** [名] ① 订做, 订阅, 预订, 订购, 订货: зээллэгийн ~ 认购公债; захиалгын дэвтэр 订货簿; ② (托人) 捎信, 捎带东西.

захналгат **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠭᠢᠲᠡ** [形] 订做的, 预订的, 订购的, 订阅的: ~ бараа 订购的货物.

захналгатай **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠭᠢᠲᠡᠢ** [形] 参见 захиалгатай.

захналуулах **ᠵᠠᠬᠢᠨᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] захиалах 的

使动态.

захиацгаах ᠰᠢᠬᠢᠶ᠋ᠠᠭᠠᠬᠤ [动] захиалах 的众动态.

захиа ᠰᠢᠬᠢᠶ᠋ᠠ [名] ① захиа 的复数; ② 委托.

захигч ᠰᠢᠬᠢᠭᠢᠴᠢ [名] 预订者, 订货者, 订购者.

захидал ᠰᠢᠬᠢᠳᠠᠯ [名] 信: албан ~ 公函; хувийн ~ 私人信件; ил захидлын хуудас 明信片; ил ~ 公开信; 明信; шуудангаар ~ явуулах 邮信, 寄信; ~ бичгийн найруулга 文牍体.

захидалчин ᠰᠢᠬᠢᠳᠠᠯᠴᠢᠨ [名] (信件) 邮递员.

захирагдагч ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠳᠠᠭᠴᠢ [名] 部下, 属下.

захирагдагчид ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠳᠠᠭᠴᠢᠳ [名] 部下们.

захирагдал ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠯ [名] 从属, 隶属, 依附.

захирагдах ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠳᠠᠬᠤ [动] захирах 的被动态; 受管理, 受管辖, 受支配, 受指挥; 从属于...; 被控制的, 被管制.

захирагч ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠴᠢ [名] ① 管理人, 管辖者, 管制者: тамгын ~ 印官; ② (史) 札希鲁克齐 (汉语作作旗章京, 清代蒙古官职名, 管理旗的军事、行政、司法事务).

захирагчид ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠭᠴᠢᠳ [名] захирагч 的复数.

захирал ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠯ [名] 校长, 长; 指导者, 管理者, 经理: сургуулийн ~ 校长; өртөөний ~ (陈) 驿站长.

захирамж ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠮᠵᠢ [名] ① 管理, 管辖; ② 指挥, 命令, 指示; ③ 控制, 管制.

захирамжлах ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ① 管理, 管辖; ② 管制, 控制; ③ 指挥, 指示, 命令, 通令: ~ байгууллага 管理机关.

захирангуй ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢ [形] ① 命令式的, 带命令口气的, 指示性的, 指挥式的: ~ дуу 口令声; ② 管理性的, 管辖式的; ③ 控制性的, 管制式的.

захирах ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ [动] ① 管理, 管辖; 使服从; ② 指挥; 命令; ③ 控制, 管制: цэргээр ~ 军事管制; ~ дүрэм, ~ ес 管理制度; ~н удирдах 行政管理; ~н тушаах 行政命令; ④ (语) 主从关系: ~ үг 支配词; ~ хүсэх төлөв 命令式; ~ хүсэх хэл-

бэр 祈使形式.

захиргаа (н) ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠭᠠ [名] 管理, 行政, 管辖; 控制, 管制; 指挥; 管理处, 管理局; 行政机构: засаг ~ 执行机关, 政府; 行政; ~ны зардал 行政经费, 行政开支, 管理费; ~ны арга 行政手段; ~ны журам 行政程序; ~ны хуваарь 行政划分; ~ны хувиар 行政区划; ~ны хариуцлага 行政责任; ~ны хяналт 行政监督; ~ны шийтгэл 行政处分; ~ны эрх ① 行政法; ② 行政权; ~ техникийн хяналт 行政技术监督.

захиргаагүй ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠭᠤᠢ [形] 无行政机构的; 不受管辖的, 不受管制的.

захиргаадал ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠳᠠᠯ [名] 官僚主义, 老爷作风.

захиргаадах ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠳᠠᠬᠤ [动] 管理, 管辖; 控制.

захиргаатай ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ [形] 有行政机构的; 被管理的, 被管辖的.

захиргах ᠰᠢᠬᠢᠷᠭᠠᠬᠤ [动] захирах 的使动态.

захирлага ᠰᠢᠬᠢᠷᠢᠯᠠᠭᠠ [名] ① 控制, 管辖, 支配, 管制, 统制; ② 标记: өртөөний ~ 车站扬旗; ◇ тамга ~ 标记, 记号.

захируулах ᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ① захирах 的使动态; ② 意同 захирагдах; ③ (语) 从属: ~ өгүүлбэр 从属句; ~сан бүтээвэр 从属词素; ~сан холбоо 从属关系; ~сан хэл 从属语言.

захирцгаах ᠰᠢᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ [动] захирах 的众动态.

захирчих ᠰᠢᠬᠢᠷᠴᠢᠬᠤ [动] захирах 的多次体.

захнулах ᠰᠢᠬᠢᠨᠠᠯᠠᠬᠤ [动] захих 的使动态.

захих ᠰᠢᠬᠢᠬᠤ [动] ① (托人) 捎信, 带东西; ② 委托, 嘱咐: хүүдээ сайн сур гэж ~в 嘱咐儿子要好好学习; ③ 订购, 订阅, 预订, 订货: сонин ~ 订阅报纸.

захицгаах ᠰᠢᠬᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ [动] захих 的众动态.

захичих ᠰᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠤ [动] захих 的完成体.

захлалцах ᠰᠢᠬᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ [动] захлах 的共动态.

захлах ᠰᠢᠬᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ① 缝边, 镶边: хувцас

хунар ~ 缝衣边; торгоор ~ 用绸子镶边; ② 缝领子, 缝裤腰; ③ 靠边, 贴边, 溜边; хонь ~ 羊溜边(走); ④ 撑着起来, 撑着站稳, 支撑着行走; ~н явах 支撑着(东西)行走; 拄着拐杖行走; ⑤ 水边开始结冰; гол ~ 河边开始结冰.

захлуулах *захлуулах* [动] захлах 的使动态.

захт *захт* [形] 有边的, 有领口的.

захуур *захуур* [副] 在...边上, 在...一旁, 边沿; 旁边: ус мөрний ~ 在江河岸边; хот суурины ~ 在城市的郊外; 在居民点边上.

Захчин *захчин* [名] <史> 札哈沁(清代蒙古部名, 原为准噶尔守卡之人); ~ монгол 札哈沁蒙古人.

зашил *зашил* [名] зашлах 的名词.

зашин *зашин* [名] <动> 截雨鹭.

зашлах *зашлах* [动] 参见 гашлах.

зая *зая* [名] 桦皮船, 划子, 小船.

заяа (**и**) *заяа* [名] 命运, 宿命; 缘分: ард түмний хувь ~ 人民之命运; ~ гаа турших ① 冒险, 碰运气; ② 享福: ~ муут 命不好的, 不幸者; амар ~ үзүүлэхгүй 不让安静; ~гүй 命不好的, 无缘的, 不幸的, 可怜的; ~ баримтлах үзэл 宿命论; ~ тавиланд итгэх үзэл 定命论; ~ мэдэг 听天由命吧; ~ны сохор 天生的瞎子; ◇ **хувь** ~ 命运.

заяагдах *заяагдах* [动] заяах 的被动态.

заяагдмал *заяагдмал* [形] 受不了的, 不安的.

заяагүй *заяагүй* *заяа* [形] 命运不好的, 没缘分的, 不幸的.

заяадах *заяадах* [动] 受不了; (因无能为力而)不安.

заяалгах *заяалгах* [动] заяах 的使动态.

заяатай *заяатай* *заяа* [形] ① 有...命运的, 有...缘分的; 必然的, 命中注定的: сөнөх ~ 必然遭死亡的; 必然灭亡的; ② 幸运的, 走运的; ~ хүн 走运的人; ~ гарав 幸运地摆脱了...

заяах *заяах* [动] 天赐, 造化, 赐福: тэгэж ~ гэж байх уу! 有那么福气的事吗! .

заяахай *заяахай* [名] <植> 橐吾属.

заяач *заяач* [名] 算命先生.

заядах *заядах* [动] <牧> 挤(不喂犊的乳牛的)奶.

заядуулах *заядуулах* [动] заяах 的使动态.

зенит *зенит* [名·形] ① 天顶, 绝顶; 极点; ② 天顶的; 绝顶的, 极端的; ③ <军> 高射枪, 高射炮; 高射的, 对空的: ~ пулемёт 高射机枪; ~ их буу 高射炮; ~ийн залуурт пуужин 对空可控导弹; ~ийн залуурт тийрэлтэт сум 对空弹道导弹; ~ийн их буу 高射炮; ~ийн пуужин 对空火箭.

зенитчин *зенитчин* [名] <军> 高射炮手, 高射机枪手; агаарын ~ 高射炮手, 高射机枪手.

зил *зил* [名] 吉尔(牌汽车).

зим *зим* [名] 吉姆(牌汽车).

зиндаалах *зиндаалах* [动] 结交, 勾结; 串通一气.

зиндаан *зиндаан* [名] ① 军团: дивизын дарга ~ ныхаа хүнтэй чийцаан тэргээр явлаа 师长陪同军团的人员乘汽车走了; ② (转) 气味, 志趣, 信仰: нэг ~ д байх 串通一气, 气味相投; хэнийг хэнтэй(юуг юутай) нэг ~ д тавих 把谁同谁(把什么同什么)相提并论.

зиндаархах *зиндаархах* [动] 摆官架子; 耀武扬威.

зираа *зираа* [名] <植> 山茛菪属.

зис *зис* [名] 吉斯(牌汽车).

злоти *злоти* [名] 兹罗提(波兰货币单位).

зовниг *зовниг* [形] 见 зовонги.

зовнигуйрах *зовнигуйрах* [动] 不安, (为...而)为难.

зовниол *зовниол* [名] 苦闷, 忧虑, 焦急, 烦恼.

зовниур *зовниур* [名] ① 苦惱, 苦痛; ② 悲伤,

忧伤, 哀伤; ② 难, 困难: ~ зүдүүр 苦恼, 愁苦, 痛苦.

ЗОВНИУРГҮЙ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭᠦᠢ** **ᠵᠣᠨᠢᠨ** [形] ① 没苦恼的, 没苦痛的; ② 无悲伤的, 无忧伤的, 无哀伤的; ③ 无困难的.

ЗОВНИУРЛАХ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭᠦᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 苦恼, 痛苦; ② 忧伤, 哀伤; ③ 变痛苦, 受折磨.

ЗОВНИУРГАЙ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭᠦᠢᠭᠠᠢ** [动] ① 苦恼的, 痛苦的; ② 悲伤的, 忧伤的; ③ 困难的.

ЗОВЛОГО **ᠵᠣᠪᠯᠣᠭ᠎ᠠ** I [名] ① (瘦死畜、兽的) 尸肉, 腐肉; ② 干瘦的畜肉: улаан ~ 瘦肉, 无味肉.

ЗОВЛОГО **ᠵᠣᠪᠯᠣᠭ᠎ᠠ** II [名] (植) 白草, 狼尾草.

ЗОВЛОГОДОХ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬᠤ** [动] 成为特别瘦的肉; 成为腐肉.

ЗОВЛОГОРОХ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠭ᠎ᠠᠷᠣᠬᠤ** [动] 变为瘦肉, 全是瘦肉; 变为腐肉.

ЗОВЛОГОШИХ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠭ᠎ᠠᠰᠢᠬᠤ** [动] 成瘦肉状; 成为腐肉的样子.

ЗОВЛОН(Г) **ᠵᠣᠪᠯᠣᠨ** [名] ① 痛苦, 苦难; 丧事, 不幸: ~ эдлэх 受苦, 受折磨; 忧愁; ◇ **гаслан** ~ 苦难; 忧伤; ~ **гамшиг** 不幸, 灾难; ~ **зүдүүр** 苦难, 困苦; 忧愁; ② 忧愁; 忧患, 苦恼, 烦闷, 悲伤, 悲哀: сэтгэлийн ~ 忧愁, 悲伤, 悲哀; ③ 困难; 麻烦: ~ той ажил 困难重重的工作.

ЗОВЛОНГҮЙ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠨᠭᠦᠢ** **ᠵᠣᠨᠢᠨ** [形] ① 安逸的, 无痛苦的, 无忧无虑的, 无烦恼的, 无忧无虑的; 无苦难的; ② 简单的, 容易的, 无困难的, 不麻烦的: ~ бүтэв 不费事就搞成了.

ЗОВЛОНГҮЙХЭН **ᠵᠣᠪᠯᠣᠨᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] **ЗОВЛОНГҮЙ** 的小称.

ЗОВЛОНТ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠨᠲᠤ** [形] ① 苦难的, 痛苦的; ② 悲伤的; 忧愁的, 烦恼的, 烦闷的: ~ тэнгэр (宗) 丧门神; ③ 麻烦的, 费事的; ◇ ~ **нуруу** (解) 肋骨.

ЗОВЛОНТОЙ **ᠵᠣᠪᠯᠣᠨᠲᠣᠢ** [形] ① 痛苦的, 折磨人的, 难忍的, 难过的; ② 悲哀的, 悲惨的, 忧愁的, 烦恼的; ③ 麻烦的, 费事的.

ЗОВНИГ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭ** [名] (书) 悲痛者, 忧愁者, 忧郁者.

ЗОВНИГЧИД **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭᠴᠢᠳᠤ** [名] **ЗОВНИГ** 的复数.

ЗОВНИЛ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠯ** [名] ① 痛苦, 悲伤, 不幸; ②

担心, 烦恼, 忧虑, 焦急, 忧愁: ~ зүй (医) 症状学; ~ зүйн эмчилгээ 对症疗法.

ЗОВНИЛГҮЙ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠯᠭᠦᠢ** **ᠵᠣᠨᠢᠨ** [形] (心) 无情感的.

ЗОВНИЛТ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠯᠲᠤ** ① 痛苦的, 不幸的, 悲伤的; ② 忧愁的, 苦恼的, 烦恼的, 担心的.

ЗОВНИНГУЙ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠨᠭᠦᠢ** [形] (书) 受折磨的, 痛苦的, 苦闷的, 忧愁的.

ЗОВНИСКИЙХ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠰᠢᠬᠢᠬᠤ** [动] 忧愁, 痛苦.

ЗОВНИУЛАХ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠭᠦᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] **ЗОВНИХ** 的使动态.

ЗОВНИХ **ᠵᠣᠪᠨᠢᠬᠤ** [动] 痛心, 悲伤; 忧愁; 苦恼: сэтгэл ~ 忧愁; 伤心, 痛苦, 悲伤; санаа ~ 担忧, 忧愁, 烦神, 不放心, 担心.

ЗОВОЛ **ᠵᠣᠪᠣᠯ** [名] ① 烦恼, 忧愁, 苦恼; ② 苦难, 苦楚, 忧患; (精神上的) 痛苦, 悲伤, 伤心.

ЗОВОЛГҮЙ **ᠵᠣᠪᠣᠯᠭᠦᠢ** **ᠵᠣᠨᠢᠨ** [形] ① 没有烦恼的, 没有忧愁的, 没有苦恼的; ② 没有苦难的; 没有苦楚的, 没有忧患的; 没有悲伤的.

ЗОВОЛТ **ᠵᠣᠪᠣᠯᠲᠤ** [名] 担心, 忧愁, 悲哀, 悲伤.

ЗОВОМТГОЙ **ᠵᠣᠪᠣᠮᠲᠤᠭᠣᠢ** [形] ① 好悲伤的, 好忧愁的, 好苦恼的, 好烦恼的, 好烦神的, 多愁善感的; ② 害羞的, 腼腆的.

ЗОВОМХОЙ **ᠵᠣᠪᠣᠮᠬᠣᠢ** [形] 参见 **ЗОВОМТГОЙ**.

ЗОВОНГ **ᠵᠣᠪᠣᠨᠭ** [形] ① 贫弱的, 忧伤的, 悲伤的, 愁苦的, 担心的: сэтгэл ~ 心情忧伤的, 心情愁苦的; 担心的; ② 饱经苦难的, 尝尽忧患的.

ЗОВОНГИ **ᠵᠣᠪᠣᠨᠭᠢ** [形] 见 **ЗОВОНГ**.

ЗОВОНГИДУУ **ᠵᠣᠪᠣᠨᠭᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 很贫弱的, 很忧伤的, 很悲伤的, 很担心的.

ЗОВОНГУЙРАХ **ᠵᠣᠪᠣᠨᠭᠦᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 感到为难, 感到难办.

ЗОВООГДОХ **ᠵᠣᠪᠣᠭᠣᠳᠣᠬᠤ** [动] **ЗОВООХ** 的被动态.

ЗОВООГЧ **ᠵᠣᠪᠣᠭᠣᠴᠢ** [名] 找麻烦者, 添麻烦者; 为难他人者, 折磨人者.

ЗОВООГЧИД **ᠵᠣᠪᠣᠭᠣᠴᠢᠳᠤ** [名] **ЗОВООГЧ** 的复数.

ЗОВООЛГОГДОХ **ᠵᠣᠪᠣᠭᠣᠯᠭᠣᠳᠣᠬᠤ** [动] **ЗОВООЛГОХ** 的被动态.

ЗОВООЛГОХ **ᠵᠣᠪᠣᠭᠣᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] ① **ЗОВООХ** 的使动态; ② 意同 **ЗОВООЛГОГДОХ**.

зовоох **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] ① зовох 的使动态; 找麻烦, 添麻烦; ② 意同 зовоогдох: ~ сонд талархах 酬劳.

зовооч **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] 令人发愁的, 烦人的.

зоворилох **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 患折磨人的病; 受极大的痛苦.

зovopb **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名·形] ① 痛苦, 不幸, 苦难, 折磨; ② 受苦的, 受折磨的, 沉重的; 受难的: их л ~ той хүн байна 他是个受苦极深的人; ~ өвчин 不堪忍受的病, 折磨人的病, 沉痾.

зovopbлoх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 受苦难, 受折磨, 受磨难.

зovopbшaалтaй **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] 为难的, 窘迫的.

зovox **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] ① 受苦, 受折磨, 痛苦; 贫弱; ② 忧愁, 苦恼, 烦恼, 烦神, 担心, 烦闷: санаа ~ 忧愁, 忧虑, 担心; ◇ ~ цагт хатуужил хэрэгтэй, жаргах цагт сэрэмж хэрэгтэй 患难时要坚毅, 幸福时要警惕.

зovcкuйx **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 担忧, 担心.

зovуулaх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зовох 的使动态.

зovууp **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 苦恼, 苦痛, 苦难; ② 悲伤, 忧愁, 忧哀; ③ 难, 困难.

зovууpилaх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 受痛苦, 受苦难; 苦恼, 忧愁.

зovууpь **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] 痛苦, 苦难; 苦恼, 忧愁; ◇ ~ зүдүүр 痛苦, 苦难, 困苦.

зovууpьтaй **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] 痛苦的, 苦难的; 苦恼的, 忧愁的.

зovxи **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] 脸, 眼睑, 眼皮: дээд ~ 上眼皮; доод ~ 下眼皮; ~ татах 眼跳; ~ нь бууна 眼睛闭着, 眼皮下垂着; ~ татганах 脸阵挛; ~ унжих 脸下垂.

зovxис **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] 方位, 角隅: ~ ын хаалга 角门, 旁门; дөрвөн зүг, найман ~ 四面八方; ~ солбицол 方位坐标.

зovxисч **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 坊, 区域, 街道; ② (军)防区.

зovxитос **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] (医) 脸炎, 脸缘炎.

зog **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [副] 猛地, 蓦地, 猛然间, 突然地;

~ хнийх 突然停止, 立刻站住; 暂停; ~ ~ 停停走走地, 一停一停地; ◇ ~ тусах 猛地停住.

зogдop **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] (驼、猪等的) 鬃; (狮狼的) 鬃: ~ хөдөлгөх ① 鬃动 (骆驼快走时); ② (骆驼) 慢步领跑; ~ өвс (植) 铁线莲属.

зogдopдox **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 抓住鬃.

зogдopлoлцoх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зогдорлох 的共动态.

зogдopлoх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 剪鬃.

зogдopлoцгooх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зогдорлох 的众动态.

зogдopлуулaх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зогдорлох 的使动态.

зogдopт **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] 有鬃的.

зogисox **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 打气嗝, 打呃, 呃逆.

зogисуулaх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зогисох 的使动态.

зogогxийx **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 游览, 闲游, 散心.

зogон **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] ① (牲畜的) 圈, 栏; ② (耕地、牧场的) 地段: хилийн ~ 边界地段.

зogooс **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] 充饥食物.

зogooх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] ① 做, 制; ② 鼓捣; 拾掇; ③ 安, 安放; ④ 糊口, 度日; ◇ гол зогooх 糊口, 度日.

зogсгoлзox **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] ① 小孩刚会站立; ② 稍停, 暂停, 停一会儿; ажил ~ 工作稍停一会儿; бороо ~ 雨稍停; ③ 踟蹰不前.

зogсгoнoх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] 参见 зогсголзох.

зogсзoнoх **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [动] зогсох 的短暂体; 暂停, 间歇, 休息一会儿, 歇一会儿.

зogсoл **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 停止, 间歇, 停留; 停歇处; ② 立场, 立足点; ③ 站, 车站.

зogсoлгүүй **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** **ᠵᠠᠨᠠᠨ** [副] 不间断地, 不间断地, 不停地.

зogсoлт **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 停止, 停息, 停留, 间歇, 逗留; ② 停留处; ③ 立场, 立足点.

зogсoлтгүй **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠨ** **ᠵᠠᠨᠠᠨ** [形·副] ① 连续地, 不间断地, 不停地; ② 无立场的, 无立足

点的。

загсолцох **ᠵᠠᠭᠰᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] зогсох 的共动态。

зогсонги **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠢ** [形] 停滞的, 停顿的; 萧条的: ~ байдал 萧条状况, 停滞状态, 消沉状态; ~ байдалд байлгах (经) 冻结; ~ мөс 死冰; ~ йн шат 停滞阶段。

зогсонгидуу **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠢᠳᠠᠭᠤ** [形] 停滞的, 停顿的; 萧条的。

зогсонгирах **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 停滞, 静止; ② 萧条。

зогсонгитох **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠢᠲᠣᠬ** [动] 停滞, 停顿, 停留。

зогсонгүй **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 停滞的, 停滞不前的, 滞留的, 停顿的, 静止的; ② 萧条的。

зогсонгуйрах **ᠵᠣᠭᠰᠣᠩᠭᠡᠷᠠᠬ** [动] ① 停滞不前, 停滞, 静止; ② 变萧条。

зогсоо **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠ** [形·副] ① 立着的, 站着的, 直立的: ~ хүний чинээ 有人(站着)那么高; ~ барилдах 立式摔跤; ~ шидэх, ~ гоороо шидэх 站立摔(跤); ~ гоороо сэлэх (体) 踩水; ◇ **босоо** ~ 站着的, 直立的; ② 连续地, 一个接一个地, 不停地, 不间断地: ~ зайгүй хүн цувах 络绎不绝的人流; ~ зайгүй гүйх 不停地跑; ~ зайгүй бөөлжих 剧烈呕吐。

зогсоогдох **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] зогсоох 的被动态。

зогсоогоор **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠭ** **ᠮᠠ** [副] ① 站着, 立着; ② (转) 迅速, 即刻, 马上: ~ горилон хүлээнэ 翘首等候; 盼速回音。

зогсоогуур **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 锁定装置; ② 停车装置。

зогсоол **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠ** [名] ① 停, 站; 停留处, 停车处; 车站, 场站: адууны ~ 马群停留地; галт тэрэгний ~ 火车站; онгоцны ~ 飞机场; автобусны ~ 公共汽车站; ② 结束; 结束点; 界限; 极限: ~ доо хүрэх 达到界限, 达到极限。

зогсоолго **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 制动, 停止, 制止; <技> 制动器: автомат ~ 自动制动器, 自动停车装置。

зогсоолгох **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠭᠠᠬ** [动] ② зогсоох 的使

动态; ③ 意同 зогсоогдох。

зогсоолт **ᠵᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠᠲ** [名] 制止, 停止, 阻止, 遏制。

зогсоох **ᠵᠣᠭᠰᠣᠬ** [动] зогсох 的使动态; ① 使站立; ② 使停留, 使中断, 制止, 使停止, 阻止, 刹住: тэрэг ~ 刹住车; ~ дохио 停车信号; ~ цорго 紧急制动阀。

зогсохийх **ᠵᠣᠭᠰᠣᠬᠢᠬ** [动] зогсох 的瞬间体; 突然停止, 猛然站住。

зогсох **ᠵᠣᠭᠰᠣᠬ** [动] ① 站立: харуулд ~ 站岗, 站哨; босоо ~ 直立; морь ~ ж байна 马站着; ② 停留, 中断, 停止: бороо зогслоо 雨停了; ажил зогссон 工作停止了, 工作中断了; үйлдвэр ~ в 工厂停工了; салхи ~ в 风停了; машин гэмтээд ~ в ① 汽车出故障抛锚了; ② 机器出毛病停住了; зогс! 停住! 站住! .

зогсоц **ᠵᠣᠭᠰᠣᠴ** [名] ① <语> 停顿; ② <乐> 休止。

зогсоцгоох **ᠵᠣᠭᠰᠣᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] зогсох 的众动态。

зогсошгүй **ᠵᠣᠭᠰᠣᠬᠢ** **ᠲᠠᠭ** [形] 不可停顿的。

зогсуулах **ᠵᠣᠭᠰᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 参见 зогсоох。

зогсчих **ᠵᠣᠭᠰᠣᠬᠢ** [动] зогсох 的完成体。

зогхнийх **ᠵᠣᠭᠬᠢ** [动] ① 突然停住; ② 暂停: ажилаа ~ 工作暂停一下。

зогьсол **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣᠯ** [名] 嗝, 气隔, 呃逆。

зогьсолт **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣᠯᠲ** [名] 参见 зогьсол。

зогьсох **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣᠬ** [动] 呃, 呃逆; 打气隔: хүүхэд ~ байна 小孩呃逆了。

зогьсоо **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣ᠎ᠠ** [名] 嗝, 气隔, 呃逆。

зогьсоох **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣᠬᠠᠬ** [动] зогьсох 使动态。

зогьсуулах **ᠵᠣᠭᠢᠰᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зогьсох 的使动态。

зодог **ᠵᠣᠳᠣᠭ** [名] ① 树皮: модны ~ 树皮; ② 角力用的坎肩: ~ тайлах 脱下角力坎肩; бөхчүүд зодгоо өмсөх 摔跤手们穿上摔跤坎肩。

зодогдох **ᠵᠣᠳᠣᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① зодох 的被动态; ② (摔跤时) 抓对方的坎肩。

зодоглох **ᠵᠣᠳᠣᠭᠠᠬ** [动] ① 剥树皮; ② 穿(摔

跤)坎肩。

зодоглоцгоох **ᠵᠣᠳᠣᠭᠯᠣᠴᠭᠣᠬᠤ** [动]зодоглох的众动态。

зодоглуулах **ᠵᠣᠳᠣᠭᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]зодоглох的使动态。

зодой **ᠵᠣᠳᠣᠢ** [名] (动) 骗。

зодол **ᠵᠣᠳᠣᠯ** [名] 殴打, 殴斗。

зодолдомтгой **ᠵᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠮᠲᠣᠮᠲᠤᠭ᠋ᠣᠢ** [形] 好格斗的, 好斗殴的。

зодолдоон **ᠵᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠨ** [名] 格斗, 斗殴。

зодолдооч **ᠵᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠭᠴᠢ** [形·名] ①好斗的, 好打架的; ②打手。

зодолдох **ᠵᠣᠳᠣᠯᠳᠣᠬᠤ** [动] зодох的互动态; 打架, 斗殴。

зодолдуулах **ᠵᠣᠳᠣᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]зодолдох的使动态。

зодон **ᠵᠣᠳᠣᠨ** [名] 葛布。

зодоо **ᠵᠣᠳᠣ᠎ᠠ** [名] 参见 зодоон。

зодоон **ᠵᠣᠳᠣᠨ** [名] 打架, 殴斗: ~ гаргах 使打架, 挑起殴斗; ◇ ~ цохнон 胡闹, 打架。

зодоонч **ᠵᠣᠳᠣᠨᠴᠢ** [名] 好打架的人, 好斗的人; 打手。

зодооч **ᠵᠣᠳᠣᠨᠴᠢ** [名] ①打击, 殴打; ②爱打架的人; 好斗的人; 打手。

зодох **ᠵᠣᠳᠣᠬᠤ** [动] 打, 捶, 殴打; ◇ ~ жанчих 殴打, 痛打, 捶打。

зодуулах **ᠵᠣᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①зодох的使动态; ②意同 зодогдох。

зодуур **ᠵᠣᠳᠣᠭᠤᠷ** [名] 棍棒, 棒槌; ◇ ~ нүдүүр 棒槌。

зодчих **ᠵᠣᠳᠣᠬᠢ** [动] зодох的多次体。

зожгорхог **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 孤傲的。

зожгорхох **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠬᠤ** [动] 固执己见, 表现孤傲, 清高。

зожгорхуу **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 зожгорхог。

зожиг **ᠵᠣᠵᠢᠭ** [形] 顽固的, 固执的; 孤僻的; 落落寡合的: ~ зантай 性情固执的; 性情孤僻的; ~ мал 不合群的牲畜; ~ (山羊) 碎步地(步)。

зожигдуу **ᠵᠣᠵᠢᠭᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 过于顽固的; 太孤僻的。

зожиглох **ᠵᠣᠵᠢᠭᠯᠣᠬᠤ** [动] 顽固, 固执, 孤僻。

зожиглуулах **ᠵᠣᠵᠢᠭᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] зожиглох的使动态。

зожигнох **ᠵᠣᠵᠢᠭᠨᠣᠬᠤ** [动] (牲畜) 碎步急走。

зожигорхог **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 见 зожгорхог。

зожигорхох **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠬᠤ** [动] 见 зожгорхох。

зожигорхуу **ᠵᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 见 зожгорхуу。

зожигрох **ᠵᠣᠵᠢᠭᠢᠷᠣᠬᠤ** [动] 脱离, 离群。

зожийх **ᠵᠣᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] 表现孤僻, 表现寡合。

зожин **ᠵᠣᠵᠢᠨ** 见 ~ өвс 参见 зожиргоно。

зожир **ᠵᠣᠵᠢ** I [名] (植) 半夏: ~ өвс 半夏。

зожир **ᠵᠣᠵᠢ** II 见 ~ ~ 参见 зожиг。

зожиргоно **ᠵᠣᠵᠢᠭᠢᠷᠭᠣᠨ᠎ᠠ** [名] (植) 仙女木属。

зожирс **ᠵᠣᠵᠢᠷᠰᠢ** [名] (植) 四蕊草属。

зол **ᠵᠣᠯ** [名] 幸福; 幸运, 运气: ~ дайрах 走运; ирсний нь ~, ирээгүй нь хохь болов 来者有幸, 未来者不幸; мийний ~ боллоо ①我走运了; ②我得到了好机会; ~ сайн 一路平安; ~ эрэх 找机会; 投机; ~ бус 不幸; ~ муутах 倒霉; ~ завшаан 幸运; ~ заяач (宗) 福神; ◇ ~ заргал 幸福; заяа ~ 幸运, 幸福。

золбигнох **ᠵᠣᠯᠪᠢᠭᠨᠣᠬᠤ** [动] ①失群, 离群, 丧家; ②流浪, 变成流浪汉, 成二流子; 耍流氓。

золбин **ᠵᠣᠯᠪᠢᠨ** [形] ①流浪的, 无家的; 二流子; ②失群的, 离群的(指动物): ~ мал 失群的牲畜; ~ нохой 野狗, 丧家犬; ~ хүн 流浪汉, 二流子。

золбиндуу **ᠵᠣᠯᠪᠢᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 золбин。

золбинтох **ᠵᠣᠯᠪᠢᠨᠲᠣᠬᠤ** [动] ①耍流氓; ②漂泊流浪, 失群, 离群。

золбирах **ᠵᠣᠯᠪᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ①流浪; 游荡; 成为无家可归; 沦为浪汉; ②失群, 离群(指动物)。

золбируулах **ᠵᠣᠯᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] золбирах的使动态。

золбирчих **ᠵᠣᠯᠪᠢᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] золбирах的完成

体。

золбишрох **ᠵᠣᠯᠪᠢᠰᠢᠷᠣᠬᠤ** [动] 变成流浪汉, 开始流浪, 过流浪生活; 成二流子样。

золбишруулах **ᠵᠣᠯᠪᠢᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **золбишрох** 的使动态。

золбоо **ᠵᠣᠯᠪᠤᠭ** [名] ①精神, 朝气, 气魄; ②机敏, 机灵, 灵活, 伶俐; ③威严, 威风, 庄严; 壮丽, 堂皇。

золбоолог **ᠵᠣᠯᠪᠤᠭᠣᠯᠣᠭ** [形] ①精神的, 有朝气的, 有气魄的; ②机敏的, 机灵的, 灵活的, 伶俐的; ③威严的, 威风的, 庄严的; 壮丽的, 堂皇的。

золбоот **ᠵᠣᠯᠪᠤᠭᠣᠲᠤ** [形] 参见 **золбоотой**。

золбоотой **ᠵᠣᠯᠪᠤᠭᠣᠲᠤᠢ** [形] ①聪颖的, 颖悟的, 聪慧的, 聪明的; ②机敏的, 机灵的, 伶俐的。

золголго **ᠵᠣᠯᠭᠣᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名] ①拜年; ②拜访, 拜会, 会见; ③〈体〉(摔跤手互相)交手。

золголдох **ᠵᠣᠯᠭᠣᠯᠭ᠋᠎ᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] **золгох** 的互动态。

золголдуулах **ᠵᠣᠯᠭᠣᠯᠭ᠋᠎ᠠᠳᠤᠬᠤᠯᠠᠭᠤ** [动] **золголдох** 的使动态。

золголт **ᠵᠣᠯᠭᠣᠯᠲᠤ** [名] ①拜访, 拜会, 会见, 晋谒; ②拜年; ③〈体〉(摔跤手互相)交手。

золгох **ᠵᠣᠯᠭᠣᠬᠤ** [动] ①拜年; ②拜访, 拜会, 会见; ③〈体〉(摔跤手互相)交手, 扑拿。

золгоцгоох **ᠵᠣᠯᠭᠣᠬᠤᠴᠣᠭᠠᠬᠤ** [动] **золгох** 的众动态。

золгуулах **ᠵᠣᠯᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **золгох** 的使动态。

золгүй **ᠵᠣᠯᠭᠤᠢ** [形] ①不幸的, 不成功的, 不运气的; 失败的: ~ болох 不走运, 失败; ②不像样的, 不成器的; 无良心的, 不诚实的; 无体统的: ~ зан гаргах 举止粗暴无礼, 表现得不像样子。

золиг **ᠵᠣᠯᠢᠭ** [名] ①〈宗〉替身, 替死鬼; ②死鬼, 该死的(用于骂人或开玩笑): муу ~ 该死的; ◇ ~ т гаргах〈宗〉让当替死鬼; ③赎金, 赎身物。

золиглох **ᠵᠣᠯᠢᠭᠣᠯᠬᠤ** [动]〈宗〉①赎身, 找替身; ②愈后还原。

золигтох **ᠵᠣᠯᠢᠭᠣᠲᠤᠬᠤ** [动] ①替换; ②耍赖。

золигүй **ᠵᠣᠯᠢᠭᠤᠢ** [形] ①无理的, 不成体统的; ②委靡不振的。

ЗОЛИМОЛ **ᠵᠣᠯᠢᠮᠣᠯ** [形] 赎买的, 赎回的; 交换的, 换取的。

ЗОЛИО(Н) **ᠵᠣᠯᠢᠣ** [名] ①赎金, 赎身, 赎身品; ②报偿, 替换品; 交换物: ~ наймаа 以物易物的生意; ~ ураг 互换亲(两家各以女儿互嫁为自家的儿媳)。

ЗОЛИОДОС(ЗОЛИОДСОН) **ᠵᠣᠯᠢᠣᠳᠣᠰ** [名] ①替换品, 赎身品; 典质, 典当; ②替身: **ЗОЛИОДСОНД ЯВАХ** ①作赎身品, 当替身; ②成为典押人, 作人质。

ЗОЛИОДОХ **ᠵᠣᠯᠢᠣᠳᠤᠬᠤ** [动] 赎, 赎买, 交换。

ЗОЛИОС **ᠵᠣᠯᠢᠣᠰ** [名] **ЗОЛИО** 的复数。

ЗОЛИОСЛОХ **ᠵᠣᠯᠢᠣᠰᠣᠯᠬᠤ** [动] 作赎身品, 当替身; 互换亲; 进行易货(贸易)。

ЗОЛИОЧ **ᠵᠣᠯᠢᠣᠴ** [名] 教星, 救世主, 解救者。

ЗОЛИУЛАХ **ᠵᠣᠯᠢᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **ЗОЛИХ** 的使动态。

ЗОЛИХ **ᠵᠣᠯᠢᠬᠤ** [动] ①赎回, 赎身; 顶替; 典质, 典当: ~ ж авах 赎买, 赎回; ~ ж солих (以物)交换; ②(商品)交换, 易货。

ЗОЛОМ **ᠵᠣᠯᠣᠮ** [名] (森林居民用树枝搭成的)窝棚。

ЗОЛТОЙ **ᠵᠣᠯᠲᠤᠢ** [形·副] ①幸福的; 成功的, 幸运的, 运气好的; ②幸好, 幸而; 险些, 差一点。

ЗОМГОЛ **ᠵᠣᠮᠭᠣᠯ** [名] 碎木片, 碎木屑, 刨屑, 刨花; ~ түүх 收集碎片; 收集刨花; ~ болгох 弄成碎屑。

ЗОМГОЛДОХ **ᠵᠣᠮᠭᠣᠯᠳᠣᠬᠤ** [动] 打得细碎, 弄得粉碎; 变得细碎。

ЗОМГОЛЛОХ **ᠵᠣᠮᠭᠣᠯᠯᠣᠬᠤ** [动] ①变为碎片, 成为木屑; ②使之粉碎, 使之细碎。

ЗОМГОЛРОХ **ᠵᠣᠮᠭᠣᠯᠷᠣᠬᠤ** [动] 变为碎片, 变为碎屑, 变成木屑。

ЗОН **ᠵᠣᠨ** [形] 公众的, 众多的: ~ олон 众多。

ЗОНА **ᠵᠣᠨᠠ** [名] 地带, 地区; 区域; 范围: илрүүлэх ~ 〈军〉(雷达等之)探测区。

ЗОНД **ᠵᠣᠨᠳ** [名]〈技〉试探器, 探测器, 探锤, 探空气象仪, 探测气球。

ЗОНДОН **ᠵᠣᠨᠳᠣᠨ** [名] 妆娘。

ЗОНДОР **ᠵᠣᠨᠳᠣᠷ** [名] 见 **зонтор**。

ЗОНТОЙ **ᠵᠣᠨᠲᠤᠢ** [形] ①人烟稠密的; ②热情好

客的, 平易近人的.

зонтор **ᠵᠠᠨᠲᠤᠷ** [名]〈陈〉庄头, 村长.

зонхи **ᠵᠠᠨᠬᠢ** [形]绝大多数的, 绝大部分, 较多的; ◇олонхи ~ 大多数的; ихэнх ~ 大部分, 大多数的.

зонхилогч **ᠵᠠᠨᠬᠢᠯᠣᠭᠴᠢ** [名]主持者, 骨干.

зонхилонги **ᠵᠠᠨᠬᠢᠯᠣᠨᠭᠢ** [形]绝大多数的, 着重的.

зонхилох **ᠵᠠᠨᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] ①占大多数, 占多数, 占大部分; ②占优势; ③主持, 为主, 为骨干: ~ салбар 主导部门; ④〈语〉主导: ~ н тогтоох 〈语〉强支配关系; ~ аялгуу 主导方言; ~ өрөг〈乐〉属和弦.

зонхилуулах **ᠵᠠᠨᠬᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зонхилох 的使动态.

зонхирго **ᠵᠠᠨᠬᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名]〈医〉优势: ~ төв 优势中枢; зонхиргын санаа 优势观念.

зоо(н) **ᠵᠠᠨ** I [名]脊骨; 脊部: ~ нуруу 背脊; уулын ~ 山脊; ~ н элс 沙垄; ~ авах, ~ хөдлөх 闪腰; ~ мах 里脊.

зоо **ᠵᠠᠨ** II 见 (表示动物类词之词冠部分) ~ мал эмнэлэг 兽医.

зоовч **ᠵᠠᠨᠪᠴᠢ** [名]〈化〉支架, 试管架, 三脚架.

зоог **ᠵᠠᠨᠭ** I [名] ①〈敬〉膳, 食物, 食品, 饮食; 便宴: үдийн ~ 午餐, 午宴; ~ барих 设(便)宴; ~ ийн газар 餐馆, 饮食店; ~ ууш 饮食; ②娱乐, 消遣, 游乐; ◇ ~ зугаа 娱乐, 游兴.

зоог **ᠵᠠᠨᠭ** II [名] ①〈敬〉话语; ②闭话: ~ таарах 谈得来, 话语投机; ~ дэлгэх 闲聊聊天.

зоогдох **ᠵᠠᠨᠭᠲᠣᠬ** [动] зоох 的被动态.

зоогельминтоз **ᠵᠠᠨᠭᠡᠯᠮᠢᠨᠲᠣᠵ** [名]动物蠕虫病, 动物肠虫病.

зооглол **ᠵᠠᠨᠭᠯᠣᠯ** [名] зооглох 的名词.

зооглох **ᠵᠠᠨᠭᠯᠣᠬ** [动] ①〈敬〉用膳, 用餐: хоол ~ 进餐; чай ~ 用茶; ②娱乐, 游玩, 游兴, 消遣.

зооглоцгоох **ᠵᠠᠨᠭᠯᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] зооглох 的众动态.

зооглочих **ᠵᠠᠨᠭᠯᠣᠴᠢᠬ** [动] зооглох 的多次

体.

зооглуулах **ᠵᠠᠨᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зооглох 的使动态.

зооглуур **ᠵᠠᠨᠭᠯᠤᠭᠦᠷ** [名]食物, 食品, 膳食.

зоогой **ᠵᠠᠨᠭᠣᠢ** [名]餐馆, 饭店.

зоогсог **ᠵᠠᠨᠭᠣᠰᠣᠭ** I [形]能吃的, 饭量大的.

зоогсог **ᠵᠠᠨᠭᠣᠰᠣᠭ** II [形]喜欢聊天的, 能闲聊的, 能侃的.

зоогтой **ᠵᠠᠨᠭᠣᠲᠣᠢ** [形] ①娱乐的, 游兴的, 愉快的, 惬意的; ②设便宴的, 备膳的.

зоогхийх **ᠵᠠᠨᠭᠣᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ①闲游, 闲逛, 散心; ②(找借口)退缩, 后退: ааг ~ ①(找借口)退缩不进; ②以不值一谈的原因拖延.

зоодой **ᠵᠠᠨᠭᠣᠲᠣᠢ** I [名]见 зодой.

зоодой **ᠵᠠᠨᠭᠣᠲᠣᠢ** II [名]饲料.

зоодос **ᠵᠠᠨᠭᠣᠲᠣᠰ** [名]桩, 木桩.

зоолгох **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠭᠣᠬ** [动] зоох 的使动态.

зоолгуулах **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зоолгох 的使动态.

зоолдох **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠣᠬ** [动]沿(畜、兽的)背脊扒皮.

зоолдуулах **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] зоолдох 的使动态.

зоологи **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠢ** [名]动物学.

зоологич **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠢᠴᠢ** [名]动物学家.

зоолох **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠠᠬ** I [动] ①参见 зоолдох; ②沿山脊走, 走山梁.

зоолох **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠠᠬ** II [动](用食物把狗、猫)催肥, 喂肥壮.

зоолт **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠤ** [名]娱乐, 消遣, 闲游, 游兴.

зоолттой **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠣᠲᠣᠢ** [形]娱乐的, 消遣的, 游乐的; 愉快的, 惬意的.

зоолтуур **ᠵᠠᠨᠭᠣᠯᠲᠤᠭᠦᠷ** [名]架, 台子, 支垫物.

зоомол **ᠵᠠᠨᠭᠣᠮᠣᠯ** [形] ①埋下的, 埋入的; ②打入的, 镶入的; 镶上的东西: ~ худаг 打入式井; ~ шүүр 打入式过滤器.

зоомолшүүр **ᠵᠠᠨᠭᠣᠮᠣᠯᠰᠢᠭᠦᠷ** [名]过滤器; 滤纸; 滤波器; (香烟)过滤嘴.

зоонги **ᠵᠠᠨᠭᠣᠨᠭᠢ** [形]参见 зоолттой.

зоопалентологи **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠢᠨᠲᠤᠭᠤᠨ** [名]古生物学家。

зоопарк **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠢ** [名]动物园。

зоорилолцох **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠨ** [动]зоорилох的共动态。

зоорилох **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤ** [动]入窖，窖储，下窖。

зоорилуулах **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤ** [动]зоорилах的使动态。

зоорилцгоох **ᠵᠠᠭᠠᠨᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠨ** [动]зоорилох的众动态。

зоорь (зоорин) **ᠵᠠᠭᠠᠨ** [名]①窖，地窖，地下室：～ той байшин 有地下室的房屋；ногооны ~ 菜窖；хүйтэн ~ 冷库，冰窖；хорихын ~ 地下牢房，地下囚室；②财产，金钱；◇ хөрөнгө ~ 金钱，财产。

зоос (он) **ᠵᠠᠭᠠᠨ** [名]货币，金钱：алтан ~ 金币；мөнгөн ~ 银币；хүрэл ~ 铜钱；сохор ~ ны үнэгүй 不值分文的；эх ~ 资本，原金，本钱；нэг хүлээс ~ 一串钱；～ цутгах хороо 造币局；～ цэцэг (植) 金钱花；～ он хорхой (动) 钱串子，钱龙；～ ны нэгж 货币单位；～ тэвэг 键子；◇ мөнгө ~ 金钱。

зоосонцор **ᠵᠠᠭᠠᠨᠴᠣᠨᠴᠣᠷ** [名] (生) 货币虫。

зоосч **ᠵᠠᠭᠠᠨᠴᠣ** [名]造币工。

зоотехник **ᠵᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠦᠨᠢᠭ** [名]畜牧学，动物饲养学，动物驯养术。

зоотехникум **ᠵᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠦᠨᠢᠭᠤᠮ** [名]中等畜牧学校。

зоотехникч **ᠵᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠦᠨᠢᠭᠦᠨᠴᠢ** [名]畜牧学家，动物饲养员。

зоотомн **ᠵᠠᠭᠠᠨᠲᠣᠮᠨ** [名]动物解剖学。

зоох **ᠵᠠᠭᠠᠨ** [动] (юуг-юунд) ①埋下，埋进，栽入：шон мод газарт ~ 把木头桩子埋进地里；②打进，打入：сүхээ модонд ~ 把斧头砍进树里；③嵌上：гуунд шил ~ 把玻璃嵌在框内；④安装。

зооцгоох **ᠵᠠᠭᠠᠨᠴᠣᠭᠠᠨ** [动]зоох的众动态

зоочнд **ᠵᠠᠭᠠᠨᠴᠣᠨᠳ** [名]动物学家，动物学者。

зор **ᠵᠣᠷ** [名]①幸福，走运，幸运：～ той сайн гөрөөчин 走运的好猎手；～ сай-

тай буу 命中率高的枪；◇ ~ үгүй 不怎好的猎手；②意气；勇敢：◇ ~ эзэрхэх 随意；～ эзэрхүүлэхгүй (看不起同级人员而)恣意专横。

зоргилгох **ᠵᠣᠷᠭᠢᠯᠭᠣᠬ** [动]①大声吆喝，厉声大叫；②掸去灰尘，扑打尘土。

зорго (н) **ᠵᠣᠷᠭᠣ** [名]随意，擅自；专横，横暴；自由自在：зоргоороо аашлах 专横跋扈，放肆妄为，为所欲为，任性，放肆；зоргоороо тэнэх 为所欲为；自由行动，随意流浪；～ ндоо байх ①任性，放肆，为所欲为；②占大多数，占绝大多数。

зоргодос **ᠵᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠰ** I [名] (植) 茴香。

зоргодос **ᠵᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠰ** II [名]碎木片，碎屑；刨花：модны ~ 碎木片，木屑；刨花；төмрийн ~ 金属碎屑。

зоргол **ᠵᠣᠷᠭᠣᠯ** I [名]①一岁鹿；②小麋鹿。

зоргол **ᠵᠣᠷᠭᠣᠯ** II [名] (植) 小叶芹属。

зоргүй **ᠵᠣᠷᠭᠦᠢ** [形]①不幸福的，不幸运的，无运气的；②无意气的；不勇敢的。

зордос **ᠵᠣᠷᠳᠣᠰ** [名]碎木片，碎屑；刨花。

зордослох **ᠵᠣᠷᠳᠣᠰᠯᠣᠬ** [动]劈成碎木片，使成碎屑，使成刨花。

зорзнох **ᠵᠣᠷᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] зорох的短暂体。

зориг **ᠵᠣᠷᠢᠭ** [名]①勇敢，果敢，勇气；意志；信心：мохошгүй чин ~ 坚强不屈的意志；хэлбэрэхгүй бат ~ 不可动摇的坚强意志；～ орох 鼓起勇气；大胆起来；эрэлхэг ~ гаргах 发扬勇敢精神；～ бадрах 意气风发；～ төгөлдөр 满怀信心，决心…；②意旨；气节，志气；дур ~ 意志；хүсэл ~ 志气；зүрх ~ 意旨，心愿；～ алдах，～ шантрах，～ мохох 泄气，意志消沉，气馁；～ ийг тэжээх 养志；хатуу ~ 坚强的意志；～ оороо 任意地，随意地。

зориггүй **ᠵᠣᠷᠢᠭᠦᠢ** [形]①不勇敢的，胆怯的，不果敢的，胆小的，没勇气的；②无志气的，无气节的。

зориггүйдэх **ᠵᠣᠷᠢᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动]①缺乏勇气，不果敢；意志消沉；②无志气，无气节。

зоригдох **ᠵᠣᠷᠢᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]参见 зориглох。

- зоригжим** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠮ** [形]鼓舞人心的,振奋人心的,令人鼓舞的.
- зоригжих** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠬ** [动]振奋,鼓起勇气,打起精神;高兴起来;得到鼓舞.
- зоригжицгоох** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠴᠣᠭᠠᠬᠤ** [动]зоригжих的众动态.
- зоригжуулагч** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]鼓励者,鼓动者,鼓舞者,振奋者,激励者.
- зоригжуулал** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯ** [名]鼓舞,鼓励,勉勵,激励.
- зоригжуулах** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① зоригжих的使动态;②使振奋,使鼓起勇气,鼓励,激励,鼓动.
- зоригжчих** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动]зоригжих的完成体.
- зориглох** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠯᠣᠬ** [动]①勇敢起来,大胆起来,振奋精神,鼓舞,鼓起勇气;②努力,立志,力图,决心.
- зориглоцгоох** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠯᠣᠬᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]зориглох的众动态.
- зориглуулах** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]зориглох的使动态.
- зориггоор** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠭᠣᠷ** [副]任意地,随意地,擅自地;◇ **дур** ~ 擅自地,任意地.
- зоригт** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠲ** [形]参见 зоригтой; чин ~ 坚定的,坚强的,坚毅的.
- зоригтой** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠲᠣᠢ** [形]①有意志的,意志坚毅的,坚决的,果敢的;②勇敢的,大胆的: ~ тэмцэх 勇敢地斗争; ~ тулалдах 勇敢地作战; ~ хэлж болох 有把握地说.
- зоригтойяа** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠲᠣᠢᠶᠠ** [副]敢于,勇敢地,果敢地,大胆地.
- зоригших** **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠰᠢᠬ** [动]参见 зоригжих.
- зорилго** **ᠵᠠᠷᠢᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名]目的,任务,目标;企图; коммунизмд хүрэх ~ 实现共产主义的目的; ~ тавих 提出任务,指出目标; ~ о амжилттай биелүүлэх 顺利完成任务; одоогийн ~ 当前任务,当前目标.
- зорилготой** **ᠵᠠᠷᠢᠯᠢᠭᠲᠣᠢ** [名]有目的的,有目标的,有意图的.
- зорилт** **ᠵᠠᠷᠢᠯᠲ** [名]①任务,目的,目标;意

图: ~ тавих 提出目标,提出任务; ~ эрмэлзэл 任务; ②主张,主意.

- зорилтот** **ᠵᠠᠷᠢᠯᠲᠣᠲ** [形]专项的: ~ зээллэгжүүлэлт 专项贷款; ~ хадгаламж 专项存款; ~ программ 专项任务; ~ зээл 专项放款; ~ санхүүжилт 专项拨款.
- зоримгой** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢ** [形]坚决的,果敢的,大胆的,勇敢的.
- зоримгойдуу** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠲᠤᠭᠤ** [形]很坚决的,很果敢的,十分勇敢的,大胆的.
- зоримгойхон** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠬᠣᠨ** [形]较为勇敢的,较大胆的,较果敢的.
- зоримгоор** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠭᠣᠷ** [副]①坚定地,果敢地,坚毅地,大胆地; ~ давших 坚定地前进; ②任意地,故意地;粗蛮地,固执地; ~ хийх 任意行动,故意地做,粗蛮行动.
- зоримог** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠣᠭ** [形]①坚定的,果敢的,坚毅的,不达目的不罢休的: ~ хүн 坚定的人,不达目的不罢休的人; ②粗蛮的,固执的,执拗的.
- зоримгодох** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠳᠣᠬ** [动]①表现过分粗蛮;耍脾气; ②表现十分勇敢,表现很坚毅.
- зоримгодуу** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠲᠤᠭᠤ** [形]①很坚定的,很果敢的,十分坚毅的; ②很粗蛮的,十分固执的,很执拗的.
- зоримгоглох** **ᠵᠠᠷᠢᠮᠦᠭᠢᠭᠢᠯᠠᠬ** [动]①坚定进行,行为果敢刚毅,敢于...;大胆地进行;下决心; ②任意,故意,粗蛮,固执.
- зориуд** **ᠵᠠᠷᠢᠶᠠᠳ** [副]故意,存心,专门;特意: ~ би хэлж байна 我故意这样说; ~ хийх 故意做,存心去做; ~ саад хийх 怠工; ~ унтуулах 人工冬眠(法); ~ ын хуурмаг 诡辩.
- зорнулагдах** **ᠵᠠᠷᠢᠨᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]зорнулах的被动态;(хэнд - юунд) 献给,贡献给,应用在...上,被用在...上,供...: хоолонд ~ 供食用(的).
- зорнулагчид** **ᠵᠠᠷᠢᠨᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名]献身者们.
- зорнулалт** **ᠵᠠᠷᠢᠨᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠲ** [名]①目的,目标,宗旨;用途: ~ ын боомт 目的港; ②贡献,奉献.

зориуламж **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠨᠮᠠᠵᠢ** [名]职能。

зориулах **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорих 的使动态；(хэнд-юунд)；① 预备；供…之用；② 专注于…，把…集中到…上；为了…；为了…献出…，把…献给…，把…指向…；ойд ~ сан хурал 周年纪念会；октябрийн их хувьсгалын тавин жилийн ойд ~ в 献给十月革命五十周年；үүнд хүч авьяасаа ~ 为此献出力量和智慧。

зорих **ᠵᠠᠷᠢᠬᠤ** [动] ① 力求，努力，力图；сурахын төлөө ~ 为了学会而努力；зорьсондоо хүрэх 达到目的；② (хэнд-юунд) (хэний-юуг) 向往，趋向，奔向；打算；主张；алсын замд ~ 奔向远方，到远方旅行；алс хэтийг ~ 向往未来；орон нутагт ~ 奔向故乡；③ 〈语〉目的；~ тийн ялгал 目的格；~ төлөв 目的式。

зорлох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] 开药方。

зормол **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [形] 刨平的，刨光的；~ хөрөг 刻像。

зорог **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** 见 ~ алхах 一颗一颗地小跑。

зорогдох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорох 的被动态。

зорогч **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 刨工。

зоролт **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 刨。

зороол **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 砚台。

зорооч **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 刨工。

зорох **ᠵᠠᠷᠢᠬᠤ** [动] 刨平，刨光，刨削；хутгаар ~ 用刀子削平；мод ~ 刨木头；хумсаар ~ 用指甲搔(抓)。

зоролцох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорох 的共动态。

зортой **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [形] 幸运的，走运的。

зориулах **ᠵᠠᠷᠢᠭᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорох 的使动态。

зорх **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** I [名] 角头箭。

зорх **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** II [名] 〈动〉公獾。

зорхон **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** 见 ~ болжмор 鸚鵡。

зорцгоох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорох 的众动态。

зорчигч **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 旅游者，旅行家，旅客。

зорчигчид **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] зорчигч 的复数；

зорчигчдын байр 旅店；зорчигчдын нисэх онгоц 客机；зорчигчдын уурт онгоц 客轮；~ тээвэр 客运；~ урсгал 客流量；~ эргэлт 旅客周转量。

зорчид **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 游历，旅行；зорчлын тэмдэглэл 游记。

зорчилт **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] зорчих 的名词。

зорчих **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] ① 婴儿蹒跚地走(刚会走路的样子)；② 旅行，游历；~ зам 行程，路线，航线；~ н зугаацах ажил 旅行游览事业；◇ явах ~ 游历，旅行；③ 〈军〉行进。

зорцигтоох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорчих 的众动态。

зорчлого **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 旅行，游历，〈军〉行军。

зорчуулах **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зорчих 的使动态。

зорчуулга **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 走廊，游廊，通道，过道。

зос **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [名] 赭石(土色染料)，赭石色；улаан ~ 普鲁士红(染料)；шар ~ 铁华(染色用的赭色土状的氧化物)；~ он шороо 赭土。

зосдогдох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] зосдох 的被动态。

зосдох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] 用赭石染色，涂赭石色；хонины нуруу ~ ж тэмдэглэх 羊背上涂上赭色染料以作标记。

зосдуулах **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] ① зосдох 的使动态；② 被赭石染料所染。

зосон **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [形] (羽色)红色的；~ бужирга (动) 绯雀属；~ хөөт шийхнүүхэй (动) 红喉琴鸟。

зост **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [形] 含赭石的；~ улаан гүр 赭石色铁矿；~ шороо 褐铁华。

зостой **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [形] ① 有赭石的；② 有赭石色的，被赭石所染的；нурууныхаа дээр ~ хонийг барьж аваарай 请抓住脊背上涂有赭石色的绵羊。

зостох **ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠣᠮᠤ** [动] 变成赭石色。

зостуулах **ᠵᠣᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зостох 的使动态。

зотон **ᠵᠣᠲᠤᠨ** [名] 麻布。

зохид **ᠵᠣᠬᠢᠳ** [形] 合适的, 适当的; 舒服的; 适意的: ~ ажил 合适的工作; 适意的工作; ~ өдөр 令人惬意的日子。

зохидхон **ᠵᠣᠬᠢᠳᠬᠣᠨ** [形] зохид 的小称; 较惬意的, 较适意的, 较合适的, 较适当的。

зохил **ᠵᠣᠬᠢᠯ** [名] 相适应, 相符合, 一致, 合谐。

зохилдлогоо **ᠵᠣᠬᠢᠯᠳᠯᠣᠭ᠎ᠠ** [名] 调节。

зохилдох **ᠵᠣᠬᠢᠯᠳᠣᠬ** [动] зохих 的互动态; 相互合适, 互相符合, 相合谐: санаа сэтгэл ~ 心心相印; ~ гүй хэрэг 不相容的事; зохилдсон байдал 和谐状况。

зохилдоцгоох **ᠵᠣᠬᠢᠯᠳᠣᠴᠭᠠᠭᠠᠮᠤ** [动] зохилдох 的众动态。

зохилдуулах **ᠵᠣᠬᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зохилдох 的使动态。

зохилтой **ᠵᠣᠬᠢᠯᠲᠤᠢ** [形] 参见 зохистой。

зохимж **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵ** [名] 适宜, 适应, 相当, 妥当, 相应; 合谐; 满意: ~ муутай 很不适应的, 很不适宜的; ~ сайтай 较为适宜的。

зохимжгүй **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 不合适的, 不相宜的, 不适应的, 不妥当的, 不合谐的, 令人不满的; 不相称的: чамд ~ байна 对你不合适; над ~ санагдана 我觉得很不合适; ② [医] 禁忌的; ③ (下棋) 失算。

зохимжгүйдэл **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵᠦᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] 失调, 紊乱。

зохимжтой **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵᠲᠤᠢ** [形] ① 参见 зохистой; ② 优惠的: ~ тариф 优惠税率。

зохимон **ᠵᠣᠬᠢᠮᠣᠨ** [名] (植) 千里光属。

зохиогдох **ᠵᠣᠬᠢᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] зохиох 的被动态。

зохиогдохуун **ᠵᠣᠬᠢᠣᠭᠳᠣᠬᠤᠭᠤᠨ** [名] 臆造, 杜撰, 虚构; 捏造。

зохиогч **ᠵᠣᠬᠢᠣᠭᠴ** [名] ① 创立者, 组织者; ② 创作者, 著作者: ~ ийн загвар 作者样本; ~ ийн санаа 作者腹稿; ~ ийн ху-

раангуй 自作内容提要; ~ ийн цуврал 作者丛书; ~ ийн эх бичиг 作者的原本。

зохиол **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯ** I [名] 作文, 作品, 创作, 著作, 文学作品: гүн ухааны ~ 哲学书籍, 哲学著作; сонгодог ~ 选集; ~ ын түүвэр 作品选集; ардын аман ~ 民间口头文学作品; уран ~ 文艺作品, 文艺著作; бичгийн ~ 书面文学作品; шинжлэх ухааны ~ 科学著作; техникийн ~ 技术书籍; ~ ын нэр 笔名; ~ ын хулгай 剽窃, 抄袭; ~ ын цоморлиг 文选, 作品选集; ◇ ном ~ 书籍, 作品; бичиг ~ 著作, 书籍; утга ~ 文学作品。

зохиол **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯ** II [名] 命运, 遭遇; миний хувь ~ ийм ажээ 我的命运就是如此; хувь ~ сайтай 命运好的, 运气好的; ◇ хувь ~ 命运。

зохиолго **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 结构。

зохиолгох **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠭᠠᠬ** [动] зохиох 的使动态。

зохиолцогч **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠴᠣᠭᠴ** [名] ① 共同创造者; ② 合著者。

зохиолцох **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠴᠠᠬ** [动] зохиох 的共动态; ① 共同创造; ② 合著。

зохиолч **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠴ** [名] 作者, 作家: уран ~ 作者, 作家; хүүхдийн ~ 儿童文学作家; кино ~ 电影文学作家; ~ дын холбоо 作家协会; ~ ийн хэлний найруулга 作家的语言风格。

зохиолчид **ᠵᠣᠬᠢᠣᠯᠴᠢᠳ** [名] зохиолч 的复数。

зохимж **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵ** [名] ① 著作, 创作; 著作之水平, 创作之状况; ② 组织, 安排, 结构: туужийн ~ 中篇小说创作(水平); 中篇小说结构。

зохимжлох **ᠵᠣᠬᠢᠮᠵᠯᠠᠬ** [动] ① 著书; ② 安排, 组织。

зохиомол **ᠵᠣᠬᠢᠣᠮᠣᠯ** [形] ① 人为的, 人造的, 人工的: ~ амжилт 假成绩, 假繁荣; ~ саад 人为的障碍; ~ талст 人造晶体; ~ тэжээх 人工饲养; ~ хэл 人造语; ~ арга 人工方法; ~ эрлийжүүлэг 人工杂交; ~ хээлтүүлэг, зохиомлоор үр тогтоох (牧) 人工授精; ② 虚拟的, 虚构的; 仿真的: ~ венсель 虚拟票据; ~ гэрэл зураг 仿真照片; ~ нэр 假名。

ЗОХИОХ **ᠵᠢᠬᠢᠣᠬ** (动) ① 著作, 创作, 写作: ~н батлах 起草并通过; ~н бичигч 撰稿人; ~ын тулгуур 创作材料; түүх шашдар ~ 创作历史演义; жүжгийн зохиол ~ 创作剧本; ~н бүтээх 设计; ~н бүтээлт 发明; ~н бүтээгч 设计师; 发明家; ② 组织, 安排, 料理, 拟定: төлөвлөн ~ 拟定, 拟制; олон түмний ажил ~ 组织群众工作; ~н байгуулах 组织, 组成, 建立; ~н байгуулалтгүй 自发的; ~н байгуулах хурал 立宪会议; ~н байгуулагч 组织者, 创造者, 发起人; ~н зааварлах хэлтэс 组织指导处; ~н байгуулалт ① 组织, 机构, 团体; ② 构造, 结构; ③ (建) 设计.

ЗОХИРОЛ **ᠵᠢᠬᠢᠷᠣᠯ** [名] 合适, 适宜, 适当; 调整, 调和, 调配, 改善; 和睦, 和谐; ~ сайтай 很合适的; ~ муутай 很不合适; 调整得不好; ~ эрэмбэ (乐) 音阶.

ЗОХИРОМЖ **ᠵᠢᠬᠢᠷᠣᠮᠵ** [名] 合适, 适应, 适当, 合谐; 调整, 调配.

ЗОХИРОМЖТОЙ **ᠵᠢᠬᠢᠷᠣᠮᠵᠣᠢ** [形] 合适的, 适当的, 合谐的, 调和的.

ЗОХИРОХ **ᠵᠢᠬᠢᠷᠠᠬ** (动) ① 关系和好, 合谐和睦, 好转: найрамдан ~ 和睦; ② 适合, 适宜, 适当: цаг улирал ~ 季节适宜; тэнгэр ~ 天气好转, 气候适宜; ③ (语) 适应.

ЗОХИРУУЛАХ **ᠵᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** (动) зохирох 的使动态; ① 使和好, 使和睦, 使和谐; ② 使合适, 使符合, 调整, 调配.

ЗОХИС **ᠵᠢᠬᠢᠰ** [名] ① 合适, 妥当, 适宜; 合理: зохисы нь үзэж шийдвэрлэх 看形势决定, 随机应变, 灵活处理; ◇зүй ~ 合适, 适当, 理应; ② 门道, 机缘.

ЗОХИСГҮЙ **ᠵᠢᠬᠢᠰᠦᠭᠢ** [形] 不合适的, 不妥当的, 不适宜的, 不合理的, 不适应的: ~ хэрэг бүү үйлд 不要做不合理的事情; ~ хүн 不受欢迎的人 (外交辞令).

ЗОХИСЖУУЛАХ **ᠵᠢᠬᠢᠰᠢᠵᠤᠯᠠᠬ** (动) 使之合理化.

ЗОХИСТ **ᠵᠢᠬᠢᠰᠲᠤ** [形] 参见 зохистой.

ЗОХИСТОЙ **ᠵᠢᠬᠢᠰᠲᠤᠢ** [形] 适合的, 适当的, 适宜的, 妥当的, 合理的: ингэж хийх нь ~ байна 这样做是合适的; ~ шийдвэр 适

宜的决定; ~ арга 适宜的办法, 妥切的办法; ~ цаг 适当的时机, 合适的时间; ~ үйл 合理的事.

ЗОХИСТОЙЯА **ᠵᠢᠬᠢᠰᠲᠤᠢᠶᠠ** [副] (书) 合宜地, 适宜地, 适当地, 合理地.

ЗОХИХ **ᠵᠢᠬᠢᠬ** (动·形) ① (хэнд-юунд) 合适, 适宜, 适当, 妥当, 合理; 适合于...; 合格: ~ өндөрлөгт байх 称职, 胜任; хувцас ~ 衣服适宜, 衣服可身; чамд ийм малгай ~ ж байна 这样的帽子对你很合适; энэ эм над ~ ж байна 这药对我很合适; ~ арга хэмжээ авах 采取适当的措施; ~ тохируулагч (技) 调整器, 调节器, 调配器; 调度员; ② 应该, 必须: тэгвэл ~ но应该那样做; энэ дутагдлыг арилгавал ~ но必须改正这个缺点; ③ 所辖的, 所属的; 一定的, 有关的, 适合的 (人员或机关): ~ газар 所辖地区; 有关地区; ~ удирдлага 所属的领导; 有关领导; ~ хугацаа 一定的期限.

ЗОХИХГҮЙ **ᠵᠢᠬᠢᠬᠦᠭᠢ** [形] ① 不合适的, 不适当的, 不适宜的, 不妥当的, 不合理的; 对... 不适合的, 不适宜于... 的; ② 不应该的, 不对的.

ЗОХИЦ **ᠵᠢᠬᠢᠴ** [名] 合适, 合谐.

ЗОХИЦГООХ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠭᠤᠨ** (动) зохих 的众动态.

ЗОХИЦОЛ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠯ** [名] 适应, 适宜; 符合, 吻合; 合谐, 调合, 相合, 一致, 协调, 调节: ~ алдах 失调; үндэсний ~ 民族和睦.

ЗОХИЦОЛДОО **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠯᠳᠤᠭᠤ** [名] ① 配合; ② (文) 相互关系.

ЗОХИЦОЛДОХ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠯᠳᠠᠬ** (动) зохицох 的互动态; 相适应, 相配合.

ЗОХИЦОНГУЙ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠨᠭᠤᠢ** [形] ① 协调的; ② 相应的; ③ 合适的, 恰当的; ④ (语) 调和化: ~ авна 协音.

ЗОХИЦОО **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠭ** [名] 适应, 调整.

ЗОХИЦОХ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠬ** (动) 相适应, 符合, 相吻合; 和谐, 和睦, 协调, 一致: санаа ~ 思想一致; үйл ~ 行动协调; ~ арга 折衷办法; ~ нөхцөл 折衷条件; ~ үзэгдэл 适应现象; ~ чанар 协调性.

ЗОХИЦОХУЙ **ᠵᠢᠬᠢᠴᠣᠬᠤᠢ** [名] 生物群落 (指动植物的合谐).

зохицтой **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠲᠤᠢ** [形] ①有利的: ~ нийц-
лэгбайдал 有利局势; ~ хэлэлцээр 有
利的谈判; ②适当的: ~ хэлбэр 适当条
件; ③良性的.

зохицуулагч **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠭ** [名]调整员, 调节
员, 调度员.

зохицуулалт **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠢᠲ** [名]协调, 调停;
调整, 控制, 调控.

зохицуулах **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠢᠬ** [动] ① зохицох 的
使动态; ②调整, 调节, 调和; 机动: ~ га-
зар 调度所; ~ гүйлгээ 机动周转; ~
нөөц 机动后备; ~ чанар 机动性; ③
<语>一致关系.

зохицуулга **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名]协调, 调整, 调
准, 控制: зохицуулгын дохио 调整信
号; зохицуулгын төв 调节中枢.

зохицууллага **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]调节, 调整;
шингэний ~ <生理>体液的调节.

зохицуулуур **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠢᠭᠠᠯᠤᠷ** [名]调整器, 调节
器.

зохицчих **ᠵᠣᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] зохицох 的完成
体.

зочид **ᠵᠣᠴᠢᠳ** [名]зочин 之复数; зочид буу-
дал 旅馆, 客棧; хүндэт зочдоо! 尊敬
的客人们; зочдын баг <体>客队; зоч-
дын вагон 有公共客厅的车厢.

зочилцгоох **ᠵᠣᠴᠢᠯᠢᠴᠭᠠᠬᠠᠬ** [动]зочлох 的众动
态.

зочин **ᠵᠣᠴᠢᠨ** [名.形] ①来宾, 客人: гадаа-
дын ~ 国际友人, 外宾; ◇гнийчн ~ 宾
客; ②外人的; 别人的.

зочинсог **ᠵᠣᠴᠢᠨᠰᠣᠭ** [形]好客的.

зочир **ᠵᠣᠴᠢᠷ** [形]突然的, 猝然的; 出其不意
的; 惊然的, 意外的; 性暴的: ~ ууртай
暴躁的.

зочирдох **ᠵᠣᠴᠢᠷᠳᠣᠬ** [动]变得突然, 变得猝
然, 变得意外: ~ доод уг ч хэлж чад-
сангүй 由于太突然, 话都不会说了.

зочирдуулах **ᠵᠣᠴᠢᠷᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]зочирдох 的
使动态.

зочирхог **ᠵᠣᠴᠢᠷᠬᠣᠭ** [形] ①讲客气的, 讲礼貌
的, 好客的; ②拘礼节的, 拘束的.

зочирхох **ᠵᠣᠴᠢᠷᠬᠣᠬ** [动] ①讲礼貌, 客气; ②
拘束, 拘泥礼节: та битгий зочирхоод
бай 您不要客气; 您不要拘束.

зочирхуу **ᠵᠣᠴᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]参见 зочирхог.

зочирхуулах **ᠵᠣᠴᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]зочирхох 的
使动态.

зочлогдох **ᠵᠣᠴᠢᠯᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] зочлох 的被动
态; 被请(客), 被款待, 被招待.

зочлогч **ᠵᠣᠴᠢᠯᠣᠭ** [名] ①东道主: ~ орон 东
道国; ②招待员.

зочлолцох **ᠵᠣᠴᠢᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] зочлох 的共动
态.

зочломгой **ᠵᠣᠴᠢᠯᠣᠮᠭᠣᠢ** [形]好客的, 客气的,
殷勤招待的, 好款待客人的: тэднийх
их ~ айл шүү 他们家是很好客的人家.

зочломтгой **ᠵᠣᠴᠢᠯᠣᠮᠲᠤᠭᠣᠢ** [形]参见 зочломгой.

зочлох **ᠵᠣᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ①作客, 串门, 访问:
~ н тоглох 访问演出; зочилж ирэх 来
作客; ◇айлчлах ~ 作客, 串门, 访问;
②请客, 待客, 款待, 招待(客人): ~ та-
салгаа 接待室; 会客室; ~ урилга 请
柬, 请帖.

зочлуулах **ᠵᠣᠴᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① зочлох 的使动
态; ②意同 зочлогдох.

зочмог **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠭ** [形]突然的, 蓦然; 迅速的,
迅疾的, 性暴的: ~ ууртай хүн 突然发
脾气的男人, 暴性子人; ~ хурдтай морь
疾驰的马.

зочмогдох **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠭᠳᠠᠬ** [动]显得过于突然; 过
于迅疾.

зочмогдуулах **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠭᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] зочмог-
дох 的使动态.

зочмоглох **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠭᠯᠠᠬ** [动]参见 зочмогдох.

зочмогрох **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠭᠷᠠᠬ** [动]暴躁, 发脾气.

зочмод **ᠵᠣᠴᠢᠮᠣᠳ** [名] ①宾客, 来宾, 幕宾; ②
客主, 宾客的主人.

зөв **ᠵᠥᠪ** [形] ①正确的, 对的: ~ буруу 是
非, 正确与错误; ~ гэх 认为正确, 赞同,
认可; ~ ёс 真理; ~ үзэл 正确的看法;
~ журам 正确的原则; ~ зам 正路; ~
санаа 正确的思想, 正确的想法; ~ би-
чих дүрэм <语> 正字法; ~ дуудах ёс

〈语〉正音；②右方的；右边的，右的；-тал①左边(牛马、车等的)；②右边(人身上的)；③正面；- талын дөрөө 左蹬；- гар 右手；右方；- гуя①(人之)右大腿；②(马之)左大腿；- энгэр 右襟；нар ~ 顺时针方向，太阳转的方向；- эргэх 顺时针；顺时针方向转动，顺太阳方向转；- харах 正视；③敌得过的，对付得了的，做得来的；би энэ моринд - 我能对付得这匹马；④能够自理的，能维持的；аминд - 生活能够自理。

зөвдөх **зөвдөх** I [动] ①(做得)正确，对头；②改错，纠正，改正，修正，矫正。

зөвдөх **зөвдөх** II [动] ①商议，商量，商榷，磋商，商谈；②咨询，咨议。

зөвдүүлэх **зөвдүүлэх** [动] зөвдөх I、II 的使动态。

зөвлөгөө **зөвлөгөө** [名] 参见 зөвлөлгөө。

зөвлөгөөн **зөвлөгөөн** [名] 参见 зөвлөлгөөн。

зөвлөгч **зөвлөгч** [名] 顾问，参赞，参事，参议员，咨询者，建议者。

зөвлөгчид **зөвлөгчид** [名] зөвлөгч 的复数。

зөвлөл **зөвлөл** [名] 会议，理事会，委员会，协商会议；苏维埃；议会；төрийн ~ 国务院；Сайд нарын ~ 部长会议；үйлдвэрчний эвлэлийн төв ~ 工会中央理事会；хотын ~ 市政委员会；~ ийн засаг 苏维埃政权；дээд ~ 最高苏维埃；~ ийн гишүүн орон 理事国；~ ийн ордон 议会大厦。

зөвлөлгөө **зөвлөлгөө** [名] 参见 зөвлөлгөөн。

зөвлөлгөөн **зөвлөлгөөн** [名] ①会议，协商会议；сайн малчдын ~ 先进畜牧者会议；~ ий систем 议会制度，代议制；②指示，指导，指南；建议，意见；~ өгөх 下指示，给予指导；劝告，建议，提供意见；генерал залуу офицеруудад ~ өгөв 将军给青年军官们作了指导；~ авах 领受指示，接受指导；听取意见；~ даалгавар 指示，(下达的)任务；~ ий газар 咨询所。

зөвлөлдөө **зөвлөлдөө** [名] 见 зөвлөлдөөн。

зөвлөлдөөн **зөвлөлдөөн** [名] 协商，商议；磋商。

зөвлөлдөх **зөвлөлдөх** [动] ① зөвлөх I 的互动态；②协商，洽商；咨议；- н уулзалт 协商会晤；- н хэлэлцэх 协商，商议，磋商。

зөвлөлт **зөвлөлт** [形·名] ①协商的；②苏维埃的；苏联；- засаг 苏维埃政权；Зөвлөлт Холбоот Улс 苏维埃联盟，苏联；- байгуулал 苏维埃制度。

зөвлөмж **зөвлөмж** [名] ①协议，建议；②参考；③(外交用的)推荐书。

зөвлөх **зөвлөх** I [动] 商议，商量，讨论，协商；咨询，咨议；хэрэг ~ 商议事情；би тантай ~ гэж ирсэн 我来和你商量一下；- н хэлэлцэх 讨论，协商；~ эрх 发言权；咨询权。

зөвлөх **зөвлөх** II [名] 参赞，顾问，参事；элчин сайдын яамны ~ 大使馆参赞；- түшмэл 史)参赞大臣。

зөвлөх **зөвлөх** III [动] ①胜任；би энэ ажлыг хийж ~ байх гэж үзнэ 我认为能够胜任这项工作；②仅够，刚刚够，勉强达到，凑合；энэ хэсэг даавуу хүүхдийн дээлд ~ нө бий 这块布仅够做一件儿童上衣。

зөвлөхүүд **зөвлөх** **зөвлөх** [名] (зөвлөх 的复数) 参谋，顾问，参事。

зөвлөцгөөх **зөвлөцгөөх** [动] зөвлөх I 的众动态。

зөвлүүлэх **зөвлүүлэх** [动] зөвлөх I 的使动态。

зөвсгөх **зөвсгөх** [动] 修改，调整；~ соронзон 调整磁铁。

зөвтөгдөх **зөвтөгдөх** [动] зөвтгөх 的被动态。

зөвтгөл **зөвтгөл** [名] зөвтгөх 的名词。

зөвтгөх **зөвтгөх** [动] зөвтгөх 的使动态；①证明正确，认为正当；②开脱，辨白；〈法〉宣布无罪；恢复名誉；③改正，平反，使之变正确。

зөвтгөцгөөх **зөвтгөцгөөх** [动] зөвтгөх 的众动态。

зөвтгүүлэх **зөвтгүүлэх** [动] зөвтгөх 的使动态。

зөвтөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]变正确,行为正确;行为正当,做得对: миний ажил ёстой зөвтсөн байна 我的工作实在是正确的.

зөвхөн **ᠵᠠᠳᠤᠨ** [副]①只有,仅仅,不过是,只是: ~ нэр үгийг судлах 仅仅研究名词; би ~ таван төгрөгтэй 我仅有五个图格里克; ~ лавлалт болгох 仅供参考; ②刚刚,勉强: савандаа ~ багтав 在容器中刚刚容下.

зөвшил **ᠵᠠᠳᠤᠨ** [名]зөвших 的名词.

зөвшилдөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвших 的互动态; ①讨论,协商,协议;咨议; ②赞成,约定,说好,商妥;评议,评定.

зөвшилцөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]①зөвших 的共动态; ②共议,协议,协商,商谈; ~ зөвлөл 协商委员会.

зөвших **ᠵᠠᠳᠤᠨ** [动]①讨论,商量,协商,商议,研讨,商讨,审定,评议; ②谈判,交涉,商妥,说定; ~ н хэлэлцэх 协商,谈判; ◇ ~ ёс 会议制,委员制; **бүгдээрээ зөвшөөл буруугүй, бүлээн усаар угаавал хиргүй** 众人商议无错,温水洗衣无垢.

зөвшигч **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвших 的众动态.

зөвшлөг **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]协商,商议,讨论,咨议,评议,评定.

зөвшлөгөө **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]协商,商议,咨议,商讨,评议,评定,审查.

зөвшөөл **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]赞同,赞成.

зөвшөөмөр **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [形]①应同意的,值得赞同的,应准许的; ②好赞成别人的,好随和别人的,有求必应的,好允诺的.

зөвшөөр **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]①执照,许可证: ~ олгох 发给执照; ②(经)传票,凭单.

зөвшөөрөгдөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвшөөрөх 的被动态: ~ өгүй вексель 未承付票据.

зөвшөөрөгч **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]①发证人; ②承付人.

зөвшөөрөл **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]①允许,准许,认可,赞同,赞成,批准,承认: ~ гуйх 请求准许; ~ олгох 准许,允许; нийтээрээ ~ хүлээсэн хэрэг 大家赞同的事

情; ②(外交辞令)同意; ③许可证,执照: ~ ийн хураамж 执照捐; ④承付,承兑.

зөвшөөрөлтэй **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [形]保付的,承付的: ~ бексель 已承付票据; ~ зээл 承付信贷; ~ чек 保付支票.

зөвшөөрөлдөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвшөөрөх 的共动态.

зөвшөөрөмж **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]参见 зөвшөөр.

зөвшөөрөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]允许,准许,赞同,同意,许可,认可,批准,承认: над чөлөө олгохыг зөвшөөрнө үү 请批准我休假; танд зөвшөөрье 我准许您; үл ~ 不允许,不同意,不批准; ~ сөн этгээд 承付方; ~ н сайшаах 通过; ~ санал 赞成票; ~ саналаа өгөх 投赞成票.

зөвшөөрүүлэх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвшөөрөх 的使动态.

зөвшөөрцгөөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвшөөрөх 的众动态.

зөвшөөрчих **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвшөөрөх 的完成体.

зөвшөөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]①赞成,赞同,认可,同意,应允: дуртайяа ~ 欣然赞成,高兴地应允; ②赞扬,赞许; ③(语)肯定: ~ өгүүлбэр 肯定句.

зөвшүүлэх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөвших 的使动态.

зөгий **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名](动)蜜蜂: ~ өсгөгч 养蜂人,养蜂家; ~ тэжээх, ~ маллах 养蜂; ~ тэжээх газар 养蜂场; ~ н бал 蜂蜜; ~ н үүр 蜂窝; шар~ 黄蜂; ~ н сархинаг 蜂房; ~ гөөр тоос хүртээх 养蜂授粉.

зөгийч **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]养蜂人.

зөгийчид **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]зөгийч 的复数.

зөгийчин **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]养蜂工.

зөгнөгдөх **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [动]зөгнөх 的被动态; ①被预见,被预测; ②梦见; 预感.

зөгнөгч **ᠵᠠᠳᠤᠰᠤᠨ** [名]预言家,预测者,占卜者; 幻想者,预感,预见,预料,预测,占卜,幻想: ~ уран зохиол 幻想文学,幻想小说.

зөгнөл **ᠵᠡᠭᠦᠨᠯᠡ** [名] ① 预言, 预卜, 预测; ② 幻想.

зөгнөлт **ᠵᠡᠭᠦᠨᠯᠡᠲᠦ** [形] 有预感的, 有预见的, 预料性的, 预测性的, 预卜性的, 幻想性的: ~ уран зохиол 幻想文艺作品, 幻想小说.

зөгнөдч **ᠵᠡᠭᠦᠨᠯᠡᠳᠴ** [名] 参见 зөгнөгч.

зөгнөх **ᠵᠡᠭᠦᠨᠬᠡ** [动] 预感, 预见, 预料, 预测, 预卜: бороо орохыг ~ 预料到要下雨; ирээдүйг ~ 预见未来; ~ н мэдэх 预知.

зөгнөгчөөх **ᠵᠡᠭᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөгнөх 的众动态.

зөгнөчих **ᠵᠡᠭᠦᠨᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] зөгнөх 的多次体.

зөгнүүлэх **ᠵᠡᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зөгнөх 的使动态.

зөгөн **ᠵᠡᠭᠡᠨ** [形] 温暖的, 热呼呼的: ~ дулаан 温暖的; ~ халуун 闷热的.

зөлмөн **ᠵᠡᠯᠮᠡᠨ** [形] 吃不饱的, 饥饿的.

зөн **ᠵᠡᠨ** I [名] ① 意向, 意愿, 意旨; ② 本分.

зөн(г) **ᠵᠡᠨ** II [名] 预感, 预见, 预兆; 本能: нэг ~ байлаа 有着一种预感; ◇ ~ билэг 预见能力, 天性; ~ мэдэл 预感.

зөн **ᠵᠡᠨ** III [名] 砖.

зөнгөөр **ᠵᠡᠭᠦᠨᠭᠡᠮᠡᠷ** [副] 任意地, 任性地, 任凭己意地, 按自己愿望地, 自发地, 自然地, 自然而然地, 独自地, 自流地: ~ нь байлгах 保留原状, 原样不动; 任其自流; ~ өө явах 自发地进行, 自行其是; ~ нь орхих 放任自流; 保留原样.

зөнгөх **ᠵᠡᠭᠦᠨᠭᠡᠬᠡ** [动] 偷运, 暗盗, 秘密盗运.

зөнд **ᠵᠡᠭᠦᠨᠳᠡ** 见 ~ нь ① 自流地, 自发地, 自然地, 自然而然地, 任其自然地, 散漫地: ~ нь тавих 不管, 不干涉, 听其自然; ~ нь явуулах 任其自然; ~ нь орхих 听天由命, 任其自然; 听其自然; ② (转) 很多的, 没有限制地: айраг ~ нь уув 喝了很多马奶酒.

зөндөө **ᠵᠡᠭᠦᠨᠳᠡᠭᠡ** [副·形] ① 任性, 按自己的愿望, 任意地, 随意地, 擅自地, 自发地, 自然地, 自然而然地, 自流地, 散漫地: ~

хөдлөх 自发地向前发展, 自发地前进, 自发地移动; ~ хүн 自由散漫的人; ~ явах 任意行动; ② 很多, 大量: хоолунд ~ үлдэв 乘下了很多饭; би ~ явав 我走了很多路; ③ 无边无际的; 丰富多采的: ~ мод 无边无际的树木.

зөнөг **ᠵᠡᠨᠭᠡ** [形] 老昏的, 老朽的, 老糊涂的, 年迈衰颓的: энэ өвгөн ~ болсон юм 这个老头老糊涂了, 这个老头老昏了.

зөнөглөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 老昏, 衰老, 老朽, 衰颓, 因老而昏愤, 老糊涂: та битгий зөнөглөөд бай 你别装糊涂.

зөнөглүүлэх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зөнөглөх 的使动态.

зөнөгрөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 昏庸, 老朽, 老糊涂; ② 发昏.

зөнөгших **ᠵᠡᠨᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] ① 老糊涂, 悻悔; ② 烂醉.

зөнөтөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] (因衰老) 变痴呆, 老糊涂, 老昏.

зөнөтөг **ᠵᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠭᠡ** [形] 参见 зөнөг.

зөнөтөглөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 老糊涂, 老朽.

зөнөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠬᠡ** [动] 老昏, 衰颓, 衰老, 老糊涂, 因老而昏愤, 老朽; 老年痴呆.

зөнөчих **ᠵᠡᠨᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] зөнөх 的完成体.

зөнс **ᠵᠡᠨᠰ** [名] 鹤, 仙鹤.

зөнтөх **ᠵᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 见 зөнөтөх.

зөнч **ᠵᠡᠨᠴ** [名] 预言者, 预报者, 预言家, 预卜者, 先知者: ~ хүн 预言家; ~ нохой 警犬.

зөөвөр **ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠪᠦᠷ** [名] ① 搬运物, 行李; ~ зөөх 搬运货物; ~ хүргэх 运送行李; ② 搬运, 运输.

зөөвөрлөгч **ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠴ** [名] 送货员, 搬运工.

зөөвөрлөлт **ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 搬运, 货运, 运输.

зөөвөрлөх **ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 搬运, 运输: мөбелийг эндээс тэнд ~ хэрэгтэй 需将木器从这里搬运到那里去.

зөөвөрлөдгөөх **ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөөвөр-

лөх 的众动态。

зөөвөрлүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөвөрлөх 的使动态。

зөөвөрлүүр *ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠷ* [名] 运输机械, 运输工具; 运载工具。

зөөвөрч *ᠵᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠴ* [名] 搬运工。

зөөг *ᠵᠡᠭᠡ* [形] ① 温的, 温和的, 温热的: ~ цай 温(热)的茶; хоол ~ болжээ 饭变温(热)了; ② 柔和的, 缓和的, 缓慢的: ~ салхи 柔和的风, 和风; боороо ~ орж байна 下着柔和的小雨; ширүүн явж болохгүй, ~ явах хэрэгтэй! 不能走得过猛, 要慢点走。

зөөгдөх *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* I [动] ① (由热)变温, 变温和, 变温热: цай ~ в 茶变温了; ② 变柔和, 变缓和, 变缓慢; ③ (由热)变凉。

зөөгдөх *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* II [动] зөөх 的被动态。

зөөгдүү *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦ* [形] ① 温的, 温和的, 温热的; ② 柔和的, 缓和的, 缓慢的。

зөөгдүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөгдөх I 的使动态。

зөөгдүүхэн *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] зөөгдүү 的小称; 稍温些的, 微凉些的, 略温点的。

зөөгөөр *ᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠮᠡᠷ* [副] 任意地, 按自己的愿望地; 自流地, 自然地, 自然而然地, 听其自然地。

зөөгүүр *ᠵᠡᠭᠡᠭᠦᠷ* [名] <电> 载体。

зөөгхөн *ᠵᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* [形] зөөг 的小称; ① 温些的, 较温和的, 温热些的; ② 较柔和的, 较缓和的, 缓慢些的。

зөөгч *ᠵᠡᠭᠡᠭᠴ* [名] 搬运夫, 搬运工, 载货马车工人; 赶大车的; 搬运者, 运载者, 运方: ~ пуужин(技)运载火箭; ~ хэрэгсэл 运载工具; ачаа ~ 搬运夫, 脚夫; хоол ~ 堂倌; ус ~ 运水人; шуудан ~ 邮递员; цай ~ 送茶人, 招待员。

зөөгших *ᠵᠡᠭᠡᠬᠢᠰ* [动] (由热)变温, 变温和, 变温凉: цай ~ ж байна, уухгүй юү? 茶温了, 你不喝吗?

зөөгшрөх *ᠵᠡᠭᠡᠬᠢᠰᠢᠷᠦᠬᠡ* [动] 参见 зөөгших。

зөөгшрүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠬᠢᠰᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөгшрөх 的使动态。

зөөгшүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠬᠢᠰᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөгших 的使动态。

зөөдөх *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* I [动] 变温热, 凉些, 退热, 消热: хоол ~ 饭凉些。

зөөдөх *ᠵᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* II [动] 发酵, 凝结: ~ сөн сүү 凝结的奶。

зөөлгөнө *ᠵᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠡ* [名] <植> 果肉。

зөөлгөх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] зөөх 的使动态。

зөөлгүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөлгөх 的使动态。

зөөлгүүр *ᠵᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠷ* [名] 运输工具, 运载工具。

зөөлдөх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 变得太柔软, 变软化, 变软和; 变温和, 变温软, 变温柔; ② 变得简便, 变得容易; ③ 变得缓和, 变得轻柔, 变得缓慢; 变得软弱。

зөөлдүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөлдөх 的使动态。

зөөллөг *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭ* I [名] <电> 缓冲。

зөөллөг *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭ* II [形] 柔软的, 松软的。

зөөллөх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠬᠡ* [动] 弄松, 弄软。

зөөллөцгөөх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] зөөллөх 的众动态。

зөөллүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөллөх 的使动态。

зөөллүүр *ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠦᠷ* [名] 缓冲器; 减震器; 阻尼器。

зөөлөвтөр *ᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠪᠲᠡᠷ* [形] 较松的, 较软的。

зөөлөвч *ᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠪᠲᠡᠴ* [名] ① <电> 缓冲器; ② 垫座。

зөөлөвчлөх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] <电> 阻尼: ~ хэлхээ 阻尼电路。

зөөлөвчлүүлэх *ᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зөөлөвчлөх 的使动态。

зөөлөн *ᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠨ* [形] ① 软的, 软和的, 柔软的, 绵软的: ~ далавч 后羽; ~ зам <体> 松软跑道; ~ тутарга 籼米; ~ тэмцэл 消极抵抗; ~ ус 软水; ~ хоол ① 软食; ② 挂名职; ~ эд хогшил <室内的> 细软用品; зөөлний тэмдэг 软音符(b); ② 柔和的, 温柔的: ~ зан 温和的性格; ~

харц 柔和的目光；～ сэтгэл 软心肠；① 轻柔的，轻软的：～ буух 软着陆；～ суудал вагон 软席车厢；～ явдал (马的) 轻柔步法；～ үс 小柔毛；～ чанар 柔性；～ цагаан (化) 辆；～ эд (解) 髓；④ 轻便的，简便的，简易的，容易的：～ ажил 细活；～ оёдол 简易缝纫。

зөөлөнцөр *зөөлөнцөр* [名] (解) 髓神经：～ ширхэг 有髓神经纤维；～ гүй ширхэг 无髓神经纤维。

зөөлөршил *зөөлөршил* [名] 软化性，柔性。

зөөлрөл *зөөлрөл* [名] зөөлрөх 的名词。

зөөлрөлт *зөөлрөлт* [名] зөөлрөх 的名词。

зөөлрөх *зөөлрөх* [动] ① 变柔软，软化，变柔和，变温和，变温软，变溫柔，变柔和；② 变简便，变容易，变简易；③ 缓和，减缓，变轻柔，变软弱：олон улсын байдал ~ 国际局势缓和；салхи зөөлөрч байна 风势正减缓，风变小了；зөөлөрсөн гийгүүлэгч (语) 软化辅音。

зөөлрүүлүүр *зөөлрүүлүүр* [名] 软化剂，增塑剂。

зөөлрүүлэлт *зөөлрүүлэлт* [名] 软化，增塑。

зөөлрүүлэх *зөөлрүүлэх* [动] зөөлрөх 的使动态；起软化作用；增塑作用；缓冲：～ дэг эгшиг 起软化作用的语音；～ хэрэгсэл 软化剂；～ тогтолцоо 缓冲系统。

зөөлтгөх *зөөлтгөх* [动] зөөлтөх 的使动态；① 使软化、柔软，使变柔软；使变软和；使变温和，使变温柔；② 使缓和，消弱，减轻；减缓；③ 使变简便，简易化。

зөөлтгүүлэх *зөөлтгүүлэх* [动] зөөлтгөх 的使动态。

зөөлтөх *зөөлтөх* [动] ① 逐渐软化，变柔软，变软和，变温和，变温柔；② 逐渐缓和，削弱，减轻，放慢；③ 变简便，变简易。

зөөлхөн *зөөлхөн* [形] зөөлөн 的小称；① 较软的，较柔软的；较温柔的：～ дэр 较柔软的枕头；② 较简便的，较容易的；③ 较轻柔的，较缓和的，较缓慢的；较软弱的。

зөөлцөх *зөөлцөх* [动] зөөх 的共动态。

зөөлчилцгөөх *зөөлчилцгөөх* [动] зөөлчлөх 的众动态。

зөөлчлөгдөх *зөөлчлөгдөх* [动] зөөлчлөх 的被动态。

зөөлчлөх *зөөлчлөх* [动] ① 挑用软的，选吃软食；② 欺软，欺凌软弱者，欺凌老实人。

зөөлчлүүлэх *зөөлчлүүлэх* [动] зөөлчлөх 的使动态。

зөөлших *зөөлших* [动] ① 软化，变柔和，变柔软；② 变缓和，变温和，减弱，静一些。

зөөлшрөх *зөөлшрөх* [动] 参见 зөөлших。

зөөлшүүлэх *зөөлшүүлэх* [动] зөөлших 的使动态。

зөөмөр *зөөмөр* [名·形] ① 搬运夫，脚力，装卸人：～ хүн 搬运夫；② 可搬运的，能运输的：～ болох 可勉强地搬起。

зөөмтгий *зөөмтгий* [形] ① 善搬运的；② 好搬弄是非的；爱传闲话的。

зөөмхий *зөөмхий* [形] 参见 зөөмтгий。

зөөн *зөөн* [形] 温的，温润的：～ дулаан 温润的，温润而温暖的；～ халуун 温热的。

зөөнгө *зөөнгө* [形] (由热变) 温的，温和的，稍暖的，微温的。

зөөнгөдүү *зөөнгөдүү* [形] 过于温的，过于温和的。

зөөнгөдүүхэн *зөөнгөдүүхэн* [形] зөөнгөдүү 的小称；(由热变) 较温的，稍温和一些的。

зөөр *зөөр* [名] 财产，资产，财富；资料，器材；资金，资源；◇ хөрөнгө ~ 财产，资金。

зөөржих *зөөржих* [动] 财产增多，资料丰富；资财变充裕。

зөөсгөрөх *зөөсгөрөх* [动] (由热) 变温，变温凉，微凉；зөөсгөрсөн шөл 变温的汤，微凉的汤；цай ~ 茶变温凉。

зөөсгөрүүлэх *зөөсгөрүүлэх* [动] зөөсгөрөх 的使动态。

зөөтгөрөл *зөөтгөрөл* [名] зөөтгөрөх 的名词。

зөөтгөрөх *зөөтгөрөх* [动] ① 重病稍愈，稍松快些，缓和；② 怒气略消，火气稍息；③ (食物) 变温，变温凉；微凉。

зөөтгөрүүлэх *зөөтгөрүүлэх* [动] зөөтгөрөх 的使动态。

зөөх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 运输, 运送, 搬运: ачаа ~ 搬运货物, 运输货物; гэр ~ 迁移蒙古包; 搬家; ~ ж буух 迁居; (牧民)换游牧地; түлээ ~ 搬运木柴; хов ~ (转)搬弄是非, 挑拨离间; ~ ачааны тариф 货物搬运费; ~ тээшийн тариф 行李搬运费.

зөөхийн **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] ① 稀奶油: ~ н тос 奶油; ~ тавих 制做奶皮子; ~ н айраг 乳浆; ~ тэй хуймаг 酸奶油饼; ◇ **өрөм** ~ 奶皮子; ② 奶油渣.

зөөцгөөх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөөх 的众动态.

зөргийн **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] 啤酒花: ~ цэцэг 啤酒花.

зөрлөг **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] 交叉点, 岔道口, 十字路口: замын ~ 岔道口; туурганы ~ 蒙古包墙壁柳条棍的交叉点; ~ зам дээр уулзъя 在十字路口上会面吧; төмөр замын ~ 铁路岔道口.

зөрөг **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** I [名] ① 交叉点; ② 小路, 小径: ~ зам 小路, 羊肠小道; 岔路.

зөрөг **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** II [名] ① 泄水, 排水: зөргийн суваг 排水渠; зөргийн сүлжээ 排水网; ② <地> 断层: зөргийн булаг 断层泉; зөргийн мөрөгцөг 断层阶地; ~ т уул 断层山; ~ т хөндий 断层谷.

зөрөл **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] ① 相错, 相违, 相异; ② 参见 зөрөлдөөн.

зөрөлдөөн **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] 矛盾, 抵触, 分歧; ◇ ~ тэмцэлдээн 矛盾, 分歧.

зөрөлдөөнтэй **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 有矛盾的, 有抵触的, 有分歧的.

зөрөлдөх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрөх 的互动态; ① 相反对, 发生矛盾, 相抵触, 相违背; ② 相错, 相交义; ③ 不符, 有分歧, 不一致; ④ 顶嘴, 斗殴.

зөрөлдүүлэх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрөлдөх 的使动态.

зөрөлцөөн **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] 参见 зөрөлдөөн.

зөрөлцөх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрөх 的共动态; ① 相违背, 相反对, 互相矛盾, 相抵触; ② 相错开, 相交义; ③ 不相符, 不一致; ④ 吵架, 斗殴, 顶嘴.

зөрөм **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 错开的; цулбуур ~ ойр-

хон зайтай 错开一缆绳的距离.

зөрөмгий **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 固执的, 顽固的, 好抵触的, 好顶嘴的, 刚愎的.

зөрөмтгий **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 固执的, 顽固的, 别扭的, 不听话的, 好抵触的, 好顶撞的, 刚愎的.

зөрөө(н) **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] ① 差别, 差异; 不同之处; ② 差额: зөрөөнд нь нөхвөрлөх 差额补助; ③ 分歧; 不一致; ④ 违犯, 违背; ⑤ 顶嘴, 抗辩.

зөрөх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 违犯, 违背: дүрэм ~ 违犯规定; санаатайгаар ~ 故意违犯; ② 错开, 交叉, 分叉: хоёр машин ~ в 两辆汽车交错而过; ③ 不符合, 不一致; 相异, 有差别; 分歧; 有误差: тоо ~ 数字有误差; санаа бодол ~ 意见有分歧, 意见不一致; мэдүүлэгнүүд хоорондоо зүрж байна <法> 供述彼此矛盾; ④ 反驳, 顶嘴, 抗辩: үг ~ 口角; ~ н хэрэлдэх 顶嘴.

зөрүү **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] ① 斜的, 歪的, 偏的: ~ зам 斜径; ~ ширхэг 斜纹; ② 差别, 差异, 差额; 偏差; 不一致: санал ~ 意见不一致; зөрүүгий нь гаргах 找出其差别; цалингийн ~ г олгох 发给工资差额; үнийн ~ 差价; ~ үгс 反义词; ③ 固执的, 别扭的, 性偏的, 刚愎的; 悖谬的, 歪邪的, 乖戾的: ~ хүн 刚愎的人, 别扭的人; ~ буруу хэрэг 错误的事情, 邪恶的事.

зөрүүвтэр **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 参见 зөрүүхэн.

зөрүүд **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 固执的, 执拗的, 别扭的, 性偏的, 刚愎的; 悖谬的, 歪邪的, 乖戾的: ~ хүн 别扭的人, 偏人.

зөрүүдлэх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 表现顽固刚愎, 乖戾, 别扭, 倔强; 发犟, 发倔; ② 抗拒, 悖逆.

зөрүүлдүүлэх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрүүдлэх 的使动态.

зөрүүлдэх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 移置, 挪动, 移动; ② 使交错, 错开, 叉开.

зөрүүлэг **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 交错的, 搭接的.

зөрүүлэх **ᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрөх 的使动态; ① 移动, 挪, 拨(于某处); ② 闹别扭; ③ 使交错, 错开, 叉开; ④ <体> 箭步式.

зөрүүхэн **ᠵᠥᠷᠦᠭᠦ** [形] зөрүү 的小称.

зөрүүцэх **ᠵᠥᠷᠦᠭᠦᠴᠢᠬᠡ** [动] 抗拒; 违背, 违反.

зөрцөө **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠡ** [名] 参见 зөрөлдөөн.

зөрцөл **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨ** [名] <哲> 矛盾; зөрчлийн жим ёс 矛盾的规律; зөрчлийн тэмцэл 矛盾的斗争; зөрцлийн нийтлэг чанар 矛盾的共性.

зөрцөлдөх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] зөрцөх 的互动态.

зөрцөх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨ** [动] 见 зөрчих.

зөрчигдөх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] зөрчих 的被动态.

зөрчигсэд **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠡᠰᠡᠳᠦ** [名] 参见 зөрчигч.

зөрчигч **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠡᠴᠢ** [名] 违犯者, 违背者; 侵犯者; 犯规者: хууль ~ <法> 违法者; хилийг ~ 越境者, 违犯边境者; сахилга журам ~ ид 破坏(违犯)纪律者, 违法乱纪者.

Зөрчид **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡ** [名] <史> 朱里扯特(中国古族名, 即女真, 其各部为满族的主要组成部分): ~ хүн 女真人, 满族人.

зөрчил **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨ** [名] 矛盾, 分歧, 抵触; 违犯, 违背: хилийн ~ 违犯边界(事件), 越境(事件), 边境纠纷; ~гүй онол 无冲突论; тэр хоёр хоорондоо их ~ тэй байна 他俩之间有很大的矛盾; ~ хурцдах 矛盾激化.

зөрчилдөөн **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [名] 矛盾, 抵触, 分歧, 冲突.

зөрчилдөх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] зөрчих 的互动态; 相抵触, 相冲突, 相违背, 相矛盾.

зөрчилдүүлэх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] зөрчилдөх 的使动态.

зөрчилт **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠲᠡ** [形] 矛盾的, 有矛盾的, 有分歧的, 有抵触的; 有违犯的, 有违背的.

зөрчимгэй **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠮᠡᠭᠡᠢ** [形] 参见 зөрчимтгий.

зөрчимтгий **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠮᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 发倔的, 执拗的; ② 不听话的, 好抵触的, 好顶嘴的, 爱诡辩的.

зөрчих **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨ** [动] 违犯, 违背; 违反: дү-

рэм ~ 违犯规则; сахилга журам ~ 违犯纪律制度, 违法乱纪; хилийг ~ 违犯边界.

зөрчицгөөх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] зөрчих 的众动态.

зөрчүүлэх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] зөрчих 的使动态.

зөчих **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨ** [动] ① 参见 зөрөх 或 зөрчих; ② 执拗, 固执, 别扭, 刚愎, 乖戾.

зөчүү **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠦᠮᠡ** [形] 参见 зөрүү.

зөчүүд **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠦᠮᠡᠳᠦ** [形] 固执的, 执拗的, 刚愎的, 性偏的, 别扭的, 乖戾的.

зөчүүдлэх **ᠵᠥᠷᠴᠢᠨᠭᠦᠮᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] 执拗, 刚愎, 固执, 别扭, 乖戾.

зубр **ᠵᠥᠪᠦᠷ** [名] 欧洲野牛.

зув **ᠵᠥᠪᠦ** [名] 曲径, 山间小路: бэрх ~ 曲径, 艰险小路.

зуваа **ᠵᠥᠪᠡᠭᠠ** [名] 见 зув; ~ зам 偏僻小路.

зуваг **ᠵᠥᠪᠠᠭ** [名] 排水管, 污水管, 下水道, 阴沟.

зувах **ᠵᠥᠪᠡᠬᠡ** [动] 隐入草中逃跑, 潜逃.

зувга **ᠵᠥᠪᠦᠭᠠ** [名] 险径, 山坡小道.

зувцаа **ᠵᠥᠪᠦᠴᠠᠭᠠ** [名] 挂面皮袍, 吊面皮袄.

зувцаалах **ᠵᠥᠪᠦᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ① (在白茬皮袍外)挂面, 吊面; ② (在皮袍外)加单衣; ③ 穿吊面皮袍.

зувчих **ᠵᠥᠪᠦᠴᠢᠨ** [动] ① 拼力, 竭尽全力; 刚毅地行动: амь ~ н явах 拼命地走; ② 躲避(野兽); ③ 传丢: миний ном ~ ж үгүй болов 我的书传来传去传丢了.

зувчуулах **ᠵᠥᠪᠦᠴᠢᠨᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** [动] зувчих 的使动态; 传丢, 传失; 赶丢了: малаа ~ 把牲畜赶丢了; ном ~ в 把书传丢了.

зугаа **ᠵᠥᠭᠠᠭᠠ** I [名] 消遣, 散心, 散步; 游乐, 游逛, 游玩: ~ цэнгэл 娱乐; ~ гаа гаргах 消遣, 散心; ◇ хоол болтол шийр ~ 饭前以嗜(猪羊)蹄作消遣(有“开场白”之意).

зугаа **ᠵᠥᠭᠠᠭᠠ** II [名] <植> ① 榆荚, 榆钱; хайлсан модны ~ 榆荚, 榆钱; ② 钱: зоос ~ 钱.

- зугаадай **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** 见 ~ зогдор(植)山蓼.
- зугаалах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动]散步, 游玩, 消遣, 游乐, 游兴.
- зугаалах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动]长榆荚, 结榆钱.
- зугаалга **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]散步, 游玩, 消遣, 娱乐, 游乐, 游兴.
- зугаалмаар **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠠᠭᠠᠷ** [形]可以散步的, 可以游玩的, 可资消遣的, 可供游乐的.
- зугаалуулах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зугаалах I 的使动态.
- зугаалчих **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动]зугаалах I, II 的完成体.
- зугаархаг **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]好散步的, 好玩玩的.
- зугаатай **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** I [形]快乐的, 有乐趣的, 有游乐的, 有娱乐的, 可消遣的: ~ хүн 快乐的人.
- зугаатай **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** II [形]有榆荚的, 长榆钱的.
- зугаатайхан **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]зугаатай I 的小称; 比较快乐的, 比较有乐趣的, 较有游兴的, 可游乐一下的, 可消遣一下的.
- зугаахийх **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** (ᠠᠳ) [动]消遣, 娱乐; 散步, 游览, 游玩, 游乐, 游兴.
- зугаацал **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠯ** [名]游玩, 游逛, 野游, 消遣.
- зугаацах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动]消遣, 娱乐, 游逛, 游玩, 游乐: ~ ажил эрхэлсэн яам 游览部.
- зугаацаггах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠭᠠᠬᠤ** [动]зугаацах 的众动态.
- зугаацгаах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]зугаацах 的使动态.
- зугаацуулах **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зугаацах 的使动态.
- зугаацчих **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠢ** [动]зугаацах 的完成体.
- зугадах **ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]①见 зугтах; ②〈医〉神游(症)人: ~ маяг 神游样.
- зугадуулах **ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зугадах 的使动态.

- зуган **ᠰᠤᠭᠠᠨ** [名]石青.
- зугий **ᠰᠤᠭᠢ** [名]〈植〉景天.
- зугтаалгах **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]зугтаах 的使动态.
- зугтаах **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动]见 зугтах.
- зугталгах **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]зугтах 的使动态; 迫使逃窜.
- зугталт **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠲ** [名]逃跑, 潜逃, 逃遁.
- зугтах **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动]逃跑, 逃避, 潜逃, 开小差: ~ н гарах 逃脱, 逃出; зугтсан ялтан 逃犯; ~ н гаргах 开小差.
- зугтлага **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]逃跑, 逃避, 溃逃, 逃遁.
- зугтуулах **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зугтах 的使动态.
- зугтчих **ᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动]зугтах 的完成体.
- зугуу **ᠰᠤᠭᠤᠭᠤ** [形]慢慢的, 缓缓的, 松缓的: ~ татсан нь дээр 拉松些好; ~ ид! 慢慢吃! ◇ югуу ~ 慢慢地, 缓缓地.
- зугуухан **ᠰᠤᠭᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]зугуу 的小称; 较慢的, 较松缓的.
- зуд **ᠰᠤᠳᠤ** [名]灾, 天灾, 饥荒: ган ~ 旱灾; хар ~ 干寒(灾); цагаан ~ 雪灾; өлөн ~ 饥馑; ~ тай тэмцэх 抗灾; ~ болох 成灾, 发生灾害; ◇ ~ гачиг 灾害, 灾难; ~ болоход нохой таргалдаг, зовлон болоход лам таргалдаг 灾时狗群肥, 难时喇嘛富.
- зудар **ᠰᠤᠳᠠᠷ** [形]不干净的, 不纯洁的; 弄脏的.
- зудархаг **ᠰᠤᠳᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]参见 зудархуу.
- зудархах **ᠰᠤᠳᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动]玷污, 褻渎.
- зудархуу **ᠰᠤᠳᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]有灾的, 有灾象的, 有灾情的.
- зудлах **ᠰᠤᠳᠠᠬᠤ** I [动]成灾, 发生灾害(指无雨雪).
- зудлах **ᠰᠤᠳᠠᠬᠤ** II [动]拆开, 拆卸, 卸开, 拆散.
- зудлуулах **ᠰᠤᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]зудлах II 的使动态.
- зудрах **ᠰᠤᠳᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]①绽裂, 裂开, 散开; ②

倒塌, 坍塌。

зудтай **ᠰᠤᠳᠤᠬᠤ** [形] 有灾的, 灾害严重的。

зудтах **ᠰᠤᠳᠤᠬᠤ** [动] 成灾, 有灾, 发生灾害, 有灾象。

зудчих **ᠰᠤᠳᠤᠬᠤ** [动] ① зудрах 的完成体; 打开, 拆开, 解开, 撕开; ② зудлах II 的多次体。

зудчуулах **ᠰᠤᠳᠤᠬᠤ** [动] зудчих 的使动态。

зудших **ᠰᠤᠳᠤᠬᠤ** [动] 有成灾的迹象, 有灾象。

зузаавтар **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠮᠤᠲᠤᠷ** [形] 厚些的, 略厚的。

зузаадах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠮᠤᠳᠤᠬᠤ** [动] 显得很厚, 显得太厚。

зузаадуулах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зузаадах 的使动态。

зузаалаг **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] ① 较厚的; ② (转) 厚实的, 非常强壮的。

зузаалай **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠢ** [名] <植> 景天属: ~н овог 景天科。

зузаалах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 加厚, 做厚, 加多。

зузаалга **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] зузаалах 的名词。

зузаалуулах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зузаалах 的使动态。

зузаалцгаах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зузаалах 的众动态。

зузаан **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠨ** [形] ① 厚的: ~ эсгий 厚毡子; ~ хавтаст 厚封面; ~ сийлмэл 高起伏雕刻; ~ төвгөр 浮雕; ~ цай 砖茶; ② 密的, 稠密的; 浓密的: ~ ой 密林; ~ хөмсөг 浓眉; хүн амаар ~ 人口稠密; ③ 深的, 久远的: гүн ~ ус 深水; ~ хоног 天长日久; ④ 高大的, 粗大的: өргөн ~ уул 大山; ~ гуя 大腿; ⑤ 深厚的: ~ холбоо тогтоох 建立深厚的关系; ~ ханилсан нөхөр 结交深厚的同志; ⑥ (家庭资产等) 丰厚的, 雄厚的: хөрөнгө ~ айл 财产雄厚的人家; ◇ ~ ховол (植) 黄柏。

зузаандуу **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 较厚的; 较深厚的, 较丰厚的; ② 较牢固的; 较亲密的。

зузаарал **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] зузаарах 的名词; 肥

厚, 厚实。

зузаарах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 变厚: үүл ~ 云层厚起来; ~ хэвлийтэс 肥厚性腹膜炎; ② 变强, 增强; 变亲密。

зузааруулах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зузаарах 的使动态。

зузаасах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠤ** [动] ① 变得更厚; ② 变得更牢固; 变得更亲密; 变坚强。

зузаасгах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠤ** [动] зузаасах 的使动态。

зузаасгуулах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зузаасгах 的使动态。

зузаатах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 变厚, 变深厚, 变丰富; ② 变牢固; 变亲密; 变坚强。

зузаатгал **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 加厚, 加深, 加强, 增进。

зузаатгах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] зузаатах 的使动态; 加厚, 加深, 加强, 增进: найрамдал ~ 增进友谊; хүчээ ~ 加强力量, 增强势力。

зузаатгацгаах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] зузаатгах 的众动态。

зузаатгуулах **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зузаатгах 的使动态。

зузаахан **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] зузаан 的小称; 比较厚的, 较深厚的, 较丰厚的。

зузайлгах **ᠰᠤᠵᠠᠶᠢᠯᠬᠠᠬᠤ** [动] зузайх 的使动态。

зузайх **ᠰᠤᠵᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] (腮颊) 变丰满。

зузгар **ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] 丰满的, 鼓起的: ~ хацар 丰满的面颊。

зуйгар **ᠰᠤᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 阿谀的, 奉承的; ② 狡猾的, 奸猾的。

зуйгарлах **ᠰᠤᠵᠢᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 阿谀, 逢迎, 奉承; ② 狡猾, 使诡计。

зуйраач **ᠰᠤᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠴᠢ** [名] ① 阿谀者, 谄媚者; ② 奸猾的人; ③ 煽动者, 挑唆者, 搬弄是非者。

зуйрах **ᠰᠤᠵᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 溜须, 拍马屁, 阿谀, 谄媚; ② 煽动, 挑唆, 搬弄是非。

зуйрган **ᠰᠤᠵᠢᠷᠭᠠᠨ** [形] ① 拍马屁的, 阿谀的; ② 狡猾的, 奸猾的; ③ 煽动的, 挑唆的, 搬弄是非的。

зул **ᠵᠤᠯ** [名] 灯; 佛灯: тосон ~ 油灯; лаа ~ 烛灯; ~ ын гол 灯芯; ~ ын тавиур 灯几; ~ тос 灯油; ~ барих, ~ өргөх 点灯; ~ ын цөгц 佛灯碗; ~ сар 旧历十月; алтан ~ цэцэг <植> 金灯花; ~ бүхэх, ~ жаргах 灯灭; ~ шандах 灯光微弱; ~ мандах 灯火明亮.

зулавч **ᠵᠤᠯᠠᠪᠴ** I [名] <宗> 佛灯碗.

зулавч **ᠵᠤᠯᠠᠪᠴ** II [名] <名> 车钩心.

зулаг **ᠵᠤᠯᠠᠭ** [名] 鞋帮, 靴帮.

зулагдах **ᠵᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] зулах 的被动态.

зулагч **ᠵᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 灯笼.

зулай **ᠵᠤᠯᠠᠢ** [名] ① <解> 凶门(婴儿头顶骨未合缝处); ~ цоорхой 凶门不合的; ② 头顶, 天灵盖, 颅顶; ③ 前凶, 额门.

зулалцах **ᠵᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] зулах 的共动态.

зулам **ᠵᠤᠯᠠᠮ** [名] ① 蛋硬壳内的一层薄膜; ② 树之嫩皮; ③ 薄皮, 核桃硬壳内的一层薄皮.

зуламлах **ᠵᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠬ** [动] 剥蛋壳内薄膜; 剥树之嫩皮; 剥去薄皮.

зуламлуулах **ᠵᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зуламлах 的使动态.

зуларцгаах **ᠵᠤᠯᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] зулрах 的众动态.

зуларчих **ᠵᠤᠯᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] зулрах 的完成体.

зулах **ᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] ① (赶棉、毛、毡、纸等之) 赶, 絮进; 梳棉(毛、毡、纸...); хөвөн ~ машин 梳棉机; ② (转) 排放, 排列; 铺; дэвсгэр ~ 铺褥子.

зулбаа **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭ** [名] 流产.

зулбаадай **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** [名] 参见 зулбадай.

зулбаганах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (毛稀而短的动物) 抖动, 频频动弹.

зулбагар **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 毛短而稀的.

зулбагардуу **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 毛过于短而稀少的.

зулбагархан **ᠵᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] зулбагар 的小称.

зулбадаг **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠭ** [形·名] I ① 无毛的, 毛稀

的; ② 早产羊羔皮; (皮张的) 秋毛.

зулбадаг **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠭ** II [形] 习惯性流产的(指畜).

зулбадай **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠢ** [名] 胎羔皮.

зулбадас **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠰ** I [名] ① 落羔, 流产胎儿; ② 胎羔皮.

зулбадас **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠰ** II [名] 蛇蜕.

зулбадаслах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠰᠯᠠᠬ** I [动] (畜) 流产.

зулбадаслах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠳᠠᠰᠯᠠᠬ** II [动] 蜕皮, 脱皮, 蜕壳.

зулбайлгах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] зулбайх 的使动态.

зулбайх **ᠵᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 脱毛; ~ тал гуужих 毛脱光; ② (毛发) 贴紧.

зулбалзах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (毛短而稀的东西) 频频动弹.

зулбалзуулах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зулбалзах 的使动态.

зулбалт **ᠵᠤᠯᠪᠠᠯᠲ** [名] (牲畜的) 流产, 小产.

зулбан **ᠵᠤᠯᠪᠠᠨ** [形] ① 短毛的; ~ нохой 短毛狗; ~ мал 短毛畜; ~ тайга 短毛(猎)犬; ② 无毛的, 脱毛的.

зулбарай **ᠵᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠢ** [形] ① 参见 зулбадаг I; ② 参见 зулбадас I.

зулбаран **ᠵᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠨ** [名] 小稀毛皮皮袍; ◇ ~ гургалдай <动> 西歌鸪.

зулбасга **ᠵᠤᠯᠪᠠᠰᠭᠠ** [名] 胎羔皮.

зулбатхан **ᠵᠤᠯᠪᠠᠲᠬᠠᠨ** [名] 小布袋.

зулбах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠬ** I [动] ① 小产, 早产(动物); ② (蛇) 蜕皮; (鸟) 脱毛, (虫) 脱壳.

зулбах **ᠵᠤᠯᠪᠠᠬ** II [动] 逃跑, 逃掉; ◇ зугадах ~ 逃跑.

зулбуулах **ᠵᠤᠯᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зулбах II 的使动态.

зулга **ᠵᠤᠯᠭᠠ** [副] 加劲地, 用力地, 狠狠地; ~ татах 用力吸, 狠狠拉, 使劲撕; ~ цохих 狠打; ~ маажих 狠撞.

зулгаагдах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] зулгаах 的被动态.

зулгаазнах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠭᠠᠰᠠᠨᠠᠬ** [动] зулгаах 的短暂

体;

зулгаалгах **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① зулгаах 的使动态; ② 意同 зулгаагдах.

зулгаамал **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠮᠠᠯ** [形] 拔过毛的, 除毛的 (皮张), 光板的.

зулгаах **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠬ** [动] ① 拔, 揪蒿: үс ~ 拔毛; өвс ~ 蒿草; ② (用牙) 撕扯, 撕啃: чоно ~ чихсан мал 狼撕扯过的牲口; ③ (转) (婴儿一个劲的) 吃奶, 吮乳.

зулгаахуйц **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠬᠤᠢᠴ** [形] 参见 зулгаамал.

зулгаацгаах **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠵᠡᠭᠠᠬ** [动] зулгаах 的众动态.

зулгаачих **ᠵᠤᠯᠭ᠎ᠠᠴᠢᠬ** [动] зулгаах 的多次体.

зулгадас **ᠵᠤᠯᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] 织物起的毛.

зулгалах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 去毛, 拔毛; 剥皮, 去壳; 去色, 擦掉颜色.

зулгалуулах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зулгалах 的使动态.

зулгалцах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] зулгах 的共动态.

зулгалцгаах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] зулгалах 的众动态.

зулгарах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 脱落, 脱毛, 掉头发; 脱皮; 脱色, 退色; 凋落: навч ~ 叶子凋落; үс ~ 脱毛, 脱发.

зулгаруулах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] зулгарах 的使动态.

зулгархай **ᠵᠤᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠢ** [名·形] ① 脱毛处, 凋落处, (皮、色、壳等) 脱落处; ② 脱落的, 脱毛的, 脱色的, 脱皮的.

зулгарчих **ᠵᠤᠯᠭᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] зулгарах 的完成体.

зулгах **ᠵᠤᠯᠭᠠᠬ** [动] ① 拜年; ② 拜会; 会面, 会见, 会晤.

зулгуй **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢ** [形] 谄媚的, 逢迎的, 奉承的; ◇ зусар ~ 虚伪刁滑的.

зулгуйдагч **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠳᠠᠭᠴᠢ** [名] 谄媚者, 滑头.

зулгуйдагчид **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠳᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] зулгуйдагч 的复数.

зулгуйдах **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 谄媚, 逢迎, 讨

好; ② 耍滑头, 耍花招.

зулгуйдацгаах **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠳᠠᠵᠡᠭᠠᠬ** [动] зулгуйдах 的众动态.

зулгуйдуулах **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] зулгуйдах 的使动态.

зулгуйч **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠴᠢ** [形] ① 善于谄媚的, 善于奉承的, 善于讨好的; ② 虚伪的, 好耍花招的.

зулгуйчхан **ᠵᠤᠯᠭᠤᠢᠴᠢᠬᠠᠨ** [形] зулгуйч 的小称.

зулдаргана **ᠵᠤᠯᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] (植) (白) 艾蒿, 苦艾.

зулдах **ᠵᠤᠯᠳᠠᠬ** [动] 逃跑, 逃亡.

зулзага(н) **ᠵᠤᠯᠵᠠᠭᠠ** [名] ① (动物的) 崽; 幼雏, 小鸟; араатны ~ (猛) 兽崽; ② 幼苗; 幼草: ~ ногоо 嫩草; ~н цагаан (植) 水芹属; ~н бургас (植) 坐地柳; ~луу (动) 虬龙.

зулзагалах **ᠵᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 下崽, 生仔; ② 发出嫩芽, 长幼苗.

зулзагалуулах **ᠵᠤᠯᠵᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зулзагалах 的使动态.

зулмаах **ᠵᠤᠯᠮᠠᠬ** [动] зулмах 的使动态.

зулмал **ᠵᠤᠯᠮᠠᠯ** [名] зулмах 的名词.

зулмалах **ᠵᠤᠯᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 去薄膜, 去薄膜; ② 刮毛, 去毛, 烫毛.

зулмалуулах **ᠵᠤᠯᠮᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зулмалах 的使动态.

зулмарах **ᠵᠤᠯᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] 脱毛, 脱皮, 脱壳.

зулмах **ᠵᠤᠯᠮᠠᠬ** [动] 脱毛; 脱皮(蛇); 脱壳.

зулмуулах **ᠵᠤᠯᠮᠤᠯᠠᠬ** [动] зулмах 的使动态.

зулрах **ᠵᠤᠯᠷᠠᠬ** [动] ① 逃跑, 跑掉; ② 丢失, 丢掉, 消失.

зулруулах **ᠵᠤᠯᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] зулрах 的使动态.

зулуулах **ᠵᠤᠯᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① зулах 的使动态; ② 意同 залагдах.

зулхай **ᠵᠤᠯᠬᠠᠢ** [名] 梳过的毛, 絮过的毛, 絮过的棉花.

зулч **ᠵᠤᠯᠴᠢ** I [名] 胚泡, 囊胚.

- зулч **ᠵᠤᠯᠴ** II [名] 司灯(寺院内管点佛灯者).
- зулчилзах **ᠵᠤᠯᠴᠢᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] (肥胖人的腹部) 哆嗦.
- зулчин **ᠵᠤᠯᠴᠢᠨ** I [名] 参见 зулч II.
- зулчин **ᠵᠤᠯᠴᠢᠨ** II [形] (大肚子肥畜) 走路状.
- зулчих **ᠵᠤᠯᠴᠢᠬ** [动] зулах 的多次体.
- зум **ᠵᠠᠮ** [名] (婚礼、盛宴上用以待客的) 火腿整牲畜: ~ идэх 吃火腿整牲畜; ямааны ~ 火腿的整整山羊.
- зумаг **ᠵᠠᠮᠠᠭ** 见 ~ (嘴) 一振一振地: ~ ~ инээх 一振一振地笑.
- зумайх **ᠵᠠᠮᠠᠢᠬ** [动] 振(嘴).
- зумалдаг **ᠵᠠᠮᠠᠯᠳᠠᠭ** [形] 褪去毛的, 烫掉毛的.
- зумлагдах **ᠵᠠᠮᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] зумлах 的被动态.
- зумлах **ᠵᠠᠮᠠᠬ** [动] 烫除毛, 褪毛.
- зумлацгаах **ᠵᠠᠮᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] зумлах 的众动态.
- зумдуулах **ᠵᠠᠮᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① зумлах 的使动态; ② 意同 зумлагдах.
- зумрах **ᠵᠠᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] 脱毛, 掉毛, 褪毛.
- зумруулах **ᠵᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зумрах 的使动态.
- зун **ᠵᠠᠨ** [名] 夏, 夏天, 夏季: халуун ~ 炎夏; ~ ы халуун 夏季的炎热; ~ ы цаг 夏季; ~ ы амралт 暑假; ~ ы туйл 夏至; ~ орох 入夏; ~ ы уур 立夏; ~ ы адаг сар, ~ ы сүүл сар 季夏; ~ ы дунд сар 仲夏; ~ ы эхэн сар, ~ ы тэргүүн сар 孟夏; ~ ы тарга 夏膜; ~ идэр гуа <植> 夏福寿草; ~ ы туйлын шугам 北回归线.
- зунгаг **ᠵᠠᠨᠭᠠᠭ** [名] ① (初生动物或婴儿的) 粪便; 胎粪; ② (动物毛里的) 粘液、油垢; ③ 羊毛脂.
- зунгаглах **ᠵᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] (初生动物或婴儿) 排大便.
- зунгаглуулах **ᠵᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] зунгаглах 的使动态.
- зунгагтах **ᠵᠠᠨᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠬ** [动] ① (羔羊尾因粘黏粪) 凝结成毛团; ② (毛发) 结油垢.

- зунгагших **ᠵᠠᠨᠭᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] ① 成初生动物粪便状; ② 初生动物要大便.
- зунжив **ᠵᠠᠨᠵᠢᠪ** [副] 整个夏天: би ~ хотод суув 整个夏天我住在城里; ~ цэнгэв 玩了一夏天.
- зунжих **ᠵᠠᠨᠵᠢᠬ** [动] 度过夏季, 过夏, 消夏.
- зуншил **ᠵᠠᠨᠰᠢᠮ** 见 ~ цэцэг <植> 舞鹤草属.
- зунших **ᠵᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] 入夏.
- зуншлага **ᠵᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 入夏; ② 夏景: ~ сайтай нутаг 夏天草盛畜肥的地区.
- зуншуулах **ᠵᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зунших 的使动态.
- зураа **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠ** [名] 凹的地方, 洼, 沟: гуяны ~ 马腿后面的皱痕; уулын ~ 山的皱谷, 山的冲沟.
- зураадас **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] 直线条, 细线条, 轻笔道, 条子, 片; 筋, 道道.
- зураадаслах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] 细画, 画细线, 画条, 画道道.
- зураас (ан) **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠰ** [名] ① 条纹, 线条, 道道: ~ гарах 画一条线; ~ татах 画线, 作图; ~ ан зураг 分划线; ② <语> 破折号: ~ ан холбох тэмдэг 连字符, 移行符号; ~ ан тэмдэг 书写符号.
- зурааслал **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠯᠠᠯ** [名] ① 晕线; ② 细线条.
- зурааслах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 画晕线; ② 画细线条.
- зураастах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠲᠠᠬ** [动] 出现晕线, 成细线条.
- зураач **ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠴ** [名] ① 画家; ② 画工.
- зурав **ᠵᠠᠷᠠᠪ** 见 ~ хийх; ① 闪闪烁烁, 乍明乍暗; ② 缥缈.
- зуравхийх **ᠵᠠᠷᠠᠪᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 参见 зурав.
- зураг **ᠵᠠᠷᠠᠭ** I [名] ① 图画: ~ зурах 画图; 画图表; зургийн дэвсгэр 画布, 画纸; зургийн харандаа 图画铅笔; ~ тайлбар 新闻图片; гар ~ 手工绘画; ~ хөдөлмөр 美工; ~ хуудас 画页; 标语牌; хадны ~ 石刻画; тосон будгийн ~ 油彩画; усан будгийн ~ 水彩画; шог ~ 讽刺画; ~ үзүүлэл 插图; ~

үсэг(语)图画字; ②图表, 地图, 设计图; 测绘: ~ төсөв 设计图; ~ төсөл 图案, 草案; ~ схем 图表; ~ бүдүүвч 图表, 概略图, 网络图; ~ диаграмм 图表; шугам ~ 制图(课); газрын ~ 地图; сохор ~ 空白(地)图; сохор ~ нөхүүлэх 填充白(地)图; зургийн институт 设计院; 测绘学院; ~ грамма 图解; ~ зүй, ~ зүйн ухаан 绘图学; ~ зүйн томьёолол 图例; ~ зүйн үндэс 底图; ~ нэвтрүүлэх 传真; ~ цахилгаан холбоо 传真通信; ③相片, 照片: гэрэл ~ 照片; ~ угаах 冲底片; ~ буулгах 洗印照片; ~ авах ①摄影; ②买画; ~ авахуулах ①让拍照; ②让买画; гэрэл зургийн самбар ①摄影栏; ②图片橱窗; зургийн цаас ①照相纸; ②画纸; зургийн хор 显影剂; бүхэл(бие) ~ 全身照片; цээж ~ 半身照片; ④画笔笔迹; ~ сайтай бичиг 写得清洁好看的文字.

зурагдах **зурагд** (动) зурах I 的被动态.

зураглал **зурагл** (名) ①图画, 图案, 插图; ~ шигтгэх 工笔画; ②测图, 测绘; ③(医)造影术.

зураглах **зураг** (动) 画图, 绘图, 填图; ~н бичих(文)写照.

зурагт **зураг** (形) 有画面的, 带图像的, 带影像的; ~ сонин 画报; ~ сэтгүүл 画刊, 画报; ~ хуудас 招贴画; ~ хальс 底片; ~ шил(幻灯用的)玻璃照片; 反底片; ~ радио 电视; ~ радиогоор ярих 发表电视讲话; ~ цахилгаан мэдээ 传真电报.

зурагч (нн) **зурагч** (名) 画匠, 画家; уран ~ 画家; гэрэл ~ 摄影师, 摄影员.

зурагчид **зурагч** (名) зурагч 的复数.

зурагчин **зурагч** (名) 参见 зурагч.

зурагчлал **зурагч** (名) 绘制, 绘图.

зурагчлах **зурагч** (动) 绘图, 制图; ~ арга 制图法; ~ын хураангуй хэмжээс 绘图比例尺.

зурайлгах **зурайл** (动) зурах 的使动态; 使(细长物)显现出来, 使伸延; 划道道, 拉条条.

зураих **зурайл** (动) (细长物)显现出来, 出现道道, 出现条条, 伸延, 透延.

зуралбар **зурайл** (名) (语) 书写单位, 图形单位.

зуралт **зурайл** (名) 绘图铅条.

зуралцах **зурайл** (动) зурах I 的共动态.

зурам (н) **зурайл** (名) (动) 黄鼠, 大眼贼;

◇**зурман сүүл**(植) 碱茅属.

зурар **зурайл** (名) (植) 梔子; зуррын цэцэг 梔子花.

зурах **зурайл** I (动) ①画, 绘; ②签名; 写; гарын үсэг ~ 签字; ~ ж баллах 删除, 划掉, 勾抹.

зурах **зурайл** II (动) 划, 擦; чүдэнз ~ 划火柴.

зурахуй **зурайл** (名) 绘画.

зурвас **зурайл** (名) ①线, 线条; 长条; ~ цаас 纸条; ~ арьстас 线状皮炎; ~ан цус харвалт 带状出血; ②条子; 便条; ③(地)地带; ~ зам 长条路; ~ дагасан оруулга 畦灌; ~ хүдэр 带状矿; ④破折号.

зурваслах **зурайл** I (动) ①分成一条一条; ~н тариалалт 造防护林带; ②写便条, 开条子; ③划线; ④草书.

зурваслах **зурайл** II (动) 剥树皮.

зурваслуулах **зурайл** (动) зурваслах I、II 的使动态.

зурвасхан **зурайл** (名) 较细长的条子; 呈细长条形的条子.

зурвасчлах **зурайл** (动) ①条文化, 条理化, 变成条例; ②逐条.

зургаа (н) **зурайл** (数) ①六; ~ ~ гучин ~ 六六三十六; ~ цохих 打六次, 六点钟; ~н сав 六腑(胆、胃、大肠、小肠、膀胱、三焦); ~н уулзар 六合, 六面(上下左右前后); ~н нийлэлт 六方(上下左右前后方); ~н амт 六味(甜、酸、涩、苦、辣、咸); ~н вишай 六官, 六种感觉器官(眼、耳、鼻、舌、身、心能对色、声、气、味等有感知作用); ~ төгөлдөр хэнгэрэг 六合鼓(乐器); ~ дахь өдөр 星期六; ~н өнцөгт 六角形的; ~н өрөг(音) 六度音

程, 六音列; ~н цамцаалт 六面体; ~н эгнээт 六排的; ② 六岁; ③ 六日, 六号; өнөөдөр ~н 今天是六号.

зургаагаад **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠤ** [数] ① 六个左右, 约六个; ② 各六个.

зургаад **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠳᠤ** [数] ① 约六个, 六个左右; ② 六号左右.

зургаадай **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** [形·名] ① 六边的; 六面的; ② (多生之)六脂; ~ хуруу 六指; ③ 六道木; ~ таяг 六道木拐杖.

зургаадахь **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [数] 第六个, 第六次.

зургаадугаар **ᠵᠠᠷᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数] 见 зургадугаар.

зургаалал **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠯ** [名] (乐)六连音.

зургаалжин **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠨ** ① [名] 六角形的; ② 六角形.

зургаалиг **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠯᠢᠭ** [名] (化)已糖.

зургаант **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠨᠲᠤ** [数] 六次, 六回.

зургаантаа **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠭᠠ** [数] 六次, 六回.

зургаараг **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠷᠠᠭ** [名] (乐)六音音列.

зургаатай **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 有六岁的, 六岁的.

зургаахан **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [数] 仅六个, 只六次.

зургац **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠴ** [名] (化)六烷, 已烷.

зургацнай **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠴᠨᠠᠢ** [名] (乐)六和弦.

зургаачин **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠨ** 见 ~ тэрэг 勒勒车.

зургадугаар **ᠵᠠᠷᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数] 第六.

зургацнай **ᠵᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠴᠨᠠᠢ** [名] 见 зургацнай.

зургуул **ᠵᠠᠷᠭᠦᠭᠤᠯ** [数] 共六个, 六个一起, 六人一起.

зурдас **ᠵᠠᠷᠳᠠᠰ** [名] 线, 线条, (划出的) 道道, 杠杠.

зурдаслах **ᠵᠠᠷᠳᠠᠰᠯᠠᠬ** [动] 画线, 画线条.

зурлаа **ᠵᠠᠷᠯᠠᠭ** [名] 参见 зураас.

зурлага **ᠵᠠᠷᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 制图, 绘图; ② 图案; ③ (语)字形; ~ бичиг 图画文字.

зурлах **ᠵᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] зурах I、II 的多次体.

зурма **ᠵᠠᠷᠮᠠ** [名] 见 зурам.

зурмаг **ᠵᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] 图形, 图表, 线图, 图式:

~ мэдээ 图表报告; ~ийн арга 图解法; ~ийн задлаг 图解分析.

зурмагчлах **ᠵᠠᠷᠮᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 图示, 图解.

зурмал **ᠵᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 画的, 绘画的, 绘制的; ~ зураг 图像; ~ кино 动画片; ~ кино авах 动画摄制; ~ хөрөг 画像.

зурс **ᠵᠠᠷᠰ** 见 ~ ~ ① 一闪一闪; ② (肌肉等) 一抽一抽; ③ (眼皮) 一跳一跳.

зурсхийлгэх **ᠵᠠᠷᠰᠬᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] зурсхийх 的使动态.

зурсхийх **ᠵᠠᠷᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 一闪; ~н өнгөрөв 一闪而过; ② 一阵紧缩; дотор ~в 心里一阵紧缩.

зуруйх **ᠵᠠᠷᠦᠶᠬ** [动] 见 зурайх.

зуруул **ᠵᠠᠷᠦᠭᠤᠯ** [名] 擦划物: чүдэнзний ~ 火柴盒端面.

зуруулах **ᠵᠠᠷᠦᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] зурах I、II 的使动态.

зурх(ан) **ᠵᠠᠷᠬ(ᠠᠨ)** [名] 沟垄, 田垄; ~ан зам 畛.

зурхай **ᠵᠠᠷᠬᠠᠢ** [名] ① 占星术, 星相术; ② 天文; ~н тоо 天文数字; ③ (陈)数学; ~т ном 易经; ④ 画, 图画; 图表, 图式, 地图; ⑤ 田地疆界.

зурхайт **ᠵᠠᠷᠬᠠᠢᠲ** 见 ~ ном 易经; дунд-дын ~ 中国的易经.

зурхайч **ᠵᠠᠷᠬᠠᠢᠴ** [名] ① 占星家; 占卜家; 星相家; ② 天文学家; 历法家.

зурхайчлах **ᠵᠠᠷᠬᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 占星, 占卜; ② 研究天文, 作历法.

зурхалах **ᠵᠠᠷᠬᠠᠯᠠᠬ** [动] 犁出田垄, 犁出沟垄.

зурцгаах **ᠵᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] зурах I、II 的众动态.

зурчих **ᠵᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] зурах I、II 的多次体.

зурчлаа **ᠵᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭ** [名] 纹身.

зушил **ᠵᠠᠷᠰᠢᠯ** [名] 习俗, 常规, 惯例; ~ га-рах 成习俗; уламжлалт ~ шугам 传统习惯(边境)线.

зурших **ᠵᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] ① 形成习惯, 形成常规; ② 下决心; 大胆起来, 勇气增加.

зуршигцаах **ᠵᠠᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] зурших 的众动态.

зуршмал **ᠵᠠᠷᠰᠢᠮᠠᠯ** [形] ① 习惯的, 已成风俗的, 成常规的; 约定俗成的; ② 特殊的: ~ зарлага 特殊支出; ~ түвшин 特殊水位.

зуршуулах **ᠵᠠᠷᠰᠢᠬᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] зурших 的使动态.

зурших **ᠵᠠᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] зурших 的完成体.

зусаал **ᠵᠤᠰᠠᠭᠠᠯ** [形] (由于役用而)未抓好夏膘的, 夏膘稍差的; ~ морь 夏膘稍差的马; ◇ ~ ордон (陈)离宫.

зусаах **ᠵᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] зусах 的使动态.

зусгаг **ᠵᠤᠰᠤᠭᠠᠭ** [名·形] ① (陈)三岁羊; ② 二岁母羊; ③ 二岁的(指进入怀孕期的母羊): ~ ямаа 二岁母山羊; ~ хонь 二岁的母绵羊; ~ зур 二岁的母抱.

зусар **ᠵᠤᠰᠠᠷ** [形] ① 狡诈的, 狡猾的, 狡猾的: ~ бодлого 讹诈政策; ② 恭维的, 奉承的, 谄媚的.

зусардагдах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] зусардах 的被动态.

зусардах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 显得太狡诈, 显得太狡猾; ② 恭维, 奉承, 逢迎.

зусардагцаах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] зусардах 的众动态.

зусардуулах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① зусардах 的使动态; ② 意同 зусардагдах.

зусарлах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 зусардах.

зусарч **ᠵᠤᠰᠠᠷᠴᠢ** [名·形] ① 阿谀者, 拍马者; ② 奉承的, 拍马的, 献媚的: ~ эггээд 伪君子; ◇ ~ хүн зулгаа бардаг, зуудаг нохой шүдээ бардаг 好拍马屁的人鞋费, 好咬人的狗牙费.

зусарчлах **ᠵᠤᠰᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] 参见 зусардах.

зусах **ᠵᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] 度夏, 消暑: хөдөө ~ 在乡下度夏.

зусагцаах **ᠵᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] зусах 的众动态.

зуслан **ᠵᠤᠰᠠᠯᠠᠨ** [名] ① 夏营地, 夏季牧场; ② 别墅, 避暑地.

зусмал **ᠵᠤᠰᠠᠮᠠᠯ** [形] 参见 зусаал: ~ д гарах 移到夏营地.

зутаалгах **ᠵᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] зутаах 的使动态.

зутаах **ᠵᠤᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] 逃跑, 逃脱; 退却.

зутан(г) **ᠵᠤᠲᠠᠨ** [名] 面茶, 油茶: гурилын ~ 面茶; будааны ~ 稀粥.

зутарцгаах **ᠵᠤᠲᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] зутрах 的众动态.

зутарчих **ᠵᠤᠲᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] зутрах 的完成体.

зутах **ᠵᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 受灾, 罹难; 饥馑, 贫乏, 贫苦; ◇ ~ гутах 饥饿愁肠; ② 疲乏, 衰弱, 没落.

зутраах **ᠵᠤᠲᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] зутрах 的使动态.

зутрал **ᠵᠤᠲᠠᠷᠠᠯ** [名] ① 疲惫, 贫困, 困苦; ② 窝囊, 狼狈.

зутрах **ᠵᠤᠲᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 疲惫, 贫困, 贫苦.

зутруу **ᠵᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤ** [形] 受苦难的, 遭灾殃的; 贫苦的.

зутруулах **ᠵᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зутрах 的使动态.

зутруухан **ᠵᠤᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] зутруу 的小称; 受苦的, 苦难的.

зуу(н) **ᠵᠤᠭᠤ** I [数] ① 一百: ~н хувь ① 百分之百; ② 一百分之; ~ны хувь 百分比; ~н төгрөг 一百图格里克; ~н хонь 一百只绵羊; ~ хувиар биелүүлэх 百分之百地完成; ~ хоногийн ханиад (医) 百日咳; ~ мод ① 小丛林, ② 宗莫德 (地名); ~ овог 百家姓; ~н наст (植) 百年兰, 龙舌兰; ~н үет (植) 参见 годиль өвс; ③ 世纪; 一百年; арван наймдугаар ~н 十八世纪.

зуу **ᠵᠤᠭᠤ** II [名] ① (宗)佛祖, 佛陀: ~ од (宗) 释迦牟尼, 如来佛; ② 召庙.

зуувайлгах **ᠵᠤᠲᠤᠪᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] зуувайх 的使动态.

зуувайх **ᠵᠤᠲᠤᠪᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 成椭圆形.

зууван **ᠵᠤᠲᠤᠪᠠᠨ** [名] 椭圆形; 卵圆形: ~ ширээ 椭圆形桌子; ~ хэлбэрт 椭圆形的; ~ цонх 椭圆形窗; ~ эс 卵圆细胞.

зуувандах **ᠵᠤᠲᠤᠪᠠᠨᠳᠠᠬᠤ** [动] 变成椭圆形.

зуувандуу **ᠵᠤᠲᠤᠪᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] 呈椭圆形的.

зуувандуулах **ᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зууван-
дах的使动态.

зуувандуухан **ᠵᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] зууван-
дуу的小称; 略呈椭圆形的.

зууванцар **ᠵᠠᠭᠤᠨᠪᠠᠨᠴᠢᠷ** [形] 近似椭圆的.

зуувгар **ᠵᠠᠭᠤᠪᠠᠷ** [形] ① 卵形的, 椭圆形的;
② 参见 зуумгар.

зуувгардах **ᠵᠠᠭᠤᠪᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 成椭圆形; ②
变得椭圆; (圆形)显得太扁.

зуувгардуу **ᠵᠠᠭᠤᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 较椭圆的, 呈椭圆
圆形的.

зуувгардуулах **ᠵᠠᠭᠤᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зуувгар-
дах的使动态.

зуувгархан **ᠵᠠᠭᠤᠪᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] зуувгар的小
称; 稍呈椭圆形的.

зуувч **ᠵᠠᠭᠤᠪᠴ** [名] 敷裹钳.

зууга **ᠵᠠᠭᠤᠭᠠ** [名] 灌溉渠, 排水沟.

зуугаад **ᠵᠠᠭᠤᠭᠠᠠᠳ** [数] ① 一百来个, 一百左
右; ~ хонь бэлчиж байна 放牧着一百
来只绵羊; ② 各一百.

зуугаадхан **ᠵᠠᠭᠤᠭᠠᠠᠳᠬᠠᠨ** [数] 仅一百来个.

зуугдах **ᠵᠠᠭᠤᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① зуух II 的被动态;
② 被咬住, 被夹住, 被别住; модонд
хөрөө ~ 锯条被夹在木头里.

зуугдуулах **ᠵᠠᠭᠤᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зуугдах的使
动态.

зуугуул **ᠵᠠᠭᠤᠭᠤᠯ** [数·名] ① 百个, 共百个;
② 百人.

зуудаг **ᠵᠠᠭᠤᠳᠠᠭ** I [形] 爱咬人的; ~ нохой
爱咬人的狗.

зуудаг **ᠵᠠᠭᠤᠳᠠᠭ** II [名] 钳子.

зуудахь **ᠵᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠢ** [数] 第一百次, 第一百回.

зуудугаар **ᠵᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠠᠷ** [数] 第一百.

зуузай **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢ** I [名] 马嚼环; ~ холбох,
~ зэрэгцэх 马并排跑; 并驾齐驱; ~
зуулгах 拉缰绳让马走; ◇ амгай ~ 马
嚼环.

зуузай **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢ** II [名] (靴鞋后跟里的)衬皮.

зуузай **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢ** III [名] 巴掌; алга ~ таших
拍巴掌.

зуузайлах **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢᠯᠠᠬ** I [动] 给马带嚼环.

зуузайлах **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢᠯᠠᠬ** II [动] (靴鞋里)垫衬
皮.

зуузайлуулах **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зуузай-
лах I 的使动态.

зуузуу **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠭᠤ** [拟] 卒卒(召唤山羊声).

зуузуулах **ᠵᠠᠭᠤᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] (召唤山羊时)发卒
卒叫声.

зуулга **ᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 生计, 生活; амь ~ 勉
强维持的生活状况.

зуулгах **ᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] ① зуух II 的使动态;
② 意同 зуугдах; нохойд ~ 被狗咬.

зууллага **ᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 夹住的东西.

зуулт **ᠵᠠᠭᠤᠯᠲ** [名] ① 咬; ② 叮, 衔, 叮.

зуулуулах **ᠵᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 发卒促叫声(呼唤
山羊).

зуумагнах **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 抿嘴笑, 嫣然一
笑.

зуумалзах **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 抿嘴微笑.

зуумалзуулах **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] зуумал-
зах的使动态.

зуумгай **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠢ** [形] ① 善咬的, 好咬的; ~
нохой 好咬的狗; ② 咬住不放的; ③ 嘴严
的, 守口如瓶的.

зуумганах **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 зуумагнах.

зуумгануулах **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] зуумга-
нах的使动态.

зуумгар **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 口子窄细的, 洞口窄细
的.

зуумгархан **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] зуумгар的小
称; 口子较窄细的.

зуумхай **ᠵᠠᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠢ** [形] 咬人的, 常咬人的.

зуун **ᠵᠠᠭᠤᠨ** I [名] (史) 百户(官名, 金朝始
设, 元代相沿, 其军制, 设百户为“百户夫
之长”, 隶属于千户).

зуун **ᠵᠠᠭᠤᠨ** II [名] 世纪; хорьдугаар ~ 二
十世纪.

зуунт **ᠵᠠᠭᠤᠨᠲ** [数] 一百次.

зуунтаа **ᠵᠠᠭᠤᠨᠲᠠᠭᠠ** [数] 一百次.

зуур **ᠵᠠᠭᠤᠷ** [副] ① 暂时; 片刻; баахан ~

暂时; түргэн ~ 暂时; 快速; 很短时间; агшин ~ 瞬间; ~ хоногийн газар 旅途宿夜地; ~ ын хэлэлцээр 临时协定; ②中途, 中间; бид ~ таа уулзав 我们在途中相遇了; чамайг ~ чинь тосож байна 在中途迎接你; зам ~ 途中; зам ~ хоцров 在途中掉队了; ③彼此之间; 在自己家里; гэр ~ байв 呆在家里; өөр ~ аа 自家人内部; ④在...时候, 当...时候, 同时; ирж явах ~ аа 走来的时候; 来往的时候.

зууравч **зүүрвэч** [名]〈电〉支架.

зуурагдах **зүүрэгдэх** I [动] зуурах I 的被动态.

зуурагдах **зүүрэгдэх** II [动] зуурах II 的被动态.

зууралдаан **зүүрэлдээн** [名] ①纠纷, 纠葛, 冲突, 纷争; ②纷乱.

зууралдамхай **зүүрэлдэмхий** [形]黏结的, 黏着的; ~ чанар 黏性.

зууралдах **зүүрэгдэх** [动] ①зуурах I 的互动态; ②黏合, 粘结, 搀拌, 混合; 凝聚; ③厮打, 厮杀, 扭打成一团; ~н байлдах 酣战, 混战; нохой ~н хэрэлдэх 狗厮咬; ④缠, 缠住, 缠身; гэрийн ажилтай ~ 家务缠身; хүүхэд ~аад салдаггүй 孩子缠住不放.

зууралдмаг **зүүрэлдэмэг** [名]黏胶.

зууралдмал **зүүрэлдэмэл** [形]黏滞的, 黏着的; ~ ын хэмжүүр 黏滞计.

зууралдуулах **зүүрэгдүүлэх** [动] зууралдах的使动态.

зууралдуур **зүүрэлдүүр** [形]粘结的, 粘合的.

зууралт **зүүрэлт** I [名] ①纠缠; ②搅和, 搀拌, 搀和.

зууралт **зүүрэлт** II [名] ①(牙关等)紧闭; (瓶盖等)紧扣; ②紧密结合.

зуурам **зүүрэм** [副] ①缺少, 残缺, 不足; ◇дутуу ~ 缺少, 残缺, 不足; ②未完, 未尽; 未到(时间); 中途, 半路; 中途而废; санасан нь ~ болов 他所想的事半途而废了; сум ~ унав 箭到中途落下来了.

зуурамлах **зүүрэмлэх** [动]夭折; 中断, 半途而废.

зуурамч **зүүрэмч** I [名]短命者.

зуурамч **зүүрэмч** II [名](皮袄下摆的)里子.

зуурах **зүүрэх** I [动] ①搅和, 搅拌; 揉和; 调和; гурил ~ 和面; 揉面; шавар ~ 和泥; будаг ~ 调色; ②研磨; бэх ~ 研墨.

зуурах **зүүрэх** II [动] ①(病中)紧攥住手, 紧咬住牙; 抽风; ②紧咬, 紧夹, 紧抓; ③卡住, 别住, 打不开; хаалга ~ 门卡住, 门别住; ~ хүчдэл 制动电压.

зуурд **зүүрд** [形·名] ①过半的, 中间的, 两者之间的; ②未到时间的, 半途的; ~ аар нас нөхцөх 夭折; ~ ын үхэл 夭折, 夭亡; ~ ын саад бэрхшээл 中途的阻碍; ~ ын хурмастын элч шувуу (动)阿房鸟; ③鬼魂; ~ орох ①鬼魂附体; ②弥留.

зуурлага **зүүрэлгэ** [名] ①搅拌, 搅和; ②(和成的面或泥等的)揉和度.

зуурмаг **зүүрэмэг** I [形]搅和了的, 搅拌了的; шаврын ~ 和好的泥; шохойн ~ 搅拌好的石灰, 石灰浆.

зуурмаг **зүүрэмэг** II [形] ①缺的; 未完成的, 中间的; 两者间的; ◇дутуу ~ 缺的; 未完成的, 未进行到底的; ②夭折的, 夭亡的; ③不足月的(指早产儿); ~ жороо (马等)不熟练的大走.

зуурмаган **зүүрэмэгэн** [形]可塑的.

зуурмаглах **зүүрэмлэх** I [动]搅和, 搅拌, 掺和, 混和, 调和.

зуурмаглах **зүүрэмлэх** II [动] ①半途而废; ②夭折, 夭亡.

зуурмагхан **зүүрэмгэн** [形] зуурмаг II 的小称.

зуурмал **зүүрэмэл** [形]搅和成的, 搅拌成的, 掺和的; 调和的; ~ шороон будаг 水粉颜料; ~ алт 泥金.

зуурмалах **зүүрэмлэх** [动]参见 зуурмаглах II.

зуурмагархуу **зүүрэмгэрхүү** [形]粘黏的, 黏性的.

зууруул **ᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠭᠤ** [名] ①砚台; ②颜料碟, 油色碟.

зууруулах **ᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① зуурах I 的使动态; ② 意同 зуурагдах I.

зуурхан **ᠵᠠᠭᠤᠷᠬᠠᠨ** зуур 的小称.

зуурхь **ᠵᠠᠭᠤᠷᠬᠢ** [形] …-之内的, …-中间的; 两者之间的.

зуурцгаах **ᠵᠠᠭᠤᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** I [动] зуурах I 的众动态.

зуурцгаах **ᠵᠠᠭᠤᠷᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** II [动] зуурах II 的众动态.

зуурчих **ᠵᠠᠭᠤᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] зуурах I 的多次体.

зуурш **ᠵᠠᠭᠤᠷᠰᠢ** [名] 碎岩.

зуут **ᠵᠠᠭᠤᠲᠤ** [形] ① 百位: ~ын дэвсгэр 百元的票面; ② (军) (一百人的) 分队: ~ын дарга (军) 分队长.

зуух (ав) **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡ** I [名] 炉子, 灶: төмөр ~ 铁炉子; газар ~ 地灶; өндөр ~ (技) 高炉; мартен ~ (技) 马丁炉; ~ машинист 司炉(工); ~ ан дээр тавих 放在炉子上.

зуух **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡ** II [动] ① 咬; ② 叨, 衔, 叮: хараацай шавар ~ 燕子衔泥; баггана ~ 蚊子叮; ③ 咬住, 吃住, 嚼住, 吸住; ④ 咬紧: хөмхий ~ ① 咬住下嘴唇; ② 不痛快, 不满意; шазуур ~, жазуур ~ 记恨; шүд ~ 咬牙切齿; 恨得咬牙; ~ эрхтэн (动) 螫器; ◇ явсан нохой яс ~ 劳者必得.

зуух **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡ** III [动] 谋生, 维持生活: амь ~ 维持生活; аж ~ 生计, 生活; ~ бичиг 国书.

зуухлах **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 挖灶坑, 挖成灶形; ② (冬季捕鱼时在河上) 凿出冰窟窿.

зуухч **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡᠴᠢ** [名·形] ① ① 盘灶工; ② (陈) 火夫; ③ 擅长盘灶火的.

зуухчин **ᠵᠠᠭᠤᠬᠡᠴᠢᠨ** [名] 修灶工, 盘灶工.

зууцгаах **ᠵᠠᠭᠤᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] зуух II 的众动态.

зууцуу **ᠵᠠᠭᠤᠴᠤᠭᠤ** [拟] 卒促(唤来山羊的声).

зууцуулах **ᠵᠠᠭᠤᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] (唤来山羊时) 发卒促叫声.

зууч **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢ** I [名] ① 调停人, 仲裁人: ~ шүүх 仲裁法庭; ② 媒人: ~ эмгэн 媒婆; ③ (语) 介音: ~ хэл 中介语, 媒介语.

зууч **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢ** II [名] (植) 碎米茅属.

зуучилцагах **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠢᠴᠠᠬᠤ** [动] зуучлах 的众动态.

зуучих **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠬᠢ** [动] зуух II 的多次体.

зуучлага **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 调停, 仲裁; 斡旋; ② 说媒, 游说.

зуучлагч **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 经纪人, 掮客: ~ худалдаачин 买办.

зуучлах **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 调停, 仲裁; ② 说媒; ③ 做中间人; 当经纪人: ~ худалдаа 中介贸易.

зуучлуулах **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зуучлах 的使动态.

зуучлуур **ᠵᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] (电) 转换器.

зууш **ᠵᠠᠭᠤᠰᠢ** I [名] 肴馐, 菜肴: хүйтэн ~ 冷盘; цайны ~ 菜肴, 茶点; ~ ны худалдаа 食品贸易; ~ ны бараа 食品杂货.

зууш **ᠵᠠᠭᠤᠰᠢ** II [名] ① 口实, 话柄, 笑料, 议论对象: амны ~ 口实, 话柄; 风传; 议论对象; ② 牺牲品: их бууны ~ 炮灰.

зуушлах **ᠵᠠᠭᠤᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 用肴馐, 就菜吃, 下酒: ~ газар 酒吧间.

зуушлаулах **ᠵᠠᠭᠤᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] зуушлах 的使动态.

зүв **ᠵᠦᠪ** 见 ~ зүгээр ① 没什么, 没关系(的), 不要紧(的), 平平常常的; ② 平安, 安健; ③ 很闲(的), 闲适(的); 不错(的), 还可以(的); бие ~ зүгээр байна ① 身体很好; 身体安健; ② 闲适, 悠闲; ~ зүгээр суух ① 闲着; 闲适; 没事干; ② 饱食终日, 无所事事; ~ зүгээр бараа 挺不错的货.

зүвлэх **ᠵᠦᠪᠯᠡᠬᠡ** 见 дээл ~ 准备缝制衣服之里面.

зүвчих **ᠵᠦᠪᠴᠢᠬᠢ** [动] ① 死赖, 耍赖; ② 躲避; ③ 传丢, 失传.

зүг **ᠵᠦᠭ** I [名] 方向, 方面: дөрвөн ~

найман зовхис 四面八方; ~ чигээ олох 辨别方向; ~ ~ 各个方向, 各个方面; ~ ~ ээс ирэх 从各方来; ~ ~ т тараах 散向各方, 传向各方; хойт ~ 北方; ~ толгой 头绪; ~ үзэх 罗罗罗 (仪); ◇ ~ чиг 方向; ~ ахуй, ~ тээ 静悄悄地; ~ үг 笑话; 茶话.

зүг лая II [形] ① 不错的, 尚可的; 一般的; ② 无事的, 闲的: ~ яваа ① 不错, 尚可; 一般; ② 随便走走; 闲走走.

зүггүй лая лал [形] ① 无方向的, 无目的的; ② 顽皮的, 胡闹的; ③ 无秩序的; 紊乱的; ④ 无限的, 无穷的, 无量的, 无际的: ~ арвин 多得不得了; ~ худал үг 弥天谎言.

зүггүйрхүүлэх лая лаллалал [动] зүггүйрхэх 的使动态.

зүггүйрхэх лая лаллалал [动] 顽皮, 淘气, 胡闹, 恶作剧.

зүггүйтэх лая лаллалал [动] 参见 зүггүйрхэх.

зүглүүлэх лаллалал [动] ① зүглэх 的使动态; ② 着手做, 准备做.

зүглүүр лаллалал [名] ① 指南针; ② (电) 矢量: ~ жишиг 向量图; ~ зүгч 向量; ~ чадавхи 矢势.

зүглэл лаллал [名] 方向: ~ ийн өнцөг 方向角.

зүглэх лаллал [动] ① 向着, 朝着; ② 确定方针; 定向.

зүглэцгээх лаллалал [动] зүглэх 的众动态.

зүгч лаллал [名] (电) 矢量, 向量: ~ хэмжигдэхүүн 向量值.

зүгчлэл лаллалал [名] 定向: ~ ийн алдаа 定向误差.

зүгчлэх лаллалал [动] 测向: ~ бүс 定向区.

зүгширчих лаллалалал [动] зүгшрэх 的完成体.

зүгшрүүлэх лаллалалал [动] зүгшрэх 的使动态.

зүгшрэх лаллалал [动] ① 逐渐习惯; 逐渐适

应; ажилд ~ 逐渐习惯于工作, 对工作逐渐习惯; тэргэнд морь ~ 马逐渐习惯于拉车; ② 找到方向, 走向正规.

зүгээр лаллал I [形] ① 无目的的, 无所事事的, 闲的: ~ явна 闲走走; ② 没关系的, 没事儿的, 没啥的; ③ 还好的, 尚可的; 一般的; ④ 挺不错的, 挺好的; 质量好的, 无毛病的: ~ ном шүү! 挺不错的书啊! ~ сайн 挺好的, 挺不错的; ~ хүн 不错的人; миний бие ~ болсон 我的身体好了, 我身体没啥(病)了.

зүгээр лаллал II [形] 无代价地, 无偿地, 白白地: энэ номыг багш над ~ өгсөн 这本书是老师白给我的.

зүгээргүй лаллал лаллал [形] ① 不一般的, 非等闲的, 异常的, 非凡的, 出奇的; ② 顽皮的; 调皮的; ③ 有必然关系的: тэр хоёр лав ~ 他们俩个必定有关系, 他们两个关系不一般.

зүгээрхэн лаллалал [形] ① 较闲的, 较无事的; ② 没事儿的, 没啥的; ③ 还好的, 尚可的; 一般的; ④ 较好的, 比较不错的.

зүдгүүр лаллалал [名] ① 疲惫, 劳累, 疲倦; ② 艰苦, 艰辛.

зүдрүү лаллалалал [形] 精疲力尽的, 疲惫的, 衰弱的.

зүдрүүлэх лаллалалал [动] зүдрэх 的使动态.

зүдрэл лаллалал [名] 疲惫, 衰弱; 困难.

зүдрэлтэй лаллалалал [形] 疲惫的, 衰弱的; 苦难的; 艰辛的.

зүдрэх лаллалал [动] 疲劳, 精疲力尽; 衰弱: замд ~ 旅途劳累.

зүдрээ лаллалал [名] 疲倦, 乏困; 衰弱: биеийн ~ гарав 休息过来了.

зүдрээх лаллалалал [动] зүдрэх 的使动态; 使疲惫; 使乏困; 使衰弱; ◇ зовоох ~ 使忧困.

зүдүү лаллалал [形] ① 贫穷的, 穷困的; ◇ ядуу ~ 贫困的; ② 病衰的.

зүдүүлэх лаллалалал [动] зүдэх 的使动态.

зүдүүр лаллалал [名] ① 疲惫不堪; ② 不幸; 痛苦, 愁苦: зовлон ~ 痛苦, 苦恼.

зүдүүртэй **ᠵᠦᠳᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] ①疲惫的；②难忍的，愁苦的，不幸的。

зүдүүрэл **ᠵᠦᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠯ** [名] ①疲惫；劳累；②艰苦，艰辛。

зүдүүрэх **ᠵᠦᠳᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ①疲惫不堪；②愁苦，痛苦。

зүдүүхэн **ᠵᠦᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] зүдүү的小称。

зүдэг **ᠵᠦᠳᠡᠭ** [形] ①不受欢迎的，讨厌的；可鄙的；②疲倦的，疲惫不堪的。

зүдэгдэх **ᠵᠦᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] ①不受欢迎，使人讨厌，被人鄙视，受嫌弃；②疲倦，疲惫不堪。

зүдэгхэн **ᠵᠦᠳᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] зүдэг的小称。

зүдэл **ᠵᠦᠳᠡᠯ** [名] ①疲惫；②愁苦，痛苦。

зүдэнгэ **ᠵᠦᠳᠡᠨᠭᠡ** [形] 疲惫的，疲乏的，疲倦的。

зүдэнгэрэх **ᠵᠦᠳᠡᠨᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 疲倦，疲乏，疲惫，衰退，衰颓。

зүдэр **ᠵᠦᠳᠡᠷ** [形] 脏的，污秽的，污浊的；～ ус ууж болохгүй 污水不能喝。

зүдэргэх **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ①使之疲倦；②使痛苦，使愁苦，使不幸。

зүдэргээ **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠭᠡ** [名] ①疲劳，倦乏；疲倦；②厌倦；биед ～ тэй хэрэг 令人厌倦的事。

зүдэргээх **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 使疲劳；使厌倦。

зүдэрхэх **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] 寻找麻烦。

зүдэрцгээх **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] зүдрэх的众动态。

зүдэрчих **ᠵᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] зүдрэх的完成体。

зүдэх **ᠵᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ①疲乏；劳累，困倦；②受苦，吃苦；③将将，勉强。

зүдээх **ᠵᠦᠳᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] зүдэх的使动态。

зүй **ᠵᠦᠢ** [名] ①理，道理；规律：～ бус 无理的；～ бус аашлах 放肆；～ зохис 合理，合情合理；条理；～ зохисоор хуваах 合理分配；～ зохисыг үзэж ногдуулах 合理分摊；～ зохисгүй 不合理的；无理的，非法的；～ ёс ①道理；②准则；③程序，秩序；④法定的，正当的；⑤当然的，天然的；自然的；⑥合理

的；～ ёсны акт 法定文件；～ ёсны төлөөлөгч 当然代表；～ ёсны үндэслэл 正当根据；～ ёсны холбоотон 天然同盟；～ ёсны хууль 自然规律；～ ёсны шаардлага 合理要求；～ зохистой 合理的，正当的；～ тогтол 规律性；～ тогтоол ①法则；②定律；③合法性；④规律；～ г баримтлах 奉公守法；～ днийцэх 合乎逻辑；⑤学科，理论；авианы ～ 〈语〉语音学；газрын ～ 地理；хэлний ～ 〈语〉语法。

зүйвэр **ᠵᠦᠢᠪᠦᠷ** [名] 缀缝的东西，拼凑起来的東西；零头碎角。

зүйвэрлэх **ᠵᠦᠢᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 缀缝，拼凑起来。

зүйгүй **ᠵᠦᠢᠭᠦᠢ** [形] 不合理的，无理的，不对的，不正当的。

зүйгээчин **ᠵᠦᠢᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠨ** [名] 拼缝者，(手工)缀缝者。

зүйдэл **ᠵᠦᠢᠳᠡᠯ** [名] 接缝，缝合处；接上的一块，拼合物。

зүйдэлгүй **ᠵᠦᠢᠳᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] 无缝的，整块的。

зүйдэлтэй **ᠵᠦᠢᠳᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 拼合的，补缀的。

зүйдэс **ᠵᠦᠢᠳᠡᠰ** [名] ①拼缝，拼配，拼合，拼缀；②拼接处，缀合处；③拼缀物。

зүйжих **ᠵᠦᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] 法化，规则化。

зүйжүүлэх **ᠵᠦᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүйжих的使动态。

зүйзнэх **ᠵᠦᠢᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] зүйх的短暂体。

зүйл **ᠵᠦᠢᠯ** [名] ①项，项目；种类，类，品种：

амьтны ～ 动物类；～ ～ 各种；～ ～ ийн ажил 各项工作；～ ～ ээр 各种各样地，百般地；～ хуваах 分类；～ ялгал 类别；～ ийн маягт 种类表格；～ ийн нэр 项目；～ ийн тэмдэг 分节号，类别号(\$)；②条，款，项；～ анги 条款；тавдугаар ～ 第五条(款，项)；～ дараалан хянах 逐条审查；③〈生〉种；④事情，事项；对象：урд чингэж байсан ～ бий 以前有过那样的事情；⑤东西；实物：ийн ～ над хэрэггүй 这样的东西对我不需要(无用)；～ ийн шинж 实物性质。

- зүйлгэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] зүйх 的使动态.
- зүйллүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүйллэх 的使动态.
- зүйллэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] 分项, 分类; 分条款.
- зүйлс **ᠵᠡᠶᠢᠯᠤᠰ** [名]〈书〉зүйл 的复数.
- зүйлт **ᠵᠡᠶᠢᠯᠲ** [名] зүйх 的名词.
- зүйлүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүйлэх 的使动态.
- зүйлцэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠴᠡᠬ** [动] зүйх 的共动态.
- зүйлчих **ᠵᠡᠶᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] 按类别排顺序, 按类排列.
- зүйлчлүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүйлчлэх 的使动态.
- зүйлчлэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 分项, 分类; 按类区分; 分条款: ~н тоочих 按类评述, 分项叙述.
- зүйлэх **ᠵᠡᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] 剃毛, 刮净毛: ширний үс ~ 刮净皮革上的毛.
- зүймэл **ᠵᠡᠶᠢᠮᠡᠯ** [形] 缀合成的, 拼合成的, 拼制成的; 镶嵌的: ~ зөрөг 镶嵌断层.
- зүймэлчин **ᠵᠡᠶᠢᠮᠡᠯᠴᠢᠨ** [名] 马赛克工, 水磨石工, 镶嵌细工.
- зүймэн **ᠵᠡᠶᠢᠮᠡᠨ** 见 ~ нүд 复眼.
- зүйр **ᠵᠡᠶᠢᠷ** [名] 比喻, 比拟, 对比, 对偶: ~ үг 谚语.
- зүйргүй **ᠵᠡᠶᠢᠷᠭᠡᠢ** **ᠵᠡᠶᠢᠷᠭᠡᠢ** [形] ① 无双的, 无比的: ~ их 无比的大; ② 无可比拟的, 不能比较的; 悬殊的.
- зүйрлүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүйрлэх 的使动态.
- зүйрлэгдэхүүн **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 被比对象, 喻体(修辞用语).
- зүйрлэл **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠯ** [名] ① 比喻, 比拟, 对比; ② 隐喻, 借喻: утга зохиолын ~ 文学之比喻.
- зүйрлэлжүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠯᠵᠡᠭᠤᠯᠡᠬ** [动]〈语〉隐喻化.
- зүйрлэх **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠬ** [动] (юутай- хэнтэй) ① 比喻, 比拟, 对照, 对比: сайн юмтай ~ хэрэгтэй 应与好的东西对比; ② 隐喻: ~

сэн утга санаа 隐喻意义; ~сэн хэллэг 隐喻词语.

зүйрлэхүүн **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 作对比的事物(修辞用语).

зүйрлэцгээх **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] зүйрлэх 的众动态.

зүйрлэчих **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠴᠢᠬ** [动] зүйрлэх 的完成体.

зүйрлэшгүй **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠵᠡᠶᠢᠷᠯᠡᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 无法比拟的, 不可比拟的, 无与伦比的: ~ их 无比之大.

зүйрэй **ᠵᠡᠶᠢᠷᠡᠢ** [量·形] ① 双, 对: нэг ~ гу- тал 一双靴子; ② 双生的, 孪生的: ~ хүүхэд 双胞胎.

зүйс **ᠵᠡᠶᠢᠰ** [名] 镶嵌.

зүйтэй **ᠵᠡᠶᠢᠲᠡᠢ** [形] 对的, 合理的, 有理的, 有道理的, 正当的, 正确的.

зүйх **ᠵᠡᠶᠢᠬ** [动] 拼缀, 缀缝, 拼接: ~ ж оёх 拼缝.

зүйцгээх **ᠵᠡᠶᠢᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] зүйх 的众动态.

зүйч **ᠵᠡᠶᠢᠴ** [名] 学家, 学者; 研究者: газар ~ 地理学家.

зүйчлүүлэх **ᠵᠡᠶᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүйчлэх 的使动态.

зүйчлэл **ᠵᠡᠶᠢᠴᠢᠯᠡᠯ** [名] 推论, 推理, 类推.

зүйчлэх **ᠵᠡᠶᠢᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 探索道理规律; 合理地办, 按规律作; ② 讲道理, 找道理; ③ 推理, 类推.

зүлгүүгдэх **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] 参见 зүлгүүрдэх.

зүлгүүлэх **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] зүлгэх 的使动态.

зүлгүүр **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠷ** [名] ① 擦布, 抹布; ② 砂轮: ~ багаж 磨削工具; ~ цаас 砂纸, 磨光纸; ~ ийн суурь машин 磨床.

зүлгүүрдүүлэх **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зүлгүүрдэх 的使动态.

зүлгүүрдэх **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] ① 擦拭, 擦净, 擦亮; 刷净; ② 研, 研光.

зүлгүүрдэцгээх **ᠵᠡᠯᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] зүлгүүрдэх 的众动态.

- зүлгэгдэх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] зүлгэх 的被动态。
- зүлгэгч **ᠵᠢᠯᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] 研光工。
- зүлгэйн **ᠵᠢᠯᠭᠡᠶᠢᠨ** 见 ~ өтөг [动] 青熊。
- зүлгэлт **ᠵᠢᠯᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] 磨, 磨削; 研。
- зүлгэлцэх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] зүлгэх 的共动态。
- зүлгэлэг **ᠵᠢᠯᠭᠡᠯᠡᠭ** 见 ~ цэцэг <植> 芘碧花。
- зүлгэнүүлэх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүлгэнэх 的使动态; 调教牲口。
- зүлгэнэ **ᠵᠢᠯᠭᠡᠨᠡ** 见 зүлгэлэгцэцэг。
- зүлгэнэх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] (马等) 稍驯服, 稍习惯于被役使。
- зүлгэх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 磨光, 磨擦, 磨磋: ~ ж билүүдэх 磨削; ~ материал 磨蚀材料; ② 擦拭, 拭净。
- зүлгэгцгээх **ᠵᠢᠯᠭᠡᠭᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] зүлгэх 的众动态。
- зүлгэчих **ᠵᠢᠯᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] зүлгэх 的多次体。
- зүлд **ᠵᠢᠯᠳᠡ** [名] ① 所宰牲畜的头、咽喉、心、肺连在一起的部分; ② 主要部分, 主体, 中心, 核心: гол ~ 核心。
- зүлдлэх **ᠵᠢᠯᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 把宰杀的牲畜的头、咽喉、心、肺一起割下来; ② 成为主要部分, 作主体, 成核心, 成为中心。
- зүлмэх **ᠵᠢᠯᠮᠡᠬᠡ** [动] ① 稍吃, 略尝; ② 参见 зэлмэх。
- зүлхгэр **ᠵᠢᠯᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 瓶状的: ~ улаан хоолой 瓶状食道。
- зүлчгэр **ᠵᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠷ** [形] (对亲朋) 不和睦的; 与众不合的, 寡性的; 粗野无理的。
- зүлчилзэх **ᠵᠢᠯᠴᠢᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] 害羞, 不好意思, (感觉) 丢脸, 拘束: нүүр ~ 觉得丢脸; (害羞而) 把脸转向一旁。
- зүлэг (зүлгэн) **ᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 草甸子, 草地; 草皮; 草坪: зүлгийн ногоо 草地的嫩草; 绿茵; ~ хадах машин 剪草皮机; ~ суулгах 铺草皮, 铺草坪; зүлгэн дээрх хоккей 曲棍球。
- зүлэгдүү **ᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦ** [形] 草坪稀疏的。
- зүлэгдүүхэн **ᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] зүлэгдүү 的小称; 草坪略稀疏的。

- зүлэгжих **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 嫩草甸丛生, 生草; 草坪化。
- зүлэгжүүлэх **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүлэгжих 的使动态; 种植草坪, 使之草坪化, 覆盖草坪。
- зүлэглиг **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠯᠢᠭ** [名] <植> 獠牙菜属。
- зүлэгнүүлэх **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүлэгнэх 的使动态。
- зүлэгнэх **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 见 зүлгэнэх。
- зүлэгших **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠬᠢ** [动] 长出草皮, 长出嫩草。
- зүлэгшүүлэх **ᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠬᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүлэгших 的使动态。
- зүлээ **ᠵᠢᠯᠡᠭᠡ** [名] 系秋千绳的扣环。
- зүм **ᠵᠢᠯᠦᠮ** [名] <植> 苧麻: ~ өвс 苧麻。
- зүмбэр **ᠵᠢᠯᠦᠮᠪᠡᠷ** [名] 雕花: ~ тэй зургийн жааз 雕花像框。
- зүмбэрдмэл **ᠵᠢᠯᠦᠮᠪᠡᠷᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 雕花的, 雕有图案的。
- зүмбэрдэх **ᠵᠢᠯᠦᠮᠪᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 雕花, 雕刻图案。
- зүмбэрлэх **ᠵᠢᠯᠦᠮᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 雕出花纹, 划成图案。
- зүнз (жүнз) **ᠵᠢᠯᠦᠨᠵ** [名] 酒盅子。
- зүр **ᠵᠢᠯᠦᠷ** [名] <动> 母孢子。
- зүргий **ᠵᠢᠯᠦᠷᠭᠢᠶ** [名] <植> ① 金丝草; ② 见 чөдөр өвс。
- зүргийдүү **ᠵᠢᠯᠦᠷᠭᠢᠶᠳᠡᠭᠦ** 见 царгас <植> 天蓝苜蓿。
- зүрж **ᠵᠢᠯᠦᠷᠵ** [名] 见 жүрж。
- зүржимсэг **ᠵᠢᠯᠦᠷᠵᠢᠮᠰᠡᠭ** [名] <植> 狗筋蔓属。
- зүржлиг **ᠵᠢᠯᠦᠷᠵᠢᠯᠢᠭ** [名] 柚子。
- зүржлэг **ᠵᠢᠯᠦᠷᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 见 зүржлиг。
- зүрмүүлэх **ᠵᠢᠯᠦᠷᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүрмэх 的使动态。
- зүрмэх **ᠵᠢᠯᠦᠷᠮᠡᠬᠡ** [动] 切成小细条, 割成细条。
- зүрх (эн) **ᠵᠢᠯᠦᠷᠬ** [名] ① <解> 心脏: ~ ний цохилт 心之跳动, 心脉; ~ булгилах, ~ түгших, ~ цохих, ~ дэлсэх, ~ чичрэх, ~ цохилох, ~ догдлох

心跳; ~ энд зурах 记在心中; ~ томрох ①心扩大; ②胆大起来; ~ ний гэм <医>心脏病; үнэн ~ нээс, ~ ний угаас, гол ~ нээс, чин ~ нээс 由衷地, 衷心地; ~ ний тольт 心耳; ●胆量, 勇气: ~ их 胆大; ~ бага 胆小; ~ гаргах 拿出勇气; ~ үхэх 死心; 灰心; ~ дэлбэрэх 胆破, 胆裂; ~ алдах 丧胆; 灰心; ~ шантрах, ~ мохох 灰心, 泄气; ~ муутай 胆小如鼠的; ~ орох 鼓起勇气; ~ шижигнэх, ~ шимшрэх 胆怯, 害怕; ~ өвдөх, ~ эмтрэх 心疼; ~ ээр өвдөх 心口痛; ~ хүрэхгүй 勇气不足; ◇ ~ зориг 胆量, 胆略; ●亲爱, 心爱, 亲近, 亲密: ~ ний амраг 亲爱的人, 心上的人, 情人; ~ ний нөхөр 最亲的朋友, 挚友; гол ~, амин ~ 最亲爱的, 心愛的; ●主要部分, 主体: ~ арал 车辕; ~ араа 主心齿轮; ◇ ~ эн ягаандай <植> 茜草; ~ эн цангуу <植> 小形独行菜; ~ эн цэцэг <植> 远志属.

зүрхгүй **төр** **төр** [形]胆小的, 没有勇气的, 无胆量的.

зүрхлүүлэх **төрлөг** [动] зүрхлэх 的使动态.

зүрхлэлт **төрлөг** [名]鼓起勇气, 勇敢, 大胆.

зүрхлэх **төрлөг** [动]鼓起勇气, 勇敢起来, 大胆起来; 敢于...; цөмрөн орохыг ~сэн 胆敢入侵(的).

зүрхтэй **төрлөг** [形]●勇敢的, 大胆的, 有胆量的; ●有...心的; ●粗野的, 蛮勇的.

зүрхтэс **төрлөг** [名]<医>心肌炎, 心炎.

зүрхцэг **төрлөг** [名]参见 нугын зууч.

зүрхших **төрлөг** [动]胆怯, 畏惧.

зүрхшүүлэх **төрлөг** [动] зүрхших 的使动态.

зүрхшээх **төрлөг** [动]胆怯, 稍怕.

зүрхэвс **төрлөг** [名]<动>犁鼠(номин 的别称).

зүрхэвч **төрлөг** I [名]急性子人.

зүрхэвч **төрлөг** II [名]<动>鼯鼠(五道眉).

зүрхэвч **төрлөг** III [名]<电>磁铁心.

зүрхэлчих **төрлөг** [动] зүрхлэх 的完成体.

зүрэм **төрлөг** [名]细长条: махны ~ 干肉条; модны ~ 细木条; цаасны ~ 纸条.

зүрэмдэг **төрлөг** [名]参见 зүрэмдэс.

зүрэмдэглэх **төрлөг** [动]弄成细条.

зүрэмдэс **төрлөг** [名]细条: махны ~ 肉条.

зүрэмдэслэх **төрлөг** [动]割成细条, 切成细条.

зүрэмдэх **төрлөг** [动]弄成细条.

зүрэмлүүлэх **төрлөг** [动] зүрэмлэх 的使动态.

зүрэмлэх **төрлөг** [动]切成细条, 弄成细条.

зүрэр **төрлөг** [名]山楂的核, 山楂子儿.

зүс **төр** I [名]●相貌, 容貌, 外貌: ~ царай 容貌; 面容, 面目, 面貌; сайхан ~ 美貌; ~ үзсэн хүн 面熟的人; ●脸色, 气色: ~ муу 脸色不好; ●(牧)(牲畜的)毛色: ~ орох ①(幼儿)容貌变美; ②气色好转; ③毛色变光泽; ~ буруу ①陌生的, 不相识的; ②异己的; ~ буруу этгээд 异己分子; ~ буруулах 伪装, 扮装; ~ хувилах, ~ хувирах 变脸.

зүс **төр** II [名]霪: ~ бороо 霪雨, 连阴雨; ~ бороотой тэнгэр 连绵不断的雨天; ~ бороотой цаг уур 连绵不断的多雨天气.

зүсгүй **төр** **төр** [形]●样子不好看的, 面容丑陋的; ●毛色不好看的(牲口).

зүслүүлэх **төрлөг** [动] зүслэх 的使动态; ●意同 зүслэгдэх.

зүслэг **төрлөг** [形]秀丽的, 俊秀的, 多姿的, 美貌的.

зүслэгдэх **төрлөг** [动] зүслэх 的被动态; 被辨认, 被识别.

зүслэх **төрлөг** [动]辨认, 识别: адуу ~ (根据毛色)认马; зүсэлж авах 认领; 记起.

- зүсмэл **ᠵᠦᠰᠮᠡᠯ** [形] 被切割成条的; 被剪成条的, 被锯开的: ~ материал 锯材; ~ банз 板材.
- зүсрэх **ᠵᠦᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 下连阴雨, 霪雨连绵.
- зүстэй **ᠵᠦᠰᠲᠡᠢ** [形] ①外貌好看的, 容貌端正的; 美丽的, 有生气的; ②有…外貌的; ③毛色好的(牲口).
- зүсүүлэх **ᠵᠦᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①зүсэх 的使动态; ②意同 зүсэгдэх.
- зүсүүр **ᠵᠦᠰᠦᠭᠦᠷ** [名] 削刀.
- зүсчих **ᠵᠦᠰᠴᠢᠬᠡ** [动] зүсэх 的多次体.
- зүсэгдэх **ᠵᠦᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] зүсэх 的被动态.
- зүсэгч **ᠵᠦᠰᠡᠭᠴᠢ** [名] 削割工, 切削工.
- зүсэл **ᠵᠦᠰᠡᠯ** [名] <地> 剖面.
- зүсэлт **ᠵᠦᠰᠡᠯᠲᠡ** [名] 削, 切, 割, 分割.
- зүсэлцгээх **ᠵᠦᠰᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] зүслэх 的众动态.
- зүсэлцэх **ᠵᠦᠰᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] зүсэх 的共动态.
- зүсэм **ᠵᠦᠰᠡᠮ** I [名] (牲畜的) 毛色: алаг зүсмийн морь 花马, 杂色马.
- зүсэм **ᠵᠦᠰᠡᠮ** II [名] (用刀切成的) 片: ~ талх 面包片; ~ бяслаг 干酪片.
- зүсэмлэх **ᠵᠦᠰᠡᠮᠯᠡᠬᠡ** [动] 切成片; талх ~ 把面包切成片.
- зүсэмнэх **ᠵᠦᠰᠡᠮᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 зүсэмлэх.
- зүсэрхэг **ᠵᠦᠰᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] 参见 зүслэг.
- зүсэрхэх **ᠵᠦᠰᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 显示美丽, 以美丽而自豪.
- зүсэрхүү **ᠵᠦᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 参见 зүслэг.
- зүсэрчих **ᠵᠦᠰᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] зүсэрэх 的完成体.
- зүсэрэх **ᠵᠦᠰᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 淫雨霏霏, 阴雨连绵.
- зүсэх **ᠵᠦᠰᠡᠬᠡ** [动] ①削(切、割、剪)成片(块、条): банз ~ 削木板, 锯木板; сур ~ 切割皮子; ~ машин 裁纸机; ②瓜分, 分割; 划破; ③穿越, 穿过: хотын дундуур ~ н гарах 从市中心穿过; мөс ~ хөлөг онгоц 破冰船.
- зүсэцгээх **ᠵᠦᠰᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] зүсэх 的众动态.
- зүтгүйдэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 无矩束的; 不规

则的.

- зүтгүү **ᠵᠦᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] 困难的, 艰苦的, 艰难的: ~ хаврын шувтрага цаг 困难的春末时节.
- зүтгүүлэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүтгэх 的使动态.
- зүтгүүр **ᠵᠦᠲᠦᠭᠦᠷ** I [形] 参见 зүтгээ.
- зүтгүүр **ᠵᠦᠲᠦᠭᠦᠷ** II [名] 机车: ~ үйлчлэх 机车牵引; ~ ийн бригад 机车乘务组; ~ ийн машинч 机车司机; ~ ийн аж ахуй 机务; ~ ийн гүйлт 机车行走里程.
- зүтгэгч **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] ①勤奋者, 努力者; 活动家: улс төрийн ~ 政治活动家; хамтын ~ 战友, 同事; ②用力拉曳者, 曳者, 被使役者.
- зүтгэл **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] ①勤奋, 努力; ②功绩, 成绩; ◇ бүтээл ~ 成就; гавьяа ~ 功绩, 贡献.
- зүтгэлгэ **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 зүтгэлэг.
- зүтгэлт **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡ** [形] 参见 зүтгэлтэй.
- зүтгэлтэй **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 勤奋的, 孜孜不倦的; 有功绩的, 有贡献的.
- зүтгэлтэн **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠨ** [名] 活动家, 事业家: төрийн ~ 政治活动家; нийгмийн ~ 社会活动家; шинжлэх ухааны гавьяат ~ 功勋科学家.
- зүтгэлхийлэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] зүтгэх 的多次体.
- зүтгэлцэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] ①зүтгэх 的共动态; ②奔波.
- зүтгэлэг **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 зүтгэл.
- зүтгэлэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 持续拉, 持续拖.
- зүтгэмж **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] 努力, 刻苦, 勤勉, 用功.
- зүтгэмтгий **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 勤奋的, 勤勉的, 一贯努力的.
- зүтгэмхий **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠮᠬᠡᠢ** [形] 参见 зүтгэмтгий.
- зүтгэх **ᠵᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ①勤奋, 努力; ②用力拉, 用力推, 用力曳: ~ мал 挽畜; ~ илчээр хөдлөгч 内燃机拖轮; ~ хэрэгсэл 牵引工具; ③固执己见, 刚愎自用.

зүтгээ **ᠰᠠᠭᠠᠨᠢ** [形] ①固执己见的, 刚愎自用的, 执拗的, 顽固的; ②很能出力的, 勤奋的(指牲畜); ~ морь 很能出力的马.

зүтгэвэнтэй **ᠰᠠᠭᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 固执的, 执拗的.

зүтгээч **ᠰᠠᠭᠠᠨᠢᠭᠡᠨ** [名] 挽畜, 役畜.

зүү(н) **ᠰᠠᠭᠠᠨ** I [名] ①针: ~ хуруувч 顶针; ~ ороох 盘针(缝); юм нэхдэг ~ 编织针; бичгийн ~ 大头针; бөхлөлтийн ~ 别针; ~ сүвлэх 纫针; ~ ний сүвэгч 针鼻儿; ~ тавих, ~ хатгах <医> 针刺, 针灸; тарианы ~ <医> 注射针; ~ утас 针线; ②(钟表、罗盘及计量器等)的指针; цагийн ~ 时针; ③饰针, 胸针(妇女装饰品); энгэрийн ~ 饰针, 胸针; ◇ ~ орох зайгүй 亲密无间的.

зүү **ᠰᠠᠭᠠᠨ** II [感](会话)好吗, 可以吗, 是吗: миний хэлснийг бүү мартаарай ~ 别忘了我所说的, 好吗? заа ~ болох 商妥, 约好.

зүүвч **ᠰᠠᠭᠠᠨᠶᠢᠨ** [名] 针盒, 针线包.

зүүвчлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠶᠢᠨᠬᠡᠯᠡᠭ** [动] 装入针盒, 插进针线包.

зүүвэр **ᠰᠠᠭᠠᠨᠪᠡᠷ** [名] <语> ①后缀; ②词尾.

зүүгдэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] зүүх 的被动态.

зүүд(эн) **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡ** [名] 梦, 梦幻: ~энд орох 梦见; чи миний ~энд орсон 我梦见了你; ~эн бодол 幻想, 梦想; ~эн өвчин, ~ээрээ тэнэх өвчин 月夜狂; ~ний байдал<医> 类睡眠状态.

зүүдлүүлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүүдлэх 使动态.

зүүдлэгдэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] зүүдлэх 的被动态.

зүүдлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 做梦, 梦见: чи юу гэж ~в? 你梦见了什么? ~н балартах 梦一般, 似梦; ~н явагч 月夜狂.

зүүдэл **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠯ** [名](佩带的)装饰品, 佩饰.

зүүдэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] 扎针, 针疗.

зүүзнэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠳᠡᠬᠡᠨᠢᠭᠡᠨ** [动] зүүх 的短暂体.

зүүлгэ **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠭᠡ** [名] 装饰品, 垂饰.

зүүлгэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зүүлэх 的使动态; ●给

戴上, 给佩带, 给挂上; ②(新婚夫妇在婚宴上向亲友)致谢礼.

зүүлдэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ①纠缠, 缠紧, 纠结; ②(摔跤时)钩, 钩住.

зүүлт **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠯ** [名] ①装饰品, 垂饰, 佩带品: сувдан ~ 珍珠耳环; 珍珠佩带品; ②(栏外)注解, 脚注, 索引: ~ тайлбар 注释.

зүүлүүлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зүүлэх II 的使动态; 使之向东走, 使之向左走; 开往东方, 送往东方, 派往东方.

зүүлцэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠬᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] зүүх 的共动态.

зүүлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] 说梦话, 说呓语.

зүүлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动] 朝东走, 到东面去.

зүүлэх **ᠰᠠᠭᠠᠨᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** III [动] <医> 针刺, 用针.

зүүн **ᠰᠠᠭᠠᠨ** I [名] ①东, 东方: ~ урд 东南; ~ хойт 东北; ~ хойноос 3 бал салхитай 有三级东北风; ~ тийш 向东, 朝东; 向左; ~ уртраг 东经; Зүүн Үзэмчин Хушуу 东乌珠穆沁旗(内蒙古旗名); ②左, 左边: ~ эрэг дээр 在左岸; ~ гар ①左手; ②左翼; ~ гараар угдрах <体> 左手抓拳; ~ довтлогч <体> 左锋.

зүүн **ᠰᠠᠭᠠᠨ** II [形] “左”倾的; 左翼的: ~ий үзэлтэн “左”倾主义者; ~ жигүүр 左翼; ~ этгээд 左派; ~ий нугалаа, ~ий хэлбэрэл “左”倾; ~ий хэт даррагч этгээд 极左分子.

зүүнтэй **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢ** [副] ①在东面, 在东方; 在东边; ②在左边: ~ зогсох (摔跤时)左站立.

зүүнтэйгүүр **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢᠭᠦᠦᠷ** [副] ①经由东边; ②经由左边.

зүүнтэйхн **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] ①在左边的; ②在东边的.

зүүнтэн **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢᠨ** [名] 左派.

зүүнтээ **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢᠡ** [副] 在东边; 在左边.

зүүнтээгүүр **ᠰᠠᠭᠠᠨᠲᠡᠭᠡᠢᠭᠦᠦᠷ** [副] 经由东边, 经由左边.

зүүнчирхүү **ᠰᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠦ** [形] ①左的, 偏左的; ②东面的, 偏东的.

зүүвш **ᠰᠠᠭᠠᠨᠪᠢᠰ** [副] ①往东, 向东, 朝东; ②往

左, 向左.

зүүншлэх **ᠵᠡᠭᠦᠨᠰᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 往东, 向东, 朝东; ② 往左, 向左.

зүүншээ **ᠵᠡᠭᠦᠨᠰᠡᠭᠡ** [副] ① 向左: ~н эргэх (军) 向左转; ② 向东, 朝东.

зүүрмэг **ᠵᠡᠭᠦᠷᠮᠡᠭ** I [形] 连年生孩子的: ~эмэгтэй 连年生孩子的女人.

зүүрмэг **ᠵᠡᠭᠦᠷᠮᠡᠭ** II [形] ① 未睡足觉的, 未睡酣的; ② 欲睡觉的, 瞌睡的.

зүүрмэглүүлэх **ᠵᠡᠭᠦᠷᠮᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зүүрмэглэх 使动态.

зүүрмэглэх **ᠵᠡᠭᠦᠷᠮᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] ① 稍事睡眠; 打盹, 打瞌睡; ② 发痴, 昏昏蒙蒙: ~ өвчин 发作性睡眠病; ~ж унах 睡眠性发作.

зүүрхэг **ᠵᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠭ** [形] 针状的: ~ бутран 针状辉绿岩.

зүүсгэл **ᠵᠡᠭᠦᠰᠭᠡᠯ** [名] 佩带物: эдлэл ~ (男子用的) 佩饰物.

зүүт **ᠵᠡᠭᠦᠲ** [形·名] ① 针形的; ② 悬针篆.

зүүтгэл **ᠵᠡᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 参见 зүүсгэл.

зүүтэй **ᠵᠡᠭᠦᠲᠡᠢ** [形] 指针式的: ~ хэмжүүр 指针式测量仪表.

зүүх **ᠵᠡᠭᠦᠬ** [动] ① 戴, 佩: малгай ~ 戴帽子: нүдний шил ~ 戴眼镜; тэмдэг ~ 佩带奖章; зэрэг ~ 挂衔; дөнгө ~ 戴枷; ② 背, 扛: буу ~ 扛枪; ~ дэг сав(军) 行军碗; ③ (хэнээс-юунаас) 纠缠, 缠住, 缠紧, 紧跟: хүүхэд надаас ~ гээд эр салдаггүй шүү 孩子总是缠住我不放啊.

зүүхэн **ᠵᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [副] ① (与 дээр, дор 等连用或接加 л, т, ээр 等格表示)就在东边; ② 靠东边.

зүүцгээх **ᠵᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] зүүх 的众动态.

зүүцэлдэх **ᠵᠡᠭᠦᠴᠡᠯᠠᠳᠡᠬ** [动] зүүцэх 的互动态; 互相纠缠, 互相跟随.

зүүцэх **ᠵᠡᠭᠦᠴᠡᠬ** [动] 纠缠, 缠住; 跟随; 紧跟.

зүхлэг **ᠵᠡᠬᠡᠯᠡᠭ** [名] 咒骂语, 咒语.

зүхүүлэх **ᠵᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зүхэх 的使动态.

зүхэгдэх **ᠵᠡᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] зүхэх 的被动态.

зүхэл **ᠵᠡᠬᠡᠯ** [名] 咒骂, 谩骂; 责骂; ◇ ~

занал 咒骂; 责骂; хараал ~ 谩骂.

зүхэлт **ᠵᠡᠬᠡᠯᠡᠲ** [名] 参见 зүхэл.

зүхэх **ᠵᠡᠬᠡᠬ** [动] 咒骂, 谩骂, 责骂; ◇ хараах ~ 咒骂, 谩骂; зангах ~ 责骂, 叱骂.

зүчих **ᠵᠡᠬᠡᠴᠢᠬ** [动] ① 违犯, 违背, 冲突, 矛盾; ② 固执, 执拗.

зүчүү **ᠵᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠦ** [形] 不一致的, 不相附的, 相分歧的, 相疏远的.

зүчээ **ᠵᠡᠬᠡᠴᠡ** [名] 马圈, 马厩.

зэв **ᠵᠡᠪ** I [名] 镞, 梅针箭: сумны ~ 箭头; ◇ ~ эн хназат [动] 铁嘴沙鸥.

зэв **ᠵᠡᠪ** II [名] ① 锈: ~ тогтох 生锈; ② 金属锈味; 锈味: зэсийн ~ 铜味; ③ 茶锈.

зэвгэр **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷ** [名] (动) 管鼻属.

зэвнйх **ᠵᠡᠪᠦᠨᠢᠬ** [动] (心里不悦而脸) 发青.

зэвлэх **ᠵᠡᠪᠡᠯᠡᠬ** [动] 安箭镞.

зэврүүвтэр **ᠵᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠪᠲᠦᠷ** [形] 稍微凉爽些, 略微清凉些.

зэврүүлэх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] зэврэх I 的使动态.

зэврүүлэх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] зэврэх II 的使动态.

зэврүүн **ᠵᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠨ** [形] ① 凉爽的, 清凉的; 凉飕飕的: өнөө үдэш нилээд ~ байна 今晚很凉爽; ② 发青的, 阴沉的(脸); ◇ ~ унаган хөл (植) 冷蜂斗叶.

зэврүүхэн **ᠵᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 比较凉爽的, 比较清凉的.

зэврэлт **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠯᠲ** I [名] зэврэх I 的名词.

зэврэлт **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠯᠲ** II [名] зэврэх II 的名词.

зэврэх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠬ** I [动] 生锈, 长锈, 锈蚀: ~ гүй болд 不锈钢.

зэврэх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠬ** II [动] 凉爽, 清凉.

зэврэшгүй **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] 永不生锈的; 不朽的.

зэврээх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠶᠡᠬ** I [动] зэврэх I 的使动态.

зэврээх **ᠵᠡᠪᠦᠷᠡᠶᠡᠬ** II [动] зэврэх II 的使动态.

зэвсэг **ᠵᠡᠪᠦᠰᠡᠭ** [名] ① (军) 武器, 军械: ха-

луун ~ 火器(枪炮); 热武器; галт ~ 火炮(枪炮火箭等); хүйтэн ~ 白刃; 冷武器; зэвсгээ хураалгах <军> 投降, 放下武器; ~ хураах 缴械, 裁军, 解除武装; цөмийн ~ 核武器; халуун цөмийн ~ 热核武器; үй олноор хөнөөх ~ 大规模杀伤武器; буудлагын ~ 步兵武器, 轻武器; ердийн ~ 常规武器; зэвсгийг бүх нийтээр бүрэн хураах 全面彻底裁减军备; зэвсгийн эрхлэгч 兵器主任; ~ хариуцах офицер, зэвсгийн офицер 军械官; ~ нэгтэн 战友; зэвсгийг хорогдуулах 裁减军备; зэвсгээ аргах <军> 整装待发; зэвсгээ хангинуулах 以武力威胁; зэвсгээр илэрхий далайлах 公然动用武力; зэвсгээр хөөцөлдөх 军备竞赛; ◇зэр ~, буу ~ 武器; ~ техник 武器装备, 武器技术; ② 工具, 器具, 器械: багаж ~ 工具; чулуун ~ 石器; хүрэл ~ 青铜器; төмөр ~ 铁器; хөгжмийн ~ 乐器; ~ нэгтэй нөхөд 同行; 战友; үзэл суртлын ~ 思想武器; ◇сав ~ 器具.

зэвсэггүй *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠦᠢ* *ᠵᠡᠨᠢ* [形] ① 无工具的; ② 非武装的, 赤手空拳的, 手无寸铁的, 徒手.

зэвсэгжилт *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠲᠤ* [名] ① 装备; ② 工具化, 工具化工作.

зэвсэгжих *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] ① 拥有武器, 武装起来; ② 拥有工具; 工具化.

зэвсэгжүүлэх *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зэвсэгжих的使动态.

зэвсэглүүлэх *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зэвсэглэх的使动态.

зэвсэглэгдэх *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] зэвсэглэх的被动态.

зэвсэглэл *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] 装备, 武装, 军备: ~ийн хойноос хөөцөлдөж дайнд бэлтгэх 扩军备战; ~ийг хорогдуулах 裁减军备; ~ийн хойноос хөөцөлдөх 军备竞赛.

зэвсэглэлт *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠤ* [名] 参见 зэвсэглэл.

зэвсэглэмж *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠮᠵᠢ* [名] 装备, 装备情况, 装备率, 装备程度: фонд ~ 基本技术装备情况; эрчим хүчний ~ 电力装备情

况.

зэвсэглэх *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 武装起来, 装备: орчин цагийн техникээр ~ 用近代技术来武装(装备); марксизмаар ~ сэн нам 用马克思主义武装起来的党; ② 拥有工具.

зэвсэглэцгээх *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] зэвсэглэх的众动态.

зэвсэгт *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠲᠦ* [形] 武装的: ~ хүчин 武装力量; ~ бослого 武装暴动, 武装起义; ~ халдлага 武装侵略, 武装进犯; ~ өдөөн хатгалга 武装挑衅; ~ мөргөлдөөн 武装冲突; ~ нэгтэн 同行; ~ оролцлогоо; ~ оролцоо, ~ хүчээр оролцох 武装干涉; ~ отряд 武装队; ~ самуун 武装暴乱; ~ самуурал 武装叛乱; ~ тэмцэл 武装斗争.

зэвсэгчин *ᠵᠡᠪᠰᠡᠭᠢᠴᠢᠨ* [名] <军> 军械员.

зэвтүүлэх *ᠵᠡᠪᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] зэвтэх的使动态.

зэвтэх *ᠵᠡᠪᠲᠡᠬᠡ* [动] 生锈, 长锈.

зэвүү *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦ* [名] 嫌恶, 厌恶; 憎恶: ~ хүрэх 讨厌.

зэвүүн *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠨ* [形] 可惜的, 可恶的, 讨嫌的, 讨厌的, 招人讨厌的.

зэвүүрхүү *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦ* [形] 较可怕的; 较可鄙的, 较讨厌的.

зэвүүрхүүлэх *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 зэвүүрхэх.

зэвүүрхэг *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠭ* [形] 有些可惜的; 稍可鄙的, 稍让人讨厌的.

зэвүүрхэл *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠯ* [名] ① 厌恶感, 憎恶感; ② 畏惧, 胆怯.

зэвүүрхэлтэй *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠢ* [形] 可厌的, 可惜的, 可恶的.

зэвүүрхэм *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠮ* [形] 参见 зэвүүрхэлтэй.

зэвүүрхэх *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 嫌恶, 厌恶, 憎恶.

зэвүүрэм *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠡᠮ* [形] 讨厌的, 恶心的, 可憎的.

зэвүүрэх *ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] 嫌恶, 厌恶, 厌烦, 憎恶, 讨厌, 恶心.

зэвүүтэй **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 参见 зэвүүрхэлтэй.

зэвүүхэн **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] зэвүүн 的小称; 较可恶的, 较可惜的, 较讨厌的.

зэвүүцүүлэх **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [动] зэвүүцэх 的使动态.

зэвүүцэл **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [名] ① 厌恶, 嫌恶; 反感; ② 懦弱, 害怕.

зэвүүцэм **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 参见 зэвүүрэм.

зэвүүцэнгүй **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 厌恶的, 嫌恶的.

зэвүүцэх **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [动] (хэнээс - юунаас-яахаас) ① 嫌恶, 厌恶, 讨厌, 讨嫌; ② 怯懦, 胆怯, 畏惧: хэлэхээсээ ~ 怕说话.

зэвүүцэцгээх **ᠵᠡᠪᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [动] зэвүүцэх 的众动态.

зэвхий **ᠵᠡᠪᠦᠬᠡ** [形] ① 惨白的, 苍白的: ~ цагаан 钵 (cell); ② 铁青色的, 铁锈色的. (指马的毛色): ~ саарал 铁锈青毛的 (马的毛色).

зэвхийрэх **ᠵᠡᠪᠦᠬᠡ** [动] 变铁青色: ~ халуурал (医) 苍白热, 无血色热.

зэвэг **ᠵᠡᠪᠦᠭ** [名] 见 зэвээ.

зэвэр **ᠵᠡᠪᠦᠷ** [形] 稀少的, 缺乏的, 罕见的; ◇ ховор ~ 稀少的, 有限的; 缺乏的; 贫困的.

зэвэргэн **ᠵᠡᠪᠦᠷᠭᠡᠨ** [形] ① 较凉爽的, 稍清凉的; ② 稍发育的, 较阴沉的 (脸).

зэвэрдүү **ᠵᠡᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 很稀少的, 很缺乏的, 十分罕见的.

зэвэрдүүхэн **ᠵᠡᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] зэвэрдүү 的小称.

зэвэрмэл **ᠵᠡᠪᠦᠷᠮᠡᠯ** [形] 熔蚀的: ~ болор 熔蚀石英.

зэвэртмэл **ᠵᠡᠪᠦᠷᠲᠮᠡᠯ** [形] 虫状的: ~ болор 虫状石英.

зэвээ **ᠵᠡᠪᠦᠭ** [名] (动) 细鳞白: ~ загас 细鳞白鱼.

зэгзгэр **ᠵᠡᠭᠭᠡᠷ** [形] 细高的, 苗条的: ~ нуруутай хүн 细高个的人; ~ өлөн (植) 细苔.

зэгзгэрхэн **ᠵᠡᠭᠭᠡᠷ** [形] зэгзгэр 的小称.

зэгзийлгэх **ᠵᠡᠭᠭᠡᠭᠡᠷ** [动] зэгзийх 的使动态.

зэгзийх **ᠵᠡᠭᠭᠡᠭᠡᠷ** [动] 变细高, 呈苗条状.

зэгзээхэй **ᠵᠡᠭᠭᠡᠭᠡᠷ** [名] (植) 古芥属.

зэгс (эн) **ᠵᠡᠭᠦᠰ** [名] (植) 菖蒲, 香蒲属; 芦苇: ~ ний охил balзуухай (动) 芦苇莺; ~ эн дэвсгэр 蒲垫; ~ эн боодол 蒲包; ~ эн шугуй 菖蒲丛.

зэгслиг **ᠵᠡᠭᠦᠰᠢᠯᠢᠭ** [名] (植) 水茅 (属).

зэгст **ᠵᠡᠭᠦᠰᠲᠦ** [形] 有菖蒲的: ~ намаг 芦苇沼泽.

зэгстэс **ᠵᠡᠭᠦᠰᠲᠦᠰ** [名] 芦苇板.

зэгсхэй **ᠵᠡᠭᠦᠰᠬᠡᠢ** 见 ~ шивлээ (植) 蒿问荆.

зэгсч **ᠵᠡᠭᠦᠰᠴᠢ** [名] 蚂蚁 (别名).

зэгсэн **ᠵᠡᠭᠦᠰᠢᠨ** [形] 相当好的, 挺不错的, 挺好的, 很像样的; 硕大的: ~ морь 相当好的马; ~ эд 挺不错的东西.

зэгсээ **ᠵᠡᠭᠦᠰᠡᠭ** [名] (植) 水葱属.

зэгэл **ᠵᠡᠭᠡᠯ** [名] 灰褐色: ~ шилрээч (动) 小嘴斑海雀.

зэгэх **ᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] 如愿, 满意, 心满意足, 饱足: хоол идэж ~ 吃饱饭; үзэж ~ 看够.

зэгээ **ᠵᠡᠭᠡᠭ** [名] ① 贪吃的人, 食量大的人, 饕饕; ② (动) 黑獾类; 狼獾.

зэд **ᠵᠡᠳ** [名] (宗) (施给诵经喇嘛们的) 施舍品, 布施.

зэдгэлж **ᠵᠡᠳᠭᠡᠯᠵ** [名] (植) 沼委陵菜属.

зэдгэнэ **ᠵᠡᠳᠭᠡᠨᠡ** [名] 见 зэтгэнэ.

зэдлүүлэх **ᠵᠡᠳᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зэдлэх 的使动态.

зэдлэх **ᠵᠡᠳᠯᠡᠬ** [动] ① 分发 (贡品和零钱), 配给, 发给, 分配; ② 施舍, 布施; ③ (转) 浪费, 挥霍.

зэдэргэнэ **ᠵᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 木地肤.

зэл **ᠵᠡᠯ** [名] ① 长牵绳: тугалын ~ 拴牛犊的长牵绳; ~ уяа (拴牲畜的) 大长绳; ~ урхи (打雁的) 绳套; ② (瓜等的) 蔓; (葡萄) 茎; ③ (挂东西的) 绳子; ④ (军) 散兵线.

зэлгээвтэр **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠪᠲᠡᠷ** [形] 温的, 刚温热的.

зэлгээдүүлэх **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэлгээдэх 的使动态.

зэлгээдэх **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变温, 变温热; ② 变灵巧, 变灵便.

зэлгээн **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨ** I [形] 温的, 温和的, 温热的: ~ цай 温茶.

зэлгээн **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨ** II [形] 小巧应手的; 灵巧适用的: ~ уурга 得心应手的套马杆.

зэлгээнхэн **ᠵᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨᠬᠡᠨ** [形] зэлгээн I、II 的小称.

зэллүүлэх **ᠵᠡᠯᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэллэх 的使动态.

зэллэг **ᠵᠡᠯᠯᠡᠭ** 见 ~ цэцэг <植> 打碗花属.

зэллэх **ᠵᠡᠯᠯᠡᠬᠡ** [动] ① (将牲畜)系在牵绳上: тугалаа зэллээд уя! 把牛犊拴在牵绳上! ② 长蔓, 爬蔓; ③ 挂在绳上: угаасан хувцсаа ~ ж тавиад хатаа! 把洗了的衣服挂在绳子上晾干! ~ н нисэх (雁群) 成行飞行; ~ сэн мандарваа <植> 缠枝牡丹.

зэлмүүр **ᠵᠡᠯᠮᠦᠭᠦᠷ** [形] 稍吃了一点的, 勉强垫了饥的, 稍饥饿的.

зэлмэх **ᠵᠡᠯᠮᠡᠬᠡ** [动] 稍吃喝一点, 尝尝, 解饿, 垫饥.

зэлүүд **ᠵᠡᠯᠦᠭᠦᠳᠡ** [形·名] ① 荒无人烟的, 偏僻的; ② 乡野无主之地, 荒野, 旷野.

зэлүүдхэн **ᠵᠡᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡᠨ** [形] 比较荒凉的地方, 比较偏僻的地方.

зэлхийрэх **ᠵᠡᠯᠬᠡᠢᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] (眼下)浮肿: нүд ~ 眼下浮肿.

зэлхэн **ᠵᠡᠯᠬᠡᠨ** [形] 现成的, 就绪的, 备妥的; ◇ бэлхэн ~ 现成的, 就绪的.

зэлхэрэх **ᠵᠡᠯᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 зэлхийрэх.

зэлэг **ᠵᠡᠯᠡᠭ** [名] <植> 蔓子, 藤.

зэлэм **ᠵᠡᠯᠡᠮ** [名] <陈> (举行祭祀仪式时挂在柳条上的)纸幡.

зэлэн **ᠵᠡᠯᠡᠨ** [形] 现成的, 备妥的, 就绪的; ◇ бэлэн ~ 现成的, 备妥的.

зэм **ᠵᠡᠮ** [名] 过错, 罪过: ял ~ 罪过; ◇ гэм ~ 罪过; 过错; ~ буруу 过错.

зэмгүй **ᠵᠡᠮᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无过错的, 无罪过的, 无辜的; ② 无恙的, 没事的, 没啥关系

的.

зэмдэг **ᠵᠡᠮᠳᠡᠭ** [形] 残缺的; 残废的, 伤残的, 残缺不全的.

зэмдэглүүлэх **ᠵᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэмдэглэх 的使动态.

зэмдэглэгдэх **ᠵᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] зэмдэглэх 的被动态.

зэмдэглэх **ᠵᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 弄残废, 致残; ② 损坏, 使残缺不全; ③ 半途而废.

зэмдэгрэх **ᠵᠡᠮᠳᠡᠭᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 残缺, 残缺不全; ② 变残废.

зэмзгэнэх **ᠵᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] (瘦小物)频动.

зэмзгэр **ᠵᠡᠮᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 身体不大的, 瘦小的.

зэмлүүлэх **ᠵᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① зэмлэх 的使动态; ② 意同 зэмлэгдэх.

зэмлэгдэх **ᠵᠡᠮᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] зэмлэх 的被动态; 被谴责, 受责备: аавдаа ~ 受爸爸责备.

зэмлэл **ᠵᠡᠮᠯᠡᠯ** [名] 谴责, 责备, 训斥, 指责, 非难: ~ хүлээх 受责备; ◇ ял ~ 惩处.

зэмлэлт **ᠵᠡᠮᠯᠡᠯᠲᠡ** [形] 受到谴责的, 受责备的, 训斥的: ~ аборт, ~ үр хөндөө 违法堕胎.

зэмлэлэг **ᠵᠡᠮᠯᠡᠯᠡᠭ** [名] 责备, 谴责.

зэмлэнгүй **ᠵᠡᠮᠯᠡᠨᠭᠦᠢ** [形] 责备的, 怪罪的.

зэмлэх **ᠵᠡᠮᠯᠡᠬᠡ** [动] 责难, 指责, 斥责, 谴责: ~ н буруушаах 谴责, 责备; ~ н сургах 训斥; чанга ~ 强烈谴责; сүрхий ~ 严厉责备.

зэмлэцгээх **ᠵᠡᠮᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зэмлэх 的众动态.

зэмлэчих **ᠵᠡᠮᠯᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] зэмлэх 的多次体.

зэмс **ᠵᠡᠮᠰ** [名] (帮他人宰畜或清洗内脏后自己应享用的)酬劳份肉(或一份肠、肚): ~ авах 拿酬劳份肉; ~ өгөх 给酬劳份肉.

зэмсэг **ᠵᠡᠮᠰᠡᠭ** [名] ① (马缰、坐鞴上的)金属装饰物; ② (妇女的)头饰、(刀具上所做的)小饰件; ③ 兵器, 军械: зэр ~ 军械.

зэмсэглэх **ᠵᠡᠮᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ① (在马具, 刀具上)配饰件; ② 戴头饰.

зэмтэй **ᠵᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] 有过错的, 有罪过的.

ЗЭМТЭН **ᠵᠡᠮᠲᠡᠨ** [名] 歹徒, 罪犯。

ЗЭМЭН **ᠵᠡᠮᠡᠨ** 见 ~ луус (动) 骑骡(驴骡子)。

ЗЭН **ᠵᠡᠨ** [名] (乐) 箏。

ЗЭНГЭР **ᠵᠡᠨᠭᠡᠷ** [名] (矿) 硅孔雀石。

ЗЭНДМЭНЭ **ᠵᠡᠨᠳᠡᠮᠡᠨᠦ** [名] 参见 чандмань: ~ эрдэнэ 宝石。

ЗЭНДЭХ **ᠵᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** I [动] ① 战栗, 颤抖; ② 出事, 发生险情。

ЗЭНДЭХ **ᠵᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** II [动] 渴望, 追求; 贪婪; 贪馋。

ЗЭНДЭЭН **ᠵᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] 参见 зиндаан。

ЗЭНЗГЭНҮҮЛЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэнзгэнэх 的使动态。

ЗЭНЗГЭНЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] ① 嫌恶, 苛求, 挑剔; ② 风流, 卖弄风骚, 穷讲究; 臭美。

ЗЭНЗГЭР **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 嫌恶的, 挑剔的, 吹毛求疵的, 苛求的; ② 风流的, 卖弄风骚的, 穷讲究的, 臭美的; ③ 小巧玲珑的。

ЗЭНЗГЭРДҮҮ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 嫌恶的, 挑剔的, 苛求的, 吹毛求疵的; ② 风流的, 卖弄风骚的, 穷讲究的。

ЗЭНЗГЭРДҮҮЛЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэнзгэрдэх 的使动态。

ЗЭНЗГЭРДЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 嫌恶, 挑剔, 苛求, 吹毛求疵; ② 风流, 卖弄风骚, 讲究打扮。

ЗЭНЗГЭРХЭН **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] зэнзгэр 的小称; ① 较嫌恶的, 较挑剔的, 较苛求的, 较吹毛求疵的; ② 较风流的, 较卖弄风骚的, 较讲究打扮的。

ЗЭНЗИЙЛГЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] зэнзийх 的使动态。

ЗЭНЗИЙЛЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶᠯᠡᠬᠡ** [动] 拘谨, 客气, 拘束。

ЗЭНЗИЙРХҮҮ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶᠦᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 好挑剔的, 好厌恶人的。

ЗЭНЗИЙРХЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶᠦᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 嫌, 好挑剔, 讨厌。

ЗЭНЗИЙ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶ** [动] ① 嫌恶起来, 挑剔起来, 苛求起来, 变吹毛求疵; ② 变得好修饰打扮, 变风流, 变得好卖弄风骚; ③ 长得小巧玲珑。

ЗЭНЗИЙХЭН **ᠵᠡᠨᠵᠡᠢᠶᠡᠬᠡᠨ** [形] 小巧玲珑的。

ЗЭНЗЭЛЗҮҮЛЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэнзэлзэх 的使动态。

ЗЭНЗЭЛЗЭХ **ᠵᠡᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 参见 зэнзгэнэх。

ЗЭНТГЭР **ᠵᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠷ** [形] 头大的: ~ бамбай (植) 头缒草; ~ уулаж (植) 头状苔。

ЗЭНТЭЛЗЭХ **ᠵᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 大头不停晃动, 摇晃来晃去。

ЗЭНХГЭР **ᠵᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 头大的。

ЗЭНХЭЛЗЭХ **ᠵᠡᠨᠬᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 大头不停摇晃, 摇头晃脑。

ЗЭР **ᠵᠡᠷ** 见 ~ зэвсэг, ~ зэмсэг 武器, 军械, 兵器。

ЗЭРВЭГЭР **ᠵᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] (眼白线) 向上斜吊的: ~ алаг нүд 向上斜吊的眼睛。

ЗЭРВЭС **ᠵᠡᠷᠪᠡᠰ** [形] 一闪而过的: ~ харах 瞥, 浏览, 浏一眼。

ЗЭРВЭСХЭН **ᠵᠡᠷᠪᠡᠰᠬᠡᠨ** [形] зэрвэс 的小称。

ЗЭРГЭД **ᠵᠡᠷᠭᠡᠳᠡ** I [副] 同时。

ЗЭРГЭД **ᠵᠡᠷᠭᠡᠳᠡ** II [名] ① 平行线; ② (语) 并行关系: ~ нэр томьёо 并行术语; ~ толь 并行词典, 对照词典; ~ үг 并行词; ③ (电) 并联: ~ залгах, ~ холбох 并联; ~ холбосон зай 并联电池; ~ хүрээ, ~ хэлхээ 并联电路; ~ халдвар (医) 副传染。

ЗЭРГЭДЛЭХ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] (电) 串联, 分接: ~ багтаамж 分路电容。

ЗЭРГЭЛ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠯ** [名] (陈) 双重的, 同时, 并行, 并列。

ЗЭРГЭЛДЭХ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 平行, 并行, 并列。

ЗЭРГЭЛДЭЭ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠡ** [形] 毗邻的; 附近的, 临近的: айл ~ 邻居; айл ~ орших 毗邻而居; ~ анги (军) 邻近部队; 友邻部队; ~ салбар 友邻分队; ~ аялгуу 邻近的方言; ~ холбоо 对比联想。

ЗЭРГЭЛДЭЭХ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 邻近的, 附近的, 毗邻的: ~ орнууд 邻国。

ЗЭРГЭМЖ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠡ** [名] 资格。

ЗЭРГЭМЖЭЭ **ᠵᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠡᠭᠡ** [名] 并肩, 并排。

зэргэмцүү **ᠵᠡᠷᠭᠡᠮᠴᠦᠦ** [副] 参见 зэрэгцээгээр.

зэргэмээс **ᠵᠡᠷᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠰ** [名] 注册项目: ~ ийн аж үйлдвэр 注册工业.

зэргээр **ᠵᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠷ** [后·副] ①同时; 等等; ②尽量地: чадах ~ гүйцэтгэх 尽量地去做.

зэрдэм **ᠵᠡᠷᠳᠡᠮ** [形] 谣传的.

зэргжигэнэ **ᠵᠡᠷᠭᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠡ** [名]〈动〉鸛属.

зэргжигэнэтэн **ᠵᠡᠷᠭᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠡᠲᠡᠨ** [名]〈动〉鸛科.

зэрлэг **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] ①野的, 野蛮的, 未开化的, 粗暴的, 粗野的: ~ түрэмгий ажиллагаа 野蛮的侵略活动; ~ зантай 性格野蛮的, 性野的; ~ морь〈动〉野马; ~ араатан 野兽; ~ гахай〈动〉野猪; ~ амьтан 野生动物; ~ нугас〈动〉绿头鸭; ~ шар нугас〈动〉斑嘴鸭; ~ хүмүүсийн хэл 原始人的语言; ②荒野的, 野地的: ~ уул тал 荒野山川; ③野生的(植物): ~ олс①野生麻; ②葛藤; ~ хушганы мод 山核桃树; ~ гаймуу 野芥菜; ~ үзэм 野葡萄; ~ чавга 酸枣; ~ сонгино 野葱; ~ өвс 野草, 杂草, 莠草; ~ түүх 锄杂草; ~ ургамал 野生植物; ~ арвай〈植〉野生燕麦; ~ шорной〈植〉野滨藜; ④无主的: ~ сум 流弹; ◇ ~ балмад 野蛮的, 蛮横的.

зэрлэглэг **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠯᠡᠭ** [动] ①〈陈〉埋葬在荒野; ②变野(指家畜).

зэрлэгсэр **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠡᠷ** 见 ~ нугас〈动〉凫.

зэрлэгшил **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠢᠯ** [名] 变野, 野蛮化(指家畜).

зэрлэгших **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] 变野蛮, 野化(指家畜).

зэрлэгшүүлэх **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зэрлэгших的使动态; 使之野蛮化, 使变野蛮.

зэрлэгшихн **ᠵᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠢᠬᠢᠨ** [动] зэрлэгших的完成体.

зэрмийлгэх **ᠵᠡᠷᠮᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] зэрмийх的使动态.

зэрмийх **ᠵᠡᠷᠮᠢᠶᠢᠬ** [动] ①变成细眯缝眼; ②睨视, 斜视; 鄙视.

зэрмэгнэх **ᠵᠡᠷᠮᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] ①(细长的眼睛)频

频转动; ②秋波频频传.

зэрмэгхэн **ᠵᠡᠷᠮᠡᠭᠬᠡᠨ** [副] 一瞥眼, 一瞬间: ~ харах 一瞥.

зэрмэлзэх **ᠵᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ①眯缝(眼); ②斜视, 睨视, 鄙视, 鄙睨.

зэртгэнүүлэх **ᠵᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] зэртгэнэх的使动态.

зэртгэнэх **ᠵᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠬ** [动] (斜吊眼)频频跳动.

зэртгэр **ᠵᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] ①矜持, 高傲, 傲慢(指少女); ②耳朵朝上并动作快敏的(动物): ~ чихтэй морь 有一对竖起耳朵的动作快敏的马.

зэртгэрхэн **ᠵᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] зэртгэр的小称; ①较矜持的, 较高傲的, 较傲慢的(指少女); ②耳朵竖起且动作较敏捷的(动物).

зэртилгэх **ᠵᠡᠷᠲᠦᠯᠭᠡᠬ** [动] зэртийх的使动态.

зэртийх **ᠵᠡᠷᠲᠦᠯᠢᠬ** [动] ①变矜持, 变傲慢(指少女); ②耳朵竖起并轻快活动.

зэртэлзүүлэх **ᠵᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зэртэлзэх的使动态.

зэртэлзэх **ᠵᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] (动物竖起的双耳)频频动弹, 一耸一耸.

зэрэг **ᠵᠡᠷᠡᠭ** I [名] ①学位, 学衔: эрдмийн ~ олгох 授予博士学位; ~ хамгаалах зохиол 博士论文; ②级, 衔, 爵位, 官阶: ~ хэргэм 爵位, 品级; ~ тушаал 职衔; ~ цол 官衔; ~ дэвшүүлэх 晋级; ~ нэмэх 加级; ~ эвдэх〈史〉削爵; ③水平, 程度: ~ дугаар 次序, 等次, 等级; ~ дэв 等级; хир ~ 水平, 程度; ~ дугаар муутай бараа 次等货; ~ дугаар үнэ 按等级定价; дээд ~ ийн гурил 特等面粉; бичиг үсэг дунд ~ 中等文化水平; ямар ~ хүн бэ? 人品如何; ④〈语〉级: харьцуулах ~ 比较级.

зэрэг **ᠵᠡᠷᠡᠭ** II [副] ①同时: ~ унах 同时倒下; ~ бөмбөгдөх〈军〉炸弹齐投; ~ буудах〈军〉齐射; ~ ~ 接连的, 陆续的; нэг ~ яваад ~ ирсэн 同去同来; ②并列: ~ явах 并行; ③当即: биднийг очихтой ~ ажил хийж эхлэв 我们一到当即开始工作; ④阵: бороо нэг ~ ороод өнгөрөв 雨下了一阵过去了.

зэрэг ʋᠠᠨᠢ III (后) ①一般, 同样, 一样; ②等, 等等: торго бөс ~ бараа 绸缎布匹等货物.

зэрэглүүлэх ʋᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэглэх I、II 的使动态.

зэрэглэл ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [名] зэрэглэх I、II、III 的名词.

зэрэглэх ʋᠠᠨᠠᠨᠢ I [动] 平行, 平列, 并进: ~ ж явах 并行.

зэрэглэх ʋᠠᠨᠠᠨᠢ II [动] 放整齐, 放均匀; 排列: аргал ~ 把牛粪放整齐.

зэрэглэх ʋᠠᠨᠠᠨᠢ III [动] ①耀眼: нүд ~ 耀眼; ②闪耀, 闪光: гэрэл ~ 光闪耀.

зэрэглэгчээх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэглэх I、II 的众动态.

зэрэглээ ʋᠠᠨᠠᠨᠢ I [形] 毗邻的, 邻居的: ~ айл 邻居; ~ хашаа 邻院.

зэрэглээ(н) ʋᠠᠨᠠᠨᠢ II [名] ①海蜃, 蜃气; ②迷景, 幻景: тал газрын ~ 草原上的幻景; зүүд ~ шиг ①如同梦幻; ②模模糊糊的, 昏昏蒙蒙的; ~ татах 出现幻景, 出现蜃楼; 空气现象.

зэрэглээтүүлэх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэглээтэх 的使动态.

зэрэглээтэх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] ①浮现蜃气; ②出现幻景.

зэрэгт ʋᠠᠨᠢᠨᠢ [名] <数> 根, 方根: ~ ийн язгуур 方根.

зэрэгтэй ʋᠠᠨᠢᠨᠢ [形] 有级别的, 有学位的; 高级的: ~ мэргэжилтэн 高级专家.

зэрэгтэн ʋᠠᠨᠢᠨᠢ [名] ①显贵, 高爵; ②<体> 等级: ~ биеийн тамирчид 等级运动员.

зэрэгцүүлэг ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [名] ①平行(性); 平行现象; 并行(性); ②<艺> 平行法, 排偶法, 对比法; ③<乐> 平行音程, 平行进行.

зэрэгцүүлэл ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [名] 参见 зэрэгцүүлэлт.

зэрэгцүүлэлт ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [名] ①平衡; ②比较.

зэрэгцүүлэх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэгцэх 的使动态; ①并列, 排列; ②比较, 对比: ~

үнэ 比较价格.

зэрэгцчих ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэгцэх 的完成体.

зэрэгцэгчээх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэгцэх 的众动态.

зэрэгцэл ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [名] зэрэгцэх 的名词; <电> 双联: ~ хэлхээ шугам 双工通信线路.

зэрэгцэлгүй ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [形] <电> 异步的: ~ үүсгүүр 异步发电机; ~ хөдөлгүүр 异步电动机.

зэрэгцэх ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [动] ①平行, 并排, 并行: мөр ~ н явах 肩并肩地走; ~ н орших 并存, 共存, 共处; энх тайвнаар ~ н орших 和平共处; ②<军> 看齐: баруун тийш зэрэгц! 向右看齐! ③<语> 并列: ~ н хавсарсан 并列从属关系; ~ н солилцох 转换; ~ сэн гишүүн 并列成份; ~ сэн холболго 并列韵; ④<医> 同时: ~ сэн цочроол 同时刺激; ~ сэн нөлөөлөл 同时诱导; ⑤比较, 相等, 等量齐观.

зэрэгцэхүйц ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [形] 平行的, 并排的, 并行的, 并列的, 齐头并进的.

зэрэгцээ ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [形·名] ①平行的, 并列, 并排的; 最近的, 并邻的: ~ байшин 并列的房子; ~ уул 并列的山; ~ соёлох <衣> 并行互结生长; ②同样的, 同时的; ③<军> 散兵线.

зэрэгцээгээр ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [副] 并列地; 同时地; 平行地; 同样地: үүний ~ 与此同时; 与此同样; үзэхийн ~ 在看的同时.

зэрэм ʋᠠᠨᠢ [名] <植> 蒿草.

зэрэмгэнүүлэх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] зэрэмгэнэх 的使动态.

зэрэмгэнэх ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [动] 参见 зэрэмгэнэх.

зэрэмгэр ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [形] 细眯缝的(眼睛): ~ нүдтэй 眼睛细眯的.

зэрэмгэрдүү ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [形] 眯缝着眼睛的, 细眯眼的.

зэрэмгэрхэн ʋᠠᠨᠠᠨᠠᠨᠢ [形] зэрэмгэр 的小称; (眼睛)有些眯缝的.

зэрэмдэг ʋᠠᠨᠠᠨᠢ [形] 残缺的; 残废的, 伤残

的: эрэмдэг ~ 残缺的, 残废的; дутуу ~ 残缺的; ~ мөч гар хөлгүй 短肢畸形; ~ хөгжил 发育不全.

зэрэмдэггэр **ᠵᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠭᠡᠷ** [名] 畸形瘤.

зэрэмдэглүүлэх **ᠵᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зэрэмдэглэх 的使动态.

зэрэмдэглэгдэх **ᠵᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠭᠢᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] зэрэмдэглэх 的被动态.

зэрэмдэглэх **ᠵᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 使成为残废, 使伤残; 使残缺, 致残.

зэс **ᠵᠡᠰ** I [名] 红铜, 紫铜: ~ ийн хүдэр 红铜矿石; ~ нь бултайх, ~ нь цухуйх (转) 败露, 露馅, 露出马脚; ~ бараа 铜制品; ~ зоос 铜钱; ~ мөнгө 铜币; ~ мангааны хүдэр 锰铜矿; ~ молибден 铜钼矿; ~ хөхөц 铜蓝; ~ хүнцлийн хүдэр 木铜矿; ~ ийн ногоон 孔雀绿.

зэс **ᠵᠡᠰ** II [名] (植) 茄子.

зэсжих **ᠵᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] 紫铜增多.

зэслэх **ᠵᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 打铜箍, 包铜箍; ② 镀紫铜.

зэст **ᠵᠡᠰᠲᠦ** [形] 含紫铜的: ~ занар 含铜页岩.

зэстэс **ᠵᠡᠰᠲᠡᠰ** [名] 赤铜矿.

зэсүүл **ᠵᠡᠰᠦᠭᠦᠯ** [名] (体) 摔跤裁判员; 裁判员.

зэсүүлч **ᠵᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠴᠢ** [名] (体) 摔跤裁判员; 裁判员.

зэсч **ᠵᠡᠰᠴᠢ** [名] 铜匠.

зэсэнцэр **ᠵᠡᠰᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 硫铂矿.

зэсэх **ᠵᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] (体) 裁判, 裁决.

зэт **ᠵᠡᠲ** [名] 参见 зэтэр.

зэтгэнэ **ᠵᠡᠲᠦᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 莓果; 草莓.

зэтгэр **ᠵᠡᠲᠦᠭᠡᠷ** [名] ① 妨碍, 妨害; 故障, 障碍物; ◇ **гай** ~ 故障; 危险; ② 危险, 凶险; ③ 鬼祟

зэтгэрдэх **ᠵᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 妨碍, 阻碍; 阻挠, 刁难; ② 沾污, 污辱.

зэтгэрлэх **ᠵᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 妨碍, 阻挠, 阻碍, 刁难; ② 沾污, 污辱; ③ 危害, 陷害, 遭到危险; ④ 作祟.

зэтгэх **ᠵᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** I [动] ① 努力, 勤奋; ② 渡水, 涉渡: **ус** ~ 涉水, 涉渡; ③ 打通, 穿通, 掏通, 疏浚: **суваг шуудуу** ~ 疏通水沟.

зэтэр **ᠵᠡᠲᠡᠷ** I [名] 指甲根: ~ сөрөх (指甲周围) 逆刺, 生肉刺, 长倒刺.

зэтэр **ᠵᠡᠲᠡᠷ** II [名] (动) 蜡膜.

зэтэртэх **ᠵᠡᠲᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 长倒刺.

зэтээр **ᠵᠡᠲᠡᠭᠡᠷ** [名] ① 参见 зэтэр I; ② (衣、鞋等开衩处的) 结子.

зэхий **ᠵᠡᠬᠡᠢ** [形] ① 逊色的; ② 较次的, 较差的; 较缺的.

зэхийвтэр **ᠵᠡᠬᠡᠢᠪᠲᠡᠷ** [形] 不太好的, 缺一些的, 差一些的.

зэхийвэр **ᠵᠡᠬᠡᠢᠪᠦᠷ** [形] 稍次的, 稍差的; 稍缺的.

зэхийдэх **ᠵᠡᠬᠡᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 显得过坏, 显得太差, 显得逊色.

зэхийлэх **ᠵᠡᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 生气, 表现出较差的性情.

зэхийрэх **ᠵᠡᠬᠡᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变差, 变次; 变缺.

зэхийтэх **ᠵᠡᠬᠡᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] 表现较次, 表现较差; 显得较差.

зэхийх **ᠵᠡᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] 参见 зэхийрэх.

зэхийхэн **ᠵᠡᠬᠡᠢᠬᠡᠬᠡᠨ** [形] зэхий 的小称.

зэхрүүн **ᠵᠡᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠨ** [形] 凉爽的, 凉的.

зэхрүүхэн **ᠵᠡᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] зэхрүүн 的小称; 较凉爽的, 较凉的.

зэхчих **ᠵᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] зэхэх 的完成体.

зэхэг **ᠵᠡᠬᠡᠭ** 见 ~ (脑袋) 上下动弹状.

зэхэлт **ᠵᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠲ** [名] зэхэх 的名词.

зэхэлцэх **ᠵᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] зэхэх 的共动态.

зэхэх **ᠵᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] 准备停当, 预备妥当, 备妥, 就绪: **унаа малаа** ~ 准备乘骑; ~ **сэн тоглогч** (体) 预备队员, 替补队员; ◇ **бэлдэх** ~ 准备, 筹备.

зэхэцгээх **ᠵᠡᠬᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] зэхэх 的众动态.

зэхээ **ᠵᠡᠬᠡᠡ** [形] 参见 зэхээс.

зэхээс **ᠵᠡᠬᠡᠡᠰ** [形] 备妥的, 准备就绪的, 现

成的。

зэхээстэй **ᠵᠡᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠢ** [形] 有准备的, 准备好的, 备妥的, 现成的。

зэхээтэй **ᠵᠡᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 参见 зэхээстэй。

зээ **ᠵᠡ** I [感] 是, 好吧, 行: ~ мэдлээ 好, 知道了。

зээ **ᠵᠡ** II [名] 箭哨子: сумны ~ 箭哨子。

зээ **ᠵᠡ** III [名] 外甥: ~ ач 外孙; ~ ач охин 外孙女; ~ хүү 外甥; ~ охин 外甥女; бүл ~ ураг 姑表亲。

зээ **ᠵᠡ** IV 见 ~ хас 瑾(美玉之一种); ◇ ~ царцаахай <动> 蟹(害虫)。

зээг **ᠵᠡᠭ** I [名] 边饰, 花边, 条子, 沿边儿。

зээг **ᠵᠡᠭ** II [名] 细绳, 扎绳, 头绳: ~ томох 捻细绳。

зээг **ᠵᠡᠭ** III [名] 叠叠。

зээглүүлэх **ᠵᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зээглэх I、II 的使动态。

зээглэх **ᠵᠡᠭᠯᠡᠬ** I [动] 滚边, 镶边, 夹饰边, 沿边。

зээглэх **ᠵᠡᠭᠯᠡᠬ** II [动] 编头绳, 编条子。

зээглэцгээх **ᠵᠡᠭᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] зээглэх I、II 的众动态。

зээгт **ᠵᠡᠭᠦᠲ** [形] 镶边的, 滚边的, 贴边的: ~ наамал 贴边的, 镶边的。

зээгч **ᠵᠡᠭᠦᠴ** [形] 参见 зээрдэгч。

зээл **ᠵᠡᠭᠡᠯ** I [名] ① 街, 街道, 大街: гудамж ~ 街道, 市街; ~ гудамжийн ажил 街道工作; ② 集市, 市场: зах ~ 集市, 市场; худалдаа ~ 商贸集市。

зээл **ᠵᠡᠭᠡᠯ** II [名] 贷款, 借贷, 信贷: ~ авах 借贷; ~ олгох 贷款, 信贷; ~ туслах касс 信贷所; ~ худалдах 赊购; ~ ийн банк 信贷银行; ~ ийн нөхөрдлөл 信贷社; ~ д авах 列入信贷; ~ ээр авах 赊买; ◇ өр ~ 借贷。

зээлбэр **ᠵᠡᠭᠡᠯᠪᠡᠷ** [名] (语) 借词, 外来词: ~ үг 借词。

зээлдлэг **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠯᠡᠭ** [名] 贷款: ~ төлөх 偿还贷款; ~ ийн гэрээ 贷款契约。

зээлдүүлэгч **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 债权人, 债

主, 放贷人。

зээлдүүлэх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зээлдэх 的使动态; 借贷: ~ капитал 借贷资本; ~ хэл (语) 借出语言。

зээлдэгч **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠴ** [名] 债务人, 负债者: бараа ~ 贷货方; нэр ~ 冒名者。

зээлдэх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] ① 借贷, 告贷: ~ н авах 借贷; ~ н туслах касс 互助储蓄会; ② 借用: тоо ~ (数) 借数, 借位(减法); ~ н хэлэх 转述; ~ сэн нэр (语) 借入名词; ~ сэн үг 借词; ~ сэн хэл 借入语言。

зээлдэгцээх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠬ** [动] зээлдэх 的众动态。

зээлжигч **ᠵᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠭᠴ** [名] 借方, 借款人。

зээлзвэх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠪᠡᠬ** [动] зээлэх 的短暂体。

зээллэг **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭ** [名] ① 信贷, 贷款, 借贷款: ~ олгогч 债主; ~ ийн ажиллавар 借贷业务, 放款业务; ~ ийн капитал 借贷资本; ~ ийн мөнгө 借款; ~ ийн хоршоо 信用社; ② 公债: ~ баригч 公债持有人; ~ захиалах 认购公债; ~ олгох, ~ гаргах 发行公债; ~ төлөх 清偿公债; ~ ийн хонжвор 公债得奖; хонжворт ~ 有奖公债。

зээллэгжих **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠢᠵᠢᠬ** [动] 借款; 贷款。

зээллэгжүүлэх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] зээллэгжих 的使动态。

зээллэгжүүлэг **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 贷款: ~ ийн хөмрөг 贷款基金。

зээллэгжүүлэлт **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠲ** [名] 信贷: ~ ийг сэргээх 恢复信贷。

зээллэгээ **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠭᠡ** [名] ① 贷款, 借贷, 借款, 债款: ~ өгөгч 放款人; ~ ийн ажиллавар 贷款业务; ~ ний барьцаа 借贷抵押; ② 参见 зээллэг。

зээллэх **ᠵᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠬ** [动] 借, 贷。

зээлт **ᠵᠡᠭᠡᠯᠲ** [名] 信用: ~ байгууллага 信用机构; ~ хоршоо, ~ хоршооллын нөхөрдлөл 信用合作社; ~ хоршоолол 信用合作。

зээлүүлэг **ᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 贷款。

зээлүүлэгч **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名]〈财〉贷方。
 зээлүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зээлэх 的使动态；
 出借；借给，贷给。
 зээлцгээх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] зээлэх 的众动态。
 зээлчих **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠳᠢᠬᠡ** [动] зээлэх 的完成体。
 зээлэгч **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴ** [名]借方，借贷人，告贷者。
 зээлэл **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名]借贷；贷款。
 зээлэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①借；贷：мөнгө ~ 借钱；②冒名冒充；假冒，假托：~ н авах 借用；нэр ~ 冒名。
 зээлээр **ᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠷ** **ᠪᠠ** [副]以借贷方式，赊：~ худалдах 赊购。
 зээнцэр **ᠰᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]外曾孙，外曾孙女。
 зээр(эн) **ᠰᠡᠭᠡᠷ** [名]〈动〉黄羊；蒙古原羚：
 сүүлт ~ 长尾黄羊；цагаан ~ 短尾黄羊；
 зээрэн төлөг 〈植〉准噶尔丝石竹(属)；~
 ийн унд 〈植〉翼果霸王。
 зээргэнэ **ᠰᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名]〈植〉麻黄属：~ ний
 овог 麻黄科。
 зээргэнэд **ᠰᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠨᠡᠳ** [名]〈植〉麻黄科。
 зээрд **ᠰᠡᠭᠡᠷᠳ** [形]枣红色的，火红色的，红褐
 色的，栗色的(马的毛色)：~ морь 枣红
 马；улаан ~ ①红褐色的(马毛色)；②饮
 酒所致的面色绯红；цусан ~ 血红色的，
 大红色的；~ алаг нугас〈动〉赤颈鸭；~

бор шувуу〈动〉山麻雀；~ дэглий〈动〉
 草鹭，柴鹭。

зээрдлээ **ᠰᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠯᠡᠭᠡ** [名] ①红(色)；(身体上
 的)红斑，红肿；②(树的)红斑病。
 зээрдэгч **ᠰᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠴ** [形]枣红色的，火红色的，
 红褐色的(骡马毛色)：~ гүү 枣红色的骡
 马。
 зээрлиг **ᠰᠡᠭᠡᠷᠯᠢᠭ** [名]〈动〉羚。
 зээрэмбэ **ᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠪᠦ** [名]占卜家，占星学家。
 зээрэнхий **ᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠨᠬᠢ** [形·名] ①平面圆形的，
 平圆盘形的：~ ороомог〈电〉圆形线圈；
 ②圆盘，圆片；〈体〉铁饼；〈天体的〉视面。
 зээрэнхийт **ᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠨᠬᠢᠲ** [形]圆平的，圆盘形
 的，有圆盘的。
 зээрэнцэг **ᠰᠡᠭᠡᠷᠡᠨᠴᠡᠭ** [名] ①〈体〉铁饼：~
 шидэгч 铁饼运动员；~ шидэх 掷铁饼
 ②〈电〉圆盘，圆板。
 зээтүү **ᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦ** [名]额头，锄头。
 зээтүүдүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] зээтүүдэх
 的使动态。
 зээтүүдэх **ᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]用额头刨；锄地。
 зээтүүдэцгээх **ᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] зээтүү-
 дэх 的众动态。
 зээх(эн) **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [名]〈动〉狼獾：~ эн мал-
 гай 狼獾皮帽子。

И

и **ᠶ** 蒙语第十个字母。

ив **ᠶᠦ** I (用在首字母为“и”的词前) 见 ~
 ил 极明显的，明明白白的，清清楚楚的，
 极显然的，很公开的；~ ижил 一模一
 样；~ илэрхий 非常明显的，清清楚楚

的，一清二楚的，明明白白的。

ив **ᠶᠦ** II [副] ①硬进去地，穿透地，硬闯地，
 拚命地：~ дайрах 闯入，突破；(水流
 等)冲坏；~ цохих 打穿，打破，打通，
 打倒；②砰的一响：~ хийтэл 砰的一声。

ив **ᠶᠡᠨ** III [副] 完全, 绝对, 根本; ◇ ~ **чив** 完全, 根本.

ивалга **ᠶᠡᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]〈动〉黄鹈, 金莺.

ивгээл **ᠶᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠯ** [名] 保佑, 庇护, 保护.

ивгээлт **ᠶᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 ивээл.

ивгээх **ᠶᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] 参见 ивээх.

ивлүүлэх **ᠶᠡᠨᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] ивлэх I 的使动态; 催奶.

ивлүүлэх **ᠶᠡᠨᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] ивлэх II 的使动态.

ивлгэх **ᠶᠡᠨᠯᠭᠡᠬ** [动] ивлэх I 的使动态.

ивлэх **ᠶᠡᠨᠯᠡᠬ** I [动] ①(动物) 下奶: үнээ ~ 乳牛下奶; ②小溪不停地流; горхи ~ 小溪不停地流.

ивлэх **ᠶᠡᠨᠯᠡᠬ** II [动] 使坍塌.

иврүүлэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] иврэх 的使动态.

иврэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠷᠡᠬ** [动] 塌陷, 沉落; 下倾, 下陷 (指地基、屋子等); (船) 沉下: эрэг ~ 河岸塌陷.

ивтнэх **ᠶᠡᠨᠲᠦᠨᠡᠬ** [动] ①小动物行走, 爬动, 蠕动: хорхой ~ 虫子爬动; ②(人身) 触痒, 刺挠.

ивүүлэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ивэх 的使动态.

ивүүр **ᠶᠡᠨᠪᠦᠭᠦᠷ** [名·形] ①垫子, 铺垫物; 支撑物; ②善于迎合的人: ~ хүн 善于迎合的人; ③耍赖的, 抵赖的, 翻脸不认帐的.

ивцгээх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] ивэх 的众动态.

ивэр **ᠶᠡᠨᠢᠪᠦᠷ** 见 ~ шивэр, ~ зэвэр, ~ авир ①嘁嘁喳喳地; ②淅淅沥沥地: бо-роо ~ шивэр орж байна 雨淅淅沥沥地下着.

ивэргэнэ **ᠶᠡᠨᠪᠦᠷᠭᠡᠨᠡ** [名]〈植〉无瓣石竹(属), 赫尼亚草(属).

ивэрхий **ᠶᠡᠨᠪᠦᠷᠬᠢ** I [名]〈医〉小肠疝气, ~ хүн 患小肠疝气病的人.

ивэрхий **ᠶᠡᠨᠪᠦᠷᠬᠢ** II [形·名] ①塌陷的, 下陷的, 坍塌的; ②塌陷处, 坍塌处.

ивэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬ** [动] ①垫, 铺垫; 支撑; ②(转) 顺和, 迎合; ③翻脸抵赖, 耍赖.

ивээгдэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] ивээх 的被动态.

ивээгч **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠭᠴ** [形·名] ①宽容的, 袒护的, 庇护的; ②袒护者, 庇护者, 保护者.

ивээл **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠯ** [名] ①宽容; 庇护, 保佑, 保护; ②迎合, 顺和, 顺从.

ивээлгүй **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠯᠭᠡᠢ** [形] ①不宽容的, 不可怜人的; 不予庇护的, 不给保护的, 不给保佑的; ②不迎合的, 不顺和的, 不顺从的.

ивээлгэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] ивээх 的使动态.

ивээлт **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠯᠲᠦ** [形] 参见 ивээлтэй.

ивээлтэй **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 宽容的, 庇护人的, 护佑人的, 保护人的.

ивээс **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠮᠡ** [名] ①铺垫物, 衬垫物; ②支柱, 支撑物.

ивээслэх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠮᠡᠯᠡᠬ** [动] ①铺垫, 衬垫; ②支撑.

ивээх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠬ** [动] 保佑, 保护, 庇护: ~ систем 保护制度; ~ хориг 保护壁垒.

ивээцгээх **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] ивээх 的众动态.

ивээчих **ᠶᠡᠨᠪᠦᠬᠡᠳᠢᠬ** [动] ивээх 的多次体.

иг **ᠶᠡᠨᠭ** I [名] 捻锤; 纺车: ~ийн дугуй 捻锤底盘; ~ийн иш 捻锤柄.

иг **ᠶᠡᠨᠭ** II 见 ~ маг хийх ①为琐事而争吵; ②慢慢吞吞; ③不果断, 不干脆, 犹犹豫豫.

игдүүлэх **ᠶᠡᠨᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] игдэх 的使动态; 使捻线, 使纺纱.

игдэх **ᠶᠡᠨᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] 捻线; 纺纱, 摇纱.

иглэрэх **ᠶᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠷᠡᠬ** [动] ①哽住, 卡住, 噎住, 呛住; ②堵塞, 封锁.

игуанодон **ᠶᠡᠨᠭᠤᠨᠠᠨᠣᠳᠣᠨ** [名] 禽龙.

игүүшин **ᠶᠡᠨᠭᠦᠭᠦᠰᠢᠨ** [名]〈植〉兔儿伞(属).

игч **ᠶᠡᠨᠭᠴ** [形] 稠密的, 繁茂的, 密集的(均指植物).

игэргэх **ᠶᠡᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠬ** I [动] (哭得) 噎气, 抽泣.

игэргэх **ᠶᠡᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠬ** II [动] ①笨嘴笨舌地讲话; ②颤抖, 发抖, 战栗.

игэргэх **ᠶᠡᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠬ** III [动] 乘马小跑.

ид **ᠶᠡᠨᠳ** I [名·形] ①才干, 擅长; ②力量, 精力, 体力, 毅力: ~ залуу насан дээрээ

正在年轻力壮的年岁上; насны ~ эд 在青壮年时候; ④得心应手, 顺手, 合心, 顶用: ~ тэй багаж 得心应手的工具; ~ тэй эм 灵药; ⑤旺盛的, 炽烈的, 紧张的: тэмцээн ~ явагдаж байна 比赛正在紧张进行; ~ дундаа 在炽烈时, 在高潮中; ~ халуунд 在灼热中; ~ хүйтэн 严寒; ~ нойрон дунд 在酣睡中.

ид ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} II [名] 魔法, 妖术; (转) 魅力, 诱惑力: ~ шидтэй хүүхэд 神童; ~ шидтэн 魔术师; ◇ ~ шид 魔法, 妖术; (转) 魅力, 诱惑力.

идгүй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} / ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] ①无能的, 无力的; 不顺手的, 不合心的; 不旺盛的, 不炽烈的, 不紧张的; ②很狡猾的, 很阴险的: ~ заль мэхтэй хүн 很狡猾阴险的人; ③很不像样的, 非常淘气的: ~ ааштай хүүхэд 非常淘气的孩子.

идеализм ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] <哲> 唯心主义, 唯心论: субъектив ~ 主观唯心主义.

идеалист ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名·形] ①<哲> 唯心论者, 唯心主义者; ②唯心论的, 唯心主义的.

идлэг ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} I [名] <动> 兔脩.

идлэг ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} II [名] 食量, 饭量.

идлэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] 用劲, 使劲.

идмэг ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 胃口好的, 食欲好的.

идмэл ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] 食品, 食物.

идмэртэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] 被吃, 被磨损; 断, 破碎.

идмэрших ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] 参见 идмэртэх.

идмээр ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 可吃的; 有好胃口的.

идрүүн ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 健壮的, 身强力壮的; 年轻有为的.

идрээ ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} I [名] <植> 苦菜.

идрээ ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} II [名] 划痕.

идрээт ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 有划痕的; 有划纹的.

идрээтүүлэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] идрээтэх 的使动态.

идрээтэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] 开裂痕.

идтэй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} I [形] ①有力的, 身强力壮的,

精力旺盛的, 风华正茂的, 能干的; ②大胆的, 勇敢的, 刚健的; 优良的: ~ эр 好汉, 勇敢者; 男子汉大丈夫; ③顺手的, 合心的; ④旺盛的, 炽烈的, 紧张的.

идтэй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} II [形] 会耍魔术的, 有妖术的, 有魔力的.

идтэн ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} I [名] 大力士, 非凡能干者.

идтэн ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} II [名] 魔术家, 耍把戏的, 巫者; ◇ ~ шидтэн 魔术家, 巫者.

идүүлэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] ① идэх 的使动态;

②意同 идэгдэх: чонод идүүлсэн малын сэг 被狼吃了的畜尸; ③毛笔蘸墨, 钢笔蘸水: бийрээ ~ 用笔蘸墨; ④被占领, 被掠夺; 被鱼肉: дайсанд ~ 被敌人占领, 被敌人掠夺; 遭敌人鱼肉.

идүүр ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] 食槽, 秣槽; (转) 赡养所: нохойн ~ 狗食槽.

идүүртэй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 可吃的, 可口的, 味道好的.

идүүш ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] ①可食性, 可口性: ~ сайтай хоол 很可口的饭; ②食物, 饲料.

идүүшгүй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} / ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 不能吃的, 无法吃的, 难吃的.

идүүштэй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] ①可食的; 好吃的, 可口的; ②有饲草的, 有食物的, 可供放牧的: ~ билчээр 可供放牧的草场.

идчих ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] идэх 的多次体.

идэвх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] ①积极性, 主动性: ~ гаргах 发挥积极性; ~ ээ бүрмөсөн алдах 完全丧失积极性; 死气沉沉; ◇ ~ зориг ①积极性; ②刺激因素, 促进因素; ~ хичээл, ~ зүтгэл 积极性, 勤奋, 努力, 勤劳; ③<经>(对经营、投资的)兴趣.

идэвхи ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [名] 见 идэвх.

идэвхийлэх ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [动] 见 идэвхийлэх.

идэвхгүй ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} / ^{ᠶ᠋ᠠᠮᠠ} [形] 消极, 被动的:

~ анхаарал <心> 被动注意; ~ байдал <语> 被动体; ~ баланс 逆差; ~ гаждал <医> 被动过敏性; ~ гимнастик 消极体操; ~ дүрслэн бодох 被动想象; ~ захирагдах 被动性服从; ~ нойр 被动睡眠; ~ өгүүлбэр <语> 被动句; ~

өгүүлэгдэхүүн <语>被动主语; ~ роль 被动角色; 消极作用; ~ саармаг <语>中被动语态; ~ саатал 被动抑制; ~ сөргүү <医>被动连枷症; ~ тийн ялгал <语>被动格; ~ үг 消极词; ~ үгс 消极词汇; ~ хам бүтэц <语>被动结构; ~ хамгаалах урвал 被动防御反射; ~ хамгаалах ийлдэс 被动防御反射; ~ хуран мэдрэхүй 被动知觉; ~ хэв <语>被动态; ~ хэлзүй 消极语法; ~ хэлбэр <语>被动形式; ~ цаглахуй <语>被动变位; ~ цочроол 被动刺激; ~ цус ихдэл <医>被动性充血.

идэвхгүйдэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠦ** **ᠲᠡᠬᠦ** [动]变被动, 变消极; <医>天能作用.

идэвхгүйжүүлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠭᠦᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动]使...不积极, 使...消极.

идэвхжил **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠯ** [名]积极性, 兴趣; ~ сумруулах <化>放射作用减弱; ~ хагаслан сумруулах <化>局部减化作用; улс төрийн өндөр ~ 高度的政治积极性.

идэвхжилгүй **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠢ** [形]不积极的, 被动的, 消极的: ~ саатал 被动抑制.

идэвхжилт **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠯᠲᠦ** [名]积极, 积极性.

идэвхжилтэй **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** [形]积极的, 主动的: ~ саатал 主动抑制.

идэвхжих **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠬᠢ** [动]积极起来, 活跃起来, 动起来.

идэвхжицгээх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠦ** [动]идэвхжих 的众动态.

идэвхжүүлүүр **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]<化>活化剂, 活性剂.

идэвхжүүлэгч **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠴᠢ** [名]①促进者, 使活跃者; ②激素.

идэвхжүүлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动]идэвхжих 的使动态: ажлыг ~ 推动...工作; ~сэн нүүрс 活性炭.

идэвхжүүр **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠵᠡᠭᠦᠷ** [名]<化>活化剂.

идэвхигүй **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]见 идэвхгүй.

идэвхигүйжүүлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠭᠦᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动]见 идэвхгүйжүүлэх.

идэвхийлүүлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动]идэвхийлэх 的使动态; 使之表现出积极性, 使主动.

идэвхийлэл(т) **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠯᠡᠯ** [名]积极性, 主动性.

идэвхийлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠯᠡᠬᠦ** [动]积极, 主动: ~ н оролдох 积极工作, 积极地活动.

идэвхит **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠲᠦ** [形]见 идэвхт.

идэвхлүүлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动]идэвхлэх 的使动态.

идэвхлүүр **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠬᠡᠭᠦᠷ** [名]碘酪.

идэвхлэх **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠬᠡᠬᠦ** [动]积极, 主动.

идэвхтэй **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠲᠡᠢ** [形]积极的, 主动的, 能

动的: ~ анхаарал <医>主动注意; ~ ачаа 有效负荷; ~ байгуулал <语>唯被动结构; ~ баланс 出超, 顺差, 顺超; ~ дасгал 有效的锻炼; ~ дүрслэн бодох 积极想象; ~ зүтгэлтэн 积极活动家; ~ худалдаа <经>出超贸易; ~ нүүрс 活性炭; ~ онохуй <语>主动主体; ~ өгүүлэгдэхүүн <语>主动主语; ~ саатал 主动抑制; ~ сөргүү 主动连枷症; ~ тийн ялгал <语>积极词语; ~ үгс <语>积极词汇; ~ үе 活动期, 有效期; ~ үйлчин, ~ зүтгэлчин 积极活动家; ~ хам бүтэц <语>主动结构; ~ хамгаалах ийлдэс 主动防御性反射; ~ хориглолт <军>积极防御, 攻势防御; ~ хориглох стратеги <军>积极防御战略; ~ хүчдэл 有效电压; ~ хэв <语>主动态; ~ хэлзүй <语>积极语法; ~ хэлбэр <语>主动形式; ~ цаглахуй <语>主动变位; ~ цацаргуур 有效辐射器; ~ цул 活性物质; ~ цус ихдэл 主动性充血; ~ чадал 有效功率.

идэвхтэн **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠲᠡᠨ** [名]积极分子, 活动分子: намын идэвхтний хурал 党的积极分子会议.

идэвхшил **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠰᠢᠯ** [名]①积极, 活跃; 积极性, 主动性: өндөр ~ тэй 有高度积极性的; ②放射, 放射性, 放射作用.

идэвхших **ᠢᠳᠡᠪᠬᠦᠶᠢᠰᠢᠬᠢ** [动]积极起来, 主动起来, 活跃起来.

идэвхшүүлэх **идэвхших** [动] идэвхших
的使动态.

идэвхэлцгээх **идэвхлэх** [动] идэвхлэх
的众动态.

идэвхэт **идэвх** [形] 积极的, 主动的: ~
анхаарал 积极注意, 主动注意; ~ дав-
харга 活动层; ~ сиймхийшил 活性孔
状组织, 有效孔隙度; ~ нойр 主动睡眠;
~ төлбөрийн баланс 收支顺差; ~
устөрөгч 活性氢; ~ үйл ажиллагаа
积极活动; ~ худалдаа 出超贸易; ~
чанар 活性, 积极性; ~ эсэргүүцэл 有
效电阻.

идэг **идэг** 见 ~ ~ 渐渐地, 逐渐地, 冉冉
地.

идэгдмэл **идэгдмэл** [名] 被浸蚀过的东西;
<地>海蚀台地: ~ шарх 消化性溃疡; ~
яр 营养性溃疡.

идэгдэл **идэгдэл** [名] 被吃过的东西, 遭浸蚀
的东西: идэгдлийн тохоос <地>侵蚀逆
掩断层.

идэгдэх **идэгд** [动] ① идэх 的被动态; ②
遭受: усанд ~ 遭水淹, 被水冲毁; дай-
санд ~ 被敌人侵占(蹂躏); ярд ~ 患溃
疡病, 生疮; ~ орон нутгийн суурь 局
部侵蚀基准; ~ үндсэн суурь 主要侵蚀
基准.

идэгдээс **идэгдээс** [名] ① 被吃过的东西; ②
遭侵蚀过的东西, 受腐蚀的东西.

идэгч **идэгч** [名] ① 吃客, 吃者; ② 侵占者,
侵略者; ③ (转) 剥削者, 榨取者, 剥夺者.

идээнэх **идээнэх** [动] идэх 的短暂体.

идэлт **идэлт** [名] 浸蚀: хөрсний ~ элэг-
дэл 水土流失; салхины ~ 风化.

идэлцэх **идэлцэх** [动] идэх 的共动态.

идэлцээн **идэлцээн** [名] 较劲, 较量.

идэмгий **идэмгий** [形] 贪吃的; 食量大的.

идэмж **идэмж** [名] 食量.

идэмжтэй **идэмжтэй** [形] 食量大的.

идэмхий **идэмхий** [形] ① 贪食的, 好吃的, 食
量大的; ② 贪脏的, 贪利的: ~ түшмэл
贪官污吏; ~ цагаан юм 蚀破性白带;

~ шарх 崩蚀性溃疡; ~ шохой 苛性石
灰.

идэмхийрэх **идэмхийр** [动] ① 贪食, 好吃;
② 贪利.

идэмш **идэмш** [名] 较稀疏的牧草、饲草, 食
料.

идэнгэ **идэнгэ** [形] 对口味的, 可口的 (食
物).

идэнгэртэх **идэнгэрт** [形] 成为可口的, 成
为好吃的; 吃得可口.

идэнгэших **идэнгэших** [动] 参见 идэнгэртэх.

идэнгээр **идэнгээр** [名] 味道, 可口(程度).

идэр **идэр** [形] ① 健壮的, 强壮的; ② 壮年
的; 年轻力壮的: ~ нас 青壮年时期, 青
春时期; ~ хүү 少年; ~ гуа <植> 剪秋
罗; 侧金盏花; ◇ ~ залуу 青春, 青年.

идэрчүүд **идэрчүүд** [名] 青年们: ~ ийн ут-
га зохиол 青少年读物; ~ ийн судас
ширхэглэнгэр 青年性血管纤维瘤.

идэржих **идэржих** [动] 成为青年人, 变年轻
力壮; 成为壮年.

идэрлэх **идэрлэх** [动] 长大成人, 成为青壮
年, 变年轻力壮.

идэрмэг **идэрмэг** [形] 年轻力壮的, 强壮的.

идэрхүүлэх **идэрхүүл** [动] ① идэрхэх 的
使动态; ② 被强凌, 受欺压.

идэрхэг **идэрхэг** [形] 强壮的, 健壮的, 勇敢
的.

идэрхэгдэх **идэрхэгд** [动] идэрхэх 的被
动态; 被强凌, 受欺压.

идэрхэл **идэрхэл** [名] ① 强壮; ② 举止高傲.

идэрхэн **идэрхэн** [形] 青春的, 年轻轻的, 年
轻力壮的.

идэрхэх **идэрхэх** [动] ① 逞强, 强凌, 表现强
悍, 强壮; ② 举止高傲, 妄自尊大, 目中无
人.

идэршил **идэршил** [名] 年轻力壮; 成人.

идэрших **идэрших** [动] 成为成年人, 成人, 变
年轻力壮.

идэт **идэт** I [形] 参见 идтэй I.

идэт **идэт** II [形] 参见 идтэй II.

идэх **идэх** [动] ①吃: жимс ~ 吃水果; ~ээсөөр идгүй 除了吃, 没别的本事; ~ юм 食物, 吃食; хоол ~ 吃饭; мах ~ 吃肉; өвс ногоо ~ 吃草; барьж ~ 捕食; ~ дур 胃口, 食欲; ~ дур муутай 食欲不振; ~ дур өөрчлөгдөх 食欲倒错, 异嗜癖; ~ ийн айдас 摄食恐怖, 恐食症, 畏食; ~ ийн дон 狂食症, 饮食狂躁症; ②咬, 腐蚀, 损毁, 破坏: хорхой ~ 虫蛀, 虫咬; зэв ~ 生锈, 锈坏; түймэр ~ 野火烧毁; яр ~ 溃瘍, 疮伤; ③侵占, 占用, 攫取; 掠夺, 强占, 蹂躏, 鱼肉...: ~ ж шамшигдуулах 贪污, 侵吞; мөнгө ~ 贪污款子; хөрөнгө ~ 占用资财(为已有); хээл хахууль ~ 受贿赂, 吃脏; ④吃掉(指打牌等游戏).

идэхүүн **идэхүүн** [名] 磨碾料: ~ чулуу 水钙沸石; ~ чанар 磨碾性.

идэц **идэц** [名] 浸蚀度.

идэцгээх **идэцгээх** [动] идэх 的众动态.

идэш **идэш** [名] ①食物, 食品: ~ний ногоо 蔬菜; ~ний ногоо бурьтах 蔬菜腐烂病; ~ний ногоо сааралтан бурьтах 蔬菜灰腐病; ~ний ногоо цайран бурьтах 蔬菜白腐病; ~ний мал 肉畜; ~ний тос 食油; махан ~ 肉食; ~уушны дэлгүүр 食品商店; ②冬春季食用的肉: өвлийн ~ 冬季吃的肉; ~хийх, ~ гаргах 准备冬春季吃的肉; ~ идэх ①吃冬春季吃的肉; ②接收贿赂, 渔利; ③(打牌等游戏中)吃贡; ~ авах ①准备冬春季吃的肉; ②用饭; ③(转)贿赂, 剥削来的财物: хахууль ~ 贿赂; ~ өгөх ①行贿; ②(打牌等游戏中)进贡; хяхмал ~ 压榨剥削来的财物; ①(转)容纳量, 负荷量, 承受能力; 吞吐量; ③(游戏中所赢得的)贡; ④(军)(枪膛中的)弹药容量.

идэшлүүлэх **идэшлүүлэх** [动] идэшлэх 的使动态.

идэшлэгч **идэшлэгч** [名] идэшлэх 的名词.

идэшлэх **идэшлэх** [动] 吃, 食(指牲畜): мал билчээртээ идшилж байна 牲畜在牧场上吃草; морио идэшлүүл 喂马.

идэшт **идэшт** [形] ①有食物的, 有食品的: махан ~ 食肉动物; ②有过冬肉的, 有过冬粮食的; ③(军)荷枪实弹的: ~ буу (枪膛里)装好弹药的枪.

идэштэн **идэштэн** [名] 食...的动物: махан ~ 食肉动物.

идээ (н) **идээ** I [名] ①食物, 食品: ~ байх 积食(消化不良); ~ бээх 食物腐烂; ~ сонгох (孕妇)挑食, 偏食; ~ тавих ①放奶食品; ②(给客人)送点心; ~ боловсруулах самшуу 消化道; 胃; ~ цагаа, цагаан ~ 奶食品; ◇ ~ хоол 饭食; ②肴饌; 点心: тавагтай ~нээс амсах 尝尝盘中的点心; цай ~ өгсний дараа 给了茶和点心之后; ◇ ~ боов 点心; ③果仁, 果肉: чавганы ~ 枣肉; самрын ~ 核桃仁, 松仁; ④茶叶: цайны ~ 茶叶; ~ орох 施茶, 泡茶; ⑤馅: буузны ~ 包子馅.

идээ (н) **идээ** II [名] 鞣料(丹宁酸, 鞣酸): арьс идээлэх ~ 鞣制皮革的鞣料; ~ орох 鞣料渗进皮革.

идээ (н) **идээ** III [名] (医)脓: ~ суух ①(医)化脓; ②(植物)长饱满果实, 灌满浆; ③鞣料渗进皮革; ~ татах ①化脓, 积脓; ②皮革上抹酸性物鞣制; ~ шахах 挤脓; ~ суух 化脓; ~г соруулах 吸脓; ◇ ~ бээр 脓.

идээлүүлэх **идээлүүлэх** [动] ①идээлэх I、II、III 的使动态; ②见 ~ хий 芥子瓦斯, 糜烂性毒气.

идээлүүр **идээлүүр** [名] 鞣料(指制革用的鞣酸等).

идээлэг **идээлэг** [名] 鞣革, 硝皮, 鞣制.

идээлэх **идээлэх** I [动] 吃, 食用.

идээлэх **идээлэх** II [动] 鞣制(皮革).

идээлэх **идээлэх** III [动] ①(医)化脓; ②肿胀.

идээлэх **идээлэх** IV [动] (植物)长饱满果实, 灌满浆, 长核: самар идээлж байна 核桃长核仁了.

идээмэртэх **идээмэртэх** [动] (医)溃肿, 溃烂.

идээн **ᠶᠡᠳᠡᠨ** [名] 食物, 食品.

идээр **ᠶᠡᠳᠡᠷ** [名]〈医〉脓: ~ тогтонги арьсны гадартас 化脓性皮炎; ~ цувах, ~ гоожих 流脓, 漏脓; ~ ийг авах 积脓切除术; ~ ийн шилжвэр 化脓性转移.

идээрлүүлэгч **ᠶᠡᠳᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠭᠴ** [形] 化脓性的: ~ нян 化脓性细菌.

идээрлэх **ᠶᠡᠳᠡᠷᠯᠡᠬ** [动]〈医〉化脓: ~ сэн олгойтос 化脓性阑尾炎.

идээрт **ᠶᠡᠳᠡᠷᠲ** [形]〈医〉有脓的, 化脓的: ~ гуурс өндгөвчтөс 化脓性输卵管巢炎; ~ гуурстас 化脓性输卵管炎; ~ мөхлөгөнгөр 化脓性肉芽肿; ~ мөөмтөс 化脓性乳腺炎; ~ мэнгэр 腐蚀性支气管炎; ~ мэнэнтэс 化脓性脑膜炎; ~ нийлдэс 积浆液; ~ нойртос 化脓性胰腺炎; ~ өвчин 化脓性疾病; ~ савтас 化脓性子宫炎; ~ салстас 化脓性卡他; ~ түнхтэс 化脓性髌关节炎; ~ үетэс 化脓性关节炎; ~ үнхэлцэгтэс 化脓性心包炎; ~ үрэсэл 化脓性炎症; ~ халдвар 化脓性感染; ~ хураагууртас 化脓性静脉炎; ~ цэр 脓性痰.

идээртэх **ᠶᠡᠳᠡᠷᠲᠡᠬ** [动]〈医〉积脓.

идээрүүлэх **ᠶᠡᠳᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] идээрэх 的使动态: ~ халдвар 化脓性感染.

идээрхэх **ᠶᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠬ** [动] 食物充裕.

идээрцэг **ᠶᠡᠳᠡᠷᠴᠡᠭ** [名]〈医〉脓疮: ~ өвчин 化脓病.

идээрэх **ᠶᠡᠳᠡᠷᠡᠬ** [动] 化脓.

идээт **ᠶᠡᠳᠡᠳ** [形] ① 有脓的, 化脓的: ~ буглаа 化脓性脓肿; ~ салст цэр 脓性黏液性痰; ~ хөндийтөс 脓胸炎; ② 可吃的, 食用的: ~ ургамал 食用植物.

идээтэй **ᠶᠡᠳᠡᠳᠡᠢ** [形]〈医〉有脓的, 化脓的: ~ шээс 脓尿.

идээтэх **ᠶᠡᠳᠡᠳᠡᠬ** [动] 吃完, 吃掉, 吃下去.

идээчлэх **ᠶᠡᠳᠡᠳᠡᠯᠡᠬ** [动] 吃, 食用.

идээш **ᠶᠡᠳᠡᠶ** [名] 贿赂.

идээшил **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠯ** [名] 习惯, 习惯性, 适应:

идээшлий нь олсон нутаг 他生活惯了的地方; ~ суурьшил 居住状况和风俗习惯.

идээшилт **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠯᠲ** [形] 习惯的, 适应的, 聚居的: ~ нутаг 聚居地.

идээших **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬ** [动] ① 泡好, 泡浓: цай ~ 泡茶; ② 习惯, 吃惯, 住惯, 服水土, 适应: говьд идээшсэн мал 习惯于戈壁的牲畜; түүнд идээшсэн 对他习惯了; идээшсэн нутаг 习惯了的地方.

идээшлүүлэх **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] идээшлэх 的使动态; 使习惯, 使适应; 驯化; 喂养: ~ өрөө 驯化室.

идээшлэг **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠭ** [名] 习惯, 适宜: хангайн аймагт хонь, үхэр ~ сайтай, ашиг орлого ихтэй 绵羊和牛习惯于杭爱地区, 畜产品也多.

идээшлэх **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠬ** [动] ① 浸好, 泡好, 泡浓; ② 习惯, 习惯于..., 适应.

идээшмэл **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 泡成的, 浸好的: ~ цай 泡好的茶; ② 习惯了的, 适应了的地方: ~ нутаг 习惯了的地方.

идээшүүлэх **ᠶᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] идээших 的使动态.

иен **ᠶᠡᠨ** [名] 日元(日本货币单位).

Иесус **ᠶᠡᠳᠡᠰᠤᠰ** [名] 耶稣; Иесусийн нийгэмлэг 耶稣会.

иж **ᠶᠡᠵ** [形] 完整的, 全部的, 全套的: бүрэн ~, ~ бүрэн 全套的, 完整的, 全部的; бүрэн ~ зохиол 全集; ~ хэрэглэл 全套用具; ~ бүрэн аж ахуй 全套企业; ~ мотоцикл 全套设备的摩托车; ~ ахуйн хэсэг〈建〉工区; ~ багаж 成套工具; ~ Балнадын хээл хаялт〈牧〉副伤寒性流产; ~ бүрдүүлэх төхөөрөмж 成套设备; ~ бүрдүүлэх эдлэхүүн 成套制品; ~ бүрдэл 整套, 全盘, 全面; ~ бүрэн автоматжуулах 全盘自动化; ~ бүрэн атлас 综合地图册, 世界地图册; ~ бүрэн ашиглалт 综合利用; ~ бүрэн баримт бичиг 全套文件; ~ бүрэн биш 非成套的; ~ бүрэн биш үйлдэхүүн 非成套产品; ~ бүрэн зураг төсөл 整套图纸; ~ бүрэн зу-

рагчлах 整套制图; ~ бүрэн механик-жуулах 全盘机械化; ~ бүрэн суурин судалгаа 综合基础勘探; ~ бүрэн тоног төхөөрөмж 成套设备; ~ бүрэн тоноглол 全套设备, 成套设备; ~ бүрэн үзлэг 综合检查, 全面检查; ~ бүрэн хий үзэгдэл 综合幻觉; ~ бүрэн чанар 成套性, 完备性; ~ бүрэн шинж (医) 综合症状; ~ бүрэн эмчилгээ 综合疗法; ~ гишүүн өгүүлбэр (语) 全副句; ~ мөөмтөс (医) 乳腺旁组织炎; ~ сүрьеэ (医) 副结核; ~ тэмбүү (医) 副梅毒; ~ умайтас (医) 子宫旁炎; ~ илд (医) 类牛皮癣; ~ үтрээтэс 阴道旁炎; ~ хонгилтос 全窦炎; ~ хэмжигдэхүүн 复数; ~ эвэртэх 不全角化; ◇ ~ үг 短小话, 短语.

ижий ᠶᠢᠵᠢ [名] 妈妈.

ижил ᠶᠢᠵᠢᠯ I [形] 非常相似的, 雷同的, 等同的, 完全一样的: эгээ ~ 相似的, 近似的; ив ~, яг ~ 完全一样的, 一模一样的; ~ морь 毛色一样的马; ~ өнгө 一样的颜色, 相似的颜色; ~ ажллагаат булчин 协同肌; ~ бичиг 同样文件; ~ биш ихэр 不对称双晶; ~ бичлэгтэй үг (语) 同形词; ~ булцуу зэгс (植) 亲球草; ~ бүтээвэр (语) 同音词素; ~ бүтээвэрт дагавар (语) 同音词素后加成分, 同音词素后缀; ~ даралт 等压; ~ даралтат гүн 压力等深线; ~ даралтын өндөр 压力等高线; ~ дуудлага (语) 等音, 同音; ~ дуудлагат (语) 等音现象, 同音现象; ~ дуудлагат дагавар (语) 同音后加成分, 同音后缀; ~ дүн 相等数; Ижил мөрөн 伏尔加河; ижил налуут атираа 等斜褶皱; ~ нэр (语) 同音词; ~ нэр бүтээвэр (语) 同音词素; ~ нэр мөргөлдөх (语) 同音词的冲突; ~ нэрийн толь 同音词典; ~ нэрийн шинж чанартай хэлцийн хэлхэц (语) 同音熟语性短语; ~ нэрт 同音现象的; ~ өнгө бүрдмэл фото ялтас 等色感光板; ~ тод өнгөтэй хальс 等正色胶片; ~ төрөл чанарын тахирц 均匀曲线; ~ төрөлгүйшил 驳杂成分; ~ төрөлгүйшлийн илтгэлцүүр 不均匀系数, 不等粒系数; ~ төрөлшил 均匀

性, 同类性; ~ төрөлшлийн илтгэлцүүр 均匀系数; ~ туйлт холбоо 共价键, 同板键; ~ халуун илч солилцлын давхаргаа 等温热交换层; ~ хатуулаг 等硬; ~ хувь 复本, 复份; ~ хунчир (植) 假黄芪; ~ хүйстний дурлал 同性恋爱; ~ хэлбэр (语) 同音词形; ~ хэлбэрт (语) 同音形态; ~ хэлний хил (语) 同语线; ~ хэлэлбэр (语) 同语单位; ~ хэлэлбэрийн хил (语) 同语单位线; ~ хэмжлийн атираа 等轴褶皱; ~ хэмжлийн үелмэл атираа 等轴同心褶皱; ~ хэмжлийн хайрцгийн атираа 等轴箱形褶皱; ~ хэмжлийн цуурган атираа 等轴脊锥褶皱; ~ хэмжүүрт тогтолцоо 等轴晶系; ~ хэсэлбэр 等方; ~ хэсэлбэрийн хил 等方位线; ~ хэсэлбэрийн шугам 等方位线; ~ цус наалдах 同种血球凝集; ~ цус наалдуур 同种血球凝集素; ~ чанарт эрдэс 均质矿物; ~ шинжит чулуулаг 均质岩, 各向同性岩石; ~ шүд 同形牙齿; ~ эсрэг төрөгч 同源抗体原.

ижил ᠶᠢᠵᠢᠯ II [形] ① 互相习惯的; 处熟的; 伴侣的: ~ дасал болох ① 互相习惯; ② 成伴侣; ③ 成对的, 对偶的: ~ буруу ① 不成对的; ② 别人的, 陌生的, 异己的, 不同的; ◇ ~ хос 成对的, 对偶的.

ижилгүй ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠢ I [形] 不相同的, 不一样的.

ижилгүй ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠢ II [形] ① 无伴的; 无友的; 不合群的: хань ~ ганцаардаж байна 无朋无友, 寡然独处; ② 无比的, 无双的, 卓绝的: ~ хурдан морь 无双的快马.

ижилгүүдэх ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬ I [动] ① 变不相同; ② 杰出, 突出, 出类拔萃, 卓绝.

ижилгүүдэх ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬ II [动] 变无伴, 变无友, 变单独.

ижилгүйхэн ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠬᠡᠨ I [形] 不同的, 异样的, 与众不同的.

ижилгүйхэн ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠬᠡᠨ II [形] 无伴的, 无友的.

ижилгүүшинх ᠶᠢᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠰᠢᠨᠬ [动] 异化.

ижилдүү **ᠢᠵᠢᠯᠳᠦᠭᠦ** [形] 相同的, 同样的, 类似的.

ижилдүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] ижилдэх I 的使动态.

ижилдүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] ижилдэх II 的使动态.

ижилдчих **ᠢᠵᠢᠯᠳᠦᠬᠢ** I [动] ижилдэх I 的完成体.

ижилдчих **ᠢᠵᠢᠯᠳᠦᠬᠢ** II [动] ижилдэх II 的完成体.

ижилдэх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠡᠬᠡ** I [动] 互相很像, 雷同.

ижилдэх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠡᠬᠡ** II [动] ① 结伴, 相交为友, 亲密无间; 合群; ② 互相习惯, 处熟.

ижилдэцгээх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] ижилдэх I 的众动态.

ижилдэцгээх **ᠢᠵᠢᠯᠳᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] ижилдэх II 的众动态.

ижилсгүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] ижилсгэх I 的使动态.

ижилсгүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] ижилсгэх II 的使动态.

ижилсгэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠬᠡ** I [动] 参见 ижилсүүлэх I.

ижилсгэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠬᠡ** II [动] 参见 ижилсүүлэх II.

ижилсүүлэгч **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] <生> 同化者; 同化丝体.

ижилсүүлэл **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] 同化.

ижилсүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] ижилсэх I 的使动态.

ижилсүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] ижилсэх II 的使动态.

ижилсэг **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭ** [形] ① 思友的, 思念对偶的; ② 互相很快习惯的, 很快处熟的.

ижилсэл **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠯ** I [名] 相同化, 类似化.

ижилсэл **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠯ** II [名] 处熟.

ижилсэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠬᠡ** I [动] 变相似, 成相像; 相同化.

ижилсэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠬᠡ** II [动] 互相习惯, 处熟.

ижилт **ᠢᠵᠢᠯᠲ** I [形] 相同的, 类似的.

ижилт **ᠢᠵᠢᠯᠲ** II [形] 处熟的, 熟悉的.

ижилтгэл **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠯ** I [名] 相同, 类似.

ижилтгэл **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠯ** II [名] 参见 ижилсэл II.

ижилтгэх **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] ① 参见 ижилсгэх I; ② 划一.

ижилтгэх **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] 参见 ижилсгэх II.

ижилтэй **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** I [形] 相同的, 雷同的, 类似的.

ижилтэй **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** II [形] 参见 ижилт II.

ижилтэх **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠬᠡ** I [动] ① 参见 ижилсэх I; ② 参见 ижилших.

ижилтэх **ᠢᠵᠢᠯᠲᠡᠬᠡ** II [动] 参见 ижилсэх II.

ижилхэн **ᠢᠵᠢᠯᠬᠡᠨ** [形] 相同的, 同一的, 同等的, 类似的.

ижилшиг **ᠢᠵᠢᠯᠰᠢᠭ** [形] 参见 ижилсэг.

ижилшил **ᠢᠵᠢᠯᠰᠢᠯ** [名] 相象; 同化.

ижилших **ᠢᠵᠢᠯᠰᠢᠬᠡ** I [动] 同化, 近似; <语> 同化(作用): ~ утга <语> 近似意义.

ижилших **ᠢᠵᠢᠯᠰᠢᠬᠡ** II [动] ① 互相习惯, 处熟, 结伴; ② 亲密, 接近, 合群; 配对: ижилсэн нөхөд 亲密的同志们.

ижилшүүлэгч **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** I [名] 参见 ижилсүүлэгч.

ижилшүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] ижилших I 的使动态.

ижилшүүлэх **ᠢᠵᠢᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] ижилших II 的使动态.

ижир **ᠢᠵᠢᠷ** 见 ~ нугас <动> 凤眼蓝(又称水葫芦).

ижлүүр **ᠢᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 天平.

ижлэг **ᠢᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] <动> 猴.

ижтэй **ᠢᠵᠢᠲᠡᠢ** [形] 配套的, 全套的, 成套的, 完整的.

из **ᠢᠵᠢ** [名] <动> 银鱼, 面条鱼.

изоанабаз **ᠢᠵᠣᠨᠠᠨᠠᠪᠠᠵ** (ᠢᠵᠣᠨ ᠠᠨᠠᠪᠠᠵ) [名] 等升基线.

изобутан $\text{H}_2\text{CCH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$ [名]〈化〉异丁烷。
изобутилен $\text{H}_2\text{CCH}_2\text{CH}=\text{CH}_2$ [名]〈化〉异丁烯。
изопрен $\text{H}_2\text{CCH}=\text{CHCH}_3$ [名]异戊二烯。
изотерм H_2O [名]〈理〉等温线。
изотоп H_2O [名]同位素：～ оношлого 同位素诊断法；～ ын эмнэлэг 同位素治疗。
ий H I [拟] (表示突然恐怖的感叹词) 咦，嗬，呸，哟：～ би айж байна 哟，我害怕；～ татай! 呸! (表示轻蔑、不满、害怕)；～～ 哟哟(吓唬小孩子的感叹词)。
ий H II 见 ～ хай 呜呜(哭声)。
ийглэх H_2O [动]水鸟鸣。
ийгүүр H_2O [副]参见 үүгээр。
ийгээс H_2O [副]①毕竟，终究，当然是，还是(会话)：～ танил хүн 究竟是认识的人；～ тэхгүй байлгүй даа 当然是那样吗？②可能是，也许，庶几：～ тийм хүн биш 也许还不是那样的人。
ийж H_2O 见 ～ хийж 勉强地，将就地；～ хийж шалгалтаа өгөв 勉强地交了考卷。
ийлгэх H_2O [动]ийлэх 的使动态。
ийлдэх H_2O [动]参见 натгах。
ийлдэс H_2O [名]反射：～ судлал 反射学；～ судлалын арга 反射法；～ судлалын урвал 血清反应；～ унтрах 反射的消退；～ шээсэн сүвтэс 尿道周炎；ийлдсийн автомат үе 反射自主期；ийлдсийн бүдүүвч 反射图式；ийлдсийн дугуй 反射弧；ийлдсийн нумангийн мэдрэх хэсэг 反射弧感觉部；ийлдсийн нумангийн төв хэсэг 反射弧中心部；ийлдсийн төв 反射中枢；ийлдсийн уг чанар 反射本性；ийлдсийн унтрал 反射的消退；ийлдсийн үйл 反射动作；ийлдсийн хөдөлгөөн 反射运动。
ийлдэст H_2O [形]反射的：～ үрэвсэл 浆液性炎症。
ийлэх H_2O [动]逃跑：ойх ～ (动物为逃避

而)到处钻。

ийм H_2O [代]①这样的：～ зантай хүн 有这样脾气的人；～ газар 这样的地方；～ тийм 这样那样的，各种各样的，形形色色的：～ ээс，～ учир，～ учраас，～ учраар，～ д，～ ийн тул 所以，因此；②这样，如此：～ олон 这么多；～ янзаар 用这样的方法，这样地。
иймд H_2O [连]因此，所以。
иймхэн H_2O [代]ийм 的小称，只这么多的，只不过这样的。
иймшүүхэн H_2O [形]不过这样的，仅如此的：～ байдалтай 情况不过如此。
иймэрхүү H_2O [代]就是这样的，如此的，类似的：～ зантай 就是有这样的一付脾气。
иймэрхүүхэн H_2O [代]只不过如此，仅这样的。
иймээс H_2O [连]因此，所以。
ийн H_2O [代]这样，这样的；～ тийн 马马虎虎的；这样那样的；～ тийн үг хэллэлцэх 谈谈这个，谈谈那个；～ гэвч 虽说这样，但…
ийнхүү H_2O [代]就是这样的，像这样的：ажлаа ～ хийв 就这样做了工作。
ийнхэн H_2O [代]如此，这般。
ийр H_2O 见 ～ чийр 辗轧声，嘎吱声；～ чийр хийх 作辗轧声，作嘎吱声。
ийш H_2O [副]向这里，往这里：～ тийш 往这儿，往那儿；来来往往；～ бол 靠这方面一点；～ тийш явах 徘徊；东走西走。
ийшдүүлэх H_2O [动]ийшдэх 的使动态。
ийшдэх H_2O [动]变得离这里很近，变得十分靠近这里。
ийшлүүлэх H_2O [动]ийшлэх 的使动态。
ийшлэх H_2O [动]往这里，往这边：～ ж явна 往这里来，来这里。
ил H_2O I [形]①明显的，显然的，清楚的：～ болох 变明显，暴露；公开；тэдний санаа ～ байна 他们的意思很清楚；②公

开的, 明的, 明确的: ~ захиа, ~ захидал明信片; 公开信; ~ задгай敞开的, 暴露的; ~ хэлэх公开讲, 坦率地讲; ~ антен室外天线; ~ аргаар ашиглах露天采掘; ~ газар开阔地; ~ гулдрил露天河床; ~ өөх可见脂肪; ~ санал хураах公开投票; ~ тушаал公开的命令; ~ тэмцэл合法斗争; ~ хадгалгаа合法保存; ~ хэлбэр(矿)开形; ~ экспорт有形出口, 公开出口; ~ импорт有形输入, 公开进口; ~ эм бэлэг女性外生殖; усны ~ нөөц地表水资源; ~ тод байдал公开性, 透明度; ~ тодын байдлыг хангах保证公开性; ~ хэрэг公开的事件; ~ уурхай露天矿.

ил **ил** II [名](动)鹿仔.

илааршилт **илааршилт** [名]复元, 好转.

илаарших **илаарших** [动]见 ялаарших.

илааршуулах **илааршуулах** [动] илаарших的使动态.

илаарь **илаарь** [名]见 ялаарь.

илби **илби** [名]①阿谀的, 假意奉承的, 恭维的; 诱惑的; ②狡猾的, 滑头的.

илбүүлэнхэн **илбүүлэнхэн** [形]微微的, 轻拂的.

илбүүлэх **илбүүлэх** [动] илбэх的使动态; 使抚摸.

илбүүр **илбүүр** [形·名]①阿谀的, 假意奉承的, 恭维的, 诱惑的; ②狡猾的, 滑头的; ③光面具, 揉面器(制革工具).

илбүүрдэх **илбүүрдэх** [动]①阿谀, 假意奉承, 恭维, 假意温存; ②使满足, 使欢乐, 诱惑; ③欺骗, 耍滑头; ④光面, 揉革面.

илбүүрхэн **илбүүрхэн** [形] илбүүр的小称; ①较会阿谀的, 假意奉承的, 较善恭维的; ②较能诱惑人的; ③较滑头的, 较会欺骗的.

илбүүрч **илбүүрч** [名]①阿谀者, 谄媚者; 诱惑者; ②骗子, 欺诈者; ③磨光皮革面者, 揉皮革面者.

илбэ **илбэ** [名]①戏法, 魔术: ~ үзүүлэх变戏法, 表演魔术; ②魔法, 妖术.

илбэгдэх **илбэгдэх** [动] илбэх的被动态.

илбэгнэх **илбэгнэх** [动]见 ялбаганах.

илбэгэс **илбэгэс** [动]见 илбээс.

илбэдүүлэх **илбэдүүлэх** [动]① илбэдэх的使动态; ②意同 илбэдэгдэх.

илбэдэгдэх **илбэдэгдэх** [动] илбэдэх的被动态.

илбэдэх **илбэдэх** [动]①变戏法; ②施魔法, 施妖术.

илбэлзэх **илбэлзэх** [动]参见 ялбалзах.

илбэнх **илбэнх** [名]见 элбэнх.

илбэр **илбэр** [名]接头(绳子或织地毯的线头); хивсний эрчилсэн ~ 地毯线头.

илбэрүү **илбэрүү** [形]愉快的, 令人适意的, 令人高兴的; 方便的, 合适的.

илбэрүүхэн **илбэрүүхэн** [形] илбэрүү的小称.

илбэрхий **илбэрхий** [形]一致的, 合意的.

илбэрэгдэх **илбэрэгдэх** [动] илбэрэх的被动态.

илбэрэх **илбэрэх** [动]①抚爱, 体贴, 温存, 关心; ②迷惑, 迷恋; ③令人适意, 令人适服; 方便, 顺和, 合适.

илбэс **илбэс** 见 ~ дэлбэс хийх ①牲畜惊跑; ②作虚假状, 虚情假意.

илбэсхийх **илбэсхийх** [动]牲畜惊跑.

илбэх **илбэх** [动]①捋, 抚摸; ②抚养, 安抚, 安慰: ~ н мэхлэх бодлого 怀柔政策; ~ н тохиуулах 绥靖; ~ н тохиуулах бодлого 绥靖政策; ~ н тохиуулах үзэл 绥靖主义; ~ н тэжээх 抚养.

илбэч **илбэч** [名]①魔术师, 变戏法者; ②妖术家, 施魔法者.

илбэчин **илбэчин** [名]①魔术师, 变戏法者; ②妖术家, 施魔法者.

илбээр **илбээр** [形]顺毛的: ~ үстэй дээл顺毛的皮袄.

илбээс **илбээс** [名]①鱼饵; ~ залгих(鱼)吞饵; ②(捕兽、鼠夹子的)诱饵.

илбээсдэх **илбээсдэх** [动](用鱼饵)钓鱼.

илбээслэх **ᠶᠡᠪᠡᠰᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] (在捕兽、鼠夹子上) 放饵。

илгэ **ᠶᠡᠯᠭᠡ** [名] 见 илэг.

илгэдүүлэх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илгэдэх 的使动态。

илгэдэх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 用油鞣革敷贴或夹条拼缝。

илгэлэх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 用鞣制油鞣革。

илгэн **ᠶᠡᠯᠭᠡᠨ** [名] 无毛皮裤, 开裆套裤: ~ цаас 透明纸。

илгээгдэх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] илгээх 的被动态。

илгээгүүр **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠦᠷ** [名] (电) 发话器; 自动发报机。

илгээгч **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠭᠢ** [名] ① 邮递员; ② 寄送人, 寄方; ③ 派遣者, 派遣人, 发出人, 发货人。

илгээж **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠵᠢ** [名] 邮件, 邮包。

илгээлгэх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] илгээх 的使动态。

илгээлт **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] ① 发出, 派遣; 派遣令, 调遣书: **намынхаа ~ ээр фронтод мордох** 受党的派遣奔赴前线; ② 寄, 送, 汇, 寄送品, 邮件, 信件; **баярын ~ 贺信; мөнгөний ~ 汇款; ~ ийн эзэн** (受革命青年团) 派遣(去牧区或工厂的)青年; ~ хүлээн авах тасалбар (邮) 包裹收据。

илгээмж **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] ① 派遣费; ② 寄物品: ~ ийн худалдааны контор 邮购业务办公室。

илгээх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] 发出, 派遣, 寄, 送, 汇: **хүн ~ 派人; бичиг захидал ~ 寄信; ~ бичиг** 准备递送的信; **цахилгаан ~ 致电, 发电; ~ сэн бичгийн бүгд хэлхээ** 发文目录; ~ сэн бичиг 发文; ~ тухай мэдэгдэл 发送通知; ~ ажиллагаа 寄送业务; ~ бичиг 待发信件; ~ газар 发行处; ~ зөвшөөрөл 发出批准书。

илгээцгээх **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] илгээх 的众动态。

илгээш **ᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠰᠢ** [名] ① 邮件, 寄件; ② 发行工作。

илд (эн) **ᠶᠡᠯᠳᠦ** I [名] 腰刀: ~ сүүлтэн (动) 剑尾目。

илд **ᠶᠡᠯᠳᠦ** II [名] 癣。

илд **ᠶᠡᠯᠳᠦ** III [名] (植) 刺叶瓦松: ~ өвс 刺叶瓦草。

илдлэх **ᠶᠡᠯᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 制腰刀, 佩腰刀。

илдтэй **ᠶᠡᠯᠳᠡᠲᠡᠢ** [形] 佩带腰刀的。

илдүүлэх **ᠶᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илдэх 的使动态。

илдэн **ᠶᠡᠯᠳᠡᠨ** 见 ~ эрт (动) 背部白色鹤鹑。

илдэх **ᠶᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] 暴露, 泄露。

илдэч **ᠶᠡᠯᠳᠡᠴᠢ** [名] ① 制腰刀的匠人; ② 剑客。

илжиг (илжгэн) **ᠶᠡᠯᠵᠢᠭᠢ** [名] ① (动) 驴, 毛驴; ◇ **илжгэн чих** ① 驴耳朵, ② (植) 柿饼; ③ 饺子; **илжгэн чихэн цэцэг** (植) 枇杷花; **илжгэн хулгана** (动) 驴鼠; ② (干支的) 辛卯。

илжигч **ᠶᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [名] 养驴人, 喂驴人。

илжимж **ᠶᠡᠯᠵᠢᠮᠵᠢ** [名] 参见 илжимч。

илжимч **ᠶᠡᠯᠵᠢᠮᠴᠢ** [名] (动) 绸顺(异兽名)。

илжирхий **ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠬᠢᠢ** [形] 参见 ялзархай。

илжлүүлэх **ᠶᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илжлэх 的使动态。

илжлэх **ᠶᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 ялзлах。

илжмэг **ᠶᠡᠯᠵᠢᠮᠡᠭ** [名] 腐殖土。

илжрүүлэх **ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илжрэх 的使动态。

илжрэл **ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠡᠯ** [名] 腐烂, 败坏, 腐败。

илжрэлт **ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠡᠯᠲᠦ** [名] 腐烂, 霉烂; 腐败, 蜕化。

илжрэх **ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 ялзрах; ① 腐烂, 霉烂, 腐朽, 腐败; ② (转) 堕落, 腐化, 蜕化。

илий **ᠶᠡᠯᠢ** [名] 参见 ил II。

илим **ᠶᠡᠯᠢᠮ** [形] 无声无息, 冷冷清清的; ◇ ~ **жилим** 安安静静的, 恬静的。

иллэг **ᠶᠡᠯᠢᠯᠭᠡ** [名] 按摩, 抚摩, 抚摸。

иллэх **ᠶᠡᠯᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] илэх I、II 的多次体。

илрүүлэгч **ᠶᠡᠯᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠢᠴᠢ** [名] 发现者; 暴露者,

揭穿者, 揭发者, 揭露者, 使公开者, 揭示者; тэсрэх бодис ~ 爆破物探测器.

илрүүлэлт *ᠶᠡᠯᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠲᠦ* [名] 破案; 破案率; гэмт хэргийн ~ 破案率.

илрүүлэх *ᠶᠡᠯᠢᠷᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] илрэх 的使动态; 发现, 暴露, 揭穿, 揭露, 揭发, 使之公开, 显示, (转)破案: нууцыг ~ 揭露秘密; ~ н зураглах 图示; ~ н судлах 勘探; ~ н хөгжүүлэх 开发; ~ зона 探测区; ~ хэрэглүүр 探测器, 搜索器.

илрэгдэх *ᠶᠡᠯᠢᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] илрэх 的被动态.

илрэл *ᠶᠡᠯᠢᠷᠡᠯ* [名] 表现, 表示, 体现.

илрэлт *ᠶᠡᠯᠢᠷᠡᠯᠲᠦ* [名] 表示, 表现, 体现.

илрэх *ᠶᠡᠯᠢᠷᠦᠬᠡ* [动] 现出, 暴露; 呈现; 显示: сэжигтэй зүйл ~ 出现可疑事情.

илт *ᠶᠡᠯᠲᠦ* [形] 清楚的, 明确的, 确切的: ~ үнэн ①千真万确的; ②公理; ③确定不变的; ④<数>定值, 不变值; ~ гажуу тусгал 空想性错觉; ◇ ~ хулгай 强盗.

илтгүүлэх *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] илтгэх 的使动态.

илтгүүр *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠷ* [名] ①见 илтгэлцүүр; ②表现手段, 表现方式.

илтгэвэр *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠪᠦᠷ* [名] 指数: ~ ийн онол 指数理论; бүтцийн ~ 结构指数.

илтгэгч *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ* [名] ①报告者, 演说者; 汇报者: уран ~ 演说家; ②指数.

илтгэл *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠯ* [名] 报告, 汇报: тайлан ~ 报告; ~ айлтгал 汇报, 禀报, 上报; ~ хийх 作报告; ~ ийн танхим 讲演厅, 报告厅; ~ ийн товч сэдэв 报告提纲; ~ ийн хавсралт 报告附件; ~ ийн хурдан бичлэг 报告的速记记录.

илтгэлцүүр *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠦᠷ* [名] <数>系数.

илтгэлч *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠢ* [名] 报告人, 演说者; 汇报人.

илтгэмж *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢ* [名] 报告, 汇报: ~ авах 听取汇报; ~ хүргэх <军>作口头报告.

илтгэх *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] ①讲明, 报告: ~ н зөвлөгч 参考对象; ~ арга 讲授法; ~ хуудас 报告书, 呈文; ②汇报, 禀报, 上

报: ~ хуудас, ~ бичиг 汇报书, 书面汇报; ③表明, 表达, 表示: ~ н гаралт <语>表述; ~ н гаргасан агуулга <语>表述内容; ~ н гаргах <语>表述; ~ н тунхаглах 宣告, 宣言; ~ н харуулах 表明, 反映, 说明, 表示.

илтгэц *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠴᠢ* [名] <语>标志; 指数.

илтгэцгээх *ᠶᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] илтгэх 的众动态.

илтэд *ᠶᠡᠯᠲᠦᠳᠦ* [副] 清清楚楚地, 很明确地.

илтэс *ᠶᠡᠯᠲᠦᠳᠡᠰ* [名] <电>薄片.

илүү *ᠶᠡᠯᠡᠭᠦ* [形] ①剩余的, 多余的, 过剩的:

~ морь 多余的马, 备用的马; ~ сар 闰月; зуны ~ дунд сар 夏季闰七月; ~ үг 废话; ~ үг хэлэх 说闲话, 讲废话; ~ зан (转)怪癖的性子; ~ гарах 多出来, 多余, 剩余; мянга ~ хүн 一千多人; ~ орон тоо 多余的编制, 不需要的编制; ~ алхам <体>(篮球) 走步; ~ ажилласан цаг 加班时间; ~ жин 超重; ~ зардал 不必要的开支; ~ зарцуулалт 超支; ~ калибрт сум 超口径炮弹; ~ мэдээлэл <语>多余信息; ~ өртөг 额外价值; ~ товчтой хөх 多乳头; ~ тээсэн жирэмсэн 过月妊娠; ~ үйлдвэрлэл 生产过剩; ~ хөрөнгө <经>头寸宽裕; ~ хөх 副乳房; ~ хуруу 多指(趾)畸形; ~ цагийн ажил 加班工作, 额外工作; ~ цагийн хөлс 加班费; ~ цалинтай давхраа 高薪阶层; ~ эд 剩余产品; ~ эрхтэн <生>不全器官, 衰退器官; ~ яс <解>附加骨; ②更好的, 超过的: чанараар ~ 质量好; ③更多, 多些: ~ төлөх 多付, 多给; улам ~ мэдэх 懂得更多些; ~ авах 取得多些; ~ үзэх ①好好地看; ②(转)嫉妒; ~ харах 想得到更多, 眼红, 眼馋; ~ дорыг тэмцэх 斤斤计较, 互争高低; ~ дэлүүгүй, ~ дутуугүй 不多不少(正好, 正合适, 正一样); ~ од <天>紫炁星.

илүүвтэр *ᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠪᠲᠦᠷ* [形] 多余一些的; 稍多的, 较多的.

илүүдүүлэх *ᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] илүүдэх 的使动态.

илүүдэл *ᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯ* [名] 剩余之物: ~ мөнгө

余款; хоолны ~ 剩饭; орон тооны ~ 编制的余额; илүүдлийн хямрал 销售危机; ~ бараа 多余商品; ~ ашиг 额外利润; ~ даралт 剩余压力; ~ капитал 资本过剩; ~ нэмүү өртөг 超额剩余价值; ~ үрлэг 多余的开销; ~ эд баялаг 财富过剩; ~ талх тариа 余粮.

илүүдэх *илүүдэх* [动] ① 多出, 过剩, 余出; ② 变多.

илүүлэх *илүүлэх* [动] илэх I、II 的使动态.

илүүр *илүүр* I [名] 熨斗.

илүүр *илүүр* II [名] 抹泥板, 抹子.

илүүрдүүлэх *илүүрдүүлэх* I [动] илүүрдэх I 的使动态.

илүүрдүүлэх *илүүрдүүлэх* II [动] илүүрдэх II 的使动态.

илүүрдэх *илүүрдэх* I [动] 熨.

илүүрдэх *илүүрдэх* II [动] 抹光(泥).

илүүрдэцгээх *илүүрдэцгээх* I [动] илүүрдэх I 的众动态.

илүүрдэцгээх *илүүрдэцгээх* II [动] илүүрдэх II 的众动态.

илүүрч *илүүрч* I [动] 熨衣匠.

илүүрч *илүүрч* II [名] 抹泥者.

илүүтгэх *илүүтгэх* [动] 使之多余; 使之变多.

илүүтэй *илүүтэй* [形] 有剩余的, 有多余的.

илүүтэх *илүүтэх* [动] 渐多; 余出, 过剩.

илүүхэн *илүүхэн* [形] илүү 的小称; 多余一些的, 稍多的, 较多的.

илүүц *илүүц* [名] 多余, 过剩; 徒劳.

илүүч *илүүч* [形] 好眼红的, 好嫉妒的(人); ~ хүн 好嫉妒的人.

илүүчлүүлэх *илүүчлүүлэх* [动] илүүчлэх 的使动态.

илүүчлэх *илүүчлэх* [动] ① 显多; 视作多余; ② 节省出来.

илхэн *илхэн* [形] 更清楚的, 更明显的, 更明确的; 更明白的, 更公开的; 显而易见的.

илч(ин) *илч* [名] ① 热, 热力, 热量; нарны ~ 太阳能; галын ~ 火之热力; биеийн ~ 身体热量, 身体热力; ~ гаргах төв 散热中枢; ~ гаргах хувьсал 放热变化; ~ сольцол 热交换; ~ үүслийн төв 生热中枢; ~ цахилгаан 热电, 火力发电; ~ цахилгааны төв 热电中心; ~ шингээх хувьсал 吸热变化; ~ нэгж 热力单位; ~ нэгжийн хэмжүүр 热量计, 热量测定器; ~ ойлт 热反射率; ~ судлал 热力学; ~ үйлчилгээ 热作用; ~ үр нөлөө 热效应; ~ үүсгэх шуугиан 热噪声; ~ инд цохигдох 中暑; ② 光线.

илчигнэх *илчигнэх* [动] ① 发热; ② 感到热辣辣.

илчилцгээх *илчилцгээх* [动] илчлэх 的众动态.

илчит *илчит* [形] ① 热的, 有热力的; ~ төрөг 内燃机车; ~ сорил 热量试验; ~ цахилгаан станц 火力发电厂, 热电站; ~ цахим 热电子; ~ цахимын гүйдэл 热电子流; ~ цахимын харваа 热电子放射; ② 有光线的.

илчих *илчих* [动] илэх I、II 的多次体.

илчлүүлэх *илчлүүлэх* [动] илчлэх 的使动态.

илчлэг *илчлэг* [形·名] ① 含热量的, 热量丰富的; ② 热量.

илчлэгдэх *илчлэгдэх* [动] илчлэх 的被动态.

илчлэгч *илчлэгч* [名] 揭发者, 揭露者, 检举者, 举报者.

илчлэх *илчлэх* [动] 揭发, 揭露, 暴露, 举报, 揭穿.

илчтэй *илчтэй* [形] ① 带热的, 有热量的; ② 有光线的.

илчүү *илчүү* 见 ~ мод (植) 软木树, 软木.

илчүүлэг *илчүүлэг* [名] (植) 木栓.

илчшим *илчшим* [名] 卡(热量单位).

илъмени *илъмени* [名] (矿) 铁磁矿.

илэг(илгэн) *илэг* [名] 油鞣革; ~ бээлий

油鞣革手套, 去毛皮手套.

илэгдүүлэх **ᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илэгдэх 的使动态.

илэгдэх **ᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 见 илгэдэх.

илэглэх **ᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 илгэлэх.

илэгч **ᠢᠯᠡᠭᠴ** [名] 制油鞣革工人.

илэгших **ᠢᠯᠡᠭᠰᠢᠬᠡ** [动] (皮革)脱毛.

илэлт **ᠢᠯᠡᠯᠲ** [名] ①按摩, 推拿; 抚摩, 抚摸; ②按摩法, 推拿法.

илэн **ᠢᠯᠡᠨ** 见 ~ далангүй 无所隐晦的, 坦率的, 明明白白的, 不加掩饰的, 直截了当的; ~ далангүй ярилцах 坦率地交谈.

илэрхий **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙ** [形] ①清楚的, 明显的: ив ~ 清清楚楚的, 一目了然的, 十分明显的; ингэж болохгүй нь ~ 很明显, 这样是不行的; ◇ ~ хулгай 强盗; ②公然的, 明目张胆的, 恬不知耻的: ~ гүтгэлэг 公然的诬蔑.

илэрхийгээр **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙ Өᠡᠷ** [副] ①明显地, 清楚地; ②公然地, 明目张胆地, 恬不知耻地.

илэрхийлбэр **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠪᠡᠷ** [名] <语>表现单位.

илэрхийлүүлэх **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] илэрхийлэх 的使动态.

илэрхийлэгдэх **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] илэрхийлэх 的被动态.

илэрхийлэгч **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠭᠴ** [名] 发表者, 表现者, 表示者, 代表者, 声明者, 宣告者: тэр ангийн сонирхлыг ~ 代表那个阶级利益的.

илэрхийлэл **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠯ** [名] ①(机关企业门上挂的)牌子, 门牌(号), 招牌, 揭示牌; ②声明, 表示; 阐明, 解说.

илэрхийлэлгэ **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 илэрхийлэлт.

илэрхийлэлт **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠯᠲ** [名] 声明, 表示, 阐明: ~ гаргах 发表声明.

илэрхийлэх **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠯᠡᠬᠡ** [动·名] ①表示, 阐明, 声明: ~ өвөрмөц хэлбэр 特殊表达方式; ~ сэтгэл судлал 表现心理学; ②证书, 证件: намын бат ~ 党证.

илэрхийхэн **ᠢᠯᠡᠷᠬᠢЙᠬᠡᠨ** [形] илэрхий 的小称.

илэрц **ᠢᠯᠡᠷᠴ** [名] 显示度, 显现度.

илэрцгээх **ᠢᠯᠡᠷᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] илрэх 的众动态.

илэх **ᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①抚摸, 捋: толгойгүй нь ~ ①抚摸头; ②鼓励; ③按摩: илж засах <医>按摩治疗; ◇ ~ барих 按摩; ④熨平, 抹平; 涂色.

илэх **ᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 派遣, 送走.

илээ **ᠢᠯᠡᠭ** [名] 见 элээ.

илээс **ᠢᠯᠡᠭᠰ** [名] (熨出、抹出的)光面, 表面: шаврын ~ сайн 墙面平整, 泥抹得好.

илээслэх **ᠢᠯᠡᠭᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 熨平, 抹光.

илээч **ᠢᠯᠡᠭᠰᠴ** [名] 熨烫工; 抹灰工.

им **ᠢᠮ** I [名] 睾丸; ◇ ~ увжих <医>疝气病.

им **ᠢᠮ** II [名] <牧>(牲畜的)耳记(在牲畜耳朵上切出的口, 作记号用): ~ тэмдэг (牲畜)耳记, 耳标.

имажинизм **ᠢᠮᠵᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] <艺>形象主义.

имажинист **ᠢᠮᠵᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠲ** [名] 形象主义者.

Имам **ᠢᠮᠠᠮ** [名] 伊玛目, 伊玛姆(伊斯兰教神权国家的最高执政者兼宗教长); тэргүүн ~ 首席伊玛姆.

иман **ᠢᠮᠠᠨ** 见 ~ бор <植>山槐.

имбүү **ᠢᠮᠪᠦᠭᠦ** [名] 元宝.

имж **ᠢᠮᠵ** [名] <动>袋鼠.

имжээр **ᠢᠮᠵᠡᠷ** [名] 见 эмжээр.

имлэх **ᠢᠮᠯᠡᠬᠡ** [动] (给牲畜)打耳记, 做耳标; 打印记, 烫印标.

иммунитет **ᠢᠮᠮᠤᠨᠢᠲᠡᠲ** [名] (外交)豁免权.

иммуно **ᠢᠮᠮᠤᠨᠤ** [名] 免疫: ~ биологийн эм 免疫生物药物.

иммунологи **ᠢᠮᠮᠤᠨᠤᠯᠠᠭ** [名] 免疫学.

иммуноморфолог **ᠢᠮᠮᠤᠨᠤᠮᠣᠷᠮᠣᠯᠣᠭ** [名] 免疫形态学.

имнүүлэх **ᠢᠮᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] имнэх I、II 的使动态.

имнүүр **ᠶᠡᠮᠨᠦᠦᠷ** [名] ① 阉割牲畜的工具；② (给牲畜)剪耳记的工具。

имнэх **ᠶᠡᠮᠨᠡᠬ** I [动] 骗牲畜，阉割牲畜。

имнэх **ᠶᠡᠮᠨᠡᠬ** II [动] (给牲畜)作耳记。

имнэх **ᠶᠡᠮᠨᠡᠬ** III [动] 眨眼，递眼色。

имнэцгээх **ᠶᠡᠮᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] имнэх I、II 的众动态。

импери **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠢ** [名] 帝国，(帝国主义)大国。

империализм **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠮ** [名] 帝国主义；
~ колоницлолын эсрэг тэмцэл 反帝反殖斗争；~ ыг эсэргүүцсэн фронт 反帝战线；~ эсэргүүцэх 反帝；~ ын колониин тогтолцоо 帝国主义殖民体系。

империалист **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠮᠶᠢᠰᠢ** [名·形] ① 帝国主义者；② 帝国主义的；~ бодлого 帝国主义政策。

импорт **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠲᠤ** [名] 输入，进口；~ ын газар 进口局；~ ын нэгдэл 进口公司；~ ын бололцоо 进口能力；~ ын бүтэц 进口结构；~ ын гүйлгээ 进口业务；~ ын журам 进口管理制度；~ ын зүйл 进口品；~ ын зүйл анги 进口项目；~ ын инфляц 进口膨胀；~ ын өртөг 进口价值；~ ын тариф 进口税率；~ ын урамшуулал 进口鼓励；~ ын үнэ 进口价；~ ын хориг 禁止进口；~ ын хувь 进口限额；~ ын хэлцэл 进口谈判；~ ын хэмжээ 进口额。

импортлогч **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠲᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 进口商；输入国。

импортлох **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠲᠤᠯᠠᠭᠤ** [动] 输入，进口。

импульс **ᠶᠡᠮᠨᠢᠯᠤᠰ** [名] 脉冲。

импэкс **ᠶᠡᠮᠨᠢᠯᠡᠰ** [名] 进出口。

имрүүлэх **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] имрэх 的使动态。

имрэгдэс **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠰ** [名] 布头，布条，边角料，纱布块。

имрэс **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠡᠰ** [名] (动) 獾狍。

имрэх **ᠶᠡᠮᠨᠢᠷᠡᠬ** [动] 捻，搓；утас ~ 搓线。

имсгэл **ᠶᠡᠮᠨᠢᠰᠡᠭᠡᠯ** [名·形] ① 一副箭翎；② 气味相投的，沆瀣一起，一个鼻孔出气的：нэг ~ тэй хүмүүс 一些气味相投的人。

информатик **ᠶᠡᠨᠢᠮ᠋ᠮᠠᠳᠤᠮᠠᠳᠤ** [名] 信息学，信息技术。

имхэрдүүлэх **ᠶᠡᠮ᠋ᠬᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] имхэрдэх 的使动态。

имхэрдэх **ᠶᠡᠮ᠋ᠬᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 折缝(边子)；алчуур ~ 折缝手巾边。

имчих **ᠶᠡᠮ᠋ᠴᠢᠬ** [动] 频频搓搓。

имчүүлэх **ᠶᠡᠮ᠋ᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] имчих 的使动态。

имэрсэн **ᠶᠡᠮ᠋ᠡᠷᠰᠡᠨ** [名] ① 导火线，引火线；② 雷管。

имээ **ᠶᠡᠮ᠋ᠡᠵᠢ** [名] 消息，音信，动静；◇ ~ чимээ 消息。

ин(г) **ᠶᠡᠨᠠᠭ** I [名] 石碾；~ гиин тосгуур 碾盘。

ин **ᠶᠡᠨ** II [名] 细菌；өвчний ~ хорхой 病菌；~ агуулагч 带菌者；~ ялгах 排菌(作用)；◇ ~ хорхой 细菌，微生物。

ин **ᠶᠡᠨ** III [名] 竊；хулгайн ~ 偷窃竊。

инанги **ᠶᠡᠨᠠᠨᠭᠢ** [名] (动) 鲑鱼。

инвар **ᠶᠡᠨᠠᠪᠠᠷ** [名] 不变钢，殷钢(含镍 36% 的钢合金，在温度改变时体积很少变动，多用来制作长度量具、钟摆、调温器等)。

инверти **ᠶᠡᠨᠢᠪᠡᠷᠲᠢ** [名] 蔗糖酶，转化酶。

ингүүлэх **ᠶᠡᠨᠠᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ингэх I 的使动态。

ингүүмэл **ᠶᠡᠨᠠᠭᠦᠮᠡᠯ** [名·形] ① 香粉；② 粉状的。

ингүүхэн **ᠶᠡᠨᠠᠭᠦᠬᠡᠨ** 见 ~ үг 一般的话，平常的话，一般的言语。

ингэ(н) **ᠶᠡᠨᠭᠡ** [名] (动) 母骆驼(五岁以上的)。

ингэмэл **ᠶᠡᠨᠠᠭᠡᠮᠡᠯ** [名] 半浮雕，浅浮雕。

ингэнэх **ᠶᠡᠨᠠᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 嚶嚶啜泣。

ингэсхийх **ᠶᠡᠨᠠᠭᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬ** [动] ингэх I 的瞬间体。

ингэх **ᠶᠡᠨᠠᠭᠡᠬ** I [动] 这样，这样做，如此做；~ ж хийх 这样做；би ч бас ~ ж гэж бодож байсан юм 我想也是这样。

ингэх **ᠶᠡᠨᠠᠭᠡᠬ** II [动] ① 弄成粉末；② 揉软(皮革、布等)；③ (对动物)虐待，糟蹋。

ингэхэн **ᠢᠨᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] ①〈方〉薄一些的；②如一般的：～ үг 流言，蜚语。

ингэхлээр **ᠢᠨᠭᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠷ** [连] ①这样一来，这么一来；②因此，因而。

ингэхич **ᠢᠨᠭᠡᠬᠡᠶᠢᠴ** [动] ингэх I 的多次体。

ингээд **ᠢᠨᠭᠡᠭᠡᠳᠡ** [副] ингэх I 的先行副动词；由此，如此，这样，然后，马上，不久：～ явна 不久就去，马上就去；～ ажиллах хэрэгтэй 应如此工作。

ингээн **ᠢᠨᠭᠡᠨ** [名]流言，传闻；～ үг 流言蜚语。

ингээхэн **ᠢᠨᠭᠡᠬᠡᠨ** [名]流言，传闻。

индентрен **ᠢᠨᠳᠡᠨᠲᠢᠷᠢᠨ** [名]标准还原蓝。

индекс **ᠢᠨᠳᠡᠰ** [名] ①指数(表)；率：～ ийн арга 指数法；～ ийн систем 指数系统；хэрэглээний үнийн ~ 消费价格指数；②目录，索引。

индексчлэх **ᠢᠨᠳᠡᠰᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]编目，编指数。

индэксжүүлэх **ᠢᠨᠳᠡᠰᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]编号，按指数：цалин, тэтгэврийн доод хэмжээг тогтоон ~ 按指数规定工资和退休金的最低标准。

инди **ᠢᠨᠳᠢ** [名]〈化〉钢。

индиготин **ᠢᠨᠳᠢᠭᠣᠲᠢᠨ** [名]〈化〉(还原类)靛蓝。

индикатор **ᠢᠨᠳᠢᠻᠠᠲᠣᠷ** [名] ①〈技〉指示器，示功器；指压器；指标；эдийн засгийн гол ~ ууд 各主要经济指标；тойргийн ~ 环形指示器，指示盘；②〈化〉指示剂。

индоксил **ᠢᠨᠳᠣᠻᠢᠯ** [名]〈化〉吡啶酚；2-羟吡啶。

индол **ᠢᠨᠳᠣᠯ** [名]〈化〉氮茛，吡啶。

индофенол **ᠢᠨᠳᠣᠹᠡᠨᠣᠯ** [名]靛酚：～ т хөх 〈化〉靛酚蓝。

индуктор **ᠢᠨᠳᠤᠭᠲᠣᠷ** [名]〈电〉电感线圈；感应器。

индукц **ᠢᠨᠳᠤᠭᠴ** [名]〈理〉感应作用，感应现象。

индулин **ᠢᠨᠳᠤᠯᠢᠨ** [名]〈化〉引杜林(一种现蓝色的黑粉染料)。

индүү **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦ** [名]熨斗：цахилгаан ~ 电熨

斗。

индүүдлэг **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠯᠡᠭ** [名]熨烫衣服：гэр орноо цэвэрлэж дараа нь угаалга ~ ийн их ажил нь эхэлнэ 打扫完房间以后，就是大量的洗烫工作。

индүүдүүлэх **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] индүүдэх的使动态。

индүүдэцгээх **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] индүүдэх的众动态。

индүүдчих **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠴᠢᠬᠡ** [动] индүүдэх的完成体。

индүүдэгдэх **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] индүүдэх的被动态。

индүүдэлт **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠡᠯᠲᠡ** [名] индүүдэх的名词。

индүүдэх **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]熨，熨平。

индүүлэх **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] индэх的使动态。

индүүр **ᠢᠨᠳᠤᠭᠦᠷ** [名]参见 индүү。

индэр **ᠢᠨᠳᠡᠷ** [名]讲台，观礼台；индрийн хурал 群众大会；зохиолчдын уран бүтээлийн гол ~ 作家文艺创作的主要舞台(园地)。

индэх **ᠢᠨᠳᠡᠬᠡ** [动]碾：тариа ~ 碾米。

индэцгээх **ᠢᠨᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] индэх的众动态。

инерт **ᠢᠨᠳᠡᠷᠲᠡ** [名]惰性气体。

инерци **ᠢᠨᠳᠡᠷᠲᠢ** [名]〈理〉惯性；сэтгэлгээний ~ 思维惯性。

инж **ᠢᠨᠵ** I [名]嫁妆，陪嫁物：～ мал 陪嫁牲畜；～ дагуулах (出嫁时)陪送婢。

инж **ᠢᠨᠵ** II [名]〈植〉失车菊。

инжбуурал **ᠢᠨᠵᠪᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名]〈植〉花葱属。

инжектор **ᠢᠨᠵᠡᠭᠲᠣᠷ** [名]〈技〉注射器，注水器，喷射器。

инженер **ᠢᠨᠵᠡᠨᠡᠷ** [名] ①工程师：цэргийн ~ 〈军〉军事工程师；ерөнхий ~ 总工程师；②工程，工程学：～ техник 工程技术；барилгын ~ ①建筑工程师；②建筑工程；～ ийн цэрэг 〈军〉工程兵；～ ажил 工程作业；～ ажлыг механикжуулах 工程作业机械化；～ газар судлал 工程地质，工程地质学；～ газар

судлалын зураг 工程地质图; ~ геологи-
ги 工程地质学; ~ геологийн хэсэг 工程
地质段; ~ зохион бүтээгч 设计工程
师; ~ тагнуул 工程侦察; 工兵侦察; ~
техникийн ажилтан (ИТА) 工程技术
人员; ~ технологич 工艺工程师;
~ ийн практик 工程实践; ~ ийн
төхөөрөмж 工程设备; ~ ийн хангалт
工程供应, 工程保证; ~ ийн хориул 工
程障碍; ~ ийн хэвшлийн худаг 机井;
~ ийн цэргийн академи 工程兵学院.

инженерчлэл *инженерчлэл* [名] 工程; нийн
ба эсийн ~ 基因工程和细胞工程.

инжир *инжир* [名] (植) 无花果.

инжлэх *инжлэх* [动] 陪送嫁妆.

инкасс *инкасс* [名] ① 收款, 收帐; ② 托收: ~
ын вексель 托收票据; ~ ын гүйлгээ
托收业务; ~ ын даалгавар 托收委托
书.

инкассатор *инкассатор* [名] 收款人, 收帐者.

инкубатор *инкубатор* [名] 保温箱; (人工) 孵
化器.

инстинкт *инстинкт* [名] 本能, 无意识的趋
向.

институт *институт* [名] ① 学院; ② 研究所,
研究院.

инсулин *инсулин* [名] 胰岛素: ~ эмчилгээ
胰岛素疗法; ~ ын сөрөг даавар 生酮激
素.

инсульт *инсульт* [名] 中风, 卒中.

интеграл *интеграл* [名] (数) 积分.

интеграц *интеграц* [名] ① 整体化, 一体化:
эдийн засгийн ~ 经济一体化; ~ ийн
цогцолбор программ 一体化综合纲要;
② (数) 积分法.

интеграцжуулах *интеграцжуулах* [动] 一体
化: эдийн засгийг ~ 使经济一体化.

интеграцчлах *интеграцчлах* [动] 一体化:
~ бодлого 一体化政策.

интеллект *интеллект* [名] 智能; 指令:
хиймэл ~ онол 人工智能理论.

интерагро *интерагро* [名] 国际农业: олон

улсын ~ худалдааны нийгэмлэг 国
际农业贸易协会.

интервал *интервал* [名] (音) 音程.

интервент *интервент* [名] 武装干涉者.

интервенц *интервенц* [名] (武装) 干涉.

интеркосмос *интеркосмос* [名] 国际宇航.

интернационал *интернационал* [名·形] ① 国
际; ② 国际歌; ③ 国际的.

интернационалжих *интернационалжих* [动] 国
际主义化, 国际化.

интернационализм *интернационализм* [名] 国
际主义.

интернационалист *интернационалист* I [名]
国际主义者.

интернационалист *интернационалист* II [形]
国际主义的.

интернационалч *интернационалч* [形·名] ①
国际主义的: ~ үүрэг 国际主义义务; ~
үзэл санаа 国际主义思想; ② 国际主义
者.

интернационалчлал *интернационалчлал* [名]
国际化.

Интернэт *Интернэт* [名] 国际计算机互联网
络.

Интерпол *Интерпол* [名] 国际刑事组织.

интернационалчлах *интернационалчлах* [动]
国际共管, 国际化.

интоор *интоор* [名] (植) 樱桃: ~ ын шүүс
樱桃汁; ~ ын ундаа 樱桃饮料.

интурист *интурист* [名] 旅行者: ~ ний-
гэмлэг 国际旅行社.

инфляц *инфляц* [名] 通货膨胀; 落价, 不值
钱: барааны үнийн ~ 商品价格膨胀;
~ бууруулах 降低通货膨胀(率);
мөнгөний ~ 通货膨胀.

информатик *информатик* [名] 信息学, 信息
技术.

инфаркт *инфаркт* [名] (医) (血管) 梗塞:
зүрхний ~ 心肌梗塞.

инчдүүлэх *инчдүүлэх* [动] 参见 линчдү-
үлэх.

ИНЦДҮҮР **ᠶᠡᠨᠴᠢᠳᠦᠦᠷ** I [名] (拷打) 刑具.

ИНЦДҮҮР **ᠶᠡᠨᠴᠢᠳᠦᠦᠷ** II [名] (乐) 响板.

ИНЦДЭХ **ᠶᠡᠨᠴᠢᠳᠡᠬ** [动] 参见 линчдэх.

ИНЧ **ᠶᠡᠨᠴ** I [名] 使用碾子者, 推碾子的人.

ИНЧ **ᠶᠡᠨᠴ** II [名] ① 噼啪声; ② 发出弹指响声的一瞬间, 弹指间.

ИНЧДЭЛ **ᠶᠡᠨᠴᠢᠳᠡᠯ** [名] 发出弹指响声的一瞬间, 弹指间.

ИНЧДЭХ **ᠶᠡᠨᠴᠢᠳᠡᠬ** [动] ① 弹指(用大姆指头与同一手的其他指头磨擦而发出声音); ② 用手指弹手腕.

ИНЧИХ **ᠶᠡᠨᠴᠢᠬ** [动] 弹指: хуруугаа ~ 弹指.

ИНЭВЭЛЗЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠪᠦᠯᠵᠡᠬ** [动] инээх 的短暂体.

ИНЭВХИЙЛЭЛ **ᠶᠡᠨᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠯ** [名] 微笑, 眯眯笑.

ИНЭВХИЙЛЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] 微笑, 眯眯笑.

ИНЭВХИЙХ **ᠶᠡᠨᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 频频笑.

ИНЭГЧ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠴ** [名] 好笑的人: ~ уран 善于以假笑骗人的(人).

ИНЭЭД **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳ** [名] 笑, 笑声: ~ алдах 突然笑起来, 失笑; ~ хүргэх 引人发笑, 引起笑声; ~ хүрмээр 令人发笑的, 可笑的; ~ хүрэх 想笑; ~ ханиад 欢乐和痛苦; ~ сайтай 能忍住笑的; ~ муутай 好发笑的, 动不动就笑的; хөх ~ нь хүрэх ① 苦笑; ② 讥笑.

ИНЭЭДГҮЙ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠢ** **ᠶᠡᠨᠡᠭᠦᠢ** [形] 不好笑的, 不知欢笑的, 不见笑容的.

ИНЭЭДТЭЙ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠲᠡᠢ** **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠲᠡᠢ** [形] 可笑的, 滑稽的, 诙谐的, 幽默的.

ИНЭЭДЭМ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠮ** [名] ① 玩笑: ~ тоглоом 玩笑; ② 笑, 笑语, 笑声.

ИНЭЭДЭМТ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠲ** [形] 可笑的, 滑稽的, 诙谐的, 幽默的, 喜剧性的: ~ дуу 轻松歌曲; ~ жүжиг 幽默剧, 喜剧.

ИНЭЭДЭМТЭЙ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] 参见 инээдэмт.

ИНЭЭДЭМЧ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠴ** [名] 爱开玩笑的人; 笑星.

ИНЭЭЛГЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] инээх 的使动态; 使发笑, 使开心, 使欢欣: ~ хий 笑气.

ИНЭЭЛДЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠠᠳᠡᠬ** [动] инээх 的互动态.

ИНЭЭЛЦЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠠᠴᠡᠬ** [动] инээх 的共动态.

ИНЭЭМСЭГ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭ** [形] 笑容可掬的, 面带笑容的.

ИНЭЭМСЭГЛҮҮ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠢᠯᠦᠭᠦ** [形] 参见 инээмсэг.

ИНЭЭМСЭГЛҮҮЛЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] инээмсэглэх 的使动态.

ИНЭЭМСЭГЛЭЛ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] 微笑.

ИНЭЭМСЭГЛЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 微笑, 露出笑容.

ИНЭЭМТГИЙ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠢᠶᠢ** [形] 爱笑的, 常带笑容的.

ИНЭЭМХИЙ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠮᠬᠢᠶᠢ** [形] 爱笑的, 常带笑容的.

ИНЭЭСХИЙХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] инээх 的瞬间体.

ИНЭЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠬ** [动] 笑: чанга ~ 大笑; чимээгүй ~ 无声地笑; хүйтнээр ~ 冷笑; тачигнаж ~ 哈哈大笑; хашгиран ~ 大声笑.

ИНЭЭЦГЭЭХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬ** [动] инээх 的众动态.

ИНЭЭЧИХ **ᠶᠡᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠬ** [动] инээх 的完成体.

ИОД **ᠶᠡᠨᠣᠳ** [名] ① (化) 碘: ~ ын калий 碘化钾; ~ ын уусмал 碘溶液; ~ ын ханд 碘酊; ~ ын хордлого 碘中毒; ~ ын цэврүү өвчин 碘天疱疮; ② 碘酒.

ИОДЖУУЛАХ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] 碘化: ~ сан давс 碘化盐.

ИОДИРИТ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠢᠷᠢᠲ** [名] (化) 碘化银.

ИОДЛОГ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠯᠣᠭ** [形] (化) 含碘的, 碘化的: ~ мөнгөн ус 碘汞; ~ хүчлийн калий 碘酸钾.

ИОДОЛИПОЛ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠣᠯᠢᠯᠣᠯ** [名] (化) 碘酒.

ИОДОТ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠣᠲ** [形] (化) 含碘的, 碘化的: ~ азот 碘化氮; ~ бари 碘化钡; ~ мөнгө 碘化银; ~ шүбтэс 碘化铵.

ИОДОЙ **ᠶᠡᠨᠣᠳᠣᠶ** [形] 参见 иодот.

ИОН **ᠶᠡᠨᠣᠨ** [名] 离子, 游子: ~ оор эмчлэх 离子诊疗法; ~ ы мандал 离子圈; ~ ы нэвчил 离子磁导率; ~ ы солилцол 离子交换; ~ ы туйлжих 离子极化; ~ ы

хигээс 离子半径; ~ы холбоо 离子键;
~ы чадавхи (化)离子电势.

ионжих *ионжих* (动)(理)离子化.

ионжуулагч *ионжуулагч* (名)(理)离子发生器.

ионжуулах *ионжуулах* (动) ионжих 的使动态; 离子化: ~ туяа үүсгэгч 离子发生器.

ионизатор *ионизатор* (名)(电)电离器.

ионосфер *ионосфер* (名)电离层.

иончлуулах *иончлуулах* (动)离子化.

иончлуулагч *иончлуулагч* (名)离子化: ~ цацраг 离子射线.

иприт *иприт* (名)糜烂性瓦斯, 糜烂性毒气; 芥子瓦斯.

ир *ир* I (名)刀刃, 镑: ~ тохируулах 磨刀, 磨刃; ~ мохох ①刃钝; ②丧失锐气; сүхний ~ 斧刃; хөрөөний ~ 锯刃; ◇ ~ийг ~ээр харнулах 针锋相对.

ир *ир* II (名)锐气, 力量, 能力, 勇气: ~ нэмэх 长锐气, 增加力量; ~ буурах ①卷刃; ②意志消沉, 斗志衰退; ~ харих (转)力量变弱, 锐气消减.

ир *ир* III (名)欲望, 希望, 瘾: ~ орох 产生欲望, 上瘾; ~ дарах 抑制欲望; ~ суух ①增加锐气; ②知足; 过够瘾.

ир *ир* N (名)黏性的东西.

ир (эн) *ир* (V) (数)见 ер.

Иран *Иран* (名)①伊朗; ②伊朗人.

иранч *иранч* (名)伊朗学家, 伊朗学者.

ирвийх *ирвийх* (动)①作鬼脸, 挤眉弄眼; ②摆架子, 显得傲慢.

ирвис *ирвис* (名)参见 ирвэс.

ирвэг *ирвэг* 见 ~ ~ хийх 参见 ирвэгнэх.

ирвэгнүүлэх *ирвэгнүүлэх* (动) ирвэгнэх 的使动态.

ирвэгнүүр *ирвэгнүүр* (名)痒, 刺挠.

ирвэгнэх *ирвэгнэх* (动)频频发痒, 刺挠不

止.

ирвэгэр *ирвэгэр* (形)①撇嘴不理的; ②自高自大的, 狂妄的.

ирвэлзэх *ирвэлзэх* (动)发痒, 刺挠.

ирвэн *ирвэн* 见 ~ ~ 频频挠动.

ирвэс *ирвэс* (名)(动)豹: шар ~ 金钱豹; бор ~ 青豹; хар ~ 元豹; бараан ~ 黑豹; ~ийн арьс 豹皮; ~ муур 豹猫, 石虎; ~ийн чих (植)野姜属.

ирвэс *ирвэс* II 见 ~ ~ хийх 参见 ирвэлзэх.

ирвэсхийх *ирвэсхийх* (动)稍痒, 痒一下, 刺挠一下.

иргүй *иргүй* I (形)无刃的, 刃不好的, 刃钝的.

иргүй *иргүй* II (形)无锐气的, 无力的, 软弱的.

иргүй *иргүй* III (形)不知足的, 贪欲的, 瘾大的.

иргүүл *иргүүл* (名)(器皿的)卷边, 摺边.

иргүүлгүй *иргүүлгүй* (形)无卷边的, 无饰边的.

иргүүлт *иргүүлт* (形)有卷边的, 有饰边的: ~ ваар(建)卷边瓦.

иргүүлтэй *иргүүлтэй* (形)参见 иргүүлт.

иргэд *иргэд* (名)公民们, 民众, 百姓.

иргэн *иргэн* (名)①公民, 国民: ~ий эрх 公民权; ~ий үнэмлэх 公民证; иргэд ээ! 公民们! ~ий цэрэг 民兵; ~ий хамгаалалт (军)民防; ~ий агаарын харилцааны газар 民航局; ард ~ 公民, 人民; ~ий хууль 民法; ~ий хэрэг (法)民事; ~ий соёл 文明, 文化; ~ий агаарын тээвэр 民航运输; ~ий аж үйлдвэр 民用工业; ~ий алба 文职; ~ий баримт 民事文件; ~ий засгийн газар 文官政府; ~ий зарга 民事诉讼; ~ий нисэх хүчин 民用航空; ~ий тухай акт 公民财产证书; ~ий үүрэг 公民义务; ~ий дайн 国内战争; ~ий гэр бүлийн байдлыг бүртгэх газар 民事登记处; ②成年人: хүн ~ 成年

人; ③ 汉族人: ~ хүн ① 汉人; ② 成年人.
иргэнлэг *иргэнлэг* [形] 民族化的.
иргэншил *иргэншил* [名] 兴盛时期, 繁荣时期, 发展时期.
иргэнших *иргэнших* [动] ① 文明化; ② 兴旺, 发达.
иргэншүүлэх *иргэншүүлэх* [动] иргэнших 的使动态.
ирдүгээр *ирдүгээр* [数] 参见 ердүгээр.
иржгөнүүлэх *иржгөнүүлэх* [动] иржигнэх 的使动态.
иржгэнэх *иржгэнэх* [动] ① 发出咋咋声(粗糙物的摩擦声); ② 粗糙物碰到皮肤时的感觉, 粗粗拉拉.
иржгэр *иржгэр* [形] ① 粒状的; ② 粗糙的, 不平整的, 不光滑的: ~ даавуу 粗布; ③ (毛发) 蓬松的.
иржгэрхэн *иржгэрхэн* [形] иржгэр 的小称.
иржигнүүлэх *иржигнүүлэх* [动] иржигнэх 的使动态.
иржигнэх *иржигнэх* [动] 见 иржгэнэх.
иржийлгэх *иржийлгэх* [动] иржийх 的使动态.
иржийх *иржийх* [动] ① 变粒状; ② 变粗糙, 变不平整光滑; ③ 变成毛发蓬松的.
иржилзүүлэх *иржилзүүлэх* [动] иржилзэх 的使动态.
иржилзэх *иржилзэх* [动] 参见 иржигнэх.
иржих *иржих* [动] 知足, 满足, 过瘾.
иридилэг *иридилэг* [形] 含铍的: ~ цагаан алт 铍铂矿.
ириди *ириди* [名] 铍.
иридит *иридит* [形] 含铍的, 有铍的: ~ алт 铍金.
ирийх *ирийх* [动] 参差不齐.
ирис *ирис* [名] 方块牛奶糖: ~ чихэр 奶糖.
ирлүүлэх *ирлүүлэх* [动] ирлэх 的使动态.
ирлэгдэх *ирлэгдэх* [动] ирлэх 的被动态.
ирлэх *ирлэх* [动] 磨出刃, 磨快: хутгаа ~

磨刀.

ирлэцгээх *ирлэцгээх* [动] ирлэх 的众动态.
ирмүүвтэр *ирмүүвтэр* [形] 参见 ирмүүн.
ирмүүдэх *ирмүүдэх* [动] 变得十分敏锐迅速, 变得强有力.
ирмүүлэх *ирмүүлэх* I [动] ① 使变得敏锐迅速, 使之强有力; ② 行动敏锐迅速, 表现得强有力.
ирмүүлэх *ирмүүлэх* II [动] ирмэх 的使动态.
ирмүүн *ирмүүн* [形] 敏锐迅速的, 强有力的: ~ давхидаг морь 敏锐迅速地奔驰的马; ~ даацтай багаж 很耐用的工具.
ирмүүсгэх *ирмүүсгэх* [动] ирмүүсэх 的使动态.
ирмүүсэх *ирмүүсэх* [动] 变得敏锐迅速, 变得强有力.
ирмүүтгэх *ирмүүтгэх* [动] ирмүүтэх 的使动态.
ирмүүтэх *ирмүүтэх* [动] 变得更敏锐迅速, 变得更强有力.
ирмүүхэн *ирмүүхэн* [形] ирмүүн 的小称.
ирмэг *ирмэг* [名] 边沿, 边子, 棱线, 棱: шилний ~ 玻璃边; ширээний ~ 桌子边; уулын ~ 山棱, 山脊.
ирмэгдүүлэх *ирмэгдүүлэх* [动] ирмэгдэх 的使动态.
ирмэгдэх *ирмэгдэх* [动] 抵住边沿, 置于边沿, 固定于边沿: ~ ж эргэх <体> 急转弯.
ирмэглүүлэх *ирмэглүүлэх* [动] ирмэглэх 的使动态.
ирмэглэх *ирмэглэх* [动] ① 做边子; 做棱; ② 沿边缘行走, 沿棱行走.
ирмэгтэс *ирмэгтэс* [名] 脸(缘)炎.
ирмэгтэх *ирмэгтэх* [动] 形成边缘, 形成边沿; 形成棱.
ирмэгүүн *ирмэгүүн* [形] 见 ирмүүн.
ирмэл *ирмэл* I [名] 瞬息, 瞬间.
ирмэл *ирмэл* II [形] 外来的, 来的: ~ хүн 外来的人.

- ирмэлзэх **ирмэлзэх** [动] 频频眨眼.
- ирмэлт **ирмэлт** [名] 一眨眼, 一瞬间.
- ирмэлхийлэх **ирмэлхийлэх** [动] ① 频频眨眼; ② 以目示意, 递眼色.
- ирмэх **ирмэх** [动] 眨眼: нүд ~ зуур 一瞬间, 一刹那; нүдээр ~ н дохих 以目示意, 使眼色.
- ирмэчих **ирмэчих** [动] ирмэх 的完成体.
- ирт **ирт** [形] 参见 иртэй I、II、III.
- иртэй **иртэй** I [形] 有刃的, 锋利的.
- иртэй **иртэй** II [形] 强有力的, 勇敢的.
- иртэй **иртэй** III [形] 满足的, 知足的, 瘾够了的.
- иртэн **иртэн** [形] 参见 ирт.
- ирүүл **ирүүл** I [形] 外来的, 引进来的; 来到: ~ хүн 外来的人.
- ирүүл **ирүүл** II [名] 呼唤, 召唤: ~ бүрээ 号角.
- ирүүл **ирүүл** III [名] 竞争者, 竞争的双方, 比赛的双方, 对手.
- ирүүлэх **ирүүлэх** [动] ирэх I 的使动态; 使之来, 送来, 发来, 寄来, 派来: харуу ~ 寄来答复; 给以答复; дуудаж ~ 叫来.
- ирхрэх **ирхрэх** [动] 见 ирхэрэх.
- ирхэрэх **ирхэрэх** [动] ① 蓄意侵犯; ② (狗) 嗥叫, 咆哮, 吼叫.
- ирц **ирц** [名] 来到; 出席, 出勤, 出勤率: 40 хувийн ~ тэй 达百分之四十的出勤率.
- ирцгээх **ирцгээх** [动] ирэх I 的众动态.
- ирчгэр **ирчгэр** [形] 参见 иржгэр.
- ирчигнүүлэх **ирчигнүүлэх** [动] ирчигнэх 的使动态.
- ирчигнэх **ирчигнэх** [动] 参见 иржигнэх.
- ирчий **ирчий** [名] 粗糙; 粒状.
- ирчийх **ирчийх** [动] 见 иржийх.
- ирчилзэх **ирчилзэх** [动] 参见 иржигнэх.
- ирчих **ирчих** [动] ирэх I 的完成体.

- иршимбэ **иршимбэ** [名] (植) 玄参属.
- ирших **ирших** [动] 满足起来, 知足起来.
- ирэг **ирэг** I [名] (动) (绵羊) 羯羊, 阉割了的公羊.
- ирэг **ирэг** II 见 иргийн гэр (陈) 门房.
- ирэглэх **ирэглэх** [动] 阉割羊, 骗羊.
- ирэлж **ирэлж** [名] 波纹, 涟漪.
- ирэлзэнхэн **ирэлзэнхэн** [副] 闪闪发光地.
- ирэлзэх **ирэлзэх** [动] 闪耀, 闪烁.
- ирэлт **ирэлт** [名] 来, 来到; 出勤; 来源, 由来.
- ирэлцэх **ирэлцэх** [动] ирэх I 的共动态.
- ирэмтгий **ирэмтгий** [形] 爱来的, 常来的.
- ирэх **ирэх** I [动] ① 来, 来到, 抵达: ирж буй баримт 出入证; ирсний хорио дохно 列车到达闭塞信号灯; ирсэн барааны тоо 到货量; ирсэн бичгийн бүртгэл 收文簿; ирсэн бичгийн дугаар 来文编号; ирсэн бичгийн харуу 复函, 收文回信; ирсэн бичиг 来文, 收文; зочин ~ 客人来到; захиа ~ 来信; нааш ир! 来这里! ~ очих зардал 往返路费; ② 遇到, 到来: гай ~ 遇来灾难; жаргалтай цаг ~ 幸福的时刻到来; сарын юм ~ 月经期到来, 来月经; ③ 将来的, 未来的, 即将到来的: ~ жил 来年, 明年; ~ ийн ~ жил 后年; ~ намар 明年的秋天; 未来的秋天; ~ зун 明年夏季; 未来的夏季, 即将到来的夏季; өдөр ~ дутам сайжирсаар байна 一天比一天好起来; ④ (作为助动词, 表示“向这边”, “靠近”, “到达”之意或表示“…过来”, “经过…”之意): гүйж ~ 跑来; нисч ~ 飞来, 乘飞机来; цугларан ~ 聚集起来; гучин жилийн турш тоо томшгүй хүнд бэрхшээлийг туулан давсаар ирсэн юм 三十年间克服了无以计数的困难.
- ирэх **ирэх** II [动] ① 装满, 充满, 塞满; иртэл дүүргэх 装得满满的; ② 吃饱, 饱吃: иртэл цадах 吃得饱饱的, 饱吃一顿; ③ 激烈地摇晃, 激烈地摇摆, 激烈地颠簸; 摇晃颠簸不停.

ирэхүй **ирэхүй** [名] 未来。
 ирэхүйеэ **ирэхүйеэ** [副] 前来之际，欲来之时。
 ирээд **ирээд** [数] ① 九十左右，九十来个；② 各九十。
 ирээдүй **ирээдүй** [名] 未来，将来：холын ~ 遥远的将来；ойрын ~ 不远的将来；~ н төлөв 远景；~ дээ итгэх 相信自己的未来；~ цаг ① 未来的时代；② (语) 将来时。
 ирээдүйгүй **ирээдүйгүй** [形] 前途不大的，无前途的，没有出息的。
 ирээдүйтэй **ирээдүйтэй** [形] 有前途的，有希望的；~ хүн 有前途的人。
 ис **ис** I [名] 烟垢，烟灰，灰烬；тогооны ~ 锅灰。
 ис **ис** II [名] 黑绸子，黑绢。
 исвэлзэх **исвэлзэх** [动] 含羞带笑，拘谨地笑。
 исгий **исгий** [名] 毡子：~ дэвсгэр 毡垫子；~ хэвнэг 用毡子做的雨衣；~ гэр 毡房，蒙古包；~ гутал 毡靴子；~ дарах 做毡子，擀毡子。
 исгүүлэх **исгүүлэх** [动] исгэх 的使动态。
 исгүүр **исгүүр** I [名] ① 小刀子；② 刀子之尊称。
 исгүүр **исгүүр** II [名] 发酵物，引酵；◇ ~ хөрөнгө 酵麴。
 исгэлүүр **исгэлүүр** [名] 踏板，脚踏板。
 исгэгч **исгэгч** [名·形] ① 发酵剂；② 发酸的。
 исгэлцэх **исгэлцэх** [动] исгэх 的共动态。
 исгэлэн **исгэлэн** [形] 酸的，酸味的：~ ус 酸果汁；酸水；~ шүүс 酸汁；醋。
 исгэлэндүү **исгэлэндүү** [形] 太酸的，太酸溜溜的。
 исгэлэнжих **исгэлэнжих** [动] 发酸，变酸：~ сэн сүү 酸奶。
 исгэрдэх **исгэрдэх** [动] 参见 исгэрэх。
 исгэрүүлэх **исгэрүүлэх** [动] исгэрэх 的使动态。
 исгэрцгээх **исгэрцгээх** [动] исгэрэх 的众动

态。
 исгэрэлдэн **исгэрэлдэн** [名] 口哨；呼啸，呼啸。
 исгэрэлдэх **исгэрэлдэх** [动] исгэрэх 的互动态。
 исгэрэх **исгэрэх** [动] 吹口哨；呼啸。
 исгэрээ **исгэрээ** [名] 口哨。
 исгэх **исгэх** [动] исэх 的使动态；使之发酵，使之发酸。
 исгэчих **исгэчих** [动] 频频吹口哨；不停呼哨，不停呼啸。
 ислам **ислам** [名] (宗) 伊斯兰教。
 ислэг **ислэг** [名] 纤维素，粗纤维。
 ислэх **ислэх** I [动] 弹毛，弹棉。
 ислэх **ислэх** II [动] 微冷，稍冻。
 ислэх **ислэх** III [动] 变得过酸。
 исмэг **исмэг** [名] (化) 氧化物。
 исмэл **исмэл** [形] 参见 исэлт。
 исрэг **исрэг** [名] (植) 山蓼属。
 истер **истер** [名] 瘧病(即歇斯底里)。
 историзм **историзм** [名] 历史主义。
 истребитель **истребитель** [名] (军) ① 驱逐机，战斗机；② 驱逐舰。
 истүүлэх **истүүлэх** [动] истэх 的使动态。
 истэх **истэх** [动] 被烟熏黑；зуух ~ 炉灶被烟熏黑。
 исчих **исчих** [动] исэх 的完成体。
 исэг **исэг** [名] 酸奶。
 исэл **исэл** I [名] 酸。
 исэл **исэл** II [形] 无事的，休闲的：~ суух 闲坐。
 исэлгэх **исэлгэх** [动] 使发酵，发面。
 исэлдүүлэгч **исэлдүүлэгч** [名] (化) 氧化剂。
 исэлдүүлэх **исэлдүүлэх** [动] исэлдэх 的使动态。
 исэлдүүр **исэлдүүр** [名] (化) 易氧化物。
 исэлдэл **исэлдэл** [名] (化) 氧化。

исэлдэлт **ᠢᠰᠡᠯᠳᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 исэлдэл.
 исэлдэх **ᠢᠰᠡᠯᠳᠡᠬᠦ** [动]〈化〉氧化.
 исэлт **ᠢᠰᠡᠯᠲᠦ** [名] 氧化的: ~ийн бүс 氧化带.
 исэлтэй **ᠢᠰᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 氧化的: ~ цемент 无石膏水泥.
 исэлээ **ᠢᠰᠡᠯᠡ** [形] 见 исэл II.
 исэр **ᠢᠰᠡᠷ** [名] 凳子: хатгамал бидэрт ~ 绣墩.
 исэх **ᠢᠰᠡᠬᠡ** [动] 发酵, 发酸.
 ит **ᠢᠲᠦ** [名]〈动〉松鸦.
 Итали **ᠢᠲᠠᠯᠢ** [名·形] ①意大利: ~ хэл 意大利语; ②意大利人.
 итгүүлэх **ᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① итгэх 的使动态; 〈医〉暗示, 提示; ②意同 итгэгдэх.
 итгэгдэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] итгэх 的被动态; 被相信, 受到信任.
 итгэл **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 相信, 信任, 信赖; 信心, 信念: ~ төгс 满怀信心; ~ найдварыг хөсөрдүүлэх, ~ эвдэх 背信弃义; ~ алдах 失信; ~ хүнд 信用, 信任, 威信, 威望: ~ мөхөс үзэл 悲观主义; ~ мөхөөстөн 悲观主义者; ~ үнэмшил 信任, 说服; ◇ ~ найдвар 信赖, 希望.
 итгэлгүй **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠦᠭᠦ** [形] ①不可相信的, 不可信赖的, 不可靠的; ②无信心的, 无信念的.
 итгэлгүйхэн **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] итгэлгүй 的小称; 有点不相信的, 疑心的, 怀疑的.
 итгэлт **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ** [形] 参见 итгэлтэй.
 итгэлтэй **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ①可相信的, 可信的, 可靠的: бат ~ нөхөр 十分可信的同志; ②有信心的, 有信念的.
 итгэлтэйхэн **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] итгэлтэй 的小称.
 итгэлцэл **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠯ** [名] 相互信任.
 итгэлцэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] 相互信任.
 итгэмж **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] 相信, 信任, 信赖; 信托: ~ийг тэсрүүлэх 背信弃义; 辜负信任; ~ төрөх 产生信心; ~ алдах 失

信.

итгэмжгүй **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可信的, 不可靠的, 不可信赖的, 无信用的.
 итгэмжилгээ **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡ** [名] 信任, 信赖; 委托书.
 итгэмжилгээх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] итгэмжлэх 的众动态.
 итгэмжит **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠲᠦ** [形] 参见 итгэмжтэй: ~ төлөөний хүн 委托人.
 итгэмжлүүлэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① итгэмжлэх 的使动态; ②意同 итгэмжлэгдэх.
 итгэмжлэгдэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] итгэмжлэх 的被动态; 被相信, 被信任, 被信赖.
 итгэмжлэгч **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠢ** [名] 委托人.
 итгэмжлэл **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] 相信, 信任, 信赖; 委托; 委托书: бүрэн эрхийн ~ 全权委托书.
 итгэмжлэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 相信, 信任, 信赖, 期望; 委托; 寄托: ~ жуух бичиг барих 呈递国书, 呈递委任状; ~ бичиг 证明书, 介绍信, 委任书.
 итгэмжтэй **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠲᠡᠢ** [形] 可靠的, 可信的, 可信赖的, 可期望的.
 итгэмтгий **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠢ** [形] 过分自信的.
 итгэмхий **ᠢᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠬᠡᠢ** [形] 参见 итгэмтгий.
 итгэх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] (хэнд-юунд) ①相信, 信任, 信赖: чамд ~нэ 相信你; улам их амжилт лав олохыг бат ~ж байна 坚信定能取得更大的成就; ②希望, 指望, 期待: тусламжид ~ 期待援助.
 итгэцгээх **ᠢᠲᠦᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] итгэх 的众动态.
 итгэшгүй **ᠢᠲᠦᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] ①不可信的, 不可靠的; 不可期望的, 不能指望的; ②不大真实的, (似)不足信的.
 итлэг **ᠢᠲᠦᠯᠭᠡ** [名]〈动〉免鹅.
 иттерби **ᠢᠲᠦᠲᠡᠷᠪᠢ** [名]〈化〉镱.
 иттри **ᠢᠲᠦᠳᠢᠷᠢ** [名]〈化〉钇.
 итэлхэн **ᠢᠲᠦᠯᠡᠬᠡᠨ** [名]〈动〉海鹤: ~ галуу 海鹤.

их **ᠶᠢ** [形·副] ①大的, 巨大的: ~ ширээ 大桌子; ~ хот 大城市; ~ үүд 大门; ~ нуруу 大部分, 大体; ~ мандал 大坛, 大祭坛; ~ засвар 大修; ~ амтай ①大嘴的; ②好自夸的, 好吹牛的; ~ барилга ①巨大的建筑物, 巨大的工程; ②基本建设; ~ бие 身躯, 全躯; ~ дэлгүүр 百货商店; ~ буу<军>大炮; ~ дуу гаргах 发出很大的响声; 大声嘶叫; ~ зам 大道, 驿站道; ~ зан 自高自大的性子, 傲慢的性格; ~ төлөв ①大部分, 大多数; ②大体, 大概; ~ цэрэг<军>三军主力; 大兵, 军队; ~ танк 重型坦克; ~ тархи<解>大脑; ~ ван 大公; ~ гүрэн 大国, 列强; ~ хувьцагч 大股东; ~ эмч 医师; ③高等的, 高级的; 尊贵的: ~ дарга 大首长; ~ хурал 大呼拉尔; ~ сургууль 大学; ~ чанартан ①尊贵的人, 贵族; ②贵重品; ~ бичгийн хүн 大儒, 大学者; ~ хүлгэн судар<宗>大乘; ~ цагаан хэрэм 万里长城; ④大量的, 很多的: ~ устай 有很多水的; хүн ~ байна 人很多; ~ уншлаа 读了很多; ⑤很, 非常, 十分: ~ л 很, 非常, 十分; ~ хүчтэй 非常有力的; ~ зовох 甚感苦恼; ~ баярлалаа! 非常感谢; ~ хорогдох 大大下降, 大大减少; ⑥年长的; 成年的: ~ хүн 成年人, 大人; ~ хүү 长子; ~ насны морь 五岁以上的马; ~ ах 大哥, 兄长; ~ авга 大伯, 伯父; ~ авга эх 伯母; ~ нагац эгч 大姨母; ~ нагац хүргэн ах 大姨夫; ~ нагац дэвч; ◇ ~ зэрэг сувилах<陈>出天花; ~ хураангуй (作品的)结束语, 大要; ~ мах 人肉(药用); ~ шар цэцэг<植>萱花; ~ малига<цэцэг><植>雪莲花; ~ хонгор галуу<动>黄杓雁; ~ торгомсог 大路轴(绢之一种); ~ асрангуй 十的 52 次方幕; ~ баасангуй 十的 42 次方幕.

ихдүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ихдэх 的使动态.

ихдэл **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠯ** [名] 参见 ихдэлт.

ихдэлт **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠲ** [名] 过多, 过大.

ихдэм **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠮ** [副] 变大地, 过大地, 过多地.

ихдэх **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变大, 增多: гутал ~ 靴子过大; ~сэн хувцас 过大的衣服;

давс нь ~ 盐过重, 过咸; зан ~ 架子变大, 脾气太高傲.

ихдээ **ᠶᠢᠬᠡᠳᠡᠭᠡ** [副] 最多, 最长, 最大, 充其量.

ихжих **ᠶᠢᠬᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] 变大, 变多.

ихжээр **ᠶᠢᠬᠡᠵᠡᠭᠡᠷ** [名] 少年老成的, 大人般的(孩子).

ихсгэх **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 扩大, 放大, 加大, 扩张.

ихсүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ихсэх 的使动态; 使之变大, 使之增多, 使之扩大.

ихсэл **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠯ** [名] ихсэх 的名词.

ихсэлт **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠯᠡᠲ** [名] 参见 ихсэл.

ихсэх **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] 参见 ихтэх.

ихт **ᠶᠢᠬᠡᠲ** [副] 很, 极, 甚, 非常.

ихтгүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ихтгэх 的使动态.

ихтгэл **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠯ** [名] ихтгэх 的名词.

ихтгэх **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ихтэх 的使动态; ①扩大, 扩张; 增加, 增大; ②说大话, 夸大, 夸张.

ихтгэгдэх **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ихтгэх 的被动态.

ихтэй **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 很大的, 很多的.

ихтэх **ᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 增大, 增多, 变大, 扩大.

ихүүн **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠨ** [形] 自大的, 高傲的.

ихүүргэл **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠯ** [名] 厌烦, 憎恶, 厌弃, 反感, 讨厌.

ихүүргэлтэй **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠲᠡᠢ** [形] 令人厌烦的, 令人厌弃的, 令人憎恶的, 令人反感的, 令人讨厌的.

ихүүргэм **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠮ** [形] 参见 ихүүргэлтэй.

ихүүргэх **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ихүүрэх 的使动态.

ихүүрэх **ᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ①厌烦, 不感兴趣, 讨厌, 反感, 厌弃, 厌倦; ②不耐烦; ③厌食.

иххэн **ᠶᠢᠬᠡᠬᠡᠨ** [形] их 的小称; 较大的, 较多的.

ихшвг **ᠶᠢᠬᠡᠰᠡᠬᠡᠩ** [形] 大些的, 多些的.

ихэвтэр **ᠶᠢᠬᠡᠪᠲᠡᠷ** [形]稍多的,稍大的,多一点儿的,大一些的,年岁大一些的。

ихэвчлүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]ихэвчлэх的使动态。

ихэвчлэн **ᠶᠢᠬᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠨ** [副]大部分,大体,基本上: ~ малчин 大部分是牧民。

ихэвчлэх **ᠶᠢᠬᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动]大部分完成,大体上完成: ажлаа ихэвчилсэн байна 大体上完成了工作。

ихэд **ᠶᠢᠬᠡᠳ** [副]很,十分,非常: ~ мөрөөдөх 十分向往; ~ гайхлаа 非常惊奇。

ихэдчих **ᠶᠢᠬᠡᠳᠴᠢᠬ** [动]ихдэх的完成体。

ихэмсэг **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭ** [形]①大气的,正派的,庄重威严的; ②大规模的; ③自高自大的,妄自尊大的。

ихэмсэгдүү **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠳᠡᠭᠦ** [形]高傲的,盛气凌人的。

ихэмсэгдэх **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠳᠡᠬ** [动]ихэмсэх的被动态。

ихэмсэглэх **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠯᠡᠬ** [动]自高自大,妄自尊大; 狂妄,傲慢。

ихэмсэгрэх **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠷᠡᠬ** [动]①行为大气,行为庄重威严; ②规模变大; ③参见 ихэмсэглэх。

ихэмсэгхэн **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠬᠡᠨ** [形]ихэмсэг的小称。

ихэмсэх **ᠶᠢᠬᠡᠮᠰᠡᠬ** [动]自大,妄自尊大; 傲慢。

ихэмтгий **ᠶᠢᠬᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形]爱自夸的,夸夸其谈的,浮夸的,自负的,傲慢的。

ихэнх **ᠶᠢᠬᠡᠨᠬ** [数·形]大部分,大多数: ~ нь залуу 大部分是青年; ~ хувь 大部分,大多数,大体。

ихэнхдээ **ᠶᠢᠬᠡᠨᠬᠡᠳᠡᠭᠡ** [副]总是,主要是,多半是; 占大多数: ~ гэртээ байхгүй 多半不在家里。

ихэр **ᠶᠢᠬᠡᠷ** I [名]双生子,孪生子; 双生的: ~ хүүхэд 双生子; ~ хурга 双生绵羊羔; ~ талст 双生结晶; ~ гурау 三胞胎; ~ муруй 双曲线; ~ өвс <植> 露草珠属。

ихэр **ᠶᠢᠬᠡᠷ** II 见 ~ чихэр 嘎嘎嘎嘎(嚼硬食时发出的声音); ~ михэр 无关紧要

的,琐碎的,微小的。

ихэрлүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]ихэрлэх的使动态。

ихэрлэх **ᠶᠢᠬᠡᠷᠯᠡᠬ** [动]生双胎,生多胎。

ихэрлээ **ᠶᠢᠬᠡᠷᠯᠡᠭᠡ** [名]<牧>双胎生,多胎生。

ихэрхүү **ᠶᠢᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形]自高自大的,妄自尊大的。

ихэрхүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]ихэрхэх的使动态。

ихэрхэг **ᠶᠢᠬᠡᠷᠬᠡᠭ** [形]参见 ихэрхүү。

ихэрхэл **ᠶᠢᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠯ** [名]自高自大,妄自尊大。

ихэрхэх **ᠶᠢᠬᠡᠷᠬᠡᠬ** [动]自高自大,妄自尊大。

ихэр шхир **ᠶᠢᠬᠡᠷ ᠰᠬᠢᠷ** [形]零零碎碎的,琐碎的,星星点点的。

ихэс **ᠶᠢᠬᠡᠰ** I [名]大人物,高官,达官,显贵,长辈; ◇ ~ дээдэс 大人物,高官显贵; 长辈。

ихэс **ᠶᠢᠬᠡᠰ** II [名]胎衣,胞衣: ~ түдэх 胎衣不下; ~ цөглөх 胎衣脱落。

ихэсгүй **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠢ** I [形]无长辈的,无爹娘的。

ихэсгүй **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠢ** II [形]无胎衣的,无胞衣的: ~ амьтан <动>无胎盘类。

ихэсгүүлэх **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]ихэсгэх的使动态。

ихэсгүүр **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠷ** [名]照相放大器。

ихэсгэл **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠡᠯ** [名]扩大,增多。

ихэсгэх **ᠶᠢᠬᠡᠰᠦᠭᠡᠬ** [动]ихсэх的使动态; 使之变大,使之增多,使之扩大。

ихэст **ᠶᠢᠬᠡᠰᠲ** [形]有胎衣的: ~ амьтан <动>有胎盘动物。

ихэстэс **ᠶᠢᠬᠡᠰᠲᠡᠰ** [名]胎盘类。

ихэсчих **ᠶᠢᠬᠡᠰᠴᠢᠬ** [动]ихсэх的完成体。

ихээр **ᠶᠢᠬᠡᠷ** I [形]自高自大的,妄自尊大的。

ихээр **ᠶᠢᠬᠡᠷ** II [副]大量地,大力地: ~ дэмжих 大力支持; хийхийн ~ хийх 尽最大努力做。

ихээрлэх **ᠶᠢᠬᠡᠷᠯᠡᠬ** [动]傲慢,狂妄自大。

ихээрлэх **ᠶᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠭ** [动]自高自大,妄自尊大,自命不凡。

ихээхэн **ᠶᠠᠭᠠᠨ** [形]较大的,较多的;颇大的,重大的,甚多的: ~ гарз гарах 出现重大损失; ~ саад учирч байна 遇到了很大的阻碍。

ич **ᠶᠠᠨ** [名·形] ①右: ~ этгээд 右面; ~ тал 右侧; ~ тэг 佩箭袋之侧; ②言行一致的: нэг ~ хүмүүс 言行一致的人们。

ичгүүр **ᠶᠠᠨᠭᠡᠷ** [名]羞耻,耻辱,羞愧,害臊; ~ээ алдах 厚颜无耻,恬不知耻; ◇ ~ **сонжуур** 羞耻,耻辱。

ичгүүргүй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠢ** **ᠶᠠᠨᠭᠡᠷ** [形]无耻的,厚颜无耻的,不知害臊的。

ичгүүртэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠢ** [形]羞耻的,可耻的,惭愧的,令人害臊的: ямар ~ юм бэ! 多么可耻啊!

ичгэвтэр **ᠶᠠᠨᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形]参见 ичихтэр。

ичгэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢ** [感]参见 ичгээ。

ичгэйлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动]参见 ичгээлэх。

ичгээ **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢ** [感]羞,羞耻,丢脸,害臊: ~ ~ ①羞,羞! ②可耻,可耻! 丢脸! .

ичгээлүүлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ичгээлэх 的使动态。

ичгээлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动]用手指羞人。

ичдэс **ᠶᠠᠨᠭᠡᠳᠡᠰ** [名]羞,腼腆: ~ хүрэх 害羞。

ичивтэр **ᠶᠠᠨᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形]腼腆的,羞羞答答的,害羞的。

ичиг **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢ** 见 ~ ~ 羞,羞! 丢脸! 可耻,可耻! .

ичиглүүлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ичиглэх 的使动态。

ичиглэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动]参见 ичгээлэх。

ичигсэд **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠰᠡᠳ** I [名]冬眠了的动物,入蛰的动物: ~ хөдлөх 惊蛰。

ичигсэд **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠰᠡᠳ** II [名]羞惭的人们,害羞者们,害臊的人们。

ичигт **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠲᠡ** [形]参见 ичигтэй。

ичигтэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠲᠡᠢ** [形]可耻的,羞耻的,羞愧的。

ичил **ᠶᠠᠨᠭᠡᠯ** [名]羞耻,耻辱,羞愧,害臊。

ичилж **ᠶᠠᠨᠭᠡᠯᠵ** 见 ~ бачилж (蛆虫)麋集地。

ичилтэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]可耻的,羞耻的,令人羞愧的,令人害臊的。

ичимгүйрэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠮᠭᠡᠢᠷᠡᠬ** [动]参见 ичингүйрэх。

ичимтгий **ᠶᠠᠨᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢ** [形]好羞的,易羞涩的,好害臊的: ~ аймтгай 羞涩的,羞羞答答的,羞怯的。

ичимхий **ᠶᠠᠨᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢ** [形]参见 ичимтгий。

ичимхийдүү **ᠶᠠᠨᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢᠲᠡᠭᠡᠢ** [形]参见 ичимтгий。

ичингүйрүүлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ичингүйрэх 的使动态。

ичингүйрэл **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠯ** [名]害羞,腼腆。

ичингүйрэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠬ** [动]害羞,腼腆。

ичингүүр **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠷ** [名]参见 ичгүүр。

ичингүүрсхийх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠶᠢᠬ** [动]ичингүүрэх 的瞬间体。

ичингүүрүүлэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]ичингүүрэх 的使动态。

ичингүүрэл **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠯ** [名]参见 ичгүүр。

ичингүүрэлтэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]参见 ичгүүр-тэй。

ичингүүрэх **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠬ** [动]参见 ичих。

ичир **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢ** [名]羞耻,耻辱,羞愧,害臊。

ичиргүй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠢ** [形]不知羞耻的,厚颜无耻的,不知害臊的。

ичиртэй **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠭᠡᠢᠲᠡᠢ** [形]可耻的,羞惭的,令人羞愧的,令人害臊的。

ичис **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠰ** [名] (动) 豹。

ичих **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠬ** I [动]害羞,害臊,羞涩,羞惭,羞愧: ~ ж нүүр улайх 羞得脸红; ◇ айх ~ 羞怯。

ичих **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠬ** II [动]冬眠,入蛰,蛰伏: тарвага ~ 早獭冬眠。

ичихтэр **ᠶᠠᠨᠭᠡᠢᠬᠲᠡᠷ** [形]羞耻的,可耻的,羞愧

的, 羞惭的, 令人害臊的.

ичихэвэтер **ичихэвэтер** [形] 参见 ичихтер.

ичицгээх **ичицгээх** [动] ичих I 的众动态.

ичлэх **ичлэх** [动] 蠕动, 爬行.

ичмээр **ичмээр** [形] 可耻的, 令人羞愧的, 羞惭的, 令人害臊的, 令人感到羞耻的; ~ юм болсон 发生了可耻的事情.

ичвээ **ичвээ** [动] 参见 эчнээ.

ичрэг **ичрэг** [名] <陈>下身, 生殖器.

ичүүлэх **ичүүлэх** [动] ичих I 的使动态.

ичүүр **ичүүр** [名] 参见 ичгүүр.

ичүүргүй **ичүүр** **ичүүр** [形] 参见 ичгүүргүй.

ичүүртэй **ичүүртэй** [形] 参见 ичгүүртэй.

ичүүрэл **ичүүрэл** [名] 害羞, 害臊.

ичүүрэх **ичүүрэх** [动] 害羞, 害臊, 羞愧.

ичээ (н) **ичээ** [名] 冬眠的洞窟, 蛰穴, 冬穴; (转) 巢穴; ~ нээсээ гарах 出蛰; ~ өвчин 嗜眠症.

ичээлгэх **ичээлгэх** [动] ичээх I 的使动态.

ичээлүүлэх **ичээлүүлэх** [动] ичээлэх 的使动态.

ичээлчих **ичээлчих** [动] ичээлэх 的完成体.

ичээмэртэй **ичээмэртэй** [形] 可耻的, 感到耻辱.

ичээлэх **ичээлэх** [动] 入蛰, 冬眠, 蛰伏.

ичээх **ичээх** I [动] ичих I 的使动态; 使之害羞, 使之羞惭, 使之害臊.

ичээх **ичээх** II [动] ичих II 的使动态.

ичээчих **ичээчих** [动] ичээх I 的多次体.

иш **иш** I [名] ① 柄, 把柄, 把手; үзгийн ~ 钢笔杆; хүрзний ~ 铁锹把; тамхины ~ 烟头; ② 茎, 杆; цэцгийн ~ 花茎; ишит хар (纸牌的) 黑桃花样.

иш **иш** II [名] ① 证据, 根据; ~ таталга 引证; ~ татсан газар 引证处, 出处; ~

татсан зүйл 引文, 引证; ~ үг 引文; ~ үзүүлэх 作证, 证明; ~ татах 引证; 援引; ... агентлагийн мэдээнээс ~ татах 援引... 通讯社消息; ямар ч ~ баримтгүй 毫无根据; ◇ ~ үндэс, ~ баримт 根据; ② 许可, 准许; Бат хэнээс ~ тэй ирсэн байна? 巴特是给谁的准许来的? ③ 纲常, 伦理; ~ зүй 伦理, 道德; ~ зүйд нийлэлцэхгүй явдал 不道德的行为.

иш **иш** III [名] 干(天干地支的干).

иш **иш** IV [名] ~ чаавас 真可惜! (表示遗憾的感叹词).

ишдүүлэх **ишдүүлэх** [动] ишдэх 的使动态.

ишдэх **ишдэх** [动] 抓住把手.

ишдэцгээх **ишдэцгээх** [动] ишдэх 的众动态.

ишиг **ишиг** [名] <动> 山羊羔, 小山羊(一岁以内的).

ишиглүүлэх **ишиглүүлэх** [动] ишиглэх 的使动态.

ишиглэх **ишиглэх** [动] (母山羊) 产羔.

ишилцгээх **ишилцгээх** [动] ишлэх I、II、III、IV 的众动态.

ишлүүлэх **ишлүүлэх** [动] ишлэх I、II、III 的使动态.

ишлэл **ишлэл** [名] 语录, 引语, 引证; ~ ийн товхимол 语录(本).

ишлэлт **ишлэлт** [名] 参见 ишлэл.

ишлэх **ишлэх** I [动] 做柄, 安把手; хутга ~ 安刀把; сүх ~ 安斧把; туг ~ 安旗把, 安旗杆.

ишлэх **ишлэх** II [动] 取得同意, 取得许可, 申请批准.

ишлэх **ишлэх** III [动] 引证, 引据, 援引.

ишлэх **ишлэх** IV [动] 老练, 有经验, 老成稳重.

иштэй **иштэй** [形] 有柄的, 有把手的; 有根据的, 有证据的.

ишчлэх **ишчлэх** [动] 追根求源.

Й

й (ᠶ) 蒙语第十一个字母，用在词中或词尾
其它元音字母后(ө后不加 й)，成复合元

音：хийх 做，进行；ажилтай 有工作。

К

к ᠬ 蒙语第十二个字母。

кабель ᠬᠡᠪᠯᠡ [名] 电缆。

кабельчин ᠬᠡᠪᠯᠡᠴᠢᠨ [名] 电缆制造工人，电
缆铺设工人。

кабин ᠬᠠᠪᠢᠨ [名] 小屋；司机棚，驾驶室；船
舱。

кабинет ᠬᠠᠪᠢᠨᠡᠲ II [名] ① 办公室，房间；②
进行专业工作的地方，研究室，陈列室，
诊断室。

кабинет ᠬᠠᠪᠢᠨᠡᠲ II [名] 内阁。

кагор ᠬᠠᠭᠣᠷ [名] 卡戈尔酒(一种红葡萄酒)。

кадаверни ᠬᠠᠳᠠᠪᠡᠷᠨᠢ [名] 〈化〉尸胺，戊(撑)
二胺。

кадаржих ᠬᠠᠳᠠᠷᠵᠢᠬᠢ [动] 干部成长，干部化。

кадаржуулах ᠬᠠᠳᠠᠷᠵᠢᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] кадаржих
的使动态；培养干部，干部化。

кадет ᠬᠠᠳᠡᠲ [名] ① 立宪民主党人；② 〈陈〉武
备中学学生。

кадми ᠬᠠᠳᠮᠢ [名] 〈化〉镉。

кадр ᠬᠠᠳᠢᠷ [名] ① 干部：~уудын хэлтэс 干
部部；干部处；② 镜头，画面。

казарм ᠬᠠᠵᠠᠷᠮ [名] ① 〈军〉营房，兵营；② 工
人集体宿舍。

Казах ᠬᠠᠵᠠᠬ (ᠬᠠᠵᠠᠬ) [名] 哈萨克；哈萨克
人；~ хэл 哈萨克语。

казахчууд ᠬᠠᠵᠠᠬᠴᠢᠭᠤᠳ [名] казах 的复数。

казени ᠬᠠᠵᠢᠨᠢ [名] 干酪，干酪素，酪蛋白。

казино ᠬᠠᠵᠢᠨᠠ [名] 赌场；娱乐场。

кайнозой ᠬᠠᠶᠢᠨᠵᠣᠵᠠ [名] 新生代。

какао ᠬᠠᠬᠠᠤ [名] ① 〈植〉可可树；② 可可，可
可茶；~ шош 可可豆。

кактус ᠬᠠᠬᠲᠤᠰ [名] 〈植〉仙人掌，仙人球。

каламин ᠬᠠᠯᠠᠮᠢᠨ [名] 异极矿。

каламт ᠬᠠᠯᠠᠮᠲ [名] 〈植〉芦木(属)。

каландр **ᠨᠢᠯᠠᠩᠳᠢ** [名] 研光机, 轧光机; 压延机。
 календарь **ᠨᠢᠯᠡᠨᠳᠢᠷ** [名] 日历, 月份牌, 挂历。
 календарьчлах **ᠨᠢᠯᠡᠨᠳᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 一天一天地安排, 安排日程。
 кали **ᠨᠠᠯᠢ** [名] <化> 钾: едкий ~ <化> 苛性钾。
 калибр **ᠨᠠᠯᠢᠪᠢᠷ** [名] <军> ① (武器的) 口径; ② 小口径枪: ~ын сум 小口径枪的子弹。
 калифорни **ᠨᠠᠯᠢᠶᠣᠷᠨᠢ** [名] <化> 铜。
 каломель **ᠨᠠᠯᠣᠮᠡᠯᠢ** [名] <化> 甘汞, 氯化亚汞: ~ийн тос 甘汞软膏。
 калори **ᠨᠠᠯᠣᠷᠢ** [量] <理> 卡路里(热量单位)。
 калорифер **ᠨᠠᠯᠣᠷᠢᠶᠡᠷ** [名] 热风炉, 加热器, 暖气装置。
 калорлиг **ᠨᠠᠯᠣᠷᠯᠢᠭ** [名] 热量。
 калош **ᠨᠠᠯᠣᠰ** [名] (橡胶) 套鞋。
 кальдер **ᠨᠠᠯᠢᠳᠡᠷ** [名] (地) 破火山口。
 кальк **ᠨᠠᠯᠢᠻᠠ** [名] ① 描图纸, 描图布; ② 原图, 透明图, 描本。
 калькуляц **ᠨᠠᠯᠢᠻᠠᠯᠠᠵᠢ** [名] 计算; 估价。
 кальмар **ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷ** [名] <动> 枪鱿(类), 柔鱼, 鱿鱼。
 кальцгүйжүүлэх **ᠨᠠᠯᠢᠴᠢᠭᠡᠢᠵᠦᠵᠦᠯᠡᠬ** [动] 缺钙: ~ бодис 脱钙物质。
 кальцижих **ᠨᠠᠯᠢᠴᠢᠵᠢᠬ** [动] 钙化。
 кальци **ᠨᠠᠯᠢᠴᠢ** [名] <化> 钙。
 кальцит **ᠨᠠᠯᠢᠴᠢᠲᠢ** [名] <矿> 方解石。
 кам **ᠨᠠᠮ** [名] (印度教的) 爱神。
 камедь **ᠨᠠᠮᠡᠳᠢ** [名] 树脂。
 камер **ᠨᠠᠮᠡᠷ** [名] 小室, 室, 箱; (相机) 暗箱; (车轮的) 暗箱。
 камертон **ᠨᠠᠮᠡᠷᠲᠣᠨ** [名] 音叉。
 камин **ᠨᠠᠮᠢᠨ** [名] 壁炉。
 кампани **ᠨᠠᠮᠠᠨᠢ** [名] ① 运动: улс төрийн ~ 政治运动; сонгуулийн ~ 选举运动; ② 同盟, 联盟, 集团。
 кампанит **ᠨᠠᠮᠠᠨᠢᠲᠢ** [形] ① 运动的; ② 同盟的,

联盟的, 集团的。
 кампаничлал **ᠨᠠᠮᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 搞运动; ② 结成同伙。
 кампаничлах **ᠨᠠᠮᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 搞运动; ② 结成同盟, 结成联盟, 结成集团。
 кампаничлуулах **ᠨᠠᠮᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] кампаничлах 的使动态。
 камфор **ᠨᠠᠮᠠᠶᠣᠷ** [名] 樟脑。
 канал **ᠨᠠᠮᠠᠯ** [名] ① 水道, 沟渠; ② 管, 道, 沟; ③ 电缆。
 канат **ᠨᠠᠮᠠᠲ** [名] 绳索。
 кандидат **ᠨᠠᠮᠠᠳᠠᠲ** [名] ① 候选人; 候补人; ② 副博士。
 канифас **ᠨᠠᠮᠢᠶᠠᠰ** [名] ① 坎尼发斯布, 花条棉布; ② 厚帆布。
 канкринит **ᠨᠠᠮᠠᠬᠢᠷᠢᠨᠢᠲ** [名] <矿> 钙霞石。
 канцеляр **ᠨᠠᠮᠠᠴᠢᠯᠡᠶᠢᠷ** [名] ① 办公室, 办事处, 办公厅; ② 职员, 办事员; ③ (某人的) 文件, 信件。
 канцлер **ᠨᠠᠮᠠᠴᠢᠯᠡᠷ** [名] (某些国家的) 大臣; 首相, 国务总理; (帝俄) 最高级文官。
 капилляр **ᠨᠠᠮᠢᠯᠢᠶᠠᠷ** [名] ① (毛) 细管; ② 微血管, 毛(细)血管。
 капитал **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯ** [名] ① 资本, 资金: ~ын орлого 资本收入; ~ын шилжилт 资本输出; ~ын эргэлт 资本周转, 资本流通; ~ын хуримтлал 资本积累; ~ын орчил 资本循环; ~ын хөдөлгөөн 资本变化; ② 资产阶级; 资本主义。
 капиталжих **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 资本化。
 капитализм **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯᠵᠢᠮ** [名] 资本主义, 资本主义制度。
 капиталист **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯᠢᠰᠲ** [名·形] ① 资本家, 资本主义者; ② 资本主义的: ~ бус зам 非资本主义道路。
 капиталт **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯᠲ** [形] 资本的, 有资本的。
 капиталтан **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 资本家, 资产阶级。
 капитан **ᠨᠠᠮᠢᠲᠠᠨ** [名] ① <军> (陆军) 大尉, (海军) 校官; ② 船长。
 капор **ᠨᠠᠮᠣᠷ** [名] (妇女或儿童冬季用的) 风

帽.

каприлактам **ᠨᠢᠴᠢᠷᠢᠯᠠᠬᠤᠲᠠᠮ** [名]〈化〉己内酰胺.

капрон **ᠨᠢᠴᠢᠷᠠᠨ** [名]〈化〉卡普隆.

капсоль **ᠨᠠᠭᠤᠰᠣᠯ** [名]雷管.

кар **ᠬᠠᠷ** [动]惩罚, 惩治; 讨罚; сахилгын ~ 纪律制裁; 禁闭.

карабин **ᠬᠠᠷᠠᠪᠢᠨ** [名]〈军〉卡宾枪, 马枪.

каракуль **ᠬᠠᠷᠠᠬᠤᠯᠢ** [名] ①卡拉库尔绵羊(俄罗斯的一种黑卷毛羊); ②黑卷毛羔皮.

карамель **ᠬᠠᠷᠠᠮᠡᠯ** [名]块糖, 夹心糖果.

карантийлагдах **ᠬᠠᠷᠠᠨᠲᠢᠶᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] каран-тийлах 的被动态; 被检疫, 受检疫.

карантийлах **ᠬᠠᠷᠠᠨᠲᠢᠶᠢᠯᠠᠬᠤ** [动]检疫; 隔离.

карантийлуулах **ᠬᠠᠷᠠᠨᠲᠢᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① каран-тийлах 的使动态; ②被检疫, 受检疫.

карантин **ᠬᠠᠷᠠᠨᠲᠢᠨ** [名] ①隔离; ②检疫: ~ тавих, ~ хийх ①检疫; ②隔离; ③体检.

караоке(ка-ра-ок) **ᠬᠠᠷᠠᠤᠬᠡ** [名]卡拉 OK.

карат **ᠬᠠᠷᠠᠲ** [量]克拉.

каратэ **ᠬᠠᠷᠠᠲᠡ** [名]空手道.

картэчин **ᠬᠠᠷᠲᠡᠴᠢᠨ** [名]空手道手.

карбинол **ᠬᠠᠷᠪᠢᠨᠣᠯ** [名]〈化〉甲醇.

карбогидроз **ᠬᠠᠷᠪᠣᠭᠢᠳᠢᠷᠠᠵ** [名]〈化〉糖酶.

карбоксилгүйжүүлэх **ᠬᠠᠷᠪᠣᠬᠤᠰᠢᠯᠢᠭᠦᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠤ** [动]羧基化, 脱羧.

карбол **ᠬᠠᠷᠪᠣᠯ** 见 ~ын хүчил 〈化〉石炭酸.

карболит **ᠬᠠᠷᠪᠣᠯᠢᠲ** [名]〈化〉磺烃酚(醛塑)料, 卡包立塑料.

карболт **ᠬᠠᠷᠪᠣᠯᠲ** [名]〈化〉石碳酸: ~ ус 石碳酸水; ~ царцмаг 石碳酸胶.

карбонат **ᠬᠠᠷᠪᠣᠨᠠᠲ** [名]碳酸盐.

карбонатат **ᠬᠠᠷᠪᠣᠨᠠᠲᠠᠲ** [形]含碳酸盐的.

карборунд **ᠬᠠᠷᠪᠣᠷᠤᠨᠳ** [名]金刚砂, 碳化硅.

карбюратор **ᠬᠠᠷᠪᠢᠷᠠᠲᠣᠷ** [名]〈技〉汽化器, 炭化器.

карбюрац **ᠬᠠᠷᠪᠢᠷᠠᠴ** [名]〈技〉汽化, 汽化作用; 〈化〉渗炭作用.

кардамон **ᠬᠠᠷᠳᠠᠮᠣᠨ** [名]〈植〉小豆蔻(属).

кардан **ᠬᠠᠷᠳᠠᠨ** [名]〈技〉万向接合; 万向接头; 万向轴; 平浮环.

карман **ᠬᠠᠷᠮᠠᠨ** [名]衣袋, 口袋; ~ы цаг 怀表.

карналлит **ᠬᠠᠷᠨᠠᠯᠢᠲ** [名]〈矿〉光卤石.

каротин **ᠬᠠᠷᠣᠲᠢᠨ** [名]胡萝卜素, 叶红素.

карт **ᠬᠠᠷᠲ** [名] ①地图; ②卡片, 纸片; 纸牌: ~ын сан 卡片盒; офицерийн ~ 〈军〉军官卡片; ③购物证, 卡, 证, 票, 片: ~ын систем 战时配给制度; ~ын тогтолцоо 配给制.

картель **ᠬᠠᠷᠲᠡᠯ** [名]卡特尔(资本主义垄断组织的一种形式).

картер **ᠬᠠᠷᠲᠡᠷ** [名]〈技〉机匣, 箱, 壳.

картлах **ᠬᠠᠷᠲᠠᠬᠤ** [动]使用卡片, 使用购物卡.

картографи **ᠬᠠᠷᠲᠣᠭᠢᠮᠢ** [名]地图绘制术, 地图学.

картон **ᠬᠠᠷᠲᠣᠨ** [名]厚纸, 马粪纸; 纸板: ~цаас 硬板纸.

картотек **ᠬᠠᠷᠲᠣᠲᠡᠬ** [名]卡片箱, 卡片匣.

карьер **ᠬᠠᠷᠢᠶᠡᠷ** [名]露天矿场, 采石场, 采砂场.

касс **ᠬᠠᠰᠤ** [名] ①收支处, 出纳处, 收款处, 售票处: ~анд байгаа бэлэн мөнгө 库存现金; ~ын алдагдал 现金赤字; ~ын баримт 出纳凭证; ~ын бүртгэл дэвтэр 现金簿; ~ын гүйлгээ 出纳业务; ~ын дэвтэр 现金账; ~ын зардал 现金开支; ~ын орлого 现金收入; ~ын тайлан 现金出纳报表; ~ын чек 现金支票; ②信贷机关; 银行: зээл туслах ~ 信贷所; ③铅字盘, 字架.

кассач **ᠬᠠᠰᠤᠴᠢᠬ** [名]出纳员, 现金管理员, 售票员.

кассет **ᠬᠠᠰᠤᠳᠡ** [名]暗盒; 盒式录音带, 录像带.

кассч **ᠬᠠᠰᠤᠴᠢ** [名]参见 кассач.

катализ *ᠨᠠᠯᠢᠵ* [名] 催化; 催化作用, 接触作用.

катализатор *ᠨᠠᠯᠢᠵᠠᠲᠤᠷ* [名] 催化剂, 接触剂, 触媒.

каталог *ᠨᠠᠲᠤᠯᠤᠭ* [名] 目录, 总目, 一览表; үсэг дараалсан ~ 按字母顺序编排的目录.

каталогжуулалт *ᠨᠠᠲᠤᠯᠤᠭᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ* [名] 目录化, 编目工作.

каталогжуулах *ᠨᠠᠲᠤᠯᠤᠭᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 目录化, 编目录.

каталогч *ᠨᠠᠲᠤᠯᠤᠭᠴ* [名] 目录编制者.

катапулт *ᠨᠠᠲᠤᠫᠤᠯᠲ* [名] ①(飞机上的)弹射装置; ②(飞机、火箭等起飞用的)弹射器; ③地面弹射练习器.

катар *ᠨᠠᠲᠠᠷ* [名] <医>卡他, 粘膜炎.

кататони *ᠨᠠᠲᠠᠲᠤᠨᠢ* [名] <医>紧张症.

категори *ᠨᠠᠲᠡᠭᠣᠷᠢ* [名] 种类, 范畴, 等级.

катер *ᠨᠠᠲᠡᠷ* [名] 艇, 汽艇, 快艇.

катэт *ᠨᠠᠲᠡᠭ* [名] <数>(直角三角形的)直角边, 股.

катод *ᠨᠠᠲᠣᠳ* [名] <电>阴极: ~ын зэс 电解铜.

католик *ᠨᠠᠲᠣᠯᠢᠬ* [名·形] ①天主教; 天主教徒; ◇ ~ шашин 天主教; ②天主教的.

катушка *ᠨᠠᠲᠤᠰᠢᠬᠤ* [名] 卷, 轴; 线轴; 简管.

катуш (а) *ᠨᠠᠲᠤᠰᠢ* [名] <军>卡秋莎(火箭炮).

каустик *ᠨᠠᠲᠤᠰᠢᠬ* [名] <化>苛性, 腐蚀性: ~ийн сод <化>苛性碱, 烧碱.

каучук *ᠨᠠᠲᠤᠴᠤᠬ* [名·形] ①(生)橡胶; ②橡胶的.

кафе *ᠨᠠᠲᠡ* [名] 咖啡馆, 小吃店.

кафедр *ᠨᠠᠲᠡᠳᠠᠷ* [名] 教研室: ~ын эрхлэгч 教研室主任.

каша *ᠨᠠᠲᠤ* [名] 饭; 稀饭, 粥.

кашгар *ᠨᠠᠲᠤᠭᠠᠷ* [名] 丝光毛.

каштан *ᠨᠠᠲᠤᠨ* [名] <植>栗子, 栗树.

квадрат *ᠨᠠᠲᠤᠷᠠᠲ* [名] 正方形; 平方; 方格:

~ метр 平方米.

квант *ᠨᠠᠯᠢᠨ* [名] <理>量子.

квантун *ᠨᠠᠯᠢᠨ* [名] 关东: ~ы арми 关东军.

кварц *ᠨᠠᠯᠢᠷᠴ* [名] <矿>石英, 硅石.

кварцит *ᠨᠠᠯᠢᠷᠴᠢᠲ* [名] <矿>石英岩, 石英石.

квас *ᠨᠠᠯᠢᠰ* [名] 克瓦斯, 酸饮料.

квасцы *ᠨᠠᠯᠢᠰᠴᠢ* [名] <化>矾, 明矾, (铅)钾矾.

квершлаг *ᠨᠠᠯᠢᠰᠢᠯᠠᠭ* [名] 石门, 断层坑洞, 横坑道.

квинтал *ᠨᠠᠯᠢᠨᠲᠠᠯ* [量] 公担.

квитанци *ᠨᠠᠯᠢᠨᠲᠠᠨᠴᠢ* [名] 收据, 收条, 领物证.

кембри *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢ* [名] 寒武纪: ~ийн өмнөх галав 前寒武纪.

керамзит *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠵᠢᠲ* [名] 多孔陶结块, 多孔粘土块: ~ гулдмай 多孔建筑材料.

керамик *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠬ* [名] 陶器; 陶业; 陶土学.

кератин *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [名] 角蛋白质(羊毛纤维组成的原质).

кератит *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠲᠢ* [名] <医>角膜炎.

кератофир *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠲᠢᠰ* [名] 角斑岩.

керосин *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [名] 煤油, 火油, 洋油: ~ ламп 煤油灯.

кетогексоз *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨᠬᠡᠬᠤᠰᠣᠵ* [名] 己酮糖.

кетон *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [名] ①酮; ②甲酮.

кианит *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [名] 蓝晶石.

кибернетик *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨᠢᠬ* [名] 控制论(有关电子计算机等的理论).

Кидан *ᠨᠠᠯᠢᠨ* [名] <史>契丹.

киллүүлэх *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨᠬᠡ* [动] киллэх 的使动态.

киллэх *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [动] 称重量.

киллэцгээх *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨᠬᠡ* [动] киллэх 的众动态.

кило *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨ* [量] 公斤.

киловатт *ᠨᠠᠯᠢᠮᠠᠷᠢᠨᠲᠠᠲ* [量] <电>瓦, 千瓦: ~

цаг 陆时。

киловольт *киловольт* [量]〈电〉千伏特。

килогерц *килогерц* [量]〈无〉千赫(兹),兆周。

килограмм *килограмм* [量]公斤。

килограммометр *килограммометр* [量]千克米,公斤/米(功与能的单位)。

килоджуль *килоджуль* [量]〈理〉千焦耳。

килокалори *килокалори* [量]〈理〉千卡,大卡。

килолитр *килолитр* [量]千升。

килолох *килолох* [动]见 киллэх。

километр *километр* [量]公里。

килотонн *килотонн* [量]千吨。

кимограф *кимограф* [名]①〈航〉飞机旋转自记仪;②〈医〉示波器,描记器(测记脉管血压)。

кимоно *кимоно* [名]日本服,和服。

киназ *киназ* [名]激酶;致活酶。

кинескоп *кинескоп* [名]显像管。

кинетик *кинетик* [名]动力学(研究物质体系运动的学科)。

кинжал *кинжал* [名]匕首,短剑。

кино(в) *кино* [名]①电影: ~ найруулагч 电影导演; ~ үйлдвэр 电影制片厂; нүүдлийн ~ 流动放映的电影; суурин ~ 固定放映的电影; өнгөт ~ 彩色电影; ~ жүжигчид 电影演员们; ~ зураг 电影胶片,拷贝; ~ техникч 电影技术员,电影放映员; ~ үзвэрийн газар 电影文娱乐场所; ~ наадам 电影节; ~ наадмын долоо хоног 电影周; ~ үдэшлэг 电影晚会; ~ авах 拍电影; ~ ны аппарат 电影放映机; ~ жүжигчин 电影演员; ~ зураг 影片; зураг ~ авагч, ~ оператор 电影摄影师; ~ зүй 电影艺术学; ~ урлаг 电影艺术; ~ хальс 电影胶片; ②电影院: ~ нд очих 去电影院,去看电影。

киноаппарат *киноаппарат* [名]①电影摄影机;②电影放映机。

киножуулах *киножуулах* [动]电影普及化。

кинолент *кинолент* [名]电影胶卷。

киномеханикч *киномеханикч* [名]电影放映师。

киномонтажчин *киномонтажчин* [名]影片剪接师。

кинооператор *кинооператор* [名]电影摄影师。

киностуди *киностуди* [名](电影)制片厂。

кинотеатр *кинотеатр* [名]电影院。

кинетехникч *кинетехникч* [名]电影技师。

кинофестиваль *кинофестиваль* [名]电影节。

кинофильм *кинофильм* [名]电影片,电影胶片。

киночид *киночид* [名]电影演员,电影工作者。

Киргиз *Киргиз* [名]吉尔吉斯;吉尔吉人。

кирилл *кирилл* [名]基利尔字母; ~ үсэг 基利尔文字。

кисель *кисель* [名]羹;果子酪: сүүн ~ 奶酪; жимсэн ~ 果子羹,果子酪。

кислород *кислород* [名]〈化〉氧。

кислот(а) *кислот* [名]〈化〉酸: азотын ~ 〈化〉硝酸。

китель *китель* [名]制服;制服上衣。

клапан *клапан* [名]阀,活门,汽门,活瓣。

кларк *кларк* [量]克拉克值(表示地壳内各化学元素的平均含量)。

классик *классик* [名·形]①古典作品,经典作品;②古典的,经典的: ~ зохиол 古典作品。

классикч *классикч* [名]古典作家,经典作家;进步作家;大科学家。

классицизм *классицизм* [名]古典主义。

клерикал *клерикал* [名]教权主义者,教权派(分子);教权主义党党员。

клиник *клиник* [名]①〈医〉(研究教学性的,大学等附属的)医院,门诊所;②〈医〉临床学,临床,临诊,临证: ~ийн байдал 临床症状; ~ийн зураглал 临床病象; ~ийн шинж 临床症状; ~ийн явц 临

床过程；～ийн онош 临床诊断。

клиринг **ᠬᠢᠯᠢᠷᠢᠩᠭ** [名]非现金结算,划拔清算:
банкны ~ийн тооцоо 银行划拨款核算;
валютын ~ийн данс 外汇划拔清算单。

клуб **ᠬᠢᠯᠠᠪ** [名]俱乐部: авто ~ 流动俱乐部,
汽车俱乐部; радио ~ <无>无线电俱乐部。

ключ **ᠬᠢᠯᠠᠴ** [名]①钥匙; <无>密钥; ②
<技>扳子,扳手; 开关; 电键; ③乐谱号。

кнопк **ᠬᠢᠨᠠᠭ** [名]图钉, 按钉; 按扣, 按钮。

коверкот **ᠬᠥᠪᠡᠷᠬᠣᠲ** [名]克维尔克特呢(一种
紧密而结实的上等呢子)。

код **ᠬᠣᠳ** [名]<无>电码, 电码本, 约定的符
号: олон улсын ~ <无>国际电码本。

кодлогдох **ᠬᠣᠳᠯᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] кодлох 的被动
动态。

кодлогч **ᠬᠣᠳᠯᠣᠭᠴ** [名]编码机; 密电员。

кодлох **ᠬᠣᠳᠯᠠᠬ** [动]①拍发电码; ②译成电
码; ③编码。

кодлуулах **ᠬᠣᠳᠯᠠᠭᠠᠯ** [动] кодлох 的使动
动态。

кодчилогдох **ᠬᠣᠳᠴᠢᠯᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] кодчилох
的被动动态。

кодчилох **ᠬᠣᠳᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]译成电码。

кока-кола **ᠬᠣᠬᠠᠭᠤᠯᠠ** - **ᠬᠣᠬᠠ** [名]可口可乐。

кокаин **ᠬᠣᠬᠠᠶᠢᠨ** [名]可卡因: ~д дасах 可卡
因癖; ~ы саа 可卡因麻痹; ~ы хорд-
лого 可卡因中毒; ~ы дэмийрэл 可卡
因谵妄。

кокколт **ᠬᠣᠬᠤᠬᠣᠯᠲ** [名]球菌类。

кокс **ᠬᠣᠬᠤ** [名]焦炭。

коксжих **ᠬᠣᠬᠤᠵᠢᠬ** [动]焦化(煤): коксж-
дог нүүрс 焦化煤; ~ нүүрс 焦化煤。

коксжуулах **ᠬᠣᠬᠤᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] коксжих 的
使动态。

кокслох **ᠬᠣᠬᠤᠰᠯᠠᠬ** [动]炼焦。

коктейль **ᠬᠣᠬᠤᠲᠡᠢᠯᠢ** [名]鸡尾酒, 鸡尾酒会。

кокцид **ᠬᠣᠬᠤᠴᠢᠳ** [名]球虫目; 寄生原虫。

кокцидиондох **ᠬᠣᠬᠤᠴᠢᠳᠢᠨᠠᠳᠠᠬ** [动]患球虫病。

колбаса **ᠬᠣᠯᠪᠠᠰᠠ** [名]灌肠, 香肠, 腊肠。

колес **ᠬᠣᠯᠡᠰ** [名]车轮。

колларгол **ᠬᠣᠯᠯᠠᠷᠭᠣᠯ** [名]<医>胶体银。

коллеги **ᠬᠣᠯᠡᠭᠢ** [名]委员会, 协议会, 工会:
редакцийн ~ 编辑委员会。

коллеж **ᠬᠣᠯᠡᠵ** [名]<法、比、瑞士等国的>中
等学校。

коллектив **ᠬᠣᠯᠡᠬᠡᠲᠢᠪ** [名]全体人员, 团体,
集体。

коллектор **ᠬᠣᠯᠡᠬᠡᠲᠣᠷ** [名]①<技>聚集管, 集
管; ②收集者, 采集员; ③分配处, 分发
所; ④<技>整流子; 换向器。

коллоид **ᠬᠣᠯᠯᠣᠨᠳ** [名]<化>胶体, 胶质。

колони **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢ** [名]①殖民地; ②移民区, 侨
民区: ~ орон 殖民地; колониин асуу-
дал 殖民地问题; колониин дарлал 殖
民压迫; колониин ноёрхол 殖民统治;
засан хүмүүжүүлэх ~ 劳教所。

колонит **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠲ** [形]殖民的, 殖民主义的:
~ гүрэн 殖民主义国家。

колоницлогдох **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] колониц-
лох 的被动动态; 成为…的殖民地, 遭受殖
民压迫。

колоницлогч **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠣᠭᠴ** [名]①殖民主义
者, 殖民者; ②开拓者, 移民者: ~ бод-
лого 殖民政策。

колоницлол **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]①殖民主义; 殖
民; ②垦殖, 开拓, 移民: ~ын бодлого
殖民地政策; ~н эзлэх 殖民占领。

колоницлох **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]殖民; 使之殖民
地化: ~ ёс 殖民主义; ~ дэглэм 殖民地
制度。

колоницлуулах **ᠬᠣᠯᠠᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠯ** [动]① коло-
ницлох 的使动态; ②意同 колоницлог-
дох。

колонк **ᠬᠣᠯᠠᠨᠬ** [名]加油站, 供油站; 加油
柱。

колумби **ᠬᠣᠯᠠᠮᠪᠢ** [名]<化>钨。

колхоз **ᠬᠣᠯᠬᠣᠵ** [名]集体农庄。

кольц **ᠬᠣᠯᠵ** [名]<技>环, 圈, 套。

команд **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳ** [名] ① 口令; 指令; ~ өгөх 发口令; ~аар байлдааны ажиллагаа явуулах 按口令进行战斗活动; ~аар алхах 按口令走; ② <军> 指挥; 指挥部: ~ штаб, штаб ~ 司令部, 指挥部; ~ штабын хээрийн сургууль 首长司令部野外演习; ~ын байр, ~ын пункт 指挥所; даргын ~ ад яваа хүмүүс 在首长指挥下的一些人; ③ <军> 队, 小队; гал ~ 消防队, 救火队; ④ 体育队; волейболын ~ 排球队.

командлагдах **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] командлах 的被动态; <军> 受指挥, 被率领.

командлагч **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳᠯᠠᠭᠴ** [名] <军> 司令官, 指挥官; цэргийн тойргийн ~ 军区司令; флотын ~ <军> 舰队司令.

командлал **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳᠯᠠᠯ** [名] ① <军> 指挥, 率领: ~ын газар, ~ын штаб 司令部, 指挥部; ② <军> 指挥人员, 统帅人员, 指挥部, 统帅部: дээд ~ 最高指挥部, 最高统帅部.

командлах **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳᠯᠠᠬ** [动] ① 发口令; ② <军> 指挥, 率领: ~ байр 指挥所.

командлуулах **ᠬᠣᠮᠠᠨᠳᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① командлах 的使动态; ② <军> 被指挥, 被率领.

комбайн **ᠬᠣᠮᠪᠠᠶᠢᠨ** [名] 康拜因, 联合收割机.

комбайнч **ᠬᠣᠮᠪᠠᠶᠢᠨᠴ** [名] 康拜因手, 联合收割机手.

комбинат **ᠬᠣᠮᠪᠢᠨᠠᠲ** [名] ① 联合企业: аж үйлдвэрийн ~ 工业联合企业; мах ~ 肉类联合工厂; ② 联合职业学校: сургуулийн ~ 联合职业学校.

комбинезон **ᠬᠣᠮᠪᠢᠨᠵᠣᠨ** [名] 工作服, 连衫裤: нисэгчийн ~ 飞行服.

комендант **ᠬᠣᠮᠡᠨᠳᠠᠨᠲ** [名] ① <军> 要塞司令; ② 纠察队长; <军> 警卫; 警卫队长; 警卫司令员: ~ын газар <军> 警备区司令部, 城防司令部; ~ын рот <军> 警卫连; <军> 军事运输检查官; ③ (机关房屋) 管理主任: нийтийн байрны ~ 集体宿舍管理主任.

комендатур **ᠬᠣᠮᠡᠨᠳᠠᠲᠤᠷ** [名] 警备司令部, 卫戍司令部, 要塞司令部.

Коминтерн **ᠬᠣᠮᠢᠨᠲᠡᠷᠢᠨ** [名] 共产国际(1919 —

1943).

комисс **ᠬᠣᠮᠢᠰᠤ** [名] 委员会: тооллогын ~ 清点委员会; сонгуукийн ~ 选举委员会; шалган байцаах ~ 检查委员会; цэргийн ~ <军> 军事委员会.

комисс **ᠬᠣᠮᠢᠰᠤ** II [名] 委托, 代理; 代售, 寄售: ~ын дэлгүүр 寄售商店; ~ын бараа 寄售商品; ~ын гэрээ 寄售合同; ~ын худалдаа 代售业务; ~ын худалдааны ажиллабар 委托贸易业务; ~ын хураамж 手续费.

комиссар **ᠬᠣᠮᠢᠰᠰᠠᠷ** [名] ① (指某种负责领导任务的) 委员, 专员; ② <军> 政治委员.

комисслогдох **ᠬᠣᠮᠢᠰᠰᠣᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ① комисслогдох 的被动态; ② 被废弃, 被淘汰.

комисслэх **ᠬᠣᠮᠢᠰᠰᠣᠯᠠᠬ** [动] 委员会审查.

комисслуулах **ᠬᠣᠮᠢᠰᠰᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① комисслогдох 的使动态; ② 意图 комисслогдох.

комитет **ᠬᠣᠮᠢᠲᠡᠲ** [名] (较常设性的) 委员会.

коммун **ᠬᠣᠮᠡᠨ** [名] ① 公社, 公团: парисын коммун 巴黎公社; ардын ~ 人民公社; ② (法国的) 市、镇.

коммуналка **ᠬᠣᠮᠡᠨᠠᠯᠻᠠ** [名] 公寓, 集体宿舍.

коммунизм **ᠬᠣᠮᠡᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] 共产主义: социализм бол ~ын анхдугаар шат мөн 社会主义是共产主义的初级阶段; балар эртний ~ 原始共产主义; цэргийн ~ 战时共产主义.

коммунист **ᠬᠣᠮᠡᠨᠢᠵᠢᠮᠴ** [名·形] ① 共产党员; ② 共产主义的: ~нам 共产党; ~интернационал 共产国际; ~ субботник 共产主义义务星期六.

коммунач **ᠬᠣᠮᠡᠨᠢᠵᠢᠮᠴ** [名] 公社社员: парисын ~ууд 巴黎公社社员们.

коммунчлах **ᠬᠣᠮᠡᠨᠢᠵᠢᠮᠴᠠᠬ** [动] 公社化: хөдөө тосгодыг ~ кампани 农村公社化运动.

коммутатор **ᠬᠣᠮᠡᠨᠲᠠᠲᠣᠷ** [名] <技> 换向器, 转换器, 接线机; (电话) 交换台, 电话总机; <电> 整流器.

компани **ᠬᠣᠮᠠᠨᠢ** [名] ① 伙人, 会社, 伙伴; ② 公司: импортын ~ 进口公司; экспортын ~ 出口公司; охин ~ 子公司.

компанидах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 联合, 联盟, 合作, 组成集团.

компаничлах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 组成集团, 结盟, 联盟.

компас **ᠮᠢᠨᠢ** [名] 指南针, 罗盘仪, 罗盘.

комплекс **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① 综合, 合成, 复合; 综合体, 总体: пуужингийн ~ 对空火箭综合体; ② (化) 复合体, 综合物.

комплект **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① 套: ~ ын зүйл 成套项目; бүх ~ 全套; ~ төхөөрөмжийн импортын нэгдэл 成套设备进口公司; ② 基数; 定额.

композитор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 作曲家.

композиц **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] (乐) 原曲.

компонент **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 成份, 组成部分, 组成; 组元.

компот **ᠮᠢᠨᠢ** [名] 水果罐头: лийрний ~ 糖水梨.

компрадор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 买办.

компресс **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 压布, 氍布, 湿布.

компрессор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 压缩机.

компьютер **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 计算机; 袖珍计算机: ~ ын бичүүр 打印机.

компьютержуулалт **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 计算机化, 电脑化.

компьютержуулах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 计算机化, 电脑化.

компьютерчлах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 计算机化, 电脑化.

комсомол **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 共产主义青年团.

комсомолч **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 共青团员.

комсомолчид **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] комсомолч 的复数.

конвейер **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 传送带, 输送带, 输送机, 搬运器; 传送装置.

конвенц **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 公约; 专约, (专门问题的) 协定: консулын ~ 领事协定.

конверт **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① 信封, 封套; ② 襁褓.

конвертер **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] (技) (炼钢) 转炉; (有色金属) 吹炼炉.

конгресс **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① 代表大会, 会议 (指国际性的); ② (美国和某些南美国家的) 国会.

конденсатор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① (电) 电容器; ② (技) 冷凝器; ③ 聚光器.

кондиц **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① (商品等的) 质量标准, 规格: ~ ийн бараа 标准商品; ② (条约、协会、合同的) 条件.

кондуктор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] (铁路) 乘务员; 列车长; (电车、公共汽车等车上的) 售票员.

конкурс **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] ① 入学考试; ② 比赛, 竞赛; 比赛会.

коносамент **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 运单, 提货单.

консерв **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 罐头食品: махны ~ 肉罐头; жимсний ~ 水果罐头.

консерватив **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 保守, 守旧.

консерватизм **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 保守主义, 守旧主义.

консерватор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 保守分子, 保守党人.

консервлох **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 装制罐头.

консервлуулах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] консервлох 的使动态.

конспект **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 大纲, 概要, 提要: хичээлийн ~ 教案.

конспектлох **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] 编大纲, 概述, 作教案; 摘要记载, 记出要点.

конспектлуулах **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [动] конспектлох 的使动态.

конструктивизм **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] (艺) 构成主义, 构成派.

конструктор **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 设计家, 设计师.

конструкторч **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 设计师, 设计者.

конструкция **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 构造, 结构, 机构.

консул **ᠮᠢᠨᠢᠯᠠᠮᠤ** [名] 领事: ~ ын газар 领事馆; ~ ын хэлтэс 领事司; ~ ын дүрэм 领事条例; ~ ын хам гэрээ 领事协定; ~ ын эрх 领事权; ~ ын төлөөлөгч 领

事代办。

- консульство **ᠬᠣᠨᠰᠤᠯᠤᠰᠤᠮᠤ** [名]领事馆。
- консультация **ᠬᠣᠨᠰᠤᠯᠤᠰᠤᠳᠤ** [名] ①咨询会议；②(专家的)意见, 建议；(质疑的)解答；③(教员对学生的)辅导。
- контейнер **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]〈铁〉集装箱：
~ийн тээвэр систем 集装箱运输系统。
- контингент **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]〈经〉定额, 限额, 名额。
- контор **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]事务所, 办公室: шуудангийн ~ 邮政所。
- конторлох **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [动]办公, 工作, 上班。
- конторлоцгоох **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [动] конторлох 的众动态。
- конторлуулах **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [动] конторлох 的使动态。
- контрабанд **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]走私, 偷运; 走私货, 禁运品。
- контрабас **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]〈乐〉低音提琴。
- контракт **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]契约, 合同: ~ байгуулах 订契约, 订合同。
- контроль **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名] ①检查, 检验, 稽核; 监察, 监督; ②操纵, 控制; ③检查所, 检查人员; 稽查所, 稽查人员; 监察机关, 监察人员。
- конус **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]锥(面), (圆)锥体。
- концентрат **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名] ①精矿, 富集矿; ②浓缩食品; 浓缩物; ③精料, 精饲料。
- концентрация **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]浓度; 浓缩。
- концерн **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]康采恩; (资本主义国家的)垄断性的联合企业。
- концерт **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名] ①音乐会: ~ гаргах 举行音乐会; ~ ын программ 音乐会节目单; ~ ын талбай байр 音乐场所; ②协奏曲。
- концертлогч **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名]音乐会上的演奏者; 音乐会举办者。
- концертлох **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [动]举行音乐会。
- концессия **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名] ①租让权; ②租让的企业; ③租让制, 承租权; 租借; ④租界,

租界地。

- концессия **ᠬᠣᠨᠲᠡᠢᠨᠡᠷ** [名](按照租让合同的)承租者。
- коньки **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名](溜冰)冰刀, 冰鞋。
- конъюнктура **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢᠭᠦᠨᠲᠡᠷ** [名]情势; 行情, 市场情况: ~ ын зөрүү (经)行情差价。
- коньяк **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]白兰地酒。
- кооператив **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]合作社。
- кооперация **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名] ①合作制; ②合作社, 合作组织; ③合作社门市部, 合作社商店。
- координат **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]坐标。
- копейка **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [量]戈比(一声布的百分之一)。
- коразол **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]戊四氮, 可拉佐, 五甲烯四氮唑, 卡地阿唑(中枢神经兴奋药)。
- коран **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名](宗)(伊斯兰教)古兰经。
- кордиамин **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]〈医〉科地拉明, 可拉明(强心剂)。
- кордон **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名] ①〈军〉哨兵线; 哨所; 边境哨兵队; ②(林中)看守所, 护林所。
- коридор **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]走廊。
- коробка **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]〈技〉箱, 盒, 槽, 套, 外壳; 框架。
- коронаграф **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]日冕仪。
- корпорация **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名] ①(某些资本主义国家的)公司; ②公司。
- корпус **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名] ①〈军〉军(团): армийн ~ (军)军团, 军; танкийн ~ (军)坦克军团; ②躯干; (车船的)体, 身; (机器的)座架, 支架; 外壳。
- корпускул **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]〈理〉微粒子。
- корректор **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]校对者, 校对员。
- коррелата **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]相关性。
- корреляция **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]〈语〉相互关系, 对应关系。
- корридо **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名](西班牙等国的)斗牛赛, 斗牛表演。
- кортизон **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]可的松(一种肾上腺皮质激素)。
- корти **ᠬᠣᠨᠶᠡᠨᠢ** [名]皮质激素物, 肾上腺皮质

浸液。

- косметик **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]美容, 化妆, 整容。
 космополитизм **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]世界主义。
 космос **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]宇宙。
 костюм **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]西服。
 котангенс **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈数〉余切。
 котлет **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]肉饼, 肉丸子, 菜丸子。
 кофе **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]咖啡。
 кофенин **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]咖啡因, 咖啡硷, 茶硷。
 кочегар **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]司炉: уур пийшингийн ~ 暖气司炉。
 коэффициент **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈数〉①系数; ②因数, 率, 比: ээлжийн ~ 换班系数。
 крамерит **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉基性硼钠钙石。
 кран **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** II [名]〈水管等的〉龙头, 开关; 活栓, 水阀。
 кран **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** II [名]起重机, 吊车, 天车: ~ - экскаватор 起重机, 挖掘機, 掘土机, 电铲。
 креатин **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉肌酸, 甲胍基乙酸。
 креатинфосфат **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]肌酸磷酸盐。
 кредит **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]①贷款, 信贷; 信用; ②声望, 威望, 威信。
 кредитор **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]债权人, 债主; 贷款人, 贷方。
 крейсер **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈军〉巡洋舰。
 Кремль **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]克里姆林(宫)。
 крепдешин **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]中国绉绸。
 кресл **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]圈椅, 安乐椅; 沙发椅。
 кретинизм **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]克汀病, 呆小病。
 крив(а) **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈数〉曲线; 曲线图。
 кривошип **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]曲柄, 曲轴。
 кризис **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]①危机; 生死关头; 恐慌; ②〈医〉极期, 危险期; ③窘境, 困难, 匮乏。
 криминалистик **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈法〉刑事,

犯罪, 犯法。

- криптон **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]氩。
 кристалл **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]①晶体, 结晶; ②晶莹, 纯洁。
 крона **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [量]克朗(欧洲诸国货币单位, 价值不等)。
 кросс **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈体〉越野赛跑, 越野。
 кругит **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉镁钾钙矾。
 ксантофилл **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]叶黄素。
 ксенон **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉氙。
 ксилан **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉木聚糖。
 куб **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名·形]①〈数〉立方体; 立方数, 立方; ②〈数〉立方体的, 立方的。
 кубизм **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]立体派, 立体主义。
 кублүүлэх **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [动] кублэх 的使动态。
 кублэх **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [动]堆成四方的, 堆土方。
 кубметр **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [量]立方米, 立方公尺。
 кузов **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]①柳条筐, 桦皮筐; ②车身, 车体, 车箱。
 кукла **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** ①洋娃娃; 木偶; ②雕像; ③没有头脑的人。
 кулон **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [量]库仑(电量单位)。
 культиватор **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]中耕机, 耘土机。
 культуризм **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]健美操。
 культурист **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]健美运动员。
 кумарин **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈化〉香豆素。
 кунфу **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈体〉功夫。
 купе **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]〈火车的〉车厢房间。
 курс **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]①航向, 航行方向; (转)方针; ②行市, 市价, 行情; ③学程, 课程; ④(高等学校)年级; ⑤〈医〉疗程; ⑥讲习班, 专修班, 训练班。
 курсит **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]氟碳磷灰石, 库尔斯克石。
 кутикул **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]角质膜, 角质层; 外皮。
 кутикулан **᠋ᠮᠢᠴᠢᠰᠢᠨ** [名]参见 кутикул:

~ эмжээр 小皮缘; ~ ялтас 角板层.

кутин **ᠬᠤᠲᠢᠨ** [名] (植) 角质.

кутинжих **ᠬᠤᠲᠢᠨᠵᠢᠬ** [动] 角质化.

кэч **ᠬᠡᠴ** [名] (体) 单桅帆船手.

кюри **ᠬᠦᠷᠢ** [名] 居里(放射性活度单位).

кюрый **ᠬᠦᠷᠢ** [名] (化) 钷.

Л

л **ᠯ** I 蒙语第十三个字母.

л **ᠯ** II [感] (表示强调、加重或请求的语气):

авбал ~ ав 要拿你就拿吧; дуртай ~ байна 十分喜欢; өг ~ дөө 请给吧! өөрөө ~ мэд 请你自己决定吧! тоглоё ~ доо! 我们玩一会吧! цөм ~ хэрэгтэй юм 所有这些都是有用的东西; юу ч атугай явах ~ хэрэгтэй болов 无论如何肯定是要走的.

лаа **ᠯᠠᠭ** I [名] ① 蜡烛: ~ барих 点蜡; ~ ны гол 蜡芯; цагаан ~ 白蜡; ~ ны тавиур, ~ ны суурь 蜡台; ② 烛光(计光单位); жаран ~ ны гэрэлтэй 六十支烛光的; ◇ ~ тэргүүлэгч цэцэг (植) 腊梅花.

лаа **ᠯᠠ** II 见 ~ ~ ~ 呸, 呸(表示讨厌、厌恶的感叹词)! ~ ~ ~, муухай, битгий тэй! 呸! 呸! 不好, 别那样.

лаав **ᠯᠠᠭ** [名] 熔岩, 岩液.

лааваз **ᠯᠠᠭᠠᠰ** [名] 见 лавааз.

лаавдах **ᠯᠠᠭᠠᠮ** [动] 流岩液, 流岩浆.

лаавдуулах **ᠯᠠᠭᠠᠮᠠᠭ** [动] лаавдах 的使动态.

лаагалдах **ᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠮ** [动] (在密丛、雪地等地方)吃力地行走; 深一脚浅一脚地走; цасан дундуур ~ ж яваад ирэв 从雪地里吃力地走来了.

лаагалтах **ᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠮ** [动] 变浓, 变稠: лаагалтсан хоол 稠饭.

лаагах **ᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] ① (在泥泞中)库噙库噙地走; ② 吧嗒嘴(吃).

лаагуу **ᠯᠠᠭᠤᠭᠤ** [形] 稠糊糊的, 稠的: ~ хоол 稠饭.

лаагуулах **ᠯᠠᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] лаагах 的使动态.

лаадах **ᠯᠠᠭᠠᠮ** [动] 蜡封.

лааз **ᠯᠠᠵ** [名] 刺子(铁制容器); 铁筒, 铁盒. 铁罐: усны ~ 铁水桶; чихрийн ~ 装糖的铁盒.

лаазалцаах **ᠯᠠᠵᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] лаазлах 的众动态.

лаазалчих **ᠯᠠᠵᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] лаазлах 的多次体.

лааздах **ᠯᠠᠵᠠᠮ** [动] 装罐头.

лаазлалцах **ᠯᠠᠵᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] лаазлах 的共动态.

лаазлах **ᠯᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] 装罐头, 制成罐头.

лаазлуулах **ᠯᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] лаазлах 的使动态.

лаакмус **ᠯᠠᠭᠠᠮᠤᠰ** [名] 见 лакмус.

лаахай **ᠯᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] 希望, 嘱托, 托办: ~ шаах 嘱托.

лаахайдах **ᠯᠠᠭᠠᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] (хэнд) 恳切嘱托, 迫切地托办, 嘱托.

лаахайдуулах ^{ᠯᠠᠬᠠᠢ} [动] лаахай-
дах的使动态.

лаахайлах ^{ᠯᠠᠬᠠᠢ} [动]托办, 嘱托.

лаборант ^{ᠯᠠᠪᠣᠷᠠᠨᠲᠤ} [名]实验员, 化验员.

лаборатор(и) ^{ᠯᠠᠪᠣᠷᠠᠲᠣᠷ} [名]实验室, 化验室.

лав ^{ᠯᠠᠪ} I [副] ①确实, 肯定, 必定: ~ чад-
на一定能, 必定会; ~ үнэн 确实的, 千
真万确的; ~ ы нь олох 了解确切情况;
~ тийм биз ээ 想必是那样吧; ~ мэднэ
肯定知道; ②结实, 可靠, 牢靠: ~ уях
拴牢; ~ барих 抓结实; 抓牢; ③更深,
更远: ~ орох 深入.

лав ^{ᠯᠠᠪ} II [名]蜡: ~ зул 蜡灯; ~ ын та-
виур 蜡台.

лав ^{ᠯᠠᠪ} III [名]胶, 胶水.

лав ^{ᠯᠠᠪ} IV 见 ~ тос 石蜡; 沥青.

лав (ан) ^{ᠯᠠᠪ} V [名]蜂蜡.

лав ^{ᠯᠠᠪ} VI 见 ~ ~ хийх 大口大口吃, 抢着
吃.

лаваа ^{ᠯᠠᠪᠠᠭᠠ} [名]〈动〉堕河虫.

лавааз ^{ᠯᠠᠪᠠᠭᠠᠰ} [名]凿石器.

лавай ^{ᠯᠠᠪᠠᠢ} I [名]贝壳, 甲壳, 贝螺, 海螺,
螺号: дун ~ 贝壳, 贝螺; цагаан ~ 白
贝壳, 白海螺; ~ үлээх 吹海螺.

лавай ^{ᠯᠠᠪᠠᠢ} II [名]〈植〉紫菀.

лавайч ^{ᠯᠠᠪᠠᠢ} [名]吹海螺手; 喇叭手.

лаван ^{ᠯᠠᠪᠠᠨ} [名]腊: ~ гялтага 腊状光泽;
~ наанги 塑性粘土; ~ хэв 腊型; ~
уран зураг 腊笔画.

лаванцар ^{ᠯᠠᠪᠠᠨᠴᠢᠷ} [名]〈矿〉介壳石灰炭.

лавар ^{ᠯᠠᠪᠠᠷ} 见 ~ мод 〈植〉月桂树; ~ ын
хүчил 月桂酸.

лавд ^{ᠯᠠᠪᠳ} [形·副] ①明确的, 清楚的, 明显
的; 确实的, 的确的; ②一定, 必定, 肯
定, 想必: ~ мэдэв 确实知道了.

ладал ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠯ} 见 ~ цэцэг 〈植〉蜡瓣花.

лавдарах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠷᠠᠬ} [动]磨损成残缺不全, 磨
损成无法使用.

лавдах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠬ} [动] ①深入; 变得十分确实,

变得十分明确起来; ②涂蜡.

лавдлах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠬ} [动]透彻了解, 通晓: ~ н
мэдэх 通晓; ~ н таних 透彻地了解.

лавдуу ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠭᠤ} [形] ①比较确实的, 比较肯
定的; ②稳重的, 慎重的, 可靠正派的.

лавдуулах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавдах 的使
动态.

лавдуухан ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] ①较为确实的,
比较确切的, 较为肯定的; ②比较稳重的,
比较正派可靠的.

лавдрах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠷᠠᠬ} [动]变破烂不堪, 褴褛不
堪.

лавдруулах ^{ᠯᠠᠪᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавдрах 的使
动态.

лавжин ^{ᠯᠠᠪᠵᠢᠨ} [名]沥青.

лавжих ^{ᠯᠠᠪᠵᠢᠬ} [动]沥青化; лавжсан бо-
дис 含沥青物质; лавжсан нүүрс 沥青
煤, 烟煤.

лавжуулах ^{ᠯᠠᠪᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ①沥青(防水)处
理, 沥青灌浆; ②沥青化.

лавир ^{ᠯᠠᠪᠢᠷ} [名]宝盖, 伞盖顶幔, 幕罩, 吊
伞.

лавлаа ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠠ} [形]忠实的, 可靠的: ~ хүн
忠实的人.

лавлагаа ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠭᠠ} [名]参考, 咨询, 询问, 参
考资料.

лавлагдах ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] лавлах I、II 的
被动态.

лавлал ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠯ} I [名] ①询问, 查询, 问清, 探
究, 弄清, 请示, 打听; ②牢靠, 牢稳, 结
实.

лавлал ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠯ} II [名]穿透, 挑破, 冲破(脓
包); 捅破, 戳穿.

лавлалт ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠯᠲ} [名]询问, 打听.

лавламж ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠮᠵ} [名]参考材料, 手册, 指
南.

лавлах ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠬ} I [动] ①询问, 查询, 问清,
探究, 弄清, 请示, 打听: ~ н асуух 质
问; ~ бичиг 参考书, 指南; ~ дэвтэр
参考手册; ~ ном 参考书; ~ материал
参考资料; ~ хүснэгт 调查表; ◇ асуух
~ 询问, 打听; ②问询处: утасны ду-

гаарыг ~ аас асуух хэрэгтэй 应向问询处查问电话号码; ~ товчоо 问询处; ~ ширээ 问讯台; ③ (摔跤时) 抓牢, 拿结实, 抓牢靠.

лавлах ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠬ} II [动] ① 穿透 (脓疱); ② 挑破, 穿破, 捅破, 戳穿.

лавлагцаах ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] лавлах I 的众动态.

лавлуулах ^{ᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавлах I、II 的使动态.

лавмаг ^{ᠯᠠᠪᠮᠠᠭ} [名] 塑料.

лаврах ^{ᠯᠠᠪᠷᠠᠬ} [动] ① 脓疖溃烂, 疮破; ② (薄皮的东西) 破裂而流出液汁; ③ (薄软物) 破开, 破通: дээл ~ 袍子破.

лаври ^{ᠯᠠᠪᠷᠢ} [名] 装饰带.

лаврин ^{ᠯᠠᠪᠷᠢᠨ} (^{ᠯᠠᠪᠷᠢᠨ}) [名] ① (活佛) 住处; ② 拉卜楞寺.

лавс ^{ᠯᠠᠪᠰ} [名] 雪片, 大雪花, 鹅毛雪: ~ цас орж байна 下着鹅毛大雪.

лавсаа ^{ᠯᠠᠪᠰᠠᠭ} [名] 雪片, 大雪.

лавсах ^{ᠯᠠᠪᠰᠠᠬ} [动] 下大雪, 下雪片: цас ~ 大雪纷飞, 下雪片; угаа ~ 浓烟滚滚.

лавслах ^{ᠯᠠᠪᠰᠠᠬ} [动] лавсах 的多次体; 雪花飘飘, 大雪纷飞.

лавсуулах ^{ᠯᠠᠪᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавсах 的使动态.

лавт ^{ᠯᠠᠪᠲ} [形] 参见 лавтай.

лавтай ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠢ} [形] 肯定的, 确实的, 可靠的; 必定的: ~ мэдээ иржээ 收到了可靠的消息.

лавтайх ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠢᠬ} [动] ① 缩身, 低身, 鞠躬, 弯腰; ② (转) 软瘫下去, 软倒.

лавтайна ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠢᠨᠠ} [副] 一定, 肯定, 必然.

лавталзах ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠠᠬ} [动] 瑟瑟收缩, 频频弯身.

лавтан ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠨ} [形] 参见 лавтгар.

лавтам ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠮ} [形] 蜡的; 蜡状的; 蜡制的; 蜡黄的.

лавтар ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠷ} 见 ◊ ~ савтар 稀烂破的, 褴褛不堪的.

лавтгар ^{ᠯᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷ} [形] 耷拉的, 滴里耷拉的.

лавтрах ^{ᠯᠠᠪᠲᠷᠠᠬ} [动] 擦掉, 磨损, 稀烂破, 变褴褛.

лавх ^{ᠯᠠᠪᠬ} [名] (陈) 皮箭筒.

лавхан ^{ᠯᠠᠪᠬᠠᠨ} [形·副] лав 的小称; ① 较确实的, 较确切的, 较可靠的, 较肯定的; ② 较牢地, 较牢靠; ③ 较深的, 较远的; ④ 一定, 必定, 肯定: ~ ирэх үү? 肯定来吗?

лавцаг ^{ᠯᠠᠪᠴᠠᠭ} [名] (植) 云莓(果).

лавшаа ^{ᠯᠠᠪᠰᠠᠭ} [名] ① 贪乳的幼畜: ~ хурга 贪吃奶的羊羔; ② (转) 爱闲说的人, 爱闲扯的人, 信口开河的人: ~ хүн 爱闲扯的人.

лавшиг ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠭ} [名] 无领的礼服; (陈) 无披肩朝衣.

лавшига ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠭᠠ} [名] (植) 浮萍(属).

лавших ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠬ} I [动] 缀缝, 纳: эсгий ~ 缀缝毡子.

лавших ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠬ} II [动] ① 乱说, 胡扯, 信口开河; ② 贪婪地吃, 胡乱吃, 急忙地吃(指动物).

лавшрах ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ} [动] ① 加重, 加剧, 厉害起来: хүнд сүртэл ~ 官僚主义严重起来; ② 变确切, 变确实, 变肯定; 变牢靠, 变牢稳.

лавшруулал ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ} [名] 加重, 加剧; (修辞的) 层递.

лавшруулах ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавшрах 的使动态: олон улсын тугшүүртэй байдлыг ~ 加剧国际紧张局势.

лавшуулах ^{ᠯᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] лавших I、II 的使动态.

лаг ^{ᠯᠠᠭ} I [名] 淤泥; 沉淀物: ~ шороо 淤泥土.

лаг ^{ᠯᠠᠭ} II 见 ~ мэлхний (动) 鳖, 甲鱼.

лаг ^{ᠯᠠᠭ} III [副] ① 咯吱咯吱地, 咯咯地, 咯崩咯崩地: ~ ~ гэж идэх 咯崩咯崩地吃; 大嚼; ~ ~ гэж инээх 咯咯大笑; ② 笨重地, 重重地; ③ 静穆地, 端庄地: ~ буух 笨重地掉下来, 重物落下; ~ суух 静坐, 端坐; ~ хийх 见 лагхийх.

лаг ^{ᠯᠠᠭ} IV [形] 完全的: ~ нойтон 完全湿透

的。

лага ^{ᠯᠠᠭ᠎ᠠ} I [名]〈动〉蜈蚣。лага ^{ᠯᠠᠭ᠎ᠠ} II 见 ~ яр 〈医〉蜈蚣疮。лагай ^{ᠯᠠᠭᠠᠢ} [名]〈宗〉道袍。лагалдах ^{ᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠬᠤ} [动]变浓，变稠，拌和得过稠。лагалдуулах ^{ᠯᠠᠭᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动]лагалдах的使动态。лаганцар ^{ᠯᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷ} [名]〈喇嘛的〉上衣。лагар ^{ᠯᠠᠭᠠᠷ} [名]树瘤。лагах ^{ᠯᠠᠭᠠᠬᠤ} [动]①(在泥泞中)扑哧扑哧地走；②(猪)吞吃；(转)吧嗒嘴吃。лагас ^{ᠯᠠᠭᠠᠰ} [名]〈动〉见 ~ ан хулгана 褐家鼠。лагдайх ^{ᠯᠠᠭᠳᠠᠢᠬᠤ} [动]①变扁塌；②变短粗，变肥粗。лагдал ^{ᠯᠠᠭᠳᠠᠯ} [名]粘稠，粘腻。лагдах ^{ᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动]变粘稠，变粘腻。лагдгар ^{ᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ} [形]①扁塌的；②短粗的，肥粗的。лагерилалт ^{ᠯᠠᠭᠡᠷᠢᠯᠠᠯᠠᠯᠲ} [名]野营。лагерилах ^{ᠯᠠᠭᠡᠷᠢᠯᠠᠬᠤ} [动]①野营，去夏营地；②迁入别墅居住。лагерилуулах ^{ᠯᠠᠭᠡᠷᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动]лагерилах的使动态。лагерилцаах ^{ᠯᠠᠭᠡᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动]лагерилах的众动态。лагерь ^{ᠯᠠᠭᠡᠷ} [名]营，阵营；〈军〉兵营，营垒；露营，野营；夏令营；цэргийн ~ 〈军〉军营；пионерийн ~ 少先队夏令营；хорих ~ 集中营，拘留营。лагжих ^{ᠯᠠᠭᠵᠢᠬᠤ} [动]淤积污泥。лагжуур ^{ᠯᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠷ} [名]蜜，蜂蜜；蜜糖；балын ~ 蜂蜜。лаглагар ^{ᠯᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷ} [形]粗胖的，矮胖的。лаглагардуу ^{ᠯᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]颇粗胖的，很矮胖的。лаглагархан ^{ᠯᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形]较粗胖的，较矮胖的。лаглайлгах ^{ᠯᠠᠭᠯᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ} [动]лаглайх的使动态。лаглайх ^{ᠯᠠᠭᠯᠠᠢᠬᠤ} [动]①变肥胖，臃肿，变笨大；~ н суух ①动作笨拙；②端坐，稳坐；③(转)游手好闲，饱食终日。лагс ^{ᠯᠠᠭᠰ} [形]壮实的，敦实的(小孩)。лагсгар ^{ᠯᠠᠭᠰᠭᠠᠷ} [形]①粗胖的，肥壮的，臃肿的；②笨重的。лагуй ^{ᠯᠠᠭᠤᠢ} [名]参见 лагай。лагуу ^{ᠯᠠᠭᠤᠦ} [名]〈动〉蜈蚣。лагуулах ^{ᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动]лагах的使动态。лагхийлгэх ^{ᠯᠠᠭᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠤ} [动]лагхийх的使动态。лагхийх ^{ᠯᠠᠭᠬᠢᠶᠢᠬᠤ} [动]①笨重地掉下，重物落下；②(转)突然碰见，突然遇到，突然遭遇。лагшаа ^{ᠯᠠᠭᠰᠠᠭᠠ} I [数]十万。лагшаа ^{ᠯᠠᠭᠰᠠᠭᠠ} II [名]〈动〉大肝鱼。лагшим ^{ᠯᠠᠭᠰᠢᠮ} [形]①稠的，浓黏的；②黏的，黏糊糊的；③(转)说话黏糊的。лагшин ^{ᠯᠠᠭᠰᠢᠨ} [名]〈敬〉贵体，尊躯，身体；~ тунгалаг уу? 贵体康健吗? ~ чилүүр 贵体不适，贵体有病；◇ бие ~ 贵体。лагших ^{ᠯᠠᠭᠰᠢᠬᠤ} [动]①(食物)变得很稠黏；②(转)黏黏糊糊地说，吹捧，花言巧语。лад ^{ᠯᠠᠳ} 见 ~ чисүү 粗柞蚕丝绸。ладуу ^{ᠯᠠᠳᠤᠭᠤ} [名]豆泥酸菜汤。лазагнах ^{ᠯᠠᠵᠠᠭᠨᠠᠬᠤ} [动]〈口〉游手好闲，偷懒。лазагнуулах ^{ᠯᠠᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动]лазагнах的使动态。лазан (г) ^{ᠯᠠᠵᠠᠨ} [名]〈口〉游手好闲的人，二流子，懒汉。лазер ^{ᠯᠠᠵᠡᠷ} [名]激光，莱塞光。лай ^{ᠯᠠᠶ} I [名]①垃圾，尘土；②泥渣，沉泥，淤泥。лай ^{ᠯᠠᠶ} II [名]①不幸，悲痛，苦难；◇ үйл ~, ~ зовлон 不幸，悲痛，苦难；②累赘，麻烦；бөөн ~ 一堆麻烦事，一团乱麻。

- лайдаа **ᠯᠠᠶᠳᠠᠭ** [形]行动笨拙的。
- лайдагдах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]лайдах II 的被动态。
- лайдалцах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动]лайдах I、II 的共动态。
- лайдах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠬᠤ** I [动]掏井: худаг ~ 掏井。
- лайдах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠬᠤ** II [动]〈口〉诽谤, 诬赖。
- лайдацгаах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]лайдах I、II 的众动态。
- лайдгар **ᠯᠠᠶᠳᠠᠭᠠᠷ** [形]笨拙的, 笨大的, 虚弱无用的。
- лайдгардах **ᠯᠠᠶᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动]变得笨拙。
- лайдуулах **ᠯᠠᠶᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动]лайдах I 的使动态。
- лайдуулах **ᠯᠠᠶᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动]①лайдах II 的使动态; ②意同лайдагдах。
- лайжих **ᠯᠠᠶᠢᠵᠢᠬᠤ** [动]淤积, 淤泥; 淤积施肥; 灌泥浆。
- лайт **ᠯᠠᠶᠢᠲᠤ** [形]不幸的, 苦难的。
- лайтай **ᠯᠠᠶᠢᠲᠠᠢ** [形]①脏的, 肮脏的; ②受罪的, 苦难的, 累赘的。
- лак **ᠯᠠᠬ** [名]漆, 清漆, 油漆, 光油。
- лакдах **ᠯᠠᠬᠳᠠᠬᠤ** [动]上漆, 涂漆。
- лакдуулах **ᠯᠠᠬᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]лакдах 的使动态。
- лакмус **ᠯᠠᠬᠮᠤᠰ** [名]石蕊(试纸)。
- лактат **ᠯᠠᠬᠲᠠᠲ** [名]〈化〉乳酸盐。
- лал **ᠯᠠᠯ** [名]〈宗〉回教: ~ын шашин 回教; ~ын лам 回教阿訇; ~ын сүм 清真寺; ~ын мөргөлтөн 回教徒。
- лалайх **ᠯᠠᠯᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]①变枝叶繁茂, 多枝多杈; ②懒散, 懒洋洋: ~н суух 懒洋洋地坐着, 懒散颓然而坐。
- лалар **ᠯᠠᠯᠠᠷ** [形]〈口〉不喜欢的。
- лалайх **ᠯᠠᠯᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]发懒, 做懒洋洋状。
- лалхгар **ᠯᠠᠯᠬᠭᠠᠷ** [形]①枝叶繁茂的, 多枝多杈的: ~ мод 枝叶繁茂的树; ②懒散的, 懒洋洋的。

- лалчлах **ᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动]宣传回教, 回教化。
- лам **ᠯᠠᠮ** [名]〈宗〉喇嘛: ~ хүн 喇嘛; ~ын шашн 藏传佛教, 喇嘛教; даа ~ 大喇嘛; ширээт ~ 主持喇嘛; хар ~ 耶稣教神甫; хамба ~ (喇嘛教之)堪布喇嘛; (基督教、天主教之)大主教; ◇ ~ нугас, ~ шулуу (动)土鸳鸯。
- ламанзм **ᠯᠠᠮᠠᠨᠵᠢᠮ** [名]喇嘛教, 藏传佛教。
- ламархаг **ᠯᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]像喇嘛似的, 喇嘛式的。
- ламархах **ᠯᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动]作喇嘛的样子, 摆喇嘛架式。
- ламархуу **ᠯᠠᠮᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [动]参见 ламархаг。
- ламбугай **ᠯᠠᠮᠪᠤᠭᠠᠢ** [名]〈陈〉〈敬〉喇嘛先生。
- ламдах **ᠯᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动]行喇嘛职责。
- ламп **ᠯᠠᠮᠫᠤ** [名]〈各种结构的〉电灯, 灯泡; 真空管, 电子管。
- лампаг **ᠯᠠᠮᠫᠠᠭ** [名]参见 ламп。
- ламтан **ᠯᠠᠮᠲᠠᠨ** [名]〈敬〉喇嘛。
- ламтах **ᠯᠠᠮᠲᠠᠬᠤ** [动]〈宗〉主持喇嘛念经, 带领喇嘛念经。
- ламтуулах **ᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]ламтах 的使动态。
- ламхай **ᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [名]〈敬〉喇嘛。
- ламхайтан **ᠯᠠᠮᠬᠠᠢᠲᠠᠨ** [名]喇嘛师父。
- лан **ᠯᠠᠨ** [量]两(重量)。
- лангет **ᠯᠠᠨᠭᠡᠲ** [名]煎肉片。
- лангис **ᠯᠠᠨᠭᠢᠰ** [名]〈动〉狸, 山猫, 野猫。
- лангуа **ᠯᠠᠨᠭᠤᠠ** [名]〈植〉南瓜。
- лангуу **ᠯᠠᠨᠭᠤᠭᠤ** [名]〈商店的〉柜台, 拦柜。
- ландарма **ᠯᠠᠨᠳᠠᠷᠮᠠ** [名]异教徒(骂人语)。
- ландшафт **ᠯᠠᠨᠳᠢᠰᠬᠠᠲ** [名]①风景; ②风景画; ③(地)景观, 自然景色。
- ланз **ᠯᠠᠨᠵ** [名]①兰萨(古印度文的一种); ②古印度文式的图案; 寿字图案。
- лансайх **ᠯᠠᠨᠰᠠᠶᠢᠬᠤ** [动]发懒, 不想走动。
- ланстаг **ᠯᠠᠨᠰᠲᠠᠭ** 见 ~ ~ 一晃一晃地, 晃晃荡荡地。

лантайлгах **ᠯᠠᠨᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] лантайх 的使动态。

лантайх **ᠯᠠᠨᠲᠠᠢᠬ** [动] 变肥胖, 变笨重, 变大而笨拙; 变头大如瓮。

лантан **ᠯᠠᠨᠲᠠᠨ** [名]〈化〉镧。

лантанз **ᠯᠠᠨᠲᠠᠨᠵ** [名]〈植〉茛菪(子), 天仙子(毒草, 可入药)。

лантанид **ᠯᠠᠨᠲᠠᠨᠢᠳ** [名] 稀土元素。

ланталзах **ᠯᠠᠨᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 лантганах。

лантганах **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 肥大物不停移动, 频频动作。

лантгануулах **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] лантганах 的使动态。

лантгар **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠷ** [形] 笨重的, 笨大的, 肥大的, 头大如瓮的: ~ толгой 肥大的脑袋。

лантгардах **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变笨重, 变肥大。

лантгардуу **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 很笨头笨脑的, 太笨重的。

лантгархан **ᠯᠠᠨᠲᠦᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] лантгар 的小称。

лантуу **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤ** [名] 大槌, 槌子, 榔头, 木槌。

лантуудагдах **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] лантуудах 的被动态。

лантуудах **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 用槌敲打; ② (转) 敲榨, 讹诈。

лантуудацгаах **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] лантуудах 的众动态。

лантуудуулах **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① лантуудах 的使动态; ② 意同 лантуудагдах。

лантуучин **ᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠴᠢᠨ** [名] 打大槌者。

ланцай **ᠯᠠᠨᠴᠠᠢ** [名]〈植〉兰石草属。

ланцетник **ᠯᠠᠨᠴᠡᠲᠨᠢᠭ** [名]〈动〉文昌鱼。

ланцуй **ᠯᠠᠨᠴᠤᠢ** [名]〈医〉手术刀, 柳叶刀, 双刃小刀。

ланциг **ᠯᠠᠨᠴᠢᠭ** [名] ①〈宗〉孽; ② 累赘: лай ~ 累赘。

лапта **ᠯᠠᠯᠲᠠ** [名] (俄罗斯式) 棒球戏: ~ тоглох 玩棒球戏。

ларвагар **ᠯᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 肥大的, 宽大的。

ларвайх **ᠯᠠᠷᠪᠠᠢᠬ** [动] ① 变肥大, 变松软宽大, (厚唇)向外撇; ② (转) 颓然。

ларжаа **ᠯᠠᠷᠵᠠᠭᠠ** [名] 架子, 排场, 派头。

ларжаалах **ᠯᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 摆架子, 摆排场, 摆谱儿, 要派头。

ларз **ᠯᠠᠷᠵ** [名] 麝香。

ластик **ᠯᠠᠰᠲᠢᠭ** [名] ① 涂消用具(如消字器、挖字刀、橡皮擦); ② 弹性体; ③ 弹性橡胶; ④ 松紧带; ⑤ 羽缎, 罗纹, 罗口。

Латви **ᠯᠠᠲᠪᠢ** [名] ① 拉脱维亚; ② 拉脱维亚人。

латекс **ᠯᠠᠲᠡᠭᠦᠰ** [名] (作衣里用的)羽缎; 松紧带, 缩布。

латерит **ᠯᠠᠲᠡᠷᠢᠲ** [名] 红土, 砖红壤。

латеритжих **ᠯᠠᠲᠡᠷᠢᠲᠢᠵᠢᠬ** [动] 红土化(作用)。

латин **ᠯᠠᠲᠢᠨ** [名] 拉丁: ~ үсэг 拉丁字母; ~ цагаан толгой 拉丁字母表。

латинч **ᠯᠠᠲᠢᠨᠴ** [形] 拉丁的。

латинчлага **ᠯᠠᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 拉丁化。

латинчлах **ᠯᠠᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 译成拉丁语; ② 使之拉丁化。

латинчуулах **ᠯᠠᠲᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] латинчлах 的使动态。

лауэграмм **ᠯᠠᠤᠭᠡᠭᠠᠮᠠᠮ** [名] 劳厄 X 光照片。

лах **ᠯᠠᠬ** I [名]〈动〉鲢鱼。

лах **ᠯᠠᠬ** II [名] 拖网棍, 拦河网杆: ~ мод 拦河网杆。

лахайх **ᠯᠠᠬᠠᠢᠬ** [动] 端坐, 静穆地坐着, 稳坐不动。

лахан **ᠯᠠᠬᠠᠨ** 见 ~ (肥胖臃肿物慢腾腾)一步一步地, 一颤一颤地。

лахгар **ᠯᠠᠬᠭᠠᠷ** [形] 参见 лаглагар。

лахгархан **ᠯᠠᠬᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] лажгар 的小称。

лац (ан) **ᠯᠠᠴ** [名] 火漆, 封蜡: ~ ны тэмдэг 封蜡印记, 封蜡戳。

лацдагдах **ᠯᠠᠴᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] лацдах 的被动态。

лацдалцах **ᠯᠠᠴᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] лацдах 的共动

态.

лацдах **ᠯᠠᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] 蜡封: лацдасан дуг-
туйтай бичиг 蜡封的信件.

лацдуулах **ᠯᠠᠴᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① лацдах 的使
动态; ② 被蜡封.

лебёдка **ᠯᠡᠪᠡᠳᠦᠬᠦ** [名]〈技〉卷扬机, 绞盘, 绞
车.

левомицетин **ᠯᠡᠪᠣᠮᠢᠴᠡᠲᠢᠨ** [名]〈医〉左旋霉
毒.

левомицин **ᠯᠡᠪᠣᠮᠢᠴᠢᠨ** [名]〈医〉左霉素.

левулёз **ᠯᠡᠪᠤᠯᠡᠭ** [名] 果糖, 左旋糖.

леггорн **ᠯᠡᠭᠭᠣᠷᠨ** [名]〈动〉来亨鸡.

легизм **ᠯᠡᠭᠢᠰᠢᠮ** [名] 法家学说; 法家.

легист **ᠯᠡᠭᠢᠰᠢᠮ** [名] 法家.

лейборист **ᠯᠡᠢᠪᠣᠷᠢᠰᠢᠲ** [名·形] ① (英国) 工党
党员, 工党分子; ② (英国) 工党的: ~
нам (英国) 工党.

лейкеми **ᠯᠡᠢᠬᠡᠮᠢ** [名]〈医〉白血病: ~ өв-
чин 白血病.

лейкоцит **ᠯᠡᠢᠬᠣᠴᠢᠲ** [名]〈生〉白血球, 白血
细胞.

лейшман **ᠯᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠨ** [名] 利什曼虫(属).

лейшмантах **ᠯᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠲᠠᠬ** [动]〈医〉患利什曼
病.

лексваа **ᠯᠡᠬᠰᠠᠭᠠ** [名]〈植〉李子, 李树.

лектор **ᠯᠡᠬᠲᠣᠷ** [名] 讲师; 演讲者: ~ын
товчоо 主办讲演的机关, 讲习所.

лекц **ᠯᠡᠬᠴ** [名] ① 讲演, 演说; (大学的) 讲
课; 讲座: ~ унших 演讲; 念讲义; 举办
讲座: ~ яриа хийх 举办讲座; ~ ийн
танхим 讲堂; ② 讲义, 讲稿.

лекцлүүлэх **ᠯᠡᠬᠴᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] лекцлэх 的使
动态.

лекцлэх **ᠯᠡᠬᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 演示, 讲演.

лемнискат **ᠯᠡᠮᠨᠢᠰᠬᠠᠲ** [名] 双纽线, 双叶曲线.

ленинизм **ᠯᠡᠨᠢᠨᠢᠰᠢᠮ** [名] 列宁主义.

ленинист **ᠯᠡᠨᠢᠨᠢᠰᠢᠲ** [名·形] ① 列宁主义者; ②
列宁主义的: ~ нам 列宁主义的党.

ленинч **ᠯᠡᠨᠢᠨᠴ** [名·形] ① 列宁主义者; ② 列

宁式的; 列宁主义的: ~ суртал 列宁主
义作风.

лент **ᠯᠡᠨᠲ** [名] 带子, 绶带, 条, 条子; 带形
物: тусгаарлах ~ 绝缘带; торгон ~
缎带, 丝带; бичгийн машины ~ 打字
机色带.

лентлэх **ᠯᠡᠨᠲᠡᠯᠡᠬ** [动] 系领带, 结带子.

лецитиназ **ᠯᠡᠴᠢᠲᠢᠨᠠᠵ** [名]〈化〉卵磷脂酶.

лён **ᠯᠡᠮ** [名] 亚麻.

ли **ᠯᠢ** [量] 里(中国的长度单位): нэг ~ нь
0.5km 一里等于0.5公里.

либерал **ᠯᠢᠪᠡᠷᠠᠯ** [名·形] ① 自由主义者, 自由
党人; ② 自由主义的: ~ нам 自由党.

либерализм **ᠯᠢᠪᠡᠷᠠᠯᠢᠰᠢᠮ** [名] 自由主义; 自由
主义态度, 纵容态度, 姑息态度.

либералчлах **ᠯᠢᠪᠡᠷᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 自由化.

лиг **ᠯᠢᠭ** I 见 ~ мод (植) 栎木.

лиг **ᠯᠢᠭ** II 见 ~ бөх 倒伏的驼峰: буруу ~
бөхтэй тэмээ 驼峰左倾的骆驼.

лигнин **ᠯᠢᠭᠨᠢᠨ** [名] 木质(素), 木素.

лигроин **ᠯᠢᠭᠷᠣᠢᠨ** [名] 重汽油.

лиддит **ᠯᠢᠳᠢᠲ** [名] 苦味酸炸药, 立德炸药.

лидер **ᠯᠢᠳᠡᠷ** [名] (政党、社团的) 领袖, 首
领: улс төрийн ~ 政治领袖.

лидэр **ᠯᠢᠳᠡᠷ** [名] (植) 刺槐.

лиж **ᠯᠢᠵ** [名] (医) 痢疾.

лизол **ᠯᠢᠵᠣᠯ** [名] (医) 来苏, 煤酚皂溶液.

лизоцим **ᠯᠢᠵᠣᠴᠢᠮ** [名] (化) 溶菌酶.

лий **ᠯᠢᠶ** [量] 厘(重量单位).

лийр **ᠯᠢᠶᠷ** [名] (植) 梨树, 梨.

лийрэвцэр **ᠯᠢᠶᠷᠡᠪᠴᠡᠷ** [名] 小梨, 小梨树.

ликёр **ᠯᠢᠬᠡᠷ** [名] 甜酒.

лим **ᠯᠢᠮ** [名] 金铜合金(一种合金, 类似青
铜).

лиман **ᠯᠢᠮᠠᠨ** [名] 河口湾, 三角湾.

лимбар **ᠯᠢᠮᠪᠠᠷ** [名] (动) 李耳(虎名之一).

лимбэ **ᠯᠢᠮᠪᠦ** [名] 笛子, 横笛: ~ үлээх 吹笛
子.

лимбэдүүлэх **ᠯᠢᠮᠪᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] лимбэдэх 的使动态。
 лимбэдэх **ᠯᠢᠮᠪᠡᠳᠡᠬ** [动] 吹笛子。
 лимбэдэцгээх **ᠯᠢᠮᠪᠡᠳᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] лимбэдэх 的众动态。
 лимбэч **ᠯᠢᠮᠪᠡᠴ** [名] 吹笛者, 笛手。
 лимбэчид **ᠯᠢᠮᠪᠡᠴᠢᠳ** [名] лимбэч 的复数。
 лимж **ᠯᠢᠮᠵ** [名] (动) 袋鼠。
 лимит **ᠯᠢᠮᠢᠲ** [名] 限额; 极限: ~ийн карт 限额卡; ~тэй үнэ 限价。
 лимифон **ᠯᠢᠮᠢᠮᠤᠮᠤᠨ** [名] (医) 雷米封。
 лимон **ᠯᠢᠮᠤᠨ** [名] (植) 柠檬: ~ы шүүс 柠檬汁。
 лимфангит **ᠯᠢᠮᠫᠠᠩᠭᠢᠲ** [名] (医) 淋巴管炎。
 лимфоцит **ᠯᠢᠮᠫᠣᠴᠢᠲ** [名] 淋巴细胞, 淋巴球。
 лин **ᠯᠢᠨ** [名] 绫。
 лингафон **ᠯᠢᠨᠭᠠᠫᠤᠮᠤᠨ** [名] 灵格风。
 линз **ᠯᠢᠨᠵ** [名] 凸透镜。
 ливотиш **ᠯᠢᠪᠣᠲᠢᠰ** [名] 整行铸字机, 费纳打字机。
 ливотишч **ᠯᠢᠪᠣᠲᠢᠰᠴ** [名] (使用费纳打字机的) 打字员。
 ливс **ᠯᠢᠪᠰ** [名] 绞子: түүхий ~ 生绢。
 линсий **ᠯᠢᠨᠰᠢᠶ** [形] 零星的, 零零碎碎的: ~ бараа 小百货。
 ливсүй **ᠯᠢᠪᠰᠦᠶ** [形] 参见 линсий。
 ливтер **ᠯᠢᠪᠲᠡᠷ** [名] (纺) 剥绒机。
 лянхуа **ᠯᠢᠶᠠᠬᠤᠮᠤ** [名] 见 лянхуа。
 линчдүүлэх **ᠯᠢᠨᠴᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① линчдэх 的使动态; ② 受私刑拷打。
 линчдэгдэх **ᠯᠢᠨᠴᠢᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] линчдэх 的被动态。
 линчдэх **ᠯᠢᠨᠴᠢᠳᠡᠬ** [动] 处以私刑, 私刑拷打。
 линян **ᠯᠢᠨᠶᠠᠨ** 见 ~ гөрөөс 羚羊。
 лио **ᠯᠢᠣ** [名] (牲畜的) (饲) 料。
 лиох **ᠯᠢᠣᠬ** [名] (动) 鲮鱼。
 лиохиа **ᠯᠢᠣᠬᠢᠶᠠ** [名] (植) 刘子(果名)。

липаз **ᠯᠢᠫᠠᠵ** [名] 脂肪酶。
 липарит **ᠯᠢᠫᠠᠷᠢᠲ** [名] 流纹岩。
 липид **ᠯᠢᠫᠢᠳ** [名] 脂质, 脂类; 脂类化合物。
 липонд **ᠯᠢᠫᠢᠨᠳ** [名] 类脂(化合物)。
 липом **ᠯᠢᠫᠢᠮ** [名] 脂肪瘤。
 липопротенд **ᠯᠢᠫᠢᠮᠣᠫᠤᠮᠤᠨᠲᠡᠨᠳ** [名] 脂阮, 脂蛋白。
 липтобиолит **ᠯᠢᠫᠢᠮᠣᠪᠢᠣᠯᠢᠲ** [名] 残植煤, 残余煤; 残留生物岩, 残留有机岩。
 лир **ᠯᠢᠷ** I [名] 里拉琴。
 лир **ᠯᠢᠷ** II [名] 里拉(意大利货币单位)。
 лирлиг **ᠯᠢᠷᠯᠢᠭ** [名] (动) 转转(异兽名)。
 лисээ **ᠯᠢᠰᠡᠭ** [名] (植) 李子, 李树。
 лит **ᠯᠢᠲ** [名] 历, 历书, 历法年鉴。
 Литва **ᠯᠢᠲᠤᠪᠠ** [名] ① 立陶宛; ② 立陶宛人。
 литер **ᠯᠢᠲᠡᠷ** I [名] (免费或优待的) 通行证: ~ийн галт тэрэг 专用列车。
 литер **ᠯᠢᠲᠡᠷ** II [名·形] ① 字母; 活字; 铅字; ② 文字的。
 лити **ᠯᠢᠲᠢ** [名] (化) 锂。
 литологч **ᠯᠢᠲᠣᠯᠣᠭᠴ** [名] 岩石学, 沉积岩石学。
 литр **ᠯᠢᠲᠢᠷ** [量] 公升。
 литраж **ᠯᠢᠲᠢᠷᠠᠵ** [名] (按升计算的) 容量, 容积。
 литрлүүлэх **ᠯᠢᠲᠢᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] литрлэх 的使动态。
 литрлэлцэх **ᠯᠢᠲᠢᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] литрлэх 的共动态。
 литрлэх **ᠯᠢᠲᠢᠷᠯᠡᠬ** [动] 以公升量: сүү ~ 以公升量牛奶。
 литрлэцгээх **ᠯᠢᠲᠢᠷᠯᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] литрлэх 的众动态。
 лифт **ᠯᠢᠫᠢᠲ** [名] 电梯, 升降机。
 лиценз **ᠯᠢᠴᠢᠨᠵ** [名] (输出) 许可证。
 лиш **ᠯᠢᠰ** [名] ① (植) 香石竹(石竹属); ② 花椒。
 ловон **ᠯᠣᠪᠣᠨ** [名] ① (宗) 经师; ② 老师傅, 领头人。

ловуу **ᠯᠣᠪᠤ** [名]〈动〉鸚鵡。

ловх **ᠯᠣᠪᠬ** [动]沼地，涝地，(洪水过后的)乱草滩。

ловхтох **ᠯᠣᠪᠬᠲᠤ** [动]形成涝地，形成乱草滩。

ловш **ᠯᠣᠪᠰ** [名]破旧东西，废脏物，垃圾；垫圈草。

ловшдох **ᠯᠣᠪᠰᠢᠳᠤ** [动]弄脏，弄污。

ловширхог **ᠯᠣᠪᠰᠢᠷᠬᠣᠭ** [形]杂乱无章的，乱七八糟的；污秽的，龌龊的。

ловширхуу **ᠯᠣᠪᠰᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]参见 ловширхог。

ловшрох **ᠯᠣᠪᠰᠢᠷᠣᠬ** [动]变脏，变污秽。

логарифм **ᠯᠣᠭᠠᠷᠢᠮ** [名]〈数〉对数。

логарифмлах **ᠯᠣᠭᠠᠷᠢᠮᠯᠠᠬ** [动]查对数。

логик **ᠯᠣᠭᠢᠻ** [名]逻辑(学)，伦理学；逻辑学家。

логикгүй **ᠯᠣᠭᠢᠻᠬᠡᠭᠡᠢ** [形]没有逻辑的，无伦理的。

логлогор **ᠯᠣᠭᠯᠣᠭᠣᠷ** [形]短肥的，矮胖的。

логлойлгох **ᠯᠣᠭᠯᠣᠢᠯᠭᠣᠬ** [动]логлойх的使动态。

логлойх **ᠯᠣᠭᠯᠣᠢᠬ** [动]变短肥，变矮胖。

логтор **ᠯᠣᠭᠲᠣᠷ** 见 ~ лагтар 沉重而笨拙的，胖笨的：~ лагтар гүйх 沉重而笨拙地跑动。

логш **ᠯᠣᠭᠰ** [名]①猪窝；②破脏物，垃圾。

логшилт **ᠯᠣᠭᠰᠢᠯᠲ** [名]密衍。

логших **ᠯᠣᠭᠰᠢᠬ** [动]密衍，透针缝缀。

логшоос **ᠯᠣᠭᠰᠢᠣᠰ** [名](透针缝缀的)缝道。

логшуулах **ᠯᠣᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]логших的使动态。

лож **ᠯᠣᠵ** [名]参见 лоож。

лозун(г) **ᠯᠣᠵᠤᠨ** [名]口号；标语：~ тавих 提口号；喊口号；呼口号；~ хашгирах 喊口号；~ бичих 写标语口号；~ барих 手持标语牌；◇урна ~ 标语口号。

локомобиль **ᠯᠣᠵᠣᠮᠣᠪᠢᠯ** [名]锅驼机。

локомотив **ᠯᠣᠵᠣᠮᠣᠲᠢᠪ** [名]机车，火车头。

лол **ᠯᠣᠯ** 见 ~ цэцэг (植) 迭罗花。

лолой **ᠯᠣᠯᠣᠢ** [名]猪踝骨。

ломбард **ᠯᠣᠮᠪᠠᠷᠳ** [名]当铺，典当，抵押信贷银行。

ломбо **ᠯᠣᠮᠪᠤ** [名]①(商品之)铅封印；②封蜡：◇ ~ лац 封蜡。

ломбодох **ᠯᠣᠮᠪᠣᠳᠣᠬ** [动]①打铅印，铅封，封印；②封装，封存，封闭，蜡封。

ломбодоцгоох **ᠯᠣᠮᠪᠣᠳᠣᠴᠭᠣᠬ** [动]ломбодох的众动态。

ломбодуулах **ᠯᠣᠮᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ломбодох的使动态。

лонгет **ᠯᠣᠩᠭᠡᠲ** [名]夹板，石膏夹板。

лонтойх **ᠯᠣᠩᠲᠣᠢᠬ** [动]参见 лонхойх。

лонх(он) **ᠯᠣᠩᠬ** [名]瓶子，坛子：шил ~ 玻璃瓶；шаазан ~ 瓷瓶，瓷坛；~ ны бөглөө 瓶塞。

лонхгор **ᠯᠣᠩᠬᠣᠭᠣᠷ** [形]大肚的，坛形的，腹大如鼓的。

лонхлалцох **ᠯᠣᠩᠬᠣᠯᠴᠣᠬ** [动]лонхлох的共动态。

лонхлох **ᠯᠣᠩᠬᠣᠬ** [动]①往瓶里灌，往瓶里装，往坛子里装；②液体外表结冰。

лонхлуулах **ᠯᠣᠩᠬᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]лонхлох的使动态。

лонхойлгох **ᠯᠣᠩᠬᠣᠢᠯᠭᠣᠬ** [动]лонхойх的使动态。

лонхойх **ᠯᠣᠩᠬᠣᠢᠬ** [动](肚子)鼓起，大腹鼓鼓。

лонхлцгоох **ᠯᠣᠩᠬᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠬ** [动]лонхлох的众动态。

лонхонцор **ᠯᠣᠩᠬᠣᠨᠴᠣᠷ** [名]小瓶子。

ловууз **ᠯᠣᠪᠤᠭᠤᠭ** [名]蒙古大皮帽，草原帽。

лооээ **ᠯᠣᠣᠡ** [名]①爷爷：~ аав 爷爷，祖父；②老爷(称权贵)：да ~ 大老爷；ван ~ 王老爷。

лоож **ᠯᠣᠣᠵ** [名](戏院里的)包厢：~ инд суух 坐包厢。

лоозогнох **ᠯᠣᠣᠵᠣᠭᠨᠣᠬ** [动]提出口号，拟定口号；喊口号。

- лоозон **ᠯᠣᠣᠵᠣᠨ** [名] 见 лозун (г).
- лоолой **ᠯᠣᠣᠯᠣᠢ** [拟] 咯咯(唤猪声).
- лооль **ᠯᠣᠣᠯ** [名] (植) 灰条菜, 涝历.
- лоом **ᠯᠣᠣᠮ** [名] 铁撬, 冰撬, 冰钻.
- лоомь **ᠯᠣᠣᠮᠢ** [名] 陈米, 老米.
- лополит **ᠯᠣᠯᠣᠯᠢᠲᠢ** [名] 岩盆.
- лото **ᠯᠣᠲᠤ** [名] 罗托(一种赌博, 由袋中取出有号码的牌子置于本人手中纸板上的相同号码上, 以先摆满纸板号码者为胜; 亦用作教育性游戏, 但号码牌改为图画).
- лохгор **ᠯᠣᠬᠭᠣᠷ** [形] 肥胖的, 胖大的.
- лохгордуу **ᠯᠣᠬᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分肥大的, 十分胖大的.
- лохгорхон **ᠯᠣᠬᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] лохгор 的小称.
- лохойлгох **ᠯᠣᠬᠣᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] лохойх 的使动态.
- лохойх **ᠯᠣᠬᠣᠢᠬ** [动] 变肥胖, 变胖大.
- лохолгор **ᠯᠣᠬᠣᠯᠭᠣᠷ** [形] 矮而粗壮的.
- лохолгорхон **ᠯᠣᠬᠣᠯᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] лохолгор 的小称.
- лохонцор **ᠯᠣᠬᠣᠨᠴᠣᠷ** [名] 参见 лонхонцор.
- лошго **ᠯᠣᠰᠢᠭᠣ** [名] (植) 牛蒡.
- лошуутай **ᠯᠣᠰᠢᠭᠤᠲᠠᠢ** [名] (植) 牛蒡, 龙芽草.
- лөө **ᠯᠡᠭᠡ** 见 ~ ~ 落空, 没有成就, 不顺利, 碰钉子: чиний хөдөө явах ~ ~ болжээ 你的乡村之行落空了; ~ ~ болгох 使不顺利, 捣乱, 让碰钉子, 使落空.
- лөөлгөр **ᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠦᠷ** [形] 摇摇晃晃的, 东倒西歪的, 歪歪斜斜的: ~ бор гэр 东倒西歪的简陋蒙古包; ~ амьтан явж байна 一个摇摇晃晃的家伙在走路.
- лөөлий **ᠯᠡᠭᠡᠯᠢ** [形] 没有成果的, 一事无成的, 摇摇晃晃的, 不成事的.
- лөөлийх **ᠯᠡᠭᠡᠯᠢᠬ** [动] 摇摇晃晃, 东倒西歪, 歪歪斜斜.
- летне **ᠯᠡᠲᠨᠡ** [名] (动) 罗鹑, (刚孵出的) 雏鹑.
- луг **ᠯᠤᠭ** 见 ~ ~ хийх ①(心脏、脉搏等)卜卜跳, 蹦蹦跳; ②跳脓痛, 阵阵酸痛(或刺

痛, 胀痛).

- лугаа **ᠯᠤᠭᠠᠭᠠ** 见 (〈书〉阳性词共同格附加成分: 表示和、与、同) аав ~ 与爸爸一起.
- лугар **ᠯᠤᠭᠠᠷ** 见 ~ ~ (向前) 一伸一伸地.
- лугардуу **ᠯᠤᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 向前一伸一伸的.
- луглагар **ᠯᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠷ** [形] 非常肥胖的, 臃肿不堪的.
- луглайлгах **ᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠢᠭᠬᠠᠬ** [动] луглайх 的使动态.
- луглайх **ᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠢᠬ** [动] 变得非常肥胖, 变得臃肿不堪.
- лугчин **ᠯᠤᠭᠴᠢᠨ** [名] (植) 紫苑.
- лугшаа **ᠯᠤᠭᠰᠠᠭᠠ** [名] ①透针缝缀; ②(向前) 一伸一伸的样子.
- лугшил **ᠯᠤᠭᠰᠢᠯ** [名] 搏动.
- лугшилга **ᠯᠤᠭᠰᠢᠯᠭᠠ** [名] (脉搏) 跳动.
- лугшилт **ᠯᠤᠭᠰᠢᠯᠲᠤ** [名] лугших 的名词.
- лугших **ᠯᠤᠭᠰᠢᠬ** [动] ①(脉搏、心脏) 跳动: судас ~ 脉搏跳动; ②跳脓痛, 酸痛, 刺痛, 胀痛: ~ ж өвдөх 跳脓痛, 酸痛, 刺痛, 胀痛.
- лугшиц **ᠯᠤᠭᠰᠢᠴ** [名] 心率; 脉冲.
- лугшлах **ᠯᠤᠭᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] лугших 的多次体.
- лугшуулах **ᠯᠤᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] лугших 的使动态.
- лужигнах **ᠯᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 发出吼声, 震天巨响.
- лужигнуулах **ᠯᠤᠵᠢᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] лужигнах 的使动态.
- лужир **ᠯᠤᠵᠢᠷ** [形] 参见 лут I.
- луйвар **ᠯᠤᠢᠪᠠᠷ** [名] 流氓行为, 欺骗行为, 欺诈, 诈骗: ~ аар явах 流里流气; ~ хийх 耍流氓, 行骗.
- луйвардагдах **ᠯᠤᠢᠪᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] луйвардах 的被动态.
- луйвардах **ᠯᠤᠢᠪᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①欺骗, 诈骗; ②耍流氓, 耍无赖.
- луйвардуулах **ᠯᠤᠢᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① луйвардах 的使动态; ②意同 луйвардагдах.

луйварч **ᠯᠤᠮᠠᠷᠴᠢ** [名] 参见 луйварчин.
 луйварчид **ᠯᠤᠮᠠᠷᠴᠢᠳᠢ** [名] луйварч 的复数.
 луйварчин **ᠯᠤᠮᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 骗子, 流氓, 无赖.
 луйл **ᠯᠤᠮᠤ** [名] <植> 滨藜: ~ шорной 亚细亚滨藜.
 лундаг **ᠯᠤᠨᠳᠠᠭ** [形] 巨大的, 粗壮的.
 лус **ᠯᠤᠰ** [名·数] ① <宗> 龙王, 水神; ② 八 (寓称).
 лут **ᠯᠤᠲ** I [形·副] ① 巨大的, 宏伟的, 伟大的: ~ их 巨大的, 宏伟的; ~ барилга 巨大的建筑; ~ бөх 大力士; ② 很, 非常: ~ зүрхтэй хүн 很勇敢的人; ~ бат, ~ бэх 很坚固的.
 лут **ᠯᠤᠲ** II [名] (不能打开的) 死窗户.
 лутдах **ᠯᠤᠲᠠᠬ** [动] ① 变得十分巨大, 变得很宏伟; ② 变坚固, 变坚硬.
 луу(н) **ᠯᠤᠤ** I [名] ① 龙: ~ ны яс 龙骨; ~ н хээ 龙形图案; ~ ны нүд ① 龙眼睛; ② <植> 龙眼; ~ морь 龙马 (良马名); ~ ны дуу 龙声 (即雷声); ~ ны хаалга 龙门; бэрчгэр ~ ны нүд <植> 荔枝; ам-тат ~ ны нүд <植> 隈枝 (果名); ~ ны нүдлэг <植> 龙荔 (果名); ③ 辰 (地支之五): ~ жил 辰年, 龙年; ~ цаг 辰时 (指上午七—九时).
 луу **ᠯᠤᠤ** II [后] 向..., 朝向... (用于以“р”结尾的阳性词后).
 лууван (г) **ᠯᠤᠮᠤᠪᠠᠨ** [名] <植> 萝卜: улаан ~ 红萝卜; цагаан ~ 白萝卜; шар ~ 胡萝卜; чихрийн ~, алаг ~ 甜菜; шар ~ луур 胡萝卜素.
 луувандуурж **ᠯᠤᠮᠤᠪᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠵᠢ** 见 шар ~ 胡萝卜素酶.
 луугар **ᠯᠤᠮᠤᠭᠠᠷ** [名] 大路, 大道.
 луугдай **ᠯᠤᠮᠤᠭᠠᠳᠢ** [名] <动> 北旅鼠.
 луужин (г) **ᠯᠤᠮᠤᠵᠢᠨ** [名] 罗经, 指南针.
 лууз **ᠯᠤᠮᠤᠵᠢ** [名] 漏斗; 漏斗形的东西.
 лууль **ᠯᠤᠮᠤᠯᠢ** [名] 见 лооль.
 луус **ᠯᠤᠮᠤᠰ** [名] <动> 骡子.
 луусгана **ᠯᠤᠮᠤᠰᠠᠨᠠ** [名] <动> 旅鼠.

луут **ᠯᠤᠮᠤᠲ** [形] 龙的, 龙形的, 有龙的: ~ дэн 龙灯; ◇ ~ хүжин мод <植> 龙脑香木.
 луутхүжин **ᠯᠤᠮᠤᠲᠬᠦᠵᠢᠨ** [名] <植> 龙脑香.
 луух **ᠯᠤᠮᠤᠬ** [名] 眼眵, 眼屎.
 луухаан **ᠯᠤᠮᠤᠬᠠᠭᠠᠨ** [名] 罗汉.
 луухдах **ᠯᠤᠮᠤᠬᠠᠭᠠᠨ** [动] 参见 луухтах.
 луухтах **ᠯᠤᠮᠤᠬᠠᠭᠠᠨ** [动] 出眼眵.
 луучин **ᠯᠤᠮᠤᠴᠢᠨ** 见 ~ гутал (靴底涂漆, 夏季穿的一种) 靴子.
 лухайлгах **ᠯᠤᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] лухайх 的使动态.
 лухайх **ᠯᠤᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 变得肥胖, 变得肥大; 变得肥壮.
 лухан **ᠯᠤᠬᠠᠨ** 见 ~ жимс <植> 罗鬼子.
 лухашин **ᠯᠤᠬᠠᠰᠢᠨ** [名] <植> 落花生, 花生.
 лухгар **ᠯᠤᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 胖大的, 肥大的, 肥硕的, 肥壮的: ~ эр 肥壮的男人.
 лухгардуу **ᠯᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分胖大的, 十分肥大的, 十分肥硕的; 十分肥壮的.
 лухгархан **ᠯᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] лухгар 的小称.
 лүвхийх **ᠯᠦᠪᠬᠢᠶᠬ** [动] 热风阵阵吹.
 лүвхийм **ᠯᠦᠪᠬᠢᠶᠢᠮ** [形] 闷的, 闷气的: ~ халуун 闷热的.
 лүвч **ᠯᠦᠪᠴᠢ** [名] 甲冑, 潜水衣, 装甲.
 лүвчлэх **ᠯᠦᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 穿盔甲.
 лүг **ᠯᠦᠭ** 见 ① ~ ~ хийх 卜卜跳, 蹦蹦跳, 阵阵跳动, 频频跳动; ② ~ хийм халуун 闷热, 炎热.
 лүглийх **ᠯᠦᠭᠯᠢᠶᠬ** [动] 变肥大, 变胖大, 变肥硕, 变肥壮.
 лүглэгэр **ᠯᠦᠭᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 肥大的, 胖大的, 肥硕的, 肥壮的: ~ дээл 肥大的袍子.
 лүглэгэрдүү **ᠯᠦᠭᠯᠡᠭᠡᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分肥大的, 十分肥硕的, 十分肥壮的.
 лүглэгэрхэн **ᠯᠦᠭᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] лүглэгэр 的小称.
 лүгхийм **ᠯᠦᠭᠬᠢᠶᠢᠮ** [形] 酷热的, 闷热的.
 лүгхийх **ᠯᠦᠭᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 砰的一声 (拟笨重东西

落下声); ②卜卜跳, 蹦蹦跳, 阵阵跳动;
③天气一下子变闷热, 一下子吹来热风,
热风阵阵地吹.

лүгээ **ᠯᠦᠭᠡ** 见 ((书)阴性词共同格附加成分,
表示和、与、同) ээж ~ 与妈妈一起.

лүд **ᠯᠦᠳ** [名]〈宗〉(面制的)替身人.

лүжигнэх **ᠯᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动]发出破裂响声, 霹
雳响, 隆隆响.

лүжигсэлэн **ᠯᠦᠵᠢᠭᠢᠰᠡᠯᠡᠨ** [名]〈植〉龙女花.

лүзэсгэлэн **ᠯᠦᠵᠡᠰᠭᠡᠯᠡᠨ** [名]参见 лүжигсгэ-
лэн.

лүндэн **ᠯᠦᠨᠳᠡᠨ** [名]〈陈〉①指示, 谕示, 训
示, 命令, 敕令; ②依据, 根据.

лүндэндэх **ᠯᠦᠨᠳᠡᠨᠳᠡᠬ** [动]发号施令.

лүнтэн **ᠯᠦᠨᠲᠡᠨ** [名]珠子, 念珠.

лүү **ᠯᠦᠭᠦ** I [名]筊子: ~ хөнөг 油筊; ар-
хины ~ ①酒筊; ②酒徒(喻指); хогийн
~ ①垃圾筊, 垃圾箱; ②什么都能吃的
人.

лүү **ᠯᠦᠭᠦ** II [后]向..., 朝向...(用于以“р”结
尾的阴性词后): дэлгүүр ~ явах 向商
店走去.

лүүз **ᠯᠦᠭᠦᠵ** [名]①漏斗, 水斗; ②喇叭口;
③旋涡.

лхаарамба **ᠯᠬᠠᠶᠠᠷᠠᠮᠪᠠ** [名]见 лхарамба.

лхагва **ᠯᠬᠠᠭᠪᠠ** [名]①星期三; 水曜日; ②
〈天〉水星.

лхарамба **ᠯᠬᠠᠷᠠᠮᠪᠠ** [名]喇隆巴(喇嘛教学位
之一).

лэвших **ᠯᠡᠪᠢᠬ** [动]①渗透, 弥漫; ②渗出,
分泌.

лэг **ᠯᠡᠭ** 见 ~ бөх 倒歪的驼峰.

лэглийлгэх **ᠯᠡᠭᠢᠯᠢᠯᠭᠡᠬ** [动]лэглийх 的使动
态.

лэглийх **ᠯᠡᠭᠢᠯᠢᠬ** [动]成为毛茸茸的, 成为毛
蓬蓬的, 成为毛多的.

лэглэгэр **ᠯᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷ** [形]毛茸茸的, 毛蓬蓬的.

лэглэгэрдэх **ᠯᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动]变得毛茸茸的,
变得毛蓬蓬的.

лэглэгэрдүү **ᠯᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形]过于毛茸茸的.

лэглэгэрдүүлэх **ᠯᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]лэглэгэр-
дэх 的使动态.

лэглэгэрхэн **ᠯᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形]лэглэгэр 的小称.

лэгсгэр **ᠯᠡᠭᠰᠭᠡᠷ** [形]参见 лэглэгэр.

лэгсийх **ᠯᠡᠭᠰᠢᠶᠬ** [动]变得毛茸茸的, 变得毛
蓬蓬的.

лэгээ **ᠯᠡᠭᠡ** [名]〈眼睛里长的〉白翳.

лэгээтэх **ᠯᠡᠭᠡᠡᠲᠡᠬ** [动]〈眼〉长白翳.

лэлбийх **ᠯᠡᠯᠪᠢᠶᠬ** [动]显得宽大, 显得肥大.

лэнгэ **ᠯᠡᠨᠭᠡ** [名]连枷.

лэндэг **ᠯᠡᠨᠳᠡᠭ** 见 ~ (圆鼓物)一扭一跩地,
一晃一晃地.

лэндэгнэх **ᠯᠡᠨᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠬ** [动]〈圆鼓物〉晃动.

лэнсий **ᠯᠡᠨᠰᠢᠶ** [形]零碎的; 琐碎的, 零星的
(东西).

лэнтгэр **ᠯᠡᠨᠲᠭᠡᠷ** [形]参见 лантгар.

лэнтйх **ᠯᠡᠨᠲᠭᠢᠬ** [动]参见 лантайх.

люминал **ᠯᠦᠮᠢᠨᠠᠯ** [名]〈化〉鲁米纳, 苯巴比
妥.

люстр **ᠯᠦᠯᠰᠲᠠ** [名]釉.

люстра **ᠯᠦᠯᠰᠲᠠᠷ** [名]枝形挂灯; 枝形吊灯
架.

лютеций **ᠯᠦᠯᠡᠲᠡᠴᠢᠶ** [名]〈化〉镭.

люцерн **ᠯᠦᠯᠡᠴᠢᠷᠨ** [名]〈植〉苜蓿(属).

лямблий **ᠯᠡᠮᠪᠯᠢᠶ** [名]〈动〉梨形虫(属), 贾第
虫(属).

лямблийжих **ᠯᠡᠮᠪᠯᠢᠶᠵᠢᠬ** [动]梨形虫病蔓延,
贾第(鞭毛)虫病流行.

лямблийтэх **ᠯᠡᠮᠪᠯᠢᠶᠲᠡᠬ** [动]患梨形虫病, 患
贾第虫病.

лянга **ᠯᠡᠨᠭᠠ** 见 ~ хоног амуу 凉谷米.

лянхуа **ᠯᠡᠨᠬᠤᠤᠠ** [名]〈植〉莲花, 荷花: ~ цэ-
цэг 荷花; ~ цэцгийн хонгорцог 莲蓬;
~ цэцгийн үр 莲子; ~ цэцгийн оо,
~ гийн оо 藕粉; уулын ~ 山莲花.

ляпис **ᠯᠡᠶᠢᠰ** [名]〈化〉硝酸银.

M

m 蒙语第十四个字母。

ма 〔拟〕参见 май II。

маа 〔拟〕参见 май II。

маавууз 〔名〕蒙古大皮帽。

маагма 〔名〕岩浆：маагмын ажиллагаа 岩浆活动；маагмын бие 岩浆体；~ын чулуулаг 岩浆岩。

маагуу 〔形〕①痴呆的：~ мунхаг 痴呆的，愚昧的；②呆若木鸡的。

маагуурах 〔动〕①变白痴；②变呆若木鸡。

маагуутах 〔动〕变得痴呆。

маадайлгах 〔动〕① маадайх 的使动态；②作出洋洋得意的样子。

маадайх 〔动〕变得自满自足，心满意足，洋洋得意。

маадалзах 〔动〕маадайх 的多次体。

маадганах 〔动〕参见 маадалзах。

маадгар 〔形〕自满自足的，心满意足的，洋洋得意的。

маадгардах 〔动〕变得洋洋得意，心满意足。

маадгархан 〔形〕маадгар 的小称。

мааж 〔名〕①〈植〉芝麻；②参见 маажин。

маажан 〔名〕麻将牌：~ тоглох 打麻将。

маажгий 〔形〕后根磨坏的：~ шаа-

хай 后根磨坏的鞋。

маажигнах 〔动〕参见 майжигнах；一瘸一拐地走路。

маажилцах 〔动〕маажих 的共动态。

маажин(г) 〔名〕中国漆，大漆，干漆，胡麻油：шар ~ 黄漆；~тай даавуу 漆布。

маажиндах 〔动〕上漆，涂漆。

маажиндуулах 〔动〕маажиндах 的使动态。

маажих 〔动〕①搔，挠，搔痒：нуруу ~搔背；хоры нь ~ ①伤害别人自尊心；②引起嫉妒心；③理好，梳，刷，耙；④刮去。

маажигнах 〔动〕маажих 的众动态。

маажлага 〔名〕痒痒。

маажлах 〔动〕маажих 的多次体。

маажлуулах 〔动〕маажлах 的使动态。

маажуулах 〔动〕маажих 的使动态。

маажуур I 〔名〕①麻爪儿，麻姑爪，痒痒挠儿，搔痒器；②麻卷(食品)。

маажуур II 〔名〕〈医〉痒疹，疥癣，疥疮。

маажуургах 〔动〕〈医〉患痒疹，长疥癣，长疥疮。

маажчих 〔动〕маажих 的多次

体.

мааз **ᠮᠠᠵ** [形]自吹自擂的, 自夸的, 虚荣的.

маазай **ᠮᠠᠵᠠᠢ** [形]参见 мааз.

маазайлгах **ᠮᠠᠵᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] маазайх 的使动态.

маазайх **ᠮᠠᠵᠠᠢᠬ** [动]轻率, 草率, 马马虎虎.

маазалзах **ᠮᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] маазайх 的多次体.

маазганах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]变得轻率, 马虎草率.

маазгар **ᠮᠠᠵᠠᠭᠠᠷ** [形]轻率的, 草率的, 马马虎虎的, 不谨慎稳重的.

маазрах **ᠮᠠᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] ①自吹自擂, 自夸, 自傲, 虚荣; ②低落, 松懈, 松弛下来.

маазруулах **ᠮᠠᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] маазрах 的使动态.

маалинга(н) **ᠮᠠᠠᠯᠢᠨᠭᠠ** I [名] ①(植)芝麻: ~ шовин 芝麻烧饼; ~ н шаа 芝麻漏地纱(纱名); ②亚麻: ~ н нэхмэл 亚麻织品.

маалинга **ᠮᠠᠠᠯᠢᠨᠭᠠ** II [名]亚麻和毛织成的袋子, 亚麻和毛织成的囊.

маалинга **ᠮᠠᠠᠯᠢᠨᠭᠠ** III [形]说话下流粗野的: ~ хүн 说话下流粗野的人.

маалингар **ᠮᠠᠠᠯᠢᠨᠭᠠᠷ** [形]傻的, 愚蠢的, 蠢笨的, 痴呆的.

маалингагах **ᠮᠠᠠᠯᠢᠨᠭᠠᠬ** [动]说话下流粗野.

маалуу **ᠮᠠᠠᠯᠤ** [名]小酒筵: ~ тай архи 一小筵酒.

маам **ᠮᠠᠠᠮ** [名]见 маамаа.

маамаа **ᠮᠠᠠᠮᠠᠠ** [名] ①(方)妈妈; ②姐姐; ③叔叔, 舅舅(均指独身的长一辈人).

маамганах **ᠮᠠᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]态度反常, 失去常态, 发神经病似的(讽刺).

маамуу **ᠮᠠᠠᠮᠤ** [名]孩子: ~ нааш ир! 孩子, 你过来!

маанаг **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭ** [名·形] ①傻子; ②傻的, 糊涂的, 愚蠢的, 痴呆的.

маанагар **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠠᠷ** [形]傻呵呵的, 呆头呆脑

的.

маанагдуу **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠳᠤ** [形]呆头呆脑的, 傻呼呼的.

маанаглах **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]发蠢, 发傻.

маанаграх **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠷᠠᠬ** [动]变愚蠢, 变呆傻.

маанагтах **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]发呆, 变傻.

маанагтуулах **ᠮᠠᠠᠨᠠᠭᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] маанагтах 的使动态.

маанайлгах **ᠮᠠᠠᠨᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]作出愚笨的样子, 发傻.

маанайх **ᠮᠠᠠᠨᠠᠢᠬ** [动]变傻, 变愚蠢, 变蠢笨.

маанти **ᠮᠠᠠᠨᠲᠢ** [名]地幔.

маань **ᠮᠠᠠᠨᠢ** I [名]〈宗〉六字真言咒, “南无阿弥陀佛”.

маань **ᠮᠠᠠᠨᠢ** II [代](复数第一人称的反身代词, 置于被说明词后)我们的: аав ~ ирсэн 我爸爸来了; хонь ~ энд билчиж байна 我们的羊在这儿放牧着; хот ~ ихээхэн хувирчээ 我们的城市大变样了; явах ~ яаж байна 我们的出行安排得怎样了?

маапаан **ᠮᠠᠠᠫᠠᠨ** [名]麻烦, 紊乱, 混乱.

маапаантах **ᠮᠠᠠᠫᠠᠨᠲᠠᠬ** [动]出麻烦, 紊乱, 变混乱.

маар **ᠮᠠᠠᠷ** [名](弦乐器的)弦码.

маарайх **ᠮᠠᠠᠷᠠᠢᠬ** [动]变懒惰, 变得慢吞吞.

маарал **ᠮᠠᠠᠷᠠᠯ** [名]参见 марля.

маарамба **ᠮᠠᠠᠷᠠᠮᠪᠠ** [名]藏医.

маарах **ᠮᠠᠠᠷᠠᠬ** [动]闲暇, 逍遥.

мааргар **ᠮᠠᠠᠷᠭᠠᠷ** [形]懒惰的, 慢吞吞的.

мааруулах **ᠮᠠᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] маарах 的使动态.

маарших **ᠮᠠᠠᠷᠰᠢᠬ** [动]皮革腐烂.

мааршуулах **ᠮᠠᠠᠷᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] маарших 的使动态.

маасайлгах **ᠮᠠᠠᠰᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] маасайх 的使动态.

маасайх **ᠮᠠᠠᠰᠠᠢᠬ** [动] ①自负地笑, 沾沾自

喜地笑, 得意地笑, 古怪地微笑; ②变得爱瞎闹, 变得好乱搞。

маасалзах **ᠮᠠᠰᠠᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 参见 маасганах.

маасалзуулах **ᠮᠠᠰᠠᠯᠵᠢᠮᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] маасалзах 的使动态。

маасганах **ᠮᠠᠰᠤᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] (хэнтэй) 胡闹, 乱来, 乱搞; 勾引, 引诱, 诱骗。

маасгануулах **ᠮᠠᠰᠤᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] маасганах 的使动态。

маасгар **ᠮᠠᠰᠤᠭᠠᠷ** [形] ①自负地微笑的, 沾沾自喜地笑着的, 古怪地微笑着的, 得意地笑着的; ②瞎闹的, 胡搞的, 乱来的。

маасгардах **ᠮᠠᠰᠤᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ①自负, 沾沾自喜; ②瞎闹, 乱来。

маатан **ᠮᠠᠭᠲᠠᠨ** [名] 麻糖。

маахай **ᠮᠠᠭᠬᠠᠢ** I [名] ①布鞋, 麻鞋; ②很大的脚: ~ хөлтэй хүн 脚特别大的人。

маахай **ᠮᠠᠭᠬᠠᠢ** II [名] <动> 大公熊: шар ~ 马熊。

маахайцах **ᠮᠠᠭᠬᠠᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] (玩骰子时) 打远马儿。

маахуур **ᠮᠠᠭᠬᠤᠭᠤᠷ** I 见 ~ тамхи 卷烟。

маахуур **ᠮᠠᠭᠬᠤᠭᠤᠷ** II [名] 麻花。

маачиганах **ᠮᠠᠠᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 майжжганах。

мааюуз **ᠮᠠᠶᠠᠵᠤᠰ** [名] 马褥子。

мааюузлах **ᠮᠠᠶᠠᠵᠤᠰᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 垫马褥子, 在马鞍上铺垫子: цуваа ~ 将雨衣垫在马鞍上。

мааюур **ᠮᠠᠶᠠᠵᠤᠰ** [名] 油条, 油果子。

мавзолей **ᠮᠠᠪᠵᠣᠯᠡᠢ** [名] 陵墓: В.И. Лениний ~ 列宁陵墓。

маг **ᠮᠠᠭ** 见 мэг ~ хөхрөх 格格大笑。

магаадар **ᠮᠠᠭᠠᠠᠳᠠᠷ** [名] 明天。

магаг **ᠮᠠᠭᠠᠭ** [名] (牲畜) 脱毛病: малын ~ өвчин 牲畜脱毛病。

магагтах **ᠮᠠᠭᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] (牲畜) 患脱毛病。

магад **ᠮᠠᠭᠠᠳ** [副] ①一定, 无疑, 确实, 真实: үнэн ~ ыг олох 得知真实情况; ~ хүү минь ирэв үү 真是我的孩子来了

吗? ~ чадна 必定会; ~ явна 一定要走; ②显然, 也许, 可能, 说不定, 大概: тэр нэгдэл үүргээ биелүүлсэн байж ~ 那合作社大概已完成任务了; ◇ ~ гарах <宗> 出家; ~ гарахын тэмдэг <宗> 度牒。

магадалгаа **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名] 见 магадлага。

магадалцгаах **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] магадлах 的众动态。

магадалшгүй **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 见 магадлашгүй。

магадат **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠲ** [形] 一定的, 无疑的, 确实的, 确认的; 诚实的, 忠实的。

магадгүй **ᠮᠠᠭᠠᠳᠦᠭᠦᠢ** [副] 说不定, 也许, 可能, 大概; 不可信的: би маргааш ирж ~ 我大概明天来; ~ хүн 不可信的人。

магадлага **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠ** [名] ①核实, 查实, 查明, 核对; ②判断, 判定, 断定, 确认, 确定, 确证, 证实: эмчийн ~ <医> 诊断(书); ③<法> 复判, 复判书。

магадлагаа **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名] 见 магадлага。

магадлагдах **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] магадлах 的被动态。

магадлагч **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] ①核查人员; ②预测者; ③<法> 复判员。

магадлал **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠯ** [名] 猜测, 判断, 核实: үнэн худлын ~ 真伪核实; ~ ын онол <数> 概率论。

магадлах **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①查明, 核实, 查实, 核对: үнэн худлыг ~ 查明真伪; ②确认, 确定, 确证; 判断; 断定: ~ үнэн 定理, 定律; зайг ~ 判定距离; ③<法> 复判。

магадлашгүй **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] ①难以核实的, 不可查实的, 查不明的; ②难以判断的, 不可确认的, 不可推测的, 难以断定的, 意外的: ~ зардал 额外开支; ③<转> 可能的, 也许是的, 说不定的。

магадлуулах **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① магадлах 的使动态; ②意同 магадлагдах。

магадлуур **ᠮᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] <数> 参数, 参变量。

магадлуштай *ᠮᠠᠭᠠᠳᠯᠤᠰᠲᠠᠢ* [形] ①值得查明的, 应予核实的, 值得查实的; ②值得证实的, 值得确认的, 值得判定的; ③〈法〉应予复判的.

магадтай *ᠮᠠᠭᠠᠳᠲᠠᠢ* [形] ①确实的, 肯定的; ②可能的, 也许是的.

магадтайяа *ᠮᠠᠭᠠᠳᠲᠠᠢᠶᠠ* [副]〈书〉肯定地, 必定地, 确实地.

магадхан *ᠮᠠᠭᠠᠳᠬᠠᠨ* [形] магад的小称.

магазин *ᠮᠠᠭᠠᠵᠢᠨ* [名] ①箱, 盒, 匣; ②〈军〉弹仓; 弹夹; (炮之)压弹机; ③商店, 铺子; ④仓库; ⑤杂志; 期刊.

магистр *ᠮᠠᠭᠢᠰᠲᠢᠷ* [名] 硕士; ~ын зэрэг 硕士学位.

магма *ᠮᠠᠭᠮᠠ* [名] 见 маагма.

магматизм *ᠮᠠᠭᠮᠠᠲᠢᠵᠢᠮ* [名] 岩浆化.

магни *ᠮᠠᠭᠨᠢ* [名]〈化〉镁.

магнаг *ᠮᠠᠭᠨᠠᠭ* [名] 蟒缎; ~ торго 蟒缎; ~ дээл 蟒袍.

магнай *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶ* [名] ①前额, 额头: өргөн ~ 高额; нарийн ~ 低额; ~ атируулах 额上起皱纹; ~ авах, ~ няслах 弹额头, 打额头; ~ тэнийх 眉头舒展; ②先进者, 优秀者, 先锋(队), 首位: бөхийн ~ 角力冠军; ~ д явах 走在前头; ③灶门头, 炉头; 山额.

магнайвч *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠪᠴᠢ* [名] ①额饰; ~ малгай 幪头; ②盔上前额; ③掩额.

магнайдаах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠳᠠᠬᠤ* [动] ①用手捧着前额; 用手支撑着前额; ②(转)领先, 赶在最前面, 打先锋, 居首位.

магнайдлалцах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠳᠠᠬᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] магнай-лах 的共动态.

магнайлах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠬᠤ* [动] ①打先锋, 作先驱, 居首位, 领先; ②(角力)得冠军.

магнайлуулах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] магнай-лах 的使动态.

магнайлцаах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠴᠠᠬᠤ* [动] магнай-лах 的众动态.

магнайтах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠶᠲᠠᠬᠤ* [动] 成为先锋, 居首位, 领先.

магнитофон *ᠮᠠᠭᠨᠢᠲᠣᠹᠣᠨ* [名] 磁带录音机.

~ы лент 录音磁带.

магтаал *ᠮᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯ* [名] ①称赞, 赞扬, 夸奖, 歌颂, 赞美, 颂扬; ◇ ~ сайшаал 赞美, 颂扬; ②颂诗, 颂歌, 颂词.

магтаалч *ᠮᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠴᠢ* [名] 诵颂诗者, 唱赞歌者, 说颂词者.

магтагдах *ᠮᠠᠭᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] магтах 的被动态.

магтал *ᠮᠠᠭᠲᠠᠯ* [名] 颂词, 赞歌; 赞扬, 颂扬, 表扬.

магталт *ᠮᠠᠭᠲᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 магтал.

магталтай *ᠮᠠᠭᠲᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] 唱赞歌的, 赞扬的; 应该表扬的, 值得赞颂的.

магталцах *ᠮᠠᠭᠲᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] магтах 的共同态.

магтах *ᠮᠠᠭᠲᠠᠬᠤ* [动] 称赞, 赞扬, 夸奖, 歌颂, 赞美, 颂扬; ~н дуулах 歌颂, 颂扬; биеэ ~ 自夸.

магтацгаах *ᠮᠠᠭᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] магтах 的众动态.

магтлага *ᠮᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠭᠠ* [名] ①称赞, 赞扬, 夸奖, 歌颂, 赞美; ②赞歌, 赞文; 颂词.

магтмаар *ᠮᠠᠭᠲᠤᠮᠠᠭᠠᠷ* [形] 值得赞扬的, 应予歌颂的.

магтуу *ᠮᠠᠭᠲᠤᠭᠤ* [名] (文) 长篇颂词, 长篇颂歌, 长篇赞美作品.

магтуулах *ᠮᠠᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① магтах 的使动态; ②意同 магтагдах.

магуус *ᠮᠠᠭᠦᠭᠤᠰ* [名] (神话故事中的) 妖婆.

магшилга *ᠮᠠᠭᠰᠢᠯᠢᠭᠠ* [名] (摔跤手入扬时所做的) 跳跃的姿态.

магнах *ᠮᠠᠭᠨᠠᠬᠤ* [动] ①奔, 奔走, 奔向; ②(摔跤手)跳跃入场; ③(转)跃跃欲试.

мад *ᠮᠠᠳ* [名] ①(下棋)将死; ~ цохих (下棋将死); ②(把人说得)哑口无言, 无以对答; 逼入绝境.

мадаг *ᠮᠠᠳᠠᠭ* [名] ①谬误, 错误: алдаа ~ гүй бичих 正确地书写; ◇ алдаа ~ 错误, 谬误, 过失; ②疑问, 疑虑.

мадаггүй *ᠮᠠᠳᠠᠭᠦᠭᠦᠢ* [形] ①无误的, 正确的; ②确实的, 确切的; 可信的, 可靠的.

мадаглах *ᠮᠠᠳᠠᠭᠯᠠᠬᠤ* [动] ①勘误, 校正, 纠错;

② 表现有疑问, 表示有疑虑。

мадагтай **ᠮᠠᠳᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ① 有错误的, 有谬误的, 有缺点的: ~ бичжээ 写得有错; ② 不可信的, 不可靠的, 不确实的。

мадай **ᠮᠠᠳᠠᠢ** [名] 麻袋。

мадайлгах **ᠮᠠᠳᠠᠶᠯᠠᠭᠬᠤ** [动] мадайх 的使动态。

мадайх **ᠮᠠᠳᠠᠶᠬᠤ** [动] ① 变得少年老成; ② 变得矮而健壮, 变矮胖, 变短胖。

мадал **ᠮᠠᠳᠠᠯ** 见 ~ аяга 海碗。

мадгар **ᠮᠠᠳᠭᠠᠷ** [形] ① 少年老成的; ② 矮而壮健的, 矮胖的, 短胖的。

Маджаар **ᠮᠠᠳᠵᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 мажар。

мадлагдах **ᠮᠠᠳᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] мадлах 的被动态。

мадлах **ᠮᠠᠳᠯᠠᠬᠤ** [动] ① (下棋) 将死; ② 逼入绝境; (把人说得) 哑口无言, 无以对答。

мадлуулах **ᠮᠠᠳᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① мадлах 的使动态; ② 意同 мадлагдах。

маж **ᠮᠠᠵ** [名] <植> 野芝麻属。

мажаарчлах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 匈牙利化。

Мажар **ᠮᠠᠵᠠᠷ** [名·形] ① 匈牙利; 马扎尔: мажар улс 匈牙利国; ~ хэл 匈牙利语; 马扎尔语; ② 匈牙利人; 马扎尔人。

мажийлгах **ᠮᠠᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] мажийх 的使动态。

мажийх **ᠮᠠᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] (牲畜) 死去, 倒毙。

мажор **ᠮᠠᠵᠣᠷ** [名] <乐> 长调, 长音阶。

мазалай **ᠮᠠᠵᠠᠯᠠᠢ** [名] <动> 戈壁熊。

мазут **ᠮᠠᠵᠤᠲᠤ** [名] <枝> 重油, 黑油。

май **ᠮᠠᠢ** I [名] 熏烟; (烧干牛粪) 熏蚊蝇的烟: ~ тавих 燃火放烟(以熏蚊蝇等)。

май **ᠮᠠᠢ** II [拟] 给你(给人东西的唤声): ~, ав! 给你, 拿去吧。

май **ᠮᠠᠢ** III [名] 五月: Майн нэгэн мандтугай! “五一”万岁!

май **ᠮᠠᠢ** IV 见 ~ загас <动> 鲱鱼。

май **ᠮᠠᠢ** V [名] <名> 单峰骆驼。

майга **ᠮᠠᠢᠭ᠎ᠠ** [形] ① 腿弯的, 腿歪扭的, 一瘸

一拐的; ② 八字脚的: гадагш ~ 外八字脚的; дотогш ~ 内八字脚的。

майгаарай **ᠮᠠᠢᠭᠠᠭᠠᠷᠠᠢ** [感] 喂, 你拿去吧! (会话)。

майгадуу **ᠮᠠᠢᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 腿过于弯的, 腿过于歪扭的, 一瘸一拐的; ② 八字脚的。

Майдар **ᠮᠠᠢᠳᠠᠷ** [名] <宗> 弥勒佛。

майдах **ᠮᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 用烟熏。

майдуулах **ᠮᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] майдах 的使动态。

майжганах **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 撇着八字脚走路, 一瘸一拐地走路。

майжгануулах **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] майжганах 的使动态。

майжгар **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 弯曲的; 歪扭的; ② 八字脚的。

майжгий **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠢᠢ** [形] ① 扭曲的, 弯曲的: ~ гутал 穿歪了的靴子; 不正的, 歪的; ② 八字脚的; 一瘸一拐的: ~ гишгэх ① 穿歪(靴等); ② 踩歪; 用八字脚走路; 一瘸一拐; ③ 马蹄翘的。

майжгийвтар **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠢᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 稍歪扭的, 稍弯曲的; 稍瘸拐的。

майжгых **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠢᠬᠤ** [动] 扭曲, 弯曲。

майжиг **ᠮᠠᠢᠵᠢᠭᠢᠭ** [形] 参见 майжгий。

майжийлгах **ᠮᠠᠢᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] майжийх 的使动态。

майжийх **ᠮᠠᠢᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] 歪扭, 歪斜, (靴等) 穿歪; гутал ~ 靴子穿歪扭。

майжилзах **ᠮᠠᠢᠵᠢᠶᠢᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 майжганах。

майжилзуулах **ᠮᠠᠢᠵᠢᠶᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] майжилзах 的使动态。

майка **ᠮᠠᠢᠭ᠎ᠠ** [名] 汗背心, 单背心。

майл **ᠮᠠᠢᠯ** [名] 边, 边缘; 端; 界线。

майлаан **ᠮᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] 喊叫: уйлаан ~ 哭哭闹闹, 哭哭啼啼。

майлаас **ᠮᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠰ** [名] <植> 侧柏。

майлалдах **ᠮᠠᠢᠯᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] майлах 的互动态。

майлах **ᠮᠠᠶᠯᠠᠬ** [动] 羊叫, 羊咩咩叫。

майлиг **ᠮᠠᠶᠯᠢᠭ** [形] 遭瘟的(骂人话)。

майлингар **ᠮᠠᠶᠯᠢᠨᠭᠠᠷ** [名] (植) 百蕊草属。

майлс **ᠮᠠᠶᠯᠰ** [名] (植) 柏。

майлуулах **ᠮᠠᠶᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] майлах 的使动态。

майлц **ᠮᠠᠶᠯᠴ** [名] (植) 荔(草名)。

маймаа **ᠮᠠᠶᠮᠠᠭ** [名] 参见 наймаа: ~ ху-далдаа 买卖, 贸易, 生意。

маймаалах **ᠮᠠᠶᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 做买卖, 经商, 做生意, 进行贸易。

маймаач(ин) **ᠮᠠᠶᠮᠠᠴ(ᠢᠨ)** [名] 买卖人, 商人。

маймай **ᠮᠠᠶᠮᠠᠶ** [名] 参见 маймаа。

маймайх **ᠮᠠᠶᠮᠠᠶᠬ** [动] 腿变歪扭, 腿弯; 略跛, 蹒跚。

маймар **ᠮᠠᠶᠮᠠᠷ** 见 ~ ~ хийх ① 婴儿或老人嚼不动东西状; ② 一瘸一拐, 一颠一跛。

маймгалзах **ᠮᠠᠶᠮᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 一颠一跛地行走。

маймгар **ᠮᠠᠶᠮᠭᠠᠷ** 见 ~ ~ явах 一瘸一拐地走。

маймрах **ᠮᠠᠶᠮᠷᠠᠬ** [动] ① 略跛, 头肩摇晃慢行, 蹒跚而行; ② (转) 无牙者嚼不动食物。

маймуулах **ᠮᠠᠶᠮᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] маймрах 的使动态。

маймуулзах **ᠮᠠᠶᠮᠤᠭᠤᠯᠵᠠᠬ** [动] (无牙者) 嚼不动食物。

майраг **ᠮᠠᠶᠷᠠᠭ** [形] 无牙的, (老得) 掉光牙的。

майраглах **ᠮᠠᠶᠷᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] (老得) 牙掉光。

майранхай **ᠮᠠᠶᠷᠠᠨᠬᠠᠶ** [形] ① 牙齿脱落的; ② 衰老的。

майрах **ᠮᠠᠶᠷᠠᠬ** [动] ① 牙齿脱落; ② 老掉牙, 衰老。

майрга **ᠮᠠᠶᠷᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх ① 大脚者走路状; ② 腿弯者走路状, 蹒跚而行, 微瘸地行走。

майрганах **ᠮᠠᠶᠷᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 майрга。

майргануулах **ᠮᠠᠶᠷᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] майрга-нах 的使动态。

майргар **ᠮᠠᠶᠷᠭᠠᠷ** [形] 脚很大的, 足很大的。

майрдаг **ᠮᠠᠶᠢᠷᠳᠠᠭ** [形] ① 牙齿脱落的; 老掉牙的, 衰老的; ② 钝的, 卷刃的。

майриых **ᠮᠠᠶᠢᠷᠢᠶᠬ** [动] 变得脚很大。

майтаг **ᠮᠠᠶᠢᠲᠠᠭ** 见 ~ ~ 一瘸一拐地; 蹒跚。

майталзах **ᠮᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 мйтганах。

майтга **ᠮᠠᠶᠢᠲᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 мйтганах。

майтганах **ᠮᠠᠶᠢᠲᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 跛行, 颠簸, 一瘸一拐。

майтгар **ᠮᠠᠶᠢᠲᠭᠠᠷ** [形] 腿弯的; 跛足的, 瘸腿的。

майтнийх **ᠮᠠᠶᠢᠲᠨᠢᠶᠬ** [动] 变成弯腿; 变成跛足。

майтрах **ᠮᠠᠶᠢᠲᠷᠠᠬ** [动] 蹒跚, 盘跚, 走路摇摇幌幌。

майхай **ᠮᠠᠶᠢᠬᠠᠶ** [名] ① (牲畜之) 鬃; ② 骨之表皮。

майхан **ᠮᠠᠶᠢᠬᠠᠨ** [名] 帐篷, 帐幕: ~ шаах, ~ татах 架帐篷; майхны ам 帐篷入口; майхны ваадан 帐篷门帘; майхны нуруу 帐篷梁; майхны шувуу, хайхны багана 帐篷支柱; майхны хэц 帐篷绳; ~ зуслан 夏令营。

майхуа **ᠮᠠᠶᠢᠬᠤᠠ** [名] (植) 梅花。

макарон **ᠮᠠᠬᠠᠷᠠᠨ** [名] 通心粉。

макет **ᠮᠠᠬᠡᠲ** [名] 模型。

Макаров **ᠮᠠᠬᠠᠷᠠᠮᠣᠷ** [名] 马卡罗夫(人名): ~ маркийн буу (军) 马卡罗夫式手枪; ~ ын сум (军) 马卡罗夫手枪子弹。

макро **ᠮᠠᠬᠢᠷᠠ** [形] 宏观的: ~ бүтэц 宏观结构; ~ зохицуулалт 宏观调控; ~ эдийн засаг 宏观经济。

максималист **ᠮᠠᠬᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠢᠰᠲ** [名] ① 极端主义者; ② 最高纲领主义者。

максимум **ᠮᠠᠬᠢᠰᠢᠮᠤᠮ** [名] 最大量, 极限度, 最大限度。

мал **ᠮᠠᠯ** [名] 牲畜: ~ аж ахуй 畜牧业; Мал Аж Ахуйн Яам 畜牧业部; ~ маллагааны арга 牧畜法; ~ маллах, ~ хариулах 放牧牲畜; ~ адуулах 放

牧; ~ нядлах 屠宰牲畜; ~ нядлах газар 屠宰场; ~ өсгөх 繁殖牲畜; ~ адгуус 牲畜; таван хушуу ~ 五类牲畜 (绵羊、山羊、马、牛、骆驼); ~ төллөх цаг (牧) 产羔期, 产幼畜期; ~ туугч 赶牲畜者, 放牧畜群的人; ~ туух ① 赶牲畜; ② 驱逐牲畜; ~ услах газар 饮牲口场, 饮水处; ~ хээлтүүлгийн кампани (牧) 牲畜配种工作; ~ эмнэлэг ① 兽医(学); ② 兽医站; ~ эмнэлгийн газар 兽医站; ~ эмнэлгийн тасаг 兽医所; ~ бригад 牧业队, 畜牧队; ~ сахиx хүн 看牲畜人; ~ сүрэг 畜群; нийгмийн ~ 公有牲畜; амины ~ 私有牲畜, 自留畜; ~ аж ахуйн механикийн станц 牧业机械站; бод ~ (牧) 大牲畜 (指马、牛、骆驼); бог ~ (牧) 小牲畜 (指山羊、绵羊); халуун хушуутай ~ (牧) 热口牲畜 (绵羊、马); хүйтэн хушуутай ~ (牧) 冷口牲畜 (骆驼、山羊、牛); ~ ын хашаа 畜圈; ~ оторлох (牧) 牲畜赶青; ~ тэвээрэх 牲畜壮起来, 牲畜上膘; ~ ын саравч 畜棚; ~ бааз 牲畜收购站; ~ ын тооллого 牲畜清点; ~ ын тэжээл 牲畜饲料; ~ ын бэлчээр 牧场; ~ ын үүлдэр сайжруулах 改良畜种; ~ ын ашиг шим 畜产品; ~ ын эмч 兽医; ~ ын зах 牲畜市场; ~ ын тахал 牲畜流行病, 兽疫; ~ амьтны даатгал 牲畜保险; ~ ын удмын сан (牧) 畜种.

малага **ᠮᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 малгай.

Малай **ᠮᠠᠯᠠᠢ** [名] 马来亚; Малайн олтриг 马来亚群岛.

малар **ᠮᠠᠯᠠᠷ** [名] (动) 野猫(狸子).

малархаг **ᠮᠠᠯᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 有很多牲畜的; ② 善放牧的.

малархуу **ᠮᠠᠯᠠᠷᠬᠡᠭᠤ** [动] 参见 малархаг.

малгаахай **ᠮᠠᠯᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] (动) 麝鼠属.

малгай **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢ** [名] 帽子: зуны ~ 凉帽, 夏帽; саравчтай ~ 便帽; үстэй ~ 毛皮帽; сийрсэн ~ 草帽; хадаасны ~ 钉帽; ~ н цэцэг, ~ н тэмдэг 帽徽; ~ н орой 帽子尖; ~ н сагалдарга 帽绳; цаасан ~ өмсгөх 给戴高帽子.

малгайлах **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 铆钉, 使变铆钉

状; ② (转) 下大雪, 下雪片, 下鹅毛大雪; цас ~ 下鹅毛大雪.

малгайлуулах **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] малгайлах 的使动态.

малгайлуур **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] (铆压) 冲头; 压模, 铆钉模.

малгайрхуу **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠷᠬᠡᠭᠤ** [形] 像帽子似的.

малгайт **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠲ** [形] 有帽子的; ~ хадаас 按钉, 图钉.

малгайтай **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 有帽子的, 戴帽子的.

малгайч **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠴ** [名] 制作帽子的人.

малгайчин **ᠮᠠᠯᠭᠠᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 малгайч.

малжил **ᠮᠠᠯᠵᠢᠯ** [名] 牧业, 畜牧; 放牧.

малжих **ᠮᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 变有牲畜; 经营牧业, 牧畜.

малжицгаах **ᠮᠠᠯᠵᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] малжих 的众动态.

малжуулах **ᠮᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] малжих 的使动态.

малзан **ᠮᠠᠯᠵᠠᠨ** [形] ① 秃得很厉害的; ② 额宽的.

мална **ᠮᠠᠯᠨᠠ** [名] 小鞭子.

малнага **ᠮᠠᠯᠨᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (植) 芝麻; 参见 маалинга.

малига **ᠮᠠᠯᠢᠭ᠎ᠠ** I [名] (植) 茉莉花.

малига **ᠮᠠᠯᠢᠭ᠎ᠠ** II 见 ~ хийх 参见 малигнах.

малигвах **ᠮᠠᠯᠢᠭᠠᠬ** [动] ① (胖脸蛋) 动来动去, (大脸、胖脸) 频频动作; ② (由于高兴) 态度好, 情绪高.

малигануулах **ᠮᠠᠯᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] малигнах 的使动态.

малигар **ᠮᠠᠯᠢᠭᠠᠷ** [形] 脸面宽而胖的, 胖脸蛋的, 面颊丰满的; ~ царайтай 面颊丰满的.

малигархан **ᠮᠠᠯᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] малигар 的小称.

малийлгах **ᠮᠠᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] малийх 的使动态.

малийндуулах *ᠮᠠᠯᠢᠶ᠋ᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 给牲口(马)检疫。
малийн *ᠮᠠᠯᠢᠶ᠋ᠨ* [动] 变成宽胖脸, 变成胖脸蛋, 变面颊丰满, 天庭饱满。
малилзах *ᠮᠠᠯᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 малиганах。
малилзуулах *ᠮᠠᠯᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] малилзах的使动态。
малилзуур *ᠮᠠᠯᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 参见 малигар。
малин(а) *ᠮᠠᠯᠢᠨ* [名] <植> 盆盆子, 悬钩子, 马林(浆果)。
маллага *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 见 маллагаа。
маллагаа(н) *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ① 放牧, 放养: мал ~ 牲畜放牧; ② 看护, 照料, 服侍。
маллагдах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] маллах 的被动态。
маллагч *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭᠴ* [名] 牧人, 放牧员。
маллагчид *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] маллагч 的复数。
маллазнах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠵᠠᠨᠬ* [动] маллах 的暂短体; 放一会儿牲畜。
маллалцах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] маллах 的共动态。
маллах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠬ* [动] ① 放牧, 放养: мал ~ 放牲畜; ② 看护, 照料, 服侍: хүүхэд ~ 照料小孩; ③ (转) 欺骗, 耍猾。
маллацгаах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] маллах 的众动态。
маллачих *ᠮᠠᠯᠯᠠᠴᠢᠬ* [动] маллах 的多次体。
маллуулах *ᠮᠠᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① маллах 的使动态; ② 意同 маллагдах。
малсаг *ᠮᠠᠯᠰᠠᠭ* [形] 参见 малч。
малтаас *ᠮᠠᠯᠲᠠᠰ* [名] ① 切口, 豁口; ② 沟, 渠。
малтаахай *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢ* [名] <动> 短尾麝鼯。
малтагдах *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] малтах I 的被动态: ~ амьтад 从地下挖掘出的古代动物化石, 出土的古代动物化石; ~ ургамал 从地下挖掘出的古代植物化石, 出土的古代植物化石。
малтагдахуун *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠤᠨ* [名] 被开采出的

东西; 挖掘品。

малтагч *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠴ* [名] ① 挖掘者; 采掘者; ② 采矿工人。
малтагчид *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] малтагч 的复数。
малталт *ᠮᠠᠯᠲᠠᠯᠲ* [名] малтах I 的名词: уруутгал ~ 采掘; 采掘队。
малталхийлэх *ᠮᠠᠯᠲᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ* [动] малтах I 的多次体。
малталцах *ᠮᠠᠯᠲᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] малтах I 的共动态。
малтасных *ᠮᠠᠯᠲᠠᠰᠢᠨᠬ* [动] малтах I 的瞬间体。
малтах *ᠮᠠᠯᠲᠠᠬ* I [动] ① 挖, 挖掘; 开采: худаг ~ 挖井; нүх ~ 挖洞; нүүрс ~ 采煤; ② 搂, 耙; 聚拢; ③ 揭短, 挑错。
малтах *ᠮᠠᠯᠲᠠᠬ* II [动] 作出畜牲般的蠢样子, 显出傻态。
малтац *ᠮᠠᠯᠲᠠᠴ* I [名] 挖出的东西, 开采品, 出土物, 挖掘物。
малтац *ᠮᠠᠯᠲᠠᠴ* II [名] <体> 滑雪杖。
малтацгаах *ᠮᠠᠯᠲᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] малтах I 的众动态。
малтлага *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 发掘, 挖掘工作: археологийн ~ 考古挖掘工作。
малтлагаа *ᠮᠠᠯᠲᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 见 малтлага。
малтмал *ᠮᠠᠯᠲᠠᠮᠠᠯ* [名] 挖出的东西, 开采品, 出土物, 挖掘物: ашигт ~ 矿产, 矿物。
малтуулах *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① малтах I 的使动态; ② 意同 малтагдах。
малтуур *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷ* [名] 耙子; ◇ ~ өвс <植> 爬山虎。
малтуурдах *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] 用耙子耙, 用耙子搂。
малтуурдацгаах *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] малтуурдах 的众动态。
малтуурдуулах *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] малтуурдах 的使动态。
малтуурлах *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] 参见 малтуурдах。
малтууш *ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠰ* I [名] 被挖掘的东西, 出

上物, 挖掘物.

малтууш **ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠰ** II [名] (植) 艾蒿根, 草根.

малтуушлах **ᠮᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠰᠠᠬ** [动] (草或艾蒿) 生根.

малтчих **ᠮᠠᠯᠲᠤᠬᠢ** [动] малтах I 的多次体.

малуур **ᠮᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] (动) 参见 мануул I.

малуухай **ᠮᠠᠯᠤᠭᠤᠬᠠᠢ** [名] (动) 狗獾.

малч **ᠮᠠᠯᠴ** [形·名] ① 善放牧的, 精通牧畜的; ② 放牧能手, 牧畜内行: ~ хүн 放牧能手.

малчид **ᠮᠠᠯᠴᠢᠳ** [名] малчин 的复数.

малчин **ᠮᠠᠯᠴᠢᠨ** [名] 牧人, 牧民, 牧畜者: малчны сайн өдөр 牧民节; залуу ~ 青年牧人; сайн малчны зөвлөлгөөн 优秀牧民会议.

малшиг **ᠮᠠᠯᠰᠢᠭ** [形·名] 像动物一样的, 牲畜般的; 畜牲(骂人的话).

мальтоз **ᠮᠠᠯᠲᠣᠵ** [名] 麦芽糖.

мам **ᠮᠠᠮ** [名] (宗) ① 女妖精, 魔母; ② 老喇嘛.

маммонизм **ᠮᠠᠮᠮᠣᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] 拜金主义.

мамонт **ᠮᠠᠮᠣᠨᠲ** [名] (生) 猛犸象, 古象.

мамууна **ᠮᠠᠮᠤᠭᠤᠨᠠ** [名] (动) 菌狗(异兽名).

ман **ᠮᠠᠨ** [代] 我们: ~ д 在我们这里; ~ ыг 把我们; ~ аас 比我们, 由我们, 从我们这里; ~ тай 同我们; ~ уус 我们.

мана **ᠮᠠᠨᠠ** I 见 ана ~ 势均力敌, 不相上下, 不分胜负; ана ~ булаалдах 势均力敌地争抢.

мана(н) **ᠮᠠᠨᠠ(ᠨ)** II [名] 玛瑙: ~ н хөөрөг 玛瑙鼻烟壶.

мана **ᠮᠠᠨᠠ** III [小] (口语) 这不是...吗, 那不是...吗; 正是...吧: бидний урьд хэлэлцсэн үг ~ таарч нийлэлцэе биз 这正是应了我们以前讲过的话吧.

мана **ᠮᠠᠨᠠ** IV [名] (植) 木香花: манын цэцэг 木香花.

манаа(н) **ᠮᠠᠨᠠᠠ(ᠨ)** I [名] ① 警卫, 哨兵, 岗哨; 巡逻; 巡哨, 巡逻兵; сэргийлэх ~ 警戒哨, 警卫哨; хянах ~ 观察哨, 监视哨;

~ ны ахлагч 哨长; үүдний ~ 岗岗, 岗警; эх орны ~ 祖国的哨兵; цагийн ~ 定时岗哨; ~ ны байр 岗楼, 哨所; ~ манах 站岗, 放哨; 巡逻; ~ нд гарах 上岗; 去站岗; 去巡逻; ~ халалцах 换岗; ② (医) 护理看护.

манаа **ᠮᠠᠨᠠᠠ** II [名] 封盖物, 封盖土: галын ~ 盖火灰, 封火的东西; гэрийн хаяаны ~ 垫盖在蒙古包壁外根基的土, 垫墙土.

манаадас **ᠮᠠᠨᠠᠠᠳᠠᠰ** [名] 蒙古包壁外根基的垫盖土; 土院墙; 封盖物.

манаас **ᠮᠠᠨᠠᠠᠰ** I [代] ман 的由从格.

манаас **ᠮᠠᠨᠠᠠᠰ** II [名] 参见 манаадас.

манаахан **ᠮᠠᠨᠠᠠᠬᠠᠨ** [名] 天空, 苍天.

маваач **ᠮᠠᠮᠠᠭᠠᠴ** [名] 看守人, 卫兵, 警卫; 哨兵, 巡哨, 巡逻兵.

манагаар **ᠮᠠᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 маргаан.

манай **ᠮᠠᠨᠠᠢ** [代] 我们的; 我的: ~ гэр 我们的蒙古包; 我的家: ~ улс 我国; ~ аав 我父亲; ~ эрин 本世纪.

манайх **ᠮᠠᠨᠠᠢᠬ** [代] ① 我们家, 我家: ~ гачигдал учраад байна 我家遇到了困难; ~ эндээс холгүй 我们家这儿不远; ~ нүүгээд ирсэн 我们家迁来了; ② 我们的人(或东西): энэ хоёр адуу ~ 这两匹马是我们的.

манайхан **ᠮᠠᠨᠠᠢᠬᠠᠨ** [代] 我们的人, 我们家的人; 我们: ~ кино үзэхээр явлаа 我们的人看电影去了; ~ сайхан амьдарч байна 我们家的人生活得很好.

манайхи **ᠮᠠᠨᠠᠢᠬᠢ** [代] 见 манайх.

маналзах **ᠮᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 头昏沉: тархи ~ 头昏; ② 发出...的目光: нүд хүслэн-тэйгээр ~ 眼睛发出希望之光.

маналцах **ᠮᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] манах I、II 的共动态.

манан **ᠮᠠᠨᠠᠨ** [名] ① 雾: ~ татах 下雾; ◇ ~ будан 迷雾; ② (飞扬的) 灰尘; 烟: улаан ~ татуулах 尘土弥漫; ◇ тоос ~ 飞尘; угаа ~ 烟雾; ~ хамхаг (植) 棘藜属; ③ (转) 风尘, 骚乱, 纠纷: сүйдийн ~ болох 非常慌乱; ~ ха-

даах 扰乱, 搅乱, 使惊慌。

мананжуулах *мананжуулах* [动] 喷雾。

манантах *манантах* [动] 下雾。

манантуулах *манантуулах* [动] манантах 的使动态。

мананцар *мананцар* [名] 星云, 星雾; 闷闷雾气。

мананчир *мананчир* [形] 雾闷闷的。

манаран *манаран* [名] 昏厥症。

манарах *манарах* [动] ① 缭绕, 上升; 飞起; (尘土) 飞扬: утаа ~ 烟雾缭绕; тоос ~ 尘土飞扬; ② (转) 模糊起来, 晕迷: ухаан ~ 失去知觉; толгой ~ 头晕。

манаргах *манаргах* [动] манарах 的使动态: тоос ~ 扬起尘土。

манаруулах *манаруулах* [动] 参见 манаргах。

манарчих *манарчих* [动] манарах 的完成体。

манасхийх *манасхийх* [动] манах I、II 的瞬间体。

манах *манах* I [动] 掩盖, 封盖: гэрийн хаяа ~ шороо 掩封蒙古包壁脚的土; хаяагаа ~ 预防, 提防; 预先表白; гал ~ 封火。

манах *манах* II [动] 看守, 保护, 警备, 警卫, 站岗, 放哨; 巡察, 巡逻: адуу ~ 夜间看守马群; хот ~ 护城; ◇ ~ цагдах 警备, 警卫, 守卫。

манацгаах *манацгаах* [动] манах I、II 的众动态。

мангаа *мангаа* [名] 参见 мангас。

мангаан *мангаан* [名] 见 мангай。

мангаант *мангаант* [形] 见 мангант。

мангад *мангад* [名] 参见 мангас。

мангадхай *мангадхай* [形] 妖里妖气的。

манган *манган* [名] (化) 锰: ~ ы хүдэр 锰矿。

мангант *мангант* [形] (化) 锰的; 含锰的: ~ болд (技) 锰钢。

манганцар *манганцар* [名] 锰化物。

мангар *мангар* [形] 昏愦的, 懵懂的, 糊涂的, 头脑昏昏然的: ~ хүн 昏愦的人, 糊涂人; ~ тайлах 解醉。

мангардуу *мангардуу* [形] 糊里糊涂的, 懵懵懂懂的; 十分昏愦的。

мангарлах *мангарлах* [动] 变昏愦, 变懵懂, 变糊涂, 头脑变昏昏然。

мангартах *мангартах* [动] 行为昏愦, 懵懂, 糊涂, 头脑昏昏然。

мангартуулах *мангартуулах* [动] мангартах 的使动态。

мангас *мангас* [名] 妖怪, 妖魔。

мангаслах *мангаслах* [动] 行动若妖, 穷凶极恶, 面目狰狞。

мангинна *мангинна* [名] (植) 野葱。

мангир *мангир* [名] (植) 细野葱, 沙葱。

мангис *мангис* [名] (动) 獾。

манго *манго* [名] (植) 芒果。

мангуу *мангуу* [形·名] ① 愚蠢的, 痴呆的: ~ амьтан 蠢汉; ② 白痴, 傻子。

мангуудах *мангуудах* [动] 变得过愚, 变得过呆。

мангуулиг *мангуулиг* [形] 愚蠢的, 傻里傻气的。

мангуурах *мангуурах* [动] 发痴, 发呆, 变傻。

мангууруулах *мангууруулах* [动] ① мангуурах 的使动态; ② 愚弄, 蒙蔽。

мангуурчих *мангуурчих* [动] мангуурах 的完成体。

мангуутах *мангуутах* [动] 参见 мангуурах。

мангуухан *мангуухан* [形] мангуу 的小称; 稍愚的, 稍痴的, 略呆的。

мангууших *мангууших* [动] 变呆, 变傻。

мандаа *мандаа* [名] (宗) 供盘。

мандаах *мандаах* [动] мандах 的使动态: улсаа ~ 振兴国家。

мандаганах *мандаганах* [动] (肥胖物) 频频动

作。

мандал **мандал** I [名] ① 兴盛, 兴旺, 繁荣, 蒸蒸日上; ◇ ~ **бадрал** 繁荣兴盛; ② 出, 升; 点燃; ③ 出名, 著名, 闻名。

мандал **мандал** II [名] ① <宗>祭坛(祭祀时大圆盘中堆起的带有象征性的七宝塔形圆坛); ~ **ариутгах** <宗>熏坛; ② 供物盘; ③ 贡品: **бурханд** ~ **өргөх** 向佛献贡。

мандал **мандал** II [名] (某些大圆物的)表面, 外表, 表层: **агаар** ~ 大气层; **далайн** ~ 海面; **газрын** ~ 地面。

мандалт **мандалт** [名] 兴旺, 发达; **ялалт** ~ 胜利; ~ **цэцэг** <植>曼陀罗花。

мандар **мандал** [名] <植>曼茶罗树(毒树)。

мандарваа **мандал** [名] <植>牡丹; ~ **чэцэг** 牡丹花。

мандарин **мандал** [名] <植>柑子。

мандат **мандал** [名] ① 委任状, 委任书; 当选证书: ~ **ын комисс** 资格审查委员会; ② (国际)委任统治: ~ **ын нутгууд** 委任统治区。

мандах **мандал** [动] ① 出, 上升; 点燃: **нар** ~ 日出, 太阳升起; **зул** ~ 灯点燃; ② 昌盛, 繁荣, 蒸蒸日上, 兴盛, 兴起: ~ **н хөгжиж байгаа эх орон маань** 我们兴盛发展中的祖国; **мандтугай!** ~ **болтугай** 万岁! ③ 出名, 著名, 闻名。

мандацгаах **мандал** [动] **мандах** 的众动态。

мандгар **мандал** [形] 胖大的, 肥满的, 肥胖的。

мандлага **мандал** [名] 兴旺, 发达。

мандлах **мандал** [动] **мандах** 的多次体。

мандмал **мандал** [形] ① 上升的; ② 繁荣的; ③ 出名的, 闻名的。

мандолин **мандал** [名] <乐>曼陀铃, 曼得林, 洋琵琶: ~ **цохих** 弹曼得林。

мандолиндах **мандал** [动] 弹奏曼陀铃。

мандолиндацгаах **мандал** [动] **мандолиндах** 的众动态。

мандолиндуулах **мандал** [动] **ман-**

долиндах 的使动态。

мандтугай **мандал** [动] ① 兴旺, 昌盛; ② 万岁: **Майн нэгэн** ~! “五一”万岁! 庆祝“五一”!

мандуулах **мандал** [动] **мандах** 的使动态: **улаан тугаа** ~ 举起我们的红旗; **эх орноо** ~ 使我们的祖国繁荣昌盛。

мандчих **мандал** [动] **мандах** 的完成体。

Мандшир **мандал** [名] <宗>文珠菩萨。

манёвр **мандал** [名] ① <军>机动, 运动: ~ **ын байлдааны групп** 机动战斗小组; ~ **ын застав** 机动岗哨; ~ **ын рот** 机动连; **бүслэх** ~ 包围机动; ~ **ын дайн** 运动战; ② <军>野外军事演习; 操练。

манёврлал (т) **мандал** [名] ① <军>机动出击, 运动; ② 野外军事演习, 操练。

манёврлах **мандал** [动] ② <军>进行野外军事演习; 操练; ③ <军>机动, 运动。

манёврлуулах **мандал** [动] **манёврлах** 的使动态。

манёврлацгаах **мандал** [动] **манёврлах** 的众动态。

Манж **мандал** I [名] ① 满州; 满州人; ~ **үсэг** 满文; ~ **ийн судлал** 满学; ◇ ~ **боол** 五代奴隶 ② 满族; 满人。

манж **мандал** II [名] <动>大麋鹿, 大四不象, 大堪达汉。

манж **мандал** III [名] <宗>喇嘛念经时用的茶。

манжиг **мандал** [名] 老母驯鹿。

манжиглах **мандал** [动] 挂垂饰, 挂耳坠子。

манжилга **мандал** [名] 缨络, 垂饰, 坠角, 耳坠。

манжилгалах **мандал** [动] 挂缨络, 戴垂饰(坠角, 耳坠)。

манжин **мандал** [名] <植>蔓菁: **улаан** ~ 甜菜; **чихрийн** ~ 甜菜, 糖萝卜。

манжич **мандал** [名] 满学者, 满学家。

манжлага **мандал** [名] 见 **манжилга**: **тугны** ~ 旗纓; ~ **тай зах** 带垂饰的坎肩。

манжлагалах **ᠮᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]下垂, 下坠。
 манжлагат **ᠮᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠲ** [形]戴缨络的, 带耳坠的。
 манжлах **ᠮᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠬ** [动]〈宗〉(喇嘛念经时)喝茶, 用茶。
 манжуу **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭᠤ** [形]①细薄的; ②憔悴的。
 манжуухай **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** I [名]〈动〉灰蜘蛛(一种巨大的毒蜘蛛)。
 манжуухай **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** II [名]〈植〉茨靡花。
 манжуухай **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** III [名]〈植〉燕伏菜, 家苦菜。
 манжуухай **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** IV [形]不好看的, 古怪丑陋的。
 манжхуй **ᠮᠠᠨᠵᠢᠬᠤᠢ** [名]〈植〉牻牛儿苗(太阳花)。
 манжушага **ᠮᠠᠨᠵᠢᠰᠢᠭᠠ** [名]〈植〉见 манзшига。
 манз **ᠮᠠᠨᠵ** [名]见 манж III。
 манзиг **ᠮᠠᠨᠵᠢᠭ** [名]缨子, 穗子: тугийн ~ 旗穗子。
 манзлах **ᠮᠠᠨᠵᠢᠯᠠᠬ** [动]喝茶, 用茶。
 манзшига **ᠮᠠᠨᠵᠢᠰᠢᠭᠠ** [名]〈植〉琼花。
 Манзшир **ᠮᠠᠨᠵᠢᠰᠢᠷ** [名]参见 мандшир。
 манивийлдах **ᠮᠠᠨᠢᠪᠢᠶᠢᠯᠳᠠᠬ** [动]装模作样。
 манигар **ᠮᠠᠨᠢᠭᠠᠷ** [形]脸胖而眼眯的。
 манигархан **ᠮᠠᠨᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] манигар 的小称。
 маний **ᠮᠠᠨᠢᠶ** [代]我们的(会话)。
 манийх **ᠮᠠᠨᠢᠶᠬ** [动]变得脸胖而眼眯。
 манин **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [形·名]①雌雄两性同体的, 公母同体的; ②男女两性同体者, 阴阳人。
 манинцар **ᠮᠠᠨᠢᠨᠴᠠᠷ** [名]阴阳两性, 阴阳人。
 манипулятор **ᠮᠠᠨᠢᠮᠠᠭᠢᠯᠢᠲᠣᠷ** [名]操纵者, 操作者。
 манифест **ᠮᠠᠨᠢᠮᠢᠶᠢᠰᠲ** [名]①上谕, 诏书; ②宣言。
 манлай **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢ** [形·名]①先进的, 前面的: ~ д явах 走在最前面; ~ морь 跑在最前面的马; ②最好的, 高级的: ~ сайн

最好的; ③先锋, 冠军; 头头; 首位; ④额, 前额: ~ чимэг 髻髻。
 манлайбаатар **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠷ** [名·形]①特级英雄; ②最勇敢的, 最英勇的。
 манлайвч **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠪᠴᠢ** [名]〈陈〉甃纒(冕两边垂下, 用以盖耳)。
 манлайлагч **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠠᠭᠴ** [名]带头人, 先锋。
 манлайлагчид **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] манлайлагч 的复数。
 манлайлал **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠠᠯ** [名]先驱, 领先, 带头, 先锋: 先锋作用, 带头作用: намын гишүүдийн манлайллыг дээшлүүлэх 提高党员的带头作用。
 манлайлах **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]①领先, 居首位, 带领, 打先锋, 带头, 为首: ~ н удирдагч 领导者, 首领; ②成为高级的, 为最好的。
 манлайлуулах **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] манлайлах 的使动态。
 манлайлцгаах **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] манлайлах 的众动态。
 манлайчлах **ᠮᠠᠨᠯᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]参见 манлайлах。
 манлуур **ᠮᠠᠨᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]菊粉, 土木香粉。
 манноз **ᠮᠠᠨᠨᠣᠵ** [名]〈化〉甘露糖。
 манометр **ᠮᠠᠨᠣᠮᠡᠲᠷ** [名]压力计, 压力表, 气压计, 测压计。
 мансуун **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠨ** [形]见 маншуун。
 мансуурал **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名]昏迷。
 мансуурах **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动]见 маншуурах。
 мансуурмал **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠯ** [名]麻醉品。
 мансууруулагч **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠤᠯᠠᠭᠴ** [名·形]①麻醉物; ②麻醉的: ~ бодис 麻醉品。
 мансууруулах **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] мансуурах 的使动态。
 мансуурцагах **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] мансуурах 的众动态。
 мансуурчих **ᠮᠠᠨᠰᠤᠭᠤᠷᠴᠢᠬ** [动] мансуурах 的完成体。
 мантай **ᠮᠠᠨᠲᠠᠢ** [形]胖乎乎的, 圆鼓鼓的。

мантайлгах **мантайлгах** [动] мантайх 的使动态。

мантайх **мантайх** [动] ① 变头大脸胖；② 头部变大，变得上粗下细。

мантгар **мантгар** [形] ① 头大脸胖的；② 头部很大的，上粗下细的。

мантгархан **мантгархан** [形] мантгар 的小称。

мантисс **мантисс** [名] (数) (对数的) 尾数。

мантуу **мантуу** [名] 馒头：～ жигнэх 蒸馒头。

мантуулиг **мантуулиг** [形] 像馒头似的。

мануул **мануул** I [名] (动) 野猫。

мануул **мануул** II [名] 参见 мануухай。

мануулах **мануулах** [动] манах I、II 的使动态。

мануулч **мануулч** [名] 查哨人。

мануус **мануус** [代] (口) 我们(这些人)。

мануухай **мануухай** [名] ① 茅草人，假人(防害用的)；② (转) 傀儡，木偶，木头人。

мануфактур **мануфактур** [名] 工场手工业，手工工场。

манух **манух** (名) [名] 玛瑙。

манх(ан) **манх(ан)** [名] 沙丘；沙坨：～ ан элс 沙丘，沙地；～ ан хэлхээ 新月沙丘带。

манхаг **манхаг** [名] (医) 药袋，药囊。

манхаглах **манхаглах** [动] 装入药袋，装入药囊。

манхайх **манхайх** [动] ① 放光，发亮，变澄净明亮；② 变成宽破脸儿，变成玉面，变成白面。

манхан **манхан** [形] 头上有白斑的，额上有星标的(马)：～ үхэр 黑头牛(身白头黑牛)，白头牛(头白身黑牛)；◇ ～ халзан 额上有星标的马，白鼻梁的马。

манхар **манхар** [形] 宽破脸儿的，玉面的，白面的：～ үхэр 白面牛，白身黑头牛；～ морь 玉面马。

манхим **манхим** [名] (动) 雄黑尾鹿。

манхт **манхт** [形] 多沙的，有沙丘的。

манхтай **манхтай** [形] 参见 манхт。

манхуу **манхуу** [名] 愚笨，糊涂。

манхуурах **манхуурах** [动] 变糊涂，昏睡。

манцар **манцар** [名] 石粉，滑石粉，石膏粉。

манцуй **манцуй** [名] ① 襁褓。(婴儿的) 包布：～ тайлах 解开包布；② 摇篮。

манцуйлах **манцуйлах** [动] ① 用襁褓包；② 把婴儿放在摇篮里。

манцуйлуулах **манцуйлуулах** [动] манцуйлах 的使动态。

манцуйлцагах **манцуйлцагах** [动] манцуйлах 的众动态。

манцуу **манцуу** [名] 木杵，木槌，研杵。

манцуудах **манцуудах** [动] 用研杵捣。

манцуулах **манцуулах** [动] 用杵槌敲打，捣。

манцуурга **манцуурга** [名] 棍棒，杵棒，锤子。

манцуургадах **манцуургадах** [动] 用杵棒敲，用棍棒打，用锤击。

манцуургалах **манцуургалах** [动] 参见 манцуургадах。

манчин **манчин** [名] (植) 牛扁花。

манцуурга **манцуурга** [名] 参见 манцуурга。

маншуун **маншуун** [形] 昏昏沉沉的，迷迷糊糊的，迷朦的，昏睡的，昏头昏脑的。

маншуурах **маншуурах** [动] 昏沉，迷糊，迷朦，昏睡：～ н унтах 昏睡。

мань **мань** [代] ① 我们的，咱们的(有不太尊敬的意思)：～ эр 我们的这位小伙子；～ өвгөн 我们的这位老头子；② 见 маань II。

мар **мар** 见 ～ хийх ① (互相) 罗嗦不休；② 有些不和睦，争吵：～ мур хийх (小的) 吵嘴，争执。

мараа **мараа** [名] 见 марз ～ 盐泽土。

мараалаг **мараалаг** [形] 盐的，碱性的。

мараат **мараат** [形] 盐的，碱性的：～ атаржсан газар 盐渍荒地；～ билчээр 盐渍牧场。

марал **марал** I [名] (动) 母鹿。

марал **ᠮᠠᠷᠠᠯ** II [名]〈天〉猎户星座: гурван 一伐星(三星).

марал **ᠮᠠᠷᠠᠯ** III [名]参见 марля.

марамгар **ᠮᠠᠷᠠᠮᠭᠠᠷ** [名]脸、嘴上有点痕的,有斑点的人.

маран **ᠮᠠᠷᠠᠨ** [形]①粗糙的; ②粗鲁的.

марафон **ᠮᠠᠷᠠᠮᠤᠮᠤ** [名]马拉松; 〈体〉马拉松赛跑: ~ гүйлт 马拉松赛跑.

маргаа(н) **ᠮᠠᠷᠭᠠᠠ(н)** [名]参见 маргаан: ~ таслах комисс 冲突调解委员会; ~ тэмцээн 论战, 争论; ~ тай бөмбөг 〈体〉跳球, 争球.

маргаад **ᠮᠠᠷᠭᠠᠠᠳ** [名]明天, 第二天, 翌日.

маргаадар **ᠮᠠᠷᠭᠠᠠᠳᠠᠷ** [名]明天, 第二天, 翌日.

маргаан **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨ** [名]争辩, 争执, 争论, 争吵, 纠纷: хэрүүл ~ 争吵; ~ будлиан 纷争, 争执, 纠纷; ~ ч хүн 好争辩的人; ямар ч ~ байхгүй 无可争辩的; ◇ ~ тэмцээн 论战, 争论.

маргаангүй **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠭᠦᠢ** **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨ** [形]没有争论的, 无可争辩的, 无疑意的, 毋庸置疑的, 无可辩驳的: ~ сайн 无疑的好.

маргаантай **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠲᠠᠢ** **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨ** [形]有争论的, 有争议的, 有麻烦的: ~ бөмбөг 〈体〉争球, 跳球.

маргаанч **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠴ** [名]争辩家.

маргаач **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠴ** [形·名]①好争辩的, 好争吵的; ②争辩者, 争论者.

маргааш **ᠮᠠᠷᠭᠠᠮ** [名]明天, 翌日, 第二天: ~ ийн ~ 后天; би ~ ирнэ 我明天来.

маргад **ᠮᠠᠷᠭᠠᠳ** [名]纯绿柱石.

маргалдаан **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠨ** [名]争辩, 争执, 争论, 争吵, 纠纷.

маргалдагч **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠴ** [名]辩论者, 争辩者.

маргалдах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] маргах 的互动态.

маргалдуулах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] маргалдах 的使动态.

маргалит **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠢᠲ** [名]〈矿〉串珠隕晶.

маргалт **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠲ** [名]争论.

маргалцаа **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠠᠭ** [名]争辩, 争论.

маргалцах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] маргах 的共动态.

маргамтгай **ᠮᠠᠷᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]好争辩的, 好争吵的.

маргамхай **ᠮᠠᠷᠭᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]参见 маргамтгай.

марганец **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠢᠴ** [名]〈化〉锰.

марганц **ᠮᠠᠷᠭᠠᠨᠴ** [名]争执, 纠纷.

маргасар **ᠮᠠᠷᠭᠠᠰᠠᠷ** [名]〈天〉彗星.

маргасхийх **ᠮᠠᠷᠭᠠᠰᠢᠬᠢᠬ** [动]①略作争辩; ②略作推辞.

маргах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠬ** [动]①争执, 争论; ②犹豫不决; ③拒绝, 反对; 固执己见; 推辞.

маргацгаах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] маргах 的众动态.

маргачих **ᠮᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] маргах 的完成体.

маргашгүй **ᠮᠠᠷᠭᠠᠮᠤᠬᠡᠭᠦᠢ** [形]无可争辩的, 不可辩驳的: ~ баримт 无可争辩的事实; ~ үнэн 无可争辩的真理.

маргашид **ᠮᠠᠷᠭᠠᠮᠢᠳ** [名]参见 маргааш.

маргуулах **ᠮᠠᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] маргах 的使动态.

мардагнах **ᠮᠠᠷᠳᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]风干.

марз **ᠮᠠᠷᠵ** [名]盐土, 盐泽土, 碱性土.

марзагнах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]耍态度, 胡闹, 调皮, 逞性: битгий марзагнаад бай 别胡闹了.

марзагнуулах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] марзагнах 的使动态.

марзайлгах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] марзайх 的使动态.

марзайх **ᠮᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠬ** [动]①显得牙齿高低不平, 显得牙齿参差不齐; 牙齦露出来; ②变得爱胡闹, 变调皮.

марзалзах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** [动]①参差不齐的牙齿频频动作, 牙齿一龇一露; ②调皮捣蛋, 胡闹, 乱耍脾气.

марзан **ᠮᠠᠷᠵᠠᠨ** [形]调皮的, 爱耍脾气的, 胡闹的, 反复无常的.

марзас **ᠮᠠᠷᠵᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 марзал-зах.

марзга **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭ** 见 ~ хийх 参见 марзал-зах.

марзганах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 марзагнах.

марзгануулах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] марзганах 的使动态.

марзгар **ᠮᠠᠷᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 牙齿高低不平的, 牙齿参差不齐的; ② 调皮的, 爱胡闹的, 乱耍脾气的, 反复无常的.

марзлах **ᠮᠠᠷᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] (牲口、动物) 去碱性土地带.

мариа **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠ** [名] 丰满, 肥胖; 充实, 富足, 丰饶: ~ тай хүүхэд 胖孩子; ~ суух 长肉, 长胖; ◇ мах ~ 肥胖的.

мариажих **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠵᠢᠬ** [动] 长胖, 胖起来, 变丰满.

мариажуулах **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠵᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] мариажих 的使动态.

мариалаг **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠭ** [形] 肥胖的; 丰满的.

мариалах **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠬ** [动] 发胖, 长胖, 胖起来, 变丰满.

мариалуулах **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мариалах 的使动态.

мариагай **ᠮᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠭᠠᠢ** [形] 肥胖的, 丰满的.

марк **ᠮᠠᠷᠻ** [名] ① 邮票: ~ ийн цуглуулга 集邮; ② 牌子, 牌号, 商标; 印花; ③ (商品等的) 品级, 等级, 标号: бага ~ (水泥等的) 低标号; ④ 马克 (德国货币单位).

марказит **ᠮᠠᠷᠻᠠᠵᠢᠲ** [名] (矿) 白铁矿.

маркетинг **ᠮᠠᠷᠻᠢᠨᠭ** [名] 市场学, 买卖, 销售学.

маркжих **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠬ** [动] 商标化.

маркжуулах **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] маркжих 的使动态.

маркизет **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠲ** [名] 马尔基塞 (一种平方布); 薄沙罗.

марклагч **ᠮᠠᠷᠻᠢᠯᠠᠭᠴ** [名] 商标核査员.

маркдалт **ᠮᠠᠷᠻᠢᠳᠠᠯᠲ** [名] ① 商标; 印花; ② 标号, 品级.

марклах **ᠮᠠᠷᠻᠠᠯᠠᠬ** [动] 贴商标, 打标号.

марксизм **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠰᠢᠮ** [名] 马克思主义.

марксист **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠰᠢᠲ** [名·形] ① 马克思主义者; ② 马克思主义的: ~ онол 马克思主义理论; ~ сургаал 马克思主义学说.

марксч **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠴ** [名·形] 马克思主义者; 马克思主义的.

маркшейдери **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠶᠡᠳᠡᠷᠢ** [名] 矿山测量学.

маркшейдерч **ᠮᠠᠷᠻᠢᠵᠢᠶᠡᠳᠡᠷᠴ** [名] 矿山测量员.

марли **ᠮᠠᠷᠯᠢ** [名] 参见 марля.

марлиганах **ᠮᠠᠷᠯᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 大脸动来动去.

марлигар **ᠮᠠᠷᠯᠢᠭᠠᠷ** [形] 脸大得不匀称的, 大得不好看的 (面容).

марлийлгах **ᠮᠠᠷᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] марлийх 的使动态.

марлийх **ᠮᠠᠷᠯᠢᠶᠢᠬ** [动] 变得脸大而难看.

марлилзах **ᠮᠠᠷᠯᠢᠶᠢᠵᠠᠬ** [动] 参见 марлиганах.

марль **ᠮᠠᠷᠯᠢ** [名] 参见 марля.

марля **ᠮᠠᠷᠯᠢ** [名] (医) 纱布, 绷带.

мармаа **ᠮᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] 碱地, 碱性土: хужир ~ 盐碱地.

мармага **ᠮᠠᠷᠮᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 мармаганах.

мармаганах **ᠮᠠᠷᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 扁平脸动来动去.

мармагар **ᠮᠠᠷᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 脸扁平而难看的.

мармагнуулах **ᠮᠠᠷᠮᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] мармаганах 的使动态.

мармайлгах **ᠮᠠᠷᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] мармайх 的使动态.

мармайх **ᠮᠠᠷᠮᠠᠶᠢᠬ** [动] 变成扁脸.

мармалзах **ᠮᠠᠷᠮᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 мармаганах.

марман **ᠮᠠᠷᠮᠠᠨ** [名] (动) 蛮蚤 (体如老鼠, 头像甲鱼头, 叫声如狗叫).

мармархийх **ᠮᠠᠷᠮᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 罗嗦不休.

мармархийчих **ᠮᠠᠷᠮᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] мармархийх 的完成体.

марс **ᠮᠠᠷᠰ** [名] 火星.

марсаганах **ᠮᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 狰狩; марсагананинээх 狰狩地笑.

марсагар **ᠮᠠᠷᠰᠠᠭᠠᠷ** [形] 宽鼻翅的, 狮子鼻的.

марсайх **ᠮᠠᠷᠰᠠᠶᠢᠬ** [动] 苦笑, 笑得不自然.

марсельез **ᠮᠠᠷᠰᠡᠯᠢᠶᠡᠰ** [名] (乐) 马赛曲.

мартагдагсад **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 被遗忘的人.

мартагдах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] мартаx 的被动态.

мартагдашгүй **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 难忘的, 忘不了的.

мартагдуулах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мартагдах 的使动态.

мартагнах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] (暂时) 忘记, 遗忘.

мартагнуулах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мартагнах 的使动态.

мартазнах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] мартаx 的短暂一体.

мартамгай **ᠮᠠᠷᠲᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 мартамхай.

мартамтгай **ᠮᠠᠷᠲᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 健忘的: ~ хүн 健忘的人.

мартамхай **ᠮᠠᠷᠲᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 мартамтгай.

мартан **ᠮᠠᠷᠲᠠᠨ** I [形] 健忘的.

мартан **ᠮᠠᠷᠲᠠᠨ** II [名] 以红色为底色的一种蒙古画.

мартанхай **ᠮᠠᠷᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 мартамтгай.

мартасхийх **ᠮᠠᠷᠲᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] мартаx 的瞬间一体.

мартах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] 忘记, 忘却, 遗忘: ~ ж орхижээ 全忘掉了; ~ шахлаа 快要忘记了; битгий мартаарай 请不要忘记; бүр мартчихжээ 完全忘了; би чамайг хэзээд ~ гүй 我永远也忘不了你; ◇ ~ өвс (植) 合欢草.

мартацгаах **ᠮᠠᠷᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] мартаx 的众动态.

марташгүй **ᠮᠠᠷᠲᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 难忘的, 念念不忘的.

мартен **ᠮᠠᠷᠲᠡᠨ** 见 ~ зуух (技) 马丁炉, 马丁

式炼钢炉.

мартнуулах **ᠮᠠᠷᠲᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** (**ᠮᠠᠷᠲᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ**) [动] мартних 的使动态.

мартних **ᠮᠠᠷᠲᠠᠨᠢᠬ** (**ᠮᠠᠷᠲᠠᠨᠠᠶᠢᠬ**) [动] 参见 мартагнах.

мартуулах **ᠮᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мартаx 的使动态.

мартууштай **ᠮᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 应该忘掉的, 可忘怀的, 勿须记忆的.

мартчих **ᠮᠠᠷᠲᠠᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] мартаx 的多次体.

маруухан **ᠮᠠᠷᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] 缺少的, 不足的, 浅薄的, 浅显的.

мархгар **ᠮᠠᠷᠬᠭᠠᠷ** [形] 短粗的, 粗笨的.

марц **ᠮᠠᠷᠴ** [名] 碱地: ~ ны багалуур (植) 盐生假木贼; ~ ны шил өвс (植) 海韭菜.

марцан **ᠮᠠᠷᠴᠠᠨ** [副] 节骨眼上.

марчганах **ᠮᠠᠷᠴᠠᠨᠠᠬ** [动] 变为麻子, 长斑点.

марчгар **ᠮᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠷ** [形] 脸上有痘痕的, 脸上有麻子的, 脸上有斑点的.

марчийлгах **ᠮᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] марчийх 的使动态.

марчийх **ᠮᠠᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 长麻子, 脸上生痘斑, 脸上长斑点.

марчилзах **ᠮᠠᠷᠴᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 有痘痕或有麻子的脸动来动去.

марчис **ᠮᠠᠷᠴᠢᠰ** 见 ~ хийх 参见 марчилзах.

марш **ᠮᠠᠷᠰ** I [名] ① (军) 行军: таван хоногийн ~ 五天的行军; ~ аар явах 行军; 操练步伐, 列队行进; ~ ийн хурд 行进速度, 行军速度; ~ манёвр (军) 行军机动; ② (乐) 进行曲: угтах ~ 欢迎曲; ③ 队列的步伐; 行进.

марш **ᠮᠠᠷᠰ** II [动] 走! (队列操练口令): алхаад ~ 开步走! 齐步走! барууншаа эргээд ~! 向右转走!.

маршал **ᠮᠠᠷᠰᠠᠯ** [名] (军) 元帅: ~ цол 元帅衔.

маршаллнт **ᠮᠠᠷᠰᠠᠯᠯᠠᠨᠲ** [名] 石英粉.

маршилцаах **ᠮᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] маршлах 的众动态。

маршлах **ᠮᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 齐步走；② 〈军〉行军；③ 按着进行曲的节拍行进。

маршлуулах **ᠮᠠᠷᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] маршлах 的使动态。

маршрут **ᠮᠠᠷᠰᠢᠷᠦᠲ** [名] ① 路线，行进路线；行军路线；航线：нисэх онгоцны ~ 飞机航线；② 〈线路〉直达货运列车。

маршрутчил **ᠮᠠᠷᠰᠢᠷᠦᠲᠢᠴᠢᠯ** [名] 直达线路。

масайрт **ᠮᠠᠰᠠᠶᠢᠷᠲᠤ** [名] 〈动〉巨蜥。

маскарад **ᠮᠠᠰᠻᠠᠷᠠᠳ** [名] 假面舞会，化妆舞会。

масло **ᠮᠠᠰᠯᠤ** [名] 油；идэшний ~ 食用油；маслын насос 〈技〉油泵；маслын талон 〈汽〉油票。

масс **ᠮᠠᠰᠤ** [名] 〈理〉质量。

массаж **ᠮᠠᠰᠰᠠᠵ** [名] 〈医〉按摩，按摩疗法；按摩法，推拿法；~ хийх 按摩；进行按摩治疗。

мастер **ᠮᠠᠰᠲᠡᠷ** [名] ① 工长；班长：угсралтын цехийн ~ 装配车间工长；үйлдвэрийн ~ 工厂工长；② 工匠，匠人，师傅：гутлын ~ 靴匠，鞋匠；хувцасны ~ 裁缝师傅；③ 能手，行家，专家，巨匠，大师；〈体育〉健将：урлагийн ~ 艺术大师；спортын ~ 运动健将；шатрын ~ 象棋大师。

мастит **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮ** [名] 〈医〉乳腺炎。

мастодон **ᠮᠠᠰᠲᠣᠳᠣᠨ** [名] 〈动〉剑齿象。

мастондит **ᠮᠠᠰᠲᠣᠨᠳᠢᠲ** [名] 〈医〉乳突炎。

масштаб **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮ** [名] 比例，比例尺：арван километрийг нэг сантиметрт багтаасан ~ 一厘米等于十公里的比例尺；1:100000 比例尺为一比十万。

масштаблах **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮᠠᠬ** [动] 量比例。

масштаблалцах **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮᠠᠬᠤ** [动] масштаблах 的共动态。

масштаблаг **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮᠠᠭ** [动] масштаблах 的众动态。

масштаблалчих **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] масштаблах 的完成体。

масштаблуулах **ᠮᠠᠰᠲᠢᠮᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] масштаблах 的使动态。

матаа **ᠮᠠᠲᠠᠭ** [名] 短剑，小刀，匕首。

матаас **ᠮᠠᠲᠠᠭ** [名] ① 折弯，弯曲，弓形；② 小报告：~ бичих 打小报告。

матагдах **ᠮᠠᠲᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] матах 的被动态；成弯曲形，被折弯，被弄弯。

матал **ᠮᠠᠲᠠᠯ** 见 ~ аяга 大碗，海碗。

маталзах **ᠮᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 弯曲物一屈一伸，一弯一弯。

маталзуулах **ᠮᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** маталзах 的使动态。

маталцах **ᠮᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] матах 的共动态。

матар **ᠮᠠᠲᠠᠷ** [名] 〈动〉鳄鱼；◇ ~ зөгий 鳄鱼；**матрын зам** 南回归线；**матрын хумс** 〈植〉卷柏属。

матас **ᠮᠠᠲᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 маталзах。

матах **ᠮᠠᠲᠠᠬ** [动] ① 折弯，弄弯，弄弯曲；② 〈转〉使…为难，作难，给出难题；捉弄，折磨：чи намайг битгий ~ аад бай 你不要给我出难题；你不要折磨我了。

матацгаах **ᠮᠠᠲᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] матах 的众动态。

матга **ᠮᠠᠲᠠᠭ** [名] 短剑，小刀，匕首。

матганах **ᠮᠠᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] 参见 маталзах。

матгар **ᠮᠠᠲᠠᠭᠠᠷ** [形] 弯曲的，弧线的：~ сэлэм 曲背刀，弓形刀，马刀。

математик **ᠮᠠᠲᠡᠮᠠᠲᠢᠮᠢᠬ** [名] 数学：~ загвар 数学教具；~ статистик 数学统计。

математикч **ᠮᠠᠲᠡᠮᠠᠲᠢᠮᠢᠬᠴ** [名] 数学家。

матери **ᠮᠠᠲᠡᠷᠢ** [名] 〈哲〉物质：~ нь анхдагч, ухамсар нь хоёрдогч 物质第一性，意识第二性；~ нь ухамсраас тусгаар оршдог 物质独立于意识而存在。

материал **ᠮᠠᠲᠡᠷᠢᠠᠯ** [名] ① 材料；物质：~ баялаг 物质财富；~ нөөц 物资；~ техникийн хангамж 物质技术供应；барилгын ~ 建筑材料；социализмын ~ техникийн бааз 社会主义物质技术基础；сэтгүүлийн ~ 杂志上的材料；◇ эд ~ 材料；② 资料：~ цуглуулах 搜

集资料；②衣料；料子；КОСТЮМЫН ~ 西服料子。

материалжих *ᠮᠠᠲᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠢ* [动] 材料化。

материализм *ᠮᠠᠲᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠢᠰᠢᠮ* [名]〈哲〉唯物主义，唯物论：түүхийн ~ 历史唯物主义；диалектик ~ 辩证唯物主义；механик ~ 机械唯物主义。

материалист *ᠮᠠᠲᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠢᠰᠢᠮᠢ* [形·名]〈哲〉①唯物主义的：~ диалектик 唯物辩证法；~ ойлголт 唯物主义观；②唯物主义者。

материаллаг *ᠮᠠᠲᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠠᠭ* [形] 物质的，材料的：~ бааз 物质基础；~ сонирхол 物质利益；~ урамшуулал 物质刺激；~ урамшуулах 物质刺激。

материалчлах *ᠮᠠᠲᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 物质化：оюун ухааныг дайчилж ~ 精神变物质。

матиганах *ᠮᠠᠲᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 матганах。

матигар *ᠮᠠᠲᠢᠭᠠᠷ* [形] 参见 матгар：~ хөгчүү 〈动〉翘嘴鹬属。

матийлгах *ᠮᠠᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠢᠬ* [动] матийх 的使动态；折成弯形，弄弯，弯曲。

матийх *ᠮᠠᠲᠢᠶᠢᠬ* [动] 弯成弓形，弄弯曲。

матиралдах *ᠮᠠᠲᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] (蛇、蚯蚓) 卷曲。

матлага *ᠮᠠᠲᠢᠯᠠᠭ* [名] 参见 матаас。

матлот *ᠮᠠᠲᠢᠯᠣᠲ* [名] 马特洛特舞(水兵舞)。

матмал *ᠮᠠᠲᠮᠠᠯ* [名] 弯曲物，折成弯形之物，弓形物，折弯之物：~ сандал 靠背椅子。

матрангуй *ᠮᠠᠲᠢᠷᠠᠩᠭᠠᠶ* [形] 弯曲的。

матрас *ᠮᠠᠲᠢᠷᠠᠰ* [名] 褥子，褥垫(床上)。

матрах *ᠮᠠᠲᠢᠷᠠᠬ* [动] 弯曲，成弓形；弯腰，屈身。

матруулах *ᠮᠠᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] матрах 的使动态。

матуулах *ᠮᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] матах 的使动态。

матуур *ᠮᠠᠲᠤᠭᠤᠷ* [名] 雕刻刀。

матчих *ᠮᠠᠲᠴᠢᠬ* [动] матах 的多次体。

маузер *ᠮᠠᠭᠦᠰᠢᠷ* [名]〈军〉毛瑟枪，毛瑟手枪：
~ буу 毛瑟枪。

мафи *ᠮᠠᠮᠢ* [名] ①黑手党；②黑社会，黑帮。

мах(ан) *ᠮᠠᠬ(ᠠᠨ)* [名] ①肉，肉类：~ болгох

①备肉(屠宰牲畜)；②使动弹不得，使极度疲乏；~ бэлтгэл 肉品采办；~ ны машин 绞肉机；~ ны консерв 肉罐头；~ ны үхэр 菜牛；~ ны чиглэлийн мал 肉畜；~ татах ①剥肉，削肉，把肉切薄；②长胖；адууны ~ 马肉；ангийн ~ 野味；хонины ~ 羊肉；гахайн ~ 猪肉；тарган ~ 肥肉；хар ~ 瘦肉；精肉；шинэ ~ 鲜肉；хуучин ~ 陈肉；улаан ~ 生肉；цагаан ~ 肥肠肉；~ комбинат 肉类联合工厂；ямааны ~ халуун дээрээ 山羊肉要趁热吃(趁热打铁之意)；③身体，肉体：~ суух 身体胖起来；~ суулгах 上膘，长肥；~ шуурах，~ нь суух 消瘦，憔悴；~ аа идэх 受罪，吃苦，受累；~ ан бие 赤手空拳，仅一副身体；④肉的；骨肉的，至亲的：~ ан хоол 肉食；~ ны дэлгүүр 肉铺，肉店；~ ны машин 切肉器；绞肉机；~ ясны，~ цусны 骨肉的，血肉的；血统的；~ цусны холбоотой，~ цусны барилдалгаатай ①有血统关系的，有血缘关系的；②有血肉联系的；~ цусны төрөл (血统上的)血亲，直系亲属；~ өмөнгөр 瘤肉瘤；~ бодисоос нь үзэх 活组织检查；~ ан идэш 肉食；~ ан баримт 真凭实据，铁证；~ ан бие 肌体。

махайрод *ᠮᠠᠬᠠᠶᠢᠷᠣᠳ* [名] 剑齿虎。

махайцах *ᠮᠠᠬᠠᠶᠢᠴᠢᠬ* [动] 参见 махайцах。

махалцгах *ᠮᠠᠬᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ* [动] махлах I、II 的众动态。

махам *ᠮᠠᠬᠠᠮ* [名] 骨髓。

махангар *ᠮᠠᠬᠠᠨᠭᠠᠷ* [形] 肌肉发达的。

маханцар *ᠮᠠᠬᠠᠨᠴᠠᠷ* [名] 肉墩子。

махархаг *ᠮᠠᠬᠠᠷᠬᠠᠭ* [形] 肉多的，肥胖的。

махархуу *ᠮᠠᠬᠠᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 参见 махархаг。

махбод *ᠮᠠᠬᠪᠣᠳ* [名] ①(化)成分，分子；元素；(宗)(五行之)行：үндсэн ~ 成分，分子；химийн ~ 化学元素；язгуур ~ 元素；таван ~ 五行；②身体，肌体；植物体：бие ~ ①身体，肌体；②植物体。

махбодлог **ᠮᠠᠬᠪᠣᠳᠯᠣᠭ** [形]物质的。
 махвод **ᠮᠠᠬᠪᠣᠳ** [名]参见 махбод。
 махгар **ᠮᠠᠬᠭᠠᠷ** [名]肉瘤。
 махгартах **ᠮᠠᠬᠭᠠᠷᠲᠠᠬ** [动]长肉瘤。
 махе **ᠮᠠᠬᠡ** [量]〈理〉马赫(单位量)。
 махжих **ᠮᠠᠬᠵᠢᠬ** [动]长肉,发胖;变胖墩。
 махна **ᠮᠠᠬᠨᠠ** [名]弯度,曲率。
 махигар **ᠮᠠᠬᠢᠭᠠᠷ** [形]参见 махир。
 махизм **ᠮᠠᠬᠢᠵᠢᠮ** [名]〈哲〉(主观唯心主义的)马赫主义,经验批判主义。
 махийлгах **ᠮᠠᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]махийх 的使动态;折弯,弄弯曲,弄成弓形。
 махийх **ᠮᠠᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]成弯形,弯曲,弯成弓形。
 махилзуулах **ᠮᠠᠬᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]махийх 的使动态:сүүлээ ~ 向下弯曲着尾巴。
 махир **ᠮᠠᠬᠢᠷ** [形]弯曲的,弓形的:~ хутаг 镰状小刀;~ халбага 弯曲匙。
 махирлах **ᠮᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠬ** [动]呈弯曲。
 махирс **ᠮᠠᠬᠢᠷᠰ** [名]〈植〉枸杞属。
 махих **ᠮᠠᠬᠢᠬ** [动]成为弯形:~ халбага 弯形小匙。
 махкомбинат **ᠮᠠᠬᠴᠣᠮᠪᠢᠨᠠᠲ** [名]肉联厂。
 махлаг **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭ** [形]丰满的,肥胖的,肉多的:~ нүүртэй 胖脸的;~ биетэй 身体肥胖的。
 махлагдах **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]махлах II 的使动态。
 махлагдуу **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形]胖乎乎的,很丰满的。
 махлагхан **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** [动]махлаг 的小称;较丰满的,较肥胖的,肉较多的。
 махлалт **ᠮᠠᠬᠯᠠᠯᠲ** [名]上腭,腭情。
 махлан **ᠮᠠᠬᠯᠠᠨ** [名]〈动〉巨蜥。
 махлах **ᠮᠠᠬᠯᠠᠬ** I [动]发胖,丰满起来,上肥膘。
 махлах **ᠮᠠᠬᠯᠠᠬ** II [动]折磨,虐待。
 махлигдуур **ᠮᠠᠬᠯᠢᠭᠳᠤᠭᠤᠷ** [名]〈生〉肌肽。

махлуулах **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]①махлах I、II 的使动态;②意同 махлагдах。
 махлуур **ᠮᠠᠬᠯᠠᠭᠤᠷ** [名]肌酸,甲胍基乙酸。
 маховик **ᠮᠠᠬᠣᠪᠢᠴ** [名]飞轮,手轮。
 махрангуй **ᠮᠠᠬᠷᠠᠨᠭᠤᠢ** [形]①勤奋的,用功的,孜孜不倦的,卖力气的;②拼命…的,大肆…的,一味…的,热中…的。
 Махранз **ᠮᠠᠬᠷᠠᠨᠵ** [名]〈宗〉金刚,天王。
 махрах **ᠮᠠᠬᠷᠠᠬ** [动]①用心,努力,勤奋,孜孜不倦:~ н зүтгэх 奋斗,艰苦奋斗;②拼命…,极力…,大肆…,一味…,热中于…。
 махруу **ᠮᠠᠬᠷᠠᠭᠤ** [形]①孜孜不倦的,勤奋的,倔强的,努力的;②极力…的,拼命…的,一味…的,热中…的。
 махруулах **ᠮᠠᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]махрах 的使动态。
 махруухан **ᠮᠠᠬᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形]махруу 的小称;较勤奋的,较努力的。
 махсаах **ᠮᠠᠬᠰᠠᠬ** [动]махсах I 的使动态。
 махсаг **ᠮᠠᠬᠰᠠᠭ** [形]爱吃肉的。
 махсах **ᠮᠠᠬᠰᠠᠬ** I [动]爱吃肉。
 мамсах **ᠮᠠᠮᠰᠠᠬ** II [动]参见 махрах。
 махсахгүй **ᠮᠠᠬᠰᠠᠬᠭᠢ** [形]不想吃肉的。
 махсуу **ᠮᠠᠬᠰᠤᠭᠤ** I [形]爱吃肉的,总想吃肉肉的。
 махсуу **ᠮᠠᠬᠰᠤᠭᠤ** II [形]①一贯努力的,好有功的,一贯勤奋的,孜孜不倦的;②拼命…的,一向热中于…的,极力…的。
 махсуулах **ᠮᠠᠬᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]махсах I 的使动态。
 махт **ᠮᠠᠬᠲ** [形]参见 махтай II。
 махтай **ᠮᠠᠬᠲᠠᠢ** I [形]有毅力的。
 махтай **ᠮᠠᠬᠲᠠᠢ** II [形]①有肉的,肉多的:~ шөл 肉汤;~ холимцог 肉拌凉菜;~ хуйлаг 肉甜薄饼;②肥胖的,丰满的,肉多的。
 махчин **ᠮᠠᠬᠴᠢᠨ** [形·名]①食肉的,以肉为食的:~ шувуу 食肉飞禽;鹫鸟;чоно — махчин амьтан 狼是食肉类动物;~

хөхтөн 肉食哺乳动物；～ шавьж 食肉性昆虫；②(转)万恶的，食人的，凶恶的：фашистууд ～万恶的法西斯匪徒；③食人生番：～ы тухай үлгэр домог 关于野人的故事，关于食人生番的传说；④猛兽。

махчлагдах *махчлалт* [动]махчлах I、II 的被动态。

махчлах *махчлалт* I [动]折磨，蹂躏，摧残。

махчлах *махчлалт* II [动]机械生硬行事；逐字逐句地…；直译：махчилж орчуулах 直译。

махчлуулах *махчлуулалт* [动]① махчлах I、II 的使动态；②意同 махчлагдах。

махь *махи* [名]〈动〉水牛(别名)。

мацаах *мацаалт* [动]мацах 的使动态。

мацаг *мацагч* [名]〈宗〉斋戒，吃素：～ барих 斋戒，吃素；～тай хүн 吃斋者，吃素的人。

мацаглах *мацаглалт* [动]〈宗〉斋戒，吃素。

мацагтай *мацагтай* [形]不吃肉的，忌肉食的，吃素的，斋戒的。

мацалт *мацалт* [名]爬行。

мацалхийлах *мацалхийлалт* [动]①向上爬，攀登；②急忙地走，大步走，快步走；③〈体〉锦标赛，争夺锦标。

мацаргана *мацаргана* [名]〈植〉墙草属。

мацах *мацах* [动]①往上爬，攀登；②(劳动)起劲，干劲十足：～аар зүтгэх хэрэг 决意要做的事。

мацацгаах *мацацгаалт* [动]мацах 的众动态。

мацуулах *мацуулалт* [动]мацах 的使动态。

маш *маш* [副]极，很，非常，特别，十分，颇：～ сайн 非常好；～ их 很大的，极大的；～ их нүргэнтэй дуу 巨大的轰鸣声；～ чухал 极其重要的；～ замбраагүй 十分杂乱无章的；～ эрхэн 极好的，最佳的；精华的；～ ихэд 极其，十分；～ хурдан явна 走得非常快；～ их баялаг 巨大财富；～ ширүүн салхи 大风，八级风；～ яаралтай 火急的，特急的；◇～ дэлгэмэл 十的十三次方幂；～

нэрийдэгч 隐喻句。

машид *машид* [副]永远地，完全地，彻底地：～ цээрлэх 永远禁忌，彻底戒除。

машин *машин* [名]①汽车，自动车：～ техник (机动)车辆；ачааны ～载重汽车，卡车；суудлын ～轿车；～аар явах 搭乘汽车；～ы дугуй 汽车轮子；～ жолоодох 驾驶汽车；～тай радио станц 〈无〉电台车，无线电通讯车；～ суух 汽车抛锚；～ уналга 运载汽车；～ тээвэр 汽车运输；～ы хангай зам 汽车路干线；～ы цуваа 汽车队；～ зогсоол 汽车场；②机器：～ бүтээх үйлдвэр 机器制造业；бичгийн ～打字机；～аар цохих 用机器打字，用打字机打字；～ы бичээч 打字员；уурын ～蒸汽机；нэхэх ～纺织机；тооны ～计算机；өвсний ～打草机；махны ～剁肉机；绞肉机；оёдлын ～缝纫机；～аар оёх 用缝纫机缝；сүүний ～挤奶器；乳脂分离器；～ орчуулга 机器翻译；суурь машин 车床，母机；～ угсрах 装配机器；～ы аж үйлдвэр，～ т аж үйлдвэр 机械工业；～ үйлдвэрлэл 机械制造业。

машиндах *машиндах* [动]使用机器，开动机器：бичиг ～用打字机打字；мах ～用剁肉机剁肉；用绞肉机绞肉。

машиндацгаах *машиндацгаалт* [动]машиндах 的众动态。

машиндуулах *машиндуулалт* [动]машиндах 的使动态。

машинжилт *машинжилт* [名]机器化，机械化。

машинжих *машинжих* [动]获得机器，置备机器，机器增多，机械化，机器化。

машинжуулалт *машинжуулалт* [名]机器化，机械化。

машинжуулах *машинжуулалт* [动]машинжих 的使动态。

машинист *машинист* [名]〈机车等的〉司机，司机员；机械工，机器技师。

машинч *машинч* [名]参见 машинист。

машинчлах *машинчлах* [动]机械化。

машлах *машлах* [动]①完全化，完美化；完

全…；●使结合，使联合，使共同；●将火药制成丸；①永远给；永远拿来，永久属有。

машуу **ᠮᠠᠰᠢᠭᠤ** [名] (因暴食而引起的) 肚子痛病，腹胀病。

машуудах **ᠮᠠᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] (因暴食) 肚胀，肚子痛。

машуутах **ᠮᠠᠰᠢᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] (因暴食而) 肚子痛；肚胀。

маюуз **ᠮᠠᠵᠤᠭᠤ** [名] 马鞍上的软垫子。

маюа **ᠮᠠᠵᠤ** I [名] 榨油机。

маюа **ᠮᠠᠵᠤ** II [名] 肩甲骨的细端。

маяраа **ᠮᠠᠵᠠᠷᠠᠭᠠ** [名] (动) 孔雀。

маяг **ᠮᠠᠵᠠᠭ** [名] ①模样，样式，样品；形式，外貌：дугуй ~ийн ширээ 圆形桌子；шинэ ~ийн хувцас 新式服装；~татах，~ хийх 做出样式，做出样品；~сайтай 样子很好的；◇ **арга** ~ 方式，方法，办法；**үлгэр** ~，**загвар** ~ 样式，样子；**хэлбэр** ~ 形式，式样；**дүрс** ~ 外形，外观；②架势，架子，花样：~гаргах 摆架子，装腔作势；调皮。

маяггүй **ᠮᠠᠵᠠᠭᠦᠭᠢ** [形] ①无比的，特别的，奇特的：~ их ус 特别大的水；~ хүйтэн өдөр 无比寒冷的一天；②难以捉摸的，反复无常的，花样多的。

маяглал **ᠮᠠᠵᠠᠭᠯᠠᠯ** [名] ①描样，画样；按样子作；②装饰，点缀；③装腔作势，装模作样，摆架子；调皮。

маяглах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①描样，画样；按样子作；②装饰，点缀；③装腔作势，装模作样，摆架子；调皮。

маяглацгаах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] маяглах 的众动态。

маяглачих **ᠮᠠᠵᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] маяглах 的完成体。

маяглуулах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] маяглах 的使动态。

маягсах **ᠮᠠᠵᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** [动] 用样子，描样子；按样子做。

маягт **ᠮᠠᠵᠠᠭᠲᠤ** [形] ①有图表的，有表格的，有格式的；②有样式的，有样品的，有形式的；③摆架子的，摆架势的，摆样子的。

маягтай **ᠮᠠᠵᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ①具有型号的，具有样式的，…式样的；②装腔作势的，装模作样的，摆架子的，架势大的；③反复无常的，难以捉摸的，(鬼)花样多的。

мебель **ᠮᠡᠪᠡᠯᠢ** [名] 木器，家具；мебелийн фабрик 木器厂。

мегабар **ᠮᠡᠭᠠᠪᠠᠷ** [量] (理) 兆巴(压强单位)。

мегаватт **ᠮᠡᠭᠠᠪᠠᠲᠲ** [量] (理) 兆瓦(特)。

мегаватт-цаг **ᠮᠡᠭᠠᠪᠠᠲᠲᠤᠴᠠᠭ** [量] (理) 兆瓦(特)小时，千度。

мегагерц **ᠮᠡᠭᠠᠭᠡᠷᠴ** [量] (理) 兆周(兆赫兹)。

мегаграмм **ᠮᠡᠭᠠᠭᠠᠮᠠᠮ** [量] (理) 兆克，兆公分。

мегаметр **ᠮᠡᠭᠠᠮᠡᠲᠷ** [量] 千公里。

мегатонн **ᠮᠡᠭᠠᠲᠣᠨᠨ** [量] (理) 百万吨级(核弹爆炸力的单位)。

мегатоннч **ᠮᠡᠭᠠᠲᠣᠨᠨᠴ** [形] 百万吨级的。

мегаэлектрон **ᠮᠡᠭᠠᠡᠯᠡᠭᠲᠢᠷᠠᠨ** [量] 百万电子伏，兆电子伏。

меггер **ᠮᠡᠭᠡᠭᠡᠷ** [名] (物) 欧姆计，兆欧计，高电阻计。

мегом **ᠮᠡᠭᠣᠮ** [量] (理) 兆欧。

медаль **ᠮᠡᠳᠠᠯᠢ** [名] 纪念章，奖章：байлдааны ~ 战斗奖章；хөдөлмөрийн хүндэт ~ 劳动荣誉奖章；алтан ~ 金质奖章；мөнгөн ~ 银质奖章；хүрэл ~ 铜质奖章。

медальт **ᠮᠡᠳᠠᠯᠢᠲᠤ** [形] 获得奖章的。

медальтан **ᠮᠡᠳᠠᠯᠢᠲᠠᠨ** [名] 奖章获得者。

медиаэстивит **ᠮᠡᠳᠢᠠᠡᠰᠲᠢᠪᠢᠲ** [名] (医) 纵隔炎。

медиа **ᠮᠡᠳᠢᠠ** [名] (数) 中线。

мединал **ᠮᠡᠳᠢᠨᠠᠯ** [名] (医) 巴比妥纳，佛罗那纳。

медиаум **ᠮᠡᠳᠢᠠᠭᠤᠮ** [名] 介质。

медуз **ᠮᠡᠳᠤᠵᠤ** [名] (动) 水母；海蜇。

меза **ᠮᠡᠵᠠ** [名] 地界；(转) 界线。

мезартерит **ᠮᠡᠵᠠᠷᠲᠡᠷᠢᠲ** [名] (医) 动脉中层炎，动膜中膜炎。

мезенхим **ᠮᠡᠵᠡᠨᠬᠢᠮ** [名] 间质。

мезозой **ᠮᠡᠵᠠᠵᠢ** [名]中生代。
 мезолит **ᠮᠡᠵᠣᠯᠢᠲᠢ** [名]中石器时代。
 мезон **ᠮᠡᠵᠣᠨ** [名]介子。
 мезотимпанит **ᠮᠡᠵᠣᠲᠢᠮᠡᠮᠠᠨᠢᠲᠢ** [名]〈医〉中鼓室炎。
 мексик **ᠮᠡᠬᠢᠰᠢᠬ** [名]〈旧〉银元,大洋。
 меланин **ᠮᠡᠯᠠᠨᠢᠨ** [名]〈生〉黑(色)素。
 меланом **ᠮᠡᠯᠠᠨᠣᠮ** [名]〈医〉黑瘤子。
 мелен **ᠮᠡᠯᠡᠨ** [名]〈医〉黑便。
 мелнит **ᠮᠡᠯᠢᠨᠢᠲᠢ** [名]〈化〉苦味酸;麦宁炸药。
 мелисс **ᠮᠡᠯᠢᠰᠰ** [名]〈植〉蜜蜂花。
 мель **ᠮᠡᠯᠢ** [名]白粉,白灰: ~ шохой 白石灰。
 мембран **ᠮᠡᠮᠪᠷᠠᠨ** [名]薄膜,膜片,振动片(膜)。
 меморандум **ᠮᠡᠮᠣᠷᠠᠨᠳᠤᠮᠤ** [名]备忘录,说明文件。
 менделевий **ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠪᠢᠶᠢ** [名]〈化〉钆。
 менделизм **ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]〈哲〉门德尔主义。
 менежер **ᠮᠡᠨᠡᠵᠢᠵᠢᠷ** [名]经纪人;经理,老板。
 менежмент **ᠮᠡᠨᠡᠵᠢᠵᠢᠮᠡᠨᠲᠤ** [名]经营,管理。
 мензул **ᠮᠡᠨᠵᠤᠯ** [名]〈理〉平板仪: ~ ийн зураг авах 平板仪测量。
 мензурк **ᠮᠡᠨᠵᠤᠷᠬ** [名]量杯。
 менингит **ᠮᠡᠨᠢᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠲᠢ** [名]〈医〉脑膜炎: ~ халдвар 脑膜炎; цахилгаан ~ 〈医〉急性脑膜炎。
 менингококк **ᠮᠡᠨᠢᠭᠣᠬᠠᠬᠤ** [名]〈生〉脑膜炎双球菌。
 ментан **ᠮᠡᠨᠲᠠᠨ** [名]〈化〉萘烷。
 ментол **ᠮᠡᠨᠲᠣᠯ** [名]〈化〉薄荷脑,薄荷醇(药)。
 ментон **ᠮᠡᠨᠲᠣᠨ** [名]〈化〉薄荷酮。
 меньшевизм **ᠮᠡᠨᠶᠢᠰᠡᠪᠢᠵᠢᠮ** [名]孟什维主义。
 меньшевик **ᠮᠡᠨᠶᠢᠰᠡᠪᠢᠴᠢ** [名·形] ①孟什维克; ②孟什维克的;少数的。
 меридиан **ᠮᠡᠷᠢᠳᠢᠨ** [名]〈地〉子午线,经线。

меринос(он) **ᠮᠡᠷᠢᠨᠣᠰ** [名·形] ①美利奴(细毛)羊, 螺角羊: ~ хонь 美利奴羊, 螺角羊; ②美利奴羊毛的, 螺角羊毛的: ~ он дотортой дээл 美利奴羊毛里子的皮袄。
 меркаптан **ᠮᠡᠷᠬᠠᠭᠠᠨ** [名]〈化〉硫醇, 乙硫醇。
 меркаптид **ᠮᠡᠷᠬᠠᠭᠢᠲᠢ** [名]〈化〉硫醇盐; 烃硫基金属。
 мерс **ᠮᠡᠷᠰ** 见 ~ яр 〈医〉下疳。
 металлист **ᠮᠡᠲᠠᠯᠢᠰᠢᠲᠢ** [名]金属(五金)工人。
 металл **ᠮᠡᠲᠠᠯ** [名]金属: хар ~ 黑色金属; өнгөт ~ 有色金属; ховор ~ 稀有金属; ~ боловсруулах аж үйлдвэр 金属加工工业; ~ жижиг эдлэл 小五金; ~ мөнгө 硬币, 金属货币。
 металлоген **ᠮᠡᠲᠠᠯᠠᠭᠡᠨ** [名]矿床成因论。
 металлографи **ᠮᠡᠲᠠᠯᠠᠭᠢᠷᠢ** [名]金相学; 金属板印刷术。
 металлурги **ᠮᠡᠲᠠᠯᠤᠷᠭᠢ** [名]冶金学, 冶金工业: ~ ийн яам 冶金工业部; ~ ийн комбинат 冶金公司, 钢铁公司。
 метаморфизм **ᠮᠡᠲᠠᠮᠣᠷᠫᠢᠵᠢᠮ** [名]〈地〉变质作用。
 метан **ᠮᠡᠲᠠᠨ** [名]〈化〉甲烷, 沼气。
 метафизик **ᠮᠡᠲᠠᠫᠢᠵᠢᠬ** [名·形] ①〈哲〉形而上学, 玄学; ②〈哲〉形而上学的, 玄学的。
 метафизикч **ᠮᠡᠲᠠᠫᠢᠵᠢᠬᠴᠢ** [名]〈哲〉形而上学者, 玄学者。
 метафосфат **ᠮᠡᠲᠠᠫᠤᠰᠫᠠᠲ** [名]〈化〉偏磷酸盐。
 метгемоглобин **ᠮᠡᠲᠡᠭᠡᠮᠣᠭᠯᠣᠪᠢᠨ** [名]〈生〉正铁血球蛋白。
 метил **ᠮᠡᠲᠢᠯ** [名]〈化〉甲基。
 метиламин **ᠮᠡᠲᠢᠯᠠᠮᠢᠨ** [名]〈化〉甲胺。
 метилат **ᠮᠡᠲᠢᠯᠠᠲ** [名]〈化〉甲醇盐; 甲氧基金属。
 методик **ᠮᠡᠲᠣᠯᠢᠬ** [名]方法论。
 метр **ᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] ①米,公尺: хавтгай дөрвөлжин ~ 平方米; босоо дөрвөлжин ~ 立方米; ②米尺。
 метрлүүлэх **ᠮᠡᠲᠢᠷᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] метрлах 的使

动态。

метрлэх *ᠮᠡᠲᠢᠷᠯᠡᠬᠡ* [动]丈量, 用米丈量。

метрлэгцгээх *ᠮᠡᠲᠢᠷᠯᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动]метрлэх的众动态。

метро *ᠮᠡᠲᠢᠷᠠᠭ* [名]地下电车道; 地下铁道:
~ гоор явах 乘地下铁道走。

механизм *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮ* [名]①机械, 机器:
~ ын анги (军)机械化部队; цагийн ~
钟表的机械; ~ ын цаг 机械表; өргөх
~ 起重机械; ②(哲)机械论。

механик *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮ* [名]力学, 机械学: ~ ой
机械记忆; ~ онол 机械论; ~ мате-
риализм 机械唯物主义; ~ задлаг 机械
分析; 力学分析; ~ тоноглол 机械设备;
~ холбомж (心)机械联想; ~ чирэг-
чит их буу 机械牵引炮。

механикжигдэх *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动]меха-
никжих的被动态。

механикжилт *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠯᠢᠲᠤ* [名]机械化。

механикжих *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠬᠢ* [动]机械化, 用机
械工作: бүрэн механикжсан завод 全
部机械化的工厂; ~ сан шугам 机械化
作业线; ~ сан отряд 机械化部队。

механикжуулагч *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠴᠢ* [名]机械
手。

механикжуулалт *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠯᠠᠯᠢᠲᠤ* [名](使)
机械化。

механикжуулах *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠡ* [动]меха-
никжих的使动态: механикжуулсан
анги (军)机械化部队; ~ сан үйлдвэр-
лэл 机械化生产; ~ сан зам тээвэр 机械
化运输; ~ сан бригад (军)机械化旅。

механикч *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠴᠢ* [名]机械师, 技师, 机器
匠。

механицизм *ᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠴᠢᠰᠢᠮ* [名]机械论。

ми *ᠮᠢ* [拟]〈乐〉(音符的第三个音)咪。

ми-мажор *ᠮᠢᠮᠠᠵᠢᠷ* [名]〈乐〉E 大调。

ми-минор *ᠮᠢᠮᠢᠨᠣᠷ* [名]〈乐〉E 小调。

мигуй *ᠮᠢᠭᠤᠢ* [名]〈动〉雌猫: ~ н нүд 猫眼
石。

мигуйс *ᠮᠢᠭᠤᠢᠰ* [名]〈动〉狸猫。

мигших *ᠮᠢᠭᠰᠢᠬᠢ* [动](全身抽动地)呻吟啜泣。

миелин *ᠮᠢᠡᠯᠢᠨ* [名]〈化〉髓磷脂。

миелинтэй *ᠮᠢᠡᠯᠢᠨᠲᠡᠢ* [形]含髓磷脂的。

мижилзэх *ᠮᠢᠵᠢᠯᠵᠡᠬᠡ* [动]一瘸一瘸地走。

мий *ᠮᠢᠶ* [名]〈动〉猫, 猫咪。

мийхэн *ᠮᠢᠶᠬᠡᠨ* [名]〈动〉鲑鱼: судалт ~ 花
鲑。

микобактери *ᠮᠢᠻᠣᠪᠠᠳᠢᠷᠢ* [名]〈生〉分支杆
菌。

микоз *ᠮᠢᠻᠣᠵ* [名]〈医〉真菌病, 霉菌病。

микроампер *ᠮᠢᠻᠣᠮᠡᠮᠠᠮᠡᠷ* [量]〈物〉微安
(培)。

микроб *ᠮᠢᠻᠣᠪ* [名]〈生〉微生物, 细菌。

микробнет *ᠮᠢᠻᠣᠪᠨᠡᠲ* [名]微观世界。

микробиологи *ᠮᠢᠻᠣᠪᠢᠵᠢᠵᠢᠨ* [名]〈生〉微生物
学, 细菌学。

микробиологч *ᠮᠢᠻᠣᠪᠢᠵᠢᠵᠢᠨᠴᠢ* [名]微生物学
家, 细菌学家。

микробүтэц *ᠮᠢᠻᠣᠪᠦᠲᠡᠴ* [名]微结构。

микродолгюн *ᠮᠢᠻᠣᠲᠣᠯᠭᠢᠨ* [名]微波。

микрокомпьютер *ᠮᠢᠻᠣᠮᠴᠢᠮᠵᠢᠮᠠᠵᠢᠨ* [名]〈技〉
微型计算机。

микромметр *ᠮᠢᠻᠣᠮᠡᠲᠢᠷ* [名]千分尺, 测微计。

микрон *ᠮᠢᠻᠣᠨ* [数]微米(百万分之一米)。

микроорганизм *ᠮᠢᠻᠣᠷᠢᠭᠢᠨᠢᠵᠢᠮ* [名]微生物,
微机体。

микропроцессор *ᠮᠢᠻᠣᠮᠴᠢᠰᠢᠰᠢᠮᠠᠵᠢᠨ* [名]计算机
微处理器, 微型处理机。

микророман *ᠮᠢᠻᠣᠷᠠᠮᠠᠨ* [名]微型小说, 一
分钟小说。

микросистем *ᠮᠢᠻᠣᠰᠢᠰᠢᠮ* [名]微系统; 微
循环系统。

микроскоп *ᠮᠢᠻᠣᠰᠢᠬᠣᠮ* [名]显微镜。

микроскопдох *ᠮᠢᠻᠣᠰᠢᠬᠣᠮᠲᠠᠬᠤ* [动]用显微
镜观察。

микросом *ᠮᠢᠻᠣᠰᠣᠮ* [名]微粒, 微粒体。

микротехник *ᠮᠢᠻᠣᠲᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠢᠮ* [名]微型技术,
微型装置。

микротом **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 切片机(供显微镜用)。
 микрофильм **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 显微胶片。
 микрофиш **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 缩微照片。
 микрофон **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 扩音器, 麦克风:
 ~ оор ярих 用麦克风讲话, 通过扩音器讲话。
 микрохимм **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 微量化学。
 микроэлектроник **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名]
 〈物〉微电子学。
 микроэлемент **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 微量元素。
 микроурги **ᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [名] 〈医〉显微手术, 显微操作。
 мил **ᠮᠢᠯ** [名] 参见 мий。
 милгэр **ᠮᠢᠯᠭᠡᠷ** [形] 参见 мялгар。
 милитаризм **ᠮᠢᠯᠢᠲᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] 军国主义, 军国制度, 军阀制度。
 милитарист **ᠮᠢᠯᠢᠲᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [名·形] ① 军国主义者, 军阀; ② 军国主义的。
 милитаричлал **ᠮᠢᠯᠢᠲᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] 军国主义化。
 милитаричлах **ᠮᠢᠯᠢᠲᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [动] 军国主义化。
 миллиампер **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠮᠤᠯᠤᠮᠤ** [量] 〈理〉毫安。
 миллиард **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠷᠳ** [数] 十亿, 一千万。
 миллибар **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠪᠠᠷ** [量] 〈理〉毫巴。
 милливатт **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠲᠲ** [量] 〈理〉毫瓦。
 милливольт **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠯᠲ** [量] 〈理〉毫伏。
 миллиграмм **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠭᠢᠮᠤ** [量] 毫克(千分之一克)。
 миллиметр **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠮᠤᠲᠤ** [量] 毫米。
 миллимикрон **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠮᠢᠻᠢᠲᠤᠮᠤ** [量] 毫微米(十亿分之一米)。
 миллион **ᠮᠢᠯᠢᠮᠤᠨ** [量] 百万, 兆。
 миллихенри **ᠮᠢᠯᠢᠮᠠᠬᠢᠨᠢᠷᠢ** [量] 毫亨(利)。
 милчгэр **ᠮᠢᠯᠴᠭᠡᠷ** [形] 板平而光滑的。
 миль **ᠮᠢᠯ** [量] 英里: газрын ~ (地理)英里(相当于 7420 公尺); далайн ~ 海里(相

当于 1852 公尺)。

милээд **ᠮᠢᠯᠡᠭᠡᠳ** [副] 参见 нилээд。

мин **ᠮᠢᠨ** 见 ~ царцаахай 〈动〉螟蝗虫。

мина **ᠮᠢᠨᠠ** [名] ① 〈军〉地雷; 水雷; танк эсэргүүцэх ~ 反坦克地雷; ~ ын сум地雷雷管; гар ~ 手雷; усан дорхи ~ 水雷; ~ ологч 探雷器; ~ арилгагч 扫雷具; ~ арилгадаг танк 扫雷坦克; ~ арилгадаг хөлөг 扫雷艇; ~ зөөгч хөлөг 水雷艇; ~ тавих 布雷; ② 〈军〉迫击炮弹: минаар буудах буу, мины буу 迫击炮; ~ харвуул 迫击炮; ~ харвуулч 迫击炮手; ~ харвуулын тоо 迫击炮手班; ~ харвуулын батарей 迫击炮连; ~ харвуулын ээлж 迫击炮齐射; минын талбай 布雷区; минын хориул тавиг онгоц 布雷艇。

минажих **ᠮᠢᠨᠠᠵᠢᠬ** [动] 布设地雷, 布设水雷; 有地雷, 有水雷。

минажуулалт **ᠮᠢᠨᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] минажуулах 的名词。

минажуулах **ᠮᠢᠨᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] минажих 的使动态; 布设地雷, 布设水雷。

Минг **ᠮᠢᠨᠭ** [名] 〈历〉明代, 明朝。

минерал **ᠮᠢᠨᠡᠷᠠᠯ** [名] 矿物: ~ ын давс 矿物盐; ~ ын будаг 矿物染料。

минералог **ᠮᠢᠨᠡᠷᠠᠯᠭ** [名] 矿物学。

минж **ᠮᠢᠨᠵ** [名] 〈动〉海狸。

минжиг **ᠮᠢᠨᠵᠢᠭ** [名] 〈动〉母驯鹿。

миний **ᠮᠢᠨᠢ** [代] (би 的所属格) 我的: ~ дүү 我的弟弟(妹妹); ~ дэргэд 我的旁边, 我的身旁; ~ бие 〈书〉我, 本人; ~ жил 本命年。

миниймхийлэх **ᠮᠢᠨᠢᠮᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 认为是自己的, 作为自己的; ② (转)拉私人关系。

минийх **ᠮᠢᠨᠢᠬ** [代] 我的(东西): энэ цаг ~ 这块表是我的。

минийхлэх **ᠮᠢᠨᠢᠬᠢᠯᠡᠬ** [动] 变成我的(东西)。

минимум **ᠮᠢᠨᠢᠮᠤᠮ** [量] 最小限度, 最低限度; 最小数量, 最低量, 极小(值), (曲线的)谷。

миномёт **ᠮᠢᠨᠣᠮᠡᠮᠤ** [名] 〈军〉迫击炮; гар ~

轻迫击炮。

МИНОМЕТЛОХ *ᠮᠢᠨᠣᠮᠡᠲᠤᠯᠣᠬ* [动] 发射迫击炮。

МИНОМЕТЧ(ИН) *ᠮᠢᠨᠣᠮᠡᠲᠴ* [名]〈军〉迫击炮手。

МИНОМОСЕЦ *ᠮᠢᠨᠣᠮᠣᠰᠡᠴ* [名]〈军〉①雷击舰；②水雷(飞)机。

МИНУТ *ᠮᠢᠨᠤᠲᠤ* [名]①分钟；арван ~ 十分钟；②分(角度)：зүүн уртрагийн 130 градус 15 ~ 东经 130 度 15 分；~ын багтаамж 分容量；~ын завсарлага〈体〉暂停；~ын эзлэхүүн 分计量；③(转)时候，时刻；шийдвэрлэх ~ 决定性的时刻。

МИНЧГЭР *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦᠷ* [形] 胀红的，胀成紫红色的，绯红的；~ нүүртэй 脸胀成紫红的，面色绯红的。

МИНЧИЙЛГЭХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] минчийх 的使动态。

МИНЧИЙХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠶᠢᠬ* [动] 胀红，胀成紫红色，变绯红。

МИНЧРҮҮЛЭХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] минчрэх 的使动态。

МИНЧРЭХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠷᠡᠬ* [动] 麻木，胀麻；гар хөл ~ эд байна 手脚都麻木了。

МИНЧҮҮ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦ* [名] 闽绸。

МИНЧҮҮРЛЭГ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠭ* [形]①稍有点儿麻木的；②(转)麻木不仁的；麻痹大意的。

МИНЧҮҮРҮҮЛЭХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] минчүүрэх 的使动态。

МИНЧҮҮРҮҮЛЭГ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] 麻醉品，麻醉剂。

МИНЧҮҮРЭХ *ᠮᠢᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠡᠬ* [动]①发麻，麻木；②半麻，微醉。

МИНЬ *ᠮᠢᠨᠢ* [代] (第一人称反身代词，置于被说明词之后)我的：дүү ~ ирэв үү? 我的弟弟来了吗？

МИОГРАММ *ᠮᠢᠣᠭᠷᠠᠮᠮ* [名] 肌描记(肌体各种成份的化验)。

МИОГРАФ *ᠮᠢᠣᠭᠷᠠᠮᠠᠯ* [名] 肌动描记器。

МИОЗИТ *ᠮᠢᠣᠵᠢᠲ* [名]〈医〉肌炎。

МИОЦЕН *ᠮᠢᠣᠵᠡᠨ* [名]〈地〉中新世。

МИРИГРАММ *ᠮᠢᠷᠢᠭᠷᠠᠮᠮ* [名] 万克。

МИРЭЭЛЭХ *ᠮᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬ* [动] 参见 эрээлэх II。

МИРЭЭН *ᠮᠢᠷᠡᠭᠡᠨ* [形] 五光十色的，花花绿绿的，花彩的：~ удвал цэцэг〈植〉翠菊花；~ гургуул〈动〉鸷鸱；~ мис〈植〉弥子；◇ эрээн ~ 五光十色的，花花绿绿的，花彩的。

МИС *ᠮᠢᠰ* [名]〈植〉苦瓜。

Мисир *ᠮᠢᠰᠢᠷ* [名·形]①埃及 ~ ийн овооллого 埃及和金子塔；②埃及人。

МИСТИК *ᠮᠢᠰᠢᠲᠢᠬ* [名] 神秘论，神秘主义。

МИСТИЦИЗМ *ᠮᠢᠰᠢᠲᠢᠴᠢᠵᠢᠰᠢᠮ* [名] 神秘主义；神秘教派。

МИТОХОНДРИ *ᠮᠢᠲᠣᠬᠣᠨᠳᠢᠷᠢ* [名]〈生〉线粒体。

МИЧ(ИН) *ᠮᠢᠴ* [名]①猴子；猿猴；②申(地支之九)：~ ин жил；申年，猴年。

МИЧИД *ᠮᠢᠴᠢᠳ* [名]〈天〉①昴宿星团(二十八星宿之一)；②星，星辰：одон ~ 星宿，星辰；~ одон 彗星。

МИЧМАН *ᠮᠢᠴᠢᠮᠠᠨ* [名] 海军准尉。

МИШВЭЛЗЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠪᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 轻轻微笑，盈盈倩笑。

МИШГЭЛЗЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 мишвэлзэх。

МИШИЛ I *ᠮᠢᠰᠢᠯ* I [名] 见 мэшил。

МИШИЛ II *ᠮᠢᠰᠢᠯ* II [名] 高加索式军刀，马刀。

МИШИЛЗЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠯᠵᠡᠬ* [动] 微笑，倩笑。

МИШЭЭЛГЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] мишээх 的使动态。

МИШЭЭЛТ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠯᠲ* [名]〈敬〉笑：~ цэцэг〈植〉含笑花。

МИШЭЭМСЭГ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭ* [形] 爱微笑的，面带微笑的。

МИШЭЭМСЭГЛЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬ* [动] 微笑。

МИШЭЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠬ* [动]〈敬〉笑。

МИШЭЭЦГЭЭХ *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠴᠭᠡᠬ* [动] мишээх 的众动态。

МИШЭЭЧН *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠨ* [动] мишээх 的完成体。

МИШЭЛНЭТЭС *ᠮᠢᠰᠢᠭᠡᠯᠢᠨᠡᠲᠡᠰ* [名]〈生〉髓细胞。

- миэлэнгүй ^{ᠮᠢᠡᠯᠡᠨᠭᠡᠢ} [形] 柔软的.
- мовго ^{ᠮᠣᠪᠭ᠎ᠠ} 见 ~ жимс <植> 木威(果名, 状若橄榄).
- мовор ^{ᠮᠣᠪᠣᠷ} [名] <动> 彪猫(虎之一种).
- мовь ^{ᠮᠣᠪᠢ} 见 ~ цэцэг <植> 幸夷花.
- могдогор ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷ} [形] 秃的, 钝的.
- могдойх ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠶᠬᠡ} [动] 变圆滚滚.
- могдоохой ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠭᠤᠬᠡ} [名] <植> 短颖草属.
- могдор ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠷ} I [形] 参见 огдор.
- могдор ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠷ} II [名] 欺骗.
- могдордох ^{ᠮᠣᠭᠳᠣᠷᠳᠣᠬᠤ} [动] 欺骗.
- могжийлгох ^{ᠮᠣᠭᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬᠡ} [动] могжийх 的使动态.
- могжийх ^{ᠮᠣᠭᠵᠢᠶᠢᠬᠡ} [动] (因饮食不当) 肚子不舒服.
- могзгор ^{ᠮᠣᠭᠵᠣᠭᠣᠷ} [形] 矮而胖的.
- могзгордуу ^{ᠮᠣᠭᠵᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] 非常矮胖的, 又矮又胖的.
- могзгорхон ^{ᠮᠣᠭᠵᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] могзгор 的小称; 稍矮胖的.
- могзойх ^{ᠮᠣᠭᠵᠣᠶᠢᠬᠡ} [动] 变得矮而胖.
- могзорох ^{ᠮᠣᠭᠵᠣᠷᠣᠬᠡ} [动] 变温和, 变温顺.
- могодор ^{ᠮᠣᠭᠣᠳᠣᠷ} I [形] 参见 могдогор.
- могодор ^{ᠮᠣᠭᠣᠳᠣᠷ} II [形] 暴躁的.
- могой ^{ᠮᠣᠭᠣᠶ} [名] ① <动> 蛇, 长虫; аврага ~ 蟒; хорт ~ 毒蛇; ~ баригч 捕蛇者; ~ н ичээний газар 蛇潜伏处; 蛇窟; ~ яс 讨人嫌的蛇骨头(骂人); ~ яр (医) 蛇痘疮; ~ загас <动> 鳊鱼; ~ жарс <动> 泥鳅; ~ бялзуухай <动> 蛇头鸟; ~ н зулбадас 蛇蜕的皮; ◇ ~ зүрхэн зан-дан (祭祀用) 降香; хүний гараар ~ барих 借刀杀人; ● 巳(地支之六); ~ жил 巳年, 蛇年; ~ цаг 巳时(指上午九—十一时); ~ гүрвэл <动> 蜥蜴; ~ жараахай ховс <动> 泥鳅; ~ бүргэд <动> 食蛇鳖; ~ ятар <植> 苦菜; ~ ногоон, ~ чулуу 蛇纹石.
- могойвч ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠪᠴᠢ} [名] 蛇形管; 蛇形钻(螺丝钻头).

- могойлзэй ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠯᠵᠡᠢ} [名] <动> 鳊鱼; 鳊鲴; 泥鳅: далайн ~ 海鳊.
- могойрох ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠷᠣᠬᠡ} [动] 蠕动.
- могойрхог ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠷᠬᠣᠭ} [形] 多蛇的: ~ газар 多蛇的地方.
- могойрхуу ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤ} [形] ① 蛇形的, 蛇似的; ② 多蛇的.
- могойч ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠴᠢ} 见 ~ хулгана <动> 食蛇鼠.
- могойчлох ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠴᠢᠯᠣᠬᠡ} [动] 弄成弯弯曲曲.
- могойшиг ^{ᠮᠣᠭᠣᠶᠢᠰᠢᠭ} [形] 像蛇的.
- Могол ^{ᠮᠣᠭᠣᠯ} I [名] 莫卧儿: ~ хаант улс 莫卧儿帝国.
- могол ^{ᠮᠣᠭᠣᠯ} II [名] <动> 鳊鲴.
- моголзуур ^{ᠮᠣᠭᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ} [形] 参见 моголцор.
- моголцог ^{ᠮᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠭ} [名·形] ① 圆棍; ② 圆的, 圆棋形的.
- моголцогтой ^{ᠮᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠭᠲᠣᠶ} [形] 带圆棋形的.
- моголцор ^{ᠮᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠷ} [形] 钝的, 不锋利的.
- моготойх ^{ᠮᠣᠭᠣᠲᠣᠶᠢᠬᠡ} [动] ① 变任性, 顽固, 执拗; ② 变无角, 变成秃头, 变成圆头.
- моготор ^{ᠮᠣᠭᠣᠲᠣᠷ} I [形] 任性的, 顽固的, 执拗的.
- моготор ^{ᠮᠣᠭᠣᠲᠣᠷ} II [形] ① 无角的, 秃头的, 圆头的: ~ үнээ 无角的乳牛; ② 尖端钝的.
- моготордох ^{ᠮᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠳᠣᠬᠡ} [动] ① 变得任性, 变得顽固执拗; ② 头变秃, 头变圆, 尖变钝.
- моготорлох ^{ᠮᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠯᠣᠬᠡ} [动] ① 使变任性, 使变顽固执拗; ② 弄得无角, 弄秃, 使尖钝.
- могцгор ^{ᠮᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠷ} [形] 矮胖的.
- могцгойх ^{ᠮᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠶᠢᠬᠡ} [动] 变矮胖.
- могьсох ^{ᠮᠣᠭᠢᠰᠣᠬᠡ} [动] ① 噎气; ② (肚子) 胀痛.
- мод(он) ^{ᠮᠣᠳ} I [名] ① 树, 树木; 木头: ~ тарих 种树, 植树; ~ огтлох 伐木; ой ~ 森林; зуун ~ 小林, 树丛; ~ ны дурс, ~ ны холтос 树皮; ~ ны орой 树顶; ~ он аяга 木碗; гэрийн ~ 蒙古包木头(支架、门等); ~ он эдлэл 木质用品; ~ он морь 木马; ~ ны тасаг 木器

制造车间；～он завод 木器厂，木材厂；
 ～боловсруулах завод 木材加工厂；～
 бэлтгэл 备木料；～ны дархан，～ны
 мужаан 木匠；хавтгай ～ 薄木板；～
 цавчих хүн 樵夫；～сахигч 守林人；
 ～он хөлт 高跷；～он шудрага (乐) 虎
 拍；～ны далын хивс 棕毯；～он
 цуур (乐) 胡笳；◇ шар ～ (植) 大黄(药
 草)；～ны чийрмаа цэцэг (植) 木兰
 花；～ны согсор (植) 寄生木；～ны но-
 хой (动) 木狗(异兽名)；～он бадам
 (植) 玉兰花；шүлмүүст ～ 针叶树；
 навчит ～ 宽叶树；бут ～ 丛林；хар ～
 (植) 乌木，乌木树；самрын ～ (植) 雪
 松，果松；нарс ～ (植) 松木，松树；② 木
 棍，手杖，木鞭子；～тулах ① 支木架；
 ② 拄木棍；～оо барих 破产，贫穷，沦为
 叫化子；морио унаж ～оо барих 骑马
 执鞭；③ 木柴，劈柴；～онд явах 去打
 柴；～хагалах 劈柴；～хөрөөдөх 锯
 树，锯木头，锯木柴；④ 结构；骨架，框架
 (建筑物的)；～бэлтгэх газар 采木场；
 ～он цуу 木醋；～ны цавуу 树胶；
 ～ны нүүрс 木炭；◇ яс ～ 骨架，框架；
 建筑物的架子。

- мод ^{ᠮᠣᠳ} II [量] (陈) 米，公尺。
 мод ^{ᠮᠣᠳ} III [量] 俄里(等于 1.06 公里)。
 мод(он) ^{ᠮᠣᠳ} IV [名] ① 摩登，时髦，时式：
 ～ны хувцас 摩登服装，新式服装；② 时
 装，时装式样。
 мод ^{ᠮᠣᠳ} V [量] (牌之) 一张，一只；одоо
 чамд хэдэн ～ ирээд байна 现在你那
 里来了几张牌？
 модгүй ^{ᠮᠣᠳᠦᠭᠦᠢ} [形] 没树木的。
 модель ^{ᠮᠣᠳᠡᠯ} [名] ① 模型，模样；② 型式。
 модернизм ^{ᠮᠣᠳᠡᠷᠢᠨᠢᠮ} [名] (哲) 现代主义；现
 代派。
 модернист ^{ᠮᠣᠳᠡᠷᠢᠨᠢᠰᠲ} [名] (哲) 现代主义者；
 现代派作家；现代派艺术家；(宗) (天主教
 和新教的) 现代派(教徒)。
 модернистууд ^{ᠮᠣᠳᠡᠷᠢᠨᠢᠰᠲᠤᠭᠤᠳᠤ} [名] модер-
 нист 的复数。
 моджих ^{ᠮᠣᠳᠢᠵᠢᠬᠢ} [动] 有木头，有树，长树。
 моджуулах ^{ᠮᠣᠳᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] моджих 的使

- 动态。
 модлог ^{ᠮᠣᠳᠯᠣᠭ} [形] 木质的，木本的：～ур-
 гамал 木本植物。
 модлох ^{ᠮᠣᠳᠯᠣᠬ} [动] 用米丈量(长度)，丈量。
 модлуулах ^{ᠮᠣᠳᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] модлох 的使动
 态。
 модолзох ^{ᠮᠣᠳᠣᠯᠵᠣᠬ} [动] 树一样地摆动。
 модолцгоох ^{ᠮᠣᠳᠣᠯᠴᠢᠭᠣᠬ} [动] модлох 的众
 动态。
 модоргон ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠭᠣᠨ} [形] 直的，粗野的。
 модорхог ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠭ} [形] ① 多树木的，树木茂
 盛的：～газар 树木茂盛的地方，森林地
 带；② 木质的，木性的，木本的，似木质
 的。
 модорхуу ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠬᠤᠭᠤ} [形] 参见 модорхог。
 модос ^{ᠮᠣᠳᠣᠰ} [名] 木头中质密坚硬的部分，
 木质。
 модот ^{ᠮᠣᠳᠣᠲ} [形] ① 树木的，有树的；木质
 的，木头的，木本的；② 树木多的：～цэ-
 цэрлэг 苗圃；～зам 林荫道；～цутга-
 маг 木轡驴。
 модоч ^{ᠮᠣᠳᠣᠴ} [名] 木匠；细木匠：～уран
 木匠。
 модроо ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠣᠭ} [名] (吃) 剩的草料。
 модрох ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠠᠬ} [动] 成为木头似的，木化：
 модорсон сонгино 老硬的葱。
 модруу ^{ᠮᠣᠳᠣᠷᠠᠭᠤ} [名] ① 草根，草茬；牲口吃
 剩的草节；② 与山桃皮树相似的一种小
 树。
 модтой ^{ᠮᠣᠳᠣᠲᠣᠢ} [形] ① 有树的，有木头的；②
 木头很多的，树很多的，被森林遮盖的。
 модуль ^{ᠮᠣᠳᠣᠯᠢ} [名] (数) 模数，模量。
 модхой ^{ᠮᠣᠳᠣᠬᠣᠢ} [名] (动) 木狗(异兽名)。
 модхон ^{ᠮᠣᠳᠣᠬᠣᠨ} [名] мод I 的小称。
 модчин ^{ᠮᠣᠳᠣᠴᠢᠨ} [名] 伐木工人。
 можгор ^{ᠮᠣᠵᠣᠭᠣᠷ} [形] 参见 музгар。
 можигнох ^{ᠮᠣᠵᠢᠭᠢᠨᠣᠬ} [动] 急跑：～н гүйх 急
 跑。
 мозазавр ^{ᠮᠣᠵᠠᠵᠠᠪᠦᠷ} [名] (动) 沧龙。
 мойл(он) ^{ᠮᠣᠶᠢᠯ} [名] (植) 稠李(果)：～

түүх 采集稠李果.

мойллог **ᠮᠣᠶᠢᠯᠯᠣᠭ** [形]稠李果味的.

мойлог **ᠮᠣᠶᠢᠯᠣᠭ** [名]〈植〉圆锥头: ~ тогдуус 野韭菜.

мойнийх **ᠮᠣᠶᠢᠨᠢᠶᠬ** [动]变弯曲的: хуруу нь ~ 手指变弯曲.

мойног **ᠮᠣᠶᠢᠨᠣᠭ** [形]手指佝偻弯曲的: ~ хуруу 佝偻弯曲的指头.

мойногрох **ᠮᠣᠶᠢᠨᠣᠭᠷᠣᠬ** [动]指头变弯曲.

мойнох **ᠮᠣᠶᠢᠨᠣᠬ** [动]参见 мойногрох.

мойтог **ᠮᠣᠶᠢᠲᠣᠭ** 见 ~ тойтог (八字脚)向外一撇一撇的.

мойтор **ᠮᠣᠶᠢᠲᠣᠷ** 见 ~ цавчлах 晃来晃去地砍.

мойх **ᠮᠣᠶᠢᠬ** [动]参见 мойнийх.

молигдох **ᠮᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠬ** [动]欺骗.

молгор **ᠮᠣᠯᠭᠣᠷ** [形]变钝的, 变不锋利的(指小刀).

Молдави **ᠮᠣᠯᠳᠠᠪᠢ** [名]①摩尔达维亚; ②摩尔达维亚人.

молекул **ᠮᠣᠯᠡᠭᠤᠯ** [名]〈化〉分子: ~ын жин 分子量; ~ амь судлал 分子生物学; ~ бүтэц 结构; ~ харилцан үйлчлэл 分子间相互作用.

молибден **ᠮᠣᠯᠢᠪᠳᠡᠨ** [名]〈化〉钼.

молибденит **ᠮᠣᠯᠢᠪᠳᠡᠨᠢᠲ** [名]〈地质〉辉钼矿.

молиго **ᠮᠣᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名]糊涂, 迟钝.

молигдох **ᠮᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠬ** [动]变迟钝.

молигдуулах **ᠮᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]молигдох的使动态.

молмолзох **ᠮᠣᠯᠮᠣᠯᠵᠣᠬ** [动]摇荡, 摇摆, 飘动, 动荡, 荡漾.

молор **ᠮᠣᠯᠣᠷ** [名]黄玉, 黄晶.

молоржин **ᠮᠣᠯᠣᠷᠵᠢᠨ** [名]黄榴石.

молоржих **ᠮᠣᠯᠣᠷᠵᠢᠬ** [动]黄玉化.

молтогчин **ᠮᠣᠯᠲᠣᠭᠴᠢᠨ** [名]〈动〉家兔.

молхи **ᠮᠣᠯᠬᠢ** [形]参见 болхи.

моцгор **ᠮᠣᠵᠢᠭᠣᠷ** [形]短而圆的: хуруу-

нууд нь богинохон ~ 他的手指短而圆.

моцог **ᠮᠣᠵᠣᠭ** [名]①悬垂物, 缨络, 穗子, 马提胸; ②肉疚.

моцоглох **ᠮᠣᠵᠣᠭᠯᠣᠬ** [动]①挂缨络, 挂穗子, 马颈挂提胸; ②生肉赘.

моцоглуулах **ᠮᠣᠵᠣᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]моцоглох的使动态.

моцогт **ᠮᠣᠵᠣᠭᠲᠠ** [形]①带缨络的; ②生肉赘的.

моцогтох **ᠮᠣᠵᠣᠭᠲᠣᠬ** [动]生肉赘.

момент **ᠮᠣᠮᠡᠨᠲᠤ** [副]瞬息间, 顷刻间; 一会儿.

момни **ᠮᠣᠮᠢᠨ** [名]天兰石, 兰晶石.

монархизм **ᠮᠣᠨᠠᠷᠬᠢᠵᠢᠮ** [名]君主主义.

монархист **ᠮᠣᠨᠠᠷᠬᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠲ** [名]君主主义者, 保皇党, 帝制派.

монгинох **ᠮᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠬ** [动]忙乱, 紧张, 心慌意乱.

Монгол **ᠮᠣᠨᠭᠣᠯ** [名]蒙古; 蒙古人: ~ үндэстэн 蒙古族; Халх ~ 喀尔喀蒙古; өвөр ~ 内蒙古; Буриад ~ 布里亚特蒙古; баруун ~ 西部蒙古; Зүүн ~ 东部蒙古; ~ хэл 蒙古语; ~ хүн 蒙古人; Бүгэд Найрамдах Монгол Ард Улс (原)蒙古人民共和国; Монгол Ардын Хувьсгалт Нам 蒙古人民革命党; Монгол-Зөвлөлтийн Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙苏友好协会; ~ адуу 蒙古(种)马; ~ морь 口马, 蒙古马; ~ архи 蒙古酒, 奶酒; ~ амуу (植)糜子; ~ дээл 蒙古袍子; ~ гутал 蒙古靴子; ~ гэр 蒙古包; ~ бүрээ 蒙古号角; ~ үсэг 蒙古文字; ~ олс 蒙古麻, 绵麻; ~ далан хэлт (动)北百舌(反舌鸟别名); ~ бичиг 蒙古字; ~ аргал угалз (动)蒙古盘羊; ~ бишгүүр өвс (植)蒙古蕨木; ~ болжмор (动)蒙古百灵; ~ бургас (植)蒙古柳; ~ буйлс (植)蒙古扁桃; ~ гичгэнэ (植)蒙古委陵菜; ~ чандмань эрдэнэ 蒙古宝石; ~ цахлай (动)蒙古银鸥; ~ отгоно (动)蒙古田鼠; ~ өвс (植)蒙古针茅; ~ сонгино (植)蒙古葱; 沙葱; ~ тарвага (动)蒙古旱獭; ~ суут өвс (植)蒙古大戟; ~

туулай <动>蒙古兔; ~ гургуул <动>蒙古野鸡; ~ тэмээ <动>双峰驼; ~ улаан толгой <植>蒙古剪股颖; ~ үхэр огдой <动>蒙古鼠兔; ~ хараацай <动>金丝燕; ~ хамхуул <植>蒙古虫实; ~ хулан хэрээ <动>蒙古地鸡; ~ царгай <植>蒙古栉子; ~ шээргэнэ <植>蒙古麦瓶草; ~ ямаан эвэр <植>蒙古菰; ~ судлал 蒙古学; ~ үг хэллэг 蒙古词语; { ~ын нууц товчоо} <蒙古秘史>; ~ын цахилгаан мэдээ (МонЦаМэ) 蒙古通讯社(蒙通社).

Монголжин **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠨ** I [名] 蒙古镇(蒙古族一部族;旧旗名).

Монголжин **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠨ** II [名] 蒙古人种; ~ арьстан 蒙古人种, 黄种.

Монголжих **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠬᠢ** [动] ①蒙古化; ②精通蒙古语言风格, 成蒙古通.

Монголжицгоох **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠣᠬᠤ** [动] монголжих 的众动态.

Монголжуу **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠤ** [形] ①蒙古化的, 蒙古式的; ②精通蒙古语言风格的, 蒙古通的.

Монголжуулах **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] монголжих 的使动态.

Монголжуун **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠤᠨ** [形] ①像蒙古人似的; ②蒙古化的.

Монголтранс **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠲᠢᠷᠠᠨᠰ** [名] 蒙古运输业.

Монголорхог **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] ①会蒙古语的; 蒙古通的, 通晓蒙古的; ②似蒙古人的, 蒙古式的.

Монголорхуу **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠣᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 монголорхог.

Монголтой **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠲᠣᠢ** [形] 懂蒙文的.

Монголч **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢ** [名] ①蒙古学者, 蒙古学家; ~ эрдэмтэн 蒙古学家; ②通晓蒙古文的, 蒙古通.

Монголчилцгоох **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠵᠢᠭᠣᠬᠤ** [动] монголчлох 的众动态.

Монголчиллогоо **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠵᠢᠭᠣᠨ** [名] 蒙译, 蒙语译文.

Монголчлогч **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠭᠣᠨᠴᠢ** [名] 蒙译员, 蒙译者, 蒙文翻译者.

Монголчлох **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠯᠣᠬ** [动] 译成蒙语.

Монголчлуулах **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] монголчлох 的使动态.

Монголчууд **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] ①蒙古人(复数); ②蒙古民族.

Монголших **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠰᠢᠬ** [动] 蒙古化; 成蒙古式.

Монголшуулах **ᠮᠣᠩᠭᠣᠯᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] монголших 的使动态.

Монгор **ᠮᠣᠩᠭᠣᠷ** [名] 蒙古尔(土族的自称); ~ хэл 土族语.

Мондгор **ᠮᠣᠩᠳᠦᠭᠣᠷ** [形] 圆的, 圆鼓鼓的, 蒜头形的.

Мондгорхон **ᠮᠣᠩᠳᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] мондгор 的小称.

Монди **ᠮᠣᠩᠳᠢ** [名] (骂人的话) 恶徒, 无赖, 歹徒.

Мондойх **ᠮᠣᠩᠳᠣᠶᠬ** [动] 见 монтойх.

Мондолгүй **ᠮᠣᠩᠳᠣᠯᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] 较丰富的, 不少的.

Мондохгүй **ᠮᠣᠩᠳᠣᠬᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] 丰富的, 充裕的; 无穷无尽的.

Мондошгүй **ᠮᠣᠩᠳᠣᠶᠢᠬᠡᠭᠡᠢ** [形] 无穷无尽的, 不可估量的.

Монет **ᠮᠣᠩᠡᠲ** [名] 硬币, 钱币.

Монетаризм **ᠮᠣᠩᠡᠲᠠᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] 拜金主义.

Монжгон **ᠮᠣᠩᠵᠦᠭᠣᠨ** [名] 痴呆, 白痴, 呆子.

Монжгор **ᠮᠣᠩᠵᠦᠭᠣᠷ** [形] 参见 мондгор.

Монжоо **ᠮᠣᠩᠵᠦᠭᠣ** [形] 参见 монжуу.

Монжуу **ᠮᠣᠩᠵᠢᠭᠤᠭᠤ** [形·名] ①愚蠢的, 痴呆的, 无知的(讽刺语); ②蠢人, 傻子, 呆子, 糊涂人.

Монжуун **ᠮᠣᠩᠵᠢᠭᠤᠭᠤᠨ** [形] 参见 моншин.

Моннезнос **ᠮᠣᠩᠨᠡᠵᠢᠨᠰ** [名] (畜病) 扩张绦虫病.

Монизм **ᠮᠣᠩᠢᠵᠢᠮ** [名] 一元论.

Монно **ᠮᠣᠩᠨᠠ** [名] <动> 猴仔.

Монитор **ᠮᠣᠩᠢᠮᠣᠷ** [名] ①浅水重炮舰; ②水利采掘机, 水枪.

МОНОЗ *ᠮᠣᠨᠣᠵ* [名]〈化〉单糖。

МОНОМЕР *ᠮᠣᠨᠣᠮᠡᠷ* [名]单体；单物，单基物。

МОНОМЕТР *ᠮᠣᠨᠣᠮᠡᠲᠦᠷ* [名]单一量。

МОНОПОЛИ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢ* I [名]①垄断，独占，专卖权；专营；②垄断(独占)组织。

МОНОПОЛИ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢ* II [名]白酒。

МОНОПОЛИСТ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠰᠲ* [名]①专营者；②垄断者：～ капитал 垄断资本；～ нэгдэл 垄断组织；～ холбоо 垄断联盟；～ хөрөнгөтөн 垄断资产阶级。

МОНОПОЛИТ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠲ* [形]垄断的，独占的；专营的；专卖的：～ капитализм 垄断资本主义。

МОНОПОЛИЧЛОГДОХ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] монополичлох 的被动态。

МОНОПОЛИЧЛОЛ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠯ* [名]垄断，独占；专卖，专卖权；专营。

МОНОПОЛИЧЛОХ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠬ* [动]①专卖，独占，垄断；гадаад худалдаг ～ 垄断对外贸易；②专卖化，独占化，垄断化。

МОНОПОЛИЧЛУУЛАХ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]① монополичлох 的使动态；②意同 монополичлогдох。

МОНОПОЛЬ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢ* [名]〈理〉单极。

МОНОПОЛЬЧЛОХ *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠬ* [动]单极化：～ эрх 垄断权，专营权。

МОНОПОЛЬТУУД *ᠮᠣᠨᠣᠮᠣᠯᠢᠲᠤᠭᠦᠳ* [名]垄断资本家。

МОНОС *ᠮᠣᠨᠣᠰ* [名]〈植〉稠李树，野櫻树。

МОНОТИП *ᠮᠣᠨᠣᠲᠢᠮᠠ* I [名]单字自动铸排机。

МОНОТИП *ᠮᠣᠨᠣᠲᠢᠮᠠ* II [名]〈生〉单型，独模标本。

МОНС *ᠮᠣᠨᠣᠰ* [名]见 монос。

МОНТАЖ *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵ* [名]①安装，装置，装配：барилгын ～ 建筑安装；②〈艺〉蒙太奇。

МОНТАЖИЛЦГААХ *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵᠢᠯᠴᠭᠠᠬ* [动] монтажлах 的众动态。

МОНТАЖЛАЦАХ *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵᠢᠯᠠᠴᠠᠬ* [动] монтажлах 的共动态。

МОНТАЖЛАХ *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵᠢᠯᠠᠬ* [动]安装，装置，装

配。

МОНТАЖЛУУЛАХ *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] монтажлах 的使动态。

МОНТАЖЧИН *ᠮᠣᠨᠲᠠᠵᠢᠴᠢᠨ* [名]剪贴工。

МОНТГОР *ᠮᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠷ* [形]大圆球形的，圆凸形的，小丘状的。

МОНТЁР *ᠮᠣᠨᠲᠡᠷ* [名]①电工，接线工；②安装工(匠)，装配工(匠)。

МОНТОЙЛГОХ *ᠮᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] монтойх 的使动态。

МОНТОЙХ *ᠮᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠬ* [动]成小丘形，变成圆凸形，变成大圆球形。

МОНТООХОЙ *ᠮᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠬᠣᠶ* [名]〈动〉柳根池鱼。

МОНУМЕНТАЛЬ *ᠮᠣᠨᠤᠮᠡᠨᠲᠠᠯᠢ* [形]宏伟的，巨大的；丰富而深刻的：～ баримлын дүр 宏伟的雕塑。

МОНХГОНОХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠤᠨᠠᠬ* [动]参见 монхолодох。

МОНХГОР *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷ* [形]参见 монхор。

МОНХГОРДУУ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形]参见 монхордуу。

МОНХГОРХОН *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [动]参见 монхорхон。

МОНХГОНОХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠬ* [动]参见 монхогонох。

МОНХОГНУУЛАХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠭᠤᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] монхогонох 的使动态。

МОНХОЙЛГОХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] монхойх 的使动态。

МОНХОЙХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠬ* [动]变成鹰钩鼻，成鹰嘴形。

МОНХОЛЗОХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠣᠬ* [动]鹰钩鼻不断动作。

МОНХОЛЗУУЛАХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] монхолодох 的使动态。

МОНХОР *ᠮᠣᠨᠬᠣᠷ* [形]鹰嘴形的：～ хамар 鹰钩鼻。

МОНХОРДОХ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠣᠬ* [动]呈鹰嘴形。

МОНХОРДУУ *ᠮᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形]似鹰嘴形的。

МОНХОРДУУХАН *ᠮᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形]略呈鹰嘴形的。

монхорхон ^{ᠮᠣᠨᠬᠣᠷᠬᠣᠨ} [形]稍呈鹰嘴形的。

монцго ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭ᠎ᠠ} 见 ~ ~ хийх 参见 монцгонох。

монцгонох ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭ᠎ᠠᠨᠣᠬ} [动]块状(团状)的东西不断活动。

монцгонуулах ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭ᠎ᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] монцгонох 的使动态。

монцгор ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭᠣᠷ} [形]块的, 团块状的, 团状的: ~ тос 一块油; ~ түлээ 块状劈柴。

монцгордуу ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]参见 монцгор。

монцгорхон ^{ᠮᠣᠨᠴᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形]монцгор 的小称。

монцог ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠭ} [名]①参见 молцог; ②(鸟禽的)冠毛。

монцоглох ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠭᠯᠣᠬ} [动]参见 молцоглох。

монцойлт ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠶᠢᠯᠲ} [名]团块。

монцойлгох ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动]монцойх 的使动态。

монцойх ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠶᠢᠬ} [动]变成块状, 成团状。

монцолзох ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠯᠵᠣᠬ} [动]参见 монцгонох。

монцолзуулах ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠯᠵᠤᠯᠠᠬ} [动] монцолзох 的使动态。

монцон ^{ᠮᠣᠨᠴᠣᠨ} [名]模型。

монцуурга ^{ᠮᠣᠨᠴᠤᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ} [名]①疖, 疙瘩; ②环形突出物, 圆顶; ③环型捏手, 旋钮, 按钮。

монцуургатай ^{ᠮᠣᠨᠴᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠲᠠᠶ} [形]有圆顶的, 有环型旋钮的。

монш ^{ᠮᠣᠨᠱ} [名]参见 монди。

моншгүй ^{ᠮᠣᠨᠱᠦᠭᠢ} [形]不胜枚举的, 数不胜数的。

моншигнох ^{ᠮᠣᠨᠱᠢᠭᠨᠣᠬ} [动]发傻, 发呆, 发痴, 表现得无知, 表现得智力低下。

моншин ^{ᠮᠣᠨᠱᠢᠨ} [形]呆傻的, 愚笨的, 无知的, 智力低下的。

моншрох ^{ᠮᠣᠨᠱᠢᠷᠣᠬ} [动]变傻, 变愚笨, 变痴, 变无知, 变智力低下。

моовни ^{ᠮᠣᠣᠪᠨᠢ} [名]毛边: ~ цаас 毛边纸。

моод ^{ᠮᠣᠣᠳ} [名]摩登, 时髦: ~ хувцас 摩

登服装, 时髦的服装。

моодгонуулах ^{ᠮᠣᠣᠳᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ} [动]参见 оодгонуулах。

моодгорхон ^{ᠮᠣᠣᠳᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形]短的, 矮小的。

моодлох ^{ᠮᠣᠣᠳᠯᠣᠬ} [动]打扮时髦。

моодойх ^{ᠮᠣᠣᠳᠣᠶᠢᠬ} [动]抖动短辫。

моом ^{ᠮᠣᠣᠮ} [名]〈医〉鼠疫性淋巴腺肿。

мораль ^{ᠮᠣᠷᠠᠯ} [名]道德, 道义; ◇ зан ~ 道德, 道义。

морго ^{ᠮᠣᠷᠭ᠎ᠠ} [名]〈动〉见 мөрөг。

мордох ^{ᠮᠣᠷᠳᠣᠬ} [动]①骑(马); 跨: моринд ~ 上马; ②启程, 动身: Москва орохоор 11-нд мордлоо 十一日动身去莫斯科; ~ ын хазгай (行为、事情)开始就是错的。

мордоцгоох ^{ᠮᠣᠷᠳᠣᠴᠢᠭᠣᠬ} [动]мордох 的众动态。

мордуулах ^{ᠮᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]①мордох 的使动态; ②送行, 送去: цэрэгт ~ 送入军队。

мордчих ^{ᠮᠣᠷᠳᠣᠬᠢᠬ} [动]мордох 的完成体。

морен ^{ᠮᠣᠷᠢᠨ} [名]〈地〉冰碛。

морз ^{ᠮᠣᠷᠵ} [名]〈无〉莫尔斯符号。

морзист ^{ᠮᠣᠷᠵᠢᠰᠲ} [名]〈无〉莫尔斯(电报)机值机员。

моригүй ^{ᠮᠣᠷᠢᠭᠦᠢ} [形]①没有坐骑, 没有乘骑; 没有马骑; ②不顺利, 不走运。

морилох ^{ᠮᠣᠷᠢᠯᠣᠬ} [动]①骑马; ②〈敬〉行走, 行动; 请, 请来: ~ н орно уу 请进来吧; хоймор морилж суугтун! 请坐上座! тавтай сайхан морилно уу 祝您(旅途)舒适美满; ~ н ирнэ үү 请来; 敬请光临。

морилуулах ^{ᠮᠣᠷᠢᠯᠤᠯᠠᠬ} [动]морилох 的使动态。

морилцгоох ^{ᠮᠣᠷᠢᠯᠴᠢᠭᠣᠬ} [动]морилох 的众动态。

морярхог ^{ᠮᠣᠷᠶᠠᠷᠬᠣᠭ} [形]夸耀自己的马的, 以有马而骄傲的。

морярхох ^{ᠮᠣᠷᠶᠠᠷᠬᠣᠬ} [动]夸耀自己的马; 以有马而骄傲。

морирхуу **ᠮᠣᠷᠢᠷᠬᠤ** [形] ① 参见 морирхог; ② 以马为主的, 马占多数的。

морну **ᠮᠣᠷᠨᠠ** [形] ① 不正当的, 悖谬的; ② 不顺的, 不合情理的; ③ 孤立的; 零散的, 分散的; ◇ ~ **сарну** 零散的。

морс **ᠮᠣᠷᠰ** [名] 果汁。

морфем **ᠮᠣᠷᠫᠡᠮ** [名] 词素。

морфин **ᠮᠣᠷᠫᠡᠮᠢᠨ** [名] 吗啡。

морчгор **ᠮᠣᠷᠴᠢᠭᠣᠷ** [形] (脸部表情) 不满意的, 不高兴的, 不欣赏的, 不赏识的。

морчийлгох **ᠮᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] морчийх 的使动态。

морчийх **ᠮᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 不悦, 不满意, 不欣赏, 不赏识。

морь (морин) **ᠮᠣᠷᠢᠨ** [名·形] ① 马; 骗马: ~ унах 骑马; мориор явах, ~ той явах, ~ унаж явах 骑马走; мориноос буух 下马; ~ той хүн 骑马人; 有马的人; морь явахгүй 倒霉, 不走运; жороо ~溜蹄马, 走马; бор ~ 灰毛马; зээрд ~ 枣红马; хурдан ~ 快马; эмнэг ~ 未驯的马; ~ хөтлөгч 马夫; морин (дэл) дээгүүр 马上, 立即; 匆忙地; ~ мал 马, 马类; агт ~ 骗马; морины ам хатуу 马嘴硬; ~ уралдах 赛马 (跑); ~ уралдуулах 跑马比赛; ~ уях ① 拴马; ② 使马吊汗以备比赛; ③ 解手; ~ сойх 马吊汗; ~ тавих ① 撒开马 (让吃草或去同伴处); ② 将赛马放起跑线上; ~ харах 解手; моринд сайн хүн 好骑手; моринд чадамгайлах 善于骑马; морий нь унуулах (转) 使病迅速加重; ② 马 (棋子): мориор шалах 以马将军; ③ 马的, 马拉的: морин машин 马拉机器; морин тармуур 马拉耙子; морин тойруулга 赛马场, 跑马场; морин цэргийн сургууль 骑兵训练; морин тэрэг 马车; морин хүч (技) 马力; морин ертөөний алба (陈) 驿站差役; морин цэрэг (军) 骑兵; морин дивиз (军) 骑兵师; морин хуур 马头琴; ④ (转) 大的, 长的, 高的: морин шил 大瓶; морин шоргоолж (动) 大蚊, 白蚊; морин зөгий (动) 大马蜂; морин чичүүл (动) 大沙鼠; морин хийл 马头琴; морин

шүд (植) 马齿苋属; морины дэл судлах (牧) 修剪马鬃; морин шилүүс (动) 大猯; морин хонх 大吊钟; ⑤ 和一定的词结合表示动植物的名称: морин харацай (动) 塞燕; морин мэлхий (动) 田鸡, 青蛙; морин хэдгэнэ (动) 牛蜂; морин хүрэлзгэнэ 油葫芦 (虫名); морин хяргуй (动) 雌鸽子; морин агь (植) 艾蒿, 苦艾; морин шаваг (植) 高艾蒿, 高苦艾; морин шарилж (植) 一年生苦艾; морин зээргэнэ (植) 草木樨; морин улаагана (植) 雪球花树; морин хад (植) 醋栗; морин хулгана (动) 田鼠; ⑥ 午 (地支之七); морин жил 午年, 马年; морин цаг 午时 (指上午十一时一下午一时); ◇ **морин хонх** 大铁锅; **моринь засаг** 军务印章。

морьгүй **ᠮᠣᠷᠢᠨ ᠭᠦᠢ** [形] 没马的。

морьд **ᠮᠣᠷᠢᠨ** [名] морь 的复数; 马群。

морьсог **ᠮᠣᠷᠢᠨᠰᠣᠭ** [形] 爱好骑马的, 惯于骑马的, 善骑马的。

морьт **ᠮᠣᠷᠢᠨᠲᠦ** [形] ① 有马的; 骑马的; 马的: ~ цэрэг (军) 骑兵, 骑兵队; ~ хороо (军) 骑兵团; суман ~ 骑兵连; ② 走运的, 顺利的。

морьтой **ᠮᠣᠷᠢᠨᠲᠡᠮᠦ** [形] ① 骑马的; 有马的; 马的: ~ хүн ирэв 骑马的人来了; ② 走运的, 顺利的; ③ 马年生的。

морьтон **ᠮᠣᠷᠢᠨᠲᠡᠮᠦᠨ** [名] ① 骑马人; ② 马年生的人。

мост **ᠮᠣᠰᠲ** [名] ① 桥, 桥梁; ② (技) 轴桥, 轴套; урьд ~ 前轴桥。

мото **ᠮᠣᠲᠤ** 见 (复合词第一部表示“摩托”, “摩托化的”, “有发动机的”, “机械化的”等意) ~ буудлагын (军) 摩托化步兵的; ~ буудлагын дивиз 摩托化步兵师。

мотомеханик **ᠮᠣᠲᠤ ᠮᠣᠲᠤᠮᠡᠬᠡᠨᠢᠭ** [名] 摩托机械。

мотобуудлага **ᠮᠣᠲᠤ ᠮᠣᠲᠤᠮᠡᠬᠡᠨᠢᠭ** [名] 摩托射击。

мотомеханикжилт **ᠮᠣᠲᠤ ᠮᠣᠲᠤᠮᠡᠬᠡᠨᠢᠭᠵᠢᠯᠢᠲ** [名] 摩托机械化。

мотомеханикжих **ᠮᠣᠲᠤ ᠮᠣᠲᠤᠮᠡᠬᠡᠨᠢᠭᠵᠢᠬᠢᠰ** [动] 摩托机械化。

мотомеханикжуулалт **ᠮᠣᠲᠤ ᠮᠣᠲᠤᠮᠡᠬᠡᠨᠢᠭᠵᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ**

[名](使)摩托机械化。
мотомеханикжуулах ʃᠡᠨᠤ ʃᠡᠮᠣᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠵᠤᠴᠢᠰᠢᠨᠢᠮᠣᠨᠤ [动](使)摩托机械化。
мотор ʃᠡᠮᠣᠷ [名]发动机, 摩托, 马达, 引擎: хоёр ~ той нисэх онгоц 双引擎飞机。
моторжилт ʃᠡᠮᠣᠷᠵᠢᠯᠲᠦ [名]摩托化。
моторжих ʃᠡᠮᠣᠷᠵᠢᠬᠡ [动]摩托化: моторжсон анги 摩托化部队。
моторжуулалт ʃᠡᠮᠣᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠦ [名](使)摩托化。
моторжуулах ʃᠡᠮᠣᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠢᠬᠡ [动](使)摩托化: моторжуулсан арми 摩托化部队。
моторт ʃᠡᠮᠣᠷᠲᠦ [形]有发动机的, 带发动机的; 摩托化的: ~ дугуй 摩托车, 机器脚踏车。
моторч (ив) ʃᠡᠮᠣᠷᠲᠠ [名]发动机制造工人; 发动机修理工人; 动力员。
моторчлох ʃᠡᠮᠣᠷᠲᠢᠯᠠᠬᠡ [动]有发动机, 带发动机, 摩托化: моторчилсон буудлагын арми(军) 摩托化步兵部队。
мотоспорт ʃᠡᠮᠣᠲᠦ ᠰᠢᠳᠠᠷ [名]摩托车运动。
мотоухягт ʃᠡᠮᠣᠲᠤ ᠤᠬᠢᠭᠠᠲᠦ [形]摩托装甲的。
мотоцикл ʃᠡᠮᠣᠲᠦᠴᠢᠯ [名]摩托车。
мотоциклч(и) ʃᠡᠮᠣᠲᠦᠴᠢᠯᠴᠢ [名]摩托车驾驶员, 摩托车手。
мохдог ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠳᠣᠭ [形]①钝的, 不锋利的; ②迟钝的, 愚笨的。
мохдол ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠳᠣᠯ [名]绝境, 困难, 艰险。
мохдор ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠳᠣᠷ [形]参见 мохоо。
мохлиг ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠯᠢᠭ 见 бодох ~ 算盘。
мохлог ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠯᠣᠭ 见 мохлиг。
мохойх ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠶᠢᠬᠡ [动]变钝, 变短。
мохол ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠯ [名]迟钝; 无路可走。
мохон ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠨ [形]不锋利的, 钝的。
мохоо ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠶᠡ [形]①不快的, 钝的: ~ хутга 钝刀; ②(转)迟钝的, 愚笨的; ③懒惰的。
мохоогдох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠶᠡᠳᠣᠬᠡ [动]мохоох 的被动态。

мохоодох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠣᠬᠡ [动]①变钝; ②变迟钝, 变愚笨。
мохоодуу ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠭᠤᠮᠤ [形]圆的, 钝的; ◇~ уламж (植)圆苔。
мохоодуухан ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠭᠤᠮᠤᠬᠠᠨ [形]钝的, 不快的。
мохоол ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠯ [名]钝; 愚笨。
мохоолгох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠯᠠᠭᠢᠬᠡ [动]① мохоох 的使动态; ②意同 мохоогдох。
мохоор ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠷ [名]马和洛(烟名)。
мохоорох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠷᠠᠬᠡ [动]①变钝; ②变迟钝; 变愚钝: зориг нь ~ 灰心, 垂头丧气。
мохоох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠡᠳᠤᠬᠡ [动]мохоох 的使动态; ①用钝, 使钝; ②(转)使迟钝, 使愚钝; 使麻痹: сэрэмж ~ 使放松警惕性; ③(转)使之理屈词穷, 使之无言对答; 使之窘迫。
мохорих ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠷᠢᠬᠡ [动]滚动, 打滚。
мохориулах ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠷᠢᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠡ [动]мохорих 的使动态。
мохох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠬᠡ [动]①灰心, 泄气, 愚钝起来, 迟钝起来: урам зориг ~ 灰心; 士气低落; өөрийн ялагдалдаа зориг мохдоггүй 不甘心自己的失败; үг ~ 理屈词穷, 无言对答; ②(刀刃)变钝。
мохошгүй ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠣᠬᠡ [形]不屈不挠的, 坚韧不拔的, 不气馁的, 不灰心的。
мохрол ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠷᠣᠯ [名]参见 мухардал。
мохрох ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠷᠠᠬᠡ [动]终结, 完结: арга ~ 无计可施。
мохуул ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠤᠯᠢ I [名](刀具、刀剑的靠近把柄的)较钝部分。
мохуул ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠤᠯᠢ II [名]结局。
мохуулгүй ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠭᠤᠯᠢᠭᠡᠮᠣᠬᠡ [形]无结局的, 无穷尽的, 无边际的。
мохчих ʃᠡᠮᠣᠬᠡᠴᠢᠬᠡ [动]мохоох 的完成体。
мөг ʃᠡᠮᠡᠭ [名]痔。
мөглэн(г) ʃᠡᠮᠡᠭᠯᠡᠨ(ᠭ) [名]见 мүглэн(г)。
мөгөөрс(өн) ʃᠡᠮᠡᠭᠡᠮᠡᠭᠦᠷᠰ(ᠥᠨ) I [名]〈医〉(婴儿牙床上出的)小疮。
мөгөөрс(өн) ʃᠡᠮᠡᠭᠡᠮᠡᠭᠦᠷᠰ(ᠥᠨ) II [名]〈解〉软骨, 脆

骨：～ хоолой 气管；～ зовнил 软骨病；～ өн гуурс 支气管；～ өн хоолой-тос 气管炎；～ өн бундуу 软骨瘤。

мөгөөрсгөр ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠷ} [形] 软骨的；骨头软化的。

мөгөөрсдөх ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠦᠳᠦᠬᠡ} [动] 形成软骨。

мөгөөрсжих ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠡ} [动] 软骨化。

мөгөөрсөнгөр ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷ} [形] 软骨瘤的。

мөгөөрст ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠲᠦ} [形] 软骨的；～ яст загас 软骨鱼类。

мөгөөрстөл ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠲᠦᠯ} [名] 软骨瘤。

мөгөөрстөс ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠲᠦᠰ} [名] (医) 软骨炎。

мөгөөрстөх ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠲᠦᠬᠡ} [动] (婴儿) 因牙床生疮而不能吮乳。

мөгөөс ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠰ} [名] 参见 мөгөөрс。

мөгөөсжих ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠡ} [动] 参见 мөгөөрсжих。

мөгт ^{ᠮᠥᠭᠡᠲᠦ} [名] (动) 竹筴。

мөгүү ^{ᠮᠥᠭᠡᠭᠦ} [名] 边框；цонхны ~ 窗子框；ширээний ~ 桌子边框；～ дунгуй (动) 短嘴海鸟。

мөгц ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠴᠢ} I [名] (动) 鲤鱼苗，小鲤鱼。

мөгц ^{ᠮᠥᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠴᠢ} II [名] 掺有紫草颜料的油。

мөд ^{ᠮᠥᠳᠦ} [副] 现在，立刻，很快，一会儿：тэр ~ ирнэ 他就来。

мөдөд ^{ᠮᠥᠳᠦᠳᠦ} [副] 参见 мөд。

мөдүү ^{ᠮᠥᠳᠦᠭᠦ} [名] 箭的尖端。

мөдхөн ^{ᠮᠥᠳᠦᠬᠡᠨ} [副] мөд的小称。

мөлгөнөх ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠨᠦᠬᠡ} [动] (触及到平滑面) 感到冰凉。

мөлгөнүүлэх ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөлгөнөх 的使动态。

мөлгөр ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠷ} [形] ①平滑的，无棱角的，磨平的，圆滑的：～ хад 平滑的岩石；②钝的，无刃的，不锋利的：～ хутга 钝刀。

мөлгөрдүү ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ} [形] ①十分平滑的，很圆滑的；②很钝的，不锋利的。

мөлгөрхөн ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠷᠬᠡᠨ} [形] мөлгөр 的小称；①较平滑的，较圆滑的；②较钝的。

мөлгөршил ^{ᠮᠥᠯᠭᠡᠷᠰᠢᠯ} [形] 平滑的，磨平的。

мөлжигдөгч ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠭᠴᠢ} [名·形] ①被剥削者；②被剥削的。

мөлжигдөл ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠯ} [名] 受剥削。

мөлжигдөх ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ} [动] мөлжих 的被动态。

мөлжигч ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠭᠴᠢ} [名] ①剥削者，剥夺者，榨取者；～ анги 剥削阶级；②啃者，剔肉者；敲骨吸髓者。

мөлжигчид ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠭᠴᠢᠳᠢ} [名] мөлжигч 的复数。

мөлжинзөх ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠨᠵᠦᠬᠡ} [动] мөлжих 的短暂体。

мөлжил ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠯ} [名] 参见 мөлжилт。

мөлжилт ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠯᠦᠲᠦ} [名] 剥削。

мөлжилтгий ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠯᠦᠲᠦᠭᠢ} [形] 参见 мөлжимтгий。

мөлжимтгий ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠮᠦᠳᠦᠭᠢ} [形] 剥削成性的，贪得无厌的：～ худалдаачин 贪得无厌的商人。

мөлжимхэй ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠮᠡᠬᠡᠢ} [形] 参见 мөлжимтгий。

мөлжих ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠬᠡ} [动] ①啃骨头，剔肉；яс ~ 啃骨头；②(转)剥削：～ н сорогч 剥削者，寄生虫；хүн хүнээ ~ ёсыг устгах 消灭人剥削人的制度；их хүүтэй зээллэсээр ~ 高利贷剥削。

мөлжицгөөх ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ} [动] мөлжих 的众动态。

мөлжлөг ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠯᠡᠭ} [名] ①啃骨头，剔肉；②(转)剥削。

мөлжмөл ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠮᠡᠯ} [名] 剥削。

мөлжмөлт ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠮᠡᠯᠦᠲᠦ} [名] ①剥削者；②好挖苦人的人。

мөлжөөр ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠶᠡᠷ} [名] 见 мөлжүүр。

мөлжүүлэх ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] ① мөлжих 的使动态；②意同 мөлжигдөх。

мөлжүүр ^{ᠮᠥᠯᠭᠢᠵᠢᠶᠡᠷ} [名] ①骨头上留着的肉；②草皮；③(转)积存的财产；～ тэй айл 富裕的人家；④(转)过人的知识，才能；造詣：～ тэй хүн 有才能的人，有造詣的。

人.

мөлжүүргүй *ᠮᠥᠯᠵᠡᠭᠦᠷᠭᠦᠢ* [形] ①骨头上留着肉很少的，骨头上未留肉的；②没有希望的；无指望的；③没有财产的；知识贫乏的，无造诣的。

мөлжүүртэй *ᠮᠥᠯᠵᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] ①骨头上留有肉的；②有财产的。

мөлжих *ᠮᠥᠯᠵᠢᠬᠡ* [动] мөлжих 的多次体。

мөлийлгөх *ᠮᠥᠯᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] мөлийх I 的使动态；使变平滑，磨平，磨圆滑；使变无刃，使钝化；ирмэгийг ~ 使边缘平滑起来。

мөлийх *ᠮᠥᠯᠢᠶᠡ* I [动] ①变平滑，磨掉棱角，磨平，磨去边缘，变圆滑；②变钝，变无刃，变得不锋利。

мөлийх *ᠮᠥᠯᠢᠶᠡ* II [动] 宽大水流缓缓流动。

мөлмөлзөх *ᠮᠥᠯᠮᠥᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 мэлмэлзэх.

мөлөгдөх *ᠮᠥᠯᠥᠭᠲᠡᠬᠡ* [动] мөлөх I 的被动态。

мөлөгнөх *ᠮᠥᠯᠥᠭᠨᠡᠬᠡ* [动] 平滑、圆滑物摇动，摆动，跳动。

мөлөлзөх *ᠮᠥᠯᠥᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 мөлөгнөх.

мөлөлт *ᠮᠥᠯᠥᠯᠲᠡ* [名] 平滑，圆滑。

мөлөр *ᠮᠥᠯᠥᠷ* [形] 光滑的，平滑的。

мөлөх *ᠮᠥᠯᠡᠬᠡ* I [动] 削去，修剪(树枝等)；
модны мөчрийг үзүүрээс нь ~ 从梢部削去树枝。

мөлөх *ᠮᠥᠯᠡᠬᠡ* II [动] 暗中损害别人，暗整，暗中对付。

мөлс *ᠮᠥᠯᠰᠡ* [动] 参见 мөс；◇ ~ билүү (矿) 绿鳞云母。

мөлсөн *ᠮᠥᠯᠰᠡᠨ* [名] 冰，冰块。

мөлт *ᠮᠥᠯᠲᠡ* [副] 稍稍，大略；不全地；勉强强强地；бичиг халт ~ гаргадаг 大略识几个字；~ татах 挣脱；使脱白；◇ халт ~ 大略地；马里马虎地，不认真地；勉强强强地。

мөлтлөгдөх *ᠮᠥᠯᠲᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] мөлтлөх 的被动态。

мөлтлөх *ᠮᠥᠯᠲᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] 使脱骺，使脱位，使脱白；мөрөө ~ в 把自己的肩弄脱白。

мөлтлүүлэх *ᠮᠥᠯᠲᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] мөлтлөх 的使动态。

мөлтөрхий *ᠮᠥᠯᠲᠡᠷᠬᠢ* [形] ①脱白的，脱骺的；②缺口的，不完整的；③草率的，马马虎虎的；大略的。

мөлтөс *ᠮᠥᠯᠲᠡᠭᠡ* [副] 勉强勉强，几乎，差不多，好容易，仅仅；ам ~ 好(不)容易，很勉强(地)，勉强勉强，差一点…

мөлтрөх *ᠮᠥᠯᠲᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 挣脱，脱出，脱落，脱臼。

мөлтрүүлэх *ᠮᠥᠯᠲᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] мөлтрөх 的使动态。

мөлүү *ᠮᠥᠯᠦᠭᠦ* [形] 参见 мөлүүн。

мөлүүлэх *ᠮᠥᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① мөлөх I 的使动态；②意同 мөлөгдөх。

мөлүүн *ᠮᠥᠯᠦᠭᠡᠨ* [形] 寒冷，严寒；寒冷的，冷的。

мөлүүхэн *ᠮᠥᠯᠦᠭᠡᠬᠡᠨ* [形] 有点凉意的，凉爽的，稍凉的。

мөлхлөх *ᠮᠥᠯᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①爬行，爬动，匍匐；②不断爬行(爬动，匍匐)；众多人爬行(爬动，匍匐)。

мөлхмөл *ᠮᠥᠯᠬᠡᠮᠡᠯ* [形] 爬行的。

мөлхөгч *ᠮᠥᠯᠬᠡᠭᠴ* [名] 爬行动物。

мөлхөгчид *ᠮᠥᠯᠬᠡᠭᠴᠢᠳ* [名] мөлхөгч 的复数。

мөлхөл *ᠮᠥᠯᠬᠡᠯ* [名] 爬行，匍行。

мөлхөлт *ᠮᠥᠯᠬᠡᠯᠲᠡ* [名] 爬行。

мөлхөө *ᠮᠥᠯᠬᠡᠭᠡ* [名] ①爬行；匍匐；②狼忌称；③爬行类。

мөлхөх *ᠮᠥᠯᠬᠡᠬᠡ* [动] ①爬行，匍匐；элгээрээ ~ 匍匐而行；~ н зайлах 爬到一旁；②跑着走。

мөлхөцгөөх *ᠮᠥᠯᠬᠡᠬᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] мөлхөх 的众动态。

мөлхрүүлэх *ᠮᠥᠯᠬᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 мөлхүүлэх。

мөлхүүлэх *ᠮᠥᠯᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① мөлхөх 的使动态；②打得不能动弹。

мөлхчих *ᠮᠥᠯᠬᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] мөлхөх 的完成体。

мөлчгөр *ᠮᠥᠯᠴᠢᠭᠦᠷ* [形] 无棱角的，无边界的，磨平的，磨钝的。

мөлчийлгөх *ᠮᠥᠯᠴᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] мөлчийх 的使

动态.

мөлчийх ^{ᠮᠥᠯᠴᠢᠢᠬᠡ} [动] 裹得紧.

мөлчлөг ^{ᠮᠥᠯᠴᠢᠯᠡᠭ} [名] ① 周期; ② 分期; ③ 〈数〉循环小数.

мөн ^{ᠮᠥᠨ} [副] ① 是的, 对的, 正确的: ~ үү, биш үү? 对不对? ~, ~! 对, 对! ~ хэлэх 说得正确, 说得对; ② 原本的, 真正的: ~ чанар 本质, 实质; ③ 正是那个; 同一个, 同样的: ~ газар 正是这个地方, 该地; 同一地方; ~ шөнө 该夜, 同一夜; ~ тэр үед 就在那个时候; 同一时候; ~ оны наймдугаар сард 同年八月; ~ түүнчлэн 而同样, 同时, 同样的; ~ адил 同样的, 相同的; ~ хүү 就是, 还是; ④ (合成谓语中的系词) 是: тэр хүн энэ ~ 这就是那个人; миний ном ~ 是我的书; ⑤ 还, 也, 仍然: өвлийн ид хүйтэн үе болоод байгаа боловч маалаа ~ л өвөлжөөнд оруулаагүй 虽然已到严冬时节, 却还未将牲畜赶至冬牧地; ⑥ 同时, 以及, 另外: нөхдүүдийн тусламжийн ачаар, ~ өөрийн махран зүтгэсний үрээр ... 由于同志们的帮助, 同时也由于自己的勤奋努力...

мөнгө(н) ^{ᠮᠥᠩᠭᠡ} [名·形] ① 银子; 银的: алт ~ 金银; ~ төгрөг 银钱; ~ өр хийсэн 银制的; ~ н аяга 银碗; ~ н долгио 银色的波浪; ~ н ус 水银(汞); ② 钱; 钱的; 货币; 财政, 金融; 财产: улаан ~ 铜币, 铜钱; цай ~ өр бага айл 茶和钱都缺乏的人家; ~ н сан 银库; ~ ний реформ 货币改革; чи ~ тэй юу? 你有钱吗? ~ н тэмдэгт 纸币; ~ н төгрөг 银币; ~ н санхүү 财政, 财务; 金融; ~ оруулалт 投资; ~ төлөх тасалбар 付款收据; ~ хүлээн авах 出纳现金; ~ хүүлэх 放高利贷; ~ хадгалах 存款; ~ хадгалуулагч 存款人, 存户; ~ хуримтлуулах 现金积累; ~ хүүлэгч 高利贷者; ~ олох 赚钱; ~ шүтэх үзэл 拜金主义; ~ н гүйлгээ 现金流通; ~ н төлбөр 现金支付; ~ н шагнал олгох 发现金奖; ~ н торгууль 罪款; ~ валют 银位; ~ н адлэл 银器; ~ н дэвсгэр 货币本位; ~ н барьцаа 押金; ~ н зарлага 现金支出; ~ н зээллэг 货币贷款; ~ н нөөц 货币储备; ~ н өртөг 货币

价值; ~ н тэтгэвэр 津贴, 补助金; ~ н задлах банк 兑现银行; ~ н тэмдэгт гаргах банк 发行银行; ~ ний аж ахуй 货币经济; ~ ний бараа 现金商品; ~ ний барьцаа 押款保证金; ~ ний билет 钞票; ~ ний зах зээл 金融市场; ~ ний зах дахь дамчин 金融市场经纪人; ~ ний итгэмжлэх бичиг 付款凭单; ~ ний шагнал 奖金; ~ н тусламж 金钱上的援助; 捐款; ~ ний ханш, ~ н ханш 金融行情; 币值; ~ ний ханш буурах 货币贬值; ~ ний эргэлт 金融流通; ~ н орлого 金钱收入; ~ гуйвуулах 汇款; ~ идэх (шамших) 贪污; ~ цутгах 行贿; ~ ний нярав 出纳, 司库; сохор улаан ~ ч өгөхгүй 分文不给, 什么都不给; ③ 蒙戈(蒙币单位, 等于0.01图格里克): хорин ~ 二十蒙戈; ~ н цагаа (化) 镲; ◇ ~ ний хорхой (动) 蟑螂; ~ н уруул 鼻上有白点马, 钩鼻马; ~ н гүйлс (植) 银杏, 白果; ~ н цацагт (植) 玉蕊花; ~ н загас (动) 银鱼.

мөнгөгүйдэх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ} [动] 穷困化, 破产.

мөнгөжих ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠵᠢᠬᠡ} [动] ① 变银色; ② 镀上银, 包上银.

мөнгөжүүлэх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] 让...富裕起来, 使变得有钱: малчдыг ~ 让牧民富裕起来.

мөнгөлж ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠵᠡ} [名] (化) 精氨酸酶.

мөнгөлжин ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠵᠢᠨ} [名] (化) 钒.

мөнгөлгөнө ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠦ} [名] (植) 白果树, 银杏.

мөнгөлөг ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭ} [形] 银质的, 银白的: ~ арьс 银质沉香病; ~ хачиг 银白色壁虱; ~ шуунгаахай нугас (动) 长尾鸭.

мөнгөлөгдөх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ} [动] мөнгөлөх 的被动态.

мөнгөлөх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] 镀银; 用银子包制: ~ арга 镀银法.

мөнгөлүүлэх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөнгөлөх 的使动态.

мөнгөлдгөөх ^{ᠮᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠳᠭᠡᠬᠡ} [动] мөнгөлөх 的众动态.

- мөнгөт** *ᠮᠥᠩᠭᠡᠲᠦ* [形] 银的, 银质的: ~ зэс 辉银铜矿; ~ ширхэг 嗜银纤维.
- мөнгөтэй** *ᠮᠥᠩᠭᠡᠲᠡᠢ* [名] 有钱的, 富裕的.
- мөнгөхүүлэгчид** *ᠮᠥᠩᠭᠡᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] ① 支付银两; ② (转) 进贡国.
- мөнгөч(ин)** *ᠮᠥᠩᠭᠡᠴᠢ* [名] 银匠.
- мөнднийлөх** *ᠮᠥᠩᠳᠢᠨᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 做成圆形.
- мөндийх** *ᠮᠥᠩᠳᠢᠶᠬᠡ* [动] 变成胖敦敦, 变得圆溜溜: ~сэн сайхан хүү 胖敦敦可爱的男孩子.
- мөндөл** *ᠮᠥᠩᠳᠡᠯ* [名] <动> ① 旱獭崽; ② 小山鼠, 小田鼠.
- мөндөллөх** *ᠮᠥᠩᠳᠡᠯᠯᠡᠬᠡ* [动] 生旱獭崽.
- мөндөр** *ᠮᠥᠩᠳᠡᠷ* [名] 雹: ~ орох 下雹子; ~ цохих 打雹子; ~т дайрагдах 遭雹害; ~ буулгах (转) 劈头盖脑地抛下, 密密麻麻地扔下.
- мөнөө** *ᠮᠥᠨᠡᠭᠡ* [副] 现在, 这一会儿, 眼下; 刚才.
- мөнөөх** *ᠮᠥᠨᠡᠭᠡᠬᠡ* [代·形] ① 就是那个, 正是那个; ② 此刻的, 这一会儿的, 刚才的.
- мөнөөхөн** *ᠮᠥᠨᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* [副] мөнөөх 的小称.
- мөнтгөр** *ᠮᠥᠨᠲᠭᠡᠷ* [形] 圆溜溜的, 圆鼓鼓的.
- мөнтийх** *ᠮᠥᠨᠲᠢᠶᠬᠡ* [动] 变得圆溜溜的.
- мөнтөр** *ᠮᠥᠨᠲᠡᠷ* [形] 参见 тэнтэр.
- мөнх** *ᠮᠥᠨᠬᠡ* [形] 永远的, 永久的, 永恒的, 永垂不朽(的): ~ ногоон ургамал 四季长青的植物; ~ цэвдэг 终年不解冻的冻土层, 永冻层; амь үрэгдсэн хувьсгалчууд нь ~ 革命先烈永垂不朽; ~ зул 长明灯; ~ ийн найрамдал 永恒的友谊; ~ бус 无常; ~ бусыг үзүүлэх 死, 逝世; ~ харгана <植> 黄花木属; ~ цас 永久积雪; ~ цэцэг <植> 腊菊层; ◇ ~ нугас ① <动> 大头鱼; ② <植> 安春香; ~ ийн ус 长生仙水.
- мөнхжих** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] 永垂不朽, 流传千古, 流芳百世, 永久存在, 永恒化, 永生.
- мөнхжицгөөх** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] мөнхжих 的众动态.
- мөнхжүүлэх** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мөнхжих 的

使动态.

- мөнхлөгдөх** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] мөнхлөх 的被动态.
- мөнхлөх** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 使之永垂不朽, 使之永世长存, 使之永生, 使永恒化.
- мөнхлүүлэх** *ᠮᠥᠨᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мөнхлөх 的使动态.
- мөнхөд** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠳᠡ* [副] 永远, 永久, 永恒.
- мөнхөлцгөөх** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] мөнхлөх 的众动态.
- мөнхөрцгөөх** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] мөнхрөх 的众动态.
- мөнхрөл** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠷᠡᠯ* [名] 永垂不朽, 流传千古, 永久存在, 永恒化, 永生.
- мөнхрөө** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠷᠡᠭᠡ* [名] <植> 千岁子.
- мөнхрөх** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 参见 мөнхжих .
- мөнхрүүлэх** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мөнхрөх 的使动态.
- мөнхүү** *ᠮᠥᠨᠬᠡᠭᠦ* [副] 同样, 同是, 就是.
- мөөг(өн)** *ᠮᠡᠭᠦᠭ* [名] 蘑菇: ~ түүх 采蘑菇; ~ний үржил <医> 念球菌脓毒病.
- мөөгөнцөр** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷ* [名] 小蘑菇; 菌; <医> 霉菌病.
- мөөгөнцөрдөх** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 参见 мөөгөнцөртөх .
- мөөгөнцөрт** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡ* [形] 真菌的.
- мөөгөнцөртөх** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠬᠡ* [动] 生真菌病, 念球菌病, 土毛菌病.
- мөөгөрхүү** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦ* [形] ① 蘑菇状的; ② 参见 мөөгөнцөр .
- мөөгт** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠲᠡ* [名] <动> 山菌子.
- мөөгтөх** *ᠮᠡᠭᠦᠭᠲᠡᠬᠡ* [动] 生菌, 长蘑菇.
- мөөлүү** *ᠮᠡᠭᠡᠯᠠᠭᠦ* [形] 秃脑袋的.
- мөөм** *ᠮᠡᠭᠡᠮ* [名] (人的) 乳房: ~ний толгой 乳头.
- мөөмтөс** *ᠮᠡᠭᠡᠮᠲᠡᠰ* [名] 乳腺炎.
- мөөр(өн)** *ᠮᠡᠭᠡᠷ* [名] ① 轮缘, 轮辋; ② (圆物周围之) 围圈, 箍.
- мөөрдөх** *ᠮᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 做车轮, 外缘, 做轮

輶, 做箍, 做围圈.

мөөрлөчнх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠴᠢᠬ} [动] мөөрлөх 的使动态.

мөөрлүүлэх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ} [动] мөөрлөх 的使动态.

мөөрөлдөх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠦᠯᠳᠡᠬ} [动] мөөрөх 的互动态; 许多牛叫.

мөөрөмтгий ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠲᠦᠭᠢ} [形] (牛) 爱哞哞叫的.

мөөрөх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠦᠬ} [动] 牛叫, 牛哞哞叫.

мөөрс ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠰ} [名] 见 мөгөөрс.

мөөрстөх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠰᠲᠡᠬ} [动] 见 мөгөөрстөх.

мөөрүүлэх ^{ᠮᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ} [动] мөөрөх 的使动态.

мөөхий ^{ᠮᠡᠭᠡᠬᠢ} [名] 悻悻, 点心.

мөр ^{ᠮᠥᠷ} [名] I ① 足迹, 踪迹: хүний ~ 人的足迹; ~ хураах 敛迹; ~ өө баллах 消灭痕迹; ~ өөр нь явах 跟踪追随, 走老路; ~ өөрөө явах ① 沿着自己原来的足迹走; ② 安分守己; ③ 路, 车辙: машины ~ 汽车轮迹, 汽车辙; нэг ~ болгох 使一致, 使遵循同一道路, 使志同道合; ~ ийн хөтөлбөр 行动纲领; ◇ зам ~ 道路; ④ (文字的) 行: догол ~ (шинэ ~) 章节的首行; ⑤ 排, 列: ар ~ 后列, 后排; урт ~ 长排, 长列; ~ дэвшүүлэх 移行; ~ явалт 冲程; ⑥ (转) 按照, 根据: шүүмжлэлийн ~ өөр 按照批评的原则.

мөр(өн) ^{ᠮᠥᠷ(ᠥᠨ)} II [名] ① 肩, 肩膀: ~ өн дээр нь алгадах 拍一下他的肩膀; ~ зэрэгцэн явах 肩并肩地走; ~ зэрэгцэх ① 并肩; ② (转) 竞争, 比赛, (与... 相) 匹敌; ③ 弓把膀子: ~ гадагшлах 脱臼; ~ бүтэн явах 过温饱生活; ~ өө буруулах 脱臼; ~ ийн жанжин 副将.

мөр ^{ᠮᠥᠷ} III [名] (器物之) 背, 刀背, (椅子等的) 靠背: хутганы ~ 刀背; сүхний ~ 斧背.

мөргөгдөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬ} [动] мөргөх 的被动态.

мөргөл ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯ} [名] 叩首, 磕头, 礼拜, 祈祷: эргэл ~ 祈祷; ~ ёслол 教仪; ~ ийн

дуган 礼拜堂; 佛堂.

мөргөлдөөн ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠨ} [名] ① 相碰, 顶撞; ② 冲突, 相斗, 相争; ③ 争论, 争执.

мөргөлдөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠳᠡᠬ} [动] мөргөх 的互动态; ① 互相顶撞, 互相碰撞: бух ~ ж байна 公牛相顶; хоёр машин мөргөлд-жээ 两辆汽车相撞; ② (转) 发生冲突; ③ 争论, 争执.

мөргөлдүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ} [动] мөргөлдөх 的使动态.

мөргөлөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠡᠬ} [动] мөргөх 的多次体; ① 频频叩首, 不停磕头; ② 用头或角顶撞; ③ 不知所措, 乱摸乱抓.

мөргөлт ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠲ} [名] ① 顶撞; ② 叩首, 磕头.

мөргөлтөн ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠦᠨ} [名] 祈祷者, 朝拜者.

мөргөлтэй ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠡᠢ} [形] 叩首的, 祈祷的.

мөргөллүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ} [动] мөргөлөх 的使动态.

мөргөлцөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠴᠡᠬ} [动] мөргөх 的共动态.

мөргөлчид ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠴᠢᠳ} [名] мөргөлчин 的复数.

мөргөлчин ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠴᠢᠨ} [名] 祈祷者, 磕头的人; 香客; 朝圣者.

мөргөмөл ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠮᠥᠯ} [名] 接合处, 接口, 衔接点.

мөргөмтгий ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢ} [形] ① 好磕头的, 好祈祷的; ② 好顶撞的; 好争斗的.

мөргөмхий ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠮᠬᠢ} [形] 参见 мөргөмтгий.

мөргөөч ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠴ} [形] 爱顶架的, 好顶撞的.

мөргөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠬ} [动] ① 叩首, 磕头; ② (长角的牲畜) 顶架, 顶角.

мөргөц ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠴ} [名] (地) 冲积层, 淤积层.

мөргөцгөөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬ} [动] мөргөх 的众动态.

мөргөцөг ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠭ} [名] (矿) 工作面, 掌子(头).

мөргөцөлдөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠳᠡᠬ} [动] мөргөцөх 的共动态.

мөргөцөх ^{ᠮᠥᠷᠭᠦᠴᠡᠬᠡ} [动](牛羊)顶架。

мөргөчих ^{ᠮᠥᠷᠭᠦᠴᠢᠬᠡ} [动]мөргөх 的完成体。

мөргүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөргөх 的使动态。

мөрдвөр ^{ᠮᠥᠷᠳᠦᠪᠦᠷ} [名] 条例, 条款, 规则, 规章, 规定。

мөрдлөг ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠯᠦᠭ} [名] ① 范例, 指南, 纲领; ② 〈法〉 侦察, 侦讯。

мөрдлөгө ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠯᠦᠭᠡ} [名] 见 мөрдлөг。

мөрдлөгөө ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠯᠦᠭᠡ} [名] 见 мөрдлөг。

мөрдөгдөх ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ} [动] мөрдөх 的被动态。

мөрдөлт ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠡᠯᠲᠦ} [名] ① 追踪, 跟踪; ② 〈法〉 侦察, 侦讯; ③ (转) 遵守, 遵循。

мөрдөс ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠡᠰ} [名] 参见 мөрдвөр。

мөрдөх ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠬᠡ} [动] ① 跟踪, 追踪; ~н хөөх 追踪; ② (转) 〈法〉 侦察, 调查, 侦讯; ~н байцаах 〈法〉 侦讯, 侦察; ③ (转) 遵循, 遵照; ~н дагах 遵照, 遵守; ~н мөшгөх 陷害; ~н хавчих ажиллагаа 报复行为。

мөрдөцгөөх ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬᠡ} [动] мөрдөх 的众动态。

мөрдүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрдөх 的使动态。

мөрдчих ^{ᠮᠥᠷᠳᠡᠴᠢᠬᠡ} [动] ① мөрдөх 的多次体; ② мөрдөх 的完成体。

мөрий ^{ᠮᠥᠷᠢ} [名] ① 赌注, 抵押, 赌金, 赌物; ~ баригч 庄家 (指赌博); ~ тэй тоглоом 赌博; ~ тавих 打赌; ② 赌输之钱财。

мөрийтэй ^{ᠮᠥᠷᠢᠶᠢᠲᠡᠢ} [形] 赌博的; ~ наадмыг хориглох 禁赌。

мөрийцөх ^{ᠮᠥᠷᠢᠶᠢᠴᠡᠬᠡ} [动] 打赌, 下赌注。

мөрийцүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠢᠶᠢᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрийцөх 的使动态。

мөрийцчих ^{ᠮᠥᠷᠢᠶᠢᠴᠢᠬᠡ} [动] мөрийцөх 的完成体。

мөрлөгч ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠴᠢ} [名] 枪托。

мөрлөх ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡ} I [动] 用肩扛, 肩挑; хүү-

дий ~ 扛口袋。

мөрлөх ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡ} II [动] ① 跟踪, 追踪; ② 找出踪迹; ③ 成行, 成排。

мөрлөх ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡ} III [动] 用刀背砍。

мөрлөцгөөх ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬᠡ} [动] мөрлөх I、II 的多次体。

мөрлөчих ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠡ} [动] мөрлөх I、II 的多次体。

мөрлүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрлөх I、II 的使动态。

мөрөвч ^{ᠮᠥᠷᠦᠪᠴᠢ} [名] 护肩, 背带, 裤吊带; ~ тэй бүс 〈军〉 武装带; өмдний ~ 裤背带。

мөрөвчилгөөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠪᠴᠢᠯᠭᠡᠬᠡ} [动] мөрөвчлөх 的众动态。

мөрөвчлөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ} [动] 肩扛, 担。

мөрөвчлүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠦᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрөвчлөх 的使动态。

мөрөг ^{ᠮᠥᠷᠦᠭ} [名] 〈动〉 鲤鱼。

мөрөглөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] мөргөх 的多次体; 见 мөргөлөх。

мөрөгцөг ^{ᠮᠥᠷᠦᠭᠡᠴᠡᠭ} [名] 边框, (边缘之) 圈; 岸边; голын ~ 河岸; эрэгцэг ~ 岸边, 河堤。

мөрөгцөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠭᠡᠴᠡᠬᠡ} [动] 牛互相顶住头。

мөрөлдөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠳᠡᠬᠡ} [动] 担起, 肩扛; 承担; ~н хариуцах 负责, 承担。

мөрөлдүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрөлдөх 的使动态。

мөрөлсөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠰᠡᠬᠡ} [动] мөрлөх I 的多次体。

мөрөлсүүлэх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] мөрөлсөх 的使动态。

мөрөлтгөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ} [动] мөрөлтөх 的使动态。

мөрөлтөх ^{ᠮᠥᠷᠦᠯᠲᠡᠬᠡ} [动] 参见 мөрлөх I。

мөрөн ^{ᠮᠥᠷᠦᠨ} [名] 江, 大河; Сэлэнгэ ~ 色楞格河; Хөх ~ 长江; мөрний морь 〈动〉 河马; мөрний гулдрил 河床; мөрний салбар 湖汊; мөрний тохой 河湾; мөрний хөндий 河谷; мөрний эрэг 河

岸, 江岸; ◇ гол ~ 江河.

мөрөөдөгдөх *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠳᠦᠬᠡ* [动] мөрөөдөх 的被动态.

мөрөөдөл *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠯ* [名] ① 期望, 希望, 向往; хүсэл ~ 期望; 向往; ② 怀念, 想念.

мөрөөдөлт *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 мөрөөдөл.

мөрөөдөлцөх *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] мөрөөдөх 的共动态.

мөрөөдөмтгий *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠲᠦᠭᠢ* [形] 好幻想的, 爱想象的.

мөрөөдөх *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 期望, 希望, 渴望; 追求, 向往; ② 思念, 想念: санаж ~ 思念, 缅怀; 向往.

мөрөөдүүлэх *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мөрөөдөх 的使动态.

мөрөөдөцгөөх *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠴᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] мөрөөдөх 的众动态.

мөрөөдчих *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] мөрөөдөх 的多次体.

мөрөөл *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠯ* [名] 参见 мөрөөдөл: ~ болох 十分想念, 渴望; 渴求.

мөрөөр *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠷ* [副] ① 沿足迹; ② 据此; ③ 按行列, 按排列.

мөрөөсөл *ᠮᠥᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯ* [名] 期望, 愿望.

мөртлөө *ᠮᠥᠷᠲᠡᠯᠡᠭᠡ* [连] 既然..., 就...; 本来..., 就要...; 已经..., 还要...; 正在..., 却...; 正当...时, 忽然...: өөрөө тийм ~ бусдыг битгий хэл! 既然自己是那样, 那就别去说别人! суух ~ суу! 要坐你就坐着!

мөртөө *ᠮᠥᠷᠲᠡᠭᠡ* I [连] 参见 мөртлөө.

мөртөө *ᠮᠥᠷᠲᠡᠭᠡ* II [形] 另外的, 其他的; 不同的, 相异的: шал ~ 完全是另外的.

мөртөө *ᠮᠥᠷᠲᠡᠭᠡ* III [形] 守本分的, 安分守己的; ~ явсан хүн 守本分的人, 安分守己的人.

мөртөө *ᠮᠥᠷᠲᠡᠭᠡ* IV [副] 刚刚, 刚才, 很快.

мөрцөөхэй *ᠮᠥᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠢ* [名] <动> 甲虫, 金龟子.

мөрч *ᠮᠥᠷᠴᠢ* [形] 善于追踪的: ~ нохой 善于追踪的狗.

мөс(өн) *ᠮᠥᠰ(ᠡᠨ)* [名] 冰: Умард ~ өн далай 北冰洋; ~ өн уул 冰山; ~ өн галав 冰河时代; ~ өн чихэр 冰糖; ~ өн гулгуурын талбай 滑冰场; ~ агих (~ тогтох) 结冰; ~ барилдах 全部冻结, 冰封; ~ далагнах 冰冻成冈; ~ тээрэмдэх 冰凌相撞; ~ цавтах 冰裂纹; ~ хөдлөх 冰开始解冻; ~ хайлах 冰化, 冰消; ~ түгдийх 冰结厚且鼓高; ~ унах (春天) 冰解; ~ судлал 冰川学; ~ тогтнол 冰形成; ~ хагалагч 破冰船; ~ хөвхүй 浮冰; ~ өн бүрхүүл 冰层; ~ өн гол 冰川; ~ өн далайн гахай 白鲸; ~ өн жонш 冰长石; ~ өн талбар 冰原; ~ өн хэл 冰舌; ~ өн чулуу 冰晶石; ~ өн зуд 冰爽, 冰害; ~ давсрах 冰薄薄地破孔; ~ өн хахал 冰雹.

мөс *ᠮᠥᠰ* II [名] 交往, 待人: хүний ~ 人的交往, 待人(的品质); ~ муутай 待人不忠实的, 待人差的.

мөс *ᠮᠥᠰ* III [名] 箭上粘羽毛处.

мөсдлөг *ᠮᠥᠰᠡᠳᠡᠯᠡᠭᠡ* [名] 见 мөстлөг.

мөсдөл *ᠮᠥᠰᠡᠳᠡᠯ* [名] 见 мөстөл.

мөсдөх *ᠮᠥᠰᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 见 мөстөх.

мөсдөхүй *ᠮᠥᠰᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠢ* [名] 结冰.

мөслөх *ᠮᠥᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 弄成股: утсыг гурав ~ 把线弄成三股.

мөсөн *ᠮᠥᠰᠡᠨ* [名] (线、绳的) 股: хоёр ~ дээс 两股绳; гурван ~ чөдөр 三股马绊.

мөст *ᠮᠥᠰᠡᠲᠦ* [形] 冰的, 有冰的.

мөстлөг *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯᠡᠭᠡ* I [名] 结冰; <地> 冰期: ~ ийн үе 冰河时代, 冰川期.

мөстлөг *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯᠡᠭᠡ* II [形] 有冰的, 冰的.

мөстлөгдүү *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦ* [形] 冰层厚厚的.

мөстлөгжил *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯᠡᠭᠡᠵᠢᠯ* [名] мөстлөгжих 的名词.

мөстлөгжих *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠡ* [动] 冰冻, 结冰.

мөстөл *ᠮᠥᠰᠡᠲᠡᠯ* [名] ① 结冰; 冰川作用; ② 冰封时期: мөстлийн галав 冰河期; мөстлийн галчин үе 冰河时代; мөст-

лийн муж 冰川区.
мөстөлт ^{ᠮᠥᠰᠲᠥᠯᠲᠤ} [名] 参见 мөстөл.
мөстөх ^{ᠮᠥᠰᠲᠥᠬᠤ} [动] 结冰: гол ~ в 河结冰了.
мөстүүлэх ^{ᠮᠥᠰᠲᠥᠭᠦᠯᠡᠬᠤ} [动] мөстөх 的使动态.
мөсч ^{ᠮᠥᠰᠴᠢ} 见 ~ хулгана <动> 溪鼠(生活于冰下之鼠).
мөтөг ^{ᠮᠥᠲᠡᠭ} [名] 箭头的双刃.
мөтөр ^{ᠮᠥᠲᠦᠷ} [副] 迅速, 马上, 立即: ~ түргэн 立刻, 立即, 马上; 飞快.
мөтөрхөн ^{ᠮᠥᠲᠦᠷᠬᠥᠨ} [副] мөтөр 的小称.
мөхгөр ^{ᠮᠥᠬᠦᠭᠦᠷ} [形] 参见 мэхгэр.
мөхдөг ^{ᠮᠥᠬᠦᠳᠡᠭ} [名] <地> 蛇文岩, 蛇文石.
мөхийх ^{ᠮᠥᠬᠢᠶᠬᠡ} [动] 参见 мэхийх.
мөхлөг ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭ} [名] ① 谷粒, 米粒; ② 小颗粒, 小圆粒, 丸.
мөхлөгдүү ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦ} [形] 小粒的; 小丸的; 颗粒的.
мөхлөгжилт ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠵᠢᠯᠲᠤ} [名] 小粒化, 小丸化, 颗粒化.
мөхлөгжих ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠵᠢᠬᠢ} [动] 小粒化, 小丸化, 颗粒化.
мөхлөгжүүлэх ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠤ} [动] мөхлөгжих 的使动态.
мөхлөглөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ} [动] 弄成小丸, 做小粒.
мөхлөгөнгөр ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠷ} [名] 肉芽瘤, 肉芽肿.
мөхлөгөнцөр ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷ} [名] 小谷粒状, 小颗粒.
мөхлөгт ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠲᠤ} [形] 粒状的, 丸状的: ~ төрс 大粒的上等鱼子; ~ бүтэц 粒状结构; ~ хошоонгор <植> 白三叶草.
мөхлөгтөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ} [动] 呈颗粒状.
мөхлөгтүүлэх ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ} [动] мөхлөгтөх 的使动态.
мөхлөгшил ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠰᠢᠯ} [名] 粒状化.
мөхмөл ^{ᠮᠥᠬᠡᠮᠥᠯ} [形] 死亡的: ~ яс 死骨.

мөхөл ^{ᠮᠥᠬᠡᠯ} [名] 灭亡, 死亡, 复灭.
мөхөлгөнцөр ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷ} [名] 见 мөхлөгөнцөр.
мөхөлт ^{ᠮᠥᠬᠡᠯᠲᠤ} [名] 死亡, 灭亡.
мөхөөгдөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ} [动] мөхөөх 的被动态.
мөхөөл I ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡ I} [名] 根绝, 消灭, 毁灭.
мөхөөл II ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡ II} [名] 薄冰, 冰茬.
мөхөөлдөс ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡᠳᠡᠰ} [名] 冻皮子; 冰淇淋; 冰棍儿.
мөхөөлдөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] мөхөөх 的互动态.
мөхөөлтөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡᠲᠡᠬᠡ} [动] 结冰, 出现冰茬; ус ~ 水结薄冰.
мөхөөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠶᠡᠬᠡ} [动] мөхөх 的使动态; 消灭, 毁灭, 根绝.
мөхөр ^{ᠮᠥᠬᠡᠷ} [名] <动> 大马哈鱼.
мөхөс ^{ᠮᠥᠬᠡᠰ} [形·名] ① 力弱的, 无力的; 欠缺的, 不足的: чадал ~ 能力弱的, 缺乏能力的; ② <陈> (对自己的卑称) 鄙人: ~ хүн 鄙人; ~ миний бие 鄙人我.
мөхөсдөл ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠦᠳᠡᠯ} [名] 缺乏, 不足, 短缺; 软弱无能.
мөхөсдөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠦᠳᠡᠬᠡ} [动] 变弱, 太无力; 变不足, 过于缺乏: чадал ~ 太缺乏能力.
мөхөсдүүлэх ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ} [动] мөхөсдөх 的使动态.
мөхөстөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠡᠲᠡᠬᠡ} [动] 变弱, 缺乏, 变得无力.
мөхөстүүлэх ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠡᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ} [动] мөхөстөх 的使动态.
мөхөсхөн ^{ᠮᠥᠬᠡᠰᠬᠡᠨ} [形] мөхөс 的小称; 较软弱无力的; 较欠缺的, 较不足的.
мөхөх ^{ᠮᠥᠬᠡᠬᠡ} [动] 灭亡, 死亡, 复灭: буурч ~ 衰亡; гал ~ 火灾.
мөхөхүй ^{ᠮᠥᠬᠡᠬᠡᠭᠦᠢ} [名] 灭亡, 死亡.
мөхөц ^{ᠮᠥᠬᠡᠴ} [名] <动> 鲤鱼缺子, 小鲤鱼.
мөхрүү ^{ᠮᠥᠬᠡᠷᠦᠭᠦ} [名] <动> 雌鲑鱼.
мөхчих ^{ᠮᠥᠬᠡᠴᠢᠬᠡ} [动] мөхөх 的完成体.

мөцлөг **ᠮᠥᠴᠯᠡᠭ** I [名]〈陈〉会试, 会考。
мөцлөг **ᠮᠥᠴᠯᠡᠭ** II [名]〈陈〉①纪; ②年; ③关头: ~ний жил 本命年。
мөцөгдөх **ᠮᠥᠴᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] мөцөх 的被动态。
мөцөх **ᠮᠥᠴᠡᠬᠡ** [动] 试验, 考验, 测验。
мөцүүлэх **ᠮᠥᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөцөх 的使动态。
мөч(ин) **ᠮᠥᠴ** I [名] ①一刻钟: таван цаг гурван ~ 五点三刻; ②(转)时刻, 时候: түүхэн үе ~ 历史性时刻。
мөч(ин) **ᠮᠥᠴ** II [名]〈解〉肢: дөрвөн ~ 四肢; ~ татах 关节挛缩; ~ суулгах 肢体移植。
мөчгүй **ᠮᠥᠴᠡᠭᠦᠢ** [形] 肢体残缺的。
мөчгүйдэх **ᠮᠥᠴᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]〈医〉患无肢症。
мөчдөх **ᠮᠥᠴᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 不足, 欠缺。
мөчиг **ᠮᠥᠴᠢᠭ** [副] 勉强强强, 凑凑合合; 马马虎虎: ~ тачиг, ~ хачиг 勉强强强, 凑凑合合, 将就, 马马虎虎。
мөчигдөх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠳᠡᠬᠡ** I [动] 变得勉强, 变得马虎草率。
мөчигдөх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠳᠡᠬᠡ** II [动] мөчих I、II 的被动态。
мөчигдүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчигдөх I、II 的使动态。
мөчид **ᠮᠥᠴᠢᠳ** [形] ①靠近边缘的, 不稳的, 不结实的, 不肯定的, 不牢靠的: ~ барих 拿住一点; 没抓牢; ~ оёх 缝得太靠近边; ②不全面的, 欠缺的, 不足的, 不慎重的: ~ бодох (转)不慎重考虑; 考虑不周; ~ ухах 不很明白; ухвар ~ 不自觉的, 觉悟差的; ухаан ~ 智力欠缺的, 弱智的; ◇ дугуу ~ 稍微地, 一点儿, 欠缺的, 不足的。
мөчиддөх **ᠮᠥᠴᠢᠳᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ①离边太近太不稳, 变不牢靠, 变不肯定; ②变欠缺, 变得不足; 变得勉强; ③(转)显得轻率, 显得卤莽。
мөчиддүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠳᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчиддөх 的使动态。
мөчидхөн **ᠮᠥᠴᠢᠳᠡᠬᠡᠨ** [形] мөчид 的小称。

мөчил **ᠮᠥᠴᠢᠯ** I [名] 发育不良的婴孩, 发育不健全的孩子。
мөчил **ᠮᠥᠴᠢᠯ** II [形] 小的, 细小的, 微小的。
мөчим **ᠮᠥᠴᠢᠮ** [形] 参见 мөчид。
мөчир **ᠮᠥᠴᠢᠷ** [名] ①(植物的)枝, 树枝, 细枝; 树叉: хуурай ~ түлнэ 烧干树枝子; ②部门; 分支: салаа ~ ①部门; 分支; ②树枝。
мөчирлөг **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠭ** [名] 树枝状: ~ судсангар 分支血管瘤。
мөчирлөл **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠯ** [名] 分支, 分部。
мөчирлөлдөх **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] мөчирлөх 的共动态。
мөчирлөх **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ①分枝, 生枝叉; ②分科, 分支, 分部。
мөчирлөцгөөх **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] мөчирлөх 的众动态。
мөчирлүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчирлөх 的使动态。
мөчирмөл **ᠮᠥᠴᠢᠷᠮᠡᠯ** [形] ①分枝叉的; ②分科的。
мөчиррэхүү **ᠮᠥᠴᠢᠷᠷᠡᠬᠦᠭᠦ** [形] 参见 мөчирхүү。
мөчирхөг **ᠮᠥᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠡ** [形] ①四肢很长的; ②高的。
мөчиррөх **ᠮᠥᠴᠢᠷᠷᠡᠬᠡ** [动] 炫耀自己的四肢长, 夸耀自己个子高。
мөчирхүү **ᠮᠥᠴᠢᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 参见 мөчирхөг。
мөчис **ᠮᠥᠴᠢᠰ** [形] 勉强的; 贫弱的, 贫乏的, 欠缺的。
мөчисдөх **ᠮᠥᠴᠢᠰᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得勉强; 变得贫弱, 变得贫乏, 变得欠缺。
мөчих **ᠮᠥᠴᠢᠬᠡ** I [动] 考试, 考验, 测验, 试验。
мөчих **ᠮᠥᠴᠢᠬᠡ** II [动] 削树枝, 修剪树枝。
мөцлөг **ᠮᠥᠴᠯᠡᠭ** [名] ①〈陈〉纪(十二年为一纪), 地支; ②考试, 考验, 测验, 试验: ~ өгөх 应试; ~ авах 考试; ③周期: ~ дуу 小调; ~ хямрал 周期性危机; сарын тэмдгийн ~ 月经周期; ~ шүлэг 组诗。
мөцлөглөх **ᠮᠥᠴᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ①考试, 考验, 测

验, 试验; ②成一纪(到十二年), 隔纪.
мөчлөгө **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡ** [名] 见 мөчлөг.
мөчлөгшил **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠢᠯ** [名] 周期性.
мөчлөгшөөл **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠯ** [名] 循环性, 周期性.
мөчлөх **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 分枝, 肢解.
мөчлүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчлөх 的使动态.
мөчөөгөө **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠡ** 见 ~ өгтөхгүй 不让自己受辱, 在斗争中不让步, 不示弱, 不投降; 不失去自己的尊严.
мөчөөрхөл **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠯ** [名] 竞争抗衡, 抵抗: ~ эсэргүүцэл 反抗.
мөчөөрхөх **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 竞争, 抵抗, 抗衡; 不示弱, 不让步, 不让自己受辱.
мөчөөрхүү **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠦ** [形] 抵抗的, 不让步的.
мөчөөрхүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчөөрхөх 的使动态.
мөчүү **ᠮᠥᠴᠢᠭᠦ** [副] 仅够; 仅仅, 勉强; ◇ ~ тачуу 微小的, 不足的; 勉强的.
мөчүүдүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөчүүдэх 的使动态.
мөчүүдэх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 显得勉强, 变欠缺.
мөчүүлэх **ᠮᠥᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① мөчих I、II 的使动态; ②意同 мөчигдөх II.
мөчүүхэн **ᠮᠥᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠨ** [副] мөчүү 的小称.
мөшгөвөр **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠪᠦᠷ** [名] 跟踪, 调查, 查询.
мөшгөгдөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] мөшгөх I 的被动态.
мөшгөлгө **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 мөрдлөг.
мөшгөлөг **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** [名] 参见 мөрдлөг.
мөшгөлт **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] 参见 мөрдөлт.
мөшгөлдөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] мөшгөх I 的共动态.
мөшгөө **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡ** [名] 尾随, 跟踪, 追踪.
мөшгөөр **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠷ** [名] 边缘, 饰边.
мөшгөөрлөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 缀边子, 装饰边子.

мөшгөөрлүүлэх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мөшгөөрлөх 的使动态.
мөшгөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠬᠡ** I [动] ①跟踪, 追踪; ②〈法〉侦察, 侦探, 侦讯.
мөшгөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠬᠡ** II [动] 参见 мөшгөөрлөх.
мөшгүүлэх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① мөшгөх I 的使动态; ②意同 мөшгөгдөх.
мөшөөлт **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] 〈敬〉笑; ~ цэцэг 〈植〉含笑花.
мөшөөх **ᠮᠥᠰᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 мишээх.
мувага **ᠮᠤᠪᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 〈植〉见 мовго.
мувар **ᠮᠤᠪᠠᠷ** [名] 〈动〉山猫.
мугалиг **ᠮᠤᠭᠠᠯᠢᠭ** [名] 〈植〉紫罗兰别名.
мугжгар **ᠮᠤᠭᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 肥厚的, 墩实的, 矮胖的, 胖而脖短的.
мугжийлгах **ᠮᠤᠭᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] мугжийх 的使动态.
мугжийх **ᠮᠤᠭᠵᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] 变肥厚, 变墩实, 变矮胖, 变胖而脖短.
мугзайх **ᠮᠤᠭᠵᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] ①变无角, 变钝; 变秃; ②〈转〉颓唐, 萎缩.
мугуй **ᠮᠤᠭᠦᠢ** [名] 滚子.
мугуйд **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠡ** [形] ①蛮不讲理的, 顽固的, 倔强的, 固执的, 蛮横的; ②愚傻的.
мугуйдагдах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠡᠭᠡᠳᠠᠬᠡ** [动] мугуйдах 的被动态.
мугуйдалт **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠯᠲᠡ** [名] ①欺压, 欺负, 蛮横霸道; 倔强, 刚愎; ②诋毁, 诽谤.
мугуйдах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠬᠡ** [动] ①蛮横霸道, 欺压, 欺负, 倔强, 刚愎; ②诽谤, 诋毁.
мугуйддах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠬᠡ** [动] ①蛮不讲理, 蛮横, 霸道, 欺人太甚; 刚愎固执; ②变愚傻.
мугуйдлах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠯᠠᠬᠡ** [动] ①蛮横, 欺负人; 犯倔; ②诽谤, 诋毁.
мугуйдлагдах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠯᠠᠭᠡᠳᠠᠬᠡ** [动] мугуйдлах 的被动态.
мугуйдлуулах **ᠮᠤᠭᠦᠢᠳᠠᠯᠠᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** [动] ① мугуйдлах 的使动态; ②意同 мугуйдлагдах.

мугуйдуулах **ᠮᠤᠭᠤᠢᠳᠤᠭᠤᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① мугуйдах的使动态; ②意同 мугуйдагдах.
мугуйдхан **ᠮᠤᠭᠤᠢᠳᠬᠠᠨ** [形] мугуйд的小称.
муж **ᠮᠤᠵᠢ** I [名]省;区;地区; ~ улс (美国之)州, (印度之)邦.
муж **ᠮᠤᠵᠢ** I [形]任性的,固执的,倔强的.
мужаалах **ᠮᠤᠵᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]当木匠,当木工.
мужаан **ᠮᠤᠵᠢᠶᠠᠨ** [名]木匠,木工: ур сайтай ~ 手艺好的木匠; ~ ы газар 木工场,木匠铺,木工房.
мужгар **ᠮᠤᠵᠢᠭᠠᠷ** [形]歪的,弯曲的.
мужигдах **ᠮᠤᠵᠢᠭᠢᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] мужих的被动态.
мужийх **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** I [动] ①变得弯曲,变弯弯曲曲; ②(转)变固执,变倔强.
мужийх **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** II [动] ①恶心,要呕吐;胸膈发胀; ②令人极厌恶.
мужилцгаах **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] мужлах的众动态.
мужих **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] ①固执,倔强,蛮不讲理; ②〈体〉(摔跤法)向旁扭摔.
мужлал **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠯ** [名]分省;分类;分区,划分地区: эдийн засгийн ~ 经济区; цаг уурын ~ 气象区.
мужлалт **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠯᠲᠤ** [名]参见 мужлал.
мужлах **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠬᠤ** [动]分省,分区;划分地区.
мужлуулах **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] мужлах的使动态.
мужуу **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠭᠤ** [形] ①弯曲的,弯弯曲曲的; ②固执的,倔强的,蛮不讲理的.
мужуун **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠭᠤᠨ** [形]固执的,倔强的.
мужуулах **ᠮᠤᠵᠢᠶᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① мужих的使动态; ②意同 мужигдах.
музгай **ᠮᠤᠵᠢᠭᠠᠢ** [形]斜的,歪的,偏的; ◇ хазгай ~ 歪歪斜斜的,偏斜的.
музгар **ᠮᠤᠵᠢᠭᠠᠷ** [形]参见 музгай.
музей **ᠮᠤᠵᠢᠭᠢ** [名]博物馆,陈列馆: түүхийн ~ 历史博物馆; хувьсгалын ~ 革

命博物馆; ~ н үзмэр (博物馆的)陈列品,展览品.

муйлан **ᠮᠤᠶᠢᠯᠠᠨ** [形·名] ①盘结的: ~ эвэр 盘结的角; ②身驱高大而盘角的公牛.
муйхар **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷ** [形] ①执拗的,倔强的; ②勇健的,刚健的,力大的: ~ эр 健儿.
муйхардах **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ①执拗,倔强,坚持不让; ②慌张,忙乱.
муйхардуу **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ①很执拗的,很倔强的; ②十分勇健的,十分刚健的,力大的.
муйхардуулах **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] муйхардах的使动态.
муйхардуухан **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] муйхардуу的小称.
муйхарлагдах **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] муйхарлах的被动态.
муйхарлах **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动]蛮干,蛮不讲理,犯倔,欺负人.
муйхарлуулах **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① муйхарлах的使动态; ②意同 муйхарлагдах.
муйхархан **ᠮᠤᠶᠢᠬᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] муйхар的小称.
мулганах **ᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动](圆型物)频频动作.
мулгар **ᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠷ** [形]钝了的,磨圆了的(有棱物).
мулгах **ᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动](头脑)迟钝,昏乱,糊涂,不机灵.
мулгуу **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤ** [形](头脑)糊涂的,昏乱的,迟钝的: ~ хүн 迟钝的人,糊涂蛋.
мулгуувтар **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形]较糊涂的,较昏乱的,较迟钝的,较不机灵的.
мулгуудах **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动](头脑)变迟钝,昏乱,变不机灵,糊涂.
мулгуудуу **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形]太糊涂的,太迟钝,很不机灵.
мулгуурах **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动]变糊涂,变昏乱,变迟钝,变不机灵.
мулгуухан **ᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] мулгуу的小称.
мулзгар **ᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠷ** [形]园鼓鼓的.
мулзлах **ᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ①烫(食物); ②煮,炖

(食物).

- мулт** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤ} [副] (猛然) 脱落地, 脱开地, 掉落地; ~ татах 猛力拔出; ~ цохих 打出来, 打掉.
- мултгалцагах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] мултлах 的众动态.
- мултархай** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠬᠠᠢ} [形] 脱落的, 脱开的.
- мултлагдах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] мултлах 的被动态.
- мултлалцах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] мултлах 的共动态.
- мултлах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠬᠤ} [动] ① 卸下, 取出, 抽出, 拔: хазаар ~ 卸下马嚼子; ② 使脱骱, 使脱臼, 弄脱位; ③ (转) 挽救, 解救, 解脱.
- мултлуулах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① мултлах 的使动态; ② 意同 мултлагдах.
- мултлууур** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠯᠡᠭᠤᠷ} [名] 底座, 支座; 垫子.
- мултрал** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠯ} [名] 脱落, 掉下, 逃脱.
- мултрамтгай** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ} [形] ① 易脱落的, 易掉下的, 易松脱的, 易掉脱的; ② 易脱臼的, 易脱骱的; ③ 善于回避的; 好逃避的, 好滑掉的, 狡猾的.
- мултрамхай** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 参见 мулт-рамтгай.
- мултрах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠬᠤ} [动] ① 松脱, 脱落, 掉下, 掉脱: уяа ~ 系绳松脱; үе ~ ① 脱骱, 脱臼, 脱位; ② 年长纪 (十二年) 以上; ③ (хэнээс-юунаас) 解脱, 摆脱, 逃脱; 滑脱: боолчлолоос ~ 摆脱奴役.
- мултруулах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] мултрах 的使动态.
- мултчих** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠴᠢᠬᠤ} [动] ① мултрах 的完成体; ② мултлах 的多次体.
- мултчуулах** ^{ᠮᠤᠯᠲᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] мултчих 的使动态.
- мулуй** ^{ᠮᠤᠯᠤᠢ} [名] <植> 菊花.
- мульд** ^{ᠮᠤᠯᠦᠳᠤ} [名] <地> 凹地, 深海槽.
- мультивибратор** ^{ᠮᠤᠯᠲᠢᠦᠪᠢᠷᠲᠠᠳᠠᠷ} [名] 多谐振荡器.
- мультифильм** ^{ᠮᠤᠯᠲᠢᠦᠮᠢᠯᠢ} [名] 动画片.
- муляж** ^{ᠮᠤᠯᠠᠵᠢ} [名] 石膏模, 蜡模.

- муми** ^{ᠮᠤᠮᠢ} [名] 木乃伊.
- мун** ^{ᠮᠤᠨ} [名] 灾难, 天灾.
- муна** ^{ᠮᠤᠨᠠ} [名] ① 槌子, 木榔头, 木杆; ◇ ~ншил <化> 试管; ② 连脚.
- мунаг** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭ} [形] 老昏的, (因年迈而头脑) 糊涂的.
- мунаглах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] 老糊涂, 老昏, 老朽.
- мунаглуулах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] мунаглах 的使动态.
- мунагтах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠲᠠᠬᠤ} [动] 变老糊涂, 变老昏, 老朽.
- мунадах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] 用木榔头敲打, 用槌子打, 用杆子捣.
- мунадацгаах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] мунадах 的众动态.
- мунадуулах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] мунадах 的使动态.
- мунайд** ^{ᠮᠤᠨᠠᠶᠢᠳᠤ} [形] ① 愚蠢的; ② 粗鲁的, 放肆的, 无礼的; ③ 酒瘾很大的, 纵酒的.
- мунайдлах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠶᠢᠳᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① 愚蠢; ② 粗鲁, 放肆, 无礼; ③ 纵酒, 贪酒.
- мунавцар** ^{ᠮᠤᠨᠠᠪᠴᠠᠷ} [名] 视锥.
- мувах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠪᠠᠬᠤ} [动] ① 老糊涂, 老昏, 老衰, 老朽; ② (因年迈而) 智力衰退, 昏愤.
- мунганых** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠠᠨᠢᠬᠤ} [动] ① 糊涂, 呆傻, 昏愤, 昏乱; ② 瞎忙.
- мунгинаа** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠠ} (ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢ) [名] ① 糊涂, 呆傻, 昏乱; ② 瞎忙.
- мунгинвалдах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] мунгинах 的互动态.
- мунгинах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠬᠤ} [动] ① 糊涂, 昏愤, 昏乱; 茫然, 迟钝, 呆傻; ② 瞎忙.
- мунгинацгаах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] мунгинах 的众动态.
- мунгинуу** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠡᠭᠤ} [形] ① 十分糊涂的, 十分呆傻的, 十分昏愤的, 过于昏乱的, 过于迟钝的, 十分呆滞拖拉的; ② 十分忙的.
- мунгинуудуу** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠡᠭᠤᠭᠤ} [形] ① 非常糊涂的, 特别迟钝的; ② 非常忙的.
- мунгинуулах** ^{ᠮᠤᠨᠠᠭᠢᠨᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] мунгинах

的使动态。

мунгинуухан **ᠮᠤᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] мунгинуу
的小称。

мундаа **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭ** [名] (马的)肩胛隆起部分；
迎鞍鬃。

мундаг **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭ** [形·副] ①强大的，庞大的，
巨大的，极大的；众多的：～ том 巨大的，
庞大的；②极其：～ сайхан 很好。

мундагдах **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ①逞霸道，逞强，
逞雄；②炫耀强大，炫耀力气；③变得十
分强大，变得很庞大，变得极多。

мундагдуулах **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] мундаг-
дах的使动态。

мундаглах **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①以力逞雄，逞
强，逞霸道；②炫耀强大，炫耀力气。

мундаглуулах **ᠮᠤᠨᠳᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] мундаг-
лах的使动态。

мундал **ᠮᠤᠨᠳᠠᠯ** [名] ①缺点；②不足，欠缺。

мундалгүй **ᠮᠤᠨᠳᠠᠯᠭᠦᠢ** [形] ①无缺的；②不
缺的，丰富的，大量的，不少的；不错的，
很好的。

мундар **ᠮᠤᠨᠳᠠᠷ** [名] 羞惭，出丑，丢脸，过错；
мундраа хутгах 丢人，丢脸，丢丑，出
丑；◇～ шившиг 耻辱，羞辱。

мундартай **ᠮᠤᠨᠳᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 耻辱的，不名誉的，
丢脸的；出过错的。

мундас **ᠮᠤᠨᠳᠠᠰ** [名] (医) 痲症。

мундах **ᠮᠤᠨᠳᠠᠬᠤ** [动] 不够，不足，缺少。

мундахгүй **ᠮᠤᠨᠳᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** [形] 丰富的，足够
的，不少的，很多的；不错的，很好的：～
олон ном авчрав 拿来相当多的书；～
сайн 很好的。

мундашгүй **ᠮᠤᠨᠳᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 丰富的，不少
的，很多的，大量的；不错的，很好的；无
穷无尽的；不可胜数的。

мундир **ᠮᠤᠨᠳᠢᠷ** [名] 礼服。

мундних **ᠮᠤᠨᠳᠢᠨᠢᠬᠤ** [动] 遇到灾难。

муидуу(в) **ᠮᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** I [形] 莽撞的，鲁莽的。

муидуу **ᠮᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** II [名] 参见 мундаа。

мундуудах **ᠮᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得莽撞，变为
鲁莽。

муниг **ᠮᠤᠨᠢᠭ** [名] (动) 银色鳉(鲤科的一种小
鱼)。

мунихаг **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭ** [形] ①糊涂的，昏愤的，昏乱
的；糊涂虫；②不开化的，愚昧的，蒙昧
的；不清楚的，糊涂的(事)：～ хэрэг 糊
涂不清的事情；未查明的案件；～ цаг 愚
昧时期；～ балрын хэм 未开化时期；远
古时期，蒙昧时期；③荒谬的，悖谬的，荒
唐的。

мунихагдай **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠢ** [名] 愚昧者，糊涂虫。

мунихагдах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ①变得糊涂，变
昏愤；②变得愚昧，变得蒙昧，变得糊涂
不清；③显得悖谬，显得荒唐。

мунихагдуу **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠳᠤᠯᠠᠭ** [形] ①十分糊涂的，
十分昏乱的；②太不开化的，很愚昧的。

мунихаглах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①言行糊涂，昏
愤；②表现得愚昧，蒙昧；③言行荒谬，悖
谬，荒唐；④思考，考虑。

мунихаглуулах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] мунихаг-
лах的使动态。

мунихаграх **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠷᠠᠬᠤ** [动] ①变糊涂，变昏
愤；②变愚昧，变蒙昧；变糊涂不清；③变
荒谬，变悖谬，变荒唐。

мунихагтах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 мунихаг-
лах。

мунихагхан **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] мунихаг 的小称。

мунихагших **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠭᠰᠢᠬᠤ** [动] 参见 мунихаг-
рах。

мунихарчих **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] мунихрах 的完
成体。

мунихвних **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠨᠢᠬᠤ** [动] 参见 мунихвних。

мунихрал **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠠᠯ** [名] 糊涂，昏愤，昏乱，昏
迷，蒙昧，愚昧迷惑；麻醉，误解，弄错。

мунихрах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 糊涂，昏愤，昏乱，昏
迷，迷惑；麻醉；蒙昧，愚昧。

мунихруулагч **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] 使糊涂者，
使昏愤者，使蒙昧者，使愚昧者，使昏迷
者，使麻醉者，使迷惑者，愚弄者。

мунихруулал **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠤᠯᠠᠯ** [名] 蒙昧，糊涂，昏
迷。

мунихруулах **ᠮᠤᠨᠢᠬᠠᠷᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] мунихрах 的
使动态：～ суртал 蒙昧主义。

мунхруулга ^{ᠮᠤᠨᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠ} [名] ① (使) 麻醉;
② 愚弄, 迷惑, 使蒙昧, 使昏迷。
мунхуурах ^{ᠮᠤᠨᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ} [动] (脑力) 衰退, 昏
迷, 变糊涂, 老昏。
мунхууруулах ^{ᠮᠤᠨᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] мун-
хуурах 的使动态。
муңц ^{ᠮᠤᠨᠴ} [名] 参见 муна。
муңцах ^{ᠮᠤᠨᠴᠢᠬ} [动] 参见 мунадах。
муңцуулах ^{ᠮᠤᠨᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] муңцах 的
使动态。
мунчирга ^{ᠮᠤᠨᠴᠢᠷᠭᠠ} [名] (古代兵器) 钢鞭, 狼
牙鞭。
мургар ^{ᠮᠤᠷᠭᠠᠷ} [形] 歪斜的; 邪恶的。
муриганах ^{ᠮᠤᠷᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] 见 муригнах。
муригнах ^{ᠮᠤᠷᠢᠭᠢᠨᠠᠬ} [动] 起皱纹。
мурий ^{ᠮᠤᠷᠢᠶ} [副·形] ① 勉强, 刚刚, 好不容
易; ◇ **арай** ~ 勉强强强, 差一点; ② 弯
曲的, 乙状的: ~ гэдэс 乙状结肠。
мурийлгах ^{ᠮᠤᠷᠢᠶᠯᠭᠠᠬ} [动] мурийх 的使动
态。
мурийлт ^{ᠮᠤᠷᠢᠶᠯᠲ} [名] 弯曲, 歪扭。
мурийх ^{ᠮᠤᠷᠢᠶᠬ} [动] 参见 муруйх。
мурийчих ^{ᠮᠤᠷᠢᠶᠴᠢᠬ} [动] муруйх 的完成
体。
мурилзан ^{ᠮᠤᠷᠢᠯᠵᠠᠨ} [形] 歪歪扭扭的, 弯弯曲
曲的。
мурилзах ^{ᠮᠤᠷᠢᠯᠵᠠᠬ} [动] 变歪扭, 变弯曲。
мурилзуулах ^{ᠮᠤᠷᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] мурилзах
的使动态。
мурилцах ^{ᠮᠤᠷᠢᠯᠵᠢᠬ} [动] мурих 的共动态。
муриу ^{ᠮᠤᠷᠢᠭᠤ} [形] ① 弯曲的, 斜的, 偏的: ~
гажуу (~ сариу) 弯弯曲曲的, 歪歪扭扭
的; ② (转) 悖谬的, 谬误的; ③ (转) 顽梗
的, 别扭的, 执拗的; ④ (转) 不合情理的,
不顺的。
муриудах ^{ᠮᠤᠷᠢᠭᠤᠳᠠᠬ} [动] ① 显得过于弯曲;
② 显得过于执拗。
муриулах ^{ᠮᠤᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] мурих 的使动态。
мурих ^{ᠮᠤᠷᠢᠬ} [动] ① <体> (摔跤) 摔拚; ②
(转) 智取, 以技巧战胜, 巧胜(对方)。

муруй ^{ᠮᠤᠷᠤᠶ} [形] ① 弯曲的, 曲折的: ~ шу-
гам (数) 曲线; ~ зам 弯路; ~ цорго
(壶上) 弯嘴; ◇ ~ **тахир** 弯曲的, 弯弯曲
曲的; ② (转) 迂回的, 绕远的, 转弯抹角
的; 离开正路的; 偏的: замаас ~ 离开
正路的。
муруйдах ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠳᠠᠬ} [动] 弄弯曲。
муруйлга ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠯᠭᠠ} [名] ① 曲线; ② 弯路。
муруйлгах ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠯᠭᠠᠬ} [动] муруйх 的使动
态。
муруйтай ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠲᠠᠢ} [形] 弯曲的, 有弯儿的,
带弯的, 曲折的。
муруйх ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠬ} [动] ① 变弯曲: зам ~ 道路
弯曲, 道弯过去; ◇ **ам** ~ 争执, 争辩;
② 走弯路, 绕道走, 拐弯; 迂回, 逃匿; ③
歪斜。
муруйшил ^{ᠮᠤᠷᠤᠶᠰᠢᠯ} [名] 弯度, 弯曲度。
мурчганах ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] 参见 мурчилзах。
мурчгануулах ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] мурчга-
нах 的使动态。
мурчгар ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠭᠠᠷ} [形] ① 弯曲的, 歪扭的; 卷
曲的; ② (转) 好生气的, 易发脾气的; 性
倔的。
мурчийх ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠶᠢᠬ} [动] ① 变弯曲, 变歪扭; 变
卷曲; ② (转) 变得好生气, 变得倔。
мурчилзах ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠯᠵᠠᠬ} [动] 一弯一曲, (弯曲、
卷曲物) 一动一动。
мурчис ^{ᠮᠤᠷᠴᠢᠰ} 见 ~ ~ хийх 参见 мур-
чилзах。
мускат ^{ᠮᠤᠰᠻᠠᠲ} [名] ① 肉豆蔻; ② 麝香葡萄
酒。
муссон ^{ᠮᠤᠰᠤᠨ} [名] 季风。
мусульман ^{ᠮᠤᠰᠤᠯᠤᠮᠠᠨ} [名] (宗) 穆斯林; 伊斯
兰教; 伊斯兰教徒。
мутар ^{ᠮᠤᠲᠠᠷ} [名] (敬) 贵手。
мутарлах ^{ᠮᠤᠲᠠᠷᠯᠠᠬ} [动] (敬) ① 用手握抓; ②
签字; ③ 赐福。
мутарлуулах ^{ᠮᠤᠲᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] мутарлах
的使动态。
муу ^{ᠮᠤᠤ} [形] ① 坏的, 不好的, 不良的, 恶劣
的, 差的: ~ зан 坏脾气; ~ сэтгэл 坏

心; ~ гийн ~ 最坏的, 坏到家的; ~ чанарынэд 质量不好的物品; ~ заяа 不好的命运; 恶运; ~ ёр 恶兆; ~ хүн 坏人; ~ нөлөө 坏影响, 副作用; ~ авьяас 不良癖性; ~ тал 劣势, 弊病; ~ усны шугам сүлжээ 下水道; ~ идэвх 恶性脓液; ~ явдлын халхавч 遮羞布; ~ өдөр ①坏天气; ②坏日子, 不吉的日子; ~ сайн ①有好有坏的; ②不怎么样的, 不大好的; ~ хийх 做得不好; ~ бичих 写得不好; миний бие ~ байна 我的身体不好; ②坏, 不好, 不良, 恶劣, 差: хүн ~ тай 人品不好的; бие ~ тай ①身体不好; ②怀孕; ~ гий нь үзэх 折磨人, 糟蹋人; ~ гаа үзнэ 要坏了, 要不好了, 要倒霉; ~ гий нь дуудах 揭人短处; ◇ ~ олгой <解> 阑尾; ~ сархинаг <解> 瓣胃; ●可爱的, 可怜的(表爱怜、疼爱): ~ өвгөн минь 我可爱的(可怜的)老头(指丈夫); ~ охин минь 我可爱的(可怜的)女儿.

мууван ^{ᠮᠤᠤᠪᠠᠨ} [名] 见 моовин.

муувин ^{ᠮᠤᠤᠪᠢᠨ} [名] 见 моовин.

муувтар ^{ᠮᠤᠤᠪᠲᠠᠷ} [形] 不大好的, 略坏的, 较差的.

муудалдах ^{ᠮᠤᠤᠳᠠᠯᠳᠠᠬ} [动] муудах 的互动态.

муудалцах ^{ᠮᠤᠤᠳᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] муудах 的共动态.

муудах ^{ᠮᠤᠤᠳᠠᠬ} [动] ①变坏, 恶化; бие ~ 身体变坏, 病情恶化; ●不合适, 不陪衬; 不相称; 太坏; 太差: ийм гоё байшинд гэрэл нь мууджээ 那灯与这漂亮的房子很不相称; энэ будгийн өнгө нь муудаад байна 这油漆的颜色不陪衬; 这油漆褪色了; ●不和, 态度恶化: би түүнд ~в 我和他不和了, 我对他变脸了; ~сан харилцаа 恶化的关系; ①疲惫不堪, 累坏.

муудацгаах ^{ᠮᠤᠤᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] муудах 的众动态.

муудлага ^{ᠮᠤᠤᠳᠠᠭᠠ} [名] 坏, 不好, 恶劣.

муудуулах ^{ᠮᠤᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] муудах 的使动态.

муудчих ^{ᠮᠤᠤᠳᠴᠢᠬ} [动] муудах 的完成体.

муужаах ^{ᠮᠤᠮᠤᠵᠠᠬ} [动] 变坏.

муужгай ^{ᠮᠤᠮᠤᠵᠠᠭᠠᠢ} [名] (动) 猫: ~н зулзага 猫崽子.

муужрал ^{ᠮᠤᠮᠤᠵᠢᠷᠠᠯ} [名] 变坏; 昏倒.

муужрах ^{ᠮᠤᠮᠤᠵᠢᠷᠠᠬ} [动] ①昏倒: ~н унах 昏倒; ②恶化, 变坏, 变差.

муужруулах ^{ᠮᠤᠮᠤᠵᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① муужрах 的使动态; ②屠宰(牲畜).

муулагдах ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] муулах 的被动态.

муулал ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠯ} [名] 坏话, 谗言.

мууламтгай ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ} [形] 好说人坏话的, 好背地议论人的.

мууламхай ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 参见 мууламтгай.

муулах ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠠᠬ} [动] 说坏话, 进谗言.

муулуулах ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ} [动] муулах 的使动态.

муулцгаах ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] муулах 的众动态.

муулчих ^{ᠮᠤᠮᠤᠯᠴᠢᠬ} [动] муулах 的多次体.

муур ^{ᠮᠤᠮᠤᠷ} [名] (动) 猫.

муурал ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠠᠯ} [名] 恶化; 昏倒.

муурамж ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠠᠮᠵ} [名] (动) 狐猴, 原猴.

муурах ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠠᠬ} I [动] ①变坏; ②恶化; ③昏倒, 不省人事.

муурах ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠠᠬ} II [动] 猫叫.

мууруулах ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] муурах I 的使动态.

муурхай ^{ᠮᠤᠮᠤᠷᠬᠠᠢ} [形] 易昏倒的, 易昏迷的.

муусайн ^{ᠮᠤᠮᠤᠰᠠᠶᠢᠨ} [形] ●不大好的, 不怎么样的, 差的; ●好坏的, 好歹的: ~ мэдэхгүй 不知好歹.

муутай ^{ᠮᠤᠮᠤᠲᠠᠢ} [形] 坏的, 不好的.

муутайдуу ^{ᠮᠤᠮᠤᠲᠠᠢᠳᠤᠭᠤ} [形] 很不好的, 太坏的.

муутайхан ^{ᠮᠤᠮᠤᠲᠠᠢᠬᠠᠨ} [形] муутай 的小称.

муутах ^{ᠮᠤᠮᠤᠲᠠᠬ} [动] ①越加变坏, 更衰弱; ②用旧: гутал ~ 靴子穿旧; ●(关系) 恶化.

муутгал **ᠮᠠᠭᠤᠳᠠᠭᠤᠯᠠ** [名] 变坏, 衰弱.

муутгах **ᠮᠠᠭᠤᠳᠠᠭᠤᠬᠤ** [动] муутгах 的使动态.

муутгуулах **ᠮᠠᠭᠤᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] муутгах 的使动态.

муутгуу **ᠮᠠᠭᠤᠳᠠᠭᠤ** [名] 毛头纸: ~ цаас 毛头纸.

муухай **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢ** [形] ① 难看的, 丑陋的; 丑恶的, 难闻的: ~ царай 难看的面孔, 丑相; ~ үнэр 难闻的气味, 臭味; ~ зүүд 恶梦; ② 坏的, 凶恶的, 有害的; ~ амьтан 坏家伙; 凶恶的动物; муу ~ д нь хүрэх (招人) 侮辱谩骂; ~ хүн 坏人; ③ 肮脏的, 污秽的; ~ газар 肮脏的地方; ④ 憎恨的, 讨厌的: ~ харах 鄙视, 用讨厌的眼光看; ⑤ 不舒服的, 难受的, 可惜的: өвдөөд их ~ болжээ 得病后十分不舒服; ⑥ 我心爱的; (表示疼爱之意): миний ~ хүү 我心爱的儿子.

муухайвтар **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] ① 较难看的, 较丑的; 较丑恶的; 较难闻的; ② 较坏的, 较凶恶的, 较有害的; ③ 较脏的; ④ 较讨厌的; ⑤ 不大舒服的, 较难受的, 较可惜的.

муухайдах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得过于丑陋; 变得过于难闻; 变得过于脏; 显得不舒服, 难受; 显得太坏.

муухайдуу **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠳᠠᠭᠤ** [形] ① 十分难看的, 很丑陋的; ② 很坏的, 很凶恶的, 十分有害的; ③ 十分肮脏的; ④ 很不舒服的.

муухайдуулах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] муухайдах 的使动态.

муухайрах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 变丑, 变脏; 变坏; 变难闻; 变讨厌, 变得不舒服, 变难受.

муухайруулах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] муухайрах 的使动态.

муухайтах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** [动] 变得更丑, 变得更难闻; 变得更脏; 变得更讨厌; 变得更不舒服, 变得更难受; 变得更坏.

муухайтгах **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤᠬᠤ** [动] муухайтах 的使动态.

муухайхан **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠢᠬᠠᠨ** [动] муухай 的小称.

муухан **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] муу 的小称; 较坏的, 较差的, 较不良的.

муухандуу **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠤ** [形] 参见 муухан.

муучилцагах **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] муучлах 的众动态.

муучлагдах **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] муучлах 的被动态.

муучлал **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 指责, 说坏话, 使坏.

муучлах **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 鄙视, 瞧不起, 认为…差, 认为…坏; ② 责备, 指责, 非难; ③ 非议, 说别人的坏话, 奚落, 丑化, 诋毁.

муучлуулах **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① муучлах 的使动态; ② 意同 муучлагдах.

муучууд **ᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠳᠤ** [名] 坏蛋, 坏东西, 无赖汉.

муушаагдах **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] муушаах 的被动态.

муушаал **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] ① 非难, 谴责; ② 诽谤, 丑化, 诋毁.

муушаалгах **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ① муушаах 的使动态; ② 意同 муушаагдах.

муушаах **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ① 指责, 斥责, 非难; ② 诽谤, 丑化, 诋毁.

муушаацгаах **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] муушаах 的众动态.

муушаачих **ᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] муушаах 的多次体.

муушиг **ᠮᠠᠭᠤᠰᠢᠭ** [形] 坏的, 不太好的.

муфт **ᠮᠠᠭᠤᠰᠢᠭ** [名] ① 暖手筒; ② (技) 套管; 套筒; 离合器.

Мухаамид **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠮᠢᠳ** [名] (伊斯兰教) 穆罕默德(教祖).

мухар **ᠮᠠᠭᠤᠬᠠᠷ** [形] ① 无棱角的, 无刃的, 钝的: ~ хутга 钝刀; ~ толгой ① 没安烟嘴的烟袋锅; ② 光头; ~ хансуйтай дээл 无袖头皮袍子; ~ олгой (解) 阑尾, 盲肠; ~ олгойн өвчин (医) 盲肠炎; ② 无角的; 秃头的: ~ ямаа 无角山羊, 秃头山羊; ~ сандал 小凳子; ◇ муу хүнийг модоор, ~ үхрийг ногтоор 对付坏人用木棍, 对付秃头牛用笼头; ③ (转) 没有工具的; 徒手的: гар ~ болох 变成赤手空拳, 束手无策; ④ 绝境的, 尽头的, 死胡同的; 僻远地方的: ~ зам 绝

路; ~ гудамж 死胡同; газрын ~ ① 地界; ② 偏僻地方; гэрийн ~ сахих 死守住家门不外出, 闭门自守(孤陋寡闻之意); ~ сохроор бишрэх 盲目崇拜; ~ цагаан <植> 黄精属; ◇ ~ сүсэг 迷信; шашны ~ сүсэг 宗教迷信.

мухардал *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠠᠯ* [名] мухардах 的名词.

мухардах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] ① 变钝; 变秃头; 变无角; 变徒手; ② 走投无路, 陷入绝境, 窘迫; ③ (转) 无以对答, 张口结舌: үгэнд ~ 说不出话, 张口结舌.

мухардлага *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 走投无路, 束手无策.

мухардмал *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠠᠮᠠᠯ* [形] 困窘的, 走入绝境的: ~ байдал 困境, 绝境.

мухардуулагдах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] мухардуулах 的被动态.

мухардуулах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мухардах 的使动态.

мухардчих *ᠮᠤᠬᠠᠷᠳᠠᠴᠢᠬ* [动] мухардах 的完成体.

мухарлаг *ᠮᠤᠬᠠᠷᠯᠠᠭ* [形] 钝的, 无棱角的.

мухарлагдах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] мухарлах 的被动态.

мухарлах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠯᠠᠬ* [动] ① 使变钝; ② 使变成无角的; ③ 使空手, 使没有工具: зэвсгийг ~ 解除武装, 缴械; ④ 追究底细, 寻根问底, 探寻; ⑤ 使窘困, 使入绝境, 使走投无路.

мухарлацгаах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] мухарлах 的众动态.

мухарлуулах *ᠮᠤᠬᠠᠷᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] ① мухарлах 的使动态; ② 意同 мухарлагдах.

мухах *ᠮᠤᠬᠠᠬ* [动] ① 变钝, 棱角磨没; ② 无计可施.

мухдас *ᠮᠤᠬᠠᠳᠤᠰ* [名] 缺棱, 钝角.

мухир *ᠮᠤᠬᠢᠷ* [形] 弯曲的, 弯斜的: тахир ~ 弯曲的, 弯斜的.

мухлаг *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠭ* [名] ① 棚车: ~ тэрэг 棚车; ② 小卖店, 小铺子: идэш уушны ~ 小吃铺.

мухлай *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢ* I [名] ① 勤劳者; ② 长工.

мухлай *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢ* II [名] 罩子, 盖儿.

мухлайдагдах *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] мухлайдах 的被动态.

мухлайдах *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢᠳᠠᠬ* [动] ① 裹起来, 包盖, 覆盖, 卷盖; ② 探听, 暗探.

мухлайдацгаах *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] мухлайдах 的众动态.

мухлайдуулах *ᠮᠤᠬᠠᠯᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① мухлайдах 的使动态; ② 意同 мухлайдагдах.

мухли *ᠮᠤᠬᠠᠯᠢ* [名] 佣人, 奴隶(口语).

мухлиг *ᠮᠤᠬᠠᠯᠢᠭ* [名] 见 мухлаг.

мухриулах *ᠮᠤᠬᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мухрих 的使动态.

мухрих *ᠮᠤᠬᠢᠷᠢᠬ* [动] 翻滚, 倾覆, 滚转, 转动, 转翻.

мушгай *ᠮᠤᠰᠢᠭᠠᠢ* [形] 歪的, 歪斜的, 歪扭的.

мушгар *ᠮᠤᠰᠢᠭᠠᠷ* [形] ① 很固执的, 非常执拗的; ② 不爱说话的, 沉默的; ③ 高傲的; ④ 好修饰的, 爱漂亮的.

мушгиа *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠠ* [动] 卷, 束, 枕, 辘: нэг ~ утас 一枕线.

мушгиач *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠴ* [名] ① 执谬的人, 顽梗的人; 刚愎自用的人, 固执己见的人; ② 做拧(或捻、旋)活的人.

мушгигдах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠭᠳᠠᠬ* [动] мушгих 的被动态.

мушгигч *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠭᠴ* [形] 卷束的, 拧卷的.

мушгил *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯ* [名] 拧, 捻, 扭.

мушгилах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠠᠬ* [动] мушгих 的多次体: гэдэс ~ 肚子绞痛.

мушгилдах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠠᠬᠠᠳᠠᠬ* [动] мушгих 的互动态.

мушгилдуулах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мушгилдах 的使动态.

мушгилт *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠲ* [名] 参见 мушгил.

мушгилуулах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] мушгилах 的使动态.

мушгилцах *ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠯᠴᠠᠬ* [动] мушгих 的共动态.

мушгимал **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠮᠠᠯ** [形] 控制的, 捻制的, 旋绕的, 绞成的.

мушгир **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷ** [形] 固执的, 悖谬的; 拧绞的.

мушгираа **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠭ** [名] (植) 卷叶症; ◇ ~ чулуу <医> 肠石.

мушгиралдах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] мушгирах 的互动态.

мушгиралт **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 拧成团.

мушгирах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 旋入, 拧入, 捻起来, 绞起来; ② 不公正, 冤屈人.

мушгируулах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мушгирах 的使动态.

мушгисхийх **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] ① 稍拧(扭, 旋, 绞, 捻); ② 执谬, 固执己见, 顽固坚持.

мушгну **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠ** [形] ① 盘曲的, 歪斜的, 不直的, 不正的; ② 不公正的, 冤枉人的.

мушгнудах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得盘曲, 变得歪斜.

мушгнудуу **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 十分歪斜的, 很不直的; ② 太冤枉人的, 很不公正的.

мушгнуулах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] мушгнух 的多次体: гэдэс ~ 肚子绞痛.

мушгнуур **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** 见 ~ мод 绞杆, 拧棍.

мушгиурдах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 拧绞, 变卷曲.

мушгнуухан **ᠮᠤᠰᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] мушгну 的小称.

мушгих **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠬ** [动] ① 旋, 扭, 拧, 绞, 捻: ~н суух 盘腿坐; угаасан хувцсаа ~ 拧干洗过的衣服; гэдэс ~ 肚子绞痛; сүүл ~ ① 扭尾巴; ② 落在最后; ③ 蛮横, 霸道, 欺负人; 诬告, 诽谤, 冤枉人; 执谬, 强辩: ~н гүжирдэх 诽谤, 谗毁; ~н гуйвуулах 诡辩.

мушгицгаах **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] мушгих 的众动态.

мушгичих **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠴᠢᠬ** [动] мушгих 的多次体.

мушна **ᠮᠤᠰᠢᠨᠠ** [形] 卷的, 卷曲的: ~ пүрш 平卷弹簧.

мушигмал **ᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠮᠠᠯ** [形] 见 мушгимал.

мушийлгах **ᠮᠤᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] мушийх 的使动态.

мушийх **ᠮᠤᠰᠢᠶᠢᠬ** [动] 变得很固执, 变得十分执谬.

мушилзах **ᠮᠤᠰᠢᠯᠢᠵᠠᠬ** [动] 微笑, 露笑容.

мушилзуулах **ᠮᠤᠰᠢᠯᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мушилзах 的使动态.

мушка **ᠮᠤᠰᠢᠬᠠ** [军] 准星.

мүгваа **ᠮᠦᠭᠦᠠᠭ** [名] (植) 鼠尾草属.

мүглэн (г) **ᠮᠦᠭᠯᠡᠨ** [名] (陈) 监牢, 狱; 囚车.

мүгэз **ᠮᠦᠭᠡᠵ** [名] (植) 红景天属.

мүйлэн **ᠮᠦᠶᠢᠯᠡᠨ** [形] 短犄角的: ~ эвэр 短犄角.

мүү **ᠮᠦᠭᠦ** [量] 亩; ◇ ~ царцаахай <动> 蝥.

мүшээх **ᠮᠦᠰᠢᠶᠢᠶᠠᠬ** [动] 微笑.

мэг **ᠮᠡᠭ** I 见 ~ маг хөхрөх 格格大笑.

мэг **ᠮᠡᠭ** II [名] (天) 星(星名).

мэгдрүүлэх **ᠮᠡᠭᠳᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мэгдрэх 的使动态.

мэгдрэх **ᠮᠡᠭᠳᠢᠷᠠᠬ** [动] 惊惶失措.

мэгдүү **ᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦ** [形] 惊惶失措的.

мэгдүүлэх **ᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] мэгдэх 的使动态.

мэгдүүрэх **ᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠷᠠᠬ** [动] 惊惶.

мэгдүүхэн **ᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠬᠢᠨ** [形] мэгдүү 的小称; 有些惊惶失措的.

мэгдхий **ᠮᠡᠭᠳᠢᠬᠢᠶ** [形] 爱惊惶的.

мэгдэл **ᠮᠡᠭᠳᠡᠯ** [形] 惊惶失措, 茫无所措, 慌慌张张.

мэгдэмхий **ᠮᠡᠭᠳᠡᠮᠬᠢᠶ** [形] 参见 мэгдхий.

мэгдэрчих **ᠮᠡᠭᠳᠡᠷᠴᠢᠬ** [动] мэгдрэх 的完成体.

мэгдэх **ᠮᠡᠭᠳᠠᠬ** [动] 惊惶失措, 茫无所措, 慌慌张张.

мэгдээх **ᠮᠡᠭᠳᠡᠶᠠᠬ** [动] мэгдэх 的使动态.

мэгж **ᠮᠡᠭᠵ** [名] <动> 母猪; 母野猪.

мэгжгэр **ᠮᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠷ** [形] 缩脖的, 缩肩的, 驼背的.

- мэгжийх** *ᠮᠡᠭᠵᠢᠬᠡ* [动] 缩脖, 缩肩.
- мэгзэм** *ᠮᠡᠭᠵᠡᠮ* [名] 经书.
- мэгнэх** *ᠮᠡᠭᠨᠢᠬᠡ* [动] 觅食.
- мэгших** *ᠮᠡᠭᠰᠢᠬᠡ* [动] 呻吟啜泣.
- мэдлэг** *ᠮᠡᠳᠯᠡᠭ* [名] 知识, 学问, 见识; эрдэм ~ 知识, 学问; ~ чадвар дорой 知识贫乏, 能力低弱; ~ ийн сан 知识宝库; ~ ийн хүрээ 见识, 眼界.
- мэдрүүл** *ᠮᠡᠳᠷᠦᠭᠦᠯ* [名] 神经; ~ ийн гадар 神经外膜; ~ ийн гадартас <医> 神经外膜炎; ~ ийн хальс 神经纤维; ~ ийн эд 神经组织; ~ ийн эс 神经节细胞.
- мэдрүүлцэр** *ᠮᠡᠳᠷᠦᠭᠦᠯᠴᠡᠷ* [名] 小触角, 第一触角.
- мэдрүүлэх** *ᠮᠡᠳᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мэдрэх 的使动态; 启发, 使觉醒, 开导, 使之了解, 使之意识, 使之感觉.
- мэдрүүр** *ᠮᠡᠳᠷᠦᠭᠦᠷ* [名] 显示器.
- мэдрэг** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠭ* [名] 感觉, 知觉.
- мэдрэгдэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠭᠳᠡᠬᠡ* [动] мэдрэх 的被动态.
- мэдрэл** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯ* [名] ① 神经; ~ зүй 神经学; ~ арьстас 神经性皮炎; ~ ийн систем 神经系统; ~ ийн судлал 神经学; ~ ийн өвчин <医> 神经病, 精神病; ~ муудах 神经错乱, 神经衰弱; ~ судас 神经脉络; ~ ийн ажиллагаа 神经活动; ~ ийн дээд үйл 高度神经活动; ~ ийн төв 神经中枢; ~ ийн эмнэлэг 疯人院; ② 感觉, 感知, 知觉, 意识; 觉悟; 悟; таван ~ 五觉(视觉、听觉、嗅觉、味觉、触觉); ~ намхруулах 安慰, 使安静; ~ орох ① 恢复知觉, 苏醒; ② 开始懂事; ~ ийн эрхтэн ① 神经器官; ② 感觉器官; ангийн ~ 阶级意识; ③ 知识, 学问, 见识, 涵养, 素养.
- мэдрэлгүйжүүлэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠭᠦᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 麻醉.
- мэдрэлгэр** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠭᠡᠷ* [名] <医> 神经胶质瘤.
- мэдрэлжих** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠵᠢᠬᠡ* [动] 神经支配.
- мэдрэлжүүлэг** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] мэд-рэлжүүлэх 的名词; 神经支配.

- мэдрэлжүүлэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мэдрэл-жих 的使动态.
- мэдрэлтэс** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠲᠡᠰ* [名] <医> 神经炎.
- мэдрэлтэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠲᠡᠬᠡ* [动] <医> 患神经官能症.
- мэдрэлчилэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 神经学化.
- мэдрэлэнгэр** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠯᠢᠨᠭᠡᠷ* [名] <医> 神经瘤.
- мэдрэмж** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠮᠵ* [名] 感觉, 观感.
- мэдрэмтгий** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠮᠲᠦᠭᠢ* [形] 感觉灵敏的.
- мэдрэмхий** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠮᠬᠢ* [形] 参见 мэдрэмт-гий.
- мэдрэх** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 觉悟, 觉醒; ② 感觉, 知觉; ~ эрхтэн 感觉器官(眼、耳、鼻、舌、身); ~ төв 感觉中枢; ~ мэдрэц 感觉神经; ~ н таних 感性认识.
- мэдрэхүй** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠬᠦᠢ* [名] 感觉, 触觉; ~ н ёс 感觉论; ~ н дохио 感觉先兆.
- мэдрэц** *ᠮᠡᠳᠷᠡᠴ* [名] <电> 灵敏度.
- мэдүүлэг** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] ① <法> 供词, 口供; ~ өгөх <法> 招供; ② 付款单; ③ 申请书.
- мэдүүлэгч** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ* [名] ① 招供者; ② 报告人, 汇报者.
- мэдүүлэл** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] ① 参见 мэдүүлэг; ② 通知, 通告; 报道, 报告.
- мэдүүлэлт** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲ* [名] 参见 мэдүүлэл.
- мэдүүлэмж** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠮᠵ* [名] 通知单, 报单; ~ ийн итгэмжлэх бичиг <经> 通知信用证.
- мэдүүлэх** *ᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① мэдэх 的使动态; ② 通知, 报告, 通告; 报道; дээш ~ 上报; тоо мэдүүл! 报数; ③ 受控制, 受操纵; толгой ~ 完全受控制, 受操纵; толгой ~ 完全受控制, 不由自主; ~ н тэмдэглүүлэх 备案.
- мэдчих** *ᠮᠡᠳᠴᠢᠬᠡ* [动] мэдэх 的多次体.
- мэдэгдмээр** *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠦᠮᠡᠭᠡᠷ* [形] 可以感觉到的, 显著的, 明显的, 显然的.
- мэдэгдүүлэх** *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мэдэгдэх 的使动态.
- мэдэгдэл** *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠯ* [名] 声明; 通知, 通告;

албан ёсны ~ 正式声明; засгийн газрын ~ 政府声明; хамтын ~ 共同声明; ~ хийх 发表声明, 发布通知(通告); ~ хуудас 声明书.

мэдэгдэм *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠮ* [形] 一目了然的, 显而易见的, 明显的, 显然的.

мэдэгдэх *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠤ* [动] ① мэдэх 的被动态; ② 被感觉, 被发现; ③ 通告, 报告, 报道, 通知.

мэдэгдэхгүй *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠤᠭᠦᠢ* [形] 不清楚的, 不明显的; ~ тэмбуу (医) 不显梅毒.

мэдэгдэхүйц *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠤᠢᠴᠢ* [形] 可知的, 可感觉到的; 显然的, 明显的, 显著的; ~ ахицтай 有明显进展(的); ~ амжилт гаргах 做出显著成绩; ~ шат 一定阶段.

мэдэгдэхүүн *ᠮᠡᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠤᠭᠦᠨ* [名] 知识, 学问; 已知数: шинжлэх ухааны ~ 科学知识; улс төрийн ~ 政治知识; ариун цэврийн анхны ~ 卫生常识.

мэдэгч *ᠮᠡᠳᠡᠭᠴ* [名] ① 知情者; ② 主持人, 主管人; цэргийн ерөнхий ~ 军事主管.

мэдэгчид *ᠮᠡᠳᠡᠭᠴᠢᠳ* [名] мэдэгч 的复数.

мэдэл *ᠮᠡᠳᠡᠯ* [名] ① 知识: онол ~ 理论知识; ② 权力, 主权; ~ ихтэй 权力很大的; өөрийн ~ гүй 没有主权; ◇ эрх ~ 权力; ③ 管辖, 控制, 归属; 管辖区; манай ~ д байгаа 在我们管辖(区)之内; ~ лээс гарах 摆脱控制, 不再受...的管辖; (юуг) ~ дээ авах 把...接管过来; 把...控制起来; засгийн бүх эрх нь ард түмний ~ д байна 一切权力属于人民.

мэдэлт *ᠮᠡᠳᠡᠯᠲ* [名] 参见 мэдэл.

мэдэлтэй *ᠮᠡᠳᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] ① 知识渊博的, 很有知识的; ② 有权的; ③ 主管...的, 管辖...的, 控制...的.

мэдэлтэн *ᠮᠡᠳᠡᠯᠲᠡᠨ* [名] 有权者, 权力拥有人, 主管.

мэдэлцэх *ᠮᠡᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠤ* [动] мэдэх 的共动态.

мэдэмгий *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠭᠢ* [形] 参见 мэдэмхий.

мэдэмгийрхүү *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠭᠢᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠦ* [形] 夸耀知识渊博, 自夸有学问的.

мэдэмгийрхэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠭᠢᠢᠷᠬᠡᠬᠤ* [动] 显得有学问; 夸耀学问.

мэдэмгийрэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠭᠢᠢᠷᠬᠡ* [动] ① 变得有学问; ② 冒充见识广.

мэдэмгийхэн *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠭᠢᠬᠡᠨ* [形] мэдэмгий 的小称.

мэдэмхий *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠬᠢ* [形] 以见识多自豪的, 以博学自居的.

мэдэмхийлэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠬᠢᠯᠡᠬᠤ* [动] 冒充内行, 以博学自居, 以见识多自豪.

мэдэмхийрхүүлэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠬᠢᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] мэдэмхийрхэх 的使动态.

мэдэмхийрхэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠬᠢᠢᠷᠬᠡᠬᠤ* [动] 参见 мэдэмхийрэх.

мэдэмхийрэх *ᠮᠡᠳᠡᠮᠡᠬᠢᠢᠷᠬᠡ* [动] 冒充见识多, 夸耀学问渊博.

мэдэн *ᠮᠡᠳᠡᠨ* 见 хоолой ~ 声嘶力竭地, 放声歌唱地.

мэдэрхэг *ᠮᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠭ* [形] 自吹的, 自夸的; 不懂装懂的, 冒充见识多的.

мэдэрхэглэх *ᠮᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠭᠯᠡᠬᠤ* [动] 自吹自夸, 不懂装懂.

мэдэрхэх *ᠮᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠬᠤ* [动] 冒充内行, 不懂装懂, 冒充见识多.

мэдэрхээч *ᠮᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠴ* [形] 自吹的, 逞能的, 以博学自居的, 冒充见识多的.

мэдэрцгээх *ᠮᠡᠳᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠤ* [动] мэдрэх 的众动态.

мэдэршл *ᠮᠡᠳᠡᠷᠰᠢᠯ* [名] 灵敏度; 敏化剂.

мэдэх *ᠮᠡᠳᠡᠬᠤ* [动] ① 知道, 晓得, 知悉: олж ~ 得知, 得悉; таны явсныг би мэдлээ 我已知道您走了; өөрөө мэд 你自己知道; 你自己决定吧! бүү мэд 不知道; 天晓得; учир ~ 了解底细, 了解情况; хэл ~ ① 懂外语; ② 懂事; ③ 懂得, 明白, 了解, 理解: монгол хэл ~ 懂蒙古语; бичиг ~ 识字; ~ ж авсан зүйлүүд 体会; ~ ж болшгүй онол 不可知论; ~ ийг эрмэлзэх 求知欲; ④ 认识: таних ~ хүн 认识的人; ⑤ 管理, 主持; 控制: толгой ~ ① 独立自主; ② 有主见; ~ хүн 主持人, 掌管人; цаг мэднэ 由时间决定; ажил мэднэ ① 由工作

状况决定; ②会工作; заяа ~ 凭运气; мэдтүгэйгэсэн бичиг 照会, 通牒; ⑤可能, 大概; автоматтай болж мэднэ 大概是有自动枪; би маргааш мордож байж мэднэ 我可能明天动身.

мэдэц **мэдэц** [名] 知识, 学问; ~ сайтай хүн 知识渊博的人; улс төрийн мэдцийн хэмжээг дээшлүүлэх 提高政治觉悟水平.

мэдэцгээх **мэдэцгээх** [动] мэдэх 的众动态.

мэдэцтэй **мэдэцтэй** [形] 有知识的, 有学问的.

мэдээ(н) **мэдээ** I [名] ①消息, 信息, 新闻; сүүлийн үеийн ~ 新闻; хэвлэлийн ~ 新闻, 报纸新闻; ②情报: ~ баримт情报; лавтай ~ 可靠的情报; ③公报, 通报, 表报, 简报; албан ~ 公报; өдрийн ~ 日报; сарын ~ 月报; жилийн ~ 年报; товч ~ 简报; бүрэн бус ~ гээр 据不完全统计; урьдчилсан ~ гээр үзэхэд 据预报; 预计; ④电报: агаарын ~ 无线电报; цахилгаан ~ 电报; ~ нэвтрүүлэх 拍发电报; 通报; ~ баримт情报, 论据, 事实; ~ бичиг 通知书, 公告; ~ сэлт情报, 资料; ~ хүргэгч 信差, 传令兵; ~ чагнах 截听情报, 截听消息; ~ сурвалжлах 采访新闻; ~ сэтгүүл 公报.

мэдээ **мэдээ** II [名] 知觉, 感觉, 意识: ~ алдах 失去知觉; ~ орох 恢复知觉, 苏醒; ~ оруулах 使之恢复知觉, 使之苏醒; ~ алдуулах 麻醉; ~ алдуулах бодис 麻醉剂; ~ алдуулах судлал 麻醉学; ~ алдуулах эмч 麻醉师.

мэдээ **мэдээ** III [名] 权, 权力; 主持, 控制, 管辖: ~ тэй хүн 有权的人; ~ ихтэй 权力很大(的).

мэдээгүйжүүлэх **мэдээгүйжүүлэх** [动] 麻醉.

мэдээгүйтүүлэх **мэдээгүйтүүлэх** [动] 麻醉.

мэдээгүйшүүлэх **мэдээгүйшүүлэх** [动] 麻醉.

мэдээж **мэдээж** [形] 众所周知的: ~ ийн хэрэг 众所周知的事情; ~ ийн үнэн 起码

的道理.

мэдээлүүлэх **мэдээлүүлэх** [动] мэдээлэх 的使动态; 意同 мэдээлэгдэх.

мэдээлцгээх **мэдээлцгээх** [动] мэдээлэх 的众动态.

мэдээлчих **мэдээлчих** [动] мэдээлэх 的完成体.

мэдээлэг **мэдээлэг** [名] 广播.

мэдээлэгдэх **мэдээлэгдэх** [动] мэдээлэх 的被动态.

мэдээлэгч **мэдээлэгч** [名] 报导人, 通报者.

мэдээлэгчид **мэдээлэгчид** [名] мэдээлэгч 的复数.

мэдээлэл **мэдээлэл** [名] 通讯, 报道, 新闻; 通知, 公告, 通报, 通告; мэдээллийн агентлаг 通讯社; дохио ~ 信号通报; ~ цуглуулан дамжуулах механик 信息传输装置; ~ сурвалжлага 通讯报导; ~ хураах 收集情报; мэдээллийн хэрэгсэл 舆论工具.

мэдээлэлжүүлэлт **мэдээлэлжүүлэлт** [名] 信息化.

мэдээлэлжүүлэх **мэдээлэлжүүлэх** [动] 信息化.

мэдээлэмж **мэдээлэмж** [名] 通报; 根据, 依据.

мэдээлэх **мэдээлэх** [动] 通报, 通消息, 通讯, 通知, 报告, 通告, 报道; ~ товчоо 情报局; ... агентлагийн мэдээлснээр 据... 通讯社报道; ~ бичиг 通知书; ~ сонсгол 通报, 情报; ~ төв 新闻中心; ~ хоолой 信号管; ~ хуудас 简报.

мэдээтэй **мэдээтэй** [形] ①有消息的; 有情报的; 有公报(表报)的; 有电报的; ②有知觉的; ③有权力的.

мэдээтэйхэн **мэдээтэйхэн** [形] 比较谨慎的, 比较注意的, 比较警惕的.

мэдээч **мэдээч** [名] 有权力的人, 主管人, 管辖人, 当权者.

мэйрэн **мэйрэн** [名] (旧时官职) 梅林.

мэл **мэл** [形] 惊奇, 惊讶, 诧异; 目瞪口呆.

мэлгүүн **мэлгүүн** [形] 润畅的.

мэлгэн **мэлгэн** [形] 参见 мэлгээн.

мэлгэр **ᠮᠡᠯᠭᠡᠷ** [形]平坦辽阔的, 宽平的, 坦荡的, 宽阔的.

мэлгээн **ᠮᠡᠯᠭᠡᠨ** [形]无主的; 空空的; 无人烟的; ◇ ~ хоосон 空空的, 空荡荡的.

мэлзийлгэх **ᠮᠡᠯᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэлзийх 的使动态.

мэлзийх **ᠮᠡᠯᠵᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]前额变得很宽; 变成秃顶.

мэлзлэг **ᠮᠡᠯᠵᠡᠯᠭᠡ** [名]赌注.

мэлзүүлэх **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① мэлзэх 的使动态; ②意同 мэлзэгдэх.

мэлзчих **ᠮᠡᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] мэлзэх 的完成体.

мэлзэлцэх **ᠮᠡᠯᠵᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] мэлзэх 的共动态.

мэлзэмтгий **ᠮᠡᠯᠵᠡᠮᠲᠦᠭᠢᠢ** [形]好抵赖的, 抵赖成性的.

мэлзэмхий **ᠮᠡᠯᠵᠡᠮᠬᠢᠢ** [形]参见 мэлзэмтгий.

мэлзэн **ᠮᠡᠯᠵᠡᠨ** [形]前额很宽大的, 秃顶的.

мэлзэх **ᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]打赌, 抵赖, 食言.

мэлзээ **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡ** [名]打赌, 抵赖, 赌注.

мэлзээлэх **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]打赌, 争高低, 比高下, 决雌雄.

мэлзээн **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠨ** [名]参见 мэлзээ.

мэлзээр **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠷ** [名]赌具, 赌物.

мэлзээцэх **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]参见 мэлзээлэх.

мэлзээч **ᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠴᠢ** [名]好打赌者, 抵赖成性的人.

мэлигнэх **ᠮᠡᠯᠢᠭᠨᠡᠬᠡ** [动]宽平地伸展开去.

мэлийлгэх **ᠮᠡᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэлийх 的使动态.

мэлийм **ᠮᠡᠯᠢᠶᠡᠮᠡ** [形] ①平坦的, 辽阔的: ~ цалим 辽阔的, 广阔的, 一望无际的; ~ цалим тал нутаг 辽阔的草原, 一望无际的草原; ②漫溢的.

мэлийх **ᠮᠡᠯᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]变宽平, 变平坦辽阔, 变宽阔, 变坦荡, 向天边延伸过去: ~ сэн тал 平坦而宽广的草原.

мэлмий **ᠮᠡᠯᠮᠢᠶᠡ** [名] (敬)眼睛, 目, 慧眼.

мэлмийх **ᠮᠡᠯᠮᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①变得满盈; ②(湖面)波光粼粼, 闪烁.

мэлмэгвэх **ᠮᠡᠯᠮᠡᠭᠦᠪᠡᠬᠡ** [动]洋溢, 荡漾; 波光闪

烁.

мэлмэгэр **ᠮᠡᠯᠮᠡᠭᠡᠷ** [形] (透明体)亮晶晶的, 波光粼粼的.

мэлмэлзүүлэх **ᠮᠡᠯᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэлмэлзэх 的使动态.

мэлмэлзэл **ᠮᠡᠯᠮᠡᠯᠵᠡᠯᠡ** [名] (液体)满, 充溢.

мэлмэлзэх **ᠮᠡᠯᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] (液体在容器里)满盈, 充溢: ~ н уйлах 眼泪盈眶.

мэлмэруулэнхэн **ᠮᠡᠯᠮᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠨᠬᠡᠨ** [副]眼泪汪汪地.

мэлмэруулэх **ᠮᠡᠯᠮᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэлмэрэх 的使动态.

мэлмэрэх **ᠮᠡᠯᠮᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] (液体)清澈, 晶莹, 澄净.

мэлмэрээ **ᠮᠡᠯᠮᠡᠷᠡᠭᠡ** [形]清澈的, 晶莹的, 澄碧的.

мэлмэс **ᠮᠡᠯᠮᠡᠰ** 见 ~ ~ 泪汪汪地.

мэлрүүлэх **ᠮᠡᠯᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэлрэх 的使动态.

мэлрэг **ᠮᠡᠯᠷᠡᠭᠡ** [名] (植)茉莉(花).

мэлрэх **ᠮᠡᠯᠷᠡᠬᠡ** [动] ①惊奇; ②发呆.

мэлс **ᠮᠡᠯᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 мэлигнэх.

мэлтгэнүүлэх **ᠮᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэлтгэнэх 的使动态.

мэлтгэнүүр **ᠮᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ** [形]泪水汪汪的, 盈满欲流的.

мэлтгэнэх **ᠮᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ①盈满欲流, 水满荡漾; ②眼神饱满, 水汪汪.

мэлтгэр **ᠮᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠷ** [形]水汪汪的(眼睛).

мэлтийлгэх **ᠮᠡᠯᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэлтийх 的使动态.

мэлтийх **ᠮᠡᠯᠲᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①满, 满盈; ②泪水盈眶.

мэлтийчих **ᠮᠡᠯᠲᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] мэлтийх 的完成体.

мэлтрүүлэх **ᠮᠡᠯᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]眼中泪汪汪.

мэлтэгнүүлэх **ᠮᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэлтэгнэх 的使动态.

мэлтэгнэнхэн **ᠮᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠨᠬᠡᠨ** [形]充溢的水晃动状.

- мэлтэгнэх** ᠮᠡᠯᠲᠡᠭᠨᠡᠬᠡ [动] ① 充溢, 灌满 (指液体); ② 涌出, 流出 (指泪水): ~н уйлах 洒泪哭泣.
- мэлтэлзүүлэх** ᠮᠡᠯᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] мэлтэлзэх的使动态.
- мэлтэлзэнхэн** ᠮᠡᠯᠲᠡᠯᠵᠡᠨᠬᠡᠨ [形] 闪闪发光的.
- мэлтэлзэх** ᠮᠡᠯᠲᠡᠯᠵᠡᠬᠡ [动] (液体在容器里) 满盈而晃动, 水汪汪.
- мэлхний** ᠮᠡᠯᠬᠡᠨᠢ [名] (动) 蛙, 青蛙: ногоон ~ 绿青蛙; яст ~ (动) 龟; ◇ ~ хаалга ① 便门, 小门; ② 闸板; ~н зам 北回归线.
- мэлцийм** ᠮᠡᠯᠴᠢᠶᠢᠮ [形] 光光的, 光滑的, 平坦而光秃的.
- мэлцийх** ᠮᠡᠯᠴᠢᠶᠢᠬᠡ [动] ① 变得空旷: ~сэн газар 旷野; ② (指额头) 变光秃; ③ (转) 装得若无其事.
- мэлцэг** ᠮᠡᠯᠴᠡᠭ [形] 兼有两性的, 中性的: ~цүр (化) 钾明矾.
- мэлчиг** ᠮᠡᠯᠴᠢᠭ [形] 箭中途落下的; 中途而废的.
- мэлчих** ᠮᠡᠯᠴᠢᠬᠡ [动] 不声不响, 沉着脱.
- мэлэг** ᠮᠡᠯᠡᠭ 见 ~ ~ хийх 参见 мэлигнэх.
- мэлэлзүүлэх** ᠮᠡᠯᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] мэлэлзэх的使动态.
- мэлэлзэх** ᠮᠡᠯᠡᠯᠵᠡᠬᠡ [动] 参见 мэлигнэх.
- мэлэрцгээх** ᠮᠡᠯᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬᠡ [动] мэлрэх的众动态.
- мэлэрчих** ᠮᠡᠯᠡᠷᠴᠢᠬᠡ [动] мэлрэх的完成体.
- мэлээд** ᠮᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡ [副] 参见 нилээд.
- мэлээн** ᠮᠡᠯᠡᠭᠡᠨ [副] 参见 нилээд.
- мэнгэ** ᠮᠡᠨᠭᠡ [名] 痣, 胎记; ◇ ~ нь голлох 万事都不顺利.
- мэнгэр** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷ [名] (医) 慢性支气管炎: ~ уйланхайтах 急性支气管炎.
- мэнгэрлэх** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ [动] (医) 患慢性支气管炎.
- мэнгэртүүлэх** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] мэнгэртэх的使动态.
- мэнгэртчих** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ [动] мэнгэртэх的

完成体.

- мэнгэртэй** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠢ [形] 患慢性支气管炎的.
- мэнгэртэх** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ [动] 参见 мэнгэрлэх.
- мэнгэрших** ᠮᠡᠨᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠡ [动] (医) 渐染慢性支气管炎.
- мэнгэт** ᠮᠡᠨᠭᠡᠲ [名] (植) 仙女木.
- мэнд** ᠮᠡᠨᠳ [形·名] ① 健康的, 平安的; амь ~ 没死的, 活着的; 健在的; ~ гарах 平安, 脱险; ~ өнгөрөх 平安度过; таны эрүүл ~ийн төлөө! 为了您的健康(干杯)! эрүүл ~ийн байдал 健康状况(多指病人); эрүүл ~ийн бичиг 健康记录表; 诊断书; ~ сайн сууж байна уу? 生活得好吗? ◇ эсэв ~ 平安的, 安好的; ~ амар 顺利, 平安; ② 问候: ~ хүргэх 致以问候; 转达问候; ~ мэдэх 问好; ~ усаа асуулцах 互致问候; ~ байна уу? 好吗? ~ гүй зөрөх ① 碰面没打招呼; ② (转) 落空, 失算.
- мэндлүүлэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] мэндлэх I 的使动态.
- мэндлэл** ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠯ [名] 问安, 请安.
- мэндлэлцэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ [动] мэндлэх I 的共动态.
- мэндлэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠬᠡ I [动] 问好, 问候, 请安.
- мэндлэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠡᠬᠡ II [动] 诞生, 出生.
- мэндних** ᠮᠡᠨᠳᠡᠨᠢᠬᠡ [动] 糊涂, 忙乱, 惊慌失措, 昏乱.
- мэндрэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠷᠡᠬᠡ [动] 遇到艰难; 遇到麻烦; 变得忙乱.
- мэндүүрэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ [动] 心神不安.
- мэндчилгээ** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡ [名] 问候: ~ дэвшүүлэх 致以问候.
- мэндчилүүлэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] мэндчилэх的使动态.
- мэндчилцгээх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ [动] мэндчилэх的众动态.
- мэндчилчих** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠡ [动] мэндчилэх的完成体.
- мэндчиллэл** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠡᠯ [名] 问安, 问候.
- мэндчилэх** ᠮᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ [动] 问候, 互相问好;

харилцан ~ 互相问候, 互相问好.

МЭНДЭЛ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠯ* [名] 慌忙, 急忙, 匆忙.

МЭНДЭЛЦГЭЭХ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] мэндлэх I 的众动态.

МЭНДЭЛЦЭХ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] мэндлэх I 的共动态.

МЭНДЭЛЧИХ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] мэндлэх I 的完成体.

МЭНДЭН *ᠮᠡᠨᠳᠡᠨ* [副] 慌忙地, 急忙地, 匆忙地;

◇ ~ сандан 急急忙忙, 慌慌忙忙.

МЭНДЭХ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠬᠡ* [动] 慌忙, 急忙, 匆忙.

МЭНДЭЭХ *ᠮᠡᠨᠳᠡᠬᠡᠬᠡ* [动] 惊慌失措.

МЭНЧИЙХ *ᠮᠡᠨᠴᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] 红脸; 红肿.

МЭНЭГ *ᠮᠡᠨᠡᠭ* [名·形] ①〈医〉麻痹症; ②(转) 傻, 傻子; 呆痴的, 麻木不仁的: ~ өвчин〈医〉中风病.

МЭНЭГДЭХ *ᠮᠡᠨᠡᠭᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得呆痴, 变得麻木不仁, 变傻.

МЭНЭГТЭХ *ᠮᠡᠨᠡᠭᠲᠡᠬᠡ* [动] ①〈医〉患(关节)麻痹症; ②(转)(头脑)呆痴, 麻木不仁, 发傻.

МЭНЭГХЭН *ᠮᠡᠨᠡᠭᠬᠡᠨ* [形] 有些麻痹的; 有些傻的, 有些呆痴的, 有些麻木不仁的.

МЭНЭГШИЛ *ᠮᠡᠨᠡᠭᠰᠢᠯ* [名] 麻痹性: ~ түгжрэл 麻痹性肠梗阻.

МЭНЭГШИХ *ᠮᠡᠨᠡᠭᠰᠢᠬᠡ* [动] ①麻痹起来; ②陷于呆痴状态, 麻木不仁, 发傻起来.

МЭНЭН *ᠮᠡᠨᠡᠨ* [名·形] ①〈医〉麻痹症; 瘫痪症; ②(转) 傻, 傻子; 呆痴的; 麻木不仁的: ~ өвчин 中风; ~ бөмт тахал 流行性脑膜炎, 球菌脑膜炎; ~ тархитас 脑膜炎; ~ гийн хам шинж 脑膜综合症.

МЭНЭНДҮҮ *ᠮᠡᠨᠡᠨᠳᠦᠦ* [名] 假象脑膜炎.

МЭНЭНТЭС *ᠮᠡᠨᠡᠨᠲᠡᠰ* [名] 脑膜炎.

МЭНЭНТЭХ *ᠮᠡᠨᠡᠨᠲᠡᠬᠡ* [动]〈医〉患麻痹症; 患呆痴病.

МЭНЭНЦЭР *ᠮᠡᠨᠡᠨᠴᠡᠷ* [名·形] ①〈医〉麻痹症; 瘫痪症; ②愚蠢的, 傻呆的; 麻木的: ~ хүн 白痴, 傻子.

МЭНЭРҮҮЛЭХ *ᠮᠡᠨᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] мэнэрэх 的使动态.

МЭНЭРЧИХ *ᠮᠡᠨᠡᠷᠴᠢᠬᠡ* [动] мэнэрэх 的完成体.

МЭНЭРЭЛ *ᠮᠡᠨᠡᠷᠢᠯ* [名] 麻木.

МЭНЭРЭХ *ᠮᠡᠨᠡᠷᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] ①麻痹, 麻木; ②晕迷, 发傻, 呆痴, 麻木不仁.

МЭНЭХИЙ *ᠮᠡᠨᠡᠬᠢᠶ* [名]〈动〉参见 мэлхий.

МЭР *ᠮᠡᠷ* I 见 ~ сэр ①偶尔, 间或; 一点点, 稍许: ~ сэр дуулдаж байна 偶尔听到; ②在某些地方, 在某处.

МЭР *ᠮᠡᠷ* II [名] 隐痛, 暗痛; 阵阵作痛; 略痛: ~ гэж өвдөх 体内隐痛的感觉.

МЭРГҮҮ *ᠮᠡᠷᠭᠦᠦ* [名·形] ①傻瓜, 傻子; ②傻的: ~ хүн 傻人, 傻瓜.

МЭРГЭ *ᠮᠡᠷᠭᠡ* [名] 占卜, 算卦.

МЭРГЭД *ᠮᠡᠷᠭᠢᠳ* [名] мэргэн 的复数; 智者, 术士.

МЭРГЭДЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 打猎运气好, 打得猎物多, 碰到猎物多.

МЭРГЭЖИЛ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ* [名] 见 мэргэжил: ~ дээшлүүлэх 进修; ~ дээшлүүлэгч 进修生.

МЭРГЭЖИЛТЭЙ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠢ* [形] мэргэжилтэй.

МЭРГЭЖИЛТЭН *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠭᠡᠨ* [名] 见 мэргэжилтэн.

МЭРГЭЖИХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠬᠡ* [动] 见 мэргэжих.

МЭРГЭЖИЦГЭЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] 见 мэргэжицгээх.

МЭРГЭЖҮҮЛЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 见 мэргэжүүлэх.

МЭРГЭЛҮҮЛЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 见 мэргэглүүлэх.

МЭРГЭЛХЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠬᠡᠬᠡ* [动] 显示自己的技术, 施展才能.

МЭРГЭЛЭХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 见 мэргэлэх.

МЭРГЭМШИХ *ᠮᠡᠷᠭᠡᠮᠰᠢᠬᠡ* [动] 获得知识, 掌握知识, 获得经验, 长见识; 知识丰富起来.

МЭРГЭН *ᠮᠡᠷᠭᠡᠨ* [形·名] ①英明的, 明智的, 有远见的, 高明的, 眼光敏锐的: ~ жоолоодлого 英明的领导; сэцэн ~ 英明的, 聪智的; ~ үг 格言, 箴言; ②准确的, 中肯的: ~ бууч 神枪手, 特等射手;

~ онох 准确命中; ③ 神枪手, 神箭手: улсын ~ 国家神射手; ④ (陈) 占卜者, 算卦的人, 预卜者.

мэргэхэн **ᠮᠡᠷᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] мэргэн 的小称.

мэргэгч **ᠮᠡᠷᠭᠡᠭᠴ** [名] (动) 啮齿类, 啮齿动物.

мэргэшил **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠯ** [名] 见 мэргэшил.

мэргэшилтэй **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠯᠲᠡᠢ** [形] 见 мэргэшилтэй.

мэргэших **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠬ** [动] 见 мэргэших.

мэргэшигдэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠬᠦᠳᠡᠬ** [动] мэргэших 的众动态.

мэргэшүүлэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 见 мэргэшүүлэх.

мэргэшчих **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] мэргэших 的完成体.

мэрийлгэх **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] мэрийх 的使动态.

мэрийлт **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠯᠲ** [名] 勤奋, 努力, 积极主动性.

мэриймж **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠮᠵ** [名] 勤奋, 努力; 积极主动性: ~ сайтай сурагч 勤奋的学生.

мэриймтгий **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 勤奋的, 努力的.

мэрийх **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠬ** [动] 勤奋, 努力, 用功, 下功夫; 拼命..., 力图...: ~ н чармайх 发奋, 勤奋; ~ н хөгжүүлэх 大力发展, 拼命发展.

мэрийц **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠴ** [名] 努力.

мэрийцгээх **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] мэрийх 的众动态.

мэрийчих **ᠮᠡᠷᠢᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] мэрийх 的完成体.

мэрмэрхийх **ᠮᠡᠷᠮᠡᠷᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 心口略痛; 阵阵微痛.

мэрүүлэх **ᠮᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① мэрэх 的使动态; ② 意同 мэргэдэх.

мэрэгч **ᠮᠡᠷᠡᠭᠴ** [名] 算卦, 占卜.

мэрэгдэх **ᠮᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] мэрэх 的被动态.

мэргэжил **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯ** [名] 技术, 专业, 专业技能, 专长: геологийн ~ 地质技术, 地质专业; мэргэжлийн комисс 专业技术委员会; мэргэжлийн жолооч 专业司机; мэргэжлийн үнэмлэх 专业证书; мэ-

рэгжлийн нэр томъёо 专业术语; мэргэжлийн өвчин 职业病; мэргэжлийн үг хэллэг 行业词语; мэргэжлийн этгээд хэл 行话; мэргэжлээс шалтгаалах өвчин 职业病.

мэргэжилгүй **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠭᠦᠢ ᠲᠡᠭᠦᠯ** [形] 没有专门技能的, 无技术的, 无专业的.

мэргэжилтэй **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** [形] 有专门技能的, 有技术的, 有专业的.

мэргэжилтэн **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡᠨ** [名] 专家, 有专长者: гадаад ~ 外国专家; мэргэжилтний ахлагч 专家组长.

мэргэжих **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠬ** [动] 专业化, 掌握专门技能, 具备专长.

мэргэжүүлэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠵᠢᠬᠦᠯᠡᠬ** [动] мэргэжих 的使动态.

мэргэлүүлэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] мэргэлэх 的使动态.

мэргэлэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 算命, 占卜, 预卜, 算卦.

мэргэлээч **ᠮᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠴ** [名] 算命人, 占卜者, 巫师.

мэргэгч(ин) **ᠮᠡᠷᠭᠡᠴ I** [名] 占卜者, 算命先生, 预卜者.

мэргэгч(ин) **ᠮᠡᠷᠭᠡᠴ II** [名] (动) 啮齿类动物 (鼠类).

мэргэгчид **ᠮᠡᠷᠭᠡᠴᠢᠳ** [名] мэргэгч(ин) II 的复数.

мэргэшил **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠯ** [名] 技能, 技艺, 专长, 专业技术: мэргэшлийг дээшлүүлэх 提高技能, 提高业务水平; мэргэшлийн офицер 技术军官; мэргэшлийн хөдөлмөр 熟练劳动.

мэргэшилгүй **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠯᠭᠦᠢ ᠲᠡᠭᠦᠯ** [形] 无技能的, 无技术的, 无专业技术的, 无专长的; 不熟练的.

мэргэшилтэй **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠯᠲᠡᠢ** [形] 熟练的, 有经验的, 有专长的, 有技术的, 有专门技能的: ~ ажилчин 有技能的工人, 熟练工人.

мэргэших **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠬ** [动] 熟练, 获得经验, 获得技能, 掌握专业技术, 具备专长.

мэргэшүүлэх **ᠮᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] мэргэших 的使动态.

мэрэлдээн **ᠮᠡᠷᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] (动物之间)互咬。

мэрэх **ᠮᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 啮嚼, 咬嚼(硬物): яс ~ 嚼吃骨肉; ② 一点一点地做; ③ 阵阵疼痛。

мэс **ᠮᠡᠰ** [名] 白刃, 刀剑, 手术刀, 刀子: ~ засал <医> 开刀, 手术; ~ засал хийх <医> 动手术, 开刀; ~ засалч <医> 做手术者, 开刀者; ~ заслын тасаг <医> 手术室; ~ заслын салбар 外科; ~ заслын ажиллавар 外科手术; ~ заслын дурдатгал 外科病史; ~ заслын эмнэлэг 外科医院; ~ заслын эмчилгээ 外科疗法。

мэсдэх **ᠮᠡᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] (用刀剑)砍, 劈, 割。

мэслэх **ᠮᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 мэсдэх。

мэст **ᠮᠡᠰᠲᠦ** [形] 刀剑的, 有刀子的。

мэстэх **ᠮᠡᠰᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 мэсдэх。

мэстүүлэх **ᠮᠡᠰᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэстэх 的使动态。

мэсч **ᠮᠡᠰᠴᠢ** [名] 剑客, (古)武士。

мэт **ᠮᠡᠲᠦ** [副] ① 仿佛, 好像, 类似, 按照…样子: тэр ~ ээр хийх 照那个样子去做; энэ ~ явдал 此类事情; толь ~ тэгш 像镜子一样平; муур ~ хулгайч 像猫似的小偷; би хэлсэн ~ 我说过的那样; бичсэн ~ ээр 按照所写的那样; ② 等, 等等: гэх ~ 等等; хайч хутга ~ ийн багаж хэрэгсэл 剪、刀等工具。

мэтгүүлэх **ᠮᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэтгэх I、II 的使动态。

мэтгэл **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 争辩, 争论。

мэтгэлцээн **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠨ** [名] 争辩, 争论。

мэтгэр **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 弯曲的, 卷曲的, 向上弯翘的。

мэтгэрдэх **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 向上弯翘。

мэтгэх **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** I [动] 努力, 勤奋, 卖劲, 加油。

мэтгэх **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** II [动] 争辩, 争论。

мэтгээ **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠢ** [形] ① 努力的, 勤奋的, 卖劲的; ② 好争辩的。

мэтгээн **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠨ** [名] ① 好争辩的人; ② 努力者, 勤奋者。

мэтгээч **ᠮᠡᠲᠦᠭᠡᠴᠢ** [名] 参见 мэлзээч。

мэтийлгэх **ᠮᠡᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэтийх 的使动态。

мэтийн **ᠮᠡᠲᠢᠶᠢᠨ** [形] 仿佛的, 类似的。

мэтийх **ᠮᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 弯曲, 卷曲, 向上弯翘。

мэтхэн **ᠮᠡᠲᠦᠬᠡᠨ** [形] мэт 的小称。

мэтчилэн **ᠮᠡᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠨ** [副] 像这样地, 像那样地, 如同这样: энэ ~ 像这样地; тэр ~ 像那样地。

мэтшиг **ᠮᠡᠲᠦᠰᠢᠭ** [形] 好像, 类似, 同样的。

мэтэрхүү **ᠮᠡᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠦ** [副] 参见 мэтчилэн。

мэтэчлэн **ᠮᠡᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠨ** [副] 见 мэтчилэн。

мэтээр **ᠮᠡᠲᠦᠡᠷ** [副] ① 如此, 这样; ② …等等。

мэх **ᠮᠡᠬᠡ** [名] ① 诡计, 鬼点子; 欺哄, 欺骗, 狡猾: ~эд автагдах 中诡计, 上当; ◇ заль ~ 诡计, 手腕; ② 计, 技巧: бөхийн ~ 摔跤的技巧; ~ хийх 用技巧, 用计; ~ эмчилгээ 江湖医术。

мэхгэр **ᠮᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 驼背的, 弓腰的, 收腹哈腰的。

мэхгэрдэх **ᠮᠡᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 驼背, 弓腰。

мэхгэрхэн **ᠮᠡᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] мэхгэр 的小称。

мэхий **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢ** [形] ① 好害羞的, 羞怯的, 羞耻心强的(人); ② 不轻易变动的, 固执的, 难说服的。

мэхийдэх **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 害羞, 羞怯; ② 变固执, 变刚愎。

мэхийлгэх **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэхийх 的使动态。

мэхийрэх **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变驼背, 弓起腰, 收腹哈腰, 鞠躬。

мэхийсхийх **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① мэхийх 的瞬间体; ② 作揖。

мэхийх **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 鞠躬, 点头致意: ~н ёслол 鞠躬致意; ② 收腹, 紧收腹肌; ③ 勤奋, 努力。

мэхийчих **ᠮᠡᠬᠡᠶᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] мэхийх 的完成体。

мэхлүүлэх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① мэхлэх 的使动态; ② 意同 мэхлэгдэх。

мэхлэгдэх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] мэхлэх 的被动态。
 мэхлэл **ᠮᠡᠬᠡᠯᠡᠯ** [名] 诡计, 骗术。
 мэхлэхсийх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] мэхлэх 的瞬间体。
 мэхлэх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 欺哄, 欺诈, 欺骗; 用计: ~ н төөрүүлэх 愚弄, 欺哄, 迷惑; ◇ залилах ~ 欺哄, 欺骗, 使用阴谋诡计; ② 〈体〉用假动作。
 мэхлээч **ᠮᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 为欺骗者, 惯于骗人者; 骗子。
 мэхрэх **ᠮᠡᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 下颚动, 下巴动; ② 默笑, 暗笑, 不出声地笑。
 мэхт **ᠮᠡᠬᠡᠲᠦ** [形] 好欺骗的, 耍手腕的, 狡猾的, 有阴谋的。
 мэхтэй **ᠮᠡᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 诡计多端的, 狡猾的。
 мэхч **ᠮᠡᠬᠡᠴᠢ** [名] 骗子手, 狡猾者, 欺诈者, 阴谋家。
 мэхэлзүүлэх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] мэхэлзэх 的使动态。
 мэхэлзэх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] 频频哈腰, 不停鞠躬, 点头哈腰。
 мэхэлцгээх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠢᠴᠭᠡᠶᠡᠬᠡ** [动] мэхлэх 的众动态。
 мэхэлчих **ᠮᠡᠬᠡᠯᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] мэхлэх 的多次体。
 мэхэрхий **ᠮᠡᠬᠡᠷᠡᠬᠢ** [名] 〈解〉跗骨, 脚心。
 мэхэс **ᠮᠡᠬᠡᠰᠢ** 见 ~ ~ хийх 参见 мэхэлзэх。
 мэхэсхийлгэх **ᠮᠡᠬᠡᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мэхэсхийх 的使动态。
 мэхэсхийх **ᠮᠡᠬᠡᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 鞠躬, 哈腰。
 мэхээр **ᠮᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [名] 〈植〉蓼属。
 мэц **ᠮᠡᠵᠢ** 见 ~ хорхой 〈生〉绦虫, 蛔虫。
 мэцгий **ᠮᠡᠵᠢᠭᠢ** [名] 参见 мэц。
 мэч(ин) **ᠮᠡᠵᠢ** [名] 见 мич。
 мэчид **ᠮᠡᠵᠢᠶᠢᠳᠢ** [名] 见 мичид。
 мэчин **ᠮᠡᠵᠢᠨ** [名] 参见 мич。
 мэшил **ᠮᠡᠰᠢᠯ** [名] 凸透镜, 放大镜: мэшлийн байгуулалт 线形设备。
 мэшилж **ᠮᠡᠰᠢᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [名] 栅状结构, 香肠状构造。

мээм **ᠮᠡᠶᠡᠮ** [名] ① 〈解〉乳头, 乳尖: ~ өвдөх 乳房痛; ~ мөгөөрсөнгөр 乳房软骨瘤; ~ салбэх 乳房成形术; ② 奶母; 妈妈(方言)。
 мээмгэр **ᠮᠡᠶᠡᠮᠭᠡᠷ** [名] 乳头状瘤。
 мээмтэс **ᠮᠡᠶᠡᠮᠲᠡᠰ** [名] 乳腺炎。
 мээнэгших **ᠮᠡᠶᠡᠨᠭᠢᠬᠡ** [动] ① 变痴呆; 发呆 ② 发闷: зүрх ~ 心闷。
 мээрин **ᠮᠡᠶᠡᠷᠢᠨ** [名] 梅林(旧时官职)。
 мээтгэр **ᠮᠡᠶᠡᠲᠭᠡᠷ** [形] ① 弯曲的; ② 下巴长、鼻尖大的(相貌)。
 мээтийлгэх **ᠮᠡᠶᠡᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] мээтийх 的使动态。
 мээтийх **ᠮᠡᠶᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 变弯曲; ② 变得下巴长, 鼻子尖大。
 мягман **ᠮᠡᠶᠡᠮᠠᠨ** I [名] 围棋。
 мягман **ᠮᠡᠶᠡᠮᠠᠨ** II [名] 鲟鱼的舌头。
 мягмансавайжаа **ᠮᠡᠶᠡᠮᠠᠨᠰᠠᠪᠢᠵᠠᠭᠠ** [名] 〈植〉草甸老鹳草。
 мягмар **ᠮᠡᠶᠡᠮᠠᠷ** [名] ① 星期二; 火曜日 ② 〈天〉火星。
 мягуй **ᠮᠡᠶᠡᠭᠤᠢ** [名] 〈动〉雌猫。
 мядаг **ᠮᠡᠶᠡᠳᠠᠭ** [名] 〈陈〉指令, 号令: ~ тушаах 发号施令。
 мялаалга **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠ** [名] 祝贺(庆贺新房屋落成或穿新衣等): ~ т хурим 祝宴。
 мялаалгах **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] мялаах 的使动态。
 мялаалгуулах **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] мялаалгах 的使动态。
 мялаалт **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 祝贺, 庆祝(新房屋落成或穿新衣); ② 涂抹。
 мялаар **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 мялаалт。
 мялаах **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] ① 设宴祝贺(庆祝宫殿、房屋落成等): гэр ~ 为庆祝新房子落成而设宴; ② (给穿新衣服的孩子赠送礼品等以作)祝贺: дээлийн нь ~ 给穿新衣服的孩子(赠送礼物)祝贺; ③ 涂抹。
 мялаацгаах **ᠮᠡᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠡ** [动] мялаах 的众动态。

мялайлгах *ᠮᠢᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ* [动] мялайх 的使动态.

мялайх *ᠮᠢᠯᠠᠶᠢᠬ* [动] ① 变平坦光滑; ② (容器) 呈扁平状, 呈浅底状.

мялан (г) *ᠮᠢᠯᠠᠨ* [名] 参见 мялан.

мялантах *ᠮᠢᠯᠠᠨᠲᠠᠬ* [动] (医) (牛) 患瘟疫病.

мялантуулах *ᠮᠢᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мялантах 的使动态.

мялга(н) *ᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 小鞭子.

мялгадах *ᠮᠢᠯᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 用小鞭子抽.

мялган *ᠮᠢᠯᠭᠠᠨ* [形] 参见 мялгар.

мялгар *ᠮᠢᠯᠭᠠᠷ* [形] ① 平坦光滑的; ② 扁平的, 浅底的(容器).

мялгархан *ᠮᠢᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] мялгар 的小称.

мялдгар *ᠮᠢᠯᠭᠠᠳᠠᠷ* [形] ① 扁平的, 浅底的(容器); ② 扁平的, 塌的(鼻子).

мялан(г) *ᠮᠢᠯᠠᠨ* [名] 牛瘟疫.

мялзантах *ᠮᠢᠯᠵᠠᠨᠲᠠᠬ* [动] 参见 мялантах.

мялзантуулах *ᠮᠢᠯᠵᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мялзантах 的使动态.

мялна *ᠮᠢᠯᠵᠠ* [名] 小鞭子, 马鞭子.

мялтгар *ᠮᠢᠯᠲᠭᠠᠷ* [形] ① 扁平的, 浅底的(容器); ② 扁平的, 塌的(鼻子).

мялцайх *ᠮᠢᠯᠴᠠᠶᠢᠬ* [动] 变软; 变湿.

мянга(н) *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠ* [数] 千, 一千: ~ н ом 千欧姆; ◇ ~ түм 成千成万的, 无数的.

мянгаад *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠳ* [量] ① 一千来个, 一千左右: ~ метр 一千米左右; ② 各一千.

Мянгад *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠳ* [名] 明嘎特(蒙古族一部族名).

мянганампер *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠨᠠᠮᠤᠯᠠᠮᠤᠯᠤᠰ* [名] (理) 千安.

мянганватг *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠨᠪᠠᠲᠭ* [名] (理) 千瓦(特).

мянганвальт *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠨᠪᠠᠯᠲ* [名] (理) 千伏(特).

мянганхерц *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠨᠬᠡᠷᠴ* [名] (理) 千赫兹(千周/秒).

мянгат *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭ᠋ᠠᠲ* [量] 具有一千的, 一千, 以一千人为单位的组织.

мянгуужин *ᠮᠢᠶᠠᠩᠭᠤᠵᠢᠨ* [名] 空想.

мяндаг *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠭ* [名] ① (宗) (喇嘛教的) 学位, 学衔; ② 架子, 架势: ~ тай хүн 架子大的人.

мяндаглах *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 讲排场, 摆架子.

мяндагтан *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠭᠲᠠᠨ* [名] ① 架子大的人; (转) 阔老爷; ② (宗) 有佛教学问的人.

мяндаггнууд *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠭᠲᠠᠨᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠳ* [名] мяндагтан 的复数.

мянданиг *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠨᠢᠭ* [名] 二岁的(动物), 二岁牛犊.

мяндас(ан) *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰ* [名] 丝, (绵) 丝线, 纤维; нийлэг ~ (化) 合成纤维; задгай ~ 丝绵, 散丝; мяндсан талст 纤维状晶体.

мяндаслаг *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰᠯᠠᠭ* [形] 纤维性的.

мяндаст *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰᠲ* [形] 纤维的: ~ бүтэц 纤维结构.

мяндсанцар *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰᠠᠨᠴᠠᠷ* [名] 丝绸制品.

мяндсархаг *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠷᠬᠠᠭ* [形] 参见 мяндаслаг.

мяндсархуу *ᠮᠢᠶᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 参见 мяндаслаг.

мянжиг *ᠮᠢᠶᠠᠨᠵᠢᠭ* [名] (动) 母驯鹿.

мянтууз *ᠮᠢᠶᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠰ* [名] 面条, 挂面.

мянчуу *ᠮᠢᠶᠠᠨᠴᠢᠭᠤ* [名] 棉绸.

мяо *ᠮᠢᠶᠠᠨ* I [名] 十亩地.

мяо *ᠮᠢᠶᠠᠨ* II [名] (陈) 庙.

мяраа *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠ* [名] 波纹: усны ~ 水波纹.

мяраалгах *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠯᠭᠢᠬ* [动] мяраах 的使动态.

мяраалиг *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠯᠢᠭ* [形] 婀娜多姿的; 腼腆的: ~ царай 腼腆的脸.

мяраалхнийлэх *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠯᠬᠢᠨᠢᠶᠠᠯᠢᠬ* [动] 悄悄走近, 悄悄来到.

мяраамтгай *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] 蹑手蹑脚的, 悄悄的.

мяраан *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠨ* [形] 参见 эрээн.

мяраатай *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠲᠠᠢ* [形] 有波纹的.

мяраах *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠬ* [动] 悄然行动, 蹑足潜踪, 悄悄地走近, 偷偷地走近.

мяраачих *ᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠠᠴᠢᠬ* [动] мяраах 的多次体.

- мярайх** *ᠮᠢᠷᠠᠶᠢᠬ* [动] 追踪, 窥探.
- мярайлах** *ᠮᠢᠷᠠᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] 变胖, 长胖, 上膘.
- мяралзаа** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠭ* [名] 参见 мяраа.
- мяралзах** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① 甜笑, 倩笑; ② 水波荡漾, 波光闪耀.
- мяралзуулах** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мяралзах 的使动态.
- мяралзуур** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 非常柔软的.
- мяралзчих** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠬᠢ* [动] мяралзах 的完成体.
- мярах** *ᠮᠢᠷᠠᠬ* [动] 刀刃出现豁口, 崩刃.
- мярлага** *ᠮᠢᠷᠠᠯᠠᠭ* [名] 窥伺.
- мярман** *ᠮᠢᠷᠠᠮ* [形] 没有胡须的.
- мярс** *ᠮᠢᠷᠰ* 见 ~ 飘荡(样), 袅袅.
- мятал** *ᠮᠢᠷᠲᠠᠯ* [名] 参见 мятрал.
- мяталзах** *ᠮᠢᠷᠲᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 颤悠, 呼扇地动.

- мятархай** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠬᠠᠢ* [形] ① 卷刃的; 丧失信心的; ② 胆怯的.
- мятаршгүй** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] 参见 мятрал-гүй.
- мятах** *ᠮᠢᠲᠠᠬ* [动] 参见 матрах.
- мятраах** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠬ* [动] мятрах 的使动态.
- мятрал** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠯ* [名] ① 卷刃; 丧失信心, 灰心丧气; ② 胆怯, 畏缩, 屈服.
- мятралгүй** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠦᠢ* [形] ① 不卷刃的; 不屈不挠的, 始终充满信心的; ② 不胆怯的, 不屈服的, 坚定不移的, 坚毅不屈的.
- мятрах** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠬ* [动] ① 卷刃; 丧失信心; 垂头丧气, ② 胆怯, 畏缩.
- мятрашгүй** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 不卷刃的; 不屈不挠的; ② 刚毅不屈的, 坚定不移的; ~ зориг 不屈不挠的意志.
- мятруулах** *ᠮᠢᠲᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] мятрах 的使动态.

Н

- н** *ᠨ* 蒙语第十五个字母.
- наагдах** *ᠨᠠᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] наах 的被动态.
- наагуур** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷ* [副] ① 在这边, 靠这边, 向跟前, 在远处: уулны ~ 山这边; ~ яв! 靠这边走! ~ хи утгаар 在狭义上; ② (转) 轻率的, 不稳妥的, 不可靠的: ~ хүн 轻率不可靠的人.
- наагуурдах** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] ① 太靠这边, 靠得太近, 显得很近; ② (转) 轻率, 粗枝大叶, 轻举妄动, 轻浮, 疏忽.
- наагуурдуулах** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷᠳᠤᠯᠠᠬ* [动] наагуурдах 的使动态.

- наагуурлах** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷᠯᠠᠬ* [动] 粗枝大叶地看, 走马观花, 轻率地对待.
- наагуурхан** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷᠬᠠᠨ* [形] ① 较近的, 较靠这边的; ② 较轻率的, 不太稳妥的.
- наагуурхнийх** *ᠨᠠᠠᠭᠤᠷᠬᠢᠶᠢᠬ* [动] 不尊重, 轻视(他人).
- наад** *ᠨᠠᠠᠳ* [形] 最近, 位于这边的: хотын ~ этгээдэд 在城这边; голын ~ зах 河此岸, 河这边; ~ зах нь ① 此岸, 这边; ② 起码.
- наадаан** *ᠨᠠᠠᠳᠠᠨ* [名] 参见 наадам.
- наадаанчид** *ᠨᠠᠠᠳᠠᠨᠴᠢᠳ* [名] 参见 наадам-

чид.

наадаг **наадаг** [形] 好粘住人的, 好跟着人的.

наадагч **наадагч** [名] ①(体)队员, 球员; ②玩耍者, 做游戏者.

наадагнах **наадагнах** [动] наадах 的短暂体.

наадал **наадал** I [名] 游戏, 游乐.

наадал **наадал** II [名] ①粘合处; ②涂漆处.

наадалдах **наадалдах** [动] наадах 的互动态.

наадалцах **наадалцах** [动] наадах 的共动态.

наадам **наадам** [名] ①那达慕(蒙古民族的体育游艺节): эрийн гурван ~ 男子的三种体育竞赛(角力, 赛马, 射箭); улсын ~ 国家那达慕; аймгийн ~ 省的那达慕; ②游艺(会), 游戏, 娱乐; 联欢(节): тоглоом ~ 游戏, 娱乐; кино ~ 电影节; ③玩笑; 嘲笑: ~ болгох 开玩笑, 嘲笑; ~ хийх ①举行那达慕; ②嘲弄, 奚落.

наадамдах **наадамдах** [动] 参见 наадах.

наадамч **наадамч** [形] ①爱好那达慕活动的; 好游乐的, 好游戏的; ②好说俏皮话的, 好开玩笑的, 爱嘲笑的.

наадамчид **наадамчид** [名] наадамч 的复数.

наадамчин **наадамчин** [名] ①那达慕的参加者; ②那达慕的观众; 那达慕爱好者.

наадах **наадах** [动] ①娱乐, 玩耍, 游戏, 联欢: лимбээр ~ 吹笛子; бөмбөг ~ 打球; мөсөн дээр гулгаж ~ 在冰上滑着玩; ◇ ~ цэнгэх 娱乐, 游乐, 消遣; ②参加那达慕; ③表演: тайзан дээр ~ 登台表演.

наадахин **наадахин** [形] 见 наадахь.

наадахь **наадахь** [形] ①最近的, 紧靠近的, 在这边的, 就近的: голын ~ эрэг 河此岸; уулын ~ хажуу 山这边; ②这个人: ~ чинь хэлсэн 就是这个人说的.

наадацгаах **наадацгаах** [动] наадах 的众动态.

наадгай **наадгай** I [名] 玩具, 洋娃娃.

наадгай **наадгай** II [形] 缓慢的, 迟缓的, 慢吞吞的, 安然的.

наадуулах **наадуулах** [动] наадах 的使动态.

наадчих **наадчих** [动] наадах 的完成体.

наазгай **наазгай** [形] 懒散, 怠慢的, 消极的, 懒洋洋的, 慢吞吞的; ◇ цалгар ~ 懒散的; залхуу ~ 懒惰的.

наазгайвтар **наазгайвтар** [形] наазгай 的小称.

наазгайдах **наазгайдах** [动] 变得懒散, 变得迟缓, 变得慢吞吞, 变得消极.

наазгайрах **наазгайрах** [动] 变缓慢、迟缓、消极、慢吞吞.

наазнах **наазнах** [动] наах 的短暂体.

наалгах **наалгах** [动] наах 的使动态.

наалдагдах **наалдагдах** [动] наалдах 的被动态.

наалдал **наалдал** [名] 粘连.

наалдамтгай **наалдамтгай** [形] 参见 наалдамхай.

наалдамхай **наалдамхай** [形] 有粘性的, 富于粘性的.

наалдамхайшил **наалдамхайшил** [名] 黏着性.

наалданги **наалданги** [形] 参见 наалдангир.

наалдангир **наалдангир** [形] 有黏性的, 黏性大的(东西): ~ шавар 胶泥.

наалдангирах **наалдангирах** [动] 变黏, 有黏性.

наалданхай **наалданхай** [形] ①粘的, 易粘的; ②贴附的, 抿起的.

наалдас **наалдас** [名] 粘着物, 粘留物; 糊糊.

наалдах **наалдах** [动] наах 的互动态; ①粘贴: дээлд үс наалдсан 毛粘到皮袄上了; ②(转)依恋, 依偎; 紧贴着, 紧靠住: туурганд ~н зогсов 紧靠着毡壁; ③亲密无间, 粘住人, 糊住人.

наалдац **наалдац** [名] 黏性, 粘着性, 胶粘性.

наалдвар **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠪᠠᠷ** [名] ① 粘合; 粘合力, 胶着力; ② 粘着物, 粘贴物。
наалдлага **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 黏液, 胶汁, 胶水。
наалдмаг **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠮᠠᠭ** [名] 粘胶。
наалдмал **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 粘着的, 粘贴的, 糊成的。
наалдуулагч **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 胶合剂。
наалдуулах **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① наалдах 的使动态; ② 意同 наалдагдах。
наалдуулга **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 凝集作用。
наалдуулгар **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠷ** [名] ① (生) 凝集(作用); ② (语) 黏着, 胶着(现象); 黏着(构词)法。
наалдуулуур **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 凝集剂。
наалдуур **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠷ** [名] ① (解) 脾(脏); ② 捕杀鸟和蝇子的胶汁; ③ (医) 凝聚素。
наалдчих **ᠨᠠᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] наалдах 的完成体。
наалинхай **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢ** I [形] 温柔的, 柔媚的, 情意缠绵的; ~ зан 温柔的性格。
наалинхай **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢ** II [名] (动) 小飞虫, 小百蛉子。
наалинхайдах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 变得十分温柔、十分柔媚、情意缠绵。
наалинхайлах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 表示温柔、情意缠绵。
наалинхайрах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 变温柔, 变柔媚, 变情意缠绵。
наалинхайруулах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] наалинхайрах 的使动态。
наалинхайтах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 参见 наалинхайрах。
наалинхайтуулах **ᠨᠠᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] наалинхайтах 的使动态。
наалт **ᠨᠠᠠᠯᠲ** I [名] ① 粘贴处; ② 糨糊, 胶水。
наалт **ᠨᠠᠠᠯᠲ** II [名] (解) 脾脏。
наалтуур **ᠨᠠᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] 粘着物。
наалц **ᠨᠠᠠᠯᠴ** [名] 粘贴物。

наалцах **ᠨᠠᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] наах 的共动态。
наамал **ᠨᠠᠠᠮᠠᠯ** [名·形] ① 胶粘成的物品, 粘贴成的物品; ② 粘贴成的, 粘合成的: ~ банз 胶合板, 三合板; ~ гутал 胶粘底靴子。
наамалч **ᠨᠠᠠᠮᠠᠯᠴ** [名] 贴纸工。
наана **ᠨᠠᠠᠨᠠ** [副·后] ① 这边, 在这边; 向这边: голын ~ 在河这边; чиний ~ 在你这边; ~ цаана болох 慌乱; та минь ~ 您过来帮帮忙; 您来救救我; амь ~ там цаана 生死存亡; ② …以前, …之前, …之内: энэ сарын гучны ~ 在本月三十日之前; их хурлын ~ 在大呼拉尔之前, 在大会召开之前; ~ хэлэхэд 至少, 起码; ◇ ~ цаана 这样那样, 来龙去脉; 两边, 两旁。
наанадах **ᠨᠠᠠᠨᠠᠳᠠᠬ** [动·副] ① 靠近, 向这边; ② 至少, 最低: наанадахдаа долоо хоног болно 至少需一个星期。
наанадуулах **ᠨᠠᠠᠨᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] наандах 的使动态。
наанги **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢ** I [形] 黏的, 黏性的: ~ шавар 胶泥; ~ шороо 黏土; ◇ ~ ногоо (植) 莴苣; ~ сэрүүн боорцог 粽子; ~ зангуу (植) 蕨藜; ~ цагаан (植) 山药; ~ чавга (植) 软枣。
наанги **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢ** II [名] 兜: хувцасны ~ 衣兜。
наангидуу **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 黏糊糊的。
наангижих **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠵᠢᠬ** [动] 发黏。
наангил **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠯ** [名] (植) 芝菜属。
наангилаг **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠯᠠᠭ** [形] 黏土的: ~ хөрс 泥质土; ~ цөл 黏土荒漠; ~ эрдэс 黏土矿物。
наангинцар **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠨᠴᠠᠷ** [形] 黏质的; 黏土质的。
наангит **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠲ** [形] 参见 наанги I。
наангицар **ᠨᠠᠠᠨᠭᠢᠨᠴᠠᠷ** [形] 参见 наангинцар。
наандах **ᠨᠠᠠᠨᠠᠳᠠᠬ** [动] (子弹等) 飞得过近, 没有到。
наандуулах **ᠨᠠᠠᠨᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] наандах 的使动态。

- наах** **ᠨᠠᠭᠬᠤ** [动] ① 粘帖: дугтуйг ~ 粘信封; ~ эм 膏药; цавуугаар ~ 用胶水粘, 贴; ② 涂, 搽; ③ (转) 紧贴住人, 粘住人不放。
- наахна** **ᠨᠠᠭᠬᠤᠨᠠ** [副] 稍近些, 在这一边些。
- наахнуур** **ᠨᠠᠭᠬᠤᠨᠠᠭᠤᠷ** [副] 沿这边, 向这边。
- наац** **ᠨᠠᠭᠠᠴ** [名] 涂片, 粘帖物。
- наацгаах** **ᠨᠠᠭᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] наах 的众动态。
- наачих** **ᠨᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] наах 的多次体。
- нааш** **ᠨᠠᠭᠠᠰ** [副] ① 到这里, 靠这边些, 往这里些, 近些: ~ ир 到这儿来; ~ аа суу 靠这边坐; ~ харахгүй 不光顾, 不给照顾, 不帮忙; ~ харах ах дүү 肯帮忙的朋友们; намайг ~ харах цаг боллоо 是帮助我的时候了; 该助我一臂之力了; ~ аа болох ① 向这边移动, 靠近; ② 健康状况改善, 复元; ③ 有(成功的)希望; ~ нь татах ① 向这边拉; ② 降价; ~ цаашгүй 不动, 未 үгүй 进退两难; ~ тай цааштай байх 友好相处, 保持友好关系; ② ... 以前, ... 以内: сараас ~ ирэхгүй 本月内不来; зуугаас ~ тоо 不到一百的数目; хориноос ~ би ирнэ 我在二十日以前来; би үзэхээс ~ итгэхгүй 在亲眼看一看之前, 我是不相信的。
- наашгүй** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 不积极的, 不合作的, 否定的: ~ бодлого баримтлах 采取否定的态度。
- наашгүйхэн** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠦᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] наашгүй 的小称。
- наашдах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 变近, 靠这边, (时间) 靠近。
- наашдуулах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] наашдах 的使动态。
- наашилцгаах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠰᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] наашлах 的众动态。
- наашлах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 临近, 接近, 挨近, 逼近; ② 降低, 减低: үнэ ~ 降低价格; ③ (身体) 恢复, 复元, 好转。
- наашлуулах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] наашлах 的使动态。
- наашлууур** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠭᠤᠷ** 见 ~ мод 点烟棍(猎人在野外笼火点烟时用的长棍)。

- наашрах** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 来, 到这边来, 到来。
- нааштай** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠲᠠᠢ** [形] 良好的, 有效的, 有益的; 友好的; 积极的: ~ алхам 良好的(有效的, 有益的, 积极的)步骤。
- наашхан** **ᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠬᠠᠨ** [副] 稍往这边。
- навигаци** **ᠨᠠᠪᠢᠭᠢᠭᠠᠴᠢ** [名] 导航: агаарын ~ 飞行导航。
- наводчик** **ᠨᠠᠪᠣᠳᠴᠢᠭ** [名] ① (军) 瞄准手; 引导员; ② 涂抹工人, 涂漆工人, 敷料工人。
- навой** **ᠨᠠᠪᠣᠶ** [名] ① 缠绕的东西; ② (棉织品纺机的) 卷棉线轴。
- навс** **ᠨᠠᠪᠰ** I [名] ① (宗) 道袍; ② (敬) 衣服。
- навс** **ᠨᠠᠪᠰ** II 见 ~ савс 耷拉的, 垂摆的。
- навсаг** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭ** 见 ~ ~ ① 滴里耷拉的; ② 呼扇垂摆的。
- навсайлгах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] навсайх 的使动态。
- навсайх** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 破碎, 蓬乱; 褴褛, 邋遢; ② 变得肥大。
- навсалзах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 навсганах。
- навсалзуулах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] навсалзах 的使动态。
- навсарга** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠷᠭᠠ** [名] 零乱的东西。
- навсас** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠰ** 见 ~ хийх 破烂蓬乱的东西频频摇动; 肥大的衣服频频晃动。
- навсга** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠ** 见 ~ хийх 参见 навсганах。
- навсгай** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠢ** [形] 参见 навсгар。
- навсгалзах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 навсганах。
- навсганах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 破碎蓬乱的东西不断摇动; (衣服等) 过于肥大摇摆不停。
- навсгануулах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] навсганах 的使动态。
- навсгар** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 蓬乱的, 破碎的; ② 过长过肥的(衣服); ③ 低垂的, 下垂的。
- навсгардах** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 弄乱; 弄得过于大(如衣服)。
- навсгардуу** **ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠷ** [形] ① 颇蓬乱的, 颇破碎的; ② 过长过肥的; ③ 低垂的, 下垂

的。

навсардуулах *ᠨᠠᠪᠰᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] навсардах 的使动态。

навсархан *ᠨᠠᠪᠰᠢᠷᠬᠠᠨ* [形] навсар 的小称。

навсгасхийх *ᠨᠠᠪᠰᠠᠭᠰᠢᠬᠢᠬ* [动] (过肥的衣服) 猛地一摆; 很快地飞驰 (快得衣襟也扬起来了)。

навсрага *ᠨᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 见 навсарга。

навтаг *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭ* 见 навтан。

навтагхийх *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠢᠬᠢᠬ* [动] 一倾一倾 (走路)。

навтайлгах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] навтайх 的使动态; 使之低下, 使之弯身, 使之缩矮: толгойгоо ~ 低下头来。

навтаймал *ᠨᠠᠪᠲᠠᠢᠮᠠᠯ* [名] 低矮的东西。

навтайх *ᠨᠠᠪᠲᠠᠢᠬ* [动] 倾身, 低身, 缩身, 弯身。

навталзах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠢᠬ* [动] 低矮人频频走动; 扁平物频频动作。

навталзмал *ᠨᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠢᠮᠠᠯ* [名] 扁平的东西。

навталзуулах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] навталзах 的使动态。

навтан *ᠨᠠᠪᠲᠠᠨ* 见 ~ ~ (身子) 一低一低的, 一倾一倾的。

навтар *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷ* [形] 参见 навтгар。

навтарга *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠭ᠎ᠠ* [名] 破旧的东西。

навтартах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠲᠠᠬ* [动] 变得蓬乱, 弄破碎。

навтархай *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠢ* [形] 破烂的, 褴褛的: уранхай ~ 破烂不堪的, 破破烂烂的。

навтархан *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] навтар 的小称。

навтас *ᠨᠠᠪᠲᠠᠰ* I [名] 破烂毡子, 破烂羊皮: исгий ~ 破碎毡片; ~ хөдөс 破羊皮片。

навтас *ᠨᠠᠪᠲᠠᠰ* II 见 ~ ~ хийх 参见 навталзах。

навтас *ᠨᠠᠪᠲᠠᠰ* III [名] (动物的) 胎衣。

навтасхийх *ᠨᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠬᠢᠬ* [动] 突然弯下身体, 突然缩身。

навтга *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭ᠎ᠠ* 见 ~ ~ хийх 参见 навтал-

зах。

навтгалзах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠬ* [动] 参见 навталзах。

навтганах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 навталзах。

навтгануулах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] навтганах 的使动态。

навтгар *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷ* [形] 低矮的; 矮胖的; 扁平的: ~ уул 不高的山; ~ хүн 个儿矮的人, 身材不高的人; ~ хад 扁平的石头。

навтгардах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得过于低矮; 变得过于矮胖、过于扁平。

навтгардуу *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于低矮的, 十分扁平的。

навтгардуулах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] навтгардах 的使动态。

навтгархан *ᠨᠠᠪᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] навтгар 的小称。

навтраг *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠭᠠ* [名] 草稿, 底稿。

навтрах *ᠨᠠᠪᠲᠠᠷᠬ* [动] 变得很破碎, 变得很褴褛。

навтуул *ᠨᠠᠪᠲᠤᠭᠤᠯ* [名] (植) 狗舌草。

навхайлгах *ᠨᠠᠪᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] навхайх 的使动态。

навхайх *ᠨᠠᠪᠬᠠᠢᠬ* [动] ①下垂, 缩短, 下陷; ②变低矮, 变矮小; 变矮胖; 变扁平。

навхалзах *ᠨᠠᠪᠬᠠᠯᠵᠢᠬ* [动] 低矮物频频动作; 扁平物不断动作。

навхас *ᠨᠠᠪᠬᠠᠰ* 见 ~ ~ хийх 参见 навхалзах。

навхга *ᠨᠠᠪᠬᠠᠭ᠎ᠠ* 见 ~ ~ хийх 参见 навхалзах。

навхганах *ᠨᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 навхалзах。

навхгануулах *ᠨᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] навхганах 的使动态。

навхгар *ᠨᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] 低矮的, 矮胖的; 扁平的。

навхгардах *ᠨᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变很矮, 变矮胖; 变扁平。

навч(ин) *ᠨᠠᠪᠴᠢ* [名] ①叶子: ногоон ~ 绿叶; цай ~ 茶叶; ~ ин алт 金箔; ~ ин боорцог 叶子焐焐; ~ ин тамхи 烟叶;

◇ ~ **нахна** 嫩叶, 叶子; ② 耳朵(浑名); ~ **индбараалхах** 揪耳朵; ③ 花瓣.

навчганах **ᠨᠪᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动](瘪扁物)颤动.

навчгар **ᠨᠪᠴᠢᠭᠠᠷ** [形]打扁的, 压扁的, 扁平的, 扁的.

навчгардах **ᠨᠪᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变扁, 变扁平.

навчгархан **ᠨᠪᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] навчгар 的小称.

навчийлгах **ᠨᠪᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] навчийх 的使动态.

навчийх **ᠨᠪᠴᠢᠭᠢᠬ** [动]呈扁平状, 变成扁平.

навчилзах **ᠨᠪᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 навчганах.

навчинцар **ᠨᠪᠴᠢᠨᠴᠠᠷ** [名] ① 鳞板; ② (植)小叶.

навчирхаг **ᠨᠪᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形]叶子稠密的, 叶子茂盛的.

навчирхуу **ᠨᠪᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠤ** [形] ① 叶茂的, 叶子稠密的; ② 叶状的.

навчис **ᠨᠪᠴᠢᠰ** [名]参见 навч.

навчистай **ᠨᠪᠴᠢᠰᠢᠲᠠᠢ** [形]参见 навчит.

навчит **ᠨᠪᠴᠢᠲ** [形]有叶子的: ~ **мод** 阔叶树; ~ **ой** 阔叶林; ~ **хуудас** (陈)奖状; ~ **өргөмжлөл** 装有硬封面的奖状.

навчлаг **ᠨᠪᠴᠢᠯᠠᠭ** [形] ① 叶状的; ② 多叶的.

навчлах **ᠨᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]长出叶子.

навчлуулах **ᠨᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] навчлах 的使动态.

навчтай **ᠨᠪᠴᠢᠲᠠᠢ** [形]有叶子的.

навш **ᠨᠪᠰ** [名](化)氯化铵: ~ **ийн спирт** 铵水.

навшаа **ᠨᠪᠰᠠᠭ** [形]贪吃的, 贪乳的, 馋的(指小牲畜): ~ **хурга** 贪乳的羊羔.

навшганах **ᠨᠪᠰᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 навчганах.

навшгар **ᠨᠪᠰᠢᠭᠠᠷ** [形]低矮的, 矮小的; 扁平的.

навшгардах **ᠨᠪᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变低矮, 变矮小, 变扁平.

навшгардуу **ᠨᠪᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]十分低矮的, 十分矮小的; 十分扁平的.

навшгархан **ᠨᠪᠰᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] навшгар 的小称.

навшийлгах **ᠨᠪᠰᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] навшийх 的使动态; 使成扁状, 打扁, 弄扁; 弄低矮, 弄矮小.

навшийх **ᠨᠪᠰᠢᠭᠢᠬ** [动]变扁, 变成扁平状; 变低矮, 变矮小.

навшилзах **ᠨᠪᠰᠢᠯᠵᠠᠬ** [动](扁平、低矮物)颤动.

навших **ᠨᠪᠰᠢᠬ** [动](小牲畜)贪乳, 大口大口吸吮.

навшуулах **ᠨᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]навших 的使动态.

навшчих **ᠨᠪᠰᠢᠬᠢᠭ** [动]навших 的多次体.

наг **ᠨᠠᠭ** 见 ~ ~ **инээх**, ~ ~ **хөхрөх** 哈哈大笑.

нага **ᠨᠠᠭ᠎ᠠ** [名]参见 нагац.

нагаан **ᠨᠠᠭᠠᠨ** [名]见 наган.

нагай **ᠨᠠᠭᠠᠢ** [名](动)雌旱獭.

нагал **ᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]小胡须(长在唇下小窝中).

наган **ᠨᠠᠭᠠᠨ** [名](军)纳甘式转轮手枪, 左轮手枪: ~ **буу** 左轮手枪.

нагас **ᠨᠠᠭᠠᠰ** 见 ~ ~ **хийх** ① 和蔼亲切; ② 急急忙忙.

нагац **ᠨᠠᠭᠠᠴ** [名]母亲一方的亲属; 舅舅: ~ **эцэг** 外祖父; ~ **эх** 外祖母; ~ **ах** 舅舅; **зээ** ~ 大舅; **бага** ~ **ах** 小舅; ~ **эгч** 姨母; **их** ~ **эгч** 大姨; **бага** ~ **эгч** 小姨; ~ **бэргэн** 舅母; ~ **хүргэн ах** 姨夫.

нагацлах **ᠨᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]探望舅家.

нагацсаг **ᠨᠠᠭᠠᠴᠢᠰᠠᠭ** [形]爱舅舅的, 亲舅舅的.

нагван **ᠨᠠᠭᠪᠠᠨ** [名]墨水瓶.

нагель **ᠨᠠᠭᠡᠯ** [名] ① 枪托横销; 木销, 木钉; ② 系索栓; ③ 滑车轴; ④ 马掌钉.

нагжгар **ᠨᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷ** [形]短的, 矮小的, 低矮的: ~ **хүзүү** 短脖子; ~ **ширээ** 低矮的桌子.

нагжгардах **ᠨᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变得过于矮小; 变得过短.

нагжгардуулах **ᠨᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]нагж-

гардах 的使动态.

нагжгархан [形] нагжгар 的小称.

нагжийлгах [动] нагжийх 的使动态.

нагжийх [动] 变短, 变矮小, 变低矮, 缩短.

нагтан [形] 黏的, 胶质的.

нагтах [动] 显黏状, 变胶着.

нагуулах [动] нагтах 的使动态.

нагуй [副] 相当: ~ хол 相当远; ~ сайн 相当好.

нагчирхай [名] (解) 鼻内孔.

над [代] ① (би 的给在格) 对我, 向我, 在我这儿, 为我: ~ хэрэгтэй ном 对我有用的书, 我需用的书; ~ руу ир 到我这边来; ~ өгөөч! 给我吧! ~ алга 我没有; ② би 变给在格, 由从格, 用让格、共同格的词干: ~ аар юм явуулсан 让我送去了东西, 让我捎去了东西; ~ аас гарсан хэрэг биш 不是由我做的事, 不是我作的案; ~ ад хэлэх юм алга 我没有要说的; ~ тай хамт яваарай 请和我一起走.

надар [名] 见 ~ садар ① 过重的, 沉重的, 笨重的; ② 络绎不绝地, 一个个尾随着.

надчилан [副] 像我自己一样.

наж [名] 见 ~ могой <动> 眼镜蛇.

нажигнах [动] ① 轧轧响, 吱吱响; 轰响: сандал ~ 凳子吱吱响; тэнгэр ~ 雷鸣, 轰隆响; ② 敏捷, 利索: ~ сан залуу 敏捷的小伙子.

нажигнуулах [动] нажигнах 的使动态.

нажид [名] 忧愁, 痛苦, 困难, 苦恼.

нажидлах [动] 遭受困难, 忧愁, 苦恼, 痛苦.

нажидтай [形] 苦恼的, 折磨人的, 痛苦的, 忧愁的, 苦难的.

нажир [名] 夏天, 夏季: ~ халуун 炎夏.

нажирлах [动] 到夏天, 到夏季.

назгай [形] ① 散漫的, 懒散, 疏懒的, 不用功的, 怠慢的; ② 粗心大意的, 轻率的: ◇ цалгар ~ ① 轻率的; ② 怠慢的; ③ 漫不经心的, 无忧无虑的.

назгайдах [动] ① 变得懒散, 变得散漫; ② 变得粗心, 变得轻率; ③ 变得漫不经心, 变得无忧无虑.

назгайдуу [形] ① 十分散漫的, 十分懒散的; ② 过于轻率的.

назгайдуулах [动] назгайдах 的使动态.

назгайралт [名] 消极, 怠惰, 懒惰.

назгайрах [动] ① 变懒散, 散漫; ② 变粗心, 轻率; ③ 变漫不经心, 无忧无虑, 麻痹大意.

назгайруулах [动] назгайрах 的使动态.

назгайрчих [动] назгайрах 的完成体.

назгайтах [动] ① 懒散, 散漫; ② 粗心, 轻率; ③ 漫不经心, 无忧无虑, 麻痹大意.

назгайтуулах [动] назгайтах 的使动态.

назгайхан [形] назгай 的小称.

назгайших [动] ① 变得漫不经心, 麻痹大意; ② 变得懒散, 轻率; ③ 变消极, 不求进取.

назгайшрах [动] 怠慢起来, 迟缓起来; 粗心起来; 漫不经心起来.

най [名] 和睦, 友谊, 友情, 友爱: ~ найрал 友谊; ◇ ~ хуур 手风琴; ~ тавих ① 有礼貌地让开(指地方、道路); ② 让步; 调和; 和睦.

найгаг [名] 见 ~ ~ 摇摇摆摆地, 踉踉跄跄地.

найгалдах [动] найгах 的互动态.

найгалзах [动] ① 袅袅飘动, 摆动; ② 倾到一方, 偏倾.

найгалзуулах **ᠨᠠᠶᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] найгалзах 的使动态.

найгалзуур **ᠨᠠᠶᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 好摇动的, 好摇摆的.

найгалт **ᠨᠠᠶᠭᠠᠯᠲ** [名] 飘动, 摇动; 不稳定; 倾向一方, 偏倾.

найгалцах **ᠨᠠᠶᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] найгах 的共动态.

найгамал **ᠨᠠᠶᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] 摇摇晃晃的, 东倒西歪的.

найгас **ᠨᠠᠶᠭᠠᠰ** 见 ~ ~ 一摇一晃; 颠簸.

найгах **ᠨᠠᠶᠭᠠᠬ** [动] 摇晃, 摇荡, 摇摆, 颠簸, 动摇; 偏倾: ~ ганхах 摇动, 摇晃, 振荡.

найгацгаах **ᠨᠠᠶᠭᠠᠴᠡᠭᠡᠭᠠᠬ** [动] найгах 的众动态.

найгуа **ᠨᠠᠶᠭᠤᠠ** [名] (植) 黄瓜.

найгуулах **ᠨᠠᠶᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] найгах 的使动态.

найгүй **ᠨᠠᠶᠭᠦᠢ** [形] 不和睦的, 不友好的.

найдагдах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] найдах 的被动态.

найдал **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯ** [名] ① 信赖, 依靠; ② 期望, 信托.

найдалтай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 可靠的, 可信赖的; 可期望的, 可指望的; ② 有依靠的, 有信赖的; ③ 有期望的, 有指望的.

найдалцах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] найдах 的共动态.

найдамтгай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好依赖别人的, 好指望别人的.

найдамхай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 найдамтгай.

найдангуй **ᠨᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠦᠢ** [形] ① 好依赖他人的; 好指望别人的; ② 嫉妒的, 嫉恨的: ~ сэтгэл төрөх 产生嫉妒心.

найдангуйлах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] ① 相信, 信赖; 指望, 期望; ② 嫉妒.

найдангуйрах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠦᠷᠠᠬ** [动] ① 依赖, 信赖; 指望, 期望; ② 嫉妒, 嫉恨.

найдангуйтай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠨᠭᠦᠲᠠᠢ** [形] 可依赖的,

能指望的.

найдах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠬ** [动] ① 寄托, 指望, 信托; ② 相信, 依赖, 依靠: би чамд найдъя 我相信你, 我依靠你; 我指望你; бат ~ 坚信.

найдвар **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷ** [名] ① 希望, 信心; 指望; ◇ итгэл ~ 相信, 坚信, 信心; 信赖; ② 信赖, 信托, 依靠, 可靠性: ~ муутай ① 不可靠的, 不可信赖的; ② 无指望的.

найдваргүй **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠭᠦᠢ** [形] ① 不可靠的, 不可信的, 动摇的: ~ хүн 不可靠的人; 不可指望的人; ② 无指望的, 无希望的: ~ өр (авлага) (经) 呆帐.

найдваржих **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 参见 найдвах.

найдваржуулалт **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 落实.

найдваржуулах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] найдваржих 的使动态.

найдварлах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] 参见 найддах.

найдвартай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [动] ① 可靠的, 可信赖的: ~ мэдээ 可靠的情报, 可信赖的消息; ~ тулгуур 可靠的支柱; ② 有希望的, 有指望的: ~ хүн 可靠的人; 可指望的人; ~ вексель 可信票据.

найдлага **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 期望, 指望, 希望; ② 相信, 信赖, 可靠, 可靠性.

найдлагагүй **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** [形] 无指望的, 不可靠的.

найдлагатай **ᠨᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 可靠的; 可信的.

найдмал **ᠨᠠᠶᠳᠠᠮᠠᠯ** [名] 信任, 依靠.

найдуулах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] найдах 的使动态.

найдцгаах **ᠨᠠᠶᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] найдах 的众动态.

найдчих **ᠨᠠᠶᠳᠠᠴᠢᠬ** [动] найдах 的完成体.

найж **ᠨᠠᠶᠵ** [名] (女人之间的称呼) 好友, 知己.

найжлах **ᠨᠠᠶᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] 交为好友, 结交朋友.

найз **ᠨᠠᠶᠵ** [名] 朋友, 友人; 婚礼司仪:

дотно ~ 亲密朋友; миний ~ 我的朋友; ~ нөхөд 朋友和同志们.

найзалзнах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠭ** [动] найзлах 的短暂体.

найзалцгаах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠭ** [动] найзлах 的众动态.

найзалчих **ᠨᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠭ** [动] найзлах 的完成体.

найзархаг **ᠨᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 重友情的, 好交情的.

найзархах **ᠨᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠭ** [动] ① 交友, 亲善, 友好相待; ② 重友情, 相契.

найзархацгаах **ᠨᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠭ** [动] найзархах 的众动态.

найзархуу **ᠨᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠭᠤ** [形] ① 较友好的, 交情比较深的; ② 好交朋友的.

найзархуулах **ᠨᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] найзархах 的使动态.

найзлам **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠮ** [形] 相好的, 知己的.

найзламтгай **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好结交朋友的.

найзламхай **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 найзламтгай.

найзлах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] 交友, 结友, 结交, 结伴.

найзлуулах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] найзлах 的使动态.

найзсаг **ᠨᠠᠵᠠᠰᠠᠭ** [形] 亲切的, 亲密的, 深情的.

найланхай **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** I [名] (动) 柏铃子.

найланхай **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** II [形] 温柔的, 柔媚的, 情意缠绵的.

найланхайдах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 见 найланхайтах.

найланхайдуу **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分温柔的, 过于情意缠绵的.

найланхайрах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 见 нааланхайтах

найланхайруулах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] найланхайрах 的使动态.

найланхайтах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 表现温柔,

表现柔媚, 情意缠绵.

найланхайтуулах **ᠨᠠᠵᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] найланхайтах 的使动态.

найллах **ᠨᠠᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] 摇摆, 摇曳, 摇晃, 摆动.

найлууур **ᠨᠠᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 嫩树枝, 树梢; 草芽; ~ мод 幼树; модны ~ 嫩树枝, 树梢.

найлууурхай **ᠨᠠᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠷᠬᠠᠢ** [名] (解) 淋腺: долоон булчирхай найман ~ гаа тоочих 推心置腹.

найлон **ᠨᠠᠵᠢᠯᠠᠨ** [名] 尼龙.

найм(ан) **ᠨᠠᠵᠢᠮ** [数] 八: ~ ан удаа 八次; ~ ан зуун хорь 八百二十; гуравдугаар сарын ~ ан 三月八日; Найман хушуу 奈曼旗(内蒙古旗名); ◇ **эр хүн долоо дордож ~ сэхэнэ** 有志者事竟成(好汉失败七次, 竟第八次成功).

наймаа(н) **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠ** [名] 买卖, 生意, 商业, 贸易: ~ сайн уу? 买卖好吗? ~ алдах 买卖亏本; ~ хийх 做生意, 经商; ~ ны ажиллагаа 商业活动; ~ ны баримт 商业凭证; ~ ны зээл 商业信用; ~ ны импорт 商业进口; ~ ны капитал 商业资本; ~ ны хувьцаа 商业股票; ◇ **арилжаа ~ 贸易.**

наймаад **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠳ** [数] ① 约八个, 八个左右; ② 各八个.

наймаалагч **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] 商人, 买卖人.

наймаалагчид **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] наймаалагч 的复数.

наймааламтгай **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好做生意的, 会做买卖的.

наймаалах **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠬ** [动] 做买卖, 经商, 做生意.

наймаалуулах **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] наймаалах 的使动态.

наймаалцгаах **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠭ** [动] наймаалах 的众动态.

наймаалчих **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠭ** [动] наймаалах 的完成体.

наймаалдах **ᠨᠠᠵᠢᠮᠠᠠᠯᠠᠳᠠᠬ** [动] 做小生意.

- наймаач** (ин) **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠴᠢ** [名] 参见 наймаа-лагч.
- наймаачид** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠠᠴᠢᠳᠢ** [名] наймаач 的复数.
- наймалж** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠯᠵᠢ** [动] 螃蟹.
- наймалжин** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠨ** [形] 八角的, 八角形的.
- наймалзаргана** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] <动> 见 наймалзгана.
- наймалзгана** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠠ** [名] <动> 阴虱.
- наймандай** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠨᠳᠠᠢ** [名] <植> 水八角(属).
- наймантаа** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠠᠨᠲᠠᠭᠠ** [数] 八次.
- наймдахь** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠳᠠᠬᠢ** [数] 第八个的.
- наймдугаар** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数] 第八; ~ сар 八月; ~ зүйл 第八项.
- наймилзгана** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠢᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠠ** [名] 见 наймалзгана.
- наймилзганатах** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠢᠯᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠲᠤᠬᠤ** [动] 生阴虱.
- наймт** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠲᠤ** [数] 有八个的; 八岁的; 第八的, 八分之一; ~ цаас 八开的纸.
- наймуул** (ан) **ᠨᠠᠶᠢᠮᠤᠭᠤᠯ** [数] 共八个, 八个一起, 八人一起.
- наймхан** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠬᠠᠨ** [数] 仅八个.
- наймц** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠴᠢ** [名] <乐> 八度; 倍频程; ~ ын ая <乐> 八度音; ~ ын ялгац <乐> 八度音程.
- наймцах** **ᠨᠠᠶᠢᠮᠴᠢᠬᠤ** [动] <乐> 唱高八度, 提高到八度.
- найр** **ᠨᠠᠶᠢᠷ** I [名] ① 和气, 和睦, 友爱, 友好; ~ тай сайхан харилцаа тогтоох 建立和睦关系; ② 殷切, 情面; ~ тавих, ~ өгөх 给面子, 留情面; ~ засах 照顾情面, 送人情; хайр ~ гүй 残酷无情的, 薄情的.
- найр** **ᠨᠠᠶᠢᠷ** II [名] 宴会, 筵席; 取乐, 戏乐, 联欢活动; ~ хийх 举行宴会; ~ наадам (~ цэнгэл) 联欢活动; 娱乐, 游乐; ~ хурим 筵席, 庆宴; ~ хөөр 宴会, 筵席; 欢乐, 快活.
- найраг** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭ** [名] ① 成分, 组成物构成, 结

构; химийн ~ 化学成分; эмийн ~ 药的成分; ② 韵文, 长诗, 诗体文; яруу ~ 诗歌, 抒情诗; ~ дуу <乐> 大合唱; 交响乐.

- найраглал** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠯ** [名] 长篇诗, 诗体文, 韵文.
- найрагч** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠴᠢ** [名] 构造者, 创造者, 酿造者; яруу ~ 诗人; эм ~ 药剂师.
- найрагчид** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] найрагч 的复数.
- найрал** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯ** [名] ① 友好, 亲善, 和睦; ② (色彩、音调等的) 调和, 协调, 和谐, 共同, 一致; ③ <乐> 合唱; 交响乐; ~ дуу 合唱(曲); яруу ~ хөгжим 交响乐; 交响乐队; ④ 调和, 调剂, 配剂; үг ~ , хэл ~ 修辞; эм ~ 药剂.
- найралдах** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] ① найрах 的互动态; 友好, 和睦, 协调, 和谐; ② 配合, 一致, 默契.
- найралдуулах** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] найралдах 的使动态.
- найралжуулга** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] ① (乐队) 演奏乐曲; ② 管弦乐法; ③ (诗文的) 音韵结构.
- найраллага** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠯᠠᠭᠠ** [名] <天> 五车二(御夫座 α).
- найралт** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [形] 和谐的; ~ төв <史> 雍正(清世宗年号).
- найралхаг** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠬᠠᠭ** [形] ① 和好的, 和睦的, 友好的, 友爱的, 殷勤的, 亲切的; 有礼貌的; ② 爱好戏乐的, 好游乐的.
- найралхуу** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠬᠤᠭᠤ** [形] ① 较和好的, 较和睦的, 较友好的, 较友爱的, 较亲切的, 较懂礼貌的; 较殷勤的; ② 较爱好戏乐的, 较好游乐的.
- найрам** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮ** [名] ① 和睦, 融洽, 协调, 一致; ② 友谊, 友情, 友爱.
- найрамдал** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠯ** [名] ① 友谊, 友好, 友情, 友爱; эв ~ 友谊, 友好; ~ тогтоох 建立友谊; ~ таслах 中断友谊; найрамдлын нийгэмлэг 友好协会; ② 和平, 安宁; ~ хэлэлцэх 进行和平谈判.
- найрамдалт** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠯᠲᠤ** [形] 亲近的, 亲密的, 和睦的; 友好的, 友谊的, 友爱的; 和

平的.

найрамдалтай **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]友好的, 友谊的, 友爱的, 和睦的, 亲密的; 和平的.

найрамдалтан **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠯᠲᠠᠨ** [名]①友邦, 友邻; ②爱好和平者; 重友情的人.

найрамдах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ** [动]和好, 和解, 和睦, 友爱, 友好相处, 共和; 建立亲密关系: бүгд ~ улс 共和国; хоёр улс хоорондоо ~ в 两国间友好相处.

найрамдацгаах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动]найрамдах 的众动态.

найрамдуу **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠤᠤ** [形]①亲切的, 友爱的, 友谊的, 友好的; ②谦逊和蔼的, 和气的.

найрамдуулах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动]найрамдах 的使动态.

найрамдчих **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠮᠳᠴᠢᠬ** [动]найрамдах 的完成体.

найрах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠬ** [动]①配合, 友好相处, 和谐一致; ②玩趾骨(游戏); ③(转)思想一致, 情投意合.

найргүй **ᠨᠠᠶᠢᠷᠭᠦᠢ** [形]不和的, 不一致的, 无情的, 不友爱的, 不友好的: хайр ~无情的, 残酷无情的, 薄情的.

найрлага **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]①成分; 结构, 构成: химийн ~ 化学成分; эмийн ~ 药的成分; 药的结构; ~ зүй <语> 语言结构学; ②(化)溶解剂.

найрлал **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯ** [名]①найрлах 的名词; ②(化)化合.

найрламал **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠮᠠᠯ** [形]和好的, 亲善的; 欢乐的.

найрлах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬ** [动]①设宴(祝贺, 庆贺); ②游乐欢乐, 快活; ③相亲相爱, 友好相处, 和谐一致.

найрлацгаах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动]найрлах 的众动态.

найрлачих **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠴᠢᠬ** [动]найрлах 的完成体.

найрлуулах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]①найрлах 的使动态; ②参见 найруулах.

найрмай **ᠨᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠢ** [名]参见 нармай.

найрсаг **ᠨᠠᠶᠢᠷᠰᠠᠭ** [形]友好的, 友爱的, 和睦的: ~ зочлолт 友好访问.

найрт **ᠨᠠᠶᠢᠷᠲ** [形]参见 найртай: ~ салхи 和风.

найртай **ᠨᠠᠶᠢᠷᠲᠠᠢ** [形]①友好的, 友爱的, 和睦的, 融洽的: ~ сайхан байдал болж өнгөрөв 在十分友好的气氛中度过; ~ хөрш улс 友好的邻国; ②谦虚和蔼的, 和气的.

найруу **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤ** [形]和气的; 和睦的, 友爱的; 温厚的, 温和的, 和蔼的.

найруулагч **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名]①编者, 作者; 起草人, 执笔者; ②列车调度员; ③调剂员, 配制者: эм ~ 药剂师, 配药者; ④(戏剧、电影)导演; кино ~ 电影导演; ⑤(为他人)校阅者.

найруулагчид **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名]найруулагч 的复数.

найруулал **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ** [名]①散文, 随笔; 特写; ②найруулах 的名词.

найруулалч **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠴ** [名]散文作家, 特写作家.

найрууламж **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠵ** [名]①配制, 调制; ②(作品)结构安排, 编纂; ③导演; ④(火车等之)调度; ⑤修辞.

найруулах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]①配制, 调制: эм ~ 配药; ②编纂, 结构, 安排(作品); ③进行导演; ④调度(火车等); ⑤(为他人)校阅: ~н бичих 编写; ~н засах 校阅; ~н орчуулах 编译; ⑥修辞: ~н бичилт 修辞; 习作.

найруулга **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]①著作, 作品, 作文: яруу ~ 文艺作品, 文艺小说; ②(文艺作品的)修辞; 体裁, 文体, 样式, 风格: хэлний ~ 修辞; ~ муутай ①体裁(文体、风格)不好的; ②修辞不好的; найруулгын зүй ①修辞学; ②文体学.

найруулуулах **ᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]найруулах 的使动态.

найрч (ив) **ᠨᠠᠶᠢᠷᠴ** [名]①好游乐的人; 纵酒狂欢者; 放荡者; ②出席宴会者, 赴宴者, 参加联欢者.

найрчих **ᠨᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠬ** [动]найрах 的完成体.

- найрчлах** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 娱乐, 欢庆, 联欢; ② 相好。
- найршаах** **ᠨᠠᠶᠢᠷᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] 讲友谊, 讲情义; 看情面, 客气。
- найтаалга** **ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 喷嚏。
- найтаалгах** **ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠯᠭᠢᠬ** [动] **найтаах** 的使动态。
- найтаас** **ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠰ** [名] 参见 **найтаалга**。
- найтаах** **ᠨᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] 打喷嚏。
- накладная** **ᠨᠠᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠶᠢᠨᠠ** [名] 发货单, 运货单。
- нал** **ᠨᠠᠯ** 见 **~ эрдэнэ** 碧璽(红宝石)。
- налагдах** **ᠨᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] **налах** 的被动态。
- налай** **ᠨᠠᠯᠠᠶ** [形] 辽阔的, 宽广的, 广大的, 浩瀚的: **~ далай** ① 大海; ② 宽广的, 浩瀚的。
- налайлгах** **ᠨᠠᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] **налайх** 的使动态。
- налайх** **ᠨᠠᠯᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 安静, 安宁; ② (转) 安坐, 无忧无虑; ③ 分布, 布满(在宽阔地面上), 变开阔, 变宽大, 变宽舒。
- налалцах** **ᠨᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] **налах** 的共动态。
- наламганах** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (肥大衣服) 飘动, 抖动。
- наламгануулах** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **наламганах** 的使动态。
- наламгар** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠷ** [形] 宽大的, 宽舒的, 舒适的(指衣服用品等)。
- наламгардах** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变宽大(如衣服), 显得过于肥大。
- наламгардуулах** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **наламгардах** 的使动态。
- наламгархан** **ᠨᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] **наламгар** 的小称。
- наланги** **ᠨᠠᠯᠠᠨᠭᠢ** [形] 微微倾斜的, 稍有坡度的; 轻轻靠着的。
- наланхай** **ᠨᠠᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 倾斜的, 倾倒的。
- наларах** **ᠨᠠᠯᠠᠷᠠᠬ** [动] (草等) 倒伏, 倾倒。
- налархай** **ᠨᠠᠯᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 倒伏的, 倾倒的, 披靡的。

- налах** **ᠨᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 身体向旁倚靠: **хашаа ~** 倚靠围墙; ② 倾倒: **налж унах** 倾倒; ③ 倒裁, 翻舫斗, 翻转。
- налгай** **ᠨᠠᠯᠭᠠᠢ** [形] 参见 **налгар**。
- налгар** **ᠨᠠᠯᠭᠠᠷ** [形] ① 安静的, 宁静的; ② 漫不经心的, 草率疏忽的, 无忧无虑的; ③ 温暖舒适的: **~ өдөр** 温暖舒适的日子; ④ 宽舒的, 宽敞的, 开阔的。
- налгардах** **ᠨᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变安静; ② 疏忽。
- налгардуулах** **ᠨᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **налгардах** 的使动态。
- налгархан** **ᠨᠠᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] **налгар** 的小称。
- налдаа** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠭ** [形] ① 黏的, 有黏性的; ② 多泥的, 泥泞的。
- налдаганах** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (宽松肥大物) 频动。
- налдай** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠶ** [形] 矮小的, 低矮的。
- налдайлгах** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] **налдайх** 的使动态。
- налдайх** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 变矮小, 变低矮, 变短少。
- налдгар** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 矮小的, 低矮的, 矮矮的, 短小的。
- налдгардах** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变矮小, 变低矮, 变矮矮, 变短小。
- налдгархан** **ᠨᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] **налдгар** 的小称。
- налжгар** **ᠨᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] 扁平的, 低矮的, 矮小的。
- налиадах** **ᠨᠠᠯᠢᠠᠳᠠᠬ** [动] 牵挂。
- налиал** **ᠨᠠᠯᠢᠠᠯ** [名] 牵挂。
- налиг** **ᠨᠠᠯᠢᠭ** [形] 迎合的, 邀宠的, 取悦的。
- налигдуу** **ᠨᠠᠯᠢᠭᠳᠤᠭᠤ** [形] 过于取悦的, 过于邀宠的, 过于迎合的。
- налиглах** **ᠨᠠᠯᠢᠭᠬᠠᠬ** [动] 迎合, 取悦, 邀宠。
- налигнах** **ᠨᠠᠯᠢᠭᠨᠠᠬ** [动] 眉开眼笑。
- налимгар** **ᠨᠠᠯᠢᠮᠭᠠᠷ** [形] 软弱的, 纤弱的, 微弱的。
- налина** **ᠨᠠᠯᠢᠨᠠ** [名] (植) ① 莲, 荷花; ② 藕。

налинхай **ᠨᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 наалинхай.

налих **ᠨᠠᠯᠢᠬ** [动] ① 冲撞, 冒犯(别人); ② 搬弄是非, 挑拨离间.

налмага **ᠨᠠᠯᠮᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 налмаганах.

налмаганах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (肥大衣衫) 飘动.

налмагануулах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] налмаганах 的使动态.

налмагар **ᠨᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 肥大的, 宽松的, 宽大的; ~ хувцас 肥大的衣服; ◇ ~ нэлмэгэр 肥大的, 宽松的.

налмагардах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得过于肥大, 变得过于宽大.

налмайх **ᠨᠠᠯᠮᠠᠶᠢᠬ** [动] 变肥大, 变宽松, 变宽大.

налмал **ᠨᠠᠯᠮᠠᠯ** [形] 倾倒的; 倒伏的.

налмалах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] 撕裂成碎块.

налмалзах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 налмаганах.

налмалзуулах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] налмалзах 的使动态.

налмарах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] 裂开成碎片; 破烂, 破碎, 变褴褛.

налмаруулах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] налмарах 的使动态.

налмархай **ᠨᠠᠯᠮᠠᠷᠬᠠᠢ** [名] 破碎片; дээлийн ~ 衣服的破烂布片.

налмасхийх **ᠨᠠᠯᠮᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 捣碎; 撕成碎片.

налмах **ᠨᠠᠯᠮᠠᠬ** [动] ① 变破烂, 破碎, 被撕成碎片; ② 直爽, 不拘束.

налмига **ᠨᠠᠯᠮᠢᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 налмиганах.

налмиганах **ᠨᠠᠯᠮᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 非常柔软的东西飘动, 软弱物频频动作; ② 破碎物不停动作.

налмигар **ᠨᠠᠯᠮᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 十分软的, 柔软的, 软弱的, 十分无力的; ② 破烂不堪的, 褴褛的, 破碎的.

налмигардах **ᠨᠠᠯᠮᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变柔软, 变软弱; ② 变得破碎, 变得破烂.

налмийлгах **ᠨᠠᠯᠮᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] налмийх 的使动态.

налмийх **ᠨᠠᠯᠮᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 变软, 变弱; ② 变褴褛, 破烂, 破碎.

налмилзах **ᠨᠠᠯᠮᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 налмиганах.

налмилзуулах **ᠨᠠᠯᠮᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] налмилзах 的使动态.

налмуулах **ᠨᠠᠯᠮᠤᠯᠠᠬ** [动] налмах 的使动态.

налрах **ᠨᠠᠯᠷᠠᠬ** [动] (草等) 倒伏, 倾倒.

налсхийх **ᠨᠠᠯᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] налах 的瞬间体.

налуу **ᠨᠠᠯᠤᠮ** [形] 倾斜的, 有坡度的, 偏斜的; ~ өнцөг 偏角, 夹角.

налуувтар **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] 有点斜的.

налууг **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠭ** [名] (地) 背斜.

налуудах **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠳᠠᠬ** [动] 变得倾斜, 变得偏斜, 坡度变大.

налуудуулах **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] налуудах 的使动态.

налуудчих **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠳᠢᠬᠢ** [动] налуудах 的完成体.

налуулалт **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 倾向.

налуулах **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠯᠠᠬ** [动] налах 的使动态.

налуур **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠷ** [名] (家具的) 靠背, 倚靠物.

налуурга **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 坡度, 斜度; (楼梯的) 水平距.

налуухан **ᠨᠠᠯᠤᠮᠤᠬᠠᠨ** [形] налуу 的小称.

налхайлгах **ᠨᠠᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] налхайх 的使动态.

налхайх **ᠨᠠᠯᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 迟缓, 迟钝, 怠惰, 不活泼.

налхгар **ᠨᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 迟钝的, 迟缓的; 懒惰的, 怠惰的.

налхгардах **ᠨᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变怠惰, 变得很迟钝, 变得很迟缓、很懒惰.

налхи **ᠨᠠᠯᠬᠢ** [名] 见 нальх.

налхирах **ᠨᠠᠯᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 参见 нальхрах.

налхируулах **ᠨᠠᠯᠬᠢᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] налхирах

的使动态。

налцалзах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] ①上下颠动；②袅袅飘动，摇曳。

налчганах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]矮小的东西移动；扁平的东西晃动。

налчгануулах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]налчганах的使动态。

налчгар **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠷ** [形]矮小的，低矮的；扁平的。

налчгардах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动]变得太矮小。

налчгардуу **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]十分矮小的；过于扁平的。

налчгардуулах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]налчгардах的使动态。

налчгархан **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形]налчгар的小称。

налчийлгах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动]налчийх的使动态。

налчийх **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠢᠬᠤ** [动]变矮小，变低矮；变扁平。

налчийчих **ᠨᠠᠯᠴᠢᠭᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠤ** [动]налчийх的完成体。

налчилзах **ᠨᠠᠯᠴᠢᠮᠠᠵᠢᠬᠤ** [动]参见налчганах。

налчих **ᠨᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动]налах的完成体。

нальдй **ᠨᠠᠯᠳᠢ** [名]〈动〉母旱獭。

нальх **ᠨᠠᠯᠢᠬᠤ** [名]①〈解〉翼状赘肉；②骸。

нальхрах **ᠨᠠᠯᠢᠬᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]长骸。

нальхруулах **ᠨᠠᠯᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]нальхрах的使动态。

нальхтах **ᠨᠠᠯᠢᠬᠢᠲᠠᠬᠤ** [动]〈食物〉长骸。

нальшим **ᠨᠠᠯᠢᠰᠢᠮ** [动]〈植〉黑胡椒。

нам **ᠨᠠᠮ** I [名] ①党：～ын байгууллага 党组织；～ын үүр 党支部；～ын хороо 党委；～ын төв хороо 党中央委员会；～ын дүрэм 党章；～ын батлах 党证；～ын гишүүн бус зүтгэлтэн 党外人士；～ын дотоод амьдрал 党内生活；～ын дотоод ардчилал 党内民主；～ын хэсэг 党组；～ын шийтгэл 党内处分；～д орох 入党；～д элсэх 吸收入党；～ын гишүүн 党员；～ын

орлогч (гишүүн) 预备党员；эв хамт ～, коммунист ～ 共产党；нийгэм журамт ～ 社会党；ажилчны ～ 工人党；хөдөлмөрийн ～ 劳动党；◇～ засаг 党政；②帮，同伙；дээрэмчний ～ 匪帮；～ нийлэх (思想观点相同的) 结帮，结伙，志同道合；③〈生〉科：мийн ～ 猫科。

нам **ᠨᠠᠮ** II [形]低的，矮的：～ сандал 矮凳子；чамаас ～ юм 比你低。

нам **ᠨᠠᠮ** III [形]寂静的，无声的，平静的，平和的：～ жим, ～ гүм 静悄悄的，寂静的；～ цохих 打得没声；～ дарах 隐蔽，隐蔽；～ ном хийх 和睦对待；～ хам 沉默的，寂静的。

намаа **ᠨᠠᠮᠠᠭ** I [名]酒樽。

намаа **ᠨᠠᠮᠠᠭ** II 见 хамаа ～ гүй ①毫无联系的，风马牛不相及的；②不管三七二十一的，不分青红皂白的；不讲客气的。

намаа **ᠨᠠᠮᠠᠭ** III [名] ①叶簇，叶丛：навч ～ 叶簇；②枝条，嫩枝：～ нахиа 枝条；～ салаа 枝杈。

намаалах **ᠨᠠᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①长枝条：мод ～ 树长枝条；②砍下枝条。

намаг **ᠨᠠᠮᠠᠭ** [名]沼泽地，泥沼泥泞地：～тай газар 泥地，沼泽地；～т шигдэх 陷入沼泽地，陷入泥潭；～ийн лаг мэлхий 〈动〉沼龟；～ийн минж 〈动〉沼泽地海狸；～ийн мэлхий 〈动〉沼泽蛙；～ийн нүүрс 沼煤；～ийн хий 〈化〉沼气，甲烷。

намагдах **ᠨᠠᠮᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]变得泥泞，变得沼泽地多起来；陷于泥泞，陷入泥沼。

намагдуу **ᠨᠠᠮᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形]泥泞的，泥多的。

намагжих **ᠨᠠᠮᠠᠭᠵᠢᠬᠤ** [动]沼泽化。

намагжуу **ᠨᠠᠮᠠᠭᠵᠤᠭᠤ** [形]沼泽地的。

намагжуулах **ᠨᠠᠮᠠᠭᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]намагжих的使动态。

намаглаг **ᠨᠠᠮᠠᠭᠯᠠᠭ** [形]沼泽样的。

намагнах **ᠨᠠᠮᠠᠭᠨᠠᠬᠤ** [动]〈上下〉颠动，颤动，颤悠。

намаграхаг **ᠨᠠᠮᠠᠭᠷᠠᠬᠠᠭ** [形]沼泽地甚多的，十分泥泞的。

намаграхуу **ᠨᠢᠮᠠᠭᠷᠠᠬᠤ** [形] 参见 намаграхаг.

намагт **ᠨᠢᠮᠠᠭᠲᠦ** [名] ①多沼泽的, 沼泽多的; ②泥泞的.

намагтай **ᠨᠢᠮᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ①有沼泽的, 沼泽的; ②泥泞的.

намагтах **ᠨᠢᠮᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] 形成沼地, 成泥泞地, 有泥沼.

намагшил **ᠨᠢᠮᠠᠭᠰᠢᠯ** [名] намагших 的名词.

намагших **ᠨᠢᠮᠠᠭᠰᠢᠬ** [动] 沼泽化.

намадикис **ᠨᠢᠮᠠᠳᠢᠬᠢᠰ** [名] (生) 古象, 猛犸.

намайх **ᠨᠢᠮᠠᠶᠬ** I [动] 变柔和平静, 变温和, 变和缓.

намайх **ᠨᠢᠮᠠᠶᠬ** II [动] 下陷, 凹下去.

намайчих **ᠨᠢᠮᠠᠶᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] намайх I、II 的完成体.

намалзах **ᠨᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] ①上下振动, 颤动, 弹动; ②袅袅飘动, 摇曳.

намалзуулах **ᠨᠢᠮᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] намалзах 的使动态.

намалзуур **ᠨᠢᠮᠠᠯᠵᠤᠷ** [形] 颤动的, 颤悠的, 软颤的.

наманчлал **ᠨᠢᠮᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] (宗) ①合掌祈祷; ②忏悔, 悔罪.

наманчлах **ᠨᠢᠮᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] (宗) ①合掌祈祷; ②忏悔, 悔罪.

наманчлуулах **ᠨᠢᠮᠠᠨᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ①наманчлах 的使动态; ②(使物之下部叉开) 竖起, 支起来.

намар **ᠨᠠᠮᠠᠷ** [名] 秋, 秋天, 秋季: ~ натуу, хавар хатуу 春华秋实, 春种秋收; намрын хонгор салхи 秋季的和风; намрын хугас дунд 秋分; намрын уур-орох 立秋; намрын шар нар 秋季的炎阳; халуун намраар 早秋; намрын мандариваа <植> 秋牡丹; намрын сиймхийлэг цэцэг <植> 剪秋罗花; намрын хайтан цэцэг <植> 秋海棠; намрын дунд сар 仲秋; намрын сэрүүн 秋寒; намрын шар нар 秋老虎; намрын эхэн сар 孟秋.

намарга **ᠨᠠᠮᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 露, 露水.

намаржаа(н) **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠠᠠ** [名] (牧) 秋宿地, 秋牧地, 秋营地.

намаржаалах **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠠᠠᠯᠠᠬ** [动] 迁移至秋牧地.

намаржаалуулах **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠠᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] намаржаалах 的使动态.

намаржин **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠢᠨ** [名] 整个秋季, 秋季期间.

намаржих **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 过秋, 度秋.

намаржицгаах **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠢᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] намаржих 的众动态.

намаржуулах **ᠨᠠᠮᠠᠷᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] намаржих 的使动态.

намарс **ᠨᠠᠮᠠᠷᠰ** [名] (医) 湿疹.

намарсаг **ᠨᠠᠮᠠᠷᠰᠠᠭ** [形] 喜欢秋天的: ~ агдар <植> 晚萝蒂; ~ хаззаар өвс <植> 隐子草.

намархан **ᠨᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠨ** [名] 才过去的秋天.

намарших **ᠨᠠᠮᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 入秋, 秋季来临.

намаршуулах **ᠨᠠᠮᠠᠷᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] намарших 的使动态.

намарших **ᠨᠠᠮᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] намарших 的完成体.

намба **ᠨᠠᠮᠪᠠ** [名] ①平静, 静穆, 庄重; ②(相貌)端庄, 姿态端正, 仪表堂堂.

намбаа **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭ** [名] 参见 намба.

намбаагүй **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠠᠨ** [形] ①不成体统的, 乱七八糟的, 乱无头绪的; ②没有架式的, 不要派头的.

намбаалах **ᠨᠠᠮᠪᠠᠠᠯᠠᠬ** [动] 摆架子, 耍派头, 装腔作势.

намбаанацаг **ᠨᠠᠮᠪᠠᠠᠨᠠᠴᠠᠭ** [名] 形形色色的东西, 各种各样的东西.

намбага **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 намбаганах.

намбаганах **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 艳装丽服, 浮华装束; 装腔作势, 卖弄风骚, 出风头.

намбагар **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 卖弄风骚的, 好打扮的.

намбагардах **ᠨᠠᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 显得卖弄风骚,

好打扮。

намбагардуу **ᠨᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] 很爱打扮的；很爱卖弄风骚的。

намбагархан **ᠨᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] намбагар 的小称。

намбагүй **ᠨᠢᠮᠪᠠᠭᠤᠢ** [形] ① 不庄重的，不稳重的；② 不像样子的，不成体统的，仪表不雅的，外貌不扬的。

намбайлгах **ᠨᠢᠮᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] намбайх 的使动态。

намбайх **ᠨᠢᠮᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 变端庄，变平和，变平静；变沉稳；② 变得好卖弄风骚，变得好卖俏，变得好出风头。

намбайчих **ᠨᠢᠮᠪᠠᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] намбайх 的完成体。

намбалаг **ᠨᠢᠮᠪᠠᠯᠠᠭ** [形] 平静的，庄重的；相貌好看的。

намбалзах **ᠨᠢᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 态度端庄凝重，态度平和沉重；② 卖弄风骚，变得好卖俏，变得好出风头。

намбанацаг **ᠨᠢᠮᠪᠠᠨᠠᠴᠠᠭ** [名] 参见 намбаанацаг。

намбатай **ᠨᠢᠮᠪᠠᠲᠠᠶ** [形] 稳重的，庄重的。

намбатайхан **ᠨᠢᠮᠪᠠᠲᠠᠶᠬᠠᠨ** [形] намбатай 的小称。

намга **ᠨᠠᠮᠭ᠎ᠠ** [名] (盛酸奶用的) 小牛皮桶。

намгалж **ᠨᠠᠮᠭᠠᠯᠵᠢ** [名] (植) 水马齿属。

намганах **ᠨᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 上下挪动，移动，摆动。

намгар **ᠨᠠᠮᠭᠠᠷ** I [形] 低的，低洼的；矮的。

намгар **ᠨᠠᠮᠭᠠᠷ** II [名] 短哈达。

намгархаг **ᠨᠠᠮᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 低洼的；～ газар 低凹之地。

намгархуу **ᠨᠠᠮᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 低洼的。

намдагч **ᠨᠠᠮᠳᠠᠭᠴᠢ** [名] 使之降低者，使之缓和者，控制者，稳定者；дуу ~ 消音器，减音器；зөрчлийг ~ 缓和矛盾的人。

намдаах **ᠨᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] намдах I、II 的使动态。

намдал **ᠨᠠᠮᠳᠠᠯ** [名] 缓和，平息。

намдах **ᠨᠠᠮᠳᠠᠬ** I [动] ① 变低，变矮；② 变得

低矮；变得低劣。

намдах **ᠨᠠᠮᠳᠠᠬ** II [动] 静止，缓和，抑制，平息。

намдуу **ᠨᠠᠮᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 较低的，较矮的；② 较静的；较平和的。

намдуулгач **ᠨᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠭ** [名] ① 阻尼器；减振器，缓冲器；消振器；② 消音器。

намдуулах **ᠨᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намдах I、II 的使动态。

намдуулга **ᠨᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 缓和，减缓。

намдуун **ᠨᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠨ** [形] 略缓和的，稳定的，平静的。

намдчих **ᠨᠠᠮᠳᠤᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] намдах I、II 的完成体。

намжаах **ᠨᠠᠮᠵᠠᠬ** [动] намжих 的使动态。

намжилт **ᠨᠠᠮᠵᠢᠯᠲ** [名] 缓和。

намжир **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷ** I [名] 排场，架子，派头。

намжир **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷ** II [名] (宗) 道袍。

намжирдах **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 傲慢，妄自尊大，装腔作势，摆架子。

намжирдуу **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 傲慢的，妄自尊大的，高傲自大的，架子大的。

намжирдуулах **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намжирдах 的使动态。

намжирдуухан **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] 较傲慢的，较自大的，有些架子的。

намжирдуушиг **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠰᠢᠭ** [形] 有些傲慢的，有些自大的，带点架子的。

намжиртай **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠲᠠᠶ** [形] 参见 намжирдуу。

намжих **ᠨᠠᠮᠵᠢᠬ** [动] ① 安静下来，寂静下来；缓和和减弱；② (温度) 下降；(疼痛) 被制止；халуун ~ 温度下降；өвчин нь ~ 病情减轻；③ (雨) 停，(风) 息；бороо ~ в 雨停了；шуурга ~ в 暴风停了。

намжмал **ᠨᠠᠮᠵᠢᠮᠠᠯ** [形] 安静下来的，缓和的，减缓的，减弱的；～ байдал 缓和(状况)。

намжрах **ᠨᠠᠮᠵᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 缓和，安静下来。

намжуу **ᠨᠠᠮᠵᠢᠭᠤ** [形] 安静的，寂静的，平静的，安宁的，平和的，平缓的，和缓的。

намжуулах **ᠨᠠᠮᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намжих 的使动态: олон улсын байдлыг ~ 缓和国际局势.

намжуулуур **ᠨᠠᠮᠵᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 消音器.

намжуун **ᠨᠠᠮᠵᠤᠭᠤᠨ** [形] 平静的, 安静的, 稳定的.

намжуурах **ᠨᠠᠮᠵᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 变平静, 变安静, 变稳定.

намжуухан **ᠨᠠᠮᠵᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] намжуу 的小称.

намжчих **ᠨᠠᠮᠵᠢᠬ** [动] намжих 的完成体.

намя **ᠨᠠᠮᠢ** I [名] ① 雁翅(护肩铠甲); ② 架子, 派头.

намя **ᠨᠠᠮᠢ** II [名] (植) 玉草果.

намятай **ᠨᠠᠮᠢᠨᠠᠶ** [形] 耍派头的, 摆架子的, 矫揉造作的.

намятах **ᠨᠠᠮᠢᠨᠠᠲᠠᠬ** [动] 摆架子, 矫柔造作.

намилзах **ᠨᠠᠮᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 飘扬, 飘舞, 飘动(如旗帜等); ② 变柔软, 软化.

намилзгана **ᠨᠠᠮᠢᠯᠵᠠᠩᠠ** [名] (动) 阴虱.

намилзганатах **ᠨᠠᠮᠢᠯᠵᠠᠩᠠᠲᠠᠬ** [动] 生阴虱.

намилзуулах **ᠨᠠᠮᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намилзах 的使动态.

намилхай **ᠨᠠᠮᠢᠯᠬᠠᠢ** [名] 绵羊骺骨上的肉, 绵羊骺骨上的脂肪.

наминчлах **ᠨᠠᠮᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 наманчлах.

намираа **ᠨᠠᠮᠢᠷᠠᠭᠠ** [形·名] ① 飘扬着的, 飘动着的: ~ бороо 细雨, 毛毛雨; ② 露水.

намирах **ᠨᠠᠮᠢᠷᠠᠬ** [动] 飘扬, 飘动, 飘舞: улаан туг намирч байна 红旗在飘扬.

намируулах **ᠨᠠᠮᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намирах 的使动态.

намис **ᠨᠠᠮᠢᠰ** 见 ~ ~ 一飘一飘, 呼扇呼扇.

намсхийх **ᠨᠠᠮᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 飘一下, 呼扇一下; ② (婀娜地) 一弯腰.

намнаагай **ᠨᠠᠮᠨᠠᠭᠠᠢ** [名] 参见 намнаахай.

намнаахай **ᠨᠠᠮᠨᠠᠬᠠᠢ** [名] (动) 鹤属.

намнаахайтан **ᠨᠠᠮᠨᠠᠬᠠᠢᠲᠠᠨ** [名] (动) 鹤科.

намнаачин **ᠨᠠᠮᠨᠠᠴᠢᠨ** [名] 猎手, 射手.

намнал **ᠨᠠᠮᠨᠠᠯ** [名] 骑射.

намналга **ᠨᠠᠮᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 намнал.

намналзах **ᠨᠠᠮᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 频频骑射, 追逐.

намналт **ᠨᠠᠮᠨᠠᠯᠲ** [名] 骑射, 射猎.

намнах **ᠨᠠᠮᠨᠠᠬ** [动] ① 骑射; 追逐: ан гөрөөс ~ 骑射野兽; ② 杀(忌语).

намнацгаах **ᠨᠠᠮᠨᠠᠨᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] намнах 的众动态.

намначих **ᠨᠠᠮᠨᠠᠴᠢᠬ** [动] намнах 的多次体.

намнуулах **ᠨᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намнах 的使动态.

намс **ᠨᠠᠮᠰ** I 见 ~ ~ хийх (上下) 振动, 颤动, 弹动.

намс **ᠨᠠᠮᠰ** II 见 ~ яр (医) 黄水疮.

намсах **ᠨᠠᠮᠰᠠᠬ** [动] ① 渐渐静下来, 逐渐缓和停息; ② 变低, 变矮; ③ (声音) 降低, 减低.

намсгал **ᠨᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] 渐弱, 减弱.

намсгах **ᠨᠠᠮᠰᠠᠬᠠᠬ** [动] намсах 的使动态.

намсгуулах **ᠨᠠᠮᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] намсгах 的使动态.

намсгуур **ᠨᠠᠮᠰᠠᠭᠤᠷ** [名] (电) 遏抑器, 遏制器.

намсхийлгэх **ᠨᠠᠮᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] намсхийх 的使动态.

намсхийх **ᠨᠠᠮᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 参见 намс I; ② 暂时安静, 暂时停息; 暂时放低; 暂时和缓.

намтаах **ᠨᠠᠮᠲᠠᠬ** [动] намтах 的使动态: өвчин ~ эм (医) 止痛药.

намтар **ᠨᠠᠮᠲᠠᠷ** [名] ① 传略, 传记: өөрийн ~ 自传; намтраа дуудуулах 揭老底, 揭露丑史; ◇ түүх ~ 历史传记, 史记; ② 言行录, 回忆录; ③ 历史小说, 史书.

намтарт **ᠨᠠᠮᠲᠠᠷᠲ** [形] 传记性的.

намтарч **ᠨᠠᠮᠲᠠᠷᠴ** [名] 传记作者.

намтарчлах **ᠨᠠᠮᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 写传记: намтарчилсан лавлагаа 履历资料; ~ н

судлах арга 传记法。

намтарчлуулах *ᠨᠠᠮᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] намтарчлах 的使动态。

намтах *ᠨᠠᠮᠲᠠᠬ* [动] ①(渐渐)静止, 停息, 平缓, 平静: бороо намтлаа 雨停了; өвчин нь ~ ж байна 病痛渐渐停止; ②逐渐变低矮, 逐渐降低。

намтгах *ᠨᠠᠮᠲᠤᠬᠠᠭ* [动] намтах 的使动态。

намтгацгаах *ᠨᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] намтгах 的众动态。

намтгачих *ᠨᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠴᠢᠬ* [动] намтгах 的多次体。

намтгуулах *ᠨᠠᠮᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] намтгах 的使动态。

намтгуур *ᠨᠠᠮᠲᠤᠭᠤᠷ* [名] ①(某些钢琴上的)弱音装置; ②减速器, 缓冲器。

намуйх *ᠨᠠᠮᠤᠶᠢᠬ* [动] ①陷下去, 凹下去; ②变温柔, 变温和。

намуу *ᠨᠠᠮᠤᠤ* [形] 温柔的, 温和的, 平和的, 和气的, 亲切的; ◇ ~ **цэцэг** (植) 罌粟花。

намуун *ᠨᠠᠮᠤᠤᠨ* [形] ①平稳的, 柔和的, 温和的, 平缓的: ~ салхи 和风; ②(转)稳重的, 谨慎的, 庄重的, 沉稳的, 宁静的。

намуурах *ᠨᠠᠮᠤᠤᠷᠠᠬ* [动] ①变平稳, 变柔和, 变温和, 变平缓; ②变稳重, 变庄重, 变宁静。

намуурхаг *ᠨᠠᠮᠤᠤᠷᠬᠠᠭ* [形] ①安静的; ②柔和的。

намуухан *ᠨᠠᠮᠤᠤᠬᠠᠨ* [形] намуун 的小称; ①低声的, 轻轻的; ②较柔和的, 较平和的。

намхавтар *ᠨᠠᠮᠬᠠᠪᠲᠠᠷ* [形] 较低矮的, 低洼的, 较矮小的。

намхалзах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] (低矮、扁平物) 振动, 摇动, 颤动。

намхан *ᠨᠠᠮᠬᠠᠨ* [形] нам II, III 的小称; ①稍低的, 稍矮的: ~ нуруутай 略低的个子; ②较静的, 较平和的。

намхандах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] ①变得过于低矮; ②变静, 变平和。

намхандуу *ᠨᠠᠮᠬᠠᠨᠳᠤᠤ* [形] ①较低的, 较矮的; ②较静的, 较平和的。

намхдах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠳᠠᠬ* [动] 参见 намхтах。

намхралт *ᠨᠠᠮᠬᠠᠷᠠᠯᠲ* [名] 平息, 缓和。

намхрах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠷᠬ* [动] ①平息, 静止, 停止; 减退, 缓和; ②变低, 下降。

намхруулагч *ᠨᠠᠮᠬᠠᠷᠤᠯᠠᠭᠴ* [名] 抑缓装置: чимээ ~ 消音器。

намхруулах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠷᠤᠯᠠᠭᠠᠬ* [动] намхрах 的使动态。

намхтах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠲᠠᠬ* [动] ①逐渐平息, 停止, 静止; 渐渐减退, 缓和; ②渐渐变低, 渐降。

намхтгах *ᠨᠠᠮᠬᠠᠲᠤᠬᠠᠭ* [动] намхтах 的使动态。

намч *ᠨᠠᠮᠴ* [形] 党的, 党性的: ~ зарчим 党性原则。

намчлах *ᠨᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] ①使平息, 停止, 静止; 使减退, 缓和: ~н дурсгал илэрхийлэх 默哀; ②使降低。

нанги *ᠨᠠᠨᠭᠢ* [形] 参见 наанги。

нангиад *ᠨᠠᠨᠭᠢᠠᠳ* [名] 汉人, 汉族人。

нандигнагдах *ᠨᠠᠨᠳᠢᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] нандигнах 的被动态。

нандигнах *ᠨᠠᠨᠳᠢᠭᠨᠠᠬ* [动] 珍视, 珍惜, 珍爱: манай хоёр улсын найрамдлаа ~ 珍惜我们两国的友谊; ~н хайрлах 珍爱。

нандигнацгаах *ᠨᠠᠨᠳᠢᠭᠨᠠᠭᠠᠬ* [动] нандигнах 的众动态。

нандигначих *ᠨᠠᠨᠳᠢᠭᠨᠠᠭᠢᠬ* [动] нандигнах 的多次体。

нандигнуулах *ᠨᠠᠨᠳᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① нандигнах 的使动态; ② 意同 нандигнагдах。

навдин *ᠨᠠᠪᠳᠢᠨ* [形] 珍贵的, 珍惜的, 珍爱的: ~ юм 珍贵的东西; ◇ ~ **жиндин** 珍贵的, 珍爱的。

навчид *ᠨᠠᠪᠴᠢᠳ* [名] 参见 нанчид。

навжин *ᠨᠠᠪᠵᠢᠨ* [形] 好打扮的, 爱出风头的, 卖弄风骚的; 俏丽的, 艳丽的; ◇ ~ **чавга** (植) 蜜枣。

нанизм *ᠨᠠᠨᠵᠢᠮ* [名] 侏儒。

навсук *ᠨᠠᠪᠰᠤᠬ* [名] (平纹轻软棉织物) 薄纱。

- нанхиад** **ᠨᠠᠨᠬᠢᠶ᠋ᠠᠳ** [名] 参见 нангиад.
- нанхиадач** **ᠨᠠᠨᠬᠢᠶ᠋ᠠᠳᠴ** [名] 汉学家.
- нанчигдах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] нанчих 的被动态.
- нанчид** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠳ** [名] 圣酒, 圣水.
- нанчилдаан** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 斗殴, 打架.
- нанчилдах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] нанчих 的互动态; 互相打, 揍.
- нанчилдуулах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нанчилдах 的使动态.
- нанчилцах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] нанчих 的共动态; 一起打.
- нанчилцуулах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нанчилцах 的使动态.
- нанчих** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] 打, 揍.
- нанчицгаах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] нанчих 的众动态.
- нанчуулах** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① нанчих 的使动态; ② 意同 нанчигдах.
- нанчих** **ᠨᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] нанчих 的多次体.
- наншаа** **ᠨᠠᠨᠰᠠᠭᠠ** [形] ① 饶舌的, 多嘴的; ② 呆傻的, 痴愚的.
- наншаах** **ᠨᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠬ** [动] ① 多嘴饶舌; ② 夸夸其谈, 妄谈, 空谈; 说废话.
- наншаач** **ᠨᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠴ** [名] 空谈家, 饶舌者, 夸夸其谈者.
- наншин** **ᠨᠠᠨᠰᠢᠨ** 见 ~ нуншин ① 嘟嘟囔囔地, 絮絮叨叨地; ② 鼻音很重地, 嗡声嗡气地.
- нанших** **ᠨᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] ① 空谈, 闲聊; ② 多嘴, 饶舌; ③ 打, 揍.
- наншуулах** **ᠨᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нанших 的使动态.
- напалм** **ᠨᠠᠯᠠᠮ** [名] 凝固汽油: ~ын бөмбөг (军) 凝固汽油弹.
- нар(ан)** **ᠨᠠᠷ** I [名] 日, 太阳: ~ ургах 太阳刚出来; ~ гарах ① 日出; ② (转) 遇到喜事; ~ мандах (~ дэгжих) 旭日东升; ~ хүүшлэх 太阳被遮住; ~ шингэх (~ жаргах, ~ орох) 日落; ~ хирлэх (~ хиртэх, ~ барих) 日

蚀; ~ таших 太阳西斜; ~ хэлбийх 日微斜; ~ хэлбэрэх 日大斜; ~ хүрээлэх 日晕; ~ буцах 冬至; шар ~, бор хоног 日日夜夜, 白天黑夜; шар ~ бор хоног өнгөрүүлэх (不寻常地) 度过日日夜夜; ~ үд болох 日到当头, 中午; ~ ан угаал 日光浴; хурц ~ 灼热的太阳, 烈日; ~ анд шарах (~ анд ээх) 晒太阳; ~ анд харвагдах (~ анд цохигдох) (医) 中暑; ~ анд гаргах 让见阳光, 放在阳光下; ~ сацрах 太阳放射光芒; ~ салхи үзээгүй ① 未受日晒风吹的(的); ② 娇懒成性的(的); ~ ны халх 阳伞, 遮阳; ~ унатал 直至日落; ~ шингэтэл, ~ ортол 终日, 整日; ~ үзэхгүй хэрэг 见不得人的事; ~ ны туяа, ~ ны гэрэл 日光; ~ зөв 在西面; ~ буруу 在东面; ~ хошлох (天) 日珥; ~ ны аймгийн ертөнц (天) 太阳系; сар ~ болсон гэр 破烂不堪的蒙古包(房子); ~ ны хэмнүүр (天) 测日圭表; ~ ны хэмжүүр (天) 日晷; ~ эрт, нас залуу 一日之计在于晨, 一年之计在于春; ~ ан болжмор (动) 太阳鸟; ~ ан ногоо (植) 马齿菜, 马苋; ~ ан цэцэг 向日葵, 葵花; ~ тай цэцэг (植) 扶桑花; ~ ан удвал цэцэг (植) 朝日莲; ◇ ~ ан тэмээ 单峰驼; ~ ан мандал 赛马中领先的前三匹马.

нар **ᠨᠠᠷ** II [代] ① 们(表示人的复数): багш ~ 老师们; дүү ~ 弟弟们; ② 各位, 诸位, 等人: уулзалтад Жамьян, Цэрэн ~ байлцав 会见时有扎米扬、策伦等人 在座.

нарамганах **ᠨᠠᠷᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 扁平物一动一动; 塌鼻子一动一动.

нарамгар **ᠨᠠᠷᠠᠮᠭᠠᠷ** [形] 扁的, 扁平的; 塌鼻子的: ~ хамар 塌鼻子.

наргна **ᠨᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [形] 嘻戏的, 嬉闹的, 欢乐的, 狂闹的, 喧闹的: ~ хүн 欢乐的人, 好喜戏的人; ◇ ~ даргна 欢乐的, 喜戏的.

наргнан **ᠨᠠᠷᠭᠠᠨᠠᠨ** [名·形] ① 联欢, 戏乐; 狂欢, 喧闹; 戏闹; ◇ ~ царгнан 狂欢, 喧闹, 戏闹; ② (会话) 稀奇的, 奇怪的.

наргниантай **ᠨᠠᠷᠭᠠᠨᠢᠨᠠᠲᠠᠢ** [形] 欢乐的, 欢腾的, 喧闹的; 戏闹的.

наргианч **ᠨᠠᠷᠭᠢᠨᠠᠨᠴ** [名]好嬉笑的人,好说爱笑的人.

наргитай **ᠨᠠᠷᠭᠢᠨᠲᠠᠢ** [形]嬉笑的,欢乐的.

наргиач **ᠨᠠᠷᠭᠢᠨᠴ** [名]爱嬉闹的人,喧闹的人,活跃的人.

наргил **ᠨᠠᠷᠭᠢᠯ** [名]〈植〉椰子: ~ мод 椰子树; ~ модны тос 椰子油.

наргилдах **ᠨᠠᠷᠭᠢᠯᠳᠠᠬ** [动]наргих 的互动态.

наргиулах **ᠨᠠᠷᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]наргих 的使动态.

наргих **ᠨᠠᠷᠭᠢᠬ** [动]①举行小宴会、宴乐;②嬉戏,狂欢,嘻闹,欢乐;◇ ~ даргих 嬉戏;③(转)受窘,难堪,害羞.

наргицгаах **ᠨᠠᠷᠭᠢᠴᠭᠠᠬ** [动]наргих 的众动态.

наргичих **ᠨᠠᠷᠭᠢᠴᠢᠬ** [动]наргих 的完成体.

нардах **ᠨᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]①(被烈日)曝晒;②受暑,中暑: манай хүүхэд нардсан юм уу, бөөлжөөд л байна 我们孩子是中暑了吧,怎么总是吐.

нардом **ᠨᠠᠷᠳᠣᠮ** [名]纳尔道姆俱乐部(一九二一年七月成立于乌兰巴托;即国际俱乐部;人民宫,人民之家).

нардуулах **ᠨᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]нардах 的使动态.

нари́вчлага **ᠨᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]准确性,精确性.

нари́вчлах **ᠨᠠᠷᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]见 нарийвчлах.

нарий **ᠨᠠᠷᠢᠶ** [名]①精,细,精华;②〈医〉噎膈,食道癌;③〈植〉谷子.

нарийвтар **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠲᠠᠷ** [形]较细的,颇细的;较窄的;较精细的;较细致的,较仔细的;较小气的.

нарийвч **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴ** [名]详细情节,细目.

нарийвчилцгаах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠴᠭᠠᠬ** [动]нарийвчлах 的众动态.

нарийвчлагаа **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]参见 нарийвчлал.

нарийвчлагдах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]нарийвчлах 的被动态.

нарийвчлал **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]细究,考究,审视.

нарийвчлалцах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动]нарийвчлах 的共动态.

нарийвчлам **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠮ** [形]仔细的,周密的.

нарийвчлах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]细看,仔细审阅,仔细研究,考究: ~н хянах 详细审查; ~н судлах 详细研究.

нарийвчлуулах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠦᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]① нарийвчлах 的使动态;②意同 нарийвчлагдах.

нарийдах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠳᠠᠬ** [动]①变得过于细;②变得吝啬,变得小气.

нарийдуулах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]нарийдах 的使动态.

нари́дчих **ᠨᠠᠷᠢᠶᠳᠢᠬ** [动]нарийдах 的完成体.

нарийлаг **ᠨᠠᠷᠢᠶᠯᠠᠭ** [形]精心的,精密的,精细的: ~ дуу 〈乐〉中音; ~ чулуун багаж 细石器.

нарийлах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠯᠠᠬ** [动]①仔细,细致: гаралтыг ~н шалгах 仔细检查产品; ~ажиллах 细致地工作;②保守,保留;③吝啬,吝惜;④使之变细,研细: ~ аяга 研钵,臼.

нарийлуулах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]нарийлах 的使动态.

нарийлчих **ᠨᠠᠷᠢᠶᠯᠢᠴᠢᠬ** [动]нарийлах 的多次体.

нарийн **ᠨᠠᠷᠢᠶᠨ** [形]①细的: ~ шугам 细线; ~ бөс 细布; ~ ноост хонь 细毛羊; ~ гэдэс 〈解〉小肠; ~ дуу 尖细的声音,尖细嗓子;②窄的,不宽的: ~ утга санаа 〈语〉狭义; ~ зам 狭窄的路,小道; ~ төмөр зам 窄轨铁路; ~ энтэй бөс 窄幅布;③(转)精细的,精致的,精美的: ~ мэрэгжил 尖端技术; ~ бордоо 精饲料; ~ боов 点心,糕点; ~ сийлбэр 精美的雕刻; ~ эд 精致的物品; ~ хоол 美餐;④细致的,仔细的,谨慎的: ~ тодорхой 详细的,细致的; ~ судлах 仔细地研究; ~ учир 详情; ~ нанжин

认真的；～ хэрэг 机密事；～ чамбай 认真地；～ чанд 严格地；～ агаруу мод (植) 楠木；⑤ 吝啬的，慳吝的，小气的；吝惜的；～ зан 小气；～ хүн ① 吝啬人，守财奴，小气鬼；② (作风) 细致的人；～ хувь 秒 (表示时间)；◇ ～ бичгийн дарга ① 书记；② 秘书长；③ 秘书；төв хорооны ～ бичгийн дарга 中央委员会书记；ерөнхий ～ бичгийн дарга 总书记；их хурлын ～ бичгийн дарга 大会秘书长；төрийн ～ бичгийн дарга 国务卿；1—Р зэргийн ～ бичгийн дарга 一等秘书；～ бичээч 文书，书记员；～ өвчин (医) 食道癌。

нарийндах **нариандах** [动] ① 变得过于细；② 变得过于窄细；③ 变得精细；④ 变得细致，变得仔细；⑤ 变得吝啬小气。

нарийндуулах **нариандаулах** [动] нарийндах 的使动态。

нарийнтах **нариантах** [动] (医) 患食道癌。

нарийнтуулах **нариантуулах** [动] нарийнтах 的使动态。

нарийсал **нарисал** [名] нарийсах 的名词。

нарийсах **нариандах** [动] ① 变细；过细；② 变窄细；③ 变精细；④ 变细致，变仔细；⑤ 变吝啬小气。

нарийсгах **нариандаг** [动] нарийсах 的使动态。

нарийсгуулах **нариандаг** [动] нарийсгах 的使动态。

нарийсгуур **нариандаг** [名] 收缩机。

нарийтах **нариандах** [动] ① 变细；② 变窄；③ 变精细；④ 变细致，变仔细；⑤ 变吝啬小气。

нарийтгах **нариандаг** [动] нарийтах 的使动态。

нарийтгачих **нариандаг** [动] нарийтгах 的多次体。

нарийтгуулах **нариандаг** [动] нарийтгах 的使动态。

нарийхан **нариандаг** [形] ① 较细的；② 较窄的；③ 较精细的；④ 较细致的，较仔细的；⑤ 较吝啬小气的。

нарилах **нариандах** [动] 见 нарийлах。

нарим **нариандаг** [名] (植) 谷子；～ будаа 小米饭。

наримганах **нариандаг** [动] 见 наримганах。

наримгар **нариандаг** [形] 见 наримгар。

нарин **нариандаг** [形] 见 нарийн。

наркоз **нариандаг** [名] 麻醉，麻药。

наркотик **нариандаг** [名] 麻醉药，麻醉剂。

наркотин **нариандаг** [名] 那可丁，麻醉剂。

нарлаг **нариандаг** [形] 阳光灿烂的，阳光明媚的。

нарлах **нариандаг** [动] 晒太阳。

нарлацгаах **нариандаг** [动] нарлах 的众动态。

нарлуулах **нариандаг** [动] нарлах 的使动态。

нармаганах **нариандаг** [动] 飘飘拂拂，飘飘摇摇。

нармагануулах **нариандаг** [动] нармаганах 的使动态。

нармагар **нариандаг** [形] 参见 наримгар。

нармай **нариандаг** I [形] 全部的，普遍的；广泛的；～ улс 全国；～ америкийн 泛美的；～ монгол 泛蒙古。

нармай **нариандаг** II [名] (解) ① 软顎；② 鼻中隔。

нармайлгах **нариандаг** [动] нармайх 的使动态。

нармайгас **нариандаг** [名] (医) 上颌窦炎。

нармайх **нариандаг** [动] 变扁平，(鼻子) 变塌。

нармайших **нариандаг** [动] (语) 软顎化。

нармалзах **нариандаг** [动] 扁平物频频动作；塌鼻子一动一动。

нармалзуулах **нариандаг** [动] нармалзах 的使动态。

нармигар **нариандаг** [形] 扁的，扁平的；塌鼻子的。

нармигардуу **нариандаг** [形] 颇扁的，过于扁平的；鼻子过于塌陷的。

нармигархан **нариандаг** [形] наримгар 的小称。

нарий **ᠨᠠᠷᠢᠶ** [形]扁的；塌凹的。

нарийлгах **ᠨᠠᠷᠢᠶᠯᠭᠠᠬ** [动]① нарийх 的使动态；打扁，压扁，打塌；②破坏，毁坏。

нарийх **ᠨᠠᠷᠢᠶᠬ** [动]①变扁，变扁平，塌下；②损坏；不能用。

наримлзах **ᠨᠠᠷᠢᠮᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 наримлзах。

наримлзуулах **ᠨᠠᠷᠢᠮᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]наримлзах 的使动态。

наримн **ᠨᠠᠷᠢᠮᠨ** [形]无鼻梁的。

народник **ᠨᠠᠷᠣᠳᠨᠢᠬ** [名]〈史〉民粹主义者；民粹派。

нарс (ан) **ᠨᠠᠷᠰ** [名]〈植〉松树，松木：～ан ой 松林；～ан ширээ 松木桌；～ны давирхай 松香，松脂油；～ны боргоцой 松果，松子；◇～ан өвс〈植〉贯众菜。

нарсан **ᠨᠠᠷᠰᠠᠨ** [名]〈植〉枞，冷杉：～өвс〈植〉问荆。

нарт **ᠨᠠᠷᠲ** [形]有太阳的，有阳光的：～төмс〈植〉菊芋。

нартай **ᠨᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]有太阳的，有阳光的：～өдөр 有阳光的日子；дээр～байх 太阳高挂；～цэцэг〈植〉扶桑花。

нарх **ᠨᠠᠷᠬ** [名]〈农〉耙。

нархадах **ᠨᠠᠷᠬᠠᠳᠠᠬ** [动]耙地。

нарцах **ᠨᠠᠷᠴᠢᠬ** I [动]争吵，辩论。

нарцах **ᠨᠠᠷᠴᠢᠬ** II [名]那尔查赫(古代蒙古民间杂耍)。

нарших **ᠨᠠᠷᠰᠢᠬ** [动]①被太阳晒得变质(或变坏)；晒坏，晒退色；晒萎缩；②中暑；〈医〉患日晒病。

наршуулах **ᠨᠠᠷᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动]нарших 的使动态。

наршчих **ᠨᠠᠷᠰᠢᠬᠢᠬ** [动]нарших 的完成体。

нарь **ᠨᠠᠷᠢ** [名]见 нарий。

нарьдах **ᠨᠠᠷᠢᠳᠠᠬ** [动]见 нарийдах。

нарьдуулах **ᠨᠠᠷᠢᠳᠤᠯᠠᠬ** [动]нарьдах 的使动态。

нарьтах **ᠨᠠᠷᠢᠲᠠᠬ** [动]见 нарийтах。

наряд **ᠨᠠᠷᠢᠶᠠᠳ** [名]①凭单，发票，单据，通

知单，工作单；②〈军〉班务；勤务；勤务班；工作组；③服装，衣服。

нарядчин **ᠨᠠᠷᠢᠶᠠᠳᠴᠢᠨ** [名]派班者，分派(工作)者，派遣者，派工员。

нас (ан) **ᠨᠠᠰ** [名]①年龄，岁数；年代：～тай хүн 上年纪的人；нэг～тай 一岁；олон～тай ургамал 多年生植物；залуу～ 青年时代，青春；их～①老年；多年；②五岁以上的马；цэргийн～тэнцэх〈军〉达到服兵役年龄；～анд хүрэх 到成年(到十八岁)；～гүйцэх 牲畜成年(羊、牛等长满六颗牙)；～аа идэх 个子矮得与年龄不相称；显得年轻；～болох①年近；②死亡；～дарах 使显老；～аа дарах 隐瞒年龄，少报自己的年龄；～хэтрэх 超过法定退休年龄；～тэнцэх 适于法定工作年龄；～анд хүрээгүй 未成年(不满十八岁，未到享受公民权利的年龄)；сургуулийн～ 学齡(8—18岁)；сургуулийн өмнөх～ны хүүхэд 学齡前儿童(3—7岁)；③生命，寿命；урт～тай 长寿的；～өндөр болох 高寿；～ан турхруу 一辈子，一生；～аараа(～ан туршид) 在自己的一生中；～негчих(～барах) 去世，逝世，死亡；～эцэслэх 寿终，死亡，结束生命；талаар～аа барахгүй 不虚度自己的一生；～чинь залуу, цус чинь шингэн байна 正青春年少(喻前途远大)；～баралт 死亡，死亡率；～сүүдэр 年龄，高寿；～ан худаг 长寿；～ны цагариг〈植〉年轮；～ныхаа турш 终身。

насад **ᠨᠠᠰᠠᠳ** [副]永远地，经常地；一生一世地，一辈子地。

насалцагах **ᠨᠠᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]наслах 的众动态。

насалчих **ᠨᠠᠰᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]наслах 的完成体。

насархуу **ᠨᠠᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]岁数大的，上年纪的。

насгүй **ᠨᠠᠰᠦᠭᠡᠢ** [形]死亡的，无生命的：～болох 寿终正寝。

нажилт **ᠨᠠᠵᠢᠮᠡᠳ** [名]насжих 的名词。

насжих **ᠨᠠᠵᠢᠮᠡᠳᠢᠬ** [动]①上年纪，年老；②长寿，高寿。

насжмал **ᠨᠢᠰᠵᠢᠮᠠᠯ** [形]长寿的, 有生命力的。
насжуу **ᠨᠢᠰᠵᠢᠭᠤᠤ** [形] ①上年纪的, 年老的; ②长寿的, 高寿的。
насжуулах **ᠨᠢᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]насжих 的使动态。
наслалт **ᠨᠠᠰᠯᠠᠯᠲ** [名]寿命。
наслах **ᠨᠠᠰᠯᠠᠬ** [动]享寿, 享年, 活到…; урт ~ болтугай! 长命百岁! 万寿无疆!
наслац **ᠨᠠᠰᠯᠠᠴ** [名]寿命。
наслуулах **ᠨᠠᠰᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]наслах 的使动态。
насос **ᠨᠠᠰᠣᠰ** [名]〈技〉唧筒, 抽水机, 压水机, 泵; 打气筒, 打气机。
насоستاх **ᠨᠠᠰᠣᠰᠲᠠᠬ** [动]打气; 用泵抽。
насостуулах **ᠨᠠᠰᠣᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]насоستاх 的使动态。
настай **ᠨᠠᠰᠲᠠᠢ** [形] ①上了年纪的; ~ болох 上年纪, 年老; ②有…岁数(的): та хэдэн ~ вэ? 您多大岁数了? арван найман ~ 十八岁; урт ~ 多年的; 长寿的。
настайвтар **ᠨᠠᠰᠲᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]稍上年纪的; 年岁大一点的。
настайдуу **ᠨᠠᠰᠲᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形]年长些的, 年岁大的。
настайхан **ᠨᠠᠰᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]настай 的小称。
настайчууд **ᠨᠠᠰᠲᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名]老人们。
настан **ᠨᠠᠰᠲᠠᠨ** [名] ①老年人; 上了年纪的人, 上了岁数的人; тавин ~ 五十岁的老人; өндөр ~ 高龄老人; ②具有…年龄的人: арван найман ~ 十八岁者; гучин ~ 三十岁者。
настанчууд **ᠨᠠᠰᠲᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名]настан 的复数。
нашил **ᠨᠠᠰᠢᠮ** [名]参见 наслац。
натаях **ᠨᠠᠲᠠᠶᠠᠬ** [动]俯视, 鸟瞰。
наталзах **ᠨᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]摇晃, 摇摆, 在风中飘动。
натар **ᠨᠠᠲᠠᠷ** [副]麻烦地, 累赘地。
натгаа **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠭ** [形]易发毛的, 易受惊的, 好惊怕的, 好毛咕的: морины ~ г гаргах

训练马改掉好惊怕的毛病; ~ морь 好毛咕的马, 易受惊的马。

натгаатай **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]易发毛的, 易受惊的, 好惊怕的。
натгамтай **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠮᠲᠠᠢ** [形]参见 натгамхай。
натгамхай **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]好惊跑的, 易受惊的(指马)。
натгар **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠷ** [形]短的, 矮的, 不高的, 低的。
натгартах **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠷᠲᠠᠬ** [动]变矮, 变短, 变低。
натгас **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠰ** 见 ~ ~ 一惊一闪地, 一惊一躲地。
натгасхийх **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动]躲闪一下。
натгах **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠬ** [动](马)受惊而跳开, 惊躲。
натрах **ᠨᠠᠲᠦᠭᠠᠬ** [动] ①缝; ②刺绣; ③点缀。
натри **ᠨᠠᠲᠦᠷᠢ** [名]〈化〉钠。
натролит **ᠨᠠᠲᠦᠷᠣᠯᠢᠲ** [名]〈矿〉纳沸石。
натурализм **ᠨᠠᠲᠦᠷᠠᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]自然主义。
натуралист **ᠨᠠᠲᠦᠷᠠᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]自然科学家, 大自然研究者; 自然主义者。
натураль **ᠨᠠᠲᠦᠷᠠᠯ** [形]天然的, 自然的。
нафталин **ᠨᠠᠲᠦᠷᠠᠯᠢᠨ** [名]〈化〉萘。
нафтен **ᠨᠠᠲᠦᠷᠢᠨ** [名]〈化〉环烷; 环烷属烃。
нахай **ᠨᠠᠬᠠᠢ** [名]唇下窝。
нахиа **ᠨᠠᠬᠢᠠ** [名]〈植〉芽, 萌芽, 嫩叶。
нахиалах **ᠨᠠᠬᠢᠠᠯᠠᠬ** [动]发芽, 抽芽, 长出嫩叶。
нахиалуулах **ᠨᠠᠬᠢᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]нахиалах 的使动态。
нахиалчих **ᠨᠠᠬᠢᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]нахиалах 的完成体。
нахнархуу **ᠨᠠᠬᠢᠨᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]嫩芽繁茂的。
нахнат **ᠨᠠᠬᠢᠨᠠᠲ** [形]发芽的, 有嫩芽的, 长新叶的。
нахнатах **ᠨᠠᠬᠢᠨᠠᠲᠠᠬ** [动]发芽, 抽芽, 长嫩叶。
нахяганах **ᠨᠠᠬᠢᠶᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 нахилзах。

нахигар **ᠨᠠᠬᠢᠭᠠᠷ** [形] 弯曲的, 佝偻的。
 нахигардуу **ᠨᠠᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 过于弯曲的, 过于佝偻的。
 нахигархан **ᠨᠠᠬᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] нахигар 的小称。
 нахид **ᠨᠠᠬᠢᠳ** [名] 鞍状山脊。
 нахидаг **ᠨᠠᠬᠢᠳᠠᠭ** [名] 鞍状山脊。
 нахийлгах **ᠨᠠᠬᠢᠶᠯᠭᠠᠬ** [动] нахийх 的使动态。
 нахийсхийх **ᠨᠠᠬᠢᠶᠰᠬᠢᠬ** [动] 腰弯一下。
 нахийх **ᠨᠠᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 成细长弯曲形; ② 弯腰, 屈身。
 нахийчих **ᠨᠠᠬᠢᠶᠴᠢᠬ** [动] нахийх 的完成体。
 нахилах **ᠨᠠᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] (植物) 郁郁葱葱, 生机勃勃, 茂盛生长, 繁茂: найгах ~ 郁郁葱葱。
 нахилзах **ᠨᠠᠬᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] ① (柔细的东西) 袅袅拂动; ◇ ~ бөхөлзөх 袅袅拂动, 婀娜摆动; ② 不停地弯腰弓身。
 нахилзуулах **ᠨᠠᠬᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нахилзах 的使动态。
 нахилзуур **ᠨᠠᠬᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [形] 袅袅拂动的, 婀娜飘拂的。
 нахирам **ᠨᠠᠬᠢᠷᠠᠮ** [形] 富足安适的, 殷实的。
 нахирах **ᠨᠠᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 变得富足安适, 变殷实。
 нахис **ᠨᠠᠬᠢᠰ** 见 ~ ~ 颤悠悠地, 婀娜飘拂地。
 нахисхийлгэх **ᠨᠠᠬᠢᠰᠬᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] нахисхийх 的使动态。
 нахисхийх **ᠨᠠᠬᠢᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] 扭搭一下, 弯曲一下: бөхөс ~ 鞠躬。
 нахиу **ᠨᠠᠬᠢᠭᠤ** [形] ① 低洼的, 低矮的: ~ хамар 塌鼻子; ② 鞍形的, 凹形的, 弧形的, 弓形的, 弯曲的。
 нахих **ᠨᠠᠬᠢᠬ** [动] 贴近, 体贴。
 вахь **ᠸᠠᠬᠢ** [名] (动) 穿山甲。
 нацизм **ᠨᠠᠴᠢᠵᠢᠮ** [名] 纳粹主义。
 национализм **ᠨᠠᠴᠢᠨᠠᠯᠢᠮ** [名] 民族主义。
 националист **ᠨᠠᠴᠢᠨᠠᠯᠢᠮᠢᠰᠢ** [名·形] ① 民族主

义者; ② 民族主义的: ~ орон 民族主义国家。

нацист **ᠨᠠᠴᠢᠰᠢᠲ** [名·形] ① 纳粹分子; 纳粹主义者; ② 纳粹的。

начигнах **ᠨᠠᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 铿锵响 (金属碰撞声)。

начин **ᠨᠠᠴᠢᠨ** [名] ① (动) 隼, 鸢鹞; ② (体) 授予进入第五轮 (前八名) 竞赛摔跤手的称号。

наштырь **ᠨᠠᠰᠢᠲᠢᠷᠢ** [名] (化) 氯化铵; 砒砂。

ная (н) **ᠨᠠᠶ** [数] 八十: ~ хүрсэн 八十岁了; ~ н метр урт 八十米长。

наяд **ᠨᠠᠶᠠᠳ** [数] ① 八十左右, 八十来个; ② 各八十。

наяд **ᠨᠠᠶᠠᠳ** [数] 千亿: арван ~ 万亿。

наядахь **ᠨᠠᠶᠠᠳᠠᠬᠢ** [数] 八十的。

наядугаар **ᠨᠠᠶᠠᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [数] 第八十。

наядхан **ᠨᠠᠶᠠᠳᠬᠠᠨ** [数] 仅八十左右, 仅八十来个。

наян **ᠨᠠᠶᠠᠨ** [数] 八十。

наянтаа **ᠨᠠᠶᠠᠨᠲᠠᠭᠠ** [数] 八十次。

нацул (ан) **ᠨᠠᠴᠤᠯ** [数] 共八十个, 八十个一起, 八十人一起。

наяхан **ᠨᠠᠶᠬᠠᠨ** [数] 仅仅八十。

неваал **ᠨᠡᠪᠠᠭᠠᠯ** [名] 值班员, 值日兵。

невробласт **ᠨᠡᠪᠷᠠᠪᠯᠠᠰᠲ** [名] 成神经细胞。

невроз **ᠨᠡᠪᠷᠠᠵ** [名] (医) 神经机能病, 神经官能症。

негатив **ᠨᠡᠭᠠᠲᠢᠪ** [名] (摄影的) 底片, 负片。

негр **ᠨᠡᠭᠦᠷ** [名] 黑人。

нейлон **ᠨᠡᠶᠯᠠᠨ** [名] 尼龙, 耐纶; 耐纶制品。

нейрит **ᠨᠡᠶᠢᠷᠢᠲ** [名] 轴突, 轴状突。

нейробласт **ᠨᠡᠶᠢᠷᠠᠪᠯᠠᠰᠲ** [名] (医) 神经胚细胞瘤。

нейроглий **ᠨᠡᠶᠢᠷᠠᠭᠢᠯᠢ** [名] 神经学。

нейтрон **ᠨᠡᠶᠢᠲᠢᠷᠠᠨ** [名] (理) 中子; 中子弹。

нейтрофил **ᠨᠡᠶᠢᠲᠢᠷᠠᠨᠮᠢ** [名] (生) (嗜) 中性白血球, 中性细胞。

Немец **ᠨᠡᠮᠡᠴ** [名] 德国人, 德意志人.
 необуддизм **ᠨᠡᠣᠪᠤᠳᠦᠳᠢᠰᠢᠮ** [名] 新佛教.
 неодим **ᠨᠡᠣᠳᠢᠮ** [名] 〈化〉钕.
 неолит **ᠨᠡᠣᠯᠢᠲ** [名] 新石器时代.
 неон **ᠨᠡᠣᠨ** [名] 氛.
 непер **ᠨᠡᠭᠡᠷ** [名] 奈培(衰减单位, 等于 8.68 分贝).
 нерв **ᠨᠡᠷᠦ** [名] 〈解〉神经; 神经系统; (转) 中
 枢.
 нервтас **ᠨᠡᠷᠦᠲᠤᠰ** [名] 〈医〉神经炎.
 нетто **ᠨᠡᠲᠲᠤ** [名] 净重.
 нефрит **ᠨᠡᠬᠦᠷᠢᠲ** [名] 〈矿〉软玉.
 нефть **ᠨᠡᠬᠦᠲ** [名] 石油, 原油: нефтийн аж
 үйлдвэр 石油工业; нефтийн нөөц 石油
 储备; нефтийн орд 油田; нефтийн
 цуглуулуур 储油层; нефтийн шаар 重
 油, 燃料油.
 нив **ᠨᠢᠪ** 见 ~ нимгэн 非常薄.
 ниваал **ᠨᠢᠪᠠᠭᠠᠯ** [名] 见 неваал.
 нивших **ᠨᠢᠪᠰᠢᠬ** [动] 打, 抽打.
 нившрүүлэх **ᠨᠢᠪᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нившрэх I、
 II 的使动态.
 нившрэх **ᠨᠢᠪᠰᠢᠷᠡᠬ** I [动] ①(身体)不舒服, 发
 懒, 倦怠, 慵懒: тэнгэр аягүйцэхэд бие
 ~ 天气不好时, 身体不舒服; нивширсэн
 халуун өдөр 令人发懒的大热天; ② 过
 分, 过重, 严重: нивширтэл ачих 装载过
 重; нивширтэл унтах 睡得过多而难受,
 昏睡; нивширтэл жанчих 重打.
 нившрэх **ᠨᠢᠪᠰᠢᠷᠡᠬ** II [动] 成群, 聚集, 汇合.
 нигилизм **ᠨᠢᠭᠢᠯᠢᠵᠢᠮ** [名] 虚无主义.
 нигилист **ᠨᠢᠭᠢᠯᠢᠰᠢᠲ** [形·名] ① 虚无主义的; ②
 虚无主义者.
 ни́рол **ᠨᠢᠷᠣᠯ** [名] 黑机油, 低质汽缸油: ~
 тос 黑机油.
 нигурс **ᠨᠢᠭᠦᠷᠰ** [名] 〈解〉脊髓.
 нигүрс **ᠨᠢᠭᠦᠷᠰ** [名] 〈植〉苏木.
 нигүүлсүүлэх **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① нигүүл-
 сэх 的使动态; ② 意同 нигүүлсэгдэх.

нигүүлсхүй **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠬᠦᠢ** [名] 参见 нигүүл
 сэл.
 нигүүлсэгдэх **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] нигүүлсэх
 的被动态.
 нигүүлсэгч **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠭᠴ** [名] 同情者, 怜悯者,
 恩人.
 нигүүлсэл **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠯ** [名] 恩惠, 仁慈(心), 怜
 悯, 同情: ~ өршөөл 恩惠; 怜悯;
 энэрэл ~ 仁慈.
 нигүүлсэлгүй **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] 不仁慈的,
 不怜悯人的, 不同情人的, 无同情心的.
 нигүүлсэлтэй **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 有同情心
 的, 恩惠的, 仁慈的; 怜悯的, 同情的; ②
 值得同情的, 值得怜悯的.
 нигүүлсэнгүй **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠨᠭᠦᠢ** [形] 仁慈的, 恩惠
 的, 慈善的, 慈心的, 富于同情心的, 怜悯
 的.
 нигүүлсэх **ᠨᠢᠭᠦᠯᠰᠡᠬ** [动] 慈悲, 怜悯, 发慈
 善, 同情.
 нигүүрс **ᠨᠢᠭᠦᠷᠰ** [名] 见 нигүрс.
 нигширмэл **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠮᠡᠯ** [形] 变味的, 变馊的.
 нигших **ᠨᠢᠭᠰᠢᠬ** [动] (肉)变质, 变味, 变馊.
 нигшрэх **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠡᠬ** I [动] 参见 нигших.
 нигшрэх **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠡᠬ** II [动] 变稠密, 变紧密.
 нигшүүлэх **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нигших 的使动
 态.
 нигшүүрэл **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠦᠷᠡᠯ** [名] ① 厌恶, 反感, 不
 痛快, 腻烦: ~ төрөх 感到厌恶, 腻烦;
 ② 丑事, 肮脏行为, 卑鄙行径.
 нигшүүрэлтэй **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠦᠷᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 令人厌恶的,
 令人腻烦的, 肮脏的, 卑鄙的, 卑劣的, 丑
 恶的, 可恶的.
 нигшүүрэх **ᠨᠢᠭᠰᠢᠷᠦᠷᠡᠬ** [动] (хэнд - юунд)
 感到不舒服, 不痛快, 反感, 厌恶, 腻烦:
 өөхөнд ~ 厌恶肥肉, 怕油腻; үзэж
 хараал ~ 看起来不顺眼, 让人看着讨
 厌.
 нигших **ᠨᠢᠭᠰᠢᠬ** [动] нигших 的完成体.
 нигшээх **ᠨᠢᠭᠰᠢᠬᠡᠬ** [动] нигших 的使动态.
 нидрүүлэг **ᠨᠢᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 棒槌, 敲棒.
 нидрүүлэх **ᠨᠢᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нидрэх 的使动

态.

нидрэг **ᠨᠢᠳᠷᠡᠭ** [名] ① 洗衣搓板; ② 鞣皮子板.

нидрэгдүүлэх **ᠨᠢᠳᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нидрэгдэх的使动态.

нидрэгдэх **ᠨᠢᠳᠷᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] нидрэх的被动态.

нидрэх **ᠨᠢᠳᠷᠡᠬ** [动] ① 搓, 揉, 鞣: нидэрч угаах 搓洗, 揉洗; арьс ~ 鞣革; ② (转) 打, 捶打, 敲打.

нидчих **ᠨᠢᠳᠴᠢᠬ** [动] нидрэх的多次体.

нидчүүлэх **ᠨᠢᠳᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нидчих的使动态.

нидэр **ᠨᠢᠳᠡᠷ** 见 нэр ~ 名实; нэр ~ нийцэх 名副其实.

нижгэнүүлэх **ᠨᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нижгэнэх的使动态.

нижгэнэх **ᠨᠢᠵᠢᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 雷鸣, 隆隆响.

нижгэр **ᠨᠢᠵᠢᠭᠡᠷ** [形] 盛大的, 雄伟的, 宏伟的, 巨大的: ~ хурим 盛大的宴席.

нижгээд **ᠨᠢᠵᠢᠭᠡᠳ** [数] 各一个, 每人一个.

нижигнүүлэх **ᠨᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нижигнэх的使动态.

нижигнэх **ᠨᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] 轰响, 轰隆, 轰鸣, 雷鸣, 打霹雳: тэнгэр ~ ж байна 天打雷, 雷声轰隆; алга ~ тэл ташцгаав 雷鸣般地鼓掌, 掌声雷动.

нижигнээн **ᠨᠢᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠨ** [名] 轰鸣, 轰响, 喧闹, 怒吼, 呼啸.

нижээд **ᠨᠢᠵᠢᠭᠡᠳ** [数] 参见 нижгээд.

ний **ᠨᠢ** I [形] 亲昵的, 亲热的, 十分友好的, 十分融洽的; 完全一致的: ~ болох 亲如一家; ◇ ~ найрал (~ самс) 十分融洽, 全体一致.

ний **ᠨᠢ** II 见 ~ нуугүй 坦白的, 直率的, 开诚布公的; 公然的: ~ нуугүй ярих 开诚布公地谈话.

нийвий **ᠨᠢᠪᠢ** [名] 鼻涕.

нийвийдүүлэх **ᠨᠢᠪᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нийвийдэх的使动态.

нийвийдэх **ᠨᠢᠪᠢᠳᠡᠬ** [动] 流鼻涕.

нийвч **ᠨᠢᠪᠴ** [名] (擦鼻涕的) 手巾.

нийгдэх **ᠨᠢᠶᠭᠳᠡᠬ** [动] 四处散布, 散播, 推广, 普及.

нийглэх **ᠨᠢᠶᠭᠯᠡᠬ** [动] 普遍化, 普及, 社会化.

нийгтгэх **ᠨᠢᠶᠭᠲᠡᠭᠡᠬ** [动] 使之都相等, 平均, 使均衡.

нийгтэх **ᠨᠢᠶᠭᠲᠡᠬ** [动] 全都相等, 全都一样, 变平均, 均衡.

нийгчлүүлэх **ᠨᠢᠶᠭᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нийгчлэх的使动态.

нийгчлэх **ᠨᠢᠶᠭᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 使社会化, 使之成为公共的, 使普遍化, 使普及.

нийгэм **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮ** [名] ① 社会: ~ журам 社会主义; **нийгмийн ухаан**, ~ судлал 社会学, 社会科学; **нийгмийн суурь** 社会基础; **нийгмийн гарал** 社会起源; **нийгмийн үзэгдэл** 社会现象; **нийгмийн ахуй** 社会存在, 社会生活, 社会现实; **нийгмийн халамж** 社会福利, 社会救济; **нийгмийн харьцаа** 社会关系; **нийгмийн хөгжлийн хууль** 社会发展规律; ② 普遍, 公共, 全部, 整个: улс ~ 全体人民, 全国; тэд нийгмээрээ мэнд сайн байна 他们生活得都很平安; **нийгмийн хангамж** 普遍救济; **Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Яам** 公安部; **нийгмийн мал** 公有牲畜; **нийгмийн ашиг** 公共利益; **нийгмийн өмч**, **нийгмийн хөрөнгө** 公共财产; **нийгмийн аж ахуй** 国营企业.

нийгэмжих **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮᠢᠵᠢᠬ** [动] 社会化, 公有化.

нийгэмжмэл **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮᠢᠵᠢᠮᠡᠯ** [形] 社会化的.

нийгэмжүүлэх **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нийгэмжих的使动态.

нийгэмлэг **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮᠯᠡᠭ** [名] ① 社会; 社会性: **хөрөнгөтний** ~ 资本主义社会; **нийгэм журмын** ~ 社会主义社会; **эв хамтын** ~ 共产主义社会; **дэлхийн хамтын** ~ 国际社会; ~ ийн суурь 社会基础; ~ ийн эд 社会财产, 公物; ② 协会: **найрамдлын** ~ 友好协会; **эрдэм түгээх** ~ 科学普及协会.

нийгэмлэх **ᠨᠢᠶᠭᠡᠮᠯᠡᠬ** [动] 使之社会化, 使之

公共化,使之普遍化.

нийгэмсүү *ᠨᠢᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭᠦ* [形]社会化的.

нийгэмч *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢ* [名] ① 社会学家; ② 社会性,普遍性; ~ чанар 社会性.

нийгэмчилцгээх *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] нийгэмчлэх 的众动态.

нийгэмчилэл *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠯ* [名] 见 нийгэмчлэл.

нийгэмчлүүлэх *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① нийгэмчлэх 的使动态; ② 意同 нийгэмчлэгдэх.

нийгэмчлэгдэх *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] нийгэмчлэх 的被动态.

нийгэмчлэл *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠯ* [名] 社会化,公有化,普遍化.

нийгэмчлэлт *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 社会化,公有化.

нийгэмчлэх *ᠨᠢᠭᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 平均,普遍化; ~н олгох 平均发给; ② 使之社会化,使之公共化; 使之变为公有,公有化.

нийгэн *ᠨᠢᠭᠡᠨ* [形] 全盘的,普遍的,普及的,到处有的; ~ даяар 普遍的; үүл ~ бүрхэв 到处布满了乌云.

нийгэчлэх *ᠨᠢᠭᠡᠭᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 使平均,使均匀,使普遍.

нийдүү *ᠨᠢᠶᠡᠳᠦᠭᠦ* [名] 托(泥)板,抹灰盘.

нийдэм *ᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠮ* [形·副] ① 广泛的,普遍的; ② 总和,全体.

нийдэмж *ᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠮᠵᠢ* [名] 广泛性,普遍化.

нийдэмхий *ᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠮᠬᠢ* [形] ① 好依仗别人的,好依附他人的; 易接近人的; ② 好用他人东西的.

нийдэмхийлэх *ᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠮᠬᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 依仗别人,依附他人; 接近他人.

нийдэх *ᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 亲密,接近; ② 团结,结合.

нийлбэр *ᠨᠢᠶᠡᠯᠪᠡᠷ* [名] ① 总合,汇合; 汇合处: усны ~ 河川汇合处; замын ~ 道路会合处; тооны ~ 总数,积数,总合; ~ тоо 总数,总额; ~ дүн 总成绩; ② 结合性,适应性.

нийлгүүр *ᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠦᠦᠷ* [名] ① 痰巾,手帕; ② 痰盂.

нийлгэх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] нийх 的使动态.

нийллэг *ᠨᠢᠶᠡᠯᠯᠡᠭ* [名] ① 机会,巧遇; 会合,遇合; ② 会合处,结合部,连接处.

нийлмэг *ᠨᠢᠶᠡᠯᠮᠡᠭ* [名] (语) 缩合: ~ бичиг 缩写.

нийлмэл *ᠨᠢᠶᠡᠯᠮᠡᠯ* [形] 掺和成的,合成的.

нийлүү *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠦ* [形] 合成的.

нийлүүлэг *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭ* [名] ① 联合,结合; 拌和,掺和,混合,调和,使汇合; ② (牲畜) 交配,交尾.

нийлүүлэгдэх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] нийлүүлэх I、II、III 的被动态.

нийлүүлэгч *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 供应者,提供者,供给者,销售者; ② 谄媚者,奉承者,随声附和者.

нийлүүлэл *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] ① 拌和; ② 供应; ③ 交配.

нийлүүлэлт *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 нийлүүлэл.

нийлүүлэх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ* I [动] ① нийлэх I 的使动态; ② 调和,拌和,掺和,混合,使汇合: ус сүү ~ 使水乳相溶; хувь ~ 合股; хонь хурга ~ 使大小绵羊混合在一起; дуу ~ 齐声; ③ 提供,供给: бараа ~ гэрээ 供货合同,供货协定; ④ (转) 谄媚,奉承,附和.

нийлүүлэх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ* II [动] 使(牲畜)交配,使交尾,配种.

нийлүүлэх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ* III [动] 使之锋利,磨利.

нийлүүлэгч *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] 谄媚者,奉承者,随声附和者.

нийлүүр *ᠨᠢᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] ① 磨刀石,磨刀砂轮; ② 引动皮带,牵引皮带.

нийлц *ᠨᠢᠶᠡᠯᠴᠢ* [名] 结合性,粘性,共同性.

нийлцгээх *ᠨᠢᠶᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] нийлэх I、II 的众动态.

нийлчих *ᠨᠢᠶᠡᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] нийлэх I、II 的完成体.

нийлэг *ᠨᠢᠶᠡᠯᠡᠭ* [名·形] ① 综合; ② (化) 合成,合成作用; ③ 合成的,混和的,调和的,掺和的: ~ мяндас (化) 合成纤维.

нийлэгдэхүүн **ᠨᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 合成品。

нийлэгжин **ᠨᠢᠯᠡᠭᠭᠢᠨ** [名] 合成物, 化合物。

нийлэгжих **ᠨᠢᠯᠡᠭᠭᠢᠬᠢ** [动] 合成, 化合。

нийлэгжүүлэх **ᠨᠢᠯᠡᠭᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нийлэгжих的使动态。

нийлэгшил **ᠨᠢᠯᠡᠭᠭᠢᠰᠢᠯ** [名] 合成性, 化合度。

нийлэл **ᠨᠢᠯᠡᠯ** [名] ① 会合处, 结合部, 连接处; ② (军) 兵团: танкийн ~ 坦克兵团; ③ (化) 分子: химийн ~ 化学分子; ④ 符合, 适合, 联合, 团结, 汇合, 结合, 一致, 融洽。

нийлэлгэ **ᠨᠢᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 见 нийллэг。

нийлэлдэл **ᠨᠢᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠯ** [名] 混合, 掺合。

нийлэлдэх **ᠨᠢᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① нийлэх I 的互动态; ② 混合, 掺合, 拌合。

нийлэлт **ᠨᠢᠯᠡᠯᠲᠡ** [名] ① 会合处, 连接处; 结合部; ② 统一, 团结, 结合, 联合, 相符, 融洽, 一致, 汇合。

нийлэлцэх **ᠨᠢᠯᠡᠯᠡᠵᠡᠬᠡ** [动] нийлэх I、II 的共动态。

нийлэмж **ᠨᠢᠯᠡᠮᠵᠡ** [名] 适应性, 适合性, 适宜性; 一致, 和睦, 融洽; 得体, 合理; 礼貌: ~ үг (语) 词组。

нийлэмжгүй **ᠨᠢᠯᠡᠮᠵᠡᠭᠦᠢ** [形] 不符合的, 不适合的, 不相宜的, 不一致的, 不和睦的, 不融洽的; 不得体的, 不合理的; 无礼貌的。

нийлэмжтэй **ᠨᠢᠯᠡᠮᠵᠡᠲᠡᠢ** [形] 适合的, 适当的, 适宜的; 一致的, 和睦的, 融洽的; 得体的, 合理的, 有礼貌的。

нийлэнхий **ᠨᠢᠯᠡᠨᠬᠢᠢ** [形·副] ① 全部, 整个; 总共, 总体; ② 全部的, 整个的; 总体的。

нийлэнхийлэх **ᠨᠢᠯᠡᠨᠬᠢᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 召集, 集合, 联合。

нийлэх **ᠨᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 符合, 适合, 联合, 团结, 会合, 融洽, 结合, 一致, 意气相投: санал ~ 同意; 意见一致; санаа ~ 想法一致; хэл ~ 谈话投机; 谈得来; гар ~ 动作一致, 行动协调; зам ~ 同路; 志同道合; хувь ~ 合股; зүс ~ 外貌相似, 外表近似; хоолой ~ 声调和谐; хөл ~ 步调一致, 步骤一致; ам ~ ① 口

径吻合; ② 说得投机; нам нийлж, сэм хуйвалдах 结党营私; бичиг ~ 校对文稿; хил ~ 接壤, 毗邻, 接界; хэрэг ~ 协同处理事情(或案件); баг ~ (体) 运动队比赛; 团体赛; ~ ийн урвал ① 反动势力的联合; ② 连锁反应; ганзага ~ ① 情投意合; ② 行动一致, 志同道合。

нийлэх **ᠨᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 磨刀, 利刀: хутга ~ 磨刀。

нийнтэг **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭ** [名] 威慑, 震慑, 威胁。

нийнтэгдэх **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 нийнтэглэх。

нийнтэглэх **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 威胁, 威逼, 威慑, 震慑。

нийнтэгрэх **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭᠷᠡᠬᠡ** [动] 畏惧, 害怕, 惧怕, 受威慑, 被震慑。

нийнтэгтэй **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] 有威慑的, 有震慑作用的, 有威胁的, 令人畏惧的, 令人惧怕的。

нийнтэгших **ᠨᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠭᠰᠢᠬᠡ** [动] 受威慑, 被震慑, 惧怕起来。

нийс **ᠨᠢᠶᠰ** [名] (思想、看法) 一致, 和睦, 调和, 和谐, 融洽。

нийсгүй **ᠨᠢᠶᠰᠭᠦᠢ** [形] ① 不一致的, 不和睦的, 不融洽的, 不和谐的; ② 孤僻的, 难以相处的, 别扭的。

нийслүүлэх **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нийслэх的使动态。

нийслэл **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠯ** [名] 首都, 京城: ~ хот都市。

нийслэллүүлэх **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нийслэллэх的使动态。

нийслэллэх **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 建都。

нийслэлчүүд **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠯᠴᠢᠭᠦᠳᠡ** [名] 首都居民。

нийслэх **ᠨᠢᠶᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 建都。

нийстэй **ᠨᠢᠶᠰᠲᠡᠢ** [形] 和睦的, 合得来的, 容易相处的, 与人融洽的。

нийт **ᠨᠢᠶᠡᠲᠡ** [副·代] ① 全部, 一共, 总计, 普遍: ~ арван хүн 共十人; ~ даярын 普遍的, 总的; ~ ард 全民; ~ түүх 通史; ~ дүн 总分, 总成绩; 总计; ~ тоо 总额; 累计数字; ~ ийн ажил хаялт 总

罢工; ~ийн ардын улс 全民国家; ~ийндайчилга 总动员; ~ийн зах зээл 共同市场; бүх ~ийн энх тайван 普遍和平; зэвсгийг бүх ~ээр бүрэн хураах 全面普遍裁军; ②公共, 集体; 大家: ~эд ойлгомжтой 大家都理解的, 通俗的; олон ~ийн ажил 群众工作; 社会工作; ~ийн орон сууц (~ийн байр) 集体宿舍, 公共住宅, 公寓; ~ийн хөрөнгө 公共财产; ~ийн хэрэгцээ 群众的需要; 群众日常必需品; ~эд зарлан мэдэгдэх 公告, 宣告, 通报; ~ийн булш 公墓; ~ийн бүжиг 交谊舞; ~ийн дайсан 公敌; ~ийн дуу 群众歌曲; ~ийн дэглэм 公共秩序; ~ийн ёс 公共守则, 公共秩序; ~ийн утас 公用电话; ~ийн гүйлт 越野跑; ~ийн хүртээл 普及; ~ийн хураамж 公共事业费; ~ийн хоол 公共食堂; ~ийн үйлчилгээ 公共服务, 公用事业; олон ~ 群众, 公众, 集体.

нийтгүүлэх *нийтгүүлэх* [动] нийтгэх I 的使动态.

нийтгэл *нийтгэл* [名]〈电〉组合.

нийтгэлцэх *нийтгэлцэх* [动] нийтгэх I 的共动态.

нийтгэмэл *нийтгэмэл* [形] 捻成的, 搓成的, 捻合成的.

нийтгэрэх *нийтгэрэх* [动] 融合, 汇合, 溶合.

нийтгэх *нийтгэх* I [动] 捻, 搓, 捻合: утас ~ 捻线.

нийтгэх *нийтгэх* II [动] ①成为社会一员; ②成为一家人.

нийтгэгцгээх *нийтгэгцгээх* [动] нийтгэх I 的众动态.

нийтгэнх *нийтгэнх* [动] нийтгэх I 的多次体.

нийтгээр *нийтгээр* [名] 捻合的程度, 搓合的程度.

нийтгээс *нийтгээс* [名] 参见 нийтгээр.

нийтдээ *нийтдээ* [副] 普遍地, 总体上, 总共.

нийтлүүлэх *нийтлүүлэх* [动] нийтлэх 的使

动态.

нийтлэг *нийтлэг* [名·形] ①结合性, 共同性; ②公众团体, 社会团体, 共同体; ③共同性的, 社会的, 社会性的: ~ онцлог 共同特点; ~ сонирхол 共同利益; ~ нэгжлэг 大搜查; ~ туршлага 典型经验; ~ чанар 共性; ~ шинж 一般特征; ~ үндэслэл 总纲.

нийтлэгдэх *нийтлэгдэх* [动] нийтлэх 的被动态.

нийтлэгч *нийтлэгч* [名] 出版者, 发表者, 刊登者, 公布者.

нийтлэл *нийтлэл* [名] ①公布, 刊登告示; ②政论文, 杂文; 小品文; ~ийн кино 政论体电影.

нийтлэлцэх *нийтлэлцэх* [动] нийтлэх 的共动态.

нийтлэлч *нийтлэлч* [名] 评论员.

нийтлэх *нийтлэх* [动] 发表, 印发, 出版, 登载, 刊载; 颁布, 公布: сонинд ~ 在报上发表(公布); хэвлэн ~ 出版, 刊行; зарлан ~ 公布, 刊登, 颁布, 发表; ~ эггүй дугаар 未出版的(报纸、杂志的)一期.

нийтэггүй *нийтэггүй* [形] 无威慑的, 无震慑作用的, 无威胁的, 不可怕的.

нийтэглэх *нийтэглэх* [动] 参见 нийнтэглэх.

нийтэгших *нийтэгших* [动] 参见 нийнтэгших.

нийтэлгээ *нийтэлгээ* [名] 出版.

нийтэлцгээх *нийтэлцгээх* [动] нийтлэх 的众动态.

нийтэлчих *нийтэлчих* [动] нийтлэх 的多次体.

нийтэх *нийтэх* [动] 普遍化, 公有化, 社会化, 普及.

нийтэч *нийтэч* [名·形] ①共性; ②共同的, 共性的.

нийх *нийх* [动] 擤鼻涕: нус ~ 擤鼻涕.

нийц *нийц* [名] ①合理, 适合; ②和睦, 相投, 融洽, 和谐.

нийцвэр *нийцвэр* [名] 参见 нийц.

нийцвэргүй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠪᠦᠷᠭᠦᠢ** **ᠲᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] 参见 нийц-гүй.

нийцвэртэй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠪᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 参见 нийцтэй.

нийцгүй **ᠨᠢᠶᠴᠦᠭᠦᠢ** **ᠲᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] ① 不合理的, 不适合的; ② 不和睦的, 不相投的, 不融洽的, 不和谐的.

нийцлэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 适合, 适宜, 合理; ② 要好, 相投, 和睦, 融洽, 一致, 和谐.

нийцрүүлэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] нийцрэх 的使动态; 和谐, 适合.

нийцрэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 综合, 融合.

нийцтэй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠲᠡᠢ** [形] ① 适合的, 合理的, 适当的; ② 与人和睦的, 和谐的, 融洽的, 易合的, 相投合的, 一致的.

нийцтэйхэн **ᠨᠢᠶᠴᠢᠲᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] нийцтэй 的小称.

нийцүү **ᠨᠢᠶᠴᠢᠭᠦ** [形] 适宜的, 恰当的, 适合的, 适当的.

нийцүүлэл **ᠨᠢᠶᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] 〈化〉化合; 〈电〉组合.

нийцүүлэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] нийцэх 的使动态.

нийцүүр **ᠨᠢᠶᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 恰当, 愜当, 谐合.

нийцүүртэй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 恰当的, 谐合的, 愜当的.

нийцшил **ᠨᠢᠶᠴᠢᠰᠢᠮ** [名] ① 亲和性; ② 〈数〉相容性, 自治性; 相符; 兼容(自动化管理系统).

нийцэл **ᠨᠢᠶᠴᠢᠯ** [名] 符合, 相符, 合适.

нийцэнгүй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠨᠭᠦᠢ** [形] 符合的, 适合的.

нийцэрмэл **ᠨᠢᠶᠴᠢᠨᠦᠷᠮᠡᠯ** [形] 相符合的, 相适应的, 合乎逻辑的.

нийцэрхүү **ᠨᠢᠶᠴᠢᠨᠦᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 话语投机的, 谈得来的.

нийцэт **ᠨᠢᠶᠴᠢᠲᠡ** [形] 参见 нийцтэй.

нийцэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠬᠡ** [动] (хэнд-юунд) 适宜于..., 适合于..., 符合于...; 相合, 一致, 融洽, 和睦, 与...和谐; дүрэмд ~ 符合规定; зүйд ~ 合乎道理.

нийцэхгүйшил **ᠨᠢᠶᠴᠢᠬᠦᠭᠦᠢᠰᠢᠮ** [名] 对立性.

нийцэшгүй **ᠨᠢᠶᠴᠢᠬᠦᠰᠦᠭᠦᠢ** **ᠲᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] 绝不适合的,

不相适合的, 不相容的.

нийчлэх **ᠨᠢᠶᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 不分你我, 不分彼此, 显得亲如一家.

никел **ᠨᠢᠬᠡᠯ** [名] 〈化〉镍.

никелдэх **ᠨᠢᠬᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 镀镍.

никеллэх **ᠨᠢᠬᠡᠯᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 镀镍.

николь **ᠨᠢᠬᠡᠯ** [名] 偏光镜, 尼科耳镜.

никотин **ᠨᠢᠬᠡᠳᠦᠨ** [名] 尼古丁, 烟草精, 烟碱.

нил **ᠨᠢ** I 见 ~ хийх 发出臭味, 发出难闻的气味.

нил **ᠨᠢ** II 见 ~ цэцэг 〈植〉堇菜.

нил **ᠨᠢ** III 见 ~ улаан 〈物〉红外线.

нил **ᠨᠢ** IV [副] 参见 нэл.

нилдээ **ᠨᠢ** **ᠴᠢᠨ** [副] 都, 全: ~ өгсүүр газар 全是上坡地.

нилхийх **ᠨᠢᠯᠬᠢᠶᠬᠡ** [动] 发出臭味, 发出难闻气味.

нилчигнэм **ᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠦᠮ** [形] 热烘烘的, 热气腾腾的: ~ халуун 灼热, 酷热.

нилчигнэх **ᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 热气烘烘, 热气扑人.

нилэг **ᠨᠢᠯᠡᠭ** [名] 讨厌的气味, 难闻的气味.

нилэнхий **ᠨᠢᠯᠡᠨᠬᠢᠶ** [名·形] ① 大部分, 大多数; ② 占多数的, 占相当多的.

нилээд **ᠨᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡ** [形] 相当..., 颇...的; 不少的, 很多的; 很大的: ~ сайн 相当好的, 很好的; ~ их 很大的, 相当大的; ~ их цас оров 下了相当大的雪; ~ олон хүн байв 有很多人, 有相当多的人; ~ дутагдал бий 有很多缺点.

нилээн **ᠨᠢᠯᠡᠭᠡᠨ** [形] 参见 нилээд.

нимбэг **ᠨᠢᠮᠪᠡᠭ** [名] 〈植〉柠檬: ~ ийн хүчил 柠檬酸; ~ ийн мод 柠檬树.

нимбэгч **ᠨᠢᠮᠪᠡᠭᠴᠢ** [名] 〈动〉黑星黄粉蝶.

нимбэгээ **ᠨᠢᠮᠪᠡᠭᠡᠭᠡ** [名] 参见 нимбэг.

нимгэвтэр **ᠨᠢᠮᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 较薄的, 薄薄的.

нимгэдүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэдэх 的使动态.

нимгэдэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得过薄, 变得单薄.

нимгэлүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэлэх 的使动态。

нимгэлчих **ᠨᠢᠮᠭᠡᠯᠢᠬᠢ** [动] нимгэлэх 的多次体。

нимгэлэлцэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] нимгэлэх 的共动态。

нимгэлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 使之变薄，弄薄：банз ~ 把板子弄薄；хувцсаа ~ 使身上的衣服变单薄，脱下多余的衣服。

нимгэн **ᠨᠢᠮᠭᠡᠨ** [形] ① 薄的：~ цаас 薄纸；~ дээл 单薄的衣服；② 浅薄的，稀少的，不富裕的：малын тарга ~ байна 牲畜膘薄；хөрөнгө ~ 财产薄；мэдлэг нь ~ байна 知识浅薄。

нимгэрүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэрэх 的使动态。

нимгэрчих **ᠨᠢᠮᠭᠡᠷᠢᠬᠢ** [动] нимгэрэх 的完成体。

нимгэрэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 变薄：үүл ~ 云变薄；② 变稀少，变浅薄。

нимгэсгэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] нимгэсэх 的使动态；使之逐渐变薄，弄得更薄，做得更薄。

нимгэсүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэсэх 的使动态。

нимгэсэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] 逐渐变薄，逐渐变浅薄。

нимгэтгүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэтгэх 的使动态。

нимгэтгэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 弄薄；变薄。

нимгэтгүүлэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] нимгэтгэх 的使动态。

нимгэтэх **ᠨᠢᠮᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 нимгэсэх。

нимгэхэн **ᠨᠢᠮᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠨ** [形] нимгэн 的小称；① 稍薄的，较薄的；② 较浅薄的，较稀少的。

нин **ᠨᠢᠨ** 见 ~ хорхой <生> 细菌。

нингэдүүлэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нингэдэх 的使动态。

нингэдэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 нимгэдэх。

нингэлүүлэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нингэлэх 的使动态。

нингэлэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 нимгэлэх。

нингэн **ᠨᠢᠨᠭᠡᠨ** [形] 参见 нимгэн。

нингэрүүлэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нингэрэх 的使动态。

нингэрэх **ᠨᠢᠨᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 нимгэрэх。

нингэхэн **ᠨᠢᠨᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠨ** [形] 参见 нимгэхэн。

нинжин **ᠨᠢᠨᠵᠢᠨ** [形] 慈爱的，慈悲的，博爱的，惠恩的，怜悯的，同情的：~ сэтгэл 慈悲之心，博爱。

нинчдэх **ᠨᠢᠨᠴᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 弹指(用手指弹)。

нинчүү **ᠨᠢᠨᠴᠢᠭᠦ** [名] 宁绸(丝织品)。

ниобат **ᠨᠢᠦᠪᠠᠲ** [名] <化> 泥酸盐。

ниоби **ᠨᠢᠦᠪᠢ** [名] <化> 铋。

нир **ᠨᠢᠷ** 见 ~ хийх 轰响，轰鸣；喧哗；~ ~ хийх 轰隆隆地响；~ нар хийх 不断地轰响。

нирба **ᠨᠢᠷᠪᠠ** [名] <宗> 尼尔巴(管家喇嘛)。

нирваан **ᠨᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠨ** [名] <宗> 涅槃，圆寂：~ ыг эзлэгч 涅槃；~ дүр нөгцөх 涅槃。

ниргүүлмэр **ᠨᠢᠷᠭᠦᠯᠡᠮᠡᠷ** [形] ① 雷击的，电击的；② 粉碎的，毁灭的。

ниргүүлэх **ᠨᠢᠷᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ниргэх 的使动态。

ниргэгдэх **ᠨᠢᠷᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ниргэх 的被动态。

ниргэлт **ᠨᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠲ** [名] ① 雷击，雷劈，霹雳；② 轰击，击毁，摧毁。

ниргэлцэх **ᠨᠢᠷᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] ниргэх 的共动态。

ниргэлэг **ᠨᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] ① 雷击，雷劈，霹雳；~ ийн байдал 放电现象；② 击毁，摧毁。

ниргэх **ᠨᠢᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 雷击，雷劈，霹雳；② 轰击，击毁，摧毁：бут ~ 粉碎，击破，歼灭。

ниргэцгээх **ᠨᠢᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ниргэх 的众动态。

ниргэчих **ᠨᠢᠷᠭᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] ниргэх 的完成体。

нирд **ᠨᠢᠷᠳ** 见 ~ хийх 突然轰响，打霹雳。

нирдхийх **ᠨᠢᠷᠳᠬᠢЙХ** [动] 突然轰响，打霹雳。

нирхийх **ᠨᠢᠷᠬᠢЙХ** [动] 发出喧嚷之声，隆隆响，发出喧嚷声，哗然。

нирхирэх **ᠨᠢᠷᠬᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 发出雷电轰鸣声，雷电轰隆作响。

нирчигнэх *ᠨᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] 轰响, 轰鸣, 轰隆隆响。

нисваанис *ᠨᠢᠰᠪᠠᠭᠠᠨᠢᠰ* [名] 见 нисваанис.

нисгүүлэх *ᠨᠢᠰᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] нисгэх 的使动态。

нисгэгч *ᠨᠢᠰᠭᠡᠭᠴᠢ* [名] 飞行员, 飞机驾驶员。

нисгэгчид *ᠨᠢᠰᠭᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] нисгэгч 的复数。

нисгэл *ᠨᠢᠰᠭᠡᠯ* [名] 飞行; 飞行物, 飞翔物; 飞机; ~ шулуу 风筝。

нисгэх *ᠨᠢᠰᠭᠡᠬᠡ* [动] нисэх 的使动态。

нислэг *ᠨᠢᠰᠯᠡᠭ* [名] 飞行, 飞翔; 航班; ~ ийн талбай 飞机场。

нисчих *ᠨᠢᠰᠴᠢᠬᠡ* [动] нисэх 的完成体。

нисэгч *ᠨᠢᠰᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 飞行物, 飞翔物; ② 飞行员, 航飞行员, 飞行者; ~ гүй нисэх онгоц 无人驾驶飞机; онгоцгүйн ~ 宇宙航飞行员。

нисэлт *ᠨᠢᠰᠡᠯᠲᠡ* [名] 飞行, 飞翔。

нисэлцэх *ᠨᠢᠰᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] нисэх 的共动态。

нисэх *ᠨᠢᠰᠡᠬᠡ* [动] ① 飞行, 航行, 飞翔: ~ нирэх 飞来; ~ н одох 飞去, 飞走; ~ онгоц, ~ хөлөг 飞机; ~ хүчин (军) 空军; ~ тэрэг, нисдэг тэрэг 直升飞机; үл танигдагч нисдэг биет 不明飞行物; нисдэг таваг 飞碟; сөнөөгч ~ онгоц (军) 歼击机, 战斗机; хөөгч ~ онгоц (军) 驱逐机; бөмбөгдөгч ~ онгоц (军) 轰炸机; тийрэлтэт ~ онгоц 喷气式飞机; тагнуулын ~ онгоц (军) 间谍飞机; 侦察机; харуулын ~ онгоц (军) 巡逻机; тээврийн ~ онгоц 运输机; суудлын ~ онгоц 客机; сургуулийн ~ онгоц, дасгалын ~ онгоц 教练机; байлдааны ~ онгоц (军) 战斗机; дуунаас хурдан ~ онгоц 超音速飞机; ~ эскадриль 飞行大队; ~ алт 金纸, 金箔; ~ талбар 机场; ~ од 流星, 陨星; ~ онгоцны хөлөг (军) 航空母舰; ~ онгоцны буудал 机场, 航空站; ~ үнэг (动) 鼯鼠; ~ хулгана (动) 飞鼠; ② 飞越, 跨越。

нисэцгээх *ᠨᠢᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] нисэх 的众动态。

нисээхэй *ᠨᠢᠰᠡᠬᠡᠢ* [名] (动) 飞鱼; ~ загас

飞鱼。

нит *ᠨᠢᠲᠦ* [副] 眼前, 面前, 当面; нүүрийн ~ 当面, 当场。

нитгэл *ᠨᠢᠲᠭᠡᠯ* [名] 沉淀物; 渣滓。

нитгэлрэх *ᠨᠢᠲᠭᠡᠯᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] 变为沉淀物; 变为渣滓。

нитгэлтэх *ᠨᠢᠲᠭᠡᠯᠲᠡᠬᠡ* [动] 沉淀; 有渣滓。

нитгэлших *ᠨᠢᠲᠭᠡᠯᠰᠢᠬᠡ* [动] 成沉淀物状; 成渣滓状。

нитгэмэл *ᠨᠢᠲᠭᠡᠮᠡᠯ* [名] ① 绳子; ② 纽。

нитгэрүүлэх *ᠨᠢᠲᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] нитгэрэх 的使动态。

нитгэрчих *ᠨᠢᠲᠭᠡᠷᠴᠢᠬᠡ* [动] нитгэрэх 的多次体。

нитгэрэгч *ᠨᠢᠲᠭᠡᠷᠡᠭᠴᠢ* [名] 捻线人, 搓绳者。

нитгэрэх *ᠨᠢᠲᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 捻, 搓, 拧, 卷: утас ~ 捻线, 搓线; ② 刮除: арьс ~ 刮除皮子上的毛; ③ 擦破皮, 磨破皮。

нитон *ᠨᠢᠲᠣᠨ* [名] (化) 氮。

нитратчилах *ᠨᠢᠲᠷᠠᠲᠴᠢᠯᠠᠬᠡ* [动] 硝化(作用)。

нитржүүлэх *ᠨᠢᠲᠷᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 硝化。

нитритууд *ᠨᠢᠲᠷᠢᠲᠤᠭᠤᠳᠤ* [名] (化) 亚硝酸盐。

нитробензол *ᠨᠢᠲᠷᠣᠪᠡᠨᠴᠣᠯ* [名] 硝基苯。

нитроглицерин *ᠨᠢᠲᠷᠣᠭᠯᠢᠴᠢᠷᠢᠨ* [名] 硝化甘油。

нитроз *ᠨᠢᠲᠷᠣᠵ* [名] (含) 硝硫酸, 硫酸硝气溶液。

нитролак *ᠨᠢᠲᠷᠣᠯᠠᠬ* [名] (化) 硝基清漆; 硝化纤维漆。

нитрофенол *ᠨᠢᠲᠷᠣᠹᠡᠨᠣᠯ* [名] (化) 硝基苯酚。

нитэг *ᠨᠢᠲᠡᠭ* [名] 沉淀物; 渣滓。

нитгэрэх *ᠨᠢᠲᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 变成沉淀(物); 变成渣滓。

ниүлд *ᠨᠢᠭᠦᠯᠳᠦ* [形] 软弱的, 无能的: ~ номой 优柔寡断; ~ амьтан 软弱无能的东西(骂人语)。

ничгэнэх *ᠨᠢᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] 见 ничигнэх。

ничигнэх *ᠨᠢᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] 见 ничигнэх。

ничигнэх *ᠨᠢᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] 不断发出喧哗声, 不断发出轰响声, 轰隆隆响, 不停地轰鸣。

НИШИНГЭ **ᠨᠢᠰᠢᠨᠭᠡ** [名] (植) 甘蔗: нишин-гийнчихэр 蔗糖.

Нобелий **ᠨᠣᠪᠡᠯᠢ** [名] 诺贝尔: ~н шагналт 诺贝尔奖.

НОВ **ᠨᠣᠪ** 见 ~ногоон 深绿的, 翠绿的.

НОВЕЛЛ **ᠨᠣᠪᠡᠯᠯ** [名] ① 短篇小说, 故事; ② (法) (法律之) 增补部分.

НОВОКАЙН **ᠨᠣᠪᠣᠬᠠᠶᠢᠨ** [名] (医) 普鲁卡因, 奴佛卡因.

НОВШ **ᠨᠣᠪᠰ** [名] ① 垃圾, 废物: хог ~ 垃圾; ② 破旧家具, 破烂(家当).

НОВШИРХОГ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠬᠣᠭ** [形] 参见 новширхуу.

НОВШИРХУУ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠤ** [形] 垃圾很多的; 破烂很多的.

НОВШИРЦГООХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠣᠬᠤ** [动] новшрох 的众动态.

НОВШИРЧИХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] новшрох 的完成体.

НОВШЛОХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 变得杂乱无章, 变得乱七八糟; ② 显得破旧家具很多, 变得破烂很多; 垃圾废物多起来.

НОВШРОХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠣᠬ** [动] 参见 новшлох.

НОВШРУУЛАХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] новшрох 的使动态.

НОВШТОХ **ᠨᠣᠪᠰᠢᠲᠣᠬ** [动] 变成垃圾; 变成破烂, 变成废物.

НОВШХОН **ᠨᠣᠪᠰᠢᠬᠣᠨ** [形] новш 的小称; 显得乱七八糟的, 不成型的.

НОГДВОР **ᠨᠣᠭᠳᠠᠪᠣᠷ** [名] (数) 商数; 得数, 分得数.

НОГДОЛ **ᠨᠣᠭᠳᠣᠯ** [名] 份额, 分配量, 分摊额: ~ ашиг 股息, 红利; ~ газар 份地; ~ цалин 应发工资; ногдлын хуудас 税额通知书.

НОГДОМЖ **ᠨᠣᠭᠳᠣᠮᠵ** [名] ① 分摊额, 所得物; ② 装备率, 装备程度.

НОГДОХ **ᠨᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] 分担, 担负; 摊得, 摊派, 分得.

НОГДОШГҮЙ **ᠨᠣᠭᠳᠣᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可分得的; 不可负担的.

НОГДУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногдох 的使动态.

НОГДЧИХ **ᠨᠣᠭᠳᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] ногдох 的完成体.

НОГОО(Н) **ᠨᠣᠭᠣᠣ** [名] ① 青草; 绿茵: ~ хөөх (牧) 牲畜赶青; ② 青菜, 蔬菜: идшийн ~ 蔬菜; ~ ны дарах 腌菜; ~ ны зоорь 菜窖; ~ ны хашаа 菜园; ~ той шөл 菜汤; холимог ~ ны консерв 什锦菜罐头.

НОГООВОР **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠷ** I [形] 深绿色, 墨绿色: ~ чулуу 海绿石.

НОГООВОР **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠷ** II [名] (动) 绿鸟(鸟名): ~ хөгц 绿鸟.

НОГООВОРЖИН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠷᠵᠢᠨ** [名] 海绿岩.

НОГООВОРХОН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] 稍呈深绿色的, 略带墨绿色的.

НОГООВТОР **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠲᠣᠷ** [形] 浅绿色, 淡绿色.

НОГООВТОРХОН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠲᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] 浅绿色的, 较淡绿色的.

НОГООДОЙ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠳᠣᠶ** [名] (植) 青百合属, 吊兰属.

НОГООДОХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠳᠣᠬ** [动] 变得很绿; 绿色加重.

НОГООДУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногоодох 的使动态; 使之变绿, 染绿; 使绿色加重.

НОГООЖИХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠵᠢᠬᠤ** [动] ① 有蔬菜, 蔬菜化; ② 有青草; 有绿茵.

НОГООЖУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногоожих 的使动态.

НОГООЛ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯ** [名] (动) 山猫崽子.

НОГООЛДОЙ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠳᠣᠶ** [名] (动) 柳叶雀.

НОГООЛИН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠢᠨ** [名] 铜绿.

НОГООЛОЛЦОХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] ногоолох I、II 的共动态.

НОГООЛОХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠣᠬ** I [动] 放青, 让牲畜吃青草.

НОГООЛОХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠣᠬ** II [动] 使成绿色, 染绿, 涂绿.

НОГООЛУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногоолох I、II 的使动态.

НОГООЛУУР **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 胆绿素.

НОГООЛЦГООХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠯᠴᠢᠭᠣᠭᠠᠬᠤ** [动] ногоолох

I、II 的众动态。

НОГООН **ᠨᠣᠭᠣᠨ** I [形] 绿的，绿色的：～

зүлгэн дээр 在绿草地上，在绿茵上；～ хас 绿松石；～ өвс 青贮料；～ цай 绿茶；～ буурцаг <植> 绿豆；～ толгойт <动> 牛虻；马蝇；～ хүрэлзгэнэ <动> 蟋蟀；～ ялаа 绿头苍蝇；～ галуу <动> 鱼虎；～ мэлхий <动> 草蛙；～ тоть <动> 绿丁香鸟；～ хөдх <动> 绿斑(鸟)；～ анар 钙铝榴石；～ бах <动> 青蟾蜍；～ бордоо 青饲料；～ дарь эх <宗> 绿渡母(佛)；～ мөхлөг 叶绿素；～ хоног будаа <植> 狗尾草；～ чулуу 海绿石；◇～ **цээл** 深渊，深潭。

НОГООН **ᠨᠣᠭᠣᠨ** II [名] <口> 美元；ганд ～ байна уу? 您有美元吗?

НОГООРОХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 发绿，变成绿色，绿化，绿色覆盖：мод ～ 树发绿；ногоорсон их ус 绿水，发绿的深水；② 发霉，长霉；③ 酩酊大醉。

НОГООРУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногоорох 的使动态：хот ～ ажил 城市绿化工作。

НОГООРЦГООХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠷᠴᠢᠭᠣᠭᠠᠬᠤ** [动] ногоорох 的众动态。

НОГООРЧИХ **ᠨᠣᠭᠣᠣᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] ногоорох 的完成体。

НОГООХОН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠬᠣᠨ** [形] ногоон 的小称；苹果绿的，浅绿色的。

НОГООЧИН **ᠨᠣᠭᠣᠣᠴᠢᠨ** [名] 菜农，种菜的人，蔬菜专家。

НОГТ **ᠨᠣᠭᠲᠤ** [名] 笼头；суран ～ 皮笼头。

НОГТЛОГДОХ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠯᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动] ногтлох 的被动态。

НОГТЛОХ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 套笼头：морь ～ 给马戴笼头；② 花着绑，花着捆。

НОГТЛУУЛАХ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ногтлох 的使动态。

НОГТМОЛ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠮᠣᠯ** [名] <动> 老公野猪；◇～ **нугас** <动> 皮胡芦(鸟)。

НОГТОЛМОЛ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠮᠣᠯ** [形] 像套上笼头似的：～ угалз 笼头图案。

НОГТОЛЦГООХ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠯᠴᠢᠭᠣᠭᠠᠬᠤ** [动] ногтлох 的

众动态。

НОГТОЛЧИХ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] ногтлох 的多次体。

НОГТОС **ᠨᠣᠭᠲᠣᠰ** [名] 秋毛兽皮，短毛兽皮。

НОГТРУУ **ᠨᠣᠭᠲᠤᠷᠠᠭᠤ** [名] <动> (草原上的) 松鸡，沙鸡。

НОГУУЛ **ᠨᠣᠭᠤᠯ** [名] <动> 猎獭崽。

НОДЛИН **ᠨᠣᠳᠯᠢᠨ** [名] 参见 **ноднин**。

НОДНИН **ᠨᠣᠳᠨᠢᠨ** [名] 去年：～ жил 去年；～ намар 去年秋天。

НОДНИНХОН **ᠨᠣᠳᠨᠢᠨᠬᠣᠨ** [形] 去年的，仅过去一年的。

НОЁГТОЙ **ᠨᠣᠶᠣᠭᠲᠣᠢ** [名] ① 官太太，老爷的夫人；② 女官，女士。

НОЁД **ᠨᠣᠶᠣᠳ** [名] ноён 的复数。

НОЁЖИХ **ᠨᠣᠶᠣᠵᠢᠬᠤ** [动] 官僚化。

НОЁЛОГ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠣᠭ** [形·名] ① 摆官僚架子的，官气的，摆老爷架子的；② 主峰。

НОЁЛОГДОХ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动] ноёлох 的被动态。

НОЁЛОГЧ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠣᠭᠴᠢ** [名] 统治者：～ анги 统治阶级。

НОЁЛОЛ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠣᠯ** [名] 统治，管辖。

НОЁЛОХ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 统治，控制，管制，操纵；② 占主体，占统治地位，占绝大多数；③ 欺负，欺压。

НОЁЛУУ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠠᠭᠤ** [形] 摆官架子的，摆老爷架子的；官气十足的；好欺负人的，好欺压人的，蛮横霸道的。

НОЁЛУУЛАХ **ᠨᠣᠶᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① ноёлох 的使动态；② 意同 ноёлогдох。

НОЁН **ᠨᠣᠶᠣᠨ** [名] 先生；老爷，君，官人；主人；阁下；殿下；首领，头目；ноёд оо! 先生们! ～ дарга аа! ! 主席先生! ～ ын нуруу 主脊，屋脊；主干；～ орой 主峰；зууны ～ <陈> 百人队长；～ шийш 玉米；③ (象棋中的) 将帅，皇帝；(扑克牌中的) 大王。

НОЁНТОН **ᠨᠣᠶᠣᠨᠲᠣᠨ** [名] 先生，老爷，君，官人，主人；阁下，殿下；首领，头目。

НОЁНЧ **ᠨᠣᠶᠣᠨᠴᠢ** [形] 官僚的，老爷式的；官气十

足的,带官架子的: ~ хөрөнгөтөн 官僚资产阶级.

ноёрхог **ноёрхог** [形] ①强权的,霸道的; ②摆官架子的,官气十足的.

ноёрхогдох **ноёрхогдох** [动] ноёрхох 的被动态.

ноёрхогч **ноёрхогч** [名]统治者: ~ анги 统治阶级.

ноёрхол **ноёрхол** [名]统治,控制,管辖: хөрөнгөтний ~ 资本家的统治.

ноёрхон **ноёрхон** [名]贵族之妻,贵夫人,官太太.

ноёрхох **ноёрхох** [动] ①统治,控制,管辖: ~ анги 统治阶级; ②摆官架子,称王称霸; ③占主体,占绝大多数.

ноёрхоцгоох **ноёрхоцгоох** [动] ноёрхох 的众动态.

ноёрхуу **ноёрхуу** [形]参见 ноёрхох.

ноёрхуулах **ноёрхуулах** [动] ①ноёрхох 的使动态; ②同意 ноёрхогдох.

ноёрхчих **ноёрхчих** [动] ноёрхох 的完成体.

ноёхон **ноёхон** [名]小姐.

ножид **ножид** [名]危害,损害,伤害,祸害,贻害.

ножидлох **ножидлох** [动]危害,损害,伤害,祸害,贻害.

ножидтой **ножидтой** [形]有害的,危害的.

нозгон **нозгон** [形]见 ноозгон.

нозонги **нозонги** 见 ~ халдвар 潜伏传染.

нозооронгуй **нозооронгуй** [形]困倦的,无精打采的.

нозоорох **нозоорох** [动](因热或沉重而)慵懒,困倦,无精打采,懒惰.

нозооруулах **нозооруулах** [动] нозоорох 的使动态.

нойл **нойл** [名]参见 ноль.

ноймер **ноймер** [名]见 номер.

нойр **нойр** I [名]瞌睡; 困倦睡眠: ~ хоолгүй 废寝忘食(的); ~ авах 睡眠;

打盹,打瞌睡; ~ хүрэх 来瞌睡,困倦; ~ ханах 睡足; ~ хулих 忽睡忽醒; ~ алдах 失眠; ~ булчирхай 胰腺; ~ хүрэхгүй 失眠; ~ ны даавар 胰岛素; ~ дууу 睡眠不足; ~ ихтэй 瞌睡多的,好睡的; ~ багатай 瞌睡少的,不好睡的; ~ сэргэг 睡得警醒的; ~ сайтай ①睡眠好的; ②睡得警醒的; ~ муутай ①睡眠不好的; ②睡得死的; ③贪睡的; ~ хулжих 失眠; ~ хүрмээр 令人打瞌睡(的); (喻枯燥无味); ~ ны эм (医)安眠药; ~ оос сэрэх 睡醒.

нойр **нойр** II [名](解)胃下腺.

нойргүй **нойргүй** [形] ①不眠的,未睡的; ②觉少的,不好睡的.

нойрмог **нойрмог** [形] ①瞌睡的,昏昏欲睡的; 没睡醒似的; ②爱睡觉的.

нойрмогдуу **нойрмогдуу** [形]太爱打瞌睡的,十分好睡的.

нойрмоглоцгоох **нойрмоглоцгоох** [动]нойрмоглох 的众动态.

нойрмогловхон **нойрмогловхон** [形]迷迷糊糊的,困倦的.

нойрмоглох **нойрмоглох** [动]欲睡,打瞌睡.

нойрмоглуулах **нойрмоглуулах** [动]нойрмоглох 的使动态.

нойрсох **нойрсох** [动](敬)安寝,入睡.

нойрсуулах **нойрсуулах** [动]нойрсох 的使动态.

нойрсчих **нойрсчих** [动]нойрсох 的完成体.

нойрт **нойрт** [形]好睡的,瞌睡的: их ~ 好睡的,觉多的.

нойртой **нойртой** [形] ①瞌睡很多的,好睡的; ②睡足觉的; ③发困的,瞌睡的.

нойртос **нойртос** [名](医)胰腺炎.

нойт **нойт** [名]潮湿,湿度: агаарын ~ 空气湿度; ◇ **чнйг** ~ 潮湿.

нойтдох **нойтдох** [动]变得过湿,变潮湿.

нойтдуулах **нойтдуулах** [动]нойтдох 的使动态.

нойтлох **нойтлох** [动]使之变湿,返潮.

нойтлуулах **ᠨᠣᠶᠲᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нойтлох 的使动态。

нойтватор **ᠨᠣᠶᠲᠤᠪᠠᠲᠣᠷ** [形] 稍湿的, 稍潮的; 有些潮湿的。

нойтогнох **ᠨᠣᠶᠲᠤᠭᠨᠣᠬ** [动] ①使之潮湿, 返潮; ②(转)令人烦恼, 令人厌烦; 要花招。

нойтодгох **ᠨᠣᠶᠲᠤᠳᠣᠭᠠᠬ** [动] 使之潮湿, 使之润滑。

нойтон **ᠨᠣᠶᠲᠤᠨ** [形] 湿的, 湿润的, 潮湿的: ~ мод 湿木头; ~ оо 牙齦; ~ халуун 湿热; ~ хамуу оргих 总不离开, 黏住人不放; ~ хамуу <医> 疥疮; ~ гүвдрүү <医> 湿疹。

нойтрох **ᠨᠣᠶᠲᠤᠷᠠᠬ** [动] 受潮, 变湿。

нойтхон **ᠨᠣᠶᠲᠤᠬᠣᠨ** [形] нойтон 的小称; 微湿的, 微潮的。

нол **ᠨᠣᠯ** 见 ~ магнаг 满地风云缀。

нолго **ᠨᠣᠯᠭ᠎ᠠ** I 见 ~ баяжих 发大财, 暴发横财。

нолго **ᠨᠣᠯᠭ᠎ᠠ** II [名] <陈> 腰铃 (魔法师腰间之鸣物)。

нолгойт **ᠨᠣᠯᠭ᠎ᠠᠭᠢᠲ** [名] <动> 独俗。

нолдох **ᠨᠣᠯᠳᠠᠬ** [动] 击中, 命中。

нолиг **ᠨᠣᠯᠢᠭ** [形] 冗长的, 罗嗦的 (指谈话)。

нолиглох **ᠨᠣᠯᠢᠭᠯᠠᠬ** [动] 罗嗦, (说话) 冗长。

нололдох **ᠨᠣᠯᠣᠯᠳᠠᠬ** [动] (鸟禽) 雌雄互恋。

нолом **ᠨᠣᠯᠣᠮ** [名] 锦缎, 金银线之浮花锦。

нолорвос **ᠨᠣᠯᠣᠷᠪᠣᠰ** [名] <动> 豹。

нолцгор **ᠨᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] ①质次的: ~ бөс 次布; ②虚弱的, 疲惫的。

нолцойх **ᠨᠣᠯᠴᠣᠶᠢᠬ** [动] ①变次, 变差; ②变虚弱, 变疲惫。

нолчгор **ᠨᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 柔顺的, 驯服的, 老实的。

нолчгордох **ᠨᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得过于柔顺, 变得过于驯良, 过于老实。

ноль **ᠨᠣᠯ** [数] 零。

ном **ᠨᠣᠮ** [名] ①书; 典: ~ хэвлэл 书刊; ~ ын сан 图书馆; ~ ын санч 图书馆员; ~ зүй 图书馆学; ~ зүйч 图书馆学

家; ширээний ~ 案头 (常用) 书; ~ хийх 著书; ~ олгох лангуу (图书馆) 出纳台; ~ олгох машин 借书机; ~ цуглуулагч 藏书家; ~ унших ①读书; ②(宗)念经; ~ барлах 木板印书; ~ ын хаяг 书名; ~ ын шүүмж 书评; ~ хаялцах 专题辩论; ~ хэвлэгч 出版者; ~ бичиг 书籍; ~ судар 书册; 经典; ②学问, 学说: эрдэм ~ 学问; ~ үзэх 读书, 学习; эрдэм ~ гүй 无学问的, 无知识的, 不学无术的; ~ сурах 学习; ~ заалгах 让教书; ~ заах 教书; ③(宗)经, 经典; 宗教; 教义; ~ ын лам 喇嘛; ~ ын багш <宗> 经师, 法师; ~ ын чанар 教义; ~ ын хурал 道场; 祈祷; бурхны ~ 佛经; ~ ын ах 师兄; ~ ын дүү 师弟; ~ тавих <宗> 念经, 说教, 传道。

НОМГОДОХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠳᠠᠬ** [动] 变得过于老实, 过于驯服。

НОМГОН **ᠨᠣᠮᠭᠣᠨ** [形] 参见 **НОМХОН**。

НОМГОРОХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠷᠠᠬ** [动] 变驯服, 变老实, 变乖。

НОМГОРУУЛАХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] номгорох 的使动态。

НОМГОТГОГДОХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠲᠭᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] номготгох 的被动态。

НОМГОТГОГЧ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠲᠭᠣᠭᠴ** [名] ①驯养者, 制服者, 使温和者; ②使安静者, 使和缓者。

НОМГОТГОЛ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠲᠭᠣᠯ** [名] номготгох 的名词。

НОМГОТГОХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠲᠭᠠᠬ** [动] ①使驯服, 驯养, 使温和; ②使安静, 使和缓。

НОМГОТГУУЛАХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠲᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] номготгох 的使动态。

НОМГОХОН **ᠨᠣᠮᠭᠣᠬᠣᠨ** [形] номгон 的小称。

НОМГОЧЛОХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] ①选择老实驯服者; ②利用(他人之)老实驯服。

НОМГОЧЛУУЛАХ **ᠨᠣᠮᠭᠣᠴᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] номгочлох 的使动态。

НОМЕНКЛАТУР **ᠨᠣᠮᠡᠨᠭᠡᠨᠴᠢᠯᠠᠷ** [名] ①名称汇录; ②目录, 品名表; ③帐户清单。

НОМЕР **ᠨᠣᠮᠡᠷ** [名] ①号数, 号码; 号牌; 番号;

утасны ~ 电话号码; бичгийн ~ 文件号; ~ 013 тушаал 013 号命令; ② (杂志等的)号, 期; ③ 节目; урлагын ~ 文艺节目.

номерлох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 编号, 排号.

номерлоцгоох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номерлох 的众动态.

номерлуулах ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номерлох 的使动态.

номерчлох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 编号.

номигноно ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名]〈植〉知母属.

номин ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m I [名]青金石, 天青石.

номин ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m II 见 сохор ~ (动)田鼠.

номлогдох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номлох 的被动态.

номлогч ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] ①〈宗〉传教士, 讲经人; ② 宣教者; 宣扬者, 鼓吹者.

номлол ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] ① 说教; 教诲, 教导; ② 学说; 教导; марксын ~ 马克思学说; ③ 著作.

номлолго ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名]〈宗〉布道, 宣讲, 训诫.

номлолч ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [形] 说教的; 教条的; ~ үзэл 教条主义.

номлох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] ①〈宗〉布道, 说教; 教诲, 教导; ② 宣传, 鼓吹, 宣扬.

номлоцгоох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номлох 的众动态.

номлуулах ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① номлох 的使动态; ② 意同 номлогдох.

номвол ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] 说教, 教义.

номнох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 说教.

номноцгоох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номнох 的众动态.

номограмм ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名]〈数〉列线图, 诺模图.

номой ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [形] ① 软弱的; 慢吞吞的, 无生气的, 无精神的; 萎靡的; ② 温和的, 老实的; 静静的, 不动的.

номойдох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 变得过于软弱, 变得过于慢吞吞, 变得萎靡不振; ② 变得

温和老实.

номойлох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 缓慢, 懒散, 慢吞吞.

номойрох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 变软弱, 变慢吞吞, 变萎靡; ② 变温和老实.

номойтох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 变得软弱, 萎靡; ② 变温和, 老实.

номолгоо ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] 参见 номлолго.

номон ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m 见 номин II.

номорхох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 参见 номчирхох; ② 炫耀自己的书籍.

номт ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [形] ① 书的; 有书的; ② 学过的; 有学问的; ③〈宗〉经的; 经典的; 宗教的; 教义的; ~ дээл 道袍, 袈裟.

номтой ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [形] 有书的; 有教养的, 有气量的.

номтон ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名]〈宗〉教徒, 信徒.

номхдох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 变驯服, 变老实; ② 变平静.

номходоох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 参见 номхдох.

номхомсоглох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 假意温顺, 假作温和.

номхон ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [形] ① 老实的, 驯良的; ② 安静的, 和缓的, 平静的; номхон далай 太平洋; ~! 立正! (口令); ◇ ~ бор〈植〉北方的苦艾, 艾蒿.

номхорчих ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номхорох 的完成体.

номхотгол ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [名] ① 安慰, 安抚, 平息; ② 镇抚, 使驯服, 镇压, 平定, 绥靖; ③〈医〉消毒, 解毒.

номхотгох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номхотох 的使动态; ① 安慰, 安抚, 平息; ② 镇抚, 使驯服, 镇压, 平定; ③ 消毒, 解毒.

номхочлогдох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] номхочлох 的被动态; 因老实而被人利用.

номхочлох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] 利用他人的老实而为之.

номхочлуулах ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① номхочлох 的使动态; ② 因老实而被人利用.

номхрох ʃɛ̃nɔ̃lɔ̃m [动] ① 变驯服, 收敛; 变

老实；②平定，和缓，平静。

номхруулах **ᠨᠣᠮᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] номхрох 的使动态；参见 номхотгох。

номхтгоцгоох **ᠨᠣᠮᠬᠣᠲᠭᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] номхотгох 的众动态。

номхтгочих **ᠨᠣᠮᠬᠣᠲᠭᠣᠴᠢᠬ** [动] номхотгох 的多次体。

номхтгуулах **ᠨᠣᠮᠬᠣᠲᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] номхотгох 的使动态。

номхтох **ᠨᠣᠮᠬᠣᠲᠤᠬ** [动] ①变驯服，收敛；变老实；②平定，和缓，平静。

номч(ин) **ᠨᠣᠮᠴ** [名] ①著书者，作者；②学者，博学者；③〈宗〉讲经人，经师，禅师；精通教义者。

номчирхог **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠣᠭ** [形] 好炫耀博学的，好卖弄学问的；炫耀自己的知识的，表现自己有学问的；以有知识、有学问而自负的。

номчирхол **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠣᠯ** [名] 说教；念经。

номчирхон **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠣᠨ** [形] 参见 номчирхог。

номчирхох **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠣᠬ** [动] 炫耀博学，卖弄学问。

номчирхуу **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 номчирхог。

номчирхуулах **ᠨᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] номчирхох 的使动态。

номчлол **ᠨᠣᠮᠴᠯᠣᠯ** [名] 教书，训导，启发；传教。

номчлох **ᠨᠣᠮᠴᠯᠣᠬ** [动] 教书，训导，启发；传教。

нонгис **ᠨᠣᠩᠭᠢᠰ** [名] 〈动〉狗獾。

нониус **ᠨᠣᠨᠢᠭᠤᠰ** [名] 〈技〉游标，游尺。

нонной **ᠨᠣᠨᠨᠠᠭ** [名] 〈植〉龙泥花属。

ноог **ᠨᠣᠭ** [名] ①初浮稀奶油；②〈茶、烟等的〉末，屑；③草，细草。

ноогдвор **ᠨᠣᠭᠳᠠᠪᠣᠷ** [名] ①分得的数，分摊的数；②〈数〉商数。

ноогдол **ᠨᠣᠭᠳᠣᠯ** [名] 分得的数，分摊的数；миний ~ 我所摊得的一份。

ноогдох **ᠨᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] 参见 оногдох；өөртөө ~ үүрэг 分派给自己的任务。

ноогдуулах **ᠨᠣᠭᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] ноогдох 的使

动态；赋予。

ноозгой **ᠨᠣᠵᠤᠭᠠᠢ** [形] 懒散的。

ноозгон **ᠨᠣᠵᠤᠭᠣᠨ** [形] 迟钝的，笨拙的；粗鲁的，庸俗的。

ноолгор **ᠨᠣᠯᠭᠣᠷ** [形] 毛发蓬松的。

ноологдох **ᠨᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] ноолох 的被动态。

ноололдой **ᠨᠣᠯᠣᠯᠳᠣᠢ** [名] 〈动〉流苏鹑属。

ноололдох **ᠨᠣᠯᠣᠯᠳᠣᠬ** [动] ноолох 的互动态。

ноололдуулах **ᠨᠣᠯᠣᠯᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] ноололдох 的使动态。

ноололцох **ᠨᠣᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] ноолох 的共动态。

ноололцуулах **ᠨᠣᠯᠣᠯᠴᠤᠯᠠᠬ** [动] ноололцох 的使动态。

ноолох **ᠨᠣᠯᠣᠬ** [动] 拉，扯，攥，拖来拖去；打扰；扭打。

ноолрох **ᠨᠣᠯᠣᠷᠣᠬ** [动] 纠缠。

ноолуулах **ᠨᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ноолох 的使动态；②意同 ноологдох。

ноолуур **ᠨᠣᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 绒毛，柔毛；ямааны ~ 山羊绒；~ дэр 绒毛枕头。

ноолуурлах **ᠨᠣᠯᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 抓鼯，抓绒。

ноолуурхаг **ᠨᠣᠯᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭ** [形] ①多绒毛的，多柔毛的；②绒毛制的。

ноолцгоох **ᠨᠣᠯᠴᠭᠣᠬ** [动] ноолох 的众动态。

ноолчих **ᠨᠣᠯᠴᠢᠬ** [动] ноолох 的多次体。

нооль **ᠨᠣᠯ** [数] 参见 ноль。

ноомой **ᠨᠣᠮᠣᠢ** [形] 懦弱的，不机灵的；~ дорой 懦弱的。

ноормт **ᠨᠣᠷᠨᠠᠮᠲ** [形] 标准的。

ноорог **ᠨᠣᠷᠣᠭ** I [名] 草稿，底稿，原稿；бичгийн ~ 文稿；эх ~ 原稿，草稿。

ноорог **ᠨᠣᠷᠣᠭ** II [名] 破烂物，破旧物，破片。

ноороглох **ᠨᠣᠷᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] 起草，打草稿。

ноороглуулах **ᠨᠣᠷᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ноороглох 的使动态。

- нооройх** **ᠨᠣᠣᠷᠣᠶᠢᠬ** [动]发软, 松弛.
- нооролдох** **ᠨᠣᠣᠷᠣᠯᠳᠤᠬ** [动] ноорох 的互动态.
- ноором** **ᠨᠣᠣᠷᠣᠮ** [名]见 норм.
- нооронхой** **ᠨᠣᠣᠷᠣᠨᠬᠣᠶ** [形]褴褛的, 破烂的, 破旧的: ~ хувцастай 衣着褴褛的.
- ноорох** **ᠨᠣᠣᠷᠣᠬ** [动] ①脱毛, 掉毛: хонины ноос ~ 绵羊掉毛; ②(转)衣着破烂不堪.
- ноорс** **ᠨᠣᠣᠷᠰ** [名]鸟毛, 羽毛: ~ шаа 羽纱; ~ торго 羽缎.
- ноорсгоно** **ᠨᠣᠣᠷᠰᠭᠣᠨᠠ** [名]〈植〉毛莎属.
- нооруулах** **ᠨᠣᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ноорох 的使动态.
- ноорхой** **ᠨᠣᠣᠷᠬᠣᠶ** [形]参见 нооронхой.
- ноорхойтох** **ᠨᠣᠣᠷᠬᠣᠶᠲᠣᠬ** [动]变褴褛, 变破烂, 变破旧.
- ноорхойчууд** **ᠨᠣᠣᠷᠬᠣᠶᠴᠢᠭᠤᠳ** [名]游民, 衣衫褴褛者.
- ноос(он)** **ᠨᠣᠣᠰ(ᠣᠨ)** [名]畜毛: хонины ~ 绵羊毛; цэвэр ~ 纯毛; хагас ~ 半毛; ~ он даавуу 呢绒; ~ он утас 毛线; ~ он эдлэл 毛织品; ~ он нэхмэлийн үйлдвэр 毛纺厂; ~ он цамц 毛衣; ~ он бээлий 毛绒手套.
- ноослогдох** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠯᠭᠠᠳᠤᠬ** [动] ноослох 的被动态.
- ноослолцох** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] ноослох 的共动态.
- ноослох** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠯᠬ** [动] ①取毛, 剪毛; ②长毛, 长绒; 绒毛多起来.
- ноослуулах** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ноослох 的使动态.
- ноосолцгоох** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠭᠤᠳ** [动] ноослох 的众动态.
- ноосорхог** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠷᠬᠣᠭ** [形]多毛的, 毛丰富的: ~ хонь 多毛羊.
- ноосорхуу** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠷᠬᠠᠭᠤ** [形]毛较多的, 毛相当多的.
- ноосрох** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠷᠠᠬ** [动]起毛(如布等).
- ноосруулах** **ᠨᠣᠣᠰᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ноосрох 的使动态.

- ноот** **ᠨᠣᠣᠲ** [名]见 нот 1.
- ноотлол** **ᠨᠣᠣᠲᠣᠯ** [名]见 нотлол.
- ноотлох** **ᠨᠣᠣᠲᠣᠯᠬ** [动]见 нотлох.
- ноотлуулах** **ᠨᠣᠣᠲᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ноотлох 的使动态.
- ноохой** **ᠨᠣᠣᠬᠣᠶ** [名]穴, 窝, 洞: оготнын ~ 鼠窝.
- ноохойлогдох** **ᠨᠣᠣᠬᠣᠶᠣᠯᠭᠠᠳᠤᠬ** [动]ноохойлох 的被动态.
- ноохойлох** **ᠨᠣᠣᠬᠣᠶᠣᠯᠬ** [动](老鼠等)打洞, 挖穴, 造窝.
- ноохойлуулах** **ᠨᠣᠣᠬᠣᠶᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ноохойлох 的使动态.
- норадреналин** **ᠨᠣᠷᠠᠳᠷᠢᠨᠠᠯᠢᠨ** [名]〈医〉新肾上腺素, 去甲肾上腺素.
- норгох** **ᠨᠣᠷᠭᠠᠬ** [动] норох 的使动态; 蘸湿, 浸湿, 弄湿润: хоолой ~ төдий 仅仅能润一下喉咙(的液体).
- норгуулах** **ᠨᠣᠷᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] норгох 的使动态.
- норм** **ᠨᠣᠷᠮ** [名] ①标准, 规格, 规范, 规则: шүүх цаазны ~ 〈法〉法规; утга зохиолын хэлний ~ 文学语言规范; ②定额, 标准额: гүйцэтгэх ~ 应完成的定额; ~ гүйцэх 定额期满, 满定额; ~ бодогч 定额统计员; ~ зохих 编制定额; ③率.
- норматив** **ᠨᠣᠷᠮᠠᠲᠢᠪ** [名]定额; 标准.
- нормативт** **ᠨᠣᠷᠮᠠᠲᠢᠪᠲ** [形]规定的, 定额的.
- нормлох** **ᠨᠣᠷᠮᠣᠯᠬ** [动] ①规定定额; ②规定标准; ③定率.
- нормлуулах** **ᠨᠣᠷᠮᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нормлох 的使动态.
- нормт** **ᠨᠣᠷᠮᠲ** [形]定额的, 标准的.
- нормчлогдох** **ᠨᠣᠷᠮᠴᠣᠯᠭᠠᠳᠤᠬ** [动] нормчлох 的被动态.
- нормчлол** **ᠨᠣᠷᠮᠴᠣᠯ** [名]定额化; 标准化.
- нормчлолт** **ᠨᠣᠷᠮᠴᠣᠯᠲ** [名]定额化, 标准化.
- нормчлох** **ᠨᠣᠷᠮᠴᠣᠯᠬ** [动]实行定额化; 标准化.

норолт **ᠨᠣᠷᠣᠯᠲᠤ** [名] 湿。

нором **ᠨᠣᠷᠣᠮ** [名] 堆垛起的木头。

норомлох **ᠨᠣᠷᠣᠮᠯᠣᠬ** [动] 垛木头, 把木头堆整齐。

норомч (ин) **ᠨᠣᠷᠣᠮᠴ** [名] 定额员, 定额统计员。

норох **ᠨᠣᠷᠣᠬ** [动] 湿, 沾湿: усанд ~ 被水沾湿。

норхой **ᠨᠣᠷᠬᠣЙ** [名] 短毛。

норхойхон **ᠨᠣᠷᠬᠣЙᠬᠣᠨ** [形] норхой的小称。

норчих **ᠨᠣᠷᠴᠢᠬ** [动] норох的完成体。

нот **ᠨᠣᠲ** I [名] (乐) ① 音符; 歌谱; ② 音调, 调子。

нот **ᠨᠣᠲ** II [名] 照会; 通牒: эсэргүүцлийн ~ 抗议照会; ~ бичиг 照会。

нот **ᠨᠣᠲ** III [形] 坚定的, 牢固的; 确定的, 确切的, 确认的, 肯定的。

нотариат **ᠨᠣᠲᠠᠷИᠶᠠᠲ** [名] (法) 公证制度, 公证所: ~ аар батлуулах 在公证所办理手续, 由公证所证明; ~ ын байгууллага 公证所, 公证机关; ~ ын гэрээ 公证合同。

нотариус **ᠨᠣᠲᠠᠷИᠶᠠᠰ** [名] 公证人, 公证员。

нотлогдох **ᠨᠣᠲᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] нотлох的被动态: ийм ажлыг дааж чадахгүй нь үүгээр ~ ж байна 他不能担负此种工作, 已由此得到证实。

нотлол **ᠨᠣᠲᠯᠣᠯ** [名] 证明, 证据; 证实, 肯定, 确认, 确证。

нотлолцох **ᠨᠣᠲᠯᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] нотлох的共动态。

нотломж **ᠨᠣᠲᠯᠣᠮᠵ** [名] 证明书, 确认材料。

нотлох **ᠨᠣᠲᠯᠣᠬ** [动] 证实, 证明, 肯定, 确认。

нотлуулах **ᠨᠣᠲᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нотлох的使动态。

нотод **ᠨᠣᠲᠣᠳ** [副] 坚定地, 牢固地; 肯定地, 确定地, 确认地, 不动摇地: ~ итгэнэ 坚信; ~ баримтлах 坚持。

нотолгоо **ᠨᠣᠲᠣᠯᠭᠠᠭ** [名] 证明, 证实, 确认, 肯定; 证据。

нотолгоожуулах **ᠨᠣᠲᠣᠯᠭᠠᠭᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 作证。

нотолцгоох **ᠨᠣᠲᠣᠯᠴᠭᠠᠬ** [动] нотлох的众动态。

нотолчих **ᠨᠣᠲᠣᠯᠴᠢᠬ** [动] нотлох的完成体。

ноу - хау **ᠨᠣᠶ - ᠬᠠᠭ** [名] 新技术: ~ нэвтрүүлэх 推广新技术。

нох **ᠨᠣᠬ** [动] 参见 онох。

нохилох **ᠨᠣᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] 婀娜, 婆娑, 娉婷而行。

нохитох **ᠨᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] 勾结, 伙同; 混在一起。

нохитох **ᠨᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] 脸面玷污。

нохой **ᠨᠣᠬᠣЙ** [名·形·副] ① (动) 犬, 狗:

гөрөөч ~, анч ~ 猎犬; хоточ ~ 看家狗; ~ зуух 狗咬; албаны ~; 警犬 ~ хөтлөгч 牵狗人; 警犬管理员; ~ дасгалжуулагч 警犬训练员; ~ н албаны сургууль 警犬学校; золбин ~ 野狗, 丧家犬; ~ тавих 放狗觅踪, 放狗捕猎; ~ тухирах 纵狗; ② 戌(地支之十一): ~ жил 戌年, 狗年; ~ цаг 戌时(指晚上七—九时); ③ (转) 狡猾的, 恶毒的, 阴险的; 厉害的, 困难的: ~ хүн 老奸巨猾的人; ~ явдал болох 遇到困难的事情; ~ хэрэг 艰难的事情; ~ зан 坏脾气; 狡猾性子; ~ гахайдаа хүрэх 互相揭短; 狗咬狗; ~ ян дуу ойртох (事) 将告结束; ~ н ялау (动) 狗蝇子; ~ галуу (动) 鱼狗(鸟); ~ бөөс (动) 蛇蛋; ~ өтөг (动) 獾; ~ саармагч (动) 狮尾狒; ~ хуух (植) 赤爬, 露小豆; ~ шогшор (动) 普通码; ~ элбэнх (动) 貉; ~ дулан загас (动) 角鲨; ~ зангуу (植) 葵藜, 通仓耳; ~ зээх (动) 狗獾; ~ мич (动) 狒狒; ~ баавгай (动) 狗熊; ~ аварга загас (动) 狗鲨; ~ бөөдий (植) 三芒草; ~ н хушуу (植) 枸杞; ~ бүргэд (动) 鸟雕, 狗雕; ~ н шээрэн (植) 霸王; ~ далан халь (植) 明开夜合(树); ~ хуш (植) 马尾松; гурван ~ (天) 三星(伐星); ~ сэглэг 马摺窄(赛马时); ~ н гөлөг (动) 狗崽子; ~ н байр 犬舍(多指猎犬的); ④ 甚, 极其: ~ явган, ~ нүцгэн 光秃秃的, 一贫如洗的; ~ хялбар 极易。

нохойдох **ᠨᠣᠬᠣᠶᠳᠣᠬ** [动] 变得狡猾, 变得阴险.

нохоймсог **ᠨᠣᠬᠣᠶᠮᠰᠣᠭ** [形] 参见 нохойрхог.

нохоймсуу **ᠨᠣᠬᠣᠶᠮᠰᠤᠰᠤ** [形] 参见 нохойрхог.

нохойрог **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠣᠭ** [形] 参见 нохойрхог.

нохойрох **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠣᠬ** [动] ① 糟糕, 倒霉; 完蛋; ② 耍赖; 变得低三下四, 没有骨气, 卑躬屈膝.

нохойрхог **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠬᠣᠭ** [形] 狡猾的, 阴险的, 有坏心眼的; 厉害的.

нохойрхох **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠬᠣᠬ** [动] 参见 нохойтох.

нохойрхуу **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 нохойрхог.

нохойрхуулах **ᠨᠣᠬᠣᠶᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нохойрхох 的使动态.

нохойтой **ᠨᠣᠬᠣᠶᠲᠣᠢ** [形] ① 有狗的, 养犬的, ② 属狗的.

нохойтох **ᠨᠣᠬᠣᠶᠲᠣᠬ** [动] 耍赖, 耍无赖.

нохойтуулах **ᠨᠣᠬᠣᠶᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① нохойтох 的使动态; ② 纵狗, 放狗.

нохойцог **ᠨᠣᠬᠣᠶᠴᠣᠭ** [名] <动> 猎狗.

нохойч **ᠨᠣᠬᠣᠶᠴ** [形·名] ① 耍赖的, 耍滑的, 狡猾的; ② 养狗的; ③ 猎犬管理员.

нохойчлох **ᠨᠣᠬᠣᠶᠴᠯᠣᠬ** [动] ① 侵犯; 偷袭; ② 以狗爬式游泳; ③ 耍赖, 耍滑.

нохьтох **ᠨᠣᠬᠢᠲᠣᠬ** [动] 变脏, 弄脏.

ноц **ᠨᠣᠴ** [名] ① 恰当, 中肯; ② 厉害, 严重.

ноцгоно **ᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠨᠠ** [名] 见 ноцоҕоно.

ноцгүй **ᠨᠣᠴᠦᠭᠦᠢ** [形] 不严重的, 不厉害的, 无害的.

ноцлох **ᠨᠣᠴᠯᠣᠬ** [动] ① 用嘴不断地咬(指畜兽); ② 用手不断地抓、拉; ③ 扯开, 拉断.

ноцогдох **ᠨᠣᠴᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] ноцох I、II 的被动态; ① 被抓住, 被捉住; ② 被牵扯, 受牵连, 受连累; ③ 被咬; нохойд ~ 被狗咬.

ноцогоно **ᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠨᠠ** [名] ① <植> 苍耳; ② <植> 蒙古四合木.

ноцолдоон **ᠨᠣᠴᠣᠯᠳᠣᠨ** [名] 斗殴, 打架, 搏斗, 扑斗.

ноцолдооч **ᠨᠣᠴᠣᠯᠳᠣᠨᠴᠢ** [名] ① 好打架者, 好

斗者; 善打架者; ② 摔跤能手, 善摔跤者.

ноцолдох **ᠨᠣᠴᠣᠯᠳᠣᠬ** [动] ноцох II 的互动态; ① 交手, 搏斗, 打架; ② (хэнээр-юугаар) (转) 照料, 忙碌, 张罗; 陷在...上; хонь малаар ~ 忙着照料羊群.

ноцолдууланхан **ᠨᠣᠴᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] 好斗的, 好打架的.

ноцолдуулах **ᠨᠣᠴᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ноцолдох 的使动态.

ноцомтгой **ᠨᠣᠴᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [形] 易燃的.

ноцомхой **ᠨᠣᠴᠣᠮᠬᠣᠢ** [形] 参见 ноцомтгой.

ноцоогно **ᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠨᠠ** [名] 见 ноцоҕоно.

ноцоогуур **ᠨᠣᠴᠣᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] ① 点火器, 打火机; ② (电) 开关.

ноцоолго **ᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠯᠭᠠ** [名] ① 点火器, 发火器, 打火机; ② (电灯) 开关.

ноцоолгох **ᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠯᠭᠠᠬ** [动] ноцоох 的使动态.

ноцоох **ᠨᠣᠴᠣᠬ** [动] ноцох I 的使动态; 点火, 点燃: чүдэнз ~ 划火柴; гал ~ 点火.

ноцоохой **ᠨᠣᠴᠣᠬᠣᠢ** [名] <植> 假鹤虱属.

ноцоргоно **ᠨᠣᠴᠣᠷᠭᠣᠨᠠ** [名] <植> 紫草属.

ноцох **ᠨᠣᠴᠣᠬ** I [动] 着火, 燃烧: чийдэн ~ ж байна 灯亮着.

ноцох **ᠨᠣᠴᠣᠬ** II [动] ① 用手猛地抓住; ② 牵扯, 纠缠; ③ 咬, 扑: нохой ~ 狗咬.

ноцтой **ᠨᠣᠴᠲᠣᠢ** [形] 严重的, 特别的, 重大的: ~ алдаа 严重错误; ~ уршиг 严重后果; ~ хэрэг болов 发生了严重的事件; ~ шалтгаан 特别的理由.

ноцтойвтор **ᠨᠣᠴᠲᠣᠢᠪᠲᠣᠷ** [形] 严重些的, 较严重的, 较重大的, 较特别的.

ноцуулах **ᠨᠣᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ноцох I、II 的使动态; ② 意同 ноцогдох.

ноцчих **ᠨᠣᠴᠴᠢᠬ** [动] ноцох I、II 的多次体.

нөгөө **ᠨᠥᠭᠡᠭᠡ** [代] ① 另外的, 别的, 其他的: ~ талд, ~ талаар 另一方面; ~ хүн 另一人; ② 那个, 那一个: ~ хүн чинь ирлээ 你的那个人来了; ~ юмаа аль 给

我那个东西。

нөгөөдөр *нөгөөдөр* [名]后天。

нөгөөдөх *нөгөөдөх* [代]见 нөгөөтөх.

нөгөөдүүл *нөгөөдүүл* [代]其他的人, 其余的人; 那些人: ~ маань хаа байна? 我们其余的人在哪里?.

нөгөөлөх *нөгөөлөх* [动]另外看待, 排斥异己, 歧视。

нөгөөтөх *нөгөөтөх* [代]①另外的, 其他的, 别的; ②那一个人, 那一个。

нөгөөтэйгүүр *нөгөөтэйгүүр* [副]另一方面; нэгэнтэйгүүр..., ~ ...一方面..., 另一方面...

нөгөөтээгүүр *нөгөөтээгүүр* [副]参见 нөгөөтэйгүүр.

нөгөөх *нөгөөх* [代]另外的, 别的, 其他的。

нөгцөөх *нөгцөөх* [动]нөгцөх 的使动态。

нөгцөх *нөгцөх* [动]①过, 过去: цаг ~ 时间推移; ②拖延, 迟误, 延长; ③(转)去世, 绝命; 牺牲: нас ~ 牺牲; 去世。

нөгчих *нөгчих* [动]见 нөгцөх.

нөгчөөх *нөгчөөх* [动]нөгчих 的使动态。

нөгчрөх *нөгчрөх* [动]过时, 陈旧。

нөж *нөж* [名]凝固的血, 血块。

нөжлөх *нөжлөх* [动]使血凝固。

нөжлүүр *нөжлүүр* [名]〈生〉凝血酶, 纤维蛋白酶。

нөжнүүр *нөжнүүр* [名]凝血酶。

нөжрөлт *нөжрөлт* [名]血块。

нөжрөөх *нөжрөөх* [动]使血凝固。

нөжрөх *нөжрөх* [动]①血凝; ②肌肉受打呈现青紫斑。

нөжрүүлэх *нөжрүүлэх* [动]нөжрөх 的使动态。

нөжтөх *нөжтөх* [动]参见 нөжрөх.

нөжүүр *нөжүүр* [名]凝血酶; 参见 бүлэг-нүүр.

нөл *нөл* [名]火焰。

нөлдөх *нөлдөх* [动]冒火焰; 用火焰烧热。

нөлдүүлэх *нөлдүүлэх* [动]нөлдөх 的使动态。

нөлөө *нөлөө* I [名]①〈医〉抽搐病: ~ учрах (~ дайрах) 患抽搐病; ②在镜中现出怪象: ~ тэй толь 不平的镜子, 哈哈镜。

нөлөө(н) *нөлөө(н)* II [名]影响, 作用, 效果, 效应: ~ үзүүлэх 产生影响, 产生作用; ~ ид автагдах 受到影响, 在...的影响之下, 受...作用; ~ ихтэй 影响很大的, 作用很大的; хувьсгалын ~ 革命的影响; ~ далайц 效果, 作用; үр ~ 效果, 效应, 作用; ~ ний ороомог 〈理〉感应线圈; ~ ний цахилгаан гүйдэл 〈理〉感生电流。

нөлөө *нөлөө* III [名]〈火的〉热度。

нөлөөгүй *нөлөөгүй* *нөлөө* [形]无影响的, 无作用的, 无害的。

нөлөөдөх *нөлөөдөх* I [动]患抽搐病。

нөлөөдөх *нөлөөдөх* II [动]受影响, 受侵害; 受到麻烦。

нөлөөжих *нөлөөжих* [动]产生影响。

нөлөөлөгдөх *нөлөөлөгдөх* [动]нөлөөлөх 的被动态。

нөлөөлөл *нөлөөлөл* [名]影响, 作用。

нөлөөлөх *нөлөөлөх* [动]影响, 作用: хүүхдэд ~ 影响儿童; сайн талаар ~ 从好的方面予以影响。

нөлөөлөхүйц *нөлөөлөхүйц* [形]有影响的, 起作用的。

нөлөөлүүлэх *нөлөөлүүлэх* [动]①нөлөөлөх 的使动态; ②被影响, 受影响, 被作用。

нөлөөлүүр *нөлөөлүүр* [名]感应器。

нөлөөлцгөөх *нөлөөлцгөөх* [动]нөлөөлөх 的众动态。

нөлөөлчих *нөлөөлчих* [动]нөлөөлөх 的多次体。

нөлөөтөл *нөлөөтөл* [名]影响, 作用。

нөлөөтөх *нөлөөтөх* [动]①〈医〉患抽搐病; ②影响, 作用; 侵害, 侵蚀。

нөлөөтөхүй **ᠨᠥᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠦᠢ** [名] 反向, 反应, 共鸣。

нөлөөтүүлэх **ᠨᠥᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠦᠯᠢᠭ** [动] нөлөөтөх的使动态。

нөлөөтэй **ᠨᠥᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 很有影响的, 作用大的; 很有害的: ~ хүн 很有影响的人。

нөлөх **ᠨᠥᠯᠡᠬᠡ** [动] (由于水冲或风吹使沙土随之)旋卷, 席卷, 回荡。

нөлтөх **ᠨᠥᠯᠡᠲᠡᠬᠡ** (燃烧)发出火焰。

нөмгөдөх **ᠨᠥᠮᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 нөмгөлөх。

нөмгөлөх **ᠨᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 穿袍不系带(或解带), 衣着不系带, 不结纽。

нөмгөлүүлэх **ᠨᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠭ** [动] нөмгөлөх的使动态。

нөмгөн **ᠨᠥᠮᠭᠡᠨ** [形] 披着的, (穿袍)不系带子的。

нөмийлгөх **ᠨᠥᠮᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] нөмийх的使动态。

нөмийх **ᠨᠥᠮᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 倾危, 欲倾。

нөмөр **ᠨᠥᠮᠥᠷ** [名] ①避风处; 阳坡; (军)掩体, 掩蔽所; ②掩护, 隐蔽, 庇护。

нөмөргөө **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠡᠭᠡ** [名] 见 нөмрөг。

нөмөргөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ①扣上; ②(转)嫁祸。

нөмөрдөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ①躲在避风处; 躲在掩体内; ②成非常隐蔽状; 过于隐蔽。

нөмөрдүү **ᠨᠥᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 很隐蔽的; 隐蔽处多的。

нөмөрдүүлэх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠢᠭ** [动] нөмөрдөх的使动态。

нөмөрлөгдөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нөмөрлөх的被动态。

нөмөрлөцөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нөмөрлөх的共动态。

нөмөрлөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ①隐蔽起来, 掩盖, 掩蔽, 掩护; ②修做掩护物, 修掩蔽所; ③躲藏, 躲避。

нөмөрлөгчөөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нөмөрлөх的众动态。

нөмөрлүүлэх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠭ** [动] нөмөрлөх的使动态。

нөмрөг **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠡ** [名] ①斗篷, 披肩; ②大衣, 雨衣, 马衣; өвсөн ~ 蓑衣。

нөмрөглөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 нөмрөх。

нөмрөгт **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠡᠲᠡ** [形] 有斗篷的, 有披肩的: ~ шулганаа <动> 草原石鹞。

нөмрөх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠬᠡ** [动] ①盖, 蒙, 披: хөнжил ~ 盖被子; дээлээ ~ 披上皮袄; ◇ өнгөрсөн бороонд цув ~ 雨后打伞(比喻已误过时候); ②(转)覆盖大地; 席卷: үерийн ус ~ н авлаа 洪水覆盖着大地。

нөмрүүлэх **ᠨᠥᠮᠥᠷᠭᠦᠯᠢᠭ** [动] нөмрөх的使动态。

нөөвөр **ᠨᠥᠭᠡᠪᠦᠷ** [名] 参见 нөөц: алтны ~ 黄金储备。

нөөвөрлөх **ᠨᠥᠭᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 нөөцлөх。

нөөлгөх **ᠨᠥᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] нөөх的使动态。

нөөлөг **ᠨᠥᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** I [名] (风)倒卷: ~ салхи 倒卷风。

нөөлөг **ᠨᠥᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** II [名] (为取暖笼起的)大火: ул ~ 大火堆; дух ~ 小火堆; ~ тавих 笼火。

нөөлөглөх **ᠨᠥᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] (风)倒卷。

нөөлөх **ᠨᠥᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 нөөлөглөх。

нөөмөл **ᠨᠥᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] 储备的, 储藏的。

нөөмт **ᠨᠥᠭᠡᠮᠡᠲᠡ** [名] 储备; 资金; 蕴藏: бэлэн байгаа ~ 现金资金; нутгийн ~ 地方资源。

нөөрөглөх **ᠨᠥᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 拖拉, 拖延。

нөөх **ᠨᠥᠭᠡᠬᠡ** [动] 储蓄, 储藏, 储存, 储备, 后备: идэх юмаа ~ 储存食物。

нөөц **ᠨᠥᠭᠡᠴᠡ** [名] ①储藏, 储存, 蕴藏, 储备, 后备: ~ муутай ①储备不足的; ②后劲不足的; нүүрсний ~ 煤的蕴藏; ~ баялаг 蕴藏; 宝藏; ◇ ~ бололцоо 潜力; ~ бараа 储备商品; ~ бэлтгэл 储备; ③储存物, 储备品, 后备品。

нөөцгөөх **ᠨᠥᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] нөөх的众动态。

нөөцлөгдөх **ᠨᠥᠭᠡᠴᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нөөцлөх的被动态。

нөөцлөлт **ᠨᠥᠭᠡᠴᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡ** [名] 储备。

нөөцлөх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] **нөөцлөх** 的共动态。
нөөцлөмж **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠮᠵᠢ** [名] 储备物品, 储存货物。
нөөцлөх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 贮藏, 储存, 储备, 后备。
нөөцлүүлэгч **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 存户。
нөөцлүүлэх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **нөөцлөх** 的使动态。
нөөцлүүр **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] ① 贮存器, 贮槽, 容器, 油罐; ② (建) 贮水池: усны ~ 蓄水池。
нөөцөлзөх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠵᠡᠬᠡ** [动] **нөөцлөх** 的短暂体。
нөөцөлцгөөх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] **нөөцлөх** 的众动态。
нөөцтэй **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠲᠡᠢ** [形] 有贮藏的, 有储蓄的, 有储备的, 有后备力的。
нөөчих **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] **нөөх** 的多次体。
нөөш **ᠨᠡᠭᠡᠰᠢ** [名] ① 储备物, 储备粮, 备用食品; ② 罐头: сүүн ~ 牛奶罐头。
нөр(өн) **ᠨᠥᠷ** [形] ① 不间断的, 不停的, 无休止的, 连续的; (医) 慢性的(病): ~ өвчин 慢性病; ~ өн ярих 不停地讲; ② 缠住不放的, 令人厌烦的; ③ 顽固的, 固执的。
нөргүү **ᠨᠥᠷᠭᠦᠭᠦ** [形] 笨重的。
нөргүүхэн **ᠨᠥᠷᠭᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] **нөргүү** 的小称: 较笨重的。
нөрх **ᠨᠥᠷᠬᠡ** I [动] ① 固执, 执拗, 顽固; ② 执著, 纠缠。
нөрх **ᠨᠥᠷᠬᠡ** II [动] 弯, 斜, 歪, 偏。
нөрлөх **ᠨᠥᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 不间断, 不停顿, 持续, 连续: ~ н байлдах (军) 连续作战。
нөрөө **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡ** I [名] 痘痕, 麻子。
нөрөө **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡ** II [形] 固执的, 执拗的; 执著的。
нөрөөдөх **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] 留下痘痕, 出现麻子。
нөрөөдөх **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动] 变得过于固执, 变执拗, 变执著。

нөрөөтэй **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** I [形] 有痘痕的, 有麻子的。
нөрөөтэй **ᠨᠥᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** II [形] ① 固执的, 执拗的; ② 缠绵不休的。
нөрөх **ᠨᠥᠷᠡᠬᠡ** [动] 见 **нөрх** I、II。
нөрүү **ᠨᠥᠷᠦᠭᠦ** [形] 弯曲的, 斜的, 歪的, 偏的。
нөсөө **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡ** I 见 цусны ~ (生化) 血红蛋白。
нөсөө **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡ** II [名] 变化, 变动; 变更, 改革。
нөсөөгүйжих **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡᠭᠦᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] 脱色, 色素减少; 去色素法。
нөсөөгүйжүүлэх **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡᠭᠦᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **нөсөөгүйжих** 的使动态。
нөсөөтөл **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡᠯ** [名] (生理) (皮肤) 色素沉着。
нөсөөтөх **ᠨᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] (生理) (皮肤) 色素沉着。
нөсөр **ᠨᠥᠰᠡᠷ** [形] 见 **нүсэр**。
нөхвөр **ᠨᠥᠬᠦᠪᠦᠷ** [名] 补充, 补偿; 补贴, 补助; 裨益; 填补物。
нөхвөрлөгдөх **ᠨᠥᠬᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] **нөхвөрлөх** 的被动态。
нөхвөрлөл **ᠨᠥᠬᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯ** [名] 补, 补充, 增补。
нөхвөрлөх **ᠨᠥᠬᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 补, 补充, 增补。
нөхмөл **ᠨᠥᠬᠦᠮᠡᠯ** [形] 修补的, 缀补的, 缝补的。
нөхөгдөх **ᠨᠥᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] **нөхөх** 的被动态。
нөхөд **ᠨᠥᠬᠡᠳᠡ** [名] (**нөхөр** 的复数) 同志们, 朋友们, 伙伴们: хайрт ~ өө! 亲爱的同志们! ~ сэлт 同伴。
нөхөдтэй **ᠨᠥᠬᠡᠳᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有许多朋友的; 有许多同志的; ② 好交友的, 多朋友的。
нөхөзнөх **ᠨᠥᠬᠡᠵᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] **нөхөх** 的短暂体。
нөхөлцөх **ᠨᠥᠬᠡᠬᠡᠵᠡᠬᠡ** [动] **нөхөх** 的共动态。
нөхөөс(өн) **ᠨᠥᠬᠡᠭᠡᠰᠡ** [名] ① 补丁: халуун ~ 热补用补丁; ~ тавих 打补丁; далан ~ 破烂不堪; ② (陈) 伤, 伤口: шарх ~ 伤口; ③ 补助, 增补: нэмэр ~

增补；①顶替，代替，补替。

нөхөөслөх **ᠨᠥᠬᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] ①修补，缀补，打补丁；②〈陈〉受伤；③补助，增补；④顶替，补替。

нөхөөстэй **ᠨᠥᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] ①有补丁的；②〈陈〉有伤口的。

нөхөр **ᠨᠥᠬᠦᠷ** [名] ①同志，朋友，同伴，伙伴：анд ~ 挚友；найз ~ 朋友；~ татах ①牵连人，乱咬人；②拉同伙，找同伴；нөхрийн хувиар 以同志的身份；~ ёсны мэнд 同志式的问候；~ ийн шүүх 〈法〉公意审判会，同志审判会（由群众审理较小案件的机构）；②丈夫：манай ~ 我的丈夫；~ т гарах 出嫁。

нөхөрлөг **ᠨᠥᠬᠦᠷᠯᠡᠭ** [形] 友爱的，友好的，友谊的。

нөхөрлөл **ᠨᠥᠬᠦᠷᠯᠡᠯ** [名] ①友爱，友好，友谊；交友，结交；②（由某种目标而结成的）团体，社团：социалист хамтын ~ 社会主义大家庭；ариун цэврийн ~ 卫生队。

нөхөрлөх **ᠨᠥᠬᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 交友，结交；友好，亲睦，友爱。

нөхөрлөгөөх **ᠨᠥᠬᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] нөхөрлөх 的众动态。

нөхөрлүүлэх **ᠨᠥᠬᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нөхөрлөх 的使动态。

нөхөрсөг **ᠨᠥᠬᠦᠷᠰᠡᠭ** [形] 友好的，亲睦的，和睦的；友爱的，亲善的：~ дотно харилцаа 亲密友好的关系；~ урилгын тэмцээн 〈体〉友好邀请赛；~ айлчлалт 友好访问；~ төлөөлөгчид 友好代表团。

нөхөртэй **ᠨᠥᠬᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] ①有同志的，有朋友的；朋友很多的；②有丈夫的。

нөхөрших **ᠨᠥᠬᠦᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] 亲密起来，成为密友。

нөхөх **ᠨᠥᠬᠦᠬᠡ** [动] ①修补，缀补，织补，打补丁；②〈转〉添补，补助，补充；抵偿，补偿，弥补：~ н олговор 补贴；~ н сэргээгдэх баялаг 再生资源；③顶替，补替：алба ~ 〈陈〉顶服劳役；④〈陈〉受伤。

нөхөцгөөх **ᠨᠥᠬᠦᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] нөхөх 的众动态。

нөхөшгүй **ᠨᠥᠬᠦᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] ①不可补的；②不可补充的，不可补助的；不可弥补的，不可抵偿的；~ хохирол 不可弥补的损

失；③不可顶替的，不可补替的。

нөхүүлэх **ᠨᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нөхөх 的使动态。

нөхүүр **ᠨᠥᠬᠦᠭᠦᠷ** [名] 参见 нөхвөр。

нөхцөл **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯ** [名·形] ①因素，条件，可能性：~ байдал 条件，情势；~ бололцоо 条件，可能；~ учрал 条件，机会；бүтэх ~ тэй хэрэг 可能做到的事；өөрийн орны ~ байдалд тохируулах 使适合于本国条件和情况；②〈语〉辅助性的，跟随性的：~ үг 〈语〉副词；~ үйл үг 〈语〉副动词。

нөхцөлгүй **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯᠡᠭᠦᠢ** [形] 没有条件的，办不到的，不可能的。

нөхцөлдөх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нөхцөх I 的互动态。

нөхцөлдүүлэх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нөхцөлдөх 的使动态。

нөхцөлт **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯᠲᠡ** [形] нөхцөлтэй。

нөхцөлтэй **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 有可能的，有条件的，可望的。

нөхцөөх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①参见 нөхцүүлэх；②度，度过：цаг ~ 度光阴。

нөхцөх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠬᠡ** I [动] ①交朋友，结伙，结伴；②〈转〉缠在…上，上瘾，陷在…里，耽溺。

нөхцөх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠬᠡ** I [动] ①过去，消逝，消失：цаг ~ 时间消逝；②逝世，去世，故去：нас ~ 逝世，身死，死亡。

нөхцүүлэх **ᠨᠥᠬᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нөхцөх I 的使动态。

нуга **ᠨᠤᠭᠠ** I [名] ①青草丛，（河、湖的）草岸；②小丘，凸地：уул ~ 山丘，山脊；нугын үнэгэн сүүл 〈植〉草原看麦娘；нугын халтар 〈动〉粉蝶；нугын хонгор зул 〈植〉草甸矢车菊；нугын хөгт 〈动〉燕燕得；нугын цагаан элэгт 〈动〉乌灰鸡；нугын шивлээ 〈植〉草原木贼；нугын бор эрвээхэй 〈动〉草地螟，草地夜蛾；нугын зууч 〈植〉紫花烟草；нугын өл буурал 〈植〉草地切落菜；нугын сааралж 〈植〉草甸山萝花；нугын төмөрдэ 〈植〉草地山藜豆；нугын туйпланцар 〈植〉草原糙苏；

нугын шийхнүүхэй <植> 草地鸚;
 нугыншимтэглэй <动> 草甸老鸚;
 нугын ямаалз <植> 草甸鸦葱; нугын
 ямаан сахал <植> 草甸波罗门参.

нуга **нуга** II [副] 狠狠地, 使劲地: ~ дарах
 狠压.

нугажгар **нугажгар** [形] 弯背曲身的.

нугалаа **нугалаа** [名] ① 折叠处, 叠痕, 折叠
 纹: ~ гарах 出现折叠痕; ② (转) 偏向,
 偏差, 过火: зүүний ~ “左”的偏向,
 “左”倾.

нугалаадас **нугалаадас** [名] 褶, 褶子, 褶
 纹, 皱褶.

нугалаас **нугалаас** [名] 参见 нугалаадас.

нугалаатан **нугалаатан** [名] 偏激分子, 过火
 分子: зүүний ~ “左”倾偏激分子.

нугалагдах **нугалагдах** [动] нугалах 的被动
 动态.

нугалагч **нугалагч** [名] <解> 屈肌.

нугалалцах **нугалалцах** [动] нугалах 的共
 动态.

нугалам **нугалам** [形] 折叠的.

нугаламж **нугаламж** [名] 折叠物, 折子.

нугаларах **нугаларах** [动] ① 屈, 屈折, 弯曲,
 倒伏; ② 折服, 屈服.

нугалах **нугалах** [动] ① 折, 折叠; ② 折弯;
 折断; ③ 拆, 卸, 拆卸; ④ (转) 加倍计算:
 ~ торгох 加倍罚款; ⑤ 过火, 出偏差,
 出偏向, 偏激.

нугалбар **нугалбар** [名] ① 折叠; 折叠物, 折
 子; ② (陈) 奏折.

нугалбарлагдах **нугалбарлагдах** [动] нугал-
 барлах 的被动动态.

нугалбарлах **нугалбарлах** [动] 参见 нуга-
 лах.

нугалбарлуулах **нугалбарлуулах** [动] нугал-
 барлах 的使动态.

нугалбартай **нугалбартай** [形] ① 折叠的; ②
 有折子的, 有折叠物的.

нугалмай **нугалмай** [名] <解> 软骨.

нугалмайт **нугалмайт** [形] 有软骨的.

нугалмайтан **нугалмайтан** [名] <动> 软骨类
 动物.

нугалрах **нугалрах** [动] 参见 нугаларах.

нугалруулах **нугалруулах** [动] нугалрах
 的使动态.

нугалуур **нугалуур** [名] <生理> 幽门窦: ~
 гэдэс <解> 十二指肠.

нугалхийлах **нугалхийлах** [动] ① 折叠一下;
 ② 折弯, 折断.

нугалцгаах **нугалцгаах** [动] нугалах 的众
 动态.

нугалчих **нугалчих** [动] нугалах 的多次
 体.

нуган **нуган** [名] <书> 子, 男孩.

нугараа **нугараа** [名] 折页.

нугараач **нугараач** [名] 柔术表演者: уран
 ~ 柔术演员.

нугарал **нугарал** [名] 参见 нугаралт.

нугаралт **нугаралт** [名] ① 屈, 弯曲, 曲折,
 屈缩; ② 折叠, 出现折痕; ③ (转) 减弱, 和
 缓, 减轻; ④ (转) 完成, 结束, 竣工, 大体
 结束.

нугарамхай **нугарамхай** [形] 易弯曲的, 易折
 断的.

нугарамхайшил **нугарамхайшил** [名] 柔韧性,
 弯曲性.

нугарах **нугарах** [动] ① 屈, 弯曲, 曲折, 屈
 缩: өвдөг ~ 腿屈缩起来; ② 折叠, 出现
 折痕; ③ (转) 减弱, 和缓, 减轻: өвчний
 байдал ~ 病情减轻; ④ (转) 完成, 结束,
 大体完成: миний ажил нугарч байна
 我的工作大体完成了.

нугармтгай **нугармтгай** [形] 参见 нуга-
 рамхай.

нугарс(ш) **нугарс(ш)** [名] 褶痕, 折痕, 皱纹.

нугаруулах **нугаруулах** [动] нугарах 的使
 动态.

нугархай **нугархай** [名] 折痕, 屈痕, 屈缩处,
 折叠处.

нугарчих **нугарчих** [动] нугарах 的完成

体.

нугас (ан) **ᠨᠤᠭᠤᠰ** I [名]〈动〉鸭: ангир ~ 黄鸭; хээрийн ~ 野鸭; алаг ~ 花鸭.

нугас (ан) **ᠨᠤᠭᠤᠰ** II [动]〈解〉脊髓: ~ ширгэх 〈医〉脊髓瘘; тархи ~ 〈解〉脑髓.

нугас (ан) **ᠨᠤᠭᠤᠰ** III [名]铰链; 折页: үүдний ~ 门的折页, 合页.

нугасангар **ᠨᠤᠭᠤᠰᠠᠨᠭᠠᠷ** [名]〈医〉脊髓炎.

нугасархуу **ᠨᠤᠭᠤᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]鸭子样的, 鸭子式的; 多鸭的.

нугаслагдах **ᠨᠤᠭᠤᠰᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] нугаслах 的被动态.

нугаслах **ᠨᠤᠭᠤᠰᠯᠠᠬ** [动] ① 刺断脊骨: адууг ~ н алах (以刺脊椎来) 杀马; нүхэнд нь ~ 彻底消灭, 砸烂; ② 安铰链; 安折页.

нугаслуулах **ᠨᠤᠭᠤᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① нугаслах 的使动态; ② 意同 нугаслагдах.

нугастан **ᠨᠤᠭᠠᠰᠲᠠᠨ** [名]〈生〉脊髓动物.

нугастас **ᠨᠤᠭᠠᠰᠲᠤᠰ** [名]〈医〉脊髓炎.

нугасхийх **ᠨᠤᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 折起来, 折叠起来; ② 弯曲, 屈缩, 曲折.

нугац **ᠨᠤᠭᠠᠴ** [名]掩体, 掩蔽所, 藏身之地: ~ суух 在掩体内藏起来.

нугачаа **ᠨᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠠ** [名]曲折, 挫折, 低洼处.

нугачаатай **ᠨᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠲᠠᠶ** [形]曲折的, 有挫折的.

нугачих **ᠨᠤᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] ① 频频折叠, 频频曲折; ② 不停地弯曲, 不断地屈缩; ③ 猛一屈缩, 猛一折, 窝: хөлөө ~ 窝脚.

нугачуулах **ᠨᠤᠭᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нугачих 的使动态.

нугаччих **ᠨᠤᠭᠠᠴᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] нугачих 的多次体.

нугдага **ᠨᠤᠭᠳᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ 参见 нугдганах.

нугдайлгах **ᠨᠤᠭᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] нугдайх 的使动态.

нугдайх **ᠨᠤᠭᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 脖子变短, 变成缩脖子; ② 身体缩短, 抽起身子.

нугдалзах **ᠨᠤᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 нугдганах.

нугдалзуулах **ᠨᠤᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нугдалзах 的使动态.

нугдас **ᠨᠤᠭᠳᠠᠰ** 见 ~ ~ (像鸭子行走时脖子) 一缩一缩地; 一坠一坠地.

нугдганах **ᠨᠤᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 频频缩脖子, 短脖子不断动作; ② 身体不停抽缩, 身体不断曲缩, 抽抽身子的人不断动作.

нугдгануулах **ᠨᠤᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] нугдганах 的使动态.

нугдгар **ᠨᠤᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 缩脖子的, 颈较短的; ② 身体抽缩的, 身体屈缩的, 身子抽抽的.

нугдгархан **ᠨᠤᠭᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] нугдгар 的小称; ① 脖子较缩的, 颈较短的; ② 身体较抽缩的.

нугж **ᠨᠤᠭᠵ** [名]〈动〉小鸭子.

нуглагдах **ᠨᠤᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] нуглах 的被动态.

нугтруу **ᠨᠤᠭᠲᠤᠷᠦᠭᠤ** [名]〈动〉松鸡.

нугуун **ᠨᠤᠭᠤᠭᠤᠨ** [名]参见 нуган.

нуд **ᠨᠤᠳ** 见 ~ хийх (骨关节) 咯咯作响.

нударга **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠ** [名] ① 拳头: ~ зангидах 握起拳头; ~ н эрдэм 〈体〉拳术; ~ ны хөдөлгөөн 〈体〉拳击运动; ~ н үндэс 〈医〉〈药〉川芎; ② (转)能力, 精干; 熟练: ~ тай зураач 精干的画家; ③ 袖头.

нударгадах **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 熟练地完成, 精干地执行; ② 拳击, 用拳捶打; ③ 抑制自满, 战胜自满情绪.

нударгалагч **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]拳击者, 拳击家.

нударгалах **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 拳击, 用拳打; ② 逼迫, 强迫.

нударгалцах **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] нударгалах 的共动态.

нударган **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠨ** [名]富人, 富农分子, 富农阶级.

нударганчууд **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠳ** [名] нударган 的复数; 富人们, 富农们.

нударгших **ᠨᠤᠳᠠᠷᠭᠠᠰᠢᠬ** [动] 老练起来, 熟练

起来, 精干起来。

нударчих **ᠨᠣᠳᠠᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] нудрах 的多次体。

нудрага **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 见 нударга。

нудрагадах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 见 нударгадах; ① 熟练地完成, 精干地执行; ② 拳击, 用拳捶打; ③ 抑制自满, 战胜自满情绪。

нудрагалагдах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] нудрагалах 的被动态。

нудрагалах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 见 нударгалах。

нудрагалуулах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нудрагалах 的使动态。

нудрагаших **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠰᠢᠬᠢ** [动] 见 нударгаших。

нудрагдах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] нудрах 的被动态。

нудрах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠬᠤ** [动] ① 用拳捶, 用拳敲, 拳打; 推搡, 顶; ② (幼畜吮乳时) 用嘴拱乳房; ③ 杀, 宰 (忌讳语); над нэг хонь нудраад өгөөч 请给我宰一只羊。

нудруулах **ᠨᠣᠳᠠᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нудрах 的使动态。

нудуур **ᠨᠣᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] (植) 雌蕊。

нудчаа **ᠨᠣᠳᠴᠠᠭ** [形] ① 好用拳敲打的; 好推顶的, ② 好用嘴拱母畜乳房的 (幼畜)。

нудчилдах **ᠨᠣᠳᠴᠢᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] нудчих 的互动态。

нудчих **ᠨᠣᠳᠴᠢᠬᠢ** [动] нудрах 的多次体。

нудчуулах **ᠨᠣᠳᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нудчих 的使动态。

нужигнах **ᠨᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ** [动] 咯咯作响, 咯吱作响。

нужигнуулах **ᠨᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нужигнах 的使动态。

нуклеаз **ᠨᠤᠯᠡᠭᠠᠰ** [名] (生化) 核酸酶。

нуклеин **ᠨᠤᠯᠡᠭᠢᠨ** [名] (生化) 核素。

нуклеозид **ᠨᠤᠯᠡᠭᠠᠵᠢᠳ** [名] (生化) 核甙。

нуклеопроteid **ᠨᠤᠯᠡᠭᠠᠯᠡᠮᠤᠯᠠᠭ** [名] 核蛋白。

нуклеотид **ᠨᠤᠯᠡᠭᠠᠳᠢᠳ** [名] 核甙酸。

нул **ᠨᠤᠯ** [形] 纯, 全: ~ ногоон 纯绿的, 全绿的; ~ маннаг 纯粹的蟒缎。

нулгаах **ᠨᠤᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] 用牙剥, 用牙撕。

нулганах **ᠨᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] (缎子等) 发滑。

нулгах **ᠨᠤᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] 参见 нулгаах。

нулгалах **ᠨᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 擦破, 蹭破; ② 弄烂, 煮烂, 泡烂。

нулгарах **ᠨᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 脱落; ② 破, 擦破, 蹭破; ③ 烂。

нулгачих **ᠨᠤᠯᠭᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] 擦破, 蹭破。

нулималцах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] нулимах 的共动态。

нулимах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠬᠤ** [动] ① 吐痰, 吐唾沫; ② (转) 唾弃。

нулимдас **ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠳᠤ** [名] 参见 нулимс I。

нулимлуулах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] нулимлах 的使动态。

нулимс(ан) **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰ** I [名] 眼泪: нүдний ~ 眼泪; хоёр нүдэндээ ~ тай 两眼含泪; ~ асгаруулан ярих 洒泪诉说; ~ гүйлгэнэх 涌出眼泪; ~ унагаах 落泪; ~ аа унагаахаар нудрагаа зангид 与其掉眼泪, 不如擦拳头; ~ алдах 掉泪; ~ ны булчирхай (解) 泪腺。

нулимс **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰ** II [名] 痰; 唾沫, 口水; ~ ны сав 痰盂; ◇ ~ шүлс 口水, 唾液。

нулимст **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰᠲᠤ** [形] 有眼泪的; 伤心的。

нулимстах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰᠲᠠᠬᠤ** [动] 流眼泪。

нулимстуулах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰᠲᠤᠭᠠᠬᠤ** [动] нулимстах 的使动态。

нулимуулах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нулимах 的使动态。

нулимуур **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠭᠤᠷ** [名] 见 нулмуур。

нулимцгаах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] нулимах 的众动态。

нулмалах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠬᠤ** [动] нулимах 的多次体。

нулмас **ᠨᠤᠯᠢᠮᠤᠰ** [名] 参见 нулимс II。

нулмах **ᠨᠤᠯᠢᠮᠠᠬᠤ** [动] 参见 нулимах。

- нулмидас** **ᠨᠤᠯᠮᠢᠳᠤᠰ** [名]吐出的痰;吐出的唾沫.
- нулмиулах** **ᠨᠤᠯᠮᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нулимах 的使动态.
- нулмуур** **ᠨᠤᠯᠮᠤᠭᠤᠷ** [名]痰盂.
- нулт** **ᠨᠤᠯᠲ** [形]虚弱的;衰弱的,孱弱的: ~ дорой хүүхэд 虚弱的小孩; ◇ ~ **нунж** 虚弱的,衰弱的,孱弱的.
- нулх** **ᠨᠤᠯᠬ** [名](萨满教徒腰上挂着的)精致铁铃.
- нуль** **ᠨᠤᠯ** [名]见 ноль.
- нум(ан)** **ᠨᠤᠮ** [名·形·量]①弓: ~ сум 弓箭; ~ татах 拉弓,张弓; ~ тэлэх 弓张满; ~ буух 弓松; ~ гүйтэх 卸弓,将弓弦放松; ~ галжиртах, ~ гажих 弓歪; ~ хөвчлөх 上弓; ~ орох 弓半边软; ~ ны үүсгэр 准备做弓的木头; ~ сумаар харвах 射箭; ~ ны хөвч 弓弦; ~ ны элэг 弓内角; ~ ны бариул 弓把; ~ н дүгрэг 弓胎; ~ ны мөр 弓把膀子; ~ ны тагнай 弓脑; ~ ны хичир 弓弦; ~ ны хамар 弓梢头; ~ ны унь 弓扣子; ~ ны тэвх, ~ ны хайгуул 弓垫子; ~ ны гэр 弓袋; ②弓形的;(汽车、马车的)弓形弹簧板;发条: ~ тай тэрэг 有弹簧板的车子; урд ~ (汽)前簧板; ~ ан жагсаал 弓形队伍; ③弧; ④一步之地: тавин таван ~ ны газраас сум харвана 从五十五步远的地方射箭.
- нумавч** **ᠨᠤᠮᠠᠪᠴ** [名]小弓,弹棉、毛的弓,钻孔器之牵弓.
- нумалгаа** **ᠨᠤᠮᠠᠯᠭᠠᠭ** [名](体)桥.
- нумалжин** **ᠨᠤᠮᠠᠯᠵᠢᠨ** [名·形](数)弧;弓形的.
- нуман** **ᠨᠤᠮᠠᠨ** [名](动)鼯鼠(盲鼠).
- нумдалцах** **ᠨᠤᠮᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] нумдах 的共动态.
- нумдах** **ᠨᠤᠮᠳᠠᠬ** [动](用弓)弹毛,弹棉,用弓做工.
- нумдацгаах** **ᠨᠤᠮᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] нумдах 的众动态.
- нумдуулах** **ᠨᠤᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нумдах 的使动态.

- нумдуур** **ᠨᠤᠮᠳᠤᠭᠤᠷ** [名](弹毛、棉花用的)弓.
- нумдчих** **ᠨᠤᠮᠳᠴᠢᠬ** [动] нумдах 的多次体.
- нумлах** **ᠨᠤᠮᠯᠠᠬ** [动]①以步长为单位丈量; ②做成弓形,弯成弓形.
- нумлуулах** **ᠨᠤᠮᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нумлах 的使动态.
- нумраа** **ᠨᠤᠮᠷᠠᠭ** [形]稍微翘起的.
- нумт** **ᠨᠤᠮᠲ** [形]有弓的.
- нумч(ин)** **ᠨᠤᠮᠴ** [名]①造弓的人; ②弹棉工、弹毛工.
- нумчид** **ᠨᠤᠮᠴᠢᠳ** [名] нумч 的复数.
- нунж** **ᠨᠤᠨᠵ** [形]①衰弱的,虚弱的;孱弱的: бие нь ~ байна 身体虚弱; ②迟钝的,缓慢的.
- нунжгай** **ᠨᠤᠨᠵᠭᠠᠢ** [形]参见 нунжгар.
- нунжгар** **ᠨᠤᠨᠵᠭᠠᠷ** [形]①懦弱的,无力的,无生气的,无精神的,虚弱的; ②迟钝的,缓慢的.
- нунжгардах** **ᠨᠤᠨᠵᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变得太懦弱,变得太没有生气,变弱.
- нунжихдах** **ᠨᠤᠨᠵᠢᠬᠠᠳᠠᠬ** [动]①变得软弱,变得虚弱; ②变迟钝,变缓慢.
- нунжийлгах** **ᠨᠤᠨᠵᠢᠬᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] нунжийх 的使动态.
- нунжийлчих** **ᠨᠤᠨᠵᠢᠬᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] нунжийх 的完成体.
- нунжийх** **ᠨᠤᠨᠵᠢᠬ** [动]①变虚弱,无力,精神不振; ②迟缓,缓慢.
- нунжуу** **ᠨᠤᠨᠵᠠᠭᠤ** [形]参见 нунжгар.
- нунтаг** **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭ** [名]粉,粉末;粉状的: ~ эм 药粉; ~ цэрд 白粉; ~ саван 洗衣粉; ~ цавуу 胶粉; ~ яс 骨粉.
- нунтаглах** **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]①做成粉状,碾压成粉末: эм ~ 将药碾成粉; ②(转)懒散,变不整齐,散乱.
- нунтаглацгаах** **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] нунтаглах 的众动态.
- нунтаглуулах** **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нунтаглах 的使动态.
- нунтаграх** **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭᠷᠠᠬ** [动]成粉状,成粉,成

粉末。

нунтагших **ᠨᠤᠨᠲᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] 呈粉状, 呈粉末状。

нур **ᠨᠤᠷ** 见 ~ хийх 咯嗵响, 啞拉啞拉响(多指物体倒塌所发出的声音): нуруу ~ хийж дуугарлаа 山崩巨响; ~ ~ хийх ①说话没完没了; ②不停地咯嗵响, 啞拉啞拉响。

нураа **ᠨᠤᠷᠠᠭ** [名] 断壁, 断崖, 峭壁; ◇эрэг ~ 断崖, 峭壁。

нураалт **ᠨᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] 崩溃, 破产; 滑坡。

нураах **ᠨᠤᠷᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] нурах 的使动态。

нураг **ᠨᠤᠷᠠᠭ** [名] (地质) 积物。

нурал **ᠨᠤᠷᠠᠯ** [名] 倒塌, 瓦解, 滑坡。

нуралт **ᠨᠤᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 нурал。

нурам **ᠨᠤᠷᠠᠮ** [名] 营火, 热灰, 余烬。

нурамганах **ᠨᠤᠷᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 见 нурмаганах。

нурамгар **ᠨᠤᠷᠠᠮᠭᠠᠷ** [形] 见 нурмагар。

нурамгархан **ᠨᠤᠷᠠᠮᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] 见 нурмагархан。

нурамдах **ᠨᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 нурамлах。

нурамлах **ᠨᠤᠷᠠᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] (在热灰中) 煨。

нурамтгай **ᠨᠤᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 易塌的, 易崩溃的, 易瓦解的; 易夭折的。

нурамших **ᠨᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠬᠢ** [动] 烧成红煤块。

нуранги **ᠨᠤᠷᠠᠨᠭᠢ** [形] 倒塌的, 崩溃的。

нуранхай **ᠨᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] ①塌的, 倒塌的, 坍塌的; 瓦解的; ②垮台的, 中断的, 失败的; 夭折的。

нурах **ᠨᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ①塌, 倒塌, 崩塌; 崩溃, 瓦解: байшин ~ 房屋倒塌; багана ~ 柱子倒塌; ②垮台, 中断, 失败; 夭折: ажил ~ 工作失败: төлөвлөгөө ~ 计划夭折, 计划告吹。

нургна **ᠨᠤᠷᠭᠠᠨᠢ** [名] 喧闹声, 鸣响声。

нургнулах **ᠨᠤᠷᠭᠠᠨᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] нургних 的使动态。

нургих **ᠨᠤᠷᠭᠢᠬᠤ** [动] ①低声鸣响; ②(转) 稍沸, 微沸; ③下小雨, 下毛毛雨: бороо

~ н орох 下毛毛雨; ④轻匀地走。

нурма **ᠨᠤᠷᠮᠠ** I [名] 热灰, 余烬。

нурма **ᠨᠤᠷᠮᠠ** II [名] 吵闹, 争吵。

нурмаг **ᠨᠤᠷᠮᠠᠭ** [形] 倒塌的, 坍塌的。

нурмаганах **ᠨᠤᠷᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 软弱无力地动作, 有气无力地动作。

нурмагар **ᠨᠤᠷᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 软弱无力的, 无精打采的, 有气无力的。

нурмагархан **ᠨᠤᠷᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] нурмагар 的小称; 较软弱无力的, 有些无精打采的, 有气无力似的。

нурмайлгах **ᠨᠤᠷᠮᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] нурмайх 的使动态。

нурмайх **ᠨᠤᠷᠮᠠᠢᠬᠤ** [动] 变得无精打采, 显得有气无力, 呈现有气无力状态。

нурмайцгаах **ᠨᠤᠷᠮᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] нурмайх 的众动态。

нуруу(н) **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦ** [名] ①背, 脊背, 腰椎; 腰:

~ гаа авах 马鞍在马背磨出茧子; ~ гаа үүрэх 倒背手; ~ н дээр тавих 放在背上, 背上; ~ ны босоо, ~ ны үе (解) 脊椎骨; ~ н тал 背部; ②(人的)身材, 个子: дунд зэргийн ~ тай 中等身材的, 身材不高不低的; ③山脊, 山脉, 山峰: хэнтийн ~ 肯特山脉; ④(房屋的)中梁, 脊檩, 屋脊: ноён ~ 主脊, 屋脊; 主干; ~ мод 脊檩; ⑤(转)概况; 重点, 中心; 主心骨, 主体, 主干: ~ тай хүн 稳重的人, 有礼貌的人; дүн ~ нь 大体上, 总的; ажил ~ тай 工作有中心; гол ~ 中心; 主体; ⑥垛, 堆: нэг ~ аргал овоолов 堆起一堆牛粪; таван ~ өвс 五垛草。

нуруувч **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢ** I [名] 概貌, 概况; 大部分, 主体, 大体。

нуруувч **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢ** II [名] 背心; (役畜的)背垫。

нуруувчлах **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** I [动] 大体结束, 基本完成。

нуруувчлах **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** II [动] 穿背心; (给役畜)放背垫。

нуруувчлуулах **ᠨᠤᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нуруувчлах I、II 的使动态。

- нуруугүй** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** **ᠲᠠᠨᠠᠭ** [形] ① 无脊椎的; 无脊背的; 无山脊的; 无屋脊的; 无重点的; ② 脊背不好的; ③ 不像样的, 不成器的; 不诚实的.
- нуруугүйтэн** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** **ᠲᠠᠨᠠᠭ** [名] 无脊椎动物.
- нуруулаг** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 身材苗条的, 细长腰身的.
- нуруулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** I [动] ① 沿着山岭走, 翻山; ② 基本上结束工作, 大体完成.
- нуруулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** II [动] 打垛, 堆放.
- нуруулдах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] ① 打垛子, 堆放: өвс ~ 垛草; мод ~ 垛木头; ② 背靠背, 背对背.
- нуруулдуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нуруулдах 的使动态.
- нуруулуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нуруулах 的使动态.
- нуруутай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 有脊的, 有脊椎的.
- нуруутан** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [名] 脊椎动物.
- нуруутах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 形成梁: элс ~ 形成沙梁.
- нурууцах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 大体做完, 完成大部分, 基本完成.
- нурууцуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нурууцах 的使动态.
- нурчих** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нурах 的完成体.
- нуршаа(н)** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 废话连篇的, 罗嗦的.
- нуршдах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 絮叨, 罗嗦.
- нуршимтгай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 好罗嗦的, 好唠叨的.
- нуршин** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] ① 胶质的, 粘性的; ② 废话连篇的, 罗嗦的.
- нуршингүй** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 喋喋不休的, 罗嗦的.
- нурших** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] ① 唠叨, 罗嗦; ② <陈> 触犯(他人).
- нуршлах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нурших 的多次体.
- нуршуу** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] ① 粘的, 胶粘的, 粘糊糊的; ② 唠叨的, 罗嗦的.

- нуршуудах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 变得罗嗦.
- нуршуудуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нуршуудах 的使动态.
- нуршуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нурших 的使动态.
- нуршхан** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] нуршин 的小称.
- нурших** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нурших 的多次体.
- нус** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [名] 鼻涕: ~ нийх 擤鼻涕; ~ гоожих 流鼻涕; ~ ны алчуур 手绢; ~ нулимс болох 哭鼻子, 涕泪交流; ~ цэрний сав 痰盂.
- нусанхай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 常流鼻涕的.
- нусархаг** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 多鼻涕的, 鼻涕很多的.
- нусархуу** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 鼻涕较多的.
- нусгай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] ① 常流鼻涕的; ② <医> 伤风的: ~ хүрэх 伤风; ~ ханиад хүрэх <医> 患流感.
- нусгайрах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 流鼻涕; 伤风, 得感冒.
- нуст** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 参见 нустай.
- нустай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 好流鼻涕的, 总吊着鼻涕的.
- нустах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] ① 鼻涕变多; ② <医> 伤风, 患流感.
- нустуулах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нустах 的使动态.
- нустчих** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] нустах 的完成体.
- нусхай** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 见 нусгай.
- нусхайрах** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [动] 见 нусгайрах.
- нут** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [形] 坚固的, 结实的, 坚实的, 牢固的; 不动摇的; 确定的; ◇ бат ~ 牢固的, 不可动摇的, 结实的.
- нутаг** **ᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠢ** [名] ① 家乡, 籍贯, 故乡; 祖国: төрсөн ~ 故乡; 祖国; эх ~ 家乡; манай ~ т 在我们家乡; нэг нутгийн хүн 同乡人; ~ нутгийнхан 乡亲; ② 地方, 地区; 当地: орон ~ 地区, 地方; нутгийн аялга 方言, 地方口音; нутгийн захиргаа 地方行政机构;

нутгийн цагаар 按当地时间; сайхан ~ 美丽的地方; нутгийн судлал 地志; нутгийн ард иргэд 当地居民; нутгийн хүн 当地人; ~ нутгийн хүн 各地的人; ③ 领土, 领域, 境域; ~ дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал 领土主权; ~ дэвсгэр 领土, 境域; нутгийн гүн 腹地, 领土纵深; ④ 居住地: ~ хаана бэ? 家住在哪里? 老家是哪里? ~ ус, ~ билчээр 居住地; ~ усыг асуух 询问住址.

нутагжих *нутагжих* [动] ① 获得牧地, 有居住地; 扩充地盘; ② 服水土, 适应地区环境.

нутагжуулах *нутагжуулах* [动] нутагжих 的使动态.

нутаглалтай *нутаглалтай* [形] 生活安适的; 安居乐业的.

нутагламаар *нутагламаар* [形] 参见 нутаглалтай.

нутаглах *нутаглах* [动] ① 居住, 营牧: хаагуур ~ ж байна? 住在哪里? 在哪里从事放牧? ② (陈) 逐水草游牧, 赶青.

нутаглацгаах *нутаглацгаах* [动] нутаглах 的众动态.

нутаглуулах *нутаглуулах* [动] ① нутаглах 的使动态; ② 埋葬, 安葬.

нутагтан *нутагтан* 见 хоёр ~ 两栖类动物.

нутагчин *нутагчин* [名] 本地人, 当地人, 土著人.

нутагшил *нутагшил* [名] 服水土, 适应环境.

нутагшилт *нутагшилт* [名] 定居, 定点.

нутагших *нутагших* [动] ① 服水土, 适应地区环境, 习惯地区环境; ② 常住在一个游牧地区.

нутагшуулах *нутагшуулах* [动] нутагших 的使动态.

нутагшчих *нутагшчих* [动] нутагших 的完成体.

нутад *нутад* [副] 确定地, 肯定地.

нуталгаа *нуталгаа* [名] 参见 нутлал.

нутаргана *нутаргана* [名] 鹅卵石.

нутгархах *нутгархах* [动] 盛行地方主义,

持乡土观念, 实行本位主义.

нутлагаа *нутлагаа* [名] 见 нуталгаа.

нутлагдах *нутлагдах* [动] нутлах 的被动态.

нутлагдахуун *нутлагдахуун* [名] 论点.

нутлал *нутлал* [名] 证明; 论证: ~ын ухаан 伦理学, 逻辑学.

нутлалтай *нутлалтай* [形] 有论证的, 有论据的.

нутлалч *нутлалч* [名] 论证人; 逻辑学家; 伦理学家.

нутлах *нутлах* [动] 证明, 证实, 论证, 判定, 判断.

нутлахуун *нутлахуун* [名] 论据.

нутлуулах *нутлуулах* [动] нутлах 的使动态.

нутрометр *нутрометр* [名] ① 内卡钳, 内量规; ② 内径测微计, 内径千分尺, 内径分厘尺.

нуттай *нуттай* [形] 确定的, 肯定的.

нуувч *нуувч* [名] 掩体, 掩蔽所, 掩蔽部; 掩蔽物.

нуувчирхуу *нуувчирхуу* [形] 多掩体的, 多掩蔽物的.

нуувчлах *нуувчлах* [动] 挖掩体, 筑掩体.

нуугдал *нуугдал* [名] 隐瞒, 隐藏.

нуугдасхийх *нуугдасхийх* [动] нуугдах 的瞬间体; 躲一躲, 藏一藏.

нуугдах *нуугдах* [动] нуух III 的被动态.

нуугдмал *нуугдмал* [名·形] ① 藏起来的東西; ② 隐蔽的, 潜藏的, 潜在的.

нуугдуулах *нуугдуулах* [动] нуугдах 的使动态.

нуугнуулах *нуугнуулах* [动] нууггах 的使动态.

нуугих *нуугих* [动] 合适, 和谐, 协调, 默契.

нуудал *нуудал* [名] 隐藏, 隐秘.

нуудас *нуудас* [名] 密码, 暗号.

нуудасвар *нуудасвар* [名] 秘密性.

нуудаслага **ᠨᠠᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]密码电报.
 нуудаслал **ᠨᠠᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠯ** [名] нуудаслах 的名词.
 нуудаслах **ᠨᠠᠭᠠᠰᠤᠯᠠᠬ** [动]译密码, 译成密码.
 нуудасчин **ᠨᠠᠭᠠᠰᠤᠰᠢᠨ** [名]密码译员.
 нуудгай **ᠨᠠᠭᠤᠭᠠᠢ** I [名]〈植〉隐花草(属).
 нуудгай **ᠨᠠᠭᠤᠭᠠᠢ** II [形]参见 нууцгай: ~ хүүхэд 情妇所生子女.
 нуудгайтас **ᠨᠠᠭᠤᠭᠠᠢᠲᠤᠰ** [名]鑽石.
 нуузнах **ᠨᠠᠭᠤᠵᠠᠬ** [动] нуух III 的短暂体.
 нуулгах **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нуух III 的使动态.
 нуулт **ᠨᠠᠭᠤᠯᠲ** [名]隐蔽, 隐藏; 隐秘.
 нуулцах **ᠨᠠᠭᠤᠯᠴᠢᠬ** [动] нуух III 的共动态.
 нуумал **ᠨᠠᠭᠤᠮᠠᠯ** [形·名] ①隐藏的, 隐匿的; ②隐藏物.
 нуур **ᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]湖: ~ ын хөвөө 湖岸, 湖边; Хөх ~ 青海; Буйр ~ 贝尔湖; давст ~ 咸水湖; ~ сулал 湖沼学.
 нуурам **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠮ** [形]很合适的, 很和谐的, 很协调的, 很默契的.
 нуурах **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] ①合适, 和谐, 协调, 默契; ②稍沸, 微沸; ③安定, 安祥.
 нуурлах **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠬ** [动]形成湖; 凹地积水.
 нуурлиг **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠯᠢᠭ** [形]多湖泊的, 多池沼的.
 нуурлуулах **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] нуурлах 的使动态.
 нуурмаг **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠠᠭ** I [名]泻湖, 濒海湖; 人工湖; 池塘, 贮水池, 水库.
 нуурмаг **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠠᠭ** II [形]适合的, 适应的, 和谐的, 协调的, 默契的.
 нуурмалиг **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠠᠯᠢᠭ** [名]鱼唐; 湖, 湖泊: ~ ус 循环水, (地下)渗流水.
 нууртах **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠬᠠᠬ** [动]形成湖, 积水, 汪水.
 нууршил **ᠨᠠᠭᠤᠷᠠᠮᠠᠯᠢᠭ** [名]湖泊的形成.
 нуух **ᠨᠠᠭᠤᠬ** I [名]眼痒, 眼眨.
 нуух **ᠨᠠᠭᠤᠬ** II [名]〈装饰物上的〉镶框.
 нуух **ᠨᠠᠭᠤᠬ** III [动]藏, 隐藏, 躲藏, 藏匿, 隐

瞒; нүхэнд ~ 藏在洞里; ~ н далдлах 隐瞒; ~ н дарагдуулагч 隐匿者, 窝藏者; ~ н халхлах 隐匿, 遮掩; ~ сан эрдэмтэн 隐士; ◇ сумаа харваад, нумаа ~ 射完箭, 藏起弓(犹“销脏灭迹充好人”或“放下屠刀充好人”).

нуухтах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠬ** [动]生眼眨.

нуухтуулах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠬᠠᠬ** [动] нуухтах 的使动态.

нууц **ᠨᠠᠭᠤᠴ** [名·形] ①秘密, 机密: цэргийн ~ 军事秘密; ~ задлах, ~ ыг задгай болгох 泄密; ~ ыг хадгалах 保密; ~ ын эрхлэгч 保密员; ②秘密的; 不公开的, 地下的, 暗中的: ~ санал өгөх 秘密投票, 不记名投票; ~ сонгууль 秘密选举; ~ байгууллага 地下组织, 秘密组织; ~ нэр 代号, 笔名, 假名; ~ үг 暗语, 黑话; ~ шуудан 机要通讯; 秘密邮送; ~ цэрэг〈军〉伏兵; ~ ажил 地下工作; ~ бартаа 暗礁; ~ гэрээ 秘密条约; ~ даалгаварт төлөөлөгч 密使; ~ зам 暗道; ~ нам 地下党; ~ түлхүүр 密码, 暗码; ~ тэмдэг 暗号; ~ цагдаа 秘密警察; ~ чиглэл 暗流; ~ харуул 潜伏哨; ~ аар хорлох 暗害; ~ эрхтэн〈解〉生殖器官.

нууцалбар **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠪᠠᠷ** [名]密码, 暗号文.

нууцалзнах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] нууцлах 的短暂体.

нууцалцгаах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] нууцлах 的众动态.

нууцархах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]好显示神秘.

нууцгаах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] нуух III 的众动态.

нууцгай **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠢ** [形]秘密的, 隐蔽的, 不公开的, 暗中的; ~ хямрал 潜在危机.

нууцгайлах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]保密, 神秘化.

нууцгайхан **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] нууцгай 的小称.

нууцлаг **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠠᠭ** [形]神秘的.

нууцлагдах **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] нууцлах 的被动态.

нууцлал **ᠨᠠᠭᠤᠴᠠᠯᠠᠯ** [名]参见 нууцлалт.

нууцлалт **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 秘密化；保密；神密化；② 隐藏，藏匿，隐瞒。

нууцлах **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠤᠮ** [动] ① 使之秘密，秘密化；神密化；保密；② 参见 нуух III。

нууцлуулах **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] нууцлах 的使动态。

нууцхан **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯ** [形] нууц 的小称。

нууцнилах **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 使之秘密；秘密化；神密化；保密；② 参见 нуух III。

нуучих **ᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] нуух III 的多次体。

нуухагдах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] нуухах 的被动态。

нуухалзнах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] нуухах 的短暂体。

нуухалц **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠴᠢ** [名] 参见 нухлага。

нуухалцах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] нуухах 的共动态。

нуухамш **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠮᠰᠢ** [名] 揉制成的食物，混合搅揉成的食物；果泥：төмсөн ~ 洋芋羹。

нуухамшлах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 揉制，拌和，搅揉(食物)。

нуухах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠬᠤ** [动] ① 揉，搓：гурил ~ 揉面；нүдээ ~ 揉眼睛；② 拌和，搅和：шавар ~ 和泥；будаг ~ 调色；③ 弄碎，研成粉末；④ 宰杀(忌讳语)；⑤ 顶；咯。

нуухац **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢ** [名] 认真，努力，用心。

нуухацгаах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] нуухах 的众动态。

нуухацтай **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠲᠠᠢ** [形] 认真的，努力的，用心的；~ сурах 认真学习。

нуухацтайхан **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] нуухацтай 的小称。

нууаш **ᠨᠠᠭᠤᠶᠢᠰ** [名] 混合饲料。

нухлага **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 揉合的程度。

нухлагдах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] нухлах 的被动态。

нухлах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 不住地揉搓；② 欺负，欺压。

нухлуулах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① нухлах 的使动态；② 意同 нухлагдах。

нухмал **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠮᠠᠯ** [形] ① 揉成的，搓成的；② 拌和的，搅和的：~ алт 合金；③ 研碎的。

нухуулах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① нуухах 的使动态；② 意同 нуухагдах。

нухуур **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠭᠤᠷ** [名] 粉碎机，研臼，研磨器，小研杆；эмийн ~ 药臼子。

нухчигдах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] нухчих 的被动态。

нухчих **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] нуухах 的多次体；① 揉搓，逐个搓磨；② 蹂躏，摧残。

нухчуулах **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① нухчих 的使动态；② 意同 нухчигдах。

нүгсхийх **ᠨᠠᠭᠤᠬᠠᠭᠢᠬᠢᠬᠤ** [动] 乘机，利用(别人的行动)。

нүгэл **ᠨᠠᠭᠦᠯ** [名] (宗) 罪过，罪恶，罪孽；过错：~ хийх 犯罪，造孽；нүглээ наманчлах 悔罪；нүглийн үр 罪孽之报应。

нүгэлгүй **ᠨᠠᠭᠦᠯᠭᠡᠭᠢ** [形] ① 无罪过的，无辜的，清白的，正直的；② 实际上，事实上，说实在的：~ дээ 实际上，事实上，说实在的；түүнийг ~ дээ чи л хийсэн хэрэг юм шүү 实际上那是你干的事啊。

нүгэлт **ᠨᠠᠭᠦᠯᠲᠤ** [形] 参见 нүгэлтэй。

нүгэлтэй **ᠨᠠᠭᠦᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 有罪过的，有错误的；不清白的；② 无双的，无可匹敌的：~ хурдан морь 无可匹敌的快马。

нүгэрс **ᠨᠠᠭᠦᠳᠢᠷᠰᠢ** [名] (植) 苏木(树)。

нүд(эн) **ᠨᠠᠭᠦᠳ** [名] ① 眼睛：~ ний тогоо, ~ ний хонхорхой 眼窝；~ ний бөмбөнцөг 眼球；~ ний бүрхүүл 眼膜；~ ний торлог 网膜；~ ний эвэрлэг бүрхэвч 眼角膜；зүүн ~ 左眼；~ ний өвчин 眼疾；~ ний их эмч 眼科医师；~ ний эм 眼药；~ ээ бүлтийлгэх 瞪眼；~ бүлтийн харах 怒目而视；~ бүрэнхий 眼昏(的)；~ нь орой дээрээ гарах 眼睛跑到头顶上(形容极度恐慌)；~ сайтай 视力好(的)，眼力好(的)；~ яргах 眼睛刺痛，不能看东西；хар ~ ① 黑眼睛；② 眼仁；~ аних ① 闭眼，合眼；② 逝世，老去；~ муутай 眼力不好的，视力不好(的)；近视眼(的)；~ энд өртөхгүй 极其微小，小得肉眼看不到；хурц ~ 锐利的眼睛，锐利的目光，机灵

的眼睛; ~эн уран 慧眼, 炯眼; ~цавчихзуур (~ ирмэх зуур) 眨眼间, 一瞬间, 一霎那; ~ээрээ инээх ①奸笑; ②目送秋波, 卖弄风情; ~ дүүрэн 惹人注目(的)(喻美妙、漂亮); ~ гялбах 耀眼; ~ далд 背里, 暗地; ~ имнэх, ~ дохиулах 使眼色, 递眼色, 眨眼; ~ний байлай 丑陋不堪; ~ний цэцгий 眼球, 眼珠; 瞳孔; ~ний цэцгий мэт хайрлах 像对眼珠一样爱惜; ~ний зовхи 眼角; ~ний анисга 眼胞, 眼睑, 眼皮; ~ний хараа 视线; 目光, 视觉; ~ний цагаан ①眼白; ②〔医〕白内障; ~ний шил 眼镜; ~ алдах 眼花缭乱; ~ тайлах 开眼界, 见世面; ~ хорхойтой 眼红的, 眼馋的; 嫉妒的; ~ чичих ①非常显眼, 刺目; ②当面斥责; ~ үзүүлэх 当面训斥; ~ улайх 眼红, 眼红贪财; ~энд хүйтэн 不顺眼, 难看; 反感; ~энд дулаан 顺眼, 好看; 有好感; ~эн дор зохис 顺眼的, 优美的; ~энд дулаахан 亲切的, 和蔼可亲的; 易见到的; ~ний андрал 眼之错觉; ~ний гэм 罕见的, 稀有的; ~тулах 接近; ~тэй эд 非常好的东西; ~булаах 特别诱人, 引人注目; ~хужирлах ①欣赏; 饱眼福; ②开眼界; ~хуурах 骗过眼睛; 蒙蔽, 蒙混, 敷衍, 搪塞; ~чилээх 眼睛疲乏; 眼睛瞪大; ~эрээлжлэх 眼睛发花, 眼花缭乱, 眼花; ~ний үүл 〔医〕白翳, 角膜斑; ~ний хор гаргах 打个盹; ◇ ~эндээ галтай, вүүрэндээ цогтой 眼睛炯炯有神, 面容神采奕奕; ~эн балай, чихэн дүлний 〔谚〕视而不见, 充耳不闻; нуухы нь авах гээд ~ий нь сохлох 欲帮人擦眼眵, 反将人眼弄瞎(谓欲益反损); ●眼儿, 孔, 格: жижиг ~ ①小眼睛; ②小方格; ~ гарах 形成破眼, 出现破孔; ханын ~ 蒙古包壁之木格; цонхны ~ 窗格; ширээний ~ 抽屉; өвдөгний ~ 膝腱; хоёр ~ тэйдуран 双筒望远镜; ~ний төмөр 箭眼饰件; ●二(高称); ●(花斑物之)斑点; ◇үхрийн ~ 〔植〕茅滕子(树); лууны ~ 〔植〕龙眼(果); хонины ~ 〔植〕七月菊花; хэрээний ~ 〔植〕芡实。

нүдгүй **нүд** **нүд** [形] ●瞎的, 眼瞎的; ●

难看的, 丑陋的; 质次的: ~эд难看的东西; ●易看错的。

нүдлүүлэх **нүдлүүлэх** [动] ①нүдлэх的使动态; ②打眼, 钻孔; ③教认: үсэг ~ 教认字。

нүдлүүр **нүдлүүр** [名] 接目镜。

нүдлүүрт **нүдлүүрт** [形] 有接目镜的。

нүдлэгдэх **нүдлэгдэх** [动] нүдлэх的被动态。

нүдлэн **нүдлэн** [名] 一小点, 一小块。

нүдлэх **нүдлэх** [动] ①认, 记认: мал ~ 认牲口; ②(植物)初露头, 出苗, 出土; ③浓疤穿透; ④(覆盖大地的雪层溶化时)露出斑斑地皮; ⑤打眼, 钻孔; ~н хамгаалах 爱护, 保护。

нүдтэй **нүдтэй** [形] ●有眼力的, 视力好的; 记认力强的; ●有眼的, 有孔的; ●质优的, 美观的: ~эд优质的东西, 好看的东西。

нүдүүлэх **нүдүүлэх** [动] ●нүдэх的使动态; ●意同 нүдэгдэх。

нүдүүр **нүдүүр** [名] 杵, 捣子。

нүдчих **нүдчих** [动] нүдэх的多次体。

нүдэвч **нүдэвч** [名] 盲人的领路者。

нүдэгдэх **нүдэгдэх** [动] нүдэх的被动态。

нүдэлдэх **нүдэлдэх** [动] нүдэх的互动态。

нүдэлцгээх **нүдэлцгээх** [动] нүдлэх的众动态。

нүдэнцэр **нүдэнцэр** [名] (动) 单眼。

нүдэнцэцэг **нүдэнцэцэг** [名] (植) 菊花, 菊属。

нүдэх **нүдэх** [动] ●杵, 捣碎, 研碎; ●狠打, 大揍。

нүдэцгээх **нүдэцгээх** [动] нүдэх的众动态。

нүдээчин **нүдээчин** [名] 打人的人: зодоочин ~ 打人者。

нүжгэнэх **нүжгэнэх** [动] 见 нүжигнэх。

нүжигнүүлэх **нүжигнүүлэх** [动] нүжигнэх的使动态。

нүжигнэх **нүжигнэх** [动] 不断轰鸣, 轰鸣, 轰

隆, 雷鸣; тэнгэр ~ н дуугарав 雷鸣, 打霹雳.

нүйлүүр [名] 鑿刀布, 踏刀皮条.

нүйлэх [动] 踏, 鑿, 磨.

нүлдэс [名] 雪水带来的淤泥.

нүмжиг [名] 参见 нүнжиг.

нүмжигтэй [形] 参见 нүнжигтэй.

нүмэр [名] (动) 章鱼, 蛸.

нүнжиг [名] ① 油脂, 肥腻: ~ тэй хоол 油腻的饭; ② 光泽, 光滑, 光润, 漂亮: ~ тэй эд 漂亮的東西; ③ 大方, 慷慨: ~ тэй хүн 大方的人.

нүнжиггүй [名] ① 不油腻的, 油脂不多的; 无营养的: ~ хоол 无营养的饭; ② 无光泽的, 不光滑的: 不漂亮的; ~ эд 不漂亮的東西; ③ 不慷慨的, 不大方的: ~ хүн 不大方的人.

нүнжигтэй [形] ① 多油脂的, 肥腻的; 有营养的; ② 光泽的, 光滑的, 光润的, 漂亮的; 优质的; ③ 大方的, 慷慨的.

нүр [名] I 见 ~ хийх, ~ ~ хийх ① 轰鸣, 轰鸣, ② 喧闹, 闹哄, 喧哗.

нүр [名] II (植) 欧洲越橘.

нүргүүлэх [动] нүргэх 的使动态.

нүргэлэх [动] нүргэх 的多次体.

нүргэс [名] (植) 椴木属.

нүргэх [动] ① 轰鸣, 轰鸣, 震动, 震动; ② 喧闹, 闹哄, 喧哗.

нүргээн [名] ① 连续发出的巨大的声音; 轰鸣, 轰鸣, 轰隆; ② 大声喧哗, 喧闹.

нүргээнт [形] 参见 нүргээнтэй.

нүргээнтэй [形] ① 不停轰鸣的, 不停震响的; ② 喧闹的, 轰动一时的, 惊天动地的.

нүсгэр [形] 参见 нүсэр.

нүсэр [形] ① 不灵活的, 笨重的: ~ том 又大又笨的, 肥胖的; ② 庞大的, 臃肿的; ◇ ~ чоно (动) 狼.

нүсэрдүүлэх [动] нүсэрдэх 的使动态.

нүсэрдүүлэм [形] 拖累人的, 不便当的.

нүсэрдэх [动] ① 变得太笨重; ② 变得太庞大, 变得太臃肿.

нүсэрлэх [动] ① 使笨重, 使肥大; ② 使臃肿; 使庞大.

нүсэртэх [动] ① 变肥大, 变臃肿; ② 变庞大.

нүсэрхэн [形] нүсэр 的小称.

нүүгэлтүүлэх [动] нүүгэлтэх 的使动态.

нүүгэлтэх [动] 一团团地向远处移动; нүүгэлтсэн хар утаа 飘向远处的一团团浓烟.

нүүдлэх [动] 参见 нүүдэллэх.

нүүдэл [名] ① 迁移, 牧场转移: ~ суудал 搬迁地; ② 流动: 游牧, 不固定, 巡回; нүүдлийн мал аж ахуй 游牧业; нүүдлийн кино 巡回电影; нүүдлийн номын сан 流动图书馆; нүүдлийн улаан булан 流动文化室; нүүдэл элс 流沙; нүүдлийн амбулатори 巡回诊疗所; нүүдлийн радио станц 携带式无线电台; нүүдлийн цахилгаан станц 流动发电站; нүүдлийн шувуу (动) 候鸟; ③ (棋子的) 挪动, 走步.

нүүдэллүүлэх [动] нүүдэллэх 的使动态.

нүүдэллэх [动] ① 迁移, 搬家; ② 游牧, 流动.

нүүдэлч [名] ① 迁移者; ② 游牧, 牧民.

нүүдэлчин [名] 游牧牧民: нүүдэлчиний бууц 游牧牧民的歇宿地; ~ сар 游牧季节; ~ царцаахай (动) 迁移飞蝗.

нүүдэлчих [动] нүүдлэх 的完成体.

нүүзнэх [动] нүүх 的短暂体.

нүүл [名] ① 倾倒的大树, 倾斜的大树; ② 篝火.

нүүлгэх **ᠨᠦᠯᠦᠭᠡᠬ** [动] ① нүүх 的使动态: ~ нбуцаах 遣回原地; ② (转) 掷, 抛.

нүүлсэл **ᠨᠦᠯᠦᠰᠡᠯ** [名] 怜悯, 仁慈, 慈善, 同情心.

нүүлсэнгүй **ᠨᠦᠯᠦᠰᠡᠨᠦᠭᠦᠢ** [形] 怜悯的, 仁慈的, 慈善的, 有同情心的.

нүүлсэх **ᠨᠦᠯᠦᠰᠡᠬ** [动] 怜悯, 仁慈, 同情.

нүүлт **ᠨᠦᠯᠦᠲ** [名] 移动, 流动, 挪动.

нүүлцэх **ᠨᠦᠯᠦᠴᠡᠬ** [动] нүүх 的共动态.

нүүлэг **ᠨᠦᠯᠦᠭ** [名] 卷的风, (转) 旋涡.

нүүлэх **ᠨᠦᠯᠦᠬ** I [动] 诋毁.

нүүлэх **ᠨᠦᠯᠦᠬ** II [动] 烟筒倒反烟.

нүүнэ **ᠨᠦᠦᠨᠡ** 见 ~ хорхой <动> 瓢虫.

нүүр(эн) **ᠨᠦᠦᠷ** [名] ① 面部, 面孔, 脸; 相貌: ~ царай 脸面, 面孔; ~ угаах сав 洗脸盆; ~ дээр 当面; ~ ~ээ харалдах 面面相视; ~ улайх 脸红(害羞); ~ улалзах 脸绯红(很害羞); ~ өгөх ① 和气, 和蔼; 听使唤; ② 给面子, 赏脸; ~ шагнах 赏脸, 讲情面; ~ учрах (~ тулах) 见面, 碰面; ~ хагарах 不害羞, 不要脸; улаан ~ ээрээ уулзах 碰面, 打照面; ~ нээс гал гарах шиг болох 脸(羞或急得)像火一样; ~ хийх газаргүй болох 脸(羞得)没地方放; ~ эн дээр нь хэлэх 当面讲; ~ ээ буруулах 把脸转向一旁; ~ ийн буянтай хүн 令人同情的人; ~ дарах 掩面, 遮脸; ~ бөхтэй, зузаан ~ тэй 厚脸皮的; ~ зулчилзах 逸脸子, 不安, 忧虑, 现出忧虑的表情; ~ жалмайх 不害羞, 不知羞耻; ичих ~ эндээ элэг наах 恬不知耻; ② 脸面, 面子, 名声, 威信: ~ сайтай 有威望的; 有面子的; ~ муутай 名声不好的; 没面子的; ~ алдах, ~ ээ барах 丢脸; нэрийн хор, ~ ний хир 毁名丢脸(的事); ~ гүй 没脸(的), 不体面(的); ~ тал ① 情面; ② 正面; ~ харах, ~ тал харах 讲情面; ③ 正面; 表面, 前面: ширээний ~ 桌面; байшингийн ~ 房子的正面; ④ (书文的) 封面; ⑤ (书刊之) 版面: хоёрдугаар ~ 第二面; ⑥ 月初, 年初: хоёр дахь жилийн ~ ийг үзэв 第二年

的年初来到了; таван сарын ~ болов 到五月初了; ⑦ (公文前之) 印章, 腰章.

нүүргүй **ᠨᠦᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] ① 不要脸的, 不知羞耻的; ② 没脸的, 不体面的; ③ 没有封面的.

нүүрдүүлэх **ᠨᠦᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нүүрдэх 的使动态; 使当面对证.

нүүрдэх **ᠨᠦᠦᠷᠲᠡᠬ** [动] 面对面, 当面, 见面.

нүүрлүүлэх **ᠨᠦᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нүүрлэх 的使动态.

нүүрлэх **ᠨᠦᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] ① 做封面, 做封皮; 订书皮; ② 修饰表面; ③ (在书文面上) 写提要; ④ 打公文印章, 打腰章; ⑤ (转) 碰上, 遇上(坏人坏事); ⑥ 写信封.

нүүрлэцгээх **ᠨᠦᠦᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] нүүрлэх 的众动态.

нүүрмэг **ᠨᠦᠦᠷᠮᠡᠭ** [形] 体面的, 有头脸的.

нүүрс(эн) **ᠨᠦᠦᠷᠰ** [名] 煤, 炭: хүрэн ~ 褐煤; чулуун ~ 煤, 石炭; ~ ний уурхай 煤矿; ~ ний угаарт хордох 中煤气; ~ ашиглах 采煤; ~ гаргалт 采煤量; ~ олборлолт 采煤量; ~ төрөгч <化> 碳化氢; ~ төст <化> 碳化物; ~ ус <化> 碳水化合物; ~ ус дутагдах 低血糖; ~ хүчил <化> 碳酸; ~ төрөгчийн исэл <化> 碳酸气; ~ ний орд 煤矿; ~ ний үйлдвэр 煤炭工业.

нүүрсжих **ᠨᠦᠦᠷᠰᠢᠬ** [动] 有煤, 有炭; 储煤, 备炭.

нүүрсжүүлэх **ᠨᠦᠦᠷᠰᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нүүрсжих 的使动态.

нүүрслэг **ᠨᠦᠦᠷᠰᠯᠡᠭ** [名] <化> 羧: ~ бүлэг 羧基; ~ хүчил 羧酸; ~ шүвтүүр бүлэг 氨基.

нүүрслэггүйжүүлэх **ᠨᠦᠦᠷᠰᠯᠡᠭᠦᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 脱羧.

нүүрсмэг **ᠨᠦᠦᠷᠰᠮᠡᠭ** [名] <化> 碳酸盐: ~ эрдэс 碳酸矿物.

нүүрсмэгжих **ᠨᠦᠦᠷᠰᠮᠡᠭᠢᠬ** [动] 碳化作用.

нүүрсмэгших **ᠨᠦᠦᠷᠰᠮᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] 形成碳酸盐; 碳化作用.

нүүрстөрөгч **ᠨᠦᠦᠷᠰᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠴ** [名] <化> 碳.

нүүрстэй **ᠨᠦᠦᠷᠰᠲᠡᠢ** [形] 有煤炭的, 含煤质

的.

- нүүрстэс** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠡᠲᠦ* [名]天然焦炭.
- нүүрстэх** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠡᠲᠡᠬ* [动]得炭末沉着病.
- нүүрсус** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠦᠰᠤ* [名]碳水.
- нүүрсхүчил** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠦᠬᠦᠴᠢᠯ* [名]〈化〉碳酸.
- нүүрсч(ин)** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠢᠴ* [名]①煤矿工人; ②烧炭工; 烧煤工人; ③运煤工人.
- нүүрсших** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠢᠬ* [动]煤化, 炭化, 烧成炭.
- нүүрсшүүлэх** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠢᠬᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] нүүрсших 的使动态.
- нүүрсэг** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠡᠭ* [形]爱面子的; 讲情面的.
- нүүрсэглэх** *ᠨᠡᠦᠷᠰᠡᠭᠯᠡᠬ* [动]爱面子; 讲情面, 看情面.
- нүүртэй** *ᠨᠡᠦᠷᠲᠡᠢ* [形]①有脸的; ②有面子的, 有封面的; ③有脸面的, 有声望的; ④讲情面的.
- нүүрчлэх** *ᠨᠡᠦᠷᠢᠴᠢᠯᠡᠬ* [动]①看情面, 徇私情; ②看人脸色行事, 献媚, 溜须.
- нүүрь** *ᠨᠡᠦᠷᠢ* [名]栖身处, 栖息地.
- нүүрэвч** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠪᠴᠢ* [名]①(雪橇上的)面; ②〈电〉配电盘.
- нүүрэлдлэг** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠯᠡᠭ* [名]〈法〉对质, 对证, 对审.
- нүүрэлдүүлэх** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] нүүрэлдэх 的使动态; ~ж байцаах 〈法〉面质.
- нүүрэлдэх** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠬ* [动]参见 нүүрдэх.
- нүүрэлдэцгээх** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] нүүрэлдэх 的众动态.
- нүүрэмгий** *ᠨᠡᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢ* [形]敢于露脸的, 厚脸皮的, 不顾脸面的.
- нүүх** *ᠨᠡᠦᠬᠡ* [动]①迁移, 搬家; гэрээс байшинд ~ж оров 从蒙古包迁入房屋; үүл ~ 云彩移动; ~н зайлах 撤退, 撤出, 疏散; ~н байрлах 〈军〉转移阵地; ②(液体)渗透, 润; ③(棋子)走动; 挪动: морно ~ 跳马.
- нүүц** *ᠨᠡᠦᠴᠢ* [名]转移, 迁移.
- нүүцгээх** *ᠨᠡᠦᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] нүүх 的众动态.
- нүүцнх** *ᠨᠡᠦᠴᠢᠨᠬ* [动] нүүх 的完成体.

- нүх(эн)** *ᠨᠦᠬᠡ* [名]①孔, 口, 眼, 窟窿; 空子; цоолсон ~ 破孔; хамрын ~ 鼻孔; ~ сүв 细孔, (原子间、分子间的)空隙, 孔隙; ~ сүв эрэх 钻空子, 找出路, 想办法; даалууны ~ (骨牌上之)点, 眼; ~ шахах 玩骨牌(接点方式); ②地洞, 穴, 窝; ~эн зам 地道; тарваганы ~ 旱獭穴; чонын ~ 狼窝; ~эн гэр 地下室, 地牢; 窑洞; ③(陈)九(寓称).
- нүхдүүлэх** *ᠨᠦᠬᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] нүхдэх 的使动态.
- нүхдэх** *ᠨᠦᠬᠡᠳᠡᠬ* [动]①玩骨牌; ②破孔变多, 孔变多, 洞变多.
- нүхлүүлэх** *ᠨᠦᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] нүхлэх 的使动态.
- нүхлэгдэх** *ᠨᠦᠬᠡᠯᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] нүхлэх 的被动态.
- нүхлэлцэх** *ᠨᠦᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] нүхлэх 的共动态.
- нүхлэх** *ᠨᠦᠬᠡᠯᠡᠬ* [动]穿孔, 凿孔, 打眼, 挖洞.
- нүхт** *ᠨᠦᠬᠡᠲ* [形]参见 нүхтэй.
- нүхтүүлэх** *ᠨᠦᠬᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] нүхтэх 的使动态.
- нүхтэй** *ᠨᠦᠬᠡᠲᠡᠢ* [形]①有孔的; 有窟窿的; 有坑的; ②有穴的; 有窝的.
- нүхтэх** *ᠨᠦᠬᠡᠲᠡᠬ* [动]穿孔, 刺破, 穿破, 有眼, 出口, 有洞.
- нүхэлцгээх** *ᠨᠦᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] нүхлэх 的众动态.
- нүхэнцэр** *ᠨᠦᠬᠡᠨᠴᠡᠷ* [名]①小孔, 小洞; ②〈矿〉晶洞, 晶球.
- нүхэр** *ᠨᠦᠬᠡᠷ* [名]〈动〉犀牛; ~ давхаа 〈动〉鱗头鱼; ~ шувуу 〈动〉犀鸟.
- нүхэт** *ᠨᠦᠬᠡᠲ* [形]见 нүхт.
- нүцгэвч** *ᠨᠦᠴᠡᠭᠡᠪᠴᠢ* [名]甲壳质.
- нүцгэлцгээх** *ᠨᠦᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] нүцгэлэх 的众动态.
- нүцгэлэх** *ᠨᠦᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠬ* [动]脱光, 使成赤裸.
- нүцгэн** *ᠨᠦᠴᠡᠭᠡᠨ* [形]①赤裸的, 光着的, 不穿衣服的; ~ шалдан 光光的, 赤裸裸的, 一丝不挂的; ~ хөл 赤脚; толгой ~ 光

着头；～ бие 裸体；～ гараар 赤手空拳地，手无寸铁地；② 无毛的，光秃的；无衣服的：улаан ～ ① 光秃的，无毛的；② 裸体的，赤裸裸的；③ 衣不蔽体的；～ амьтан 无毛的动物；④ 无草木的：～ тал 无林的草原；不毛荒原；～ уул 光秃秃的山；◇ ～ ховол <植> 椿树；～ жараахай <动> 斑鳅；～ хурган засаа <植> 野罂粟。

нүцгэнчүүд **нүцгэнчүүд** [名] 裸体者(复数)。

нүцгэрэх **нүцгэрэх** [动] ① 变裸体，脱光；② 赤贫如洗；③ (树皮)脱落。

нүцэглүүлэх **нүцэглүүлэх** [动] ① нүцэглэх 的使动态；② 意同 нүцэглэгдэх。

нүцэглэгдэх **нүцэглэгдэх** [动] нүцэглэх 的被动态。

нүцэглэх **нүцэглэх** [动] ① 裸露，脱光衣服，赤身；使变光秃秃；хөл ～ 脱下鞋；② (下棋)吃光(仅剩将帅)。

нүцэгрүүлэх **нүцэгрүүлэх** [动] нүцэгрэх 的使动态。

нүцэгрэх **нүцэгрэх** [动] ① 变光，变秃；赤裸；② (转)没有衣服；③ (下棋时除将帅外)被吃光。

нь **нь** [小] ① (作主语显示词) ажлаа цаг тухайд зохиох ～ зүйтэй байна 及时组织工作是正确的；② (第三人称反身代词，置于被说明词后)，他的：дүүгээс нь захиа ирүүлэв 他的弟弟寄信来了。

нэв **нэв** 见 ～ нэгэн 一个；仅一个；单一的。

нэвсгэнүүлэх **нэвсгэнүүлэх** [动] нэвсгэнэх 的使动态。

нэвсгэнэх **нэвсгэнэх** [动] (宽大而垂披物)颤动。

нэвсгэр **нэвсгэр** [形] 宽大而垂披的；蓬乱的：～ хувцас 宽大的衣服；～ амьтан 长毛蓬乱的动物。

нэвсгэрдэх **нэвсгэрдэх** [动] 变得飘摇欲坠，变得过于蓬乱，过于蓬松。

нэвсгэрдүүлэх **нэвсгэрдүүлэх** [动] нэвсгэрдэх 的使动态。

нэвсгэрхэн **нэвсгэрхэн** [形] нэвсгэр 的小称。

нэвсийлгэх **нэвсийлгэх** [动] нэвсийх 的使动态。

нэвсийх **нэвсийх** [动] 蓬乱，蓬松，蓬开，(衣着)显得宽大。

нэвснийчих **нэвснийчих** [动] нэвсийх 的完成体。

нэвсрэх **нэвсрэх** [动] ① 变蓬乱，变蓬松；变宽大；② 懒散，懒惰。

нэвсэг **нэвсэг** 见 ～ хийх (蓬乱物)跳动。

нэвсэгнэх **нэвсэгнэх** [动] 见 нэвсгэнэх。

нэвсэлзүүлэх **нэвсэлзүүлэх** [动] нэвсэлзэх 的使动态。

нэвсэлзэх **нэвсэлзэх** [动] 参见 нэвсгэнэх。

нэвт **нэвт** [副] 通地，穿透地，贯通地，径直地：～ хатгах 刺透，扎透；～ гарах 穿过；～ мэдэх 通晓，精通；～ но́рох 湿透；～ харах 看透，识破；～ шувт 透过；直接。

нэвтгэлзэх **нэвтгэлзэх** [动] 连缝，缀缝，缭。

нэвтгэлзээс **нэвтгэлзээс** [名] 缀缝的针脚；连缝，缀缝，缭。

нэвтлүүлэх **нэвтлүүлэх** [动] ① нэвтлэх 的使动态；② 意同 нэвтлэгдэх。

нэвтлэгдэх **нэвтлэгдэх** [动] нэвтлэх 的被动态。

нэвтлэгдэшгүй **нэвтлэгдэшгүй** [形] 不可渗透的，不被穿透的。

нэвтлэл **нэвтлэл** [名] 渗透，穿透。

нэвтлэлт **нэвтлэлт** [名] 穿过，透过。

нэвтлэлцэх **нэвтлэлцэх** [动] нэвтлэх 的共动态。

нэвтлэх **нэвтлэх** [动] 打通，穿透，浸透；越过：шөвгөөр ～ 用锥子穿透；уулыг ～ 翻山，过山；бороо дээлийг ～ ээр оров 雨把衣服淋透了。

нэвтрүүлүүр **нэвтрүүлүүр** [名] 无线电发报机。

нэвтрүүлүүштэй **нэвтрүүлүүштэй** [形] 值得推广的。

нэвтрүүлэг **нэвтрүүлэг** [名] 传播，推广，普

及;广播: суртал ~ 宣传; радио ~ 无线电广播; радио нэвтрүүлгийн хороо 无线电广播电台; монгол хэлээр явуулах ~ 蒙语广播; оройн ~ 晚上的广播.

нэвтрүүлэгч *нэвтрүүлэгч* [名] 传达者; 导体, 导管; 广播员: суртал ~ 宣传员; радио ~ ①〈无〉无线电报务员; ②〈无〉无线电发报机; ③无线电播音员.

нэвтрүүлэгчид *нэвтрүүлэгчид* [名] нэвтрүүлэгч 的复数.

нэвтрүүлэх *нэвтрүүлэх* [动] ① нэвтрэх 的使动态; ② 输送, 输出, 输入; 传导: ~ гааль 过境税; ~ төхөөрөмж 传动装置; ~ түлхүүр 报键; ~ шугам 输电线; гаднаас бараа ~ н ирүүлэх 从国外输入货物, 进口货物; гадагш түүхий эд ~ 向国外输出原料, 出口原料; цахилгаан ~ чанар 〈电〉导电性能; ③ 散布, 推广, 普及; 传播; 广播: тэргүүн туршлага ~ 推广先进经验; сүүлийн мэдээ ~ 广播新闻; шинжлэх ухааны ололтыг үйлдвэрлэлд ~ 把科学成就推广到生产中去; дамжуулан ~ 转播; тээх ~ байгууллага 运输机构; нөлөөг ~ 传播影响, 扩大影响; суртал ~ 作宣传; мэдээ ~ 通报; ④ 完成, 实行, 推行: ажлыг ~ 完成工作; тайлбарлах ажил ~ 进行解释工作.

нэвтрэгдэх *нэвтрэгдэх* [动] нэвтрэх 的被动态.

нэвтрэлт *нэвтрэлт* [名] 渗透, 穿透.

нэвтрэлцэх *нэвтрэлцэх* [动] нэвтрэх 的共动态.

нэвтрэмж *нэвтрэмж* [名] 渗透性.

нэвтрэмтгий *нэвтрэмтгий* [形] 易渗透的.

нэвтрэх *нэвтрэх* [动] ① 通, 穿过, 穿透: цаад талд ~ н гарах 通到对面, 穿透到另一面; ② 渗透, 浸透, 湿透: бороонд хувцас ~ 衣服被雨淋透; ~ н шургах 渗透; ③ 越过, 经过, 通过: хил ~ 过境外; ~ н орох 进入, 侵入; 渗入; ~ үнэмлэх, ~ тэмдэгт, ~ бичиг 通行证, 出入证; ~ ээ үзүүл! 请出示通行证! ④ (转) 相通 (语言): хэл нэвтрэх

чадахгүй байна 语言不通.

нэвтрэц *нэвтрэц* [名] 传导性, 导电.

нэвтршил *нэвтршил* [名] 渗透, 透过.

нэвтрэлгэх *нэвтрэлгэх* [动] 贯穿, 渗透, 浸入.

нэвтрэлзнэх *нэвтрэлзнэх* [动] нэвтрлэх 的短宾语.

нэвтрэлцгээх *нэвтрэлцгээх* [动] нэвтрлэх 的众动态.

нэвтрэлчих *нэвтрэлчих* [动] нэвтрлэх 的多次体.

нэвтрэхий *нэвтрэхий* [形] 通达的, 完全的, 透彻的, 明确的, 深刻的: ~ мэдэх 透彻地了解, 通晓; ~ толь 百科全书, 参考书; ~ тольч ① 百科全书作者; ② 博学多才者, 万事通.

нэвтрэцгээх *нэвтрэцгээх* [动] нэвтрэх 的众动态.

нэвтрэшгүй *нэвтрэшгүй* [形] 不可渗透的.

нэвтрешил *нэвтрешил* [名] 渗透度.

нэвтэсрэх *нэвтэсрэх* [动] 跃过; 飞贱过去.

нэвчдэл *нэвчдэл* [名] 渗透物.

нэвчдэс *нэвчдэс* [名] 浸润物, 渗出液.

нэвчдэст *нэвчдэст* [形] 有浸润物的, 有渗出液的.

нэвчил *нэвчил* [名] 扩散, 渗漏, 泄出, 渗出, 浸透; 孵出: ~ хэмжээ 孵化率.

нэвчилт *нэвчилт* [名] 参见 нэвчил.

нэвчим *нэвчим* [形] 渗透的, 渗漏的, 渗出的; 扩散的; 孵出的.

нэвчимтгий *нэвчимтгий* [形] 易渗透的, 易渗出的.

нэвчимхий *нэвчимхий* [形] 参见 нэвчимтгий.

нэвчинхий *нэвчинхий* [形] 易渗透的, 易泄出的.

нэвчирхий *нэвчирхий* [名] 渗出液; 〈医〉外渗 (外沉)液.

нэвчих *нэвчих* [动] 渗透, 渗出; 穿透: ус ~ ж байна 水渗出来了; идээр ~ 脓疮穿透.

нэвчиц **ᠨᠡᠪᠴᠢᠴ** [名] 渗透性.
 нэвчишил **ᠨᠡᠪᠴᠢᠰᠢᠯ** [名] 渗透性; 透过性; 渗透度; 导磁率.
 нэвчмэл **ᠨᠡᠪᠴᠢᠮᠡᠯ** [形] 渗透的, 泄漏的: ~ ус 渗透水.
 нэвчрүүлэх **ᠨᠡᠪᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нэвчрэх 的使动态.
 нэвчрэл **ᠨᠡᠪᠴᠢᠷᠡᠯ** [名] 渗漏.
 нэвчрэлт **ᠨᠡᠪᠴᠢᠷᠡᠯᠲ** [名] 参见 нэвчрэл.
 нэвчрэх **ᠨᠡᠪᠴᠢᠷᠡᠬ** [动] (泉水) 涌出, 渗出.
 нэвчүүлэх **ᠨᠡᠪᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нэвчих 的使动态.
 нэвчүүр **ᠨᠡᠪᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 过滤器, 滤波器.
 нэвчээх **ᠨᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] нэвчих 的使动态.
 нэвшигдэл **ᠨᠡᠪᠰᠢᠭᠳᠡᠯ** [名] 消旋作用.
 нэвширчих **ᠨᠡᠪᠰᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] нэвшрэх 的完成体.
 нэвшрүүлэх **ᠨᠡᠪᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] нэвшрэх 的使动态.
 нэвшрэх **ᠨᠡᠪᠰᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 过度, 过量, 过头; ② 连绵不断.
 нэвшээс **ᠨᠡᠪᠰᠢᠭᠡᠰ** [名] 渗出液, 泄漏液.
 нэг(эн) **ᠨᠡᠭ** [数] ① 一, 一个; 单—: ~ хүн 一个人; ~ килограмм 一公斤; олны ~ 许多当中的一个; ~ морь 一匹马; ~ удаа 一次; ~ шингэх эм 一剂量的药; ~ амиар 一口气, 一下子; ~ амьсгаагаар уншин төгсгөх 一口气念完; ~ үе ① 一个时期, 一时; ② 同辈; ~ эн тал ① 一面, 一方面; ② 一半; ~ суурь ① (单一物种牲畜的) 一个畜群; ② 一个座位; ③ 一座, 一台; ~ суурь тэмээ 一群骆驼; ~ анги ① 一批, 一小群; ② 一支部队; ③ 一个班级; ~ иж 一付, 一套; эрийн ~ 零散; ~ талыг баримтлах ① 坚持一个方面, 把持一面; ② 片面; ~ ширхэг 一个, 一件; 一根, 一份, 一张; ~ тийш ① 完成, 结束, 就绪; ② 一致, 一致起来; ③ 理清, 澄清, 弄明白; 有头绪; ~ мөр болгох 一致起来, ~ д ~ энгүй 一五一十地; ~ голтой чиргүүл 单轴拖车; ~ нүдний дуран 单筒望远镜; ~ амтай буу 单筒枪; ~

замт төмөр зам 单线铁路; ~ дэх өдөр 星期一; ~ жил 一年; ~ сар 一个月; ~ хоног 一昼夜; 一天; ~ өдөр 一天; ~ цаг 一小时; ~ мөч 一刻钟; ~ өрлөг 一垧; ~ үр, ~ муу 一亩; ~ хувиар 一顷; ~ газар 一里; ~ хувь ① 一秒; ② 一份; 一倍; ~ дундуур 一件; ~ дээс 一绳 (长度单位, 相当十八丈); ~ төрөл 一类, 同类; ~ аймаг ① 一个属类; ② 一个省, 同省; ~ нам 一党, 同党; 一伙; ~ мөр ① 一致; ② 一便, 顺便; ③ 一列; ~ дуугаар 同声地, 齐声地; ~ санаа ① 一致的意见; ② 一心一意, 一个心眼; ~ зорилго 一个目的, 同一目的; ~ зэрэг, ~ зэргээр 同时, 一齐; ~ эн сэдэвт 专题的; ~ эн хамтаар 一起, 一同; ~ дэсээр 一齐; 一个地; ~ бус 不止一个; зарим ~ 某个; 个别; ямар ~ 某一个, 某一种; бас ~ 又一次, 再一次; 还有一个; би бас ~ дуулья ① 我再唱一次; ② 我也唱一个; ~ жаахан унтаад авлаа 捞着睡了一会儿; бас ~ байна 还有一个; ~ адил 一样; ~ бол... үгүй бол... 不是... 就是..., 抑或; ~ бол... эсвэл ~ бол... эсхүл... 不是... 就是, ... 要么, ... 不必...; ~ ёс 一个样, 照例, 一脉相承; ~ бөөмт 内核的; ~ наст ургамал 一年生植物; ~ оронтой тоо 个位数; ~ талаас ..., нөгөө талаас 一方面..., 另一方面; ~ удирдлага 一长制; ~ хүнийг тахин шүтэх 个人迷信, 个人崇拜; ④ 一会儿, 一下; 一次: чи ~ очоод ярь 你去谈一下; ⑤ (加重语气): ~ л хачин байна 真奇怪; ~ л эвгүй байна 怪不合适的, 挺不舒服的; ~ мэдэхэд 猛然发觉.

нэгбүр **ᠨᠡᠭᠪᠦᠷ** [数] 每一个, 各个: ард ~ ийн ариун үүрэг 每个公民的神圣任务; хүн ~ оролцох ёстой 每个人都应该参加.

нэгбүрчлэн **ᠨᠡᠭᠪᠦᠷᠴᠢᠯᠡᠨ** [数] 各个, 逐个.

нэгбүрчлэх **ᠨᠡᠭᠪᠦᠷᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 逐个.

нэгдвэр **ᠨᠡᠭᠳᠡᠪᠦᠷ** [名] 统一化, 整体化.

нэгдлэг **ᠨᠡᠭᠳᠡᠯᠡᠭ** [形] 统一的, 联合的.

нэгдмэл **ᠨᠡᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 联合的, 统一的: ~

фронт 统一战线; ~ санал 统一的意见;
~ нам 统一党; ~ үйл ажиллагаа 统一
行动; ~ корпус <军> 大兵团, 大军团;
~ том үйлдвэр 大型综合企业.

нэгдмэлжүүлэх *нэгдмэлжүүлэх* [动] 统一起来, 一体化.

нэгдүгээр *нэгдүгээр* [数] 第一: ~ т 第一;
хамгийн ~ т 最先, 首先; ~ сар 一月;
~ гурил 头等面粉; ~ зэрэг 一级, 第一等, 头等; ~ зэргийн тамхи 一级烟;
~ зэргийн вагон 头等车厢; ~ хоол 主食.

нэгдүүлэх *нэгдүүлэх* [动] нэгдэх I 的使动态.

нэгдчих *нэгдчих* [动] нэгдэх I 的完成体.

нэгдэгч *нэгдэгч* [数] ① 第一; 第一位; ② <化> 一价.

нэгдэл *нэгдэл* [名] ① 团结, 联合, 一致: ~ нягтрал 团结; эв санааны ~ 团结一致; ~ нийлэх 团结, 联合; бат нэгдлээ сахин хамгаалах 维护团结; ② 合作社: нэгдлийн гишүүд 合作社社员们; нэгдлийн ерөнхий хороо 合作社社委会; нэгдлийн дарга 社长; нэгдлийн үлгэрчилсэн дүрэм 合作社章程, 合作社条例; ③ 公司: импортын ~ 进口公司; ④ 公社: хуй ~ 原始公社; ⑤ 联合企业, 集团公司: ~ дундын хоршоолол 社际合作组织.

нэгдэлжилт *нэгдэлжилт* [名] 农牧业合作社化, 合作化.

нэгдэлжих *нэгдэлжих* [动] 合作社化, 合作化.

нэгдэлжицгээх *нэгдэлжицгээх* [动] нэгдэлжих 的众动态.

нэгдэлжүүлэх *нэгдэлжүүлэх* [动] нэгдэлжих 的使动态.

нэгдэлжих *нэгдэлжих* [动] нэгдэлжих 的完成体.

нэгдэлтэй *нэгдэлтэй* [形] 统一的, 合一的, 合并的, 联合的: ~ худалдан авах <经> 统购; ~ худалдан авах эд бодис <贸> 统购物资; ~ худалдан авч ~

борлуулах <贸> 统购统销.

нэгдэлч *нэгдэлч* [名] ① 合作社社员; ② 公社社员.

нэгдэлчид *нэгдэлчид* [名] нэгдэлч 的复数.

нэгдэмж *нэгдэмж* [名] 参见 нэгдэл.

нэгдэрэх *нэгдэрэх* [动] 参见 нэгдэх I.

нэгдэх *нэгдэх* I [动] 联合, 团结, 一致: орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн! 全世界无产者联合起来! нэгдсэн эмнэлэг, нэгдсэн больниц <医> 综合医院; нэгдсэн журам 统一制度, 统一规章; Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага 联合国; нэгдсэн сургууль <军> 联合演习.

нэгдэх *нэгдэх* II [数] 第一的; 最前面的: ~ өдөр 第一天, 头一天; 星期一; ~ хуудас 第一页, 头一张.

нэгдэнгээх *нэгдэнгээх* [动] нэгдэх I 的众动态.

нэгж *нэгж* [名] 单位; 个体; <数> 整数: анхны ~, анхан ~ 基层单位.

нэгжиг *нэгжиг* [名] 搜查.

нэгжигдэх *нэгжигдэх* [动] нэгжих 的被动态.

нэгжигч *нэгжигч* [名] 搜索者, 搜查者.

нэгжил *нэгжил* [名] нэгжих 的名词.

нэгжилт *нэгжилт* [名] 搜索, 搜查.

нэгжилцэх *нэгжилцэх* [动] нэгжих 的共动态.

нэгжих *нэгжих* [动] 搜索, 搜查: биенийг ~ 搜身; гэр ~ 搜家, 抄家.

нэгжицгээх *нэгжицгээх* [动] нэгжих 的众动态.

нэгжлэг *нэгжлэг* [名] 搜索, 搜查: ~ ийн ордер 搜查证.

нэгжлэгэ *нэгжлэгэ* [名] 搜查, 调查, 寻查.

нэгжлэх *нэгжлэх* [动] 参见 нэгчлэх.

нэгжүүлэх *нэгжүүлэх* [动] ① нэгжих 的使动态; ② 意同 нэгжигдэх.

нэгжих *нэгжих* [动] нэгжих 的多次体.

нэгжээ *нэгжээ* [名] 参见 нэгжлэг.

нэглий *нэглий* [形] 非婚生的, 私生的: ~ хүүхэд 私生子.

нэгмөсөн *нэгмөсөн* [副] ① 完全地, 全部地, 全然地, 彻底地: чи ~ ирсэн үү? 你彻底来了吗? (即不再走了之意); ② 一下子, 一齐, 一起.

нэгнээ *нэгнээ* [副] 参见 нэгэнт.

нэгсгэл *нэгсгэл* [名] 合并, 归纳.

нэгсэх *нэгсэх* [动] 合并, 合伙, 一鼻孔出气, 沆瀣一气.

нэгт *нэгт* [形] ① 有一个...的; ② 同一个...的, ...一样的, ...一致的: зэвсэг ~ ах дүү 持同一种武器的兄弟; 战友兄弟; 同壕战友.

нэгтгүүлэх *нэгтгүүлэх* [动] нэгтгэх 的使动态.

нэгтгэгдэх *нэгтгэгдэх* [动] нэгтгэх 的被动态.

нэгтгэгч *нэгтгэгч* [名·形] ① 统一者, 合并者; ② 统一的, 合并的.

нэгтгэл *нэгтгэл* [名] ① 联合, 合并; 团结, 统一, 一元化; 综合: ~ бүртгэл 综合统计; ② (军)师: ~ анги (军)师团.

нэгтгэлцэх *нэгтгэлцэх* [动] нэгтгэх 的共动态.

нэгтгэх *нэгтгэх* [动] 联合, 合并, 团结, 统一, 一致; 综合: ~ н захирах 统管; 集中领导, 一元化领导; ~ н дүгнэх 汇总, 总结; ~ сэн хүчээр 以团结一致的力量; ~ сэн баланс 汇总资产负债表; ~ сэн тооцоо 综合计算; ~ төлөвлөгөө 汇总计划.

нэгтгэгцгээх *нэгтгэгцгээх* [动] нэгтгэх 的众动态.

нэгтгэгчих *нэгтгэгчих* [动] нэгтгэх 的多次体.

нэгтэй *нэгтэй* [副·形] ① 已经: чи ~ тийшээ явахаас хойш 即然你已经到那里去了; ② 一起; 一块; 一同: ~ гэз хийсэн биз 大概放到一起去了吧; ③ 同一个...地, ...一样地, ...一致地: санал ~ батлав 一致通过; ④ 有一个...的, 同

样的, 一样的.

нэгтэйгүүр *нэгтэйгүүр* [副] 一方面.

нэгтэн *нэгтэн* [名] 一致者, 一心者, 志同道合者: зэвсэгт ~ 战友.

нэгтээ *нэгтээ* [副] 参见 нэгэнт.

нэгхэн *нэгхэн* [数] 仅一个.

нэгц *нэгц* [名] 单位: ~ эзлэхүүн (理)单位体积; ~ урт (数)单位长; ~ хугацаа (理)单位时间; ~ талбай (统)单位面积; ~ талбайн гаралтын хэмжээ (农、统)单位面积产量; ~ зай (理)单位距离; ~ дүрэм (数)单位制.

нэгч(ин) *нэгч* [名] 参见 нэгж.

нэгчлэх *нэгчлэх* [动] 分成一个一个; 一元化.

нэгших *нэгших* [动] 霉烂, 腐坏: мах ~ 肉腐坏.

нэгшмэл *нэгшмэл* [形] 霉烂的, 腐坏的.

нэгэн *нэгэн* [数] 单一的: ~ мөр болгох 实行统一; ~ удирдлага (军)单一指挥.

нэгэнт *нэгэнт* [副] 已经, 即然; 这一次: би ~ тов тодорхой хэлсэн тул дахиж хэлэхгүй 我已经讲得一清二楚, 所以不再说了; хэрэг ~ ийм болов 事情已成这样了.

нэгэнтээ *нэгэнтээ* [副] 见 нэгэнт.

нэгэнтээгүүр *нэгэнтээгүүр* [副] 一方面.

нэгээхэн *нэгээхэн* [数] 仅仅一个.

нэдэр *нэдэр* [名] 见 нидэр.

нэжгээд *нэжгээд* [数] 各一个: бид ~ морь авав 我们每个人得到一匹马.

нэжээд *нэжээд* [数] 参见 нэжгээд.

нэжээдчлэн *нэжээдчлэн* [副] 个别地, 一个...一个地, 逐一地.

нэл *нэл* [副] 很多地, 广泛地, 全是, 广遍: ~ дээ 广泛地, 全面地, 到处, 普遍地; ~ дээ тариачид 到处都是农民; ~ ус 满是水; ~ хөх 纯青.

нэлбэгэр *нэлбэгэр* [形] 肥大的, 宽大的 (衣服等).

нэлгэр **нэлгэр** [形] ① 漾溢的; 澄清的(大面积水): их нуурын ~ ус 大湖漾溢的水; ~ тос 澄清的油; ② 广泛的, 广阔的, 宽广的; ~ уудам 广阔的, 宽广的.

нэлгэрхэн **нэлгэрхэн** [形] нэлгэр 的小称.

нэлд **нэлд** [副] 整个地, 普遍地.

нэлдгэнэх **нэлдгэнэх** [动] 见 нэлдэгнэх.

нэлдгэр **нэлдгэр** [形] 广阔的, 展开的, 宽大的.

нэлдийлгэх **нэлдийлгэх** [动] нэлдийх 的使动态.

нэлдийх **нэлдийх** [动] 变广阔, 变宽大, 展开.

нэлдэгнэх **нэлдэгнэх** [动] 不断展阔, 变宽阔, 展开, 展览.

нэлдээ **нэлдээ** [副] 参见 нэлд.

нэлдээн **нэлдээн** [副] 参见 нэлд.

нэлий **нэлий** [形] 宽阔的, 宽广的, 宽大的, 展开的, 浩瀚的; 漾溢的(水面、液面).

нэлийлгэх **нэлийлгэх** [动] нэлийх 的使动态.

нэлийх **нэлийх** [动] ① 洋溢, 撒开, 撒满; ② 变宽大, 变开阔, 展览, 伸延开去: ~сэн тал 茫茫的草原.

нэлмийх **нэлмийх** [动] 变得很宽大, 展览.

нэлмэгнүүлэх **нэлмэгнүүлэх** [动] нэлмэгнэх 的使动态.

нэлмэгнэх **нэлмэгнэх** [动] (破烂物) 展开.

нэлмэгэр **нэлмэгэр** [形] 破烂的, 褴褛的: налмагар ~ 破破烂烂的, 褴褛不堪的.

нэлмэлзэх **нэлмэлзэх** [动] (宽大、肥大物) 频动.

нэлмэхсийх **нэлмэхсийх** [动] 变宽大, 展开.

нэлс **нэлс** 见 ~ хийх 参见 нэлэлзэх.

нэлтэр **нэлтэр** 见 ~ сэлтэр 飘飘拂拂地.

нэлтэрхий **нэлтэрхий** [形] 破烂的, 褴褛的.

нэлхгэр **нэлхгэр** [形] ① 宽大的, 肥大的(指衣服等); ② 发粘的, 粘软的.

нэлхийлгэх **нэлхийлгэх** [动] нэлхийх I 的

使动态.

нэлхийх **нэлхийх** I [动] (衣服等) 变肥大, 宽大.

нэлхийх **нэлхийх** II [动] ① 发出霉味; ② 发粘, 变粘软.

нэлхэгэр **нэлхгэр** [形] 见 нэлхгэр.

нэлэлзүүлэх **нэлэлзүүлэх** [动] нэлэлзэх 的使动态.

нэлэлзэх **нэлэлзэх** [动] ① (宽大的东西) 摆动不停; ② (深水) 荡漾.

нэлэмгэр **нэлэмгэр** [形] 宽大的, 肥大的(指衣服等).

нэлэнхий **нэлэнхий** [形] 普遍的, 全部的, 全面的: энэ бороо ~ дээ адил оржээ 这次各地都下了同样的雨; бид ~ дээ бичиг үсэг мэдэх болов 我们普遍地识字了; ~ бөөртөс 扩散性肾炎.

нэлэнхийдэх **нэлэнхийдэх** [动] 变得非常普遍, 变普及.

нэлэнхийрэх **нэлэнхийрэх** [动] 普及, 遍及.

нэлэнхийших **нэлэнхийших** [动] 普遍起来, 普及起来.

нэлэнхүй **нэлэнхүй** [形] 参见 нэлэнхий: ~ хаван 全身水肿.

нэлээд **нэлээд** [形] 见 нилээд.

нэлээн **нэлээн** [形] 见 нилээн.

нэмбэр **нэмбэр** [名] 增加的东西, 补充物, 附加物.

нэмэнэх **нэмэнэх** [动] нэмэх 的短暂体.

нэмвйх **нэмвйх** [动] 垂披欲坠, 低沉欲坠: үүл ~ 阴云低沉.

нэмлэг **нэмлэг** [名] 参见 нэмүүр.

нэмвүүлэх **нэмвүүлэх** [动] ① нэмнэх 的使动态; ② 意同 нэмнэгдэх.

нэмнэгдэх **нэмнэгдэх** [动] нэмнэх 的被动态.

нэмнэлцэх **нэмнэлцэх** [动] нэмнэх 的共动态.

нэмнэх **нэмнэх** [动] 把毡、毛皮盖在牲畜身上保暖.

нэмнэгцгээх **нэмнэгцгээх** [动] нэмнэх 的众动态.

- нэмнээ** **нэмнэ** [名] (盖在牲畜身上保暖用的) 毡, 毛皮.
- нэмнээс** **нэмнэ** [名] 参见 нэмнээ.
- нэмрүүлэх** **нэмрүүлэх** [动] нэмэрлэх 的使动态.
- нэмслэх** **нэмслэх** [动] 增加, 增大, 补加, 添加.
- нэмсхийх** **нэмсхийх** [动] 稍有增加, 略有增加, 稍作补加.
- нэмүү** **нэмүү** [形] 多余的, 剩余的: ~ өртөг 剩余价值; ~ бүтээгдэхүүн 剩余产品; ~ өртгийн хууль 剩余价值法则.
- нэмүүлэх** **нэмүүлэх** [动] нэмэх 的使动态.
- нэмүүн** **нэмүүн** I [形] 多一些的, 较多的, 有剩余的.
- нэмүүн** **нэмүүн** II [形] ① 柔软的; ② 温柔的, 和气的.
- нэмүүр** **нэмүүр** [名] 增补, 附加, 补充, 补遗.
- нэмүүрт** **нэмүүрт** [形] 有补益的, 有帮助的: ~ нөхөр 益友.
- нэмүүртэй** **нэмүүртэй** [形] 参见 нэмүүрт.
- нэмүүрэх** **нэмүүрэх** [动] 变软, 变柔软.
- нэмүүхэн** **нэмүүхэн** [形] 稍多一点; 略剩余一点: ~ өгөөч 多给一点.
- нэмц** **нэмц** [名] 增加量, 增加程度.
- нэмцгээх** **нэмцгээх** [动] нэмэх 的众动态.
- нэмчих** **нэмчих** [动] нэмэх 的多次体.
- нэмэг** **нэмэг** 见 ~ ~ 参见 нэмэн.
- нэмэгдүүлэгч** **нэмэгдүүлэгч** ① [名·形] (数) 被加数; ② 增加的, 增多的, 增大的.
- нэмэгдүүлэх** **нэмэгдүүлэх** [动] нэмэгдэх 的使动态.
- нэмэгдэл** **нэмэгдэл** [名] 增加额, 补充额, 增加率; 补助: ~ төсөв 附加预算; ~ тэжээл 补充饲料; ~ албан татвар 附加税; ~ зардал 补充费用; ~ үнэ 加价; ~ орлого 额外收入; ~ ял (法) 附加刑, 从刑; ~ хөлс, ~ цалин 工资补贴; 补助工资; ~ заавар 补充指示; ~ татвар 增补的税收; ~ захиалга 补充

定货(单).

нэмэгдэх **нэмэгдэх** [动] нэмэх 的被动态; 增多, 增大, 增加: борооны дараа голын ус ~ в 雨后河水增多了; хүндийн жин ~ 重量增加.

нэмэгдэхүүн **нэмэгдэхүүн** [名] (数) 加数.

нэмэгдэц **нэмэгдэц** [名] 增加程度, 增加量.

нэмэлзэх **нэмэлзэх** [动] 颤悠.

нэмэлт **нэмэлт** [名] 津贴; 增加, 补充, 附加, 补助: ~ тодорхойлолт 参照法; ~ бичиг 附笔; ~ гэрээ 补充合同; ~ протокол 补充协议定书; ~ шаардлага 附加要求; ~ тархи 后脑.

нэмэлцүүлэх **нэмэлцүүлэх** [动] нэмэлцэх 的使动态.

нэмэлцэх **нэмэлцэх** [动] нэмэх 的共动态: ам ~ 人口增加.

нэмэн **нэмэн** 见 ~ ~ 颤颤悠悠地(按压柔软物状).

нэмэр **нэмэр** [名] ① 增补, 附加, 追加, 补充; 附属品: ямар ~ өгөх вэ? 另加送点什么? ② 协助, 助益, 补助, 帮助; 贡献: ~ хандив, ~ сэмэр 助益, 帮助; ажилд хувь ~ оруулах 对工作做出贡献; далайд дусал ~ 一滴水虽小, 却能汇成大海; 集少成多; 集腋成裘; ◇ тус ~ 助益, 资助, 帮助; хувь ~ 贡献.

нэмэрлүүлэх **нэмэрлүүлэх** нэмэрлэх 的使动态.

нэмэрлэлцэх **нэмэрлэлцэх** [动] нэмэрлэх 的共动态.

нэмэрлэх **нэмэрлэх** [动] ① 积攒, 积蓄; 增加; ② 补充, 补助, 添加: би хувна ~ в 我尽了己的一份力量; ③ 助益, 帮助.

нэмэрлэцгээх **нэмэрлэцгээх** [动] нэмэрлэх 的众动态.

нэмэртэй **нэмэртэй** [形] 参见 нэмүүртэй.

нэмэх **нэмэх** [动] 增加, 增大; 补充: хэдэн төгрөг ~ вэ? 要加几个图格里克? хэдэн үг нэмж хэлье 我补充几句; хоёр дээр тавыг ~ 二加五; ~ тэмдэг (数) 加号; ~ н төлөх 补付, 加付.

нэмээс **нэмэг** [名] ① 补加费, 增加物, 增补物; ② 累赘, 负担.

нэмээслэх **нэмсэлнэ** [动] ① 增加, 添补, 补加, 增补; ② 拖累, 使有累赘, 使有重负.

нэмээстэй **нэмсэл** [形] ① 有补加费的, 有增加物的, 有增补物的; ② 累赘的, 有负担的.

нэн **нэн** [副] ① 特别, 很, 极, 非常, 十分: ~ даруй 急速, 火速; 立即; ~ чухал асуудал 主要问题; ~ тэргүүний хэрэгцээ 第一需要; ~ таарамжтай болгох 最惠原则; ~ их 十分巨大; 非常多; та өдийд ирвэл ~ сайн 您现在来特别好; ~ машинд 极其, 十分; ... 不得了; ~ хэрцгий дошгиноор 极其残暴地; ~ олон 十分多的; 更多(的); ② 更, 更加, 益发: ~ ч 更, 更加, 益发; одоо ~ ч төвөгтэй боллоо 现在变得更麻烦了; ~ ялангуяа 尤其是, 特别是; ~ түрүүнд 首先, 最先; ~ эрт 古代; ~ шинэ 现代; ~ шинэ түүх 现代史.

нэнд **нэн** [副] <书> 愈, 更; 尤其是, 特别是.

нэндүү **нэн** [形] 过分的, 过于的; 特别的: ~ их 过大的, 太大的; 特大的.

нэндүүлэх **нэн** [动] нэндэх 的使动态.

нэндэгдэх **нэн** [动] нэндэх 的被动态.

нэндэх **нэн** [动] 过分, 过量.

нэр **нэр** [名] ① 名字, 名称: ~ төрөл 品种, 种类; цэцгийн ~ 花名; ~ гүй өндөрлөг 无名高地; ~ усгүй үглэх 胡言乱语; энэ нохойн ~ 这条狗的名字; ~ үг, жинхэнэ ~ <语> 名词; бодисын ~ <语> 具体名词, 物质名词; хийсвэр ~ <语> 抽象名词; оноосон ~ <语> 专有名词; ~ томъёо 名词术语; орлогын ~ 收入项目; зарлагын ~ 支出项目; ② 人名: ~ өгөх 起名; ~ цохох 点名; ~ ~ээр нь дуудах 点名; 叫名; овог ~ 姓名; таны ~ хэн гэдэг билээ? 您叫什么名字? ~ хамтрах 联名, 联合署名; ~ дэвшүүлэх 提名; ~ зээлэх, ~ зээлдэх 冒名, 盗名; ~ цээрлэх 忌

名; бага ~ 小名; ~ ташлах 排名册; ~ ийн өмнөөс 以 ... 的名义; ~ ийн хуудас 名片; ~ ийн цэс 名单, 花名册; ③ 名望, 名誉: ~ зэрэг 名誉地位; ~ хүндтэн 权威; ~ бүхий, ~ төртэй 著名的, 有威望的, 有名望的; 出色的; ~ бүтэн 名誉完整无损, 清白; ~ олох ① 取得名字; ② 出名; 获得声誉; ~ алдартай 光荣的; ~ хүнд, ~ алдар 名声, 名誉, 威名; ~ гутах, ~ гутрах 名誉败坏, 臭名昭著; ~ хугарах 身败名裂; ~ алдарших 著名, 出名; ~ харах ① 考虑名誉; ② 计较名位; ~ ээ бодох ① 爱惜名誉; ② 关心个人名誉; ~ цагаатгах, ~ цэвэрлэх 恢复名誉; ~ ээ хугалах 自毁声誉; ~ д гарах 出名, 名声显赫; ◇ ~ хэмээх ① 徒有虚名; ② 半途而废, 事不做全; ③ 称号; <无> 呼号.

нэрвүүлэх **нэрвэнэ** [动] нэрвэх 的使动态.

нэрвэгдмэл **нэрвэнэ** [形] 受苦的, 受难的, 受压迫的, 受折磨的.

нэрвэгдүүлэх **нэрвэнэ** [动] нэрвэгдэх 的使动态.

нэрвэгдэгсэд **нэрвэнэ** [名] 受害者, 遭难的人; 患病者.

нэрвэгдэл **нэрвэнэ** [名] 患病.

нэрвэгдэх **нэрвэнэ** [动] ① нэрвэх 的被动态; ② (хэнд - юунд) 遭遇, 陷入, 遭受; 患; өвчинд ~ 患病, 因患病而痛苦; зовлон гачигдалд ~ 陷入苦难之中; зудад ~ 罹灾, 受灾.

нэрвэх **нэрвэнэ** [动] 参见 нэрмэх.

нэрвэцгээх **нэрвэнэ** [动] нэрвэх 的众动态.

нэрвээс **нэрвэнэ** [名] 参见 нэрмээс.

нэргүй **нэрвэнэ** [形] ① 无名的: ~ хуруу 无名指; ~ гэрээ 无名条约; ~ захидал 匿名信; ② 失去名望的, 名声不好的.

нэргэх **нэрвэнэ** [动] 参见 ниргэх.

нэрдэх **нэрвэнэ** [动] 命名, 定名, 称呼.

нэрийдлэг **нэрвэнэ** [名] 参见 нэрийдэл.

нэрийдүүлэх **нэрвэнэ** [动] нэрийдэх 的使动态.

нэрийдэгдэх *нэрийдэгдэх* [动] нэрийдэх 的被动态.

нэрийдэл *нэрийдэл* [名] 名义, 名称; 借口, 托辞; хөдөө гарах нэрийдлээр 以下乡为名.

нэрийдэлтэй *нэрийдэлтэй* [形] 名义的; 称为…的; 有借口, 有托辞的.

нэрийдэх *нэрийдэх* [动] ①命名, 起名, 定名, 称谓, 称呼, 叫: юу гэж ~ вэ? 叫什么名字? ②徒有虚名.

нэрийтгэл *нэрийтгэл* [名] (物品上之) 标名, 名称: ~ нэр 标名.

нэрлүүлэх *нэрлүүлэх* [动] нэрлэх 的使动态.

нэрлэвэр *нэрлэвэр* [名] 命名法.

нэрлэгдэх *нэрлэгдэх* [动] нэрлэх 的被动态.

нэрлэл *нэрлэл* [名] нэрлэх 的名词.

нэрлэлзүй *нэрлэл зүй* [名] 称谓学.

нэрлэх *нэрлэх* [动] ①定名, 称谓, 起名, 命名: чи хэн гэж ~ в? 你叫什么名字? 怎么称呼你? ~ ийн тийн ялгал (语) 主格; ②叫名字, 称呼.

нэрлэхэг *нэрлэхэг* [形] 见 нэрлэхэг.

нэрлэхэл *нэрлэхэл* [名] 见 нэрлэхэл.

нэрлэхэх *нэрлэхэх* [动] 见 нэрлэхэх.

нэрлэцгээх *нэрлэцгээх* [动] нэрлэх 的众动态.

нэрмүүлэх *нэрмүүлэх* [动] ①нэрмэх 的使动态; ②意同 нэрмэгдэх.

нэрмэгдэх *нэрмэгдэх* [动] нэрмэх 的被动态.

нэрмэл *нэрмэл* [形] 蒸馏成的, 蒸馏的: ~ ус 蒸馏水; ~ архи 蒸馏成的酒.

нэрмэлцэх *нэрмэлцэх* [动] нэрмэх 的共动态.

нэрмэх *нэрмэх* [动] 恶化, 越加变坏; 加深, 加重, 加剧.

нэрмэцгээх *нэрмэцгээх* [动] нэрмэх 的众动态.

нэрмээс *нэрмээс* [名] 恶化; 加剧, 加重, 加深.

нэрмээслэх *нэрмээслэх* [动] 恶化; 加剧, 加

重, 加深.

нэрс *нэрс* I [名] (植) 皂李子.

нэрс *нэрс* II [名] нэр 的复数; 名单, 名册: ~ ийн жагсаалт хийх 造名册; ~ ийн хэлхээ 名单; ~ тэмдэглэл 花名册.

нэрсэг *нэрсэг* [形] 爱出名的, 爱名誉的.

нэрт *нэрт* [形] ①有名字的, 叫…名字的:

Баатар гэдэг ~ залуу 叫巴特尔的青年; халзан ~ үнээ 名叫哈勒赞的母牛; ②出名的, 有名声的, 著名的: ~ зүтгэлтэн 知名人士; ◇~ цэцэг (植) 三色堇 (花).

нэртэй *нэртэй* [形] ①有名字的; 名叫…的, ②驰名的, 有名望的, 著名的.

нэрүүлэх *нэрүүлэх* [动] нэрэх 的使动态.

нэрчих *нэрчих* [动] нэрэх 的多次体.

нэршигдэх *нэршигдэх* [动] нэрших 的被动态.

нэршил *нэршил* [名] 著名, 驰名.

нэрших *нэрших* [动] 驰名, 著名, 扬名, (语) 体语化.

нэршигдгээх *нэршигдгээх* [动] нэрших 的众动态.

нэршмэл *нэршмэл* [形] 驰名的, 著名的, 扬名的.

нэршүүлэх *нэршүүлэх* [动] нэрших 的使动态.

нэрших *нэрших* [动] нэрших 的完成体.

нэрэлт *нэрэлт* [名] 蒸馏.

нэрэлхүү *нэрэлхүү* [形] 参见 нэрэлхэг.

нэрэлхүүдүү *нэрэлхүүдүү* [形] ①十分爱面子的; 过于虚荣的; ②太客套的.

нэрэлхэг *нэрэлхэг* [形] ①好面子的, 爱虚荣的; ②讲客气的, 讲客套的.

нэрэлхэл *нэрэлхэл* [名] 虚荣; 客气, 客套.

нэрэлхэх *нэрэлхэх* [动] ①爱虚荣; ②讲客气, 来客套.

нэрэлхэцгээх *нэрэлхэцгээх* [动] нэрэлхэх 的众动态.

нэрэмж *нэрэмж* [名] 名称, 称号.

- нэрэмжит** **ᠨᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠲᠦ** [形] (хэний -- юуны)
有…名称的, 以…命名的, 以…定名的,
以…名义的: Лениний ~ номын сан
列宁图书馆; ~ хувь нийлүүлсэн
тэмдэгт 记名股票.
- нэрэмжлэх** **ᠨᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠦ** [动] 命名, 定名.
- нэрэмших** **ᠨᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠬᠡ** [动] 授名, 授称号, 称名:
баатрын нэрээр ~ 授予英雄称名.
- нэрэх** **ᠨᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 蒸馏: нэрсэн ус 蒸馏水;
нефть ~ 蒸馏石油; давирхай ~ 制焦
油; архи ~ 酿酒, 制奶酒; ② 往烟袋锅
里装烟叶; ③ 浇水.
- нэс** **ᠨᠡᠰ** [形] 糟, 糟糕的, 狼狈的: ~ муу
最糟的.
- нэсрүүн** **ᠨᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠨ** [形] 糟糕的, 狼狈的.
- нэсрэх** **ᠨᠡᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变糟, 变狼狈.
- нэт** **ᠨᠡᠲ** [副] 更差, 每况愈下, 越来越坏; 更
甚: ~ болох 变得更差; хүйтэн,
өвлөөсөө ~ байна 寒冷胜过冬季.
- нэтгэр** **ᠨᠡᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 黑糊糊的, 兀立的.
- нэтийх** **ᠨᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① (庞然大物) 岿然呈现,
显得黑糊糊; ② 隐约呈现: ~ н харагдах
隐约可见.
- нэтрүү** **ᠨᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦ** [形] 参见 хэтрүү.
- нэтрүүлэх** **ᠨᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нэтрэх 的使动
态.
- нэтрэх** **ᠨᠡᠲᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变得更坏, 更差; 每况愈
下; 更甚.
- нэтэн** **ᠨᠡᠲᠡᠨ** 见 ~ ~ (庞然大物) 隐约频动.
- нэтэс** **ᠨᠡᠲᠡᠰ** 见 ~ ~ 参见 нэтэн.
- нэхвэр** **ᠨᠡᠬᠡᠪᠡᠷ** [名] ① 追赶能力, 追逐能力, ②
追讨, 追索.
- нэхвэрлэх** **ᠨᠡᠬᠡᠪᠡᠷᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 追赶, 追逐; ②
追讨, 追索, 讨要, 催要.
- нэхдэс** **ᠨᠡᠬᠡᠳᠡᠰ** [名] (解) (肌体) 组织: ~ эс
组织细胞; ~ эсэнгэр 组织细胞瘤;
~ ийн ажиллагаа 组织生理学; ~ ийн
хими 组织化学; ~ ийн шингэн,
~ ийн шүүс 组织液.
- нэхий** **ᠨᠡᠬᠢ** [名] 羊皮: ~ дээл 羊皮袄.
- нэхлий** **ᠨᠡᠬᠢ** [形] 私生的: ~ хүүхэд 私生

子.

- нэхлэг** **ᠨᠡᠬᠡᠯᠡᠭ** [名] ① 纺织: ~ ийн ажил 纺
织工作; ② 织物; ③ 追踪, 追赶.
- нэхлэгч** **ᠨᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 纺织工人; ② 追踪者,
追赶者.
- нэхмэл** **ᠨᠡᠬᠡᠮᠡᠯ** [名] ① 纺织品; 条子: торгон
~ 编织品; ② 纺织: ~ бээлий 织成的手
套; ~ ийн үйлдвэр 纺织厂; ③ (解) 组
织: холбох ~ 组织; булчин ~ 肌肉组
织; ~ ийн судлал 组织学; ~ ийн
шөрмөсөн чулуу 纤维状石棉.
- нэхмэлч(ин)** **ᠨᠡᠬᠡᠮᠡᠯᠴᠢ** [名] 织工, 纺织工.
- нэхмэлчид** **ᠨᠡᠬᠡᠮᠡᠯᠴᠢᠳᠢ** [名] нэхмэлч 的复
数.
- нэхүүл** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠯ** [名] ① 追踪, 追缉, 追击; ②
追踪者, 追缉者, 追击者; ③ 随从, 跟随
者, 随员.
- нэхүүлэх** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① нэхэх I、II 的使
动态; ② 意同 нэхэгдэх.
- нэхүүн** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠨ** [形] 刺鼻的, 苦辣的.
- нэхүүр** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠷ** [名] 纺织物品.
- нэхүүрдэх** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 老是追求, 老问,
缠着不离.
- нэхүүрч(ин)** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠷᠴᠢ** [名] 纺织工.
- нэхчих** **ᠨᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] нэхэх I、II 的多次体.
- нэхэгдэх** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] нэхэх I、II 的被动
态.
- нэхэгч** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠴᠢ** I [名] 织工.
- нэхэгч** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠴᠢ** II [名] ① 催办人, 索取者: өр
~ 催帐人, 要帐人; ② 追赶人, 追踪者;
③ (法) 原告人.
- нэхэгчид** **ᠨᠡᠬᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] нэхэгч I、II 的复
数.
- нэхэл** **ᠨᠡᠬᠡᠯ** 见 ~ дагал болох 紧紧追赶,
紧紧追随.
- нэхэлт** **ᠨᠡᠬᠡᠯᠲᠦ** I [名] ① 要求, 请求, 追询,
索要, 追还; ② 追踪, 追击; ③ (法) 告发,
诉讼.
- нэхэлт** **ᠨᠡᠬᠡᠯᠲᠦ** II [名] ① 纺织, 编织; ② 织物,
纺织品.
- нэхэлцэх** **ᠨᠡᠬᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] нэхэх I、II 的共动

态.

нэхэмж **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢ** [名] 追寻, 追询, 追踪, 追击.

нэхэмжилчих **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠢᠬᠢ** [动] нэхэмжлэх
的多次体.

нэхэмжлүүлэх **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] нэхэмж-
лэх 的使动态.

нэхэмжлэг **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 要求, 请求, 索取,
追询, 催促; 催帐单.

нэхэмжлэгдэх **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] нэхэмж-
лэх 的被动态.

нэхэмжлэгч **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 催办人, 敦促
者, 请求人, 要求人, 催促者, 索讨者, 追
询人; ② (法) 告发人, 诉讼者.

нэхэмжлэгчид **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] нэхэмж-
лэгч 的复数.

нэхэмжлэл **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] ① 要求, 请求, 催
促, 索取, 讨取, 追询; ② (法) 告发, 诉
讼.

нэхэмжлэх **ᠨᠡᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 要求, 征询, 索
取, 追讨, 讨取, 催讨, 催促: танаас
хохирлын төлбөрийг ~ 向你们索取损
失之赔偿; ② (法) 告发, 诉讼: хэрэг ~
этгээд (法) 刑事讼者; ~н олгох 追
讨.

нэхэх **ᠨᠡᠬᠡ** I [动] ① 纺织, 编织: оймс ~
织袜子; зүүгээр ~ 用钩针编织; ② 组
织.

нэхэх **ᠨᠡᠬᠡ** II [动] ① 要求, 索要, 追还, 催
讨, 催促: өр ~ 讨债; ② 追踪, 追赶, 追:
~ж өргөмжлөх 追认, 追讨; ~ж нэр
өгөх 给讣号; ~ж дагах 追踪; улаа ~
追还驛马.

нэхэцгээх **ᠨᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] нэхэх I、II 的众
动态.

нэхээс **ᠨᠡᠬᠡᠰ** [名] ① 织物; ② 编织, 纺织.

нэш **ᠨᠡᠰ** [名] (沾在箭上或滴在地上的) 兽血.

нэшлэх **ᠨᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 变味, 馊.

нээвч **ᠨᠡᠭᠦᠪᠴᠢ** [名] 避风处; 阳坡.

нээгдэх **ᠨᠡᠭᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] нээх 的被动态.

нээгч **ᠨᠡᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] 打开者, 揭开者; 开创者;
发明人: хурал ~ 宣布会议开始的人;

会议主持者: хаалга ~ 开门人.

нээлгий **ᠨᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠢ** [名] (家具、器皿的) 盖子;
авдарны ~ 箱盖; тогооны ~ 锅盖.

нээлгийтэй **ᠨᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠢᠲᠡᠢ** [形] (家具、器皿等)
有盖子的: авдар ~ 箱子有盖子; тогоо
~ 锅有盖子.

нээлгэ **ᠨᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡ** [名] 参见 нээлт.

нээлгэх **ᠨᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] нээх 的使动态.

нээлт **ᠨᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] ① 开端, 开始, 开创; 发
明: ~ ололт 发明创造; шинжлэх
ухааны ~ 科学发明; ② 开幕式: ~ийн
үг 开幕词.

нээлттэй **ᠨᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 公开的; 开放的: ~
захидал 公开信; ~ тангис 公海; ~
бодлого 开放政策; ~ хичээл 公开课;
~ хот 开放城市; ~ хаалганы
бодлого 门户开放政策.

нээлхий **ᠨᠡᠭᠡᠯᠬᠢ** [名] 见 нээлгий.

нээлцэх **ᠨᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] нээх 的共动态.

нээлэг **ᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 见 нээлгэ.

нээрэн **ᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠨ** [副] 实在是, 确实是, 果然, 实
在, 确实.

нээрээ **ᠨᠡᠭᠡᠷᠡᠭ** [副] 参见 нээрэн: ~ сайн
морь байна билээ 真是一匹好马.

нээрээн **ᠨᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠢᠨ** [副] 见 нээрэн.

нээх **ᠨᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 开, 打开, 开办, 开创, 揭
开; 开幕, 揭幕: авдар ~ 打开箱子;
хаалга ~ 开门; данс эрх ~ 开立帐
户; ам ~ 初次说话; 开口; нүд ~ ①广
开眼界; ②睁开眼, (小儿)初睁眼; ханш
~, ~сэн ханш 清明; хурал ~ 开会;
хурлыг ~ж үг хэлэх 致开幕词;
захидал ~ 拆信; зам ~ 开辟道路;
~н ашиглах 开发; ~н ололт 发明;
~н тодорхойлох 揭示.

нээц **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 孔径, 口径: ~ийн шат 孔
径刻度.

нээцгээх **ᠨᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] нээх 的众动态.

нээчих **ᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] нээх 的多次体.

ня - бо **ᠨᠡ** [名] 会计员, 簿记员.

нявтал **ᠨᠡᠶᠡᠲᠠᠯ** [形] 薄的, 稀薄的; 毛稀的.

нявталдах **ᠨᠢᠪᠲᠠᠯᠳᠠᠬ** [动]变稀薄, 变稀少。
нявталзах **ᠨᠢᠪᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 навталзах。
нявталхан **ᠨᠢᠪᠲᠠᠯᠬᠠᠨ** [形] нявтал 的小称。
нявталрах **ᠨᠢᠪᠲᠠᠯᠷᠠᠬ** [动]变稀薄, 变稀少。
няг **ᠨᠢᠭ** [形]浓的, 稠密的, 紧密的; 细致的:
 ~ ургасан шугуй 茂密的树林; ~
 нэхээстэй эд 细密的织物。
нягт **ᠨᠢᠭᠲ** [形·名] ①紧密的, 密的, 稠密的,
 细密的; 结实的; ◇ ~ шигүүн 稠密的;
 ~ чийрэг 结实的, 强壮的; ②密切的:
 ~ холбоо 密切的联系; ③仔细的; 缜密的,
 精细的, 认真的; ~ хүн 细心人; ◇
 ~ нямбай 缜密的, 细致的; ④密度, 稠
 密度: ~ байдал 密度; хүн амын ~
 нь 人口密度; усны ~ нь 水的密度; ~
 сийрэг 稠稀, 稠密度; ◇ ~ сөдөн
 цэцэг (植)百日红花; ~ шар (植)黄扬
 属。
нягталцгаах **ᠨᠢᠭᠲᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] нягтлах 的
 众动态。
нягталчих **ᠨᠢᠭᠲᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] нягтлах 的多次
 体。
няггармал **ᠨᠢᠭᠭᠠᠷᠮᠠᠯ** [形]团结的, 紧密的,
 稠密的。
няггархах **ᠨᠢᠭᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]炫耀其细密(稠密,
 紧密, 细致)。
няггарчих **ᠨᠢᠭᠭᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] нягтгах 的完成
 体。
няггаршил **ᠨᠢᠭᠭᠠᠷᠰᠢᠯ** [名]压密度, 压实度。
нягтас **ᠨᠢᠭᠲᠠᠰ** [名]〈矿〉伟晶岩。
нягташ **ᠨᠢᠭᠲᠠᠰ** [名]密度, 稠度。
нягтлаг **ᠨᠢᠭᠲᠠᠭ** [形] ①较密的, 较紧密的,
 较密实的, 较紧凑的; ②较精的, 较精细
 的, 较细致的; ③较厚重的, 较密切的。
нягтдах **ᠨᠢᠭᠲᠠᠬ** [动]变稠, 变密。
нягтдуулах **ᠨᠢᠭᠲᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нягтдах 的使
 动态。
нягтлал **ᠨᠢᠭᠲᠠᠯ** [名]研究, 考究, 钻研。
нягтлах **ᠨᠢᠭᠲᠠᠬ** [动]缜密进行; 仔细审查,
 仔细检查, 仔细调查: ~ н байцаах 仔细
 调查; 仔细审查; ~ н бодох тайлан 会

计报表; ~ н бодох данс 会计帐簿; ◇
 ~ н бодогч, ~ н бодох 会计(员)。

нягтлуулах **ᠨᠢᠭᠲᠠᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] нягтлах 的使
 动态。

нягтрал **ᠨᠢᠭᠲᠷᠠᠯ** [名]紧密, 团结, 稠密, 密
 切: ~ сайтай 团结状况好的; 密切的,
 稠密的, 紧密的; утасны ~ 纱支; ~ ыг
 бэхжүүлэх 巩固团结。

нягтралт **ᠨᠢᠭᠲᠷᠠᠯᠲ** [名]密度: хүн амын
 ~ 人口密度。

нягтрах **ᠨᠢᠭᠲᠷᠠᠬ** [动]紧密起来, 团结起来,
 稠密起来, 密切起来。

нягтруулах **ᠨᠢᠭᠲᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нягтрах 的使
 动态。

нягтрац **ᠨᠢᠭᠲᠷᠠᠴ** [名]密度。

нягтхан **ᠨᠢᠭᠲᠬᠠᠨ** [形] нягт 的小称。

нягтцаг **ᠨᠢᠭᠲᠴᠠᠭ** [名]〈化〉酮: усгүй эр ~
 脱氢雄酮。

нягтшил **ᠨᠢᠭᠲᠰᠢᠯ** [名]密度。

нягтшилт **ᠨᠢᠭᠲᠰᠢᠯᠲ** [名]参见 нягтшил。

нягтших **ᠨᠢᠭᠲᠰᠢᠬ** [动] ①变紧密, 变稠密,
 变细密 ②变仔细; 变精细。

нягтшуулах **ᠨᠢᠭᠲᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нягтших 的
 使动态。

нягц **ᠨᠢᠭᠴ** 见 ~ хэмжүүр 比重计。

нядалга **ᠨᠢᠳᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]见 нядалгаа。

нядалгаа **ᠨᠢᠳᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名]屠宰: ~ ны газар 屠
 宰场。

нядалцаах **ᠨᠢᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] нядлах 的众
 动态。

нядалчих **ᠨᠢᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] нядлах 的多次
 体。

нядгалах **ᠨᠢᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]参见 удгалах。

нядган **ᠨᠢᠳᠠᠭᠠᠨ** [名]女巫。

нядлаан **ᠨᠢᠳᠠᠯᠠᠨ** [名]残杀, 屠杀, 杀戮, 屠
 宰: цуст ~ 血腥的残杀。

нядлагдах **ᠨᠢᠳᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] нядлах 的被动
 态。

нядлалцах **ᠨᠢᠳᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] нядлах 的共
 动态。

нядлах **ᠨᠢᠳᠠᠯᠠᠬ** [动]屠杀, 宰杀, 杀戮, 屠

宰; мал ~ 屠宰牲畜。

нядлуулах *ᠨᠢᠳᠯᠠᠭ* [动] нядлах 的使动态。

нядмар *ᠨᠢᠳᠮᠠᠷ* [名]〈动〉章鱼, 八带鱼。

нязлах *ᠨᠢᠵᠯᠠᠬ* [动] 粉碎, 弄碎, 压碎。

нязрах *ᠨᠢᠵᠢᠷᠠᠬ* [动] 破碎。

нял *ᠨᠢᠯ* I 见 ~ ~ хийх 懒洋洋地说, 说得又慢又不清楚。

нял *ᠨᠢᠯ* II [名·形] ①深蓝色染料; ②紫色的: ~ цэцэг 〈植〉堇菜。

нялаахай *ᠨᠢᠯᠠᠭᠬᠠᠢ* I [名]〈医〉软疣。

нялаахай *ᠨᠢᠯᠠᠭᠬᠠᠢ* II [名]〈动〉鲍鱼。

нялаг *ᠨᠢᠯᠠᠭ* [形] 腥的, 恶臭的。

нялайх *ᠨᠢᠯᠠᠶᠬ* [动] 发黏, 变, 黏糊。

нялалдах *ᠨᠢᠯᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] нялах 的互动态。

нялах *ᠨᠢᠯᠠᠬ* [动] 涂, 抹, 刷(粘性的东西): шавар ~ 抹泥; будаг ~ 涂色, 刷色。

нялга *ᠨᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名]〈解〉鱼精囊; 鱼精液。

нялгадах *ᠨᠢᠯᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 涂, 抹, 刷(粘性的东西)。

нялгадуулах *ᠨᠢᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] нялгадах 的使动态。

нялганах *ᠨᠢᠯᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] ①粘连, 黏糊, 粘软; ②(转)巴结, 奉承, 奴颜卑膝; 粘住人, 黏黏糊糊。

нялгануулах *ᠨᠢᠯᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] нялганах 的使动态。

нялгар *ᠨᠢᠯᠭᠠᠷ* [形] 黏糊的。

нялгардах *ᠨᠢᠯᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变黏糊。

нялзаах *ᠨᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] ①нялзах 的使动态; ②推诿, 推脱, 推卸: буруугаа бусдад бүү нялзаа 不要把自己的错误往别人身上推。

нялзах *ᠨᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] ①粘上, 粘住; ②干涉, 介入, 插手。

нялзрай *ᠨᠢᠯᠵᠢᠷᠠᠶ* [形] 幼稚的, 幼嫩的, 幼弱的: улаан ~ 新生婴儿。

нялзрайдах *ᠨᠢᠯᠵᠢᠷᠠᠶᠳᠠᠬ* [动] 变得过于幼稚, 变得过于幼弱。

нялзуулах *ᠨᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] нялзах 的使动态。

нялмайх *ᠨᠢᠯᠮᠠᠶᠬ* [动] 参见 нялцайх。

нялмалах *ᠨᠢᠯᠮᠠᠯᠠᠬ* [动] 见 нулмалах。

нялмас *ᠨᠢᠯᠮᠠᠰ* [名] 见 нулимс I。

нялмаах *ᠨᠢᠯᠮᠠᠬ* [动] нулимах。

нялмуур *ᠨᠢᠯᠮᠤᠭᠤᠷ* [名] 见 нулмуур。

нялт *ᠨᠢᠯᠲ* [副] 裂; 扁, 烂: ~ гишгэх 踩扁。

нялтаг *ᠨᠢᠯᠲᠠᠭ* [形] 发黏的, 黏性的。

нялтагших *ᠨᠢᠯᠲᠠᠭᠰᠢᠬ* [动] 发黏。

нялтгал *ᠨᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠯ* [名] 碎裂, 碎烂。

нялтлах *ᠨᠢᠯᠲᠠᠬ* [动] 弄碎, 碾碎, 砸碎。

нялтрах *ᠨᠢᠯᠲᠢᠷᠠᠬ* [动] ①裂, 裂开, 破碎; ②擦破, 蹭破。

нялуу *ᠨᠢᠯᠡᠭ* [形] 蔫软的, 无精神的; 悲伤的: ~ үзэл 伤感主义。

нялуудах *ᠨᠢᠯᠡᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] ①发恶臭味, 发腥臭味; ②发蔫, 变蔫软。

нялуулах *ᠨᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ①нялах 的使动态 ②意同 нялгадах。

нялуун *ᠨᠢᠯᠡᠭᠤᠨ* [形] ①腥的, 腥臭的; ②蔫的, 发蔫的; ③讨好的, 花言巧语的: ~ үг 花言巧语。

нялуур *ᠨᠢᠯᠡᠭᠤᠷ* [名] 刷子。

нялуурах *ᠨᠢᠯᠡᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] ①变腥, 变腥臭; ②变蔫软; ③讨好, 巴结。

нялууруулах *ᠨᠢᠯᠡᠭᠤᠷᠤᠯᠠᠬ* [动] нялуурах 的使动态。

нялх *ᠨᠢᠯᠬ* [形] ①新生的, 初生的, 幼小的, 幼稚的, 稚嫩的: ~ хүүхэд 婴儿; ~ төл 幼畜; ~ ногоо 嫩草; ~ бие 产后(虚弱)的身体; ~ ын халуун 〈医〉产后热病, 产褥病; ◇ ~ **нойтон** 新生的; ②幼年的: ~ залуу үе 青少年时期。

нялхавтар *ᠨᠢᠯᠬᠠᠪᠲᠠᠷ* [形] нялх 的小称。

нялхамсаг *ᠨᠢᠯᠬᠠᠮᠰᠠᠭ* [形] 幼稚的, 稚嫩的, 天真的。

нялхамсаглах *ᠨᠢᠯᠬᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 表现得幼

稚，稚嫩，天真。

нялхамсах *ᠨᠢᠯᠬᠢᠮᠰᠢᠬᠤ* [动] 显得幼稚，稚嫩，天真。

нялхамсуу *ᠨᠢᠯᠬᠢᠮᠰᠤᠭᠤ* [形] 参见 нялхамсаг.

нялхас *ᠨᠢᠯᠬᠤ* [名] 幼儿，婴儿(复数)：～ыг саатуулах газар 托儿所，婴儿室；～ бүтэх 新生儿窒息；нялхсын цус задрах өвчин 新生儿溶血症；нялхсын шарлах 新生儿黄疸。

нялхгар *ᠨᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] 黏的，黏软的。

нялхдах *ᠨᠢᠯᠬᠠᠳᠤᠬᠤ* [动] 变得过于幼稚，变得过于幼小，变得过于稚嫩。

нялхдуулах *ᠨᠢᠯᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялхдах 的使动态。

нялхжаар *ᠨᠢᠯᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷ* [形] 年幼的，幼稚的。

нялхийх *ᠨᠢᠯᠬᠢᠬᠢᠬ* [动] ①(脸)发热，面红耳赤；②呈热乎乎状，热气扑面。

нялших *ᠨᠢᠯᠬᠢᠰᠢᠬ* [动] 变虚弱，瘫软。

нялхраг *ᠨᠢᠯᠬᠢᠷᠠᠭ* [形] 稚嫩的，稚弱的，虚弱的。

нялхрах *ᠨᠢᠯᠬᠢᠷᠬᠤ* [动] 变得软弱无力，疲惫；变娇嫩；бие～体弱无力；～солиорол 青春期痴呆。

нялхруулах *ᠨᠢᠯᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялхрах 的使动态。

нялхсаг *ᠨᠢᠯᠬᠢᠰᠠᠭ* [形] 新生的，初生的，幼小的，幼稚的，稚嫩的。

нялцаг *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭ* 见～～软乎乎地，软里巴几地；黏里咕几地。

нялцайлгах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ* [动] нялцайх 的使动态。

нялцайм *ᠨᠢᠯᠴᠠᠶᠢᠮᠤ* [形] 黏的，黏糊的。

нялцайх *ᠨᠢᠯᠴᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] ①成黏糊状；发黏；变软；②慵懒，成懒洋洋状。

нялцалзах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 参见 нялцганах.

нялцалзуулах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялцалзах 的使动态。

нялцалмаг *ᠨᠢᠯᠴᠠᠯᠮᠠᠭ* [名] (植) 树木内皮，嫩树皮。

нялцан *ᠨᠢᠯᠴᠠᠨ* 见～～参见 нялцаг.

нялцаг *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭ* 见～～хийх 参见 нялцганах.

нялцагах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠢᠬᠤ* [动] нялах 的众动态。

нялцгай *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶ* [形] ①黏软的，湿软的；柔軟的：～биетэн 软体动物；②弱小的，嫩弱的。

нялцгайвтар *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠲᠠᠷ* [形] ①稍黏软的；②稍嫩弱的。

нялцгайдах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 变得稀黏，变得湿软，变得黏软，变得柔软。

нялцгайдуулах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялцгайдах 的使动态。

нялцгайлах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 使稀黏，使湿软，使黏软，使柔软。

нялцгайрах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 变稀黏，变湿软，变黏软，变柔软。

нялцгайруулах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялцгайрах 的使动态。

нялцганах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动] (稀黏、黏软物) 频频动作，黏黏乎乎。

нялцгануулах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялцганах 的使动态。

нялцгар *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠷ* [形] ①黏性的，黏软的；②身体软弱的：～биетэй хүүхэд 身体软弱的孩子。

нялцгардах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] ①变得太黏，变得太黏软；②变得软弱。

нялцгардуулах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] нялцгардах 的使动态。

нялцгархан *ᠨᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] нялцгар 的小称。

нялцдас *ᠨᠢᠯᠴᠠᠳᠤᠰ* [名] 聒聒，耳垢。

нялцралт *ᠨᠢᠯᠴᠠᠷᠠᠯᠲ* [名] 碎，破碎。

нялцрах *ᠨᠢᠯᠴᠠᠷᠠᠬᠤ* [动] 碎，粉碎。

нялчигнах *ᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] 放射热，辐射，放射。

нялчигнам *ᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠮ* [形] ①湿的，潮气重的；②闷热的，酷热的。

нялчих *ᠨᠢᠯᠴᠢᠬᠢ* [动] нялах 的多次体。

ням *ᠨᠢᠮ* [名] ①星期日，日曜日；②太阳，

日。

нямба ^{ᠨᠢᠮᠪᠠ} I [名]〈植〉漆树。нямба ^{ᠨᠢᠮᠪᠠ} II [名]〈宗〉坐禅, 禅定。нямбай ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢ} [形]细致的, 严谨的, 认真的:
~ хүн 细心人; ажилд ~ 工作上认真
细致; ◇ нягт ~ 细致的, 仔细的。нямбайдах ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠳᠠᠬ} [动]变得细致, 变得仔
细, 变得认真。нямбайлах ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠯᠠᠬ} [动]细致, 严谨, 认
真。нямбайлуулах ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]нямбайлах
的使动态。нямбайлцагах ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ} [动]нямбай-
лах 的众动态。нямбайрах ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠷᠠᠬ} [动]变细致, 变严谨,
变认真。нямбайхан ^{ᠨᠢᠮᠪᠠᠢᠬᠠᠨ} [形]нямбай 的小称。нямдан ^{ᠨᠢᠮᠳᠠᠨ} [名]〈植〉栎树。нямнуун ^{ᠨᠢᠮᠨᠠᠭᠠᠨ} [形]①毛发稀薄的, 毛发稀
少的: ~ арьс 毛稀少的皮子; ②薄的,
瘦弱的, 瘦削的: ~ хүчтэй морь 瘦弱
的马。нян ^{ᠨᠢᠶᠠᠨ} [名]〈生〉细菌; 霉菌。нянт ^{ᠨᠢᠶᠠᠨᠲ} [形]带菌的。нянтай ^{ᠨᠢᠶᠠᠨᠲᠠᠢ} [名]砚台。нянтах ^{ᠨᠢᠶᠠᠨᠲᠠᠬ} [动]生细菌; 发霉。нянцадх ^{ᠨᠢᠶᠠᠨᠴᠠᠳᠬ} [动]弹指, 弹指作响。нянцдуулах ^{ᠨᠢᠶᠠᠨᠴᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]нянцадх 的
使动态。нярав ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠪ} [名]出纳员; 保管员: мөнгөний
~ 出纳员; барааны ~ 保管员; ~ хийх
搞出纳工作; 从事保管工作。няравдах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠪᠳᠠᠬ} [动]参见 няравтах。няравдуулах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠪᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]няравдах
的使动态。няравтах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠪᠲᠠᠬ} [动]当出纳员; 当保管
员, 保管。няравтуулах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠪᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]няравтах 的
使动态。нярай ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢ} [形]稚嫩的, 幼嫩的, 新的, 新生
的; 嫩的, 新鲜的, 鲜嫩的: нялх ~ 新
生的, 很小的, 稚嫩的; ~ мах 嫩肉, 鲜
肉; ~ бие 刚分娩过的虚弱身体; ~ үе
新生儿期; ~ хүүхэд 婴儿, 新生儿。нярайвтар ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠪᠲᠠᠷ} [形]稍稚嫩的, 幼嫩些
的, 嫩些的, 鲜嫩些的。нярайдах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠳᠠᠬ} [动]变得幼稚, 变得稚
嫩。нярайлах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠯᠠᠬ} [动]分娩, 临盆: ~
газар 接生院, 妇产院; ~ эх (临产之)产
妇; нярайлсан эх (已分娩之)产妇。нярайлуулах ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]нярайлах
的使动态。нярайлчих ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠯᠴᠢᠬ} [动]нярайлах 的完
成体。нярайхан ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠢᠬᠠᠨ} [形]нярай 的小称。нярваан ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠶᠠᠨ} [名]〈宗〉(佛教的)涅槃; ~
дүр үзүүлэх, ~ болох 涅槃。нярд ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠳ} [拟]隆隆(声)。нярдхийлгэх ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ} [动]нярдхийх 的
使动态。нярдхийх ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠳᠬᠢᠶᠠᠬ} [动]咔嚓作响, 噼噼啪啪
作响(折断等之声响): модны мөчир
~н хугарч байна 树枝噼噼啪啪地折断
了。няруулаг ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭ} [名]〈动〉大夜鹰。няруухан ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ} [形]不怎么样的。нярхийлгэх ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ} [动]нярхийх 的使动
态。нярхийх ^{ᠨᠢᠶᠠᠷᠬᠢᠶᠠᠬ} [动]噼哩啪啦响。няс ^{ᠨᠢᠶᠠᠰ} 见 тас ~ хийх 噼啪作响; бууны
дуу тас ~ хийх 枪声噼啪作响。нясалбар ^{ᠨᠢᠶᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷ} [名]额箍。нясалгаан(н) ^{ᠨᠢᠶᠠᠰᠠᠯᠭᠠᠨ} [名]弹指, 弹指声; 弹
指作响声。нясалчих ^{ᠨᠢᠶᠠᠰᠠᠯᠴᠢᠬ} [动]няслах 的多次体。нясвааняс ^{ᠨᠢᠶᠠᠰᠠᠯᠠᠨᠢᠶᠠᠰ} [名]〈宗〉①尘世俗事; 欲
念; ②罪孽, 罪过, 过失, 祸根。нясванис ^{ᠨᠢᠶᠠᠰᠠᠯᠠᠨᠢᠶᠠᠰ} [名]见 нясвааняс。

нясгах **ᠨᠢᠰᠢᠭᠬᠤ** [动] 抬扛: хүүр ~, яс ~ 抬尸.

няслагаа **ᠨᠢᠰᠯᠠᠭᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 见 нясалгаа.

няслагдах **ᠨᠢᠰᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] няслах 的被动态.

няслах **ᠨᠢᠰᠯᠠᠬ** [动] ① 弹指, 弹指作响: духан дээр нь ~ 用指弹其前额; ② 掐; ③ 稍令人难受, 略使人难过, 稍使苦惱, 略使苦痛.

няслуулах **ᠨᠢᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① няслах 的使动态; ② 意同 няслагдах.

няслуур **ᠨᠢᠰᠯᠠᠭᠤᠷ** 见 ~ цох [动] 叩头虫.

нясуу **ᠨᠢᠰᠤᠭᠤ** [名] (医) 疮; (头部的) 黄水疮.

нясуудах **ᠨᠢᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] (医) 长疮, 长黄水疮.

нясуун **ᠨᠢᠰᠤᠭᠤᠨ** [形] 苦的, 苦味的.

нясуурах **ᠨᠢᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] (医) 长疮, 长黄水疮.

нясуутах **ᠨᠢᠰᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 нясуурах.

нясгах **ᠨᠢᠰᠢᠭᠬᠤ** [动] 火化, 焚化, 火葬.

нясных **ᠨᠢᠰᠢᠨᠬᠤ** [动] няслах 的多次体.

нятах **ᠨᠢᠶᠠᠬ** [动] 灭亡, 消灭; 死去; 暴卒.

нятлах **ᠨᠢᠶᠠᠬᠤ** [动] 杀, 宰, 屠杀, 杀戮; ◇ алах ~ 屠杀, 屠宰.

нятлуулах **ᠨᠢᠶᠠᠬᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] нятлах 的使动态.

няхуур **ᠨᠢᠶᠠᠬᠤᠭᠤᠷ** [形] 认真的, 细致的, 严谨的.

няц **ᠨᠢᠶᠠᠴ** [副] 碎裂地, 碎烂地; 紧紧地: ~ дарах 压碎; 紧压住; 压死; ~ цохих 打碎, 砸烂; ◇ хөх ~ болох 打得(皮肉)发青.

няцаавар **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠪᠠᠷ** [名] 辟谣; 驳斥.

няцаагдах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] няцаах 的被动态.

няцаагдашгүй **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤᠲᠠᠶᠢᠭᠦᠢ** [形] 无可辩驳的, 战无不胜的.

няцаалга **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 няцаалт.

няцаалгах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠬᠤ** [动] няцаах 的使动态.

няцаалт **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠤᠲ** [名] ① 反击, 回击; 打退, 打败; 反驳; 反抗; 使返回, 送回; ~

өгөх 予以驳斥, 给以回击; ② 使失言, 使背约, 使背信.

няцаалцах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] няцаах 的共动态.

няцаах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠬ** [动] няцах 的使动态; ① 反击, 还击; 打退, 打败; 反驳; 反抗; 使返回; 送回: дайсны дайралтыг ~ в 打退了敌人的进攻; ② 使失言, 使背约, 使背信.

няцаачих **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠬᠢᠬ** [动] няцаах 的多次体.

няцаашгүй **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠬᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 无法抵抗的, 击不退的; ② 无法反驳的; ③ 无法使之背弃的, 不能使之背信的.

няцал **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯ** [名] 参见 няцалт.

няцалгаа **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 няцаалга.

няцалзнах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠵᠠᠨᠬᠤ** [动] няцлах 的短暂体.

няцалмал **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠮᠠᠯ** [名] ① 碎粒饲料; ② 已开垦的伐林地.

няцалт **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠤᠲ** [名] ① 归来, 撤退, 反回, 放弃; ② 失言, 背信, 背约.

няцалцгаах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] няцлах 的众动态.

няцалчих **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] няцлах 的多次体.

няцамтгай **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好食言的, 常失信的, 好违约的, 好背信弃义的.

няцанхай **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 няцамтгай.

няцархай **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] ① 粉碎的, 打碎的; ② 胆怯的.

няцах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠬ** [动] ① 后退, 退却, 倒退: буцаж ~ гүй 坚定不移的, 不后退的; 不反悔的; зориг ~ 意气低落, 失望, 绝望; ② 失言, 背约, 背信: ам ~ 失约, 失信.

няцацгаах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] няцах 的众动态.

няцашгүй **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠶᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 不可动摇的, 不容后退的; 坚定不移的, 不屈不挠的; ② 不复返的, 不可挽回的; ③ 不可背弃的, 不可背信的, 不可反悔的.

няцлага **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 няцалт.

няцлагдах **ᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] няцлах 的被动态.

- няцлагч ᠨᠢᠴᠯᠠᠭᠴᠢ [名] 粉碎机。
- няцлалцах ᠨᠢᠴᠯᠠᠯᠴᠢᠬ [动] няцлах 的共动态。
- няцлах ᠨᠢᠴᠯᠠᠬ [动] 碾碎，粉碎，打碎散。
- няцлуулах ᠨᠢᠴᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① няцлах 的使动态；② 意同 няцлагдах。
- няцрах ᠨᠢᠴᠢᠷᠠᠬ [动] ① 变碎，变粉碎，碎散；② (因被打、碰撞) 皮肉青紫；③ (劳累后) 软瘫。няцлалцах ᠨᠢᠴᠯᠠᠯᠴᠢᠬ [动] няцлах 的共动态。
- няцлах ᠨᠢᠴᠯᠠᠬ [动] 碾碎，粉碎，打碎散。
- няцлуулах ᠨᠢᠴᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① няцлах 的使动态；② 意同 няцлагдах。

- няцрах ᠨᠢᠴᠢᠷᠠᠬ [动] ① 变碎，变粉碎，碎散；② (因被打、碰撞) 皮肉青紫；③ (劳累后) 软瘫。
- няцруулах ᠨᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] няцрах 的使动态。
- няцуулах ᠨᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] няцах 的使动态。
- няццигдах ᠨᠢᠴᠢᠴᠢᠭᠳᠠᠬ [动] няцчих 的被动态。
- няцчих ᠨᠢᠴᠢᠬ [动] ① няцлах 的多次体；碾碎，击碎，粉碎，打碎散；② няцрах 的完成体。
- няцчуулах ᠨᠢᠴᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① няцчих 的使动态；② 意同 няццигдах。

О

- о ᠣ ① 蒙语第十六个字母；② 喔 (表示了解或惊异、痛苦) ~! би мэдлээ 喔! 我懂了；~! ийм газар 喔! 这样的地方；~! хорсоч байна 喔! 好疼啊。
- оазис ᠣᠠᠵᠢᠰ [名] (沙漠中的) 绿洲，沃地。
- облёт ᠣᠪᠯᠡᠲ [名] (飞机) 试飞。
- облигач ᠣᠪᠯᠢᠭᠴᠢ [名] 债券；~ зээллэгээ 有券公债；~ баригч 债券持有人；~ ийн ханшлал 债券版价；~ гүй зээллэг 无券公债；~ ийн хонжвор 债券利息。
- ободок ᠣᠪᠣᠳᠠᠬ [名] 环，圈，框；дугуйн ~ 轮胎套圈。
- обсерватори ᠣᠪᠰᠡᠷᠪᠠᠲᠣᠷᠢ [名] ① 天文台；气象台；② (军) (炮台之) 监视所。
- объект ᠣᠪᠵᠡᠭᠡᠲ [名] ① (哲) 客观，客体；② 目标，对象；项目：бодит ~ 具体目标。

- 实际目标；цэргийн ~ 军事目标；шинэ илэрсэн ~ 新出现的目标。
- объектив ᠣᠪᠵᠡᠭᠡᠲᠢᠪ I [形] (哲) 客观的，具体的；~ шалтгаан 客观原因；~ зүй тогтол 客观规律；~ үнэн 客观真理。
- объектив ᠣᠪᠵᠡᠭᠡᠲᠢᠪ II [名] 物镜，(照相机的) 镜头；~ сонгох 选择镜头。
- объективизм ᠣᠪᠵᠡᠭᠡᠲᠢᠪᠢᠵᠢᠮ [名] (哲) (资产阶级的) 客观主义。
- объектизм ᠣᠪᠵᠡᠭᠡᠲᠢᠪᠢᠵᠢᠮ [名] 参见 объективизм。
- объём ᠣᠪᠵᠡᠮ [名] ① 体积，容积，容量；② (转) 大小，范围，规模，数量。
- ов ᠣᠪ I [名] 计谋，阴谋，阴险，心眼，诡计；~ мэхээр дийлэх 以计致胜；~ т довтлогоо 马技，骑术；◇ ~ мэх, ~ заль 狡猾，计谋；~ ын хөхдэй (动) 草原旅鼠，草原兔尾鼠；~ ын шар (动) 黄

兔尾鼠。

ов ^{ᠲᠦᠨ} II 见 ~ тов 零零星星的, 点点滴滴的, 较小的, 一点, 一些; ~ тов цоохор 小麻子。

ов ^{ᠲᠦᠨ} III 见 (加强语气词置于“о”开头词前) ~ ойрхон 很近的; ~ ондоо 截然不同的。

ов ^{ᠲᠦᠨ} IV [名]〈动〉鼯鼠。

овго ^{ᠲᠦᠨ} 见 ~ ~ хийх 参见 овгонох。

овголзох ^{ᠲᠦᠨᠯᠢᠵᠤᠬᠡ} [动]参见 овгонох。

овгонолдох ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠤᠬᠡ} [动] овгонох 的互动态。

овгонох ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠨᠠᠬᠤ} [动]上下乱动, 浮动, 一凸一降, 一鼓一鼓。

овгоночих ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠨᠣᠬᠢᠬᠡ} [动] овгонох 的完成体。

овгнуулах ^{ᠲᠦᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ} [动] овгонох 的使动态。

овгор ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠷ} [形]隆起的, 凸出的; ◇ ~ товгор 凸起的, 隆起的, 鼓起的。

овгордох ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠡ} [动]凸起, 隆起。

овгордуу ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]十分隆起的, 很凸起的。

овгорхон ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] овгор 的小称; 稍隆起的, 略凸起的。

овгоршиг ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠷᠰᠢᠭ} [形]参见 овгорхон。

овгосхийх ^{ᠲᠦᠨᠭᠣᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ} [动] овгонох 的瞬间体; 凸起一下。

овгүй ^{ᠲᠦᠨᠭᠦᠢ} [形]不好猾的; 没心眼的; 不机灵的; 正直的; 不稳重的, 不像样的。

овёос ^{ᠲᠦᠨᠡᠭᠡᠰ} [动]〈植〉燕麦。

овжигнох ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ} [动]耍滑头, 狡猾, 奸诈; 使心眼, 用计谋, 机灵行事。

овжин ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠨ} [形]狡猾的, 奸诈的; 有心眼的, 机灵的: орчны боломжоо ~ чадмаг ашиглах 机灵熟练地利用周围条件; ~ хүн 狡猾的人; 有心眼的人; 机灵人。

овжиндох ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠨᠳᠣᠬᠡ} [动]变得太狡猾, 太奸诈; 心眼太多, 太机灵。

овжинтох ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠨᠲᠣᠬᠡ} [动]表现得奸猾, 奸诈; 表现得心眼多, 机灵。

овжирхог ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠷᠬᠣᠭ} [形]狡猾的, 奸诈的; 有计谋的, 心眼多的, 机灵的。

овжирхох ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠷᠬᠣᠬᠡ} [动]表现奸诈, 表现狡猾; 显示机灵。

овжирхуу ^{ᠲᠦᠨᠵᠢᠷᠬᠤᠭᠤ} [形]参见 овжирхог。

овжоо ^{ᠲᠦᠨᠵᠣ᠎ᠠ} [名]参见 ов I。

овжоолох ^{ᠲᠦᠨᠵᠣ᠎ᠠᠬᠡ} [动]参见 овлох。

овилго ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭ᠎ᠠ} [名]品行, 性格, 天性。

овилгогүй ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭᠦᠢ} [形]不正直的, 不正派的, 不规矩的。

овилгогүйдэх ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ} [动]变得太不正直, 变得不正派, 变不规矩; 变淘气, 变顽皮。

овилгогүйтэх ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ} [动]表现得 不正直, 不正派, 不规矩; 淘气, 顽皮。

овлиго ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭᠢᠭ} [名]参见 овилго。

овлигогүй ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭᠢᠭᠦᠢ} [形]参见 овилгогүй。

овлигогүйдэх ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭᠢᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ} [动]参见 овилгогүйдэх。

овлигогүйтэх ^{ᠲᠦᠨᠢᠯᠭᠢᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ} [动]参见 овилгогүйтэх。

овлог ^{ᠲᠦᠨᠯᠣᠭ} [形]狡猾的, 有心眼的, 机灵的: ~ хүү 机灵的孩子。

овлогдох ^{ᠲᠦᠨᠯᠣᠭᠳᠣᠬᠡ} [动] овлох 的被动态。

овломтгой ^{ᠲᠦᠨᠯᠣᠮᠲᠭᠣᠢ} [形]很狡猾的, 很奸诈的; 有心眼的, 很机灵的。

овлох ^{ᠲᠦᠨᠯᠣᠬᠡ} [动]施计, 使心眼, 耍阴谋, 欺骗。

овлуулах ^{ᠲᠦᠨᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ} [动]① овлох 的使动态; ②意同 овлогдох。

овно ^{ᠲᠦᠨᠨᠣ} [名]〈动〉松儿(雄小鹰)。

овог ^{ᠲᠦᠨᠣᠭ} [名]①宗族, 氏族: ~ аймаг 氏族部落; овгийн байгуулал 氏族制; овгийн нэр 家姓; овгийн өмч 部落所有制; овгийн хаад 王朝; овгийн хөмрөг 家姓档案全宗; ②姓, 父名: таны ~ хэн бэ? 您贵姓?

овоглох ^{ᠲᠦᠨᠣᠭᠯᠣᠬᠡ} [动](хэнээр-юугаар)以...为姓: хойт эцгээрээ ~ 以继父的名字

为姓。

овоглуулах **овоглох** 的使动态。

ОВОГТОЙ **овогтой** [形]有姓氏的；有…姓的。

ОВОГТОН **овогтон** [名]部族，氏族。

ОВОЙЛГОХ **овойлгох** [动] **овойх** 的使动态。

ОВОЙЛГУУЛАХ **овойлгуулах** [动] **овойлгох** 的使动态。

ОВОЙЛТ **овойлт** [名]凸处，隆起的地方，堆；
цасын ~ 雪堆；~ын илтгэлцүүр 膨胀系数。

ОВОЙХ **овойх** [动] ①隆起，凸出，突出，鼓起，堆起：цас ~ 出现雪堆；таваг ~ тол чихэр хийх 把糖往盘子里放得满满的；②膨胀：~сон бөөрөг 冻胀小丘。

ОВОЛЗОХ **оволзох** [动] ①参见 **ОВГОНОХ**；②簇拥，聚集。

ОВОЛЗУУЛАХ **оволзуулах** [动] **оволзох** 的使动态。

ОВОЛЗУУР **оволзуур** [形]一凸一隆的，浮动的。

ОВОН **овон** 见 ~ **СОВОН** 接续不断地，络绎不绝地。

ОВОО **овоо** I [名] ①堆：хоёр ~ аргал 两堆牛粪；ясан ~ босгох 尸骨成堆；махан ~ хийх 叠罗汉；◇ ~ **ТОВОО** ①一堆堆的；②渐渐地；③敖包(为纪念圣灵在山岗上堆起的石堆)：~ босгох 立敖包，垒敖包；~ тахих 祭敖包；④垒石界标：хилийн ~ 垒石界标。

ОВОО **овоо** II [名](军)(枪)的准星：~ хараа 瞄准具；准星与表尺；~ харааг тааруулах 校正瞄准具；бууны ~ 枪的准星。

ОВОО **овоо** III [名](狗、狐等动物的)头顶。

ОВОО **овоо** IV [形]相当…的，挺…的；不错的，挺好的；相当大的，相当多的：~ сайн 相当好的，挺好的；~ юм олов 得到了很多东西；унахад ~ морь 骑起来挺不错的马；~ сурдаг хүүхэд 学习相当好的孩子。

ОВООДОЙ **овоодой** [名](喇嘛戴的)圆锥形帽

子。

ОВООДОХ **овоодох** [动]抓住动物的头顶部。

ОВООЛГО **овоолго** [名]土堤；堆积物：~н галт уул 堆积火山；~н тал 堆积平原。

ОВООЛГООТой **овоолгоотой** [形]成堆的。

ОВООЛЛОГО **овооллого** [名] ①锥形建筑物，金字塔：Мисирийн ~ 埃及金字塔；②叠罗汉：~ хийх 叠罗汉。

ОВООЛМОЛ **овоолмол** [形]堆积的；堆砌的：~ далан 堆筑坝。

ОВООЛОГДОХ **овоологдох** [动] **овоолох** 的被动态。

ОВООЛОЙ **овоолой** [名]帽子。

ОВООЛОЛДОХ **овоололдох** [动] **овоолох** 的互动态。

ОВООЛОН **овоолон** [名]参见 **ОВООЛГО**：~ ачих 散装；~ бараа 散装货物。

ОВООЛООС **овоолоос** [形·名]堆放物，堆积物。

ОВООЛООТой **овоолоотой** [形]堆砌的，堆放的，堆积的。

ОВООЛОХ **овоолох** [动]堆积，堆成堆；积累：шороо ~ 堆土；бүх ажлыг ганц хүндээр ~ в 把全部工作堆到一个人身上。

ОВООЛУУЛАХ **овоолуулах** [动] ① **овоолох** 的使动态；②意同 **ОВООЛОГДОХ**。

ОВООЛУУР **овоолуур** [名]堆土器；хусуур ~ 堆土机。

ОВООРОЛДОХ **овооролдох** [动] **овоорох** I, II 的互动态。

ОВООРОЛДУУЛАХ **овооролдуулах** [动] **овооролдох** 的使动态。

ОВООРОХ **овоорох** I [动] ①聚积成群，汇集成堆，簇拥，群集，聚集：газар унагасан чихэр дээр шоргоолж ~ в 蚂蚁聚集到掉在地上的糖上；②重叠，积累。

ОВООРОХ **овоорох** II [动]注意，关注。

ОВООРУУЛАХ **овооруулах** [动] **овоорох** I, II 的使动态。

ОВООТ **овоот** [形]有土丘的，有土堆子的。

овоохой **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] ① 草舍, 草棚, 棚舍, 茅屋; өвсөн ~ 草棚, 草屋; ② 破旧的毡房, 破陋住处。

овоохон **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 相当…的, 挺…的; 相当大的, 相当多的, 相当不错的。

овор **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] ① 外貌, 外表, 容貌; 形状: ~ шинж 形状, 外表, 外貌; ~ бага 容貌(显得)年轻; ~ нхтэй 长相较老的; залуу ~ той 容貌年轻的; ② 货物: ~ багатай тээвэр 小量货物的运输; ~ тохироогүй ачаа 超尺码货物; ③ 外在表现, 作风, 态度, 举止: зан ~ 性格举止, 性格与表现; ~ байдал 动作举止。

оворгодох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 拍胸, 捶胸。

оворготуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] оворгодох 的使动态。

овордох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 态度傲慢。

оворжих **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 显老, 见老; 老成, 稳重。

оворжуу **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 显老的, 见老的, 相老的; 老成持重的。

оворжуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] оворжих 的使动态。

оворлох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 变老练成熟。

овортой **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 少年老成的, 老气横秋的。

оворхийлэх **ᠠᠨᠣᠭᠤ** I [动] 讲话严厉, 严词厉色。

оворхийлэх **ᠠᠨᠣᠭᠤ** II [动] 马猛跳(欲甩下骑者)。

оворхийлуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] оворхийлэх I、II 的使动态。

оворхог **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 机灵的, 有心眼的, 有点子的; 狡诈的, 诡计多的, 奸猾的。

оворхох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 使心眼, 用点子, 机灵行事; 耍手腕, 施诡计, 狡滑。

оворхуу **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 参见 оворхог。

оврин **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] (植) 矢车菊。

оврих **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 参见 оврох。

оврох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] ① 注意, 倾听, 注视; ② 察觉, 理会, 看出; ③ 留心, 小心。

овруулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] оврох 的使动态。

овс **ᠠᠨᠣᠭᠤ** I [名] ① 计谋, 心眼, 机灵; ② 狡诈, 奸猾, 诡计; ③ 魔术; 妖术。

овс **ᠠᠨᠣᠭᠤ** II 见 ~ ~ хийх 参见 оволзох。

овсгогүйтэх **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 变滞呆, 不灵活。

овсгоо **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] 计谋, 诡计; ~ самбаа 计谋。

овсгоотой **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 灵活的, 机敏的, 有计谋的。

овсгоотойхон **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] овсгоотой 的小称; 较灵活的, 较机敏的。

овслох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] ① 用计谋, 使心眼; ② 耍滑头, 施诡计, 狡诈; ③ 变戏法; 施妖术。

овсох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 凸起, 隆起。

овсхийх **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 凸起一下。

овт **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 计谋多的, 心眼多的; 心眼鬼的, 诡计多的, 老奸巨猾的, 狡黠的: ~ шар үнэг 心眼很鬼的黄狐狸; ~ довтолгоо 马术, 马技。

овто **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] (箭袋内的) 衬格。

овтой **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 有计谋的, 心眼多的; 心眼鬼的, 狡诈的, 有诡计的。

овтох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 使心眼, 耍诡计。

овтуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] овтох 的使动态。

овууна **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [名] (动) 花啄木(鸟)。

овхгонох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 一起一伏, 一突一突, 一拱一拱, 上下动。

овхгонуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] овхгонох 的使动态。

овхгор **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] ① 向上突出的, 堆起的, 浮起的; ② 高高的, 圆而高的: хамар ~ 圆高的鼻子。

овхгонох **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] 见 овхгонох。

овхгонуулах **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [动] овхгонох 的使动态。

овхгор **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] 突出的, 凸起的。

овхгорхон **ᠠᠨᠣᠭᠤ** [形] овхгор 的小称。

ОВХОГОРШИГ **ᠪᠦᠬᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形]略突出的, 稍凸起的。

ОВХОЙЛГОХ **ᠪᠦᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] овхойх 的使动态。

ОВХОЙЛЗОХ **ᠪᠦᠬᠣᠶᠢᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 ОВХГОНОХ.

ОВХОЙЛЗУУЛАХ **ᠪᠦᠬᠣᠶᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] овхойлзох 的使动态。

ОВХОЙХ **ᠪᠦᠬᠣᠶᠢᠬ** [动] 凸出, 鼓起, 堆起, 浮起。

ОВХОЛЗОХ **ᠪᠦᠬᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 овхгонох.

ОВХОЛЗУУЛАХ **ᠪᠦᠬᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] овхолозох 的使动态。

ОВХОС **ᠪᠦᠬᠣᠰ** 见 ~ ~ 一拱一拱地, 一弹一弹地, 一起一浮地。

ОВЦОГ **ᠪᠦᠪᠴᠣᠭ** 见 ~ ~ 一堆堆的, 一块块隆起的, 一片片突起的。

ОВЧАРК **ᠪᠦᠪᠴᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (动) 牧羊犬, 狼狗。

ОВЬЁС **ᠪᠦᠪᠡᠶᠦᠰ** [名] (植) 燕麦: моринд ~ өх 给马喂燕麦; ~ ны түрүү 燕麦穗。

ОВЬЁСЛОХ **ᠪᠦᠪᠡᠶᠦᠰᠯᠣᠬ** [动] (给牲畜) 喂燕麦。

ОВЬЁСЛУУЛАХ **ᠪᠦᠪᠡᠶᠦᠰᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] овьёслох 的使动态。

ОВЬЁОС **ᠪᠦᠪᠡᠶᠦᠭᠣᠰ** [名] 见 овьёс.

ОГ **ᠣᠭ** [感] 噢 (表示惊讶)。

ОГДГОНОХ **ᠣᠭᠳᠭᠣᠨᠣᠬ** [动] 短东西或短尾巴频频晃动, 摆动, 晃动。

ОГДГОРДУУЛАХ **ᠣᠭᠳᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огдгордох 的使动态。

ОГДГОРХОН **ᠣᠭᠳᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] 见 огдогорхон。

ОГДГОР **ᠣᠭᠳᠭᠣᠷ** [形] 短的, 短小的: ~ дээл 短衣服, 短皮袄; ~ сүүл 短尾巴。

ОГДГОВНОХ **ᠣᠭᠳᠭᠣᠪᠨᠣᠬ** [动] 见 огдгонох。

ОГДОГОР **ᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷ** [形] 见 огдгор。

ОГДОГОРДОХ **ᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 变短。

ОГДОГОРХОН **ᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] огдогор 的小称; 较短的。

ОГДОГОРШИГ **ᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 огдогорхон。

ОГДОЙ **ᠣᠭᠳᠣᠶ** [名] (动) 短尾野鼠。

ОГДОЙЛГОХ **ᠣᠭᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] огдойх 的使动态。

ОГДОЙХ **ᠣᠭᠳᠣᠶᠢᠬ** [动] 变短, 变短小; 尾巴变短, 尾巴变秃。

ОГДОЙЧИХ **ᠣᠭᠳᠣᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] огдойх 的完成体。

ОГДОЛЗОХ **ᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 短尾巴或短小物频频摇动, 晃动, 摆动。

ОГДОС **ᠣᠭᠳᠣᠰ** 见 ~ ~ 短小物一缩一缩地。

ОГДОЛЗУУЛАХ **ᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огдолзох 的使动态。

ОГЗОМ **ᠣᠭᠵᠣᠮ** [形] ① 短的, 短小的: ~ буудлага (军) 短促射击; ② 见识短浅的, 无远见的; 性急的, 暴躁的。

ОГЗОМДОХ **ᠣᠭᠵᠣᠮᠳᠣᠬ** [动] ① 变得短小; 变得低矮; ② 见识变短浅; 性急。

ОГЗОМЛОХ **ᠣᠭᠵᠣᠮᠯᠣᠬ** [动] 表现得见识短浅, 无远虑; 性子急躁。

ОГЗОМХОН **ᠣᠭᠵᠣᠮᠬᠣᠨ** [形] огзом 的小称。

ОГНУЛАХ **ᠣᠭᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] огих 的使动态。

ОГНХ **ᠣᠭᠨᠬ** [动] ① 向上跳窜; ② 作呕, 恶心: муухай юм хараад золтой л ~ чихсонгүй 看见了丑恶的东西后差一点呕出来; хий ~ 恶心; ③ 唤鹰。

ОГЛО **ᠣᠭᠯᠣ** [副] 掉落地, 脱离地, 脱落地: ~ татах 拔出, 揪出, 撕下, 扯掉; ~ үсрэх 脱落, 坠落; 蹦出; ~ цохих 一下打掉, 骤然击落; ~ харайх 猛地跳开, 猛一躲闪。

ОГЛОГОР **ᠣᠭᠯᠣᠭᠣᠷ** [形] 脱落的, 脱开的。

ОГЛОЙХ **ᠣᠭᠯᠣᠶᠢᠬ** [动] 参见 оглорох。

ОГЛОЛОХ **ᠣᠭᠯᠣᠯᠣᠬ** [动] 参见 оглоруулах。

ОГЛОРОХ **ᠣᠭᠯᠣᠷᠣᠬ** [动] 脱落, 掉出, 连根拔出, 撕破, 突然跳出。

ОГЛОРХОЙ **ᠣᠭᠯᠣᠷᠬᠣᠶ** [形] 脱落开的, 连根拔出的。

ОГЛОРУУЛАХ **ᠣᠭᠯᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оглорох 的使动态。

ОГЛОЧИХ **ᠣᠭᠯᠣᠴᠢᠬ** [动] оглолох 的多次体。

ОГЛУУ **ᠣᠭᠯᠤᠭᠤ** [名] 爬犁底架。

Огниуд **ᠣᠭᠨᠢᠭᠦᠳ** [名] 翁牛特(内蒙古一旗名).

огно **ᠣᠭᠨᠣ** [名] 鼻尖上长的疖.

огногонох **ᠣᠭᠨᠣᠭᠠᠨᠣᠨᠬ** [动] 陡峭物不断地动.

огногор **ᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠷ** [形] 陡峭的, 高而陡的: ~ хамар 鹰钩鼻; ~ хад 悬崖陡壁, 断壁.

огнойх **ᠣᠭᠨᠠᠶᠬ** [动] 变陡峭, 变得高而陡.

огнолзох **ᠣᠭᠨᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 陡峭物晃动, 一摇一摇地晃动.

огноо **ᠣᠭᠨᠣ᠎ᠤ** [名] 日期: баримтын ирсэн ~ 收文日期.

огнох **ᠣᠭᠨᠣᠬ** [动] 注明日期: ~ хугачаа 日期; ~ сон баримт 注明日期的文件.

огоно **ᠣᠭᠣᠨᠣ** [名] <动> 羚羊.

огоо **ᠣᠭᠣ᠎ᠠ** [副] ① 根本, 全然, 完全, 绝对: ~ танихгүй хүн 根本不认识的人; ~ үзээгүй сонсоогүй 从未见闻过的; ② 最, 极其, 特别: ~ сайн 极好, 特别好.

огоорогдогсод **ᠣᠭᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠭᠰᠣᠳ** [名] 被抛弃的人们, 被舍弃的人们.

огоорогдох **ᠣᠭᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] огоорох 的被动态.

огоорох **ᠣᠭᠣᠷᠣᠬ** [动] ① 扔掉, 丢掉, 抛弃, 忘记; ② (转) 放弃, 戒掉: тамхийг ~ 戒烟.

огооруулах **ᠣᠭᠣᠷᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① огоорох 的使动态; ② 意同 огоорогдох.

огоорцог **ᠣᠭᠣᠷᠣᠴᠣᠭ** [形] ① 心灰意懒的, 自暴自弃的; ② 被扔掉的, 被抛弃的.

огоорцоглох **ᠣᠭᠣᠷᠣᠴᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] 扔掉, 扔弃, 断绝, 戒除.

огоорчих **ᠣᠭᠣᠷᠣᠴᠢᠬ** [动] огоорох 的完成体.

огоот **ᠣᠭᠣᠲ** [副] 完全, 根本, 全然, 绝对: би ~ мэдэхгүй 我根本不知道.

оготно **ᠣᠭᠣᠲᠨᠠ** [名] <动> 偃鼠, 小田鼠, 野鼠: оготнын нүх 偃鼠洞; оготны сүүл <植> 冠芒草属.

оготор **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷ** [形] 较短的, 变短的, 短小的, 折短的, 弄短的: ~ сүүл 短尾巴; ~ цамц 短小的衬衫; ~ самж <动> 无尾猕猴; ~ сүүлт шишнүүхэй <动> 短

尾猕猴.

оготордох **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 变得过短, 变短小.

оготордуулах **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оготордох 的使动态.

оготорчих **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠳᠣᠴᠢᠬ** [动] оготордох 的完成体.

оготорлох **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠯᠣᠬ** [动] 弄短, 折短, 切短.

оготорлуулах **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оготорлох 的使动态.

оготоршиг **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 稍短的, 略短的.

оготорхон **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] оготор 的小称.

оготрох **ᠣᠭᠣᠲᠣᠷᠠᠬ** [动] 发胖, 长胖, 变肥胖.

огтго **ᠣᠭᠣᠲᠦᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 огсгонох.

огсгонох **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 短小的东西频频动作.

огсгор **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠣᠷ** [形] 短的, 短小的.

огсгордох **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 变短, 变短小.

огсгордуулах **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огсгордох 的使动态.

огсгонох **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 огсгонох.

огсгор **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠣᠷ** [形] (衣襟) 略短的, 略擦起的.

огсгорхон **ᠣᠭᠣᠰᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] огсгор 的小称.

огсойлгох **ᠣᠭᠣᠰᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] огсойх 的使动态.

огсойх **ᠣᠭᠣᠰᠣᠶᠢᠬ** [动] 变短小, 变短.

огсолзох **ᠣᠭᠣᠰᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 огсгонох.

огсолзуулах **ᠣᠭᠣᠰᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огсолзох 的使动态.

огсос **ᠣᠭᠣᠰᠣᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 огсгонох.

огт **ᠣᠭᠣᠲ** [副] 完全, 根本, 绝对, 断然, 无论如何, 丝毫也: ~ байхгүй 绝对没有; ~ болохгүй 绝对不行, 无论如何也不行; ~ хэрэггүй 毫无用处; ~ мэдэхгүй 根本不知道; ~ үзээгүй 完全未

曾见到过；～ биш 完全不是，全然不是。

огтгор **ᠣᠭᠲᠦᠭᠣᠷ** [形] 尾部短小的，秃尾的。

огтлогч **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠭᠴ** [名] 切割者。

огтлогдох **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠭᠳᠤᠬ** [动] огтлох 的被动态。

огтлодос **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠰ** [动] 参见 огтлоодос。

огтлол **ᠣᠭᠲᠦᠯᠣᠯ** [名] ① 交叉，切割；② 〈医〉切开，割断。

огтлолцол **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠯ** [名] 交叉点，交会点。

огтлолцоо **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠯᠴᠣᠣ** [名] ① 参见 огтлолцол；② 〈医〉交叉。

огтлолцох **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] огтлох 的共动态。

огтлоодос **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠳᠣᠰ** [名] 碎片，碎块，切片，断片；下角料；裁切成的碎块。

огтлоос **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠰ** [名] 〈医〉切口；～ өнцөг 截止角；～ ын зураг 剖面图。

огтлох **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠬ** [动] ① 切断，割开，锯断，剃开，砍断，砍伐：мах ～ 割肉；мод ～ 伐木；② 〈转〉横越，横跨，横渡；交叉。

огтлуулах **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① огтлох 的使动态；② 意同 огтлогдох。

огтлуур **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠭᠤᠷ** [名] 切割器。

огтойх **ᠣᠭᠲᠦᠭᠤᠬ** [动] 变短。

огтолбор **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠪᠣᠷ** [名] 断面，截面：～ зураг 断面图。

огтолго **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠭ᠎ᠠ** [名] 切片，切割成的段截。

огтолц **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳ** [名] 交叉；эгц ～ 垂直交叉。

огтолцроох **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] огтлох 的众动态。

огтолчих **ᠣᠭᠲᠦᠯᠦᠳᠣᠬ** [动] огтлох 的多次体。

огтоохон **ᠣᠭᠲᠦᠭᠠᠬ** [副] 根本，绝对。

огторгуй **ᠣᠭᠲᠦᠷᠭᠤᠢ** [名] ① 天空；太空，宇宙，宇宙空间：～ н оёдол 银河，天河；～ н нисгэгч 宇宙飞行员；{～ н мань} 〈蒙文启蒙编〉；～ г эзэгнэх 制空；～ г эзэгнэх эрх 制空权；～ н нисгэгч 星际航空员；～ н уудам 宇宙空间；～ н залуурт тийрэлт сум 多级宇宙火箭；② 零（寓

称）。

огторгуйт **ᠣᠭᠲᠦᠷᠭᠤᠢᠲ** [形] 空间的：～ систем 空间体系。

огторхой **ᠣᠭᠲᠦᠷᠬᠣᠢ** 见 ～ тавих ① 用指弹手腕；② 使咔嚓咔嚓地响。

огтос **ᠣᠭᠲᠦᠰ** [副] 参见 огц。

огтроо **ᠣᠭᠲᠦᠷᠠᠭ** [名] ① 谷地，山谷；② 缝接处，皮袄的皮张缝接处；③ 〈转〉紊乱，复杂：～ той хэрэг 复杂的案件；④ 〈转〉任性，悖谬：～ той хүн 任性的人。

огтроолох **ᠣᠭᠲᠦᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 在山谷行走，在谷地行走；② 缝缀皮袄。

огтрох **ᠣᠭᠲᠦᠷᠠᠬ** [动] 略略前移，徐徐而进。

огтхон **ᠣᠭᠲᠦᠬᠣᠨ** [副] (огт 的小称，和语气词“ч”连用) 绝对，完全，根本，断然，无论如何，丝毫也…；би ～ ч зөвшөөрөхгүй 我丝毫也不同意，我根本不同意。

огцол **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠯ** [名] 参见 огтлолцол。

огтчилох **ᠣᠭᠲᠦᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 雨后高处狩猎。

огтчих **ᠣᠭᠲᠦᠴᠢᠬ** [动] огтлох 的多次体。

огтчуулах **ᠣᠭᠲᠦᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огтчих 的使动态。

огуу **ᠣᠭᠤᠭᠤ** [名] 〈植〉山柳菊：～ сэрэв 山柳菊枝杈。

огц **ᠣᠭᠲᠦ** [副] ① 断然，断开地：～ эчих (被) 折断，断开；拧断，截断；② 猛然，骤然，蓦地。

огцом **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠮ** [形] ① 陡峭的：～ эрэг 陡岸；② 剧烈的；暴躁的，性急的：～ зан 暴躁的性格；～ эргэх 急转，骤变；③ 短的，短小的：～ эгшиг 〈语〉短元音；～ үе 短期；～ угзраа 〈体〉抓举；～ дуу 〈乐〉短音；～ ийдэс 攻击反射；～ хөдөлгөөн 突然运动；急剧的运动。

огцомдох **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠮᠳᠤᠬ** [动] ① 变得过陡；② 变得很短，变得很短小；③ 变得性急，变得暴躁；变得剧烈。

огцомдуулах **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] огцомдох 的使动态。

огцомлох **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠮᠠᠬ** [动] 暴躁，急躁。

огцомхон **ᠣᠭᠲᠦᠴᠣᠮᠬᠣᠨ** [形] огцом 的小称。

огпор **ᠣᠭᠲᠦᠷ** [名] 棉袄；短毛羊皮衣，短夹克

衫, 亚麻布衬衫。

огцоргоо **ᠣᠭᠴᠣᠷ᠎ᠠ** [名] (马鞍后面缚在马屁股上的)短皮带。

огцорго **ᠣᠭᠴᠣᠷ᠎ᠠ** [名] ①细绳; ②导火线。

огцорчих **ᠣᠭᠴᠣᠷᠬᠢ** [动] огцрох I、II 的完成体。

огцрох **ᠣᠭᠴᠣᠷᠬᠢ** I [动] (хаанаас) 离职, 退职, 下台: тушаалаас ~ 离职, 退职下台; албанаас ~ 离职, 退职。

огцрох **ᠣᠭᠴᠣᠷᠬᠢ** II [动] 断, 中断, 断开。

огцруулах **ᠣᠭᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① огцрох I 的使动态; 解除职务, 撤职, 免除职务, 使下台; ② огцрох II 的使动态。

огшигдох **ᠣᠭᠰᠢᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] огших 的被动态。

огших **ᠣᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] ① 拔出, 脱出, 跳脱; ② 卷起, 上升, 升起; хормой ~ 衣襟边缘卷起来; ③ 作呕, 恶心。

огшоос **ᠣᠭᠰᠣ᠋ᠮ** [名] (地) 逆断层, 冲断层。

огшоох **ᠣᠭᠰᠣ᠋ᠮ** [动] огших 的使动态。

огшуулах **ᠣᠭᠰᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] огших 的使动态。

огшуур **ᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷ** [形] 恶心的, 使人作呕的。

огшуурах **ᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠠᠬᠤ** [动] 恶心, 变讨厌; 阵阵作呕。

огшуурдах **ᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得恶心, 使人作呕。

огшуурхан **ᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠬᠠᠨ** [形] огшуур 的小称。

огшууршиг **ᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 огшуурхан。

огших **ᠣᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] огших 的完成体。

огьсох **ᠣᠭᠢᠰᠣᠬᠢ** [动] 干呕, 恶心。

од(он) **ᠣᠳ** [名] ① (天) 星, 星宿: ~ он гаргаг 星辰; ~ он орон 星宿; анхан ~ 太乙星; хаан ~ 帝星; сүүлт ~ 彗星; долоон ~ 七星; тэргэн ~ 帝车星。~ он бодис зүй 天体学; ~ судлал 天文学, 星学; ~ судлалч 天文学家, 星学家; ~ он орныг судлах оргил 天文台; ~ ны дуран 天文望远镜; ~ жарвал-зах 星光闪烁; ~ түгэх, ~ онд түгэх

星星呈现, 星光满布; ~ нягт 星密; ~ жирэв жирэв болох 晨星寥落; ~ сийрэг 星稀; ~ сийрэх (黎明时) 星稀落; ~ зарах, ~ он харвах, ~ унах 星陨落; 流星; ~ он хойг 星座, 星宿; ~ ны гэр ① 星位; ② 宿 (星名); нисэх ~ 流星; ③ (秤杆上的) 秤星; жингийн ~ 秤星; ④ (布匹绸缎上的) 星状图案; 星状物 ① 幸运, 幸福; 本事; ~ той хүн 幸运的人; ⑤ (打围之) 围两头; ~ авалцах 合围; ⑥ (军) (枪之) 准星。

одеколон **ᠣᠳᠡᠬᠣᠯᠠᠨ** [名] 花露水。

одеял **ᠣᠳᠡᠶᠠᠯ** [名] 被子; байк ~ 绒毯。

одзүй **ᠣᠳᠵᠡᠭᠡ** [名] 星学。

одлиг **ᠣᠳᠯᠢᠭ** [形] 见 одлог: ~ халиун 带星点的浅黄色马。

одлог **ᠣᠳᠯᠣᠭ** [形] ① 星的, 多星的; ② 明亮的, 灿烂的; ③ 星形的。

одлох **ᠣᠳᠯᠠᠬᠤ** [动] 钉秤星, 装小星。

одогсод **ᠣᠳᠣᠭᠰᠣᠳ** [名] 前往者, 动身出发的人们。

одод **ᠣᠳᠣᠳ** [名] од 的复数。

одоё **ᠣᠳᠡᠶᠠ** [形] 低矮的, 短小的; 矮子: ~ хүн 侏儒, 矮人; ~ шүд 重牙, 叠牙; ~ тахиа <动> 矮鸡; ~ галуу <动> 小白额雁; ~ цахалай <动> 小鸥。

одол **ᠣᠳᠣᠯ** [名] <植> 香蒲的穗子。

одомдох **ᠣᠳᠣᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 敷衍了事, 草率, 做事只是为了摆样子。

одон **ᠣᠳᠣᠨ** [名] 勋章: ~ гардуулах 授勋; алтан гадас ~ 北极星勋章; хөдөлмрийн гавъяаны улаан тугийн ~ 劳动红旗勋章; улаан тугийн ~ 红旗勋章; ~ гийн үнэмлэх 勋章证明书; ~ гийн лент 绶, 勋章带。

одонт **ᠣᠳᠣᠨᠲ** [形] 佩戴勋章的; 荣获勋章的: алтан гадас ~ нэгдэл 荣获北极星勋章的合作社。

одонтон **ᠣᠳᠣᠨᠲᠣᠨ** [名] 勋章获得者。

одонцэцэг **ᠣᠳᠣᠨᠴᠡᠴᠡᠭ** [名] <植> 紫莞。

одончуу **ᠣᠳᠣᠨᠴᠢᠭᠤ** [名] 哆哆呢(细呢)。

одоо **ᠣᠳᠣ᠋᠋** [名·副] ① 现在, 现时, 目前, 如

今: ~ хүртэл, ~ болтол 迄今; ~ цаг 现时, 如今; ~ гоос 从现在起, 今后; ~ үе 现在, 当代, 现今, 现时代; ~ гийн залуучууд 现代的青年; ~ гийн хүмүүс 现今的人们; ~ дээр 眼下, 目前; ② 立刻, 马上: би ~ очлоо 我马上去.

ОДООХОН **ᠣᠳᠣᠭ᠎ᠠ** [副] одоо 的小称, 目前, 不久, 马上, 立刻, 眼前要...: ~ дээрээ 目前, 此刻, 眼下; тэр ~ явна 他马上去.

ОДООХОНДОО **ᠣᠳᠣᠭ᠎ᠠ** **ᠳᠠᠭ᠎ᠠ** [副] 现在, 即刻.

ОДООХЬ **ᠣᠳᠣᠭ᠎ᠠ** [形] 现在的, 现今的, 现代的.

ОДООЧЛОХ **ᠣᠳᠣᠭ᠎ᠠ** [动] 现代化.

ОДООЧЛУУЛАХ **ᠣᠳᠣᠭ᠎ᠠ** [动] одоочлох 的使动态.

ОДОРХОГ **ᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 星光点点的, 繁星点点的.

ОДОС **ᠣᠳᠣᠰ** [名] <动> 水牛.

ОДОТ **ᠣᠳᠣᠲ** [名] <天> 星群; ~ орчлон <天> 银河.

ОДОХ **ᠣᠳᠣᠬ** [动] 走, 去, 动身, 出发, 前往.

ОДОЦГООХ **ᠣᠳᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] одох 的众动态.

ОДТОЙ **ᠣᠳᠣᠲᠣᠢ** [形] ① 有星的, 有星点的; ② 幸运的, 走运的: чи энэ жил ~ байна 你今年走运了.

ОДУУ **ᠣᠳᠣᠭᠠ** 见 ~ өвс <植> 蜀葵.

ОДУУЛАХ **ᠣᠳᠣᠭᠠ** [动] одох 的使动态.

ОДЧИХ **ᠣᠳᠣᠴᠢᠬ** [动] одох 的完成体.

ОДШИЛ **ᠣᠳᠣᠰᠢᠯ** [名] <矿> 星形性.

ОЁГ **ᠣᠶᠣᠭ** [形·名] ① 老油子的, 懒惰的, 怠慢的: ~ морь 懒马, 老油子马; ② <医> 隐疾, 不明显的毛病; 轻微的慢性病: ~ олох ① 得隐疾; ② 觉得忧郁; ~ суух 患轻微慢性病, 得隐疾, 有不明显毛病.

ОЁГДОХ **ᠣᠶᠣᠭ** [动] оёх 的被动态.

ОЁГЛОХ **ᠣᠶᠣᠭ** [动] ① <医> 得隐疾, 产生不明显毛病, 患轻微慢性病; ② 发懒, 懒惰, 呈老油子状.

ОЁГЛУУЛАХ **ᠣᠶᠣᠭ** [动] оёглох 的使动

态.

ОЁГОР **ᠣᠶᠣᠭᠣᠷ** 见 ~ соёгор 高低不齐的, 长短不一的, 参差不齐的.

ОЁГЧ **ᠣᠶᠣᠭᠴᠢ** [名] ① 缝纫工, 裁缝; ② 裁缝社, 缝纫厂, 成衣局.

ОЁДОЛ **ᠣᠶᠣᠳᠣᠯ** [名] ① 缝纫: оёдлын машин 缝纫机; оёдлын хөл машин 脚踏缝纫机; оёдлын артель 缝纫合作社; ② 线缝, 针脚: оёдлоор ханзрах 线缝裂开; ◇ **ТЭНГЭРИЙН** ~ <天> 银河, 天河.

ОЁДОЛЧИД **ᠣᠶᠣᠳᠣᠯᠴᠢᠳ** [名] 裁缝, 缝纫工(复数).

ОЁДОЛЧИН **ᠣᠶᠣᠳᠣᠯᠴᠢᠨ** [名] 裁缝, 缝纫师, 缝纫工.

ОЁЛОГ **ᠣᠶᠣᠯᠣᠭ** [名] ① 缝纫; ② (书的) 装订; ③ 装订线.

ОЁЛЦОХ **ᠣᠶᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] оёх 的互动态.

ОЁМОЛ **ᠣᠶᠣᠮᠣᠯ** [形] 缝制成的, 缝成的.

ОЁО **ᠣᠶᠣᠭ** I 见 ~ соёо 长短不一的, 高低不等的, 参差不齐的.

ОЁО **ᠣᠶᠣᠭ** II [名] <动> 海鳗鱼.

ОЁО **ᠣᠶᠣᠭ** III [名] 线缝, 针脚.

ОЁОДОХ **ᠣᠶᠣᠯᠣᠭ** [动] 钩住, 挂住, 钩上.

ОЁОДУУЛАХ **ᠣᠶᠣᠯᠣᠭ** [动] оёодох 的使动态.

ОЁОР **ᠣᠶᠣᠷ** [名] 底子, 底部, 根基: хувингийн ~ 桶底; хэрмийн ~ 墙基, 墙根.

ОЁОРЛОХ **ᠣᠶᠣᠷᠣᠯᠣᠬ** [动] 做底子, 打基础.

ОЁОРЛУУЛАХ **ᠣᠶᠣᠷᠣᠯᠣᠬ** [动] оёорлох 的使动态.

ОЁОС **ᠣᠶᠣᠰ** [名] 线缝, 针脚.

ОЁОЧ **ᠣᠶᠣᠭᠴᠢ** [名] 缝纫能手.

ОЁУЛАХ **ᠣᠶᠣᠭᠠ** [动] оёх 的使动态.

ОЁХ **ᠣᠶᠣᠬ** [动] 缝, 缝纫: хувцас ~ 缝衣服; машинаар ~ 用机器缝.

ОЁЦГООХ **ᠣᠶᠣᠭᠠ** [动] оёх 的众动态.

ОЁЧИХ **ᠣᠶᠣᠴᠢᠬ** [动] оёх 的多次体.

ОЖИГ **ᠣᠵᠢᠭ** [形] 懒的, 怠惰的.

ОЖУУ **ᠣᠵᠢᠭᠠ** [名] 驮架, 驮桥.

- озогой **ᠣᠵᠣᠭ᠎ᠠ** [名]〈解〉阴茎。
- озокерит **ᠣᠵᠣᠭ᠎ᠠ** [名]〈动〉地蜡。
- озолдох **ᠣᠵᠣᠭ᠎ᠠ** [动] озох 的互动态。
- озолцох **ᠣᠵᠣᠭ᠎ᠠ** [动] озох 的共动态。
- озон **ᠣᠵᠣᠨ** [名]臭氧。
- озонатор **ᠣᠵᠣᠨᠠᠲᠣᠷ** [名]臭氧发生器。
- озоор **ᠣᠵᠣᠷ** [名]根基, 底部, 下部。
- озох **ᠣᠵᠣᠬ** [动] ①吮吸; ②接吻, 亲嘴。
- озуулах **ᠣᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] озох 的使动态。
- ой(н) **ᠣᠢ** I [名]林, 树林, 丛林, 森林: ~н зурвас 防护林带; ~ хөвч 山林, 森林; ~ цэцэрлэг 园林; ~н анги 林业队; ~н бүс 林带; ~ огтоно 〈动〉林鼠; ~н суусар 〈动〉林貂; ~н болжмор 〈动〉林百灵属; ~н цагдаа 〈法〉林警; ~ газар 密林地带; ~н үхэр бөөрөлзөгөнө 〈植〉山莓莓; ~ сахигч ①护林人; ②以林业为生者; ~н аж ахуй 林业; ~н аж ахуйн хаягдал 木材废料; ◇ ~ модны дунд урттай богниотой, олон хүний дунд сайнтай муутай 树有高低, 人有好坏。
- ой(н) **ᠣᠢ** II [名]周年, 周年纪念日: октябрийн хувьсгалын тавин жилийн ~十月革命五十周年; ардын хувьсгалын дөчин найман жилийн ~г тохиолдуулан …值此人民革命四十八周年之际…; далан насны ~七十寿辰; ~ндоо хүрсэн хүүхэд 满周岁的婴儿。
- ой **ᠣᠢ** III [名]智慧, 理解力, 理智; 记性, 记忆力: ~ сайтай 聪明的; 理解力强的; 记忆力强的; ~н ором 记忆痕迹; ~н эндүүрэл; ~н гажуу тусгал 记忆错觉; ~нд орох 牢记, 印入脑际; ~нд багтахгүй 令人不解; ~ тойнд орох ①易懂; ②合意, 可心。
- ой **ᠣᠢ** IV [名]厌恶感, 厌烦, 反感: ~ муутай 易厌烦的, 易嫌恶的, 易厌恶的; ~сайтай ①智力好的; 记性好的; ②不容易厌烦的, 不厌其烦的, 不易嫌弃的; ~ гутах ①讨厌, 厌恶; ②恶心, 欲呕; ~ гутам, ~ гутмаар 讨厌的, 可恶的, 令

人作呕的。

- ойворгон **ᠣᠢᠪᠣᠷᠭᠣᠨ** [形] ①轻率的, 卤莽的, 没有恒心的: ~ хүн 轻举妄动的人; ②谄媚的, 阿谀的。
- ойврох **ᠣᠢᠪᠣᠷᠬ** [动]吹牛, 夸大。
- ойгоргүй **ᠣᠢᠭᠣᠷᠭᠡᠢ** [形]古怪的, 孤僻的(性格)。
- ойгуургүй **ᠣᠢᠭᠤᠭᠤᠷᠭᠡᠢ** [形]见 ойгоргүй。
- ойгүй **ᠣᠢ** I [形]愚钝的, 理解力差的, 健忘的, 笨拙的。
- ойгүй **ᠣᠢ** II [形]无林的: ~ тал газар 没有森林的草原。
- ойгүй **ᠣᠢ** III [形]易嫌恶的, 易厌烦的。
- ойгүй **ᠣᠢ** IV [形]无法比拟的: ~ сайхан эд 无法比美的物品; ~ муухай 太糟糕了, 坏透了。
- ойгүйдэл **ᠣᠢᠭᠤᠢᠳᠡᠯ** [名]健忘症, 遗忘症。
- ойгүйдэх **ᠣᠢᠭᠤᠢᠳᠡᠬ** [动]健忘, 遗忘: ~ хам шинж 健忘综合症。
- ойдцойд **ᠣᠢᠳᠴᠣᠢᠳ** [形] ①冒冒失失的, 毛手毛脚的, 愣头愣脑的; ②粗心的, 马虎的。
- ойжих **ᠣᠢᠵᠢᠬ** [动]成林, 树木增多, 树木繁茂。
- ойжуулалт **ᠣᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名]造林, 植树。
- ойжуулах **ᠣᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]ойжих 的使动态; 造林, 植树。
- ойжчих **ᠣᠢᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动]ойжих 的完成体。
- ойл **ᠣᠢᠯ** I [名]筷子。
- ойл **ᠣᠢᠯ** II [名]漩涡。
- ойл **ᠣᠢᠯ** III [名]纹; 旋儿: модны ~ 树纹; толгойн ~ 头旋儿。
- ойлбор **ᠣᠢᠯᠪᠣᠷ** [名]注解。
- ойлго **ᠣᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名]〈理〉折射: гэрлийн ~ 光的折射; ойлгын өнцөг 折射角。
- ойлгогдох **ᠣᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭ᠋ᠳᠠᠬ** [动]ойлгох I 的被动态。
- ойлгогч **ᠣᠢᠯᠭ᠎ᠠᠭ᠋ᠴᠢ** [名] ①解说员, 讲解员; ②使理解的东西, 使明白的东西: гэрэл ~ 指示灯。

ойлгол **ойлголт** [名] ①反射; ②理解, 理解力, 理性, 悟性.

ойлголт **ойлголт** [名] 理解, 领会, 了解, 懂, 见解, 明白; 概念.

ойлголцох **ойлголт** [动] **ойлгох** I 的共动态: харилцан ~ байдалд 在相互谅解的气氛中.

ойлгомж **ойлголт** [名] ①理解, 领会, 理解性; 了解, 懂, 明白: ~ сайтай 容易理解的; ②知识; 理解力.

ойлгомжгүй **ойлголт** **ойл** [形] ①不可理解的, 难以理解的, 难以领会的; ②理解力差的, 知识贫乏的.

ойлгомжтой **ойлголт** [形] ①易懂的, 好理解的; ②理解力强的, 懂得多的.

ойлгох **ойлголт** I [动] 理解, 懂, 明白, 了解, 谅解: учрыг ~ 了解原由, 懂道理; багшийн хэлснийг ~ гүй байна 我听不懂老师讲的.

ойлгох **ойлголт** II [动] ① **ойх** 的使动态; ②使过分, 使过火.

ойлгохуй **ойлголт** [名] 理解, 了解, 谅解.

ойлгохуйц **ойлголт** [形] 理解的, 了解的, 谅解的.

ойлгоц **ойлголт** [名] 参见 **ойлгомж**; 理解力: ~ гүй ①理解力差的; ②难以理解的, 难以体会的.

ойлгошгүй **ойлголт** **ойл** [形] 难理解的, 费解的, 莫名其妙的.

ойлгуулах **ойлголт** [动] **ойлгох** I 的使动态.

ойлгуур **ойлголт** [形] 好夸大的, 浮夸的; 夸夸其谈的: ~ хүн 好夸大的人.

ойллого **ойлголт** [名] 记叙文, 记载, 记要, 志文: газар нутгийн ~ 地志.

ойлог **ойлголт** [形] 有很多森林的, 森林资源丰富的.

ойлох **ойлголт** I [动] 理解, 领会, 明白, 懂, 了解, 谅解.

ойлох **ойлголт** II [动] **ойх** 的多次体.

ойлт **ойлголт** [名] <理、心、生> 反射: ~ ын

өнцөг <理> 反射角; ~ ын нум 反射弧; ~ ын гадаргуу <理> 反射面.

ойлтгүй **ойлголт** **ойл** [形] <理> 无反射的: ~ шидэх <体> 投空心篮, 空心投中.

ойлуулах **ойлголт** [动] **ойлох** 的使动态.

ойлхийлэх **ойлголт** [动] ①频频反跳; ②频频跳跃.

ойль **ойлголт** [名] 筷子.

ойм **ойлголт** I [名] 船, 渡江船.

ойм **ойлголт** II [名] <动> 抹雀.

ойм **ойлголт** III 见 ~ тойм 头绪, 条理; ~ тоймгүй 毫无头绪的, 乱七八糟的.

ойм **ойлголт** IV [名] <植> 蕨菜, 鲜毛蕨.

оймж **ойлголт** [名] <植> 粟草: саглагар ~ 枝叶繁茂的粟草.

оймжин **ойлголт** [名] <植> 踏盖蕨属.

оймлого **ойлголт** [名] 摆渡: усны ~ 渡口.

оймолж **ойлголт** [名] <植> 菱斗菜.

оймолзгоно **ойлголт** [名] <植> 参见 **оймжин**.

оймон **ойлголт** 见 ~ бялуухай 鸚鵡.

оймондор **ойлголт** [名] <植> 珠蕨属.

оймох **ойлголт** [动] ①游水; ②漂浮, 浮动.

оймс(он) **ойлголт** [名] 袜子: исгий ~ 毡袜; ~ цоолдох 补袜子; ~ ны татлага 吊袜带; ~ ны хараа 袜筒; ◇ ~ элээх 变得见识广, 经验丰富.

оймхон **ойлголт** [名] <植> 铁角蕨属.

ойр **ойлголт** [形·名] ①近的, 邻近的, 附近的: ~ газар 近的地方, 近处; ~ дөт зам 捷径; ~ буудах залуурт пуужин <军> 近程导弹; ~ тусгалт 近射程; ~ тусгалт пуужин 近程火箭; ~ шадар 亲信; ~ хараат ①近视的; ②浅见的; ~ тойрон 近郊, 四周; эндээс ~ 离此地不远; голын ~ 河的附近; ~ зуур 近距离的, 短途的; 近处的; ~ очих 到附近去; ②近亲的: ~ төрлийн хүн 近亲的人; ③(转)相近似的, 相象的: эх зурагтайгаа ~ байна 同原画相近似; ④近来,

近期: ~ын өдрүүдэд 近口里; ~ын жилд近年来; ~ын ирээдүй 不远的将来; ~ын ашиг眼前利益; ~ын зорилго, ~н үүрэг 当前任务; ~ын хараа, ~ын харалган 近视眼.

Ойрд **ᠣᠶᠢᠷᠳᠣ** [名] 卫拉特(蒙古部落之一); 卫拉特人.

ойрдоо **ᠣᠶᠢᠷᠳᠣ** [副] 近期, 近几日, 最近.

ойрдох **ᠣᠶᠢᠷᠳᠣᠬᠤ** [动] 靠近, 相近.

ойрдуулах **ᠣᠶᠢᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ойрдох 的使动态.

ойрдчих **ᠣᠶᠢᠷᠳᠣᠴᠢᠬᠤ** [动] ойрдох 的完成体.

ойрмог **ᠣᠶᠢᠷᠮᠣᠭ** [副] 不久以前, 新近.

ойрмогхон **ᠣᠶᠢᠷᠮᠣᠭᠬᠣᠨ** [副] ойрмог 的小称; 就近, 不久前.

ойрноос **ᠣᠶᠢᠷᠨᠣᠰ** (**ᠣᠶᠢᠷᠨᠢ** / **ᠠᠨ**) [副] 近来, 最近以来, 近期来.

ойровтор **ᠣᠶᠢᠷᠣᠪᠲᠣᠷ** [形] ① 较近的, 相当近的: манай гэр ~ бий 我家较近; ② 最近, 新近; ③ 较亲近的; ④ 较近似的.

ойролцоо **ᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠴᠢᠭ᠎ᠠ** [形·副] ① 相当近的, 很近的, 附近的, 邻近的; 近处的, 比邻的: хотын ~ орших 位于城市附近; ② (转) 相似的, 相近的; ③ 新近, 最近, 不久前.

ойролцоох **ᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [形] 附近的, 就近的.

ойролцоохон **ᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠨ** [副·形] ① 附近, 就近, 近旁; ② 较近的, 非常近的.

ойролцоохь **ᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠢ** [形] 附近的, 就近的.

ойрсох **ᠣᠶᠢᠷᠰᠣᠬᠤ** [动] (理) 会聚.

ойртгох **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠭᠠᠬᠤ** [动] 参见 ойртуулах.

ойртуулах **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ойртгох 的使动态.

ойртол **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠯ** [名] 接近, 临近.

ойртолт **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠯᠲ** [名] 接近, 靠近; 亲近.

ойртолцох **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] ойртгох 的共动态.

ойртолцуулах **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] ойртолцох 的使动态.

ойртох **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠬᠤ** [动] ① 接近, 靠近, 临近,

逼近: өвөл ~ ж байна 冬季来临了; цаг ~ ж байна 时间快到了; дуусах ~ в 接近结束, 快要结束了; ② 亲近, 和好, 相近.

ойртоцгоох **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] ойртох 的众动态.

ойртошгүй **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠬᠢ** [形] 难以接近的.

ойртуулах **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ойртгох 的使动态: байлдааны жинхэнэ байдалд ~ (军)使接近于实战情况.

ойртчих **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠴᠢᠬᠤ** [动] ойртгох 的完成体.

ойрхи **ᠣᠶᠢᠷᠬᠢ** [形] 附近的, 在近处的: ~ сургууль 附近的学校; ~ дорнод 近东.

ойрхог **ᠣᠶᠢᠷᠬᠣᠭ** [形] 多林的, 森林富饶的.

ойрхон **ᠣᠶᠢᠷᠬᠣᠨ** [形·副] ойр 的小称; ① 较近的, 相当近的; ② 较亲近的; ③ 较近似的; ④ 近来, 近期; 不久前.

ойрхуу **ᠣᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 ойрхог.

ойрчлох **ᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠬᠣᠬᠤ** [动] 靠近, 逼近.

ойршоох **ᠣᠶᠢᠷᠰᠣᠬᠤ** [动] 靠近, 套近乎.

ойс **ᠣᠶᠢ** [名] (解) 胸尖骨.

ойт **ᠣᠶᠢᠲ** [形] 参见 ойтой I: ~ хээр 森林草原; ~ бүс 森林地带.

ойтой **ᠣᠶᠢᠲᠠᠢ** I [形] 有森林的, 树木繁茂的: ~ уул 多林的山.

ойтой **ᠣᠶᠢᠲᠠᠢ** II [形] 记忆力好的, 理解力强的, 聪明的: ~ хүү 理解力强的男孩, 记性好的男孩子, 聪明的男孩.

ойх **ᠣᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 反对; 反跳, 跳回, 弹回: бөмбөг газар буумагц ~ ж өөдөө хөөрөв 球一落地, 马上又反跳上去; ◇ **цус** ~ 眼白充血; ② 冻得鼓起; **ус** ~ ж хөлдөв 水结冰后鼓起来; ③ (理) (光线等) 折射; ④ (转) (人) 离乡背井; (牲畜) 离群.

ойхос **ᠣᠶᠢᠬᠣᠰ** 见 ~ ~ 一跳一落地, 一弹一落地.

ойц **ᠣᠶᠢᠴ** [名] (理) 反射, 反射角, 反射光; 折射, 折射光.

ойчиг **ᠣᠶᠢᠴᠢᠭ** 见 ~ цойчиг 装模作样.

ойчих **ᠣᠶᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] ① 掉下, 跌下, 落下, 坠

落: мориноос ~ 从马上跌下; ширээ дээрээс ~ в 从桌上掉下; муурч ойчих 晕倒; нисэх онгоц ~ ж унах 飞机坠落; ② 被摔倒, 摔跤失败.

ойчлолт *ойчлолт* [名]〈体〉摔倒.

ойчуулах *ойчуулах* [动] ойчих 的使动态.

ойшоогдох *ойшоогдох* [动] ойшоох 的被动态.

ойшоол *ойшоол* [名] ① 理睬, 理会, 关注; 同情: үл ~ 不理睬, 忽视; ② 赞同, 赞赏, 同意, 认可.

ойшоолгох *ойшоолгох* [动] ойшоох 的使动态.

ойшоолт *ойшоолт* [名] 参见 ойшоол.

ойшоолтой *ойшоолтой* [形] ① 应予理会的, 值得关注的; ② 应予赞同的, 值得赞赏的.

ойшоомор *ойшоомор* [形] 参见 ойшоолтой.

ойшоох *ойшоох* [动] ① 理睬, 理会, 关注; 表同情; ② 赞同, 同意, 认可.

ойшоохгүй *ойшоохгүй* *ойш* [动] ① 不理睬, 不理睬, 不关注; ② 不赞同, 不赞赏, 不同意.

ойшооцгоох *ойшооцгоох* [动] ойшоох 的众动态.

окоп *окоп* [名]〈军〉战壕, 堑壕: хориглолын ~ 防御战壕.

окопдох *окопдох* [动]〈军〉① 进入战壕隐藏; ② 挖战壕.

окоплуулах *окоплуулах* [动] окопдох 的使动态.

оксаламид *оксаламид* [名]〈化〉草酰胺: ~ хүчил 草酰胺酸.

оксалат *оксалат* [名]〈化〉草酸: ~ аар шээх 草酸尿; ~ ын давс 草酸盐.

оксид *оксид* [名]〈化〉氧化物.

оксидаз *оксидаз* [名]〈化〉氧化酶.

оксикетон *оксикетон* [名]〈化〉烃基酮.

окситетрациклин *окситетрациклин* [名]〈医〉土霉素, 羟四环素, 氧四环素.

октан *октан* [名]〈化〉辛烷.

октод *октод* [名]〈理〉八极管.

Октябрь *октябрь* [名] ① 十月; ② 十月革命: октябрийн баяр 十月革命节.

октябрьчууд *октябрьчууд* [名] 十月革命者.

олби *олби* [名] 参见 олбо.

олбирох *олбирох* [动] 参见 олборих.

олбо *олбо* [名]〈动〉肉翅鼠: ~ шиг хүүхэд 像肉翅鼠般机敏的孩子.

олбог *олбог* I [名] 坐垫, 软垫: ~ тавих 放坐垫; ◇ ~ цоортол суусан мэргэнээс, олныг тойрсон мунхаг дээр〈俗〉接触实际的愚者, 胜过不离坐垫的智人.

олбог *олбог* II [名] 在野外穿的短褂子.

олбого *олбого* [名]〈动〉白鲑鱼.

олбор *олбор* [名·形] ① 拾物, 拾获物, 收获物; 出土文物; (无偿获得的) 利益, 收益; 财产: олз ~, ~ толбор 收益, 获益; ② 接收的, 获得的, 收容的: ~ хүү 养子; ~ ыдах 产生怜悯心; ~ ын ажил 副业.

олборих *олборих* [动] ① 变心; ② 变换, 变更, 变化; ③ 翻扣, 反扣.

олборлол *олборлол* [名] 开采, 开掘.

олборлолт *олборлолт* [名] 开采; 开采量.

олборлох *олборлох* [动] 获得, 得到; 开采.

олборлоцгоох *олборлоцгоох* [动] олборлох 的众动态.

олборлуулах *олборлуулах* [动] олборлох 的使动态.

олгион *олгион* [名] 坏话, 诽谤语.

олгоч *олгоч* [名] 诽谤者, 诬告者.

олгих *олгих* [动] 诽谤, 诬告, 说坏话.

олговор *олговор* [名] 所得物, 获得物: нөхөх ~ 补偿物.

олгогдох *олгогдох* [动] олгох 的被动态.

олгоч *олгоч* [名] 发放员, 给予者, 授予者.

олгой *олгой* [名]〈解〉大肠: дээд ~ 小肠;

дорд ~ 大肠; мухар ~, ~н олжго 阑尾, 盲肠; мухар ~н өвчин <医> 阑尾炎.

олгойдох **ᠣᠯᠦᠭᠡᠳᠣᠬ** [名] (液体) 喷溅, 迸出, 涌出.

олгойдуулах **ᠣᠯᠦᠭᠡᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] олгойдох 的使动态.

олгойлох **ᠣᠯᠦᠭᠡᠯᠣᠬ** [动] 制做灌肠.

олгойсон **ᠣᠯᠦᠭᠡᠰᠣᠩ** [名] 六岁(军用)公马.

олгойтос **ᠣᠯᠦᠭᠡᠲᠣᠰ** [名] <医> 盲肠炎, 阑尾炎.

олголт **ᠣᠯᠦᠭᠣᠯᠲ** [名] 支付; 发放.

олгомж **ᠣᠯᠦᠭᠣᠮᠵ** [名] 供给物, 授予物, 待遇.

олгох **ᠣᠯᠦᠭᠠᠬ** [动] олох 的使动态; 发给, 给予, 拨给, 授予, 赋予; ~н өгөх 给予, 发给, 授予, 提供; цалин ~ 发工资; ~ үнэ 发行价格; ~ хугцаа 交付日期; ~ шошго 预约卡; тусламж ~ 给予帮助; эрх ~ 授权; цол ~ 授衔; 授称号; шагнал ~ 授奖; бүх хэрэгтэй зүйлийг ~ 供给一切必需品; манайд хэдэн морь ~ ыг хүсье 希望给我们几匹马; нөхөн ~ 补给, 赔偿, 偿还.

олгуулах **ᠣᠯᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] олгох 的使动态.

олдвор **ᠣᠯᠳᠦᠪᠣᠷ** [名] 获得物, 收获物, 拾获物; 出土文物.

олдмол **ᠣᠯᠳᠦᠮᠣᠯ** [形] 得到的, 获得的; 后天性的; ~ гилжгэр <医> 后天性斜倾; ~ ивэрхий 后天性疝.

олдогдох **ᠣᠯᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] олдох I 的被动态.

олдой **ᠣᠯᠳᠣᠢ** I [形] 笨拙的, 拙劣的, 粗笨的; гар ~ 手笨的; ~ хийцтэй эд 包装很次的商品.

олдой **ᠣᠯᠳᠣᠢ** II [名] <动> 鳃鸟属.

олдойрох **ᠣᠯᠳᠣᠢᠷᠠᠬ** [动] 变笨拙, 变粗笨.

олдойтон **ᠣᠯᠳᠣᠢᠲᠣᠨ** [名] <动> 鳃鸟(属).

олдол **ᠣᠯᠳᠣᠯ** [名] 增殖, 增多.

олдох **ᠣᠯᠳᠣᠬ** I [动] олох 的被动态; ● 被找到, 被获得, 被发现, 被暴露; 得到: эрсэн юм нь олджээ 要找的东西被找到

了; ● 被想到, 被明白, 被了解; арга нь ~ 想出办法; учир нь ~ 找到原因; 原因被了解; ● <陈> 栽培, 扶植; ~н засах 栽培.

олдох **ᠣᠯᠳᠣᠬ** II [动] 变得过多、太多.

олдоц **ᠣᠯᠳᠣᠴ** [名] 获得物.

олдошгүй **ᠣᠯᠳᠣᠰᠡᠭᠦᠢ** [形] 难以得到的, 稀罕的; ~ эрдэнэ 稀罕的宝物; ~ хүн 难得的好人.

олдуулах **ᠣᠯᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] олдох II 的使动态.

олдуурлах **ᠣᠯᠳᠣᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 节约, 节俭.

олдчих **ᠣᠯᠳᠣᠴᠢᠬ** [动] олдох II 的完成体.

олеин **ᠣᠯᠡᠢᠨ** [名] <化> 甘油三油酸脂; 混脂酸.

олжго **ᠣᠯᠵᠦᠭ᠎ᠠ** [名] ● 幼芽, 新芽; ● <解> 突, 突出部; олгойн ~ <解> 阑尾.

олз(ов) **ᠣᠯᠵ** [名] ● 拾得物, 得到物; ● 收入, 收益, 收获; ~ онд дурлах 贪利; ◇ ~ ашиг 收益; ~ хайх, ~ эрэх 逐利; ~ олбор 收益, 效益; ● <军> 战利品; 俘虏; ~ ны цэрэг 战俘, 俘虏.

олзвор **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷ** [名] ● 收获, 收益, 收入; ангийн ~ 猎获物; ● <军> 战利品, 战俘, 俘虏.

олзворлогдох **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] олзворлох 的被动态.

олзворлол **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠯᠣᠯ** [名] 开采, 采掘; 获得, 得到.

олзворлолт **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠯᠣᠯᠲ** [名] 参见 олзворлол.

олзворлох **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠯᠣᠬ** [动] ● 得到, 获得; ● 虏获; ● (转) 开采; ~ салбар 采掘部门.

олзворлуулах **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] олзворлох 的使动态.

олзворшил **ᠣᠯᠵᠪᠣᠷᠰᠢᠮ** [名] 获得物, 生活资料.

олзгүй **ᠣᠯᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] ● 没有收获的, 无收入的; 无所获的; ● 没好处的; 无益处的.

олзлогдогсод **ᠣᠯᠵᠣᠯᠠᠭᠳᠣᠭᠰᠣᠳ** [名] <军> 俘虏.

олзлогдогч **ᠣᠯᠵᠣᠯᠠᠭᠳᠣᠭᠴ** [名] 战利品; 俘虏.

- ОЛЗЛОГДОХ** **ᠣᠯᠵᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] олзлох 的被动态: дайсан этгээд манай цэрэгт ~в 敌人被我军俘虏了; ~сон цэргүүд 战俘, 俘虏兵.
- ОЛЗЛОГ** **ᠣᠯᠵᠯᠣᠭ** [名] 战利品, 获利.
- ОЛЗЛОНГУЙ** **ᠣᠯᠵᠯᠣᠨᠭᠤᠢ** [形] ① 取得的, 获得的; ② 俘获的.
- ОЛЗЛОХ** **ᠣᠯᠵᠯᠣᠬ** [动] ① 取得, 获得, 获利; ② <军> 战胜利品, 俘获, 俘虏.
- ОЛЗЛУУЛАХ** **ᠣᠯᠵᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] олзлох 的使动态.
- ОЛЗОРХОГ** **ᠣᠯᠵᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 如获至宝的.
- ОЛЗОРХОХ** **ᠣᠯᠵᠣᠷᠬᠣᠬ** [动] 如获至宝, (因获得某物而)得意洋洋.
- ОЛЗТӨЙ** **ᠣᠯᠵᠣᠲᠦᠢ** [形] ① 有收获的; 有收益的: ~ баланс 顺差; ② 有好处的, 有益处的.
- ОЛЗУУРХАМ** **ᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠷᠬᠠᠮ** [形] 有收获的, 有成效的, 成功的.
- ОЛЗУУРХАХ** **ᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠷᠬᠠᠬ** [动] 谋取, 牟利.
- ОЛЗУУРХУУ** **ᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 谋取的, 牟利的.
- ОЛЗУУРХУУШТАЙ** **ᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠷᠬᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 可获取的, 可采纳的.
- ОЛЗШОХ** **ᠣᠯᠵᠣᠰᠬᠣᠬ** [动] 如获珠宝.
- ОЛИВ** **ᠣᠯᠢᠪ** 见 ~ ~ 东溜西逛地, 东张西望地.
- ОЛИВОЛЗОХ** **ᠣᠯᠢᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] ① 东张西望; ② 冒里冒失, 疏忽大意.
- ОЛИВОЛЗУУЛАХ** **ᠣᠯᠢᠪᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оливолзох 的使动态.
- ОЛИВОЛЗУУР** **ᠣᠯᠢᠪᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠷ** [动] ① 探头探脑的; ② 粗枝大叶的.
- ОЛИГ** **ᠣᠯᠢᠭ** I [名] <医> 并发症: ~ олох 患并发症.
- ОЛИГ** **ᠣᠯᠢᠭ** II [名] 够格, 尚好; 品行端正; 出息: ~ муутай явдал 不良行为, 没出息的行为.
- ОЛИГ** **ᠣᠯᠢᠭ** III 见 ~ солиг 语无伦次的, 说话不清的.
- ОЛИГАРХИ** **ᠣᠯᠢᠭᠠᠷᠬᠢ** [名] 寡头政治.
- ОЛИГГҮЙ** **ᠣᠯᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 不良的, 不像样

的, 无出息的, 不成材的: ~ амьтан 没出息的家伙, 不成材的东西; ~ эд 次品, 差劲的东西; ② 不通情理的.

- ОЛИГДОХ** **ᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠬ** [动] олих 的被动态.
- ОЛИГОР** **ᠣᠯᠢᠭᠣᠷ** [形] 斜眼的, 斜吊眼的.
- ОЛИГОРХОН** **ᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] олигор 的小称.
- ОЛИГОРШИГ** **ᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 олигорхон.
- ОЛИГТОЙ** **ᠣᠯᠢᠭᠲᠦᠢ** [形] ① 有出息的, 良好的, 够格的, 像样的, 不错的; ② 头脑清醒的; 通情达理的.
- ОЛИГТОЙХОН** **ᠣᠯᠢᠭᠲᠦᠢᠬᠣᠨ** [形] олигтой 的小称.
- ОЛИГТОХ** **ᠣᠯᠢᠭᠲᠣᠬ** [动] <医> 患并发症.
- ОЛИЙЛГӨХ** **ᠣᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠦᠬ** [动] олийх I、II 的使动态.
- ОЛИЙХ** **ᠣᠯᠢᠶᠢᠬ** I [动] 变成斜吊眼, 眼斜.
- ОЛИЙХ** **ᠣᠯᠢᠶᠢᠬ** II [动] 走斜路, 走弯路, 绕弯路.
- ОЛИЙЧХ** **ᠣᠯᠢᠶᠢᠴᠬ** [动] олийх I、II 的完成体.
- ОЛИМП(И)** **ᠣᠯᠢᠮᠫᠢ** [名] <体> 奥林匹克: ~ ийн тоглоом 奥林匹克运动会: ~ ийн тосгон 奥林匹克村, 奥运村.
- ОЛИМПИАД** **ᠣᠯᠢᠮᠫᠢᠠᠳ** [名] <体> 奥林匹克运动会: олон улсын ~ 国际奥林匹克运动会.
- ОЛИН** **ᠣᠯᠢᠨ** 见 ~ ~ 东溜西逛地.
- ОЛИНГОР** **ᠣᠯᠢᠨᠭᠣᠷ** [形] 偏的, 斜的, 歪的.
- ОЛИВЗ** **ᠣᠯᠢᠪᠵ** [形] 抻长的; 斜眼的.
- ОЛИНОЙ** **ᠣᠯᠢᠨᠣᠶ** [名] <动> 狐猴.
- ОЛНО** **ᠣᠯᠨᠣ** 见 ~ солино 乱七八糟的, 杂乱无章的; 见 олиу.
- ОЛНУ** **ᠣᠯᠨᠤ** [形] ① 不端正的, 斜歪的, 不整齐的: ~ эвэртэй үхэр 犄角不端正的牛; ~ солину 乱七八糟的, 杂乱无章的; ② 语无伦次的, (说话)颠三倒四的.
- ОЛНУЛАХ** **ᠣᠯᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] 变得不整齐, 变歪斜.
- ОЛИФ** **ᠣᠯᠢᠮᠫᠢ** [名] 阿利美油, 干性油.
- ОЛИФДОХ** **ᠣᠯᠢᠮᠫᠢᠳᠣᠬ** [动] 涂阿利美油, 涂干性

油.

олифдуулах ᠣᠯᠢᠫᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] олифдох 的使动态.

олих ᠣᠯᠢᠬ [动] ① (用物之尖端)挑起并扔掉; ② (牛等)用一只角挑,顶撞,抵触.

олихой ᠣᠯᠢᠬᠣᠢ [名]水泡泡.

оломол ᠣᠯᠣᠮᠣᠯ [形]获得的;染上的;后天性的: ~ тэмбүү 后天梅毒.

олноо ᠣᠯᠢᠨᠠᠭ 见 ~ өргөгсөд (史)共戴: Олноо өргөгдсөний арван нэгдүгээр он, Олноогийн арван нэгдүгээр он 共戴十一年(即 1921 年).

оловтор ᠣᠯᠣᠪᠲᠣᠷ [形]稍多的,较多的.

ологнох ᠣᠯᠣᠭᠨᠠᠬ [动]从中间扎住,拦腰捆住.

олойр ᠣᠯᠣᠶᠢᠷ [名]肚带痕(因肚带久磨而留下的痕迹).

олойрох ᠣᠯᠣᠶᠢᠷᠠᠬ [动]参见 олойртох.

олойртох ᠣᠯᠣᠶᠢᠷᠲᠣᠬ [动]磨出肚带痕.

олойргуулах ᠣᠯᠣᠶᠢᠷᠭᠤᠯᠠᠬ [动] олойртох 的使动态.

олойруулах ᠣᠯᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] олойрох 的使动态.

ололт ᠣᠯᠣᠯᠲ [名]收获,成绩,成就,所得: ~ амжилт 收获,成绩,成就.

ололцох ᠣᠯᠣᠯᠴᠣᠬ [动] олох 的共动态.

олом ᠣᠯᠣᠮ I [名] ① 浅滩; ② 渡口: ~ гарам 码头.

олом ᠣᠯᠣᠮ II [名]马肚带: олломо татах 拉紧马肚带.

оломгүй ᠣᠯᠣᠮᠭᠦᠢ ᠠᠶᠢᠨ I [形] ① 没有浅滩的,非常深的,渊深的,不可涉过的: ~ далай ① 深不可测的海洋; ② 宇宙,世界; (宗)无常世界; ③ 无渡口的.

оломгүй ᠣᠯᠣᠮᠭᠦᠢ ᠠᠶᠢᠨ II [形]无肚带的.

оломлох ᠣᠯᠣᠮᠯᠠᠬ [动](给马)上肚带.

оломлоцгоох ᠣᠯᠣᠮᠯᠠᠵᠠᠭᠠᠬ [动] оломлох 的众动态.

оломлуулах ᠣᠯᠣᠮᠯᠠᠭᠠᠬ [动] оломлох 的使动态.

оломтой ᠣᠯᠣᠮᠲᠣᠢ ᠠᠶᠢᠨ I [形] ① 不深的,浅水的,可以徒涉的; ② 有渡口的.

оломтой ᠣᠯᠣᠮᠲᠣᠢ ᠠᠶᠢᠨ II [形]扎着肚带的,有肚带的.

олов ᠣᠯᠣᠪ I [形·名] ① 多,多的,许多的:

~ үг, ~ таван үг 多话,罗嗦; ~ наст ургамал 多年生植物; ~ давхар 多层; ~ зан, ~ ааш 多变的性格,变化无常的性格; ~ жил 多年; ~ арван хүн 数十人; ~ мянган цэрэг 数千军人; ~ сая 千百万,千千万万的; ~ өнгөт 多色的,多彩的; ~ тал ① 多面,多方面; ② 交际广阔; ③ 多种多样,形形色色; ~ тооны ① 多数的,人数众多的; ② 大批的; ③ (语)复数的; ~ улсын 国际的; ~ улсын байдал 国际局势; ~ улсын галт тэрэг 国际列车; ~ улсын харилцааны хэв хэмжээ 国际关系准则; ~ улсын эмэгтэйчүүдийн баяр 国际妇女节; ~ улсын ажилчны хөдөлгөөн 国际工人运动; олноор хөнөөх зэвсэг 大规模杀伤性武器; олноор гаргах 大批生产; олноор үйлдвэрлэх 大批量生产; олноор хэрэглэгч 消费者群众; олон жилийн нэмэгдэл хөлс (长期的)工龄补贴; ~ жилийн санхүүжилт 多年有效的拨款,超年度拨款; ~ салбарт аж ахуй 多种经济; ~ улсын арбитраж 国际仲裁; ~ улсын валют 国际通货,国际货币; ~ улсын гэрээ 国际条约; ~ улсын тооцоо 国际清算; ~ улсын төлбөрийн эргэлт 国际支付额; ~ улсын хууль тогтоомж 国际法; ~ улсын шуудангийн чингэлгээр (зөөх) тээвэрлэх 国际邮政集装箱运输; ~ хэвшилт эдийн засаг 多种成分经济; ~ шатат түүвэр 多级抽样; ~ этгээдийн гэрээ 多边条约; ~ этгээдийн хэлэлцээр 多边协定; ~ этгээдийн эцнээ тооцоо 多边清算; ~ этгээдийн ээлжийн ажил 多班工作; ~ талтай худалдаа 多边贸易; ~ цэнэгт залуурт сум 多弹头导弹; ~ улсын эрх зүй 国际法; ~ эшт үзэл 多元化思想; ~ цамцаалт (数)多面体; ~ юм үзсэн 见识广的; ~ яс нийлэх, ~ яс уул-

зах〈解〉骺骨；～дахих多次反复，屡次重复；～ярих反复讲；讲得多；～ирж очих往返多次；◇～цоөн数量；多少；②集体，公共，群众；公众：～д алдаршсан在人民中享有声望的；～д хүндгүй在群众中没有威信（的）；олны өмнө当众，在人民面前；олны тус公共利益；олны итгэл集体的信任；公众的信心；олноороо мэддэг众所周知（的）；олноороо хэлэлцэх群众讨论，全体讨论；～нийт公众，集体，公共；～нийтийн байгууллагууд，～түмний байгууллага群众团体，社会团体；～түмэн公众，群众，大众；～түмний ажил群众工作；～нийтийн санал асуух民意测验。

олон ʈɔɮɔŋ ʈ [名] 参见 олом II.

олонгодой ʈɔɮɔŋɔɮɔŋ [名] 长筒皮靴。

олондой ʈɔɮɔŋɔ [名] 袄，大襟短套衣。

олондоо ʈɔɮ / ʈɔɮɔŋ [副] 多次地。

олонлог ʈɔɮɔŋɔ / I [名]〈数〉幂，指数。

олонлог ʈɔɮɔŋɔ / II [形] 多次的；众多的。

олонтаа ʈɔɮɔŋɔ [副] 多次，屡次，不止一次地。

олонтой ʈɔɮ / ʈɔŋ [副] 常常，往往，时常，经常。

олонхи ʈɔɮɔŋɔ [形] 大多数的，大部分的：～йн саналаар шийдвэрлэх根据大多数人的意见决定，取决于大多数人的意见；～йн талыг барих站在大多数方面；掌握大多数。

олонхидоо ʈɔɮɔŋɔ / ʈɔɮɔŋ [副] 常常，屡屡，在多数情况下；大部分，大多数。

олонц ʈɔɮɔŋɔ [名]〈植〉野鸡膀子菜。

олонцог ʈɔɮɔŋɔ [名]〈鞍坐上〉的垫子，软垫儿。

олонцор ʈɔɮɔŋɔ [名]〈固定鞍垫的〉鞍皮钉；～сур鞍板过梁皮。

олонч ʈɔɮɔŋɔ [形] 集体的，公共的，群众的：хамт～хүмүүжил集体主义教育。

олончуу ʈɔɮɔŋɔ [名] 见 олонц。

олох ʈɔɮɔŋ [动] ①得到，得着，取得，获得；

找到；发现；мэдлэг～获得知识；эрх мэдэл～得到权力；эрж яваад～寻找；ашиг～获利；номыг хаанаас～在这本书是从哪儿得到的？эрх чөлөө～取得自由；нэр хүнд～博得威望；②理解，了解，明白；учры нь～理解意思，了解原因；找到门道。

олс(он) ʈɔɮɔŋ [名] ①〈植〉大麻，麻；②麻绳；～татлага〈体〉拔河；～ны маажин大麻油；～он хараацай〈动〉纹燕。

олсгох ʈɔɮɔŋɔ [动] олсох的使动态。

олсорхог ʈɔɮɔŋɔ [形] 多麻绳的，绳状的；～бие绳状体。

олсох ʈɔɮɔŋ [动] 增多，增加，扩大，扩充。

олтгогдох ʈɔɮɔŋɔ [动] олтгох的被动态。

олтгох ʈɔɮɔŋɔ [动] олтох的使动态；使变多，使增多。

олтгуулах ʈɔɮɔŋɔ [动] олтгох的使动态。

олтон ʈɔɮɔŋ [名]〈动〉比目鱼。

олтох ʈɔɮɔŋ [动] 参见 олсох。

олтриг ʈɔɮɔŋ [名] 列岛；～цэвдэг岛状冻土。

олуул ʈɔɮɔŋ [代·名] ①很多人，许多人；很多人一起；бид～байсан我们曾有许多人；②多边；～ын цэргийн гэрээ多边军事条约；③〈化〉多糖。

олуулах ʈɔɮɔŋɔ [动] олох的使动态。

олхно ʈɔɮɔŋ [名] 参见 олиг II。

олхногүй ʈɔɮɔŋ ʈɔŋ [形] 参见 олиггүй；没出息的，不中用的，不成材的；不明事理的；不通情达理的。

олхнон ʈɔɮɔŋ ʈ 见～үг胡说，胡言，废话。

олхнотой ʈɔɮɔŋɔ [形] ①有出息的；②明事理的。

олхнотойхон ʈɔɮɔŋɔ [形] олхнотой的小称。

олхит ʈɔɮɔŋ [名]〈动〉红腹锦鸡。

олхлиг ʈɔɮɔŋɔ [名]〈动〉角骑。

олхон ʈɔɮɔŋ [形] олон的小称；较多的，相

当多的。

- олширол **ᠣᠯᠰᠢᠷᠣᠯ** [名] 见 олшрол.
- олширчих **ᠣᠯᠰᠢᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] олшрох 的完成体.
- олшрол **ᠣᠯᠰᠢᠷᠣᠯ** [名] 增多; 聚合作用.
- олшролт **ᠣᠯᠰᠢᠷᠣᠯᠲᠤ** [名] 参见 олшрол.
- олшрох **ᠣᠯᠰᠢᠷᠣᠬᠤ** [动] (逐渐)增多; (牲畜)繁殖: цэргийн тоо олширчээ 兵员人数增多了.
- олшруулага **ᠣᠯᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** [名] 增殖, 繁殖, 繁育; 复制: ~ машин 轮转印刷机.
- олшруулагч **ᠣᠯᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [名] 增殖员, 繁殖员.
- олшруулах **ᠣᠯᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] олшрох 的使动态.
- ольдой **ᠣᠯᠡᠳᠢ** [形] ① 愚笨的, 笨拙的: ~ хүн 愚笨的人; ② 粗笨的, 粗糙的: ~ хийцтэй ширээ 结构粗笨的桌子.
- олстрог **ᠣᠯᠰᠢᠷᠣᠭ** [名] 见 олтриг.
- ом **ᠣᠮ** I [名] <理> 欧姆: ~ын хууль 欧姆定律; ~ын алдал 欧姆损耗.
- ом **ᠣᠮ** II [名] 帐篷横梁的套槽.
- омбол **ᠣᠮᠪᠣᠯ** [名] <方> 孙子.
- омбочавдан **ᠣᠮᠪᠴᠠᠪᠳᠠᠨ** [名] <植> 大花龙胆.
- омгий **ᠣᠮᠭᠢ** [形] 狂妄的, 雄壮的; 性欲强的: шилдэг сайн ~ мал 优良的种畜.
- омго **ᠣᠮᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 омгонох I、II.
- омголдох **ᠣᠮᠭᠣᠯᠳᠣᠬᠤ** [动] омгонох 的互动态.
- омголлох **ᠣᠮᠭᠣᠯᠯᠣᠬᠤ** [动] (牲畜)变得过于暴烈.
- омголон **ᠣᠮᠭᠣᠯᠣᠨ** [形] ① 烈性的, 暴躁的(指牲畜); ② 自豪的, 气昂昂的.
- омголтох **ᠣᠮᠭᠣᠯᠲᠣᠬᠤ** [动] (嘴唇)干裂起皮.
- омголтуулах **ᠣᠮᠭᠣᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] омголтох 的使动态.
- омгонох **ᠣᠮᠭᠣᠨᠣᠬᠤ** I [动] 嘴一噉一噉.
- омгонох **ᠣᠮᠭᠣᠨᠣᠬᠤ** II [动] (软体昆虫)蠕动.

- омгонуулах **ᠣᠮᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] омгонох I、II 的使动态.
- омгор **ᠣᠮᠭᠣᠷ** [形] 口很小的, 嘴很小的.
- омгордох **ᠣᠮᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠤ** [动] (嘴)变得聚嘴.
- омгордуу **ᠣᠮᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 口十分小的, 嘴很小的.
- омгорхог **ᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠭ** [形] 傲慢的, 骄傲的, 自负的, 妄自尊大的; 自豪的.
- омгорхол **ᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠯ** [形] 自豪; 骄傲, 傲慢.
- омгорхох **ᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠬᠤ** [动] 傲慢, 自负, 狂妄, 妄自尊大; 自豪.
- омгорхуу **ᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 омгорхог.
- омгос **ᠣᠮᠭᠣᠰ** 见 ~ ~ хийх 频频噉嘴.
- омлуур **ᠣᠮᠯᠠᠭᠢᠷ** [名] 参见 омруу; 牛脖的蒿皮.
- омметр **ᠣᠮᠡᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] <理> 欧姆表, 电阻表.
- омог **ᠣᠮᠣᠭ** I [名] 傲慢, 骄傲, 自负, 妄自尊大; 自豪: ~той хүн 骄傲的人; 自豪的人; ~ бардам 高傲的, 狂妄的, 自负的; 自豪的.
- омог **ᠣᠮᠣᠭ** (ᠣᠮᠣᠨ) II [名] 族, 氏族: омгийн байгуулал 氏族制度; ~ хэвшил 品种.
- омог **ᠣᠮᠣᠭ** III [名] 尖端; 边沿儿.
- омогдогдох **ᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动] омгодох 的被动态.
- омогдонгуй **ᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠨᠭᠤᠢ** [形] 傲慢的, 狂妄的, 妄自尊大的.
- омогдох **ᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动] 傲慢, 狂妄; 自负, 妄自尊大: битгий омогд! 别太傲慢了!
- омогдоцгоох **ᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠬᠤ** [动] омгодох 的众动态.
- омогдуулах **ᠣᠮᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① омгодох 的使动态; ② 意同 омогдогдох.
- омогдуухан **ᠣᠮᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] 傲慢的, 狂妄自大的.
- омоглон **ᠣᠮᠣᠭᠣᠯᠣᠨ** [形] 见 омголон.
- омогловдох **ᠣᠮᠣᠭᠣᠯᠪᠣᠳᠤᠬᠤ** [动] 显得太骄傲, 变得太骄横.
- омогловтох **ᠣᠮᠣᠭᠣᠯᠪᠣᠲᠣᠬᠤ** [动] 急躁, 暴躁.

- омоглох **омоглоом** [动]表现得傲慢, 自负, 妄自尊大。
- омогордуу **омогордуу** [形]见 **омгордуу**。
- омогордуулах **омогордуулах** [动] **омгордох** 的使动态。
- омогорхох **омогорхоом** [动]见 **омгорхох**。
- омогорхуулах **омогорхуулах** [动] **омогорхох** 的使动态。
- омогт **омогт** [形]参见 **омогтой**。
- омогтой **омогтой** [形]傲慢的, 骄傲的, 狂妄自大的, 傲视一切的, 自负的; 自豪的。
- омогших **омогших** [动]傲慢起来, 自高自大起来, 自负起来, 狂妄起来; 自豪起来。
- омогшуулах **омогших** [动] **омогших** 的使动态。
- омогших **омогших** [动] **омогших** 的完成体。
- омой **омой** [形]好吹嘘的, 好吹牛的, 好说大话的。
- омойлгох **омойлгоом** [动] **омойх** 的使动态。
- омойх **омойх** [动]紧缩, 收缩, 起皱: ам нь ~ 紧闭着嘴。
- омойчих **омойчих** [动] **омойх** 的完成体。
- омолгодох **омолгоом** [动]变得急躁, 变得暴躁, 使暴烈性子。
- омолгон **омолгон** [形]急躁的, 暴烈的, 暴躁的。
- омолзох **омолзоом** [动]参见 **омгонох I、II**。
- омолзуулах **омолзуулах** [动] **омолзох** 的使动态。
- омолзуур **омолзуур** [形]急性的, 急躁的, 暴躁的。
- омоль **омоль** [名]〈动〉秋白鲑。
- омоним **омоним** [名]〈语〉同音异义词, 同音同形(异义)词。
- омоорох **омоороом** [动]成堆, 成垛, 成群。
- оморхог **оморхог** [形]很高傲的, 自高自大的, 目空一切的; 自豪的; ◇ ~ **хонгорморь** 〈动〉渠黄(黄色骏马名)。
- оморхоглох **оморхоглоом** [动]骄傲, 傲慢, 自

负; 自豪。

- оморхол **оморхол** [形]自大, 自傲, 傲慢。
- оморхох **оморхоом** [动]傲慢, 自负, 妄自尊大, 傲视一切, 狂妄骄傲, 自高自大; 自豪。
- омровч **омровч** [名]〈古代战袍上的〉肩锭。
- омруу **омруу** [名]①马前胸, 马前胸肉; ②鸟胸脯; ③人的锁骨; ④牛膝下的鞆皮; ⑤(某些动物)胸脯上的白毛: баавгайн ~ 熊胸上的白毛。
- омруувч **омруувч** [名]〈陈〉甲前肩。
- омтгой **омтгой** [形]草率的, 马虎的, 潦草的, 疏忽的, 粗枝大叶的。
- омтгойвтор **омтгойвтор** [形]较马虎的, 较草率的。
- омтгойдох **омтгойдох** [动]草率, 马虎, 潦草, 疏忽, 粗枝大叶。
- омтгойдуулах **омтгойдуулах** [动] **омтгойдох** 的使动态。
- омтгойлох **омтгойлоом** [动]①草率马虎, 潦草, 粗枝大叶, 不尽心, 疏忽; ②不信任, 不相信, 怀疑。
- омтгойрох **омтгойроом** [动]粗心大意, 疏忽。
- омтгойхов **омтгойхов** [形] **омтгой** 的小称; 较草率的, 较马虎的, 较潦草的, 较疏忽的, 较粗枝大叶的。
- омтдох **омтдох** [动]脱靶, 射偏, 打偏。
- омтого **омтого** 见 ~ **санах** 不信任, 不信赖。
- омтогодох **омтогодох** [动]草率, 粗心, 马虎, 粗枝大叶, 潦草, 疏忽。
- омуль **омуль** [名]见 **омоль**。
- омуун **омуун** 见 ~ **улаагчин** 小仔狗, 狗崽。
- он **он** I [名]年; 年岁, 年度: мянга есөн зуун далан таван ~ 一九七五年; ~ ы тэнцэл 年度资产负债表; ~ дараалсан бичиг 年鉴, 编年史, 史册; төрсөн ~ сар 出生年月; ~ д орох, ~ туулах, ~ (д) гарах 牲畜越冬; ~ цаг 越冬时期(指缺水草的冬春之际); ~ цагт тарган оров уу 牲口安全越冬了吧(牧民相

互问候); шинэ ~д гармагц ...刚一进
入新的一年...; ~ удсан 经多年的, 年久
的; ~ тоолол 年历, 纪年, 纪元.

он т / II 见 ① ~ тусам (仰射之) 一箭之地;
~ тусах 射快箭; ② ~ тавих 打桩子;
钉橛子.

онги (н) **т** / I [名] 安柄的孔眼; 针鼻; 斧头
上安把手的孔; ~н тамга 蹄形烙印, 圆
形或半圆形的烙印.

онгийн т / I [形] 舌背的; ~ гийгүүлэгч
<语> 舌背辅音.

онгилогдох т / I [动] онгилох I、
II 的被动态.

онгилолт т / I [名] 开掘, 挖掘; 翻寻.

онгилох т / I [动] ① 挖, 掘, 掏; ② 撕
破, 撕烂; ③ (转) 翻寻, 搜查, 抄查.

онгилох т / II [动] 凿安把柄的孔眼.

онгилуулах т / I [动] ① онгилох
I、II 的使动态; ② 意同 онгилогдох.

онгиргон т / I [形] 参见 онгироо.

онгиргох т / I [动] онгирох I、II 的
使动态.

онгироо т / I [形] 吹牛的, 自吹自擂的,
狂妄的; ~ дэмийрэл 夸大妄想.

онгироодох т / I [动] 吹牛, 自吹自
擂, 狂妄自大.

онгироотох т / I [动] 自吹, 自夸, 狂
妄自大.

онгироотуулах т / I [动] онги-
роотох 的使动态.

онгирох т / I [动] 自吹, 自夸, 狂妄自
大; <心> 欣快; ~ байдал 欣快状态.

онгирох т / II [动] ① (土等) 松散, 松
碎; ② 破, 烂.

онгируулах т / I [动] онгирох I、
II 的使动态.

онгих т / I [动] 参见 онгилох I.

онгичих т / I [动] онгилох I 的多次
体; 翻寻, 极力寻找, 找遍, 乱掏; авдраа
~ 翻遍箱子, 翻箱倒柜.

онгичуулах т / I [动] онгичих 的

使动态.

онго т / I [名] 参见 онгод; ~ мал 离群
的牲畜; ~ боол 被解除的奴隶.

онго т / II 见 ~ цонго 高低平的, 凸凹
不平的.

онго т / III [名] 猎人的隐蔽所.

онгог т / I [形] ① 参见 онгон; ② 特别
爱自己父母的, 贪恋父母的; ~ хүүхэд
特别爱自己父母的孩子, 贪恋父母的孩子.

онгог т / II [名] 金纽扣.

Онгод т / I [名] ① (萨) 萨满教的守护神;
② 汪古部 (元代蒙古之一部); ③ 神祇, 神
灵, 家堂神主, 祖先的魂灵; ~ дуудах
召唤祖先的魂灵, 召唤神灵; ~ тахих
敬神, 祭祀神祇; ~ нь орох ① 跳神; ②
(转) 来神, 来劲, 兴奋; 轻狂 (指做熟事时
的情绪, 用于讽刺); ~ болгох 偶像化;
~ орох 兴奋; ~ тачаал 恋物癖.

онгодох т / I [动] 润, 浸润, 扩散开来
(指墨水、油等): тос ~ 油浸散; бэх ~
墨浸润.

онгодчилх т / I [动] 崇尚神灵, 敬
请神灵, 敬神拜佛.

онгойлгох т / I [动] онгойх 的使动
态; 打开, 开开, 开辟: хаалга ~ 开门;
авдар ~ 打开箱子; дэлгүүр онгойл-
гох 商店开门, 商店营业.

онгойлгуулах т / I [动] онгойл-
гох 的使动态.

онгойх т / I [动] ① 散开, 展开, 张开:
хаалга ~ 门散开; дэлгүүр ~ цаг бо-
лов 商店开门的时间到了; ② 空闲, 闲散,
空缺; 无主; ~ ж байгаа орон тоо 空缺
着的编制; ③ (转) 晴朗, 放晴; (雨雾等)
停息: тэнгэр ~ в 天晴了; ④ (转) 开朗,
舒畅: дотор ~ в 心情舒畅.

онголдох т / I [动] 马亲切地叫唤.

онголзох т / I [动] ① онгойх 的多次
体; ② 参见 онгирох I; 翕张: үүд ~
门一开一闭; хамар ~ 鼻孔翕张.

онголзуулах т / I [动] онголзох
的使动态.

онголзуур **ᠣᠨᠭᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [形] ① 一张一合的；
② 毛手毛脚的，愣头愣脑的，不稳重的。

онголнуулах **ᠣᠨᠭᠣᠯᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] онголих 的使动态。

онголих **ᠣᠨᠭᠣᠯᠢᠬ** [动] 急喘，呼吸紧迫，呼吸困难。

онголом **ᠣᠨᠭᠣᠯᠣᠮ** [动] ① 使之神圣，使之纯洁，使之真诚；② 维护，保护，珍惜；③ 娇宠，放纵；④ 浸塌，倒塌，崩塌，垮台。

онголуулах **ᠣᠨᠭᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] онголох 的使动态。

онгон **ᠣᠨᠭᠣᠨ** [名·形] ① 陵墓；神灵，偶像；
② 〈陈〉神圣的，不可侵犯的；～ уул 神山；～ морь 神马；③ 〈转〉最初的，未受损伤的，完整无恙的，未开发的：～ дэл 从未剪过的马鬃；～ үс 天老儿(生来就有的白发)，少白发；④ 〈转〉宠坏了的，娇惯坏了的，放纵的，放肆的；⑤ 〈转〉谦逊的，和蔼的，亲切的。

онгоох **ᠣᠨᠭᠣᠬ** [动] 使干旱，使枯黄，使变色。

онгор **ᠣᠨᠭᠣᠷ** 见 ～ цонгор 高低不平的，凹凸不平的，丘陵起伏的。

онгорой **ᠣᠨᠭᠣᠷᠣᠢ** [形] ① 孔眼过大的：～ хамар 鼻孔过大的鼻子；② 〈转〉好吹嘘的，狂妄的。

онгоройтох **ᠣᠨᠭᠣᠷᠣᠢᠲᠣᠬ** [动] 自吹，自夸，狂妄。

онгоронз **ᠣᠨᠭᠣᠷᠣᠨᠵ** [名] 大洞。

онгорхой **ᠣᠨᠭᠣᠷᠬᠣᠢ** [形] ① 开着的，敞开的，张开的：～ хаалга 开着的门；(滑雪的)水平门；～ газар (文稿的)空行，空格，空白处；② 破口的，有窟窿的，被撕破的；③ 〈转〉空闲的，空缺的：бичээчийн ор ～ байна 文书的编制缺员。

онгорхойдох **ᠣᠨᠭᠣᠷᠬᠣᠢᠳᠣᠬ** [动] ① 敞开；开得很大；② 变得太破；③ 空缺变大。

онгорхойлох **ᠣᠨᠭᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠬ** [动] ① 敞开；打开；② 撕破；③ 空缺。

онгосхийх **ᠣᠨᠭᠣᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 打开一下；突然地打开：үүд ～ 门打开一下；② 暂时地舒畅，暂时地平静：дотор ～ 心情暂时地舒畅一下。

онгох **ᠣᠨᠭᠣᠬ** [动] ① 干渴，躁热；② 退色，变色(因日晒、雨淋等)③ 枯黄；④ 〈转〉内热烦躁；⑤ 放屁。

онгоц(он) **ᠣᠨᠭᠣᠴ(ᠣᠨ)** I [名] ① 舟，船，艇，舰：галт ～ 火轮船；далбаат ～ 帆船；шунгадаг ～, шумбадаг ～ 〈军〉潜水艇；～ ны зангуу 船锚；～ ны шураг 船桅杆；～ ны дөр 船缆；～ зэрэгцэн тулалдах 〈军〉接舷战斗；～ он гүүр 浮桥；～ ны сэлүүр 船槽；～ ны хаюур，～ ны алмуур 船棹；～ ны хярхаг，～ ны зах 船舷；～ ны ерөө 船舱；～ ны сэлбүүр，～ ны далавч 船桨；～ ны дарвуул 船帆；～ ны толгой 船头；～ ны хэтгэ，～ ны бөгс 船尾，船舶；～ тавих 船下水；～ ны тавилан 船坞；～ сэлбэх，～ хаюурдах 划船；～ ны буудал ① 港口，码头，港；② 机场；～ оо зогсоох 停船；～ харайх 跳船；～ ны дарга ① 船长；② 机长；③ 飞机；нисэх ～ 飞机；байлдааны ～ 〈军〉战斗机；дасгалын ～, сургуулийн ～ 教练机；сөнөөгч ～ 〈军〉歼击机；～ ны далавч 机翼；нисэх ～ ны жолооч 飞机驾驶员。

онгоц(он) **ᠣᠨᠭᠣᠴ(ᠣᠨ)** II [名] ① 长匣式的容器：хүжний ～ 香炉；сумны ～ 〈军〉弹匣；② 槽子；③ 澡盆；бие угаадаг ～ 洗澡盆。

онгоцлох **ᠣᠨᠭᠣᠴᠯᠣᠬ** [动] 乘船，乘飞机。

онгоцоч **ᠣᠨᠭᠣᠴᠣᠴ** [名] ① 造船的人；② 船夫。

онгочих **ᠣᠨᠭᠣᠴᠢᠬ** [动] онгох 的完成体。

онгуулах **ᠣᠨᠭᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] онгох 的使动态。

ондaтp **ᠣᠨᠳᠠᠲᠦ** [名] 〈动〉麝鼠。

ондго **ᠣᠨᠳᠦᠭ᠎ᠠ** 见 ～ хийх 参见 ондгонох。

ондгонох **ᠣᠨᠳᠦᠭ᠎ᠠᠨᠬ** [动] 肥臀或高臀动物频频动作。

ондгонуулах **ᠣᠨᠳᠦᠭ᠎ᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ондгонох 的使动态。

ондгор **ᠣᠨᠳᠦᠭᠣᠷ** [形] 肥臀的，胯高的，臀高的：～ бөгстэй морь 臀部高的马。

ондгорхон **ᠣᠨᠳᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] ондгор 的小称；臀较肥的，胯较高的，臀较高的。

ОНДОГОНОХ **ᠨᠣᠳᠣᠭᠣᠨᠣᠬᠤ** [动] 见 ондгонох.

ОНДОГОНУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондгонох 的使动态.

ОНДОГОРХОН **ᠨᠣᠳᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] 见 ондгорхон.

ОНДОГОРШИГ **ᠨᠣᠳᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 ондгорхон.

ОНДОДОХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠬᠤ** [动] 射快箭.

ОНДОЙ **ᠨᠣᠳᠣᠢ** [形] ① 空的, 空洞的: ~ хоосон 空的; ~ хоосон явах 空着手走; ② 无意义的, 无价值的; 琐碎的.

ОНДОЙЛГОХ **ᠨᠣᠳᠣᠢᠯᠭᠣᠬᠤ** [动] ондойх 的使动态.

ОНДОЙХ **ᠨᠣᠳᠣᠢᠬᠤ** [动] 臀部变肥大, 臀部变高, 屁股凸起.

ОНДОЙЧИХ **ᠨᠣᠳᠣᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] ондойх 的完成体.

ОНДОЛ **ᠨᠣᠳᠣᠯ** [名] (解) 臀部.

ОНДОЛЗОХ **ᠨᠣᠳᠣᠯᠵᠣᠬᠤ** [动] ① 参见 ондгонох; ② 起落不定, 坐不安稳.

ОНДОЛЗУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондолзох 的使动态.

ОНДОО **ᠨᠣᠳᠣᠣ** [代] ① 不同的, 有区别的, 别样的, 异样的: шал ~ болжээ 完全不同的; хуучнаас ~ юм 与原来不同; ~ тийш 向另一个方向; ~ санал 不同的意见; ~ болгох ① 使不一样, 使异化; 改变, 转变; ② 分离, 分家, 分财产; ~ ~ газар 不同的场合, 不同的地方; ~ сүү-лиг 异乳糖; ~ нийлэг 综合变体; ② 其他的, 另外的, 别的: ~ хэрэг бий юу? 还有其他事情吗? ~ газраас ирэв 从另一个地方来的; ~ 各个, 分别: ~ ~ нэгдлийн мал байгаа юм 是各个合作社的牲畜.

ОНДООВТОР **ᠨᠣᠳᠣᠣᠪᠲᠣᠷ** [形] 有点不同的, 有些区别的.

ОНДООЖИЛ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠵᠢᠯ** [名] 异化, 别样, 区别.

ОНДООЛОХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠯᠣᠬᠤ** [动] ① 使不一样, 使异化; 转变, 改变; ② 分开, 独立, 分离, 分家.

ОНДООЛУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондоолох 的使动态.

ОНДООРХОХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠷᠬᠣᠬᠤ** [动] 显得别致, 别出心裁.

ОНДООШИГ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠭ** [形] 有点不同的, 有些区别的.

ОНДООШИГЧ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠭᠴᠢ** [名] 异化者.

ОНДООШИЛ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠯ** [名] 异化.

ОНДООШИХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠬᠤ** [动] 异化, 发生变化; (语) 异(音)化: авианы ~ (语) 音变; 异音化.

ОНДООШРОХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠷᠣᠬᠤ** [动] 发生变化, 异化, 变异.

ОНДООШУУЛАГЧ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] (语) 使异化者.

ОНДООШУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондооших 的使动态; 异化作用.

ОНДООШЧИХ **ᠨᠣᠳᠣᠣᠰᠢᠭᠴᠢᠬᠤ** [动] ондооших 的完成体.

ОНДОС **ᠨᠣᠳᠣᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 ондолзох.

ОНДОРОХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠷᠣᠬᠤ** [动] ① 度日, 过日子; ② 谋生; ③ 过冬 (指安全度过自晚冬至早春这一严寒季节).

ОНДОЧИХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠰᠢᠬᠤ** [动] (马等为尃厥) 频频摆臀.

ОНДОЧУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондочих 的使动态.

ОНДРОХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠷᠣᠬᠤ** I [动] (牲畜) 颠弄臀部.

ОНДРОХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠷᠣᠬᠤ** II [动] 身体好转, 复元.

ОНДУУ **ᠨᠣᠳᠣᠤ** [形] ① 真的, 确切的; ② 白白的, 无用的, 徒然的: ~ хоосон явах 白走一回.

ОНДУУЦАХ **ᠨᠣᠳᠣᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] 生气, 生闷气.

ОНДЧИХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠰᠢᠬᠤ** [动] ондрох II 的多次体.

ОНДЧУУЛАХ **ᠨᠣᠳᠣᠳᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ондчих 的使动态.

ОНЖГОДОС **ᠨᠣᠳᠣᠵᠣᠭᠣᠳᠣᠰ** [名] (医) 蛔突炎.

ОНЖИД **ᠨᠣᠳᠣᠵᠢᠳ** 见 ~ нэр 外号(根据某特征得来的别名).

ОНИВ **ᠨᠣᠳᠢᠪ** 见 ~ ~ хийх 参见 ониволзох.

ониволзох **ᠣᠨᠢᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 眨眼, 霎眼; 眯缝着眼看, 不时眯细眼睛。

ониволзуур **ᠣᠨᠢᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [形] 眨眼的, 眯缝眼的。

ониволзуулах **ᠣᠨᠢᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] ониволзох 的使动态。

онивч **ᠣᠨᠢᠪᠴᠢ** [形·名] ① 开始就好的, 起先就强些的; 起跑迅速的(马等); ② 好新奇的, 喜新厌旧的; ③ 扣, 弦口。

онивчхон **ᠣᠨᠢᠪᠴᠢᠬᠣᠨ** [形] онивч ① ② 的小称。

онигонох **ᠣᠨᠢᠭᠣᠨᠣᠬ** [动] 参见 онилзох。

онигонуулах **ᠣᠨᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] онигонох 的使动态。

онигоо **ᠣᠨᠢᠭᠣᠣ** [名] 小幽默, 逸话, 轶事, 奇闻。

онигор **ᠣᠨᠢᠭᠣᠷ** [形] ① 眯细眼的; ② 狭窄的, 狭小的, 窄细的: ~ завсар 狭窄的口子, 细小的缝。

онигордуу **ᠣᠨᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 眯细眼的, 小眼睛的; ② 窄窄的。

онигордуухан **ᠣᠨᠢᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] онигордуу 的小称。

онигорхон **ᠣᠨᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] онигор 的小称。

онийлгох **ᠣᠨᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] онийх 的使动态。

онийлдон **ᠣᠨᠢᠶᠢᠯᠳᠣᠨ** [形] 参见 онигор。

онийх **ᠣᠨᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 眯细起(眼睛); ② 变狭窄, 变狭小, 变窄细。

онийчих **ᠣᠨᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] онийх 的完成体。

онилзох **ᠣᠨᠢᠯᠵᠣᠬ** [动] ① 不时地眯眼; 频频眨眼; ② 闪烁, 发微光, (光)乍明乍暗: тэнгэрийн хаяанд нэг гэрэл ~ ж байна 地平线上有一点火光在闪烁。

онилзуулах **ᠣᠨᠢᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] онилзох 的使动态。

онилогдох **ᠣᠨᠢᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] онилох I 的被动态。

онилолт **ᠣᠨᠢᠯᠣᠯᠲ** [名] <军> 瞄准。

онилох **ᠣᠨᠢᠯᠣᠬ** I [动] ① <军> 瞄准; ② 搭扣, 扣弦。

онилох **ᠣᠨᠢᠯᠣᠬ** II [动] 轮流骑用驛马。

онилуулах **ᠣᠨᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① онилох I 的使动态; ② 意同 онилогдох。

онин **ᠣᠨᠢᠨ** 见 ~ дээр ① 刚开始时, 初期; ② 在关键时刻, 在节骨眼儿上, 正是时候, 正是地方。

онис **ᠣᠨᠢᠰ** [名] ① 插槽, 横档; ② 锁; (枪的) 保险; ③ (转) 关键, 本质, 实质: ~ын арга 诀窍, 巧妙的方法。

Огниуд **ᠣᠨᠢᠭᠢᠨᠠᠳ** [名] 参见 огниуд。

ониул **ᠣᠨᠢᠭᠤᠯ** [名] 碉堡或炮楼的射击孔, 碉堡瞄准孔。

оновор **ᠣᠨᠣᠪᠣᠷ** [名] 准确度, 命中率, 精确度; 箭(弹)着点, 落点。

оновч **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢ** I [名] 剔箭刀, 小雕刀(在箭上开槽或挖孔时等用)。

оновч **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢ** II [名] ① 中肯, 恰当, 精确, 准确, 正确; ② 合理性。

оновчгүй **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢᠭᠢ** [形] 不合理的, 不确切的: ~ бичлэг 不合理的书写。

оновчирхох **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 以照抄照搬为荣, 以生搬硬套为荣, 卖弄教条。

оновчит **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢᠲ** [名] 参见 оновчтой: ~ ёс 纯理主义, 学术至上论; 传统; ~ хэл зүй 传统语法。

оновчтой **ᠣᠨᠣᠪᠴᠢᠲᠣᠶ** [形] ① 准确的, 精确的, 正确的, 中肯的, 恰当的: ~ хэллэг 格言; ~ үг 中肯的话, 箴言; ② 合理的: ~ санал 合理化建议; 中肯的意见; ~ болгох 合理化; ~ зохиомж 学院结构; ~ уран зураг 学院派绘画; ~ ашиглах 合理利用; ~ төлөвлөгөө 最佳计划; ~ санаачлага 合理化建议。

оног **ᠣᠨᠣᠭ** 见 алдаг ~ 一阵阵地, 时时地。

оногдол **ᠣᠨᠣᠭᠳᠣᠯ** [名] 所分得的一份, 所摊得的一份, 附加额: ~ ашиг 股息。

оногдох **ᠣᠨᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] ① онох 的被动态; ② 被撞着, 被碰着; ③ 分摊到, 分派到。

оногдошгүй **ᠣᠨᠣᠭᠳᠣᠬᠢᠭᠢ** [形] 难以击中的, 不可捉摸的, 碰不着的, 摊不上的。

оногч **ᠣᠨᠣᠭᠴᠢ** [名] 击中者, 命中者。

онол **ᠣᠨᠣᠯ** I [名] 准确, 准确度, 准确性, 命

中率；(箭、弹等)落点，着点。

ОНОЛ **ᠨᠣᠯ** II [名] 理论，学说：марксизм ленинизмийн ~ 马克思列宁主义学说；танин мэдэхийн ~ 认识论；~ын бага хурал 学术讨论会；~ мэдэл 理论知识；~ын кибернетик 理论控制学；~ын механик 理论力学；~ын сэтгэл судлал 理论心理学；~ын сэтгэхүй 理论思维；~ын үндэс 理论基础；~ын хэл шинжлэл 理论语言学。

ОНОЛГО **ᠨᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 认识，理解。

ОНОЛДОХ **ᠨᠣᠯᠳᠣᠬ** I [动] онох 的使动态；① 对口，吻合，合卯；② (转)相遇，相碰，相逢，会合；③ 投合，合意，和谐，适宜。

ОНОЛДОХ **ᠨᠣᠯᠳᠣᠬ** II [动] ① 空谈理论；② 炫耀自己有理论，夸夸其谈。

ОНОЛДУУЛАХ **ᠨᠣᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] онолдох I 的使动态。

ОНОЛДОЦГООХ **ᠨᠣᠯᠳᠣᠬᠠᠵᠢ** [动] онолдох I、II 的众动态。

ОНОЛОЛ **ᠨᠣᠯᠣᠯ** [名] 参见 онол。

ОНОЛТ **ᠨᠣᠯᠲ** I [名] ① 论点；② 命中率。

ОНОЛТ **ᠨᠣᠯᠲ** II [形] 有理论的，有学说的，创立理论学说的。

ОНОЛТОЙ **ᠨᠣᠯᠲᠠᠶ** [形] 参见 онолт II。

ОНОЛТОН **ᠨᠣᠯᠲᠠᠨ** [名] 理论家。

ОНОЛЦОХ **ᠨᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] онох 的共动态。

ОНОЛЧ(ИН) **ᠨᠣᠯᠴ** [名] 理论家：марксизмын ~ 马克思主义理论家。

ОНОЛЧИД **ᠨᠣᠯᠴᠢᠳ** [名] онолч(ин) 的复数；理论界。

ОНОМГОЙ **ᠨᠣᠮᠭᠠᠢ** [形] ① 聪明的，明智的，敏锐的；② 灵敏的。

ОНОН **ᠨᠣᠨ** 见 ~ одох ① 十分好地，非常好地；② 38 位数的数词。

ОНОНДОЙ **ᠨᠣᠨᠳᠠᠶ** [名] 大襟短袄。

ОНОО **ᠨᠣᠨᠠ** I [名] 正中目标，命中；精确度，准确度。

ОНОО(Н) **ᠨᠣᠨᠠ** II [名] ① 角力比赛，程序表；〈体〉(体育竞赛之)程序表；标签；分组名单，对阵安排；对手；~ хийх 〈体〉配对

手；② 〈体〉(比赛之)分数，比分，环数；③ (转)运气，命运。

ОНОО **ᠨᠣᠨᠠ** III [名] ① (长衣的)开骑：~ битүү 无开骑的；② 孔洞，凹槽；③ 山谷。

ОНОО(Н) **ᠨᠣᠨᠠ** IV [形] 纯的：~н асуух өгүүлбэр 〈语〉纯疑问句；~н тухайлах харьцаа 〈语〉纯限定关系；~н үгүйсгэх үгэн өгүүлбэр 〈语〉纯否定独词句；~н эгэх үйл үг 〈语〉纯反身动词。

ОНООЛ **ᠨᠣᠨᠠᠯ** [名] 〈电〉校准，调谐。

ОНООЛГО **ᠨᠣᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 оноол。

ОНООЛДУУР **ᠨᠣᠨᠠᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠠᠬ** [名] 〈电〉调谐机，调谐元件；~ын бүлэг 调谐装置。

ОНООЛОХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠣᠬ** [动] ② 做衣服开骑，衣襟开下叉；③ 凿出孔洞，开出凹槽；④ 出现孔洞，出现凹槽；出现山凹。

ОНООЛТ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠲ** [名] ② 分配，分摊；③ 命中率。

ОНООЛУУЛАХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠣᠬᠠᠵᠢ** [动] оноолох 的使动态。

ОНООТ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠲ** 见 ~ хараалж 〈动〉中沙锥。

ОНООТОН **ᠨᠣᠨᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 用户。

ОНООХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠠᠬ** [动] ① онох 的使动态；② 分配，分摊，分派，配给；~сон нэр 〈语〉专有名词；③ 〈体〉排程序，分组，排对手；④ 〈电〉调谐，校准：~ багтаамж 调谐电容；~ дэлц 调谐范围；~ үелзэл 调谐频率；~сон утга 本义。

ОНООЧ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠴ** [名] ① 神枪手，神箭手；② 开孔洞的人，挖凹槽的人；③ 〈体〉排竞赛表者，排程序表者。

ОНОХ **ᠨᠣᠨᠠᠯ** [动] ① 射中(目标)，击中(目标)：бай ~ 中靶；② 猜中，预料到。

ОНОХУЙ **ᠨᠣᠨᠠᠯ** [名] 〈语〉主体：~ - оногдохуй 主体—客体。

ОНОЦ **ᠨᠣᠨᠠᠯ** [名] ① 射中，击中；② 准确性，命中率：~ сайтай 准确性好，命中率高。

ОНОЦГООХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠴᠣᠬ** [动] онох 的众动态。

ОНОЦОЛДОХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠴᠣᠬᠠᠵᠢ** [动] 参见 онолдох II。

ОНОЦОЛДУУЛАХ **ᠨᠣᠨᠠᠯᠴᠣᠬᠠᠵᠢ** [动] оноцолдох 的使动态。

ОНОЦТОЙ **ᠣᠨᠣᠴᠲᠤᠮᠤ** [形]准确的,精确的,命中率高的,恰当的,中肯的。

ОНОЧИХ **ᠣᠨᠣᠴᠢᠬᠡ** [动]ОНОХ的多次体。

ОНОШ **ᠣᠨᠣᠰ** [动]〈医〉医疗鉴定,诊断书;确诊: ~ зүй 诊断学(法); өвчний ~ 病情诊断(书)。

ОНОШИЛЦГООХ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠴᠭᠠᠭᠤᠬᠤ** [动]ОНОШЛОХ的众动态。

ОНОШЛОГДОХ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠳᠤᠬᠤ** [动]ОНОШЛОХ的被动态。

ОНОШЛОГОО **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠣᠭᠤ** [名]诊断法,确诊。

ОНОШЛОГЧ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠴᠢ** [名]诊断者;鉴定者: ~ инженер 鉴定工程师。

ОНОШЛОЛ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠯ** [名]参见ОНОШЛОЛТ。

ОНОШЛОЛТ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠯᠲᠤ** [名]诊断,确诊。

ОНОШЛОХ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠣᠬᠡ** [动]〈医〉作医疗鉴定,写诊断结果,写诊断书;确诊: ~ арга 诊断法。

ОНОШЛУУЛАХ **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]ОНОШЛОХ的使动态。

ОНОШЛУУР **ᠣᠨᠣᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]诊断液。

ОНТОЙ **ᠣᠨᠲᠣᠢ** [形]能够越冬的,可以越冬的(指牲畜)。

ОНТОЙСОХ **ᠣᠨᠲᠣᠢᠰᠣᠬᠡ** [动]把箭高举射出。

ОНТУДАХ **ᠣᠨᠲᠤᠳᠠᠬᠡ** [动]射快箭。

ОНТУСАМ **ᠣᠨᠲᠤᠰᠠᠮ** [量](仰射之)一箭之地。

ОНТУСАХ **ᠣᠨᠲᠤᠰᠠᠬᠡ** [动]射快箭。

ОНУУЛАХ **ᠣᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]ОНОХ的使动态。

ОНХ **ᠣᠨᠬᠡ** I [名]倒立羊胫附骨的游戏。

ОНХ **ᠣᠨᠬᠡ** II 见 ~ цонх 高低不平的,凹凸起伏的,丘陵起伏的。

ОНХГОР **ᠣᠨᠬᠡᠭᠣᠷ** [形]①孤立而高耸的;②深洼的。

ОНХИ **ᠣᠨᠬᠢ** [名]绝对,根本: ~ йн шинэ 绝对新的; ~ йн худал 纯粹的谎言。

ОНХЛИХ **ᠣᠨᠬᠢᠯᠢᠬᠡ** [动]参见ОНОХЛОДОХ。

ОНОХЙЛЦОХ **ᠣᠨᠣᠬᠢᠶᠢᠯᠴᠣᠬᠡ** I [动]ОНОХЙХ I的互动态。

ОНОХЙЛЦОХ **ᠣᠨᠣᠬᠢᠶᠢᠯᠴᠣᠬᠡ** II [动]ОНОХЙХ II的互动态。

ОНОХЙХ **ᠣᠨᠣᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** I [动]①孤立;②变深,变洼。

ОНОХЙХ **ᠣᠨᠣᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** II [动]闲坐。

ОНОХОЛ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯ** I 见 ~ цонхол, ~ тонхол 不平坦的,坎坷不平的,多坑洼和草墩的地带。

ОНОХОЛ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯ** II 见 ~ бялзуухай〈动〉护松鸟。

ОНОХОЛДОХ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯᠳᠣᠬᠡ** [动]翻倒,仰翻,倾覆,翻转过来: машин ~ в 汽车翻了。

ОНОХОЛДУУЛАХ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]ОНОХОЛДОХ的使动态。

ОНОХОЛДЧИХ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯᠳᠢᠬᠡ** [动]ОНОХОЛДОХ的完成体。

ОНОХОЛОО **ᠣᠨᠣᠬᠣᠯᠣᠭᠤ** 见 ~ бялзуухай〈动〉松交嘴雀。

ОНОХОР **ᠣᠨᠣᠬᠣᠷ** [形]深底的,凹的,洼的: ~ аяга 深底碗。

ОНОХОСГИХ **ᠣᠨᠣᠬᠣᠰᠭᠢᠬᠡ** [动]突然跳起。

ОНЦ **ᠣᠨᠴᠢ** [形]①特别的,特殊的,独特的,非常的,极其的: ~ сайн 特别好的,优异的; ~ сайн шагнал 最佳奖; ~ байдал 紧急状态; ~ зөвлөгч 特别顾问; ~ хууль 特别法; ~ хүчин 特种部队; ~ дайн 特种战争; ~ ялгаа 本质差别; ~ бэрх 特别困难的,极难的; ~ хүчтэй 特别有力气的; ~ хурдан 特快的; онц бөгөөд бүрэн эрхт элчин сайд 特命全权大使; ~ их хурал 非常代表大会,特别会议; ~ эрх 特权; 垄断权,专卖权; гадаад худалдааны ~ эрх 对外贸易垄断权; ~ эрх явуулах 实行专权,实行专卖; ~ эрхтэй болгох ①专营,垄断化; ②赋予特权; ~ эрхт ①享有专卖权的; ②有特权的; ③优秀的,优异的,杰出的: ~ дүнтэй 取得优秀成绩的; ~ сурлагатан 高材生,优等生; ~ тэмдэг 特别徽章; ~ зүтгэлтэй ажилтан 有杰出贡献的工作者; ~ ажилчин 优秀工人。

ОНЦГОЙ **ᠣᠨᠴᠢᠭᠣᠢ** [形]①特别的,特殊的,独特的;特异的,杰出的;非常的,极端的: ~

төлбөр 贴现费; ~ цэрэг 应急部队, 紧急部队; ~ дайн 特种战争; ~ шинж 特殊症状; ~ даалгавартай отряд 别动队; ~ арга хэмжээ 紧急措施, 非常手段; ~ хороолол 特区, 租界; ~ байдал 特殊情况, 特殊性; ~ хүн 与众不同的人, 独出心裁的人; ~ гавьяа байгуулах 建立特殊功勋; ~ эрх 特权; 垄断权, 专卖权; ~ сонор сэрэмж 特别高的警惕性; ②单独的, 孤立的, 孤独的, 幽居的: ~ гэр 偏僻的蒙古包; ~ буух 在遥远偏僻的地方住下.

онцгойдох *онцгойлох* [动] ①显得与众不同、十分特别、过于特殊、独树一帜、特殊化; ②变得孤伶伶、十分孤独、非常孤立、远离人世.

онцгойдуу *онцгойлох* [形] ①显得特别的, 特殊的, 特异的; ②孤苦伶仃的, 孤独的, 独立的.

онцгойдуулах *онцгойлох* [动] онцгойдох 的使动态.

онцгойдуухан *онцгойлох* [形] онцгойдуу 的小称; ①较特别的, 较特异的; ②较单独的, 较孤立的, 较孤独的.

онцгойлол *онцгойлох* [名] ①辨别, 区别, 鉴别; ②识别力, 辨别力.

онцгойлох *онцгойлох* [动] ①特别看待, 特殊看待, 使特殊化; 强调, 着重; онцгойлж үзэх 特殊看待; ②隔离, 分别开来, 使之隔绝, 使之单独.

онцгойлуулах *онцгойлох* [动] онцгойлох 的使动态.

онцгойрол *онцгойлох* [名] 特别, 特殊, 独特; 与众不同.

онцгойрох *онцгойлох* [动] ①特别, 特殊, 独特, 特异; 杰出, 出众, 超群; ганцаараа ~ н явж байна 就他一个人特殊, 就他一个人与众不同; ②分开, 孤立, 孤独, 隐居, 幽居.

онцгойруулах *онцгойлох* [动] онцгойрох 的使动态.

онцгойрхон *онцгойлох* [形] 较独特的, 较特殊的.

онцгойхон *онцгойлох* [形] онцгой 的小

称.

онцгойших *онцгойлох* [动] 变为特殊, 显得独特.

онцгойширох *онцгойлох* [动] 参见 онцгойших.

онцдох *онцлох* [动] ①变得甚为特别, 变得过于特殊; ②成为优异, 成为杰出.

онцлог *онцлох* [名] 特点, 特色, 特征, 专长: өвөрмөц ~ 特性, 独特性; ~ шинж 特征; ~ ялгаа 特殊.

онцлол *онцлох* [名] 特殊化; 分离.

онцлох *онцлох* [动] ③着重, 重视, 强调; ④闹特殊; <语> 孤立(关系): ~ тэмдэг 特征, 标志; ~ шинж 特征, 特点; онцолсон байц <语> 独立状语, 孤立状语; ⑤分开, 分离, 孤立, 单独.

онцлуулах *онцлох* [动] онцлох 的使动态.

онцолбор *онцлох* [名] <语> 属性, 限定性: ~ нийлц 限定性结构段, 限定性句段; ~ харьцаа 限定关系; ~ ын хэлбэр 限定形式.

онцорхох *онцлох* [动] 显示独特, 独树一帜.

онцч(ив) *онцлох* [名] 优秀者, 杰出者.

онцчууд *онцлох* [名] 优秀者们, 杰出者们(复数).

онч *онч* I [名] <理> 惰性, 惯性: ~ ит хүрээ 惯性电路.

онч *онч* II [名] (线上的) 结.

онч *онч* III [名] ③命中, 射中, 击中; 精确度, 准确度, 命中率; ④要害; 本质, 实质, 用意, 精神, 重点: ~ ий нь олох 理解... 的意义, 了解... 的精神, 摸到门道, 抓住要害.

ончдох *ончлох* [动] ①打结; ②絮乱, 缠结(指线等); ③(绳中的某一股)松散开来; ④试弓弯直.

ончирчих *ончлох* [动] ончрох 的完成体.

ончрол *ончлох* [名] (生) 脉结.

ончроо *ончлох* [名] (植) 小球.

- ончрох** **ᠣᠨᠴᠢᠷᠬᠤ** [动] 参见 ончдох.
- онцроц** **ᠣᠨᠴᠢᠷᠠᠴᠢ** [名] (电) 波腹.
- ончуулах** **ᠣᠨᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ончрох 的使动态.
- ончтой** **ᠣᠨᠴᠢᠲᠤᠢ** [形] ① 准确的, 中肯的, 精确的; ② (理) 有惰性的, 有惯性的; ③ (线上) 有结的.
- онь** **ᠣᠨᠢ** I [名] ① 针眼, 箭扣子, 扣子; 小叉, 小缺口, 小凹口; 小眼; ~ им (牲畜之) 耳记; ~ ухах 挑(箭)扣; ~ зуулгах 扣(箭)扣; ② 隘路, 狭路, 狭口, 山凹口; ◇ ~ **хөтөл** ① 狭溪; ② 鞍状山脊; 马脊置鞍处; 两峰间之凹处; ③ (军) (枪之) 瞄准缺口.
- онь** **ᠣᠨᠢ** II [名] (陈) 轮流, 顺序, 班, 轮次: өртөөний ~ хүлээх 等驿站下一班车马.
- онь(онин)** **ᠣᠨᠢ** III [副·形] ① 开始, 开初, 最初, 开端: онин дээр 最初, 开始时; хөдлөхийн онин дээрээ 在运动初期; ② 最初的, 起先的, 第一的: ~ даваа (体) 第一轮.
- оньдох** **ᠣᠨᠢᠳᠤᠬᠤ** [动] (用有支叉或缺口的东西) 顶住, 撑住.
- оньс(он)** **ᠣᠨᠢᠰ** II [名] ① 插销, (门、窗的) 闩; 锁键; 夹子; 牛鼻钩子; хаалганы ~ 门闩, 门上的锁; 横档; ~ зүй 力学; ~ хөндий 鞍状腔; ② 弹簧; (机械之) 发条.
- оньс** **ᠣᠨᠢᠰ** II [名] 关键, 要害; 实质, 本质: ~ ы нь олох 找到其本质, 抓住要害.
- оньсго** **ᠣᠨᠢᠰᠭᠤ** [名] 谜, 谜语: ~ таах 猜谜; ~ таалгах 出谜, 让猜谜语.
- оньсдох** **ᠣᠨᠢᠰᠳᠤᠬᠤ** [动] ① 安闩, 安插销; 安锁; ② 装弹簧, 装发条.
- оньсжих** **ᠣᠨᠢᠰᠢᠵᠢᠬᠤ** [动] ① 自动化, 机械化; ② 上发条.
- оньсжуулах** **ᠣᠨᠢᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] оньсжих 的使动态: оньсжуулсан ивүүр 上发条的垫子, 有发条的底座.
- оньслогдох** **ᠣᠨᠢᠰᠯᠣᠭᠳᠤᠬᠤ** [动] оньслох 的被动态.
- оньслох** **ᠣᠨᠢᠰᠯᠣᠬᠤ** [动] ① 上闩, 加锁, 锁上:

үүдээ ~ в 把门销插上了, 把门锁好了;
② 上发条, 上弹簧.

оньслуулах **ᠣᠨᠢᠰᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] оньслох 的使动态.

оньсого **ᠣᠨᠢᠰᠣᠭᠤ** [名] 见 оньсго.

оньсолцгоох **ᠣᠨᠢᠰᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] оньслох 的众动态.

оньсолчих **ᠣᠨᠢᠰᠣᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] оньслох 的多次体.

оньст **ᠣᠨᠢᠰᠲᠤ** [形] ① 有发条的, 加簧的: ~ хүүхэлдэй 机器人(玩具); ② 加锁的, 有闩的: ~ нум 弩机, 弩弓.

оньстой **ᠣᠨᠢᠰᠲᠤᠢ** [形] ① 有发条的, 自动的: ~ тоглоом 有发条的玩具, 自动玩具; ② 有闩的, 加锁的: ~ нум 弩弓.

оньстон **ᠣᠨᠢᠰᠲᠣᠨ** [名] 锁匠.

оньчтой **ᠣᠨᠢᠰᠲᠤᠢ** [形] 准确的.

оо **ᠣᠣ** I [名] ① 粉, 粉末; 药粉: шүдний ~ 牙粉; шүдний нойтон ~ 牙膏; ② 香粉, 扑粉: ~ тавих 擦香粉, 擦胭脂, 扑香粉; ~ түрхүүл 扑粉.

оо **ᠣᠣ** II [感] (表示反感、厌恶、不满之感叹词) 呸, 唉呀: ~, муухай! 呸, 真不好! ~, ямар муухай юм бэ! 呸! 多么丑恶的东西啊!

оог **ᠣᠣᠭ** [名] 沦为奴隶的百姓.

оогодоч **ᠣᠣᠭᠣᠳᠴᠢ** [名] 窝藏盗贼者.

оодгонох **ᠣᠣᠳᠭᠣᠨᠠᠬᠤ** [动] 见 оодогнох.

оодгоноцгоох **ᠣᠣᠳᠭᠣᠨᠠᠬᠤᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] оодгонох 的众动态.

оодогнох **ᠣᠣᠳᠣᠭᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 牛尾巴向上翘着狂跑; ② (转) 掀开, 揭开, 掀动: хормойгий нь ~ 把他的大襟给掀开了.

оодогнуулах **ᠣᠣᠳᠣᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] оодогнох 的使动态.

оодог **ᠣᠣᠳᠣᠭ** [形] 参见 оодон.

оодогор **ᠣᠣᠳᠣᠭᠣᠷ** [形] 短的.

оодой **ᠣᠣᠳᠣᠢ** I [形] 参见 одой.

оодой **ᠣᠣᠳᠣᠢ** II [名] 外阴: ~ заантах 外阴象皮病; ~ үтрээний мөөгөнцөр 外

阴阴道霉菌病；～ үтрээтэс 外阴阴道炎；
～ н өмөн 外阴瘤。

оодойлгох *ᠣᠣᠳᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [动] оодойх 的使动态。

оодойгос *ᠣᠣᠳᠣᠶᠢᠭᠣᠰ* [名]〈医〉外阴炎。

оодойх *ᠣᠣᠳᠣᠶᠢᠬ* [动] 变短，变矮。

оодойчих *ᠣᠣᠳᠣᠶᠢᠬᠢ* [动] оодойх 的完成体。

оодон(г) *ᠣᠣᠳᠣᠨ* [形] ① 无尾的，尾短的；
② 短的：～ дээл 短皮袄；～ сүүл 短尾；
～ буу 马枪；～ гийн үхэр 翘着尾巴奔跑的牛。

оодондох *ᠣᠣᠳᠣᠨᠳᠠᠬ* [动] 变短，显得十分短；尾变太短。

оодонтох *ᠣᠣᠳᠣᠨᠲᠤᠬ* [动] 参见 оодогнох。

оодонтуулах *ᠣᠣᠳᠣᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оодонтох 的使动态。

оодрох *ᠣᠣᠳᠢᠷᠠᠬ* [动] 欢跑，奔跑，连蹦带跳地跑(指小孩、小牛犊等)；狂奔；撒欢。

оодруулах *ᠣᠣᠳᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оодрох 的使动态。

оолгор *ᠣᠣᠯᠭᠣᠷ* [形] 茫然的，惊慌失措的。

оолихой *ᠣᠣᠯᠢᠬᠣᠢ* [形] 竖起的。

ооль *ᠣᠣᠯᠢ* [名] 铍子；手斧：гар ～ 小铍子，手斧；～ оор цавчих 用铍子砍；◇ **оолиндоо ч байна, гээндээ ч байна** 一个吹胡子，一个瞪眼睛(喻双方都有错)。

оольдох *ᠣᠣᠯᠢᠳᠠᠬ* [动] 铍，(用手斧、铍子)砍：мод ～ 用手斧砍木头。

оольдуулах *ᠣᠣᠯᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оольдох 的使动态。

оольдчих *ᠣᠣᠯᠢᠳᠢᠬᠢ* [动] оольдох 的多次体。

ооно(н) *ᠣᠣᠨ* [名]〈动〉雄黄羊：～ ны эвэр 黄羊角；～ эвэрдмээр, зээр сүүлдмээр хурдан морь 快得能牵住黄羊角，揪住黄羊尾的骏马。

оор *ᠣᠣᠷ* [形] 天生的，先天的，生就的，一开始就有的，原先的；纯真的：～ мэнгэ 深黑色痣记(胎记)；◇ ～ **монгол** 纯蒙古人。

оорхой *ᠣᠣᠷᠬᠣᠢ* [形] 纯真的，原本的。

оорцог *ᠣᠣᠷᠴᠣᠭ* [形] ① 孤立的(山峰、峭壁、土包)：～ толгой 孤山；② 孤伶的，孤独的：～ хүн 孤独的人，孤伶的人。

оосор *ᠣᠣᠰᠣᠷ* [名] ① 绳，带子，系绳，拉绳；腰刀系子：хөшигний ～ 幕的拉绳；гутлын ～ 鞋带；мяндсан ～ бүч 丝绦带；丝饰带；хүзүүндээ ～ той тугал 脖子上系着带的牛犊；◇ ～ **бүч** 绦子，带子，饰带；② 小链子，小链条：цагны ～ 表链，表带。

оосорлогдох *ᠣᠣᠰᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] оосорлох 的被动态。

оосорлох *ᠣᠣᠰᠣᠷᠯᠠᠬ* [动] 系绳子，拴带子：үнээгээ хүзүүгээр нь ～ н авав 用系绳系住了奶牛的脖子。

оосорлоцгоох *ᠣᠣᠰᠣᠷᠯᠣᠴᠣᠭᠠᠬ* [动] оосорлох 的众动态。

оосорлуулах *ᠣᠣᠰᠣᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оосорлох 的使动态。

оох *ᠣᠣᠬ* [名]〈动〉颯(也叫桂鱼)。

ооч *ᠣᠣᠴ* I [量] 一口，一饮，一饮之量(液体)：нэг ～ ус 口水。

ооч *ᠣᠣᠴ* II [名] ① 下唇凹处：～ сахал 下唇的凹处的胡须；～ ны булчирхай 颊腺；② 下唇凹处小须。

оочин *ᠣᠣᠴᠢᠨ* 见 ～ цоочин 这一块，那一片的；零零碎碎的；这一片，那一片的；～ цоочин газар ногоо ургажээ 在零零碎碎的土地上长起了青草。

оочир *ᠣᠣᠴᠢᠷ* [名]〈购物时排的〉队，长队。

оочирлох *ᠣᠣᠴᠢᠷᠯᠠᠬ* [动]〈购物时〉站队，排队。

оочих *ᠣᠣᠴᠢᠬ* [动] 啜喝，喝一口，一饮而尽，喝尽：халуун цай ～ 喝一口热茶。

оочлох *ᠣᠣᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 一口一口地喝，时而喝一口，不停地喝。

оочлуулах *ᠣᠣᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оочлох 的使动态。

оочуулах *ᠣᠣᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] оочих 的使动态。

ооччих *ᠣᠣᠴᠢᠬᠢ* [动] оочих 的多次体。

опал ᠣᠫᠠᠯ [名]〈矿〉蛋白石: ~ хас 蛋白石.

опалин ᠣᠫᠠᠯᠢᠨ [名]〈动〉原纤毛虫.

опалт ᠣᠫᠠᠯᠲᠦ [形]光泽的, 润泽的: ~ боржин 光泽润泽的花岗石.

опалтах ᠣᠫᠠᠯᠲᠦᠬᠤ [动]变光泽, 变乳白.

опер ᠣᠫᠡᠷ [名]歌剧; 歌舞团; 歌剧剧场: сонгодог ~ 古典歌剧; ~ т дуулах 演唱歌剧; ~ ын театр 歌剧院.

оператив ᠣᠫᠡᠷᠠᠲᠢᠪ [名]①〈军〉作战, 军事行动: ~ ын үйл ажиллагаа 作战活动, 军事活动; ~ ын офицер 〈军〉作战军官; ~ ын урлаг 作战艺术; ②作业, 行动; ③〈医〉外科手术.

оператор ᠣᠫᠡᠷᠠᠲᠢᠪᠣᠷ [名]①〈医〉外科医生; 施手术者; ②〈电影〉摄影师; 放映员: киноны ~ ①电影摄影师; ②电影放映员; ③〈电话局〉接线员; ④操纵员, 操纵手.

операторчин ᠣᠫᠡᠷᠠᠲᠢᠪᠣᠷᠴᠢᠨ [名]参见 оператор.

операци ᠣᠫᠡᠷᠠᠳᠢ [名]①〈医〉外科手术: ~ хийх 作手术; ~ хийлгэх 让作手术; ~ нд орох 进入手术, 动手术; ②〈军〉战役, 军事行动; ③活动, 行动.

опозиц ᠣᠫᠡᠮᠡᠵᠢᠴᠢ [名]①反对, 反对立场; ②〈议会中的〉反对党, 反政府派, 在野党.

опозицнч ᠣᠫᠡᠮᠡᠵᠢᠴᠢᠨᠴᠢ [名]反对派(分子), 在野党人.

опортунизм ᠣᠫᠡᠫᠣᠷᠲᠤᠨᠢᠮ [名]机会主义, 投机主义.

опортунист ᠣᠫᠡᠫᠣᠷᠲᠤᠨᠢᠮᠴᠢ [名]机会主义者, 投机分子.

оптик ᠣᠫᠡᠫᠣᠷᠲᠢ [名]〈理〉光学家, 光学仪器技师.

оптимизм ᠣᠫᠡᠫᠣᠷᠲᠤᠨᠢᠮ [名]乐观主义, 乐观.

опунт ᠣᠫᠡᠫᠣᠷᠲᠤ [名]〈植〉仙人掌.

ор(он) ᠣᠷᠢ I [名]①迹, 形迹, 足迹, 踪迹; 〈医〉压迹: гарын ~ 手迹; ~ сураггүй, ~ тасгүй 无影无踪; ~ сураггүй алга болох 杳无音信, 消失得无影无踪; ◇ ~ буга 〈动〉驯鹿; ②代替, 接替: ширний ~ 假皮; 皮革的代替品; ~ нэр 空名, 挂名; ~ нэр болгох 使有名无实, 敷衍搪塞; ~

нэрийн төдий 徒具虚名; 流于形式; ~ ны хүн ирэв 替任的人来了; Бадамын ~ онд Даваа ажиллаж байна 达瓦接替巴达姆的工作; түүний ~ ноос 接替他; өвдсөн нөхрийн ~ ноос ажиллах 替有病的同志工作.

ор ᠣᠷ II [副]仅仅, 只, 只是: ~ ганц 唯一的, 单一的, 单独的, 单个的; ~ ганц хүү 独生子; ~ ганц мод 孤单的树.

ор(он) ᠣᠷ III [名]参见 орон III.

ор(он) ᠣᠷ IV [名]床, 床铺: модон ~ 木床; цагаан ~ 铝折叠床, 行军床; хоёр хүний ~ 双人床; зуун ~ той эмнэлэг 有一百个床位的医院; ~ ны тоо 〈医〉(医院)床位; ~ дэвсгэр засах 铺床, 铺被褥; ~ дэвсгэр хураах 收拾床铺, 整理床铺; ~ ийн бөгтөр 青年性驼背; ◇ ~ дэвсгэр 床铺.

ор ᠣᠷ V [名]遗腹子.

ораторн(я) ᠣᠷᠠᠲᠣᠷᠨ [名]①〈乐〉清唱剧; ②圣乐; ③〈宗教〉祈祷室; 小礼拜堂.

орбит ᠣᠷᠪᠢᠲ [名]轨道: ~ станц 轨道卫星地面站.

орви ᠣᠷᠪᠢ 见 ~ цэцэг 〈植〉天竺葵属.

орвигнох ᠣᠷᠪᠢᠨᠭᠨᠠᠬᠤ [动]①不安地环视周围; ②〈用植〉播, 〈用杆〉捣.

орвигнуур ᠣᠷᠪᠢᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ [名]乳钵槌, 碾槌.

орвог ᠣᠷᠪᠣᠭ [名]小丘.

орвогонох ᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠨᠠᠬᠤ [动]参见 орволзох.

орвогор ᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷ [形]弄乱了, 竖起的(指毛发等), 蓬乱卷竖的.

орвогорхон ᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形]орвогор 的小称.

орвогоршиг ᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ [形]参见 орвогорхон.

орвойлгох ᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ [动]орвойх 的使动态; 揪乱, 使蓬乱, 使竖起(毛等): муур үсээ ~ ж байна 猫竖起了毛.

орвойх ᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬᠤ [动]蓬乱, 竖起, 耸立(指毛发).

орволго ᠣᠷᠪᠣᠯᠭ᠎ᠠ [名]〈动〉角鸮(属): улаавар ~ 红角鸮.

- орволзох** орволзох [动] ① 蓬乱, 竖起, 耸立: муурын үс ~ но 猫的毛竖起来了; ② 爬行, 蠕动, 徐行, 匍匐.
- орвон** орвон [名] ① (连根的)一束, 一丛(丛生植物); ② 根部: үсний ~ 头发根儿.
- орвосхийх** орвосхийх [动] 翻动一下, 竖起一下; 蠕动一下.
- орган** орган [名] (乐) ① 管风琴; ② 各种自动管乐器的统称.
- организм** организм [名] ① 机体, 有机体, 生物体; ② 身体, 体质; 机构, 结构: ~ ын хөгжил 生物体的发展; 体质的发展.
- органик** органик [名·形] ① 有机体; 机构, 组织; ② 有机的, 有机物的, 生物的, 有机体的, 有机组织的: ~ хими (化) 有机化学; ~ бус хими 无机化学; ~ өвчин 器质性疾病; ~ эрдэс 有机矿物; ~ холбоотой 有有机联系的.
- оргил** оргил I [名] 顶, 顶端, 山峰, 山顶: уулын ~ 山巅, 山顶.
- оргил** оргил II [名] 喷泉: ~ булаг 喷泉; ~ ын салхи 焚风.
- оргилго** оргилго [名] 洋溢, 充沛; 溢出物.
- оргилмол** оргилмол [形] 溢出的, 喷射的, 涌出的: ~ булаг 喷泉.
- оргилом** оргилом [形] 涌出的, 喷射的; 沸腾的; 翻腾的; 激昂的, 兴奋的: ~ сэтгэл 心情激动.
- оргилоо** оргилоо [名] ① 户枢, 门轴; ② 活环扣.
- оргилолт** оргилолт [名] 喷涌, 涌流; 沸腾, 翻腾; 激昂, 兴奋, 高涨.
- оргилох** оргилох [动] ① оргих 的使动态及多次体; ② 煮开, 沸腾, 汹涌, 翻滚: горхи оргилно 小河在翻滚; ③ 一缕缕升起, 一团团升起, 不断冒出, 缭绕: утаа оргилж байна 烟不断冒出来; ④ 爆发; 炽燃, 发光: гал ~ 起火了; 火燃起来了; ардын бослого ~ н гарав 爆发了人民起义; ⑤ 喷涌, 喷出: булгийн ус оргилж байна 泉水在喷涌; ⑥ 发出…气味, 有…的阵阵感觉.
- оргилуулах** оргилуулах [动] оргилох 的使

动态.

- оргилууун** оргилууун [形] ① 使飘起…的, 使升起…的; 使喷涌…的; ② 使…沸腾的, 使…沸溢的; ③ 发出…气味的.
- оргилуур** оргилуур [名] 喷射出来的液体, 喷射器: ~ ус 自流水; ~ худаг 自流井, 喷水井; цэцэрлэгийн усан ~ 公园里的喷泉.
- оргилчих** оргилчих [动] оргилох 的完成体.
- оргио** оргио [形] 自诩的, 浮夸的, 爱吹嘘的: ~ боргио 爱吹牛的.
- оргиотох** оргиотох [动] 吹牛, 自夸.
- оргиулах** оргиулах [动] оргих 的使动态.
- оргих** оргих [动] ① 飘起, 升起; 喷出, 冒出, 涌出: утаа ~ 喷烟, 冒烟; булгийн ус ~ ж байна 泉水涌出来; ② 沸腾, 沸溢: цай ~ 茶沸; ③ 发出…气味; 有…感觉: халуу ~ 发热, 发烧; хүйт ~ 发冷; өмхий ~ 发出臭气.
- оргичих** оргичих [动] оргих 的完成体.
- оргодол** оргодол [名] 逃犯, 逃亡者, 流亡者, 亡命之徒; 开小差者, 逃兵: улс төрийн ~ 政治避难.
- оргой** оргой [名] (宗) 神帽(巫师等戴).
- оргол** оргол [名] 逃亡, 流亡; 逃跑.
- орголт** орголт [名] 逃亡, 逃脱; 逃逸, 逃避.
- оргоонч** оргоонч [名] (动) 东方田鼠, 苇田鼠.
- оргох** оргох [动] 逃跑, 偷跑, 逃亡, 开小差, 临阵脱逃: ~ н зайлах 开小差; ~ н орогч 倒戈者; ~ н очигч 投诚者; гяндангаас ~ сон ялтан 越狱逃跑的犯人.
- оргочих** оргочих [动] оргох 的完成体.
- оргуул** оргуул [名] 难民, 逃亡者.
- оргуулах** оргуулах [动] оргох 的使动态.
- оргүй** оргүй [形] ① 无影无踪的, 杳无音信的: ~ алга болох 消失得无影无踪; ② 无根据的, 无根基的, 荒谬的, 妄诞的: ~ гүтгэх 毫无根据地诽谤; ~ худал

үг 谎言, 谣言; ~ тасалбар 空头支票; ~ худал үг хэлэх 诽谤, 撒谎; ④ 无编制的, 无空席的, 无位置的; 无床的: манай энд илүү ~ байна 我们这里没有空位置.

орд(он) ᠣᠷᠳᠠ I [名] ① 宫, 宫殿, 宫邸; 大厦: хааны ~ 皇宫; соёлын ~ он 文化宫; засгийн газрын ~ он 政府大厦, 政府大楼; зөвлөлийн ~ он 会议大厦; 议会大厦; цагаан ~ 白宫; залуучуудын ~ он 青年宫; пионерийн ~ он 少年宫; биеийн тамирын ~ он 体育馆(宫); ~ ны эргэлт 宫廷政变; ◇ ~ он харш 官殿; ② (天) 星宫; одны ~ 星宫.

орд(он) ᠣᠷᠳᠠ II [名] ① 穴, 洞; хулганын ~ ыг цоолох 挖开老鼠洞; ② 矿产地, 矿; 矿井, 矿坑: ~ ыг эзэмших 开矿; алтны ~ 金矿; нүүрсний ~ 煤矿.

ордер ᠣᠷᠳᠡᠷ [名] 票, 票据, 单, 证据: төлбөрийн ~ 支付凭单; орон сууцны ~ 住宅证; орлого-зарлагын ~ 收支单; ~ ын үлдэх хувь 凭单存根.

ординат ᠣᠷᠳᠢᠨᠠᠲ [名] (地) 纵(坐)标, 经度.

ординатор ᠣᠷᠳᠢᠨᠠᠲᠣᠷ [名] (医) 住院医师.

ординатур ᠣᠷᠳᠢᠨᠠᠲᠤᠷ [名] (医) 临床医学研究科.

ордон ᠣᠷᠳᠣᠨ [名] 参见 орд.

Ордос ᠣᠷᠳᠣᠰ I [名] 鄂尔多斯(蒙古族一部落, 现为内蒙古一地名); ~ ын аялгуу 鄂尔多斯方言.

ордос ᠣᠷᠳᠣᠰ II [名] 病发作, 病势; 发抖: ~ хөдлөв 病发作了; 发抖了; ~ намхарч байна 病势在好转.

ордос ᠣᠷᠳᠣᠰ III 见 ~ алга болох 消失得无影无踪.

ордослох ᠣᠷᠳᠣᠰᠯᠣᠬ I [动] ① (医) 病发作, 复发; ② 更改, 改变, 重提, 复议, 重新拟定.

ордослох ᠣᠷᠳᠣᠰᠯᠣᠬ II [动] 蛊惑; 教唆; 施魔力, 施妖术, 迷惑; (转) 令人惊奇而不可理解.

ордостой ᠣᠷᠳᠣᠰᠣᠢ [形] ① 不可信任的; 不稳定的, 变化无常的; ~ хүн 不可信赖的

人; ② 复发的, 重复的: ~ өвчин 旧病复发.

ордох ᠣᠷᠳᠣᠬ [动] ① 跟随, 追踪; ② 敷衍了事.

ордоч ᠣᠷᠳᠣᠴ 见 ~ бор (动) 小灰鼠.

орз ᠣᠷᠵ [名] 收益, 进款: ~ ын мөнгө 收入金额.

ориентир ᠣᠷᠢᠨᠡᠲᠢᠷ [名] ① 定向标记, 方位物, 方向标, 标定点, 地(物)标; ② (军) 观测点.

орилолдох ᠣᠷᠢᠯᠣᠯᠳᠣᠬ [动] орилох 的互动态.

ориломтгой ᠣᠷᠢᠯᠣᠮᠲᠤᠭᠠᠢ [形] 爱喊叫的, 爱嚎啕的, 爱吼叫的.

орилоо ᠣᠷᠢᠯᠣᠭ [形] 参见 ориломтгой.

орилоон ᠣᠷᠢᠯᠣᠭᠠᠨ [名] 参见 ориломтгой.

орилох ᠣᠷᠢᠯᠣᠬ [动] ① 呼号, 号哭; 怒号: битгий орил 不要号哭; 停止号叫; ◇ ~ чарлах 号叫; ② 大喊, 号叫, 吼叫: ямар их ~ юм бэ! 干嘛这样大喊大叫的!

орилуулах ᠣᠷᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] орилох 的使动态.

орилчих ᠣᠷᠢᠯᠤᠴᠢᠬ [动] орилох 的完成体.

орио ᠣᠷᠢᠣ [名] (给动物套上的)印环.

ориодох ᠣᠷᠢᠣᠳᠣᠬ [动] (摇控印环对动物) 跟踪或呼回.

оркестр ᠣᠷᠻᠡᠰᠲᠢᠷ [名] (乐) 乐队.

орлого ᠣᠷᠯᠣᠭ [名] 收入, 进项, 进款: үндэсний ~ 国民收入; ~ болгох 作为收入; улсын ~ зарлага 国家的预算; 国家的收支; ~ зарлагаас илүү байна 收入超过支出; цэвэр ~ 纯收入; ~ ын данс 收入账簿; ~ зарлагын төсөв 收支预算; ~ зарлагын төсвийн алдагдал 预算赤字; ~ зарлагын төсвийн даалгавар 收支预算委托书; орлогын индекс 收入指数; орлогын ногдол 收入率; орлогын тасалбар 息票, 利息券; орлогын алдагдал 赤字财政; орлогын гүйлгээ 收入业务; ~ ор зарлагаа нөхөх 自负盈亏; орлогын зүйл анги 收入项目; орлогын дэвтэр 收入账; ор-

- логын зөвшөөр** 收入凭证；◇ ~ зарлага 收支；收支预算。
- орлогогүй** орлогогүй төлөг [形] ① 无收入的；② 无利的，无利可图的，不能赚钱的。
- орлогодох** орлогодох [动] 作为收入，算为收入。
- орлогодуулах** орлогодоуулах [动] орлогодох 的使动态。
- орлоготой** орлоготой [形] 有收益的，盈利的：~ үйлдвэрийн газар 盈利企业。
- орлогч** орлогч [形·名] ① 代替的，代理的；副的：~ эрдэмтэн 副博士，硕士；~ сайд 副部长；~ дарга 副主席；нэгдүгээр ~ дарга 第一副主席；~ захирал 副经理，副校长；② 候补的，候选的；预备的：намын ~ гишүүн 预备党员；улс төрийн товчооны ~ гишүүн 政治局候补委员；③ (在带属格或把格名词后) 代替人，代理者；副职：улс төрийн ~ (军) 政治副职，政治副…长；ерөнхий сайдын ~ 副总理，副首相；эрхлэгчийг ~ 代理主任；сургуулийн захирлыг ~ 代理校长。
- орлогчид** орлогчид [名] орлогч 的复数。
- орлол** орлол [名] ① (数学) 置换，代换，代入；代用；② (法律) 预定继承人；③ (语法) 词的代用。
- орлох** орлох [动] 代理，代替：даргыг ~ 代替首长，代替领导者；миний ажлыг түр ~ 临时代理我的工作；~ дүрс 寓意画。
- орлоцгоох** орлоцгоох [动] орлох 的众动态。
- орлочих** орлочих [动] орлох 的多次体。
- орлуулах** орлуулах [动] орлох 的使动态：сул орон тоог хэнээр ~ вэ? 空缺的编制让谁来接替呢？
- орлуулга** орлуулга [名] 代用，代入。
- орлуушгүй** орлуушгүй төлөг [形] 不可代替的，不可更换的。
- орлуур** орлуур [名] 代用品，代用物：~ эд 代用物。
- ормог** ормог [名] 肚，肠。

- ормол** ормол [名] (陈) 被录用的人，应征者，入会者。
- ормон** ормон [名] 土炕。
- оровгор** оровгор [形] ① 稀疏而零散的，零落的：~ үс 零落的头发；② 突起的，噉起的：~ уруултай 有噉起的厚嘴唇。
- орог** орог [形] 土灰色的，淡灰色的：~ саарал 淡灰色的；~ зусаг (动) 小储粮鼠；~ тэсги (植) 优若藜；~ элсэг (动) 里耳滨鹬。
- орогдох** орогдох I [动] 变成土灰色，变淡灰色。
- орогдох** орогдох II [动] 梦示吉凶，梦见。
- орогнознох** орогнознох [动] орогнох 的短暂体。
- орогномол** орогномол [形] 流行性的：~ бахлуур 流行性甲状腺肿。
- орогноо** орогноо [形] 寄生的：~ зөгий (动) 寄生蜂。
- орогнох** орогнох [动] ① 暂居：өвсөн овоо-хойд ~ 暂居在草棚里；② 客居：бусдын гэрт ~ н явдаг хүн 客居在别人家里的人；③ 隐居，幽居，躲藏；避难：~ эрх 避难权；ууланд ~ 隐居在深山里；хулгайч нар байшингийн зооринд ~ ж байжээ 小偷们秘居地下室里。
- орогноцгоох** орогноцгоох [动] орогнох 的众动态。
- орогночих** орогночих [动] орогнох 的完成体。
- орогнуулах** орогнуулах [动] орогнох 的使动态。
- орогчид** орогчид [名] 参加者，参与者。
- орой** орой I [名·副] ① 晚上：өнөө ~ долоон цагт хуралдана 今晚七点开会；~ н хоол 晚饭；~ н суудал 晚班；дулаан ~ 暖起的晚上；② 迟，晚；末，后：~ босох 晚起，起得晚；намар ~ болсон хойно нүүх 秋未搬家；~ болж байна 天晚了，天黑了，入暮了。
- орой** орой II [名] ① 顶，山顶，顶峰；上头，上端，上面：уулын ~ 山峰，山顶；~ н

хөл 穹窿脚; модны ~ 树梢, 树顶; байшингийн ~ 屋顶; ② 头顶; 顶子; 天顶, 极点: ~ руугаа ус хийв 自己往自己头上泼水(喻自作自受); малгайн ~ 帽顶子; онгоц яг ~ дээгүүр нисэв 飞机恰好从头顶飞过.

орой ᠣᠷᠢᠨ III [名] ① 见方布的四分之一.

оройвч ᠣᠷᠢᠨᠪᠴ [名] ① (室内戴的)便帽; ② (古时的)铁盔.

оройгуур ᠣᠷᠢᠨᠭᠤᠷ [副] 晚上, 傍晚: ~ таа бороо орж магадгүй 可能晚上下雨.

оройжин ᠣᠷᠢᠨᠵᠢᠨ [副] 整晚.

оройлол ᠣᠷᠢᠨᠯᠣᠯ [名] ① 超众, 出众, 领先; ② 加顶, 封顶.

оройлох ᠣᠷᠢᠨᠯᠣᠬ [动] ① 拔尖, 为首, 领导, 率领, 先进, 打先锋: олныг ~н явах 率领大家; ~н удирдагч 领袖, 首领, 领导者; ② 筑顶, 做顶子, 搭上尖: байшин ~ 筑房顶.

оройлуулах ᠣᠷᠢᠨᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] оройлох 的使动态.

оройнцор ᠣᠷᠢᠨᠴᠣᠷ [名] ① 尖, 小尖顶; ② (铁)驼峰.

оройтоснийх ᠣᠷᠢᠨᠲᠣᠰᠨᠢᠬᠢᠨ [动] оройтох 的瞬间体.

оройтох ᠣᠷᠢᠨᠲᠣᠬ [动] ① 迟, 晚, 耽误, 误时, 来不及: өнөөдөр ~в 今天迟了; түүрүүн хэлээгүй, одоо ~ж доо 早不说, 现在已来不及了; ② 傍晚, 日暮, 入暮.

оройтоцгоох ᠣᠷᠢᠨᠲᠣᠴᠭᠠᠬ [动] оройтох 的众动态.

оройтуулах ᠣᠷᠢᠨᠲᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] оройтох 的使动态; 拖延, 延宕, 迁延, 耽误, 延缓.

оройтчих ᠣᠷᠢᠨᠲᠡᠬᠢᠨ [动] оройтох 的完成体.

оройхон ᠣᠷᠢᠨᠬᠣᠨ [形] орой 的小称; 迟些的, 较迟的; 晚些的, 较晚的.

орол ᠣᠷᠣᠯ [名] орох 的名词.

оролдлого ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ [名] ① 努力, 勤劳, 勤奋: ~ сайтай хүн 勤劳的人; ② 进行, 从事, 搞, 鼓舞; 尝试, 试探; 行动, 行径, 活动: анх удаагийн ~ 初次尝试; ③ 企

图, 妄图; ④ (军)科目; 练习; буудлагын I-р ~ 第一射击练习.

оролдлогогүй ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠᠭᠦᠢ [形] ① 不勤奋的, 不努力的, 不勤劳的; ② 不在从事...的, 不在进行...的, 不搞...的, 不尝试...的, 无行动的, 无活动的, 无...行径的; ③ 无企图的; ④ (军)无...科目的; 无...练习的.

оролдлогоо ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠᠶ [名] 见 оролдлого.

оролдлоготой ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠᠲᠠᠶ [形] ① 勤奋的, 积极努力的, 勤劳的: ~ сурагч 勤奋的学生, 用功的学生, 有所造诣的学生; ② 进行...的, 从事...的, 搞...的; 尝试...的, 试探...的; 有行动的, 有活动的, 有...行径的; ③ 有...企图的, 有...妄图的; ④ (军)有...科目的; 有...练习的.

оролдолцох ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠯᠴᠣᠬ [动] оролдох 的共动态.

оролдоо ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠶ [名] ① 勤奋, 努力, 勤劳, 热心; ② 奔忙, 斡旋, 劳碌, 鼓舞.

оролдоотой ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠶᠲᠠᠶ [形] ① 勤奋的, 努力的, 勤勉的, 积极的; ② 好奔忙的, 闲不住的, 好鼓舞的; ③ 参见 оролдлоготой.

оролдох ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠬ [动] ① орох I 的互动态; ② 琢磨, 钻研, 进行, 摆弄: цагаа ~ 摆弄手表; ③ 努力, 设法, 奔忙, 斡旋; 搞, 进行, 从事, 鼓舞; 尝试, 试探: бүх хүчээрээ ~ 尽极大的努力搞, 竭力设法; ④ (转)触犯, 戏弄: хүүхдээр битгий оролд! 别戏弄小孩! ⑤ 企图, 试图, 妄图.

оролдоц ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠴ [名] 参见 оролдоо.

оролдоцгоох ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠴᠭᠠᠬ [动] оролдох 的众动态.

оролдуулах ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ [动] оролдох 的使动态.

оролдчих ᠣᠷᠣᠯᠳᠣᠬᠢᠨ [动] оролдох 的多次体.

оролт ᠣᠷᠣᠯᠲ [名] ① 进入; ② 进度, 进程.

оролцлогоо ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠯᠭ᠎ᠠᠶ [名] 参见 оролцоо: зэвсэгт ~ 武装干涉.

оролцогсод ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠭᠰᠣᠳ [名] 参加者, 参与者.

оролцогч **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠭᠴᠢ** [名]参加者,参与者;共谋者,帮凶;《经》合股人: ~ орон 参与国.

оролцол **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠯ** [名]共谋,参与,干预.

оролцолго **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名]参与行动,共同策划.

оролцоо **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠣ** [名]①共谋,策划,参与,干预,干涉: зэвсэгт ~ 武装干涉;②包含,包括,列入,加入,参与: та бүхний ~ байхгүй байсан бол бид энэ ажлыг хийж чадахгүй байсан юм аа 如果这项工作没有你们大家的参加,那我们是不搞不成的.

оролцох **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] орох II 的共动态: (юунд-яахад) ①参加,参与,加入: социалист уралдаанд ~ 参加社会主义竞赛;②干预,干涉,插手: бусдын хэрэгт бүү оролц 不要干涉别人的事情; дооод хэрэгт ~ 干涉内政.

оролцоогоох **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠬᠠᠭᠠᠭ** [动] оролцох 的众动态.

оролцуулах **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оролцох 的使动态: ажилд ~ 使之参加工作.

оролцчих **ᠣᠷᠣᠯᠴᠣᠬᠢᠬ** [动] оролцох 的完成体.

ором **ᠣᠷᠣᠮ** [名]形迹,踪迹,印迹,痕迹: хурууны ~ 指纹; ~ гүй дутах 差得远,差得多,差得没影; 正缺; ормын ийлдэс 痕迹反射; ормын саатал 痕迹抑制; ормын үзэгдэл 痕迹暂留现象.

оромгой **ᠣᠷᠣᠮᠭ᠎ᠠ** [形]乐意走进的,爱进去的;好参与的,好干预的,爱插手的.

оромдох **ᠣᠷᠣᠮᠳᠣᠬ** I [动]①弄出痕迹,使出现踪迹,使出现印迹;②循迹,按照痕迹,沿着痕迹: оромдоод ерөмдөх 变得太慢无节制,变得太放肆.

оромдох **ᠣᠷᠣᠮᠳᠣᠬ** II [动]①参见 оронцоглох;②滥竽充数: энэ ажилд би л нэг юм оромдогчоо болсон юм 对于这项工作我只不过是滥竽充数而已.

оромдуулах **ᠣᠷᠣᠮᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оромдох I、II 的使动态.

оромж **ᠣᠷᠣᠮᠵ** [名]①房屋,住所,住处;②

《乐》音图.

оромжирхуу **ᠣᠷᠣᠮᠵᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]圆顶状的,窝棚状的.

оромжлох **ᠣᠷᠣᠮᠵᠢᠯᠠᠬ** [动]代替,代理.

оромлох **ᠣᠷᠣᠮᠯᠠᠬ** [动]①弄出痕迹,使出现印迹;②参见 оронцоглох.

оромлуулах **ᠣᠷᠣᠮᠯᠤᠭᠠᠬ** [动] оромлох 的使动态.

оромтгой **ᠣᠷᠣᠮᠲᠦᠭ᠎ᠠ** [形]参见 оромгой.

оромхой **ᠣᠷᠣᠮᠬᠣᠢ** [形]参见 оромгой.

оромцоглох **ᠣᠷᠣᠮᠴᠣᠭᠠᠭᠠᠬ** [动]充作,充数;代替.

орон **ᠣᠷᠣᠨ** I [名]①住所: ~ суурин(ор суурь) ①城镇废墟;②继承祖先遗产之住户; ~ суудны хоршооллын нөхөрлөл 住宅合作股份公司;◇ ~ сууц 住所; ~ байр 住宅; ~ байшин 房屋,寓所; ~ гэр 住所,帐幕,蒙古包;③避难所,隐避所.

орон **ᠣᠷᠣᠨ** II [名]④国家,国: үйлдвэрхөдөө аж ахуйн ~ 工业-农业国; ~ даяар 全国; ~ бүхний пролетари нар нэгдэгтүн! 全世界无产者联合起来! ◇ улс ~ 国家; эх ~ 祖国;⑤地方,地区,乡土,领土: ~ нутгийн аялгуу 《语》地区方言; ~ нутгийн бараа 土产; ~ нутгийн худалдаа 地方贸易; ~ нутгийн хэрэглээ 地方消费; ~ нутгийн хураамж 地方捐税; ~ нутагт ажиллах 在地方上工作; ~ нутгийн захиргаа 地方政权; ~ нутгийн чөлөө 返乡探亲假; дулаан ~ 温暖的地区,温区; уулархаг ~ 山区;◇ ~ нутаг ①领土;②地区;③地方.

орон **ᠣᠷᠣᠨ** III [名]⑥编制;席位,位置: ~ тоо 编制,定员; тэслийн ~ тоо 预算编制,预编; ~ тоог цомхтгох 精简编制; ~ тооны хэтрэл 超编; ~ тоо багасгах 裁减编制; ~ тооноос гадуур 编外,定员外; ~ тоог батлах 批准编制定额; ~ тооны зэвсэг 《军》在编武器; ~ гарах 有空缺,有空位; ~ гаргах 腾出位置,让出席位; суудлын ~ 座位,席位; түүний ~ д би очив 我替他去了;

②地点;处所;空间: ~, цаг, нөхцөл
地点, 时间, 条件; ③代替, 替补, 接替
(参见 op I 之 ②项).

оронги **ᠣᠷᠣᠨᠭᠢ** [形]后腿瘸的: ~ татан-
хай 后腿瘸的.

оронгитох **ᠣᠷᠣᠨᠭᠢᠲᠣᠬ** [动]后腿变瘸.

оронго **ᠣᠷᠣᠨᠭ᠎ᠠ** I [名] (动)公黄羊, 扁角羊.

оронго **ᠣᠷᠣᠨᠭ᠎ᠠ** II [名] ①幡, 旒旗; (陈)军
旗; ②葡萄蔓.

оронгоо **ᠣᠷᠣᠨᠭ᠎ᠠ** [名] 见 оронго I.

оронгүйдэх **ᠣᠷᠣᠨᠭᠢᠶᠡᠳᠡᠬ** [动]变得无家可归,
背井离乡.

орондог **ᠣᠷᠣᠨᠳᠣᠭ** [名] ①床, 床铺; 床位, 铺;
(动物的)窝, 巢; ②矿床, 河床.

орондоглох **ᠣᠷᠣᠨᠳᠣᠭᠯᠣᠬ** [动]打铺, 筑巢.

орондоглуулах **ᠣᠷᠣᠨᠳᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] орон-
доглох 的使动态.

оронжих **ᠣᠷᠣᠨᠵᠢᠬ** [动] ①安置在住所里; ②
有住所, 获得住所, 弄到住所; ③安家立
业.

оронжуулах **ᠣᠷᠣᠨᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оронжих 的
使动态.

оронцог **ᠣᠷᠣᠨᠴᠣᠭ** [形]低劣的, 次的, 不好
的; 聊作...的, 勉强算作...的: унааны
~ 劣畜, 劣马; гэрийн ~ 破房子; дээ-
лийн ~ 次的服装(有金玉其表, 败絮其
中之意).

оронцоглох **ᠣᠷᠣᠨᠴᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] ①徒具虚名, 使
流于形式, 敷衍搪塞; ②成为代理人, 作
为代用品, 顶替.

оронцоглуулах **ᠣᠷᠣᠨᠴᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] орон-
цоглох 的使动态.

оронч **ᠣᠷᠣᠨᠴ** 见 эх ~ ①爱国的, 爱国主义
的; ②爱国者, 爱国人士.

оронших **ᠣᠷᠣᠨᠰᠢᠬ** [动] ①住惯; ②安家立业;
③在原来的地点游牧.

ороншуулах **ᠣᠷᠣᠨᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оронших 的
使动态.

ороо **ᠣᠷᠣ᠎ᠠ** I [名]发情, 发情期(指骆驼等
动物): ~ буур 进入交尾期的公驼.

ороо **ᠣᠷᠣ᠎ᠠ** II [形] ①好跑掉的, 好逃跑的;
好离群的, 不让接近自己的, 难捕捉的(指

牲畜): ~ морь 难捕捉的马, 好离群的
马, 脱缰之马; ~ алдах (医)失禁; ◇
~ нь ~ гоороо, жороо нь жороо-
гоороо 物以类聚, 人以群分; ②好赖账
的, 好躲债的, 不愿还债的: өрөнд ~ 好
赖账的, 不愿还债的.

ороо **ᠣᠷᠣ᠎ᠠ** III [名]缠, 裹, 包.

ороогдол **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠯ** [名]包装物.

ороогдох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠠᠬ** [动] ороох II 的被动
态.

ороогуур **ᠣᠷᠣᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] (植)苇子.

ороодол **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠯ** [名] 参见 ороодос: ~
утас 绕组线.

ороодос **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠰ** [名] ①信封或包裹用的布带,
绑带, 绳子; 匝, 线匝, 线圈: ~ давуу
捆包用的布匹, 包袱皮.

ороодослох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠰᠣᠯᠠᠬ** [动] ①包装起来,
卷起来, 捆, 包裹; ②更改, 改变, 重作;
重提; ③(医)(旧病)复发: өвчин ~ (医)
病又复发.

ороодослуулах **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠰᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ороо-
дослох 的使动态.

ороознох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠠᠨᠠᠬ** [动] ороох I 的短暂
体.

ороолгох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠠᠬ** I [动] ① ороох I 的使
动态; ②意同 ороогдох.

ороолгох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠠᠬ** II [动] (转)打, 打击, 鞭
打, 抽打: ташуураар ~ 用鞭子打; су-
раар ~ 用皮带抽打.

ороолгуу **ᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠤᠭᠤ** [名] (植)苇子.

ороолгуулах **ᠣᠷᠣᠭᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ороолгох
I、II 的使动态.

ороолдоо **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠣᠳᠠ** [名]缠绕, 缠结, 盘绕;
捆卷, 卷筒.

ороолдох **ᠣᠷᠣᠭᠣᠳᠠᠬ** [动] ороох I 的互动
态; ①相互包缠, 缠绕, 缠结, 缠住, 交织
在一起: могой ~ 蛇缠盘; хэл ~ 绕舌,
说话时舌头打结; хормой ~ 衣襟打卷;
морины хэл нь аргамжаараа ~ 马腿
被绊绳缠住; гэдэс ~ (医)肠梗阻; ②
(事情)弄乱, 混乱, 错综复杂, 成一团乱
麻状; 糊涂; ③被连累, 受牵连, 受累: гэмт хэ-
рэгт ~ 被案件连累, 牵连到案件中; ④

蛇交尾。

ороолдуур **ᠣᠷᠣᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠷ** I [名] 缠绕机, 缠线器, 包装机。

ороолдуур **ᠣᠷᠣᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠷ** II [形] 缠绕在一起的, 盘绕的。

ороолон **ᠣᠷᠣᠣᠯᠣᠨ** [名.形] ①魔鬼, 恶鬼, 恶煞, 煞神; босоо ~ 吸血鬼, 吸人膏血者, 勒索钱财者; ②丑恶的, 极难看的; II 八怪。

ороолох **ᠣᠷᠣᠣᠯᠣᠬ** [动] ①跑掉, 逃跑, 逃离, 逃开; 不让接近自己; морь ~ 马跑掉, 马逃跑; ②赖账, 躲债; өр өгөхгүй ~ 躲债, 赖账。

ороолт **ᠣᠷᠣᠣᠯᠲ** [名] 包裹(包封, 卷裹, 捆缠)用之物(布、绳、带、线等): хүзүүний ~ 围巾; хөлийн ~ 裹脚布; ~ утас 捆线; барааны ~ 货物之捆包品; ~ ын цаас 包装纸。

ороолттой **ᠣᠷᠣᠣᠯᠲᠣЙ** [形] 包扎的, 捆缠的, 围裹的; 有绷带的。

ороолуулах **ᠣᠷᠣᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ороолох 的使动态。

ороолчих **ᠣᠷᠣᠣᠯᠴᠢᠬ** [动] ороолох 的完成体。

ороомог **ᠣᠷᠣᠣᠮᠣᠭ** [名] ①风肠, 腊肠, 香肠; ②缠成卷之物: ~ утас 线卷, 线圈; ороомгийн ороодос 绕组线圈; ороомгийн үзүүр <电>分线头, 抽头; ороомгийн цах 线圈架; нэг ~ олс 一卷麻; ◇ ~ цэцэг <植>茶藨花, 小蔷薇。

ороомол **ᠣᠷᠣᠣᠮᠣᠯ** [形] ①包缠的, 缠绕的, 卷起的(物品): ~ зам 盘山道; ②盘针缝的: зүү ~ 用盘针缝的。

ороомст **ᠣᠷᠣᠣᠮᠤᠰᠲ** [名] 盘成圈的, 卷成卷的: ~ цаас 卷纸。

ороонго **ᠣᠷᠣᠣᠨᠭ᠎ᠠ** [名] ①<植>缠绕的植物, 卷绕的植物: ~ дэнс 藤; ~ зэл 蔓生植物; ~ ургамал <植>藤本植物; ороонгын овог <植>菟丝子科; ~ шар <植>(旋花科)菟丝子; ②(葡萄等之)蔓, 藤: үзмийн ~ 葡萄蔓; ~ од <天>藤蛇星。

ороонготох **ᠣᠷᠣᠣᠨᠭ᠎ᠠᠲᠣᠬ** [动] 缠绕, 拉蔓。

ороонгор **ᠣᠷᠣᠣᠨᠭᠣᠷ** [名] <植>白萹蒲, 萹蒲

(属)。

ороонгуу **ᠣᠷᠣᠣᠨᠭᠤᠮᠤ** [名] 见 ороонго。

ороох **ᠣᠷᠣᠣᠬ** I [动] ①包缠, 包起来, 缠绕, 捆, 包卷: лентээр ~ 用带子捆; могой мод ~ 蛇缠住树; ~ машин 包装机; ~ цаас 包装纸; тамхи ~ 卷烟; ②纠缠: хүүхэд нь эхийгээ ~ ж байна 孩子老是缠着母亲不放; ③(转)吹毛求疵, 无理纠缠, 扯皮, 惹事端: чи намайг ~ гоод яах нь вэ? 你干嘛老缠住我? үг ~ 说话吹毛求疵, 用言词纠缠; ④用盘针缝: зүү ~ 用针盘缝, 盘针; зүү ~ сон хавтга бүсэндээ хавчуулжээ 把用盘针绣成的荷包掖在腰上。

ороох II [动] (载重骆驼的)后腿病: тэмээ ~ чжээ 骆驼的后腿病了。

ороохлой **ᠣᠷᠣᠣᠬᠯᠣЙ** 见 ~ бүжиг 奥白列克舞(波兰民间舞)。

орооцгоох **ᠣᠷᠣᠣᠵᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] ороох I 的众动态。

орооцолдоо **ᠣᠷᠣᠣᠵᠣᠯᠳᠣᠭᠠᠬ** [名] 相互缠绕, 盘绕在一起, 交织缠结。

орооцолдох **ᠣᠷᠣᠣᠵᠣᠯᠳᠠᠬ** [动] ① ороох I 的共动态; ②互相缠绕在一起, 编织, 交织, 缠结; 混乱, 错综复杂, 成一团乱麻状; 糊涂: утас ~ 线缠结, 线弄乱; ③被连累, 受牵连: будлиантай явдалд ~ 被一件复杂的事情所连累。

орооцолдуулах **ᠣᠷᠣᠣᠵᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] орооцолдох 的使动态。

ороочих **ᠣᠷᠣᠣᠵᠢᠬ** [动] ороох I 的多次体。

Орос **ᠣᠷᠣᠰ** [名] ①俄罗斯, 俄国: оросын ард түмэн 俄国人民; орос хэл 俄语; ②俄罗斯人, 俄国人: хоёр ~ ирвэ 来了两个俄罗斯人; ~ махирс <植>俄罗斯枸杞; ~ сонгино <植>洋葱; ~ шар шувуу <动>俄罗斯雕鸮。

оросжих **ᠣᠷᠣᠰᠢᠬ** [动] 俄罗斯化, 俄化。

оросжуулах **ᠣᠷᠣᠰᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оросжих 的使动态。

оросч **ᠣᠷᠣᠰᠴᠢ** [名] 俄罗斯学家。

оросчлох **ᠣᠷᠣᠰᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] ①按俄罗斯方式, 使之俄罗斯化; ②译成俄语。

оросчлуулах оросчлуулах [动] оросчлох 的使动态.

оросших оросших [动] 成俄罗斯式, 俄罗斯化, 俄化.

орох орох I [动] (要求给在格或与此作用相近的后置词); ① 进, 入, 入内; 走上; ~ дохио (铁) 进站信号; ~ хувь 入股金; ~ чадал 输入动力; гэрт ~ 进入蒙古包, 进家里去; замд ~ 走入正规; 沿着路走, 上路; дэлгүүрт ~ 进入商店; ~ зүйлийн тариф 进口税率; ~ материал 代用品, 代用材料; гуанзанд ~ 下饭馆; байранд ~, сууцанд ~ 住进屋去; 进入房内; халуун усанд ~ 洗热水澡; гарт ~ 落入…手中; цонхоор гэрэл орж байна 光线透过窗户照进来; нүдэнд нь юм ~ 他眼里瞧见了什么; 东西进入了他的眼内; хүргэн ~ 入赘; бүртгэлд ~ 统计进去; дансанд ~ 入账; орлогод ~ 纳入收入; амандаа орсныг чалчих 信口雌黄; хувьсгалын шинэ шатанд ~ 进入革命新阶段; ◇ **чонын амнаас барсын аманд** ~ 才脱狼牙, 又入虎口; ② 到…去: хот ~ 进城去; мод руу ~ 到树旁去; нутаг ~ 去乡下; 回故乡; аймгийн төв ~ 到省会去; довтлон ~ 冲向; 侵入; дайран ~ 进攻, 攻进; ③ 加入, 参加; намд ~ 入党; дээд сургуульд ~ 入高等学校, 进入学院; ажилд ~ 参加工作, 投入工作; ④ 喜欢, 偏爱, 沉溺, 嗜好, 迷恋: архинд ~ 沉溺于喝酒; тамхинд ~ 沉溺于抽烟, 嗜好抽烟; ⑤ 回忆, 忆起, 想起来, 梦见: тэр хүний нэр гэнт дотор ороод ирлээ шүү 忽然想起来那个人的名子; зүүдэнд ~ 梦见; ⑥ 花费, 付出, 耗用, 耗费: шавар зуурахад их ус ~ в 和泥费了很多水; ⑦ 牵连进去, 连累进去: хэрэгт ~, ял зэмлэлд ~ 牵连到案件中去; ⑧ 隐没, 藏匿, 潜伏: адуу уулын ард ~ в 马隐没在山后; муур ширээн доогуур ~ 猫藏在桌子下; усанд ~ ① 下水; 潜入水中; ② 被水浸湿; далд ~ 隐没, 隐藏; 消失; ④ 落下, 降下, 坠下; бороо ~ 下雨; цас ~ 下雪; мөндөр ~ 下雹子; нар ~ в 日落了; ⑤ 服从, 顺从, 听从: эрхэнд ~ 服从; 受支配; мэхэнд ~ 受骗, 上当; ар-

ганд ~ 受骗; 被左右, 受摆布; үгэнд орох 听话, 听命; ① 从事; 开始进行, 着手: үдийн хоолонд ~ 吃中饭; тэргэнд ~ (牲口) 开始学拉车; хөлд ~ (小孩) 开始会走路; хэлд орох (小孩) 开始会说话; ② 恢复, 复苏; нүд ~ (盲人) 重见光明; ухаан ~ ① 苏醒, 恢复知觉; ② 变聪明起来; царай ~ 脸色好看起来; амь ~ 复活; ◇ **аминд** ~ ① 救命; ② 害命; ③ 增添, 增加: зориг ~, зүрх ~ 鼓起勇气; 壮起胆来; хүч ~ ① 恢复健康; ② 增添力量; ③ 酸度增加; өнгө ~ 生色, 增添光彩; 变好看; үнэд ~ 涨价; үнэр ~ 发出气味; 变味; амт ~ ① 变味道可口; ② 味道变坏; ③ 度过, 越过: мал онд ~ 牲口越冬.

орох орох II [动] (动物) 发情, 进入发情期; буур ~ 种驼发情, 种驼进入发情期.

орсгой орсгой [形] 突出的, 凸起的, 隆起的; 暴出的, 向外猥露的; ~ шүд 暴牙.

орсгойхон орсгойхон [形] орсгой 的小称; 较突出的, 较凸起的, 较隆起的; 较暴出的, 较向外猥露的.

орсгор орсгор [形] 参见 орсгой.

орсгордуу орсгордуу [形] 很突出的, 十分凸起的, 十分隆起的, 十分暴出的.

орсгорхон орсгорхон [形] орсгор 的小称.

орсгоршиг орсгоршиг [形] 参见 орсгорхон.

орсойлгох орсойлгох [动] орсойх 的使动态.

орсойх орсойх [动] 突出, 凸出, 隆起; 暴出, 向外猥露.

орсойчих орсойчих [动] орсойх 的完成体.

ортгор ортгор [形] 短小的, 凸起的.

ортодокс ортодокс [名] 持正统观点的人, 正统分子, 正统派.

ортой ортой [形] ① 有痕迹的, 有形迹的, 有印象的: хурууны ~ 有指印的; ② 可能的, 可设想的; ③ 可信的, 确实的, 可靠的.

ортоглаз ортоглаз [名] (地) 正长石: ~

ихэр 正长双晶; ~ан хөрзөн 正长砾岩.
ортон **ᠣᠷᠲᠣᠨ** [名] 放鹿人.
ортоом **ᠣᠷᠲᠣᠮ** [名] <动> 杂交牛(蒙古母牛与牦牛交配的).
Ортоон **ᠣᠷᠲᠣᠨ** [名] 参见 хамниган.
оргууз **ᠣᠷᠭᠤᠮᠤ** [名] <植> 针叶棘豆.
оруулалт **ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] ①投入, 引入, 运入, 拿进, 放入, 移入, 记入: мөнгө ~, хөрөнгө ~ 投资; ②进口, 输入(国内); ③提出; 提供; ④接纳, 吸收; ⑤套入, 驾上; ⑥影响, 控制, 左右(他物).
оруулах **ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①орох I 的使动态: гэрт юмаа ~ 把自己的东西拿进屋里; түлхэж ~ 推进去; цохиж ~ 打进去; татаж ~ 拉进; 吸入; ~ банк 投资银行; банканд ~ 存入银行; гайд ~ 使遭灾, 使罹难; төөрөлд ~ 引入歧途, 使迷路; улсаас барилгад ~ мөнгө 国家对建筑的投资; хөл ~н ачих <体> 夹腿绊(摔跤法); хурга хашаанд ~ 把羊羔赶进栏栅里去; гэрэл ~ 使透光; урдаа ~ 使走在前面; усанд ~ ①赶牲畜去饮水; ②给...洗澡, 让洗澡; оруулсан үг <语> 插入语; хий ~ 充气, 打气(给自行车胎等); ③进口, 输入(国内): ~ бараа 进口商品; ~ контор 进口办事处; ~ зөвшөөр, ~ зөвшөөрөл 进口许可证, 输入许可证; ~ хууль 进口法; ~ зүйлийг хориглох 输入品禁运; ~ зүйлийн хязгаарлалт 输入品限制; ~ үнэ 进价; ~ сан капитал 投资; ~ сан мөнгө 投资; хөрөнг ~ 投资; ~ зүйл 进口货; ④提出, 送到; 引起; 供给, 提供, 供应: санал ~ 提出意见; нэмэлт өөрчлөлт ~ 提出补充和修改; өргөдөл ~ 提出申请; 15 морины хүчинд оруулснаар 以十五匹马力计算; ⑤接受, 接纳, 吸收(到某个组织内): намд ~ 接收入党, 吸收入党; товчооны бүрэлдэхүүнд ~ 接纳入委员会; захиргаанд ~н сонгов 选入执行机构, 选入管理机关; ⑥套上, 驾上: морь тэргэнд ~ 把马套上大车; ⑦影响, 控制, 左右之: хараанд ~ ①瞄准; ②(转)对...特别注意; 监视; талдаа ~ 把...吸引到自己方面来; эрхэндээ ~ 使...服从于自己, 置

于自己管辖之下.
оруулбар **ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠪᠠᠷ** [名] <语> 中加成分, 中加后缀: ~ залгах 中加成分.
оруулга **ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 补遗, 增补物, 增加的东西; 夹条物; <经> 增补, 放水; <语> 插入: ~ өгүүлбэр 插入句; бичгийн ~ 增文, 文章补遗.
оруулуур **ᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 激发器.
орхигдмол **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠢᠮᠣᠯ** I [形] 被遗漏的, 被抛弃的.
орхигдмол **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠢᠮᠣᠯ** II 见 ~ жамба цэцэг <植> 圆叶锦葵.
орхигдогсад **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠣᠭᠰᠠᠳ** [名] ①被遗弃者们, 被舍弃者们, 被抛弃者们, 被唾弃者们; ②被遗留者们.
орхигдох **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠣᠬ** I [动] орхих 的使动态.
орхигдох **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠣᠬ** II [动] 疾病加重; 病重变瘫痪.
орхигдуулах **ᠣᠷᠬᠢᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 放弃, 抛弃.
орхидос **ᠣᠷᠬᠢᠳᠣᠰ** [名] 废弃物, 垃圾, 废物, 废品.
орхилго **ᠣᠷᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①(因事)被放弃的东西, (因事)被遗弃的东西; ②套索, 绞索, 圈套; ③门钩; ④环, 圈.
орхилого **ᠣᠷᠬᠢᠯᠣᠭ᠎ᠠ** [名] 见 орхилго.
орхилох **ᠣᠷᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] ①орхих 的多次体; ②胡乱抛丢, 到处扔.
орхилт **ᠣᠷᠬᠢᠯᠲ** [名] 放弃, 抛弃, 遗弃; 遗留.
орхимж **ᠣᠷᠬᠢᠮᠵ** [名] <宗> 袈裟; ~ нөмрөх 披上袈裟.
орхимжлох **ᠣᠷᠬᠢᠮᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] <宗> 披袈裟.
орхимол **ᠣᠷᠬᠢᠮᠣᠯ** [形] ①遗弃的, 抛弃的, 丢掉的; ②留下的, 遗留的: ~ үг хэл 省略语; ~ хэллэг 歇后语.
орхиос **ᠣᠷᠬᠢᠮᠣᠳ** [名] <语> 分离符号.
орхирол **ᠣᠷᠬᠢᠷᠣᠯ** [名] 吼叫, 号叫, 嗥叫, 嗥叫.
орхироон **ᠣᠷᠬᠢᠷᠣᠮ** [形] 爱吼叫的, 爱咆哮的.

орхирах **ᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 吼叫, 嗥叫, 鸣叫;
 ② 动物发情时相呼唤, 鸣叫: ~ урам ① 动物发情时叫唤声; ② 诱鹿的哨子.

орхируулах **ᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] орхирах 的使动态.

орхирчих **ᠣᠷᠬᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] орхирах 的完成体.

орхнул **ᠣᠷᠬᠢᠨᠤᠯ** I [名] ① 系绳, 系带: хо-вооны ~ 水桶的系绳, 水斗的系绳; ② 环, 圈; ③ 套索, 绞索, 圈套.

орхнул **ᠣᠷᠬᠢᠨᠤᠯ** II [名] 掷物游戏, 骰子.

орхнулах **ᠣᠷᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] ① орхих 的使动态; ② 意同 орхигдох.

орхнуль **ᠣᠷᠬᠢᠨᠤᠯ** I [名] 坠子.

орхнуль **ᠣᠷᠬᠢᠨᠤᠯ** II [名] 绳索, 套马索.

орхих **ᠣᠷᠬᠢᠬ** [动] ① 留下, 遗留: хоёр хү-нээ буудалд ~ 把二个人留在旅馆; түлхүүрээ гэртээ ~ 把钥匙遗留在家中; ② 遗弃, 抛弃, 扔掉, 抛开, 舍弃, 丢下: бээлийгээ тэднийд ~ 把手套丢在他们家里; ③ 中止, 停止, 戒掉: тамхиа ~ 戒烟; ④ 掷, 丢; 摔下: шоо ~ 掷骰子; өрсөлдөгчийг ~ <体>把对手摔倒; ⑤ 披上: орхимж ~ 披上袈裟; ⑥ <用作助动词, 表示“已经做好”, “全部搞完”, “彻底完成”之意>: бичиж ~ 写好, 已经写完; ажлаа хийж ~ жээ 工作全部搞完了; хэлж ~ 已经说过了; мартаж ~ 全忘掉了; унтаж ~ 睡着了.

орхиц **ᠣᠷᠬᠢᠴ** I [名] <织布的>梭子.

орхиц **ᠣᠷᠬᠢᠴ** II [名] <蒙文字母的>撇儿: ~ татах 写撇.

орхицгоох **ᠣᠷᠬᠢᠴᠦᠭᠠᠨ** [动] орхих 的众动态.

орхицоо **ᠣᠷᠬᠢᠴᠣ᠎ᠠ** [名] ① 玩球, 打球, 投球; ② <转>互相推诿.

орхицох **ᠣᠷᠬᠢᠴᠣᠬ** [动] ① 玩球, 打球, 投球; ② <转>互相推脱责任, 互相推诿.

орхойх **ᠣᠷᠬᠣᠶᠢᠬ** [动] 变笨, 变笨拙.

орхоодой **ᠣᠷᠬᠣᠣᠳᠣᠶ** 见 хүн ~ <植>人参; да-лайн ~ <动>海参.

орч **ᠣᠷᠴ** [名] ① 收入, 收益, 利润; ② 牲畜

过冬; ③ <电>输入, 引入: ~ын гүйдэл 输入电流; ~ын хувьсгуур 输入变压器; ~ын хүчдэл 输入电压; ~ын ча-дал 输入功率.

орцгоох **ᠣᠷᠴᠦᠭᠠᠨ** [动] орох I 的众动态.

Орцон **ᠣᠷᠴᠣᠨ** [名] 鄂伦春(中国少数民族); 鄂伦春人.

орчгор **ᠣᠷᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 干瘪的, 枯皱的; ◇ ~ **хорчгор** 枯皱的, 干枯的; 枯瘦的.

орчийх **ᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 变干瘪, 皱缩, 枯皱.

орчил **ᠣᠷᠴᠢᠯ** [名] 转动, 旋转, 滚转; 循环, 周转; 环流; <不断的>转变; 进程: орч-лын үе шат 周期阶段.

орчилт **ᠣᠷᠴᠢᠯᠲ** [形] 循环的, 周转的: ~ урсгал <地>环流.

орчим **ᠣᠷᠴᠢᠮ** [副] ① 附近, 郊区, 周围; 环境: тэр ~ д айл олон 那附近有很多人; ② 大约, 接近, 左右: дөч ~ настай 大约四十岁, 四十岁左右.

орчимбар **ᠣᠷᠴᠢᠮᠪᠠᠷ** [名] <动>狼.

орчимдос **ᠣᠷᠴᠢᠮᠳᠣᠰ** [名] <医>牙周炎.

орчимдохь **ᠣᠷᠴᠢᠮᠳᠣᠬᠢ** [形] 附近的, 临近的, 周围的.

орчимтос **ᠣᠷᠴᠢᠮᠳᠣᠰ** [名] 参见 орчимдос.

орчин **ᠣᠷᠴᠢᠨ** [副] ① 附近, 郊区, 周围; 环境: нийслэлийн ~ 首都市郊; ~ той-рон нэг ч хүн алга 四周一个人都没有; ~ бохирдох 环境污染; ~ судлал 生态学; орчноосоо болох 以自己的环境为转移; 取决于自己的环境; ~ үе 现代, 当代; ~ үеийн тоног төхөөрөмж 现代化装备; ~ үеийн дайн 现代化战争; ~ үеийн зэвсэг 现代化武器; ~ цаг 近时, 最近以来; ◇ ~ **тойрон** ① 周围, 郊区; ② 环境; **ойр** ~ 附近, 近日; ③ 空间: агаар бол дуу тархан дамжих ~ мөн 天空是传播声音的空间; давс шин-гэн ~ д уусна 盐在液体里溶解.

орчих **ᠣᠷᠴᠢᠬ** [动] 转动, 旋转, 滚转, 周转, 轮回.

орчихох **ᠣᠷᠴᠢᠬᠣᠬ** [动] <摔跤时>下蹲落入.

орчлов **ᠣᠷᠴᠡᠯᠣᠪ** [名] ① 宇宙, 世界, 环宇;

~ сансарт жуулчлах 星际航行;
~ гийнорон зай 宇宙空间, 外层空间;
~ гийн уудам 宇宙空间; ~ гийн хү-
лээс 地球引力; ②(宗) 无常世界; ③(宗)
涅槃, 轮回复生.

орчлонт **ᠣᠷᠴᠢᠯᠣᠨᠲᠤ** 见 ~ ертөнц ①宇宙, 世界, 环宇; ②(宗) 无常世界; ~ ертөн-
цийн байдал ①宇宙学(天文、地理、地
质之总称), 天地学; ②宇宙志; 宇宙状
况; ~ ертөнцийн судлал 宇宙学.

Орчоон **ᠣᠷᠴᠢᠣᠨ** [名] 见 орцон.

орчуулагдах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] орчуулах
的被动态.

орчуулагдашгүй **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** **ᠲᠡᠭᠦᠯᠢ** [形] 不
可译的.

орчуулагч **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** I [名] 译员, 译者;
хятад хэлний ~ 汉语译员.

орчуулагч **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** II [名] 旋转器.

орчуулагчид **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] орчуу-
лагч I 的复数.

орчуулалцах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] орчуулах
I 的共动态.

орчуулах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] 翻译; оросоос
монгол хэлэнд ~ 从俄文译成蒙语.

орчуулах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] орчих 的使动
态; 使旋转, 滚转, 转动, 使周转, 使轮
回.

орчуулга **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** I [名] 翻译; 译作, 译
文; ~ ын зохиол 翻译作品; орос ~ 俄
文翻译.

орчуулга **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** II [动] 旋转, 滚转, 转
动, 轮回, 周转.

орчуулуулах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① орчуу-
лах I 的使动态; ② 意同 орчуулагдах.

орчуулцгаах **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] орчуулах
I 的众动态.

орчуулчих **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠢᠴᠡᠬᠤ** [动] орчуулах I
的多次体.

орчуулшгүй **ᠣᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠢ** [形] 不可译的.

орчих **ᠣᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] орчих 的多次体.

орш **ᠣᠷᠰᠢ** [名] 利润, 利钱, 收益, 进款, 好

处; ~ их 收益甚大; ~ муу 收益较差.

оршдос **ᠣᠷᠰᠢᠳᠣᠰ** [名] (矿) 矿床, 岩床;
нүүрсний ~ 煤矿床.

оршидос **ᠣᠷᠰᠢᠳᠣᠰ** [名] 见 оршдос.

оршил **ᠣᠷᠰᠢᠯ** I [名] 前言, 序言, 绪言, 卷
首语; ~ бичих 撰写序言.

оршил **ᠣᠷᠰᠢᠯ** II [名] 坟墓, 坟场, 公墓.

оршилгүй **ᠣᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠦᠯᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠯᠢ** [形] 脾气变化多端
的, 性子变化无常的.

оршилт **ᠣᠷᠰᠢᠯᠢᠲᠤ** [名] ①存在, 蕴藏; ②(地)
地层, 矿层.

оршилтой **ᠣᠷᠰᠢᠯᠢᠲᠤᠯᠢ** [形] 稳重的, 庄重的, 规
矩的, 文静的; ~ хүн 文静的人, 稳重端
庄的人.

оршингүй **ᠣᠷᠰᠢᠯᠢᠲᠤᠯᠢ** [形] 参见 оршилтой.

орших **ᠣᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] ①在, 处在, 生活, 坐落
在, 存在; ~ н тогтнох эрх 生存权;
~ н суугчид 居民; ~ газар (生) 生长
地, 栖生地, 分布区; далайн хөвөөн
дээр ~ 在海岸上, 生活在海岸上; санаа
сэтгэл тогтмон ~ боловч 心情平静下来
了; өгөх ~ ын тийн ялгал (语) 给在
格; ②在于...; 归结于...; 由...而成; 包含
有...; бидний зорилго ажлаа зөв зо-
хион байгуулахад ~ но 我们的任务在
于正确地组织自己的工作; ③发麻; хөл
~ ж орхив 腿已麻木了.

оршихуй **ᠣᠷᠰᠢᠬᠢᠭᠤᠢ** [名] 参见 оршихуун;
~ өөх 包涵脂肪.

оршихуун **ᠣᠷᠰᠢᠬᠢᠭᠤᠨ** [名] ①内含物; ~ т уу-
раг 内含蛋白; ②(地) 包体.

оршиц **ᠣᠷᠰᠢᠴᠢ** [名] 分布区, 所在地; 栖生
地.

оршицгоох **ᠣᠷᠰᠢᠴᠢᠭᠣᠬᠤ** [动] орших 的众动
态.

оршоо **ᠣᠷᠰᠢᠬᠢ** [名] (腿的) 发麻感.

оршуулах **ᠣᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] орших 的使
动态.

оршуулах **ᠣᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] 埋葬, 殡葬, 安
葬; 治丧; ~ ёслол 葬礼; ~ комисс 治
丧委员会.

оршуулга **ᠣᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** [名] 埋葬, 殡葬, 安

葬；治丧：оршуулгын тэтгэмж 安葬费，丧葬补助。

оршихих **оршихих** [动] орших 的完成体。

орь **орь** I [名] 呻吟声，呼叫声，号叫，吼叫，嗥叫：~ дуу тавих，~ дуу алдах 大声呻吟，号叫。

орь **орь** II [形] ① 年少的，青年的；幼稚的；② 精神饱满的，朝气蓬勃的：~ сайтай 精神奕奕的，有朝气的，意气风发的；~ хөвүүн 少年；~ ус 原生水。

осгоох **осгоох** [动] осгох 的使动态。

осгор **осгор** [名] ① (由于风寒而使皮肤形成的) 皴裂，燥裂，开裂；② 裂缝，裂痕，裂口。

осгордох **осгордох** [动] 裂开，风化。

осгортох **осгортох** [动] ① (皮肤由于寒风等) 皴裂，燥裂，裂缝；② 开裂，龟裂，裂口。

осгортуулах **осгортуулах** [动] осгортох 的使动态。

осгоруу **осгоруу** [名] 风化石。

осгоруутах **осгоруутах** [动] (由于寒风烈日等使皮肤) 皴裂，燥裂，裂口：нүүр ~ 脸干裂，脸皴。

осгоруутуулах **осгоруутуулах** [动] осгоруутах 的使动态。

осгох **осгох** [动] 冷僵，冻僵，冰冻：~ ж үхсэн төлөг 冻死的二岁羊羔；~ ж үхэх 冻死；шуурганд ~ 在暴风雪中冻僵了。

осгочих **осгочих** [动] осгох 的完成体；冷僵，冻僵，冻死，冰冻：би ~ шахлаа 我差点没冻死。

осгочуулах **осгочуулах** [动] осгочих 的使动态。

осгуулах **осгуулах** [动] осгох 的使动态。

осман **осман** [名] (动) 黄爪鱼，重唇鱼(属)。

осми **осми** [名] (化) 钷：~ харш бодис 嫌钷物质；~ йн хүчил 钷酸。

осмос **осмос** [名] 渗透(作用)。

осол **осол** [名] 疏忽，疏漏，粗心大意，过错，

懈怠；事故：~ гэмтэл 事故，过错；аюул ~ 事故；疏漏，险情；~ зөрчил 事故，违章，违犯；过错；~ гарах 失事，遇险；~ гаргах 造成事故，犯错误，疏忽，出漏子；ослын харгаагаас 由于疏忽，由于粗枝大叶；~ дамжиггүй 毫无疑问，毋庸置疑：авто-машины ~ 汽车事故；~ гай 不幸的事故；ослын гэмтэн 肇事者；◇ ~ цалгай，~ цалгар 懈怠的，疏懒的，粗心大意的；~ эндэл 疏漏，过错。

осолгүй **осолгүй** [形] ① 确实的，一定的，准确无误的：~ үзсэн 准确无误地看到了；② 安全的，未发生事故的，无疏漏的，无事故的，无过错的，无恙的：манайд ~ 我们这里未发生事故。

осолдол **осолдол** [名] 差错，事故：осолдлын баталгаа 损坏保险；осолдлын батламж 海损具结；осолдлын засвар 失事后的修理；осолдлын үүрэг 海损义务；осолдлын хөмрөг 应急基金，海损基金。

осолдох **осолдох** [动] ① 疏忽大意，疏漏，出过错，出事故：буу ~ (军) 枪走火；② 发生不幸，亡故：замд ~ 在路上发生了不幸的事；тулалдаанд ~ в 在战斗中牺牲了。

осолдоц **осолдоц** [名] 事故率，故障率。

осолдуулах **осолдуулах** [动] осолдох 的使动态。

осолдчих **осолдчих** [动] осолдох 的完成体。

осолтой **осолтой** [形] ① 不经心的，粗心的，疏忽大意的，有疏漏的，草率的；② 有危险的，有害的，有事故的：~ зам 危险的路；~ хүн 有害的人；~ өвчин 危险的疾病；муу замаар явбал ~ 在不好的路上行驶有危险。

осох **осох** [动] (寒风中冻成) 手脚发僵。

оссеин **оссеин** [名] (生) 骨素，胶原原。

остеокласт **остеокласт** [名] (医) ① 折骨器；② 破骨细胞。

остеофибром **остеофибром** [名] (医) 骨纤维瘤。

осх **ᠣᠰᠬ** [名] 参见 осгоруу.

осхороо **ᠣᠰᠬᠣᠷᠣᠭ᠎ᠠ** [名] ① 裂口, 裂缝; ② 缺口.

осциллограф **ᠣᠰᠢᠯᠯᠣᠭᠠᠫᠤ** [名] (理) 示波器.

от **ᠣᠲ** I [名] (围猎之) 围尾: ~ авалцах 合围; ~ довтлох (围猎中) 包抄, 行进.

от **ᠣᠲ** II [名] (动物之) 发情: ~ орох 开始发情.

от **ᠣᠲ** III 见 ~ овоо (枪的) 准星.

отго **ᠣᠲᠭ᠎ᠠ** [名] ① (陈) 花翎; 翎子, 毛章 (封建旧官员帽上一种区别的标志): ~ сүүлт, ~ т тогос (动) 孔雀; ~ т дэглэй (动) 牛背鹭 (属); ~ т шунгуур (动) 凤头鸚鵡; ~ т алаг нугас (动) 建花鸭; ② 绵羊尾尖端.

отголох **ᠣᠲᠭᠣᠯᠠᠬ** [动] 终结, 完成, 完结, 完了, 结束: найр ~ 宴会完了, 酒宴结束.

отголуулах **ᠣᠲᠭᠣᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] отголох 的使动态.

отгон **ᠣᠲᠭᠠᠨ** [形] ① 在兄弟姐妹中最年幼的, 最年幼的; 老疙瘩: ~ хүү 最年幼的儿子, 最小的儿子; ② 结束的, 最后的, 最末的; 最差的: ~ найр 在牝马挤奶结束时举行的宴会; ~ сур 一季中最后的射箭比赛; ③ (弦乐器中) 最细的 (弦): ~ чавхдас 最细的乐器弦.

отлого **ᠣᠲᠭᠣᠯᠠᠭ** [名] (动物) 发情期.

отлолт **ᠣᠲᠭᠣᠯᠠᠲ** [名] отлох 的名词.

отлох **ᠣᠲᠭᠣᠯ** [动] (动物之) 发情, 进入发情期.

Отго **ᠣᠲᠭ᠎ᠠ** I [名] ① (陈) 奥托克 (蒙古革命前的行政单位); ② 氏族, 部族, 部落; ③ (地) 鄂托克 (旗).

отго **ᠣᠲᠭ** II [名] (猎人的) 临时窝棚: анчны ~ 猎人的临时窝棚.

отго **ᠣᠲᠭ** III [名] 大火, 燎火.

отгоглох **ᠣᠲᠭᠣᠭᠣᠯᠠᠬ** I [动] ① 建奥托克; ② 分部落; ③ 受奥托克管辖.

отгоглох **ᠣᠲᠭᠣᠭᠣᠯᠠᠬ** II [动] (猎人) 搭临时窝棚.

отгоглуулах **ᠣᠲᠭᠣᠭᠣᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] отгоглох I、

II 的使动态.

отогт **ᠣᠲᠣᠭᠲ** [形] 戴花翎的, 有翎子的; 有毛章的: ~ алаг нугас (动) 建花鸭.

отой **ᠣᠲᠣᠢ** [形] 见 одой.

отол **ᠣᠲᠣᠯ** [名] (植) 蒲棒.

отолт **ᠣᠲᠣᠯᠲ** [名] (军) 埋伏: ~ хийх 设埋伏.

отолцох **ᠣᠲᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] отох 的共动态.

отомдох **ᠣᠲᠣᠮᠳᠣᠬ** [动] 参见 олтгойдох.

отоо (н) **ᠣᠲᠣᠭ** [名] 发情: ~ ны үе 发情期;

◇ ~ ороо 发情.

отор **ᠣᠲᠣᠷ** I [名] (牧) 游牧, 赶青: ~ хийх 赶青, 流动放牧; отрын мал 游牧的牲畜, 赶青的牲畜; отрын бэлчээрийн систем 赶青放牧制.

отор **ᠣᠲᠣᠷ** II [名] 春猎.

оторлох **ᠣᠲᠣᠷᠯᠠᠬ** [动] ① (牧) 流动放牧, 赶青: малаа ~ 流动放牧牲畜, 使牲口赶青; ② (转) 使游手好闲, 使怠惰: биеэ ~ 游惰度日, 游游荡荡过日子.

оторлуулах **ᠣᠲᠣᠷᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] оторлох 的使动态.

оторч **ᠣᠲᠣᠷᠴᠢ** [名] (牧) 游牧者, 赶青牧人.

оторчид **ᠣᠲᠣᠷᠴᠢᠳ** [名] оторч 的复数.

оторчин **ᠣᠲᠣᠷᠴᠢᠨ** [名] 参见 оторч.

оторчлох **ᠣᠲᠣᠷᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] (牧) 流动放牧, 移动放牧, 赶青.

отох **ᠣᠲᠣᠬ** [动] 防守对手, 伏而待之, 暗中窥视, 埋伏, 探察踪迹: чоно ~ 暗中窥视狼; муур хулгана ~ ж байна 猫隐伏以待老鼠.

отоцгоох **ᠣᠲᠣᠴᠭᠠᠬ** [动] отох 的众动态.

оточ **ᠣᠲᠣᠴ** [名] ① (宗) 药王爷; ② (陈) 针灸医生.

оточлох **ᠣᠲᠣᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] (用针灸) 医疗, 医治.

оточлуулах **ᠣᠲᠣᠴᠣᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] оточлох 的使动态.

отряд **ᠣᠲᠢᠷᠢᠳ** [名] ① (军) 部队, 支队, 队伍, 大队; (边防) 总队: тэнгэсийн цэргийн ~ 海军大队; партизан ~ 游击

队；～ын дарга 大队指挥官；支队长；(边防)总队长；хийийн ～ 边防总队；② 队；пионерийн ～ 少先队；хөрс шинжилгээний ～ 地质勘察队。

отуулах **ᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] отох 的使动态。

офицер **ᠣᠶᠢᠰᠢᠴᠢᠷ** [名] (军)军官；хийийн ～ 边防(军)军官；～ийн клуб 军官俱乐部；～ийн ордон 军官之家；～ын бэлтгэл 军官训练；～ын хэргэм 军官官衔；～ын дүрэмт хувцас 军官制服式服装。

офсет **ᠣᠶᠢᠰᠢᠲ** [名] 胶印。

охид **ᠣᠬᠢᠳ** [名] охин 的复数；少女们；～нийгэмлэг 子公司；～ судлал 少女妇科学；～ын судлалын дурьдатгал 少女妇科学史；～ын бэлэг боловсрох үеийн эрүүл ахуй 少女性成熟时期卫生。

охил **ᠣᠬᠢᠯ** 见 ～ бялзуухай (动) 苇莺属。

охилох **ᠣᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 取其精华，择优；精制：архи ～ 酿酒。

охилуулах **ᠣᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] охилох 的使动态。

охин **ᠣᠬᠢᠨ** [名] ① 母；母的(幼小动物)：～ төлөг 二岁母绵羊；～ хурга 母羊羔；～ унага 母马驹；② 少女，女孩，姑娘：～ чинь том болжээ 你的女儿长大了；～ дүү 妹妹。

охиндой **ᠣᠬᠢᠨᠳᠣᠶ** [名] 女娃娃(小儿玩具)。

охинсог **ᠣᠬᠢᠨᠰᠣᠭ** [名] 处女，童贞。

охинцор **ᠣᠬᠢᠨᠴᠣᠷ** [形] 长相像姑娘的，姑娘似的，女孩子般的。

охиох **ᠣᠬᠢᠶ᠋ᠬ** [动] 干呕。

охицор **ᠣᠬᠢᠴᠣᠷ** [名] (化) 乙醇化物。

охлиг **ᠣᠬᠢᠯᠢᠭ** [名] (化) 醛(式)糖。

охол **ᠣᠬᠣᠯ** [名] ① 性交；② 色情。

охоо **ᠣᠬᠣ᠎ᠠ** [名] 参见 охол。

охор **ᠣᠬᠣᠷ** [形] ① 短的，不长的：～ дээл 短袍子；～ яс，～ сүүл (解) 尾椎骨；～ сүүлтэй 短尾的；② 短暂的，短时间的：～ наслах 活的时间不长；～ богино 短的，短暂的；～ хүч 零工，短工；③ (转)

短浅的，肤浅的，见识短的：～ бодол，～ санаа 短见，鼠目寸光；～ бодолтой хүн 鼠目寸光的人，见识浅的人；④ 不高的，矮的：～ биетэй хүн 矮个子人，矮子。

охордох **ᠣᠬᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] ① 变短，变得太短；② (转) 目光变得十分短浅，太肤浅，见识变得短浅；③ 变矮。

охордуулах **ᠣᠬᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] охордох 的使动态。

охорхон **ᠣᠬᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] охор 的小称。

охоршиг **ᠣᠬᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 охорхон。

охох **ᠣᠬᠣᠬ** [动] 性交，交合。

охсог **ᠣᠬᠰᠣᠭ** [名] 阴蒂。

охь **ᠣᠬᠢ** I [名] 精华，精素；杰出的部分，优秀的部分：архины ～ 酒精；айргийн ～ 马奶的精华；～ шим 营养；精素；◇ ～ дээж 精华。

охь **ᠣᠬᠢ** II [名] ① 头头，首长，元首，领袖：～ манлай 头头，元首，领袖；② 源头，源泉：ардын аман зохиолын ～ 民间文学的源泉；～ од (天) 北极星。

охьюу **ᠣᠬᠢᠶᠠᠭ** [名] 土耳其松石。

оцго **ᠣᠴᠣᠭ᠎ᠠ** 见 ～ хийх 参见 оцгонох。

оцгонох **ᠣᠴᠣᠭᠠᠨᠠᠭ** [动] (上部) 频频前倾，不停地前伸，频频向前突出。

оцгонолдох **ᠣᠴᠣᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠭ** [动] оцгонох 的互动态。

оцгонолдуулах **ᠣᠴᠣᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оцгонолдох 的使动态。

оцгонуулах **ᠣᠴᠣᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оцгонох 的使动态。

оцгор **ᠣᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 上部向前突出的，上部前倾的：～ хад 上部向前突出的石壁。

оцгордох **ᠣᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 上部前倾，前伸，向前突出。

оцгордуулах **ᠣᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оцгордох 的使动态。

оцгорхон **ᠣᠴᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] оцгор 的小称。

оцгоршиг **ᠣᠴᠣᠭᠣᠷᠰᠢᠭ** [形] 参见 оцгорхон。

оцог **ᠣᠴᠣᠭ** I [名] (锅撑子的) 撑腿儿；(以

三块石头垒起的)撑腿儿。

оцог **ᠣᠴᠣᠭ** II 见 ~ ~ 一沉一沉地。

оцойлгох **ᠣᠴᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [动] оцойх 的使动态。

оцойх **ᠣᠴᠣᠶᠢᠬ** [动] ① 上部前倾, 前伸, 突出; ② 蹲着; ~ ж суух ① 上身前倾地坐着; 蹲坐; ② 坐在后腿上(指狗)。

оцолзох **ᠣᠴᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 оцгонох。

оцолзуулах **ᠣᠴᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] оцолзох 的使动态。

оцон **ᠣᠴᠣᠨ** I [形] 参见 оцгор。

оцон **ᠣᠴᠣᠨ** II [名] <动> 企鹅: ~ы баг 企鹅目; ~ы овог 企鹅科; ~ шувуу 企鹅。

оцос **ᠣᠴᠣᠰ** 见 ~ хийх 上部前倾一下, 上身前伸一下。

оч(ин) **ᠣᠴ** [名] 火花, 火星; <电> 电火花: ~ үсчих <电> 跳火花; ~ харвах, ~ үсрэх 迸火星, 冒火花; нүднээс ~ үсрэв 眼睛里冒火星了; ~ ноос гал шатна 火星可以烧成大火; 星星之火, 可以燎原。

очередь **ᠣᠴᠡᠷᠡᠳᠡ** [名] ① 次序, 序列, 顺序; 轮次, 轮班, 轮流, 位次; 排队的次序; ② 队列; ③ <军> 一梭子弹; 连发; 点射。

очерлох **ᠣᠴᠡᠷᠯᠠᠬ** [动] 排队, 站队。

очизнох **ᠣᠴᠡᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] очих 的短暂体。

очилт **ᠣᠴᠢᠯᠲ** [名] 参见 очилтой。

очилтой **ᠣᠴᠢᠯᠲᠣᠶ** [形] 值得去的: ~ газар 值得去的地方。

очилцох **ᠣᠴᠢᠯᠴᠣᠬ** [动] очих 的共动态。

очир **ᠣᠴᠢᠷ** I [名] ① 金刚石形图案; ② 金刚石: ~ алмас 金刚石; ③ <宗> 坠铃。

очир **ᠣᠴᠢᠷ** II [名] <陈> <清朝> 官员帽子上的) 顶珠, 顶子。

очит **ᠣᠴᠢᠲ** [形] 有火花的, 放出火花的: ~ нэвтрүүлүүр <无> 火花式发射机。

очих **ᠣᠴᠢᠬ** [动] ① 去, 到...去: эмчид ~ 去医生那里, 就医; ~ газар 去处; ~ хүмүүс 去的人们; дэлгүүрт ~ 到商店去; номын санд ~ 到图书馆去; хүнд ~ 出嫁; ② <作助动词, 表示“去”, “向...去”, “离去”, “到”等之意义>: авч ~ 拿去, 带去, 送去; гүйж ~ 跑去, 跑到;

нисч ~ 飞去; гарч ~ 出去, 走出去, 离开, 走开。

очицгоох **ᠣᠴᠢᠴᠣᠭᠠᠬ** [动] очих 的众动态。

очлох **ᠣᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 迸火星, 闪火花。

очлуур **ᠣᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 打火机。

очно **ᠣᠴᠢᠨ** 见 гарав <植> 乳苣属。

очог **ᠣᠴᠣᠭ** [名] 见 оцог I。

очрол **ᠣᠴᠢᠷᠣᠯ** [名] <电> 跳火花。

очрох **ᠣᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] <电> 跳火花: ~ завсар 火花隙; ~ хүчдэл 火花电压。

очтой **ᠣᠴᠢᠲᠣᠶ** [形] ① 闪火花的, 迸火星的; ② 精神焕发的, 风华正茂的。

очтом **ᠣᠴᠢᠲᠣᠮ** [形] 火花四溅的, 火星飞溅的。

очтох **ᠣᠴᠢᠲᠠᠬ** [动] 火星溅起; 火苗上蹿。

очуулах **ᠣᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] очих 的使动态。

очууштай **ᠣᠴᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠶ** [形] 值得一去的, 需要去的。

оюу(н) **ᠣᠵᠤᠨ** [名] 绿松石, 土耳其玉。

оюулах **ᠣᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] 见 оёулах。

оюун **ᠣᠵᠤᠨ** [名] 智慧, 智力, 理智, 才智; 心理: ~ чанар 智力, 理智, 灵智; ~ билэг <~ билиг> 才智, 智慧, 明智; ~ санаа 精神; ~ санааны хэрэгцээ 精神上的需要; ~ ны ажил 脑力工作; ~ төгөлдөр 有才智的, 智慧的, 聪慧的; ~ ухаан 理智, 智力, 灵智; 精神; 心理; ~ ухамсар 脑海; ~ ухааны аж байдал 精神生活; 心理状况; ~ ухааны төсөөлөл 理性观念; ~ ухааны хэвшил 心理气质; ~ ухааны ажилтан 脑力劳动者; ~ ы ажиллагаа 智力活动; 心理活动; ~ ы амьдрал 精神生活; ~ ы тэжээл 精神粮食; ~ ы хөдөлмөр 脑力劳动; ~ ы чадвар 智力, 才智。

оюунгүйдэх **ᠣᠵᠤᠨᠭᠡᠶᠡᠳᠡᠬ** [动] 变得缺乏理智, 变得不聪明。

оюут **ᠣᠵᠤᠲ** [形] 参见 оюутай。

оюутай **ᠣᠵᠤᠲᠠᠶ** [形] 聪明的, 智慧的, 聪颖的, 理智的, 机智的。

оюутан **ᠣᠵᠤᠲᠠᠨ** [名] ① 大学生; ~ сурагч-

дын хөдөлмөрийн гавшгай отряд 大学生劳动突击队; ~ны тоглоом 大学生运动会; оюутны зөвлөл 大学生会; Олон улсын Оюутны Холбоо 国际大

学生联合会; ● 知识分子; ◇ ~ сэхээ-тэн 知识分子.

оюуч **ᠣᠶᠤᠴᠢ** [形·名] ① 聰明的, 有智慧的; ② 智者, 哲人.

о **ᠣ** I 蒙语第十七个字母.

о **ᠣ** II [感] 喔.

о **ᠣ** III [名] 粗糙; 毛病, 瑕疵, 碴儿; 毛边: ~ эрэх 挑剔, 挑毛病, 吹毛求疵, 找碴儿; ~ үгүй 无瑕疵的, 无毛病的, 光滑的, 光滑的; ~ сэв 毛病, 碴儿; ~ сүлдэс 毛病, 瑕疵; ~ сэв эрэх 挑毛病, 挑剔, 吹毛求疵.

өв **ᠥᠪ** [名] 遗产: ~ хөрөнгө 遗产, ~ хувь 遗产; 股份; ~ булаалдах 争夺遗产; ~ залгамжлагч 遗产的继承人; ~ идэх 把遗产攫为己有; ~ залгамжлагч (法) 继承人; ~ тэгш торних 和谐发展; манай ард түмний соёлын ~ 我国劳动人民的文化遗产; ◇ ~ соёл 文化遗产.

өвгөвтөр **ᠥᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 年岁大的, 年老的: ~ хүн 老年人, 年岁大的人.

өвгөд **ᠥᠪᠦᠭᠦᠳᠦ** [名] өвгөн 的复数; ① 老人们, 老头子们; ② 祖辈的人们: ~ дээдэс 祖辈, 先辈, 长辈; ~ ийн үг 老人的话.

өвгөжөөр **ᠥᠪᠦᠭᠦᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] 见 өвгөжөөр.

өвгөлжинө **ᠥᠪᠦᠭᠦᠯᠵᠢᠨᠡ** [名] (动) 三和尚 (鸟名).

өвгөн **ᠥᠪᠦᠭᠡᠨ** [名·形] ① 老年人, 老头子, 高齡者, 長老: буурал ~ 白发苍苍的老头; өвгөд хөгшид 老人们, 老头们; 先人们, 祖先们; ② 很老的, 老年的, 高齡的: ~

хүн 很老的人, 老头子; ◇ долоон ~ (天) 大熊星座.

өвгөндүү **ᠥᠪᠦᠭᠡᠨᠳᠡᠭᠦ** [形] 老相的, 显老的.

өвгөр **ᠥᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] 年老的, 年迈的.

өвгөрөл **ᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠦᠯ** [名] 年老.

өвгөрөх **ᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠦᠬᠡ** [动] 上年纪, 变老, 显老, 衰老.

өвгөрүүлэх **ᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өвгөрөх 的使动态.

өвгөрхүү **ᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠭᠦ** [形] 老相的, 衰老的.

өвгөтөр **ᠥᠪᠦᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 年老的, 老相的.

өвгөчүүл **ᠥᠪᠦᠭᠦᠴᠢᠭᠦᠯ** [名] 老人们, 老头子们; 長老, 祖輩.

өвдгөвч **ᠥᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠪᠴᠢ** [名] 护膝.

өвдгөнцөр **ᠥᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 小膝盖.

өвдөг (өвдгөн) **ᠥᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠨ** I [名] ① 膝盖; 膝部, 膝关节; өвдгөө хүртэл шаварт шигдлээ 陷入直到膝盖的泥泞中; ~ дээрээ сөхрөх 下跪; ~ дээрээсээ буудах (军) 跪射; ~ шороодох (体) 被摔倒 (摔跤时被摔得膝盖盖地); ~ мушгих (体) 拧膝盖骨 (摔跤法); ~ ний нүд 膝的腿部; ~ хумбих 单腿坐臀下; ~ зэрэгцэн суух 并膝坐, 并排坐; ② 骆驼膝盖上的鬃: тэмээний ~ зогдор авч байв 剪下的骆驼膝盖上的鬃毛; ③ 山谷突鼓处: уулын ~ 山麓突鼓处, 山麓凸处.

- өвдөг** **ᠪᠦᠳᠦᠭ** I [名]〈医〉腺膜炎, 麦粒肿, 针眼: нүдэнд нь ~ гарчээ 他眼皮上长了一个针眼.
- өвдөгдөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠳᠦᠬᠡ** [动] 拧住膝盖; 掐拿膝盖.
- өвдөглөгдөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠳᠦᠬᠡ** [动] өвдөглөх 的被动态.
- өвдөглөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ①用膝盖压, 用膝盖顶, 用膝盖挤: ~н хугалах 用膝盖顶住折断; ②以膝盖跪坐: ~н буудах 跪射.
- өвдөглөцгөөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] өвдөглөх 的众动态.
- өвдөглүүлэх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① өвдөглөх 的使动态; ②意同 өвдөглөгдөх.
- өвдөгтөс** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠲᠦᠰ** [名] 膝关节炎.
- өвдөгцөө** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠴᠡᠭᠡ** [形] 到膝盖的: ~ ус 齐膝盖的水, 到膝盖的水; ~ цас 到膝盖深的雪, 没膝的雪.
- өвдөгч** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠴ** I [名] ①覆膝物, 护膝; 套裤; ②(拴驼羔膝部的)拴绳, 系绳.
- өвдөгч** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠴ** II [名] 短颈小口的陶器; 长颈壶: архины ~ 酒坛子.
- өвдөгчлөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠴᠯᠡᠬᠡ** [动] ①用膝盖压, 用膝盖顶; ②以膝盖坐.
- өвдөл** **ᠪᠦᠳᠦᠯ** [名] (食物之)残渣, 碎块: ~ цөвдөл 残渣剩饭.
- өвдөлт** **ᠪᠦᠳᠦᠯᠲ** [名] ①疼, 痛; ②生病, 病状: ~ийн байдал ямар байна? 病情如何?
- өвдөм** **ᠪᠦᠳᠦᠮ** [形] 疼痛的, 感到疼痛的, 引起疼痛的.
- өвдөмтгий** **ᠪᠦᠳᠦᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 容易得病的, 容易生病的.
- өвдөмхий** **ᠪᠦᠳᠦᠮᠬᠢ** [形] 疼痛的, 易疼的.
- өвдөөх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] өвдөх 的使动态.
- өвдөх** **ᠪᠦᠳᠦᠬᠡ** [动] ①疼痛: толгой ~ 头痛; өвдтөл цохих 打痛; ②得病, 患病: хэн өвдсөн бэ? 谁病了?
- өвдүүлэх** **ᠪᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өвдөх 的使动态.
- өвийх** **ᠪᠦᠪᠢᠬᠡ** [动] 竖起: үсээ ~ 毛发竖起.
- өвийлгэх** **ᠪᠦᠪᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] өвийх 的使动态.

- өвлөгч** **ᠪᠦᠯᠦᠭᠴ** [名]〈法〉继承人: ~ гүй облигаци 绝户债券.
- өвлөх** **ᠪᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 继承遗产, 占据遗产: ~н авсан эд хөрөнгө 继承的财产、遗产.
- өвлөцгөөх** **ᠪᠦᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] өвлөх 的众动态.
- өвлүүлэх** **ᠪᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өвлөх 的使动态.
- өвлүүлэхүйц** **ᠪᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡᠬᠡᠭᠢᠶᠢᠴᠢ** [形] 继承的, 继往开来的.
- өвөг** **ᠪᠦᠪᠦᠭ** I [名] 祖宗, 先人, 祖先, 前辈: ~ эцэг, ~ аав 祖父, ~ дээдэс 祖宗, 祖先, 先人, 长辈; элэнц ~ 曾祖父; хуланц ~ 高祖父; өндөр ~ 始祖; ~ хэл 原始语; ~ хэв шинж 原型.
- өвөг** **ᠪᠦᠪᠦᠭ** II [名] (禽鸟类之)冠毛, 凤头.
- өвөгжөөл** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠵᠡᠭᠡᠯ** [形] 上年纪的, 年老的; 老态龙钟的; 老年人, 老头子; ~ настай 上了年纪的, 年迈的.
- өвөгжөөр** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] 参见 өвөгжөөл.
- өвөгрөх** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠷᠡᠬᠡ** [动] 上年纪, 变老, 显老, 年老.
- өвөгрүүлэх** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өвөгрөх 的使动态.
- өвөгт** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠲ** [形] 有冠毛的, 有凤头的(鸟禽).
- өвөгчлөх** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠴᠯᠡᠬᠡ** [动] 尊敬老年人, 敬老.
- өвөгчүүд** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠴᠦᠭᠦᠳ** [名] ①老人们, 长辈子, 老头, 老年人; ②祖辈.
- өвөгчүүл** **ᠪᠦᠪᠦᠭᠴᠦᠭᠦᠯ** [名] 参见 өвөгчүүд.
- өвөл** **ᠪᠦᠪᠡᠯ** [名] 冬天, 冬季: ~ болов 冬天到了; хатуу ~ 严冬; хүйтэн ~ 寒冬; өвлийн хувцас 冬季服装; өвлийн туйл 冬至; өвлийн уур орох 立冬.
- өвөлжилт** **ᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠢᠯᠲ** [名] 过冬.
- өвөлжин** **ᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠢᠨ** [副] 在整个冬季里.
- өвөлжих** **ᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] 过冬: би хотод ~но 我在城里过冬.
- өвөлжөө(н)** **ᠪᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠡ(н)** [名]〈牧〉冬营地, 过冬处, 冬季驻屯所, 冬牧地: ~нд буух 住到冬营地里去; ~ндөө өвөлжих 在冬营地过冬.

өвөлжөөлөх ᠪᠦᠪᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ (动)〈牧〉迁到冬营地; 在冬营地过冬, 在冬牧地过冬.

өвөлжөөлүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) өвөлжөөлөх 的使动态.

өвөлжөөлцгөөх ᠪᠦᠪᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ (动) өвөлжөөлөх 的众动态.

өвөлжүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) өвөлжих 的使动态.

өвөлшил ᠪᠦᠪᠡᠰᠢᠯ [名] өвөлших 的名词.

өвөлших ᠪᠦᠪᠡᠰᠢᠬᠡ (动) 过冬, 越冬.

өвөн ᠪᠦᠪᠡᠨ [名] (鸟禽的) 凤头.

өвөө ᠪᠦᠪᠡ [名] 祖父: ~ дээдэс 祖先; ~ аав 太爷; ~ ёс 宗法, 宗法制度; ~ ёсын үзэл санаа 宗法思想.

өвөөлж ᠪᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠡ [名]〈动〉戴胜(鸟); ◇ ~ толгой (动) 寿星头(鸟名).

өвөөлжгөнө ᠪᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠦ (名)〈动〉参见 өвөөлж.

өвөөлжин ᠪᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠵᠡᠨ [名]〈动〉戴胜属: ~ ий баг 戴胜目; ~ ий овог 戴胜科.

өвөөхэй ᠪᠦᠪᠡᠬᠡᠢ [名]〈动〉小鸟.

өвөр ᠪᠦᠪᠡ I [形] 南方的, 南面的; 前方的, 前面的; 山阳面的: уулын ~ 山之阳面; 山南面; мал уулын ~ т билчиг байна 在山的阳(南)面牧放牲畜; биеийн ~ тал 身体前部; Өвөр Монгол 内蒙古.

өвөр ᠪᠦᠪᠡ II [名·形] ① 怀, 怀里; 胸; 胸兜: тамхиныхаа савыг ~ төө хийв 将自己的烟荷包揣在怀中; өврийн цаг 怀表; ~ дээр нь суух 坐在他的怀中; өврийн дэвтэр 手册; өврийн мөнгө 零用钱; ◇ ~ карман 兜, 暗兜, 胸兜; ② 内, 内里的, 内面的; ~ шугам 〈军〉内线: ~ тал 正面.

өвөрдөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠳᠡᠬᠡ (动) 走山阳面, 走山南面.

өвөрлөгч ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠭᠴᠢ [名·形] ① 内蒙古, 内蒙古人; ② 内蒙古的: ~ хүн 内蒙古人.

өвөрлөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ I [动] ① 参见 өвөртлөх; ② (转) 抱恨, 怀恨, 仇恨: өшөө ~ 怀着仇恨.

өвөрлөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ II [动] 走山阳面; 走山南

面; хонь уул ~ ж билчив 羊群放牧在山南面.

өвөрлөцгөөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ I [动] өвөрлөх I 的众动态.

өвөрлөцгөөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ II [动] өвөрлөх II 的众动态.

өвөрлүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ I [动] өвөрлөх I 的使动态.

өвөрлүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ II [动] өвөрлөх II 的使动态.

өвөрмиц ᠪᠦᠪᠡᠷᠮᠢᠴᠢ [形] 见 өвөрмөц.

өвөрмөц ᠪᠦᠪᠡᠷᠮᠡᠴᠢ [形] 独特的, 与众不同的, 特殊的, 别出心裁的: ~ байдал 特点, 特征; ~ бодис 〈解〉固有物质; ~ бус халдвартын үетэс 非特殊传染性关节炎; ~ заншил 独特性格, 特殊习惯; ~ зүй тогтол 特殊的规律; ~ наалдуур 特殊凝集素; ~ нотолгоо 特殊归纳; ~ нөхцөл 特定条件; ~ өвчин 特殊疾病; ~ танихуй 特殊认识; ~ урвал 特殊反应; ~ урлаг 独特的艺术; ~ чанар 特性; ~ онцлог 特点, 特征; ~ хэллэг 〈语〉成语.

өвөрмөцжих ᠪᠦᠪᠡᠷᠮᠡᠴᠢᠵᠢᠬᠡ (动) 变独特, 变特殊.

өвөрмөцжүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠷᠮᠡᠴᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) өвөрмөцжих 的使动态.

өвөрөмсөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠦᠮᠰᠡᠬᠡ (动) 据为己有, 变为自己的.

өвөртлөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠯᠡᠬᠡ (动) 放在怀里, 揣在怀里, 放入胸兜里: бээлийгээ ~ в 把手套放在怀里; хүүхэд өвөртөлж унтав 把孩子搂在怀里睡着了.

өвөртлүүлэх ᠪᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ (动) өвөртлөх 的使动态.

өвөрч ᠪᠦᠪᠡᠷᠴᠢ I [形] 易疲倦的, 不耐乏的, 易厌倦的.

өвөрч ᠪᠦᠪᠡᠷᠴᠢ II [形] 好庇护的, 好拉拢的, 好偏爱的, 好溺爱的(人).

өвөрчлөх ᠪᠦᠪᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠬᠡ (动) ① 占有财产; ② (转) 庇护, 拉拢, 偏爱, 溺爱, 特殊对待, 特别亲热; ③ 装饰打扮, 粉饰; ④ 修订, 更改, 改变.

өврөх ᠥᠪᠦᠷᠦᠬᠡ [动] ① 乏, 疲倦, 感觉无力, 虚弱; ② 腐烂, 变质; 退色; ③ 变干, 枯.

өвс(өн) ᠥᠪᠦᠰᠡ [名] 草: ~ өнд гарах 去割草; ~ авах ① 准备干草; ② 割草; эмийн ~ 药草; ~ бухалдах 堆草; ~ нуруулдах 把草打成垛子; ~ хадах 割草; ~ хадах станц 割草站; ~ хадах машин 割草机, 打草机; ~ нөөс буух 打草工作结束; ~ хураах 收集干草; ~ ний иш 草茎; ~ шиг (转) 像一根草 (形容消瘦或轻); ~ ний хадуур 割草大镰刀; ~ ний хашаа 草圈; ~ дүйзлэх 捆草; 堆草; ~ өн овоохой 草棚; ~ өн гэр 草房; ◇ ~ **тэжээл**, ~ **бордоо** 草料; ногоо ~ 青草.

өвсвээн ᠥᠪᠦᠰᠦᠪᠡᠨ [代] 自身, 自己; 自然, 自行: ~ мэдэх хэрэгтэй 自己应该知道的; 自然应知道的.

өвслөг ᠥᠪᠦᠰᠯᠡᠭ [形] <植> 草本的, 草质的: ~ ургамал 草本植物; ~ хөвөнхэй <植> 草棉; ~ эш 草质茎.

өвслөх ᠥᠪᠦᠰᠯᠡᠬᠡ [动] 给草, 喂草: малд ~ 给牲口喂草.

өвслүүлэх ᠥᠪᠦᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвслөх 的使动态.

өвсөрхөг ᠥᠪᠦᠰᠦᠷᠬᠡᠭ [形] ① 草茂盛的, 草多的: ~ газар 水草茂盛的地方; ② 草状的, 如草的; 草本的: ~ ургамал <植> 草本植物.

өвсөрхүү ᠥᠪᠦᠰᠦᠷᠬᠡᠭᠦ [形] 参见 өвсөрхөг.

өвстөх ᠥᠪᠦᠰᠲᠡᠬᠡ [动] (庄稼地里) 长满杂草, 长满莠草, 杂草丛生.

өвстэй ᠥᠪᠦᠰᠲᠡᠢ [形] 杂草丛生的, 有草的.

өвстэйвтөр ᠥᠪᠦᠰᠲᠡᠢᠪᠲᠦᠷ [形] 多草的: ~ гатлам намаг 多草可通行的沼泽; ~ намаг 多草沼泽.

өвсчин ᠥᠪᠦᠰᠴᠢᠨ [名] 割草人, 打草人.

өвтгөх ᠥᠪᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ [动] 使痛苦, 使疼痛.

өвтгөх ᠥᠪᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ [动] өвдөх 的使动态.

өвтгүүлэх ᠥᠪᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвтгөх 的使动态.

өвтэгш ᠥᠪᠦᠲᠡᠭᠰᠢ [形] 见 өвтэгш.

өвтэгш ᠥᠪᠦᠲᠡᠭᠰᠢ [形] ① 隆重的, 盛大的; 光辉的: ~ их цуглаан 隆重的集会, 盛大的集会; ~ үе 光辉的时代; ② 尊贵的; ③ 懿.

өвхгөр ᠥᠪᠦᠬᠡᠭᠦᠷ [形] ① 上部向前倾的, 前弓的, 弓着身的: морин дээрээ нэг ~ амьтан суужээ 马背上坐着一个弓着身的家伙; ② 参见 хөвхгөр I.

өвхийлгөх ᠥᠪᠦᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ [动] өвхийх 的使动态.

өвхийх ᠥᠪᠦᠬᠢᠶᠢᠬᠡ [动] ① 上部前倾, 前弓, 弓身坐: морин дээрээ ~ н суух 弓身骑在马上; ② 参见 хөвхийх.

өвхөг ᠥᠪᠦᠬᠡᠭ [名] 见 ~ ~ хийх 参见 өвхөгнөх.

өвхөгнөх ᠥᠪᠦᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ [动] ① 一下下前倾, 向前一弓一弓, 在马背上颠动; ② 飘动, 飘浮, 跳动, 浮动, 坐不稳.

өвхөгнүүлэх ᠥᠪᠦᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвхөгнөх 的使动态.

өвхөлзөх ᠥᠪᠦᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ [动] 参见 өвхөгнөх.

өвхөлзүүлэх ᠥᠪᠦᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвхөлзөх 的使动态.

өвхөс ᠥᠪᠦᠬᠡᠰ [名] 见 ~ ~ хийх 参见 өвхөгнөх.

өвцөлдөх ᠥᠪᠦᠴᠡᠯᠳᠡᠬᠡ [动] өвцөх 的互动态.

өвцөлдүүлэх ᠥᠪᠦᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвцөлдөх 的使动态.

өвцөх ᠥᠪᠦᠴᠡᠬᠡ [动] ① 混血; ② 结合; 相吻合, 相符合; 成对; ③ 闭合, 闭路, 接通(电).

өвч ᠥᠪᠦᠴᠢ [形] 整个的, 全的, 齐全的, 整套的, 完整无缺的: ~ дэлхий 全世界; ~ арьс 完整的皮张; ~ хувцас 全套的服装; ~ хуяг 全副盔甲; ~ зэвсэглэгдсэн 全副武装的; ~ механикжуулах 全盘机械化.

өвчигнөх ᠥᠪᠦᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ [动] ① 装傻, 装疯卖傻; ② 发疯: чи битгий өвчигнөөд бай 你不要装疯卖傻.

өвчигнүүлэх ᠥᠪᠦᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвчигнөх 的使动态.

өвчлөх ᠥᠪᠦᠴᠢᠯᠡᠬᠡ [动] өвчлөх 的共动

态.

өвчин ᠥᠪᠴᠢᠨ [名] ①〈医〉病, 疾病: арьсны ~ 皮肤病; хүнд ~ 重病; өвчний даатгал 疾病保险; халдварт ~ 传染病; нүдний ~ 眼病; ~ тарих 传播疾病, 传染疾病; ~ тусах 患病, 得病; ~ үгдрэх 疾病复发; ~ ээрэх, ~ ороох, ~ эргүүлэх 经常患病, 疾病缠身; ~ ялаарших 病情减轻; ~ д шаналах 苦于病痛; ~ д баригдах 病不离身; ~ д нэрвэгдэх, ~ олох, ~ хүртэх 得病, 患病, 害病; ~ дарах ①病情减轻; ②疾病缠身; ③止痛; ~ намтаах эм 止痛药; ~ намжаах эм 镇痛剂; ужиг ~, архаг ~ 慢性病; өвчний түүх 病历; өвчний онош, өвчний магадлага 病情诊断(书); өвчний акт, өвчний хуудас 疾病证明书; 诊断书; ~ хүндрэх, ~ хүндлэх 病加重, 病情恶化; өвчний нян хорхой 病原菌; ~ хөрөнгө 病原, 传染病的发源地, ◇ ~ зовлон, ~ эмгэг 疾病, 病痛; ~ тахал 瘟疫, 流行病; ④疼痛, 痛苦; 病痛: ~ тэй юу? 痛吗? 有病吗? ~ нь намжиж байна 疼痛止了; ~ номхруулах 镇痛, 止痛; ~ дарах эм (医) 止痛药, 止痛剂; ⑤病态, 狂癖, 酷嗜.

өвчингүй ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠢ [形] ①健康的, 无病的, 无恙的; ②无疼痛的, 无痛苦的.

өвчингүйжилт ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠢᠵᠢᠯᠢᠲᠦ [名] 健康率, 健康程度, 无病率.

өвчингүйжих ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠢᠵᠢᠬᠢ [动] 健康化, 无痛苦化, 变不痛.

өвчингүйжүүлэх ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠢᠵᠢᠬᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвчингүйжих 的使动态; 止痛.

өвчингүйшил ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠢᠰᠢᠯ [名] 〈医〉无病; 无病.

өвчинсөг ᠥᠪᠴᠢᠨᠰᠡᠭ [名] 疾病欲, 罹病妄想.

өвчирхөх ᠥᠪᠴᠢᠨᠢᠷᠬᠡᠬᠡ [动] 患瘵病; ~ хам шинж 瘵病综合症; ~ дэмийрэл 瘵病性妄想.

өвчих ᠥᠪᠴᠢᠬᠡ [动] 剥皮, 剥下, 剥去; хонины арьсыг ~ 剥羊皮.

өвчицгөөх ᠥᠪᠴᠢᠬᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ [动] өвчих 的众动

态.

өвчлөл ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠯ [名] 〈医〉①生病, 患病; 发病; ②病况, 病情.

өвчлөлт ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠯᠲᠦ [名] 生病; 发病率, 患病率.

өвчлөмтгий ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠮᠲᠦᠭᠢᠢ [形] 易得病的, 病态的.

өвчлөх ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ [动] 〈医〉生病, 患病, 发病, 害病, 得病.

өвчлөхүй ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠢ [名] 患病率, 发病率.

өвчлүүлэх ᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвчлөх 的使动态.

өвчтөн ᠥᠪᠴᠢᠲᠦᠨ [名] 〈医〉病号, 患病者, 病人: эмнэлэгт хэвтэж байгаа ~ 住院的病人; ~ ийг хүлээн авах газар 〈医〉接诊室.

өвчтэй ᠥᠪᠴᠢᠲᠡᠢ [形] ①〈医〉有病的, 不健康的, 染病的; ~ хүн 病人; ~ болох 害病; ②疼痛的, 有痛苦的; ③病态的, 狂态的, 发狂的.

өвчүү (н) ᠥᠪᠴᠢᠭᠦ [名] 〈解〉胸骨; 心坎; ~ ний ойс 胸尖骨; ~ ний хуруу 胸岔小骨; ~ ний халбага 胸窝; 心窝; ~ ний хяр 胸(骨)脊; ~ бамбай булчин 胸内甲状肌; ~ нд түшүүлэх 全神贯注; ~ ний яс 胸骨; ◇ ~ сэцэн 聪慧, 贤明; ~ нимгэн 明智的, 贤明的.

өвчүүвч ᠥᠪᠴᠢᠭᠦᠪᠴᠢ [名] 护胸.

өвчүүлэх ᠥᠪᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өвчих 的使动态.

өвш ᠥᠪᠴᠢᠬᠡ [名] 参见 өвч: ~ эрвээхэй(动) 灯蛾.

өвших ᠥᠪᠴᠢᠬᠡᠨᠡ [动] 继承遗产; (转)变为富有.

өвнийх ᠥᠪᠴᠢᠨᠢᠬᠡ [动] 参见 өөвийх.

өвгөгөр ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠭᠦᠷ [形] 参见 өөвгөр.

өгдөх ᠥᠪᠴᠢᠳᠡᠬᠡ [动] 参见 дийлдэх; 战败, 失败.

өгзнөх ᠥᠪᠴᠢᠨᠭᠡᠨᠡ [动] эгэх 的短暂体.

өгзөг ᠥᠪᠴᠢᠭᠡᠭᠡ [名] 〈解〉臀部: өгзгийн мэдрэлийн судал 臀部神经; ~ ний яс 坐骨; ~ ний хавь, ~ ний орчин 臀区, ~ ний мэдрэлтэс 会骨神经炎.

- өгий** **ᠯᠠᠭᠢ** [名] ① 姐姐: ~ эгч 姐姐; ② (敬)(对女人的尊称)大婶, 大娘, 大姐.
- өглөг** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] ① 施舍物, 赈济品, 恩赐: ~ өгөх 捐助, 施舍, 分发施舍物, 恩赐; ~ ийн эзэн 施主; ② 债务, 应付未付债, 放债: ~ авлага 债务; ~ тэй тэнцэл 逆差, 入超; ③ 捐献, 捐助, 捐款.
- өглөглөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] ① 施舍, 恩赐; ② 捐献, 捐助, 捐款.
- өглөгч** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形·名] ① 慷慨的, 大方的, 毫不吝啬的, 为施舍的, 为助人的: ~ хүн 毫不吝啬的人, 慷慨的人; ② 布施者, 施主.
- өглөө(н)** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 早晨: ~ бүр 每天早晨; ~ эрт 清早; маргааш ~ 明天早晨; ~ ний цай 早茶; ~ ний мэнд хүргэе 早安; ~ ний хоол 早餐.
- өглөөгүүр** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [副] 在早晨, 在清晨: тэд ~ гарлаа 他们早晨动身了.
- өглөөжин** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [副] 整个早晨.
- өглөөхөн** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] 清晨的.
- өгнөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] 丰裕平安地过冬; ◇ ~ сөгнөх 丰裕平安地度过冬天.
- өгөгдөл** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 给, 给予, 供给, 呈递; 给予的东西, 发送品.
- өгөгдөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] өгөх 的被动态.
- өгөгдөхүүн** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] ① 给予物, 发送品, 呈递物; ② (技)呼波表.
- өгөгүү** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] 贫穷的: ~ ядуу 贫穷的; ~ хоосон 贫苦的; ~ анги 无产阶级.
- өгөлгө** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 债务.
- өгөлт** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 给予, 配给.
- өгөлцөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] ① өгөх 的共动态; ② 共同做, 一起做.
- өгөө** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** 见 ~ аваа 债务: ~ аваатай, ~ тэй аваатай ① 相互有来往, 礼尚往来, 有友情; ② (转)势均力敌.
- өгөөдөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] 参见 өгөөтөх.
- Өгөөдэй** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] (史) 窝阔台(元太宗): Өгөөдэй хаан 窝阔台汗.

- өгөөж** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 盈利, 效益.
- өгөөжит** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] 参见 өгөөжтэй.
- өгөөжтэй** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] ① 有收获的, 有效益的, 有盈利的; ② (转) 天赐的, 有天赋的, 有禀赋的.
- өгөөлэй** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** 见 ~ шулганаа <动> 白喉石鹑.
- өгөөмж** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] (理) 效率, 功率; (电) 输出; (经) 效益, 盈利.
- өгөөмөр** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] ① 丰富的, 富裕的: ~ жил 丰年; ~ бороо 喜雨, 及时雨, 甘露; ~ булаг 涌泉; ~ баян ардын коммун 富裕的人民公社; ② 慷慨的, 大方的, 乐于助人的: ~ хүн 慷慨的人; ~ тусламж 慷慨的援助.
- өгөөмөрч** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形·名] ① 慷慨的, 大方的, 乐于助人的; ② 慷慨的人, 好助人者.
- өгөөтөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] (意即 өгөөд орхих) 已经给, 全都给, 彻底给.
- өгөөш** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 诱饵.
- өгөр** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [形] ① 破旧的, 衰败的; ② 退色的: ~ даах ① 退色; ② 破旧; ~ өнгөтэй даавуу 退色的粗布; ◇ ~ заараг <动> 大鸨鸷.
- өгөршил** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [名] 风化, 蒸发: өгөршлийн бүс 风化带; өгөршлийн царцдас 风化壳; өгөршлийн эртний царцдас 古代风化壳; ~ үйлчлэл 风化作用.
- өгөрших** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] ① 用旧, 破旧, 衰败, 变陈腐, 腐朽: өгөрсөн дээвэр 颓塌, 腐烂的屋顶; ② 退色; ③ 风化, 消失.
- өгөршүүлэх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] өгөрших 的使动态.
- өгөрших** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] өгөрших 的完成体.
- өгөх** **ᠯᠠᠭᠢᠨ** [动] ① 给, 给予; 贡献, 供给, 呈递: ~ байр (体) 发球区; ~ шугам ① (体) 发球线; ② (邮) 发件地; заавар ~ 给指示, 指导; даалгавар ~ 交给任务; зөвшөөрөл ~ 予以批准; тушаал ~ 下命令; 下达委任令; цохилт ~ 给予打击; хариу ~ 给予回答; өрөгдөл ~ 呈

递申请书; хэл ~ 传话, 带讯; шагнал ~ 授奖; бэлэг ~ 馈赠礼物; эм ~ 给药; баярын бичиг ~ 致贺信; мөнгө ~ 给钱; тусыг ~ 给予利益; үнэ ~ 加价; 给价; нэр ~ 起名; хоч ~ 起外号, 起绰号; дохио ~ 给信号; санал ~ 提意见;投票; хүч ~ 助力; ам өчиг ~ 许诺, 发誓; мэдүүлэг ~, өчиг ~ 招认, 供认; сэтгэлээ ~ 倾心, 交心; жишээ ~ ①给以榜样, 作出示范; ②举例; хэмжээ ~ 给尺寸; 让测量; эрх ~ 授权; үг ~ 宣誓, 发誓; ②(和副动词组成合成谓语, 表示“给…”, “让…”之意); хэлж ~ 告诉, 说给; аваачиж ~ 捎去, 带去; 送去; амсаж ~ 给尝一下; худалдаж ~ 卖给; зааж ~ 指给; үг зааж ~ 教话, 教给人怎么说; зам зааж ~ 指路; бууж ~ 投降; барьж ~ 给…捕住, 抓住; үзэж ~, харж ~ 给看, 给看一下; өмсгөж ~ ①供给…衣服; ②给…穿上(衣服); арга хэмжээ авч ~ 给采取措施; өгч явуулах 给带去, 捎去, 让拿去; сууж ~ 坐下; гардуулж ~ 授予; 递交; авч өгнө үү 请拿给…, 请给拿…; тусламж үзүүлж өгнө үү 请给提供援助, 请给支援; ~ оршихын тийн ялгал <语> 给在格.

өгөч **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] 传感器, 传感仪; 发送器, 传送器.

өгрөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] ①变破旧, 变衰败, 腐朽, 腐烂; гэрийн бүрээс өгөрч орхив 蒙古包顶破旧不堪了; ②褪色.

өгрүүлэх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгрөх 的使动态.

өгсөл **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] <语> 上行, 逆行, 上升.

өгсөө **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [形] 溯行的, 逆向的; 向上的, 上行的.

өгсөөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгсөх 的使动态.

өгсөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] 逆行, 向上走, 逆流行驶; гол өөд ~ 逆流行驶; уул ~ давхих 向山上奔跑; ~ гэдэс 升肠; ~ хөг <语> 上升调; ~ аялга <语> 上升语调; ~ хувьсгуур 升压变压器; ~ шүршүүр 上射淋浴, 上射喷头; ◇ ~ уруулах (沿河流、山坡等)上上下下.

өгсөцгөөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгсөх 的众动态.

өгсүү **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [形] 上升的, 渐渐上升的; 上涨的; ~ дараалал 上升次第.

өгсүүлэх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгсөх 的使动态.

өгсүүр **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [形] 升高的, 上升的, 向上的; ~ газар 上坡地.

өгсүүрдүү **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [形] 参见 өгсүүр.

өгсчих **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгсөх 的完成体.

өгтөөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгтөх I、II 的使动态.

өгтөөгүй **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [形] ①没被搞的, 没被捉住的; ②(转)没失败的.

өгтөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** I [动] ①意同 өгөгдөх; ②(转)失败; 被超过; мөчөөгөө ~ гүй 打不败的, 超不过的; ③被搞.

өгтөх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** II [动] 巧遇, 邂逅.

өгүүлбэр **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] <语> 句子; энгийн ~ 简单句; нийлмэл ~ 复合句; гол ~ 主句; гишүүн ~ 子句, 成分句; ~ ийн гишүүн 句子成分; ~ ийн зүй 句法.

өгүүлбэрзүй **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] <语> 句法.

өгүүллэг **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] ①论文: эрдэм шинжилгээний ~ 科学论文; ②短篇小说; 短文.

өгүүлүүлэх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгүүлэх I 的使动态.

өгүүлцгээх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгүүлэх I 的众动态.

өгүүлшгүй **ᠶᠡᠭᠦᠨ** I [形] 难说的, 难以形容的, 难以表达的; ~ сайхан 难以形容的美丽.

өгүүлшгүй **ᠶᠡᠭᠦᠨ** II [形] 不可给的, 不可发去的, 不应该给的, 不可寄去的.

өгүүлэгдэх **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [动] өгүүлэх I 的被动态.

өгүүлэгдэхүүн **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] ①主题; ② <语> 主语: гишүүн өгүүлбэрийн ~ 子句的主语; ③主体.

өгүүлэгч **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] <语> 说话者; ~ этгээд 发言一方, 说话者.

өгүүлэл **ᠶᠡᠭᠦᠨ** [名] ①讲话, 说话; үг ~ гаргах 发牢骚; 说闲话; ◇ үг ~ 讲话,

发言; ② 论文, 文章, 评论: тэргүүний ~ 社论; өмнөх ~ бичих 撰写序言(导言).

өгүүлэлдэх **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** [动] өгүүлэх I 的互动态.

өгүүлэлт **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠲᠦ** [名] 参见 өгүүлэл.

өгүүлэмж **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠮᠡᠵᠢ** [名] 讲话, 说话, 言词, 歌词, 台词.

өгүүлэрүүн **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠷᠡᠭᠦᠨ** [名] 叙说, 讲述.

өгүүлэх **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** I [动] 谈话, 述说, 讲.

өгүүлэх **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** II [动] өгөх 的使动态.

өгүүлэхүүн **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠨ** [名] <语> 谓语: ~ бус нийлэмж үг 非谓语句; ~ гишүүн 谓语成分; ~ гишүүн өгүүлбэр 谓语从句; ~ дайвар үг 谓语副词; ~ үйл үг 谓语句; ~ хавсрал нэр 谓语句形容词; ~ харьцаа <语> 表述关系; ~ хэлбэр 谓语句形式; ~ гүй өгүүлбэр 无谓语句.

өгүүлэхүүнжүүлэх **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠨᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 谓语句化.

өгүүр **ᠪᠠᠭᠦᠷ** [名] ① 传感器, 传感仪; ② 传送器.

өгц **ᠪᠠᠭᠦᠳᠦ** [名] 债务.

өгцгөөх **ᠪᠠᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өгөх 的众动态.

өгцөө(н) **ᠪᠠᠭᠦᠳᠡᠶᠢ** [名] 借款, 贷款; ~ тэй хүн 债务人, 负债人, 债户.

өгцөөт **ᠪᠠᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠲᠦ** [形] 参见 өгцөөтэй: ~ эдийн засаг 赤字财政.

өгцөөтөн **ᠪᠠᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠲᠦᠨ** [名] 债务人, 负债者, 债户.

өгцөөтэй **ᠪᠠᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠲᠦᠭ** [形] 有债务的: ~ хүн 债务人.

өгчилгөх **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 让带去, 托人捎带: би чиний юмыг хүнээр ~ е 我托人把你的东西带去.

өгчих **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өгөх 的完成体.

өгш **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** [名] 见 өгөөш.

өгсье **ᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠳᠡᠬᠡᠭᠡ** [名] (鸟禽及鼠类之) 饲料, 食料.

өд(өн) **ᠣᠳᠡ** [名] 翎, 羽毛; 绒毛: тахианы

~ 鸡毛; сумны ~ 箭翎; ~ тэй бичиг 鸡毛信, 快信; ~ өн бөмбөг, ~ өн теннис (体) 羽毛球; ~ өн хөнжил 鸭绒被子; ~ өн малгай 雁翎帽; ~ өн гүвүүр 羽毛掸子; ~ өн гартаам 铁毛璐; ~ өн сэrvээт загас (动) 刺鲈类; ~ өн үүл 羽状云, 卷云; ~ нөөс хөнгөн, сумнаас хурдан 比羽毛轻, 比箭快(形容阉割牲畜之麻利动作).

өдгөө **ᠣᠳᠡᠭᠡᠭᠡ** [副] <书> 现在: ~ цаг 现在; эртэн ~ 古今; ~ мөд 即刻.

өдгөөчлөл **ᠣᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠯ** [名] 现代化.

өдгөөчлөх **ᠣᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 现代化.

өдгүй **ᠣᠳᠡᠭᠦᠢ** [动] 昏睡的; 睡不醒的.

өдий **ᠣᠳᠡᠶᠢ** I [副] 还不到时候, 还早: чи явах ~ юу? 你还不走吗? ~ байна 还早着呢; гүйцэх ~ 还没有完成, 离完成还早着呢.

өдий **ᠣᠳᠡᠶᠢ** II [形·副] ① 这样的, 这么; 这样多, 这么多, 这些; ~ чинээ 这么样的; 这样多的; төдий жил 许多年; ~ төдий дахин 很多次; ~ их мал 这么多的牲畜; ~ өндөр бол! 有这么高啊! ◇ ~ төдий 大量的, 很多的, 一系列的, 各种各样的; ② 这个时候, 这会儿, 这功夫, 这时期: ирэх ~ цаг 将来的此时; өчигдөр яг л ~ д бид ирсэн 昨天正在这时候我们来了; ~ д говьд дулаахан байгаа 这个时候在戈壁地区比较暖和; маргааш ~ д бид хотод байна 明天这时候我们就在城里了.

өдийхөн **ᠣᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠨ** [副] өдий I 的小称; ① 不过是, 只是; 就这么样, 就这么多; ② 总共只有, 仅仅这些, 就这点; ③ 差得远; ④ 不马上, 还不; 这会儿不..., 这时候尚未...

өдийчнээ **ᠣᠳᠡᠶᠢᠬᠡᠨᠡᠭᠡ** [副] 就是这样, 就这么多, 总共这些, 仅仅这些: ~ их 就这么大; ~ урт 就这么长.

өдлөг **ᠣᠳᠡᠯᠡᠭᠡ** [形] 羽毛多的, 羽毛状的: ~ могоохой <植> 羽叶短柄草.

өдлөх **ᠣᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 生羽毛, 生翎毛, 生绒毛; ② 安上翎毛, 以羽毛装饰; 以绒毛装饰: сум ~ 以羽毛装饰箭; ③ 拔掉羽毛, 拔去翎毛, 拔去绒毛.

- өдлүүлэх** *ᠥᠳᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өдлөх 的使动态.
- өдмөг** *ᠥᠳᠦᠮᠦᠭ* [形] 毛茸茸的.
- өдөгдөх** *ᠥᠳᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] өдөх 的被动态.
- өдөлцөх** *ᠥᠳᠦᠯᠦᠴᠡᠬᠡ* [动] өдөх 的共动态.
- өдөө** *ᠥᠳᠡᠭ* [副] 现在.
- өдөөгдөх** *ᠥᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] өдөөх 的使动态.
- өдөөгүүр** *ᠥᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠦᠷ* [名] 兴奋性, 兴奋剂.
- өдөөгч** *ᠥᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠴᠢ* [名] ①挑起者, 肇事者, 煽动者, 挑拨者, 唆使者; 幕后操纵者: хатган ~ 煽动者; 挑衅者; дайн ~ 战争贩子, 战争挑拨者; ②挑衅者; ③引诱者, 勾引者.
- өдөөл** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠯ* [名] ①挑起, 引起, 挑动, 煽动, 挑拨, 唆使; ②挑衅; ③引诱, 勾引.
- өдөөлгөх** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] өдөөх 的使动态.
- өдөөлөг** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠦᠭ* [名] ①挑动; 煽动, 挑拨, 唆使; ②挑衅; ③引诱, 勾引.
- өдөөлт** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠲᠦ* [名] өдөөх 的名词.
- өдөөх** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өдөх 的使动态; ①挑起, 引起, 发起, 激励, 煽动, 挑动, 挑拨, 唆使: хэрүүл ~ 挑起争吵; хатган ~ ①挑拨, 煽动, 引起, 惹起, 挑起; ②挑衅; империалистууд дайн ~ ийг хүсч байгаа 帝国主义者企图挑起战争; ③挑衅: зэвсэгт ~ н хатгалга 武装挑衅; ~ н хатгах <法> 教唆; ④勾引, 引诱, 诱入: дайсныг ~ н урхинд оруулах 诱敌入陷阱, 诱敌入圈套; ~ цэрэг 诱敌部队, 迷惑敌人的部队.
- өдөөхөн** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* [副] өдөө 的小称.
- өдөөхь** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠬᠢ* [形] 现代的, 近代的.
- өдөөцгөөх** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өдөөх 的众动态.
- өдөөчих** *ᠥᠳᠡᠭᠡᠳᠢᠬᠡ* [动] өдөөх 的多次体.
- өдөр** *ᠥᠳᠦᠷ* [名] ①日, 日子, 天; 白天, 昼: ~ болгон, ~ бүр, ~ тутам 每日, 每天, 天天; өдрийн бүтээл 日产量; өдрийн ханшаар төлөх 支付时价; өдрөөр (тооцон) хөлслөх 按日雇佣; гэгээн цагаан ~ 光天化日; ~ өнгөрөхгүй 寂寞嫌昼长; ~ уртсах 白

昼变长, 天变长; өдрийн ажил 日工活, 零工; өдрийн ажилчин 日工, 短工; өдрийн мэдээ 每日新闻, 零讯; өдрийн марш 日行军, 白昼行军; өдрийн ханш 当日行市, 日牌价; өдрийн хүч 日工, 短工; өдрийн суудал, өдрийн ээлж 日班; өдрийн эрвээхий <动> 蝶类; ~ тутмын зардал 日常费用; ~ тутмын хэрэглээ 日常消费; өдрийн сонин 日报; арван өдрийн чөлөө гуйв 请了十天假; ~ туж, ~ турш, ~ дуусан 整天, 终日; ~ өнгөрөх тутам 逐日, 日益; ~ дүүл, ~ дунд 正午, 晌午; ~ өөс ~ т 日益, 越来越, 一天比一天; ~ шөнөгүй 日以继夜, 不分昼夜; өдрөө хүлээх 等待死日, 临终, 濒于死亡; ~ төө хүрэх 当日内到达; баярын ~ 节日; баярын өдрүүдэд 在节日期间; сайн ~, бүтэн сайн ~ 星期日; хагас сайн ~ 星期六; төрсөн ~ 生日; амралтын ~ 假日; ажлын ~ 工作日; хөдөлмөр ~ 劳动日; шинэ жилийн ~ 新年, 元旦; ~ дутмын ажлын хувцас 日常工作服; өдрийн тэмдэгт (邮政) 日戳; өдрийн од шиг 如同白天的星星(形容稀少、罕见); ②(第几日之) 日, 号: майн нэгний ~ 五月一日; долоон сарын арван нэгний ~ 七月十一日; гурваны ~ 三日, 三号.

өдөржин *ᠥᠳᠦᠷᠵᠢᠨ* [副] 整天, 全天, 在一夫之内; ~ гэртээ суулаа 整天呆在家里; ~ шөнөжин 日日夜夜.

өдөрлөг *ᠥᠳᠦᠷᠯᠦᠭ* [名] (进行某种活动之) 日; найрамдлын ~ 友好日.

өдөрлөх *ᠥᠳᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] (在书信等上面) 注上日期, 标上日期.

өдөрлүүлэх *ᠥᠳᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өдөрлөх 的使动态.

өдөртэй *ᠥᠳᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] 日间的; ~ худалдаа 日营商业, 市场商业.

өдөрч *ᠥᠳᠦᠷᠴᠢ* [名] 日行, 日程: арван ~ ийн газар 需行十日的路程.

өдөрчлөх *ᠥᠳᠦᠷᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ①走路, 赶路; ②以日计算: өдөрчилсөн төлөвлөгөө 日程安排, 日程计划.

өдөх **ᠥᠳᠦᠬᠡ** [动] ① 发起，引起，挑起，挑动，惹起： хөгжөөнтэй яриа ~ 开始愉快的交谈； хэрүүл ~ 引起争吵； ② 挑拨，煽动； 挑衅； ◇ ~ **сэдэх**， ~ **хатгах** 挑拨，煽动； 挑衅； 挑起。

өдөгцөөх **ᠥᠳᠦᠭᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өдөх 的众动态。

өдтөн **ᠥᠳᠦᠲᠦᠨ** [名] 飞禽，鸟类。

өдтэй **ᠥᠳᠦᠲᠡᠢ** [形] 有羽毛的： ~ бичиг 鸡毛信，急件。

өдүүлбэр **ᠥᠳᠦᠭᠦᠯᠪᠦᠷ** [名] ① 挑起，引起，发起； ② 原因，起因。

өдүүлбэрлэх **ᠥᠳᠦᠭᠦᠯᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 挑起，引起，发起，使挑动，惹起。

өдүүлэг **ᠥᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 挑动； ~ хатгалга 挑衅。

өдүүлэгч **ᠥᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 挑动者，挑起者。

өдүүлэх **ᠥᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өдөх 的使动态； ① 挑起，引起，发起，惹起，激动，煽动，挑动，挑拨，唆使： хэрэг ~ 挑起事端； гэмт хэрэг ~ 唆使犯罪者； ② 挑衅； ③ 引诱，勾引。

өс **ᠥᠰ** 见 ~ **загас** (动) 草鱼，白鲢。

өөг **ᠥᠡᠭ** [形] ① 饱足的，滋养的，营养丰富的： ~ хоол 美餐； 营养丰富的食物； ② 吃得饱饱的： гэдэс ~ байна 肚子很饱； ◇ ~ **цаггалан** 饱饱的，吃饱喝足的； ③ 不贪馋的： ~ хүн 不馋的人。

өөгдөх **ᠥᠡᠭᠦᠳᠦᠬᠡ** [动] ① 吃得很饱，饕足； ② 疲惫不堪，饥寒交迫。

өөгдүүлэх **ᠥᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөгдөх 的使动态。

өөглөх **ᠥᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 让人吃饱，使之吃饱。

өөгших **ᠥᠡᠭᠦᠰᠢᠬᠡ** [动] 吃饱。

өөгшүүлэх **ᠥᠡᠭᠦᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөгших 的使动态。

өөс **ᠥᠡᠭᠦ** [形] 斜坡的，倾斜的： ~ газар 斜坡，倾斜的地方。

өөсөдөх **ᠥᠡᠭᠦᠰᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] ① 倾斜度过大，变得太陡斜； ② 倾倒： орон дээрээсээ ~ жунав 从床上倒下来； ③ (动物瘦弱走不动而) 跌倒，瘫倒，倾倒： хурга өөөдөөд уначихав 小羊羔跌倒在地上。

өөсөдүү **ᠥᠡᠭᠦᠰᠡᠳᠦᠭᠦ** [形] 倾斜的，斜度较大的。

өөсөдүүлэх **ᠥᠡᠭᠦᠰᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөөсөдөх 的使动态。

өөсөсөх **ᠥᠡᠭᠦᠰᠡᠰᠦᠬᠡ** [动] 参见 өөөсөдөх。

өөх **ᠥᠡᠬᠡ** [名] 参见 өөхий。

өөхий **ᠥᠡᠬᠡᠢ** [名] ① 肚囊，上腹部； ② (动物之) 胸口皮。

өөхийлүүлэх **ᠥᠡᠬᠡᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөхийлэх 的使动态。

өөхийлэх **ᠥᠡᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 剥上腹部的皮，剥胸口皮。

өөхлөх **ᠥᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 剥皮； 剥动物胸腹部切成皮条。

өөхөн **ᠥᠡᠬᠡᠨ** I [形] 空阔的，广阔的，宽敞的。

өөхөн **ᠥᠡᠬᠡᠨ** II [形] 较倾斜的，有坡度的： ~ газар 较倾斜的地方，斜坡。

өж **ᠥᠵ** [形] ① 执拗的，固执的； ② 烦琐的，烦杂的： ~ нөр ① 执拗的； ② 烦琐的； ③ 放荡的，淫荡的，堕落的，糜烂的： ~ хүн ① 淫荡的人； ② 执拗的人。

өжилт **ᠥᠵᠢᠯᠲ** [名] ① 腐朽，腐败，腐烂； ② 放荡，荒淫，堕落，糜烂。

өжимтгий **ᠥᠵᠢᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 太顽固的，太固执的，太任性的。

өжимхий **ᠥᠵᠢᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 参见 өжимтгий。

өжнөгө **ᠥᠵᠢᠨᠭᠡ** [形] 固执的，执拗的； 任性的 (性格)。

өжнвхий **ᠥᠵᠢᠨᠪᠡᠬᠢ** [形] 参见 өжимтгий。

өжих **ᠥᠵᠢᠬᠡ** I [动] 执拗，顽固； 顽皮，任性： чи битгий өжөөд бай! 你不要任性!

өжих **ᠥᠵᠢᠬᠡ** II [动] ① 腐烂，变坏，腐朽，霉烂： өжсөн юм 腐烂的东西； ② 放荡，荒淫，堕落，过糜烂生活。

өжөөх **ᠥᠵᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] өжих I、II 的使动态。

өжрөх **ᠥᠵᠢᠷᠦᠬᠡ** [动] 腐烂，糟朽； дээль ~ 衣衫褴褛。

өжүү **ᠥᠵᠢᠮᠡ** [形] ① 调皮的，任性的： ~ гий нь хөдөлгөх 使...起性子，使其任性起来； ② 顽强的，执拗的，悖谬的，怪癖的： ~ зан гаргах 固执行事，表现得任性。

- өжүүлэх** *төлөгдө* [动] өжих I、II 的使动态。
- өжүүн** *төлөг* [形] 参见 өжүү: ~ хүн 任性的人; 执拗的人。
- өжүүрхүү** *төлөгдөг* [形] 参见 өжүүрхэг。
- өжүүрхүүлэх** *төлөгдөгдөг* [动] өжүүрхэх 的使动态。
- өжүүрхэг** *төлөгдөг* [形] ① 较固执的, 较执拗的; ② 较调皮的, 较任性的。
- өжүүрхэх** *төлөгдөг* [动] ① 任性, 调皮; ② 顽固, 执拗, 固执。
- өл** *төл* I [名] ① 营养, 滋养, 养分, 营养价值: ~ шимгүй 无营养; ~ шимтэй 有营养; ~ тэй хоол 有营养的食物; ~ муутай 营养价值差的, 营养不高的; ② 食物, 饭食: ~ залгах 吃一点东西, 解饿; ~ хоол 食物, 食品; ~ гүй 饿乏; ~ даахдаа сайн 耐饿的。
- өл** *төл* II [形] ① 灰白的; ② 喜雀青色: ~ буурал морь 喜雀青色马; ③ 完全的, 彻底的, 整齐的, 贯通的: ~ халзан 全秃的。
- өл** *төл* III [名] 小土包: ~ овоо 土堆, 小土包。
- өлбөгөр** *төлөг* [形] ① 软绵绵的, 软弱无力的: ~ сулхан 软绵绵的; ~ бөөрөнхий 软弱无力的; ② 松散的: ~ муу зохиол 结构松散的作品。
- өлбөлзөх** *төлөгдөг* [动] ① 游逛觅食; ② 昂首张望。
- өлбөлзөцгөөх** *төлөгдөгдөг* [动] өлбөлзөх 的众动态。
- өлбөлзүүлэх** *төлөгдөгдөг* [动] өлбөлзөх 的使动态。
- өлбөлзүүр** *төлөгдөг* [形] 游逛觅食的; 昂首张望的。
- өлбөр** *төлөг* [形] ① 饥饿的, 饿乏的; ② 衰弱的; 病态的, 病恹恹的。
- өлбөргөх** *төлөгдөг* [动] өлбрөх 的使动态。
- өлбөрөл** *төлөгдөг* [名] 饥饿, 挨饿。
- өлбөрөх** *төлөгдөг* [动] 挨饿, 饥饿, 饿乏: өлбөрч үхэх 饿死。

- өлбөрүүлэх** *төлөгдөгдөг* [动] өлбөрөх 的使动态。
- өлбөрхний** *төлөгдөг* [形] 饥饿的, 挨饿的, 空腹的。
- өлбөрчих** *төлөгдөг* [动] өлбөрөх 的完成体。
- өлгий** *төлөг* [名] ① 摇篮, 摇床: ~ н дуу 摇篮曲; ~ тэй хүүхэд 摇篮中的婴儿; хувьсгалын ~ 革命的摇篮; ~ н өшгөлбөр 摇篮腿上的横木; ~ н цамхаг, ~ н цогног 摇篮遮棚。
- өлгийдээнх** *төлөгдөгдөг* [动] өлгийдөх 的短暂体。
- өлгийдөлдөх** *төлөгдөгдөг* [动] өлгийдөх 的共动态。
- өлгийдөх** *төлөгдөг* [动] ① (以襁褓) 包裹 (婴儿); ② 放到摇篮里: хүүхэд ~ ① 包裹婴儿; ② 把婴儿放到摇篮中去。
- өлгийдөцгөөх** *төлөгдөгдөг* [动] өлгийдөх 的众动态。
- өлгийдүүлэх** *төлөгдөгдөг* [动] өлгийдөх 的使动态。
- өлгийдчих** *төлөгдөгдөг* [动] өлгийдөх 的多次体。
- өлгийлэх** *төлөгдөгдөг* [动] 参见 өлгийдөх。
- өлгө** *төлөг* [名] 挂钩: малгайн ~ 挂帽子的钩子, 帽架。
- өлгөч** *төлөгч* [名] 钩子, 钩, 挂东西的工具。
- өлгөгдөх** *төлөгдөг* [名] өлгөх 的被动态。
- өлгөлдөх** *төлөгдөг* [动] өлгөх 的共动态。
- өлгөмөл** *төлөг* [形] 悬垂的, 吊挂的, 悬挂的: ~ шиш 挂面; ~ төмөр зам 高架铁路。
- өлгөө** *төлөг* [名] 参见 өлгөөс。
- өлгөөдмөг** *төлөгдөг* [名] 悬浊液, 悬浮体。
- өлгөөс** *төлөгдөг* [名] 悬挂的东西, 吊挂物。
- өлгөөстэй** *төлөгдөг* [形] 参见 өлгөөтэй。
- өлгөөтэй** *төлөгдөг* [形] 悬垂着的, 吊挂着的, 悬挂着的: толь ~ байна 挂着镜子。

өлгөр ʎʎʎʎ [形] 向上伸出的, 向上抬起的, 抬起头的: ~ толгойтой 向上伸起的头.

өлгөрдөх ʎʎʎʎʎʎ [动] 向上伸出, 抬起头来, 高高翘起.

өлгөрдүү ʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] 向上伸出一些的, 向上抬起一些的, 稍抬起头的.

өлгөрдүүлэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] өлгөрдөх 的使动态.

өлгөрхөн ʎʎʎʎʎʎ [形] өлгөр 的小称.

өлгөх ʎʎʎʎ [动] ① 悬挂, 吊挂, 钩住: малгай дээлээ өлгүүрт ~ 将衣帽挂在衣钩上; дээл ~ 挂衣服; ② (从地上) 吊起来, 钩上来; 挑上来: морин дээрээс ташуураараа ~ н авах 从马上用鞭子把东西挑上来; ③ 套马; ④ (转) 向上走, 逆行, 倒行; ⑤ (转) 挑选, 遴选: эдгээрийн дотроос ~ 从这些里挑选; ⑥ (转) 接话茬, 插话: үг ~ ж авах 接话茬, 插话.

өлгөц ʎʎʎʎʎ [名] 提纲, 提要: утга зохиолын ~ 文学作品提纲; ярианы ~ 发言提纲.

өлгөцгөөх ʎʎʎʎʎʎʎ [动] өлгөх 的使动态.

өлгөцөө ʎʎʎʎʎʎ [名] 抓羊踝骨游戏.

өлгөцөх ʎʎʎʎʎʎ [动] 玩抓羊踝骨游戏.

өлгөчих ʎʎʎʎʎʎ [动] өлгөх 的多次态.

өлгүй ʎʎʎʎʎʎ [形] ① 无营养的, 无养分的; ② 不经饿的; ③ 没吃东西的, 没喂料的, 饿的, 空腹的: ~ хоносон морь 饿了一夜的马.

өлгүү ʎʎʎʎʎʎ [形] 挂着的, 悬挂的: ~ жигүүр 上翼; ~ мөсөн гол 悬冰川; ~ намаг 悬沼泽; ~ тошин 悬冰锥; ~ ус 悬着水; ~ хөндий 悬谷, 切断谷.

өлгүүлэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] ① өлгөх 的使动态; ② 意同 өлгөгдөх.

өлгүүр ʎʎʎʎʎʎ [名] ① 挂钩, 衣钩, 挂带: хувцасны ~ 衣钩; ② 悬垂物, 垂饰: ~ ээмэг 璎珞, 耳环; ~ ийн самбар 悬挂式黑板.

өлгүүрт ʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] 挂钩形的, 挂带状的, 有挂钩的.

өлдөх ʎʎʎʎʎʎ [动] өлдөх 的使动态.

өлдөх ʎʎʎʎʎʎ I [动] 见 үлдэх I、II.

өлдөх ʎʎʎʎʎʎ II [动] 饥饿, 挨饿, 饿乏: өлдсөн морь муу явж байна 饥饿的马走不动了.

өлдөх ʎʎʎʎʎʎ III [动] 变松, 变松缓.

өлдүүлэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] ① өлдөх I 的使动态; ② 见 үлдүүлэх.

өлжиг ʎʎʎʎʎʎ [名] 棚车前端的高座.

өлзий ʎʎʎʎʎʎ [名] ① 幸福, 寿, 福寿; 吉祥: ~ болох 有福气, 幸福吉祥; ~ гөө өгөх 有福气, 幸福; ~ бус 不幸的, 不吉祥的; ~ хутаг 幸福, 吉祥, 和平幸福; ② 寿字图案, 吉祥图案: ~ зурах 画寿字图案, 画吉祥图案; түмэн ~ 万福, 万寿.

өлзийгүй ʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] ① 不幸的, 无福气的; 不吉的; ② 没画寿字图样的, 无吉祥图案的.

өлзийгүйдэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] 变得不幸, 变得没福气; 变得不吉祥.

өлзийлэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] 平安无恙, 吉祥: чоно нохой ~ 牲畜没遭到狼狗的损害, (牲畜)安然无恙.

өлзийт ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] 参见 өлзийтэй: ~ өвс (植) 吉祥草.

өлзийтэй ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] 幸运的, 吉利的, 有福气的.

өлзийхүү ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [名] (忌讳语) ① 草人, 假人(置于田间以惊驱鸟类的); ② 傀儡.

өлийлгө ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [形] 固执的, 执拗的; 任性的(性格).

өлийлгөх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] өлийх 的使动态.

өлийх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] 昂首, 仰头: ~ н харах 昂首张望.

өллөх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ I [动] ① 稍微吃一点东西, 解饿; ② 喂一点东西: морио ~ 给马喂一点东西.

өллөх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ II [动] 行走在小山包上, 行走在小土包上.

өллүүлэх ʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎʎ [动] өллөх I、II 的使动态.

- өлмий** **ᠥᠯᠮᠢ** I [名] ①〈解〉距, 脚面: ~ дээрээзогсох 用脚尖站着; ~ гээр гүйх 〈体〉用脚尖跑; ②〈靴、鞋〉前掌; гутлын ~ (靴、鞋)前掌; ③〈敬〉足, 贵足.
- өлмий** **ᠥᠯᠮᠢ** II [名] (韵文、诗歌之)叠句.
- өлмийдөх** **ᠥᠯᠮᠢᠳᠦᠬᠡ** [动] 抓拿脚面: ~ ж унагаах 抓住脚面将其绊倒, 抓住脚面拉倒.
- өлмийдүүлэх** **ᠥᠯᠮᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өлмийдөх 的使动态.
- өлмийлдөх** **ᠥᠯᠮᠢᠯᠳᠦᠬᠡ** [动] ①用脚尖行走, 翘足; ②〈体〉打脚绊(摔跤术).
- өлмийлдүүлэх** **ᠥᠯᠮᠢᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өлмийлдөх 的使动态.
- өлмүү** **ᠥᠯᠮᠦᠦ** 见 ~ зөlmүү 勉勉强强的, 凑凑合合的, 刚够的.
- өлмүүр** **ᠥᠯᠮᠦᠦᠷ** [形] 勉强糊口的.
- өлөв** **ᠥᠯᠥᠪ** [副] ①一下二净地: ~ идэх 吃得精光; ②体无完肤地.
- өлөврөх** **ᠥᠯᠥᠪᠷᠦᠬᠡ** [动] 饥饿, 饿死.
- өлөг** **ᠥᠯᠥᠭ** I [名] ①原料; 物品, 物质; арьс шир зэрэг өлгийн зүйл 皮革等原料品; эд ~ 原料; 物品; ~ сэлэг юм 小东西, 琐细物; ②出土墓葬品.
- өлөг** **ᠥᠯᠥᠭ** II [形·名] ①繁重的, 累人的; ②〈医〉羸瘦, 萎缩病; 衰老病: ~ өвчин 羸瘦, 萎缩病; 衰老病; өлгөөр өвдөх 得萎缩病, (瘦弱得)皮包骨头.
- өлөг** **ᠥᠯᠥᠭ** III [名] 山麓.
- өлөглөх** **ᠥᠯᠥᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 患萎缩病.
- өлөгтөх** **ᠥᠯᠥᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] 〈医〉患萎缩病, 羸瘦, 患衰老病.
- өлөгчин** **ᠥᠯᠥᠭᠴᠢᠨ** [名] 食肉类雌性动物: ~ нохой 母狗; ~ чоно 母狼; ~ барс 母虎.
- өлөлзөх** **ᠥᠯᠥᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 不断伸脖子窥视, 频频昂首.
- өлөлзүүлэх** **ᠥᠯᠥᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өлөлзөх 的使动态.
- өлөм** **ᠥᠯᠥᠮ** 见 ~ шөлөмгүй (脸色)憔悴苍白的: ~ шөлөмгүй зэвхий цагаан

цаартай хүн 脸色憔悴苍白的人.

- өлөн** **ᠥᠯᠥᠨ** I [形] ①没吃过的, 饥饿的, 空着肚子的: ~ явах 饿着行动; ~ морь 饿马, 空腹马; ~ бие дээр 饿着身子; ~ элгэн дээрээ эм уух (清晨)空腹服药; ~ ховдог 贪婪的, 贪欲的; ~ зуд 饥荒; ②细的, 小的: ~ гэдэс ①小肠, 细肠; 肠衣; ②空腹; ~ шороо 细尘; ~ хир 衣服上的小污秽; ~ өргөс 小刺; ~ нүд 尖利的眼睛, 敏锐的眼睛.
- өлөн** **(г)** **ᠥᠯᠥᠨᠭ** II [名]〈植〉苔, 苔草: ~ өвс 〈植〉苔草; намгийн ~ 沼苔; голын ~ 河苔; ~ дарах 沿草丛守猎; ~ т намаг 长满苔草的沼泽; ◇ ~ сахал 〈植〉塔墩沙草; ~ хутгуур 〈动〉打谷鸟.
- өлөнгө** **ᠥᠯᠥᠨᠭᠡ** I [名]〈植〉野麦.
- өлөнгө** **ᠥᠯᠥᠨᠭᠡ** II [形] 空腹的, 饿着肚子的.
- өлөнгөдөх** **ᠥᠯᠥᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 饥饿, 挨饿, 肚子变空.
- өлөнгөтгөх** **ᠥᠯᠥᠨᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] өлөнгөтөх 的使动态.
- өлөнгөтөх** **ᠥᠯᠥᠨᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 肚子变空, 饥饿, 挨饿.
- өлөндүү** **ᠥᠯᠥᠨᠳᠦᠭᠦ** [形] 长满苔草的.
- өлөнлөг** **ᠥᠯᠥᠨᠯᠡᠭ** [形] 有些饿的, 不饱的.
- өлөнтөх** **ᠥᠯᠥᠨᠲᠡᠬᠡ** I [动] 饥饿, 肚子空着.
- өлөнтөх** **ᠥᠯᠥᠨᠲᠡᠬᠡ** II [动] 变成苔草.
- өлөнцөр** **ᠥᠯᠥᠨᠴᠡᠷ** [名]〈植〉地榆梅属.
- өлөрхөх** **ᠥᠯᠥᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] (因饥饿而)觅食.
- өлөрхүүлэх** **ᠥᠯᠥᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [名] өлөрхөх 的使动态.
- өлөс** **ᠥᠯᠥᠰ** 见 ~ ~ (脑袋)一翘一翘地.
- өлөх** **ᠥᠯᠥᠬᠡ** [动] (用杠杆等)撬起, 抬起, 举起.
- өлс** **ᠥᠯᠥᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 өлөлзөх.
- өлсгөлөн** **ᠥᠯᠥᠰᠭᠡᠯᠡᠨ** [形] 饥饿的, 饥馑的: ~ зарлах 宣布绝食; ~ зарлах тэмцэл 绝食斗争; ~ болох 饥饿, 饥馑; ~ ард 饥民.
- өлсгөлөндүү** **ᠥᠯᠥᠰᠭᠡᠯᠡᠨᠳᠦᠭᠦ** [形] 十分饥饿的, 十分饥馑的.

- өлсгөх **ᠥᠯᠰᠭᠡᠬ** [动] өлсөх 的使动态。
- өлсмөл **ᠥᠯᠰᠮᠡᠯ** [形] 饥饿的, 饥饿的。
- өлсөлт **ᠥᠯᠰᠡᠯᠲ** [名] 饥饿: ~ийн хатан хайрал 饥饿萎缩。
- өлсөөх **ᠥᠯᠰᠡᠭᠦᠬ** [动] өлсөх 的使动态: ① 使挨饿, 使饥饿; ② (转) 使枯萎。
- өлсөх **ᠥᠯᠰᠡᠬ** [动] ① 挨饿, 饥饿: гэдэс ~ 饿肚子, 挨饿; ② (转) 枯萎: манжин ~ 蔓菁枯萎了。
- өлсүүлэх **ᠥᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өлсөх 的使动态。
- өлтөг **ᠥᠯᠲᠡᠭ** [名] 参见 өртөг。
- өлтөглөх **ᠥᠯᠲᠡᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] 评价, 估价。
- өлтэй **ᠥᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 有营养的, 有养分的; ② 耐饿的, 耐饥的。
- өлүүлэх **ᠥᠯᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өлөх 的使动态。
- өлүүр **ᠥᠯᠲᠡᠭᠦᠷ** [名] 杠杆。
- өлх **ᠥᠯᠬ** [名] 阳坡: уулын ~ 山阳坡。
- өлхөг **ᠥᠯᠬᠡᠭ** [形] 格状的, 有格子的, 栅形的。
- өлхөн **ᠥᠯᠬᠡᠨ** I [形] ① 较宽敞的, 较宽松的: 较富裕的: энэ байшин зуун хүн багтахад ~ байна 这间房子容纳一百人还是很宽敞的; ② 容易的, 不费力气的: ~ дөнгөж орхив 不费力气就搞完了。
- өлхөн **ᠥᠯᠬᠡᠨ** II [形] ① 较饿的, 不大饱的, 有点饿的: ~ цадах 不大饱, 半饱; ② (转) 缺的, 不完整的: ~ унтах 没睡足。
- өлхөн **ᠥᠯᠬᠡᠨ** III [名] 山坡。
- өлчир **ᠥᠯᠴᠢᠷ** [形] 抗寒的, 耐寒的: ~ хүн 耐寒的人; ~ суух 变得耐寒。
- өлчирдүү **ᠥᠯᠴᠢᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 很耐寒的。
- өлчиржүүлэх **ᠥᠯᠴᠢᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 抗寒, 使耐寒。
- өлчирлөх **ᠥᠯᠴᠢᠷᠯᠡᠬ** [动] 耐寒, 抗寒。
- өлчиршил **ᠥᠯᠴᠢᠷᠰᠢᠯ** [形] 耐寒性, 抗寒性。
- өлчүүрдүү **ᠥᠯᠴᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 很耐寒的, 抗寒的。
- өм **ᠥᠮ** I [副] 碎裂地, 成碎块地, 成片地; 穿透地; 塌陷地: оготнод ~ цөм

илдэгдсэн 被小老鼠咬成一块一块的);
~ татах 分成块, 撕成块; ~ хазах 咬碎, 咬破; ~ цохих 打碎, 打破, 打掉;
шүдийг ~ цохих 把牙打碎; ◇ ~
цөм 分成许多块地, 破碎地。

- өм **ᠥᠮ** II 见 ~ цэрэг (陈)(将军的)侍卫官。
- өмбөл **ᠥᠮᠪᠡᠯ** [名] 窝棚: ~ барих 搭窝棚。
- өмбүү **ᠥᠮᠪᠡᠭᠦ** [拟] 哞(牛叫声)。
- өмбүүл **ᠥᠮᠪᠡᠭᠦᠯ** [名] 草堆。
- өмгөлзөх **ᠥᠮᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 өмөлзөх。
- өмгөнөх **ᠥᠮᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 参见 өмөлзөх。
- өмгөнүүлэх **ᠥᠮᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өмгөнөх 的使动态。
- өмгөнүүр **ᠥᠮᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠷ** [形] 频频囁口的。
- өмгөөлөгдөх **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] өмгөөлөх 的被动态。
- өмгөөлөгч **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠠᠭ** [名] ① 保卫者, 保护人; ② (法) 律师, 辩护人: хэрэгтний ~ 罪犯的辩护人。
- өмгөөлөгчид **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠠᠭ** [名] өмгөөлөгч 的复数。
- өмгөөлөл **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯ** [名] 庇护, 袒护, 包庇; 辩护。
- өмгөөлөх **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 袒护, 庇护, 包庇; 辩护: ~н хамгаалах 袒护, 庇护; хуулын ~ 辩护律师; би чамайг өмгөөлнө 我将为你辩护。
- өмгөөлүүлэх **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① өмгөөлөх 的使动态; ② 意同 өмгөөлөгдөх。
- өмгөөлцгөөх **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠬ** [动] өмгөөлөх 的众动态。
- өмгөөлчих **ᠥᠮᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠢᠬ** [动] өмгөөлөх 的多次体。
- өмгөр **ᠥᠮᠭᠡᠷ** [形] 狭小的, 小口的: ~ гэр 狭小的毡包; ~ амтай лонх 小口的瓶子。
- өмгөрдөх **ᠥᠮᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 口变小, 变狭小。
- өмгөрдүү **ᠥᠮᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 很狭小的, 口很小的。
- өмгөрдүүлэх **ᠥᠮᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өмгөрдөх

的使动态。

өмгөрхөн ʧᠣᠮᠭᠦᠷᠬᠡᠨ [形] өмгөр的小称。

өмд(өн) ʧᠣᠮᠳᠤ [名] 裤子: охор ~ 短裤; урт ~ 长裤; дотуур ~ 衬裤, 内裤; ~ний тэлээ 裤腰带; ~ний гуя 裤腿; ~ хийх 做裤子; ~ний шуумаг 裤角。

өмийлгэх ʧᠣᠮᠢᠶᠯᠭᠡᠬ [动] өмийх的使动态。

өмийх ʧᠣᠮᠢᠶᠬ [动] ①变狭小, 口子缩小; ②缩紧, 系紧, 缠紧(伤口, 袋子的口)。

өмлөх ʧᠣᠮᠯᠦᠬ [动] 撕掉, 扯下; 撕(扯)下一块: ирмэгээ нь ~н авч үзэх 从边上扯下一块来看。

өмлүүлэх ʧᠣᠮᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өмлөх的使动态。

өмнө ʧᠣᠮᠨᠦ [名·形] ①南方, 南面; 在南面: баруун ~ 西南; зүүн ~ 东南; ~ зүгт 在南面, 向南方; ~ тал 南面, 南边; ~ эгнээ 前列; ②前面, 面前, 在前面, 在面前; бидний ~ зогсож байна 站在我们面前; бидний ~ зогсож байгаа нэг чухал зорилго бол өвс хадлангийн ажил байна 摆在我们面前的重要任务是割草工作; гэрийн ~ 毡包前面; хүний нүдний ~ 在人眼前, 众目睽睽之下; олны ~ нэрийг гутаах 当众败坏其名誉; ③(时间上的)前面, …之前: дайны ~ 战前; үүний ~ 在这之前, 以前; хоолын ~ 饭前; юуны ~ 首先; үүнээс нэг жилийн ~ 在一年以前; ~ хойно 前后; ~ хойно нь явах ①跑前跑后; ②喻指献殷勤, 巴结, 效劳, 尽力。

өмнөд ʧᠣᠮᠨᠦᠳ [形] ①南方的: ~ туйл 南极; ~ газрын хүн 南方人; ~ туйлын газар 南极带; ~ туйлын тив 南美洲; ~ талын бөмбөрцөг 南半球; ②前面的, 当面的: ~ тархи 前脑; ~ ходоод 前胃。

өмнөдийнхөн ʧᠣᠮᠨᠦᠳᠢᠶᠨᠬᠡᠨ [名·形] ①南方的人; ②前面的人, 当面的; ③南面的, 当面的。

өмнөө ʧᠣᠮᠨᠡᠭ [代] 别的, 另外的, 其他的; 不一样的: жил болсны дараа үзэхэд их л ~ болсон байна 一年之后再看来, 已经完全变成了另外一种样子; энэ гурваас ~ хүн байна уу? 除了这三个人还有其他人吗? ~ юм хэрэггүй 再也不要

什么。

өмнөөлөх ʧᠣᠮᠨᠡᠭᠯᠡᠬ [动] ①变更, 改变, 变化; 曲解; 误解; ②独立, 单独, 另外。

өмнөөлүүлэх ʧᠣᠮᠨᠡᠭᠤᠯᠦᠭᠡᠬ [动] өмнөөлөх的使动态。

өмнөөс ʧᠣᠮᠨᠡᠭ [副] (өмнө的由从格) ①由南面; 从前面; 从…之前, 迎面, 劈面: ~ умар одох 山南向北去; ~ нь нэг морьтой хүн давхижээ 有个骑马的人迎面向他疾驰而来; ②以…的名义, 代表…: өөрийн улсын ~ 代表自己的国家; олны ~ 代表大家; ③为…, 替…; 由于…, 因…, 为了…: чиний ~ 为你, 替你; та нарын ~ би зөндөөн загнуулав 因为你们我常受到责备; ④反对, 不赞成, 不同意: хэний ~ эсэргүүцэх 反对谁; ⑤以…为出发点; 以…为目的: хорлох санааны ~ өдөөсөн ажээ 以害人目的而挑起的。

өмнөтгөл ʧᠣᠮᠨᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠯ [名] 前言。

өмнөх ʧᠣᠮᠨᠡᠬ [形] ①前的, 前面的, 在前面的: ~ тайз 前台(幕与乐队之间); ~ өгүүлэл 前言, 绪论; ~ аяс(乐)引子, 小序曲; ~ үг 前言; ~ шугам(体)端线; ~ эгнээ(军)(战线的)正面; ②南方的: ~ орны ургамал 南方的植物; ③(时间上)前面的, 以前的, 过去的: ~ үе 过去的时代, 以前。

өмнөхөн ʧᠣᠮᠨᠡᠬᠡᠨ [形·副] ①前面的, 正面的, 当面的; 南面的; ②不久前, 前几天。

өмнөч ʧᠣᠮᠨᠡᠳ [形] 前面的, 前方的; ◇ ~ шулуу(动)鸪鹑。

өмнөш ʧᠣᠮᠨᠡᠬ [副] 向前方, 向南。

өмнүүр ʧᠣᠮᠨᠡᠭᠦᠷ [副] ①在前边, 在前面一带, 沿前面; ②在南边, 在南方一带, 沿…南面。

өмнүүрхн ʧᠣᠮᠨᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ [形] ①在前边的, 在前面一带的; ②在南边的, 在南边一带的。

өмөг ʧᠣᠮᠣᠭ I [名] 辩护; 保护, 袒护, 包庇, 护佑; 照顾; 依靠: ~ түшиг болох 成为庇护者, 成为袒护者, 当保护者; 成依靠; ~ садан 亲属, 亲戚; ◇ ~ түшиг 保护, 袒护, 庇护; 依靠。

өмөг ʧᠣᠮᠣᠭ II 见 ~ ~ хийх 参见

ӨМӨЛЗЭХ.

ӨМӨГЛӨГЧ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠵᠡᠬᠡ** [名] 见 өмгөөлөгч.

ӨМӨГЛӨЛ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠯ** [名] 见 өмгөөлөл.

ӨМӨГЛӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 өмгөөлөх.

ӨМӨГЛҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өмөглөх 的使动态.

ӨМӨГТЭЙ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠭᠦ** [形] 有辩护人的; 善辩的: ~ түшигтэй 有袒护人的.

ӨМӨГЧ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠭᠦ** [形·名] ① 好庇护的, 好保护的; ② 好袒护的人; 好打抱不平的人.

ӨМӨГЧЛӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] 参见 өмгөөлөх.

ӨМӨГШИХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] 参见 өмгөөлөх.

ӨМӨЛЗЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ① (狭小物, 小口物) 频频动作; ② 噘嘴, 皱唇: уруул нь ~ 他噘起嘴唇来.

ӨМӨЛЗҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠯᠵᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] өмөлзөх 的使动态.

ӨМӨН **ᠮᠣᠮᠣ** [名]〈医〉毒瘤, 癌: ХОДООДНЫ ~ 胃癌; ~ задлуур 溶癌素; ~ махангар 癌肉瘤; ~ төст хавдар 类癌瘤; ~ үүсгэх бодис 产癌物质; ~ хавдар 肿瘤; 恶性肿瘤; ~ гийн буглаа 癌性肿瘤; ~ гийн эс 癌细胞.

ӨМӨНГӨР **ᠮᠣᠮᠣᠨᠭᠦᠷ** [名]〈医〉癌, 癌症.

ӨМӨӨЛӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 袒护; 庇护, 保护; 辩护; 打抱不平: доромжлогдсон хүнийг ~ 保护被欺负的人, 为受委屈的人打抱不平.

ӨМӨӨРӨГДӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өмөөрөх 的使动态.

ӨМӨӨРӨГЧ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名] ① 保护者, 袒护者, 庇护者; ②〈法〉律师, 辩护人.

ӨМӨӨРӨЛ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名] 庇护, 袒护, 保护.

ӨМӨӨРӨНГҮЙ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形] 好辩护的, 好袒护的.

ӨМӨӨРӨӨЧ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名] 辩护人, 保护者, 袒护人.

ӨМӨӨРӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 өмөөлөх: биеэ ~ 为自己辩护.

ӨМӨӨРҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① өмөөрөх 的使动态; ② 意同 өмөөрөгдөх.

ӨМӨӨРЧИХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өмөөрөх 的多次体.

ӨМӨӨРЧЛӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 保护, 袒护; 庇护, 护着...; 辩护; 偏爱, 疼爱; ② 打扮, 修饰.

ӨМӨРХИЙ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠬᠢ** [形] 碎成块的, 碎成片的, 破碎的, 撕得一片片的; ◇ ~ цөмөрхий 零零碎碎的, 片片块块的, 一片一片的.

ӨМӨР **ᠮᠣᠮᠣᠷ** I 见 ~ ~ хийх 嘴唇频动, 一瘪一瘪地动.

ӨМӨР **ᠮᠣᠮᠣᠷ** II [副] 豁, 破, 陷: ~ цохих 打出豁口.

ӨМӨС **ᠮᠣᠮᠣᠰ** 见 ~ ~ хийх 嘴一瘪一瘪地.

ӨМӨСХИЙХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠬᠢ** [动] 噘嘴一下; 嫣然一笑.

ӨМРӨЛ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名] ① 碎块; ② 塌陷部位, 豁口.

ӨМРӨМТГИЙ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形] 松软的, 易破碎的: ~ чанар 松软性.

ӨМРӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] (破碎状地, 碎裂状地, 成片成块地) 脱落, 脱去, 脱离, 分离, 分散; 陷落, 塌陷: өмөрч унах 成块地剥落, 脱落.

ӨМРҮҮ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形] 易脱落的.

ӨМРҮҮЛ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名] 锁口, 容器口: лонхын ~ 瓶子嘴.

ӨМРҮҮЛДЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 锁口, 扣紧锁口绳.

ӨМРҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өмрөх 的使动态.

ӨМСГӨЛ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠭᠡᠯ** [名] ① 服装, 装束; 穿着; 披肩: бөхнийн ~ 摔跤手的披肩; 角力者的运动服; ② 长罩衫, 工作衫, 病员服: ~ ийн өвчин〈医〉潜涵病.

ӨМСГӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠭᠡᠯ** [动] ① өмсөх 的使动态; ② 给...穿上; 给套上, 给戴上; ③ 扣(帽子).

ӨМСГҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠭᠡᠯ** [动] өмсгөх 的使动态.

ӨМСӨЗНӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠭᠡᠯ** [动] өмсөх 的短暂体.

ӨМСӨХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠭᠡᠯ** [动] 穿上, 戴上, 套上(衣、帽、鞋、挽具等): дээл ~ 穿袍子; гутал ~ 穿靴子; малгай ~ 戴帽子.

өмсөцгөөх **ᠮᠣᠰᠣᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өмсөх 的众动态.

өмсүүлэх **ᠮᠣᠰᠤᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмсөх 的使动态.

өмсхийх **ᠮᠣᠰᠬᠢᠬᠡ** [动] ①(狭小物, 小口物) 稍动一下; ②突然噘起嘴唇来, 嘴唇稍皱起来: уруул нь ~ в嘴唇稍皱动了一下; ③突然不出声地笑起来.

өмх **ᠮᠣᠮᠬᠡ** [形]腐朽的, 腐烂的, 腐化的; 臭的: ~ мод 腐朽的木头; ~ болор 臭石灰; ~ чулуу 臭灰石; ◇ ~ түлээ утаа ихтэй, өгөр тэргэ хахнаа ихтэй 烂柴多烟, 破车多响.

өмхий **ᠮᠣᠮᠬᠢ** [形] ①臭的, 恶臭的, 臭味的: ~ үнэр 臭气; ~ ховол <植>接骨木; ~ нуцгэн ховол <植>栲树; ~ тон мод <植>臭桐树; ~ гөлтгөнө 臭石膏; ~ жонш <矿>臭萤; ~ лууль <植>臭藜; ~ өвс <植>臭蒲草; ~ цох <动>粪甲虫; ~ хүрэн <动>鼯鼠; 黄鼠狼, 鸡貂; ②(转)见不得人的, 丑恶的, 卑鄙的: ~ санаа 卑鄙的心思, 丑恶的思想; ~ үгээр утах 恶语伤人.

өмхийрөх **ᠮᠣᠮᠬᠢᠷᠦᠬᠡ** [动]腐臭, 发臭, 腐烂, 变味: мах ~ 肉腐臭.

өмхийрүүлэх **ᠮᠣᠮᠬᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмхийрөх 的使动态.

өмхийхөн **ᠮᠣᠮᠬᠢᠬᠡᠨ** [形] өмхий 的小称.

өмхрөх **ᠮᠣᠮᠬᠢᠷᠦᠬᠡ** [动]腐烂, 腐朽, 腐化; (器物)破旧; (人)衰老; 颓废: мод ~ 木头腐烂, 腐朽.

өмхрүүлэгчин **ᠮᠣᠮᠬᠢᠷᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠨ** [名](粮仓)打茨子的人; 粮仓保管员.

өмхрүүлэх **ᠮᠣᠮᠬᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмхрөх 的使动态.

өмхь **ᠮᠣᠮᠬᠢ** [形]参见 өмх.

өмч **ᠮᠣᠮᠴᠢ** [名]财产, 财富, 产业, 财物, 私产; 所有制: социалист ~ 社会主义财产, 社会主义财富; нийгмийн ~ 社会财产, 社会财富; нэгдлийн ~ 合作社财富, 合作社的财物; ~ийн хөрөнгө 私人财产; хувийн ~ 私有财产; нийтийн ~ 公共财产; ~ салгах, ~ хуваах 分股份; 分财产, 分产业; ~ хөрөнгө, ~ийн хөрөнгө 财产, 财物; ~ийн

хэлбэр 所有制形式; ~ийн харилцаа 所有制关系; ◇ ~ хувь 财产, 产业; 股份.

өмчилцгөөх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өмчлөх 的众动态.

өмчирхэг **ᠮᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠡᠭ** [形]参见 өмчирхүү.

өмчирхөх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] ①守财, 悭吝, 吝惜财物; ②佯装财主, 佯装富有.

өмчирхүү **ᠮᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] ①夸耀自己财产的, 佯装富有者的; ②悭吝的, 守财的, 吝惜财物的.

өмчирхүүлэх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмчирхөх 的使动态.

өмчих **ᠮᠣᠮᠴᠢᠬᠡ** [动] ①脱落掉, 剥落; ②分开, 割开, 撕(扯)开, 撕(扯)下.

өмчлөгч **ᠮᠣᠮᠴᠢᠯᠡᠭᠴᠢ** [名]占有者, 所有者; 遗产继承者.

өмчлөл **ᠮᠣᠮᠴᠢᠯᠡᠯ** [名]占有制, 所有制: хамтын ~ 集体所有制; ард нийтийн ~ 全民所有制.

өмчлөх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]使变成私产, 使变成家产; 占有, 私有: өмчилж авах 当作自己的一份财产拿去; өмчилж өгсөн хөрөнгө 分给私人的财产.

өмчлүүлэх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмчлөх 的使动态.

өмчтөн **ᠮᠣᠮᠴᠢᠲᠦᠨ** [名]所有者, 占有者.

өмчүүлэх **ᠮᠣᠮᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өмчих 的使动态.

өн(г) төл [形]肥沃的, 丰盛的, 丰饶的; 美好的季节: энэ жил ~ болох нь 今年是风调雨顺的年头; ~тэй жил 丰年; ~тэй өвөл 无风雪灾害的温暖冬天; ~цэцэг <植>斑叶兰属; ~ баян нутаг 富饶地区; ◇ ~ шимлэг 肥沃的, 丰饶的, 有滋养的.

өнгийлгэх **ᠮᠣᠨᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] ① өнгийх 的使动态; ②自食其果, 自做自受.

өнгийлт **ᠮᠣᠨᠭᠢᠯᠲᠦ** [名]倾斜度.

өнгийм **ᠮᠣᠨᠭᠢᠮ** [形]向前倾斜的; 俯垂的, 悬垂的: ~ хад 倾斜的岩石.

өнгиймөл **ᠮᠣᠨᠭᠢᠮᠡᠯ** [形]参见 өнгийм: ~ мод (生长在岸边而)低垂(到水面上的)的

树.

ӨНГИЙХ **ᠥᠨᠭᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ①俯瞰, 往下看: гэрийн дээрээс ~ 从房子上往下看: ~ ж харах 俯视; тогтоор ~ 从帐幕的门框看过去; ②跨进, 越入: хэрэм дээгүүр ~ 越墙而入; ③挑衅, 煽动; 侵犯, 进攻: ~ н халдах 挑衅; 侵犯.

ӨНГИЙЦГӨӨХ **ᠥᠨᠭᠢᠶᠢᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] өнгийх 的众动态.

ӨНГ(Н) **ᠥᠨᠭ** [名] ①颜色, 色彩: хурц ~ 鲜艳的颜色; бүдэг ~ 模糊的颜色; хар ~ тэй үзэг 黑色钢笔; ~ өнгийн харрандаа 各色铅笔; ~ буурах 退色, 失去色泽; ~ алдах ①退色; ②(脸上)失色; ~ бүрийн, ~ өнгийн 各种各样颜色的; гялгар ~ 光彩夺目的颜色; ~ төрөл 花色; ~ дасахуй 颜色适应; ~ балай 色盲; ~ сэрэхүй 色觉; ~ судлал 色彩学; ~ өөрчлөхгүй 异色作用; ~ аяс 色彩, 风格; 势头; ~ н картограмм 背景统计地图; ~ ний өвчин 性病; 花柳病; ~ ний харлага 色盲; ~ орох ①生色, 增添光彩, 发光; ②(转)变美丽, 变好看; ③正面, 料(材料)的正面; (衣服的)面子; 表面, 表层: ~ нь аль вэ? 哪一面是正面? газрын ~ 地表; ~ бүтэц 表层结构; ~ тал 表面; 正面; дээлийн ~ 袍子面子; ~ дээрээ 表面上; 正面上; ~ нэхий дээл 没有面的袍子; ④色, 脸色; 美丽, 美观: ~ тэй торго 美丽的绸子; ~ зүс 外表; ~ зүс харах (转)看脸色行事; ~ үзүүлэх (转)伪善, 欺骗; 给脸色看; ⑤(转)动物毛色; ⑥(乐)音色, 音质: дууны ~ 音色; ⑦(转)面貌, 概况: хэргийн ~ 事件(案件)的概况; ~ төрх 面貌.

ӨНГӨВЧ **ᠥᠨᠭᠡᠪᠴ** I [形]表面的, 肤浅的: ~ зан 性格外向的.

ӨНГӨВЧ **ᠥᠨᠭᠡᠪᠴ** II [名]汗屨(马鞍用具).

ӨНГӨГҮЙ **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢ** **ᠯᠢᠨᠢ** [形] ①没有颜色的: ус шиг ~ шингэн зүйл 像水一样没有颜色的液体; ~ бичил харуул 无色显微镜; ~ халтмар 无色电气石; ~ хоёрдогч нөсөөн толбо 继发性色素斑; ②(转)色气不佳的, 无精神的, 无生气的; 死气沉沉的; ③没有外皮的, 没有面子的,

无表层的.

ӨНГӨГҮЙДЭХ **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]变成没有颜色的, 变成无色, 消色, 颜色消失.

ӨНГӨГҮЙЛҮҮР **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠯᠦᠷ** [名]非染色质: ~ ийн аппарат 非染色质装置; ~ дүрс 非染色质图; ~ тор 非染色质网.

ӨНГӨГҮЙСЭХ **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠰᠡᠬᠡ** [动]非染色化: ~ ээрүүл 非染色纱锭.

ӨНГӨГҮЙТЭС **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠲᠡᠰ** [名]非染色质.

ӨНГӨГҮЙТЭХ **ᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ** [动]色素缺乏, 消色.

ӨНГӨЛГӨӨ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] ①透明色彩; ②(医)糖衣.

ӨНГӨЛЗЛЭГ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠭ** [形]参见 өнгөлзлөгөө.

ӨНГӨЛЗЛӨГӨӨ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠡ** [名] ①侵犯, 侵害, 侵略, 侵占; ②覬覦, 馋视, 耽视: дайсны ~ 敌人的侵犯; 敌人的覬覦.

ӨНГӨЛЗЭГЧ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠴ** [名] ①侵略者, 侵占者; ②覬覦者.

ӨНГӨЛЗЭГЧИД **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] өнгөлзөгч 的复数.

ӨНГӨЛЗӨМТГИЙ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形]虎视眈眈的, 豺狼成性的, 侵略成性的: ~ дайсан 豺狼成性的敌人.

ӨНГӨЛЗӨМХИЙ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形]参见 өнгөлзөмтгий.

ӨНГӨЛЗЭХ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ①频频俯视, 不断往下看; ②(转)覬覦, 妒视, 窥伺; 图谋不规; ③侵害, 侵犯, 侵占; 扩张: ~ дайсан 侵略者; ~ н халдах 侵略, 侵占; ~ боллого 侵略政策; 扩张主义; ~ үзэл 扩张主义.

ӨНГӨЛЗҮҮЛЭХ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өнгөлзэх 的使动态.

ӨНГӨЛЗҮҮР **ᠥᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名·形] ①图案板, 花样模板, 刷字板, 喷枪, ②(解)喉结; ③参见 өнгөлзөмтгий.

ӨНГӨЛМӨЛ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠮᠥᠯ** [形] ①上了颜色的; ②粉饰的, 装饰的; ③做了面子的.

ӨНГӨЛӨГ **ᠥᠨᠭᠡᠯᠥᠭ** [名] ①上色, 涂色; 使色彩美丽, 饰色, 装饰外表: ~ бие 染色体;

~ бодис 嗜染物质; ~ давхраа 色素层; ② 粉饰, 美化; 伪装, 蒙混; ③ 加添外表, 镶砌外表, 蒙面, 覆面, 上面子.

өнгөлөгдөх *төрөлхөнд* [动] өнгөлөх 的被动态.

өнгөлөгч *төрөлхөч* [名] 上色匠; 美化师.

өнгөлөлгө *төрөлхөг* [名] 上色, 涂色; 美化.

өнгөлөлдөх *төрөлхөлд* [动] өнгөлөх 的互动态.

өнгөлөлт *төрөлхөлт* [名] 上色, 涂色; 粉饰, 美化.

өнгөлөлцөх *төрөлхөц* [动] өнгөлөх 的共动态.

өнгөлөөчин *төрөлхөч* [名] 美容师.

өнгөлөх *төрөлхө* [动] ① 上色, 涂色; 使色彩美丽, 饰色, 装饰外表: зүлгэж ~ 涂色; төмөр ~ 在铁上饰色; ~ будаг 涂染; ~ машин 磨光机; ② (转) 粉饰, 美化; 伪装, 蒙混; ~ н далдлах 伪装, 隐蔽; ~ ж янзлах 装璜; ~ н далдалсан байлдааны техник <军> 战斗伪装技术; ~ н далдлалт <军> 伪装; ~ н далдлах арга <军> 掩蔽方法, 伪装方法; ~ сөншил 毛玻璃; 磨光玻璃; өнгөлж хэлэх 花言巧语, 甜言蜜语; ③ 加添外表, 镶砌外表, 蒙面, 覆面, 上面子; дээл ~ 上袍子面.

өнгөлөхүүн *төрөлхөн* [名] ① 色调(美); ② 砂轮, 磨光机.

өнгөлүүлэх *төрөлхөө* [动] ① өнгөлөх 的使动态; ② 意同 өнгөлөгдөх.

өнгөлүүр *төрөлхөр* I [名] 色调; 砂轮, 磨光机.

өнгөлүүр *төрөлхөр* II [名] 胸腔.

өнгөлцгөөх *төрөлхөг* [动] өнгөлөх 的众动态.

өнгөлчих *төрөлхө* [动] өнгөлөх 的多次体.

өнгөр *төрөг* [名] 薄膜, 薄层(如果实上的粉霜, 液体上的薄膜、粘膜、污垢等); <医> 苔: хэл ~ тэй байна 长了舌苔; хөхүүрийн ~ 装酒皮囊里的沉淀物; савны ~ 器皿内的沾着物, 水垢.

өнгөргөх *төрөгхөг* [动] 参见 өнгөрүүлэх.

өнгөргүй *төрөг* *төрөг* [形] ① 无薄膜的, 无薄层的; <医> 无苔的; ② (转) 齐高的, 整齐的, 一毛不拔的; 心肠不好的, 不愿助人的.

өнгөржих *төрөгжөг* [动] ① 长薄膜, 长薄层; <医> 长苔; ② 变得大方起来, 变得不吝啬; 心肠变好, 厚道起来, 慈善起来.

өнгөржүүлэх *төрөгжөө* [动] өнгөржих 的使动态.

өнгөрлөх *төрөглөг* [动] 除去积垢: шилэн лонх ~ 除去玻璃器皿污垢.

өнгөрөгч *төрөгч* [形·名] ① 过去的, 去年的; ~ зун 去年夏天; ~ хавар 去年春天; ② 死去的人, 死者.

өнгөрөлт *төрөгөлт* [名] 过程, 经历, 经过.

өнгөрөөлгөх *төрөгөө* [动] өнгөрөх 的使动态.

өнгөрөөх *төрөгөө* [动] 参见 өнгөрүүлэх.

өнгөрөх *төрөгө* [动] ① 经过, 走过, 过去,

驰过: аюул өнгөрчээ 危险过去了; энэ өнгөрч яваа галт тэргийг хар 请看驰过的这列火车; дэргэдүүр ~ 从旁边过去; морьтой дэргэдүүр ~ 骑着马从旁边过去了; бороо өнгөрлөө 雨过去了; өнгөрсөн хойно санах 过后回想; долоо хоног өнгөрсний дараа 经过一周之后; нэг жил өнгөрсөн хойно 一年之后; өнгөрсөн жилийн 去年的; өнгөрсөн үе 过去; өнгөрсөн вексель 过期票据; өнгөрсөн цаг <语> 过去时; ◇ өнгөрсөн борооны хойноос цув нөмөрнө 雨过送伞; 事后诸葛; ② 越过, 超过: битгий өнгөрөөд явчихаарай! 别走过去了! 别越过去! хил ~ 越界, 过境; ③ 死, 逝世, 故去; өвчнөөр өнгөрсөн 病故.

өнгөртөх *төрөгтөг* [动] 参见 өнгөржих.

өнгөртүүлэх *төрөгтөө* [动] өнгөртөх 的使动态.

өнгөрүү *төрөгүү* [副] 太, 过于, 过分.

өнгөрүүдэх *төрөгүүд* [动] ① 生出苔; ② 沾污垢.

өнгөрүүлэх **ᠥᠨᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① өнгөрөх 的使动态: цаг ~ 虚度时间; 过时; хугацаа ~ 过期; ② 放过, 饶过; 通过: энэ нэг удаа өнгөрүүлэе дээ! 这次就算饶过你了!

өнгөрцгөөх **ᠥᠨᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠬᠡ** [动] өнгөрөх 的众动态.

өнгөрших **ᠥᠨᠭᠦᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 өнгөржих.

өнгөршүүлэх **ᠥᠨᠭᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өнгөрших 的使动态.

өнгөсхийлгэх **ᠥᠨᠭᠦᠰᠬᠡᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** I [动] өнгөсхийх I 的使动态.

өнгөсхийлгэх **ᠥᠨᠭᠦᠰᠬᠡᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** II [动] өнгөсхийх II 的使动态

өнгөсхийх **ᠥᠨᠭᠦᠰᠬᠡᠶᠡᠯᠭᠡ** I [动] 过去, 超出, 超过.

өнгөсхийх **ᠥᠨᠭᠦᠰᠬᠡᠶᠡᠯᠭᠡ** II [动] 俯瞰一下, 从上面一看, 投视一下.

өнгөт **ᠥᠨᠭᠡᠲᠦ** [形] 参见 өнгөтэй: ~ металл 有色金属; ~ арьстан 有色人种; ~ дармал, ~ хэвлэл 彩色印刷; ~ кино 彩色电影.

өнгөтэй **ᠥᠨᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有颜色的, 有色泽的: ямар ~ вэ? 什么颜色的? ② 美丽的, 容颜焕发的; 威风凛凛的, 威严的: ~ хувцсаа өмссөн 穿上了花(好看的)衣服; ③ 有外表的, 有表层的; 有面子的: ~ өөдтэй 像样的, 拿得出手的.

өнгөц **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢ** I [名] 绣花(着色)的褥垫: орны ~ 绣花褥垫.

өнгөц **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢ** II [名·形] ① 表层, 薄面, 表面, 表色: ~ түрхэх 涂色; ~ будах 染色; ② 不深的; 浅色的; 表面的, 不确切的, 不可靠的; ③ 花哨的, 伪装的, 虚伪的, 狡猾的: ~ хүн 虚伪的人, 狡猾的人, 花哨的人.

өнгөцдүүлэх **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өнгөцдөх 的使动态.

өнгөцдөх **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 变浅, 变薄.

өнгөцхөн **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢᠬᠡᠨ** [形] өнгөц II 的小称: ~ үзэгдэл 表面现象.

өнгөч **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢ** [名] ① 漂亮的, 标致的; 色泽

鲜艳的; ② (转) 花言巧语的人, 善拍马屁的人, 善阿谀奉承的人.

өнгөчлөх **ᠥᠨᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 美化; ② 阿谀, 奉承, 甜言蜜语.

өнгөших **ᠥᠨᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 өнгөшрөх.

өнгөшрөх **ᠥᠨᠭᠡᠰᠢᠷᠦᠬᠡ** [动] 生色, 色泽变鲜艳, 擦亮; 容颜焕发, 好看起来.

өнгөшрүүлэх **ᠥᠨᠭᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өнгөшрөх 的使动态.

өнгөшүүлэх **ᠥᠨᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өнгөших 的使动态.

өндгөвтөр **ᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 卵状的, 卵形的, 椭圆形的.

өндгөвч **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠪᠴᠢ** [名] (解) 卵巢: ~ бөөрний булчирхайтас 肾上腺瘤; ~ гадагшлах 排卵; ~ орчим 卵巢冠旁; ~ сойх 卵巢固定术; ~ тайрах 卵巢摘除术; ~ ийн буглаа 卵巢脓肿.

өндгөвчгүй **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠪᠴᠢᠭᠦᠢ** **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡ** [形] 无卵巢的; 不排卵的.

өндгөвчтөс **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠪᠴᠢᠲᠦᠭᠡ** [名] 卵巢炎.

өндгөрхүү **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠭᠡ** [形] 参见 өндөглөг.

өндийзнөх **ᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠵᠢᠨᠦᠬᠡ** [动] өндийх 的短暂体.

өндийлгэх **ᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] өндийх 的使动态: толгойгоо ~ 抬起头.

өндийлт **ᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠯᠲᠦ** [名] 抬起, 起身, 起来, 挺起, 翘起, 踮起.

өндийх **ᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 稍微坐起, 起身, 抬头, 挺起, 翘起, 踮起: цээжээ ~ 挺起胸; орон дээрээс ~ ж чадахгүй ядуу 虚弱得不能从床上坐起来.

өндийцгөөх **ᠥᠨᠳᠡᠶᠢᠴᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] өндийх 的众动态.

өндөг (өндгөн) **ᠥᠨᠳᠦᠭᠡ** I [名] 蛋: тахианы ~ 鸡蛋; ~ гаргах 下蛋; ~ дарах 孵蛋; ~ ний хальс 蛋壳; ~ ний уураг 蛋白; ~ ний зулам 蛋膜; шарсан ~ 煎鸡蛋; өндгөн сүй (陈) 指腹婚; өндгөн бантан 鸡蛋汤; өндгөн мөөг (植) 小蘑菇; 蘑蘑; өндгөн хэв 鸡蛋糕; ~ ний хагсмал бин 鸡蛋饼; өндгөн хэлбэрт 卵形的, 椭圆形的; ◇ ~ **ноос**

яс эрэх, өөхнөөс шөрмөс эрэх 鸡蛋里挑骨头, 脂肪里挑筋(吹毛求疵).

өндөг(өндгөн) ᠨᠣᠳᠦᠭ I [名] 卵; өндгөн эс 卵子, 卵细胞; өндгөн үр 卵子; өндгөн сүв 输卵孔; өндгөн үргүй мөчлөг 排卵停止周期; өндгөн үргүй үржилгүй 无卵不育; өндгөн эсийн хөгжил 卵子发生; ◇ **өндгөн алаг** <动> 翻石鹑.

өндөг(өндгөн) ᠨᠣᠳᠦᠭ II [名] 手指肚儿; хурууны ~ 手指肚儿.

өндөглөг ᠨᠣᠳᠦᠭᠯᠦᠭ [形] 椭圆形的, 卵形的.

өндөглөгч ᠨᠣᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠴ [形] 产蛋的; ~ тахиа 蛋鸡.

өндөглөлт ᠨᠣᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠲ [名] өндөглөх 的名词.

өндөглөх ᠨᠣᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠬ [动] 生蛋, 产卵; тахиа ~ 鸡下蛋.

өндөглүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠭᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөглөх 的使动态.

өндөгт ᠨᠣᠳᠦᠭᠲ [形] 产蛋的, 产卵的.

өндөгтэй ᠨᠣᠳᠦᠭᠲᠡᠢ [形] 参见 өндөгт.

өндөлзөх ᠨᠣᠳᠦᠯᠵᠦᠬ [动] 颠动, 一跳一跳, 一起一落, 不停欠身.

өндөлзүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠯᠵᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөлзөх 的使动态.

өндөр ᠨᠣᠳᠦᠷ [名·形] ①高, 高度: байшингийн ~ нь арван метр 房屋高度为十米; өндрийн хэмжээ 高度, 高程; ②高的: ~ биетэй 高个子的; ~ болох 变高, 长高; ~ үнэлэх 高度评价; ~ үнэ 高价; ~ жил 闰年; ~ үнээр дамлан худалдах 高价倒卖; ~ агаар 高空; ~ харвах буу <军> 高射炮; ~ хүчдлийн шугам <电> 高压电线; ~ зэргийн 高级的; ~ тушаал 高级职务; ~ дүүлэх <体> 跳高; ~ мэргэшил, ~ техник 高技术; ~ цалинтай 高薪的; ~ уулын царам 高山冻原; ~ үелзлийн өсгүүр 高频放大器; ~ хүчдэл 高压; ~ хүү 高息; ~ уул 高山; ~ даваа 高的山岗; ~ шар бударгана <植> 万年蒿; ~ удвал цэцэг <植> 丈菊花; ③年高的,

年岁大的; нас ~ болох 年龄大了, 变年迈, 变老; ~ өвөг 始祖; ④高大的, 有力的: ~ дуугаар хашгирах 大声喊叫; ~ дуугаар зарлан мэдэгдэв 高声地宣布了.

өндөрдөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠳᠦᠬ [动] 变高, 变得太高.

өндөрдүү ᠨᠣᠳᠦᠷᠳᠦᠭᠦ [形] 高高的: ~ хамар 高高的鼻梁.

өндөрдүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠷᠳᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөрдөх 的使动态.

өндөрдүүхэн ᠨᠣᠳᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ [形] 略高的, 稍高的.

өндөржих ᠨᠣᠳᠦᠷᠵᠢᠬ [动] 升高, 变高, 提高: ~ сөн хурд 提高速度.

өндөржүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠷᠵᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөржих 的使动态; 提高, 加高, 抬高, 使升高: сонор сэрэмж ~ 提高警惕; ~ бэлэн байдал 高度准备状态.

өндөрлөг ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭ [名] 高地; 高处; 高度, 高原, 较高的地方, 制高点: 1075 тоот ~ 1075 号高地.

өндөрлөгдөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭᠳᠦᠬ [动] өндөрлөх 的被动态.

өндөрлөзвөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭᠵᠦᠪᠦᠬ [动] өндөрлөх 的短暂体.

өндөрлөлцөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭᠯᠦᠭᠴᠦᠬ [动] өндөрлөх 的共动态.

өндөрлөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭᠬ [动] ①举起, 提高, 加高; 抬高; ②(转)结束, 解散: найр ~ 宴会结束.

өндөрлүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠷᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөрлөх 的使动态.

өндөрөвтөр ᠨᠣᠳᠦᠷᠦᠪᠲᠦᠷ [形] 较高的, 略高的.

өндөрсгөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠰᠦᠭᠬ [动] өндөрсөх 的使动态; 加高, 提高, 抬高, 举起.

өндөрсгүүлэх ᠨᠣᠳᠦᠷᠰᠦᠭᠤᠯᠡᠬ [动] өндөрсгөх 的使动态.

өндөрсөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠰᠦᠬ [动] 长高, 升高, 变高, 提高.

өндөртгөх ᠨᠣᠳᠦᠷᠲᠦᠭᠬ [动] 参见 өндөрсгөх.

өндөртгүүлэх **ᠥᠨᠳᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өндөртгөх的使动态.

өндөртөх **ᠥᠨᠳᠦᠷᠲᠦᠬ** [动]逐渐变高,升高,长高,提高.

өндөртүүлэх **ᠥᠨᠳᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өндөртөх的使动态.

өндөрхөн **ᠥᠨᠳᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] өндөр的小称; ①较高的; ②较年高的; ③较高大的.

өндөс **ᠥᠨᠳᠦᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 өндөлзөх.

өндөсхийлгэх **ᠥᠨᠳᠦᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] өндөсхийх的使动态.

өндөсхийх **ᠥᠨᠳᠦᠰᠬᠡᠶᠢᠬ** [动]抬起一下,起一下身,站一站,欠欠身; ~н босох 欠身而起.

өндрөөшөө **ᠥᠨᠳᠦᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [副]纵向; ~ өргөөшөө 纵横.

өнжиг **ᠥᠨᠵᠢᠭ** [形]隔年的,过去的.

өнжигдөх **ᠥᠨᠵᠢᠭᠢᠳᠦᠬ** [动] өнжих的被动态.

өнжилгөн **ᠥᠨᠵᠢᠯᠭᠡᠨ** 见 ~ хусран 隔年生的牲畜; ~ үнээ 隔年生的奶牛.

өнжилт **ᠥᠨᠵᠢᠯᠲ** [名] өнжих的名词: он ~ 隔年.

өнжих **ᠥᠨᠵᠢᠬ** [动] ①度过,过日子,住(一段时间): айлд ~ 住在别人家,借宿; жил өнжөөд 过了一年后; гурав өнжөөд 住了三天后; 过了三天后; хонон ~ 度日; 住; ◇ **хоног** ~ 过夜; ②隔过; 荒废: жил өнжөөд тугаллах 隔一年后生牛犊; тариа тарихгүй ~ ①荒废土地; ②隔年种庄稼; ~ ж тарих газар 休闲地,软歇地.

өнжлөг **ᠥᠨᠵᠢᠯᠭᠡᠭ** [名]停宿,歇程,过夜.

өнжмөл **ᠥᠨᠵᠢᠮᠡᠯ** [形] ①过去的,隔年的; 隔夜的,剩下的: ~ хагд 隔年草; ~ идээ 残汤剩饭,隔夜的食品; ~ дэл 隔年糝; ~ цэвдэг 隔年冻土; ②古老的,陈旧的.

өнжөөх **ᠥᠨᠵᠢᠶᠡᠬ** [动]参见 өнжүүлэх.

өнжрөг **ᠥᠨᠵᠢᠷᠦᠭ** [名] ①未加翎毛装饰的箭杆; ②(理)(射体之)轨道,弹道.

өнжүүлэх **ᠥᠨᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬ** [动] өнжих的使动态.

өнө **ᠥᠨᠥ** [副] ①早: ~ эрт 很早; ~ эртнээс 自古以来; ②长久,永久: ~ үүрд 永垂不朽; ~ удаан 长久地; ~ болох 变久,延长; 拖延,耽搁.

өнөд **ᠥᠨᠥᠳ** [副]永久地,永远地,持久地: ~ баг 牢不可破的,永固的.

өнөжих **ᠥᠨᠥᠵᠢᠬ** [动]变久; 拖延,延迟.

өнөө **ᠥᠨᠥᠭ** [名] ①现在,目前,此刻: ~ цагт 此刻,现在; ~ саяхан 方才,刚刚; ②今天,当天,这一天: ~ маргаашгүй 日内,近几天内,很快; ~ орой, ~ үдэш 今天晚上; ~ өглөө 今天早晨; ~ болтол 到现在,迄今; ③参见 өнөөх: ~ хүн 就是那个人; ~ ном 就是那本书.

өнөөдөр **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠷ** [名]今天: ~ бол тавдугаар сарын хорин таван 今天是五月二十五日; өнөөдрийн сонин 今天的报纸.

өнөөдөржин **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠷᠵᠢᠨ** [副]整日,全天.

өнөөдөрхөн **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠷᠬᠡᠨ** [副]就在今天.

өнөөдөхгүй **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠬᠡᠭᠦᠢ** [形]急迫的,十万火急的,刻不容缓的,迫不及待的: өнөөч ~ 刻不容缓,哪怕就在现在(也成).

өнөөдүүл **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯ** [代]那些人: ~ чинь ирсэн үү? (你的)那些人来了吗?

өнөөтөх **ᠥᠨᠥᠭᠡᠳᠦᠬ** [代]参见 өнөөх.

өнөөх **ᠥᠨᠥᠭᠡᠬ** [代·形] ①正是那个,就是那个; ②现在的,目前的,这一会儿的: ~ хэрэг 就是那件事; ~ хүн 就是那个人; ~ ийгөө аль 给我那个; ~ өөс авлаа 就从那里面拿了.

өнөөхөн **ᠥᠨᠥᠭᠡᠬᠡᠨ** [副]这一会儿,目下,此刻; 不久以前,刚刚.

өнөр **ᠥᠨᠥᠷ** [形]人丁兴旺的,家口多的: ~ айл 人丁兴旺的家庭,多子女的家庭; ~ болох 多子女,人丁兴旺; ~ жаргал 人丁兴旺,生活幸福; ~ жил 丰年.

өнөрдөх **ᠥᠨᠥᠷᠳᠦᠬ** [动]家口变得过多.

өнөржил **ᠥᠨᠥᠷᠵᠢᠯ** [名]增多,繁多,兴旺.

өнөржих **ᠥᠨᠥᠷᠵᠢᠬ** [动]家口增多,变得人丁兴旺; 繁殖.

өнөржүүлэх **ᠥᠨᠥᠷᠵᠢᠶᠡᠯᠡᠬ** [动] өнөржих的

使动态.

өнөртэй **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]繁多的, 众多的, 兴旺的.

өнөрхөн **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形] өнөр的小称; 人丁较兴旺的, 家口较多的.

өнөрших **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]参见 өнөржих.

өнөхөн **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [副]刚才, 不久前, 方才.

өнтэй **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]丰盛的, 肥美的; 很好的:
~ сайхан өвөлжих 饲料丰盛地越冬.

өнхрэлт **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]滚动, 滚转; ~ийн үрэлт (理)滚动摩擦.

өнхрөө **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]参见 өнхрүүлэх.

өнхрөх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]①滚动, 滚转, 翻滚, 打滚; бөмбөг өнхөрч явна 球滚动; ②滑落, 摔倒; өнхөрч ойчих 摔下, 翻身落马.

өнхрүүлэг **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]辘子, 转轴; 小滑轮.

өнхрүүлэгт **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]有滑轮的, 滚动的.

өнхрүүлэгч **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]滚草机.

өнхрүүлэх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]① өнхрөх的使动态; ②(转)贩卖, 做小买卖: бага сага юм өнхрүүлж амьдарч байна 做点小买卖谋生.

өнхрүүлш **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]滑轮, 滑链.

өнгөргхүү **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]有角的, 有棱角的.

өнгөр **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]①角, 角度; 棱角: мохоо ~ (数)钝角; тэгш ~ (数)直角; хурц ~, шовх ~ (数)锐角; өнгцгийн орой 角顶; олон ~т (数)多角形(的); ширээний ~ 桌子角; ~ гаргах 作一个角; гэрийн ~ 屋角, 毡包角; ②(转)毛病, 缺陷.

өнгөрдөх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]对上角, 靠角: өнгөрдсөн суудал 靠角椅.

өнгөрдүүлэх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动] өнгөрдөх的使动态.

өнгөдлөг **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]有角的, 棱形的, 有棱角的; 棱角多的.

өнгөглөх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]作角, 做棱角.

өнгөглүүлэх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动] өнгөглөх的使动态.

өнгөглүүр **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]量角器, 视角仪.

өнгөлт **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]①有角的, 带棱角的; 有...角度的; 有...个角的; ②锐利的, 尖利的.

өнгөлтэй **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [形]①有角的, 带棱角的; 有...角度的; 有...个角的; ②锐利的, 尖利的: ~ нүд 锐利的眼光; ~ үг 有刺的话, 刻薄话.

өнгөц **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]①参见 өөнтөгч; ②(数)直角尺, 三角板.

өнгөцэг **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名] (植)牵牛花, 喇叭花: мөлхөө ~ (植)野牵牛花.

өнгдөх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]变得孤苦伶仃, 太孤独: ганцаараа ~ 孤苦伶仃, 举目无亲.

өнгчин **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名·形]①孤儿: ~ хүүхэд 孤儿; ②丧母的; ③孤零零的, 孤单的, 单独的, 独自の: ~ ганц 孤单的; ~ мод 孤木, 独树; ~ саримсаг 独头蒜, 独瓣蒜; ~ мөгөөрс 粒状软骨; ~ тархи 脑童体; ~ эрхтэн 不全器官; ◇ ~ өрсөсөн 孤单的, 孤零的.

өнгрөл **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]孤独, 孤单: ~ хагачал 孤苦伶仃.

өнгрөлт **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [名]孤独, 孤零.

өнгрөх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动]①成为孤儿, 成为孤苦伶仃的人; ②感到孤独, 孤零, 孤苦伶仃, 孤独起来: хөөрхий, тэр ихэд өнчиρχ байлаа 可怜, 他一个人十分孤苦伶仃.

өнгрүүлэх **ᠯᠡᠨᠠᠭᠠᠯ** [动] өнгрөх的使动态.

өө **ᠯ** I [名]①粗糙, 不光滑, 粗砺: ~гий нь арилгах ①磨光; ②消除毛病; ~гий нь дарах ①磨光; ②隐瞒毛病; ③不足, 缺陷, 毛病, 错处: үүнд ямар ~ байна 这里有什么缺陷, 这里有什么毛病; ~ байхгүй 无毛病; ~ сэв эрэх 挑毛病, 吹毛求疵, 找岔子; ~ бөхгүй (陈)无理由(的), 无道理(的); ④(道路之)凹凸不平, 险阻: замын ~ 道路之险阻.

өө **ᠯ** II [感](感叹词, 表示不满、遗憾或表

示惊讶、赞叹、可惜)喂! 咳! 唉! 啊哈! : ~ хөөрхий! 唉! 真可怜! ~ чи юу? 唉! 是你吗?

өөв ʋəv [感] ①(表示呼应)喂! 哦! ~ юу гэв 喂, 你说什么? ② ~ ~ (唤乳牛的呼声或爱抚的呼声)鄂布, 鄂布!

өөвгөр ʋəvɣɔr [形] 摇摇晃晃的, 东倒西歪的, 歪竖着的, 歪歪扭扭地竖着的: морин дээр яваа ~ чинь хэн бэ? 在马上摇摇晃晃的那个人是谁?

өөвийлгөх ʋəvjiɣɔx [动] өөвийх 的使动态.

өөвийх ʋəvjiɣ [动] 摇摇晃晃, 东倒西歪, 歪竖着, 歪歪扭扭地竖起.

өөвлөх ʋəvɔlɔx [动] ①唤乳牛(多指乳牛丢弃牛犊时); ②(爱抚地)呼唤; ③大声应答, 呼应.

өөвлүүлэх ʋəvɔlɔx [动] өөвлөх 的使动态.

өөвөн ʋəvɔn I [形] 一颠一颠的: ~ цөөвөн 跑跑颠颠的.

өөвөн ʋəvɔn II [名] 窝棚: ~ бор гэр 窝棚式小屋.

өөг ʋəvɔn I [名] ①垫肩, 衬垫物, 挡箭牌, 挡板, 护板; ②防水用的竹束, 灌木捆.

өөг ʋəvɔn II [感] ①(呼应声)喂! 喂! ②(赶牲口声)喝! 喂!

өөглөх ʋəvɔlɔx I [动] ①参见 өөвлөх; ②放衬垫, 放挡板; ③(转)议论, 非议.

өөглөх ʋəvɔlɔx II [动] 雄鸟鸣叫.

өөглүүлэх ʋəvɔlɔx [动] өөглөх I、II 的使动态.

өөгүй ʋəvɔn [形] ①平坦的, 光滑的: ~ тал 平坦的草原; ②(转)无毛病的, 无瑕疵的; 无可责难的; 平安无恙的: ямарч ~ хүн 无可责难的人; ~ ирэв 平安无恙地回来了; ~ харцууд 贱民; ~ явдал 不良现象.

өөгших ʋəvɔx [动] ①渐成习惯, 染上...嗜好, 上瘾, 癖好; ②逐渐放肆起来, 放任起来, 变得无拘无束.

өөгшүүлэг ʋəvɔx [名] 放纵, 放任.

өөгшүүлэл ʋəvɔx [名] 怂恿, 唆使.

өөгшүүлэлт ʋəvɔx [名] 参见 өөгшүүлэл.

өөгшүүлэх ʋəvɔx [动] өөгших 的使动态.

өөд ʋəvɔ [副] ①向..., 往..., 朝..., 沿..., 对... (均指向高处): над ~ хар 向我看; уул ~ авирах 上山, 爬山; тэнгэр ~ харах 看天空; шат ~ гарах 沿楼梯上去; ②在...对面; 对着..., 迎着...: урсгал ~ 逆流; салхи ~ 逆风, 迎风, 顶着风; ~ өөс нь тосон очих 迎面走去迎接; ~ өв, сөөргөө явах 来回走动, 来回徘徊; ③向上, 朝上: ~ нь 朝上, 向上; ~ газар 上坡地; ~ нь болгох 抬起, 拉起; 使之一帆风顺; ~ нь татах ①提拔, 向上提, 拉一把; ②改进, 使好转; ③帮助, 支持; 挽救; ~ тэй явах 生活得幸福; 一帆风顺; ~ болох ①改正, 修正; ②升天, 归天, 死亡; ③坐上座; ④向上, 提高; ⑤(转)好转, 转好: ~ өө болох 改正, 改善, 蒸蒸日上.

өөдгүй ʋəvɔ [形] ①不成材的, 没出息的, 差的, 无用的; ②下流的, 不体面的: ~ хүн 下流的人; 不成材的人, 没出息的人; ③不良的; ~ явдал 不良现象; ④不走运的.

өөдлөг ʋəvɔ [形] ①有出息的, 生气勃勃的; ②顺利的, 幸运的.

өөдлөл ʋəvɔ [名] ①兴旺, 昌盛; 走运, 好运气; ②上行, 上升, 提高.

өөдлөх ʋəvɔ [动] ①向上爬, 上升, 提高; ②(转)好转, 改善, 增强, 昌盛, 蒸蒸日上, 发展, 欣欣向荣: бие ~ гүй байна 身体不见好转; өөдөлж байгаа эх орон 蒸蒸日上的祖国; ◇ ~ хүн өдрөөр баян, уруудах хүн усан ноёр 勤者时间多, 懒人瞌睡多; ●(陈)升天(死去).

өөдлөхгүй ʋəvɔ [动] ①不向上, 不见提高; ②不改进, 不变好, 不兴旺, 不走运.

өөдлөшгүй ʋəvɔ [形] 不长进的, 不向上的, 没出息的, 下流的, 无用的, 不能用的, 不成材的, 没落的: ~ этгээд 下贱货, 不成材的人.

өөдлүүлэх ʋəvɔ [动] өөдлөх 的使动

态.

өөдөлцгөөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өөдлөх 的众动态.

өөдөн **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** I [名]大绒: ~ гялтага 鹅绒状光泽; ~ андуурга (矿)针铁矿.

өөдөн **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** II 见 ~ хар 黑油油的,黝黑的.

өөдөө **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** [副] ①向上,朝上: ~ суух ①直挺挺地坐着; ②坐上座; ~ харах 向上看; ~ харж хэвтэх 仰面躺着; ~ сөөргөө 面对面,来来回回,上下对错; ~ явах 向上走; ◇ **өөрийн хийсэн өөрт**, ~ **хаясан толгойд** 自作自受; 搬起石头砸自己的脚; ②登高,上升.

өөдөөс **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** [副]在…对面,面向…,迎面,对面; миний ~ 在我的对面,面向着我,迎着我; ~ ирэх 迎面走过来; ~ эсэргүүцэх 反对,反抗.

өөдөрхүү **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] ①有出息的,上进的; ②伶俐的; ③生气勃勃的,蒸蒸日上.

өөдөс **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠰ** [名] ①碎片,碎屑,末: арьс ширний ~ 碎皮子; төмрийн ~ 铁片; модны ~ 木屑; цаасны ~ 小纸片; ②微小的,微末的: ~ шиг амьтан 区区小动物.

өөдөслөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动](将毛、布等)弄成碎屑.

өөдөслүүлэх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] өөдөслөх 的使动态.

өөдөсхөн **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡᠨ** [形]碎片般的,小片儿的,屑末状的: ~ далавч 小小的翅膀.

өөдрөг **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠷᠦᠭ** [形]上升,好转; 走运: ~ үзэл 乐观主义.

өөдтэй **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡЙ** [形] ①向上的,有出息的,成器的: ~ хүүхэд 有出息的孩子; ②合适的,好的: ~ хэлэх 讲得好,认真地讲: ~ харсангүйгээр 由于没好好地看; ③顺利的: ~ биелүүлэх 顺利完成.

өөдтэйхэн **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡЙᠬᠡᠨ** [形] өөдтэй 的小称: ~ хийх хэрэгтэй 必须顺利的完成; ~ ярих 讲得好,认真地讲.

өөе **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** [感](应答声)哎,啊: ~ юу гэв?

啊!你说什么?

Өөлд **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯ** [名](史)额鲁特(蒙古族一部落族): ~ ардын дуу 额鲁特民歌.

өөлий **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** [形]巨大的,高大的,魁梧的,强大的,长大的: ~ хүүхэд 身体高大的孩子; ~ хурга 大羊羔.

өөлийхэн **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯ** [形] өөлий 的小称.

өөлөгдөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өөлөх 的被动态.

өөлөгч **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠴᠢ** [名·形] ①修理者,修版者: гэрэл зураг ~ 照片修版者; ②修理的,修版的.

өөлөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯ** [动] ①修整,修理: хайчаар ~ 用剪刀修整; харуулаар ~ 用刨子刨平; ②(转)挑剔,找毛病,吹毛求疵; ③责备,责怪.

өөлүүлэх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① өөлөх 的使动态; ②意同 өөлөгдөх.

өөлцгөөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өөлөх 的众动态.

өөлэй **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯ** [形]见 өөлий.

өөнтөг **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡᠭ** [名]毛病,瑕疵,缺陷,过错: ~ эрэх 吹毛求疵,挑毛病.

өөнтөглөх **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]挑剔,挑毛病,吹毛求疵;疑神疑鬼,神经过敏.

өөнтөгч **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠴᠢ** [形]爱挑剔的,好挑毛病的,吹毛求疵的;疑神疑鬼的,神经过敏的.

өөнтөгших **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动]神经过敏,疑神疑鬼.

өөр **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** I [形] ①不同的,不一样的,相异的: хооронд ~ 互不相同的; хоёр ~ зоос 两种不一样的货币; ②别的,其他的,另外的: ~ ~ 别的一些;不同的; ~ юм 另外的东西; ~ улсын 别国的; ~ хэрэг 别的事情; ~ хүн 别的人,其他的人; ~ өөр хэлбэл 换句话说; ③除…以外: үүнээс ~ 除此之外; чамаас ~ хэн байв? 除了你还有谁?

өөр **ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡ** II [代](反身代词词干)自己: өөрөөсөө халдварлах 自体侵入; өөрөөсөө хордох 自体中毒; ~ өө өсөх 自行增殖; ~ хоорондоо, ~ зуураа 相互间; 内部之间; ~ ~ийнхөө суудал

дээр 各就各位；～ийн шүүмжлэл 自我批评；～ийн эрхгүй 情不自禁地，不由自主地；～төө 给自己，为自己，对自己；～төө эзэрхэх эрх 自治权；～төө засан тохинох 自决；～төө засах，～төө тогтнох 自治；独立；～төө олгогдсон эрхийн ёсоор 被授权，奉命；～ийн өртөг 成本；～ийн хүчинд түшиглэх 依靠自力更生；～тэй нь ярьж тохирох 与其本人洽妥；～ийн дураар 任意，随便；～ийн гараар 亲手。

өөргүй ᠡ᠋᠋ᠷᠭᠦᠢ ᠵᠡ᠋᠋ᠷᠭᠦᠢ [形] ① 一样的，无异的，没有差别的，同样的：надад аль нь ч ～ 对我来说哪个都是一样的；② 没有别的，没有其他的。

өөрийгөө ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠭᠡ᠋᠋ ᠶᠡ᠋᠋ᠨᠡ [代] өөр II 的把格，意为“把自己”：～ санхүүжүүлэх 自筹资金；～ хангах байдал 自给能力；～ хамгаалах 自己；◇ ～ битгий магт, бусдыг битгий бас 对己勿颂扬，对人莫贬低。

өөриймсөг ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠮᠰᠡᠭ [形] 当成自己的，像自己的一样：～ хүн 像自己的人，像自己家里的人。

өөриймсөх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠮᠰᠡᠬᠦ [动] 像自己，当成自己。

өөриймтгий ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠮᠰᠡᠭᠢᠢ [形] 自私的，本位的：～ үзэл 本位主义。

өөриймших ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠮᠰᠡᠬᠢᠶᠢᠨ [动] 变得像自己人，变得像自己的。

өөриймшүүлэх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠮᠰᠡᠬᠢᠶᠢᠨᠡ᠋᠋ [动] өөриймших 的使动态。

өөрийн ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨ [代] 自己的，自有的，私有的，个人的：～ өртгийн илтгэвэр 成本指数；～ өртгийн шинжилгээ 成本分析；～ хөрөнгө 自有资金；～ хэрэгцээ 个人需要；～ эргэлтийн хөрөнгийн норматив 自有流动资金；～ хүчинд тулгуурлах 自力更生；～ эрхгүй 不随意，情不自禁；～ эрхгүй дараалсан хөдөлгөөн 手足综动症。

өөрийнсөх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠰᠡᠬᠦ [动] 当成自己的，当成自己人；冒昧无礼，举止过于随便。

өөрийнх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠬᠡ [代] 自己的，私有的：

～ өө санаагаар 按着自己的意见；～ маань ирэв 我们自己的来了(如指人、牲畜等)；～ өөрөө болгох 自行其是。

өөрөө ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠡ᠋᠋ [代] 自己，本人，亲自：～ мэд 自己决定吧；би ～ хийе 我自己来做；～ буулгагч машин (汽) 自卸卡车；～ явах их буу (军) 自行火炮；～ явгач механик (技) 自动机械；～ хөдлөх 自己移动、自动；～ сурах бичиг 自修课本；～ алга болох 自行消失；～ ажиллах 自动；～ аргацаах 自给自足；～ боловсруулах 自修；～ буудах 自动射击；～ мэдэх 自决；～ жолоодох 自动控制；～ оноох 自动微调；～ сурах 自学，自修；～ ялаа мэдүүлэх 投案自首。

өөрс ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠢ I [名] 肿包，脓肿：идээ ～ 脓肿。

өөрс ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠢ II [代] 其他的，别的，另外的。

өөрснөө ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠢ᠋᠋ [代] 参见 өөрсөд。

өөрсөд ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠢ᠋᠋ [代] (反身代词复数词干) 自己：өөрсдөө 自己；өөрсдийн хэрэгсэл 自己的用具；өөрсдий нь хэлэх 说他们自己；өөрсдий нь биеийг байлгах хэрэгтэй 要让他们自己出席；өөрсдий нь явуул 派他们自己去吧；өөрсдөөс нь асуу 去问他们自己。

өөртөө ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠡ᠋᠋ [代] ① 自己；～ засах эрх 自治权；～ засах орон 自治区；～ засах бүгд найрамдах улс 自治共和国；～ сурах 自学；② 对己，对自己；～ ярих ① 自言自语；② 自己讲，自己说。

өөртөх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠡ᠋᠋ᠬᠡ [动] 改变，变化。

өөртүүлэх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠡ᠋᠋ᠬᠡᠶᠢᠨ [动] өөртөх 的使动态。

өөрцгүй ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠵᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨ [形] 全一样的，没有差别的，同样的：аль нь ч ～ 哪一个都一样。

өөрчилгөө ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠵᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠭᠡ᠋᠋ [名] (技) 键控。

өөрчилзнөх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠵᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠭᠡ᠋᠋ᠨᠡ᠋᠋ [动] өөрчлөх 的短暂体。

өөрчилсхийх ᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠵᠡ᠋᠋ᠷᠢᠢᠨᠭᠡ᠋᠋ᠨᠡ᠋᠋ [动] өөрчлөх 的瞬间体。

өөрчилцгөөх **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡ᠋᠋ᠬᠡ** [动] өөрчлөх 的
众动态.

өөрчлөгдөгч **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠡ᠋᠋ᠳᠡᠭᠴᠢ** [形] 被改变的,
应改革的; ~ зуршил 应改变的旧俗.

өөрчлөгдөх **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠡ᠋᠋ᠳᠡᠬᠡ** [动] өөрчлөх 的
被动态: үндсээрээ ~ 被根本改造, 根本
改变; бүрэлдэхүүн нь ~ ёстой 应当
更换成员.

өөрчлөгдөшгүй **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠡ᠋᠋ᠳᠡᠬᠡ** **ᠡ᠋᠋ᠮᠠᠭ** [形] 不
变的; ~ капитал 不变资本; ~ үнэ 不
变价格.

өөрчлөгч **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠴᠢ** [名] 改革者, 改变者,
革新者.

өөрчлөл **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠯ** [名] 参见 өөрчлөлт.

өөрчлөлт **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠯᠲᠡ** [名] 变化, 改变, 修
改, 修正, 改革, 变更, 改造; ~ хийх 进
行变化(变更, 改变, 修改, 改造); ~
оруулах 引起变化, 进行改造(变更, 修
改, 改变, 变化); ~ нэмэлт 修正及补
充; ~ шинэтгэх 改革.

өөрчлөх **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠬᠡ** [动] 改革, 改造, 改变,
变化, 更改, 变更; (电)变换: хэлбэрийн
нь ~ 改变其形式; ~ н байгуулах 改
组, 改建; ~ н засах 改革, 革新, 改良,
修改, 更正; саналаа ~ 改变意见, 改变
主意; ~ ж цуцлах 废除, 废止.

өөрчлүүлэх **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөрчлөх 的
使动态.

өөрчлүүр **ᠡ᠋᠋ᠷᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 变换器, 变流器.

өөсөө (н) **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠰᠡᠭᠡ** [名] 自营; 自生; 自动:
~ тулхүүр 热压器; ~ тулхүүрдэх
热压处理; ~ тэжээлт ян 自营细菌;
~ н тэжээлтэн 自营生物.

өөтөх **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 犯错误, 发生毛病, 出缺
陷, 有瑕疵.

өөтүүлэх **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠲᠡᠬᠡᠭᠡ᠋᠋ᠳᠡ** [动] ① өөтөх 的使动
态; ② 找借口, 寻口实, 吹毛求疵: ~ н
шийтгэх 借口惩处, 借端处罚.

өөтчих **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠲᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] өөтөх 的完成体.

өөтэй **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠲᠡᠢ** [形] 有毛病的, 有缺陷的, 有瑕
疵的.

өөх (өн) **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡ** [名] ① 油脂, 脂肪: ~ тэй

мах 肥肉; үхрийн ~ 牛油; гахайн ~
猪油; ~ тос 油脂; ~ суух 发胖, 养肥;
~ бэхжих 脂肪蓄积; ~ булчингар 脂
肪肌瘤; ~ махангар 脂肪肉瘤; ~ ийн
хатуурах 粥样硬化; ~ ний булчир-
хайнгар 脂肪腺瘤; ~ ний эс 脂肪细胞;
~ өн дэн 脂油灯; ~ өн нэхмэл 油布;
~ өн тос 脂油; ~ өн хавдар (医) 脂瘤;
~ өн чулуу 石英; ◇ ~ ч биш, бул-
чирхай ч биш 不三不四, 非驴非马, 不
伦不类; ~ өгсөн хүнтэй өглөө бо-
соод заргалдана 恩将仇报; ~ цацах
(动物)刚上膘, 发胖起来; ② 肥肉, 腓肉.

өөхгүй **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠭᠡ᠋᠋ᠢ** [形] ① 无脂肪的; ② 瘦骨
嶙峋的, 极瘦的.

өөхдөх **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得肥胖, 长满脂肪.

өөхжих **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] 参见 өөхлөх: ~ н
хатуурч үхжих 动脉粥样硬化性坏疽.

өөхлөг **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠭ** [形] 脂肪的, 含脂肪的: ~
бие 脂肪体.

өөхлөл **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠯ** [名] 肥胖症.

өөхлөөгүй **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠡ᠋᠋ᠭᠡ᠋᠋ᠢ** [形] 没上膘的, 没长肥
的.

өөхлөх **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 发胖, 长满脂肪: зүрх
~ (医) 脂肪心, 心脏肥大症.

өөхлүүлэх **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөхлөх 的使动
态.

өөөж **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠵᠡ** [名] 脂酶.

өөөхнгөр **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠨᠭᠡᠷ** [名] 脂肪瘤.

өөөхнцөр **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 类脂: өөхөнцрөөр
шээх 类脂尿.

өөөхрхүү **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠡ᠋᠋ᠮᠡ** [形] 脂肪似的; ~ бо-
дис 类脂质.

өөөхт **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠲᠡ** [形] 参见 өөхтэй.

өөөхтэй **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 多油脂的, 多脂肪的,
含脂肪的; 肥的: ~ мах 肥肉; ~ хонь
肥胖的绵羊.

өөөхшил **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠰᠢᠯ** [名] 含脂量, 含脂率.

өөөхшин **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠰᠢᠨ** [形] (医) 粥样的.

өөөхших **ᠡ᠋᠋ᠪᠡᠬᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] ① 参见 өөхлөх ②
(医) 粥样化: ~ гүвэн 粥样化.

өөчлөгдөх **ᠡ᠋ᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] өөчлөх 的被动态.

өөчлөх **ᠡ᠋ᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 不断挑毛病, 吹毛求疵: ~ хэрэг байхгүй 没有什么可吹毛求疵的.

өөчлүүлэх **ᠡ᠋ᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① өөчлөх 的使动态; ② 意同 өөчлөгдөх.

өөш **ᠡ᠋ᠭᠡᠰ** [名] ① 网; ② 诱饵: ~ өөр загас барих ① 用网捕鱼; ② 用诱饵捕鱼.

өөшлөх **ᠡ᠋ᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 设诱饵, 下诱钩; 下网.

өөшлүүлэх **ᠡ᠋ᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өөшлөх 的使动态.

өр(өн) **ᠡ᠋ᠷ** I [名] 债, 债务: ~ шир 欠债; ~ нэхэх 讨债; ~ тавих, ~ хийх 欠债, 负债; цусны ~ 血债; ~ төлөөс 债务, 借款; ~ өнд авах 借债; ~ өнд идэгдэх, ~ өнд унах 破产, 倒闭; ~ авлагыг төлхүүлэх 收回欠款; ~ ийн нийт хэмжээ, ~ ийн дүн 债务总额; ~ ийн дэвтэр 国债统计簿; ~ ийн үлдэгдэл 欠债余额; ~ ийн харьцаа 债务关系; ~ өөс хэлтрүүлэх 免除债务; ~ хаах 偿清债务; ~ өнд баригдах 被债务所压; ~ өнд орох 债台高筑, 负债累累; ~ өө төлөх 还债.

өр(өн) **ᠡ᠋ᠷ** II [名] ① (解) 胸骨下的部位, 心口下部, 心坎, 心窝; 心肝: ~ зүрх 心腹; ~ ий нь цоолох 剖开心肝; ~ өн дээр өвдөх 心口痛; ② 心肠, 心地: ~ зөөлөн 心肠软的; 有怜悯心的; ~ өвдөх 可怜, 心疼, 怜悯, 同情.

өр(өн) **ᠡ᠋ᠷ** III [名] ① (蒙古包内之) 设灶处: шалын ~ (蒙古包) 地板中心之设灶处, 地板中心部; ② 中心, 中央: ~ дунд 中间, 正中, 中央; далайн ~ 海中, 大海深处.

өрви **ᠡ᠋ᠷᠦᠯᠢ** [名] (动) 鹤.

өрвийлгөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠯᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] өрвийх 的使动态; 使蓬乱, 使毛发竖起来.

өрвийх **ᠡ᠋ᠷᠦᠯᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] (毛发等) 蓬乱, 竖立, 耸立: үс чинь өрвийгөөд байна 你的头发蓬乱了.

өрвил **ᠡ᠋ᠷᠦᠯᠢ** [名] (动) 鹤鹤.

өрвилдэй **ᠡ᠋ᠷᠦᠯᠢᠳᠡᠢ** [名] (动) 鹤: улаан ~ 朱鹤.

өрвөг **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 өрвөгнөх.

өрвөгнөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭᠡᠨᠦᠬᠡ** [动] 飘忽, 摇摆 (指稀落的毛、发、草等).

өрвөгнүүлэх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрвөгнөх 的使动态.

өрвөгөр **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] 见 өрвөгөр.

өрвөгөрдөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 显得太蓬松, 显得太蓬乱.

өрвөгөрхөн **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] өрвөгөр 的小称.

өрвөлгө **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠯᠭᠡ** [名] ① 鸟羽: ~ н дэвсгэр 羽毛垫子, 羽毛褥子; ◇ өд ~ 羽毛; ② 鸡冠; ③ 公路驼头顶上的长毛.

өрвөлдэй **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠯᠳᠡᠢ** [名] 参见 өрвилдэй.

өрвөлзөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 өрвөгнөх.

өрвөлзүүлэх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрвөлзөх 的使动态.

өрвөлөг **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠯᠦᠭ** [名] 见 өрвөлөг.

өрвөн **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠨ** 见 ~ ~ (毛发等) 一耸一耸地.

өрвөс **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠰ** 见 ~ ~ (毛发) 乱蓬蓬地.

өрвөсхийх **ᠡ᠋ᠷᠦᠪᠦᠰᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 见 өрөвсхийх II; 毛发猛地竖起.

өргөвтөр **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 略宽的, 宽一些的.

өргөгдөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] өргөх 的被动态: олонд ~ 受大家尊敬; 受众人赞扬; айлд өргөгдсөн хүүхэд 被别人收养的小孩.

өргөгч **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠡᠭᠴ** [名] ① 举起者, 抬起者, 扬起者; ② 抬高者, 提高者: ~ трактор (技) 起重拖拉机; ③ 呈递者; ④ 赠送者, 贡献者; ⑤ 照顾者, 照料者.

өргөдөг **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠭ** [名] ① 起重工具: ~ машин 起重机; ② 极瘦弱的牲畜.

өргөдөл **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] 见 өргөдөл.

өргөдөх **ᠡ᠋ᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] 显得太宽: энэ банз ~ ж байна 这块木板太宽了.

- өргөдөх** **ᠥᠷᠭᠡᠳᠦᠬᠡ** II [动] ①变宽, 变阔, 变宽广; ②膨胀, 扩大, 扩张。
- өргөдүүлэх** **ᠥᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өргөдөх II 的使动态。
- өргөжил** **ᠥᠷᠭᠡᠵᠢᠯ** [名] өргөжих 的名词。
- өргөжих** **ᠥᠷᠭᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] ①变宽, 展宽; ②扩张, 扩大, 扩展, 增加, 增长: ~ н нэмэгдэх 扩大, 增加, 增长; манай улсын үйлдвэр, хөдөө аж ахуй жилээс жилд ~ н нэмэгдсээр байна 我国工农业一年比一年增长。
- өргөжүүлэх** **ᠥᠷᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өргөжих 的使动态: ~ ёс 扩张主义; ~ бодлого 扩张政策。
- өргөзнөх** **ᠥᠷᠭᠡᠵᠢᠨᠦᠬᠡ** [动] өргөх 的短暂体。
- өргөл** **ᠥᠷᠭᠡᠯ** [名] <宗>祭品, 祭礼; 礼品, 献礼, 贡品; 捐助品, 捐款: ~ тавилга 祭祀品; ◇ ~ **барьц** 捐献品, 供品, 贡品。
- өргөлгө** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 起重, 起吊: ~ машин 起重机, 吊车。
- өргөлөг** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠡᠭ** [形] 宽的, 广阔的。
- өргөлт** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] ①举起, 提起, 扬起, 抬起; 抬高, 提高, 提升; 起重机, 升降机: хүндийн ~ <体> 举重; гурван ~ ийн нийлбэр дүн <体> 举重三种姿势总成绩; туухай ~ <体> 举重, 举杠铃; ② <语> 重音: ~ тэй үе 重音音节; ~ гүй эгшиг 非重音音节; ~ алдах 重音消失; ③ 呈文, 呈递; ④ 赠送, 贡献, 进贡; ⑤ 照顾, 照料。
- өргөлтгүй** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠢ** [形] <语> 无重音的: ~ дагавар 非重读后加成分; ~ үе 非重读音节; ~ эгшиг 非重读音音。
- өргөлттөт** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠦᠲᠦ** [形] <语> 有重音的: ~ шүлэг 重读诗; ~ эгшиг 重读音音。
- өргөлттэй** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠲᠦᠲᠡᠢ** [形] <语> 重读的: ~ сүүл 重读词尾; ~ унших 重读法; ~ үе 重读音节; ~ эгшиг 重读音音; ~ яриа 吟诗状言语。
- өргөлцөх** **ᠥᠷᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] өргөх 的共动态。
- өргөмж** **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] ①尊敬, 敬重; 荣誉; 尊称, 称号: ~ нэр 尊称, 称号; ②关怀, 照

顾: ~ тэтгэмж муутай 照顾不周的, 支持不够的, 不关心的; ~ мөнгө (到职、调职等用的) 旅差费; ◇ ~ **асрамж**, ~ **тэтгэмж** 关怀, 照顾。

өргөмжилцгөөх **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өргөмжлөх 的众动态。

өргөмжлөг **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 参见 өргөмжлөл。

өргөмжлөгдөх **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] өргөмжлөх 的被动态。

өргөмжлөл **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] ①封诰, 加封; 荣誉称号; ② 奖章: ~ бичиг 奖状; 任命书; ③ 提升, 提拔; ④ 关怀, 照顾。

өргөмжлөх **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①封诰, 加封; 封号, 封赠, 授予荣誉称号: нэхэж ~ 追封, 追赠以...称号, 给谥号; нэмж ~ 加封; дэвшүүлэн ~ 晋封; ~ н олгох 授予; ② 提拔, 提升, 晋升; ③ 关怀, 照料, 照顾。

өргөмжлүүлэх **ᠥᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① өргөмжлөх 的使动态; ② 意同 өргөмжлөгдөх。

өргөмөл **ᠥᠷᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 被收养的, 过继的: ~ хүүхэд 养子, 养女; ② 收养的, 照料的, 哺养的: ~ эцэг 义父, 养父; ~ ах дүү 义兄弟, 结盟兄弟, 异父母的兄弟。

өргөмтгий **ᠥᠷᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠡᠢ** [形] ① 好举的, 好抬的; ② 好赠送的, 好贡献的, 好进贡的; ③ 好照料别人的, 乐于照顾人的; ④ (转) 好抬高别人的, 好谄媚的, 过于夸张的。

өргөмхий **ᠥᠷᠭᠡᠮᠬᠡᠢ** [形] 参见 өргөмтгий。

өргөн **ᠥᠷᠭᠡᠨ** [形·名] ① 宽的, 宽阔的, 辽阔的: ~ болгох 加宽, 扩大; ~ гол 宽阔的河流; ~ төмөр зам 宽轨铁路; ~ барс (绘画用) 宽刷子; ~ царайтай 宽脸的; ~ дэлгэцийн кино 宽银幕电影; ② 宽, 宽度: ~ нь таван метр 宽为五米; ③ 广泛的; 多次的: ~ олныг хамарсан ажилгүйдэл 大量失业; ~ олны хэрэглээ 群众消费; ~ хэрэгцээний бараа таваар 日用品; ~ хэрэглээ 日用消费; ~ хэрэгцээний барааны татвар 消费税; марксизмыг ~ өөр ухуулсугай! 要广泛地宣传马克思主义!

~ түмэн, ~ олон 广大群众; ~ хурал 群众集会, 大会; ~ далайцтай 大规模的; ~ хэрэгцээний бараа 日用百货.

өргөө ᠥᠷᠭᠡᠭᠡ [名]〈敬〉〈陈〉宫殿, 宫廷, 公馆, 官邸, 大本营.

өргөөлөх ᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ [动]〈敬〉〈陈〉①(结婚的尊称, 指高官显爵)御婚, 受室; ②下榻, 居住.

өргөөлүүлэх ᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өргөөлөх 的使动态.

өргөөнч ᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠨᠴ [名]〈动〉(东方)田鼠.

өргөөшөө ᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡ [副]横向.

өргөрөг ᠥᠷᠭᠡᠷᠦᠭ [名]〈地〉纬度: өмнөд ~, урд ~ 南纬; умард ~, хойд ~ 北纬; хойд өргөргийн 40 градус 30 минут 北纬四十度三十分.

өргөс (өн) ᠥᠷᠭᠡᠰ [名]①刺, 木刺, 棘刺: хуруундаа ~ оруулах 手指上扎了刺; ②(植物之)刺; ③锁上的轮齿: гурван ~ тэй цоож 有三个轮齿的锁; ④乳牙: урд хоёр ~ нь цухуйжээ 长出来两个小门牙.

өргөслөг ᠥᠷᠭᠡᠰᠯᠡᠭ [形]多刺的; 刺状的.

өргөсөл ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠯ [名]扩张, 伸延, 拓宽.

өргөсөн ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠨ [形]抚养的, 收养的, 收容的: ~ эх 养母; ~ эцэг 养父.

өргөсөрхүү ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦ [形]多刺的, 刺状的.

өргөсөх ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠬᠡ [动]参见 өргөтөх.

өргөст ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠲᠦ [形]有刺的, 有针刺的, 多针的, 多刺的: ~ бут 多刺灌木丛; ~ ногоо ①菠菜; ②野刺菜; ~ хамхаг 〈植〉猪毛菜; ~ хэмх 黄瓜; ~ цэцэг 〈植〉黄白刺藤花; 白刺; ~ арц 〈植〉杜松; ~ хадаас 钩针; 铁蒺藜, 锯齿大钉; ~ нохойн хушуу 〈植〉刺蔷薇; ~ тошлог 〈植〉针醋栗; ~ уул 〈植〉皱叶酸模.

өргөстэй ᠥᠷᠭᠡᠰᠡᠲᠦᠢ [形]参见 өргөст.

өргөтгөл ᠥᠷᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠯ [名]扩大, 加宽, 拓宽, 展宽, 扩张, 扩充: барилгын ~ 扩建.

өргөтгөмөл ᠥᠷᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠮᠡᠯ [形]扩大的; 膨胀的, 舒张的.

өргөтгөх ᠥᠷᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ [动] өргөтөх 的使动态; 扩大, 加宽, 展宽, 扩张, 扩充: зам ~ 加宽道路; ~ сөн бүгд хурал 扩大的全体会议; эмнэлгийн салбарыг ~ 扩大医疗网; ~ сөн нөхөн үйлдвэрлэл 扩大再生产.

өргөтгүүлэх ᠥᠷᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өргөтгөх 的使动态.

өргөтөх ᠥᠷᠭᠡᠲᠦᠬᠡ [动]变宽, 展宽, 加宽, 扩大, 扩展.

өргөх ᠥᠷᠭᠡᠬᠡ [动]①举起, 抬起, 升起, 扬起; 抬高, 提高, 提升: гараа ~ ①举手; ②举手表决; ③举手投降; гараа өргө! 举起手来! өргөөд явах 抬走; нүдээ ~ н харав 举目观看, 细看; туг ~ 举旗; тангараг ~ 宣誓; хүндийг ~ 〈体〉举重; толгойгоо ~ 抬起头; сүүлээ ~ 翘尾巴; ②呈递; ③赠送, 呈献, 上贡, 贡献: ~ бичиг 呈文, 请求书; цэцэг ~ 献花; ~ барих нугалбар 〈陈〉奏折; ④(转)照顾, 照料: ~ ж авах 收养, 收容; өвчтэй эцгийгээ ~ өөр иржээ 来照顾生病的父亲; ◇ ~ ж тгэх 照顾, 照料; ~ ж сувиллах 服侍.

өргөхөн ᠥᠷᠭᠡᠬᠡᠨ [形] өргөн 的小称.

өргөц ᠥᠷᠭᠡᠴ [名]①〈陈〉布施; ②奉献物.

өргөцгөөх ᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ [动] өргөх 的众动态.

өргөчих ᠥᠷᠭᠡᠴᠢᠬᠡ [动] өргөх 的多次体.

өргүй ᠥᠷᠭᠡᠢ [形]无债的, 不欠债的; 〈经〉账目两清: ~ болох 清算债务.

өргүү ᠥᠷᠭᠡᠭᠦ [形]①高的, 被抬起来的, 被拿起来的, 边子朝上的(如衣襟); ②抬高自己的, 高估自己的(人).

өргүүдэх ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ [动]①抬(举、提)得过高, 边子过高; ②抬高自己, 高估自己.

өргүүл ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠯ [名]起重机, 起重工具, 升降机.

өргүүлэх ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] өргөх 的使动态.

өргүүр ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠷ [名]①(马拉耙子等)把手, 扶手; ②起重机, 升降机, 起重工具.

өргүүрч ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠷᠴ [名]起重能手.

өргүүтгэх ᠥᠷᠭᠡᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ [动]举起, 提升, 抬高.

- өрдөх** **ᠥᠷᠳᠦᠬᠡ** I [动]燃起旺火; гал ~ 添柴火, 拔旺火, 拨旺火, 通旺火.
- өрдөх** **ᠥᠷᠳᠦᠬᠡ** II [动]借债, 负债.
- өрдүүлэх** **ᠥᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] өрдөх I 的使动态.
- өрдүүлэх** **ᠥᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] өрдөх II 的使动态.
- өрзнөх** **ᠥᠷᠵᠢᠨᠦᠬᠡ** [动] өрөх I、II 的短暂体.
- өрлөв** **ᠥᠷᠯᠦᠪ** [名]钳子, 镊子.
- өрлөвдөх** **ᠥᠷᠯᠦᠪᠳᠦᠬᠡ** [动]用钳子拉(夹), 用镊子夹.
- өрлөг** **ᠥᠷᠯᠦᠭ** I [名]〈陈〉元帅; 大将军: ~ жанжин 元帅.
- өрлөг** **ᠥᠷᠯᠦᠭ** II [名]奶妈: ~ эх 奶妈, 乳母.
- өрлөг** **ᠥᠷᠯᠦᠭ** III [名]装配.
- өрлөгдөх** **ᠥᠷᠯᠦᠭᠳᠦᠬᠡ** [动] өрлөх 的被动态.
- өрлөгөө** **ᠥᠷᠯᠦᠭᠡ** [名·量]①参见 өглөө; ②垧(地积单位, 相当于六亩).
- өрлөгч** (ни) **ᠥᠷᠯᠦᠭᠴ** [名]①安装工; ②开膛者, 剖胸者, 剖心者.
- өрлөөгүүр** **ᠥᠷᠯᠦᠭᠡᠭᠦᠦᠷ** [副]参见 өглөөгүүр.
- өрлөх** **ᠥᠷᠯᠦᠬᠡ** [动]①安置(建筑物之)中间部分; 设灶: шал ~ 安置地板中间部分; (在蒙古包内)设炉灶; ②开胸, 开膛, 剖开心口.
- Өрлүүд** **ᠥᠷᠯᠦᠭᠦᠳ** [名]额鲁特(蒙古族一部落族).
- өрлүүлэх** **ᠥᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]① өрлөх 的使动态; ②意同 өрлөгдөх.
- өрмөг** **ᠥᠷᠮᠦᠭ** [名]①粗毛布: ~ шуудай 粗毛口袋; ②粗布, 家织布.
- өрмөглөх** **ᠥᠷᠮᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动]压碎, 压扁; 挤榨.
- өрмөл** **ᠥᠷᠮᠦᠯ** [形]陈列的, 排列的; 砖砌的: ~ тулаас 砌塞.
- өрмөнцөр** **ᠥᠷᠮᠦᠨᠴᠦᠷ** [名]维夫饼干.
- өрнө** **ᠥᠷᠨᠡ** [名]西, 西方(的); 西面: өмнө ~ 西南; умар ~ 西北; ~ зүгийн орнууд 西方国家; Өрнө Дахины Эв-

сэл 西方集团.

- өрнөд** **ᠥᠷᠨᠡᠳ** [形]①参见 өрнө: Өрнөд Европын Холбоо 西欧联盟; ~ ийн хүтгээ 〈动〉山斑鸠; ②在西方的, 西方的.
- өрнөдийнхөн** **ᠥᠷᠨᠡᠳᠢЙНХӨН** [名]西方人, 西方国家.
- өрнөл** **ᠥᠷᠨᠡᠯ** [名]发达, 高涨, 高潮; 旺盛, 发展; ◇ ~ бадрал, ~ хөгжил 旺盛, 发展, 繁荣.
- өрнөлөг** **ᠥᠷᠨᠡᠯᠦᠭ** [名]分级陡度, 对比, 阶梯.
- өрнөлт** **ᠥᠷᠨᠡᠯᠲ** [名]发达, 高涨, 高潮; 旺盛, 发展: ~ тэй 发达的, 高涨的; 旺盛的, 发展的; ~ нь маш их 非常发达, 发展得很大.
- өрнөмөл** **ᠥᠷᠨᠡᠮᠦᠯ** [形]发达的, 旺盛的, 高涨的.
- өрнөнгүй** **ᠥᠷᠨᠡᠭᠦЙ** [形]非常发达的, 特别高涨的.
- өрнөх** **ᠥᠷᠨᠡᠬᠡ** I [动]发达, 发展, 高涨, 旺盛: гал ~ 火旺; салхи ~ 风猛; хилэн ~ 火气旺, 怒火中烧; ~ н хөгжих 发展, 旺盛, 繁荣.
- өрнөх** **ᠥᠷᠨᠡᠬᠡ** II [形]西方的.
- өрнөц** **ᠥᠷᠨᠡᠴ** [名]〈地〉阶地; 内相.
- өрнүүлэл** **ᠥᠷᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠯ** [名]①强化; ②〈语〉加强.
- өрнүүлэх** **ᠥᠷᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрнөх I 的使动态; 使高涨, 开展, 使旺盛, 使发达, 掀起高潮: аж ахуйг ~ н хөгжүүлэх 大力发展经济; ~ н дэлгэрүүлэх 广泛传播, 开展.
- өрнүүн** **ᠥᠷᠨᠡᠭᠦᠨ** [形]高涨的, 高潮的, 兴盛的, 旺盛的, 发达的, 发展的: социалист бүтээн байгуулалтын ~ үед 在社会主义建设的高潮时期; ~ амжилт 丰硕成果, 高度成就.
- өрөв** **ᠥᠷᠦᠪ** I [名]〈动〉鹊.
- өрөв** **ᠥᠷᠦᠪ** II 见 ~ хийх ①竖起毛发; үс нь ~ хийж босов 毛忽地一下竖起来; ②一饮而尽, 一口吞下; ~ хийж залгих 一口吞下去.

өрөвгөр **ᠶᠡᠷᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] 稀疏的, 稀落的: ~ өвс 稀疏的草; ~ үс 稀落的毛发; ~ лууль <植> 直立藜.

өрөвдмөөр **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠮᠡᠭᠦᠷ** [形] 参见 өрөвд-өм.

өрөвдөл **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠯ** [名] 同情心, 怜悯心, 同情感.

өрөвдөлтэй **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 可怜的, 值得可怜的, 值得同情的.

өрөвдем **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠮ** [形] 可怜的, 值得同情的; 值得疼爱的.

өрөвдөнгүй **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠨᠭᠦᠢ** [副·形] ① 同情地, 怜悯地: ~ харах 同情地注视; ② 同情的, 怜悯的: ~ харц 同情的目光.

өрөвдөх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 心疼; 可怜, 同情, 怜悯, 怜惜, 侧隐; 疼爱: би чамайг ~ж байна 我可怜你, 我同情你; ~ сэтгэл 怜悯心, 同情心; ~ сэтгэлгүй 残忍的, 残酷的; 无同情心的; аав ээж чинь чамайг ~нө 父母疼爱你.

өрөвдүү **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] 可怜的, 使人同情的.

өрөвдүүлэх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрөвдөх 的使动态.

өрөвлиг **ᠶᠡᠷᠪᠦᠯᠢᠭ** [名] <动> 鹤鹑.

өрөвлөг (өн) **ᠶᠡᠷᠪᠦᠯᠡᠭ** [名] 羽毛, 细毛, 绒毛, 羽绒: ~өн дэвсгэр 羽毛褥子.

өрөвсгөх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ① өрөвсөх I 的使动态; ② 煽风点火.

өрөвсэл **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠡᠯ** [名] <医> 见 үрэвсэл.

өрөвсөх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠡᠬᠡ** I [动] 参见 өрөвдөх.

өрөвсөх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠡᠬᠡ** II [动] 见 үрэвсэх.

өрөвсхийх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** I [动] өрөвсөх I 的瞬间体.

өрөвсхийх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** II [动] 毛发猛地竖起.

өрөвтас **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠰ** [名] 见 өрөвтөс.

өрөвтөл **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠲᠡᠯ** [名] (锉木头的) 大锉, 粗锉.

өрөвтөлдөх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠲᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] 用大锉锉.

өрөвтөлдүүлэх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠲᠡᠯᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрөв-

төлдөх 的使动态.

өрөвтөс **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠡᠲᠡᠰ** [名] <动> 鹤.

өрөвхийх **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 窜起捕食(指鱼蛇之类); загас, ялааг ~н залгив 鱼窜起一口吞下了苍蝇.

өрөвч **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠴ** [名] 心口, 胸口: ~ зөөлөн 心软的, 慈爱的.

өрөвчхөн **ᠶᠡᠷᠪᠦᠳᠦᠴᠬᠡᠨ** [形] 慈爱的, 心软的, 慈祥的.

өрөг **ᠶᠡᠷᠪᠡᠭ** [名] ① (射箭时摆好的) 箭或铅马儿; ② <体> (比赛之) 盘, 局: ~ гүйцэх 一盘结束; ③ <电> 级: ~т өрчлүүр 纵续变流器.

өрөгдөл **ᠶᠡᠷᠪᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] 申请, 申请书, 呈文: ~ өгөх 递交申请书; өрөгдлийн хариу 申请书的答复.

өрөгдөх **ᠶᠡᠷᠪᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] өрөх I、II 的被动态.

өрөгч **ᠶᠡᠷᠪᠡᠭᠴ** [名] 拣排者, 砌砖工; үсэг ~ 拣字工人; туйпуу ~ 砌砖工人.

өрөл **ᠶᠡᠷᠪᠡᠯ** [名] <植> 杜李; 帕氏苹果.

өрөлбө **ᠶᠡᠷᠪᠡᠯᠪᠦ** [名] 钳子, 夹子: ~ бахь 钳子, 夹子.

өрөлбөдөх **ᠶᠡᠷᠪᠡᠯᠪᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] (用钳、夹子) 钳住, 夹住.

өрөлт **ᠶᠡᠷᠪᠡᠯᠲ** [名] ① 布置, 配置, 摆设, 安排, 拣排; ② 排版, 排字; ③ 直立, 站立.

өрөлцөх **ᠶᠡᠷᠪᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] өрөх I、II 的共动态.

өрөм **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮ** I [名] ① 奶皮子; 稀奶油: ~ зөөхий 奶油; ② 浮皮; ◇ ~ хулгайч <动> 蜻蜓.

өрөм **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮ** II [名] ① 钻, 凿子; ② 钻, 钻探, 挖掘.

өрөмдлөг **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮᠳᠡᠯᠡᠭ** [名] 钻, 钻探, 开凿, 挖掘, 采掘: ~ийн ажил 钻探工作.

өрөмдмөл **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 钻的, 钻探的, 开凿的, 挖掘的, 采掘的: ~ худаг 掘井; ~ цооног 钻井.

өрөмдөгдөх **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮᠳᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] өрөмдөх 的被动态.

өрөмдөгч **ᠶᠡᠷᠪᠡᠮᠳᠡᠭᠴ** [名] ① 打钻工, 凿孔工

人, 机掘工人, 采掘工人; ② 钻, 凿孔机, 钻机, 挖掘机.

өрөмдөгчид *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠭᠴᠢᠳ* [名] өрөмдөгч 的复数.

өрөмдөзнөх *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠵᠢᠨᠦᠬᠡ* [动] өрөмдөх 的短暂体.

өрөмдөл *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠯ* [名] 钻探, 凿孔, 挖掘: ~ түшүүрэг 凿井塔.

өрөмдөлгөө *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠯᠭᠡᠭᠡ* [名] 钻探, 凿孔: ~ний түшүүрэг 采油塔.

өрөмдөлт *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠯᠲ* [名] 钻探, 挖掘, 开采.

өрөмдөлцөх *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] өрөмдөх 的共动态.

өрөмдөх *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠬᠡ* [动] 钻, 钻探, 挖掘, 采掘, 凿孔: ~ машин 钻机; 钻孔机, 打眼机; 风镐; ~ туйван 镗杆; ~ суурь машин 钻床; ~ багаж 钻具; ~ ажил 钻探工作.

өрөмдөцгөөх *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өрөмдөх 的众动态.

өрөмдүүлэх *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① өрөмдөх 的使动态; ② 意同 өрөмдөгдөх.

өрөмдчих *ᠥᠷᠦᠮᠳᠦᠴᠢᠬᠡ* [动] өрөмдөх 的多次体.

өрөмлөх *ᠥᠷᠦᠮᠯᠡᠬᠡ* [动] 起浮皮; 起奶皮.

өрөмтөх *ᠥᠷᠦᠮᠲᠡᠬᠡ* [动] ① 起浮皮; 起奶皮, 凝成稀奶油; ② (理) 浓缩, 吸附.

өрөмтүүл *ᠥᠷᠦᠮᠲᠡᠭᠦᠯ* [名] (植) 蓬子菜.

өрөмтүүлэх *ᠥᠷᠦᠮᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өрөмтөх 的使动态.

өрөмч *ᠥᠷᠦᠮᠴᠢ* [名] 参见 өрөмдөгч.

өрөндгөнө *ᠥᠷᠦᠨᠳᠦᠭᠢᠨᠡ* [名] (植) 鹅绒藤.

өрөө(н) *ᠥᠷᠦᠭᠡ(н)* [名] ① 房间: галт тэрэгний ~ 车厢; гурван ~ тэй 有三个房间; ~ гаргах 隔出房间; ажлын ~ 工作室; амралтын ~ 休息室; хоолны ~ 饭厅; унтлагын ~ 寝室, 卧室; ◇ ~ тасалгаа 房间; ② (电) 小室.

өрөөл *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯ* [名] ① 一半, 半面: ~ бие 半身; ~ бие татанхай 半身不遂的(半身瘫痪的); ~ арьс 半张皮; ~ долгион 不对称波; ~ мах 半扇肉; ~ ийн ~ 半

面之半面; ~ даавуу 半块粗布; ② 单侧的马绊, 马顺绊: ~ тэй морь 带着顺绊的马; ③ (电) 单动: ~ хэлхээ 不对称电路.

өрөөлдөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] 平分, 分成两半;

② 顺绊马: морио ~ ж орхив 把马顺绊起来; ③ 把皮大衣横盖起来: дээлээ ~ ж нөмрөн унтав 把皮大衣横盖在身上睡着了.

өрөөлдөцгөөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өрөөлдөх 的众动态.

өрөөлдүүлэх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өрөөлдөх 的使动态.

өрөөлөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 分开, 隔开; 使成房间; 把房间隔开来; ② 使变为另外的样子.

өрөөлүүлэх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① өрөөлөх 的使动态; ② 使...分成两半; 使...分成为房间.

өрөөрхүү *ᠥᠷᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠠᠭᠠ* [名] 简易房间, 临时房间.

өрөөсгөл *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯ* [名·形] ① (数) 奇数, 单数; ② 单一的, 单个的, 独一的, 不成双的: ~ талтай санал 片面的意见; ~ үзэл 片面观点; ~ шийдвэр 片面的决定; ~ эрхтэн 单器官; ~ өгүүлбэр 单句; ③ (转) 无友的, 无伴的, 孤独的, 孤单的.

өрөөсгөлдөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] 参见 өрөөсдөх.

өрөөсгөлдүү *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡ* [形] 变为单一的, 不成双的; 很孤独的, 很孤单的.

өрөөсдөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] ① (数) 变单数, 变奇数; ② 变得不成双, 变单一, 变独一.

өрөөсдүүлэх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өрөөсдөх 的使动态.

өрөөслөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 分开, 分离, 拆开; (把一对、一双) 拆成单一.

өрөөслүүлэх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өрөөслөх 的使动态.

өрөөсөлдөх *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] 参见 өрөөсдөх.

өрөөсөн *ᠥᠷᠦᠭᠡᠰᠡᠨ* [形] 单的, 奇数的, 单一的(指一双之一, 一对之一): ~ гутал 一只靴子; ~ бие 单身; ~ чих 一只耳朵;

~ нүд 独眼; ~ хөлгүй 独脚的, 缺一腿的; ~ талтай 片面的, 单方面的; ~ эвэр 独角; ~ мөс <地> 冰盘; ~ таллаас байлдахаа зогсоох 单方停火.

өрөөстөх *ᠥᠷᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠬᠡ* [动] 参见 өрөөсдөх.

өрөөстэй *ᠥᠷᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ* [形] 布置好了的, 配置好的, 摆设好了的: ширээ дээр аяга ~ байна 桌子上已摆设好了碗.

өрсөдөх *ᠥᠷᠰᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① (由于受到袭击而) 遭重创, 受重伤, 得致命伤; ② 受治.

өрөх *ᠥᠷᠦᠬᠡ* I [动] 布置, 配置, 陈列, 摆设, 安排, 安置: давхарлан ~ 叠放起来; зэрэгцүүлэн ~ 放成一排; шатар ~ 摆棋; тоосго ~ 砌砖, 垒砖; үсэг ~ 拣字, 排字; хоол ~ 设筵, 摆饭.

өрөх *ᠥᠷᠦᠬᠡ* II [动] <体> 直立, 站立(摔跤者做好准备): хоёр бөх дэвэн гарч ирээд ~ н зогсов 两个摔跤手跳跃出来站立(准备摔跤).

өрсөлдөгч *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠢᠳ* [名] 敌手, 对手, 竞争者, 格斗者: ~ ийг дийлэх 战胜对手; ~ ийг орхих (摔跤时) 把对手摔倒.

өрсөлдөгчид *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠢᠳᠢᠨ* [名] өрсөлдөгч 的复数.

өрсөлдөл *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠡ* [名] 角逐, 竞争, 格斗; 对抗, 对垒, 对峙.

өрсөлдөөн *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠨ* [名] 竞争, 竞赛, 角逐: тун ~ тэй 竞赛激烈的, 紧张角逐的.

өрсөлдөх *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] өрсөх 的互动态; ① 竞争, 竞赛, 角逐: ширүүн ~ 激烈竞争, 激烈角逐; ~ чадвар 竞争力; ② 互相追赶, 互相追逐, 互相抢先.

өрсөлдөхүйц *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠢᠴᠢ* [形] 竞争的, 竞赛的.

өрсөлдүүлэгч *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠢᠳ* [名] 竞争对手.

өрсөлдүүлэх *ᠥᠷᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] өрсөлдөх 的使动态.

өрсөлцөх *ᠥᠷᠰᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] өрсөх 的共动态.

өрсөх *ᠥᠷᠰᠡᠬᠡ* [动] ① 竞争, 竞赛; 角逐; ② 追过, 赶上, 超过, 抢先: тэр өрсөөд авчижээ 他抢先买了; би түүнээс ~ ж

очоод дуулгачихсан 我比他先去告诉
了; ~ н худалдаж авах 抢购, 争购.

өрсөцгөөх *ᠥᠷᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өрсөх 的众动态.

өрсүүлэх *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] өрсөх 的使动态.

өртлөөс *ᠥᠷᠲᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡ* [名] ① 麻烦, 累赘; ② <宗> (前世欠的) 债.

өртлөөстэй *ᠥᠷᠲᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠢ* [形] 麻烦的, 累赘的.

өртөг *ᠥᠷᠲᠡᠭᠡ* [名] ① <经> 价值: арилжих ~ 交换价值; нэмүү ~ 剩余价值; өртгийн зүй тогтоол 价值法则; өөрийн ~ 成本; өртгийн нөхөх 补偿价值; өртгийн бууралт 价格降低; өртгийн дүйцийн онцгой хэлбэр 特殊等价形式; өртгийн дүрсээ хувиргасан хэлбэр 价值的变相形式; өртгийн илэрхийллээр 以成本计算; өртгийн илэрхийлэл 价值表现; өртгийн хэмжээ 成本标准; ~ нэмэгдэх 增值; өртгийн хууль 价值规律; өртгийн мөнгөн хэлбэр 货币的价值形式; ② 价格: таваарын ~ 商品价格; тээврийн ~ 运价; ямар өртгөөр өгөх юм бэ? 按什么价格出卖?

өртөгдөх *ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① өртөх II 的被动态; ② 欠债, 借债; ③ 价格昂贵; ④ 受约束; 被打中, 被推上, 被摆布: юунд ч ~ гүй 不被打中的, 不受摆布的, 完整的; 未受损伤的, 未受损害的, 平安的.

өртөглөмж *ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠮᠠᠵᠢ* [名] 价格.

өртөглөх *ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] <经> 定价, 评价, 估价.

өртөглүүлэх *ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] өртөглөх 的使动态.

өртөмгүй *ᠥᠷᠲᠡᠮᠦᠭᠡᠢ* [形] 无债的, 不欠债的.

өртөмтгий *ᠥᠷᠲᠡᠮᠦᠲᠦᠭᠡᠢ* [形] ① 好借债的, 好欠债的, 债务累累的: ~ хүн 好欠债的人, 好借债的人; ② 好受人摆布的, 随人俯仰的; 易受伤害的.

өртөмхий *ᠥᠷᠲᠡᠮᠦᠬᠡᠢ* [形] 参见 өртөмтгий.

өртөмших *ᠥᠷᠲᠡᠮᠦᠰᠢᠬᠡ* [动] 变老, 显老, 成为老人; 变老朽.

өртөн *ᠥᠷᠲᠡᠨ* [名] 债务人, 负债者, 债户.

өртөө (н) **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡ** [名] ① 驿站; 车站, 所: ~ нийуулаа хэрэглэх 使用驿马; урьд бол морин ~ байв 从前是驿站; төмөр замын ~ 火车站; ~ ний дотоод замнал 站内通路; ~ ний захирлага 车站扬旗; ② 驿站间的距离 (30-40 公里): гурван ~ газар 三个(驿)站的距离.

өртөөлөх **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 建立驿站; ② 走驿站路; 传驿, 接力: ~ н хөөх 按驿站轮流赶路; ~ шугам <电> 无线电中继线, 传输线; ③ 乘驿马走.

өртөөлүүлэх **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өртөөлөх 的使动态.

өртөөлдгөөх **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠳᠭᠡᠬᠡ** [动] өртөөлөх 的众动态.

өртөөч **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 车夫; 驿夫, 驿差.

өртөөчид **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠳᠢ** [名] өртөөч 的复数.

өртөөчилгөө **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠨ** [名] <电> 转接.

өртөөчин **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠨ** [名] ① 驿差; 驿使; ② 车站工作人员.

өртөх **ᠥᠷᠲᠡᠬᠡ** I [动] ① 受, 挨, 遭受, 遭到; 被打中: суманд ~ 被箭射中; 被子弹打中; ② 被摸到, 被看见, 被抓着, 被感知: нүдэнд ~ гүй шахам 小得几乎看不见; гарт ~ гүй жижигхэн 小得抓不着.

өртөх **ᠥᠷᠲᠡᠬᠡ** II [动] 负债, 借债, 欠债, 债台高筑.

өртүүлэх **ᠥᠷᠲᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өртөх II 的使动态.

өртчих **ᠥᠷᠲᠡᠬᠢ** [动] өртөх II 的完成体.

өртэй **ᠥᠷᠲᠡᠢ** I [形] 有债务的, 欠了债的, 有责任的: арван төгрөгийн ~ 有十图格里克的债务.

өртэй **ᠥᠷᠲᠡᠢ** II [形] 中间有图案的, 中间有花纹的: ~ ширээ 中间有图案的桌子; ~ олбог 中间有花纹的垫子.

өрүү **ᠥᠷᠦᠭᠦ** [形] ① 偏的, 歪的, 斜的, 不直的; ② (转) 不正确的, 不公正的, 不公平的, 不正直的, 虚假的, 虚伪的.

өрүүдэх **ᠥᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] 脾气变偏.

өрүүдэх **ᠥᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动] 显得太偏.

өрүүл **ᠥᠷᠦᠭᠦᠯ** [名] 排字盘.

өрүүлэх **ᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрөх I、II 的使动态.

өрүүтэх **ᠥᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠡ** [动] ① 弯曲, 歪斜, 变歪, 变偏; ② 表现得正直, 举止失宜, 虚伪; ③ 发倔脾气.

өрх (өн) **ᠥᠷᠬᠡ** I [名] (蒙古包的) 顶毡: ~ бүтээх 盖(蒙古包的)顶毡; ~ хушуулах 把顶毡向前拉; ~ татах 把顶毡向后拉; ~ тэгшлэх, ~ дөрвөлжлөх 盖上毡顶; ~ ний гэгээвч 包顶窗.

өрх **ᠥᠷᠬᠡ** II [名] 人家, 家户, 家庭: хоёрдугаар багийн таван ~ энд байна 第二村的五户人家住在这里; өрхийн аж ахуй 家庭经济; 庭院经济; өрхийн газар 份地; ~ дутмаас нэг хүн 每家一个人; ~ ийн цэрэг 民兵; ~ ийн данс 户口本; ~ ийн тэргүүлэгч 家长, 房主; ~ толгойлох 掌家, 当家长; ~ салгах, ~ тусгаарлах 分家, 另立家户.

өрх (өн) **ᠥᠷᠬᠡ** III [名] 泥坑; 陷坑; 弹坑: ~ ийн нуур 火口湖; усны ~ 急流处, 漩涡; галт уулын (уулны) ~ 火山口, 喷火口.

өрхлөх **ᠥᠷᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 组成家庭, 建家立业; ② 形成泥坑, 形成弹坑, 形成小坑.

өрхлүүлэх **ᠥᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өрхлөх 的使动态.

өрхтэй **ᠥᠷᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 有家的, 有房子的; 有住户的.

өрц (өн) **ᠥᠷᠢᠴᠢ** I [名] <解> 膈, 横隔膜: ~ авах 膈膜切除术; ~ бэхлэх 膈固定术; ~ унжих 膈下垂; ~ ний дээд хэсэг 膈上部; ~ ний ивэрхий 膈疝.

өрц (өн) **ᠥᠷᠢᠴᠢ** II [名] 光圈.

өрцлөх **ᠥᠷᠢᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 开膛: үхэр ~ ж алах 开膛宰牛.

өрцлөх **ᠥᠷᠢᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 定光圈.

өрчих **ᠥᠷᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] өрөх I、II 的多次体.

өршөөгдөх **ᠥᠷᠢᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өршөөх 的被动态.

өршөөгдөшгүй **ᠥᠷᠢᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠳᠡᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [形] 不可

饶恕的，不可宽容的，不可赦免的：～ ял
不可饶恕的罪行。

өршөөл *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [名] ①宽大，宽容；(法)赦免，饶恕，宽恕；原谅：～ үзүүлэх 赦免，大赦；②慈爱，仁慈：энэрэн ~, хайр ~ 慈爱；宽容；～ үзүүлэх 宽恕，饶恕；赦免；慈爱。

өршөөлгөх *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ① өршөөх 的使动态；②意同 өршөөгдөх。

өршөөлт *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠲᠡ* [形] ①宽大的，宽容的，宽恕的；②仁慈的，慈爱的。

өршөөлтэй *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠲᠡᠢ* [形] 参见 өршөөлт。

өршөөмтгий *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠢ* [形] 参见 өршөөнгүй。

өршөөнгүй *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠢ* [形] ①慈悲的，仁慈的，慈善的，慈爱的：～ үзэл 博爱主义；②宽容的，好宽恕的，宽大的。

өршөөнгүйт *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠢᠲᠡ* [形] 参见 өршөөнгүй；富于同情心的，人道的：～ үзэл 博爱主义。

өршөөх *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ①饶恕，宽恕，赦免，原谅：～ н суллах 宽大释放；өршөө, өршөө! 请原谅，请原谅! чамайг нэг биш удаа ~ сөн шүү 饶你不只一次了啊；～ гөөрөй, таны ажилд саад болчихов! 请原谅，妨碍了您的工作! ②慈悲，仁慈，慈爱，可怜，怜悯；保佑：бурхан өршөө! 老佛爷保佑! 上帝保佑! ~ туслах 慈善，赞助。

өршөөчих *ᠥᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] өршөөх 的多次体。

өс *ᠥᠰ* [名] 仇，仇恨：～ авах 报仇，雪恨，复仇；～ санах, ~ бодох 记仇；仇恨，怀恨。

өсвөр *ᠥᠰᠪᠦᠷ* [名] ①新一代，新生；幼小：шинэ ~ ийн багачууд 新一代的儿童；~ ийн мал 幼畜，仔畜；~ ийн мод 幼树；新生的树芽；②生长，发育，成长；增加，增长，繁殖。

өсгий *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢ* [名] ①〈解〉脚后跟，踵：～ яс 脚后跟骨；～ дээр суух 〈体〉坐足踵；②(鞋、袜之)后跟；оймсны ~ 袜子后跟；гутлын ~ 靴子的后跟；гуталд ~ та-

виулах 给靴子钉后跟；өндөр ~ тэй гутал 高跟皮鞋。

өсгийвч *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠪᠴᠢ* [名]〈解〉下心盘。

өсгийдөх *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] 抓住脚后跟(摔跤等)。

өсгийдүүлэх *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өсгийдөх 的使动态。

өсгийдчих *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] өсгийдөх 的多次体。

өсгийлдөх *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ①〈体〉钩住脚后跟(摔跤术)；②用后跟行走，用后跟站立；③欺骗，作假。

өсгийлдүүлэх *ᠥᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] өсгийлдөх 的使动态。

өсгөвөр *ᠥᠰᠬᠡᠭᠦᠪᠦᠷ* [名] ①栽培，种植，养殖，繁殖；өсгөврийн мал 繁殖的牲口；②作物；техник ~ 技术作物；③〈语〉增大词；～ залгах 〈语〉增大。

өсгөвөрлөх *ᠥᠰᠬᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 种植，繁殖。

өсгөгдөх *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] өсгөх 的被动态。

өсгөгч *ᠥᠰᠬᠡᠭᠴᠢ* [名·形] ①教育者，教导者，培养者，养育人，栽培者，养殖者；繁殖者；мал ~ 繁殖牲畜者；хүүхэд ~ 保育员；②放大的，增大的：～ шил 放大镜。

өсгөгчид *ᠥᠰᠬᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] өсгөгч ①的复数。

өсгөдөг *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡ* [形] ①增大的，增殖的，增加的；②参见 өсгөгч ②。

өсгөл *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠯᠡ* [名] 放大：～ багасах 〈电〉缩小增益；～ саарах 放大损耗；～ хэмжих 放大测定；～ хэмжүүр 放大测量计。

өсгөлөн *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠨ* [形] 身躯高大的，魁梧的；繁茂的，丛生的：～ нуруутай 有高大身躯的。

өсгөлт *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡ* [名] ①培养，养育，抚育；②放大，增大，增多。

өсгөн *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠨ* [形] 参见 өтгөн。

өсгөөгүүр *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠦᠷ* [名] ①放大器；②生长素。

өсгөрөлт *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡ* [名] 参见 өтгөрөлт。

өсгөрөх *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 参见 өтгөрөх。

- өсгөрүүлэх** **ᠥᠰᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өсгөрөх 的使动态。
- өсгөх** **ᠥᠰᠦᠬᠡ** [动] өсөх 的使动态；①培养，养育，使发育，抚育，使生育；хүүхэд ~ 抚育小孩；②增多，繁殖，增大；~ н нэмэгдүүлж олгох хөдөлмөрийн хөлс 累进劳动工资；~ н нэмэгдүүлэх үнэлгээ 累进累计单价；~ үржүүлэх 增殖，繁殖；мал ~ 繁殖牲畜；малын тоог ~ ажил 增殖牲畜的工作；нэг хувь ~ 增加百分之一；~ н буулгах 放大(相片等)；~ аппарат ①放大器；②放大镜。
- өсгөц** **ᠥᠰᠦᠭᠡᠴᠢ** [名] 放大率。
- өсгүүлэх** **ᠥᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өсгөх 的使动态。
- өсгүүр** **ᠥᠰᠦᠭᠦᠦᠷ** [名] <电> 放大器；~ тонгоргуур 倒相放大器；~ тонгоргуурын шаталгаа 放大倒相级；~ ийн өсгөц 放大器的放大率。
- өслөг** **ᠥᠰᠯᠡᠭ** [名] 参见 өсөлт。
- өслөлдөх** **ᠥᠰᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] өслөх 的互动态。
- өслөх** **ᠥᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 报仇，报复。
- өсөг** **ᠥᠰᠡᠭ** I [名] 马奶，酸饮料。
- өсөг** **ᠥᠰᠡᠭ** II [名] 参见 өтөг I、II。
- өсөглөх** **ᠥᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ①<宗>行洒水式；向四周洒马奶酒(祭祀时或挤奶之前，以示祝福)；②使变浓，使变稠。
- өсөд** **ᠥᠰᠡᠳᠡ** [副] 见 үсэд。
- өсөлт** **ᠥᠰᠡᠯᠲᠡ** [名] ①增多，增长，增大，繁殖；үйлдвэрлэх хүчний ~ 生产力的增长；~ ийн тахирмаг 增长曲线；~ ийн хурдлац 增长速度；~ ийн эрчимжилт 增长强度；②成长，发育，发展；~ ийн даавар 生产激素；~ ийн цагариг 生长环；~ ийн шугам 生长线。
- өсөрхөх** **ᠥᠰᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 仇恨，仇视，敌视，怀恨，记仇。
- өсөрхүү** **ᠥᠰᠡᠷᠬᠡᠬᠡᠦ** [形] 爱报复的，忌妒的；~ зан 忌妒心理，报复心理。
- өсөх** **ᠥᠰᠡᠬᠡ** [动] ①生长，发育，发展，长大；мод ~ 树成长；хүүхэд нүдний өмнө өснө 眼看着孩子长大；хот ~ ж байна

城市在发展；~ нас 发育的年龄，成长的年岁；②增殖，繁殖，增多，增加；~ н нэмэгдэж буй капитал 资本的增殖；хонь их өсжээ 绵羊大大地增加了；мал ~ 牲畜增殖；牲畜成长；~ дэвшил <数>递进级数；~ өнөө <电>升起时间。

өсөц **ᠥᠰᠡᠴᠢ** [名] 增长率，增长量，增加额。

өсөцгөөх **ᠥᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] өсөх 的众动态。

өст **ᠥᠰᠲᠡ** [形] 有仇的，令人仇恨的，敌视的，可恨的；~ дайсан 仇敌。

өстөн **ᠥᠰᠲᠡᠨ** [名] 仇人，仇敌；өөрийн нөхөд баяарлахад ~ дайсан хорсох 朋友开心之日，就是敌人难受之时；◇ ~ дайсан 仇敌。

өстэй **ᠥᠰᠲᠡᠢ** [形] 有仇的，令人仇恨的，可恨的；~ болох 结仇；~ хүн 仇人。

өсчих **ᠥᠰᠴᠢᠬᠡ** [动] өсөх 的完成体。

өт(өн) **ᠥᠲᠡ** [名] <动> 蠕虫，软体虫，蛆。

өтгөдөх **ᠥᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得太浓，十分浓厚起来；变得太稠密。

өтгөдүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өтгөдөх 的使动态。

өтгөлөх **ᠥᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 使变浓；使变稠。

өтгөн **ᠥᠲᠦᠭᠡᠨ** [形·名] ①浓的，浓密的，浓厚的，密集的；~ өвс 浓密的草；~ сахал 浓胡子；~ үс 浓发，厚发；~ шугуй 茂密的丛林；~ үүл 密云；~ ний хэмжээ <化> 浓度；②稠的，浓稠的；~ сүү 浓牛奶；~ цай 浓茶；~ хоол 稠饭；③(声音)粗重的，低沉的；~ дуу 粗重的声音，低沉的声音；④粪便；~ мөр 粪便；~ мөр харах 大便；~ түгжэх 便秘，便秘。

өтгөр **ᠥᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] ①有皱纹的，皱起眉头来的；有皱褶的，皱缩的；②弯曲的，扭歪的，折起来的。

өтгөрмөл **ᠥᠲᠦᠭᠡᠷᠮᠡᠯ** [形] 凝结的，冷凝的；变浓的，浓缩的；退化的；聚集的。

өтгөрөл **ᠥᠲᠦᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] 参见 өтгөрөлт。

өтгөрөлт **ᠥᠲᠦᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡ** [名] ①浓缩，凝缩，凝结；②(转)退化，减退；③(声音的)低沉。

өтгөрөх **ᠥᠲᠦᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①变浓，浓缩；凝结；

өтгөрсөн ус 冷凝水; шөл ~ 汤变浓; ② 变稠密; ③ (转)退化, 减退(指牲口的奶): үнээ өтгөрч байна 奶牛的奶在减退; ④ (声音)变粗重低沉: дуу ~ 声音变低沉; ⑤ (转)(人)聚集, 汇集.

өтгөрүүд **ᠥᠲᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠳᠦ** [名]〈技〉冷凝器, 凝缩器, 凝结器.

өтгөрүүлэг **ᠥᠲᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]〈电〉放大器, 增强器; 凝固剂.

өтгөрүүлэгч **ᠥᠲᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] ① 聚光器; ② 凝结剂.

өтгөрүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өтгөрөх 的使动态; 浓缩; 凝聚作用.

өтгөс **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰ** [名]老年人(复数): өвгөд ~ 老人们.

өтгөхөн **ᠥᠲᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] өтгөн 的小称.

өтийх **ᠥᠲᠦᠶᠢᠬ** [动]皱缩, 蜷缩, 缩成团.

өтлөл **ᠥᠲᠦᠯᠡᠯ** [名]老化, 衰老: ~ судлал 老年学, 老人学.

өтлөлт **ᠥᠲᠦᠯᠡᠯᠲ** [名]老化, 衰老: ~ийн хортой сэтгэл гутрах 〈医〉早衰前恶性抑郁症.

өтлөх **ᠥᠲᠦᠯᠡᠬ** [动]变老, 衰老, 上年纪: өтөлний салга 〈医〉老年震颤.

өтлүүлэх **ᠥᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өтлөх 的使动态.

өтөвхийх **ᠥᠲᠦ᠋᠋ᠪᠬᠢᠬ** [动]干皱, 干缩, 皱缩, 翘曲, 扭歪: гутал ~ 皮靴子皱缩了; арьс шир ~ 皮革皱缩.

өтөг **ᠥᠲᠦᠭ** I [名]畜粪; ◇ ~ бууц 畜粪, 厩肥; ~ хорхой 〈动〉蜚蠊虫.

өтөг **ᠥᠲᠦᠭ** II [名]残滓, 沉淀物: айргийн ~ 酸奶滓, 马乳之沉淀; нефтийн ~ 石油的沉渣.

өтөг **ᠥᠲᠦᠭ** III [名]〈动〉熊: со ~ 〈动〉熊; чулуун ~ 〈动〉洞熊.

өтөгжих **ᠥᠲᠦᠭᠵᠢᠬ** I [动]上畜粪, 肥沃起来(指土地); 畜粪多起来.

өтөгжих **ᠥᠲᠦᠭᠵᠢᠬ** II [动]沉淀起来.

өтөгжүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] өтөгжих I 的使动态.

өтөгжүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] өтөгжих

II 的使动态.

өтөглөх **ᠥᠲᠦᠭᠯᠡᠬ** [动]施肥; 沤肥.

өтөгс **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰ** [形]见 өтгөс.

өтөгтэй **ᠥᠲᠦᠭᠦᠲᠡᠢ** [形]施肥的; 有沉滓的.

өтөгших **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰᠢᠬ** I [动]参见 өтөгжих I.

өтөгших **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰᠢᠬ** II [动]参见 өтөгжих II.

өтөгшүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] өтөгших I 的使动态.

өтөгшүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠦᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] өтөгших II 的使动态.

өтөл **ᠥᠲᠦᠯ** [形] ①平凡的, 普通的, 低贱的: ~ хүн 普通人; ~ ард 庶民; ②年老的: ~ нас 老年, 老年时期.

өтөлдгөөх **ᠥᠲᠦᠯᠳᠦᠭᠡᠬ** [形] өтлөх 的众动态.

өтөлчих **ᠥᠲᠦᠯᠴᠢᠬ** [动] өтлөх 的完成体.

өтөнгир **ᠥᠲᠦᠨᠭᠢᠷ** [形]有蠕虫的, 有软体虫的, 生蛆的.

өтөнхий **ᠥᠲᠦᠨᠬᠢᠶ** [形]参见 өтөнгир.

өтөнцөр **ᠥᠲᠦᠨᠴᠡᠷ** [形]蠕虫似的, 软体的.

өтөөх **ᠥᠲᠦ᠋᠋ᠬ** [动] өтөх 的使动态.

өтөр **ᠥᠲᠦᠷ** [副]参见 үдтэр.

өтөрлөх **ᠥᠲᠦᠷᠯᠡᠬ** [动]参见 үдтэрлэх.

өтөх **ᠥᠲᠦᠬ** [动]生蠕虫, 生蛆; унаганы шарх өтчихжээ 马驹的伤口生蛆了; өрөм ~ 奶皮子生蛆.

өтөчлөх **ᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠬ** [动]见 өтчлөх.

өтөчлүүр **ᠥᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]见 өтчлүүр.

өтрөх **ᠥᠲᠦᠷᠡᠬ** [动]皱缩, 蜷缩, 干瘪, 干缩, 干皱, 折皱.

өтөрлөх **ᠥᠲᠦᠷᠯᠡᠬ** [动]参见 өтөрлөх.

өттөх **ᠥᠲᠦᠲᠡᠬ** [动]参见 өтөх.

өтүүлэх **ᠥᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өтөх 的使动态.

өтчих **ᠥᠲᠴᠢᠬ** [动] өтөх 的完成体.

өтчлөх **ᠥᠲᠴᠢᠯᠡᠬ** [动]除蛆虫.

өтчлүүлэх **ᠥᠲᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] өтчлөх 的使动态.

өтчлүүр *ᠥᠲᠴᠢᠯᠢᠭᠦᠷ* [名]除蛆用具。

өх *ᠥᠬᠡ* [动]见 өгөх: ~ оршихын тийн ялгал <语>给在格。

өхий *ᠥᠬᠢ* I [名]〈体〉脚绊, 里钩脚(摔跤术)。

өхий *ᠥᠬᠢ* II [名]①姐姐; ②〈敬〉(对女人的尊称)大姐, 大婶, 大娘。

өхийдөх *ᠥᠬᠢᠶ᠋ᠳᠦᠬᠡ* [动]〈体〉打脚绊, 使里钩脚(摔跤术)。

өхийлдөх *ᠥᠬᠢᠶ᠋ᠯᠳᠦᠬᠡ* [动]参见 өхийдөх。

өхөөрдөл *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠯᠡ* [名] өхөөрдөх 的名词。

өхөөрдөлтэй *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠯᠲᠡᠢ* [形]可爱的, 讨人喜欢的。

өхөөрдөнги *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠨᠭᠢ* [形]可爱的, 惹人喜欢的: ~ хар нүд нь 那惹人喜欢的眼睛。

өхөөрдөнгүй *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠨᠭᠢᠭᠡᠢ* [形]怜惜的, 怜悯的: ~ нүдээр харах 用怜惜的目光注视。

өхөөрдөх *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠬᠡ* [动]疼爱, 心疼; 怜悯, 怜爱: ~ н харах 心疼地看着, 怜爱地看着。

өхөөрдүүлэх *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өхөөрдөх 的使动态。

өхөөрдүүштэй *ᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠫᠡᠰᠲᠡᠢ* [形]值得疼爱的, 招人喜爱的。

өцгөр *ᠥᠴᠭᠦᠷ* [形]参见 оцгор。

өцийлгөх *ᠥᠴᠢᠶ᠋ᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动]参见 оцойлгох。

өцийх *ᠥᠴᠢᠶ᠋ᠢᠬᠡ* [动]参见 оцойх。

өцөг *ᠥᠴᠡᠭ* I [名]参见 өчиг。

өцөг *ᠥᠴᠡᠭ* II 见 ~ ~ 向后一颠一颠地; ~ ~ цогнуулах 向后一颠一颠地小跑。

өцөгдөр *ᠥᠴᠡᠭᠦᠳᠦᠷ* [名]昨天。

өцөгнөх *ᠥᠴᠡᠭᠡᠨᠦᠬᠡ* [动]参见 оцгонох。

өцөгнүүлэх *ᠥᠴᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动]参见 өцөгнөх 的使动态。

өцөд *ᠥᠴᠡᠳ* [形]参见 өчид。

өцөлзөх *ᠥᠴᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动]参见 оцолзох。

өцөсхийх *ᠥᠴᠡᠰᠬᠢᠶ᠋ᠬᠡ* [动]参见 оцосхийх。

өцүүдэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动]参见 өчүүдэх。

өцүүтэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠲᠡᠬᠡ* [动]见 өчүүтэх。

өцүүхмэд *ᠥᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠮᠡᠳᠡ* [形]最小的, 最年幼的, 最年幼的。

өцүүхэн *ᠥᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠨ* [形]见 өчүүхэн。

өч *ᠥᠴ* 见 ~ авах 腰背酸痛。

өчиг *ᠥᠴᠢᠭ* [名]①(有礼貌的)禀告, 答话, 答复, 答词; ②〈法〉供述, 口述, 供词: ~ шаардах 逼供; ~ өгөх 招供; ◇ ~ мэдүүлэг 供述, 口供, 供词; ③诺言, 允诺: ам өчгөө өгөх 答应, 允诺。

өчигдөр *ᠥᠴᠢᠭᠦᠳᠦᠷ* [名]昨天。

өчигдөрхөн *ᠥᠴᠢᠭᠦᠳᠦᠷᠬᠡᠨ* [副]仅在昨天, 刚在昨天。

өчиглөл *ᠥᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠯ* [名]参见 өчиг。

өчиглөх *ᠥᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]招供, 供述。

өчид *ᠥᠴᠢᠳ* [形]似易而实难的, 为难的。

өчих *ᠥᠴᠢᠬᠡ* [名]①允诺, 诺言: ~ өчих 发誓, 允诺; ②(有礼貌的)禀告, 回答, 答词。

өчимхий *ᠥᠴᠢᠮᠬᠢᠶ᠋ᠨ* [形]爱絮叨的; 爱允诺的。

өчих *ᠥᠴᠢᠬᠡ* [动]①(有礼貌的)禀告, 回答, 答复: ийн өчрүүн: чиний үйлдсэн бүхэн цөм сайн (他)这么回答: “你做的一切都好”; ②〈法〉供述, 供出: үнэнийгээ ~ ж байна 供述真实情况。

өчицгөөх *ᠥᠴᠢᠶ᠋ᠨᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] өчих 的众动态。

өчлөг *ᠥᠴᠢᠯᠡᠭ* [名]参见 өчиг。

өчнөөн *ᠥᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠨ* [代]这么, 这样的; 这么多, 这样多, 这么些: ~ удаан явах 走得这么慢; ~ төчнөөн болтол хариу байхгүй байв 这么长时间还没有回答; ~ их 这么大, 如此之大; ◇ ~ төчнөөн 这么多, 如此多, 很多。

өчүүдэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动]变得太小, 变得十分渺小, 变得太微不足道; 变得太少。

өчүүлэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] өчих 的使动态。

өчүүтгэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠲᠡᠬᠡ* [动] өчүүтэх 的使动态。

өчүүтэх *ᠥᠴᠢᠭᠦᠲᠡᠬᠡ* [动]变得太小, 变微小,

变渺小；变得更少；变得不关重要。

өчүүхмэд *ᠥᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠮᠡᠳᠦ* [形]最小的，最年小的，最年幼的。

өчүүхэн *ᠥᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠨ* [形]①小的，小小的，微小的：~ биетэй 小个子的；~ дуу 细小的声音；~ биетэн (生)微生物；~ ч 丝毫也(不)，一点也(不)；~ ч саад болохгүй 一点也不妨碍；~ дүүрэн 小满；~ халуун 小暑；~ хүйтэн 小寒；~ цас 小雪；②略微的，稍微的；一点点的，很少的，极少的；~ төдий 稍微，略微；一点点，极少的；~ сууж байгаад одов 稍坐了一会便走了；~ унтах 略睡一会儿；~ шихэн 很少的，稀少的，稀罕的；③渺小的，低贱的，微不足道的，微小的，无关紧要的；~ хүн 渺小的人，小人物。

өш *ᠥᠰ* [名]仇，仇恨：~ санах 仇恨，怀恨在心，记仇。

өшгөлүүр *ᠥᠰᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠦᠷ* [名](各种机械、脚踏车、风琴等之)踏板，脚踏板。

өшиглөвөр *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦ᠋ᠪᠦᠷ* [名]发条，弹簧。

өшиглөгдөх *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ* [动] өшиглөх 的被动态。

өшиглөгө *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠡ* [名]①踢；②支撑。

өшиглөх *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠬᠦ* [动]①脚踢；用鞋尖踢：морь ~ но 马踢；бөмбөг ~ 踢球；②支撑，依靠。

өшиглөцгөөх *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠦ* [动] өшиглөх 的众动态。

өшиглүүлэх *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动] өшиглөх 的使动态。

өшиглүүр *ᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠷ* [名]支柱；支撑物：~ гутал <体> 足球鞋。

өшигчих *ᠥᠰᠢᠭᠴᠢᠬᠢ* [动] өшиглөх 的多次体。

өшигчүүлэх *ᠥᠰᠢᠭᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动] өшигчих 的使动态。

өшилдөх *ᠥᠰᠢᠯᠠᠳᠡᠬᠦ* [动] өших 的互动态。

өширхөх *ᠥᠰᠢᠷᠬᠡᠬᠦ* [动]仇恨，怀恨：~ н дайсагнах 敌视。

өшит *ᠥᠰᠢᠲᠦ* [形]①好作对的，爱抬杠的；②爱记仇的，怀恨在心的；③倔犟的。

өших *ᠥᠰᠢᠬᠢ* [动]仇恨，痛恨，憎恨，怀恨；

记仇：дотроо ~ н занаж байна 怀恨在心；②抬杠，闹对立，作对。

өшлөх *ᠥᠰᠢᠯᠡᠬᠦ* [动]参见 өшөөлөх。

өшлүүлэх *ᠥᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动] өшлөх 的使动态。

өшөглөвөр *ᠥᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦ᠋ᠪᠦᠷ* [名]发条。

өшөглөх *ᠥᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠦ* [动]踢，踹；蹬。

өшөө(н) *ᠥᠰᠡᠭᠡ(н)* [名]仇，仇恨，憎恨，敌意：~ авах 报复，报仇；~ өвөрлөх 记仇，怀恨在心；~ хариулагч，~ авагч 复仇者；~ гөө хариулах 报仇，复仇；~ бололцох 结仇，相互敌视；◇ ~ хонзон 仇恨，私恨，私仇。

өшөөлөгдөх *ᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ* [动] өшөөлөх 的被动态。

өшөөлөгч *ᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠴᠢ* [名]报复分子，复仇者。

өшөөлөх *ᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦ* [动]①结仇，仇视，记仇，怀恨在心；②报仇，报复。

өшөөлүүлэх *ᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动]① өшөөлөх 的使动态；②意同 өшөөлөгдөх。

өшөөмөр *ᠥᠰᠡᠭᠡᠮᠦᠷ* [名]冤仇，仇恨。

өшөөмөртэй *ᠥᠰᠡᠭᠡᠮᠦᠷᠲᠡᠢ* [形]有冤仇的。

өшөөрхөл *ᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠯ* [名] өшөөрхөх 的名词。

өшөөрхөлтэй *ᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠯᠲᠡᠢ* [形]参见 өшөөмөртэй。

өшөөрхөх *ᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠦ* [动]报仇，雪恨，报复：~ н хорлох 仇杀。

өшөөрхүү *ᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦ* [形]好记仇的，好报复的。

өшөөрхүүлэх *ᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动] өшөөрхөх 的使动态。

өшөөт *ᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠦ* [形]有仇的，令人仇恨的，可恨的，敌恨的。

өшөөтөн *ᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠨ* [名·形]①仇人；②仇恨的，有仇的，结仇的，可恨的，敌对的，敌视的：~ дайсан 仇敌。

өшөөтэй *ᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形]有仇的，令人仇恨的，可恨的，结仇的，敌恨的：~ хүн 仇人。

өшөөч *ᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠦᠴᠢ* [形]复仇的，仇视的。

өшрөгдөх **ᠥᠰᠢᠷᠦᠭᠳᠦᠬᠡ** [动] өшрөх 的被动态.

өшрөлдөх **ᠥᠰᠢᠷᠦᠯᠳᠦᠬᠡ** [动] өшрөх 的互动态.

өшрөх **ᠥᠰᠢᠷᠦᠬᠡ** [动] ① 仇恨, 记仇; ② 成为对立而.

өшрүүлэх **ᠥᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өшрөх 的使动态.

өштөн **ᠥᠰᠢᠲᠦᠨ** [名] 仇人, 仇敌: ~ дайсан 仇敌.

өшүүлэх **ᠥᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] өших 的使动态.

П

п ᠮ 蒙语第十八个字母.

паа **ᠫᠠᠭ** [感] (表示谴责、激愤、沮丧、蔑视、憎恶、嫌弃、反感或忌讳的感情) 呸! 哼! 哼! 喝! ~, та чинь ямар муухай амьтан бээ! 呸, 你是一个多么下贱的家伙! ~, би бол яасан ч чингэхгүй 哼! 如果是我, 无论如何也不那样做.

паадаг **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭ** 见 ~ ~ 啣啣啣啣.

паадайлах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] паадаых 的使动态.

паадайлах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] (短小或矮小物) 频频动弹.

паадаых **ᠫᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] 变矮小, 变短小.

паадалзах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠡ** [动] 参见 паадганах.

паадганах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠡ** [动] 参见 паадайлах.

паадгар **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 пагдгар.

паадгардах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠡ** [动] 显得矮小, 变得短小.

паалан(г) **ᠫᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 釉子, 釉质, 珐琅, 搪瓷: ~ гүйлгэх 涂釉, 涂珐琅, 上搪瓷; ~ тай сав 珐琅器皿, 搪瓷器皿; ~ ялтас 瓷板; ~ утас 漆包线; ② 珐琅质: шүдний ~ 牙齿上的珐琅质.

паалангар **ᠫᠠᠭᠠᠨᠭᠠᠷ** [名] 釉质瘤.

пааландагдах **ᠫᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠡ** [动] пааландах 的被动态.

пааландах **ᠫᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠬᠡ** [动] 涂釉子, 上瓷釉, 上珐琅; сав ~ 涂釉子于器皿上, 往器皿上涂珐琅.

пааландуулах **ᠫᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠭᠦᠯᠠᠬᠡ** [动] пааландах 的使动态.

паалантай **ᠫᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 釉子的, 瓷釉的, 珐琅质的, 涂瓷釉的, 上珐琅的, 搪瓷的: ~ сав суулгууд 搪瓷器皿, 珐琅器皿; ~ тоосго 瓷砖; ~ эдлэл 上釉陶瓷制品; ② 涂上密汁的, 糖衣的.

пааланших **ᠫᠠᠭᠠᠨᠰᠢᠬᠡ** [动] 成珐琅般的, 成珐琅似的.

паан **ᠫᠠᠭ** [拟] 啣地一声: ~ гэж дуугарах 啣地一声响.

паах **ᠫᠠᠭ** [感] 参见 паа: ~, чи яаж байна? 喝! 你在做什么?

паацганах **ᠫᠠᠭᠠᠴᠭᠠᠨᠠᠬᠡ** [动] 圆鼓鼓的东西(或人)移动.

паацгар **ᠫᠠᠭᠠᠴᠭᠠᠷ** [形] 扁的, 矮的.

павильон **ᠫᠠᠪᠢᠯᠢᠭᠠᠨ** [名] ① 陈列室, 陈列馆, хөдөө аж ахуйн ~ 农业陈列馆; ② 亭(子).

паг **ᠫᠠᠭ** [副·形] ① 恰好, 完全, 正是, 正当; ② 软弱的, 无能的, 软弱无能的: ~ бо-

лох ①陷入僵局,进退两难,陷入无可奈何的地步;②变得一点声音也没有,万籁无声;~ амьтан 蠢货,笨蛋;啥也不知道的家伙;~ мэдэхгүй байх 什么也不知道,发愣,愣神.

пагвайх **ᠫᠠᠭᠪᠠᠶᠢᠬ** [动]一屁股坐下: ~н суух 一屁股坐下.

пагдага **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ (矮胖子)一踉一踉.

пагдайлгах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动] пагдайх 的使动态.

пагдайх **ᠫᠠᠭᠳᠠᠶᠢᠬ** [动]变矮小,变短小.

пагдалзах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠯᠵᠢᠬ** [动](矮小物或短小物)频频动作.

пагдас **ᠫᠠᠭᠳᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 пагдалзах.

пагдганах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 пагдалзах.

пагдгар **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷ** [形]矮小的,短小的.

пагдгардах **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]显得矮小,变得短小.

пагдгардуу **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠠᠰᠠᠳᠤ** [形]过于矮小的,十分短小的.

пагдгархан **ᠫᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] пагдгар 的小称;稍矮小的,稍短小的.

пагс **ᠫᠠᠭᠰ** [名]画笔,(画用)刷子,毛笔;(化装用的)刷子,小板刷子: ~аар будах 用刷子上漆,用刷子上色.

пагсдах **ᠫᠠᠭᠰᠳᠠᠬ** [动](用刷子)刷油漆,上色,刷浆糊,刷胶水.

пад **ᠫᠠᠳ** I 见 ~ харанхуй 全黑的,漆黑的;~ хар 全黑(的),漆黑(的).

пад **ᠫᠠᠳ** II (拟)啪啪: ~ ~ алгадах 啪啪地拍掌;~ ~ хийх 啪啪响.

падаан **ᠫᠠᠳᠠᠠᠨ** [名]发货单,发票: ~ бичих 开发货单(发票);~ы албан хуудас 发货单;~ дүн 发(货)票总额;~ дэвтэр 发票本;~ хуудас 发货单格式纸;~ы хуулбар 发票副本.

падан **ᠫᠠᠳᠠᠨ** 参见 пад I.

падгүй **ᠫᠠᠳᠦᠭᠦᠢ** [形]什么也没有的.

падхийх **ᠫᠠᠳᠬᠢᠶᠢᠬ** [动]啪啪响.

пажиг **ᠫᠠᠵᠢᠭ** 见 ~ ~ 啪啪;~ ~ хийх 啪啪响.

пай **ᠫᠠᠶ** I [名]牌,骨牌.

пай **ᠫᠠᠶ** II [感]呸: ~ пүй 呸,呸;(表示轻蔑、不满、嫌厌或怀疑的感情).

пай **ᠫᠠᠶ** III [名]靶子.

пайз **ᠫᠠᠶᠵ** [名]牌子,牌照,标牌: хадлангийн ~ хатгасан газар 竖立牌子的打草场(以禁止居住及放牧);~ босгох 竖牌子;дугуйн ~ 自行车牌照.

пайзалцгаах **ᠫᠠᠶᠵᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] пайзлах 的众动态.

пайзлагдах **ᠫᠠᠶᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] пайзлах 的被动态.

пайзлалцах **ᠫᠠᠶᠵᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] пайзлах 的共动态.

пайзлах **ᠫᠠᠶᠵᠠᠯᠠᠬ** [动]竖牌子,发牌照,挂标牌.

пайзлуулах **ᠫᠠᠶᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① пайзлах 的使动态;②意同 пайзлагдах.

пайлуур **ᠫᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名]牌楼.

пайтан **ᠫᠠᠶᠲᠠᠨ** [名]聋哑人,聋哑症者: пайтны яриа 哑语.

пакт **ᠫᠠᠭᠲ** [名]公约(指具有重大政治意义的条约): олон улсын ~ 国际公约.

пактлах **ᠫᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]签订条约,缔结公约.

пактлуулах **ᠫᠠᠭᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] пактлах 的使动态.

пал **ᠫᠠᠯ** 见 ①(东西落水声)啦啦,啪嚓,噗咚;②(受惊而引起心脏跳动加剧之声)咚咚,喇喇: зүрх ~ хийлээ (吓得)心蹦蹦跳;③~ ~ хийх (说话)喋喋不休,哇拉哇拉地没个完.

палааж **ᠫᠠᠯᠠᠵ** [名]布拉吉(连衣裙).

палан **ᠫᠠᠯᠠᠨ** I [名]地板.

палан **ᠫᠠᠯᠠᠨ** II [形]乱七八糟的,不整洁的;马虎的,松散的,潦草的,散乱的,疏忽的;◇ салан ~ 粗枝大叶的,杂乱无章的,马马虎虎的,散乱的,不整洁的,草率的,疏忽的.

паланцаг **ᠫᠠᠯᠠᠨᠴᠠᠭ** [形]参见 палан II; ◇

гаднаа гяланцаг, дотноо ~ 金玉其外, 败絮其中.

палатка **ᠰᠢᠨᠠᠨᠢ** [名] ① 帐篷; ② 货棚, 货亭.

палеоази **ᠰᠢᠯᠡ ᠶ᠋ᠠᠨ** [名] 古亚细亚.

палеолит **ᠰᠢᠯᠡᠯᠢᠲ** [名] 旧石器时代.

палеонтологи **ᠰᠢᠯᠡᠨᠣᠨᠲᠤᠯᠤᠰ** [名] 古生物学, 化学学.

палеонтологич **ᠰᠢᠯᠡᠨᠣᠨᠲᠤᠯᠤᠰ** [名] 古生物学者, 化学学者.

палый **ᠰᠢᠯᠢ** [动] 重手重脚, 呈大而重状.

палладий **ᠰᠢᠯᠠᠳᠢ** [名] <化> 钯.

палоний **ᠰᠢᠯᠠᠨᠢ** [名] <化> 钋.

палхаг **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭ** 见 палхга.

палхаганах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 见 палхганах.

палхайлгах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] палхайх 的使动态.

палхайх **ᠰᠢᠯᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 生得敦实, 生得矮胖, 长得矮而壮健.

палхалзах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (矮胖或矮而壮健物) 频频动作.

палхалзуулах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] палхалзах 的使动态.

палхас **ᠰᠢᠯᠬᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 палхалзах.

палхга **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 палхалзах.

палхганах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 палхалзах.

палхгануулах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] палхганах 的使动态.

палхгар **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] (身体) 敦实的, 矮而结实的; 矮胖的: ~ тарган шар 矮小而肥壮的犏牛.

палхгардах **ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] (身体) 显得敦实, 显得矮胖.

палхийх **ᠰᠢ ᠶ᠋ᠢᠬ** [动] ① 噗通一声, 啪嚓一下, 啪啦一声; ② (受惊时心) 咚咚跳, 蹦蹦跳.

пальмитин **ᠰᠢᠯᠠᠮᠢᠲᠢᠨ** [名] <化> 甘油三棕榈酸酯.

пальто **ᠰᠢᠯᠲᠤ** [名] 大衣; өвлийн ~ 冬大衣, 皮大衣.

памбаг **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭ** 见 ~ ~ 圆鼓鼓地.

памбаганах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (肥厚或厚物) 不停动作, 频频鼓胀.

памбагар **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 肥厚的; 厚的; 鼓胀的: ~ уруул 厚嘴唇.

памбагардах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变得过于肥厚, 变得很厚; ② 变得气鼓鼓的, 鼓胀起来.

памбагардуулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] памбагардах 的使动态.

памбайлгах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] памбайх 的使动态.

памбайх **ᠰᠢᠮᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 变肥厚, 变厚; ② 肿起, 鼓胀: нүүр ~ 脸浮肿.

памбалзах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 памбаганах.

пан **ᠰᠢᠨ** 见 ~ ~ хийх 轰轰响, 轰隆作响; бууны дуу ~ хийх, болд сэлэм хан хийн 炮声隆隆, 钢刀铿锵.

панда **ᠰᠢᠨᠳᠠ** [名] <动> 小熊猫.

пандага **ᠰᠢᠨᠳᠠᠭ** 见 ~ ~ (笨重物) 一摇一晃地.

пандайлгах **ᠰᠢᠨᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] пандайх 的使动态.

пандайх **ᠰᠢᠨᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 变厚, 变肥厚, 变松软.

пандалзах **ᠰᠢᠨᠳᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 肥厚物或松软物频频动作.

пандганах **ᠰᠢᠨᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 пандалзах.

пандгар **ᠰᠢᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 肥厚的, 肥腴的, 松软的, 厚实的.

панель **ᠰᠢᠨᠢᠯ** [名] ① 板, 座, 盘; <电> 控电板; 屏幅; 壁板: ~ мод 壁板, 夹板; ② 人行道, 便道; ③ (矿山) 盘区.

панз **ᠰᠢᠨᠵ** [名] 贩子; 投机商: ~ хийх 投机, 贩卖; ~ үсэргэх 挑担贩卖; ◇ ~ наймаа 投机贩卖.

панзалцгаах **ᠰᠢᠨᠵᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] панзлах 的众动态.

панзалчих **ᠰᠢᠨᠵᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] панзлах 的完成

体.

панзлал ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠯ [名] 买卖, 贩卖: шившигт
~ 可耻的买卖.

панзлах ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠬ [动] 做买卖, 投机贩卖.

панзлуулах ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] панзлах 的使
动态.

панзчилах ᠰᠢᠨᠠᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 做买卖, 沿街叫
卖.

панзчин ᠰᠢᠨᠠᠴᠢᠨ [名] 贩子, 投机商, 投机
者, 投机分子.

панкреатин ᠰᠢᠨᠠᠭᠠᠲᠢᠨ [名] (生) 胰酶.

панно ᠰᠢᠨᠠ [名] (建) 墙心嵌板, 镶板(固定在
墙壁、天花板等上面用作装饰的绘画或雕刻).

панорам ᠰᠢᠨᠠᠷᠠᠮ [名] ① 全景; ② (军) (炮身上
的) 周视瞄准镜; ③ (电影) 全景.

панс(ан) ᠰᠢᠨᠰ I [名] 纺绸: ~ан алчуур
纺绸巾, 纺绸手绢.

панс(ан) ᠰᠢᠨᠰ II [名] 盘子.

панслах ᠰᠢᠨᠰᠠᠬ I [动] 穿戴纺绸(衣物).

панслах ᠰᠢᠨᠰᠠᠬ II [动] 盛盘, 装盘.

пантограф ᠰᠢᠨᠲᠣᠭᠠᠫᠤ [名] (技) 缩放仪, 比例
绘图仪.

пантокрин ᠰᠢᠨᠲᠣᠭᠢᠨ [名] (药) 鹿茸精.

папаин ᠰᠢᠨᠠᠢᠨ [名] (生) 番木瓜蛋白酶, 番木
瓜酶.

папах ᠰᠢᠨᠠᠬ [名] 毛皮高帽.

папирос ᠰᠢᠨᠢᠷᠣᠰ [名] 纸烟, 卷烟, 烟卷, 带纸
嘴的香烟.

папирус ᠰᠢᠨᠢᠷᠠᠰ [名] (植) 纸莎草.

пар ᠰᠢᠨ I 见 ~ ~ хийх, ~ ~ дуугарах
啾啾作响; ~ ~ инээх 哄笑.

пар ᠰᠢᠨ II [名] (农) 休耕地.

парабиоз ᠰᠢᠨᠪᠢᠪᠢᠵ [名] ① (生) 共生; 间生态;
② (医) 神经传导暂停.

парабол ᠰᠢᠨᠪᠣᠯ [名] (数) 抛物线.

парагонит ᠰᠢᠨᠠᠭᠣᠨᠢᠲ [名] (矿) 纳云母.

парад ᠰᠢᠨᠠᠳ [名] ① 检阅, 阅兵典礼: ~ын
хувцас 礼服; ② 庆祝游行.

паразит ᠰᠢᠨᠠᠵᠢᠳ [名] (生) 寄生物, 寄生虫:
~ хорхой өвчин 寄生虫病.

параклаз ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠵ [名] (地) 断层.

паралич ᠰᠢᠨᠠᠯᠢᠴ [名] (医) 麻痹, 瘫痪.

параллел ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠯᠡᠯ [名·形] ① 平行线, 半行
圈; 纬线; ② 比较, 对照; ③ 平行的, 相似
的, 重复的, 并行的, 同时的: ~ шугам
平行线; ④ (军) 平行壕.

параллель ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠯᠡᠯ [名] (数) 平行线.

параллелизм ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠯᠡᠯᠢᠵᠢᠮ [名] ① (数) 平行
(性); ② (文) 平行法, 排偶法, 对比法.

параллелограмм ᠰᠢᠨᠠᠯᠠᠯᠡᠯᠠᠭᠢᠷᠠᠮᠠᠮ [名] (数) 平行
四边形.

паральдегид ᠰᠢᠨᠠᠷᠠᠯᠢᠳᠡᠭᠢᠳ [名] (化) 仲(乙)醛,
三聚乙醛.

параметр ᠰᠢᠨᠠᠮᠡᠲᠢᠷ [名] (数) 参数, 参变(数)
量; 数据.

параморфизм ᠰᠢᠨᠠᠮᠣᠷᠮᠣᠷᠫᠢᠵᠢᠮ [名] (矿) 同质假象,
同质副象.

паратиф ᠰᠢᠨᠠᠲᠢᠫᠢᠯ [名] (医) 副伤寒.

парафин ᠰᠢᠨᠠᠫᠢᠨ [名] (矿) 石蜡.

парашют ᠰᠢᠨᠠᠷᠢᠰᠢᠲ [名] 降落伞: ~аар буух
跳降落伞, 用降落伞下降; ~ын спорт 跳
伞运动.

парашютат ᠰᠢᠨᠠᠷᠢᠰᠢᠲᠠᠲ [形] 降落伞的, 带降
落伞的: ~ цэрэг (军) 伞兵.

парашютчин ᠰᠢᠨᠠᠷᠢᠰᠢᠲᠴᠢᠨ [名] 跳伞运动员;
(军) 伞兵, 空降兵.

паргих ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠬ [动] 啾啾啾啾.

паржигнах ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠬ [动] 啾啾作响, 叭叭发
响.

парк ᠰᠢᠨ [名] ① 公园; ② 场: артиллерийн
~ (军) 停炮场.

парламент ᠰᠢᠨᠠᠷᠠᠮᠡᠨᠲ [名] 国会, 议会, 议院:
~ын гишүүн 国会议员; ~ доод тан-
хим (指英国) 下院; ~ дээд танхим
(指英国) 上院.

парламентаризм ᠰᠢᠨᠠᠷᠠᠮᠡᠨᠲᠢᠵᠢᠮ [名] 议会制,
代议制, 议会主义.

парник ᠰᠢᠨᠢᠨᠢᠭ [名] ① (技) 蒸锅; ② 温床, 玻
璃温室.

паровоз *ᠫᠢᠷᠣᠪᠣᠰ* [名] 机车, 火车头(专指蒸汽机车).

пароль *ᠫᠢᠷᠣᠯ* [名]〈军〉口令, 暗号, 识别暗语.

паронит *ᠫᠢᠷᠣᠨᠢᠲ* [名] 石棉橡胶板.

парсек *ᠫᠢᠷᠰᠡᠬ* [名]〈天〉秒差距(天文距离单位, 等于 30.8×10^{12} 公里).

парт *ᠫᠢᠷᠲ* [名] 课桌.

партер *ᠫᠢᠷᠲᠡᠷ* [名] ①池座, 正座; ②坪.

партизан *ᠫᠢᠷᠲᠢᠵᠠᠨ* [名] 游击队; 游击队员;
~ ы дуу 游击队员之歌; ахмад ~ 老游击队员; ~ отряд 游击(部)队; ~ ы комисс 游击队员委员会; ~ ы дайн 〈军〉游击战.

партизаншин *ᠫᠢᠷᠲᠢᠵᠠᠨᠰᠢᠨ* [名] 游击作风, 游击主义, 流寇主义.

парчиг *ᠫᠢᠷᠴᠢᠭ* 见 ~ ~ 劈里啪啦.

парчигнах *ᠫᠢᠷᠴᠢᠭᠨᠠᠬ* [动] 啪啪响, 劈里啪啦响.

парчигнуулах *ᠫᠢᠷᠴᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] парчигнах 的使动态.

пас *ᠫᠠᠰ* [拟] 参见 пад.

паспорт *ᠫᠠᠰᠢᠮᠣᠰᠲ* [名] ①公民证, 身份证: ~ той болгох 实行公民证制; ②护照, 签证: ~ ын хэлтэс 签证办理处; 护照司; ~ ын хугацаа 护照期限; ~ ын хураамж 护照费; ③车辆登记证, 注册证; ④(机器、飞机、船只等的)说明书.

паспортжих *ᠫᠠᠰᠢᠮᠣᠰᠲᠢᠵᠢᠬ* [动] ①实行公民证制; ②签发护照.

паспортжуулалт *ᠫᠠᠰᠢᠮᠣᠰᠲᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ* [名] 发证工作.

паспортжуулах *ᠫᠠᠰᠢᠮᠣᠰᠲᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] паспортжих 的使动态.

пассив *ᠫᠠᠰᠢᠮᠢᠮ* [名] 负债; 贷方; 入超: ~ данс 负债账户; ~ үлдэгдэл 逆差, 入超.

паст *ᠫᠠᠰᠲ* [名] (医药、化妆、烹饪用的)糊剂, 膏剂, 膏.

пасхийх *ᠫᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ* [动] 参见 падхийх.

патент *ᠫᠠᠲᠡᠨᠲ* [名] ①(发明专利)特许证:

~ ын хураамж 专利费; ~ ын хэлэлцээр 专利权协定; ②证明书, 证明状; ③〈法〉船舶国旗证.

патер *ᠫᠠᠲᠡᠷ* [名] (天主教的)神父, 神甫.

патернализм *ᠫᠠᠲᠡᠷᠨᠠᠯᠢᠵᠢᠮ* [名] 家长作风; 〈经〉家长式经营.

патефон *ᠫᠠᠲᠡᠫᠤᠨ* [名] 留声机.

патриотизм *ᠫᠠᠲᠢᠷᠢᠣᠲᠢᠵᠢᠮ* [名] 爱国主义.

патрон *ᠫᠠᠲᠢᠷᠣᠨ* [名] ①(电灯)灯头; ②(车床的)卡盘, 夹具.

патрубок *ᠫᠠᠲᠢᠷᠦᠪᠠᠭ* [名] 连接管, 套管, 管接头; 支管, 喷管.

пах *ᠫᠠᠬ* [感] (表示被烟熏得难受)喝! 啊呀! ~, ямар сүрхий утаа вэ! 喝! 这烟真厉害!

пацифизм *ᠫᠠᠲᠢᠫᠢᠸᠢᠮ* [名] (资产阶级的)和平主义.

пацифист *ᠫᠠᠲᠢᠫᠢᠸᠢᠮᠢᠰᠲ* [名] 和平主义者.

пачигнах *ᠫᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠬ* [动] (马蹄)发出啪哒啪哒声响.

паяльник *ᠫᠠᠶᠠᠨᠢᠯᠢᠭ* [名] 烙铁, 焊接器.

пектин *ᠫᠡᠭᠡᠨ* [名] (化)果胶.

пеленг *ᠫᠡᠯᠡᠨᠭ* [名] 方向, 方位.

пеленгатор *ᠫᠡᠯᠡᠨᠭᠠᠲᠣᠷ* [名] 方位仪, 测向仪, 探向器.

пеленгац *ᠫᠡᠯᠡᠨᠭᠠᠴ* [名] 测向, 定向; 〈无〉探向.

пеленгдэх *ᠫᠡᠯᠡᠨᠭᠳᠡᠬ* [动] 测向, 定向; 探向.

пелес *ᠫᠡᠯᠡᠰ* [名] (动)鹌鹑, 塘鹅.

пенал *ᠫᠡᠨᠠᠯ* [名] 文具盒.

пендуан *ᠫᠡᠨᠳᠤᠶᠠᠨ* [名] 平级.

пенициллин *ᠫᠡᠨᠢᠴᠢᠯᠢᠨ* [名] (医)青霉素, 盘尼西林; ~ ны арьстас 青霉素性皮炎.

пенси-кола *ᠫᠡᠨᠰᠢᠴᠣᠯᠠ* [名] 百事可乐(美国的一种饮料).

пенсия *ᠫᠡᠨᠰᠢᠶᠠ* [名] 养老金; 抚恤金; 退休金.

пентагон *ᠫᠡᠨᠲᠠᠭᠣᠨ* [名] 五角大楼(指美国国防部).

- пентод **ᠮᠡᠨᠲᠣᠳ** [名]〈无〉五极管.
- пепсин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]〈药〉胃蛋白酶, 胃脘酶.
- пептон **ᠮᠡᠫᠢᠲᠣᠨ** [名]〈生化〉蛋白胨, 胨.
- перец **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]〈植〉辣椒; 胡椒; 椒: харулаан ~ 黑胡椒.
- перископ **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠬᠡᠮᠣ** [名]潜望镜.
- перлит **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]①〈冶〉珠光体; ②〈地〉珍珠岩.
- пермутит **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠢ** [名]〈技〉滤沙, 软水沙, 人造佛石.
- перпендикуляр **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠢᠫᠤᠷ** [名]〈数〉垂线, 垂直线.
- Перс **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]波斯人.
- пертит **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠢ** [名]〈矿〉(条)纹长石.
- перфокарт **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠬᠠᠷᠲ** [名]〈计算机的〉穿孔卡片.
- перш **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]杂技表演用的长杆.
- пессимизм **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名]〈哲〉悲观主义.
- пессимист **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠲ** [名]①悲观(主义)者; ②悲观(主义)的.
- пестицид **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠴᠢᠳ** [名]〈药〉杀虫剂.
- петлиц **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠴᠢ** [名]领章, 袖章.
- печень **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]①饼干; ②烤制的食物.
- пианино **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠢᠨᠠ** [名]钢琴.
- пив(эн) **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]啤酒: ~ний дэлгүүр 啤酒店; ~ний шил 啤酒瓶; ~ боловсруулах завод 啤酒酿制厂; ~энд орох 啤酒中毒.
- пиво **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]见 пив.
- пиг **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [形]极满的, 塞满的, 填满的; ~дүүрэн 塞满的; 盛满的, 挤满的, 满满的.
- пигмент **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠮᠡᠨᠲᠤ** [名]①〈生〉色素; ②〈化、技〉颜料, 颜色; 染料.
- пигнэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠢᠨᠢ** [动]喘不过气, 气喘.
- пид **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** 见 ~ хийх, ~ ~ хийх (拟声词, 击硬物发出之声音)哒哒响, 噼啪响.
- пидгэр **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠡᠷ** [形]少年老成的.

- пиджак **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠵᠠᠬ** [名]〈西服〉上衣.
- пижигнүүлэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] пижигнэх的使动态.
- пижигнүүр **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠭᠡᠭᠡᠷ** [形]响的; 吵吵嚷嚷的: ~ дохио 〈铁〉(危险信号用的)响墩.
- пижигнэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠭᠡᠬ** [动]吵吵嚷嚷, 喧哗: морин туурай ~ 马蹄声哒哒响; па-жигнах ~ 吵吵嚷嚷, 熙熙攘攘.
- пийв **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** (ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ) [名]啤酒.
- пийпаа **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠫᠤ** [名]〈乐〉琵琶.
- пийшин(г) **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠬᠡ** [名]火墙, 火炉; 暖气: ~гийн ам 炉门; ~гийн сараалж 炉条; ~гийн ширэм 炉板; халуун ~ 火炉; 暖气; уурын ~ 暖气, 暖气设置.
- пикетаж **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠵᠡᠭ** [名]〈测量中〉定出标准点: ~тай яндан дуран 测距潜望镜.
- пикколо **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠬᠡᠯᠠ** [名]〈乐〉短笛(木管乐器类中音域最高的一种乐器): ~ бишгүүр 短笛.
- пикромицин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠮᠢᠴᠢᠨ** [名]〈医〉苦霉素.
- пилотка **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠠᠬᠤ** [名]〈军人戴的〉船形帽.
- пин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** I [名]①小仓库, 小贮藏室, 杂物房; ②棚: үүдний ~ 门楼; ◇ ~ саравч 棚子.
- пин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** II 见 ~ хийх 砰的一声; дүнз ~ хийтэл унаж байв 树墩子砰的一声倒下了.
- пин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** III [名]〈陈〉嫉.
- пингвин **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠢᠨ** [名]〈动〉企鹅.
- пиндгэр **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠭᠡᠷ** [形]扁平的.
- пиндийлгэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] пиндийх 的使动态.
- пиндийх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠳᠢᠶᠢᠬ** [动]变扁平.
- пиндэгнэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠳᠡᠭᠢᠨᠭᠡᠬ** [动]〈扁平物〉频频动作.
- пинс **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨ** [名]天平.
- пинслэх **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠰᠢᠯᠡᠬ** [动]用天平称量.
- пинта **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠠ** [量]品脱(英美液量和干量单位, 等于0.56升).
- пинтүү **ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠡᠭᠦ** (ᠮᠡᠫᠢᠰᠢᠨᠲᠡᠭᠦ) [名]平头: ~ тавих

留平头。

пинцет **ᠫᠢᠨᠴᠡᠲ** [名] 镊子。

пионер **ᠫᠢᠨᠡᠷ** [名] ① 少年先锋队 (少先队):
~ ийн ордон 少年宫; ~ ийн удирдагч
少先队辅导员; ~ ийн гишүүн 少先队队
员; ~ ийн бүлгэм 少年先锋队; ~ ийн
галын наадам 少先队营火晚会; ~ ийн
зуслан 少先队夏令营; ② 少先队员: ~
багачууд 少先队员们; ~ ийн цуглаан
少年先锋队集会; 队日; ~ ийн дуу 少先
队之歌; ~ ийн лагерь 少先队夏令营;
~ ийн галстук 红领巾。

пиперазин **ᠫᠢᠫᠡᠷᠵᠢᠨ** [名] (医) 哌嗪, 对二氮
己环。

пиперидин **ᠫᠢᠫᠡᠷᠵᠢᠨ** [名] (化) 哌啶, 氮己
环。

пир **ᠫᠢ** 见 ~ ~ хийх ① 噼里啪啦响, 叽里
咔嚓响 (倒塌声或陷落声); ② (嚼食、踏雪
时发出之声) 咯吱作响, 咯咯作响。

пиразин **ᠫᠢᠷᠠᠵᠢᠨ** [名] (化) 吡嗪, 对 (二) 氮
(杂) 苯。

пиразол **ᠫᠢᠷᠠᠵᠠᠯ** [名] (化) 吡唑, 邻二氮 (杂)
茂。

Пирамид **ᠫᠢᠷᠠᠮᠢᠳ** [名] (埃及) 金字塔。

пирамидон **ᠫᠢᠷᠠᠮᠢᠳᠣᠨ** [名] (医) 匹拉米洞, 氨
基比林 (解热镇痛药)。

пиржиг **ᠫᠢᠷᠵᠢᠭ** [副] 噼里啪啦地。

пиржигнүүлэх **ᠫᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] пиржиг-
нэх 的使动态。

пиржигнэх **ᠫᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] ① 发出噼里啪啦之
声, 叽里咔嚓响; ② 咯吱咯吱响。

пиридоксин **ᠫᠢᠷᠢᠳᠣᠬᠰᠢᠨ** [名] (化) 吡哆醇, 维
生素 B₆。

пиробензол **ᠫᠢᠷᠢᠪᠡᠨᠴᠣᠯ** [名] (化) 焦苯。

пирожок **ᠫᠢᠷᠵᠣᠭ** [名] 小馅饼; 油炸包子。

пироксен **ᠫᠢᠷᠣᠬᠰᠡᠨ** [名] (矿) 辉石。

пирролидин **ᠫᠢᠷᠢᠷᠣᠯᠢᠳᠢᠨ** [名] (化) 吡咯烷酮。

пирэн **ᠫᠢᠷᠡᠨ** 见 ~ паран ① 噼里啪啦, 噼噼
啪啪, 叽里咔嚓 (物之倒塌声); ② (众多
物) 喧嚷, 喧闹, 轰闹, 轰鸣, 轰鸣。

пис **ᠫᠢ** 见 ~ хийх 砰的一响, 啪的一声 (爆

裂声, 破裂声)。

пистолет **ᠫᠢᠰᠣᠯᠡᠲ** [名] ① (军) 手枪; 短枪;
дохио(ны) ~ 信号弹; ~ пулемёт 自
动枪, 冲锋枪; ② (技) 油枪, 焊枪, 喷枪,
注射液。

писхийх **ᠫᠢᠰᠢᠬᠢᠬ** [动] 参见 пис。

питлээ **ᠫᠢᠲᠯᠡᠭ** [名] (动) 青鳉鱼。

пиу **ᠫᠢᠭᠤ** [名] ① 票, 券, 证, 执照, 入场券,
车票, 片, 卡片; ② 公民证, 身份证; 护
照。

пиугүй **ᠫᠢᠭᠤᠭᠢ** **ᠲᠠᠨᠠ** [形] ① 无票的; 无执照的;
② 无公民证的; 无护照的。

плазм **ᠫᠢᠯᠠᠮ** [名] (医) 浆, 血浆。

плазмохин **ᠫᠢᠯᠠᠮᠣᠬᠢᠨ** [名] (医) 扑疟喹啉, 扑
疟奎宁。

плазмоцид **ᠫᠢᠯᠠᠮᠣᠴᠢᠳ** [名] (医) 扑疟素, 杀
疟虫剂。

плакат **ᠫᠢᠯᠠᠬᠠᠲ** [名] 招贴, 标语, 街头画, 标
语画, 宣传画。

план **ᠫᠢᠯᠠᠨ** [名] ① 平面图; ② 计划。

планеризм **ᠫᠢᠯᠠᠨᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] (体) 滑翔术, 滑翔
运动。

планёр **ᠫᠢᠯᠠᠨᠢᠷ** [名] 滑翔机: ~ спорт (体)
滑翔运动。

планиметр **ᠫᠢᠯᠠᠨᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] (测) (平面) 求积
仪。

планшет **ᠫᠢᠯᠠᠨᠰᠡᠲ** [名] ① (测) 图板, 标图板;
平面图; ② 图囊; ③ (军) (炮兵的) 射击板。

плайшетчин **ᠫᠢᠯᠠᠨᠰᠡᠲᠢᠷᠢᠨ** [名] 图板设计人员。

пластинк **ᠫᠢᠯᠠᠨᠰᠢᠩ** [名] ① 薄板, 薄片, 薄
层; ② 录音片, 唱片; ③ 感光板。

пластмасс **ᠫᠢᠯᠠᠨᠰᠡᠮᠠᠰᠤ** [名] 塑料, 塑胶, 电木。

платье **ᠫᠢᠯᠠᠲᠢᠭ** [名] ① 布拉吉; ② 外衣。

плеврит **ᠫᠢᠯᠡᠪᠢᠷᠢᠲ** [名] (医) 胸膜炎。

плексиметр **ᠫᠢᠯᠡᠰᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] (医) 叩诊板。

плёнк **ᠫᠢᠯᠡᠨᠭ** [名] ① 胶片, 胶卷, 软片; ② 薄
膜, 薄片。

плита **ᠫᠢᠯᠢᠲᠠ** [名] 板材, 平板, 石板; 铺石。

плитка **ᠫᠢᠯᠢᠲᠠᠭ** [名] 电炉。

плунжер **ᠫᠢᠯᠠᠨᠵᠡᠷ** [名] (技) 柱塞, 活塞; 撞

杆。

- плутоний *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈化〉钚。
 плюрализм *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈哲〉多元论。
 поваарь *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈植〉胡椒, 辣椒。
 погон *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈军〉肩章。
 под 见 ~ ~ хийх 噗通噗通, 噗通噗通响。
 подань *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈植〉蓬达奈果。
 подвал *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名] ①地下室; ②(报纸版面下部之)底栏专论。
 подгор *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [形]魁梧的。
 подойх *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]吃得饱饱的样子。
 подсумок *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈军〉子弹盒, 弹药盒。
 подшипник *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈技〉轴承。
 пожур *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈植〉桂圆。
 позитив *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]正片; 正像: ~ эвлүүлэх 正片剪辑。
 позитивизм *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈哲〉实证论, 实证主义。
 позитивист *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈哲〉实证论者, 实证主义者。
 позитрон *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈理〉阳电子, 正(电)子。
 позици *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名] ①地位, 位置; ②〈军〉位置; 阵地; (舰船)阵位。
 пойлоос *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]德国银, 白铜(铜锌镍合金)。
 покрышник *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名](汽车)外胎。
 пол 见 ~ ~ хийх (液体)噗噜噗噜响, 咕嘟咕嘟响。
 полдогор *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [形]可爱的, 动人的, 讨人喜欢的。
 полдогордох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]显得可爱。
 поливитами́н *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]多种维生素。
 полигон *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名] ①〈军〉靶场, 射击场; 演习场; ②〈数〉多边形, 多角形。
 полимер *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈化〉聚合物, 聚合体。
 полимеризаци *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈化〉聚合

(作用)。

- полиметалл *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]多金属, 共生金属。
 полиомиелит *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈医〉脊髓灰质炎。
 политэкономия *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]政治经济学。
 полиэтилен *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈化〉聚乙烯。
 политехник *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]综合技术: ~ сургалтын сэтгэл судлал 综合技术教育心理学。
 политехникум *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]综合中等技术学校。
 полог *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [形](饮食过量而)撑坏的, 吃伤的: ~ болох 吃伤。
 пологтох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]肚子吃得过饱, 吃伤。
 полоний *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈化〉钋。
 полоо *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]羊肉饭, 抓饭: хонины махтай ~ 羊肉饭。
 полосаа *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名] ①大箩筐; ②圆形行李。
 полувагон *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈铁〉散车, 高边车。
 Польш *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]波兰, 波兰人。
 польшилох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]译成波兰语。
 помбого *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* 见 ~ ~ 圆滚滚地。
 помбогонох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]圆形物滚动, 频频动。
 помбогонуулах *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动] помбогонох 的使动态。
 помбогор *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [形]圆的, 圆润的, 丰满的。
 помбойлгох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动] помбойх 的使动态。
 помбойх *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动]变圆, 变圆润, 变丰满。
 помболзох *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [动](圆形物)频频动作。
 помещик *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]地主。
 помидор *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈植〉西红柿, 蕃茄。
 помп *ᠮᠢᠯᠠᠨᠢ* [名]〈技〉泵, 唧筒, 抽水机。

- поо **ᠰᠢᠨ** [名]〈军〉枪, 炮。
 поовар **ᠰᠢᠨᠠᠷ** [名]参见 поваарь。
 поодох **ᠰᠢᠨᠠᠳᠤᠬ** [动]〈军〉开枪, 射击, 开炮。
 поолгор **ᠰᠢᠨᠠᠭᠣᠷ** [形]肥大的。
 поолуу **ᠰᠢᠨᠠᠭᠤ** [名]笛筭。
 пооч **ᠰᠢᠨᠠᠷ** [名]〈军〉射击手, 炮手。
 попирос **ᠰᠢᠨᠢᠷᠣᠰ** [名]香烟。
 поплин **ᠰᠢᠨᠢᠯᠢᠨ** [名]波普林(府绸)。
 популяци **ᠰᠢᠨᠢᠷᠠᠭᠠᠨ** [名]〈生〉种群; 群体; 集团。
 пор **ᠰᠢᠨ** 见 ~ ~ хийх (液体) 噗噜噗噜响, 咕嘟咕嘟响; шөл ~ ~ хийн буцлах 汤咕嘟咕嘟地煮开。
 порог **ᠰᠢᠨᠠᠭ** [名]①〈技〉阻板; 门槛, 门限; ②阈, 起点; 边际, 界限; 临近点。
 портвейн **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠯᠢᠨ** [名]波尔特温(酒)。
 порчиг **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** 见 ~ ~ 咕嘟咕嘟, 噗噜噗噜。
 порчигнох **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动]咕嘟咕嘟地沸腾起来, 噗噜噗噜响。
 поршень **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈技〉活塞; ~ колыц 〈技〉活塞环。
 посредник **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]经纪人, 中间人, 仲裁人。
 пост **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]①〈军〉岗哨, 哨, 哨位, 哨所, 岗位; хянах ~ 监视哨(所), 观察哨(所); ~ онд зогсох 站岗, 站哨; ②站, 所, 台; ③职务, 岗位。
 поташ **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈化〉钾(草)碱酸钾。
 потенциал **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]①〈理〉势, 位; 〈电〉电位; ②〈转〉潜力, 潜能, 实力; улс орны эдийн засгийн ~ нэмэгдэв 国家的经济实力增加了。
 пембийлгөх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动] пембийх 的使动态。
 пембийх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动]变成圆形, 成圆屋顶形, 成圆丘形。
 пембөгнөх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动]圆形物滚动, 频频动。
 пембөгөр **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [形]成圆形的, 圆丘形的。

- пембөгөрдөх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动]呈圆形, 成圆丘形。
 пембөгөрдүүлэх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动] пембөгөрдөх 的使动态。
 пембөгөрхөн **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [形]圆鼓鼓的。
 пөөнөгөр **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [形]〈指衣服〉肥大的。
 пөөх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** 见 пөх。
 пөх **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [感]①〈表示厌恶、反感、厌弃、轻蔑〉呸! 喝! 哼! ~, ямар муухай өмхий үнэр вэ! 呸! 多么令人讨厌的臭气呵! ②〈表示惊奇〉嘿! ~, чи чинь ямар ганган юм бэ! 嘿! 你(打扮得)多漂亮呵!
 прагматизм **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈哲〉实用主义。
 прагматик **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈哲〉实用主义者。
 практик **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]实践, 实际, 实习, 练习; 业务, 开业; 实践经验: онол ~ ийн холбоо 理论和实践的联系; ~ ажиллагаа 实际行动, 实践活动; ~ ийн хичээл 实习课; ~ хийх 进行实习; ~ тай хүн 有实践经验的人。
 практикт **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [形]实践的, 实际的, 实际的, 练习的; ~ ашиг 实用价值。
 практикум **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]实习课。
 пресс **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈技〉压力机, 压床; 压榨机。
 призм **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]①〈数〉棱柱(体), 角柱(体); ②〈理〉棱镜。
 примус **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]汽炉子, 煤油炉子。
 принтер **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]打印机。
 провитамин **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]维生素原。
 прогестерон **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]〈生〉孕酮, 黄体酮。
 прогноз **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]预报, 预测; 〈医〉预后, 预后断结果。
 прогнозчиллол **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]预报, 预测。
 прогнозчилох **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [动]预报, 预测。
 программ **ᠰᠢᠨᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ** [名]①纲领, 政纲, 纲要, 教学大纲; намын ~ 党纲; утга зохиолын ~ 文学大纲; ②节目单, 戏单; 节

目: концертын ~ 音乐会节目单; ~ зарлагч 报幕员; ③ 〈体〉项目: спартакиадын ~ 运动会项目; ④ 程序: ~ төлөвлөх 程序编制.

программт *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [形] ① 纲领(纲要、大纲)规定的, 计划中的: ~ сургууль 大纲规定的训练; ② 节目单(戏单)上规定的; ③ 〈体〉项目规定的.

программчлах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] ① 纲领化; ② 程序编制.

программчлуулах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] программчлах 的使动态.

прогресси *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈数〉级数.

проект *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 草案, 方案; 〈技〉设计图.

проектор *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 放映机, 投影灯.

проекции (он) *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [形·名] ① 投影的, 射影的; 投影法, 投影图: ~ оны ламп 投影灯; ~ оны аппарат 放映机, 投影灯; ② 放映.

проецлох *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] 投影, 射影.

проецлуулах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] проекцлох 的使动态.

пржектор *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] ① 探照机, 聚光灯; ② 〈理〉投射器, 反射器.

прокурор *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] ① 〈法〉检察院, 检察机关: улсын ~ 国家检察院; аймгийн ~ 省检察院; ~ ын газар 检察机关, 检察署; ② 〈法〉检察长, 检察官, 检察员.

пролетари *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 无产者, 无产阶级: орон бүхний ~ нар нэгдэгтүн! 全世界无产者, 联合起来! ~ ын хувьсгал 无产阶级革命; ~ ын диктатур 无产阶级专政; ~ ын интернационализм 无产阶级国际主义; ~ нарын үнэмлэхүй хоосрол 无产阶级绝对贫穷化; ~ нарын засаг төр 无产阶级政权.

пролетарих *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] 无产阶级化.

пролетарижуулах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] пролетарих 的使动态.

пролетарих *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] 参见 про-

летарих.

пролетарихлах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] 参见 пролетарих.

пролин *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈化〉脯氨酸.

промедол *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈医〉普罗美多(吗啡代用品).

прометий *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈化〉钷.

пропан *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈化〉丙烷.

пропеллер *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈空〉螺旋桨, (飞机的)推进器.

пропорци *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 比, 比率, 比例; 匀称, 均衡.

пропорционал *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 参见 пропорци: шууд ~ 正比例; уруу ~ 反比例. **пропуск** *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 通行证, 出入证: ~ авах 领通行证.

проректор *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] (大学)副校长.

простатит *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈医〉前列腺炎.

протамин *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈生〉精朊, (鱼)精蛋白.

протени *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈生〉朊, 蛋白质.

протей *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈动〉洞螈.

протектор *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] ① 〈政〉保护国; ② 〈技〉保护层; 防护装置; ③ 〈医〉保护器.

протекционизм *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈经〉保护关税制(度), 保护(关税)主义.

протекционист *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈经〉保护关税主义者.

протерозой *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈地〉元古代.

протокол *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] ① 记录, (会议的)议事录; ② (论证某种事实之)文件, 报告: ~ д оруулах 载入记录; ③ (外交)议定书, 备忘录; ~ хөтлөх 签署议定书; ~ ын хуулбар 议定书副本.

протоколдох *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] 作(成)记录, 记录下来.

протоколдуулах *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [动] протоколдох 的使动态.

протон *ᠭᠢᠨᠠᠮᠤᠮᠤᠳᠤ* [名] 〈理〉阳质子, 正质子.

протоплазм **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰᠤ** [名]〈生〉原生质, 原浆.
 профаз **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈生〉前期.
 профессор **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①学者; ②教授.
 профилактик **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①〈医〉预防(法); ②〈技〉预防, 预检.
 профилактори **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈医〉防治疗养所.
 порцедур **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①手续, 程序; ②〈医〉疗程, 治疗手续.
 процент **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①百分比; ②利息, 利率.
 процентлох **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 计算百分比; 计算利息.
 процентлуулах **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] процентлох 的众动态.
 процентолцоох **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] процентлох 的众动态.
 процесс **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 过程, 程序, 手续.
 процесси(я) **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 列队行进, 行列, 游行队伍.
 Пруус **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①普鲁士; ②普鲁士民族.
 пряник **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] (加香料的)蜜糖饼干.
 психиатри **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈医〉精神病学.
 психологи **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 心理学.
 пуд **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [量] 俄担, 普特(俄国重量单位, 等于16.38公斤).
 пуй **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** 见 ~ пай (语气词, 表示厌恶、反感、轻蔑) 呸, 呸; ~ пай, ямар муухай үнэр вээ! 呸! 多臭的气味啊!
 пуйлсага **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] (矿) 矾土, 氧化铝.
 пуйлсагат **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [形] 矾土的.
 пуйлсагатас **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈矿〉粘土石.
 пул **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** 见 ~ хийх (拟声词) 扑通一声, 咕哪一声; чулуу усанд ~ хийтэл унав 石头扑通一声掉进水里.
 пулемёт **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈军〉机关枪, 机枪: хөнгөн ~ 轻机枪; хүнд ~, суурьт ~ 重机枪; тасгийн ~ 班用机枪; ро-

тын ~ 连用机枪; гар ~ 手提机枪; ~ оор шүрших 用机枪扫射; ~ ын заавар 机枪教材; ~ салаа 机枪排; ~ суман 机枪连; ~ тууз 机枪子弹带; ~ цэг 机枪位置; ~ ээлж 机枪点射.
 пулемётлох **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 机枪化; 用机枪射击.
 пулемётч **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈军〉机枪手.
 пулемётчин **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 见 пулемётч.
 пулнаа **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名]〈植〉杭州梨.
 пульт **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①〈乐〉谱架; ②〈技〉斜面台, 操纵台; ③〈斜面的〉书桌.
 пун(г) **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** I [量] 分(重量单位, 一两之百分之一).
 пун **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** II 见 ~ ~ хийх 嘟嘟声.
 пункт **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] ①地点, 点; 所, 处, 站; 居民点; хилийн ~ 〈军〉边防哨所; хилийн байцаах ~ 〈军〉边防检查站; командла ~ (кп) 〈军〉指挥所; ②点, 项; ③关头, 点(指发展的程度).
 пунсаа **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] (矿) 硼砂.
 пуухэн **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 食道球, 食管球.
 пур **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** 见 ~ хийх, ~ ~ хийх ①(液体) 噗噜噗噜地沸腾, 咕嘟咕嘟地滚开; ② 噗 噗冒出; яндангаас утаа ~ ~ хийнэ 烟从烟囱里噗噗地旋转而出.
 пургилах **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 尘土飞扬.
 пургих **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 见 пургилах.
 пургуул **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [名] 喷雾器; 喷粉机; 雾化器.
 пурдхийх **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 刷地一下; 扑拉一声.
 пуржигнах **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 喷射; 嘟嘟作响.
 пурхийлгэх **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] пурхийх 的使动态.
 пурхийх **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** [动] 参见 пур.
 пурчиг **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** 见 ① ~ ~ 噗噜噗噜地; ② (烟, 雾) 困, 卷.
 пурчигнах **ᠮᠢᠮᠤᠯᠠᠰ** I [动] (烟, 尘等) 缭绕, 团团升起, 旋转而出; (水等) 涡旋, 涡卷, 滔滔奔流: замаар тоос ~ на 沿路扬起一团团的灰尘.

пурчигнах **ᠫᠣᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** Ⅱ [动] 沸腾, 汹涌, 波浪响。

путёвк **ᠫᠣᠲᠦᠪᠦᠬ** [名] 出差证, 许可证, 介绍信。

пуужин (т) **ᠫᠣᠭᠵᠢᠨ** [名] ① 焰火; 炮仗: ~ тавих 放炮仗; 放焰火; 放信号弹; ② <军> <技> 火箭, 导弹: залуурт ~ 导弹; ойр буудах залуурт ~ 近程导弹; дунд зэрэг буудах залуурт ~ 中程导弹; хол буудах залуурт ~ 远程导弹; тивийн залуурт ~ 洲际导弹; ~ хөөргөх 发射火箭; ~ зөөгч 运载火箭; ~ турших 火箭试验; ~ харвах 发射火箭; ~ харвах төхөөрөг 火箭发射装置; ~ харвах тавцан 火箭发射台; ~ эсэргүүцэх хамгаалалт 反火箭防御; ~ эсэргүүцэн хамгаалах систем 反火箭防御系统; ~ гийн бааз 火箭基地; ~ буу 火箭炮; ~ цэрэг 火箭部队; ~ ша-тахуун 火箭燃料; ③ <军> 信号弹; ~ гийн буу ① 信号枪; ② 火箭炮; улаан ~ 红色信号弹; ④ 喷射式的, 火箭的: ~ хөдөлгүүр 火箭发动机, 火箭推进器。

пуужиндах **ᠫᠣᠭᠵᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] ① 放焰火; 放炮仗; ② 发射火箭。

пуужиндуулах **ᠫᠣᠭᠵᠢᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] пуужиндах 的使动态。

пуужинт **ᠫᠣᠭᠵᠢᠨᠲ** [形] ① <军> <技> 火箭的, 有火箭的; 火箭式的: ~ цэрэг 火箭部队; ~ зэвсэг 火箭武器; ~ шумбагч усан онгоц 火箭潜艇; ② <军> 信号弹的; ③ 焰火的; 炮仗的。

пуужинч (ин) **ᠫᠣᠭᠵᠢᠨᠴ** [名] ① <军> 火箭发射手, 火箭手; ② <军> 信号弹发射人; ③ 放焰火人; 放炮仗者。

пуулуу **ᠫᠣᠭᠤᠯᠤ** [名] <体> 马球; ~ цохих 打马球。

пүд **ᠫᠦᠳ** 见 ~ хийх (发出折断或脱落之声) 咔嚓一声, 扑通一声。

пүйпай **ᠫᠦᠢ ᠫᠦᠢ** [拟] (表示厌恶、反感、嫌弃) 呸! ~, надаас зайл! 呸! 你躲开我! (你离我远远的!)。

пүл **ᠫᠦᠯ** 见 ~ ~ хийх, ~ пол хийх (拟声词) 扑通一声, 噗噜一声。

пүлхийлгэх **ᠫᠦᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] пүлхийх 的使动态。

пүлхийх **ᠫᠦᠯᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 扑通一声, 噗噜一声。

пүлчиг **ᠫᠦᠯᠴᠢᠭ** 见 ~ ~ 扑通扑通。

пүлчигнэх **ᠫᠦᠯᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] 扑通扑通作响。

пүн **ᠫᠦᠨ** Ⅰ [名] 分(长度及重量单位)。

пүн **ᠫᠦᠨ** Ⅱ 见 ~ хийх, ~ ~ хийх (拟声词) 参见 пан。

пүнз **ᠫᠦᠨᠵ** [名] 棚子, 牲畜暖棚, 棚圈: тугалын ~ 牛犊的暖棚。

пүнлүү **ᠫᠦᠨᠯᠡᠭᠦ** [名] ① <陈> 俸禄, 薪水, 薪俸; цалин ~ 薪水; ② 抚恤金, 养老金。

пүнлүүдэх **ᠫᠦᠨᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] 受俸禄。

пүнтүүз **ᠫᠦᠨᠲᠡᠭᠦᠵ** [名] 粉条。

пүнхгэнэх **ᠫᠦᠨᠬᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] (圆形物) 抖动。

пүнхгэр **ᠫᠦᠨᠬᠭᠡᠷ** [形] 圆形的, 圆丘形的, 圆顶的: ~ оройтой байшин 圆顶房子。

пүнхийх **ᠫᠦᠨᠬᠢᠶᠢᠬ** Ⅰ [动] 成为圆的, 成为圆顶的; 成圆丘形。

пүнхийх **ᠫᠦᠨᠬᠢᠶᠢᠬ** Ⅱ [动] (天气) 变得风和日暖。

пүнхуан **ᠫᠦᠨᠬᠡᠭᠤᠨ** [名] <动> 凤凰。

пүр **ᠫᠦᠷ** 见 ~ ~ хийх 扑通扑通。

пүргэх **ᠫᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] 喷, 喷射。

пүргүүлэх **ᠫᠦᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 撒粉, 喷粉。

пүргэмтгий **ᠫᠦᠷᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢᠢ** [形] 易撒的, 易喷射的。

пүрд **ᠫᠦᠷᠳ** 见 ~ хийх (拟声词, 用液体泼火焰时): 噗嗤响, 啾啾响。

пүрдхийх **ᠫᠦᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 参见 пүрд。

пүрхийх **ᠫᠦᠷᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 参见 пүр。

пүрш **ᠫᠦᠷᠰ** [名] ① 弹簧; 发条: ~ тэй ор 弹簧床; ~ нь сулрах 弹簧(发条)变松; пүршин жин 弹簧秤; ② (转) 动机。

пүрштэй **ᠫᠦᠷᠰᠲᠡᠢ** [形] 有弹簧的, 有发条的: ~ сандал 弹簧椅; 安乐椅。

пүрэв **ᠫᠦᠷᠡᠪ** [名] ① 星期四; 木曜日; ② <天> 木星。

пүү **ᠰᠢᠪ** I [量] 普特(俄制重量单位, 相当于 16.38公斤).

пүү **ᠰᠢᠪ** II [名] 伏: ~ халуун 伏天; зунь ~ халуун 夏季的伏天.

пүүд **ᠰᠢᠪ** [名] 见 пүү I.

пүүз **ᠰᠢᠪ** I [名] 铺子.

пүүз **ᠰᠢᠪ** II [名] ①〈陈〉补子(官服的圆形或方形的缝纹, 为品级徽识); ②圆形的图案.

пүүлүүлэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пүүлэх 的使动态.

пүүлэгч **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] 掌秤的人, 司磅员.

пүүлэлт **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] 称量.

пүүлэлцэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пүүлэх 的共动态.

пүүлэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 以普特计重; 称重量.

пүүс **ᠰᠢᠪ** [名] 见 пүүз I、II: ~ эн хээ 圆形图案.

пүүсгэр **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [形] 圆厚的; 凸出的, 突鼓的: ~ зузаан дээл 圆厚的皮大衣.

пүүснийх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 变圆厚, 凸起, 突出.

пүүсүү **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名·形] ①普素(普通素缎); ②普素的: ~ нөмрөг 普素披肩, 普素斗篷.

пүүшиг **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] ①炮; ②自动开盖(香烟跳机)烟盒.

пфенниг **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] 芬尼(德国辅币名, 等于百分之一马克).

пфүү **ᠰᠢᠪ** [感] (表示疲乏, 热得难受的)噢, 嗨: ~, ямар халуун юм бэ! 噢! 多么热呀!

пэд **ᠰᠢᠪ** 见 ~ ~ хийх 啪达啪达地响.

пэдгэр **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [形] 楞头楞脑的.

пэй **ᠰᠢᠪ** [名] 〈陈〉妃.

пэл **ᠰᠢᠪ** 见 ~ ~ 噗噜噗噜地; ~ ~ хийх 噗噗响.

пэлийх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 变宽阔, 变广阔: дотор ~ 心胸开阔起来.

пэлс **ᠰᠢᠪ** [名] 〈动〉仙鹤.

пэлхийлгэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэлхийх 的使动态.

态.

пэлхийх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 扑通一声.

пэмбийлгэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэмбийх 的使动态.

пэмбийлт **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] 膨胀; 发胖.

пэмбийх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 ламбайх.

пэмбэг **ᠰᠢᠪᠠᠭ** 见 ~ ~ 参见 памбаг.

пэмбэгнүүлэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэмбэгнэх 的使动态.

пэмбэгнэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 памбаганах.

пэмбэгэр **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [形] 见 памбагар.

пэмбэгэрдэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 参见 памбагардах.

пэмбэлзэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 памбалзах.

пэмбэгэрхэн **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [形] 较肥厚的, 稍厚的.

пэндгэнүүлэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэндгэнэх 的使动态.

пэндгэнэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 参见 пандганах.

пэндгэр **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [形] 见 пандгар.

пэндийлгэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэндийх 的使动态.

пэндийх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 пандайх.

пэндэгнэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 пандганах.

пэндэлзүүлэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пэндэлзэх 的使动态.

пэндэлзэх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] 见 пандалзах.

пэнс **ᠰᠢᠪ** [名] 盆子, 脸盆, 铜盆.

пэнсэлдэй **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [名] 小盆子, 小脸盆.

пээ **ᠰᠢᠪ** [感] (表示惊奇、称赞、厌恶)噢, 噢, 哎呀: ~ тийм үү? 噢, 难道是这样吗? ~ ямар сайхан юм бэ! 哎呀, 多么美丽呀!

пял **ᠰᠢᠪ** [名] 盘子.

пялайлгах **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] пялайх 的使动态.

пялайх **ᠰᠢᠪᠠᠭ** [动] ①变广阔, 变宽阔, 变辽阔; (液体)荡漾, 洋溢: ~ асгах 溢流,

溢洒；●(转)激动；开朗，开阔：дотор
—心胸开阔，心情激动。

пялалзах **ᠶᠡᠯᠡᠯᠠᠯᠵᠢᠬᠡ** [动](液体)满溢，溢流。

пялганах **ᠶᠡᠯᠭᠡᠨᠠᠬᠡ** [动]参见 пялалзах。

пян **ᠶᠡᠯᠠᠩ** 见 ~ пан (拟声词)乒乒；噼啪。

пянз **ᠶᠡᠯᠠᠩᠵᠢ** [名](留声机)唱片。

пяс **ᠶᠡᠯᠢ** 见 ~ хийх (拟声)啞啞一声；~~
хийн хагарав 啞啞一声破碎了。

пясхийх **ᠶᠡᠯᠢᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]参见 пяс。

Р

р **ᠷ** 蒙语第十九个字母。

раак **ᠷᠠᠭ** [名]见 рак。

рааман **ᠷᠠᠮᠠᠨ** [名]框架，窗框。

рабфак **ᠷᠠᠪᠪᠠᠭ** [名]工农速成中学。

равжамба **ᠷᠠᠪᠵᠢᠮᠪᠠ** [名]见 равзамба。

равзамба **ᠷᠠᠪᠵᠢᠮᠪᠠ** [名]神学，哲学博士。

равжим **ᠷᠠᠪᠵᠢᠮ** [数]沟(十亿为兆，十兆为
京，十京为垓，十垓为壤，十壤为沟)。

равнай **ᠷᠠᠪᠨᠠᠢ** [名]祝福式；献祭。

равнайлах **ᠷᠠᠪᠨᠠᠢᠯᠠᠬᠡ** [动]举行祝福式；献
祭。

равсал **ᠷᠠᠪᠰᠠᠯ** [名]小型礼拜式的教科书；祈
祷书。

рагшис **ᠷᠠᠭᠰᠢᠰ** [名]恶鬼，恶魔。

радар **ᠷᠠᠳᠠᠷ** [名](无)雷达：~ын сүлжээ
雷达网；~ шугам 雷达线；онгоцны
буудлын ~ 机场雷达。

радиан **ᠷᠠᠳᠢᠨ** [名](数)弧度。

радиант **ᠷᠠᠳᠢᠨᠲᠠ** [名](天)辐射点(流星，移
动星团)。

радиатор **ᠷᠠᠳᠢᠨᠠᠲᠤᠷ** [名](技)散热器，收热
器。

радиаци **ᠷᠠᠳᠢᠨᠴᠢ** [名](理)辐射能；辐射。

радий **ᠷᠠᠳᠢᠶ** [名]●(化)发光发热之材料；镭；
●(陈)神力，怪物，奇迹。

радикал **ᠷᠠᠳᠢᠬᠠᠯ** [名]●(数)根号；●激进分
子(指资产阶级政党的左派)；激进主义
者，激进派，极端派。

радикализм **ᠷᠠᠳᠢᠬᠠᠯᠢᠮ** [名]激进主义，改革
主义。

радио **ᠷᠠᠳᠢᠨᠠ** [名](无)无线电；无线电收音
机；无线电广播：~ нэвтрүүлэг 无线电
广播；~ станц 无线电台；广播电台；~
нэвтрүүлгийн хороо 广播电台；~ до-
хио 无线电信号；~ харилцаа，~
холбоо 无线电联络；~ холбооны заа-
вар 无线电联络守则；~ чагнах 听(无线
电)广播；~ идэвх 见 радиондэвх 词
条；зурагт ~ 电视；~ хүлээн авагч ①
无线电收报机；②无线电收报员；③(无线
电)收音机；~ нэвтрүүлэгч ①无线电发
报机；②无线电发报员；~ төв 无线电中
心；~ автограф 自动射线摄影；~
ажиллуулахуй байх 无线电沉静；~
аппарат 无线电；~ бичлэг 无线电报；
~ дамжуулагч 发报员；~ дуудлага
无线电呼号，无线电汇报；~ дэлбэлүүр
无线电信管；~ дэлбэлүүрт гранат 无
线电信管榴弹；~ жолоодлого 无线电领
航；~ залуур 无线电导向；~ зангилга
无线电广播网；~ мэдээ 无线电报；~
огторгуйн дуран 射电天文望远镜；~

одон орны судлал 无线电天文学; ~ өнгөлөндалдлалт 无线电伪装; ~ пеленгатор 无线电定向仪; ~ саад 无线电干扰; ~ тагнуул 无线电侦察; ~ сонсогчдын захиалга 听众点播的节目; ~ танилцах үг 无线电暗号; ~ тор 无线电网; ~ төв станц 发射台; ~ тэмтрүүл 无线电高空测候器; ~ тэсрүүлэгч 无线电引信; ~ угсралт 无线电安装; ~ харилцуур 发报机; ~ холбооны инженер 无线电工程师; ~ хороо 广播电台; ~ цамхаг 无线电导航台, 无线电信标; ~ чагнуур 无线电耳机; ~ чийдэн 电子管; ~ шүүрэн барих 无线电截听.

радиовидени *радиовидео* [名] 电视.

радиоволн(а) *радиоволна* [名] 〈无〉无线电波.

радиогидрогеологи *радиогидрогеолог* [名] 无线电水文学地质学.

радиограмм *радиограмм* [名] 无线电报.

радиограммофон *радиограммофон* [名] 电唱机.

радиожилт *радиожилт* [名] 无线电化.

радиожих *радиожих* [动] 无线电化.

радиожуулагдах *радиожуулагдах* [动] 无线电化.

радиожуулах *радиожуулах* [动] 〈使〉无线电化.

радиозонд *радиозонд* [名] 〈无〉无线电探空仪, 无线电高空测候器.

радиодэвх *радиодэвх* [名] 〈理〉放射, 放射性, 放射作用.

радиодэвхт *радиодэвхт* [形] 〈理〉有放射性的; ~ бодис 放射性物质; ~ махбод 放射性分子; ~ изотоп 放射性同位素.

радионизотоп *радионизотоп* [名] 〈化〉放射性同位素.

радиоимпульс *радиоимпульс* [名] 〈无〉无线电脉冲.

радиоключ *радиоключ* [名] 〈无〉电键.

радиокод *радиокод* [名] 〈无〉无线电密语, 无

线电通报缩语.

радиол *радиол* [名] 〈无〉电唱收音两用机.

радиолампа *радиолампа* [名] 〈无〉无线电电子管.

радиолог *радиолог* [名] 放射学, 应用辐射学; ~ ийн зэвсэг 辐射武器, 放射武器.

радиолокатор *радиолокатор* [名] 〈无〉雷达(机), 无线电探测器, 无线电定位器.

радиолокаторч *радиолокаторч* [名] 〈无〉雷达机手, 雷达机操纵员.

радиолокаци *радиолокаци* [名] 〈无〉雷达, 雷达学; 无线电探测, 无线电测位(学); ~ ийн цэргийн анги 〈军〉雷达部队; ~ ийн станц 〈军〉雷达站; ~ ийн систем 雷达系统.

радиоляри *радиоляри* [名] 〈动〉放射虫.

радиолярлаг *радиолярлаг* [名] 〈矿〉放射虫岩.

радиопеленгатор *радиопеленгатор* [名] 〈无〉无线电测向器, 无线电定向仪.

радиопеленгац *радиопеленгац* [名] 〈无〉无线电测向.

радиорелейн *радиорелейн* [名] 〈无〉无线电中继线路; ~ ий шугам 无线电中继线路.

радиосигнал *радиосигнал* [名] 〈无〉无线电信号.

радиосистем *радиосистем* [名] 〈无〉无线电系统, 辐射系统.

радиостанц *радиостанц* [名] 无线电台, 广播电台; ~ ын антенн 电台天线.

радиостуди *радиостуди* [名] 无线电播音室.

радиотелевиз *радиотелевиз* [名] 〈无〉无线电视.

радиотелеграмм *радиотелеграмм* [名] 〈无〉无线电报.

радиотелеметр *радиотелеметр* [名] 〈无〉无线电遥测.

радиотелефон *радиотелефон* [名] 〈无〉无线电话.

радиотелефончин *радиотелефончин* [名] 无线电话话务员.

радиотехник *радиотехник* [名] 〈无〉●无线电

工程(技术); ②无线电技师(技术员)。

радиотехникт *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠡᠬᠡᠲᠡᠬᠡᠨᠢᠴᠢᠨ* [形]〈无〉无线电技术的。

радиотор *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠣᠷ* [名]〈汽车〉水箱。

радиочин *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠴᠢᠨ* [名]〈无〉无线电员, 无线电收发报员, 报务员。

радиоэлектроник *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠡᠬᠡᠲᠡᠨᠢᠴᠢᠨ* [名]无线电电子学。

радист *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠰᠢᠲᠤ* [名]〈无〉无线电员, 无线电收发报员, 报务员; туслах ~ 助理报务员。

радиус *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠤᠰᠤ* [名]半径。

радоме *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠡ* [名]〈村里用的〉拉多美纹绸。

радон *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈化〉氡; ~ ы угаал 氡浴, 镭射线浴。

размер *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢ* [名]①尺寸, 尺码; ②大小; 体积; 面积; ③范围, 规模; ④〈诗的〉韵律; ⑤〈乐〉拍子。

разрядник *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨᠢᠴᠢᠨ* [名]①〈体〉等级运动员; ②〈技〉放电器, 避雷器。

район *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]区域, 地区, 地域; харьяалах ~ 管辖区; хордсон ~ 染毒区域; тусгай ~ д очих 去特别地区; ~ хоорондын тооцоо 区间结算; ~ хоорондын хоршоолол 区间合作组织

райончлал *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠯ* [名]区划。

райончлах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ* [动]地区化, 划分区。

рак *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈医〉癌, 癌症; ~ өвчин 癌症。

рагель *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢ* [名]〈油墨〉刮刀。

ракет *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢ* [名]①〈技〉火箭; зөөгч ~ 运载火箭; ~ ын анги 〈军〉火箭部队; ②〈军〉信号弹; 照明弹; ③爆竹, 焰火。

ракетодинамик *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨᠢᠴᠢᠨ* [名]〈技〉火箭动力学; 导弹动力学。

ракетомёт *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨᠢᠴᠢᠨ* [名]〈军〉火箭炮; танк буудах ~ 反坦克火箭炮。

рам *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* I [名]〈化〉蓝, 靛蓝, 靛青。

рам *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* II [名]架, 框。

рант *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]缘条, 缘边。

рантч *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠴᠢᠨ* [名]食利者, 靠利息生活者。

рапорт *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [名]〈对上级的〉报告, 汇报; ~ өгөх 〈军〉作口头报告; ~ хүлээн авах 听取报告。

рапорталцгаах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨᠢᠴᠢᠨ* [动]рапортлах的众动态。

рапортлах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [动]〈对上级〉报告, 汇报。

рапортлуулах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨᠢᠴᠢᠨ* [动]рапортлах的使动态。

расизм *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [名]种族主义。

расист *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [名]①种族主义者; ②种族主义。

расписани *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [名]时刻表, 时间表, 日程。

ратин *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈做外衣用的〉拉锦卷毛绒。

раунд *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈体〉〈拳击中的〉一个回合, 一轮。

рах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈天〉①罗睺星; ②天狗; ~ ба-рих 日月蚀。

рахит *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈医〉佝偻病, 软骨病。

раху *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]见 рах。

рацион *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]〈军〉份粮, 口粮。

рационализм *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [名]〈哲〉唯理论。

рашаагнах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [动]〈宗〉行洗礼。

рашаалах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [动]清扫, 消毒; 〈宗〉进行洗礼。

рашаан *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨ* [名]①矿泉, 温泉, 泉水; халуун ~ 温泉; ~ комбинат 温泉疗养院; ~ д орох 进温泉; 去温泉; ~ арга засал 温泉治疗法; ~ булаг 矿泉, 温泉; ~ сувиллын судлал 温泉疗养学; ~ сувиллын эмчилгээ 矿泉疗养治疗; ~ усны орд 矿物水矿床, 矿物水水源; ~ усны орон 矿物水地区; ~ хур 甘露; ~ эмнэлгийн ухаан 矿泉疗养学; ~ эмнэлэг 水疗法; ~ эмчилгээ 矿泉治疗; ~ аар эмчлэх 矿泉疗法; ~ д сувилал 温泉疗养, 矿泉疗养; ②〈宗〉圣水, 甘露; ~ хур 甘露, 甘霖; ③〈医〉天花(忌语); цагаан ~ 天花。

рашаантах *ᠠᠷᠠᠳᠢᠨᠢᠵᠢᠨ* [动]参见 рашаатах。

- рашаанчлах ᠷᠠᠰᠢᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 温泉疗养。
- рашаатах ᠷᠠᠰᠢᠠᠲᠠᠬ [动]〈医〉患天花病(忌语)。
- реактив ᠷᠡᠶᠠᠬᠢᠮᠠᠨᠢ I [形] 喷气的: хүнд бөмбөгдөгч ~ онгоц 重型喷气式轰炸机。
- реактив ᠷᠡᠶᠠᠬᠢᠮᠠᠨᠢ II [名] 试药, 试剂: эм ~ 药剂。
- реактор ᠷᠡᠶᠠᠬᠢᠮᠠᠨᠢ [名] ①〈理〉反应堆; ②〈化〉反应器。
- реакц ᠷᠡᠶᠠᠬᠢ [名] ①〈政〉反动, 反动派; ②〈生〉反应, 反作用。
- реали ᠷᠡᠶᠠᠯᠢ [名] 实际事物, 现实。
- реализм ᠷᠡᠶᠠᠯᠢᠮ [名] 现实主义: социалист ~ 社会主义现实主义。
- реалист ᠷᠡᠶᠠᠯᠢᠰᠢᠲ [名·形] ①现实主义者; ②现实主义的: ~ зохиолч 现实主义作家。
- ребильник ᠷᠡᠪᠢᠯᠢᠨᠢᠭ [名]〈技〉刀(形)开关。
- ревизионизм ᠷᠡᠪᠢᠵᠢᠨᠢᠵᠢᠮ [名] 修正主义。
- ревизионист ᠷᠡᠪᠢᠵᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠠᠨᠢ [名·形] ①修正主义者; ②修正主义的: ~ үзэл 修正主义观点。
- ревматизм ᠷᠡᠪᠢᠮᠠᠲᠢᠵᠢᠮ [名]〈医〉风湿病。
- ревмокардит ᠷᠡᠪᠢᠮᠠᠲᠢᠵᠢᠮᠠᠨᠢ [名]〈医〉风湿性心脏病。
- регель ᠷᠡᠭᠡᠯ [名] 纵梁。
- регион ᠷᠡᠭᠢᠨᠠᠨᠢ [名] 地区, 区域。
- региональ ᠷᠡᠭᠢᠨᠠᠨᠢ [形] 区域的, 地方的。
- регистер ᠷᠡᠭᠢᠰᠢᠲᠡᠷ [名] ①记录, 名单; ②登记簿, 注册簿。
- регламент ᠷᠡᠭᠢᠯᠠᠮᠡᠨᠲ [名] (会议的) 议程, 规则。
- регулятор ᠷᠡᠭᠢᠯᠠᠲᠠᠷ [名] ①〈技〉调节器, 调整器, 调速器; 调节剂; ②(转)调节者; 标准。
- редактор ᠷᠡᠳᠠᠭᠲᠣᠷ [名] 编辑(人); 校订者: хариуцлага ~ 责任编辑; 责任校订。
- редакторлолцох ᠷᠡᠳᠠᠭᠲᠣᠷᠯᠣᠯᠴᠣᠬ [动] редакторлох 的共动态。
- редакторлох ᠷᠡᠳᠠᠭᠲᠣᠷᠯᠣᠬ [动] ①编辑; ②校

阅, 校订。

- редакторлуулах ᠷᠡᠳᠠᠭᠲᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] редакторлох 的使动态。
- редакц (и) ᠷᠡᠳᠠᠭᠲᠣᠷ [名] ①主编; 编辑部: сонинны ~ 报纸主编; 报纸编辑部; нэгдсэн ~ ын зөвлөл 总编辑部, 总编辑委员会; ②校对, 校订, 加工; ③〈语〉修辞, 措词; ④修订稿, 订稿。
- редуктаз ᠷᠡᠳᠤᠬᠠᠵ [名]〈生化〉还原酶。
- редуктор ᠷᠡᠳᠤᠬᠠᠵᠣᠷ [名] ①〈技〉减速器, 减速装置; 减压器; ②〈化〉还原器; 还原剂。
- режим ᠷᠡᠭᠢᠮ [名] ①(政治)制度; ②(生活、作息)制度, 时间安排; ③规章制度; ④状态, 规范, 条件, 方式, 用量, 速率, 支配期。
- резерв ᠷᠡᠵᠡᠷᠪ [名] ①后备, 后备力量; ②〈军〉后备队, 预备队。
- резервуар ᠷᠡᠵᠡᠷᠪᠠᠷ [名] (液体、气体) 贮存器; 贮水池。
- резерпин ᠷᠡᠵᠡᠷᠪᠢᠨ [名]〈医〉利血平。
- резин ᠷᠡᠵᠢᠨ [名·形] ①橡皮; 橡皮带; 橡皮松紧带: харандааны ~ 擦铅笔字的橡皮; оймсны ~ 袜子上用的松紧带; ~ тэй хөвөн давуу 胶布; ~ ий шаар 橡皮气球; ②橡皮的, 胶皮的: ~ бөмбөг 橡皮球; ~ ултай шаахай 球鞋; ~ бээлий 橡皮手套; ~ жин 橡皮热水袋; ~ бар 胶印版; ~ барын цаас 胶印纸。
- резинит ᠷᠡᠵᠢᠨᠢᠲ [名]〈矿〉松脂岩。
- резит ᠷᠡᠵᠢᠨᠢ [名]〈化〉丙阶酚醛树脂, 不溶酚醛树脂。
- резонанс ᠷᠡᠵᠡᠨᠠᠨᠠᠭ [名]〈理〉共振, 共鸣。
- резус ᠷᠡᠵᠤᠰ [名]〈动〉恒河猴, 猕猴。
- рейс ᠷᠡᠶᠢᠰ [名] 航行, 航程, 一次航行; (车的)行程, 一次行程。
- Рейтер ᠷᠡᠶᠢᠲᠡᠷ [名] 路透社(英国的通讯社)。
- рейтинг ᠷᠡᠶᠢᠲᠡᠷᠢᠨᠭ [名] 评价。
- реклам ᠷᠡᠭᠢᠯᠠᠮ [名] 广告, 招贴。
- рекламдах ᠷᠡᠭᠢᠯᠠᠮᠳᠠᠬ [动] 做广告, 登广告。
- рекорд ᠷᠡᠭᠢᠵᠠᠳ [名] ①(最高)纪录: биенийн тамирын ~ 体育纪录; улсын ~ ыг

эвдэх 打破国家(最高)纪录; ~ыг барих 保持纪录; ~ дээшлүүлэх 提高纪录; ~ тогтоох 创造纪录; ~ шинэчлэх 刷新纪录; ④ 头等, 头号, 冠军.

ректор $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 大学校长: ~ын газар 校长办公室.

ректорат $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 大学或神学校校长办公室.

ректоскоп $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <医> 直肠镜, 肛门镜.

реле $\kappa\lambda\lambda$ [名] <电> 继电器.

релетици $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 演习, 排演, 预演.

реликт $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] (古代残留的) 遗物; <生> 残留物, 残遗种.

релятивизм $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <哲> 相对主义; 相对论.

рент $\kappa\lambda\lambda$ [名] <经> 地租: ~ийн онол 地租论; мөнгөн ~ 货币地租.

рентген $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] <理、医> ① X 光, 爱克司光; 透视; 伦琴射线: ~ий цацраг 爱克司光; 伦琴射线; ~ий тасалгаа 爱克司光室, 透视室; ~ биений бүтэц зүй X 光解剖学; ~ гэрлийн дүгнэлт X 光图表; ~ гэрлийн физик X 光物理学; ~ гэрлийн хоолой X 光管; ~ гэрлээр шинжлэх X 光检查; ~ гэрэлд харах техник X 光透视技术; ~ судлаач X 光学家; ~ тасаг 透视室; ~ туяа 伦琴氏射线; ~д харах X 光透视法; ~ тодотгон харах бодис X 光透视造影剂; ~ эмч X 光科医生; ② 爱克司光机械.

рентгенограмм $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <理、医> 爱克司光照片.

рентгенографи $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <理、医> 爱克司光照像.

рентгенометр $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <理> X 射线计, 伦琴计.

рентгенч $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 伦琴射线学家, 爱克司光学家; 爱克司光医生, 透视医生: ~ эмч 爱克司光医生.

реолог $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] <理> 流变学.

репертуар $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 剧目, 节目.

репродуктор $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <技> 扬声器,

扩音器.

репс $\kappa\lambda\lambda$ [名] 凸条纹布.

респондент $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 合同.

республик $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 共和国, 共和政体.

рессор $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] <汽> 弹簧, 钢板, 板簧.

ресторан $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 饭馆, 饭店.

ресурс $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] ① 资源, 资财; 经济来源; ② <技> 寿命.

реферат $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 摘要(叙述), 简介, 文摘.

референт $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] ① 专题报告人; ② (部、司、局等的) 专员, 特派员: сайдын ~ 部长专员, 部长的特派员.

рефлекс $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 反射, 反射作用: болзолгүй ~ 无条件反射; болзолт ~ 条件反射; ~ багадах 反射减退; ~ судлал 反射学; ~ үүсгэх бүс 反射区; ~ эмчилгээ 反射疗法; ~ нум <解> 反射弓; ~ үйл 反射动作; ~ хөдөлгөөн 反射运动; ~ ээр цус багасах 反射性贫血; ~ цус ихдэх 反射性充血; ~ т биж 反射性消化不良; ~ хэм алдагдал 反射性心律不齐; ~ хий үзэгдэл 反射性幻觉.

рефлексгүй $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 无反射, 反射消失.

реформ $\kappa\lambda\lambda$ [名] 改革, 革新, 改良.

реформац $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 更动, 改动.

реформизм $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 改良主义.

реформист $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] 改良主义者.

рибонуклеаз $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <生> 核糖核酸酶.

рибофлавин $\kappa\lambda\lambda\lambda\lambda\lambda$ [名] <化、医> 核黄素, 维生素 B₂.

риваадн $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] <天> 奎木狼(星, 二十八星宿之一).

риванол $\kappa\lambda\lambda\lambda$ [名] <药> 利凡诺(创面用药).

рид $\kappa\lambda\lambda$ [名] <宗> 神力; 怪物; 奇迹: ~ шид 神力.

риск $\kappa\lambda\lambda$ [名] 危险性, 风险, 冒险: ~ ийн

- нэмэгдэл 风险补贴; ~ ийн шагнал 风险费.
- ритм **ᠷᠢᠲᠢᠮ** [名] (声音、动作等的) 节奏, 节律.
- ритмилэг **ᠷᠢᠲᠢᠮᠢᠯᠡᠭ** [形] 节奏的, 节律的.
- робот **ᠷᠣᠪᠣᠲ** [名] 自动机, 自控装置, 机器人.
- роботтехник **ᠷᠣᠪᠣᠲᠲᠡᠬᠡᠨᠢᠭ** [名] 机器人技术.
- роваагинь **ᠷᠣᠪᠠᠭᠢᠨᠢ** [名] (天) 毕月鸟(星, 二十八星宿之一).
- родий **ᠷᠣᠳᠢ** [名] (化) 铈.
- ройд **ᠷᠣᠶᠳ** [名] 奶油点心.
- рок-н-ролл **ᠷᠣᠯᠠᠨᠢᠷᠣᠯᠯ** [名] (乐) 摇滚乐, 摇滚舞.
- роль **ᠷᠣᠯᠢ** [名] 角色; 作用; гол ~ 主角; 主要作用; ажилчин ангийн ~ 工人阶级的作用.
- роман **ᠷᠣᠮᠠᠨ** [名·形] ① 小说, 长篇小说: түүхэн ~ 历史小说, 历史长篇小说; ② 小说的: ~ хэл 小说的语言.
- романс **ᠷᠣᠮᠠᠨᠰ** [名] ① (乐) 浪漫歌曲, 抒情歌曲; ② 抒情诗.
- романтизм **ᠷᠣᠮᠠᠨᠲᠢᠰᠢᠮ** [名] 浪漫主义.
- романтик **ᠷᠣᠮᠠᠨᠲᠢᠭ** [名] ① 浪漫主义者, 浪漫主义作家; ② 理想主义者.
- романтикч **ᠷᠣᠮᠠᠨᠲᠢᠭᠴᠢ** [名] 理想家, 浪漫主义者.
- романч **ᠷᠣᠮᠠᠨᠴ** [名] 长篇小说家.
- рондо **ᠷᠣᠨᠳᠣ** [名] (乐) 回旋曲.

- рот **ᠷᠣᠲ** [名] (军) 连.
- ротатор **ᠷᠣᠲᠠᠲᠣᠷ** [名] ① 油印机, 轮转印刷机: ~ машин 油印机; ~ ын хортой цаас 打字蜡纸; ~ ын баллуур 修正液; ② (理) 转子, 运转体; ③ (解) 回旋肌, 转机.
- ротац **ᠷᠣᠲᠠᠴ** [名] 转轮印刷机.
- ротор **ᠷᠣᠲᠣᠷ** [名] 转子, 转片.
- роялист **ᠷᠣᠶᠠᠯᠢᠰᠲ** [名] 保皇主义分子.
- рояль **ᠷᠣᠶᠠᠯ** [名] 三角钢琴, 大钢琴.
- рубеж **ᠷᠠᠪᠢᠵ** [名] ① 边界, 疆界; ② 界线, 分界线, 衔接线, 交界处; ③ (军) 线, 防线.
- руберойд **ᠷᠠᠪᠢᠷᠣᠶᠢᠳ** [名] (建) 油毛毡, 沥青油毡.
- рубидий **ᠷᠠᠪᠢᠳᠢ** [名] (化) 铷.
- рубль **ᠷᠠᠪᠯᠢ** [名] 卢布; рублийн ханш 卢布行情; ~ хяналт 卢布监督.
- рулет **ᠷᠠᠷᠡᠯᠡᠲ** [名] 粗香肠.
- руль **ᠷᠠᠷᠢᠯ** [名] 舵; 操纵杆; 方向盘; (自行车) 把.
- румба **ᠷᠠᠮᠪᠠ** [名] (乐) 伦巴舞; 伦巴舞曲.
- рутений **ᠷᠠᠷᠢᠨᠢ** [名] (化) 钷.
- руу **ᠷᠠᠭᠤ** [副] (置于阳性词后) 向..., 朝... 方向: байшин ~ явах 朝房子走去.
- руу **ᠷᠠᠭᠤ** [副] (置于阴性词后) 向..., 朝... 方向: чийдэн ~ ойртох 向电灯靠近.

С

线: алтан ~ 金线, 金鳞纹, 金沙; ~ хээтэй有金银线图案的.

саа ¹ II [名]〈医〉麻痹, 瘫痪: ~ дайрах 患瘫痪病; тал бие ~ дайрах 半身不遂; ~ гийн гэм 麻痹, 瘫痪症; ~ өвчин 半身不遂; ~ гаас тэнэглэх 麻痹性痴呆; ~ гийн алхаа 轻瘫性步态; ~ гийн өмнө мэдрэл сульдах 麻痹前神经衰弱; ~ гийн тэнэглэл 麻痹性痴呆; ~ гийн хий бодол 麻痹性幻想.

саагдах ¹ ² [动] саах II 之被动态: 缩短, 减退, 减少; өдөр ~ 白昼缩短; чадал ~ 能力减退; ажил ~ 工作减少.

саагуур ¹ [名] 缩减器: ~ ын шаталгаа 〈电〉外差级.

саад ¹ [名] ①障碍, 故障, 阻碍; 困难; 窘境; ~ хийх 障碍, 阻碍; ~ болох 成为障碍, 妨碍; ~ учруулах 使之受阻, 妨碍, 打扰; ~ ыг давах 克服障碍(困难); ◇ ~ **тотгор** 障碍, 阻碍; ②篱笆; 路障, 障碍物: ~ харайх 跳越障碍物; ~ тавих 设路障, 设障碍物, 阻碍; саад давж гүйх 障碍跑; ③〈医〉屏障; ④〈电〉障, 障碍物: ~ тотгорыг арилгах 排除障碍.

саадаг ¹ I [名] 箭袋, 撒袋: ~ агсах 佩挂箭袋.

саадаг ¹ II [形] 挤奶的, 挤惯奶的(牲畜).

саадаг ¹ III 见 ~ алчуур 碗袋.

саадаглах ¹ [动] 佩带箭壶.

саадагт ¹ [形] ①佩带箭袋的; ②备有碗袋的; ◇ ~ **шоргоолж** 〈动〉飞蚂蚁.

саадал ¹ [名] 耽误, 迟滞, 故障.

саадах ¹ [动] ①停留, 逗留(敬辞); ②耽误, 耽搁, 停滞, 遇到阻碍; ③消遣, 散心.

саадгүй ¹ ² [形] 无障碍的, 无阻碍的; 无困难的: ямар ч ~ 没有任何障碍; ~ явахыг ерөөе 祝你一路顺风!

саадгүйхэн ¹ ² [形] саадгүй的小称: 无障碍的, 不费劲的.

саадтай ¹ [形] 有阻碍的, 有障碍的;

有困难的: ажилд их ~ байна 工作有很大障碍; ~ гүйлт 〈体〉障碍赛跑; талбарын ~ уралдаан 场地障碍赛.

саадуулах ¹ [动] саадах 的使动态.

саадхийл ¹ [名] 障碍, 困难, 阻碍, 故障.

саадхийх ¹ ² [动] 阻碍, 妨碍, 使之遇到困难; 干扰, 捣乱.

саажих ¹ [动]〈医〉轻瘫.

сааз ¹ 见 ~ алт 非纯金, 沙金, 次金.

саазнах ¹ [动] саах I、II 的短暂体.

саак ¹ 见 саксофон: ~ бүрээ 萨克斯管.

саалга ¹ [名] 挤奶, 挤乳: оройн ~ ар хурэн үнээ алга байв 晚上挤奶时, 栗色奶牛不见了.

саалгах ¹ I [动] ① саах I 的使动态; ②让挤乳: ~ гүй гүү 不让挤奶的牝马.

саалгах ¹ II [动] саах II 的使动态.

саалинчин ¹ [名] 挤奶员, 挤奶者.

саалт ¹ I [名] 挤奶; 挤奶量: өглөөний ~ 早上的挤奶(量).

саалт ¹ II [名] 缩短, 缩减; 减少: үнийн ~ 减价, 降价.

саалтуур ¹ [名] 挤奶器; автомат ~ 自动挤奶器.

саалцах ¹ [动] саах I、II 的共动态.

сааль ¹ I [名] 奶; 挤奶; 乳食品: ~ шинь ①奶食品; ②出奶量; ~ хураах 集奶; ~ сүү элбэг 奶品丰富; ~ саах 挤奶; саалийн хувин 挤奶桶; саалийн үнээ 奶牛, 乳牛; саалийн мал 乳畜; ~ бэлдэхээр сав бэлд 备挤奶, 先备桶; саалийн үе 挤奶期; саалийн аж ахуй 奶牛场.

сааль ¹ II [名] 弩箭, 地弩: ~ тавих 放置地弩(在野兽走的路上); ◇ ~ занга

(捕兽之)弩夹, 捕兽器; ~ өөш (捕兽之)弩网.

сааль ^{ᠰᠠᠠᠯᠢ} III [名] (节日或婚礼上送的)礼品.

саальдах ^{ᠰᠠᠠᠯᠢᠳᠠᠬ} [动] ① 射杀, 用弩射击; ② 放置地弩.

саальдуулах ^{ᠰᠠᠠᠯᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] саальдах的使动态.

саальчид ^{ᠰᠠᠠᠯᠢᠴᠢᠳ} [名] саальчин的复数.

саальчин ^{ᠰᠠᠠᠯᠢᠴᠢᠨ} [名] 挤奶员, 挤奶者.

саам ^{ᠰᠠᠠᠮ} I [名] ① 鲜马乳: гүүний ~ 鲜马乳; ② (一次或某期间的)挤奶; 挤奶量: нэг ~ сүү 一次的挤乳量; ~ болох 到挤乳时间.

саам ^{ᠰᠠᠠᠮ} II 见 арга ~ 托辞, 理由, 借口; арга ~ хэлэх 找借口.

саамал ^{ᠰᠠᠠᠮᠠᠯ} [形] (在某一个阶段内)正在挤奶的; ~ үнээ 正在挤奶的乳牛.

саамгай ^{ᠰᠠᠠᠮᠭᠠᠢ} [形] 参见 саамхай.

саамганах ^{ᠰᠠᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] (хэнтэй-юутай) 胡闹, 胡缠, 鬼混, 乱搞.

саамгануулах ^{ᠰᠠᠠᠮᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] самганах的使动态.

саамгар ^{ᠰᠠᠠᠮᠭᠠᠷ} [形] ① 胡闹的, 胡缠的, 鬼混的, 乱搞的; ② 调皮的, 顽皮的; 轻率的.

саамха ^{ᠰᠠᠠᠮᠬᠠ} 见 ~ загас <动> 鲑鱼.

саамхай ^{ᠰᠠᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 挤奶的(牲畜); 挤惯奶的(牲畜); ~ үнээ 挤奶的奶牛, 挤惯奶的奶牛.

саамширчих ^{ᠰᠠᠠᠮᠰᠢᠷᠴᠢᠬ} [动] саамшрах的完成体.

саамших ^{ᠰᠠᠠᠮᠰᠢᠬ} [动] ① (牲畜)下奶, 发奶; ② (乳房中的奶)溢出; манай үнээ саамшжээ ① 我们的奶牛下奶了; ② 我们的奶牛溢奶了.

саамшрал ^{ᠰᠠᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠯ} [名] (母畜)来奶, 下奶.

саамшрах ^{ᠰᠠᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠬ} [动] 参见 саамших.

саамшруулах ^{ᠰᠠᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] саамшрах的使动态.

саар ^{ᠰᠠᠠᠷ} I [形] 不好的, 差的, 贫困的; ~

явах 生活穷苦, 生活不好.

саар ^{ᠰᠠᠠᠷ} II 见 аар ~ 点滴的, 零零碎碎的.

саараг ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠭ} [形] ① 少的, 稀少的, 稀疏的; 点滴的, 零碎的, 零星的; ② 易减弱的, 易减退的, 易减少的.

саарал ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯ} I [形] 灰色的, 土白色的, 灰褐色的: хөх ~ морь 青灰马; ~ шялп 灰帽子; ~ таргаа 斑蠢斯; ~ хөрс, ~ шороо 灰色土; ~ цагаан элэгт 鹊鹑.

саарал ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯ} II [名] ① 松, 松弛; ② 衰弱, 削弱, 减弱; ③ 减小, 缩小, 减轻; ④ (转) 动摇, 灰心, 衰退; 迟滞, 迟缓; саарлын нүд <植> 悬钩子(一种蔷薇科植物, 花白色, 果味甜).

сааралдуу ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤ} [形] 灰暗的, 阴沉的: ~ өнгөтэй дүрэмт хувцас 灰色制服.

сааралж ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠵ} [名] <植> 山萝花属: ~ ин навчин цэцэг <植> 椴山萝花.

сааралт ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠲ} [名] 参见 саарал II.

сааралтах ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠬ} [动] (眼睛)发灰白, 变得无神: ~ н бурьтах (植物的)灰腐病.

сааралтгүй ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠲᠦᠭᠢ} ^{ᠲᠠᠭᠢ} [形] 无污白毛的, 灰毛的(马的毛色).

сааралтуулах ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠯᠲᠤᠯᠠᠬ} [动] сааралтах的使动态.

саарамсаг ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠮᠰᠠᠭ} [形] 嗜中性白血球增多的: ~ мөхлөгт эс 嗜中性粒细胞.

саарах ^{ᠰᠠᠠᠷᠠᠬ} [动] ① 松, 松弛; ② 衰弱, 削弱, 减弱; ③ 减少, 缩小, 减轻: халууны илч ~ 热度(热量)减退; өвчин нь ~ в 病减轻了 ④ (转) 动摇, 灰心, 衰退; 迟滞, 迟缓: зориг нь ~ 意志衰退.

сааргүй ^{ᠰᠠᠠᠷᠭᠢ} ^{ᠲᠠᠭᠢ} [副] (书) 必须, 务必; 一定, 必定: ~ бүтнэ 一定实现, 必定成功.

саармаг ^{ᠰᠠᠠᠷᠮᠠᠭ} [形] ① 兼有两性的; 中性的: ~ эгшиг <语> 中性元音; ~ найруулга 中性修辞; ~ үгс 中性词汇; ~ үйл үг 中性动词; ~ үйлдэлдэх хэвчлэл 中立互动态; ~ хэвчлэл 中立互动态; ~ эгэх төлөв 反身中态; ~ цараа 中音域; ② 不确实的, 模棱两可的, 不肯定的; 动摇的, 怀疑的: солиг ~ 不肯定的, 怀疑的; 不置可否的, 不明是非的; ~ явдал 不肯定

的事情，模棱两可的事情；③中立的，不偏不倚的：～ эрэг 中立岸；④〈化〉中和的，中性的：～ будаг 中性染料；～ гэрэл шүүгүүр 中和滤光镜；～ дүрс 中和影像；～ төхлөг 嗜中性粒；～ хар будаг 中性黑色；～ цур 钾明矾；～ эс 中性细胞；～ байдал 中间位置；～ утас 中性线。

- саармагж **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠵᠢ** [名]〈化〉中和。
- саармагжил **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠵᠢᠯ** [名]中和作用。
- саармагжих **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠵᠢᠬᠢ** [动]〈理、化〉中和；～ урвал 中和反应。
- саармагжуулах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① саармагжих 的使动态；②中和，使…不确切，减弱化：～ арга 中和法；～ үйлдэл 中和作用；～ эсрэг биет 中和抗体。
- саармагжих **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠵᠢᠬᠢ** [动] саармагжих 的完成体。
- саармаглах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]动摇不定，踌躇，犹豫。
- саармаглачих **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] саармаглах 的完成体。
- саармаглуулах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] саармаглах 的使动态。
- саармаглуур **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠯᠤᠰᠤᠷ** [名]①中和剂；②中和器(槽)。
- саармагсаг **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠰᠠᠭ** [形]嗜中性的：～ мөхлөгт эс，～ цагаан эс 嗜中性血球；～ эс 嗜中性细胞；～ ийн олшрол 中性白血球增多(症)；～ ийн цөөрөл 中性白血球减少(症)。
- саармагтах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]犹豫不决，动摇不定，踌躇，拿不定主意：～ хэрэг алга, шийдсэн дээр! 不要犹豫不決了，还是决定下来好!
- саармагтуулах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] саармагтах 的使动态。
- саармагтчих **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠲᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] саармагтах 的完成体。
- саармагших **ᠰᠠᠶᠢᠮᠠᠭᠲᠢᠬᠢ** [动]〈语〉中性化；〈化〉中和。
- сааруу **ᠰᠠᠶᠢᠷᠦᠭᠦ** [形]衰弱的，软弱的，衰退的，衰颓的，和缓的，减轻的；◇ ～ бааруу

衰弱的，软弱的，衰退的。

- сааруулах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠠᠬ** [动] саарах 的使动态。
- саархан **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] саар I 的小称。
- саарчих **ᠰᠠᠶᠢᠷᠢᠬᠢ** [动] саарах 的完成体。
- сааршгүй **ᠰᠠᠶᠢᠷᠢᠬᠢᠭᠦᠢ** [形]①不可松懈的；②不可削弱的；不可减少的；③不可动摇的。
- саарь **ᠰᠠᠶᠢᠷ** I [名]鞍，鞍。
- саарь **ᠰᠠᠶᠢᠷ** II [名]粗面皮革。
- саарьтах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠲᠠᠬ** [动]破裂，皴。
- саарьтуулах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] саарьтах 的使动态。
- саарьтчих **ᠰᠠᠶᠢᠷᠲᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] саарьтах 的完成体。
- саатаг **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠭ** [名]桑葚胚。
- саатагдах **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] саатах I 的被动态。
- саатал **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠯ** [名]①阻碍，障碍。(因某种故障之)迟延，耽搁；故障，干扰： машин ～ гүй байна 汽车没有什么故障；②〈体〉急停；③〈技〉制动，抑制：～ арилах 解除抑制；саатлын байдал 抑制状态；саатлын болзолт ийлдэс 抑制条件反射；саатлын ～ 抑制的抑制；саатлын хөдөлгөөн 抑制运动；саатлын явц 抑制过程；④〈医〉阻塞：～ шар өвчин 阻塞黄疸。
- сааталт **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠲ** [名]①耽误，耽搁，迟滞，迟延；②事故，故障。
- саатагуй **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠤᠢ** [形]阻碍的，妨碍的，延滞的。
- саатах **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠬ** I [动]①耽搁，阻碍，阻滞，停滞，停留，拖延： замдаа ～ в 在途中耽搁了；ажил ～ ж байна 工作遇到了障碍，工作被耽搁了；～ хугацаа 延迟时间；～ хугацааны хэлбэлзэл 延时振荡；～ чадавхи 位垒；～ чадавч 〈电〉势垒；～ н хорих 〈法〉拘留；②消遣；散心；游玩，玩乐；③〈敬〉居留，生活。
- саатах **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠬ** II [动]〈医〉患瘫痪症，得麻痹症。
- саатгах **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠬᠠᠬ** [动] саатах I 的使动态。

саатуулагч **ᠰᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]干扰者, 干扰器: радиолакаторын ~ 无线测位干扰器.

саатуулах **ᠰᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] саатах I 的使动态; ①阻碍, 妨碍; 耽搁打扰, 阻止; ②使...欢心、快乐; 使游玩, 使玩乐; (转)照料, 照顾: хүүхдийг ~ 使孩子快乐; 照顾孩子; нялхсыг ~ газар 托儿所, 婴儿室.

саатуулуур **ᠰᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] ①屏障物; ②阻化剂, 控制剂.

саах **ᠰᠠᠭᠢᠬ** I [动]挤奶: үнээ ~ 挤牛奶; ~ машин 挤奶机; ◇ ~ тавих 邻居牧民将绵羊山羊羔互换后放在自己羊群放牧; гүү ~ 抓籽游戏.

саах **ᠰᠠᠭᠢᠬ** II [动]缩小, 减缩, 缩短: дөрөө ~ 缩短马带; үнэ ~ 减价, 降价; ~ сан үнэ 抛售价格.

саах **ᠰᠠᠭᠢᠬ** III [形]不至于那么多的, 这么多的, 那么些的: чамд цаас ~ юм байна уу? 你那儿会有这么多纸吗?

саах **ᠰᠠᠭᠢᠬ** IV [名] (电)限幅: ~ татуур ороомог 限流圈.

саахалзуур **ᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名]邻近地.

саахалт **ᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠯᠲᠤ** [名] (游牧牧民的)邻村, 近邻; ~ айл 邻居; ~ газар 邻近的地方; ◇ ~ одод (天)星座.

саахар **ᠰᠠᠭᠢᠬᠠᠷ** [名]糖.

саахарлах **ᠰᠠᠭᠢᠬᠠᠷᠯᠠᠬ** [动]加糖, 放糖: ~ сан лийр 糖水梨; 梨脯.

саахуу **ᠰᠠᠭᠢᠬᠤᠭᠤ** [名]茶壶.

саацгаах **ᠰᠠᠭᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] саах I、II 的众动态.

саачих **ᠰᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] саах I、II 的多次体.

сав **ᠰᠠᠪ** I 见 (加强语气词置于“са”开头词前) ~ саяхан 刚才, 刚不久.

сав **ᠰᠠᠪ** II 见 ~ ертөнц 物质世界; 无机界: ~ ын бодис 无机物; ~ шимийн бодис 无机和有机物; ~ хоршил 群落.

сав **ᠰᠠᠪ** III 见 ~ үсэг 藏文的一种字体.

сав **ᠰᠠᠪ** IV [名] (成器之)器, 材: ~

тэнцүүлэх 量材录用; ~ сайтай 成器的, 成材的, 有才华的.

сав(ан) **ᠰᠠᠪ(ᠠᠨ)** V [名]器皿, 器物, 容器; 放置处: ~ суулга 器皿, 容器; аяга ~ 碗碟类器皿; усны ~ 水桶, 水缸, 水罐; голын ~ 河床; голын ~ газар 流域; ~ газрын талбай 盆地面积; 流域面积; ~ газарын ууршил 盆地蒸发; ~ тайжин 毛重; ~ хасах 扣除皮重; ~ ны аж ахуй 包装业; ~ биет жин 实际皮重; ~ дундаж жин 平均皮重; ~ баглааны жин 皮重; хүүдий ~ 袋, 囊; байшин ~ 仓库, 储藏室; дээлийн ~ 衣箱, 衣柜; бичгийн ~ 公文包, 书包, 稿箱; тамхин ~ 烟盒, 烟口袋; барьдаг ~ 提篮, 提笼; 吊笼; 吊艇(飞船用的); ~ зэвсэг 家具.

сав(ан) **ᠰᠠᠪ(ᠠᠨ)** VI [名] ①(解)子宫: ~ ны өвчин (医)子宫病; ~ агших 子宫收缩; ~ гуурсдах 患子宫输卵管炎; ~ унжих 子宫脱垂; ~ хусах 刮宫; ~ анд цус харвах 子宫出血; ~ ны гадуурхи жирэмсэн 宫外孕; ~ ны гуурс 输卵管; ~ ны өмөн 子宫癌; ~ ны хүзүүвчний өмөн 宫颈癌; ~ ны хүзүүвчтэс 宫颈炎; ~ ны хүзүүний бэлгэвч 避孕环; ~ ны цагариг 子宫环; 子宫钳; ~ ны хөөмий 子宫口; ②内脏: таван ~ 五脏; ~ ны эм (医)胃肠药.

саваа **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠ** I [名]棍子, 手杖; 细树枝; 杆子; 抽打用的细棍: бургасан ~ 柳条棍子; ~ н бургас (植)青铜柳; ~ тай бүтэц 柱状构造.

саваа **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠ** II [名]关系, 相干.

саваагүй **ᠰᠠᠪᠠᠭᠤᠭᠢ** I [形]轻率的, 爱乱摸弄的, 厚颜无耻的, 好奇的, 缺乏自制力的: ~ хүн 爱乱摸弄的人, 好奇的人, 轻率的人; ◇ таван ~ 五种卫生用品(镊子, 梳子、耳勺、牙签、指甲刀).

саваагүй **ᠰᠠᠪᠠᠭᠤᠭᠢ** II [形]未用棍子抽打过的: ~ ноос 没抽打的羊毛.

саваагүйдэх **ᠰᠠᠪᠠᠭᠤᠭᠢᠳᠡᠬ** [动] 见 саваагүйтэх.

саваагүйрхэл **ᠰᠠᠪᠠᠭᠤᠭᠢᠷᠬᠡᠯ** [名]轻率, 厚颜无耻的行为.

саваагүйрхэн **ᠰᠠᠪᠠᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠨ** [形] 轻率的, 随便的.

саваагүйтүүлэх **ᠰᠠᠪᠠᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] саваагүйтэх 的使动态.

саваагүйтэх **ᠰᠠᠪᠠᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动] ①好奇, 轻率, 乱摸弄; ②不稳重, 不老实.

саваадах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 抽打, 鞭打, 用棍(杆、棒)打(羊毛等); дээлийн тоосыг ~ 抽打衣服上的灰尘.

саваадуулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] саваадах 的使动态.

саваатай **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 相干的, 有关系的.

саваг **ᠰᠠᠪᠠᠭ** [名] 牦牛颈腹下的毛.

савагдах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] савах 的被动态.

саваглах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 鞭打, 抽打, 扑打.

савалт **ᠰᠠᠪᠠᠯᠲ** [名] 摆动: ~ын хөл <体> 摆动脚.

савалцах **ᠰᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] савах 的共动态.

саван(г) **ᠰᠠᠪᠠᠨ** [名] 肥皂: гар нүүрний ~ 香皂; барааны ~ 洗衣肥皂; сахлын нойтон ~ 刮须膏; ~гийн сав 肥皂盒; ~гийн хөөс 肥皂沫; ~гийн завод 肥皂工厂; ~ үйлдвэрлэл 肥皂制造业; ~чулуу 皂石, 块滑石; ~гаар бургуйдах 肥皂水灌肠; ~тай угаал, ~гийн угаал 肥皂浴; ~тай ус 肥皂水.

савандагдах **ᠰᠠᠪᠠᠨᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] савандах 的被动态.

савандах **ᠰᠠᠪᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 擦肥皂, 打肥皂: гараа ~н угаах 擦上肥皂洗手.

савандацгаах **ᠰᠠᠪᠠᠨᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] савандах 的众动态.

савандуулах **ᠰᠠᠪᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] савандах 的使动态.

саванжих **ᠰᠠᠪᠠᠨᠵᠢᠬ** [动] 参见 саванших.

саванна **ᠰᠠᠪᠠᠨᠨᠠ** (**ᠰᠠᠪᠠᠨᠨᠠ**) [名] <地> 稀树干草原, 热带稀树草原: гуравдагч галвын ~ (地质之) 第三代热带草原.

савантас **ᠰᠠᠪᠠᠨᠲᠠᠰ** [名] 皂石, 皂粉.

саванцар **ᠰᠠᠪᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] 棒体: ~ хараа 棒体

视觉; саванцрын мэдрэх чанар 棒体感受性.

саванших **ᠰᠠᠪᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] 皂化.

савар **ᠰᠠᠪᠠᠷ** [名] ①爪; (兽)掌: савраа тат!

收回你(的)魔爪! 住手! бүргэдийн ~ 山魔之爪; баявгайн ~ 熊掌; ~ элсэг <动> 长趾滨鹬; ②叉子: аргалын ~ 牛粪叉子; өвсний ~ 拣草叉子, 挑草叉子.

савардах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①抓, 用爪抓; ②用叉子拣, 用叉挑, 用叉子叉.

савардуулах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] савардах 的使动态.

савах **ᠰᠠᠪᠠᠬ** [动] ①打, 鞭打, 抽打; 拍打, 扑打: унгас ~ 抽打羊毛(兽毛); хөнжил ~ 抽打被子; ②敲, 击, 摔: хаалга ~ 把门关得很响, 摔门; савж унах 摔倒, 跌倒.

савга **ᠰᠠᠪᠭᠠ** [名] 牦牛颈腹下的毛.

савгадаахай **ᠰᠠᠪᠭᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] <动> 三趾跳鼠.

савгадах **ᠰᠠᠪᠭᠳᠠᠬ** I [动] 揪住牦牛颈腹下的毛.

савгадах **ᠰᠠᠪᠭᠳᠠᠬ** II [动] (众人认真地) 寻找失物.

савгалах **ᠰᠠᠪᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 剪牦牛颈腹下的毛.

савгүй **ᠰᠠᠪᠭᠦᠢ** [形] ①不成材的, 不成器的, 品质不好的; ②无才华的, 愚蠢的, 迟钝的.

савдаа **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭ** [名] 机智, 灵敏, 聪敏, 机敏, 伶俐.

савдаагүй **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠦᠢ** [形] 不机智的, 不聪敏的, 迟钝的, 呆痴的.

савдаатай **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 机智的, 聪敏的, 机敏的, 伶俐的, 灵敏的.

савдаг **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭ** I [名] <宗> 土地(神).

савдаг **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭ** II [形] 快的, 麻利的, 熟练的, 敏捷的.

савдаглах **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 熟练, 麻利, 敏捷.

савдагнуур **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [形] 见 савдгануур.

савдар **ᠰᠠᠪᠳᠠᠷ** 见 мавдар ~ 褴褛不堪, 破烂不堪, 鹑衣百结.

савдах **ᠰᠠᠪᠳᠠᠬ** [动] ①来得及, 赶上; ②利用

机会，钻营。

савдгануур **ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠷ** [形] ① 乱忙的，瞎忙的；② 好钻营的。

савираа **ᠰᠠᠪᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 滴，漏，淌；② 〈电〉漏泄，渗漏；③ 〈医〉尿频。

савирах **ᠰᠠᠪᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 滴漏，滴答，细流：
шээс ~ 〈医〉遗尿；шүлс ~ 流唾液；~
гүйдэл 漏电。

савируулах **ᠰᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савирах 的使动态；倾注，溅，洒，使滴漏。

савирчих **ᠰᠠᠪᠢᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] савирах 的完成体。

савлагдах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] савлах I 的被动态。

савлагч **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 包装工。

савлазнах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠵᠠᠨᠬᠤ** [动] савлах I 的短暂体。

савлалт **ᠰᠠᠪᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 包装，盛；② 毗邻，接壤。

савлалцах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] савлах I 的共动态。

савлах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠬᠤ** I [动] 包装，盛，装：сүү ~ 盛奶。

савлах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠬᠤ** II [动] 注灌，斟。

савлах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠬᠤ** III [动] 毗邻，接壤：нутаг ~ 接壤。

савлах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠬᠤ** IV [动] 〈体〉翻杠子。

савлацгаах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] савлах I 的众动态。

савлалчих **ᠰᠠᠪᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] савлах I 的多次体。

савлуулах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савлах I 的使动态。

савлуур **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 杠子；〈体〉单杠：~
наадах 玩杠子；хос ~ 〈体〉双杠；② 摇篮。

савлуурдах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 玩单杠。

савлуурдуулах **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савлуурдах 的使动态。

савлуурдчих **ᠰᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠷᠳᠢᠬᠤ** [动] савлуурдах 的完成态。

савсаг **ᠰᠠᠪᠰᠠᠭ** [形] ① 盲目的，好奇的；乱摸

弄的，乱抓的，乱搞的；② 淫乱的；淫荡的；荒唐的，庸俗的。

савсаглах **ᠰᠠᠪᠰᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 行动盲目，好奇；乱摸弄，乱抓，乱搞；② 淫乱，淫荡；荒唐，庸俗。

савсайлцах **ᠰᠠᠪᠰᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] 不整齐。

савсах **ᠰᠠᠪᠰᠠᠬᠤ** [动] 冒烟，起雾，冒气，烟气弥漫：уур ~ 冒气；утаа ~ 冒烟。

савсганах **ᠰᠠᠪᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 оролдох；做，干。

савслага **ᠰᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 老虎钳；夹子：номын ~ 书夹子；② 〈转〉高压，夹攻；③ 〈陈〉〈法〉拶〈刑具〉；④ 〈陈〉〈法〉榨木〈拷问女犯刑具〉。

савслагадах **ᠰᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 用钳子钳夹住；② 〈陈〉〈法〉上拶〈一种苦刑〉；上榨木刑。

савслагадуулах **ᠰᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савслагадах 的使动态。

савслагалах **ᠰᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 савслагадах。

савслах **ᠰᠠᠪᠰᠯᠠᠬᠤ** [动] савсах 的多次体。

савслуулах **ᠰᠠᠪᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савслах 的使动态。

савсуулах **ᠰᠠᠪᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] савсах 的使动态。

савтархай **ᠰᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 破烂的，褴褛的；◇ ~ **цавтархай** 破破烂烂的，衣衫褴褛的。

савтас **ᠰᠠᠪᠲᠠᠰ** [名] 〈医〉子宫炎。

савуулах **ᠰᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① савсах 的使动态；② 意同 савагдах。

савх **ᠰᠠᠪᠬᠤ** [名] ① 筷子：~ аар идэх 用筷子吃；ясан ~ 骨筷；шилэн ~ 玻璃筷子；② 短棒式的装饰品；③ 木片，板条：~ ын хоног 〈刀鞘上的〉筷槽；~ хадах 钉板条；④ 〈医〉棒，杆：~ плес симетрийн тогишил 棒板叩诊；~ ан бактери, ~ ан ян 杆(状)菌。

савхалчих **ᠰᠠᠪᠬᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] савхлах 的多次体。

савхан **ᠰᠠᠪᠬᠠᠨ** I [名] 汤盆，盛汤器皿；◇ ~

өвс <植> 纈草；～ хилэн 灯芯绒。

савхан ^{ᠰᠠᠪᠬᠠᠨ} II [名] (连接马嚼子和缰绳的) 皮条。

савханцар ^{ᠰᠠᠪᠬᠠᠨᠴᠢᠷ} [名] (生) 杆状菌：～ бөөмт цагаан эс 杆菌核白血球；～ хараа 棒体视觉；～ ын дотор үе 杆状细胞内部节片；～ ын мэдрэх чанар 棒体感受性。

савхдах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠳᠠᠬ} [动] 用筷子夹食，使筷子：хоол ～ 用筷子夹食，用筷子吃饭。

савхдацгаах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ} [动] савхдах 的众动态。

савхдуулах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] савхдах 的使动态。

савхи ^{ᠰᠠᠪᠬᠢ} I 见 ～ цэцэг <植> 泡花，柚花。

савхи(н) II ^{ᠰᠠᠪᠬᠢ} [名] 熟皮，皮革，鞣皮：～ н гутал 皮靴；～ н дээл 皮大衣，皮袍子；～ н бээлий 皮手套；～ н бараа 皮革商品；савхины аж үйлдвэр 制革工业。

савхилах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠯᠠᠬ} [动] 皮加工。

савхлах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠯᠠᠬ} [动] ① 用筷子夹食，使筷子；② 钉板条(以抹泥)；③ (在缝中) 夹木片，插板条。

савхлуулах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] савхлах 的使动态。

савхрах ^{ᠰᠠᠪᠬᠢᠷᠠᠬ} [动] 变成筷子形状；成细棒形，成细柱形；мөс ～ 冻成冰柱。

савцгаах ^{ᠰᠠᠪᠴᠡᠭᠠᠬ} [动] савах 的众动态。

савчих ^{ᠰᠠᠪᠴᠢᠬ} [动] ① савах 的多次体；② савах 的完成体；ханцуйгаараа ～ 用袖子拍打；③ (医) 重复，摇摆：～ сорил 摇摆试验。

савчуулах ^{ᠰᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] савчих 的使动态。

савчуур ^{ᠰᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠷ} [形] 动摇不定的；慌里慌张的。

савсрах ^{ᠰᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ} [动] 向下张开；向下伸开。

саг ^{ᠰᠠᠭ} I [名] 昆虫卵；бясаны ～ 臭虫卵。

саг ^{ᠰᠠᠭ} II 见 хог ～ 垃圾，废物。

сага ^{ᠰᠠᠭᠠ} 见 бага ～ 一点的，不多的，少许

的，稍微地：над хотод бага ～ ажил байна 我在城里还有一点事情；баг ～ мэднэ 知道一点；бага ～ юм авах 买一点东西。

сагаг ^{ᠰᠠᠭᠠᠭ} I [名] <植> 荞麦；～ ийн гурил 荞麦面。

сагаг ^{ᠰᠠᠭᠠᠭ} II [名] 参见 саглага。

сагага ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠ} [名] 参见 сагаг I。

сагад ^{ᠰᠠᠭᠠᠳ} [名] 参见 сагаг I。

сагадай ^{ᠰᠠᠭᠠᠳᠠЙ} [名] <植> 荞麦；冰岛蓼属：～ н гурил 荞麦面。

сагай ^{ᠰᠠᠭᠠЙ} [名] <植> 沙荞属。

сагалдрага ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠠ} [名] 帽绳；捆绳，扎绳，系绳，扣绳，系带。

сагалдрагалах ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ} [动] 扣帽绳，系绳，系带子。

сагалдрагалуулах ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] сагалдрагалах 的使动态。

сагалт ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠲ} [名] 猎狗脖套(猎狗带的一种项饰)。

сагам ^{ᠰᠠᠭᠠᠮ} [量] 次，回，遍，再次。

сагамана ^{ᠰᠠᠭᠠᠮᠠᠨᠠ} [名] <动> 江鳕鱼。

сагамгай ^{ᠰᠠᠭᠠᠮᠭᠠЙ} [名] <动> 沙丁鱼类。

сагамхай ^{ᠰᠠᠭᠠᠮᠬᠠЙ} 见 ～ загас <动> 鳕鱼，白鲈。

сагах ^{ᠰᠠᠭᠠᠬ} [动] ① 升起，高涨，上涨；溢出，泛出：хувингийн ус ～ в桶里的水溢出来了；② (转) 反胃(因吃多)：хоол ～ 反胃；③ (转) 清高，自视优越，自高自大：～ сан залуу байна 他是一个自高自大的青年；④ 发酵，变酸。

сагенит ^{ᠰᠠᠭᠡᠨᠢᠲ} [名] <矿> 网金红石：～ болор 网针石英。

сагны ^{ᠰᠠᠭᠨᠢ} [名] <动> 三足岁的山羊。

саглага ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ} [名] <牧> 距毛。

саглагар ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠷ} [形] ① 枝叶繁茂的：～ мод 枝叶繁茂的树；～ ажигана 多叉繁缕；～ оймж <植> 粟草；～ шивлээ 多枝木贼；② 毛蓬蓬的，毛茸茸的：～ үхэр 毛蓬蓬的牛。

саглагардуу ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] ① 枝叶很茂盛

的；②毛茸茸的，十分繁茂的。

саглайгах *ᠰᠠᠭᠯᠠᠢᠭᠬᠠ* [动] саглайх 的使动态。

саглайх *ᠰᠠᠭᠯᠠᠢᠬᠡ* [动] ①(枝叶)变繁茂；②(毛发)变稠密，变毛蓬蓬。

сагнайх *ᠰᠠᠭᠨᠠᠢᠬᠡ* [动]向上升腾，向上伸开。

сагнах *ᠰᠠᠭᠨᠠᠬᠡ* [动]焚香；以烟消毒。

саго *ᠰᠠᠭᠣ* [名]西吾米。

саговник *ᠰᠠᠭᠣᠪᠨᠢᠭ* [名]〈植〉苏铁，铁树，凤尾松。

сагруу *ᠰᠠᠭᠷᠠᠭᠤ* [名]奶茶桶。

сагс(ан) *ᠰᠠᠭᠰ* [名]篮，藤篮，筐子；～ан тулга 篮状支撑；～ан бөмбөг 〈体〉篮球；～руу шидэх 投篮；～бөмбөгний тарлагч 篮球教练员；～бөмбөгч 篮球队员；～д чиглүүлэх 瞄准篮筐；～ны дороос нь шидэх 篮下投球；～ны цагариг 篮圈；～ыг сонгон авах 选篮；～эс 〈医〉篮状细胞。

сагсагнах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠨᠠᠬᠡ* [动]参见 сагсганах。

сагсайлгах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠡ* [动] сагсайх 的使动态；①(把毛发)揪乱，弄蓬乱；②(转)(因奉承、赞美而)冲昏…的头脑。

сагсайлцах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] сагсайх 的共动态。

сагсайх *ᠰᠠᠭᠰᠠᠶᠢᠬᠡ* [动] ①成毛茸茸状，(毛发)蓬乱；хүүхдийн үс ～жээ 小孩的头发蓬乱了；②溢出，泛出；(转)(因成就而)骄傲自满，轻飘飘；③膨胀，发酵；тараг ～ 奶子发酵，奶子发酸；④出穗；тариа ～ 农作物出穗。

сагсалзах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠯᠵᠠᠬᠡ* [动]参见 сагсганах。

сагсалзуулах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ* [动] сагсалзах 的使动态。

сагсас *ᠰᠠᠭᠰᠠᠰ* 见～ хийх；参见 сагсганах。

сагсга *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠ* 见～ хийх；参见 сагсганах。

сагсганах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠨᠠᠬᠡ* [动] ①披头散发，毛发蓬乱；②(转)自夸，自负，自满，自吹。

сагсгануулах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ* [动] сагсганах 的使动态。

сагсгар *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷ* [形] ①毛茸茸的，毛蓬蓬的；

蓬乱的；～ үс 毛蓬蓬的头发；～ хав 毛蓬蓬的哈巴狗；②枝叶繁茂的；～ хус 〈植〉毛桦。

сагсгардах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠡ* [动] ①变成毛茸茸的，变蓬乱的；②变枝叶繁茂的。

сагсгардуу *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ* [形] ①十分蓬乱的；②枝叶很繁茂的。

сагсгардуулах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ* [动] сагсгардах 的使动态。

сагсгархан *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] сагсгар 的小称；稍蓬乱的；稍毛茸茸的。

сагсгара *ᠰᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠷᠠ* [名]霜；～ буух 下霜。

сагсрагатах *ᠰᠠᠭᠰᠠᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠡ* [动]挂霜，挂雾凇。

сагсрах *ᠰᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠡ* [动]狂妄行事，肆无忌惮；目空一切，自高自大。

сагсуу *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤ* [形]自夸的，好吹嘘的，吹牛的；狂妄的，自命不凡的；～ зан 好自夸的性格，好吹嘘的性格。

сагсуувтар *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠪᠲᠠᠷ* [形]参见 сагсуу。

сагсуудах *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠡ* [动]变得过于吹牛，变得过于自夸。

сагсуудуу *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤ* [形]很狂妄的，太爱自夸的，十分好吹嘘的。

сагсуурал *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠯ* [名]吹嘘，狂妄，自吹自擂。

сагсуурах *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠡ* [动]吹牛，吹嘘，自吹自擂；狂妄，自命不凡。

сагсуурга *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠷᠭᠠ* [名]雾凇，树挂，挂霜。

сагсууруулах *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ* [动] сагсуурах 的使动态。

сагсууригаах *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠷᠢᠭᠠᠬᠡ* [动] сагсуурах 的众动态。

сагсуухан *ᠰᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] сагсуу 的小称。

сагуулах *ᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ* [动] сагах 的使动态。

сад *ᠰᠠᠳ* I [副]突然喷出，涌出，流出；～ тавих 急流突然汹涌起来；хамраас нь цус ～ тавилаа 血突然从他鼻子里冒出。

сад *ᠰᠠᠳ* II [名]手表；алтан ～ 金表；мөнгөн ～ 银表。

садаа *ᠰᠠᠳᠠᠭ* [名] ①妨碍，阻碍，故障，障

碍；困难；～ болох 妨碍，打扰，障碍；
 ② (电) 干扰，干涉，障碍物；～ хэмжүүр
 干涉仪。

садаагүй ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠦᠢ} ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠦᠢ} [形] 无障碍的，无故障的，无困难的。

садаалах ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 妨碍，阻碍，打扰。

садаарах ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ} [动] ① 遇到困难，受到阻碍，遇到故障；② 耽搁，拖延。

садаатай ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] 有困难的，有阻碍的，有障碍的。

садаатах ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ} [动] 阻碍，妨碍，干扰，捣乱。

садаг ^{ᠰᠠᠳᠠᠭ} I [名] 施舍，赐。

садаг ^{ᠰᠠᠳᠠᠭ} II [名] (山坡上的) 小水沟。

садага ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠠ} [名] ① (雕刻的) 人像；② (宫廷或家庭主人的) 护身符。

садагнагва ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠪᠠ} [名] (植) 华香草属；藿香属。

садагнах ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠬᠤ} [动] 结为亲戚，(亲戚间) 亲热相处。

садагнуулах ^{ᠰᠠᠳᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] садагнах 的使动态。

садан ^{ᠰᠠᠳᠠᠨ} [名] 亲戚，亲属：холын ~ 远系；ураг ~ 亲戚，亲属；эцгийн ~ 父系亲属；эхийн ~ 母系亲属；◇ төрөл ~ 亲属，亲戚。

сadanрах ^{ᠰᠠᠳᠠᠨᠷᠠᠬᠤ} [动] 攀亲戚。

садар ^{ᠰᠠᠳᠠᠷ} [形] 淫荡的，淫乱的，放荡的：～ самуун хүн 淫乱的人，放荡者；◇ ~ самуун 淫荡，淫乱，放荡。

садарга ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠭᠠ} [名] 峡谷和崎岖地多的地方。

садарлал ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠯ} [名] 放荡，淫乱。

садарлах ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬᠤ} [动] 放荡，淫乱，淫荡。

садархай ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢ} I [名] (解) (连结于脊肉上的) 心肝系。

садархай ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠢ} II [名] ① 光线，射线；② 水(向四面) 涌流。

садархан ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] садар 的小称。

садархах ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠬᠤ} [动] (亲戚) 亲热相处；结为亲戚；拉亲戚关系。

садархуулах ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] садархах 的使动态。

садарчих ^{ᠰᠠᠳᠠᠷᠬᠢᠬᠢ} [动] садрах 的完成体。

садвис ^{ᠰᠠᠳᠪᠢᠰ} [名] (天) 危星(二十八星宿之一)。

садга ^{ᠰᠠᠳᠭᠠ} I [名] 见 садаа。

садга ^{ᠰᠠᠳᠭᠠ} II [名] (宗) 纸人。

садгалах ^{ᠰᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 妨碍，阻碍，干扰，捣乱。

садганах ^{ᠰᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} I [动] 不文明，不礼貌；不稳重，放肆。

садганах ^{ᠰᠠᠳᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} II [动] 湍流，急流，涌流；喷洒；滴落：～н гоожих 涌流。

садгатах ^{ᠰᠠᠳᠭᠠᠲᠠᠬᠤ} [动] 参见 садгалах I、II。

садраа ^{ᠰᠠᠳᠢᠷᠠᠠ} [名] 散：～ адаг 三角洲；～ адгийн газар хотон 三角洲地槽；～ адгийн жалдам (тал) 三角洲平原；～ адгийн хурдас 三角洲沉积。

садрага ^{ᠰᠠᠳᠢᠷᠠᠭᠠ} [名] (地) 火山渊，羊尾沟。

садралт ^{ᠰᠠᠳᠢᠷᠠᠯᠲᠤ} [名] 涌流，泼撒，渗流。

садрах ^{ᠰᠠᠳᠢᠷᠠᠬᠤ} [动] 涌流，喷流，泼撒，渗流，冒出：ус ~ 水流散；шархаас цус ~ 血从伤口涌流出来。

садруулах ^{ᠰᠠᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① садрах 的使动态；② (转) 急走。

саж ^{ᠰᠠᠵᠢ} [名] 萨迦：～ лам 萨迦喇嘛。

сажигдах ^{ᠰᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] сажих 的被动态。

сажилгаа ^{ᠰᠠᠵᠢᠯᠢᠭᠠ} [名] 摇摆，摇晃。

сажилхийлах ^{ᠰᠠᠵᠢᠯᠢᠬᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] 摇，摆。

сажилчих ^{ᠰᠠᠵᠢᠯᠢᠬᠢᠬᠢ} [动] сажлах 多次体。

сажин ^{ᠰᠠᠵᠢᠨ} I [量] 沙绳，俄丈(俄国旧长度单位，等于 2.134 米)。

сажин ^{ᠰᠠᠵᠢᠨ} II 见 ~ хөдлөх 来回摇摆。

сажих ^{ᠰᠠᠵᠢᠬᠢ} [动] ① (向两边) 摇动，摆动，东摇西摆；摇摆，摇曳；来回甩动：толгой ~ 摇头；ханцуй ~ 挥甩袖子(表示反对等)；② 打瞌睡，昏沉，发呆。

сажиц ^{ᠰᠠᠵᠢᠴᠢ} [名] 幅度，摆幅，振幅：гуй-

валтын ~ 振幅, 摆幅.

сажлал **ᠰᠠᠵᠢᠯᠠᠯ** [名] ①缓行; ②摇摆.

сажлах **ᠰᠠᠵᠢᠯᠠᠬ** I [动] ①慢步而行, 缓行; 步履艰难地行走; ②(转)勉强度日, 不停地摇动, 摇摆, 摇摆不停: гараа ~ н явах 摆着手走.

саждуулах **ᠰᠠᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сажлах 的使动态.

сажуур **ᠰᠠᠵᠢᠭᠤᠷ** [形]拍击的, 拍打的, 甩动的, 摇动的: ~ хэнгэрэг 拨浪鼓.

сажуухай **ᠰᠠᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ** [名] (动)缓鸟.

саз **ᠰᠠᠵ** [名] ①锉, (擦萝卜等的)擦子; ②磨擦器.

саздах **ᠰᠠᠵᠢᠳᠠᠬ** [动] ①擦; 磨; ②用锉锉.

саздуулах **ᠰᠠᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] саздах 的使动态.

сай **ᠰᠠᠶ** [副]刚才, 前不久: газар сайгүй 到处, 处处.

сай **ᠰᠠᠶ** II [名]砾石地, 小卵石地; 碎石地.

сайван(г) **ᠰᠠᠶᠢᠨ(ᠭ)** [名]裁缝, 缝纫师.

сайвар **ᠰᠠᠶᠢᠠᠷ** [形] (马等)小走的, 快步稳走的: ~ морь 小走的马.

сайвардуу **ᠰᠠᠶᠢᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [形]小走的, 破对侧步 (马的一种步法)的.

сайварлах **ᠰᠠᠶᠢᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] (马)小走, 快步稳走.

сайварлуулах **ᠰᠠᠶᠢᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайварлах 的使动态.

сайд **ᠰᠠᠶᠢᠳ** I [名] ①部长, 相: Хөдөө Аж ахуйн Яамны ~ 农业部长; ерөнхий ~ 总理; 首相; дэд ~, ~ын орлогч, орлогч ~ 副部长; элчин ~ 大使; Сайд нарын Зөвлөл 部长会议; сайд нарын танхим 内阁; сайдын алба, ~ албан тушаал 部长职务; ~ын суурь 部长职位; ~ын туслах 部长助理; ~ын үүрэг 部长职责; ②(陈)大臣.

сайд **ᠰᠠᠶᠢᠳ** II [名]сайн 的复数; та муу ~ 你们都是坏家伙, 你们都是没用的东西.

сайдах **ᠰᠠᠶᠢᠳᠠᠬ** [动] ①改善, 好转(多指人之间关系); ②变得很好, 十分好.

сайдуулах **ᠰᠠᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайдах 的使动态.

сайжириггах **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠢᠭᠢᠭᠠᠬ** [动] сайжрах 的众动态.

сайжирчих **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠢᠬ** [动] сайжрах 的完成体.

сайжрал **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠠᠯ** [名] ①改进, 改善, 好转, 提高, 进步, 改良; ②教化, 开发.

сайжралт **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠠᠯᠲ** [名]参见 сайжрал.

сайжрах **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ①好转, 提高, 改进, 改良, 改善, 进步: өвчин ~ 病情好转; ажил нь ~ 他的工作有改进; ②教化, 开发.

сайжруулалт **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名]改进, 改良, 完善.

сайжруулах **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайжрах 的使动态; ①使提高, 使好转, 使进步, 使改进, 使改善: чанарыг ~ 改进质量, 提高质量; ②教化, 教养, 开发: засан ~ газар 改造所, 教养院.

сайжруулахуйц **ᠰᠠᠶᠢᠵᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤᠢᠴ** [形]可改善的, 可改进的, 可提高的.

саймсарч **ᠰᠠᠶᠢᠮᠰᠠᠷᠴ** [形]讨好的(人), 讨人欢心的(人), 好巴结的(人), 谄媚者, 拍马屁者.

саймсаргч **ᠰᠠᠶᠢᠮᠰᠠᠷᠭᠴ** [形·名] ①讨好的, 爱买好的; ②爱讨人欢心的人; 阿谀者.

саймсрах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠰᠠᠷᠠᠬ** [动]讨取欢心, 讨好, 巴结, 拍马屁, 阿谀, 谄媚.

саймспрах **ᠰᠠᠶᠢᠮᠰᠠᠷᠠᠬ** [动]参见 саймсрах.

сайн **ᠰᠠᠶᠢᠨ** [形] ①好的, 良好的, 美好的, 善良的: ~ хүн 好人; ~ нөхөр 好同志, 好朋友; ~ ажилчин 好工人, 先进工作者; ~ зан 好脾气, 善良的性格; ~ бөх 好摔跤手; ~ дур 自愿, 志愿; ~ дурын цэрэг 志愿军; ~ муугаар нь ялгах 以好坏分类, 分清好坏; ~ өдөр ①休息日, 假日, 星期日; ②吉日; ~ үйл 好事; 善行; ~ санаа 善意, 好心; ~ үүлдэр, ~ угсаа 良种(指牲畜); ~ бэлэг 吉祥; ~ чанартай 质量高的, 质量好的; хамгийн ~ 最好的, 至上的, 优等的; ~гүй 不好的, 不妙的; ~ үзүүлэлт 高额指标; ~ механикжсан үйлдвэрлэл 高度机

械化生产; ~ сайхан аж байдал 物质福利; ~ дурын үнэ хаялцуулах 自愿拍卖; ~ дурын татвар 自愿交费; ~ дурын зарчим 自愿原则; ~ дураар суралцах хичээл 选修课; ~ мэдлэг 内行; ~ тэжээлт 富有营养的, 营养成分高的; ~ дурын уран сайханчид 业余文艺爱好者; ~ дурынхан 志愿军; ~ хөршийн бодлого 睦邻政策; ~ хөршийн харилцаа 睦邻关系; ~ чанарын бараа 优质商品; ②好, 良好, 美好; ~ ыг хүсэх 祝好; ~ сайхан бүхнийг эх орондоо зориулья 我们将把一切最好的东西献给祖国; ~ сайхны туйл 最美好的(理想); хүний ~ ыг ханилж мэд, хөлгийн ~ ыг унаж мэд 路遥知马力, 日久见人心; ~ аа үзэхгүй 没有好下场; ~ даа л 在最好的场合, 至多, 最好; ~ даа л нэг удаа 至多一次, 最好也就一次; ③好地, 良好地, 好好地; ~ амрах 很好地休息; ~ байна уу! 您好!(问候) амар ~ уу? 好吗? 平安吗? ~, та ~ байна уу? 好, 您好!(回答); ~ нойрсон уу? 早安(睡得好吗)? ~ сууж байна уу? 生活得好吗? танайхан ~ байна уу? 您家里人好吗? ажлаа ~ хийх хэрэгтэй 必须把工作做好; ◇ ~ сархинаг <解> 蜂巢胃; ~ данхар <动> 了哥(鸟).

сайндаа **ᠰᠠᠶᠢᠨᠳᠠᠭ** [副] ①最多, 至多, 顶多; ②(转)活该.

сайнтай **ᠰᠠᠶᠢᠨᠲᠠᠢ** [形] 好的, 不坏的, 不赖的.

сайр **ᠰᠠᠶᠢᠷ** I [名] 砾石(地), 碎石(地); 砂砾: ~ чулуу 砾石, 碎石, 砂砾; ~ газар 干谷, 旱谷; ~ хөндий 砾石谷地; ~ чулуу цэвэрлэх машин 筛渣机, 清渣机; ~ нь хялгана (植) 沙生针茅.

сайр **ᠰᠠᠶᠢᠷ** II [名] (表面起粒的) 花皮, 皮革, 蛟革, 鲨革, 起粒皮: ~ арьс 花皮.

сайр **ᠰᠠᠶᠢᠷ** III [名] (手、脚的) 皴: гары нь ~ идчихсэн 手皴了.

сайрам **ᠰᠠᠶᠢᠷᠠᠮ** [名] (冰雪融化的) 洪水:

сайрмын долгион 洪水波浪; сайрмын зарлага 洪水流量; сайрмын зохицол 洪水控制; сайрмын оргил 洪峰; сайрмын урьдчилсан мэдээ 洪水预报;

сайрмын урсац 洪水径流; сайрмын урсацын эзлэхүүн 洪水径流量.

сайрархаг **ᠰᠠᠶᠢᠷᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 多碎石头的, 多砾石的, 多砂砾的: ~ хөрс 多碎石土壤.

сайрах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 参见 сайжрах.

сайрга **ᠰᠠᠶᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 小碎石.

сайрдах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] (手、脚) 起皱很多.

сайрдуулах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайрдах 的使动态.

сайртах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠲᠠᠬ** [动] (脸) 被风吹皱, 生皱: гар ~ 手起皱.

сайргуулах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайртах 的使动态.

сайрхаач **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠴ** [名] 参见 сайрхагч.

сайрхаг **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠭ** [形·名] ①好夸耀的, 好自夸的, 吹牛的, 自矜的; ②夸口者, 吹牛家, 大言不惭者; ③好讨好的人, 好巴结的人.

сайрхагч **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠭᠴ** [名] ①夸耀的人, 夸口者, 吹牛家, 大言不惭者; ②讨好者, 巴结者.

сайрхал **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠯ** [名] 吹嘘, 大言不惭, 虚荣心.

сайрхах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] ①夸耀, 吹嘘, 大吹特吹, 自高自大; ②讨欢心, 讨好, 巴结, 拍马屁, 阿谀, 谄媚.

сайрхуу **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] ①好吹嘘的, 好夸耀的; ②讨人欢心的, 好巴结的, 爱拍马屁的.

сайрхуулах **ᠰᠠᠶᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сайрхах 的使动态.

сайт **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠ** [形] 参见 сайтай.

сайтай **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠢ** [形] ①好的, 质量好的, 品质优良的: чанар ~ 质量好的, 品质优良的; зан ~ 脾气好的; хүн ~ 为人好的; мөс ~ хүн 善于交际的人, 好交友的人; ②很多的, 很好的: мал ~ айл 牲畜多的家户; өвс ~ нутаг 水草好的地方.

сайтар **ᠰᠠᠶᠢᠲᠠᠷ** [副] 好好地, 很好地: ~ болгоомжлох 好好留心, 十分小心; ~ ажиллаарай 要好好地工作; ~ анхаарвал зохино 应该引起足够的注意.

сайхаль **ᠰᠠᠶᠢᠬᠠᠯ** [名]〈植〉丽春花。

сайхан **ᠰᠠᠶᠢᠬᠠᠨ** [形]美好的,美丽的,优美的,优良的,美妙的: ~ газар 美好的地方,优美的地方; ~ хот 美丽的城市,优美的城市; ~ ааш 优良的品德; ~ сэтгэл 好心肠; ~ морь 良马; уран ~ ① 艺术; ② 文艺; уран ~ чууд 文艺工作者; уран сайхны кино 艺术片; уран сайхны удирдагч 艺术指导; гоо ~ 美学; цаг ~ байна 正是好时节; тэнгэрийн ~ д 在好天气时; ~ дуу 优美的歌声; ~ амт 甘味; ~ зан суртал 美德; ◇ ~ хэвт цэцэг 〈植〉宝相花。

сайхн **ᠰᠠᠶᠢᠬᠢᠨ** (ᠰᠠᠶᠢᠬᠢᠨ) [形]刚才的,方才的: ~ хүмүүс ийм хэлсэн ажээ 刚才的那些人是这样讲的。

сайхь **ᠰᠠᠶᠢᠬᠢ** [形]刚才的,最近的。

сайчууд **ᠰᠠᠶᠢᠴᠢᠭᠦᠳᠦ** [名]优秀者们,先进者们,卓越者们; үйлдвэрийн ~ 先进生产者。

сайчуул **ᠰᠠᠶᠢᠴᠢᠭᠦᠯ** [名]参见 сайчууд。

сайшаагдах **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] сайшаах 的被动态。

сайшаал **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠯ** [名]表扬,赞扬,夸奖,奖励,奖赏; 嘉奖: ~ ын (жуух) бичиг 奖状; ~ хүлээх 受奖; ~ ын үнэмлэх 奖状,嘉奖书; ◇ ~ шагнал 奖赏。

сайшаалгах **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] ① сайшаах 的使动态; ② 意同 сайшаагдах。

сайшаалт **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠯᠲᠤ** I [名]参见 сайшаал。

сайшаалт **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠯᠲᠤ** II [形]参见 сайшаалтай。

сайшаалтай **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠯᠲᠤ** [形] ① 值得表扬的,可赞扬的; 可嘉奖的,应予褒奖的; ② 有奖的,获奖的,受赞扬的。

сайшаах **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠬᠤ** [动]赞扬,夸奖,表扬,奖励奖赏,嘉奖: бид чамайг ~ на 我们赞扬你; ~ вал зохих ажиллагаа 应予表扬的行为。

сайшаацгаах **ᠰᠠᠶᠢᠰᠢᠬᠠᠭᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сайшаах 的众动态。

саксофон **ᠰᠠᠬᠰᠣᠮᠤᠮᠤ** [名]〈乐〉萨克斯管(一种装有单簧片的金属管乐器,状弯曲,通常用于吹奏爵士乐、军乐和舞曲)。

сал **ᠰᠠᠯ** I [名]筏,木排: ~ аар явах 坐木排航行,乘筏渡行; ~ урсгах 木排推送; ~ аар урсгах 木筏浮运。

сал **ᠰᠠᠯ** II 见 ~ сул 轻率的,粗枝大叶的,松垮垮的,散漫的: ~ сул хүн 轻率的人; 散漫的人。

сал **ᠰᠠᠯ** III ~ хийх (身体松垮似的)非常疲倦。

сал **ᠰᠠᠯ** IV 见 ~ мод 〈植〉娑罗树。

салаа(н) **ᠰᠠᠯᠠᠭ** [名] ① 分支,支流; 支派; 分叉; 分枝: голын ~ 支流,江河的支流; модны ~ 树枝; ~ зам 岔路,岔道; төмөр замын ~ 铁路支线; хурууны ~ 手指(叉); үйлдвэрийн ~ мөчир 工业部门; гурван ~ тай ац 三齿叉子; ~ үүл 枝状云; ~ сав 〈医〉双角子宫; ~ хуруу 钳形手; ◇ ~ мөчир 枝梗; 部门; ② 〈军〉排: нэг ~ цэрэг 一排士兵; ~ ны дарга 排长; ~ ны ухуулагч 排宣传员; ~ ны удирдагч (少先队)小队辅导员。

салаавч **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭ** [名]夹子; 枝子。

салаавчлах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠢᠬᠤ** [动]扯开,撕开,分开: толгойгоо ~ н бодох 绞尽脑汁,深思熟虑; ~ сан холболго 交叉韵。

салаавчлуулах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠢᠯᠠᠭᠢᠬᠤ** [动] салаавчлах 的使动态。

салаагана **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉离子草属。

салаад **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠳ** [名] салаа 的复数。

салаажилт **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠯᠲᠤ** [名]枝杈变多,分成多枝; 分出许多支脉。

салаажих **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠵᠢᠯᠲᠤᠬᠤ** [动]枝杈变多,分支变多,分成多枝; 分出许多支脉。

салаалалт **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠤ** [名]分支,出枝,分枝; 岔口。

салаалах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 分支,出枝,支脉伸展,分叉; 分开: салаалж гарах 分支,分开,分出旁枝,分出支脉; салаалж ургах 分枝生长; ~ бэлчир 〈电〉分岐点; ~ сан гүйдэл (电)分支电流,分路电流; ~ сан булчирхай 出枝分支腺; ~ сан мөсөн гол 树枝状冰川; ~ сан утга 〈语〉派生意义; ~ сан ширхэг 分枝纤

维；②(一绳或钩)拴两物。

салаалбар **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷ** [名] ①〈语〉派生成分；

②〈化〉衍生物。

салаалга **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]〈电〉分路，支路。

салаалж **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠵᠢ** [名]〈动〉自尾长腿麦鸡。

салаалмал **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠮᠠᠯ** [形]自动操纵的，自治的，自主的。

салаалуулах **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] салаалах 的使动态。

салаалуулга **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠭ᠎ᠠ** [名]〈电〉分流器，旁通管。

салаалуур **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠤᠷ** [名]〈电〉耦合器；分接器。

салаалцаах **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] салаалах 的众动态。

салаалчих **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] салаалах 的多次体。

салаанцар **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]〈解〉小支。

салаарах **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动]参见 салаалах。

салаат **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠲ** [形]参见 салаатай：～ хиаг〈植〉分枝冰草；～ чачирмын хүж〈植〉蕙草。

салаатай **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]①(河、江)有分支的；②(植物)有枝杈的。

салаатах **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠬ** [动]①分支，分杈，分枝；分歧；分科，设分部；②(转)变明朗，澄清(原因)，水落石出；хэрэг ～ в 案件已水落石出。

салаатуулах **ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] салаатах 的使动态。

салай **ᠰᠤᠯᠠᠢ** [名]①(母畜临产时阴道里分泌的)粘液；②(大便之)粘液。

салалгүй **ᠰᠠᠯᠠᠯᠭᠡᠢ** [形]不分开，紧紧的，形影不离的，寸步不离的：～ дагах 紧跟。

салалж **ᠰᠠᠯᠠᠯᠵᠢ** I [名]〈动〉油罐儿(鸟名)。

салалж **ᠰᠠᠯᠠᠯᠵᠢ** II [名]①鞞帽；②大锹上的小十字锹。

салалт **ᠰᠠᠯᠠᠯᠲ** [名]①分开，脱离，别离，分离；②分居；离婚；③摆脱，解脱；④失去，丧失，遗失。

салалцах **ᠰᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] салах 的共动态。

салам **ᠰᠤᠯᠠᠮ** [副]狠狠地，猛烈地：～ цохих 猛打，狠抽。

саламга **ᠰᠤᠯᠠᠮᠭ᠎ᠠ** 见～ хийх 参见 саламганах。

саламганах **ᠰᠤᠯᠠᠮᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]破衣烂褂或破烂不堪之物摆动，摇动不停。

саламгар **ᠰᠤᠯᠠᠮᠭᠠᠷ** [形]扯破的，磨烂的，破落的，破烂不堪的。

саламлах **ᠰᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠬ** [动]使之破烂；扯破，磨烂，弄烂。

салан **ᠰᠤᠯᠠᠨ** I [形]①乱七八糟的，杂乱无章的，马马虎虎的，粗枝大叶的，潦草的，疏忽的：～ задгай 散乱的，不整洁的，草率的，粗枝大叶的，马马虎虎的；～ төлөгч 不如期交款人；②撒泼的(妇人)；◇～ шувуу〈动〉杜鹃。

салан **ᠰᠤᠯᠠᠨ** II [名]〈乐〉罐鼓。

саланга **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭ᠎ᠠ** [形]分离的，分隔的，隔离的，脱离的；零的，单独的。

салангад **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭᠠᠳ** [形]参见 саланхай。

саланги **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭᠢ** [形]①参见 саланхай；②〈语〉分开的，分别的：～ бичлэг 分写；～ үг 单词；～ хоёр 分二部；～ хэрэглэх нэр үг 单用名词；～ хүрэлцүүр〈电〉静止接触点。

салангид **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭᠢᠳ** [名]分立，单独，独自：～ ажиллагаа явуулах үзэл 分立主义；～ найрамдал 单独媾和。

салангидуу **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭᠢᠳᠤᠰᠤ** [形]较分开的，略分开的，有些分散的。

салангихан **ᠰᠤᠯᠠᠨᠭᠢᠬᠠᠨ** [形] саланги 的小称。

саланхай **ᠰᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** [形]分开的，分散的，单独的，脱离开的，个别的，独立的：чиний үзэг иш хоёр ～ байна 你的笔尖和笔杆分开放着；манай хонь ямаа ～ бий 我们的绵羊与山羊是分开的；～ өмд 单裤。

салархай **ᠰᠠᠯᠠᠷᠬᠠᠢ** [形]单独的，独立的；单一的，独特的。

салах **ᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] (хэнээс-юунаас)①分开，分散，脱离，离开；分别；салж хагацах

分离,脱离,离开; сайн нөхрөөс ~ 离开了好同志; 失去了好同志; ~ н мул тархай 分散性脱位; ~ ж мэдрэх чанар 个别性感觉; хоёр тийшээ салж явлаа 分道扬镳,背道而驰; ~ ёс хийх 告别,告辞; 举行告别仪式; эгнээгээсээ салсан 离队了; ② 免,脱,得救; 摆脱,解脱; ангижран ~ 摆脱...; 免于...; өрнөөс ~ 摆脱债务; өвчнөөс ~ 免于疾病,摆脱病魔; ③ (转)失去,丧失,损失,丢掉,遗失,失落; сайн мориноосоо ~ в 失去了一匹好马; ④ (用在并列副词之后,表示一定完成的动作)一定,必定,无疑; авч ~ 一定要拿,一定要借用; өгч ~ 一定要还,一定要交; ⑤ (语)分离(现象); ~ харьцаа (语)分离关系.

салба ^{ᠰᠠᠯᠪᠠ} I 见 ~ жимс (植)婆罗密果.

салба ^{ᠰᠠᠯᠪᠠ} II [形] ① 好弄错的,好搞错的; ② 好乱说的,好(逞能而)随口胡说的,夸夸其谈的,好吹嘘的.

салбаганалдах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ} [动] салбаганах 的互动态.

салбаганах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] 宽大、肥大物不停摆动,转动,移动.

салбаганачих ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠴᠢᠬ} [动] салбаганах 的完成体.

салбагануулах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] салбаганах 的使动态.

салбагар ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷ} [形] ① 宽大的,肥大的,宽松的; 肥大不称身的; ② 破烂的,破旧不堪的,褴褛的.

салбагардах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ} [动] ① 显得太肥大,变宽大; ② 显得太破烂,十分褴褛.

салбагардуу ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] ① 太宽大的,很肥大的; ② 很破烂的.

салбагардуулах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] салбагардах 的使动态.

салбагархан ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] салбагар 的小称.

салбагтай ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] 有裂隙的.

салбадай ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠢ} I [形] ① (好逞能而)随口乱说的,夸夸其谈的; ② 滑稽可笑的; ③ 好弄错的.

салбадай ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠢ} II [名] (宫廷中的)小丑.

滑稽人.

салбадах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠳᠠᠬ} [动] ① (逞能而)随口乱说,夸夸其谈; ② 搞错,误解; ③ (行为)滑稽可笑.

салбадуулах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] салбадах 的使动态.

салбайлгах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] салбайх 的使动态.

салбайх ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠬ} [动] 变得宽大,变得肥大(指衣服等).

салбайчих ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ} [动] салбайх 的完成体.

салбалах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠯᠠᠬ} [动] 劈开,使分离; 撕成小碎片.

салбалзах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 салбаганах.

салбалзуулах ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ} [动] салбалзах 的使动态.

салбан ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨ} I [名] 蜂巢胃之皱褶; сархинагийн ~ 蜂巢胃里的皱褶.

салбан ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨ} II [形] 懒散的,散漫的.

салбан ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨ} III [名] (衣服、袖子等)有褶皱的缘饰,皱边.

салбан ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨ} IV [名] 锁簧.

салбант ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨᠲ} [形] 有褶的; ◇ ~ мөөг 大片蘑菇; 伞状蘑菇.

салбантай ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠨᠲᠠᠢ} [形] 参见 салбант.

салбар ^{ᠰᠠᠯᠪᠠᠷ} I [名] ① 分支,支流,支脉;

分叉; 分枝; замын ~ 岔路,岔道; усны ~ 支流, ② (转)部门; (军)分队,支队,分站; 分局,分行,分会; (大学的)系; эмнэлгийн ~ 医疗分站; үйлдвэрийн ~ 工业部门; ~ цэрэг (军)分遣队,分队; цэргийн ~ (军)分队,支队; сапёрын ~ (军)工兵分队; хилийн ~ (军)边防分队; ажлын ~ 工作队; гаалийн ~ 关税站; ~ ангийн дарга 分队长,支队长; ~ муж (地)分区; ~ нийгэмлэг 分公司,分会; ~ од (天)子星体; ~ тив 次大陆; ~ уулс 支脉; ~ хэлтэс 分部; ~ ын гол зарчим 分科主要原则; ~ ын доторхи өрсөлдөөн 部门内部竞争; ~ ын товчоо 分局; ~ ын тооцоо 分别清算,分别核算; ~ ын хүрээ

лэн (科学院的)分所, 专业研究所; ~ын эрхлэгч 部主任; ~ын өөрийн өртөг 部门成本; ~ын эдийн засаг 部门经济; ~ын төсөв 部门预算; ~ын баримт 单位证明.

салбар **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷ** II [名] (禽兽之)爪, 脚掌.

салбарах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 破坏, 碎坏, 折断; 龟裂, 生许多裂痕.

салбарлагдах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] салбарлах 的被动态.

салбарлал **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] ① 分支; 分叉; ~ын цусихдэл <医> 侧支性贫血; ② <地>分叉; ③ <电>分流.

салбарлах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 分支, 分开, 分出旁枝, 分出支线, 分脉; 分叉, 分离, 离开, 分流; ~ж гарах 分出旁枝, 分出支线, 分支, 分开; ② 分部门, 分支队, 分站; 分系; ③ <地>分支出来; ④ <语>分化.

салбарлуулах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] салбарлах 的使动态.

салбарс **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠰ** [名] <动>鲤鱼.

салбаруулах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] салбарах 的使动态.

салбархай **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] ① 破烂的, 褴褛的; 龟裂的; ~чих 有耳记的耳朵(指牲畜); ② (袖口等)磨破的.

салбарынхан **ᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠢᠨᠬᠠᠨ** [名] 分队队员, 支队队员.

салбатай **ᠰᠠᠯᠪᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 自负的, 自命不凡的; 炫耀的, 卖弄的; ② 势力的, 谄上欺下的.

салбах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠬᠤ** [动] ① (不懂装懂地)胡说一气; ② (把割的草)乱扔在地上, 乱放在地上.

салбуулах **ᠰᠠᠯᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] салбах 的使动态.

салга **ᠰᠠᠯᠭ᠎ᠠ** I [形] ① 战栗的, 震颤的, 抖动的, 发抖的, 摇摇晃晃的; ~өвчин <医> 晃头病; ~өвчин татганаа <医> 舞蹈病; ~саа <医> 震颤性麻痹; ② (转) 败家的, 无能的.

салга **ᠰᠠᠯᠭ᠎ᠠ** II [名] 罩布, 盖布.

салгазнах **ᠰᠠᠯᠭ᠎ᠠᠵᠢᠨᠬᠠᠬᠤ** [动] салгах 的短暂体.

салгалах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 战栗, 颤动, 发抖, 摇晃; <医> 害鬼头病; ~өвчин <医> 手足徐动症; толгой салгалж байна 头直摇晃; ② (转) 勉强地生活, 勉强地动作; ③ 虚弱衰颓.

салгалт **ᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 分离, 分开; ② (夫妇)分居.

салгалуулах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] салгалах 的使动态.

салгалцах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] салгах 的众动态.

салгамгүй **ᠰᠠᠯᠭᠠᠮᠦᠭᠡᠢ** / **ᠰᠠᠯᠭᠠᠮᠦᠭᠡᠢ** [形] 分不开的, 不可分割的.

салгамж **ᠰᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠢ** [名] 竹箱(织布机上一机件).

салган **ᠰᠠᠯᠭᠠᠨ** / 见 үлгэн ~ 战栗的, 颤动的, 发抖的, 摇摇晃晃的; 老朽的, 衰弱的, 衰颓的, 勉强支撑的.

салганах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 战栗, 发抖, 震颤, 摇晃; 不停地打颤: гар ~ 手不停地发抖.

салганачих **ᠰᠠᠯᠭᠠᠨᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] салганах 的完成体.

салганг **ᠰᠠᠯᠭᠠᠨᠭ᠎ᠠ** [形] 分开的, 离开的, 分散的, 隔离的, 单独的, 个别的; 与...脱离的.

салгануулах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] салганах 的使动态.

салгарах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 区分, 与...分离; 分开.

салгатах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] 发抖, 战栗, 摇晃, 打颤.

салгах **ᠰᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] салах 的使动态; ① 分开, 使分离, 使离开, 使离别, 把...从...中割裂出去, 拆散: нүд ~гүй ширтэх 目不转睛地瞧着, 凝视; мориноос нь ~把骑者与马分开; 夺去他的马; ② 挽救, 解救, 使摆脱, 解脱, 使避免, 隔开, 分化: өвчинөө ~使他摆脱病魔; ~үзэл 分离主义; ③ 离间; 切断: хоорондын харьцааг эвдэн ~离间相互关系; утсыг тасдан ~切断线; 切断电话线; ④ 区分, 区别, 分成若干分: ялган ~区分, 区别; ⑤ 使(电流)绝缘: ~хуримтлуур <电> 分离电容器.

салгацгаах **салгагч** [动] салгах 的众动态.

салгачих **салгач** [动] салгах 的多次体.

салгуу **салгуу** [形] 相隔的, 有距离的, 分开的.

салгуудуу **салгуудуу** [形] 有相当距离的, 过于分开的.

салгуулах **салгуулах** [动] салгах 的使动态.

салгуур **салгуур** [名] 分离管, 闸: ~ цахилгаан соронзон 还原电磁铁.

салдааз **салдааз** [名] 厚呢.

салдаг **салдаг** [形] 能拆开的, 能拆卸的; 能分离的: ~ ор 能拆开的床; ~ нийлмэл үг 复合词.

салдайлгах **салдайлгах** [动] салдаих 的使动态.

салдаих **салдаих** [动] ① 变得精疲力尽; ② 显得轻松.

салдан(г) **салдан** [形] 赤裸的, 裸体的; (牲畜) 没有毛的; 没有覆盖层的, 光秃秃的.

салдар **салдар** I [名] ① 经络: харааны ~ 视觉经络; ② 分支, 分枝, 分叉; 支队, 分站: ~ зам 岔路, 岔道; ~ булаг 转生泉; ~ далан 分水坝; ~ суваг 引水渠; ◇ салаа ~ 分支, 分枝, 分叉, 支队, 分站.

салдар **салдар** II 见 ~ сулдар ① 轻率的; 散乱的; 粗枝大叶的, 马马虎虎的; 懒散的; ② 厚颜无耻的; ~ сулдар гэсэн хачин амьтан шүү 是个厚颜无耻的家伙.

салдгар **салдгар** [形] 撇腿的.

салдрал **салдрал** [名] (地) 褶皱分支.

салжийлгах **салжийлгах** [动] салжих 的使动态.

салжих **салжих** [动] (向一边) 倾斜, 倾身: ~ ж унах 倾倒.

салжир **салжир** [名] (植) 米口袋.

салзнах **салзнах** [动] салах 的短暂体.

сална **сална** [名] ① (大便之) 粘液; ② (母畜阴道之) 粘液.

салналах **салналах** [动] ① 大便出粘液; ② 母畜阴道分泌出粘液.

салирах **салирах** [动] 成粘液状.

салнагах **салнагах** [动] 粘液胶合.

салиуа **салиуа** [名] (植) 紫罗兰花.

салицин **салицин** [名] (化) 柳醇; 水杨甙.

саллагч **саллагч** [名] ① 筏夫, 以筏摆渡旅客者; ② (以筏) 浮运木材的工人; ③ 作木筏者.

саллах **саллах** [动] ① 编做木排, 编筏子, 造筏子; ② 浮运木材; ③ 乘木排渡过, 乘木筏渡过.

саллацгаах **саллацгаах** [动] саллах 的众动态.

саллуулах **саллуулах** [动] саллах 的使动态.

салмаа **салмаа** [名] 鹿尾端上的小撮黑毛.

салмаандар **салмаандар** [名] (动) 蜉蝣属.

салмайх **салмайх** [动] 衣着变褴褛, 扯破, 并烂, 变得破旧不堪.

салмалзах **салмалзах** [动] 参见 саламганах.

салмарах **салмарах** [动] 参见 салмайх.

салмаруулах **салмаруулах** [动] салмарах 的使动态.

салмонел **салмонел** [名] (医) 沙门反菌属.

салмонелтэх **салмонелтэх** [动] 患沙门反菌病.

салол **салол** [名] (医) 萨罗, 水杨酸苯酯.

салон **салон** [名] ① 沙龙, (资产阶级的) 华美客厅; ② 社交界, 社; ③ (理发馆的) 部.

салс **салс** I [名] 黏质物, 黏液: ~ гаргуур 黏蛋白原; ~ төст 黏液样的; ~ төст нэхдэс 黏液样组织; ~ үүсгүүр 黏原蛋白; ~ ан доорхи булчирхай 黏膜下腺.

салс **салс** II [名] (动) 蛞蝓.

салсалж **салсалж** [名] (生) 黏蛋白酶.

салсангар **салсангар** [名] 黏液瘤.

салслаг **салслаг** [形] 黏液的, 黏质物的: ~ жижиг булчирхай 黏液小腺; ~ хаван 粘液性水肿; ~ хавангийн царай

黏液性水肿患者；～ цэр 黏液性痰。

салслуур **ᠰᠠᠯᠰᠤᠯᠤᠷ** [名]〈生〉黏蛋白，黏液素；～ төст 黏蛋白样。

салст **ᠰᠠᠯᠰᠤᠲ** [形]有黏质物的，分泌黏液的，含黏液的；～ бүрхэвч \解)黏膜；～ булчирхай 黏液腺；～ бүрхэвчийн тэмбүүнцэр 黏膜梅毒疹；～ гуурстас 卡他性支气管炎；～ сахуу 卡他性白喉；～ эс 黏液细胞；～ ян 黏液菌。

салстал **ᠰᠠᠯᠰᠤᠲᠠᠯ** [名]〈医〉卡他。

салстангар **ᠰᠠᠯᠰᠤᠨᠭᠠᠷ** [名]〈生〉黏液性水肿，黏液瘤；салст ～ 黏液腺瘤。

салстанчар **ᠰᠠᠯᠰᠤᠨᠴᠢᠷ** [名]〈生〉黏液瘤。

салстах **ᠰᠠᠯᠰᠤᠲᠠᠬ** [动]生黏质物，生黏液；〈医〉卡他，黏膜炎；уушиг саластан үрэвсэх 〈医〉患卡他肺炎，患黏膜性肺炎；～ умай 子宫内位异位。

салстуулах **ᠰᠠᠯᠰᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] салстах 的使动态。

салсул **ᠰᠠᠯᠰᠤᠯ** [形]①草率的，散漫的，马虎的，不谨慎的，不经心的；②赤裸裸的，明目张胆的；厚颜无耻的。

салтаа(н) **ᠰᠠᠯᠲᠠᠭ** [名]①〈解〉会阴；裆，裆膀；～ ны ивэрхий 〈医〉会阴疝；②裤裆；өмдний ～ 裤裆。

салтаадах **ᠰᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]〈体〉抓住会裆部撇开跨(摔跤术)。

салтаадуулах **ᠰᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] салтаадах 的使动态。

салтар **ᠰᠠᠯᠲᠠᠷ** I [副]①匆忙地，急忙地；②不客气地，直截了当地，无所隐讳的；◇ сэлтэр ～ ①匆忙地，急忙地；②不客气地，直截了当地，无所隐讳地。

салтар **ᠰᠠᠯᠲᠠᠷ** II [形]无花纹的，无图案的。

салтар **ᠰᠠᠯᠲᠠᠷ** III [名](身体的)脉，脉络。

салтгар **ᠰᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠷ** [形]两脚往外撇的，撇腿的。

салхагар **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形]肥大的，宽大的，宽松的，懒惰的，游手好闲的。

салхай **ᠰᠠᠯᠬᠠᠢ** [名]〈动〉白豚。

салхайлгах **ᠰᠠᠯᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] салхайх 的使动态。

салхайх **ᠰᠠᠯᠬᠠᠢᠬ** [动]①(衣服)变宽大，显得肥大；②发懒，变懒惰，懒散；③身体变孱弱，体质变弱。

салхалзах **ᠰᠠᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](肥大衣服等)晃荡，颤动。

салхга **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭ** 见 ～ ～ хийх 参见 салхганах。

салхганах **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]①肥大的衣服摆晃不停；②表现懒散。

салхгануулах **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] салхганах 的使动态。

салхгар **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形]①宽大的，肥大的(指衣服)；②(转)懒惰的，懒散的游手好闲的，老油子似的；③(转)体质虚弱的。

салхгархан **ᠰᠠᠯᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] салхгар 的小称。

салхи(н) **ᠰᠠᠯᠬᠢ** [名·形]①风；их ～ 大风；өмнийн ～ 南风；улаан ～ (沙漠之)沙风；～ шуурга 暴风雪；～ шороо 风沙；ширүүн ～ 暴风；хүйтэн ～ 冷风；халуун ～ 热风；найрт ～ 和风；дулаан ～ 暖风；сэрүүн ～ 凉风；эсрэх ～ 迎面风；тэсрэх ～ 背风；нүхлэх ～ 倒卷风；疾风；хүй ～，хий ～ 旋风；жихүүн ～ 寒风；урин ～，урьхан ～，цагаан ～ 柔风，煦风；хар ～ 黑风；～ нд дохиулах 〈医〉伤风；～ авах ①〈医〉伤风；②风中闻到气味；～ цохих 过堂风，贼风；受凉，伤风；～ оруулах 透风；～ уруудах，～ дагах 顺风而进；～ сөрөх 迎风而行；～ орох 透风；进风；透气；～ лувхийх 起熏风，刮起热风；～ дэгдэх，～ гарах 起风，刮风；～ салхиллах 刮风；～ шиг хурдан 快如疾风；～ ны хурд 风速；～ ны зуг заах дарцаг 风向旗；～ сэнгэнэх 微风轻拂；～ хөгжөөх 使风加强，微风；～ ширүүсэв 风加剧，风紧了；～ шүнгэнэх 狂风怒吼；～ ны ая дагах ①顺风；②见风使舵，随波逐流；～ хэмжүүр 风速表；～ хэмнүүр 风向风速计；～ ны эвдрэл 风蚀；③空气，气；эрүүл ～ 清新的空气；эрүүл ～ нд явах 生活在清新的空气里；～ нд гарах 到空气新鲜的地方去，在空气新鲜的地方散步；～ нд тавих 把…拿出来晾晾(见风)；④风吹

的, 风力的, 通风的: ~н хүрд 风轮;
~нсэнс 风力螺旋桨; ~н тээрэм 风磨;
~н цэцэг <医> 风疹; ~ны чигийрэм
цэцэг <植> 风兰(花).

салхивч **ᠰᠠᠯᠬᠢᠪᠴ** [名] ① 小通风窗; ② 小风
口, (炉条下面的) 风孔.

салхигүй **ᠰᠠᠯᠬᠢᠭᠦᠢ** [形] 无风的, 风平浪静
的, 平静的, 平稳的: ~ өдөр 无风之日.

салхидах **ᠰᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 在风寒中劳动; 风
里来, 雨里去; ② (动物) 逆风而行: тэмээ
салхидаад байна 骆驼逆风跑了.

салхидуулах **ᠰᠠᠯᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] салхидах
的使动态.

салхижуулалт **ᠰᠠᠯᠬᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 通风.

салхижуулах **ᠰᠠᠯᠬᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 使通风.

салхийх **ᠰᠠᠯᠬᠢᠶᠬ** [动] 变虚弱, 成软弱无力,
体质显得特别衰弱: бие ~в 身体衰弱了.

салхилах **ᠰᠠᠯᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 刮风, 起风; ② 风
季来临.

салхилуулавч **ᠰᠠᠯᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠴ** [名] 通风口.

салхилуулах **ᠰᠠᠯᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] салхилах 的
使动态.

салхилуулга **ᠰᠠᠯᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 通风; 通风装
置.

салхилуур **ᠰᠠᠯᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 送风机, 通风机,
鼓风机.

салхинтай **ᠰᠠᠯᠬᠢᠨᠲᠠᠢ** [形] 有风的: ~ өдөр 有
风的日子.

салхирхаг **ᠰᠠᠯᠬᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 多风的, 刮风多的.

салхисаг **ᠰᠠᠯᠬᠢᠰᠠᠭ** [形] <植> 虫媒(传粉)的:
~ ургамал 虫媒传粉植物.

салхит **ᠰᠠᠯᠬᠢᠲ** [形] 参见 салхинтай.

салхитай **ᠰᠠᠯᠬᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 салхинтай.

салхич **ᠰᠠᠯᠬᠢᠴ** 见 ~ шувуу 海燕, 风雨鸟,
鸺鸟属: ~ шувууны овог 鸺鸟科.

салхиших **ᠰᠠᠯᠬᠢᠰᠢᠬ** [动] (风) 开始刮起来.

салцгаах **ᠰᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] салах 的众动态.

салч **ᠰᠠᠯᠴ** [名] 参见 салчин.

салчин **ᠰᠠᠯᠴᠢᠨ** [名] 筏夫, 以筏摆渡旅客者.

салшгүй **ᠰᠠᠯᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可分开的, 不能
分割的, 离不开的, 不可分离的: ~ ха
луун хань 不可分离的亲密朋友; ~
сайхан амтай (转) 美味的, 非常好吃
的, 可口的.

сальник **ᠰᠠᠯᠰᠢᠨᠢᠬ** [名] ① <技> 油封; 填料盒
(箱), 填料压盖; ② <解> (肠) 网膜.

салют **ᠰᠠᠯᠢᠮᠤᠲ** [名] 礼炮; 焰火: ~ хийх 放
礼炮; 放焰火.

сам (ан) **ᠰᠠᠮ** [名] ① 梳子; 栉: пийшин-
гийн ~ 炉条, 炉篦子; ~ сум 梳背披子
箭; ◇ ~ хорхой <动> 虾; ~ шүүр 梳子
和篦子; ② (牲畜之) 挠子, 铁篦; ③ ~ ~
аар 渐渐地.

самай **ᠰᠠᠮᠠᠶ** [名] 容貌, 颜色.

самалдаг **ᠰᠠᠮᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] <解> 鼻腔脆骨: ~ ийг
таслах 鼻甲切除术.

самалдаглах **ᠰᠠᠮᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 敲打鼻腔脆骨.

саман **ᠰᠠᠮᠠᠨ** [名] <宗> 巫师, 萨满.

самар **ᠰᠠᠮᠠᠷ** [名] <植> 胡桃, 核桃; 松子, 榛
子: хушийн ~ 果松子; ~ томох, ~
цөмөх 剥核桃壳, 咬开核桃; самрын
цөм 核桃仁; самрын тос 核桃(胡桃、松
子、榛子之)油; самрын хальс, сам-
рын яс 核桃壳; самрын зулам 核桃仁
衣; самрын боргоцой, самрын борго-
цойг 核桃槽壳; ~ сайруулах 剥核桃皮,
剥核桃; самрын цөмт шообин 松饼, 核
桃仁烧饼; газрын ~ 花生; газрын
самрын идээ, газрын самрын үр 花生
仁; самрын мод <植> 雪松, 果松.

самаргах **ᠰᠠᠮᠠᠷᠭᠠᠬ** I [动] самрах 的使动
态.

самаргах **ᠰᠠᠮᠠᠷᠭᠠᠬ** II [动] 参见 самуу-
руулах.

самаргуур **ᠰᠠᠮᠠᠷᠭᠤᠷ** [名] ① 混合器, 搅拌
机; ② <无> 混频器: ~ чийдэн 混频管;
~ шаталгаа 混频级.

самардах **ᠰᠠᠮᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① (用手指、爪) 抓;
② 扒: газар ~ 扒地, 扒土; ~н сэлэх
(游泳) 脚掌上下活动.

самардахуй **ᠰᠠᠮᠠᠷᠳᠠᠬᠤᠢ** [名] <地> 刻蚀, 磨蚀.

самардацгаах **ᠰᠢᠮᠠᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] самардах 的众动态。

самардуулах **ᠰᠢᠮᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самардах 的使动态。

самари **ᠰᠢᠮᠠᠷᠢ** [名]〈化〉钎。

самарцгаах **ᠰᠢᠮᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] самрах 的众动态。

самарч **ᠰᠢᠮᠠᠷᠴᠢ** 见 ~ билзуухай [动] 长啄雀。

самарчид **ᠰᠢᠮᠠᠷᠴᠢᠳᠢ** [名] самарчин 的复数。

самарчин **ᠰᠢᠮᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 硬壳果的采集者；采拾榛子者，摘核桃者。

самбаа(н) **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠ(ᠨ)** [名] ① 机智，机灵，伶俐，灵敏，机敏：~тай залуу 机灵的青年人，机智的青年人；② 适合的时机，合适的机会；空闲：~нд нь 在合适的时机；~олох ① 得到机会，找出时机；② 表现出机警，灵敏；~ гаргах 抽出时间；~ндаа 在合适的机会；在闲暇时；③ 坚强，刚毅，勇敢；④ 能力，本事；办法，方法。

самбаагүй **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠠᠨ** [形] ① 不机智的，不机灵的，不机敏的，迟钝的；② 没赶上时机的，不得机会的；无空闲的；③ 不坚强的，不刚毅的，不勇敢的；④ 没能力的，没本事的，无能的，不成器的；没办法的。

самбаалах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 самбаачлах。

самбаалуулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самбаалах 的使动态。

самбаатай **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 机警的，机灵的，敏捷的，伶俐的，灵敏的：~ байх 保持镇静；② 有时机的；有空闲的；③ 坚强的，刚毅的，勇敢的；④ 能力强的，本领高的；有办法的，有方法的。

самбаач **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠴᠢ** [名·形] ① 机灵的人；勇敢者；② 聪明的，机灵的；敏捷的。

самбаачилцгаах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] самбаачлах 的众动态。

самбаачлах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 显示机灵，显示机智；② 趁机使用，钻空子占据；找出时机，利用机会，利用时机，抽空闲。

самбаачлуулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самбаачлах 的使动态。

самбагаа **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠ** [名] 见 самбаа。

самбагаагүй **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠭᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠠᠨ** [形] 见 самбаагүй。

самбагаатай **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 见 самбаатай。

самбаганах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 装腔作势，卖弄风情；出风头；◇ **намбаганах** ~ 装腔作势；卖弄风情，出风头；② 胡闹，鬼混，乱搞。

самбагануулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самбаганах 的使动态。

самбагануур **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠷ** [形] 好装腔作势的，好卖弄风骚的。

самбагар **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 装腔作势的；好卖弄风情的；好出风头的；好打扮的，浮华的。

самбай **ᠰᠢᠮᠪᠠᠢ** I [名] 劣等哈达，粗制的哈达；◇ **хадаг** ~ 粗制的哈达；~ **давуу** 纱布。

самбай **ᠰᠢᠮᠪᠠᠢ** II 见 сахал ~ 胡子。

самбай **ᠰᠢᠮᠪᠠᠢ** III [名]〈植〉棒头草属。

самбалзах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 самбаганах。

самбалзуулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самбалзах 的使动态。

самбар **ᠰᠢᠮᠪᠠᠷ** [名] ① 板，牌，栏；黑板：~ сонин 板报；~ сонин гаргах 出板报；цахилгаан ~ 快报，闪电报；цахилгааны ~ 〈电〉配电板；чулуун ~ 石板；хүндэт ~ 光荣榜；улаан ~ 红榜；сурин ~ 射箭记分栏；үнсэн ~ 灰板；黑泥板；хар ~ ① 黑板；② 批评栏；~ бичиг (古文献学)羊皮纸上的古抄本；③ 薄板；展览台：~ хаалга 薄板门，门板；〈电〉管座，管底。

самбарлах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 做黑板，做板，做薄板，做门板。

самбарлуулах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] самбарлах 的使动态。

самбарт **ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠲᠢ** [形] 有板子的。

самбарчин **ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 做板工，做黑板工人；做门板工人；цахилгааны ~ 〈电〉配电工。

самбас **ᠰᠢᠮᠪᠠᠰ** [名]〈生〉栉水母；далайн ~ 海栉水母。

самбо **ᠰᠢᠮᠪᠤ** [名] 赤手自卫术：~ барилдаан

徒手摔跤；〈体〉古典式摔跤。

самбочид ^{ᠰᠠᠮᠪᠴᠢᠳ} [名]〈体〉古典式摔跤手。

самган ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠨ} [名]老太太，老太婆，老妇。

самгарах ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠠᠬ} [动]变老，上年纪；(妇女)上岁数。

самгардал ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠯ} [名]忙乱；混乱；惊慌；手忙脚乱。

самгардах ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠬ} [动]忙乱，手忙脚乱；忙得不可开交；~н нааш цаац гүйх 匆匆忙忙地来回奔跑。

самгарди ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠢ} [名]梵文；~ хэл 梵语雅言。

самгардич ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠢᠴ} [名]梵语学家。

самгардуу ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ} [形·名]①手忙脚乱的，易慌乱的；②易慌乱的人，手忙脚乱的人。

самгардуулах ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] самгардах 的使动态。

самгардуухан ^{ᠰᠠᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] самгардуу 的小称。

самдаг ^{ᠰᠠᠮᠳᠠᠭ} [名]盒子；箱子；花瓶。

самде ^{ᠰᠠᠮᠳᠡ} [名]亲王。

самди ^{ᠰᠠᠮᠳᠢ} [名]〈宗〉坐禅，禅定。

самдуг ^{ᠰᠠᠮᠳᠤᠭ} [名]〈带盖的〉箱子。

самж ^{ᠰᠠᠮᠵ} [名]〈动〉猴；хөгшмөл ~ 〈动〉彭猴，猕猴桃。

самз ^{ᠰᠠᠮᠵ} [名]参见 самж。

самлах ^{ᠰᠠᠮᠯᠠᠬ} [动]参见 самнах。

самнаа ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠭ} [名]软点心，甜食，果饼；◇ ~ хөмрөг 〈动〉白眉鸚。

самнагдах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] самнах 的被动态。

самназнах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠵᠠᠬ} [动] самнах 的短暂体。

самналга ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ} [名]①梳，梳理；②刷毛，挠毛，搔毛；③多人一起寻找，勘察；清洗，清除；④画出一排平行线条；⑤磨削；самналгын онгоц 〈地〉削平盆(地)。

самналт ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠯᠲ} [名]①梳理；②刷毛。

самналцах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] самнах 的互动态。

самнамал ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠮᠠᠯ} [形]梳理的；~ эд лэхүүн 精梳制品。

самнах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠬ} [动]①梳，梳理；үс ~ 梳头；②用梳刷毛，挠毛；搔毛；ямаа ~ 挠山羊绒毛；③多人一起寻找；勘察；清洗；清除；ой ~ 勘察森林；④画出整齐的一排线条。

самнацгаах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠴᠭᠠᠬ} [动] самнах 的众动态。

самначих ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠴᠢᠬ} [动] самнах 的多次体。

самнуулах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] самнах 的使动态。

самнуур ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷ} [名]〈用以梳刷毛的〉铁篦，刮具，刮泥器，(油漆用之)刮刀，挠子，爪子；铁马刨子；морьны ~ 马梳子。

самнуурдах ^{ᠰᠠᠮᠨᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ} [动]梳刷(马匹等)。

самовар ^{ᠰᠠᠮᠣᠪᠠᠷ} [名]茶炉，茶炊。

самолёт ^{ᠰᠠᠮᠣᠯᠡᠲ} [名]飞机。

самосвал ^{ᠰᠠᠮᠣᠰᠪᠠᠯ} [名]〈技〉自卸卡车。

сампин ^{ᠰᠠᠮᠫᠢᠨ} I [名]算盘；~ цохих 打算盘。

сампин ^{ᠰᠠᠮᠫᠢᠨ} II [名]纽襻儿。

сампиндах ^{ᠰᠠᠮᠫᠢᠨᠳᠠᠬ} [动]打算盘。

сампиндацгаах ^{ᠰᠠᠮᠫᠢᠨᠳᠠᠴᠭᠠᠬ} [动] сампиндах 的众动态。

сампиндуулах ^{ᠰᠠᠮᠫᠢᠨᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сампиндах 的使动态。

самрай ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠢ} [名]〈宗〉(喇嘛跳神中的)恶煞。

самралт ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠯᠲ} [名]①扬奶；②混和；③游泳。

самралцах ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] самрах 的共动态。

самранцар ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠨᠴᠠᠷ} [名]小扬奶勺。

самрах ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠬ} [动]①扬奶(煮奶时)；搅拌，混和；сүү ~ 扬奶；цай ~ 搅和茶水；②(马等)用前脚踢；前腿尥蹶子；③游泳，航行，漂浮，洒水；усанд ~ 在水中游泳，在水中漂浮；~ цөөрөм 游泳池。

самруулах ^{ᠰᠠᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] самрах 的使动态。

самс **ᠰᠠᠮᠰ** [名] ①(解)犁骨; ②鼻中隔。

самсаа **ᠰᠠᠮᠰᠠᠭ** [名](解)鼻翅; хамрын ~ 鼻翅。

самт **ᠰᠠᠮᠲᠦ** [形]有梳子的,有耙子的。

самтан **ᠰᠠᠮᠲᠠᠨ** [名](动)栉水母纲。

самурай **ᠰᠠᠮᠤᠷᠠᠢ** [名] ①(日本)武士; 武士道; ②日寇。

самурайчууд **ᠰᠠᠮᠤᠷᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] самурай 的复数。

самуун **ᠰᠠᠮᠤᠭᠠᠨ** [形] ①骚乱的, 杂乱的, 混乱的, 动乱的, 骚动的; 乱子, 叛乱的: ~ дэгдээх 挑起动乱, 挑起叛乱; ~ цаг 混乱时代, 骚乱时候; ~ будлиан 骚动, 骚乱; ~ сум 流弹; ~ ыг дарах 平息动乱; ~ үүсгэх 发动暴乱; ~ зэв 乱射的梅针箭; ②放荡的, 淫乱的, 淫荡的: садар ~ явдал 淫荡生活, 淫乱勾当; ~ эмэгтэй 荡妇; ~ явах 过着纸醉金迷的生活。

самуур **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 самнуур。

самуурай **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠢ** [名] 参见 самурай。

самуурал **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名] ①混乱, 紊乱, 动乱, 骚乱, 叛乱, 乱子; ②糊涂, (神志等)混乱, 紊乱, 失调; ③淫乱, 放荡; 放肆。

самуурах **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] ①混乱, 紊乱, 动乱, 骚乱, 叛乱: хулгай дээрэм дэгдэн самуурч байна 偷盗盛行, (社会秩序)动乱起来; ②糊涂, (神志等)混乱, 紊乱, 失调: ухаан нь самуурч байна 他的思维混乱了; эдийн солилцоо ~ 新陈代谢失调(紊乱); ~н балартах 迷乱性模糊; ③(转)淫乱, 放荡, 淫荡, 放肆。

самууруулах **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] самуурах 的使动态。

самуурчих **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] самуурах 的完成体。

самуухан **ᠰᠠᠮᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] самуун 的小称。

самхай **ᠰᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]臭的, 恶臭的; ◇ өмхий ~ 恶臭的, 臭哄哄的。

самцах **ᠰᠠᠮᠴᠢᠬ** [动]扭结, 打结: утас ~ 线打结。

самцуулах **ᠰᠠᠮᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] самцах 的使动态。

самчих **ᠰᠠᠮᠴᠢᠬ** [动] ①самрах 的多次体; ②好奇, 乱摸索, 乱插手。

самцуулах **ᠰᠠᠮᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] самчих 的使动态。

самшаах **ᠰᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] самших 的使动态。

самшигдал **ᠰᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠳᠠᠯ** [名](被)挥霍, 耗费(被)盗用, 贪污, 侵吞, 挪用; 损耗; ◇ дутагдал ~ 损耗。

самшигдах **ᠰᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠳᠢᠬ** [动] самших 的被动态。

самшигдуулах **ᠰᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] самшигдах 的使动态。

самших **ᠰᠠᠮᠰᠢᠬ** [动]贪污, 耗费, 挥霍, 盗用, 侵吞, 挪用公产: нийгмийн өмчийг ~ж хэрхэвч болохгүй 决不允许贪污公共财产。

самшуу **ᠰᠠᠮᠰᠢᠭᠤ** [名](医)消化道; 三焦: ~ биж 肠胃外消化不良; ~ вакциндах 肠内接种法; ~ хорхойтох (医)蛲虫病。

самшуулах **ᠰᠠᠮᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] самших 的使动态。

самь **ᠰᠠᠮᠢ** [名](解)腹股沟。

сан **ᠰᠠᠨ** I [名]香; 焚香: ~ тавих 烧香, 焚香。

сан(г) **ᠰᠠᠨ(Г)** II [名] ①国库; 财政: улсын ~ 国库; 国家财政; улсын ~ д оруулах 缴国库; 纳入国家财政; ~ хүү эдийн засгийн сургууль 财经学校; ~ хүүгийн байцаагч 财政检察员; ~ хүүч ① 金融资本家; ② 财政专家; ~ гаас хэрэглэх 靠国库供给; ~ гийн аж ахуй 国营农牧场; 国营企业; ~ гийн яам 财政部; ~ гийнэд хөрөнгө 国库财产; ~ гийн орлого 国库收入; ~ гийн вепсель 国库票据; ~ гийн аж үйлдвэр 国营企业; ~ гийн билет 国库券; ~ гийн вексель 官方期票; ~ гийн газар 官地; ~ гийн гааль 国库税; ~ гийн зардал 国库支出; ~ гийн комисс 国库委员会; ~ гийн мөнгө 公款; ~ гийн мөнгө хулгайлагч 盗用公款者; ~ гийн мөнгө хулгайлах 盗用公款; ~ гийн сонирхол 国库利益; ~ гийн эдлэл 公物; ② 仓库, 宝库: та-

рианы ~ 谷仓; мэдлэгийн ~ 知识的宝库; Марксизмын ~ 马克思主义的宝库; эрдэнийн ~ 宝库; зэвсгийн ~ 军械库; номын ~ 图书馆, 文库; усны ~ 贮水池, 水库; эмийн ~ 药房, 药库; ардын аман зохиолын баялаг ~ 民间口头文学宝库; үгсийн ~ 词汇; ◇ ~ хүү 财政, 财务.

санаа(н) ^{ᠰᠢᠨᠠᠭᠠ} [名] 思想, 念头, 想法, 意愿, 心愿, 意图, 心思, 心绪; ~ зорилго 意愿, 心愿, 意图; ~ бодол 思想, 念头; ~ бодлын гүн 思想深度; ~ амар 放心; ~нд агуулах 记住, 背住; миний ~ бол 我的意思是, 我的想法是: агуу ~ 远大的抱负, 伟大的理想; муу ~ ①歹心, 恶意, 坏心眼; ②奸计, 诡计, 狡黠; муу ~ гаргах 使坏心; 使奸计; муу ~ бие отно 自食其果; 搬起石头打自己的脚; муу ~ тай ①存歹心的, 包藏祸心的, 怀恶意的; ②狡猾的, 奸狡的, 心怀鬼胎的; хар ~ 歹心, 坏心, 恶意; сайн ~, цагаан ~ 好心, 好意, 善意, 好心肠, 纯洁的思想; хорон ~, хорт ~ 歹毒的心思, 坏心, 害人之心, 恶毒用心, 奸邪的念头; хорт ~ агуулах 存歹心, 有坏心, 有害人之心, 抱奸邪的念头; ~наасаа авах 凭空想出来; ~нд орох 想起来, 记起来; 记住; ~нд нь оруулах 使他想起来, 使他记起来; 使他记住; ~нд орохгүй ①瞧不起, 看不上; 不尊重; 不注意; ②想不起, 记不起; ~ндаа хүрэх 如愿, 如意; ~ амрах 放心, 安心, 自慰; ~ зовох ①不安, 担忧; ②关心, 忧患; ~ эргэх 变心, 改变想法, 回心转意; ~ авах, ~ сэрэх 得来想法, 生出念头; 随想, 感想; ~ орох, ~ төрөх 产生…思想, 生出念头, 有…想法; үнэн ~ 真实思想, 真实的意愿; гол ~ 主题思想, 主要内容, 主旨; ~ буцаа 回心转意; 意志减退; ~ тэжээх 鼓舞, 鼓励, 怂恿; ~ сэтгэлийн урамшуулал 精神鼓励; ~ тавих 用心, 注意; ~ сэдэх, ~ үүсгэх 起意, 生念头, 起…心思; ~ өргөм 行为过火的; 脾气暴烈的; ~гаа хэлэх 说出自己的想法, 阐明自己的意图; ~гаар 按自己的思想, 按自己的意图, 任意, 随便; ~гаар болохгүй 不能随随便便, 不能为所欲为; ~гаараа зохиох 杜撰, 胡编; 伤

心, 灰心; ~ гаар унах 痛苦, 忧伤, 忧愁; ~ амар зан (心) 无忧无虑的性格; ~ довхцох (心) 思想奔逸; нэгэн ~ гаар 一心一意地; ~ сэтгэл амаргүй 沮丧的, 担心的; ~ дүрслэх бичиг 表意文字; ~ солилцол 思想交流; ~ сэдэл 动机; ~ сэтгэлд нөлөөлөх 精神作用; ~ сэтгэлийн сэргийлэл 精神预防法; ~ эрмэлзэл 意图; ~нд буух 追忆; ~ндгүй гажиг (电) 偶然畸变; ~ндгүй гэмтэл 意外事故; ~ны үндэс 思想基础; ~ холбоо 联想; ~ны ертөнц 主观世界; ~ны үзэгдэл 主观现象; ◇ **үзэл** ~ 思想; ~ **сэтгэл** 心思, 意愿, 意图, 想法; ~ алдах 叹息; 伤感.

санаадал ^{ᠰᠢᠨᠠᠳᠠᠯ} [名] 主观.

санаадах ^{ᠰᠢᠨᠠᠳᠠᠬ} [动] 主观; ~ арга 主观方法; ~ байдал 主观状态; ~ идэвх 主观能动性; ~ нийгмийн судлал 主观社会学; ~ сэтгэл судлал 主观心理学; ~ төсөөлөл 主观观念; ~ урвал 主观反应; ~ үзэгдэл 主观现象; ~ үзэл 主观主义; ~ харьцаа 主观关系; ~ хэлвэр 主观形式; ~ чанар 主观性; ~сан сэтгэл санаа 主观精神.

санаадмал ^{ᠰᠢᠨᠠᠳᠠᠮᠠᠯ} [形] 主观的; ~ дүр 主观形象; ~ ертөнц 主观世界; ~ шинж тэмдэг 主观属性.

санаархал ^{ᠰᠢᠨᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠯ} [名] ①倾心、向往、意欲、打算、希图、愿望; ②渴望、垂涎、憧憬、艳羨; ③构思.

санаархах ^{ᠰᠢᠨᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠬ} [动] ①倾心、向往、意欲、打算、希图、抱意愿、怀心思; ②渴望、垂涎、憧憬、艳羨; ③(法)要求.

санаархуулах ^{ᠰᠢᠨᠠᠶᠢᠷᠬᠠᠬᠤᠯᠠᠬ} [动] санаархах 的使动态.

санаат ^{ᠰᠢᠨᠠᠲ} [形] 参见 санаатай.

санаатай ^{ᠰᠢᠨᠠᠲᠠᠢ} [形·副] ①有…意的, 有…念头的, 有…思想的, 有…心思的, 有…意愿的, 有…抱负的: та ямар ~ байна? 您有什么想法? тэр хүн явах ~ байна 那个人想走; Лувсанг танайд шилжүүлэх ~ 拟将鲁布桑调你处; муу ~ 有恶意的, 有坏心的, 抱敌意的; сайн ~ 好心的, 善意的, 心地纯洁的;

②故意地,有意地,蓄意地,有预谋地: - тэгж байгаа юм 故意那样; - гаар 故意地,有心地,蓄意地,自觉地; - гаар эвдэх 蓄意破坏,故意弄坏; ажлаа зориуд ~ гаар хойшлуулах 有意拖延工作; ~ гаар дүрэм зөрчсөн бөмбөг (体) 故意犯规球; ◇ зориуд ~ гаар 故意地,有意地,有预谋地,蓄意地.

санаатан ^{санаатан} [名] 有…思想的人,有…心的人,有…意愿的人; шунахай ~ 野心家.

санаачилга ^{санаачилга} [名] 见 санаачлага.

санаачилцаах ^{санаачилцаах} [动] санаачлах 的众动态.

санаачлага ^{санаачлага} [名] ①倡导,首倡,建议,倡议;发起,创始; шинэ санаачлагын комисс 新倡议委员会; шинэ ~ гаргах 提出新倡议; шинэ ~, оновчтой саналыг дэмжих хэрэгтэй 应当支持新建议和正确的意见; ②主动性,主动精神,主动权;积极性; ~ авахаар хүү хаях 牺牲小卒是为了进攻.

санаачлагдах ^{санаачлагдах} [动] санаачлах 的被动态.

санаачлагч ^{санаачлагч} [名] ①倡导者,首倡者,倡议者;发起者,创始者; ②主动者;积极者.

санаачлагчид ^{санаачлагчид} [名] санаачлагч 的复数; шинийг санаачлагчдын зөвлөлтөөн 新倡议者会议.

санаачлал ^{санаачлал} [名] ①倡导,首倡,倡议,发起,创始,发明,创造; ②主动,主动性;积极,积极性.

санаачлах ^{санаачлах} [动] ①倡导,首倡,倡议;发起,创始,发明,创造: үр цэвэрлэх машин ~ н хийхээр оролдож байна 正为了创造净谷机而努力工作着; ②表现出主动精神,主动;积极.

санаачлуулах ^{санаачлуулах} [动] санаачлах 的使动态.

санааширхах ^{санааширхах} [动] ①渴望,垂涎,意图,打算,渴求; ②不断地想着,沉思.

санаашрал ^{санаашрал} [名] ①担心,担忧,挂

念; ②意图,打算,渴求: ~ дуу (乐) 随想曲.

санаашралт ^{санаашралт} [名] 参见 санаашрал.

санаашрангуй ^{санаашрангуй} [形] 担心的,担忧的,挂念的.

санаашрах ^{санаашрах} [名] ①担心,担忧,挂念; ②意图,打算,渴求.

санаашруулах ^{санаашруулах} [动] санаашрах 的使动态.

санагалзаан ^{санагалзаан} [名] 经常的思念;渴望;幻想,空想.

санагалзал ^{санагалзал} [名] 想念,怀念;念念不忘.

санагалзах ^{санагалзах} [动] 想念,怀念,耿耿于怀,念念不忘,忆念.

санагалзуулах ^{санагалзуулах} [动] санагалзах 的使动态.

санагдал ^{санагдал} [名] ①感想,想法,感觉; ②怀念,忆念,追想,记忆.

санагдах ^{санагдах} [动] санах 的被动态; 被想起,被记起; 被怀念,被忆起,被感觉到: усанд сэлсэн байдал нь ~ в 想起了游泳时的情景.

санагдашгүй ^{санагдашгүй} [形] 难以想象的,不可想象的,不可思议的,不可意料的: ~ байдал 难以想象的境况.

санагдуулам ^{санагдуулам} [形] 令人难忘的,使人想起的.

санагдуулах ^{санагдуулах} [动] санагдах 的使动态.

санай ^{санай} [形] 鼻孔宽大的,鼻孔朝天的.

санал ^{санал} [名] ①意见,见解,想法;提议,建议;提案: ~ бодол 想法,思想,意见; оновчтой ~ 合理化建议;正确的意见; ~ оруулах, ~ гаргах 提意见;提建议; олон нийтийн ~ 公论,舆论;公意; нэг ~ тай, ~ нэгтэй 意见一致(的); ~ нэгдлэг 团结一致,团结精神; ~ нийлэх 意见一致; над нэг ~ тай байна 我有一个意见(建议,见解); ~ тавих 提出意见,提出见解; - аар нь болгох 按他的意见办; ~ ы нь авах 采

纳他的意见；～ алдах, ～ алдагдах 失望, 绝望；失去兴趣, 无心；～ асуулт 民意测验；～ асуух 民意测验；～ аа нөөцлөх 保留意见；～ зөвлөмж 建议；～ зөрөлдөөн 意见分歧；～ нэгтэй батлах 一致通过；～ эрмэлзэл 希望, 意图；～ нэгтэй үзэх 一致认为；②投票；～ аа өгөх, ～ өгөх 投票；олонхийн ～ аар таслах 按多数票裁决；～ хураалт, ～ хураах 表决；нууц ～ хураах 秘密投票；～ хуваагдах ①弃权；②(投票时)意见分歧, 难以决断；～ өгөхөө түдгэлзэх (选举等)弃权；～ хураах аппарат, ～ хураах машин 表决机器；～ хураахад түдгэлзэх 表决时弃权；～ аа нууц өгөх 无记名投票；～ аа өгч зөвшөөрөх 投赞成票；～ ыг тоолох 统计票数；③意愿, 心意；欲念, 爱情, 相思, 思念, 怀念。

саналга **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①欲望, 欲念, 念头, 意念, 意图；②意见, 想法, 理智；～ сайтай 聪颖的, 聪明机敏的, 理智的。

саналгаа **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 саналга.

саналгагүй **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [形] ①无欲念的, 无意念的, 无意图的；②无意见的, 无想法的, 无理智的, 迟钝的, 头脑简单的。

саналгатай **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [形] ①有欲念的, 有意念的, 有意图的；②有…意见的, 有…想法的；有理智的, 聪颖的。

саналтай **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [形] ①有意见的, 有见解的, 有意图的, 有想法的；有建议的, 有提议的；有提案的：та ямар ～ байна 您有什么意见？өөр ～ хүн байна уу? 谁还有异议；②投…票的；③有意愿的, 有心愿的, 有欲念的, 爱…的, 思念…的。

саналтгүй **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [形] 意想不到的, 难以想到的。

санам **ᠰᠠᠨᠠᠮ** [形] 想念的；想象的。

санамгүй **ᠰᠠᠨᠠᠮ** [形] 难以想象的, 不可想象的, 不可思议的。

санамж **ᠰᠠᠨᠠᠮᠵ** [名] ①意见；建议；②记事, 备考, 备忘录, 预告, 提示；～ бичиг 备忘录, 意见, 建议书；③教训；警告；～ авах 接受教训。

санамжлах **ᠰᠠᠨᠠᠮᠵᠯᠠᠬ** [动] ①使记起, 使忆起, 使想起, 提醒, 提示；②教训, 警告, 预告。

санамжлуулах **ᠰᠠᠨᠠᠮᠵᠯᠠᠬᠤ** [动] санамжлуулах的使动态。

санамсар **ᠰᠠᠨᠠᠮᠰᠠᠷ** [名] 预料, 预知, 预测。

санамсаргүй **ᠰᠠᠨᠠᠮᠰᠠᠷᠭᠦᠢ** [形] 不知不觉的, 意外的, 出乎意料的, 无意识中的, 未意识到的；～ алдаа 偶然误差；～ сонголт 随机抽样；～ танилцах 偶然相识；～ хэрэг 意想不到的事情, 出乎意料的事情；～ анхаарал (心) 不随意注意；～ довтолгоо 突然袭击；进攻的突然性；～ төрөх 自发性分娩；～ хөдөлгөөн 不随意运动；～ хэрэг 偶然事件；～ цоорхой 特发癩, 自发性癩；～ чанар 偶然性；～ алдаа 偶然误差；～ эндэгдэл 偶然误差, 机误；～ эргэлт 突变；～ орлого 额外收入；～ процессын онол 随机过程论。

санамсарлах **ᠰᠠᠨᠠᠮᠰᠠᠷᠠᠬ** [动] 想到, 预料, 料想, 预知, 预测。

санатори **ᠰᠠᠨᠠᠲᠣᠷИ** [名] (医)疗养院, 疗养所。

санах **ᠰᠠᠨᠠᠬ** [动] ①想, 思索, 考虑；би тэгж ～ сан 我曾那样想过(考虑过)；～ нь сарнаар, явах нь нарнаар 想时披星戴月, 做时日已三竿(指不能实现自己预想)；～ сан дээр нь 一想到, 便…；～ ж бодсон зүйлээ ажил болгох 变理想为现实工作；муу ～, хар ～ ①怀恶意, 存坏心, 生歹心；②往坏处想, 想得很坏；抱怨, 怨恨；чи над битгий муу ～ арай! 你不要把我想得坏! 你别抱怨我! буруу ～ 存坏心, 生歹心, 生害人之心；◇ ～ ж бодох, ～ ж сэтгэх 想, 思索, 考虑；●想要…, 希图…, 欲…, 拟…；би гэртээ харихыг ～ ж байна 我想回家；～ сандаа хүрэх 如愿, 实现预想计划；их ～ сан газар есөн хоног хоосон 全盘落空；竹篮子打水一场空；～ санаас дээр 比预想的好；～ сан бүхэн чинь сэтгэлчлэн бүтэх болтугай! 祝你如愿以偿! ●记住；想起, 记起, 回忆起, 追想；энэ үгийг дандаа ～ ж явах хэрэгтэй 应该永远记住这句话；хэдэнд ирсний нь бид ～ гүй байна 我们想不起来他是几号来的了；①想念, 思念, 挂念, 惦念, 思恋；гэрээ ～ 想家, 惦念家中；нутгаа ～ 怀恋家乡；ээжээ ～ 想妈

妈, 思念妈妈; ~ ой муутай 固定记忆减退; ~ ойгүйдэл 复理性遗忘症.

санашгүй **сан** **сан** [形] 不可想象的, 不可思议的, 意想不到的.

санбат [名] <军> <医> 卫生膏.

санваар [名] ① <宗> 戒律, 戒约; ② 誓约, 约束, 义务; ~ авах ① 受戒; ② 立誓约, 受义务, 受约束; ~ эвдэх ① 破戒; ② 负誓约, 不守约束, 不守义务.

санваартан [名] ① <宗> 受戒者, ② 立誓约者, 受约束者, 有义务者; ~ ы бичиг 古埃及的神圣文字; ~ ы үгс 僧侣词汇; ~ ы хэл 神圣语言.

сангайх [动] 头发蓬乱, 披头散发.

сангалах [动] 散发很强的气味; 散发沁人的芳香.

сангарцаг [形] 毛发蓬乱的, 头发纠结的, 披头散发的.

сангарцаглах [动] 毛发蓬乱, 头发纠结, 披头散发.

сангас I [名] (食肉类鸟的) 鸟粪.

сангас II [形] (头上) 毛茸茸的, 毛发蓬松的.

сангас III [名] <宗> 大法师; 大师.

сангаслуур [名] 鸟嘌呤, 鸟粪素.

сангасхийх [动] (坐着的人) 突然站起, 突然向前走动.

сангах [动] (食肉类鸟) 排粪.

сангвиник [名] 多血质的人, 活泼好动的人.

санд(ан) 见 ~ мэнд, ~ ан мэндэн 急匆匆地, 急急忙忙地, 仓猝地; ~ мэнд гүйж гарав 急急忙忙地跑出去了.

сандаалгах [动] сандаах 的使动态.

сандаах [动] сандах 的使动态; 抛散, 弄乱, 扔乱, 弄散乱: ор дэрийг ~ 把床铺弄乱.

сандаацгаах [动] сандаах 的众动态.

сандаачих [动] сандаах 的多次体.

сандайлах [动] 垂足而坐, 悬腿而坐: модон дээр сандайлж суух 悬腿坐在树上.

сандайлгах [动] сандайлах 的使动态.

сандайлуулах [动] сандайлах 的使动态.

сандайлцгаах [动] сандайлах 的众动态.

сандал [名] 椅子, 凳子: мухар ~ 小凳子, 方凳; цаад сандлаа аваад аль ташааг тойрогтой сандалаа авчирч өгөх 请把那条凳子拿给我; сандлын түшлэг 椅子靠背; урт ~ 长凳; зөөлөн ~ 软椅, 安乐椅; хагас зөөлөн ~ 半软椅; ~ т ширээ 连座式课桌; ~ маягийн атираа 椅状褶皱.

сандаль [名] 见 сандал.

сандаргаан [名] 焦虑; 匆忙; 窘迫.

сандаргах [动] 见 сандраах.

сандархай [形] ① 被扔散的, 被抛散的, 弄乱的, 撒乱的; ② 性急的, 急躁的, 慌乱的.

сандарцгаах [动] сандрах 的众动态.

сандарчих [动] сандрах 的完成体.

сандах [动] 散乱, 扔乱, 杂乱.

сандил [名] 见 сандал.

сандлах [动] 散布; 遍布; 扔得到处都是.

сандраа [名] 惊慌, 惊恐.

сандраах [动] сандрах 的使动态.

сандрал [名] ① 慌张, 慌乱, 张皇失措, 惊慌, 惶急, 急忙; ② <医> 不安.

сандрангуй [形] 慌张的, 惊惶失措的, 急匆匆的.

сандрах [动] 慌张, 慌乱, 张皇失

措, 惊慌; 急忙, 着急, 惶急: яаран ~ н гарчгүйв 慌慌张张地跑出去了; битгий сандар! 不要慌! 不用着急!

сандруу ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤ} [形] 慌乱的, 慌张的, 惊惶的; 急忙的, 着急的, 急躁的, 惶急的: ~ зантай 有慌张性子的; ◇ **яаруу** ~ 慌慌张张的, 张皇失措的; 急急忙忙的.

сандруувтар ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ} [形] сандруу 的小称.

сандруудуу ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤ} [形] 十分慌乱的, 十分慌张的; 太着急的, 很急躁的.

сандруулах ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сандрах 的使动态.

сандруухан ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] сандруу 的小称; 较匆忙的, 较慌张的.

сандуу ^{ᠰᠠᠨᠳᠤᠭᠤ} [名] 钐刀, 大镰刀.

сандуудах ^{ᠰᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬ} [动] (用钐刀) 割草, 钐草.

сандуурах ^{ᠰᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬ} [动] 惶急, 心慌不定.

сандхи ^{ᠰᠠᠨᠳᠬᠢ} [名] 连音变读.

сандчих ^{ᠰᠠᠨᠳᠴᠢᠬ} I [动] сандрах 的完成体; 十分慌张, 十分急忙; тэвдэж ~ 张皇失措.

сандчих ^{ᠰᠠᠨᠳᠴᠢᠬ} II [动] сандаах 的多次体; юмаа ~ 把东西弄得狼藉不堪.

сандчуулах ^{ᠰᠠᠨᠳᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сандчих II 的使动态.

санж ^{ᠰᠠᠨᠵ} [动] (同 агсан, ажээ) 曾是…

санжганах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] 垂摆, 悬摆, 垂摇.

санжгануулах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] санжганах 的使动态.

санжгануур ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠷ} [名] 垂摆物, 摆锤, 钟摆; 垂饰; ~ тавхай (医) 摆动足; ~ уе 摆动关节.

санжгар ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠠᠷ} [形] 悬挂着的, 悬垂的, 垂摆的, 下垂的: ~ зүүлт 垂饰.

санжи ^{ᠰᠠᠨᠵᠢ} [动] 参见 санж.

санжиг ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭ} 见 унжиг санжиг 滴里搭拉的.

санжигнах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ} [动] 参见 санжганах.

санжигнуулах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠠᠨᠠᠯᠠᠬ} [动] санжигнах 的使动态.

санжигнуур ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠠᠨᠤᠷ} [名] 见 санжгануур

санжийлгах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] санжийх 的使动态.

санжийх ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠶᠢᠬ} [动] 下垂, 悬垂, 悬挂, 垂摆.

санжилга ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠭ᠎ᠠ} [动] 见 санжлага.

санжилзах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 санжганах.

санжилзуулах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] санжилзах 的使动态.

санжилт ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠲ} [名] 悬挂, 悬垂.

санжин ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠨ} 见 унхин ~ ① 垂摆状, 垂摇状; ② 垂摆物, 垂摇物.

санжир ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠷ} 见 унжир.

санжих ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠬ} [动] 悬挂, 垂下, 悬垂, 垂挂; ◇ **унжих** ~ 悬挂, 悬垂.

санжлага ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠭᠠᠭᠠ} [名] 垂饰, 垂缨, 穗饰, 发饰, 耳饰.

санжлагатай ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] 有装饰物的, 用垂饰物装饰的.

санжуулах ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] санжих 的使动态.

санжчих ^{ᠰᠠᠨᠵᠢᠬᠢ} [动] санжих 的完成体.

сани ^{ᠰᠠᠨᠢ} [名] ① 雪橇; ② (舰船) 下水滑道.

санидинит ^{ᠰᠠᠨᠢᠳᠢᠨᠢᠮᠢᠲ} [名] (矿) 玻璃长石岩; 透明(石)岩.

санитар ^{ᠰᠠᠨᠢᠲᠠᠷ} [名] (医) 看护人, 护士; 卫生员, 看护兵; 担架兵.

санитарч(ин) ^{ᠰᠠᠨᠢᠲᠠᠷᠴᠢ(ᠢᠨ)} [名] 参见 санитар.

санмий ^{ᠰᠠᠨᠮᠢᠶ} [名] 仓米.

сансар ^{ᠰᠠᠨᠰᠠᠷ} [名] ① 宇宙, 世界, 尘世;

сансрын хөлөг 宇宙飞船; сансрын эзэмшигч 宇宙征服者; сансрын нисэгч 宇宙飞行员; сансрын далай 尘海; ~ судлал 宇宙学; ~ судлалын дэлхий дахины их хурал 世界宇航学会议; сансрыг эзэгнэх 制空权; сансрыг эзэмших 征服宇宙; сансрын биологи, сансрын амин судлал 宇宙生物学;

сансрын анагаах ухаан 宇宙医学; сансрынбие ажиллагаа 宇宙生理学; сансрын нислэг 宇航; сансрын нислэгийн ухаан 宇宙学; сансрын огторгуй 宇宙空间; 外层空间; сансрын огторгуйг шинжлэн судлах 宇宙空间研究; сансрын огторгуйг энх тайван зорилгоор ашиглах 和平利用宇宙空间; сансрын олон угсраа пуужин 多级宇宙火箭; сансрын судалгаа 宇宙学; сансрын техник 宇宙技术; сансрын тойрог замын станц 宇宙轨道站; сансрын тоос 宇宙尘; сансрын хөлөг онгоц станцуудыг залгаж угсрах 宇宙飞船空间站的停靠; сансрын хурд 宇宙速度; сансрын цацрал 宇宙射线; сансрын шуугиан 宇宙干扰; сансрын эрин үе 宇宙时代; ② 〈宗〉轮回; сансрын хүрд 〈宗〉轮回图.

санскрид **ᠰᠠᠩᠰᠤᠰᠢᠷᠢᠳ** [形] 参见 санскрит.

санскрит **ᠰᠠᠩᠰᠤᠰᠢᠷᠢᠳ** [形] 梵语的: ~ хэл 梵语.

сант **ᠰᠠᠩᠲᠤ** [形] 仓库的, 总汇的, 国营的.

сантехник **ᠰᠠᠩᠲᠡᠬᠡᠨᠢᠭ** [名] 卫生工程: ~ ийн зураг 卫生工程设计图; ~ ийн хэрэгсэл 卫生设备用品; ~ ийн материал 卫生设备材料; ~ ийн шугам хоолой 暖气管道.

санти **ᠰᠠᠨᠲᠢ** [名] 〈动〉小鸚鵡.

сантиграмм **ᠰᠠᠨᠲᠢᠭᠢᠷᠠᠮᠠ** [量] 厘克(公毫).

сантимитр **ᠰᠠᠨᠲᠢᠮᠢᠲᠢᠷ** [量] 厘升.

сантиметр **ᠰᠠᠨᠲᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [量] 公分, 厘米: 10 ~ урт 十厘米长; ~ ийн тууз 米达尺.

сантимиллиметр **ᠰᠠᠨᠲᠢᠮᠢᠯᠢᠮᠡᠲᠢᠷ** [量] 忽米.

сантонны **ᠰᠠᠨᠲᠣᠨᠨᠢ** [名] 〈医〉山道年(驱虫剂).

сантуу **ᠰᠠᠨᠲᠤᠭᠤ** [名] 见 сандуу.

сануулагч **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] ① 提醒者, 警告者, 預告者, 提出者, 训诫者; ② (戏剧) 提台词者.

санууламж **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠮᠵ** [名] 备忘录.

сануулах **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] санах 的使动态; 提醒, 警告, 告诫, 训诫, 预告, 指出:

амаар ~ 口头提醒, 口头警告; чиний бурууг сануулж өгье 我来指出你的错误吧; урьдаас ~ 预告, 预先警告; ~ бичиг 备忘录, 意见, 建议书.

сануулбар **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷ** [名] 参见 сануулт.

сануулга **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 警告, 提醒, 预告, 告诫; 指示, 训示, 训令; 备忘录, 记事; 提案, 提议; ~ авах 受警告; заавар ~ 训示, 指示, 指令; ~ дурдах 提出警告, 提醒; 提出提案.

санууллага **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] 参见 сануулга.

сануулт **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠲ** [名] ① 提示, 暗示; ② 附录, 附言.

сануур **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠷ** [名] 附录, 备忘录, 记事.

санууштай **ᠰᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠲᠠᠢ** [形] 值得想念的; 值得考虑的.

санхайлцах **ᠰᠠᠨᠬᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] санхайх 的共动态; (许多人)站在高处, 群集于高处.

санхайх **ᠰᠠᠨᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 头发蓬乱, 披头散发, 头发纠结.

санхан **ᠰᠠᠨᠬᠠᠨ** [名] 香水.

санхасхийх **ᠰᠠᠨᠬᠠᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] (人坐着)突然站起.

санхоюу **ᠰᠠᠨᠬᠣᠶᠤ** [名] ① 糖; ② 薄板.

санхрах **ᠰᠠᠨᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 匆匆而过, 慌慌张张地经过.

санхүү **ᠰᠠᠨᠬᠦᠭᠦ** [名] 财政, 财务; 金融: ~

валютын захиргаа 外汇财政局; ~ зээлийн дээд сургууль 高等财政金融学校; ~ эдийн засаг 财经; ~ эдийн засгийн техникум 中等财经技术学校; ~ эдийн засгийн эчнээ сурах институт 财经函授学院; ~ гийн аж ахуй 金融经济; ~ гийн ажил 金融事业; ~ гийн аппарат 金融机关, 财政机关; ~ гийн байцаалт 财务监督; ~ гийн байцаагч 财务监督员; ~ гийн баланс 财政平衡表; ~ гийн бодлого 金融政策; ~ гийн дутагдал тоо 财政赤字; ~ гийн жил 财政年度; ~ гийн зээлийн тогтолцоо 财政信贷制度; ~ гийн олигархи 金融寡头; ~ гийн пүүз 商

号; ~гий н синдикат 财经辛迪加; ~гийн тайлагнал 财政报表; ~гийн товчоо 财政局; ~гийн төлөвлөгөө 财政计划; ~гийн хямрал 财政危机, 金融危机; ~гийн эрх 财政大权; ~гийн эрхлэгч 财务主任; ~гийн үйлдэл 财政业务, 金融业务; ~гийн хавчлага 财政封锁, 财政冻结.

санхүүжигдэх **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠦ** [动] санхүүжих 的被动态.

санхүүжилт **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠢᠲᠦ** [名] ① 财政化, 财务化; ② 开支, 投资, 费用, 经费, 拨款, 拨经费.

санхүүжих **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] ① 财政化, 财务化; ② 开支, 投资, 费用, 经费.

санхүүжүүлэлт **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠡᠲᠦ** [名] ① (使) 财政化, 财务化; ② 开支, 投资, 费用, 经费; ③ 拨款, 拨经费.

санхүүжүүлэх **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] санхүүжих 的使动态: ~ хэлтэс 财务处; ~ уг сурвалж, ~ эх булаг 拨款来源.

санхүүч **ᠰᠠᠨᠬᠡᠭᠦᠴᠢ** [名] 财政专家, 金融家.

санхюу **ᠰᠠᠨᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠡ** [名] 参见 санхоюу.

санч **ᠰᠠᠨᠴᠢ** [名] 仓库保管员: номын ~ 图书馆管理员.

санчар **ᠰᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] 见 санчир.

санчиг **ᠰᠠᠨᠴᠢᠭ** [名] ① 脑后短发; 垂缕: ~ тавих 留脑后短发; ② 髻, 髻角: ~ яс (解) 髻角骨, 太阳穴骨; санчгийн сахал 连鬓胡, 鬓发.

санчигдах **ᠰᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 抓住某人的一绺头发(髻角).

санчир **ᠰᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] ① 星期六; 土曜日, (犹太人的)安息日; ② (天) 土星.

сапа **ᠰᠠᠫᠤ** [名] (军) 对壕.

сапёр **ᠰᠠᠫᠤᠷ** [名] (军) 工程兵, 工兵; ~ын цэрэг 工程兵, 工兵; ~ын батальон 工兵营; ~ын салбар 工兵分队; ~ын хайч 工兵剪.

сапёрч (ин) **ᠰᠠᠫᠤᠷᠴᠢ** [名] (军) 工兵.

сапонин **ᠰᠠᠫᠤᠨᠢᠨ** [名] 皂素, 皂缀糖.

сапрофит **ᠰᠠᠫᠤᠫᠣᠮᠣᠮᠣ** [名] 腐生植物, 腐生菌.

сар (ан) **ᠰᠠᠷ** I [名] ① 月亮, 月球: арван тавны ~, тэргэл ~ 十五的月亮, 满月, 盈月, 望月; ~ баригдах, ~ хиртэх 月蚀; ~ тай шөнө 月夜; хавирган ~ 弯月, 月牙; ~ бүрэг, ~ бүрхий 月暗; ~ хүрээлэх 月晕; заримдаг ~, тал ~ 残月, 半月; ~ хавьслах 出月牙, 出新月; ~ саруул 月色明朗; гэгээн ~ 明月; ~ны гэрэл 月光; шинийн ~, дээдийн хагас ~ 上弦月; хуучин ~, доодын хагас ~ 下弦月; ~ дүгрэг болох 月圆; ~ цайвар 月色淡; ② 半月形, 半圆形符号, 括弧, 月形符号: ~ан тамгатай үхэр 打有月形戳子的牛; ~ан сүх 月牙斧; ~ны боорцог 月饼; ③ (马等牲畜额头上的)白星: ~тай зээрд мөрь 额白枣红马; ④ (枪的)瞄准缺口.

сар **ᠰᠠᠷ** II [名] (动) 花豹(麋别名).

сар **ᠰᠠᠷ** III 见 ~ ~ хийх (拟声) 沙拉沙拉响, 沙沙响, 喇喇响, 飒飒响.

сар **ᠰᠠᠷ** IV [名] 月份, (年月的)月: зургадугаар ~ 六月; цагаан ~ 正月; арван ~ 十个月; таван ~ тай 五个月的; 有五个月; ~ дутам, ~ ~д 每月; ~д 一个月內; ~ын шинэд 上旬; 月初; ~ын дунд, ~ын арвад 月中, 中旬; ~ын хуучид 下旬; 月末; ~ын хорьд 下旬; дээд хагас ~ 上半月; доод хагас ~ 下半月; ~ын юм, ~ны хир, ~ын бэлэг, ~ын тэмдэг 月经; ~ хуучрах 一个月将完; 至月末; ~ын цаадтаа 一个月之后; урьд ~ 上月; хойт ~ 下月; энэ ~ 本月; илүү ~ 闰月; ~ их 月大; ~ бага 月小; ~ны зурхай 阴历; ~ бүрийн бүртгэвэр 每月周转额明细表; ~ тутмын татвар 按月交费; сарын ачаалал 月载重量; сарын бүтээл 月产量.

сараалах **ᠰᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 画得五光十色, 草书, 乱涂, 乱抹.

сараалж (ин) **ᠰᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠢ** [名] ① 木栏, 栅栏; 格子, 炉条; 铁槛: цонхны ~ 窗格; зуухны ~, үнсний ~ 炉条; амьтны ~ (圈动物的)铁栅栏; ② (陈) 擗子(古刑具); ③ ~ин 有格孔的, 筛孔状的; 有栅

栏的, 做铁槛的: ~ ин цонх 有栅栏的窗户; 格孔状窗户; ~ ин бүтэц (矿) 格子构造; ~ ин ихэр (矿) 格子双晶; ~ ин талст 散晶; ◇ ~ ин шувуу (动) 沙锥.

сараалждах ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] ① (陈) (法) 上抄刑; ② 做栅栏; 做炉架; 做铁槛.

сараалжилчих ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠢ} [动] сараалжих 的完成体.

сараалжин ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠨ} [名] ① 参见 сараалж; ② (动) 鹞: ойн ~ 林鹞; бутын ~ 灌木鹞; хадын ~ 山鹞.

сараалжит ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠮᠣ} [形] 有栅栏的, 有格子的: ~ вагон (铁) 栅栏车厢.

сараалжлах ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠬᠤ} [动] 参见 сараалждах ②.

сараалжлуулах ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сараалжлах 的使动态.

сараана ^{ᠰᠢᠷᠠᠨᠠ} [名] (植) 薄叶百合花: сараанын цэцэг 山丹花; ~ н навчит хонхлой (植) 窄叶沙参.

сараанаг ^{ᠰᠢᠷᠠᠨᠠᠭ} [名] ① (解) 阴囊; ② 小钱包; ③ (植) 荠菜.

сараачигдах ^{ᠰᠢᠷᠠᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] сараачих 的被动态.

сараачих ^{ᠰᠢᠷᠠᠠᠴᠢᠬᠢ} [动] 胡乱书写, 乱涂乱画, 草写.

сараачигдаах ^{ᠰᠢᠷᠠᠠᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] сараачих 的众动态.

сараачуулах ^{ᠰᠢᠷᠠᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сараачих 的使动态.

саравга ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠦᠭ᠎ᠠ} 见 ~ ~ хийх 参见 саравгнах.

саравганах ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] ① 摇动, 摆动, 抡动, 抽动, 手脚乱动, 乱挣扎: ойчсон тугалын хөл ~ ж байна 跌倒的牛犊四脚乱动; ② 奔忙, 慌乱, 各处串走: чи олон юманд битгий саравганаад бай, нэг л юм сайн сур! 你不要到处乱摸, 好好学一样本事吧!

саравгануулах ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] саравганах 的使动态: гараа ~ 挥手, 摆手.

саравгар ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠦᠭᠠᠷ} [形] ① 伸张开的, 支叉开

的, 枝叶丫杈的, 枝叶散漫的; 多杈杈的; 多节的: ~ мод 枝叶丫杈的树, 枝叶散漫的树; ② 突出的, 突现的, 高耸的; ③ 口大底小的, 漏斗形的, 翻沿的: ~ туулай тагнай (植) 合叶子.

саравч ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢ} I [名] ① 棚圈, 草棚, 棚舍, 遮棚: малын хашаа ~ 牲畜棚圈; нисэх онгоцны ~ 飞机库; дулаан ~ 暖棚; ② 屋檐; 帽遮, 帽沿: байшингийн ~ 房檐; малгайн ~ 帽沿; ~ тай малгай 带沿帽; ~ гүй малгай 海军帽, 无沿帽; ~ ийн хангинуур (建) 铁马儿, 檐下风铃; ③ 灯伞, 灯罩; ④ 风镜, 眼罩: нүдний ~ 风镜, 眼罩.

саравч ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢ} II [名] (妇女用的) 发罩.

саравчилцаах ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠴᠠᠬᠤ} [动] саравчлах 的众动态.

саравчилчих ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠢ} [动] саравчлах 的完成体.

саравчит ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠮᠣ} [形] ① 有棚圈的, 有遮棚的; ② 有屋檐的; 有帽沿的; ③ 有灯伞的, 有灯罩的; ④ 有风镜的, 带风罩的.

саравчлах ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠬᠤ} [动] ① 用手遮光远望, 搭手凉棚: ~ н харах 遮光眺望; ② 做棚圈, 做遮棚; ③ 做房檐; 躲在屋檐下; 做帽沿; ④ 做灯伞, 做灯罩; ⑤ 做风镜, 做风罩.

саравчлуулах ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] саравчлах 的使动态.

саравчтай ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠲᠠᠢ} [形] 参见 саравчит.

саравчхан ^{ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢᠬᠠᠨ} [形] ① 小棚圈, 小遮棚; ② 小屋檐; 小帽沿; ③ 小灯罩, 小灯伞; ④ 小风镜, 小风罩.

сараджин ^{ᠰᠢᠷᠠᠳᠵᠢᠨ} [名] (动) 种绵羊.

сарайлгах ^{ᠰᠢᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ} [动] сарайх 的使动态.

сарайх ^{ᠰᠢᠷᠠᠶᠢᠬᠤ} [动] 参见 сэрийх.

сарамгар ^{ᠰᠢᠷᠠᠮᠭᠠᠷ} [形] 薄薄的, 薄软的; 纤细柔软的.

сарамгархан ^{ᠰᠢᠷᠠᠮᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] сарамгар 的小称.

сарампай ^{ᠰᠢᠷᠠᠮᠯᠠᠶ} [形] ① 薄的; ② 有孔的, 有窟窿的.

саран ^{ᠰᠢᠷᠠᠨ} [名] ① 月, 月亮, 太阳; ② (马,

牛额头上的)白斑。

сарваа ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠ} [名]两岁的马驹。

сарваадах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ} [动]变新,更新,新生。

сарваадуулах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]сарваадах的使动态。

сарваалан ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠠᠨ} [名]〈动〉森林太盘马(一种现已绝种的野马)。

сарваалж ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵ} [名]〈植〉滨藜(属)。

сарвагар ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠷ} [形]① 樞杈多的: ~ мод 樞杈的树; ② 上宽下狭的,口大底小的。

сарвагардах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ} [动]变得樞杈过多。

сарвагардуу ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]① 枝杈相当多的; ② 上口很大下底太小的。

сарвагардуулах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сарвагардах的使动态。

сарвагархан ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] сарвагар的小称。

сарвайлгах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] сарвайх的使动态: ① 伸张,伸长,拉开,拉长;又出,伸出枝杈;伸出: хуруугаа ~ 伸开手指; ② (转)迫使用劲,迫使紧张; ③ 使手麻木,使麻痹。

сарвайх ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠶᠢᠬ} [动]① 伸展,延伸,伸开,又开,张开: ~ тал унах 叉开手脚倒下; гар ~ 伸手,叉开手臂,举手(赞成);伸出援助之手; ② (转)用力,使劲; ③ (手)麻木,麻痹: миний гар ~ чихжээ 我的手麻木了; ④ (转)真诚地努力,老实地卖力气。

сарвайчих ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ} [动] сарвайх的完成体。

сарвалж ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵ} [名]〈植〉苋菜。

сарвалзах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ} [动]参见 саравганах。

сарвалзуулах ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сарвалзах的使动态。

сарвamtгaй ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠮᠲᠭᠠᠢ} [形]手挣脚踹的;爱奔忙的;易慌乱的。

сарваснийх ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠰᠨᠢᠬ} [动] сарвайх的短暂体。

сарвуу ^{ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠤ} [名]参见 царвуу: ~ гаар зогсох 〈体〉倒立。

саргай ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠶ} 见 ~ цэцэг 〈植〉玫瑰花。

саргар ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠷ} [形]① 突出的,高耸的,竖起的; ② 多枝杈的,枝叶繁茂的,枝叶丫枝的,伸张开的: ~ мод 枝叶繁茂的树; ◇ ~ сэргэр 多枝杈的,枝叶繁茂的,枝叶丫枝的。

саргардах ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠷᠳᠠᠬ} [动]樞杈变多。

саргардуу ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]① 十分突出的,很高耸的; ② 枝叶很繁茂的,多枝杈的,枝杈过于伸张开的。

саргархан ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] саргар的小称。

саргач ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠴ} [名]买办: ~ анги 买办阶级; ~ капитал 买办资本; ~ хөрөнгөтөн 买办资产阶级。

саргна ^{ᠰᠢᠷᠭᠠᠨᠠ} [形]沙哑的,哑嗓子的: ~ дуутай 哑嗓子的人。

сардаг ^{ᠰᠢᠷᠳᠠᠭ} [名]〈动〉鸚鵡的一种(黄头,绿翅,花尾)。

сардан (г) ^{ᠰᠢᠷᠳᠠᠨ} [形]参见 сэртэн。

сардах ^{ᠰᠢᠷᠳᠠᠬ} [动]登月,上月球。

сардиг ^{ᠰᠢᠷᠳᠢᠭ} [形]秃的,光秃秃的: ~ уул 秃山,秃峰。

сарж ^{ᠰᠢᠷᠵ} [名]斜纹布: ~ даавуу 斜纹布。

саржгар ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷ} [形]参见 сэргжэр。

саржигнах ^{ᠰᠢᠷᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动]沙沙作响。

сарзайлгах ^{ᠰᠢᠷᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] сарзайх的使动态。

сарзайх ^{ᠰᠢᠷᠵᠠᠶᠢᠬ} [动]① 变稀疏,变稀薄,呈网状; ② 变不平滑,变粗糙,变不整齐。

сарзгар ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷ} [形]① 稀疏的,稀薄的,稀的,网状的: ~ даавуу 纱纹稀疏的棉布; ② 不平滑的,粗糙的,不整齐的: ~ бичиг ① 不整齐的书写; ② 稀疏的书写。

сарзгардах ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷᠳᠠᠬ} [动]① 变得过于扎煞; ② 变得过于稀薄。

сарзгардуу ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形]① 相当稀疏的; ② 很粗糙的,很不平滑的。

сарзгардуулах ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сарзгардах的使动态。

сарзгархан ^{ᠰᠢᠷᠵᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] сарзгар的小

称。

- сари** **ᠰᠠᠷᠢ** [名] (印度妇女的衣服) 纱丽。
- сарна** **ᠰᠠᠷᠨᠠ** [名] 投机倒把, 投机, 贩卖: ~ хийх 贩卖。
- сарналах** **ᠰᠠᠷᠨᠠᠯᠠᠬ** [动] 投机, 贩卖, 倒卖。
- сарначин** **ᠰᠠᠷᠨᠠᠴᠢᠨ** [名] 投机者, 买办。
- сариг** **ᠰᠠᠷᠢᠭ** [名] 参见 сарьдаг II。
- саригар** **ᠰᠠᠷᠢᠭᠠᠷ** [形] 参见 сарий。
- сарий** **ᠰᠠᠷᠢЙ** [形] 弯曲的, 弯斜的。
- сарийлгах** **ᠰᠠᠷᠢЙᠯᠭᠬ** [动] ① сарийх 的使动态; ② (转) 草写, 写得歪七扭八, 写得不好。
- сарийх** **ᠰᠠᠷᠢЙᠬ** [动] 弯曲, 歪斜, 歪扭。
- сарилзах** **ᠰᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 变弯曲, 显得歪斜; 摇摇摆摆。
- сарилзуулах** **ᠰᠠᠷᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сарилзах 的使动态。
- саримгар** **ᠰᠠᠷᠢᠮᠭᠠᠷ** [形] 纤细柔软的; 薄薄的, 薄软的。
- саримс** **ᠰᠠᠷᠢᠮᠰ** [名] 参见 сармис。
- саримсаг** **ᠰᠠᠷᠢᠮᠰᠠᠭ** [名] (植) 蒜, 蒜头: ~ цэцэг (植) 孤挺花; ~ ны үнэр 蒜臭味。
- сарин** **ᠰᠠᠷᠢᠨ** [名] 股子皮, 油皮: ~ уут 油皮袋; ~ гутал 油皮靴。
- саринал** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠠᠯ** [名] 见 сарнил。
- саринах** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠠᠬ** [动] 见 сарних。
- саринуу** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠠᠭᠤ** [形] 见 сарниу。
- сарину** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠤ** [形] 弯的, 弯曲的, 弯斜的, 歪扭的: ~ хөлтэй 长罗圈腿的。
- сариндах** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] 变弯曲, 变歪扭, 变弯斜。
- саринулах** **ᠰᠠᠷᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] сарих 的使动态。
- сарих** **ᠰᠠᠷᠢᠬ** [动] 狗(抬起一只后脚)撒尿, 狗小便。
- саркодтан** **ᠰᠠᠷᠠᠬᠣᠳᠲᠠᠨ** [名] (动) 肉质虫纲, 伪足纲。
- сарком** **ᠰᠠᠷᠠᠬᠣᠮ** [名] 肉瘤。
- саркоматоз** **ᠰᠠᠷᠠᠬᠣᠮᠠᠲᠣᠵ** [名] (医) 肉瘤病。

- саркофаг** **ᠰᠠᠷᠠᠬᠣᠫᠠᠭ** [名] 石棺, 石椁; 水晶棺。
- сарлаг** **ᠰᠠᠷᠯᠠᠭ** [名] (动) 牦牛: ~ үхэр 牦牛; ~ ийн хүрхрэл 牦牛叫; ~ ийн торой 牦牛犊; ~ ийн саваг 牦牛颈腹下长毛。
- сарлагдах** **ᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] сарлах 的被动态。
- сарлагч(ин)** **ᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠴ(ᠢᠨ)** [名] 饲养牦牛者。
- сарлах** **ᠰᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 乱画, 乱写, 乱挠, 乱搔。
- сарлуулах** **ᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сарлах 的使动态。
- сармаахай** **ᠰᠠᠷᠮᠠᠭᠬᠠЙ** [名] (动) 菊头蝠; 双色蝠。
- сармаг** **ᠰᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] (植) 蔓菁。
- сармагчин** **ᠰᠠᠷᠮᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] (动) 猿猴, 猴子: хүн ~, хүн дүрст ~ (动) 猩猩。
- сармагчлах** **ᠰᠠᠷᠮᠠᠭᠴᠢᠬ** [动] ① 盲目地模仿他人; 作猴子举动; ② 猎猴子。
- сармай** **ᠰᠠᠷᠮᠠЙ** [名·形] ① 无毛的皮革; 稀毛皮革: ~ арьс 无毛皮革; 稀毛皮革; ~ дээл 用无毛皮做的皮袄; ② (转) 无毛的, 毛稀疏的; 光板的; 单薄的: ~ банз 单薄的光木板; ③ (屠兽的) 蹄腿, 下水。
- сармайлгах** **ᠰᠠᠷᠮᠠЙᠯᠭᠬ** [动] сармайх 的使动态。
- сармайх** **ᠰᠠᠷᠮᠠЙᠬ** [动] ① (鼻孔) 翻张; ② 挖穿。
- сармигар** **ᠰᠠᠷᠮᠢᠭᠠᠷ** [形] 见 саримгар。
- сармигардах** **ᠰᠠᠷᠮᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得薄软。
- сармигардуулах** **ᠰᠠᠷᠮᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] сармигардах 的使动态。
- сармийлгах** **ᠰᠠᠷᠮᠢЙᠯᠭᠬ** [动] сармийх 的使动态。
- сармийх** **ᠰᠠᠷᠮᠢЙᠬ** [动] 变纤细柔软, 变得很薄, 变薄软。
- сармис** **ᠰᠠᠷᠮᠢᠰ** [名] (植) 蒜, 蒜头。
- сарна** **ᠰᠠᠷᠨᠠ** [名] (植) 山丹。
- сарнагар** **ᠰᠠᠷᠨᠠᠭᠠᠷ** [形] 鼻孔朝天的; 大鼻孔的, 猪鼻子的; 鼻孔肿胀的。
- сарнай** **ᠰᠠᠷᠨᠠЙ** 见 ~ цэцэг (植) 月季花: ~ бургас (植) 迷迭香叶柳, 细叶沼柳; ~

ягаан цахлай (动) 绯鸥, 楔尾鸥; ~ н овог (植) 蔷薇科.

сарнайлгах *ᠰᠢᠷᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ* [动] сарнайх 的使动态.

сарнайх *ᠰᠢᠷᠨᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] 长成朝天鼻; 长成大鼻孔; 鼻孔肿胀.

сарни *ᠰᠢᠷᠨᠢ* 见 ~ шороо 咱尔泥土 (色黄, 可对颜料); 赤土; 黄土.

сарниалт *ᠰᠢᠷᠨᠢᠶᠢᠯᠠᠲᠤ* [名] 分裂; 驱散; 散布.

сарних *ᠰᠢᠷᠨᠢᠬᠤ* [动] сарних 的使动态; 分裂, 驱散.

сарнигдах *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠳᠢᠬᠤ* [动] сарних 的被动态.

сарнил *ᠰᠢᠷᠨᠢᠯ* [名] 散布, 分散, 抛散, 撒散, 溃散, 散乱: ~ илтгэлцүүр 散射单数; ~ ын гэрэл 漫射光; ~ ын орчин 分散介质, 分散介体; ~ ын өрнөц 分散内相.

сарнилга *ᠰᠢᠷᠨᠢᠯᠭᠢ* [名] ① (电) 误差; ② (天) 光行差.

сарнилт *ᠰᠢᠷᠨᠢᠯᠲᠤ* [名] 参见 сарнил.

сарнилцах *ᠰᠢᠷᠨᠢᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] сарних 的共动态.

сарнимал *ᠰᠢᠷᠨᠢᠮᠠᠯ* [形] 分散的; 离散的: ~ гүйдэл 离散电流; ~ гэрэл 弥散光.

сарнимар *ᠰᠢᠷᠨᠢᠮᠠᠷ* [名] 参见 үймээн.

сарнига *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠢ* [形] 分散的; 无组织的: ~ бутархай 分散的, 散乱的.

сарниу *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤ* [形] ① 散乱的, 分散的, 散布开的, 溃散的: ~ сацраг 散乱的光线; ② (思想) 分歧的, 散沙状的.

сарниудах *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠳᠢᠬᠤ* [动] 飞散, 散落.

сарниудуу *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于散乱的, 发散的.

сарниудуулах *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠬᠤ* [动] сарниудах 的使动态.

сарниул *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠯ* [名] 扩散器, 分散器: аянгын ~ 避雷针.

сарниулах *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠯᠢᠬᠤ* [动] сарних 的使动态; 撒散, 打散, 赶散, 驱散; 分裂; 摧残; 击溃; 使散射; 播种: дайсныг ~ н хөөв 驱散敌人, 击溃敌人; задлан ~ үзэл 分

裂主义; эрүүл мэндээ ~ 摧残 (自身) 健康.

сарниулга *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠯᠭᠢ* [名] (电) 解调.

сарниур *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠷ* [名] 解调器: ~ ын шаталгаа (电) 解调级.

сарниухан *ᠰᠢᠷᠨᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] сарниу 的小称.

сарних *ᠰᠢᠷᠨᠢᠬᠤ* [动] 散开, 四散, 分裂, 逃散, 溃散, 散布, 分散, 消散, 播散, 散射: адуу мал ~ 马匹四散; ~ н тархах 分散, 散开, 散布, 溃散, 播散; дайсны цуваа ~ н бутрав 敌人队伍溃散了; ~ гүйдэл 耗散电流; ~ өнцөг 弥散角, 色散角; ~ талбай 漏泄场; ~ тогтмол 漏泄常数; ~ үрэгдэх зарлагын агууриг 流量幅度.

сарнишил *ᠰᠢᠷᠨᠢᠰᠢᠯ* [名] 色散度, 弥散度; 分散度.

сарсайх *ᠰᠢᠷᠨᠢᠰᠢᠬᠤ* [动] 参见 сарвайх.

сарсгануулах *ᠰᠢᠷᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠢᠬᠤ* [动] 抖落.

сарсгар *ᠰᠢᠷᠰᠠᠭᠠᠷ* [形] 直硬的, 支棱的.

сарсгардах *ᠰᠢᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠢᠬᠤ* [动] 直硬, 变得支棱.

сарсгардуу *ᠰᠢᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 过于直硬的, 太支棱的.

сарсгархан *ᠰᠢᠷᠰᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] сарсгар 的小称.

сарт *ᠰᠢᠷᠲᠦ* [形] ① 额头有白星的 (牲畜); ② 月形的; 有月形符号的; 月牙形的: ~ гэгээвч 月窗; ~ хэнгэрэг (乐) 月鼓; ~ хүрэл хөөрөг (乐) 月锣; ~ жад 戟.

сартагчин *ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠴᠢᠨ* [名] (动) 黑尾母黄羊.

сартай *ᠰᠢᠷᠲᠠᠢ* [形] 参见 сарт: ~ зээрд морь (牧) 额白枣红马; ~ хараалай 白腰燕鸥.

сартайлгах *ᠰᠢᠷᠲᠠᠢᠯᠭᠢᠬᠤ* [动] сартайх 的使动态.

сартайх *ᠰᠢᠷᠲᠠᠢᠬᠤ* [动] 长成朝天鼻, 翻鼻孔, 鼻孔长宽大.

сартайчих *ᠰᠢᠷᠲᠠᠢᠴᠢᠬᠤ* [动] сартайх 的完成体.

саргалзах *ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠢᠬᠤ* [动] 参见 сартганах.

саргалзуулах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] саргалзах 的使动态。

сартан **ᠰᠢᠷᠲᠠᠨ** [形] ① 参见 сартгар; ② 耸起的, 竖立的。

сартваахь **ᠰᠢᠷᠲᠤᠪᠠᠬᠢ** [名] ① 航海者首领; ② 向导; 领航员。

сартга **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх ① 鼻孔一张一合; ② 朝天鼻孔翕动, 大鼻孔翕动。

сартганах **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 鼻孔一张一合, 鼻孔翕动; ② 朝天鼻孔翻张, 翕动, 大鼻孔翕动。

сартгануулах **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] сартганах 的使动态。

сартгар **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷ** [形] 鼻孔宽大的; 鼻孔朝天的, 猪鼻孔的: ~ хамартай 长着朝天鼻的。

сартгардах **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] (鼻孔等) 张大。

сартгардуу **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 鼻孔很宽大的; 鼻孔过于朝天的。

сартгархан **ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сартгар 的小称。

Сартуул **ᠰᠢᠷᠲᠤᠭᠤᠯ** [名] 沙尔都勒(蒙古族一部族名); 沙尔都勒人。

саруй **ᠰᠢᠷᠦᠢ** [名] 见 сарий。

саруйлгах **ᠰᠢᠷᠦᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] ① саруйх 的使动态; ② 乱写, 乱抹乱画, 草写。

саруйх **ᠰᠢᠷᠦᠢᠬ** [动] 见 сарийх。

саруул **ᠰᠢᠷᠦᠯ** [形] 明亮的, 光明的, 明朗的, 明静的, 晴朗的; 明晰的; 敞亮的: ~ тасалгаа 明亮的房间; ~ зам 光明之路; ~ толь 明亮的镜子; ~ газар 明亮的大地, 敞亮的地方; ~ ухаан 明晰的智慧; дотор ~ болов 心情变得宽舒明朗, 心明。

саруулсах **ᠰᠢᠷᠦᠯᠰᠠᠬ** [动] 变明亮, 变光明。

саруулсгах **ᠰᠢᠷᠦᠯᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] саруулсах 的使动态; 使亮, 照亮: цахилгаан гэрэл гудамж, талбайг ~ 电灯照亮街道和广场。

саруулхан **ᠰᠢᠷᠦᠯᠬᠠᠨ** [形] саруул 的小称, 光明些的, 明亮些的, 较明朗的, 较明静的, 较晴朗的; 较明晰的; 较敞亮的。

сархагнах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠩᠠᠬ** [动] 见 сархганах。

сархагнуулах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠩᠤᠯᠠᠬ** [动] сархагнах 的使动态。

сархад **ᠰᠢᠷᠬᠠᠳ** [名] 酒; 葡萄酒。

сархайлгах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] сархайх 的使动态。

сархайх **ᠰᠢᠷᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 参见 сартайх。

сархалзах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 сартганах。

сархалзуулах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сархалзах 的使动态。

сархганах **ᠰᠢᠷᠬᠠᠩᠠᠬ** [动] 参见 сартганах。

сархгар **ᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 сартгар。

сархгархан **ᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сархгар 的小称。

сархиа **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠ** [形] 参见 сархиаг II。

сархиавч **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠪᠴ** [名] 百叶窗; 天窗。

сархиаг **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭ** I [名] (植) 多孔蘑菇。

сархиаг **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭ** II [形·名] ① 坎坷不平的, 高低不平的, 崎岖的(地方); ② 多孔的, 多窟窿的: ~ болгох 弄出很多孔; ③ 不良的土地; ④ (地) 崎岖地。

сархиагт **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭᠲ** [形] 凹凸不平的; 崎岖的。

сархиагах **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭᠠᠬ** [动] 出孔, 出窟窿。

сархийх **ᠰᠢᠷᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 沙啦沙啦响, 沙沙响, 刷刷响; ② (液体) 骤然喷溅出来。

сархиаг **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭ** [名·形] ① (解) 蜂巢胃; ② 蜂房, 蜂巢: зөгийн ~ 蜂房, 蜂巢; ③ 多孔的, 多窟窿: ~ болтол нь буудаж орхисон байв 被枪弹打得尽是窟窿; ◇ ~ өвч (植) 亚麻芥属。

сархиагдуу **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形] 多孔的, 多窟窿的。

сархиаглах **ᠰᠢᠷᠬᠢᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] (蜜蜂) 建蜂房, 建蜂巢。

сархирал **ᠰᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠯ** 见 ~ өөш 旋网。

сархитгана **ᠰᠢᠷᠬᠢᠲᠠᠭᠠᠨᠠ** [名] (动) 普通田鼠。

сархьдах **ᠰᠢᠷᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] 变雪盲。

сарцин **ᠰᠢᠷᠴᠢᠨ** [名] (植) 八叠球菌属。

сарчганах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (薄细物) 不断移动, 翻动, 沙沙翻动, 沙啦沙啦响动。

сарчгануулах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сарчганах 的使动态。

сарчгар **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 薄的, 薄细的: ~ хальс 薄壳, 薄皮; ② 沙沙响的; 沙啦沙啦响的: цаас шиг ~ ① 像纸一样薄的; ② 像纸一样沙沙响的。

сарчгардуу **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 сарчгар。

сарчгархан **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сарчгар 的小称。

сарчигнах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 沙沙响, 沙啦沙啦响。

сарчигнуулах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сарчигнах 的使动态。

сарчигнуур **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠤᠷ** [形] 沙沙响的, 沙啦沙啦响的。

сарчийлгах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] сарчийх 的使动态。

сарчийх **ᠰᠢᠷᠴᠢᠢᠬ** [动] 变薄, 变薄细。

сарчилзах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 сарчганах。

сарчис **ᠰᠢᠷᠴᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 сарчилзах。

сарчлах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] (医) 梦游。

сарьдаг **ᠰᠢᠷᠢᠳᠠᠭ** I [名] 终年积雪的高山, 雪山: ~ уул 终年积雪的高山; сарьдгийн бүс 雪山地带; сарьдгийн дэнж 裸阶地; сарьдгийн мөс 粒雪, 雪冰。

сарьдаг **ᠰᠢᠷᠢᠳᠠᠭ** II [形] 不耐久的, 无耐性的, 性浮的, 不踏实的。

сарьс (ан) **ᠰᠢᠷᠢᠰ** [名] ① 膜; (水禽之) 蹼: галууны хөлийн ~ 蹼; ~ ан хэлбэлзэл 膜片振动; ~ ан цүлхэн 膜壶腹; ~ ны митохондри 膜粒线体; ~ ны нөхөөс 皮瓣; ~ ны хөдөлгөөн 膜振动; ② 股子皮, 油皮, 半熟皮; ◇ цагаан ~ 羊皮纸; ③ (狗、猫等的) 面皮: ~ ан хамар (狗、猫) 的鼻子尖; ④ (电) 振动片。

сарьсаахай **ᠰᠢᠷᠢᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] (动) 长翼蝠(属)。

сарьсан **ᠰᠢᠷᠢᠰᠠᠨ** 见 ~ багваахай (动) 蝙蝠; 雏蝙蝠类。

сарьсанцар **ᠰᠢᠷᠢᠰᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] (动) 小蝙蝠。

сарьслах **ᠰᠢᠷᠢᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] ① 鞣制股子皮, 鞣制油皮, 鞣制半熟皮革; ② 用油皮制物品, 包油皮: гутал ~ 在靴上包油皮; ③ (转) 消瘦, 憔悴。

сарьслуулах **ᠰᠢᠷᠢᠰᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сарьслах 的使动态。

сарьстай **ᠰᠢᠷᠢᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] ① 膜的, 膜状的; ② 有蹼的。

сатаарах **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 分心, 精神不集中, 漫不经心, 不留心。

сателлит **ᠰᠠᠲᠡᠯᠢᠯᠢᠲ** [名] ① 附庸(国), 仆从(国); ② 卫星。

сатин **ᠰᠠᠲᠢᠨ** [名] 假缎子, 缎纹布, 丝光布: хөх ~ дээл 蓝丝光布衣服。

сатиндах **ᠰᠠᠲᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] ① 使有光泽; ② (纺) 轧光。

саун **ᠰᠠᠭᠤᠨ** [名] 沙龙。

сафранин **ᠰᠠᠫᠤᠷᠠᠨᠢᠨ** [名] 番红(染料), (碱性) 藏红。

сафьян **ᠰᠠᠫᠤᠶᠠᠨ** [名] 精制的山羊皮, 上等山羊革。

сах **ᠰᠠᠬ** [名] (射) 骰子箭。

сахайх **ᠰᠠᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 显得毛茸茸, 毛发蓬乱, 毛发茂盛; ② (鸟禽怒时) 羽毛竖起。

сахал **ᠰᠠᠬᠠᠯ** I [名] ① 胡子, 须: ооч ~, нахай ~ 唇下洼处的胡须; ~ тавих 留胡须; ширвий хар ~ тай 留有小黑胡子的; эрүүндээ ~ тай 有髯须的; битүү ~ 连鬓胡; ямаан ~ 山羊胡; ~ хусыхын эрүүл ахуй 刮胡卫生; сахлын нойтон саван 刮胡膏; ◇ ~ үс, ~ самбай 胡子, 胡须; ② (植物的) 卷须, 蔓; 芒: буудайн ~ 麦芒; сонгинын ~ 葱须; хүн орхоодойн ~ 人参须。

сахал **ᠰᠠᠬᠠᠯ** II [名] (植) ① 莎草; ② 乌拉草; ③ 糜草; ◇ ~ бичин (动) 裸然(长尾猿)。

сахалгүй **ᠰᠠᠬᠠᠯᠭᠡᠢ** [形] 无胡子的, 无胡须的。

сахалгүйтэн **ᠰᠠᠬᠠᠯᠭᠡᠢᠲᠡᠨ** [名] 原尾目: ~ шавьж 原尾目昆虫。

сахалдах **ᠰᠠᠬᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 抓胡须, 揪胡须。

сахалдуулах **ᠰᠢᠬᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сахалдах 的使动态.

сахаллаг **ᠰᠢᠬᠠᠯᠯᠠᠭ** [形] 大胡子的, 长满胡须的.

сахалт **ᠰᠢᠬᠠᠯᠲ** [形] 长大胡子的, 有胡须的, 虬髯的: ~ хүн 长着大胡子的人; ◇ ~ **цохор** (хорхой) <动> 箭杆虫; ~ **бэг-ваатар** <动> 雄泉; ~ **яраалж** <动> 斑鱼; ~ **тоодог** <动> 雄野鸭; ~ **хөх бух** <动> 大绒毛山雀.

сахалтай **ᠰᠢᠬᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 有胡须的, 长大胡子的.

сахар **ᠰᠠᠬᠠᠷ** [名] 糖.

сахарин **ᠰᠠᠬᠠᠷᠢᠨ** [名] 糖精.

сахароз **ᠰᠠᠬᠠᠷᠣᠵ** [名] 蔗糖.

сахдах **ᠰᠠᠬᠳᠠᠬ** [动] 射箭于箭.

сахиа **ᠰᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠ** I [名] 巫婆的戒律.

сахиа **ᠰᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠ** II [名] 参见 сахиул.

сахигч **ᠰᠠᠬᠢᠭᠴ** [名] 守护者, 看守者, 维护者, 警卫, 卫兵, 看门人.

сахизнах **ᠰᠠᠬᠢᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] сахих 的短暂体.

сахил **ᠰᠠᠬᠢᠯ** [名] ①起誓, 誓约; 操守; ②<宗> 戒律, 戒约; ~ хүртэх 受戒, 出家; ~ алдах 破戒; 违犯誓约; 破坏纪律; ~ санваартан 僧侣; ◇ ~ **санваар** 戒律; 誓约; ③纪律, 风纪, 规章.

сахилга **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 纪律, 风纪; 规章; ~ журам 规章; цэргийн ~ бат 军队纪律; сургуулийн ~ бат 校纪, 校规; хөдөлмөрийн ~ бат 劳动纪律; ~ батын шийтгэл 纪律处分; ~ алдах 违犯纪律; ~ батын гяндан, сахилгын гяндан 禁闭室; сахилгын гянданд хорих 关禁闭; сахилгын кар 纪律制裁; 禁闭; ~ бат зөрчих 违犯纪律; ~ батыг гажуудуулах 违犯纪律, 破坏纪律; ~ батын комисс 纪律委员会; ~ батын ял 纪律惩处; ~ сахих 遵守纪律; сахилгын дүрэм 纪律条令; сахилгын шорон 禁闭室, 拘留室; ~ бат 纪律.

сахилгагүй **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠢ** [形] 不守纪律的,

不守法规的; 无纪律的, 无法规的.

сахилгагүйдэх **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠢᠳᠡᠬ** [动] 参见 сахилгагүйтэх.

сахилгагүйтэх **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠢᠲᠡᠬ** [动] 变得无纪律.

сахилгагүйчүүд **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠢᠴᠦᠭᠦᠳ** [名] 无纪律者.

сахилгажих **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠵᠢᠬ** [动] 纪律化, 遵守纪律, 循规蹈矩.

сахилгажуулах **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сахилгажих 的使动态.

сахилгажигцаах **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠵᠢᠭᠢᠴᠠᠬ** [动] сахилгажих 的众动态.

сахилгатай **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 守纪律的, 有纪律的, 有法规的.

сахилгатагч **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠲᠠᠭᠴ** [名] 参见 сахилгач.

сахилгач **ᠰᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠴ** [名] 守纪律者, 纪律性.

сахилт **ᠰᠠᠬᠢᠯᠲ** [名] 参见 сахил.

сахилтай **ᠰᠠᠬᠢᠯᠲᠠᠢ** [形] 发誓的, 有戒律的.

сахилтан **ᠰᠠᠬᠢᠯᠲᠠᠨ** [名] ①<宗> 受戒者; ②纪律性强者, 守纪律者.

сахилцах **ᠰᠠᠬᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] сахих 的共动态.

сахиул **ᠰᠠᠬᠢᠭᠤᠯ** [名] 看守者, 守护者, 卫兵, 警卫, 看门人, 看护; ~ ын эмч 值班大夫.

сахиулах **ᠰᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сахих 的使动态.

сахиулсан **ᠰᠠᠬᠢᠭᠤᠯᠰᠠᠨ** [名] <宗> ①守神, 守护神; 神祇; 护法; номын ~ 宗教守护神; ~ тэнгэр 安琪儿, 天使; ②护身符, 护符.

сахиус **ᠰᠠᠬᠢᠭᠤᠰ** [名] <宗> 护身, 护身符, 避邪符; ~ зүүх 佩护身符; ~ даллах <宗> 叫魂, 招魂.

сахиуст **ᠰᠠᠬᠢᠭᠤᠰᠲ** [形] 有护符的, 有护身符的.

сахих **ᠰᠠᠬᠢᠬ** [动] ①卫护, 防守, 看守, 守, 守护, 护卫, 维护; ~ н хамгаалах 保护, 保卫, 护卫; ард түмний эрүүл мэндийг ~ н хамгаалах явдал 人民的保健事业; хууль ~ байгууллага <法> 检察机关, 法制机关; гэр ~ 守家, 看家;

гэрийн мухар ~ 守住家门不出去; зам ~ 护路; үүд ~ 看门, 守门; өвчтөнийг ~ 看守病人; тарвага ~ 守在洞口捉旱獭; ②守, 遵守, 保持; хэв журам ~ 遵守规章制度, 维护秩序; төвийг ~ 遵守中立, 保持中立; сахилга бат ~ 遵守纪律; 维护法纪; санваар ~ (宗)守戒; төлөвийг ~ 保持端庄稳重, 矜持.

сахицгаах ^{ᠰᠢᠬᠢᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] сахих 的众动态.

сахлга ^{ᠰᠢᠬᠯᠭ᠎ᠠ} [形] 浓的, 浓密的; 繁茂的; ~ ногоо 浓密的草; ~ үс 厚密的毛发; 长毛发; ~ дэглий <动> 池鹭属; ~ хим <植> 长柔毛紫菀; ~ холхуус <植> 绒毛草; ~ хялгана <植> 厚叶针茅; ~ цэлмэнт бүрхэвч 轻软绒毛膜; ~ цэмбэ 栽绒, 假獭绒.

сахлагдуу ^{ᠰᠢᠬᠯᠠᠭᠳᠤᠭᠤ} [形] ①很浓的; ②多毛的; 毛很长的.

сахлагхан ^{ᠰᠢᠬᠯᠠᠭᠬᠠᠨ} [形] ①较浓的, 较浓密的; 较繁茂的; ②毛较多的; 毛较长的.

сахлархуу ^{ᠰᠢᠬᠯᠠᠷᠬᠤᠭᠤ} [形] ①大胡子的, 长满胡须的; ②胡子状的, 胡须式的.

сахлах ^{ᠰᠢᠬᠯᠠᠬ} [动] 抓住胡子, 揪住胡子.

сахрах ^{ᠰᠢᠬᠷᠠᠬ} [动] 涌涨; 起泡沫.

сахруулах ^{ᠰᠢᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сахрах 的使动态.

сахуйх ^{ᠰᠢᠬᠤᠢᠬ} [动] ①毛发蓬乱, 毛发倒竖, 怒发冲冠; ②(鸡等)竖毛张翅挠地.

сахуу ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤ} [名] <医> ①鼻疽; адууны ~ 马鼻疽; ②白喉病; хоолойн ~ 白喉; ~ гийн бах 白喉咽峡炎; ~ гийн мэдрэлтэс 白喉性多神经炎; ~ гийн өнгөр 白喉舌苔; ~ гийн сахуулай 白喉格鲁布; ~ гийн үрэвсэл 白喉性炎症; ~ гийн хоргүйсүүр 白喉类毒素; ~ гийн хордлого 白喉中毒.

сахуулай ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠢ} [名] <医> 假膜性喉炎.

сахуурах ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ} [动] 参见 сахуутах.

сахуут ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠲ} [形] 白喉的; ~ үрэвсэл <医> 白喉性炎症.

сахуутай ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠲᠠᠢ} [形] 患鼻疽病的.

сахуутах ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠲᠠᠬ} [动] <医> ①生鼻疽病; ②生白喉病.

сахуутуулах ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сахуутах 的使动态.

сахуутчих ^{ᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠲᠢᠬ} [动] сахуутах 的完成体.

сац ^{ᠰᠠᠴ} [副] …的同时, 马上, 当即, 即刻, …就…; хүрээд ~ 一到就…; 到…的, 同时; ирээд ~ 一来马上就…, 来到…的同时.

сацаг ^{ᠰᠠᠴᠠᠭ} [名] ①纓子, 穗儿, 流苏; ②刘海儿.

сацагдах ^{ᠰᠠᠴᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] ①сацах 的被动态; ②做纓子; 放刘海儿.

сацал ^{ᠰᠠᠴᠠᠯ} [名] 见 цацал.

сацаль ^{ᠰᠠᠴᠠᠯ} [名] 见 сацал.

сацах ^{ᠰᠠᠴᠠᠬ} [动] 见 цацах.

сацлагдах ^{ᠰᠠᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] сацлах I 的被动态.

сацлал ^{ᠰᠠᠴᠯᠠᠯ} [名] 分散, 散布; 喷洒.

сацлах ^{ᠰᠠᠴᠯᠠᠬ} I [动] сацах 的多次体.

сацлах ^{ᠰᠠᠴᠯᠠᠬ} II [动] 一样作, 使平均, 使平等, 平等对待.

сацлуулах ^{ᠰᠠᠴᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] сацлах I 的使动态.

сацраг ^{ᠰᠠᠴᠷᠠᠭ} [名] 参见 цацраг.

сацрагт ^{ᠰᠠᠴᠷᠠᠭᠲ} [形] ①闪闪发光的; ②辐射的, 放射性的.

сацрал(т) ^{ᠰᠠᠴᠷᠠᠯ} [名] 辐射, 放射.

сацрах ^{ᠰᠠᠴᠷᠠᠬ} [动] 参见 цацах.

сацруулах ^{ᠰᠠᠴᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сацрах 的使动态.

сацуу ^{ᠰᠠᠴᠤᠭᠤ} [形] 参见 чацуу.

сацуул ^{ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠯ} [名] 播散机, 播种机; үр сацах ~ 播种机.

сацуулагдах ^{ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] сацуулах 的被动态.

сацуулал ^{ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠯ} [名] 均等, 同等, 平等; 对比, 对照.

сацуулах ^{ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ①сацах 的使动态; ②对比, 比较; 比高低, 比高矮; 使平均; ~ ж үзэх 对照, 比较.

сацуур **ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 цацуур.

сацуухай **ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠬᠠᠢ** [名]〈动〉红腹锦鸡之别名.

сацуухан **ᠰᠠᠴᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] сацуу 的小称; 稍平均的, 稍相等的.

сацних **ᠰᠠᠴᠤᠨᠢᠬ** [动] ① сацах 的多次体; ② сацах 的完成体.

сачий **ᠰᠠᠴᠢᠶ** [名] 能力.

саюу **ᠰᠠᠶᠤᠭᠤ** [形] 食素的(天性): ~ хүн 天生食素的人.

сая **ᠰᠠᠶ** I [数] 百万: олон ~ хүн хувьсгалын төлөө тэмцэж байна 千百万人在为革命而斗争; ~ ны бэлтэн 百万富翁.

сая(н) **ᠰᠠᠶ(н)** II [副] 刚才, 刚刚, 不久前: ~ ирэв 刚来; тун ~ 刚才, 刚刚; ~ тугаар 刚刚, 最近; ~ наас 最近以来, 从不久前; ~ саасан сүү 鲜奶; ~ төрсөн хүүхдийн өрөө 新生婴儿室.

саяад **ᠰᠠᠶᠠᠳ** [数] 一百万左右.

саявтар **ᠰᠠᠶᠠᠲᠠᠷ** [副] 刚才, 刚刚, 不久之前: ~ хотод ирсэн хүн 刚来城里的人; ~ бороо орсон бололтой газар 似乎是才下过雨的地方; ~ өнгөрсөн цаг 〈语〉方过时.

саявтархан **ᠰᠠᠶᠠᠲᠠᠷᠬᠠᠨ** [副] саявтар 的小称.

саяг **ᠰᠠᠶᠠᠭ** [名] (马的)小走, 小步快走.

саяглах **ᠰᠠᠶᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] (马)小走, 小步快走.

саядаа **ᠰᠠᠶᠠᠳᠠᠭᠠ** [副] 在刚才, 在不久前, 在最近.

саят **ᠰᠠᠶᠠᠲ** [数] 百万的: гучин ~ метр даавуу 三百万米布.

саятан **ᠰᠠᠶᠠᠲᠠᠨ** [名] ① 百万富翁, 大富豪: ~ хамтрал 极富裕的集体农庄; ~ хөрөнгөтөн 百万富翁; ② 有百万…的人; 百万公里安全行车者; тээврийн ~ 百万公里安全运输者.

саях **ᠰᠠᠶᠠᠬ** [形] 刚才的, 不久前的.

саяхан **ᠰᠠᠶᠠᠬᠠᠨ** [副] сая II 的小称; 刚才, 刚不久, 刚刚, 不久前: ~ би түүнтэй

дайралдав 刚才我遇见了他; тун ~ энд байсан 刚才还在这里; ~ төрсөн хүүхэд 新生婴儿.

свеча **ᠰᠡᠪᠴᠢᠠ** [名] (汽车的)电极.

сейсм **ᠰᠡᠢᠰᠢᠮ** [名]〈地〉地震; 地震现象.

сейсмограф **ᠰᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠭᠠᠫᠤ** [名]〈地〉地震仪.

сейсмографи **ᠰᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠭᠢ** [名]〈地〉① 地震学; ② 震波图.

сейсмологи **ᠰᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠭᠢ** [名] 地震学.

сейсмометр **ᠰᠡᠢᠰᠢᠮᠠᠭᠢ** [名] 地震计, 测震表.

сейф **ᠰᠡᠢᠮᠠ** [名] 保险柜, 保险箱; 保险库: мөнгөний ~ 钱箱, 保险柜.

секанс **ᠰᠡᠬᠠᠨᠰ** [名]〈数〉正割.

секретин **ᠰᠡᠬᠢᠷᠢᠨ** [名]〈生〉① 分泌素; ② 肠促胰激素.

секс **ᠰᠡᠬᠢᠰ** [名] 性, 淫欲, 色情.

сексолог **ᠰᠡᠬᠢᠰᠠᠯᠠᠭ** [名] 性学.

сексологич **ᠰᠡᠬᠢᠰᠠᠯᠠᠭᠢ** [名] 性病学家.

сектант **ᠰᠡᠬᠢᠰᠠᠨᠲ** [名] ① 教派信徒; ② 宗派主义.

сектантство **ᠰᠡᠬᠢᠰᠠᠨᠲᠤᠰᠤᠬᠤ** [名] ① 教派性; ② 宗派主义.

сектор **ᠰᠡᠬᠢᠲᠣᠷ** [形] ①〈数〉扇形; 〈技〉扇形片(盘, 板, 轮); 月牙板; ② 扇面, 扇形区, 扇形部分; 〈军〉扇面战区, 地境, 扇面队形: ~ ын жишиг 扇形图; ③ 部门, 部分; 经济成分: ~ ын эрхлэгч (研究所级的)部主任.

секунд **ᠰᠡᠬᠢᠨᠳ** [量] ① 秒; 片刻, 瞬间: ~ хэмжүүр 跑表; ② (地理之)秒(一度之360分之一).

секундомер **ᠰᠡᠬᠢᠨᠳᠠᠮᠣᠮᠣᠷ** [名] 秒表, 跑表.

секц **ᠰᠡᠬᠢᠨ** [名] ① 部, 分部, 组; ② (组成整体的)部分, 段, 节; 分区; 〈技〉元件; (建筑)单元.

секцийнхэн **ᠰᠡᠬᠢᠨ** **ᠬᠡᠨ** [名] 组员.

селекц **ᠰᠡᠬᠢᠨᠴᠢ** [名] 育种(学), 选种.

селен **ᠰᠡᠯᠡᠨ** [名] 硒: ~ - зэст хар тугалга 硒铜铅矿; ~ мөнгөн уст хар тугалга 硒铅汞矿.

селент **ᠰᠡᠯᠡᠨᠲᠦ** [形] 硒的; 含硒的: ~ мөнгө 硒银矿; ~ мөнгөн ус 灰硒汞; ~ теллур 硒碲; ~ ус төрөгч 氢硒; ~ хар тулгалга 硒铅矿; ~ хүхэр 硒硫磺。

семестр **ᠰᠡᠮᠡᠰᠲᠦᠷ** [名] 学期。

семинар **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷ** [名] ① 研究班, 实习班, 讲习班, 进修班, 短期训期练班; багш нарын ~ 教师讲习班, 教师短训练班; ② 实习课, 课堂讨论: ~ ын хичээл 实习课, 课堂讨论课; ~ өх 指导课堂讨论。

семинарлах **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 开研究班(实习班, 进修班, 讲习班, 短期训练班); ② 进行实习课(课堂讨论)。

семинардуулах **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] семинарлах 的使动态。

семинарчлал **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] семинарчлах 的名词。

семинарчлах **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 семинарлах。

семинологи **ᠰᠡᠮᠢᠨᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭ** [名] 闪语学。

семигч **ᠰᠡᠮᠢᠨᠴᠢ** [名] 闪语学家。

сенат **ᠰᠡᠨᠠᠲ** [名] ① 参议院, 上议院; ② (古罗马的) 元老院。

сенатч(ин) **ᠰᠡᠨᠠᠲᠴ(ИН)** [名] 参议员, 上议员。

сентиментализм **ᠰᠡᠨᠲᠢᠮᠡᠨᠲᠠᠯᠢЗМ** [名] 感伤主义。

сервант **ᠰᠡᠷᠠᠮᠠᠨᠲ** [名] 小碗橱, 餐具橱。

сери **ᠰᠡᠷᠢ** [量] 一组, 一套; 一批。

серологи **ᠰᠡᠷᠠᠯᠠᠭ** [名] (医) 血清学。

серпазил **ᠰᠡᠷᠠᠯᠢЗ** [名] (医) 寿比安(蛇根草除剂)。

серпентин **ᠰᠡᠷᠠᠮᠠᠨᠲᠢᠨ** [名] 蛇纹石。

сестра **ᠰᠡᠰᠲᠦᠷᠠ** [名] 护士, 看护。

сетк **ᠰᠡᠲᠦᠬ** [名] ① 网子; ② 网格线, 方格线; ③ 表格, 表。

сеть **ᠰᠡᠲᠦ** [名] ① 网; ② (电) 网(络), 线路(网)。

сибирк **ᠰᠢᠪᠢᠷᠬ** [名] “西比尔卡”上衣(单领有褶的细腰短上衣)。

сигар **ᠰᠢᠭᠠᠷ** [名] 雪茄烟。

сигилляри **ᠰᠢᠭᠢᠯᠢᠶᠠᠷᠢ** [名] 封印木(属)。

сигнал **ᠰᠢᠭᠢᠨᠠᠯ** [名] ① 信号, 信息; 号志, 符号; 旗语, 手势; 信号机: ~ дохио 信号, 信息; 号志; ② (技) 喇叭。

сигналдах **ᠰᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 发信号, 汽车鸣喇叭。

сигуа **ᠰᠢᠭᠤᠠ** [名] (植) 西瓜。

сиен **ᠰᠢᠡᠨ** [名] (矿) 黄土, 赭土, 富铁黄土。

сиенит **ᠰᠢᠡᠨᠢᠲ** [名] (矿) 正长岩: ~ буржин 正长花岗岩; ~ дацит 正长石英岩; ~ занар 正长片岩; ~ порфир 正长斑岩。

сийвэн **ᠰᠢᠶᠦᠪᠦᠨ** [名] 原生质, 原浆: ~ ойролцоох 副质, 副浆; ~ сэлбэх 血浆输入。

сийвэнгүүрэнцэр **ᠰᠢᠶᠦᠪᠦᠨᠭᠦᠦᠷᠦᠨᠴᠡᠷ** [形] 原生质的, 由原生质构成的。

сийвэнлэг **ᠰᠢᠶᠦᠪᠦᠨᠯᠡᠭ** [形] 原生质的: ~ бие 原生质体; ~ одон эс 原生质性星形细胞; ~ туслах эд 原生质性胶质; ~ холбогдос 原生质含胞体。

сийгүүлэх **ᠰᠢᠶᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сийгэх 的使动态。

сийгэх **ᠰᠢᠶᠦᠭᠡᠬ** [动] 吹进, 钻进, 穿过: цонхоор салхи сийгж байна 风从窗户里吹进来; утаа ~ 烟钻进。

сийлбэр **ᠰᠢᠶᠢᠯᠪᠡᠷ** [名] 雕刻, 雕纹, 雕花; 镌刻, 木刻, 版画: ~ тэй ширээ 雕花桌, 雕刻桌; ~ тэй хутга 有雕花的刀; ~ ийн багаж 雕刻工具; ~ ийн давхарга 雕刻层; ~ ийн танхим 雕版所; ~ ийн үзэг (зүү) 雕刻用针; ~ ийн хутга 雕刻刀; ~ ийн цийдмэг 刻版乳剂。

сийлбэрлүүлэх **ᠰᠢᠶᠢᠯᠪᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сийлбэрлэх 的使动态。

сийлбэрлэгдэх **ᠰᠢᠶᠢᠯᠪᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] сийлбэрлэх 的被动态。

сийлбэрлэх **ᠰᠢᠶᠢᠯᠪᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 雕刻; 镌刻; 雕版; 刻削: шатар ~ 雕刻棋子; хээ угалз ~ 雕刻图案; ~ арга 雕刻法; ~ суурь машин 雕刻机。

сийлбэрт **ᠰᠢᠶᠢᠯᠪᠡᠷᠲᠦ** [形] 雕刻的, 有雕纹的, 有雕花的; 镌刻的, 木刻的, 刻削的, 版画

的。

сийлбэртэй **сийлбэртэй** [形] 参见 сийлбэрт.

сийлбэрч(ин) **сийлбэрч** [名] 雕刻工, 雕刻家; 铸版工; 木刻家, 版画家。

сийлгэ **сийлгэ** [名] 雕刻。

сийлгэт **сийлгэт** [形] 雕刻的, 刻上的。

сийлгэх **сийлгэх** [动] сийлэх 的使动态。

сийлмэл **сийлмэл** [形·名] 雕刻的; 雕刻品:
~ зураг 版画; ~ хөрөг 雕像。

сийлүүлэх **сийлүүлэх** [动] сийлэх 的使动态。

сийлүүр **сийлүүр** [名] 雕刻刀, 刻刀, 鏊刀。

сийлцгээх **сийлцгээх** [动] сийлэх 的众动态。

сийлчих **сийлчих** [动] сийлэх 的多次体。

сийлэгч **сийлэгч** [名] 雕刻工, 雕刻家; 铸版工; 刻字匠, 木刻家, 版画家。

сийлэлцэх **сийлэлцэх** [动] сийлэх 的共动态。

сийлэх **сийлэх** [动] ① 雕刻; 铸刻, 铸版; 刻削, 刻成深痕; үсэг ~ 刻字; бар ~ 刻版; хэв ~ 铸版, 铸插图, 刻模子; модон дээр ~ 用木头雕刻, 木刻; ② 削, 切削: мах ~ 削肉; ◇ ухаан ~ 敏锐, 敏感。

сийлээс **сийлээс** [名] 版画, 印版画, 木刻。

сиймбий **сиймбий** [名] (植) 水藻。

сиймгий **сиймгий** [形] ① (织品) 稀疏的, 稀薄的; ② 细眯的, 眯缝的, 乜斜的(眼睛)。

сиймгийлэх **сиймгийлэх** [动] ① 变稀薄; ② 眯缝, 乜斜。

сиймгэр **сиймгэр** [形] ① 稀疏的, 稀薄的(多指纺织品); ② 极薄的, 薄薄的; ③ 眯细眼的。

сиймийлгэх **сиймийлгэх** [动] сиймийх 的使动态。

сиймийх **сиймийх** [动] ① 变稀疏, 变稀薄(多指纺织品); ② 变得极薄; ③ 眼眯缝起来。

сиймхий **сиймхий** [形·名] ① 稀疏的, 稀薄的, 薄薄的; 稀松的, 质量差的(多指纺织品): ~ торго 稀薄的绸子; ~ оймс 丝袜; ~ бес 稀疏的布料; 冷布, 窗纱; ② 空

隙, 缝隙, 空档, 间隔, 网眼, 格孔: хавирганы ~ 肋骨空; шүдний ~ 牙缝; ойн ~ 林间空地; ~ алтан цэгцүүхэй (植) 黑点叶金丝桃; ③ (转) 空子, 时机; 薄弱处, 虚弱处: биеийн ~ газар 身上最脆弱的地方(如怕痒处等); ~ гий нь тааруулах (转) 找良机; 乘其虚弱。

сиймхийдүүлэх **сиймхийдүүлэх** [动] сиймхийдэх 的使动态; ① 弄得十分稀疏, 做得十分薄; ② (转) 找到良机, 乘其虚弱, 钻空子。

сиймхийдэх **сиймхийдэх** [动] ① 变得十分稀疏, 变十分稀薄; ② (转) 遇上良机, 乘其虚弱, 碰上空子。

сиймхийлэг **сиймхийлэг** [形] 稀疏的, 稀薄的; ◇ алтан ~ цэцэг 石松花。

сиймхийлэх **сиймхийлэх** [动] 参见 сиймхийдэх。

сиймхийрэх **сиймхийрэх** [动] 变稀疏, 变稀薄, 变很薄。

сиймхийшил **сиймхийшил** [名] 孔隙率, 孔隙度。

сиймэлзүүлэх **сиймэлзүүлэх** [动] 眼眯缝起来。

сийнэг **сийнэг** [名] (动) 两岁山羊。

сийргэр **сийргэр** [形] 有空隙的, 不严实的。

сийрс(эн) **сийрс** [名] 席子, 草席, 草编物品: ~эн малгай 草帽; ~эн дэвсгэр 草垫子。

сийрүүлгэх **сийрүүлгэх** [动] сийрүүлэх 的使动态。

сийрүүдүүр **сийрүүдүүр** [名] 中耕机。

сийрүүлэг **сийрүүлэг** [名] ① (农) 中耕; ② 誊清, 缮清。

сийрүүлэгч **сийрүүлэгч** [名] 松土机。

сийрүүлэх **сийрүүлэх** [动] сийрэх 的使动态; ① 打散, 分割, 冲开, 弄稀; агаарыг ~ 冲开大气, 击空; мах ~ 割肉条(以晒干); ② 誊清, 缮写, 缮清: бичиг ~ 誊清, 缮写, 缮清; ~сэн баримт 誊清的文件; ~н бичих 誊清, 清抄; ~н бичих данс 清抄的目录, 誊清的目录; ~н бичсэн хувь 誊清本, 清抄本; ③ (农) 中耕。

- сийрүүхэн** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形]较稀的, 稀薄的.
- сийрхий** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠬᠢ** [名] (肺部等的) 空洞: ~ бие 海绵体; ~ биеийн хүйтэн 淋病海绵体炎; ~ хонгил 海绵窦; ~ н хоорондох урд хойт араагуур 海绵体间前后动脉; ~ н туншлаг судгар 海绵体淋巴管瘤.
- сийрэг** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭ** I [形]稀疏的, 稀薄的; 分散的, 散开的: ~ болгох 打散, 弄稀疏, 切割开来; хүмүүс ~ нутаглах 人们散居着; ~ шүд 稀疏的牙齿; ~ бичих 写清楚, 缮写; ~ нэхдэс 海绵组织; ~ ойт билчээр 疏林牧场; ~ ойт сөөгт билчээр 灌木疏林牧场; ~ ойтой ус хальдаг билчээр 疏林水淹牧场.
- сийрэг** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭ** II [形]有理智的, 冷静沉着的, 胸有成竹的: ~ ажиллах 冷静沉着地工作.
- сийрэгдэх** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动]变得稀疏, 变得稀薄; 四散开, 分散开.
- сийрэгжилт** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠲᠤ** [名]稀疏; 分散.
- сийрэгжих** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠡ** [动]变稀疏, 变稀薄; 变分散; 疏散开: ажил ~ 工作稀少, 工作空闲; шүд ~ 牙齿脱稀.
- сийрэгжүүлэх** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сийрэгжих的使动态.
- сийрэгхэн** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠬᠡᠨ** [形]сийрэг的小称: ①较稀疏的, 较稀薄的; 较分散的, 较疏散的; ②较明智的, 较冷静沉着的.
- сийрэгших** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠢᠬᠡ** [动]参见 сийрэгжих.
- сийрэгшүүлэх** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠭᠡᠭᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сийрэгших的使动态.
- сийрэл** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠡᠯ** [名]稀薄, 萧条; 沉郁.
- сийрэх** **ᠰᠢᠶᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]①变稀疏, 变稀薄; 疏散, 稀散, 分散: манан сийрчээ 雾稀散了; үүл ~ 云散; үзэсгэлэнд хүн сийрснээс хойш оров 在展览馆里人稀少之后进去了; хөл ~ 人稀少, 人群疏散, 人群零散; ②开始变干: мах ~ 肉变干; газар ~ 地变干; ③出现空隙, 有缝隙; 有空闲: ажил явдал ~ 工作闲起来.
- сийх** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** I [动]参见 сийрэх; гол хоёр нь ~ ж яваа 牲口牙口变老.

- сийх** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** II [动] (为达到目的而) 奋斗, 努力.
- сийхгүй** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠡᠭᠦᠢ** [形]①不稀薄的, 不稀疏的; 不疏散的, 不分散的; ②什么事都干得出来的, 难以设想的, 难说的人: хэвлэхээ ~ хүн 没法提的人, 什么事都干得出来的人; ③不努力的, 不奋斗的.
- сийчих** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠡ** [动]сийлэх的多次体; ①剁碎, 切碎, 剔碎, 切割; ②细细雕刻.
- сийчлүүлэх** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сийчлэх的使动态.
- сийчлэх** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠡ** [动]①сийчих的多次体; ②剪裁, 剪图案; ③想办法: арга ~ 想办法.
- сийчүүлэх** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сийчих的使动态.
- сийчүүр** **ᠰᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠭᠦᠷ** [名]耕耘机, 中耕机: хөрсний ~ 耕耘机, 中耕机.
- сиккатив** **ᠰᠢᠻᠢᠴᠢᠲᠢᠪ** [名]干燥剂.
- сликат** **ᠰᠡᠯᠢᠴᠢᠲ** [名] (化、矿) 硅酸盐.
- слих** **ᠰᠡᠯᠢᠬᠡ** [动]淘米.
- силлогизм** **ᠰᠢᠯᠯᠣᠭᠢᠵᠢᠮ** [名]三段论(法).
- сульвин** **ᠰᠡᠯᠦᠪᠢᠨ** [名] (矿) 钾盐.
- символизм** **ᠰᠢᠮᠪᠣᠯᠢᠵᠢᠮ** [名] (艺) 象征主义.
- симментал** **ᠰᠢᠮᠡᠨᠲᠠᠯ** [名]西明塔尔种牛.
- симметр** **ᠰᠢᠮᠡᠮᠡᠲᠢᠷ** [名]对称; 均匀; 平衡.
- симпатия** **ᠰᠢᠮᠡᠯᠠᠲᠢᠶ᠋ᠠ** [名]交感(神经)素.
- симпозиум** **ᠰᠢᠮᠡᠯᠠᠲᠢᠶ᠋ᠠᠮ** [名] (学术性的) 讨论会, 座谈会.
- симрэх** **ᠰᠢᠮᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]变稀疏, 显得稀薄.
- симфиз** **ᠰᠢᠮᠢᠹᠢᠵ** [名] (解) 联合.
- симфони** **ᠰᠢᠮᠢᠹᠣᠨᠢ** [名] (乐) 交响乐; 交响; 交织: ~ найрал хөгжим 交响乐; ~ найраглал 交响诗.
- симфонизм** **ᠰᠢᠮᠢᠹᠣᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] (乐) 交响乐艺术.
- синдикализм** **ᠰᠢᠨᠳᠢᠴᠢᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]工团主义.
- синдикат** **ᠰᠢᠨᠳᠢᠴᠢᠲ** [名]辛迪加(资本主义国家的垄断组织之一).
- синтагм** **ᠰᠢᠨᠲᠠᠭᠮ** [名] (语) 结构段; 语段; 音

义段。

синтаксема *ᠰᠢᠨᠲᠠᠬᠤᠰᠡᠮ᠎ᠠ* [名]〈语〉基本句法单位。

синтез *ᠰᠢᠨᠲᠡᠭ* [名]①〈哲〉综合, 综合法; 总结; ②合成(法), 综合(法); ③〈哲〉合题, 合(黑格尔辩证法中的)。

синтезатор *ᠰᠢᠨᠲᠡᠭᠠᠲᠤᠷ* [名]合成器。

синтомицин *ᠰᠢᠨᠲᠣᠮᠢᠴᠢᠨ* [名]〈医〉合霉素:
~ны цийндмэг 合霉素乳剂。

синус *ᠰᠢᠨᠤᠰ* [名]①〈数〉正弦; ②〈解〉窠。

синусит *ᠰᠢᠨᠤᠰᠢᠲ* [名]窠炎。

синусоид *ᠰᠢᠨᠤᠰᠣᠢᠳ* [名]〈数〉正弦曲线: ~ долгион 正弦波; ~ хэмжигдэхүүн 正弦值; ~ын тусгал 正弦投影。

синхронизатор *ᠰᠢᠨᠬᠢᠷᠢᠨᠢᠵᠠᠲᠤᠷ* [名]〈技〉同步器。

синхронизац *ᠰᠢᠨᠬᠢᠷᠢᠨᠢᠵᠠᠴ* [名]〈技〉同步, 协调。

синхротрон *ᠰᠢᠨᠬᠢᠷᠣᠲᠢᠷᠢᠨ* [名]〈技〉同步加速器。

сионизм *ᠰᠢᠶᠠᠨᠢᠵᠢᠮ* [名]锡安主义, 犹太复国主义。

сионист *ᠰᠢᠶᠠᠨᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠢ* [名]锡安主义者, 犹太复国主义者。

сирфид *ᠰᠢᠷᠮᠢᠳ* [名]〈动〉食蚜蝇。

систем *ᠰᠢᠰᠢᠮ* [名]①系统, 体系: коммунист үзэл санааны ~ 共产主义思想体系; зохион байгуулалтын ~ 组织系统, 组织体系; ~ д орох 成为系统; ~ийн онол 系统论; ~ийн дотоод эргэлт 系统内部往来; ②制度, 体制; ③秩序; 方式, 方法, 型式; ④账: ~ийн гадлуурхь бүртгэл 账外核算。

системлүүлэх *ᠰᠢᠰᠢᠮᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] системлэх 的使动态。

системлэх *ᠰᠢᠰᠢᠮᠡᠯᠡᠬ* [动]使成系统, 使成体系; 使成制度, 确立体制, 确立秩序; 按一定型式。

системтэй *ᠰᠢᠰᠢᠮᠡᠲᠡᠢ* [形]有系统的, 有制度的, 有秩序的。

системчлэл *ᠰᠢᠰᠢᠮᠡᠴᠢᠯᠡᠯ* [名]系统化, 制度化。

системчлэх *ᠰᠢᠰᠢᠮᠡᠴᠢᠯᠡᠬ* [动]系统化, 制度化。

сияан *ᠰᠢᠶᠠᠨ* [名]西洋。

скандий *ᠰᠠᠬᠢᠨᠳᠢᠶ* [名]〈化〉钪。

Скандинави *ᠰᠠᠬᠢᠨᠳᠢᠨᠠᠪᠢ* [名]斯堪的纳维亚; 斯堪的纳维亚人。

скарлатин *ᠰᠠᠰᠢᠷᠯᠠᠲᠢᠨ* [名]〈医〉猩红热。

скатер *ᠰᠠᠬᠠᠲᠡᠷ* [名]桌布, 台布。

скатол *ᠰᠠᠬᠠᠲᠤᠯ* [名]粪臭素。

скафандр *ᠰᠠᠬᠠᠹᠠᠨᠳᠢᠷ* [名]①潜水服; ②密闭飞行服。

скептицизм *ᠰᠠᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠳᠠᠰᠢᠴᠢᠮ* [名]怀疑论, 怀疑主义。

скипидар *ᠰᠠᠬᠢᠯᠢᠳᠠᠷ* [名]松节油。

склад *ᠰᠠᠬᠤᠯᠠᠳ* [名]①仓库, 储藏室; 堆栈, 货栈: зэвсгийн ~ 〈军〉武器库, 军械库, 武库; ②储藏, 贮存。

скотом *ᠰᠠᠬᠣᠲᠣᠮ* [名]〈解〉暗点, 盲点。

скрепер *ᠰᠠᠬᠢᠷᠡᠴᠢᠷ* [名]平土机, 铲土机。

скрипка *ᠰᠠᠬᠢᠷᠢᠴᠢᠨᠭ* [名]〈乐〉小提琴。

славжин *ᠰᠠᠯᠠᠵᠢᠨ* [名]参见 славян; ~ монгол бичиг 斯拉夫蒙古文字。

Славян *ᠰᠠᠯᠠᠵᠢᠨ* [名]斯拉夫; ~ бичиг 斯拉夫文字; ~ үг хэллэг 斯拉夫词语; ~ын судлал 斯拉夫学。

славянууд *ᠰᠠᠯᠠᠵᠢᠨᠤᠯᠤᠳ* [名]славян 的复数形式。

славянич *ᠰᠠᠯᠠᠵᠢᠨᠴᠢ* [名]斯拉夫学家。

слесарь *ᠰᠠᠯᠡᠰᠠᠷᠢ* [名]钳工, 锉匠。

слесарьч *ᠰᠠᠯᠡᠰᠠᠷᠢᠴᠢ* [名]钳工, 锉匠, 铁匠。

слив *ᠰᠠᠯᠢᠪ* [名]〈植〉李子, 李子树。

смог *ᠰᠠᠮᠣᠭ* [名]〈城市空气中的〉烟雾。

смола *ᠰᠠᠮᠣᠯᠠ* [名]树脂, 松脂, 焦油。

со *ᠰᠣ* 见 ~ өтөг 〈动〉黑。

сов *ᠰᠣᠪ* [名]〈动〉水獭。

совин *ᠰᠣᠪᠢᠨ* [名]①脉, 神经末梢; ②先兆。

совор *ᠰᠣᠪᠣᠷ* [名]〈动〉薨。

- соврох** **ᠰᠣᠪᠣᠬ** [动] ①鱼贯而行; ②抽纱。
- совс** **ᠰᠣᠪᠰ** [名] 杂醇油: ~ны тос 杂醇油。
- Согд** **ᠰᠣᠭᠳ** [名] 索格狄亚那(中亚细亚古国名, 即中国史籍所称的康居国或粟特国): ~ үсэг 粟特文; ~ улс 粟特国。
- сого** **ᠰᠣᠭᠣ** [名] 见 согоо.
- согог** **ᠰᠣᠭᠣᠭ** [名] ①缺陷, 瑕疵, 毛病, 不足; 过错: ~ той хүн 有缺陷的人; ~ олох ①找毛病, 挑错; ②落毛病, 留缺陷; ~ судлагч 畸形学家; ~ судлал 畸形学, 缺陷学; ~гүй бүтээгдэхүүн 合格产品; ~той зажлах 缺损性嘴嚼; ~той бараа 残品; ~той хувь 残件, 残本; ②伤残, 残疾, 残伤, 疾病: ~ суусан мал 有残疾的牲口。
- согогдох** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] 挑剔, 吹毛求疵。
- согоглох** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠯᠠᠬ** [动] 找错, 挑毛病; 想过错。
- согогрох** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠷᠠᠬ** [动] ①产生缺陷, 出瑕疵, 出毛病, 出过错; ②伤残, 落残疾。
- согогт** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠲ** [形] 有缺陷的; 有残的: ~ бараа 残品, 废品。
- согогтох** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠲᠠᠬ** [动] 参见 согогрох。
- согогтуулах** **ᠰᠣᠭᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] согогтох 的使动态。
- согоо** **ᠰᠣᠭᠣ** [名] <动> 母鹿。
- согоовор** **ᠰᠣᠭᠣᠣᠪᠣᠷ** [名] <植> 雀麦属(无芒荞麦); 大戟。
- согоолин** **ᠰᠣᠭᠣᠣᠯᠢᠨ** [名] <植> 多感子。
- согоц** **ᠰᠣᠭᠣᠴ** [名] <动> 鲈鱼。
- согс** **ᠰᠣᠭᠰ** [名] <植> 冠毛。
- согсгонох** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 蓬松的毛发频频地动。
- согсгонуулах** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] согсгонох 的使动态。
- согсгор** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠭᠣᠷ** [形] ①毛发蓬松的, 毛发蓬乱的; 毛发竖起的: ~ үстэй хүүхэд 毛发蓬松的小孩; ②恼闷的。
- согсгорхон** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] согсгор 的小称。
- согсойлгох** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] согсойх 的使

动态。

- согсойх** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠶᠢᠬ** [动] ①毛发蓬松, 毛发蓬乱; 毛发竖起; гэзэг нь ~ 她的辫子蓬乱着; ②(转)闷坐。
- согсойчих** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] согсойх 的完成体。
- согсолзох** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠯᠵᠠᠬ** [动] (翘起的毛发)频频乱动。
- согсолзуулах** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] согсолзох 的使动态。
- согсоо** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠣ** [名] 顶髻, 脑门髻。
- согсоот** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠣᠲ** [名] <动> 小海雀属: ~ болжмор 凤头白灵; ~ зөгийчин сар 凤头蜂鹰。
- согсор** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠷ** [名] <植> 寄生木: ~ нугас <动> 针尾鸭。
- согсорго** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠷᠭᠣ** [名] 羽毛垫。
- согсосхийх** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠰᠢᠬᠢᠬ** [动] (突然)翘一下: ~н босох 忽起忽坐。
- согсрогдох** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] согсрох 的使动态。
- согсрох** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠷᠠᠬ** [动] ①摇动, 抖动, 抖落; ②施行人工呼吸。
- согсруулах** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] согсрох 的使动态。
- согсуурга** **ᠰᠣᠭᠰᠣᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 见 согсорог。
- согтогчид** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠭᠴᠢᠳ** [名] 喝醉酒的人, 酒鬼, 醉鬼。
- согтонги** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢ** [形] 喝醉的, 陶醉的, 沉醉的, 麻醉的, 如醉如狂的, 醉醺醺的。
- согтонгирох** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] 喝醉, 变醉。
- согтонгуй** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠤᠢ** [形] 有醉意的, 醉醺醺的。
- согтоогч** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠭᠴ** [名] 使人醉的, 使人陶醉的, 麻醉性的, 使人迷恋的; 使中煤气的: ~ унд 麻醉性饮料。
- согтоох** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠭᠠᠬ** [动] согтох 的使动态; 使醉, 灌醉, 使陶醉; 使人迷醉, 使人中煤气: архи ~ 酒使人醉; ~ хий 煤气; ~ наркоз 迷蒙麻醉, 轻麻醉; ~ ундаа 酒精饮料; ~гүй ундаа 非酒精饮料。
- согтох** **ᠰᠣᠭᠲᠣᠬ** [动] ①(юунд-яахад) 喝

醉, 陶醉, 沉醉: архинд ~ 醉酒; согтоолнь уулгах 灌得他酩酊大醉; ② 中煤气: утаанд ~ 中煤气; ③ (转) (юунд-яахад) 沉醉于, 迷恋于: үгэнд ~ 沉醉于辞藻之中.

согтоцгоох ^{ᠰᠣᠭᠲᠣᠴᠭᠣᠬᠤ} [动] согтох 的众动态.

согтуу ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤ} [形] 喝醉的, 沉醉的, 醉醺醺的: ~ хүн 喝醉的人, 醉汉; ~ байхдаа 喝醉的时候; ~ өвс <植> 曼陀罗花, 醉心花.

согтуувтар ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠪᠲᠠᠷ} [形] согтуу 的小称.

согтуулах ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] согтох 的使动态.

согтуурагчид ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠴᠢᠳᠢ} [名] 醉汉, 醉鬼.

согтуурал ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠯ} [名] 狂饮, 酗酒.

согтуурах ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠤ} [动] (юунд-яахад) ① <书> 喝醉, 沉醉, 陶醉: ууж ~ 喝醉; ② 中煤气; ③ (转) (юунд-яахад) 沉醉于, 迷醉于; ④ (转) 麻醉, 受蒙蔽, 痴呆, 发傻, 麻痹.

согтууруулах ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① согтуурах 的使动态; ② 使昏迷, 蒙蔽, 愚弄, 使麻醉: ~ ундаа 含酒精饮料.

согтуурхах ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬᠤ} [动] 发酒疯, 酒后狂暴, 醉醺醺.

согтуурчих ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠬᠢᠬᠢ} [动] согтуурах 的完成体.

согтуухан ^{ᠰᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] согтуу 的小称.

соггчих ^{ᠰᠣᠭᠭᠴᠢᠬᠢ} [动] согтох 的完成体.

согших ^{ᠰᠣᠭᠰᠢᠬᠢ} [动] 忍俊不禁: ~ ннээх 嗤之以鼻, 冷笑, 讥笑.

сод(он) ^{ᠰᠣᠳ(ᠣᠨ)} I [形] 英明的, 杰出的, 突出的, 出色的, 出类拔萃的, 卓越的, 贤明的: ~ мэргэн 英明的, 卓越的, 杰出的, 贤明的; ~ хүн 杰出的人, 卓越的人; ~ он харагдах 出类拔萃, 惹人注目, 突出; ~ он тэмдэг 特征; ~ он юм 与众不同的东西, 超众之处, 特别之处.

сод ^{ᠰᠣᠳ} II [名] ① 翼之竖羽, 飞羽, 大翎; ② 羽箭.

сод(соод) ^{ᠰᠣᠳ(ᠰᠣᠳ)} III [名] <化> 碳酸钠, 苏打, 碱.

содлох ^{ᠰᠣᠳᠯᠠᠬᠤ} I [动] ① 杰出, 突出, 超众, 出类拔萃, 与众不同, 英明, 贤明: тэдний дотор тэр нь аргагүй л содолж байв 他们当中他当然是突出的; ② 特别赏识, 器重, 选拔.

содлох ^{ᠰᠣᠳᠯᠠᠬᠤ} II [动] ① 装羽毛, 装饰飞羽: сум ~ 箭上装羽毛; ② 取鸟羽; ③ 修剪羽毛: морины дэл ~ 修剪马鬃.

содоль ^{ᠰᠣᠳᠣᠯᠢ} [名] <植> 野蒜苗.

содон ^{ᠰᠣᠳᠣᠨ} [形] 拔尖的, 出类拔萃的.

содрог ^{ᠰᠣᠳᠣᠷ᠎ᠠ} [名] <医> 系部皮炎.

соёгор ^{ᠰᠣᠶᠣᠭᠣᠷ} 见 оёгор ~ 高低不齐的, 长短不一的, 参差不齐的.

соёл ^{ᠰᠣᠶᠡᠯ} [名] 文化, 文明; 教化: ~ гэгээрэл 文化教育; ~ сургал 文化教育, 训导; ~ ын түүх 文化史; ~ ын довтолгоо 文化进军; ~ урлаг 文艺; ~ урлагийн үзлэг 文艺会演; ~ ын асуудал эрхлэсэн зөвлөх 文化参赞; ~ ын харилцааны төлөвлөгөө 文化交流计划; ~ ын ордон 文化宫; ~ ын өв хөрөнгийн ном судар 文物图书, 文物典籍; ~ ын өв 文化遗产; 文物; ~ ын яам 文化部; ~ ын их хувьсгал 文化大革命; ~ ахуй 文化生活; ~ ахуйн үйлчилгээ 文化娱乐服务设施; ~ ахуйн хөмрөг 文化生活基金; ~ ахуйн зориулалттай бараа 文化生活用品; ~ гэгээрлийн аж үйлдвэрчний эвлэл 文教工会; ~ гэгээрлийн ажил 文教工作; ~ иргэншил 文明; ~ урлагийн зүйл 文艺节目; ~ ын бараа 文化用品; ~ ын түвшин 文化水平; ~ ын давхаргынхан 文化界; ~ ын дурсгалт зүйл 文物; ~ ын нандын зүйл 文化珍品; ~ ын талх 文化食粮; ~ ын ундрал 文化源泉; ~ ын үнэт зүйл 文物; ~ ын харилцаа 文化交流; ◇ ~ боловсрол 文化, 文明, 教化, 文化教育, 文化水平, 涵养; эрдэм ~ 文化教育.

соёлжил ^{ᠰᠣᠶᠡᠯᠵᠢᠯ} [名] 参见 соёлжилт.

соёлжилт ^{ᠰᠣᠶᠡᠯᠵᠢᠯᠲᠤ} [名] 文化化, 有文化.

文明化,教化,开化,有教养。

соёлжингүй ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠢᠨᠭᠡᠢ} [形]有文化的,有教养的,开化的。

соёлжих ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠢᠬᠡ} [动]有文化,文明化,有教化,开化;成为文明人,有教养。

соёлжигтоох ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠳᠤᠬᠤ} [动] соёлжих 的众动态。

соёлжуу ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠡᠭᠤ} [形]有文化的,文明的,有教养的。

соёлжуулах ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] соёлжих 的使动态。

соёлжихч ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠵᠢᠬᠢᠴᠢ} [动] соёлжих 的完成体。

соёлсхийх ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠰᠢᠬᠢᠬᠡ} [动]萌芽,萌生。

соёлт ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠲᠤ} [形]有文化的,文明的,有教养的,有教化的: ~ орон 文明国家; ~ хүн 文明人,有教养的人; ~ дэлхий 文明世界; ~ төлөөлөгч 开明代表; ~ улс 文明国家。

соёлтон ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠲᠤᠨ} [名]有文化者,文明人,受过教育的人,有教养的人。

соёлч ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠴᠢ} [形·名] ① 参见 соёлт: ~ байдал 文化素养,文明状况; ~ боловсон заншил 文明习俗; ~ ертөнч, соёлт дэлхий 文明世界; ② 启蒙者,文人,教化者;启蒙学派的人;教师。

соёлчин ^{ᠰᠡᠶᠡᠯᠴᠢᠨ} [名]参见 соёлч ②。

соёмбо ^{ᠰᠡᠶᠡᠮᠪᠣ} [名]参见 соёнбо。

соёмбот ^{ᠰᠡᠶᠡᠮᠪᠣᠲᠤ} [形]有蒙古独立象征图案的。

соёнбо ^{ᠰᠡᠶᠡᠨᠪᠣ} [名] ① 蒙古古代文字之一; ② 蒙古独立象征图案: ~ тэмдэг 独立象征标志。

соёнго ^{ᠰᠡᠶᠡᠨᠭᠣ} [名]〈牧〉(因阉割而后遗的)瘸腿病。

соёнгорох ^{ᠰᠡᠶᠡᠨᠭᠣᠷᠠᠬᠤ} [动]〈牧〉(因阉割)患后遗瘸腿病。

соёнготох ^{ᠰᠡᠶᠡᠨᠭᠣᠲᠤᠬᠤ} [动]参见 соёнгорох。

соёнготуулах ^{ᠰᠡᠶᠡᠨᠭᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] соёнготох 的使动态。

соёо(н) ^{ᠰᠡᠶᠡᠣ(ᠨ)} I [名·形] ① 虎牙,獠牙,犬牙;牙: ~ шүд 犬牙,虎牙;牙; гахайн

~ 猪(獠)牙; ~ гоо арзайх 呲出虎牙; зааны ~ 象牙; зааны ~ гоор хийсэн савх 象牙筷子; ~ сахал 仁丹胡子; ~ мөс 冰凌子; ~ төстөн 〈生〉似齿兽类; ~ шүдтэн 〈生〉齿兽类; ② 烟斗钩子; ③ 解结钩子; ④ (转)这里那里的,零零散散的; 犬牙交错的,长短不一的,参差不齐的: оёо ~ 到处,各处; 犬牙交错的,参差不齐的。

соёо ^{ᠰᠡᠶᠡᠣ} II [名]芽,萌芽,幼芽: ~ га-рах 发芽,出芽; ~ цухуйх 露出芽。

соёодох ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠳᠤᠬᠤ} [动] ① 抓住犬牙,抓住牙; ② 用牙咬,用犬牙咬; ③ 用烟斗钩子清烟斗; ④ 显露,崭露头角,出众,突出,杰出; ⑤ 变单一,变单独。

соёодуулах ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] соёодох 的使动态。

соёолго ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠭ᠎ᠠ} [名]〈植〉发芽本领。

соёоллиг ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠯᠢᠭ} [名]〈化〉麦芽糖: амуу ~ 麦芽糖。

соёолон ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠣᠨ} [形]五岁的(牲畜): ~ үхэр 五岁牛; ~ ямаа 五岁山羊; шинэ ~ 刚到五岁的(牲畜); хуучин ~ 快到六岁(牲畜); хавчиг ~ 到六岁的(马)。

соёолох ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠣᠬᠤ} I [动]长犬牙,长虎牙;长牙: соёо ~ 长牙; 长犬牙,长虎牙。

соёолох ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠣᠬᠤ} II [动]发芽,出芽;萌芽: төмс соёолжээ 马铃薯发芽了; ногоо ~ 菜发芽。

соёолох ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠣᠬᠤ} III [动]〈矿〉互结生长;〈植〉叉生: соёолсон ихэр 插生双晶,贯入双晶。

соёолуулах ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] соёолох I、II 的使动态。

соёлчих ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠴᠢᠬᠡ} [动] соёолох I、II 的完成体。

соёлших ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠯᠰᠢᠬᠡ} [动]发芽,幼芽生殖。

соёондой ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠨᠳᠡᠶ} [名]〈动〉三岁孢子;三岁獐。

соёорох ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠷᠠᠬᠤ} [动]露芽,长芽,出芽。

соёотон ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠲᠣᠨ} [名]有犬牙的动物,有獠牙的动物。

соёотой ^{ᠰᠡᠶᠡᠣᠲᠡᠶ} [形]有芽的,有虎牙的,有

钩子的。

соёохой **ᠰᠣᠶᠣᠬᠣᠢ** [名]〈动〉两岁公羚羊。

соёоч **ᠰᠣᠶᠣᠴ** [名]牙匠, 牙雕工人: зааны ~ 象牙雕刻匠。

соёрходоо **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠣᠳᠤᠭᠠᠨ** [动] соёрхох 的被动态。

соёрхол **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠣᠯ** [名]〈敬〉①允许, 同意, 恩准, 赞成; ②给与, 赏给, 授与, 赏赐, 惠赐。

соёрхох **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠣᠬ** [动]〈敬〉①恩准, 允许, 同意, 赞成, 俯允: айлдан ~ но уу 请恩准; 请告诉; ②赏赐, 赏给, 给与, 惠赐, 授与: хэшиг ~ 施舍, 赏赐。

соёрхоцгоох **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠣᠴᠭᠠᠭᠠᠨ** [动] соёрхох 的众动态。

соёрхуулах **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] соёрхох 的使动态。

соёрхчих **ᠰᠣᠶᠣᠷᠬᠤᠴᠢᠬ** [动] соёрхох 的多次体。

соёх **ᠰᠣᠶᠣᠬ** [动]教化之, 开导, 教诲, 教导, 启蒙, 启发, 开蒙: ~н гийгүүлэх 启蒙, 启发, 训导; ~н хүмүүжүүлэх 教导, 教化, 教诲, 教育。

сожин **ᠰᠣᠵᠢᠨ** [名]〈植〉锁阳。

сойвон **ᠰᠣᠶᠣᠪᠣᠨ** [名]〈陈〉随从, 跟班, 仆从, 随班。

сойдон **ᠰᠣᠶᠣᠳᠣᠨ** [名]〈动〉当康(形同猪的一种野兽)。

сойз **ᠰᠣᠶᠣᠵ** [名]刷子: шүдний ~ 牙刷; дээлийн ~, хувцасны ~ 衣服刷子; ~ны бэхлүүр тэнхлэг 腹壁固定术。

сойздоо **ᠰᠣᠶᠣᠵᠳᠠᠭᠠᠨ** [动]用刷子刷, 洗刷: шүд ~ 刷牙; хувцас ~ 刷衣服; ~ж цэвэрлэх 洗刷, 刷净。

сойздуулах **ᠰᠣᠶᠣᠵᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сойздох 的使动态。

сойлго **ᠰᠣᠶᠣᠯᠭᠣ** [名]①〈牧〉(马的)吊膘, 吊汗: ~ тавих 吊膘; 吊汗; ~ нийлүүлэх 吊膘; ~ нь таарах, ~ ханах 适当地吊膘; 膘吊适当; ~ алдах 缺乏吊膘; ②吊膘绳, 吊汗绳; ◇ уяа ~ 吊膘绳; ③〈军〉(枪的)保险机。

сойлгох **ᠰᠣᠶᠣᠯᠭᠣᠬ** [动] сойх 的使动态。

сойлгуулах **ᠰᠣᠶᠣᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сойлгох 的使动态。

сойлох **ᠰᠣᠶᠣᠯᠣᠬ** [动]胃起, 飞起, 上升(鸟、箭等)。

сойлт **ᠰᠣᠶᠣᠯᠲ** I [名]安全装置, 保险装置, 保险锁, 保险机: замгийн ~ 〈军〉枪门的保险机。

сойлт **ᠰᠣᠶᠣᠯᠲ** II [名]参见 сойлго ①。

сойлт **ᠰᠣᠶᠣᠯᠲ** III [名]活泼而善跳的的马的姿态, 好跳的姿态。

сойлтуур **ᠰᠣᠶᠣᠯᠲᠤᠭᠤᠷ** [名]〈医〉悬挂器。

соймол **ᠰᠣᠶᠣᠮᠣᠯ** [形]①〈牧〉吊过膘的, 吊过汗的; ②扯住的, 勒住的; ③上保险的; ④冷浸的, 冷冻的, 冰镇的。

сойр **ᠰᠣᠶᠣᠷ** [名]〈动〉(野)乌鸡, 黑雷鸟(属), 黑琴鸡(属); ◇ ~ үс 绵羊身上未捻的整齐的短毛。

сойх **ᠰᠣᠶᠣᠬ** [动]①紧紧扯住, 勒住: ~ ж уях ①紧勒, 捆住; ②吊膘, 吊汗: жолоо ~ 紧拉缰绳; 把缰绳车系在鞍头; ③〈牧〉吊膘, 吊汗: морь ~ 吊马汗; ④节制饮食, 戒食: гэдсээ ~ 节制饮食, 戒食; ⑤上保险: буу ~ 上枪的保险机; ⑥冷浸, 冷藏, 冰镇: халуун тогоогоо хүйтэн усаар ~ 用冷水将热锅浸凉; ⑦固定: ~н тогтоох 〈医〉腹壁固定术。

сокол **ᠰᠣᠬᠣᠯ** [名]①〈动〉隼(科); ②(雄)鹰, 铁鸟(对青年或优秀飞行员的称颂语); ③索科勒(“鹰”)运动团体或其会员。

соколёнок **ᠰᠣᠬᠣᠯᠡᠨᠣᠨᠠ** [名]〈动〉隼雏。

солби **ᠰᠣᠯᠪᠢ** [形]向旁倾倒的, 左右歪斜的(多指驼峰): ~ бөхтэй тэмээ 双峰倒向两边的骆驼。

солбигдоо **ᠰᠣᠯᠪᠢᠭᠳᠠᠭᠠᠨ** [动] солбих 的被动态。

солбилзох **ᠰᠣᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] солбих 的多次体。

солбилт **ᠰᠣᠯᠪᠢᠯᠲ** [名]①交叉, 交错, 一左一右, 相向歪斜; ②交叉点, 交错点; 坐标点。

солбилцол **ᠰᠣᠯᠪᠢᠯᠴᠣᠯ** [名]交叉。

солбилмол **ᠰᠣᠯᠪᠢᠯᠮᠣᠯ** [形]交叉的。

солбин **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨ** [形]交叉的。

солбиндуу **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨᠳᠤᠭᠤ** [形]过于交叉的。

солбио **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨ** [形]交叉的, 交错的, 一左一右的。

солбиор **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨᠣᠷ** [形]参见 солбио。

солбиулах **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] солбих 的使动态。

солбиур **ᠰᠣᠯᠪᠢᠨᠤᠷ** [名]拧紧器, 拧绳用具, 绞紧用具, 卷紧用具。

солбих **ᠰᠣᠯᠪᠢᠬ** [动] ①交叉, 交错, 相向歪斜: ~н суух 叉腿坐; хөлөө ~ 双脚交叉; 腿发软; чихээ ~ 耸耳, 两耳交叉; ②(转)轮番注视, 挨个看; ③拧紧, 绞紧, 拧卷。

солбицол **ᠰᠣᠯᠪᠢᠴᠣᠯ** [名] ①参见 солбилт; 坐标; гэрлийн ~ 光线交叉(点); газар зүйн ~ 地理坐标(点); солбицлын тогтолцоо 坐标系; солбицлын тоо 配位数; солбицлын тор 坐标网; солбицлын тэнхлэг 坐标轴; солбицлын хавтага 坐标平面; ②〈医〉交叉; солбицлын тогтолцоо 交叉制。

солбицолдох **ᠰᠣᠯᠪᠢᠴᠣᠯᠠᠳᠤᠬ** [动] солбицох 的互动态。

солбицолдуулах **ᠰᠣᠯᠪᠢᠴᠣᠯᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] солбицолдох 的使动态。

солбицох **ᠰᠣᠯᠪᠢᠴᠣᠬ** [动] 参见 солбих; ~сон галын хүч 〈军〉交叉火力。

солбицуулах **ᠰᠣᠯᠪᠢᠴᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]使…交错进行; ~н галлах 〈军〉交叉射击。

Солго **ᠰᠣᠯᠭ᠎ᠠ** I [名]参见 солонгос; 朝鲜, 〈陈〉高丽; 朝鲜的, 高丽的; 朝鲜人, 高丽人: ~ гуа 朝鲜瓜; ~ бин 朝鲜饼; ~ бялуу 朝鲜煎饼; ~ цаас 朝鲜纸。

солго **ᠰᠣᠯᠭ᠎ᠠ** II [名]喜欢吵闹的人。

солгой **ᠰᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [形] ①左面的, 左手的, 左岸的; 反手的: ~ гар 左手; 反手; ~ хүн 左撇子, 惯用左手者; ~ тал 左方, 左面; ~ тэгээ 左派分子; 左翼; ~ гоор 用左手; 在左边; ~ гарын цутгал 左侧支流; ②向反时针方向的: ~ эрчтэй 向反时针方向拧的; ③荒谬的, 邪恶的: ~ ёс 谬论, 邪教, 邪道, 左道旁门。

СОЛГОЙВЧЛОХ **ᠰᠣᠯᠭ᠎ᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]用左手做活。

СОЛГОЙДОХ **ᠰᠣᠯᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ** [动]用左手干活, 用相反的习惯干活。

СОЛГУУР **ᠰᠣᠯᠭᠤᠷ** [名]涂刷, 漆刷, 浆糊刷。

СОЛГУУРДАХ **ᠰᠣᠯᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动]用涂刷涂。

СОЛЖГОР **ᠰᠣᠯᠵᠢᠭᠣᠷ** [形]参见 солжир。

СОЛЖИЙЛГОХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动]солжийх 的使动态。

СОЛЖИЙХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠶᠢᠬ** [动]失去对偶, 不对称, 变单一, 变孤独, 变单独。

СОЛЖИР **ᠰᠣᠯᠵᠢᠷ** [形]失去对偶的, 不匀称的, 不对称的, 单独的, 单一的: ~ эвэртэй 残角的。

СОЛЖИРДОХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠷᠳᠣᠬ** [动]不对称, 变单一, 变单独, 失去对偶。

СОЛЖИРДУУ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]很不匀称的, 十分不对称的。

СОЛЖИРДУУЛАХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] солжирдох 的使动态。

СОЛЖИХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠬ** [动]弯曲, 扭歪, 不对称。

СОЛЖРОХ **ᠰᠣᠯᠵᠢᠷᠠᠬ** [动]走一步退两步; 小孩学走路; 酒醉人走路状。

СОЛИВОЛ **ᠰᠣᠯᠢᠪᠣᠯ** [名]〈体〉交叉。

СОЛИВОЛЦОЛ **ᠰᠣᠯᠢᠪᠣᠯᠴᠣᠯ** [名]移动, 变动。

СОЛИВУУ **ᠰᠣᠯᠢᠪᠤᠭᠤ** [形]Z形的, 不正的: хараа ~ 〈医〉屈光不正, 变常眼。

СОЛИВОХ **ᠰᠣᠯᠢᠪᠣᠬ** [动]挤眼示意。

СОЛИВЦОХ **ᠰᠣᠯᠢᠪᠣᠴᠣᠬ** [动]交差, 交错。

СОЛИГ **ᠰᠣᠯᠢᠭ** 见 ~ саармаг үг 变幻不定的话, 不可轻信的话; 自相矛盾的话: ~ урсгал 〈物〉对流; ~ цахилгаан гүйдэл 交流电; ◇ ~ саармаг 变幻无常的, 交替变幻的, 不定的; 自相矛盾的。

СОЛИГДМОЛ **ᠰᠣᠯᠢᠭᠳᠮᠣᠯ** [形·名] ①变化的, 变幻不定的, 变化无常的, 交替变换的: ~ үүл 变幻不定的云彩, 不测的风云, 晴间多云; ②换得之物。

СОЛИГДОЛ **ᠰᠣᠯᠢᠭᠳᠠᠯ** [名]〈技〉(钙基)润滑脂, (软)干油。

- солигдох** **ᠰᠣᠯᠢᠭᠳᠣᠬ** [动] солих 的被动态: 被改变, 变化, 变换: салхины зүг нь ~ в 风向变了; ээлж ~ 更换班; ~ үе (细胞间接分裂的) 中期; ~ сон хуудас 换算表.
- солилдох** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠳᠣᠬ** [动] солих 的互动态: ① (语) 交换; ② (体) 换位.
- солилт** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠲ** [名] 交替, 替换, 更替, 代 谢.
- солилцол** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠣᠯ** [名] 交换, 转换: солилц-лын давхаргаа 交换层; солилцлын катионууд 转换阳离子.
- солилцолт** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠣᠯᠲ** [名] ① 交换; ② (电) 供 电.
- солилцонхон** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠣᠨᠬᠣᠨ** [形] 交替, 交谈.
- солилцоо** (н) **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠣ᠎ᠠ** [名] 交换, 互换, 兑 换, 交易, 代谢: бараа таваарын ~ 货物 交换, 换货; эдийн ~ 新陈代谢; ~ ны мөнгө 兑换币; ~ ны эрчимжилт 交换 强度; ~ ны өртөг 交换价值; ~ ны про-цессыг капиталчлах 交换过程资本化; ~ ны хүрээ 交换领域; ~ ны хэлбэр 交 换方式.
- солилцох** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠣᠬ** [动] солих 的共动态: 交 换, 互换, 兑换, 互变, 互代: номоо ~ н унших 交换书籍阅读; туршлага ~ 交 流经验; ээлж халаа ~ 换班, 换岗; арилжин ~ 互换, 贸易, 兑换; саналаа ~ 交换意见; ~ урвал (化) 互换反应; ~ бичиг 交换书; ~ шошго 交换卡; ~ арга 交换方式; ~ чадвар 交换性.
- солилцуулах** **ᠰᠣᠯᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] солилцох 的使动态.
- солингуут** **ᠰᠣᠯᠢᠨᠭᠤᠭᠤᠲ** [形] 参见 солиут.
- солио** **ᠰᠣᠯᠢᠣ** I [名] ① 换, 互换, 交换, 兑 换, 改换, 互易, 互代: ~ хийх 换, 交 换, 改换, 互易, 贸易; ~ наймаа 买卖, 贸易; ② 混合, 掺合: ~ гий нь гаргах 剔 出掺合物, 理清.
- солио** **ᠰᠣᠯᠢᠣ** II [名·形] ① 发狂; 神经病; ② 癫狂的, 神经错乱的, 疯狂的: ~ өвчтэй хүн 神经病人, 疯癫狂人; ~ өвчин 幻觉 病.

- солиорол** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠷᠣᠯ** [名] 发疯; 精神病: со-лиорлын байдал 精神病状态.
- солиорох** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠷᠠᠬ** [动] 发狂, 发疯, 疯癫, 神经错乱, 犯神经病: дэмий битгий со-лиороод бай! 别发疯了!
- солиоруулах** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] солиорох 的 使动态.
- солиорчих** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠷᠠᠳᠠᠬ** [动] солиорох 的完 成体.
- солиот** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠲ** [形] 参见 солиотой.
- солиотой** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠲᠣЙ** [形] ① 发疯的, 发狂的, 癫狂的, 得神经病的, 神经错乱的; ② 有 交换的, 有互换的, 有贸易的; ③ 有混合 物的, 有掺合物的, 错乱的.
- солиотон** **ᠰᠣᠯᠢᠣᠲᠣᠨ** [名] 疯子, 狂人, 神经病 患者, 精神错乱的人.
- солир** **ᠰᠣᠯᠢᠷ** I [名] 陨石; 流星: ~ унах 落 陨石; ~ ын чулуулаг 流星岩, 陨石; ~ ын тоос 宇宙尘; ~ ын төмөр 陨铁.
- солир** **ᠰᠣᠯᠢᠷ** II [形] 参见 солжир.
- солиу** **ᠰᠣᠯᠢᠭᠤ** [形] 错乱的, 违反习俗的, 悖逆 的: ухаан ~ 精神错乱的, 神志昏迷的; ~ г гаргах 倒换过来, 换回; ◇ ~ га-жуу 违反习俗的, 歪邪的.
- солнулах** **ᠰᠣᠯᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] солих 的使动态.
- солмур** **ᠰᠣᠯᠮᠤᠷ** [名] ① 转换电门, 转换开关; ② 交流发电机.
- солмурах** **ᠰᠣᠯᠮᠤᠷᠠᠬ** [动] ① 违反常规, 违反 常理, 悖逆, 错乱, 混乱: ухаан ~ ① 思 想混乱, 神志昏迷; ② 智力衰退; ③ 发狂, 发疯, 疯癫, 神经错乱, 犯神经病.
- солмут** **ᠰᠣᠯᠮᠤᠲ** [形] ① 错乱的, 违反常理的, 违 背习俗的, 悖逆的; ② 神经错乱的, 疯 狂的.
- солмутах** **ᠰᠣᠯᠮᠤᠲᠠᠬ** [动] 参见 солиурах.
- солих** **ᠰᠣᠯᠢᠬ** [动] ① 交换, 替换, 替代, 颠 倒, 倒换: хоёул үзэж байгаа зургаа сольё 咱俩把画换着看吧; номоо ~ 交 换书籍; номоор ~ 以书换取...; сольж барих ① 换着拿; ② 换使, 换工, 变工; ~ хуудас 空白票据; ~ цаг 替换时间; ~ банкны тэмдэгт 可兑现钞票; ~ гүй

банкны тэмдэгт 不可兑现的钞票；② 改变，变换，变更：хувцсаа ~ 更衣；нутаг бууц ~ 更换游牧地；ажлы нь ~ 改变其工作；③ 错乱，混合，掺合，混杂：номын хуудсыг ~ 把书的页次弄错乱（弄颠倒）；◇ сольж холих 混合，混杂，掺合。

сольцлол **ᠰᠣᠯᠢᠴᠯᠣᠯ** [名]〈语〉换称。

соло **ᠰᠣᠯᠤ** [名]独唱，独奏，独舞；独唱曲，独奏曲。

солом **ᠰᠣᠯᠤᠮ** [名]麦秸，干草，稻草。

Солон **ᠰᠣᠯᠣᠨ** [名]〈史〉索伦（鄂温克的一支）。

солонго (н) **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠ** I [名]虹，虹霓：~ татах 出虹；~ сарних，~ арилах 虹消失；~ бүдэгрэх 虹昏蒙，云遮虹霓；~ таталт илд 流虹刀（刀名）；~ н чийдэн 霓虹灯；~ н бүрхэвч 〈解〉虹膜；~ н бүрхэвчтэс，~ н бүрхүүлтэс 虹膜炎；~ н гартаам 虹彩玛瑙；~ н задлаг 光谱分析；~ н задлагийн өнгө 光谱分析色；~ н задлагийн гэмтэл 虹膜脱离，虹膜松摇；~ н өрц 虹彩光阑；~ н судас бүрхэвчтэс 虹膜脉络膜炎；~ н судлал 分光镜检查；~ н харуур 分光镜；~ бус өнгө 非染色质；◇ ~ жигүүртэн 〈动〉金剛鸚哥。

солонго **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠ** II [名]〈动〉鼯鼠。

Солонго **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠ** III [名]参见 солонгос。

солонголог **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠯᠣᠭ** [形]虹状的，像虹一样的：~ задлуур 光谱；~ цацраг 荧光辐射；~ задлуурын лаборант 光谱分析员。

солонголол **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠯᠣᠯ** [名]荧光。

солонголох **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ** [动]① 出虹，现虹；② 现出虹霓般的色彩，五彩缤纷；③ 画虹霓色彩花纹，画七色花纹，使呈虹霓状；④ 发荧光：~ муж 萤火虫。

солонголуулах **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠯᠠᠭ** [动] солонголох 的使动态。

солонгон **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠮ** 见 ~ шувуу 〈动〉翠云鸟。

солонгорол **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠷᠣᠯ** [名]光谱：солонгорлын задлаг 光谱分析。

солонгорох **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠷᠠᠬ** [动]现出虹霓般色彩，呈虹样闪光。

солонгоруулах **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭ᠎ᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]солонгорох 的使动态。

Солонгос **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭᠣᠰ** [名]① 朝鲜；朝鲜人；② 陈高丽；高丽人。

солонгот **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭᠣᠲ** [形]有虹的；虹霓状的：~ туяа 〈技〉荧光（屏）；~ бүрхүүл сормоолог биенцэртэс 虹膜睫状体炎；~ сормослог суудаслаг бүрхүүлтэс 虹膜睫状体脉络膜炎；~ туяа 萤火。

солонготос **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭᠣᠲᠣᠰ** [名]〈医〉虹膜炎。

солонготох **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭᠣᠲᠠᠬ** [动]参见 солонгорох。

солонготуулах **ᠰᠣᠯᠣᠩᠭᠣᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]солонготох 的使动态。

солоч **ᠰᠣᠯᠣᠴ** [名]独唱者，独奏者，独舞者。

сольздох **ᠰᠣᠯᠢᠵᠠᠳᠠᠬ** [动]солих 的短暂体。

сольцгоох **ᠰᠣᠯᠢᠴᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]солих 的众动态。

сольцол **ᠰᠣᠯᠢᠴᠣᠯ** [名]错综复杂，混乱。

сольцох **ᠰᠣᠯᠢᠴᠣᠬ** [动]① солих 的多次体；② 错综复杂起来，混乱。

соляров **ᠰᠣᠯᠢᠷᠣᠷ** [名]〈技〉太阳油，索拉油；~ ын масло 太阳油，索拉油。

сом **ᠰᠣᠮ** [名]〈陈〉木桶，皮桶。

сомрон **ᠰᠣᠮᠷᠣᠨ** [名]〈动〉仔仔黑鸟的一种（叫声如人）。

сомронз **ᠰᠣᠮᠷᠣᠨᠵ** [名]〈植〉麻籽，蓖麻籽。

сон **ᠰᠣᠨ** I [名]〈动〉雄雉。

сон **ᠰᠣᠨ** II [名]〈盛酸奶用的〉大木盆。

сонат **ᠰᠣᠨᠠᠲ** [名]〈乐〉奏鸣曲，朔拿大。

сонатин **ᠰᠣᠨᠠᠲᠢᠨ** [名]〈乐〉小奏鸣曲。

сонбааш **ᠰᠣᠨᠪᠠᠭᠰ** [名]参见 сонбас。

сонбас **ᠰᠣᠨᠪᠠᠰ** [名]公鹿头假面具。

сонгино **ᠰᠣᠩᠭᠢᠨᠠ** [名]〈植〉葱：~ той хуурга 葱炒肉；сонгинын толгой 葱头；зэрлэг ~ 野葱；орос ~, оюун ~ 洋葱；~ сааралтан бурьгах，葱灰腐病；~ хуурмаг гуалах 葱露菌病；~ ын далд

хушуут цох 葱象鼻虫；～ын дүгрэг хорхой葱线虫；～ын үнэр 葱臭；～ын харуу 葱黑粉病；～ын хачиг 葱根癭蚜；～ын ялаа 葱蝇。

сонгинолог *сонгинолол* [形]葱的：～урга-мал 葱类植物。

сонгогдмол *сонгогдмол* [形]参见 сонгомол。

сонгогдогч *сонгогдогч* [名]当选者，被选举者，被推荐者。

сонгогдох *сонгогдох* [动] сонгох 的被动态；被选举，当选，被推选；хурлын тэргүүлэгчдэд ～ 被选进会议主席团；～ эрхээ эдлэх 享用被选举权；～ эрх 被选举权。

сонгогч *сонгогч* [名]选举人，选民；选择者：～ийн үнэмлэх 选民证；～ийн захиас 选民的委托；～ийн захиа даалгавар 选民委托书；～ийн үнэмлэх 选民证。

сонгодог *сонгодог* [形]精选的，优秀的，精华的，精锐的，经典的，典范的：～морь 精选的良马；～хоол 美餐；～зохиол 经典作品，典范作品；选集；Марксизм-Ленинизмийн ～ зохиолууд 马列主义经典著作；～бичгийн хэл 典范书面语；～бичгийн үг хэллэг 古典词语；～бичгийн хэл шинжлэл 古典语言学；～боловсрол 古典教育；～зохиол судлагч 研究古典语文专家；～зохиолч 经典作家，古典作家；～опер 古典歌剧；～хоол 美餐；～хөгжим 古典音乐；～бүтээл 经典作品。

сонгодол *сонгодол* [名]①选择；②入选者；精华。

сонголго *сонголго* [名]挑选，择优，选拔，选择；遴选：～хийх 挑选，择优，选拔。

сонголт *сонголт* [名]①挑选，选择，择优，选拔，遴选：～хийх 抽样；◇ шиллэлт ～ 挑选，遴选，选择；②选举，推选。

сонголдох *сонголдох* [动] сонгох 的共动态。

сонгомол *сонгомол* [形]选择的，挑选的，精选的，精华的，精锐的：～эд 精选的物品；алдар гэрэлт 《Лениний ～ зо-

хиол》光辉的《列宁选集》；～бөх〈体〉古典式摔跤；～үйлчлэл 选举活动；～цоморлог 选集，文选；～бараа 精选商品，精品。

сонгох *сонгох* [动]①挑选，遴选，选择，择优，择取：～н авах 选择，挑选，选取，选买；мэрэгжил ～ 选择专业；үр ～ 选种；～нөхцөл үг 选择副动词；～н суралцах хичээл 选修课；～н үржүүлэх 〈牧〉选育；～н сургалт 选修课的教学工作；②选举，推选：даргыг ～ 选举首长，推选首领；дахин ～ 重选，改选；～эрх 选举权；улируулан ～ 连续推选；～н гаргах 选出。

сонгоц *сонгоц* [名]〈电〉选择性：～ын муруй 选择性曲线。

сонгоцгоох *сонгоцгоох* [动] сонгох 的众动态。

сонгочих *сонгочих* [动] сонгох 的完成体。

сонгуулах *сонгуулах* [动]①сонгох 的使动态；②意同 сонгогдох。

сонгууль *сонгууль* [名]选举，推选：～хийх，～явуулах 进行选举；сонгуулийн эрх 选举和被选举权；бүх нийтийн ～ 普选选举；нийт даяар，тэгш эрхтэй，саналаа нууц өгөх，шууд ～ 普遍的、平等的、无记名投票的直接选举；～хурал 选举会议；сонгуулийн өмнөх хурал 选举前的会议；сонгуулийн тойрог 选区；сонгуулийн үнэмлэх 选民证；сонгуулийн хуудас 选票；сонгуулийн журам 选举制；сонгуулийн систем 选举制度；сонгуулийн тэмцэн 竞选；сонгуулийн тэмцээний хөтөлбөр 竞选纲领；сонгуулийн хайрцаг 投票箱；сонгуулийн харьцангуй систем 比例选举制度；～явуулах дүрэм 选举条例；～д нурах，～д ялагдах 落选。

сонгуульт *сонгуульт* [形]选举的，推选的：～байгууллага 选举机关。

сонгуультаг *сонгуультаг* [名]选民：шинэ ～ 新选民；мянга мянган ～ 成千上万的选民。

сонгуультнууд ^{ᠰᠣᠩᠭᠤᠯᠤᠲᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠤᠳᠤ} ^{ᠨᠠᠭᠤᠯᠤᠳᠤ} [名]
сонгуультан的复数.

сонд ^{ᠰᠣᠨᠳᠤ} 见 ~ бялуухай (动) 淡黄道眉 (雀类).

сондгой ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢ} [形] ① (数) 单数的, 奇数的: ~ тоо 奇数, 单数; ~ өдлөг навч 奇数羽状叶; ② 单一的, 孤单的: ~ болох ① 成单数, 成奇数; ② 变孤单, 变单一, 变孤独, 孤立; ~ сэлүүр 奇鳍.

сондгойвтор ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠪᠲᠣᠷ} [形] 稍单一的, 稍孤单的.

сондгойдох ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠳᠣᠬᠤ} [动] 变孤单, 孤苦伶仃.

сондгойдуу ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤ} [形] 过于单一的, 过于孤单的.

сондгойдуулах ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сондгойдох 的被动态.

сондгойдуухан ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] сондгойдуу 的小称.

сондгойрох ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠷᠣᠬᠤ} [动] ① 成单, 变奇数, 不成双; ② 变孤单, 孤立, 变孤独, 分散: ~ үзэл 孤立主义, 分散主义.

сондгойруулах ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сондгойрох 的使动态.

сондгойрчих ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠷᠬᠢᠴᠢᠬᠢ} [动] сондгойрох 的完成体.

сондгойхон ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠬᠣᠨ} [形] сондгой 的小称.

сондог ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭ} [名] 有陡峭斜坡的和顶部有灌木丛的小泥山 (通常位于戈壁地区干涸的河床上).

сондойлгох ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠯᠭᠠᠬᠤ} [动] сондойх 的使动态.

сондойх ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠭᠣᠢᠬᠤ} [动] ① 成单, 成奇数, 不成双; ② 变孤独, 分散, 孤立, 变孤单.

сондор ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠷ} [名] ① 项链, 颈圈, 项饰; ② (陈) 琉璃数珠.

сондорлох ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠷᠯᠠᠬᠤ} [动] 装饰颈部.

сондорт ^{ᠰᠣᠨᠳᠣᠷᠲᠤ} [形] 带有项链的; ◇ ~ гургалдай (动) 蓝点颊.

сондуу ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤ} [名] ① 刺, 蒺藜; ② 一种带有多刺果实的植物; ◇ ~ хөмрөг (动) 黄眉

鸫.

сондуу ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤ} [名] 小山, 圆丘, 土墩; ◇ дов ~ 小丘; ~ ын хулгана (动) 库尔干鼠.

сондуулиг ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠭ} [形] 多刺的.

сондуулт ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠲᠤ} [形] 小山般的; 土墩般的.

сондуут ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠲᠤ} [形] 有刺的, 刺叶属的: ~ хайлс (植) 刺榆.

сондуутай ^{ᠰᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠲᠠᠢ} [形] 参见 сондуут.

сонжгуур ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠦᠷ} [名] 见 сонжуур.

сонжигдох ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠢᠭᠠᠳᠤᠬᠤ} [动] сонжих 的被动态; ① 被轻视, 被蔑视, 被忽视, 被鄙视; 被耻笑; ② 被怀疑, 被试探, 被侦视; 被挑剔, 被说长道短.

сонжил ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠯ} [名] 参见 сонжилт.

сонжилт ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠯᠲᠤ} [名] ① 蔑视; 嘲笑, 戏弄; ② 怀疑, 挑剔.

сонжимтгой ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠮᠲᠤᠭᠣᠢ} [形] ① 好蔑视人的, 好鄙视人的; 好耻笑人的; ② 好怀疑人的, 好试探人的, 好侦视人的; 好挑剔的, 好说长道短的.

сонжимхой ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠮᠲᠤᠬᠣᠢ} [形] 参见 сонжимтгой.

сонжих ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠬᠢ} [动] ① 蔑视, 鄙视, 轻视, 忽视; 嘲弄, 耻笑; ② 怀疑, 试探, 侦视, 挑剔, 说长道短; ◇ сорих ~ 试探, 侦视, 不信赖.

сонжицгоох ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] сонжих 的众动态.

сонжооч ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠵᠣᠴ} [名] ① 好蔑视的人, 好鄙视的人; 好耻笑的人; ② 好试探的人, 好侦视别人的人; 好挑剔的人.

сонжруулах ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] 耽搁, 延误, 推迟, 拖延.

сонжуулах ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① сонжих 的使动态; ② 意同 сонжигдох.

сонжуур ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠦᠷ} [名] 羞耻, 耻辱, 羞辱, 惭愧: ичгүүр ~ гүй 厚颜无耻的, 不知羞耻的.

сонжуурлах ^{ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠦᠷᠠᠬᠤ} [动] 羞辱, 嘲笑, 戏弄; 使惭愧.

сонжууч **ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠴᠢ** [名] 见 сонжооч.

сонжууштай **ᠰᠣᠨᠵᠢᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] ①令人蔑视的, 令人鄙视的, 令人轻视的; 令人耻笑的; ②值得试探的, 令人怀疑的.

сонивчхон **ᠰᠣᠨᠢᠪᠴᠢᠬᠣᠨ** [形] ①好奇的, 求知欲强的, 好学的; ②喜新厌旧的, 见异思迁的, 无恒心的, 朝三暮四的, 忽冷忽热的.

сонин **ᠰᠣᠨᠢᠨ** [名·形] ①新闻, 消息: ~ юу байна? 有什么新闻吗? ~ сурвалжлагч 新闻记者; ②报纸: ~ сэтгүүл 报刊; ~ бичиг 书报, 报章; ханын ~ 墙报: 《Ардын өдрийн сонин》, 《Женьминь жибао》~ 《人民日报》; 《Правда》~ (前苏联)《真理报》; 《үнэн》~ (蒙古)《真理报》; ~ы газар 报社; ~ захиалах 订阅报纸; ~ сэтгүүл захиалах 订阅报刊; ~ сэтгүүлийнхэн 报界; ~ сэтгүүлчид 新闻界; ~ сэтгүүлийн тойм 报刊摘要; ~ хэвлэх 报刊出版; ~ы коллеги, ~ы газрын зөвлөл 编委; ~ы тоймч 评论员; ~ы тэмдэглэл 新闻简讯; ~ы хэллэг 报刊用语; ~ы цаас 报纸, 新闻纸; ③新奇的, 奇异的, 有趣的: ~ хэрэг 新奇的事情; ~ яриа 奇怪有趣的话, 风趣话; ~ юм 有趣的东西; ~ сэвүүн, ~ сайхан 新鲜有趣的; ~ арга 独特的风格.

сонирхогч **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠭᠴᠢ** [形] ①好奇的, 富于好奇心的; ②新奇的, 奇异的, 新鲜有趣的.

сонирхогдох **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠭᠳᠤᠬᠤ** [动] сонирхох 的被动态.

сонирхогч **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠭᠴᠢ** [名] 观众; 对...爱好者: бөх ~ 摔跤爱好者.

сонирхогчид **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] сонирхогч 的复数形式.

сонирхол **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠯ** [名] ①趣味, 兴趣, 好奇: ~ ихтэй 很有趣味的; ~ татах 引人兴趣, 吸引人; ~ муутай 不感兴趣的, 乏味的; ~ таашаал 赏识; ~ явцуу 兴趣的狭隘性; сонирхлын агуулга 兴趣的内容; сонирхлын эрмэлзэл 兴趣; сонирхлын тогтвор 兴趣的稳定性; ②利益: хувийн ~ ①个人利益; ②个人兴趣; олон нийтийн ~ 群众利益, 集体利益; ~ холбогдол 利害关系.

сонирхолгүй **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠯᠭᠦᠢ** [形] 无趣味的, 无兴趣的, 枯燥乏味的, 不吸引人的.

сонирхолтой **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠯᠲᠣᠢ** [形] 有趣的, 新奇的, 新鲜的, 令人感兴趣的, 吸引人的: ~ кино үзэв 看了个有趣的电影; ~ яриатай хүн 说话风趣的人; ~ тоглолт 精彩节目.

сонирхох **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠬᠤ** [动] ①感兴趣, 好奇, 有兴趣; 欣赏: ~н үзэх 欣赏, 观赏, 参观; ~ ж удтал ярилцав 兴致勃勃地谈了很久; юманд сонирхдоггүй 对任何事物不感兴趣的; хоёр талаас ~ ж байгаа асуудал 双方感兴趣的问题; ~н үзэхийг үл зөвшөөрөх 谢绝参观; ~н явагчид 游览团; ②惊奇, 奇怪, 惊愕, 愕然: ~ ж харах 吃惊地看.

сонирхоцгоох **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠣᠬᠣᠬᠤ** [动] сонирхох 的众动态.

сонирхуу **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 сонирхогч.

сонирхуулах **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①сонирхох 的使动态: ~н сургах 趣味性教学; ②意图 сонирхогдох.

сонирхуштай **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 值得欣赏的.

сонирхчих **ᠰᠣᠨᠢᠷᠬᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] сонирхох 的完成体.

сонич **ᠰᠣᠨᠢᠴᠢ** [形] ①好奇的, 求知欲旺的, 好学的: ~ зан 好奇心; ②喜新厌旧的, 见异思迁的, 朝三暮四的, 忽冷忽热的.

соничирхал **ᠰᠣᠨᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠯ** [名] 好奇; 兴趣: соничирхлыг татах 引起...好奇.

соничирхах **ᠰᠣᠨᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] 对...感到好奇; 对...感兴趣; өмссөн хувцсыг ихэд ~ 对穿着的衣服感到好奇.

соничхан **ᠰᠣᠨᠢᠴᠢᠬᠠᠨ** [形] сонич 的小称.

сонич **ᠰᠣᠨᠢᠴᠢ** [名] 参见 сонич.

соно **ᠰᠣᠨᠤ** [名] (动) 马虻, 牛虻, 蜜蜂: ~ бялзуухай (动) 蜂鸟(亚目).

соновтор **ᠰᠣᠨᠣᠪᠲᠣᠷ** [名] (陈) 盗纛.

соном **ᠰᠣᠨᠣᠮ** [名] 中等长的哈达.

сономсор **ᠰᠣᠨᠣᠮᠰᠣᠷ** [形] 聪的, 听觉敏锐的; 敏感的, 灵敏的.

сономсоргүй *ᠰᠣᠨᠮᠣᠰᠣᠷᠭᠡᠢ* [形] 无意之中的, 出乎意料的, 意外中的。

сонор *ᠰᠣᠨᠣᠷ* [名·形] ① 听觉, 听力; ~ын эрхтэн 听觉器官; ~т хүргэх 禀报, 通报, 通知, 宣告, 宣读; ~ сонсол <乐> 外听调, 听力; ~ын гадна хувь <解> 外听叶; ~ын дотор нух <解> 内听孔; ~ын бөөм <解> 听核; ~ын бүрээс <解> (软眉)囊; ~ын гуурсны мөчир <解> 听觉管小支; ~ын задлуур 听力分析器; ~ын ийлдэс <解> 听觉反射; ~мэдрүүл <解> 听神经; -- овоо <解> 听丘; ~ хэнгэрэг <解> 听鼓; ~ эс <解> 听觉细胞; ~ ясан гуурс <解> 骨质听道; ~ ясан мөр <解> 骨质通道; ② (转) 警惕性, 警觉, 警醒; 注意关心: ~ сэрэмж 警惕性; 敏感, 敏锐; ~ сэрэмжээ дээшлүүлэх 提高自己的警惕性; ~ сэрэмжээ алдах 丧失警惕性; ~ унтдаг хүн 睡觉时很警醒的人; ~ анхаарал 关心, 关注; 耳聪的, 听觉敏锐的, 敏锐的, 敏感的; ~ хүн 耳聪的人, 听觉敏锐的人; 敏锐的人。

сонордол *ᠰᠣᠨᠣᠷᠳᠣᠯ* [名] 过敏; 听觉。

сонордох *ᠰᠣᠨᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] ① 变得敏锐, 耳过聪, 听觉十分灵敏; ② 听; 听到, 耳闻。

сонордуулах *ᠰᠣᠨᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] сонордох 的使动态。

сонордуулга *ᠰᠣᠨᠣᠷᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 提醒, 注意事项。

сонордчих *ᠰᠣᠨᠣᠷᠳᠣᠬᠢᠴᠢ* [动] сонордох 的完成体。

сонортох *ᠰᠣᠨᠣᠷᠲᠣᠬ* [动] 听到。

сонортуулах *ᠰᠣᠨᠣᠷᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] сонортох 的使动态; 让...听到; 让...知晓。

сонорхон *ᠰᠣᠨᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] сонор 的小称; 较敏锐的; 听觉较灵敏的。

сонорч *ᠰᠣᠨᠣᠷᠴ* [形] 机警的, 敏感的, 机灵的。

сонс *ᠰᠣᠨᠰ* [名] <体> 单杠: ~ эргэх 在单杠上旋转; 做单杠回环动作。

сонсвор *ᠰᠣᠨᠰ᠋ᠪᠣᠷ* [名] ① 悦耳, 动听, 好听; ② 听觉, 听力; 听。

сонсвортой *ᠰᠣᠨᠰ᠋ᠪᠣᠷᠲᠣᠢ* [形] ① 悦耳的, 动听

的, 好听的; ② 有听觉的, 能听的。

сонсгогч *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠴ* [名] 报告人, 通报者, 发言人。

сонсгогчид *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠴᠢᠳ* [名] сонсгогч 的复数。

сонсгол *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠯ* [名] ① 宣告, 讲话, 宣讲, 布告, 通告, 广告; 广播, 播送: ~ мэдээ 通告, 公告, 公报; даргаас ~ хийх 首长宣讲, 首长讲话; ~ тавих 做宣讲, 做报告; ② 听觉, 听力: ~ дасах 听觉适应; ~ задлуур 耳分析器; ~ зүйн мина 声学水雷; ~ зүйн нэгж 音量单位; ~ зүйн тагнуул 声学侦察; ~ зүйн төв 听觉中枢; ~ муудах 听力不足; ~ сэргээх 恢复听力; ~ хурцдах 听觉过敏; ~ судлал 听力学; ~ судлагч 听力学家; ~ хэмжүүр 听力计; ~ын авуур 听觉感受器; ~ын гажуу тусгал 听觉妄想错觉; ~ын дохио 听觉先兆; ~ын ой 听觉记忆; ~ын товон 听结节; ~ын төв 听觉中枢; ~ын яс 听骨。

сонсголзүй *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠯᠵᠡᠢ* [名] 声学, 音响学。

сонсголон *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠨ* [名] 听, 听闻; 响亮度, 洪亮度。

сонсголонт *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠨᠲ* [形] 响声的: ~ авиа <语> 响音。

сонсгох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠬ* [动] сонсох 的使动态; 使听; 通知, 通告, 宣告, 宣布, 宣读, 宣讲, 讲话; 广播, 播送。

сонсдол *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠯ* [名] ① сонсдох 的名词; 听到, 听说; ② 可闻度: ~ гүй хөг 难辨别的声调。

сонсдох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠬ* [动] сонсох 的被动态; 被听; 被听到; 听说: ийм үг ~ ж байна 听到这样的话; юу ~ ж байна? 听到什么了? ~ авиа 可听声; ~ босго 闻阈; 听觉临界; ~ хүрээ 可闻区, 可闻带。

сонсдохуй *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠬᠤᠢ* [名] 聚音, 拢音。

сонсдохуйц *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠬᠤᠶᠢᠴ* [形] 可闻的, 可听见的: ~ хөг 可闻音调。

сонсдоц *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠴ* [名] (听力) 清晰度。

сонсгодох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠣᠳᠣᠬ* [动] 参见 сонсдох: ~ хий үзэгдэл 听幻觉, 幻听现象。

сонсогч *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠴᠢ* [名] 听者, 收听者, 听讲者, 守听者: ~ ид оо! 听众们! 各位听众!

сонсознох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠵᠢᠨᠣᠬᠤ* [动] сонсох 的短暂体。

сонсол *ᠰᠣᠨᠰᠣᠯ* [名] ① 听, 收听, 守听, 听讲; 听到; ② 听觉, 听力: ~ сайтай 听觉好的; ~ алдрах 听觉缺失; ~ зүй 声学, 音学; ~ зүй үр нөлөө 声学效应; ~ зүйн авиан зүй 声学语音学; ~ зүйн гэдрэг холбоо 音响反馈; ~ зүйн мина 音响学地雷; ~ зүйн ом 声欧姆; ~ хэмжил 听力测验法; сонслын баримжаалах 听觉定向; сонслын баримжаалах ийлдэс 听觉定向反射; сонслын дурдхал 听觉记忆; сонслын задлуур 声分析器; сонслын зам 听道; сонслын ийлдэс 听觉反射; сонслын мэдрэл 听神经; сонслын ой 听觉记忆; сонслын онол 听觉理论; сонслын сэрэхүй 听觉; сонслын талбай 听区; сонслын танхим 耳科诊疗室; сонслын төв 听觉中枢; сонслын хөндий 鼓室; сонслын цочроогч 听觉刺激物; сонслын цочроол 听觉刺激; сонслын цууриа 听觉共鸣; сонслын эрхтэн 听觉器官。

сонсолт *ᠰᠣᠨᠰᠣᠯᠲᠤ* [名] 参见 сонсол。

сонсох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠬᠤ* [动] 听, 听见, 听到, 闻: чи сонс! 你听着! үлгэр ~ ж суув 坐着听故事; ~ эрхтэн 听觉器官; радио нэвтрүүлэг ~ 听无线电广播; ~ дохио 听觉信号; ~ мэдлэггүй 听觉性不能; ~ мэдрэл (耳) 蜗神经; ~ мэдрэлийн мэдрэлтэс 耳蜗神经炎; ~ хязгаар 可闻限。

сонсогцоох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠴᠢᠨᠣᠬᠤ* [动] сонсох 的众动态。

сонстох *ᠰᠣᠨᠰᠣᠬᠤ* [动] сонсох 的被动态。

сонсуулах *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] сонсох 的使动态。

сонсуур *ᠰᠣᠨᠰᠣᠭᠤᠷ* [名] 听筒, 耳机。

сонсчин *ᠰᠣᠨᠰᠣᠴᠢᠨ* [名] 参见 сонсогч。

сонсчих *ᠰᠣᠨᠰᠣᠬᠤ* [动] сонсох 的完成体。

сонь *ᠰᠣᠨᠢ* [名] 兴趣, 趣味, 好奇心: ~ буурах 失去兴趣; ~ татах 引人兴趣, 吸引人。

соньхон *ᠰᠣᠨᠢᠬᠣᠨ* [形] сонин ② 的小称; 比较新奇的, 比较新鲜有趣的, 较令人感兴趣的: ~ аяз <乐> 装饰音很多的乐曲。

соньч *ᠰᠣᠨᠢᠴᠢ* [形] 参见 соннуч。

соод *ᠰᠣᠣᠳ* [名] <化> 苏打, 碱, 碳酸钠: каустикнийн ~ <化> 苛性钠, 烧碱。

сооздох *ᠰᠣᠣᠵᠢᠨᠣᠬᠤ* [动] 参见 сойздох: гутлаа харж гялалзтал нь ~ ж авах 把靴子擦得锃亮。

соорт *ᠰᠣᠣᠷᠲᠤ* [名] (动植物的) 属, 科。

соортлолцох *ᠰᠣᠣᠷᠲᠣᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] соортлох 的共动态。

соортлох *ᠰᠣᠣᠷᠲᠣᠯᠠᠭᠤ* [动] 按...分类, 按品种分等。

соортлуулах *ᠰᠣᠣᠷᠲᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] соортлох 的使动态。

соортлолцоох *ᠰᠣᠣᠷᠲᠣᠯᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] соортлох 的众动态。

соорь *ᠰᠣᠣᠷᠢ* [名] 参见 сойр。

соосгор *ᠰᠣᠣᠰᠣᠭᠣᠷ* [形] 参见 сөөсгөр。

соосойх *ᠰᠣᠣᠰᠣᠶᠢᠬᠤ* [动] (毛发) 蓬乱, 竖起。

соосойлгох *ᠰᠣᠣᠰᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬᠤ* [动] соосойх 的使动态。

соосолзох *ᠰᠣᠣᠰᠣᠯᠵᠣᠬᠤ* [动] (蓬乱物) 频动。

соосолзуулах *ᠰᠣᠣᠰᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] соосолзох 的使动态。

соотгонох *ᠰᠣᠣᠲᠦᠭᠣᠨᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] ① 警觉, 警觉地倾听 (指牲畜); ② (转) 装模作样, 矫揉造作, 作鬼脸。

соотгонуулах *ᠰᠣᠣᠲᠦᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] соотгонох 的使动态。

соотгор *ᠰᠣᠣᠲᠦᠭᠣᠷ* [形] 耳朵灵的, 耳朵尖的, 耳朵警觉的。

соотгордуу *ᠰᠣᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠲᠠᠭᠤ* [形] 耳朵很灵的, 耳朵很尖的, 耳朵很警觉的。

соотгорхов *ᠰᠣᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠪᠠ* [形] соотгор 的小称。

соотойлгох *ᠰᠣᠣᠲᠣᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [动] соотойх 的使动态。
соотойх *ᠰᠣᠣᠲᠣᠢᠬ* [动] 耳朵变灵, 耳朵变警觉。
соотолзох *ᠰᠣᠣᠲᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 соотгонох。
соотолзуулах *ᠰᠣᠣᠲᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] соотолзох 的使动态。
соотолзуур *ᠰᠣᠣᠲᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 装模作样的, 矫揉造作的。
соотон *ᠰᠣᠣᠲᠣᠨ* [形] 耳朵灵的, 耳朵警觉的: ~ алагагдахай (алагдага) <动> 长耳跳鼠。
соохгонох *ᠰᠣᠣᠬᠣᠨᠠ* [动] 夸夸其谈, 骄傲自负, 洋洋得意, 激昂自得, 头脑发热。
соохгор *ᠰᠣᠣᠬᠣᠷ* [形] 夸夸其谈的, 骄傲自负的, 洋洋得意的, 昂然自得的, 头脑发热的。
соохгорхон *ᠰᠣᠣᠬᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] соохгор 的小称。
соохойлгох *ᠰᠣᠣᠬᠣᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [动] соохойх 的使动态。
соохойх *ᠰᠣᠣᠬᠣᠢᠬ* [动] 变得夸夸其谈, 变得骄傲自负, 表现得洋洋自得, 昂然自得, 头脑膨胀起来。
соохолзох *ᠰᠣᠣᠬᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 соохгонох。
соохолзуулах *ᠰᠣᠣᠬᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] соохолзох 的使动态。
соохолзуур *ᠰᠣᠣᠬᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 夸夸其谈的, 得意洋洋的; 自负的。
сопран *ᠰᠣᠫᠣᠷᠠᠨ* [名] <乐> 女高音; 女高音歌手。
сопротивление *ᠰᠣᠫᠣᠷᠢᠯᠡᠨᠢᠭᠡᠨ* [名] ① <技> 阻力; 电阻; 抗…的强度; ② 抵抗, 反抗, 抗拒。
сор *ᠰᠣᠷ* [名] ① (草叶或毛发、绒毛的) 梢, 尖端, 毫毛; 穗芒; ангийн үсний ~ 兽毛梢, 兽毛尖; өвсний ~ 草梢, 草尖, 草芒; ② (牲口未踏的) 新鲜而有营养的草, 嫩草: ~ сайтай өвс 新鲜而有营养的草, 嫩草; ~ хөөх ① 牲畜逐嫩草而食; ② (转) 追逐, 逐新, 逐利; ③ (转) 最好最有价值的部分, 精华部分; 贡品: ~ гялтгануур 珍珠云母; ◇ ~ **хорхой** <动> 扬辣

子。
сорви *ᠰᠣᠷᠪᠢ* [名] 伤疤; 伤痕: ~ тогтох 结疤; 留下伤痕; шархны ~ 伤疤; 伤痕; ~ аних 伤口封闭。
сорвижих *ᠰᠣᠷᠪᠢᠵᠢᠬ* [动] 落痂, 长疤痕: ~ сон хожгор 痂痕性脱发, 痂痕秃病; ~ сон нарийсах 痂痕性狭窄。
сорвит *ᠰᠣᠷᠪᠢᠲ* [形] 有疤痕的, 有创伤的: ~ нарийсал 痂痕性狭窄。
сорвитас *ᠰᠣᠷᠪᠢᠲᠠᠰ* [名] 炎症。
сорвитой *ᠰᠣᠷᠪᠢᠲᠣᠢ* [形] 参见 сорвит。
сорвитох *ᠰᠣᠷᠪᠢᠲᠣᠬ* [动] 结疤; 留伤痕: ~ сон шигдээс <医> 痂痕性梗塞。
сорвитуулах *ᠰᠣᠷᠪᠢᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] сорвитох 的使动态。
сорво *ᠰᠣᠷᠪᠣ* [名] <植> 拂子茅。
сорвоо *ᠰᠣᠷᠪᠣᠭ* [名] 参见 сорво。
соргог *ᠰᠣᠷᠭᠣᠭ* [形] 敏感的, 敏锐的, 机警的, 警觉的, 警惕的: ~ байх 有警惕性; 警觉, 敏锐; ~ сэрэмж 警惕性; ~ сэргэлэн 敏锐的, 敏感的; 警觉的: ~ оор хамгаалах 警惕地保卫, 机警地守卫; сонор ~ 警惕性; ~ цэцэг 鲜花。
соргоглох *ᠰᠣᠷᠭᠣᠭᠯᠠᠬ* [动] 敏感, 敏锐, 警觉, 警惕, 机警。
соргүй *ᠰᠣᠷᠭᠡᠢ* [名] <植> 无芒。
соржигнох *ᠰᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ* [动] 潺潺声, 淙淙声。
соривжилт *ᠰᠣᠷᠢᠪᠵᠢᠯᠲ* [名] 落痂痕。
соривжих *ᠰᠣᠷᠢᠪᠵᠢᠬ* [动] 参见 сорвижих。
соригдох *ᠰᠣᠷᠢᠭᠦᠳᠠᠬ* [动] сорих 的被动态。
сориго *ᠰᠣᠷᠢᠭᠣ* [名] 参见 сорилго。
сориггоо *ᠰᠣᠷᠢᠭᠣᠭ* [名] 参见 сорилго。
сорил *ᠰᠣᠷᠢᠯ* [名] 参见 сорилт。
сорилго *ᠰᠣᠷᠢᠯᠭᠣ* [名] ① 试验, 试探, 化验, 考验, 尝试; 比试: ~ хийх 进行试验(试探, 化验, 考验, 尝试); 比试; ② 占卜; ③ 抽签。
сорилдвор *ᠰᠣᠷᠢᠯᠳᠠᠪᠣᠷ* [名] 实验室, 化验室, 试验室: цацраг судлалын ~ (лабора-

тори) 放射学试验室, 辐射学试验室.

сорилт ^{ᠰᠣᠷᠢᠯᠲᠦ} [名] 参见 сорилго; 试验; 试探, 演习, 操练: ~ шалгалт 考验; хүнд хатуу шалгалт ~ даван туулах 经受严峻考验.

сорилцох ^{ᠰᠣᠷᠢᠯᠴᠣᠬ} [动] сорих 的共动态.

соримтгой ^{ᠰᠣᠷᠢᠮᠲᠦᠭᠣᠢ} [形] 爱试验的, 爱试探的.

сорно ^{ᠰᠣᠷᠨᠠ} [名] (赛马前的) 试练, 试探, 预习, 演习: морины ~ 赛马前的预习.

сорис ^{ᠰᠣᠷᠢᠰ} [名] 参见 сорс II.

сорнулах ^{ᠰᠣᠷᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] ① сорих 的使动态; ② 意同 соригдох.

сорих ^{ᠰᠣᠷᠢᠬ} [动] ① 试验, 试探, 化验, 考验, 尝试; 比试: сорьж үзэх 试验, 检验, 试试看; би чамайг сорьж хэлсэн юм 我是用语来考验(试探)你; бөх ~ <体> 试摔; ~ н наалдуулах <医> 试验凝集; ② 占卜; ③ 抽签.

сорилц ^{ᠰᠣᠷᠢᠯᠴᠢ} [名] 试度, 试验率.

сорлох ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠬ} [动] ① 拔毫毛, 拔草尖, 剪毛尖; 修剪马鬃; ② (转) 择优, 选精华.

сорлочих ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠴᠢᠬ} [动] сорлох 的完成体.

сорлуулах ^{ᠰᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сорлох 的使动态.

сормос ^{ᠰᠣᠷᠮᠣᠰ} [名] 参见 сормуус.

сормослог ^{ᠰᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠦᠭ} [名] 参见 сормууслэг.

сормост ^{ᠰᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠲ} [形] 参见 сормууст.

сормуу(н) ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤ(ᠨ)} [名] 草茂盛之处.

сормуус(н) ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰ(ᠨ)} [名] 睫毛: нүдний урт ~ тай 长着长睫毛的; ~ ны богино мэдрүүл 睫状短神经; ~ ны булчирхай 睫状腺; ~ ныбудгийн арьстас 画眉笔引起的皮炎; ~ ны дугараг 睫状环; ~ ны том булчирхай 睫腺; ~ ны тор 睫状网; ~ ны хөлсний булчирхай 睫状汗腺; ~ ны урд доод тараагуур 睫状前下动脉; ~ ны урд иш 睫状前干; ~ ны урт мэдрүүл 睫状长神经; ~ ны эсрэг төрөгч 睫状体抗原.

сормууслэг ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰᠤᠯᠡᠭ} [形] 多睫毛的; 睫状

的; ~ булчингийн рефлекс 竖毛反射; ~ ийн богино тараагуур 睫状短动脉; ~ ийн бүс 睫区; ~ ийн зангилаа 睫状(神经)节; ~ ийн мэдрүүл 睫神经; ~ ийн судас 睫状脉; ~ ийн урд тараагуур 睫状前动脉; ~ ийн холбоо 睫状体悬带; ~ ийн хэсэг 睫部; ~ ийн сэртэн 睫状突; ~ булчин 睫状肌; ~ бие 睫状体.

сормуусорхуу ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰᠣᠷᠬᠤᠭᠤ} [形] 睫状的, 有纤毛的.

сормууст ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰᠤᠲ} [形] 有毛的, 睫状的: ~ зах 睫状缘; ~ авгалдай 毛幼虫; ◇ ~ сэрдэг <植> 匍匐虎耳草.

сормуустай ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰᠤᠲᠠᠢ} [形] 参见 сормууст.

сормуустан ^{ᠰᠣᠷᠮᠤᠭᠤᠰᠤᠲᠠᠨ} [名] <动> 纤毛虫.

сорогдмол ^{ᠰᠣᠷᠣᠭᠳᠤᠮᠣᠯ} [形] 被吸出的, 被吸引的.

сорогдол ^{ᠰᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠯ} [形] сорогдох 的名词.

сорогдолт ^{ᠰᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠯᠲ} [形] 参见 сорогдмол.

сорогдох ^{ᠰᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠬ} [动] сорох 的被动态.

сорогч ^{ᠰᠣᠷᠣᠭᠴ} [名] ① 吮吸者, 吸血者, 有吸嘴者; 吸血器; 吸血虫: цус ~ ① 吸血的; <生> 寄生物; 寄生虫; ② (转、指人) 寄生虫; тоос ~ 吸尘器; шим шүүс ~ <生> 寄生虫; ③ (转) 靠他人生活者, 寄生虫: ~ танхай этгээд 寄生虫.

соролт ^{ᠰᠣᠷᠣᠯᠲ} [名] 吸, 吸收, 吮吸, 抽: яндангийн ~ 烟筒的抽勃.

сором ^{ᠰᠣᠷᠣᠮ} [形·名] ① 轻浮不定的, 性浮的; 多心思的; ② 盲人, 瞎子.

соромсог ^{ᠰᠣᠷᠣᠮᠰᠣᠭ} [名] 睫毛.

соромхой ^{ᠰᠣᠷᠣᠮᠬᠣᠢ} [形] 易吸的, 好吮吸的.

соронздогдох ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠢᠳᠣᠭᠳᠣᠬ} [动] соронздох 的被动态.

соронздох ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠢᠳᠣᠬ} [动] ① 用磁石吸, 用磁铁吸; ② 使磁化, 使具磁性.

соронздуулах ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① соронздох 的使动态; ② 意同 соронздогдох.

соронзон ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨ} [名·形] ① 磁石, 磁铁, 吸铁石: ~ гоор татуулах 用磁铁吸; цахилгаан ~ <理> 电磁; цахилгаан

~ ны долгио (理) 电磁波; ~ гур, ~ ныхүдэр 磁铁矿石; ~ талбай (理) 磁场; ~ алдах 磁性损耗; ~ арга 磁法; ~ багвар 磁控管; ~ бие 磁体; ~ бичүүр 磁带录音机; ~ болд 磁性钢; ~ гүвэх 消磁; ~ зовхис 磁方位角; ~ нөлөөтөхгүй багаж 抗磁仪器; ~ орны хүчлэг 磁场强度; ~ орон 磁场; ~ султгуур 磁衰减器; ~ таталцал 磁吸引(力); ~ түлхлэг 磁排斥; ~ халдвар 磁感应; ~ хальс 磁带; ~ хальсанд авна буулгах 磁带录音; ~ харааны зураг 录像带; ~ чанар 磁性; ~ эрдэс 磁性矿物; ~ хүчдэл 磁压; ~ хэлбийлт 磁偏斜; ~ ны долгиол 磁扰; ~ ны мэдрэц 磁灵敏度; ~ ны нэвтрэц 导磁性; ~ ны туйлшил 磁极化; ~ ны тэнхлэг 磁轴; ~ ны хэлбийл 磁偏差; ~ ны чадавхи 磁势; ~ ны экватор 地磁赤道; ② 磁力; ~ гүй болох 失去磁力; ③ 磁性的, 磁石的, 磁铁的; ~ гаж (理) 地磁异常; ~ гажиг (理) 磁倾角; ~ туйл (理) 磁极.

соронзондох ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠣᠨᠳᠣᠬᠤ} [动] 参见 соронзондох.

соронзонжил ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠢᠯ} [名] 磁化.

соронзонжих ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠢᠬᠤ} [动] 磁化: ~ ж ханах 磁性饱和; ~ муруй 磁化曲线; ~ хүчлэл 磁化强度; ~ чиг 磁化方向.

соронзонжуулах ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① 充磁; 磁化; ② соронзжих 的使动态: ~ гүйдэл 磁化电流.

соронзонлуур ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠷ} [名] 磁石发电机.

соронзоншил ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠵᠣᠨᠵᠢᠯ} [名] 磁化率.

сороолж ^{ᠰᠣᠷᠣᠣᠯᠵ} [名] (地) 短背斜.

сорох ^{ᠰᠣᠷᠣᠬ} [动] ① 吸, 吸收, 吮吸, 吸取, 抽: хамраар ~ 用鼻子吸; тамхи ~ 吸烟; гуурсаар ус ~ 用管吸水; цус ~ бумба (医) 吸血杯; ~ ажиллагаа 吸收机能; ~ сэнс 抽风机, 排风机; ~ хавхлаг 进气门; ~ шигшүүр 抽吸器; 吸引器; 吸气器, 抽气器; ② (转) 寄生, 盘剥, 榨取: ~ н мөлжих 盘剥, 榨取; ~ н мөлжигч 寄生虫; ~ н мөлжлөг 寄生

(生活), 寄食.

сорочик ^{ᠰᠣᠷᠣᠴᠢᠬ} [名] 衬衫, 汗衫.

сорс ^{ᠰᠣᠷᠰ} I [名] 油包烧肝(食品).

сорс ^{ᠰᠣᠷᠰ} II [名] (烤干的) 酸奶拌葱花.

сорс(он) ^{ᠰᠣᠷᠰ(ᠣᠨ)} III [名] 带毛的狍鹿皮, 冬天的公包皮.

сорслох ^{ᠰᠣᠷᠰᠣᠯᠬ} I [动] ① 做油包烧肝; ② 以酸奶拌葱花并烤干; ③ (转) 折磨, 蹂躏, 使极度苦恼.

сорслох ^{ᠰᠣᠷᠰᠣᠯᠬ} II [动] 梳理绒毛.

сорслуулах ^{ᠰᠣᠷᠰᠣᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] сорслох I、II 的使动态.

сорсолгоох ^{ᠰᠣᠷᠰᠣᠯᠭᠣᠬ} [动] сорслох I、II 的众动态.

сорсон ^{ᠰᠣᠷᠰᠣᠨ} [名] 参见 сорс III.

сорт ^{ᠰᠣᠷᠲ} [名] 等级; 品种, 种类: ~ ын үр (农) 良种.

сортгонох ^{ᠰᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠨᠣᠬ} [动] 警觉, 不断警觉地倾听, 时时耸耳听.

сортгонуулах ^{ᠰᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] сортгонох 的使动态.

сортгор ^{ᠰᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠷ} [形] 警觉的, 耳朵灵的, 耸耳倾听的(牲畜).

сортгордуу ^{ᠰᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] 参见 сортгор.

сортгорхон ^{ᠰᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] сортгор 的小称.

сортлох ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠯᠬ} [动] 参见 соортлох.

сорттой ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠢ} [形] 有尖的; 有毫毛的; 有穗芒的.

сорттойлгох ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] сорттойх 的使动态: чихээ ~ 耸耳倾听.

сорттойх ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠢᠬ} [动] 警觉, 警惕, 耸起耳朵听, 警觉地听: морины чих ~ лоо 马耸起耳朵听.

сорттолзох ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠯᠵᠣᠬ} [动] 参见 сортгонох.

сорттолзуулах ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠯᠵᠣᠯᠠᠬ} [动] сорттолзох 的使动态.

сортоо ^{ᠰᠣᠷᠲᠣᠣ} [名] ① 才干, 才能, 精力; 朝气; ② 利索, 机灵, 机巧: ~ той хүн 机灵人; 有朝气的人.

сopтoогүй **ᠰᠣᠷᠲᠣᠭᠦᠢ ᠲᠤᠨᠢ** [形] ①无才干的, 无才能的; 缺乏朝气的; ②不利索的, 不机灵的, 无机巧的.

сopтoолох **ᠰᠣᠷᠲᠣᠭᠣᠯᠤᠬᠤ** [动] ①表现才干, 表现能力; 朝气蓬勃; ②行动利索, 机灵, 机巧.

сopтoотой **ᠰᠣᠷᠲᠣᠭᠣᠲᠣᠢ** [形] ①有才干的, 有能力的; 朝气蓬勃的, 精神焕发的; ②利索的, 机灵的, 机巧的.

сopууд **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠳᠤ** [名] сop的复数形式.

сopуул **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯ** [名] 吸器, 吸管, 吸嘴, 抽管; 烟嘴: янжуурын ~ 香烟嘴; чулуун ~ тай ганс 安着石头烟嘴的烟斗; ~ бумба 吸杯.

сopуулах **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①сopох的使动态; ②意同 сopогдох.

сopуулдах **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 用吸嘴吸, 用吸器吸, 用抽管抽, 安吸杯.

сopуулдуулах **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сopуулдах的使动态.

сopуулт **ᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠲᠤ** [形] 有吸管的, 有吸嘴的, 有抽管的: ~ үзэг 自来水笔.

сopчлох **ᠰᠣᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 掐尖.

сopсь **ᠰᠣᠷᠰᠢ** [名] (葱、韭等菜的) 籽.

сopсьслог **ᠰᠣᠷᠰᠢᠰᠢᠯᠠᠭ** [名] (植) 毒芹(属).

сopьц **ᠰᠣᠷᠢᠴᠢ** [名] ①(含稀有金属的) 度, 含量: хэдэн ~ ын алт вэ? 含多少度的金? ②试验, 化验, 尝试, 练习: ~ авах 做试验; ~ авуур 试样采取器; ~ ын шавхалт 抽水试验.

сopьцгоох **ᠰᠣᠷᠢᠴᠢᠭᠣᠬᠤ** [动] сopиx的众动态.

сopьцлолт **ᠰᠣᠷᠢᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [名] 试验.

сopьцлох **ᠰᠣᠷᠢᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 试验.

сop **ᠰᠣᠰ** 见 ~ цэцэг (植) 梭梭花.

сopсьюрит **ᠰᠣᠰᠢᠶᠦᠷᠢᠲᠢ** [名] (矿) 钠黝帘石, 槽化石.

сopсьюритжих **ᠰᠣᠰᠢᠶᠦᠷᠢᠲᠢᠬᠢ** [动] (矿) 钠黝帘石化, 槽化.

сopус **ᠰᠣᠰᠤ** [名] (菜肴的) 调味汁, 调味酱油.

сopфизм **ᠰᠣᠰᠢᠶᠢᠮ** [名] 阁员主义.

софистик **ᠰᠣᠫᠢᠰᠲᠢᠬ** [名] 诡辩(术).

софит **ᠰᠣᠫᠢᠲᠢ** [名] ①(建) 拱腹面, 拱里; ②(艺) 顶饰; ③(艺) 天幕灯; 顶灯.

софтметалл **ᠰᠣᠫᠢᠲᠢᠮᠡᠲᠠᠯᠤ** [名] 软金属.

сох **ᠰᠣᠬ** [副] ①弄瞎地, 打瞎地, 刺瞎地: ~ хатгах 刺瞎, 扎瞎; ~ цоших 打瞎; ②完全, 根本, 整整, 正好; ...得远, ...得多: ~ дутах 正缺, 整整差; 完全不够, 差得远; арван төгрөг ~ дутжээ 正缺十图格里克.

сохлогдох **ᠰᠣᠬᠢᠯᠣᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] сохлох的被动态.

сохлох **ᠰᠣᠬᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①弄瞎, 使瞎: нуухы нь авах гээд нүдий нь ~ 欲帮人擦眼瞎, 反将人眼弄瞎(“弄巧成拙”, “越帮越忙”, “欲益反损”等意); ②掩盖, 涂抹, 涂去; (由于笔漏水而) 写成一团; ③(转) 蒙骗, 欺蒙.

сохлуулах **ᠰᠣᠬᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ①сохлох的使动态; ②意同 сохлогдох.

сохойлгох **ᠰᠣᠬᠢᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сохойх的使动态.

сохойх **ᠰᠣᠬᠢᠶᠠᠬᠤ** [动] ①变近视, 视力减弱; 变瞎; ②光线减弱, 光线不足, 变晦暗; ③陷入, 凹进; 隐没.

сохолзох **ᠰᠣᠬᠢᠯᠵᠣᠬᠤ** [动] ①昏昏蒙蒙, 影影绰绰; ②看不清, 瞎乎乎; ③微光闪烁, 若隐若现, 乍明乍瞎.

сохолзуулах **ᠰᠣᠬᠢᠯᠵᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сохолзох的使动态.

сохондой **ᠰᠣᠬᠣᠨᠳᠣᠢ** [名] (动) 鼯形鼠(属).

сохоо **ᠰᠣᠬᠣᠭ** [名] 瞎子, 盲人.

сохор **ᠰᠣᠬᠣᠷ** [形] ①失明的, 瞎的: ~ самар 未吃过的核桃; ~ хүн 盲人, 瞎子; ~ болох 变瞎, 失明, 成瞎子; таг ~ 完全瞎的; ~ номин (动) 瞎鼯鼠; ②盲目的: ~ балайгаар хэрэгжүүлэх 盲目地执行; ◇ ~ балай, мухар ~ 盲目的, 瞎乎乎的; ③空白的: ~ зураг 空白(地)图; ~ ны усан тэнэг 黑矇性白痴.

сохордогдол **ᠰᠣᠬᠣᠷᠳᠣᠭᠳᠣᠯ** [名] 害瞎眼病.

сохордох **ᠰᠣᠬᠣᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ①(因眼瞎而) 看不

见, 受失明之苦; ②(转)被欺蒙, 受蒙蔽.

сохрох *ᠰᠣᠬᠣᠷᠬᠤ* [动] ① 瞎, 失明, 失去视力: нүд ~ 眼睛; сохорсон биш завших 祸兮福所倚, 福兮祸所伏; 塞翁失马, 焉知非福; ~ тал саагийн сөлжүү хам шинж 交叉黑矇性偏瘫综合症; ~ усан тэнэгийн залуугийн хэлбэр 黑矇性白痴青年型; ~ усан тэнэгийн хохуу хэлбэр 黑矇性白痴晚期型; ~ усан тэнэгрэл 黑矇性白痴; ~ усан тэнэгрэлийн хүүхдийн шинж 儿童型黑矇性白痴; ~ сноос тэнэглэх 黑矇性痴呆; ② 陷进, 凹进; 隐没: хадаас ~ 钉子陷进去.

сохруулах *ᠰᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭ* [动] сохрох 的使动态.

сохчих *ᠰᠣᠬᠴᠢᠬᠢ* [动] сохлох 的多次体.

сохчуулах *ᠰᠣᠬᠴᠢᠭᠠᠯᠠᠭ* [动] сохчих 的使动态.

социал-демократ *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠠᠳᠡᠮᠣᠭᠦᠭᠠᠲᠤ* [形·名] ① 社会民主主义的; ② 社会民主党人.

социал-империализм *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠮᠭᠢᠨᠢᠯᠢᠰᠢᠮ* [名] 社会帝国主义.

социал-империалист *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠮᠭᠢᠨᠢᠯᠢᠰᠢᠮᠠᠳᠤ* [形·名] ① 社会帝国主义的; ② 社会帝国主义者.

социал-фашизм *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠠᠹᠠᠰᠢᠵᠢᠮ* [名] 社会法西斯主义.

социал-фашист *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠠᠹᠠᠰᠢᠵᠢᠮᠠᠳᠤ* [形·名] ① 社会法西斯主义的; ② 社会法西斯分子.

социал-шовинизм *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠠᠰᠣᠪᠢᠨᠢᠵᠢᠮ* [名] 社会沙文主义.

социал-шовинист *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠠᠰᠣᠪᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠠᠳᠤ* [名] 社会沙文主义分子.

социализм *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠵᠢᠮ* [名] 社会主义: ~ ыг байгуулах 建设社会主义; ~ ын материал-техникийн бааз 社会主义物质技术基础; ~ ын санхүүгийн тогтолцоо 社会主义的财政制度; ~ ын үе дэх өртгийн хууль 社会主义价值规律; ~ ын эдийн засгийн хууль 社会主义经济规律; ~ ын эдийн засгийн суурь 社会主义经济基础.

социалист *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠵᠢᠮᠠᠳᠤ* [形·名] ① 社会主义

的: ~ хувьсгал 社会主义革命; ~ байгуулалт 社会主义建设; ~ уралдаан 社会主义竞赛; ~ соёл 社会主义文化; ~ хөдөлмөрийн бригад 社会主义劳动队; ~ хөдөлмөрийн төлөө бригад 争取社会主义劳动队; ~ нийгэмлэг 社会主义社会; ~ орон(улс) 社会主义国家; ~ орнууд 社会主义各国; ~ системийн орон 社会主义大家庭; ~ аж ахуй дахь эдийн засгийн райончлол 社会主义国家的经济区划; ~ ёсоор улсын болгох, ~ ёсоор улсын өмч болгох 社会主义国家化; ~ засаг төр 社会主义的国家体制; ~ интеграц 社会主义一体化; ~ нөхөн үйлдвэрлэл 社会主义的再生产; ~ өмч 社会主义所有制; ~ төлөвлөлтийн арга 社会主义计划工作方法; ~ төвлөрөн удирдах ёс 社会主义集中领导制; ~ үйлдвэржүүлэлт 社会主义工业化; ~ үйлдвэрийн газрын эдийн засаг 社会主义企业经济; ~ үйлдвэрийн газрын хөрөнгийн эргэлтийн хугацаа 社会主义企业资本周转期; ~ хуримтлал 社会主义积累; ~ хууль ёс 社会主义法制; ~ эдийн засаг 社会主义经济; ② 社会党人: зүүн ~ 左翼社会党人.

социологи *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠭᠢ* [名] 社会学.

социетерн *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠭᠢᠲᠡᠷᠨ* [名] 社会党国际.

социологизм *ᠰᠣᠴᠢᠠᠯᠢᠭᠢᠲᠡᠷᠨᠢᠵᠢᠮ* [名] 社会学观点.

соцмог *ᠰᠣᠴᠢᠮᠣᠭ* [形] 参见 цочмог: ~ нусгай (医)急性鼻炎.

соцреализм *ᠰᠣᠴᠢᠷᠡᠠᠯᠢᠵᠢᠮ* [名] 社会现实主义.

сочил *ᠰᠣᠴᠢᠯ* [名] 参见 цочил.

сочисхийх *ᠰᠣᠴᠢᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] сочих 的瞬间体.

сочих *ᠰᠣᠴᠢᠬᠢ* [动] 参见 цочих.

сочмог *ᠰᠣᠴᠢᠮᠣᠭ* [形] 见 цочмог.

сочоох *ᠰᠣᠴᠢᠭᠠᠯᠠᠭ* [动] сочих 的使动态.

сочуулах *ᠰᠣᠴᠢᠭᠠᠯᠠᠭ* [动] сочих 的使动态.

сөв *ᠰᠥᠪ* [名] 参见 халиу.

сөг *ᠰᠥᠭ* I 见 ~ өлөн (植)野生拂子茅.

сөг *ᠰᠥᠭ* II 见 ~ ~ 沙咯, 沙咯(让骆驼跪卧

下的呼喊声)。

сөгдөл **ᠰᠡᠭᠳᠡᠯ** [名]跪, 跪坐, 屈膝。

сөгдөөх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] сөгдөх I、II 的使动态。

сөгдөх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** I [动] 下跪, 跪坐, 屈膝: өвдөг дээрээ ~ 跪下, 跪坐; ~ н мөргөх 跪下磕头; өнөөдөр сөгдөглөө ажил хийв 今天干活累得几乎要跪下了。

сөгдөх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** II [动] (线捻后放松时)缠结, 打结。

сөгдөх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** III [动] 拜倒, 跪倒, 屈服。

сөгдөцгөөх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] сөгдөх I、II 的众动态。

сөгдүүлэх **ᠰᠡᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① сөгдөх I、II 的使动态; ② 使屈服, 使屈膝投降, 征服。

сөгий **ᠰᠡᠭᠢ** [名]牲畜的蹄跟。

сөглөх **ᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 呼唤“沙咯沙咯”声使骆驼跪卧下。

сөглүүлэх **ᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөглөх 的使动态。

сөгнөлцөх **ᠰᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] сөгнөх 的共动态。

сөгнөх **ᠰᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] (筵席上用大杯)斟酒, 敬酒, 献酒: айраг ~ 斟马奶酒, 敬马奶酒。

сөгнөцгөөх **ᠰᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] сөгнөх 的众动态。

сөгнүүлэх **ᠰᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөгнөх 的使动态。

сөгөө **ᠰᠡᠭᠡᠭᠡ** [名]能力, 才能, 才干, 能耐: ~ тасрах 能力用尽; явах ~ алга 没有力量再走。

сөгтгөл **ᠰᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠯ** [名]跪坐, 屈膝。

сөгтгөх **ᠰᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] сөгтгөх 的使动态。

сөгтгөцгөөх **ᠰᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сөгтгөх 的众动态。

сөгтгүүлэх **ᠰᠡᠭᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөгтгөх 的使动态。

сөгтөх **ᠰᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] 见 сөгдөх II: ~ н мөргөх 跪拜。

сөд **ᠰᠡᠳᠡ** I [名]〈植〉红蒿: ~ өн сагаг 〈植〉蒿蒿。

сөд **ᠰᠡᠳᠡ** II [形]明智的, 有智慧的, 英明的。

сөд **ᠰᠡᠳᠡ** III [名]羽毛: өд ~ 羽毛。

сөдгий **ᠰᠡᠳᠦᠭᠢ** [形]邪气的, 不正派的; 孤僻的, 怪僻的, 悖谬的。

сөдгөр **ᠰᠡᠳᠦᠭᠦᠷ** [形] ① 稍凸起的, 略鼓起的, 稍掀起的, 略翘起的: ~ уруулт 嘴唇略掀起的; ② (转)性格怪僻的, 个性强的, 悖谬的。

сөдий **ᠰᠡᠳᠦ** [名]〈动〉鼯鼠崽。

сөдийлгөх **ᠰᠡᠳᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сөдийх 的使动态。

сөдийх **ᠰᠡᠳᠦᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 掀起, 凸起, 翘起; ② (转)(性格)变怪僻, 变得个性强, 变悖谬。

сөдлөг **ᠰᠡᠳᠡᠯᠡᠭ** I [名]绕泥滩而过的路, 迂回的路, 绕弯的路。

сөдлөг **ᠰᠡᠳᠡᠯᠡᠭ** II [形]多羽毛的, 羽毛丰满的; ◇ **өдлөг** ~ 多羽毛的, 羽毛丰满的。

сөдөгнөх **ᠰᠡᠳᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] 一掀一掀, 不断翘动, 凸一凸地跳动。

сөдөлзөх **ᠰᠡᠳᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 сөдөгнөх。

сөддөлзүүлэх **ᠰᠡᠳᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөддөлзөх 的使动态。

сөдрөг **ᠰᠡᠳᠦᠷᠦᠭ** [名]〈医〉蹄漏病(马疾)。

сөдрөгдөх **ᠰᠡᠳᠦᠷᠦᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] 见 сөдрөгтөх。

сөдрөгтөх **ᠰᠡᠳᠦᠷᠦᠭᠲᠡᠬᠡ** [动]〈医〉(马)得蹄漏病。

сөдрөгтүүлэх **ᠰᠡᠳᠦᠷᠦᠭᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөдрөгтөх 的使动态。

сөл **ᠰᠡᠯᠡ** I [名]秋青草(直到秋天不干黄的草): ~ дагаж нүүх 逐秋青草游牧; - тасрах 草变干黄; насны залуу ногооны ~ тэйд 正当年轻力壮时。

сөл **ᠰᠡᠯᠡ** II [名]〈植〉芸香(草)。

сөлбөлзөх **ᠰᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]走马观花, 昂首张望: өлбөлзөн ~ 走马观花。

сөлгөр **ᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [形]参见 сөлөр。

сөлдөс **ᠰᠡᠯᠳᠡᠳᠡ** [名] ① 小木片; ② 篾片; ③ 破绽, 过失, 毛病: ~ эрэх 挑别人毛病。

сөлжир **ᠰᠡᠯᠵᠢᠷ** [形]参见 солжир。

- сөлийлгөх** **ᠰᠥᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠦᠬ** [动] сөлийх 的使动态.
- сөлийх** **ᠰᠥᠯᠢᠶᠢᠬ** [动] ①变成斜眼, 变成对眼; ②仰首张望, 抬头窥视.
- сөлийлэх** **ᠰᠥᠯᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] 见 сөлөлзөх.
- сөллөх** **ᠰᠥᠯᠯᠡᠬ** [动] ①长有秋青草; ②在秋青草牧场放牧; 吃秋青草; малаа ~ ж билчээрлүүлэх 在秋青草场放牧牲畜.
- сөллүүлэх** **ᠰᠥᠯᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сөллөх 的使动态.
- сөлөгнөх** **ᠰᠥᠯᠡᠭᠦᠨᠡᠬ** [动] ①不断斜视; ②环视四周, 向四处张望, 不停环顾.
- сөлөгнүүлэх** **ᠰᠥᠯᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сөлөгнөх 的使动态.
- сөлөлзөх** **ᠰᠥᠯᠡᠯᠡᠵᠡᠬ** [动] 参见 сөлөгнөх.
- сөлөлзүүлэх** **ᠰᠥᠯᠡᠯᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сөлөлзөх 的使动态.
- сөлөр** **ᠰᠥᠯᠡᠷ** I [形]斜眼的, 对眼的.
- сөлөр** **ᠰᠥᠯᠡᠷ** II [形](马)驯服的, 驯服的.
- сөлөрдөх** **ᠰᠥᠯᠡᠷᠳᠡᠬ** [动]变得向上斜.
- сөлөрдүү** **ᠰᠥᠯᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形]眼较斜的, 有些对眼的.
- сөлөрдүүлэх** **ᠰᠥᠯᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сөлөрдөх 的使动态.
- сөмс** **ᠰᠥᠮᠰ** [名]菜汤; 米面汤; 汁; байцааны ~ 白菜汤; цагаан будааны ~ 大米汤.
- сөн** **ᠰᠡᠨ** I [名]放置在筵席中央的大酒具中的酒; ~ түших (在筵席上)斟酒.
- сөн** **ᠰᠡᠨ** II [名]参见 цөн II.
- сөнг** **ᠰᠡᠩ** [名]河中的小块冰, 冰块.
- сөндлөгө** **ᠰᠡᠨᠳᠯᠡᠭᠡ** [名]①渡口; ②过渡, 渡河, 游渡.
- сөндлөх** **ᠰᠡᠨᠳᠯᠡᠬ** [动]横渡(河), 渡河, 游渡.
- сөндлүүлэх** **ᠰᠡᠨᠳᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сөндлөх 的使动态.
- Сөнид** **ᠰᠡᠨᠢᠳ** [名]见 сөнөд.
- Сөнөд** **ᠰᠡᠨᠡᠳ** [名]苏尼特(蒙古族一部落, 现为内蒙古一旗).

- сөнөл** **ᠰᠡᠨᠡᠯ** [名]灭亡, 根除, 覆灭, 毁灭, 死亡, 熄灭; ~ ийн явц 变质过程.
- сөнөлт** **ᠰᠡᠨᠡᠯᠲ** [名]参见 сөнөл.
- сөнөмөл** **ᠰᠡᠨᠡᠮᠡᠯ** [形]死肉; ~ давхраа 死层; ~ мөс 死冰; ~ олторгуй (军)死界; ~ орчин (军)育区.
- сөнөөгүүр** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠦᠭᠦᠦᠷ** [名]歼灭者, 毁灭者, 消灭者; гал ~ 灭火器, 消灭器; шавьж ~ 杀虫剂.
- сөнөөгч** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠭᠴ** [名]歼灭者, 歼击者, 残杀者, 消灭者, 毁灭者; ~ онгоц (军)歼击机; гал ~ ①灭火器; ②灭火者, 消防队员; ~ зэвсэг 毁灭性武器; ~ нисэх хүчин 歼击航空兵; 歼击机队; ~ отряд 歼击飞行中队; ~ хөлөг онгоц 驱逐舰.
- сөнөөгчид** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠭᠴᠢᠳ** [名]сөнөөгч 的复数形式.
- сөнөөл** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠯ** [名]参见 сөнөөлт.
- сөнөөлт** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠲ** [名]消灭, 歼灭; ~ ийн буудлага (军)效力射击; ~ ийн бус (军)杀伤地区; ~ ийн найдвар (军)消灭的信心.
- сөнөөх** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠬ** [动]сөнөх 的使动态; 歼灭, 消灭, 铲除, 根绝, 毁灭, 扑灭; дайсныг ~ 消灭敌人; галыг ~ 灭火.
- сөнөрөл** **ᠰᠡᠨᠡᠷᠡᠯ** [名]变性, 变化.
- сөнөрөх** **ᠰᠡᠨᠡᠷᠡᠬ** [动]变质, 变性.
- сөнөрөхүй** **ᠰᠡᠨᠡᠷᠡᠬᠦᠶ** [名]变质, 变性.
- сөнөх** **ᠰᠡᠨᠡᠬ** [动]灭亡, 死亡, 覆灭, 毁灭, 根除, 熄灭; ардын дайсан ~ түгэй! 人民的敌人必亡! 打倒人民的敌人! ~ үйлтэн 注定灭亡者; ~ ж мөхөх, ~ ж устах 灭亡, 死亡, 毁灭; ~ сөн галт уул 死火山.
- сөнөчих** **ᠰᠡᠨᠡᠭᠡᠬᠢ** [动]сөнөх 的多次体.
- сөнч** **ᠰᠡᠨᠴ** [名]参见 сөнчин.
- сөнчим** **ᠰᠡᠨᠴᠢᠮ** [名](稍切开叶的)曼陀罗花.
- сөнчин** **ᠰᠡᠨᠴᠢᠨ** [名](筵席上的)斟酒人.
- сөөвгөр** **ᠰᠡᠭᠡᠪᠭᠡᠷ** [名](形容小孩)小东西, 小不点.

- сөөвийх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 摇摇晃晃。
- сөөг** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢ** I [名] 丛生的；一丛：~ дэрс-тэй билчээр 灌木及茂草牧场；~ зулзган ойтой билчээр 灌木幼林场；~ тэй атаржсан газар 灌木荒地；~ тэй татмын билчээр 灌木泛滥地牧场；~ өн боролзгон <植> 金露梅；~ өн зогдор өвс <植> 直立铁线莲；~ өн нүргэс <植> 矮桧木；~ өн сэдэргэнэ <植> 灌木旋花；~ өн хус <植> 紫桦；~ өн шимэрс <植> 灌木岩黄耆。
- сөөг** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢ** II 见 ~ сөг 沙咯，沙咯(使骆驼跪卧的呼喊声)。
- сөөглөг** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠯᠡᠭ** [形] 丛生的，密密麻麻的：~ шимэлдэг <植> 灌木青兰；~ ургамал 丛生物。
- сөөгөнцөр** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠴᠡᠰᠦᠷ** [名] 小灌木丛。
- сөөлгөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] сөөх 的使动态。
- сөөлжих** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] сөөлжих 的使动态。
- сөөлжилдэх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠬᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] сөөлжих 的互动态。
- сөөлжир** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠷ** I [形] 失去对偶的，孤单的，孤独的，独的，单个的。
- сөөлжир** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠷ** II [名] <心> 反常，异常，屈射，折射。
- сөөлжих** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] ① 失去对偶，变孤单，变孤独，变单一：~ их чухаг үзэгдэл 交叉现象；② 踱步；踱来踱去。
- сөөлжүү** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠭᠦᠮ** [形] 参见 сөөлжир I：~ саа 交叉性麻痹。
- сөөлжүүлэх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠵᠢᠭᠦᠮᠡᠬᠡ** [形] сөөлжих 的使动态。
- сөөлөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 用斧劈。
- сөөлцгөөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сөөлөх 的众动态；乱斧劈之。
- сөөм** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠮᠡ** [量] 拃长(伸开的拇指与食、中指之间的距离)：үзүүр ~ 一大拃(拇指与中指的距离)；мухар ~ 一小拃(拇指与食指的距离)。
- сөөмлөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠮᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 用拃量。
- сөөмлүүлэх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] сөөмлөх 的使

动态。

- сөөмнөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠢᠮᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 сөөмлөх。
- сөөнгө** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦ** I [形] (嗓子) 哑的，嘶哑的：~ хоолой 嘶哑的嗓子。
- сөөнгө** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦ** II [名] (医) 失音症。
- сөөнгөвтөр** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠲᠦᠷ** [形] 嗓子稍哑的。
- сөөнгөдүү** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠳᠦᠭᠦ** [形] 嗓子有些哑的，声音嘶哑的。
- сөөнгөдүүхэн** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 嘶哑的。
- сөөнгөрөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠷᠦᠬᠡ** [动] 嗓子变哑，嗓音变嘶哑。
- сөөнгөтөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠲᠦᠬᠡ** [动] 参见 сөөнгөрөх：сөөнгөтсөн дуу сонсдов 听到了嘶哑的声音。
- сөөнгөтүүлэх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] сөөнгөтөх 的使动态。
- сөөнгөхөн** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] сөөнгө 的小称。
- сөөргөлөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 往回走，回返，逆着走，倒着走。
- сөөргөө** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠭᠡ** [形] 往回的，回返的，逆着的，倒着的：маргааш ~ явна 明天回去。
- сөөрөг** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠷᠦᠭᠡ** [形] 参见 сөөргөө。
- сөөсгөр** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠰᠡᠭᠦᠷ** [形] 毛发蓬松的；毛发蓬乱的；毛发竖起的。
- сөөсгөрхөн** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠰᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] 毛发稍蓬松的。
- сөөсөг** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠰᠡᠭᠡᠭᠡ** [名] 死鬼，坏东西：энэ ~ хэзээ томоожих хүн юм бол гэнэ。这死鬼何时才能变得稳重一些呢。
- сөөтгөр** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 сөөсгөр。
- сөөтгөрхөн** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠠᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] сөөтгөр 的小称。
- сөөх** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] (嗓子) 变嘶哑，变粗哑，嗓音变混浊：хоолой ~ в 嗓子嘶哑了。
- сөөхий** **ᠰᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡᠢ** [名] (用鞣皮做的) 平底短腰软鞋：~ гутал 鞣皮制平底短腰软鞋；~ бойтог 平底软皮靴。
- сөр** **ᠰᠡᠷᠡ** I [名] 棚架，支架，葡萄架；窝棚，棚子，棚圈，棚舍：үзмийн ~ 葡萄架。
- сөр** **ᠰᠡᠷᠡ** II [名] (虎前胸两侧的) 小骨头。

- сөргөлдөөн** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] 对抗, 对峙: ... хоорондшинэ ~ бий болгох 在...中产生新的对抗; хамтран ажиллахыг ~ өөр солих 用对抗取代合作.
- сөргөлдөөнт** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠡᠨᠲᠡ** [形] 对抗的, 对峙的: Ази, Номхон далайн өргөн уудам бүс нутагт ~ байдлын голомтыг устгах 消除亚、太广大地区的对抗的发源地.
- сөргөлдүү** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠦᠨ** [形] 相反的, 相逆的: өөд, уруу гэдэг хоёр үг ~ утгатай "өөд, уруу" 这两个词是反义词.
- сөргөлдүүлэх** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 使相反, 使对抗.
- сөргөлцүүлэх** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 使...同...对抗.
- сөргөмхий** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠮᠬᠡᠢ** [形] 爱顶嘴的; 爱抬杠的: үг ~ цэрэг 爱顶嘴的士兵.
- сөргөөлгөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сөргөөх 的使动态.
- сөргөөлдөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] сөргөөх 的互动态; 互相对抗, 互相抵触, 相悖逆, 相矛盾, 相抗衡, 互相顶牛.
- сөргөөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] сөргөх 的使动态; 使对抗, 使抵触, 使悖逆, 使矛盾, 使反对, 使抗衡, 使顶牛, 倒行逆施: үг ~ 顶嘴.
- сөргөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] сөрөх 的使动态; 对抗, 反对, 抵触, 矛盾, 悖逆, 抗衡, 顶牛: салхи ~ 逆风, 顶风; үг ~ 言语顶撞, 顶嘴.
- сөргөцөлдөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] сөргөцөх 的互动态; 互相反抗, 相抵抗, 相抗拒, 相敌对, 相违反, 相矛盾, 相悖逆.
- сөргөцөлдүүлэх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөргөцөлдөх 的使动态.
- сөргөцөх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] 反抗, 抵抗, 抗拒, 敌对, 违反, 悖逆.
- сөргүү** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠦ** [形] ① 反抗的, 抵抗性的, 抗拒的, 敌对的, 矛盾的; 反逆的: ~ үс 倒旋发, 掀起而难顺的头发; ~ хувьсгал <生> 早性发育变异; ~ асрэгшил <医> 违拗症; ② (性格) 悖逆的, 倔强的, 反抗性的, 怪僻的, 不驯的.

- сөргүүлэх** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөргөх 的使动态.
- сөргүүхэн** **ᠰᠥᠷᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] сөргүү 的小称.
- сөрдгөр** **ᠰᠥᠷᠳᠭᠦᠷ** [形] 干硬易脆的, 直直愣愣的.
- сөрлөг** **ᠰᠥᠷᠯᠦᠭ** [名] <体> 体育竞赛, 比赛, 竞技: ~ ийн талбай 体育场, (体育) 比赛场.
- сөрлөх** **ᠰᠥᠷᠯᠦᠬᠡ** [动] ① 修棚架, 搭棚子, 搭窝棚, 造棚舍; ② 支撑, 支架, 撑住.
- сөрлүүлэх** **ᠰᠥᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сөрлөх 的使动态.
- сөрөвгөр** **ᠰᠥᠷᠦᠪᠭᠦᠷ** [形] (枝条) 摇曳的.
- сөрөг** **ᠰᠥᠷᠦᠭ** [形] 参见 сөргүү: ~ дайралт <军> 反攻; ~ харилцал 负相关; ~ гэдрэг холбоо 负反馈; ~ дохио <铁> 对向信号; ~ дэмийрэл 消极妄想; ~ замнал <铁> 对向进路; ~ замын гулгадас 土壤滑动; ~ налуут <地> 背斜; ~ нөлөөллийн хууль 负诱导规律; ~ нөлөөлөл 负诱导; ~ сэдээгдэх 负无变应性; ~ талст 空晶, 反晶; ~ танаас 负向限幅; ~ туйл 负极; ~ үг <法> 反诘, 反问; ~ харанхуй 阴性暗点; ~ хүчин 反对派; ~ хэрмэл цэнэг 负离子; ~ цахилгаан 负电; ~ цохилт <军> 反击; ~ цэнэг 负电荷; ~ чиглэл 逆方向, 反方向.
- сөргөцөлдүүлэх** **ᠰᠥᠷᠭᠡᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 让...同...对抗.
- сөрөл** **ᠰᠥᠷᠦᠯ** [名] 反抗, 抵抗; 不服从, 不顺从.
- сөрөлт** **ᠰᠥᠷᠦᠯᠲ** [名] ① (水) 逆流, 逆行; ② 反抗, 抵触, 抗拒, 反对.
- сөрөх** **ᠰᠥᠷᠦᠬᠡ** [动] ① (水) 逆流, (风) 逆吹, 逆行: урсгал ~ 反潮流, 逆流; салхи ~ (风) 逆吹; ~ н явах 逆行; зэтэр ~ <医> 肉刺; ② 反对, 反抗, 抵抗, 抵触, 悖逆, 矛盾, 顶牛, 抗拒: ~ давшилт <军> 反攻; ~ довтолгоо <军> 反冲锋; ~ үйл 反作用; ~ цахилгаан 阴电; ~ н мөлжих хэрэглээ 寄生性消费.
- сөрс** **ᠰᠥᠷᠰ** [形] (性格) 怪僻的, 执拗的, 倔强的, 悖逆不驯的, 反抗的.
- сөрүү** **ᠰᠥᠷᠦᠦ** [名] 弯曲, 曲折.

- сөрүүлэх** *ᠰᠣᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] сөрөх 的使动态.
- сөрцгөөх** *ᠰᠣᠷᠴᠢᠭᠡᠭᠦᠬ* [动] сөрөх 的众动态.
- сөрч** *ᠰᠣᠷᠴ* [形] 参见 сөрс.
- сөс(өн)** *ᠰᠥᠰ* [名] ①胆汁; ②〈解〉胆: баавгайн ~ 熊胆; ~ үрэвсэх 胆发炎; ~ ний гэр 胆囊, 胆脏; ③〈转〉胆量: ~ ихтэй 大胆的; 勇敢无畏的; ~ тэй 大胆的, 有胆量的; ~ хэмхрэх 吓破胆; - цалгиж, зүрх шимшрэх 胆颤心惊.
- сөслөх** *ᠰᠥᠰᠯᠡᠬ* [动] ①取胆汁; ②变胆大, 勇敢起来; ③献殷勤.
- сөслүүр** *ᠰᠥᠰᠯᠡᠭᠦᠷ* [名]〈化〉胆碱: цуу ~ 乙酰胆碱.
- сөстөх** *ᠰᠥᠰᠲᠡᠬ* [动]〈医〉患胆病.
- сөх** *ᠰᠥᠬ* [名]积雪: ~ цас 积雪.
- сөхөгдөл** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠯ* [名] ①打开, 揭示, 掀开; ②〈法〉案件, 积案, 澄清, 破开; ③〈法〉上诉, 申诉; ④提案, 提议.
- сөхөгдөх** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] сөхөх 的被动态: хэрэг ~ 事情开始弄明; 〈法〉积案澄清; 积案上诉, 申诉.
- сөхөгнөх** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 奴颜卑膝, 摇尾乞怜, 频频献媚.
- сөхөлзөх** *ᠰᠥᠬᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 сөхөгнөх.
- сөхөлцөх** *ᠰᠥᠬᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] сөхөх 的共动态.
- сөхөө** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡ* [名] ①机智, 伶俐; ②适合的时机, 合适的机会, 空闲: тэд хоёр Сайн-жаргалыг анзаарах ~ байсангүй. 他们俩无暇顾及赛音加尔嘎勒.
- сөхөөл** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠯ* [名] ①驳, 驳斥, 反驳, 辩驳, 驳倒; ②挖苦, 奚落.
- сөхөөлгөх** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] сөхөөх 的使动态.
- сөхөөстэй** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ* [形] 开口的, 揭开的.
- сөхөөх** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠡᠬ* [动] ①驳, 驳斥, 反驳, 辩驳, 驳倒; ②挖苦, 奚落.
- сөхөргөх** *ᠰᠥᠬᠡᠷᠭᠡᠬ* [动] сөхрөх 的使动态.
- сөхөрцгөөх** *ᠰᠥᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬ* [动] сөхрөх 的众动态.
- сөхөх** *ᠰᠥᠬᠡᠬ* [动] ①打开, 揭开, 掀起, 掀开,

卷起, 撩起, 抬高: хаяа ~ 掀起毡包墙根; түүхийн шинэ хуудас ~ 掀开历史新的一页; авдар ~ 打开箱子, 掀开箱子; ном ~ 打开书; хормой ~ 撩起衣襟; хаалга ~ 打开门; сүүлээ ~ ①〈牲畜〉翘起尾巴; ②〈转〉目中无人, 翘尾巴; нүдлээ ~ ж үзэх 睁开眼睛看; ③〈法〉澄清积案, 破开积案; ④〈法〉提出积案, 上诉, 申诉; ⑤提出提案, 提议.

- сөхөцгөөх** *ᠰᠥᠬᠡᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬ* [动] сөхөх 的众动态.
- сөхрөх** *ᠰᠥᠬᠡᠷᠦᠬ* [动] 跪下, 跪坐, 跪拜.
- сөхрүүлэх** *ᠰᠥᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] сөхрөх 的使动态.
- сөхүүлэх** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] сөхөх 的使动态.
- сөхүүр** *ᠰᠥᠬᠡᠭᠦᠷ* [名] ①帽耳, 耳罩; малгайн ~ 帽耳; ②帽檐, 檐: ~ мод 屋檐木.
- Спартак** *ᠰᠢᠫᠠᠲᠤᠭ* [名] ①斯巴达克; ②斯巴达克同盟.
- спартакиад** *ᠰᠢᠫᠠᠲᠤᠭᠢᠶᠠᠳ* [名]〈体〉运动大会, 运动会: улсын ~ 全国运动会.
- спектр** *ᠰᠡᠭᠡᠫᠲᠦᠷ* [名] 谱, 光谱, 波谱: ~ ийн шугам 光谱.
- спектрометр** *ᠰᠡᠭᠡᠫᠲᠦᠷᠡᠮᠡᠲᠦᠷ* [名] 分光计(仪); 能谱仪.
- спектроскоп** *ᠰᠡᠭᠡᠫᠲᠦᠷᠰᠠᠭᠤᠮᠣᠯ* [名] 分光镜.
- сперматозоид** *ᠰᠡᠫᠡᠮᠠᠲᠤᠵᠣᠨᠢᠳ* [名] 精子, 游动精子.
- спецификац** *ᠰᠡᠫᠡᠮᠠᠳᠤᠴᠢᠭᠢᠨ* [名]〈货物〉明细单, 说明书; ачуулалтын ~ 装运清单.
- спидометр** *ᠰᠡᠫᠡᠮᠠᠳᠤᠮᠡᠲᠦᠷ* [名] 速度计, 里程计.
- спикер** *ᠰᠡᠫᠡᠭᠢᠷ* [名] ①〈美、英等国众议院〉议长; ②〈拳击时〉台上裁判员.
- спираль** *ᠰᠡᠫᠡᠷᠠᠯ* [名] ①螺(状)线, 卷; ②〈数〉螺(旋)线; (螺旋)电阻丝.
- спирт** *ᠰᠡᠫᠡᠷᠲᠦ* [名] ①火酒, 酒精: ~ эсэлт 酒精发酵; ②〈化〉醇: ~ тэй иод 醇溶碘.
- спиртлэг** *ᠰᠡᠫᠡᠷᠲᠦᠯᠡᠭ* [形] 酒精的; 含酒精的.
- список** *ᠰᠡᠫᠡᠰᠢᠭ* [名] ①抄本, 抄件, 副本; 摹本; ②名单, 名册; 清单, 清册; 统计表; 目表; ③表, 单.
- сподумен** *ᠰᠡᠫᠡᠰᠢᠭᠡᠨ* [名]〈矿〉锂辉石.

спор ^{ᠰᠢᠷᠣ} [名] ① 孢子; ② 包裹.

спорт ^{ᠰᠢᠷᠲᠤ} [名]〈体〉运动, 体育运动, 体育
活动; бөмбөгийн ~ 球类运动; биеийн
тамирын ~ 体育运动; морин ~ 赛马
运动; ~ын мастер 运动健将; ~ын баг
运动队; ~од шохоорогчид 体育爱好者;
~ын багаж хэрэгсэл 体育器材;
~ын алхаа 竞走; ~ын барилдаан 角
逐比赛, 角力; ~ын гавьяат мастер 功
勋运动健将; ~ын зүйл 运动项目; ~ын
индэрт заал 带看台的体育馆; ~ын
наадам 运动会; ~ын тайз 体坛; ~ын
тоглоом наадам 体育表演.

спортч ^{ᠰᠢᠷᠲᠤᠴᠢ} [名]〈体〉运动员, 运动家.

спортынхон ^{ᠰᠢᠷᠲᠤᠨᠬᠣᠨ} [名·形] ① 体坛,
体育界; 体育运动员; ② 体坛的, 体育界
的, 体育运动员的.

справка ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠠ} [名]询问, 证明书.

стабилизатор ^{ᠰᠠᠪᠢᠯᠢᠵᠢᠵᠠᠳᠣᠷ} [名]稳定器, 稳
定装置; 稳定剂, 安定剂.

стадион ^{ᠰᠠᠳᠢᠮᠣᠨ} [名]〈体〉运动场, 大运动
场.

стакан ^{ᠰᠠᠬᠠᠨ} [名]玻璃杯, 茶杯.

сталинизм ^{ᠰᠠᠯᠢᠨᠢᠮ} [名]斯大林主义.

сталинчлах ^{ᠰᠠᠯᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠬ} [动]斯大林化.

стандарт ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲ} [名] ① 标准, 规格; Ул-
сын Стандарт Жин Хэмжүүрийн
Хэрэг Эрхлэх Газар 国家标准度量衡管
理局; ~ чанар 标准性, 规格化; ~ ба-
римт 标准文件; ~ болгох 使标准化, 划
一; ~ программ (电子计算机的)标准程
序; ~ техникийн нөхцөл 标准与技术
条件; ~ ад тохирох журамлах 标准
化; ~ын бус түүхий эд 非标准原料;
~ын биш бүтээгдэхүүн 非标准产品;
~ын бүтээгдэхүүн 标准产品; ② 本位.

стандартжих ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠵᠢᠬ} [动]标准化, 规格
化.

стандартжуулалт ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ} [名]标
准化, 规格化.

стандартжуулах ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]стан-
дартжих 的使动态.

стандартчилал ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠴᠢᠯᠠᠯ} [名]标准化, 规

格化.

стандартчилах ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠴᠢᠯᠠᠬ} [动]标准化.

стандартчилга ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠢ} [名]标准化,
规格化.

стандартчилуулах ^{ᠰᠠᠨᠳᠠᠷᠲᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]
стандартчилах 的使动态.

станнит ^{ᠰᠠᠨᠨᠢᠲ} [名]亚锡酸盐, 黄锡矿.

станок ^{ᠰᠠᠨᠣᠭ} [名] ①〈技〉车床, 母机, 机床;
②〈军〉炮架, 机枪座; ③车架; ④〈军〉单
马鞍; (练习骑术用的)隔板; ⑤缚马架子
(为钉马掌或治疗而设).

станц ^{ᠰᠠᠨᠴ} [名]站, 车站; 台, 电台; 场;
~ын дарга 站长, 台长; төмөр замын
~, галт тэрэгний ~ 火车站; цахил-
гаан ~ 电站; машин тракторын ~ 农
机站; мал аж ахуйн машинт ~ 农业
机器站; цаг уурын ~ 气象台; турш-
лага ~ 试验站; хилийн ~ 〈军〉边防
站.

станцсах ^{ᠰᠠᠨᠴᠰᠠᠬ} [动]建电站, 架电台.

стартер ^{ᠰᠠᠷᠲᠡᠷ} [名]〈技〉起动机.

статик ^{ᠰᠠᠲᠢᠭ} [名]静力, 静力学.

статистик ^{ᠰᠠᠲᠢᠰᠲᠢᠬ} [名] ① 统计员; 统计学
家; ② 统计, 统计学; ~ийн төв газар 中
央统计局; ~ ажиглалт 统计观察; ~
илэрхийлэл 统计表现; ~ нийлбэр
(нийдэм) 统计总体; ~ хүснэгт 统计
表; ~ судалгаа 统计学, 统计; ~ эм-
хэтгэл 统计汇编; ~ийн дүн мэдээ 统
计数字; ~ийн хяналт шалгалт 统计
检查; ~ийн тамлагнал 统计报表;
~ийн шуурхай тамлагнал 业务统计
报表; ~ийн тотмол 统计学固定比例.

статоскоп ^{ᠰᠠᠲᠣᠰᠠᠬᠣᠭ} [名]高差仪; 微动气压
器.

статус ^{ᠰᠠᠲᠤᠰ} [名](国际法中的)状态, 地
位; олон улсын ~тай болгох 使获得
国际地位.

стафилококк ^{ᠰᠠᠲᠢᠯᠣᠭᠠᠭᠠᠨ} [名]葡萄球菌
(属).

стахановч ^{ᠰᠠᠬᠠᠨᠣᠪᠴᠢ} [名]斯达哈诺夫(式)工
作者.

стационар ^{ᠰᠠᠲᠠᠨᠠᠭᠠᠷ} [名] ① 医院(住院部);

●住院病人。

- стеарин** ^{ᠰᠡᠲᠡᠷᠢᠨ} [名]硬脂, 脂精。
- стенограмм** ^{ᠰᠡᠨᠡᠭᠢᠷᠠᠮ} [名]速记, 速记记录。
- стенограф** ^{ᠰᠡᠨᠡᠭᠢᠷᠠᠭ} [名]速记员。
- стереокино** ^{ᠰᠡᠷᠡᠭᠣᠨᠠᠭᠢᠨᠠ} [名]立体电影。
- стереометри** ^{ᠰᠡᠷᠡᠭᠣᠨᠠᠮᠡᠳᠢᠷᠢ} [名]〈数〉立体几何学; 体积, 容积测定法。
- стереотип** ^{ᠰᠡᠷᠡᠭᠣᠨᠲᠢᠮ} [名]〈浇铸〉铅版。
- стерилизатор** ^{ᠰᠡᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠵᠠᠳᠤᠷ} [名]〈医〉消毒器, 灭菌器。
- стетоскоп** ^{ᠰᠡᠲᠡᠰᠠᠬᠤᠮᠣᠩ} [名]听诊器。
- стефанит** ^{ᠰᠡᠲᠡᠭᠠᠨᠢᠲ} [名]〈矿〉脆银矿。
- стиль** ^{ᠰᠡᠳᠡᠯᠢ} [名]①风格, (样)式; ②方法, 方式; 作风; 派头; ③文体, 体裁。
- стипенд** ^{ᠰᠡᠳᠡᠮᠡᠨᠳᠠ} [名]奖学金; 助学金。
- стирол** ^{ᠰᠡᠳᠡᠷᠣᠯ} [名]苯乙烯, 胶态银。
- стоке** ^{ᠰᠡᠳᠡᠬᠡ} [名]司托克, 沱(动力粘度单位)。
- стоматологи** ^{ᠰᠡᠳᠡᠮᠠᠲᠣᠯᠭᠢ} [名]口腔学。
- страниц** ^{ᠰᠡᠳᠡᠨᠢᠴᠢ} [名]①面, 页; ②(转)书籍, 杂志; 作品。
- странцианит** ^{ᠰᠡᠳᠡᠨᠢᠴᠢᠠᠨᠢᠲ} [名]〈矿〉菱锶矿。
- стратег** (и) ^{ᠰᠡᠳᠡᠭᠢᠲᠡᠭᠢᠨ} [名]〈军〉战略; 兵法, 军事学; дайны ~ 战略; ~ийн суурь 战略基地; ~ийн чухал пункт 战略重点; 有战略意义的要地; ~ийн зорилго 战略目标; ~ийн байрлал 战略位置; ~ийн пуужин 战略火箭; ~ маневр 战略机动; ~ цохилт 战略打击; ~ цэг 战略据点; ~ийн бодлого 战略意图; ~ийн давшилтын зэвсэг 进攻性战略武器; ~ийн санаа 战略思想; ~ийн зориуламжтай нөөвөр, ~ийн холбогдолтой нөөц 战略储备; ~ийн түүхий эд 战略原料; ~ийн урлаг 战略艺术; ~ийн холбогдолтой бараа 战略物资。
- стратегитактик** ^{ᠰᠡᠳᠡᠭᠢᠲᠡᠭᠢᠨ - ᠰᠡᠳᠡᠭᠢᠲᠢᠭᠢ} [名]战略战术; ~ийн төлөвлөгөө 战略战术计划。
- стратегич** ^{ᠰᠡᠳᠡᠭᠢᠲᠡᠭᠢᠨ} [名]〈军〉战略家, 策备

家, 法家, 军事家。

- стратосфер** ^{ᠰᠡᠳᠡᠭᠢᠲᠡᠭᠢᠨ} [名]同温层, 平流层。
- стрептомицин** ^{ᠰᠡᠷᠡᠭᠣᠨᠠᠮᠢᠴᠢᠨ} [名]〈医〉链霉素。
- стрептоцид** ^{ᠰᠡᠷᠡᠭᠣᠨᠴᠢᠳ} [名]〈化〉氨基磺胺。
- стрихнин** ^{ᠰᠡᠷᠢᠬᠢᠨᠢᠨ} [名]〈医〉番木龟碱, 马钱子素, 土的宁(烈性毒剂)。
- студи** ^{ᠰᠡᠳᠡᠳᠢ} [名]画室, 艺术工作室; телевизийн төв ~ 电视中心工作室。
- ступиц** ^{ᠰᠡᠳᠡᠮᠢᠴᠢ} [名]〈轮〉毂。
- стык** ^{ᠰᠡᠳᠡᠬᠡ} [名]接合处; 衔接点; 〈军〉接合部。
- су-ауру** ^{ᠰᠡ - ᠠᠭᠤᠷᠠ} [名]〈医〉苏拉病(牲畜的一种锥虫病)。
- субботник** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠨᠢᠭ} [名]义务星期六, 星期六义务劳动。
- субстрат** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠢᠷᠠᠲ} [名]〈哲〉基质。
- субъект** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠢᠭᠢᠲ} [名]〈哲〉主体, 主观; 主观的: ~ үзэл 主观主义。
- субъектив** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠢᠭᠢᠲᠢᠪ} [名]〈哲〉主观的, 主观性的, 主观主义的: ~ идэвх байдал 主观能动性; ~ санаа 主观动机; ~ таамаглал 主观想象。
- субъективизм** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠢᠭᠢᠲᠢᠪᠢᠵᠢᠮ} [名]〈哲〉主观主义。
- субъектизм** ^{ᠰᠡᠪᠪᠣᠲᠢᠭᠢᠲᠢᠪᠢᠵᠢᠮ} [名]〈哲〉主观主义。
- сув** ^{ᠰᠤᠪᠤ} 见(加强语气, 置于“су”开头的词前): ~ сулхан 极虚弱的; 十分空虚的。
- суваг** ^{ᠰᠤᠪᠠᠭ} [名]①沟, 渠, 壕, 水道, 输送管; ~ татах 挖沟, 挖渠; усны ~ 水渠, 水道; ~ гуу 沟渠; ~ шуудуу 水道, 水渠; ~ ухагч 挖沟机; ②运河; ③〈电〉通路, 通道; 波段, 频道: сувгийн өсгүүр 波段放大器; нэгдүгээр ~ 第一频道(电视)。
- сувагжил** ^{ᠰᠤᠪᠠᠭᠢᠵᠢᠯ} [名]管导。
- сувагжих** ^{ᠰᠤᠪᠠᠭᠢᠵᠢᠬᠢ} [动]①管导; ②开凿运河。
- сувагжуулалт** ^{ᠰᠤᠪᠠᠭᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ} [名]挖渠工作。
- сувагжуулах** ^{ᠰᠤᠪᠠᠭᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠭ} [动] сувагжих 的使动态。

- суваглалцах **ᠰᠤᠪᠠᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] суваглах 的共动态.
- суваглах **ᠰᠤᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 挖渠, 挖沟, 挖水道; ② 修运河.
- суваглуулах **ᠰᠤᠪᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] суваглах 的使动态.
- суваграх **ᠰᠤᠪᠠᠭᠷᠠᠬ** [动] ① 成水沟, 成渠, 成水道; ② 成运河.
- сувагтас **ᠰᠤᠪᠠᠭᠲᠠᠰ** [名] (医) 管炎.
- сувагтах **ᠰᠤᠪᠠᠭᠲᠢᠬ** [动] 参见 суваграх.
- сувай **ᠰᠤᠪᠠᠢ** [形] 不产仔的, 空怀的, 不妊的, 不孕的(母畜); ~ үнээ 不孕的母牛, 空怀母牛; ~ мал 空怀畜, 不孕的牲畜.
- сувайлах **ᠰᠤᠪᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 挑出不孕的母畜, 挑出空怀的母畜: хонь ~ 挑出不孕的母绵羊.
- сувайралт **ᠰᠤᠪᠠᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] (母畜) 不下幼畜, 不孕, 不妊, 空怀.
- сувайрах **ᠰᠤᠪᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] (母畜) 不孕, 不下仔, 空怀, 不妊: нэг мал ~ ад нэг тоо хорогдоно 一只母畜不孕, 就少一只幼畜.
- сувайруулах **ᠰᠤᠪᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сувайрах 的使动态.
- сувайрчих **ᠰᠤᠪᠠᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] сувайрах 的完成体.
- сувайршил **ᠰᠤᠪᠠᠢᠷᠰᠢᠯ** [名] 不孕, 不育性.
- суварга **ᠰᠤᠪᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 见 суврага.
- суваргалах **ᠰᠤᠪᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 суврагалах.
- сувах **ᠰᠤᠪᠠᠬ** [动] ① 伸展, 展开; ② 解开, 拆散; ③ 把...弄干净.
- сувгаан **ᠰᠤᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] ① 椭圆形的; ② 较长的, 长些的.
- сувганцар **ᠰᠤᠪᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] 小沟; 小渠; 小通道.
- суд(ан) **ᠰᠤᠳᠠᠨ** [名] 珍珠: алт мөнгө, шүр ~ 金银珠宝; ~тай алтан ээмэг 镶珍珠的金耳饰; ~ан ээмэг 珍珠耳环, 珍珠耳饰; ~ навчит зууч (植) 皱菊碎米芥; ~ чулуун бүтэц 珠状构造; ~ан бөсөл 珍珠砂华; ~ан гялтага 珠光石; ~ан гялтгануур 珍珠云母; ~ан

жонш 白云石; ~ан өнгө 珍珠色; ~ан толбо 珍珠白斑; ~ан чулуу 珍珠岩; ~ан чулуут болронцор 珍珠石英岩; ~ан чулуут уушгин чулуу 珍珠浮岩; ~ан чулуут элс 珍珠砂.

суддаг **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭ** [形] 参见 сувьдаг.

суддагдах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] 参见 сувьдагдах.

суддаглах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 参见 сувьдаглах.

суддаглуулах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] суддаглах 的使动态.

суддаграх **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠷᠠᠬ** [动] 参见 сувьдаграх.

суддаграхах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠷᠠᠬᠠᠬ** [动] 参见 сувьдаграхах.

суддагтах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠭᠲᠢᠬ** [动] 参见 сувьдагтах.

суддангар **ᠰᠤᠳᠳᠠᠨᠭᠠᠷ** [名] (医) 珠光瘤; 珠母, 珍珠蚌.

суддархуу **ᠰᠤᠳᠳᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 多珍珠的.

суддлаа **ᠰᠤᠳᠳᠠᠯᠠ** [名] 脓疱.

суддлаг **ᠰᠤᠳᠳᠠᠯᠠᠭ** [形] 见 сувдлиг.

суддлах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠯᠠᠬ** [动] (医) 痘疮化脓.

суддлиг **ᠰᠤᠳᠳᠠᠯᠢᠭ** [形] 珍珠似的, 珍珠状的; ~ чигийрэм цэцэг (植) 珍珠兰; ~ цэцэг (植) 珍珠花.

суддлуулах **ᠰᠤᠳᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] суддлах 的使动态.

суддранхан **ᠰᠤᠳᠳᠠᠷᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] 像珍珠般的.

сувилагдах **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] сувилах 的被动态.

сувилагч **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠭᠴ** [名] (医) 护士, 卫生员, 看护人, 照料者, 护理者, 护理员.

сувилагчид **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] сувилагч 的复数.

сувилал **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠯ** [名] (医) ① 看护, 护理; 照料, 服侍; ~ сайтай 看护得好的, 护理得好的; сайн ~ хэрэгтэй 需要很好的护理; сувиллын газар 疗养所, 治疗所; сувиллын гуанз 营养食堂, 病号食堂;

сувиллын хоол 病号饭; сувиллын хүнснийзүйл 病人饮食制品; ●疗养院, 疗养所, 治疗所.

сувилалт **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 сувилал.

сувилалцах **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] сувилах 的共动态.

сувилах **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] <医> 看护, 护理, 照料, 服侍: өвчтөнийг ~ 看护病人, 护理病人; ~ аршаан ① 医疗用水; ② 矿泉疗养; ◇ их зэрэг ~ <医> 出天花; бяцхан зэрэг ~ <医> 出盖痘疹.

сувилгаа **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [形] 参见 сувилал.

сувилуулах **ᠰᠤᠪᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① сувилах 的使动态; ② 意同 сувилагдах.

сувилцгаах **ᠰᠤᠪᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] сувилах 的众动态.

сувилчих **ᠰᠤᠪᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] сувилах 的多次体.

сувойк **ᠰᠤᠪᠤᠶᠠᠬ** [名] 钟虫(属).

сувраа **ᠰᠤᠪᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 цуваа.

суввраах **ᠰᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] суврах 的使动态.

суврага **ᠰᠤᠪᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 塔: ~ н оргил <生> 角峰; ~ н эс 锥体细胞.

суврагалах **ᠰᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 装在塔里, 放进塔里; ② 建塔, 修塔.

суврах **ᠰᠤᠪᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 цуврах.

сувс **ᠰᠤᠪᠤᠰ** I [形] 没味的, 味淡的, 不烈的(酒): ~ архи 酒稍子; 没味的酒; ~ жимсний архи 不烈的果酒.

сувс **ᠰᠤᠪᠤᠰ** II [名] ① 颈饰, 项链; ② 小玻璃珠, 有孔小珠.

сувслах **ᠰᠤᠪᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] ① 取酒稍子; 制低度酒; 酿淡酒; ② 制颈饰, 制项链; ③ 制小珠子.

сувсрах **ᠰᠤᠪᠤᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 成酒稍子; 变成无味的(酒), 变成不烈的(酒).

субъект **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠬᠦᠲᠤ** [名] 见 субъект.

сுவьдаг **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭ** [形] 贪婪的, 贪利的, 贪色的, 贪欲的, 自私自利的, 利己的; хоолонд ~ 贪食的.

сுவьдагдах **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] 变得贪婪, 变得

自私.

сுவьдаглах **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 贪心, 贪婪, 自私自利.

сுவьдаглуулах **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сувьдаглах 的使动态.

сுவьдаграх **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 变贪婪, 变贪色, 变自私自利.

сுவьдаграхах **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠢᠷᠠᠬᠠᠬᠤ** [动] 贪得无厌, 贪心不足, 自私自利.

сுவьдагтах **ᠰᠤᠪᠢᠶᠡᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 сувьдаграх.

суг **ᠰᠤᠭ** 见 ~ ~ хийх 嗖嗖地; 嘈嘈地; ◇ ~ цангуу <植> 柱腺独行菜.

суга(н) **ᠰᠤᠭᠠ** I [名] ● <解> 腋下, 胳肢窝: ~ наас хөлс гарах 腋下出汗; ~ ндаа хавчуулах 夹在腋下; ~ ны хонхор 腋窝; ~ таяг 拐杖; ~ ны булчирхай цочих <医> 腋腺肿大; 腋腺炎; ~ ны ар шугам 腋后线; ~ ны дунд шугам 腋正中线; ~ ны зураа 腋线; ~ ны мэдрэлтэс 肩胛下神经炎; ~ ны урд зураа 前腋线; ~ ны урд шугам 前腋线; ~ ны хойт зураа 后腋线; ● (衣服之) 根; дээлийн ~ 根(腋下之缝); ~ ны уг, ~ ны язгуур 袖根; ● 山谷: уулын зүүн ~ ар дүүрэн айл бий 山东面的峪地里住满了人家; ● 独木船帮, 小船肋: онгоцны ~ 小船帮.

суга **ᠰᠤᠭᠠ** II [副] 猛地, 陡地, 蓦地, 狼劲地: ~ татах 猛地拔出, 抽出, 拉出; ~ үсрэх 陡地落下, 蓦地脱出, 跳出; ~ цохих 打掉, 打落, 打出去, 驱逐出去.

сугавч **ᠰᠤᠭᠠᠪᠴᠢ** [名] <陈、军> 护肋甲.

сугавчилцаах **ᠰᠤᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сугавчлах 的众动态.

сугавчлах **ᠰᠤᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 掖在腋下, 夹在腋下: бичгийн саваа сугавчилж явах 把公文包夹在腋下走路; ● 挽臂, 搀臂, 搀扶: бие биеэ ~ 臂挽臂.

сугавчлуулах **ᠰᠤᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сугавчлах 的使动态.

сугавчуур **ᠰᠤᠭᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 腕饰; 臂饰.

- сугадалдах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠯᠳᠠᠬᠤ} [动] сугадах 的互动态.
- сугадалцах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] сугадах 的共动态; 互相挽臂, 臂挽臂, 互相搀扶.
- сугадах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] 挽臂, 挎臂, 搀扶: моринд ~ ж мордуулав 挽上马, 扶上马; ~н өндийлгөх 搀起; сугадаад явах 搀着走, 挽着臂走.
- сугадацгаах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] сугадах 的众动态.
- сугадуулах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сугадах 的使动态.
- сугадчих** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] сугадах 的完成体.
- сугалаа(н)** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠠᠭ(ᠨ)} [名] ① 抽签, 抽彩; 彩票: ~ сугалах 抽签; хонжворын ~ 有奖抽签, 彩票; ~ны хонжвор (彩票之)彩, 彩金; улсын хонжворт ~ 国家有奖抽签, 国家发行的彩票; ~ны зээллэгээ 有彩公债; ② 分配, 摊派, 宿命, 注定.
- сугалалцах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] сугалах I 的共动态.
- сугалах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} I [动] ① 抽出, 拔出, 拔下; сэлэм ~ 抽刀, 拔剑; өдийг ~ 拔羽毛; ② 选取, 选拔; ③ 抽签, 抽彩.
- сугалах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} II [动] 缝衣根(腋下之衣缝).
- сугалдарга** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ} [名] 见 сугалдрага.
- сугалдаргалах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋ᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 见 сугалдрагалах.
- сугалдаргалуулах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋ᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сугалдаргалах 的使动态.
- сугалдаргалцгаах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋ᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] сугалдаргалах 的众动态.
- сугалдрага** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ} [名] (穿衣)袒露一臂.
- сугалдрагалах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋ᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 单臂袒露(一只手抽出衣袖).
- сугалдраган** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠳᠠᠷᠭ᠋ᠨ} [形] 袒露单臂的.
- сугалих** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠢᠬᠤ} [动] 掖于腋下, 挟在腋下.

- сугалуулах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сугалах I 的使动态.
- сугалуур** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠷ} [名] 拔取器物, 拔栓器, 旋凿.
- сугалцгаах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] сугалах I 的众动态.
- суганэг** ^{ᠰᠤᠭᠠᠨᠭᠢ} [名] (拴东西用的)链子.
- сугар** ^{ᠰᠤᠭᠠᠷ} (^{ᠰᠤᠭᠠᠷᠠᠭ}) [名] ① 星期五; 金曜日: ~ гариг 星期五; ② (天)金星; ~ гаригийн гадаргад буух 在金星表面着陆.
- сугарах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠷᠠᠬᠤ} [动] ① 滑脱, 脱出, 落出, 拔脱: хутга хуйгаасаа ~ 刀从鞘里滑出; гутал ~ 靴子脱落; ② (转)单独离开, 单独留下, 逃遁, 私遁.
- сугаруулах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сугарах 的使动态.
- сугархай** ^{ᠰᠤᠭᠠᠷᠬᠠᠢ} [形] 滑脱的; 脱出的; 滑出的.
- сугарчих** ^{ᠰᠤᠭᠠᠷᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] сугарах 的完成体.
- сугасхийх** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠤ} [动] 挣脱出来; 滑落: ~н гарах 滑出.
- сугаалдах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] 参见 сугадалцах.
- сугачих** ^{ᠰᠤᠭᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] ① сугалах I 的多次体; ② сугарах 的完成体.
- сугачуулах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] сугачих 的使动态.
- сугдагар** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷ} [形] 参见 гооногор.
- сугдайх** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠶᠢᠬᠤ} [动] 参见 гоонойх.
- сугдлах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] 变硕长, 变修长, 变高.
- сугсалзах** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠠᠯᠵᠠᠬᠤ} [动] 舞水袖(表示风流).
- сугсалзууланхан** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠨ} [形] 比别的突出的; 出众的.
- сугсарга** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ} I [名] (方)稻, 大米; ~ будаа 大米饭.
- сугсарга** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ} II [名] ① 罩衣; ② (装被褥用的)旅行袋.
- сугсарчих** ^{ᠰᠤᠭᠠᠰᠠᠷᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] сугсах 的多次

体.

сугсрах **ᠰᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 抖动, 抖落, 摔抖; ② 做人工呼吸.

сугеруулах **ᠰᠤᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] сугсрах 的使动态.

сугуа **ᠰᠤᠭᠤᠠ** (**ᠰᠤᠭᠤᠰᠤᠬᠤ**) [名] (植) 梢瓜.

суд **ᠰᠤᠳᠤ** [名] (植) 药用地榆.

судаг **ᠰᠤᠳᠠᠭ** [名] ① (细的) 峪, 山谷, 山涧; ② (细的) 沟, 渠, 水道.

судай **ᠰᠤᠳᠠᠢ** [名] 牛前胸; 牛项下荐皮.

судал **ᠰᠤᠳᠠᠯ** [名] ① 管, 血管; бөөрийн ~ 尿道, 输尿管; ② 脉, 神经脉络; хүдэрт ~ 矿脉; мэдрэлийн ~ 神经脉络, 经络; ~ лугших 脉搏动; хий ~ 神经; хий судлын өвчин (医) 精神病, 神经病; судлын болор 脉石英; судлын болорцор 脉石英岩; судлын бутран, судлын диабаз 脉石辉绿岩; судлын мөс 脉冲; судлын чулуулаг 脉岩, 脉石; ~ т гиш (植) 脉叶野豌豆; ~ т мана 缟玉髓; ~ т эндүүр, ~ т няслуур цох 直纹叩头虫; ~ т хас 缟碧玉; ③ 线条, 条纹, 条痕, 花纹; ~ тай давуу 条纹布; навчны ~ 叶脉; тэнгэрийн ~ 银河, 天河; газрын ~ 地层, 地纹; 地脉, 矿脉.

судалархаг **ᠰᠤᠳᠠᠯᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 多脉的; ~ бэриш (植) 多脉紫胡.

судалбар **ᠰᠤᠳᠠᠯᠪᠠᠷ** [形] 研究性的, 探讨性的, 考究性的, 学习性的; ~ зураг ① 绘图习作; ② 摄影习作.

судалгаа **ᠰᠤᠳᠠᠯᠭᠠᠠ** [名] 见 судлагаа: ~ шинжилгээ хийх 调查研究; ~ ны объект 调查对象; ~ ны сэдэвчилсэн шошгын сан 研究题目目录卡片库; ~ ны шошго 研究卡片; ~ ны илтгэвэр 明细分类指数; ~ ны хүснэгт 分析表.

судалгах **ᠰᠤᠳᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] судлах 的使动态.

судалжих **ᠰᠤᠳᠠᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 形成血管.

судалтай **ᠰᠤᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 有血管的; ② 有脉的; ③ 有花纹的.

судалтал **ᠰᠤᠳᠠᠯᠲᠠᠯ** [名] (动) 脉序.

судалтах **ᠰᠤᠳᠠᠯᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 有脉; ② 有管; ③

有线条, 有条纹, 有花纹, 留下条痕.

судалтуулах **ᠰᠤᠳᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] судалтах 的使动态.

судалцгаах **ᠰᠤᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] судлах 的众动态.

судаль **ᠰᠤᠳᠠᠯ** [名] (植) 野蒜苗.

судар **ᠰᠤᠳᠠᠷ** [名] ① 书, 书册, 经典, 经书, 经卷; бичмэл ~ 书, 书册, 读物; 经典; судар бичгийн хүрээлэн 学术委员会; 编纂委员会; 学术馆; ~ унших 读经书, 读经典; судрын ширээ 书桌, 书几; судрын гэр 书房, 文库; 图书馆; ◇ **ном** ~, ~ **шашдир**, **бичиг** ~ 经书, 书册, 经典, 著作; ② **史集**, 史册, 历史; нутаг ~ 乡土志, 地志; ~ шастир 经典, 史籍; 纪年史; 经书; ◇ **түүх** ~ 史册, 史籍, 历史; **удам** ~ 家谱, 家史.

сударлах **ᠰᠤᠳᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 著书, 写书, 编纂, 撰写; ② 著史书, 写史册.

сударч **ᠰᠤᠳᠠᠷᠴᠢ** [名] ① 经典家, 著作家, 学者; ② 历史学家, 著史者.

сударчлах **ᠰᠤᠳᠠᠷᠴᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 装订成册, 装订书籍; ② 著书立传, 撰写, 编纂; ③ 著史书; ④ 当著作家, 当经典家; 当史学家, 当著史者.

судас(ан) **ᠰᠤᠳᠠᠰ** [名] 血管, 脉, 脉络; цусны ~ 血脉; ~ барих, ~ үзэх (医) 诊脉, 摸脉, 号脉; ~ хатуурах (医) 动脉硬化(症); ~ ны цохилт 脉搏, 脉跳; лугших ~ (解) 动脉; лугшихгүй ~, хөх ~ (解) 静脉; ~ агчих 血管痉挛; ~ агшилтаас цус багасах 血管痉挛性贫血; ~ баттай өргөссөн ширхэгэн булчингар 毛细血管扩张纤维肌瘤; ~ бөглөрөх 血管阻塞; ~ бүрхүүлэт 脉络膜炎; ~ лугших 脉搏; ~ судлал 血管学, 脉管学; ~ суларах долгион 脉搏波; ~ тагжрах 血管阻塞; ~ тосжин хатуурах өвчин (动脉) 粥样硬化病; ~ тэлэх 血管扩张; ~ ны даралт 脉(搏)压; ~ ны даралт-авуур 血管压力感受器; ~ ны догууртас 血管内膜炎; ~ ны дутагдал 血管机能不全; ~ ны зураг 血管(造影)照片; ~ ны зураг авах 血管造影术; ~ ны өвчин 血管病; ~ ны тэмбүү 血管梅毒; ~ ны үелзэл 脉搏频

率; ~ны хэрэх товруутал 风湿性血管炎.

судасгар ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠭᠠᠷ} [名] 血管瘤, 脉管瘤.

судасжилт ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠵᠢᠯᠢᠲᠦ} [名] 形成血管.

судасжих ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠵᠢᠬᠢ} [动] 形成血管.

судасжуулах ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] судасжих的使动态.

судаслаг ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠯᠠᠭ} [形] ① 血管的; ② 绒毛的; ~ бүрхүүл 绒毛膜; ~ нийн эпители 绒毛上皮.

судаcтac ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠲᠤᠰ} [名] 血管炎, 脉管炎.

судаcтaх ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠲᠤᠰᠠᠬᠤ} [动] <医> 得血管瘤病.

судасних ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠨᠢᠬᠢ} [动] 参见 судасжих.

судгар ^{ᠰᠤᠳᠤᠭᠠᠷ} [名] 参见 судасгар.

судлаах ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] судлах的使动态.

судлаач ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢ} [名] (文学) 评论家, 学者, 研究人员.

судлагаа ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠠ} [名] 研究, 探讨, 学业, 考究, 修业.

судлагдагсад ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠳᠠᠭᠰᠠᠳᠤ} [名] 研究对象 (指人); 被研究者.

судлагдах ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] судлах的被动态.

судлагдахуун ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠬᠤᠭᠤᠨ} [名] 研究课题, 研究对象, 探讨对象, 学科.

судлагч ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠴᠢ} [名] ① 研究者, 探讨者; 学习者, 修业者; ~ийн хүрээлэн 研究院; ② 研究生.

судлагчид ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳᠢ} [名] судлагч的复数.

судлал ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠯ} [名] ① 研究, 探讨, 钻研, 考究; 修业, 学习; ~ явуулах 进行研究 (探讨, 考究); ② 学术, 学科; шавжийн ~ 昆虫学, 昆虫研究; ургамлын ~ 植物研究, 植物学; тахлын ~ <医> 流行病学研究, 流行病学; түүх ~ 历史研究, 历史学; үгийн гарлын ~ <语> 词源学, 词源研究; ~ шинжилгээний анги 科学调查队.

судлалт ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠯᠲᠦ} [名] 参见 судлал.

судлалтан ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠯᠲᠠᠨ} [名] 学家; 研究者;

модны ~ 树木学家.

судлалцах ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] судлах的共动态.

судлалч ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠯᠴᠢ} [名] 研究者, 研究家, 学者, 有研究的人; тахлын ~ <医> 流行病学研究者, 流行病学者; амьтан ~ 动物研究家, 动物学者.

судланцар ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠨᠴᠠᠷ} [名] 小管.

судлах ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] 研究, 探讨, 钻研, 考究, 修业, (深入细致地) 学习; асуудал ~ 研究问题, 探讨问题; сурч ~ 学习; Лениний зохиолыг ~ 学习列宁著作; ажиглаж ~ 观察研究; туршиж ~ 试验研究; ~ зүйл 研究对象; ~ сэдэв 研究项目; ~ хүрээлэн 研究院; ~ шинжилгээний анги 调查队.

судлахуун ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠠᠬᠤᠭᠤᠨ} [名] 研究课题, 研究对象, 探讨对象, 学科.

судлуулах ^{ᠰᠤᠳᠤᠯᠤᠭᠠᠬᠤ} [动] ① судлах的使动态; ② 意同 судлагдах.

судсангар ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠠᠨᠭᠠᠷ} [名] 参见 судасгар.

судшил ^{ᠰᠤᠳᠤᠰᠢᠯ} [名] 透明性, 透明度.

сузайх ^{ᠰᠤᠵᠠᠢᠬᠤ} [动] 变细长.

сузайлгах ^{ᠰᠤᠵᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] сузайх的使动态.

сузайчих ^{ᠰᠤᠵᠠᠢᠶᠢᠬᠢ} [动] сузайх的完成体.

сузгар ^{ᠰᠤᠵᠠᠭᠠᠷ} [形] ① (马等) 向后跛行的; ② 细长的.

суйв ^{ᠰᠤᠢᠪ} [名] (搭东西用的) 绳子.

суйвдах ^{ᠰᠤᠢᠪᠳᠠᠬᠤ} [动] 搭挂, 搭放.

суйдалзах ^{ᠰᠤᠢᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠤ} [动] 微跛, 微瘸.

суйлагдах ^{ᠰᠤᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] суйлах的被动态.

суйлах ^{ᠰᠤᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] ① 掏, 扒; 塞进...里, 放入...里; авдар луу суйлж үзлээ 手插进箱子里掏了掏; өвөр ~ 掏怀里; карман ~ 掏人腰包, 扒人腰包(偷); ② (体) 掏腿, 抄腿(摔跤法).

суйлуулах ^{ᠰᠤᠢᠯᠤᠭᠠᠬᠤ} [动] ① суйлах的使动态; ② 意同 суйлагдах.

суйталзах ^{ᠰᠤᠢᠲᠠᠯᠵᠠᠬᠤ} [动] 略有瘸跛地行走,

一瘸一拐，蹒跚行走。

суйтан **ᠰᠡᠶᠢᠲᠠᠨ** [名]〈动〉獠牙野猪。

суйтганах **ᠰᠡᠶᠢᠲᠦᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 суйталзах.

суйх **ᠰᠡᠶᠢᠬ** [名]〈植〉艾。

суйхарви **ᠰᠡᠶᠢᠬᠠᠷᠪᠢ** [名]〈动〉秃鹫(属)。

сул **ᠰᠤᠯ** [形] ①虚的, 空的, 空虚的, 虚幻的, 无人住的, 空闲的: ~ хувин 空桶; ~ байр 空房子; ~ үг ①闲话, 空话, 无稽之谈; ②〈语〉虚词, 小品词; ~ зогс! 稍息! ~ зогсох 无事闲着, 无所事事; ~ тэрэг 空车子; ~ үзэг 闲着不用的笔; ~ орон тоо ①空额; ②有职无权的职位; ~ газар ①空地, 闲地; ②未耕作的地; ~ төлөөлөгч 列席代表; ~ сайд 不管部部长; ③松的, 未绊住的, 未锁的, 未加固的, 敞开的: үүдээ ~ хаях 未锁门而离开; морио ~ тавих 不上马绊地放开马; ачаан дээр ~ тавьсан юм 在货物上未绑紧放着的東西; ④未骑的, 未驮货的(牲畜): ~ морь 空身马, 无人骑的马, 未驮货的马; ⑤稀松的, 差的, 软弱的, 虚弱的, 萎靡颓废的, 无力气的; 轻轻的: ~ шороо 松软得泥土; гартаа ~ барих 手拿得松, 手抓得松; 无力地拿在手中; ~ биетэй 身体虚弱的, 身体萎靡的; ~ ороох 松松缠上; ~ дүн 不及格, 劣等成绩; ~ сурлагатай 学习差的; ~ дуугарах 用微弱的声调说话, 有气无力地说话; ~ тал 弱点, 薄弱环节, 缺点; ~ оролцох 列席; ~ зогсох байдал 〈体〉稍息姿态; ~ сонсогч 旁听生; ~ хувцаст цагдаа 便衣警察; ~ элс 流沙; ~ эргэх 空转; ~ зогсолт 停工, 窝工; ~ лүгшилт 小脉; ~ чангарал 响度; ~ цохилт 细脉; ~ алдах 错过机会; ~ гүйлт 空放里程; ~ өвчтөн 萎靡不振的病人; ~ хөгжилтэй орнууд 不发达国家; ~ ажиллагаа 机能减退; ⑥廉价的; 白白的, 轻易的, 随随便便的, 大大咧咧的: ~ өгөх 贱卖; ~ авах 贱买; ~ цалин 抚恤金, 救济金, 养老金; ~ орох ①白白地收入, 无代价进益; ②松散地进入, 松散地容纳下; дэл ~ 大大咧咧的, 马马虎虎的, 随随便便的; гар ~ тай 手头松的(不知俭省, 大手大脚); ам ~ тай 嘴头松的(存不住话, 喋喋不休); ~ үнэ

压低的价格; ⑦味淡的, 无味的: ~ гарсан архи 酒稍子, 无味的酒; давс нь ~ 盐味太淡(太少); ~ авалцсан ус 弱化合水; ~ хүчил 弱酸; ~ цацраг идэвхт ус 弱放射性水; ⑧消耗用的; ~ өөх 消耗用脂肪; ⑨自由的; 浮动的; ~ ажилчид 自由工人; ~ электрон, ~ цахим 自由电子; ~ цэнэг 自由电荷; ~ булаан 自由港; ~ хэлбэлзлийн унтрал 自由振荡衰减; ~ явагч амьтан 非寄生物; ~ бөөр 浮动肾, 游走肾。

сулавтар **ᠰᠤᠯᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] ①较空的, 较虚的, 较空虚的, 较闲的; ②较松的; 较虚弱的, 较差的, 较轻的: ~ халуун хүйтний цочроол 微弱温度刺激物; ③较廉价的, 较轻易的, 较随便的; ④味较淡的, 较无味的。

сулавтархан **ᠰᠤᠯᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сулавтар 的小称。

суларчих **ᠰᠤᠯᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] сулрах 的完成体。

сулбагар **ᠰᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ①没味道的, 无趣味的: ~ амтгай 乏味的; ②差的, 无生气的, 无力气的, 萎靡的, 虚弱的: ~ биетэй 身体虚弱的。

сулбагардах **ᠰᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 淡而无味; 萎靡不振, 无精打采, 有气无力; 疲惫不堪。

сулбагардуу **ᠰᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] ①过于没味道的; ②很差的, 非常萎靡的, 非常虚弱的。

сулбагардуулах **ᠰᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] сулбагардах 的使动态。

сулбагархан **ᠰᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сулбагар 的小称。

сулбайлгах **ᠰᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] сулбайх 的使动态。

сулбайх **ᠰᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [动] ①变无味, 乏味, 变无趣味; ②变差, 变无生气, 有气无力, 萎靡不振, 变稀松, 变弱。

сулбуухан **ᠰᠤᠯᠪᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] 参见 сулбагархан。

сулдайлгах **ᠰᠤᠯᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] сулдайх 的使动态。

сулдайх **ᠰᠤᠯᠳᠠᠶᠢᠬ** [动] 参见 сулбайх。

сулдар **ᠰᠤᠯᠳᠠᠷ** 参见 салдар II。

- сулдах** **ᠰᠤᠯᠳᠠᠬ** [动] ①变得空虚, 变得空. 变得空闲; ②松; 虚弱, 差: тамир ~ 体力变得十分虚弱; уяа нь ~ 系绳太松; дуу чинь ~ ж байна 你的声音太弱了; ③变得过于价廉, 过于随便, 轻而易举; ④味过淡, 太乏味.
- сулдгар** **ᠰᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 сулбагар.
- сулдгархан** **ᠰᠤᠯᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] сулдгар 的小称.
- сулдуулах** **ᠰᠤᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сулдах 的使动态.
- сулдчих** **ᠰᠤᠯᠳᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] сулдах 的完成体.
- суллагдах** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] суллах 的被动态; ①〈法〉被释放, 获释: гяндангаас ~ 从监狱里被释放; өршөөлөөр ~ 因大赦而获释; ②腾出来, 被倒空, 被用尽.
- суллагчид** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] 解脱者, 释放者.
- сулалцах** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] суллах 的共动态.
- суллах** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠬ** [动] ①解脱, 释放, 救出, 摆脱, 解放: ялтанг ~ 释放犯人; ②腾出, 空出, 倾尽: өрөө ~ 腾房子; аяга ~ 把碗倒空.
- суллацгаах** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] суллацах 的众动态.
- суллачих** **ᠰᠤᠯᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] суллах 的多次体.
- сулрал** **ᠰᠤᠯᠷᠠᠯ** [动] 参见 сулралт.
- сулралт** **ᠰᠤᠯᠷᠠᠯᠲ** [名] ①空, 空闲; ②松弛, 松懈, 松开, 解脱; ③衰弱, 和缓, 减轻; ④(味)淡, 无味.
- сулрах** **ᠰᠤᠯᠷᠠᠬ** [动] ①空, 空闲, 空出: аяга ~ в 碗空了; үзэг ~ в уу? 笔闲着吗? ②松弛, 松懈, 松开; 解脱; ③衰弱, 削弱, 和缓, 减轻; ④味变淡, 变无味; ⑤(转)非议, 说长道短, 说坏话.
- сулрашгүй** **ᠰᠤᠯᠷᠠᠰᠢᠭᠦᠢ ᠰᠤᠷᠠᠬ** [形] 不可放松的, 不可削弱的.
- сулруулалгүй** **ᠰᠤᠯᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠦᠢ ᠰᠤᠷᠠᠬ** [形] 毫不松懈的, 不放松的, 毫不减弱的, 毫不减轻的, 孜孜不倦的.
- сулруулах** **ᠰᠤᠯᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] сулрах 的使动态; бүс ~ 放松腰带, 松带子.

султай **ᠰᠤᠯᠲᠠᠢ** [形] 虚弱的: бие ~ хүүхэд 身体虚弱的儿童.

султан **ᠰᠤᠯᠲᠠᠨ** [名] 在野党人, 无实权者.

сулгах **ᠰᠤᠯᠭᠠᠬ** [动] 参见 сулрах.

султгал **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] ①使空, 使空闲, 腾出; ②解脱, 放松, 松懈; ③削弱, 减轻, 减缓; ④使变淡, 冲淡, 使乏味; ⑤使非议; 令人说坏话.

султгах **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] сулгах 的使动态; ①使空, 使空闲, 腾出: сав ~ 腾空器物; ②解脱, 放松, 松懈, 松开: бүсээ ~ 松腰带, 松带子; ③削弱, 减轻, 减缓: хүчийг ~ 削弱力量; ④使变淡, 冲淡, 使乏味; ⑤使非议; 令人说坏话; ⑥遏制, 遏抑, 抑制.

султгуулах **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] султгах 的使动态.

султгуур **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠤᠷ** [名] 〈电〉遏抑器, 遏制器, 衰减器.

суллуулах **ᠰᠤᠯᠯᠤᠭᠠᠬ** [动] ①суллах 的使动态; ②意同 суллагдах.

сулхан **ᠰᠤᠯᠬᠠᠨ** [形] ①сул 的小称; ②较差的, 较差劲的, 蹩脚的: ~ зохиолч 蹩脚的作家; ③衰弱的, 弛缓的: ~ дуу 微弱声音; ~ умай 弛缓子宫.

сулхандуу **ᠰᠤᠯᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 сулхан; ①很差劲的, 十分蹩脚的; ②很微弱的.

суль **ᠰᠤᠯ** [名] 〈植〉野燕麦: сулийн гурил 野燕麦粉.

сульдаа **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠠ** [名] ①累, 疲倦, 虚弱无力; ②〈医〉无张力, 弛缓: ~ цээж 佝偻病, 胸廓; ~ наас цус алдах 弛缓性出血; ~ ны бөгтгөр 佝偻性驼背; ~ ны хавтгай аарцаг 佝偻病性偏骨盆; ~ тай одой 佝偻病侏儒.

сульдаагуур **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠭᠤᠷ** [名] 衰减器.

сульдаах **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] сульдах 的使动态.

сульдал **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭ** [名] ①累, 虚弱无力; ②〈电〉衰减.

сульданги **ᠰᠤᠯᠲᠠᠭᠢᠨ** [形] 虚弱的, 无力的: ~ зан сэтгэл эмгэгтэн 虚弱性精神变态者; ~ хам шинж 无力综合征.

сульдах **ᠰᠤᠯᠡᠳᠠᠬ** [动]累, 疲倦, 疲累无力, 衰弱无力; морь ~ 马累了; ~ж өвчирхөх хам шинж 无力疑病综合症; ~ж хүчгүйдэх хам шинж 无力无情综合症; ~сан почирдол 无力性情感激动, 衰弱性激情; ~сан хам шинж 无力综合症.

сульдуулах **ᠰᠤᠯᠡᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сульдах 的使动态.

сульфазол **ᠰᠤᠯᠡᠫᠠᠵᠣᠯ** [名] (医)磺胺唑.

сульфамид **ᠰᠤᠯᠡᠫᠠᠮᠢᠳ** [名] (药)磺酰胺, 磺胺药.

сульфат **ᠰᠤᠯᠡᠫᠠᠲ** [名] (化)硫酸盐; 硫酸钠: ~ын эрдэс 含硫矿物.

сульфид **ᠰᠤᠯᠡᠫᠢᠳ** [名] (化)亚硫酸盐; 亚硫酸脂: ~тэй ус 硫化物水; ~ шавар 硫化泥.

сульфидин **ᠰᠤᠯᠡᠫᠢᠳᠢᠨ** [名] (医)磺胺吡啶.

сульфон **ᠰᠤᠯᠡᠫᠤᠨ** [名] (化)磺.

сульфонал **ᠰᠤᠯᠡᠫᠤᠨᠠᠯ** [名]索佛那, 二乙眠磺.

сум(ан) **ᠰᠤᠮᠤ** I [名] ①箭: ~ны өд 箭翎; нумны ~ 弓上的箭; ~аа харваад нумаа нуух 射完箭, 藏起弓(销赃灭迹充好人之意); тэнэсэн ~ тархинд 天有不测风云, 人有旦夕祸福; 祸从天降; ◇ ~ан могой (动)箭蛇; ~ан онгоц 独木船; ②(军)子弹, 枪弹; 炮弹: ~ өгөхгүй болох (军)不进弹; ~ хаях 子弹反跳; ~ны дэлбэрэлтийн хүч 炮弹爆炸力; ~ны зам 弹道; ~ны нэвтлэх хүч 炮弹的穿透力; ~ны онгоц 弹匣; ~ны тусгалын хол ойр 炮弹射程; ~ны хавчаар (医)取弹钳; ~ны хазайлт 射程偏差; ~ны хэлтэрхий 弹皮; ~ны хот 弹仓; ~ны шарх 弹伤, 枪伤; ~ны эхний хурд 子弹初速; ~ны явцын судлал 弹道学; ~ны ялгаж тэмдэг 子弹识别符号; винтовын ~ 步枪子弹; ~тай бүү 装弹的枪; ~анд оногдох 被枪弹打中; ~ туссан газар 弹着点; их бууны ~ 炮弹; сургуулийн ~ 教练弹; байлдааны ~ 实弹; ~ хэрэгсэл 弹药; зэрлэг ~ 流弹; ~ны шарх 枪伤; залуурт ~ 导弹;

тивийн залуурт ~ 洲际导弹; ~ны сан, ~ны агуулах 弹药库; ~ны хушуу 弹头; ~ны хонгио 弹壳; ~ыг авсан галтай хонгио 空弹(取去弹头的弹壳); ~ үл нэвтрэгч хувцас 避弹衣; цахиур бууны ~ 燧石枪弹; үрлэн ~ 霰弹, 小弹丸; ~ тоолох 弹无虚发; аянгын ~, тэнгэрийн ~ (陈)砂管石, 闪电熔岩; ③(钟表、罗盘、指示器等)的针, 指针; 箭头: ~аар заах 用指针指示, 用箭头指示; ④弹骨(弹骰子时用); шагааны ~ 弹骰用弹骨.

сум **ᠰᠤᠮᠤ** I [名]县, 苏木(蒙古国行政单位): ~ — нэгдлийн дарга 县 — 合作社长; Төв аймгийн Сэргэлэн ~ 中央省色尔格楞县; ~ын дарга 苏木长, 县长, 苏木主席.

сум **ᠰᠤᠮᠤ** II 见 дээлийн ~ 衣服的腋缝.

сум(ан) **ᠰᠤᠮᠤ** IV 见 тэрэгний ~ 车辕部位.

сум **ᠰᠤᠮᠤ** V 见 анжисны ~ 犁荐.

сум **ᠰᠤᠮᠤ** VI 见 чөдрийн ~ 马绊中间的横索.

сум(ан) **ᠰᠤᠮᠤ** VII [名·形] ①(植)黑桦树, 乌木; ②黑桦木制的, 乌木制的: ~ан ташуур 乌木鞭子.

сумал **ᠰᠤᠮᠠᠯ** [名](装粮食用的)毡袋.

суман **ᠰᠤᠮᠠᠨ** I [名] (军)连: нэг ~ цэрэг 一连兵; ~ дарга 连长; морьт ~ 骑兵连.

суман **ᠰᠤᠮᠠᠨ** II [名] (陈)驿站: ~ газар 一站地(约有 20 至 25 公里); ◇ ~ цэцэг (植)指甲花; ~ төмөр (器物上的)装饰铁, 刀鞘上双眼束梁铁; ~ гулдан 尖拱; ~ мод (植)苏木.

сумган **ᠰᠤᠮᠠᠩ** [形]卵形的; 椭圆形的.

сумд **ᠰᠤᠮᠤᠳ** [名] сум II 的复数.

сумдалдах **ᠰᠤᠮᠠᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] сумдах 的共动态.

сумдах **ᠰᠤᠮᠠᠳᠠᠬ** [动]射击, 射箭, 打靶; 发射, 弹射.

сумдацгаах **ᠰᠤᠮᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] сумдах 的众动态.

сумдуулах **ᠰᠤᠮᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сумдах 的使动

态。

сумдчих **ᠰᠤᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] сумдах 的多次体。

сумк **ᠰᠤᠮᠤᠬᠤ** [名] 袋, 囊, 包, 手提包; бууны ~ (军) 枪套。

сумлагдах **ᠰᠤᠮᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] сумлах 的被动态。

сумлагч **ᠰᠤᠮᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] (军) 装弹手。

сумлалцах **ᠰᠤᠮᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] сумлах 的共动态。

сумлах **ᠰᠤᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] (军) 上子弹, 装上枪弹, 装上炮弹; буу ~ 往枪里装子弹, 装炮弹。

сумлацгаах **ᠰᠤᠮᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сумлах 的众动态。

сумлчих **ᠰᠤᠮᠯᠢᠬᠤ** [动] сумлах 的多次体。

сумлуулах **ᠰᠤᠮᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сумлах 的使动态。

сумо **ᠰᠤᠮᠤᠣ** [名] (体) 相扑。

сумранз **ᠰᠤᠮᠦᠷᠠᠨᠵᠢ** [名] (植) 大麻籽。

сумч **ᠰᠤᠮᠤᠴᠢ** [名] ① 箭手; ② 扳道工。

сумчин **ᠰᠤᠮᠤᠴᠢᠨ** [名] 参见 сумч。

сумьяа **ᠰᠤᠮᠤᠶᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 星期一。

сун **ᠰᠤᠨ** [名] 精虫, 精子, 精液; ~ багасах 精子减少; ~ гоожих 精溢, 遗精, 早泄, 射精过早; ~ хомсдох 精液缺乏。

сунаах **ᠰᠤᠨᠠᠬᠤ** [动] сунах 的使动态; 参见 сунгах。

сунагар **ᠰᠤᠨᠠᠭᠠᠷ** [形] ① (个子) 细高的, 颀长的, 修长的, 高而苗条的; ② 细长的: ~ уурга 细长的套马杆。

сунайлгах **ᠰᠤᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] сунайх 的使动态。

сунайх **ᠰᠤᠨᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 长成细高个儿, 变颀长, 长苗条; ② 变细长。

сунал **ᠰᠤᠨᠠᠯ** [名] 伸长, 伸展, 伸直, 变长; ~ ын шугам (地) 走向线。

суналзах **ᠰᠤᠨᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] сунах 的多次体。

суналт **ᠰᠤᠨᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 сунал。

сунамал **ᠰᠤᠨᠠᠮᠠᠯ** [形] ① 伸直的, 伸长的, 拉

长的, 延伸的; ② 挺直躺下的; ③ (向远方) 奔驰的; 下垂的, 悬垂的, 搭拉着。

сунараа **ᠰᠤᠨᠠᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (植) 本叶草属(珊瑚菜, 也叫北沙参)。

сунах **ᠰᠤᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 伸长, 伸展, 伸直, 延伸, 变长; резин ~ 胶皮伸长; ② 伸直躺下; ~ ж хэвтэх 伸开四肢躺下; ③ (转) (向远方) 奔跳, 奔跑; морь чадлаараа ~ 马用尽全力奔跑; ④ 下垂, 悬垂, 搭拉; урагдсан дээл ~ жээ 被撕破的衣服搭拉下来; ⑤ 弹性, 膨胀: ~ даг боолт 弹性绷带; ~ сан цүлхэн 外牵(引性) 憩室; ~ ад өвдөх 膨胀痛。

суначих **ᠰᠤᠨᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] сунах 的完成体。

сунгаа **ᠰᠤᠨᠭᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (让赛马作) 长跑练习。

сунгагч **ᠰᠤᠨᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] (技) 延长器; 伸长期器; (电) 衰耗器; 衰减器。

сунгал **ᠰᠤᠨᠭᠠᠯ** [名] ① 拉长, 加长, 延长, 拖长, 展开; ② 金属线, 五金线。

сунгамал **ᠰᠤᠨᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] 伸开的, 伸展的; 延长的, 接长的。

сунгах **ᠰᠤᠨᠭᠠᠬᠤ** [动] ① сунах 的使动态; 拉长, 拖长, 加长, 伸长, 延长; 展开; резин ~ 拉长橡皮; арьс ~ 拉直皮子; эвхмэл шатыг ~ 打开折叠梯子; хэлийг ~ 伸出舌头; гар ~ 伸长手; ② (让赛马) 作长跑练习; ③ (时间、期限之) 延长, 延宕, 耽搁; хугацаа ~ 延期; хугацаа ~ вексель 延期票据。

сунгуу **ᠰᠤᠨᠭᠤᠭᠤ** [形] ① 相当远的, 比较远的, 较长的: ~ газар 比较远的地方; ② 较慢的, 较久的, (时间) 较长的。

сунгуудах **ᠰᠤᠨᠭᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 显得太远; ② 感到特慢, 变得太久, 过长。

сунгуулах **ᠰᠤᠨᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сунгах 的使动态。

сунгуурах **ᠰᠤᠨᠭᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 变远; ② 变慢, 拖久, 拖长。

сунгуутах **ᠰᠤᠨᠭᠤᠭᠤᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 越来越远; ② 更加慢起来, 拖久, 拉得更长。

сунгүй **ᠰᠤᠨᠭᠦᠢ** [名] (医) 无精。

сунд **ᠰᠤᠨᠳᠤ** 见 ~ бялзуухай (动) 淡黄道眉雀。

- сундаг** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠭ** [名] 胶皮, 橡皮.
- сундалдах** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 参见 сундлах.
- сундалцагах** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] сундлах 的众动态.
- сундас** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠰ** [名] (动) 母麋鹿.
- сундлах** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠯᠠᠬ** [动] ①叠骑: морин дээр ~ 叠骑马; дугуй дээр ~ 叠骑自行车; ②(转)尾追, 追袭: ~ н байлдах 追击; ③迭在后面, 附在后面.
- сундлуулах** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠯᠤᠭᠠᠬ** [动] сундлах 的使动态.
- сундрах** **ᠰᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠬ** [动] 参见 сунжрах.
- сундуй** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠢ** 见 ундуй ~ ①不整齐的, 乱七八糟的, 杂乱无章的; ②混乱地, 慌乱地, 不知所措地, 手忙脚乱地.
- сундуу** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** I [名] (植物的) 刺: өргөс ~ 针刺.
- сундуу** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤ** II [名] (植) 酸枣树.
- сундуул** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠯ** [名] 见 сондуул.
- сундуулиг** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠢᠭ** [形] 有刺的: ~ цэцэг (植) 藜藜(花).
- сундуут** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠲᠤ** [形] 参见 сундуутай: ~ хайлс (植) 刺楸.
- сундуутай** **ᠰᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠲᠤᠢ** [形] 有刺的, 长刺的, 有针的.
- сунжих** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠬ** [动] ①变长, 伸长, 伸延, 成为无限制的, 变得无止境; ②拖延, 拖欠, 慢下来: ажил хэрэг ~ ж хоцрох 事情被拖下来; ③走样, 失真: сонссон яриа ~ в 听来的话都走样了.
- сунжрал** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠷᠠᠯ** [名] 延长, 伸长; 拖延.
- сунжрах** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ①变长, 伸长, 伸延, 成为无限制的, 变得无止境; ②拖延, 拖欠, 慢下来; ③成为远亲: төрөл ~ 血亲变远; ④走样, 失真.
- сунжруу** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠷᠤᠭᠤ** [形] 伸长的, 冗长的(讲话).
- сунжруулах** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠷᠤᠭᠠᠬ** [动] сунжрах 的使动态.
- сунжуу** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠭᠤ** [形] 伸长的, 拖长的, 伸延的, 冗长的, 太长的, 太慢的: ~ яриа 冗

长的发言(讲话); унжуу ~ 冗长的, 太长的.

- сунжуулах** **ᠰᠤᠨᠵᠢᠭᠠᠬ** [动] сунжих 的使动态.
- сунналгах** **ᠰᠤᠨᠨᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] суннах 的使动态.
- сунналт** **ᠰᠤᠨᠨᠠᠯᠲ** [名] суннах 的名词.
- суннах** **ᠰᠤᠨᠨᠠᠬ** [动] ①伸懒腰, 打哈欠; ②攀单(双)杠, 爬绳: савлуурт ~ 攀单(双)杠.
- суниацагах** **ᠰᠤᠨᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] суннах 的众动态.
- сунхуадаг** **ᠰᠤᠨᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠭ** [名] 松花蛋.
- сунчин** **ᠰᠤᠨᠴᠢᠨ** [名] (蔑视口气)能耐, 本事, 勇气, 气概, 胆量, 力量: тэхийн ~ байна уу? 你有那么大的能耐(勇气)吗?.
- сунчиндах** **ᠰᠤᠨᠴᠢᠨᠳᠠᠬ** [动] 极度疲乏, 劳累, 泄气, 丧失勇气, 丧胆.
- суперфосфат** **ᠰᠤᠭᠦᠷᠮᠣᠰᠢᠮᠤᠮᠤᠳᠤ** [名] (化) 过磷酸钙, 酸性磷酸盐.
- сур(ан)** **ᠰᠤᠷ** [名] ①皮带, 皮条: ~ аар хүлэх 用皮带捆扎; ~ ан олом 条革; ~ ан бүс 皮腰带; ~ ан чөдөр 皮制马绊; ②箭: ~ харвах 射箭.
- сураг** **ᠰᠤᠷᠠᠭ** [名] 消息; 信息, 音信: ~ чимээ алга 杳无音信; миний алдсан адууны ~ байна уу? 有关于我丢失的那匹马的消息吗? ~ чимээ олгох 提供信息; ◇ ~ ажиг, ~ танаг 音信, 信息, 消息.
- сураггүй** **ᠰᠤᠷᠠᠭᠭᠦᠢ** [形] 没有消息的, 杳无音信的, 无信息的: ~ алга болох 杳无音信.
- сураглал** **ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠯ** [名] 探问, 打听; 询问; 采访.
- сураглах** **ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 打听, 探问, 讯问, 查问, 询问; 采访: алдсан малы ~ н явах 打听丢失的牲畜.
- сураглацгах** **ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] сураглах 的众动态.
- сураглачих** **ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] сураглах 的完成体.

- сураглуулах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] сураглах 的使动态.
- сурагч** ^{ᠰᠤᠷᠠᠭᠴᠢ} [名] 学生, 学徒, 学习者, 学员.
- сурагчид** ^{ᠰᠤᠷᠠᠭᠴᠢᠳ} [名] сурагч 的复数.
- сурагчлах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬ} [动] ①像学生那样做; ②对…待如学生.
- сурал** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯ} I [名] 打听, 探问, 讯问, 查问, 询问.
- сурал** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯ} II [名] 学习, 掌握.
- суралт** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠲ} I [名] 参见 сурал I.
- суралт** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠲ} II [名] 参见 сурал II.
- суралцагсад** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠴᠠᠭᠰᠠᠳ} [名] 参见 суралцагчид.
- суралцагч** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠴᠠᠭᠴᠢ} [名] 学生, 学员.
- суралцагчид** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠴᠠᠭᠴᠢᠳ} [名] суралцагч 的复数; суралцагчдад олгох тэтгэвэр 助学金.
- суралцах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] сурах I 的共动态; 学习, 读书, 念书, 求学; 和…一起学习; чи хаа ~ ж байна? 你在哪儿读书? ~ зүйл 教材; ~ хугацаа 学时; ~ хэрэгсэл 学习用具.
- суралцуулах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] суралцах 的使动态.
- сурамгай** ^{ᠰᠤᠷᠠᠮᠭᠠᠢ} [形] ①习惯的, 精通的, 学会了的, 熟练的; ажилдаа ~ хүн 对自己的工作很熟练的人; ②爱学习的, 好学的; ◇ ~ доголон 定形的跛腿, 瘸腿走惯了.
- сурамхай** ^{ᠰᠤᠷᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 爱学习的, 好学的.
- сурах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠬ} I [动] ①学习, 读书, 念书; ~ бичиг 教科书, 读本, 课本; тариалан ~ 学习种地; тэсвэртэй байж ~ 顽强地学习; ~ бичгийн хураамж дэвтэр 教材汇编; ②习惯于…, 惯于…, 养成…的习惯; 学成, 学会; хөдөө сууж ~ 习惯于乡村生活; тамхи татаж ~ 养成抽烟习惯, 学抽烟; сурсан зан 习惯, 习性, 习俗; муу зан сурч болохгүй 不能养成(学习)坏习惯.
- сурах** ^{ᠰᠤᠷᠠᠬ} II [动] 打听, 探听, 查询, 询

问; 采访; чамайг хүн сурч байна 有人在打听你.

- сурвалж** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵ} [名] ①根; 根基, 基础; шүдний ~ 牙根; ②血统, 传统; 种; ③起源, 本源, 起因, 原因; урсгалын ~ 河流之发源(地); энэ хэргийн ~ ийг олох хэрэгтэй 一定要找出这件事的根源; уг ~ ①根基, 基础; ②根本, 根源, 来源; ~ бичиг 资料; ~ баримт бичиг 文献资料; ~ бичгийн судлал 史料学; ④(转)消息, 音信; ~ алга 杳无音信, 没有消息.
- сурвалжилга** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠭ᠎ᠠ} [名] 访问, 拜访, 探问; 采访; 探索.
- сурвалжилцагч** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠴᠠᠭᠴᠢ} [动] сурвалжлах 的众动态.
- сурвалжит** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠲ} [形] ①有根的; 有根基的, 有基础的; ②有起源的; 有起因的; ③有消息的, 有音信的; ④有传统的, 世袭的, 祖传的, 世代相传的: ~ эрдэмтэн 世袭的学者; ~ гэр ①祖传的房屋; ②世代望族; 世家; ~ баян 世袭富翁.
- сурвалжлага** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 综合报导, 报导, 通讯, 采访.
- сурвалжлагаа** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 见 сурвалжлага.
- сурвалжлагдах** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭᠦᠳᠠᠬ} [动] сурвалжлах 的被动态.
- сурвалжлагч** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭᠴᠢ} [名] ①记者, 采访者; 访问者; тусгай ~ 特派记者; ~ гишүүн 通讯院士; ②探求者, 探索者.
- сурвалжлагчид** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠭᠴᠢᠳ} [名] сурвалжлагч 的复数.
- сурвалжлал** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠯ} [名] 访问记, 访谈录.
- сурвалжлах** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠯᠠᠬ} [动] ①采访; 特访; 访问; мэдээ ~ 采访新闻; ~ н цуглуулах 采集, 搜集; ~ сан тэмдэглэл 访问记; ②探求, 探索.
- сурвалжуулах** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① сурвалжлах 的使动态; ②意同 сурвалжлагдах.
- сурвалжтай** ^{ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠲᠠᠢ} [形] ①根基好的; 基础好的; 有传统的, 传统好的; ②可靠的,

可信赖的, 值得信任的, 确实的: ~ хүн 可靠的人; ●参见 сурвалжит.

сурвалжтан **ᠰᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠢᠲᠠᠨ** [名] ① 贵族, 望族, 名门; ② 贵族社会, 上流社会.

сурга **ᠰᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (动) 三岁驹.

сургааг (ан) **ᠰᠤᠷᠭᠠᠭ** [名] 树条, 柳条: ~ пин 用树条搭成的棚舍; ~ ан хашаа 树条编的篱笆.

сургаал **ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ** [名] ① 学说, 论说; 教义; 学派; Лениний ~ 列宁学说; ② 教导, 教训; 训导; 说教, 箴言; 训戒: өвгөн эцгийн ~ 父辈人的训导; ~ үг 名言, 箴言, 格言; ~ тын хэлбэрдэх (教) 教学中的形式主义.

сургагч **ᠰᠤᠷᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] 教员, 教师; (军) 教官; 教练员; 教导员.

сургал **ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ** [名] 参见 сургаал.

сургалт **ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 教育, 教导; 教学, 教诲: ~ дахь давтагдах журам 教材 (排列的) 圆图制; ~ дахь нэгсгэл 教学中的归纳法; ~ дахь тусчлал 教学演绎法; ~ ын арга 教学法; ~ ын ардач чанар 教育的人民性; ~ ын дасгал 教学训练; ~ ын задлаг 教学分析; ~ ын задлаг нийлэг 教学分析综合法; ~ ын сэтгэл судлал 教育心理学; ~ ын тогтолцоот чанар 教学系统性; ~ ын төлөвлөгөө 教学计划; ~ ын үйлдвэр 实习工厂; ~ ын хөтөлбөр 教学大纲; ~ ын хүмүүжил 教学, 教学工作; ~ ын шинжлэх ухааны үндэст чанар 教育学的科学性; ~ ын багаж хэрэгсэл 教具; ~ ын хөлс 学费; ② 驯养, 教会, 调教, 教练, 训练.

сургалтай **ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 сургалтай.

сургалттай **ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 受过教育的, 训练过的.

сургамж **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢ** [名] ① 开导, 训导, 教益, 劝告, 教诲; ② 教训, 训戒: энэ түүнд ~ болно 这对他是一个教训.

сургамжилцаах **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сургамжлах 的众动态.

сургамжит **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠲᠤ** [形] 参见 сургамж-

тай.

сургамжлал **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯ** [名] 教导, 训导, 箴言.

сургамжлах **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 开导, 教诲, 训导, 教导, 劝告; ② 教训, 训戒.

сургамжлуулах **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сургамжлах 的使动态.

сургамжтай **ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢ** [形] ① 有教导的, 有教益的, 有劝告, 有教诲的, 有开导的; ② 有教训的, 有训戒的, 可资鉴戒的.

сургар **ᠰᠤᠷᠭᠠᠷ** [名] (植) 沼泽地的矾砾砾.

сургах **ᠰᠤᠷᠭᠠᠬᠤ** [动] сурах I 的使动态; ① 教, 教授, 教育, 教导, 教诲: ~ н хүмүүжүүлэх 教育; 教导, 教养; 教练; ~ н хүмүүжүүлэх ухаан 教育学; ~ н хүмүүжүүлэгч 教育者; 教导者, 教诲者, 教练员; (军) 教官; бичиг үсэг ~ 教人识字; ~ н хэлэх 说教, 训话; сурахад бүү алжаа, сургахад бүү халшир 学而不厌, 诲人不倦; ~ н хүмүүжлийн чиглэл 教育方针; ~ н хүмүүжүүлэх зүйн ухааны доктор 教育学博士; ~ н эмчлэх сургууль 患痴呆病儿童学校; ~ дамжаа 教学班; ~ зарлиг 校令, 训令; ~ зураг 教学挂图; ~ зүйн сэтгэл судлал 教育心理学; ~ зүйн хэрэглэдэхүүн 教学材料; ~ усан сан (体) 练习池; ② 训练, 驯养, 教会, 调教, 教练, 使习于..., 使惯于...: эмнэг ~ 驯烈马; морь тэргэнд ~ 训练马架车.

сургуулах **ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сургах 的使动态.

сургуулилал **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 教, 教授, 教课, 教导; ② 训练, 教练, 驯养, 调教.

сургуулилалт **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 сургуулилал.

сургуулилах **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 教, 教授, 教课, 教导; ② 训练, 教练, 驯养, 调教.

сургуулилт **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠲᠤ** [名] 教练, 训练工作.

сургуулилуулах **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] сургуулилах 的使动态.

сургуулиацаах **ᠰᠤᠷᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] сур-

гуулилах 的众动态。

сургууль ^{ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢ} [名] ①学校: бага ~ 小学; дунд ~ 中学; их ~ 大学; дээд ~ 高等学校, 学院, 专科大学; сургуулийн насны хүүхэд 学龄儿童; сургуулийн өмнөх насны хүүхэд 学龄前儿童; ~ комбинат 联合学校; ~ төгссөн диплом 毕业文凭; түр ~ 训练班, 讲习所; сургуулиас байлгах 开除学籍; сургуулийн хэвлэл 学校出版物; сургуулийн эмч 校医; ~ төгсөгчид 毕业生; ~ төгсөх шалгалт 毕业考试; ~ төгссөн үнэмлэх 毕业文凭; сургуулийн өмнөх нас 学龄前; сургуулийн өмнөх насны үе 学前时期; сургуулийн өмнөх хүмүүжил 学前教育; сургуулийн сахилга бат 校规; ~ завсардах 休学; ②学习课程, 功课, 作业: ~ заах 教课, 讲课; ③训练, 教练, 驯养, 调教; 练习; (军)演习: том хэмжээний ~ 大规模演习; үзүүлэх ~ 示范演习; тактикийн ~ 战术演习, 战术教练; морин цэргийн ~ 骑兵训练, 骑兵演习; хээрийн ~ 野外训练, 野外演习; ~тай нохой 驯养的狗; 训练有素的狗; сургуулийн жил ①训练年度; ②学年(度); сургуулийн конспект ①训练大纲; ②教学大纲; сургуулийн талбай 训练场; (军)演习场; сургуулийн сум (军)教练弹; ~ хийх 学习; 演习, 训练; ④教训, 教益: хожим ~ болог 作为今后的教训, 作为后鉴。

сургуультай ^{ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢтай} [形] 有训练的, 经过训练的; 有教养的; 有涵养的。

сургуультагч ^{ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢтагч} [名] ①学校工作人员; ②训练者; 驯养员。

сургуульчлах ^{ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢчлах} [动] 教学化: дунд ~ 中学化。

сурлага ^{ᠰᠤᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] ①学习: ~ хүмүүжлийн ажил 教育工作; ~ын жил 学年; ~ын шагнал мөнгө 奖学金; ②学业, 学习成绩: ~ сайтай хүн 学习成绩好的人; ~ар сайн 学业良好。

сурлагатай ^{ᠰᠤᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠтай} [形] 有学问的, 受过教育的, 受过训练的。

сурлагатан ^{ᠰᠤᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠтан} [名] 学生, 学徒, 学习者, 学员: онц ~ 优等生。

сурмаг ^{ᠰᠤᠷᠮᠠᠭ} [形] 参见 сурамгай。

сурмагхан ^{ᠰᠤᠷᠮᠠᠭхан} [形] 较习惯的, 较熟练的; 较好学的。

суртал ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯ} [名] ①风气, 习惯, 习俗; 作风: зан ~ 作风, 品性, 品质; ёс ~ 规矩, 习惯, 传统; хэв ~ 风俗, 习惯; ~ журмын нөлөө 习俗的影响; ②思想, 学说, 教理, 教义, 主义: үзэл ~ 思想; 思想作风; балар ~ 邪说, 迷信; хүнд ~ 官僚主义, 官僚作风; ③宣传: ~ ухуулаг, ~ нэвтрүүлэг 宣传, 宣传鼓动; ~ нэвтрүүлэгч 宣传员, 宣传者; суртлын ажил 宣传工作; суртлын хэлтэс 宣传部(处)。

сурталдагч ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯдагч} [名] 喉舌, 宣传者。

сурталдах ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯдах} [动] ①谆谆教导; ②宣传, 鼓动, 激励; 使信服, 说服。

сурталдуулах ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯдуулах} [动] сурталдах 的使动态。

сурталжих ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯжих} [动] ①形成习惯; ②形成作风。

сурталжуулах ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯжуулах} [动] сурталжих 的使动态。

сурталтай ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯтай} [形] 有教义的; 有教养的; 有习惯的。

сурталтан ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯтан} [名] 信奉...思想的人, 有...习惯的人, ...主义者, 具有...作风的人: хүнд ~ 官僚主义者, 有官僚作风的人。

сурталч (ян) ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯч} [名] ①思想家, 理论家; ②宣传者, 宣传家, 宣传员。

сурталчид ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯчид} [名] сурталч 的复数。

сурталчилгаа (ян) ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯчилгаа} [名] 宣传, 鼓动。

сурталчлага ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯчлага} [名] 见 сурталчилгаа。

сурталчлагч ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯчлагч} [名] 宣传员, 传播者, (宗)传教士。

сурталчлах ^{ᠰᠤᠷᠲᠠᠯчлах} [动] 宣传, 鼓动: намын бодлогыг ~ 宣传党的政策。

сурталчлуулах **ᠰᠤᠷᠲᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] сур-
талчлах的使动态.

суртах **ᠰᠤᠷᠲᠠᠬ** [动] ①学习, 研究; ②训练,
练习.

суртахуй **ᠰᠤᠷᠲᠠᠬᠤᠢ** [名] ①课目, 课题; ②学
科; ③学问, 知识, 学识.

суртахуун **ᠰᠤᠷᠲᠠᠬᠤᠭᠠᠨ** [名]道德, 道义, 训教,
风俗习惯: ёс ~ 道德, 德行, 道义, 品
行, 品德; хэв ~ ①道德, 道义, 德性;
②习惯, 传统; 规则, 准则; зан ~ 风俗,
习惯; 风气, 习气.

суртгуун **ᠰᠤᠷᠲᠠᠭᠤᠨ** [名]参见 суртахуун.

суруулах **ᠰᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сурах I 的使动
态.

сурхирах **ᠰᠤᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] ①发出呼啸声; 发出
抽泣声; ②发出嗖嗖声(如指射出的箭
声).

сурхируулах **ᠰᠤᠷᠬᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] сурхирах
的使动态.

сурц **ᠰᠤᠷᠴ** [名] ①学习; ②学业, 学习成绩:
~ын хэмжээ дорой 学习成绩差.

сурцгаах **ᠰᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] сурах I 的众动
态.

сурчин **ᠰᠤᠷᠴᠢᠨ** [名]射箭手.

сурчих **ᠰᠤᠷᠴᠢᠬ** [动] сурах I 的多次体.

сурьяа **ᠰᠤᠷᠢᠶᠠ** [名]参见 дасгал.

суу **ᠰᠤᠭᠤ** I 见 ~ заль 威风, 威严, 神气: ~
заль дэлгэрэх 扬威, 威风凛凛.

суу **ᠰᠤᠭᠤ** II [副]参见 суга II.

суувчлах **ᠰᠤᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]参见 сугавчлах.

суувчлуулах **ᠰᠤᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] суувчлах
的使动态.

суугаа **ᠰᠤᠭᠠ** [形]坐着的; 常驻的: ~
ажил хаялт 静坐罢工; ~ буудлага
<军>跪射; ~ гараа <体>蹲跪式起跑; ~
угаал <医>坐浴; монголд ~ элчин
сайд 驻蒙古大使.

суугааль **ᠰᠤᠭᠠᠭᠠᠯ** [形]居住的, 常住的: ~
ардын үнэмлэх 居民证.

суугдал **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠯ** [名] ①沉陷, 沉降: ~ хот-
гор 沉陷盆地; ②印象.

суугдах **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ①суух I、II 的被
动态; ②留印象.

суугуул **ᠰᠤᠭᠤᠭᠤᠯ** [形]原来的, 本地的.

суугчид **ᠰᠤᠭᠤᠴᠢᠳ** [名]居民.

суудал **ᠰᠤᠭᠦᠳᠠᠯ** [名] ①座位, 座席: энд нэг
~ байна 这儿有一个座位; суудлын
машин 小汽车, 轿车, 客车; суудлын
вагон, суудлын галт тэрэг 火车客车;
суудлын онгоц 客机; 客轮; суудлын
вагон 客车; суудлын мэдрэлийн
шинж <医>坐骨神经症状; ②值班, 轮
班; би өнөө орой ~ тай 我今天晚上值
班.

суудалтай **ᠰᠤᠭᠦᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]有座位的; 有台座
的; 有(棋)眼的.

суузнах **ᠰᠤᠭᠦᠵᠠᠬ** [动] суух I、II 的短暂
体.

суулга **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠ** I [名] ①水桶, 木桶, 提桶;
◇ сав ~ 器皿, 器具; ②(陈)斛(五斗):
таван дүүг нэг ~ гэнэ 五斗称为一斛.

суулга **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠ** II [名]<医>腹泻, 痢疾, 滑
肠: цустай ~, улаан ~ <医>赤痢.

суулгавар **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷ** [名]<医>移植术.

суулгавч **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷᠴᠢᠳ** [名]安装物; 填充物.

суулгалт **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠲ** [名]栽上的植物, 扣除
的东西.

суулгах **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] суух I、II 的使
动态; ①使坐, 让...坐到...上: сандал
дээр ~ 让坐在椅子上; ②使居住, 使迁
居: өөр газар ~ 使移居到另一个地方;
③种植, 栽培: мод ~ 栽树, 种树; ~
материал 栽种材料; ④安置, 安装, 安
顿: үүд ~ 安装门; ⑤把...向后勒, 使...
后退: морийг гэдрэг нь ~ 勒马后退;
⑥扣除, 扣下: цалингаас нь ~ ж авах
从其工资中扣除; ⑦<医>移植, 移入, 切
入: ~ арга 移植术.

суулгах **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动]拉肚子, 腹泻, 患
痢疾, 滑肠: уруу ~, гэдэс ~ 拉肚,
泻肚.

суулгац **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠴ** [名] ①树苗, 树秧; 成活
率; ②种植, 种植量, 栽培量.

суулгач **ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠴ** [名] ①桶匠; 器物匠; ②

- 用水桶打水者；用斛量米者，用斛量者。
- суулгуур** ^{ᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ} [名]〈农〉开沟器。
- суулиа** ^{ᠰᠤᠤᠯᠢᠠ} [名]吊马；～ морь 吊马。
- суулих** ^{ᠰᠤᠤᠯᠢᠬ} [动]①放在腰际；系在腰部；②将手伸进洞里取东西。
- суулт** ^{ᠰᠤᠤᠯᠲ} [名]①静坐，变相罢工；улс төрийн ～ 政治静坐；②沉陷；～ын сорьц 下沉试验；～тай булан 〈体〉直角坐。
- суулцах** ^{ᠰᠤᠤᠯᠴᠢᠬ} [动] суух I、II 的共动态；①一起坐着；一起住，一起生活；②参加，出席；хуралд ～ 出席会议，参加会议。
- суулуулах** ^{ᠰᠤᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] суулцах 的使动态。
- суумааж** ^{ᠰᠤᠤᠮᠠᠵ} [名]小袋子，小包。
- суумай** ^{ᠰᠤᠤᠮᠠᠶ} [名]烧麦(一种蒸的肉馅食物)。
- суумал** ^{ᠰᠤᠤᠮᠠᠯ} [形]好坐的，总是坐着的；只能坐着的；定居的；～ хүн 只能坐着的人；总是坐着的人；～ зураг 坐相；～ амьтан 固着动物；～ гидра 无柄水螅；～ ёроолынхан 固着底栖生物；固着水底生物；～ навч 无柄叶；～ хамар 鞍状鼻。
- суумгай** ^{ᠰᠤᠤᠮᠠᠭᠠᠶ} [形]只能坐着的，老是坐着的。
- суумтгай** ^{ᠰᠤᠤᠮᠤᠲᠠᠭᠠᠶ} [形]好坐的，习惯坐着的，总坐着的。
- суумхай** ^{ᠰᠤᠤᠮᠠᠬᠠᠶ} [形]参见 суумтгай。
- суунаг** ^{ᠰᠤᠤᠨᠠᠭ} I [名]烟雾，雾霭，云气；～ утаа 烟雾；манангийн ～ 雾霭。
- суунаг** ^{ᠰᠤᠤᠨᠠᠭ} II 见 ～ од 〈天〉彗星。
- суунаг** ^{ᠰᠤᠤᠨᠠᠭ} III [名]大链子；～ гинж 链子。
- суунаглах** ^{ᠰᠤᠤᠨᠠᠭᠯᠠᠬ} [动] (烟雾)缭绕，弥漫；утаа ～ 烟雾弥漫。
- суунаглуулах** ^{ᠰᠤᠤᠨᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] суунаглах 的使动态。
- суунги** ^{ᠰᠤᠤᠨᠭᠢ} [形]腿叉开的，外八字腿的。
- суур** ^{ᠰᠤᠤᠷ} [名] (鹿、狍)角根。

сууригнах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠭᠨᠠᠬ} [动]长期住在一个地方，定居，安居，住惯。

сууриггүй ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠭᠦᠭᠢ} [形]①没有基础的，没有根据的；不稳定的，不稳固的；②(转)轻浮的，轻率的，轻挑的；～ явдал 轻浮的举止(行为)；◇ **байр** ～ 无根据的；没有什么地位的；轻浮的。

сууриллагдах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠯᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] суурилах 的被动态；～ийн хүчин чадал 装机容量。

суурилалцах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] суурилах 的共动态。

суурилах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠠᠬ} [动]①定居，安居；②(转)谨慎从事，提防，防备，警戒；③成群；хонь ～н явна 绵羊成群走动；④根据…；基于…；以…为基础；建立在…基础上；～ үе 基期；～ үнэ 基价；⑤奠定基础，建立基础，建立基地；建畜群；мал ～ 建立牲畜基地；建畜群。

суурилуулах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] суурилах 的使动态。

суурилуур ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠤᠭᠤᠷ} [名]〈枝〉拖车；～гүй мөрлөн хадагч 无拖车晒晒机。

суурилцагах ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ} [动] суурилах 的众动态。

суурилчих ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠯᠴᠢᠬ} [动] суурилах 的完成体。

суурин ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠨ} [名]①居住点，居民点，居住地，定居地；～ газар 居民点，定居地；②固定地，经常地(指居住)；定居；～ суух 经常住在…，定居；～ суух газар 永久住址，定居点；～ атираа 底面褶皱；～ биенцэр 基底小体；～ бодис 基础物质；～ газрын хороолол 居民区；～ давхраа 〈医〉底层，基层；～ зай 固定电池(组)；～ мөхөгөнцөр 基小粒；～ нэвтрүүлүүр 固定式发射机；～ хэмжигдэхүүн 基数；～ эс 基细胞；～ ялтас 基板；～ ы дэр 炮架底座，大炮弹架；～ төхөөрөмж 机床设备；～ хүн ам 常住居民。

сууринших ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠨᠰᠢᠬ} [动]参见 суурьших。

суурь (суурин) ^{ᠰᠤᠤᠷᠢᠭ} [名]①基础，根基；地基；～ давхарга 基础与上层建筑；～

үнэ 基价；～ судалгаа 基础研究；～ үе (统) 基期；шинэ нийгэм журмын суурийг тогтоов 建立了新型的社会主义基础；～ тавих 奠基，打地基；～ тавигч 奠基人，创始人，首创人；байшингийн ～ (房屋建筑之) 地基；◇ ～ довжоо 房基，地基；● 底座，底托，台子；цагны ～ 钟座；тогооны ～ 锅台；жинсийн ～ (陈) 帽顶托盘；лааны ～ 烛台(座)；хөшөөний ～ 碑座；● 住宅，住宅区，居民点；座位，位置：суурийн газар 住处，居民点；～ газрын байршилтын нягтрал 居民点分布密度；суурин дээрээсээ босох 从座位上立起；орон суурин 门户，家户；тус бригадын 2-р суурины малчин 该队第二居民点之牧民；～ машин (技) 车床，母机；◇ байр ～ 住宅，房屋，住所；位置，座位；① 遗迹；废墟；◇ ором ～ 遗迹，废墟；② (转) 老练，稳重：их ～ тай хүн 很老练的人，十分稳重的人；буурь сууриа алдах ① 举止轻浮，轻率行事；② 动摇不定，犹豫不决；◇ буурь ～ ① 基础，基地；② 住宅；③ 稳重，老练；④ (转) 名次，席位：уралдаанд явж нэгдүгээр сууринд оров 比赛中名列第一名；хоёрдугаар ～ эзлэх 占第二位；⑤ (转) 群，畜群：таван ～ мал 五群牲畜；хоёр ～ хонь 两群绵羊；⑥ 经济基础。

суурьдас ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠳᠠᠰ} [名] (矿) 基性岩类。

суурьлаг ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠯᠠᠭ} [形] 基性的：～ асмалжин 基性闪长岩；～ давс 碱式盐。

суурьсаг ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠠᠭ} [形] 嗜硷性的。

суурьт ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠲᠦ} [形] 参见 суурьтай：～ пулемёт (军) 重机枪。

суурьтай ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠲᠠᠢ} [形] ① 有基础的，有根据的；有地基的；有基地的；② 坚固的，稳定的，结实的，牢固的：～ зогсох 稳定地站着，坚定地站着；③ (转) 可靠的，稳重的，老练的；确实的，牢靠的；④ (转) 认真的，仔细的：～ хянаж үзэх 认真地进行审察；⑤ 有底座的，有托盘的，有台子的；⑥ 有住宅的，有住处的；有居民点的；有位置的，有座位的；⑦ 有遗迹的；⑧ 有席位的，有名次的；⑨ 有畜群的；⑩ 有…经济基础的。

суурьтайхан ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠲᠠᠢᠬᠠᠨ} [形] 稍有基础的；稍固定的；稍稳重的。

суурьшил ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠯ} [名] 安居，定居；住惯；稳定，安定，固定。

суурьшилгүй ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠢ} [形] 不定居的，不固定的，不安定的。

суурьшилтай ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠯᠲᠠᠢ} [形] 安居的，定居的；固定的，安定的：～ ажиллах хэрэгтэй 应固定工作，应安定地工作。

суурьших ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠬᠡ} [动] 定居，安居；住惯；稳定，安定，固定：хотод ～ 定居在城市里，在城里住惯；нэг газар ～ 经常住在一个地方，在一个地方住惯，固定在一地；суурьшсан тариалан 定居耕作。

суурьшицгаах ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠡ} [动] суурьших 的众动态。

суурьшмал ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠮᠠᠯ} [名] 定居的；固定的；安居的；稳定的：～ амьдрал 安居的生活。

суурьшуулагчид ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠰᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳᠠ} [名] 移民。

суурьшуулах ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠰᠤᠯᠠᠬᠡ} [动] суурьших 的使动态；● 使(由游动，不定居生活)变为定居生活：сумын төвийг ～ 建立定居的县中心；● 安置住所，建居民点；● 使稳定，使安定，使固定。

суурьшчих ^{ᠰᠤᠦᠷᠢᠰᠢᠬᠢᠬᠡ} [动] суурьших 的完成体。

суус ^{ᠰᠤᠦᠰ} 见～ хийх 脚被绊住，绊了一下；另见 суусхийх。

суусар ^{ᠰᠤᠦᠰᠠᠷ} [名] (动) 密鼠。

суусхийх ^{ᠰᠤᠦᠰᠢᠬᠢᠬᠡ} [动] 腿向外拐一下，向外又一下。

суут ^{ᠰᠤᠦᠲ} [形] 英明的，杰出的，突出的，贤明的：～ жолоодогч 英明的领袖；～ удирдагч 杰出的领导人，英明的领导者；～ оюун 杰出的智慧，睿智；～ ухаан 天才；～ ухааны онол 天才论。

суутай ^{ᠰᠤᠦᠲᠠᠢ} [形] 参见 суут。

суутан ^{ᠰᠤᠦᠲᠠᠨ} [名] 天才，极英明的人。

суутгагдах ^{ᠰᠤᠦᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠡ} [动] суутгах 的被动态。

суутгал **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠠᠯ** [名] ①扣除, 拨出; ②扣除额.

суутгалгүй **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠭᠦᠢ** [形] 不扣除的.

суутгалцаа **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠ** [名] 扣除; ~ тооцоо (非现款的) 清算; ~ тооцооны төлбөрийн хэлэлцээр 清算支付协定; ~ тооцооны хэлэлцээр 清算协定.

суутгах **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠬᠤ** [动] 扣除, 拨出; 征收; 除购; цалингаас ~ 从工资中扣除; ~ тооцоо 划拨结算.

суутгачих **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠬᠢᠬ** [动] суутгах的多次体.

суутгуулах **ᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] суутгах的使动态.

суух **ᠰᠤᠭᠤᠬ** I [动] ①坐, 坐下: сандал дээр ~ 坐在椅子上; явган ~ 蹲着; завилж ~ 盘腿坐; оцойн ~ 蹲坐; гэдрэг ~ ①(牲口)向后面挣脱; ②坐在后面; ③(转)偷懒, 懒惰; хойш ~ ①坐在后面; ②(转)怠慢, 不起劲; 偷懒; хазгай ~, хэлтгий ~ 歪坐, 斜坐; хөлд нь ~ ①蹲着走近牲畜旁将其捉住(绊住); ②使巧办法使人同意; ③落, 降落, 落下: цонхон дээр ялаа ~ в 窗上落了一只苍蝇; нисэх онгоц ~ 飞机降落; ④停车, 抛锚, 走不动(车辆等行驶中遇到障碍, 发生故障); машин ~ 汽车抛锚, 汽车出故障; ⑤登位, 就位, 即位, 就坐: ноён ~ 当官; хаан ширээнд ~ 皇帝登位; ⑥进入, 参加: хуралд ~ 参加会议; ⑦长; 增加, 改进, 改善, 好转: өөх ~ 上膘, 长膘; мах ~ 长肉; ⑧下降, 下陷, 凹下去: байшин ~ 房基下陷; ⑨沾上, 沾污: тортог ~ 落烟炱, 熏黑; хувцсанд хир ~ 衣服上粘上污垢; ⑩移植; ◇ марзанд ~ 埋伏(以待猎物).

суух **ᠰᠤᠭᠤᠬ** II [动] ①居住, 住; 生活: хотод ~ 住在城里; хөдөө ~ 住在乡下, 生活在农村; та сайн ~ ж байна уу? 您生活得好吗? ②服役, 任公职: албанд ~ 服役, 任公职; харуулд ~ 站岗; ③结婚, 同居: охин нь Бадралын хүүтэй ~ жээ 他姑娘与巴德拉的儿子结婚了(同居); ④(作助词用, 翻译时可不译出): хүлээж ~ 等待, 等候; тоглож ~ 玩

耍.

сууц **ᠰᠤᠭᠤᠴ** [名] 住所, 住宅: ~ ахуйн нөхцөл 居住条件; ~ бэлтгэгч (军) 设营员; ~ музей 故居(博物馆); ~ ны өрөө 住室; ~ ны талбай 居住面积, 住房面积; ~ ны аж ахуй 住宅事业; ~ ны барилга 住宅建筑; ~ ны хураамж 住房费; ~ ны хөмрөг 住宅基金; ~ ны шинэтгэл 住房改革; ◇ **орон** ~ 住房, 住宅.

сууцгаах **ᠰᠤᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] суух I、II 的众动态.

суучих **ᠰᠤᠭᠤᠴᠢᠬ** [动] суух I、II 完成体.

сухай **ᠰᠤᠬᠠᠢ** [名] 桤柳, 红柳: ~ н овог (植) 桤柳科; ◇ **улаан** ~ 魔棍, 恶棍(骂人的话).

сухайлиг **ᠰᠤᠬᠠᠢᠯᠢᠭ** [形] 桤柳的: ~ хэрээнний нүд (植) 桤柳天门冬.

сухрах **ᠰᠤᠬᠢᠷᠠᠬ** [名] 退却; 后退; 退出.

сүв **ᠰᠦᠪ** [名] ①小洞, 小孔, 针孔, 针鼻: зүүний ~ 针孔, 针鼻; ②孔眼儿, 窟窿, 缝隙, 狭窄的通路, 过道: орох гарах ~ 进出口; ~ боомт (陈) 国境要道, 口子, 关卡, 关隘; хил ~ 边境关卡; нүх ~ (转) 窄口, 通道, 罅隙; ~ дэх ус 孔隙水; ③生殖器: эр ~ 男性生殖器; эм ~ 女性生殖器; шээх ~ 尿道; ~ ний тойронтоос 尿道周炎; ④(转) 办法, 出路: арга ~ 办法, 出路; арга ~ олох 找到办法, 寻找出路.

сүвгэнцэр **ᠰᠦᠪᠭᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] (医) 小管.

сүвлүүлэх **ᠰᠦᠪᠯᠦᠭᠦᠯᠢᠬ** [动] сүвлэх的使动态.

сүвлэгдэх **ᠰᠦᠪᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] сүвлэх的被动态.

сүвлэлцэх **ᠰᠦᠪᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] сүвлэх的共动态.

сүвлэх **ᠰᠦᠪᠯᠡᠬ** [动] ①穿针, 引线: зүү ~ 穿针; ②寻找办法, 想方设法: арга ~ 寻找办法, 设法.

сүвлэцгээх **ᠰᠦᠪᠯᠡᠴᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] сүвлэх的众动态.

сүвлэчих **ᠰᠦᠪᠯᠡᠴᠢᠬ** [动] сүвлэх的多次体.

сүврэг **ᠰᠦᠪᠦᠷᠭᠡ** [名]〈解〉肋骨, 排骨, 胸下腕骨; хавирга ~ 肋骨.

сүврэгдэс **ᠰᠦᠪᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠰ** [名] 参见 сүврэг.

сүвэгч **ᠰᠦᠪᠦᠭᠴ** [名] ① 针孔, 针鼻: зүүний ~ 针孔, 针鼻儿, 线头; ② (转) 线索.

сүвэгчлүүлэх **ᠰᠦᠪᠦᠭᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүвэгчлэх 的使动态.

сүвэгчлэл **ᠰᠦᠪᠦᠭᠴᠢᠯᠡᠯ** [名] ① 想方法; ② 询问, 打听.

сүвэгчлэх **ᠰᠦᠪᠦᠭᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 想方法, 寻找出路, 想点子: арга ~ 寻找出路, 想法子; ② 打听, 询问, 追问, 访问.

сүвэгших **ᠰᠦᠪᠦᠭᠰᠢᠬ** [动] 追问, 访问; 探索.

сүвэрхэг **ᠰᠦᠪᠦᠷᠬᠡᠭ** [形] 多孔的, 多孔隙的: ~ хүрэн гүр 多孔褐铁矿, 海绵状褐铁矿.

сүвэршил **ᠰᠦᠪᠦᠷᠰᠢᠯ** [名] 孔隙度, 孔隙率.

сүвээ (н) **ᠰᠦᠪᠡᠡ** [名]〈解〉胸廓之侧部, 肋: ~ дээд хэсэг 〈解〉腹上区; ~ хавирга 腰侧, 肋骨; ~ хавис 腰侧的三根肋骨; ② 侧面; ◇ ~ цагаан 〈动〉鴉属; ~ цагааны овог 〈动〉鴉科; ~ цагааны салбар овог 〈动〉鴉亚科.

сүвээлдэх **ᠰᠦᠪᠡᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] 叉腰; 夹在腋下.

сүвээлдүүлэх **ᠰᠦᠪᠡᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүвээлдэх 的使动态.

сүг **ᠰᠦᠭ** I [名] ① 魂魄, 魂灵; 心灵: хий ~ 幽灵; ◇ ~ сүнс 魂魄, 灵魂; ② (转) (因饥饿、热病而成) 鬼样子, 极度消瘦, 憔悴: ~ болов 瘦成鬼样, 很消瘦了; ◇ зураг ~ 石雕, 浮雕; ~ дүрс 残留影像.

сүг **ᠰᠦᠭ** II [名] 分泌物, 精液.

сүгваа **ᠰᠦᠭᠪᠠᠭᠠ** [名]〈植〉白玉草.

сүглийх **ᠰᠦᠭᠯᠢᠶᠢᠬ** [动] 呈大状, 显得庞大.

сүглэгэр **ᠰᠦᠭᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 巍峨耸立的.

сүглэх **ᠰᠦᠭᠯᠡᠬ** [动] 着魔, 中邪, 迷心窍.

сүд **ᠰᠦᠳ** I [名] 参见 суут.

сүд **ᠰᠦᠳ** II [名]〈植〉地榆.

сүд **ᠰᠦᠳ** III [名] 透明.

сүдшил **ᠰᠦᠳᠰᠢᠯ** [名] 透明度.

сүдэх **ᠰᠦᠳᠡᠬ** ① [动] (小孩或幼畜由于吃奶过多而) 膈奶; ② 对奶, 掺奶.

сүеэ **ᠰᠦᠡ** [名] 芽, 幼芽, 萌芽: тарианы ~ 谷芽; модны ~ 树芽.

сүеэлүүлэх **ᠰᠦᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүеэлэх 的使动态.

сүеэлэх **ᠰᠦᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 出芽, 萌芽, 发芽: тариа сүеэлж эхлэв 庄稼开始发芽了.

сүж **ᠰᠦᠵ** [形·名] ① 奶多的; (井泉的) 水多的: ~ мал 奶水多的牲畜; ~ худаг 水多的井; ② (指人、畜) 爱子的; 爱仔的: ~ үнээ 爱犊的乳牛; ③ 奶多的动物.

сүжиг **ᠰᠦᠵᠢᠭ** [名] 参见 сүсэг: ~ өвчин 原发性疾病; ~ гүй хүн 无神论者.

сүжиглэх **ᠰᠦᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 сүсэглэх: ~ н биширэгч 宗教狂热病者.

сүжигтэй **ᠰᠦᠵᠢᠭᠢᠲᠡᠢ** [形] 参见 сүсэгтэй.

сүжигтэн **ᠰᠦᠵᠢᠭᠢᠲᠡᠨ** [名] 参见 сүсэгтэн.

сүжигч **ᠰᠦᠵᠢᠭᠢᠴ** [名] 参见 сүсэгч.

сүжрэх **ᠰᠦᠵᠢᠷᠡᠬ** [动] 信迷信; 崇拜, 尊崇.

сүзэг **ᠰᠦᠵᠡᠭ** [名] 参见 сүсэг.

сүзэглэх **ᠰᠦᠵᠡᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 сүсэглэх.

сүй **ᠰᠦᠢ** I [名] 税, 关税: гааль ~ 关税; ~ хураах 收税.

сүй **ᠰᠦᠢ** II [名]〈陈〉(旧时订婚之) 聘礼, 彩礼, 订礼: өндгөн ~ ① 指腹婚; ② (订婚之男方初次去女家所下的) 订礼; бэлэг ~ 聘礼, 彩礼, 订礼; ~ тогтох 商洽聘礼, 彩礼, 定礼; ~ тавих 下聘礼(订礼, 彩礼).

сүй **ᠰᠦᠢ** III 见 ~ мана 翠玛瑙.

сүйгүй **ᠰᠦᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 免税的; ② 无聘礼(定礼, 彩礼)的.

сүйд **ᠰᠦᠢᠳ** I [名] 损失, 不幸, 倒霉, 糟糕; 灾祸, 祸害灾难, 惨剧: ~ болох 发生灾祸, 造成损失; ~ хийх 殆害, 损害, 损坏, 损失; ~ ийн манан хадаах 招致可怕的事, 招祸; 损坏, 损害, 殆害; би ~ ээ чирлээ ① 我遇到了可怕的事情; ② 我招来了灾祸; 我把事情弄糟了; ~ ий нь

хोलих ①引起灾祸, 招祸; ②损害, 危害, 殆害; ~ий нь үзэх 折磨, 虐待, 损伤, 使遭难; ◇ ~ майд 损失, 灾祸.

сүйд ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡ} II [形] ①亲密的, 亲密无间的: ~ нөхөр 亲密无间的朋友, 亲密无间的同志; ②丑陋的, 十分难看的.

сүйдлүүлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] ①сүйдлэх 的使动态; ②意同 сүйдлэгдэх.

сүйдлэгдэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] сүйдлэх 的被动态.

сүйдлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] 损失, 损坏, 毁坏, 破坏, 祸害, 引起灾祸, 带来损害, 招致不幸.

сүйдтэй ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠲᠡᠢ} [形] 有损失的, 有灾难的, 倒霉的, 不幸的; 可怕的, 危险的, 破坏性的, 有祸害的: ~ юм болж байна 发生了可怕的事情; ~ хүн 祸害者, 危险的人.

сүйдүүлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] сүйдэх 的使动态.

сүйдчих ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠴᠢᠬᠡ} [动] сүйдэх 的完成体.

сүйдэл ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠯ} [名] ①不幸, 灾难, 灾祸, 惨事, 惨剧, 失事, 事故: ~ д учрах 失事; ②花费, 耗费, 浪费, 费用; 破产: зардал ~ 费用, 开支.

сүйдэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠬᠡ} [动] 遭受损失, 遭到不幸, 遭灾, 遭祸害; 损坏, 损害, 破产, 耗尽: үерт ~ 受水灾; дайн дажинд ~ 遭受战祸; амь ~ 死亡; эд хөрөнгө ~ 财产遭受损失.

сүйдэцгээх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ} [动] сүйдэх 的众动态.

сүйжин ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠵᠢᠨ} [名] 水晶.

сүйлгэлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] ①急促地喘息, 气喘吁吁; ②迎合别人, 顺水推舟.

сүйлхлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠬᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] 急促地喘息, 气喘, 喘吁, 上气不接下气: ~ н амьсгах 喘吁, 急促地喘气.

сүйлэгнүүр ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠡᠭᠡᠨᠦᠦᠷ} [形] 气喘的; 气呼呼的; 急喘喘的: ~ зан 急喘喘的性格.

сүйлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠡᠬᠡ} I [动] 参见 сүйлхлэх.

сүйлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠡᠬᠡ} II [动] 订婚; 下聘礼, 下彩礼: сүйлсэн хүүхэн 已订婚的姑娘; 未

婚妻.

сүйлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠯᠡᠬᠡ} III [动] 抽税, 收税.

сүйрүүлэгч ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ} [形] 破坏性的: ~ хор хөнөөл 破坏性损害.

сүйрүүлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] сүйрэх 的使动态; 使破碎, 使破产, 破坏, 毁灭, 使崩溃; 使遭灾难, 使遭不幸.

сүйрчих ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠷᠦᠴᠢᠬᠡ} [动] сүйрэх 的完成体.

сүйрэл ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠷᠡᠯ} [名] 破碎, 破产, 毁坏, 倒塌, 崩溃, 毁灭; 灾难, 不幸; сүйрлийн цохилт 毁灭性打击.

сүйрэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠷᠡᠬᠡ} [动] 破碎, 破产, 遇到不幸, 遭到灾难; 崩溃, 瓦解, 毁坏, 毁灭.

сүйт ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠡ} [形] 订了婚的; 下了聘礼的, 下了彩礼的: ~ охин 已订婚的姑娘; 未婚妻.

сүйтгүүлэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] сүйтгэх 的使动态; 意同 сүйтгэгдэх.

сүйтгэгдэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] сүйтгэх 的被动态.

сүйтгэгч ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ} [名] ①浪费者, 挥霍者; 耗资者, 使用者; ②危害者, 损害者, 破坏者; 破坏者, 毁灭者, 消灭者: хорлон ~ 破坏者, 危害分子.

сүйтгэгчид ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢᠳᠢ} [名] сүйтгэгч 的复数.

сүйтгэл ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠯ} [名] ①浪费, 挥霍; ②耗费, 消耗, 费用, 支付, 支出: дайны ~ 战争经费; ~ ихтэй 耗费大的, 很贵的; 很浪费的; ◇ зардал ~ 费用, 经费, 支付, 支出; ③罚款: торгууль ~ 罚款; ④破坏, 危害, 毁坏; 损失.

сүйтгэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠬᠡ} [动] сүйдэх 的使动态; ①使受损失, 使遭不幸, 使遭灾祸; 损害, 毁坏, 破坏; 使破产; 消灭, 毁灭: ~ н бусниулах 破坏, 使破产, 毁灭, 消灭; ②挥霍, 浪费; 耗费: мөнгө ~ 挥霍金钱; ③〈陈〉拍卖.

сүйтгэчих ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠦᠭᠡᠴᠢᠬᠡ} [动] сүйтгэх 的多次体.

сүйтэй ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠡᠢ} [形] 参见 сүйт.

сүйтэлзэх ^{ᠰᠦᠶ᠋ᠲᠡᠯᠵᠡᠬᠡ} [动] 微跛, 一只脚稍瘸.

сүйтэх **ᠰᠡᠶᠢᠲᠡᠬ** [动] 报废。

сүйх (эн) **ᠰᠡᠶᠢᠬ** I [名] ① 轿: ~ эн тэрэг 轿车, 轿形马车; ② 椅轿。

сүйх (эн) **ᠰᠡᠶᠢᠬ** I [名] ① 耳环, 耳饰; ◇ ~ эн нм 耳环形符号(记号); ② 坠子垂饰。

сүйхлэх **ᠰᠡᠶᠢᠬᠯᠡᠬ** [动] 戴耳坠子; (给头饰)配上垂饰。

сүйхээ **ᠰᠡᠶᠢᠬᠡ** [名] 关系, 联系; 血缘; 亲族关系; 勾结; 交际: ~ ихтэй хүн 交际很广的人。

сүйхээлдэх **ᠰᠡᠶᠢᠬᠡᠯᠲᠡᠬ** [动] 显得关系十分密切; 过分地交往; 密切勾结。

сүйхээлэх **ᠰᠡᠶᠢᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] 勾结; 拉关系, 暗中来往。

сүйхээтэй **ᠰᠡᠶᠢᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 有关系的, 有联系的; 有血缘关系的, 相互勾结的, 勾搭的, 关系密切的。

сүйхээчлэх **ᠰᠡᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 谋取; 谋求; 追求: ашиг завшаан ~ 谋取暴利。

сүд **ᠰᠦᠳ** I [名] 见 сөл.

сүд **ᠰᠦᠳ** I [名] (植) 芸香。

сүлбүүлэх **ᠰᠦᠯᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүлбэх 的使动态: ~ н өвдөх 腰肌痛。

сүлбэгдэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠲᠡᠬ** [动] сүлбэх 的被动态。

сүлбэлдэгсэд **ᠰᠦᠯᠪᠡᠯᠲᠡᠭᠰᠡᠳ** [名] 被勾结着。

сүлбэлдэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠯᠲᠡᠬ** [动] 参见 сүлбээлдэх。

сүлбэлдээн **ᠰᠦᠯᠪᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠨ** [名] 勾结。

сүлбэлцэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] сүлбэх 的共动态。

сүлбэрэг **ᠰᠦᠯᠪᠡᠷᠡᠭ** [名] 双头螺栓: ~ зүү 发针(发簪)。

сүлбэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠬ** [动] ① 穿透, 穿孔; ② 串起, 串连; 连缀: хатгадаг зүүгээр ~ 用别针(大头针)别起来; ③ 编, 缀。

сүлбэцгээх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] сүлбэх 的众动态。

сүлбээ **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭ** [名] ① 线索, 纽带; ② 连结, 关系, 联系, 交际; ③ 勾搭, 勾结; ◇ холбоо ~ 关系, 联系; 勾结; ④ 血缘,

血统; 亲族关系; ◇ улбаа ~ 血缘, 亲族关系; ⑤ 注释, 解释, 说明。

сүлбээдэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 参见 сүлбээлдэх。

сүлбээлдүүлэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүлбээлдэх 的使动态。

сүлбээлдэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠬ** [动] 密切联系, 暗中交际, 往来; 勾结, 勾搭。

сүлбээлүүлэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүлбээлдэх 的使动态。

сүлбээлэлдэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠡᠬ** [动] сүлбээлдэх 的互动态。

сүлбээлэх **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 勾结, 勾搭, 暗中联系, 关系密切, 来往密切。

сүлбээр **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠷ** [名] ① 发卡(夹); ② 胸饰, 胸针, 饰针: гэзэгний ~ 发夹。

сүлбээт **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠲ** [形] 参见 сүлбээтэй。

сүлбээтэй **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有血缘关系的; 有亲族关系的; ② 有纽带的, 有连接线索的; 有联系的; 有勾结的, 有勾搭的, 暗中有来往的。

сүлбээтэн **ᠰᠦᠯᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠨ** [名] 同谋者, 帮凶; 有血缘关系的人, 有亲属关系的人。

сүлд **ᠰᠦᠯᠲ** [名] ① 生命力; 威严, 威风; 精神, 精神力量: биений ~ 生命力; 威风; ◇ сүр ~, сүг ~, ~ жавхлан 精神力量; 威严, 威力; ② 象征, 标记, 标志: улсын ~, ~ тэмдэг 国徽; ~ дуулал 国歌; ~ мод 新年枞树, 圣诞树; ~ од (天) 勾陈星; ~ модны наадам 圣诞节; ~ тэмдэг судлал 纹章志。

сүлдтэй **ᠰᠦᠯᠲᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有生命力的; 有精神的; ② 有标记的, 有标志的: ~ цаас 印花纸。

сүлдэс **ᠰᠦᠯᠲᠡᠳᠡᠰ** [名] ① 小片, 破布, 线头; ② 毛病, 过错, 过失, 错误: ~ эрэх 挑毛病, 吹毛求疵。

сүлдэт **ᠰᠦᠯᠲᠡᠳᠡᠲ** [形] 参见 сүлдтэй。

сүлж **ᠰᠦᠯᠵ** [名] ① 线轴, 卷线筒, 缠线板子, 卷线串, 卷线棒; ② 线卷, 线团, 丝团: бөөм утас ~ 一团线。

сүлжигдэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬ** [动] сүлжих 的被动态。

сүлжил **ᠰᠦᠯᠵᠢᠯ** [名] ① 穿梭, 来回, 往返; ②

(电)接跳线; ●编织。

сүлжилдэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] сүлжих 的互动态; 穿梭, 错综复杂。

сүлжилцэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠢᠨᠢ** [动] сүлжих 的共动态。

сүлжих **ᠰᠦᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] ●编, 编织; сарс ~ 编篮子; гэзэг ~ 编辫子; ●穿梭般往来, 穿越, 串来串去, 走来走去: олон тасалгаа ~ 从这屋串到那屋; олон голыг ~ н гатлах 渡过许多河。

сүлжигдэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠢᠬᠢᠨᠢ** [动] сүлжих 的众动态。

сүлжлэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ● сүлжих 的多次体; ●缠上(丝线等), 卷线成球。

сүлжмэг **ᠰᠦᠯᠵᠢᠮᠡᠭ** [名] 花边。

сүлжмэл **ᠰᠦᠯᠵᠢᠮᠡᠯ** [名·形] ●编织物, 针织品; ●编制的, 编织的, 编成的: ~ сав 编织的器具; ~ бургасан хашаа 编成的柳条篱笆; ~ боорцог 卷煎饼; ~ эдлэг 针织品; ~ мэдрэлийн төв 迷走神经中枢; ~ царууц 编织状矽(硅)酸盐。

сүлжүүлэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүлжих 的使动态。

сүлжүүр **ᠰᠦᠯᠵᠢᠭᠦᠷ** [名] 编织用具。

сүлжүүрлэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 编, 编织。

сүлжээ (н) **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠡ** [名] ●编织, 编造; 交织, 交错, 交叉; (神经、血管、纤维之)丛: ~ сайтай сав 编织得好的器具; шахилгаан шугам ~ ний газар 架(电)线局; мэдрэлийн судлын ~ (解)神经丛; ~ график 作业表制度; ~ зурмаг 网状图表; ~ утас (电)跨接线; ~ н бүтэц 晶架构造; ●线卷, 线束, 线球; үгийн ~ 纵横字谜(一种组字游戏); ◇ хэрээ ~ 线卷, 线球。

сүлжээлэх **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ●编, 编制(筐、篮等); ●编织; ●缠上线板, 缠上线轴。

сүлжээс **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠡᠰ** [名] ●编, 编织; 编造, 编制; 交错, 交叉; ●(编织的)眼, 针脚; ~ сайтай 针脚好的。

сүлжээчин **ᠰᠦᠯᠵᠢᠵᠡᠴᠢᠨ** [名] ●编织者; 编造者, 编制者; ●接线员; ●架线工。

сүлдиг **ᠰᠦᠯᠳᠢᠭ** [名] (动) 鸬鹚。

сүлмүү **ᠰᠦᠯᠮᠡᠭᠦ** 见 өлмүү ~ 勉强强地, 凑凑合合地。

сүлүү **ᠰᠦᠯᠦᠭᠦ** [名] 参见 сүл II。

сүлүүлэх **ᠰᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ● сүлэх I 的使动态; ●意同 сүлэгдэх。

сүлэрээ **ᠰᠦᠯᠡᠷᠡᠭᠡ** [名] (牲畜的)口蹄疫。

сүлэгдэх **ᠰᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] сүлэх II 的被动态。

сүлэх **ᠰᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] (茶中)对奶, 掺奶。

сүлэх **ᠰᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] 挑拨离间, 拨弄是非, 制造不和; ◇ холив ~, хутгаж ~ 挑拨离间, 拨弄是非。

сүлээч **ᠰᠦᠯᠡᠭᠡᠴ** [名] 拨弄是非的人, 挑拨离间的人。

сүм **ᠰᠦᠮᠤ** [名] (宗) 庙, 庙宇, 寺院; 教堂: ~ хийд 寺院, 庙宇; 教堂; христосын ~ 基督教堂, 礼拜堂; дуган ~ 寺庙, 庙堂; ~ хийдийн хөрөнгийг хураах 收回寺院财产; ~ чулуу 寿山石; ~ ийн бичиг зохиолын хэл 教会文学语言; 教会标准语; ~ ийн хэл 教会语言。

сүмбүм **ᠰᠦᠮᠪᠦᠮᠤ** [名] (陈)通鉴, 全集。

сүмбэ **ᠰᠦᠮᠪᠡ** [名] (军)(通枪管用的)通条, 探条: ~ ний углуурга 通条套筒; буугийн ~ 枪的通条。

сүмбэр **ᠰᠦᠮᠪᠦᠷ** [名·形] ● (宗) 须弥山: ~ уул 须弥山; ●(转)很高的, 耸立的。

сүмбэрлүүлэх **ᠰᠦᠮᠪᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүмбэрлэх 的使动态。

сүмбэрлэх **ᠰᠦᠮᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 高耸入云, 巍然耸立。

сүмгэвүүлэх **ᠰᠦᠮᠭᠡᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүмгнэх 的使动态。

сүмгэнэх **ᠰᠦᠮᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 сүүмэгнэх。

сүмгэр **ᠰᠦᠮᠭᠡᠷ** [形] 参见 сүүмгэр。

сүмгэрдэх **ᠰᠦᠮᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 сүүмгэрдэх。

сүмийлгэх **ᠰᠦᠮᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сүмийх 的使动态。

сүмийх **ᠰᠦᠮᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 参见 сүүмийх。

- сүмэг** **ᠰᠦᠮᠡᠭ** [形]暗的, 暗淡的, 朦胧的.
- сүмэлзүүлэх** **ᠰᠦᠮᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүмэлзэх 的使动态.
- сүмэлзэх** **ᠰᠦᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 сүүмэлзэх.
- сүмэр** **ᠰᠦᠮᠡᠷ** [名] 参见 сүмбэр.
- сүнгэнүүлэх** **ᠰᠦᠩᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүнгэнэх 的使动态.
- сүнгэнэх** **ᠰᠦᠩᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ① 嗡嗡作响, 呜呜作响 (指风、发动机、马达等): нисэх онгоц ~ ж байна 飞机在嗡嗡响; ② 飞驰, 疾驰, 奔驰, 急走, 飞奔, 飞跑.
- сүндлэл** **ᠰᠦᠨᠳᠯᠡᠯ** [名] 魅力, 诱惑; 美丽动人.
- сүндлэх** **ᠰᠦᠨᠳᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 以美丽出众, 容貌超群; ② 诱人, 动人, 迷人.
- сүндэр** **ᠰᠦᠨᠳᠡᠷ** [形·名] ① 高峻的, 巍然高耸的, 耸立的, 雄伟的, 雄壮的, 庄严的: ~ уул 高峻的山; ② <体> 叠罗汉.
- сүндэрлүүлэх** **ᠰᠦᠨᠳᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүндэрлэх 的使动态.
- сүндэрлэх** **ᠰᠦᠨᠳᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 巍然耸立, 耸立 (如山等).
- сүндэс** **ᠰᠦᠨᠳᠡᠰ** [名] <动> 雌麋鹿, 雌堪达汉, 雌四不像.
- сүнжрэх** **ᠰᠦᠨᠵᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 сунжрах.
- сүнс (эн)** **ᠰᠦᠨᠰ** [名] ① 灵魂; 精神, 精灵; 心灵, 良心: ~ээ алдсан 失去灵魂的; 没良心的; ~ний үзэл 精灵说, 精气说; (~энд) итгэх үзэл 万物有灵论; ◇ ~ зайлах, ~ халих 失魂落魄, 魂不附体; ② (转) 本质, 实质, 真意, 关键, 核心: хэргийн ~ 事情的本质, 事情的关键.
- сүнсгүй** **ᠰᠦᠨᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 没有灵魂的; ② 没有良心的, 厚颜无耻的: ~ амьтан 没良心的人, 厚颜无耻的人, 不要脸的人; ~ гүжирдэх 无耻地诽谤.
- сүншиг** **ᠰᠦᠨᠰᠢᠭ** [名] 佛座后的小孔 (可放钱).
- сүн** **ᠰᠦᠨ** I [名] 威, 庄严, 威严, 威风, 威力: ~ жавхлан 威风, 威严; нэр ~ 威望, 威信, 声望, 权威; ~ ихтэй, ~

сайтай 威风的; 有名望的, 有威信的, 有权威的; ~ гаргах, ~ бадруулах, ~ үзүүлэх ① 耀武扬威, 示威; ② 惊吓, 恐吓; ~ бараа 高大的轮廓; 威严的形象, 雄伟的形象; ~ болох, ~ далайлгах ① 夸大, 夸张, 言过其词; ② 耀武扬威, 威风凛凛; ~ муутай 不威风的, 不威严的, 不雄伟的; 无威望的; ~ зориг 勇敢, 大无畏精神; ~ зоригт дайчин 勇敢的战士; ~ хүч 潜力, 实力; ~ жавхаа 庄严; ◇ ~ яс <解> 虎威骨; газрын ~ <医> 高山病.

сүр **ᠰᠦᠷ** II 见 ~~, ~ сар (风呼啸的) 飓风声; 呼铃声.

сүргар **ᠰᠦᠷᠭᠠᠷ** [名] 参见 сургар.

сүрдүү **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 参见 сүржин; ② 好害怕的, 好恐惧的, 胆怯的, 怯懦的.

сүрдүүлэг **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 威胁, 威吓, 恐吓: дайны ~тэй тэмцэх 和战争的威胁作斗争.

сүрдүүлэгч **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 威胁者, 恐吓者.

сүрдүүлэгчид **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] сүрдүүлэгч 的复数.

сүрдүүлэл **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] 威胁, 威吓, 恫吓, 恐吓.

сүрдүүлэлт **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名] 参见 сүрдүүлэл.

сүрдүүлэх **ᠰᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүрдэх 的使动态; 威胁, 威吓, 恐吓; 示威: айлган ~ 威胁, 恐吓, 威吓, 恫吓.

сүрдэмтгий **ᠰᠦᠷᠳᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 好害怕的, 好恐惧的, 容易受惊吓的, 怯懦的, 胆怯的.

сүрдэмхий **ᠰᠦᠷᠳᠡᠮᠬᠢ** [形] 参见 сүрдэмтгий.

сүрдэх **ᠰᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 害怕, 畏惧, 恐惧.

сүрдэггээх **ᠰᠦᠷᠳᠡᠭᠭᠡᠬᠡ** [动] сүрдэх 的众动态.

сүржингэх **ᠰᠦᠷᠵᠢᠩᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 耀武扬威, 摆威风, 威风凛凛; ② 威吓, 威胁; ③ 夸大, 夸张, 言过其词.

сүржин **ᠰᠦᠷᠵᠢᠨ** [形] ① 好摆威风的; 耀武扬威的, 威风凛凛的; ② 好威吓的, 好威胁

的；③夸大的，夸张的，言过其词的；④轰动的；～ явдал 轰动一时的事件；◇～ төгсгөлөн 〈乐〉终止法，静止法。

сүржиндүү ^{ᠰᠦᠷᠵᠢᠨᠳᠦᠭᠦ} [形] ①十分威武的；②很有威势力的；③过于夸张的。

сүрлийг ^{ᠰᠦᠷᠯᠢᠶᠭ} [名] (植) 无患子。

сүрлэг ^{ᠰᠦᠷᠯᠡᠭ} [形] ①威严的，雄伟的，壮丽的，威风凛凛的，有威力的；～ уул 雄伟的山峰；②严厉的，严格的；可怕的，可畏的。

сүрсэг ^{ᠰᠦᠷᠰᠡᠭ} [名] 参见 гөрөөс.

сүрт ^{ᠰᠦᠷᠲᠦ} [形] ①威风的，雄伟的，雄壮的，威严的，强有力的，有威力的；～ жагсаал 示威游行；②可怕的，可畏的，令人恐惧的；～ зэвсэг 〈军〉威胁性武器。

сүртэй ^{ᠰᠦᠷᠲᠡᠢ} [形] ①雄伟的，威严的，威风的，雄壮的，有威力的；～ хүн 威风凛凛的人；②庞然的，轮廓高大的；很沉重的；～ ачаа 很沉重的货物。

сүрхий ^{ᠰᠦᠷᠬᠡᠶᠢ} [形] ①非常的，厉害的，惊人的，可怕的；～ хүн 特殊的人，厉害的人；～ морь 非常好的马，厉害的马；～ амт 味浓的，味烈的；～ үнэр 气味浓的，气味烈的；～ ааштай 脾气厉害的，脾气可怕的；②严重的，重大的，重要的；～ хэрэг 严重的事情；～ дутагдал 严重的缺点；③泼辣的；敏捷的，机敏的；～ авгай 泼辣的女人，机敏的女人，能干的女人，厉害的女人；④非常的，格外的；～ хурц 极其锐利的；～ хүнд байна 非常沉重；～ сайхан 非常漂亮的，非常美丽的。

сүрхрэл ^{ᠰᠦᠷᠬᠦᠷᠡᠯ} [名] 颼颼声，呼呼声 (指风)。

сүрхрэх ^{ᠰᠦᠷᠬᠦᠷᠢᠬᠡ} [动] 颼颼响，呼呼响 (指风)。

сүрчиг ^{ᠰᠦᠷᠴᠢᠭ} [名] 喷洒液；香水。

сүрчих ^{ᠰᠦᠷᠴᠢᠬᠡ} [动] 参见 сүрших.

сүрчлэг ^{ᠰᠦᠷᠴᠢᠯᠡᠭ} [名] 参见 сүршлэг.

сүрших ^{ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠡ} [动] ①喷，溅，洒，泼；ус ～ 喷水，洒水；②〈军〉扫射。

сүршлэг ^{ᠰᠦᠷᠰᠢᠯᠡᠭ} [名] ①喷洒物，喷洒液；②喷洒器。

сүршүүлэх ^{ᠰᠦᠷᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] сүрших 的使动态。

сүршүүр ^{ᠰᠦᠷᠰᠢᠭᠦᠷ} [名] 见 шүршүүр；①喷洒器，喷壶，洒水器，漏斗；②喷雾器。

сүрьеэ ^{ᠰᠦᠷᠡᠭᠡ} [名] 〈医〉结核：уушигны ～ 肺结核；～ гийн больниц 结核病院；～ г эсэргүүцэх улсын диспансер 国家结核病防治所；～ нэвчих 结核性浸润；～ үүсгэгч 结核病原菌体；～ гийн айдас 肺癆恐怖；～ гийн анхдагч бүрдэл 结核初期复症；～ гийн архаг хордлого 慢性结核性中毒；～ гийн буглаа 结核性脓肿；～ гийн вакцин 抗结核菌苗；～ гийн гуурсны булчирхайтас 结核性支气管淋巴结炎；～ гийн мээнэтэс 结核性脑膜炎；～ гийн нуруутас 结核性脊椎炎；～ гийн савханцар 结核杆菌；～ гийн үлд 瘰癧性苔癣；～ гийн үетэс 结核性关节炎；～ гийн хатуурал 结核性硬化；～ гийн хэвэлтэс 结核性腹膜炎；～ т үнхэлцэгтэс 结核性心包炎。

сүрьеэлүүр ^{ᠰᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ} [名] 结核菌素。

сүрэг ^{ᠰᠦᠷᠦᠭ} I [名] ①群，畜群，一群；хонин ～ 羊群；～ адуу 一群马；～ сүргээр 一群一群地，成群结队地；мал ～ 畜群；～ тавих 〈牧〉寄牧；～ хадгалах 代人放牧；төмөр ～ 〈牧〉数目固定的畜群，永不缺额的畜群；шувууны ～ 鸟群；сүргийн сэргээн нөхөх 畜群的再生殖；сүргийн нөхөн үйлдвэрлэл 畜群再生产；～ үлийн цагаан оготно 社会性田鼠；②人群；一群人。

сүрэг ^{ᠰᠦᠷᠦᠭ} II 见 ～ тамга (牲畜等的有五眼的)烙印，标记。

сүрэглүүлэх ^{ᠰᠦᠷᠦᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] сүрэглэх 的使动态。

сүрэглэл ^{ᠰᠦᠷᠦᠭᠯᠡᠯ} [名] 成群，汇集，聚集；人群。

сүрэглэмтгий ^{ᠰᠦᠷᠦᠭᠯᠡᠮᠡᠲᠦᠭᠢ} [形] 多群的，组成新群的；好群聚的。

сүрэглэх ^{ᠰᠦᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡ} [动] ①集合，成群，聚集，群集；②使成群，使群集，聚拢，集合；малаа ～ 把牲畜聚集起来；把牲畜繁殖成群。

сүрэглэхч ^{ᠰᠦᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡᠴᠢ} [动] сүрэглэх 的完

成体.

сүрэгтэн **ᠰᠦᠷᠭᠡᠲᠡᠨ** [名] 畜群放牧员.

сүрэгч **ᠰᠦᠷᠭᠡᠴᠢ** [名] 参见 сүрэгчин.

сүрэгчин **ᠰᠦᠷᠭᠡᠴᠢᠨ** [名] 牧户, 牧人.

сүрэл **ᠰᠦᠷᠡᠯ** [名] ① 秸, 麦秸, 秫秸; ② 青草; 莠草; ③ 饲草, 草种; ~ хэрчигч 饲草切割机; ~ цацах 喷撒草种.

сүрэллэх **ᠰᠦᠷᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 打谷, 打麦, 取秸秆.

сүрэх **ᠰᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 感到畏惧; 产生恐惧; ② (对敌人) 示威.

сүрээ **ᠰᠦᠷᠡᠭ** [形] ① 威风的, 雄伟的, 威严的, 壮丽的, 威风凛凛的; ② 可怕的, 可畏的, 严厉的.

сүрээтэй **ᠰᠦᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 参见 сүрээ.

сүслэх **ᠰᠦᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 сүсэглэх.

сүсэг **ᠰᠦᠰᠡᠭ** [名] 信仰, 信奉, 信教; 崇拜, 尊崇; ◇ ~ бичрэл 信仰, 信教; 崇拜; мухар ~ 迷信.

сүсэглүүлэх **ᠰᠦᠰᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүсэглэх 的使动态; 意同 сүсэглэгдэх.

сүсэглэгдэх **ᠰᠦᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] сүсэглэх 的使动态.

сүсглэл **ᠰᠦᠰᠡᠭᠯᠡᠯ** [名] 相信; 信仰, 信奉; 崇拜, 迷信.

сүсэглэх **ᠰᠦᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 相信, 确信, 信仰, 信教, 信奉; 崇信, 崇拜, 尊崇.

сүсэглэчих **ᠰᠦᠰᠡᠭᠯᠡᠳᠡᠬᠢᠬᠢ** [动] сүсэглэх 的完成体.

сүсэгт **ᠰᠦᠰᠡᠭᠲᠡ** [形] 参见 сүсэгтэй; ~ шувуун <动> 佛法僧; ~ шувууны баг 佛法僧目.

сүсэгтэй **ᠰᠦᠰᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] 有信仰的, 信教的; 虔诚的; 崇拜…的, 确信…的: ~ хүн 信教的人; 崇拜的人.

сүсэгтэн **ᠰᠦᠰᠡᠭᠲᠡᠨ** [名] 有信仰的人, 教徒, 信徒, 崇拜者; 迷信者.

сүсэгч **ᠰᠦᠰᠡᠭᠴᠢ** [名] 有信仰者, 信教者, 教徒, 信徒; 崇拜者; 迷信者.

сүү(н) **ᠰᠦᠦ** [名] 奶, 乳, 乳汁: эхийн ~ 母亲的奶, 母乳; ~ сааль 奶; 挤奶量; ~ тэй цай 奶茶; богшоосон ~ 炼乳;

борцолсон ~ 奶粉; ~ өргөх 献乳, 行洒奶礼(祝福等时); ~ ний тослог 奶的含油量; ~ шиг дотортой 好心肠的, 心地纯洁的, 善良的; ~ ний комбинат 奶品联合企业; ~ ний тосын завод 奶油厂; ~ ний цагаан идээ 奶食品; ~ багадаа 乳汁减少; ~ н шалхиаг (用酸奶和马奶一起煮制的喝的) 奶制品; ~ багатай <牧> 产乳少的; ~ махны үхэр 乳肉兼用牛; ~ оруулагч гормон 促乳激素; ~ оруулах зүйлс 催乳剂; ~ саагуур 吸乳器; ~ төрөгч 激乳, 催乳; ~ хүчлийн давс 乳酸盐; ~ гээр эмчлэх 乳食疗法; ~ н зайрмаг 牛奶冰淇淋; ~ н тэжээлт амьтан, ~ н тэжээлтэй амьтан 哺乳动物; ~ н шар 乳黄素; ~ ний баяжмал 精奶油; ~ ний булчирхай 乳腺; ~ ний машин 挤奶机; ~ ний толбо 乳斑; ~ ний суваг 乳管; ~ ний сүв 乳道; ~ ний цэг 供奶点; ~ ний чихэр 奶糖; ◇ ~ н хорс <植> 萹草(杆高, 艾叶, 蓝花, 毒大, 抹在箭上射兽); ~ н үндэс <植> 荸荠.

сүүвч **ᠰᠦᠦᠪᠴᠢ** [名] <植> 海乳草.

сүүгүй **ᠰᠦᠦᠭᠦᠢ** [形] 没有奶的, 无奶的.

сүүгүйдэх **ᠰᠦᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] <医> 乳缺乏症.

сүүгүйтэх **ᠰᠦᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] 乳泌缺乏.

сүүгэнэ **ᠰᠦᠦᠭᠡᠨᠡ** [名] <植> 大戟属.

сүүдгэлзэх **ᠰᠦᠦᠳᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 隐约可见, 依稀可见.

сүүдийх **ᠰᠦᠦᠳᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 显得隐隐约约, 影影绰绰, 模模糊糊.

сүүдрэвч **ᠰᠦᠦᠳᠦᠷᠡᠪᠴᠢ** [名] 凉棚.

сүүдэвч **ᠰᠦᠦᠳᠡᠪᠴᠢ** [名] 遮阳棚, 凉棚.

сүүдэг **ᠰᠦᠦᠳᠡᠭ** [名] 影子, 阴暗处: гэрэл зургийн ~ 照相机暗盒.

сүүдэгнүүлэх **ᠰᠦᠦᠳᠡᠭᠡᠩᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүүдэгнэх 的使动态.

сүүдэгнэх **ᠰᠦᠦᠳᠡᠭᠡᠩᠢ** [动] 参见 сүүтэгнэх.

сүүдэр **ᠰᠦᠦᠳᠡᠷ** I [名·形] ① 影, 阴, 阴影, 有阴影之地; модны ~ 树影, 树阴; ~ т суух 坐在阴影下; ~ тусгах 被阴影遮盖; ~ т орох 走到有阴影的地方; ~ ба-

рих 搭遮阴棚, 搭凉棚; ~т шүхэр 阳伞; ~гүй гэрэлтүүлэгч, ~гүй дэн 无影灯; ② 阴暗的, 有阴影的, 晦暗的, 阴多的: ~ тал 阴暗面; 缺点; ~ газар 有阴凉的地方; ~ хөрөг ① 影像, 剪影; ② 黑影; 轮廓; биеийн ~ ① 人影; ② 照片; ~ зураг 影片, 电影; ◇ ~ өвчин <医> 麻疹症, 瘫痪病, 痰火病, 中风.

сүүдэр **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷ** I [名] 年龄, 年纪, 年岁: энэ жил таны нас ~ хэд хүрч байна? 今年您多大岁数了? ◇ нас ~ 年龄, 年纪, 年岁.

сүүдэрлүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① сүүдэрлэх 的使动态; ② 意同 сүүдэрлэгдэх.

сүүдэрлэгдэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] сүүдэрлэх 的被动态.

сүүдэрлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 遮阳, 遮光; ② 挡热, 隔热; ③ 乘凉, 歇凉; ④ 描阴, 描影; 照相.

сүүдэрлэцгээх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сүүдэрлэх 的众动态.

сүүдэртүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① сүүдэртэх I 的使动态; ② 遮光, 遮阳.

сүүдэртэй **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 有阴影的, 阴影较大的.

сүүдэртэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** I [动] 成阴; 有阴影.

сүүдэртэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** I [动] <医> 患瘫痪病, 患痰火病, 中风.

сүүдэрэвч **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠡᠪᠴᠢ** [名] 见 сүүдрэвч.

сүүдэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] (幼小动物过量吮奶以致大便中) 拉奶瓣.

сүүж(ни) **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢ** [名] <解> 胯股, 窟窿骨; (昆虫的)脚节; (牛等的)股肉: ~ний яс 胯骨; ~ний толгой, ~ний түрүүн 大腿骨, 股骨; ~ин дор авах <体> 老牛背(摔跤绊子).

сүүжилдүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠯᠠᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүүжилдэх 的使动态.

сүүжилдэх **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** [动] 斜体, 偏跨马.

сүүжих **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠬᠡ** [动] 泌乳, 乳汁分泌.

сүүжлэх **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 坐在旁边: ~н суух 坐在旁边.

сүүз **ᠰᠦᠭᠦᠵ** [名] <植> 紫苏属.

сүүл **ᠰᠦᠭᠦᠯ** [名] ① 尾巴, 肥尾, 脂尾: нохойн

~ 狗尾巴; хонины ~ 绵羊的尾巴;

~ээ сэrvээн дээрээ тавих ① 翘起尾巴;

② (转) (言行上) 翘尾巴 (指目中无人, 傲慢); ~ээ хавчих ① 夹尾巴; ② (转) (言行上) 夹起尾巴 (指虚心或胆怯, 气馁);

~барих, ~ мушгих ① 充当尾巴, 做尾巴, 在...后面跑; ② 落后; 压后, 压阵; ~ дарах ① 夹尾巴; ② 当尾巴; 尾随, 落后,

压后阵; ~ агсах, ~ сөхөх 翘尾巴; ③ 末端, 末尾, 结尾, 终结, 结果, 结局: 决赛; номын ~ 书的结尾; майхны ~ 帐

幕尾部; онгоцны ~ 船尾; 飞机尾部;

~ийн өдрүүдэд 在最近数日; 近日;

~ийн хэдэн хоног 最近几天, 近日;

~ийн (үеийн) сонин ① 最新消息, 最近消息; ② 最近一期报纸; ~ийн тэмээн

ний ачаа хүнд (骆驼队) 最后一峰骆驼

的驮子重 (压阵难; 最后的事情不好办);

③ 以后, 后来: ~ээр уулзъя 以后见, 再见; энэ тухай ~д хэлж өгье 关于这个,

以后我告诉你吧.

сүүлгүй **ᠰᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] 无尾的: ~ мэнэхий 无尾两栖目; ~ хоёр нутагтан 无尾两栖纲.

сүүлгүйтэн **ᠰᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠨ** [名] <动> 无尾目.

сүүлд **ᠰᠦᠭᠦᠯᠠᠳ** [副] ③ 最后, 末了, 在最终,

结尾, 结局; ④ 以后, 随后, 之后: ~

уулзъя 以后再见, 过会儿见; миний ~

在我之后; танайд ~ очно 以后去你们那里;

ажлын ~ 在工作结束的时候; ~ нь юу болох вэ? 然后是什么呢? 后来怎样了? ~ мэдье! 以后再说吧.

сүүлдүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠯᠠᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сүүлдэх 的使动态.

сүүлдэгдэх **ᠰᠦᠭᠦᠯᠠᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] сүүлдэх 的被动态.

сүүлдэй **ᠰᠦᠭᠦᠯᠠᠳᠡᠢ** [名] <动> 藏羚, 独角兽.

сүүлдэх **ᠰᠦᠭᠦᠯᠠᠳᠡᠬᠡ** [动] ③ 抓住尾巴; ④ 变为最后的, 变成最末的, 成为最终的; 落后, 拉

在最后: уралдаанд ~ 在竞赛中落得最后一名.

сүүлэг **ᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 半乳糖: ~ төрөгч 半乳

糖原; ~ тэй шээс 乳糖尿.

сүүлт *ᠰᠦᠭᠦᠯᠲᠦ* [形] 有尾的, 带尾的: ~ од

〈天〉彗星; хар ~ 〈动〉黑尾黄羊; ~ авгалдай 尾蚴; ~ гагадай 〈植〉千穗谷, 老枪头; ~ одны физик 彗星物理; ~ хөх бүх 长尾山雀属; ~ хулгайч цахлай 长尾贼鸥; ~ цөм 尾状核; ~ цөмийн толгой 尾状核头.

сүүлтэй *ᠰᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠢ* [形] ① 有尾的; ② 〈动〉长尾黄羊: ~ зээр 长尾黄羊.

сүүлтэн *ᠰᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠨ* [名] 〈动〉有尾类.

сүүлхэн *ᠰᠦᠭᠦᠯᠬᠡᠨ* [形] 最近的, 后来的; 后面的.

сүүлч *ᠰᠦᠭᠦᠯᠴ* [名] 尾部, 末尾; 结尾, 终结, 结局, 结果, 结束; 最近: жилийн ~ 年终, 年末; сарын ~ 月终, 月末; ~ ийн удаа 最后一次; ~ ийн зам 最后的一条路(出路); ~ ийн замд нь үдэх 向遗体告别; ~ ийн зохиол 〈文〉最后杰作; ~ ийн ус 下层水; ~ ийн үе 末期; ~ ийнхээ хүндэтгэлийг хийх 悼念, 哀悼.

сүүлэх *ᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] 加牛奶于茶中, (在饮料、食品中)对奶: цай ~ 茶中对奶.

сүүлээр *ᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠷ* [副] 以后; 在…结束之后; 在尾部, 在末尾, 在…末: зуны ~ 在夏末; ~ ярь! 以后再谈吧!

сүүмгэлзэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүмгэнүүлэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ* [动] сүүмгэнэх的使动态.

сүүмгэнэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 见 сүүмэгнэх.

сүүмгэр *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠷ* [形] ① 黑暗的, 晦暗的, 暗淡的(光线等); 没有光泽的, 不返光的, 不起亮光的(金属等); (转) 无神的, 无生气的, 没有表情的, 呆板的(眼睛等); ② 勉强看得见的; 不明显的, 不清楚的, 模糊的, 隐约的.

сүүмгэрдүүлэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] сүүмгэрдэх的使动态.

сүүмгэрдэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠬ* [动] 变得过分暗, 变得太晦暗, 太暗淡; 变得太模糊, 过于不清楚, 变朦胧.

сүүмгэрхэн *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] сүүмгэр的小称.

сүүмийлгэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] сүүмийх的使动态.

сүүмийх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠢᠬ* [动] 变暗淡, 变晦暗; 变模糊, 变得不清楚, 变隐约: ~ сэн гэрэл 暗淡的光线.

сүүмийчих *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠢᠬᠢᠴ* [动] сүүмийх的完成体.

сүүмс *ᠰᠦᠭᠦᠮᠰ* [名] 面糊糊.

сүүмхий *ᠰᠦᠭᠦᠮᠬᠢ* I [形] (颜色) 暗淡的, 模糊的, 不清楚的.

сүүмхий I *ᠰᠦᠭᠦᠮᠬᠢ* I [形] ① 迟钝的, 蠢笨的, 糊涂的; ② 眼睛看不清的, 眼睛老花的.

сүүмхийхэн *ᠰᠦᠭᠦᠮᠬᠢᠬᠡᠨ* [形] сүүмхий I、II 的小称.

сүүмэг *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭ* I [名] 参见 сүүмгэр.

сүүмэг *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭ* II [名] 磷: ~ анх төст 磷阮, 磷蛋白质; ~ төрөгч 光气, 碳酰氯; ~ шим нэгдэл 磷有机化合物; ~ ийн гэрэл 磷光; ~ давс 磷酸氢钠; ~ хүдэр 磷矿; ~ шохойн жонш 磷方解石; ~ бүлэг 磷基.

сүүмэгнүүлэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ* [动] сүүмэгнэх的使动态.

сүүмэгнэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 微光闪烁, 闪光, 发微光, 模模糊糊, 乍明乍灭, 隐隐约约, 若隐若现: од ~ ж байна 星星在闪烁着; гал ~ 火(火焰, 火光, 灯光) 若隐若现, 火光闪烁.

сүүмэгт *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠲ* [形] 有磷的, 含磷的: ~ чулуулаг 磷灰岩; ~ элсэн чулуу 磷灰砂岩; ~ шээх 磷酸盐尿.

сүүмэгтэс *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠭᠲᠡᠰ* [名] (矿) 磷钙石: ~ тост 磷脂.

сүүмэлзүүлэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] сүүмэлзэх的使动态.

сүүмэлзэх *ᠰᠦᠭᠦᠮᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүнцэр *ᠰᠦᠭᠦᠨᠴᠡᠷ* [名] 母蜜蜂产的东西.

сүүнчихэр *ᠰᠦᠭᠦᠨᠴᠢᠬᠡᠷ* [名] 奶糖.

сүүрил *ᠰᠦᠭᠦᠷᠢᠯ* [名] 参见 сүүрэл.

сүүрс **ᠰᠦᠦᠷᠰ** [名] 叹气, 叹息: ~ алдах 叹气, 叹息, 唉声叹气.

сүүрсхийх **ᠰᠦᠦᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] 叹气, 叹息, 唉声叹气.

сүүрэл **ᠰᠦᠦᠷᠭᠡᠯ** [名] 阴毛.

сүүт **ᠰᠦᠦᠲ** [形] 有奶的: ~ өвс (植) 奶汁草, (大戟属); ~ өвсний овог 大戟科; ~ судал 乳脉; ~ чихэр 牛奶糖.

сүүтгэлзэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүтгэнэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүтгэр **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 сүүмгэр.

сүүтийлгэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] сүүтийх 的使动态.

сүүтийх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠶᠢᠬ** [动] 显得呆若木鸡; 变死板.

сүүтэгнүүлэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүүтэгнэх 的使动态.

сүүтэгнэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүтэй **ᠰᠦᠦᠲᠡᠶ** [形] 含奶的, 含乳的: ~ агар 牛乳琼脂基; ~ болох 乳形成; ~ хоол 乳食.

сүүтэлзүүлэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүүтэлзэх 的使动态.

сүүтэлзэх **ᠰᠦᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 сүүмэгнэх.

сүүтэн **ᠰᠦᠦᠲᠦᠨ** [名] (植) 大戟科.

сүүх **ᠰᠦᠦᠬ** [名] ① 色当椅, (东方国家) 四人(或六人)抬的轿子; ② 有帆布篷顶的大马车.

сүүхийлдэх **ᠰᠦᠦᠬᠢᠶᠢᠯᠳᠡᠬ** [动] (高大物) 模模糊糊.

сүүхийх **ᠰᠦᠦᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 模糊, 影影绰绰.

сүүхээ **ᠰᠦᠦᠬᠡ** [名] 交际, 来往, 联系, 串连; 勾结, 勾搭; 血缘; 亲族关系.

сүүхээлэх **ᠰᠦᠦᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 联系, 来往, 交际, 勾结.

сүүхээчлэх **ᠰᠦᠦᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] 串联, 勾结.

сүүших **ᠰᠦᠦᠬᠢᠰ** [动] 乳汁分泌, 泌乳.

сүх **ᠰᠦᠬ** [名] ① 斧头, 斧子: хоёр иртэй ~ 双刃斧; том ~ 大斧头; жижиг ~

小斧; ~ ээр цавчих 用斧头砍, 伐, 劈; -ний иш 斧柄; ◇ ~ далайтал үхэр амрах (斧头落下来前, 牛仍很安静) 祸临头, 犹不知; ② (陈) 银锭.

сүхдүүлэх **ᠰᠦᠬᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сүхдэх 的使动态.

сүхдэх **ᠰᠦᠬᠦᠳᠡᠬ** [动] 用斧头砍, 伐, 劈.

сүхлэх **ᠰᠦᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] 参见 сүхдэх.

сүхэвч **ᠰᠦᠬᠡᠪᠴ** [名] ① 小斧; ② 装斧子的套子.

сүхэдчих **ᠰᠦᠬᠡᠳᠴᠢᠬ** [动] сүхдэх 的多次体.

сүшигтэн **ᠰᠦᠬᠢᠭᠲᠦᠨ** [名] 迷信者, 教徒.

сферолит **ᠰᠦᠶᠡᠷᠣᠯᠢᠲ** [名] 球粒: ~ порфир 球粒斑岩; ~ бүтэц 球粒构造.

схем **ᠰᠦᠬᠡᠮ** [名] ① 略图, 图表, 图案, 图解: зураг ~ 图表, 图解, 图案, 略图; ② 方案; ③ 方式.

схематизм **ᠰᠦᠬᠡᠮᠠᠲᠢЗМ** [名] 公式主义.

схемлүүлэх **ᠰᠦᠬᠡᠮᠦᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] схемлэх 的使动态.

схемлэцгээх **ᠰᠦᠬᠡᠮᠡᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] схемлэх 的众动态.

схемлэх **ᠰᠦᠬᠡᠮᠡᠯᠡᠬ** [动] 公式化.

схоластик **ᠰᠦᠬᠣᠯᠠᠰᠲᠢᠬ** [名] 不切实际的理论知识, 经院哲学, 死板, 繁琐哲学: шалгалтгүй гүн ухаан ~ үзэл 经院哲学.

сцеплен(е) **ᠰᠡᠴᠡᠯᠡᠨᠡ** [名] (技) 离合器.

сыр **ᠰᠦᠷ** [名] 千酪; 奶酪.

сэв **ᠰᠡᠪ** I [名] ① 污垢; ② 污点; 瑕疵, 缺陷, 缺漏; ◇ өө ~ 缺陷; 污点; ③ 损伤, 损害; 脱落; 不平, 粗糙, 不平滑: будаг нь ~ гарчээ 退色了, 颜色脱落了; юманд хортон ~ гарчээ 东西上有了损伤; 东西不平滑了; 物上有瑕疵了(指光面物上); ④ (梳理时) 脱落的头发: гэзэгний ~ 辫上脱落的头发; ⑤ (转) 缺点, 弱点, 过失, 毛病, 弊病: ~ эрэх 找岔子, 挑毛病, 吹毛求疵; ~ тэй хүн 有毛病的人, 有过失的人; ⑥ (电) 故障.

сэв **ᠰᠡᠪ** II [加强语气词, 用在以“С”开头的词之前]: ~ сэрүүн 很凉快的, 特别凉的; ~ сэм 十分寂静的, 静悄悄的, 很肃

静的；～～ хийх ①轻手轻脚地走；②微风吹拂；③(昆虫蝴蝶等)轻缓飞动；④手足无力状。

сэвгүй **төг** **төг** [形] ①光滑的，平滑的；干净的，清洁的，整洁的；无污点的；无损伤的；无瑕疵的，无缺点的，无毛病的；②纯洁的，清白的，纯贞的。

сэвгэнүүлэх **төгтөг** [动] сэвгэнэх 的使动态。

сэвгэнүүр **төгтөг** [名] 扇子，风扇。

сэвгэнэх **төгтөг** [动] ①轻风吹拂，轻风徐来，微风拂拂；轻拂，飘拂，微微吹动；②勤快，殷勤。

сэвгэнэчих **төгтөг** [动] сэвгэнэх 的完成体。

сэвгэр **төгтөг** [名] ①小孩头发；②(方)姑娘，女娃；◇～ нугас (动)红胸秋沙鸭。

сэвгэрхэн **төгтөг** [形] сэвгэр 的小称。

сэвих **төг** [动] 扇；(利用凉风凉水等)弄凉；柔风轻拂；(汗)晾干。

сэвлүүлэх **төгтөг** [动] сэвлэх 的使动态。

сэвлэг **төгтөг** [名] ①婴儿的头发；②(植物的)根须，须根；③(植)冠毛。

сэвлэх **төгтөг** [动] (把液体)冷却，吹凉；对凉，掺凉。

сэврүүлэх **төгтөг** [动] 参见 сэврээх。

сэврэх **төгтөг** [动] (湿物)变干，干枯。

сэврээгүй **төгтөг** [形] (湿物)没有变干的，没有干枯的。

сэврээлт **төгтөг** [名] 烤干，烘干，晾干。

сэврээх **төгтөг** [动] сэврэх 的使动态；晒干，烤干，烘干，晾干；салхинд ～ 用风吹干，晾干。

сэвс **төгтөг** [名] ①(牲畜)胃内的草；②(骆驼的)唾液，唾沫；～ээ хаях 吐唾沫(指骆驼)；③(反刍类动物)倒嚼的食物。

сэвсгэр **төгтөг** [形] 暄的，疏松的，松软的；酥软的：～ шороо 暄地，松软的土地；～ цас 松软的雪；～ бодис 松质；～ нэхдэс 海绵组织；～ сийрэг 疏松；～ шохойн жонш 犬牙石。

сэвсгэрдүү **төгтөг** [形] 很暄的，太松软

的。

сэвсгэрдүүлэх **төгтөг** [动] сэвсгэрдэх 的使动态。

сэвсгэрдэх **төгтөг** [动] 变松软，变暄。

сэвсгэрхэн **төгтөг** [形] сэвсгэр 的小称。

сэвсгэх **төгтөг** [动] 闪动。

сэвсдэх **төгтөг** [动] ①(牲畜)胃内草过多；②(骆驼的)唾液过多，飞溅；③(反刍类动物)倒嚼食物过多。

сэвсийлгэх **төгтөг** [动] сэвсийх 的使动态；弄松软，使松软，弄暄，使酥软。

сэвсийх **төгтөг** [动] 变暄，变松软，变疏松，变酥软。

сэвсийчих **төгтөг** [动] сэвсийх 的完成体。

сэвслүүлэх **төгтөг** [动] ① сэвслэх 的使动态；② 意同 сэвслэгдэх。

сэвслэгдэх **төгтөг** [动] сэвслэх 的被动态。

сэвслэх **төгтөг** [动] (医)用刚刚屠宰的牲畜胃内的热草末敷于患处(犹如热敷)。

сэвсрэх **төгтөг** [动] ① 毁坏，糟蹋；腐烂，腐坏，霉烂(指蔬菜等)；② 枯萎，凋谢；③ 变空，糠；лууван ～ в 萝卜糠了。

сэвстүүлэх **төгтөг** [动] сэвстэх 的使动态。

сэвстэн **төгтөг** [名] 反刍动物。

сэвстэх **төгтөг** [动] ① 参见 сэвслэх；② (骆驼)吐唾沫，飞溅。

сэвсүүлэх **төгтөг** [动] сэвсэх 的使动态；тамхи ～ 喷云吐雾地吸烟，吐出(吸起)一团一团的烟。

сэвсүүхэй **төгтөг** [名] (矿)震石。

сэвсэн **төгтөг** [形·名] ① 褴褛的，破旧的(衣服)；② 衣服褴褛之人，破衣衫衫之人；③ (陈)流氓，流浪人。

сэвсэх **төгтөг** [动] 参见 сэвсэх。

сэвсээ **төгтөг** [形] 微微的(风)；～ салхи хөдлөх 微风徐徐。

сэвтүүлэх **төгтөг** [动] сэвтэх 的使动态。

сэвтчих **төгтөг** [动] сэвтэх 的完成体。

СЭВТЭЙ **ᠰᠡᠪᠲᠡᠢ** [形] 有缺点的; 有污点的; 有缺陷的: тууний хэлсэн үг бяцхан ~ 他说的话有点缺点.

СЭВТЭЛ **ᠰᠡᠪᠲᠡᠯ** [名] 故障.

СЭВТЭХ **ᠰᠡᠪᠲᠡᠬ** [动] ① 受损失, 损害, 损伤; ② 有缺点, 有毛病, 有缺陷; ③ 变粗糙, 变得不平坦, 变得不平滑; ④ 落瑕疵; 沾污垢, 染上污点.

СЭВТЭЭХ **ᠰᠡᠪᠲᠡᠬᠡ** [动] сэвтэх 的使动态; 〈电〉飞弧: ~ гүйдэл 〈电〉击穿电流.

СЭВҮҮЛЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэвэх I 的使动态.

СЭВҮҮН **ᠰᠡᠪᠦᠨ** I [形] ① 新颖的, 新鲜的, 初次的, 新奇有趣的: ~ үг 奇怪的话, 新奇的话; ~ амтлах, ~ амсах 尝鲜, 尝新, 尝尝新鲜的食物; ~ юм 新奇的东西, 新颖事物; ◇ сонин ~, ~ гайхалтай 新鲜的, 新奇的; ② 不普通的, 稀有的, 奇异的, 奇怪的, 奇妙的, 奇特的: ~ амьтан 稀有的动物; ~ металл 稀有金属; ③ 令人惬意的, 温和的: ~ салхи 温和的风.

СЭВҮҮН **ᠰᠡᠪᠦᠨ** II [形] 自不量力的, 过高地估计自己的: ~ зантай 好自不量力的; ~ хүн 自不量力的人, 很不自量的人.

СЭВҮҮР **ᠰᠡᠪᠦᠷ** [名] 扇子, 扇风用具.

СЭВҮҮРДҮҮЛЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэвүүрдэх 的使动态.

СЭВҮҮРДЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠷᠲᠡᠬ** [动] 用扇子扇.

СЭВҮҮРХЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠷᠬᠡᠬ** [动] 品味, 尝味.

СЭВХ **ᠰᠡᠪᠬ** [名] ① 雀斑: ~ тэй 满是雀斑的, 长有雀斑的; ② 斑点, 污点.

СЭВХИЙЛГЭХ **ᠰᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] сэвхийх 的使动态.

СЭВХИЙТЭЛ **ᠰᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠲᠡᠯ** [副] 完全出乎意料之外, 突然地, 完全意外地, 忽然地.

СЭВХИЙХ **ᠰᠡᠪᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 暂停, 暂歇, 稍事休息, 休息; ② 变冷, 凉, 放凉, 变冷淡: хөлс ~ 出汗, 发汗时变凉; ③ 变干, 干枯: угаасан юм ~ ж байна 洗过的东西干了; ④ 轻轻地动作: сэвхийтэл мордов 轻轻地骑上马走了.

СЭВХТ **ᠰᠡᠪᠬᠲ** [形] 参见 сэвхтэй; ◇ ~ намаахай 〈动〉斑胸鹤.

СЭВХТЭЙ **ᠰᠡᠪᠬᠲᠡᠢ** [形] 有雀斑的.

СЭВХТЭХ **ᠰᠡᠪᠬᠲᠡᠬ** [动] ① 长雀斑; ② 出斑点, 落污点.

СЭВХҮҮЛ **ᠰᠡᠪᠬᠦᠯ** [名] (被风吹积成的)沙丘; 山丘: ~ гарлын чулуулаг 风成岩, 气成岩; ~ элс 沙丘; ~ т гадаргуу 丘状表面; ~ эн зоо 〈衣〉沙垅.

СЭВХЬ **ᠰᠡᠪᠬᠢ** [名] ① 琐事; ② 荒唐的行为; ③ 无足轻重的事情: ~ худлаар цалчих 胡说八道.

СЭВХЭТЧИХ **ᠰᠡᠪᠬᠡᠲᠴᠢᠬ** [动] сэвхтэх 的完成体.

СЭВЦГЭЭХ **ᠰᠡᠪᠴᠭᠡᠬ** [动] сэвэх I、II 的众动态.

СЭВШЭЭ **ᠰᠡᠪᠰᠡᠭᠡ** [形] 清新的, 爽心的, 凉快的(风): ~ салхи 微风, 凉爽的风, 清新的风, 凉快的风.

СЭВШЭЭЛЭХ **ᠰᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 微风轻拂: намрын хонгор салхи ~ н салхижж байна 微微秋风轻轻地吹拂着.

СЭВЭГ **ᠰᠡᠪᠦᠭ** [名] 篮子, 筐子, 筐箩: ~ арьс ширхэггэр 豆状核皮肤纤维瘤; ~ гувдруу 豆类丘疹; ~ хэлбэрийн бөөм 豆状核.

СЭВЭГЛЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠭᠯᠡᠬ** [动] 装入篮子里.

СЭВЭГНҮҮЛЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] сэвэгнэх 的使动态.

СЭВЭГНҮҮР **ᠰᠡᠪᠦᠭᠦᠨᠦᠷ** [形] 参见 сэвэлзүүр.

СЭВЭГНЭХ **ᠰᠡᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠬ** [动] ① 微微地吹, 拂(指风): салхи ~ 风微微地吹; ② 轻轻拂动, 飘动, 飘扬, 抖动: үс ~ 头发轻拂; ③ 微动; 轻快地动作: ~ сэн хөнгөн хүн байна (他)是个动作轻快的人.

СЭВЭЛЗҮҮЛЭХ **ᠰᠡᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэвэлзэх 的使动态.

СЭВЭЛЗҮҮР **ᠰᠡᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠷ** [形] ① 凉爽的, 清凉的; 柔和的: ~ салхи 凉爽的风; ② (动作)轻快的, 轻盈的; ③ (性情)轻浮的, 轻率.

СЭВЭЛЗЭХ **ᠰᠡᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ① 微微地吹拂; 拂动, 飘动, 飘舞, 飘扬: салхи ~ 风微微地吹拂; ② 轻快地动作, 轻盈地动作.

СЭВЭЛЦЭХ **ᠰᠡᠪᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] сэвэх I、II 的共动

态.

сэвэрчих **ᠰᠡᠪᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] сэврэх 的完成体.

сэвэх **ᠰᠡᠪᠡᠬᠡ** I [动] ① 吹风, 吹凉: үлээж ~ 吹风, 吹凉; ② 吹干, 风干; ③ (在滚沸的液体中) 滴冷水, 泼冷水, 对凉水; ④ 微风吹拂, 刮凉爽的风: салхи ~ 微风轻拂, 刮凉爽的风.

сэвэх **ᠰᠡᠪᠡᠬᠡ** II [动] 幻想, 异想天开, 好高骛远.

сэг **ᠰᠡᠭ** I [名] ① (被野兽吃剩下的动物残尸) 残尸, 臭尸: малын ~ 牲畜的残尸; ② 破烂物, 残废品, 损坏物; ③ 残废; 残疾, 残疾; ④ 遗迹; 废墟; 伤痕.

сэг **ᠰᠡᠭ** II [副] 间歇, 暂息, 稍停: бороо ~ хийх 雨暂停; ажил ~ хийх 工作稍停一下.

сэггүй **ᠰᠡᠭᠦᠭᠢ** **ᠰᠡᠭᠦᠯᠡ** [形] 不停顿的, 不间断的, 不停息的, 不断的: ~ ажиллах 不停息地工作.

сэгийлгэх **ᠰᠡᠭᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэгийх 的使动态.

сэгийлэг **ᠰᠡᠭᠡᠶᠢᠯᠭᠡ** [名] 碎步快跑.

сэгийх **ᠰᠡᠭᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 显得利索, 表现灵活; 轻而易举: шуудай дүүрэн мах сүүг сэгийтэл өргөх 轻而易举起了满口袋肉和奶.

сэглий **ᠰᠡᠭᠢᠯᠢ** [名] 参见 сэгэл.

сэглийлгэх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэглийх 的使动态.

сэглийх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠢᠬᠡ** [动] 变蓬乱, 变散乱: ~сэн үс 散乱的头发.

сэглүүлэх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэглэх I、II 的使动态.

сэглэг **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠭ** [名] (马之) 跃走.

сэглэгдэх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① сэглэх I、II 的被动态; ② 晃动: бөгс нь ~сэн хэдэн хонь 屁股晃来晃去的几只羊.

сэглэгэр **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 蓬乱的, 散乱的 (毛发).

сэглэх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 弄坏, 弄破, 撕烂, 损伤, 损坏, 毁坏, 残害, 弄残废: ном ~ 把书撕烂.

сэглэх **ᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 暂停, 稍事休息, 间歇, 中断.

сэгрэх **ᠰᠡᠭᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变破烂, 残损, 弄坏, 破烂, 受残害, 变残废.

сэгс **ᠰᠡᠭᠢᠰ** [名] 草囤; 草包, 草篮子.

сэгсгий **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠭᠢ** [名] 婴儿的头发 (从出生后尚未剃过的头发).

сэгсгэнүүлэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгсгэнэх 的使动态.

сэгсгэнэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] (毛发) 蓬松抖动.

сэгсгэр **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷ** [形] (毛发) 蓬乱的, 散乱的, 厚密而蓬乱的; ◇ ~ гиш (植) 长柔毛野豌豆; ~ яргуйжин (植) 长毛银莲花.

сэгсгэрдэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] (毛发) 竖起; 显得过于乱蓬蓬.

сэгсгэрдүү **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷᠡᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] (毛发) 很蓬乱的, 太散乱的.

сэгсгэрдүүлэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгсгэрдэх 的使动态.

сэгсгэрхэн **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠨ** [形] сэгсгэр 的小称 (毛发) 比较蓬乱的, 相当散乱的, 较厚密而蓬乱的.

сэгсгийлгэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэсгийх 的使动态.

сэгсгийх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠬᠡ** [动] (毛发) 蓬乱, 蓬散, 散乱, 厚密而蓬乱: ~н арзайх 乱蓬蓬的头发, 乱发.

сэгсгийцгээх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠶᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэсгийх 的众动态.

сэгсгийчих **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠶᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] сэсгийх 的完成体.

сэгсрүүлэг **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 卷毛发, 熟羔皮.

сэгсрүүлэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① сэсгрэх 的使动态; ② 意同 сэсгрэгдэх.

сэгсрэгдэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] сэсгрэх 的被动态; 被抖落, 被掸拂, 被打掉.

сэгсрэлт **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠷᠡᠯᠲᠡ** [名] ① (把尘土等) 抖落, 掸拂; 掸掉, 打掉; ② 摇头, 晃脑袋; ③ 回避, 躲避 (怕受牵累).

сэсгрэх **ᠰᠡᠭᠢᠰᠡᠭᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① (把尘土等) 抖落, 掸掉, 掸拂, 打掉: хормойгоо ~ 抖掉自己衣襟上的尘土; ② 摇头, 晃脑袋: толгойгоо ~ 摇头 (表示不同意); ③ 回避, 躲避 (怕受牵累).

- сэгсрээ **ᠰᠡᠭᠰᠢᠷᠡᠭᠡ** [名] 参见 сэгсрэлт.
- сэгсүүрэг **ᠰᠡᠭᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡ** [名] 麦穗子皮(羊羔皮之一种); 长毛羔皮: ~ дээл 长毛羔皮大衣.
- сэгсчих **ᠰᠡᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] сэгсрэх 的多次体; 频频抖动, 频频抖搂.
- сэгсчүүлэх **ᠰᠡᠭᠰᠢᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгсчих 的使动态.
- сэгсчүүр **ᠰᠡᠭᠰᠢᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 摇动器, 搅拌器, 振抖器.
- сэгсэг **ᠰᠡᠭᠰᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэгсэгнэх.
- сэгсэгнүүлэх **ᠰᠡᠭᠰᠡᠭᠢᠨᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгсэгнэх 的使动态.
- сэгсэгнэх **ᠰᠡᠭᠰᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] (毛发蓬乱物) 摇晃, 摆动.
- сэгсэлзүүлэх **ᠰᠡᠭᠰᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгсэлзэх 的使动态.
- сэгсэлзүүр **ᠰᠡᠭᠰᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名] (动) 疣猪.
- сэгсэлзэх **ᠰᠡᠭᠰᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 сэгсэгнэх.
- сэгсэрчих **ᠰᠡᠭᠰᠡᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] сэгсэрэх 的多次体.
- сэгүүвч **ᠰᠡᠭᠦᠦᠪᠴᠢ** [名] (马套之鞅上的) 铁器.
- сэгхийлгэх **ᠰᠡᠭᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэгхийх 的使动态.
- сэгхийлт **ᠰᠡᠭᠬᠢᠶᠢᠯᠲᠤ** [名] сэгхийх 的名词.
- сэгхийх **ᠰᠡᠭᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 暂停, 稍停, 稍事休息, 喘口气; ② (风、雨、雪) 暂时停息, 平静; ③ 半途而废, 中止, 中辍, (事情做得) 残缺不全.
- сэгэл **ᠰᠡᠭᠡᠯ** I [名] ① 草褥子, 草垫子; ② 垫草, 垫圈草.
- сэгэл **ᠰᠡᠭᠡᠯ** II 见 ~ санаа 清高, 自负, 自傲.
- сэгэлгэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэгэх 的使动态; 使马跃走.
- сэгэлдрэг **ᠰᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠭᠡ** [名] 扣绳, 扎绳, 捆绳, 系带; малгайн ~ 帽系带.
- сэгэлдрэглүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэгэлдрэглэх 的使动态.
- сэгэлдрэглэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 сагдлагалах.

- сэгэлдэй **ᠰᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠢ** [形] (方) 不老实的, 野性的.
- сэгэрсхийх **ᠰᠡᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠢᠬᠡ** [动] 恢复知觉; 恢复(健康).
- сэгэрүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 сэхээрүүлэх.
- сэгэх **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] (马之) 跃走; (马) 小跑.
- сэгээ **ᠰᠡᠭᠡᠢ** [名] 见 сэхээ.
- сэгээлэх **ᠰᠡᠭᠡᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 сэхээлэх.
- сэгээрүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэхээрэх 的使动态.
- сэгээрэх **ᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 见 сэхээрэх.
- сэгээтэй **ᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 见 сэхээтэй.
- сэд **ᠰᠡᠳᠤ** [名] (陈) (钟表的) 表.
- сэдгэртэх **ᠰᠡᠳᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 落枕.
- сэдлэг **ᠰᠡᠳᠡᠯᠭᠡ** [名] ① 发起, 发难, 开创; 打主意, 预想, 企图, 打算, 计谋; ② 挑起, 挑拨, 唆使, 煽动, 怂恿; ③ 刺激, 激怒, 触怒; ④ 腹稿; ⑤ 启发: ~ яриа 启发式谈话.
- сэдлэгэ **ᠰᠡᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] 见 сэдлэг.
- сэдрүүлэх **ᠰᠡᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэдрэх 的使动态.
- сэдрэлт **ᠰᠡᠳᠢᠷᠡᠯᠲᠤ** [名] сэдрэх 的名词.
- сэдрэх **ᠰᠡᠳᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① (疮疖、伤口等) 加大, 严重, 恶化; 发炎, 复发; ② 复杂化, 派生, 起连锁反应; 变得困难; 累犯, 屡犯(法纪); (医) (病) 屡犯; хэрэг ~ ① 屡犯(法纪); ② 派生事件, 事件复杂化.
- сэдрээх **ᠰᠡᠳᠢᠷᠡᠶᠡᠬᠡ** [动] сэдрэх 的使动态.
- сэдүүлэх **ᠰᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэдэх I 的使动态.
- сэдэв **ᠰᠡᠳᠡᠪᠦ** I [名] ① 题目, 论题, 话题; 题材: өгүүллэгийн ~ 文章题目; 论文题目; илтгэлийн ~ 报告题目; ~ буюу асуудал зүйлийн шинж 主题或具体题目的特征; ~ зүйлийн гарчиг 题目实物目录; ~ санаа 主题思想; сэдвийг хураагуйлах 简缩提纲; сэдвийн жагсаалт 题目清单; сэдвийн тойм 主题简评; сэдвийн үг хэл 上下文言语; ② (军) 课目; танкийн сэдвээр боловсруулах 进行坦克课目训练; ганц ~ 专

题.

- сэдэв** **ᠰᠡᠳᠡᠪ** II [名] ①(事情之)起因, 原由; 因素; 线索; хэргийн ~ мэдэгдэх ①得知事情的原由; ②发现案件的线索; ③猜疑, 嫌疑: ~ авах 猜疑到, 猜想到, 怀疑, 疑心; ~ өгөх 引起嫌疑, 引起猜疑; ~ мэдэх 怀疑, 疑心, 猜疑到.
- сэдэвлүүлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэдэвлэх I、II 的使动态.
- сэдэвлэгдэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] сэдэвлэх I、II 的被动态; ①被怀疑, 被猜疑; ②找到线索, 发现线索; 找出原由.
- сэдэвлэгчид** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] 作者, 著作者, 策划者(们).
- сэдэвлэл** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠯ** I [名] 话题, 题目; 预想, 打算; 开创.
- сэдэвлэл** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠯ** II [名] 怀疑, 猜测.
- сэдэвлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠬ** I [动] ①破题; ②开创, 创举, 首倡, 发起, 预想, 想出, 打算: ~ зохиогч 创始人, 首创人, 奠基者, 发明人.
- сэдэвлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠯᠡᠬ** II [动] ①怀疑, 猜疑, 猜想: ~ мэдэх 猜知, 测知; ②了解事情之原由(起因, 因素).
- сэдэвт** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠲ** [形] 专题的, 题材的: ~ зохиол 专题论文; янз бүрийн ~ зураг 各种题材的画.
- сэдэвхийлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠬᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 сэдэвлэх I、II.
- сэдэвчлүүлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэдэвчлэх的使动态.
- сэдэвчлэх** **ᠰᠡᠳᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 选题, 出题, 命题, 以...为题目: сэдэвчилсэн үдэшлэг 专题晚会; хэвлэх номын ~ сэн төлөвлөгөө 出书选题计划; сэдэвчилсэн гарчиг, сэдэвчилсэн данс 题目目录; сэдэвчилсэн лавлагаа 题目查询; сэдэвчилсэн шошго 题目卡片.
- сэдэгдэх** **ᠰᠡᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] сэдэх I 的被动态.
- сэдэгч** **ᠰᠡᠳᠡᠭᠴ** [名] 创造: шинийг ~ хүүхнүүд 创新的姑娘们.
- сэдэл** **ᠰᠡᠳᠡᠯ** I [名] 挑衅; 唆使; 企图, 怂恿.
- сэдэл** **ᠰᠡᠳᠡᠯ** II [名] 创造, 首创.

сэдэлт **ᠰᠡᠳᠡᠯᠲ** [名] 参见 сэдэл I.

сэдэргэнэ **ᠰᠡᠳᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 梨花牛花.

сэдэрхий **ᠰᠡᠳᠡᠷᠬᠢ** I [形] (边沿)破裂的, 裂开的, 裂口的, 缺口的, 豁口的.

сэдэрхий **ᠰᠡᠳᠡᠷᠬᠢ** II [名] 口子, 决口, 豁口, 豁子.

сэдэх **ᠰᠡᠳᠡᠬ** I [动] ①挑起, 挑拨, 唆使, 煽动, 怂恿: хэрэг ~ 挑起事端 ◇ өдөх ~ 挑拨, 唆使, 煽动, 怂恿; ②刺激, 激怒, 触怒: арьсыг ~ 刺激皮肤.

сэдэх **ᠰᠡᠳᠡᠬ** II [动] 首创, 发起, 发难; 打主意, 打算, 预谋, 企图: санаа ~ 打主意, 谋划, 图谋.

сэдээ(н) **ᠰᠡᠳᠡᠭ(н)** [名] 激怒, 受刺激; 神经质, 神经过敏.

сэдээгдмэл **ᠰᠡᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 刺激性的: ~ ходоодтос 刺激性胃炎.

сэдээгдэх **ᠰᠡᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] сэдээх的被动态.

сэдээгүүр **ᠰᠡᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠷ** [名] 刺激物.

сэдээх **ᠰᠡᠳᠡᠭᠡᠬ** [动] сэдэх II 的使动态; 激发, 刺激.

сэжиг **ᠰᠡᠵᠢᠭ** [名] ①疑惑, 疑问, 怀疑, 疑心, 猜疑; ◇ ажиг ~, ~ таавар 怀疑, 猜疑; 疑惑; ~ санах 怀疑, 猜疑; ②反感, 厌恶, 嫌弃: ~ хүрэх 觉得反感, 厌恶; ~ сэжгээс өвдөх <医> 医原性疾病.

сэжиггүй **ᠰᠡᠵᠢᠭᠦᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢ** [形] ①不轻易怀疑人的, 不对人抱疑心的, 宽宏的, 宽大为怀的; ②不抱反感的, 不知厌恶的, 不好嫌弃的; ③无疑疑的, 无可猜疑的, 不可疑的.

сэжигдэх **ᠰᠡᠵᠢᠭᠦᠳᠡᠬ** I [动] сэжих的被动态.

сэжигдэх **ᠰᠡᠵᠢᠭᠦᠳᠡᠬ** II [动] 生疑, 怀疑, 疑心, 猜疑.

сэжиглүүлэх **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① сэжинглэх的使动态; ②意同 сэжиглэгдэх.

сэжиглэгдэх **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] сэжинглэх的被动态.

сэжиглэл **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯ** [名] 疑, 疑惑, 疑问, 怀疑, 猜疑, 疑心, 嫌疑.

сэжиглэлт **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠲ** [形] 参见 сэжиглэл.

тэй.

- сэжиглэлтэй** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠡᠲᠡᠢ** [形]可疑的,令人怀疑的,有疑问的,有嫌疑的: ~ зүйл 可疑的事情.
- сэжиглэмтгий** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠮᠡᠲᠦᠭᠢ** [形]抱怀疑态度的;表示怀疑的.
- сэжиглэмтгий** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠮᠡᠲᠦᠭᠢ** [形]好怀疑虑的,疑心重的,疑神疑鬼的,好猜疑的.
- сэжиглэмхий** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠮᠡᠬᠢ** [形]参见 сэжиглэмтгий.
- сэжиглэнгүй** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠩᠭᠦᠢ** [形]疑心的,多疑的,好疑心的.
- сэжиглэх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]①怀疑,疑惑,猜疑,疑心,猜想,生嫌疑: ~н зовох 被疑惑所苦恼; ②厌恶,反感,嫌弃.
- сэжиглэцгээх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэжиглэх 的众动态.
- сэжиглэнх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠨᠬᠡ** [动] сэжиглэх 的多次体.
- сэжигт** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠲᠡ** [形]参见 сэжигтэй.
- сэжигтэй** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠲᠡᠢ** [形]可疑的,令人怀疑的,有疑问的,有嫌疑的,令人疑心的: ~ хүн 可疑的人,有嫌疑的人; ~ явдал 可疑的举动.
- сэжигч** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [形]①参见 сэжилэмтгий: их ~ хүн 疑神疑鬼的人; ②爱嫌恶的,爱嫌厌的,好厌弃的.
- сэжилт** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠲᠡ** [名] сэжих 的名词.
- сэжим** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠮᠡ** [名]牵绳,纽带,线索,导火线.
- сэжих** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠬᠡ** [动]①用头顶,用一个角撞,用一个角抵;用角尖挑;用头的侧顶部撞; ②摇头(指母牛).
- сэжлүүр** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] (技)关节杆,连杆.
- сэжлэх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] сэжих 的多次体.
- сэжүүлэх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠵᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] сэжих 的使动态.
- сэжүүр** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠷ** [名]边,边缘;梢头,末端,末尾,尽头,终点: зах ~ 边,边缘,边区; дээлийн ~ усанд дүрэв 皮袄的边蘸上了水.
- сэжүүрдэх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]沾边,碰到边.

- сэжүүрлэх** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]①参见 сэжүүрдэх; ②相遇,碰见,碰上.
- сэжчих** **ᠰᠡᠵᠢᠭᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] сэжих 的完成体.
- сэлбүүлэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэлбэх I、II 的使动态.
- сэлбүүр** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷ** [名]①桨;桨状的;划子: онгоцны ~ 船桨; ②(动)鳍: ~ хөлтөн (动)鳍脚动物,蹼足动物.
- сэлбүүрдэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]荡桨,划船,划桨.
- сэлбүүрт** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠲᠡ** [形]有桨的.
- сэлбүүрч** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠴᠢ** [名]划船者,划手.
- сэлбэ** **ᠰᠡᠯᠪᠡ** [名]桨.
- сэлбэг** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡ** [名]参见 сэлбээс: ~ хэрэгсэл, ~ эд 零件.
- сэлбэгдэд** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠳᠡ** [动] сэлбэх I 的被动态.
- сэлбэгнэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠩᠬᠡ** [动]①肥大的东西频频动; ②耷拉着的东西不断飘动; ③破烂物频频动.
- сэлбэгч** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠴᠢ** [名]①修理工; ②划船者.
- сэлбэгэр** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠭᠡᠷ** [形]①过大的,过于肥大的(衣服等); ②垂着的,悬挂的,耷拉着的; ③破烂的,褴褛的.
- сэлбээнэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] сэлбэх I、II 的短暂体.
- сэлбэлгээ** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** [名]见 сэбэлэг.
- сэлбэлзүүлэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэлбэлзэх 的使动态.
- сэлбэлзүүр** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠷ** [形]东张西望的,左顾右盼的.
- сэлбэлзэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动]东张西望,左顾右盼.
- сэлбэлт** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠡ** [名]修理,修缮,整修,检修,维修,修补.
- сэлбэлцэх** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] сэлбэх I 的共动态.
- сэлбэлэг** **ᠰᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** [名]①修缮,修理,修复; ②改正,纠正,修改,改良,改善: ~ багатай 修改不大的.

- сэлбэрэл** **ᠰᠡᠪᠦᠷᠡᠯ** [名]〈地〉填积, 沉积, 埋积.
- сэлбэх** **ᠰᠡᠪᠡᠬᠡ** I [动] ①修理, 修补, 修缮, 修复: ~н байгуулах 改建; ~н шинэтгэл 翻新, 修复; ~н шинэтгэх 翻新; ②纠正, 修正, 修改, 改良, 改善: ~н засах ①修理, 修缮; ②修正, 纠正, 改善; ~н арилгах 清理, 清除; ③充满, 装满, 放满, 倒满, 灌满, 挤满; 增加, 添加(液体, 流质): цус ~ станц 〈医〉血库站; ④(往沸腾的液体中)对冷液, 掺凉液; ⑤〈医〉成形术, 缝合术: ~ мэс засал 修复外科学.
- сэлбэх** **ᠰᠡᠪᠡᠬᠡ** II [动] ①荡桨, 划船: онгоц ~ 划船; ②游泳, 浮水.
- сэлбэцгээх** **ᠰᠡᠪᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэлбэх I、II 的众动态.
- сэлбэч** **ᠰᠡᠪᠡᠴ** [名] 船头.
- сэлбэчих** **ᠰᠡᠪᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] сэлбэх I、II 的多次体.
- сэлбээс** **ᠰᠡᠪᠡᠭᠡᠰ** [名] 储藏物, 储备品, 储藏品; 备件, 备品, 零件: машины ~ 汽车备用零件.
- сэлгүүлэлт** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] 调换.
- сэлгүүлэх** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэлгэх 的使动态.
- сэлгүүр** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠷ** [名]〈技〉滑阀, 活门, 活塞阀; 更换之物; 〈电〉转换开关, 转换电门.
- сэлгүүцүүлэх** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэлгүүцэх 的使动态.
- сэлгүүцэгч** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠢ** [名] 闲逛者, 闲游者.
- сэлгүүцэгчид** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠢᠳ** [名] сэлгүүцэгч 的复数.
- сэлгүүцэх** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠴᠡᠬᠡ** [动] 往来不断, 走来走去, 闲游, 闲逛, 徘徊: гудамжаар дэмий ~ 在街闲逛; ~ цэцэрлэг 街心花园.
- сэлгүүцэнгээх** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэлгүүцэх 的众动态.
- сэлгэвэр** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠪᠦᠷ** [名]〈语〉交替形式.
- сэлгэвч** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠪᠢ** [名] 替换装置: агаар ~ 通风装置.
- сэлгэгдэл** **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] 换位.

сэлгэл **ᠰᠡᠯᠭᠡᠯ** [名]〈电〉轮换.

сэлгэлт **ᠰᠡᠯᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 сэлгэлэг.

сэлгэлцэх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [名] сэлгэх 的共动态.

сэлгэлэг **ᠰᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] ①变换, 更换, 交替, 轮换, 换班, 更换, 替代; ②闲游, 闲逛, 徘徊, 走来走去.

сэлгэрэл **ᠰᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] 肿胀; 膨胀.

сэлгэрэх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①肿胀, 膨胀; ②(脸) 变肿.

сэлгэх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] ①更换, 变换, 替换, 轮换, 换班: тариаланг ~ ж тарих (草田) 轮作, 轮流耕作; ~ ж өмсөх 更衣, 改装; авиа ~ 〈语〉音变; ~ мэдээ алдах 交替麻痹; ~ ж доголох 间歇跛; ~н ачих 〈铁〉换装; ~ хам шинж 交叉综合症; ②走来走去, 闲游, 闲逛, 徘徊: өрөө тасалгаа ~ 在房间里走来走去; ③(热液中)对冷液; ④〈电〉轮换: ~ өнө 换局时间; ~ самбар 转换板; ~ үелзэл 换向频率; ~ хугацаа 交换时间.

сэлгэц **ᠰᠡᠯᠭᠡᠴ** [名] ①сэлгэцэх 的名词; ②拔经木刀.

сэлгэцгээх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэлгэх 的众动态.

сэлгэцэх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] ①变换, 更换, 替换, 轮换, 换班, 调换; ②闲游, 闲逛, 往来不断, 走来走去, 徘徊.

сэлгэчих **ᠰᠡᠯᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] сэлгэх 的多次体.

сэлгээ **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] 轮换, 更换, 换班: ~ доголлын хам шинж 间歇跛综合症; ~ халуурал 弛张热; ~ цохилт 交替脉, 交互脉.

сэлгээх **ᠰᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сэлгэх 的使动态: ~ түлхэц 转换脉冲.

сэлдий **ᠰᠡᠯᠡᠳᠢ** [名] 公马的阴茎.

сэлдэн **ᠰᠡᠯᠡᠳᠢᠨ** [副] (穿袍)不系带子地.

сэллэг **ᠰᠡᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 游泳: ~ ийн удирдаач 游泳教练员.

сэлт **ᠰᠡᠯᠲᠦ** [副·名] ①一同, 一起, 一块儿, 共同, 同时, 一齐, 总合地; 一些, 一系列: нөхөд ~ 同志们一起; баримт ~ 一系列证据; мэдээ ~ ийг хүргүүлэв

把一些资料送去了；●附件，附带物。

сэлтийлгэх **сэлтийлгэх** [动] сэлтийх 的使动态。

сэлтийх **сэлтийх** [动] 变憔悴；变消瘦；变枯竭。

сэлтлүүлэх **сэлтлүүлэх** [动] сэлтлэх 的使动态。

сэлтрэх **сэлтрэх** [动] 掉下，脱落，落下，剥落。

сэлтлэх **сэлтлэх** [动] 豁开，打穿，撕破。

сэлтэлчих **сэлтэлчих** [动] сэлтлэх 的多次体。

сэлтэр **сэлтэр** 见 ~ салтар 忙乱地，匆匆忙忙地，杂乱地。

сэлүүлэх **сэлүүлэх** I [动] сэлэх I 的使动态。

сэлүүлэх **сэлүүлэх** II [动] сэлэх II 的使动态。

сэлүүн **сэлүүн** [形] 空闲的，闲余的；随便的，不受拘束的；寂静无人的，平静的：~ газар 空闲的地方；寂静无人的地方；энэ өдөр ажил ~ байна 今天的工作很空闲。

сэлүүр **сэлүүр** [名] ●船桨；槽：онгоцны ~ 船槽；~ мод 棹，棹木；●鳍：- хөлтөн <动> 鳍脚动物。

сэлүүрдүүлэх **сэлүүрдүүлэх** [动] сэлүүрдэх 的使动态。

сэлүүрдэх **сэлүүрдэх** [动] 摇槽，摇船；划船，划桨：онгоц ~ 摇船。

сэлүүрт **сэлүүрт** [形] 有槽的：~ завийн уралдаан <体> 划船比赛。

сэлүүртэн **сэлүүртэн** [名] <动> 鳍类。

сэлүүрч(ин) **сэлүүрч** [名] 摇槽人，艄公，船夫。

сэлүүрчид **сэлүүрчид** [名] сэлүүрч 的复数。

сэлүүхэн **сэлүүхэн** [形] сэлүүн 的小称：хүн ~ байна 人不多。

сэлүүцэх **сэлүүцэх** [动] 参见 сэлгэцэх。

сэлхрүүлэх **сэлхрүүлэх** [动] сэлхрэх 的使动

态。

сэлхрүүтэй **сэлхрүүтэй** [形] 清爽的。

сэлхрэх **сэлхрэх** [动] (轻微的) 肿，浮肿，水肿：нүүр ~ 脸发肿。

сэлхрээ **сэлхрээ** [名] (轻微的) 肿，浮肿，水肿：нүдний ~ арилахгүй болжээ 眼肿消不下去；нүүрийн ~ 脸浮肿。

сэлцгээх **сэлцгээх** [动] сэлэх I 的众动态。

сэлчих **сэлчих** [动] сэлэх I 的多次体。

сэлэг **сэлэг** 见 ◊ бэлэг ~ 赠品，礼品，礼物；小礼品，小礼物。

сэлэгц **сэлэгц** [名] <动> 貔(似熊，黄黑色，猛兽)。

сэлэгч **сэлэгч** [名] 游泳运动员。

сэлэгчид **сэлэгчид** [名] сэлэгч 的复数。

сэлэлт **сэлэлт** I [名] ●游泳，浮水：чөлөөт ~ <体> 自由泳；●摇船，摇槽，划船。

сэлэлт **сэлэлт** II [名] 更换，替换，代替，交换，换班，轮换。

сэлэлцэх **сэлэлцэх** [动] сэлэх I 的共动态。

сэлэм (сэлмэн) **сэлэм** [名] (骑兵的) 军刀，马刀；剑：сэлмээр цавчих 用军刀(或剑)砍，劈，切，剥，伐；сэлмэн эвэр 马刀形的角(向前的、尖端长的角)；~ эргүүлэх <体> 击剑；◊ сэлмэн хушуут цахлай <动> 剪啄鸥。

сэлэмдүүлэх **сэлэмдүүлэх** [动] сэлэмдэх 的使动态。

сэлэмдчих **сэлэмдчих** [动] сэлэмдэх 的完成体。

сэлэмдэх **сэлэмдэх** [动] 用军刀砍，用剑劈，(用刀、剑)戳，刺，扎，切，剥，伐。

сэлэмдэгцгээх **сэлэмдэгцгээх** [动] сэлэмдэх 的众动态。

сэлэх **сэлэх** I [动] ●游泳，浮水，划水：гаараар ~ 用手划水，游泳；усанд ~ 游泳，浮水；~ арга 游泳方式；●摇槽，划船：завь ~ 划船。

сэлэх **сэлэх** II [动] 更换，替换，变换，交换，换班，轮换：хувцас ~ 更衣；сэлж

унах морьтой 有换骑的马; нутаг ~ (海洋动物) 迁移, 搬家; ◇ солих ~ 更换, 替换.

сэлээ **ᠰᠡᠯᠡᠭ** [名] 更换, 变换, 替换, 改换, 接替, 轮班, 轮换; ◇ халаа ~, ~ солио 更换, 替换, 替班, 轮换, 轮班, 换班.

сэлээдий **ᠰᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠳᠢ** [名] 自来得枪(手枪).

сэлээхэй **ᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡᠢ** [名] 瓣蹼鹬属: ~ н овог 瓣蹼科.

сэм **ᠰᠡᠮ** [副] ① 静地, 寂静地, 平静地, 安静地; ② 偷偷地, 悄悄地, 暗中: ~ ярих 悄声说话; ~ өгөх 偷偷地交给; ~ инээх 暗笑; ~ чагнах 偷听, 窃听; ~ отох 暗中窥伺, 隐伏等待, 埋伏以待; ~ шоолох 暗中嘲笑; ~ үзэх 偷看, 暗中窥探; ~ хуйвалдах 暗中勾结; ~ суух 静悄悄地坐着.

сэмбийлгэх **ᠰᠡᠮᠪᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] сэмбийх 的使动态.

сэмбийх **ᠰᠡᠮᠪᠢᠶᠬ** [动] 装腔作势, 假客气, 娇饰, 娇揉造作.

сэмбишаа **ᠰᠡᠮᠪᠢᠰᠬᠠ** [名] 油炸面圈(用上等面粉、黄油、糖和牛奶做的甜点心).

сэмбэг **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх; 参见 сэмбэлзэх.

сэмбэгнүүлэх **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] сэмбэгнэх 的使动态.

сэмбэгнэх **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭᠨᠬ** [动] 参见 сэмбэлзэх.

сэмбэгэр **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] 装腔作势的, 娇饰的, 娇揉造作的, 好打扮的, 轻浮的.

сэмбэгэрдүү **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠦ** [形] 过于装腔作势的, 十分娇饰的, 太好打扮的; 过于娇揉造作的.

сэмбэгэрхэн **ᠰᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] самбэгэр 的小称.

сэмбэлзүүлэх **ᠰᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬ** [动] сэмбэлзэх 的使动态.

сэмбэлзэх **ᠰᠡᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 装腔作势, 轻浮举动, 娇揉造作.

сэмбэс **ᠰᠡᠮᠪᠦᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэмбэлзэх.

сэмгэр **ᠰᠡᠮᠭᠡᠷ** [形] 稀薄的, 淡薄的, 散淡的,

散开的: ~ үүл 淡云; ~ даавуу 薄布.

сэмж (ин) **ᠰᠡᠮᠵ** [名] ① (解) 网膜: ~ ин үүл 网状云; ~ ин бөөм үүл (气) 卷积云; ~ ин давхраат үүл 卷层云; ~ ин уут, ~ ин хэтэвч 网膜囊; ~ ний булчирхай 网膜淋巴结; ~ ний сүүн толбо 网膜乳斑; ◇ ~ ин цэцгийн бясаа 洋茺菁油菜椿象; ~ ин цэцэг идэгч 洋茺菁油菜出尾虫; ② 脂肪层.

сэмжин **ᠰᠡᠮᠵᠢᠨ** [名] (动) 袋鼠鼠.

сэмжирхүү **ᠰᠡᠮᠵᠢᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 网膜状的.

сэмжирхэг **ᠰᠡᠮᠵᠢᠷᠬᠡᠭ** [形] 网状的; 脂肪层的.

сэмжлүүлэх **ᠰᠡᠮᠵᠢᠯᠦᠭᠡᠬ** [动] сэмжлэх 的使动态.

сэмжлэх **ᠰᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 网膜长好; ② 长胖, 发胖.

сэмжтэс **ᠰᠡᠮᠵᠢᠲᠡᠰ** [名] (医) 网膜炎.

сэмлүүлэх **ᠰᠡᠮᠯᠦᠭᠡᠬ** [动] сэмлэх 的使动态.

сэмлүүр **ᠰᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 预梳机.

сэмлэгдэх **ᠰᠡᠮᠯᠡᠭᠲᠡᠬ** [动] сэмлэх 的被动态.

сэмлэх **ᠰᠡᠮᠯᠡᠬ** [动] (织物) 散开, 松散, 撕开, 打开: утас ~ 线散开.

сэмлэцгээх **ᠰᠡᠮᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] сэмлэх 的众动态.

сэмрүүлэх **ᠰᠡᠮᠷᠦᠭᠡᠬ** [动] сэмрэх 的使动态.

сэмрэх **ᠰᠡᠮᠷᠡᠬ** [动] (织物) 磨损, 磨破, 磨碎; 松开; 撕破; 破碎: дээлийн хормой сэмэрч урагдав 衣襟撕破了.

сэмтгэр **ᠰᠡᠮᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 参见 эмтгэр; ◇ эмтгэр ~ 锯齿形的, 破口的, 豁牙的, 豁口的.

сэмтийх **ᠰᠡᠮᠲᠢᠶᠬ** [动] 缺齿, 掉牙, 豁牙, 豁口.

сэмтрэх **ᠰᠡᠮᠲᠡᠷᠬ** [动] ① 成锯齿状, 缺口, 破口, 缺齿, 豁牙, 豁口; ② 剥落, 脱落, 掉下.

сэмхэн **ᠰᠡᠮᠬᠡᠨ** [形·副] сэм 的小称; ① 较静的, 较寂静的, 较平静的, 较安静的; ② 偷偷地, 悄悄地, 暗中: хулгайч ~ ирэх

小偷悄悄地来。

сэмчих **ᠰᠡᠮᠴᠢᠬ** [动] сэмлэх 的多次体。

сэмчүүлэх **ᠰᠡᠮᠴᠢᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] сэмчих 的使动态。

сэмэрхий **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠢ** [形] 磨破的, 磨损的, 磨碎的; 撕破的; 破碎的; 松散的, 散开的(织物); ~ хадаг 磨破的哈达。

сэмэрхийвтэр **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠢᠪᠲᠡᠷ** [形] 稍磨损的; 略松散的。

сэмэрхийдчих **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠢᠳᠴᠢᠬ** [动] сэмэрийдэх 的完成体。

сэмэрхийдэх **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠢᠳᠡᠬ** [动] 破碎, 磨损, 变松散, 变稀疏。

сэмэрхийхэн **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠢᠬᠡᠨ** [形] сэмэрхий 的小称。

сэмээр **ᠰᠡᠮᠡᠷ** [副] (сэм 之用让格) 秘密地, 偷偷地, 悄悄地, 轻轻地, 静静地: дайсныг ~ сурвалжлах 悄悄地侦察敌人; ~ хэлэлцэх 秘密进行谈判; ~ хуйвалдах 秘密勾结, 暗中勾结。

сэмээрхэн **ᠰᠡᠮᠡᠷᠬᠡᠨ** [副] (сэмээр 的小称); 较秘密地, 略悄悄地, 较轻地。

сэн **ᠰᠡᠨ** [名] (乐) 笙。

сэнгэнүүлэх **ᠰᠡᠨᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] сэнгэнэх 的使动态。

сэнгэнэх **ᠰᠡᠨᠭᠡᠨᠢᠬ** [动] ① 起凉风, 刮凉风: ~сэн салхи 凉爽的风; ② 散发香味: ~сэн сайхан үнэртэй 扑鼻郁香的; ③ 凉风袭鼻子: хамар ~ 凉风袭鼻, 鼻子发酸。

сэндийлүүлэх **ᠰᠡᠨᠳᠢЙᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] сэндийлэх 的使动态。

сэндийлүүр **ᠰᠡᠨᠳᠢЙᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] (农) 浅耕机, 翻茬机。

сэндийлэх **ᠰᠡᠨᠳᠢЙᠯᠢᠬ** [动] 挖空, 掏空: доогуур нь ~ 把下面挖空; газар ~ 翻地。

сэндийрэх **ᠰᠡᠨᠳᠢЙᠷᠢᠬ** [动] 变空, 变空洞, 被掏空, 被挖空。

сэндлүүлэх **ᠰᠡᠨᠳᠢᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] сэндлэх 的使动态。

сэндлүүр **ᠰᠡᠨᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 参见 сэндийлүүр。

сэндлэх **ᠰᠡᠨᠳᠢᠯᠢᠬ** [动] ① 参见 сэндийлэх; ②

剥落, 揭掉, 剥掉: өргөст ~ 把刺削掉。

сэндчилгээ **ᠰᠡᠨᠳᠴᠢᠯᠭᠡ** [名] 松土, 翻松。

сэндчилэх **ᠰᠡᠨᠳᠴᠢᠯᠢᠬ** [动] 松土, 翻松。

сэндчих **ᠰᠡᠨᠳᠴᠢᠬ** [动] сэндлэх 的多次体; 逐个挖, 逐个拱。

сэндчүүлэх **ᠰᠡᠨᠳᠴᠢᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] сэндчих 的使动态。

сэндэн **ᠰᠡᠨᠳᠡᠨ** I [名] (植) 文冠树。

сэндэн **ᠰᠡᠨᠳᠡᠨ** II [名] 木桶。

сэндэр **ᠰᠡᠨᠳᠡᠷ** [名] 黄(铅)丹。

сэндэчлүүр **ᠰᠡᠨᠳᠡᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 翻土机。

сэнь **ᠰᠡᠨᠢ** [名·量] ① 小环, 圈, 钩, 环扣, 绳圈, 提手, 把手, 钮鼻, 钟钮: авдрын ~ 箱子提手; гутлын ~ 提靴环; товчны ~ 钮孔; ~ бариул 把手; ~ тэй аяга 带把的杯子; ② 枕, 把: нэг ~ утас 一枕线。

сэньгэр **ᠰᠡᠨᠢᠭᠡᠷ** [形] 垂直的, 下垂的, 悬挂的, 垂摆的。

сэньжигүүлэх **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэньжигнэх 的使动态。

сэньжигнэх **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠭᠢᠨᠢᠬ** [动] 参见 санжганах。

сэньжид **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠳ** [名] 印把子。

сэньжилчих **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] сэньжлэх 的多次体。

сэньжит **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠲ** [形] 环形的; 有把手的。

сэньжлүүлэх **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠯᠦᠭᠤᠯᠡᠬ** [动] сэньжлэх 的使动态。

сэньжлэгдэх **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] сэньжлэх 的被动态。

сэньжлэх **ᠰᠡᠨᠢᠭᠢᠯᠢᠬ** [动] 安把手, 上圈, 安钩, 安环扣, 穿孔; 穿钮鼻, 安钟钮: хувин ~ 安桶把; мах сэньжилж өлгөх 把肉穿上孔挂起来; нохой ~ 狗咬破, 狗咬出窟窿。

сэньс **ᠰᠡᠨᠢᠰ** I [名] 羔皮, 麦穗子皮(羊羔皮之一种): ~ арьс 麦穗子皮。

сэньс(эн) **ᠰᠡᠨᠢᠰ(Эᠨ)** II [名] ① 螺旋, 螺钉; 旋涡: усны ~ 旋涡; онгоцны ~ 飞机螺旋桨; ~ моторт нисэх онгоц 螺旋桨发动机飞机; ~ эн далавчит нисэх онгоц 螺

旋翼式飞机；② 风扇：цахилгаан ~ 电扇。

сэнсгэр **ᠰᠡᠨᠰᠡᠭᠦᠷ** [形]螺旋状的，弯卷式的。

сэнслүүлэх **ᠰᠡᠨᠰᠡᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сэнслэх 的使动态。

сэнслэх **ᠰᠡᠨᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]① 旋转，转动：дугуй ~ 车轮旋转；② 弯卷，打旋(涡)。

сэнсрүүлэх **ᠰᠡᠨᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сэнсрэх I 的使动态。

сэнсрэх **ᠰᠡᠨᠰᠡᠷᠡᠬᠡ** I [动]① 成螺旋桨，具备螺旋桨，成旋涡，起旋涡；② 旋转，转动，打旋。

сэнсрэх **ᠰᠡᠨᠰᠡᠷᠡᠬᠡ** II [动](早春生的羊羔长大)羊羔患发抖病。

сэнт **ᠰᠡᠨᠲᠡ** [动]参见 сэнтэй：~ моторт нисэх онгоц 螺旋桨式飞机；~ худаг 风轮井。

сэнстэй **ᠰᠡᠨᠰᠡᠲᠡᠢ** [形]有螺旋桨的；有旋转器的；有旋涡的：~ чарга 直升飞机(起降用的)滑梯；~ худаг 安有轱辘的井，安有风动绞盘的井；~ вагон 螺旋桨推进车厢。

сэнхрүүлэг **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]启发，教诲，开导，启蒙。

сэнхрүүлэл **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名]参见 сэнхрүүлэг。

сэнхрүүлэлт **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名]参见 сэнхрүүлэг。

сэнхрүүлэх **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сэнхрэх 的使动态；开导，启迪，启蒙，启发，教诲。

сэнхрэл **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠯ** [名]领会，领悟，醒悟，觉悟，理解，明白。

сэнхрэлт **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠯᠲ** [名]参见 сэнхрэл。

сэнхрэх **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动]领会，领悟，醒悟，觉悟，理解，明白。

сэнхэр **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷ** [名](即将成年的)公黄羊。

сэнхэрцгээх **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]сэнхрэх 的众动态。

сэнхэрчих **ᠰᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动]сэнхрэх 的完成体。

сэр **ᠰᠡᠷ** 见 ~ 颺颺声(刮风)：~ ~ салхилах 风颺颺地刮。

сэргийлгэх **ᠰᠡᠷᠭᠢᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动]сэргийх 的使动态。

сэргийх **ᠰᠡᠷᠭᠢᠢᠬᠡ** [动]① 竖起，耸起，向上掀起，向上突出，向上凸出，向上露出；崛起：сахал ~ 胡子掀起；② 略痊愈，恢复健康；稍好转：сэхэл ~ ① 恢复知觉，酒后苏醒；② 略痊愈；би саянаас ~ ж байна 我不久前恢复了健康。

сэrvэг **ᠰᠡᠷᠦᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэrvэгнэх。

сэrvэгдэх **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]сэrvэгэх 的被动态。

сэrvэгнүүлэх **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сэrvэгнэх 的使动态。

сэrvэгнүүр **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠦᠦᠷ** [形]暴躁的，急躁的：сүрхий ~ хүн 非常急躁的人。

сэrvэгнэх **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]① (毛发、草类在风里)轻轻地摇动，摇晃：өвсний толгой ~ ж байна 草尖轻轻地摇动；② 吹微风：салхи ~ 吹微风；③ (性情)变化无常，变幻不定：~сэн хачин зантай хүн 性情变幻无常的怪人；(耸起物或多枝杈物)摇荡不停，摇摇摆摆，摇曳。

сэrvэгэр **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠷ** [形]稀疏的，支支叉叉的：~ сахал 挖掌的胡子；~ сарвагар 扎里扎煞的。

сэrvэгэрдүү **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形]十分稀疏的，过于支支叉叉的。

сэrvэгэрхэн **ᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形]сэrvэгэр 的小称。

сэrvэлзүүлэх **ᠰᠡᠷᠦᠪᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]сэrvэлзэх 的使动态。

сэrvэлзэх **ᠰᠡᠷᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 сэrvэгнэх。

сэrvэн **ᠰᠡᠷᠦᠨ** [形]① 高高凸起的，崛起的，高耸的：~ хад 危峰，耸立的峭壁；② 稀疏的：эrvэн ~ 参差不齐的。

сэrvэс **ᠰᠡᠷᠦᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэrvэгнэх。

сэrvэсхийх **ᠰᠡᠷᠦᠰᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]① сэrvийх 的短暂体；② 参见 сэрсхийх。

сэrvэх **ᠰᠡᠷᠦᠬᠡ** [动]警觉，苏醒。

сэrvээ **ᠰᠡᠷᠦᠶᠡ** [名]① 颈上隆起部；② 鳍，鱼翅；загасны ~ 鱼鳍，鱼翅；③ 参见

сэрвэн: өндөр ~ тэй 高个子的; ① 锁簧, 倒须钩子; ② (鸟禽之)冠.

сэргээлэг **ᠰᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [形] 栉形的: ~ атираашил 栉形褶皱.

сэргээт **ᠰᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠲ** [形] ① 颈上隆起部的; ② 有鳍的, 带鱼翅的; ③ 有锁簧的; 有倒须钩子的: ~ жад (陈、军)钩镰枪; ④ 有(鸟禽之)冠的.

сэргий **ᠰᠡᠷᠭᠢЙ** [形] (头脑)清醒的, (睡时)易醒的; 机警的, 机灵的; 提防的.

сэргийлгэх **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠭᠡᠬ** [动] 碎步快跑.

сэргийлүүлэх **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэргийлэх 的使动态.

сэргийлчих **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠢᠬ** [动] сэргийлэх 的多次体.

сэргийлэг **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠡᠭ** [名] 预防.

сэргийлэгч **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠡᠭᠴ** [名] 警卫, 民警, 警察.

сэргийлэл **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠡᠯ** [名] 警备, 警戒, 警惕, 防备, 防务, 防御.

сэргийлэлт **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠡᠯᠲ** [名] 参见 сэргийлэл.

сэргийлэх **ᠰᠡᠷᠭᠢЙᠯᠡᠬ** [动] 提防, 防备, 守卫, 预防; 警卫, 警惕: 巡逻: ~ н сахих 防守; ~ ийн хүүхдийн өрөө 警察局儿童室; ~ газар 警察局; ~ гаргах 派出巡逻兵; ~ засал 免疫疗法; ~ манаа 警卫哨; ~ орон, ~ район 警戒区域; ~ цэрэг 警备部队; сахих ~ 守卫; урьдчилан ~ 预防; ~ н хамгаалах 警卫, 警备, 防卫, 守卫; ~ н хамгаалагч ① 警卫(员), 守卫者; ② (电)保险丝; хил хязгаарыг ~ 守卫边境; цагдан ~ ① 民警; ② 民警机关, 警察局; галаас ~ 防火; галаас ~ хэлтэс 消防处; эмчлэн ~ (医)防治; 防治所; ~ н болгоомжлох 防备, 谨防, 提防, 当心.

сэргэвэлзэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] (性情)变幻无常, 捉摸不定.

сэргэг **ᠰᠡᠷᠭᠡᠭ** [形] ① 机灵的, 机警的, 警觉的, 敏感的, 敏锐的, 灵敏的; 警觉性, 敏感性: ~ соргог 机灵的, 警觉的; ② 觉少的; (睡眠中)警醒的: ~ байх 警醒(指睡眠时); ◇ ~ бялуухай (动) 鹤鸣.

сэргэлзэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 сэргэвэлзэх.

сэргэлт **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠲ** [名] ① 恢复, 复兴, 复苏: ~ ийн үе шат 复苏阶段; ② (转)复辟, 死灰复燃.

сэргэлэн **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠨ** [形] ① 伶俐的, 灵敏的, 灵巧的, 敏捷的, 活泼的; 有生气的: ~ цовоо 活泼伶俐的; ~ чанар 朝气; ② 明亮的, 明媚的.

сэргэлэндүү **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠨᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 十分伶俐的, 很灵巧的, 相当敏捷的; ② 十分明亮的.

сэргэлэндэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠨᠳᠡᠬ** [动] ① 变得伶俐, 变得灵敏, 变得灵巧, 变得活泼; 很有生气; ② 显得明亮, 极其明媚.

сэргэлэнхэн **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠨᠬᠡᠨ** [形] сэргэлэн 的小称.

сэргэлэнчүүд **ᠰᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠨᠴᠦᠭᠦᠳ** [名] 聪明人; 活泼的人.

сэргэмж **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠵ** [名] 小心, 谨慎, 慎重; 精细; 提防, 警惕: сонор ~ 警惕; ~ тэй байх 提防, 警惕, 谨慎.

сэргэмжилчих **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] сэргэмжлэх 的多次体.

сэргэмжлүүлэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэргэмжлэх 的使动态.

сэргэмжлэл **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] 谨慎, 提防; 预防, 警备.

сэргэмжлэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] 小心, 谨慎, 提防, 预防, 警惕.

сэргэмэл **ᠰᠡᠷᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] 再生的; 可恢复的: ~ хөдлөмтгий бүс 再生活活动带.

сэргэнэ **ᠰᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 苜蓿, 紫苜蓿.

сэргэвнэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠪᠨᠡᠬ** [动] 表现机警, 表现敏感.

сэргэр **ᠰᠡᠷᠭᠡᠷ** [形] ① 突起的, 高耸的, 竖起的; 掀起的; 崛起的; ② 多枝杈的, 枝叶茂盛的: ~ үзүүртэй мод 多枝的树木; ③ 枯的, 风干的.

сэргэрдүү **ᠰᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] ① 十分突起的, 过于掀起的; ② 枝叶很茂盛的.

сэргэрхэн **ᠰᠡᠷᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] сэргэр 的小称.

сэргэх **ᠰᠡᠷᠭᠡᠬ** [动] ① 振作, 振奋, 振兴, 奋发, 唤醒: нүд ~ 振奋起来, 感到兴奋;

сэтгэл ~ 振作精神, 鼓起勇气; ~ ж яваагйл 振兴之家; ажил нь ~ 他的工作有起色; борооны дараа ногоо ~ в 雨后草木清新; ~ н мандалт 复兴, 苏醒; ② (睡眠后或昏后、醉后) 清醒, 苏醒; нойр ~ 睡醒; муурч унаад ~ 昏迷后苏醒; ③ 复元, 精神爽快; ④ (往事) 忆起, 记起, 想起: хэрэг ~ 记起往事.

сэргэцгээх **сэргэцгээх** [动] сэргэх 的众动态.

сэргээгүүр **сэргээгүүр** [名] <电> 激励器.

сэргээл **сэргээл** [名] <电> 激励; ~ ийн алдал <电> 滞后损耗.

сэргээлгэх **сэргээлгэх** [动] сэргээх 的使动态.

сэргээлт **сэргээлт** [名] 唤醒, 苏醒; 恢复, 复兴, 复辟.

сэргээх **сэргээх** [动] сэргэх 的使动态; 恢复, 更新, 再现, 再生: ~ н босгох засвар 恢复修理; ~ н босгох өртөг 复原的价值; ~ н босгох үе 恢复时期; ~ н босголтын ажил 恢复工作; ~ н босголтын үе 恢复期; ~ н сургах <医> 还原训练; ~ н эвцэлдүүлэх 再生杂交; ~ гүйдэл 激励电流; ~ мэс засал 改造外科(学); ~ ороомог 激励线圈, 激磁线圈; ~ уусмал 还原液; ~ хэрээ 激励电路; ~ хүчдэл 激磁电压, 恢复电压; ~ хэрэглүүр 兴奋剂; ~ чанар <电> 保真度; толгойгоо ~ 清醒头脑; уйтгараа ~ 解闷, 消遣; нойры нь ~ 使其醒来; согтуу хүнийг ~ 使酒醉的人苏醒; улс ардын аж ахуйгаа ~ 恢复国民经济; ~ н босгох 恢复; 唤起.

сэргээш **сэргээш** [名] <医> 兴奋剂.

сэрдгэр **сэрдгэр** I [形] 扎煞的, 竖起的: ~ чихтэй нохой 耳朵竖起的狗.

сэрдгэр **сэрдгэр** II [名] <纸> 毛边, 飞边.

сэрдлэг **сэрдлэг** [名] 猜疑, 疑心, 怀疑.

сэрдүүлэх **сэрдүүлэх** [动] ① сэрдэх 的使动态; ② 意同 сэрдэгдэх.

сэрдхийлгэх **сэрдхийлгэх** [动] сэрдхийх 的使动态.

сэрдхийх **сэрдхийх** [动] 受惊, 受惊吓; 屏息,

停顿; дотор сэрдхийгээд бие аягуй болов 心里受惊后身体感到不舒服.

сэрдчих **сэрдчих** [动] сэрдэх 的完成体.

сэрдэг **сэрдэг** [名] <植> 虎耳草属: ~ ийн овог <植> 虎耳科.

сэрдэгдэх **сэрдэгдэх** [动] сэрдэх 的被动态.

сэрдэх **сэрдэх** [动] (юунд-яахад) 疑心, 怀疑, 猜疑: хулгайд ~ 怀疑(人)偷窃.

сэрдэцгээх **сэрдэцгээх** [动] сэрдэх 的众动态.

сэргжгэнүүлэх **сэргжгэнүүлэх** [动] сэргжгэнэх 的使动态.

сэргжгэнэх **сэргжгэнэх** [动] 见 сэргжигнэх.

сэргжгэр **сэргжгэр** [形] ① 松软的; 不坚固的, 脆的; ② 多孔的, 不紧密的, 稀疏的; ~ даавуу 毛丝绫, 纱布; ③ 干硬的, 直直愣愣的.

сэргжигүүлэх **сэргжигүүлэх** [动] сэргжигнэх 的使动态.

сэргжигүүр **сэргжигүүр** [形] ① 轻浮的, 轻率的; ~ зантай хүн 轻浮的人; ② 轻轻的, 轻微的, 微微的(风).

сэргжигнэх **сэргжигнэх** [动] ① 微风轻拂: салхи ~ 微风轻拂; ② 嗖嗖作响.

сэргжийлгэх **сэргжийлгэх** [动] сэргжийх 的使动态.

сэргжийх **сэргжийх** [动] ① 变松软; 变不坚固, 变脆; ② 变多孔, 变不紧密, 变稀疏.

сэргжим **сэргжим** [名] <宗> (酬祭用的) 酒, 乳, 茶: ~ өргөх <宗> 酬(酒, 乳, 茶).

сэргжимдэх **сэргжимдэх** [动] <宗> 酬(酒, 乳, 茶).

сэргжмидэг **сэргжмидэг** [名] 金沙花.

сэрийлгэх **сэрийлгэх** [动] сэрийх 的使动态.

сэрийх **сэрийх** [动] 竖起, 突出; 高耸, 耸立; 伸张, 伸开; 变得极有权权: эвэр нь ~ гээд сүртэй харагдана 它的角高耸起, 显得很威风; ~ сэн сарайсан өндөр хашаа 高篱笆, 高围墙.

сэрдлэг **сэрдлэг** [名] 参见 сургар.

сэрмийх **сэрмийх** [动] 向两边竖起(如胡子).

- сэрмүүн** **ᠰᠡᠷᠮᠡᠭᠦᠨ** [形] 很精神的; 很好的:
мал ~ сайн өвс идэх 牲畜吃肥美的草.
- сэрмэй** **ᠰᠡᠷᠮᠡᠢ** [名] 鹿皮袄.
- сэрмэлзэх** **ᠰᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 变得很精神(甘霖后的草木).
- сэрмэх** **ᠰᠡᠷᠮᠡᠬᠡ** [动] ①掩盖; 遮盖; ②(幼畜)开始吃草; ③(牲畜)吃草梢: билчээр ~ 牲畜在牧场吃草梢.
- сэрсхийх** **ᠰᠡᠷᠰᠢᠬᠢᠬᠡ** [动] 心悸, 受惊, 惊悸:
дотор ~ в 心悸了, 受惊了.
- сэртвэлзэх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ①东张西望, 左顾右盼, 探头探脑; ②矫揉造作, 装腔作势; 卖俏, 卖弄风情.
- сэртгэнүүлэх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэртгэнэх的使动态.
- сэртгэнэх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ①(耳朵)竖起, 剪动; 鼻子一翘一翘; ②(转)卖俏, 卖弄风情.
- сэртгэр** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 警觉地耸起的, 竖起的, 突出的, 鼓出的, 凸出的: ~ чих 竖起的耳朵.
- сэртгэрхэн** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] сэртгэр的小称.
- сэртийлгэх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэртийх I 的使动态.
- сэртийх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠶᠢᠬᠡ** I [动] 警觉地耸起, 突出, 竖起(耳朵), 鼓出: чих ~ 竖起耳朵.
- сэртийх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠶᠢᠬᠡ** II [动] (性格)傲慢.
- сэртийх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠶᠢᠬᠡ** III [动] 调情, 卖弄风情.
- сэртийчих** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] сэртийх I、II、III 的完成体.
- сэртхийлгэм** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠮ** [副] 惊吓地; 吃惊地.
- сэртхийлгэх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэртхийх 的使动态.
- сэртхийх** **ᠰᠡᠷᠲᠦᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 见 сэрдхийх I.
- сэртэвхийх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠪᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①(牲畜受惊后)耳朵摆动不停; ②鼻子翕动不停.
- сэртэг** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠭ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэртгэнэх.
- сэртэгнүүлэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэртэгнэх 的使动态.

- сэртэгнэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ①(动物)警觉地竖起耳朵倾听; 马竖起耳朵倾听; ②一翘一翘, 一耸一耸, 一竖一竖.
- сэртэгчин** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠨ** I [形] 翘起的, 剪动的.
- сэртэгчин** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠨ** II [名] (动) 雌黑尾黄羊之别称.
- сэртэлзүүлэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэртэлзэх 的使动态.
- сэртэлзүүр** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] ①(耳朵)爱竖起的, 爱剪动的; ②(鼻子)爱翘动的.
- сэртэлзэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 сэртэгнэх.
- сэртэн** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠨ** I [形] ①竖起的, 耸起的; 突出的, 鼓起的: босоо ~ 竖直的; хөндлөн ~ 横突出的; ②卖弄风情的.
- сэртэн** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠨ** II 见 ~ ~ хийх 一翘一翘, 一竖一竖, 一耸一耸.
- сэртэндүүлэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэртэндэх 的使动态.
- сэртэндэх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] 卖弄风情, 卖弄风骚, 调情, 诱惑; ③挑逗; 调戏.
- сэртэнт** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠨᠲ** 见 ~ будрага <植> 角果硷蓬.
- сэртэс** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 сэртгэнэх.
- сэртэсхийх** **ᠰᠡᠷᠲᠡᠰᠢᠬᠢᠬᠡ** [动] (动物将耳朵)一竖一竖, 一翘一翘.
- сэрүү** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦ** [形] ①凉的, 凉快的, 凉爽的; 爽快的: ~ орж байна 凉起来了; ~ тагах 凉爽宜人; ②霜冻: ~ орох 霜寒.
- сэрүүвтэр** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠪᠲᠡᠷ** [形] 稍凉快的, 较凉爽的, 较凉快的, 较爽快的.
- сэрүүвч** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠪᠴᠢ** [名] 凉台, 凉亭.
- сэрүүдүүлэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэрүүдэх I 的使动态.
- сэрүүдчих** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠴᠢᠬᠡ** I [动] сэрүүдэх I 的完成体.
- сэрүүдчих** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠴᠢᠬᠡ** II [动] сэрүүдэх II 的完成体.
- сэрүүдэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] 乘凉.
- сэрүүдэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动] 凉爽, 凉快, 变爽快.

- сэрүүлэг** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] (钟表之) 闹铃: ~ тэй цаг 闹钟, 马蹄表.
- сэрүүлэгтэй** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] (钟表) 有闹铃的.
- сэрүүлэл** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] 参见 сэрүү.
- сэрүүлэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] сэрэх I 的使动态.
- сэрүүлэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] сэрэх II 的使动态.
- сэрүүн** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠨ** I [形] 凉的, 凉爽的, 凉快的, 清凉的, 爽快的: ~ уул 雪山; ~ салхи 凉风; хүйтэн ~ 寒冷的, 冷的; ~ эм 清凉剂; ~ бүлээн 温的, 温凉的; ~ унд 清凉饮料; ~ өглөө 清凉的早晨; ~ асар 凉亭; ~ байшин ①别墅; ②东屋; ~ булаг 冷泉; ~ бүс 温带; ~ жихүүн цаг улирал 凉爽季节; ~ орны цөл 温带荒漠; ~ шаахай 凉鞋; ~ ний цаг <气> 处暑; ~ дэр <医> 凉枕, 冰枕; ◇ ~ цэцэг <植> 水仙.
- сэрүүн** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠨ** II [形] 没睡着的, 醒着的, 不眠的: орой болтол унталгүй ~ хэвтэв 一直到很晚没睡着; чи ~ байна уу? 你醒着吗? ~ тунгалаг байх үед 活着的时候, 在世的时候.
- сэрүүтгүүлэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэрүүтгэх 的使动态.
- сэрүүтгэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠬ** [动] сэрүүтэх 的使动态.
- сэрүүтэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬ** [动] 变凉爽, 变清爽, 变凉快, 变凉, 变爽快.
- сэрүүхэн** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] сэрүүн I 的小称; 较凉的, 较凉快的, 较凉爽的, 较爽快的.
- сэрүүцүүлэг** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 变凉, 冷却.
- сэрүүцүүлэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] сэрүүцэх 的使动态.
- сэрүүцчих** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠢᠬ** [动] сэрүүцэх 的完成体.
- сэрүүцэл** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠡᠯ** [名] 凉快, 乘凉, 纳凉.
- сэрүүцэх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠡᠬ** [动] 凉快, 凉爽起来, 乘凉, 避暑; 感到爽快.
- сэрүүцэцгээх** **ᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] сэрүүцэх

的众动态.

- сэрх** **ᠰᠡᠷᠬ** [名] 羯山羊, 骗过的山羊, 去势的山羊 (指三岁以上的).
- сэрхгэр** **ᠰᠡᠷᠬᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 сэргэр.
- сэрхийлгэм** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠯᠭᠡᠮ** [副] 参见 сэртхийлгэм: сэтгэл ~ 心里受了一惊.
- сэрхийлгэх** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] сэрхийх 的使动态.
- сэрхийх** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠯᠢᠬ** [动] ① 参见 сэртих I、II; ② 参见 сэрдхийх: дотор ~ в 心受了一惊; ③ (拟声) 蹙蹙响.
- сэрхлиг** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠯᠢᠭ** [名] <植> 败酱属 (一种药草).
- сэрхлэг** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠭ** [名] 见 сэрхлиг.
- сэрхнэд** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠨᠡᠳ** [名] <医> 水痘, 水疱疮.
- сэрхэн** **ᠰᠡᠷᠬᠢᠨ** 见 ~ нүд 水痘.
- сэрцгээх** **ᠰᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] сэрэх I 的众动态.
- сэрчигнэх** **ᠰᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠩᠡᠬ** [动] 发抖, 微风轻拂.
- сэрчих** **ᠰᠡᠷᠴᠢᠬ** I [动] сэрэх I 的完成体.
- сэрчих** **ᠰᠡᠷᠴᠢᠬ** II [动] сэрэх II 的完成体.
- сэрш** **ᠰᠡᠷᠰ** I [名] ① 感觉, 知觉, 感知; ② 觉醒, 醒悟, 苏醒.
- сэрш** **ᠰᠡᠷᠰ** II [名] 短哈达.
- сэршгүй** **ᠰᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 不醒的, 沉睡的; ② 不可思议的, 不可想象的, 不可捉摸的: ~ хэрэг 不可思议的事情.
- сэршил** **ᠰᠡᠷᠰᠢᠯ** [名] <医> 兴奋性.
- сэршээл** **ᠰᠡᠷᠰᠢᠯᠡᠯ** [名] 参见 сэршил.
- сэрэв** **ᠰᠡᠷᠡᠪ** [名] <植> 蕹菜属.
- сэрэвгэр** **ᠰᠡᠷᠡᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] ① 多枝杈的; 树木稀疏 梗杈状; ② 高耸的, 掀起的, 突起的, 翘起的; ③ 蓬乱的.
- сэрэвс** **ᠰᠡᠷᠡᠪᠦ** [名] <动> 棘鱼.
- сэрэгдэх** **ᠰᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] ① сэрэх II 的被动态; ② 被怀疑, 被猜疑, 受嫌疑; 被发现, 被查出线索; ③ 感觉, 触觉, 感知.
- сэрэгдэхүүн** **ᠰᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 感觉, 触觉, 感知.
- сэрэл** **ᠰᠡᠷᠡᠯ** [名] 刺激; 激动; 感觉: ~ хури

灵感; ~ хэмжүүр 时值; ~ийн зогсолт 神经传导暂停; ~ шат 感情阶段.

сэрэлзэх *ᠰᠡᠷᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] сэрэх II 的多次体.

сэрэлзүүлэх *ᠰᠡᠷᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] сэрэлзэх 的使动态.

сэрэлт *ᠰᠡᠷᠡᠯᠲᠤ* [名] 参见 сэрэл.

сэрэмж *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢ* [名] 警惕性, 小心谨慎, 警醒, 注意, 用心, 慎重, 提防; сонор ~ 警惕性; 敏感, 敏锐; улс төрийн сонор ~ 政治敏感性, 政治警惕性.

сэрэмжгүй *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠭᠦᠢ* [形] 不小心的, 不慎重的, 不注意的, 不警醒的, 不警惕的, 不提防的.

сэрэмжлүүлэх *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] сэрэмжлэх 的使动态.

сэрэмжлэл *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] 警戒, 警惕(性), 警告, 小心, 谨慎.

сэрэмжлэх *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] (хэнээс-юунаас-яахаас) 小心, 警惕, 谨慎, 慎重, 警醒, 提防; ~н явах 小心行走; дайснаас ~ 警戒敌人, 警惕敌人; ~н зайлуулах 防止; ~ дохион 警惕信号, 警觉信号.

сэрэмжтэй *ᠰᠡᠷᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 警惕的, 警醒的, 用心的, 小心谨慎的, 慎重的.

сэрэнгүй *ᠰᠡᠷᠡᠨᠭᠦᠢ* [名] 注意, 小心; 警惕; 谨慎.

сэрэнгүйлэл *ᠰᠡᠷᠡᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠯ* [名] 注意, 小心; 警惕; 谨慎.

сэрэнгүйлэх *ᠰᠡᠷᠡᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 注意, 小心, 谨慎, 警惕.

сэрэх *ᠰᠡᠷᠡᠬᠡ* I [动] 睡醒, 苏醒; унтсанаа ~ 睡醒.

сэрэх *ᠰᠡᠷᠡᠬᠡ* II [动] ① 谨防, 警觉, 警惕, 小心; ~ бодох, ~ сэрэмжлэх 警惕, 警觉, 小心; ② 感觉, 触觉, 感知; ~ мэдрэл 触觉神经; ~ мэдрэг 触觉神经; ~ийн мэдрэхүй 触觉; ③ 怀疑, 嫌疑, 猜疑, 疑心; хэрэгт ~ 怀疑... 作案, 怀疑人做... 事情; хулгайд ~ 怀疑人偷窃; 涉嫌.

сэрэхүй *ᠰᠡᠷᠡᠬᠡᠬᠡᠢ* [名] ① 预感, 预知; ② 感觉; 触觉, 觉知; ~ мэдрэл 触觉神经; ~

хэлбэр 感觉的类型; ~г ангилах 感觉分类; ~н мэдлэг 感性知识; ~н рефлексийн оньс 反射机构, 反射机能; ~н танин мэдэхүй 感性认识.

сэрээ(н) *ᠰᠡᠷᠡᠡ* [名] ① 叉子, 餐叉, 食叉; ② 草叉; 三叉子; ③ 免儿叉箭; ④ 肉匙; ⑤ 锁簧; ⑥ 倒须钩子.

сэрээгүүр *ᠰᠡᠷᠡᠡᠭᠦᠦᠷ* [名] 刺激剂; 兴奋剂.

сэрээдүүлэх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] сэрээдэх 的使动态.

сэрээдчих *ᠰᠡᠷᠡᠡᠭᠡᠳᠢᠬᠢ* [动] сэрээдэх 的多次体.

сэрээдэх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 用叉挑, 用叉扎, 用叉刺.

сэрээдэцгээх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠭᠡᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] сэрээдэх 的众动态.

сэрээлгэх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] сэрээх 的使动态.

сэрээлж *ᠰᠡᠷᠡᠡᠯᠵᠡ* [名] (拾果子用的) 叉子.

сэрээлэх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 用叉挑, 用叉扎; (用草把等) 又起投掷.

сэрээт *ᠰᠡᠷᠡᠡᠲᠤ* [形] 有叉的; 叉型的.

сэрээх *ᠰᠡᠷᠡᠡᠬᠡ* [动] сэрэх I 的使动态; намайг өглөө эрт ~ гээрэй 请你一早叫醒我.

сэт *ᠰᠡᠲᠤ* [副] 穿透地, 透彻地, 彻底地; ~ цохих 打穿, 打碎, 打开缺口; ~ малтах 挖出, 掘出; ~ огтлох 切断, 切开, 削去; ~ татах 拉出, 拔出; ◇ ~ хөндий 断裂谷, 中断谷.

сэтгүүл *ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯ* [名] ① 杂志; 刊物; сонин ~ 报刊; кино ~ 新闻影片; ~ийн эрхлэгч 杂志编辑; ~ захиалах 订杂志; ~ийн ажилтан 撰稿人; ~ийн анхны дугаар 创刊号; ~ийн гарчиг 杂志目录; ~ийн найруулагч 杂志编辑; ~ өгүүллийн тодорхойлолт 期刊索引; ② (陈、军) 军报探子; ~ довтолгох (陈) 报捷; ~ тэмээ 明驼(此驼卧时腹不贴地).

сэтгүүлзүй *ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠵᠡᠬᠡ* [名] 新闻学.

сэтгүүлч(ин) *ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠴᠢ* [名] 新闻工作者, 记者; ~ийн факультет 新闻系.

СЭТГҮҮЛЧИД **ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠴᠢᠳ** [名] сэтгүүлч 的复数; сэтгүүлчдийн бага хурал 记者招待会; сэтгүүлчдийн холбоо 记者联合会, 新闻工作者协会.

СЭТГҮҮЛЭХ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэтгэх II 的使动态.

СЭТГҮҮР **ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠷ** [名] 挑针, 挖子(烟斗上用的); гансны ~ 烟斗挖子.

СЭТГҮҮРДЭХ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 挖烟斗.

СЭТГЭГДЭЛ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] 印象, 感觉; 想法: сайхан ~ төрөв 产生了良好的印象.

СЭТГЭГДЭХ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] сэтгэх I 的被动态.

СЭТГЭГДЭХҮҮН **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名]〈哲〉对象, 客体, 思维客体, 思维对象.

СЭТГЭГЧ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] 思想家: ~ онохуй 思维的主体; ~ хуран мэдрэхүй 思考的知觉; ~ хэв шинж 思维型, 思想型.

СЭТГЭГЧИД **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] сэтгэгч 的复数.

СЭТГЭЛ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 心, 心思, 心肠, 心理, 心情; 思想, 想法; 感情, 情绪: уужим ~ 宽广的心怀; ~ баясах 心情欢乐; ~ төвшин ①心情平静的; ②为人正直忠诚的; ~ ийг мэдэгч 知己, 知心者; ~ тэжээх 鼓励, 激励; ~ алгасах 心思混乱, 胡思乱想; 心不在焉; ~ үймрэх 心烦意乱; ~ тэнүүн 心情舒畅(的), 开朗(的); ~ ханах 心满意足, 满足, 称心如意; ~ хувиарлах 分心, 精力不集中; ~ хоёрдох 生异心, 三心二意; ~ хөдлөх 心情激动, 感情冲动; ~ уярах 心里惋惜, 怜悯; ~ зөөлрөх 心软, 发善心; ~ төөрөх 心思迷乱; ~ татах 吸引人心, 诱人, 迷住; ~ догдлуулах 激动人心; ~ зовох 担心, 忧心; ~ ээр унах 绝望; ~ булаах 动人心弦, 引人入胜; цагаан ~ 善心, 好心; хар ~ 坏心, 恶心, 歹心; буруу ~ 邪心; зөв ~ 正当的心思, 正确的想法; хорт ~ 歹心, 害人之心; халуун ~ 热心, 热情; ~ хангалуун 心满意足(的); нинжин ~ 人道, 博爱心, 慈悲心; энэрэнгүй ~ 同情心, 怜悯心; хайр ~, яанга ~ 爱情; хагтуу ~ 冷酷的心肠; агуу ~ ①宽大的心怀; ②勇敢精神; зөөлөн ~ 软心肠; ~

ийн хөдөлгөөн 情绪, 心绪; ~ ийн өвчин 心病, 相思病; ~ ийн бахдал 内心的喜悦, 内心的自豪; ~ ийн бузар, ~ ийн сэв 内心厌恶, 内心的歹感, 心里讨厌; ~ ийн зовлон 内心的烦恼, 内心的痛苦; ~ д гэмсдөх 心里不满意, 不惬意; ~ д дотно 心里感到亲切的, 亲爱的; ~ д хүрэхгүй, ~ мэдэхгүй 失望; ~ д орох 想起来; ~ д хадах, ~ д тогтоох 铭记, 铭刻在心; ~ нийцэх, ~ д зохих, ~ д таарах 合乎心意, 可心, 顺心; ~ д хадагдах 牢记在心, 刻在心里; нэг ~ ээр 专心致志; ~ тэй болох 有心, 对...有心; ~ ийн зүй 心理, 心理学; ~ ийн зүйн дайн 心理战; ~ судлал 心理学; ~ судлагч 心理学家; ~ мэдрэлийн өвчин 〈医〉精神病; ~ мэдрэлийн больниц 〈医〉精神病院; үнэн ~, чин ~ 衷心, 诚心, үнэн ~ ээс, чин ~ ээс 由衷地, 衷心地; 诚心诚意地; ~ ийг тайтгаруулах 安慰; дотно ~ ийн 热忧的, 亲密的, 亲切的; ~ санааны урамшил 精神鼓励; санаа ~, бодол ~ 想法, 心意, 心思; 主意, 心情; дур ~, хүсэл ~ 心愿.

СЭТГЭЛГЭЭ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 сэтгэлэг; 〈哲〉思想; 〈文〉构思: ~ ний урсгал 思潮; ~ ний түүх 思想史; уран ~ 艺术构思.

СЭТГЭЛЗҮЙ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠦᠢ** [名] 心理学.

СЭТГЭЛТ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ** I [名] 思维, 思考; 思想.

СЭТГЭЛТ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ** II [名] (把被堵住的孔) 穿通.

СЭТГЭЛТЭЙ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 有心的, 有情意的; ~ болох 钟情.

СЭТГЭЛТЭН **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠨ** [名] 有...思想的人.

СЭТГЭЛЧЛЭН **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠢᠯᠡᠨ** [副] 如意, 按照想法, 按照人意: ~ бүтэх 如愿.

СЭТГЭЛЧЛЭХ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 如愿, 遂心, 遂意, 按照心愿.

СЭТГЭЛЭГ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] 思想, 思维, 心思, 构思, 主意; 志, 志趣, 志向.

СЭТГЭМЖ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] 思维, 思考; 意识; 思想, 想法.

СЭТГЭМЖЛЭХ **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠮᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 思维, 思考, 意

识, 思想.

сэтгэх **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** I [动] 思维, 思考, 考虑; 想, 思想: сэрэх ~ 感想; бодох ~ 思维, 思考, 思索; ~ дур 理想, 愿望; ~ санаа 意见, 思想, 想法; ~ н бодох 思考; ~ н зохиогч 创始人; ~ н мэдрэхүй 理性认识; ~ н таниж мэдрэхүйн шат 理性认识阶段; ~ сэдэв 思考题; ~ удаашрах 思想迟钝; ~ үйл ажиллагаа 思维活动; ~ явц 思维过程; ~ явцын үндсэн хэлбэр 思维过程基本形式.

сэтгэх **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** II [动] (把被堵住的孔) 穿透, 穿透, 扎通, 掏通: ганс ~ 通于净烟管; ~ судасны бүлэнтэс 血栓闭塞性血管炎; ~ хам шинж 交叉综合症.

сэтгэхүй **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡᠬᠡᠢ** [名] 意识; 思维, 思想; 观念: ~ алгуур чанар 思想迟缓性; ~ н ажиллагаа 思维动作, 思维活动; ~ н арга 思想方法; ~ н бүтээлч явц 思维创造过程; ~ н ашиглааны ёсны онол 思维实用主义理论; ~ н гадаад хэлбэр 思维外型, 思维的外在形式; ~ н нийлэг 思维的综合; ~ н сэтгэл судлал 思维心理学; ~ н сэтгэл судлалын онол 思维心理学理论; ~ н үр үүсвэр 思维素质; ~ н хоёрдмол хандлага 易激动的情感倾向; ~ н хөдөлгөөн муудах 思维运动迟钝; ~ н хууль 思维规律; ~ н хэлбэр 思维形式; ~ н эвдрэл өвчин 类妄想狂; ~ н ээдрээ 思维不连贯.

сэтгэц **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠴᠢ** [名] 心理, 精神; 思想: ~ зүй 心理; ~ зүйн амьдрал 精神生活; ~ зүйн байдал 心理状态; ~ мэдэрлийн өвчин 精神性神经病; ~ хэмжүүр зүй 心理测量学; ~ хямрах 心因性错乱; ~ ийн зохицоо 精神调节(作用); ~ ийн сэв 精神创伤; ~ ийн эмгэг 精神病; ~ ийн хий үзэгдэл 精神性幻觉; ~ удаашрах 精神迟钝; ~ зүйн төрх 精神面貌; ~ зүйн урвал 心理反应.

сэтгэгцгээх **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] сэтгэх I 的众动态.

сэтгэгчих **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠢᠬᠡ** [动] сэтгэх I 的多次体.

сэтгэшгүй **ᠰᠡᠲᠦᠭᠡᠰᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [形] 不可思议的, 不可想象的, 难以设想的.

сэтнийх **ᠰᠡᠲᠦᠨᠢᠬᠡ** [动] 露齿, 龇牙(牙长在外面).

сэтлүүлэх **ᠰᠡᠲᠦᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] сэтлэх 的使动态.

сэтлэх **ᠰᠡᠲᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэтрэх 的使动态; ① 打掉, 打脱落, 打穿; 撕破, 撕坏, 打断; ② 打裂口, 打出裂缝; ③ 切掉, 切断, 切穿; ④ (把堤坝等) 冲坏, 冲破; 冲决, 突破; (把碗边等) 打破; аяганы ирмэгийг ~ 打破碗边; ус далангаа ~ в 大水冲破了堤坝; дайсны хориглолтын шугамыг ~ в (军) 冲破了敌人的防线.

сэтрүүлэх **ᠰᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] сэтрэх 的使动态.

сэтрэл **ᠰᠡᠲᠦᠷᠡᠯ** [名] 破裂; 损坏; 裂缝.

сэтрэн **ᠰᠡᠲᠦᠷᠢᠨ** [名] (解) 突, 突出部.

сэтрэх **ᠰᠡᠲᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 脱落, 剥落, 损坏; 撕破, 撕坏; ② 边缘破损, 豁口, 破口, 裂缝, 破裂; (军) 突围出去, 突破: шаазангийн ам ~ 瓷器口破损; зүүний сүвэгч ~ в 针鼻儿破裂了.

сэтрээжих **ᠰᠡᠲᠦᠷᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] 松动.

сэтчих **ᠰᠡᠲᠦᠭᠢᠬᠡ** [动] 打破, 撕坏; 破裂.

сэтэлчих **ᠰᠡᠲᠦᠯᠡᠭᠢᠬᠡ** [动] сэтлэх 的多次体.

сэтр **ᠰᠡᠲᠦᠷ** [名] (挂在牲口身上的) 神符: ~ зүүх ① (往牲口身上) 挂神符; ② (转) 挂名, 有名无实, 架空.

сэтрлүүлэх **ᠰᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① сэтэрлэх 的使动态; ② 意同 сэтэрлэгдэх.

сэтрлэгдэх **ᠰᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] сэтэрлэх 的被动态.

сэтрлэх **ᠰᠡᠲᠦᠷᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] (往牲口身上) 悬挂神符.

сэтэрхий **ᠰᠡᠲᠦᠷᠬᠡᠢ** [形·名] ① 边缘破损的, 有裂缝的, 有裂口的, 有缺口的: ~ шаазан 有裂口的瓷碗; ② 有豁口的 (嘴唇鼻子等): ~ уруул 豁嘴; ③ 凹形, 马鞍形: уулын ~ гээр даван оров 从山凹越入; ④ (医) 切迹: ~ хэрчээс 切迹.

сэтрчих **ᠰᠡᠲᠦᠷᠢᠬᠡ** [动] сэтрэх 的完成体.

сэх **ᠰᠡᠬᠡ** [名] 参见 сэхээ.

сэхийлдэх **ᠰᠡᠬᠡᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] сэхийх 的多次体.

сэхийлдэх **ᠰᠡᠬᠡᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] сэхийх 的共动态.

сэхийх **ᠰᠡᠬᠢ** [动] 耸起, 凸起, 掀起, 崛起.

сэхлүүн **ᠰᠡᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠨ** [形] ①眼高的, (把一般的) 瞧不上眼的; ②参见 сэхүүн.

сэхрүүлэх **ᠰᠡᠬᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①сэхрэх的使动态; ②使理解, 使明了, 开导, 启发, 启蒙, 启迪, 教诲.

сэхрэхсийх **ᠰᠡᠬᠢᠷᠡᠬᠡᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] сэхрэх的短暂体.

сэхрэх **ᠰᠡᠬᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 сэхэх.

сэхүйлгэх **ᠰᠡᠬᠢᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сэхүйх的使动态.

сэхүйх **ᠰᠡᠬᠢᠭᠡᠢᠬᠡ** [动] ①毛发蓬乱, 毛发倒竖, 掀起, 翘起: сахал үс ~ 毛须蓬乱; ②高耸, 竖起, 崛起: ~сэн өндөр хад 高耸的峭壁, 危峰.

сэхүүн **ᠰᠡᠬᠢᠭᠦᠨ** [形] ①清高的, 孤芳自赏的: 沾沾自喜的: ~ зантай хүн 孤芳自赏的人; ②眼高的.

сэхүүр **ᠰᠡᠬᠢᠭᠦᠷ** [名] 帽沿.

сэхчих **ᠰᠡᠬᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] сэхэх的完成体.

сэхэх **ᠰᠡᠬᠡᠬᠡ** [动] ①上升, 改善, 好转, 振兴, 复兴; ②(身体)痊愈, 好转, 恢复健康; ③恢复知觉; 苏醒: манай нжий муужирч байгаад сэхжээ 我母亲昏过去之后又醒来了.

сэхээ(н) **ᠰᠡᠬᠡᠡ** [名] ①智慧, 智力, 才智, 理智, 明智; 理解, 记忆: ~ муутай 智力差的, 无才智的; ~ авах 领会, 领悟, 理解; ~ орох ①苏醒, 醒过来; ②醒悟, 觉醒; ③意识, 知觉; 悟性, 觉悟, 觉醒; 清醒: ~ ухаагүй ①无智慧的, 无理智的; ②无意识的, 无知觉的; ③机智, 机敏, 机灵: самбаа ~ 机灵, 机智; ④裂口, 豁口, 缝, 隙, 孔, 小窟窿.

сэхээвч **ᠰᠡᠬᠡᠡᠪᠴᠢ** [名] 轩大窗子, 高大窗子.

сэхээгүй **ᠰᠡᠬᠡᠡᠭᠦᠢ** [形] ①无理智的, 无才智的, 不理智的, 不明智的, 理解力差的, 记忆力差的: ~ болох 不省人事; ②无意识的; 无知觉的; 无悟性的, 无悟性的; ③不机智的, 不机敏的, 不机灵的; ④无裂口的, 无孔隙的.

сэхээлэх **ᠰᠡᠬᠡᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①使醒, 叫醒, 惊醒; ②使理解, 使领悟, 启发, 启蒙, 开导, 教诲; 使觉悟, 使觉醒; ③使感到, 使意识

到.

сэхээрүүлэх **ᠰᠡᠬᠡᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сэхээрэх的使动态.

сэхээрчих **ᠰᠡᠬᠡᠡᠷᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] сэхээрэх的完成体.

сэхээрэл **ᠰᠡᠬᠡᠡᠷᠡᠯ** [名] 苏醒, 觉醒, 醒悟, 复苏.

сэхээрэх **ᠰᠡᠬᠡᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①苏醒, 醒悟, 清醒过来; ②理解, 领会; 领悟, 觉醒: ~ н томоотон 开明绅士; ③感觉到, 意识到: ~ н ухаарах 意识到.

сэхээтэй **ᠰᠡᠬᠡᠡᠲᠡᠢ** [形] ①理智的, 有才智的, 明智的; 理解力强的, 记忆力强的; ②有意识的, 有知觉的; 有悟性的, 有觉悟的, 觉醒的; 清醒的; ③机智的, 机敏的, 机灵的; ④有裂口的; 有孔隙的.

сэхээтэйхэн **ᠰᠡᠬᠡᠡᠲᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] сэхээтэй的小称; ①稍有理智的; ②稍有觉悟的; ③稍机智的; ④略有裂口的.

сэхээтэн **ᠰᠡᠬᠡᠡᠲᠡᠨ** [名] 知识分子: оюутан ~ 知识分子; ~ нь ажилчин тариачинтай нийлэн нэгдэх хэрэгтэй 知识分子必须和工农相结合.

сэхээх **ᠰᠡᠬᠡᠡᠬᠡ** [动] сэхэх的使动态.

сэцхэн **ᠰᠡᠴᠢᠬᠡᠨ** [形] сэцэн的小称.

сэцэн **ᠰᠡᠴᠢᠨ** [形] 见 цэцэн; ◇ ~ өвс <植> 瓦松塔(草); ~ тэвэг 贤愚.

сэцэрхүү **ᠰᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠮᠡ** [形] 见 цэцэрхүү.

сэцэрхэх **ᠰᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 见 цэцэрхэх.

сэциг **ᠰᠡᠴᠢᠭ** [名] 禽冠: тахианы ~ 鸡冠.

сэвгэр **ᠰᠡᠪᠭᠡᠷ** [形] 不踏实的.

сээзгий **ᠰᠡᠡᠵᠡᠭᠡᠢ** [名] 四方大筐.

сээмэлзэх **ᠰᠡᠡᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 卖俏, 轻挑.

сээр (эн) **ᠰᠡᠡᠷ** [名] <解> 胸椎; 脊梁骨: ~ ийн үе 胸椎节; ~ нуруутан 脊椎动物; ~ эн дунгуй <体> 背摔(摔跤术); ~ нуруугүй, ~ нуруугүйтэн 无脊椎动物; ~ ний мэдрэлийн язгууртас 胸脊神经根炎.

сээрдүү **ᠰᠡᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠮᠡ** [形] 目空一切的, 自高自大的, 傲慢的, 狂妄的, 妄自尊大的.

сээрдүүлэх **ᠰᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сээрдэх 的使动态.
 сээрдэх **ᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]傲慢,狂妄,目空一切,妄自尊大,自高自大.
 сээртэн **ᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠨ** [名]〈动〉脊椎动物.
 сээрэх **ᠰᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]〈昏迷后〉苏醒过来;理解.
 сээтгэнэлдэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] сээтгэнэх 的互动态.
 сээтгэнэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]见 сээтэгнэх.
 сээтгэнэцгээх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] сээтгэнэх 的众动态.
 сээтгэр **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠷ** [形] ①卖弄风情的,卖俏的; ②自高自大的,目空一切的,狂妄自大的; ③参见 сээтэн.
 сээтийлгэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] сээтийх 的使动态.
 сээтийх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]卖俏;卖弄风情.
 сээтэгнүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сээтэгнэх 的使动态.
 сээтэгнүүр **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠷ** [形]卖弄风情的,矫揉造作的,装腔作势的.
 сээтэгнэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]卖弄风情,卖俏,矫揉造作.

сээтэлзүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сээтэлзэх 的使动态.
 сээтэлзүүр **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形]参见 сээтэгнүүр.
 сээтэлзэх **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 сээтэгнэх.
 сээтэн **ᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠨ** [形] ①耳朵灵的,耳朵警觉的; ②卖俏的,卖弄风骚的,矫揉造作的.
 сээхгэр **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠦᠷ** [形]参见 сээтгэр.
 сээхэлзүүлэх **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] сээхэлзэх 的使动态.
 сээхэлзүүр **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形]轻佻的,轻浮的,卖弄风骚的.
 сээхэлзэх **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]矫揉造作,卖俏,卖弄风情,轻浮.
 сюжет **ᠰᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡ** [名]情节,题材.
 сюзерен **ᠰᠡᠭᠡᠵᠡᠷᠡᠨ** [名] ①封建领主;宗主; ②宗主国.
 сюзеренитет **ᠰᠡᠭᠡᠵᠡᠷᠡᠨᠢᠲᠡᠲᠡᠭᠡ** [名]宗主国,主权国.
 сюит **ᠰᠡᠭᠡᠵᠡᠮᠡ** [名]〈乐〉组曲: симфони ~ 交响组曲.
 сюрреализм **ᠰᠡᠭᠡᠷᠢᠷᠡᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]超现实主义.
 сюртук **ᠰᠡᠭᠡᠷᠲᠤᠭ** [名]大礼服.

T

т **ᠲ** 蒙语第二十一个字母.
 та **ᠲᠠ** [代]您;你们: ~ сайн байна уу? 您好吗? ~ хаана очих нь вэ? 你到哪里去? ~ нар 你们; ~ хоёр 你们俩; ~ бүгд, ~ бүхэн 你们大家.
 таа **ᠲᠠᠭ** [名]心意,心愿,意愿: ~ даа хүрэх 遂心; ~ нь ханах 满意,惬意,中

意,称心; ~ гаараа 任意地,随意地,自由自在地;舒畅地,悠然地.
 тааваар **ᠲᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [副] ①随心所欲地,自由自在地,舒舒服服地,称心如意地; ②镇静地,安静地,泰然自若地,从容地,不慌不忙地: ~ ажллах ①不慌不忙地工作; ②自由自在地干活; ~ явах 从容不迫地行走.

таавар **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷ** [名] 谜, 谜语; 猜测, 猜疑: сэжиг ~ 猜疑, 猜测; ~ таацгаах 大家猜谜语.

тааварлагдах **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тааварлах 的被动态.

тааварлал **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] 猜测, 猜想, 揣测, 忖度.

тааварлалгүй **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠯᠭᠦᠢ** [形] 不用猜测的, 明显的; 显而易见的.

тааварлах **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 猜测, 揣测, 推测; ② 怀疑, 猜疑.

тааварлацгаах **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] тааварлах 的众动态.

тааварлачих **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] тааварлах 的多次体.

тааварлуулах **ᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тааварлах 的使动态.

таага **ᠲᠠᠭᠠ** [名] (动) 寒鸦: алаг — 白颈鸦; хар ~ 黑鸦.

таагдашгүй **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠰᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] 不可猜测的, 不可捉摸的, 神秘莫测的.

таагүй **ᠲᠠᠭᠦᠢ** [形] ① 不恰当的, 不适当的, 不合适的; ② 令人不快的, 令人不自在的; ③ 令人不喜欢的, 令人不耐烦的, 讨厌的.

таагүйхэн **ᠲᠠᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] таагүй 的小称; 稍不合适; 较令人不快的.

таадайлгах **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] таадайх 的使动态.

таадайх **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 变矮, 成为矮个子; 变短, 变小.

таадалзах **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 矮小身材不断动作, 短小东西不断动作.

таадас **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 таадалзах.

таадга **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 短小或矮小物连续动作.

таадганах **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 таадалзах.

таадгануулх **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] таадганах 的被动态.

таадгар **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 短的, 短小的; 矮小

的.

таадгардуу **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ** [形] 很矮小的, 十分短小的.

таадгархан **ᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] таадгар 的小称.

тааз **ᠲᠠᠭᠠᠵ** I [名] 天花板, 顶棚, 天棚: ~ ны хөндий 房顶与天花板之间的空间.

тааз **ᠲᠠᠭᠠᠵ** II [名] (飞机的) 升限.

таазалцгаах **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] таазлах 的众动态.

таазалчих **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] таазлах 的完成体.

таазлагдах **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] таазлах 的被动态.

таазлалцах **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] таазлах 的共动态.

таазлах **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 安天花板, 安顶棚, 造天棚.

таазлуулах **ᠲᠠᠭᠠᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] таазлах 的使动态.

таал **ᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 参见 таалал.

таалагдах **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] таалах 的被动态.

таалагч **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名·形] ① 接吻者, 亲嘴者; ② 寄托心愿的; 好感的.

таалал **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠯ** [名] (敬) 愿望, 心愿: ~ гажих 不合心意; ~ төгсөх (宗) 涅槃; (陈) 歿, 逝世; ~ д нийлэх 符合心意; тогтоосон ~ (宗) 教义, 信条.

таалалтай **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠠᠶ** [形] ① 有…愿望的, 有…心愿的; ② 称心的, 如意的; 如愿的; 合适的, 舒适的.

тааламж **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵ** [名] 惬意, 愉快, 满足, 舒适, 喜悦: ~ муутай 不满意, 不称心.

тааламжгүй **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵᠭᠦᠢ** [形] 不满意的, 不称心的, 不中意的, 不舒适的, 不愉快的; ~ этгээд 不受欢迎的人.

тааламжлах **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 таалах.

тааламжлуулах **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① тааламжлах 的使动态; ② 意同 таалуулах.

тааламжтай **ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵᠲᠠᠶ** [形] 顺当的, 愉快

的,令人欣慰的,舒服的,合意的,称心的,满意的: ~ салхи 宜人的风; ~ үнэр 芳香,郁香.

тааламжтайга ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢᠭ᠎ᠠ} [副]顺当地,称心地,舒适地,称心如意地.

таалах ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠬ} [动]①关心,重视,器重,赏识,对...怀好感;抚爱,怜爱: ойшоон ~ 赏识,器重;②接吻: үнсч ~ 亲吻.

таалга ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ} [名]参见 таавар; ◇ таавар ~ ①猜疑,猜测;②谜语,谜.

таалгах ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ} [动] таах 的使动态.

таалсхийх ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠰᠬᠢᠶᠢᠬ} [动] таалах 的瞬间本体.

таалуулах ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ} [动]①таалах 的使动态;②意同 таалагдах.

таалцах ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] таах 的共动态: оньсго ~ 一起猜谜语.

таалцгаах ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ} [动] таалах 的众动态.

таалчих ^{ᠲᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ} [动]① таалах 的多次体;② таалах 的完成体.

таам ^{ᠲᠠᠭᠠᠮ} [名]参见 таавар.

таамаар ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠠᠷ} [形]容易猜破的,好猜的,可猜测的,能猜中的,能猜到的.

таамаараа ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠠ} [副]随心所欲地,为所欲为地,自由自在地.

таамаг ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭ} [名]①预想,预测;猜测,推测,揣测,假设: ~ үнэлэлт 猜测,预测; таамгаар хэлэх 假定地说,推测着说;②猜疑: сэжиг ~ 猜疑.

таамаглал ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠯᠠᠯ} [名]①假说,假定,推测,设想,想象;②猜疑.

таамаглах ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠯᠠᠬ} [动]①预想,预测;猜测,推测,揣测,假设;②猜疑.

таамаглацгаах ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ} [动] таамаглах 的众动态.

таамаглуулах ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] таамаглах 的使动态.

таамнал ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠨᠠᠯ} [名]①猜想,猜测,推测,假设;②猜疑.

таамвах ^{ᠲᠠᠭᠠᠮᠸᠠᠬ} [动]③猜想,猜测,推测,

假设;④猜疑.

таана ^{ᠲᠠᠭᠠᠨᠠ} [名]〈植〉野葱,山葱.

таанууд ^{ᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠳ} [代]你们,你们大家.

таануус ^{ᠲᠠᠭᠠᠨᠤᠰ} [代]你们,你们大家.

таар ^{ᠲᠠᠭᠠᠷ} I [名]①粗麻布,粗布(衣用的): шуудайн ~ 麻袋布;②粗布袋子,粗麻布袋子: ~тай ноос 粗麻袋羊毛.

таар ^{ᠲᠠᠭᠠᠷ} II [名]〈植〉小蓬属.

таар ^{ᠲᠠᠭᠠᠷ} III [名]牲畜背部脱皮的地方.

тааралдах ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ} [动]③ таарах I 的互动态;④遇见,会见,会面,碰见: би зах дээр ахтай ~ в 我在市场上碰见了哥哥.

тааралдуулах ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠬ} [动] тааралдах 的使动态.

тааралцах ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠴᠢᠬ} [动]① таарах I 的共动态;②〈生〉相适应.

таарамж ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠢ} [名]符合,适合,适宜,适用性,相适应,相符合: ~ муутай 适用性较差的,不太合适的.

таарамжгүй ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠭᠦᠢ} ^{ᠲᠠᠷᠠᠯ} [形]①不适合的,不符合的,不适宜的: өвгөн хүнд ~ хувцас 不适合老人穿的衣服;②不妥当的;不成体统的,卑鄙无耻的: ~ явдал гаргах 做出不妥当的行为;③不利的: ~ нөхцөл 不利的条件.

таарамжгүйдэл ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠭᠦᠢᠳᠡᠯ} ^{ᠲᠠᠷᠠᠯᠠᠳᠠᠭ} [名]〈医〉过敏性: ~ төст ягаан эсэргэнэ 过敏性紫癜.

таарамжгүйдэх ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠭᠦᠢᠳᠡᠬ} ^{ᠲᠠᠷᠠᠯᠠᠳᠠᠭ} [动]〈医〉过敏: ~ цохигдол 过敏性休克.

таарамжтай ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢ} [形]适用的,合适的,适当的,适宜的: ~ санал 合适的建议;适宜的建议.

таарах ^{ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬ} I [动]③〈хэнд-юунд〉对上,适用,适合于...,符合于...,与...相符合: энэ дээл чамд их сайхан таарч байна 这袍子对你十分合适;④适合,符合,适宜;对,正确: танай санал таарч байна 你们的意见是对的;⑤相同,相合,一致,同时发生: энэ хэрэг чиний ирэхтэй ~ в 这件事和你的到来同时发

生；①和睦相处，感情投合，对劲，合得来，协调：тэр хоёул таарна 他们俩很合得来；②相遇，遇见，碰见，碰上：замд нэг хүнтэй ~в 在路上碰到一个人。

таарах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** II [动]过量地吃，过饱地吃，吃撑肚子：гэдэс таарч аягүй болоод байна 肚子因吃得太饱感到不舒服。

таарах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** III [动]闷死，憋死。

таарахгүй **ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** **ᠰᠡ᠋᠋᠋᠋᠋** [形]①不适用的，不恰当的，不适合的，不当的，不符合的：чи ингэж байдаг чинь ~шүү 你总这样做是不对头的；~ ерөндөг (医)抗过敏性；②不对劲的；不和睦的；合不来的。

таарлах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]①装入粗麻袋；②(用粗布、粗麻布)盖上，蒙上。

таарлуулах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]①таарлах 的使动态；②(电)校准，调整，调节，协调。

тааруу **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤ** [形]①完全适用的，完全适合的，完全适宜的，十分妥当的：бүдүүнгүй нарийнгүй ~ мод 不粗不细，完全适用的木头；②不怎么好的，不怎么舒服的。

тааруулаг **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名]校准；调节器，校准器。

тааруулагч **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名]使适合者，使适应者，使协调者；调配者，调度者，调节者。

тааруулалт **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名]调配，调节，安装。

тааруулах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动]таарах I、II 的使动态。

тааруулах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动]таарах III 的使动态。

тааруулга **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名](电)校准；定标。

тааруухан **ᠲᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠠᠨ** [形]тааруу 的小称；①较适合的，较适用的，较适宜的，较妥当的：над ~ 对我比较合适；②不大好的，不大舒服的：~ хэрэг 不大好的事情；бие ~ байна 身体不大舒服。

таарцаг **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭ** [名]小囊，小包，提囊，手提囊，小袋子；бичгийн ~ 公文包。

таарцаглах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]装入小囊，装入小提囊，放进小袋子，放入小包。

таарцаглуулах **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]таарцаглах 的使动态。

таарцагтай **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** **ᠶᠡ᠋᠋᠋᠋᠋** [形]带小包的，带小袋子的。

таарчих **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** I [动]таарах I、II 的完成体。

таарчих **ᠲᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠤ** II [动]таарах III 的完成体。

таас **ᠲᠠᠭᠠᠰ** [名]好感，喜爱，赞成，愉快。

таасгүй **ᠲᠠᠭᠠᠰ** **ᠰᠡ᠋᠋᠋᠋᠋** [形]不合意的，讨厌的。

таастай **ᠲᠠᠭᠠᠰᠲᠠᠢ** [形]高兴的；惬意的。

таасхний **ᠲᠠᠭᠠᠰᠢᠬᠡᠨ** [动]таах 的短暂体。

таатай **ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]①愉快的，惬意的，舒畅的，中意的，舒服的：~ сайхан 心满意足，开心，满意；②适当的，适合的，符合的；荣幸：... танд мэдэгдэхэд ~ байна 荣幸地通知您，...

таатайхан **ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]таатай 的小称；较合适的，较恰当的；较舒服的，较愉快的。

тааталзах **ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]惬意得有些失态；飘飘然；变得舒适。

таатганах **ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]参见 татганах。

таатгар **ᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠭᠠᠷ** [形]参见 тагдгар。

таах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠤ** [动]①猜测，猜想；②推测，揣测，假设，假定。

таахагнах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]参见 таахганах。

таахагнацгаах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动]таахагнах 的众动态。

таахагнуулах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]таахагнах 的使动态。

таахай **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名](解)(牲畜之)踝骨。

таахайлгах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动]таахайх 的使动态。

таахайх **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢᠬᠤ** [动]变短，变矮小，变低。

таахайчих **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠢᠴᠢᠬᠤ** [动]таахайх 的完成体。

таахалзах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]矮短的东西不断动作。

таахалзуулах **ᠲᠠᠭᠠᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]таахалзах

的使动态.

таахар ᠲᠠᠭᠬᠠᠷ 见 ~ ~ алхах 小步行走.

таахас ᠲᠠᠭᠬᠠᠰ 见 ~ ~ хийх 参见 таахал-зах.

таахга ᠲᠠᠭᠬᠠᠭ᠎ᠠ 见 ~ ~ хийх 参见 таахганах.

таахганах ᠲᠠᠭᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ 〔动〕矮小或短小物频频动作.

таахгар ᠲᠠᠭᠬᠠᠭᠠᠷ 〔形〕矮小的, 较短的, 较短小的.

таахгардуу ᠲᠠᠭᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠷᠦ 〔形〕很矮小的; 十分短小的.

таахгархан ᠲᠠᠭᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ 〔形〕таахгар的小称.

таац ᠲᠠᠭᠴ 〔名〕和好, 和睦; 协调, 和谐, 一致; тэр хоёр ~ гүй 他们俩关系不好.

таацах ᠲᠠᠭᠴᠢᠬ 〔动〕(хэнд-юунд) ① 适合, 适宜, 适应; ~ ж зохицоогүй 不合适的, 不满意的, 不理想的, 不和谐的; ◇ **тохирох** ~, ~ **тэнцэх** 适宜, 适合, 符合; ② 满意, 合心意, 中意; сэтгэлд ~, санаанд ~ 满意, 合心意, 中意.

таацгаах ᠲᠠᠭᠴᠢᠭᠠᠬ 〔动〕таах的众动态.

таацуулах ᠲᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕① таацах的使动态; ② 聚焦: ~ төөнүүрийн хавчаар 滚筒夹板.

таацуулга ᠲᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ 〔名〕聚焦.

таачирхаг ᠲᠠᠭᠴᠢᠷᠬᠠᠭ 〔形〕(土地)贫瘠的, 荒芜的, 不毛的.

таачих ᠲᠠᠭᠴᠢᠬ 〔动〕таах的多次体.

таацуулах ᠲᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ 〔动〕таачих的使动态: үнэ ~ 估价, 定价.

тааш ᠲᠠᠭᠠᠰ 〔名〕被猜物.

таашаагдах ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬ 〔动〕таашаах的被动态.

таашаал ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠯ 〔名〕таашаах的名词; 满意, 欣赏, 赞赏; ◇ ~ **таалалт** 称心如意.

таашаалархуу ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠷᠬᠤ 〔形〕看得起的, 令人欣赏的: чамд ~ юм өгнө 给你件好东西.

таашаалгах ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ 〔动〕таашаах的使动态.

таашаамгүй ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠮᠭᠦᠢ 〔形〕不欣赏的; 讨厌的; 讨人嫌的.

таашаамж ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠮᠵ 〔名〕赞赏, 赞扬, 称赞.

таашаангуй ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠨᠭᠤᠢ 〔形〕爱奉承的, 过于赞赏的.

таашаах ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠬ 〔动〕看得起, 欣赏, 看重, 赞赏, 赏识: миний явдлыг их л ~ ж байв 对我做的事情十分欣赏.

таашаахгүй ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠭᠦᠢ 〔动〕看不起, 不欣赏, 不看重, 不赞赏, 不赏识.

таашгүй ᠲᠠᠭᠠᠰᠠᠭᠦᠢ 〔形〕不可猜度的, 不可猜测的, 不可思议的, 难以想象的.

таблиц ᠲᠠᠪᠯᠢᠴ 〔名〕表, 表格: ~аар гаргах 用表格表示; тооны ~ 数据表, 数字表.

таблицалах ᠲᠠᠪᠯᠢᠴᠢᠬ 〔动〕填表, 填表格.

таблицлуулах ᠲᠠᠪᠯᠢᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬ 〔动〕таблицлах的使动态.

табун ᠲᠠᠪᠤᠨ 〔名〕〈化〉塔崩, 二甲氨基氰磷酸乙酯.

тав(ан) ᠲᠠᠪ I 〔数〕① 五, 五个: ~ан ~ хорин ~ 五五二十五; ~ан хүн 五个人; ~ давхацсан 〈体〉五项全能; ~ан дохиурт бургас 五蕊柳; ~ан жилийн шувтаргын он 完成五年计划之年; ~ан өнцөгт 五角形的; ~ан өнцөгт чичүүр цох 桑斯; ~ан сарвуудай 〈动〉五趾侏跳鼠; ~ан цамцаалт 五楞, 五面体; ~ан цахилуурт чийдэн 〈电〉五极管; ~ дахь өдөр 星期五; ~ан давхар наамал банз 五合板; ~ан эгшиг 〈陈〉五音(即宫, 商, 角, 徵, 羽); ~ан тариа цөм 五谷(即稻, 黍, 稷, 麦, 菽); ~ан жилийн төлөвлөгөө 五年计划; ~ан хошуу 五角星; ~ан хошуу мал 五种牲畜(马, 牛, 绵羊, 山羊, 骆驼); ~ан цул 五脏(肺, 心, 肝, 肾, 脾); ~ан эрхтэн 五种感官(眼, 耳, 鼻, 口, 身); ~ан хуруу шигээ мэдэх 了如指掌; ~ан махбод 〈宗〉五行(金, 木, 水, 火, 土); ~ан тив 五大洲; ~ авах ① 拿五个; ② 得五分; ③ (每月的)五号, 五日; ~

ан сарын ~ ан 五月五端午节; өнөөдөр ~ ан 今天是五号; ◇ ~ ан хааны догтоод суурь <天> 小熊星座; ~ ан сүүл <动> 争(兽名).

тав ᠲᠠᠪᠢ II [名] ① 舒适, 舒服, 安乐; ② 安静, 宁静, 舒徐; ③ 趣味, 兴味, 高兴; ~ алдах 不舒服; 不安宁; 乏味; ④ 愿望, 心愿; 满足; ~ нь ханах ① 满意, 舒服, 高兴; ② 幸灾乐祸; ам ~ аараа цалчих 信口开河, 随口瞎说.

тав ᠲᠠᠪᠢ III [名] ① 钉帽; 头, 帽; 铁牌子: хадаасны ~ 钉帽; шургийн ~ 螺丝钉帽; ② 铆钉; ③ 痂, 伤痂, 死肉.

тав ᠲᠠᠪᠢ IV [名] ① 为留辮子而不剃的一圆片头发; ② 前发, 额发, 留海.

тав ᠲᠠᠪᠢ V 见 ~ хийх (拟声) 味嗒一声, 砰的一声, 啪的一记, 噼啪响, 叭噼响: хаалгыг ~ хийтэл хаав 砰的一声关上了门.

тав ᠲᠠᠪᠢ VI 见 яв ~ 正好, 恰巧, 正合适, 正对: яв ~ хийсэн хүн 干事利索的人, 事做得漂亮的人; ~ дов хийх 迅速地动作, 敏捷地动作, 麻利地动作.

таваад ᠲᠠᠪᠠᠠᠳ [数] ① 大约五个, 五个左右: дөрөв ~ хүн 四五个人; ② 各五个.

таваар ᠲᠠᠪᠠᠭ [名] 商品; 货物: ~ ын гүйлгээ 商品周转; ~ ын үйлдвэрлэл 商品生产; бараа ~, эд ~ 货物, 商品; ~ т шүтэх үзэл 商品拜物教; ~ ын арилжааны бүтсэн хэмжээ 商品成交额; ~ ын байгуулалт 商品结构; ~ ын бүтээгдэхүүн 商品产品; ~ ын зах зээл 商品市场; ~ ын марклат 商标; ~ ын үйлдвэрлэлийн эдийн засгийн хууль 商品生产的经济规律; ~ ын үр тариа 商品粮; ~ ын фетишизм 商品拜物教; ~ ын чанар 商品质量; ~ ын үйлдвэрлэгчдийн ялгарал 商品生产者分化; ~ ын ангилал 商品分类; ~ ын арилжааны өртөг 商品交换价格; ~ ын бус гүйлгээ 非商品流通; ~ ын бүтээгдэхүүн 产品产值; ~ ын гүйлгээний хүрээ 商品流通领域; ~ ын зохицуулах гүйлгээ 商品干涉; ~ ын капитал 商品资本; ~ ын капиталын үүрэг 商品

资本的职能; ~ ын нөөц 商品储备; ~ ын хангамж 商品供应; ~ ын хоёрдмол шинж 商品的二重性; ~ ын хэрэгцээний өртөг 商品的使用价值; ~ ын эдийн засгийн мөн чанар 商品经济的本质.

тавааржих ᠲᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ [动] 商品化.

тавааржуулах ᠲᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тавааржих的使动态.

таваарлаг ᠲᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭ [形] 商品的, 商品化的: ~ чанар 商品性; 商品质量; ~ чанарыг дээшлүүлэх 提高商品质量; ~ аж ахуй 商品经济.

таваг ᠲᠠᠪᠠᠭ I [名] 盘子, 碟子: модон ~ 木盘, 木碟; ~ тавих 往盘中放食物, 摆碟子; жигнүүрийн ~ 秤盘, 天平盘; шөлний ~ 汤盘; хайруулын ~ 煎锅, 长柄平锅; нисдэг ~ 飞碟.

таваг ᠲᠠᠪᠠᠭ II [名] ① 蹄掌; ② <医> 驼掌破裂病.

таваглаа ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠭ [名] (骆驼的) 护蹄.

таваглагдах ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] таваглах I、II 的被动态.

таваглалдах ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠭᠯᠠᠳᠠᠬ [动] таваглах I、II 的共动态.

таваглах ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠬ I [动] 装盘子, 放入碟里: мах ~ 把肉放到盘里; шөл ~ 把汤盛到碟子里; хоол ~ 把饭盛到盘子里.

таваглах ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠬ II [动] ① 拴紧牲畜蹄子, 捆紧蹄子: ~ сан тэмээ 蹄子被拴住的骆驼; ② (给得蹄掌破裂病的骆驼) 上蹄掌; ③ (转) 稳妥可靠地工作, 老练地做事, 稳拿, 有把握.

таваглуулах ᠲᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] таваглах I、II 的使动态.

тавагтан ᠲᠠᠪᠠᠭᠲᠠᠨ [名] 团蹄类动物 (如骆驼).

тавагтах ᠲᠠᠪᠠᠭᠲᠠᠬ [动] 参见 тавхайтах.

тавал ᠲᠠᠪᠠᠯ [名] <乐> 五重唱.

тавалжин ᠲᠠᠪᠠᠯᠵᠢᠨ [形] 五角形: ~ асар <政> 五角大楼.

тавантаа ᠲᠠᠪᠠᠨᠲᠠᠭ [数] 五次.

- таваргах** ᠲᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠬ [动] ① таврах 的使动态;
② (骑骆驼) 快跑, 奔跑: тэмээгээр ~ 骑着骆驼奔跑; ③ 大针脚地缝, 缝疏针脚.
- таварцаглал** ᠲᠠᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠯ [名] (体) 摔倒.
- таварцаглах** ᠲᠠᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠬ [动] 打筋斗, 失前蹄.
- таварцаглуулах** ᠲᠠᠪᠠᠷᠴᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ [动] таварцаглах 的使动态.
- таварчих** ᠲᠠᠪᠠᠷᠴᠢᠬ [动] таврах 的完成体.
- тавгүй** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢ [形] ① 不舒适的, 不舒服的; 不合适的, 不满足的; 乏味的: лэгшин ~ байна уу? 贵体不适吗? ~ цагаар ирэв 来的不是时候; ② 不宁静的, 不安宁的.
- тавгүйдэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠳᠡᠬ [动] ① 感到不舒服, 很不舒服; 很不合适, 很不满足; 十分乏味; ② 变得很不宁静, 很不安宁.
- тавгүйрэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠷᠡᠬ [动] ① 显得执拗怪僻; ② 感到很不舒服, 动气, 发牢骚.
- тавгүйрэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠷᠡᠬ [动] ① 感到不舒服, 不舒服; 不合适; 不满足; 乏味; ② 变得不安静, 不宁静.
- тавгүйтүүлэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] тавгүйтэх 的使动态.
- тавгүйтэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠲᠡᠬ [动] 参见 тавгүйдэх.
- тавгүйцэх** ᠲᠠᠪᠭᠦᠢᠴᠡᠬ [动] ① 显出执拗怪僻的性格; ② 感到很不舒服, 不高兴, 动气, 发牢骚.
- тавдан** ᠲᠠᠪᠳᠠᠨ [名] 薄板箱子, 匣子.
- тагдахь** ᠲᠠᠪᠳᠠᠬᠢ [数] 第五个的, 占第五位的, 在第五个位置上的: ~ өдөр 星期五; ~ удаагаа одонгоор шагнагдав 被第五次授勋.
- тавдугаар** ᠲᠠᠪᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ [数] 第五: ~ сарын нэгэн 五月一日; ~ анги 五年级; 第五班; ~ цуваа 第五纵队.
- тавзан** ᠲᠠᠪᠵᠠᠨ [名] 参见 тавцан.
- тавиа** ᠲᠠᠪᠢᠠ [名] 盛器, 放东西的地方.
- тавиад** ᠲᠠᠪᠢᠠᠳ [数] ① 五十来个, 五十左右: ~ хүн цугларав 集中了约五十人; ~

- настай хүн 五十岁上下的人; ② 各五十.
- тавиастай** ᠲᠠᠪᠢᠠᠰᠤᠲᠠᠢ [形] 放着的, 搁着的, 摆着的, 陈列的.
- тави́г** ᠲᠠᠪᠢᠭ [名] ① 祭祀品, 供品: тахил ~ 供品; ② (教堂、庙宇中的) 职务, 公务, 服务.
- тавигдах** ᠲᠠᠪᠢᠭᠳᠠᠬ [动] тавих 的被动态: манай өмнө ~ ж байгаа зорилт бол... 摆在我们面前的任务是...
- тавиглах** ᠲᠠᠪᠢᠭᠯᠠᠬ [动] 祭祀, 上供品.
- тавиглуулах** ᠲᠠᠪᠢᠭᠯᠤᠯᠠᠬ [动] тавиглах 的使动态.
- тави́гч** ᠲᠠᠪᠢᠭᠴᠢ [名] 安置者, 提出者; 安置者.
- тави́гчид** ᠲᠠᠪᠢᠭᠴᠢᠳ [名] тавигч 的复数: үндсийг ~ 奠基人.
- тавил** ᠲᠠᠪᠢᠯ [名] ① 放, 放置, 摆布, 安排, 部署; ② (棋的) 步法, 局, 回合.
- тавилан(г)** ᠲᠠᠪᠢᠯᠠᠨ [名] ① 命运, 运气, 机缘, 定数, 注定: ~ муутай 命不好的, 运气差的; зайлшгүй сөнөх ~ тай капитализм 注定灭亡的资本主义; сайн ~ тай 幸福的, 幸运的, 走运的; ② (医) 预后: ~ муу 预后不良; ~ сайтай 预后良好.
- тавилан(г)** ᠲᠠᠪᠢᠯᠠᠨ II [名] (江河的) 渡口, 码头: Сэлэнгийн ~ гаар гарч ирэв 经过色楞格河的码头来了.
- тавилантай** ᠲᠠᠪᠢᠯᠠᠨᠲᠠᠢ [形] 有...命运的, 有运气的: би ийм ~ хүн байжээ 我这就这命.
- тавилга** ᠲᠠᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ I [名] ① 供神板, 祭祀板; ② 放置物; 供献品, 祭品; ◇ барилга ~, өргөл ~ ① 祭祀品; ② 礼物, 捐助物, 贡献品.
- тавилга** ᠲᠠᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ II [名] (植) 毒木(树).
- тавилга** ᠲᠠᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ III [名] 家具: ~ ын үйлдвэр 家具厂; мебель ~ 木制家具.
- тавилгана** ᠲᠠᠪᠢᠯᠭᠠᠨᠠ [名] (植) 毒木之一种.
- тавилт** ᠲᠠᠪᠢᠯᠲ [名] тавих 的名词.
- тавилцах** ᠲᠠᠪᠢᠯᠴᠢᠬ [动] тавих 的共动态.
- тавимал** ᠲᠠᠪᠢᠮᠠᠯ [名·形] ① 放置物; ② 放着

的, 搁着的。

тавин ᠲᠠᠪᠢᠨ [数·副] ① 参见 тавь; ② барин ~ ① 明明地, 公开地, 明目张胆地; 光天化日之下, 众目睽睽之下; барин ~ худал хэлдэг хүн 明目张胆地说谎的人, 公开撒谎的人; ② 抽空闲; 松松款款地。

тавинтаа ᠲᠠᠪᠢᠨᠲᠠᠭ [数] 五十次。

тавиу (н) ᠲᠠᠪᠢᠭᠤ [形] ① 宽的, 宽敞的, 宽阔的, 广大的; ◇ уудам ~ 宽阔的, 宽敞的; ② 丰饶的, 丰盛的, 肥沃的; 无灾恙的; ③ (转) 从容的, 安适的, 沉静的; 泰然的: ~ зантай хүн 性格从容的人; ~ аятай өдөр 安适的一天。

тавиудах ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠳᠠᠬ [动] ① 变得宽敞, 宽阔; 使过分宽; ② 变得丰饶, 肥沃; ③ 变得安稳, 泰然自若; 变得安适。

тавиудуулах ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тавиудах 的使动态。

тавиул ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠯ [名] 摆设: ~ ын бараа 摆设, 装饰品。

тавиул(ан) ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠨ II [数] 共五十个, 五十个一起, 五十个人一起。

тавиулах ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тавих 的使动态。

тавиун ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠨ [形] 参见 тавиу。

тавиур ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠷ [名] ① 架, 台子, 支垫物: номын ~ 书架; лааны ~ 蜡台; цэцгийн ~ 花台, 花架; ② 小桌子: утасны ~ 放电话机的小桌子; ③ 锅盖; 盖子。

тавиурах ᠲᠠᠪᠢᠭᠤᠷᠠᠬ [动] ① 变宽敞; ② 宽心, 安心, 放心; ③ 释念, 释怀。

тавих ᠲᠠᠪᠢᠬ [动] ① 放, 搁, 安放, 安置: ширээн дээр ~ 放在桌子上; манаа ~ 设置岗哨; ав ~ 打猎, 围猎, 设围场; шөлд давс ~ 往汤里放盐; номоо тавиур дээр ~ 把书放在书架上; идээ ~ (给客人)上饭; архи ~ 上酒; анхаарал ~ 注意, 注视, 重视, 把注意力放在...上; санаа ~ 用心, 注意; амь ~ ① 用力, 拚命; ② 咽气, 死去; нүд ~ 注视, 细看; чих ~ 竖耳倾听, 注意听; тэмдэг ~ 放标志, 作记号; гуталд зан ~ 放靴垫; 钉靴掌; май ~ 燃火放烟 (以熏虫等); төөнө ~ 艾灸, 火烙; жин ~ ① 蒸, 焖; ② 隐刺, 暗中伤人; хойш ~ 推

后, 放后; 推延, 耽搁; найр ~ ① 留情; ② 让步; үндэс ~, суурь ~ 奠基, 打基础, 开创, 首创; эхлэл ~ 开创, 首创; гал ~ 放火, 纵火; ааруул ~ 晒奶干, 把奶渣摊开晒干; итгэл ~ 信任, 信赖; мөрий ~ 打赌, 下赌注; хараал ~ 破口大骂; дуу ~ ① 放声叫喊, 呼喊; ② 放声大哭; наранд ~ 放于阳光下, 晒太阳; салхинд ~ 放在风里吹, 放在风里吹干; ③ 提出, 摆出, 说出: асуулт ~ 提出问题; илтгэл ~ 作报告; 演说; тайлан ~ 作报告; 写报告; өгүүлэл ~ 说怪话, 发牢骚; ерөөл ~ 祝贺; 献祝词; зорилт ~ 提出任务; хугацаа ~ 定期, 提出期限; цуурхал ~ 散布流言蜚语; ④ 放走, 放开, 释放, 解除: хундага тавилгүй архи ууж, хутга тавилгүй мах идэж ... 不停杯地饮酒, 不住刀地吃肉...; суллан ~ 释放, 放走; чөлөө ~ 放假; буу ~ 放枪; сум ~ 放箭; хориг ~, хорио ~ ① 禁止, 禁忌; ② 开禁; цээр ~ ① 禁止, 禁忌; 戒; 检疫; ② 开禁; 破戒; 解除检疫; морь ~ 把马撒开, 纵马; морь ~ газар ① 放马处; ② 赛马起跑点; бөх ~ 让摔跤手出场比赛; сүрэг ~ (牧) 寄牧 (让人代牧畜群); мэдээ ~ 失去知觉; нохой ~ 把狗放开, 纵狗; барьж байсан цулбуураа тавьж орхив 把握着的缰绳放开; тагнуул ~ 派侦察员; 派特务; цаг ~ 天转暖和; ган ~ 解除旱象; гүү ~ ① 秋天不挤母马的奶; ② 把马驹放到母马那里去吃奶; хүн ~ ① 安葬死人; ② 安置人; ③ 蓄, 留, 使长: үс ~ 留发; гээг ~ 留辫子; сахал ~ 留胡子; өр ~ ① 放债; ② 债务增多; ③ 出现, 出来; 演出: шороо ~ 起尘土; шуурга ~ 起暴风雪; салхи ~ 起风; кино ~ 演出电影; 放映电影; жүжиг ~ 演戏; өдөр ~ 天变长起来; ④ ① 放种牲畜去交配, 配种; ② 留种畜: бух ~ ① 放种牛配种; ② 留种牛; хуц ~ ① 放种绵羊配种; ② 留种绵羊; ③ 玩, 玩耍: хөзөр ~ 玩牌, 打牌; шатар ~ 下棋; даалуу ~ 玩牌; даам ~ 玩跳棋; ⑤ 放到...职位上, 委任, 任命: дарга ~ 任命首长, 安置首长; өндөр тушаалд ~ 任命高职, 安插在高职位上; ⑥ 发, 发放: тавьж өгөх(өх) ① 发给; ② 让给; цалин ~ 发

放工资; нормын хувцас ~ 发制服; ④架设, 安装, 修筑, 修建: утасны шугам ~ 架设电话线; төмөр зам ~ 修筑铁路; гүүр ~ 架桥, 造桥; утас ~ 安电话; радио ~ ①安无线电收音机; ②放无线电广播; гэрэл ~ 安电灯; ④写上, 记下, 画上, 抹上: нэрээ ~ 署名, 签名; тоо ~ 记数; тэг ~ 画圈, 画零; оо ~ 抹粉; энгэсэг ~ 抹胭脂, 涂口红.

тавлаа *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* [名]〈动〉黑水鸡, 红骨顶.

тавлаас *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* [名]铆钉, 铆接处.

тавлаг *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* I [名] тавлах I 的名词.

тавлаг *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* II [形] 五岁的(牛等): ~ үхэр 五岁牛.

тавлагдах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] тавлах I 的被动态.

тавлазнах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠨᠬ* I [动] тавлах I 的短暂体.

тавлазнах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠨᠬ* II [动] тавлах II 的短暂体.

тавлазнах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠠᠨᠬ* III [动] тавлах III 的短暂体.

тавлал *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* [名]〈乐〉五连音.

тавлалцах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠢᠬ* I [动] тавлах I 的共动态.

тавлалцах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠢᠬ* II [动] тавлах II 的共动态.

тавлалцах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠢᠬ* III [动] тавлах III 的共动态.

тавлах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* I [动] ①打钉帽; 嵌上铁牌子; хадаас ~ 打钉帽; ②铆接, 铆上; ③结廂.

тавлах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* II [动] ④舒适, 舒服, 惬意; 舒徐安静, 安闲: тохитой газар ~ н суух 在舒适的地方惬意地生活; ⑤称心, 满意, 如意; (转)幸灾乐祸.

тавлах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭ* III [动] (玩牌时)一次出五张.

тавлацгаах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ* I [动] тавлах I 的共动态.

тавлацгаах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ* II [动] тавлах II 的共动态.

тавлацгаах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ* III [动] тавлах III 的共动态.

тавлачих *ᠲᠠᠪᠯᠠᠴᠢᠬ* [动] тавлах I 的多次体.

тавлиг *ᠲᠠᠪᠯᠢᠭ* [名]皮糖.

тавлуулах *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ①тавлах I 的使动态; ②意同 тавлагдах.

тавлуухан *ᠲᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠬᠠᠨ* [形]合适的.

тавнаг *ᠲᠠᠪᠨᠠᠭ* [名] (骨牌中的)五点.

тавнан *ᠲᠠᠪᠨᠠᠨ* [名]〈陈〉额驸(皇室女婿)塔布囊; улсын ~ 〈陈〉驸马.

таврага *ᠲᠠᠪᠷᠠᠭ᠎ᠠ* [名]〈动〉早獭.

таврах *ᠲᠠᠪᠷᠠᠬ* [动] ①(骆驼)用前脚跳跃, 跳跃式跑动; ②人跃跑; ③(骆驼)用前脚踏踩.

тавруулах *ᠲᠠᠪᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] таврах 的使动态.

тавсаг *ᠲᠠᠪᠰᠠᠭ* [名]皮制小箱子, 小柜子.

тавсайлгах *ᠲᠠᠪᠰᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] тавсайх 的使动态.

тавсайх *ᠲᠠᠪᠰᠠᠶᠢᠬ* [动]变平顶形.

тавсалзах *ᠲᠠᠪᠰᠠᠯᠵᠠᠬ* [动]平顶物摇动、弹动.

тавсалзуулах *ᠲᠠᠪᠰᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тавсалзах 的使动态.

тавсан *ᠲᠠᠪᠰᠠᠨ* I [名] ①参见 тавцан; ②瞭望台.

тавсан *ᠲᠠᠪᠰᠠᠨ* II [形]平顶的, 平顶形的.

тавсганах *ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠠᠨᠠᠬ* [动]参见 тавсалзах.

тавсгануулах *ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] тавсганах 的使动态.

тавсгар *ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠠᠷ* [形]平顶的, 平顶形的: ~ оройтой 平顶的, 顶部平坦的; ~ толгой 平顶头.

тавсгардуу *ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤ* [形]过于平顶.

тавсгархан *ᠲᠠᠪᠰᠡᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] тавсгар 的小称.

тавт *ᠲᠠᠪᠲ* [名·形] ①含五个单位的东西; ②以五为单位的; 五个货币单位的(钞票): ~ ын цаас; ~ ын дэвсгэр 五个货币单位的钞票; 五元的钞票; ③〈数〉五位数的;

~ын тоо 五位数; ~ хөмрөг (动) 黄喉鸫.

тавт **ᠠᠨᠢᠯᠠ** II [形] 参见 тавтай I.

тавт **ᠠᠨᠢᠯᠠ** III 参见 тавтай III、IV.

тавтай **ᠠᠨᠢᠯᠠ** **ᠠᠨ** I [形] ① 舒适的, 舒服的, 惬意的; 舒徐安静的, 安闲的: ~ сууж ярилцах 舒适安闲地坐在一起谈话; ~ амрах 安闲地休息; ~ тарган өвөлжиж байна уу? 牲畜在舒适膘肥地过着冬吗?(牧民冬天问候语); ② 满意的, 称心的, 高兴的.

тавтай **ᠠᠨᠢᠯᠠ** II [形] ① 有五个的; 五岁的: ~ хүүхэд 五岁的孩子; ② 以五为单位的, 五个货币单位的(钞票); ③ (数) 五位数的.

тавтай **ᠠᠨᠢᠯᠠ** **ᠠᠨ** III [形] ① 有钉帽的; 有铁牌的; ② 有铆钉的, 铆接的; ③ 结痂的, 有死肉的.

тавтай **ᠠᠨᠢᠯᠠ** **ᠠᠨ** IV [形] ① 头上有圆片头发的; ② 留辮子的; ③ 有额发的, 有留海的.

тавтайхан **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** I [形] тавтай I 的小称.

тавтайхан **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** II [形] тавтай II 的小称.

тавтайхан **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** III [形] тавтай III、IV 的小称.

тавтайяа **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (副) 正合适地, 正相符合地; 极舒服地, 十分惬意地, 满意地, 称心地, 高兴地: сэтгэлд ~ нийлэлцэв 正合心意.

тавталь **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] (某些植物的) 小穗, 短穗.

тавгар **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] 见 тавтир I.

тавтир **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** I [名] 稳重, 沉稳, 稳定, 沉着; 老练: ~ муутай 不稳重的, 不沉着的, 不稳定的.

тавтир **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** II [名] (衣服之) 下摆.

тавтиргүй **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 不稳重的, 不沉稳的, 不沉着的, 不稳定的, 性浮的: ~ мал 性子不稳的牲畜; ~ хүн 性格不稳的人; 不沉着的人.

тавуул(ан) **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [数] 共五个, 五个一起, 五个人一起: бид ~ явж байна 我们五

个人一起走; ~ хамгаалах (体) 五人联防.

тавхагнах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) (短矮物) 频频动弹.

тавхагнуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхагнах 的使动态.

тавхай **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] ① (动物的) 脚掌, 蹄掌: баавгайн ~ 熊掌; тэмээний ~ 骆驼脚掌, 驼掌; ~ рефлекс 足反射; ~ улайх, ~ улайж өвчлөх 红斑性肢痛病; ~н яс (动) 掌骨; ~ нум 牛蹄掌做的弓箭; ② (医) 驼掌破裂症.

тавхайвч **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] 骆驼的护掌, 护蹄.

тавхайдах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) 抓(动物的)脚掌, 抓蹄掌.

тавхайдуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхайдах 的使动态.

тавхайлах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) 抓蹄子, 抓蹄掌.

тавхайлагдах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхайлах 的被动态.

тавхайлалцах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхайлах 的共动态.

тавхайлгах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхайх 的使动态.

тавхайлуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхайлах 的使动态.

тавхайтах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) (医) 骆驼得蹄掌破裂症.

тавхайх **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) ① 变成平顶, 顶部变平而厚; ② 长厚皮, 表皮厚叠.

тавхалзах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) 参见 тавхагнах.

тавхалзуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхалзах 的使动态.

тавхан **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [数] 仅五个.

тавхар **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 参见 тавхгар.

тавхгар **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ① 平顶的, 顶部平而厚的; ② 皮厚的, 表皮厚叠的.

тавхгардах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) ① 变平, 变得扁平; ② 皮变厚.

тавхгардуулах **ᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** (动) тавхгардах 的使动态.

тавхгархан ᠲᠠᠪᠬᠠᠷᠬᠠᠨ [形] тавхагар 的小称.

тавхийх ᠲᠠᠪᠬᠢᠬᠡ [动] 砰地一声响.

тавц ᠲᠠᠪᠴ [名] <乐> 五度音程, 第五音程.

тавцан ᠲᠠᠪᠴᠠᠨ [名] ① 行军床, 折叠椅; ② 台; 舞台, 戏台: цонхны ~ 窗台; олон улсын ~ 国际舞台; ◇ **тайз** ~ 舞台; ③ 月台, 站台: тавцны билет 月台票; ④ 甲板; 底座台: ~ гийн атираашил 地台褶皱; ~ гийн булуут фосфорт 团块磷钙石; ~ вагон 平板车厢.

тавцгаа ᠲᠠᠪᠴᠠᠭᠠ [名] 参见 яргуйжин.

тавших ᠲᠠᠪᠠᠬᠢ [动] 拍肩膀.

тавь ᠲᠠᠪᠢ [数] 五十: тавин хоньтой айл 有五十只绵羊的人家; тавин мөнгөөр авсан 用五十个蒙戈买的; тавин нас хүрэв 年满五十岁了.

тавьдахь ᠲᠠᠪᠢᠳᠠᠬᠢ [数] 占第五十位的, 第五十的: ~ дэвтэр 第五十本.

тавьдугаар ᠲᠠᠪᠢᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ [数] 第五十.

тавьзнах ᠲᠠᠪᠢᠵᠠᠨᠬᠠᠭ [动] тавих 的短暂体.

тавьлага ᠲᠠᠪᠢᠯᠠᠭᠠ [名] 见 тавилга.

тавylan ᠲᠠᠪᠢᠯᠠᠨ [名] 见 тавилан.

тавьт ᠲᠠᠪᠢᠲᠦ [形] ① <陈> <军> (由五十人组成的) 军分队; ② 有五十个单位的; 以五十为单位的: ~ ын дэвсгэр 币值是五十货币单位的纸币; 票面为五十元的钞票.

тавьтаргүй ᠲᠠᠪᠢᠲᠠᠷᠭᠡᠢ [形] 见 тавтиргүй.

тавьтаргүйдэх ᠲᠠᠪᠢᠲᠠᠷᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ [动] ① 变得不稳重; 变得不像话, 不像样子, 放肆; ② <医> 静坐不能.

тавьтиргүй ᠲᠠᠪᠢᠲᠠᠷᠭᠡᠢ [形] 见 тавтиргүй.

тавьц ᠲᠠᠪᠢᠴᠢ [名] ① 放, 搁, 安放, 安置, 安排, 摆设, 陈设; ② 发放; ③ 台子, 架子; ④ 赌金, 押钱, 押宝.

тавьцгаах ᠲᠠᠪᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠡ [动] тавих 的共动态.

тавьш ᠲᠠᠪᠢᠰᠢ [名] 参见 тавьц.

тавьшлах ᠲᠠᠪᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠡ [动] 摆放, 安放; 发放.

таг ᠲᠠᠭ I [名] 平顶, 较平的山顶; 高原, 高地: уулын ~ 山的平顶; ~ ийн бүс 高

原植物带; ~ ийн буржгар <植> 高山唐松草; ~ ийн гол гэсэр <植> 高山紫菀; ~ ийн дэнж 高山阶地; ~ ийн намаг 高山沼泽; 上游沼泽; ~ ийн сөд <植> 高山地榆; ~ ийн тосондой <植> 高山捕虫草; ~ ийн улалж <植> 冷蒿; ~ ийн ургамал нуга 高山植被草甸; ~ ийн хайруулдай 领岩鸮; ~ ийн хамбил <植> 高山葶苈; ~ ийн чонын элэг 高山当年桔; ~ ийн шимэрс <植> 山岩黄耆; ~ ийн шиш <植> 宿根高粱.

таг ᠲᠠᠭ II [名] 盖子: данхны ~ 茶壶盖; авдрын ~ 箱盖; тогооны ~ 锅盖.

таг ᠲᠠᠭ III [形·副] ① 杳无音讯的: ~ болох 音讯杳然; 失踪, 下落不明, 消失; ~ чимээгүй байх 杳无音讯; ② 完全, 绝对, 十分, 根本: ~ зогсох 完全停止; ~ дүлий 全聋; ~ сохор 全瞎的, 完全失明的; ~ унтах 酣睡, 睡得死.

таг ᠲᠠᠭ IV 见 <敲打硬物时所发出的声响> ~ ~ хийх 咔嚓咔嚓响, 嗒嗒嗒嗒响, 咔嚓咔嚓响, 呱呱呱呱响: мод цавчихад ~ ~ хийн сонсдож... 砍(伐)木头时听到咔嚓咔嚓响.

таг ᠲᠠᠭ V [数] 一百亿.

таг ᠲᠠᠭ VI [名] <动> 白颈鸦, 寒鸦.

тагалцаг ᠲᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭ [名] <解> 偶蹄类趾掌, 反刍动物之第一趾关节: хонины ~ 绵羊的趾掌.

тагдаг ᠲᠠᠭᠳᠠᠭ 见 ~ (矮短物) 一沉一沉地.

тагдайлгах ᠲᠠᠭᠳᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠡ [动] тагдайх 的使动态.

тагдайх ᠲᠠᠭᠳᠠᠢᠬᠡ [动] ① 成为矮个子, 长得身材不高; ② 变短: дээл нь богинодон ~ жээ 皮大衣太短了.

тагдайчих ᠲᠠᠭᠳᠠᠢᠬᠢᠬᠡ [动] тагдайх 的完成体.

тагдалзах ᠲᠠᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠡ [动] 参见 тагдганах.

тагдалзуулах ᠲᠠᠭᠳᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тагдалзах 的使动态.

тагдганах ᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠡ [动] 矮小物不断动作, 短小物不断动作.

тагдгануулах ᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тагдга-

нах 的使动态。

тагдгар **ᠲᠠᠭᠳᠭᠠᠷ** [形] ①短的；～ дээл 短袍子，短长衫；②身材不高的，低的，矮小的：～ хүн 个子低矮的人；～ бие 矮小的身材。

тагдгардах **ᠲᠠᠭᠳᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①变矮短；②变矮小。

тагдгардуулах **ᠲᠠᠭᠳᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагдгардах 的使动态。

тагдгархан **ᠲᠠᠭᠳᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] тагдгар 的小称；①较短的；②较矮小的，较低的。

тагжганах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 短小物或矮小物不停动作。

тагжгануулах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] тагжганах 的使动态。

тагжгар **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷ** [形] 短的，短些的；矮小的；侏儒状的。

тагжгардах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变矮小，变短。

тагжгардуулах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагжгардах 的使动态。

тагжгархан **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] тагжгар 的小称；较短的，较矮小的。

тагжийлгаа **ᠲᠠᠭᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠ** [动] тагжийх 的使动态；使变矮，使变短，使瘦身。

тагжийх **ᠲᠠᠭᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] 变矮，变短，瘦身。

тагжилзах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 тагжганах。

тагжилзуулах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагжилзах 的使动态。

тагжирхай **ᠲᠠᠭᠵᠢᠷᠬᠠᠢ** [形] 闭紧的，塞住的，塞紧的；〈医〉堵塞的，梗阻的：～ судас 窒塞的血管；～ хамар 塞住的鼻子。

тагжих **ᠲᠠᠭᠵᠢᠬ** [动] 塞紧，塞上，闭紧，填塞，堵上；〈医〉堵塞，梗阻：нүх ～ 把洞堵住。

тагжрал **ᠲᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠯ** [名] тагжрах 的名词。

тагжранхай **ᠲᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 被堵塞的，塞紧了的，塞上了的，梗阻了的：～ нүх 塞住了的洞(孔)。

тагжрах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ①(被)塞紧，堵塞，堵住，闭紧，梗阻住，闭塞，不透气(多指伤风时的鼻子)：хамар ～ 鼻子不透气；

②闭门而居，闭目塞听。

тагжруулах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагжрах 的使动态。

тагжуулах **ᠲᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагжих 的使动态。

таглаа (н) **ᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠠ** [名] ①塞子，栓，盖；◇ бөглөө ～ 塞子，盖子；②(转)说死了的话，肯定的答复，没有商讨余地的答复。

таглаас **ᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠰ** [名] 参见 таглаа。

таглагар **ᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷ** [形] 低矮的，矮胖的。

таглагдах **ᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] таглах 的被动态。

таглайх **ᠲᠠᠭᠯᠠᠶᠢᠬ** [动] 显得低矮，显得缩矮矮胖。

тагларал **ᠲᠠᠭᠯᠠᠷᠠᠯ** [名] тагларах 的名词；闭塞，梗塞；тагларлын шээсгүйдэл 〈医〉闭塞性无尿症。

тагларах **ᠲᠠᠭᠯᠠᠷᠠᠬ** [动] 塞住，堵住，闭紧，闭塞，堵塞，梗塞，不透气：нүх нь ～ чээ 洞堵塞住了；ганс ～ 烟袋管堵塞；цорго ～ 管子闭塞。

тагларуулах **ᠲᠠᠭᠯᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагларах 的使动态。

таглархай **ᠲᠠᠭᠯᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 塞住的，堵住的。

таглах **ᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ①塞住，闭上，堵住，盖上盖子：зуух ～ 把炉子盖上；②封住，关上：нүхийг шороогоор ～ 用土把洞堵住；үгээр ～ 支吾其词，搪塞；③挡住，遮住，遮断，遮盖，隐藏：нар ～ 把阳光挡住；～ ж хамгаалах 掩护，庇护；④〈电〉闭塞，遮住。

таглацгаах **ᠲᠠᠭᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] таглах 的众动态。

таглачих **ᠲᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] таглах 的多次体。

тагли **ᠲᠠᠭᠯᠢ** [名] 钉帽子(打钉帽的带眼的铁砧子)。

тагдуулах **ᠲᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] таглах 的使动态。

таглуур **ᠲᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 〈医〉子宫托。

тагнаа **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠠ** [名] 丝绣品的一种图案。

тагнагдах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] тагнах I、II 的

被动态.

тагнагч **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠴᠢ** [名] 侦察者; ~ нисгэл (军) 侦察机; ~ цэрэг (军) 侦察兵.

тагназнах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] тагнах I、II 的短暂体.

тагнай **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶ** [名] ①(解) 硬腭; 巧舌, 上腭: ~н антен 鱼骨形天线; ~н буглаа 腭脓肿; ~н бужиргаа (动) 漠雀; ~н буйлс 腭扁桃腺; ~н том мэдрүүл 腭前神经; ~н яршлаа тэмбүү 腭梅毒瘤; ② 腭纹图案: ~ гаргах 画出腭纹图案; ◇ ~тай даавуу 粗白洋布; ③(木头的) 卯孔; ④(医)(马的) 硬腭肥厚病; ⑤ 弓脑.

тагнайлагдах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тагнайлах 的被动态.

тагнайлах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠬ** [动] ① 打卯, 凿卯; ② 作出腭状纹路.

тагнайлуулах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагнайлах 的使动态.

тагнайцгаах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] тагнайлах 的众动态.

тагнайрах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠷᠠᠬ** [动] (医)(马) 腭红肿化脓.

тагнайруулах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] тагнайрах 的使动态.

тагнайтах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠲᠠᠬ** [动] (医)(马) 腭红肿化脓.

тагнайшил **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠰᠢᠯ** [名] 腭化: ~ алдрах 腭化消失.

тагнайших **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠰᠢᠬ** [动] 腭化: тагнайшсан гийгүүлэгч (语) 腭化辅音; тагнайшсан 腭化的; тагнайшсан эгшиг 腭化元音, 软化元音; тагнайшаагүй гийгүүлэгч 非腭化辅音.

тагнайшуулах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠶᠯᠠᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] тагнайших 的使动态.

тагналцах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] тагнах I、II 的共动态.

тагнамшигтай **ᠲᠠᠭᠨᠠᠮᠰᠢᠭᠲᠠᠶ** [形] 好的, 奇妙的, 了不起的.

тагнах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠬ** I [动] 侦察, 侦探, 密探, 打听, 刺探: ~н хайх 侦察, 侦探; цэргийн хүчин чадал ~ 侦察军事实力;

~н заншлах (外交) 试探; ~н мэдэх 侦察; ~н сэргийлэх 侦察性巡逻; ~н хайх 侦探, 侦察; ~ж мөшгөх 勾心斗角, 彼此猜疑.

тагнах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠬ** II [动] (农) 中耕, 蹚地.

тагнацгаах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] тагнах I、II 的众动态.

тагначих **ᠲᠠᠭᠨᠠᠵᠢᠬ** [动] тагнах I、II 的多次体.

тагнуул **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯ** [名] ① 侦察(工作), 侦探活动; 间谍活动, 谍报(工作), 特务活动: ~хийх 搞间谍活动, 侦察, 刺探; ~ын мэдээ 情报, 谍报; ~ын нисэх онгоц ① 侦察机; ② 间谍飞机; ~ын хөлөг онгоц 间谍船; ~ын групп ① 侦察组; ② 间谍小组; ~ын рот (军) 侦察连; ~техникийн тасаг 侦察技术科; ~ын газар 侦察技术机构; ~ын ганц моторт онгоц 单发动机侦察机; ~ын суман 侦察连; ~ын сүлжээ 侦察网, 特务网; ~ын төв газар 中央情报局; ~ын хэлтэс 侦察处; ③ 侦察兵, 侦察员; 特务, 奸细, 间谍, 密探, 暗探: ~тавих, ~явуулах 派间谍; 派遣侦察员; гадаадын нэг ~баригдав 一名外国间谍被捕.

тагнуулах **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тагнах I、II 使动态.

тагнуулч **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠴᠢ** [名] ① 侦察员, 侦察兵; ② 暗探, 奸细, 密探, 间谍侦察, 特务.

тагнуулчин **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠴᠢᠨ** [名] 参见 тагнуулч.

тагнуулчид **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠴᠢᠳ** [名] тагнуулч 的复数.

тагнуур **ᠲᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 耙.

тагт **ᠲᠠᠭᠲ** I [名] 小阁, 阁楼; 城楼, 楼台包厢: асар ~тай 楼台; ~дээр гарч алсыг ширтэв 登上楼台凝视远方; ~ын хэрэм 防火墙壁.

тагт **ᠲᠠᠭᠲ** II [形] ① 有平顶的, 有高地的; ② 有盖子的.

тагтаа (н) **ᠲᠠᠭᠲᠠᠭ** [名] 鸽子: энх тайвны ~ 和平鸽; ~н шуудан 信鸽; ~ны өндөг 鸽蛋; ◇ ~ны баг 鸽形目; ~ны овог (动) 鸠鸽科; ~ны өнгө 月白色.

- тагтайх** ᠲᠠᠭᠲᠠᠢᠬᠤ [动]变矮小, 变矮。
- тагтарших** ᠲᠠᠭᠲᠠᠷᠰᠢᠬᠢ [动]参见 дагтарших.
- тагтах** ᠲᠠᠭᠲᠠᠬᠤ I [动]冻成冰柱, 结成冰溜。
- тагтах** ᠲᠠᠭᠲᠠᠬᠤ II [动]①变硬, 硬化; ②变稠; 变粘; ③锻造, 打造。
- тагтгар** ᠲᠠᠭᠲᠦᠭᠠᠷ [形]不高的, 低矮的, 矮短的。
- тагтших** ᠲᠠᠭᠲᠢᠬᠢ [动]塞满(吃东西吃得再也吃不下)。
- тагш** ᠲᠠᠭᠰᠢ I [名]浅木碗: нэг ~ цай 一碗茶。
- тагш** ᠲᠠᠭᠰᠢ II [名]〈植〉①小叶子的龙背蕨; ②花萼。
- тагшаа** ᠲᠠᠭᠰᠢᠶ᠋ᠠ [名]野餐, 露餐。
- тагших** ᠲᠠᠭᠰᠢᠬᠢ I [动]〈因病〉感到胸闷: цээж ~ 胸闷。
- тагших** ᠲᠠᠭᠰᠢᠬᠢ II [动]鹰(鸢)叫。
- тагшуулах** ᠲᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тагших I、II 的使动态。
- тагшуур** ᠲᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷ [名]〈医〉伤风(感冒)。
- тагшуурдах** ᠲᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ [动]患伤风(感冒)。
- тагшуургах** ᠲᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠᠬᠤ [动]参见 тагшуурдах。
- тагшчих** ᠲᠠᠭᠰᠢᠬᠢᠬᠢ [动]тагших I、II 的完成体。
- таджик** ᠲᠠᠳᠵᠢᠭᠢᠨ [名]①塔吉克; ②塔吉克人。
- таж** ᠲᠠᠵᠢ [名]丝光布: ~ магдаг 蟒缎。
- тажгар** ᠲᠠᠵᠢᠭᠠᠷ [形]①缺乏的, 贫乏的, 贫瘠的; 稀薄的: өвс ургамал ~ газар 草木贫瘠的地方; ②毛短的: ~ үстэй арьс 短毛皮。
- тажиг** ᠲᠠᠵᠢᠭᠢ [名]见 ~ хийх 参见 тажигнах。
- тажигнах** ᠲᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ [动]〈硬物碰撞、摩擦、粉碎等发出声响〉哒哒响, 咋啦咋啦响, 咋嘹咋嘹响, 咋哒咋哒响; 轰鸣响, 轰鸣(指大炮类): морины хөл ~н дуугарав 马蹄哒哒响。
- тажийх** ᠲᠠᠵᠢᠢᠬᠤ [动]①变贫乏, 变贫瘠; 变稀薄; ②毛发变短。

- тай** ᠲᠠᠢ I [名]①楼台, 阁, 楼阁; 城楼, 塔楼: ~ тагт 楼台; ~ дээр зогсож байгаа манаа 站在塔楼上的哨兵; ②(室内、厅中的)低台; (教室、集会室的)坛; (机器的)台子。
- тай(н)** ᠲᠠᠢ(н) II [名]驿站旅店, 驿站客房: ~ ны гэр 驿站的帐幕; 旅客住的蒙古包; өртөөний ~ 驿站客房。
- тайв** ᠲᠠᠢᠪ [名]〈史〉太傅。
- тайваг** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭ [名]见 ~ ~ 一撇一撇地。
- тайвайх** ᠲᠠᠢᠪᠠᠢᠬᠤ [动]①变成八字脚; ②变歪。
- тайван** ᠲᠠᠢᠪᠠᠨ [名·形]①太平, 太平无事, 和平, 安静, 安宁, 平安: сэтгэл ~ байх 心情安然; 放心; тавтай ~ байцгаана уу? 你们都安好吗? ◇ энх ~ 和平; ам-галан ~ 安宁, 平安无恙; ②和平的, 太平的, 平安的, 安心的, 平静的; 心平气和的: ~ цаг 和平时期; ~ суух 平静地坐着; 安宁地住着; ~ хүн 安静的人, 心平气和的人。
- тайвангүй** ᠲᠠᠢᠪᠠᠨᠭᠡᠢ [形]不太平的, 不和平的, 不平安的, 不安宁的, 不安静的, 不平静的, 荡乱的。
- тайванч** ᠲᠠᠢᠪᠠᠨᠴᠢ [形]和平的, 太平的, 平安的, 安宁的, 安静的, 心平气和的。
- тайвганах** ᠲᠠᠢᠪᠠᠨᠭᠠᠨᠠᠬᠤ [动]用八字脚摇摇晃晃地走路。
- тайвгар** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠠᠷ [形]①八字脚的, 脚勾外撇的; ②歪的。
- тайврах** ᠲᠠᠢᠪᠠᠷᠠᠬᠤ [动]参见 тайвшрах。
- тайвуу** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠤ I [形]平安的, 平静的, 安心的, 心平气和的, 从容沉着的: ~ хүн 和气的人, 从容沉着的人; сэтгэл ~ 心平气和的。
- тайвуу** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠤ II [形]参见 тавиу。
- тайвуу** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠤ III [名]①〈史〉太保; ②〈建〉柁。
- тайвуухан** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠤᠬᠠᠨ [形] тайвуу I、II 的小称。
- тайвширчих** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠢᠬᠢᠬᠢ [动] тайвшрах 的完成体。
- тайвшрах** ᠲᠠᠢᠪᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬᠤ [动] тайвшрах 的

使动态；①使放心，安慰，使平静；②使和平，使太平，使安宁。

тайвшрагч **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠭᠴᠢ** [名]放心者，安心者。

тайвшрагчид **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] тайвшрагч 的复数。

тайвшрал **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠯ** [名]①安心，放心，安慰；②安宁。

тайвшралт **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠯᠲᠤ** [名]参见 тайвшрал。

тайвшрангуй **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形]①安心的，安静的，平静的，平和的；②和平麻痹的：～ бодол 和平麻痹思想。

тайвшрах **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]①安心，放心，宽心，宽舒，自慰，平静；сэтгэл ～ 心情平静；дотор ～ 安心，放心，内心平静；②变和平，变安宁，变太平。

тайвшруулах **ᠲᠠᠶᠢᠰᠬᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тайвшрах 的使动态；①安慰，使平静，叫…放心，使缓和；сэтгэл ～ 使放心，安慰，安抚；～ эм 安神剂，镇静剂；②使和平，使太平，使安宁，使安静；绥靖；～ бодлого 绥靖政策。

тайга **ᠲᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ** I [名]①大森林，原始森林；②山林，荒林；◇ **тайгын нүүдэлчин** 原始森林的游牧民，山林中的游牧民；～ уул 山林；ой ～ 原始森林；хөвч ～ 大森林；**тайгын сүүлт** 苍眉黄莺。

тайга **ᠲᠠᠶᠢᠭ᠎ᠠ** II [名]猎犬；长毛细狗；～ нохой 猎犬；长毛细狗；～ нохой од <天> 猎犬座。

тайгалах **ᠲᠠᠶᠢᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]<旧>阉割(男人)。

тайган **ᠲᠠᠶᠢᠭᠠᠨ** [名·形]①<陈>太监，宦官，阉人；②被去势的，被阉割过的。

тайд **ᠲᠠᠶᠢᠳ** [感](吆喝声)呔！：～ гэх 大喝一声：“呔！”。

тайддалзах **ᠲᠠᠶᠢᠳᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动]参见 тайдганах。

тайдганах **ᠲᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]撞膝而行，两脚外撇而行。

тайдгар **ᠲᠠᠶᠢᠳᠭᠠᠷ** [形]①膝盖朝里两脚外撇的；罗圈腿的；②笨拙的。

тайж **ᠲᠠᠶᠢᠵ** [名]<陈>贵族，台吉(蒙古世袭贵族官吏)：хохь ～ 破落贵族；～ нарын хэл 贵族语言，宫廷语言；～ яз-

гууртан 贵族；◇ ～ ийн жинс <植> 漏声。

тайжтан **ᠲᠠᠶᠢᠵᠲᠠᠨ** [名]参见 тайж。

тайз **ᠲᠠᠶᠢᠵ** I [名]<陈>太子，王子，亲王；～ одон <天>太子星。

тайз(ан) **ᠲᠠᠶᠢᠵ(ᠠᠨ)** II [名]台子，舞台，戏台；(转)活动场所：～ ны засал 舞台布景；эргэдэг ～ 旋转舞台；улс төрийн ～ 政治舞台；～ заслалын хэрэгсэл 道具；～ талбар 演技场；～ ны ахлагч 舞台监督；～ ны засал чимэг 舞台装置；～ ны урлаг 舞台艺术；～ ны үг хэл 台词；～ ны чимэглэл 布景。

тайлаг **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭ** [名](三至五岁未阉割的)公路驼：дөрвөн шүдтэй ～ 四岁公路驼；битүү шүдтэй ～ 未换门牙的公路驼；таван настай ～ 五岁的公路驼。

тайлагдал **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [名]тайлагдах 的名词。

тайлагдах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] тайлах 的被动态：нууц нь ～ 秘密被揭开；被弄清楚，被查明白；зангилаа ～ 结子被解开；хаалга ～ 大门被打开；бүс ～ 腰带被解开；албанаас ～ 被解除公职；шинэ үсэгт ～ 学会新文字；бичиг үсэгт ～ 扫盲。

тайлагнаагүй **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠢ** [形]不兑现的，不报销的；～ мөнгө 不报销款项。

тайлагнал **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠯ** [名]①报表，报销单据；②报告，汇报。

тайлагнах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动]①(做)总结，做(总结)报告；②报销，报账；～ байгууллага 有报销责任的机构；～ мөнгө 备用金。

тайлагнацгаах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] тайлагнах 的众动态。

тайлагнуулах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тайлагнах 的使动态。

тайлал(т) **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠯ(ᠲ)** [名]①解，解开；②脱去；③开，打开，开放；④解释，说明；弄清，查明，揭露，揭开；⑤猜，猜想，猜出；⑥散会；⑦解忧，解愁；⑧免除，解除。

тайламж **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠮᠵ** [名]凡例；备考；图例，讲

解；讲座。

тайлав(г) **ᠲᠠᠢᠯᠠᠪ** [名] 报告；报告书；财政报告，收支报告，财务报表：～ тавих，～ гаргах 报告，作报告；报告账目；～ тоглолт 汇报演出；сонгогчдоо ～ гаа гаргах 向选民们作报告；～ сонгуулийн хурал 总结和选举会议；～ гийн хугацаа 报告(所总结或提到的)期间；～ зураг 规划图；～ гийн дэвтэр 报告簿，报销簿；～ гийн тооцоо 结算报表；～ гийн тэнцэл 决算表，资产负债报告表；～ т үе 报告总结的时期；～ үзэсгэлэн 展出；◇ ～ данс 支出簿记账；总户账；～ илтгэл 报告；总结报告；**бүртгэл** ～ 统计报告。

тайлангүй **ᠲᠠᠢᠯᠠᠨᠭᠡᠢ** [形]〈经〉无须报销的。

тайлах **ᠲᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 解，解开；зангилаа ～ 解开结子；чөдөр ～ 解马辮子；уяатай морь ～ 解开拴着的马；товч ～ 解钮扣；ботинкийн оосор ～ 解皮鞋带；② 脱，脱衣；гутал ～ 脱鞋子；дээл ～ 脱皮袄；③ 开，打开，开放；нүд ～ 打开眼界；хаалганы оньсыг ～ в 把门闩打开了；④ 解释，说明；弄清，查明，揭开，揭露；үгийн утгыг ～ 解释词义；тайлж хэлж өгөх 给予讲解；нууцынь ～ 揭开其秘密；⑤ 猜度，猜想，猜出；оньсого ～ 猜谜语；⑥ 教…学会，教会；шинэ үсэгт ～ 教会新文字；⑦ 解除愁苦，解忧，安慰，使放心；гомдол ～ 解除愁苦；уйтгар ～ 消除忧闷；解除忧愁；◇ **уй гашуу** ～，**гашуудал** ～ 除丧，除服(守孝期满，脱去丧服)；⑧ 免除，解除，使摆脱，免职，解除职务；өртөөний албанаас ～ 免除驿站的职务；хор ～ 解毒；хор ～ эм 〈医〉解毒药，解毒剂；архины хор ～ 解酒。

тайлбар **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷ** [名] ① 解释，说明，阐明；注释，注解；说明书，补充说明，评论；条款：～ болгох 作说明；作解释；～ хавсаргах 附以解释(说明，注解)；киноны ～ 电影说明书；зургийн ～ 图片说明；～ бичиг 说明书；～ зураг 解释图，详解图；～ толь 详解词典(字典)；～ өгүүлэл ① 评论文章，评述文章；② 解释文章，说明文章；③ 谜之解答，谜底；хялбар-

хан ～ тай оньсого 很好猜的谜语，易解的谜。

тайлбарлагдах **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тайлбарлах 的被动态。

тайлбарлагдашгүй **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠢ** [形] 无法解释的，无法说明的。

тайлбарлагч **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠴ** [名] 讲解员，说明人，解释人，注解人，阐明人，评论员，评述者；向导；музейн ～ 博物馆讲解人。

тайлбарлагчид **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] тайлбарлагч 的复数。

тайлбарлал **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] 解释，说明，注解，解说，评论，评述：～ хийх 说明，解释；评述；～ гаргах 作说明，作解释；作评述。

тайлбарлалт **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 тайлбарлал。

тайлбарлалтгүй **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠯᠲᠤᠭᠢ** [形] 没有解说的，没有解释的，没有说明的，无题。

тайлбарлалцах **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] тайлбарлах 的共动态。

тайлбарламаар **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠮᠠᠭᠠᠮᠠᠷ** [形] 需要解释的，应予说明的，需作讲解的；应作评述的。

тайлбарлах **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 解释，阐明，说明；评论，评述；та над ～ ж өгнө үү? 请您给我说明一下；～ бичиг 说明书；～ тэмдэглэл 解释性札记；～ н өгүүлэх 预先说明；② 提出修正意见，提出附带条件，提出保留条件。

тайлбарлацгаах **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] тайлбарлах 的众动态。

тайлбарлачих **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] тайлбарлах 的多次体。

тайлбарлашгүй **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠬᠤᠭᠢ** [形] 不可解释的，难解的，难说明的，无法说明的。

тайлбарлуулах **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тайлбарлах 的使动态。

тайлбарлуштай **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 值得解释的，应予说明的，需要阐明的；应予评述的。

тайлбартай **ᠲᠠᠢᠯᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 有说明的，有

注解的,有答案的: ~ вексель 外地支付的票据; ~ зөвшөөрөл, болзолтой зөвшөөрөл 有条件的承付.

тайлбарч(ин) **ᠲᠠᠶᠢᠯᠪᠠᠷᠴᠢ** [名]讲解员;评论员.

тайлга **ᠲᠠᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名]祭,祭祀;◇ ~ тахилга 祭祀.

тайлдах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬ** [动]参见 тайлагдах.

тайлзнах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] тайлах 的短暂体.

тайлиан **ᠲᠠᠶᠢᠯᠢᠠᠨ** [名]抬连纸(一面有光纸).

тайллага **ᠲᠠᠶᠢᠯᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]①解释,说明,注解,阐明,解说;说明书;评述,评论;②谜底.

тайлуу **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭ** [名]大桶.

тайлуулах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠠᠬ** [动]① тайлах 的使动态;②意同 тайлагдах.

тайлцгаах **ᠲᠠᠶᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] тайлах 的众动态.

тайлчих **ᠲᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] тайлах 的多次体.

таймнао **ᠲᠠᠶᠢᠮᠨᠠᠭ** [名]〈陈〉太庙.

тайр **ᠲᠠᠶᠢᠷ** I [名]〈动〉大公鹿.

тайр **ᠲᠠᠶᠢᠷ** II [名]〈植〉丝石竹属.

тайрагдах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тайрах 的被动态.

тайралзах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]体格高大者频频动作.

тайралт **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠯᠲ** [名]тайрах 的名词.

тайранхай **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形]被切下的,被割断的,被剪去的,被截下的东西;被锯掉的;被锯断的.

тайрах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠬ** [动]①切下,截去,剪去,割去;(转)割断,截断,锯断: үзүүрий нь ~ 把尖去掉; уртаас нь ~ 把长出的截去; хөрөөгөөр ~ 用锯子锯掉(锯断); модны мөчир ~ 把树枝锯下(剪下); гэзгээ ~ 剪掉自己的辫子; хумс ~ 剪指甲;②〈医〉摘除术: ~ жижиг хутга 小切断术刀; ~ тааруу хутга 〈医〉中切断术刀; ~ том хутга 大切断术刀; ~ хутга 切断术刀.

тайрганах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 тайралзах.

тайргар **ᠲᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠷ** [形](身材)高大的,魁梧的.

тайрдас **ᠲᠠᠶᠢᠷᠳᠠᠰ** I [名]短截木头(或金属),切片,小片; модны ~ 短截木头; тайрдсан тайранхай 残肢.

тайрдас **ᠲᠠᠶᠢᠷᠳᠠᠰ** II [名]幻象: ~ өвдөх 幻觉痛,切断样疼痛.

тайрийлгах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] тайрийх 的使动态.

тайрийх **ᠲᠠᠶᠢᠷᠢᠶᠢᠬ** [动]变高大,变魁梧.

тайрлага **ᠲᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]参见 тайралт.

тайрмал **ᠲᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠯ** [形]剪断的,截断的,切断的,劈开的,锯断的,砍断的: ~ үс 剪短的头;短发; ~ мод 被砍断的木头,短截木头.

тайруулах **ᠲᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠠᠬ** [动]① тайрах 的使动态;②意同 тайрагдах.

тайрчих **ᠲᠠᠶᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] тайрах 的多次体.

тайталзах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]跛行,一瘸一拐地走,蹒跚行走.

тайталзуулах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] тайталзах 的使动态.

тайтганах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 тайталзах.

тайтгануулах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠬ** [动] тайтганах 的使动态.

тайтгар **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠷ** [形]罗圈腿的,内翻足的: ~ хөлтэй хүүхэд 长罗圈腿的小孩.

тайтгарал **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] тайтгарах 的名词.

тайтгарах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动]①自慰,放心,安心,放宽心;②平息,安静,停息;平静,消气(指愤怒、生气者).

тайтгаруулах **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] тайтгарах 的使动态;②安慰,慰藉,使安心;③让安静,使平息,使消气.

тайтгаршгүй **ᠲᠠᠶᠢᠲᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形]无可安慰的;无以自慰的;难以平息的,难消的: ~ уйтгар 无可慰藉的忧郁.

тайх **ᠲᠠᠶᠢᠬ** [动]举行祭祀仪式,作祭祀礼仪;祭祀,祭神;(转)崇拜: онгод ~ 崇拜偶像;祭祀神祇; уул ~ 祭山;◇ ~ та-

хих 祭祀.

тайхуу ᠲᠠᠶᠢᠬᠤ [名]〈陈〉太后.

тайчих ᠲᠠᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ [动] тайх 的多次体.

Тайчууд ᠲᠠᠶᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ [名] 泰赤兀特(蒙古族一部族).

тайш ᠲᠠᠶᠢᠰᠢ [名]〈陈〉太师.

тайшаам ᠲᠠᠶᠢᠰᠠᠮ [形] 可赞赏的, 可表扬的.

такси ᠲᠠᠬᠰᠢ [名] 出租汽车, 小公共汽车; ~ дуудах 租小汽车, 〈口〉打的.

таксофон ᠲᠠᠬᠰᠣᠮᠣᠨ [名] 自动收费公用电话, 投币电话.

такт ᠲᠠᠬᠲᠤ [名]〈乐〉拍子, 小节; 节拍.

тактик ᠲᠠᠬᠲᠢᠬ [名] ①〈军〉战术: ~ ийн бэлтгэл ① 战术准备, 战术素养; ② 战术训练; ~ ийн сургууль 战术训练, 战术演习; ~ ийн цохилт өгөх онгоц 战术歼击机; ~ ийн зэвсэг 战术武器; ~ амжилт 战术上的胜利; ~ маневр 战术演习; ~ техник 战术技术; ~ техникийн тодорхойлол 战术技术资料; ~ удирдах байр 战术指挥所; ~ ийн бөмбөгдөгч 战术轰炸机; ② 策略: пролетарийн хувьсгалт ~ 无产阶级的革命策略.

тактич ᠲᠠᠬᠲᠢᠴ [名] 策略家; 〈军〉战术家.

тал ᠲᠠᠯ I [名] 田野, 原野, 旷野, 荒野; 草原, 平原; ~ газар 旷野; 草原, 平原; уудам ~ 广阔的原野, 宽广的平原; цагаан ~ 旷野, 辽阔的草原; нүд алдам ~ харагдав 一望无际的原野呈现在面前; ~ газрын гол 平原河流; ~ нутгийн сурвалжтан 草原贵族; ~ ын буниас 〈植〉草原女真茅; ~ ын зохином 〈植〉狗舌草; ~ ын үхэр огдой 草原鼠兔; ~ ын хайргана шонхор 草原单; ~ ын цагаан түрүү 〈植〉原野火绒草; ~ ын царцаа 草原蝗; ~ ын цөөрөмцөг 草原碟形陷地; ~ ын янгаль 平原鸚; ~ ын яст мэлхий 草原龟.

тал ᠲᠠᠯ II [名·形] ① 方面, 地方, 地区, 位置, 地位, 方向: гадна ~ 外面; дотор ~ 里面; өвөр ~ 南面; өргөн ~ ① 宽面;

② 宽阔的草原; хажуу ~ 侧面; нарийн ~ 窄面; хоёр ~ 两方, 两面; хятадын ~ 中国方面; дайсны ~ 敌方; дээд ~ 上面; доод ~ 下面; урд ~ 前面; 西方; хойт ~ 后面, 北方; баруун ~ 南方; баруун ~ 西方; зүүн ~ 东面; зүүн ~ ① 后面, 后方; ② 〈军〉(战线的)后方, 后方地区; нэг ~ болох ① 在…的一方面, 成为…的一面; ② 在…的一边, 是(站到)…一个方面; хагас ~ 半面, 半部; ~ ~ ын 各方的, 各面的; ~ бүрээс 从各方, 从各面; ~ ~ аас 从四面八方; байшингийн нүүр ~ 房子的正面: ● 一半, 半个, 中间, 半路, 中叶; талхны ~ 面包的一半; ~ талх 半块面包; ~ бие 半身; ~ бөмбөрцөг 半球; ~ сар 半月, 半个月亮; ~ хувь 二分之一, 半份; ~ дугуй хэлбэртэй 半圆形的; ~ бие мэдээ алдах 半身不遂, 偏瘫; ~ бие мэдээгүйдэх 半身麻木; ~ бие сөөлжүү мэдээгүйдэх 交叉性偏身麻木; ~ биеийн мэдрэл алдах өвчин 半身不遂; ~ дугараг суваг 半规管; ~ дугуй хөвөө 弧形拱; ~ дугуй хэлбэр 半圆形; ~ жижигдэл 局部裂, 不全裂; ~ сар 残月; ~ саран онь 半月初迹; ~ саран суваг 半月管; ~ сохрын хий үзэгдэл 偏音幻觉; ~ сүх 单面斧; ~ татганаа 偏身舞蹈症; ~ хавтаст 〈印〉半硬封面; ~ хагас саа 轻偏瘫; ~ ~ цагирган суваг 半规管; ~ аа солих 〈体〉交换场地; ~ аа сонгох эрх 选边权; ~ аа шилж авах 选边; ◇ хагас ~ 一半; ● 平面, 平面物; найман ~ тай 八面体; ① (转) 质量, 性质, 状况, 情况: сайн ~ 好的方面; 优点; муу ~ 不好的一面; 缺点; ~ бүхнээс нь ажиглах 从各方面去观察; ● (书页边之)空白处, 余白, 栏外; ① 不纯的, 非纯的; 半真的, 混纺的; ~ торго 半丝, 半绸; ~ цэмбэ 半呢绒.

тал ᠲᠠᠯ III [名] ① 熟人, 好朋友, 相好的人;

◇ танил ~ 好朋友, 友人, 很熟悉的人; ● 情面, 相好: ~ засах 送人情, 送礼, 献殷勤; ~ өгөх ① 感谢, 致射; 表示同情; ② 送礼, 献礼, 白给东西; ~ харах 偏袒, 徇私, 顾私情, 看情面; ~ татах, ~ тохой татах ① 徇私, 拉私人关系; ② 看情面, 袒护, 庇护, 包庇.

тал ᠠᠨ IV 见 ~ тул ① 磕磕巴巴地,含糊其辞地,稀里糊涂地,不清楚地: ~ тул гэх 含糊其辞地说; монголоор ~ тул ярих 蒙语说得磕磕巴巴; ② 弯弯曲曲的,歪歪扭扭的; ③ 勉强强地,马马虎虎地,漫不经心地.

талаар ᠠᠨᠢ ᠪᠠ I [副] ① 沿着旷野,在草原上;在草原上,平原上: ~ явах 经过田野(草原)走;沿着草原走;经过原野; ② 在...区域,在...地带;在...方面,在...范围,在...上: олон улсын харилцааны ~ 在国际关系方面; санхүүгийн асуудлын ~ 就财政问题,在财政问题方面; үйлдвэрчний эвлэлийн ~ 就工会而言,在工会方面; тооны ~ 在数量上; эдийн чанарын ~ 在商品质量方面; энэ асуудлын ~ 关于这个问题,对于这个问题.

талаар ᠠᠨᠢᠯᠠ II [形] ① 白白的,枉然的,无用的,徒劳的,不应该的,不必要的: ~ хэрэг 徒劳无益的事; ~ битгий тэг! 不要做那些徒劳无益的事! олон дахин очсон минь ~ болсонгүй 那几趟我总算没白跑; ~ очоод ирэв 白去了一趟.

талаархи ᠠᠨᠢ ᠪᠠ I [形] 在...方面的,有关的方面的: шинжлэх ухааны ~ асуудал 科学方面的问题.

талагдах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [动] талах 的被动态.

талархаг ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ I [形] 亲睦的,友善的,友好的,和蔼的: ~ хүн 和善的人,亲切的人,和蔼可亲的人.

талархаг ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ II [名·形] ① 赞赏: ~ хүлээх 受赞赏; ② 多草原的; ③ 草原式的,草原性的.

талархагдах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠯᠠᠮᠤ [动] талархах 的被动态.

талархал ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [名] ① 友好态度,友善态度,亲切和气;同情,同感; ② 感激,感谢: ~ хүргэх 致谢,表示感谢; гүн талархлаа илэрхийлэх 表示深切的感谢; ~ хүлээх 接受谢意; ~ мөнгө 酬金.

талархангуй ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠ [形] ① 友善相待的,殷勤的;同情的; ② 感激的,带有谢意的.

талархах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [动] ① 表现出友好态度,

友善相待,和藹可亲,优待之,殷勤;同情,抱同感; ② 致谢,感谢: таны хийсэн тусад машинд ~ в 非常感谢您的帮助.

талархацгаах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠤ [动] талархах 的众动态.

талархуу ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [形] 参见 талархаг.

талархуулах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠯᠠᠮᠤ [动] ① талархах 的使动态; ② 意同 талархагдах.

талархууштай ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠤ [形] 值得同情的;值得感谢的.

талах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [动] ① 没收,充公征用;抄家,抄查: харайх барайхы нь ~ 没收全部财产,将全部财产充公; ② 抢劫,掠夺;劫掠,强占,霸占;◇ алах ~ 杀戮抢劫.

талбаг ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [名] (做了面子的)坐垫,椅垫.

талбай ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [名] ① 场,广场,场地,场子;

ардын ~ 人民广场; биеийн тамирын ~ 体育场; мөсөн гулгуурын ~ 滑冰场; буудлагын ~ ① (军)射击场,靶场; сурын ~ 射箭场; онгоц буух ~ 飞机场; байлдааны ~, дайны ~ ② (军)战场; хориглолтын ~ ③ (军)阻击战; ④ 田野,田地: тариалангийн ~ 田野,田地,耕地; ⑤ 平面,面积: ~ н баруун хязгаарлуур (打字机的)右边限制器; ~ н гажиг 面积畸变; ~ н нэгж 面积单位; ~ н цаасны хэмжээ ⑥ (印)页边宽度,调整标尺; ~ н нягтрал ⑦ (建)面积的密集程度; ⑧ (电)场: ~ хувирах (电)场变化; ~ н агууриг 磁场振幅; ~ н хүчлэц 场强.

талбар ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [名] 参见 талбай: ~ байр 场所.

талбирах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠤ [动] ① 展宽,展开,变宽敞; ② (心情)舒畅,宽舒,宽慰,放心,安心: сэтгэл ~ 安心,放心; ③ 好转,变繁荣,变兴旺,变美好.

талбируулах ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠮᠤ [动] талбирах 的使动态; ② 使展宽,使展开,使变宽敞; ③ 使心情舒畅,使宽舒,安抚,安慰,使放心; ④ 使好转,使变繁荣,使兴旺,使变美好.

талбну(н) ᠠᠨᠢᠯᠠᠮᠤ [形] ① 宽的,宽敞的,宽舒的;辽阔的,广大的: дээлийнхээ су-

гыг жаахан ~ шиг хийгээрэй 请把袍子根稍做宽一些; ②(心情)宽舒的,坦然的,从容的,安然的,沉着的,平静的,安静的.

талбиур ᠲᠠᠯᠪᠢᠭᠦᠷ [形]柔和的.

талбиур ᠲᠠᠯᠪᠢᠭᠦᠷ II [名]①架子,台架;②底座;③搁板.

талбиухан ᠲᠠᠯᠪᠢᠭᠦᠷᠬᠠᠨ [形] талбиу 的小称.

таливуу(н) ᠲᠠᠯᠢᠪᠠᠭᠤ [形]见 талбиу(н).

талийгаач ᠲᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠴ [形·名]①已去世的,死去的,已故的;②已故的人,死者;~ийн шарил 死者遗体;~ийн гэр бүл 死者家属;~ийн цогц 死者遗体,亡灵;~эгч минь их ажилсаг хүн байсан юм 我已故的姐姐是一个勤劳的人.

талийгч ᠲᠠᠯᠢᠭᠭᠠᠴ [名·形]参见 талийгаач; ~ийг байхад... 当死者还在世的时候...

талийлгах ᠲᠠᠯᠢᠭᠡᠯᠭᠠᠬ [动] талийх 的使动态.

талиймар ᠲᠠᠯᠢᠭᠮᠠᠷ [名]参见 талийгч.

талийх ᠲᠠᠯᠢᠭᠬ [动]①离开,远去,消失,隐匿;②(转)死去,故,亡.

талимаа ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭ [形](目光)柔和的,温柔的.

талимаар ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠠᠷ [形]仁慈的,温和的,安详的.

талимаарах ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬ [动](目光)变柔和,变温柔.

талимааруулах ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠤᠯᠠᠬ [动]талимаарах 的使动态.

талимаатах ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠬ [动]参见 талимаарах.

талимаатуулах ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠤᠯᠠᠬ [动]талимаатах 的使动态.

талимайдах ᠲᠠᠯᠢᠮᠠᠶᠢᠳᠠᠬ [动]远去;死去.

талираа ᠲᠠᠯᠢᠷᠠᠭ [名]①舒服,舒展;②(天气)变好,变晴.

талирах ᠲᠠᠯᠢᠷᠠᠬ [动]①舒服,舒展;②(天气)变好,变晴.

талир ᠲᠠᠯᠢᠷ [名](植)黄瓜.

таллага ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠠ [名]①平分,分作两半;②

瓜分,分割;拆剔(骨头上的肉);③分成两部分;④砍,劈,削;(转)消除,驱除.

таллагдах ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] таллах I、II 的被动态.

таллазнах ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠲᠠᠨᠬ [动] таллах I、II 的短暂体.

таллалцах ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠬ [动] таллах I、II 的共动态.

таллах ᠲᠠᠯᠯᠠᠬ I [动]认识,熟悉,要好,交朋友.

таллах ᠲᠠᠯᠯᠠᠬ II [动]①平分,分作两半;

дундуур нь ~ 平分;~н хуваах 平分;②瓜分,分割;拆剔(骨头上的肉);③分成两部分,分成两组,分成两队(指游戏、比赛、表演等);~н тоглох 分成两组(区)玩;~ж тэмцэх 分两边格斗,对赛;~н ажиллах <衣>平分制;~н хатанхайрах 偏身萎缩;~н түрээслэгч 对分制佃农;④砍,砍掉,劈,削,(转)消除,驱除.

таллацгаах ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠬ [动] таллах I、II 的众动态.

талли ᠲᠠᠯᠢ [名](化)钷.

таллуулах ᠲᠠᠯᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动]①таллах I、II 的使动态;②意同 таллагдах.

талмина ᠲᠠᠯᠢᠮᠢᠨᠠ [形]见 талимаа.

талмиарах ᠲᠠᠯᠢᠮᠢᠶᠠᠷᠠᠬ [动]见 талимаарах.

талминатах ᠲᠠᠯᠢᠮᠢᠨᠠᠲᠠᠬ [动]见 талимаатах.

талон ᠲᠠᠯᠣᠨ [名]①(可撕开的联票的一张)票,单据;бензиний ~ 汽油票;хоолны ~ 饭票;②(票券的)副券,票根,存根;副本.

талс ᠲᠠᠯᠤᠰ [名]① тал II 之复数;②多面;<数>多面体.

талсаг ᠲᠠᠯᠤᠰᠠᠭ I [名]多面的岩石,多面的石头.

талсаг ᠲᠠᠯᠤᠰᠠᠭ II [形]亲睦的,友善的,和善的,和蔼可亲的,很友好的,十分殷勤的;сүрхий ~ хүн 十分和蔼可亲的人.

талсах ᠲᠠᠯᠤᠰᠠᠬ [动]讲情面,讨好.

талсацгаах ᠲᠠᠯᠤᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠬ [动] талсах 的众动态.

- талсжих** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠬᠢ** [动] 结晶, 凝固: ~сан ус 结晶水.
- талсжигдах** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] талсжих 的被动态.
- талсжил** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠵᠢᠯ** [名] 参见 талсжилт; талсжлын багтаамж 结晶容量; талсжлын илч 结晶热; талсжлын тогтолцоо 晶系; талсжлын төв 结晶核; талсжлын цэг 结晶点.
- талсжилт** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠵᠢᠯᠲ** [名] 结晶化: ~ын занаршил 结晶片理; ~ын халуун хүйтэн 结晶点; ~ын хүч 结晶力; ~ын цөм 结晶核.
- талсжуулах** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талсжих 的使动态.
- талст** **ᠲᠠᠯᠰᠲ** [名] 结晶, 结晶体: ~бие 晶体: ~бодис 晶质状体; ~бүслүүр 晶带; ~бүтэц 晶质结构; ~габитус 结晶习性; ~занар 结晶片岩; ~зүйн тусгал ~结晶象投影; ~өсгүүр 晶体放大器; ~сараалж 结晶格, 结晶架; ~судлал 结晶构造学; ~суурь 晶体基; ~тэнхлэгийн хавтага 结晶轴面; ~улаан гүр 结晶赤铁矿; ~хагарц 结晶断口; ~хувиршил 结晶变相作用; ~хэмжүүр 晶体测量器; ~ын мөхлөгжил 晶体成粒法; ~ын хөврөл 雏晶.
- талстанцар** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] 晶粒.
- талстархаг** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 结晶, 晶体化.
- талстас** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠠᠰ** [名] 晶子, 雏晶.
- талстах** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠠᠬ** [动] 结晶, 晶化, 形成晶体; (转) 定形, 固定化: давс ~ 盐结晶.
- талстжих** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 结晶, 结晶作用.
- талстжуулах** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талстжих 的使动态.
- талстлаг** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠭ** [形] 结晶的, 晶体的: ~зоорь 结晶穴, 结晶洞; ~цувиур 晶体检波器.
- талстнил** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠨᠢᠯ** [名] 结晶紫.
- талсгуулах** **ᠲᠠᠯᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талстах 的使动态.
- талстшил** **ᠲᠠᠯᠰᠲᠢᠰᠢᠯ** [名] 结晶, 晶体化.

талсуулах **ᠲᠠᠯᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талсах 的使动态.

талт **ᠲᠠᠯᠲ** I [形] 参见 талтай I: олон ~ ①多方面的; 多边的; ②(数)多面的, 多面体.

талт **ᠲᠠᠯᠲ** II [形] 参见 талтай II.

талт **ᠲᠠᠯᠲ** III 见 ~мөлт ①漫不经心地, 疏忽地, 潦草地, 粗枝大叶地, 马马虎虎地, 顺便地, 偶然地: ~мөлт сонсох 无意中听到; ~мөлт хийх 马马虎虎地做, 粗枝大叶地做; ②(小儿学走等)摇摆不定地, 摇摇晃晃地; (小儿学话等)磕磕巴巴地, 含糊不清地.

талтай **ᠲᠠᠯᠲᠠᠢ** I [形] 有...面的, 有...个方面的.

талтай **ᠲᠠᠯᠲᠠᠢ** II [形] 有熟人的, 有朋友的, 有拥护者的.

талталхийлах **ᠲᠠᠯᠲᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 талталхийх.

талталхийх **ᠲᠠᠯᠲᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 说话口齿不清, 咬字不清地说话, (咬住舌头)含糊不清地说话.

талтриа **ᠲᠠᠯᠲᠢᠷᠢᠶᠠ** [形] 咬舌头的.

талуулах **ᠲᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талах 的使动态.

талх (ан) **ᠲᠠᠯᠬ** I [名] 面包: хар ~ 黑面包; цагаан ~ 白面包; ~зүсэх 切面包; ~ны газар 面包厂(坊); ~барих, ~хийх 烤面包; ~баригч 烤面包的人, 面包师; ~ны дэлгүүр 面包店; ~ны хөрөнгө 面包的酵母; ~ны завод, ~ан завод 面包厂; ~тарианы зах 粮食交易所; ~ны аж үйлдвэр 制面包工业; ~ны бирж 粮食交易所; ~ны пүүс 面包房.

талх (ан) **ᠲᠠᠯᠬ** II [名] 粉, 粉末; 药粉: ~ан эм 药粉; ~болгох 弄成粉末; ~ны шүршүүр 喷粉器.

талхач **ᠲᠠᠯᠬᠠᠴ** [名] 面包师, 面包工人.

талхдах **ᠲᠠᠯᠬᠳᠠᠬ** [动] 捣碎, 研碎, 弄成粉末.

талхи **ᠲᠠᠯᠬᠢ** I [名] ①(陈)〈法〉杠子; ②(转)压制, 束缚, 桎梏, 压迫, 羁绊; 盘剥, 压榨; 折磨, 蹂躏: ~наас чөлөөлөх 从压制下解放出来.

талхи(в) **ᠲᠠᠯᠬᠢ** II [名](制革用的)铡; 熟皮木铡刀: ~ны нугас 铡刀的轴; ~ны хэл 铡刀, 铡刀片; ~ны даруулга 铡刀木把儿.

талхивч **ᠲᠠᠯᠬᠢᠪᠴ** [名] 铡皮小刀.

талхигдал **ᠲᠠᠯᠬᠢᠭᠳᠠᠯ** [名] 压迫, 压制, 束缚, 桎梏, 压迫; 盘剥, 压榨; 折磨, 蹂躏: хөрөнгөтний ~ 资本家的残酷剥削.

талхигдах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] талхих II 的被动态.

талхидагдах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] талхидах I、II 的被动态.

талхидал **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠯ** [名] 折磨, 痛苦, 苦难, 灾难, 压迫, 压制, 蹂躏.

талхидалцах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] талхидах I、II 的共动态.

талхидах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠬ** I [动] 铡皮子.

талхидах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠬ** II [动] ①(陈、法)上杠子; ②(转)盘剥, 榨取, 压榨; 压迫, 压制, 束缚, 折磨, 蹂躏, 使...难受; ③空言欺骗, 欺哄, 愚弄.

талхидацгаах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] талхидах I、II 的众动态.

талхидлага **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 折磨, 蹂躏, 压制.

талхидуулах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① талхидах II 的使动态; ②意同 талхидагдах.

талхит **ᠲᠠᠯᠬᠢᠲ** [名] <动> 避株(吐绶鸡别名).

талхиулах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① талхих II 的使动态; ②意同 талхигдах.

талхих **ᠲᠠᠯᠬᠢᠬ** I [动] 铡皮子.

талхих **ᠲᠠᠯᠬᠢᠬ** II [动] ①不停地使役; ②(转)盘剥, 压榨; 折磨, 欺压, 压迫, 压制, 蹂躏.

талхицгаах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] талхих I、II 的众动态.

талхилгах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] талхлах I、II 的被动态.

талхлах **ᠲᠠᠯᠬᠡᠯᠠᠬ** I [动] 捣碎, 研碎, 弄碎, 弄成粉末, 碾成粉; эм ~ 把药研成粉末; чихэр ~ 把糖捣碎.

талхлах **ᠲᠠᠯᠬᠡᠯᠠᠬ** II [动] 踩坏, 踏毁.

талхлуулах **ᠲᠠᠯᠬᠡᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① талхлах I、II 的使动态; ②意同 талхилгах.

талхрах **ᠲᠠᠯᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 变成粉末, 粉碎.

талхчин **ᠲᠠᠯᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 磨坊工, 面包工, 面包师.

талц **ᠲᠠᠯᠴ** [名] <体> 护肢.

талцаах **ᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] талцах 的使动态; 使分开, 使分批, 使分队, 使分成两部分, 使两相对垒(指体育运动、游戏、比赛等).

талцаг **ᠲᠠᠯᠴᠠᠭ** [名] <方> 小火铲.

талцал **ᠲᠠᠯᠴᠠᠯ** [名] 对阵, 对垒, 对峙: улс төрийн бүлгүүдийн ~ 政治集团的对峙.

талцах **ᠲᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] 分开, 分批, 分队, 分成两部分, 两相对垒(指游戏、比赛时): ~ж барилдах 分成两组角斗; ~ж тэмцэлдэх 分成两组比赛.

талцацгаах **ᠲᠠᠯᠴᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] талцах 的众动态.

талцуулах **ᠲᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] талцах 的使动态.

талынх **ᠲᠠᠯᠢᠨᠬ** [名·形·代] 拥护者, 在...方面的(人): энх тайвны талынх 和平的拥护者.

талынхан **ᠲᠠᠯᠢᠨᠬᠠᠨ** [名·形·代] 参见 талынх.

талът **ᠲᠠᠯᠡᠲ** [副] 参见 халти.

там **ᠲᠠᠮ** I [名] 洞, 深渊; 深窖, 坑洼.

там **ᠲᠠᠮ** II [名] ①(宗)地狱; 苦海: арван найман ~ 十八层地狱; ②(转)痛苦, 受难, 殉难; (佛教的)阎王; 死神: ~аа үзэх 受苦, 苦恼, 痛苦, 受折磨, 苦熬, 蒙受艰难辛酸; ~аа эдлэх 受苦受难; ~аа цайж явах ①痛苦, 难受; ②受惩罚, 吃苦头.

там **ᠲᠠᠮ** III [数] 闰.

тамаа **ᠲᠠᠮᠠᠭ** [名] <动> 鞋底鱼.

тамагдах **ᠲᠠᠮᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тамах I 的被动态.

тамах **ᠲᠠᠮᠠᠬ** I [动] 捻, 搓, 拧, 纺, 打线,

打绳。

тамах **ᠲᠠᠮᠠᠬ** II [动] ①迅速收拾(地上的猎物); ②道路弯弯曲曲。

тамба **ᠲᠠᠮᠪᠠ** [名]〈医〉(下肢)瘫痪。

тамбарах **ᠲᠠᠮᠪᠠᠷᠠᠬ** [动]患(下肢)瘫痪。

тамга **ᠲᠠᠮᠭ᠎ᠠ** [名] ①印, 图章, 戳子; (转)印痕, 痕迹, 印记, 图记, 烙印: төрийн ~ 国印; 国徽; яамны ~ 部印; 官印; ~ даргах 加盖图章, 打上戳子, 打烙印; ~ дарсан бичиг 加盖图章的文件; гарын ~ 手章, 手戳, 私章; тамгын газар 办公厅; ~ ын үсэг балархай 印信模糊; ~ ын зөөлөн тосовч 印台; ~ ын зөөлөн тос 印油; ~ тай хээр морь 打有烙印的枣红马; ~ зүй 印章学; ~ тэмдэг бичийн нүүр 带印记的公文笺; батлах 签字盖章; ②〈陈〉旗(县)衙门: хушууны тамгын газар 旗的衙门; ③标号, 商标; ④(纸牌中的)爱司牌; (转)大王。

тамгалагдах **ᠲᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тамгалах 的被动态。

тамгалах **ᠲᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ①盖章, 盖印: бичиг ~ 在文件上盖章(印); ②打上烙印; 打上标号, 贴商标, 作记号: адуу ~ 给马打上烙印。

тамгалуулах **ᠲᠠᠮᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тамгалах 的使动态; ②意同 тамгалагдах。

тамгалцгаах **ᠲᠠᠮᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] тамгалах 的众动态。

тамгалчих **ᠲᠠᠮᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] тамгалах 的多次体。

тамгат **ᠲᠠᠮᠭᠠᠲ** [形] ①盖了印的, 盖了章的, 打了戳的; ②打有烙印的; 有商标的, 有标志的, 有记号的。

тамгатай **ᠲᠠᠮᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 тамгат。

тамгахан **ᠲᠠᠮᠭᠠᠬᠠᠨ** [名]小印, 小戳子。

тамдах **ᠲᠠᠮᠳᠠᠬ** [动]折磨, 摧残: ~ судалгаа 踏勘, 踏勘调查。

тамир **ᠲᠠᠮᠢᠷ** [名] ①〈陈〉血管: цусан ~ 血管; ②力气, 体力, 精力: ~ алдах (барах) 失去精力, 精疲力竭; ~ орох, ~ тэнхээ орох 恢复体力, 恢复精力, 恢复

元气; ~ тэнхээ 力气, 精力, 元气; ~ доройтох 体力衰退; ~ аа үзэх 考验(试验)自己的能量; биеийн ~ (боловсруулах) 体育; биеийн ~ хийх 进行体育运动; ~ тасрах 力竭, 精疲力尽; ~ сулрах 力弱, 力衰; ~ багадах 体力不足; ~ ын дасгал 体操术; ◇ чадал ~ 能力; ③(转)(坏的)心眼, 心思, 思想, 意思: дотуур ~ 坏心眼, 不好的思想; гадлуур ~ 不诚实, 不真实, 虚伪, 伪善(态度)。

тамиргүй **ᠲᠠᠮᠢᠷᠭᠡᠢ** [形] ①无力的, 无力气的, 无体力的, 无精力的; 虚弱的, 病弱的; ②(转)没有坏心的, 心地善良的, 心灵纯洁的。

тамиргүйдүүлэх **ᠲᠠᠮᠢᠷᠭᠡᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] тамиргүйдэх 的使动态。

тамиргүйдэх **ᠲᠠᠮᠢᠷᠭᠡᠢᠳᠡᠬ** [动] 变得太虚弱, 变无力, 精疲力竭。

тамирдах **ᠲᠠᠮᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] ①精力(体力)衰退, 变虚弱无力; нас өтөлж ~ 年老力衰; ②感到虚弱无力, 气力不够, 精力不足, 疲惫衰弱: 〈医〉无力, 衰竭: бие ядуу учир өндөр шат өөд гарахдаа ~ ж байв 由于身体虚弱, 上梯子时感到疲惫无力; ~ ж дүнсийх 体弱而无精打采; ~ ж гурах 衰竭, 疲惫; ~ ж сулрах 虚弱。

тамирдуулах **ᠲᠠᠮᠢᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] тамирдах 的使动态: ~ халуурал 〈医〉癆瘵热。

тамирдчих **ᠲᠠᠮᠢᠷᠳᠢᠬ** [动] тамирдах 的完成体。

тамиржих **ᠲᠠᠮᠢᠷᠵᠢᠬ** [动] 体力增强, 强壮起来, 变得有力量, 健康起来, 复元, 恢复精力: сайн хоол идэж хурдан ~ в 饮食良好, 身体很快恢复了健康。

тамиржицгаах **ᠲᠠᠮᠢᠷᠵᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] тамиржих 的众动态。

тамиржуулах **ᠲᠠᠮᠢᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тамиржих 的使动态。

тамиржих **ᠲᠠᠮᠢᠷᠵᠢᠬ** [动] тамиржих 的完成体。

тамиртай **ᠲᠠᠮᠢᠷᠲᠠᠢ** [形] 参见 тамиртай。

тамиртай **ᠲᠠᠮᠢᠷᠲᠠᠢ** [形] ①强壮的, 强有力的,

身强力壮的,精力充沛的;●有坏心眼的,有坏心思的;дотуур ~ 有坏心眼的,有坏念头的.

тамирч **ᠲᠠᠮᠢᠷᠴ** [名]〈体〉体育家,体育员; биейн ~ 体育家; 运动员; уран биейн ~ 演武艺者,技巧运动家,技巧运动演员.

тамирчид **ᠲᠠᠮᠢᠷᠴᠢᠳ** [名] тамирч 的复数; тамирчдын ёслолын жагсаал 运动员入场式.

тамирчин **ᠲᠠᠮᠢᠷᠴᠢᠨ** [名] 参见 тамирч.

тамлага **ᠲᠠᠮᠯᠠᠭ᠎ᠠ** I [名] 折磨,凌辱,蹂躏.

тамлага **ᠲᠠᠮᠯᠠᠭ᠎ᠠ** II [名]〈宗〉巫师祈祷.

тамлагдах **ᠲᠠᠮᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] тамлах I 的被动态.

тамлагч **ᠲᠠᠮᠯᠠᠭᠴ** [名] 虐待者,迫害者,施酷刑者,折磨者.

тамлал **ᠲᠠᠮᠯᠠᠯ** [名] 折磨,虐待,迫害,施酷刑; 烦扰,使苦恼,使不安.

тамлах **ᠲᠠᠮᠯᠠᠬ** I [动] 折磨,虐待,迫害,施酷刑; 使苦恼,烦忧,令人不安.

тамлах **ᠲᠠᠮᠯᠠᠬ** II [动] ①〈宗〉巫师祈祷,念咒; ②吟咏,吟唱.

тамлацгаах **ᠲᠠᠮᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] тамлах I 的众动态.

тамлуулах **ᠲᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тамлах I 的使动态; ② 意同 тамлагдах.

тамрам **ᠲᠠᠮᠷᠠᠮ** [名]〈植〉黑苣蓉,黑天仙子,开白花(学名)(毒性草,供药用).

тампуу **ᠲᠠᠮᠫᠤ** [名] 麻袋.

тамриулах **ᠲᠠᠮᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 把补丁的一面做成圆的.

тамс **ᠲᠠᠮᠰ** [名] ①(衣服等之)边缘,边子,缘饰;(缝、缘上的)镶边,贴边; ②鱼网边绳; ③系带,套索用绳,套绳.

тамсаг **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭ** [形] 参见 тансаг I.

тамсаглах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 化妆,打扮,艳饰,讲究,穿戴.

тамтаг **ᠲᠠᠮᠲᠠᠭ** [形·名] ①被弄乱的,被磨烂的,稀烂破的,被弄坏的; ②弄糟的,(办理)不善的; 破烂(衣服等),废物; гэрийн ~ 家里的破烂东西.

тамтаггүй **ᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠭᠡᠢ** [形] ①(破烂得)无法使用的,不堪取的,破破烂烂的,残破的,残缺不全的; авахын ~ юм 无法要的破烂东西; ②不成体统的,不像样的,胡来的,顽皮的,淘气的,胡闹的.

тамтаглагдах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] тамтаглах 的被动态.

тамтаглах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① тамтах 的使动态; 磨烂,弄破,弄碎,切坏,弄乱,弄坏; ②穿坏,穿破(衣服、鞋等),损伤,摧残,弄成废物,弄成残废,使残破,使不能用(指物品).

тамтаглуулах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тамтаглах 的使动态; ② 意同 тамтаглагдах.

тамтал **ᠲᠠᠮᠲᠠᠯ** [名] 磨烂,弄碎,破碎.

тамтан **ᠲᠠᠮᠲᠠᠨ** [名]〈动〉赤梢鱼(海鲈).

тамтархай **ᠲᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠢ** I [形] 破碎的,破烂的,残损的,残破的.

тамтархай **ᠲᠠᠮᠲᠠᠷᠬᠠᠢ** II [名] 烂片,碎条,残物.

тамтах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠬ** [动] 变成碎片,变破烂,残损,残破.

тамтлах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠬ** [动] ① 参见 тамтаглах; ② 压迫,折磨,摧残,烦扰.

тамтрах **ᠲᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 参见 тамтах; дээл ~ 皮袄穿破; ②(转)变空,耗光,贫穷化,穷起来; 沦为乞丐; 逐渐衰弱.

тамтрих **ᠲᠠᠮᠲᠢᠷᠢᠬ** [动] (牲口)拔食稀疏的草.

тамтум **ᠲᠠᠮᠲᠤᠮ** [副] 匆匆忙忙地; 勉强强强地,马马虎虎地; 半半拉拉地,漫不经心地,潦潦草草地; 不认真地; ~ сонсох 不认真地听,随便地听; ~ хийх 马马虎虎地做,半半拉拉地做事.

тамтумлах **ᠲᠠᠮᠲᠤᠮᠯᠠᠬ** [动] 使之匆匆忙忙; 使勉强强强,使马马虎虎; 使漫不经心; 使半半拉拉; 使潦潦草草.

тамтчих **ᠲᠠᠮᠲᠴᠢᠬ** [动] тамтах 的多次体.

тамтцуулах **ᠲᠠᠮᠲᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тамтчих 的使动态.

тамхи(н) **ᠲᠠᠮᠬᠢ** [名] 烟,烟草; 烟叶: ~ та-рих 种烟草; ~ хатаах 把烟草晒干(烤干); ~ татах 吸烟,抽烟; ороодог ~

卷烟; 纸烟; дүнсэн ~ 东胜烟; 烟丝, 旱烟; ~ ны хүүдий 烟口袋; ~ ны навч 烟叶; хар ~ 鸦片; хамрын ~ 鼻烟; ~ нд орох 吸烟成习, 上烟瘾; ~ наас гарах 戒烟; ~ йг огоорох 戒烟; ~ ны зүйл 烟草制品; ~ ны хор 烟碱, 尼古丁, 烟草精; ~ ны хорны хүчил 烟草酸; ~ ны цох 烟草甲虫; ~ ны шигтэг-мэл өвчин 烟草镶嵌式病; ◇ ~ цоохотох 烟草花叶病; ~ н хүдэр 烟矿.

тамхихдах **ᠲᠠᠮᠬᠢᠬᠠ** [动] 敬烟; 抽烟, 吸烟.

тамхилах **ᠲᠠᠮᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 互相请吸烟, 互相敬烟; 一块吸烟; хөөргөө гарган ~ в 一起拿出鼻烟壶吸鼻烟.

тамхилуулах **ᠲᠠᠮᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тамхилах 的使动态.

тамхилцагах **ᠲᠠᠮᠬᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] тамхилах 的众动态.

тамхисаг **ᠲᠠᠮᠬᠢᠰᠠᠭ** [形] 吸烟成瘾的; 爱好吸烟的.

тамхисах **ᠲᠠᠮᠬᠢᠰᠠᠬ** [动] 想吸烟.

тамхисуу **ᠲᠠᠮᠬᠢᠰᠤᠭᠤ** [形] 爱好吸烟的.

тамхич **ᠲᠠᠮᠬᠢᠴ** [名] 制烟者; 吸烟成癖的人.

тамхичид **ᠲᠠᠮᠬᠢᠴᠢᠳ** [名] тамхич 的复数.

тамхичин **ᠲᠠᠮᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 тамхич.

тамшаа **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠ** [形] ① 高傲的, 傲慢的: ~ зан 高傲性子, 傲慢的性格; ~ байдал 傲慢的样子; ② 嘴不馋的, 不贪吃的, 吃不多的, 稍吃即满足的.

тамшаалах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 做傲慢姿态, 摆架子.

тамшаалгах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] тамшаах I、II 的使动态.

тамшаалуулах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тамшаалах 的使动态.

тамшаах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠬ** I [动] ① 叭啞着嘴尝味, 品味; ② (啞嘴表示) 不满, 不喜欢.

тамшаах **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠬ** II [动] 弹弦试弓; нум ~ 弹弦试弓.

тамшаачих **ᠲᠠᠮᠰᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] тамшаах I、II 的多次体.

тан **ᠲᠠᠨ** [代] (“та”变化时的词干): ~ д

хэлж өгье 我告诉您吧; ~ аас асуух нэг асуулт байна 有一个问题要向您; ~ тай ярилцах гэж байна 准备和您谈谈; ~ аар дамжуулан өгсөн захидал 通过您转交的信; ~ ы бие 您的身体; би ахаас ~ ыг асуусан 我向哥哥打听过您.

тан(н) **ᠲᠠᠨ** I [名] (草药煎熬后所得之) 药汤, 药汁; ~ эм 药汁.

тан **ᠲᠠᠨ** II [名] 河滩: ~ газар 河滩; 浅滩.

тан **ᠲᠠᠨ** III 见 ~ хийх, ~ ~ хийх; ~ тун хийх (拟声) ① 啞啞响, 咚咚响: харанга ~ гэв 锣啞的一声; буу ~ хийв 枪啞的一响; ② (硬弓弦) 啞啞响.

тав **ᠲᠠᠨ** IV 见 ~ суух 往后坐.

тан **ᠲᠠᠨ** V [名] (方) 汤面: гоожуур ~ 拉拉汤.

тана(н) **ᠲᠠᠨᠠ** [名] 东珠; 珍珠母, 贝壳珍珠层: ~ н товч 贝壳钮子; ~ н бөсөл 珍珠硅华, 珍珠砂华; ~ н бүтэц 珍珠构造; ~ н бялзуухай 戴菊(莺)属; ~ н бялзуухайн овог 戴菊(莺)科; ~ н гялтага 珍珠光泽; ~ н чулуу 文石, 霰石; танын өнгө 珠母色.

танаа **ᠲᠠᠨᠠᠭ** I [代] (та 之给在格尊敬形式, 用作给尊敬者的书文电报的致称形式): эрхэм авгай ~ (致) 尊敬的先生; Ядамсүрэн ~ 致雅德姆苏伦阁下; 雅达姆苏伦台鉴; ноён ~ 致...先生阁下.

танаа **ᠲᠠᠨᠠᠭ** II [名] танах 的名词.

танаас **ᠲᠠᠨᠠᠰ** [名] 褶子; (剪裁剩余的) 下脚料, 布头儿.

танаг **ᠲᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 适用的东西, 有用的东西, 不错的东西; ~ аа алдах 变得无用, 不成器; ~ тасрах 完全无用, 完全撕碎; ② 力量, 精力, 能力: ~ сайтай байна 能力强.

танаг **ᠲᠠᠨᠠᠭ** II 见 сураг ~ 音讯, 消息: сураг ~ байхгүй болжээ 杳无音讯.

танаггүй **ᠲᠠᠨᠠᠭᠦᠭᠦ** [形] ① 不能用的, 不适用的; 穿破了的, 褻褻的, 完全破裂的, 撕碎的; авахын ~ болох 无法要, 不堪取, 无法使用; ② 差的, 次的, 不好的, 最坏的; 无能力的, 没有出息的: ~ муу

хүн 恶劣的人, 最坏的人; ● 杳无音讯: сураг ~ болсон байна 毫无消息, 杳无音信.

танагдах *ᠲᠠᠨᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] танах 的被动态.

танагтай *ᠲᠠᠨᠠᠭᠲᠠᠢ* [形] ● 还适用的, 相当好的, 不太破旧的, 还可以用的; ● 有力量的, 有力气的, 精力充沛的, 还健壮的.

танагч *ᠲᠠᠨᠠᠭᠴᠢ* [名] ● (农) 打枝工, 修枝工; ● (清除铸件的毛边、浇口等的) 精整工.

танадас *ᠲᠠᠨᠠᠳᠤᠰ* [名] 褶子.

танай *ᠲᠠᠨᠠᠢ* [代] 您的; 你们的: ~ хэлснийг ойлгож байна 听懂了您所讲的; ~ байгаа анги 你在那个班级; ~ улс 你们的国家; ~ нөхөд 您的朋友们; 你们的朋友.

танайх *ᠲᠠᠨᠠᠶᠬᠡ* [代·名] ● 您的(人或物); 你们的(人或物): манай морь энд байна, ~ хаа байна? 我们的马在这里, 你们的在哪里呢? ● 你们家: ~ хаана вэ? 你们家在哪儿? ~ хэдүүл бэ? 您家有几口人? ~ хэнийхтэй айл бэ? 您家和谁家是邻居? танайхан 你们的人, 你们家的人; 你们; танайхан сайхан ажиллаж байна 你们的人工作得很好.

танайхан *ᠲᠠᠨᠠᠶᠬᠠᠨ* [代] 参见 танайх.

таналиг *ᠲᠠᠨᠠᠯᠢᠭ* [名] (植) 蕊珠花.

таналцах *ᠲᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] танах 的共动态.

танамал *ᠲᠠᠨᠠᠮᠠᠯ* [形] 弄(缩、截、剪、切、割、改…)短了的, 减少的, 减轻的, 降低的, 减低的, 缩小的; ◇ хасмал ~ 减少的, 缩短的, 削减的; ~ хардай (动) 短尾莺属.

тананцар *ᠲᠠᠨᠠᠨᠴᠢᠷ* [形] 像珍珠的, 类似珍珠的.

танар *ᠲᠠᠨᠠᠷ* I 见 үнэр ~ 气味; үнэр ~ нь муухай юм 气味不好.

танар *ᠲᠠᠨᠠᠷ* II [名] (矿) 滑石: ~ гялтгануурт гнейс 滑石云母片麻岩; ~ гялтгануурт танар 滑石绿泥片岩; ~ т апатит 滑石磷灰石; ~ т болронцор 滑石石英岩; ~ т гөлтгөнө 滑石石膏; ~ т төмрийн хүдэр 磁铁矿; ~ ын шороо (矿) 苦土.

танах *ᠲᠠᠨᠠᠬ* [动] ● 把…弄(缩、截、剪、切、割、改…)短; 减少, 减轻, 降低, 减低, 缩小; уртаас нь ~ 把长的剪去; эргэн тойрон ~ 把周围剪掉; ● (电) 限制: ~ ороомог 限制线圈; ~ шаталгаа 限制级; ~ шүүлтүүр 割切滤波器.

танацгаах *ᠲᠠᠨᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] танах 的众动态.

таначих *ᠲᠠᠨᠠᠨᠴᠢᠬᠤ* [动] танах 的多次体.

Тангад *ᠲᠠᠨᠭᠠᠳ* [名] 唐古特(历史上对青海、西藏地区藏族的泛称; 今称青海地区的藏族); ◇ ~ зогдор өвс (植) 唐古特铁线莲; ~ хойлог (动) 西藏雪鸡.

тангадах *ᠲᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] ● 变浅; ● (船) 搁浅.

тангайх *ᠲᠠᠨᠭᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] 仰, 后仰, 仰卧: ~ ж сэлэх 仰泳.

тангалзах *ᠲᠠᠨᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 捶胸跺足, 大发雷霆.

танган *ᠲᠠᠨᠭᠠᠨ* [形] 浅的: ~ ус 浅水.

тангараг *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭ* [名] 誓, 誓约, 誓言, 誓词; 宣誓, 起誓; 保证书, 决心书; 约许, 应许: цэргийн ~ (军) 军人誓词; 入伍宣誓; тангаргийн хуудас 誓词, 宣誓书; ~ тавих 宣誓; ~ өх, ~ өгөх 宣誓, 发誓, 起誓; ~ алдах, ~ няцах, ~ давах, ~ эвдэх 违背誓言; тангаргийн гэрээ 誓约; ~ өгөх ёслол 宣誓仪式; тангарагт шүүгч нар 陪审员.

тангараглал *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠯ* [名] 宣誓, 起誓: ~ хийх 宣誓, 起誓.

тангараглалт *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠯᠲ* [名] 参见 тангараглал.

тангараглах *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠬᠤ* [动] 宣誓, 起誓: бид эх орондоо хязгааргүй үнэнч гэж ~ в 我们宣誓: 无限忠于祖国; ~ н тушаал хүлээх 宣誓就职.

тангараглацгаах *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] тангараглах 的众动态.

тангараглуулах *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тангараглах 的使动态.

тангарагтан *ᠲᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠭᠲᠠᠨ* [名] 立誓者, 陪审员: тангарагтны шүүх 陪审法庭.

тангарах **ᠲᠠᠩᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ①(马) 尥后蹶子, 以后蹄踢人: *азрага ~* 公马尥后蹶子; ②(车) 后沉.

тангаруулах **ᠲᠠᠩᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тангарах 的使动态.

тангачих **ᠲᠠᠩᠭᠠᠴᠢᠬᠢ** [动] 偷懒, 游手好闲, 吊儿郎当.

тангачуулах **ᠲᠠᠩᠭᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тангачих 的使动态.

тангис **ᠲᠠᠩᠭᠢᠰ** [名] 见 тэнгэс.

танго **ᠲᠠᠩᠭ᠎ᠠ** [名] (艺) 探戈舞.

тандалт **ᠲᠠᠩᠳᠠᠯᠲᠤ** [名] тандах 的名词.

тандах **ᠲᠠᠩᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 锄地; 耙地; ② (船, 舟) 搁浅; ③ 侦察, 侦探, 探询, 试探, 探索; ◇ *тагнах ~* 侦察, 探询.

тандгар **ᠲᠠᠩᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] 粗胖的, 肥胖笨重的.

тандуу **ᠲᠠᠩᠳᠤᠭᠤ** [名] 镡头, 锄头.

тандуулах **ᠲᠠᠩᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тандах 的使动态.

тандчих **ᠲᠠᠩᠳᠠᠬᠢ** [动] тандах 的多次体.

танзуур **ᠲᠠᠩᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] 糖炸糕.

танивар **ᠲᠠᠨᠢᠪᠠᠷ** [名] 认识能力.

танигдах **ᠲᠠᠨᠢᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] таних 的被动态.

танигдашгүй **ᠲᠠᠨᠢᠭᠳᠠᠬᠢᠭᠦᠢ** [形] 认不出的, 无法辨别的, 认不清的, 无法了解的: *манай хотын байдал ~ болтлоо өөрчлөгджээ* 我们城市的面貌变化得使人认不出来了; ~ болох 变得不可辨认.

танил **ᠲᠠᠨᠢᠯ** [名] 熟人, 朋友, 相好者: ~ болох 成为朋友, 成为熟人; ~ хүн 熟人; ◇ ~ *тал* 好朋友, 朋友, 老相识.

танилгүй **ᠲᠠᠨᠢᠯᠭᠦᠢ** [形] 没有熟人的, 没有朋友的, 孤独的: ~ хүн 没有朋友的人.

танилтай **ᠲᠠᠨᠢᠯᠲᠠᠢ** [形] 有熟人的, 有朋友的; 有很多熟人的, 交友广的.

танилцалт **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠯᠲᠤ** [名] танилцах 的名词.

танилцамтгай **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 认识的, 了解的, 熟悉的.

танилцах **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] таних 的共动态;

(хэнтэй - юутай) ① 与…相识, 认识, 相互认识: *би тантай танилцсандаа их баярлаж байна* 我很高兴同您认识; ~ үг 识别暗语, 暗语, 口令; ~ н айлчлах 参观访问; ~ н суралцах 参观学习; ② 了解, 弄清楚, 熟悉: *тэндэх ажлын байдалай ~ ж амжаагүй байна* 没来得及了解那里的工作情况.

танилцуулагч **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 介绍人.

танилцуулах **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] танилцах 的使动态; ① (хэнийг-хэнтэй, юутай) 使…同…认识, 介绍…同…认识: *шинэ ажилчныг инженертэй ~ в* 介绍新工人同工程师认识了; ② (хэнийг-хэнтэй, юутай) 使…了解…, 使…弄清楚…, 让…熟悉…; ③ (хэнд-юуг) 向…介绍, 解释, 说明; 汇报: *генералд цэргийн сургуулийн байдлыг ~ в* 向将军汇报了军事演习的情况.

танилцуулга **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** [名] ① 介绍, 介绍信; ② 推荐.

танилцуулцгаах **ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] танилцах 的众动态.

танимгай **ᠲᠠᠨᠢᠮᠭᠠᠢ** [形] 易弄熟的, 易混熟的, 好相识的, 善于交际的.

танимгайрах **ᠲᠠᠨᠢᠮᠭᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 变得善于交友, 成为好交友的人, 变得易与人混熟.

танимгайрхан **ᠲᠠᠨᠢᠮᠭᠠᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] 面熟的.

танимгайрхах **ᠲᠠᠨᠢᠮᠭᠠᠢᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] 显得好交际, 易与人混熟, 见面熟.

танимхай **ᠲᠠᠨᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 танимгай.

танимхайрах **ᠲᠠᠨᠢᠮᠬᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 танимгайрах.

танимхайруулах **ᠲᠠᠨᠢᠮᠬᠠᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] танимхайрах 的使动态.

танир **ᠲᠠᠨᠢᠷ** [名] ① 声, 声音; 喧哗, 响声; 声息; ◇ *анир ~* 喧哗; ② 消息, 音信, 信息: *сураг ~* 音信, 消息; ③ 味儿, 气味: *үнэр ~* 气味.

танирлах **ᠲᠠᠨᠢᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 闻, 嗅; ◇ *үнэрлэх ~* 闻, 嗅; ② 打听消息, 探听音信; ③ (宗) 神享, 接受供品.

танис **ᠲᠠᠨᠢᠰ** [名] (天) 虚(星).

таниулах **ᠲᠠᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① таних 的使动态：使认识，使认出；使了解，介绍，解释，阐释，说明：ухуулан ~ ажил 宣传解释工作，宣传鼓动工作；~ хуудас 说明书；② 意同 танигдах.

таниулга **ᠲᠠᠨᠢᠭᠤᠯᠠ** [名] 说明，解释，阐释，介绍；(电影的)字幕：~ ухуулга 宣讲，宣传，阐释；~ явуулах 介绍，说明，解释；таниулгын ажил 解释工作，解说工作；◇ яриа ~ 讲座，宣讲，讲演。

таних **ᠲᠠᠨᠢᠬ** [动] 认出，认清，认识；识别，辨认；熟悉：үсэг ~ 认字；би чамайг таньж байна 我认识你；малаа ~ 辨认牲畜；өвчин ~ 诊断病情；~ нөхөр тохиолов 遇见了熟悉的朋友；~ дуу гарлаа 传来了熟悉的声音；~ тэмдэг 识别标志，记号；~ бичиг 检索表；~ дохио <电>呼号；~ тэмдгийн тайлбар 略号图例；~ н мэдэхүй явц 认识过程；~ н мэдэхийн онол 认识论；~ н мэдрэхүй 知觉。

танихгүй **ᠲᠠᠨᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不认识的，不能识别的；不熟悉的，生疏：хүн ~ 不认识人；~ хүн 不认识的人，陌生人；~ газар 生疏的地方。

танихгүйрхэх **ᠲᠠᠨᠢᠬᠦᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠬ** [动] 装不认识，似不曾相识。

таниц **ᠲᠠᠨᠢᠴ** [名] ① 认识性；② (转)字幕。

танишгүй **ᠲᠠᠨᠢᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 认不出的，难以识别的，辨认不出的，无法认识的：~ болох 变得认不出来；~ өөр болжээ 改观，变了样。

танк **ᠲᠠᠨᠻ** [名] <军>坦克：~ийн хороо 坦克团；хүнд ~ 重型坦克；хөнгөн ~ 轻型坦克；ус хуурайд хэрэглэх ~ 水陆两栖坦克；~ эсэргүүцэх зэвсэг (хэрэгсэл) 反坦克武器；~ эсэргүүцэх залуурт тийрэлтэг сум 反坦克导弹；~ийн үзүүлэн 坦克模型；~ийн дарга 坦克车长；~ гүйлгүүр 坦克教练场；~ эсэргүүцэх гуу 防坦克壕；~ явахуйц газар 坦克可以通行的地方；~ аар хүч нэмэгдүүлэх 坦克增援；~ийн аюлтай чиглэл 受坦克威胁的地方；~ийн батальон 坦克营；~ийн дивиз 坦克师；~

ийн бригад 坦克旅；~ийн нийлэл 坦克兵团；~ийн цуваа 坦克纵队；~ийн чадал 坦克马力。

танкер **ᠲᠠᠨᠻᠡᠷ** [名] 油船，油轮。

танкодром **ᠲᠠᠨᠻᠡᠳᠣᠷᠠᠮ** [名] <军>坦克教练场。

танкт **ᠲᠠᠨᠻᠡᠲ** [形] <军>坦克的，有坦克的：~ цэрэг 坦克部队。

танкчи(ин) **ᠲᠠᠨᠻᠡᠴᠢ** [名] <军>坦克手。

таннин **ᠲᠠᠨᠨᠢᠨ** [名] 单宁(酸)，鞣酸。

танпрам **ᠲᠠᠨᠫᠷᠠᠮ** [名] ① (植)天仙子；② (药) 菲沃斯叶，莨菪，天仙子。

танс **ᠲᠠᠨᠰ** [名] ① 柔和，温顺；② 爱抚，宠爱，娇爱，溺爱。

тансаг **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭ** I [名·形] ① 欢乐，高兴，喜欢，乐事，愉快；舒服；适应，适合：~ т ташуурах 沉溺于欢乐；② 可口的，味美的，甘美的：~ амт 美味；~ үг 甜言；~ идээ 珍肴，精美食品；③ 美丽的，美妙的，令人赞叹的，绝妙的，卓越的，精彩的；④ 娇爱的，溺爱的，十分宠爱的：~ өссөн хүүхэд 娇生惯养的孩子；⑤ 不贪食的，吃不多的，食欲不旺的：~ идэштэй 吃不多的；⑥ 显著的，著名的，值得注意的，引人注目的，值得观看的；⑦ 高级的，文雅的：~ өрөө 高级公寓；~ хангалуу (艺)文雅。

тансаг **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭ** II 见 ~ лам (<西游记>里的)唐僧。

тансаглагдах **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тансаглах 的被动态。

тансаглах **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① (对孩子)纵容，娇爱，宠爱，溺爱；② 不贪吃，吃不多，稍吃即足，食欲不旺。

тансаглуулах **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тансаглах 的使动态；② 意同 тансаглагдах。

тансагхан **ᠲᠠᠨᠰᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] тансаг I 的小称。

тансар **ᠲᠠᠨᠰᠠᠷ** [名] 灯蕊绒：~ хилэн 灯蕊绒。

тантайлгах **ᠲᠠᠨᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] тантайх 的使动态。

тантайх **ᠲᠠᠨᠲᠠᠢᠬ** [动] (身体)变肥胖，变沉重，变笨重。

- тантайчих** **ᠲᠠᠨᠲᠠᠢᠬᠢ** [动] тантайх 的完成体。
- тантан** **ᠲᠠᠨᠲᠠᠨ** [名] ①痰盂；痰桶；②垃圾箱；хөгийн ~ 垃圾箱。
- тантар** **ᠲᠠᠨᠲᠠᠷ** 见 тантаг ~ 到处，这里那里。
- тантгар** **ᠲᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷ** [形]肥胖的，笨重的，粗胖的，沉重的。
- тантун** **ᠲᠠᠨᠲᠤᠨ** [名]痰桶，痰盂。
- тануулах** **ᠲᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①танах 的使动态；②意同 танагдах。
- тануус** **ᠲᠠᠨᠠᠭᠤᠰ** [代]参见 таануус。
- танхай** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** I [形] ①放荡的，放肆的，逞性的，散漫的，怠慢的；没有教养的；撒野的；流里流气的：~ балмад 野蛮的，粗暴无礼的，流里流气的；~ балмад этгээд 流氓(分子)；~ залуу 散漫的年轻人；②闲散的，闲荡的，游手好闲的；~ явах 游手好闲；③不体面的，丑陋的；淫秽的；淫荡的。
- танхай** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** II [名]流氓，游手好闲者，二流子；爱闲谈的人，爱扯淡的人：~ н хэрэг, ~ н эрүүгийн хэрэг <法>流氓案件。
- танхайдуу** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] ①很放荡的，很散漫的；②十分闲散的，过于游手好闲的；③很不体面的，十分丑陋的。
- танхайрагч** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠴ** [名]流氓分子，耍流氓者。
- танхайрал** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠯ** [名] танхайрах 的名词。
- танхайрах** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] ①放肆，放荡，逞性，散漫；怠慢，表现得无教养，撒野；②游手好闲，闲逛；③流里流气，耍流氓；举止下流，耍无赖，胡闹。
- танхайруулах** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] танхайрах 的使动态。
- танхайрчих** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] танхайрах 的完成体。
- танхайх** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠬ** [动]游手好闲，不务正业，耍无赖，流里流气，耍流氓；放荡。
- танхайч(ни)** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠴ(ни)** [名]流氓，二流子，无赖；阿飞；不务正业的人，游手好闲的

人；庸人。

- танхайчууд** **ᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳ** [名] танхайч 的复数。
- танхи** **ᠲᠠᠨᠬᠢ** [形]娇惯的，任性的；~ хүү-хэд 宠儿；娇柔的(孩子)，宠坏了的(孩子)；娇生惯养的(孩子)；◇ ардаг ~, эрх ~ 娇惯的，任性的，娇生惯养的，娇里娇气的。
- танхивтар** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠪᠲᠠᠷ** [形]任性的，娇的。
- танхид** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳ** I [形]参见 танхи。
- танхид** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳ** II [名]参见 танхим①。
- танхидах** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳᠠᠬ** [动]变娇柔，任性，娇里娇气，娇生惯养。
- танхидуу** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳᠤᠭᠤ** [形]娇惯的，娇柔的，任性的，宠坏了的，娇里娇气的，娇生惯养的。
- танхидуулах** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] танхидах 的使动态。
- танхидчих** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠳᠴᠢᠬ** [动] танхидах 的完成体。
- танхил** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯ** [形]参见 танхи：~ охин 宠坏了的女儿；◇ ардаг ~ 娇生惯养的。
- танхилах** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ** [动]撒娇，任性，娇里娇气，娇生惯养，呈娇弱状。
- танхилган** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠭᠠᠨ** [形]娇惯的，放任的，娇柔的，娇生惯养的；未驯顺的，有脾气的。
- танхилзах** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] ①装俏，卖娇，献媚；②淫荡，乱伦，乱搞男女关系；③娇里娇气，撒娇，放任。
- танхилзуулах** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] танхилзах 的使动态。
- танхилзуур** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名·形] ①淫荡者，乱伦者，乱搞男女关系者；②卖俏者，献媚者，俏浪人；③娇惯的，撒娇的，娇里娇气的，放任的，宠坏了的。
- танхилхан** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠯᠬᠠᠨ** [形]潇洒的，风流的，娇媚的，任性的。
- танхим** **ᠲᠠᠨᠬᠢᠮ** [名] ①堂，大殿，宫殿，宏壮的邸宅；чандрын ~ 灵堂；②礼堂，馆，厅，演讲厅，讲堂；хурлын ~ 会议厅，礼堂；биеийн тамирын ~ 体育馆；хичээлийн ~ 课堂，教室；③议院；阁，厅

(国家管理机关): дээд ~ 上(议)院; доод ~ 下(议)院; сайд нарын ~ 内阁.

танхимч **ᠲᠠᠨᠬᠢᠮᠴᠢ** [名] 议员; 馆员.

танхихан **ᠲᠠᠨᠬᠢᠬᠠᠨ** [形] танхи 的小称.

танхь **ᠲᠠᠨᠬᠢ** [形] 见 танхи.

танц **ᠲᠠᠨᠴ** [名] 舞蹈; ардын ~ 民间舞蹈; ~ ын багш 舞蹈教师; ~ ын хөгжим 舞曲; ~ хийх 跳舞.

танцлах **ᠲᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 跳舞.

таншигдах **ᠲᠠᠨᠰᠢᠬᠢᠳᠠᠬ** [动] танших 的被动态.

танших **ᠲᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] ① 啧啧, 啧啧舌(表示惊叹不已); ② 奔忙游荡; ◇ тэнэх ~ 游荡; ③ 冲动, 激动: ~ ж хэлэлцэх 激动地谈话.

таншлага **ᠲᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 啧啧, 啧啧(赞叹, 惊叹); ② 奔忙, 奔波; 游荡; ③ 冲动, 激动.

таншуулах **ᠲᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① танших 的使动态; ② 意同 таншигдах.

таных **ᠲᠠᠨᠶᠬ** [代] 您的(人或物); 您家: ~ хаана байна? 您家在哪里? 您的在哪里? энэ минийх, тэр ~ 这是我的, 那是您的.

тань **ᠲᠠᠨᠶ** [代] (复数第二人称反身代词, 置于被说明词后) 你们的, 您的: явах ~ ямар байна 你们的(您的)外出一事怎么样了?

таньцгаах **ᠲᠠᠨᠶᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] таних 的众动态.

таньчих **ᠲᠠᠨᠶᠴᠢᠬ** [动] таних 的多次体.

таохүү **ᠲᠠᠭᠤᠬᠡᠭᠦ** (ᠲᠠᠭᠤᠨ) [名] 套护, 套裤.

тапетум **ᠲᠠᠭᠡᠲᠤᠮᠤ** [名] 绒毡层.

тар **ᠲᠠᠷ** I [名] ① (老者的)精力, 锐气; ◇ ~ танаг 精力; ② 质量; 个性, 本性: ~ нь танигдах 其(坏的)本性被人所了解.

тар **ᠲᠠᠷ** II [名] (为参加比赛而)练马, 驯马, (每日让马跑短途).

тар **ᠲᠠᠷ** III [名] (毛、发等的)均匀, 匀称, 匀溜; ~ нийлэлцэх, ~ нийлэх (毛梢)对齐, (毛发)匀整, (毛发)顺溜.

тар **ᠲᠠᠷ** IV 见 ~ няр хийх 咯咯响, 咯啦咯啦响, 咯咚作响(硬物相碰声): мод чулуу ~ няр хийв 木头同石头碰撞发出咯咚咯咚声; ~ түр хийх ① 吵嘴, 发生口角; ② 众人齐作貌: ~ тир хийх (皮靴木履踏地声) 咯啦咯啦响; ~ мөр ургах 星星点点地长着.

тар **ᠲᠠᠷ** V [名] 参见 тарга.

тараагдах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] тараах 的被动态.

тараагуур **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠤᠷ** [名] 动脉: ~ авах 动脉切除术; ~ тойронгос 动脉外膜炎; ~ хураагуурын судасны чагнах 动脉和静脉听诊; ~ хураагуурын холбоо 静动脉吻合; ~ шивэх 动脉穿刺术; ~ ын битүүрсэн доторгос 闭塞性动脉内膜炎; ~ ын бүлхэн 动脉瘤; ~ ын бүлхэнт үрэвсэл 血栓性动脉炎; ~ ын гаралт хөхрөл 动脉发绀; ~ ын том цагариг 动脉大环; ~ ын хонгио 动脉鞘; ~ ын хялгасан судас 动脉毛细血管; ~ ын чулуу 动脉石; ~ ын ширхгэнцэр цагриг 动脉纤维环.

тараагууртас **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠤᠷᠲᠠᠰ** [名] (医) 动脉炎.

тараагуурцар **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠤᠷᠴᠠᠷ** I [名] 动脉硬化: ~ бөөрний хатуурал 动脉硬化性肾硬变.

тараагуурцар **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠤᠷᠴᠠᠷ** II [名] 小动脉.

тараагч **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠴ** [名] 传播者, 散布者.

тараазнах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] тараах 的短暂体.

тараалгах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① тараах 的使动态; ② 意同 тараагдах.

тараалгуулах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тараалгах 的使动态.

тараалт **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 解散, 分散, 散布, 散发, 传播, 发行: хэвлэл ~ 刊物发行; сонин ~ 报纸发行.

тараалцах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] тараах 的共动态.

тараах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] ① тарах 的使动态; ② 解散, 散开, 结束, 散会; 摊开: хурал ~ 散会; өвс ~ 把草摊开; ③ 赶走, 驱

散, 吹散, 解除(指忧愁等); ① 撒, 抛散, 乱抛, 扩散; ② 散布, 推广, 传播, 普及, 散发, 发行: сонин сэтгүүл ~ 发行(散发)报纸和杂志; хүн амыг ~ н байрлуулах 疏散人口; зар ~ 传播消息, 宣布, 公布; цуу үг ~ 散布谣言; өвчин ~ 传播疾病; ~ ж өгөх 散发, 分发; ◇ ~ судас 动脉; ~ судсанцар 动脉硬化。

тараацаах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] тараах 的众动态。

тараачих **ᠲᠠᠷᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] тараах 的完成体。

тараг **ᠲᠠᠷᠠᠭ** [名] 酸奶浆: чихэртэй ~ 放糖的酸奶浆; ~ бүрэх 酿制酸奶浆, 使牛奶发酵; таргийн хөрөнгө 酸奶浆的酵母。

тараглах **ᠲᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] (春天) 初次出酸奶浆。

тарайлгах **ᠲᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] тарайх 的使动态。

тарайх **ᠲᠠᠷᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 展开, 叉开; ② 伸开四肢四仰八叉。

таралт **ᠲᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] ① 散开, 散去, 四散, 分散; ② 散布, 传播; ③ 完成, 结束, 下班, 结业。

тарам **ᠲᠠᠷᠠᠮ** [名] (植) 蒙古车前。

тарамдах **ᠲᠠᠷᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得很不集中, 太零散, 过于散乱, 过分散; 十分散漫, 很涣散。

тарамдуу **ᠲᠠᠷᠠᠮᠳᠤᠰᠤ** [形] 零散的, 散乱的, 分散的, 散漫的。

тарамдуулах **ᠲᠠᠷᠠᠮᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тарамдах 的使动态。

тарамцаг **ᠲᠠᠷᠠᠮᠴᠠᠭ** [名] (地) 块体。

таранги **ᠲᠠᠷᠠᠩᠭᠢ** [形] 分散的, 零散的, 散乱的; 散漫的, 涣散的; 零星的, 稀疏的。

тарангидуу **ᠲᠠᠷᠠᠩᠭᠢᠳᠤᠰᠤ** [形] 较分散的, 较零散的, 较散乱的; 较散漫的, 较涣散的, 很零星的, 相当稀疏的。

тарангуй **ᠲᠠᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] 分散的, 散开的, 零散的, 散乱的; 散漫的, 涣散的; 稀疏的, 零星的: ~ давших (军) 以分散队形进攻。

тарах **ᠲᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 散开, 散去, 分散, 四散:

тарж бутрах 分散; хонь тарж одов 绵羊散开了; наадамчид зүг зүгтээ ~ н одов 参加那达慕者四散回家了; ② 完成, 结束, 下班, 毕业: ажлаасаа тараад гэртээ харьж ирэв 下班回到家; хурал ~ 散会, 会议结束; ажил ~ цаг болов 下班的时间到了; ③ 散布, 传播, 普及: цуурхал ~ 谣言流传; халдвар ~ 传染病传播。

тарач **ᠲᠠᠷᠠᠴ** 见 ~ тахиа (动) 秧鸡。

тарвага(н) **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (动) 旱獭, (草原上的) 土拨鼠: ~ н тахал (医) 旱獭瘟疫(鼠疫); ~ ны тос 旱獭油; ~ тахлын моом 鼠疫性腹股沟淋巴结炎; ◇ ~ н хайлас (植) 白榆; ~ н хүн 侏儒人; ~ н шийр (植) 披针叶黄华。

тарвагалах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 猎旱獭。

тарвагацаа **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠ** [名] (儿童们玩的) 旱獭游戏。

тарвагацах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] 做旱獭游戏。

тарвагацаагаах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] тарвагацах 的众动态。

тарвагацуулах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тарвагацах 的使动态。

тарвагач(ин) **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴ** [名] 狩猎旱獭的猎人。

тарвагачид **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠳᠤ** [名] тарвагач 的复数。

тарвагачилцаах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] тарвагачлах 的众动态。

тарвагачлах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] 猎旱獭, 打旱獭。

тарвагачлуулах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тарвагачлах 的使动态。

тарваж **ᠲᠠᠷᠪᠠᠵ** [名] (动) 鹭。

тарвайлгах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] тарвайх 的使动态。

тарвайх **ᠲᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 伸开, 张开, 叉开。

тарвалзах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 сарвалзах。

тарвалзуулах **ᠲᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тарвалзах 的使动态。

тарвас **ᠲᠠᠷᠪᠠᠰ** [名]〈植〉西瓜: ~ын үр 西瓜子; ~ын хальс 西瓜皮; ~ын гол дотор 西瓜瓤; ~ тарих 种西瓜; ~ гуа үржүүлэх 瓜类栽培; ~ гуаны газар 瓜田; ~ын нүүдгий 〈动〉瓜瓢虫.

тарга **ᠲᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名]肥胖, 膘, 膘情: энэ жил малын ~ сайн 今年牲畜的膘势好; ~ орох, ~ суух, ~ авах 长胖, 长膘; ~ хүч сайтай 膘壮的; ~ авуулах (使牲畜)长膘, 抓膘; ◇ ~ **тэвээрэг** 肥胖, 膘情; ~ хүч, хүч ~ 肥胖, 膘情.

таргааг **ᠲᠠᠷᠭᠠᠭ** [名]参见 тархнаг.

таргавтар **ᠲᠠᠷᠭᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] ①稍胖的, 稍肥胖的, 膘稍肥的; ②稍肥的, 脂肪稍多的.

таргадах **ᠲᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]变得太肥, 变胖, 变得肥胖.

таргалах **ᠲᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ①发胖, 长胖, 上膘: өвс сайтай газар мал таргалж байна 在水草好的地方牲畜上膘; ②患肥胖症, 患脂肪过多症.

таргалж **ᠲᠠᠷᠭᠠᠯᠵ** [名]〈动〉穿草鸡.

таргалуулах **ᠲᠠᠷᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] таргалах 的使动态.

таргалчих **ᠲᠠᠷᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] таргалах 的完成体.

тарган **ᠲᠠᠷᠭᠠᠨ** [形] ①较胖的, 胖的, 肥胖的, 膘肥的: ~ шар 膘肥的犏牛; ~ орох 膘壮地过冬; ◇ ~ **цатгалан** 胖饱的, 肥饱的; ②肥的, 多脂肪的: ~ мах 肥肉.

таргахан **ᠲᠠᠷᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] тарган 的小称: ①较胖的, 较肥胖的, 膘较肥的; ②较肥的, 脂肪较多的.

таргил **ᠲᠠᠷᠭᠢᠯ** [名]急流浅处, 湍流河滩, 河之紧溜处; (行车压出的)硬路.

тардах **ᠲᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①力衰, 体衰, 精力耗尽; ②变得不结实.

таржигнах **ᠲᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动]参见 тарчигнах.

тарзнах **ᠲᠠᠷᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] тарых 的短暂体.

тариа(н) **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠ(ᠨ)** I [名]〈医〉输注, 接种, 注射; 输液, 输入剂: ~ны зүү 注射针; ~хийх 接种, 种痘, 打针, 注射; амь ~ 心脏注射液, 强心剂.

тариа(н) **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠ(ᠨ)** II [名]〈植〉粮食, 庄稼, 谷物: ~ны зах 粮食交易所; ~ чихлэх 庄稼发芽长叶; ~ тарих 种庄稼; ~ны аага (хивэг) 糠, 麸皮, 麸子; ~ны газар 耕地; ~ны талбай 农田; ~ тэгшдэх 庄稼成熟, 谷穗莠齐; ~ хадах 割庄稼; ~ цайлгах 脱粒, 打谷, 去皮; ~ хураах, ~ авах 收获庄稼; ~ хураах цаг 收获时节; ~ алдах 欠收, 收成不好; ~ түрүүжих 庄稼抽(吐)穗; ◇ ~ны хулгана 〈动〉田姬鼠(黑线姬鼠).

тариалал **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠯ** [名]参见 тариалалт.

тариалалт **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠯᠲ** [名]播种, 耕作: ~ын ажил 播种工作.

тариалалцах **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] тариалах 的共动态.

тариалан(г) **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠨ(ᠭ)** [名] ①农作物, 庄稼; ②田地, 田园, 耕地, 农田: ~гийн нутаг 耕地, 农业区; ~гийн талбай 耕地面积; ③农业: ~гийн орон ①农业国; ②耕作区, 农业区; ~гийн багаж 农具; ~д тохиромжтой газар 可耕地; ~ хөөгч 〈动〉蝗虫(别名); ~гийн гиш 〈植〉巢菜; ~гийн царгас 〈植〉苜蓿; ~г төрөлжүүлэх 农业专业化; ~гийн эрчимжүүлэлт 农业集约化; ④耕种, 播种.

тариаланзүй **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠨᠵᠡᠢ** [名]农业学.

тариаланч **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠨᠴ** [名]农民, 庄稼汉.

тариалах **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠠᠬ** [动]种庄稼, 耕种; 务农.

тариалга **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①种植, 播种, 栽植: тариалгын талбай 播种面积; ②〈医〉注射, 接种: тариалгын багаж 〈医〉注射器.

тариалуулах **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] тариалах 的使动态.

тариалцгаах **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] тариалах 的众动态.

тариат **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠲ** [形]参见 тариатай.

тариатай **ᠲᠠᠷᠢᠶ᠋ᠠᠲᠠᠢ** [形] ①有庄稼的, 有谷物的, 种了粮食的; ②〈医〉注射了的, 接种了的.

тариач **ᠲᠠᠷᠢᠴ** [名] ①农民, 庄稼人, 农夫; ②〈陈〉接种牛痘者.

тариачид **ᠲᠠᠷᠢᠴᠢᠳ** [名] тариачин的复数.

тариачин **ᠲᠠᠷᠢᠴᠢᠨ** [名] 农民, 庄稼人, 农夫; ~ гаралтай 农民出身的; ~ хөдөлгөөн 农民运动; ~ ны хувийн аж ахуй 个体农民经济; ~ ны хувийн өмч 农民私有制.

тариг **ᠲᠠᠷᠢᠭ** [名] ①种植, 耕种; ②〈陈〉亲戚, 亲属.

таригдах **ᠲᠠᠷᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] тарих的被动态.

таригт **ᠲᠠᠷᠢᠭᠲ** [形] 种植的, 耕种的.

таригч **ᠲᠠᠷᠢᠭᠴ** [名] 种下...的人, 肇事者.

тарилга **ᠲᠠᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①播种, 耕种, 播种期; (草本之) 栽植, 培栽, 种植: тутрагын ~ 水稻的种植(栽培); хаврын ~ эхлэх болжээ 春种期到来了, 春播开始了; ②〈医〉注射, 接种, 种痘; цэцгийн ~ 种痘; урьдчилан сэргийлэх ~ 预防注射; тарилгын наалдуур 接种凝集素; тарилгын эсрэг биет 接种抗体.

таримал **ᠲᠠᠷᠢᠮᠠᠯ** [名·形] ①农作物; ②种植的, 播种下的, 栽培的, 培植的: ~ тэжээл 栽培的饲料, 种植的饲料; ~ ногоо 种植的蔬菜; ~ жимс 栽培的果木, 接种的果木; ~ ганцаар буудай 〈植〉单粒小麦; ~ гүнжид 〈植〉芝麻菜; ~ ургамал 栽培植物; ~ үсүү 〈植〉芜荑; ~ хөх тариа 〈植〉黑麦.

тарималжих **ᠲᠠᠷᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠬ** [动] 培植, 人工种植.

тарималжуулах **ᠲᠠᠷᠢᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] тарималжих的使动态.

таримдах **ᠲᠠᠷᠢᠮᠳᠠᠬ** [动] 诅咒.

тариулах **ᠲᠠᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①тарих的使动态; ②意同 таригдах.

тариур **ᠲᠠᠷᠢᠭᠦᠷ** [名] 注射器: нэг удаагийн ~ 一次性注射器.

тариф **ᠲᠠᠷᠢᠶ** [名] 率, 税率, 收费率; 价目表; 工资表: ~ худалдааны талаархи ерөнхий хэлэлцээр 关于税率和贸易协议; ~ буурах 降低税率; ~ т үндсэн

цалин 固定工资率; ~ ыг нэг мөр болгох 统一税率; ~ ын гэрээ 工资合同; ~ ын заавар 税率细则; ~ ын хөнгөлөлт 税率优惠.

тарих **ᠲᠠᠷᠢᠬ** [动] ①播种, 栽培, 种植, 种: ногоо ~ 种菜; мод ~ 栽树; ~ аж ахуй 种植业; ~ материал 栽种资料; ②〈转〉〈医〉传染, 使感染: өвчин ~ 传染疾病; ③制造事端, 肇事, 惹事, 闯祸, 作案: хэрэг ~ 肇事, 闯祸, 作案, 添麻烦; ④〈医〉注射, 接种, 种痘: арьсан дор ~ 做皮下注射; судсанд ~ 做静脉注射; булчинд ~ 做肌肉注射; пенициллин ~ 注射盘尼西林(青霉素).

тарлагч(ин) **ᠲᠠᠷᠯᠠᠭᠴ(ᠢᠨ)** [名] 花(斑杂)色雌性的(牲畜): ~ үнээ 花色母牛.

тарлан **ᠲᠠᠷᠯᠠᠨ** [形] 杂色的, 斑杂的, 花斑的, 花点, 黑白相间的: ~ үнээ 花斑母牛; шар ~ 黄斑; газар ~ болох 地面出现斑点(因雪融化露出一块块土地); ~ салхич шувуун 〈动〉白额鸢; ◇ ~ сар 〈动〉毛脚鸮; ~ хавтгалжин 〈动〉斑鸠属; ~ хараацай 〈动〉斑嘴燕鸥.

тарландах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 起过多的杂色斑点, 颜色变斑杂, 呈很多的杂色; 交织成很多的花形.

тарлантах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠨᠲᠠᠬ** [动] 成黑白色相间的, 变成杂色的, 变成有斑点的, 交织成花形.

тарлантуулах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тарлантах的使动态.

тарлах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠬ** I [动] 驯马(使参加比赛的马每日跑一段距离): морь ~ 驯马.

тарлах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠬ** II [动] 计划, 预计, 谋划, 筹划, 做轮廓.

тарлацгаах **ᠲᠠᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] тарлах I、II的众动态.

тарлачих **ᠲᠠᠷᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] тарлах I、II的多次体.

тарлуулах **ᠲᠠᠷᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] тарлах I、II的使动态.

тармаг **ᠲᠠᠷᠮᠠᠭ** [形] 稀的, 稀疏的, 分散的, 零散的, 不稠密的; ◇ ~ мод 稀稀拉拉的树; армаг ~ 稀疏的, 分散的.

тармагдах **ᠲᠠᠷᠮᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ① тармах的被

动态；②变得分散，变得零散，变得稀疏，稀稀拉拉，撒开，散开，不集中。

тармагдуулах ᠲᠠᠷᠮᠠᠭᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тармагдах 的使动态。

тармагдчих ᠲᠠᠷᠮᠠᠭᠳᠢᠬᠢ [动] тармагдах 的完成体。

тармагхан ᠲᠠᠷᠮᠠᠭᠬᠠᠨ [形] тармаг 的小称。

тармайх ᠲᠠᠷᠮᠠᠶᠢᠬᠡ [动] 泰然自若，故作镇静，若无其事：~ж суух 泰然自若地坐着。

тармалцах ᠲᠠᠷᠮᠠᠯᠴᠢᠬᠡ [动] тармах 的共动态。

тармах ᠲᠠᠷᠮᠠᠬᠡ [动] 耙；搂取；攫取：өвс ~楼草。

тармацгаах ᠲᠠᠷᠮᠠᠴᠡᠭᠠᠬᠡ [动] тармах 的众动态。

тармачих ᠲᠠᠷᠮᠠᠴᠢᠬᠢ [动] тармах 的多次体。

тармуулах ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тармах 的使动态。

тармуулдах ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠯᠠᠬᠡ [动] 参见 тармуурдах。

тармуулдуулах ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠯᠠᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тармуулдах 的使动态。

тармуур ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠷ [名] 耙子；耨子：морин ~ 马拉耙；гар ~ 手耙。

тармуурдах ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠷᠠᠬᠡ [动] 参见 тармах。

тармуурдуулах ᠲᠠᠷᠮᠤᠤᠷᠠᠬᠡᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тармуурдах 的使动态。

тарна ᠲᠠᠷᠨᠠ [名] <植> 狼毒大戟：тарнын овог <植> 蓼科。

тарни ᠲᠠᠷᠨᠢ [名] <宗> 符咒，咒文，咒语：~унших 念咒。

тарнидах ᠲᠠᠷᠨᠢᠳᠠᠬᠡ [动] <宗> 念咒，请神，以咒召遣，以咒降伏。

тарнидуулах ᠲᠠᠷᠨᠢᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠡ [动] тарнидах 的使动态。

тарних ᠲᠠᠷᠨᠢᠬᠡ [动] 生长，长大；恢复健康，恢复元气：хүүхэд ~ 孩子们长大。

тарнич ᠲᠠᠷᠨᠢᠴᠢ [名] <宗> 念咒者，请神者，以咒召遣者。

тарничлах ᠲᠠᠷᠨᠢᠴᠢᠬᠡ [动] <宗> 念咒，修道，以念咒为业。

тарс ᠲᠠᠷᠰ [名] <动> 雌花啄木鸟。

тартаг ᠲᠠᠷᠲᠠᠭ [形] ①极弱的，极虚的；②尽头的。

тартай ᠲᠠᠷᠲᠠᠶᠢ [形] (年老而) 矍铄的，精神饱满的，有力的，强健的：~ хөгшин 强健的老人，矍铄的老人；морь ~ байна (老) 马很健壮。

таруу ᠲᠠᠷᠤᠭᠤ [形] ①零散的，分散的，散乱的，涣散的，四散的：~ байгаа адуу 四散的马群；нэг нэгнээс ~ хол хэдэн хот 星散的几个村落；◇ **аруу** ~ 零散的，分散的，散乱的；②稀疏的；稀稀拉拉的：~ мод 疏林。

таруудуу ᠲᠠᠷᠤᠭᠤᠳᠤᠤ [形] ①很零散的，很分散的，十分散乱的；②过于稀疏的；过于稀稀拉拉的。

тархаагч ᠲᠠᠷᠬᠠᠭᠴᠢ [名] 传播者，散发者，发行者。

тархаах ᠲᠠᠷᠬᠠᠬᠡ [动] тархах 的使动态。

тархай ᠲᠠᠷᠬᠠᠶᠢ [形] 分散的，零散的，散漫的，散乱的，涣散的，散开的，四散的；◇ ~ **бугархай** 零散的，分散的，涣散的：~ **бугархай аж ахуй** 分散的(个体)经济。

тархал ᠲᠠᠷᠬᠠᠯᠲ [名] 参见 тархалт。

тархалт ᠲᠠᠷᠬᠠᠯᠲᠠ [名] 参见 таралт；分布：~ын тахирч 分配曲线；~ын тахирмаг 分配曲线。

тархах ᠲᠠᠷᠬᠠᠬᠡ [动] 参见 тарах；扩散，传播，传布：~ чиг 传播方向；~ чинээ <电> 传播距离；~н шингэх 吸附作用；~сан нутагшил (动植物的) 分布区；~сан тэнэглэл 弥漫性痴呆。

тархац ᠲᠠᠷᠬᠠᠴᠢ [名] 分布，分布情况；流传情况：~ илтгэлцүүр 传播系数。

тархи(н) ᠲᠠᠷᠬᠢ [名] ①<解> 大脑，脑髓：уураг ~ 大脑；~нд цус харвах <医> 脑溢血；~ унах，~ хөдлөх <医> 脑震荡；~ доргих 脑震荡；~ няцрах，~ бэртэх 脑挫伤；~ таллан хатгах 偏头疼；~ усжих 脑积水，水脑；~ цусжих 脑积血；~ны буглаа 脑脓肿；~ны бундуу 脑瘤；~ны дагавар 大脑垂体；~ны зураг авуур 脑造影装置；~ны та-

раагуур 脑动脉; ~ ны хальс 脑膜; ② (转)智力, 智慧, 头脑, 脑筋; ~ тай хүүхэд 有头脑的孩子, 有智慧的孩子, 懂事的孩子; ③ 刀背, 斧背; сүхний ~ 斧背; ◇ ~ н чулуу 光石髓, 肉红石髓 (一种宝石).

тархигар ᠲᠠᠷᠬᠢᠭᠠᠷ [名] (医)羊脑绦虫, 多头绦虫.

тархигүй ᠲᠠᠷᠬᠢᠭᠦᠢ [形] ①不懂事的, 淘气的, 顽皮的, 好闹的; ~ жаал 顽皮的小孩子; ②愚蠢的, 糊涂的, 没有头脑的, 无知的.

тархидагдах ᠲᠠᠷᠬᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ [动] тархидах 的被动态.

тархидах ᠲᠠᠷᠬᠢᠳᠠᠬ [动] ①詈骂, 骂人; ②打脑袋.

тархидуулах ᠲᠠᠷᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① тархидах 的使动态; ②意同 тархидагдах.

тархийх ᠲᠠᠷᠬᠢᠶᠬ [动] 参见 тар IV.

тархилаг ᠲᠠᠷᠬᠢᠯᠠᠭ [形] 脑髓状的: ~ татлага 脑索; ~ үе 髓节; ~ хөөлт 脑样膨胀.

тархилагдах ᠲᠠᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] тархилах 的被动态.

тархилах ᠲᠠᠷᠬᠢᠯᠠᠬ [动] 主宰, 居首位, 掌权, 操纵, 控制, 统治, 把持, 独霸.

тархилуулах ᠲᠠᠷᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тархилах 的使动态.

тархингар ᠲᠠᠷᠬᠢᠨᠭᠠᠷ [名] (动)多头绦虫.

тархитас ᠲᠠᠷᠬᠢᠲᠠᠰ [名] 脑炎.

тархитах ᠲᠠᠷᠬᠢᠲᠠᠬ [动] 长脑瘤, 患脑状瘤.

тархмал ᠲᠠᠷᠬᠢᠮᠠᠯ [形] 传染的, 传播的; 散开的, 涣散的, 散布的, 四散的; ~ өвчин 传染病; ~ үг 流言; ~ даралт 分压力; ~ мэнэн 流行性脑膜炎.

тархиаг ᠲᠠᠷᠬᠢᠶᠠᠭ [名] (老式枪之)药膛.

тархуу ᠲᠠᠷᠬᠤᠭᠤ [形] 参见 таруу.

тарцгаах ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬ [动] тарых 的众动态.

тарц ᠲᠠᠷᠴ [名] (动)蝉.

тарч ᠲᠠᠷᠴ [名] (名)三岁母早犛, 三岁母犛鼠.

тарчаа ᠲᠠᠷᠴᠢᠶᠠ [名] (动)蠢斯.

тарчиг ᠲᠠᠷᠴᠢᠭ I [形] (食物)贫乏的, 有限的, 缺少的, 不足的: өвс ногоогоор ~ байна 草料不足, 缺少草料; ~ хоол 不充裕的饮食; хаврын ~ үед 青黄不接的春季; өвс ногоогоор ~ жил 草长得 not 茂盛的年头.

тарчиг ᠲᠠᠷᠴᠢᠭ II 见 ~ ~ хийх 突突作响, 嗒嗒作响.

тарчигдах ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠳᠠᠬ [动] (食物)贫乏, 有限, 缺乏, 不足.

тарчигдуулах ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тарчигдах 的使动态.

тарчигнах ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠨᠠᠬ [动] (许多车辆牲畜行走时)嘎嘎响, 嘎吱嘎吱响, 哗啦啦响, 夸啦夸啦响, (车)辘辘: олон танкийн гинжний дуу ~ ж байв 许多坦克的履带发出嘎嘎的响声.

тарчигначих ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠨᠠᠴᠢᠬ [动] тарчигнах 的完成体.

тарчигнуулах ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠨᠤᠯᠠᠬ [动] тарчигнах 的使动态.

тарчигнуур ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠨᠤᠭᠤᠷ [名·形] ①哗啦啦(玩具); ②轻浮的(人): ~ хүн 轻浮的人.

тарчигхан ᠲᠠᠷᠴᠢᠭᠬᠠᠨ [形] тарчиг I 的小称; (食物)较贫乏的, 较有限的, 较缺少的, 较不足的.

тарчилгаа ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠢᠭᠠᠭ [名] 参见 тарчилгаан.

тарчилгаан ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠢᠭᠠᠨ [名] 折磨, 凌辱, 虐待, 蹂躏.

тарчилгах ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠢᠭᠠᠬ [动] тарчлах 的使动态; 折磨, 凌虐, 虐待, 蹂躏.

тарчих ᠲᠠᠷᠴᠢᠬ [动] тарых 的完成体.

тарчлаах ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] тарчлах 的使动态.

тарчлал ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯ [名] 虐待, 折磨, 蹂躏, 凌辱.

тарчлах ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ [动] 受折磨, 受虐待, 受凌辱, 被蹂躏, 苦恼; (因病而)痉挛, 辗转不安: ~ н зовоох 虐待; зовж ~ 受折磨; колонийн гинжинд ~ н зовж байжээ 在殖民主义的枷锁下备受蹂躏.

тарчлуулах **ᠲᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠭ** [动] тарчлах 的使动态.

тарших **ᠲᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 说话跑调; 走调, 变调.

тарьц **ᠲᠠᠷᠢᠴ** [名] 出苗率.

тас **ᠲᠠᠰ** I [名] <动> 皂雕, 兀鹰, 兀鹫;
~ын булга 兀鹰的冠毛; ◇ ~ын хүж
(植) 草木威灵仙(属).

тас **ᠲᠠᠰ** II [拟] 噼啪响, 噼里啪啦响, 咔嚓响, 呼呼响, 啪的一响(指爆炸、折裂、断裂等急躁猛烈的声响); ~ няс хийх 发出噼里啪啦声; модны мөчир ~ гэв 树枝“咔嚓”一声断了; буу ~ ~ 枪呼呼响了.

тас **ᠲᠠᠰ** III [副] ① 断开地, 截断地; 完全地, 全然, 整个地; ~ огтлох 割断, 切断, 截开; <医> 切除术; ~ огтлох хутга <医> 切除刀, 截刀; ~ хазах 咬断, 咬掉, (用钳子等) 剪断, 夹断; ~ цохих ① 打断, 打开; ② 痛打, 痛殴; ~ харвах 射死; ~ хяргах 剪断, 剃光; ~ хөрөөдөх 锯断; ~ хар 漆黑的; ③ 紧紧地, 重重地, 着实地, 严厉地, 狠狠地; ~ алгадах 重重地打嘴巴; ~ атгах 紧紧地握住; ~ базах 扼紧, 抱住; ~ тэврэх 紧抱; ~ шүүмжлэх 严厉批评; ④ 坚决地, 强硬地, 绝对地, 决然, 断然, 根本上, 无条件地; ~ зөрөх 坚决反对, 针锋相对, 全然违背; ~ зөрүү 绝然相反, 完全对立, 针锋相对; ~ гэдрэгээ унах 仰面朝天倒地; ~ хориглох 断然禁止; ~ өөр, ~ мөртгөө 完全不一样, 根本不同; түс ~ 耿直的, 正直的; ~ мэлзэх 一概否认, 全然抵赖; ~ гүжирдэх 公然诽谤, 无耻诋毁; ор ~ гүлтгэх 毫无根据地诽谤, 无耻诽谤.

тасаг **ᠲᠠᠰᠠᠭ** [名] ① 部, 部门(机关、企业、组织等内部的); 部, 处, 科, 股, 系(组织单位); 支, 支部, 组, 车间; 室: боловсон хүчний ~ 干部科; их дэлгүүрийн бэлэн хувцасны ~ 百货公司的成衣部; хэлтэс ~ 处室; ~ цех 车间科室; хүүхдийн ~ 儿童班; модны ~ 木器部, 木工车间; гутлын ~ 制鞋车间; тасгийн дарга 科长, 班长, 车间主任; ② (军) 小队; 班: тасгийн дарга 小队队长; 班长; ◇ ~ нясаг 偶而; 一阵阵地, 一块

块地, 一部分一部分地.

тасаглах **ᠲᠠᠰᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 把…分成段(组); 把…分成部分.

тасай **ᠲᠠᠰᠠᠢ** [名] <动> 褐耳鹰.

тасалбар **ᠲᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷ** I [名] ① 截止, 停止; 结束, 完成, 毕业; ~ болгох хэрэгтэй 必须截止, 必须结束; ② 段落.

тасалбар **ᠲᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷ** II [名] ① 可撕取之页, (可撕开的联票的一张) 票, 联票, 单据; 利息券; 收据, 发票, 收条; чекийн ~ 支票收据; ~ бичих 写发票; ~ дэвтэр 便条本, 拍纸簿; ~ын үлдэх хувь 收据存根; ② (票券的) 副券, 票根, 存根; 副本, 无票, 无收据.

тасалбаргүй **ᠲᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠭᠡᠭᠡᠢ** [名] 无息票, 无发票, 无收据.

тасалбарлах **ᠲᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 使结束, 使停止, 使完成, 使中断; ② 制联票, 开联票; 开收据, 开发票, 开收条; ③ 开副券, 立存根, 立副本; ④ 撕掉, 扯掉(联票之一部分).

тасалбарлуулах **ᠲᠠᠰᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠯᠠᠭ** [动] тасалбарлах 的使动态.

тасалгаа(а) **ᠲᠠᠰᠠᠯᠭᠠᠭ(а)** [名] ① 隔开的地方; ② 屋子, 房间, 室: том ~ 大房间; сүхбаатрын ~ <军> 苏赫巴托室(军队中进行传统教育的专门房间); олон ~ тай байшин 多间的房屋; амрах ~ 休息室; унтах ~ 寝室; хичээлийн ~ 教室, 课堂.

тасалгаавч(ин) **ᠲᠠᠰᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠪᠴ(ин)** [名] 隔扇, 屏风.

тасалдаа **ᠲᠠᠰᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] 空白, 断档.

тасалдал **ᠲᠠᠰᠠᠯᠳᠠᠯ** [名] ① 间断, 中断; ~ аас хамгаалах нөөвөр 保险储备; ② 供不上, 脱销, 断货; ③ 休息, 停歇; ④ (物之) 裂口, 裂隙; ⑤ 疵漏; 疏忽, 过失, 缺陷, 过错.

тасалданги **ᠲᠠᠰᠠᠯᠳᠠᠨᠭᠢ** [形] 时断时续的; 中断的; ~ амьсгал 断续的呼吸; ~ лугшилт, ~ цохилт 间歇脉.

тасалдангуй **ᠲᠠᠰᠠᠯᠳᠠᠨᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] 中断的; 间断的.

тасалдах **ᠲᠠᠰᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① 中断, 间断, 被打

断: мотрын дуу ~ в 马达响声中断了;
 ② 供不上, 断货, 脱销: дэлгүүрт талх
 ~ в 商店的面包脱销了; ③ 停顿, 停歇,
 中止, 中辍: хичээл ~ 缺课, 旷课; ду-
 гуйлан ~ 小组(活动)停顿, 小组解散;
 ④ (计划等)完不成: төлөвлөгөө ~ 计划
 完不成.

тасалдуу *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠳᠤᠰᠤ* [形] 断断续续的, 间断
 的; 间隔的.

тасалдуулал *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠯ* [名] тасалдуу-
 лал 的名词.

тасалдуулах *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тасалдах 的
 使动态: унаа ~ 断绝交通; 使无交通工
 具; төлөвлөгөө ~ 完不成计划.

тасалдчих *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠳᠤᠰᠢᠬᠢ* [动] тасалдах 的完
 成体.

тасалмал *ᠲᠠᠰᠠᠯᠮᠠᠯ* [形] 分开的, 区分的, 划
 分的.

тасалцгаах *ᠲᠠᠰᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] таслах 的众动
 态.

тасалчих *ᠲᠠᠰᠠᠯᠴᠢᠬᠢ* [动] таслах 的多次体.

тасам *ᠲᠠᠰᠠᠮ* [名] ① (手鞣的)皮条, 皮带; 皮
 鞭; 靴带; ② 镶边, 饰边: дээлийн ~ 皮
 袄的镶边.

тасамдах *ᠲᠠᠰᠠᠮᠳᠠᠬᠤ* [动] 缝边, 镶边, 沿口
 (衣服): тэрлэг ~ 缝长袍的饰边.

тасамдуулах *ᠲᠠᠰᠠᠮᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тасамдах
 的使动态.

тасархай *ᠲᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠢ* [形·名] ① 断的, 扯断的,
 撕破的, 撕碎的, 撕掉的: цаасны ~ 碎
 纸, 撕下的纸; дээсний ~ 断绳; ② 分离
 开的, 孤独的, 独特的, 特殊的, 与众不
 同的: олноос ~ хүн 与众不同的人; яс
 махны ~ 骨肉之亲, 骨肉同胞; ③ 小块,
 小段, 碎屑, 碎片, 断片, 断条.

тасархайтах *ᠲᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ* [动] ① 断开, 裂
 开, 离开; ② 孤僻, 孤立.

тасархайтуулах *ᠲᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠢᠲᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] та-
 сархайтах 的使动态.

тасарчих *ᠲᠠᠰᠠᠷᠴᠢᠬᠢ* [动] тасрах 的完成体.

тасаршгүй *ᠲᠠᠰᠠᠷᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠢ* [形] 见 тасраш-
 гүй.

тасгийм *ᠲᠠᠰᠦᠭᠢᠮᠤ* 见 тасгим.

тасгим *ᠲᠠᠰᠦᠭᠢᠮᠤ* 见 ~ хүйтэн 严寒: өв-
 лийн ~ хүйтэн 冬天的严寒.

тасдах *ᠲᠠᠰᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] ① 扯破, 撕碎, 弄断:
 дундуур нь ~ 从中间弄断; ② 分开, 分
 出, 隔开: сүрэг хониноос нэг хэсгийг
 ~ ж авлаа 从一群羊中分取了一部分.

тасдуулах *ᠲᠠᠰᠠᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тасдах 的使动
 态.

таславч *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠪᠴᠢ* [名] 中隔.

таслага *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ① (语) 逗点: цэгтэй
 ~ 分号; цэг ~ 标点符号; ② 断, 中止, 中
 断, 间歇; 断绝, 停止.

таслагдах *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] таслах 被动态:
 таслагдсан атираа 切断褶皱, 剪切褶
 皱.

таслал *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠯ* [名] ③ 中止, 中断, 断, 间歇;
 断绝, 停止; ④ (语) 逗点: цэг ~ 标点符
 号; цэгтэй ~ 分号; ~ тавих 打上逗
 点; цэг ~ тавих 加上标点符号.

таслалгүй *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠯᠭᠡᠢ* [形] ① 不断地, 不停
 地: ажлаа ~ хийцгээв 大家不停地工
 作; ② 没有逗点的: цэг ~ 没有标点符
 号.

таслалт *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] таслах 的名词.

таслах *ᠲᠠᠰᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 扯断, 弄断, 切断; 使
 脱离, 使离群: утас ~ 把线揪断; товч
 ~ 扯下扣子; чангааж ~ 拉断; ② 断
 绝, 折断; 停止, 中断: дипломат ха-
 рилцаа ~ 断绝外交关系; үг ~ 打断
 (人的)话; яриа ~ 打断谈话; ③ 缺勤, 旷
 工, 误工; 缺席: хичээл ~ 缺课, 旷课;
 ④ 没有结束, 完不成: ажил ~ ① 旷工;
 ② 完不成(规定)工作; төлөвлөгөө ~ 完
 不成计划; ⑤ (法) 审理, 判决, 断案, 裁
 决; 决断; 表决: шүүх таслах 审案, 断
 案, 判决; ~ эрх ① 判决权; ② 表决权;
 зарга ~ 审理诉讼; хэрэг ~ 断案, 判
 决, 宣判; ~н шийтгэх 判决, 断决;
 хэрүүл ~ 调解争执; ~ эрхтэй
 төлөөлөгч 正式代表; ⑥ 脱销, 断货: ма-
 хаар ~ 肉脱销, 肉供不上; сүүгээр ~
 奶脱销, 奶供不上; ⑦ 夺去, 剥夺: амь
 ~ 杀死(人); гол ~ 杀死, 刺死, 屠宰;
 ⑧ (电) 断路.

таслуулах **ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] таслах 的使动态.

таслуур **ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 切断(弄断, 扯断, 撕断…)器具, 切割器; <电>断续器; ② 逗号; ◇ ~ **хүрэлзгэн** <动> 螻蛄.

тасрал **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠯ** [名] ① 间断, 中断, 停息; ② 离开, 脱离: ~ **хөндийрөл** 隔阂; ③ 停止, 终止, 终了; ④ 完成, 结束.

тасралгүй **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠭᠡᠢ** [副] 不间断地, 不中断地, 不停地, 连绵不断地, 连续地: **гаднын хүмүүс ~ цувж байна** 外面的人络绎不绝; ~ **ажиллах** 不停地工作; ~ **хөгжил** 不断地发展.

тасралт **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 тасрал.

тасралтгүй **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠯᠭᠡᠢ** [副] 参见 тасралгүй: ~ **ажиглалт** 连续观察; ~ **үйлдвэрлэл** 连续生产; ~ **хувьсах** 间断变异; 连续变异.

тасрах **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 脱离, 离开, 断开, 脱落: **товч ~ в** 钮扣脱落了; ② 停止, 终止; 中断, 断绝, 决裂: **хичээл ~** 停课; **хурал ~** 会议中断, 休会; **холбоо ~** 联络中断; **харилцаа ~ в** 联系停止了, 关系中断了; ③ 完不成, 没有做完: **төлөвлөгөө ~** 计划完不成; **ажил ~ в** 工作没有完成; ④ 终了, 结束, 完事: **хэрэг нь ~ в** 事情完结了, 事情被解决了; ⑤ 供不上, 断货, 脱销: **сүү ~** 牛奶供不上; ⑥ 分开, 分离, 与…脱离; 没有音信, 失去消息: **ухна сүргээс ~ в** 一只公山羊离开了群; **чимээ ~** 失去音信; ⑦ (飞机)起飞, 离开地面: **нисэх онгоц ~** 飞机起飞; ~ **зай** 起飞距离; ◇ **гол ~** 亡命, 死亡; **гэ-гээ ~** 黑暗起来, 天黑, 入暮.

тасрашгүй **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠬᠤᠭᠡᠢ** [形] 不断的, 不停顿的, 连续的; 停不下的, 难以间断的: ~ **олон хурал болдог байв** 接连不断地召开了许多会议; ~ **холбоо** 不可分离的密切关系.

тасруулах **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тасрах 的使动态.

тастагдах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тастах 的被动态.

тастазнах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тастах 的短暂

体.

тасталцах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тастах 的共动态.

тастах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠬᠤ** [动] 见 тасдах.

тастацгаах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тастах 的众动态.

тастуулах **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тастах 的使动态.

тастчих **ᠲᠠᠰᠢᠲᠠᠬᠤ** [动] тастах 的多次体.

тасхийлгэх **ᠲᠠᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠤ** [动] тасхийх 的使动态.

тасхийм **ᠲᠠᠰᠢᠬᠢᠶᠢᠮ** 见 тасгим.

тасхийх **ᠲᠠᠰᠢᠬᠢᠬᠤ** [动] 参见 тас III.

тасчих **ᠲᠠᠰᠢᠬᠢᠬᠤ** [动] 弄断, 扯断, 撕断.

татаа **ᠲᠠᠲᠠᠭ** [形] 抽搐的: ~ **өвчин** 抽风病.

татаал **ᠲᠠᠲᠠᠭ** [名] ① 引水渠: ~ **суваг** ① 水渠; ② 水管; ③ 上水道, 自来水管: **хотын усны ~** 城市的上水道; ④ 菜园, 菜畦.

Татаар **ᠲᠠᠲᠠᠭ** I [名] ① 鞑靼; (中国的)塔塔尔族; ② 鞑靼人; 塔塔尔族人.

татаар **ᠲᠠᠲᠠᠭ** II [名] 参见 татаас.

татаас (ан) **ᠲᠠᠲᠠᠭ** [名] ① (皮制的)细绳, 绳索: ~ **хэлхээ** 皮绳索; ~ **оосор** 线绳, 绳带; ② <电>导线; ③ 补贴, 补助金: ~ **тэтгэлэг** 补贴, 补助金.

татав **ᠲᠠᠲᠠᠭ** 见 ~ **хийх** ① (筋肉痉挛时)一抽一抽地; ② (转)缩手缩脚地, 畏首畏尾地.

татаг **ᠲᠠᠲᠠᠭ** I [形] ① 稍不足的, 稀缺的; 少一些的: **үнэ ~** 便宜些的; ◇ ~ **мөчиг** 残缺的, 缺少的; ② 紧的, 拉紧的, 扯紧的: **гар ~** 手头紧的, 吝啬的, 舍不得花钱的.

татаг **ᠲᠠᠲᠠᠭ** II 见 ~ **хийх** 参见 татав.

татагдагч **ᠲᠠᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [名] 被征者; 应征者.

татагдал **ᠲᠠᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [名] татагдах 的名词.

татагдах **ᠲᠠᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ① татах 的被动态: **татагдсан ачаа** 捆紧的货物; **хүний хомрогонд ~** ① (野兽)进入围猎场, ② (转)受牵连; **хэрэгт ~** 在事情中被连

累；在案件中受牵连；цэрэгт ~ (军)应征入伍；●被作用，遭受到；被招致：салхины хүчинд ~ 被风力带动，受风力作用而动；●吸引。

татагдуур ᠲᠠᠲᠠᠭᠳᠤᠭᠦᠷ [名]〈电〉继电器：~ авалцах хугацаа 继电器吸合时间；~ алжуурах 继电器延迟；~ын зангуу 继电器衔铁；~ын мэдрэц буурах 降低继电器灵敏度；~ын таг 继电器轭铁；~ын хүрэлцүүр 继电器接触点；~ын хэлхээ 继电器电路。

татагчид ᠲᠠᠲᠠᠭᠴᠢᠳ [名]牵引者，拉者，引使者。

татазнах ᠲᠠᠲᠠᠵᠨᠠᠬ [动] татах 的短暂体。

татай ᠲᠠᠲᠠᠢ [感] (感叹词表示讥笑、看不起、厌恶之意) 呸。

татайдах ᠲᠠᠲᠠᠢᠳᠠᠬ [动] 参见 татайх。

татайлгах ᠲᠠᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ [动] татайх 的使动态；使变短，使缩短，使变紧，使抽缩。

татайх ᠲᠠᠲᠠᠢᠬ [动] 变短，显得太短，变紧，抽缩 (指衣服等)；дээл нь татайгаад өмсөх аргагүй болжээ 衣服抽缩得不能穿了。

татал ᠲᠠᠲᠠᠯ I [名] ① (木匠用的) 墨绳，墨线；② 卷尺，皮尺。

татал ᠲᠠᠲᠠᠯ II [名] (书的) 引，小引，小序，内容提要。

татал ᠲᠠᠲᠠᠯ III [名] 参见 татлага I。

таталбар ᠲᠠᠲᠠᠯᠪᠠᠷ [形] 草写的，素描的。

таталгах ᠲᠠᠲᠠᠯᠭᠠᠬ [动] 速记，草写，简写，速写；~ бичгийн зурам 草写的规则；~ н бичих 速写，速记，草写；~ н бичээч 速记员；~ н зураг 素描；~ бичиг 草书。

таталдаа ᠲᠠᠲᠠᠯᠳᠠᠭᠠ [名] таталдах 的名词。

таталдах ᠲᠠᠲᠠᠯᠳᠠᠬ [动] ① 抽动，抽插，痉挛，抽筋；~ өвчин (医) 抽风病；~ын эсрэг вакцин 抗破伤风菌苗；~ж унах 痉挛性发作；~н унах 子痫，惊厥，抽搐；~гүй унал 不抽搐子痫；● (衣服) 抽缩，起皱纹。

таталзуур ᠲᠠᠲᠠᠯᠵᠤᠭᠦᠷ [名] 痉挛，抽搐。

таталт ᠲᠠᠲᠠᠯᠲ [名] татах 的名词；~ын

хүч 吸力，引力，拉(扯，牵...)的强度。

таталцаа ᠲᠠᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠ [名] 参见 таталцахуй。

таталцал ᠲᠠᠲᠠᠯᠴᠠᠯ [名] 吸引，引力；таталцлын төв 重心。

таталцах ᠲᠠᠲᠠᠯᠴᠢᠬ [动] татах 的共动态。

таталцахуй ᠲᠠᠲᠠᠯᠴᠢᠬᠤᠢ [名] ① 引力，重力，互有引力；② 吸引力。

татам ᠲᠠᠲᠠᠮ [名] 河漫滩，河谷平原；~ дээрх дэнж 超河漫滩阶地；татмын ой 护滩林；татмын хөндий 河漫滩谷。

татамхай ᠲᠠᠲᠠᠮᠬᠠᠢ [形] 爱拉关系的，爱拉扯的；танил тохой ~ 乱拉私人关系的。

татанга ᠲᠠᠲᠠᠨᠭᠠ [名] (柜门上的) 铜挑牌。

татанхай ᠲᠠᠲᠠᠨᠬᠠᠢ [形] ① 不能伸展的，屈缩的，缩成一团的；皱的；成钩形的：~ хөл 不能伸展的腿；② (转) 抠的，守财的，吝啬的，怪吝的：~ гартай 手头抠的，吝啬的；③ 挛缩。

татанхайдах ᠲᠠᠲᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠠᠬ [动] 变皱，变跛；变吝啬，变怪吝。

татар ᠲᠠᠲᠠᠷ 见 татаар I；~ зираа (植) 紫山商苣；~ сагаг (植) 苦荞麦；~ хим (植) 紫莞；~ шорной (植) 鞑鞑藜藜；~ ягаандай (植) 鞑鞑茜草；~ын гол гэсэр (植) 鞑鞑紫莞。

татаргах ᠲᠠᠲᠠᠷᠭᠠᠬ [动] татарах 的使动态。

татарц ᠲᠠᠲᠠᠷᠴ [名] 降落，落下。

татарч ᠲᠠᠲᠠᠷᠴ [形] 参见 хатирч。

татах ᠲᠠᠲᠠᠬ [动] ① 拖，拉，牵，引，抽，缩，扯，拔；гараа ~ 把手缩回；住手；гадагш нь ~ 往外拖，向外拉；чанга ~ 使劲地拉；нум ~ 张弓；гэдрэг ~，хойш ~ ① 向后拉；② 拦阻，阻止，扯后腿；不放行；олом ~ 勒紧马肚带；эсгий ~ 做毡子，擀毡子；өрх ~ 将毡房顶向后拉开；шугам ~ ① 拉线；② 划线；③ 拉紧，捆牢，捆紧；ачаа ~ 捆紧货物；зэл ~ 拉纤绳；дээс ~ 拉绳(禁行)；④ 抽动，抽搐，抽筋，痉挛；баруун нүдний дээд зовхи байн байн татаад байна 右眼的上眼皮不断地抽动；цорой ~ 肠胃绞痛；шөрмөс ~ 抽筋；хэл ~

口吃; 舌结说不出话; ④挖通, 掘通, 凿通, 掘挖, 挖成, 挖出: суваг ~ 挖运河, 挖水渠; шуудуу ~ 挖水道; ⑤切, 切开, 切成, 切下; 剃: мах ~ 切肉, 剃肉; ногоо ~ 切菜; ⑥挂面子, 吊面子; 修饰: гуталд толгой ~ 镶靴头; дээлд өнгө ~ 往皮袄上吊面子; уурганд үзүүр ~ 装套马杆梢; ⑦汲, 吸进, 吸入: амьсгал ~ 吸气; тамхи ~ 吸烟, 抽烟; яндан сүрхий ~ ж байна 烟肉抽劲很大; ⑧收拢, 收集, 拢起来, 放整齐; 拉运: задгай орхисон юмаа ~ ж авах 把散开的东西收集来; уулнаас түлээ ~ 从山上拉柴禾; өвөлжөөндөө өвс ~ ж авах 往冬牧地拉草; ⑨拉, 玩, 弹, 吹(乐器): лимбэ ~ 吹笛子; бүрээ ~ 吹喇叭; хуур ~ 拉胡琴; ⑩征收, 抽取, 征集, 征用, 征募; 收买: алба ~ (陈)征税, 收贡物; татвар ~ 征税; цэрэг ~ (军)征兵; ~ ж байцаах 抽查; ⑪招引, 引诱, 吸引; 拉拢: дур ~ 诱人; сонирхол ~ 吸引人的兴趣; сэтгэл ~ 吸引人心; тал тохой ~ ①拉私人关系; ②看情面, 徇私; хань ~, нөхөр ~ ①拉朋友, 拉伙伴; ②拉人(下水, 干事); 连累同伴; ③引导, 诱导: өөд ~ ①整理东西; ②引上正路; уруу ~ 引向邪路; 给不好的影响; ④笼罩, 卷扬, 布满, 蒙上, 遮住, 挡住; (烟、虹等)出现: тоос ~ 扬起灰尘; манан ~ 起雾; 迷雾笼罩; хөшиг ~ 拉幕; утаа ~ 冒烟; солонго ~ 出虹; ⑤重(若干), 有(若干)重量: энэ шар гурван зуун килограмм ~ ж байна 这条犍牛重三百公斤; ⑥落下, 减少, 减消, 减退: ус ~ ①水落, 水退; ②抽水; үнэ ~ 降价, 落价, 减价; хавдар ~ 消肿; ⑦牵扯, 牵连, 连累, 拉人(下水, 干事); (法)检举, 告发: хуулинд ~ 检举, 告发; хэрэгт ~ ①(案件、事情中)连累别人; ②检举, 告发; ③追究(事件)责任; ④撤, 撤除, 撤销; (军)撤退: ~ н буулгах 撤销, 撤除, 撤下; цэргээ ~ н гаргах 撤兵, 撤军; үг (хэлээ, амаа) ~ 闭嘴, 住口; 沉默寡言; тушаалаас ~ 撤职; ~ н зайлуулах 撤退; ~ н нүүлгэх 疏散; ~ н жуух бичиг 辞任国书.

татац **ᠲᠠᠲᠠᠴ** (名) ①牵引(力); ②拉杆, 连接杆.

татацгаах **ᠲᠠᠲᠠᠴᠭᠠᠬ** (动) татах 的众动态.

таташ **ᠲᠠᠲᠠᠰ** I (名) 切碎了的肉, 剁碎了的肉; 肉丝面: ~ идэх 吃肉丝面.

таташ **ᠲᠠᠲᠠᠰ** II (名) (牲畜跳跃的)步伐, 步子: ~ холтой 大步奔驰的(指马等).

татваганах **ᠲᠠᠲᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** (动) 参见 татвалзах.

татвагнуур **ᠲᠠᠲᠪᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** (形) 抽动的.

татвалзамтгай **ᠲᠠᠲᠪᠠᠯᠵᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** (形) 好疼挛的, 好抽痛的, 好抽筋的.

татвалзах **ᠲᠠᠲᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** (动) 疼挛, 抽筋, 抽搐: гар хөл ~ 手脚抽搐.

татвалзуулах **ᠲᠠᠲᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** (动) татвалзах 的使动态.

татвалзуур **ᠲᠠᠲᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** (形) ①疼挛性的, 抽搐的; ②好抽搐的, 易抽筋的, 易疼挛的; ③踌躇的, 吞吞吐吐的, 心意不定的, 犹豫不决的.

татвар **ᠲᠠᠲᠪᠠᠷ** I (名) 税, 捐税: гүйлгэний ~ (商品) 流通税; ашиг орлогын ~ 收入税, 所得税; алба ~, албан ~ 税务, 赋税; гишүүний ~ 成员费; ~ хураах 征收赋税; ~ төлөх чадвар 纳税能力; ~ аар хавчин гадуурлах 税收歧视; ~ ын буцааж өгөх 退税; ~ ын байцаан зааварлалт 税务所; ~ ын дутууг төлүүлэх 收回欠交款; ~ ын мэдээлэх хуудас 报税单; ~ ын хууль 税收法; ~ авах 抽税; ~ оногдуулах 课税; 征税; ~ татах 征税; ~ төлөх 纳税; ~ хугацах 减免赋税; ~ хураалгагч, ~ төлөгч 纳税人; ~ ын аппарат 税务机关; ~ ын оролт 税收; ~ ын хэм 税率; ~ хураамж 税收; ~ ын бодлого 税收政策; ~ ын систем 税收制度; ~ ын тусгай эрх 税收特权; ~ ын хэмжээ 税率; ~ ын шинэтгэл 税制改革; ~ ын эх үүсвэр 税源; ~ дээр нэмж авах 收附加税; ~ хураалт 征税; ~ ын тоо 税额; ◇ ~ эм (陈) 小老婆, 妾.

татвар **ᠲᠠᠲᠪᠠᠷ** II (名) 杂种, 混血种(指牲畜).

татварлах **ᠲᠠᠲᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** (动) 征收捐税, 收税, 抽税: ард иргэдээс ~ 向公民抽税.

татварлуулах **ᠲᠠᠲᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] татварлах的使动态.

татга **ᠲᠠᠲᠭ᠎ᠠ** [形]抽搐的; ~ өвчин (医)抽风.

татгалзаа **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠ** [名]参见 татгалзал.

татгалзал **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠯ** [名] ①反对, 否决, 不同意, 拒绝, 持异议; ②犹豫, 动摇不定; ③躲闪, 回避, 躲避; ④戒, 禁, 忌, 节制, 抑制; ⑤〈经〉索赔: татгалзлын акт 损失赔偿单.

татгалзам **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠮ** [形]参见 татгалзмаар.

татгалзах **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① (хэнээс юунаас-яахаас) 躲闪, 回避, 躲避: би энэ асуудлын тухайд хэдэн үг хэлэхээс ~гүй 我不回避对这个问题说几句话; ②反对, 否决, 持异议, 不同意, 拒绝: зөвшөөрөхгүй ~反对, 不同意; ~саналтай байна 有反对意见; би ~на 我反对, 我将投反对票; хоёр хүн ~в 两人投票反对; ③犹豫, 动摇不定; ④戒, 禁, 忌, 节制, 抑制(指感情、习癖等).

татгалзашгүй **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]没有什么顾虑的; 没有什么踌躇的; 没有什么疑虑的; 没有什么犹豫的.

татгалзвар **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠪᠠᠷ** [名] ①反对, 否决, 不同意, 拒绝; 反驳, 抗议; ②动摇, 摆动, 变动, 不定.

татгалзвартай **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] ①激起反对的, 难以容忍的, 不能接受的, 不能同意的; ②有反对(否决, 不同意, 拒绝; 反驳, 抗议)意见的; ③动摇的, 摆动的, 不定的.

татгалзмаар **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠮᠠᠷ** [形] ①好表示反对意见的, 动辄反对的; ②应予反对的, 不能同意的, 引起反对的, 不能采纳的; ~санал 引起反对的意见, 不能接受的建议; би таны хэлснийг ~ байна 我不能同意您所说的.

татгалзуулах **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татгалзах的使动态.

татгалзуур **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形]动摇不定的, 犹豫不决的, 优柔寡断的: тэр ч болдоггүй ~ хүн 他是个过于优柔寡断的人.

татгалзчих **ᠲᠠᠲᠭᠠᠯᠵᠠᠴᠢᠬ** [动] татгалзах的完成体.

татганаа **ᠲᠠᠲᠭᠠᠨᠠ** [名]痉挛.

татганалдах **ᠲᠠᠲᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] татганах的互动态.

татганах **ᠲᠠᠲᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 татвалзах; 阵挛: ~н хөдлөх 抽动, 抽搐, 痉挛; ~н базлах 痉挛性阵缩.

татгануулах **ᠲᠠᠲᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татганах的使动态.

татгануур **ᠲᠠᠲᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠷ** [形]参见 татвалзуур.

татил **ᠲᠠᠲᠢᠯ** [名]〈方〉参见 чадал.

татилъ **ᠲᠠᠲᠢᠯᠢ** [名]参见 татил.

татлаа **ᠲᠠᠲᠯᠠ** I [名]障碍, 阻拦, 阻挠; 障碍物: ~ түлхлээ 拖累, 阻碍物.

татлаа **ᠲᠠᠲᠯᠠ** II [名]草写, 速写.

татлага **ᠲᠠᠲᠯᠠᠭ᠎ᠠ** I [名] ①绳子, 索, 粗绳, 大缆, 捆绳: ачааны ~ 货物捆绳; ~т хуур (俄式)三弦提琴; ~т эргэлдүүр 钢绳回转器; ~т бичиг 草书; ~н зам 铁索道; ②锚索, 锚链.

татлага **ᠲᠠᠲᠯᠠᠭ᠎ᠠ** II [名] ①吸引, 吸收; 引诱; ②征集, 动员: цэрэг ~ (军)征兵; цэрэг татлагын газар 兵役局; ◇ дайчлага ~ (军)征集; 征兵.

татлага **ᠲᠠᠲᠯᠠᠭ᠎ᠠ** III [名]拉, 牵, 拖, 抽, 引, 扯, 拔: олс ~ (体)拔河.

татлагалах **ᠲᠠᠲᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]捆, 扎, 系, 缠: ачаагаа сайн татлагалаарай 请把货物捆好.

татлах **ᠲᠠᠲᠯᠠᠬ** I [动] ①татах的多次体; ②纠缠, 妨碍, 阻碍.

татлах **ᠲᠠᠲᠯᠠᠬ** II [动]速写, 草写: татлаж бичсэн бичиг 速写的文件, 草写的信; ~ зураг 素描图.

татлуулах **ᠲᠠᠲᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татлах II的使动态.

татмал **ᠲᠠᠲᠮᠠᠯ** [形] ①拖的, 拉的, 伸长的, 牵引的, 抽的, 缩的: ~ ус 抽来的水, 水管中的水; ~ товчлуур 拉锁, 拉链; ②捆紧的, 捆扎的; ③挖掘的: ~ сувар 挖

掘的水渠；～ гол 运河；① 抽搐的，痉挛的；② 切碎的，剁碎的：～ мах 肉丝，肉酱；③ 挂了面子的，修饰的；④ 汲进的，吸收的；⑤ 收集的，收拢的；拉运的；⑥ 征收的，征集的；⑦ 招引来的，引诱来的，拉来的；⑧ 笼罩着的，布满的，遮上的；出现的；⑨ 重…的，有…重量的；⑩ 减少的，减退的，下落的；⑪ 牵连人的，连累人的；⑫ 引导的，诱导的；⑬ 撤下的，撤出的，撤销的；⑭ 拉(玩、弹、吹)的(乐器)；◇ ～ бурам 熬成的红糖。

татрал **ᠲᠠᠲᠷᠠᠯ** [名] татрах 的名词。

татран **ᠲᠠᠲᠷᠠᠨ** [名] <医> 破伤风：～гийн хоргүйсүүр 破伤风类毒素；～гийн ин 破伤风杆菌。

татрах **ᠲᠠᠲᠷᠠᠬ** [动] 减少，减退：гол татарч байна 河水正在减退；бороо ～ 雨量减少；хөл хөдөлгөөн ～ 行人减少；ус ～ 水减退；～ гүй бөөлжилт 难制性呕吐；～ даг булаг 间歇泉。

татуулах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татрах 的使动态。

татуу **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤ** I [形] ① 拉得很紧的，绷紧的，捆紧的，扯紧的；② 拉缩而弯曲的，拉斜的：нэг тал нь ～ ① 一面拉斜了；② 一边稍缺一些；～ иш <医> 侧副杆。

татуу **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤ** II [形] ① 稍不够的，稍差一点的，稍缺些的；～ чанах 煮得欠火候；② 小些的，少些的。

татуу **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤ** III [形] <转> 吝啬的，悭吝的：гар ～ тай 手头抠的，吝啬的，悭吝的；чи битгий ～ зан гаргаад бай! 你不要吝啬!

татуувтар **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形] татуу I、II、III 的小称。

татуудах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] ① 变不足，变得过少，变短缺；② 拉得过紧，绷得过紧；③ <转> 变吝啬，手头太抠。

татуудуулах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татуудах 的使动态。

татуулах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татах 的使动态。

татууль **ᠲᠠᠲᠤᠭᠤᠯ** [形] 口吃的，结巴的，口齿不清的。

татуур **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷ** I [名] ① 抽屜：～ ширээ 带

抽屜的桌子；② 被拖曳的工具：～ онгоц 拖船；～ өөш 拖网，拉网；～ хутга 弯刀；～ шугам (木工用的) 墨斗子；～ дээж (赌博的) 头钱。

татуур **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷ** II [名] 支流；支渠，小川，小流。

татуур **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷ** III [名] <陈> (妇女之) 发纽。

татуур **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷ** IV [名] <医> 侧枝，侧突；<技> 拉力：～ нуур 间歇湖；～ ороомог 抗流圈，扼流圈。

татуурах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷᠠᠬ** [动] 减少，减退：ус ～ 水减退；хур ～ 降雨量减少。

татуурга **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷᠭ᠋ᠢ** I [名] 抽屜：ширээний ～ 桌子的抽屜。

татуурга **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷᠭ᠋ᠢ** II [名] 细绳，细索；绳索；牵绳，拖曳绳索；螺栓，纹线；оймсны ～ 袜卡，袜带；～ зорох суурь машин 螺钉车床；～ хөвч 引带；～ н холбоос 螺栓连接。

татуурга **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷᠭ᠋ᠢ** III [名] 支流；小川，小流：татуургын хурдас 古冲积层。

татууруулах **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] татуурах 的使动态。

татуухан **ᠲᠠᠲᠤᠭᠦᠬᠠᠨ** [形] татуу I、II、III 的小称。

татчих **ᠲᠠᠲᠴᠢᠬ** [动] татах 的多次体。

татшил **ᠲᠠᠲᠰᠢᠯ** [名] 吸，吸引：чийг ～ 吸潮。

тах **ᠲᠠᠬ** I [名] (马、骆驼等的) 蹄掌；靴掌，鞋掌；морины ～ 马掌；гутлын ～ 鞋掌，靴掌；～ хадах ① 掌鞋；② 钉马掌；～ ан соронзон 马蹄形磁铁。

тах **ᠲᠠᠬ** II [名] <动> 鲂头鱼。

тахал **ᠲᠠᠬᠠᠯ** [名] <医> 瘟疫，流行病；～ дэлгэрэх 瘟疫蔓延；тарваган ～ 鼠疫；～ гепатит 传染性肝炎，病毒性肝炎；～ ариун цэвэр судлах өртөө 卫生防疫站；тахлын зогисоо, тахлын зогисох 流行性呃逆；тахлын хам шинж 流行性综合症；◇ өвчин ～ 瘟疫，流行病。

тахалт **ᠲᠠᠬᠠᠯᠲ** [形] 瘟疫的，流行性的：～ ариун цэвэр судлах өртөө 卫生防疫

站; ~ тархитас 流行性脑炎; ~ чацга 流行性腹泻; ~ элэгтэс 流行性肝炎.

тахалтах **ᠲᠠᠬᠠᠯᠲᠠᠬ** [动] (医) 感染流行病, 得瘟疫.

тахалтуулах **ᠲᠠᠬᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тахалтах 的使动态.

тахалцгаах **ᠲᠠᠬᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] тахлах 的众动态.

тахар **ᠲᠠᠬᠠᠷ** [名] 传令兵, 信差; 差役, 小吏.

тахарч **ᠲᠠᠬᠠᠷᠴᠢ** [名] 参见 тахар.

тахгүй **ᠲᠠᠬᠦᠭᠡᠢ** [形] 无蹄掌的; 未钉掌的; 无鞋(靴)掌的; ~ морь 未钉掌的马.

тахиа(н) **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠᠨ** [名] ① 鸡; азарган ~, эр ~ 雄鸡, 公鸡; эм ~ 母鸡; ~ ны мах 鸡肉; ~ ны өндөг 鸡蛋; ~ ны хонуурь 鸡笼, 鸡窝; ~ ны өндөгний зоог боорцог 鸡蛋糕; ~ н гардь (动) 鹌鸡(凤凰别名); ~ ны цэцэг ① (植) 鸡冠花; ② 鸡冠; ~ нугас (动) 鱼鸭; ~ н сохор 雀盲眼; ~ ны баг 鸡形目; ~ ны залаа 鸡冠; ③ 酉(地支之十); ~ жил 酉年, 鸡年; ~ цаг 酉时(指下午五—七时).

тахиятай **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ① 有鸡的; ② 属鸡的.

тахиячид **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠᠨᠴᠢᠳ** [名] тахиячин 的复数.

тахиячин **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠠᠨᠴᠢᠨ** [名] 养鸡人; 鸡饲养员.

тахигар **ᠲᠠᠬᠢᠭᠠᠷ** [形] 弯曲的, 弯长的; 弯卷的, 卷缩成钩形的, 有钩状柄的; 歪的, 歪扭的; 残废的: ~ хөл 曲腿; ~ уурга 弯长的套马杆.

тахигдах **ᠲᠠᠬᠢᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] тахих 的被动态.

тахиглах **ᠲᠠᠬᠢᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 祭, 祭祀, 敬神.

тахийлгах **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] тахийх 的使动态; 使...弯曲, 使...屈服; 把...弯卷(成钩); 把...卷缩(成钩); 弄歪扭; 使残废.

тахийх **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠢᠬ** [动] 弯曲, 弯卷, 歪曲, 屈身; 卷成钩形, 踞蜷成团(身体): ~ сан хадас 弯曲的钉子; ~ агшин 弯短.

тахийчих **ᠲᠠᠬᠢᠶ᠋ᠢᠬᠴᠢᠬ** [动] тахийх 的完成体.

тахил **ᠲᠠᠬᠢᠯ** [名] ① 供物, 祭品, 牺牲品: ~ өргөх 献供, 祭祀; ~ тавих 摆供品, 摆祭品, 祭祀; ~ базаах гэр 神厨(准备祭品之屋); ~ ын гэр 祠堂; ~ ын цэцэг 把

莲(木或纸做成之莲花, 祭神用); ② 祭祀, 供奉, 祭祀仪式.

тахилаг **ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠭ** [名] (动) 骑马.

тахилал **ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠯ** [名] 供养, 赡养: ~ хүндлэл 供养, 赡养.

тахилга **ᠲᠠᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 祭祀, 祭奠, 供奉, 祭神, 祭祀仪式: уулын ~ 祭山神(仪式); тахилгын бичиг (古埃及的) 祭祠文字.

тахилгалах **ᠲᠠᠬᠢᠯᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 祭祀, 供奉, 祭奠祭神.

тахилзах **ᠲᠠᠬᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 频频弯曲, 不停弯卷, 时时屈身; тахилзсан нарийн бургас 垂柳; урт уурганы ~ ж байв 长套马杆一弯一弯; ② (体) 蛇形步, 蛇形行进.

тахилзуулах **ᠲᠠᠬᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] тахилзах 的使动态.

тахилзуур **ᠲᠠᠬᠢᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] (解) 腿梁高处, 接膝盖处; ~ яс (解) 腓骨; ~ аар өвдөх 腿梁高处痛; ~ ын гүн хураагуур 腓骨深静脉; ~ ын мэдрэл 腓神经; ~ ын мэдрэлтэс 腓神经炎; ~ ын тараагуур 腓动脉.

тахилцах **ᠲᠠᠬᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] тахих 的共动态.

тахилч **ᠲᠠᠬᠢᠯᠴᠢ** [名] (教堂及庙宇里的) ① 祭祀司仪; ② 备祭者.

тахим(н) **ᠲᠠᠬᠢᠮ** I [名] (解) 膝弯, 腓, 跗; ~ ны буцсан тараагуур 跗返动脉; ~ ны нэвтрэх тараагуур 跗穿动脉; ~ ны суваг 跗骨管.

тахим **ᠲᠠᠬᠢᠮ** II [名] (体) (摔跤后胜者) 拥抱对手(以示胜利及友好): ~ авах ① 抓膝弯(摔跤术); ② (摔跤后胜者) 拥抱对手.

тахимдагдах **ᠲᠠᠬᠢᠮᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] тахимдах I、II 的被动态.

тахимдах **ᠲᠠᠬᠢᠮᠳᠠᠬ** I [动] 抱住膝弯, 抓住腓部.

тахимдах **ᠲᠠᠬᠢᠮᠳᠠᠬ** II [动] ① (陈) 施恩, 加惠, 行好, 行善; ② 孝敬, 孝顺, 尊敬(长辈).

тахимдуу **ᠲᠠᠬᠢᠮᠳᠤᠭᠤ** [形] 尊敬长辈的, 孝敬的, 孝顺的: эцэг эхдээ ~ 孝敬父母.

тахимдуулах **ᠲᠠᠬᠢᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тахимдах I、II 的使动态; ② 意同 тахимдагдах.

тахимлаг *ᠲᠠᠬᠢᠮᠯᠠᠭ* [名] 供盘, 祭盘, 供碗.

тахина *ᠲᠠᠬᠢᠨᠠ* [名] (动) 寄蝇: ~ ялаа 寄蝇.

тахир *ᠲᠠᠬᠢᠷ* [形] ① 弯曲的: ~ мод 曲木; 弯曲的树; ~ гол 曲轴; ~ шугам 曲线; ~ тохой 褶曲; ~ тавилгана (植) 曲状绣花菊; ~ махир 弯曲的, 弯弯曲曲的, 曲折蜿蜒的; ② 残疾的: ~ дутуу 残疾的; ~ дутуугийн тэтгэвэр 残疾优抚金.

тахираа(н) *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠭ* [名] 蜿蜒, 弯曲处, 河曲: ~ ны өргөн 蜿蜒宽度; ~ ны урт 蜿蜒长.

тахираатах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠤᠬ* [动] 呈弯曲状, 变弯曲; 形成河曲.

тахиралдах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] тахирах I、II 的互动态.

тахиралдуулах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тахирагдах 的使动态.

тахирах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠬ* I [动] ① 变弯曲; ② 成残疾.

тахирах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠠᠬ* II [动] (线、绒、麻等) 搅乱, 缠结.

тахирдах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠳᠠᠬ* [动] 见 тахирах I.

тахирдуулах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тахирдах 的使动态.

тахирдчих *ᠲᠠᠬᠢᠷᠳᠢᠬᠢᠭ* [动] тахирдах 的完成体.

тахирлах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠯᠠᠬ* [动] ① 弯曲, 弯扭; 屈身: ~н зурах 画得弯弯曲曲, 画曲线; тахирласан талст 歪晶; тахирласан цамцаал 歪斜晶面; ② 蜿蜒, 盘绕, 蟠屈, 迂回: зам ~н одов 道路蜿蜒伸向远方; ③ 使成残疾.

тахирлуулах *ᠲᠠᠬᠢᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тахирлах 的使动态.

тахирмаг *ᠲᠠᠬᠢᠷᠮᠠᠭ* [名] 曲线, 曲轴: тархалтын ~ (统) 分配曲线.

тахирхан *ᠲᠠᠬᠢᠷᠬᠠᠨ* [形] тахир 的小称.

тахирц *ᠲᠠᠬᠢᠷᠴ* [名] 曲线.

тахлуулах *ᠲᠠᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тахих 的使动态.

тахих *ᠲᠠᠬᠢᠬ* [动] ① 祭祀, 祭奠, 供奉, 祭

神; ② 崇拜; 信奉, 信仰: нэг хүнийг ~ 一个人崇拜; ◇ ~н шүтэх 崇拜, 信奉, 信仰.

тахигцаах *ᠲᠠᠬᠢᠭᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] тахих 的众动态.

тахлагдах *ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] тахлах 的使动态.

тахлай *ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠢ* [形] 参见 нүцгэн.

тахлалцах *ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] тахлах 的共动态.

тахлах *ᠲᠠᠬᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 钉蹄掌, 钉马掌; ② 掌鞋: гутал ~ газар 掌鞋铺; ◇ нүүр ~ 给点面子, 赏脸.

тахлуулах *ᠲᠠᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тахлах 的使动态.

тахтай *ᠲᠠᠬᠲᠠᠢ* [形] ① 钉有蹄掌的, 钉有马蹄铁的: ~ морь 钉了掌的马; ② 打了掌的 (靴、鞋).

тахь *ᠲᠠᠬᠢ* [名] (动) 野马.

тац *ᠲᠠᠴ* I [名] 沼泽, 沼泽地, 泥地, 泥沼地: шавартай ~ 泥地.

тац *ᠲᠠᠴ* II 见 ~ мод (植) 爆木.

тачаагдах *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] тачаах 的被动态.

тачаадам *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠳᠠᠮ* [形] (令人) 忍不住的, 难耐的: ~ халуун 烦热.

тачаадах *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 忍耐不住, 抑制不住, 难忍.

тачаал *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠯ* [名] ① 情欲, 淫欲, 色欲; ◇ хурьцал ~ 淫欲, 性欲; ~ ихдэх 性欲过旺; ② 渴望, 垂涎, 热望, 憧憬; ◇ хүсэл ~ 热望, 渴望, 欲望.

тачаалгах *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ* [动] ① тачаах 的使动态; ② 意同 тачаагдах.

тачаалдал *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠯ* [名] ① 相爱, 相合, 相投; ② 性交; 交尾.

тачаалтай *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] 有色欲的, 有淫欲的, 有情欲的.

тачаалтан *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠯᠲᠠᠨ* [名] ① 相爱者, 相投者; 相合者; ② 性交者; 交尾者.

тачаангуй *ᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠢ* [名] ① 渴望, 垂涎, 热望, 憧憬, 嗜欲; шунал ~ 欲望, 渴望;

④色欲,淫欲,情欲.

тачаанк **ᠲᠠᠴᠢᠠᠨᠭ** [名]轻便双马敞车.

тачаах **ᠲᠠᠴᠢᠠᠬ** [动]①渴望,热望,憧憬,贪恋,迷恋: эд мөнгөнд ~ ж шунах 贪财; ②迷于声色,贪色,耽于情欲: өнгөнд ~ 贪色,好色; ~ эрхтэн 交合器官; хурьцах ~ 耽于色情,贪色.

тачанка **ᠲᠠᠴᠢᠠᠨᠭ᠎ᠠ** [名]见 тачаанк.

тачиг **ᠲᠠᠴᠢᠭ** I 见 мөчиг ~ 好(不)容易,很勉强地,几乎不能...,刚刚...; өмсөхөд мөчиг ~ болж байна 穿起来很勉强.

тачиг **ᠲᠠᠴᠢᠭ** II 见 ~ хийх 参见 тачигнах ①.

тачигналдах **ᠲᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] тачигнах 的互动态.

тачигнах **ᠲᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠬ** [动]①(发出破裂、爆破、断折等声响)噼里啪啦响,噼噼啪啪响,砰砰响,啪哒啪哒响;雷鸣,轰隆响; ②(转)大声喧嘩,大声斥责,大发雷霆,暴跳如雷.

тачигнуулах **ᠲᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тачигнах 的使动态.

тачигнуур **ᠲᠠᠴᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]发声器,噪声器.

тачир **ᠲᠠᠴᠢᠷ** [形](毛发)短的;稀疏的,稀薄的;贫瘠的;(毛发或植物)生长得不好的: өвс ургамлаар ~ 草木稀疏的; ~ үс-тэй арьс 毛稀疏的皮子; ~ тариалан 贫瘠的耕地.

тачирдах **ᠲᠠᠴᠢᠷᠳᠠᠬ** [动](毛发)变短,变得稀疏、稀薄,变得贫瘠;(毛发、植物)生长得十分不好.

тачирдуу **ᠲᠠᠴᠢᠷᠳᠠᠭᠤ** [形]十分短的;很稀疏的,很稀薄的.

тачирдуулах **ᠲᠠᠴᠢᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тачирдах 的使动态.

тачирдуухан **ᠲᠠᠴᠢᠷᠳᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] тачирдуу 的小称.

тачирлах **ᠲᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠬ** [动](将毛发、植物)弄短;弄稀薄;使贫瘠,使(毛发、植物)长不好.

тачирхаг **ᠲᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形]①比较贫瘠的; ②比较短矮稀疏的.

тачирхан **ᠲᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] тачир 的小称.

тачирших **ᠲᠠᠴᠢᠷᠰᠢᠬ** [动]变稀疏;变贫瘠.

тачуу **ᠲᠠᠴᠢᠭᠤ** [形]①狭窄的,紧的(指衣服): ~ цамц 紧身的衬衫; ②性急的,急躁的: ~ бачим хүн 急躁的人.

тачуудах **ᠲᠠᠴᠢᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]①显得太紧,显得太窄(指衣服); ②(脾气)急躁,性急.

тачуур **ᠲᠠᠴᠢᠭᠤᠷ** [名]〈植〉凌风草.

тачуухан **ᠲᠠᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] тачуу 的小称.

тачъяадалтай **ᠲᠠᠴᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]①忍不住的,难耐的,无法忍受的; ②恨得要命的,有深仇大恨的.

тачъяал **ᠲᠠᠴᠢᠶᠠᠯ** [名]见 тачаал.

тачъяадам **ᠲᠠᠴᠢᠶᠠᠳᠠᠮ** [形]见 тачаадам.

тачъяадах **ᠲᠠᠴᠢᠶᠠᠳᠠᠬ** [动]见 тачаадах.

таш **ᠲᠠᠰ** [名]倾斜,斜坡.

ташаа **ᠲᠠᠰᠠᠠ** I [名]①假话,谎话;虚假;欺骗;◇ худал ~ 谎话; ②错误,误解,讹误: хилс ~ 冤屈,误解; ~ болох 弄错,出错; ~ гаргах 犯错误,弄错.

ташаа(в) **ᠲᠠᠰᠠᠠ(ᠦ)** I [名]①〈解〉胯,腰部: ~ ааригийн товоо 髂骨隆起; ~ гэдэс 回肠; ~ ны гадуур тараагуур 髂外动脉; ~ ны яс 髂骨; ~ ны ясны далавч 髂翼; ~ н толгой 〈解〉髂骨; ~ тулах 两手叉腰; ②(衣服之)衽: өргүү ~ тай дээл 高衽皮大衣.

ташаа **ᠲᠠᠰᠠᠠ** III [名]①镶边,贴边; ②侧面,旁边,一旁.

ташаавч **ᠲᠠᠰᠠᠠᠪᠴ** [名]①护腰; ②斜梁.

ташаалавч **ᠲᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠪᠴ** [名]①间壁,隔墙,隔壁,横壁; ②(转)壁障,故障;幌子,掩饰; ③蜂窝的隔壁,隔板,密隔.

ташаалагдах **ᠲᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]①ташаалах I、II 的被动态; ②远离开,远隔开: уул гол ~ н орших 隔着山水,远隔千里,天各一方.

ташаалах **ᠲᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠬ** I [动]①隔开,把...与...隔离开,隔断,作障壁; ②设障壁,设故障;掩蔽,遮挡.

ташаалах **ᠲᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠬ** II [动]①另眼看待,偏袒;持偏见; ②超越,跨越;度过,经过;

● 说谎, 弄虚作假, 欺骗; ① 弄错, 错误, 误会, 出错.

ташаалдах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] ① 两手叉腰: ~н зогсох 两手叉腰站着; ② 镶边, 上贴边; ③ 上(衣服之)裱.

ташаалдуулах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ташаалдах 使动态.

ташаалсхийх *ᠲᠠᠰᠢᠠᠯᠰᠬᠢᠬ* [动] ташаалах I、II 的瞬间体.

ташаалуулах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ташаалах I、II 的使动态.

ташаарал *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠠᠯ* [名] 假话; 错误; 误解, 讹误; ◇ **эндүүрэл** ~ 误解, 错误, 讹讹.

ташаарамтгий *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠠᠮᠲᠦᠭᠢ* [形] 易误解的; 易讹误的; 易弄错的.

ташаарах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠠᠬ* [动] ① 想错, 弄错, 迷惑, 误解, 讹误: та ташаарсан байж магадгүй 您可能弄错了; ② 写错(字): үсэг ~ 写错字; ташаарч бичих 写错.

ташаарсхийх *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠰᠬᠢᠬ* [动] ташаарах 的瞬间体; ① 稍错, 稍有误解; ② 稍写错一些(字).

ташааруулах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ташаарах 的使动态.

ташаарцгаах *ᠲᠠᠰᠢᠠᠷᠠᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] ташаарах 的众动态.

ташгай *ᠲᠠᠰᠢᠭᠠᠢ* I [形] 倾斜的, 斜的, 歪斜的.

ташгай(н) *ᠲᠠᠰᠢᠭᠠᠢ(н)* II [名] (地) 解理, 劈理: ~н ангилал 劈理分类; ~н хавтаг 劈理面.

ташигдах *ᠲᠠᠰᠢᠬᠡᠳᠠᠬ* [动] таших 的被动态.

ташилгана *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠭᠠᠨᠠ* [名] (植) 狼紫草属.

ташилт *ᠲᠠᠰᠢᠯᠲ* [名] таших 的名词: алга ~ 鼓掌(声).

ташилхийлэгдэх *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠠᠬ* [动] ташилхийлах I、II 的被动态.

ташилхийлах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠬᠢᠯᠠᠬ* I [动] 试探, 考验.

ташилхийлах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠬᠢᠯᠠᠬ* II [动] ① 随心所欲, 随便, 为所欲为, 任性; ② 拍马, 奉

承, 巴结, 谄媚.

ташилхийлуулах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① ташилхийлах I、II 的使动态; ② 意同 ташилхийлэгдэх.

ташилцах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠢᠴᠠᠬ* [动] таших 的共动态.

ташим *ᠲᠠᠰᠢᠮ* 见 ~ боорцог 大水罐子(食物).

ташимгай *ᠲᠠᠰᠢᠮᠭᠠᠢ* [名] ① 拍马的人, 谄媚者, 巴结者; ② 好谄媚的, 好奉承的, 好阿谀的, 好巴结的.

ташимгайлах *ᠲᠠᠰᠢᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 拍马, 阿谀, 过分地夸赞, 奉承, 谄媚; ② 参见 танимгайрхах.

ташимгайлуулах *ᠲᠠᠰᠢᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ташимгайлах 的使动态.

ташимгайрах *ᠲᠠᠰᠢᠮᠭᠠᠢᠷᠠᠬ* [动] 参见 ташимгайлах ②.

ташига *ᠲᠠᠰᠢᠭᠠ* [名] ① 搁板, 搁架, 架子; ② (地) 阶.

таширлагдах *ᠲᠠᠰᠢᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] таширлах 的被动态.

таширлах *ᠲᠠᠰᠢᠷᠯᠠᠬ* [动] ① 遮挡; ② 排, 平行: ~н зогсох 地站着.

таширлуулах *ᠲᠠᠰᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] таширлах 的使动态.

ташулах *ᠲᠠᠰᠢᠬᠡᠯᠠᠬ* [动] таших 的使动态.

таших *ᠲᠠᠰᠢᠬ* [动] ① 偏斜过去, 偏向一边, 倾斜: замаас ~ ж явах 偏到道路的一旁走; бороо ~ ж орох 雨斜着下; ~ аялга (语) 仄声; ② (在斜坡上) 滑倒, 滑下; ③ 日斜, 太阳西斜: нар ~ 太阳西斜; ④ 敲骨头, 敲骨取髓; ⑤ 拍掌, 鼓掌: алга ~ 鼓掌; ⑥ (转) 奉迎, 拍马, 谄媚: ~ ж нийлүүлэх 奉迎; ⑦ (体) 打泼脚(摔跤术).

ташицгаах *ᠲᠠᠰᠢᠶᠡᠭᠠᠬ* [动] таших 的众动态.

ташлан *ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠨ* [名] 偏坡, 斜坡.

ташландах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] 近侧, 靠侧.

ташлах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠬ* [动] 排顺序, 列名次.

ташлуулах *ᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① ташлах 的使动态; ② 附带, 附寄.

- ташмаг** **ᠲᠠᠰᠢᠮᠠᠭ** [名]〈军〉水壶。
- ташрам** **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠮ** [名]适当的时刻,时机,机遇;顺便,方便: ~д таарах 遇到机会; ~ыг харах 看机会,视情况; дайралдаан ~д 在相逢的时机,趁遇见时; ~ын хүнээр хүргүүлэв 顺便让人送去了; үүний ~д нэг зүйлийг хэлье 就此机会说一件事; ~ хаалга 便门,旁门。
- ташрамдах** **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠬ** [动]趁机,顺便。
- ташрамдуу** **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠳᠤᠤ** [形]参见 дашрамдуу。
- ташрамдуулах** **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动]ташрамдах 的使动态。
- ташрамлах** **ᠲᠠᠰᠢᠷᠠᠮᠯᠠᠬ** [动]利用时机,借机,趁方便,顺便。
- ташуу** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤ** [形·名]①斜的,倾斜的,歪斜的,有坡度的: ~ зам 倾斜的路; нарны ~ туяа 斜射的阳光; ~ хавтгай 斜面; ~ газар 斜坡; ~ шугамтай дэвтэр 印有斜线的练习本; ~ булчин 斜肌; ~ давхарга 斜层; ~ жишүү 歪斜的; ~ заадас 〈医〉矢状缝; ~ ховил 斜沟,斜交沟,斜交槽; ~ холбоос 对角径; ~ хураагуур 斜静脉; ~ шугам 斜线; ②斜坡,斜面,山肋险处,山斜坡; ③坡度,倾斜度: уулын ~ ①山的倾斜度,山的坡度; ②山肋险处,山斜坡。
- ташуудах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]倾斜,歪斜;坡度变大。
- ташуулах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]таших 的使动态。
- ташуулга** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名]偏斜歪: ~ өөрчилгөө 栅偏键控法; ~ тохируулуур 偏压分压器; ~ тэжээх шулуутгуур 偏压电路供电整流器。
- ташуур** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷ** [名]鞭,鞭子: хулсан ~ 竹鞭; суран ~ 皮鞭; ~ ын сур 鞭鞘,鞭皮条; ~ ын сэгэлдрэг 鞭杆绳; ~ буу 左轮手枪,转轮手枪; ◇ ~ хорхой 〈动〉鞭毛虫; ~ дуугаруулах 〈陈〉鸣静鞭; ~ хорхойн өвчин 鞭虫病。
- ташуурал** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名]①耽溺,热中,沉湎,沉醉;意志消沉,消极,懒惰; ②淫荡,耽于色情;沉沦,堕落。
- ташуурах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动]①(хэнд-юунд-

яахад)耽溺于,热中于,沉湎于,沉醉于;消沉,消极,懒惰: жаргалдаа ~ 沉湎于自己的幸福生活中; ②淫荡,贪色,耽于色情,沉沦,堕落。

- ташуурдагдах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]ташуурдах 的被动态。
- ташуурдах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动]用鞭子抽打。
- ташуурдацгаах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠬ** [动]ташуурдах 的众动态。
- ташуурдуулах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动]①ташуурдах 的使动态; ②意同 ташуурдагдах。
- ташуурдчих** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠳᠢᠬ** [动]ташуурдах 的多次体。
- ташууруулах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠤᠯᠠᠬ** [动]ташуурах 的使动态。
- ташуурцагах** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动]ташуурах 的众动态。
- ташуурч(ин)** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷᠴᠢ** [名]①掌鞭人,执鞭者;赶车人; ②(陈)皂隶(行笞刑者)。
- ташууч** **ᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠴᠢ** [形]倾斜的,歪斜的: ~ байрлал 斜位。
- ташхи** **ᠲᠠᠰᠢᠬᠢ** [名]反差,反衬,对比。
- таших** **ᠲᠠᠰᠢᠬ** [动]таших 的完成体。
- таяарал** **ᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠯ** [名]破产。
- таяарах** **ᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠬ** [动]破产,垮台,身败名裂。
- таяаруулах** **ᠲᠠᠶᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]таяарах 的使动态。
- таяг** **ᠲᠠᠶᠠᠭ** [名]手杖,拐杖,文明棍: ~ тулан явах 拄着手杖走; суга ~ 拐杖; гар ~ 手杖。
- таягдагдах** **ᠲᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]таягдах 的被动态。
- таягдах** **ᠲᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]①抛弃,扔,投: тийш нь ~ ж орхив 扔到那面去了; ②用拐杖打。
- таягдацгаах** **ᠲᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠬ** [动]таягдах 的众动态。
- таягдуулах** **ᠲᠠᠶᠠᠭᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动]①таягдах 的使动态; ②意同 таягдагдах。
- таяглах** **ᠲᠠᠶᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]拄拐杖,拄手杖,拄杖

而行。

таяглуулах **ᠲᠠᠶᠭᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] таяглах 的使动态。

театр **ᠲᠡᠭᠲᠦᠷ** [名] ① 戏院, 剧院, 剧场: драмын ~ 话剧院; оперын ~ 歌剧院; хөгжим ~ 音乐剧院; кино ~ 电影院; хүүхэлдэйн ~ 木偶剧院; их ~ 大剧院, 大戏院; ~ ын урлаг 舞台艺术; ~ ын эзэн 班主, 剧院业主; ~ ын урансайхан 舞台艺术, 戏剧艺术, 舞台文艺; ② 戏剧; 演剧: ~ ын жүжигчин 戏剧演员; ~ ын сургууль 戏剧学校; ~ ын нийгэмлэг 戏剧协会; ③ 剧作, 剧本。

театрч **ᠲᠡᠭᠲᠦᠷᠴᠢ** [名] ① 戏剧爱好者, 戏剧观赏者; ② 剧院工作者, 戏剧工作者。

театрчлах **ᠲᠡᠭᠲᠦᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 使戏剧化; ② 把...改编成剧本。

тектоник **ᠲᠡᠭᠲᠦᠨᠢᠻ** [名] (地) 大地构造学, 构造学: ~ бүнхэр (地) 构造穹窿; ~ гнейс 构造片麻岩; ~ зааг (地) 构造接触; ~ наанги 构造高岭土; ~ нуур 构造湖; ~ хөдөлгөөн 构造运动。

тележүжиг **ᠲᠡᠯᠡᠵᠦᠵᠢᠭ** [名] 电视剧: олон ангит ~ 电视连续剧。

телеболовсруулалт **ᠲᠡᠯᠡᠪᠣᠯᠣᠪᠰᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 电化教育。

телевиз **ᠲᠡᠯᠡᠪᠢᠰ** [名] 电视: ~ ийн хөтөлбөр бүхий төв 电视发射中心; ~ ийн дамжуулагч станц 电视转播台; ~ ийн антен 电视(机)天线; ~ ийн дүрс 电视图像; ~ ийн дэлгэц 电视萤光屏; ~ ийн суваг 电视频道, 电视通路; ~ ийн хорго 电视箱室。

телевизжих **ᠲᠡᠯᠡᠪᠢᠰᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 普及电及; 电视化。

телевизжүүлэх **ᠲᠡᠯᠡᠪᠢᠰᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠤ** [动] телевизжих 的使动态。

телевизор **ᠲᠡᠯᠡᠪᠢᠰᠣᠷ** [名] 电视机。

телеграмм **ᠲᠡᠯᠡᠭᠠᠮᠠ** [名] 电报: ~ явуулах 打(拍)电报。

телеграф **ᠲᠡᠯᠡᠭᠠᠫᠢ** [名] ① 电报机; ② 电报局; ③ 电报(指电讯设施)。

телеграфч **ᠲᠡᠯᠡᠭᠠᠫᠢᠴᠢ** [名] 电报员, 报务员。

телегүүр **ᠲᠡᠯᠡᠭᠦᠦᠷ** [名] 宇宙电视中转, 电视卫星中转。

телекино **ᠲᠡᠯᠡᠬᠢᠨᠠ** [名] 电视电影。

телекомпани **ᠲᠡᠯᠡᠬᠤᠮᠠᠨᠢ** [名] 电视广播公司。

телекс **ᠲᠡᠯᠡᠬᠤᠰ** [名] ① 国际自动电报系统; ② 用户电报, 用户电报机。

телеметр **ᠲᠡᠯᠡᠮᠡᠲᠢᠷ** [名] (理) 遥测计; 测距仪。

телемеханик **ᠲᠡᠯᠡᠮᠡᠬᠢᠨᠢᠻ** [名] (技) 运动学, 遥控机械学, 遥控力学。

теленормус **ᠲᠡᠯᠡᠨᠣᠮᠤᠰ** [名] (动) 黑卵蜂。

телеолимпиад **ᠲᠡᠯᠡᠣᠯᠢᠮᠠᠨᠢᠶ᠋ᠠᠨ** [名] 电视竞赛节目, 电视比赛节目。

телескоп **ᠲᠡᠯᠡᠰᠡᠬᠣᠫᠤ** [名] (天) 天文望远镜。

телесургалт **ᠲᠡᠯᠡᠰᠦᠷᠭᠠᠯᠲᠤ** [名] 电教。

телетайп **ᠲᠡᠯᠡᠲᠠᠶᠢᠮ** [名] (技) 电传打字机: аппарат ~ 电传打字机。

телефакс **ᠲᠡᠯᠡᠫᠠᠭᠰ** [名] 电传。

телефильм **ᠲᠡᠯᠡᠫᠢᠯᠢᠮ** [名] 电传(影)片。

телефон **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨ** [名] ① 电话, 电话机: ~ утас 电话; ~ аппарат 电话机; ~ ы шумгам 电话线; авто ~ 自动电话; ~ сүлжээний газар 电话接线台; 电话局; ② 受话器, 听筒, 耳机。

телефондох **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨᠳᠣᠬᠤ** [动] 打电话, 用电话机。

телефонжих **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨᠵᠢᠬᠢ** [动] 普及电话, 电话化。

телефонжуулах **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨᠵᠡᠭᠦᠯᠠᠬᠤ** [动] телефонжих 的使动态。

телефонч **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨᠴᠢ** [名] 电话员。

телефотографи **ᠲᠡᠯᠡᠫᠤᠨᠫᠠᠭᠢᠫᠢ** [名] 传真(术)。

телехолбоо **ᠲᠡᠯᠡᠬᠣᠯᠪᠤᠭ** [名] 电视联网。

телецентр **ᠲᠡᠯᠡᠴᠡᠨᠲᠢᠷ** [名] 电视中心。

темп **ᠲᠡᠮᠫᠢ** [名] ① 速度; ② (乐) 拍子; 速度; (体) 步调。

температур **ᠲᠡᠮᠡᠫᠤᠷ** [名] 温度, 气温, 体温: ~ ын босоо хоноглуур, ~ ын босоо шатлуур 垂直温度递减率; ~ ын

жилийн хэлбэлзлийн бүс 温度年变化带; ~ын өгөршил 温度风化; ~ын тонгоролт 温度递增; ~ын шатлуур 温度梯度.

тендер *ᠲᠡᠨᠳᠡᠷ* [名] 招标、投标: ~ зарлах 招标.

теннис *ᠲᠡᠨᠨᠢᠰ* (*ᠲᠡᠨᠨᠢᠰ*) [名]〈体〉网球; (口语) 网球场: талбайн ~ 网球; ширээний ~ 乒乓球; ~ний аврага шалгаруулах 选拔网球冠军.

теenor *ᠲᠡᠨᠡᠷ* [名]〈乐〉男高音, 男高音歌手.

теократ *ᠲᠡᠨᠡᠬᠢᠷᠠᠲ* [名] 神权.

теократизм *ᠲᠡᠨᠡᠬᠢᠷᠠᠲᠢᠵᠢᠮ* [名] 神权主义(神权制度).

теорем *ᠲᠡᠭᠣᠷᠡᠮ* [名] 定理.

теори *ᠲᠡᠭᠣᠷᠢ* [名] ① 理论, 学说; ② 看法, 观点, 见解, 论调, 论点.

тепловоз *ᠲᠡᠭᠡᠯᠠᠪᠠᠭ* [名] 内燃机车.

теплотехник *ᠲᠡᠭᠡᠯᠠᠪᠠᠭ* [名]〈技〉热工学, 热工技术.

теплоход *ᠲᠡᠭᠡᠯᠠᠪᠠᠭ* [名] 内燃机船, 柴油船.

термометр *ᠲᠡᠷᠮᠣᠮᠡᠲᠢᠷ* [名] 寒暑表, 温度计.

термос *ᠲᠡᠷᠮᠣᠰ* [名] ① 暖水瓶; ②〈技〉保温车, 恒温设备.

термостат *ᠲᠡᠷᠮᠣᠰᠲᠠᠲ* [名]〈技〉恒温器.

терпентин *ᠲᠡᠷᠢᠯᠢᠨ* [名] 松节油, 净松脂.

терроризм *ᠲᠡᠷᠢᠷᠣᠷᠢᠵᠢᠮ* [名] 恐怖主义; 恐怖主义分子的活动.

тест *ᠲᠡᠭᠡᠰᠲ* [名] 测验, 试验.

тетрациклин *ᠲᠡᠭᠡᠷᠠᠴᠢᠯᠢᠨ* [名]〈医〉四环素.

тетрил *ᠲᠡᠭᠡᠷᠢᠯ* [名]〈化〉特屈尔(炸药).

тетрод *ᠲᠡᠭᠡᠷᠠᠳ* [名]〈无〉四极管.

техник *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭ* [名] 技术; 技术设备, 装备; 机器, 器械: ~ хэрэгсэл 技术设备, 器材; цэрэг ~ ① 军事装备; ② 军事技术; ~ийн тос 机器用油, 工业用油; ~ийн комисс 技术委员会; ~ хангамжийн контор 器材供应室; ~ийн аюулгүй байдлын хууль 技术安全条例; ~ мэргэжлийн сургууль 技术学校; ~ им-

порын нэгдэл 技术进口公司; ~ийн мэдлэгийг дээшлүүлэх 提高技术水平; ~ийн шинжлэх ухаан 技术科学; ~ архив 技术档案; ~ тоноглол 技术装备; ~ийн ажилтан 技术人员; ~ийн алдаа〈体〉技术犯规; ~ийн арга хэмжээ 技术措施; ~ийн баримт бичиг 技术资料; ~ийн боловсон хүчин 技术干部; ~ийн бүтэн бүрэн байдал 技术完善; ~ийн глицерин 工业用甘油; ~ийн дэвшилт 技术进步; ~ийн дугуйлан 技术小组; ~ийн ёс бус элгдэл 技术设备的无形损耗, 非技术理论折旧; ~ийн задлан шинжилгээ 技术分析; ~ийн норм 技术定额, 技术标准; ~ийн нөхцөл 技术条件; ~ийн сэлт мэдээ 技术情报; ~ийн хувьсгал 技术革命; ~ийн хүч чадал 技术能力; ~ийн хяналт 技术监督; ~ийн царцмаг 工业用白明胶; ~ийн шинэчилгээ 技术革新, 技术改良; машин ~ ① 技术装备, 机械设备, 器械; ② 机动车辆.

техникжил *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠵᠢᠯ* [名] 见 техникжилт.

техникжилт *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠵᠢᠯᠲ* [名] 机械化, 技术化.

техникжих *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠵᠢᠬᠢ* [动] 机械化, 技术化.

техникжүүлэх *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] техникжих 的使动态.

техникум *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠮ* [名] 中等技术学校; 专科学校: хүн эмнэлгийн ~ 卫生专科学校; санхүү эдийн засгийн ~ 中等财经技术学校; санхүүгийн ~ 财政专科学校.

техникч *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠴ* [名] ① 技师, 技工, 技术人员, 技术人员, 技士; кино ~ 电影放映员; 电影技术员; ② (某专业、专长的) 高手, 能手.

техникчлэх *ᠲᠡᠭᠢᠨᠢᠭᠢᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 技术化.

технологн *ᠲᠡᠭᠢᠨᠠᠭᠢᠨ* [名] 工艺(学), 工艺规程; 制造法, 操作法: нийтийн хоолны ~ 食品工艺; ~ийн дэс дараа 技术操作程序; ~ийн процесс 工艺过程; ~ийн процессыг удирдах автоматчилсан систем 工艺操作自动控制系統; ~ тогтоол 工艺规程; ~ийн төлөвлөгөө 施工

计划; ~йн хүрээлэн 工艺研究院; ~йн шилжүүлэн өгөх 工艺转让; ~йн ажиллавар 工艺工序; ~йн баримт бичиг 工艺说明书; ~йн горим 工艺规程; ~йн горимыг эрчмжүүлэх 工艺规程集约化; ~йн дагналт 工艺专业化; ~йн зураг 工艺卡; ~йн сахилга 工艺纪律; ~йн төсөл 工艺设计; ~йн чиглэл 工艺路线.

ТЕХНОЛОГИЧ ᠲᠡᠬᠡᠨᠣᠯᠢᠭᠢᠴᠢ [名] 工艺师, 制造师; 施工员.

ТИВ ᠲᠢᠪ [名] 洲; 大地: Ази ~ 亚洲; таван ~ 五大洲; ~ийн залуурт сум, ~ алгассан залуурт сум <军> 洲际导弹; ~ алгасан нисэх баллистик пуужин 洲际弹道导弹; ~ийн залуурт пуужин 洲际导弹; ~ алгасуулан харвах пуужин, ~ хоорондын пуужин 洲际火箭; ~ алслах залуурт сум 洲际导弹; ~ гаднах тэнгис 陆缘海; ~ дундах тэнгис, ~ д орших тэнгис 大陆内海; ~ дундын тэнгис 陆间海; ~ тогтнол <地> 造陆作用; ~ тогтох хөдөлгөөн <地> 造陆运动; ~ улс 区域性国家; ~ улсын байгууллага 区域性组织; ~ улсын гэрээ 区域性条约; ~ улсын хэлэлцээр 区域性协定; ~ ийн бамбай <地> 地盾; ~ийн дотоор тэнгис 内陆海; ~ийн лаг 大陆软泥; ~ийн мөстөл 大陆冰川(作用); ~ийн төрхдөс 大陆相; ~ийн ус 陆地水; ~ийн ус судлал 陆地水文学; ~ийн усны гол хагалбар 大陆主分水岭; ~ийн хажуу 大陆坡; ~ийн хажуугийн анаг 大陆坡峡谷; ~ийн хөдөлгөөн 大陆运动; ~ийн хурдас 大陆沉积; ~ийн хурдсаар солигдох 大陆交替作用; ~ийн шат 大陆台阶; ~ хоорондын худалдаа 洲际贸易; тивт тал бөмбөрцөг 陆半球.

ТИГ ᠲᠢᠭ (ᠠᠮ) [名] ① 比例尺; ② 字体; ③ 体裁.

ТИЙ ᠲᠢᠢ [感] ~ ~ 呵(表示冷的感觉)! ~ ~, яасан хүйтэн юм бэ! 呵, 多么冷哟!

ТИЙЗ ᠲᠢᠢᠵ [名] ① 印, 图章, 手戳, 印记; ~ дарах 盖印; ② 旧币, 过去用的钞票; 地区性旧币.

ТИЙЭДҮҮЛЭХ ᠲᠢᠢᠶᠡᠳᠦᠳᠦᠯᠡᠬᠡ [动] ① тийздэх 的使动态; ② 意同 тийздэгдэх.

ТИЙЭДЭГДЭХ ᠲᠢᠢᠶᠡᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ [动] тийздэх 的被动态.

ТИЙЭДЭХ ᠲᠢᠢᠶᠡᠳᠡᠬᠡ [动] (盖印) 查封, 封闭.

ТИЙЭЛЭХ ᠲᠢᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠡ [动] 加封条.

ТИЙЛЭХ ᠲᠢᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠡ [动] 缩紧, 系紧(马的腹部).

ТИЙМ ᠲᠢᠢᠮ [代·形] ① 那样(的), 是那样, 那种: ~ ном байхгүй 没有那种书; ~ байж болно 那样是可以的, 可以那样; ~ байв 是那样, 曾是那样; ~ бол 那样的话...; ~ боловч 虽然那样; ~ нь ч ~ л дээ 倒是那样; 那样倒是那样...; 虽说是那样...; ~ийн тул 因此, 所以; ~ ч учраас 正因为那样, 所以; ~ янзаар 照那样; ~ байтал ① 虽那样; ② 正那时时, ...; ③ 是的, 对的: чи очсон уу? ~ ээ, би очсон 你去了吗? 是的, 我去了; ~ ~ 是的, 是的; 是那樣的, 是那樣的.

ТИЙМХЭН ᠲᠢᠢᠮᠬᠡᠨ [代] тийм 的小称; 有点儿那样的, 不怎么样的, 不太好的, 就那样, 就那么回事, 一般的: ~ хүн 一般的人; 不怎么样的一人; миний бие ~ байна 我的身体不太好.

ТИЙМШГ ᠲᠢᠢᠮᠰᠢᠭ [形] ① 像那样的, 似乎那样的, 大约是那样的; 有些相似的: санаа нь ~ л байна ① 他的想法似乎是那样; ② 他的思想似乎不怎么样; ③ 似不怎么样, 似乎一般的, 似乎不太好的.

ТИЙМЭРХҮҮ ᠲᠢᠢᠮᠡᠷᠬᠦᠭᠦ [形] ① 像那样的; 一样的, 同样的; 相似的; ② 就是那样的, 正是那种: яг ~ 刚好是那样的; ③ 一般的, 平凡的, 不怎么样: ~ хүн 一般的人, 不怎么样的人.

ТИЙМЭЭС ᠲᠢᠢᠮᠡᠭᠦᠰ [连] 因此, 由此, 由于... (的缘故), 因为.

ТИЙН ᠲᠢᠢᠨ I [代] 那样: ~ гэж 那样; ~ гэвч 虽然那样; ~ хүү ① 如此, 那样一来; ② 正是那样的; 就是那样的; ~ атал, ~ байтал ① 然而; 虽然..., 但是...; ② 正当那样时, 却...

ТИЙН ᠲᠢᠢᠨ II 见 ~ ялгал (语) 格: нэрлэх ~ ялгал 主格; харьяалахын ~ ялгал 所属格; өх оршихын ~ ялгал 给

在格; заахын ~ ялгал 客体格(把格); гарахын ~ ялгал (由)从格; үйлдэхийн ~ ялгал 造格(用让格); хамтрахын ~ ялгал 共同格(有同格); ~ ялгалын ай 格的范畴; ~ ялгалын дагавар 格的后加成分; ~ ялгалын залгавар 格的附加成分; ~ ялгалын ижил нэр 变格同音现象; ~ ялгалын нугарал 格的屈折; ~ ялгалын сүүл 变格词尾; ~ ялгалын харьцаа 变格关系; ~ ялгалын хэлбэр 变格形式; ~ ялгалын хэлэхгүй 格的串联现象; ~ ялгалын цуврал 变格系列; ~ ялгалын эгшгийн тэмдэг (阿拉伯文的) 变格符号.

тийн **ᠲᠢᠶᠢ** III 见 ~ мэдэх (哲)概念, 观念; 认识, 知识.

тийнхүү **ᠲᠢᠶᠢᠨᠬᠡᠭᠦᠦ** [代·形] 那种, 那样; 那样的.

тийнхэн **ᠲᠢᠶᠢᠨᠬᠡᠨ** [代·形] 那样的, 那种; 在那面的, 在那边的; 在后面的(人或物).

тийрүүлэх **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① тийрэх 的使动态; ② 意同 тийрэгдэх.

тийрчих **ᠲᠢᠶᠢᠷᠬᠢᠶ** [动] тийрэх 的多次体.

тийрэг **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠭ** [名] (活结的)圈套; (捕鸟的)罗网, 陷阱.

тийрэгдэх **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] тийрэх 的被动态.

тийрэглэх **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠯᠡᠬ** [动] 小孩做围鹿游戏(二十四个小孩围拦二个装鹿的小孩).

тийрэлт **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠯᠲ** [名] ① 反冲, 后座; 喷气; ② 用后蹄踢, 尥蹶子.

тийрэлтэт **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠯᠲᠡᠲ** [形] ① 反冲的, 后座的; 喷气的: ~ сөнөөгч онгоц (军)喷气式歼击机; ~ бөмбөгдөгч онгоц 喷气式轰炸机; ~ зэвсэг 火箭武器; ~ их буу 火箭炮; ~ мотор, ~ хөдөлгүүр 喷气式发动机; ~ нисэх онгоц 喷气式飞机; ~ сум 火箭弹; ~ суман зэвсэг 火箭武器; ② 用后蹄踢的, 尥蹶子的.

тийрэлцэх **ᠲᠢᠶᠢᠷᠦᠯᠴᠡᠬ** [动] тийрэх 的共动态.

тийрэн **ᠲᠢᠶᠢᠷᠡᠨ** [名] (陈)恶魔, 魔鬼, 邪神.

тийрэх **ᠲᠢᠶᠢᠷᠡᠬ** [动] ① (偶蹄类动物)用后蹄

踢, 尥蹶子; ② (枪、炮等)反冲, 后座; 喷气: буу ~ 枪反冲, 枪后座.

тийчгэнүүлэх **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] тийчгэнэх 的使动态.

тийчгэнэх **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] (频频)踢脚, 蹬脚, 蹬踹, 踢蹬.

тийчигнүүр **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠷ** [形] 好尥蹶子的, 好踢后蹄的.

тийчигнэх **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] ① 频频踢后蹄, 频频尥蹶子; 频频反冲, 频频后座; 频频喷气; ② 参见 тийчлэх.

тийчих **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] ① 参见 тийчигнэх; ② 颤动, 抽筋(多半指腿); 两腿乱动, 乱蹬乱踹, 乱踢打.

тийчлүүлэх **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] тийчлэх 的使动态.

тийчлүүр **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 тийчигнүүр.

тийчлэх **ᠲᠢᠶᠢᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 不断地向后踢; 荡脚(指坐着或躺着): битгий тийчлээд бай! 不要老是踢脚! ② 乱踢打, 乱蹬打, 乱踹.

тийш **ᠲᠢᠶᠢᠰ** (ᠶ᠋ᠨᠠᠵᠢ) [代] 向..., 向那边, 向那面: уул ~ явсан 向山走去; баруун ~! 向右(转)! зүүн ~! 向左(转)!

тийших **ᠲᠢᠶᠢᠰᠢᠬ** [代·形] 向那边的, 向那面的.

тийшлэх **ᠲᠢᠶᠢᠰᠢᠯᠡᠬ** [动] 向那边, 朝那边, 往那边(走), 向...方向移动.

тийшхэн **ᠲᠢᠶᠢᠰᠢᠬᠡᠨ** [形] тийш 的小称.

тийшээ **ᠲᠢᠶᠢᠰᠢᠡ** [代] 向那一方, 向那边: гэр ~ явна 往家走; би удахгүй ~ яваад ирнэ 我不久将到那边走一趟.

тинхим **ᠲᠢᠨᠬᠢᠮ** [名] 参见 танхим.

тиран **ᠲᠢᠨᠠᠷ** [名] 暴君, 霸王.

тирүүлэг **ᠲᠢᠨᠠᠷᠦᠯᠡᠭ** [名] (动) 驴.

титан **ᠲᠢᠲᠠᠨ** [名] (化) 钛: ~ анар 钛榴石; ~ соронзон гүр 钛磁铁矿; ~ хар гялтгануур 钛黑云母.

титанат **ᠲᠢᠲᠠᠨᠠᠲ** [名] (化) 钛酸盐: ~ анар 榴榴石; ~ гүр 钛铁矿; ~ гялгана 钛辉石; ~ төмөр 钛铁; ~ эрдэс 铁矿物.

- ТИТАРЧИН** **ᠲᠢᠲᠠᠷᠴᠢᠨ** [名] 教会長老.
- ТИТУЛ** **ᠲᠢᠲᠤᠯ** [名] 标题; 件名; 称号.
- ТИТЭМ** **ᠲᠢᠲᠦᠮ** [名] ① (教皇、国王等之)冠, (贵族之)冕; (妇人之)头饰: хааны ~ 皇冠; титмэн ховил 冠状沟; (植)花冠; <语>冠; ~ ийн зах 冠状缘; ~ ийн судас 冠状血管; ~ ийн сэртэн 冠状突; ~ ийн тараагуур 冠状动脉; ~ ийн тараагуур хатуурах 冠状动脉硬化; ~ ийн хэрхтэс 风湿性冠状动脉炎; ~ агших 冠状(动脉)痉挛; ~ бөглөрөх 冠状(动脉)血栓形成; ~ заадас 冠状缝; ~ судасны бүлэнтэлт 冠状动脉血栓形成; ~ судасны тэмбүү 梅毒性冠状动脉炎; ~ судасны хатуурал 冠状动脉硬化; ~ тойрос 冠状动脉周炎; ~ хатуужих 冠状硬化; ~ хонгил 冠状窦; ~ хонхор 冠状窝; ~ шандас 冠状韧带; ~ яс 冠状骨; ② 齿儿(旧蒙文的一种笔划); ③ (环绕圣像头之上)光轮, 灵光.
- ТИТЭМЛҮҮЛЭХ** **ᠲᠢᠲᠦᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] титэмлэх 的使动态.
- ТИТЭМЛЭХ** **ᠲᠢᠲᠦᠮᠯᠡᠬᠡ** [动] 加冕.
- ТИТЭМТ** **ᠲᠢᠲᠦᠮᠲ** [形] 冠状的: ~ гортиг 鸭嘴笔式小圆规.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** I [名] 决定, 确定, 明确, 解决: хэзээ мордохын ~ нь гараагүй байна 何时出发尚未决定.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** II [名] 大斑点, 梅花斑.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** III [拟] (拟马蹄碰硬物声响)咯咯, 哒哒, (走硬路声)哒哒, 哒哒哒啦响; ~ ~ хийж; ~ ~ гэж (马蹄)咯咯响, (走路)哒哒响, 哒哒哒啦响.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** IV 见 ~ хийх 忽然想起, 突然想到: ~ ~ хийж санагдах 经常想起, 经常想到, 不时地想起, 不停地思索.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** V 见 ~ хийх 挺好, 不错; 勤劳, 努力.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** VI 见(加强语气词, 置于“то”开头词前): ~ тодорхой 十分明显的, 非常清楚的, 一清二楚的, 明明白白的.
- ТОВ** **ᠲᠣᠪ** VII [名] 窝棚: өвсөн ~ 草窝棚.
- ТОВАР** **ᠲᠣᠪᠠᠷ** [名] 参见 таваар.

- ТОВГОЛЗОХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 товгонох.
- ТОВГОН** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠨ** [名] ① 结节, 粗隆, 小丘; ② 凸出部; 结瘤.
- ТОВГОНОХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠨᠠᠬ** [动] 一鼓一鼓, 一凸一凸, 一起一伏, 不时隆起, 不时突起.
- ТОВГОНУУЛАХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] товгонох 的使动态.
- ТОВГОР** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷ** [形·名] ① 杰出的, 突出的; ② 隆起的, 凸起的; ◇ овгор ~ 隆起的, 凸起来的(地方); ③ <解>粗隆, 结节: ~ сийлээс 半浮雕, 浅浮雕.
- ТОВГОРДОХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] ① 显得非常杰出, 非常突出; ② 变得过于隆起, 变得过于凸起.
- ТОВГОРДУУЛАХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] товгордох 的使动态.
- ТОВГОРЛОХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 使隆起, 使凸起, 使突出; ② 使之杰出; 使之超众.
- ТОВГОРТОХ** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷᠲᠠᠬ** [动] 参见 товгордох.
- ТОВГОРХОН** **ᠲᠣᠪᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] товгор 的小称.
- ТОВЖИГНОХ** **ᠲᠣᠪᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] ① 流利地谈话, 流畅地讲话: ~ тол ярьж байв 讲得很流利; ~ н унших 念得流利; ② 咯咯地快步行走, 嗒嗒地迈快步.
- ТОВЖИХ** **ᠲᠣᠪᠵᠢᠬ** [动] 寒颤.
- ТОВИ** **ᠲᠣᠪᠢ** 见 ~ малгай ① 盔村帽; ② 四喜帽.
- ТОВИД** **ᠲᠣᠪᠢᠳ** [名] 独木槽; 大方木盘.
- ТОВИЛГО** **ᠲᠣᠪᠢᠯᠭᠣ** [名] ① 贻巾; ② 雕刻, 镌刻, 雕花.
- ТОВИМОЛ** **ᠲᠣᠪᠢᠮᠣᠯ** [形] 雕刻的, 镌刻的, 雕板的, 雕花的.
- ТОВИР** **ᠲᠣᠪᠢᠷ** [形] 结实的, 强悍的, 力强的; 坚毅的, 坚强的.
- ТОВИРГОЙ** **ᠲᠣᠪᠢᠷᠭᠣᠢ** [名] (动) 游蛇.
- ТОВИХ** **ᠲᠣᠪᠢᠬ** [动] 雕刻, 雕版, 镌版, 镌刻, 雕花.
- ТОВЛОГДОХ** **ᠲᠣᠪᠯᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] товлох 的被动态.
- ТОВЛОХ** **ᠲᠣᠪᠯᠠᠬ** [动] 作出决定, 确定, 明确指出: тодотгон ~ 明确指出.

ТОВЛОЦГООХ **ᠲᠣᠪᠯᠣᠴᠭᠠᠨ** [动] ТОВЛОХ 的众动态。

ТОВЛУУЛАХ **ᠲᠣᠪᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ТОВЛОХ 的使动态。

ТОВОЙЛГО **ᠲᠣᠪᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 ТОВОЙЛТ.

ТОВОЙЛГӨХ **ᠲᠣᠪᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠᠬ** [动] ТОВОЙХ 的使动态。

ТОВОЙЛТ **ᠲᠣᠪᠣᠶᠢᠯᠲ** [名] ① 凸起, 隆起, 拱起; ② 突出, 杰出, 卓著。

ТОВОЙМОЛ **ᠲᠣᠪᠣᠶᠢᠮᠣᠯ** [形] ① 凸起的, 隆起的, 拱起的; ② 突出的, 杰出的, 卓著的。

ТОВОЙХ **ᠲᠣᠪᠣᠶᠢᠬ** [动] ① 突出, 杰出, 卓著; **олны тодроос ~ ж гарсан** 在众人中杰出的, 超众的; ② 凸起, 隆起, 拱起; ③ (水) 涨。

ТОВОЛЗОХ **ᠲᠣᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 一凸一凸, 一鼓一鼓, 频频隆起; 上下移动, 时现时隐; ◇ **ОВОЛЗОХ** ~ 一凸一凸, 一鼓一鼓, 时起时伏, 向上移动。

ТОВОЛЗУУЛАХ **ᠲᠣᠪᠣᠯᠵᠣᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ТОВОЛЗОХ 的使动态。

ТОВОН **ᠲᠣᠪᠣᠨ** I [名] <解> 小结节。

ТОВОН **ᠲᠣᠪᠣᠨ** II [形] 爱在众人面前高谈阔论的。

ТОВОНЦОС **ᠲᠣᠪᠣᠨᠴᠣᠰ** [名] 岩盖, 岩盘。

ТОВОО **ᠲᠣᠪᠣ᠎ᠠ** [名·形] ① 岗, 小丘; ② 鼓出的, 隆起的; ◇ **ОВОО** ~ ① 一堆堆的; ② 渐渐地。

ТОВОР **ᠲᠣᠪᠣᠷ** 见 ~ луус 驴生的骡子。

ТОВРОГ **ᠲᠣᠪᠣᠷᠭ** [名] 尘埃, 灰烬, 粉末; (瀑布等)的水花, 水雾; **тоосон ~ болгох** 使之化为灰烬, 消灭干净, 彻底消灭; **үнсэн ~ болох** 烧成灰烬; ~ **болгох** 使之毁灭, 消灭, 使之完蛋, 使之七零八落, 使之体无完肤。

ТОВРОГДОХ **ᠲᠣᠪᠣᠷᠭᠲᠣᠬ** [动] ① 显得突出; ② 显得太凸, 太鼓; ~ **хээ** 提花, 凸花, 凸纹。

ТОВРОГЛОЛ **ᠲᠣᠪᠣᠷᠭᠯᠣᠯ** [名] ① 破坏, 毁灭, 消灭; ② 挥霍, 浪费。

ТОВРОГЛОХ **ᠲᠣᠪᠣᠷᠭᠯᠣᠬ** [动] ① 彻底驱散, 消灭, 使成灰烬, 毁灭; ② 挥霍, 浪费。

ТОВРУУ **ᠲᠣᠪᠷᠦᠭᠤ** [名·形] ① 大泡子饰件, (水泡

状的)铆钉, 鞍上圆钉; ~ **тай хазаар** 有大泡子饰件的马嚼子; ② 突出的, 凸起的, 隆起的(物件)。

ТОВРУУТ **ᠲᠣᠪᠷᠦᠭᠤᠲ** [形] ① 有大泡子饰件的, 有水泡状铆钉(圆钉)的; ~ **хадаас** 泡钉, 铆钉; ② 有凸形物件的。

ТОВРУУТАЙ **ᠲᠣᠪᠷᠦᠭᠤᠲᠠᠶ** [形] 参见 ТОВРУУТ。

ТОВС **ᠲᠣᠪᠰ** 见 ~ ~ **хийх** 参见 ТОВОЛЗОХ。

ТОВТОЙ **ᠲᠣᠪᠲᠣᠶ** [形] 决定的, 确定的, 明确的, 肯定的; ~ **юм сонссонгүй** 没有听到明确的东西。

ТОВУУЦАХ **ᠲᠣᠪᠤᠭᠤᠴᠠᠬ** [动] 冻结实, 冻牢固; 冻硬。

ТОВХ **ᠲᠣᠪᠬ** [名] ① (鞋、靴的)后跟; **өндөр ~ той гутал** 高跟鞋; ② 粘在鞋底上的雪; ③ 骆驼鼻铜子上的皮卡子。

ТОВХГОР **ᠲᠣᠪᠬᠭᠣᠷ** [形] ① 凸形的, 突起的; 丘陵起伏的; ~ **дөрвөлжин** 棱台; ② 厚高的; ~ **ултай гутал** 高跟鞋。

ТОВХГОРДОХ **ᠲᠣᠪᠬᠭᠣᠷᠲᠣᠬ** [动] 显得太鼓, 显得厚墩墩。

ТОВХГОРДУУЛАХ **ᠲᠣᠪᠬᠭᠣᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ТОВХГОРДОХ 的使动态。

ТОВХГОРХОН **ᠲᠣᠪᠬᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] ТОВХГОР 的小称。

ТОВХИЛОХ **ᠲᠣᠪᠬᠢᠯᠣᠬ** [动] 装订成册。

ТОВХИМОЛ **ᠲᠣᠪᠬᠢᠮᠣᠯ** [名·形] ① 小册子, 文集, 摘要; **хүүхдийг хүмүүжүүлэх тухай** ~ 儿童教育小册子; ② 装订好的; ~ **дэвтэр** 装订好的本子。

ТОВХИО **ᠲᠣᠪᠬᠢᠣ** [量] 刀(计算纸张的单位)。

ТОВХИОС (ОН) **ᠲᠣᠪᠬᠢᠣᠰ (ОН)** [名] ① (装订书和练习本用的)线, 细绳子, 细金属丝; ② 装订, 缝合, 连接。

ТОВХИУЛАХ **ᠲᠣᠪᠬᠢᠤᠯᠠᠬ** [动] ТОВХИХ 的使动态。

ТОВХИХ **ᠲᠣᠪᠬᠢᠬ** [动] 装订, 缝合, 连接(书、本); **дэвтэр** ~ 装订本子。

ТОВХЛОХ **ᠲᠣᠪᠬᠯᠣᠬ** [动] 打掉(冻结在畜蹄、鞋底等的)雪钉; 结雪钉。

ТОВХОЙЛГОХ **ᠲᠣᠪᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] ТОВХОЙХ 的使动态。

ТОВХОЙХ *ᠲᠣᠪᠬᠣᠢᠬ* [动] ① 成凸形, 突出; 丘陵起伏; ② 变厚高.

ТОВХОТ *ᠲᠣᠪᠬᠣᠲ* [名] 优良射手(连续命中十五发箭者).

ТОВХРОЛ *ᠲᠣᠪᠬᠷᠣᠯ* [名]〈动〉峭.

ТОВЦОГ *ᠲᠣᠪᠴᠣᠭ* [名] 高岗, 小丘, 丘陵, 土岗: ~ бүхий газар 丘陵地带.

ТОВЧ *ᠲᠣᠪᠴ* I [形] 简略的, 简短的, 简要的, 简单的, 省略的: ~ түүх 简历; ~ тайлбар 简单的解释, 简要说明; ~ үг 简言; ~ хэлэхэд... 简单说来, ...; ~ ин төдий дурдахад ийм байна 简要提提的话, 就是这样的; ~ лавлах 简单询问一下; ~ оор 简略地; ~ дүн, ~ дүгнэлт 概括, 归纳; (论文等内容的) 简明概要; ~ тогтоол 决议案; ~ дүрэм 简章; ~ сэдэв 提纲, 论题, 正题; ~ танилцуулга 简介; ~ тодорхой 简明; ~ толь 简明词典; ~ тэмдэглэл 提纲; ~ утга 简介; ~ төлөвлөгөө 纲要.

ТОВЧ(ИН) *ᠲᠣᠪᠴ(ин)* II [名] ① 扣子, 钮扣, 按钮: ~ тайлах 解开扣子; ~ ны шилбэ 钮襻子; ~ ны сэнж 钮鼻; сөхөх ~ 撩衣扣; ② 奶头, 乳头: хөхний ~ 奶头; ~ хавийн бор 乳房罩; ③ 钮; бууны ~ 枪门的拉手; цахилгаан ~ 电钮; хонхны ~ дарах 按电铃; ④ 拉链.

ТОВЧДОХ *ᠲᠣᠪᠴᠳᠣᠬ* [动] ① 显得简略, 显得简单, 显得简短; ② 扼要, 略述.

ТОВЧДУУЛАХ *ᠲᠣᠪᠴᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] товчдох 的使动态.

ТОВЧИЛЦГООХ *ᠲᠣᠪᠴᠢᠯᠴᠭᠣᠬ* [动] товчлох I、II 的众动态.

ТОВЧИЛЧИХ *ᠲᠣᠪᠴᠢᠯᠴᠢᠬ* [动] товчлох I、II 的多次体.

ТОВЧНИГОРТОХ *ᠲᠣᠪᠴᠨᠢᠭᠣᠷᠲᠣᠬ* [动] 患乳头状瘤病.

ТОВЧНТ *ᠲᠣᠪᠴᠨᠲ* [形] 钮扣的; 有钮扣的, 扣上钮扣的.

ТОВЧНХ *ᠲᠣᠪᠴᠨᠬ* [动] 陈述, 逐一细述.

ТОВЧЛОГДОХ *ᠲᠣᠪᠴᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] товчлох I、II 的被动态.

ТОВЧЛОЛ *ᠲᠣᠪᠴᠯᠣᠯ* [名] 摘要, 提要, 纲要:

НОМЫН ~ 书的提要.

ТОВЧЛООС *ᠲᠣᠪᠴᠯᠣᠮᠣᠰ* [名] (书刊的) 简介, 书评, 简评: ~ бичих 简介, 简评, 评注.

ТОВЧЛОХ *ᠲᠣᠪᠴᠯᠣᠬ* I [动] ① 扣上钮扣, 结上: дээл ~ 扣上衣服; ② 钉钮扣.

ТОВЧЛОХ *ᠲᠣᠪᠴᠯᠣᠬ* II [动] ① 弄短, 缩短; 减小: өгүүлэл ~ 缩短文章; хорин жилийг нэг өдрөөр ~ 一天等于二十年; ② 略, 省略; 缩写, 简略地写; 简述: товчилсон бичлэг 缩写; ~ н ярих 简述, 简略地说; ~ н захирах 统一管理, 统一指挥, 实行一元化领导; ~ сон зохиол 缩写本; ~ сон илтгэл 概略报告; ~ сон нэр 略语; ~ н бичих 简评, 摘要, 概述; ~ н орчуулах 摘译.

ТОВЧЛУУЛАХ *ᠲᠣᠪᠴᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① товчлох I、II 的使动态; ② 意同 товчлогдох.

ТОВЧЛУУР *ᠲᠣᠪᠴᠯᠤᠭᠦᠷ* I [名] 扣子, 钮扣.

ТОВЧЛУУР *ᠲᠣᠪᠴᠯᠤᠭᠦᠷ* II [名] ①〈解〉锁骨, 锁子骨: ~ ын яс 锁骨; ② 禽鸟腓子, 嗦底; ③ 锁链; 插门, 门插销: ~ төмөр 钉吊.

ТОВЧОО(Н) *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎(н)* I [名] 局, 委员会, 常务委员会, 支部委员会; 处, 所: намын үүрийн ~ 党支部委员会; мэдээлэх ~ 情报局; улс төрийн ~ 政治局; улс төрийн ~ ны гишүүн 政治局委员; гадаад худалдааны яамны I-р ~ 外贸部第一局; тоо бүртгэлийн ~ 统计局.

ТОВЧОО(Н) *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎(н)* II [名] ① 总数; 概数, 大约数: хүн амын ~ 人口总数; ② 总纲, 大纲; 简述, 提要, 概要, 纲要; ③ 综合报告材料.

ТОВЧООЛОГДОХ *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎ᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] товчлох 的被动态.

ТОВЧООЛОЛ *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎ᠣᠯ* [名] 汇报, 通报, 综合报告; 纲要, 摘要, 汇总.

ТОВЧООЛОЛТ *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎ᠣᠯᠲ* [名] 参见 товчлол: ~ ын хүснэгт 整理表.

ТОВЧООЛОХ *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎ᠣᠬ* [动] 参见 товчоох: ~ сон тоо баримт 总结资料; ~ сон баримт 汇总凭证.

ТОВЧООЛУУЛАХ *ᠲᠣᠪᠴᠣ᠎ᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] товчлох 的使动态.

товчоолцгоох *ᠲᠣᠪᠴᠣᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ* [动] товчоо-
лох的众动态。

товчоох *ᠲᠣᠪᠴᠣᠬᠤ* [动] ①省略, 摘要, 简述,
节略; ②弄短, 缩短; 减少, 减小。

товчруу *ᠲᠣᠪᠴᠢᠷᠠᠭᠤ* [名] ①(纽扣状的)疙瘩;
②(马鞭梢头编成的)疙瘩。

товчруутах *ᠲᠣᠪᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤ* [动]形成纽扣似的
疙瘩。

товчруутуулах *ᠲᠣᠪᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ①товч-
руутах的使动态; ②参见 товчуурлах。

товчтой *ᠲᠣᠪᠴᠢᠲᠠᠢ* [形] ①有纽扣的; ②简单
的, 简明的。

товчуурлах *ᠲᠣᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ* [动] 扎结, 扎口。

товчхон *ᠲᠣᠪᠴᠢᠬᠣᠨ* [形] товч的小称; 较简要
的, 较简短的, 压缩的, 省略的, 较简单
的, 简略些的: ~ мэдээ 简讯, 简报; ~
илтгэж танилцуулав 作了简要的汇报
和介绍。

товшигдох *ᠲᠣᠪᠰᠢᠬᠠᠳᠤᠬᠤ* [动] товших I、II
的被动态。

товших *ᠲᠣᠪᠰᠢᠬᠤ* I [动] ①以大针脚缀缝; 大
针地纳: гутлын ул ~ 大针地纳鞋底;
②试探: ямар байдалтай байгааг нь
товшоод үзье 试探一下究竟如何。

товших *ᠲᠣᠪᠰᠢᠬᠤ* II [动] ①〈体〉打拨脚(摔跤
术): ~ ж унагаах 打拨脚摔倒对手; ②
弹拨, 弹奏(弦乐)。

товшигцоох *ᠲᠣᠪᠰᠢᠬᠢᠴᠣᠬᠤ* [动] товших I、
II的众动态。

товшлох *ᠲᠣᠪᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动]频频迈小步。

товшлуур *ᠲᠣᠪᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠷ* [名]〈乐〉吉它。

товшмол *ᠲᠣᠪᠰᠢᠮᠣᠯ* [形]缝制的。

товшоос *ᠲᠣᠪᠰᠢᠣᠰ* [名]大针脚, 粗缝。

товшуулах *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ①товших I、
II的使动态; ②意同 товшигдох。

товшуур *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* [名]〈乐〉弹拨乐器: ~
хөгжим ①弹拨乐器; ②弹拨乐; ~ ын
чавхдас 弹拨乐器弦。

товшуурдах *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠤᠬᠤ* [动]弹奏, 弹琴,
弹拨(乐器)。

товшуурдацгаах *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠤᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] тов-

шуурдах的众动态。

товшуурдуулах *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тов-
шуурдах的使动态。

товшуурч *ᠲᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠴᠢ* [名]弹拨乐演奏者。

товших *ᠲᠣᠪᠰᠢᠬᠤ* [动] товших I、II的
多次体。

товъёг *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭ* [名]目录, 表, 一览表, 价目,
单, 名单, 名册: ~ хийх 列出目录, 列出
单子; ~ данс 登记清单; ~ эмхэтгэл
目录簿。

товъёглох *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭᠣᠯᠠᠬᠤ* [动]做目录, 造表, 作
表; 制名单, 列名单。

товъёглоцгоох *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭᠣᠯᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ* [动] товъёг-
лох的众动态。

товъёглуулах *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]товъёглох
的使动态。

товъ *ᠲᠣᠪᠶ* 见 ~ малгай ①盔帽衬; ②毡帽;
③(鞑鞑、土耳其人等的)圆帽, 编织帽。

товьд *ᠲᠣᠪᠶᠳᠤ* [名]槽, 浸渍槽, 洗衣盆。

товъёог *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭᠣᠭ* [名]见 товъёг。

товъёоглох *ᠲᠣᠪᠶᠡᠭᠣᠭᠣᠯᠠᠬᠤ* [动]见 товъёглох。

тог *ᠲᠣᠭ* [拟]叭(箭等迅速穿过声): ~ ~ 叭
叭, 嗒嗒, 笃笃(敲击、剥啄声)。

тогдгонох *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠨᠣᠬᠤ* [动]短小、矮小物频
频动作。

тогдгонуулах *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тогдгᠣ-
нох的使动态。

тогдгор *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷ* [形] ①短小的: ~ дээл 短
小的皮大衣; ②矮小的。

тогдгордуу *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷᠠᠳᠤᠭᠤ* [形]很短小的, 十
分短小的; 十分矮小的。

тогдгорхон *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] тогдгор的小
称; 较短小的, 短短的; 较矮小的。

тогдог *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭ* 见 ~ ~ (身体矮小的孩子行动
时)噤噤地。

тогдойлгох *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] тогдойх的使
动态。

тогдойх *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠢᠬᠤ* [动] ①变短小; ②变矮小。

тогдойчих *ᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠢᠬᠤᠴᠢᠬᠤ* [动] тогдойх的完
成体。

тогдолзох *ᠲᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠣᠬᠤ* [动]参见 тогдгонох。

тогдолзуулах *ᠲᠣᠭᠳᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тогдол-
зох的使动态.

тогдуулаг *ᠲᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ* [名] (植) 日本葱.

тогдуус *ᠲᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠰ* [名] (植) 小根菜.

тогжгор *ᠲᠣᠭᠵᠢᠭᠣᠷ* [形] 矮小的, 瘦小的.

тогил *ᠲᠣᠭᠢᠯ* 见 ~ бургас 山上小的丛生柳
树, 山水柳.

тогли *ᠲᠣᠭᠢᠯ* 参见 тогил.

тоглогдох *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] тоглох 的被动
态.

тоглогор *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠣᠷ* [形] 胖壮的: ~ эр 胖壮的
男子.

тоглогч *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠴ* [名] ① 演员, 表演者; ②
〈体〉队员, 球员: ~ өөд өх, тоглогчид
өгөх 〈体〉向同伴传球; ~ тоглогчийн
эсрэг хамгаалах 〈体〉人盯人防守; ~
ийг барих 盯住队员; ~ийг саатуулах
〈体〉阻挠对方; ~ийг солих 〈体〉换人;
~ийг халхлах 掩护队员; ~ийг хо-
рих 封闭队员; ~ийн байр солих 队员
换位.

тоглогчид *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠴᠢᠳ* [名] тоглогч 的复数.

тоглойлгох *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] тоглох 的使
动态.

тоглойх *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠢᠬ* [动] 变胖壮.

тоглолт *ᠲᠣᠭᠯᠣᠯᠲ* [名] ① 游戏, 玩耍; ② 玩
乐, 娱乐; ③ 表演, 演出, 扮演, 演奏: энэ
жүжигчний ~ аргагүй сайн байна
这演员的表演实在是好; үндэсний
хөгжмийн ~ 民族乐曲表演; ~ын
хөтөлбөр (杂技团的) 节目表; ~ын ху-
виар (音乐会的) 节目单; ④ 玩笑, 嘲笑;
⑤ 比赛: ~ онд бөмбөгөө өгөх 〈体〉开
球; ~ын сүүл 比赛末尾.

тогломтгой *ᠲᠣᠭᠯᠣᠮᠲᠦᠭᠠᠢ* [形] ① 爱游戏的, 爱
玩耍的; ② 好玩乐的, 好娱乐的; ③ 爱表
演的, 好演出的; ④ 好开玩笑的, 好嘲笑
人的.

тогломхой *ᠲᠣᠭᠯᠣᠮᠲᠦᠭᠠᠢ* [形] 参见 тогломтгой.

тоглоо *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭ* [名] 参见 тоглоом.

тоглоом *ᠲᠣᠭᠯᠣᠮ* [名] ① 玩具, 玩物, 傀儡;

хүүхдийн ~ 儿童玩具; ~ын бүлэг
傀儡集团; ~ын буу 玩具枪; ~ын дэг-
лэм 傀儡政权; ~ын засгийн газар 傀
儡政府; ~ын цэрэг 傀儡军; ~ын эт-
гээд 傀儡; ~ын сан 儿童玩具部; ② 玩
耍, 游戏, 娱乐; 赌博: ~ын газар ① 游
乐场; ② 赌博房; ~ын талбай 游戏场;
мөрийтэй ~ 赌博, 赌戏; ③ 玩笑, 嘲笑,
讥笑, 嘲弄: ~ хийх ① 开玩笑, 嘲笑,
嘲弄; ② 做游戏, 游乐; 赌博; надаар ~
хийх нь осолтой 拿我开玩笑是不会有
好处的; ~ даах 受得起开玩笑, 开得起
玩笑; ◇ **цэргийн** ~ (军) ① 军事游戏;
② 军事导演; ③ 比赛; (排球赛的) 一局;
~ саатуулах 比赛推迟, 延误比赛; ~
сунжрах 比赛延长; ~ төгсөх цаг 比赛
结束时间, 比赛终点; ~ онд буцаж
орох 再次上场比赛, 恢复比赛; ~ыг
зогсоох 停止比赛; ~ын гадна (体) 越
位; ~ын дундахь завсарлага 比赛中
间暂停; ~ын зүйл 比赛项目; ~ын
талбай 比赛场; ~ын хагас (体) 上(下)
半时比赛; ~ын хугацаанд нь зогсоох
(体) 暂停; ~ын эхлэл 比赛开始; ~ын
явц 比赛过程; ~ын явцанд нь орох
比赛中间入场.

тоглоомч *ᠲᠣᠭᠯᠣᠮᠴ* [名] ① 爱好游玩的人;
好游戏者; ② 滑稽家, 诙谐者; 爱开玩笑
的人, 爱嘲笑的人; ③ 赌徒.

тоглох *ᠲᠣᠭᠯᠠᠬ* [动] ① 玩耍, 游戏: голын
эрэг дээр хүүхэд өдөржин ~ 孩子们
整天在河岸上玩; бөмбөг ~ 打球; ша-
тар ~ 下棋, 玩棋; нуугдаж ~ 捉迷
藏; ② 消遣, 游乐, 娱乐; ③ 扮演, 表演,
演奏, 演出: жүжиг ~ 演剧; кинонд
~ 排演电影; морин хуур хөгжмөөр
~ 演奏马头琴; төгөлдөр хуураар ча-
дамгай ~ 熟练地奏钢琴; бүжиг ~ 演
出舞蹈; гол рольд ~ 扮演主角; ④ 开玩
笑, 嘲笑: худал худал, би ~ сон юм
假的, 我是开玩笑; үгээр ~ 说玩笑话;
~ н тохуурхах 开玩笑, 逗乐, 闹着玩,
嬉戏.

тоглоцгоох *ᠲᠣᠭᠯᠣᠴᠭᠠᠬ* [动] тоглох 的众动
态.

тоглогчих *ᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠴᠢᠬ* [动] тоглох 的完成体.

тоглуулагч *ᠲᠣᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴ* [名] 导演; 使表演...

者,使扮演…者;(马戏之)驯兽员.

тоглуулах ᠲᠣᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① тоглох 的使动态; ② 意同 тоглодох.

тогой ᠲᠣᠭᠠᠶ [名] (横放在沟上,上面可以走人的)木头.

тогонцог ᠲᠣᠭᠣᠨᠴᠣᠭ [名] 女式短靴子.

тогоо(н) ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠨ [名] ① 锅: ~ барих 掌锅, 做饭; ~ баригч 厨子, 厨师, 炊事员; гал ~ ны өрөө, ~ ны газар, ~ ны гэр 厨房, 伙房; нэг ~ ноос хоол идэх 同吃一锅饭(指在一起生活); ~ той цай 锅茶; ~ ны архи 自制酒; ◇ ~ **шанага** 锅碗瓢盆; **гал** ~ ① 锅灶; ② 伙房; 炊事; ~ **нэрэх** ① 蒸馏, 提炼; ② 酿牛奶酒; ③ 锅炉: уурын ~ 锅炉; ~ дэлбэрэх 锅炉爆炸; ~ ны арматур 锅炉配件.

тогоолох ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠯᠠᠬ [动] ① 烹调, 做饭; ② 蒸馏, 制奶酒.

тогоолуулах ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тогоолох 的使动态.

тогоолцгоох ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠯᠴᠢᠭᠠᠬ [动] тогоолох 的众动态.

тогоотой ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠲᠣᠶ [形] ① 有锅的; ② 在锅里的(东西): ~ цай буцлав 锅里的茶煮开了.

тогооч(ин) ᠲᠣᠭᠤ᠋ᠴᠢᠨ [名] 炊事员, 厨师, 伙夫: ахлах ~ 厨师长, 炊事长.

тогоруу(н) ᠲᠣᠭᠣᠷᠤᠭᠤᠨ [名] (动) 鹤: цагаан ~ 仙鹤, 白鹤; ~ н хушуут загас (动) 鹤鲛鱼; ~ н хүзүү, ~ ны баг 鹤形目; ~ ны овог 鹤科.

тогос ᠲᠣᠭᠣᠰ [名] (动) 孔雀: ~ ын өд 孔雀羽毛: ~ он нүд 天蚕蛾; ~ он хүдэр 斑铜矿; ~ он чулуу 孔雀石; ~ ын овог 孔雀科; ◇ ~ ын өдөөр биеэ чимсэн хэррээ 用孔雀羽毛打扮起来的乌鸦(意即虚有其名;金玉其外,败絮其中).

тогосголжин ᠲᠣᠭᠣᠰᠭᠣᠯᠵᠢᠨ 见 ~ жигүүртэн (动) 眼斑雉.

тогвор ᠲᠣᠭᠪᠣᠷ [名] ① 稳定, 固定; 坚定; 稳重; 恒; (语)持阻: ~ суух 变稳重, 变老成; ~ урвалтай тэмбүү (医)血清抵抗力梅毒; ~ суурьшил 确定; ~ т валют 稳定的货币; ~ т ханшгүй валют

行情不稳定的货币; ② 根基, 基础, 底子.

тогтворгүй ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠭᠡᠢ [形] ① 不稳定的, 不固定的; 不坚定的; 不稳重的; (物)无定向的; 不稳定; 静止: ~ болох 不稳, 动摇不定; ~ хүн 意志不坚定的人, 动摇不定的人; ~ гулдрил 不稳定河床; ~ ёроол 不稳定底; ~ үнэр 变幻无常的气味; ~ хордуулах бодис 不持久毒物, 不稳定性毒剂; ~ чанар 不稳定性; ~ чийгтэх бүс 不稳定湿润地带; ~ эс 不稳定细胞; ~ валют 外汇不稳定; ~ мөнгө 不稳定货币; ~ үнэ 非固定价格, 浮动价; ② 基础不好的, 根基不好的, 底子不牢的; 无根基的.

тогтворгүйтэх ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠭᠡᠢᠲᠡᠬ [动] 变不稳定, 变不坚定.

тогтворгүйшил ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠭᠡᠢᠰᠢᠯ [名] 不稳定性, 易变性.

тогтворжил ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠢᠯ [名] 参见 тогтворжилт.

тогтворжилт ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠢᠯᠲ [名] 稳定; 固定, 稳重: мөнгөний ~ 货币的稳定性.

тогтворжих ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠢᠬ [动] 稳定, 坚定, 固定; 稳重起来: ~ сон авиа (语)持续音; ~ сон гадаргуу 塑造地形, 塑造地貌; ~ сон нийлэмж үг 固定词组.

тогтворжцгоох ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠢᠴᠢᠭᠠᠬ [动] тогтворжих 的众动态.

тогтворжуулагч ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴ [名] 使之…稳定者, 使之…安定者.

тогтворжуулалт ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲ [名] тогтворжуулах 的名词.

тогтворжуулах ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тогтворжих 的使动态; 稳定, 固定, 镇定.

тогтворжих ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠵᠢᠬ [动] тогтворжих 的完成体.

тогтворлох ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠯᠠᠬ [动] 稳固, 固定, 坚定, 稳定; 稳重.

тогворттой ᠲᠣᠭᠪᠣᠷᠲᠣᠶ [形] ① 稳定的, 坚定的, 牢固的; 稳重的: бат ~ 稳定的, 坚定的, 牢固的; ~ анхаарал 稳定的注意; ~ цамхаг 主要塔楼; ~ ноёлогч 稳定的优势; ~ өөх 稳定性脂肪; ② 固定的, 永恒的: ~ цалин 固定工资; ~ суух 常

住: 固定居住; ~ санаа 稳定的思想, 固定的思想; ~ байдал (语) 固定体; ~ дэс дараат үгтэй хэл 带固定次序词的语言; ~ өгүүлэхүүн нийлэмж 固定谓语组合; ~ өргөлт 固定重音; ~ хуран мэдрэхүй 固定的知觉; ~ хэллэг 固定词语; ~ үлдэгдэл 固定余额; ~ хүү 固定利息.

тогтворшил ʋогагдирал [名] 稳定性, 安定性, 安定度.

тогтворших ʋогагдирал [动] 稳定下来, 安定起来, 固定下来; 稳重起来.

тогтворшуулах ʋогагдирал [动] тогтворших 的使动态.

тогтмол ʋогагдирал [形] 定期的, 经常的, 固定的, 稳定的, 定时的, 不动的; 习惯性的: ~ цагт дэлбэрэх бөмбөг (军) 定时炸弹; ~ ус 静水; 死水; ~ заншил 传统, 习惯; ~ хэрэг 常事; ~ үг 习惯语; ~ ачаа 固定负载, 不变负载; ~ багтаамж (电) 固定电容; 固定体积; ~ багтаамжийн хууль 固定体积定律; ~ базлаx 定时阵缩; ~ бүрэлдэхүүний бүгд хэлхээ 定员指数; ~ гарчиг 固定目录; ~ гүйдлийн эмчилгээ 直流电疗法; ~ дулаан 等温; ~ ёс журам 常规; ~ жин 固定重量; ~ зарлага 固定支出; ~ кино бүтээлийн гарчиг 定期电影创作目录; ~ нуур 内陆湖, 不排水湖; ~ өвдөх 持续性疼痛; ~ соронзон 永久磁铁; ~ соронзоны зангуу 永久磁铁簧片; ~ суурь 不变基; ~ татвар 定期税; ~ урсгал 固定水流; ~ үнэ; 固定价格, 不变价格; ~ ханиад 经常性咳嗽; ~ хугацаагүй 不定期的; ~ хүчдлийг өсгөх 直流电压放大; ~ хүчдлийн төвшин 固定电压电平; ~ хүчдэл хувьсгуур 恒定电压变压器; ~ хүчдэлтэй цэнэглэх 恒定电压充电; ~ хэвлэл 定期刊物; ~ хэлбэр (矿) 定形; (生) 固定形态; ~ хэмжигдэхүүн 常数, 不变数; 恒量; ~ хямрал 周期危机; ~ цацаргуур 永久偶极子; ~ эрдэс 稳定矿物; ~ ажил 固定工作; ~ бус орлого 非固定收入; ~ зардал 固定开支; ~ засвар 定期修理; ~ тайлагнал 定期报表; ~ хяналт шалгалт 定期检查; ~

цалин 固定工资; ~ хурал 例会, 定期会议.

ТОГТМОЛЖИЛТ ʋогагдирал [名] тогтмолжих 的名词.

ТОГТМОЛЖИХ ʋогагдирал [动] 定期化, 经常化, 固定化, 稳定化; 习惯化.

ТОГТМОЛЖУУЛАХ ʋогагдирал [动] тогтмолжих 的使动态.

ТОГТНИЛ ʋогагдирал [名] ① 安定, 安宁, 稳定: ~ сайтай 稳定的; ~ муутай 不稳定的; ② 固定, 建立, 确定, 确立: тусгаар ~ 独立; ③ 永恒, 恒性, 常性.

ТОГТНИЛГҮЙ ʋогагдирал [形] ① 不安定的, 不安宁的, 不稳定的; ② 不固定的; ③ 恒性差的, 常性差的; (意志) 不坚定的, 动摇不定的.

ТОГТНИЛТОЙ ʋогагдирал [形] ① 安定的, 安宁的, 平静的, 稳定的; ② 固定的; ③ 永恒的, 恒性好的, 常性好的, (意志) 坚定的, 不动摇的.

ТОГТНИУЛАХ ʋогагдирал [动] тогтних 的使动态.

ТОГТНИХ ʋогагдирал [动] ① 安定, 安静, 稳定, 稳住, 平静下来, 镇定; ② 固定, 确定, 确立, 设立, 建立: тусгаар ~ сон улс болов 成了独立国家.

ТОГТНОЗНОХ ʋогагдирал [动] тогтнох 的短暂体.

ТОГТНОЛ ʋогагдирал [名] 见 тогтнил.

ТОГТНОЛТ ʋогагдирал [名] 参见 тогтнол.

ТОГТНОХ ʋогагдирал [动] 见 тогтних.

ТОГТНОЦГООХ ʋогагдирал [动] тогтнох 的众动态.

ТОГТОВУУЛАХ ʋогагдирал [动] тогтнох 的使动态.

ТОГТОВУУН ʋогагдирал [形] 安定的, 安稳的, 稳定的, 稳当的.

ТОГТОЗНОХ ʋогагдирал [动] тогтох 的短暂体.

ТОГТОЛ ʋогагдирал [名] 固定, 稳定, 恒定: зүй ~ 规律; ~ зүйн буурц (地) 构造洼地.

ТОГТОЛТ ʋогагдирал [名] 参见 тогтол.

ТОГТОЛЦОЛ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠯᠴᠣᠯ** [名] 参见 ТОГТОЛЦОО.

ТОГТОЛЦОО **ᠲᠣᠭᠲᠣᠯᠴᠣᠰ** [名] 固定形式; 结构, 组织, 构造; 体系, 系统: ~ зүйн ай (生) 分类范畴.

ТОГТОЛЦООТ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠯᠴᠣᠰᠣᠮᠣᠳ** [形] 系统的, 体系的: ~ чанар 系统性.

ТОГТОНГИ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢ** [形] ① 稳定的, 固定的, 静止的, 永恒的, 不变的, 稳固的: ~ байдал 静态, 恒态, 稳定的状况, 稳固的状况; ~ авиа 静止语音; ~ гуурстас 郁血性支气管炎; ~ долгион 定波, 驻波; ~ нөлөөлөл 正诱导; ~ ус 静水, 死水, 滞流水; ~ утга зүй 静态语言学; ~ хараа 静视觉; ~ хөдөлгөөний рефлекс 静位运动反射; ~ чичрээ 静止震颤; ~ цацрал 静态扩散; ② 停滞的, 停顿的, 不景气的: ~ өвчин <医> 痼疾, 老病.

ТОГТОНГИЖИХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] ① 变稳固, 变稳定, 变固定, 静止不动, 永恒化; ② 停滞, 停顿.

ТОГТОНГИЖУУЛАХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠵᠢᠬᠡᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тогтонгижих 的使动态.

ТОГТОНГИНОЛ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠯ** [名] 停滞, 郁滞: ~ ын цус ихдэл 郁滞性充血.

ТОГТОНГИНОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠬ** [动] 参见 ТОГТОНГИЖИХ.

ТОГТОНГИРОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠷᠣᠬ** [动] ① 变稳定, 变稳固, 固定, 静止, 永恒化; ② 停滞, 停顿.

ТОГТОНГИРУУЛАХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠷᠣᠬᠠᠬ** [动] тогтонгиरोх 的使动态.

ТОГТОНГИШИХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 ТОГТОНГИЖИХ.

ТОГТОНГИШУУЛАХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠢᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] тогтонгиших 的使动态.

ТОГТОНГУЙ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠨᠭᠤᠢ** [形] 稳定的, 固定的: ~ байдал 稳定状态.

ТОГТООВЧ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠪᠴ** [名] 变座, 支架, 托, 夹具; 刀杆, 刀夹.

ТОГТООГДОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] тогтоох 的被动态: дээрээс тогтоогдсон хэрэг 上面

决定了的事情.

ТОГТООГУУР **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] 座, 支架.

ТОГТООГЧ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠭᠴ** [名] ① 定位器; ② 固定装置; ③ 固定液, 固定剂.

ТОГТООЗНОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠵᠢᠨᠣᠬ** [动] тогтоох 的短暂体.

ТОГТООЛ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ** I [名] ① 决定, 决议; 规定, 成规; бүгд хурлын ~ оор 按全会决议; ~ ын төсөл 决议草案; сайд нарын зөвлөлийн ~ 部长会议的决定; ~ буудлага <军> 试射; ~ буудлагын бай 试射靶标; ~ д оруулах 载入决议; ~ д санал хураах 对决议进行表决; ~ ын бүгд хэлхээ 决议目录; ~ ын маягт 决议表格; ~ ын төслийг зохиогч улс 提案国; ~ ын хуулбар 决定书副本; ~ ын эх бичиг 决议原文本; ◇ ~ заавар 决定, 指示; ② 熟记.

ТОГТООЛ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯ** II [名] 规律, 规律性: зүй ~ 定律, 规律; ~ оо олжээ 找到了规律(性).

ТОГТООЛГОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠭᠣᠬ** [动] тогтоох 的使动态: орон тоогоор хэдэн хүн байхыг ~ хэрэгтэй 必须使其按编制来确定人数; сургуулийн хүүхдээр шүлэг ~ ж байна 让学校的孩子们记诗; ~ сон тусагдахуун 受支配宾语(补语); ~ сон уг 受支配词.

ТОГТООЛГУУР **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠭᠤᠷ** [名] 架, 杆: харандаа тогтоолгуур 铅笔杆.

ТОГТООЛЗОО **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠵᠣᠰ** [名] (固定的) 排列形式, 组合形式, 系统: уулын ~ 山系.

ТОГТООЛТ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠲ** [形] 参见 ТОГТООЛ II: зүй ~ үзэгдэл 有规律性的现象.

ТОГТООЛУУР **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠭᠤᠷ** [名] <化> 定影液, 定影粉.

ТОГТООЛЦОО **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠰ** [名] 规定, 决定, 约定.

ТОГТООЛЦОХ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] тогтоох 的共动态.

ТОГТООМЖ **ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠮᠵ** [名] 决定, 决议; 规定, 成规; 条令, 法令; хууль ~ 法规, 法律条令.

ТОГТООХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠬᠤ* [动] тогтох 的使动态;

①使产生, 建立, 成立, 使固定, 确立: шинэ улсыг ~ 确立(建立)新国家; цус ~ 止血; ~ сон таалал (宗)教义, 信条; ~ сон тоо, ~ сон хэмжээ 定额; ~ сон урт (铁)满长; ~ сон үелзэл (无)指定频率; ~ сон үнэ 定价; ~ сон хөлс 固定工资; ~ сон хугацаа (经)时效期间; ~ ойгүйдэл 固定性遗忘症; ~ рефлекс 固定反射; ②作出决定, 决定; 作出决议; 确定; 确认; 规定: ардын засгийг ~ 建立人民政府; тэргүүлэгчдийн хурлаас ~ сон нь ... 主席团会议规定如下... (决定如下...); мордох өдрийг ~ 确定启程日期; ③阻止, 拦住, 使定住, 使之停住: хонио ~ 把羊群拦住; ④熟记: шүлэг ~ 把诗背熟; ~ зүй 记忆法; ~ идэвх 识记的主动性; ~ ой 机械性记忆; ⑤(医)患后遗症; 留痼疾; ⑥(口)~ ө 干杯.

ТОГТООХУЙ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠬᠤᠢ* [名]记忆, 识记: ~ н бат бэх 识记的持久性; ~ н насны онцлог 识记年龄特征.

ТОГТООЦГООХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠨ* [动] тогтоох 的众动态.

ТОГТООЧНХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠨᠬᠤ* [动] тогтоох 的完成体.

ТОГТОРГОНО *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠨ᠎ᠠ* [名] (植)地肤属.

ТОГТОХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠬᠤ* [动] ①建立, 确立, 形成, 固定, 成立, 产生: уул ~ 形成山脉; сорви ~ 结疤; ардчилсан засаг ~ 民主政府建立; ~ ж хөших (医)固定性强直; тогтсон ёс 定理; тогтсон ус 死水; тогтсон үнэ 稳定的价格; тогтсон хий үзэгдэл 刻板式幻觉; тогтсон хөдөлгөөн 稳定运动; тогтсон хэв шинж 定型; тогтсон шинжит 定型性; тогтсон хэв шинжит тогтолцоо 定型系统; тогтсон хэв шинжит урвал 定型反应; тогтсон хэв шинжит үг хэл 定型语言; тогтсон хэмжээнээс гаднах ажил 规定以外的工作; ②停止, 停留, 稳定, 安定, 静止不动: мал тогтмоор газар 牲畜可停留的地方; ус ~ 积水; салхи ~ 在风停了; нас ~ 上年纪; оршин ~ 存在, 居住; 固定在...; сэтгэл ~ гүй байна 心神不定, 心情忐忑不定; хамраас

цус гараад ~ в 鼻子出血止住了; ③(医)患后遗症, 留痼疾: мэнгэр ~ 患后遗慢性气管炎; ④决定, 确定, 解决; 谈妥, 商定: хэлэлцэн ~ 商定, 谈妥; намын үүрийн нарийн бичгийн даргад даалгахаар ~ 决定委托给党支部书记; тогтсон шийдвэр 决定, 决议.

ТОГТОЦ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠨ* [名] ①结构情况, 蕴藏量; ②地表结构, 地表层; ③(生)固定(作用); ④(地)构造, 结构: газрын давхаргын ~ 地层构造.

ТОГТООЦГООХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠣᠨ* [动] тогтох 的众动态.

ТОГТУУН *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠨ* [形] ①定形的, 平静的, 沉静的, 稳定的; ②(气)无风的(蒲福风级的); ③不活泼的.

ТОГТУУР *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷ* [形·名] ①固定的, 稳固的, 安定的, 坚定的, 稳当的; ②稳重的, 庄重的, 沉着, 持重的; ③定规, 决定.

ТОГТУУРИГҮЙ *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠢᠭᠦᠢ* [形] ①不稳定的, 易变的, 无常的, 不稳重的, 不稳固的, 不坚定的, 不坚固的, 不长久的: ~ ширээ 不稳固的桌子; ~ ааш 变化无常的性格; ②不宁静的, 不安定的.

ТОГТУУРТАЙ *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠢ* [形] 见 тогтууртай.

ТОГТУУРЬ *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠢ* [名] ①稳定(性), 永恒(性), 固定(性); ②安定, 安宁, 安静: ~ ий нь олох 得到安定, 取得稳定.

ТОГТУУРЬТАЙ *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠢ* [形] ①稳定的, 永恒的, 固定的; 稳固的, 牢固的, 坚定的: үнэ ~ 物价稳定; ②安静的, 安定的.

ТОГТУУХАН *ᠲᠣᠭᠲᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] тогтуун 的小称.

ТОГТЧИХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠬᠤ* [动] тогтох 的完成体.

ТОГТШИРОХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠬᠠᠨ* [动] ①建立起来, 确立起来, 成立, 形成; ②稳定起来, 固定下来; ③停止, 停留, 静止不动; ④定下, 确定, 决定.

ТОГТШИРУУЛАХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠬᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тогтширох 的使动态.

ТОГШИГДОХ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠬᠠᠨ* [动] тогших I、II 的被动态.

ТОГШИЛ *ᠲᠣᠭᠲᠣᠭᠤᠯ* [名] 参见 тогшилт.

тогшилга *ᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠢᠭ᠎ᠠ* [名] 敲, 叩: тогшилын бүдгэвтэр авиа 浊性叩诊音; тогшилгын бүдэг авиа 叩诊钝音; тогшилгын тод авиа 叩诊清音; тогшилгын хангинах авиа 金属叩诊音; тогшилгын хэнгэргэн авиа 叩诊鼓音.

тогшилт *ᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠲᠤ* [名] 叩, 敲: ~ын дуу, ~ын авиа 叩诊音; ~ын физик үндэслэл 叩诊物理基础; ~ын цул дуу 叩诊鼓音.

тогшилцох *ᠲᠣᠭᠰᠢᠯᠴᠣᠬ* [动] тогших I、II 的共动态.

тогших *ᠲᠣᠭᠰᠢᠬ* I [动] ①(轻轻地)敲, 敲打, 击打: харандаагаар ~ 用铅笔轻轻地敲; хаалга ~ 敲门, 叩门; ②叩诊: ~ арга 叩诊法; ~ ерөнхий дүрэм ба техник 普通叩诊与技术; ~ од өвдөх 敲击痛; ~ ж барилах (医) 触诊; ~ ж үзэх 叩诊.

тогших *ᠲᠣᠭᠰᠢᠬ* II [动] (野生动物) 惊跑, 吓跑, 逃跑.

тогшихуй *ᠲᠣᠭᠰᠢᠬᠤᠢ* [名] (医) 叩诊.

тогшицгоох *ᠲᠣᠭᠰᠢᠴᠣᠭᠠᠬ* [动] тогших I、II 的众动态.

тогшоо *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠣ* [名] 捕鸟网.

тогшоох *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠠᠬ* I [动] ① тогших I、II 的使动态; ② 试验, 试探: байдлы нь нэг тогшоогоод үзье 试探一下情况看.

тогшоох *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠠᠬ* II [动] (采用某种方法) 捕鱼.

тогшуулах *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠤᠯᠠᠬ* [名] ① тогших I、II 的使动态; ② 意同 тогшигдох.

тогшуур *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷ* [名] ① 木槌, 杵, (打更用的) 梆子: ~ алх 叩诊锤; ② 响板, 敲板, 木鱼; ③ 啄木鸟; ④ 电键.

тогшуурга *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠭ᠎ᠠ* [名] (动) 啄木鸟.

тогшуурдах *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠳᠠᠬ* [动] ① 打梆子; ② 敲木鱼.

тогшуурдацгаах *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] тогшуурдах 的众动态.

тогшуурдуулах *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠠᠬ* [动] тогшуурдах 的使动态.

тогшуурч *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠴᠢ* [名] 更夫, 打响板者, 敲木鱼者, 打槌的人, 打杵者.

тогшуурчин *ᠲᠣᠭᠰᠡᠭᠦᠷᠴᠢᠨ* [名] 参见 тогшуурч.

тогших *ᠲᠣᠭᠰᠢᠬ* [动] тогших I、II 的多次体.

тод *ᠲᠣᠳ* [形] ① 清楚的, 明显的, 显著的, 显豁的, 清晰的: тов ~ харагдаж байгаа юм 看得清清楚楚的东西; ~ хэлэх 清楚地说; ~ сонсдох 听清楚; ~ хөг 尖锐; ~ чанар 尖锐度; ~ өргөлт 尖重音; ~ авиа 锐音; ~ аялга 尖音; ~ аялгын тэмдэг 尖音符; ~ өнгөтэй хальс 正色胶片; ~ сөргүү 显明的底片; ~ хар үсэг (印) 粗黑体字; ◇ шл ~, ~ томруун 清楚的, 明显的; ② ~ үсэг ① 托特蒙古文(卫拉特蒙古人在 1648 年所创造的一种文字, 现流行于新疆境内的蒙古族中); ② 清楚的字母, 鲜明的笔迹; ~ бичиг 托特文.

тоддол *ᠲᠣᠳᠳᠣᠯ* [名] 清楚, 明显, 显豁, 显著, 清晰.

тоддох *ᠲᠣᠳᠳᠣᠬ* [动] 显得异常清楚, 变得清晰, 变得显著, 显豁; 显化.

тодлох *ᠲᠣᠳᠳᠣᠬ* [动] ① 判断, 辨明, 弄清楚; ② 辨别, 辨认, 甄别, 鉴别; ③ 阐明.

тодог *ᠲᠣᠳᠳᠣᠭ* [名] (动) 鸦.

тодол *ᠲᠣᠳᠳᠣᠯ* 见 хар ~ (动) 椋鸟, 白头翁.

тодолтон *ᠲᠣᠳᠳᠣᠯᠲᠣᠨ* [名] (动) 椋科.

тодорхой *ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢ* [形] ① 清楚的, 明显的, 鲜明的, 明确的, 明白的, 显著的, 显豁的, 清晰的: саналаа товч бөгөөд ~ хэлэх 简短而又明确地说出自己的意见; ~ ухагдахуун 明确的概念; утга учир нь ~ 其内容及原因都是明白的; ~ санагдах 清楚地想起; ~ хэмжигдэхүүн 已知数; ② 详细的, 详尽的: ~ мэдэх 详细地了解; ~ сөхөгдөл 详细提案; ③ 具体的, 一定的: ~ арга хэмжээ авах 采取具体的措施; ~ жишээ 具体例子; ~ арга зам 具体途径; ~ болгох 具体化; ~ онош зүй 局部诊断学; ~ санал 具体意见; ~ сэтгэхүй 具体思维; ~ хэсгийг мэдээ алдуулах 局部麻醉; ~ хэлбэр 具体形式; ~ утгаар 就一定

意义上说; ◇ тов ~ ①清清楚楚的, 明明白白的; ②十分具体的.

тодорхойгүй ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠭᠦᠢ [形] 不清楚的; 不明显的; 不具体的: ~ орлого 不定收入, 非固定收入; ~ тоо 未知数量; ~ хугацаагаар хойшлуулах 无限期拖延; ~ хэмжигдэхүүн 未知数.

тодорхойдох ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠳᠤᠬ [动] 变得明显, 变得清楚; 变得详细; 变得具体; 显露.

тодорхойлог ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠭ [名] 特征.

тодорхойлогдогч ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠭᠳᠣᠭ [名] 被说明者, 被表明者.

тодорхойлогдох ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠭᠳᠣᠬ [动] тодорхойлох 的被动态.

тодорхойлол ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠯ [名] 澄清, 解释, 注释; 说明, 阐述: онолын ~ 理论的阐述.

тодорхойлолт ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠯᠲᠦ [名] ① 鉴定; 说明书: ажлын ~ 工作鉴定; ② 说明, 阐明, 阐述, 澄清, 解释, 注释; 显示: ~ын асуулт 阐明的问题, 说明的问题; ③ 定义, 规定; 决定; 条款; ④ 测定, 确定, 断定.

тодорхойлох ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠬ [动] ① 弄清楚, 查明: хэргийн учрыг лавшруулан ~ жируул 请把事情的原因查明报来; ② 阐明, 说明, 阐述, 解释; 鉴定, 确定: учир шалтгааныг ~ ж өгөх (给) 阐明原委; тодорхойлбол 要阐明的话, 详细说来, 具体说来, 说明白些; ~ н бичих 描述, 描绘; 叙述, 论述; 记载, 记述; ~ холбоос үг 说明连词; ~ хугацаа 记载日期; ~ сон өгүүлэл 叙述文章.

тодорхойлуулах ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠣᠬᠡᠭ [动] тодорхойлох 的使动态.

тодорхойлцгоох ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ [动] тодорхойлох 的众动态.

тодорхойхон ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠣᠢᠬᠣᠨ [形] тодорхой 的小称.

тодорчих ᠲᠣᠳᠣᠷᠬᠢᠬ [动] тодрох 的完成体.

тодосгох ᠲᠣᠳᠣᠰᠣᠭᠠᠬ [动] 弄清楚, 使明确.

тодосгуулах ᠲᠣᠳᠣᠰᠣᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тодосгох 的使动态.

тодотгогдох ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠭᠳᠠᠬ [动] тодотгох 的被动态.

тодотгогдохуун ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠭᠳᠠᠬᠤᠨ [名] 被修饰语.

тодотгогч ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠭ [名] ① 使之变清楚者, 使之变明显的东西; ~ шил 放大镜, 显微镜; ② 〈语〉限定成分, 修饰成分; ③ 试题, 显示剂.

тодотгогчид ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠭᠴᠢᠳ [名] тодотгогч 的复数.

тодотгол ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠣᠯ [名] ① 清楚, 明确, 显露; ② 〈语〉定语, 修饰语: ~ гишүүн өгүүлбэр 定语从句; ~ нийлц 限定性句段; ~ харьцаа 限定关系; 关系独立定语; ~ын байр 定语地位; ~ын илтгэлцүүр 反差系数; ~ын хэлбэр 限定形式.

тодотгох ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠠᠬ [动] ① 弄清楚, 明确, 阐明: балархай газруудыг ~ хэрэгтэй 必须把模糊的地方弄清楚; ② 使公开, 使显露, 使明晰: утга санаагийн нь ~ 把内容公开; 把意思弄清楚; ~ бодисоор тархины ховдлын зураг авах 对侧脑室造影术; ~ бодисын рентген онош 对比 X 线诊断法; ~ бургуй 造影灌肠; ~ дурандуур 油浸接物镜.

тодотгочих ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠠᠬᠢᠬ [动] тодотгох 的完成体.

тодотгошил ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠠᠬᠢᠯ [名] 显明度.

тодотгуулагч ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠭ [名] ① 使弄清楚者, 使说明者, 使明确者, 使显露者; ② 被弄清楚者, 被说明者, 被明确者, 被显露者; ③ 〈语〉被说明语.

тодотгуулах ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тодотгох 的使动态; 〈语〉被修饰.

тодотгуур ᠲᠣᠳᠣᠲᠣᠭᠤᠷ [名] 参见 тодруул.

тодрол ᠲᠣᠳᠣᠷᠣᠯ [名] тодрох 的名词.

тодрох ᠲᠣᠳᠣᠷᠠᠬ [动] ① 变清楚, 澄清; 明确, 明白, 变明显: ойртож үзэхдээ тодорч байна 到近处看就清楚了; ② (转) 公开, 显露, 显露: учир нь ~ в 内容公开了; ③ (宗) 再生.

тодроц ᠲᠣᠳᠣᠷᠠᠬ [名] 清晰度.

тодруул ᠲᠣᠳᠣᠷᠤᠭᠤᠯ [名] 〈化〉显像液, 显影剂,

显影液；显影粉。

тодруулагдах ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ [动] тодруулах 的被动态。

тодруулагч ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠴᠢ [名] ①〈数〉行列式；②弄清楚者，使之清晰者，使明确者。

тодруулах ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тодрох 的使动态；弄清楚，使显明，使清晰，明确，阐明，使显著；确定；～ бодис 显现物质；～ хөгжим 协奏曲；～ н онцолсон завсарлац 〈语〉说明独立(孤立)关系的停顿；～ сан өгүүлбэр 说明句；～ сан үг 说明词；～ сан холбоос үг 说明连词；～ н үзэх 澄清，进一步弄清。

тодруулга ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ [名] тодруулах 的名词。

тодруулгатай ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠᠭᠤᠲᠠᠢ [形] ①形成鲜明对照的；明显相反的；②反差大的。

тодруулуур ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ [名]〈化〉(照片)调色液，调色剂。

тодруулуштай ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ [形] 可以摆明的；可以阐明的；可以搞明白的。

тодруун ᠲᠣᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠨ [形] 明显的，清晰的。

тодтох ᠲᠣᠳᠤᠲᠤᠬᠤ [动] 变得更清楚，更明显，更明确，更明白，更显露。

тодхон ᠲᠣᠳᠬᠣᠨ I [形] тод 的小称；①较清楚的，较明显的，较清晰的；较明白的，较显著的，较显著的：～ харагдах 看得比较清楚；②较详细的，较详尽的；③较具体的。

тодхон ᠲᠣᠳᠬᠣᠨ II [形] 躺着未睡的。

тодчилох ᠲᠣᠳᠴᠢᠯᠣᠬᠤ [动] 明显化，明确，弄清楚。

тодчилуулах ᠲᠣᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тодчилох 的使动态。

тодчилчих ᠲᠣᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ [动] тодчилох 的多次体。

тожгонох ᠲᠣᠵᠢᠭᠣᠨᠣᠬᠤ [动] ①短小的细长形物频频动；②瘦小枯干动物不停地动作；③短小，抽抽儿的衣服不停摆动。

тожгонуулах ᠲᠣᠵᠢᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тожгонох 的使动态。

тожгор ᠲᠣᠵᠢᠭᠣᠷ [形] ①短小的，短秃的(细长形物)；～ сүүлтэй буурал морь 短尾巴

的灰白马；～ сүүлтэй 尾秃的，短尾巴的，尾巴剪短的；～ шүүр 秃齿的梳子；②瘦小的，瘦小枯干的；③短小的，抽抽着的(衣服)。

тожгорхон ᠲᠣᠵᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形] тожгор 的小称。

тожиг ᠲᠣᠵᠢᠭ [见] ～ хийх 笃洛笃洛响。

тожигнох ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠨᠣᠬᠤ [动] ①(细小物)笃洛笃洛响，敲打出响，喧哗；②急跑，小步急行；③变硬，硬化；～ сон боорцог болжээ 变成硬糕点了。

тожигнуулах ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тожигнох 的使动态。

тожийлгох ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠣᠬᠤ [动] тожийх 的使动态。

тожийх ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠬᠤ [动] ①(细长形物)变短的，变短秃；үс нь ойчиж гэзэг нь ～ ж орхив 头发脱落，辫子变短；②(身体)变瘦小枯干；③(衣服)变短小，抽抽儿起来。

тожийчих ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠬᠤᠴᠢᠬᠤ [动] тожийх 的完成体。

тожилзох ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠣᠬᠤ [动] 参见 тожгонох。

тожилзуулах ᠲᠣᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тожилзох 的使动态。

тожин ᠲᠣᠵᠢᠨ [形] 短小的，稀短的，短秃的；хүүхэд ～～ алхалж байна 儿童小步走路。

тожир ᠲᠣᠵᠢᠷ [见] ～～ 碎步急走地。

той ᠲᠣᠢ [名] (婚礼的)宴席；◇ хурим ～ (婚礼的)筵宴，宴席；结婚典礼。

тойв ᠲᠣᠢᠪ [名] 笨重，累赘，麻烦，负担；биенд ～той юм 对身体是个累赘东西。

тойвор ᠲᠣᠢᠪᠣᠷ [名] ①拐杖，拄棍；②拐子，骗子。

тойвтой ᠲᠣᠢᠪᠣᠷᠲᠣᠢ [形] 笨重，累赘的，麻烦的；～ ажил 笨重的工作。

тойг ᠲᠣᠢᠭ I [名] ①〈解〉膝盖骨；髌骨；②〈陈〉银元宝。

тойг ᠲᠣᠢᠭ II [感] ①(挤羊奶时，挤奶人为使催奶而发的声音)陶伊格；②～～(当母羊嫌弃小羊羔时，牧人发出这种哄羊声，使母羊认领羊羔)陶伊格，陶伊格。

тойгдох ᠲᠣᠢᠭᠳᠣᠬᠤ [动]〈体〉背摔(摔跤术)。

ТОЙГЛОГДОХ *ᠲᠣᠶᠭᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] **ТОЙГЛОХ** I、II 的被动态。
ТОЙГЛОХ *ᠲᠣᠶᠭᠯᠣᠬ* I [动] 捆绑牲畜的膝部。
ТОЙГЛОХ *ᠲᠣᠶᠭᠯᠣᠬ* II [动] 见 **ТОЙГОЛОХ**。
ТОЙГЛУУЛАХ *ᠲᠣᠶᠭᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ① **ТОЙГЛОХ** I、II 的使动态；② 意同 **ТОЙГЛОГДОХ**。
ТОЙГО *ᠲᠣᠶᠭ᠎ᠠ* 见 ~ (当母羊嫌弃羊羔时牧人让母羊认领自己的羊羔的呼唤声)陶伊格, 陶伊格。
ТОЙГОВЧ *ᠲᠣᠶᠭᠣᠪᠴ* [名] 复膝物, 膝甲, 护膝。
ТОЙГОЛОХ *ᠲᠣᠶᠭᠣᠯᠠᠬ* [动] ① (当母羊嫌弃羊羔时, 牧人发出悦耳的声音)唤陶伊格, 呼唤母羊, 使母羊认领羊羔；② (转)哄骗, 蒙骗；③ 屈膝上弓。
ТОЙГОН *ᠲᠣᠶᠭᠣᠨ* 见 ~ **ШОНХОР** (动) 白鹰。
ТОЙГЧ *ᠲᠣᠶᠭᠴ* [名] 参见 **ТОЙГОВЧ**。
ТОЙДГОР *ᠲᠣᠶᠭᠳᠣᠷ* [形] ① 外八子的；② (马等后腿)弯曲的；③ 稍跛的, 微瘸的。
ТОЙДОЛЗОХ *ᠲᠣᠶᠭᠳᠣᠯᠵᠠᠬ* [动] ① (外八字脚的人)撇脚走路；② (后脚弯曲的马等)撇腿。
ТОЙЛОХ *ᠲᠣᠶᠯᠠᠬ* I [动] 服侍, 照料: **аав ээжийгээ ~ 服侍自己的父母**。
ТОЙЛОХ *ᠲᠣᠶᠯᠠᠬ* II [动] 剃削, 剃头, 理发: **үсээ тойлсон хүүхэд 剃了头的小孩**。
ТОЙЛОХ *ᠲᠣᠶᠯᠠᠬ* III [动] (马)撵人。
ТОЙЛОХ *ᠲᠣᠶᠯᠠᠬ* IV [动] 举行婚礼, 举办婚宴。
ТОЙМ *ᠲᠣᠶᠮ* [名·形] ① 大概, 大约, 大致情况, 概要, 概况, 梗概: **бүдүүн ~ нь ийм байна 其梗概就是如此**; ~ **найруулал** 素描；② 概述, 一览, 摘要, 概论; 评论, 评述: **ном зүйн ~ 书评**; **олон улсын хоорондын байдлын ~ 国际评论 (述评)**; ~ **зураг** 略图, 一览图；③ 大概的, 大约的, 概括的: ~ **тоо** ① 约数；② (语) 约数词。
ТОЙМГҮЙ *ᠲᠣᠶᠮᠦᠭᠦᠢ* [形] ① 无秩序的, 无头绪的, 混乱的, 放纵的: ~ **их үнэ** 狂涨的价格; ~ **н ай** 不可数范畴；② 难于概括的, 无限的, 无边无际的, 辽阔的: ~ **олон хүн байна** 人山人海。
ТОЙМИЙ *ᠲᠣᠶᠮᠡᠶᠢ* [名] 大肉馅蒸饺。

ТОЙМЛОГДОХ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] **ТОЙМЛОХ** 的被动态。
ТОЙМЛОЛ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠣᠯ* [名] ① 概论, 概述；② 估计, 估量；③ 大纲, (内容的)提要。
ТОЙМЛОЛТ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠣᠯᠲ* [名] 参见 **ТОЙМЛОЛ**。
ТОЙМЛОХ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠠᠬ* [动] ① 大概地了解, 大概地确定, 大致阐明, 概括, 概述: ~ **н дурьдах** 概述, 概要提出; ~ **н орчуулах** 简译; ~ **н тодорхойлох** 大体确定; ~ **сон тоогоор** 按约数; 根据不精确的统计, 据不完全统计；② 估计, 约估；③ 定向。
ТОЙМЛОЦГООХ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠣᠴᠭᠠᠭᠠᠬ* [动] **ТОЙМЛОХ** 的众动态。
ТОЙМЛОШГҮЙ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠣᠱᠭᠦᠢ* [形] 无法概括的, 无法归纳的。
ТОЙМЛУУЛАХ *ᠲᠣᠶᠮᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] **ТОЙМЛОХ** 的使动态。
ТОЙМОГ *ᠲᠣᠶᠮᠣᠭ* [形] ① 无角的, 无犄角的: ~ **үхэр** 解角牛(无角的牛)；② 剃光的, 秃光的, 秃头的: ~ **толгой** 光头。
ТОЙМОГЧЛОХ *ᠲᠣᠶᠮᠣᠭᠴᠯᠠᠬ* [动] ① 锯掉角(以免顶伤别的牲畜)；② 剃光。
ТОЙМТОЙ *ᠲᠣᠶᠮᠲᠣᠶ* [形] ① 整顿好的, 整理好的, 有秩序的, 有规则的, 守法的；② 有大致范围的, 有梗概的: **би ~ хэдэн үг хэлэх** 我概括地说几句。
ТОЙМЧ *ᠲᠣᠶᠮᠴ* [名] 评论员, 专栏作家: **сошины ~ 报纸评论员**。
ТОЙМЧИД *ᠲᠣᠶᠮᠴᠢᠳ* [名] **ТОЙМЧ** 的复数。
ТОЙМЧЛОЛ *ᠲᠣᠶᠮᠴᠯᠣᠯ* [名] **ТОЙМЧЛОХ** 的名词。
ТОЙМЧЛОХ *ᠲᠣᠶᠮᠴᠯᠠᠬ* [动] ① 公式化；② 简单化；③ 概括: ~ **н танилцуулах** 概括介绍。
ТОЙН *ᠲᠣᠶᠨ* [名] (宗) ① 贵族喇嘛, 贵族出身的修道士、僧人；② (敬) 僧人, 喇嘛; ◇ ~ **хувраг** 僧侣, 喇嘛。
ТОЙНОГ *ᠲᠣᠶᠨᠣᠭ* [形] 参见 **ТҮЙНЭГ**。
ТОЙНТООР *ᠲᠣᠶᠨᠲᠣᠭ* [名] (植) 桧属。
ТОЙРЗНОХ *ᠲᠣᠶᠢᠷᠵᠨᠠᠬ* [动] **ТОЙРОХ** 的短暂体。

тойрлого *ᠲᠣᠶᠢᠷᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名] ① 围绕, 环绕; 包围; ② 逃避, 躲避; ③ 游逛, 周游; ④ 绕开, 绕道.

тойрог *ᠲᠣᠶᠢᠷᠣᠭ* [名] ① 行星轨道; 卫星轨道, 宇宙飞船的轨道: ~ зам 轨道; хиймэл дагуулыг ~ замд хөөргөн оруулах 把人造卫星发射入轨道; дэлхийн ~ 地球轨道; ~ замын аппарат 轨道仪器; ~ замын байнгын станц 卫星地面站; ② 圆圈; 环绕: ~ аялал 环绕旅行, 环球旅行; тойргийн индикатор <技> 环形指示器, 指示盘; тойргийн жишиг 圆形图; тойргийн нүүдлийн шүүх 巡回法庭; тойргийн тэмцээн 循环赛; ③ 区, 圈子, 管区, 范围, 周围, 四周: сонгуулийн ~ 选区 (选举区); цэргийн ~ <军> 军区; цэргийн хувиар ~ <军> 军分区; ~ холбоо 区域通讯, 协同通讯; ~ нутаг 地域.

тойролт *ᠲᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠲ* [名] ① 圈, 围绕, 环绕: ~ той хөдөлгөөн <体> 圆周动作; ~ ын хөдөлгөөн <体> 回旋动作; ② <天> 公转.

тойролцох *ᠲᠣᠶᠢᠷᠣᠯᠴᠣᠬ* [动] тойрох 的共动态.

тойром *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠮ* [名] (已露出底泥的) 池塘, 沼泽地: бороо орж ~ бүрд ус тогтов 由于下雨, 每个池塘都积了水.

тойрон *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨ* [名] ① 周围, 四周; 围绕, 环绕: ширээ ~ сууна 围着桌子坐; ~ аялал 旅行, 旅游; ~ аялалын тэмдэглэл 旅行日志, 游记; ◇ **эргэн** ~ 四周, 周围; ② 附近, 郊区: **хотын** ~ 城市郊区; ◇ **орчим** ~ 附近, 周围; ③ 在...过程中, 在...期间内: жил ~ хотод суув 整年住在城里.

тойрондох *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠳᠣᠬ* [形] 周围的, 四周的; 附近的.

тойронтос *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠲᠣᠰ* [名] <医> 软骨炎.

тойронхой *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠬᠣᠶ* [名] <解> (猪的) 小肠.

тойронцог *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠴᠣᠭ* [名] 圆圈舞 (蒙古族一种舞蹈).

тойронцол *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠴᠣᠯ* [名] <乐> 回旋曲.

тойронцох *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠨᠴᠣᠬ* [动] 转圈, 旋转.

тойрох *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠬ* [动] ① 绕着...走; 围绕, 环

绕; 包围: ширээ ~ 围绕着桌子; хот ~ 围绕城市, 包围城市; ~ маневр 迂回机动; ~ н нисэх 环绕飞行; ~ н харах 扫描, 环视; ~ н явах 迂回; ~ н гарах 折射; ~ хөдөлгөөн <军> 包围运动, <体> 环绕动作, 圆周动作; ② 逃避, 躲避: гэмгт хэргээс ~ 逃避罪行; ③ 周游, 游逛, 闲游, 闲逛; 流浪: хэсч ~ 游逛, 周游; ~ н аялагч 旅行者; ④ 绕开, 绕道走: замын халтиргаанаас тойрч гарах 绕过一段滑路.

тойруу *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤ* [形] ① 绕着...的, ...一带的, ...地区的; ② 绕弯的, 绕远的, 迂回的, 环行的: ~ зам 弯路, 迂回的路; ~ хэрэг 迂回曲折的事情; ③ 拐弯抹角的话: ~ ярих 拐弯抹角地谈话.

тойруудах *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠳᠠᠬ* [动] ① 迂回, 绕弯, 绕远, 走远路; ② 转弯抹角.

тойруудуулах *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тойруудах 的使动态.

тойруулал *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ* [名] <语> 迁说法.

тойруулах *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тойрох 的使动态: нүдээрээ ~ н харах 向四周环视; ~ н зурах 勾画, 画出轮廓; ~ мэдээ алдуулах <医> 套式麻醉; ~ сан зураг 全景, 写景图.

тойруулга *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* I [名] 圆圈, 环形路, 圆周, 环形物, 绕道: морин ~ 赛马场, 跑马场; ~ зам 环形路.

тойруулга *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* II [名] (蒙古包的) 圆底面积.

тойруухан *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] тойруу 的小称.

тойрч *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠴᠢ* [名] 蛇形曲线, S 字形曲线, 回头弯道.

тойрцгоох *ᠲᠣᠶᠢᠷᠠᠴᠢᠭᠣᠬ* [动] тойрох 的众动态.

тойс *ᠲᠣᠶᠢᠰ* [名] 桦皮筒 (装奶用).

тойт *ᠲᠣᠶᠢᠲ* 见 ~ ын мод <植> 罗汉树.

тойтгонох *ᠲᠣᠶᠢᠲᠬᠣᠨᠠᠬ* [动] 参见 тойтолздох.

тойтгор *ᠲᠣᠶᠢᠲᠬᠣᠷ* [名] 瘸子; 走路有点瘸的人).

тойтолздох *ᠲᠣᠶᠢᠲᠬᠣᠵᠠᠳᠠᠬ* [动] 歪歪扭扭地走, 一

瘸一拐地走。

тойтор **ᠲᠣᠶᠲᠣᠷ** 见 ~ тайтар 歪歪扭扭, 蹒跚着(走路)。

тойтрох **ᠲᠣᠶᠲᠣᠷᠬᠤ** [动] ① 两腿向里交叉着走; ② (腿发软时)蹒跚而行, 跟跚。

тойхон **ᠲᠣᠶᠬᠣᠨ** 见 ~ шонхор; <动>白鹰。

ток **ᠲᠣᠬ** [名] <电>电流。

токарь **ᠲᠣᠬᠢᠷ** [名]车工, 旋工。

токарьчин **ᠲᠣᠬᠢᠷᠴᠢᠨ** [名]参见 токарь。

токсин **ᠲᠣᠬᠰᠢᠨ** [名] <化>毒素。

тол **ᠲᠣᠯ** [名] <化>三硝基甲苯, 梯恩梯(炸药)。

толбо **ᠲᠣᠯᠪᠤ** I [名]斑点, 污点: хувцасны тосон толбыг арилгах 去掉衣服上的油斑; ~ тогтох 显出斑点, 染上斑点; ~ төст бодис <解>虎斑物质; ~ тэмдэг 斑点; тосон ~ 油污; ~н цус харвалт 斑状出血。

толбо(н) **ᠲᠣᠯᠪᠤ(н)** II [名] ① <动>海龟; ◇ ~н далавчит <动>麻翼鹤鹑; ② 玳瑁。

толболог **ᠲᠣᠯᠪᠣᠯᠣᠭ** [形]斑状的: ~ бүтэц 斑状结构。

толболох **ᠲᠣᠯᠪᠣᠯᠣᠬ** [动]起斑点, 长斑点, 生斑点; 沾上污点。

толбонцор **ᠲᠣᠯᠪᠣᠨᠴᠣᠷ** [名] <矿>斑晶。

толбор **ᠲᠣᠯᠪᠣᠷ** [名] ① 参见 олбор; ② 钽子。

толборох **ᠲᠣᠯᠪᠣᠷᠠᠬᠤ** [动]沾上污点, 出现斑点; 形成斑点。

толбот **ᠲᠣᠯᠪᠣᠲ** [形]有斑点的: ~ алим <植> 槲子; ~ яст мэлхий 玳瑁; ~ болронцор 斑点石英岩; ~ бутран 斑点辉绿岩; ~ саадган цэцэг <植>斑花杓兰; ~ хун 啸天鹅; ~ цэгцээхэй <植>多斑猫儿菊。

толботой **ᠲᠣᠯᠪᠣᠲᠣЙ** [形]参见 толбот。

толботох **ᠲᠣᠯᠪᠣᠲᠠᠬᠤ** [动]出斑点, 有斑点, 染上污点。

толботуулах **ᠲᠣᠯᠪᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]толботох 的使动态。

толбоших **ᠲᠣᠯᠪᠣᠰᠢᠬᠤ** [动]显出斑点, 产生污点; 成斑点状。

толгод **ᠲᠣᠯᠭᠣᠳ** [名]толгой 的复数; 许多

小山岗, 山包群: ~ газар 丘陵地; ~ын бударгана <植>猪毛菜; ~ын шимтэглэй <植>山地老鹳。

толгой **ᠲᠣᠯᠭᠣЙ** I [名] ① 头, 头脑: ~н чимэг 头饰; ~н боодол, ~н боолт (包) 头巾; ~н өвчин 头部疾病, 脑部疾病; ~н эм 头痛药, 头痛片; ~ даах ① 自立, 自理, 自主; ② 独立; 自己承担; ~гоо даах ① 参见 ~ даах; ② (病人)能自己起身; ~дохих 点头(以示承认、领会、同意、问候等或打盹); ~ дууганих 头昏, 头晕; ~ дүнсийх 头痛起来; 无精打采; ~ өвдөх 头痛; ~гоо мэдэх 自己作主, 独立自主, 自己决定, 自己处理; ~ мэдэх 自量, 自知, 自觉; ~ өргөхгүй ① 不抬头; ② 不疲倦地, 不停手地, 一个劲地; ~ эргэх ① 头晕, 头昏; ② 昏迷, 昏头胀脑, 昏头转向; ~ эргүүлэх ① 使头晕, 使头昏; ② 使昏头胀脑, 使昏头转向; 扰乱, 打搅; ③ 麻醉, 愚弄, 蛊惑; битгий ~ эргүүл! 别捣乱! 别打搅! 别盅惑人! эх ~гоо алдах ① 失去头绪, 杂乱无章; ② 失礼, 没大没小; ③ 失去廉耻, 不成体统; ~ хоргодох 暂藏一时, 暂避一时; мангуу ~той 头脑愚蠢的; хашир ~ 稳重老练的; ~ шийр (牲畜之) 头蹄; ~ дааж амьдрах 独立生活; ~ дээгүүр өгөх <体>头上发球; ~ урагш өгөх <体>上手传球, 头后传球; ~ дээгүүр шидэх <体>过头球; ~ таллан өвдөх 偏头痛; ~ усангар, ~ усжих 脑积水; ~ гоор бөмбөгийг хаалганд оруулах <体>用头射门; ~ гоор дэлсэх <体>头顶; ~ гоор зогсох <体>倒立; ~ гоор зогсоох <体>头部停球; ~ гоор орж шумбах <体>头向下潜水; ~ хөвчтөн <动>无头纲, 头索纲; ~ хөлт хясаа 头足类软体动物; ~ хөлтний хувьсал 头足进化; ~ хөлтөн <古生>菊石纲; 头足类; ~ цоолох ажиллавар <医>头穿孔手术; ~ цээжтэн 节肢动物, 头胸动物; ~н нахиа 头芽; ~н бамбай 头甲; ~н бөөс 蚧子, 头虱; ~н гэдэсний үүсвэр 头肠原基; ~н заадас 头盖骨缝 ~н сэртэн 头突; ~н үсний бужуу 头部秃发癣; ~н хоргүй олон хучуурангар 良性多发头皮癣; ~н цусангар 头血肿, 头颅血肿; ◇ ~ тархи 头

脑；② 开头，起头，先头，头里：～ түрүү, эх ～ ① 开头，起头；② 头绪，秩序；～ түрүүгүй, эх ～ гүй ① 无开头，无起头；② 无头绪，无秩序，杂乱无章；～ ангн 〈军〉先头部队；цагаан ～ 〈语〉字母表；～ үсэг ① 首字(母)，标题字(母)；大写字(母)；② 组合文字(二三个字母组合而成，用于姓名之略字等)，花字，画押字，(画家之)落款；～ холбох ① 押头韵(作诗)；② 成亲，结婚；③ 首脑；首长，头目，头子，主人，领导者；～ тэргүүн 首脑，首领，首长；头子；гэр бүлийн ～ 一家之长，家长；дээрэмчний ～ 匪首，土匪头子；адууны ～ ① 头马，马群之头；② 马之头；③ 顶，顶部，顶端：уурганы ～ 套马杆顶端(梢)；өвсний ～ 草尖；ханын ～ 墙头；уулын ～ 山头，山顶；гансны ～ 烟袋头；～ татах (在靴、鞋上)包头；～ залгах 接梢，接头；хадасны ～ 钉帽，钉头；хөөргөний ～ 鼻烟壶嘴；⑤ 小山头，小丘，小山包；⑥ …之前，…头前：галт тэрэг хөдлөхийн ～ дээр сууж амжив 赶在火车开动之前坐上去了；⑦ 人头(指人之数量)，个数，头数(指牲畜)；～ тоолон 逐个地，无一例外地，按头计算地，普遍地；～ тоолох 统计总人数，统计总头数，统计总个数；малын тоо ～ г нэмэгдүүлэх 增加牲畜的头数；хэдэн ～ малтай вэ? 有几头牲畜？

толгой ʧɔltɔi Ⅱ [量] 一块，一片，一包，一把，一根，一枚，一只；～ цаас 一片纸，一张纸；～ бөс 一块布料；нэг ～ шүдэнз 一根火柴；～ лаа 一包(一捆)蜡烛。

толгойгүй ʧɔltɔi ʧɔltɔi [形] ① 没有头的，无头脑的，非常愚蠢的；② 无头头的，无头目的，无负责人的，无首长的；③ 没有开端的；无边际的；无秩序的，无规则的，混乱的，无头绪的。

толгойлзнох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的短暂体。

толгойлогдох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的被动态。

толгойлогч ʧɔltɔi ʧɔltɔi [名] 长(家长等)，首长，元首，头目，带头人，为首的；领长：ерөнхий ～ 总头目；өрхийн ～ 户长，家长。

толгойлогчид ʧɔltɔi ʧɔltɔi [名] толгойлогч 的复数。

толгойлол ʧɔltɔi ʧɔltɔi [名] толгойлох 的名词。

толгойлолцох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的共动态。

толгойлох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] ① 为首，领导，带头，当头领，率领，指挥；带头，占首位，居第一位，站在…的前头：～ н явах 走在前面，率领；албан газар ～ 领导机关，主持机关；② 露头，出头：хатиг ～ 疖子出头；③ 分类，逐个划分：бараа таваар ～ 将商品分类；мөнгө цаас ～ 把钞票分类。

толгойлуулах ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的使动态；让…当领导，以…为首：Пүрэвжаваар толгойлуулсан төлөөлөгчид 以普莱布扎布为首的代表团。

толгойлцоох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的众动态。

толгойлчих ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толгойлох 的完成体。

толгойт ʧɔltɔi ʧɔltɔi [形] ① 有…头的：хар ～ иргэн 庶民；модон ～ 呆头呆脑的，脑力迟钝的，愚蠢的；② 有…开头的，有…开端的；③ 有头头的，有头目的；以…为首的，以…为头目的；④ 有…顶部的，有…顶端的；⑤ 有…山头的，有…山包的；⑥ 有…个人头的，有…头(牲畜)的。

толгойтой ʧɔltɔi ʧɔltɔi [形] 参见 толгойт：морин ～ хуур 马头琴；төмөр ～ ганс 铁锅烟袋；～ хадаас 带钉帽的钉子。

толигонох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] ① (平滑或光滑的东西)微动，摇动，摆动；② 反光。

толигонуулах ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] толигонох 的使动态。

толигор ʧɔltɔi Ⅰ [形] 平滑的，光滑的；平展的；平坦如镜的：～ арьс 平滑的皮革；～ нуур 明镜似的湖。

толигор ʧɔltɔi Ⅱ [名] (矿)蛇纹石：～ эрдэнэ 蛇纹石。

толигордох ʧɔltɔi ʧɔltɔi [动] 变平滑，变光滑；变平展。

толигоржих ᠲᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠵᠢᠬ [动]蛇纹石化。

толигорт ᠲᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠲ [形]蛇纹的: ~ занар 蛇纹片岩; ~т шөрмөсөн чулуу 温石棉, 纤维蛇纹石。

толигорхон ᠲᠣᠯᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形]толигор I 的小称。

толийлгох ᠲᠣᠯᠢᠶᠯᠭᠣᠬ [动]толийх 的使动态; 使之光滑, 使平滑; 弄平, 熨平。

толийх ᠲᠣᠯᠢᠶᠬ [动]变平滑, 变光滑; 变平展; цамцаа ~ тол индүүджээ 把衬衣熨得溜平。

толилзох ᠲᠣᠯᠢᠯᠵᠣᠬ [动]参见 толигонох。

толилзуулах ᠲᠣᠯᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动]толилзох 的使动态。

толилогдох ᠲᠣᠯᠢᠯᠣᠭᠳᠣᠬ [动]толилох 的被动态。

толилох ᠲᠣᠯᠢᠯᠣᠬ [动]①照镜子; 映照; ②〈敬〉台照, 台览, 台鉴; ③关照, 关注; ④镶玻璃。

толилуулах ᠲᠣᠯᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动]толилох 的使动态; даргад ~ 敬请首长台鉴, 提请首长审核; дээд газар ~ 提交上级机关审核。

толилцгоох ᠲᠣᠯᠢᠯᠢᠴᠭᠣᠬ [动]толилох 的众动态。

толимог ᠲᠣᠯᠢᠮᠣᠭ [形](脸)光滑的。

толимон ᠲᠣᠯᠢᠮᠣᠨ [形]平滑的, 光滑的: ~ сайхан торго 光滑漂亮的绸缎。

толио ᠲᠣᠯᠢᠣ [名]①气色, 光泽: ~ муухантай 气色不好的, 气色难看的; ②光亮反光之处, 光滑处。

толиотох ᠲᠣᠯᠢᠣᠲᠣᠬ [动]变得有光泽, 变得有光亮。

толир ᠲᠣᠯᠢᠷ [名](天)流星星。

толиур ᠲᠣᠯᠢᠭᠤᠷ [动]①变光滑, 变平滑; 变平展; 发亮, 有光泽; ②(病人或体弱者)恢复健康, 复元。

толируулах ᠲᠣᠯᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动]толирох 的使动态。

толиур ᠲᠣᠯᠢᠭᠤᠷ [形]不怎么样的, 不景气的, 差的, 不大好的; 虚弱的, 衰弱的: ~ биетэй хүн 身体虚弱的人; ~ эд 不怎么

好的物品。

толиурхан ᠲᠣᠯᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠨ [形]толиур 的小称; 较差的, 不大景气的, 较坏的; 较弱的, 较不健康的; чанараар ~ эд 质量较差的物品; бие нь ~ л байна 他的身体较差。

толих ᠲᠣᠯᠢᠬ [动]绷紧, 弄平整, 弄平滑: арьс ~ 把皮子绷紧展。

толлого ᠲᠣᠯᠯᠣᠭ᠎ᠠ I [名]漆, 清漆: ~н буудаг 彩色油漆。

толлого ᠲᠣᠯᠯᠣᠭ᠎ᠠ II [名]发蜡。

толлогодох ᠲᠣᠯᠯᠣᠭᠳᠣᠬ [动]刷漆, 上漆。

толно ᠲᠣᠯᠨ᠎ᠠ [名]〈植〉山楂。

толов ᠲᠣᠯᠣᠪ [名]见 толбо I、II。

толон ᠲᠣᠯᠣᠨ [名]①曙光, 霞光, 白光: Үүрийн ~ 晨曦; ②(植)韧皮部: ~ ширхэг 韧皮纤维; ③炸药: ~ шашка 炸药块。

толонгоржин ᠲᠣᠯᠣᠨᠭᠣᠷᠵᠢᠨ [名]〈地〉橄欖岩。

толт ᠲᠣᠯᠲ [名]①刀束手; хутганы ~ 刀把的束末; ②心脏之粗筋: зүрхний ~ 心脏的粗筋。

толтсонцог ᠲᠣᠯᠲᠰᠣᠨᠴᠣᠭ [名]〈化〉醒。

толуудин ᠲᠣᠯᠤᠭᠤᠳᠢᠨ [名]〈化〉甲苯胺。

толхи ᠲᠣᠯᠬᠢ [形]①不灵巧的, 不熟练的; ②迟钝的, 笨拙的, 愚钝的: ~ хүн 笨人。

толхилдох ᠲᠣᠯᠬᠢᠯᠳᠣᠬ [动]толхих 的互动态。

толхилцох ᠲᠣᠯᠬᠢᠯᠴᠣᠬ [动]争论, 争辩: үг ~ 争论, 争辩。

толхуулах ᠲᠣᠯᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动]толхих 的使动态。

толхих ᠲᠣᠯᠬᠢᠬ [动]①伤刃, 使钝化, 使变钝(如刀子): тонгорог битгий ~ морой 不要把小刀弄钝; ②滥用牲口: хонины морь толхичихаж болохгүй 不能滥用牧羊用的马。

толь ᠲᠣᠯᠢ I [名]字典, 辞典: ~ бичиг 字典, 辞典; монгол-хятад ~ 蒙汉辞典; монгол-орос ~ 蒙俄辞典; тайлбар ~ 详解辞典; нэвтэрхий ~ 百科全书, 百科辞典; товч ~ 简略辞典; таван хэл-

ний ~ 五种语言合璧辞典, 五种语言对照的辞典; ~ бичгийн баримт 词书编辑的文件; ~ бичгийн бүгд каталог 词典式目录; ~ бичгийн бүгд хэлхээ 词典式索引; ~ бичиг зохиогч 词典编辑家; ~ бичиг зүй, ~ зүй 词典学, 词典编辑法; ~ зүйч 词典学家; ~ уншлага 词典的读音.

толь(толин) **ᠲᠣᠯᠢᠨ** II [名] ① 镜子: толинд нүүрээ харах 用镜子照脸; ханын ~ 壁镜; нөлөөтэй ~ 哈哈镜; ② 光亮的铜器, 光亮的金属器具; анжисны ~ 犁镜; ③ (陈、军) 护心镜.

тольгор **ᠲᠣᠯᠭᠣᠷ** [形] 平展的, 平展光滑的, 平坦如镜的.

тольдогдох **ᠲᠣᠯᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] тольдох 的被动态.

тольдох **ᠲᠣᠯᠳᠣᠬ** [动] ① 照镜子; ② 台照, 台鉴, 台览.

тольдоцгоох **ᠲᠣᠯᠳᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] тольдох 的众动态.

тольдуулах **ᠲᠣᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] ① тольдох 的使动态; ② 意同 тольдогдох.

тольдуур **ᠲᠣᠯᠳᠡᠭᠦᠷ** [名] ① 探照灯, 照明灯; ② 投射器.

тольт **ᠲᠣᠯᠲ** [形] 参见 тольтой; ~ гальвани хэмжүүр 镜式电流计; 镜式检流表; ~ хэмжүүр 带表秤.

тольтгол **ᠲᠣᠯᠲᠦᠭᠣᠯ** [名] 反映, 反射, 反照, 反响.

тольтгох **ᠲᠣᠯᠲᠦᠭᠣᠬ** [动] 反射, 反映; 反照, 反响.

тольтой **ᠲᠣᠯᠲᠦᠭ** I [形] ① 有镜子的: ~ шүүгээ 镶有镜子的柜子; ② 气色好的, 美丽的, 漂亮的: ~ сайхан морь 骏马.

тольтой **ᠲᠣᠯᠲᠦᠭ** II [形] 有字典(辞典)的.

тольч **ᠲᠣᠯᠴ** [名] 字典编纂者; 字典学家.

тольчин **ᠲᠣᠯᠴᠢᠨ** [名] 参见 тольч.

том **ᠲᠣᠮ** I [形] ① 大的, 大规模的, 大型的, 巨大的, 庞大的: ~ байшин 大房子, ~ чулуун 大石头; ~ гэгчийн хар юм харагдав 看见了一个大黑东西; ~ ал-

хам ① 大步子; ② 重大步骤; ~ аж ахуй 大规模的经济; 大企业; ~ гэр 大蒙古包; ~ үсэг 大字; 大写字母; ~ алаг тоншуул 大啄木鸟, 斑啄鸟; ~ аяганцар (医) 大盖; ~ биетэй (医) 巨体, 肥硕(畸形); ~ бундуу 巨型囊肿; ~ дуудах 分节发音; ~ дэвсгэр 大票子; ~ зажуур булчин 胫前肌; ~ калибын их буу 大口径炮; ~ капиталист 大资本家; ~ кран 高架起重机; ~ монополист (经) 巨头; ~ мөхлөгт бүтэц 粗粒结构; ~ мөхлөгт элс 粗粒砂; ~ өнгөц хадархаг нерв 岩浅神经; ~ навчит хэрээн хошуу (植) 大叶西巴花; ~ сэмж 大网膜; ~ сэртгэр (解) 甲状角, 大角; ~ тараагуур 大动脉; ~ товгор (解) 大结节; ~ толгой 巨头(畸形); ~ түрүүт улалж (植) 大穗苔; ~ улаан хоолой 巨食管; ~ ураг 巨胎; ~ урт хайлаас (植) 黄榆; ~ үлхий 大口疮; ~ урт уялзуур (植) 大果波儿草; ~ үрэнцэг 大孢子; ~ үүсвэр 巨成红细胞; ~ ходоод 巨胃; ~ хорей (医) 大舞蹈病; ~ хуруутай (医) 巨指, 巨趾; ~ хэл 巨舌; ~ худалдаа 大宗交易; ~ хэмжээний сургууль 大规模演习; ~ цагаан бөөр 大白肾; ~ царвуу 巨手(畸形); ~ загвар 宏观模拟; ~ цэцэгт гүүн хөх (植) 大花黄芩; ~ цэцэгт гэзэг цэцэг (植) 大花飞燕草; ~ цэцэгт түмэн тана (植) 大花地蔷薇; (~ шийдмээр цохих) бодлого 大棒政策; ~ шураг 粗螺旋; ~ шүүрдгэнэ (植) 白屈菜; ~ эргүү бор 大杜鹃; ~ эргүүлэг (解) 大转子; ~ эс 大粒细胞; ~ эс үүсгүүр 巨成红细胞; ~ эст хэм үржил 巨头细胞增殖; ~ яс 大下疳; ② 年龄大的, 成年的: ~ болох 长大; ~ хүн 成年人, 大人.

том **ᠲᠣᠮ** II [名] (兽类走的) 小径, 羊肠小道: бугын ~ 鹿行小径.

том **ᠲᠣᠮ** III [名] ① 卷, 部, 全集, 巨册: Ленины ~ 列宁全集; ② 足迹, 踪迹.

томат **ᠲᠣᠮᠠᠲ** [名] (植) 番茄, 西红柿.

томбогонох **ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠨᠠᠬ** [动] (凸鼓物) 频频动作.

- томбогонуулах** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томбогонуох 的使动态。
- томбогор** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷ* [形] ①凸起的, 隆起的, 挺起的: ~ толгой дээр 在隆起的小山包上; ②(转)明显的, 突出的, 显露的。
- томбогордох** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 显得太凸, 显得太鼓。
- томбогордуулах** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томбогордох 的使动态。
- томбогорхон** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] томбогор 的小称。
- томбойлгах** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] томбойх 的使动态。
- томбойх** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠬ* [动] ①凸出, 突起, 突出, 隆起, 挺起; ②(转)明显, 突出, 显露。
- томбойчих** *ᠲᠣᠮᠪᠣᠶᠢᠬᠢ* [动] томбойх 的完成体。
- томго** *ᠲᠣᠮᠭ᠎ᠠ* I [形] 连颊的, 连鬓的: ~ сахал 颊胡, 连鬓胡。
- томго** *ᠲᠣᠮᠭ᠎ᠠ* II [名] ①(用于围圈房屋等的) 围栏; ②(行猎时用来围阻兽类的) 石围墙。
- томголох** *ᠲᠣᠮᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ* [动] 建围栏。
- томдох** *ᠲᠣᠮᠳᠣᠬ* [动] ①显得过于大, 过于庞大; ②变得十分巨大, 十分庞大。
- томдуулах** *ᠲᠣᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томдох 的使动态。
- томдчих** *ᠲᠣᠮᠳᠣᠬᠢ* [动] томдох 的完成体。
- томзнох** *ᠲᠣᠮᠵᠨᠠᠬ* I [动] томох I 的短暂体。
- томзнох** *ᠲᠣᠮᠵᠨᠠᠬ* II [动] томох II、III 的短暂体。
- томилгоо** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 томилол。
- томилгоожих** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠵᠢᠬ* [动] 定期委派, 定期派遣。
- томилгоожуулах** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томилгоожих 的使动态。
- томилгоот** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠲ* [形] 委派的, 指派的, 指令的: ~ үүрэг 指令性任务。
- томиллого** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠯᠠ* [名] 参见 томилолт。
- томилогдогсод** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠳᠣᠭᠰᠣᠳ* [名] 被任命者,

被委派者。

- томилогдох** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ* [动] томилох 的被动态; 被委派, 被派遣; 被任命: хөдөө ажилд ~ 被派往乡下工作; багшаар ~ 被任命为教师。
- томилол** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠣᠯ* [名] 参见 томилолт。
- томилолт** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠣᠯᠲ* [名] ①任命, 委任: ~ын хуудас, ~ын мандат 委任状, 委任书; ②委派, 派遣, 差遣, 出差: албан ~ 出差, 公差; ~ын хугацаа 派遣期, 出差期间; ~ын зардал 出差费用。
- томилох** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠣᠬ* [动] (хэнийг-юунд, хэнийг-юугаар) ①任命, 委任: сайдын тушаалд ~ 任命为部长, 任命...当部长; Равданг хэлтсийн даргаар ~ в 任命拉布丹为处长; ~ огцуулах 任免; ②派遣, 差遣, 委派: хязгаарт ~ 派往边境; орон нутагт ажиллуулахаар ~ 派到地方工作; ~н одуулах 派去, 派走; ~н дагуулах 把...派归...指挥; ◇ тохоов ~ 责成, 委托, 委派。
- томилуулах** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ①томилох 的使动态; ②意同 томилогдох。
- томилчих** *ᠲᠣᠮᠢᠯᠣᠬᠢ* [动] томилох 的多次体。
- томмол** *ᠲᠣᠮᠣᠮᠣᠯ* [形] 捻成的, 搓成的, 拧成的: ~ дээс 搓成的绳子。
- томог** *ᠲᠣᠮᠣᠭ* I [名] (用以加固靴、鞋面的花纹状) 鞋包头: ~ той гутал 带包头的靴子; ~ тавих 打鞋包头。
- томог** *ᠲᠣᠮᠣᠭ* II [名] 参见 том II。
- томогдох** *ᠲᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠬ* I [动] томох I 的被动态。
- томогдох** *ᠲᠣᠮᠣᠭᠳᠣᠬ* II [动] томох II、III 的被动态。
- томоглох** *ᠲᠣᠮᠣᠭᠯᠠᠬ* I [动] 讥笑, 嘲笑, 嘲弄, 开别人的玩笑。
- томоглох** *ᠲᠣᠮᠣᠭᠯᠠᠬ* II [动] 打鞋包头。
- томој** *ᠲᠣᠮᠣᠶ* [名] 初产妇: ~ эх 初产妇。
- томолдох** *ᠲᠣᠮᠣᠯᠳᠣᠬ* I [动] томох I 的互动态。
- томолдох** *ᠲᠣᠮᠣᠯᠳᠣᠬ* II [动] томох II、III

的互动态。

ТОМОЛЦОХ *ᠲᠣᠮᠣᠯᠴᠣᠬ* [动] **ТОМОХ** I 的共动态: дээс ~ 一同搓绳。

ТОМОО *ᠲᠣᠮᠣᠣ* [名] ① 样子, 体统, 谨慎, 认真, 稳重, 庄重; 教养, 出息, 规矩, 礼貌: ~ орох 变规矩, 变得举止庄重; 变得像样子; ~ суух 稳重起来, 庄重起来, 像样子; ② 自制力: ~ тасрах 疲惫无力, 支持不住。

ТОМООГҮЙ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠭᠦᠢ* *ᠲᠣᠨᠢ* [形] ① 尚未懂事的, 淘气的, 顽皮的: ~ хүүхэд 淘气的孩子; ② 不能自制的; 没有教养的, 不规矩的, 不懂礼貌的, 没有出息的, 不像样子的, 不成体统的: яасан ~ юм бэ 真没出息, 多不像样子; ③ 不庄重的, 不严肃的; 不认真的, 不小心的, 不谨慎的: ~ загнах, ~ аашлах 举止轻浮, 不严肃, 随随便便, 流浪。

ТОМООГҮЙДЭХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠭᠦᠢ* *ᠳᠡᠬ* [动] ① 变得不懂事, 太淘气, 太顽皮; ② 变得不能自制; 没教养, 不规矩, 不懂礼貌, 无出息, 十分不像样子, 太不成体统; ③ 变得不庄重, 随随便便, 变得不谨慎小心。

ТОМООГҮЙТЭХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠬ* [动] ① 变得不懂事, 淘气, 顽皮; ② 变得不能自制; 变得无教养, 不规矩, 不懂礼貌, 无出息, 不像样子, 不成体统; 变得不庄重, 随随便便, 不小心。

ТОМООЖИХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠵᠢᠬ* [动] ① 领悟, 明白过来; 变冷静, 变沉着; ② 变老实, 变稳重, 变端庄, 变得有教养, 有出息, 像样子, 懂事起来; 变得谨慎, 认真。

ТОМООЖУУЛАХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠵᠢᠬᠤ* [动] **ТОМООЖИХ** 的使动态: ① 开导, 教养, 启发; ② 使沉着, 使放心; ③ 使稳重, 使懂事, 使谨慎, 使认真, 使像样子, 使有出息。

ТОМООЖЧИХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠵᠢᠬᠢ* [动] **ТОМООЖИХ** 的完成体。

ТОМООЛОХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠯᠣᠬ* [动] 围, 包围, 围绕: ~н суух 围坐。

ТОМООРОХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠷᠣᠬ* [动] 变得懂事, 变得通情达理; 懂, 领悟, 领会。

ТОМООРХОХ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠷᠬᠣᠬ* [动] ① 极力表现出谨慎的态度, 极力显示有礼貌, 极力表现认真的态度; ② 极力显示有教养, 道貌岸然, 傲慢自尊, 自视高明, 自视高贵。

ТОМООС *ᠲᠣᠮᠣᠣᠰ* [名] 搓劲儿。

ТОМООТӨЙ *ᠲᠣᠮᠣᠣᠲᠡᠢ* [形] ① 慎重的, 严肃的, 稳重的, 庄重的; 有理智的; ② 能自制的, 有教养的, 老实的, 沉着的, 有礼貌的, 懂事的, 有出息的, 懂规矩的: ~ сайн хүүхэд 有教养的好孩子。

ТОМООХОН *ᠲᠣᠮᠣᠣᠬᠣᠨ* I [形] **ТОМОО** 的小称。

ТОМООХОН *ᠲᠣᠮᠣᠣᠬᠣᠨ* II [形] **ТОМ** 的小称; 大些的, 较巨大的, 较重大的, 大型的: ~ алхам 重大步骤; ~ газрын эзэн 大地主; ~ аж үйлдвэрийг улсын болгох 大企业国有化。

ТОМОРХОГ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠬᠣᠭ* [形] 傲慢自尊的, 高傲的, 自大的, 自视高明的, 自视高贵的, 道貌岸然的, 矜持作态的。

ТОМОРХОХ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠬᠣᠬ* [动] 傲慢自尊, 摆架子, 高傲自大, 自视高明, 自视高贵, 道貌岸然, 矜持作态。

ТОМОРХОЦГООХ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠬᠣᠵᠣᠬᠠᠭ* [动] **ТОМОРХОХ** 的众动态。

ТОМОРХУУ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠬᠤ* [动] 参见 ихэрхэг。

ТОМОРХУУЛАХ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠬᠤ* [动] **ТОМОРХОХ** 的使动态。

ТОМОРЦОГ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠴᠣᠭ* [名] ① 串笼(打鱼用具); ② 参见 торомтог。

ТОМОХ *ᠲᠣᠮᠣᠬ* I [动] 搓, 搓, 拧。

ТОМОХ *ᠲᠣᠮᠣᠬ* II [动] 砸壳(胡桃等之壳)取核, 剥开。

ТОМОХ *ᠲᠣᠮᠣᠬ* III [动] 围绕着…走, 转圈走, 前后走动。

ТОМРОЛ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠣᠯ* [名] 变大, 扩大。

ТОМРОЛТ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠣᠯᠲ* [名] 参见 томрол。

ТОМРОН *ᠲᠣᠮᠣᠷᠣᠨ* [形] 较大的, 较粗大的; 清楚的, 清晰的。

ТОМРОХ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠣᠬ* [动] 长大, 变大, 变巨大, 变庞大, 增大, 扩大, 扩张: ~н харагдах 视物显大症; ~ өвчин (肢端) 巨大症; ~ хий үзэгдэл 视物显大性幻觉; ~ сон архаг холоодотос 肥厚性慢性胃炎。

ТОМРУУЛАГЧ *ᠲᠣᠮᠣᠷᠤᠭᠠᠭᠴ* [名] 使长大者, 使变大者, 使变巨大者, 使变庞大者, 使增大者, 使扩大者, 使扩张者; 放大: ~ эк-

раны шил 放大镜.

томруулах *ᠲᠣᠮᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томрох 的使动态.

томуруун *ᠲᠣᠮᠷᠦᠭᠦᠨ* [形] ① 清楚的, 明确的, 明显的; ◇ ~ **тодорхой** 明确的, 清楚的, 确定的, 明显的; ② 较严肃的, 较稳重的, 较谨慎的, 较有礼貌的, 较懂事的, 较有出息的, 较懂规矩的.

томсгол *ᠲᠣᠮᠰᠣᠭᠠᠯ* [名] томсгох 的名词.

томсгох *ᠲᠣᠮᠰᠣᠭᠬ* [动] 参见 **ТОМТГОХ**:
~сон нэгтгэл 扩充兵团; ~сон нэр төрөл 综合品名表; ~сон үзүүлэлт 扩大指标; ~сон хэмжүүр 概略计算单位.

томсгуулах *ᠲᠣᠮᠰᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томсгох 的使动态.

томсгуур *ᠲᠣᠮᠰᠣᠭᠤᠷ* [名] 放大器; 扩大器; 增大器.

томсох *ᠲᠣᠮᠰᠣᠬ* I [动] 逐渐变大, 增大, 扩大, 变巨大.

томсох *ᠲᠣᠮᠰᠣᠬ* II [动] 小孩作大人姿态, 模仿大人的举止.

ТОМТГОХ *ᠲᠣᠮᠲᠦᠭᠬ* [动] томтох 的使动态.

ТОМТГОЦГООХ *ᠲᠣᠮᠲᠦᠭᠣᠴᠢᠭᠣᠭᠠᠬ* [动] томтгох 的众动态.

ТОМТГУУЛАХ *ᠲᠣᠮᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томтгох 的使动态.

ТОМТОЙ *ᠲᠣᠮᠲᠣᠢ* [形] 巨大的, 庞大的: бие ~ 身体庞大的.

ТОМТОХ *ᠲᠣᠮᠲᠣᠬ* [动] 参见 **ТОМСОХ** I.

томуу *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤ* [名] (医) 感冒: ~ хүрэх 患感冒; ~гийн тархитас 流感性脑炎; ~гийн хоруу 病毒群; ◇ ~ **цох** (动) 芜菁; **ханиад** ~ 感冒; **тахал** ~ 流行性感冒.

томуулах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] томох 的使动态.

томуулах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] томох II、III 的使动态.

томуурах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] (医) 患流行性感冒.

томууруулах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] томуурах 的使动态.

томуурхаг *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭ* [形] 流行性感冒的; 流行性感冒引起的.

томуурхах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ* [动] 易患感冒, 感觉要感冒.

томуут *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠲ* [形] (医) 有流行性感冒的; 患流行性感冒的: ~ газраар битгий яв! 不要到有流行性感冒的地区去!

томуутай *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠲᠠᠢ* [形] 参见 **ТОМУУТ**.

томуутах *ᠲᠣᠮᠤᠭᠤᠲᠠᠬ* [动] (医) 患流行性感冒.

ТОМХОН *ᠲᠣᠮᠬᠣᠨ* [形] том I 的小称.

ТОМЦГООХ *ᠲᠣᠮᠴᠢᠭᠠᠬ* I [动] томох I 的众动态.

ТОМЦГООХ *ᠲᠣᠮᠴᠢᠭᠠᠬ* II [动] томох II、III 的众动态.

ТОМЦУУЛ *ᠲᠣᠮᠴᠤᠭᠤᠯ* [名] 大人们.

ТОМЧНХ *ᠲᠣᠮᠴᠢᠨᠬ* II [动] томох I、II 的多次体.

ТОМЧЛОХ *ᠲᠣᠮᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 小孩作大人姿态, 模仿大人的举止.

ТОМЧУУД *ᠲᠣᠮᠴᠤᠭᠤᠳ* [名] ① 大人们; ② 巨头: ~ын зөвлөлгөөн 巨头会议.

ТОМШГҮЙ *ᠲᠣᠮᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] 很多的, 无数的, 大量的, 无限的, 无边无际的: тоо ~ 无数的, 数不胜数的, 不计其数的; тоо ~ олон хонь билчиж байна 牧放着无数绵羊.

ТОМЬӨ(Н) *ᠲᠣᠮᠢᠶᠡᠭᠦ* [名] ① 公式; 术语, 专门名词: нэр ~ тогтоох 规定术语; нэр ~ ны толь бичиг 名词术语辞典, 术语辞典; ◇ **нэр** ~ 名词术语; ② 记号, 符号, 代号, 标记, 标志: ~ны ухаан (数) 代数; ~ны нийлбэр 代数; ◇ ~ **тэмдэг** 代号, 符号, 标记; ③ 知觉: мэдээ ~ барагдах, мэдээ ~ алдах 失去知觉.

ТОМЬӨОЛБОР *ᠲᠣᠮᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠪᠣᠷ* [名] 履历册; 目录; 电码.

ТОМЬӨОЛОГДОХ *ᠲᠣᠮᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] томьёолох 的被动态.

ТОМЬӨОЛОЛ *ᠲᠣᠮᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠣᠯ* [名] 公式, 定义, 定理: тодорхой ~ 精确的定义.

ТОМЬӨОЛОХ *ᠲᠣᠮᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠠᠬ* [动] ① 下定义, 下定理,

公式化; 归纳: ~н тодорхойлох 确定, 规定; ②以符号标示: томьёолсон тэмдэг 标上的记号; 标记, 符号; 代号; 图例; томьёолсон тэмдэглэл 暗号, 规定符号; 图例; ③估计, 约估, 估算: ачаа бараагаа томьёолж үзье 把载运的货物大约估算一下; томьёолсон вагон <铁> 换算车; томьёолсон хүснэгт 换算表.

томьёолуулах *томьёолуулс* [动] ① томьёолох 的使动态; ②意同 томьёологдох.

томьёолцгоох *томьёолцгоос* [动] томьёолох 的众动态.

томьёолшгүй *томьёолшгүй* [形] ①难以表达的, 难以说明的; 不能归纳的; 难于下定义的; ②难于(以符号)标记的; ③难以估算的, 不可估量的.

томьёочлох *томьёочлос* [动] 公式化.

тон *тон* I [副] 见 тун I.

тон *тон* II 见 ~ ~ хийх, ~ ~ гэх (拟敲打声)咚咚响, 叮叮当当响.

тонго *тонго* 见 ~ ~ хийх 参见 тонголзох.

тонгогонуулах *тонгогонуулс* [动] тогогнох 的使动态.

тонгогонох *тонгогонос* [动] 参见 тонголзох.

тонгой *тонгой* [名] (羊拐)倒立.

тонгойлгох *тонгойлгос* [动] тонгойх 的使动态.

тонгойх *тонгойх* [动] ①倾斜; 耸后身, 撅屁股, 曲背弯身: нар ~ 太阳西斜; ~н сууж байна 曲背弯身坐着, 撅后身坐着; ②(牲畜)俯首, 低下头: морь ~ ж ус уув 马低下头饮水.

тонгойчих *тонгойчих* [动] тонгойх 的完成体.

тонголдой *тонголдой* [名] <动> 甲虫, 金龟子, 螽螂.

тонголзох *тонголзос* [动] ①不时倾斜, 频频曲背弯身; 频频耸后身; ②(躺着的人)不时坐起, 频频抬身; ③头一抬一低, 时而俯首, 时而仰首.

тонголзуулах *тонголзуулс* [动] тонголзох 的使动态.

тонголох *тонголос* [动] 颠倒, 抵倒, 倒置, 倒装.

тонгоргон *тонгоргон* [形] 参见 тонгоруу.

тонгоргоо *тонгоргоо* [名] <电> 转移.

тонгоргох *тонгоргох* [动] 颠倒, 打翻, 掀倒, 倒置, 倒装; 倾倒, 倾泼, 倾杯饮尽: ~н байрлуулах (修辞的) 转置法; ~н бичих 字母颠倒法; ~н давтах 蝉联法; ~сон нэр 换位造词名词.

тонгорог *тонгорог* [名] ①小刀, 小折刀; ②剃刀, 刮脸刀, 剥兽皮小刀: үсний ~ 剃刀; сахлын ~ 保险刀, 刮脸刀.

тонгорогдох *тонгорогдос* [动] тонгорох 的被动态.

тонгорол *тонгорол* [名] ①翻滚; ②颠倒, 相反; 反常; ③(语)换位, 倒装.

тонгоролт *тонгоролт* [名] 参见 тонгорол.

тонгоролцох *тонгоролцос* [动] тонгорох 的共动态.

тонгорох *тонгорох* [动] ①打滚, 翻滚; 翻筋斗; орон дээрээс ~н унав 从床上翻下来; ②(马等)尥蹶子: морь ~ 马尥蹶子; ③倒放, 反扣, 翻过来, 倒置, 倾倒, 颠覆: аяга ~ 碗倒扣过来; ④(体)翻倒起(摔跤术, 将对手翻起摔倒); ⑤(语)换位, 倒装: ~сон <语> 倒装的; ~сон дэс дараат өгүүлбэр 倒装句; ~сон тусагдахуун 倒装宾语, 倒装补语.

тонгоруу *тонгоруу* [形] ①前低后高的; ②倒的, 反的, 颠倒的, 倒装的, 倒行逆施的: ~ бичлэг <语> 倒写法; 伪文; ~ толь 倒排词典; ~ хэл зүй 转倒语法.

тонгоруулах *тонгоруулс* [动] ① тонгорох 的使动态; ②意同 тонгорогдох.

тонгорцог *тонгорцог* [名] ①翻筋斗; ②翻倒, 倒置, 反扣; ③(马等)尥蹶子.

тонгорцогдох *тонгорцогдос* [动] ①翻倒, 倒置, 倾覆, 颠倒, 反扣, 反转, 倾倒, 倒裁; ②翻筋斗; 打滚, 翻滚: хүүхэд ~н наадаж байв 孩子们翻筋斗玩; ③(马等)尥蹶子.

тонгорцоглуулах *тонгорцоглуулс* [动] ① тонгорцогдох 的使动态; ②摔倒, 打倒,

击败; 驳倒; ② 颠覆, 推翻; ③ 喝干, 饮尽.

ТОНГОРЦОХ *ᠲᠣᠩᠭᠣᠷᠴᠣᠬᠤ* [动] 参见 тонгорчоглох.

ТОНГОС *ᠲᠣᠩᠭᠣᠰ* 见 ~ ~ хийх 参见 тонголзох.

ТОНГОСХИЙХ *ᠲᠣᠩᠭᠣᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] 参见 тонгос.

ТОНГОЧИХ *ᠲᠣᠩᠭᠣᠴᠢᠬᠡ* [动] 翻筋斗(屁股着地); 打滚, 翻动.

ТОНГОЧУУЛАХ *ᠲᠣᠩᠭᠣᠴᠢᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тонгочих 的使动态.

ТОНЖ *ᠲᠣᠨᠵ* [形] 优秀的, 出色的, 出众的; 特殊的, 独特的, 唯一的, 仅有的; ~ тодорхой 特别清楚的; ~ тасархай 独特的; ~ бөх 出众的摔跤手.

ТОНЖОО *ᠲᠣᠨᠵᠣ᠎ᠠ* [形] 英明的, 杰出的, 突出的, 出类拔萃的, 出色的.

ТОНЖРОХ *ᠲᠣᠨᠵᠢᠷᠠᠭᠠᠮᠤ* [动] ① (хэнээс-юунаас) 出众, 出色, 杰出, 由... 考验出来, 由... 选拔出来: түмний дотроос тонжирч гарсан 出众; ② 觉察, 感觉到.

ТОНЖРУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тонжрох 的使动态.

ТОНЗИЛЛИТ *ᠲᠣᠨᠵᠢᠯᠢᠮᠢᠲ* [名] [医] 扁桃腺炎.

ТОНИК *ᠲᠣᠨᠢᠻ* [名] 主旋律, 基音.

ТОНИЛГОГЧ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠭᠣᠭᠴ* [名] 消灭者, 杀死者, 抹杀者.

ТОНИЛГОХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠭᠣᠬᠡ* [动] ① тонилох 的使动态; ② 消灭, 杀死, 根绝, 抹杀: арилган ~ 抹杀, 抹去, 使化为乌有.

ТОНИЛОГДОХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠭᠣᠬᠡᠳᠣᠬᠡ* [动] тонилох 的被动态.

ТОНИЛОЛ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠣᠯ* [名] ① 解脱, 摆脱, 幸免; ② 脱离, 走开, 离开; ③ 死亡(指人); 消失, 消匿, 绝迹.

ТОНИЛОХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠣᠬᠡ* [动] (юунаас-яахаас) ① 摆脱, 解脱, 幸免于(不幸等): өвчнөөс ~ 从疾病中解脱出来, 免于疾病; ялаас ~ 免罪; ② 脱离, 走开, 离开: эндээс тонил! 你离开这里! 从这里滚开! ③ 死亡(指人); ④ 消失; 绝迹, 消匿.

ТОНИЛУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тонилох 的使

动态.

ТОНИЛЦГООХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠴᠭᠣᠬᠡ* [动] тонилох 的众动态.

ТОНИЛЧИХ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] тонилох 的完成体.

ТОНИЛШГҮЙ *ᠲᠣᠨᠢᠯᠰᠬᠦᠶᠢ* [形] 不可幸免的, 不可解脱的, 摆脱不开的, 脱离不了的.

ТОНН *ᠲᠣᠨ* [量] 吨(重量单位, 等于一千公斤): таван ~ улаан буудай 五吨小麦; хоёр тоннын даацтай 有两吨载重量的; гурван тоннын машин 载重量为三吨的汽车.

ТОНОГ *ᠲᠣᠨᠣᠭ* [名] ① 设备, 装备, 器具, 用具: ~ төхөөрөмж, ~ хэрэгсэл 装备, 设备; ② (车之) 挽具; (船之) 缆索: тэрэгний ~ 挽具; ③ 饰物, 装饰品: эмээлийн ~ 鞍子的装饰品; ④ 生殖器(俗语).

ТОНОГДОХ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠳᠣᠬᠡ* [动] тонох 的被动态.

ТОНОГЛОГДОХ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠭᠳᠣᠬᠡ* [动] тоноглох 的被动态.

ТОНОГЛОГЧ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠭᠴ* [名] 马具匠, 安装师: ~ мэрэгжилтэн 安装技师.

ТОНОГЛОЛ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠯ* [名] ① 装备品, 设备, 用具, 器具: ~ төхөөрөмж 装备, 设备; үйлдвэрийн ~ 工厂设备, 工业设备; ~ шинэтгэх 设备更新, 设备现代化; ② (车之) 挽具; (船之) 缆索; ③ 饰物, 装饰品: ~ сайтай 装饰得好的.

ТОНОГЛОМЖ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠮᠵ* [名] 装备, 设施, 武器, 设备, 仪器.

ТОНОГЛОХ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠬᠡ* [动] ① 装备, 设备, 安装, 装置, 装设: орчин үеийн техникээр үйлдвэрийг ~ 用现代技术装备工厂; ~ сон байдал 装备程度; ② 套挽具; 拉起缆索; ③ 安镶装饰品, 装饰: эмээл ~ 装饰鞍子.

ТОНОГЛОЦГООХ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠵᠭᠣᠬᠡ* [动] тоноглох 的众动态.

ТОНОГЛУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① тоноглох 的使动态; ② 意同 тоноглогдох.

ТОНОГЧ *ᠲᠣᠨᠣᠭᠴ* [名] 掠夺者, 抢劫者; 剥削者, 搜刮者; 强盗.

ТОНОДОС *ᠲᠣᠨᠣᠳᠣᠰ* [名] 抢劫来的东西, 掠夺物, 赃物.

ТОНОЛЖ *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵ* [名] (托蒸籠的)木撑; 十字架.

ТОНОМЕТР *ᠲᠣᠨᠣᠮᠡᠲᠦᠷ* [名] ① 张力计; ② 眼压计; ③ 血压计.

ТОНОХ *ᠲᠣᠨᠣᠬ* [名] ① 路劫; 剪径; 断路; 抢劫, 劫掠; ② 强盗; 响马.

ТОНООЧ *ᠲᠣᠨᠣᠣᠴ* I [名] 抢劫者, 掠夺者; 搜刮者; 盗贼, 强盗.

ТОНООЧ *ᠲᠣᠨᠣᠣᠴ* II [形] 抢劫成性的, 好抢劫的.

ТОНООЧИН *ᠲᠣᠨᠣᠣᠴᠢᠨ* [名] 参见 **ТОНООЧ** I.

ТОНОХ *ᠲᠣᠨᠣᠬ* [动] 抢劫, 掠夺; 搜刮, 洗劫, 勒索: ~ дээрэмдэх 强夺, 掠夺, 抢劫, 劫掠; ~ мөлжих 剥削, 敲诈勒索.

ТОНОЦГООХ *ᠲᠣᠨᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] **ТОНОХ** 的众动态.

ТОНОЧИХ *ᠲᠣᠨᠣᠴᠢᠬ* [动] **ТОНОХ** 的多次体.

ТОНТГОНОХ *ᠲᠣᠨᠲᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] 圆鼓、浑圆、圆胖物不停动作, 频频摇动, 摇摆.

ТОНТГОНУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠲᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] **ТОНТГОНОХ** 的使动态.

ТОНТГОР *ᠲᠣᠨᠲᠭᠣᠷ* [形] 圆的, 圆胖的: ~ аргал 圆鼓鼓的牛粪; ~ бөгс 圆胖的臀部.

ТОНТГОРДУУ *ᠲᠣᠨᠲᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠤ* [形] 过于圆鼓鼓的, 太圆胖的.

ТОНТГОРХОН *ᠲᠣᠨᠲᠭᠣᠷᠬᠣᠨ* [形] **ТОНТГОР** 的小称; 较圆鼓鼓的, 较浑圆的, 较圆胖的.

ТОНТОЙГЛОХ *ᠲᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠭᠯᠣᠬ* [动] **ТОНТОЙХ** 的使动态.

ТОНТОЙХ *ᠲᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠬ* [动] 变圆鼓鼓, 变浑圆, 变圆胖: бөгс нь ~ 臀部圆胖起来.

ТОНТОЛЗОХ *ᠲᠣᠨᠲᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 **ТОНТГОНОХ**.

ТОНТУУЛ *ᠲᠣᠨᠲᠤᠭᠤᠯ* [名] 参见 **ТОНШУУЛ**.

ТОНУУЛ *ᠲᠣᠨᠠᠭᠤᠯ* [名] ① 强夺, 抢夺, 劫夺; 榨取: дээрэм ~ хийх 强夺, 掠夺, 夺取, 榨取; ② 抢得的东西, 掠得之物, 赃物: ~ эд 掠得之物, 赃物.

ТОНУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① **ТОНОХ** 的使动态; ② 遭到抢劫, 被掠夺, 被剥削, 被榨取.

ТОНУУЛТАН *ᠲᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠲᠠᠨ* [名]〈动〉鸢形目.

ТОНУУЛЧ (ИН) *ᠲᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠴ* [名] 劫掠者, 强盗, 抢劫者; 榨取者.

ТОНФИЛЬМ *ᠲᠣᠨᠫᠢᠯᠮ* [名] ① 录音带: ярианы ~ 录音带; ② 有声电影片.

ТОНХОЛ *ᠲᠣᠨᠬᠣᠯ* 见 **ЭНХЭЛ** ~ 高低不平的, 坎坷不平的, 坑坑洼洼的: энхэл ~ газар 高低不平的地方.

ТОНХУУ *ᠲᠣᠨᠬᠤᠭᠤ* [名]〈植〉茼蒿菜.

ТОНШГОЛЖИН *ᠲᠣᠨᠰᠢᠭᠣᠯᠵᠢᠨ* [名]〈动〉鸱, 普通鸱.

ТОНШИГДОХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠭᠢᠳᠣᠬ* [动] **ТОНШИХ** 的被动态.

ТОНШИЛХИЙЛЭХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ* [动] **ТОНШИХ** 的多次体; 敲敲, 连续敲打, 一阵一阵地叩击.

ТОНШИЛЦОХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠯᠴᠣᠬ* [动] **ТОНШИХ** 的共动态.

ТОНШИХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠬ* [动] ① 敲, 打(出响), 叩打, 敲出响声: хуруугаар ~ 用手指敲; толгой руу нь ~ 往其头上敲; ② (鸟)啄, 啄食; (鱼)食饵, 上钩: шаазгай ~ 喜鹊啄食; ◇ хэрээ ~ махгүй 身上没有乌鸦要啄的肉(意即骨瘦如柴); ③ (事情等)顺利进行(俗语).

ТОНШИЦГООХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠱᠴᠣᠬ* [动] **ТОНШИХ** 的众动态.

ТОНШИМОЛ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ* [形] ① 爱啄人的; ② 爱安谈的.

ТОНШООХОЙ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ* [名]〈动〉小啄木鸟.

ТОНШООЧ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ* [形] ① 爱啄的; ② (转)好拿人家东西的.

ТОНШУУЛ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ* [名]〈动〉啄木鸟; ногоон ~ 白头啄木鸟; хар ~ 红头啄木鸟; ~ ын овог 啄木鸟科.

ТОНШУУЛАХ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯᠠᠬ* [动] ① **ТОНШИХ** 的使动态; ② 意同 **ТОНШИГДОХ**.

ТОНШУУЛТАН *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯᠲᠠᠨ* [名]〈动〉啄木鸟目, 鸢形目.

ТОНШУУР *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯ* [名] 敲打用的工具, 敲槌, 敲棍.

ТОНШУУРЧ *ᠲᠣᠨᠰᠢᠮᠣᠯᠴ* [形] 爱啄的; 馋的.

тоо(н) **ᠲᠣᠨ** [名] ① 数, 数字, 数量, 数目; 数码: ~ хэмжээ 数量; ~ ёсоор 如数, 按数; ~ баримт 数据; бутархай ~ (数)分数; хяналтын ~ 控制数, 确定的数字; өрөөсгөл ~, сондгой ~ (数)奇数, 单数; тэгш ~ (数)偶数, 双数; ~ авах 计算, 点数; ~ алдах ①算错, 误算; ②数不清的(多), 无数的; ~ бодох算, 算列题, 算习题; ~ бодлого (数)算术; ~ ноос хасах 缩减数字, 减少数量; ~ ноос гарах ①从统计数中扣除, 缩减, 减少; ②衰弱, 下降, 变坏, 恶化; ~ нд оруулах ①列入统计, 注册, 记入...数中; ②好转, 变好; ~ тоолох ①数数, 点数; ②读数; ~ бүрэн толгой мэнд 人数齐全, 安然无恙; ~ ны хүрд (数)乘法九九表; ~ ны ухаан 数学; олон ~ ①(语)复数; ②许多, 大量; ~ ны үг (语)数词; тойм ~ (тойм ~ ны үг) (语)约数词; хам ~ ны үг (语)共数词; ~ томшгүй 无数的, 无限量的, 不计其数的; ~ бодлогын бүгд хэлхээ 算术指数; ~ бодлогын дундаж 算术平均值; ~ бодлогын нэмэлт 算术余子式; ~ бодлогын хичээл 算术课; ~ зүй 数学; ~ зүйн хэл шинжлэл 数理语言学; ~ тэнцлэгийн задлаг 定量平衡分析; ~ хэмжээ заах дайвар үг 指量副词; ~ хэмжээ заах нэр үг 指量名词; ~ хэмжээ заах төлөөний нэр 指量代词; ~ хэмжээний хэл шинжлэл 数量语言学; ~ чанар 数与质; ~ гоор олгох цалин 计件工资; ~ ны ай 数量范畴; ~ ны аргаар бодох 解析解法; ~ ны заалт 数学标记; ~ ны задлаг 数量分析; ~ ны задлан шинжилгээ 定量分析; ~ ны зураг зүй 数学制图学; ~ ны мэдээлэмж 数据; ~ ны нэрийн тогтолцоо 数词系统; ~ ны үзүүлэлт 数量指标; ~ ны үнэлгээ 数据鉴定; ~ ны үсэг 数目字; ~ ны харьцаа 量的比例; ~ ны хувьсал (哲)量变; ~ ны хураангуй хэмжээс 数学比例尺; ~ ны хязгаарлал 数量限制; ~ баримт 数据资料; ~ бүртгэл 核算, 统计, 登记; ~ үзүүлэлт 数量指标; ~ н илэрхийлэл 数量表现; ~ н мэдээ 数字资料; ~ н хэмжээс 数量等级表; ~ ны

илтгэвэр 算术平均数指数; ~ ны онол 数量论; ~ ны таггалзаа 数量索赔; ~ ны харьцаа 数量比例关系; ② 登记, 注册; 计算, 统计, 核算; ~ ны машин 计算机; ~ бүртгэлийн судлал 统计学; ~ бүртгэгч 统计员, 注册员, 统计学者; электрон ~ ны машин 电子计算机; ~ бүртгэлийн механикжуулалт 计算机机械化; ~ бүртгэлийн систем 计算制度; ~ бүртгэлийн товчоо 统计局; ~ бүртгэлийн ухаан 统计学; ③ 编制, 定额: орон ~ 编制; орон ~ ны төсөв 编制预算; орон ~ хасах 裁减编制, 缩减编制; ④ (体)分: ~ нээх 首次得分; ~ тоологч 记分员; ~ ны самбар 示分牌, 计分板; ~ ны хүснэгт 记分簿.

тоовод **ᠲᠣᠪᠣᠳ** 见 ~ цэцэг (植)石莲花.

тоогдох **ᠲᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] тоох 的被动态.

тоого **ᠲᠣᠭ᠎ᠠ** [名] 圆镜状饰品.

тоогүй **ᠲᠣᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** I [形] 无数的, 极多的, 无限量的; ~ олон 无数的, 极多的.

тоогүй **ᠲᠣᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** II [感] 唉, 真可惜(表示怜悯, 爱惜); ~ хөөрхий 唉, 可怜啊; 真心疼.

тоодгор **ᠲᠣᠳᠳᠣᠷ** [形] 短的, 短小的, 简短的.

тоодог **ᠲᠣᠳᠳᠣᠭ** [名] (动) 羊鸭; ~ ийн овог 鸭科.

тоодогтон **ᠲᠣᠳᠳᠣᠭᠲᠣᠨ** [名] (动) 鸡目.

тоодойлгох **ᠲᠣᠳᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] тоодойх 的使动态; 使之变短, 弄短, 弄短小.

тоодойх **ᠲᠣᠳᠳᠣᠶᠢᠬ** [动] 变短, 变短小, 变矮小.

тоодон **ᠲᠣᠳᠳᠣᠨ** [形] 短的, 裁短的, 缩短的; 简短的; 近的, 短促的: ~ сүүлтэй 尾短的, 有短尾巴的; ◇ ~ түнжүүр (动) 斑胸田鸡.

тоозүй **ᠲᠣᠵᠦᠢ** **ᠲᠠᠨ** [名] 数学.

тоолгох **ᠲᠣᠯᠭᠠᠬ** [动] ① тоох 的使动态; ② 意同 тоогдох.

тоолзнох **ᠲᠣᠯᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] тоолох 的短暂体.

тооллого **ᠲᠣᠯᠭᠠᠯ᠎ᠠ** [名] 计算, 统计, 核算;

清点, 清查; 登记注册; 调查, 普查, 清查, 盘点: эд хогшлын ~ хийх 对财产进行统计; тооллогын комисс 登记委员会, 清查委员会, 核算委员会; тооллогын товчоо 核算局, 统计局; тооллогын төв 统计中心, 计算中心; ~ үг 量词, 单位词; ~ үгийн дагавар 单位词后加成分, 单位词后缀; ~ үгийн хэлхээ 单位短语; ~ ын данс 记账簿; ~ ын хураангуй цэс 记账明细表; ~ ын өдөр 普查日; 盘点日; ◇ бүртгэл ~ 统计核算, 清点.

тоологдох *тоологдох* [动] тоолох 的被动态.

тоолол *тоолол* [名] ① 计算, 核算, 算账; ② 计年法: аргын улирлын он ~ 阳历计年法; билгийн улирлын он ~ 阴历计年法; он ~ 纪元; ③ 算术课.

тоололцох *тоололцох* [动] тоолох 的共动态; 共同计算: тоо ~ 共同数数, 共同计算.

тоолон *тоолон* [名] 统计.

тоолох *тоолох* [动] ① 点数, 清点, 计算, 算数: тоо ~ 数数, 点数; 读数; мал ~ 数牲畜头数; тоолж барагдахгүй 数不尽的; ~ дон <医> 计算狂; ② 算进, 算入... 数内; 算为, 作为, 认为; 枚举, 列举: чамайг сайн хүн гэж тоолоход бэрх 很难把你当作好人; сургуультайд ~ 算是上过学的, 算作是受过训练的; зардалд ~ 加算到经费中.

тоолохуун *тоолохуун* [名] 计数, 累计数, 统计数.

тоолуулах *тоолуулах* [动] ① тоолох 的使动态; ② 意同 тоологдох.

тоолуур *тоолуур* [名] 计算机, 计量器, 表计; ~ машин 计算机; цахилгаан ~ <电> 电表; ~ ын заалга 计算机示波.

тоолцгоох *тоолцгоох* [动] тоолох 的众动态.

тоолчих *тоолчих* [动] тоолох 的多次体.

тоолшгүй *тоолшгүй* [形] 数不尽的, 数不清的, 不计其数的.

тоолшгүй *тоолшгүй* [名] 10 的 59 次

方.

тоом *тоом* [名] (山顶上的野兽经过的) 豁口: бугын ~ 鹿走的豁口; ~ ын даваа 山的豁口.

тоомж *тоомж* [名] ① 注意, 关注, 注视, 重视; ② 赏识, 看中; 尊重, 尊敬.

тоомжгүй *тоомжгүй* [形] ① 不注意的, 不关注的, 不当回事的, 不重视的, 轻视的, 忽视的; ② 看不起的, 不尊重的, 不放在眼里的.

тоомжир *тоомжир* [名] 好感; 喜爱.

тоомжиргүй *тоомжиргүй* [形] 不理睬的, 不注意的; 没有好感的.

тоомжиргүйхэн *тоомжиргүйхэн* [形] тоомжиргүй 的小称.

тоомжирлох *тоомжирлох* [动] 重视, 赏识.

тоомжтай *тоомжтай* [形] ① 中意的, 看得起的; ② 佩服的, 钦佩的.

тоомсог *тоомсог* [名] <动> 体型高大的混血马, 良种混血马.

тоомсор *тоомсор* [名] 参见 тоомж: ~ муутай 不大注意的, 不大关注的, 不予重视的, 满不在乎的; 不放在眼里的, 不予尊重的.

тоомсоргүй *тоомсоргүй* [形] 参见 тоомжгүй.

тоомсоргүйхэн *тоомсоргүйхэн* [形] тоомсоргүй 的小称.

тоомсорлогдох *тоомсорлогдох* [动] тоомсорлох 的被动态.

тоомсорлогчид *тоомсорлогчид* [名] 看重者; 重视者, 关注者.

тоомсордолгүй *тоомсордолгүй* [形] 不重视的, 轻视的, 看不起的.

тоомсорлох *тоомсорлох* [动] ① 重视, 注意, 关注, 理睬, 理会; ② 看得起, 尊重: үл ~, эс ~ 不重视, 看不起, 不理睬, 等闲视之, 不当回事; энэ явдлыг ~ хэрэгтэй 对此事应予重视.

тоомсорлуулах *тоомсорлуулах* [动] ① томсорлох 的使动态; ② 意同 тоомсорлогдох.

тоомсорхог *ᠲᠣᠮᠰᠣᠷᠬᠣᠭ* [形] 自负的; 有好感的。

тоомсорхох *ᠲᠣᠮᠰᠣᠷᠬᠣᠬ* [动] 表示好感。

тоомшир *ᠲᠣᠮᠰᠢᠷ* [名] 参见 тоомж。

тоомширгүй *ᠲᠣᠮᠰᠢᠷᠭᠦᠢ* 托儿[形] 参见 тоомж-гүй。

тооно(н) *ᠲᠣᠨᠤ* I [名] (蒙古包的) 木圈顶, 天窗; тоонын хорол 木圈顶的内圈; тоонын хүрд, тоонын хүрээ 木圈顶的外圈; тоонын цамхаг 木圈顶。

тоово *ᠲᠣᠮᠣᠪᠣ* II 见 ~ туших 扎海军结子(一种扎结方法)。

тоонолж *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵ* [名] 十字形, 十字; ~ ийн ашиггүй зай <铁> 辙岔间隙。

тоонолжин *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵᠢᠨ* [形] 十字的; 交叉的: ~ дөрвөн туйлт 斜格式四端网络; ~ судал 方格; ~ тэмдэг 十字; ~ цэцэгтний бүүрэг <动> 十字花跳蚤; ~ цэцэгтэн <植> 十字花科。

тоонолжит *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵᠢᠲ* [形] 有十字的: ~ царцаахай <动> 十字形蝗; ~ чох 锚纹金龟子; ~ бясаа 十字花科椿象。

тоонолжлох *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵᠢᠯᠠᠬ* [动] 画叉(表示否定, 如修改文章时在错字上画又叉); 画十字。

тоонолжлуулах *ᠲᠣᠨᠣᠯᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тоонолжлох 的使动态。

тооног *ᠲᠣᠨᠣᠨᠠᠭ* [形] 参见 тоонотой。

тоонотой *ᠲᠣᠨᠣᠨᠣᠲᠣᠢ* [形] 有木圈顶的(蒙古包)。

тооноч *ᠲᠣᠨᠣᠨᠠᠴ* [名] 制做蒙古包木圈顶的匠人。

тоонцог *ᠲᠣᠨᠣᠨᠴᠣᠭ* [名] 女式短靴子。

тоонч *ᠲᠣᠨᠣᠨᠴ* [名] 见 тооноч。

тоор *ᠲᠣᠣᠷ* I [名] <植> 桃子; 桃树: ~ ын мод 桃树; ◇ ~ цэцэг <植> 宝网花; ~ мод 梧桐树。

тоор *ᠲᠣᠣᠷ* II 见 ~ урхи (用马尾做的捕捉鸟雀的)套儿, 绳扣。

тооринхой *ᠲᠣᠣᠷᠢᠨᠬᠣᠢ* [形] 参见 тойронхой。

тоормос *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰ* [名] ① <技> 制动装置, 制动器, 闸, 轱, 刹车: машины ~ 汽车刹车; 机器制动器; ~ шалгасан тэмдэглэл <铁> 试风记载; ~ ын зай <铁> 制动距离; ~ ын төрөл 制动种别; ~ ын тэнцүүрэг 制动均衡杆; ~ ын шахалт 制动力; ② <转> 障碍, 阻碍, 抑制, 制止。

тоормослогдох *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] тоормослох 的被动态。

тоормослолт *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠣᠲ* [名] ① 制动, 刹车; 试风; ② 阻碍, 妨碍, 抑制, 制止。

тоормослох *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠠᠬ* [动] ① 制动, 刹车; 制止转动: ~ ивүүр 制动滑铁; ~ хүч 制动力; ② 阻碍, 妨碍, 抑制, 制止。

тоормослуулах *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① тоормослох 的使动态; ② 意同 тоормослогдох。

тоормосолцгоох *ᠲᠣᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠬ* [动] тоормослох 的众动态。

тоорог *ᠲᠣᠣᠷᠣᠭ* [名] (加入液体中的) 非液体夹杂物, 液体中的杂质、渣滓。

тоорогтой *ᠲᠣᠣᠷᠣᠭᠲᠣᠢ* [形] 有掺杂物的, 含杂质的, 有渣滓的(指液体): ~ ус 含有掺杂物的水, 混水。

тоорой *ᠲᠣᠣᠷᠣᠢ* I [名] <植> 胡杨。

тоорой *ᠲᠣᠣᠷᠣᠢ* II [感] (呼唤羊羔吃草时的用语) 陶洛伊。

тооройлох *ᠲᠣᠣᠷᠣᠢᠯᠠᠬ* [动] 呼唤陶洛伊让羊羔吃草: хурга ~ 呼唤陶洛伊让羊羔吃草。

тоором *ᠲᠣᠣᠷᠣᠮ* [名] <植> 胡萝卜。

тооромж *ᠲᠣᠣᠷᠣᠮᠵ* [名] 见 торомж。

тооронцор *ᠲᠣᠣᠷᠣᠨᠴᠣᠷ* [名] <植> 卷耳属。

тоорцог *ᠲᠣᠣᠷᠣᠴᠣᠭ* I [名] 花蕊。

тоорцог *ᠲᠣᠣᠷᠣᠴᠣᠭ* II [名] 瓜皮帽。

тоос(он) *ᠲᠣᠣᠰ* I [名] 尘埃, 灰尘; 细土, 粉末; 花粉: нарийн ~ 细尘; ~ болох 满是尘土, 布上尘土; ~ гарах 扬起灰尘; ~ болгох 使沾上尘土; 扬起尘土; ~ бургих, ~ манарах 尘土成团升起, 尘土旋飞; ~ татах 尘土飞扬, 尘土扩散; ~ он товрог болох 化为尘埃, 化为灰

烬; ~ сорогч, тоос соруул 吸尘器; ~ битүүхүртэх цэцэг <植> 闭花授粉花; ~ны соруул 除尘器; он цогцос <医> 脸黄斑瘤; ~он эс 尘细胞; ◇ ~ шороо 尘土。

тоос ᠲᠣᠰ **II** [名] 白桦树皮。

тоосго(н) ᠲᠣᠰᠭ᠎ᠠ **I** [名] 砖: хөх ~ 青砖; улаан ~ 红砖; ~ны завод 砖厂; ~хийх цогцос машин 制坯机; ~н улаан өнгө 砖红色; ~н хүдэр <矿> 赤铜矿; ~ны наанги <矿> 砖土; ~ны үйлдвэр 砖瓦厂, 制砖厂; ~ны шахагч машин 压砖机; ◇ ~н чулуу 泥灰岩, 泥灰, 含黏土的石灰石。

тоосгорох ᠲᠣᠰᠭ᠎ᠠᠷ᠎ᠠ **I** [动] 成砖状。

тоосгоч ᠲᠣᠰᠭ᠎ᠠᠷ **I** [名] 烧砖工, 烧窑工。

тоосгочин ᠲᠣᠰᠭ᠎ᠠᠷ **I** [名] 参见 тоосгоч。

тоосдох ᠲᠣᠰᠲᠣᠬ **I** [动] 被灰尘盖住; 弄脏, 尘染。

тоосдуулах ᠲᠣᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ **I** [动] тоосдох 的使动态。

тоосжил ᠲᠣᠰᠵᠢᠯ **I** [名] 含尘量, 含尘率。

тоосжилт ᠲᠣᠰᠵᠢᠯᠲ **I** [名] 参见 тоосжил。

тоосжих ᠲᠣᠰᠵᠢᠬ **I** [动] 尘染, 沾尘, 积满尘土。

тоосжуулах ᠲᠣᠰᠵᠢᠬᠤᠯᠠᠬ **I** [动] тоосжих 的使动态。

тоослог ᠲᠣᠰᠯᠣᠭ **I** [名·形] ① 粉尘, 灰尘: ~ийн харш төрөл, ~ийн харш үүсэл 灰尘变态反应源; ② 尘土较多的, 沾满灰尘的。

тоослох ᠲᠣᠰᠯᠣᠬ **I** [动] 清除尘土, 擦去灰尘, 洗刷灰尘。

тоослох ᠲᠣᠰᠯᠣᠬ **II** [动] ① 用桦树皮盖上, 用桦树皮包上; ② 剥(桦)树皮。

тоослуулах ᠲᠣᠰᠯᠤᠯᠠᠬ **I** [动] тоослох I 的使动态。

тоослуулах ᠲᠣᠰᠯᠤᠯᠠᠬ **II** [动] тоослох II 的使动态。

тоосовч ᠲᠣᠰᠣᠪᠴ **I** [名] <植> 花药。

тоосовчит ᠲᠣᠰᠣᠪᠴᠢᠲ **I** [形] <植> 花药的。

тоосонцор ᠲᠣᠰᠣᠨᠴᠣᠷ **I** [名] <矿> 泥岩, 泥质岩: тоосонцрын занар 砂质泥板岩。

тоосонцорт ᠲᠣᠰᠣᠨᠴᠣᠷᠲ **I** [形] 泥岩的: ~т харлагжин 闪橄辉长岩, 闪石岩化辉长岩。

тоосормог ᠲᠣᠰᠣᠷᠮᠣᠭ **I** [名] 蜂粮(指贮存于巢房中的混入少量蜂蜜的花粉)。

тоосорхог ᠲᠣᠰᠣᠷᠬᠣᠭ **I** [形] ① 尘土多的, 沾满灰尘的, 满覆灰尘的; ② 尘土似的, 尘埃状的。

тоосорхуу ᠲᠣᠰᠣᠷᠬᠤᠭ **I** [形] 参见 тоосорхог。

тоосрол ᠲᠣᠰᠣᠷᠣᠯ **I** [名] ① 雾化, 粉化; ② 含尘量。

тоосрох ᠲᠣᠰᠣᠷᠣᠬ **I** [动] ① 尘土飞扬, 灰尘弥漫; ② 满是尘土, 被尘土覆盖。

тоосруулах ᠲᠣᠰᠣᠷᠤᠯᠠᠬ **I** [动] тоосрох 的使动态: ~ усан шүршүүр 水露淋浴。

тоост ᠲᠣᠰᠣᠲ **I** [形] 有灰尘的; ~ ертөнц 红尘; ~ хар (衣) 散黑穗病。

тоостой ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠢ **I** [形] 参见 тоост。

тоостох ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠬ **I** [动] ① 沾尘, 尘封, 积满灰尘, 盖满尘土; ② (远处) 尘土弥漫。

тоостох ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠬ **II** [动] <植> 受粉。

тоостуулах ᠲᠣᠰᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ **I** [动] тоостох I、II 的使动态。

тоосцог ᠲᠣᠰᠣᠴᠣᠭ **I** [形] 花粉团。

тоот ᠲᠣᠣᠲ **I** [形] ① 有数的, 有号的; 第...号的: арван ~ хашаа 十号哈夏(十号院); есөн ~ бичиг 九号文件; ② ...号函, ...号文, ...电: таван ~ын хариу 五号来电的复电; таны... ~ыг үзэж танилцав 您的...号电(文)已悉; ③ 小群, 小组; 成员组, 乘员组; <军> 炮兵班: катюшийн ~ын дарга 喀秋莎炮班长; залуурт сумны ~ 导弹班。

тоотой ᠲᠣᠣᠲᠣᠢ **I** [形] ① 有数目的, 有数码的; ② 数过的; ③ 数目很大的, 很多的; ④ 为数不多的, 有数的: энэ хэргийг ~ хүн мэднэ 有数的(几个)人知道这件事。

тоотойхон ᠲᠣᠣᠲᠣᠢᠬᠣᠨ **I** [形] тоотой 的小称; ① 相当数量的, 数目较大的; ② 数目较少的, 不很多的, 有数的(几个)。

ТООТОН **ᠲᠣᠣᠲᠤᠨ** [名]扁水壶。

ТООХ **ᠲᠣᠣᠬ** [动]①尊重,佩服,重视,看得起;看上,爱:эд нараас та хэнийг ~ юм бэ?这些人里您看得上谁?②自负:биеэ ~自负,自满。

ТООХГҮЙ **ᠲᠣᠣᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]不佩服的,不重视的,不理睬的,等闭视之的,不尊重的,看不起的,相不中的,看不上的,瞧不起的,爱不上的。

ТООЦГООХ **ᠲᠣᠣᠴᠭᠣᠬ** [动]тоох的众动态。

ТООЦГОДОХ **ᠲᠣᠣᠴᠭᠣᠳᠣᠬ** [动]тооцох的被动态;①(хэнд-юунд)被列入...,被计入...,被编入...,被算作...,被当作...,被认为是...:энэ хууль батлагдсан өдрөөс эхлэн хүчинтэйд ~но此法律自通过之日起生效;дээд боловсролтойд ~被作为受过高等教育的;②被结账,被清账;③被记账,被登记注册。

ТООЦОГЧ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠭᠴ** [名]计算机,核算员;计数者;结账者。

ТООЦОЗНОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠵᠨᠠᠬ** [动]тооцох的短暂体。

ТООЦОЛ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠯ** [名]成本核算:тооцлын арга 算法;тооцлын нэгж 成本核算单位。

ТООЦОЛДОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠯᠳᠣᠬ** [动]тооцох的互动态。

ТООЦО(Н) **ᠲᠣᠣᠴᠣ(ᠨ)** [名]①核算,计算,算账;结账,清账,清算,结算;清点,盘货:~ба зээлийн автоматчилал 结算和信贷自动化;~хөтлөх 计算;~гоо бодуулах 核算;(转)解雇;~ны баланс 结算总计;~ны баримт 结算凭证,记账凭证;~дүн гаргах 计算出总数;~дэвтэр 结算簿,工资簿;~журам 结算手续;~задлан шинжлэх арга 分类结账法,明细结算方式;~ны универсаль шугам 通用计算尺;~нд оруулах 记账;~ны бүртгэвэр 结算明细表;~ны гүйлгээ 结算业务;~ны зээл 结算贷款;~ны тоо баримт 计算资料,计算数字;~ны тэнцэл 结算平衡表;~ны хөрөнгө 结算资金;~ны хэлбэр 结算方式;~ны чек 结算支票;~судалгаа 调查统计;~бүртгэл 核算,经济核算;

②账单,账目,簿记,核算制,账户:~гоор олгох,~гоор тавьж олгох 拨账,按账目发给;~хийх 核算,算账;清偿,付清:аж ахуйн ~той газар 会计室;经济核算处;~ны ня-бо 核算会计员;~ны дэвтэр 账本;~гоо дуусгах 结账,清账;электрон ~ны машин 电子计算机。

ТООЦООЛЗНОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠵᠨᠠᠬ** [动]тооцоолох的短暂体。

ТООЦООЛОГДОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动]тооцоолох的被动态。

ТООЦООЛОГЧ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠣᠭᠴ** [名]①估计员;计算员;②计算机,计算器。

ТООЦООЛОЛТ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠣᠯᠲ** [名]计算;核算工作;估价。

ТООЦООЛОМЖ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠣᠮᠵ** [名]计算,核计。

ТООЦООЛОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠠᠬ** [动]算账,核算,计算;清账,清算,清偿,付清:~н бодох 计算,核算;~н бодох автомат цахилган машин 电动计算机;~н бодох машин 计算机;~н бодох төв,~н бодох төв газар 计算机中心;~н бодох электрон машин 电子计算机;~н дүгнэх 核定,核总。

ТООЦООЛУУЛАХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]тооцоолох的使动态。

ТООЦООЛУУР **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠠᠭᠤᠷ** [名]计算机;~аар бичих 计算机录入,记计算机输入;~аар бодох 用计算机运算。

ТООЦООЛЦГООХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠴᠭᠣᠬ** [动]тооцоолох的众动态。

ТООЦООЛЦНХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠯᠴᠢᠬ** [动]тооцоолох的多次体。

ТООЦООТ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠲ** [形]核算的,记账的:~жил 会计年度。

ТООЦООТӨЙ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠰᠣᠲᠥᠢ** [形]参见 тооцоот。

ТООЦОХ **ᠲᠣᠣᠴᠣᠬ** [动]①结账,清账;ажлаас халагдагсадтай сайн ~хэрэгтэй 和离职的人要很好地结账;~н бодох математик 计算数学;~арга 结算方式;~жин 结算重量;~хуудас 核算卡;②登账,入账,记账;登记注册;юмыг

бүртгэл тооцоонд бүртгэн ~ 把东西登入账内; ② (和给在格或 гэж 连用) 认为... 是..., 以为... 是...; 把... 当作..., 把... 作为..., 把... 算为...; 把... 列入..., 把... 记入..., 把... 编入...; түүнийг сайн хүн гэж ~ ж болохгүй 不能把他当作好人; үүнийг бүртгэл тооцоонд бүртгэн ~ ж болно 可将此列入统计数内; тооцохгүй! <体> 不算!

тооцоцгоох *ᠲᠤᠰᠢᠴᠣᠭᠤᠬᠤ* [动] тооцох 的众动态.

тооцуулах *ᠲᠤᠰᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тооцох 的使动态.

тоочих *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠬ* [动] тооцох 的多次体.

тоочигдох *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] тоочих 的被动态.

тоочигч *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠴ* [名] 列举者, 默数者; 叙述者, 陈述者.

тоочил *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠯ* [名] 参见 тоочилт.

тоочилт *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠯᠲ* [名] ① 叙述, 陈述; ② 计数, 列举.

тоочилцох *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠯᠴᠣᠬ* [动] тоочих 的共动态: та хоёр нэгнийхээ мууг тоочилцоод яах нь вэ? 你们俩干嘛老是互相说对方的坏话呢?

тоочин *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠨ* [名] 点数员, 计数员; малын ~ 牲畜计数员.

тоочих *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠬ* [动] ① 列举, 枚举; 默数, 算计; ~ аялга 列举语调; ~ ганц хөгт аялга 单调的列举语调; ~ дэс дараа <语> 列举次序; ② 叙述, 讲述, 陈述: санаа зорилгоо ~ 讲述自己的想法和目的; хэрэг явдлаа ~ 叙述事件的经过.

тооцигтоох *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠲᠣᠬ* [动] тоочих 的众动态.

тоочлого *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 陈述, 叙述.

тоочоо *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠣ* [名] 参见 тоочилт.

тоочуулах *ᠲᠤᠰᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① тоочих 的使动态; ② 意同 тоочигдох.

тооччих *ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠬᠢ* [动] тоочих 的多次体.

топливо *ᠲᠤᠯᠢᠮᠤ* [名] 燃料.

топографи *ᠲᠣᠫᠣᠭᠢ* [名] 地形学; 地形; 地

形测量; <医> 局部解剖; цэргийн ~ <军> 军事地形学; -йн ажлын нэгдсэн норм 地形测量作业的统一定额.

топографич *ᠲᠣᠫᠣᠭᠢᠰᠢ* [名] 地形学者, 地形测量者, 地形测绘员.

тор *ᠲᠣᠷ* I [名] (扬起的) 尘上, 尘埃.

тор *ᠲᠣᠷ* II 见 ~ ~ хийх 参见 торчигнох.

тор(он) *ᠲᠣᠷ* III [名] ① 网, 网子; <体> 球网; 网状物: ~ нэхэх 织网; загасны ~ 鱼网; төмөр ~ 铁网; <军> 铁丝网; ~ са-раалж <军> 铁丝网; орны ~ 床网; цонхны ~ 窗纱; ~ он сав 网袋; радио ~ 无线电 (通信) 网; ~ ны өндөр 网高; ~ он багана <医> 网状柱; ~ он аппарат 网状器; ~ он бүтэц 网状构造; ~ он давхарга 网状层; ~ он дүүжинт борной 悬挂式网靶; ~ он суурь 网状架; ~ он сүлжээ 结状丛, 网状丛, ~ он сэртэн 网状突; ~ он ялтас <医> 网状板; ~ онд хүрэх <体> 触网; ~ онд цохив <体> 触网; ② 木栏, 铁栅, 栏栅, 格子, 炉栅; <电> 栅极: ~ далавчтан <动> 脉翅目; ~ тэжээх зай 栅极电池 (组), 丙电池 (组); ~ ны багтаамж 栅极电容; ~ ны хуримтлуур 栅极电容器; ~ ны хэлхээ, ~ ны хүрээ 栅极电路; ~ ны хүчдлийн түлхэц 栅极电压脉冲; ~ ны хүчдэл 栅极电压; ~ он цувиур 栅极检查器.

торвон *ᠲᠣᠷᠪᠣᠨ* 见 ~ ~ (眼睛) 眨巴眨巴地.

торго(н) *ᠲᠣᠷᠭ᠎ᠠ* [名] 丝, 丝绸; 绸缎; 丝织品: хиймэл ~, дууриамал ~ 人造丝; утсан ~ 线缎; үүлт ~ 云缎; бичигт ~ ~ н гал, ~ н дөл 火苗, 白焰; ~ н илэг 揉鹿皮, 揩拭用鹿皮, 摩洛哥皮; ~ н савхи 制鞋用软羊皮; ~ н сүрэг <牧> 良种群; ~ н гичгэнэ <植> 丝绒委陵菜; ~ н гүйлт (马的) 裘步, 竞赛跑步; ~ н хүрээн хошуу <植> 绢毛西巴德花; ~ н сойз 丝制刷; ~ н шороо 透石膏; ~ торгомсог 丝绸, 绸缎, 丝织品; ~ дурдан 丝绸, 绸缎; ~ н бүс <医> 毛细管区; ~ н ус 毛细管水; ~ н өтгөрөлт 毛细管凝结; ~ н сүв 毛细管孔隙; ~ н цэрэг <军> 卫队, 近卫军; ~ элс 细沙; ~ н

утас 丝线；～ны хорхой (动) 蚕；蚕茧蛹；～н хил 锦绣边疆。

торгогдох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠭᠳᠣᠬᠤ} I [动] торгох I 的被动态。

торгогдох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠭᠳᠣᠬᠤ} II [动] торгох II 的被动态。

торгоглох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠭᠯᠣᠬᠤ} [动] ① 无谓地争论；② 闲游逛；③ (把衣服的撕破处) 粗略缝上。

торгогнох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠭᠨᠣᠬᠤ} I [动] торгох I 的短暂体。

торгогнох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠭᠨᠣᠬᠤ} II [动] торгох II 的短暂体。

торголзох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠣᠬᠤ} [动] 处于危险状态；勉强支撑住，虚悬住，吊住，挂住；утсан дээр ~ 虚悬在线上直晃荡。

торголзуулах ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] торголзох 的使动态。

торгомсог ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠮᠰᠣᠭ} [形] ① 像丝的，丝状的；丝质的，丝绸的；丝绸品，丝织品；绫子；~ эд 丝绸料；~ 丝织物；~ гялтага 绢丝光泽；② 喜欢穿绸缎的，喜欢丝织品的；~ хүн 喜欢穿绸缎的人。

торгонцор ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠨᠴᠣᠷ} [名] 粗丝绸类。

торгоншил ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠨᠰᠢᠮᠢᠯ} [名] 毛细管性，毛细管现象。

торгоос ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠮᠤᠰᠣ} [名] 罚金，罚款。

торгоох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠬᠤ} I [动] торгох I 的使动态。

торгоох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠬᠤ} II [动] торгох II 的使动态。

торгор ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠷ} [名] 远处隐约可见的小黑点，远处模糊不清的影子。

торгосог ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠰᠣᠭ} [形] 爱穿丝绸的，喜欢丝织品的。

торгоснийх ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠰᠢᠨᠢᠬᠡ} I [动] торгох I 的瞬间体。

торгоснийх ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠰᠢᠨᠢᠬᠡ} II [动] торгох II 的瞬间体。

торгох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠬᠤ} I [动] 罚款，处罚；ял ~ 定罪，治罪；处罚；~ ж шийтгэх 处罚；罚款处分；мөнгөөр ~ 罚款；малаар ~ 罚牲口。

торгох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠬᠤ} II [动] 把...固定在...上，拢住，系住，扣住，挂住，暂时缝上；оёж ~ 拢缝住；уяж ~ 系住；утсаар ~ 用线绳系住。

торгоц ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠴ} [名] ① 钩环；② 扒钉；③ 钢箍，卡规。

торгоцгоох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠭᠣᠬᠤ} I [动] торгох I 的众动态。

торгоцгоох ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠭᠣᠬᠤ} II [动] торгох II 的众动态。

торгочих ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠴᠢᠬᠤ} I [动] торгох I 的多次体。

торгочих ^{ᠲᠣᠷᠭᠣᠴᠢᠬᠤ} II [动] торгох II 的多次体。

торгуу ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤ} [名] 参见 торгох II 。

торгууд ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤ} I [名] (陈) (蒙古可汗的) 卫兵，看门人，警卫队。

Торгууд ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠳᠤ} I [名] 土尔扈特 (蒙古族之一部族)。

торгуулах ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} I [动] торгох I 的使动态。

торгуулах ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} II [动] ① торгох II 的使动态；② 意同 торгогдох II 。

торгуулигүй ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠭᠦᠢ} [形] ① 无妨害的，无羁绊的，无障碍的，无阻的；② 不罚款的，不处罚的。

торгууль ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢ} I [名] 罚款，罚金：~ авах 收取罚金；~ ноогдуулах 课以罚金，罚款；~ сүйтгэл 罚款；торгуулийн батальон (军) 惩戒营；торгуулийн бичиг 退税证明书；торгуулийн талбай (体) 罚球区；торгуулийн чанартай барьцаа 违约保证金；торгуулийн шидэлт (体) 罚球。

торгууль ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢ} II [名] ① 小钩，套钩，扣靴之小钩，(皮带等的)扣，带扣，扣环，扣钩；风纪扣；(窗子的)插销；② 小铲子；③ 羁绊，障碍(物)，阻碍(物)。

торгуулыг ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠭᠢ} I [形] 有罚款的。

торгуулыг ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠭᠢ} II [形] 钩住的，套住的；有障碍的。

торгуультан ^{ᠲᠣᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠢᠲᠠᠨ} I [名] (军) 在惩戒部队受惩戒的军人。

торгуультаг *ᠲᠣᠷᠭᠤᠮᠤᠯᠠᠭ* II [名] 被处罚金者。

торгуур *ᠲᠣᠷᠭᠤᠮᠤᠯᠠᠭ* [名] 羁绊物, 障碍物。

торд *ᠲᠣᠷᠳ* 见 ~ ~ 嗒嗒|嘚|嘚地。

тордлого *ᠲᠣᠷᠳᠣᠯᠭ᠎ᠠ* [名] тордох 的名词。

тордогдох *ᠲᠣᠷᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] тордох 的被动态。

тордознох *ᠲᠣᠷᠳᠣᠵᠢᠨᠠᠭ* [动] тордох 的短暂体。

тордолт *ᠲᠣᠷᠳᠣᠯᠲ* [名] 保养, 修理, 修补。

тордох *ᠲᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] ①喂, 养活, 供养; 照顾, 抚养, 照料; ②保护, 监护, 管理; 支持, 赞助; ③修正, 修改, 改良, 改善, 校正; ④装饰, 点缀。

тордоцгоох *ᠲᠣᠷᠳᠣᠵᠢᠭᠣᠭᠠᠬ* [动] тордох 的众动态。

тордуулах *ᠲᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① тордох 的使动态; ②意同 тордогдох。

тордхийх *ᠲᠣᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠬ* *ᠠᠶᠢ* [动] 嚼的一声, 当的一声。

торжигном *ᠲᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠮ* [形] ①对答如流的; ②急驰的, 飞驰的(马)。

торжигнох *ᠲᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠮᠠᠬ* [动] ①哒哒响(马群急驰声; 马达声); ②咯吱咯吱响(破裂声); ③(转)表现聪明伶俐: ~ тол ярих 滔滔不绝地说。

торлог *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭ* I [名] ①(植)红爆木: ~ бургас (植)网柳; ②答; (打人的)细木条, 细树条, 细棍。

торлог *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭ* II [形] 网状的, 网膜的: ~ аппарат 网状器; ~ байгууламж 网状结构; ~ бодис 网状质; ~ бор бодис 网状灰质; ~ бүрхүүл 网膜; ~ бүрхэвчийн зангилаа 网膜(神经)节; ~ бүрхэвчийн төв тараагуур 视网膜中央动脉; ~ дүрс 网膜图形, 网膜像; ~ мөгөөрс 筛状软骨, 格状软骨; ~ сарьс 网状膜; ~ хөхөлж дотрын тогтолцооны эс 网状内皮系统细胞; ~ хөхөлж дотрын хориг 网状内皮屏障; ~ ширхэг 网状纤维, 筛状纤维; ~ ийн судасны эмгэг 视网膜血管瘤; ~ ийн улалж (植)泥炭苔。

торлогдогдох *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* I [动] торлогдох I 的被动态。

торлогдогдох *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* II [动] торлогдох II 的被动态。

торлогдох *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠳᠣᠬ* I [动] 答打, 用树条抽打, 用细木条抽。

торлогдох *ᠲᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* II [动] торлох I 的被动态。

торлогдуулах *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] ① торлогдох I 的使动态; ②意同 торлогдогдох I 。

торлогдуулах *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] ① торлогдох II 的使动态; ②意同 торлогдогдох II 。

торлогтос *ᠲᠣᠷᠯᠦᠭᠲᠣᠰ* [名] (医)筛骨炎。

торлох *ᠲᠣᠷᠯᠣᠬ* I [动] ①用网子盖上, 网住; 用网打捞; 用栅栏围起; 织网眼; 编灯笼: утсаар ~ 用线网住; ~ бүчих 围拦, 网住, 束缚; ②涂上, 镀上。

торлох *ᠲᠣᠷᠯᠣᠬ* II [动] ①(鸟)呱呱地叫, 喳喳叫, 鸣啼; (蟋蟀)唧唧叫; ②嘻嘻哈哈地说, 叽叽喳喳, 叽里呱啦地说。

торлоцгоох *ᠲᠣᠷᠯᠣᠵᠢᠭᠣᠭᠠᠬ* I [动] торлох I 的众动态。

торлоцгоох *ᠲᠣᠷᠯᠣᠵᠢᠭᠣᠭᠠᠬ* II [动] торлох II 的众动态。

торлочих *ᠲᠣᠷᠯᠣᠵᠢᠬ* I [动] торлох I 的多次体。

торлочих *ᠲᠣᠷᠯᠣᠵᠢᠬ* II [动] торлох II 的多次体。

торлуулах *ᠲᠣᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] торлох I 的使动态。

торлуур *ᠲᠣᠷᠯᠤᠭᠤᠷ* [名·形] ①网硬胚, 网硬蛋白; ②网霉素, 羧基链霉素; 网状的; 网的: ~ махбод 网状成分; ~ үүсэл 网状质; ~ эс 网状细胞; ~ эс олшрох, ~ эстэх 网状红血球增多。

тормог *ᠲᠣᠷᠮᠣᠭ* 见 ~ ~ (大而圆的眼睛)滴溜溜地。

тормогнуулах *ᠲᠣᠷᠮᠣᠭᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тормогнох 的使动态。

тормогонох *ᠲᠣᠷᠮᠣᠭᠣᠨᠠᠬ* [动] (亮晶晶的、水

灵灵的、晶莹的眼睛)瞬动,转动,闪闪发光,闪动;注视,注目。

тормогор ᠲᠣᠷᠮᠣᠭᠣᠷ [形]亮晶晶的,水灵灵的,晶莹的(眼睛): ~ нүдтэй хүүхэд 眼睛亮晶晶的孩子。

тормоз (он) ᠲᠣᠷᠮᠣᠵ [名]参见 тоормос: ~ ны тос 制动装置用油。

тормозлогдох ᠲᠣᠷᠮᠣᠵᠣᠯᠣᠭᠲᠤᠬᠤ [动]参见 тоормослогдох。

тормозлох ᠲᠣᠷᠮᠣᠵᠣᠯᠠᠬᠤ [动]参见 тоормослох。

тормозлуулах ᠲᠣᠷᠮᠣᠵᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ① тормозлох 的使动态; ② 意同 тормозлогдох。

тормойлгох ᠲᠣᠷᠮᠣᠶ᠋ᠢᠯᠭᠠᠬᠤ [动] тормойх 的使动态。

тормойх ᠲᠣᠷᠮᠣᠶ᠋ᠢᠬᠤ [动](眼睛)变得明亮,变得亮晶晶,变晶莹,变水灵灵的,闪闪发光: ~ сон нүд 亮晶晶的眼睛,水灵灵的眼睛。

тормойчих ᠲᠣᠷᠮᠣᠶ᠋ᠢᠬᠤ [动] тормойх 的完成体。

тормолзох ᠲᠣᠷᠮᠣᠯᠵᠠᠬᠤ [动]参见 тормогнох。

тормолзуулах ᠲᠣᠷᠮᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动]тормолзох 的使动态: хоёр нүдээ ~ н инээмсэглэв 闪烁着两只大眼睛微笑了。

тоормос ᠲᠣᠷᠮᠣᠰ [名]参见 тоормос。

тоормослох ᠲᠣᠷᠮᠣᠰᠣᠯᠠᠬᠤ [动]参见 тоормослох。

торнийц ᠲᠣᠷᠨᠢᠶᠠᠴ [名]蜂王巢,母蜂房。

торнилт ᠲᠣᠷᠨᠢᠯᠲ [名]发展,发育;成长: ~ ын амь судлалын үндэс 生物发展基础; ~ ын гажуу 发育异常。

торниулагч ᠲᠣᠷᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ [名]孵化器。

торниулах ᠲᠣᠷᠨᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] торних 的使动态。

торниун ᠲᠣᠷᠨᠢᠭᠤᠨ [形]身躯高大的,体大的,魁梧的: ~ биетэй хүүхэд 身材高大的孩子; ~ хурга 体形大的绵羊羔。

торниухан ᠲᠣᠷᠨᠢᠭᠤᠬᠠᠨ [形] торниун 的小称。

торних ᠲᠣᠷᠨᠢᠬᠤ [动]成长,长大: хүүхэд ~ ж байна 孩子在成长。

торов ᠲᠣᠷᠣᠪ [名](陈)供食,贡品,供物,牺

牲品: ~ тавих 放置贡品。

торой ᠲᠣᠷᠣᠶ [名]猪崽;牦牛犊: гахайн ~ 猪崽子; сарлагийн ~ 牦牛犊; ~ ормоглон <植>猪毛菜。

торойлгох ᠲᠣᠷᠣᠶ᠋ᠢᠯᠭᠠᠬᠤ [动] торойх 的使动态。

торойлох ᠲᠣᠷᠣᠶ᠋ᠢᠯᠠᠬᠤ [动]下崽。

торойх ᠲᠣᠷᠣᠶ᠋ᠢᠬᠤ [动] ①(远处的东西)隐约显现; ②突出,杰出;现出,露出。

торойц ᠲᠣᠷᠣᠶ᠋ᠢᠴ [名]突出,杰出;露出。

торолдох ᠲᠣᠷᠣᠯᠲᠠᠬᠤ [动] торох 的互动态。

торолзох ᠲᠣᠷᠣᠯᠵᠠᠬᠤ [动] торох 的多次体。

тором (тормон) ᠲᠣᠷᠣᠮ I [名]二岁骆驼。

тором ᠲᠣᠷᠣᠮ II [名]<植>胡萝卜。

тором ᠲᠣᠷᠣᠮ III [名]<箭上的>绒线: ~ орхих (在箭上)缠绒线。

тором ᠲᠣᠷᠣᠮ IV [名]<动>元鸟(小老鸦)。

тором ᠲᠣᠷᠣᠮ V [形]卡住的,挂住的,受阻的,绊住的。

торомговох ᠲᠣᠷᠣᠮᠭᠣᠪᠠᠬᠤ [动]参见 тормогнох。

торомгонуулах ᠲᠣᠷᠣᠮᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬᠤ [动] торомгнох 的使动态。

торомгор ᠲᠣᠷᠣᠮᠭᠣᠷ [形]参见 тормогор。

торомгорхон ᠲᠣᠷᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形] торомгор 的小称。

торомдог ᠲᠣᠷᠣᠮᠳᠣᠭ [名]笼嘴。

торомдоглох ᠲᠣᠷᠣᠮᠳᠣᠭᠠᠬᠤ [动](给牲畜)戴笼嘴。

торомж ᠲᠣᠷᠣᠮᠵ [名](为了拴扎绳子而在木头等物上)刻出的细槽,旋纹,凹痕。

торомжлох ᠲᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠠᠬᠤ [动](在木头等物上)刻出细槽,刻凹痕,刻旋纹(以扎绑绳子)。

торомжоо ᠲᠣᠷᠣᠮᠵᠣ᠋᠋ [名](在木头上刻出的)坎,细槽。

торомжоолох ᠲᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠠᠬᠤ [动]刻出细槽,凹槽。

торомжоолуулах ᠲᠣᠷᠣᠮᠵᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] торомжоолох 的使动态。

торомтог **ᠲᠣᠷᠣᠮᠲᠣᠭ** [名] ①(狗、马等的)口套, 笼嘴, 笼口; ②串笼(捕鱼工具).

торомтоглох **ᠲᠣᠷᠣᠮᠲᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] 上口套, 带上嘴笼.

торон **ᠲᠣᠷᠣᠨ** 见 ~ тоос 漫天尘雾.

торонцор **ᠲᠣᠷᠣᠨᠴᠣᠷ** [名] 小网.

тороо **ᠲᠣᠷᠣ᠎ᠠ** [名] 一岁的小猪崽.

тороох **ᠲᠣᠷᠣ᠎ᠠᠬ** [动] торох 的使动态.

торох **ᠲᠣᠷᠣᠬ** [动] 挂住, 钩着, 扎着, 卡住, 绊住, 受阻, 受妨碍; хоолой ~ 咽喉噎住, 喉咙卡住; хавханд ~ (野兽)被夹子夹住, 进入圈套, 落入陷阱; торж унах 绊倒; ял ~ 被定罪; 受处罚; торж зогсох 被阻住; шүлэг ~ гүй унших 流利地读诗; арайхан хадаасанд ~ 勉强挂在钉上; ~ гүй гүйх 不受阻碍地奔跑.

торпед **ᠲᠣᠷᠫᠡᠳᠠ** [名] <军> 鱼雷; ~ ын цохилт 鱼雷冲击; ~ зөөгч 鱼雷飞机; ~ харвах 发射鱼雷; ~ харвуул 鱼雷发射器; ~ ын онгоц 鱼雷艇.

торпедчид **ᠲᠣᠷᠫᠡᠳᠠᠴᠢᠳ** [名] торпедчин 的复数.

торпедчин **ᠲᠣᠷᠫᠡᠳᠠᠴᠢᠨ** [名] 鱼雷手, 鱼雷兵.

торслуур **ᠲᠣᠷᠰᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] <植> 野克氏草.

торг **ᠲᠣᠷᠭ** I [形] 有网的, 网状的.

торг **ᠲᠣᠷᠭ** II [名] 蛋糕.

торгтонох **ᠲᠣᠷᠭᠲᠣᠨᠣᠬ** [动] 显得模模糊糊, 显得影影绰绰, 显得隐隐约约.

тортгор **ᠲᠣᠷᠲᠦᠭᠣᠷ** [形] 模模糊糊的, 影影绰绰的, 隐隐约约的.

тортог **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭ** [名] 烟炱, 烟渣, 吊塌灰, 烟子, 煤子; 浮渣, 煤核; ~ болох 成烟炱; 熏黑; ~ суух 落上烟炱, 熏黑; 树脂, 树津; ~ той нарсан мод 有松脂的松树.

тортогдогдох **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] тортогдох 的被动态.

тортогдох **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] 布满烟炱, 被烟熏黑; цаас ~ 纸被烟熏黑.

тортогдуулах **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тортогдох 的使动态; ② 意同 тортогдогдох.

тортогжих **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠵᠢᠬ** [动] 起烟炱, 产生烟炱, 被烟熏黑.

тортоглогдох **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠯᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] тортоглох 的被动态.

тортоглох **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] 熏黑, 熏, 使之沾上烟炱.

тортоглуулах **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① тортоглох 的使动态; ② 意同 тортоглогдох.

тортогт **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠲ** [形] 参见 тортогтой.

тортогтой **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠲᠣᠢ** [形] ① 有烟炱的, 有烟子的, 熏黑了的; ② 有树脂的; ~ мод 有树脂的树木.

тортогтох **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠲᠣᠬ** [动] 落上烟炱, 熏黑.

тортогших **ᠲᠣᠷᠲᠣᠭᠰᠢᠬ** [动] 被熏得黑起来, 落有烟炱.

торуу **ᠲᠣᠷᠤᠭᠤ** [名] <动> 克郎猪; 架子猪.

торуул **ᠲᠣᠷᠤᠭᠤᠯ** [名] ① 方格, 网眼; ② 袋状鱼网.

торх **ᠲᠣᠷᠬ** [名] 椭圆木桶, 大酒槽.

торхийх **ᠲᠣᠷᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 咯吱咯吱响.

торких **ᠲᠣᠷᠬᠢ** [动] (水)回旋, 急转.

торчх **ᠲᠣᠷᠬᠢ** [名] 箍桶匠.

торчгор **ᠲᠣᠷᠴᠢᠭᠣᠷ** [形] ① 喋喋不休的; ② 跳跳哒哒的.

торчиг **ᠲᠣᠷᠴᠢᠭ** 见 ~ ~ 忒忒响.

торчигном **ᠲᠣᠷᠴᠢᠭᠨᠣᠮ** [形] 嗒嗒急行的; 对答如流的, 滔滔不绝的.

торчигнох **ᠲᠣᠷᠴᠢᠭᠨᠣᠬ** [动] ① (木器破裂及马达发动时) 嗒嗒啾啾响; 托噜托噜响; ② 滔滔不绝地说, 高声地说, 连珠炮似地说, 喋喋不休地说; ③ 跳跳哒哒, 一跳一跳.

торчигнуулах **ᠲᠣᠷᠴᠢᠭᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] торчигнох 的使动态.

торчих **ᠲᠣᠷᠴᠢᠬ** [动] торох 的完成体.

тос **ᠲᠣᠰ** I 见 ~ ~ 滴滴滴嗒(滴水声).

тос(он) **ᠲᠣᠰ** II [名] 油, 奶油, 乳脂; 炼过的油脂; хонины ~ 羊油; өөхний ~ 脂油, 乳脂; үсний ~ 头油; гутлын ~ 皮鞋油; цэцгийн ~ 奶油; түүхий ~ (动物)原油; 生油; шар ~ 黄油; олсны

~ 大麻油; дэлийн ~ 芝麻油; самрын ~ 核桃油; газрын самрын ~ 花生油; газрын ~, өмхий ~ 原油, 石油; маалинганы ~ 亚麻油; 芝麻油; үрийн ~, ургамлын ~ 植物油; нүүрийн ~ 面油; загасны ~ 鱼肝油; ~ даах 沾满油污; машины ~, техникийн ~ 机械用油, 工业用油; ~ хайлах, ~ боловсруулах 炼油; сүү ~ ны завод 奶油工厂; ~ он будаг ① 油彩; ② 油颜料; ③ 油漆; ~ он будгийн зураг 油画; ~ он бэх 油墨; ~ он дэн 小油灯; ~ он толбо 油斑, 油污; ~ он туулга <医> 蓖麻子油, 泻药; ~ төстийн оршихуун 类脂(化合物); ~ тунарах 脂游离; ~ цохиур 搅(乳)油器; ~ ны булчирхайн хавдар 粥样瘤; ~ ны загалмайтан <植> 含油十字花科; ~ ны маалинга <植> 油用亚麻; ~ ны хүчил 丁酸; ~ он бичнүүр эмчилгээ <医> 油敷布疗法; ~ он төрлийн хий 油气, 乙烯; ~ он хүчил эсэлт 丁酸发酵; ~ он хүчлийн бактер (ян) 丁酸菌; ~ он эгнээний шүвтэр хүчил 脂肪系氨基酸; ~ он бундуу 粉瘤, 粥样化瘤; ~ он бургуй 油灌肠; ~ он вазелин 凡士林油, 矿脂; ~ он гялтага <矿> 脂肪光泽, 油脂光泽; ~ он уран зураг 油画; ◇ ~ он тором <植> 山萝卜; ~ он харгай <植> 紫杉; ~ он шүүдэр (黑麦的) 麦角病.

тосвор ᠲᠣᠰᠪᠣᠷ [名] 盛水器皿, 接水器皿.

тосгирах ᠲᠣᠰᠭᠢᠷᠠᠬ [动] ① 发声地咀嚼; ② 鼓舌作响.

тосгируулах ᠲᠣᠰᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тосгирах 的使动态.

тосгичих ᠲᠣᠰᠭᠢᠴᠢᠬ [动] тосгирах 的多次体.

тосгичуулах ᠲᠣᠰᠭᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тосгичих 的使动态.

тосгон ᠲᠣᠰᠭᠣᠨ [名] 村, 村落, 村庄, 农村; хот ~ 城乡; гацаа ~ 乡村; ~ ы дарга 村长.

тосгор ᠲᠣᠰᠭᠣᠷ [名] 参见 тосгуур I、II.

тосгох ᠲᠣᠰᠭᠣᠬ [动] тосох 的使动态.

тосгуул ᠲᠣᠰᠭᠤᠯ [名] ① 支撑物, 承接物; ②

前置量, 提前修正量.

тосгуур ᠲᠣᠰᠭᠤᠷ I [名] ① 支撑物, 承接物; ② 碾盘, 磨盘.

тосгуур ᠲᠣᠰᠭᠤᠷ II [名] ① 小碟, 托垫物, 托盘, 托碟; цайны ~ 茶碗之托碟; ② 盛酒器皿, 酒子.

тосгуур ᠲᠣᠰᠭᠤᠷ III [名] 心房: ~ агших 心房收缩; ~ доторхи хориг 内心房(传体)阻滞; ~ хоорондын таславчийн согог 心房中隔缺损; ~ ын агшил 心房收缩; ~ ын булчин 心房里肌; ~ ын тэгэл 心房舒张; ~ ын хоёрдохь хамар 心房次隔; ~ ын жич агшил 心房性额外收缩; ~ ын хэм хэлбэлзэл 心房纤维性颤动, 心房纤颤.

тосгүй ᠲᠣᠰᠭᠡᠭᠡᠢ [形] ① 不含油的, 脱脂的; ~ болгох 脱脂; ② 颜色惨白的, 苍白的, 憔悴的, 气色不佳的; 令人不适的, 令人不快的.

тосгүйжүүлэх ᠲᠣᠰᠭᠡᠭᠡᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ [动] 去脂(作用), 脱脂(作用).

тосдох ᠲᠣᠰᠲᠣᠬ [动] 涂油, 抹油; 上油; 擦污, 染污, 染上油污; ботинк ~ 皮鞋上油; ◇ **хушуу** ~ 尝一尝, 稍吃一点.

тосдуулах ᠲᠣᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тосдох 的使动态.

тослог ᠲᠣᠰᠯᠣᠭ [形·名] ① 油腻的, 脂肪的, 含油的; 有利益的, 肥沃的; ~ мод <植> 橄榄树; ~ нүүрс (含有 25% 挥发物的) 肥煤; ~ ургамал 油料作物; ~ хүлэр 沥青泥炭; ② 脂肪油分, 油脂, 含油脂成分; сүүний ~ 奶的含油成分; ~ ийн биж 脂肪性消化不良; ~ ийн булчирхайтас 粉刺; ~ ийн хэмжүүр 奶油计; ~ ийн хэмжээ 含脂量; ~ гүй сүү 脱脂奶.

тослогдох ᠲᠣᠰᠯᠣᠭᠲᠣᠬ [动] тослох 的被动态.

тослогжих ᠲᠣᠰᠯᠣᠭᠵᠢᠬ [动] 脂化; 形成脂肪: цус ~ <医> 脂血.

тослогтой ᠲᠣᠰᠯᠣᠭᠲᠣᠢ [形] 含脂肪的: ~ үнээний сүү 含脂肪的牛奶.

тослоцхох ᠲᠣᠰᠯᠣᠭᠴᠣᠬ [动] тослох 的共动态.

- тослох** *ᠲᠣᠰᠤᠯᠤᠬᠤ* [动] 涂油, 擦油, 上油; 润滑: машин ~ 给机器涂上油; 润滑机器: ~ хэрэглэгдэхүүн 润滑油; 油料.
- тослуулах** *ᠲᠣᠰᠤᠯᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] ① тослох 的使动态; ② 意同 тослогдох.
- тослуур** *ᠲᠣᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠷ* [名] ① 盛乳酪器皿; ② (技) 装油器, 注油器, 润滑器, 容油器.
- тослуурт** *ᠲᠣᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠷᠲᠤ* [形] 注油器的, 润滑器的: ~ гүүшин 加油油箱; өөртөө ~ гүүшин 自(给)润滑油箱.
- тосовч** *ᠲᠣᠰᠣᠪᠴᠢ* [名] 上油器具, 蘸油器皿: тамганы зөөлөн ~ 印台.
- тосогдох** *ᠲᠣᠰᠣᠬᠤ* [动] тосох 的被动态.
- тосолгоо(н)** *ᠲᠣᠰᠣᠯᠭᠣᠨ* [名] 涂油, 擦油, 上油; 润滑: машины ~ 机器之上油, 机器之润滑; ~ ны индүү 涂油膏的烙铁.
- тосолцгоох** *ᠲᠣᠰᠣᠯᠴᠢᠭᠣᠬᠤ* [动] тослох 的众动态.
- тосолцох** *ᠲᠣᠰᠣᠯᠴᠣᠬᠤ* [动] тосох 的共动态.
- тосондой** *ᠲᠣᠰᠣᠨᠳᠣᠢ* [名] (植) 捕虫茎属.
- тосорхог** *ᠲᠣᠰᠣᠷᠬᠣᠭ* [形] ① 油脂丰富的; 多油的; 油腻的; 肥胖的; ② 油脂似的, 油状的.
- тосорхуу** *ᠲᠣᠰᠣᠷᠬᠤᠭᠤ* (*ᠲᠣᠰᠣᠷᠬᠤᠭᠤ*) [形] 参见 тосорхог.
- тосох** *ᠲᠣᠰᠤᠬᠤ* [动] ① 迎上去, 挡住, 截住, 迎接: тосч хүлээх 迎接, 迎候; зам ~ 在路上迎候; 拦路截住; ~ он ижилшихгүй (哲) 预先推定; ② 接受, 接住; 顶住, 垫上, 支住, 托住: тосч авах ① 接过来, 接住; ② 迎接; тосч тулах 顶住, 支撑; хоёр гараа ~ 用自己的两只手接住, 伸出两只手接; хормой ~ 擦起衣襟接; үгийг тосч авах 接他人话题.
- тосоц** *ᠲᠣᠰᠣᠴᠢ* [名] (化) 丁烷: ~ охь 丁醇; ~ хий 丁烷.
- тосоцгоох** *ᠲᠣᠰᠣᠴᠢᠭᠣᠬᠤ* [动] тосох 的众动态.
- тост** *ᠲᠣᠰᠤᠲᠤ* [形] 含油的; 肥的, 多油的, 油腻的; 油质的; ◇ ~ агь (植) 苦艾, 野艾.
- тостогдох** *ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠭᠠᠬᠤ* [动] тостох 的被动态.

- тостой** *ᠲᠣᠰᠤᠲᠣᠢ* [形] 含油的; 多油的; 肥的, 油腻的; 油质的: ~ сүү 多油的奶; ~ шөл 油汤.
- тостох** *ᠲᠣᠰᠤᠲᠣᠬᠤ* [动] 沾上油, 弄上油, 染上油污: ~ н хатуурах (医) 粥样硬化.
- тостоцгоох** *ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠴᠢᠭᠣᠬᠤ* [动] тостох 的众动态.
- тостуулах** *ᠲᠣᠰᠣᠲᠣᠭᠠᠬᠤ* [动] тостох 的使动态.
- тосуул** *ᠲᠣᠰᠤᠭᠤᠯ* [名] 参见 тосгуул.
- тосуулах** *ᠲᠣᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① тосох 的使动态; ② 意同 тосогдох.
- тосч** *ᠲᠣᠰᠤᠴᠢ* [名] 炼油工.
- тосчин** *ᠲᠣᠰᠤᠴᠢᠨ* 参见 тосч.
- тотго** *ᠲᠣᠲᠦᠭ᠎ᠠ* [名] 门楣.
- тотгор** *ᠲᠣᠲᠦᠭᠣᠷ* [名] ① 妨碍, 障碍物; 羁绊, 阻碍: ~ ыг арилгах 排除障碍; ~ болох 阻挠, 成为障碍; ~ болгох 加以阻挠; саад ~ 妨碍, 阻碍; ② (电) 干扰, 障碍: ~ ын зураг 干扰图.
- тотгордох** *ᠲᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠬᠤ* [动] 阻碍, 设障碍, 羁绊, 放置障碍物.
- тотгорлогдох** *ᠲᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠯᠣᠭᠠᠬᠤ* [动] тотгорлох 的被动态.
- тотгорлох** *ᠲᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠯᠣᠬᠤ* [动] 造成障碍, 成阻碍, 成羁绊, 阻碍, 妨碍.
- тотгорлуулах** *ᠲᠣᠲᠦᠭᠣᠷᠯᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] ① тотгорлох 的使动态; ② 意同 тотгорлогдох.
- тотилдой** *ᠲᠣᠲᠢᠯᠳᠣᠢ* [名] (动) 娇凤, 虎皮鹦鹉.
- тотилдэй** *ᠲᠣᠲᠢᠯᠳᠡᠢ* [名] (动) 见 тотилдой.
- тотимсог** *ᠲᠣᠲᠢᠮᠰᠣᠭ* [名] (动) 鹦哥.
- того** *ᠲᠣᠲᠣᠭ* [名] ① 门楣; ② 壁炉的横梁.
- тогь** *ᠲᠣᠲᠢ* [名] (动) 鹦哥: хар ~ (动) 八哥.
- тохи** *ᠲᠣᠬᠢ* [名] 四代的奴隶.
- тохигор** *ᠲᠣᠬᠢᠭᠣᠷ* [形] 参见 тахигар.
- тохигүй** *ᠲᠣᠬᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 不方便的, 不适宜的, 不恰当的, 不舒服的, 设备不良的, 不完善的: ~ суух 过得不舒适, 坐得不舒服; ② 与人不合群的, 不稳妥的, 不稳重

的,令人不快的: ~ зантай хүн 脾气古怪的人.

ТОХИГУЙДҮҮЛЭХ *ᠲᠣᠬᠢᠭᠦᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ* [动] 令…不舒服; 使…不安.

ТОХИЖИГДОХ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠤᠬᠤ* [动] тохижих 的被动态.

ТОХИЖИЛТ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠯᠡᠲᠦ* [名] ①方便, 舒适, 变恰当, 合理化, 完善化; 稳妥; ②稳重.

ТОХИЖИХ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] ①变方便, 变舒适, 变恰当, 合理化, 完善化; ②变稳妥, 变稳重.

ТОХИЖИЦГООХ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠴᠢᠭᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] тохижих 的众动态.

ТОХИЖУУЛАЛТ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠯᠢᠲᠦ* [名] тохижуулах 的名词.

ТОХИЖУУЛАХ *ᠲᠣᠬᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬᠤ* [动] ①使变方便, 使变舒适, 使变恰当, 使合理化, 使美化, 使绿化, 使完善化; хот ~ газар 市政规划局; ②使变稳妥, 使变稳重.

ТОХИЛОГ *ᠲᠣᠬᠢᠯᠣᠭ* [形] 干净的, 整洁的; 匀称的, 端正的, 好看的; 令人舒适的, 令人惬意的: ~ хүн 匀称端正的人; ~ байдал 设备完善; ~ ор 功能床; ~ хэрэглэл 设备.

ТОХИЛОХ *ᠲᠣᠬᠢᠯᠣᠬᠡ* [动] 变匀称; 变舒适, 变方便, 变妥当; 变稳重, 有礼貌; 变整齐.

ТОХИЛУУЛАХ *ᠲᠣᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тохилох 的使动态.

ТОХИЛЦГООХ *ᠲᠣᠬᠢᠯᠢᠴᠢᠭᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] тохилох 的众动态.

ТОХИЛЧИХ *ᠲᠣᠬᠢᠯᠢᠴᠢᠬᠡ* [动] тохилох 的多次体.

ТОХИНОЗНОХ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠣᠵᠢᠨᠣᠬᠡ* [动] тохинох 的短暂体.

ТОХИНОЛ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠣᠯ* [名] 安定, 安稳; 安慰, 安抚, 慰问.

ТОХИНОХ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠣᠬᠡ* [动] 参见 тохних.

ТОХИНОЦГООХ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠣᠴᠢᠭᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] тохинох 的众动态.

ТОХИНУУЛАГЧИД *ᠲᠣᠬᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳᠤ* [名] 慰问团.

ТОХИНУУЛАЛТ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠢᠲᠦ* [名] 慰问, 安慰.

ТОХИНУУЛАХ *ᠲᠣᠬᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тохинох 的使

动态: ~ бүлгэм 慰问团.

ТОХИОЛ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯ* [名] ①机会, 机遇; 巧合; 遇到, 碰上, 会晤; 场合: учрал ~ 机会, 机遇; ②现象; ③〔法〕特殊事件, 惊人事件, 意外事件.

ТОХИОЛГОХ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠭᠠᠬᠤ* [动] тохиох 的使动态.

ТОХИОЛДОЛ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠳᠣᠯ* [名] 机会, 机遇, 场合; 相遇, 碰见, 会见: тохиолдлын түүвэр 随机抽样.

ТОХИОЛДОХ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠳᠣᠬᠡ* [动] тохиох 的互动态; ①遇到, 会见, 会晤, 碰见: замд тохиолдсон албаны хүмүүс 在路上相遇的工作人员; ямар учир тохиолдсоныг мэдэхгүй 不知道遇到了什么事情; ②发生事情, 偶发, 不期而遇; 落得, 得(病等); өвчин ~ 得病, 生病.

ТОХИОЛДОЦГООХ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠳᠣᠴᠢᠭᠤᠭᠠᠬᠤ* [动] тохиолдох 的众动态.

ТОХИОЛДУУЛАХ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] тохиолдох 的使动态; 使碰到, 使遇到, 使遇见; 适逢, 值此: улсын их баярыг ~ н ... 适逢盛大的国庆节之际..., 值此盛大的国庆节...; өвгөний далан насны ойг ~ н ... 适逢老人七十寿辰..., 值此老人七十寿辰之际...

ТОХИОЛУУР *ᠲᠣᠬᠢᠣᠯᠤᠭᠦᠷ* [名] (铁)扬旗, 臂板; 臂板信号; (海)信号旗, 手旗, 明语信号通信; 通行信号台(水路用语); 信号柱(测绘用语), 灯光信号.

ТОХИОХ *ᠲᠣᠬᠢᠣᠬᠡ* [动] ①遇上, 遇见; 巧合; 同时发生; 会见, 见到, 相逢: ийм нэгэн явдал ~ жээ 遇到这样一件事; ②发生事情, 偶发; 落得, 得(病等).

ТОХИР *ᠲᠣᠬᠢᠷ* [形] ①弯曲的, 伸不直的, 蜷缩的, 佝偻的, 曲背的: ~ хуруу 弯曲的伸不直的手指; ②残疾的(人), 残损的(人); ◇ **бохир** ~ ①残疾者; ②弯曲的, 蜷缩的.

ТОХИРЗНОХ *ᠲᠣᠬᠢᠷᠵᠢᠨᠣᠬᠡ* [动] тохирох 的短暂体.

ТОХИРОЛ *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯ* [名] ①适用(性), 适合(性); 适宜, 适应, 恰当, 相称: ~ сайтай 适用性好的, 很适合的; ②相符合, 一致, 和拍, 合谐, 对上.

тохиролгүй *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠭᠡᠢ* [形] ① 不适合的, 不适用的, 不适宜的, 不适应的, 不恰当的, 不相称的; ② 不符合的, 不一致的, 不合拍的, 不合谐的, 对不上的。

тохиролт *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠲᠤ* [名] 参见 тохиролтой。

тохиролтой *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠲᠣᠢ* [形] 适合的, 合谐的, 相称的, 对上的。

тохиролцогч *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠴᠣᠭᠴᠢ* [名] 承包人, 承包者; 承包单位。

тохиролцоо *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠴᠣ᠋᠋* [名] ① 商定; 协调; 契约; ② 保留条款。

тохиролцоот *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠴᠣ᠋᠋ᠲᠤ* [形] 约定的, 商定的; 议价: ~ т үнийн дэлгүүр 议价商店。

тохиролцох *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠴᠣᠬᠢ* [动] тохирох 的共动态; 协议: ярилцаж ~ 谈妥, 洽妥, 谈判达成协议; тохиролцсон хэлэлцээр 协议; ~ сон үүрэг <法> 连带责任; ~ сон шийдвэр 妥协性决定; <语> 相关。

тохиромж *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠮᠵᠢ* [名] ① 参见 тохирол; ② 方便, 便利, 舒适。

тохиромжгүй *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠮᠵᠢᠭᠡᠢ* [形] ① 参见 тохиролгүй; ② 不舒适的, 不方便的; 不利的: ~ нөхцөл 不能接受的条件, 不利条件。

тохиромжтой *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠮᠵᠢᠲᠣᠢ* [形] ① 参见 тохиролтой; ② 舒适的, 方便的, 便利的: хоёр талд ~ үед 在对双方都方便的(适宜的)时候; ~ хөтөлбөр 最佳规划。

тохиромтгой *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠮᠲᠣᠭᠢ* [形] 可调的, 可商定的: ~ хөндий хуримтлуур <电> 可调电容器。

тохиороо *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣ᠋᠋* [名] ① 参见 тохирол; ② <语> 相关性, 对应。

тохирох *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠬᠢ* [动] ① (хөнд-юунд) 适合于..., 适宜于..., 适用于..., 适应于...; 对...恰当, 对...相称: даргын тушаалд тохирно 适合于首长职务, 与领导职务相称; багшид ~ хүн 适合于做教师的人; энэ хувцас над тохирно 这件衣服适合于我穿; ~ хүн <外> 可接受的人; ~ сон хүч чадал 可用功率; ~ сон цочруул <医> 适当刺激物; ~ материал 合格材

料, 可用材料; ② (хэнтэй-юутай) 相符合, 一致, 合拍, 合谐, 对上: чиний ярьсан нь миний бодолтой яг тохирч байна 你所讲的正符合我的想法; ③ 谈妥, 商定, 订立(条件、协定等): наймаа ~ 买卖谈妥; хэлэлцээ ~ 达成协议, 谈妥; ярилцаж ~ 谈成, 洽妥, 商妥, 谈妥; ④ <语> 对应: ~ харьцаа 对应关系。

тохирохгүй *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠬᠡᠭᠡᠢ* [形] ① 不适合的, 不适用的, 不适宜的, 不适应的, 不恰当的, 不相称的; ② 不符合的, 不一致的, 不合拍的, 不合谐的, 对不上的。

тохирохуйц *ᠲᠣᠬᠢᠷᠣᠬᠤᠢᠴᠢ* [形] 适合的, 合意的。

тохируул *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠢ* [名] <技> 调节器, 调整器, 控制器; 调节剂。

тохируулагч *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ* [名·形] ① 调度员, 调节者; ② 配备的, 安置的。

тохируулал *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ* [名] тохируулах 的名词。

тохируулалт *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] 调整, 调节, 调剂; 安排, 安置, 布置。

тохируулах *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠢ* [动] ① тохирох 的使动态: сэтгэлд нь ~ 使符合其心愿; биед нь ~ 使合身, 使可身; ② 调节, 调整, 配合, 调配, 调度, 安排, 配备, 安置: ~ хуваарь 调整标尺; ~ хувиар 调谐刻度盘; ~ хэсэг 控制元件; ~ чигч хүчдэл 可调整直流电压; ~ н засах 适当修改; ~ н сонгож авах 选配; ~ сан хүлээн авуур 调谐接收机; ~ сан хүрээ 调谐电路; ~ булчингууд <解> 调节肌; ③ <医> 适应: ~ сорил 适应作用试验。

тохируулга *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠢ* [名] ① 运转情况; 适合; 调节器; ② 改编(乐曲等); ③ 调整, 控制: ~ бичил харуур 干涉光显微镜, ~ гүй хүрээ 非调谐电路; ~ ын нөөц 调节储量; ~ ын ороомог 调节线圈; ~ ын татуур ороомог 调整抗流圈; ~ ын төв 调节中枢。

тохируулгуур *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ* [形] 见 тохируулуур。

тохируулуур *ᠲᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] ① 调节器, 调整器; ② 调节剂; ③ 调节者, 调度员。

тохирцгоох ᠲᠣᠬᠢᠷᠴᠢᠭᠤᠬᠤ [动] тохирох 的众动态.

тохирчих ᠲᠣᠬᠢᠷᠴᠢᠬᠢ [动] тохирох 的完成体.

тохих ᠲᠣᠬᠢᠬᠢ [名] 参见 тохирох.

тохлой ᠲᠣᠬᠯᠡᠢ [名] 奶油面片(一种面食).

тохнил ᠲᠣᠬᠨᠢᠯᠢ [名] ① 平息, 平静, 安定, 安宁, 安心; ② 安装, 装设, 安置, 整理, 整顿, 整好.

тохнуулах ᠲᠣᠬᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] ① тохних 的使动态; ② 整顿, 调整; 设立, 安排, 筹备, 安置.

тохних ᠲᠣᠬᠨᠢᠬᠢ [动] ① 安宁, 安定, 安心, 平静, 安居; ② 安置, 安排妥当, 弄合适, 进入正轨.

тохогдох ᠲᠣᠬᠣᠭᠳᠣᠬᠤ [动] тохох 的被动态.

тохогнох ᠲᠣᠬᠣᠭᠨᠣᠬᠤ [动] тохох 的短暂体.

тохой ᠲᠣᠬᠠᠢ [名] ① 肘: гараа ~ гоор нь нугарах 从肘部弯曲手臂; дээлийн ~ цоорох 皮大衣肘部出破洞; ~ мултрах 前臂脱位; ~ н буцсан тараагуур 尺骨运动脉; ~ н буцсан хураагуур 尺骨返静脉; ~ н мэдрэл 尺神经; ~ н мэдрэлтэс 尺神经炎; ~ н судсан тор 肘网; ~ н татуур тараагуур 尺侧副动脉; ~ н тараагуур 尺动脉; ~ н хураагуур 尺静脉; ~ н үе 尺关节, 肘关节; ~ н үе барьцалдах 肘关节强硬; ~ н яс 尺骨; ② (长度单位)市尺: долоон ~ өндөр эр 七尺男儿; үзүүр ~ 下臂和伸展的手加起来的长度; мохор ~ 下臂和拳头加起来的长度; ③ 河湾: голын ~ 河湾; ~ н урсгал 弯流; ◇ ~ татах, тал ~ татах ① 徇私, 拉私人关系; ② 看情面, 袒护.

тохойвч ᠲᠣᠬᠠᠶᠠᠪᠴᠢ [名] (椅子的)扶手.

тохойвчлох ᠲᠣᠬᠠᠶᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 提, 拎, 挽臂.

тохойлдох ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤ [动] ① 以肘支撑, 支肘, 凭肘(于物上): ширээ ~ ж суув 肘支在桌上坐下了; ② 挎: саяг ~ 挎篮子.

тохойлдоцгоох ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤᠵᠣᠭᠤᠬᠤ [动] тохойлдох 的众动态.

тохойлдуулах $\text{ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ}$ [动] тохойл-

дох 的使动态.

тохойлох ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠣᠬᠤ [动] ① 挎; ② 以肘测量; ③ 以肘支撑, 支肘, 凭肘(于物上).

тохойлуулах ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тохойлох 的使动态.

тохойлчих ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠯᠴᠢᠬᠢ [动] тохойлох 的多次体.

тохойрол ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠷᠣᠯ [名] ① 弧形, 弧线; ② 弯曲.

тохойрох ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠷᠠᠬᠤ [动] ① 拐弯, 弯曲, 蜿蜒, 透迤; тохойрсон эрэг 海湾岸; ② 成肘状; 形成河湾.

тохойруулах ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тохойрох 的使动态.

тохойтос ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠲᠣᠰ [名] (医) 肘炎.

тохойх ᠲᠣᠬᠠᠶᠢᠬᠢ [动] 参见 тохойлох.

тохом ᠲᠣᠬᠤᠮ [名] 韃; 鞣; 鞍褥(垫于鞍下之薄毡): ~ тохох, ~ татах 把鞍褥放在马背上; эсгий ~ 毡鞍鞣; даавуу ~ 布鞍鞣; тохмын хайдаг (防镫磨伤马肚子的)皮鞍片.

тохомлох ᠲᠣᠬᠤᠮᠣᠬᠤ [动] 搭鞍屐.

тохоос ᠲᠣᠬᠤᠰ [名] ① 套的东西, 罩的东西: хөнжлийн ~ 被套; ② 罩衣, 罩衫(之类); ③ 衬垫物; ④ 逆掩: ~ ын ангилал 逆掩断层分类.

тохоох ᠲᠣᠬᠤᠭᠠᠮᠠᠳᠤ [动] ① тохох 的使动态; ② 责成, 委托, 寄托, 使担任: албан ажилд ~ 使担任工作; ~ н томилох 责成, 委任, 托付; ~ н ажиллуулах 委派.

тохох ᠲᠣᠬᠤᠬᠤ [动] ① 搭鞍(于马上), 备马: эмээл ~ 搭鞍, 备马; ② 搭放, 搭挂, 搭起来: дэвсгэрийг хашаан дээгүүр ~ 把褥子搭在院墙上; ③ 推诿过失: буруугаа хүн дээр ~ 把自己的错误推给别人; ④ 责成, 托付, 使负担, 使承受(工作等).

тохоцгоох ᠲᠣᠬᠤᠵᠣᠭᠤᠬᠤ [动] тохох 的众动态.

тохош ᠲᠣᠬᠤᠰᠢ [名] ① 骆驼鞍子: хивс ~ 毡制的骆驼鞍子; ② 鞣鞣, 鞍褥.

тохошлох ᠲᠣᠬᠤᠰᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ① 搭骆驼鞍子, 备

驼架；②备鞍，备马。

тохошлоцгоох *ᠲᠣᠬᠣᠰᠯᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] тохош-
лох 的众动态。

тохошлуулах *ᠲᠣᠬᠣᠰᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] тохошлох
的使动态。

тохрол *ᠲᠣᠬᠷᠣᠯ* [名] ①见 тохирол；②恢复
正常，走上正轨。

тохрох *ᠲᠣᠬᠷᠣᠬ* [动] ①相适合，相一致，相
符合；②恢复正常，走上正轨。

тохруулал *ᠲᠣᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ* [名] ①适合，符合；②
慰寂，安慰，劝慰。

тохруулах *ᠲᠣᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ①тохрох 的使
动态；②劝慰，抚慰。

тохуу *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤ* [名] 玩笑，嬉戏，游戏，娱乐：
~ хийх 开玩笑，打趣；做游戏；~ тай
хүн 好开玩笑的人；битгий хүнээр ~
хийгээд бай! 别拿人开玩笑! ◇ **тог-
лоом** ~, **наадам** ~ 游戏，嬉戏，娱乐；
玩笑。

тохуулах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ①тохох 的使动
态；②意同 тохогдох。

тохуурах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] ①开玩笑，打译；
②娇纵，放纵，放肆；恃娇，放任，放荡：
хүүхэд ~ 孩子恃娇。

тохуурхагдах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] тохуур-
хах 的被动态。

тохуурхал *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠯ* [名] тохуурхах 的
名词。

тохуурхах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ* [动] 开玩笑；嬉戏，
戏乐，打译，戏谑。

тохуурхацгаах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] то-
хуурхах 的众动态。

тохуурхуулах *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тохуур-
хах 的使动态。

тохуутай *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠲᠠᠢ* [形] 有趣的，开玩笑的，
娱乐的。

тохуутайхан *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠲᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] тохуутай
的小称。

тохууш *ᠲᠣᠬᠤᠭᠤᠰ* [名] 衣缝；~ нийлүүлэх
压缝。

тохчих *ᠲᠣᠬᠴᠢᠬ* [动] тохох 的多次体。

тохь *ᠲᠣᠬᠢ* I [名] ①稳重，庄重，礼貌，体面；

~ сайтай 讲究礼貌的，庄重的；②便利，
舒适，安逸；完善；合宜，适宜，妥当，适
合，合理：гав ~, ~ тух 安逸，舒适；
~ алдах 变得不舒适；~ муутай хот 设
备不完美的城市。

тохь *ᠲᠣᠬᠢ* II [名] (动) 驼鸟。

тохь *ᠲᠣᠬᠢ* III [名] (动) 半大麋。

тохьгүй *ᠲᠣᠬᠢᠭᠦᠢ* [形] 不舒适的，不安适
的，不合适的。

тохьтой *ᠲᠣᠬᠢᠲᠣᠢ* [形] ①稳重的，体面的，礼
貌的，像样的：~ хүн 稳重的人，像样
的人；②方便的，舒适的，恰当的，适用的，
适宜的，宜人的；完善的；合理的：~
байр 舒适的住宅；~ эд 适用的物品。

точиг *ᠲᠣᠴᠢᠭ* [名] ①色欲，情欲；②精子。

точил *ᠲᠣᠴᠢᠯ* [名] 砂轮：~ын чулуу 砂轮。

точилдох *ᠲᠣᠴᠢᠯᠳᠣᠬ* [动] 磨，磨研。

точилдоцгоох *ᠲᠣᠴᠢᠯᠳᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] точилдох
的众动态。

точилдуулах *ᠲᠣᠴᠢᠯᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] точилдох
的使动态。

точилдчих *ᠲᠣᠴᠢᠯᠳᠢᠴᠢᠬ* [动] точилдох 的多
次体。

тош *ᠲᠣᠰ* 见 ~ ~ 啞啞(小锤、皮鞋等声音)。

тошгирах *ᠲᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬ* [动] 参见 шагсрах。

тошгируулах *ᠲᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тошгирах
的使动态。

тошигнох *ᠲᠣᠰᠢᠭᠨᠣᠬ* [动] 淹凌水流动；水在
冰上流动：гол ~ 河里流淹凌水。

тошигнуулах *ᠲᠣᠰᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тошигнох
的使动态。

тошин *ᠲᠣᠰᠢᠨ* [名] 冰锥；冰层上的水，淹凌
水：~ гүйх 淹凌水流动。

тошинтох *ᠲᠣᠰᠢᠨᠲᠣᠬ* [动] 出现淹凌水，产生
淹凌水。

тошинцог *ᠲᠣᠰᠢᠨᠴᠣᠭ* [名] (植) 黄鼠狼花属。

тоших *ᠲᠣᠰᠢᠬ* [动] ①(体) 打拨脚(摔跤术)；
②(公种畜)发情：бух ~ 种牛发情；буур
~ 种驴发情。

тошлог *ᠲᠣᠰᠢᠯᠣᠭ* [名] (植) ①醋栗；②醋栗果。

тошлогонцор *ᠲᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠣᠨᠴᠣᠷ* [名] (植) 小槲。

тошлой **ᠲᠣᠰᠢᠯᠠᠢ** [名]〈植〉小槩.

тошуун **ᠲᠣᠰᠢᠭᠠᠨ** [形]支撑的, 支持的.

төв **ᠲᠡᠪ** [名·形] ①正, 正中心, 正中央, 正中间, 重心, 总部, 中枢, 核心: ~ хөдөө 中央与地方, 中央与乡村; аймгийн ~ 省的 中心, 省会; хотын ~ д суух 住在市中心; ~ дунд 正中心, 正中间; ~ зогс! 立正! ~ алхаад яв! 正步走! ~ ийн гэр 正房; ~ тэгш 平正的; ~ орон нутгийн сонгууль 中央与地方的选举; ~ ийг сахих 中立, 保持中立; 恪守中立地位; ~ ийг сахисан орнууд, ~ ийг сахисан улс 中立国家; ~ ийг сахисан бүс 中立地带; ~ ийг сахисан худалдаа 中立贸易; ~ ийг сахисан шугам 中立路线; ~ ийг сахих бодлого 中立政策; ~ ийг сахих бүс 〈电〉中性区; ~ ийг чанд сахих 严守中立; ~ штаб 〈军〉总部; ②中心的, 中部的, 中央的, 中间的, 核心的, 主要的; 总的, 中枢的: ~ хороо 中央委员会; ~ театр 中央剧院; ~ цэцэрлэг 中央公园; ~ диспетчерийн газар 总调度室; ~ нэгдсэн эмнэлэг 中央综合医院; ~ хэвлэл 中央刊物; анхаарлын ~ 注意的中心, 注视的焦点; ~ газар 中心地带, 要害, 要地; 基地; ~ рүү гүйх 向心(的); ~ өөс гүйх 离心(的); ~ архив 中央档案馆; 总档案; ~ байгууламж (电子计算机的) 中心结构; ~ байр 总部; ~ бие 中心体; ~ буудал 起点(车)站, 总站, 始发站; ~ бүс 中心区; ~ гэрэл хүрээ, ~ туяа хүрээ (地质) 地心圈; ~ ийн командын байр 总部指挥所; ~ ийн өвдөлт 中枢性疼痛; ~ саа 中枢性麻痹; ~ ийн эрчим хүчний тогтолцоо 中央动力系统; ~ гүй ёсны онол 无中心论; ~ ийг эзлэх 集中; ~ талбай 中央广场; ~ тараагуур 中央动脉; ~ тийш тэмүүлэх тогтолцоо 内导系统; ~ тийш тэмүүлэх ширхэг 内导纤维; ~ товчоо 中央(执行)局; ~ тоглогч 主角, 主要演员; 主力队员; ~ довтлогч 〈体〉主力队员, 中锋; ~ тэжээл 中央电源, 供电电池(组); ~ тэжээлийн сэлгүүр 供电式交换机; ~ удирдамжийн пульт (电子计

算机的) 中央控制台; ~ хараа 中央视觉; ~ ховил 〈医〉中央沟; ~ хоршоо 合作总社; ~ захиргаа 中央机关; ~ мэдрэл, ~ мэдүүрэл 中枢神经, 中央神经; ~ саатал 中枢抑制; ~ склад 材料总库; ~ өөс ангид шахалт 偏心压缩; ~ өөс зугатах 离心, 离中; ~ өөс түгэх 外导, 远心; ~ өөс түгэх хэсэг 外导部分; ~ өөсөө алсласан бүтэц 离心结构; ③正直的, 直率的, 端正的, 正确的, 正当的, 耿直的, 正派的: түвшин ~ ①正直的; ②平静的, 安定的, 沉稳的; ~ хүн 正直的人; ~ зан 正派, 直爽, 正直; ~ үзэл 中庸思想, 正直的看法, 正确的观点; ~ санаа 正当的想法, 正派的思想; ~ шударга 真诚的, 正直的, 正派的; ④平静的, 安心的, 安宁的, 和平的; сэтгэлийг ~ байлгах 使心情平静; ~ байдалтай ①平静的, 沉稳的; ②端庄的, 正派的.

төвгөнөх **ᠲᠡᠪᠭᠡᠨᠡᠬ** [动]〈鼓起物〉频频动弹.

төвгөнүүлэх **ᠲᠡᠪᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] төвгөнөх 的使动态.

төвгөр **ᠲᠡᠪᠭᠦᠷ** [形] 参见 товгор: ~ газар 隆起的地方.

төвгөрдөх **ᠲᠡᠪᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 参见 товгордох.

төвгөрдүүлэх **ᠲᠡᠪᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] төвгөрдөх 的使动态.

төвгөрлөх **ᠲᠡᠪᠭᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 参见 товгорлох.

төвгөрхөн **ᠲᠡᠪᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] төвгөр 的小称.

Төвд **ᠲᠡᠪᠳ** [名] ①西藏; 吐蕃: ~ ногтруу 〈动〉西藏毛脚沙鸡; ~ үнэг 〈动〉西藏狐; ~ хүрэн толгойт цахлай 〈动〉西藏棕头鸥; ~ шишнүүхэй 〈动〉西藏仓鼠; ②西藏人.

төвдөх **ᠲᠡᠪᠳᠡᠬ** [动] ①显得行为正直, 品行端正; ②心情平定, 安心; 忍心, 不动心, 泰然.

төвдөч **ᠲᠡᠪᠳᠡᠴ** [名] 藏学家.

төвдөшгүй **ᠲᠡᠪᠳᠡᠳᠦᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] ①不端正的; 不正直的; 歪门邪道的; ②不安心, 缺乏耐心的.

төвдүүртэй **ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 泰然的, 稳重的, 老练的.

төвдчилэх *ᠲᠥᠪᠳᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 藏化; ② 译成藏文.

төвдчин *ᠲᠥᠪᠳᠴᠢᠨ* [名] 参见 төвдөч.

төвийлгөх *ᠲᠥᠪᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] төвийх 的使动态.

төвийх *ᠲᠥᠪᠦᠶᠢᠬᠡ* [动] ① 突出, 凸起, 鼓起, 隆起; 肿起, 胀起: ~сэн газры нь дарж өгөх хэрэгтэй 应该把凸出的地方压下去; ② 杰出, 超众.

төвлөрмөл *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠮᠥᠯ* [形] 集中的, 集结的; 成中央的, 成核心的.

төвлөрөл *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠥᠯ* [名] 参见 төвлөрөлт.

төвлөрөлт *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠥᠯᠲᠡ* [名] төвлөрөх 的名词.

төвлөрөх *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠦᠬᠡ* [动] ① 集中, 集结, 向心: ~н удирдах ёс 集中领导制; ~н удирдлага 集中领导; ~ хууль <心> 集中规律; ~ чанар 集中性; ~ сөн албан хэрэг 集中的公务; ~сэн анхаарал <心> 集中的注意; ~сэн голомт <医> 共心病灶; ~сэн өргөлт 集中重音; ~сэн тэнэглэл 共心性痴呆; ~сэн хангамж 集中的供给; ~сэн хуваарилалт 集中的分配; ~сэн бус бүртгэл 分散核算; ~сэн бус бэлтгэл 分散收购; ~сэн бус журмаар худалдан авах 非集中收购; 分数收购; ~сэн бус хангамж 就地供应; ~сэн бус хөрөнгө оруулах 非集中性投资; ~сэн зөөвөр 集中货运; ~сэн орлого 集中的收入; ~сэн товчоололт 统一汇总; ~сэн хөрөнгө оруулах 集中性投资; ② 成中心, 成中央, 成核心, 成主要的.

төвлөрүүлэг *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] 集中.

төвлөрүүлэгч *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 集中者; ② <铁> 联锁器, 联锁把柄.

төвлөрүүлэлт *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠲᠡ* [名] төвлөрүүлэх 的名词.

төвлөрүүлэх *ᠲᠥᠪᠯᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвлөрөх 的使动态; 参见 төвлөх; 集中化: ~сэн каталог хийх 集中编目录; ~сэн удирдлага 集中管理.

төвлөх *ᠲᠥᠪᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 集中, 集结, 聚集; 把

…集中于…; ~н удирдах зарчим 集中领导原则; ~н захирах ёс 集中管理制; ~н буудах <军> 集射; ~н удирдах ёс 中央集权制; ② 作为中心, 作为主要的, 建核心, 建中枢.

төвлөцгөөх *ᠲᠥᠪᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төвлөх 的众动态.

төвлөчих *ᠲᠥᠪᠯᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] төвлөх 的多次体.

төвлүүлэх *ᠲᠥᠪᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвлөх 的使动态.

төвлүүн *ᠲᠥᠪᠯᠦᠭᠦᠨ* [形] ① 正派的, 正经的; ② 端正的, 端庄的, 庄重的.

төвлүүр *ᠲᠥᠪᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] <生> 中心粒.

төвнөх *ᠲᠥᠪᠦᠨᠡᠬᠡ* [动] 分散, 零散, 七零八散.

төвөг *ᠲᠥᠪᠦᠭ* [名] 麻烦, 累赘, 烦恼, 伤脑筋, 复杂.

төвөггүй *ᠲᠥᠪᠦᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠨᠢᠨ* [形] 不困难的, 不费力的, 不麻烦的.

төвөглөх *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 造成烦恼, 打搅, 生麻烦, 伤脑筋, 带来累赘.

төвөглүүлэх *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвөглөх 的使动态.

төвөгнөх *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] 一鼓一鼓, 一凸一凸, 不时隆起, 一起一伏, 不时实现.

төвөгтөх *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] 变复杂, 麻烦, 累赘, 伤脑筋, 受烦恼.

төвөгтүүлэх *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвөгтөх 的使动态.

төвөгтэй *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 麻烦的, 复杂的, 累赘的, 伤脑筋的, 烦恼的: ~ажил 麻烦的工作; ~хэрэг 麻烦的事情, 复杂的事情, 伤脑筋的事情; ~амьсгалах 呼吸困难; нарийн ~ 复杂的.

төвөгшил *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠰᠢᠯ* [名] 困难, 困窘; 麻烦, 复杂, 累赘, 伤脑筋, 烦恼.

төвөгшилгүй *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠨᠢᠨ* [形] 无烦恼的, 平安无事的; 不麻烦的, 不费事的, 不累赘的, 不复杂的.

төвөгшилтэй *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠰᠢᠯᠲᠡᠢ* [形] 参见 төвөгтэй.

төвөгшөөл *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠯ* [名] 麻烦, 厌烦, 为难.

төвөгшөөнгө *ᠲᠥᠪᠦᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠨᠭᠡ* [名] 受累, 沉重,

- 苦恼, 困难, 费事, 麻烦, 伤脑筋, 累赘.
- төвөгшөөнгүй** *ᠲᠥᠪᠦᠭᠰᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠢ* [形] 嫌麻烦的, 伤脑筋的, 苦恼的.
- төвөгшөөх** *ᠲᠥᠪᠦᠭᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 感到受累, 嫌麻烦, 认为是累赘, 苦恼, 伤脑筋, 感到困难.
- төвөлзөх** *ᠲᠥᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 төвөгнөх.
- төвөлзүүлэх** *ᠲᠥᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвөлзөх 的使动态.
- төвөн** *ᠲᠥᠪᠡᠨ* [名] (解) 喉核, 喉结: ~ зали-гууртас 咽喉炎; ~ сорвижих өвчин 喉硬结; ~ судлал 喉科学; ~гийн буглаа 喉脓肿; ~гийн үсэг 喉音字母; ~гийн хаван 喉水肿; ~гийн мэдрүүл 喉神经; ~гийн мөгөөрсийг сэлбэх 喉软骨成形术; ~гийн буйлс 喉扁桃体; ~гийн бүтэц 喉部解剖; ~гийн толь 喉镜; ~гийн хавчаар 喉钳; ~гийн хөдөлгөөн 喉头运动.
- төвөнтөх** *ᠲᠥᠪᠡᠨᠲᠡᠬᠡ* [动] (医) 淋巴发炎.
- төвөнх** *ᠲᠥᠪᠡᠨᠬᠡ* [名] (解) 喉头, 喉结: ~ийн 喉头的; 喉音的; ~ийн авиа (语) 喉音; ~ийн дэлбэлэх авиа (语) 喉头破裂音; ~ийн бүтэц 喉头的构造; ~ авах 喉切除术; ~ агчих 喉痉挛; ~ багчуудах 喉狭窄; ~ гуурсны мэнгэр 喉气管支气管炎; ~ гууртас 喉气管炎.
- төвөнхий** *ᠲᠥᠪᠡᠨᠬᠡᠢ* [名] 参见 төвөнх.
- төвөнхтөс** *ᠲᠥᠪᠡᠨᠬᠡᠲᠡᠰ* [名] 喉炎.
- төвөнч** *ᠲᠥᠪᠡᠨᠴ* [名] 喉头送话器.
- төвөр** *ᠲᠥᠪᠡᠷ* 见 ~ хийх 嘀嘀嗒嗒(马蹄声)响.
- төвөргөөн** *ᠲᠥᠪᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠨ* [名] (马的) 奔驰声; 马蹄声: морины ~ сонсдох 听到马蹄声; ◇ ~ хэмнэл (医) 奔马律.
- төвөх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡ* [动] ①增多, 增值, 大量出现; ②长脓, 长疮.
- төврөг** *ᠲᠥᠪᠡᠷᠭᠡ* [名] (动) 野牡猪.
- төвтөн** *ᠲᠥᠪᠡᠲᠡᠨ* [名] 端正者, 正直者, 庄重者.
- төвхнөх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] ①安排住宿, 安顿住宅, 安置: нүүж буусаар ~ ж чадав

уу? 把家迁来后安顿好了吗? ◇ **тохних** ~ 安顿, 安置; ②进入正轨, 就绪.

- төвхнүүлэх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвхнөх 的使动态.
- төвхнүүн** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠨᠡᠭᠦᠨ* [形] 舒服的, 安适的, 安乐的, 安顿得好的, 安置得好的, 安排得妥当的; 设备完善的, 布置完善的.
- төвшдөх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 见 түвшдэх.
- төвшдүүлэх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвшдөх 的使动态.
- төвшитвөр** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠲᠡᠪᠡᠳᠡᠪᠡᠷ* [形] ①稍平的, 稍平坦的; ②稍静的, 较平静的; ③稍稳健的, 较冷静的.
- төвшин** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠨ* [形] 见 түвшин.
- төвшитгөх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 使平和, 缓和, 安宁; 踏平, 平定.
- төвшитгүүлэх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвшитгөх 的使动态.
- төвшрөх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 见 түвшрэх.
- төвшрүүлэх** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төвшрөх 的使动态.
- төвшхөн** *ᠲᠥᠪᠡᠬᠡᠬᠡᠨ* [形] төвшин 的小称.
- тегий** *ᠲᠡᠭᠡᠢ* [名] 挽具, 轆.
- төгөл** *ᠲᠡᠭᠡᠯ* [名] 小树林, 树丛; 灌木丛; 丛林.
- төгөлдөр** *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠳᠡᠷ* [形] ①齐全的, 完善的, 完全的, 完美的, 十全十美的: ~ эзэмших 全面掌握; авьяас ~ 富有才能的; утга ~ 富有内容的; 富于表情的; ~ хуур (乐) 钢琴; бүрэн ~ 完整的, 十全十美的; ②生效的, 有效的: хүчин ~ 有效的; энэ хууль нь нийтлэгдсэн өдрөөс эхлэн хүчин ~ болно 此法律自公布之日起生效.
- төгөлдөржих** *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠳᠡᠷᠵᠢᠬᠡ* [动] 变齐全, 变完全, 完善化, 完美化.
- төгөлдөржүүлэлт** *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠳᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠡᠲ* [名] төгөлдөржүүлэх 的名词.
- төгөлдөржүүлэх** *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠳᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 使之齐全, 使之完全, 使完善化, 使完美化.
- төгөлдөржилт** *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠳᠡᠷᠵᠢᠯᠡᠲ* [名] төгөлдөржих 的名词.

төгрөг **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭ** [形·名] ①圆的，圆形的：～ навчитунаган туруу <植> 鹿蹄草；～ навчит хонхон цэцэг <植> 圆叶风铃草；～ навчит хус <植> 圆叶桦；②图格里克（蒙古国的货币单位）：энэ номын үнэ нь 3 ～ 这书的价格为三图格里克；100-тын ～ 一百图格里克的纸币；◇ **мөнгө** ～ 金钱。

төгрөглөл **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠯᠡᠯ** [名] 圆化，圆状。

төгрөглөөс **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠯᠡᠭᠦᠰ** [名] 圆圈。

төгрөглөх **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 使成圆形，弄圆，画圈。

төгрөгөлжин **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠡᠯᠵᠢᠨ** [形·名] ①<口>圆的，圆形的；②圆，圆形。

төгрөгт **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠲᠦ** [形] 较圆的，稍圆的。

төгрөгхөн **ᠲᠦᠭᠷᠦᠭᠬᠡᠨ** [形] төгрөг 的小称。

төгс **ᠲᠡᠭᠰ** [形] 完善的，完备无缺的，完全的，圆满的：～ сар 双月（阴历满三十天的月份）；итгэл ～ 满怀信心（的）；～ үнэн 完全正确；绝对真理；авьяас билэг ～ 富有才干的；～ эрх 全权，充分的权利；～ ураг 双亲，亲生父母；～ авиа 全音；～ авиатай үг 全音词；～ ажиллавар 根治手术；～ харш төрөл 完全抗原；～ өгүүлбэр 完全句；～ саа 全麻痹，全瘫；～ сүүл <语> 全尾；～ тэнцэл 和棋，平局；～ утга санаа <语> 完整的意思；～ уураг 完整蛋白，全价蛋白；～ үг 完全词；～ ялалт 完全胜利；～ ажиллах бригад 全产工作队。

төгсвөр **ᠲᠡᠭᠰᠪᠦᠷ** [名·形] ①结局，结果，终结，结尾，结束；毕业：киноны ～ 电影的结尾；яриагаа үүгээр ～ болгоё 我的讲话到此结束；②完善的，齐备的，齐全的。

төгсгөгч **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠭᠴ** [名] 把…结束者，完成者，收尾者，完毕者，终结者；结业者，毕业生。

төгсгөл **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠯ** [名] (物之) 末端；(时之) 终，(事之) 完成，结束，终结，结果；毕业；(乐) 终止符，结尾部；～ийн үг (文章的) 跋，结束语；闭幕辞，结论；收场语，尾声；хурлын ～ 会议之结尾，会议闭幕(式)；～ аппарат 末梢器；～ зангилаа

末端(神经)节；～ тархи 端脑；～ хөндий 终窦；～ийн байдал (体) 最后姿势；起初状态；～ийн баланс 年终资产负债表；～ийн дайр <地> 尾碛；～ийн протокол <外> 最后议定书；～ийн үе 末期。

төгсгөлт **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] (艺) 尾声。

төгсгөх **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠬᠡ** [动] төгсөх 的使动态；把…结束，完成，收尾，完毕，终结；结业，毕业：дунд сургуулиа ～ 中学毕业。

төгсгөцгөөх **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] төгсгөх 的众动态。

төгсгөчих **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠬᠢ** [动] төгсгөх 的完成体。

төгсжүүлэх **ᠲᠡᠭᠰᠡᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 使完善；улс ардын аж ахуйн бүтцийг цаашид ～ 进一步完善国民经济结构。

төгсөгч **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠭᠴ** [名] 结束者，完结者；毕业生，结业者：их сургуулийн ～ 大学毕业生；төгсөгчдийн хувиар 毕业生分配。

төгсөл **ᠲᠡᠭᠰᠡᠯ** [名] 结束，完结，终结，完毕，完成；毕业；(语) 词尾；(作品、文章等的) 结尾，尾声：хуралдааны ажил ～ болов 会议之工作结束了；киноны ～ 电影结尾。

төгсөлт **ᠲᠡᠭᠰᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 төгсөл。

төгсөх **ᠲᠡᠭᠰᠡᠬᠡ** [动] ①了结，终结，完结，完毕，完成，作成，结束；毕业：дунд сургуулиас төгссөн ажилчин (从) 中学毕业的工人；төгссөн үнэмлэх 毕业证书；②完备，完全，完善。

төгсүүлэх **ᠲᠡᠭᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] төгсөх 的使动态。

төгцөг **ᠲᠡᠭᠡᠴᠡᠭ** I [名] 烧焦了的树桩，烧残剩的木头，烧剩的烟头，余烬：～ мод 烧残剩的木头。

төгцөг **ᠲᠡᠭᠡᠴᠡᠭ** II [形] 年老的，变老了的，相老的，老人似的。

төгш **ᠲᠡᠭᠰ** [名] 齿龈，牙床。

төд **ᠲᠡᠭᠳᠦ** [副] 立即，立刻，马上，当即，不多久，毫不延迟地：～ ирнэ 立刻来；очсон ～ эргэнэ 刚走。

төдгүй **ᠲᠡᠭᠳᠦᠭᠢ** [形] 不怎么好的，较次的，低劣的：～ ястай эд 质量不怎么好的物

品; бие нь ~ байна 身体不很好.

төдий *ᠲᠥᠳᠢ* [代] ① 那么多, 那么些, 那些; 仅那么多, 仅那么些, 仅仅, 仅只: үсэг төслөх ~ 仅认得一点字; ~ л 仅那么些, 仅那样; 仅仅, 只不过; өчүүхэн ~ 仅一点, 仅少许; ~ чинээн (仅) 那么多, 那么些; ~ мөнгө өгсөн 给了那么些钱; өдий ~ 这样那样的, 许许多多的; ~ биш 不仅…而且; ② 那么, 那样, 那样的; 如此: ~ сайн 这样好(的); ~ ч амархан хэрэг биш 不是件那么容易的事.

төдийгөөс *ᠲᠥᠳᠢ* [连] 只…除了…只能.

төдийгүй *ᠲᠥᠳᠢ* [连] 不只那么些; 不仅…而且…; 不只是…: өнөөдөр бид винтовгоор ~ пулемётоор ч буудлаа 今天我们不仅打了步枪, 还打了机枪.

төдийлөх *ᠲᠥᠳᠢ* [动] 那么做, 那样做, 变成那样.

төдийхэн *ᠲᠥᠳᠢ* [代] төдий的小称; ① 就那么些, 仅那么点; ② 就是那么, 就是那样, 就是那样的, 只不过是那样的, 仅仅, 仅只.

төдийчинээ *ᠲᠥᠳᠢ* [连·代] 愈…愈…; 那些, 那么多.

төдөг *ᠲᠥᠳᠦᠭ* [名] 参见 төдүүл II.

төдөлгүй *ᠲᠥᠳᠦᠭ* [副] 不拖延地, 不耽搁地, 不延缓地, 不多久地.

төдөх *ᠲᠥᠳᠦᠬ* [动] 呆一会, (较短地) 停留, 中断; 拖延, 耽搁: төдсөн ч үгүй 没多久.

төдүүл *ᠲᠥᠳᠦᠭ* I [代] 若干人, 那些人, 那些人一起.

төдүүл *ᠲᠥᠳᠦᠭ* II [名] ① (裤子上的) 皮带环; ② (为加固相连之处而打的) 补丁; ③ (高腰) 鞋带; ④ (电) 连接线; 阀, 活门.

төдхөн *ᠲᠥᠳᠦᠬᠡᠨ* [副] төд的小称; ① 立即, 马上, 不久就…; 不一会便…; ② 不久前, 刚才.

төжир *ᠲᠥᠵᠢᠷ* [形] ① 对什么事都发懒的; ② 办事磨磨蹭蹭的, 办事拖拉的.

төл *ᠲᠥᠯ* [名] 畜羔, 幼畜, 仔畜: ~ мал 幼畜, 仔畜; ~ авах 接羔; ~ сайтай 仔畜繁殖很多的; 幼畜好的; ~ муутай 仔畜生得不多的; 幼畜不好的; ~ сайн авах

获得大量的仔畜; ~ бойжуулах 育羔.

төлбөр *ᠲᠥᠯᠪᠦᠷ* [名] 支付, 代价, 赁费, 偿还; өр ~ 债务; ~ т орох 负债多, 欠借多; ~ нэхэмжлэлийн данс 账户付款通知书; ~ төлөх 赔款; ~ гүй тусламцаа 无偿援助; эмнэлгийн ~ гүй тусламж 公费医疗; ~ гүй хавсралт 免费附刊, 无偿协助; ~ гүй шилжүүлэлт 无偿转让; ~ ийн баланс 负债表; ~ ийн хугацаа сунгах 延长支付期; ~ ийг батлан даах 保证缴纳; ~ ийн валют 支付货币; ~ ийн газар 支付地; ~ ийн даалгавар 付款委托书; ~ ийн данс 付款账目; ~ ийн журам 付款手续; ~ ийн зөвшөөрөл 付款批准; ~ ийн мэдэгдэмж 付款通知书; ~ ийн нэр 付款名称; ~ ийн ордер 支付凭单; ~ ийн тогтолцоо 支付制度; ~ ийн хөмрөг 清偿基金; ~ ийн хэлбэр 付款形式, 支付形式; ~ ийн авлагатай тэнцэл (国际收支) 顺差; ~ ийн акцептлагдсан даалгавар 支付承兑委托书; ~ ийн арга 支付方式; ~ ийн баримт 支付凭证; ~ ийн журам 支付办法; ~ ийн зарга 赔偿诉讼; ~ ийн зөвшөөр 支付凭单; ~ ийн зээл 支付贷款; ~ ийн өглөгтэй тэнцэл (国际收支) 逆差; ~ ийн тэнцлийн баланслал 收支差额平衡; ~ ийн тэнцэл 收支平衡; ~ ийн хугацаа 付款期限; 付款日期; ~ ийн хуудас 付款通知书; ~ ийн хэлэлцээр 支付协定; ~ ийн хэрэгсэл 支付手段; ~ ийн хямрал 支付危机; ~ ийн цэс, ~ ийн хүснэгт 支付单; ~ ийн чадвар 支付能力; ~ ийн чадваргүй байх 无偿付能力; ~ ийн чадваргүй өргөн 无支付能力的债户; ~ ийн эргэлт 支付额; ~ өөс татгалзах 拒绝支付; ~ т үйлчилгээний тариф 有偿服务费率.

төлбөртэй *ᠲᠥᠯᠪᠦᠷ* [形] 有偿的; 自费的: ~ ашиглах 有偿使用; ~ үйлчилгээ 有偿服务.

төлгө *ᠲᠥᠯᠭᠡ* [名] 见 төлөг II.

төлгөдөх *ᠲᠥᠯᠭᠡ* [动] 见 төлөгдөх I.

төлжил *ᠲᠥᠯᠵᠢᠯ* [名] төлжих 的名词: ~ алдрахаас цус багасах 再生障碍

性贫血。

төлжих *ᠲᠥᠯᠵᠢᠬᠢ* [动] ①增加, 增多; 增殖(指牲畜): мал төлжсөөр өдий олон болов 牲畜增殖得这么多了; ②好转, 复元, 日渐强健; 长大, 成长: ~н ургах 复生; ~ үе 再生期, 再生阶段。

төлжмөл *ᠲᠥᠯᠵᠢᠮᠡᠯ* [形] 增殖的; 再生的: ~ хөдлөмтгий бүс 再生带。

төлжрөх *ᠲᠥᠯᠵᠢᠷᠦᠬᠡ* [动] ①生殖, 繁殖, 孳生; 增加, 增多; ②成长; 好转, 复元, 日渐强健。

төлжүүлэх *ᠲᠥᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлжих 的使动态。

төллөлт *ᠲᠥᠯᠯᠡᠯᠲ* [名] 繁殖, 增殖, 产羔, 产仔: мал ~ийн ид үеэр 正当牲畜繁殖的繁忙季节。

төллөс *ᠲᠥᠯᠯᠡᠰ* [名] 产下来的东西(鸡蛋等); 生下来的动物(仔畜、幼畜等)。

төллөх *ᠲᠥᠯᠯᠡᠬᠡ* [动] 生仔畜, 生幼畜, 产羔; 增殖, 繁殖(指牲畜): хонь ~ цаг 绵羊产羔期。

төллүүлэх *ᠲᠥᠯᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төллөх 的使动态。

төлөв *ᠲᠥᠯᠡᠪ* [名·形] ①样子, 外貌, 轮廓, 概况, 模样; 状态, 形状: хэтийн ~, алсын ~ 远景; их ~, гол ~, бараг ~ 大体, 大概, 基本的, 主要的, 基本上, 大多数, 大部分; ~ байдал 形态, 概貌; 形势, 情况; ~ найдвар 远景, 奇景; ②行为, 品行, 操行; 风格: ~ зэхий 不坚定的, 动摇不定的, 变化无常的(指人的举止、行为); ~ томоо ①外貌, 外表, 模样, 样子; ②品行, 操行; ③(语)(动词之)式: цагийг заах ~ 叙述(时间)式; үйл үгийн ~ 动词的式; төлөвийн дэс дараа 的一贯性; ④平静的, 安宁的, 庄重的, 稳重的, 沉着的, 庄严的, 体面的: ~ хүн ①庄重的人, 沉着的人; ②容貌端正的人。

төлөвгүй *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠭᠦᠢ* [形] ①不成形的, 不像样的, 不成体统的, 无定规的, 不定的, 轮廓模糊的: ~ хүн 不像样的人, 不成体统的人, 动摇不定的人, 不稳重的人; ②不平静的, 不安宁的, 不稳定的, 不沉着的, 不庄重的; ③没有…迹象的, 没有…

希望的: өөдлөх ~ 没有好转的希望; бороо орох ~ 没有下雨的迹象。

төлөвжих *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠵᠢᠬᠢ* [动] ①具备形式, 定形, 开始成形, 形成起来; ②变懂事; 变稳重, 变沉着, 变老练。

төлөвжүүлэх *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөвжих 的使动态。

төлөвжчих *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠵᠢᠴᠢᠬᠢ* [动] төлөвжих 的完成体。

төлөвлөгдөх *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] төлөвлөх 的被动态。

төлөвлөгөө (н) *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠡ* [名] ①计划, 规划, 设计, 方案: ажлын ~ биелүүлэх 完成工作计划; таван жилийн ~ 五年计划; хэтийн ~ 远景规划; нарийвчилсан ~ 周密的计划, 详细的计划; ~ зохиох 拟定计划; улс ардын аж ахуйг хөгжүүлэх ~ 国民经济发展计划; ~ний комисс 计划委员会; ~ний газар 计划局; ~ний гүйцэтгэл (биелэлт) 计划执行情况; ~ боловсруулах 制定计划; ~ тасалдуулах, ~ таслах 完不成计划; ~г дутуу биелүүлэх 没有完成计划; ~ний биелэлт 完成计划; ~ний биелэлтийн задлан шинжилгээ 计划完成情况的分析; ~ний төсөл 计划草案; ~нөөс гадуур зээллэг 计划外的贷款; ~ эдийн засгийн тооцоо 计划经济计算书; ~гөөр зохицуулах 按计划调节; ②图纸, 设计图; 雏形, 草案, 轮廓: барилгын зураг ~г гаргуулж авав 已着人把建筑设计图案作出来了; зураг ~ний газар 设计院; ◇ зураг ~ 设计图案。

төлөвлөгөөгүй *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠢ* [形] 无计划的, 盲目的; 无规划的; 无设计(图)的: хөрөнгөтөн орны ~ аж ахуй 资本主义国家的无计划经济; ~ чанар 无计划性。

төлөвлөгөөжилт *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠵᠢᠯᠡᠲ* [名] 计划化, 具备计划, 具备规划; 具备设计(图纸)。

төлөвлөгөөжих *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠢ* [动] 计划化, 有计划, 有规划; 有设计(图)。

төлөвлөгөөжүүлэлт *ᠲᠥᠯᠡᠪᠦᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠡᠲ* [名] төлөвлөгөөжүүлэх 的名词。

төлөвлөгөөжүүлэх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төлөвлөгөөжих的使动态; ② 使拟定计划, 使拟定规划, 使设计.

төлөвлөгөөрхүү *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠦ* [形] 像计划似的, 如计划般的.

төлөвлөгөөт *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡ* [形] 有计划的, 计划的, 有规划的; 有设计(图)的; 计划规定的, 计划内的: ~ ажил 有计划的工作; 计划规定的工作; ~ аж ахуй 计划经济; ~ завсар үйлчилгээний норматив 计划维修保养标准; ~ сар 月计划; ~ ашиг 计划利润; ~ бус зээл 非计划贷款; ~ даалгавар 计划任务; ~ дүн 计划的总额; ~ зорилтот зээл 计划专项贷款; ~ зээл 计划放款; ~ нөөвөр 计划储备; ~ орлого 计划收入; ~ тооцол 计划成本换算书; ~ төлбөр 计划付款; ~ тэнцэл, ~ тэнцвэр 计划资产负债表; ~ урьдчилан сэргийлэх засвар 计划预防修理, 计划预修; ~ үлдэгдэл 计划余额; ~ үнэ 计划价格; ~ хатуу үнэ 固定计划价格; ~ хөмрөг 计划调拨量; ~ хөрөнгө оруулах 计划投资; ~ шинж 计划性.

төлөвлөгөөтэй *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 有计划的, 计划的, 有规划的; 有设计(图)的: ~ аж ахуй 计划经济; ~ худалдан авах 计划收购.

төлөвлөгөөч(ин) *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠴᠢ* [名] 计划拟制员; 计划者, 规划者, 设计者.

төлөвлөгч *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠴᠢ* [名] 参见 төлөвлөгөөч.

төлөвлөл *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠯᠡ* [名] 参见 төлөвлөлт.

төлөвлөлт *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠯᠡᠲᠡ* [名] ① 计划, 规划, 设计, 方案: ~ ийн хороо 计划委员会, 规划委员会; ~ ийн ажил 计划业务; ~ ийн тогтолцоо 计划制度; ② 概况, 梗概, 轮廓, 大致印象; ③ 预想, 预案, 预计, 估计, 设想, 预算, 预测.

төлөвлөлцөх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ* [动] төлөвлөх 的共动态.

төлөвлөмж *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠮᠵᠢ* [名] 计划, 规划, 设计.

төлөвлөх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 计划, 设计; 立草案, 规划, 拟订计划, 作图, 绘设计图; 打

算: би урт хугацаагаар хөдөө суух гэж ~ ж байна 我计划(打算)长期住在乡下; төлөвлөгөөг нягталж ~ 周密拟订计划; ~ урамшуулах нэгдсэн журам 统一的计划奖励制度; ~ ж буй үе 计划时期; ② 具备一般概念, 具备一般表象, 知道深浅, 了解概况, 了解轮廓: тэр хүний санааг би ~ ж байна 对于那个人的思想我有所了解; ③ 预想, 做预案, 预计, 估计, 设想, 预算, 预测: ~ н оруулах 向...一提出...(议程).

төлөвлөгөөх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төлөвлөх 的众动态.

төлөвлүүлэх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөвлөх 的使动态.

төлөвтэй *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠲᠡᠢ* [形·副] ① 端正的; 庄重的, 沉着的, 稳重的, 老练成熟的, 老成的, 很像样的; ② 想必, 大概, 似乎, 好像, 仿佛, 看来: энэ ажил сайн дүнтэй ажил болж чадах ~ 看来这个工作会有好的成效.

төлөвхөн *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠬᠡᠨ* [形] төлөв ① 的小称.

төлөвшил *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠰᠢᠯᠢ* [名] 参见 төлөвшилт.

төлөвшилт *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠰᠢᠯᠡᠲᠡ* [名] 形成.

төлөвших *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠰᠢᠬᠡ* [动] 参见 төлөвжих.

төлөвшрөх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠰᠢᠷᠦᠬᠡ* [动] 成型, 定型.

төлөвшүүлэх *ᠲᠥᠯᠥᠪᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөвших 的使动态.

төлөг *ᠲᠥᠯᠡᠭ* I [名] 二岁绵羊: охин ~ 二岁母绵羊.

төлөг *ᠲᠥᠯᠡᠭ* II [名] ① 征兆, 现象, 预兆; ② 算卦, 占卜, 算命: мэрэг ~ 卜卦, 算命; ~ үзэх, ~ тавих 占卜; ~ татах 卜卦; ③ 猜测, 推测, 臆断, 预测, 预卜, 预言.

төлөгдөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* I [动] 占卜, 卜卦, 算命.

төлөгдөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* II [动] төлөх 的被动态: төлөгдөөгүй вексель 未付票据; төлөгдөөгүй чек 未付支票; төлөгдөөгүй шуудан 未付邮资的邮件; төлөгдөөгүй өр 未偿还债务.

төлөгдүүлэх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөгдөх I 的使动态.

төлөглөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 төлөгдөх I.

төлөглүүлэх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөглөх 的使动态.

төлөгч *ᠲᠥᠯᠡᠭᠴ* I [名] ① 占卜者, 算命先生: ~ лам 算命的喇嘛; ② 预言者, 预言家, 预测者; 先知先觉者.

төлөгч *ᠲᠥᠯᠡᠭᠴ* II [名] 支付人, 偿还者, 缴纳税人: өр ~ 还债的人; татвар ~ 纳税人.

төлөгч *ᠲᠥᠯᠡᠭᠴ* III 见 ~ өвс <植> 善草.

төлөлт *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠲ* [名] 支付, 发放.

төлөлцөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] төлөх 的共动态.

төлөө(н) *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡ* [后·名] (хэний-юуны-яхын) ① 为, 为了, 因为: энх тайвны ~ тэмцэх 为和平而斗争; төлөвлөгөөгөө хугацаанд нь биелүүлэхийн ~ 为了按期完成计划; цаг алдахгүйн ~ 为了不失时机; социалист хөдөлмөрийн ~ бригад 争取社会主义劳动队; ...ын ~ санал өгөх ① 投...的票; ② 替...投票; миний ~ битгий санаа зовоорой 请不要为我担心吧; таны эрүүл мэндийн ~ хундагыг дэвшүүлье 为您的健康而干杯; ③ 代替, 代理; 替...: ахын ~ дүү нь хэлэлцэв 弟弟代替哥哥进行了商谈; ~ний түшмэл 代理大臣; ~ний хүн 代理人, 顶替者; ~ний нэр <语> 代词; заах ~ний үг <语> 指示代词; бнейн ~ний үг <语> 人称代词; ~ний хавсрал нэр 代形容词; ~ сайд 总督; ④ 支付: ~гүй вексель 未支付票据; ~гүй өр 待还债务.

төлөөлөгч *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴ* [名] 代表, 代表团团员; 代理人, 代替人, 代办, 特派(专)员; 使节: засгийн газрын ~ 政府代表; намайг ~ 我的代理人, 我的代表; 代替我者, 代表我者; ~ өөр явуулах 派为代表, 派为使节, 派为特派(专)员; <体> 领队; ~ ийн газар 代理处; ~ бараа 代表商品, 样品; ~ ийн гэрээ 代理合同.

төлөөлөгчид *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴ* [名] ① (төлөөлөгч 的复数) 代表们、代表团员们; ② төлөөлөгч 的给在格变化形式; ③ 代表团: төлөөлөгчдийн бие төлөөлөгч 首席代表; төлөөлөгчдийн танхим 上议

院; төлөөлөгчдөд нэр дэвшүүлэгдэгсэд 代表候选人; төлөөлөгчдийн тэргүүн 代表团团长.

төлөөлөл *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] 代表; 代替; 代理; <语> 换喻: төлөөллийн бүлэг <语> 换喻群.

төлөөлөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 代表, 代替, 代理: улсыг ~ 代表国家; эцгээ ~ 代表父亲, 代替父亲; ~ тэмдэг <语> 代码; ~н хэрэглэх эм 补偿作用药物; ~сөн нот 略式照会, 口头照会; ~ ургамал 建群植物种, 建群种.

төлөөлүүлэх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөөлөх 的使动态.

төлөөмж *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠮᠵ* [名] ① 代替物; 偿还物; ② <艺> 提喻法, 举隅法.

төлөөнөө *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡ* [后] 为了; 替...; 代表, 代替, 代理: ~ гарын үсэг зурав 代理签字; нөхрийн ~ зовних 为同志担心.

төлөөс *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠮᠡ* [名] ① 付款, 报酬, 赔款, 偿还; ② 负债, 借款; ◇ өр ~ 债务, 借款; ③ 应扣款项; ~ гүй эмнэлгийн тусламж 免费医疗.

төлөөслөх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 除购; ② 参见 төлөөлөх.

төлөөслүүлэх *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөөслөх 的使动态.

төлөөсөн *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠨ* [名] ① 遗腹子; ~ хүү 遗腹子; ② 债, 债务.

төлөрхөг *ᠲᠥᠯᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭ* [形] ① 繁殖力强的; 结果实多的; ② (转) 多产的, 著述多的.

төлөх *ᠲᠥᠯᠡᠬᠡ* [动] 支付, 付给, 付出; 偿还, 赔偿: өр ~ 还债; алба ~ 出差差, 出徭役; хөлс ~ 支付薪金; орон сууцны хөлс ~ 付房租; буцааж ~ 偿还; ~ ж авах 赎回; ~ ж болшгүй хөдөлмөр 无偿劳动; ~ ж чадахгүй өртөн 无支付能力的债户; ~ газар 交款处; ~ гувчуур 代役; ~ дүн 票据金额; ~ өдөр 支付日; ~ хуудас 票据, 期票; ~ хуудасны огноо 票据日期, 期票日期; ~ хуудасны цаас 票据纸, 期票证券; ~ чадваргүй 无力支付, 无支付能力; ~ өө зогсох 停止支付.

төлүүлэх *ᠲᠥᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төлөх 的使动态；追偿；征收：шамшсан зүйлийг ~ 令其退赃。

төлц *ᠲᠥᠯᠦᠴ* [名] 支付，费用。

төлцгөөх *ᠲᠥᠯᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төлөх 的众动态。

төлч(ин) *ᠲᠥᠯᠦᠴ* [名] 育羔员：улсын аврага ~ 全国育羔(员)能手。

төлчин *ᠲᠥᠯᠦᠴᠢᠨ* [名] 参见 төлч。

төмбийлгөх *ᠲᠥᠮᠪᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] төмбийх 的使动态；使成圆形，做成球形，作成圆凸形，做成圆鼓形。

төмбийх *ᠲᠥᠮᠪᠢᠶᠡᠬᠡ* [动] 成圆形，成圆鼓形，成球形，成圆凸形。

төмбөгөр *ᠲᠥᠮᠪᠦᠭᠡᠷ* [形] 圆的，圆鼓形的，球形的，圆凸形的。

төмбөгөрдөх *ᠲᠥᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ* [动] 变圆，变成圆形。

төмбөгөрдүүлэх *ᠲᠥᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төмбөгөрдөх 的使动态。

төмбөгөрхөн *ᠲᠥᠮᠪᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] төмбөгөр 的小称；较圆的，略呈圆形的。

төмбөлзөх *ᠲᠥᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 圆鼓物不断动作。

төмбөлзүүлэх *ᠲᠥᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төмбөлзөх 的使动态。

төмөг *ᠲᠥᠮᠡᠭ* [名] ① 戟(十五和十六世纪使用的一种枪戟合一的兵器)；② (中古的)战斧，大斧。

төмөр *ᠲᠥᠮᠡᠷ* [名·形] ① 铁：ган ~ 钢铁；хар ~ 黑铁；цагаан ~ 白铁；~ хайлах 铁溶化；~ ширээх 炼铁；~ ийн үе 铁器时代；төмрийн хонд <化> 铁，丹，赭土，氧化铁；төмрийн хүдэр 铁矿石；төмрийн дархан 铁匠；төмрийн завод 铁工厂；төмрийн баас 铁渣，铁滓；~ цахир 硅铁；төмрийн жонш 蓝石英；◇ төмрийн сайныг давтаж мэддэг, морины сайныг довтолж мэддэг 锻打铁器，奔驰知马力；төрөөгүй хүүхдэд ~ өлгий бэлдэх 孩子还没生，先备好铁摇篮(谓事前作充分准备)；② <陈> 铁刑具，镣铐；③ 铁的，铁制的；铁器：~ хувин 铁桶；~ мэт 像铁一样的；цэргийн ~ мэт хатуу сахилга бат 军队

铁一般的纪律；~ зам 铁路；зам ~ 铁轨；~ замын буудал 火车站；~ замчин 铁路工人，火车乘务员；~ замын холбооч 铁路扳道工；~ хуур 口琴；~ сэрээ 铁兔八叉箭；~ манцуурга 铁锤；~ манцуу 铁榔头；~ утас 铁丝；~ цемент 钢筋水泥；~ шаа 铁丝网；~ замын бүхээг шовгор 板道房；~ замын ивээс 枕木；~ замын сум <铁>道岔；~ замын загвар хуудас 铁路运单。

төмөрдөх *ᠲᠥᠮᠡᠷᠲᠡᠬᠡ* [动] ① 包上一层铁，用铁片制成，用铁加固；② (铁与铁) 摩擦，触及；③ 铁十分多，铁过多；④ <陈> 给...戴上镣铐。

төмөрдүүлэх *ᠲᠥᠮᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төмөрдөх 的使动态；② <陈> 被带上镣铐。

төмөрдээ *ᠲᠥᠮᠡᠷᠲᠡᠭᠡ* [名] <植> 山薰豆(属)。

төмөржих *ᠲᠥᠮᠡᠷᠵᠢᠬᠡ* [动] 铁化，铁矿化。

төмөрлөг *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭ* [名·形] ① 金属；铁质：хар ~ 黑色金属；өнгөт ~ 有色金属；эрхэм ~ 贵金属；② 金属的；类似铁的；含有铁质的：~ эд 含铁物；~ ийн үйлдвэр 五金工业，冶金工业，金属工厂；~ валют (мөнгө) 金属货币；~ эдлэл 金属制品。

төмөрлөгч *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠴ* [名] 镀金属工，炼铁工。

төмөрлөгчин *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠴᠢᠨ* [名] 参见 төмөрлөгч。

төмөрлөх *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 包上一层铁，用铁加固。

төмөрлөцгөөх *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төмөрлөх 的众动态。

төмөрлүүлжих *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] 增加含铁量，包上一层铁，用铁加固。

төмөрлүүлэх *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төмөрлөх 的使动态。

төмөрлүүр *ᠲᠥᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠷ* [名] 铁素：цусан ~ <医> 含铁血黄素，血铁素。

төмөрт *ᠲᠥᠮᠡᠷᠲ* [形] 铁的，铁制的，含铁的：~ гялтгануур 磷铁矿；~ ногоовор 铁海绿石；~ шохойцор 含铁石灰岩；~ эвэр чулуу 含铁砂岩；~ чулуулаг 铁

质岩, 铁矿岩.

төмөргөс *ᠲᠥᠮᠦᠷᠭᠦᠰ* [名] 纯粒铁(金相), 铁素体.

төмөрч (ин) *ᠲᠥᠮᠦᠷᠴ* [名] 铁匠, 镶铁者, 铁工, 五金工: ~ний хөөрөг 打铁风箱; ~ний алх 打铁大锤; ~ний газар, ~ний зах 打铁坊, 打铁摊子, 铁匠铺.

төмпөн *ᠲᠥᠮᠦᠯᠡᠨ* [名] 铜盆, 盆, 水盆, 洗脸盆: гуулин ~ 黄铜盆; төмөр ~ 铁盆.

төмс(өн) *ᠲᠥᠮᠦᠰ* [名] ① 马铃薯, 土豆: ~ ухах 挖土豆; ~ арилгах 削土豆皮; нэг ширхэг ~ 一个土豆; ~ний гурил 土豆粉, 洋芋粉; ~тэй шөл 土豆汤; ~ малтаж цэвэрлэгч 土豆挖掘净土机; ~ ухагч 土豆收挖机; ~ суулгах машин 土豆种植机; ~ үржүүлэг 土豆栽培业; ② (植) 玉葱: ~ өн цэцэг (植) 蕨; ③ (解) (忌讳语) 卵, 睾丸.

төмслөг *ᠲᠥᠮᠦᠰᠯᠡᠭ* [形] 块根状的.

төмсөг *ᠲᠥᠮᠦᠰᠡᠭ* [名] 睾丸: ~ний дотуур сойлго 睾丸内提肌; ~ний булчирхайнгар 卵巢腺瘤; ~ний гэр 睾丸囊; ~тэй агар 睾丸琼脂.

төмсөггүй *ᠲᠥᠮᠦᠰᠡᠭᠦᠢ* [形] 无睾丸的.

төмсөгтөс *ᠲᠥᠮᠦᠰᠡᠭᠲᠦᠰ* [名] 见 төмсөс.

төмсөс *ᠲᠥᠮᠦᠰᠦᠰ* [名] 睾丸炎.

төмсстэй *ᠲᠥᠮᠦᠰᠲᠡᠢ* [形] 有土豆的, 含土豆的.

төнхлөг *ᠲᠥᠨᠬᠯᠡᠭ* [名] 挖掘, 采掘, 开凿, 取出, 剔出; 掏空.

төнхөлдөх *ᠲᠥᠨᠬᠡᠯᠲᠡᠬᠡ* [动] төнхөх 的共动态.

төнхөх *ᠲᠥᠨᠬᠡᠬ* [动] ① 挖掘, 采掘, 掘出, 发掘, 开凿, 取出, 剔出; 掏空; ② (转) 吹毛求疵, 钻牛角尖, 挑毛病, 招惹人.

төнхүүлэх *ᠲᠥᠨᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төнхөх 的使动态.

төө *ᠲᠡᠭ* [量] 一拃(伸开的拇指尖到中指尖之间的距离).

төөлөгдөх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төөлөх 的被动态.

төөлөх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 用拃量; ② 用五尺杆量.

төөлүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төөлөх 的使动态; ② 意同 төөлөгдөх.

төөлүүр *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ* I [名] 五尺杆: ~т орох (陈) 长成男子汉.

төөлүүр *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ* II [名] (动) 尺蠖蛾: ~ хорхой 尺蠖蛾.

төөлцгөөх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төөлөх 的众动态.

төөль *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡ* [名] (动物头上的) 斑记, 烙印, 烙印.

төөнө *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡ* [名] ① 烧灼, 烘烤, 火焰, 加热; ② (医) 灸, 艾灸: ~ тавих 用艾灸, 用火烙.

төөнөгдөх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төөнөх 的被动态.

төөнөлт *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠯᠲ* [名] 烧灼, 烤.

төөнөрөх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 灼热, 发热; ② (医) 发烧.

төөнөрүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төөнөрөх 的使动态.

төөнөх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] ① 烧灼, 烘烤, 加热, 火焰: ар нуруунаас нар ~ж байна 太阳直烤后背; ② (医) 灸, 艾灸: ~ж өвдөх 灼痛.

төөнөчих *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төөнөх 的完成体.

төөнүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төөнөх 的使动态; ② 意同 төөнөгдөх.

төөнүүр *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠷ* [名] 烙铁, 热烙器: цахилгаан ~ 电烙针, 电烙铁.

төөрөг *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠭ* [名] 宿命, 天命, 命运, 劫数: төөргөө харах, төөргөө үзэх 听天由命, 凭运气.

төөрөгдмөл *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠮᠡᠯ* [形] 迷乱的, 迷惑的; 迷路的.

төөрөгдөл *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠯ* [名] ① 迷路, 迷失方向, 转向; ② (被) 迷惑, 入歧途, 迷乱, 受蒙蔽, 被蒙骗, 谬误: ~д орох, ~д учрах 入歧途, 谬误, 想错; ард түмнийг шашны төөрөгдлөөс салгах 把人民从宗教的迷惑中解脱出来.

төөрөгдөх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төөрөх 的被动态: мухар сүсэгт ~ 受宗教迷信的蒙蔽.

төөрөгдүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төөрөгдөх
的使动态: хүмүүсийг ~ 蛊惑人心.

төөрөл *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠯ* [名] ①迷向, 迷路, 转向; ②
迷惑, 入歧途, 迷乱, 谬误, 想错: ~ д
орох, ~ д учрах ①迷路, 转向; ②迷
惑, 迷乱.

төөрөлдөл *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠯ* [名] 迷误: ~ д орох
误解.

төөрөлдөх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] төөрөх 的互动
态.

төөрөлдүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ①把...引入
歧途; ②哄骗, 欺骗; ③混淆.

төөрөнхий *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠨᠬᠢ* [形] ①(思路)紊乱的,
迷乱的; (语言)无层次的, 无伦次的; ②
容易迷路的, 记不住道的.

төөрөх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] ①迷路, 迷失方向; 转
向: цасан шуурганд ~ 在暴风雪中迷
路; төөрдөг ордон 迷宫; ②迷惑, 入歧
途, 迷乱, 谬误, 想错: ухаан ~ 神志迷
乱.

төөрүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төөрөх 的使动
态: ~ явдал <化>定向力缺乏.

төөрцгөөх *ᠲᠡᠭᠦᠷᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] төөрөх 的众动
态.

төөрчих *ᠲᠡᠭᠦᠷᠢᠬᠢ* [动] төөрөх 的完成体.

төөч *ᠲᠡᠭᠡᠴ* 见 ~ хорой <动>尺蠖蛾(科)幼
虫.

төр *ᠲᠡᠷ* [名] ①政权, 政体: ардын ~ 人
民政权; 人民国家; хувьсгалт ~ 革命
政权; ~ булаах 夺取政权; ~ ийн эрг
гэлт 政变; ~ барих 执掌政权, 当权; 管
理国家; ◇ засаг ~ 政权; ②国家; 国体;
朝, 朝代, 皇朝: ~ ийн далбаа 国旗;
~ ийн дуулал 国歌; ~ ийн хэрэг 国家
事务; ~ ийн тэргүүн 国家元首; ~ ийн
зүтгэлтэн ①政府要员, 国务人员; ②政
治活动家; ~ ийн зөвлөл 国务院; ~ ийн
нарийн бичгийн дарга 国务卿; ~ ийн
айлчлал 国事访问; ~ ийн зул <陈>朝
灯; ~ ийн департамент (美国的)国务
院; ~ ийн дум (俄罗斯)国家杜马;
~ ийн зөвлөлийн дарга (波兰)总理;
~ ийн хэрэгцээний хэл <语>官方语言;
●政治; 政策; 政事; улс ~ ийн байдал

政治形势, 政治状况; ~ ийн бодлого,
улс ~ ийн бодлого 政策; ~ ийн
бодлоготон, улс ~ ийн бодлоготон
政治活动家, 政治家; 政客; ~ ийн бай
гуулал 政治制度, 国家制度; ~ ийн
тэмцэл 政治斗争; улс ~ эдийн засаг
政治经济(学); улс ~ ийн нам 政党; ~
өөс хөндий 不问政治; ~ өөс шашныг
тусгаарлах 政教分离; ◇ улс ~ ①国家
制度, 政治制度; ②政治; 政策; ③法, 法
律; 道理, 规律, 法则, 法制: ~ ёстой 有
法则的, 有规律的, 有定规的, 有惯例的;
◇ ёс ~ 法律, 规律, 惯例; ④礼, 礼仪;
宴会; 婚礼: хурим ~ 典礼; 婚礼;
~ ийн годил 大礼 龟头(礼仪用箭); ⑤名
誉; 荣誉, 光荣, 声誉: хөдөлмөр бол
нэр ~ ийн хэрэг 劳动是光荣的事情;
нэр ~ тэй баатар 光荣的英雄; даалга
сан үүргээ нэр ~ тэй биелүүлэх 出色
地完成自己的任务; нэр ~ ийн хойноос
хөөцөлдөх 追求名誉, 沽名钓誉; нэр
~ ①名誉, 光荣, 荣誉; ②出色, 杰出, 卓
越; ~ ийн авгай <陈>郡王之女; ~ ийн
хатан <陈>郡王福晋; ~ ийн ятга <乐>
琴.

төрдөс *ᠲᠡᠷᠳᠡᠰ* [名] 产物, 排生物.

төржих *ᠲᠡᠷᠵᠢᠬᠡ* [动] 建立政权, 政权化.

төрлөг *ᠲᠡᠷᠯᠡᠭ* [名] 生产, 分娩: ~ нярай
лал 分娩; ~ түргэсгэх 催生真空器;
~ ийн зам (医)产道; ~ ийн өвчин 分娩
痛; ~ ийн үе 产期.

төрлөхт *ᠲᠡᠷᠯᠡᠬᠡᠲ* [形] 有生命的, 有生命力
的.

төрлүүр *ᠲᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠷ* [名] <医>催产素.

төрмөл *ᠲᠡᠷᠮᠡᠯ* [名] <哲>原源; анх ~ 太古
代(史); анх ~ ийн эрэн (地质)太古代.

төрөгдөх *ᠲᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төрөх 被动态; 产
生, 滋生.

төрөгдүүлэх *ᠲᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төрөгдөх 的
使动态.

төрөгсөд *ᠲᠡᠷᠦᠭᠦᠰᠡᠳ* [名] 产妇; төрөгсдийг
угаах 产妇清洗; төрөгсдийг цэвэрлэх
产妇清淨.

төрөгч *ᠲᠡᠷᠦᠭᠦᠴ* [名] 产生物, 生产者; 素:

азот ус төрөгчийн холимог 氮氢混合物; нүүрс төрөгчгүй болох 缺碳酸血, 血液二氧化碳缺乏; хүчил ~ 酸素(氧); ус ~ 氢.

төрөл **ᠲᠥᠷᠡᠯᠡ** [名·形] ①〈宗〉来世; ~ арилжих, ~ солих 〈宗〉转世, 再生; урьд ~ 〈宗〉前世; төрлөөр нь эмчлэх онол 〈医〉顺势疗法; ②宗族, 亲戚, 亲族; 氏族, 种族; 血统关系: ~ болох ①成亲戚; ②出生; цусан ~ 母系亲族; ясан ~ 父系亲族; төрлийн ах дүү 堂兄弟; төрлийн холбоо 亲属关系, 血统关系; төрлөөр устгах 灭绝种族, 危害种族; нэг ~ 同一宗族, 同一氏族; төрлийн нэр томьёо 亲属关系的称谓; төрлийн харьцаа 〈语〉亲属关系; төрлийн холбоотой 有亲属关系的, 有血缘关系的; ~ бус 非亲缘的, 非同种的, 非亲属的; ~ төрөгсдийн солиорол 遗传性精神病; ~ овог 氏族; ~ зүй 遗传学; ◇ ~ садан, ураг ~ 亲戚, 亲族; ③亲属的, 亲族的, 氏族的, 相亲和的: ~ хэл〈语〉亲属语言; ~ аялгуу 亲属方言; ~ үг 亲属词; ~ үндэс 亲属词干; ~ хэлний авиа зохицох хууль 亲属语音和谐律; ~ хэлний овог 亲属语族, 亲属语系; ④〈生〉族, 科, 属; 类, 种, 部, 方面, 区域, 领域, 范畴: ~ анги 族, 类, 范畴; могойн ~ 蛇科; намуу цэцгийн ~ 罂粟花科(属); цэргийн ~ 〈军〉兵种; ~ бүрийн 各种各样的, 不同种类的; ~ төрлөөр нь ялгах 按种类区分; ажил ~ 各种工作; 工作等等; төрлийн зэвсэгт хүчин 军种; төрлийн цэргийн маршал 兵种元帅; төрлийн хөмрөг 种类档案全宗; төрлийн цэрэг 兵种; ~ бус айзамт хэв гажилт 不均匀节律变形; ~ дүрс 〈动〉品种; ~ зүйл 种类品种; ~ тийн тэмцээн 〈体〉项目比赛; ⑤〈化〉亲和力; ⑥〈文〉体裁: төрлийн бүтээгдэхүүн 系列产品.

төрөлгө **ᠲᠥᠷᠡᠯᠡᠭᠡ** [名] 出生, 诞生, 生活; ихэрийн гаж ~ 连生体, 连体(双生).

төрөлжигдөх **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] төрөлжих 的被动态.

төрөлжилт **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠲᠡ** [名] төрөлжих 的 名词; 种类; 专业化.

төрөлжих **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] ①形成宗族, 成亲戚; ②成族, 成科, 成属; 成类(种、部、方面、区域、领域、方面、范畴); төрөлжсөн цэрэг 〈军〉①各军兵种; ②各军兵种士兵; ~ сөн байгууллага 专业性组织; ~ больниц 专业医院; ~ бригад 专业队; ~ сөн баримт 一次有效的凭证; ~ сөн түүвэр 整群抽样, 成批抽样.

төрөлжүүлэлт **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠯᠲᠡ** [名] төрөлжүүлэх 的名词.

төрөлжүүлэх **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] төрөлжих 的使动态; 专业化, 专门化: ~ сэн зай 专业化组距.

төрөлжих **ᠲᠥᠷᠡᠯᠵᠢᠬᠡ** [动] төрөлжих 的完成体.

төрөлсөх **ᠲᠥᠷᠡᠯᠰᠡᠬᠡ** [动] ①(亲戚、亲族间)亲热相处, 亲戚来往; ②类聚类, 分群.

төрөлт **ᠲᠥᠷᠡᠯᠲᠡ** [名] 出生; 出生率; 生产; ~ ийн нягтрал 出生密度.

төрөлтэй **ᠲᠥᠷᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ①宗族的, 亲族的; 氏族的, 种族的; ②聚类化的, 分群的.

төрөлтөн **ᠲᠥᠷᠡᠯᠲᠡᠨ** [名] 参见 төрөлхтөн.

төрөлх **ᠲᠥᠷᠡᠯᠬᠡ** [形] ①生来就有的, 天生的, 先天的: ~ ийн муухай зантай хүн 天生的坏脾气的人; ~ чанар 天性, 本性; ~ (ийн) дүлий 生来就是聋的; ~ авьяас 本能; ~ заандал 〈医〉先天性象皮症; ~ сүрьеэ 天然性结核; ~ ийн болзол 天然条件; ~ ийн бөөргүй 肾发育不全; ~ ийн зэрэмдэг 先天缺陷; ②故乡的, 本地的, 本国的; 亲生的: ~ нутаг 祖国, 故乡; ~ хэл 本族语, 国语, 母语.

төрөлхтөн **ᠲᠥᠷᠡᠯᠬᠡᠲᠡᠨ** [名] 生物; 〈生〉科: хүн ~ 人类; дэвшилт хүн ~ 进步人类; адгуусан ~ 动物, 牲畜; муурын ~ 猫科.

төрөлшил **ᠲᠥᠷᠡᠯᠰᠢᠯᠢ** [名]〈生〉纯合性: ижил ~ 纯合性, 同类推.

төрөөгүй **ᠲᠥᠷᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]〈医〉未生育的; ~ эмэгтэй 未生育过的妇女.

төрөх **ᠲᠥᠷᠡᠬᠡ** [动] ①生育, 出生, 诞生, 分娩, 生产: ~ базлал 临产阵缩; ~ гэр 产房; ~ зам 产道; ~ ор 产床; ~ ийн ха-

луун 产褥热; ~өд үхэтхийн унах 分娩休克; хүү ~в 生了男孩; төрсөн эцэг эх 亲生父母; төрсөн орон, төрсөн газар 出生地, 故乡, 故土; төрсөн хүү 亲生儿子; төрсөн ах дүү 亲兄弟; ~ тасар <医>产院, 接生院; ~ийн хүндрэлт <医>难产; төрсний дурсгалын өдөр 诞辰, 生日; аж ~в 生存, 存在, 过生活; төрсөн он 诞生之年, 生年; Лениний төрсний зуун жилийн ой 列宁诞生一百周年纪念; ②产生, 发生, 出现: санал ~в 生出念头; зориг ~в 鼓起勇气, 振作精神; уйтгар ~ 发愁.

төрөхүй *ᠲᠥᠷᠦᠬᠦᠢ* [名] <医>生产.

төрүүлэх *ᠲᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төрөх 的使动态: ~ ажиллавар 分娩手术; ~ ажиллагаа 生殖机能; ~ зүйлс 分娩激发剂; ~ сургаал 产科学; ② 培养, 造就: жил бүр олон кадрыг ~ 每年培养许多干部; ~н гаргах 造就, 培养.

төрүүлэхүйц *ᠲᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡᠬᠦᠢᠵᠢ* [形] 可产生的; 可培养的.

төрх *ᠲᠥᠷᠬᠡ* [名] ①形, 外形, 形态, 外貌: ~ үзэмж 外形、外貌; ~ сайтай адуу 外形优美的马匹; ②品行, 性格, 天性; 行为: ~ муутай ①不道德的, 缺德的; 性格坏的; ②不庄重的, 不规矩的, 淘气的; ③外形差的; ④<植>季相.

төрхгүй *ᠲᠥᠷᠬᠡᠭᠦᠢ* [形] ①不稳重的, 不规矩的, 淘气的, 顽皮的; ②不道德的, 品性差的; ③娇宠的, 娇惯的.

төрхгүйтэх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠭᠦᠢᠲᠡᠬᠡ* [动] 变得不规矩, 变得不老实: ~ дошгирол 青春期痴呆激越状态.

төрхдөс *ᠲᠥᠷᠬᠡᠳᠥᠰ* [名] <地>相, 岩相: ~ чулуун зүй 岩相学; ~ чулуун зүйн чиглэл 岩相学方向; ~ийн малтмал <地>化石相; ~ийн өөрчлөлт 岩相改变.

төрхжих *ᠲᠥᠷᠬᠡᠵᠢᠬᠡ* [动] ①明白过来, 懂事, 变得像样子, 成器; 觉悟, 醒悟, 领悟; ②冷静, 稳重, 沉着.

төрхжүүлэх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠵᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төрхжих 的使动态.

төрхөм *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮ* [名] <已婚女子的>双亲, 娘

家: ~ дөө буцах 回娘家, 归宁.

төрхөмлөх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠬᠡ* [动] 归宁, 回娘家.

төрхөмлүүлэх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төрхөмлөх 的使动态.

төрхөмсөг *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠰᠦᠭ* [形] 爱自己父母的, 爱娘家人的, 留恋娘家的(指已婚女人).

төрхөмсөх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠰᠦᠬᠡ* [动] <已婚女人>爱自己的父母, 留恋娘家.

төрхөмсүү *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠰᠦᠭᠦ* [形] 留恋娘家的.

төрхөмсүүлэх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төрхөмсөх 的使动态.

төрхөмчлөх *ᠲᠥᠷᠬᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 төрхөмлөх.

төрхтэй *ᠲᠥᠷᠬᠡᠲᠡᠢ* [形] 稳重的, 庄重的; 严整的; 有自制力的, 能自持的, 坚忍的, 沉着冷静的; 像样子的.

төрц *ᠲᠥᠷᠴ* [名] ①产生, 生产量(生育): ~ алт 天然金块; ②卵: ~өө шахах 排卵.

төрчих *ᠲᠥᠷᠴᠢᠬᠡ* [动] төрөх 的完成体.

төс *ᠲᠥᠰ* [名] 相似, 相近, 类似, 相合; 同源: та хоёр их ~тэй юм 你们两人很相似.

төсгүй *ᠲᠥᠰᠦᠭᠦᠢ* [形] 不相似的, 不相近的, 截然不同的.

төслөрхүү *ᠲᠥᠰᠡᠯᠦᠷᠬᠦᠭᠦ* [形] 草略的, 大概的, 初步设想的.

төслөх *ᠲᠥᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①变相似, 变相近, 变得类似起来: энэ хүн тантай төсөлж байна 此人与您相似; ②似曾相识, 有点认得: би түүнийг царай ~ төдий 我只约略认得他的面孔; бичиг ~ төдийхөн 略识一点字; ③略知, 略晓, 稍知, 粗通.

төслүүлэх *ᠲᠥᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төслөх 的使动态.

төсөв *ᠲᠥᠰᠡᠪ* [名] ①假设, 推测, 预定, 预计, 预想: ~ байдал 概略; ~, санхүүгийн тооцоо 财务概算(书); ②方案, 草案, 预案: тогтоолын ~ 决议草案; ③预算, 预算案: ~ хийх ①打算, 预定; 作预案; ②作预算; улс ардын аж ахуйн ~ 国民经济预算; төсвийн орон тоо 预算编制, 预编; жилийн ~ 年度预算;

төсөөс хэтрэх 超过预算; орлогын ~ 收入预算; зарлагын ~ 开支预算; ~ зардал 预算开支; төсвийн баримт 预算凭证, 预算文件; төсвийн бүртгэл 预算统计; төсвийн бүтэц 预算结构; төсвийн гүйцэтгэл 执行预算; төсвийн жил 预算年度; төсвийн санхүүжил 预算拨款; төсвийн төсөл 预算草案; төсвийн тэтгэлэг 预算补贴; төсвийн гадуур төсөвлөн олгох 预算外拨款; төсвийн данс 预算账户, 预算一览表; төсвийн зөрүү 预算差额; төсвийн зээл 预算贷款; төсвийн илтгэвэр 预算指数; төсвийн норм 预算标准; төсвийн тааас 预算补贴; төсвийн хяналт шалгалт 预算监督; төсвийн шимтгэл 预算提成; төсвөөс хэтрүүлж санхүүжүүлэх 超预算拨款.

төсөвлөгдөх *ᠲᠥᠰᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төсөвлөх 的被动态.

төсөвлөл *ᠲᠥᠰᠡᠪᠯᠡᠯ* [名] ①假设, 推测, 预定, 预计, 预想; ②预案, 方案, 筹划书, 设计书, 草案; ③预算, 预算案.

төсөвлөлт *ᠲᠥᠰᠡᠪᠯᠡᠯᠲᠡ* [名] 参见 төсөвлөл.

төсөвлөх *ᠲᠥᠰᠡᠪᠯᠡᠬᠡ* [动] ①假设, 推测, 打算, 拟定, 筹划, 计划, 预计, 预想, 预定; 作预案, 作方案, 拟草案; ②预算, 编制预算(案); ~ сөн данс 预算单; ~ н олгох 拨款; ~ н олгох банк 发行银行.

төсөвлүүлэх *ᠲᠥᠰᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① төсөвлөх 的使动态; ②意同 төсөвлөгдөх.

төсөвт *ᠲᠥᠰᠡᠪᠲᠦ* [形] ①预定的, 预案的, 预想的; ~ өртөг 设计成本; ②预算的; 预编的; ~ ажилчин 预编工人; ~ байгууллага 预算机关; ~ байгууллагын баланс 预算机关平衡表; ~ төлөх төлбөр 预算交款; ~ шимтгэх 预算提成.

төсөг *ᠲᠥᠰᠡᠭ* [形·副] ①近的, 近处的, 附近的, 不远的; ~ орших 位于不远的地方; ◇ ойр ~ 近的, 近处的, 附近的, 不远的; ②不贵重的, 价钱便宜的, 廉价的; үнэ ~ эдлэл 廉价用品; ◇ хямд ~ 便宜的, 廉价的; ③最近, 刚才; ~ ирсэн 最近来到的, 刚来的; ойр ~ тийм юм

дуулдсангүй 最近没听到那样的事情; ◇ ~ хайлс (植) 春榆.

төсөл *ᠲᠥᠰᠡᠯ* [名] ①设计图: зураг ~ 设计图; төслийн арга 设计教学法; төслийн даалгавар, төслийн үүрэг 设计任务; төслийн хүч чадал 设计能力, 设计功率; ~ зохиогч 设计人, 起草人; ~ зохион бүтээх, техник баримт зүйл 设计计划及技术文件类; ②草案, 预案, 方案: төсвийн ~ 预算草案; ③提案: ~ дэвшүүлэх 提出草案; ~ оруулах 设计, 计划, 提出计划; ~ санал 提案; төсвийн баримт зүйл 预算计划文件类; ~ төсвийн баримт бичиг 设计预算资料; 设计预算文件; төслийн өртөг 设计费; төслийн техник эдийн засгийн үндэслэл 设计的技术经济根据; төслийн тоо баримт 设计资料; төслийн төсөв 设计预算.

төсөлчид *ᠲᠥᠰᠡᠯᠴᠢᠳ* [名] 设计人员.

төсөө(н) *ᠲᠥᠰᠡᠭ(н)* I [名] 类推, 类似: тэр хүнтэй тун ~ тэй байна 同那个人极其相似; ~ бичиг 类似文字; ~ дүр 类推形象; ~ сургалт 教学中类推(法); ~ хэл 类推语, 分析语; ~ хэлбэр 类推形式, 类推方式; ~ ний суурь 类推基础.

төсөө(н) *ᠲᠥᠰᠡᠭ(н)* II [名·形] ①聪明, 伶俐, 机敏, 颖悟; ~ муутай 不机敏的, 迟钝的; ②别扭的: 生疏的, 不合谐的, 不协调的; хэдэн жил машин жолоодохгүй их ~ болжээ 几年不驾驶汽车, 手已很生了; гар ~ болох 手变生.

төсөөгүй *ᠲᠥᠰᠡᠭᠦᠢ* I [形] 不相近的, 不相似的, 无类似之处的.

төсөөгүй *ᠲᠥᠰᠡᠭᠦᠢ* II [形] 迟钝的, 不聪明的, 不机敏的, 别扭的; 生疏的, 外行的.

төсөөлөгдөх *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] төсөөлөх 的被动态.

төсөөлөл *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名] 忆断, 推想, 预测, 设想; 〈语〉表象; 〈化〉同系物; 观念: ~ ийн нийлэмж 观念联想; ~ ийн хэв шинж 表象类型; ~ эгнээ 〈化〉同系列.

төсөөлөх *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①粗略地了解, 知其大略, 稍知道一些; бичиг үсэг ~ 不甚

识字；② 预想，预定，预测；想象；作预案，规划，计划；～н бодох 设想；计划；考虑。

төсөөлөхүй *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦᠢ* [名] ① 概念；② 表象。

төсөөлүүлэх *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төсөөлөх 的使动态。

төсөөлцгөөх *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төсөөлөх 的众动态。

төсөөрөх *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠦᠬᠡ* [动] 变生疏；变迟钝，变得不机敏。

төсөөт *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡ* [形] 相似的，类似的：～атираа 相似褶皱；～нэр 形似词；～нэр болох (语) 形似现象；～нэрийн ижилшил 形似词的形态同化；～тусгал 正形投影；～холбоо 类似联想，接近联想；～үг 形似词；～эрхтэн 类似器官。

төсөөтэй *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* I [形] 参见 төстэй；类似的；～зүйл 相似的东西，相似的条文。

төсөөтэй *ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* II [形] 明白的，机敏的，聪明的，伶俐的；内行的；有理智的。

төсөр *ᠲᠥᠰᠡᠷ* [形] 参见 төсөг。

төсөргүй *ᠲᠥᠰᠡᠷᠭᠦᠢ* [形·副] ① 不近的，遥远的；② 老早，早已，早就，先前。

төсөрхөг *ᠲᠥᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠡ* [形] 略近的，稍近的，就近的；相近的，相似的。

төсөрхөн *ᠲᠥᠰᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] 近的，最近的；◇～аяж (乐) 小曲，短曲。

төсөх *ᠲᠥᠰᠡᠬᠡ* [动] ① 作预案，(大体)规划，计划；预定，预想，预测；② 粗浅了解，稍知道一点。

төсрөг *ᠲᠥᠰᠡᠷᠦᠭᠡ* [名] 瓮，酒器，喷壶；усны～ 喷水壶。

төст *ᠲᠥᠰᠡᠲᠡ* [形] 相似的，类似的；◇～хайлаас (植) 黑榆。

төстэй *ᠲᠥᠰᠡᠲᠡᠢ* I [形] 相似的，相近的，类似的；～үзэгдэл 类似现象。

төстэй *ᠲᠥᠰᠡᠲᠡᠢ* II [形] (口) 适量的，适度的，适时的，适当的；稍差的，欠佳的，稍次的，不那么好的。

төстэй *ᠲᠥᠰᠡᠲᠡᠢ* III [形] (口) 正好的，不多不少的，差不多的，相差无几的。

төхөм *ᠲᠥᠬᠡᠮᠡ* [名] 凹地，低地，盆地。

төхөө *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡ* [形·名] ① 相似的，相近的，类似的；энэ хоёр～харагдав 这两者看上去相似；② 稳重，端庄，持重，沉着；～томоогүй ① 浮躁的，不稳重的，神经失常的；② 糊涂的。

төхөөрөг *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠡ* [名] ① 准备，筹备，预备(常指动身出发前的)；② 装备，装置，设备；I 事：пуужин харвах～ 导弹发射装置。

төхөөрөмж *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠵᠡ* [名] ① 装备，装置，设备；用具，工具，器具：барилгын～ 建筑设备，建筑装置；худгийн～ 打井用具，打井设备；үйлдвэрийн～ 工业设备，工厂设备；～ийн багтаамж 设备电容；～ийг бүрэн ашиглах 设备负荷；～ийг шинэчлэн тоноглах 更新设备～ийн ашиглалтын хугацаа 设备使用期；～ийн өртөг 设备费；～ийн тооллого 设备调查；～ийн шинэчлэл 设备更新；◇ тоног～ 设备，装备；② 准备，预备，筹备。

төхөөрөмжит *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠵᠡᠲᠡ* [形] ① 有设备的，有装备的，有装置的；② 有准备的，有预备的。

төхөөрөмжлөл *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠵᠡᠯᠡᠯᠡ* [名] ① 装备，配备，装置；② 准备，筹备，预备。

төхөөрөмжлөх *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠵᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 装备，装置，设置，配备；② 预备，准备，筹备。

төхөөрөмжлүүлэх *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠮᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төхөөрөмжлөх 的使动态。

төхөөрөх *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠬᠡ* [动] ① 准备，预备，筹备(常指远行出发前的)：аянд юм～ 为旅行准备物品；② 装备，装置，配备，设备，设置；整顿，安排；③ 杀，屠宰(忌语)。

төхөөрүүлэх *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] төхөөрөх 的使动态。

төхөөрцгөөх *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠷᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] төхөөрөх 的众动态。

төхөөтэй *ᠲᠥᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 机智的，机灵的；懂事的。

төчөөн *ᠲᠥᠴᠡᠭᠡᠨ* [代] 那么多，那么些，那种程度：Батдэлгэр мөн～тооны мал хариулж байна 巴特德勒格尔也放牧着那么些牲口；～удтал чи хаа байв? 那

么长的时间你在哪里? хичнээн чармайвал ~ амжилт олно 作多大努力, 就会得到多大成果; өчнөөн ~ болтол хараад ирсэнгүй 望了很久很久也没见来; ◇ өчнөөн ~ 这么些, 很多, 那么久, 很久.

төшөө ᠲᠥᠰᠡᠭᠡ [名] 见 төсөө II.

төшөөрөх ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠦᠬᠡ [动] 见 төсөөрөх.

төшөөрүүлэх ᠲᠥᠰᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] төшөөрөх 的使动态.

траектори ᠲᠷᠠᠭᠡᠬᠡᠲᠣᠷᠢ [名] ①〈理〉(射体)轨道, 抛物线; 〈数〉轨线, 轨迹; ②〈军〉弹道(轨线); (鱼雷)航迹.

трактор ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷ [名] 拖拉机: гинжит ~ 履带式拖拉机; дугуйт ~ 轮式拖拉机; ~аар газар хагалах 用拖拉机耕地; ~аар чирүүлэх 用拖拉机拖拉; ~т засвар хийх 给拖拉机进行修理; ~ын бригад 拖拉机队; ~угсарч төмс малтдаг дүүжин машин 悬挂式机引马铃薯挖掘机; ~шахуурга хамагч 机引捡拾压捆机; ~үр цацагч 机引播种机.

трактордах ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠳᠠᠬ [动] 用拖拉机工作.

тракторжих ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠵᠢᠬ [动] 用拖拉机装备起来, 拖拉机化.

тракторжуулах ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тракторжих 的使动态.

тракторч ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠴ [名] 拖拉机手.

тракторчлагдах ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ [动] тракторчлах 的被动态.

тракторчлах ᠲᠷᠠᠭᠲᠣᠷᠴᠯᠠᠬ [动] 装备拖拉机, (全盘)拖拉机化.

трамвай ᠲᠷᠠᠮᠪᠠᠢ [名] (有轨) 电车: ~н зам 电车轨道.

трамплин ᠲᠷᠠᠮᠯᠢᠨ [名] 〈体〉跳板.

транзистор ᠲᠷᠠᠨᠵᠢᠰᠲᠣᠷ [名] (电) 晶体管.

транзит ᠲᠷᠠᠨᠵᠢᠲ [名] ① (货物的) 过境运输, 中转运输; (旅客的) 过境运送, 中转运送; ~ын тээврийн зардал 过境运费; ② 直达运输.

трансмисс ᠲᠷᠠᠨᠰᠢᠮᠢᠰᠢ [名] 〈机〉传动; 传动装置(轴及轴承、滑轮及皮带等的总称).

транспорт ᠲᠷᠠᠨᠰᠢᠮᠢᠰᠢ [名] ① 运输, 运送, 运输工具; ② 〈军〉运输车队.

транспортёр ᠲᠷᠠᠨᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠷ [名] ① 〈技〉运送装置, 输送机; 传送装置; ② 〈汽〉(汽车房的) 转车盘; ③ 运送者; 运输机关.

трансформатор ᠲᠷᠠᠨᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠷᠠᠲᠣᠷ [名] ① 〈技〉变压器, 互感器; ② 独角戏演员.

трансцендентализм $\text{ᠲᠷᠠᠨᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠷᠠᠲᠣᠷᠢᠵᠢᠮ}$ [名] 〈哲〉先验论; 超绝论.

транше ᠲᠷᠠᠨᠰᠡ [名] ① 〈军〉堑壕; ② 土沟; 埋管沟; 电缆沟; 路堑; (矿山之) 堑沟, 采沟.

траншей ᠲᠷᠠᠨᠰᠡᠢ [名] 〈军〉坑道, 堑壕: ~н шуудуу 堑壕通道.

трапец ᠲᠷᠠᠭᠡᠯᠠᠭ [形] (数) 梯形.

трахом ᠲᠷᠠᠬᠣᠮ [名] 〈医〉沙眼.

трегалоз ᠲᠷᠡᠭᠠᠯᠣᠵ [名] (生) 海藻糖.

тренажёрууд ᠲᠷᠡᠨᠠᠵᠡᠷᠦᠭᠦᠳ [名] 练习台, 练习器.

тренер ᠲᠷᠡᠨᠡᠷ [名] (体) 教练员; цэргийн ~ 军事教官.

трест ᠲᠷᠡᠰᠲ [名] 托拉斯; 公司: барилгын ~ 建筑公司, 建筑托拉斯; хотын худалдааны ~ 城市商业托拉斯, 市商业公司; ~ийн ажилтан 托拉斯职员.

триангуляц ᠲᠷᠢᠠᠩᠭᠤᠯᠠᠵ [名] 〈数〉三角剖分; (测量学之) 三角测量法; ~ын цэг 三角点.

тригонометри ᠲᠷᠢᠭᠣᠨᠣᠮᠡᠲᠷᠢ [名] 〈数〉三角(学).

трико ᠲᠷᠢᠻᠠᠨ [名] ① 花呢; ② (演员、运动员穿的) 针织贴身衣; ③ 针织内衣.

триллион ᠲᠷᠢᠯᠢᠯᠢᠨ [数] 万亿.

трилобит ᠲᠷᠢᠯᠣᠪᠢᠲ [名] (生) 三叶虫; 三叶虫纲.

триод ᠲᠷᠢᠣᠳ [名] 二级管.

триплит ᠲᠷᠢᠫᠯᠢᠲ [名] 〈矿〉磷铁锰矿.

триптофан ᠲᠷᠢᠫᠲᠣᠫᠠᠨ [名] (化) 色氨酸.

трихомоноз ᠲᠷᠢᠬᠣᠮᠣᠨᠣᠵ [名] 滴虫病.

трихомонад ᠲᠷᠢᠬᠣᠮᠣᠨᠠᠳ [名] 毛滴虫属, 滴虫

属: ~ны үтрээмэс 滴虫性阴道炎; ~ны цагаан юм 滴虫白带.

троллейбус *ᠲᠣᠯᠡᠢᠪᠤᠰ* [名] 无轨电车.

тромбин *ᠲᠣᠮᠪᠢᠨ* [名] 凝血酶.

тромбоцит *ᠲᠣᠮᠪᠣᠴᠢᠲ* [名] (医) 血小板.

тропик *ᠲᠣᠫᠢ* [名] ① 回归线; ② 回归带, 热带.

тросит *ᠲᠣᠰᠢᠲ* [名] 锰矽锌矿.

тротил *ᠲᠣᠲᠢᠯ* [名] (化) 三硝基甲苯, 梯恩梯 (爆炸物).

троцкизм *ᠲᠣᠵᠢᠴᠢᠮ* [名] 托洛茨基主义.

труб *ᠲᠤᠷᠦᠪ* [名] ① 管, 筒, 管状物; ② (乐) 小号.

трубка (a) *ᠲᠤᠷᠦᠪᠤ* [名] ① 小管, 小筒; ② (军) 雷管, 信管; ③ 听筒, 耳机.

тув *ᠲᠤᠪ* 见 ~ тунгалаг 非常清澈, 很透明.

туг *ᠲᠤᠭ* I [名] 旗帜; (陈) 纛: улсын ~ 国旗; ~ босгох 升旗; улаан ~ 红旗; ~ баригч 旗手; жанжин ~ 帅旗; Марксизм-Ленинизмийн ~ ийн дор 在马列主义的旗帜下; ~ ийн ваадан 旗帜, 旗子; ~ тайх (陈) 祭旗; ~ тэмдэг 旗号; ~ ийн харуул (军) 护旗手; ~ согсоот (动) 须海雀; ◇ ~ далбаа 旗帜.

туг *ᠲᠤᠭ* II [量] (高耸起的) 一坨, 一堆, 一滩, 一团, 一丛: ~ өвс 一丛草; ~ үс 一撮头发.

туг *ᠲᠤᠭ* III [形] 整整齐齐的.

тугаар *ᠲᠤᠭᠠᠭ* [副] 刚才, 刚刚: ~ын хүн 刚才的那个人.

тугаархан *ᠲᠤᠭᠠᠭᠬᠠᠨ* [副] тугаар 的小称; 刚才, 刚刚, 前不久.

тугал *ᠲᠤᠭᠠᠯ* [名] (动) 牛犊; 幼象; 幼四不像: ~ын хашаа 牛犊圈; зааны ~ 幼象; ~ын арьс 牛犊皮; ◇ ~ улаан болох (小孩的身体) 被炎日晒得通红.

тугаланцар *ᠲᠤᠭᠠᠯᠠᠨᠴᠢᠷ* [名] (化) 锡酸盐.

тугалга (и) *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ* [名] (化) 铅; 锡: ~н цаас ① 锡箔; ② 锡纸; хайлсан ~ шиг 性格柔软得有如熔铅 (喻非常温和); ~

зайлах 镀锡; ~н бугуйвч 铅套管; ~н лавай 铅白; ~н тусгаарлууртай бүрмэл утас 铅皮电缆; ~н хураагуур 铅蓄电池; ~н хучлага 铅皮; ~н цагаан 铅白; ~ны олон мэдрэлтэс 铅毒性多神经炎; ~ны хордлого 铅中毒; ~ны хуурамч саа 铅中毒性假麻痹; ~ны хүдэр 铅矿; ◇ ~н жад шантрахдаа амархан, туйлбаргүй хүн буцахдаа амархан 锡制的军刀易卷刃, 不坚定的人易背信; цагаан ~ 锡; хар ~ 铅.

тугалгадах *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 用锡焊, 用铅封口; тогоо ~ 用锡焊锅.

тугалгалж *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠯᠵ* [名] (化) 铅.

тугалганцар *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠨᠴᠢᠷ* [名] 乌金, 轴承合金.

тугалгас *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠰ* [名] 钼: ~т хар тугалганы хүдэр 钼铅矿; ~ын зос 钼华; ~ын хүдэр 钼矿.

тугалгат *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠲ* [形] 含锡的, 含铅的.

тугалгатай *ᠲᠤᠭᠠᠯᠭᠠᠲᠠЙ* [形] 含锡的, 含铅的.

тугаллах *ᠲᠤᠭᠠᠯᠯᠠᠬ* [动] 下牛犊: үнээ ~ му 牛下牛犊.

тугаллуулах *ᠲᠤᠭᠠᠯᠯᠤᠤᠯᠠᠬ* [动] тугаллах 的使动态.

тугалмай *ᠲᠤᠭᠠᠯᠮᠠЙ* [名] (犄角内之) 软骨, 牙质: ~ үүсвэр 成牙质细胞; ~ суваг 牙质小管.

тугалмайжуулах *ᠲᠤᠭᠠᠯᠮᠠЙᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 使牙质化, 使软骨化.

тугалмайг *ᠲᠤᠭᠠᠯᠮᠠЙᠭ* [形] 软骨的, 软质的.

тугалмайтан *ᠲᠤᠭᠠᠯᠮᠠЙᠲᠠᠨ* [名] (动) 牛科洞角科.

тугалчин *ᠲᠤᠭᠠᠯᠴᠢᠨ* [名] 放牛犊者.

тугдам *ᠲᠤᠭᠳᠠᠮ* I [名] 宫殿, 殿堂, 宫廷.

тугдам *ᠲᠤᠭᠳᠠᠮ* II [形] 新产生的, 新成立的; 刚产生的.

тугнагч *ᠲᠤᠭᠨᠠᠭᠴ* [名] 调剂人, 药剂师.

тугнал *ᠲᠤᠭᠨᠠᠯ* [名] (医) 分剂, 适度的分量, 分剂剂.

тугналцах *ᠲᠤᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬ* I [动] тугнах I 的

共动态。

тугналцах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** I [动] тугнах II 的共动态。

тугнах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠬ** I [动]〈医〉定剂量，分成一定量，分成剂：эм ~ 分药；~сан эм 规定剂量的药。

тугнах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠬ** II [动]〈晕头转向，头晕目眩而〉站立不起。

тугнацгаах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** I [动] тугнах I 的众动态。

тугнацгаах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** II [动] тугнах II 的众动态。

тугнуулах **ᠲᠤᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] тугнах I 的使动态。

тугнуур **ᠲᠤᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]〈医〉(分药用之)小匙：~ын өрөө 剂量测定室。

тугтам **ᠲᠤᠭᠲᠠᠮ** [形]起初的，开始的，新近的，最近的；◇ шинэ ~, ~ тулгар 起初的，开始的，新近的，最近的。

тугуй **ᠲᠤᠭᠤᠢ** [名]独木桥：~н орчим 独木桥附近。

тугч **ᠲᠤᠭᠴ** [名]旗手。

туж **ᠲᠤᠵ** [后]①经常，时常；到处，普遍：~ хар модтой газар 尽是落叶松的地方；②…期间内，整个…内：өдөр ~ 整天；жил ~ 全年；◇ ~ийн хомбил 〔植〕葶苈。

тужирга **ᠲᠤᠵᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名]见 тужрага。

тужрага **ᠲᠤᠵᠢᠷᠭᠠ** [名]大木碗，大木头制的茶碗。

тужрах **ᠲᠤᠵᠢᠷᠠᠬ** [动]①(亲人们)和睦相处；②成为富裕的人，过富裕的生活。

тужурк **ᠲᠤᠵᠢᠷᠦᠬ** [名]短上衣，制服上衣。

тузрага **ᠲᠤᠵᠢᠷᠭᠠ** [名]见 тужрага。

тузрах **ᠲᠤᠵᠢᠷᠠᠬ** [动]见 тужрах。

туйв(а) **ᠲᠤᠢᠪ** [名]假发。

туйвалзах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]参见 туйвганах。

туйвалзуулах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туйвалзах 的使动态。

туйван **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨ** I [名]〔植〕锯齿形的草棉属。

туйван **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨ** II [名]〔陈〕〔法〕笞；细木棍，棒子；桦条：~ горшиг 卡尺，游标卡尺；~ ором гаргуур 高度规，高度卡尺；~ тогтоогуур 铝杆夹持器；~гийн ба-риул 〔乐〕指板，按弦板；~ эргэлдүүр 杠杆回转器。

туйван **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨ** III [名]杠，杠铃：~тайгаар бие халаах 用杠铃做准备活动；~ тайгаар өвдөг нугалах 持铃下蹲。

туйванга **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨᠭ᠎ᠠ** [名]〔植〕委陵菜属。

туйвандах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨᠳᠠᠬ** [动]①用细棍棒打，用桦条抽打；②〔陈〕〔法〕行笞刑。

туйвандуулах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туйвандах 的使动态。

туйванч **ᠲᠤᠢᠪᠠᠨᠴ** [名]举重运动员。

туйвах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠬ** [动]踉跄，蹒跚。

туйвганах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]腿摇摇晃晃：~н явах (腿)摇摇摆摆地走，踉跄行走。

туйвгануулах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туйвганах 的使动态。

туйвгар **ᠲᠤᠢᠪᠠᠭᠠᠷ** [形]踉跄的，蹒跚的。

туйврах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠷᠠᠬ** [动]①思索，考虑；②议论，谈论。

туйвруулах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туйврах 的使动态。

туйвуулах **ᠲᠤᠢᠪᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] туйврах 的使动态。

туйвчих **ᠲᠤᠢᠪᠠᠷᠢᠬ** [动] туйврах 的完成体。

туйл **ᠲᠤᠢᠯ** [名·副]①末端，结尾，结局；极端：~ даа хүрэх ①到终点；②用尽一切可能；өвлийн ~ 冬至；③(地理、数学上的)极：умар ~, умард ~, хойт ~ 北极；өмнө ~, өмнөд ~ 南极；хойт ~ын тойрог 北极圈；~ солиур 极性开关；~ын аврага загас 〔动〕北极小头鲨；~ын зохиомол туяа 人造极光；~ын солбицол 极坐标；~ын солбицол зүй 极坐标学；~ын тэнхлэг 极轴；~ын хавтага 极面；~ын харацай 〔动〕北极燕鸥；~ын цахлай 〔动〕北极鸥；④极，最，甚，彻底地，极其，极端地：~极好的，最优秀的；~ын хайрт 最亲爱的，

至亲的; ~ын чухал 非常重要的, 极重要的; ~ын үнэн ①极其真实的; ②绝对真理; ~ын хүйтэн 〈理〉绝对零度(等于摄氏温标零下 273.15°); ~аар эзэгнэх 绝对控制; ~ын ардчилал 绝对民主; ~ын бага зарлага 最小流量; 最低支出, 最低消耗; ~ын бага өртөг 最小价值; ~ын бага эрдэс урсац 最小径流; ~ын бага хөлс 最低工资; ~ын гүйдэл 高峰电流; ~ын давуу хүчин 绝对优势; ~ын жин 绝对重量; ~ын зарлага 最大流量; 最高支出, 最高消耗; ~ын зорилго 最终目的, 最终目标, 最高目标; ~ын зорилт 最终目的; ~ын урсац 最大径流; ~ын хурд 极限速度; ~ын эрх 绝对权; ~ын эрх чөлөө 绝对自由.

туйлаадас ʉᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠰ [名] 霰, 雪子, 雪糝, 米粒雪; тэмээн ~初雪, 新降的薄雪层.

туйланхай ʉᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢ [形] (马等) 好尢蹶子的; 狂跳的.

туйлах ʉᠤᠯᠠᠬ [动] ①参见 булгих: ②(马等由于受惊而)蹦跳, 尢蹶子, 狂跳, 摔掉骑者; (弄翻车或货而拖着)狂奔; морин тэрэг ~ 马车狂奔; ◇ тэмээ туйлаад тэнгэрт хүрэхгүй, ямаа туйлаад янгирцаг эвдэхгүй 骆驼狂跳翻不了天, 山羊撒泼碰不坏鞍; ③(转)放肆, 为所欲为, 撒泼.

туйлбар ʉᠤᠯᠢᠪᠠᠷ [名] 彻底性.

туйлбаргүй ʉᠤᠯᠢᠪᠠᠷᠭᠡᠢ [形] 不彻底的: ~агааргүйтэн 兼性厌氧菌.

туйлбарлах ʉᠤᠯᠢᠪᠠᠷᠯᠠᠬ [动] 走极端.

туйлбартай ʉᠤᠯᠢᠪᠠᠷᠲᠠᠢ [形] 完全的, 彻底的, 有始有终的: хувьсгалыг ~ хийе 将革命进行到底; ~агааргүйтэн 专性厌氧菌; ~ үзэл 正统思想.

туйлгүй ʉᠤᠯᠢᠭᠡᠢ [形] 无限的, 无穷的, 无极的, 无边的, 无止境的: ~ их 无限多的; 无限大的; ~ их ус 无边无际的大水.

туйлгүйжүүлэгч ʉᠤᠯᠢᠭᠡᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭ [名] 〈化〉退极化剂; 去极剂.

туйлгүйших ʉᠤᠯᠢᠭᠡᠢᠰᠢᠬ [动] 退极化.

туйлгүйшүүр ʉᠤᠯᠢᠭᠡᠢᠰᠢᠭᠦᠫᠦᠷ [名] 〈化〉去极

剂, 退极化剂.

туйлдас ʉᠤᠯᠢᠳᠠᠰ [名] 参见 туйлаадас.

туйлдах ʉᠤᠯᠢᠳᠠᠬ [动] 用尽所有力量, 精疲力竭, 累瘫, 累散架子.

туйлдмал ʉᠤᠯᠢᠳᠤᠮᠠᠯ [形] 峰值的, 颠值的: ~ ачаа 负荷高峰; ~ хүчдэл 峰值电压.

туйлдуулах ʉᠤᠯᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] туйлдах 的使动态: ~ дайн 疲劳战; ~ систем 血汗制度.

туйлдуур ʉᠤᠯᠢᠳᠤᠭᠦᠷ [名] 〈理〉起偏振镜, 起偏光镜, 极化镜.

туйлжил ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠯ [名] 极化: туйлжлын хавтгай 极化面.

туйлжилт ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠯᠲ [名] 参见 туйлжил.

туйлжин ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠨ [名] 终极.

туйлжих ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠬ [动] 极化: ~ үзэгдэл 极化现象; ~ хавтгай 极化面; ~ сан гэрэл 偏光, 极化光; ~ сан долгион 极化波; ~ сан цахилгаан соронзон 极化电磁铁.

туйлжмал ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠮᠠᠯ [形] 极化的: ~ цацраг 极化辐射.

туйлжуулах ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] туйлжих 的使动态: ~ чиг 偏振方向; ~ ялтас 偏光片.

туйлжуур ʉᠤᠯᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠷ [名] 参见 туйлдуур.

туйлт ʉᠤᠯᠢᠲ [形] 末端的, 极端的, 极地的: ~ хэллэг 两极词语.

туйлуулах ʉᠤᠯᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ [动] туйлах 的使动态.

туйлцгаах ʉᠤᠯᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ [动] туйлах 的众动态.

туйлч ʉᠤᠯᠢᠴ [形] 极化的.

туйлшармал ʉᠤᠯᠢᠰᠢᠬᠠᠷᠮᠠᠯ [形] 非极性的, 均质的.

туйлшлал ʉᠤᠯᠢᠰᠢᠯᠠᠯ [名] 极化: туйлшлын үр нөлөө 极化效应.

туйлших ʉᠤᠯᠢᠰᠢᠬ [动] 极化: ~ үе 〈生〉后期; ~ хавтгай 偏极面.

туйлшрал ʉᠤᠯᠢᠰᠢᠬᠠᠷᠠᠯ [名] 极化, 极点, 极端化; 极化强度, 偏振.

туйлшралт **ᠲᠤᠢᠯᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 туйлшралт;
~т микроскоп 偏振光显微镜.

туйлшрах **ᠲᠤᠢᠯᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 到顶, 达到极限;
极化, 绝对化.

туйлшруулагч **ᠲᠤᠢᠯᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] (理) 极
化物, 偏振(光)器; ~ микроскоп 极化
显微镜, 偏光显微镜.

туйлшруулах **ᠲᠤᠢᠯᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] туйлш-
рах 的使动态.

туйлшуулах **ᠲᠤᠢᠯᠰᠢᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] туйлших 的
使动态.

туйплан **ᠲᠤᠢᠯᠵᠠᠨ** [名] 参见 туйплин.

туйпланцар **ᠲᠤᠢᠯᠵᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] (植) 糙苏属.

туйплин **ᠲᠤᠢᠯᠵᠢᠨ** [名] (植) 土伏苓.

туйпуу(н) **ᠲᠤᠢᠯᠵᠤ** [名] 砖, 砖块, 土坯:
болсон ~ (烧成的)砖; түүхий ~ 没烧
好的砖, 土坯; ~ шагаах 烧砖; ~н
байшин 砖房; ~ны хэв 砖模子; 砖坯
模子; галд тэсвэртэй ~ 耐火砖; ~ны
завод 砖厂.

туйпуунцар **ᠲᠤᠢᠯᠵᠤᠨᠴᠢᠷ** [名] 煤饼, 煤砖.

туйпуучин **ᠲᠤᠢᠯᠵᠤᠨᠴᠢᠨ** [名] 制砖工人, 烧砖
工人; машины ~ 机制砖工人; гар ~
手工制砖工人.

туйталзах **ᠲᠤᠢᠯᠲᠠᠵᠢᠬᠤ** [动] ① 走外八字步;
② 一瘸一拐地走, 蹒跚地走路; ③ (牲畜)
后腿踩宽走路.

туйталзуулах **ᠲᠤᠢᠯᠲᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] туйтал-
зах 的使动态.

туйтганах **ᠲᠤᠢᠯᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 туйтгал-
зах.

туйтгар **ᠲᠤᠢᠯᠲᠠᠭᠢᠷ** [形] ① 外八字脚的; ② 瘸
着腿的, 跛脚的; 稍瘸的; 蹒跚的: ~ ~
явах 蹒跚地走路(如小儿学步); ③ (牲畜)
后腿踩宽的.

туйтрах **ᠲᠤᠢᠯᠲᠠᠭᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① (因衰弱而两腿)发
软; 打弯; ② 腿跛行走, 走路摇晃.

тул **ᠲᠤᠯ** I [后] ① 因为..., 所以...; 因...; 故
...: бороо орох гэж байгаа ~ би мар-
гааш явахгүй боллоо 因为要下雨, 所
以我明天不走了; тэндэх ажил дуус-
сан ~ барилгачид шинэ газарт очлоо

那里的工作已结束, 故建筑工人去新地点
了; иймийн ~, тиймийн ~ 因此, 故
...; орой болсон ~д 因为天晚了; ② 为
了...: цаг алдахгүйн ~д 为了不失时
机; миний ~ ийм хэрэг хийв 为了我
才做了这样的事; бурууг засахын ~ 为
了改正错误; үнэн худлыг мэдэхийн
~ хүн явуулав 为了了解虚实而派去了
人.

тул **ᠲᠤᠯ** II [名] (动) 白肚鳟鱼.

тулаа(н) **ᠲᠤᠯᠠᠭ** [名] 搏斗: дайн ~ 战斗,
战争.

тулаас(н) **ᠲᠤᠯᠠᠭᠰ** [名] (支撑某个东西的)支
柱.

тулаг **ᠲᠤᠯᠠᠭ** [名] (用牲畜鬃毛编织的)大眼
网子.

тулагдах **ᠲᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] тулах 的被动态.

тулай **ᠲᠤᠯᠠᠢ** [名] (医) 痛风症; 拇痛风: гар
~ өвчин 手痛风; ~ өвчин (医) 痛风;
~ өвчний зангилаа 痛风结.

тулайдал **ᠲᠤᠯᠠᠢᠳᠠᠯ** [名] 参见 заандал.

тулайрах **ᠲᠤᠯᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 тулайтах.

тулайтах **ᠲᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** [动] (医) 患痛风症: ~
үетгэс 痛风性关节炎.

тулалдаан **ᠲᠤᠯᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] ① 战斗, 斗争, 搏
斗: ~ы талбар 战场; ~д орох 投入战
斗, 参加战斗; ~ы хүчин зүй, ~ эрч
战斗力; ② 争论, 争斗, 争吵.

тулалдагсад **ᠲᠤᠯᠠᠯᠳᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 交战国, 交锋
者.

тулалдах **ᠲᠤᠯᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] тулах 的互动态;
① 打仗, 战斗, 斗争, 搏斗; ② 争吵, 辩
论; ③ 互相依赖.

тулалдуулах **ᠲᠤᠯᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тулалдах
的使动态.

тулалт **ᠲᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 支撑: ~ын хөл (体)
支撑腿.

тулалцах **ᠲᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] тулах 的共动态;
① 战斗, 作战, 搏斗, 斗争; ② 争吵, 辩
论; ③ (体) 实战.

тулам **ᠲᠤᠯᠠᠮ** [名] ① 整生皮, 整毛皮, 整熟:
ямаан ~ 生山羊皮; ② 皮包, 皮口袋;
эмийн ~ (医) 药袋, 药包, 药箱; ~ тай

сүү 袋装的奶; хоолны ~ ①饭袋子, 饭桶; ②(转)(好吃懒做的或贪食的)饭桶, 寄生虫, 食客; мөнгөний ~ 钱袋子(指投机者、放高利贷者或贪污者); хэрүүлйн ~ 好争吵的人.

туламлагдах 使动状态.

туламлах ①完整地剥(畜兽的)皮; ②放进皮包里, 放进袋子里; ③(转)大吃特吃, 狂啖.

туламлуулах ①туламлах 的使动态; ②意同 туламлагдах.

туламнах 参见 туламлах.

тулан 见 ~ загас (动)鲨鱼.

тулар (名)(船上的)撑水.

тулах ①依住, 靠住, 支撑, 依托, 依赖, 依靠; 支持, 扶持, 托住, 承受: модоор ~ 用木头撑住; эрүүгээ ~ (用手)托住下巴颏; шанаагаа ~ (用手)托住自己的面颊; гараараа тулж босов 用手支撑着站起来了; таяг ~ 拄拐杖; ташаа ~ 双手叉腰(做出蔑视、鄙视、不在乎或傲慢神态); ~ цэг 支点; ~ хөл 支撑架; ~ ж харайх (体)支撑跳跃; ②抵近, 接近, 接触, 抵达: голын ёроолд ~ 触到河底; тулж ирэх 临近, 逼近; нүүр тулж уулзах 见面, 相见; ③打仗, 战斗, 搏斗, 斗争: байлдан ~ 战斗, 搏斗; дайсантай ~ 和敌人打仗; ④争斗, 争吵, 辩论: ам хэлээр ~ 口角, 争论; ⑤(体)支撑: ~ булан 直角支撑; ~ хөл 支撑腿.

тулац (名)(体)支撑.

тулбаа(н) 小鱗鱼; 鲑鱼.

тулбага 见 тулбаа.

тулбар (名)钻子, 钻孔器, 钻头.

тулга (名)①锅架, 托架, 撑架; 木桩: зуух ~ 锅支架; ②支撑, 援助, 扶助.

тулгаах ①总结; ②迫使, 强迫, 胁迫.

тулгагдах 使动状态.

тулгадас (名)支撑物, 撑架, 托架.

тулгалах (动)支撑, 撑住, 顶住, 抵住, 托住; 支持, 扶助.

тулгалт (名)强迫, 强加; 威胁, 胁迫.

тулгам (形)急迫的, 紧迫的, 急促的, 紧急的, 迫在眉睫的: ~ үүрэг 急迫的任务; их л ~ хугацаагаар явах болов 需要在很紧迫的期间内动身; ~ арга хэмжээ 紧急措施; ~ эрэл хүсэл 深切愿望.

тулгамдах (动)紧迫, 急促; 紧张, 慌张, 匆忙: хугацаа ~ 日期紧迫; тулгамдаад хэлэх үгээ ч олохгүй байв 紧张得说不出话来了, 紧张得不知道该说什么.

тулгамдуу (形)很紧张的, 太仓促的; 很仓促的, 十分紧迫的, 相当急迫的, 太匆忙的.

тулгамдуулах (动) тулгамдах 的使动态: явахыг эртхэн хэлэхгүй ингэж ~ хэрэг юу байна даа? 为什么不预先通知要走, 而这样使人措手不及呢?

тулгангүй (形)强迫的, 强烈的.

тулгар I (形)①新近的, 最初的, 开初的, 新起的: ~ төр 新建国家; 新制度; тугтам ~, шинэ ~ 新近的, 最初的, 开初的; ②初次的, 第一次的; 原始的, 原先的, 开首的: ~ бичиг 原著, 原文; ~ эхнэр 初次妊娠的妇女; ~ баримт 原始单据, 原始证据; ~ материал 原始材料; ~ тоо баримт 基础资料.

тулгар II (形)羞怯的, 胆怯的.

тулгаралт (名)①支撑, 顶住; 逼近, 逼过去; ②碰撞, 蹉跌; 僵局, 窘境; ③遇上, 碰到, 遭遇, 面临, 突然相见, 邂逅相逢; ④(医)(关节之)稍脱位, 稍脱骱.

тулгарах (动)①支撑, 顶住; 逼近, 逼过去; ②突然相见, 面临, 邂逅相逢, 碰到; 遭遇: дайсантай ~ (军)与敌人遭遇; нүүр ~ 见面, 遇见; төлийг бүрэн бойжуулах чухал зорилт тулгарч байна 面临着全部育活幼畜的重要任务; ~ н тулалдах 会战; тулгарсан чухал

асуудлууд 迫切的问题；①陷入僵局，受到障碍，遭遇突然困难；突然口吃，(说话中)突然中止；碰撞，撞倒，蹉跌；яв явсаар хашаанд ~ в 走着走着碰到围壁上；~ байлдаан <军> 遭遇战；①<医>(关节之)稍脱位，稍脱臼；◇ ~ сан зулбаа 先兆流产。

тулгардах ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ [动] ①没有经验，不适应，手生；②拘束，拘谨；③困窘，遇僵局，受障碍；突然口吃，(说话中)突然中止；蹉跌，绊倒，碰撞。

тулгардуулах ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгардах 的使动态。

тулгариллах ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠢᠯᠠᠬᠤ [动](摔跤时)相持不让，抵住。

тулгарт ʋᠣᠯᠭᠠᠲᠦ 见 ~ малгай 太古冠(仿古式帽子)。

тулгаруулах ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгардах 的使动态。

тулгарцгаах ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠤ [动] тулгардах 的众动态。

тулгарчих ʋᠣᠯᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠤ [动] тулгардах 的完成体。

тулгат ʋᠣᠯᠭᠠᠲᠦ [名]<体> 柔术(特(青少年摔跤比赛冠军称号))。

тулгах ʋᠣᠯᠭᠠᠬᠤ [动] ①тулах 的使动态；~н буудах <军>(有)依托射击；②逼迫，强迫，威胁；~н тушаах 强迫命令；~н хүлээлгэх 强使接受；хэргийг ~н хүлээлгэх <法> 逼供；强使招认；буу ~ 持枪威逼；~ бичиг，~н шаардах бичиг 最后通牒；~н шаардах 强迫；~ сан шаардлага 最后通牒；~ шаардлага 通牒；③使相碰，使抵触，碰杯：хундага ~ 碰杯；④校对；~н үзэх 对照；~н шалгах бүртгэвэр 核对表；⑤以物易物，直接交换；~н хасах 抵消。

тулганах ʋᠣᠯᠭᠠᠨᠠᠬᠤ [动] 参见 тулгалах。

тулгуулах ʋᠣᠯᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгах 的使动态。

тулгуур ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢ I [名] ①支撑物，支柱，搭杆；撑篙；модоор ~ хийх 以木支撑，用木头作支柱；~ онгоц 小撑船，渡船；②基地，据点，支撑点；支靠，依靠，靠

傍，凭靠；基地，据点：цэргийн ~ бааз <军> 军事基地，军事据点；~ туйван 支撑杆；~ хаяалбар <地> 标准层位；~ хүчин 骨干力量；~ чулуу 奠基石；◇ **түшиг** ~ 凭靠，支靠，依靠，支柱。

тулгуур ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢ II [形] 参见 тулгар I；~ судалгаа 基础研究；~ хэл 发源语；~ сурвалж 主要凭据，基本依据；~ үндэс 主要依据。

тулгуургүй ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠭᠦᠢ ʋᠠᠨᠢ [形] ①没有依靠的；②没有支撑的，没有基础物的。

тулгуурдах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ [动] ①顶住，支撑，撑住，托住，抵住，扶持，扶住：хазайсан хашааг ~ 顶住倾斜的院墙；②依靠，支靠，依赖，凭借；③撑船。

тулгуурдуулах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгардах 的使动态；~ баримт 基本文件；~ үнэ 基价。

тулгуурилах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢᠯᠠᠬᠤ [动] ①参见 тулгуурдах；②(斩钉截铁地)决定，决断，肯定；③了解，明白，通晓。

тулгуурилуулах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгуурилах 的使动态。

тулгуурлах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠠᠬᠤ [动] ①依靠，依据，凭靠，依赖；②顶住，支撑，撑住，扶住，托住，扶持。

тулгуурлуулах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тулгуурлах 的使动态。

тулгуурт ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠲᠦ [形] 有支柱的，有支撑的，有支靠的；有支持的；~ байр <军> 支撑阵地；~ сүлжээ <军> 基地网。

тулгууртай ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠲᠠᠢ [形] ①有支柱的，有支靠的，有支撑物的；有撑篙的；~ буудах <军> 依托射击；~ харайлт <体> 撑杆跳高；②有支持的，有依靠的，有依赖的，有凭靠的，有根据的，有扶助的；有基地的，有据点的；③(转)稳妥的，细致的；有根底的，有功夫的。

тулгуурь ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢ [名] 参见 тулгуур。

тулгуурьдах ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢᠳᠠᠬᠤ [动] 安装支柱。

тулгуурьтай ʋᠣᠯᠭᠤᠷᠢᠲᠠᠢ [形] 参见 тулгууртай。

тулд ʋᠣᠯᠠᠳᠤ [后] 参见 тул I。

тулдуйдаах ʋᠣᠯᠠᠳᠠᠬᠤ [动] (хэнд-юунд) 依靠, 依据, 凭靠, 依赖: олны хүчинд ~ 依靠群众的力量; таны дэмжлэгт ~ 依靠您的支持.

тулзнах ʋᠣᠯᠠᠨᠤᠮ [动] тулах 的短暂体.

тулих ʋᠣᠯᠢᠬᠤ [动] 勉强强; 吃力.

тулман ʋᠣᠯᠮᠠᠨ [名] <动> 乌贼.

тулуулах ʋᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠮ [动] тулах 的使动态: ~ эм 泻剂, 泻药.

тулуур ʋᠣᠯᠠᠭᠤᠷ [名] 支点, 支柱, 支架, 支撑, 支板, 挡板, 制动器.

тулуурдах ʋᠣᠯᠠᠭᠤᠷᠠᠬᠤ [动] 架住, 撑住, 挡住.

тулхи ʋᠣᠯᠬᠢ [形] ① 软弱的, 虚弱的, 孱弱的, 无能耐的, 无用的, 低能的, 无能的, 没有才干的; ② 不锋利的, 钝的: ~ хутга 钝刀.

тулц ʋᠣᠯᠤᠴᠢ [名] 参见 тулуур.

тулцгаах ʋᠣᠯᠤᠴᠠᠬᠤ [动] тулах 的众动态.

тулытраа ʋᠣᠯᠤᠲᠷᠠᠭᠠ [形] 口齿不清的, 不利落的.

тумай ʋᠣᠮᠠᠢ [名] 参见 тулгар.

тумархаг ʋᠣᠮᠠᠷᠬᠠᠭ [形] 装模作样的, 扭捏作态的, 装腔作势的; 自负的, 自我吹嘘的, 自高自大的.

тумархах ʋᠣᠮᠠᠷᠬᠠᠬᠤ [动] 装模作样, 装腔作势, 扭捏作态; 自负, 自吹, 自高自大.

тумархуу ʋᠣᠮᠠᠷᠬᠤᠭᠤ [形] 参见 тумархаг.

тумба ʋᠣᠮᠪᠠ [名] 全体, 大伙, 大家.

тумбаганах ʋᠣᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ [动] (圆凸物) 滚动, 转动.

тумбагар ʋᠣᠮᠪᠠᠭᠠᠷ [形] 圆凸的, 圆鼓的: дундаа ~ арьс 中间鼓出的皮子.

тумбагардах ʋᠣᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ [动] (中间) 变圆鼓.

тумбагардуулах ʋᠣᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тумбагардах 的使动态.

тумбагануулах ʋᠣᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тумбаганах 的使动态.

тумбай ʋᠣᠮᠪᠠᠢ [名] 受孕年龄的三岁母牛.

тумбайдах ʋᠣᠮᠪᠠᠢᠳᠠᠬᠤ [动] (医) 进行袋形缝术.

тумбайлгах ʋᠣᠮᠪᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ [动] тумбайх 的使动态.

тумбайх ʋᠣᠮᠪᠠᠢᠬᠤ [动] ① 变圆凸, 变圆鼓; ② 扬起, 举起; ③ 气鼓鼓地默坐.

тумбалай ʋᠣᠮᠪᠠᠯᠠᠢ [名] <动> 有袋类.

тумбалайдаах ʋᠣᠮᠪᠠᠯᠠᠢᠳᠠᠬᠤ [动] 参见 тумлайдах.

тумбалайдуулах ʋᠣᠮᠪᠠᠯᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тумбалайдаах 的使动态.

тумбалзах ʋᠣᠮᠪᠠᠯᠠᠵᠠᠬᠤ [动] 参见 тумбаганах.

тумбалзуулах ʋᠣᠮᠪᠠᠯᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тумбалзах 的使动态.

тумбан ʋᠣᠮᠪᠠᠨ [形] 参见 тумбагар.

тумбочка(нн) ʋᠣᠮᠪᠣᠴᠢᠬᠠ(ᠨᠢ) [名] 床头小柜.

тумлай ʋᠣᠮᠯᠠᠢ [名] 罩, 裹布: хөлийн ~ 裹腿布.

тумлайдах ʋᠣᠮᠯᠠᠢᠳᠠᠬᠤ [动] 封裹, 罩, 覆盖, 围裹.

тумлайдуулах ʋᠣᠮᠯᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] тумлайдах 的使动态.

тумлах ʋᠣᠮᠯᠠᠬᠤ [动] 参见 тумархах.

тун ʋᠣᠮᠤ I [副] ① 很, 甚, 十分, 非常, 特别: ~ их 很大(的), 甚大(的); 甚多(的); ~ их ажилтай 工作甚多; ~ бага 很小(的), 甚小(的); 甚少(的); ~ аятайхан 十分舒适(的), 甚适宜(的); ~ амаргүй 十分不安; ~ харамч 十分吝啬的, 非常小气的; ~ тусгүй 十分无益(的), 毫无益处(的); ~ базаахгүй ① 很不能令人满意的(的); ② 很次要(的); ~ муухай 很不好看的, 十分可恶的; ~ зөв 很正确(的), 很对(的); ~ их анхааралтай 给予很大注意(的), 很注意(的); ~ яаралтай 特别紧急(的); ③ 无论如何, 根本, 完全: ~ болохгүй 无论如何也不行, 根本不行.

тун ʋᠣᠮᠤ II [名] <医> 剂量, 用量; 一服, 一剂: зургаан ~ халууны эм 六服发汗药; хүүхдийн ~ 儿童用量; ~ боох 包上量好的药; ~ хэмжүүр 剂量测定; ~

хэмжүүрийн аппарат 剂量测定器；～ хэмжүүрийн шалгалт 剂量稽核；～гийн хэлбэлзэл (剂)量的振动。

тунаах ʧʊɴɑɑ́ [动] тунах 的使动态；①使澄清，使沉淀；②精选，提炼；③(转)细细考察，审视，审查；④突然勒住，使突然倒回，使下降，使沉下。

тунадас ʧʊɴɑ́ɑ́ [名] 沉积物。

тунамал ʧʊɴɑ́ɑ́ I [形] ①澄清的，沉淀的；

下沉的：～ус澄清的水；～чулуулаг 冲积岩；～давс 沉淀盐，沉积盐；～давст нуур 沉积盐湖；～давстай нуур 自出盐湖；～наанги 沉积粘上；～судлал 沉积(岩石)学；～хиурмаг 沉积角砾岩；～хурдсын зузаан 沉积厚度；～цахиуранцар 沉积氧化硅；～чулуулаг 沉积岩；～чулуулаг тогтох зүйн тогтоол 沉积造岩规律性；～чулуулгийн тухай шинжлэх ухаан 沉积岩科学；～ын шинэ тогтоц 沉积重新形成；②剩下的，留下的；③精选出的，提炼出的。

тунамал ʧʊɴɑ́ɑ́ II [数] 10 的 15 次方, 10^{15} 。

тунамалших ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [动] 沉积，沉淀。

тунарал ʧʊɴɑ́ɑ́ [名] 沉积，坠积：～ын ус 沉积水，沉淀水；～ын цус ихдэл (医) 坠积性充血。

тунаранхан ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [形] 下沉的。

тунарах ʧʊɴɑ́ɑ́ [动] ①沉淀，澄清；②剩下，留下；③精选出，提炼出。

тунаруулах ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [动] тунарах 的使动态。

тунарц ʧʊɴɑ́ɑ́ [名] 沉积度，沉积率。

тунах ʧʊɴɑ́ɑ́ [动] ①沉淀，澄清；下降，沉下，落下：усны булингар нь ～жээ 水中混浊物澄清了；цайны нитгэл ～жээ 茶渣沉淀下去了；дээсний эрч ～绳子松下；～н ялгарах 分熔作用；②(转)剩下，留下；③精选出，提炼出：～ж үлдсэн бөх 精选出的摔跤手。

туначих ʧʊɴɑ́ɑ́ [动] тунах 的完成体。

тунгаагуур ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [名] 积沉器，沉淀器。

тунгаалгах ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [动] тунгаах 的使

动态。

тунгаалцах ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [动] тунгаах 的共动态。

тунгаамал ʧʊɴɑ́ɑ́ [形] 被澄清的，被沉淀的；被提炼的，被精选的：～алт 钝金；～зэс 钝铜。

тунгаах ʧʊɴɑ́ɑ́ [动] ①使澄清，使沉淀，萝淋渣滓；流水洗涤：ус ～把水澄清；②提炼，精选：алт ～提炼钝金；～н цэвэрлэх 精炼；③(转)细细审查，审视：учры нь олж, хужры нь ～弄个水落石出；～н бодох 沉思；～ажих 剖析，审评分析。

тунгаацгаах ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [动] тунгаах 的众动态。

тунгалаг ʧʊɴɑ́ɑ́ [形·名] ①澄清的，清澈的，透明的，明亮的，明朗的，澄净的，澄碧的，皎洁的：～горхи 清澈的小溪；～тэнгэр 明朗的天空；～сар 皎洁的月亮；～ус 净水，澄清的水；～жан 清羹；～цай 清茶；～гэрэлт эрдэнэ 红尖晶石；～кордиерит 木蓝宝石，蓝堇青石；～талст 透明晶体；～хоолой 女高音；～чанар 透明度；～шохойжин 透明方解石，冰洲石；～шээс 透明的尿；②(转)(思想、智力)明晰的，明锐的，聪明的：◇саруул ～, сэргэсэн ～明晰的，聪明的；③(转)平安的，健康的，无恙的：биелагшин ～уу? 贵体康健吗？④(医)淋巴：～булчирхай 淋巴结；～булчирхайнгар 淋巴结瘤；～махангар 淋巴肉瘤；～судастас 淋巴管炎；～төст цагаан цустах 淋巴样白血病；～ийн судас маханцар 淋巴管瘤；～ийн уулзвар 淋巴结；～ийн хураагууртас 淋巴管静脉曲张；～ийн хялгасан судас 淋巴毛细管；～ийн цагаан эс 淋巴白血球；～ийн эсэнгэр 淋巴细胞瘤。

тунгалагангар ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [名] (医) 淋巴(组织)瘤。

тунгалагдуу ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [形] 很清澈的，很透明的，十分澄净的。

тунгалагжилт ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ [名] 澄清的过程，净化。

тунгалагжих ʧʊɴɑ́ɑ́ɑ́ I [动] 澄清，澄

净.

тунгалагжих **ᠲᠤᠩᠭ᠋ᠯᠠᠭᠵᠢᠬᠢ** I [动] (医) 淋巴生成.

тунгалагжуулах **ᠲᠤᠩᠭ᠋ᠯᠠᠭᠵᠢᠬᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунгалагжих I、II 的使动态.

тунгалагшил **ᠲᠤᠩᠭ᠋ᠯᠠᠭᠰᠢᠯᠢ** [名] 透明度, 晶莹, 清澈.

тунгалагшилт **ᠲᠤᠩᠭ᠋ᠯᠠᠭᠰᠢᠯᠢᠲᠤ** [名] 参见 тунгалагшил.

тунгалагших **ᠲᠤᠩᠭ᠋ᠯᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] 变晴朗, 变清澈, 变明朗, 变透明.

Тунгус **ᠲᠤᠩᠭᠤᠰ** [名] 通古斯族, 通古斯人.

тундас **ᠲᠤᠩᠳᠠᠰ** I [名] 沉淀物, 水垢: дарсны ~ 酒中之沉淀物, 酒渣; ~ барьцалдах 沉积物的胶结; ~ ны давхраа 沉陷层; ~ төрхдөс 沉积物相; ~ ны хэмжиц 沉积模数.

тундас **ᠲᠤᠩᠳᠠᠰ** II [名] 降水量, 降雨量, 降雪量: агаарын ~ 降水量; ~ хэмжүүр 降水量计; ~ ын ижил шугам 等降水量线; ~ ын норм 降水量标准; ~ ын хувиарлалт 降水量分布.

тундасжих **ᠲᠤᠩᠳᠠᠰᠢᠬᠢ** [动] 变性作用, 使(酒、蛋白等)变性; 沉积作用.

тундасжуулах **ᠲᠤᠩᠳᠠᠰᠢᠬᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тундасжих 的使动态.

тундаслуур **ᠲᠤᠩᠳᠠᠰᠢᠯᠤᠰᠤᠷ** [名] (化) 沉淀素.

тундр **ᠲᠤᠩᠳᠦᠷ** [名] 冻土带, 冻原: ~ ын ургамал 冻土带植物.

тундрах **ᠲᠤᠩᠳᠦᠷᠠᠬᠤ** [动] 密集, 变稠密, 丛集: үүл ~ 乌云密布.

тундруулах **ᠲᠤᠩᠳᠦᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тундрах 的使动态.

туниа **ᠲᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠ** [名] 光, 光泽: ~ тай харц 炯炯的眼神.

туниагүй **ᠲᠤᠨᠢᠶ᠋ᠠᠭᠦᠢ** [形] 无光的, 无光泽的; 暗淡的.

тунимтгай **ᠲᠤᠨᠢᠮᠡᠲᠭᠠᠢ** [形] 装腔作势的, 好摆架子的, 扭捏作态的, 撒娇的.

тунимхай **ᠲᠤᠨᠢᠮᠡᠬᠠᠢ** [形] 参见 тунимтгай.

тунирхаг **ᠲᠤᠨᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 参见 тунимтгай.

тунирхангуй **ᠲᠤᠨᠢᠷᠬᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] 装腔作势的, 装模作样的.

тунирхах **ᠲᠤᠨᠢᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] 装腔作势, 摆架子, 扭捏作态, 撒娇.

тунирхуу **ᠲᠤᠨᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 тунимтгай.

тунирхуулах **ᠲᠤᠨᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунирхах 的使动态.

туних **ᠲᠤᠨᠢᠬᠤ** [动] 装腔作势, 摆架子, 扭捏作态, 撒娇: чи битгий туниад бай л даа 你不要装腔作势了吧.

туннел **ᠲᠤᠨᠨᠡᠯ** [名] ① 隧道, 坑道; ② 地道, 隧洞.

туннуур **ᠲᠤᠨᠨᠠᠭᠦᠷ** [名] 计量器, 配料器.

тунсаа **ᠲᠤᠨᠰᠠᠭᠠ** [名] (化) 硼砂.

тунсаадах **ᠲᠤᠨᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] (化) 抹硼砂, 涂硼砂(以焊接).

тунсаадуулах **ᠲᠤᠨᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунсаадах 的使动态.

тунтайглах **ᠲᠤᠨᠲᠠᠶᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] тунтайх 的使动态.

тунтайх **ᠲᠤᠨᠲᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] 参见 тумбайх.

тунталзах **ᠲᠤᠨᠲᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 тумбаганах.

тунталзуулах **ᠲᠤᠨᠲᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунталзах 的使动态.

тунтганах **ᠲᠤᠨᠲᠦᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 参见 тумбаганах.

тунтгануулах **ᠲᠤᠨᠲᠦᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунтганах 的使动态.

тунтгар **ᠲᠤᠨᠲᠦᠭᠠᠷ** [形] 参见 тумбагар: туламд хийсэн ~ юм 放在袋里的圆鼓鼓的东西.

тунтгархан **ᠲᠤᠨᠲᠦᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] тунтгар 的小称.

тунтрах **ᠲᠤᠨᠲᠦᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 封裹, 罩住; ② 收集财物, 收敛资财.

тунтруулах **ᠲᠤᠨᠲᠦᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тунтрах 的使动态.

туvx **ᠲᠤᠨᠦᠬᠤ** 见 энх ~ 平静的, 平安的, 和陆的, 和平的.

туvхаг **ᠲᠤᠨᠦᠬᠠᠭ** [名] 宣言, 宣言书, 公告, 布告, 广告, 通告, 告…书; (陈)榜: ком-

мунист намын ~ 共产党宣言; ~ гаргах 发布宣言, 出通告, 出布告; ~ уриа 呼吁; ~ хуудас 宣言书, 檄文; ~ зарлал 声明.

тунхаглал ᠲᠦᠨᠬᠠᠭᠯᠠᠯ [名] 宣言, 宣言书, 公告, 通告, 宣告, 告…书, 布告: ~ гаргах 发布宣言, 发布公告, 出通告.

тунхаглах ᠲᠦᠨᠬᠠᠭᠯᠠᠬ [动] ① 发布宣言, 发表宣言书, 出通告, 公告, 出布告: ~ н зарлах бичиг 宣言书; ~ ёслол 宣誓仪式, 就职仪式; ② 宣告, 宣布, 发布, 传播消息, 传播新闻.

тунхаглуулах ᠲᠦᠨᠬᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ [动] тунхаг-
лах 的使动态.

тунхуу ᠲᠦᠨᠬᠡᠭᠤ I [名] 铜壶, 壶; цайны ~ 茶壶.

тунхуу ᠲᠦᠨᠬᠡᠭᠤ II [名] (植) 箭筒.

туншил ᠲᠦᠨᠰᠢᠮᠢᠯ [名] 细颈玻璃管.

тувьцгаах ᠲᠦᠮᠦᠴᠡᠭᠠᠬ [动] туних 的众动态.

тувьчих ᠲᠦᠮᠦᠴᠢᠬ [动] туних 的完成体.

тур ᠲᠦᠷ I [名] 城镇废墟: сүмийн ~ 寺庙的废墟.

тур ᠲᠦᠷ II [形] 细软的, 柔细的.

тураал ᠲᠦᠷᠠᠭᠠᠯ [名] 干瘪, 极度消瘦, 瘦得皮包骨头: ~ ын хатанхайрал 恶性萎缩.

тураах ᠲᠦᠷᠠᠭᠠᠬ [动] тураах 的使动态.

тураг ᠲᠦᠷᠠᠭ [形] 巨大的, 庞大的, 硕大的 (指动物): ~ мал 体大的牲口; ~ шувуу 体大的鸟; 大鸟; ~ шувуу нисч хүрэхгүй, туурайт морь давхиж хүрэхгүй газар 人迹罕至的地方 (大鸟飞不去, 骏马奔不到的地方); ~ гөрөөс (不食肉的) 大动物; ◇ ~ бух шувуу 大麻鸡; ~ гогой 鸬鹚; ~ буга (动) 马鹿; ~ солонго (动) 花金鼠; ~ хэрээ (动) 花脖鸡; ~ загалмай (动) 拦虎兽 (鹰之一种); ~ тахиа (动) 鸨鸡; ~ сараанын цэцэг (植) 百合花; ~ мах ① 身体主干上的肉; ② 瘦肉.

туралт ᠲᠦᠷᠠᠯᠲ [名] 消瘦, 疲惫.

турамтай ᠲᠦᠷᠠᠮᠲᠠᠢ 见 ~ шонхор (动) 红脚隼; 青燕子.

туранги ᠲᠦᠷᠠᠩᠭᠢ [形] 参见 туранхай.

турангидах ᠲᠦᠷᠠᠩᠭᠢᠳᠠᠬ [动] (牲畜) 变得消瘦; 变得疲惫, 变虚弱.

турангилах ᠲᠦᠷᠠᠩᠭᠢᠯᠠᠬ [动] 逐渐消瘦; 疲惫, 虚弱下去.

турангилуулах ᠲᠦᠷᠠᠩᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ [动] туран-
гилах 的使动态.

туранхай ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠠᠢ [形] ① 瘦的, 消瘦的, 憔悴的, 虚弱的, 疲惫的: ~ хүн 消瘦的人; ~ ямаа 虚弱的山羊; ~ хэв шинж 无力型; ② 油脂少的 (肉), 乏味的: ~ мах 瘦肉.

туранхайвтар ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠪᠲᠠᠷ [形] ① 稍瘦的; 略显憔悴的, 稍虚弱的; ② 油脂稍少的, 稍乏味的.

туранхайдах ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠠᠬ [动] 变得十分消瘦, 憔悴, 虚弱.

туранхайдуулах ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠤᠯᠠᠬ [动] ту-
ранхайдах 的使动态.

туранхайхан ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠬᠠᠨ [形] туранхай
的小称.

туранхидуу ᠲᠦᠷᠠᠨᠬᠢᠳᠤᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠡ [形] 很瘦的, 十分虚弱的.

турах ᠲᠦᠷᠠᠬ [动] 消瘦; 疲惫, 变虚弱: турж үхэх 瘦死; 由于衰弱疲惫而致死; ~ сны царай 萎缩病患者面色; ◇ эцэж ~ 疲惫; 消瘦.

турбин ᠲᠦᠷᠪᠢᠨ [名] (技) 涡轮机, 透平机: уурын ~ 蒸汽涡轮机.

турбогенератор ᠲᠦᠷᠪᠣᠭᠡᠨᠢᠷᠠᠲᠣᠷ [名] 涡轮发电机.

тургилдах ᠲᠦᠷᠭᠢᠯᠢᠳᠠᠬ [动] тургих 的互动态.

тургиулах ᠲᠦᠷᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] тургих 的使动态.

тургих ᠲᠦᠷᠭᠢᠬ [动] ① (马等) 发喷鼻声, 打响鼻; ② (口中含水而) 喷出, 喷溅, 喷洒; ③ (人) 噉嘴鼓腮作响.

тургун ᠲᠦᠷᠭᠤᠨ [形] 缺少的, 稍缺的, 不足的.

туризм ᠲᠦᠷᠢᠵᠢᠮ [名] 旅游, 旅游业.

Турк ᠲᠦᠷᠦᠬ [名] 土耳其; ◇ ~ ийн үзэмч

цох <动>土耳其象鼻虫.

Туркмени **ᠲᠦᠷᠦᠮᠡᠨᠢ** [名] ①土库曼; ②土库曼人: ~ шар шувуу 土库曼鸚鵡.

турлаахь **ᠲᠦᠷᠯᠠᠬᠢ** [名] 参见 турлиах.

турлиах **ᠲᠦᠷᠯᠢᠶᠠᠬ** [名] <动>唐鸭; 慈鸭, 秃鼻乌鸦.

турмалин **ᠲᠦᠷᠮᠠᠯᠢᠨ** [名] 参见 халтмар.

турник **ᠲᠦᠷᠨᠢᠬ** [名] <体>单杠: ~ ийн суниалт 单杠运动.

турсаахай **ᠲᠦᠷᠰᠠᠭᠠᠬᠠᠢ** [名] <动>家蝠, 伏翼.

турсага **ᠲᠦᠷᠰᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 瘦死的羊之皮.

туруу **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦ** [名] ①蹄子: нуруутай ~ тай 完好的, 健全的(牲畜); ~ гийн булчирхай 蹄叉腺; ② <动>元鸟(小乌鸦).

туруут **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠲ** [形] 有蹄的.

туруутан **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠲᠠᠨ** [名] 有蹄类(动物).

турхаг **ᠲᠦᠷᠬᠠᠭ** [形] 未发胖的, 消瘦的, 瘦的.

турхан **ᠲᠦᠷᠬᠠᠨ** [形] 消瘦的, 干瘦的, 枯干的, 干瘪的, 瘦弱的.

турхандах **ᠲᠦᠷᠬᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 变得细瘦, 变消瘦, 成干瘪.

турхандуулах **ᠲᠦᠷᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] турхандах 的使动态.

турхир **ᠲᠦᠷᠬᠢᠷ** [形] 消瘦的, 枯干的, 干瘪的.

турхиралт **ᠲᠦᠷᠬᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 唆使, 怂恿.

турхирах **ᠲᠦᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 打鼻声(马喷鼻): ~н хөөрөгдөх 唆使, 鼓动, 挑唆.

турхируулах **ᠲᠦᠷᠬᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] турхирах 的使动态.

турхтай **ᠲᠦᠷᠬᠲᠠᠢ** [形] 大的, 厉害的: цас ~ болох 雪下得很大.

турчих **ᠲᠦᠷᠴᠢᠬ** [动] турах 的完成体.

турш **ᠲᠦᠷᠰ** [后] 整个...内, 在...期间, 在...过程中, 在...之内, ...以来: жил ~, жилийн ~ 一年来, 全年, 整年; өдөр ~ 整天; хэдэн сарын ~ 几个月期间, 几个月以来; замын хажуу ~ 沿整个路旁.

туршигдах **ᠲᠦᠷᠰᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] турших 的被动

态.

туршигч **ᠲᠦᠷᠰᠢᠭᠴ** [名] ①试验员, 实验员, 化验员, 检验员, 考验者; ②侦察员, 侦探者; 勘探员; 奸细, 特务; ③试试者, 比试者: ~ нисгэгч 试飞员.

туршизнах **ᠲᠦᠷᠰᠢᠵᠠᠨᠬ** [动] турших 的短暂体.

туршил **ᠲᠦᠷᠰᠢᠯ** [名] 参见 туршилт; 试验; <体>试举: ~ авиан зүй 实验语音学; ~ сурган хүмүүжүүлэх зүй 实验教育学; ~ ын арга 实验方法; ~ ны мэс засал 实验外科; ~ ын эмнэлэг 实验医学.

туршилт **ᠲᠦᠷᠰᠢᠯᠲ** [名] ①试验, 实验, 考验, 检验: цөмийн зэвсгийн ~ 核武器试验; ~ анатоми 实验解剖学; ~ ын багаж 检验器; ~ ын хугацаа 试验期; ~ ын акт 试验证明书; ~ ын загвар 试制样品; ~ ын төхөөрөмж 实验设备; ②探询, 查询; 侦察, 探索, 勘探; ③试探, 比试.

туршиллах **ᠲᠦᠷᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] турших 的共动态.

турших **ᠲᠦᠷᠰᠢᠬ** [动] ①试验, 实验, 考验, 检验, 测验, 化验: шинэ загварын машин ~ 试验新型汽车; буу ~ <军> 验枪; ~ ж хийх 试制, 研制; атомын бөмбөг ~н шалгах 试验原子弹; ~ тасалгаа 实验室; ~ ёс 经验主义; ~н ажиллуулах 试生产; ~н шалгах 试验; ~ ж татах 试验牵引术; ②探询, 查询; 侦察, 探索; 勘探; ③试探, 试一, 比试: битүү ~ 暗中试探; ~н асуух 探问; ~н үзэх 试探, 较量, 试试看; ~ арга 激将法.

туршиц **ᠲᠦᠷᠰᠢᠴ** [名] 试验.

туршицгаах **ᠲᠦᠷᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] турших 的众动态.

туршлага **ᠲᠦᠷᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ①经验: ~ солилцох 交流经验; ~ тай танилцах 熟悉(他人)经验; 学习(他人)经验; ~ багатай 经验少的; хувьсгалт тэмцлийн ~ 革命斗争经验; туршлагын арга 实验法; туршлагын сурган хүмүүжүүлэх зүй 经验教育法; туршлагын сэтгэл судлал 经验心理学; туршлагын сэт-

гэл хөдлөл 经验心理(学); туршлагын хугацаа 实习期; ② 试验, 实验, 检验, 测验, 化验; 试探: химийн ~ 化学实验; ~ хийх 进行试验, 实验; 进行试探; ~ станц 实验站; ~ хэл шинжлэл 试验语言学; туршлагын өртөө 试验站; туршлагын талбайд ажиллах (教) 试验室课; туршлагын ферм 试验养畜场; туршлагын шавхал 抽水试验; туршлагын аж ахуй 试验农场; туршлагын тоо баримт 试验资料; ③ 试图, 企图, 希图.

туршлагагүй ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠭᠦᠢ} ^{ᠲᠠᠨᠢᠴ} [形] ① 无经验的, 经验缺乏的; ② 未经试验的, 未经检验的; ③ 无企图的, 无希图的.

туршлагагүйдэх ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠭᠦᠢ} ^{ᠲᠠᠨᠢᠴᠡᠳᠡᠬ} [动] 缺少经验.

туршлагажих ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠭᠢᠬ} [动] 具备经验; 经验丰富起来.

туршлагажуулах ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] туршлагажих 的使动态.

туршлагатай ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] ① 有经验的, 经验丰富的; ~ жолооч 有经验的司机; ② 经过试验的, 经过检验的; ③ 有企图的, 有希图的.

туршлагатайрхуу ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢᠷᠬᠤᠭᠤ} [形] 好夸耀自己有经验的.

туршлагаших ^{ᠲᠤᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠰᠢᠬ} [动] 取得经验, 积累经验, 有经验起来.

туршуул ^{ᠲᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯ} [名] ① 试验, 实验, 检验, 化验; 试探, 比试; ② 侦察, 搜索, 侦探; 探索, 勘察; ~ хийх 侦察, 搜查; 勘察; ◇ тагнуул ~ 侦察, 搜索, 侦探; ③ 侦察员, 侦探者; 特务, 间谍, 奸细; 勘察员; ④ 试验员, 实验员, 化验员, 检验员, 考验者.

туршуулал ^{ᠲᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠯ} [名] 参见 туршуул.

туршуулах ^{ᠲᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① турших 的使动态; ② 意同 туршигдах.

туршуулч (ив) ^{ᠲᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠴ} [名] ① 化验员, 实验员, 检验员, 试验员, 考验者; ② 侦察员, 侦探, 间谍, 特务, 奸细; 勘察员.

турь ^{ᠲᠤᠷᠢ} [形] 精致的, 精细的.

турьгүй ^{ᠲᠤᠷᠢ} ^{ᠲᠠᠨᠢᠴᠡᠳᠡᠬ} [形] 不精致的, 不精细

的.

турьхан ^{ᠲᠤᠷᠢᠬᠠᠨ} [形] турь 的小称.

тус ^{ᠲᠤᠰ} I [名] 利益, 好处, 助益, 补益, 效劳, 功用: ангийн ашиг ~ 阶级利益; ач ~ ихтэй ① 很有好处的; ② 具有很大意义的; ~ болох 有益, 有用, 有利; ~ үзүүлэх ① 带来益处; ② 给予了帮助; 给予影响; ~ ад орох (小孩) 开始(帮大人干活)管用; нэмэр ~ 利益, 助益, 帮助; ашиг ~ 利益, 好处, 裨益; ◇ ач ~ ① 利益, 助益, 帮助, 功能, 效益; ② 意义, 价值, 影响.

тус ^{ᠲᠤᠰ} II [代] 这个, 此, 该, 本; 自己的, 我们的; 现今的, 当前的: ~ аймаг 该省, 本省; ~ улсын харьяат 本国籍贯的, 该国籍贯的, 属我国的; ~ ~ даа зай барих 保持各自距离; ~ ~ ынхаа үүрэгт ажил 各自的任务; ~ ~ аар явах 分别走; ~ газар ① 本地, 该地, 当地; ② 周围, 附近; ③ 该处, 该机构, 该组织; ~ д нь 各自, 单独地, 分别地; ~ бүрийн нэрийн жагсаалт 个别名称汇录; ~ газрын хэвэлтэс (医) 局限性腹膜炎; ~ ~ ын ажлын цаг 个人工作时间; ~ ~ ын нэр 专有名称; ~ ~ ын хийснээр олгох хөлс 个人计件工资; ~ тусын цалин 个人工资; ~ бүрийн захиалга 个别订货; ~ бүрийн илтгэвэр 个体指数; ~ бүрийн бүтээл 个人产量; ~ ~ ын капитал 个别资本; ~ ~ ын өмч 个人所有制; ~ ~ ын төсөв 单位预算; ~ ~ ын хэрэглээ 个人消费; ◇ ~ ~ ① 各个, 各自; ② 分别; ~ бие (生) 异体; ~ хийх 直透, 贯通.

тусаастай ^{ᠲᠤᠰᠠᠭᠠᠰᠠᠲᠠᠢ} [形] 有反映的.

тусаах ^{ᠲᠤᠰᠠᠭᠠᠰᠠᠬ} [动] тусах 的使动态.

тусагдахуун ^{ᠲᠤᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤᠭᠤᠨ} [名] 客体; 增补; 补语; (拍摄)对象; ~ байц 补充壮语; ~ гишүүн өгүүлбэр 补语从属句; ~ нийлмэл үг 补充复合词; ~ харьцаа 补充关系; ~ гүй идэвхтэй үйл үг 主动无补语动词.

тусам ^{ᠲᠤᠰᠠᠮ} I [后] 每...便..., 越是...越...; хэлэх ~ дордов 语音越来越低; унасан морь минь явах ~ хөл нь

хөнгөн болж байв 我骑的马越走腿越轻快了。

тусам ʧʊsɑm Ⅱ [形]可达的, 可至的, 可抵的: сум ~ газар 一箭之地。

тусамгай ʧʊsɑmɣɑɪ [形]易中的, 易受影响的, 易致病的, 易受传染的: өвчин ~ хүн 易得病的人。

тусамгүй ʧʊsɑmɣʷɪ [形]不可达到的, 不可至的。

тусархаг ʧʊsɑrɣɑɣ [形]乐于助人的。

тусархуу ʧʊsɑrɣʷʊ [形]似帮助人的, 显示助人的。

тусах ʧʊsɑɣ [动]①打中, 命中, 射中: зэрлэг сум яг гар дээр нь тусчээ 流弹正中他手上; сум байнд ~ в 子弹中靶; ②(光、影的)落下, 照射, 投射, 映射, 映照: гэрэл ~ 光映照; нүд нь миний үзэг дээр тусч байв 他的目光落在我的钢笔上; сүүдэр тусч байна 阴影投射于...上; нар ~ 日光照射; ~ гэрэл 入射光; ~ цацраг 入射线; ③反射, 映照, 映出; 影响, 波及: толинд ~ 映在镜子中; биений дүрс усанд ~ 身体形象在水中映出; ④(和加强语气词连用, 表示猛烈强劲地)碎裂, 断裂, 穿透: хуга ~ 破坏, 折断; хага ~ 打碎, 碎裂; хоо ~ 打穿, 射穿; ⑤〈语〉及物: ~ үйл үг 及物动词; ~ үйлт нэр 及物形动词; ~ холбоц үйл үг 及物系词; ◇ зог ~ 猛然停住, 嘎然而止。

тусац ʧʊsɑɣ [名]反映; 行程: тусцын зөрүү 行程闭合差。

тусбүр ʧʊsɒɣ [代]每一个, 各个, 逐个: хүн ~ ийн үнэмлэхийг шалгаж үзэв 检查了每个人的证件; ~ арваад бухал өвс хаджээ 各打了十来堆草; таван зүйлийн номоос ~ нагийг авлаа 从五种书中各拿(买)了一本。

тусгаар ʧʊsɣɑɑr [形]各个的, 单个的, 各自的, 独立的, 分离的: ~ явах 分别走, 单个走, 各自进行; ~ улс 独立的国家; ~ тогтнох эрх 独立自主的权利; ~ болох 分开, 分离, 孤立, 独立, 独特; ~ гэр 单个的蒙古包, 孤立的蒙古包; ~ найрамдал 单独媾和; ~ тогтнил 自主, 独立;

~ тогтнилын бүрэн эрх 独立, 主权; ~ тогтнилын төлөө хөдөлгөөн 争取独立运动; ~ тогтнилын эрх мэдэл 独立主权; ~ тогтнисон улс 独立国; ~ тогтних 自决, 自主。

тусгаарлавч ʧʊsɣɑɑrɮɑvɰ [名]①隔板; 绝缘体; 屏风; ②〈医〉隔离病室。

тусгаарлагдагсад ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑsɑd [名]参见 тусгаарлагдагчид。

тусгаарлагдагчид ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑsɰ [名]被隔离者, 被分离者。

тусгаарлагдах ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑ [动] тусгаарлах 的被动态: ~ сан зүрх 离体心脏; ~ сан ховдол 隔离小胃; ~ сан эрхтэн 摘出器官; ~ сан эс 离体细胞。

тусгаарлагдмал ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑmɑɣ [形]独立的, 单个的, 被分离的, 被隔离的, 被孤立的, 被分割的; 被绝缘的。

тусгаарлагч ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰ [名]分离器, 隔离器; 绝缘体: цахилгаан ~ 〈电〉绝缘体。

тусгаарлагчид ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑsɰ [名] тусгаарлагч 的复数。

тусгаарлал ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰ [名]隔音; 绝缘物。

тусгаарлалт ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɮ [名]分离, 绝缘, 独立。

тусгаарлах ʧʊsɣɑɑrɮɑɣ [动]分开, 分离: 隔离, 孤立, 分割, 分成单个; 绝缘: халдварт өвчтэй малыг ~ 隔离患传染病的牲畜; ам данс ~ 分家, 另立门户; ~ байр 〈医〉隔离室; ~ лент 〈电〉绝缘带; ~ ханан 防护散保护板; ~ хэрэглэгдэхүүн 绝缘材料; ~ ширдэг 绝缘毡垫; ~ сан бүрмэл утас 绝缘电缆; ~ сан дамжуулуур 绝缘导体; ~ сан саармаг 绝缘中性线; ~ сан утас 绝缘电线; ~ сан шугам 绝缘线; ~ материал 绝缘材料。

тусгаарлаагах ʧʊsɣɑɑrɮɑɣɰɑɣ [动] тусгаарлах 的众动态。

тусгаарлуулах ʧʊsɣɑɑrɮʷɑɣ [动]① тусгаарлах 的使动态; ② 意同 тусгаарлагдах。

тусгаарлуур ʧʊsɣɑɑrɮʷʊ [名]分离器, 隔离器, 绝缘体: цахилгааны ~ 〈电〉绝缘

体; ~ ариглах 绝缘保护; ~ шалгах 绝缘试验; ~ ын гэмтэл 绝缘故障; ~ ын нэвтрэц 绝缘电导; ~ ын нэвчиц 介电渗透; ~ ын нэгж 绝缘单位.

тусгагдах **тусгагдах** [动] тусгах 的被动态; 被反映, 被击中.

тусгагч **тусгагч** [名] 反射体, 反映体.

тусгай **тусгай** [形] ①特殊的, 专门的, 特别的; ~ (нисэх) онгоц 专机; ~ үүрэгт цэрэг (军) 特种部队; ~ дэлгүүр 专门商店; ~ шалтгаан 特殊原因; (үнэн) сонины ~ сурвалжлагч (真理报) 特派记者; ~ мэргэжил 专业, 专门技能; ~ мэргэжлийн сургууль 中等专业学校; ~ үйлчилгээний автогараш 专门服务汽车库; ~ хэрэгцээ 专用; ~ авьяас билэг 特殊天资; ~ архив 特立档案; ~ ачаа 特种货载; ~ баримт зүйл 特种文件, 专门文件; ~ баримтын хөмрөг 专门文件全宗; ~ булан (报刊的) 专栏; ~ булангийн тоймч 专栏作家; ~ газар (中央一级的) 部委; ~ даалгавар гүйцэтгэгч элчин сайд 巡回大使, 特使; ~ дасгал (体) 专项练习; 专门练习; ~ дугаар 特刊; ~ дунд боловсрол 中专文化程度; ~ дэвтэр 专册; ~ зарлиг 特别法令; ~ зөвлөх 特别顾问; ~ зураг 专用地图, 特种地图; ~ зургийн ангилал 专用地图分类; ~ марклат 特别商标, 专用商标; ~ маягийн бууранги байдал 特种萧条; ~ мэргэжлийн боловсрол 专业教育; ~ мэргэжлийн дунд боловсрол 中等专科教育; ~ сурвалжлагч 特派记者; ~ сургууль 特种学校; ~ сэтгэл судлал 特殊心理学; ~ төлөөлөгч 特别代表; ~ үгсийн толь 专科词典; ~ үзлэг (医) 专门检查; ~ үнэ 特价; ~ үүрэг гүйцэтгэгч отряд 特别部队; ~ хэм гэрээ 专约; ~ хангамжийн фонд, ~ хангамжийн хөмрөг 特别保证基金; ~ харьяат эдийн засгийн район 专属经济区; ~ хөмрөг 特种基金; 专项基金; ~ хэрэгцээний зам (铁) 专用线; ~ чиглэл 特殊方针; ~ чуулган 特别会议; ~ шагнал 特设奖; ~ шүүх 特别法庭; ~ эрх, ~ эрх ямба 特权; ~ эрх ямба эдлэх 享受特权;

~ эрх ямба хувь нийлүүлсэн тэмдэг (财) 优先股; ~ эсрэг бием (医) 特异性抗体; ~ байцаан зааварлалт 专业检查局; ~ захиалга 特别订货; ~ зээл 专项贷款; ~ зээллэгээний данс 专用贷款账户; ~ итгэмжлэх бичиг 专门委托书; ~ тариф 特定税率; ~ тэтгэвэр 个人优抚金; ~ фондын данс 专用基金账户; ~ фондын шимтгэл 专业基金提成; ~ хадгаламж 特别存款; 专项存款; ~ харилцах данс 专用往来账户; ~ худалдаа 专业买卖; ~ цалин 个人工资; ~ эрхт ногдол ашиг 特权股息; ~ эрхтэй хувьцаа 优先股(票); ~ ярмаг 专业展销会; ● 隔开的, 分开的, 独立的, 单独的; 另外的; ~ рот (军) 独立连; 特务连; ~ хороо ① (军) 独立团; ② 特别委员会; энэ тухай ~ ярилцах болно 关于这个, 要专门(另外)商谈; ~ байлгах 隔开, 单独处理; ~ ~ бүлэг болгож зохиох 分别组织社团; ~ тайлбар 附注; ~ бригад (军) 独立旅; ~ салбар 特种分队, 独立分队.

тусгайжуулах **тусгайжуулах** [动] 特殊化, 专(门)化; ~ сан урвал 特定动作反应; ~ сан хөдөлгүүрийн болзолт урвал 特定动作条件反射; ~ сан цочроогч 特化刺激物.

тусгайлаг **тусгайлаг** [形] 单独的, 孤立的; ~ байгуулал (语) 孤立性结构; ~ хэл 孤立语; ~ чанар 孤立性; ~ шат 孤立期.

тусгайлагдах **тусгайлагдах** [动] тусгайлах 的被动态.

тусгайлал **тусгайлал** [名] 专门化, 特别化.

тусгайлах **тусгайлах** [动] ①使特殊, 特殊对待, 专门化, 特别化, 特殊化; ~ н орон байр гаргаж байлгав 专门安置住所; элчийг ~ н зарах 特遣使节; ~ н зориулсан вагон (铁) 专车; 专列; ~ сан захиалга 专项订单; ~ сан эмгэг судлалын бие бүтэц 专门病理解剖学; ● 分开, 隔离, 使单独起来, 孤立; 绝缘.

тусгайлуулах **тусгайлуулах** [动] ① тусгайлах 的使动态; ● 意同 тусгайлагдах.

тусгайрах **тусгайрах** [动] ①分开, 单独开,

隔离开，由…脱离出来，独立，分居，孤立；～н салах 分离，隔离开，独立出来；
 ●变特殊，变特别，专门化，特殊化，独特化，特别化。

тусгайруулах *ᠲᠤᠰᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] тусгай-
рах 的使动态。

тусгал *ᠲᠤᠰᠭ᠋ᠠᠯ* [名] ①反射，反映，映照，映射，映照，映象：～сайтай толь 反射好的镜子；～ширхэг 投射纤维；～ыг сонгох 选择投影；～ын гажиг 投影失真；～ын онол 反映论；～ын үүсэл 反射发生，反映起源；～ын хувь жэмжээ 反射系数；～ын хэлбэр 反映形式；～олох 得到反映，提出来，体现出来，反映在…；
 ●打中，击中，射中：～шалгах <军>命中检查；～ын бөөгнөрөл 射击密集度。

тусгалт *ᠲᠤᠰᠭ᠋ᠠᠯᠲ* [名] 射程。

тусгалуур *ᠲᠤᠰᠭ᠋ᠠᠯᠤᠭᠤᠷ* [名] ①反射镜；
 ●倒车镜。

тусгах *ᠲᠤᠰᠬᠠᠬ* [动] тусах 的使动态；①反映，反射，映照，映射，映照，映象：хувьсгалын урлаг ангийн тэмцлийг сайн ~сан байна 革命艺术反映了阶级斗争；～дэнгийн зурагт шил 幻灯片；～толь 反光镜；
 ●击中，射中，命中；
 ●分派，摊派。

тусгүй *ᠲᠤᠰᠦᠭᠢ* [形] 无用的，无益的，无谓的，微不足道的；～явдал 无谓的事情，无益的事情；～хүн 微不足道的小人物，无用的人。

туслагдах *ᠲᠤᠰᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] туслах I 的被动态。

туслагч *ᠲᠤᠰᠯᠠᠭᠴ* [名] ①助手，副手，助理；协理员；助教：даргын ~ 首长助手；яамны сайдын ~ 部长助理；
 ●<陈>补佐官。

туслагчид *ᠲᠤᠰᠯᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] туслагч 的复数。

туслалцаа *ᠲᠤᠰᠯᠠᠯᠴᠠᠭ* [名] 帮助，支持。

туслалцах *ᠲᠤᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] туслах I 的共动态；相互支援。

тусламж *ᠲᠤᠰᠯᠠᠮᠵ* [名] 帮助，援助，支持，支援；救助，救护，扶助；助益：～гуйх 请

求援助，求助；сэтгэл харамгүй ~ 慷慨的援助；～үзүүлэх，～өгөх 提供援助，给予援助；～авах 受援；～мөнгө 捐助金；～хүлээгч орон 受援国；～ийн хөмрөг 救济基金；ах дүүгийн ~аар 在兄弟般的援助下；эмнэлгийн түргэн ~ <医>医院的急救；түргэн ~ийн машин <医>救护车。

тусламжлах *ᠲᠤᠰᠯᠠᠮᠵᠠᠬ* [动] 帮助，援助，支持，支援；救助，救护，扶助。

тусламжлуулах *ᠲᠤᠰᠯᠠᠮᠵᠠᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] тусламжлах 的使动态。

тусламжтай *ᠲᠤᠰᠯᠠᠮᠵᠲᠠᠢ* [形] 有帮助的，有支援的，有辅助的。

туслах *ᠲᠤᠰᠠᠬ* I [动] (хэнд-юунд) ①帮助，援助，支持，支援，救助，扶助，辅助：над туслаарай 请帮我一下，请支援我吧；ажилд нь ~ 对他的工作给予帮助；～кассчин 助理出纳员；～роль 配角；～радист <无>助理无线电报务员；～бригад 辅助队；～чанарын аж ахуй 副业经济，辅助经济；～үйл үг <语>助动词；～үг <语>助词；чамд би тусалъя 我来帮你吧；～н тоглогч 配角；～аж ахуй 副业；～амбан <史>参赞大臣；～аппарат 辅助机关；～арга 辅助手段；～баймж үг 辅助情态词；～бух тэрэг 辅助机牟；～бүтээвэр <语>辅助词素；～гадаад байгууламж (电子计算机的)外部辅助结构；～гэгээсэвч бэлэг туйл 辅助光电阴极；～үүр 辅助插孔；～зоос 辅助货币；～материал 辅导材料；～туяаны бичил харуур 落射光显微镜；～утга 辅助意义；～үйлдвэрлэл 副业生产，辅助生产；～үүрэг 辅导作用；～хаяалбар 补助高等线；～хүч 辅助力量；～цаг 辅助时间；～цохилт <军>辅助攻击；～эд (神经的)胶质；～эд үүсвэр 成胶质细胞；～эдийн эс 胶质细胞；～эдэн ширхэг (神经)胶质纤维；～ажил 辅助工作；～данс 辅助账户；
 ●捐助，救济，捐献：хашаа саравчаа нэгдэлд ~в 把自己的畜棚捐献给了合作社。

туслах *ᠲᠤᠰᠠᠬ* II [名] 助手，副手，助理；协理员；助教：миний ~аар гарын үсэг зуруулаарай 请让我的助手签字

吧; ~ занги (史)副官.

туслуулах ʋᠣᠰᠡᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ [动] ① туслах I 的使动态; ② 意同 туслагдах.

тусмаа ʋᠣᠰᠡᠮᠠᠭ [后] 愈…, 越…, 每…, 甚至….

тусмарч ʋᠣᠰᠡᠮᠠᠷᠴᠢ [形] 助手般的.

тусстай ʋᠣᠰᠡᠰᠲᠠᠶᠢ [形] 有益的, 有利的, 有好处的, 有帮助的, 有用的: улс нийгэмд ~ ажил 对国家社会有益的工作; биед ~ 对身体有益; ~ хөдөлмөр 有效劳动.

тустус ʋᠣᠰ ʋᠣᠰᠤ [代] 参见 тус II; 各个, 各自.

тусхаг ʋᠣᠰᠬᠠᠭ [名] ① 投射, 投影, 射影; ② 放映; ③ 投射; ④ 反映, 表现.

тусч ʋᠣᠰᠴᠢ [形] 好助人的, 乐于助人的.

тусчилах ʋᠣᠰᠴᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 演绎: ~ арга 演绎法; ~ н сургах арга 教学演绎法; ~ дагган үлэх 演绎推理; ~ сэтгэхүй 演绎思维; ~ учир зүй 演绎逻辑.

тусчилахуй ʋᠣᠰᠴᠢᠯᠠᠬᠤᠢ [名] 演绎法.

тусчих ʋᠣᠰᠴᠢᠬᠢ [动] тусах 的多次体.

тутам ʋᠣᠰᠲᠠᠮ [后] 每…, 每个…: хүн ~ 每个人; өдөр ~ 每天; сар ~ 每 月 出 一 期 的 杂 志 (月 刊).

тутгалжин ʋᠣᠰᠲᠠᠭᠠᠯᠵᠢᠨ [名] (植) 构鹬属.

тутрага ʋᠣᠰᠲᠤᠷᠠᠭ᠎ᠠ [名] 稻子: тутрагын та-таал 稻田; ~ будаа 大米, 大米饭.

туу ʋᠣᠰ I [拟] 唆使狗去咬的呼语.

туу ʋᠣᠰ II [名] (动) 有斑纹的唐鸭, 寒鸭.

туувар ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷ [名] 赶, 撵, 驱赶 (畜群): тууврын мал 驱赶的牲口; тууврын зам 赶牲口的路.

туувардах ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠳᠠᠬᠤ [动] (被赶的牲畜) 疲乏, 走不动.

туувардуулах ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] туувар-дах 的使动态.

тууварлагч ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠴᠢ [名] 赶 (畜群) 的人, 驱赶 (畜群) 的人.

тууварлах ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠠᠬᠤ [动] 驱赶, 撵, 赶 (畜

群).

тууварлуулах ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] туувар-лах 的使动态.

тууварчин ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠴᠢᠨ [名] 赶畜者.

тууварших ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠰᠢᠬᠢ [动] 参见 туувардах.

тууваршуулах ʋᠣᠰᠤᠪᠠᠷᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬᠤ [动] туувар-ших 的使动态.

туугдас ʋᠣᠰᠤᠭᠳᠠᠰ [名] (地) 流失.

туугдах ʋᠣᠰᠤᠭᠳᠠᠬᠤ [动] туух 的被动态: ~ урсгал (地) 顺流.

туугч ʋᠣᠰᠤᠭᠴᠢ [名] 驱赶者, 撵者, 赶牲口人.

туугчид ʋᠣᠰᠤᠭᠴᠢᠳᠢ [名] 驱赶者, 赶牲口的人 (复数).

туудас ʋᠣᠰᠤᠳᠠᠰ [名] (地) 堆, 丘.

тууж ʋᠣᠰᠤᠵᠢ [名] ① 中篇小说; ② (陈) 历史, 历史故事; 史话.

туужирхуу ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠷᠬᠤᠠᠭᠤ [形] 小说之类的; 传记类的: аав ээжийнхээ тухай ~ юм бичих санаатай 打算写父母的传记小说.

туужлах ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠯᠠᠬᠤ [动] 写中篇小说.

туужуу ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠤ [名] 笤帚, 扫帚: хялгасан ~ 马鬃笤帚.

туужуудагдах ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ [动] туужуу-дах 的被动态.

туужуудах ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠤ [动] ① 用扫帚扫, 用笤帚扫; ② 用笤帚打, 用扫帚打.

туужуудацгаах ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠴᠭᠠᠬᠤ [动] туужуудах 的众动态.

туужуудуулах ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ [动] туужуудах 的使动态.

туужчин ʋᠣᠰᠤᠵᠢᠭᠴᠢᠨ [名] (中篇) 小说家; 历史故事家.

тууз ʋᠣᠰᠤᠵᠢ [名] 绦子, 绦带, 彩带, 细带, 饰带: эрээн ~ 花绦子; ~ыг хайчлах 剪彩; ~ан жишиг 带彩图.

туузан ʋᠣᠰᠤᠵᠠᠨ [名] (医) 绦虫 (病): адууны ~ хорхойн өвчин 马绦虫病.

туузанцар ʋᠣᠰᠤᠵᠠᠨᠴᠠᠷ [名] 马的绦虫病, 小彩带; 小绦虫.

- тууздах** **ᠲᠤᠭᠦᠰᠳᠠᠬ** [动] 缝线子, 缝线条, 缝彩带.
- туушил** **ᠲᠤᠭᠦᠰᠢᠯ** [名] ① (地) 小褶皱; ② 扭曲, 皱纹; ③ 带状.
- туулай** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠢ** [名] ① (动) 兔: молтогчин ~ 明视(兔之一种); ~н арьс 兔子皮; ~н нүд 兔眼(医)(症), 金鱼眼, 眼球突出; ~н уруул 兔唇; ~н алаглиг цэцэг (植) 北极米钮草; ~н тагнай (植) 合叶子属; ~н бөөр (植) 栗树, 栗子; ② 卯(地支之四): ~ жил 卯年, 兔年; ~ цаг 卯时(指早晨五一七时).
- туулайтай** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 属兔的.
- туулайтан** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠨ** [名] 兔属, 兔类.
- туулайтах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] (医) 患痛风.
- туулайчлах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 当作兔子, 视为兔子.
- туулах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] ① 涉渡: ус ~ 涉水; шалбааг ~ 涉渡泥滩; ② 穿透, 通过, 进行到底: өргөн фронтыг ~ 通过广阔的战线; бүх замыг явган ~ в 徒步走完全程; ③ 克服, 战胜; 经受, 忍住: бэрхшээлийг ~ 克服困难; өвлийн хүйтнийг ~ 战胜冬天的严寒; саад ~ 克服障碍; ④ 洞悉, 通晓, 深刻了解.
- туулах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] (医) 生疹子, 生麻疹: улаан эсэргэнэ ~ 害麻疹, 发疹子.
- туулах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** III [动] (医) 腹泻, 拉肚.
- туулбар** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠪᠠᠷ** I [名] ① 钻头; ② (医) 泻药.
- туулга** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ** I [名] ① (医) 泻药: давсан ~ 泻盐; тосон ~ 蓖麻子油泻药; ② 下泻, 腹泻: мал ~ 牲畜腹泻.
- туулга** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭ᠎ᠠ** II [名] 透过, 通过, 穿透.
- туулгадах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 腹泻, 下泻.
- туулгадуулах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туулгадах 的使动态.
- туулгалт** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠯᠲ** [名] туулгах II 的名词.
- туулгатай** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 穿透的, 透过的, 穿过的: ~ гэр 两边有门的蒙古包; ~ төхөм 蒙古包旁经过的小路.

- туулгах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠬ** I [动] туух 的使动态.
- туулгах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠬ** II [动] (医) ① 服泻药; 灌肠: ~ эм 水泻剂; ② 使泻肚.
- тууливар** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠪᠠᠷ** [副] 专心致志地, 一心一意地, 彻底地.
- тууливартай** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 彻底的.
- туулилах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠯᠠᠬ** [动] 讲故事, 吟叙事诗.
- туулих** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠬ** [动] 抢劫, 骚扰.
- туулуулах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туулах I、II、III 的使动态.
- туулцах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠴᠠᠬ** [动] туух 的共动态.
- туулцгаах** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] туулах I、II、III 的众动态.
- туулчих** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠴᠢᠬ** [动] туулах I、II、III 的多次体.
- тууль** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢ** [名] 史诗, 叙事诗, 英雄史诗, 民间故事, 传说, 口头叙事诗, 古词: ~ үлгэр 叙事诗.
- туульс** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠰ** [名] тууль 的复数.
- туульч** (ни) **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠴ** [名] 英雄史诗吟诵者, 说民间故事或叙事诗人, 说书人, 说古词者.
- туульчид** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠢᠴᠢᠳ** [名] туульч 的复数.
- туумал** **ᠲᠤᠭᠤᠮᠠᠯ** [形] 固定的: ~ урсац 固定径流.
- тууплан** **ᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠨ** [名] (植) 土茯苓.
- туур** **ᠲᠤᠭᠤᠷ** I [名] (植) 桃子; 桃树.
- туур** **ᠲᠤᠭᠤᠷ** II [名] ① (动物之) 罗截肉; ② 蹄子.
- туурай** **ᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠢ** [名] 蹄子: хомбон ~, хомбон ~ 羊蹄; морин ~ 马蹄; ац ~ 二义蹄, 偶蹄; ~н завсар 蹄爪缝; ~ навчит бургас 鹿蹄柳; ~н дэлбэний ховил 蹄冠沟; ~н эвэр 蹄角; ~н яс 蹄骨.
- туурайлах** **ᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 出鱼鳞云.
- туурайт** **ᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠲ** [形] 有蹄的; ◇ ~ хулгана (动) 鼯鼠.
- туурайтай** **ᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 参见 туурайт.
- туурайтан** **ᠲᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠲᠠᠨ** [名] (动) 有蹄类动物:

ац ~ 偶蹄类动物; битүү ~ 奇蹄类动物, 单蹄类动物.

туурал ᠲᠤᠤᠷᠠᠯ [名] 疹子.

тууралт ᠲᠤᠤᠷᠠᠯᠲ [名] туурах 的名词.

туурах ᠲᠤᠤᠷᠠᠬ [动] ① 透彻, 彻底: ~ тал мэдэх 通晓; ② 完成, 完结, 终结, 完蛋.

туурвигч ᠲᠤᠤᠷᠪᠢᠭᠴ [名] ① 着手...者, 从事...者; ② 计划...者, 企图...者; ③ 作者, 著述者; ④ 执行...者, 制造...者.

туурвил ᠲᠤᠤᠷᠪᠢᠯ [名] ① 开始, 开端, 创举, 着手; 根由: их ~ 伟大的创举; ② 计划, 筹划; 目的, 企图, 决定, 心愿; ③ 叙述, 详述, 陈述; 著述, 写作: ~ бүтээл 创作; ④ 完成, 制成, 制造, 养成.

туурвиулах ᠲᠤᠤᠷᠪᠢᠯᠠᠬ [动] туурвих 的使动态.

туурвих ᠲᠤᠤᠷᠪᠢᠬ [动] ① 开始, 着手, 从事; ② 计划, 筹划, 企图, 想要..., 准备; ③ 写作, 撰写, 著述, 叙述, 详述; 捏造, 杜撰: ном ~ 写书; ~ н бичих комисс 起草委员会; ④ 执行, 完成, 制造, 养成.

туурга(н) ᠲᠤᠤᠷᠭ᠎ᠠ [名] ① (游牧民的) 帐幕壁, 围子, 毡墙: эсгий ~ 毡壁; ~ барих 盖上毡墙; брезент ~ 帆布壁; ② (住处的) 墙壁, 山墙: байшингийн ~ 山墙; ~ н дэн 壁灯; ~ н хивс 壁毯; ◇ ~ ны ширээ 大案; ~ н зул 庙儿灯(祭坛庙黄幌四角之灯).

туургатан ᠲᠤᠤᠷᠭᠠᠲᠠᠨ [名] 民族; (语) 语族: монгол ~ 蒙古民族; 蒙古语族.

туурил ᠲᠤᠤᠷᠢᠯ [名] ① 家谱; ② 长篇小说.

тууриул ᠲᠤᠤᠷᠢᠭᠤᠯ [名] 陀螺(儿).

туурт ᠲᠤᠤᠷᠲ [形] 有蹄的.

тууртан ᠲᠤᠤᠷᠲᠠᠨ [名] (动) 有蹄类动物.

тууруулах ᠲᠤᠤᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] туурах 的使动态.

туурцаг ᠲᠤᠤᠷᠴᠠᠭ [名] (植) 花心, 果仁.

туурчих ᠲᠤᠤᠷᠴᠢᠬ [动] туурах 的完成体.

туурь ᠲᠤᠤᠷᠢᠭ [名] ① 家谱, 家史; ② 短篇小说; 故事; ③ (法) 新法, 附律, 追加之法律, 改正之法律.

туус ᠲᠤᠤᠰ [形·副] ① 直接的, 一直..., 直

的, 径直的, 直通的: ~ мод 直树; 直木头; ~ зам 直路; ~ явах 径直往前走; ~ хонхлой (植) 长柱沙参; ② 沿着..., 在...内, 在...期间内, 整个...内.

тууслах ᠲᠤᠤᠰᠠᠬ [动] 使变直, 拉直, 弄直.

туусрах ᠲᠤᠤᠰᠢᠷᠠᠬ [动] 变直, 变直接.

туух ᠲᠤᠤᠬ [动] 驱赶, 撵: мал ~ 赶牲畜; ◇ хөөж ~ 驱赶, 撵.

туухай ᠲᠤᠤᠬᠠᠢ I [名] ① 秤砣, 砵码; ② (体) 杠铃: ~ өргөх, ~ н өргөлт (体) 举重.

туухай ᠲᠤᠤᠬᠠᠢ II [名] ① (解) 距骨的光滑面; ② 荷包垫子.

туухайт ᠲᠤᠤᠬᠠᠢᠲ I [形] 带砵的.

туухайт ᠲᠤᠤᠬᠠᠢᠲ II [形] 带垫子的.

туухайцах ᠲᠤᠤᠬᠠᠢᠴᠢᠬ [动] 掷骰作游戏.

туухайцуулах ᠲᠤᠤᠬᠠᠢᠴᠤᠯᠠᠬ [动] туухайцах 的使动态.

туухуу ᠲᠤᠤᠬᠤᠤ [名] 领袖; бөөгийн ~ 萨满教的领袖.

туухуу ᠲᠤᠤᠬᠤᠤ I [名] 套裤.

тууцгаах ᠲᠤᠤᠴᠠᠭᠠᠬ [动] туух 的众动态.

туучигдах ᠲᠤᠤᠴᠢᠭᠢᠬ [动] туучих 的被动态.

туучийнууд ᠲᠤᠤᠴᠢᠶᠢᠨᠠᠭᠤᠳ [名] 捣乱的人.

туучих ᠲᠤᠤᠴᠢᠬ [动] туух 的多次体.

туучуулах ᠲᠤᠤᠴᠤᠯᠠᠬ [动] туучих 的使动态.

тууш ᠲᠤᠤᠰᠢ I [形·副] ① 真的, 直接的, 径直的, 直通的, 通达的, 直...的: ~ урт мод 又直又长的木头; ~ харилцаа ① 直达交通; ② 直接的联系; ~ булчин 纵肌; ~ нисэх 不着陆飞行; ~ нэвтрүүлэх гэрээ 运输合同; ~ судал 纵脉; ~ ховил (医) 纵沟; ② 整个...内, 在...期间内, 在...之内; 沿着...: өдөр ~ 整天, 全天.

тууш ᠲᠤᠤᠰᠢ II 见 ~ сайтай морь 追赶能力强的马.

тууш ᠲᠤᠤᠰᠢ III [名] 木制海碗.

туушгүй ᠲᠤᠤᠰᠢᠭᠢᠢ [形] ① 不直的, 不直接的, 不直通的; ② 不果断的, 优柔寡断的,

不坚定的，不直截了当的。

туушлах ʘʘʘʘʘʘ [动]贯彻，贯穿。

туушрах ʘʘʘʘʘʘ [动]变直，直通，贯通；变整齐，变条理：ажил ~ 工作变得有条理。

туушруулах ʘʘʘʘʘʘʘʘ [动] туушрах 的使动态。

тууштай ʘʘʘʘʘʘ [形]①直的，直接的，径直的，直通的：~ бодлого 一贯的政策；②果断的，坚定的，彻底的，直截了当的：~ үг хэлэх 说果断的话。

тууштайхан ʘʘʘʘʘʘʘʘ [形] тууштай 的小称。

туфль ʘʘʘʘʘ [名]鞋，便鞋。

тух ʘʘʘʘ [名]①舒适，适合，妥当；安逸，泰然，不慌不忙：~ алдах 失去平静，不安逸；失当；~ муутай 不舒适的，不安逸的；不适合的；◇ тав ~ 舒适，安逸；②空闲时间；时机，可能性；③讲究，排场。

тухай ʘʘʘʘ [后]①关于…，有关…：энэ ~ дуугүй байж болохгүй 对此不能沉默；чиний хэргийн ~ юу ч мэдэгдээгүй байна 关于你的事一点也不知道；②为了…，为…事情：та юун ~ ирэн? 您为何而来? ялалтын ~ ①为了胜利；②各个胜利；③各个，分别：~ бүр 每次，每个；无论何时，无论何种场合，所有情况下；эл ~ г даруй мэдээлэх хэрэгтэй 必须立即把所有这些情况通知出去；~ н газар，~ гийн газар 现场，具体场合；~ он 当年；~ н үе 当时，一定时期，具体时候；~ ~ авч үзэх хэрэгтэй юм 应该各个具体考察；~ үндэслэл 材料根据；~ н байдал 现状；~ н үед 现时；~ бүр 当即，每当。

тухайд ʘʘʘʘ ʘʘ [副] (тухай 的给在格)①关于…，有关…，对于…，就…而言：энэ хэргийн ~ 关于这件事；түүний ~ 关于他，对于他来说，就他而言；②及时地，按时地，按期地：~ нь арга хэмжээ авах 及时采取措施；цаг ~ нь 及时，按时，按期；материалыг цаг ~ нь ирүүлэх хэрэгтэй 需将材料及时寄来。

тухайлагдах ʘʘʘʘʘʘʘʘ [动] тухайлах

的被动态。

тухайлал ʘʘʘʘʘʘ [名]①作重点，着重；强调；具体化，专门化；资料，根据；②抽象。

тухайлах ʘʘʘʘʘʘʘʘ [动]①作重点，着重，强调，特别提出；具体来讲，具体化，专门化；涉及到：~ н хянах 具体考察，专门审查；тухайлж хэлбэл (тухайлбал) энэ болохгүй хэрэг мөн 强调些说，这是不可能的事情；具体来说，这是不可以的事；~ н хөдлөх үйл үг 定向动词；~ ай (үг) 定性范围；~ төлөөний хавсрал нэр 限定形容词；~ харьцаа (үг) 限定关系；~ сан заах тийн ялгал 限定宾语；~ сан мэдээ баримт 具体情报资料；~ сан хөдөлмөр 具体劳动；~ сан хариуцлага 个人责任，当事人责任；②推测，推想，估计，猜想：тухайлж бодоход 据猜想，据估计，据推想；③限定，确定：~ сан бодис 固有物质；~ сан эрхтэн (д) 固有装置(神经)。

тухайлбал ʘʘʘʘʘʘʘʘ [连]即，具体说来，具体地说；到底，究竟：та ~ хэнийх вэ? нэр алдар хэн гэдэг вэ? 究竟您姓什么，名叫谁?

тухайлуулах ʘʘʘʘʘʘʘʘʘ [动]① тухайлах 的使动态；②意同 тухайлагдах。

тухайн ʘʘʘʘʘʘ [形]具体的，当时的，有关的。

тухайтай ʘʘʘʘʘʘʘʘ [形]相近的，相像的，相类似的：нилээд ~ байна 比较相像，比较相近。

тухалцгаах ʘʘʘʘʘʘʘʘʘ [动] тухлах 的众动态。

тухгүй ʘʘʘʘʘʘʘʘ [形]①不舒适的，不适合的，不妥当的；不安逸的，不平静的；急迫的，匆忙的，急促的；②无空闲的；无机会的，无可能性的。

тухгүйдэх ʘʘʘʘʘʘʘʘʘʘ [动]①感到十分不舒适，很不合适；很不安逸，十分急迫；②毫无空闲，毫无机会。

тухгүйхэн ʘʘʘʘʘʘʘʘʘʘ [形]тухгүй 的小称；①不大舒适的，不大合适的；不怎么安逸的，不大平静的；较急迫的，较匆忙的，较急促的；②空闲少的；不大有可能性的。

тухирагдах **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тухирах 的被动态.

тухирагч **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠴᠢ** [名] 好吠犬者; 挑动者, 唆使者, 怂恿者, 吠使者, 黑后台, 幕后操纵者.

тухиралт **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 唆使, 教唆.

тухирах **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 吠犬, 放狗咬人; нохой ~ 吠狗咬人; ② 挑动, 唆使, 唆使, 怂恿: битүүгээр тухираад биеэ нууж байв 暗中挑动别人之后自己藏起来了.

тухирлага **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 挑动, 唆使, 唆使, 怂恿.

тухируулах **ᠲᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① тухирах 的使动态; ② 意同 тухирагдах.

тухлагдах **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тухлах 的被动态.

тухламжлах **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 тухлах.

тухламжлуулах **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тухламжлах 的使动态.

тухланхан **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] 较舒适的, 较安逸的.

тухлах **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 平静, 不慌不忙, 泰然自若, 悠然, 舒服, 舒适; ② 讲究, 讲排场.

тухлуулах **ᠲᠤᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тухлах 的使动态.

тухтай **ᠲᠤᠬᠤᠲᠠᠢ** [形] ① 安逸的, 舒适的, 不慌不忙的; 适合的, 妥当的: ~ ажиллах 不慌不忙地工作; ~ суух 安逸地坐着; ② 有空闲的; 有机会的; ③ 讲究的, 有排场的.

тухтайхан **ᠲᠤᠬᠤᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] тухтай 的小称.

тушаа **ᠲᠤᠰᠠᠠ** I [名] ① (牧) (用于绊牲口前腿之) 绊子, 绊绳; (束缚手足的) 绳索: хялгасан ~ 马鬃绊子; моринны ~ 马绊; төмөр ~ 铁马绊; ② 骆驼系绳; ③ (转) 羁绊, 桎梏, 束缚; 妨碍, 干扰: тус болох гээд ~ болох 越帮越忙, 帮倒忙; чи битгий ~ болоод бай! 你别拉人后腿了! 你别捣乱! ④ 锚柱: ~ сүлбэрэг 锚式销; ~ татуурга 地脚螺栓; ~ тулгуур 锚式支承; ~ үрлэгч 锚式播种机.

тушаа **ᠲᠤᠰᠠᠠ** II [名] 横梁, 横木: ~ мод 横

梁, 横木: ~ нуруу 横梁.

тушаа **ᠲᠤᠰᠠᠠ** II [后] ① 在...附近, 在...旁边: гэр ~ 在蒙古包附近; энэ ~ 在这附近, 在这一带; ② 各个, 各自, 单独, 单个; 各别, 分别: ~ ~ 各自, 各个, 各别; ③ ...左右, ...前后, 大约..., 估计...: хорин тав ~ 二十五左右, 大概是二十五; зургаан цаг ~ 六点钟左右.

тушаагдах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] тушаах I、II 的被动态.

тушаал **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯ** [名] ① 命令; 委任令: ~ гаргах 发布命令; даргын ~ 首长的命令, 指挥官的命令; тогтоол ~ (上级的) 决定, 决议; ~ ыг дагах 遵守命令, 按照命令; ~ ыг чадварлах, ~ ыг биелүүлэх 执行命令; ◇ ~ заавар 指令; ② 职务, 职位, 爵位, 官阶: өндөр ~ тай 有高级职务的, 高官显爵的; албан ~ 职务, 公务, 公职; цэргийн удирдах ~ ын офицерууд (军) 军队高级军官们, 军队将领们; станцын даргын ~ 站长的职务; ~ хүлээх 就职; ~ аас буулгах 革职, 撤职; ~ бууруулах 降职.

тушаалгах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] тушаах I、II 的使动态.

тушаалдагдах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] туушаалдах 的被动态.

тушаалдах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 偶逢, 相遇, 遇见, 碰上.

тушаалдуулах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] тушаалдах 的使动态.

тушаалт **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠲᠤ** I [形] 占据...职位的; 有职务的, 有职位的, 有爵位的, 有官阶的: өндөр ~ генерал (军) 高级将领.

тушаалт **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠲᠤ** II [名] ① 命令, 指示, 吩咐 (下属); ② 委派, 委任; ③ 委托; 嘱咐; ④ 交付, 交纳.

тушаалтай **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 占据...职位的; 有职务的, 有职位的, 有爵位的, 有官阶的.

тушаалтан **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 公务人员, 公职人员, 官员, 职员: цэргийн ~ 军官; дээд ~ 高级官员.

тушаалцах **ᠲᠤᠰᠠᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] тушаах I、II 的共动态.

- тушаас** **ᠲᠤᠰᠠᠭ** [名] 捆线, 捆绳。
- тушаах** **ᠲᠤᠰᠠᠭ** I [动] ①命令, 指示; ②委任, 委派; 吩咐下属, 飭属: дээрээс ~ 上级指示, 上级命令, 上级吩咐。
- тушаах** **ᠲᠤᠰᠠᠭ** II [动] ①交付, 交纳: кас-сад мөнгө ~ 给收款处交钱; улсад ~ мах 交给国家的肉; ~ сан мөнгө 上缴款; ~ байр 交货场所; ~ үнэ 上交价; ②委托, 托咐, 嘱咐: орлогчдоо бүх хэргээ ~ 把一切事务托咐给副手。
- тушаацгаах** **ᠲᠤᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠭ** [动] тушаах I、II 的众动态。
- тушам** **ᠲᠤᠰᠠᠮ** [名] (陈) (盔甲上的) 甲叶。
- тушгирах** **ᠲᠤᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] 抖动嘴唇发声。
- тушигдах** **ᠲᠤᠰᠢᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] туших 的被动态。
- тушим** **ᠲᠤᠰᠢᠮ** [名] (锁子甲的) 鳞片, (环甲的) 鳞。
- туших** **ᠲᠤᠰᠢᠬ** [动] ①上辮子, 拴辮绳, 羁绊, 绊住: үнээ ~ 绊住奶牛; ②拴住骆驼系绳; ③上脚镣; ④(转)束缚手脚, 牵住, 牵制, 拖住。
- тушицгаах** **ᠲᠤᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠭ** [动] ①туших 的众动态; ②意同 тушигдах。
- тушуулах** **ᠲᠤᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] туших 的使动态。
- тушчих** **ᠲᠤᠰᠢᠴᠢᠬ** [动] туших 的多次体。
- туя** **ᠲᠤᠶᠠ** [形] 见 туяхан。
- туяа(н)** **ᠲᠤᠶᠠᠠ** [名] ①光芒, 光辉, 光: нарны ~ 太阳光; галын ~ 火光; хойт зүгийн ~ 北极光; ②反照, 反光: толины ~ 镜子的反光; ③光线, 射线: ~ давтан хугарах 双折射; ~ нугачих 光折射; ~ үүсгэх багаж 聚束仪; ~ хувиргаа 射束调制; ~ хувиргуур 射束调制器; ~ хэмжүүрийн шалгалт 放射量稽核; ~ эмчилгээ 射线疗法; ~ ны гүйдэл 射束电流; ~ ны хязгаар 射线界限; ~ ны эн 射线宽度。
- туяажилт** **ᠲᠤᠶᠠᠵᠢᠯᠲ** [名] туяажих 的名词; 发光, 放光, 闪亮。
- туяажих** **ᠲᠤᠶᠠᠵᠢᠬ** [动] 发光, 放光, 闪亮。
- туяажуулалт** **ᠲᠤᠶᠠᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] туяа-

жуулах 的名词。

- туяажуулах** **ᠲᠤᠶᠠᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] туяажих 的使动态; 使发光, 使放光, 使闪亮。
- туяалал** **ᠲᠤᠶᠠᠯᠠᠯ** [名] ①发光, 照耀, 发亮, 放光彩; ②(天气)变晴朗。
- туяалах** **ᠲᠤᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] ①发光, 照耀, 发亮, 放光彩: нар ~ 太阳发光; ②(天气)晴朗。
- туяалиг** **ᠲᠤᠶᠠᠯᠢᠭ** [形] 发光的, 发亮的; ◇ ~ элсэг (动) 紫滨鹬; ~ цэцэг (植) 鸡豆菊属。
- туяалуулах** **ᠲᠤᠶᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] туяалах 的使动态。
- туяаралт** **ᠲᠤᠶᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] 荧光; ~ бичил харуур, ~ дуранбай 荧光显微镜。
- туяаралтай** **ᠲᠤᠶᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 有荧光的, 带荧光的。
- туяарах** **ᠲᠤᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] ①发光, 放光, 照耀, 现出光泽, 光芒四射, 发出曙光; 发荧光: улаан гэрэл туяарч байна 发出红光; солонго ~ н харагдаж байна 彩虹放出光彩; ②反光, 反照。
- туяаруулах** **ᠲᠤᠶᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] туяарах 的使动态。
- туяарчих** **ᠲᠤᠶᠠᠷᠠᠴᠢᠬ** [动] туяарах 的完成体。
- туяат** **ᠲᠤᠶᠠᠲ** [形] ①有光的, 有光芒的, 光耀的, 辉的; 光线充足的; ②反光的, 反照的; 辐射的: ~ хүрээ 辐射范围; ◇ ~ хотон 白鹇。
- туяатай** **ᠲᠤᠶᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 туяат。
- туяатах** **ᠲᠤᠶᠠᠲᠠᠬ** [动] ①照射, 发光; ②反照, 反光。
- туяатуулах** **ᠲᠤᠶᠠᠲᠤᠯᠠᠬ** [动] туяатах 的使动态。
- туяахан** **ᠲᠤᠶᠠᠬᠠᠨ** [形] туяа 的小称。
- туяганах** **ᠲᠤᠶᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 柔细物不断动作, 嫵嫵摆动。
- туягануулах** **ᠲᠤᠶᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] туяганах 的使动态。
- туягар** **ᠲᠤᠶᠠᠭᠠᠷ** [形] 柔细的, 纤细的, 细软的。
- туялах** **ᠲᠤᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] 空中出现彩霞。

- туялзах** **ᠲᠦᠶ᠋ᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] ① 闪光, 发光; ② 摇晃。
- туялзуур** **ᠲᠦᠶ᠋ᠯᠵᠠᠵᠤᠷ** [形] 闪闪发光的: ~ жад <体> 击剑。
- туялз** **ᠲᠦᠶ᠋ᠯᠵ** [名] (套在马脖子上的挽具的) 垫座。
- туяс** **ᠲᠦᠶ᠋ᠰ** 见 ~ ~ 频频点头状。
- туях** **ᠲᠦᠶ᠋ᠬ** [动] 打开, 剔开, 分解, 解剖。
- туяхан** **ᠲᠦᠶ᠋ᠬᠠᠨ** [形] ① 柔软的, 柔细的, 细软的, 纤细的; ② 细瘦的: ◇ ~ тарна 细萝。
- туяхандах** **ᠲᠦᠶ᠋ᠬᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] ① 变得柔细, 变得柔软; 变得细软, 变得纤细; ② 变得细瘦。
- туяхчих** **ᠲᠦᠶ᠋ᠬᠴᠢᠬ** [动] туях 的多次体。
- түв** **ᠲᠦᠪ** 见 ~ түргэн 飞快, 飞速。
- Түвд** **ᠲᠦᠪᠳ** [名] 藏族; 见 төвд。
- түвдүүлэх** **ᠲᠦᠪᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① түвдэх 的使动态; ② 意同 тэвдүүлэх。
- түвдүүр** **ᠲᠦᠪᠳᠦᠭᠦᠷ** [名] 稳重, 平稳, 平静; 忍耐, 克制, 节制, 抑制, 控制; 合心意; 忍心。
- түвдүүргүй** **ᠲᠦᠪᠳᠦᠭᠦᠷᠭᠦᠢ** [形] 不稳重的, 不平稳的, 不平静的; 不文明的, 不礼貌的; 无忍耐力的, 不知节制的, 不能自制的, 无克制的。
- түвдүүртэй** **ᠲᠦᠪᠳᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 稳重的, 能忍耐的, 能克制的, 平稳的, 能自制的。
- түвдэл** **ᠲᠦᠪᠳᠡᠯ** [名] ① түвдэх 的名词; ② 疑惑, 迟疑, 犹豫不决, 踌躇不前, 畏缩不前, 动摇不定。
- түвдэх** **ᠲᠦᠪᠳᠡᠬ** [动] ① 克制, 节制, 抑制; 忍耐: цээрлэн ~ 节制, 抑制; ◇ хүлцэн ~ 忍耐; ② 忍心, 轻视, 忽视, 漠不关心: ~ гүй байх 不能置若罔闻, 不能漠不关心, 不忍心。
- түвдэч** **ᠲᠦᠪᠳᠡᠴ** I [名] 藏学家。
- түвдэч** **ᠲᠦᠪᠳᠡᠴ** II [形] ① 能克制的, 能忍耐的; ② 忍心的, 轻视的, 漠不关心的。
- түвдэшгүй** **ᠲᠦᠪᠳᠡᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 难以忍耐的; 不可忽视的, 不能置之不理的。

- түвлэй** **ᠲᠦᠪᠯᠡᠢ** [名] 绷紧弓弦用的工具。
- түвтүүр** **ᠲᠦᠪᠲᠦᠭᠦᠷ** [名] 慌里慌张, 心神不定。
- түвшгүй** **ᠲᠦᠪᠰᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不平静的, 心神不定的; 激愤的, 气愤的。
- түвшдүүлэх** **ᠲᠦᠪᠰᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түвшдэх 的使动态。
- түвшдэх** **ᠲᠦᠪᠰᠬᠦᠳᠡᠬ** [动] ① 显得十分平直, 十分平; ② 变得十分平静, 十分沉静, 十分平稳。
- түвшин** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠨ** [形·名] ① 平的, 平直的, 平平的, 平坦的: ~ ширээ 平平的桌子; ~ газар 平地; ② 静的, 安宁的, 平静的, 宁静的; 平衡的; 平和的, 安心的: энх ~ 和平的, 安宁的; ~ тогтнуун 平静的, 安定的; ~ өдөр 安宁的日子; ~ барих 保持平衡; ③ 稳健的, 稳重的, 沉着的, 冷静的人: ~ нуур 平静的湖泊; ~ хүн 平静的人, 沉着冷静的人; ~ зан 沉着冷静的性格; ④ 平面, 水平线, 水平面, 地平线; 水准, 水平: далайн ~ 海平面; усны ~ 水平线; хөгжлийн ~ 发展水平; ~ түгээшил 传导面; ~ хэмжих 水平测量; ~ хэмжүүр 水位计; түвшний агууриг 水位差; түвшний горим 水位动态; ⑤ 电平: ~ тэгшитгэх 调整电平。
- түвшитгүүлэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түвшитгэх 的使动态。
- түвшитгэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠳᠡᠬ** [动] түвшдэх 的使动态; ① 弄平, 使平直; ② 使平静, 使安静, 使平定, 使安宁, 慰抚, 调停, 平息, 使缓和, 使和好: дорно хязгаарыг ~ 平定东部边境。
- түвшлүүлэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① түвшлэх 的使动态; ② 意同 түвшлэгдэх。
- түвшлэгдэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] түвшлэх 的被动态。
- түвшлэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 使变平, 使平直, 使平坦; ② 使平稳, 使平静, 使平定, 使安定, 慰抚, 调停, 平息, 使缓和, 使和好。
- түвшрүүлэг** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] 集中。
- түвшрүүлэх** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түвшрэх 的使动态。
- түвшрэл** **ᠲᠦᠪᠰᠢᠷᠡᠯ** [名] ① 平定, 安定, 稳定;

● 平稳, 稳重, 冷静.

түвшрэх *түвшрэх* [动] ① 变平直, 变平, 变平坦; ② 变平定, 平静下来, 变安宁, 安定, 缓和, 平息, 安下心来, 变平衡; ③ 变平稳, 变稳重, 变沉着冷静.

түвштэх *түвштэх* [动] 参见 түвшрэх.

түвшүүр *түвшүүр* [名] ① 太平, 安宁, 平静, 平稳, 安稳; ② 恒久, 永恒, 不变, 不渝; ③ 稳重, 沉着, 冷静.

түвшүүргүй *түвшүүргүй* [形] ① 不平静的, 不安稳的, 不太平的, 不安宁的, 不安定的, 不平稳的, 不安心的, 不平衡的; ② 易变的, 不定的, 不固定的, 变幻无常的, 无恒的; ③ 不稳重的, 不沉着的, 不冷静的.

түвшүүртэй *түвшүүртэй* [形] ① 平静的, 平稳的, 太平的, 平定的, 安稳的, 平衡的, 安宁的, 太平的, 安心的, 安定的; ② 经常的, 不断的, 不变的, 固定的, 有恒性的, 恒久的; ③ 稳重的, 沉着的, 冷静的.

түвшхэн *түвшхэн* [形] түвшин 的小称.

түвшээрэх *түвшээрэх* [动] 显得举止稳重, 变沉着冷静.

түвэг *түвэг* [名] 见 төвөг.

түвэггүй *түвэггүй* [形] 见 төвөггүй.

түвэглүүлэх *түвэглүүлэх* [动] түвэглэх 的使动态.

түвэглэх *түвэглэх* [动] 见 төвөглөх.

түвэгтүүлэх *түвэгтүүлэх* [动] түвэгтэх 的使动态.

түвэгтэй *түвэгтэй* [形] 见 төвөгтэй.

түвэгтэх *түвэгтэх* [动] 见 төвөгтөх.

түвэгшил *түвэгшил* [名] 见 төвөгшил.

түвэгшилгүй *түвэгшилгүй* [形] 没有困难的, 很容易的.

түвэгшилтэй *түвэгшилтэй* [形] 见 төвөгшилтэй.

түвэгшээл *түвэгшээл* [名] 见 түвэгшил.

түвэгшээнгэ *түвэгшээнгэ* [名] 见 төвөгшөөнгө.

түвэгшээх *түвэгшээх* [动] 见 төвөгшөх.

түвэргэх *түвэргэх* [动] 破坏, 捣乱.

түвэргээн *түвэргээн* [名] 马蹄声.

түвэх *түвэх* [动] ① 参见 түгэх: ~ яр 马嘶; ② 担心, 操心.

түг *түг* I 见 ~ түмэн ① 万万, 一亿; ② 成千上万, 千百万, 不可胜数的: талбайд ~ түмэн хүн цугларч байна 广场上聚集了成千上万的人.

түг *түг* II 见 ~ хийх, ~ таг хийх 突突响: зүрх ~ ~ цохилох 心突突地跳动.

түгдгэнүүлэх *түгдгэнүүлэх* [动] түгдгэнэх 的使动态.

түгдгэнэх *түгдгэнэх* [动] (鼓起物) 频频动弹.

түгдгэр *түгдгэр* [形] ① 凸起的, 隆起的, 凸面体的; ② 弯曲的, 屈曲的, 驼背的.

түгдгэрдүүлэх *түгдгэрдүүлэх* [动] түгдгэрдэх 的使动态.

түгдгэрдэх *түгдгэрдэх* [动] ① 凸起, 隆起, ② 弯曲, 屈曲.

түгдгэрхэн *түгдгэрхэн* [形] түгдгэр 的小称.

түгдийлгэх *түгдийлгэх* [动] түгдийх 的使动态.

түгдийх *түгдийх* [动] ① 凸起, 隆起: мөс ~ 冰冻厚且鼓高; ② 弯曲, 屈曲, 变驼背, 弯背.

түгдийчих *түгдийчих* [动] түгдийх 的完成体.

түгдрүүлэх *түгдрүүлэх* [动] түгдрэх I、II 的使动态

түгдрэг *түгдрэг* [名] ① 凸起, 隆起; ② 弯曲, 屈曲, 弯背, 驼背.

түгдрэл *түгдрэл* [名] 湿润, 支吾.

түгдрэлгүй *түгдрэлгүй* [形] 流利的, 顺利的.

түгдрэх *түгдрэх* I [动] ① (说话) 突然中止, 口吃, 言语涩滞, 结结巴巴地说, 支吾, 吞吞吐吐, 磕磕巴巴地说话, 不流畅; ② 失足, 绊倒, 蹉跌.

түгдрэх *ᠲᠦᠭᠳᠢᠷᠦᠬᠡ* II [动] 弄坏, 折断, 碎裂, 裂开.

түгдэрэ *ᠲᠦᠭᠳᠡᠷᠡ* [名] 口吃的, 结巴的, 说话不流利的, 磕磕巴巴的.

түгдчих *ᠲᠦᠭᠳᠢᠬᠢ* I [动] түгдрэх I 的多次体.

түгдчих *ᠲᠦᠭᠳᠢᠬᠢ* II [动] түгдрэх II 的完成体.

түгдчүүлэх *ᠲᠦᠭᠳᠢᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түгдчих I、II 的使动态.

түгдэг *ᠲᠦᠭᠳᠡᠭ* [形] 参见 түгдгэр: ~ алхах 跌跌撞撞地走.

түгдэгнэх *ᠲᠦᠭᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] ①一凸一凸, 时时隆起, 一起一伏; ②驼背人行走, (背)一弯一屈.

түгдэлзэх *ᠲᠦᠭᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 түгдэгнэх.

түгдэр *ᠲᠦᠭᠳᠡᠷ* [形] 结结巴巴的, 说话不流利的, 吞吐其词的.

түгдэрсхийх *ᠲᠦᠭᠳᠡᠷᠰᠢᠬᠢᠬᠢ* [动] түгдэрэх 的瞬间体; 张口结舌, (说话)不流利.

түгдэрхий *ᠲᠦᠭᠳᠡᠷᠬᠢᠶᠢ* [形] ①易断的, 易碎的, 易裂的, 不坚韧的, 脆弱的; ②折断的, 碎裂的; ③好动肝火的, 动辄发火的.

түгжгэнэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] (矮小腹圆物) 频频动弹.

түгжгэр *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡᠷ* [形] 无角的, 秃角的: ~ бяруу 无角的二岁牛.

түгжгэрхэн *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] түгжгэр 的小称.

түгжигдмэл *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠭᠳᠢᠮᠡᠯ* [形] 被锁上的; 被封锁的, 被塞住的; 呆滞: ~ байрлал 被封锁阵地; ~ бодлого 闭关政策; ~ саланги байдал 隔绝和分散状态; ~ хөрөнгө 资金的呆滞.

түгжигдэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠭᠳᠡᠬᠡ* [动] түгжих 的被动态; ①被锁上; ②被封锁, 被塞住.

түгжийлгэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] түгжийх 的使动态.

түгжийх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠬᠡ* [动] 变无犄角, 成秃角.

түгжил *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠯ* [名] 上锁, 关住, 堵塞.

түгжилзэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 түгжгэнэх.

түгжирчих *ᠲᠦᠭᠵᠢᠷᠴᠢᠬᠢ* [动] түгжрэх 的完成体.

түгжих *ᠲᠦᠭᠵᠢᠬᠢ* [动] ①锁上, 上锁: хаалга ~ 锁; ②封上, 堵塞, 封锁, 门上, 关上; 禁止: үүд ~ 锁上门; нүх ~ 堵上口; ~ татуурга 制动螺栓; ~ үзэл 关门主义, 封闭思想.

түгжицгээх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠨᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] түгжих 的众动态.

түгжмэл *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠢᠮᠡᠯ* [形] 堵塞的, 堵住的, 塞住的; 闷住的, 锁住的: ~ үзэл 关门主义.

түгжрүүлэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түгжрэх 的使动态.

түгжрэл *ᠲᠦᠭᠵᠢᠷᠡᠯ* [名] 塞, 堵; <医> 梗阻.

түгжрэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] ①关上, 闭上, 封住, 塞住, 蒙上: гансны мод ~ 烟袋管堵塞; хамар ~ 鼻塞; ②气喘, 窒息, 窒闷.

түгжрээ *ᠲᠦᠭᠵᠢᠷᠡᠭᠡ* [名] 窒息; 梗阻, 阻塞.

түгжүүлэх *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түгжих 的使动态.

түгжчих *ᠲᠦᠭᠵᠢᠬᠢ* [动] түгжих 的多次体.

түгжээ *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡ* [名] 锁, 插锁, 门闩, 挂钩; 制动装置; <医> 闭锁: хаалганы ~ 门锁; авдрын ~ 箱子锁; ~ тайлах 开锁.

түгжээс *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡᠰ* [名] 参见 түгжээ.

түгжээтэй *ᠲᠦᠭᠵᠢᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] ①有锁的; ②上锁的, 锁着的: авдар ~ байна 箱子锁着.

түгир *ᠲᠦᠭᠢᠷ* [拟] 吱嘎(声).

түгмэл *ᠲᠦᠭᠢᠮᠡᠯ* [形] 参见 түгээмэл.

түгсүүр *ᠲᠦᠭᠢᠰᠦᠭᠦᠷ* [名] ①连枷, (敲打用的) 木榔头, 大木槌, 杵槌: тарианы ~ 打谷连枷, 打谷木榔头; ②(绵羊背上颤动的) 内瘤.

түгсэх *ᠲᠦᠭᠢᠰᠡᠬᠡ* [动] 用连枷打, 用木榔头打, 用大槌打; 捶打, 敲打; 拍打, 打谷: тариа ~ 打谷, 用连枷打谷; төмөр ~ 打铁.

түгтүйх *ᠲᠦᠭᠢᠲᠦᠢᠬᠡ* [动] 参见 түгдийх.

түгчих *ᠲᠦᠭᠴᠢᠬᠢ* [动] түгэх 的完成体。
түгшигт *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠲᠦ* [形] 参见 түгшүүртэй。
түгшигтэй *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠲᠡᠢ* [形] 参见 түгшүүртэй。
түгшил *ᠲᠦᠭᠰᠢᠮᠢ* [名] 跳动, 搏动。
түгшилгэ *ᠲᠦᠭᠰᠢᠮᠢᠭᠡ* [名] 见 түгшлэг。
түгшилтэй *ᠲᠦᠭᠰᠢᠮᠡᠢ* [形] 参见 түгшүүртэй。
түгшинскийх *ᠲᠦᠭᠰᠢᠨᠰᠢᠶᠢᠬᠤ* [动] 焦虑不安, 惊悸不安。
түгших *ᠲᠦᠭᠰᠢᠬᠢ* I [动] ①心跳, 惊悸, 惊惶, 惶恐, 战栗, 颤抖; 忧虑, 不安, 担心: зүрх ~ 心跳, 心悸; дотор ~ 内心惊惶不安; ②(牲口) 欢跳; ③气喘, 窒息, 窒闷。
түгших *ᠲᠦᠭᠰᠢᠬᠢ* II [动] 敲打, 拍打, 捶打, 打谷: самар ~ 敲胡桃壳。
түгшлэг *ᠲᠦᠭᠰᠢᠯᠡᠭ* [名] ①心跳, 惊悸, 惊惶, 惶恐, 战栗, 颤抖; 忧虑, 不安, 担心; ②(牲口之)欢跳; ③气喘, 窒息, 窒闷。
түгшлэгтэй *ᠲᠦᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠲᠡᠢ* [形] 忧虑的, 不安的, 担心的。
түгшмэл *ᠲᠦᠭᠰᠢᠮᠡᠯ* [形] 敲打过的, 拍打了的, 打碎的, 捶打了的, 去了壳的。
түгшрэх *ᠲᠦᠭᠰᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] 心跳, 颤抖。
түгшүүлэх *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* I [动] түгших I 的使动态。
түгшүүлэх *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* II [动] түгших II 的使动态。
түгшүүр *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷ* I [名] 见 түгсүүр。
түгшүүр *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷ* II [名] ①担心, 不安, 惊惶, 惶恐, 惊悸, 忧虑: сэтгэлийн ~ 内心的惊惶不安; ②紧急, 紧急信号; 危急, 紧张: ~ зарлах 告急; ~ өгөх 给紧急信号; ~ ийн үе 紧急时刻; ~ ээр хөдлөх 听警报行动; ~ ийн дохиогоор цугларах 警报集合; ~ ийн хам шинж 紧张综合症。
түгшүүргүй *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠭᠦᠢ* [形] 无惶恐的, 无所畏惧的, 无忧虑的, 不慌不忙的, 安心的, 心平气和的, 沉静的, 安静的, 平安无事的: ~ байдал 平静环境, 和平景象。
түгшүүрт *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠦ* [形] 见 түгшүүртэй:

~ байдал 紧急状况, 危急情况; ~ мэдээ 警报。

түгшүүртэй *ᠲᠦᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] ①不安的, 惊惶的, 忧虑的, 担心的, 惶惶不安的, 可怕的, 可畏的: сэтгэл ~ байна 心中不安; ②紧急的, 紧张的, 危急的, 危险的: ~ үе 紧急时刻, 危险时刻; 惶惶不安的时刻; ~ байдал 不安的状态; 危急状态, 紧张局势; олон улсын ~ байдал 国际紧张局势; ~ байдлыг намжаах 缓和紧张局势; ~ хяр зам 傍山险路。

түгших *ᠲᠦᠭᠰᠢᠬᠢ* [动] түгших I 的完成体: миний морь түгшив 我的马欢跳了一下。

түгшээх *ᠲᠦᠭᠰᠢᠬᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] түгших I 的使动态; 心急, 焦虑。

түгэл *ᠲᠦᠭᠡᠯ* I [形] 整个的, 完全的。

түгэл *ᠲᠦᠭᠡᠯ* II [形] 参见 түгэлт。

түгэлт *ᠲᠦᠭᠡᠯᠲᠦ* [名] түгэх 的名词。

түгэх *ᠲᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] ①扩散, 散布, 发布, 传播, 普及, 分散: ~н дуурьсах 议论; өвчин ~ 疾病扩散; од ~ 星光满布; олонд зар ~ 向群众发布公告; ~сэн хатуурал <医> 扩散性硬化; ~сэн цочмог тархи нугастас 急性散压性脑脊髓炎; ②走散, 分散, 消散, 消失, 溶化; 卖光, 花完。

түгээгүүр *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠦᠷ* [名] ①扩散器, 发散器: ус ~ 自来水管, 输水管道, 上水道; ②<电>馈电线。

түгээгч *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠴᠢ* [名] 传播者, 散布者, 分发者, 散发者, 分发者, 分配者, 普及者, 扩散者。

түгээгчид *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] түгээгч 的复数。

түгээл *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠯ* [名] ① түгээх 的名词; ②传播物, 散布物, 扩散物, 普及品, 散发品, 分配品, 配给品, 分发品; ~ хүргэх 发送物品, 送配给品; ~ өгөх 分发物品; ~ тоо (数) 除数。

түгээлгэх *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] түгээх 的使动态。

түгээлт *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠯᠲᠦ* [名] 分布; 供给: ус ~ 供饮用水。

түгээмэл *ᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠮᠡᠯ* [形] ①普遍的, 通常的, 散

布的, 传播的; 散射的, 扩散的: ~ үнэн ёс 普遍真理; ~ болсон хэрэг 司空见惯的事情; ~ өвчин <医> 通病, 多发病; ~ түүх 通史; ~ ашгийн татвар 综合所得税; ~ жаргалт улс 福利国家; ~ үзэгдэл 普遍现象; ~ үрэвсэл 扩散性炎症; ~ хатуурал 扩散性硬化; ~ хямрал 总危机; ~ чацуу 一般等值; ~ дүйц 一般等价物; ~ илтгэвэр 总体指数; ~ хууль 普遍规律; ~ хэлбэр 普遍形态, 一般形态; ~ хэрэглээ 普遍消费; ~ шинж төлөв 普遍性; ~ ажил эрхлэлт 普遍就业; ② 散发的, 分发的, 推销的, 配给的.

түгээмэлжих *түгээмэлжих* [动] 普及, 普遍化.

түгээх *түгээх* [动] түгэх 的使动态; ① 使扩散, 传播, 使扩张, 使扩展, 推广, 普及, 使散开, 使散布: од түгээлгүй гарах 星星出来之前动身; ~ н дэлгэрүүлэх 扩散; ② 使分散, 使消散, 使消失, 使溶化; ③ 分配, 分发, 配给, 配售, 推销: ~ н олгох дүрэм 配给制; ~ н олгох тэмдэг 配给证; ~ вагон 配料车辆.

түдгэл *түдгэл* [名] ① 犹豫; ② 耽误, 耽搁, 拖延.

түдгэлзүүлэх *түдгэлзүүлэх* [动] түдгэлзэх 的使动态.

түдгэлзэл *түдгэлзэл* [名] 踌躇, 犹豫, 踟蹰.

түдгэлзэлгүй *түдгэлзэлгүй* *түдгэлзэлгүй* [形] 毫不犹豫的.

түдгэлзэх *түдгэлзэх* [动] ① 犹豫, 踌躇, 决断不下: хот орохоо ~ 对进城一事犹豫不决; ② (表决、选举时) 弃权; 放弃: санал өгөхөө ~ (表决、选举时) 弃权; санал хураахад түдгэлзсэн арваад хүн байв 表决时有十余人弃权; ~ санал 弃权票.

түдлэг *түдлэг* [名] 耽误, 迟缓.

түдүүлэх *түдүүлэх* [动] түдэх 的使动态.

түдээнэх *түдээнэх* [动] түдэх 的短暂体.

түдэл *түдэл* [名] 耽误, 迟缓.

түдэх *түдэх* [动] 呆一会, (较短地) 停留, 停止, 停顿, 中止, 停滞, 延迟, 耽搁, 卡

住; энэ өдөр явахаа баахан ~ бололтой 今天可能要延迟一会走; ихэс ~ <医> 胎衣不下; ◇ **удах** ~ 停留, 耽搁, 拖延.

түдэцгээх *түдэцгээх* [动] түдэх 的众动态.

түдээх *түдээх* [动] түдэх 的使动态.

түжгэнүүлэх *түжгэнүүлэх* [动] түжигнэх 的使动态.

түжгэнэх *түжгэнэх* [动] 见 түжигнэх.

түжгэр *түжгэр* [形] ① 短矮的, 矮小的: ~ бяруу 短矮的二岁牛犊; ② 剪短的, 割短的; 稀疏的 (指毛发、草木等): ~ багалуур 短叶假木贼.

түжгэрдэх *түжгэрдэх* [动] 变秃, 变光秃; 变疏落, 变稀疏.

түжгэрхэн *түжгэрхэн* [形] түжгэр 的小称.

түжиг *түжиг* 见 ~ ~ (儿童等) 小步急行状.

түжигнэх *түжигнэх* [动] ① 骚动; ② 发嘈杂音.

түжийлгэх *түжийлгэх* [动] түжийх 的使动态.

түжийх *түжийх* [动] ① 变短矮, 变矮小; ② 变得短短的; 变稀疏 (毛发、草木等).

түжир *түжир* [形] ① 坚韧的, 牢固的, 坚硬的, 不易损坏的, 耐用的, 耐穿的: ~ ааруул 坚硬的奶干; ② 坚韧不拔的, 耐久的, 耐劳的, 有耐力的: унахад ~ морь 耐骑的马; ажилд ~ хүн 工作中能吃苦耐劳的人; ③ 懒惰的, 懒洋洋的, 怠慢的, 死皮赖脸的.

түжирлүүлэх *түжирлүүлэх* [动] түжирлэх 的使动态.

түжирлэх *түжирлэх* [动] 见 дөжирлөх.

түжрүүлэх *түжрүүлэх* [动] түжрэх 的使动态.

түжрэх *түжрэх* [动] 见 дөжрөх.

түй *түй* I [感] 呸 (表示嫌弃、讨厌)!

түй *түй* II 见 гай ~ 灾祸, 灾难.

түйвүүлэгч *түйвүүлэгч* [名] 暴徒.

түйвүүлэх *түйвүүлэх* [动] түйвэх 的使动

态；参见 түйвээх.

түйвэргэх *ᠲᠦᠶᠦᠪᠦᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] ①撒，抛撒，乱抛，乱扔；энэ хүүхэд номы минь бүр ~ж орхижээ 这孩子把我的书全给扔乱了；②淘气，顽皮。

түйвэх *ᠲᠦᠶᠦᠪᠡᠬᠡ* [动] ①显得紊乱、杂乱、散乱、混乱、乱糟糟；~н сүйдэх 毁灭；②心慌意乱，惊惶，惶恐，张皇失措，慌张，慌乱；胡思乱想，心烦意乱，心绪烦乱。

түйвээгч *ᠲᠦᠶᠦᠪᠡᠭᠴ* [名] ①扰乱者，弄乱者，骚扰者，捣乱者；②吓唬者，惊吓者，扰乱人心者。

түйвээлгэх *ᠲᠦᠶᠦᠪᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] түйвээх 的使动态。

түйвээн *ᠲᠦᠶᠦᠪᠡᠨ* [名] 骚乱，骚动，骚扰，混乱；捣乱，捣蛋，无理取闹。

түйвээх *ᠲᠦᠶᠦᠪᠡᠬᠡ* [动] түйвэх 的使动态；①扰乱，弄乱，骚乱；②使惊惶，使惶恐，使惊吓，吓唬，扰乱人心。

түйдүүлэх *ᠲᠦᠶᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① түйдэх 的使动态；②意同 түйдэгдэх。

түйдэгдэх *ᠲᠦᠶᠡᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] түйдэх 的被动态。

түйдэн *ᠲᠦᠶᠡᠳᠡᠨ* 见 ~ хэлэлцэх 安慰，劝解。

түйдэх *ᠲᠦᠶᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 惹人不太快，使受阻，阻止，干扰，扰乱，骚扰，乱人心；使分心，分散人的注意力；~н хэлэлцэх 谈话消除悲伤，以谈话排忧，安慰，抚慰。

түймэр *ᠲᠦᠶᠡᠮᠡᠷ* [名] 野火，火灾，失火；火焰：
түймрийн гал 火灾，野火；~ алдах 失火；~ тавих 放火，纵火；~ цохих 扑灭野火，扑灭火灾；~т идэгдэх 被火烧尽，被火烧焦；~ цурагдах 烧防火墙；~ шатах 起野火，烧起野火；түймрийн утаа 野火的烟；түймрийн цурам，түймрийн цурав 野火烧过的焦地，燃迹；түймрийн хороо 消防处；түймрийн уулга 火头，野火中心；түймрийн галт тэрэг 消防列车；түймрийн дохио 火警信号；түймрийн багаж зэвсэг 消防器材；түймрийн даатгал 火灾保险；◇ гал ~ 火焰；火灾。

түймэрдүүлэх *ᠲᠦᠶᠡᠮᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түймэрд-
лэх 的使动态。

түймэрдэх *ᠲᠦᠶᠡᠮᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] ①放火，纵火，制造火灾；~ийн дон 放火狂，放火癖；②烧大火；在火中烧东西。

түйнэг *ᠲᠦᠶᠡᠨᠭ* [形] ①磨损的，磨减的，磨钝的，损耗的，陈旧的；②愚蠢的，蠢笨的，老朽的，糊涂的。

түйр *ᠲᠦᠶᠢᠷ* [名] 不好的东西，鬼怪；~энд хөөгдөх 鬼怪驱使。

түйрлэг *ᠲᠦᠶᠡᠷᠯᠭᠡ* [名] 疑难的事，头痛的问题。

түйс *ᠲᠦᠶᠢᠰ* [名] 桦皮桶，桦皮盒。

түйтгэл *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠯ* [名] 捣乱，障碍，妨害，干扰。

түйтгэр *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠷ* [名] 障碍，妨碍，妨害，故障，障碍物，干扰；~ тохиолдох 遇到故障，受到阻碍；◇ **тотгор** ~，~ **саад** 障碍，阻碍。

түйтгэрлүүлэх *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① түйтгэрлэх 的使动态；②意同 түйтгэрлэгдэх。

түйтгэрлэгдэх *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠯᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] түйтгэрлэх 的被动态。

түйтгэрлэх *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 阻碍，阻挠，干扰，成障碍；миний ажилд ~ хэрэггүй 你不应该妨害我的工作。

түйтгэх *ᠲᠦᠶᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] 参见 түйтгэрлэх。

түйтэх *ᠲᠦᠶᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] ①参见 түйтгэрлэх；②受阻，遇障碍，受妨害，受干扰。

түлбэрэх *ᠲᠦᠯᠡᠪᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 受阻，受羁绊，受干扰；稍微停顿，略耽搁。

түлгэх *ᠲᠦᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] 舍身工作，忘我奋斗，卖劲。

түлүүлэх *ᠲᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① түлэх 的使动态；②意同 түлэгдэх。

түлхлүүлэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түлхлэх 的使动态。

түлхлүүр *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] ①〈技〉振荡器；振捣器；②〈电〉振(动)子。

түлхлэг *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠡᠭ* [名] ①参见 түлхээс；②〈电〉推斥，互斥。

түлхлэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] түлхэх 的多次体；

① 不断推, 轻推, 推来推去, 不断推进; ② 不断推脱, 时时推卸; ③ 不断地开锁, 不断拨动, 拨来拨去.

түлхүү *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦ* [形] 缓慢的, 推动的; 促进的, 优先的, 进步的, 过多的: харилцаг ~ хөгжүүлэх 促进关系发展.

түлхүүлэх *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① түлхэх 的使动态; ② 意同 түлхэгдэх.

түлхүүр *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷ* I [名] ① 钥匙; 键, 电键, 乐键; 开关, 开闭器: цагийн ~ 上钟表的钥匙, 发条钮; ~ ийн хэл 钥匙齿; нууц ~ <无> 密钥; ② (转) 关键, 枢纽, 要害; 契机; 线索; 索引部首: асуудлыг шийдвэрлэх ~ 解决问题的钥匙, 解决问题的关键; ~ барих ① 掌握钥匙; ② 抓住关键, 抓住线索.

түлхүүр *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷ* II [名] 雪铲, 刮土板; 推土机.

түлхүүрдүүлэх *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түлхүүрдэх 的使动态.

түлхүүрдэх *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠬ* [动] 操键, 按动键钮.

түлхүүрч (ин) *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠷᠴ* [名] 司钥人, 司库.

түлхүүхэн *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] түлхүү 的小称.

түлхцэх *ᠲᠦᠯᠬᠦᠴᠡᠬ* [动] ① 推挤, 拥挤, 摩肩接踵, 相接(指人群); ② 彼此推诿, 推脱, 推卸: та хоёулаа битгий түлхцээд бай, нэг нь хийчихвэл барав 你们俩别相互推卸了, 一个人做做就完了.

түлхчих *ᠲᠦᠯᠬᠦᠴᠢᠬ* [动] ① түлхэх 的多次体; 推倒, 挤倒, 推下: модыг ~ 推倒树木; ② 用钥匙打开: цоожоо ~ 打开锁.

түлхэгдэх *ᠲᠦᠯᠬᠦᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] түлхэх 的被动态.

түлхэлгээ *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠭᠡ* [名] ① 拥挤, 推挤; ② 涨潮, 涌动, 来潮; 冲力, 冲动, 推力, 推动; ③ 推诿, 推脱, 推卸.

түлхэлдэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠳᠡᠬ* [动] түлхэх 的互动态.

түлхэлт *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠲ* [名] ① 推动力; ② 波及... (地震); ③ 潮汐: ~ таталтын хэсэг 涨潮退潮地段; ~ ийн агууриг 潮差;

~ ийн дөрвөлжлөөс 潮的平方面积; ~ ийн урсгал 潮汐流; ~ ийн хөл (体) 脚踏地, 用腿起跳, 用足推动.

түлхэлцэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] түлхэх 的共动态.

түлхэлэг *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠭ* [名] 参见 түлхлэг.

түлхэлэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠡᠬ* [动] 推推挤挤, 乱推乱拥; 推诿, 推卸, 推托.

түлхэмтгий *ᠲᠦᠯᠬᠡᠮᠲᠦᠭᠢ* [形] 易推斥, 易推开: ~ гулгагас 推动山崩.

түлхэсхийх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬ* [动] түлхэх 的瞬间体.

түлхэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠬ* [动] ① 推, 推动, 推进: ~ ж унагаах 推倒; цааш ~ 朝对面推; гараараа ~ 用手推; тэрэг ~ 推车; ~ тэрэг 手推车; ② 推诿, 推脱, 推卸: ажлаа бусдад ~ 把自己的工作推给别人; ③ 排斥, 歧视, 见外; ④ 来潮, 潮涌, 涨潮, 泛潮: ус нилээд түлхжээ 潮水涨得相当大; ⑤ 开锁; 上(钟表)簧: цоож ~ 开锁; цаг ~ 上钟表; ⑥ 唆使, 推唆, 怂动: ~ барилах (医) 推压触诊; ~ хөдөлгөөн 冲动性运动; ⑦ <体> 推举: ~ эргэлдэх 翻转.

түлхэц *ᠲᠦᠯᠬᠡᠴ* [名] 推动, 推动力; 冲力, 冲动; 刺激, 兴奋剂; 鼓动; <电> 脉冲; <心> 诱因, 冲动; <体> 推出: ~ сайтай 推动力大的, 刺激作用好的; ажилд ~ болох хэрэгтэй 应当成为工作中的推动力; ~ болох зүйл 刺激因素; ~ давших үелээл 脉冲重复频率; ~ өх 发送脉冲; ~ үргэлжлэх хугацаа 脉冲持续时间; ~ ийн хэлхээ 脉冲电路; ~ ийн эгц 脉冲陡度; ~ эт нэвтрүүлүүр 脉冲发射机.

түлхэцгээх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] түлхэх 的众动态.

түлхэшгүй *ᠲᠦᠯᠬᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠢ* [形] 推不了的; 不可推卸的, 不容推脱的: ~ үүрэг 不容推卸的义务.

түлхээ *ᠲᠦᠯᠬᠡ* [名] 泛潮, 涨潮.

түлхээлэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠯᠡᠬ* [动] 来潮, 涨潮, 泛潮, 起潮, 潮涌.

түлхээн *ᠲᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] 潮, 潮汐: ~ ирэх 涨潮; ~ татах 退潮, 落潮.

түлхээс *ᠲᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠰ* [名] ①推动, 推动力, 冲力, 冲动; 刺激, 兴奋剂; ②挑动, 唆使, 煽动, 怂恿, 鼓动; ~ оруулах 煽动, 唆使, 挑动; ③推脱, 推卸, 推诿; ~ хийх 推脱, 推诿.

түлхээслүүлэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түлхээслэх 的使动态.

түлхээслэх *ᠲᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬ* [动] ①推脱, 推卸, 推诿; ②搪塞, 敷衍了事.

түлхээстэй *ᠲᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠢ* [形] ①有人唆使的, 有人怂恿的, 有人挑动的, 受鼓动的; цаана ~ 背后有人挑动的; ②有推动力的, 受推动的, 受冲力的, 受刺激的.

түлц *ᠲᠦᠯᠦᠴ* [名] 偿还物, 赔偿物.

түлцгээх *ᠲᠦᠯᠦᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] түлэх 的众动态.

түлчих *ᠲᠦᠯᠦᠴᠢᠬ* [动] түлэх 的多次体.

түлш (ин) *ᠲᠦᠯᠰ* [名] 燃料, 木柴, 劈柴: ~ бэлтгэх 准备燃料; ~ тагах 拉运燃料; Түлшний Үйлдвэрийн Яам 燃料工业部; ~ бэлтгэх төхөөрөмжийн машинч 燃料准备装置司机; ~ энерги 燃料动力; ~ энергийн үйлдвэр 燃料动力工业; ~ эрчим хүч 燃料动力; ~ эрчим хүчний бааз 燃料动力基地; ~ эрчим хүчний станц 燃料动力站; ~ ний бааз 燃料基地; ~ ний баялаг 燃料矿藏; ~ ний лааз 燃料槽; ~ ний үйлдвэр 燃料工业; ~ ний чийг 燃料湿度; ~ хэмнэсний шагнал 节约燃料奖; ~ ний зардлын норм 燃料消耗定额; ~ ний хямрал 燃料危机.

түлэгдмэл *ᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠮᠡᠯ* [形] 火热的, 灼热的; 灼痛的, 刺痛的.

түлэгдэл *ᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯ* [名] ①腐蚀; ~ ийн хо-доодтос 腐蚀性胃炎; ②火伤, 烫伤.

түлэгдэлт *ᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠲ* [名] 参见 түлэгдэл.

түлэгдэлтэй *ᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] ①腐蚀的; ②烫伤的.

түлэгдэх *ᠲᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ* [动] түлэх 的被动态; 点燃: ~сэн чулуулаг 烧岩, 烤变岩; ~сэнээс үхэтхийх 烧伤性休克.

түлэнхий *ᠲᠦᠯᠡᠨᠬᠡᠢ* [形] 被烧伤了的, 烧坏的, 烧伤的, 烧焦的; 被烧了的, 受了火灾

的: ~ нуур 伤烧的脸; ~ газар 被烧了的地方, 火灾遗迹; ~ мод 烧焦了的树木; ~ амт 烧焦的味道; ~ үнэр 燃臭; ~ гандаас 烧石漆; ~ хужир 火碱, 烧碱.

түлэх *ᠲᠦᠯᠡᠬ* [动] ①烧, 燃烧; 焚烧: тулганд гал ~ 在火撑子里生火; цаас ~ 烧纸; түлээ ~ 烧木柴; хуруугаа ~ ①烧了手指; ②(转)上当, 碰钉子, 碰一鼻子灰; ③烤, 烘; 烫; 煎: дээлээ ~ 烘烤长袍子; түлмэл цур ~ 焦矾; 焙烧.

түлээ(н) *ᠲᠦᠯᠡᠭᠡ* [名] 木柴, 劈柴, 柴禾: ~ хөрөөдөх 锯劈柴; ~ ний сүх 劈柴斧; ◇ ~ түлш 木柴; 燃料.

түлээч *ᠲᠦᠯᠡᠭᠡᠴ* [名] 参见 түлээчин.

түлээчин *ᠲᠦᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠨ* [名] 樵夫, 砍柴人.

түм (эв) *ᠲᠦᠮ* [数·名·形] ①万, 一万: ~ эн төгрөг 一万图格里克; ~эн ~ 一亿; ②群众, 众人, 人民: ард ~эн 人民, 人民群众; улс ~ эн 各国人民; ~ ний төлөө зүтгэх 为群众工作, 为人民服务; ③很多的, 极多的, 众多的, 不计其数的: ~эн улс 万国; 各国; ~ эн зөв 极其正确; ~эн үнэн 千真万确的真理; ~эн бодис 自然界, 万物; ~эн буруу 大错特错; ~эн зангилаа <植> 繁缕; ~эн бодисын ухаан 生物学; ~эн газрын урт хэрэм, урт цагаан хэрэм 万里长城; ~эн навчит <植> 狐尾藻属; ~эн навчит ортууз <植> 多叶棘豆; ~ эн навчтан <植> 小二仙草科; ~эн тана <植> 地蔷薇属; ~эн түрүү <植> 王不留行属.

түмбийлгэх *ᠲᠦᠮᠪᠢᠶᠯᠡᠭᠡᠬ* [动] түмбийх 的使动态.

түмбийх *ᠲᠦᠮᠪᠢᠶᠬ* [动] 呈圆形, 凸起, 隆起, 挺起, 鼓起.

түмбэгнэх *ᠲᠦᠮᠪᠡᠭᠨᠡᠬ* [动] 一凸一凸, 时时隆起, 一挺一挺, 一鼓一鼓.

түмбэгэр *ᠲᠦᠮᠪᠡᠭᠡᠷ* [形] 呈圆形的, 隆起的, 鼓起的, 挺起的, 凸状的: ~ уул 隆起的山.

түмбэлзэх *ᠲᠦᠮᠪᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 түмбэгнэх.

Түмд *ᠲᠦᠮᠦᠳ* [名] 见 түмэд.

түмпэн *ᠲᠦᠮᠦᠯᠡᠨ* [名] 见 түнпэн

- түмүүл** *ᠲᠦᠮᠦᠭᠦᠯ* [数] 一万个, 万把个(人).
- түмүүлтэх** *ᠲᠦᠮᠦᠭᠦᠯᠲᠡᠬ* [动] 以万为单位, 以万为组织.
- Түмэд** *ᠲᠦᠮᠡᠳ* [名] ①土默特(蒙古族一部落, 现为内蒙古一旗名); ②〈陈〉万户, 万户长.
- түмэн** *ᠲᠦᠮᠡᠨ* [数·名] 万, 万众, 许多: олон ~ 群众; ~ бодис 万物, 自然界; ③〈陈〉万户.
- түмээд** *ᠲᠦᠮᠡᠭᠡᠳ* [数] 近一万, 万把个.
- түн** *ᠲᠦᠨ* I [形·名] 参见 түнэр: ~ хар 黑黝黝的, 漆黑的; ~ хар ой мод 漆黑的密林.
- түн** *ᠲᠦᠨ* II [拟] 咚, 砰: ~ ~ 咚咚, 砰砰.
- түнгэ** *ᠲᠦᠨᠭᠡ* [名] ①鞋楦; ②扯鞞带.
- түнгэрцэг** *ᠲᠦᠨᠭᠡᠷᠴᠡᠭ* [名] 小皮袋, 羊皮制小钱包.
- түнгэрцэглүүлэх** *ᠲᠦᠨᠭᠡᠷᠴᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнгэрцэглэх 的使动态.
- түнгэрцэглэх** *ᠲᠦᠨᠭᠡᠷᠴᠡᠭᠯᠡᠬ* [动] ①装进小皮袋, 装进小钱包; ②腹部鼓起, 肚子长肥大, 变臃肿.
- түндэр** *ᠲᠦᠨᠳᠡᠷ* [名] 〈地〉丘陵地, 高丘.
- түнжгэнүүлэх** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнжгэнэх 的使动态.
- түнжгэнэх** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] (光秃物) 频频动弹.
- түнжгэр** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠭᠡᠷ* [形] 光秃的, 圆鼓的.
- түнжгэрхэн** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] түнжгэр 的小称.
- түнжийх** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠶᠢᠬ* [动] 变光秃, 变圆鼓.
- түнжилзэх** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠵᠢᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 түнжгэнэх.
- түнжин** *ᠲᠦᠨᠵᠢᠨ* [形] 无犄角的, 秃头的.
- түнжүүр** *ᠲᠦᠨᠵᠡᠭᠦᠷ* [名] 〈动〉秧鸡属: ~ ийн баг 秧鸡目; ~ ийн овог 秧鸡科.
- түнийдүүлэх** *ᠲᠦᠨᠢᠶᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнийдэх 的使动态.
- түнийдэх** *ᠲᠦᠨᠢᠶᠡᠳᠡᠬ* [动] ①(车)后沉; ②(车上重物)向后滑, 滑动, 移动; 向后仰斜, 向后倾斜.

- түнпэн** *ᠲᠦᠨᠫᠡᠨ* [名] 铜盆, 盆: гар нүүрийн ~ 洗脸盆; гурил зуурах ~ 和面盆.
- түнсгэр** *ᠲᠦᠨᠰᠡᠭᠡᠷ* [形] 参见 түнтгэр.
- түнсийлгэх** *ᠲᠦᠨᠰᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] түнсийх 的使动态.
- түнсийх** *ᠲᠦᠨᠰᠡᠶᠢᠬ* [动] 发胖, 臃肿.
- түнсэх** *ᠲᠦᠨᠰᠡᠬ* [动] 打谷: тариа ~ 打谷.
- түнтгэнүүлэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнтгэнэх 的使动态.
- түнтгэнэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] (圆鼓物) 频频动弹.
- түнтгэр** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠷ* [形] 隆起的, 鼓起的, 凸出的, 圆凸的: хүүдийтэй ~ юм 口袋里鼓鼓囊囊的东西; ~ магнай 高额.
- түнтгэрдүүлэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнтгэрдэх 的使动态.
- түнтгэрдчих** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠡᠬ* [动] түнтгэрдэх 的完成体.
- түнтгэрдэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬ* [动] 变鼓, 变凸; 鼓起, 凸出.
- түнтгэрхэн** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] түнтгэр 的小称.
- түнтийлгэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] түнтийх 的使动态.
- түнтийх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠶᠢᠬ* [动] 参见 түнхийх.
- түнтүү** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠦ* [名] 后脑勺.
- түнтэг** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭ* I [名] 馄饨.
- түнтэг** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭ* II [名] 枕头.
- түнтэгнүүлэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнтэгнэх 的使动态.
- түнтэгнэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 一凸一凸, 时时隆起, 一鼓一鼓, 鼓鼓囊囊.
- түнтэлзүүлэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнтэлзэх 的使动态.
- түнтэлзэх** *ᠲᠦᠨᠲᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 түнтэгнэх.
- түнтэр** *ᠲᠦᠨᠲᠡᠷ* 见 ~ тантар 跌跌撞撞地.
- түнх** *ᠲᠦᠨᠬ* I [名] 〈解〉胯骨尖, 胯骨上端.
- түнх** *ᠲᠦᠨᠬ* II [名] 〈植〉碱草属.

түнхгэнэх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] (凸起物) 频频动弹。

түнхгэр *ᠲᠦᠨᠬᠡᠷ* [形] ①凸出的, 膨胀的, 隆起的人, 鼓起的人: ~ гэдэстэй хүн 肚子鼓起的人; ~ хэнхэрцэг 桶形胸廓; ②(转)自高自大的, 不可一世的; ③(转)愤懑不平的, 气鼓鼓的。

түнхгэрдэх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠷᠳᠡᠬ* [动] 凸出, 膨胀, 隆起。

түнхгэрхэн *ᠲᠦᠨᠬᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] түнхгэр 的小称。

түнхийлгэх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] түнхийх 的使动态。

түнхийх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠶᠢᠬ* [动] ①凸出, 隆起, 鼓起, 高出, 膨胀; ②(转)自高自大, 不可一世; ③(转)愤懑不平, 气鼓鼓。

түнхтэс *ᠲᠦᠨᠬᠡᠲᠡᠰ* [名] (医) 髓关节炎。

түнхэг *ᠲᠦᠨᠬᠡᠭ* 见 ~ ~ 一鼓一鼓(地)。

түнхэлзүүлэх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түнхэлзэх 的使动态。

түнхэлзэх *ᠲᠦᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 түнхгэнэх。

түнхэлцэг *ᠲᠦᠨᠬᠡᠯᠴᠡᠭ* [名] 小皮口袋。

түнш *ᠲᠦᠨᠰ* [名] ①批发商人, 经纪人, 掮客; 沟通的人, 中介人; 内线人; ②朋友, 友人, 熟识的人; 客户。

түншигдэх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠳᠡᠬ* [动] түнших 的使动态。

түнших *ᠲᠦᠨᠰᠢᠬ* [动] ①用连枷打, 用大木槌打, 槌击, 敲打, 杵打, 捶打, 拍打; ②(转)预想, 预测, 预计; 试估, 试测。

түншиггээх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠭᠡᠬ* [动] түнших 的众动态。

түншлэл *ᠲᠦᠨᠰᠢᠯᠡᠯ* [名] түншлэх 的名词。

түншлэх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠯᠡᠬ* [动] ①当批发商, 当经纪人, 当掮客, 当中介人; 当内线; ②成为朋友, 成为熟人。

түншүүлэх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① түнших 的使动态; ②意同 түншигдэх。

түншүүр *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠷ* [名] ①连枷, 杵棒, 木槌; ②破槌槌, 破墙工具。

түншүүрдүүлэх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түн-

шүүрдэх 的使动态。

түншүүрдэх *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬ* [动] 参见 түнших。

түншүүрчин *ᠲᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠨ* [名] 执木槌或木棒者(用来敲击试探的)。

түншчих *ᠲᠦᠨᠰᠢᠬᠢᠶ* [动] түнших 的多次体。

түншээ *ᠲᠦᠨᠰᠢᠶ* [名] 重颠步, 硬颠步。

түнэл *ᠲᠦᠨᠡᠯ* [形] 漆黑。

түнэр *ᠲᠦᠨᠡᠷ* [形·名] ①浓黑的, 黑漆漆的; 黝黑的; 烧焦了的, 烧黑了的: ~ хар ой 浓黑的森林; ~ хар царайтай 面孔黝黑的; ②被烧焦的地方, 野火烧过的焦地。

түвшэртэх *ᠲᠦᠬᠡᠷᠲᠡᠬ* [动] 变黑, 呈现黑色; 变黝黑; 呈焦黑色: түймэрт шатсан газар ~ н харагдаж байв 被野火烧过的地方呈现一片焦黑色。

түр *ᠲᠦᠷ* I [形·副] 临时的, 短时的, 暂时的; 不多一会, 少许, 一时, 须臾, 顷刻, 片刻: ~ хугацаагаар очих 去一短时期; ~ чөлөө 短假; ~ засгийн газар 临时政府; ~ зуур 顷刻, 瞬间, 片刻, 短时, 暂时; ~ зуурын явдал 一时的事情, 暂时的现象; ~ зуурын бороо 阵雨; ~ сургууль 短期学校, 训练班, 学习班; ~ зогсох 暂停, 休止, 中止, 稍停一会; ~ найрамдах, ~ эвлэрэх ①暂时和好; ②(军) 停战; ~ суух 坐一会; ~ хүлээ! 稍等一下! ~ цэрэг (军) 短期服役的士兵; ~ орших 暂时存在; ~ ажилчин 临时工; ~ амралт 短时间休息, 途间休息; ~ балардах (医) 迷睡; ~ баримжаалах 暂时性定向; ~ баримжаалах ийлдэс 暂时性定向反射; ~ дохио 临时信号; ~ дүрэм 暂行条例; ~ завсарлага, ~ зогсолт (体) 暂停; ~ зогсоол 中途车站; ~ зохицох 临时协议; ~ зуурын өвдөлт 分娩阵痛; ~ зуурын тэнэглэл 临时性痴呆; ~ зуурын хэт даралт 暂时性高血压; ~ зуурын эсэргүүцэл 暂时阻力; ~ холбоо 暂时联系; ~ холбооны оньс 暂时联系机制; ~ холбооны эвцэл 暂时联系接通; ~ зуурын ажил 临时工作; ~ зуурын шалгалт 临时检查; ~ хэлэлцээр 临时协定; ~ чөлөөтэй хөрөнгө

暂时闲置资金.

түр **ᠲᠦᠷ** II 见 ~ тар 轰隆声, 轰鸣声, 轰响声.

түргэвтэр **ᠲᠦᠷᠭᠡᠪᠲᠦᠷ** [形]急速的, 迅速的.

түргэвчилцгээх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] түргэвчлэх 的众动态.

түргэвчлүүлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түргэвчлэх 的使动态.

түргэвчлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 加快, 加速: түргэвчилсэн тормосны автомат тохируулга 制动速度自动调整器.

түргэдүү **ᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦ** [形]急躁的, 性急的, 易怒的; 匆忙的, 仓促的, 鲁莽的: ~ хүн 性急的人, 急躁的人; 匆忙的人, 鲁莽的人.

түргэдүүлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түргэдэх 的使动态; ① 加快; 加速, 弄得过急, 弄得过快; ② 使着急, 使匆忙, 使急躁, 使焦躁, 激怒.

түргэдэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变急, 变快; ② 着急, 匆忙, 急躁, 焦躁.

түргэлүүлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түргэлэх 的使动态.

түргэлүүр **ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 加速器; <化> 催化剂.

түргэлчих **ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] түргэлэх 的完成体.

түргэлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 变快, 加快, 加速, 提前: түргэлж үзээрэй 快一点儿! ~ н явуулах 加快进行; ② 赶快, 赶紧, 急速, 急于, 急忙.

түргэн **ᠲᠦᠷᠭᠡᠨ** [形] ① 快的, 迅速的; 急的, 急迫的, 急迫的: ~ хугацаа ① 短期; ② 急迫的期限; ~ тэрэг 快车; ~ ээр хийх 快做, 迅速进行; ~ явж, ~ хүрэх 快走快到; хурдан ~, бушуу ~, ~ шуурхай 快速的, 急速的; ~ зуур ① 快的; 迅速的; 机敏的; ② 一会, 片刻; 顷刻; ~ бүртгэл 快速统计, 快报; ~ явагч өргүүр машин <技> 快速起重机, 快速升降机; ~ буцалгагч 余子; ~ урсгал 急流; ~ өвчин <医> 急性病, 暴病; ~ тусламж ① 紧急援助; ② <医> 急救; ~ дээ орох 变直, 一直前行; ~ гал

<军> 急射; ~ даацат ган, ~ зордог ган 高速切削钢; ~ довтолгоо <体> 快攻; ~ жагсаал 紧急集合; ~ туршлага 急性实验; ~ тусламжийн машин 急救车; ~ элэгддэг зүйл 易耗品; ~ эмнэлгийн богц 急救包; ◇ ~ гол адагтаа хүрэхгүй 急水流不长; ③ 性急的, 急躁的; 匆忙的; ~ хүн 性急的人, 急躁的人; ~ түүхий 急躁冒失的, 匆匆忙忙的, 毛毛糙糙的; ④ 陡峭的, 险峻的, 急遽的; ◇ уулын ~ морь зовооно, уурын ~ хүн зовооно 山陡伤马, 性急伤人; ~ цагаан ① <化> 汞, 升汞; ② <植> (达斡尔地区的) 胡萝卜.

түргэндүү **ᠲᠦᠷᠭᠡᠨᠳᠦᠭᠦ** [形] 很快的, 十分紧急的.

түргэсгэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] түргэсэх 的使动态.

түргэсүүлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түргэсэх 的使动态.

түргэсэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] ① 变快, 加速, 加快, 迅速发展; ② 匆忙, 急忙, 赶忙, 赶紧; ③ 提前, 缩短期限.

түргэтгүүлэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түргэтгэх 的使动态.

түргэтгэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] түргэтэх 的使动态; ① 加速, 加快, 加紧; 提前, 缩短期限: барилгын ажлыг ~ 加快建筑施工; ~ хөдөлгөөн 加速运动; ② 催促, 促进, 使抓紧, 督促.

түргэтгэхүй **ᠲᠦᠷᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠬᠦᠢ** [名] 加速, 触媒作用.

түргэтлүүр **ᠲᠦᠷᠭᠡᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] <化> 催化剂, 触媒, 接触剂.

түргэтэх **ᠲᠦᠷᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] ① 加速, 加快, 迅速发展; ② 匆忙, 急忙, 赶忙, 赶紧; ③ 提前, 缩短期限.

түргэхэн **ᠲᠦᠷᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] түргэн 的小称.

түргэч **ᠲᠦᠷᠭᠡᠴᠢ** [名] 性急的人, 急躁的人, 易怒的人, 匆忙的人.

түрд **ᠲᠦᠷᠳ** 见 ~ хийх, ~ гэх ① 咚咚响; ② (鸟飞时翅膀) 扑扑响.

түрдхийх **ᠲᠦᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 参见 түрд; ② (转) 急扯; 猛拉, 猛收.

түрдэх **ᠲᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] 损坏, 毁坏: ~ түвшин(电)截止电平; ~ цэг 截止点.

түрий **ᠲᠦᠷᠢ** [名] ① 靴腰, 靴筒; 袜筒: ~ тэй ботинк 高腰皮鞋; урт ~ тэй гутал 长筒靴; богино ~ тэй гутал 短筒靴; ◇ **өвөр ~ дээ орох** 来往亲密, 亲密无间; **хосногын ~** (转)笨蛋, 傻瓜, 蠢货; ② 裤腿.

түрийвч **ᠲᠦᠷᠢᠪᠴ** [名] ① 钱包, 钱袋; ② 公文包.

түрийвчлүүлэх **ᠲᠦᠷᠢᠪᠴᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түрийвчлэх 的使动态.

түрийвчлэх **ᠲᠦᠷᠢᠪᠴᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 放入钱包, 放入钱袋; ② 放入公文包.

түрийлүүлэх **ᠲᠦᠷᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түрийлэх 的使动态.

түрийлэх **ᠲᠦᠷᠢᠯᠡᠬ** [动] 塞进靴筒内; гансаа түрийлээд босов 把烟袋往靴筒里一塞, 站起来了.

түрлэг **ᠲᠦᠷᠯᠡᠭ** [名] ① 〈乐〉歌段, 乐段: ~ айлтгая! 再来一段! 再来一个! ② 伴唱; ③ 〈地〉进浸; 〈地〉水头压力; 〈语〉送气: ~ жиших хавтага 水头比较面; ~ тэмдэг 送气符号; ~ ийн даралт 水头压力; ~ ийн уналт 水头落差; ~ шилжилт 水头移动.

түрмэг **ᠲᠦᠷᠮᠡᠭ** [形] ① 侵略性的; ② 侵蚀性的: ~ бодис 腐蚀性的物质; ③ 〈体〉进攻式的.

түрс **ᠲᠦᠷᠰ** [名] 鱼子, 鱼卵: ~ орхих 产鱼卵.

түрсгэнэ **ᠲᠦᠷᠰᠭᠡᠨᠡ** [名] 〈矿〉耀英石, 砂金石.

түрүү (н) **ᠲᠦᠷᠦᠭ** I [名] 穗: тарианы ~ 谷穗.

түрүү (н) **ᠲᠦᠷᠦᠭ** II [副·名] ① 前不久, 刚才, 新近: ~ би танайд яваад ирлээ 我刚才去你们那里一趟回来了; ~ ирсэн хүн хаа байна 以前(刚才)来的人在哪里? ~нд нэг хүн чамтай уулзах гэж ирсэн 前不久(刚才)来了一个人想要和你见面; ② 前面, 头里, 起头, 先头, 先前, 从前, 起先, 以前, 原先; ...之前: аль ~ 很久以前, 老早, 早先, 早已; бид аль

~нд нэг очжээ 我们早已去了一趟; үүний ~ 在此之前; олны ~нд явах 领先, 在众人之先; монголын түүхэнд хамгийн ~ 在蒙古历史上第一次(首次, 最先); ~н орох 开始走第一步; 最先进入; ~ сүүлгүй 无始无终; ~ отряд 先遣队; ~ ялтан 首要犯罪分子; ~ний ус 上层水; ~ үе 初期; ◇ **борооны ~нд шороо, боохойн ~нд хэрээ** 尘风卷起雨将降临, 乌鸦啼叫狼将来到(谓祸前有先兆); ~ний гарсан чихээс сүүлийн гарсан эвэр хатуу 后长犄角比先长的耳朵硬(谓新生者胜过陈旧者); ③ 头脑, 头, 首脑, 头目: ~ хэлбэртэй боолт 人字形绑带; ◇ **толгой ~** 脑袋; 头目; **тэнэг ~** (羊等牲口之)脂尾下皮肤.

түрүүвч **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠪᠴ** I [名] 头脑, 首脑, 头目.

түрүүвч **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠪᠴ** II [名] (木底皮腰)雨靴.

түрүүжих **ᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠵᠢᠬ** [动] 〈衣〉抽穗.

түрүүлгээ **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠭᠡ** [名] 脑袋: ~ харах 一头扎进去; тас ~ хараад унах 头向下掉下去.

түрүүлүүлэх **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] түрүүлэх I、II 的使动态.

түрүүлчих **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠴᠢᠬ** [动] түрүүлэх I、II 的完成体.

түрүүлэгсэд **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠭᠢᠰᠡᠳ** [名] 领先者, 优胜者.

түрүүлэгч **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠭᠴ** [名] 领先者, 占先者, 优胜者, 冠军: ~ морь 领先的马, 优胜的马.

түрүүлэгчид **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠭᠴᠢᠳ** [名] түрүүлэгч 的复数.

түрүүлэмж **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠮᠵ** [名] 优先, 领先, 优胜.

түрүүлэнгүй **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠨᠭᠦᠢ** [形] 领先的, 快的, 放在首位的.

түрүүлэх **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] 谷物出穗, 抽穗.

түрүүлэх **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] 领先, 占先, 优胜, 居第一位, 居首位; улсын наадамд түрүүлсэн морь 在全国那达慕大会上跑第一的马.

түрүүлэх **ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** III [动] түрэх I、II 的

使动态.

түрүүлэх *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* **IV** [动] ① түрэх III、IV 的使动态; ② 意同 түрэгдэх.

түрүүтэх *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬ* [动] 谷物出穗, 抽穗.

түрүүхэй *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠢ* [名]〈农〉小穗: ~н хайрс 小穗鳞片.

түрүүхэн *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ* [副] түрүү II 的小称.

түрүүч *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠴ* **I** [名·副] ① 前者, 前头者, 开始者, 起初者, 起头者, 起先者, 先头者, 头里者; 起点, 首部, 头: ~ийн хэсэг 前面部分, 先前部分; ~ийн анги 〈军〉先头部队; ~ийн хүн 前面的人, 头里的人; адууны ~ 领群的马; ~ийн цас 初雪; ~ийн баг 先遣小队; ~ийн отряд 先遣部队, 先头部队; ② 刚才, 不久前, 先前: ~ийн машинтай даргыг чинь хэн гэдэг юм бэ? 刚才坐汽车走的你们那位首长叫什么名字?.

түрүүч *ᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠴ* **II** [名]〈军〉士官, 军士, 中士: бага ~ 下士; ахлах ~ 上士, ~ погон 军士肩章.

түрхлэг *ᠲᠦᠷᠬᠡᠯᠭ* [名] 油膏, 软膏, 药膏.

түрхлэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠯᠡᠬ* [动] түрхэх 的多次体; 乱抹乱涂.

түрхмэл *ᠲᠦᠷᠬᠡᠮᠡᠯ* [形] 涂上…的, 抹上…的, 涂抹…的; 镀…的; 擦…的, 搽…的; 擦亮的, 磨光的: алт ~ 镀上金的; ~алт 镀金, 镀金层; ~ будаг 涂抹的颜料.

түрхрэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠷᠡᠬ* [动] ① 骚动; ② 大声吵闹.

түрхүүл *ᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯ* [名] 涂抹工具, 抹子, 抹泥板, 刷子.

түрхүүлэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① түрхэх 的使动态; ② 意同 түрхэгдэх.

түрхүүр *ᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠷ* [名] 涂抹器物, 抹子, 抹泥板, 刷子.

түрхчих *ᠲᠦᠷᠬᠡᠴᠢᠬ* [动] түрхэх 的多次体.

түрхэгдэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] түрхэх 的被动态.

түрхэлт *ᠲᠦᠷᠬᠡᠯᠡᠲ* [名] 涂, 抹; 镀; 擦, 搽.

түрхэн *ᠲᠦᠷᠬᠡᠨ* [副] түр I 的小称.

түрхэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠬ* [动] 涂, 抹, 镀; 擦, 搽; бу-

даг ~ 抹颜料, 上色; цавуу ~ 抹胶水; ~ тос 涂油, 润滑油; тос ~ 擦油, 上油, 抹油; эм ~ 抹药, 上药; алт ~ 镀金; ~ ж барилах 〈医〉反击触诊; ~н мэдээ алдуулах 涂油麻醉.

түрхэц *ᠲᠦᠷᠬᠡᠴ* [名] ① 镀; 涂, 抹, 擦, 搽: ~ алт 镀金; ~тэй 镀…的; 涂抹…的; ② 软膏, 药膏, 油膏, 擦剂.

түрхэгдэх *ᠲᠦᠷᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] түрхэх 的众动态.

түрц *ᠲᠦᠷᠴ* [名] 鱼仔.

түрцгээх *ᠲᠦᠷᠴᠭᠡᠬ* **I** [动] түрэх I、II 的众动态.

түрцгээх *ᠲᠦᠷᠴᠭᠡᠬ* **II** [动] түрэх III、IV 的众动态.

түрчигүүлэх *ᠲᠦᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түрчигнэх 的使动态.

түрчигнэл *ᠲᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠯ* [名] 轰鸣; 吵闹.

түрчигнэх *ᠲᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ* [动] 轰隆隆响, 轰鸣, 发出辘辘响声; тэрэг ~н сонсдов 听到火车辘辘的响声.

түрчих *ᠲᠦᠷᠴᠢᠬ* **I** [动] 擦, 抹, 涂.

түрчих *ᠲᠦᠷᠴᠢᠬ* **II** [动] ① түрэх I、II 的完成体; ② түрэх I、II 的多次体.

түрэг *ᠲᠦᠷᠭ* **I** [名]〈动〉火鸡; ◇ ~ шон 扁豆.

Түрэг *ᠲᠦᠷᠭ* **II** [名] 土耳其: ~ улс 土耳其国.

түрэгдэх *ᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] түрэх III、IV 的被动态.

түрэглүү *ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦ* [副·名] ① 快地, 急速地; ② (演奏速度的标记)快板: ~ аялгуу 节奏较快的乐谱.

түрэглүүр *ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* [名]〈化〉催化剂, 触媒, 接触剂.

түрэглэх *ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬ* [动] 加快, 加速.

түрэгхэн *ᠲᠦᠷᠭᠡᠬᠡᠨ* [形] 见 түргэхэн.

түрэлдэх *ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬ* [动] түрэх I 的互动态; 互相挤压, 互相推搡, 互相排挤, 推来推去.

түрэлт *ᠲᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠲ* **I** [名] ① 挤, 拥挤, 推搡; ②

承压: ~ ус 承压水; ~ гүй ус 无压水; ~ ийн тогтоолчоо 压力系统; ~ ийн шугам 压水线; ~ ийн эрэг 海浸海岸 ~ эд усны уян харимхайн нөөц 承压水弹性储量.

түрэлт *ᠲᠦᠷᠡᠯᠲᠦ* II [名] (乐) 伴唱: дууны ~ 伴唱.

түрэлхийлэх *ᠲᠦᠷᠡᠯᠬᠡᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 蛮横, 残暴, 专横, 霸道; ② (牲畜) 奔驰, 奔走.

түрэлхлэх *ᠲᠦᠷᠡᠯᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 频频前冲, 挺胸而进.

түрэлцэх *ᠲᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] түрэх I、II 的共动态.

түрэмгий *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢ* [形] ① 专横的, 强横的, 霸道的, 横暴的, 暴戾的: ~ зан гаргах 表现出专横的性格, 表现出横暴性; ② 侵略的, 侵略性的, 掠夺的, 强夺的: эзэрхэг ~ ёс 帝国主义; ~ дайн 侵略战争, 掠夺性战争; ~ ажил явууллага 侵略活动, 侵略行为; ~ бодлого 侵略政策; ~ эвсэл 侵略集团; ◇ **эзэрхэг** ~ 侵略的, 掠夺的; ③ 侵蚀性的: ~ нүүрс хүчил 侵蚀性二氧化碳; ~ ус 侵蚀性水.

түрэмгйдүү *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠲᠦᠭᠦ* [形] ① 十分专横的, 十分霸道的; ② 侵略成性的, 掠夺成性的.

түрэмгйдүүлэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түрэмгйдэх 的使动态.

түрэмгйдэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠲᠡᠬᠡ* [动] 侵略, 掠夺.

түрэмгийлүүлэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① түрэмгийлэх 的使动态; ② 意同 түрэмгийлэгдэх.

түрэмгийлүүр *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] (医) 攻击素.

түрэмгийлэгдэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] түрэмгийлэх 的被动态.

түрэмгийлэгч *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠰ* [名] 侵略者, 掠夺者, 霸占者.

түрэмгийлэгчид *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠰᠢᠳ* [名] түрэмгийлэгч 的复数.

түрэмгийлэл *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠯ* [名] 侵略, 侵犯, 侵占, 入侵.

түрэмгийлэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 侵略, 侵占,

侵犯, 霸占, 强夺: ~ н халдагч 侵略者, 侵犯者; ~ н халдах дайн 侵略战争; ~ н эзлэгч 侵占者, 霸占者, 强夺者, 侵略者; ~ төрөлх чанартай 侵略成性的; ~ н эзлэх 侵占; ~ н эзлэх бодлого 吞食政策.

түрэмгийрүүлэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түрэмгийрэх 的使动态.

түрэмгийрэх *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 霸道, 蛮横, 专横; ② 表现侵略性, 侵略, 霸占, 掠夺, 强占; ③ 变横暴, 变霸道, 变蛮横, 变专横; 变得富于侵略性(掠夺性); ④ 闯入, 侵入.

түрэмгийч *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠴ* [名] 侵略者, 掠夺者, 霸占者, 帝国主义者.

түрэмгийчүүд *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠴᠦᠭᠦᠳ* [名] түрэмгийч 的复数; 侵略者们, 掠夺者们, 霸占者们; 帝国主义者们.

түрэмхий *ᠲᠦᠷᠡᠮᠦᠬᠢ* [形] 霸道的, 专横的; 侵蚀的: ~ ус 侵蚀性水.

түрэх *ᠲᠦᠷᠡᠬᠡ* I [动] 推, 挤, 排挤; 推动, 催促: тэрэг ~ 推车子; түрж гаргах 推出, 逐出, 排挤出来; ~ ж адгэлэх (医) 第二期愈合; ~ сэн хэнгэрэг 突出鼓膜.

түрэх *ᠲᠦᠷᠡᠬᠡ* II [动] 侵占, 强占, 强夺, 侵略, 侵犯; 专横, 霸道: түрж түрэмгийлэх 侵占, 强夺; намайг ~ хэрэг юу билээ 干嘛要侵犯我.

түрэх *ᠲᠦᠷᠡᠬᠡ* III [动] (乐) 伴唱.

түрэх *ᠲᠦᠷᠡᠬᠡ* IV [动] 变贫穷, 贫困潦倒.

түрээ *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦ* [名] ① 推, 挤, 排挤; 推动, 催促; ② 侵犯, 侵占, 侵略; 霸道, 强占, 蛮横: хүчээр ~ барих 以力称霸.

түрээс *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰ* [名] ① 租赁, 出租; ② 黄金, 租金, 地租, 佃租, 租税: газрын ~ 地租; давсны ~ 食盐金; ~ төлөгч 交租者; ~ ийн гэрээ 租约, 租契, 租赁合同; ~ ийн төлбөр 租费, 租金; ~ ийн эрх 租赁权, 承租权; ~ ийн хөлсөнд оруулах 缴付租金; ~ шилжүүлэн өгөх 转租; ~ ийн гэрээ бичиг 租赁合同; ~ ийн төлбөр (地租) 租金; ~ ийн төлбөрийн дүн 租赁支付总额; ~ ийн үнэ 租金; ~ ийн хугацаа 租赁期;

~ийн эд хөрөнгө 租赁财产; ~ энд авах承租; ◇ гайль ~, ~ татвар 租税, 租金.

түрээслүүлэгч *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠡᠭᠴᠢ* [名]出租者, 出赁人.

түрээслүүлэх *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] түрээслэх 的使动态; 出赁, 出租: ~ гэрээ 租赁合同.

түрээслэгч *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰᠡᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 租户, 租借人, 租用人, 租赁人; 佃农; ② 出赁者, 出租者.

түрээслэгчид *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] түрээслэгч 的复数.

түрээслэх *ᠲᠦᠷᠡᠭᠦᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 租用, 租借, 租赁: ~н авах 租用, 租借, 租赁; газар ~ 租地; ~н авагч 佃农; ~сэн нутаг дэвсгэр 租界, 租借地; ~н ашиглагч 承租人, 承租商; ~н ашиглах 承租; 租让; ② 出租, 出赁: ~н өгөх 出赁, 出租, 租给; ~сэн үйлдвэр 出租企业; ~н авах 包租.

түс *ᠲᠦᠰ* [拟] 砰(响声): ~ хийх (重物跌落声) 砰地一响, 轰地一响, 哐地一响; ~ хийтэл ойчих 扑通一声摔倒; ~ тас хийх ① 喀嚓响, 哧啷响, 咚咚响; ② 爽直, 干脆利落, 直截了当; ~ тас хүн 直爽的人, 干脆的人; ~ тас хэлж орхив 直截了当地说出来了; 坦率地说了.

түсгийлгэх *ᠲᠦᠰᠦᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] түсгийх 的使动态.

түсгийх *ᠲᠦᠰᠦᠭᠢᠬᠡ* [动] 参见 тэсгийх.

түсгэгэр *ᠲᠦᠰᠦᠭᠡᠷ* [形] 参见 тэсгэгэр.

түсгэтэл *ᠲᠦᠰᠦ ᠲᠦᠰᠦᠯ* [副](重物落地) 砰地一响, 轰地一响, 扑通一声: ~ унах 扑通一声跌倒.

түсрүүлэх *ᠲᠦᠰᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түсрэх 的使动态; 参见 түсэргэх.

түсрэг *ᠲᠦᠰᠦᠷᠭᠡ* [名] 喷壶, 洒水器, 戽斗, 漏斗.

түсрэх *ᠲᠦᠰᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 全部倒出, 倾倒; ② 泼出, 喷洒: ус ~ 洒水.

түсхийлгэх *ᠲᠦᠰᠦᠬᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] түсхийх 的使动态.

түсхийх *ᠲᠦᠰᠦᠬᠢᠬᠡ* [动] 哐地作响, 发出哐的响声.

түсэргүүлэх *ᠲᠦᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түсэргэх 的使动态.

түсэргэх *ᠲᠦᠰᠡᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] түсрэх 的使动态;

① 全部倒出, 倾倒; ② 注, 浇, 喷, 喷洒, 淋.

түүвэр *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷ* [名] ① 收集物, 搜集物, 采集物; 选择, 抽样: түүврийн арга 选择法; ~ ажиглалт 抽样调查, 抽样观察; ~ галт тэрэг <铁> 摘挂列车; ~ тоо баримт 重点数据; ~ талстжих 集合结晶作用; ~ цэс 选拔名单; ~ нийлбэр, ~ нийдэм 抽样总体; ~ тооллого 清点抽样; 样品普查; ~ туршилт 抽样试验; ② 集, 选集, 汇集, 汇编, 选录, 辑录, 摘录: шүлгийн ~ 诗集; ~ зохиол 文集, 选集, 作品集; ~ намтар 回忆录; ~ хуулбар 摘录, 辑录.

түүвэрлүүлэх *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түүвэрлэх 的使动态.

түүвэрлэгдэх *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] түүвэрлэх 的被动态.

түүвэрлэлт *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠦᠲ* [名] ① 抽样; 选录; 采集: ~ийн систем 抽样制度; ② 汇编; 汇集.

түүвэрлэх *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 收集, 收检, 搜集, 采集; 抽样; 选录, 辑录, 摘录, 汇编, 汇集, 编纂: ~н бичих 辑录; ~н цугларуулах 汇编, 汇集, 收集, 搜集; ~н судлах арга 抽样调查法; ~н шалгах 抽样检查.

түүвэрлэцгээх *ᠲᠦᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] түүвэрлэх 的众动态.

түүгээр *ᠲᠦᠭᠦᠭᠡᠷ* [代](түүн 的用让格) ① 用他(它、她); 让他(她、它), 通过他(她、它); 以那个, 那样子; 照那样, 就那样: ~ бол 照那样的话, 那样的话; ~ болвол 照那样想的话; ~ үл барам, ~ ч үл барам 不仅那样(那些), 而且...; ② 通过那里, 在那里, 在那一带; 就地, 在当地: ~ лавлах 在当地查询, 就地弄清; ~ юу хийх вэ ①用那个作什么; ②在那里做什么; биднийг ~ явж байхад 当我们在那一带走的时候; ~ зогсох 在那

里停住，就地停止，在那里结束；үүгээр ~ явах 这儿那儿地走，东游西逛；③ 在当时，即时：~ ээ гүйцэтгэх хэрэгтэй 应在当时完成；应在当地完成；~ шийдвэрлэ! 在当地解决吧！就地解决！当时解决！

ТҮҮГЭЭРЭЭ *ᠲᠦᠭᠡᠷᠡᠭᠡ* [代] түүгээр-反身格；参见 түүгээр.

ТҮҮД *ᠲᠦᠭᠦ* 见 ~ болох 欲逢迎又畏惧，欲巴结又畏缩不前，欲巴结又踌躇不前.

ТҮҮДГЭНЦЭР *ᠲᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠨᠴᠢᠷ* [名] ① 小线团；② (植)果球；③ (医)血管小球.

ТҮҮДРЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] 参见 түгдрэх.

ТҮҮДЭГ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭ* I [名] 火堆，篝火，营火；~ галын дэргэд суух 坐在篝火旁.

ТҮҮДЭГ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭ* II [名] 小线球，线团：унгасан ~ 绒线球.

ТҮҮДЭГ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭ* III [名] ① (羊的)闭尿症；② (动物的)腹胀，气鼓.

ТҮҮДЭГДЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] 缠线.

ТҮҮДЭГЛҮҮЛЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] түүдэглэх 的使动态.

ТҮҮДЭГЛЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 缠线团，绕线球，团毛团；② (用筐)背小孩.

ТҮҮДЭГЛЭЦГЭЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] түүдэглэх 的众动态.

ТҮҮДЭГТЭС *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠲᠡᠰ* [名] (医)小毯炎.

ТҮҮДЭГТЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠲᠡᠬᠡ* [动] ① (牲口)得便秘病；② (动物)得腹胀病，得气鼓病.

ТҮҮДЭРХЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠡᠬᠡᠬᠡ* [动] 怀疑，疑惑，迟疑，犹豫不决，踌躇不前，动摇不定，畏缩不前.

ТҮҮДЭС *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠰ* [动] 线团，绒线团：нягт ~ 缠紧的线团.

ТҮҮДЭЭ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭ* [名] 迟疑，疑惑，犹豫不决，踌躇不前，畏缩不前，动摇不定.

ТҮҮДЭЭРЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 疑惑，迟疑，犹豫不决，踌躇不定，羞怯畏避，畏缩不前，动摇不定.

ТҮҮДЭЭГҮЙ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠭᠦᠢ* [形] 毫不迟疑的，毫不犹豫的，毫不动摇的.

ТҮҮДЭЭРХЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡᠬᠡ* [动] ① 弄错，搞错；

② 参见 түүдэрхэх.

ТҮҮДЭЭРЭЛ *ᠲᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠯ* [名] 迟疑，疑惑，犹豫不决，踌躇不定，羞怯畏避，畏缩不前，动摇不定.

ТҮҮМЭЛ *ᠲᠦᠭᠦᠮᠡᠯ* [形] 捡到的(东西)，搜集到的(东西).

ТҮҮН *ᠲᠦᠭᠦᠨ* [代] (тэр 的各格变之词干)：

~ий гэр 他(她)的蒙古包；~ий дэргэд 在他(她)的旁边；~д орох 到他(她)那里去；~д хэлж өглөө 对他(她)讲了，告诉他(她)了；~ийг дуудах 叫他(她)；~ийг манайд байхад 当他(她)在我们这里的时候；~ээс хойш 从那之后；~ээс болж 由于那个；因为他(她)；~ээс уламжлан гарах 由那引起；~ээс зээлж авлаа 从他(她)那里借到了；~ээс асууя 我问问他(她)吧；~ээр 参见 түүгээр；~тэй явах 和他(她)一起走；~тэй суух 和他(她)坐在一起；与他(她)同居；~тийш 向他(她)，倾向他(她).

ТҮҮНИЙХ *ᠲᠦᠭᠦᠨᠢᠶᠡᠬᠡ* [代] 他的，她的；他的人，他家(的)，他的东西：энэ ~ 这是他(她)的；~ морь энэ 他(她)的马是这匹.

ТҮҮНЧИЛЭН *ᠲᠦᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠨ* [副] 见 түүнчлэн.

ТҮҮНЧЛЭН *ᠲᠦᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠨ* [副] ① 正是那样，恰是那样，就那样，按那样，与那一样；同样，依此类推：үүнчлэн ~ 这样那样地，千方百计地，百般；② 同时，另外，与那同时：~ бидэнд цааш явах уналга олдохгүй байна 与此同时，我们也找不到继续前进的交通工具.

ТҮҮНЧЛЭНХҮҮ *ᠲᠦᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠨᠬᠡᠭᠦᠭᠦ* [副] ① 正是那样，恰是那样；按那样，就那样，与那一样；同样，依此类推；② 同时，另外，与那同时.

ТҮҮР *ᠲᠦᠭᠦᠷ* 见 үүр ~, бүүр ~ 模模糊糊的，依稀的，不清楚的，朦朦胧胧的：урьдын явдал үүр ~ санагдах юм 朦朦胧胧地想起以前的事.

ТҮҮРТЭХ *ᠲᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠬᠡ* [动] 感觉笨重，显得笨重.

ТҮҮРХИЙ *ᠲᠦᠭᠦᠷᠬᠢᠶ* [形·名] ① 断开的，被折断的，被折断的，碎裂的，破碎的；② 碎片，碎屑，破片，废墟，瓦砾场.

ТҮҮРХЭН *ᠲᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] 含糊不清，模糊；模模糊糊，隐隐约约.

түүрчих **ᠲᠦᠭᠦᠷᠢᠬᠢ** [动] түүрэх 的多次体。
түүрэг **ᠲᠦᠭᠦᠷᠭᠡ** I [名] 见 дүүрэг。
түүрэг **ᠲᠦᠭᠦᠷᠭᠡ** II [形] 脆的, 易碎的, 易断的, 脆弱的, 不坚韧的, 不可靠的。
Түүрэг **ᠲᠦᠭᠦᠷᠭᠡ** III [名] 突厥: ~ийн судлал 突厥学; ~ үг хэл 突厥词语。
түүрэгдүүлэх **ᠲᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] түүрэгдэх 的使动态。
түүрэгдэх **ᠲᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] түүрэх 的被动态。
түүрэх **ᠲᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] (轻易地) 碎开, 破碎, 碎裂, 折断。
түүс **ᠲᠦᠭᠦᠰ** 见 ~ болох 不得不, 只能: маргаанаа зогсоохын ~ боллоо 不得不停止争吵。
түүх **ᠲᠦᠭᠦᠬᠡ** I [动] ① 拾, 捡; 收集, 搜集, 汇集, 收拾, 征集, 拾掇: аргал ~ 捡牛粪, 拾牛粪; зохиолыг ~ 收集作品; 收集文稿; ~ ж авах 选择, 精选; ② 采, 摘, 采集: жимс ~ 摘水果; мөөг ~ 采蘑菇; ③ 除草。
түүх(эн) **ᠲᠦᠭᠦᠬᠡ** II [名] ① 历史; 沿革, 经历: ~ судлагч 历史学家, 历史研究者; хүний ~ 人类历史; эртний ~ 古代史; дундад зууны ~ 中古史, 中世史; шинэ ~ 近代史, 现代史; хятадын ~ 中国历史; ~ийн замнал 历程; ~ архивын албан газар 历史档案机构; ~ бичлэгийн ухаан 历史记载学; ~ дурсгалын зүйл 历史文物; ~ зүйл 历史编纂学; ~ зүйч 历史编纂学家; ~ ой баримт зүйл 历史纪念文件; ~ цадиг 史册; ~ийн атлас 历史地图册; ~ийн байдал 历史年表; ~ийн өнгө 历史色彩; ~ийн дурсгал 史迹; ~ийн дүгнэлт 历史结论; ~ийн зохиол 史籍; ~ийн нэр томьёо 历史名词; ~ийн он дараалал 历史编年; ~ийн салбар ухаан 历史辅助科目; ~ийн судар 编年史, 年鉴, 史册; ~ийн сурвалж бичиг 历史文献资料; ~ийн тухай ойлголт 史观; ~ийн үүднээс задлан шинжлэх 历史分析; ~ийн явц 历史过程; ~ хууль 历史规律; ~ бичиг 史料学, 历史

文献, 史料; ~эн үйлс 历史性事业; ~эн холбогдол 历史意义; ~эн материализм <哲> 历史唯物主义; ~эн роман 历史小说; ~эн үе 历史时代; ~эн сургамж 历史教训; ~ шашдар 历史演义; ~ ийг ойлгох идеалист ойлголт 唯心史观; ~эн авиан зүйл 历史语言学; ~эн арга 历史法; ~эн аялгуу судлал 历史方言学; ~эн бичлэг, ~эн бичлээс 历史书法学; ~эн газар зүй 历史地理学; ~эн геологи 历史地质学; ~эн давхарга 历史层次; ~эн домог 历史传说; ~эн задлаг 历史分析; ~эн зарчим 历史原则; ~эн зорилт 历史任务; ~эн лавлах ~ 历史参考手册; ~эн ай 历史范畴; ~эн сэлгэлт 历史(语音)交替; ~эн тодорхой нөхцөл 具体历史条件; ~эн тогтворт чанар 历史稳定性; ~эн толь 历史词典; ~эн тэмдэглэл 史记; ~эн уламжлалт зарчим 历史传统原则; ~эн утга зүй 历史语义学; ~эн үг хэллэг 历史词语; ~эн үгийн гарал судлалын толь 历史词源词典; ~эн үгсийн сан 历史词汇; ~эн үйлс 历史业绩; ~эн харьцуулсан арга 历史比较法; ~эн харьцуулсан хэл шинжлэл 历史比较语言学; ~эн хөгжил 历史发展; ~эн хэл зүй 历史语法; ~эн хэл шинжлэл 历史语言学; ~эн шийдвэр 历史决议; ~эн ялгамжаа 历史色彩; ◇ ~ **судар** 史籍, 史册, 史书; 历史; ~ **домог** 历史故事, 传说, 传奇; ② 来历, 不平常的经过: их ~тэй явдал боллоо 发生了很不平常的事情; ③ 传记, 生平, 传略: гурван үеийн ~ ① 三代人的生平; ② 三代历史; ◇ ~ **намтар** 传记, 生平。

түүхий **ᠲᠦᠭᠦᠬᠡᠢ** I [形] ① 生的, 未熟的, 不成熟的, 未加工的: ~ арьс 生皮子; ~ мах ① 生肉; ② 未加工的肉; ~ эд 原料, 原材料; барилгын ~ эд 建筑原料; ~ алим 未熟的苹果; ~ шохой 生石灰; ~ будаа ① 生米, 生饭; ② 小米; ~ тоосго 生砖; ~ хэрэг 不成熟的事; 尚未明朗的事; ~ зохиол 粗糙而不成熟的作品; түргэн ~ явдал 急躁冒失的事情; 莽撞而不老练成熟的举动; ~ материал 生料, 原料; ~ нефть 原油; ~ хөвөн 原

棉, 皮棉, 籽棉; ~ эд ашиглалт 原料利用, 原料采集; ~ эд бэлтгэл 原料收购; ~ эд дутагдах 原料不足; ~ эд хэмнэлттэй зарцуулах 原料节省; ~ эд экспортлох орон 原料输出国; ~ эдийн бааз 原料基地; ~ эдийн зарцуулалт 原材料消耗; ~ эдийн эх булаг 原料来源; ~ эмийн судлал 生药学; ~ материалын хямрал 原料危机; ~ эд боловсруулах 原料加工; ~ эд материалын хаягдал 废原料; ~ эд олборлолт 原料开采量; ~ эдийн иж бүрэн ашиглалт 原料的综合利用; ~ эдийн нөөмт 原料资源; ~ эдийн нөөцлөлт 原料积蓄; ~ эдийн хомсдол 原料短缺; ~ эдийн эх булгийг эзэмших 开发资源; ②〈医〉未(通过生病)获得免疫力的: цэцэг өвчинд боловсроогүй ~ хүүхэд 尚未生过天花而获得免疫力的女孩.

түүхий ʉᠮᠢᠬᠢ Ⅱ [名]〈医〉脓疮, 湿疮; ~ гарах 生脓疮, 生湿疮.

түүхийвтэр ʉᠮᠢᠬᠢᠪᠲᠡᠷ [形]较生的, 较不成熟的.

түүхийдүүлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] түүхийдэх 的使动态.

түүхийдэх ʉᠮᠢᠬᠢᠳᠡᠬ [动]变生, 完全未成熟, 太不成熟, 根本未经加工: мах түүхийдээд идэж болсонгүй 肉太生, 未能吃成.

түүхийлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠯᠡᠬ [动] ①怀疑, 疑心; ②调查.

түүхийрүүлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] түүхийрэх I 的使动态.

түүхийрэх ʉᠮᠢᠬᠢᠷᠡᠬ I [动] ①变生, 未成熟, 未加工; ②(食物)突然变味, 突然腐烂.

түүхийрэх ʉᠮᠢᠬᠢᠷᠡᠬ II [动]〈医〉生脓疮, 生湿疮.

түүхийтэх ʉᠮᠢᠬᠢᠲᠡᠬ [动]参见 түүхийдэх.

түүхийхэн ʉᠮᠢᠬᠢᠬᠡᠨ [形] түүхий I 的小称.

түүхлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠯᠡᠬ [动] ①载入史册; ②编写历史, 讲历史.

түүхт ʉᠮᠢᠬᠢᠲᠡ [形]历史的, 历史性的, 有历史意义的: ~ хүн 历史人物; ~ явдал 历史事件; ~ ялалт 有历史意义的胜利, 历史性的胜利; ~ ач холбогдолтой 有历史意义的; ~ өдөр 有历史意义的一天.

түүхтэй ʉᠮᠢᠬᠢᠲᠡᠢ [形]参见 түүхт.

түүхч (ин) ʉᠮᠢᠬᠢᠴᠢ [名]历史学家, 史学家.

түүхчлүүлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] түүхчлэх 的使动态.

түүхчлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠡᠬ [动]写历史, 讲历史; 从历史角度看, 以历史为依据; 当作历史; ~н бичих 当作历史写.

түүхэн ʉᠮᠢᠬᠢᠨ [代]那个, 那方面, 那里, 那時候: ~д нарийлаад яах нь вэ? ①为什么在那上面节省呢? ②为什么在那上面那样认真呢? түүхнээр чинь яах юм? ①用那个干什么呢? ②那一会你要干什么?

түүчээ ʉᠮᠢᠬᠢᠵᠡ [名](商队中)领头的牲畜: ~ шар (商队中)带头的犏牛.

түүш ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢ [名] ①牙关; ②腮, 腮帮: ~ авах, ~ алгадах 打耳光; ③咽喉; ④齿槽: ~ ийн гийгүүлэгч 齿龈辅音; ~ ийн авна 齿龈音; ~ ийн буглаа 牙槽脓肿; ~ ийн зах 齿槽缘; ~ ийн суваг 牙槽管; ~ ийн ховоо 齿槽间缘.

түүшдэх ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠳᠡᠬ [动]打耳光.

түүшин ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠨ [名]参见 түүш.

түүшинт ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠨᠲᠡ [形]有齿槽的: ~ зах 齿槽缘.

түүшлэх ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠯᠡᠬ [动]参见 түүшдэх.

түүшүү ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠦᠦ [名]咽喉; 腮根: ~ гий нь шахах 扼喉咙; ◇ ~ багалзуур 咽喉.

түүшүүдэх ʉᠮᠢᠬᠢᠰᠢᠦᠦᠳᠡᠬ [动] ①扼喉咙; ②打耳光.

түхгэнэх ʉᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠨᠡᠬ [动](腆起物)动弹.

түхгэр ʉᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠷ [形] ①肥胖的, 肥大的; ②肚子鼓起的, 大腹便便的.

түхгэрхэн ʉᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ [形] түхгэр 的小称.

түхийлгэх ʉᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠯᠡᠬ [动] түхийх 的使动态.

- түхийх** *ᠲᠦᠬᠢᠶᠢᠬ* [动] ① 变肥大, 变肥胖; ② 肚子挺着, 肚子鼓起, 大腹便便: гэдэс нь ~ 他的肚子鼓起来。
- түхэлзэх** *ᠲᠦᠬᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 胀大, 膨胀。
- түчиг** *ᠲᠦᠴᠢᠭ* [拟] 叽叽嘎嘎。
- түчигнэх** *ᠲᠦᠴᠢᠭᠨᠡᠬ* [动] 发嘈杂音; 隆隆响; 突突响。
- түчигнээн** *ᠲᠦᠴᠢᠭᠨᠡᠭᠡᠨ* [名] 轰隆声。
- түшгэрэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠡᠷᠦᠬ* [动] 呼唤小牲畜(羊等)。
- түшиг** *ᠲᠦᠰᠢᠭ* [名] 支持, 支持物, 支柱, 支座, 支持力; 依靠, 靠山, 凭靠, 支靠, 指望; 根据地: ~ газар 据点; ◇ ~ тулгуур 支持, 支柱; 根据地; 依靠, 支靠。
- түшиггүй** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠢ* [形] 没有支柱的, 无依无靠的, 无支靠的, 无凭靠的。
- түшиггүйдэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬ* [动] 失掉支柱, 变得无依无靠, 无支靠, 无凭靠。
- түшигдэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠳᠡᠬ* [动] түших 的被动态。
- түшиглүүлэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] түшиглэх 的使动态。
- түшиглэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠯᠡᠬ* [动] (хэнд-юунд) 依靠, 依赖, 凭靠, 指望, 依据, 根据, 凭借; 扶住, 依托: зэвсэгт хүчинд ~ 依靠武装力量; ~ н амьдрагч амьтан 寄生生物; ~ шилмэл аж ахуй 重点示范农场。
- түшиглэцгээх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] түшиглэх 的众动态。
- түшигтэй** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠲᠡᠢ* [形] 有支柱的, 有根据的, 有依靠的, 有凭靠的, 有根据地的; 可靠的, 可信赖的, 可指望的。
- түшизнэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠰᠢᠨᠡᠬ* [动] түших 的短暂体。
- түшил** *ᠲᠦᠰᠢᠯ* [名] ① 靠背椅子; ② 支柱, 支靠, 指望, 依靠。
- түшилдэх** *ᠲᠦᠰᠢᠯᠳᠡᠬ* [动] түших 的共动态。
- түших** *ᠲᠦᠰᠢᠬ* [动] ① 依靠, 依赖, 托靠, 依据, 凭靠, 凭借: эгчээ ~ ээс өөр арга зам алга 除了依靠姐姐之外, 别无他法; ② 支持, 撑住; ◇ **хазайхад** ~, **халтирахад тулах** 歪倒时撑住, 滑倒时扶起(谓关怀培育, 无微不至); ③ 倚住, 靠住, 支靠在他物上: ширээ ~ 倚着桌子。

- түшихий** *ᠲᠦᠰᠢᠬᠢᠶ* [名] 投靠, 寻求保护伞。
- түшиц** *ᠲᠦᠰᠢᠴ* [名] 参见 түшиг: ~ бааз 基地, 根据地; ~ газар (进攻)基地, 据点; ~ салбар 其他部门。
- түшицгээх** *ᠲᠦᠰᠢᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] түших 的众动态。
- түшлэг** *ᠲᠦᠰᠢᠯᠡᠭ* [名] 靠背; 扶手: арын ~ 靠背; гарын ~ 扶手。
- түшлэгт** *ᠲᠦᠰᠢᠯᠡᠭᠲ* [形] 参见 түшлэгтэй。
- түшлэгтэй** *ᠲᠦᠰᠢᠯᠡᠭᠲᠡᠢ* [形] 有靠背的, 有扶手的: ~ сандал 靠背椅子, 安乐椅子。
- түшмэд** *ᠲᠦᠰᠢᠮᠡᠳ* [名] түшмэл 的复数。
- түшмэл** *ᠲᠦᠰᠢᠮᠡᠯ* [名] 官吏, 官员, 官僚: бичгийн ~ 文官; цэргийн ~ 武官; ~ эвдэх 解除职务, 革职, 免职, 撤职; эрхэлсэн ~ ① 主官; ② (陈)卿。
- түшмэс** *ᠲᠦᠰᠢᠮᠡᠰ* [名] 参见 түшмэл。
- түшүүлэх** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① түших 的使动态; 搀住, 搀扶; ② 意同 түшигдэх。
- түшүүр** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠷ* [名] ① 靠背; ② 支点。
- түшүүрэг** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠷᠭ* [名·形] ① 塔楼, 瞭望台; 塔: өрөмдөлгөөний ~ 钻塔; ② 倾斜的: ~ нуруу <建> 人字梁。
- түшүүлэгч** *ᠲᠦᠰᠢᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ* [名] 庇护者, 袒护人; 保护者, 辩护人。
- түшчих** *ᠲᠦᠰᠢᠴᠢᠬ* [动] түших 的多次体。
- түшээ** *ᠲᠦᠰᠢᠶᠡ* [名] 支柱, 依靠, 靠山: ~ дэнж <地> 内迭阶地, 嵌入阶地; 切入阶地; ~ гүн <陈> 辅佐公。
- түшээлэх** *ᠲᠦᠰᠢᠶᠡᠯᠡᠬ* [动] 找依靠, 找靠山; 把...当依靠, 依靠于...
- тэв** *ᠲᠡᠪ* I 见 ~ тав хийх, ~ ~ алхлах (轻快地) 沙沙走动, 嚓嚓走动; ~ хийтэл ① 急速地; ② 整整齐齐地。
- тэв** *ᠲᠡᠪ* II (加强语气词, 置于“тэ”开头词前): ~ тэгш 平平的, 平展展的, 四平八稳的, 平滑的, 十分平静的; ~ тэвхэр 四方四方的。
- тэвдүү** *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦ* [形] 慌乱的, 慌忙的, 慌张的, 急忙的, 匆忙的, 手忙脚乱的, 张皇失措的; 吃力的, 勉强的。

тэвдүүдүүлэх *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвдүү-
дэх的使动态.

тэвдүүдэх *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠬᠡ* [动] 慌乱, 慌忙, 手忙
脚乱.

тэвдүүлэх *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвдэх 的使动
态; 催促.

тэвдүүхэн *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] тэвдүү 的小称.

тэвдэл *ᠲᠡᠪᠳᠡᠯ* [名] 慌忙, 慌张, 慌乱, 匆忙.
急忙, 手忙脚乱, 张皇失措; 吃力, 勉强.

тэвдэнгүй *ᠲᠡᠪᠳᠡᠨᠭᠡᠢ* [形] 急急忙忙的, 匆忙
的.

тэвдэх *ᠲᠡᠪᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 慌张, 慌忙, 慌乱, 匆
忙, 急忙, 手忙脚乱, 张皇失措: би дар-
гыг ирэхэд их ~ в 首长来的时候, 我十
分慌张; ② 不得要领, 手足无措, 困窘; 吃
力, 为难.

тэвдээ *ᠲᠡᠪᠳᠡᠭᠡ* [形] 参见 тэвдүү.

тэвнэ *ᠲᠡᠪᠨᠡ* I [名] 大针: ~ н бургуй 探条.

тэвнэ *ᠲᠡᠪᠨᠡ* II [名] (动) 方口鲂头: ~ загас
杨枝鱼.

тэврэгдэх *ᠲᠡᠪᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] тэврэх 的被动态.

тэврэл *ᠲᠡᠪᠦᠷᠡᠯ* [名] 拥抱, 搂抱.

тэврэлдэх *ᠲᠡᠪᠦᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] тэврэх 的互动
态; 互相拥抱, 互相搂抱.

тэврэлт *ᠲᠡᠪᠦᠷᠡᠯᠲ* [名] ① 拥抱; ② 包围, 笼
罩.

тэврэлцэх *ᠲᠡᠪᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] тэврэх 的共动态.

тэврэх *ᠲᠡᠪᠦᠷᠬᠡ* [动] ① 抱, 拥抱, 搂抱: хүү-
хэд ~ 抱孩子; ~ н золгох (见面时) 互
相拥抱; элгээ ~, өвчүүгээ ~ 把两手
交叉地贴在胸部, 双手抱胸; ② 包围, 笼
罩.

тэвсэг *ᠲᠡᠪᠦᠰᠡᠭ* [名] 铁道, 护道; (河床上边的
比较高的) 平台.

тэвх(эн) *ᠲᠡᠪᠬᠡ* I [名] ① 小木棒, 小木棍;
筷子; 钳棒: үүдний ~ 门臼; ~ тэй
хөрөө 弓锯; ② (乐)(乐器之)弦柱, 码柱:
хөгжмийн чавхдасны ~ 乐器弦柱.

тэвх(эн) *ᠲᠡᠪᠬᠡ* II [名] 六面体, 方块体: ~
цай 小方块砖茶(一块砖茶的三十分之一
块).

тэвхгэр *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠷ* [形·名] ① 平方的, 正方的,
四方四方的: ~ хайрцаг 方匣, 方盒; ~
ширээ 方桌; ② 有棱角的; 颧骨高的; ③
动作轻捷利索的; ④ 矿石块.

тэвхгэрдүүлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвхгэр-
дэх 的使动态.

тэвхгэрдэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 显得方方正正;
变得过于方; 显得棱角过分.

тэвхгэрхэн *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] тэвхгэр 的小
称.

тэвхдүүлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвхдэх 的使
动态.

тэвхдэвнэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠪᠨᠡᠬᠡ* [动] тэвхдэх 的短
暂体.

тэвхдэлцэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] тэвхдэх 的共
动态.

тэвхдэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 用小棒撩起, 用小
棍撬起, 用小棍稍挑起, 用棒顶上: үүд
~ 臼上门; ② (乐)安弦柱; ③ 把弓弦固定
在弓的两端.

тэвхдэцгээх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тэвхдэх 的众
动态.

тэвхийлгэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] тэвхийх 的使
动态.

тэвхийх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠶᠢᠬᠡ* [动] ① 变方, 成正方形, 成
四方形; ② 显出棱角, 有棱角; 颧骨变高;
③ 动作变得轻捷利索.

тэвхлүүлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвхлэх I、II
的使动态.

тэвхлэгчин *ᠲᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠨ* [名] (船的) 架踏板
者; 搭梯子的人.

тэвхлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* I [动] 参见 тэвхдэх.

тэвхлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* II [动] 切成四块, 切成小方
块: мах ~ 把肉切成小块.

тэвхэгнэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] ① 正方形物不断移
动; ② 有棱角物不断动作; ③ 轻捷利索地
动作.

тэвхэлзүүлэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвхэлзэх
的使动态.

тэвхэлзэх *ᠲᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] ① 卖弄, 出风头, 炫
耀, 抖威风, 逞能; ② 轻捷利索地动作.

тэвхэр *ᠲᠡᠪᠬᠡᠷ* [形] 见 тэвхгэр.

- тэвхэрдэх** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 见 тэвхгэрдэх.
- тэвхэрлүүлэх** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэвхэрлэх I 的使动态.
- тэвхэрлэг** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠯᠡᠭ** I [名] 照护, 照顾, 照看, 服侍, 照管, 护理.
- тэвхэрлэг** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠯᠡᠭ** II [形] ① 四方的, 正方形的; ② 有棱角的, 凹凸不平的.
- тэвхэрлэх** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** I [动] 照看, 照护, 服侍, 照顾, 护理, 照管.
- тэвхэрлэх** **ᠲᠡᠪᠬᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** II [动] ① 做成正方形, 做成方块; ② 做成棱形.
- тэвхээ** (н) **ᠲᠡᠪᠬᠡ** [名] 水草甸子, 沼泽, 湿地, 湿草地: ~ газар 水草甸子, 湿草地, 沼泽地; ~ ний цөөрөм цэцэг <植> 泽兰.
- тэвчигдэхүүн** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] ① 被戒的物, 戒掉的东西, 被放弃的东西; ② 被禁止的事, 不容许的事; 令人难忍的行为, 不可饶恕的行为.
- тэвчил** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠯ** [名] ① 戒, 戒除, 戒掉; 放弃, 摒弃; 拒绝; 禁忌; ② 节制, 克制, 抑制, 制约, 约束; 忌讳; 忍住, 忍耐.
- тэвчилгүй** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠢ** [形] ① 无节制的, 不克制的, 无约束的; 不受戒的, 无忌讳的, 肆无忌惮的; ② 忍耐力差的, 耐性差的; ③ 难忍的, 不堪忍受的, 不能容忍的.
- тэвчилгэ** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠯᠭᠡ** [名] 禁戒, 放弃, 摒弃.
- тэвчилтэй** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠯᠲᠡᠭᠡ** [形] ① 受戒的, 有戒的, 有禁戒的, 受禁戒的, 受禁忌的; 被摒弃的, 被放弃的, 被拒绝的; 被禁止的; ② 有克制的, 有约制的, 有约束的, 有忌讳的; 忍耐力好的, 有耐性的.
- тэвчих** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠬᠡ** [动] ① 戒, 戒除, 戒掉, 禁忌; 放弃, 摒弃; 拒绝: архи (уухыг) ~ 戒酒; тамхи (татахыг) ~ 戒烟; ② 节制, 抑制, 忌讳, 约束, 克制, 控制; 忍住; 忍耐: худал хэлэхийг ~ 约束自己不撒谎; амь ~ 自杀; 牺牲; 拼命; ③ 表现不吝惜, 表现大方, 显示大手大脚.
- тэвчүүлэх** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэвчих 的使动态.
- тэвчих** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠬᠡ** [动] тэвчих 的多次体.
- тэвчээр** **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷ** [名] ① 忍耐, 忍性, 忍心, 耐劳, 坚忍性, 坚韧不拔; ② 节制, 抑制,

克制, 约束, 控制; 禁戒.

тэвчээргүй **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠭᠦᠢ** [形] ① 不能忍耐的, 无耐性的, 无耐心的, 意志薄弱的, 无毅力的, 不坚定的, 不能吃苦耐劳的; ② 不善于克制自己的, 不能克己的, 不能自抑的, 无节制的.

тэвчээрлүүлэх **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэвчээрлэх 的使动态.

тэвчээрлэх **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 忍耐, 忍受, 忍住; ② 约束, 控制, 克制, 节制, 抑制; 禁戒; ③ 摒弃, 背弃, 断绝, 拒绝.

тэвчээрлэцгээх **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] тэвчээрлэх 的众动态.

тэвчээртэй **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠡ** [形] ① 有耐性的, 有耐心的, 能忍耐的, 刚毅的, 坚韧不拔的; ② 善于克制的, 能克己的, 能自抑的, 有节制的, 善约束自己的; 有禁忌的.

тэвчээртэйхэн **ᠲᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] тэвчээртэй 的小称.

тэвш (ин) **ᠲᠡᠪᠰᠢ** [名] 木槽, 木盒; 方木盘: ~ давсагтас <医> 肾盂膀胱炎; ~ ин булан 峡湾, 长形窄湾; ~ ин говил <地> 山链; ~ ин хонхор <地> 大盆地; ~ ин хөндий 槽谷.

тэвшинцэг **ᠲᠡᠪᠰᠢᠨᠢᠴᠡᠭ** [名] <地> 地塘.

тэвшисхийх **ᠲᠡᠪᠰᠢᠨᠰᠢᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 参见 давшисхийх.

тэвшит **ᠲᠡᠪᠰᠢᠲᠡ** [形] 木槽状的: ~ вагон 底开门的车厢.

тэвшлэх **ᠲᠡᠪᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 盛入木槽, 盛入木盆, 装入木槽.

тэвштэй **ᠲᠡᠪᠰᠢᠲᠡᠭᠡ** [形] ① 有木槽的, 有木盆的, 有方木盘的; ② 木槽装着的, 木盆装着的; 放在方木盘里的.

тэвштэс **ᠲᠡᠪᠰᠢᠲᠡᠭᠡᠰ** [名] <医> 肾盂炎.

тэвэг **ᠲᠡᠪᠦᠭ** [名] ① 毬子: ~ наадах 玩毬子; ~ өшиглөх 踢毬子; ◇ ~ ний чагарам цэдэг <植> 泽兰; ② 头顶上留下的毛发; 帽缨, 长从毛.

тэвэгдэх **ᠲᠡᠪᠦᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] 扎蝴蝶结, 别上小插棍.

тэвэр **ᠲᠡᠪᠦᠷ** [量] 一抱: нэг ~ түлээ 一抱柴禾; ~ өвс 一抱草; ~ дүүрэн 满满一抱.

тэвэрцгээх *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тэврэх 的众动态.

тэвэрчих *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠷᠴᠢᠬᠡ* [动] тэврэх 的多次体.

тэвээр *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷ* [名] 胖, 肥, 肥胖, 膘: ~ авах ①复元, 恢复体重; ②长胖, 长膘.

тэвээртэй *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠲᠡᠢ* [形] 养胖的, 养肥的, 喂肥的, 肥胖的, 膘情好的.

тэвээрүүлэх *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэвээрэх 的使动态.

тэвээрэг *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠭᠡ* [名] 胖, 肥, 肥胖, 膘.

тэвээрэл *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠡᠯ* [名] 养胖, 养肥, 长膘, 复元, 恢复体重.

тэвээрэлт *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡ* [名] 参见 тэвээрэл.

тэвээрэлтэй *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] 参见 тэвээртэй.

тэвээрэх *ᠲᠡᠪᠦ᠋ᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 养胖, 养肥, 发胖; 复元, 恢复体重.

тэг *ᠲᠡᠭ* I [数] 零, 零度: ~ бүхэл, арван тав 零点五; ~ зурах 画零, 画圈; ~ байдал 零点位置, 零状态; ~ бүтээвэр <语> 零词素; ~ гийгүүлэгч 零辅音; ~ зэрэг, ~ шат 零级; ~ утас <电> 零线; ~ утга 零意义; ~ цохилого 零拍; ~ цэг 零点; ~ чиглэл 零位方向; ~ ийн арга 衡消法.

тэг *ᠲᠡᠭ* II [副] (与其他词结合表示正中, 正中心): ~ дундуур 正中间; ~ голоор нь 正中心; ~ дунд 中心, 中央; ~ дөрвөлжин диаграмм 方形图, 正方形.

тэг *ᠲᠡᠭ* III [动] (тэгэх 的命令式, 表示同意、认可、赞成、允许) 可以; 好吧; 就那样吧: ингэж хийх уу? ~, ~ 是这样做吗? 可以, 可以(好吧, 好吧).

тэгвэл *ᠲᠡᠭᠦᠪᠡᠯ* [连] 那么, 那样, 像那样.

тэгдгнэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠨᠡᠬᠡ* [动] (矮小的人或短小的东西) 频频动弹.

тэгдгэр *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠷ* [形] 参见 тогдгор 矮小的; 短的, 短小的.

тэгдгэрдэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 变矮小, 变短小.

тэгдгэрхэн *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] тэгдгэр 的小称.

тэгдийлгэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] тэгдийх 的使动

态.

тэгдийх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠬᠡ* [动] 参见 тогдойх.

тэгдийчих *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠴᠢᠬᠡ* [动] тэгдийх 的完成体.

тэгдэгнүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгдэгнэх 的使动态.

тэгдэгнэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠨᠡᠬᠡ* [动] 参见 тогдгонох.

тэгдэлзүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгдэлзэх 的使动态.

тэгдэлзэх *ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 тогдгонох.

тэгжгэр *ᠲᠡᠭᠡᠵᠭᠦᠷ* [形] 参见 тэгдгэр.

тэгимлиг *ᠲᠡᠭᠡᠮᠯᠢᠭ* 见 аяга ~ <宗> 比丘尼.

тэглэй *ᠲᠡᠭᠯᠡᠢ* [名] <动> 鹭鹭.

тэгнүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгнэх 的使动态.

тэгнүүр *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠷ* [名] 天平, 天秤.

тэгнүүрдүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгнүүрдэх 的使动态.

тэгнүүрдэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 用天平称, 上天秤称.

тэгнүүрдэцгээх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠷᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тэгнүүрдэх 的众动态.

тэгнэгдэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] тэгнэх 的被动态.

тэгнэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ* [动] ① (畜类) 驮货: ~ ж ачих 驮运; ~ тэл харвах 用箭射穿; ② 使平衡起来; 跨骑: хүүхэд хашаа ~ 小孩骑在院墙上; ③ 用天平称, 上天秤称.

тэгнэцгээх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тэнэх 的众动态.

тэгнээ *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠡ* [名] ① (跨搭两边的) 驮载, 驮货; ② 平衡杆, 平衡臂; 摆锤, 摆坠.

тэгтэл *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠯ* [副] 可是, 正当那时, 就在那时.

тэгүүлэх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгэх 的使动态.

тэгцгээх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тэгэх 的众动态.

тэгчих *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] тэгэх 的多次体.

тэгш *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠰᠢ* [形] ① 平等的, 平衡的; 均衡的; 相等的, 均等的, 均匀的: ~ байдал 平等, 相等, 均衡, 平衡; ~ бус байдал 不平衡, 不平等; ~ эрх 平等权利; тэв ~

эрх 完全平等的权利; тоо ~ 数目均等, 数目相等; таван хуруу ~ 五个指头一般齐 (指样样兼优, 齐头并进); ~ байрлах 对称排列; ~ биш хөдөлгөөн (体) 不平衡运动; ~ бус бодис 各向异性物质; ~ бус гэрээ 不平等条约; ~ бус өсөлт 不均衡增长; ~ бус хэм 非对称; ~ бус хэмт молекул 不对称分子; ~ бус хэмт нүүрс төрөгч 不对称碳化氢; ~ дөрвөлжин 平方; ~ өнцөгт солбицол 直角坐标; ~ өнцөгт ус юулуур 矩形堰; ~ тогтох 均匀嵌入; ~ торних; ~ торнилт 和谐发展; ~ түрэлтийн хямцаа, ~ түрэлтийн шугам 等压线; ~ хэм бус, ~ хэмгүй 不对称; ~ хэмгүй долгион 不对称波, 非正弦波; ~ хэмт 对称的; ~ хэмт антенна 对称天线; ~ хэмт ачаа 平衡负载, 对称负载; ~ хэмт бүрмэл утас 对称电缆; ~ хэмт төхөөрөмж 对称装置; ~ хэмт үеийн хальстас (医) 对称滑膜炎; ~ хэмт үхшил 对称性坏疽; ~ хэмт хос шугам (电) 对称双线线路; ~ хэмт хувьсгуур 平衡变压器; ~ хэмт хэлхээ 对称电路; ~ эрхтэй зарчим 对等原则; ② 平的, 平坦的, 平滑的: ~ газар 平坦的地区, 平原; ~ ширээ 平平的桌子; ~ тал 准平原; ~ ул 平路; ~ ийн хэмжүүр 水平尺; ③ 直的, 笔直的: ~ шугам 直线, 笔直的路线; ~ мод 直木头; 直树; ④ (数) 偶数的, 双数的: ~ тоо 偶数, 双数; ~ буюу сондгой тоо 偶数或奇数; ~ тоот тал, ~ тоот хуудас 偶数页.

тэгшдүүлэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэгшдэх 的使动态.

тэгшдэл **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠯ** [名] тэгшдэх 的名词.

тэгшдэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变得非常平坦, 十分平; ② 变得十分均匀、十分平衡、完全均等、完全平等; ③ 变得过直、非常直.

тэгшинвэр **ᠲᠡᠭᠰᠢᠨᠪᠡᠷ** [形] тэгш 的小称.

тэгшид **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳ** [副] 平等地, 同样地, 均衡地, 对等地.

тэгшилт **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠲ** [名] ① 整顿, 调整; ② 均等.

тэгшиллгээх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] тэгшлэх 的

众动态.

тэгшилчих **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠢᠬᠢ** [动] тэгшлэх 的多次体.

тэгшитгүүлэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэгшитгэх 的使动态.

тэгшитгүүр **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠷ** [名] (电) 均衡器; ~ ороомог 平衡线圈.

тэгшитгүүрдэл **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠯ** [名] 水准测量, 水平测量.

тэгшитгэл **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠯ** [名] ① 使平等, 使均衡, 使均匀, 使均等, 使相等; 调整, 调剂: ~ ийн үе (医) 均等相; ② 伸直, 弄直, 拉直; ③ 弄平, 削平, 拉平; ④ (数) 方程式, 等式: тооны ~ 数学方程式; квадрат ~ 二次方程式.

тэгшитгэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] тэгштэх 的使动态; ① 使平等, 使相等, 使平衡, 使均等, 使均衡, 调剂, 调整: алба ~ 均摊公务, 均摊徭役; илүү дутуугаар нь ~ 按多少调剂; үний нь таацуулан ~ 平衡价格, 调整价格; ~ багтаамж 均衡电容; ~ ёс 平均主义; ~ засал 矫正术; ~ түлхэц 平衡脉冲; ~ хувиргуур 平衡调制器; ~ хүрээ (电) 均衡电路; ② 弄平, 削平, 拉平; ③ 弄直, 拉直, 伸直; ④ 抵消.

тэгшлүүлэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэгшлэх 的使动态.

тэгшлүүр **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] (技) 水准器, 调节器, 平衡器.

тэгшлүүрдэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 调节; ② 水准测试.

тэгшлэгдэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] тэгшлэх 的被动态.

тэгшлэл **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠯ** [名] тэгшлэх 的名词.

тэгшлэлдэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] тэгшлэх 的共动态.

тэгшлэх **ᠲᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 使平等, 使相等, 使平衡, 使均衡, 使均等, 调剂, 调整: үнэ ~ 平衡价格, 调整价格; алба ~ 均摊公务, 均摊徭役; ② 弄平, 削平, 拉平; газар ~ 平地; ~ н засах 修齐; ~ өнцөг 修正角; ③ 弄直, 伸直, 拉直: хазгай юмыг ~ 把歪东西扶直; муруйгий нь

~ 将其弯处弄直; өрх ~ 架蒙古包顶.

тэгшрүүлэлт *ᠲᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] тэгшрүүлэх 的名词.

тэгшрүүлэх *ᠲᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тэгшрэх 的使动态; 参见 тэгшитгэх.

тэгшрэх *ᠲᠡᠭᠰᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] ①变平等, 变相等, 变均等; 变一样, 平衡起来, 均衡起来; ②变平, 变平坦, 展开; газар ~ 地变平; ③变直, 伸直, 拉直.

тэгштгүүр *ᠲᠡᠭᠰᠢᠲᠦᠭᠦᠦᠷ* [名] 水准器, 调节器.

тэгштгэх *ᠲᠡᠭᠰᠢᠲᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] 见 тэгшитгэх.

тэгштэх *ᠲᠡᠭᠰᠢᠲᠡᠬᠡ* [动] 参见 тэгшрэх.

тэгшхэн *ᠲᠡᠭᠰᠢᠬᠡᠨ* [形] тэгш 的小称; ①较平的, 较平坦的; ②较平衡的, 较均衡的, 较均等的, 近于相等的, 较平等的, 较均匀的; ③较直的.

тэгэлцэх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] тэгэх 的共动态.

тэгэх *ᠲᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 那样作, 那样...; тэгж хийх 那样作; тэгж явсан 那样走了; тэгж хэлсний иш баримт нь юу билээ? 那样说的根据是什么? тэгвэл зохино 应那样作, 那样做为宜; тэгвэл би зөвшөөрөхгүй 那样的话, 我就不赞成; би ~ гэж бодож байна 我想那样作.

тэгэхдээ *ᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠳᠡᠭᠡ* [连]然而, 可是.

тэгэхлээр *ᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠷ* [连]因此, 所以, 这样以来.

тэгээд *ᠲᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡ* [副] ①然后, 以后; 那么, 于是, 这样一来, 由此便..., 那样之后; 其次: ~ яалаа? 然后又怎么样了? 以后怎么了? ◇ эхлээд өөрөө сур, ~ бусдыг сурга 先要自己学会, 然后再教别人; ②就这样, 这样子: энэ ажлыг ~ хий! 就这样做这件工作!

тэд *ᠲᠡᠭ* [代] ①他(她)们: ~ нар 他(她)们; ~ бол ажилчид мөн 他们是工人; ~ бүгд 他们大家, 他们所有的人; ~ ирэх үү? 他们来吗? ②那些: ~ хүн 那些人.

тэдгээр *ᠲᠡᠭᠦᠭᠡᠷ* [代] ①那些: ~ ном 那些书; ~ мал 那些牲畜; ②他(她)们.

тэднийх *ᠲᠡᠭᠦᠨᠢᠬᠡ* [代] ①他(她)们的(人或

物): энэ хураасан өвс ~ үү? 这些收拢的草是他们的吗? ②他(她)们家: ~ хаа буусан бэ? 他们家在哪里住下了?

тэднийхэн *ᠲᠡᠭᠦᠨᠢᠬᠡᠨ* [代]他们的人, 他们家的人; 他们: ~ ирвэ үү? 他们的人来了吧?

тэднүүс *ᠲᠡᠭᠦᠨᠦᠭᠤᠰ* [代]他们(贬意).

тэдүй *ᠲᠡᠭᠦᠢ* [代]那些, 那么多, 那些个, 那么点儿; 如此而已, 仅仅那样: эдий ~ 这些, 那些.

тэдүйчнээ (н) *ᠲᠡᠭᠦᠢᠴᠢᠨᠡᠭᠡ* [代]那些, 就那么多.

тэднэр *ᠲᠡᠭᠦᠨᠡᠷ* [代]他(她)们.

тэдэн *ᠲᠡᠭᠦᠨ* [代](тэд 各格变之词干): энэ хэсэг ном тэдний ном мөн байна 这部分书是他们的书; би тэднийд очив 我到他们家去了; тэдэнд мэдэгдэж өгөв үү? 通知他们了吧? тэднийг цөмий нь аваад ир! 把他们都接过来! энэ тухай би тэднээс асууя 关于这个我问问他们吧; тэднээр юу хийлгэх вэ? 你让他们干什么? би ~ тэй хамт явна 我将同他们一起走.

тэжгэр *ᠲᠡᠵᠡᠭᠦᠷ* [形]稀薄的, 稀疏的: ~ үс-тэй 毛发稀疏的.

тэжээвэр *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠪᠦᠷ* [形] ①饲养的, 喂养的, 养育的, 驯养的, 家饲的: ~ мал, тэжээврийн амьтан 家畜; ~ галуу 家鹅; ~ шувуу 家禽; ②收养的, 寄养的, 托养的, 抚养的: ~ хүү 养子; ~ хүн 寄食者, 食客, 被赡养者; ~ бэр 童养媳.

тэжээгдэх *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] тэжээх 的被动态.

тэжээгүүр *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠭᠦᠦᠷ* [名] ①供养者; 赞助者; ②馈电线; ③进料机.

тэжээгч *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠭᠦᠴᠢ* [名]饲养者, 饲养员, 驯养者; 养育者, 抚养者, 收养者: шувуу ~ 养鸟者; 养家禽者; нохой ~ 驯犬者, 养狗者; ~ ээ алдарсад 孤寡的人们; ~ ээ алдсаны тэтгэвэр 丧失赡养者优抚金.

тэжээзнэх *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] тэжээх 的短暂体.

тэжээл *ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯ* [名] ①饲料; 食物, 营养物:

бордоо ~ 饲料; хүчит ~ 精饲料; бүдүүн ~ 粗饲料; эрдэс ~ 矿物饲料; холнмог ~, багсармал ~ 混合饲料; шимт ~ 谷物饲料, 精饲料; өвсөн ~ 草料, 饲草, 草饲料; гар ~ 手工制作饲料; морины ~ 马饲料; ~ийн бааз 饲料基地; ~ийн газар 饲料场; ~ийн манжин 作饲料的甜菜; ~ тээврийн бааз 饲料运输站; сүүн ~ 奶食品; 奶汁; ~ алдрахаас цус багасах 饮食性贫血; ~ бордооны таримал 饲料作物; ~ийн аж ахуй 饲养业; ~ийн тарга буруудах, ~ийн сөнөрөл 饮食性营养障碍; ~ийн таримал 饲料作物; ~ийн товьд 牲口槽, 饲料槽; ~ийн үр тарна 饲用谷物; ~ийн үрэл 颗粒饲料; ~ийн эсэргэнэ 食物过敏性; ~ бэлтгэл 饲料储备; ~ийн хөрөнгө 饲料酵母; ◇ хүнс ~, идэш ~ 食物; ● 营养, 养分, 营养价值; ~ ихтэй хоол 养分很多的饭食; шим ~ 营养, 养分, 营养价值; ~ доройтол 营养不良; ~ дутах 营养不足; ~ хэтрэх 营养过剩; ~ийн бэлтгэл төхөөрөмж 供给备用装置; ~ийн уураг 营养蛋白质; ~ийн хордлогоос цагаан бөөмгүйтэх <医> 营养中毒性白血球缺乏症; ~ийн хямрал 营养不良; ~ийн хямралт яр 营养性溃疡; ~ийн хямралын үетэс 营养不良性关节炎; ~ийн чанар 营养性; ● <转> <电> 电池; 燃料: хуурай ~ 干电池; ~ түгээгүүр 电源线; ~ийн уг сурвалж 电源; ~ийн шугам 供电线路; ~ийн шулуутгуур 供电整流器; ~ийн эх булаг 电源; ~ийн бүлэг 电源部分.

тэжээлгүйдэх **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] <医> 营养不良, 营养障碍: 萎缩: булчин ~ 肌萎缩; ~ булчин хөшил 萎缩性肌直.

тэжээлгэх **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ● тэжээх 的使动态; ● 意同 тэжээгдэх.

тэжээлжүүлэх **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ● 增加营养, 补充营养; ● <电> 充电; ● <医> 调理, 调养.

тэжээлдэг **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠦᠳᠡᠭ** [名] 饲养, 饲养工作, 饲养活动; 饲料加工.

тэжээлт **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] ● 饲养, 养育, 驯养,

喂养; ~ агар 滋养琼脂; ~ шөл 滋养肉汤; ● 收养, 抚养.

тэжээлтэн **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠨ** [名] ● 饲养者, 养育者, 驯养者, 喂养者; ● 收养者, 哺养者, 抚养者: сүүн ~ <动> 哺乳类动物.

тэжээлцэх **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] тэжээх 的共动态.

тэжээлч **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠴᠢ** [名] 饲养员, 饲养者, 驯养者, 喂养人; 养育者, 收养人, 抚养者.

тэжээлэг **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 参见 тэжээлт; 饲养: ~ийн технологи 饲养工艺.

тэжээмж **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] ● 营养; ● <电> 电池, 燃料.

тэжээмэл **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] ● 饲养的, 养育的, 驯养的, 喂养的, 家养的; ~ амьтан 家畜; ● 收养的, 抚养的.

тэжээх **ᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ● 饲养, 养育, 驯养, 喂养: сүүгээр ~ 喂奶; өвсөөр ~ 以草喂养, 喂草; амь ~ 生存, 生活, 过日子; гэдэс ~ 糊饱肚子; 吃饭, 生存, 生活, 过日子; ~н өсгөх 喂养, 养育; ◇ ~сэн **бйруу тэрэг эвдэх** 一手喂大的牛犊, 到头来毁坏自家车子(谓忘恩负义); ● 收养, 哺养, 抚养: ~сэн эцэг ① 养父; ② 继父; ~сэн эх ① 养母, 乳母; ② 继母; ~сэн хүүхэд 收养的子女; ~сэнээ алдсаны тэтгэвэр 孤寡抚恤金; ● <电> 供电, 电源: ~ гүйдлийн шуугиан 电源交流噪声; ~ ороомог 馈电线圈; ~ хүчдэл 电源电压; ~ цогцолбор 电源机组; ~ шугам 供电线路, 馈电线路; ~ шугамын гэмтэл 馈电网障碍.

тэлзнэх **ᠲᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] тэлэх I 的短暂体.

тэлий **ᠲᠡᠯᠢ** [名] 裤带, 裤腰带.

тэлийлэх **ᠲᠡᠯᠢᠶᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 系裤带, 系裤子.

тэлийх **ᠲᠡᠯᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 倾斜, 歪斜, 倒向一旁.

тэлмэн **ᠲᠡᠯᠡᠮᠡᠨ** [形] 大步疾走的(马等); ~ жороо 平稳的走马; усан ~ жороо 平稳如流水的走马.

тэлрүүлэх **ᠲᠡᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэлрэх 的使动态.

тэлрэх **ᠲᠡᠯᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ● 清醒过来, 苏醒, 恢复知觉, 醉醒; ● 肿胀, 膨胀; ● 扫描: ~ үе

扫描周期; ~ үелзэл 扫描频率; ~ гүй-
дэл 扫描电流; ~ хүчдэл 扫描电压.

тэлүү(н) ӨӨ [形] 拖长的, 延长的, 冗长的; 张开的, 撑开的, 扩张的: ~ хашаа 长院墙; ~ газар 开阔的地面; ~ зайтай 间隔宽的, 间隔距离大的.

тэлүүлэх ӨӨ [动] ① тэлэх I 的使动态; ② 意同 тэлэгдэх; ③ 参见 тэмүүлэх.

тэлүүр ӨӨ [名] ① 伸长用具, 撑张用具, 撑棍儿, 绷紧器物(如撑皮架): ~ мод 撑棍儿; ② 刺绣架, 织花边机; ③ [医] 扩张器.

тэлүүрдүүлэх ӨӨ [动] ① тэлүүр-
лэх 的使动态; ② 意同 тэлүүрдэгдэх.

тэлүүрдэгдэх ӨӨ [动] тэлүүрдэх
的被动态.

тэлүүрдэх ӨӨ [动] 伸张, 伸开, 撑开,
张开, 拉在撑架上, 绷紧: хувцас ~ 把
衣服伸开; арьс шир ~ 将皮子撑开.

тэлүүрдэгч ӨӨ [动] тэлүүр-
лэх 的众动态.

тэлүүрхий ӨӨ [形] 伸长的, 伸开的,
撑开的, 绷紧的.

тэлц ӨӨ [名] <理> 幅, 振幅, 幅度;
судасны лугшилтын ~ 脉搏振幅.

тэлцгээх ӨӨ [动] тэлэх I 的众动态.

тэлчгэнэх ӨӨ [动] 乱蹬; 挣扎.

тэлчигнүүлэх ӨӨ [动] тэлчигнэх
的使动态.

тэлчигнэх ӨӨ [动] 参见 тэлчлэх.

тэлчих ӨӨ [动] тэлэх I 的多次体.

тэлчлүүлэх ӨӨ [动] тэлчлэх 的
使动态.

тэлчлэлт ӨӨ [名] (肢体) 急剧抽动;
乱踢打, 乱蹬打, 乱踹; 挣扎; 厮打: эц-
сийн ~ 最后的挣扎; үхлийн ~ 垂死
的挣扎.

тэлчлэмтгий ӨӨ [形] 好乱踢打的,
好乱蹬乱踹的; 好挣扎的; (肢体) 易抽动的.

тэлчлэх ӨӨ [动] (肢体) 急剧抽动; 乱踢
打, 乱蹬打, 乱踹; 挣扎; 厮打:

хөлөөрөө ~ 脚乱蹬乱踹.

тэлчлээ ӨӨ [名] 参见 тэлчлэлт.

тэлчээ ӨӨ [名] 挣扎; 蹬打, 踢打, 乱踢
乱踹; (肢体) 抽动.

тэлэгдэл ӨӨ [名] тэлэгдэх 的名词.

тэлэгдэх ӨӨ [动] тэлэх I 的被动态.

тэлэлт ӨӨ [名] тэлэх I 的名词; 过盈,

膨胀, 舒张: дулааны ~ 热胀; ~ зан-
гираа 静脉曲张; ~ ийн дараах анир 舒
张初期杂音; ~ ийн даралт ихдэх 舒张
压过高; ~ ийн дундах шуугиан 舒张
中期杂音; ~ ийн илтгэлцүүр 膨胀系
数; ~ ийн тэнхлэг 膨胀轴; ~ ийн
шуугиан 舒张杂音.

тэлэлцэх ӨӨ [动] тэлэх I 的共动态.

тэлэмгэр ӨӨ [形] (眼睛) 睁得大大的.

тэлэх ӨӨ I [动] ① 撑开, 张开, 伸开, 伸
长, 拉开, 绷紧: арьс ~ 绷紧兽皮; зу-
раг тэлж өлгөх 把画展开挂上; ② 扩大,
扩张, 加宽, 膨胀, 扩散: гэдэс ~ 腹胀;
гол ~ 河水泛出; тахал ~ 瘟疫扩散;
шарх ~ 伤口扩大; ~ багаж 扩张器械.

тэлэх ӨӨ II [动] (牲畜) 一仔二母哺乳.

тэлээ ӨӨ I [名] ① 裤带; ② 推挽: ~
өсгүүр 推挽式放大器; ~ цувир 推挽
式检波器; ~ шаталгаа 推挽级.

тэлээ ӨӨ II [形] 二母哺乳的(幼畜): ~
хурга 二母(哺乳的)绵羊羔.

тэлээлүүлэх ӨӨ [动] тэлээлэх I
的使动态.

тэлээлэх ӨӨ I [动] 扎裤腰带: өмд ~
扎裤腰带.

тэлээлэх ӨӨ II [动] 两母畜哺乳一个幼
畜.

тэлээс ӨӨ [名] ① 撑开, 张开, 支撑, 绷
张, 伸开; ② 撑张用具, 伸长器具, 撑棍
儿, 撑圈, 绷架.

тэмбүү ӨӨ [名] 梅毒: ~ яр <医> 梅毒;
~ өвчтөний албадах эмчилгээ 性病患
者强制性疗法; ~ судлал 性病学; ~
тархах 梅毒传播; ~ үүсгэгч 梅毒病原
菌体; ~ ярны үетэс 梅毒性关节炎; ~ г

аршаанаар эмчлэх 梅毒矿泉疗法;
 ~гийнбах 梅毒性咽喉炎; ~гийн би-
 чил урвал 梅毒显微反应; ~гийн саа
 梅毒性麻痹; ~гийн солиорол 梅毒性精
 神病; ~гийн тунгалаг булчирхайтас
 梅毒瘤淋巴结炎; ~гийн үетэс 梅毒性
 关节炎; ~гийн хожгор 梅毒性脱发;
 ~гийн хуурамч гүвдрүү 假梅毒性丘
 疹; ~гийн эсрэг эмчилгээ 抗梅毒疗
 法; ~гээс тархи усжих 梅毒性脑积水;
 ~н бээршил 梅毒性脓疱; ~ний
 гүвдрүү 梅毒性丘疹; ~ний гүвдрүүт
 бах 梅毒性丘疹状咽喉炎; ~ний далд
 үе 梅毒潜伏期; ~ний мэнэн чөмөгтөс
 梅毒性脊髓脊膜炎; ~ний мэнэнтэс 梅
 毒性脑膜炎; ~ний нэвчтэс 梅毒性浸
 润; ~ний товон 梅毒性结节; ~ний
 түүхий 梅毒性脓疱病; ~ний хатин-
 гар 梅毒性疣; ~ний цэврүү өвчин 梅
 毒性天疱疮; ~нээс арьс цайрах 梅毒性
 白斑病; ~нээс булчирхай сочих 梅毒
 硬化性腺炎; ~нээс мэдрэл муудах 梅
 毒性神经衰弱.

тэмбүүнцэр **ᠲᠡᠮᠪᠦᠭᠦᠨᠴᠡᠷ** [名] (结节状) 梅毒疹.

тэмбүүрүүлэх **ᠲᠡᠮᠪᠦᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэмбүүрэх
 的使动态.

тэмбүүрэх **ᠲᠡᠮᠪᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] <医> 患梅毒.

тэмбэгэр **ᠲᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** [名] <生理> 海绵组织.

тэмдгэрэх **ᠲᠡᠮᠳᠦᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 显出, 显现; 模模糊
 糊地感觉到: үүр ~ 黎明, 东方发白, 拂
 晓.

тэмдгээ **ᠲᠡᠮᠳᠦᠭᠡ** [名] ① 谱, 熟悉; ② 准头, 分
 寸.

тэмдэг **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭ** [名] ① 特征, 标志, 标记, 记
 号, 符号, 印记: үсэг ~ 文字记号, 文字
 代号; тоон ~ 数字记号, 标号; 数字代
 号; таних ~ 识别标志, 记号; хилийн
 ~ 界标, 界桩; гар ~ (仅自己能认的)
 简易记号, 简易符号; саран ~ 月形符
 号, 月形记号; ~ тавих 做记号, 做标
 志; ~ийн заалт 符号指数; ~ийн нэр
 符号名称; ~ийн онол 符号理论; ~ийн
 өөрчлөл 符号变体; ~ийн хэл 符号语;
 ~ээр төлөөлүүлэх 代码化; ~ бэлэг
 符号标志; ~ марк 标号; ~ мод 界标;
 ~ судлал 符号学; ~ тайлах 解码;

~ийн шалгуур 商标标准; ~ үг 形容
 词; ~ хэл 符号语言; ~ баригч 打印工;
 им ~ ① (牧)(牲畜)记号, 耳记; ② 睾丸;
 билэг ~ 特征, 特点; эрхийн ~ 权力
 标志, 官阶标记; өдрийн ~ ① 日志; ②
 日戳; ~ утаа (陈)狼烟; тэмдгийн нэр
 <语> 形容词; шинж ~ 特征, 标志, 记
 号, 痕迹; ◇ **сарын** ~ 月经; ● **ин** 印章, 图
 章, 戳子; 证章, 徽章; ~ **дарах** 打印章,
 盖图章; **лацны** ~ 封印蜡章; ~ **бичих**
 画押, 按手印, 盖印章; **нэрийн** ~ 手戳,
 图章; **гарын** ~ 手印; **энгэрийн** ~ 胸
 章, 徽章, 证章; **одон** ~ 勋章, 奖章;
 ~ **даралт** 加盖印章; ~ **дардас** 戳记;
 ~ **зүүгч**, ~ **тавигч** 烙印工; ◇ **тамга** ~
 印章, 戳子; 印记; ● **зөг** 征候, 征兆; **өр** ~
 征候, 征兆; **сэжиг** ~ 征兆, 可疑迹象;
үүрийн ~ (天亮前东方的) 早霞; ~
 мэдэгдэх, ~ **орох** ① 显出征兆; ② 显出
 特征; ~ **бэлэг** 象征.

тэмдэгжүүлэх **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 标出记号.

тэмдэглүүлэх **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① тэмдэг-
 лэх 的使动态; ② 意同 тэмдэглэгдэх.

тэмдэглүүр **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 记录器, 描记器.

тэмдэглүүштэй **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠰᠲᠡᠢ** [形] 值得一提
 的, 值得指出的.

тэмдэглэвэр **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠪᠡᠷ** [名] 日志; 杂志.

тэмдэглэгдэх **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] тэмдэглэх
 的被动态.

тэмдэглэгч **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 记录员, 记载者;
 标记者, 做记号者: цаг уурын ~ 气象
 记录员.

тэмдэглэл **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] ① 记录, 记载, 记
 要, 笔记: ярианы ~ ① 谈话记录, 发言
 记录; ② 会谈纪要; өдрийн ~ 日记; за-
 мын ~ 旅行记事, 游记; ~ийн дэвтэр
 笔记本, 记录本, 日记本; хувийн ~ 私
 人记事, 个人记载; нэрсийн ~ 花名册,
 名单; ~ хөтлөх 笔录, 记录; ~ д
 оруулах 引入证据, 载入记录, 进行笔
 录; ● 记号, 标记; 证据, 凭据; ● 短评;
 批语.

тэмдэглэлт **ᠲᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠡ** [形] 值得纪念的, 值
 得记载的, 应予标记的, 应予注意的: ~
 өдөр 纪念日; 值得纪念的一天.

тэмдэглэлтэй *тэмдэглэлтэй* [形] 参见 тэмдэглэлт; 值得指出的, 要提出的.

тэмдэглэсэнчлэн *тэмдэглэсэнчлэн* [动] 正如……所指出的那样.

тэмдэглэх *тэмдэглэх* [动] ① 标上记号, 做标志, 标记: мал ~ 给牲口打标记; номын дотор хэрэгтэй газраа ~ 把书中需要的地方标出来; ② 记录, 记载; 挂号: дансанд ~ 记在账册上; ~н бичих 记录, 记载; ③ 纪念, 庆祝: халуунаар ~ 热烈纪念(庆祝); өвтөгштэй ~ 隆重纪念(庆祝); Октябрийн баярыг ~ 纪念十月革命节; Лениний мэндэлсний ойг ~н өнгөрүүлэв 纪念了列宁的诞辰; ④ 注意到, 觉察到, 看出; 指出, 指明, 表明: чухалчлан ~ 强调指出; тэмдэглэлгүй орхиж болохгүй ① 不能不加以标记; ② 不能不注意到; 不能不指出; ~н хэлэв 指出…

тэмдэглэц *тэмдэглэц* [名] 备考, 注解, 附注.

тэмдэглэгчээх *тэмдэглэгчээх* [动] тэмдэглэх 的众动态.

тэмдэглэчих *тэмдэглэчих* [动] тэмдэглэх 的多次体.

тэмдэглээс *тэмдэглээс* [名] 记录, 记载.

тэмдэглээстэй *тэмдэглээстэй* [形] 有记录的, 记载的.

тэмдэгт *тэмдэгт* [形·名] ① 有特征的, 有记号的, 有标志的, 有标记的: ~ дэвэл 号衣; ~ малгай 号帽; ~ хөшөө чулуу 碣 ~ шошго 令牌; ② 有印章的, 盖图章的; 有证章的, 获勋章的, 佩徽章的; өдрийн ~ 有(邮政)日戳的; ③ 有征兆的, 有征候的; ④ 有…票面额的(纸币, 钞票): 50 ~ цаас 票面为五十图格里克(圆)的纸币; ⑤ 示踪的, 标记的: ~ азот 示踪氮; ~ атом 示踪原子, 标记原子, 显示原子; ⑥ 证明物, 执照, 牌照, 护照: худалдааны ~ 营业执照; гаалийн ~ 税牌, 牌照; ~ бичиг 执照, 牌照, 护照; 证书; ~ бичгийг бүртгэх товчоо 执照登记处; ~ бичгийн товчоо 执照局, (专利)注册局; ~ бичиг олгох 发给(专利)执照; ~ гаргах баланс 发行平衡表, ~ гаргах банк 发行银行; ~ ийн дүрэм 印花税法;

~ ийн татвар, ~ ийн хураамж 印花税; ~ ийн хураамжийн төлбөр 贴印花(税票).

тэмдэгтэй *тэмдэгтэй* [形] 参见 тэмдэгт.

тэмдэгтэн *тэмдэгтэн* [名] 勋章获得者.

тэмдэгрэх *тэмдэгрэх* [动] 见 тэмдгэрэх.

тэмнүүр *тэмнүүр* [名] (屋内梁上拴的)秋千, 过梁秋千.

тэмнэх *тэмнэх* [动] 打过梁秋千.

тэмтрүүл *тэмтрүүл* [名] 触须, 触角: ~ мөч 触须; ~ хивэгтэн 有触角亚纲.

тэмтрүүлтэн *тэмтрүүлтэн* [名] 触须类, 触角动物.

тэмтрүүлэх *тэмтрүүлэх* [动] ① тэмтрэх 的使动态; ② 意同 тэмтрэгдэх.

тэмтрэгдэлт *тэмтрэгдэлт* [形] 可触知的, 可触觉的: ~ бөөр 可触知肾.

тэмтрэгдэх *тэмтрэгдэх* [动] тэмтрэх 的被动态.

тэмтрэгч *тэмтрэгч* [名] 抚摸者, 按摩师.

тэмтрэл *тэмтрэл* [名] ① 抚摸, 按摩; 触觉: ~ ийн эрхтэн 触觉器官; ~ ийн мэдрэл 触觉; ② 摸索.

тэмтрэх *тэмтрэх* [动] 摸, 摸索, 摸寻, 触摸; 扪: газар дээр ном ~ 在地上摸书; ◇ хүйс ~ 灭族, 满门抄斩.

тэмтрэхүй *тэмтрэхүй* [名] 触觉: ~н хий үзэгдэл 触觉幻觉.

тэмтрээ *тэмтрээ* [名] ① 摸感, 触觉: ~д мэдэхгүй 实体觉缺失; ② (电)选择.

тэмтчих *тэмтчих* [动] тэмтрэх 的多次体; 不停地摸, 摸索, 触摸, 摸找: ~н явах 摸索着向前走.

тэмтчүүлэх *тэмтчүүлэх* [动] тэмтчих 的使动态.

тэмтэрхийлэх *тэмтэрхийлэх* [动] тэмтрэх 的短暂体.

тэмтэргээх *тэмтэргээх* [动] тэмтрэх 的众动态.

Тэмүүжин *тэмүүжин* [名] (陈)铁木真或帖木真(成吉思汗名).

тэмүүлүүлэх **ᠲᠡᠮᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэмүүлэх 的使动态.

тэмүүлцгээх **ᠲᠡᠮᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] тэмүүлэх 的众动态.

тэмүүлчих **ᠲᠡᠮᠦᠭᠦᠯᠦᠬᠡ** [动] тэмүүлэх 的完成体.

тэмүүлэл **ᠲᠡᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] тэмүүлэх 的名词; 向往, 渴望, 渴求.

тэмүүлэх **ᠲᠡᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 急进, 冲向…, 奔向…, 向… 急驱, 向… 猛袭; хөдөө гарах гэж ~ 奔向农村; 渴望下乡; урагшаа ~ 向前冲, 向前奋进; ~ төв <医> 传入中枢; ~ чичрээ 意向震颤; ② 急欲奔往…, 急想, 急着要…, 拚命要…, 竭力…, 力求…, 渴求, 为… 而奔走, 努力争取…; хоол идэх гэж ~ 急着要吃饭; жоолооч болох гэж ~ 急欲当一名司机, 力争当一名司机; цэрэгт явах гэж ~ 为参军而奔走, 渴求参军.

тэмцүүлэх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэмцэх 的使动态.

тэмцчих **ᠲᠡᠮᠴᠢᠬᠡ** [动] тэмцэх 的完成体.

тэмцэгч **ᠲᠡᠮᠴᠢᠭᠢᠴᠢ** [名] 斗争者, 斗士, 为… 而斗争的人; ард түмний төлөө ~ 为人民而斗争的人.

тэмцэгчид **ᠲᠡᠮᠴᠢᠭᠢᠴᠢᠳᠢ** [名] тэмцэгч 的复数.

тэмцэл **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯ** [名] 斗争, 竞争; 争论; ангийн ~ 阶级斗争; үзэл суртлын ~ 思想斗争; ревизионизмын эсрэг ~ 反对修正主义的斗争; ~ ийн тавцан 竞技场所; ажилчны ~ ийн урвагч 工贼; ◇ атаа ~ 斗争, 竞争.

тэмцэлдүүлэх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэмцэлдэх 的使动态.

тэмцэлдэгч **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠳᠡᠭᠢᠴᠢ** [名] 对手, 对抗者, 竞争者.

тэмцэлдэх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] тэмцэх 的互动态; 竞争; 斗争.

тэмцэлдээн **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] 争斗; 争端, 争执.

тэмцэлцэх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] тэмцэх 的共动态.

тэмцэх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠬᠡ** [动] ① 斗争, 竞争; эрх чөлөөний төлөө ~ 为自由而斗争; тэсвэр хатуужилтай ~ 顽强斗争; хүч чадлаа тэнсэж ~ 较量; ② 争论; ич… 打官司; ич… 比赛; үг утга булаалдан ~ 争辩不休; ③ 意同 тэмүүлэх; гэрийн зүг ~ 奔向家中; ◇ амь ~ 气息, 窒息.

тэмцэцгээх **ᠲᠡᠮᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] тэмцэх 的众动态.

тэмцээн **ᠲᠡᠮᠴᠢᠭᠡᠨ** [名] ① 比赛, 竞赛, 争斗, 竞争; буудлагын ~ <体> 射击比赛; спортын ~ 运动比赛, 体育竞赛; шатрын ~ <体> 棋类比赛; уралдаан ~ 竞赛, 竞争, 比赛; ~ ий тавцан, ~ ий дэвжээ 比赛台; ~ ий төгсгөлийн нийт дүн 比赛总分; ~ ий үр дүн 比赛成绩; ◇ сорилт ~ 较量, 竞赛; ② 争论, 争辩; ③ <陈> 争讼, 官司.

тэмэх **ᠲᠡᠮᠡᠬᠡ** [动] 努力, 向前冲.

тэмээ(н) **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡ** [名] ① <动> 骆驼: атан ~ 阉割了的骆驼; ганц бөхтэй ~ 单峰驼; ~ ний ноос 驼毛; ~ ний өнгө 骆驼色; ~ гэхэд ямаа гэх 人们在谈论骆驼, 而他却谈山羊 <谓不顾别人自揽一套或别出心裁>; ~ н сүрэг 骆驼群; ~ н жин 骆驼运输队, 骆驼商队; ~ н гөрөөс 野骆驼; ~ ний аж ахуй 养驼业; ② <与其他词组合成动植物名>; ~ н шувуу, ~ н хяруул <动> 驼鸟; төрөөс ~ ний хоолой <植> 鸡肠菜; ~ ний хөх <植> 客瓜; ~ ний сүүл <植> 列当 <草苜蓿>; ~ н хараацай 雨燕; ~ н харгана 多刺锦鸡儿; ~ ний нүүдэл <棋> 象的走法; ◇ ~ ний хөнгөн овгоц 两尖船.

тэмээжих **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] 骆驼繁殖, 驼群增殖.

тэмээжүүлэх **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэмээжих 的使动态.

тэмээлжин **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠨ** [名] <动> 蝙蝠; ◇ ~ хяруул <动> 驼鸟.

тэмээлзгэнэ **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] <动> 螳螂; ~ царцаахай, ~ хорхой 螳螂.

тэмээцэх **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] 骑骆驼游戏.

тэмээч (ин) **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠴ** [名] 放牧骆驼的人。

тэмээчид **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠴᠢᠳ** [名] тэмээч 的复数。

тэмээчлэх **ᠲᠡᠮᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] (两肘两膝着地) 跪跪。

тэн **ᠲᠡᠨ** I 见 ~ царцаахай [动] 蝗虫。

тэн (г) **ᠲᠡᠨ** II [名·形] ① (分成相等两部分的) 驮载物, 驮物, 货载, 行李: ~ тэнцүүлэх 把驮子两边货放匀; ② 固定蒙古包的绳子: ~ татах 拉蒙古包之固定绳; ③ 秤杆: ~ гийн мод 秤杆; ④ 分成两半的, 两等分的, 一样的, 相等的, 平均的: ~ хагас 平均的一半, 相等的一半; ~ сацуу, ~ чацуу 完全一样的, 完全相等的; ~ адил 完全一样的; ~ хуваах 平分, 均分; хаврын ~ 春分; намрын ~ 秋分。

тэнхис **ᠲᠡᠨᠬᠢᠰ** [名] 见 тэнгэс.

тэнгүй **ᠲᠡᠨᠭᠡᠢ** **ᠲᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 无可匹敌的, 无与伦比的, 无双的: ~ том биетэй 身体无比巨大的; ~ хүчтэй хүн 力大无比的人。

тэнгэр **ᠲᠡᠨᠭᠡᠷ** [名] ① 天, 天空; 天气: хөх ~ 蓝天; ~ арилах, ~ онгойх 天上乌云消散, 天空放晴; агаар ~ 天, 天空; ~ бүрхэх 天空阴翳, 天阴; ~ бүүдийх 天阴; ~ гийх, ~ хаяарах 天空放晴; ~ задрах 天气变坏, 变天; ~ зохирох 天气适宜, 天气宜人, 天气晴朗; ~ хуйсрах, ~ хуйсганах 天气有风云, 天气不佳; ~ цэлмэх 天晴; ~ ниргэх, ~ дуугарах 天打雷; ~ дулаарах 天气转暖和; ~ хүйтрэх 天气变冷; ~ ийн өнгө 天色; ~ ийн одод <天> 天体, 星球 (复数); ~ ийн хаяа, ~ ийн хормой 天际, 地平线; ~ ийн орой 天顶; ~ ийн дуу 雷声; ~ ийн ван <天> 天王星; ~ ийн оёдол, ~ ийн заадал <天> 天河, 银河; ~ судлагч 天文学家; ~ ийн бага од <天> 鹿豹座; ~ ийн оёдлын аймаг <天> 银河系; ~ ийн зурхай <天> 天干; ~ ийн идээний гэр од <天> 天龙座; ~ ийн мөрний од <天> 蛇天座; ~ ийн оргилын зай 天顶距; ~ ийн сангийн тэргүүлэгч од <天> 织女星; ~ ийн судлал 天文学; ~ ийн харагдах хаяа 可

见地平; ~ ийн эрхэс 天体; ② <陈> 老天爷, 天灵, 上帝: ~ ийн хөвгүүн <陈> 天子; цагаан зүгийн ~, сайн зүгийн ~ 善灵; хар зүгийн ~, муу зүгийн ~ 恶灵; ~ угсаатан 上天, 天老爷; ◇ ~ ийн дүлий <植> 马勃菌属; ~ ойн огтоно 天山林鼠; ~ уулын хулганацар 天山鼯鼠。

тэнгэрлиг **ᠲᠡᠨᠭᠡᠷᠯᠢᠭ** [形] 见 тэнгэрлэг.

тэнгэрлэг **ᠲᠡᠨᠭᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] ① 天的: ~ хүү 天之骄子; ② 天大的: ~ гавьяа 功比天高; ③ 游天的: ~ хувь тавилан 游天的运气。

тэнгэс **ᠲᠡᠨᠭᠡᠰ** [名] 海, 海洋: Хар ~ 黑海; ~ ийн цэрэг <军> 海军; 水兵; ~ ийн явган цэрэг <军> 海军陆战队; ~ ийн цэргийн флот, ~ ийн флот <军> (海军) 舰队; ~ ийн боомт 海港; ~ ийн эрэг 海岸; ~ далайг хүрээлж байгаа орон 海洋环境; ~ далайн эх баялаг 海洋资源; ~ донслох 海震; ~ доорхи булаг 海底泉; ~ хөдлөх 海震, 海啸; ~ ийн атлас 海图册; ~ ийн байлдаан 海战; ~ ийн буух цэрэг 海军陆战队; ~ ийн гаалийн газар 海关; ~ ийн гаалийн тариф 海关税则; ~ ийн гааль 海关税, 关税; ~ ийн геологийн үйлчилгээ 海地质活动; ~ ийн гүний муж 次海深区; ~ ийн даатгал 海上保险, 海船保险; ~ ийн даатгалын гэрээ 海船保险条约; ~ ийн дайр 海冰碛; ~ ийн дэнж 海城阶地, 海滨阶地; ~ ийн ёроол 海底; ~ ийн загасны аж ахуй 海洋渔业; ~ ийн зам тээвэр 海运; ~ ийн зараа 海胆; ~ ийн их буучин 海军炮手; ~ ийн лав 海蜡; ~ ийн лавлах бичиг 航海手册; ~ ийн миль 海里 ~ ийн мина 海上水雷; ~ ийн морь 海马; ~ ийн нисэх хүчин 海军航空兵; ~ ийн од 海星; ~ ийн осол 海上失事; ~ ийн өрөм, ~ ийн хөөс 海泡石; ~ ийн сав газар 海盆; ~ ийн сараана <植> 海百合; ~ ийн тоноглол 海上装备; ~ ийн төрхдөс 海相; ~ ийн тундас 海沉积; ~ ийн тундсын галт уул 海沉积火山; ~ ийн тээврийн гэрээ 海运契约; ~ ийн

тээвэр 海上运输; ~ийн угаал 海水浴; ~ийнурсгал 海流, 洋流; ~ийн ус 海水; ~ийн ус цэнгэгжүүлэх 海水淡化; ~ийн усан дахь даралт 海水压力; ~ийн усан дахь хий 海水气体; ~ийн усаны долгион 海浪, 海涛; ~ийн усаны хөдөлгөөн 海水运动; ~ийн уур амьсгал 海洋性气候; ~ийн үхэр 海牛; ~ийн хав 海豹; ~ийн хам гэрээ 海上公约; ~ийн хоолой 海峡; ~ийн худалдаа 海上贸易; ~ийн хурдас 海相沉积; ~ийн цэргийн бааз 海军基地; ~ийн цэргийн их буучин 海军炮手; ~ийн цэргийн хөлөг онгоц 海军军舰; ~ийн хүч 海军, 海军力量; ~ийн чирэгч онгоц 航海拖船; ~ийн эрэггүй орон 无海岸国; ~ийн яст мэлхий 海龟; ~т ноёрхол 制海权; ~т явах чадвар 适航性, 航行性能; ◇ ~ийн хиазат <动> 环颈鴉; ~ийн шумбуур <动> 斑背潜鸭.

тэнгэсч(ин) **ᠲᠡᠩᠭᠡᠰᠴᠢ** [名] ① <军> 水兵, 海军; 海员; ② 航海员, 航海家, 海上旅行者.

тэнгэцүүл **ᠲᠡᠩᠭᠡᠴᠢᠭᠦᠯ** [名] 平衡, 均势, 均衡, 相等, 均等.

тэнгэцүүлэх **ᠲᠡᠩᠭᠡᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] тэнгэцэх 的使动态.

тэнгэцэл **ᠲᠡᠩᠭᠡᠴᠡᠯ** [名] ① 平衡, 均势, 均衡, 相等, 均等; ② 适应, 符合, 适合.

тэнгэцэлгүй **ᠲᠡᠩᠭᠡᠴᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] ① 不平衡的, 不相等的, 不均衡的; ② 不适应...的, 不符合...的, 不适合...的; ③ 无比的, 不能相提并论的, 无可比拟的, 不能比较的.

тэнгэцэх **ᠲᠡᠩᠭᠡᠴᠡᠬ** [动] (хэнд-юунд) ① 适合于, 符合于, 适应于: цэрэгт ~ 适于服兵役, 适合于当兵; уралдаанд ~ дугуй 适于竞赛的自行车; нас ~ 适龄; цэргийн албанд нас ~ 适合军龄; ② 相称, 相称, 均衡, 平衡, 均等; ③ 及格.

тэнд **ᠲᠡᠨᠳ** [代] ① 那儿, 在那边, 在那里, 彼处: ~ хоёр хүн бий 那里有两个人; ~ мал хариулж байна 那里放牧着牲畜; манай гэр ~ ээс холгүй 我们家离那里不远; тэр ~ 那里, 那边; энд ~ гүй 到

处, 各处; энд ~, ~ энд 远远近近, 这儿那儿, 到处; ② 近旁, 附近: гэрийн ~ 家旁, 家那儿; түүний ~ 他旁边, 他那里.

тэндэх **ᠲᠡᠨᠳᠡᠬ** [代] ① 那里的, 那边的, 彼处的, 该地的: ~ хүмүүс 那里的人们, 当地居民; ~ийн ургац эндэхээс илүү 那里的植物比这里的多; ~ээ суу 在那儿坐吧; ② 旁边的, 附近的, 一旁的: эргийн ~ чулуу 岸旁的石头, 岸上的石头.

тэндээс **ᠲᠡᠨᠳᠡᠭᠡᠰ** [副] ① 从那里, 从那边, 从彼处, 从该地; ② 由于那个, 便..., 于是.

тэнжих **ᠲᠡᠨᠵᠢᠬ** [动] (幼儿或小牲畜) 刚能站立, 刚能走动.

тэнжлэх **ᠲᠡᠨᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 тэнжих.

тэнжээ **ᠲᠡᠨᠵᠡᠭᠡ** [名] 结系载物的绳子, 捆绳: ~ сур 皮绳; ~ олс 麻绳.

тэнз **ᠲᠡᠨᠵ** [名] 藤子.

тэнзэн **ᠲᠡᠨᠵᠡᠨ** [名] 参见 тэнз.

тэнигэр **ᠲᠡᠨᠢᠭᠡᠷ** [形] 见 тэнэгэр I.

тэнийгүүр **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠭᠦᠦᠷ** [形] 伸, 膨胀: ~ булчин 伸肌.

тэнийлгүүр **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠦᠦᠷ** [名] <解> 伸肌.

тэнийлгэгч **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠭᠴ** [名] 参见 тэнийлгүүр.

тэнийлгэх **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] тэнийх 的使动态; ① 使伸直, 使延伸, 伸展, 弄直, 拉直, 拉展, 伸直: төмөр утас ~ 把铁丝弄直; нуруугаа ~ 伸直腰; үе мөчөө ~ 伸懒腰, 伸展自己的肢体; ② 使心情舒展, 使放心, 安慰, 平息, 抚慰.

тэнийлт **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠯᠲ** [名] тэнийх 的名词: сэтгэл ~ 心情舒畅.

тэнийх **ᠲᠡᠨᠢᠶᠡᠬ** [动] ① 伸直, 延伸, 延长, 拉开, 展开, 伸展, 舒展: хөл ~ 腿伸开; арьс ~ 皮子展开; ② (心情) 舒展, 宽舒, 放心, 安心, 自慰, 舒畅: сэтгэл ~ 安心, 心情舒畅; нүүр ~ 开颜.

тэвс(эн) **ᠲᠡᠨᠦᠰ** [名] ① <植> 藤; 藤条; ② 用藤条制作的拐杖等: ~ эн ташуур 藤条鞭子; ~ эн барш 藤子把手.

- тэнслэг** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠯᠭ* [形] 像藤条的。
- тэнсүүлэх** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① тэнсэх 的使动态；② 意同 тэнсэгдэх。
- тэнсчих** *ᠲᠡᠨᠰᠢᠬ* [动] тэнсэх 的完成体。
- тэнсэгдэх** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬ* [动] тэнсэх 的被动态。
- тэнсэл** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠯ* [名] ① 试验，检验，比试；② 摸索，探索。
- тэнсэлхийлэх** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠯᠡᠬ* [动] тэнсэх 的短暂体；试一试验，试验一下，试探一下，打听一下，探询一下；*санаагийн нь* ~ 试探一下他的想法。
- тэнсэлцэх** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] тэнсэх 的共动态。
- тэнсэх** *ᠲᠡᠨᠰᠡᠬ* [动] ① 试验，检验，试行，试探，试用；比试；~ турших 试验，试探，检验；比试；*чадлаа* ~ 试验能力；比试，较量；~ ял [法] 缓刑；② 摸索，探求，寻求。
- тэнтгэнэх** *ᠲᠡᠨᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] (粗壮笨重物) 频频动；频频鼓起。
- тэнтгэр** *ᠲᠡᠨᠲᠦᠭᠦᠷ* [形] 粗胖的，粗壮的，粗笨的，笨重的，厚实的；~ тарган шар 粗壮的犏牛；~ махлаг хүүхэд 粗壮的小孩，厚实的小孩。
- тэнтгэрдэх** *ᠲᠡᠨᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ* [动] 变得过于粗胖的，变得过于粗壮，变得过于粗笨，变得过于笨重。
- тэнтийлгэх** *ᠲᠡᠨᠲᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] тэнтийх 的使动态。
- тэнтийх** *ᠲᠡᠨᠲᠢᠶᠡᠬ* [动] 变粗胖，变粗壮，变粗笨，身体敦实。
- тэнтэгнүүлэх** *ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнтэгнэх 的使动态。
- тэнтэгнэх** *ᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] (胖笨的人或物) 踉跄，跌跌撞撞地走路，不停动作。
- тэнтэлзүүлэх** *ᠲᠡᠨᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнтэлзэх 的使动态。
- тэнтэлзэх** *ᠲᠡᠨᠲᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 тэнтэгнэх。
- тэнтэр** *ᠲᠡᠨᠲᠦᠷ* 见 ~ тунтар хийх 跌跌撞撞，踉踉跄跄，踉跄欲倒；战战兢兢(恐慌人走路状)；~ мөнтөр 愣怔的，傻眼的。
- тэнүүл** *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠯ* [形] 游动的，流浪的，漂泊的，游牧的；~ хүн 流浪人，流浪汉，游

子；~ мал 离群游牧的牲畜；~ бадарчин (宗) 流浪化缘和尚；~ мэдрүүл 迷走神经；~ шонхор (动) 姬蜂；~ эс 游走细胞；◇ ~ зайгуул 流浪人，流浪汉；流氓。

тэнүүлч *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠴᠢ* [名] 流浪者，流浪汉，游子，游荡者；流氓，二流子。

тэнүүлэх *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнэх 的使动态。

тэнүүн *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠨ* [形] ① 平静的，平和的，心平气和的，安心的，平稳的：*сэтгэл* ~ байна 心平气和，安心；② 舒适的，舒畅的，宜人的，暖和的；~ өдөр 舒适的日子，暖和的日子。

тэнүүр *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠷ* I [副] 从那边，在那边，在那里。

тэнүүр *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠷ* I [形·名] ① 流浪的，游荡的，无家可归的；② 二流子，流氓；无家可归者。

тэнүүрхүү *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠭᠦ* I [形] 较那边的，靠那边的，在那里的。

тэнүүрхүү *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠭᠦ* I [形] 参见 тэнүүр II 的 ①。

тэнүүхэн *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] тэнүүн 的小称。

тэнүүчлүүлэх *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнүүчлэх 的使动态。

тэнүүчлэх *ᠲᠡᠨᠦᠭᠦᠴᠢᠯᠡᠬ* [动] 流浪，游动，游荡，游逛，闲逛，徘徊。

тэнхжих *ᠲᠡᠨᠬᠢᠵᠢᠬ* [动] 参见 тэнхрэх。

тэнхжүүлэх *ᠲᠡᠨᠬᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнхжих 的使动态。

тэнхим *ᠲᠡᠨᠬᠢᠮ* [名] 系，教研室；эдийн засгийн ~ ийн багш 经济学教研室教员。

тэнхлүүн *ᠲᠡᠨᠬᠢᠯᠦᠭᠦᠨ* [形] 年老而康健的，结实的，强壮的，精力充沛的，矍铄的，老当益壮的；~ өвгөн 健康的老人，精神矍铄的人。

тэнхлэг *ᠲᠡᠨᠬᠢᠯᠭ* [名] ① 轴，车轴：тэрэгний ~ 车轴；харааны ~ (军) 瞄准具轴；~ яс 主轴骨骼；~ ийн гэмтэл 轴缺损；~ ийн хавтага 光轴面；~ ээр тогтох 轴嵌入；~ үүдийн хавтага 轴面；② 琴弦钮；③ 中心，中枢，轴心；дэлхийн ~ 地轴；~ ийн цагариг 赤道环；~ ху-

ваагдал 均等分裂；④直径。

тэнхмэл *ᠲᠡᠨᠬᠡᠮᠡᠯ* [形] 流里流气的，不务正业的，粗野的：~ хүн 不务正业的人，粗野的人。

тэнхрүүлэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнхрэх 的使动态：~ хүнс 应急用口粮。

тэнхрэл *ᠲᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠯ* [名] ①复苏，苏醒；②身体恢复元气。

тэнхрэлт *ᠲᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠯᠲ* [名] 参见 тэнхрэл。

тэнхрэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠷᠡᠬ* [动] ①复苏，苏醒；②身体复元，恢复力气，痊愈；③改善，好转，恢复，复元。

тэнхэг *ᠲᠡᠨᠬᠡᠭ* [形] 有力的，强壮的，强健的，体力大的；有本事的，能力强的；精力旺盛的。

тэнхэжчих *ᠲᠡᠨᠬᠡᠵᠢᠬᠢ* [动] тэнхжих 的完成体。

тэнхэл *ᠲᠡᠨᠬᠡᠯ* [名] 参见 тэнхээ；紧张度，体力，精力，元气；劲；能力。

тэнхэр *ᠲᠡᠨᠬᠡᠷ* [名] 参见 тэнхээ。

тэнхэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠬ* [动] 参见 тэнхрэх。

тэнхээ *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡ* [名] 力量，气力，体力，元气，精力；能力，本事：~ алдрах，~ тасрах 精疲力尽；~ барах 体力耗尽，筋疲力竭；~ муудах，~ доройтох 体力下降，身体衰弱；~ орох 恢复体力，力气增强，养精蓄锐；таны бие ~ ямар байна？您身体如何？чадал ~ 力量，能力，体力；тамир ~ 体力，精力，气力；~ тамир сулдах 体力衰弱。

тэнхээгүй *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠭᠦᠢ* [形] 无力的，力弱的，体力差的，精力差的；没能力的，没本事的。

тэнхээдүүлэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнхээдэх 的使动态。

тэнхээдэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠭᠦᠬ* [动] ①力量衰退，体力下降，精力衰退，精疲力尽；②用力气，花费精力，使劲，鼓劲。

тэнхээжих *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠵᠢᠬᠢ* [动] 复元，体力增强，长结实，长强健，养精蓄锐。

тэнхээжүүлэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнхээжих 的使动态。

тэнхээжчих *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠵᠢᠬᠢ* [动] тэнхээжих 的完成体。

тэнхээрхэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠷᠬᠡᠬ* [动] 显得强健，炫耀体力。

тэнхээрэх *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠷᠡᠬ* [动] 参见 тэнхээржих。

тэнхээт *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠳ* [形] 参见 тэнхээтэй。

тэнхээтэй *ᠲᠡᠨᠬᠡᠡᠳᠡᠢ* [形] 有力的，强壮的，强健的，体力大的；能力强的，有本事的；精力旺盛的：~ эр 体力强健的男人。

тэнцвэр *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷ* [名] 参见 тэнцээр；均衡；〈电〉平衡器：~ алдах 失调；〈体〉失去平衡；~ хадгалах 维持平衡，保持镇静；~ ийн аппарат 平衡器；~ ийн дасгал 〈体〉前庭锻炼，平衡练习；~ ийн задлуур 前庭分析器；~ ийн задлуур шинжлэх 前庭分析器检查；~ ийн мэдрэл 前庭神经；~ ийн үйл 前庭机能；~ ийн цөм 前庭核；~ ийн эрхтэн 前庭机能；~ ийн эрхтний өвчин 前庭机能病。

тэнцвэргүй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠭᠦᠢ* [形] 参见 тэнцээргүй；失调的，不谐调的：~ алхаа 共济失调性步态；~ байдал 比例失调；~ гэрлэлт 不相称的婚姻。

тэнцвэргүйдэл *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠭᠦᠢᠳᠡᠯ* [名] тэнцвэргүйдэх 的名词。

тэнцвэргүйдэх *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠭᠦᠢᠳᠡᠬ* [动] 失调，变不平衡。

тэнцвэржих *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠵᠢᠬᠢ* [动] 平衡：~ сэн хуримтлуур 平衡电容器。

тэнцвэржүүлэх *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнцвэржих 的使动态。

тэнцвэрт *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠲ* [形] 平衡的，均衡的：~ т тайван хэв шинж 平衡安静型；~ т хөдөлгөөний хэв шинж 平衡灵活型；~ т хэв шинж 平衡型；~ т байдал 比例关系。

тэнцвэртэй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠪᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] 参见 тэнцээртэй。

тэнцлэг *ᠲᠡᠨᠴᠡᠯᠡᠭ* [形] 静止的；平衡的：~ зүйн түрэлт 静水头。

тэнцмэл *ᠲᠡᠨᠴᠡᠮᠡᠯ* [形] 平衡的；悬浮的：~

хагшаас <地>悬浮冲积层.

тэнцүү *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦ* [形] 一样的, 相等的, 完全符合的, 相称的; 平均的, 均等的, 均衡的: ~ дүн 相等数; ~ өнцөг 等角; ~ талт 等边; ~ толбо 平衡斑; ~ тоолол <体>平分; ~ түрлэг 相同水头; ~ түрлэгийн гадарга 相同水头面; ~ тэнхлэгт эрдэс 等光轴矿物; ~ үелзэл 等频率; ~ чанар 当量; 同等性; ~ бус байх 不均衡; ~ тоо 数目相等的; хүнд хөнгөн ~ 轻重相等的, 重量相称的; тэн ~ 完全一样的, 完全相等的.

тэнцүүвтэр *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠪᠲᠡᠷ* [形] тэнцүү 的小称.

тэнцүүлэг *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] ① 平衡, 平均; ② 均匀; ③ <技>均衡重量, 平衡铁, 均衡锤.

тэнцүүлэлт *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲ* [名] 参见 тэнцүүлэг.

тэнцүүлэх *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнцэх 的使动态; 平衡, 平均; 结平(账户): ~ ёс 平均主义; ~ н хөгжүүлэх 按比例发展.

тэнцүүр *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷ* [名] ① 参见 тэнцээр; ② 平衡器, 摆锤: ~ алдах 失调; ~ ийн задлуур 平衡分析器; ~ ийн онол 均衡论; ③ <医>前庭: ~ ийг мэдрэх эрхтэн 前庭器官; ~ ийн эрхтний авуур 前庭感受器.

тэнцүүргүй *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠭᠦᠢ* [形] 参见 тэнцээргүй.

тэнцүүрлэх *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠬ* [动] 均衡, 平均, 平衡, 均等, 相等, 相称.

тэнцүүртэй *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] 平衡的, 均衡的, 均匀的, 相称的: ~ гээр хөгжүүлэх 按比例发展.

тэнцүүрэг *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠡᠭ* [名] 摆, 摆锤, 平衡器.

тэнцүүхэн *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] тэнцүү 的小称; 平衡的, 有比例的, 相等的.

тэнцчих *ᠲᠡᠨᠴᠢᠬᠢ* [动] тэнцэх 的完成体.

тэнцэл *ᠲᠡᠨᠴᠡᠯ* [名] 平衡, 均衡, 相等, 相称: бүтээгдэхүүний ~ 产品平衡表; тэнцлийн арга 平衡法; тэнцлийн ашиг 账面利润; тэнцлийн гадуурх данс 资产

负债外账户; тэнцлийн данс 资产负债表; тэнцлийн хүснэгт 平衡表.

тэнцэлдэх *ᠲᠡᠨᠴᠡᠯᠳᠡᠬ* [动] тэнцэх 的互动态.

тэнцэллэг *ᠲᠡᠨᠴᠡᠯᠯᠡᠭ* [名] 静态: ~ ийн шинж 静态特性.

тэнцэмгүй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠮᠭᠦᠢ* [形] 不相称的.

тэнцэтгэл *ᠲᠡᠨᠴᠡᠲᠭᠡᠯ* [名] ① 平衡, 均衡; ② <数>等式: ~ биш байдал 不平衡.

тэнцэтгэлгүй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠲᠭᠡᠯᠭᠦᠢ* [形] 不平衡的, 不平等的.

тэнцэтгэх *ᠲᠡᠨᠴᠡᠲᠭᠡᠬ* [动] 平衡, 均衡: ~ нөлөө 均衡影响; ~ төхөөрөмж 均衡设备; ~ хүчдэл 平均电压.

тэнцэх *ᠲᠡᠨᠴᠡᠬ* [动] ① 相等, 相称, 均衡, 均等, 平衡: чадвар ~ 能力相称, 能力相等; ~ тэмдэг <数>等号(=); ② 相适应, 相符合, 适合; 对...相称: ажилд ~ 与工作相适应, 称职; цэргийн нас ~ 适合军龄; ③ 及格; ④ 打平局.

тэнцэхүйц *ᠲᠡᠨᠴᠡᠬᠦᠢᠴ* [形] 相等的; 相称的; 均衡的.

тэнцэшгүй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠬᠦᠷᠭᠦᠢ* [形] 无与伦比的, 无可比拟的.

тэнцээ *ᠲᠡᠨᠴᠡᠡ* [名] 平衡; 相等: ~ болох 平局, 和局.

тэнцээр *ᠲᠡᠨᠴᠡᠡᠷ* [名] ① 相等, 相称, 均衡, 均等, 平衡: уран ~ <体>平衡木技巧; ② 适应, 符合, 适合: ~ муутай 不适应的, 不符合的; 不相称的, 不平衡的; их багын ~ ямар байна? 大小不符合? 大小不相称?

тэнцээргүй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠡᠷᠭᠦᠢ* [形] ① 不相等的, 不相称的, 不均衡的, 不平衡的; ② 不适应的, 不符合的, 不适合的: орлоготой ~ зарлага 入不敷出, 与收入不符的支出.

тэнцээртэй *ᠲᠡᠨᠴᠡᠡᠷᠲᠡᠢ* [形] ① 相等的, 相称的, 均衡的, 平衡的; ② 相适应的, 相符合的, 相适合的.

тэнчирхий *ᠲᠡᠨᠴᠢᠷᠬᠢ* [形] 吃亏的, 吃苦的, 受苦难的, 苦闷的, 绝望的.

тэнчрүүлэх *ᠲᠡᠨᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнчрэх 的使

动态.

тэнчрэл *ᠲᠡᠨᠴᠢᠷᠡᠯ* [名] тэнчрэх 的名词.

тэнчрэх *ᠲᠡᠨᠴᠢᠷᠡᠬ* [动] 吃亏, 吃苦, 受苦难; 苦闷, 绝望.

тэнчүүрэх *ᠲᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠷᠡᠬ* [动] 参见 тэнчрэх.

тэнших *ᠲᠡᠨᠰᠢᠬ* [动] ① 啧啧赞叹, 啧啧感叹; ② 找寻, 搜索, 四出寻找; ③ 把东西放入容器, 装进.

тэнэг *ᠲᠡᠨᠭ* [形·名] ① 愚的, 愚笨的, 愚钝的, 蠢的, 傻的: ~ мохоо, ~ дүйнгэ 蠢笨的, 傻的, 愚钝的; ◇ ~ толгой хөлийн дайсан 庸人自扰; ② 傻瓜, 白痴, 笨蛋: шал ~ 白痴, 笨蛋, 傻瓜; ~ эргүү 白痴; ◇ ~ өвс <植> 毛茛苳; ~ түрүү (羊) 尾下的无毛皮.

тэнэгдүү *ᠲᠡᠨᠭᠳᠦᠭᠦ* [形] 愚的, 愚笨的, 愚钝的, 愚蠢的, 痴呆的, 傻乎乎的.

тэнэгдэх *ᠲᠡᠨᠭᠳᠡᠬ* [动] 变得太愚蠢、十分愚钝、十分蠢笨、十分痴呆、十分傻.

тэнэглүүлэх *ᠲᠡᠨᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнэглэх 的使动态.

тэнэглэл *ᠲᠡᠨᠭᠯᠡᠯ* [名] 愚蠢, 蠢笨, 痴呆, 傻.

тэнэглэх *ᠲᠡᠨᠭᠯᠡᠬ* [动] 行事愚蠢, 愚笨, 发痴, 发傻.

тэнэглэцгээх *ᠲᠡᠨᠭᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] тэнэглэх 的众动态.

тэнэгрэх *ᠲᠡᠨᠭᠷᠡᠬ* [动] 变蠢, 变傻.

тэнэгсэд *ᠲᠡᠨᠭᠦᠰᠡᠳ* [名] 傻瓜们, 蠢货们.

тэнэгт *ᠲᠡᠨᠭᠡᠲ* [形] ① 傻里傻气的, 有傻劲儿的; ② 夹生的.

тэнэгтүүлэх *ᠲᠡᠨᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] тэнэгтэх 的使动态.

тэнэгтэл *ᠲᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠯ* [名] тэнэгтэх 的名词.

тэнэгтэх *ᠲᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠬ* [动] ① 变愚, 变蠢, 变愚笨, 变傻; ② 参见 тэнэглэх.

тэнэгхэн *ᠲᠡᠨᠭᠡᠬᠡᠨ* [形] тэнэг 的小称; 略愚的, 蠢一些的, 较蠢笨的, 傻一些的, 有些痴呆的.

тэнэгчлэх *ᠲᠡᠨᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬ* [动] 装疯卖傻.

тэнэгшил *ᠲᠡᠨᠭᠡᠰᠢᠯ* [名] 痴呆.

тэнэгэр *ᠲᠡᠨᠭᠡᠷ* I [形] ① 伸展的, 舒展的, 开

展的, 宽展的, 展平的: ~ даавуу 展平的布; ② (心情) 舒展的, 舒畅的, 宽舒的, 安心的, 心平气和的, 安静的: сэтгэл ~ 心胸舒畅, 心情宽舒; ~ амьдрал 舒适的生活.

тэнэгэр *ᠲᠡᠨᠭᠡᠷ* II [名] 滑石, 纹石; ◇ ~ мод <植> 枞树.

тэнэгэрхэг *ᠲᠡᠨᠭᠡᠷᠬᠡᠭ* [形] 傻里傻气的, 傻乎乎的.

тэнэгэрхэн *ᠲᠡᠨᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] тэнэгэр I 的小称.

тэнэмгий *ᠲᠡᠨᠭᠡᠮᠭᠢ* [形] 好闲游的, 好游逛的, 好流浪的, 游手好闲的, 游游荡荡的.

тэнэмгий *ᠲᠡᠨᠭᠡᠮᠭᠢ* [形] 参见 тэнэмгий.

тэнэмхий *ᠲᠡᠨᠭᠡᠮᠬᠢ* [形] 见 тэнэмгий: ~ уушигтас <医> 游走性肺炎.

тэнэмэл *ᠲᠡᠨᠭᠡᠮᠡᠯ* [形·名] ① 流浪的, 闲游的, 游逛的, 游荡的, 漂泊的: ~ бадарчин <宗> 流浪的化缘和尚; ~ мэдрэл 迷走神经; ~ мэдрэл цуцах 迷走神经过敏症; ~ цэнэг 自由电荷; ~ сум 流弹; ② 流浪者, 游荡者, 漂泊者, 二流子, 流浪汉: ~ хүүхэд 流浪儿.

тэнэх *ᠲᠡᠨᠡᠬ* [动] 流浪, 游逛, 闲逛, 游荡, 徘徊, 漫游: дэмий ~ 闲游, 闲逛; ~ дон 漫走癖, 漂泊癖; ~ мэдрэл 迷走神经; ~ мэдрэлтэс 迷走神经炎.

тэр *ᠲᠡᠷ* [代] ① 那, 那个: ~ хүн 那个人; 他; ~ багт 在那个村子; ~ байтугай ① 不但是他; ② 不只那个, 不仅那个; ~ даруй, ~ дороо 当即, 立即; ~ зуур 与其同时; 同时, 当时; ~ мэт болтугай 预祝如意; 祝你如愿以偿; энэ ~ 诸如此类, 等等, 这些那些; ном дэвтэр энэ ~ чинь яалаа? 你的书、本子等等怎么了? ~ жил 那一年; ~ үеэс эхлэн 从那时开始; ~ хэвээрээ 照旧; 在那种情况下; 按老样子; ~ тэй ~ гүй 不管怎样, 反正, 在任何情况下, чиний хэлдэг ~ үү? 你说的是不是那个? юу ч болсон ~, юу ч болог ~! 不管怎样都是那个, 无论如何都是那样; юу гэлээ ч гэсэн ~ үнэхээр сайн морь 不管怎样, 确是一匹好马; ~ хир би завгүй байлаа 那时候我没有空; ~ тушаа 那附近, 那一带; ~

хир ①那种程度, 那样子; ②那个时候; ③关于那个; ~ бүр 每当, 每个; ~ дундаа 其中包括; ~ тустаа, ~ аяараа 听任, 随意; 自然地; ~ тутмаа 每...; 每当...; ~ ч байтугай ~ чанараараа ... 以此来..., ~ чигээрээ 原本是, 本来是, 照样, 径直; ~ чигээр нь 照样, 照直; 整个地; ④他, 她, 它; ~ ирсэн үү? 他来了吗? ~ өөрөө 他自己; ингэж хэлсэн хүн нь заавал ~ 这样说的人一定是他.

тэрбум ᠲᠡᠷᠪᠤᠮᠤ [数] 十亿.

тэрбээр ᠲᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠷ [代] ①他, 她, 那个; 那样; ②他说.

тэрвийх ᠲᠡᠷᠪᠢᠶᠢᠬᠡ [动] 见 дэрвийх.

тэргүүлүүлэх ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] тэргүүлэх 的使动态.

тэргүүлчих ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠦᠬᠢᠴᠢᠬᠡ [动] тэргүүлэх 的完成体.

тэргүүлэг ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠭ [形] 先进的, 领先的.

тэргүүлэгч ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ [名] 为首者, 主席, 领袖, 首长, 首脑; 领头者, 头头; 主持者: гэрийн ~, өрхийн ~ 家长; хурлын ~ 会议主席; засгийн газрын ~ 政府主席, 政府首脑; ~ гишүүн 主席团成员; улсын их хурлын ~ 国家大呼拉尔主席团主席; ◇ ~ цэцэг 梅花; ~ цэцгийн навч хуйлаач эрвээхэй [动] 梅花卷叶虫.

тэргүүлэгчид ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ [名] тэргүүлэгч 的复数; 主席团: их хурлын ~ 大呼拉尔主席团, 大会主席团; тэргүүлэгчдийн газрын товчоо 主席团执行局.

тэргүүлэх ᠲᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] ①为首, 当头头, 主持, 率领, 领导: гэр ~ 当一家之长, 管家; ~ роль, ~ үүрэг 主导作用; ②领先, 领头, 超越.

тэргүүн ᠲᠡᠷᠭᠦᠨ [名·形] ①头: ~ ээс хөлийн ул хүртэл 从头到脚; ②首脑, 领头者, 率领者, 头头, 首长: төлөөлөгчдийн ~ 代表团团长; засгийн газрын ~ 政府首脑; төрийн ~ 国家元首; ~ захас 首脑, 首长; 首领; ~ сайд 正部长; 首席部长; ~ нарын бага хурал, ~ нарын зөвлөлгөөн 首脑会议; ~ тус-

гай зөвлөх 首席特别顾问; ③上部, 前部, 前端, 头部: ~ ээс эцэс хүртэл 自始至终, 从头到尾; ~ зэрэгт тавих 放在首位, 放在前头; ~ д үзэх 看重, 重视, 把... 放在最前面看待; ~ ий залуур (船上之) 舵; ④第一的, 开始的, 先进的, 领先的, 前头的, 为首的, 为主的: ~ туршлага нэвтрүүлэх 推广先进经验; ~ ажиллагаа 先进事迹; ~ боть 第一卷, 第一册; ~ дарга 首长, 主管; ~ зэрэг 第一等, 优等, 头等; 最好; ~ авиа 头音; ~ зэргийн шаардлага 第一需要; ~ байр 前哨; ~ нэр 标题, 字幕; ~ нэр тавих 加标题, 标上题目; ~ өгүүлэл 社论; ~ пост (军) 前哨; ~ цайз 前哨; ~ эгнээ 正面; ~ ий отряд 先锋队; ~ ий сайчууд 先进生产者; ~ ий хүмүүс 先进人物; ~ ий загвар 先进的样品, 新样品; ◇ ~ ухаантны баг 灵长目.

тэргүүр ᠲᠡᠷᠭᠦᠷ [名] (陈) 大路, 大道.

тэргүүтэй ᠲᠡᠷᠭᠦᠲᠡᠢ [形] 以... 为首的, 以... 为团长的, 以... 为领队的.

тэргүүтэн ᠲᠡᠷᠭᠦᠲᠡᠨ [名] ①以... 为首的, 以... 领头的: нэгдлийн дарга ~ хүмүүс манай бригадад ирэв 以社长为首的人们来到我们的生产队; ②首长, 首脑, 首领, 领头者, 头头; ~ явна 首长要走.

тэргэл ᠲᠡᠷᠭᠡᠯ [形] 圆的: ~ сар 盈月, 圆月, 满月; ~ өдөр 阴历十五; ~ од (天) 七星, 大熊星座.

тэргэлэх ᠲᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ [动] (月亮) 变盈满, 变圆.

тэргэвцэр ᠲᠡᠷᠭᠡᠪᠴᠡᠷ [名] 托架, 小车; 斗车; 手推车: ~ царцаа (动) 轮翅蝗; ~ ийн баруун суллуур 托架右开关; ~ ийн зүүн суллуур 托架左开关.

тэрийлгэх ᠲᠡᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ [动] тэрийх 的使动态.

тэрийх ᠲᠡᠷᠢᠶᠢᠬᠡ [动] 伸开, 叉开, 伸开四肢躺倒, 四仰八叉地躺着: ~н хэвтэх 四仰八叉地躺着.

тэрлүүлэх ᠲᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] ① тэрлэх 的使动态; ② 意同 тэрлэгдэх.

тэрлэг ᠲᠡᠷᠯᠡᠭ [名] 蒙古袍; 夹袍子.

тэрлэгдэх ᠲᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ [动] тэрлэх 的被动态.

тэрлэх ᠲᠡᠷᠯᠡᠬᠡ [动] ①构成, 成形, 组成, 具

备: эхийн умайд сая ~ ж бүхий үр
在母胎中刚成形的胚胎; ② 大体完成, 接近完成: би ч ажлаа ~ ж байна 我大体完了成工作.

тэрмэ(н) **ᠲᠡᠷᠮᠡ** I [名] 西藏呢: ~ н дээл
西藏呢衣服; ◇ ~ н нугас <动> 雌鹅.

тэрмэ(н) **ᠲᠡᠷᠮᠡ** II [名] 山墙; 蒙古包壁.

тэрс **ᠲᠡᠷᠰ** [形] ① 歪邪的, 异己的, 悖谬的, 悖逆的, 邪恶的, 叛逆的: ~ ном <宗> 异教, 邪教徒; ~ загнах 表现邪异性格, 邪里邪气; ~ номлол 邪说; ~ үзэлтэн 异教徒, 持不同政见者; ② 相反的, 反对的, 敌对的, 对面的: ~ үзэлтэн 思想反动者; ~ этгээд ① 敌人, 敌方; 异己分子, 反对者; ② 邪里邪气的人, 狂悖者; 为所欲为的人; эсрэг ~ 反对的, 敌对的, 邪恶的, 歪邪的, 异己的.

тэрсдэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠳᠡᠬᠡ** <动> 表现得十分邪恶、十分悖谬、十分悖逆; 叛逆, 反对, 对抗, 顽抗, 抗拒, 敌对, 站在反对者一边.

тэрслүү **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠦ** [形] ① 反对的, 敌对的, 相反的; 反叛的, 叛逆的, 反动的, 造反的: ~ этгээд 敌对分子, 敌方, 异己分子, 反动分子, 邪恶者; 反叛者; ~ программ 反动纲领; ◇ ~ хулгай 反贼, 叛贼; ② 歪邪的, 邪恶的: ~ явдал 邪恶的事情; 反叛事件; ~ зан 邪恶性格, 叛逆性格.

тэрслүүлэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** <动> тэрслэх的使动态.

тэрслүүч **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠴ** [名] ① 反对者, 敌对者; 反叛者, 叛逆者, 造反者; 反动分子; ② 歪邪者, 邪恶者.

тэрслүүчүүд **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠴᠦᠳᠤ** [名] тэрслүүч的复数.

тэрслэгч **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] 奸细, 叛徒, 反叛者, 叛逆者, 敌对分子.

тэрслэлдэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** <动> тэрслэх的互动态.

тэрслэлцэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** <动> тэрслэх的共动态.

тэрслэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** <动> ① 反抗, 反对, 敌对, 抗拒; ◇ эсэргүүцэх ~ 反对, 反抗, 抗拒; ② 行事邪恶, 行为悖谬; 违反, 违背, 反动; 背叛, 叛逆, 悖逆, 造反: эх орноос урван ~ 背叛祖国; ③ <转> 激动,

大发脾气, 大发雷霆.

тэрстэн **ᠲᠡᠷᠰᠡᠲᠡᠨ** [名] 异教徒, 邪教徒, 叛逆者, 悖逆者, 反叛者.

тэрсүү **ᠲᠡᠷᠰᠡᠭᠦ** [形] 参见 тэрслүү.

тэрсүүд **ᠲᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠳᠤ** [形] 参见 тэрслүү.

тэрсүүдлэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** <动> 成为反对者, 成为敌对者, 成为叛逆者.

тэрсхэн **ᠲᠡᠷᠰᠡᠬᠡᠨ** I [形] тэрс的小称.

тэрсхэн **ᠲᠡᠷᠰᠡᠬᠡᠨ** II [形] 重重叠叠的.

тэрсэлдэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** <动> 反对, 反抗, 抗拒: баяд ноёдтой ~ 反抗牧主, 反抗官府.

тэрсээдэх **ᠲᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** <动> 参见 тэрслэх.

тэртээ **ᠲᠡᠷᠲᠡᠭ** [副] 那边, 那里, 那方面, 彼处; 远处, 远方: голын ~ 河彼岸, 河对岸; байшингийн ~ талд 在房屋那边; 在房后; уулын ~ 山后, 山的那一面; ~ тэнд <在> 那远处; ~ тэргүй 反正; 不管怎样; 无论如何.

тэртээгүүр **ᠲᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠭᠦᠦᠷ** [副] 在那边, 在那一带.

тэртээх **ᠲᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [代] 那边的, 那里的, 那方面的, 彼处的, 远处的, 远方的: усны ~ айл 水对岸的人家; уулын ~ 山那边的, 山另一边的; хилийн ~ 边境那边的, 边境彼处的, 国外的; ~ тал 彼方, 对方, 另一方.

тэрүү(н) **ᠲᠡᠷᠦᠦ** [代] 参见 түүн: ~ ний 他(她)的; 那里的; ~ нээс 从他(她)那里; 从那里.

тэрүүгээр **ᠲᠡᠷᠦᠦᠭᠡᠷ** [名] 参见 түүгээр.

тэрүүхэн **ᠲᠡᠷᠦᠦᠬᠡᠨ** [代] тэрүү的小称; 那边一些, 往那里一点, 不远的, 那一点; 恰是那个, 正是那个: чн ~ тэнд зогсож бай, чиний зургийг авна 你稍往那边站一些, 要给你照相.

тэрхүү **ᠲᠡᠷᠦᠬᠦ** [代] 正是那个, 就是那个; 恰是他(她): ~ хүн 正是那个人; ~ янзаар чимэглэ 就照那样子装饰.

тэрхэн **ᠲᠡᠷᠦᠬᠡᠨ** [代] тэр的小称; 那里一些, 往那边一点, 不远的; 那一点; 恰是那, 正是那: ~ газар 不远的地方, 往那边一点的地方; ~ зуур 在那一瞬间, 正在那一

会儿；～ цаг 正当其时，恰在那时；～ энэхэн 这些那些，各式各样的。

тэрчлэн ᠲᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠨ [连·副] 参见 түүнчлэн；

① 并且，而且；② 正如那样，如此。

тэрэг(тэргэн) ᠲᠡᠷᠭᠡ [名] 车，大车，车辆；

〈棋〉堡垒；тэргэнд суух 坐车；～ нээс буух 下车；～ солих 换车；морин ～ 马车；үхэр ～ 牛车；хасаг ～ 普通大车，大车；галт ～ 火车，列车；уурын ～ 机车，火车头；илчит ～ 内燃机车；төмөр ～ 铁轮车；хүүхдийн ～ 儿童车；ачааны ～ 载重车；卡车；суудлын ～ 客车；卧车，小汽车；нэг ～ түлээ 一车柴禾；нэг ～ ачаа 一车货物；мухар ～ 〈陈〉汽车；нисдэг ～ ① 〈陈〉飞机；② 直升飞机；～ ний боодой ① 辕头横木；② 軛；～ ний бүрхүүл，～ ний бүрхэвч 车棚；～ ний тэнхлэг，～ ний гол 车轴；～ ний арал，～ ний гуя 车轅；～ ний нум 车弓，车簧板；～ ний тэвш 车厢底板；～ ний хашлага 车舷，车边；～ ний хөндлөвч 车的横框架；～ ний цөн 车钊(轮套)；～ ний чир 车环，车钩；～ ний чих ① 车轡把手；② 车轴针孔；～ ний эмээл (系鞍用的) 鞍子；～ ний дугариг，～ ний хүрд 车轮，车轱辘；～ ний мөөр ～ 车辘；～ ний хэ- гэс 车辐条；тэргэн одон (天) 帝车(星)，七星；～ ний нүүдэл 〈棋〉堡垒的走法；～ ний хураамж 车捐税。

тэрэглүүлэх ᠲᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] тэрэглэх 的使动态。

тэрэглэлцэх ᠲᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ [动] тэрэглэх 的共动态。

тэрэглэх ᠲᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ [动] ① 驾车；套车，装车，放车上；② 坐车，乘车。

тэрэглэцгээх ᠲᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ [动] тэрэглэх 的众动态。

тэрэгч (ин) ᠲᠡᠷᠭᠡᠴᠢ [名] ① 车匠；② 车夫，车把式。

тэрэлж ᠲᠡᠷᠡᠯᠵᠢ [名] 〈植〉 砚蹄螭属；兴安杜鹃。

тэрэм ᠲᠡᠷᠡᠮ I [名] 蒙古包壁。

тэрэм ᠲᠡᠷᠡᠮ II [名] 〈植〉 黄莲花。

тэрээхэн ᠲᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡᠨ [副] 参见 тэрхэн。

тэс ᠲᠡᠰ I [副] 完全，全然，十分，十足，彻底，的确，根本；～ бууру 完全不对，根本错误；～ хөлдөх 全部冻住，冻得梆梆硬；～ өөр 完全是另一回事，绝然不同。

тэс ᠲᠡᠰ II [副] 猛地…出来；打碎，打破；～ цохих 甩出，打出，打碎；打破；击退，打开。

тэс ᠲᠡᠰ III [名] 〈植〉 花椒树(属)。

тэсвэр ᠲᠡᠰᠪᠦᠷ [名] 忍耐，耐性，刚毅性，坚韧，坚忍性，耐久力；耐心：～ хатуужил 坚毅，坚韧，顽强；～ хатуужилтай тэмцэх 顽强战斗，艰苦奋斗；～ муутай 不能忍耐的，不坚韧的，不持久的；～ ээ алдах 失去耐力，失去耐性，坚持不住。

тэсвэргүй ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠭᠡᠶᠢ [形] 无耐性的，不耐久的，不能忍耐的，不坚固的，不坚韧的；无耐心的。

тэсвэрлүүлэх ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] тэсвэрлэх 的使动态。

тэсвэрлэл ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠡ [名] 耐性，忍耐，坚韧，耐久。

тэсвэрлэлт ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠡᠲᠡ [名] 参见 тэсвэрлэл。

тэсвэрлэмхий ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠮᠬᠢ [形] 参见 тэсвэртэй。

тэсвэрлэх ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ [动] 忍耐，忍受，坚忍，坚持住，顶住，承受住；зовлон ～ 忍受苦难；～ н давах 忍住，经受住，顶住；～ н өнгөрүүлэх 忍过去，顶过去；～ чанар 忍耐力，坚忍性。

тэсвэрлэхүй ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡᠬᠡᠶᠢ [名] 承受度，忍耐力，坚韧度。

тэсвэрлэц ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠴᠡ [名] 参见 тэсвэрлэхүй。

тэсвэрлэцгээх ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ [动] тэсвэрлэх 的众动态。

тэсвэрлэшгүй ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠰᠬᠡᠶᠢ [形] 难忍的，忍无可忍的，不能忍受的，受不了的，不能支持的；～ халуун 难忍的炎热；～ байдал 忍无可忍的状况，难堪的境地；～ хүнд ① 严重的，不能忍受的；② 难忍的沉重。

- тэсвэрт** **ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠲᠦ** [形] 参见 тэсвэртэй.
- тэсвэртэй** **ᠲᠡᠰᠪᠦᠷᠲᠡᠢ** [形] 有耐性的, 刻苦耐劳的, 坚韧不拔的, 有耐久力的, 刚毅的; 有耐心的: ~ хүн 有耐性的人, 坚韧不拔的人; монгол морь ~ 蒙古马是耐劳的; хүйтэнд ~ 耐寒的.
- тэсгийлгэх** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] тэсгийх 的使动态.
- тэсгийх** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠢᠬᠡ** [动] 膨胀, 泡胀, 肿胀, 鼓胀; 发胖, 变成大肚子, 肥胖起来: ~сэн бүдүүн гэдэстэй 挺着大胖肚子的; ~сэн том юм 庞大物; ~тэл таргалах 胖得滚圆; ~ж хэвтэх 睡得发胖.
- тэсгим** **ᠲᠡᠰᠦᠮᠢ** [形] 严寒的, 酷寒的, 凛冽的: ~ хүйтэн 严寒.
- тэсгэ** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡ** [名] <陈> (摊派、征收的) 官名.
- тэсгэгэр** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠭᠡᠷ** [形] 大肚子的, 肥胖的; 肿胀的, 膨胀的, 鼓胀的.
- тэсгэл** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠯ** [名] 忍耐, 耐性, 耐心, 坚韧不拔; 克制, 自制, 镇定.
- тэсгэлгүй** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠯᠭᠡᠢ** [形] ① 无耐性的, 不耐心的, 急不可耐的, 不坚韧的, 无耐久力的; 缺乏自制力的, 不能克制的, 不镇定的: ~ хүн 缺乏自制力的人, 不坚韧的人, 无耐性的人, 急躁的人; ~ хүлээх 焦急地等待, 急不可耐地等待; ② 不可忍受的, 难忍的, 忍无可忍的: ~ өвдөх 难忍的疼痛, 痛得难以忍受; ③ 特别的, 非常的, 极端的, 过分的: ~ баярлах 特别高兴, 按捺不住地兴奋; ~ сайхан 非常美丽, 特别漂亮, 极其标致.
- тэсгэм** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠮᠢ** [形] 见 тэсгим.
- тэсгэр** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠷ** [形] 参见 тэсгэгэр.
- тэсгэх** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠬᠡ** I [动] тэсэх 的使动态.
- тэсгэх** **ᠲᠡᠰᠦᠭᠡᠬᠡ** II [动] <陈> 摊派, 分摊, 照数征收: ~н татах 征收; амуу будаа ~н авах 征收粮食.
- тэснийх** **ᠲᠡᠰᠦᠨᠢᠬᠡ** [动] 参见 тэсгийх.
- тэслүүлэх** **ᠲᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэслэх 的使动态.
- тэслүүр** **ᠲᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 爆破物, 雷管.
- тэслэгч** **ᠲᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠡᠳᠦ** [名] 爆破手.
- тэслэгээ(н)** **ᠲᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠡᠭᠡ(н)** [名] 炸毁, 爆破, 爆炸:

~ний хүн 爆破手; ~ний луу 爆炸声, 爆破声.

тэслэлт **ᠲᠡᠰᠡᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] тэслэх 的名词.

тэслэлцэх **ᠲᠡᠰᠡᠯᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] тэслэх 的共动态.

тэслэх **ᠲᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 炸毁, 爆破, 爆炸, 使爆发, 引爆: ~ ажил 爆破工作; ~ цэнэг 爆破药; ~ шашка 爆破药块; тэсэлдэг шинжмөн 缓燃导火线.

тэслээчин **ᠲᠡᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠦ** [名] 爆破手.

тэсмэг **ᠲᠡᠰᠡᠮᠡᠭ** [名] <动> 大灰鹁.

тэсмээр **ᠲᠡᠰᠡᠮᠡᠭᠡᠷ** [形] ① 能忍耐的, 有耐性的, 有耐久力的, 刻苦耐劳的, 坚韧不拔的; ② 忍受得了的, 可以经受得住的, 可以容忍的, 可以忍耐的.

тэсрүүлэгч **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠦ** [名] ① (爆炸) 引信; пуужингийн радио ~ 导弹的无线电引信; ② 爆破手.

тэсрүүлэх **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэсрэх 的使动态; 炸毁, 爆破, 爆炸, 使爆发, 引爆.

тэсрэг **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠡ** [形] 相反的, 反...的, 与...对立的, 反对...的, 违反...的: эсрэг ~ явдал 相矛盾的事情, 相冲突的事情; ~ салхи 朔风, 背后来的风, 背风; ◇ эсрэг ~ 相反的, 反对的, 对立的.

тэсрэглүүлэх **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] тэсрэглэх 的使动态.

тэсрэглэх **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 相反, 反对, 对立, 违反, 违背, 冲突.

тэсрэгээ(н) **ᠲᠡᠰᠡᠷᠦᠭᠡᠭᠡ(н)** [名] 参见 тэслэгээ.

тэсрэл **ᠲᠡᠰᠡᠷᠡᠯ** [名] 参见 тэсрэлт.

тэсрэлт **ᠲᠡᠰᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** [名] 爆炸, 爆破, 爆发, 炸裂; 破裂, 裂开, 崩溃: ~ийн ажиллагаа 爆破作用.

тэсрэмтгий **ᠲᠡᠰᠡᠷᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 易爆的, 能爆炸的, 爆炸性的, 易爆的: ~хий 爆轰气, 易爆气; ~ бодис 易爆物, 易爆品.

тэсрэмхий **ᠲᠡᠰᠡᠷᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 易爆炸的, 易爆发的.

тэсрэх **ᠲᠡᠰᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 爆炸, 爆破, 爆发, 炸裂; 破裂, 崩溃, 裂开: ~ бодис 爆炸物, 爆炸品; ~ материал 爆炸材料, 爆破材料;

— дуу 爆炸声, 爆破声; ~ зүйлийг үйлдвэрлэхүйлдвэр 爆炸品工厂; агаарт ~空中爆炸; устөрөгч бөмбөг ~氢弹爆炸.

тэстэх **Амтат** [动] 忍受, 遭受.

тэстэш **Амтат** [名] 忍耐, 刻苦耐劳精神, 坚韧精神, 耐性, 耐久的, 耐心.

тэстэшгүй **Амтат** [形] ① 无耐性的, 不耐久的, 不坚韧的, 不能吃苦耐劳的, 耐不住的; 不耐心的; ② 不能忍受的, 忍无可忍的, 难以忍耐的.

тэсүүлэх **Амтат** [动] тэсэх 的使动态.

тэсхийлгэх **Амтат** [动] тэсхийх 的使动态.

тэсхийх **Амтат** [动] 膨胀, 肿胀, 发胀.

тэсхүйеэ **Амтат** 见 ~ бэрх 无法忍受, 忍耐已到了极限.

тэсхэх **Амтат** [动] 摊派, 征敛.

тэсхэгэр **Амтат** [形] 参见 тэсгэгэр.

тэсчих **Амтат** [动] тэсэх 完成体.

тэсэг **Амтат** [名] (植) 灰色优苦蕒(属).

тэсээнэх **Амтат** [动] тэсэх 的短暂体.

тэсэл **Амтат** [名] 耐性, 耐力, 耐久, 忍耐, 坚忍, 坚韧, 耐劳; 耐心.

тэсэлгүй **Амтат** [形] 无耐性的, 无耐力的, 不耐久的, 不能忍耐的, 不坚忍的, 不坚韧的, 不耐劳的; 不耐心的.

тэсэлгээ **Амтат** [名] 爆破, 爆炸.

тэсэлгээчид **Амтат** [名] тэсэлгээчин 的复数.

тэсэлгээчин **Амтат** [名] 爆破手, 放炮的人.

тэсэлцгээх **Амтат** [动] тэслэх 的众动态.

тэсэлчих **Амтат** [动] тэслэх 多次体.

тэсэм **Амтат** [形] 参见 тэсмээр.

тэсэргэ **Амтат** [名] 见 тэсэргүү: ~ салхи 朔风, 背风.

тэсэргүү **Амтат** [形] 反面的, 背面的, 相反的, 反对的, 对立的, 违反的: ~ салхи

朔风, 背面来的风, 背风.

тэсэргүүлэх **Амтат** [动] ① 参见 тэсрүүлэх; ② 忘恩负义, 背信弃义, 恩将仇报, 叛变, 背叛.

тэсэргэлэх **Амтат** [动] 忘恩负义; 背信弃义.

тэсэрхий **Амтат** [形·副] ① 炸碎的, 炸裂的, 破裂的, 破碎的; ② 非常, 特别, 十分.

тэсэрчих **Амтат** [动] тэсрэх 的完成体.

тэсэх **Амтат** [动] 忍耐, 忍受, 容忍, 经受, 坚忍, 撑住, 支持住, 经受住; тэсч ядах 忍不住, 失去耐性, 按捺不住, 忍无可忍; ~ аргагүй 无法忍受的, 不能忍耐的, 忍无可忍的, 经受不了的; хэдэн минут тэсч үз 忍受几分钟吧! гал ~ тоосго 耐火砖.

тэсэхүеэ **Амтат** 见 тэсхүйеэ.

тэсэцгээх **Амтат** [动] тэсэх 的众动态.

тэсэшгүй **Амтат** [形] 不能忍耐的, 不能忍受的, 受不住的, 吃不住的, 挺不住的; 不能容忍的.

тэтвэр **Амтат** [名] 参见 тэсвэр.

тэтгий **Амтат** [形] (声音) 发颤的, 发抖的.

тэтгийлэх **Амтат** [动] 冷得发抖, 冷得打牙战.

тэтгүүлэх **Амтат** [动] ① тэтгэх 的使动态; ② 意同 тэтгэгдэх.

тэтгэвэр **Амтат** [名] ① 补助, 补助金, 赈济, 救济, 救济金, 养老金, 抚恤, 抚恤金: ~ үзүүлэх 给予补助, 提供救济; өндөр насны ~ 养老金; өнчин ядуусын ~ 抚恤金; албанаас халагдахын ~ 养老金, 退休金; ~ дэвтэр 退休金领取本; ~ т гарах 退休养老; ~ т суух 退休; ~ ийн хангамж; 优抚赡养; ~ ийн хөмрөг 优抚基金; ~ ийн хугацаа 退休年龄; ~ дээр нь нэмж авах 优抚金补贴; ② 托养, 养育, 托管, 抚养: ~ ийн газар 养老院, 济贫院.

тэтгэвэрлүүлэх **Амтат** [动] тэтгэвэрлэх 的使动态.

тэтгэвэрлэх **Амтат** [动] ① 救济, 补助,

賑济, 济贫, 抚恤; ● 收养, 抚养, 扶助, 照料, 托管, 托养.

ТЭТГЭГДЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] тэтгэх 的被动态.

ТЭТГЭГЧ ӨМӨГӨЛ [名] 抚养者, 赡养者, 济助者, 赞助者.

ТЭТГЭЭНЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] тэтгэх 的短暂体.

ТЭТГЭЛТ ӨМӨГӨЛ I [名] 参见 тэтгэмж.

ТЭТГЭЛТ ӨМӨГӨЛ II [名] (文件上) 签注的日期.

ТЭТГЭЛЭГ ӨМӨГӨЛ [名] 参见 тэтгэвэр; 补贴, 补助金: ~ийн тогтолцоо 补贴制.

ТЭТГЭМЖ ӨМӨГӨЛ [名] ● 补助, 补助金, 救济, 救济金, 养老金, 抚恤, 抚恤金, 賑济: ~ мөнгө 救济金, 捐助金; ~ олгох 发津贴费, 发补助金, 支付津贴; ● 帮助, 支持, 援助.

ТЭТГЭМЖИЛЦГЭЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] тэтгэмжлэх 的众动态.

ТЭТГЭМЖЛҮҮЛЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] ● тэтгэмжлэх 的使动态; ● 意同 тэтгэмжлэгдэх.

ТЭТГЭМЖЛЭГДЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] тэтгэмжлэх 的被动态.

ТЭТГЭМЖЛЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] ● 救济, 补助, 賑济, 抚恤; ● 帮助, 支持, 援助.

ТЭТГЭХ ӨМӨГӨГ [动] ● 救济, 补助, 抚恤, 賑济; 赞助: ядуу зүдүү хүмүүсийг ~ 救济(补助, 抚恤, 賑济)穷人; ● 抚养, 收养, 扶助, 托管, 托养; ● 保护, 庇护, 袒护; ● 帮助, 支持, 援助.

ТЭТГЭЦГЭЭХ ӨМӨГӨЛӨГ [动] тэтгэх 的众动态.

ТЭТГЭЧИХ ӨМӨГӨГ [动] тэтгэх 的多次体.

ТЭТЭВ ӨМӨГ [见] ~ ~ 轻薄人跳动状.

ТЭТЭХ ӨМӨГ [动] 注明日期, 标明日期.

ТЭХ ӨНГ I [名] 公野山羊; ◇ ~ийн эврийг тэнгэрт тулгал, тэмээн сүүлийг газарт хүртэл хүлээх 等到山羊角长到天上, 骆驼尾巴拖到地上(意即: 等到太阳从西边出来).

ТЭХ ӨНГ II [动] 那样, 那样作: ~ нь ямар вэ? 那样办如何? би ~ санаатай байна

我想那样作.

ТЭХДҮҮЛЭХ ӨМӨГӨГ [动] 使受骗, 使蒙蔽, 遭受愚弄.

ТЭХИЙ ӨНГ [副] 正一半, 正当中: ~ хагас нь 正一半; ~ дундаа оров 正居当中, 正到一半.

ТЭХЛЭЭР ӨМӨГӨЛ [连] 参见 тэгэхлээр.

ТЭХРҮҮЛЭХ ӨМӨГӨГ [动] тэхрэх I、II 的使动态.

ТЭХРЭХ ӨМӨГӨГ I [动] 返回, 归, 还, 退后, 退回.

ТЭХРЭХ ӨМӨГӨГ II [动] 好转, 复原, 改善.

ТЭХҮҮН ӨМӨГ [形] ● 高傲的, 傲慢的, 狂妄的: ~ зан 傲慢的性格, 狂妄的脾气; ● 厚颜无耻的, 死不要脸的.

ТЭХЭЛ ӨМӨГ [名] 返回, 归, 还, 退后, 退回.

ТЭХЭР ӨМӨГ [形] 齐全的, 齐备的, 完备的.

ТЭЧ ӨМӨГ [形] ● 勃然大怒的; ● 嫉妒的, 愤慨的; ● 难以容忍的.

ТЭЧИГНЭХ ӨМӨГӨГ [动] 啾啾啾啾响.

ТЭЧИРХЭХ ӨМӨГӨГ [动] 嫉妒, 愤怒.

ТЭЧИХ ӨМӨГ [动] 忍受, 按捺.

ТЭЧЬЯДАЛТАЙ ӨМӨГӨГ [形] 忍不住的, 按捺不住的, 难以忍受的, 抑制不住的.

ТЭЧЬЯДАМ ӨМӨГӨГ [形] 难以忍受的, 抑制不住的, 忍不住的, 按捺不住的.

ТЭЧЬЯДАХ ӨМӨГӨГ [动] 忍耐不住, 按捺不住, 忍无可忍.

ТЭШГҮЙ ӨМӨГӨГ [副] 非常, 十分, 极其.

ТЭШИЛТ ӨМӨГӨЛ [名] тэших 的名词.

ТЭШИХ ӨМӨГӨГ [动] ● 滑动, 滑下, 滑倒: хэз-гай газар ~ ж явчихуузай! 小心别在斜坡上滑倒啊! ● 滑冰: гулгуур дээгүүр ~ ж наадах 在冰场上滑冰玩; ● (骆驼) 急驰, 奔跑, 快跑; ● (鸟) 轻快地飞动; ● 箭贴近地面, 擦着地面(飞行).

ТЭШЛҮҮР ӨМӨГӨГ [名] 水准器: ~ийн алхам (速滑的) 滑步.

ТЭШҮҮ ӨМӨГӨГ [形] 参见 ташуу.

ТЭШҮҮЛЭХ ӨМӨГӨГ [动] тэших 的使动态:

тэмээ унаад ~ 骑着骆驼急驰.

тэшүүр **ᠲᠡᠰᠢᠭᠦᠷ** [名] ①〈体〉冰鞋, 冰刀:

~ээр гулгах 溜冰, 滑冰; уралдааны

~ 竞赛用冰鞋; ②〈体〉滑冰; 滑冰场:

~ийн талбай 滑冰场.

тэшүүрдэх **ᠲᠡᠰᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] (用冰刀)滑冰, 溜冰.

тэшүүрч (ин) **ᠲᠡᠰᠢᠭᠦᠷᠴ** [名]〈体〉滑冰运动员, 滑冰者.

тэшүүрчид **ᠲᠡᠰᠢᠭᠦᠷᠴᠢᠳ** [名] тэшүүрч 的复数.

тэшчих **ᠲᠡᠰᠢᠬ** [动] тэших 的完成体.

тээвэр **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷ** [名] 运输, 搬运, 运载, 运送, 运输业: ~ хийх 运输, 运送, 搬运; агаарын ~ 空运, 航运; төмөр замын ~ 铁路运输; тээврийн тэрэг 运输车辆; тээврийн нисэх онгоц 运输机; тээврийн хөлс 运输费; хулгайн ~ 偷运, 走私运输; тээврийн агентлаг 运输代办所; тээврийн аж үйлдвэрчний эвлэл 运输工会; тээврийн ачаа эргэлт 货运周转量; тээврийн байгууллагын аж ахуйн үйл ажиллагаа 运输企业经济活动; тээврийн баримт 运输单据; тээврийн гэрээ 运输契约; тээврийн зураг 交通运输图; тээврийн марклалт 运输商标; тээврийн нисэх хүчин 运输航空部队; ~ онгоц 运输舰; тээврийн өөрийн өртөг 运输成本; тээврийн хөлөг онгоц 运输船; тээврийн хөлс ороогүй үнэ 送货外的运价; тээврийн хэрэгсэл 运输工具; ~ механикжилтанд зарцуулах 运输机械消耗; ~ тээх 运输, 运载; ~ харилцааны шугам 交通运输网; ~ холбоо 邮电运输; тээврийн аж ахуй 运输业; тээврийн ажиллавар 运输业务; тээврийн бааз 运输基地; тээврийн ачаалал 运载量; тээврийн өртөг 运输费; тээврийн тариф 运费率; ◇ ачаа ~ 货物运输; жин ~ 运输, 货物运输; зам ~ 运输, 运载, 运输业.

тээвэрлүүлэх **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① тээвэрлэх 的使动态; ② 意同 тээвэрлэгдэх.

тээвэрлэгдэх **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] тээвэрлэх 的被动态.

тээвэрлэгч **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠴ** [名] 见 тээвэрчин.

тээвэрлэлт **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠲ** [名] 运输, 搬运, 运载, 运送, 运输业: ~ ийг батлан даах 保证运送; ~ ийн зардал 运送费用; ~ ийн өөрийн өртгийн задлан шинжилгээ 运输成本的分析; ~ ийн өртөг 运输费; ~ ийн эрчимлэлт 运输强度.

тээвэрлэх **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 运输, 搬运, 运载, 运送: ачаа бараа ~ 运输货物; хүн ~ 运人, 载人; ~ ачааны зөвшөөр 货运凭单; ~ ачааны тариф 货运税率; ~ чадвар 运输能力.

тээвэрчин **ᠲᠡᠭᠦᠪᠦᠷᠴᠢᠨ** [名] 搬运工, 搬运夫, 运输工作人员: будаа ~ 运粮工; тээвэрчдийн цуваа 运输队.

тээг **ᠲᠡᠭ** I [名] ① 钩子, 扣鼻, 挂钩, 扣, 钩针, 门闩: алчуурын ~ 毛巾挂钩; үүдний ~ 门闩; ~ суллуур 支架开关; ② 障碍, 阻碍, 挂碍, 羁绊: ~ болох 成妨碍, 阻碍, 羁绊; ③ (蒙古袍钮扣的) 扣棍儿; ④ (河等的) 闸.

тээг **ᠲᠡᠭ** II 见 ~ 跳来跳去, 跳上跳下.

тээгдэх **ᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] тээх 的被动态.

тээглүүлэх **ᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① тээглэх 的使动态; ② 意同 тээглэгдэх.

тээглүүр **ᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] ① 卡子, 障碍物; ② (钉)帽, 盖; ③ 别棍.

тээглэгдэх **ᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] тээглэх 的被动态.

тээглэх **ᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① 挂住, 钩住, 卡住, 绊住, 噎住: хадаасанд ~ 挂在钉子上; тээгээр ~ 用钩鼻钩住; хөлд нэг юм ~ в 脚上绊了一个东西; ② 羁绊, 拖住, 阻碍, 障碍: хэлэх гэсэн үг цээж дээр ~ ж орхив 把要说的话咽下去了.

тээгүүр **ᠲᠡᠭᠦᠭᠦᠷ** [形] 装载的, 搬运的: ~ машин 运输车.

тээгч **ᠲᠡᠭᠦᠴ** [名·形] ① 搬运工, 运输工作者, 脚夫; ② 装载的, 搬运的, 运输的: нисэх онгоц ~ (军)航空母舰.

тээгэлдэх **ᠲᠡᠭᠦᠭᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] тээглэх 的互动态: ~н ував 绊倒.

тээгэлдэцгээх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тээгэлдэх
的众动态.

тээгэлзлэх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] тээглэх 的互
动态.

тээдүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① тээдэх 的使动
态; ② 以狡猾胜人, 使诡计, 欺骗, 欺蒙;
③ 突然访问, (给人)来个出其不意, 来个
措手不及.

тээдэг *ᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠭ* [形] ① 口吃的, 结结巴巴的;
② 短的.

тээдэгхэн *ᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠬᠡᠨ* [形] тээдэг 的小称.

тээдэх *ᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 口吃, 结结巴巴地说
话, 张口结舌; ② 窘, 困窘.

тээзнэх *ᠲᠡᠭᠡᠵᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] тээх 的短暂体.

тээл *ᠲᠡᠭᠡᠯ* [名] 剪子轴.

тээлгэх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] тээх 的使动态.

тээлцэх *ᠲᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] ① тээх 的共动态; ②
共享; 同度.

тээлэг *ᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠭ* [名] 装载的方法, 装运技术.

тээнэг *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭ* [名] (植) 粉苞菊: ~ шарилж
(植) 拟粉苞苣.

тээнэглэх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 踌躇不定, 犹豫不
决, 忐忑不定.

тээнэгэлзүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тээнэ-
гэлзэх 的使动态.

тээнэгэлзэх *ᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] тээнэглэх 的
多次体.

тээр *ᠲᠡᠭᠡᠷ* [名] 累赘, 包袱, 负担, 羁绊,
麻烦: ~ болох 成负担, 成包袱; ~ ийн
нэмэр 重累, 包袱; ~ үзэх 视为负担.

тээртэй *ᠲᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠢ* [形] 累赘的, 背包袱的, 有
负担的, 有羁绊的, 麻烦的, 艰难的.

тээрүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тээрэх I、II 的
使动态.

тээрхий *ᠲᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠢ* [名] (解) 阴茎头, 龟头: ~ н
арьс 包皮, 包茎; ~ н арьс умрах 包茎;
~ н дотуур нүх 包皮内口; ~ дотуур
хуудас 包皮内层; ~ н угтас 龟头包皮
炎; ~ н урд булчин 包皮前肌.

тээрхийтэс *ᠲᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠢᠲᠡᠰ* [名] 龟头炎.

тээршээгдэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] тээршээх

的被动态.

тээршээлгэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] тээршээх
的使动态.

тээршээсхийх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬᠡ* [动] тээршээх
的短暂体.

тээршээх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 视为负担, 看作包
袱, 感觉沉重, 觉得麻烦, 当作累赘.

тээршээцгээх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠰᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тээршээх
的众动态.

тээрэм *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮ* [名] 磨, 磨机, 磨坊: усан
~ 水磨; гар ~ 手推磨, 手摇式磨粉机;
цахилгаан ~ 电磨, 电动磨粉机; сал-
хин ~ 风磨; ~ д орох 上磨; тээрмийн
эзэн 磨坊主; тээрмийн чулуу 磨, 磨
盘; тээрмийн хүйс 磨眼, 磨盘孔;
тээрмийн хөллөө 拉磨的套马用具; ◇
тээрмийн цог эрвээхэй (动) 地中海粉
蝶.

тээрэмдлэг *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠯᠡᠭ* [名] тээрэмдэх 的
名词.

тээрэмдүүлэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] тээрэмдэх
的使动态.

тээрэмдэгдэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] тээрэмдэх
的被动态.

тээрэмдэгч *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭᠴ* [名] 套碾子的人, 磨
碾子的人, 磨坊工人.

тээрэмдэзнэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠵᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] тээрэмдэх
的短暂体.

тээрэмдэлцэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] тээрэмдэх
的共动态.

тээрэмдэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠬᠡ* [动] 磨粉, 磨碎, 磨碾:
гурил ~ 磨面粉.

тээрэмдэцгээх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] тээрэм-
дэх 的众动态.

тээрэмч *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠴ* [名] 磨坊工人, 磨粉工.

тээрэмчид *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠴᠢᠳ* [名] тээрэмч 的复数.

тээрэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* I [动] 大吃大喝, 暴饮暴食.

тээрэх *ᠲᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* II [动] 参见 хорох; 阻塞.

тээх *ᠲᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 运输, 运载, 运送, 搬运: ~
нэвтрүүлэх хороо 运输局; тээвэр ~
运输, 运载; тэмээн тэргээр ~ 用骆驼
车运送; ~ нэвтрүүлэх байгууллага

运输机构。

тээхэлзэх **ᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 摇动宽胸卖弄, 炫耀, 神气活现, 趾高气扬。

тээцгээх **ᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] тээх 的众动态。

тээчих **ᠲᠡᠭᠡᠴᠢᠬ** [动] тээх 的多次体。

тээш **ᠲᠡᠭᠡᠰ** [名] 行李; 货物, 货载; 负荷; ~ жигнэх газар 行李过磅处; ~ хадгалах газар 行李寄存处; гарын ~ 随身携带的行李; ~ ачаа 货物, 货载; ~

агуулах газар 行李存放处; ~ тушаасан тасалбар 行李票; ~ ийг олгох 交货; ~ чадвар <铁> 通过能力; ~ тээвэрлэх 运行李; ~ ийн вагон 行李车; ~ ийн жагсвалт 行李单; ~ ийн касс 行李房; ~ ийн овор 载重限度; ~ ийн пайз 行李标牌; ~ ийн саравч 行李棚; ~ ийн тасаг 行李舱, 行李房; ~ ийн тасалбар, ~ ийн магадлах баримт 行李票。

тээшинч **ᠲᠡᠭᠡᠰᠢᠨᠴ** [名] 行李舱, 行李房。

У

у **ᠤ** ① 蒙语第二十二个字母; ② 喔(摔跤时表示迎接对手的语气词)。

ув **ᠤᠪ** 见(加强语气词, 用在以“у”字母为首音节的词前): ~ улаан 鲜红的, 血红的, 红彤彤的。

уваа **ᠤᠪᠠᠭ** 见 ~ цуваа 三三两两的, 陆续陆续的, 络绎不绝的。

уваан **ᠤᠪᠠᠨ** 见 ~ буурцаг (植) 豇豆(属)。

увадна **ᠤᠪᠠᠳᠨᠠ** [名] <动> 灰色啄木鸟。

увай **ᠤᠪᠠᠢ** [名] 意识, 领悟, 警戒, 记忆: ~ сайтай 记忆好的。

увайгүй **ᠤᠪᠠᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 高傲的, 傲慢的, 不自量的; ② 不害羞的, 无耻的, 不要脸的, 不讲礼貌的, 不客气的; ③ 轻率的, 轻举妄动的, 冒昧的, 卤莽的。

увайлал **ᠤᠪᠠᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 谨慎, 警戒, 留心; ② 先见, 聪明。

увайлах **ᠤᠪᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 感到, 发觉, 注意到, 理会; 想起, 忆起: хүйтэн ~гүй 不觉得冷, 不理睬寒冷。

увайрах **ᠤᠪᠠᠢᠯᠠᠮ** [动] 感到, 发现, 注意到, 理会: Би түүний үгийг увайрсангүй

我没注意到他的话。

уван **ᠤᠪᠠᠨ** 见 ~ цуван 陆续地, 三三两两地: ~ цуван ирэх 陆续地来, 三三两两地来。

увах **ᠤᠪᠠᠬ** [动] 陆续(连续不断地)拉出: ~ явах 三三两两地走。

увдяс **ᠤᠪᠳᠢᠶᠰ** [名] 魔术, 妖术, 魔力, 法术: ~ үзүүлэх 演魔术, 施魔法。

увдислах **ᠤᠪᠳᠢᠰᠯᠠᠬ** [动] 施魔术, 施妖术, 以妖术惑人, 以魔力制服。

увдислуулах **ᠤᠪᠳᠢᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] увдислах 的使动态。

увдистай **ᠤᠪᠳᠢᠰᠢᠲᠠᠢ** [形] 有魔法, 有魔术, 有妖术, 有魔力, 有法术的。

увдисч **ᠤᠪᠳᠢᠰᠢᠴ** [名] 有魔法的人, 有魔法师, 魔法师。

увсанц **ᠤᠪᠰᠠᠨᠴ** [名] ① <宗> 女僧人, 受戒的女俗人, 尼姑, 修道尼; ② 老太婆, 老妇。

увш **ᠤᠪᠰ** [名] <宗> 男僧人, 受戒俗人, 居士。

увьдас **ᠤᠪᠶᠳᠠᠰ** [名] 魔法, 魔术, 妖术, 法术。

увьдаслаг **ᠤᠪᠶᠳᠠᠰᠯᠠᠭ** [形] 魔法的, 魔术的, 妖

术的, 法术的.

уг **ᠤᠭ** [名·形] ①基础, 根, 底部: модны ~ 树根; хэлний ~ 舌根; үсний ~ 发根; хуруун ~ 手指根; зүрхний ~ аас 衷心地, 由衷地; ②开端的, 发源的, 起初的, 起源的, 本质的: ~ чанар 本质; ~ нутаг 原地, 故乡, 该地, 本地; ~ бичиг 原文, 原稿; ~ байдал <化> 原位; ~ байр <军> 始发阵地; ~ гарлын судар 世谱, 家谱; ~ зааг ①原始边界; ② <军> 出发地界; ~ зайг хүртэл хөвөх <体> 游完距离; ~ нутгийн хүн 土人, 土著; ~ суваг 根管; ~ сурвалж ①基础, 根基; ②起源, 本源; ③ <情报、理论的> 出处, 原处; ~ сурвалж зүйл 史料; ~ сүв 自生孔; ~ тодорхойлол 原始数据; ~ тэмдэг 原始符号; ~ эс 原始细胞; ~ ийлдэс 角膜反射; ~ хил 天然边境; ~ утга 原文; ~ утгат үг 原义词; ~ үг 原形词; ~ хэл мэдрэх төв 言语感觉中枢; ~ удам ①家系, 祖先, 血统; ②根源; ~ удам дууриах 返祖现象; ~ үндэс 根基, 基础; ~ шалтгаан 基本原因, 根本原因; ~ ий нь хөөх 分析家系; 追根究底; ~ эх ①起初, 开端, 起源; ②原文, 原著; ~ нь 以前, 先前, 开初, 本来; 首先; энэ давуу ~ нь шар өнгөтэй байв 这布本来是黄色的; би ~ аасаа хотын хүн 我本来是城里人; ~ тогтсон хугацаа 原定期限; ~ хугацаанд 在原期限内; ~ ийн ажиглагч хүн 一向勤劳的人, 本质勤劳的人; ~ ийн тийм байв 起初就是那样的, 老早就是这样的; ~ туйл 根底, 老底; ~ ийн бичиг 家谱, 家史.

угаагдал **ᠤᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [名] 被洗物, 冲洗物, 淤积物.

угаагдах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① угаах 的被动态; ② 遭洗劫: уерт ~ 被洪水洗劫一空.

угаагуур **ᠤᠭᠠᠭᠠᠭᠤᠷ** [名] ①洗脸台, 洗脸盆, 洗涤槽: ~ ын түмпэн 洗脸盆; ② 洗衣机, 刷洗器具: ~ машин 洗衣机; тогооны ~ 锅刷; ~ ын өргөн хэрэгцээний машин 多功能洗衣机; ③ 冲洗器, 滴注器.

угаагч **ᠤᠭᠠᠭᠠᠭ** [名] ① 洗涤工, 洗涤者; ② 洗涤的: ~ машин 洗衣机.

угаадас **(ан)** **ᠤᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** [名] (洗、用过的) 污水: ~ ны нүх 污水坑; ~ асгах 泼污水.

угаадаслах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] 洗, 洗濯, 刷洗, 洗涤.

угаазнах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] угаах 的短暂体.

угаал **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯ** [名] ① 洗, 洗濯, 洗涤, 沐浴, 刷牙: ~ ын гадар 洗涤盆; ~ ын тэвш 洗澡盆, 洗衣槽; ~ ын машин 洗衣机; 洗衣机; наран ~ 日光浴; нүүрс хучилт ~ 碳酸浴; ~ угаашийн явдал 沐浴洗衣业务; ② 洗礼; ~ хийх ① 举行洗礼; ② 洗, 洗濯; ③ <医> 浴疗.

угаалага **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 见 угаалга.

угаалга **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 угаал: хүүхдийн ~ 婴儿洗礼; угаалгын аяга <医> 洗涤杯; угаалгын давсаг харуур 膀胱洗濯镜.

угаалгах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] угаах 的使动态.

угаалгачив **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠴᠢᠪ** [名] ① 洗涤者, 洗濯者; ② 沐浴者.

угаалт **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 参见 угаал.

угаалтуур **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] 刷洗器具, 洗涤剂: тогооны ~ 锅刷.

угаалцах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] угаах 的共动态.

угаалцуулах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] угаалцах 的使动态.

угаалч **(ни)** **ᠤᠭᠠᠭᠠᠯᠴ** [名] 洗涤者, 洗衣妇, 洗衣工, 刷洗工: шал ~ 洗地板工人, 洗地板者; хувцас ~ 洗衣工, 洗衣妇.

угаамал **ᠤᠭᠠᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] ① 洗涤的; ② 镀…的.

угаар **ᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 угар.

угаах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠬ** (**ᠤᠭᠠᠭᠠᠬᠤ**) [动] 洗, 洗净, 洗涤, 洗濯, 沐浴; усаар ~ 用水洗; гар ~ 洗手; тогоо ~ 刷锅; биеэ ~ 洗澡, 洗身; хүүхэд ~ 给小孩洗澡, 给小孩举行洗礼; хүүхэд ~ найр 新生儿受洗礼节日; ~ шургуул <擦洗用的> 菩提树皮纤维, 椰子纤维擦子; ~ сан дотуур хувцас 洗好的内衣; ноос ~ газар 洗毛厂; нүүрс ~ 洗煤; юм ~ машин 洗衣机, 洗涤机; ~ хэрэглүүр 去垢剂.

угаацгаах **ᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] угаах 的众动态。
угаачих **ᠤᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠢᠬᠤ** [动] угаах 的多次体。
угааш **ᠤᠭᠠᠭᠠᠰ** [名] (经常换洗的)衬衣;衣物:
 ~ийг солих 换衣服,换衬衣。
угаашгүй **ᠤᠭᠠᠭᠠᠰᠦᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠭᠦᠢ** [形] 不可洗的。
угалз **ᠤᠭᠠᠯᠵ** I [名] <动> 公盘羊。
угалз **ᠤᠭᠠᠯᠵ** II [名] 花纹,图案,彩饰:
 ~тай гутал 有花纹的靴子; ~ оёх 绣出花纹; хүрээлсэн ~, хажмал ~ (窗框、墙冠上用的)图案,雕刻的平板条;
 хээ ~ 花纹,图案。
угалз(ан) **ᠤᠭᠠᠯᠵ** III [名·形] ① 沙漠之热风,多沙的暴风: ~ан хүй 沙漠旋风; ② 弓形的,弯形的: ~ бүрээ 弯管号角; ~ан шугам 弓形尺;云形板,云规,曲线板;
 ◇ ~ан бэг баатар <动> 鸟林鸢。
угалзархаг **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 多花纹的; ② 多公盘羊的; ③ 多沙漠热风的。
угалзархуу **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠷᠬᠠᠭᠤ** [形] ① 参见 угалзархаг; ② 花纹状的,图案形的。
угалзлах **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ① 描绘花纹,刺绣花纹;画图案: ~н урсах ① 弯曲透迤地流动; ② 浮现着美丽的花纹; ③ 呈花纹状,呈图案状; ④ (沙漠上)起狂风,飞沙走石。
угалзлуулах **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] угалзлах 的使动态。
угалзрах **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] 出花纹,出图案;呈花纹状,呈图案状。
угалзтай **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠢ** [形] 有花纹的,有图案的,有彩饰的: ~ гутал 有花纹的靴子,云纹靴。
угалзчин **ᠤᠭᠠᠯᠵᠠᠴᠢᠨ** [名] 制作花纹者,制作图案者。
угар **ᠤᠭᠠᠷ** [名] 煤气,炭气: ~т согтох (цохигдох) 煤气中毒。
угах **ᠤᠭᠠᠬ** [动] (臀部着地)往前挪动。
угж(ан) **ᠤᠭᠵ** [名] 奶瓶,哺乳器: ~аар тэжээх 用奶瓶(哺乳器)喂养; ~ны хөхөл 奶瓶的奶嘴; ~ны хүүхэд 用奶瓶哺乳的小孩。
угжигч **ᠤᠭᠵᠢᠭᠴ** [名] (用哺乳器)喂奶者。

угжизнах **ᠤᠭᠵᠢᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] угжих 的短暂体。
угжилт **ᠤᠭᠵᠢᠵᠢᠯᠲ** [名] (用哺乳器)喂奶。
угжилцах **ᠤᠭᠵᠢᠵᠢᠭᠢᠬ** [动] угжих 的共动态。
угжих **ᠤᠭᠵᠢᠭᠢᠬ** [动] (用奶瓶或哺乳器)喂奶,哺育,人工哺乳。
угжицгаах **ᠤᠭᠵᠢᠭᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] угжих 的众动态。
угжмал **ᠤᠭᠵᠢᠭᠮᠠᠯ** [形] (用哺乳器)喂奶的。
угжсаг **ᠤᠭᠵᠢᠭᠰᠠᠭ** [形] 爱叫奶瓶的,爱叫奶嘴的。
угжуулах **ᠤᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] угжих 的使动态。
угжуудах **ᠤᠭᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] 喂奶过多。
угжуур **ᠤᠭᠵᠢᠭᠤᠷ** [名] 奶瓶,假奶头,哺乳器。
угз **ᠤᠭᠵ** [副] 突然地,猛地,彻底地(拔出): ~ татах ① 突然拔出,连根拔出,猛地抽出; ② <体> 冲刺。
угзарцгаах **ᠤᠭᠵᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] угзрах 的众动态。
угзарчих **ᠤᠭᠵᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] угзрах 的完成体。
угзраа **ᠤᠭᠵᠠᠷᠠᠭᠠ** [名·形] ① <体> 冲刺; ② (突然)抽出的,拔出的,急扯的。
угзралдах **ᠤᠭᠵᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] угзрах 的互动态。
угзралт **ᠤᠭᠵᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] (突然)抽出,拔出,急拔,抽紧,急扯。
угзрах **ᠤᠭᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] (突然地)抽出,拔出,急扯,(身体)突然抽紧,急骤地拉紧: мо-рины амыг ~ 猛拉紧缰绳。
угзруулах **ᠤᠭᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] угзрах 的使动态。
угзчих **ᠤᠭᠵᠠᠷᠢᠬ** [动] угзрах 的多次体。
угзчуулах **ᠤᠭᠵᠠᠷᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] угзчих 的使动态。
углаа **ᠤᠭᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 套子: ~ бүрээс 蒙古包套盖,布罩; ② 套穿的衣服: ~ цамц 套头衫,套头上衣; ~ араа 齿圈; ~ эрэг 螺帽。
углага **ᠤᠭᠯᠠᠭᠠ** [名] 套儿,罩儿,帽儿。

- углагдах** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] углах 的被动态.
- углазнах** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠠᠨᠬᠤ** [动] углах 的短暂体.
- углалцах** **ᠤᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] углах 的共动态.
- угларга** **ᠤᠭᠯᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ① 插孔, 安柄孔; ② 鞘.
- углах** **ᠤᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] 套上, 安插, 塞入, 插进; 嵌入, 镶进: хуруундаа ~ 套在手指上; гутлаа хөлдөө ~ 把靴子套在脚上了; хошууг ~ 套上笔帽, 插上笔帽; цамцаа толгойдоо ~ 把衬衣胡乱地套在头上(指衣服没穿好); хаалганы углуурыг ~ 插上门插销; ~ хошуу (医) 过渡套管.
- углацгаах** **ᠤᠭᠯᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] углах 的众动态.
- углуулах** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] углах 的使动态.
- углуур** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 安插物, 嵌入物, 插销; хаалганы ~ 门插销.
- углуурга** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 安插孔, 安柄孔, 镶孔, 接筒, 鞘筒; 樵: гаансны ~ 烟袋杆上安烟袋嘴的一头.
- углуургадах** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 做安插孔, 做接筒, 做鞘筒, 挖镶孔; ② 安插上, 嵌入, 镶进.
- углуургадуулах** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] углуургадах 的使动态.
- углуургууд** **ᠤᠭᠯᠠᠭᠤᠷᠭᠤᠳᠤ** [名] углуурга 的复数.
- угсаа(н)** **ᠤᠭᠰᠠᠭ(н)** I [名] ① 出身, 门第: язгуур ~ 出身成分, 门第; ~ залгамжлагч 嗣子, 后裔, 继承人; ② 氏族, 家族, 族, 家系: үндэс ~, яс ~ 氏族, 家族, 种族; ◇ удам ~ 氏族, 种族; ③ (动植物的) 品种, 种; 血统: сайн ~ ны мал 良种牲畜; үүлдэр ~ 品种, 种; ~ сайжруулах ухаан 品种改良学.
- угсаа** **ᠤᠭᠰᠠᠭ** II [名] 绳缆, 环绳.
- угсаалаг** **ᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 良种的(动植物).
- угсаатай** **ᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 世袭的, 门第高贵的, 门庭显贵的.
- угсаалах** **ᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 传种接代, 血统承袭; ② 列家系, 列家谱.

- угсаар** **ᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠷ** [副] 按种类, 按品种.
- угсаатан** **ᠤᠭᠰᠠᠭᠠᠲᠠᠨ** [名] ① 种族; 人种: угсаатны зүй 种族学; ② 世袭贵族: ~ судлагч 人种学学者, 民族学学者; угсаатныг зураглах 民族制图; угсаатны бүлэг 人种集团; угсаатны гарал 人种起源; ~ зүйн дархан музей 民族志博物馆; угсаатны зүйн хэл шинжлэл 民族学派语言学; угсаатны нэр зүй 人种学; угсаатны судлал 人种学, 种族学, 民族学.
- угсамжаа** **ᠤᠭᠰᠠᠮᠵᠠᠭᠠ** [名] 继承性, 传统性, 继承者.
- угсарзнах** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠵᠠᠨᠬᠤ** [动] угсрах 的短暂体.
- угсармал** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠮᠠᠯ** [形] 安装的, 装配的, 编造的, 挂上的, 串联的, 排列的: ~ байшин 成排的房子; ~ бүтэц 预制物体; ~ шүүлтүүр 多节过滤器.
- угсармалжих** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠢᠰᠢᠬᠤ** [动] 安装, 装配; 串联, 排列.
- угсармалжуулалт** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名] 安装, 装配; 编造, 挂上; 串上; 串联, 排列.
- угсармалжуулах** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] угсармалжих 的使动态.
- угсарцгаах** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] угсрах 的众动态.
- угсарчих** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] угсрах 的完成体.
- угсраа** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠠ** [名·形] ① 装配器, 安装器, 连接钩, 编织料, 剪辑料; ② 排列的, 列队的, 连续的, 接续的: ~ гурван байшин 排成一行的三座房屋; хоёр кино ~ гаар гарав 连放了两部电影; ③ 联接的, 装配的, 安装的, 结构的, 钩挂的: ~ тай тэрэг 连挂起来的车子; ~ байшингийн үйлдвэр 房屋结构厂; ~ машин 联合机; ~ эгшиг 元音连续; ~ тай нь ачих буулгах 不摘车装卸; ~ ны автомат байгууламж 自动车钩装置; ~ г нь засах 不摘车修理.
- угсрагдах** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] угсрах 的被动态.
- угсрагч** **ᠤᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠴᠢ** [名] ① 装配工, 装配技师,

结构工, 连接员; ②连接器, 挂钩.

угсрагчид ʊɡsɾɑɡʧɪd [名] угсрагч 的复数.

угсрамжтай ʊɡsɾɑmʧɪtɑɪ [形] ①装配的, 安装的, 编造的, 剪辑的; ②连接的, 串联的, 接合的.

угсралт ʊɡsɾɑlɪt [名] ①装配, 安装; 编造; 剪辑; ②连接, 串联, 接合: ~ын ажил 剪辑工作, 安装工作; ~ын мэрэгжилтэн 安装技师; ~ын цех 装配车间.

угсралцах ʊɡsɾɑlʧɑx [动] угсрах 的共动态.

угсрах ʊɡsɾɑx [动] ①串联, 排列成行, 连续, 接连: гэр угсарч барих 成排地架蒙古包; гурав ~н дуулав 连唱了三支歌; ~ бүрмэл утас <电> 中继电缆; ②挂上, 搭钩: тэрэг ~ 把车子挂在另一辆车上; ③装配, 安装, 编组, 剪辑: машин ~ 装配机器; ~ зураг 装配图; ~ суурь 装配底座; ~ арматур 架设钢筋; ~ сул үг 附加小品词.

угсруулагч ʊɡsɾuulɑɡʧɪ [名] 使装配者, 使连接者; 装配工.

угсруулах ʊɡsɾuulɑx [动] угсрах 的使动态: ~н залгах 承接; ~н захируулсан гишүүн өгүүлбэр 承接从属句, ~н унших 连读; ~н хавсарсан гишүүн өгүүлбэртэй нийлмэл өгүүлбэр 带有从属句的复合句.

угсуурга ʊɡsuurgɑ [名] ①马肚带扣环; ②鞅稍铁牌.

угтаа ʊɡtɑɑ [副] 实质上, 根本上.

угтагдах ʊɡtɑɡdɑx [动] угтах 的被动态.

угтагсад ʊɡtɑɡsɑd [名] 迎接者, 欢迎者, 接待者.

угтазнах ʊɡtɑznɑx [动] угтах 和短暂体.

угтал(т) ʊɡtɑl(t) [名] 迎接, 欢迎, 接待.

угталцах ʊɡtɑlʧɑx [动] угтах 和共动态.

угтах ʊɡtɑx [动] 迎接, 候接, 欢迎, 接待: ~ж авах 迎接, 接待; зочдыг ~ 迎接客人们; халуунаар ~ 热烈欢迎; алгаташин ~ в 鼓掌欢迎; улсын их бая-

рыг хөдөлмөрийн шинэ амжилтаар ~ 以新的劳动成绩迎接伟大的国庆节; сонгуулийг угтсан уралдаан 迎接选举的竞赛; дайсныг ~н байлдах 迎击敌人, 迎敌而战; ~н хэлэх 接话茬; ~ тогтоох <语>前置支配(关系); ~н тулалдах 迎战; ~ гишүүн өгүүлбэр <语>前行从属句; ~ марш <乐>欢迎进行曲; ~ цуглаан 欢迎会.

угтацгаах ʊɡtɑʧɑɑx [动] угтах 的众动态.

угтвар ʊɡtʋɑr [名] <语>前缀, 冠词: ~ үг <语>前置词; ~ гишүүн 冠词; ~ дагавар холимог хэв шинж 前后缀混合型; ~ дагавар үг бүтээхүй 前后缀构词法; ~ гүүр 引桥; ~ дайвар үг 前置词性副词; ~ залгаж үг үүсгэх 加前缀派生法; ~ үгт тийн ялгал 前置格; ~ мөгөөрсний бодис <医>前软骨质; ~ нөхцөл 先决条件; ~ үе <语>轻音节.

угтваржуулах ʊɡtʋɑrʧuulɑx [动] <语>加前缀.

угтлага ʊɡtʋɑlɑɡɑ [名] ①迎接, 候接, 欢迎, 接待; 欢迎会: шинэ жилийн ~ 迎接新年; 年新晚会; ②(节日之)前夜, 前夕: угтлагын хурал (节日前夕的)招待会, 庆祝会.

угтмал ʊɡtʋɑml [名] 见 ~ цэцэг <植>迎春花.

угтрах ʊɡtɾɑx [动] 向前进, 向前偏斜.

угтуул ʊɡtʋuul [名] ①迎接, 候接, 欢迎, 接待: ~ буудал 外港; ~ манаа 前哨; ②迎接者, 候接者, 欢迎者, 接待者: зочдын өмнөөс ~ явуулав 先派人去迎接客人; ③笔帽; ④对手; ◇ ~ цэцэг 迎春花.

угтуулах ʊɡtʋuulɑx [动] ① угтах 的使动态; ②意同 угтагдах: ~н залгах <电> 逆联的; ~ нөхцөл үг <语>迎接副动词.

угтуулагчин ʊɡtʋuulɑɡʧɪn [名] 参见 угтуул ②.

угтчих ʊɡtʋɪx [动] угтах 的多次体.

угуул ʊɡuul [名·形] ① <动>红角鸮, 夜猫子(俗称); ② <语>同源的.

угц **ᠤᠭᠴᠢ** [副] 猛然, 急速地, 突然, 剧烈地.

угцрага **ᠤᠭᠴᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** [名] (连接鞍板和肚带或后鞅的) 鞍板革钮.

угцрах **ᠤᠭᠴᠢᠷᠠᠬ** I [动] 松脱, 松开, 摆脱, 脱.

угцрах **ᠤᠭᠴᠢᠷᠠᠬ** II [动] 见 огцрох.

угцруулах **ᠤᠭᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] угцрах I、II 的使动态.

угцруурга **ᠤᠭᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 见 угцрага.

угшгүй **ᠤᠭᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠤᠭᠤᠰᠢ** [形] 不走运的, 无成效的, 不顺利的, 蠢笨的, 无能的.

уд **ᠤᠳ** [名] (植) 柳, 杨柳: ~ мод 柳树; ~ модны тос 水杨酸苯脂; ~ модны хүчил 水杨酸.

удаа **ᠤᠳᠠᠭ** [量·后] ①次, 回, 遍, 度, 届: анх ~ 首次, 初次, 第一次; ганцхан ~ 仅一次; олон ~ 多次; ~ бүр 每次, 每回; хоёр ~ гаа сонгогдсон төв хороо 第二届中央委员会; хоёр дахь ~ гаа ирж байна 第二次来; ~ дараа 屡次, 多次, 一再; ②以后, 后来, 最后: чиний ~ би ирэв 我在你之后来了.

удаавтар **ᠤᠳᠠᠭᠲᠠᠷ** [形] 比较迟滞的, 比较迟钝的; 比较缓慢的, 比较迟缓的.

удаагүй **ᠤᠳᠠᠭᠦᠢ** **ᠲᠤᠭᠤᠰᠢ** [形] 没多久, 不久; 从来没有的.

удаадах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 变慢, 变得缓慢; 显得长久.

удаадуулах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удаадах 的使动态.

удаал **ᠤᠳᠠᠭᠠᠯ** [名] 拖延, 耽搁, 缓慢.

удаалиг **ᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠢᠭ** [形] 迟滞的, 迟钝的.

удаан **ᠤᠳᠠᠭᠠᠨ** [形] ①久的, 长久的, 持久的, 长期的: бид тэнд ~ суув 我们在那里坐了很久; 我们在那里住了很久; ~ цаг явах 走很长时间, 走很久; ~ хугацааны өвчин (医) 慢性病; ~ даа даамгай 持久的, 耐久的; ~ үргэлжлэх дайн (军) 持久战; ~ даамгай чанар 持久性; ~ дамжуулах 延缓执行; ~ нийлдэс 延缓反射; ~ самж (动) 树懒; ~ түргэн 持续; ~ түргэний ай

持续范畴; ~ үсэгт эдийн засаг 赤字财政; ~ хөдөлгөөн 缓慢运动; ~ хугацааны зээл 长期贷款; ~ хугацааны нөөц 永久储量; ~ хугацааны түрээс 长期租赁; ~ хугацааны хөрөнгө оруулалтын банк 长期投资银行; ~ хэв шинж 徐缓型, 迟缓型; ~ хэл 迟缓语; (军) ~ цагийн бэхлэлт 永久工事; ~ цагийн галын цэг 永久火力点; ~ цагийн хориглолт 永久性防御阵地; ~ цэнэгтэй бөмбөг 定时炸弹; ~ цохилох (医) 徐脉, 迟脉; ~ аар цус алдах 拖延出血; ②缓慢的, 迟缓的: ~ хөлтэй хүн 动作迟缓的人, 行动迟钝的人; ~ тэрэг 慢车; ~ явах ①慢行; ②久走; ~ болгох 减缓, 降低速度, 放慢.

удаандах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ①变慢, 变缓慢, 变迟缓, 变迟钝; ②变久, 变长久, 变持久.

удаарах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动·副] ①放慢, 减缓, 降低速度; ②屡次, 多次, 一再.

удааруулах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удаарах 的使动态.

удаасах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠰᠠᠬ** [动] 放慢, 减缓, 降低速度, 更趋缓慢.

удаасгах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠠᠭ** [动] удаасах 的使动态.

удаатах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠬ** [动] 参见 удаасах.

удаатгуулах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удаатах 的使动态.

удаатгах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠠᠭ** [动] удаатах 的使动态.

удаах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠬ** I [动] удах I 的使动态; 耽搁, 使减缓, 降低速度, 拖延, 拖欠: шийд өгөхүй ~ 迟迟不作决定.

удаах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠬ** II [动] удах II 的使动态; 挑拨, 煽动, 怂恿, 挑动: битгий хэрүүл ~ 别挑起纠纷.

удаахан **ᠤᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] удаан 的小称; ①较久的, 久些的; ②较缓慢的, 慢些的.

удаахь **ᠤᠳᠠᠭᠠᠬᠢ** [形] 以下的, 后面的, 其次的: ~ хүн нь би 下一个人是我.

удаашрал **ᠤᠳᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠯ** [名] 参见 удаашралт.

удаашралт **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 拖延, 拖拉, 拖缓, 耽搁, 持久.

удаашралтай **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠯᠲᠤᠢ** [形] 延缓的, 变慢的, 拖延的; 延长的, 伸长的; 拖久的, 耽搁的.

удаашрах **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 延缓, 变慢, 拖延; 延长, 伸长; 拖久, 耽搁: дэндүү удааширч байна 太慢了, 拖得太久了; удааширсан зулбаа 慢性流产, 滞延流产; удааширсан урсгал 减流速.

удаашруул **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] 缓引器.

удаашруулагч **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] ① 减速器; ② 拖延者, 耽搁者, 拖久者, 延缓者.

удаашруулах **ᠤᠳᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] удаашрах 的使动态: ~ автомат тохируулга 减速调整器.

удал **ᠤᠳᠠᠯ** [名] 缓慢, 迟缓; 拖延, 拖久, 耽搁: би ажил дээрээ ~тай бол хүнээр хэлүүлье 如我在工作上耽搁了的话, 就让人转告你.

удалгүй **ᠤᠳᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [副] 不久, 立即, 马上, 少顷: ~ буцаж ирэв 不久就回来了.

удам **ᠤᠳᠠᠮ** [名] ① 血统, 血缘, 承继, 承袭, 遗传性: манайхан урт насалдаг ~тай 我们家的人有长寿的遗传性; ~ дагах 继承, 遗传; ② 家族, 氏族, 宗族, 种族; 品种: ~ судар 家系, 家谱; ~ судрыг дуудах 续家谱, 讲家史; уг ~ 祖先; хурдан ~тай морь 快种马; ~ сайжруулах харгис онол 反动的优生学; ~ угсаа 宗族, 世代; удмын сангийн сүрэг <牧> 种群.

удамбар **ᠤᠳᠠᠮᠪᠠᠷ** I [名] <植> 无花果.

удамбар **ᠤᠳᠠᠮᠪᠠᠷ** II [名] <植> 优昙婆罗华 (简称优昙华).

удамдах **ᠤᠳᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 удамлах.

удамлах **ᠤᠳᠠᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] 继承传统, 遗传, 传种接代, 承袭, 嗣续.

удамт **ᠤᠳᠠᠮᠲᠤ** [形] 具有(某种)血统的, 血统好的, 良种的; 传统的.

удамч **ᠤᠳᠠᠮᠴᠢ** [形] 血统的, 血族的.

удамлуулах **ᠤᠳᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] удамлах 的

使动态.

удамтай **ᠤᠳᠠᠮᠲᠠᠢ** [形] ① 有血统关系的, 有血缘关系的, 有遗传性的, 有继承性的; 有后代的; ② 品种优良的, 良种的.

удамшил **ᠤᠳᠠᠮᠰᠢᠯᠢ** [名] 继承, 遗传, 遗传性, 承袭: удамшлын зарчим 遗传原则; ~ судлал 遗传学; ~ сэтгэл судлал 遗传心理学; ~ тухай сургаал 遗传学说; ~ тэмбүү 遗传性梅毒; ~ хожуу тэмбүү 遗传潜伏性梅毒; ~ шинж 遗传特征.

удамших **ᠤᠳᠠᠮᠰᠢᠬᠢ** [动] ① 承继, 遗传, 承袭; ② 成传统, 形成遗传性: ~ өвчин 遗传病; ~ хууль 遗传规律; ~ хэв 遗传型; ~ чанар 遗传性; удамшсан ийлдэс 遗传反射; удамшсан салга 遗传性震颤.

удамшуулах **ᠤᠳᠠᠮᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] удамших 的使动态.

удар **ᠤᠳᠠᠷ** [副] 裂, 绽: ~ татах 撕裂, 撕开, 剖开.

ударлах **ᠤᠳᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 заазлах.

ударник **ᠤᠳᠠᠷᠢᠨᠢᠭ** [名] 突击工作者, 突击队员, 突击手.

удархай **ᠤᠳᠠᠷᠬᠠᠢ** [形·名] 拆线的, 撕开的; (撕开的)布条.

удасхийх **ᠤᠳᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] удах I、II 的瞬间体; 略耽搁, 稍拖延, 稍迟缓.

удах **ᠤᠳᠠᠬᠤ** I [动] ① 拖久, 拖延, 耽搁: явалгүй ~ 耽搁不走; чи битгий удаарай 你不要耽搁久了; удтал хүлээх 久等, 等待已久; удтал суух 久住; 久坐; хотод ~ 在城市滞留很久; хэл чимээгүй ~ 很久没有音讯; өвчтэй ~ ж байна 病了很长时间; ② 缓慢, 迟缓: ~ ж дэлбэрдэг мина <军> 缓燃地雷, 延期性地雷.

удах **ᠤᠳᠠᠬᠤ** II [动] 挑起, 怂恿, 挑动: хэрүүл ~ 挑起纠纷.

удахгүй **ᠤᠳᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [副] 参见 удалгүй.

удвал **ᠤᠳᠠᠪᠠᠯ** I [名] <植> 菊花.

удвал **ᠤᠳᠠᠪᠠᠯ** II [名] <植> 优钵罗华.

удгалах **ᠤᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 当女巫, 作巫婆;

②(马的)掬步颠跑。

удгалуулах **ᠤᠳᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удгалах 的使动态。

удган **ᠤᠳᠭᠠᠨ** [名] ①女巫, 接生婆; ②(马的)掬步颠跑: ~ хатир 掬步颠跑; ◇ ~ эрвээхэй <动> 蛾; ~ ээрүүл 陀螺; ~ өвс (植) 川芎属。

удгана **ᠤᠳᠭᠠᠨᠠ** [名]<动> 草鴉。

удирапалгун **ᠤᠳᠢᠷᠠᠫᠠᠯᠭᠤᠨ** [名] 翼(二十八宿之一, 南方朱雀七宿的第六宿)。

удирасад **ᠤᠳᠢᠷᠠᠰᠠᠳ** [名] 斗(二十八宿之一, 北方玄武七宿的第一宿)。

удирдаач **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠴ** [名]<乐> 乐队指挥: ерөнхий ~ 总指挥。

удирдагч **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠭᠴ** [名] 领导者, 领导人, 领袖, 主持人; 指导者: ард түмний ~ 人民的领袖; уран сайхны ~ 艺术指导; бүжгийн ~ 舞蹈教练; 舞蹈领队。

удирдагчид **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠭᠴИД** [名] удирдагч 的复数。

удирдал **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠯ** [名] 参见 удирдалт。

удирдалт **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠯᠲ** [名] 领导, 指导, 指挥, 主持, 率领: хурлын ~ 会议的主持, 会议的领导。

удирдамгүй **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠮᠭᠦЙ** **ᠤᠯᠠᠭ** [形] 不可领导的, 不可指导的, 不可指挥的, 不可主持的, 不可率领的。

удирдамж **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠮᠵ** [名] ①指令, 指示, 训令; 领导, 指导; 指挥: дээрээс ямар ~ өгсөн бэ? 上级给了什么指示(指令)? ②方针, 规矩, 准绳, 控制数字: таван жилийн төлөвлөгөөний ~ 五年计划控制数字; ~ эрдэс 指标矿物; ~ ийн төсөл 指示草案; ~ ийг автоматчилсан систем 自动控制系统; ③<医>药之服法。

удирдах **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 领导, 指导, 指挥, 率领, 领路, 主持, 操纵, 控制: ~ н жолоодох 领导, 率领; 管理; ~ тушаал 领导职务; ажилчны хөдөлгөөнийг ~ 领导工人运动; газарч ~ н явав 向导带路; ~ пульт <技> 操纵台, 控制台; ~ систем 控制系统; ~ байгууллага 领导机关, 主管机关; ~ байр 指挥所; ~ газар 管理总局; ~ газруудын зардал 管

理费用; ~ гол хүчин 领导骨干; ~ контор (主管部门的) 办公室; ~ салбар <技> 控制台; ~ хос дугуй <技> 主动对轮; ~ төв 控制中心; ~ хүчдэл <电> 可调整电压; ~ цахилуур <电> 控制电极; ~ чийдэн 控制管; ~ чиг шугам 指导方针。

удирдахуй **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠬᠤЙ** [名] 领导, 管理: ~ н арга ухаан 管理学。

удирдацгаах **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] удирдах 的众动态。

удирдлага **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠯᠭᠠ** [名] 领导, 指导, 指挥, 管理, 主持; 领导权: намын ~ 党的领导; намын ~ ар 在党的领导下; уралдааны ~ 竞赛的领导(指导); төвлөсөн ~ 集中领导; ~ заавар 指示, 指令; марксизмз - ленинизмийг үйл ажиллагааныхаа ~ болгох 把马列主义作为自己行动的指导; удирдлагын автомат тогтолцоо (~ автоматжсан тогтолцоо; ~ автоматжуулсан тогтолцоо) 自动化管理系统, 自动化管理体制; ~ арын байр <军> 后勤指挥所; удирдлагын баримт зүйл 指示性文件; удирдлагын далбаа 指挥旗; удирдлагын зарчим 指导原则, 主导原则; удирдлагын зорилго 领导意图; удирдлагын төвлөрлийг тараах <军> 分散指挥。

удирдлагагүйдэх **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠯᠭᠠᠭᠦЙᠳᠡᠬ** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 无领导化, 无指挥化, 无管理化。

удирдлагатай **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠯᠭᠠᠲᠠЙ** **ᠠᠭᠠ** [形] 有领导的, 有引导的, 有诱导的, 有指导的。

удирдуулах **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удирдах 的使动态。

удирдуур **ᠤᠳᠢᠷᠳᠠᠳᠤᠷ** [名] 指挥, 指挥棒。

удиртгал **ᠤᠳᠢᠷᠲᠭᠠᠯ** [名] ① удиртгах 的名词: ~ ын далбаа <军> (舰船) 指挥旗; ②序言, 导言; <乐> 前奏曲, 序曲; 序幕, 开场白: ~ ын анги <外> 条约序言; ~ ын өгүүлэл 序言; ~ ын хөгжим 序曲。

удиртгах **ᠤᠳᠢᠷᠲᠭᠠᠬ** [动] ①领导, 指导, 率领, 主持, 指挥; ②写序言, 写导言。

удиртгуулах **ᠤᠳᠢᠷᠲᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] удиртгах 的使动态。

удлиг **ᠤᠳᠯᠢᠭ** [形] 呆的, 迟钝的: ~ өвгөн

迟钝老人.

удрах **ᠤᠳᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ①裂开, 散开, 撕开; ②(转)加剧, 加强: **өвчин** ~ 病情加剧.

удруул **ᠤᠳᠤᠷᠠᠭᠤᠯ** [名] ①领袖, 首领; ②〈乐〉指导.

удруулах **ᠤᠳᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] **удрах** 的使动态.

удчих **ᠤᠳᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] **удрах** 的多次体.

удчуулах **ᠤᠳᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠮ** [动] **удчих** 的使动态.

ужиг **ᠤᠵᠢᠭ** [名·形] ①〈医〉慢性病; 旧病, 痼疾; 结核病; 癆病, 肺癆; ~ **өвчин** 慢性病, 痼疾; ②慢吞吞的, 慵懒的, 懒散的; ③长久的, 持久的; ~ **дэмийрэл** 后遗妄想; ~ **нусгай** 慢性鼻炎; ~ **шавхалт** 长久扬水.

ужигдуу **ᠤᠵᠢᠭᠳᠤᠭᠤ** [形] ①过于慢吞吞的; ②十分懒散的; ③太长久的.

ужиглах **ᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①〈医〉久病不愈, 痼疾缠身, 病势缠绵; 难产; ②慢吞吞, 懒惰, 慵懒; ③长久, 持久, 拖欠.

ужиграх **ᠤᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠮ** [动] 参见 **ужиглах**.

ужид **ᠤᠵᠢᠳ** [名·形] ①通奸, 私通; ②放荡的, 荒淫的, 淫乱的, 好色的; ③顽固的, 执拗的.

ужидлах **ᠤᠵᠢᠳᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动] 放荡, 荒淫, 淫乱, 沉于酒色, 过荒淫生活.

ужидлах **ᠤᠵᠢᠳᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动] 顽固, 固执, 任性, 坚持.

ужиддуулах **ᠤᠵᠢᠳᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **ужидлах** I、II 的使动态.

ужих **ᠤᠵᠢᠬᠤ** [动] ①久病, 患慢性病, 痼疾缠身; ②参见 **удаашрах**.

ужлаг **ᠤᠵᠢᠯᠠᠭ** [名] 参见 **ужиг**.

ужлага **ᠤᠵᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 参见 **ужиг**.

Узбек **ᠤᠵᠢᠪᠡᠴ** [名] 乌兹别克; 乌兹别克人.

узел **ᠤᠵᠡᠯ** I [名] ①结子, 绳结, 结扣; ②交叉点, 集中点; 枢纽(站); 〈军〉重点; 集结点; ③〈技〉组合件; 部件; ④〈电〉〈无〉波节.

узел **ᠤᠵᠡᠯ** II [名] 节(水上航速单位, 每小时一海里).

узуур **ᠤᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] 根, 下端, 尾部; **модны**

~ 树根.

уй **ᠤᠢ** [名] 悲哀; 悲哀; ~ **тайлах** 劝慰, 宽慰; ~ **гашуу болох** 哀悼, 悲哀; ~ **хийх** 穿丧服, 带孝; 追悼, 哀悼; ~ **гашуудал** 悲哀, 哀悼.

уйгагүй **ᠤᠢᠭᠠᠭᠤᠢ** **ᠤᠢᠭᠠᠨ** [形] 不疲倦的, 不知疲劳的, 孜孜不倦的; ~ **ажиллах** 孜孜不倦地工作.

Уйгар **ᠤᠢᠭᠠᠷ** [名] 见 **уйгур**.

уйгаржин **ᠤᠢᠭᠠᠷᠵᠢᠨ** [形] 〈史〉回鹘式的; 畏兀儿体的; ~ **монгол үсэг** 畏兀儿体蒙文.

уйгарлах **ᠤᠢᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 慢声唱抒情歌曲, 吟唱, 缓唱.

Уйгур **ᠤᠢᠭᠤᠷ** [名] 维吾尔(族); 维吾尔人; ~ **үсэг** 维吾尔文字; ~ **ын соёл** 维吾尔文化.

уйгуржин **ᠤᠢᠭᠤᠷᠵᠢᠨ** [形] 见 **уйгаржин**.

уйгуулах **ᠤᠢᠭᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] (用牛粪)点火, 引火.

Уйгуур **ᠤᠢᠭᠦᠭᠤᠷ** [名] 见 **уйгур**.

уйдаах **ᠤᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] **уйдах** 的使动态.

уйдам **ᠤᠢᠳᠠᠮ** [形] 寂寞的, 烦闷的, 无聊的, 苦恼的, 枯燥无味的.

уйдах **ᠤᠢᠳᠠᠬᠤ** I [动] ①无聊, 烦闷, 郁闷, 寂寞; **ганцаараа** ~ 孤寂, 独个儿烦闷; ②吃腻, 厌足, 厌烦; 不喜欢; **надаас** ~ 讨厌我.

уйдах **ᠤᠢᠳᠠᠬᠤ** II [动] 变松, 失去弹性, 变宽松.

уйдвар **ᠤᠢᠳᠦᠪᠠᠷ** [名] 寂寞, 烦闷, 忧郁, 愁闷, 苦闷.

уйдгүй **ᠤᠢᠳᠦᠭᠤᠢ** **ᠤᠢᠳᠦᠨ** [形] 不厌烦的.

уйдуулах **ᠤᠢᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **уйдах** I、II 的使动态.

уйдхартай **ᠤᠢᠳᠦᠬᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 忧郁的, 悲哀的, 消沉的, 厌烦的, 郁闷的, 压抑的.

уйдчих **ᠤᠢᠳᠦᠴᠢᠬᠤ** [动] **уйдах** I、II 的完成体.

уйл **ᠤᠢᠯ** [名] ①漩涡, 深渊; ②发旋; 年轮.

уйлаа **ᠤᠢᠯᠠᠭ** [形] 爱哭的, 哭哭啼啼的.

- уйлаан** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] 哭泣, 号哭, 恸哭; ◇
~ **майлаан** 哭泣, 号哭, 嚎啕。
- уйлагналдах** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠠᠭᠠᠨ** [动] уйлагнах
的互动态。
- уйлагнах** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ** [动] ① 抽泣, 抽抽嗒嗒;
② (转) 生病, 患病 (多指小儿)。
- уйлагнацгаах** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] уйлагнах
的众动态。
- уйлагнуулах** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [动] уйлагнах
的使动态。
- уйлалдаан** **ᠤᠯᠠᠯᠠᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 齐哭, 众人哭。
- уйлалдах** **ᠤᠯᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] уйлах 的互动态。
- уйлаamtгай** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠲᠦᠭᠠᠢ** [形] 好哭的, 哭哭啼
啼的。
- уйламхай** **ᠤᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 уйлаmtгай。
- уйланхай** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** I [名] (动物腹脏的) 肿
瘤, 水泡; ~ **хэлбэр** 囊肿类型。
- уйланхай** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢ** II [形] 好哭的, 哭哭啼
啼的。
- уйланхайгар** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠭᠠᠷ** [名] 肌肉囊肿。
- уйланхайдах** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 见 уйлан-
хайтах I、II。
- уйланхайлаг** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠭ** [形] 起水泡的,
起燎泡的。
- уйланхайтах** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** I [动] ① (动物
腹脏) 生瘤, 起水泡; ② 呈水泡状。
- уйланхайтах** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** II [动] ① 变得好
哭; ② 哭诉, 泣诉。
- уйланхайтуулах** **ᠤᠯᠠᠨᠬᠠᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уй-
ланхайтах I、II 的使动态。
- уйлах** **ᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 哭, 哭泣, 啼哭, 流泪;
эгшин ~, гэнэн ~ 嚎啕大哭; гашуу-
дан ~ 恸哭, 哀哭; ~н унжих 哭喊;
~н үглэх 泣诉, 哭着说。
- уйлганах** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] (阵阵) 哭泣, 抽泣。
- уйлгануур** **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [形] 爱哭的, 好哭的。
- уйллах** **ᠤᠯᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 出漩涡, 打漩; ② 长
毛旋。
- уйлуулах** **ᠤᠯᠠᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠨ** [动] уйлах 的使动态;
使人哭, 把人弄哭, 使人落泪。

- уйлхай** **ᠤᠯᠠᠬᠠᠢ** [形] 参见 уйлаmtгай。
- уймагч** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠭᠴᠢ** [名] 泅渡者, 游渡者。
- уймар** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷ** [名] 参见 уймраа。
- уймарган** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠭᠠᠨ** [形] 参见 уймраа。
- уймарцгаах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] уймрах 的众
动态。
- уймах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠬᠤ** I [动] 泅渡, 游渡。
- уймах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠬᠤ** II [动] 富足, 丰饶, 充足, 富
裕。
- уймраа** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠠᠭᠠ** [形] ① 慌乱的, 焦躁不安
的, 手足无措的; ② 轻率的, 造次的, 鲁莽
的。
- уймрал** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠠᠯ** [名] ① 慌乱, 焦躁, 不安;
② 轻率, 造次, 鲁莽。
- уймрах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 慌乱, 焦躁, 不安;
санаа сэтгэл ~ 心神不安; ② 轻率, 造
次, 鲁莽。
- уймруу** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠤ** [形] 参见 уймраа。
- уймруулах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уймрах 的使
动态。
- уйсах** **ᠤᠯᠠᠮᠠᠰᠤᠬᠤ** [动] 参见 уйдаx I、II。
- уйтавтгар** **ᠤᠯᠠᠲᠠᠪᠲᠦᠭᠠᠷ** [形] 窄些的, 较狭窄的,
较紧的, 甚窄的 (多指衣服)。
- уйтай** **ᠤᠯᠠᠲᠠᠢ** [形] 哀伤的, 悲哀的, 悲伤的,
凄惨的, 不幸的。
- уйтан** **ᠤᠯᠠᠲᠠᠨ** [形] 窄的, 狭窄的, 挤的, 紧瘦
的: ~ ханцуйтай дээл 窄袖衣服; ~
гутал 紧瘦的靴子; ~ болгох 使狭窄,
使收缩; ~ эгшиг (语) 紧元音, 窄元音;
~ аарцаг 狭窄骨盆; ~ авиа 闭合音。
- уйтатгах** **ᠤᠯᠠᠲᠠᠲᠦᠭᠠᠬᠤ** [动] уйтгах 的使动
态; 使变狭窄, 使收缩, 使变紧瘦, 使变
挤。
- уйтатгуулах** **ᠤᠯᠠᠲᠠᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уйтатгах
的使动态。
- уйтгар** **ᠤᠯᠠᠲᠦᠭᠠᠷ** [名] ① 寂寞, 无聊, 烦闷;
~ тай өдөр 寂寞的日子; ~аа сэргээх
使愉快, 使开心, 解闷, 消遣, 抚慰; ~
хүрэх 无聊, 感到寂寞; ② 忧愁, 忧郁,
苦闷, 郁闷。
- уйтгарлал** **ᠤᠯᠠᠲᠦᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠯ** [名] ① 无聊, 烦闷; ②

忧愁, 忧郁。

уйтгарлах **ᠤᠢᠲᠭᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ①寂寞, 无聊, 烦闷; ②忧愁, 忧郁, 郁闷, 苦闷。

уйтгарлуулах **ᠤᠢᠲᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уйтгарлах 的使动态。

уйтгартай **ᠤᠢᠲᠭᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] ①寂寞的, 无聊的, 烦闷的; ②忧愁的, 忧郁的, 苦闷的, 郁闷的; ~ дуу 忧伤的歌曲; ~ царай 忧郁的面孔。

уйтгах **ᠤᠢᠲᠭᠠᠬ** [动]使狭窄, 使紧瘦, 使收缩, 使挤。

уйтгуулах **ᠤᠢᠲᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уйтгах 的使动态。

уйтдах **ᠤᠢᠲᠡᠬ** [动]变得过窄, 显得过紧, 十分挤, 变得太紧瘦; 变得窄小, 变狭窄, 变得瘦, 变挤。

уйтдуулах **ᠤᠢᠲᠡᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уйтгах 的使动态。

уйтрах **ᠤᠢᠲᠦᠷᠠᠬ** [动]参见 уйтдах。

уйтгах **ᠤᠢᠲᠭᠠᠬ** [动]参见 уйтдах。

укладаш **ᠤᠤᠬᠯᠠᠳᠠᠰ** [名] ①安装; ②(技)绕线。

Украин **ᠤᠤᠷᠠᠢᠨ** [名]乌克兰; 乌克兰人。

ул(ан) **ᠤᠯ** [名] ①踵, 脚掌; 鞋底, 鞋底;

脚印, 足迹; хөлийн ~ 脚掌, 脚底, 踵; гутлын ~ 鞋底; ~ ны шир 鞋掌, 靴掌; ②(转)根据, 根据地, 根基, 基础: ~ тай үзэх 确切地看; ~ тай хөдлөх 有根据地行动, 认真地从事; ~ ыг олох 查证, 核实; ~ шагайх (转)挑剔; 吹毛求疵; 监视; ~ авах 找依据; ③(工具、器械的)底部, 底座: оёдлын машины ~ төмөр 缝纫机的蹬板; харуул ~ 刨子底; ~ араа (技)齿轮; чарганы ~ 雪橇的滑板; ~ бааз 基地, 基面; ~ мөр 遗迹; ~ хөрс бэхжүүлэх 加固土壤; ~ хөрс сайжруулах 土壤改良; ~ хөрс судалгаа 土质学; ~ хөрсний даацын чадвар 土壤承载能力, 土壤承压性能; ~ хөрсний урсгал 地下水流; ~ шорооны ирмэг 路基肩线。

улаа(н) **ᠤᠯᠠᠭ** [名] (陈)驿马, 驿车; 差役; 公差: өртөө ~ 驿站车马; уургын ~ 自当地征用的驿马; ~ барих 强征驿车驿马; 派官差, 拉夫; ~ ны морь 驿马;

~ ны зар 驿券; ~ нэхэх 征用驿车驿马; ~ шүүс 驿使的膳食; ~ бутрах ①火花四溅; ②(眼)冒金星儿; ③红光满面。

улаавар **ᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠠᠷ** [形]粉红色的, 淡红色的。

улаавтар **ᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠲᠠᠷ** [形]淡红色的, 略红的; ~ туяа 微红色光。

улаагана **ᠤᠯᠠᠭᠠᠩᠠ** [名] (植)红醋栗, 欧李子; улааганы хиур (动)茶藨穿孔蛾。

улаагуур **ᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠤᠷ** [名] (生化)血叫嘛。

улаагч(ин) **ᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠴ** [形] ①红色的, 火红色的(指雌性动物之毛色); ~ үнээ 红乳牛; ~ гүү 红母马; ②丁(天干之四); ~ гахай жил 丁亥年。

улаадан **ᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠨ** [名] (天)小熊(星)座。

улаадах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** I [动]变得过于红, 显得特别红; 涂红。

улаадах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** II [动]乘坐出公差的车马, 乘用驿马驿车。

улаадуулах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улаадах I、II 的使动态。

улаалах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ①乘坐公差用的车马, 乘驿车驿马; ②派徭役, 派官差, 拉夫; ③(转)任意征用, 任意乱用。

улаалж **ᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠵ** [名] (植)甘松芽; ~ царцаа (动)无翅炸蜂。

улаалзай **ᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠢ** [名] (植)百合属。

улаалзгана **ᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠩᠠ** [名] (植)五味子。

улаалуулах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улаалах 的使动态。

улаан **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [形] ①红的, 红色的; ~ туг 红旗; ~ будаг 红颜料, 红油漆; ~ дарс, ~ архи 红酒; ~ зангиа, ~ бүч 红领巾; ~ хүрэн 紫红的, 深红的; ~ хацартай 红脸的, 红面颊的; ~ болох 变为红色; ~ арьствен 红种人; хэт ~ цацраг (理)红外线; ~ тос 柴油; ~ арми, ~ цэрэг 红军; ~ булан 文化室; 文化馆; ~ таван хушуу, ~ од 红(五)星; ~ бор 麝香青(马毛色); 红褐色; ~ морь 红马; ~ гүр 赤铁矿; ~ зос 普鲁士红(颜料); ~ шунх 朱砂(颜料); ~ зээрд болох ①(马毛色)变红

褐, 变青红; ②脸喝红(指喝醉); ~ лууван〈植〉大萝卜; 胡萝卜; ~ лууль〈植〉蕃茄, 西红柿; ~ манжин〈植〉甜菜; ~ туйпуу 红砖; ~ мөнгө 铜币, 铜钱; ~ мөнгөгүй ①无铜钱的; ②手无分文的(的), 赤贫的(的); ~ нүдэн гариг〈天〉火星; ~ салхи〈шуурга〉多尘上的暴风; ~ зандан〈植〉紫檀; ~ уд〈植〉蒲柳; ~ салаат чигийрмаа цэцэг〈植〉蕙兰花; ~ баян цэцэг〈植〉紫薇花; ~ цанхуй цэцэг〈植〉朱千蔷薇花; ~ сунхай〈植〉红柳, 山川柳; ~ харгана〈植〉金雀花; ~ бууриг〈植〉红豆; ~ нарс〈植〉红松; ~ үзмийн архи 红葡萄酒; ~ мөнгөн ус 红汞; ~ туяа 红射线; 红霞; ~ шүр 红珊瑚; ~ замаг 红藻; ~ загалмай 红十字; ~ фосфор 红磷; ~ шорой 红土; цусны ~ цогц 红血球; ~ сүүл〈动〉赤梢鱼; 鸭嘴鱼; ~ бучирга〈动〉红麻鹩; ~ туруу〈动〉青鸱; ~ хүзүүт〈动〉水花冠(鸟); ~ шигтгээтэй бөгж 红宝石戒指; ~ эсэргэнэ〈医〉猩红热; ~ анар 红石榴石; ~ бадмаараг 红宝石; ~ баян цэцэг〈植〉紫薇花; ~ болор 红水晶; ~ бор азрага〈动〉黄嘴宋顶雀; ~ бөөс〈动〉绵蚜; ~ будаг 洋红, 一品红; ~ гантиг 红大理石; ~ гартаам 红玛瑙; ~ гварди 赤卫军; ~ гоньд алим〈植〉红茴香苹果; ~ гүйлс〈植〉李子; ~ дүнс 红烟丝; ~ гэрэл бүхий чийдэн 无影灯; ~ Улаан Загалмайн Нийгэмлэгүүдийн Холбоо 红十字会协会; ~ зэс 赤铜; ~ лаг 红泥; ~ мах 生肉; ~ могой〈动〉柱蛇属; ~ мөр 标题行, 另起的一行; ~ мэлзэн танан бялзуухай〈动〉火冠戴菊(莺); ~ ногоо〈植〉紫菜; ~ ногоон өнгөний сохор (~ өнгөний харалган) 色盲; ~ омруут ахууна〈动〉红喉潜鸟; ~ суулга〈医〉赤痢; ~ сүүлт чичүүл〈动〉红尾沙鼠; ~ сэрвээт〈动〉鸭嘴鱼; ~ толбо 瘀斑; ~ толгойт〈动〉朱顶雀属; ~ толгойт шунгаач алаг〈动〉红头潜鸭; ~ төмрийн хүдэр 赤铁矿; ~ төмс〈植〉细叶百合; ~ туйвангийн цэцэг〈植〉紫荆花; ~ тууз 横幅; ~ түлээ〈植〉大蓼; ~ түрс 鲑鱼子; ~ үхэр огдой〈动〉红

鼠兔; ~ хар тугалга 铅丹; ~ хонд 铁丹, 氧化铁; ~ хоолойтоос 食管炎; ~ хошуут〈动〉红嘴山鸦; ~ хөлт хөгчүү〈动〉红脚鹬; ~ цайрын хүдэр 红锌矿; ~ цогцос олшрох 红血球增多(症); ~ цогцсын задлаг 红血球溶解; ~ цэгцүүхэй〈动〉赤胸朱顶雀; ~ цэрд 红粉笔; ~ чөмөг 红骨髓; ~ шанаат гогой〈动〉红脸鹧鸪; ~ шанаат зурам〈动〉赤颊黄鼠; ~ шигдээс〈医〉出血性梗塞, 红梗塞; ~ шунх 辰砂; ~ элс 红砂; ~ эс 红血球; ●裸体的, 无遮盖的, 光秃秃的, 不加修饰的; 亲自; ~ гарраар 赤手空拳地; ~ цах 新生婴儿; ~ нярай, ~ нялцгай 刚诞生的, 新生的, 初生的; ~ өндөг ①(宗)复活节; ②红蛋(婴儿满月吃的); ~ нүцгэн ①光秃秃的, 赤裸裸的; ②手无分文的, 赤贫的; 衣不蔽体的; ~ нүүрээр 亲自, 面对面地, 当面; ●(转)贪婪的, 眼红的, 贪心不足的; ~ дайрах 无耻地扑去; 眼红; ~ цайн гүжирдэх 造谣中伤, 血口喷人; ◇ мөнгө цагаан, нүд ~ 见钱眼红(银是白的, 眼是红的); ~ буудай 小麦; ~ бургас〈植〉水柳; ~ толгой〈植〉剪股颖; ~ түлээ〈植〉大蓼; ~ хоолой〈解〉食管, 食道; ~ хоног 小红米, 小黄米.

улаангир **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠭᠢᠷ** [名] 见 улангир.

улаандах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 参见 улаадах.

улаантан **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠨ** [名]〈陈〉赤党, 红色分子.

улаанууд **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠳ** [名]〈医〉麻疹; ~ын хоруу 麻疹病毒; ~ын царай 麻疹患者.

улаанцах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] 发红, 变红.

улаасарт **ᠤᠯᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠲ** [名]〈动〉黑啄木鸟.

улаахан **ᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] 淡红的, 浅红的.

улаач **ᠤᠯᠠᠭᠠᠴ** [名] ①驿差, 公差, 差役; ②〈铁〉车长; ~ийн бригад 乘务组.

улаачин **ᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠨ** [名] 参见 улаач: ~ хүү 巫师的自称.

улаачлах **ᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ①催官差; ②当驿差, 出公差, 执行差使.

улаачлуулах **ᠤᠯᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улаачлах 的使动态。

улавтар **ᠤᠯᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] 淡红, 橙色的。

улавтархан **ᠤᠯᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] 微红的, 粉红色的, 桃红的。

улавч **ᠤᠯᠠᠪᠴᠢ** [名] ①鞋垫, 靴垫: ~ дэвсэх 垫鞋垫; ②(捕兽器的)垫板。

улавчлах **ᠤᠯᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①垫鞋垫; ②登, 踏。

улавчуур **ᠤᠯᠠᠪᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 火绒袋。

улаг **ᠤᠯᠠᠭ** I [名] 恶果, 影响。

улаг **ᠤᠯᠠᠭ** II [形] 贪婪的, 贪欲的。

улай **ᠤᠯᠠᠢ** [名] ①兽尸, 牲畜尸体, 牲畜残骸: ~ гарах 出现牲畜(或野兽)尸体; ②(大量)屠宰: ~ хийх 大量屠宰牲畜; ~ удах ①大量屠宰牲畜; ②出现不祥之兆, 预告不吉。

улайдах **ᠤᠯᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 染红, 弄红: ~ бэлэг туйл (电)直热式阴极; ~ утас 灯丝; ~ чийдэн 白炽灯。

улайдуулах **ᠤᠯᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улайдах 的使动态。

улайлгах **ᠤᠯᠠᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] улайх I 的使动态; 使变红, 弄红, 烧红: нүүрий нь ~ 使其脸红, 羞辱; нүүрээ ~ 羞愧得脸红, 紧张得脸红。

улайлт **ᠤᠯᠠᠢᠯᠲ** [名] улайх I 的名词。

улаймал **ᠤᠯᠠᠢᠮᠠᠯ** [形] ①发红的, 变红的; ②努力的, 力求的, 渴求的, 拼命的; ③疯狂的; ④眼红的, 眼热的; ~ олгойтос (医)卡他性阑尾炎。

улайм **ᠤᠯᠠᠢᠮ** [形] ①烧红的, 发红的; ②(转)肆无忌惮的。

улаймтгай **ᠤᠯᠠᠢᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] ①热心的, 热诚的; ②持久的, 百折不挠的; ③激烈的, 猛烈的; ④侵略的; (转)有进取心的。

улайрах **ᠤᠯᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** I [动] 呈现红色, 变红, 发红, 脸红: тэнгэрийн хаяа улайрч байна 天际现出红色。

улайрах **ᠤᠯᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** II [动] ①努力, 力求, 渴求, 全力以赴: ажилдаа ~ 全力以赴地工作; ②(转)羡慕, 眼红, 艳羡, 贪心不

足, 贪得无厌; ③残忍, 狂暴, 凶恶地扑打, 凶暴得眼红; 拼命…: ~н дайрах 凶恶地扑打, 凶残地进攻。

улайруулах **ᠤᠯᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улайрах I、II 的使动态。

улайсал **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠯ** [名] ①烧红, 变红; ②酷热, 灼热。

улайсах **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠬᠤ** [动] ①烧红, 变红: улайссан төмөр 烧红的铁; ②酷热, 过分炎热, 灼热。

улайсгах **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠬᠤᠬᠤ** [动] улайсах 的使动态; 烧红, 烤红, 烧炼, 冶炼; 烧热, 烤热。

улайсгуур **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠬᠤᠭᠤᠷ** [名] 烧烤器具; 冶炼器具。

улайсмал **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠮᠠᠯ** [形] ①烧红的, 变红的; ②酷热的, 灼热的。

улайсхийх **ᠤᠯᠠᠢᠰᠠᠬᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] улайх I 的瞬间体。

улайтах **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** I [动] 参见 улайсах。

улайтах **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** II [动] 成兽尸, 牲畜变成残骸。

улайтгал **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 烧红, 烤红; 烧炼, 冶炼。

улайтгах **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠬᠤᠬᠤ** [动] улайтах I、II 的使动态。

улайтгуулах **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улайтгах 的使动态。

улайтгуур **ᠤᠯᠠᠢᠲᠠᠭᠤᠷ** [名] 参见 улайсгуур。

улайх **ᠤᠯᠠᠢᠬᠤ** I [动] 变红, 发红, 脸红: гялд хийсэн төмөр ~ в 放进火里的铁发红; нар жаргахад тэнгэр ~ 太阳下山时天空发红; ичиж нүүр ~ 羞得脸红起来; царай ~ 脸红。

улайх **ᠤᠯᠠᠢᠬᠤ** II [动] 努力, 力求, 渴求, 全力以赴; 拼命…: ажлаа дуусгах гэж их ~ ж байна 为了结束工作而努力工作着; ~н цайн 肆无忌惮地, 丧尽天良地; ~н цайн гүтгэх 造谣中伤, 血口喷人; ~н оролдох 努力进行, 全力以赴, 拼命搞; нүд ~ 眼红; ~ уушигтас (医)卡他性肺炎。

улайх **ᠤᠯᠠᠢᠬᠤ** III [动] 坦白, 承认, 老实说出,

供认: хэргээ ~ 坦白自己的罪状;
хуурчмэхэлснээ ~ 供认自己的诈骗罪;
◇ ~ тал барих 就地捕获, 当场捕获.

улайшрах **ᠤᠯᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 参见 улайрах I、II.

улайшруулах **ᠤᠯᠠᠶᠢᠰᠢᠷᠠᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] улайшрах 的使动态.

улавлж **ᠤᠯᠠᠭᠯᠢᠵ** [名] (植) 茅草: ~ салбах 割茅草; ~ ийн гэр 茅屋; ~ ийн овог (植) 莎草科; ~ ийн охил бялзуухай (动) 湿地苇蒿.

улавлжгана **ᠤᠯᠠᠭᠯᠢᠵᠭᠠᠨᠠ** [名] 见 улаалзгана.

улавлзах **ᠤᠯᠠᠭᠯᠢᠵᠠᠬ** [动] ①变红, 发红, 脸红, 脸胀红; ②闪闪发光, 火焰闪烁, 炯炯发光.

улавлзуулах **ᠤᠯᠠᠭᠯᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улавлзах 的使动态.

улам **ᠤᠯᠠᠮ** [副·名] ①更, 更加…愈加…, 越来越…, 进一步, 十分…, 过于…: ~ нэмэгдэх 更增加; ~ дээшээ 更高些; ~ их 更大, 更多; ~ бүр 更加, 日益; ~ хэцүү болов 变得更加困难; 越来越困难了; олон улсын байдлыг ~ хурцатгах 进一步加剧国际局势; ~ дээш нь өргөх 提得越来越高, 越举越高; ~ сайн чанарын 质量更好的; улмаар бэхжүүлэх 更加巩固, 更加增强; улмаар мандтугай! 愿他更健康! ②此外, 另外, 除此之外: улмаар мэдэгдсүгэй ①从另一方面报道吧; ②要从另一方面作报告; ③逐渐, 逐步, 渐渐: ~ улмаар 逐渐地, 逐步地, 渐渐地; ④原因, 理由: юуны улмаас хэрэлдэв? 为什么争吵了? үүний улмаас 由于这个, 多亏这个; үүний улмаар 由于这个, 多亏这个, 为此.

уламжиллага **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠢᠭᠠᠭ᠋᠎ᠠ** [名] 参见 уламжлал.

уламжилцгаах **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠢᠭᠠᠭ᠋ᠠᠬ** [动] уламжлах 的众动态.

уламжлагдах **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭ᠋ᠲᠠᠬ** [动] уламжлах 的被动态.

уламжлагч **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠴ** [名] ①继承者, 继续者; ②传达者, 传递者, 授者, 报道者.

уламжлал **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯ** [名] ①传统, 习惯: эртний ~ 古代的传统, 古代的习惯; манай ард түмэн баатарлаг ~ тай билээ 我们的人民具有英勇的传统; ~ ын зарчим 传统的原则, 惯例; хувьсгалын ~ 革命传统; ~ зүй 遗传进化学; ②传达, 传递, 转达; 报道; 转播: Синьхуа агентлагын ~ 据新华社报道, 新华社讯.

уламжлалт **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠯᠲ** [形] ①传统的, 习惯的: ~ баяр 传统的节日; ~ соёл 传统文化; ~ байдал 宗法制; ~ давхарга 传统层; ~ заншил 传统惯例; ~ сэтгэл судлалын бодрол 传统心理学概念; ~ утга (语) 传统意义; ~ уулзалт 传统比赛; ②传达的, 传递的, 转达的; 报道的; 转播的.

уламжлах **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] ①继承, 继续, 承袭, 沿袭: эртнээс уламжилсаар ирсэн заншил 从古代沿袭下来的习惯; ~ н хийх 继续作, 继承作; үе улиран ~ 世代相传; ~ онцгой эрх 世袭特权; ~ эрх 继承权; уламжилсан хөрөнгө 继承财产; ②传达, 传递, 转告, 转达; 报道; 转播; 通过: ~ н хэлэх 转告, 转达, 传达; ~ н мэдэгдэх 转告, 转达; надаар ~ 通过我; бичгээр ~ 书面转告, 书面转达; … уламжилсныг үзвэл 据…报道; та уламжилж өгнө үү 请代我转告; анхны хоршоогоор ~ 通过初级合作社; сумын захиргаагаар ~ н явуулах 通过县政府.

уламжлуулах **ᠤᠯᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уламжлах 的使动态.

уламлал **ᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠯ** [名] ①继承; ②传达, 转达, 传递, 通过; ③延长, 延伸, 延展, 派生物.

улан **ᠤᠯᠠᠨ** [副] 半死不活地, 阴死阳活地.

улана **ᠤᠯᠠᠨᠠ** [名] (植) 花红(亦称沙果).

уламлах **ᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠬ** [动] ①继承; 根据, 基于…, 由…而: таны хэлснээс ~ н бодоход 根据您所说的考虑; үүнээс ~ н 由于这个原因而…; ②传达, 转达, 传说; 通过; ③延长, 延伸, 延展.

уламлуулах **ᠤᠯᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уламлах 的

使动态。

- улангасах** **ᠤᠯᠠᠩᠭᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] ① 变凶残, 变凶恶, 变凶暴: цус хараад ~ в 一看见血, 他变得凶狠起来了; ② 渴求饮食, 饥渴: улангассан чоно 饿狼。
- улангасуулах** **ᠤᠯᠠᠩᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улангасах 的使动态。
- улангир** **ᠤᠯᠠᠩᠭᠢᠷ** [名] (医) 角膜炎, 结膜炎; ◇ ~ нүд (动) 红睛鱼。
- улангиртах** **ᠤᠯᠠᠩᠭᠢᠷᠲᠠᠬᠤ** [动] (医) 生角膜炎, 生结膜炎。
- уланжуу** **ᠤᠯᠠᠩᠵᠤᠭᠤ** [名] (动) 红朱鹭(属)。
- улар** **ᠤᠯᠠᠷ** [名] (动) 山火鸡。
- уларс** **ᠤᠯᠠᠷᠰ** [名] 煤皮, 底板煤(贴在底板上的遗煤, 割煤机割过后所剩下的底煤)。
- уласхийлгэх** **ᠤᠯᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] уласхийх 的使动态。
- уласхийх** **ᠤᠯᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] улайх I 的瞬间体; 红一下, 发红一下, 红光一闪, 红光一现; чийдэн уласхийгээд унтрав 灯光闪了一下便熄灭了; нүүр ~ 脸红了一下。
- улба** **ᠤᠯᠪᠠ** [名] (穿在盔甲里的) 绵内衣。
- улбаа** **ᠤᠯᠪᠠᠭ** I [名] (凝结在植物上的水) 露珠。
- уабаа** **ᠤᠯᠪᠠᠭ** II [名] ① 小道, 小径: ~ зам (人迹不到的) 隘路; ② 亲属关系, 血缘关系; ◇ ~ сүлбээ 血缘, 亲族关系; ③ 消息, 音讯。
- улбаалах** **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① (鱼) 使水面出现水纹; ② 有血缘关系。
- улбаганах** **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 松软物不断移动; ② 虚弱人不断动作。
- улбагануулах** **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улбаганах 的使动态。
- улбагар** **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 绵软的, 松软的, 稀松的, 稀薄的; 差的; 味差的, 乏味的: ~ торго 稀松的绸子; ~ амттай хоол 味道差的饭食, 乏味的饭; ② 虚弱的, 软弱的, 娇弱的: ~ биетэй хүн 身体虚弱的人; ③ (转) 煮烂的。
- улбагардах** **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 变绵软, 变松软, 变稀松, 变稀薄; ② 变乏味。

улбагардуу **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 十分绵软的, 十分松软的, 十分稀松的, 十分稀薄的, 很差的; 很乏味的; ② 非常虚弱的, 非常软弱的, 非常娇弱的。

улбагардуулах **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улбагардах 的使动态。

улбагархан **ᠤᠯᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] улбагар 的小称; ① 较松软的, 较稀薄的; ② 较乏味的。

улбайлгах **ᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] улбайх 的使动态。

улбайх **ᠤᠯᠪᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 变绵软, 变松软, 变稀松, 变稀薄; 变差; ② 变虚弱, 变娇弱, 变孱弱, 变萎靡不振。

улбалзах **ᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** I [动] ① (红光) 闪烁, 炯炯放红光, 红光闪现; гал ~ 火光闪烁; ② (一阵阵地或短暂地) 脸发红; 脸色红润。

улбалзах **ᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** II [动] 参见 улбаганах。

улбалзуулах **ᠤᠯᠪᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улбалзах I 的使动态。

улбар **ᠤᠯᠪᠠᠷ** I [形] 淡红的, 略带红的, 浅红的, 火焰红色的: ~ шар 橙黄色的, 金黄色的, 棕黄色的, 杏黄色的; ~ бор 藕荷色; ~ шувуу (动) ① 石青鸟; ② 野雁; ~ аргуй (植) 鸡苏花; ~ хүрэн мөнгөний хүдэр 深红银矿

улбар **ᠤᠯᠪᠠᠷ** II 见 ~ ядах ① 心口痛; ② 心疼得不得了; 非常怜惜。

улбарах **ᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 发软, 变软, 软化, 变绵软, 变松软, 变稀松, 变稀薄; 变差; ② 变软弱, 变虚弱。

улбарил **ᠤᠯᠪᠠᠷᠢᠯ** [名] ① 变化, 变迁, 迁移, 演变, 变形; ② (一般) 变质, (生) 变态。

улбармулах **ᠤᠯᠪᠠᠷᠮᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] улбарих 的使动态。

улбарих **ᠤᠯᠪᠠᠷᠢᠬᠡ** [动] 变化, 变迁, 迁移, 演变。

улбарсаг **ᠤᠯᠪᠠᠷᠰᠠᠭ** 见 ~ цагаан эс 嗜嗜红白血球。

улбартах **ᠤᠯᠪᠠᠷᠲᠠᠬᠤ** [动] 参见 улбарах。

улбий **ᠤᠯᠪᠢᠶ** [形] 红的, 发红的。

улбийх **ᠤᠯᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 泛红, 发红: мах ~ 肉

色泛红(开始变质).

улбаруулах **ᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улбарах 的使动态.

улбас **ᠤᠯᠪᠠᠰ** I [形] ①极软的, 软化的, 松软的: ~ болтол нүдэх 捶软, 打烂, 砸烂; ~ болтол өгүүлэх 说烂了嘴皮子(反反复复地说); ②虚弱的, 软弱的, 萎靡不振的.

улбас **ᠤᠯᠪᠠᠰ** II 见 ~ ~ хийх 红光闪烁, 红光一闪一闪, 闪闪发光, 忽然燃起; 阵阵脸红.

улбуудай **ᠤᠯᠪᠤᠭᠠᠢ** [名] <植>假报春属: алтайн ~ 阿尔泰假报春属.

улгүй **ᠤᠯᠭᠡᠢ** [形] ①无鞋底的, 无脚掌的; ②无根据的, 无根基的, 无基础的, 轻率的: ~ явдал гаргах 做出轻率行动.

уллах **ᠤᠯᠯᠠᠬ** [动] ①(牲口)脚磨肿, 脚(被磨、碰而)瘸跛, 脚掌痛; ②(转)精疲力尽: ~ сан морь 精疲力尽的马.

улдуулах **ᠤᠯᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уллах 的使动态.

улжгар **ᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷ** [形]虚弱的, 软弱的, 稀松的, 差的.

улжгардуу **ᠤᠯᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [形]十分虚弱的, 十分软弱的, 十分稀松的, 很差的.

улжийлгах **ᠤᠯᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] улжийх 的使动态.

улжийх **ᠤᠯᠵᠢᠶᠢᠬ** [动]变虚弱, 变软弱, 变稀松, 变差.

улжих **ᠤᠯᠵᠢᠬ** [动]勉强生活: амь ~ 勉强度日, 靠赡养生活.

улна **ᠤᠯᠨᠠ** [形]好吠叫的, 好嗥叫的, 好怒吼的, 好咬人的.

улиан **ᠤᠯᠢᠶᠠᠨ** [名] ①吠, 嗥, 咆哮, 吼叫: нохойн ~ 犬吠声; чоны ~ 狼嗥; ②叱喝狗的声音.

улиангар **ᠤᠯᠢᠶᠠᠨᠭᠠᠷ** [名] <植>红杨树: ~ ын туузан эрвээхэй <动>杨蛱蝶, 太乙蝶.

улиас(ан) **ᠤᠯᠢᠶᠠᠰ** [名] <植>杨树, 白杨.

улиг **ᠤᠯᠢᠭ** [名·形] ①纠缠, 缠扰; 强求, 勒索: ~ т горох, ~ т чирэгдэх 被纠缠住, 事务缠身; ②纠缠的, 讨厌的, 扰人的: ~ болох, ~ домог болох ①令人讨厌, 使人生厌, 纠缠不清; ②落人话柄,

留下后患.

улиглах **ᠤᠯᠢᠭᠯᠠᠬ** [动]纠缠不休, 缠扰, 令人厌烦, 令人感到烦琐: ~ н хэлэх 纠缠不休地说, 令人厌烦地说; ~ сан үг хэллэг 死板的言语; ~ н эргэлзэх 执拗疑惑.

улиглуулах **ᠤᠯᠢᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улиглах 的使动态.

улигт **ᠤᠯᠢᠭᠲᠦ** [形]讨厌的, 令人厌烦的, 纠缠不休的, 烦扰的, 磨人的; 强迫的; ~ хэрэг 令人厌烦的事情; ~ ном 令人生厌的书, 烦琐无味的书; ~ айдас 强迫性恐惧; ~ байдал 强迫状态; ~ дур 执拗的欲望; ~ дурсал 强迫性回忆; ~ үзэгдэл 强迫现象, 执拗现象; ~ санаа бодол 强迫观念; ~ үйлдэл 强制行为; ~ хий үзэгдэл 强迫性幻觉; ~ эргэлзээ 强迫性怀疑.

улигтай **ᠤᠯᠢᠭᠲᠠᠢ** [形]令人讨厌的, 令人厌烦的, 磨人的, 烦琐的.

улигших **ᠤᠯᠢᠭᠰᠢᠬ** [动]变得烦琐, 变得絮叨, 变得絮叨.

улигдах **ᠤᠯᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] улих 的互动态.

улилт **ᠤᠯᠢᠯᠲ** [名]吠, 嗥, 怒吼, 吼叫.

улингар **ᠤᠯᠢᠨᠭᠠᠷ** [形]土质松软的, 草木茂盛.

улинхай **ᠤᠯᠢᠨᠬᠠᠢ** [名]参见 улай.

улираах **ᠤᠯᠢᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] улирах 的使动态;

①延期, 暂缓; 留到下一期: цаг ~ 延期, 延搁, 延缓; анги ~ 使留级; ②度过, 使交替: өдөр сар ~ 度过日月, 过日子.

улирагсад **ᠤᠯᠢᠷᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] <军>超役军人(复数).

улирагч **ᠤᠯᠢᠷᠠᠭᠴ** [名] <军>超役军人.

улирал **ᠤᠯᠢᠷᠠᠯ** [名] ①季, 季节, 时节, 季度:

дулаан ~ 暖和的季节; дөрвөн ~, дөрвөн цагийн ~ 四季; хаврын ~ 春季; улирлын ажилчин 季节工; дөрөндүгээр улирлын төвлөгөө 第四季度计划; ~ улирлаар 一季一季地, 按季节地; ~ хөлддөг давхраа 季节性冻层; улирлаар өвчлөх 季节性发病; ~ дотор лимит нэмэгдэх 季度内增加限

额；～ норм 季度定额；～ нөөц 季度储备；～ тайлан 季度报告；～ төлөвлөгөө 季度计划；～ үнэ 季节价格；～ хэлбэлзэл 季度性振动；～ цэвдэг 季冻层；④ 气候，水土，风土；～ д дасгах 习惯于气候，服水土；цаг ～ ① 气候，水土；② 季节；～ салхины уур амьсгал 季风气候；③ 时令，时期，时代，期间；～ бус (社会之) 停滞时期，艰苦时期；不幸之时，天灾人祸之时；(人之) 不佳时令，萧条境况；④ 历法：хуучин ～，билгийн ～ 旧历，阴历；шинэ ～，аргын ～ 公历，阳历。

улиралшил ʊlɪrəlʃɪl [名] 季节性。

улирамгүй ʊlɪrɑmɡʷɪ ʊlɪr [形] 不易转换的，不至于延期的。

улирах ʊlɪrɑx [动] ① (季节) 转换，更替，时间推移：цаг ～ 季节转换；цаг ～ тутам 随着时间推移；тушаалд ～ 延期任职，～ н хувьсах 进化，发展；үе ～ н залгамжлах 世代相传，嗣续，一代代继承；～ хувьсах авиан зүй 进化语音学；～ хувьсах утга зүй 进化语文学；～ хувьсах хэл шинжлэл 进化语言学；～ хувьсахын тогтолцоо 演化系统；～ хувьслын хэлбэр судлал 进化形态学；② 延期，延缓，逾期，超期工作，留到下一期：анги ～ 留级；～ н сонгогдох 再一次当选；～ сан байлдагч 超役战士；③ 涸：энэ цаас бичихэд улирдаг 这纸写起来涸。

улируулах ʊlɪrʷʊlɑx [动] улирах 的使动态。

улиулах ʊlɪlʷɑx [动] улих 的使动态。

улих ʊlɪx [动] 吠，嗥，吼叫。

уллаа(н) ʊllɑɑ(n) [名] 上鞋底绳。

уллаас ʊllɑɑs [名] 参见 уллаа。

уллага ʊllɑɡɑ [名] 上鞋底的粗线。

уллагаа ʊllɑɡɑɑ [名] 见 уллага。

уллагдах ʊllɑɡɑx [名] уллах I 的被动态。

уллазнах ʊllɑznɑx [动] уллах I 的短暂体。

уллалт ʊllɑlɑt [名] уллах I 的名词。

уллалцах ʊllɑlɑx [动] уллах I 的共动态。

уллах ʊllɑx I [动] ① 上鞋底，上底：гүтэл ～ 上鞋底；оймс ～ 缝鞋底；② 谨慎稳重，老成稳重，小心细致。

уллах ʊllɑx II [动] 参见 тэмүүлэх。

уллацгаах ʊllɑcɡɑɑx [动] уллах I 的众动态。

улуулах ʊllʷʊlɑx [动] уллах I 的使动态。

улмаар ʊlmɑɑr [副] 参见 улам；更，更加…，愈加…，越来越…，进一步。

улриулах ʊlrɪlʷʊlɑx [动] улирах 的使动态。

улруу ʊlrʷʊ [名] (动) 鹞。

улс ʊlɪx I [名] ① 国家，国；朝代，王朝：

Дундад Улс 中国；Монгол Улс 蒙古国；Зөвлөлт Холбоот Улс 苏联；бүгд найрамдах ～ 共和国；холбооны бүгд найрамдах ～ 联邦共和国；～ аас 从每个国家，从各国；～ ардын 国民的，人民大众的；～ ардын аж ахуй 国民经济；～ ардын аж ахуйн тогтолцоо 国民经济体系；～ ардын аж ахуйн фонд 国民经济基金；～ ардын аж ахуйн цогцолбор 国民经济综合体；～ ардын банк 国民银行；～ ардын дайчилга 国民总动员；～ ардын орлого 国民收入；～ ардын хэрэглээний хөмрөг 国民消费基金；～ нийтийн дайчилга 全国总动员；～ орны дотор борлуулах 国内销售；～ орны эдийн засгийн амьдрал 国民经济生活；～ орныг аж үйлдвэржүүлэх 国家工业化；～ төр ① 国家；② 政治；～ төрийн газар 政治部；～ төрийн хэлтэс 政治部；政治处；～ төрийн товчоо 政治局；～ төрийн хүмүүжил 政治教育；～ төрийн бэлтгэл ① 政治训练；② 政治素养；～ төрийн бодлого 政策；～ төрийн сургууль ① 政治训练，政治学习；② 政治学校；～ төрийн зан авир 政治品质；～ төрийн эдийн засгийн ухаан 政治经济

学; ~ төр байлдааны бэлтгэл 政治军事素质; ~ төрийн аюулаас зайлан хоргодох 政治避难; ~ төрийн байдал 政局; ~ төрийн бодлогоч 政治家; ~ төрийн бодлогыг үл хайхрах 不参与政治; ~ төрийн ерөнхий удирдах газар 总政治处; ~ төрийн завшигч 政客; ~ төрийн зүтгэгч 政治活动家; ~ төрийн нам 政党; ~ төрийн программ 政治纲领; ~ төрийн сургаал 政治学说; ~ төрийн сүрт жагсаал 政治示威; ~ төрийн тайз 政治舞台; ~ төрийн талаар дампуурах 政治上的破产; ~ төрийн тойм 政治评论; ~ төрийн удирдагч 政治指导员; ~ төрийн үзэл 政治信仰; ~ төрийн хичээл 政治课; ~ төрийн хэрэг 政治案件; ~ төрийн хэрэгтэн 政治犯; ~ төрийн хямрал 政治危机; ~ төрийн шахалт 政治压迫; ~ төрийн эрх ямба 政治特权; ~ түмэн 各国人民; 人民大众; Улсын Их Хурал 国家大人民呼拉尔; ~ын сүлд 国徽; ~ын далбаа 国旗; ~ын дуулал 国歌; ~ын хөрөнгө 国家财产; ~ын мэдэлд хураах 收归国有, 实行国有; улсын их баяр 国庆节; ~ын бэлтгэл мал 国家征购畜; ~ын дэлгүүр 国家百货商店; ~ын драмын театр 国家话剧院; ~ын их сургууль 国立大学; ~ын тариф 国家运价率; ~ын хилийн шугам 国境线, 国界; олон ~ын 各国的, 国际的; олон ~ын хоорондын харилцаа 国际关系; ~ын гүнж (陈) 公主; ~ын тавнан (陈) 驸马; ~аа битүүмжилсэн бодлого 闭关政策, 锁国政策; ~ад бэлтгэх төлөвлөгөө 国家征购计划; ~уудын эрх тэгш байдал 国家平等; ~ыг агаараас эсэргүүцэн хамгаалах 国土防空; ~ын алба 国家职务; ~ын албан журмын бэлтгэл 国家征购; ~ын албан татвар 国税, 国家税收; ~ын алтны нөөц 国家黄金储备; ~ын аппарат 国家机器; ~ын арбитраж 国家仲裁; ~ын бүртгэл хяналт 国家注册; ~ын валют 国家货币; ~ын валютын онц эрх 国家外汇垄断; 国营外汇; ~ын гааль 国税; ~ын газар

ашиглах ерөнхий данс 国家土地使用登记; ~ын газрын банк 国立土地银行; ~ын газрын нөөц 国家土地资源; ~ын гаргах зээллэг 国家出口贷款; ~ын даатгалын төлөөлөгч 国家保险经理人; ~ын дампуурал 国家破产; ~ын дотоод гадаад худалдааны эргэлт 全国国内外贸易流转; ~ын дотоодын зээллэг 国内公债; ~ын зээл 国家信用贷款; ~ын зээлийн тэмдэгт 国家债券; ~ зээллэг 公债; ~ зээллэгийн билет 公债券; ~ын мэдлийн болгох 国有化; ~ын нийгмийн даатгал 国家社会保险; ~ын нэвтрүүлэн оруулах гаргах онц эрх 国家输入垄断权; ~ын орлогын барьцаа 国家收入押金; ~ын өрийг хүчингүй болгох 取消国债; ~ын сан 国库; ~ын санхүү 国家财政; ~ын спартакиад 全国体育运动大会; ~ын стандарт 固定标准; ~ын төрийн тэргүүн 国家元首; ~ын үрийн агуулах 国家粮库; ~ын үүрэг 国家职能, 国家职责; ~ын харьяат болох тухай хууль 国籍法; ~ын хонжворт зээллэг 国家有奖公债; ~ын хурал 国会; ~ын хянагч 国家检查员; ~ын хяналт 国家监督; ~ын шалгалт 国家考试; ~ын шашин 国教; ~ын шигшээ баг 国家代表队; ~ын эд хогшлын даатгал 国家财产保险; ●人; 人民, 人们; талбайд баахан ~ цугларсан байв 广场上聚集了一些人; манайд хэдэн ~ ирсэн 我们这里来了几个人; тэртээгээс морьтой ~ айсуу явна 骑马人正从那边走来.

улс **ᠤᠯᠤᠰ** II [名](鹿或麋鹿的)红色熟皮革.

улсгийн **ᠤᠯᠤᠰᠢᠭᠢᠨ** [动]见 улсхийх.

улсгүй **ᠤᠯᠤᠰᠤᠭᠦᠢ** [形]无国籍的; 无人的.

улсхийх **ᠤᠯᠤᠰᠢᠬᠢᠬ** [动]见 уласхийх.

улсч **ᠤᠯᠤᠰᠴᠢ** [形]国家的: ~ үзэл 国家主义.

улсчлах **ᠤᠯᠤᠰᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]国家化.

ултай **ᠤᠯᠤᠲᠠᠢ** [形]●有鞋底的, 有脚掌的; ●有根据的, 有基础的.

- ултгуурлах** **ᠤᠯᠲᠦᠭᠤᠦᠷᠯᠠᠬ** [动] 爱惜, 节俭。
- улуу** **ᠤᠯᠤᠭ** [名] (医) 痛风症, 关节疼痛病:
~ хөдлөх 痛风症; 手足助痛。
- улхагнах** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 参见 улхалзах。
- улхагнуулах** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улхагнах 的使动态。
- улхайлгах** **ᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] улхайх 的使动态。
- улхайх** **ᠤᠯᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 变松软, 变稀松; 质量变差; ② 味道变差; ③ 变虚弱, 变得萎靡不振, 变松垮。
- улхан** **ᠤᠯᠬᠠᠨ** [形] 参见 улцан。
- улхалзах** **ᠤᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 松软物不断动作, 虚弱人不断动作, 呈松松垮垮状。
- улхалзуулах** **ᠤᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улхалзах 的使动态。
- улхганах** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 参见 улхалзах。
- улхгар** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠷ** [形] ① 松软的, 稀松的; 质量差的: ~ даавуу 稀松的布, 质量差的布; ② 味道差的, 味弱的; ③ 虚弱的, 孱弱的, 萎靡不振的, 松垮的。
- улхгардах** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变成松软, 变成稀松; ② 味道变差; ③ 变虚弱。
- улцаг** **ᠤᠯᠵᠠᠭ** [形] ① 眼皮耷拉的; ② 老是流泪的, 患泪漏的。
- улхгардуулах** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улхгардах 的使动态。
- улхгархан** **ᠤᠯᠬᠠᠭᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] улхгар 的小称;
① 比较松软的; ② 味道较差的; ③ 比较虚弱的。
- улцайлгах** **ᠤᠯᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] улцайх 的使动态。
- улцайх** **ᠤᠯᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 变松软, 松弛, 松垮;
② 变潮湿, 变潮润: ~ сан шарх 化脓的伤口, 浮肿的伤口; ③ 变虚弱, 变孱弱, 变萎靡不振(多指小孩)。
- улцалзах** **ᠤᠯᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 улцганах。
- улцан** **ᠤᠯᠵᠠᠨ** [形] 好流泪的, 患流泪病的:
~ болох 变得好流泪; ~ нүд 好流泪的眼。
- улцар** **ᠤᠯᠵᠠᠷ** 见 ~ өвчин (医) 砂眼, 颗粒性

结膜炎。

- улцвалзах** **ᠤᠯᠵᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 улцганах。
- улцганах** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] ① 蠕动, 蠕动, 松软物不断动作; ② 松弛, 懈怠; ③ 哭闹, 哭诉, 哭哭啼啼。
- улцгануулах** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улцганах 的使动态。
- улцгар** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠷ** [形] ① 松软的, 松弛的, 松垮的; ② 潮湿的, 潮润的: түүхий мах шиг ~ 松软湿润得如生肉一般; ~ нүд 湿润的眼睛(指含泪的眼睛); ③ 虚弱的; 稀松的, 质量差的, 不结实的。
- улцгардах** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变松软, 变松弛, 变松垮; ② 变潮湿, 变潮润; ③ 变虚弱。
- улцгардуу** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 十分松软的, 十分松弛的, 十分松垮的; ② 十分潮湿的, 十分潮润的; ③ 十分虚弱的; 十分稀松的。
- улцгардуулах** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] улцгардах 的使动态。
- улцгархан** **ᠤᠯᠵᠠᠭᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] улцгар 的小称。
- улцран** **ᠤᠯᠵᠠᠷᠠᠨ** [名] (医) 患砂眼者, 颗粒性结膜炎患者。
- ум** **ᠤᠮ** 见 ~ пад ① 什么也不知道的, 目不识丁的; ② 傻瓜: ~ хум ① 乱糟糟的, 黑乎乎的; ② 忙乱的。
- умай** **ᠤᠮᠠᠶ** [名] (解) ① 阴道; ② 子宫: эхийн ~ 母胎; ~ битүүрэх 子宫闭锁; ~ салст ондоо болох 子宫内膜发生异位; ~ унжих 子宫弛脱; ~ д үр өсөх үе 胎儿生长期; ~ н гадартас 子宫外膜炎; ~ н гадуурхи жирэмсэн 子宫外孕; ~ н дагалтас 子宫附件炎; ~ н ийлдэстэс 子宫浆膜炎; ~ н мөгөөрс махангар 子宫体软骨肉瘤; ~ н өндөгний гуурс 输卵管; ~ н салст 子宫内膜; ~ н салст булчинтас 子宫体内膜炎; ~ н чагаан юм 白带; ~ н халдвар 子宫感染; ~ н эмгэг 子宫病。
- умайлгах** **ᠤᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] умайх 的使动态。
- умайс** **ᠤᠮᠠᠶᠢᠰ** [名] (动) 鹤雏, 小鹤。
- умайтас** **ᠤᠮᠠᠶᠢᠲᠠᠰ** [名] (医) 子宫炎。
- умайх** **ᠤᠮᠠᠶᠢᠬ** [动] 系紧, 缩紧, 缩窄: ~ сан

амтай 长着紧缩的小嘴巴的。

умалзах ^{ᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠡ} [动] (紧缩、系紧物) 频频动作。

умалзуулах ^{ᠠᠮᠠᠯᠵᠢᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ} [动] умалзах 的使动态。

умарах ^{ᠤᠮᠠᠷᠠᠬᠡ} [动] 变稀糟, 腐坏。

умалхай ^{ᠤᠮᠠᠯᠬᠠᠢ} [名] ① 〈解〉瘤胃, 肚皮;
② 〈医〉甲状腺肿。

умар ^{ᠤᠮᠠᠷ} [名] 北, 北方, 北部: ~ зүгт 在北方, 在北面。

умард ^{ᠤᠮᠠᠷᠳᠠ} [形] 北的, 北方的, 北部的:
Умард Атлантын Эвлэл 北大西洋集团;
Умард Мөсөн далай 北冰洋; ~ туйл 北极;
~ туйлын туяа 北极光; ~ туйлын цагираг 北极圈;
~ ын дууч шувуу 〈动〉极北柳莺; Умард Зөвлөл 北欧理事会;
~ өрөмтүүл 〈植〉砒草; ~ хулганацар 〈动〉北方长尾鼠;
~ ягжаа 〈植〉林奈花。

умарт ^{ᠤᠮᠠᠷᠲᠠ} [形] 北的, 北方的, 北部的:
~ газар 北界; ~ өргөрөг 北纬; ~ соронзон туйл 北磁极; ~ туйлын муж 北磁区;
~ эргэх зам 北回归线; ~ ын гүрж гургууль 〈动〉北高加索锦鸡;
~ их шинжилгээний анги 北方探险队;
~ оготны сүүл 〈植〉北方冠芒草; ~ цагаан хэрээчин дэглий 〈动〉北方大白鹭;
~ цэргийн эрхтнүүд 北洋军阀。

умартамтгай ^{ᠤᠮᠠᠷᠲᠠᠮᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ} [形] 健忘的, 好忘的, 易忘的; 记忆力差的。

умартах ^{ᠤᠮᠠᠷᠲᠠᠬᠡ} [动] 〈书〉忘记, 忘却, 忘怀。

умарташгүй ^{ᠤᠮᠠᠷᠲᠠᠬᠢᠭᠦᠢ} [形] 不可忘怀的, 难以忘却的, 永志不忘的, 难忘的。

умартуулах ^{ᠤᠮᠠᠷᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ} [动] умартах 的使动态。

умарш ^{ᠤᠮᠠᠷᠰᠢ} [副] 向北, 朝北, 往北: ~ дайлах арми 北伐军。

умархи ^{ᠤᠮᠠᠷᠬᠢ} [形] 北方的, 北部的。

умаш ^{ᠤᠮᠠᠰᠢ} [名] 见 умш。

умашлах ^{ᠤᠮᠠᠰᠢᠯᠠᠬᠡ} [动] 见 умшлах。

умбайх ^{ᠤᠮᠪᠠᠶᠢᠬᠡ} [动] 突喙, 鼓唇。

умбйлгах ^{ᠤᠮᠪᠠᠶᠢᠯᠬᠢᠭᠡ} [动] умбайх 的使动态。

умбагар ^{ᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷ} [形] ① 极柔软的, 很柔和的, 很温柔的, 很松软的; ② 圆而凸的。

умбалзах ^{ᠤᠮᠪᠠᠯᠵᠢᠬᠡ} [动] 参见 улцганах。

умбалт ^{ᠤᠮᠪᠠᠯᠲᠤ} [名] 游泳, 汎渡。

умбах ^{ᠤᠮᠪᠠᠬᠡ} [动] ① 游泳, 潜水, 浮水, 涉水: усанд ~ 游水, 浮水, 潜水; ② 〈转〉沉溺于, 迷醉于...; 滥用, 挥霍: торгонд ~ 迷恋于绸缎。

умбуулах ^{ᠤᠮᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ} [动] умбах 的使动态。

умганах ^{ᠤᠮᠭᠠᠨᠠᠬᠡ} [动] 频频收缩, 频频吸口。

умгар ^{ᠤᠮᠭᠠᠷ} [形] 窄小的, 紧缩的, 收紧的:
~ хүүдий 狭小的口袋; ~ амтай 小口的, 小嘴的, 细颈的; ~ умайх 包茎。

умгардуу ^{ᠤᠮᠭᠠᠷᠳᠠᠭᠤᠰᠤ} [形] 过于窄小的, 过于紧缩的, 过于收紧的。

умгархан ^{ᠤᠮᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] умгар 的小称; 较窄小的, 较紧缩的。

умд ^{ᠤᠮᠳᠤ} [名] 参见 унд。

умдаа(в) ^{ᠤᠮᠳᠠᠭ(в)} [名] 饮料。

умдаасах ^{ᠤᠮᠳᠠᠭᠠᠰᠠᠬᠡ} [动] 渴, 干渴。

умдаг(в) ^{ᠤᠮᠳᠠᠭ(в)} [名] 〈解〉阴阜; 耻部: ~ яс 〈解〉耻骨; ~ ын бороо 耻骨瘤, 耻骨联合; ~ ын гадуур тараагуур 阴部外动脉; ~ ны гадуур хураагуур 阴部外静脉; ~ ны үс 阴毛。

умзад ^{ᠤᠮᠵᠠᠳᠤ} [名] 参见 унзад: ~ хоолой 〈乐〉男低音。

умтаа ^{ᠤᠮᠲᠠᠭ} [名] 疑惑, 怀疑。

умтгай ^{ᠤᠮᠲᠠᠭᠠᠢ} [形] 疏忽的, 忽略的, 怠慢的, 潦草的, 草率的。

умтгайлал ^{ᠤᠮᠲᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠯ} [名] 忽视, 忽略, 怠慢, 疏忽, 草率。

умтгайлах ^{ᠤᠮᠲᠠᠭᠠᠢᠯᠠᠬᠡ} [动] 忽视, 疏忽, 怠慢, 忽略, 草率从事。

умрах ^{ᠤᠮᠷᠠᠬᠡ} [动] 参见 өмрөх。

умс ^{ᠤᠮᠰᠢ} [名] 〈解〉马大肠, 大结肠。

умш ^{ᠤᠮᠰᠢ} [名] 火药粒, 火药丸; ◇ ~ чичүүл 〈动〉子午沙鼠。

умшлах **ᠤᠮᠰᠯᠠᠬ** [动]把火药制成粒(丸)。

умшлуулах **ᠤᠮᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] умшлах 的使动态。

унаа(н) **ᠤᠨᠠᠭᠠ** [名]乘骑;交通工具:чи ямар ~тай яваа вэ, машинтай юу? 你是乘什么交通工具走的,是乘汽车吗? ~юүлэх 换乘骑,换乘马;ганц ~тай 只有一匹坐骑的;~муутай 乘骑不好的;乘骑不多的;~нд муу ①不善骑的,②(牲畜)不适用于乘骑,不堪使役;◇ **морь** ~乘骑;~**унаш** 乘骑,坐骑;交通工具。

унаагүй **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠦᠢ** [形]无乘骑的;无交通工具的。

унаагүйдэх **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动]失去乘骑;失去交通工具。

унаажих **ᠤᠨᠠᠭᠠᠵᠢᠬ** [动]①备置乘骑(或交通工具);②乘骑增多;交通工具增多。

унаажуулах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унаажих 的使动态。

унаархах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]炫耀自己的乘骑,炫耀自己的交通工具。

унаасаг **ᠤᠨᠠᠭᠠᠰᠠᠭ** [形]好乘骑的,好骑马的。

унаашрах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠬᠠᠬ** [动]①驯服(指牲畜);②疲累,疲塌:унааширсан морь ①疲累的马;②驯服了的马;③骑惯,熟悉乘骑。

унаашруулах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унаашрах 的使动态。

унага(н) **ᠤᠨᠠᠭᠠ** [名·形]①一岁马驹:~тай гүү 有驹的母马,带驹的母马;~хаях,~орхих 马流产,马小产;②马驹的,幼马的;③生来就有的,天生的,先天的,固有的,历来的,世袭的,祖传的,遗传的:~н жороо 天生的走马,~н албат 世袭奴仆;~н боол 终身奴仆;~н морь 自家马群出生的马;~н дэл 从小未剪的马鬃;◇~**ны түрүү** (植)浮萍;~н **турууны овог** (植)鹿蹄草科;~н **хөл** (植)蜂斗叶属;~н **үг** (语)根词;~н **үгс** (语)固有词汇;~н **шйр** (植)酸留菜。

унагаагдах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] унагаах 的被动态。

унагаалгах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] унагаах 的使动态。

унагаалт **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠲ** [名]推倒,打倒,推翻。

унагаалцах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] унагаалах I、II 的共动态。

унагаах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] унагах 的使动态;①使倒下,推倒,推翻,砍倒,打倒,打翻:хаант засгийг түлхэн ~ 推翻专制制度;②使降落,使脱落,使摆脱,使滴落,弄掉:нулимс ~ 掉泪;буудаж ~ (军)击落;③熨平:дээлийн хажлага ~ 将衣边熨平;④使落进...,使牵连进...:хэрэгт ~ 使牵连进案件中;⑤(法)判刑,定罪:ял ~ 判刑,定罪。

унагаацгаах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠵᠠᠭᠠᠬ** [动] унагаах 的众动态。

унагагч **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠴ** [名]①使倒下者,推倒者,推翻者,打倒者,打翻者,砍倒者;②使降落者,使脱落者,使摆脱者,使滴落者,弄掉者;③使落进者,使牵连进者;④(法)判刑者,定罪者;◇~**хадуур** 摇臂收割机。

унагалах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** I [动]母马产驹:гүү ~ 母马产驹。

унагалах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** II [动] унагах 的多次体。

унагах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠬ** [动] унах I 的使动态。

унагуулах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унагах 的使动态。

унагуулуулах **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унагуулах 的使动态。

унагч **ᠤᠨᠠᠭᠠᠭᠴ** [名]乘骑者。

унадаг **ᠤᠨᠠᠳᠠᠭ** I [形]①乘骑的,供乘行用的:~дугуй 自行车;②常跌落的,常脱落的;常骑的,好骑的:дугуй ~ хүн 常骑车的人,好骑自行车的人。

унадаг **ᠤᠨᠠᠳᠠᠭ** II 见 ~**өвчин** (医)羊痫病,癫痫。

уназнах **ᠤᠨᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** I [动] унах I 的短暂体。

уназнах **ᠤᠨᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** II [动] унах II 的短暂体。

унал **ᠤᠨᠠᠯ** [名]参见 уналт;①(电)下降;②(地)落差;③劣化,退化;~**ын шугам**

(地)倾斜线。

уналга **ᠤᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]乘骑, 交通工具, 运输工具: ~ морь 乘骑, 乘马; машин ~ 运载汽车; уналгын адуу 乘用马, 乘骑; ◇ ~ хөсөг 运输工具。

уналт **ᠤᠨᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 跌倒, 摔倒, 跌落, 脱落, 降落; 倒塌, 倾圮, 瓦解, 倒台; ② 覆灭, 灭亡, 毁灭, 颠覆; ③ 破产, 破落; 颓靡, 颓丧; 昏迷: ~ ад орох 破产; 颓丧; 昏迷; ~ угтвар зөн (心脏病)发作先兆。

уналцах **ᠤᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** I [动] унах I 的共动态。

уналцах **ᠤᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** II [动] унах II 的共动态。

унамгай **ᠤᠨᠠᠮᠭᠠᠢ** [形]善骑的, 好乘骑的。

унаmtгай **ᠤᠨᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]参见 унамгай。

унагни **ᠤᠨᠠᠭᠨᠢ** [形·名] ① 跌倒的, 跌落的, 倒下的, 降落的; ② 倒下的枯树, 掉落的枯枝, 落枝。

унах **ᠤᠨᠠᠬ** I [动] ① 倒, 倒塌, 跌倒; 摔下; 降落, 掉下; 脱落, 颠覆, 倒台: ~ н до-ройтох 颓废; ~ өнцөг 落角; ~ халь-сангар (医)蜕膜瘤; ~ сүйрэх 坠毁, 摔碎; цас ~ ж байна 下着雪; модон дээрээс ~ в 从树上掉下来了; модны навч ~ 树叶落下; шат дээрээс ~ сан 从梯子上掉下来了; үс ~ 掉头发; ~ н бүдрэн 跌跌绊绊地, 踉踉跄跄地; ◇ ~ н дусан 勉强强地, 匆匆忙忙地, 马马虎虎地; ② 昏迷, 眩晕: манарч ~, муужран ~ 昏迷。

унах **ᠤᠨᠠᠬ** II [动]骑, 骑行, 坐在...上面: морь ~ 骑马; дугуй ~ 骑自行车; машин ~ 坐汽车; ~ ж суух 骑坐。

увац **ᠤᠮᠠᠴ** [名](草、菜的)收成, 收获量, 年景; 长势。

увацгаах **ᠤᠮᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** I [动] унах I 的众动态。

увацгаах **ᠤᠮᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** II [动] унах II 的众动态。

унаш **ᠤᠨᠠᠰ** [名] 见 унаа ~ 乘骑; 交通工具, 运输工具。

унашрах **ᠤᠨᠠᠰᠢᠷᠬᠠᠮ** [动] ① 习惯于被人乘骑, 习惯于被人役使; ② 被骑累, 被使累。

унгадах **ᠤᠨᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 无烟燃烧, 用文火闷烧; ② 溶解, 融化。

унгалай **ᠤᠨᠭᠠᠯᠠᠢ** [名](禽类的)砂囊。

унгалдах **ᠤᠨᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① 马嘶叫; ② 鸣叫, 嘶叫: элээ ~ 鸢鹰叫。

унгалдуулах **ᠤᠨᠭᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унгалдах 的使动态。

унгалдацгаах **ᠤᠨᠭᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠭ** [动] унгалдах 的众动态。

унгалих **ᠤᠨᠭᠠᠯᠢᠬ** [动] ① 使劲, 拼命, 竭尽全力; ② 气喘, 气急。

унгамтгай **ᠤᠨᠭᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]参见 унгараг。

унган **ᠤᠨᠭᠠᠨ** [形]勤奋的; 慎重的。

Унгар **ᠤᠨᠭᠠᠷ** [名]匈牙利, 匈牙利人。

унгараг **ᠤᠨᠭᠠᠷᠠᠭ** [形]好放屁的。

унгарал **ᠤᠨᠭᠠᠷᠠᠯ** [名]见 унгарил。

унгаран **ᠤᠨᠭᠠᠷᠠᠨ** [形]好放屁的, 老放屁的。

унгарил **ᠤᠨᠭᠠᠷᠢᠯ** [名] ① 绒毛, 细毛, 短羽毛, 羽绒; ② 蒲绒。

унгариллах **ᠤᠨᠭᠠᠷᠢᠯᠠᠬ** [动](植物)长絮。

унгасах **ᠤᠨᠭᠠᠰᠠᠬ** [动]点着, 点燃(不起烟的东西)。

унгас(ан) **ᠤᠨᠭᠠᠰ** I [名]绒毛, 毛: тэмэний ~ 驼毛; хонины ~ 羊毛; ~ зулах 絮毛; ~ нумдах 弹毛; ~ савах 抽打绒毛。

унгас(ан) **ᠤᠨᠭᠠᠰ** II [名]屁。

унгасах **ᠤᠨᠭᠠᠰᠠᠬ** I [动]见 унгатах。

унгасах **ᠤᠨᠭᠠᠰᠠᠬ** II [动] ① 亲切地呼唤小孩; ② 母马怜爱马驹, 母马舐驹; ③ 母牛怜爱牛犊, 母牛舐犊, 母牛追逐牛犊。

унгасах **ᠤᠨᠭᠠᠰᠠᠬ** [动](烟)缭绕, 旋卷: хуж ~ 香烟缭绕。

унгастай **ᠤᠨᠭᠠᠰᠲᠠᠢ** [形]有绒毛的, 长绒毛的。

унгасуу **ᠤᠨᠭᠠᠰᠤᠭᠤ** [形] ① 怜爱幼畜的(母畜); ② 怜爱孩子的(母亲)。

унгатах **ᠤᠨᠭᠠᠲᠠᠬ** [动]复燃, 续燃。

унгатгах **ᠤᠨᠭᠠᠲᠠᠬᠠᠭ** [动] унгатах 的使动

态.

унгах **ᠤᠨᠭᠬᠠ** [动] 放屁.

унгуулах **ᠤᠨᠭᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] унгах 的使动态.

унд **ᠤᠨᠳ** [名] 饮料: сэрүүн ~ 清凉饮料, 冷饮; ~ уух 喝饮料; замд хоол ~ сайтай явах 带着足够的食物上路; хөлчүүрүүлэх ~ 麻醉性饮料 (指酒等); ~ ын ус 饮用水; ◇ хоол ~ 饮食, 食物; ~ шингэ 饮料.

ундаа **ᠤᠨᠳᠠᠭ** [名] 饮料, 饮剂.

ундаалах **ᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 喝饮料.

ундаан **ᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 参见 унд.

ундаасах **ᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠰᠠᠬ** [动] 渴, 口渴.

ундаасгалан **ᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠰᠭᠠᠯᠠᠨ** [形] 渴了的, 口渴的.

ундаасгах **ᠤᠨᠳᠠᠭᠠᠰᠭᠠᠬ** [动] ундаасах 的使动态.

ундарга **ᠤᠨᠳᠠᠷᠭᠠ** [名] ① 金星石; ~ н болор 辉石英; ~ чулуу 耀石; ② 参见 ундрага.

ундаргана **ᠤᠨᠳᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名] (矿) 砂金石, 金星玻璃.

ундаргах **ᠤᠨᠳᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] ундрах 的使动态.

ундарлага **ᠤᠨᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 喷水池, 涌水泉; ② (泉水的) 喷涌, 喷水; 喷水量, 供水量.

ундармал **ᠤᠨᠳᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 喷涌的, 涌现的, 进流的.

ундарч **ᠤᠨᠳᠠᠷᠴᠢ** [名] 出水量, 涌水量: ~ хэмжүүр 流量计; худгийн ~ 井的出水量.

ундлах **ᠤᠨᠳᠯᠠᠬ** [动] 饮, 止渴, 解渴.

ундлуулах **ᠤᠨᠳᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ундлах 的使动态.

ундраа **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠭ** [名] (矿) 金星石英.

ундраах **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] ундрах 的使动态.

ундрага **ᠤᠨᠳᠠᠷᠭᠠ** [名] 喷水, 喷涌, 涌出; (泉水的) 喷水量, 供水量.

ундрал **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠯ** [名] ① 参见 ундрага; ② (转) 无穷尽的源泉: соёлын ~ 无穷尽的

文化源泉.

ундралт **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠯᠲ** [名] 参见 ундрал.

ундрам **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠮ** [名] (矿) 汞膏, 汞合金.

ундрах **ᠤᠨᠳᠠᠷᠬ** [动] ① 涌出, 喷涌, 喷出, 喷洒, 进出: ус ундарч байна 水在喷涌; ② (转) 涌现, 无穷尽地产生出; ◇ хэрэг ~ 事情败露, 事件被发觉.

ундруулагч **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] 使喷涌者, 使喷出者.

ундруулах **ᠤᠨᠳᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ундрах 的使动态.

ундсах **ᠤᠨᠳᠤᠰᠠᠬ** [动] 参见 ундаасах.

ундуй **ᠤᠨᠳᠤᠢ** 见 ~ сундуй 杂乱无章的, 乱七八糟的.

ундууцах **ᠤᠨᠳᠤᠭᠤᠴᠠᠬ** [动] 愠怒, 愤懑, 气恼, 拂然作色.

унжаан **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠨ** [形] 滴里搭拉的, 滴里嘟噜的.

унжаас **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠰ** [名] 参见 унжлага.

унжгай **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] ① 下垂的, 悬垂的, 吊挂的; ② 垂头丧气的, 颓唐的, 萎靡不振的, 无精打采的; ③ 黏着的, 黏性的, 搅拌在一起的: ~ н хэмжүүр 黏度计.

унжганах **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 垂摆, 空悬, 悬垂, 悬挂: ~ шинж 悬垂症状.

унжгануулах **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унжганах 的使动态.

унжгар **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 下垂的, 悬垂的, 悬挂的, 空悬的: ~ уд 垂柳; ~ хайтан цэцэг (植) 垂丝海棠; ② (转) 垂头丧气的, 萎靡不振的, 病恹恹的: ~ царай 垂头丧气的面容, 病恹恹的面容.

унжгардах **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 显得过于下垂, 耷拉得太厉害.

унжгардуу **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 太下垂的; ② 过于垂头丧气的.

унжгархан **ᠤᠨᠵᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] унжгар 的小称; 有些下垂的, 有些耷拉的.

унжиг **ᠤᠨᠵᠢᠭ** [形] 滴里耷拉的, 滴里嘟噜的; 参见 унжир, унжин.

унжигнах **ᠤᠨᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] (垂挂物) 频频动弹.

- унжийлгах** **ᠤᠨᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动] унжийх 的使动态。
- унжийх** **ᠤᠨᠵᠢᠶᠢᠬ** [动] ①下垂, 垂悬, 耷拉, 悬挂, 吊挂; ②垂头丧气, 精神不振, 颓唐; 变虚弱, 变得病恹恹的。
- унжилган** **ᠤᠨᠵᠢᠯᠭᠢᠨ** [名] 参见 унжлага。
- унжилзах** **ᠤᠨᠵᠢᠯᠵᠢᠬ** [动] 参见 унжганах。
- унжилзуулах** **ᠤᠨᠵᠢᠯᠵᠢᠰᠤᠯᠠᠬ** [动] унжилзах 的使动态。
- унжин** **ᠤᠨᠵᠢᠨ** 见 ~ санжин 到处悬挂着的, 四处吊挂着的。
- унжир** **ᠤᠨᠵᠢᠷ** 见 ~ санжир 悬挂着的, 吊挂着的, 垂悬物, 冰柱; ~ санжир явах 晃晃荡荡地走路。
- унжих** **ᠤᠨᠵᠢᠬ** [动] 下垂, 悬挂, 吊挂, 耷拉: бүс чинь ~ ж байна 你的腰带耷拉下来了; усан үзэм ~ 葡萄悬挂; мөчир нь гол руу унжсан байв 树枝垂在河面上; унжсан гэдэстэй 肚皮松垂的。
- унжлага** **ᠤᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠢ** [名] ①垂吊物, 悬挂物; 垂饰, 耳坠, 穗子, 璎珞; ~ чимэг 垂饰; ~ зүүлт 垂悬, 璎珞; ②垂直; 垂摆, 垂线: ~ тай тэгш хэмжээ 带垂摆的水准仪。
- унжлагатай** **ᠤᠨᠵᠢᠯᠠᠭᠢᠲᠠᠢ** [形] ①有垂饰的, 有耳坠的, 有穗子的; ②带垂摆的, 带垂线的。
- унжмал** **ᠤᠨᠵᠢᠮᠠᠯ** [形] 参见 унжуу: ~ ду-сал <医> 悬滴; ~ мөсөн гол 悬冰川; ~ намаг 悬沼泽; ~ тошин 悬冰锥; ~ хөндий <地> 悬谷。
- унжраа** **ᠤᠨᠵᠢᠷᠠᠭᠠ** [形] 冗长的, 松散下垂的。
- унжрах** **ᠤᠨᠵᠢᠷᠠᠬ** [动] ①长久拖延, 长时间耽搁: хурал ~ в 会议拖得很久; унжирсан үл барагдах явдал 拖得无休止的事情; ②麻木, 麻痹, 失去感觉。
- унжруулах** **ᠤᠨᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унжрах 的使动态。
- унжуу** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤ** [形] ①下垂的, 悬垂的, 吊挂的, 耷拉的, 松垂的: ~ уруул 下垂的嘴唇; ~ энгэр 耷拉着的衣襟; ~ бөөр 下垂臂; ~ гэдэс 下垂腹; ~ зүрх 悬垂心; ②(转)拖延的, 拖长的; 啰嗦的, 冗长

的。

- унжуудах** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬ** [动] 显得过于下垂, 在拉得太厉害。
- унжуудуу** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形] ①过于下垂的, 过于悬垂的, 过于耷拉的, 过于松垂的; ②(转)过于拖延的, 过于啰嗦的, 过于冗长的。
- унжуудуулах** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унжуудах 的使动态。
- унжуулах** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] унжих 的使动态。
- унжуурах** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 拖延, 延宕。
- унжуурга** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠢ** [名] ①垂悬物, 垂吊物; 垂饰, 璎珞; ②附加, 附带物; ③(转)悬念, 惦记。
- унжуухан** **ᠤᠨᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] унжуу 的小称; ①下垂一些的, 耷拉一些的; ②(转)拖延一些的, 拖长一些的。
- унжчих** **ᠤᠨᠵᠢᠬᠢᠬ** [动] унжих 的完成体。
- унзад** **ᠤᠨᠵᠠᠳ** [名] ①<宗>领诵的喇嘛; <乐>领唱者; ②<乐>男低音: ~ хоолой 男低音。
- унзадлах** **ᠤᠨᠵᠠᠳᠠᠯᠠᠬ** [动] ①<宗>领诵经书; <乐>领唱; ②<乐>唱男低音。
- униар** **ᠤᠨᠢᠶᠠᠷ** [名] 薄雾, 烟雾, 烟尘, 霭气, 尘霭: ~ татах 下烟雾; ◇ утаа ~ 烟雾, 烟霭。
- униартай** **ᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 有烟雾的, 有雾霭的。
- униартах** **ᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] 下薄雾, 布满烟雾, 烟霭弥漫。
- униаргуулах** **ᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] униартах 的使动态。
- униартчих** **ᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠢᠬᠢᠬ** [动] униартах 的完成体。
- универмаг** **ᠤᠨᠢᠶᠦᠷᠮᠠᠭ** [名] 百货商店。
- универсал** **ᠤᠨᠢᠶᠦᠷᠰᠠᠯ** [名] 通用仪, 万能仪; ~ удирдлага 通用遥控器。
- университет** **ᠤᠨᠢᠶᠦᠷᠰᠢᠲᠡᠲ** [名] 大学。
- уний** **ᠤᠨᠢᠶ** 见 ~ ~ 滴滴答答地, 滴滴沥沥地。
- унтаа** **ᠤᠨᠲᠠᠭᠠ** [形] 睡着的; 睡眼惺忪的: ~

дээр 在睡觉时, 赶在睡觉时; ~ гаараа ярих说梦话; ~ байдал 半睡半醒状态; ~ эмгэг (医) 木僵.

унтаагуур **унтаагуур** [名] (医) 安眠药剂.

унтаахай **унтаахай** [名] 嗜眠症; ~ тархигас (医) 昏睡性脑炎.

унтазнах **унтазнах** [动] унтах 的短暂体.

унтамхай **унтамхай** [形] 爱睡的, 能睡的, 贪睡的, 嗜睡的.

унтанги **унтанги** [形] 参见 унтамхай.

унтанхай **унтанхай** [形] 贪睡的, 嗜睡的.

унтангуй **унтангуй** [形] 好睡的.

унтаргах **унтаргах** [动] 参见 унтраах.

унтарчих **унтарчих** [动] унтрах 的完成体.

унтаршгүй **унтаршгүй** [形] ① 不可熄灭的; ② (转) 不可中止的, 不可停息的, 不可停止的.

унтасдан **унтасдан** [名] 丝绸; 绸缎; 丝织品; ~ торго 丝织品.

унтах **унтах** [动] 睡, 睡觉, 睡眠, 就寝; ~ цаг болов 到睡觉时间了; эрт ~ 早睡; бүхлээрээ ~ 和衣而睡; ~ ж хоцрох 睡过头; ~ өрөө 卧室, 寝室.

унтацгаах **унтацгаах** [动] унтах 的众动态.

унтлага **унтлага** [名] 睡, 睡觉, 睡眠; унтлагын вагон 卧铺车厢; унтлагын өрөө 卧室, 寝室.

унтраагуул **унтраагуул** [名] 消防器材, 灭火器; гал ~ 灭火器.

унтраагуур **унтраагуур** [名] 参见 унтраагуул.

унтраагч **унтраагч** [名] 灭火器, 消火器.

унтраалга **унтраалга** [名] ① 电门, 开关, 电钮; чийдэнгийн ~ 电灯开关; ② 熄灭, 熄灯, 熄火; 覆灭.

унтраалгах **унтраалгах** [动] унтраах 的使动态.

унтраалт **унтраалт** [名] 熄灭, 停止, 中止.

унтраах **унтраах** [动] унтрах 的使动态; 熄灭, 熄火, 扑灭, 吹灭; 使停歇; (电) 断路; чийдэнгээ ~ 关上灯, 熄灯; түймэр ~ 扑灭野火; ~ дохио 停闭振铃; ~ саатал 消退性抑制; ~ цочрол 消退性刺激.

унтрал **унтрал** [名] ① 熄灭, 停止, 中止; ② (电) 衰减; ~ нөхөх 衰减补偿; ~ тэгшитгэх 衰减均衡; ~ хэмжүүр 衰减测量仪器.

унтралт **унтралт** [名] 参见 унтрал.

унтрах **унтрах** [动] ① 熄灭; гал ~ в 火熄灭了; шөнө гэрэл ~ в 夜间灯火熄灭了; ② (转) 中止, 停止; 停息; 歇火 (指马达等); бүр ~ 完全停下来; хөл ~ 运动停止; ажил ~ 工作中止; ③ 发麻, 麻木; ④ 衰减; ~ илтгэлцүүр 衰减系数; ~ муруй 衰减曲线; ~ хэм 衰减率; ~ шинж 衰减特性.

унтрашгүй **унтрашгүй** [形] 永不熄灭的, 长明的, 不可熄灭的; 难抑止的.

унтуу **унтуу** [名] ① 愤怒, 气忿, 发脾气, 发火 (含庄重色彩); ◇ уур ~ 愤怒, 气忿; ② (猎枪) 不发火, 火门闭塞; 失灵; 故障; ~ гаргах 排除猎枪故障.

унтуулах **унтуулах** [动] унтах 的使动态; хүүхдээ ~ 安置孩子入睡, 哄孩子睡觉; ~ эм 安眠药; унтуулан эвлүүлэх 综合麻醉.

унтуулга **унтуулга** [名] (医) 安眠药.

унтуурах **унтуурах** [动] (猎枪) 不发火, 火门闭塞; 失灵, 出故障; 猎人不走运.

унтуурхах **унтуурхах** [动] 参见 унтууцах.

унтууцал **унтууцал** [名] 恼怒, 生气, 忿怒.

унтууцах **унтууцах** [动] 恼怒, 生气, 忿怒.

унтууцуулах **унтууцуулах** [动] унтууцах 的使动态.

унтчих **унтчих** [动] унтах 的完成体.

унуул **унуул** [名·形] 见 унууль.

унуулах **унуулах** [动] унах II 的使动态; 让骑, 使骑; урдаа ~ 让骑在自己前面.

унууль **унууль** [名·形] ① 倒下的枯树, 掉落

的枯枝；◇ ~ **гүүр** 吊桥；② 跌倒的，跌落的，倒下的，降落的。

унууш **ᠠᠨᠤᠭᠤᠰ** [名] (乘马等感到的) 平稳舒适。

унууштай **ᠠᠨᠤᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 平稳舒适的 (乘骑)；~ **морь** 平稳舒适的乘马。

унхайх **ᠠᠨᠬᠠᠢᠬ** [动] 身体变弱，体质变差，变得萎靡不振。

унхар **ᠠᠨᠬᠠᠷ** [形] 凹的，深的；~ **аяга** 深底碗。

унхгар **ᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] 身体虚弱的，体质差的，萎靡不振的。

унхи **ᠠᠨᠬᠢ** [形] (陈) ① 嗅觉；② 欲望，欲求。

унхна **ᠠᠨᠬᠢᠨᠠ** [名] ① 关心，关怀，照顾；② 办法，能力，对策。

унхнагүй **ᠠᠨᠬᠢᠨᠠᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠢ** [形] ① 不关心的，冷漠的；② 无办法的，无能力的。

унхнагүйтэх **ᠠᠨᠬᠢᠨᠠᠭᠦᠢᠲᠡᠬ** [动] 变冷漠无情的，变得毫无办法的。

унхигүй **ᠠᠨᠬᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠢ** [形] (陈) ① 无嗅觉的；② 不得要领的，迟钝的，不机灵的，无能的。

унхилах **ᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 幼畜待哺，幼畜求哺；② (雄性动物) 求偶，起性欲。

уншаач (ив) **ᠠᠨᠰᠢᠶᠠᠴ** [名] ① 朗读者，吟诵者；读者；② 善朗读者，善吟诵者，善读者。

уншигдах **ᠠᠨᠰᠢᠭᠳᠠᠬ** [名] **унших** 的被动态。

уншигсад **ᠠᠨᠰᠢᠭᠰᠠᠳ** [名] 读者，阅览者(复数)。

уншигч **ᠠᠨᠰᠢᠭᠴ** [名] 读者；阅览者；~ **хүмүүс** 读者们；~ **нийн бүртгэл хуудас** 读者登记簿。

уншигчид **ᠠᠨᠰᠢᠭᠴᠢᠳ** [名] **уншигч** 的复数；**уншигчдын билет** 读者阅览证；**уншигчдын каталог** 读者目录；**уншигчдын үсгийн дараалал** 读者检字表。

уншизнах **ᠠᠨᠰᠢᠵᠠᠨᠬ** [动] **унших** 的短暂体。

уншилт **ᠠᠨᠰᠢᠯᠲ** [名] 念，阅读，朗读，吟诵。

уншилдах **ᠠᠨᠰᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] **унших** 的共动

态。

унших **ᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] ① 读，念，阅，阅读，朗诵；讲演：**ном** ~ ① 读书，看书；② (宗) 念经；**дуугарч** ~ 朗读；~ **ж сонсгох** 宣读，宣布，宣扬；**шүлэг** ~ 读诗，朗诵诗；**чанга** ~ 大声读；**шивнэж** ~ 小声读；**лекц** ~ 念讲义；开讲座；讲演；~ **ном**，~ **бичиг** 读本，读物；③ 读物，读本：~ **хэвлэгдэн гарав** 读物刊行了，读物出版了。

уншицгаах **ᠠᠨᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] **унших** 的众动态。

уншлага **ᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠠ** [名] 读，念，阅，阅读，朗诵，吟诵；讲演：~ **явуулах** 阅读；朗诵，讲演；**нийтийн** ~ 集体阅读，集体朗诵；**уран** ~ (艺术性的) 朗诵；**уншлагын газар**，**уншлагын танхим** 阅览室；**сонин** ~ 读报，看报纸。

уншлагатай **ᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 好读的，有趣的，可读的；② (喇嘛读经) 读得多的。

уншлагач **ᠠᠨᠰᠢᠯᠠᠭᠠᠴ** [名] 读者，阅读的人。

уншмаар **ᠠᠨᠰᠢᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 可读的，应读的。

уншуулах **ᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] **унших** 的使动态。

уншууштай **ᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 参见 **уншмаар**。

унших **ᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] **унших** 的多次体。

унь **ᠤᠨᠢ** [名] 房椽，(用来托住毡包顶用的) 杆子；~ **өлгөх** 把椽子插入，固定房椽。

ур **ᠤᠷ** [名] ① (医) 瘤，肿瘤；息肉；② 木疖，树瘤：**модны** ~ 树瘤；~ **авах** (医) 息肉切除术。

ур(ан) **ᠤᠷ(ᠠᠨ)** [名] 手艺，技艺，技能；精巧，艺术，美术；~ **ан чадвар** 技能；**гарын** ~ **тай**，**гартаа** ~ **тай** 有手艺的，手巧的；~ **гаргах** 表现出技能，表现出精巧艺术；~ **сайтай хатгамал** 精致的刺绣品；~ **ан гарын бүтээл** 手工艺品；~ **ан хуруу** 无名指；~ **ан хийцтэй хайрцаг** 手工精巧的小盒，精美的小盒；~ **ан хүн** 巧匠，有手艺的人，手工灵巧的人；~ **ан баримал** 雕刻，雕塑；~ **ан барималч** 雕刻家，雕塑家；~ **барилга** 建筑术；~ **ан барилгач** 建筑师，建筑家；~ **ан бүтээл** 艺术创作，艺术作品；~ **ан зо-**

хиол 艺术作品, 文艺书籍, 文学作品;
 ~ анзохиолч 作家; ~ ан зураг 美术;
 ~ ан зурагч 美术家; 写生画家; ~ ан сайхан 艺术, 文艺; ~ ан сайхны хэсэг 文艺演出队; ~ ан сайхны хувцас 演出服装; ~ ан сайханчууд 艺术工作者们, 文艺工作者们; ~ ан гартан 巧手;
 ~ ан сайхны удирдагч 艺术指导;
 ~ ан сайхны кино 艺术片; ~ ан нугалт 柔软体操; ~ ан илтгэгч 演说家;
 ~ ан шүлэгч 诗人; ~ ан элэглэл 讽刺文学, 讽刺作品; ~ ан элэглэлч 讽刺作家;
 ~ ан арга, ~ ан мэх 技巧; 花招, 伎俩; ~ ан үг 妙语, 机灵的话, 优美的词句; ~ ан үгтэй 雄辩的, 有口才的, 娓娓动听的; ~ ан хуруу 食指; ◇ ~ ан хараацай <动> 家燕, 越燕; ~ ан хажин <动> 鸳鸯; ~ ан шувуу <动> 巧妇鸟, 鸛鹑。

ураацай **ᠤᠷᠠᠭᠠᠨᠴᠠᠢ** [名]<动>越燕。

уравгар **ᠤᠷᠠᠭᠦᠭᠠᠷ** [形] ① 翻转的, 翻起的, 翻出的; ② (转) 趾高气扬的, 神气十足的; ③ (方) 无精打采的, 垂头丧气的; ◇ ~ хөх бух <动> 地中海山雀。

уравниловк **ᠤᠷᠠᠭᠠᠨᠢᠯᠣᠪᠻᠠ** [名] 平均主义。

ураг **ᠤᠷᠠᠭ** [名] ① 亲属, 亲戚, 亲人, 亲族: ~ садан, ~ төрөл 亲属, 亲戚, 亲人; ~ бололцох 成亲; ~ тогтох ① 订婚, 说媒; ② 怀孕, 怀孕; ~ барилцах 结亲, 结婚; ~ удам 亲族, 家族; ③ 胎儿; ~ унагах 流产; ~ унагаах, ~ хөндөх 打胎, 堕胎; ~ бүрхэвч 胎膜; ~ ёс 婚姻制度; ~ цус багадах 胎儿贫血; ④ 辜丸。

ураганцар **ᠤᠷᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]<生>母细胞。

урагдал **ᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠯ** [名] урагдах 的名词。

урагдах **ᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] урагх 的被动态。

ураглах **ᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] 结亲, 结婚, 成亲, 联姻。

ураглуулах **ᠤᠷᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ураглах 的使动态。

урагсал **ᠤᠷᠠᠭᠰᠠᠯ** [名] урагсах 的名词。

урагсах **ᠤᠷᠠᠭᠰᠠᠬᠤ** [动] 款待亲友, 待亲人和睦亲切, 待亲人和颜悦色。

урагцах **ᠤᠷᠠᠭᠴᠢᠬᠤ** [动] 结成互为姻亲的亲家 (互为儿女亲)。

урагчлах **ᠤᠷᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] 走亲家。

урагш **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢ** [副] ① 向前; 前面, 之前; ~ давших 向前进, 进步, 向前发展; нэг алхам ~ аа 进一步, 向前一步; үүр гэгээрэхээс ~ харанхуй байдаг 黎明之前有一段黑暗; ~ дайрах <军> 向前猛进; ~ (хойш) мордож эргэх <体> 骑撑前(后)回环; ~ мултрах 前脱位; ~ муруй <医> 前屈; ~ өгөх <体> 前传(球); ~ (хойш) савж өгсөх <体> 前(后)摆上; ~ түлхэн эргэлдэх <体> 前手翻; ~ үсрэх <体> 向前跳(水); ~ хий эргэх <体> 前空翻; ~ эргэлт <体> 向前转体, 前转弯(身); ~ явах <体> 向前运行; ② 向南; ~ аа харах 向南看; 向前看; ③ (转) 进展, 进步; ~ муутай явдал 进展不大的事情, 不顺利的事情。

урагшаа **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠶᠠᠭᠠ** [副] 参见 урагш: ~ бөгтгөр <体> 上体前屈; ~ хөдлөх <体> 向前动作; ~ хөдөлгөөн 向前动作。

урагшгүй **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 无进展的, 不顺利的, 不长进的, 不成器的, 不走运的, 徒劳的; ~ амьтан 不长进的家伙, 不走运的家伙。

урагшдах **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 位置过前, 靠前; 靠南。

урагшдуулах **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урагшдах 的使动态。

урагшид **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠳᠢ** [副] 今后, 以后, 往后, 将来; ~ болгоомжилбол зохино 今后应当谨慎小心。

урагшил **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠯ** [名] 生育力, 繁殖能力。

урагших **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠬᠢ** [形] 位于前面的, 位于南面的。

урагшлал **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 进步, 进展, 前进; ② (语) 前化。

урагшлалт **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 урагшлал。

урагшлах **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 向前进, 前进; <军> 推进, 挺进; нэг алхам ~ 前进一步; ② (转) 进展, 进步, 成功, 取得成效; ③ 向南走。

урагшлуулах **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} урагшлах 的使动态；①使向前进，向前开动，推进，推动，提前：хугацааг ~ 把日期提前；②使向南走。

урагштай **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠲᠠᠢ** {形} 有进展的，有长进的，有成效的，顺利的：ажил ~ байна 工作进行得很顺利。

урагштайхан **ᠤᠷᠠᠭᠰᠢᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** {形} урагштай 的小称。

Урад **ᠤᠷᠠᠳ** {名} ①匠；②乌拉特(蒙古族古代部落之一；现旗名)。

урай **ᠤᠷᠠᠢ** {名} 乌拉，万岁：~ хашгарах 高呼万岁；~ хийгээд дайрав 高呼着“乌拉”向前冲过去。

урайлах **ᠤᠷᠠᠢᠯᠠᠬ** {动} 呼万岁，喊乌拉，呼喊。

урайлуулах **ᠤᠷᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} урайлах 的使动态。

уралгуу **ᠤᠷᠠᠯᠭᠤᠮᠤ** {形} ①柔软的，柔韧的，有弹性的：~ нум 柔韧的弓；②驯顺的，温和的(马)。

уралдаалах **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** {动} 参见 уралдах。

уралдаан **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** {名} 竞赛，比赛：морины ~ 赛马；нийгэм журмын ~, социалист ~ 社会主义竞赛；~ байгуулах 组织竞赛；~ д орох 参加比赛；~ тай шалгалт 竞赛；~ ы нярав 运动会司库；~ ы тэшүүр 竞赛用冰鞋。

уралдаант **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠲᠤ** {形} 竞赛的，竞赛性的：~ ажил 竞赛性工作。

уралдаах **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠬ** {动} 参见 уралдах。

уралдагсад **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠰᠠᠳ** {名} 竞赛者，比赛者(复数)。

уралдагч (ид) **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠴ** {名} 竞赛者(们)，对手(们)。

уралдах **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** {动} 比赛，竞赛：~ морь 赛跑的马；морь ~ 赛马；дугуй ~ 自行车比赛；~ н тэмцэх 竞赛，比赛；较量；~ н ярих 争辩。

уралдацгаах **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** {动} уралдах 的众动态。

уралдлага **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** {名} 参见 уралдаан。

уралдуулах **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} уралдах 的使动态。

уралдуур **ᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠷ** {名} 牲畜肋骨与椎骨之间的肉，里脊肉：~ мах 里脊肉。

уралцах **ᠤᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** {动} урах 的共动态。

урам **ᠤᠷᠠᠮ**] {名} 情绪，热情，志趣，热忱，奋发，振奋：~ орох 情绪高涨，兴奋起来；~ оруулагч 鼓舞者，鼓励者；~ хугарах 失望；绝望，灰心丧气，消沉，情绪低落；~ зориг төрөх 振奋，奋发；~ хөгжих 生机；~ зоригтон 热情者，热心人；~ харих 情绪低落，热情降低；◇ ~ зориг 热忱，兴奋，热情。

урам **ᠤᠷᠠᠮ** II {名} ①猎角，鹿哨，(诱鸟兽的)笛；饵，引诱物；②鹿交媾时的鸣叫声。

урамгүй **ᠤᠷᠠᠮᠦᠭᠦᠢ** {形} 无志趣的，情绪消沉的，失望的，绝望的，灰心丧气的，沮丧的，无情打采的。

урамгүйдэх **ᠤᠷᠠᠮᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** {动} 情绪低落，沮丧，热情减退，情绪不振，不振奋，无精打采，灰心丧气。

урамгүйхэн **ᠤᠷᠠᠮᠦᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** {形} 参见 урамгүй。

урамдал **ᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠯ** {名} урамдах 的名词：урамдлын ав 吹诱笛打猎。

урамдах **ᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠬ** {动} ①鹿鸣(交媾时)：бу-га ~ ж байна 雄鹿鸣叫；②吹猎角(或鹿哨)来引诱，吹(诱鸟兽的)笛。

урамдуулах **ᠤᠷᠠᠮᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** {动} урамдах 的使动态。

урамс **ᠤᠷᠠᠮᠰ** {名} 参见 урам I。

урамтай **ᠤᠷᠠᠮᠲᠠᠢ** {形} 情绪高涨的，志趣高的，热情的，热忱的，精神振奋的。

урамтайхан **ᠤᠷᠠᠮᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** {形} 参见 урамтай。

урамшил **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯ** {名} ①振奋，奋发，受鼓舞，情绪高涨；②鼓励，鼓舞，奖励，奖赏；③(某些动物的)发情。

урамших **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠬ** {动} ①振奋，奋发，感动，受鼓舞，情绪高涨；②(某些动物)发情。

урамшицгаах **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** {动} урамших 的众动态。

урамшлага **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 урамшил.

урамшуулагч **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠭᠢᠴᠢ** [名] 鼓励者, 刺激者, 奖赏者.

урамшуулал **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 鼓舞, 鼓励; ② (转) 刺激; урамшууллын нэмэгдэлтэй үнэ 奖励价格.

урамшуулалт **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 урамшуулал.

урамшуулалтай **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 鼓励的, 鼓舞的.

урамшуулах **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① урамших 的使动态; ② 鼓励, 鼓舞, 奖励, 奖赏: ~н шагнах 奖励, 奖赏; ~ арга 奖励办法; ~ тэмцээн 安慰赛; ~ үнийн систем 奖励价格制度; ~ хөшүүрөг <经> 刺激杠杆; ~ шагнал 奖品, 奖赏.

урамшуулга **ᠤᠷᠠᠮᠰᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 урамшуулал.

уран **ᠤᠷᠠᠨ** I [名] 参见 ур(ан): ~ гимнастик 艺术体操; ~ гулгалт 花样滑冰; ~ дархны газар 手工作坊; ~ зөгнөлт зохиол 幻想文学; ~ нугараач 柔软体操运动员; ~ тунгалаг хоолой 花腔女高音; ~ тэнцээр <体> 平衡木技巧; ~ харайлга <体> 跳水; ~ хошин тоглогч (杂技中的) 小丑.

уран **ᠤᠷᠠᠨ** II [名] ① <化> 铀: ~ хүдэр 铀矿; ~ хүнд хүдэр 重铀矿, 非晶铀矿; ~ зос 铀华; ~ гялтгануур 铜铀云母; ② <天> 天王星.

уран **ᠤᠷᠠᠨ** III [形] 拍马的, 献媚的: зусар ~ 阿谀奉承.

уранхай **ᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] ① 破烂的, 褴褛的, 撕破的, 破裂的: ~ дээл 撕破了的皮袄; ② 多嘴的, 藏不住话的.

уранхайвтар **ᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较破烂的, 较褴褛的.

уранцах **ᠤᠷᠠᠨᠴᠢᠬᠤ** [动] 破烂, 破裂.

уранцуулах **ᠤᠷᠠᠨᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уранцах 的使动态; 撕破, 撕毁: тогтоолыг ~ 撕毁决议.

урах **ᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 撕破, 撕碎, 扯破, 扯烂:

цаас ~ 把纸撕碎; ② 抓, 抓破, 刮(刻)出伤痕: хумсаараа ~ 用指甲抓破; ③ (以牙) 咬破, (虫等) 咬, 螫, (蟹等) 夹: нохой ~ 狗咬破; ④ 连根拔, 根除; 打开, 拉开; ⑤ (转) 扰乱, 烦扰, 使不安.

урваан **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠨ** [形] 负义的, 食言的, 反复无常的.

урваач **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢ** [名] 背叛者, 负义者, 背信弃义者, 食言者, 反复无常者.

урваганах **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ① 举止傲慢, 神气活现; ② 肿胀, 红肿, 发炎; ③ 哭诉, 哭闹.

урвагануулах **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урваганах 的使动态.

урвагар **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 红肿的, 稍肿的, 发炎的, 发红的; ② 哭泣的, 泪汪汪的: ~ царай 泪汪汪的面容; ③ (转) 病态的, 有病的, 病怏怏的.

урвагардуу **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠮᠤ** [形] ① 过于红肿的; ② 泪汪汪的; ③ 病态十足的.

урвагархан **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] урвагар 的小称.

урвагнуур **ᠤᠷᠪᠠᠭᠠᠩᠭᠠᠭᠤᠷ** [形] ① 举止傲慢的, 神气活现的; ② 好哭诉的, 爱哭闹的.

урвагч **ᠤᠷᠪᠠᠭᠢᠴᠢ** [名] 叛徒, 叛逆者, 出卖者, 背叛者, 变节者, 投敌者, 叛国者: эх орноосоо ~ 叛国者; ~ бүлэг 卖国集团, 叛徒集团; ~ зохиолч 御用作家; ~ хэвлэл 御用刊物.

урвайлгах **ᠤᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] урвайх 的使动态.

урвайх **ᠤᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 发炎, 红肿, 肿胀: шарх нь дахиад урвайчихжээ 他的伤口又发炎了; ② 傲慢, 骄横; 板起面孔, 绷着脸: чи юунд ~ гаад байна вэ? 你为何那么傲慢? 你为何绷着脸?

урвал **ᠤᠷᠪᠠᠯ** [名] ① 转化, 变化; ② <化> 反应: химийн ~ 化学反应; ~ илрэггүй тэмбүү 血清阴性梅毒; ~ илэрсэн тэмбүү 血清阳性梅毒; ~ судлал 反应学; ~ улайх 反应性充血; ~ ын мөн чанар <化> 反应本质; ~ ын мэдрэмхий чанар 反应灵敏性; ~ хурд 反应速度; ~ ын чийдэн 电抗管.

- урвалга** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 叛乱, 暴乱, 叛变, 背叛: ~ гаргах 造反.
- урвалдах** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠠᠳᠠᠬ** [动] ① урвах 的互动态; ② 参见 урваганах.
- урвалдуулах** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урвалдах 的使动态.
- урвалж** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠵ** [名] ① (医) 反应剂; ② (化) 试剂.
- урвалзах** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 урваганах.
- урвалзуулах** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урвалзах 的使动态.
- урвалзуур** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 反复无常的, 出尔反尔的.
- урвалт** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠲ** [名] ① 叛变, 背叛, 变节, 叛乱, 叛国; ② 回返, 回归; ③ 转, 转变, 改变, 回转.
- урвалхийлэх** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] урвах 的短暂体; 反复无常, 翻来覆去, 辗转反侧.
- урвалшил** **ᠤᠷᠪᠠᠯᠰᠢᠯ** [名] ① (化) 反应性, 活动性; ② (电) 电抗性.
- урвам** **ᠤᠷᠪᠠᠮ** [形] 易背叛的, 易诱惑的.
- урвамтгай** **ᠤᠷᠪᠠᠮᠲᠠᠭᠢ** [形] 好背叛的, 好叛变的, 好变节的, 背信弃义的, 反复无常的.
- урвамхай** **ᠤᠷᠪᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 урвамтгай.
- урван** **ᠤᠷᠪᠠᠨ** 见 ~ ~ 一眨一眨地, 一翻一翻地: ~ хийх 翻一下, 眨一下.
- урвас** **ᠤᠷᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ 一翻一翻地.
- урвасхийх** **ᠤᠷᠪᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] урвах 的瞬间体; 翻一下.
- урвах** **ᠤᠷᠪᠠᠬ** [动] ① 翻转, 扭转, 回转, 转身, 转变, 改变: ~ хөрвөх 从这边转到那边, 翻滚; зовхи ~ (医) 眼睑外翻; ② (转) (хэнээс-юугаас) 叛变, 背叛, 变节, 出卖, 背信弃义; 投诚: хувьсгалаас уравсан этгээд 出卖革命事业的叛徒; эх орноосоо ~ 背叛祖国; ~ н гэрс-лэгчдийг устган сөнөөгтүн! 消灭叛徒! ~ ж ирсэн цэрэг 投诚过来的士兵; ③ 脱落, 落下: хошгиног ~ (医) 脱肠; ~ тахал (医) 流行性霍乱.
- урвуу** **ᠤᠷᠪᠠᠭᠤ** [名·形] ① 遗弃者, 脱党者, 逃兵, 亡命者; ② 逃亡的, 飘泊的, 流浪的;

~ гагадай (植) 西风古; ~ гүйдэл 逆电流; ~ халуурах (医) 反常热; ~ харьцаатай 反比; ~ хэмжигдэхүүн 倒指标; ③ (数) 倒数.

урвуул **ᠤᠷᠪᠠᠭᠤᠯ** [名] 参见 урвуу ①.

урвуулах **ᠤᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урвах 的使动态: ~ н сэлгэх шаталгаа (电) 倒相级.

урвуулгах **ᠤᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] урвуулах 的使动态.

урга **ᠤᠷᠭ᠎ᠠ** [名] 套马杆.

ургаа **ᠤᠷᠭᠠᠭ᠎ᠠ** [形] 生长着的, 成长着的: ~ мод 生长着的树, 活着的树.

ургадах **ᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 参见 ургалах.

ургал **ᠤᠷᠭᠠᠯ** [名] 参见 ургалт: ~ мэдрэлийн невроз (医) 植物神经机能病; ~ тал бөмбөлөг 植物性神经半球; ~ туйл 植物性极; ~ хэлбэр 生活型; ~ хэсэг 植物神经部; ~ эрхтэн 植物性器官.

ургалах **ᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] (用套马杆) 套.

ургалт **ᠤᠷᠭᠠᠯᠲ** [名] ① 生长, 成长: ~ ын гадарга (矿) 接合面; ~ ын хугацаа 作物生长期; ② 出现, 产生; ③ 出升.

ургам **ᠤᠷᠭᠠᠮ** [形] 生长的, 产生的, 升起.

ургалч **ᠤᠷᠭᠠᠯᠴ** [形] 多元化的, 多元论的: олон ~ үзэл 多元化观念, 多元化管理.

ургамаар **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠭᠠᠮ** [形] 参见 ургууштай.

ургамал **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯ** [名·形] ① 植物: говийн ~ 戈壁植物; уулын ~ 山地植物; эмийн ~ 药用植物, 药草; ургамлын түүвэр 植物标本集, 压花集; ургамлын зүй, ургамлын судлал 植物学; ургамлын тос 植物油; ~ судлалын цэцэрлэг 植物园; ~ танах машин 整枝机; ~ хоршил 植物群落; ~ ын аж ахуй 种植业; ~ эс 植物细胞; ~ хувьсал 植物进化; ② 生长着的, 成长着的; ◇ ~ модны нахигар нь жимстэй байхын тэмдэг, ухаант агтын номхон нь хурдан байхын тэмдэг 正在生长的树弯着, 是它果实丰盛的标志, 机灵的马驯服, 是它跑得快的标志.

ургамалгүй **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠨᠢ** [形] 无植物的, 不毛的, 荒凉的, 荒瘠的.

ургамалжилт **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠭᠢᠯᠢᠲᠦ** [名] 植物化, 植被生态.

ургамалзүй **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠨᠢ** [名] 植物学: ~н сурах бичиг 植物学课本.

ургамалзүйч **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠨᠢ** [名] 植物学者, 植物学家.

ургамаллаг **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 植物的.

ургамалт **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠲᠦ** [形] 有植物的.

ургамалтах **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠲᠠᠬᠤ** [动] 生长: үс ~ын үүсгэгч 生发剂.

ургамалч **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠴᠢ** [名] 植物学者.

ургамалшил **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠰᠢᠯᠢ** [名] 植物化: ургамалшлын төрх 植物景象; ургамалшлын холбоо (эвцээ) 植物群丛.

ургамалших **ᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯᠰᠢᠬᠢ** [动] 植物化.

ургамшил **ᠤᠷᠭᠠᠮᠰᠢᠯᠢ** [名] 生长, 成长.

урганцар **ᠤᠷᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] (生) 配子, 雌配子, 生殖体.

ургах **ᠤᠷᠭᠠᠬᠤ** [动] ① 生长, 成长: ногоо ~ 长草; хумс ~ 生长指甲; ② 发芽; 产生, 呈现, 发生: ур ~ 出肿瘤, 长瘤; санаа ~ 产生一个想法; ③ (转) (星球、太阳) 升起: нар ~ в 太阳出来了; ~ын улаан нар 冉冉升起的红日.

ургац **ᠤᠷᠭᠠᠴᠢ** [名] ① 收成, 收获, 年景, 收获量: тарианы ~ 谷物收成; ② 生长, 生长程度, 长势: ~ муутай 生长得不好的, 收成差的; ~ гүвдрүү 增生性丘疹; ~ ихтэй сор 高产品种; ~ сайтай таримал 高产作物; ~ хураалт 收割.

ургацгүй **ᠤᠷᠭᠠᠴᠦᠭᠦᠢ** **ᠰᠡᠨᠢ** [形] ① 生长差的, 长势差的; 收成差的, 年景坏的; ② 无谷物的, 无植物的, 不毛的, 荒瘠的.

ургацтай **ᠤᠷᠭᠠᠴᠢᠲᠠᠢ** **ᠰᠡᠨᠢ** [形] ① 生长好的, 长势好的; 收成好的, 年景好的; ② 有谷物的, 长庄稼的, 有植物的, 有收获的.

ургач **ᠤᠷᠭᠠᠴᠢ** [名] 套马手, 套马能手.

ургачин **ᠤᠷᠭᠠᠴᠢᠨ** [名] 参见 ургач.

ургих **ᠤᠷᠭᠢᠬᠢ** [动] 上升, 缭绕, 旋卷而出(指

烟雾): утаа ~ 烟雾升腾, 烟雾缭绕.

ургуулах **ᠤᠷᠭᠦᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ургах 的使动态:

① 养育, 抚育, 栽培, 培育, 栽种, 饲养: ~ арга 栽培法; мод ~ 栽培树木; ногоо ~ 种菜; ② (转) 惹起, 招致, 引起, 挑起, 播弄(事端、不和等): явдал ~ 播弄事端, 惹麻烦; яршиг ~ 惹起麻烦, 引起恶果.

ургуулуштай **ᠤᠷᠭᠦᠤᠯᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 应培育的, 需栽种的; 值得栽培的, 值得培育的.

ургуштай **ᠤᠷᠭᠦᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 可生长的, 能长大的, 能长成的, 能长出的.

урд **ᠤᠷᠳᠦ** [名·形] ① 南; 南方的, 南部的; 在南方: ~ зүг 南方, 南面; баруун ~ зүгт 在西南方; ~ зүгийн хүн 南方人; ② 前面; 前面的; 正面的: ~ тал 前面, 前方; 正面, 正前方; ~ хөл 前脚; ~ аас нь очих 迎过去, 迎合, 迎面走近; ~ ~ аасаа харж суух 面对面坐着; чн ~ аар явах ёстой 你应当在前面走, 你应当先走; ~ тархи 前脑; ~ төвөн 前结节; ~ хөндий хураагуур 腔前静脉; ~ шилбэний өмнөх тараагуур 掌背动脉; ~ эвэр 前角.

урдахь **ᠤᠷᠳᠠᠬᠢ** [形] ① 南面的; ② 前面的; 正面的, 正前方的: ~ байшин 前面的房子; 南面的房子.

урдах **ᠤᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 向前; 向南.

урдуулах **ᠤᠷᠳᠦᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урддах 的使动态.

урдуур **ᠤᠷᠳᠦᠤᠷ** [副] ① 在南面, 顺南面, 沿南面一带; ② 在前面, 在前方; 沿着前方, 在前面一带: ~ сууж байгаа хүмүүс 坐在前面的人们; ~ нь гарах 从前面走过去.

урдуурхан **ᠤᠷᠳᠦᠤᠷᠬᠠᠨ** [形] урдуур 的小称; ① 稍靠南一带; ② 稍前一些, 略前面一带.

урдуурхи **ᠤᠷᠳᠦᠤᠷᠬᠢ** [形] ① 南面的, 南面一带的; ② 前面的, 前面一带的.

урдуурхин **ᠤᠷᠳᠦᠤᠷᠬᠢᠨ** [形] ① 参见 урдуурхан; ② 较靠南边的; 较靠前面的.

урдхан **ᠤᠷᠳᠠᠬᠠᠨ** [形] урд 的小称; ① 稍南一些, 较南一些; ② 稍前一些, 较前一些.

- уреаза** **ᠤᠷᠡᠭᠦᠰᠠ** [名]〈化〉尿素酶, 脲酶。
- урж** **ᠤᠷᠵ** [形] 前的, 过去的: ~ өдөр 前天; ~ жил 前年。
- урждар** **ᠤᠷᠵᠳᠠᠷ** [名] 见 уржигдар。
- уржигдар** **ᠤᠷᠵᠢᠭᠳᠠᠷ** [名] 前天, 前日: бид ~ ирсэн 我们前天来的; ~ ын цаад өдөр 大前天。
- уржидархан** **ᠤᠷᠵᠢᠳᠠᠷᠬᠠᠨ** [副] 就在前天。
- уржийн** **ᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠨ** 见 ~ цаад өдөр 大前天: ~ уржнан 大前年。
- уржнан** (г) **ᠤᠷᠵᠨᠠᠨ** [名] 前年: ~ жил 前年。
- урзүй** **ᠤᠷᠵᠦᠢ** [名] 工艺学。
- уриа** (н) **ᠤᠷᠢᠠ** [名] ①号召(书), 呼吁(书), 召唤; 口号: Майн нэгний ~ “五一”口号; ард иргэдэд гаргасан ~ 给公民们的呼吁(书); ~ үг 称呼词; ②信号, 记号: ~ татах 吹号集合; ~ тэмдэг (商店的)广告; 海报; ③(下雨前的)和风。
- уриадах** **ᠤᠷᠢᠠᠳᠠᠬ** [动] 呼唤, 呼吁, 召唤, 号召; 喊口号, 发信号, 吹集合号。
- уриадуулах** **ᠤᠷᠢᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уриадах 的使动态。
- уриалаг** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠠᠭ** [形] ① 参见 уриа; ②听话的, 驯服的, 温和的; ③富于同情心的, 容易共鸣的。
- уриалагдах** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] уриалах 的被动态。
- уриалагхан** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] уриалаг 的小称; ①较听话的, 较驯服的, 温和一些的; ②较富于同情心的, 较易共鸣的。
- уриалал** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠠᠯ** [名] 宣言(书), 号召(书), 呼吁(书), 传单。
- уриалах** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠠᠬ** [动] 号召, 召唤, 呼吁, 呼求, 求救: сонин захигтун гэж ~ в 号召订报纸; ажлын төлөвлөгөөг хугацаанаас нь өмнө биелүүлж гэж ~ в 号召我们提前完成工作计划。
- уриалга** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠭ᠎ᠠ** I [名] 呼吁(书), 号召(书), 召唤, 宣言(书), 传单, 呼求; ард түмэнд гаргасан ~ 告人民书, 给人民的呼吁书(号召书)。

- уриалга** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠭ᠎ᠠ** II [名] 参见 уриалаг。
- уриалга** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠭ᠎ᠠ** III [名] 灌木丛。
- уриалган** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠭᠠᠨ** [形] 参见 уриалга I。
- уриалгахан** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠭᠠᠬᠠᠨ** [形] уриалга II 的小称; 参见 уриалагхан。
- уриалуулах** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уриалах 的使动态。
- уриалцгаах** **ᠤᠷᠢᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] уриалах 的众动态。
- Урианхай** **ᠤᠷᠢᠠᠨᠬᠠᠢ** [名] ①乌梁海(即图瓦); ② 乌梁海人: ~ н сүвээ цагаан <动> 小嘴鸽。
- урианхайчууд** **ᠤᠷᠢᠠᠨᠬᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] 乌梁海人(复数)。
- урнатах** **ᠤᠷᠢᠨᠠᠲᠠᠬ** [动] 呼叫, 吼叫, 嗥叫, 鸣叫。
- уриувчлах** **ᠤᠷᠢᠦᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 урьдчилах。
- уригдах** **ᠤᠷᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] урих 的被动态; 被邀请, 被聘请, 应邀, 应聘。
- уригнах** **ᠤᠷᠢᠭᠨᠠᠬ** [动] 参见 урилах。
- урий** **ᠤᠷᠢᠶ** [名] 见 урь。
- уриказ** **ᠤᠷᠢᠬᠠᠵ** [名]〈化〉尿酸酶。
- урилаг** **ᠤᠷᠢᠯᠠᠭ** [形] 参见 үрихан。
- урилах** **ᠤᠷᠢᠯᠠᠬ** [动] 生气, 愤怒, 气忿, 发脾气。
- урилга** **ᠤᠷᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 请, 邀请, 聘请; 请柬, 请帖: ~ айлтгая 特此邀请..., 敬请...; ~ тараах 分送请帖; урилгын хуудас, урилгын бичиг 请柬, 请帖; ~ илгээх 送请帖; ~ ар айлчлах 应邀访问。
- уридуулах** **ᠤᠷᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урилах 的使动态。
- урилцах** **ᠤᠷᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] урих I 的共动态。
- урилцгаах** **ᠤᠷᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] урилах 的众动态。
- урин** **ᠤᠷᠢᠨ** I [名] 生气, 气忿, 愤怒, 忿怒。
- урин** **ᠤᠷᠢᠨ** II [形] 见 урь: ~ салхи 热燥风, 焚风, 煦风。
- уриаш** **ᠤᠷᠢᠠᠰ** [名]〈农〉休耕地。

уриншил **ᠤᠷᠢᠨᠰᠢᠯ** [名] уринших 的名词。
уринших **ᠤᠷᠢᠨᠰᠢᠬ** [动]〈农〉休耕。
уриншлах **ᠤᠷᠢᠨᠰᠢᠬᠢᠯᠢᠬ** [动]〈农〉休耕。
уриншуулах **ᠤᠷᠢᠨᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] уринших 的使动态。
урнулах **ᠤᠷᠨᠠᠯᠠᠬ** [动] урих I 的使动态；邀请，召集，呼吁，要求。
урих **ᠤᠷᠢᠬ** I [动] 邀请，请，聘请：зочдыг ~ 请客；таныг бид урьж байна 我们邀请您；~ шошго 〈陈〉聘牌。
урих **ᠤᠷᠢᠬ** II [动] 刮风，吹，迎着吹，对着刮（指和暖的风）：~ салхи 迎面吹来的和风；урдаасаа ~ (风)迎面吹来。
урихдах **ᠤᠷᠢᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] 设圈套诱陷，诱捕。
урлаг **ᠤᠷᠯᠠᠭ** [名] 艺术，文艺；技巧：~ сурталчлагын бригад 文艺宣传队；~ ийн гавьяат зүтгэлтэн 功勋艺术家；Урлагийн Хэрэг Эрхлэх Хороо 艺术事务委员会（蒙古文化部的前身）；~ ийн тоглолт 文艺演出；~ ийн ажилтан 文艺工作者；дүрслэх ~ 造型艺术；~ ийн судлал，~ ийн зүй 艺术学；~ дүр 艺术形象；~ музей 艺术馆；~ ийн төлөө урлаг 为艺术而艺术。
урлагжих **ᠤᠷᠯᠠᠭᠢᠬᠢᠬ** [动] 艺术化。
урлагжуулах **ᠤᠷᠯᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урлагжих 的使动态；(使)艺术化。
урлагуу **ᠤᠷᠯᠠᠭᠤᠭᠤ** (**ᠤᠷᠯᠠᠭᠢᠭᠤ**) [形] ①柔韧的，有弹性的；②欢快的。
урлагч(ив) **ᠤᠷᠯᠠᠭᠴ** [名] 艺术家，文艺工作者。
урлал **ᠤᠷᠯᠠᠯ** [名] 艺术，技巧，工艺，技艺；美术；гар ~ 手工艺(品)；~ сайтай 工艺精巧的，手艺精致的；~ ын сургууль 艺术学校；~ ын үзэсгэлэн 美术展览会；дүрслэх ~ 造型艺术；хийц ~ 工艺。
урдалга **ᠤᠷᠳᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 урлал。
урлан **ᠤᠷᠯᠠᠨ** [名] 画室，美工室。
урлах **ᠤᠷᠯᠠᠬ** [动] ①精巧地加工，巧做，精制，艺术加工，制艺术品；绘画：зураг ~ 绘画；~ газар 艺术工作室，画室；~ н

дархлах газар 画室；②讲巧妙的话，花言巧语，说俏皮话。

урлахуй **ᠤᠷᠯᠠᠬᠤᠢ** [名] 艺术。
урлуу **ᠤᠷᠯᠠᠭᠤ** [形] 见 уралгуу。
урлуулах **ᠤᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урлах 的使动态。
урмас **ᠤᠷᠮᠠᠰ** [名] 参见 урам I。
урмастай **ᠤᠷᠮᠠᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] 参见 урамтай。
урсаах **ᠤᠷᠰᠠᠬ** [动] урсах 的使动态；参见 урсгах。
урсаг **ᠤᠷᠰᠠᠭ** [名] 流落，塌落。
урсалт **ᠤᠷᠰᠠᠯᠲ** [名] 流，流动。
урсанги **ᠤᠷᠰᠠᠨᠭᠢ** [形] 流动的，流动性的，流体的。
урсах **ᠤᠷᠰᠠᠬ** [动] ①流，流动，漂流；流洒：ус ~ 水流；~ ж гарах 向外流出；гуалин ~ 圆木漂流；цус ~ 流血；②溶解；熔化：халуунд ~ 热溶。
урсац **ᠤᠷᠰᠠᠴ** [名] 径流：~ тооцоолох (经)径流计算；~ ус 排出水；~ нуур 堰塞湖；~ сав газар 内流流域盆地；~ хонор 内流盆地；~ тай нуур 排水湖；~ тай шуудуу 流水沟；урсцын горим 径流动态；урсцын давхраа 径流层；урсцын норм 径流标准；урсцын эзлэхүүн 径流量。
урсгал **ᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] 流，水流，急流；(思想的)潮流，流派：~ сөрөх 逆流而行；ширүүн ~ 急流；далайн халуун ~ 海洋暖流；агаарын ~ 气流；цахилгааны ~ 〈电〉电流；~ аар нь тавих 放任自流；хариуцлага суларч ~ ын чанартай болов 责任心放松，形成放任自流；анархист ~ 无政府主义思潮；~ устай (有)活水的；~ нуур 活水湖；~ судлал 流变学；~ хурд 流速；~ хүч 流势；~ гүй муж 〈地〉无河区；~ д идэгдэх суурь 侵蚀基准；~ багтаамж 流量；~ нэгж зарлага 单位流量；~ хамах хүч 水流引力；~ ын цөм 流核；~ ын чадал 水流功率；~ ын шатлуур 水流梯度，水流坡降。
урсгалт **ᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠯᠲ** [形] 流的，流动的。

урсгах **ᠤᠷᠰᠠᠬᠤ** [动] урсах 的使动态; ①使流动; 倾注, 注入: шудуугаар ~ 使水顺沟流; цус ~ сан дайн 流血的战争; ②使随波逐流; 浮运, 漂送: мод ~ 浮运木材; ③使熔解, 使熔化.

урсгуулах **ᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урсах 的使动态.

урсгуур **ᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] (矿) 水平坑道, 通道, 平峒.

урсуулах **ᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урсах 的使动态; 参见 урсах: ~ суваг 阴沟, 下水道.

урсуулт **ᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [形] ①流动的, 长流的: ~ үзэг 自来水笔; ②熔化的, 熔解的.

урсуур **ᠤᠷᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] (医) 管, 导管: артерийн ~ 动脉管.

урт **ᠤᠷᠲᠦ** [形·名] ①长的, 长久的, 冗长的:

~ өмд 长裤; ~ хорхой (动) 长虫, 蛇;

~ хушуут 长嘴的人(指进谗言者, 密告者或泄密者, 多话者); ~ хугацаа 长期,

长时间; ~ хүч (陈) 长工; ~ хэлт 长舌者(指爱说话的人, 多嘴的人或转指造谣中伤者, 挑拨是非者); ~ чихт ①长耳的;

②(转)喻指什么都能听见的, 消息灵通的; ~ сүүлт цагаан хуй шаазгай (动) 拖白链(喜鹊); ~ булчирхайтас 前列腺;

~ долгион 长波; ~ жил 闰年; ~ зураас 长横杠, 破折号; ~ модон морь (体) 纵跳马; ~ навчит гандбадраа (植) 老鼠尾巴; ~ навчит удган өвс 长叶川芎; ~ нуман яс 长弓状骨;

~ ороонгор (植) 雀舌菜; ~ сүүлт бага алагдахай 长尾倭跳鼠; ~ сүүлт үхэр хулгана (动) 长尾攀鼠; ~ хугацааны үйл 长期作用; ~ эрүү 凸颚; ~ ээлж (军) 长点射; ~ намар 漫长的秋季; ~ эгшиг (语) 长元音; ~ наслах 长寿; ~ удаан насалтугай! 祝长寿! 祝万寿无疆! ~ насалж удаан жаргах болтугай! 祝幸福长寿! 祝万寿无疆! ~ын жин 长途商队; ~ сандал 长凳; ~ зүү 长针; ~ удаан 长久的, 漫长的; ②长, 长度: ~ын харайлт (体) 跳远; ~ын хэмжээ 长度; ~нь нэг метр 长度为之一米; өдрийн ~ 一日之久.

уртааш **ᠤᠷᠲᠠᠶᠢ** [副] 按长度: ~нь хэм-

жих 按长度量, 按长度计; ~аа хоёр метр 长两米; ~ зогсох байдал (体) 正站姿势; ~ нь дамжуулах (体) 纵传(球), 直传球; ~ ховил 纵沟.

уртаашаа **ᠤᠷᠲᠠᠶᠢ** [形] 参见 уртааш.

уртавтар **ᠤᠷᠲᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] 稍长的, 长些的, 略长的: ~ тархи 延脑, 延髓; ~ тархины саа (саажил) (医) 延髓性麻痹; ~ тархины төв 延髓中枢.

уртагчин **ᠤᠷᠲᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] 长角弓.

урталжин **ᠤᠷᠲᠠᠯᠵᠢᠨ** [形] 长形的, 长方的.

уртай **ᠤᠷᠲᠠᠢ** I [形] 手巧的, 精巧的, 有技艺的, 有手艺的: гартаа ~ 手巧的, 有手艺的.

уртай **ᠤᠷᠲᠠᠢ** II [形] 有瘤的, 肿瘤的: хүзүүндээ ~ хүн 脖子上长瘤的人; ~ бүдүүн гэдэстэс (医) 息肉状结肠炎.

уртамчлах **ᠤᠷᠲᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 变久, 延长, 耽搁.

уртасгал **ᠤᠷᠲᠠᠰᠠᠭᠠᠯ** [名] уртасгах 的名词.

уртасгах **ᠤᠷᠲᠠᠰᠠᠬᠤ** [动] уртсах 的使动态; 延长, 加长, 伸长: өмдийг ~ 加长裤子.

уртасгуулах **ᠤᠷᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уртасгах 的使动态.

уртасгуур **ᠤᠷᠲᠠᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] ①伸长工具, 延长器, 延伸杆; ②(无)衰减器; 衰减器; ③仿真传输线.

уртатгал **ᠤᠷᠲᠠᠳᠠᠭᠠᠯ** [名] 延长, 加长, 伸长: ~ын тэмдэг ①延长标志; ②(语)长元音标志.

уртатгах **ᠤᠷᠲᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] уртгах 的使动态; 伸长, 延长, 加长.

уртатгуулах **ᠤᠷᠲᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уртатгах 的使动态.

уртач **ᠤᠷᠲᠠᠴ** I [名] 长度.

уртач **ᠤᠷᠲᠠᠴ** II [名] 酒具, 高脚杯.

уртачлах **ᠤᠷᠲᠠᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①延长, 加长, 伸长; 拖长; ②挑选长的.

уртачлуулах **ᠤᠷᠲᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уртачлах 的使动态.

уртдах **ᠤᠷᠲᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 显长; уртадсан хан-

цуйтай дээл 袖子长了的衣服.

уртдуулах **ᠤᠷᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уртдах 的使动态.

уртлаг **ᠤᠷᠲᠯᠠᠭ** [形] 较长的, 长些的: ~ тархи (解) 延髓.

уртлах **ᠤᠷᠲᠯᠠᠬ** [动] 延长, 加长.

уртлуулах **ᠤᠷᠲᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уртлах 的使动态.

уртраг **ᠤᠷᠲᠷᠠᠭ** [名]〈地〉经度: зүүн ~ 东经; зүүн ~ ийн 115 градус 20 минут 东经一百一十五度二十分.

уртриг **ᠤᠷᠲᠷᠢᠭ** [名] 见 уртраг.

уртсал **ᠤᠷᠲᠰᠠᠯ** 见 ~ тахиа 〈动〉长尾鸡.

уртсах **ᠤᠷᠲᠰᠠᠬ** [名] 变长, 延长, 加长, 伸
长, 放长.

уртсуулах **ᠤᠷᠲᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уртсах 的使动态.

уртгах **ᠤᠷᠲᠭᠠᠬ** [动] 参见 уртсах.

уртхан **ᠤᠷᠲᠬᠠᠨ** [形] урт 的小称; 较长的, 稍长的, 长些的; арай ~ шигий нь аль 给我拿稍长一些的.

уртчилах **ᠤᠷᠲᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 见 урталлах.

уртшиг **ᠤᠷᠲᠰᠢᠭ** [形] 稍长的, 长些的, 略长的.

уртшил **ᠤᠷᠲᠰᠢᠯ** [名]〈时间的〉延续, 延长: ажлын өдрийн ~ 工作日延长.

уруй **ᠤᠷᠦᠢ** [名] ①〈地〉泥石流, 泄流; ②大水: ~ д эвдэрсэн билчээр 侵蚀损害牧场; ~ д эвдэрсэн чулуурхаг билчээр 多石侵蚀牧场; ~ д эвдэрч атаржсан газар 侵蚀荒地; ~ н ором 水洼.

уруу **ᠤᠷᠦᠭᠤ** [副·形] ①向下的, 朝下的: ~ газар 下坡地; ~ гаа буух 下降, 降落; 向下走; ~ гаа харах ①往下看; 朝前看; ②底朝上; ~ суулгах 泻肚, 腹泻; ③低沉的, 灰心的, 低落的, 颓丧的: ~ царай 气馁的面容; ~ царайлах 灰心丧气; ~ гаа явах ①下降, 降落; ②(转)低落, 堕落, 衰败, 萎靡不振; ~ татах 引入歧途, 给予不好的影响, 破坏, 坑害; ◇ ~ үхээнц 垂头丧气的, 低沉的, 死气沉沉的; ④向..., 朝...方向: хүн ~ харах

朝人看; байшин ~ очих 向房子走去.

уруудалт **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠯᠲ** [名] ①下降, 下落, 低落; ②下坡; ③(转)衰败, 败落.

уруудамтгай **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 总向下走的; 总不顺利的.

уруудах **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠬ** [动] ①向下走, 下坡, 降下: уул ~ 下山; салхи ~ 随风转动, 顺风跑; гол ~ 向河下游走; хонь шуурганд ~ 羊顺着暴风雪方向跑; ~ хос эгшиг 〈语〉下降复合音; ②(转)低垂, 下落, 低落, 不顺利, 落空, 顺流而下; ~ ж яваа хүн 不走运的人, 倒霉的人; ~ усан шүршүүр 下降水淋浴; ~ аялга 〈语〉降语调; ~ бөөртөс 下行性肾炎; ~ булаг 下降泉; ~ бүдүүн гэдэстэс 下行结肠炎; ~ өргөлт 〈语〉降重音.

уруудмаар **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠮᠠᠭ** [形] ①可以向下走的, 可以下坡的; ②意欲往下走的, 拟走下坡的.

уруудмал **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] ①败落的, 没落的, 衰败的, 衰落的; ②背运的, 颠沛流离的.

уруудуулах **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уруудах 的使动态.

уруул **ᠤᠷᠦᠭᠤᠯ** [名] 嘴唇: дээд ~ 上唇; доод ~ 下唇; ~ аа казах 咬嘴唇(表示愤怒或不满); ~ аа унжуулах 愁眉苦脸; ~ ам сэлбэх 〈医〉唇口成形术; ~ амтан 〈动〉唇口亚纲; ~ цэцэгтэн 〈植〉唇形花科.

уруулах **ᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 揪住嘴唇, 捋住马嘴(使其驯服).

уруулцэцэг **ᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠴᠡᠴᠡᠭ** [名]〈植〉唇形飞燕草.

уруулших **ᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠰᠢᠬ** [动]〈语〉唇化: уруулшсан авна 唇化音.

уруулшуулах **ᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уруулших 的使动态.

уруутгал **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠭᠠᠯ** [名] уруутгах 的名词.

уруутгах **ᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠭᠠᠬ** [名] уруудах 的使动态.

урха **ᠤᠷᠬᠠ** [名] ①套索, 套绳(猎具); ②

(转)圈套。

урхавч **ᠤᠷᠬᠠᠪᠴᠢ** [名] 参见 урхи.

урхаг **ᠤᠷᠬᠠᠭ** I [名] ① 原因, 原由, 缘故: ~ нь юундаа байна вэ? 原因何在? ◇ уг ~ 原因, 原由; ② (医) 病因, 病源, 病根.

урхаг **ᠤᠷᠬᠠᠭ** II [形] 十分懒惰的, 极怠惰的.
урхаглах **ᠤᠷᠬᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 留下病根; ② 发懒, 怠惰.

урхагт **ᠤᠷᠬᠠᠭᠲᠤ** [形] ① 有病根的; ② 懒惰的, 极怠惰的.

урхан **ᠤᠷᠬᠠᠨ** [形] ур I 的小称; 较精巧的, 较有手艺的, 较精美的, 较灵巧的.

урхач **ᠤᠷᠬᠠᠴ** [名] 下套子的人, 设圈套者.

урхдах **ᠤᠷᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] (用套索) 套捕.

урхи(н) **ᠤᠷᠬᠢ** [名] ① 圈套, 圈, 夹子, 套索, 罗网, 陷阱: хулганад ~ тавих 放鼠夹子, 捉老鼠的圈套; ~ нд орох 入陷阱, 进圈套; ② (转) (抽象意义之) 圈套, 手段, 诡计, 阴谋.

урхивч **ᠤᠷᠬᠢᠪᠴᠢ** [名] 参见 урхи.

урхидагдах **ᠤᠷᠬᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] урхидах 的被动态.

урхидах **ᠤᠷᠬᠢᠳᠠᠬ** [动] 以圈套(或夹子、套索、罗网、陷阱)捕捉(小兽、小鸟).

урхидацгаах **ᠤᠷᠬᠢᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] урхидах 的众动态.

урхидуулах **ᠤᠷᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① урхидах 的使动态; ② 意同 урхидагдах.

урхилагдах **ᠤᠷᠬᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] урхилах 的被动态.

урхилах **ᠤᠷᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 参见 урхидах; ② 做圈套, 做夹子, 做套索, 做罗网, 设陷阱.

урхилуулах **ᠤᠷᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① урхилах 的使动态; ② 意同 урхилагдах.

урхилцгаах **ᠤᠷᠬᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] урхилах 的众动态.

урхирал **ᠤᠷᠬᠢᠷᠠᠯ** [名] (用套索) 套捕.

урхирах **ᠤᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 叫, 吼叫, 嗥叫, 怒吼.

урхич **ᠤᠷᠬᠢᠴ** [名] ① 善使圈套(或夹子、套

索、罗网、陷阱)捕捉(鸟兽)者; ② 善使圈套者, 善使诡计者, 手段狡猾者.

урхичин **ᠤᠷᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 урхич.

урхлах **ᠤᠷᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 урхидах.

урхч **ᠤᠷᠬᠢᠴ** [名] 见 урхич.

урц **ᠤᠷᠴ** [名] ① 草舍, 茅屋, 帐篷, 小房; ② 临时售货棚.

урцгаах **ᠤᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] урах 的众动态.

урч(ин) **ᠤᠷᠴ** [名] 手工艺者, 匠人; 艺人, 美术家.

урчян **ᠤᠷᠴᠢᠶᠠᠨ** [名] 参见 урч.

урчлах **ᠤᠷᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 精致地制做, 做精巧手艺活, 制做艺术品; ② 说巧妙话, 说俏皮话.

урчлуулах **ᠤᠷᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] урчлах 的使动态.

урчууд **ᠤᠷᠴᠢᠭᠤᠳ** [名] урч 的复数; 手工艺者们, 匠人们, 艺人们, 美术家们: ~ ын артель 手工艺合作组, 手工艺劳动组合; Урчуудын Эвлэлийн Хороо 美术家协会.

урчуул **ᠤᠷᠴᠢᠭᠤᠯ** [名] 参见 урчууд.

уршиг **ᠤᠷᠰᠢᠭ** [名] 不良的后果, 后患, 恶果, 拖累, 麻烦, 纠葛, 恶事: ~ удах 造成麻烦, 成拖累; чиний уршгаас би саатлаа 都是由于你的拖累, 我耽搁了; эс гүйцэтгэсний уршгаар 由于没有完成, 致使...

уршиглах **ᠤᠷᠰᠢᠭᠯᠠᠬ** [动] 造成不良后果, 造成后患; 留下恶果, 造成拖累, 损害, 危害.

уршиглуулах **ᠤᠷᠰᠢᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уршиглах 的被动态.

уршигт **ᠤᠷᠰᠢᠭᠲᠤ** [形] 有危害的, 有后患的, 有恶果的, 有麻烦的: ~ үлдэгдэл 遗毒, 后患.

уршигтай **ᠤᠷᠰᠢᠭᠲᠠᠢ** [形] 参见 уршигт.

урь(урин) **ᠤᠷᠢ** [名] ① 暖和, 和煦, 风和日暖; 春暖: ~ орох, ~ унах 春暖, 春天到来, 解冻天气到来; ~ идүүлэх 晾干, 风干; ② 暖和的, 和煦的, 温和的, 温柔的: урин цаг 暖和的时节; урин сэтгэлтэй

好心肠的, 慈善的; ◇ урни зөөлөн 温柔的, 温和的, 和蔼可亲的.

урьгалч **ᠤᠷᠢᠭᠠᠯᠴᠢ** [形] 参见 ургальч.

урьд **ᠤᠷᠢᠳᠦ** [副] 前, 从前, 先前, 原先, 起初, 过去, 以前; 在…以前, 在…前面, 前面的: ~ рессор 前板簧; ~ өдөр 前一天, 在…前夕; ~ өдөр нь бид ирлээ 我们前一天来到了; баярын ~ өдөр 节日前夕; ~ нь 从前, 先前, 原先; 首先; ~ хожид гараагүй явдал 空前绝后的事情, 前后(从来)没发生过的事情; ~ тохиолдсон зүйл 先例; ~ын нэгэн явдлыг хэлэв 讲了过去的一件事情; ~ын хүмүүс ингэж хийсээр ирэв 很久之前的人们就是这样过来的; ~аар асуух 首先询问, 先提问; чи ~аар ир 你先来; ~ ~аас илүү их өвс авав 比先前弄来很多的草; ~аар сануулах, ~аас сануулах 预告, 预先警告; ~аас бэлтгэсэн 事先准备好的; ~аас зориулах 预定; 预先准备; ~аас мэдэх 预见, 预知; ~аас сэрэмжлэх 预先防备, 警戒; ~аас тогтоох 预先决定, 预先规定; ~аас хамгаалах 预防, 事先防护; ~аас шийдвэрлэх 预先解决; 预先决定; ~аас шийдсэн санаа 偏见, 成见.

урьдад **ᠤᠷᠢᠳᠦᠳᠠ** [副] 以前, 从前.

урьдал **ᠤᠷᠢᠳᠠᠯ** [名] 首要性, 迫切性; 首要, 前提: ~ болгох 作为首要任务, 首先着手, 看作当务之急, 作为前提.

урьдас **ᠤᠷᠢᠳᠠᠰ** [名] 祖先, 先辈, 先驱.

урьдах **ᠤᠷᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 领先, 先行, 赶到头里.

урьдахь **ᠤᠷᠢᠳᠠᠬᠢ** [形] 前面的, 以前的, 以往的, 前述的, 上次的, 首先的; ~ өдөр 前一天, 前夕; ~ явдлаа санав 想起了从前的事; ~ жил 前一年; ~ ёсоор 照旧, 依然如故地.

урьдач **ᠤᠷᠢᠳᠠᠴ** [名] 领先者, 先行者, 优先者: ~ нөхцөл 先决条件.

урьдхан **ᠤᠷᠢᠳᠬᠠᠨ** [副] урьд 的小称; 稍早一点, 稍前一些, 略早一些, 较先一步, 不久前.

урьдчиллагч **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 提前者, 预先者.

урьдчилал **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 提前, 预先.

урьдчилах **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 预先, 事先; 提前: урьдчилсан мэдээ 预报; ~н мэдээлэх 预报; урьдчилсан нөхцөл 前提条件; ~н сэргийлэх 预防; ~н сануулах 警告, 预告, 事先通知, 事先提醒; ~н дүгнэх 初步总结; урьдчилсан хэлэлцээ 预先达成的协议; ~ нөхцөл 先决条件; ② 预支; 预付; 垫付: мөнгө ~ 预支钱款, 借钱; ~н бодолцоогүй зарлага 意外费用; ~н гарын үсэг зурах 草签; ~н мэдэх <外交> 试探; ~н мэдээ алдуулах 诱导麻醉; урьдчилсан төлбөр 预付经费; урьдчилсан тэмцээн 预赛; ~н зарцуусан капитал 预付资本; ~н төлөх 预先付款.

урьдчилгаа **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠢ** [名] 见 урьдчилгаа.

урьдчилгаа (н) **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠢ** [名] 预支; 预付, 预款; 垫款: ~ авах 预支, 领预付款; ~ өгөх 预付, 给预支的款; 给垫钱; ~ оруулах 预付; ~ төлөх тасалбар 预支款收据.

урьдчилуулагч **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 使预支者, 使预付者.

урьдчилуулах **ᠤᠷᠢᠳᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урьдчилах 的使动态.

урьсах **ᠤᠷᠢᠰᠠᠬᠤ** [动] 参见 урьтах.

урьтал **ᠤᠷᠢᠳᠠᠯ** [名] 见 урьдал.

урьтах **ᠤᠷᠢᠳᠠᠬᠤ** I [动] 成第一, 走在前头, 先行; 到…前面, 先于…, 赶上, 超过: ~ ж очих 先去; чи надаас урьтжээ 你赶上我了.

урьтах **ᠤᠷᠢᠳᠠᠬᠤ** II [动] 变暖, 变温和, 变和煦, 风和日暖.

урьтач **ᠤᠷᠢᠳᠠᠴ** [名] 见 урьдач.

урьтлал **ᠤᠷᠢᠳᠠᠯᠠᠯ** [名] 参见 урьдал.

урьтуулах **ᠤᠷᠢᠳᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] урьтах I 的使动态.

урьхан **ᠤᠷᠢᠬᠠᠨ** [形] урь 的小称; ① 温和些的, 较和煦的, 较温暖的, 较暖和的; ② 较温和的, 较温柔的: ~ салхи 柔风.

урьцгаах **ᠤᠷᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] урих I 的众动

态.

урьчлах урьчлэх [动] 参见 урьдчилэх.

урьчлуулах урьчлуулэх [动] урьчлах 的使动态.

урьших урьшиг [动] ① 天气暖和起来, 变风和日暖, 开始解冻融雪; ② 风干, 晾干, 晒干.

урьшуулах урьшуулэх [动] урьших 的使动态.

ус(ан) ус [名] ① 水; 水面; ~ авах ① 取水; ② 遭水灾, 受洪水危害; ~ гарах ① 出水; ② 渡河, 过河; ~ задлах, ~ аар задлах <化> 水解; ~ зэтгэх 涉水, 涉渡; ~ нэвтрэх 透水, 渗水; ~ нэвтрэхгүй үе 不透水层; ~ татрах 水减退; ~ төрөгч <化> 氢; ~ төрөгчийн бөмбөг 氢弹; ~ туулах 涉水, 渡水; ~ үерлэх 洪水泛滥; ~ хадаалах 河水冻结, 河水封冻; ~ хольсон сүү 掺水的奶; уух ~ 饮用水; ~ уух хувь ① 生命力; ② 薄命, 不好的命运; ~ уух хувьтай ① 有生命力的, 不易死的; ② 薄命的, 没福气的; ~ татах ① 抽水; ② 水势减退; ~ бялдах 水溢, 溢流; ~ шүүрэх 涌出水, 渗出水; ~ даацлах 水涸湿, 返潮; ~ зайртах 水面结薄冰; ~ хөрөөлөх 沿岸边结冰; ~ жилэх 江河解冻; ~ ан доогуур 在水下面; ~ ан дорхи 水里的, 水底的; ~ ан дорхи хад 暗礁, 水底石; ~ анд авхуулах, ~ анд автах 遭水灾; халуун ~ анд орох 去浴室洗澡; ~ ан шүршүүр 水淋浴; ~ анд идэгдэх 被水冲, 遭水灾; ~ анд муу 不会游泳, 水性差的; ~ анд сэлэх 游泳, 划水; ~ анд хөвөх 在水上漂浮; ~ анд живэх (чивэх) 沉没, 沉入水中; ~ анд шумбагч онгоц <军> 潜水艇; ~ үзээгүй гутал тайлах 还没见到河, 忙着脱靴子 (谓瞎忙或庸人自扰); ~ ны боргио 急流, 湍流; ~ ны гарам, ~ ны олом 港口, 码头, 渡口; ~ ны яралж 水波纹; ~ ны сан, ~ ан сан 水库; ~ ны уур 水蒸汽; ~ ны хариг 水滩; ~ ны хүрхрээ 瀑布; ~ ны цорго 排水管; ~ ны помп 抽水机; ~ ны насос 水泵; ~ ны эргүүлэг, ~ ны үйл

漩渦; ~ ны эх 水源; 水流的发源地; ~ ны сав 水瓶, 水桶, 水罐; ~ ны сав газар 流域; ~ ны таргил 水深流急处; ~ ны харгиа, ~ ны дарвилзуур 涟漪; ~ ны харз 冰孔里流出的水; ~ ны ар 水纹; хөлгүй ~ 深不可测的水区; ~ ны түвшний өндрийн хэмжээ 水位点, 水平高度; ~ ны гаралт 水产; ~ ны хүч 水力; ~ ны аж ахуйн контор 水利厅; ~ ан уусгамал 水溶液; ~ ан зам 水路, 航路; ~ ан хил 领海; ~ ан замын явдал 航海业; ~ ан оргилуур 喷水池, 喷泉; ~ ан тээрэм 水磨; ~ ан будаг 水彩颜料; ~ ан будгийн зураг 水彩画; ~ ан хөөргө ① 灭火机; ② (转) 消防队; ~ ан хоолой 水管; ~ ан хуй 水龙卷, 水旋风; ~ ан эм 药水; ~ ан хулгана болох (直: 变成水老鼠) 出大汗, 湿透; ~ ан болор 水晶; ~ ан тэмдэг 水印(纸上的); ~ ан шил ① 水玻璃; ② 水晶; мөнгөн ~ 水银; ~ ан үзэм <植> 葡萄; ~ ан хаван <医> 水肿病; ~ ан хоног <植> 稗子; ~ ан булга <动> 水貂; ~ ны шувуу <动> 水鸟; ~ ан ууль <动> 水鸭; ~ ны морь <动> 河马; ~ ны чимэг <植> 黄睡莲; ~ ан чацаргана <植> 水葱花; ~ ан шимэлдэг <植> 马蔺花; ~ ны нохой <动> 水狗; ~ ны ирвэс <动> 海豹; ~ ны барс <动> 水虎(鱼); ~ ан бүднэ <动> 水鹤; ~ ны үхэр <动> 水牛; ● 地点, 地址: нэр ~ 姓名地址; газар ~ 地点, 地址.

усавхи усавхи [形] ● 水分多的; ● 掺水过多的酒, 低度酒; ● 浆液的, 血清的; ~ бүрхүүл 浆(液)膜.

усавхнийх усавхнийх [动] 变得水多味淡, 变得水分过多.

усавхь усавхь [形] 见 усавхи.

усаж уцаж [名] <化> 水解酶.

усалгаа услалт [名] 参见 услалт.

усалзвах услалзах [动] услах 的短暂体.

усалцгаах услалцах [动] услах 的众动态.

усангар уцагар [名] 水囊肿; бөөрний ~ <医> 肾的水囊肿.

усангитах **ᠤᠰᠠᠩᠭᠢᠲᠠᠬ** [动]积水, 水肿, 形成水囊肿。

усархаг **ᠤᠰᠠᠷᠬᠠᠭ** [形]多水的; 含水多的, 水分充足的: ~ газар 多水的地方, 水量充沛的地区。

усархуу **ᠤᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]①多水的, 含水多的, 水分充足的; ②水状的, 水一般的。

усгал **ᠤᠰᠭᠠᠯ** [形]文静的, 温和的, 温柔的;
◇ ~ зөөлөн, ~ номхон 温和的, 温柔的, 温顺的。

усгүй **ᠤᠰᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠷᠠᠭ** [形]无水的, 不含水的; 缺水的, 干旱的: ~ болгох 弄干; ~ исмэг <化>无水氧化物; ~ цөл нутаг 沙漠, 干漠。

усгүйжих **ᠤᠰᠭᠦᠢᠵᠢᠬ** [动]无水化, 脱水。

усгүйжүүлэлт **ᠤᠰᠭᠦᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名]<医>去水, 脱水。

усгүйжүүлэх **ᠤᠰᠭᠦᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]усгүйжих的使动态; <医>去水, 脱水。

усгүйтгэх **ᠤᠰᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠬ** [动]参见 усгүйжих。

усгүйшил **ᠤᠰᠭᠦᠢᠰᠢᠯ** [名]脱水, 失水, (水)蒸发。

усдал **ᠤᠰᠳᠠᠯ** [名]①消亡, 灭亡; ②熄灭。

усдах **ᠤᠰᠳᠠᠬ** [动]参见 устгах I。

усжил **ᠤᠰᠵᠢᠯ** [名]有水, 积水; 充水量。

усжих **ᠤᠰᠵᠢᠬ** [动]有水, 水利化; 积水; 水化; 充水: тархи ~ <医>脑积水, 水脑。

усжуулагч **ᠤᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名·形]①水利工程人员, 水利工作者, 灌溉者; ②水利化的。

усжуулалт **ᠤᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ** [名]水利(化)灌溉。

усжуулах **ᠤᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]усжих的使动态; ①水利化灌溉: ~ систем 水利系统, 灌溉系统; ②<医>吸水作用。

усжуулуур **ᠤᠰᠵᠢᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]水解物, 水解液: уураг ~ 蛋白水解液。

усилитель **ᠤᠰᠢᠯᠢᠳᠡᠭ** [名]①<技>增强器; 放大器, 放大机; 增音机; ②<化>加强剂, 加强料; <摄>加厚药。

услэг **ᠤᠰᠯᠡᠭ** [名·形]①水分: ~ бодис 水化物; ~ холтос <化>对苯二酚, 氢醌;

~ холтосдуу <化>苯胺; ②水分多的, 水量充足的。

услэгдах **ᠤᠰᠯᠡᠭᠳᠠᠬ** [动]услэх的被动态。

услалт **ᠤᠰᠯᠠᠯᠲ** [名]灌溉, 浇灌; 饮牲口。

услэх **ᠤᠰᠯᠡᠬ** [动]灌溉, 浇灌; 饮牲口: газар ~ 灌溉土地; мал ~ 饮牲口; ~ суваг 灌溉渠, 灌溉运河; эсгий ~ 往毡子上浇水(使发软); ~ машин 洒水机; ~ систем 灌溉面积。

услалцах **ᠤᠰᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]услэх的共动态。

услиг **ᠤᠰᠯᠢᠭ** [形]见 услэг。

услуулах **ᠤᠰᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]①услэх的使动态; ②意同 услэгдах。

услуур **ᠤᠰᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]牲畜(或野兽)的饮水处, 饮马场; 饮水槽。

уsvnр **ᠤᠰᠯᠠᠷ** [名]头顶; 发髻。

уcрaх **ᠤᠰᠯᠠᠭᠢᠬ** [动]参见 усжих。

уcруу **ᠤᠰᠯᠠᠭᠤ** [名]<动>水鹤。

Уссуур **ᠤᠰᠰᠤᠭᠤᠷ** [名]乌苏里: ~ гогой <动>乌苏里鸬鹚。

уст **ᠤᠰᠲ** [形]水的, 含水的, 有水分的: ~ үе 含水层。

устай **ᠤᠰᠲᠠᠢ** [形]参见 уст。

устайхан **ᠤᠰᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]уст的小称。

устал **ᠤᠰᠲᠠᠯ** [名]①涝灾; ②水化; ③积水, 积液。

устан **ᠤᠰᠲᠠᠨ** [名]含水物, 含…水的东西。

устас **ᠤᠰᠲᠠᠰ** [名]<医>水肿, 发炎, 炎症: булчирхай ~ 汗腺炎。

устах **ᠤᠰᠲᠠᠬ** I [动]消灭, 消失, 消除, 消逝; 覆灭, 灭亡: уст, тонил! 滚开! бичиг үсэг үл мэдэх явдал устжээ 文盲消灭了。

устах **ᠤᠰᠲᠠᠬ** II [动]①灌溉, 浸入, 浸透, 浸润, 水增多: уушиг ~ <医>肺积水; ②冰雪溶化; ③<转>初孕, 初次妊娠。

устгагдах **ᠤᠰᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]устгах的被动态。

устгагдашгүй **ᠤᠰᠲᠠᠭᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠷᠠᠭ** [形]不可消灭的, 永不消失的。

устгагч **ᠤᠰᠤᠭᠠᠭᠠ** [名]消灭者, 歼灭者, 患
难者; 取消分子, 取消主义者, 废除者: ~
үзэл 取消主义.

устгал **ᠤᠰᠤᠭᠠᠯ** [名]消灭, 歼灭, 肃清, 取
消, 废除: ~ын комисс 清理委员会.

устгах **ᠤᠰᠤᠭᠠᠬ** [动]устгах I 的使动态; 消
灭, 歼灭, 肃清, 取消, 废除: дайсныг
~ 消灭敌人; ~ үзэл 取消主义.

устгуулах **ᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① устгах 的使
动态; ②意同 устгагдах.

устгуур **ᠤᠰᠤᠭᠤᠷ** [名]〈化〉杀…剂, 灭…
剂: шавьж ~ 杀虫剂.

устөрөгч **ᠤᠰᠤᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠴᠢ** [名]〈化〉氢, 氢气:
~ийн бөмбөг 氢弹.

устөрөгчжүүлэх **ᠤᠰᠤᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠴᠢᠵᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]〈化〉
加氢(作用): өөхийг ~ 脂肪加氢(作
用); ~н цагригжуулах 脱氢环化作
用.

устуулах **ᠤᠰᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]устгах II 的使动
态.

усхал **ᠤᠰᠬᠠᠯ** [形]老实的, 和缓的, 温和的.

усч(ин) **ᠤᠰᠴᠢ** [名]①水手, 海员; ②游泳
手; ③运水者: морин тэрэгтэй ~ 马车
运水者; ④摆渡者: ~ хар гэрэлзгэнэ
〈动〉水鼠鼯; ~ шувууны дээд баг
〈动〉游禽上目.

усчлал **ᠤᠰᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]游泳; 航海.

усчлах **ᠤᠰᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]游水, 游泳, 浮水, 泗
水: ~ гатлах 游渡, 游过河; ~ банз 游
泳板; ~ битүү газар 室内游泳池; ~
газар 游泳池; ~ задгай газар 露天游
泳池; ~ холбоо 游泳联合会.

усчуулах **ᠤᠰᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]усчлах 的使动
态.

утаа(н) **ᠤᠲᠠᠭᠠ** [名]烟, 烟的: галын ~ 火
烟; ~ баагих 冒烟; ~ суунаглах 烟
雾缭绕; ~ тавих 冒烟, 放烟; ~ хор-
годох 烟雾弥漫; ~ орох 进烟; 烟熏,
烟烘; тэндмэг ~ 烟墩烽火, 烽火台的狼
烟; ~нд согтох 中煤气; ~н хөшиг 烟
幕; ~ үүсгэх бодис 发烟剂; ~ хаях
排烟; ~ны болор 烟水晶, 烟晶; ~ны
өнгө 烟色.

утаагүй **ᠤᠲᠠᠭᠠᠭᠤᠢ** **ᠲᠦᠭᠢ** [形]无烟的: ~ дарь
无烟火药.

утаадагдах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动]утаадах 的被
动态.

утаадах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]烟熏, 烟烤; гэрээ
~ 烟熏屋子.

утаадуулах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]утаадах 的
使动态.

утаалах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]参见 утаадах.

утаангар **ᠤᠲᠠᠭᠠᠨᠭᠠᠷ** [名]喷气孔: нүүрс-
хүчлийн ~ 〔化〕碳酸喷气孔.

утаарь **ᠤᠲᠠᠭᠠᠷ** [名]熏制室, 熏制厂.

утаат **ᠤᠲᠠᠭᠠᠲ** [形]①有烟的, 生烟的, 多烟
的: ~ сум 〈军〉烟幕弹; ~ шашик
〈军〉烟幕弹; 烟幕筒; ~ хотон 烽火台;
~ од 〈天〉彗星; ②烟色的, 烟状的: ~
болор 烟纹水晶; ~ ирвэс 〔动〕云豹, 乌
云豹.

утаатай **ᠤᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** 有烟的, 生烟的, 多烟
的, 烟雾弥漫
燃木, 尚未烧
地方, 烟雾旁
药.

утаатах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠲᠠᠬ** 动)浸透烟味.

утаатуулах **ᠤᠲᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]утаатах 的使
动态.

утааших **ᠤᠲᠠᠭᠠᠰᠢᠬ** 动)烟熏, 串烟.

утагдах **ᠤᠲᠠᠭᠳᠠᠬ** 动)утах 的被动态.

утас(ан) **ᠤᠲᠤᠰ** ①线, 丝, 线绳, 弦:
юм оёх ~ ①
弦, 琴弦; то
线, 纺纱; ~
线之密度, 纱
татах 拉线,
~ маягт эс
线; ~ татах
шалгах 电线
针; утсны м
бүшилз 〔植〕
蒿草; ②电话: утсаар
ярих 打电话; гсаар дуудах 电话上叫
人, 电话呼叫; автомат ~ 自动电话;
нийтийн хэрэгцээний ~ 公用电话;
~ны номерын дэвтэр 电话号码本;

~ны мод 电线杆; ~ тавих 安电话;
~нытавсаг 电话机皮盒子; ①电报: ца-
хилгаан ~ 电报; баярын ~ 贺电; ~
явуулах, ~ цохих 打电报; ~ны хо-
роо 电报局; 电话局.

утасгүй ^{ᠤᠲᠤᠰᠤᠭᠦᠢ} ^{ᠰᠡᠮᠡᠨᠢ} [形] ①无线的, 无丝的,
无弦的; ②无电话的: телефон ~ айл 无
电话的人家; ③无线电, 无线电的: ~
цахилгаан мэдээ 无线电报.

утасдах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] ①打电话, 通电话:
гэрээсээ ~ в 从家里打来了电话; ②用线
尺量.

утасдуулах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] утасдах 的使
动态.

утаслаг ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠠᠭ} [形]线性的, 线条形的, 线
状的: ~ мөөгөнцөр (植) 金针蘑.

утаслагдах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] утаслах 的
被动态.

утаслалцах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] утаслах 的
共动态.

утаслах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] ①参见 утасдах; ②
用线装饰; ③安琴弦.

утаслацгаах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] утаслах 的
众动态.

утаслуулах ^{ᠤᠲᠤᠰᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] утаслах 的使
动态.

утаг ^{ᠤᠲᠠᠭ} [形]有线的.

утагстагдах ^{ᠤᠲᠠᠭᠰᠢᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] утагтах 的
被动态.

утагтах ^{ᠤᠲᠠᠭᠲᠠᠬᠤ} [动] 变成线.

утагстацгаах ^{ᠤᠲᠠᠭᠰᠢᠲᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] утагтах 的
众动态.

утагсуулах ^{ᠤᠲᠠᠭᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] утагтах 的使
动态.

утат ^{ᠤᠲᠠᠲ} [名] (动) 鹌鹑.

утах ^{ᠤᠲᠠᠬᠤ} [动] ①熏, 烟熏, 熏制, 熏烤:
тарвага ~ 把旱獭从洞里熏出来; арьс
шир ~ 熏皮子; утсан мах 熏肉; ~
утлага 熏蒸剂; ②抽风, 抽烟; ③(转)冒
烟: тамхиараа ~ 香烟冒烟; ④焚香.

утга ^{ᠤᠲᠦᠭ᠎ᠠ} [名] 意思, 意义, 内容: гүн
~ тай 有深远意义的, 有深邃意思的; ~

төгөлдөр 意思完整的; далд ~, битүү
~ 隐意, 寓意; ёгт ~ 寓意; ~ зохиол
文学; ~ зохиолч 文学家, 作家; Утга
Зохиолчдын Зөвлөл 作家协会; ~
соёл 文化; ~ уянга 抒情诗; ~ ар бү-
лэглэх 按意义分类; ~ адил үг (语)等
义词; ~ элдрах (语) 语意消失; ~
бичгийн тэмдэг (语) 表意符号; ~
дутмаг үг (语) 缺义词; ~ зохиолын
тал 文坛; ~ зохиолын урсгал 文学流
派; ◇ ~ санаа 意思, 意义; 主题; ~
агуулга 意义, 内容, 意思; ~ учир
意思内容; ~ чанар 意义, 本质, 实质.

утгаар ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠭ} [名] (熏制肉、皮革等的) 熏
窖.

утгагдах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] утгах 的被动态.

утгагүй ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠭᠦᠢ} ^{ᠰᠡᠮᠡᠨᠢ} [形] 无意义的, 无内容
的, 无意思的: ~ үг 无意思的话; ~
оруулга хэлхэц (语) 无意义的短语插
入.

утгадах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠳᠠᠬᠤ} [动] ①领语, 领会; ②译
解(密码等), 辨认(潦草的字迹).

утгазнах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠵᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] утгах 的短暂体.

утгалах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] ①领语, 领会; ②卖并
学问, 迂腐.

утгалбар ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠯᠪᠠᠷ} [名] (语) 义素.

утгана ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠨᠠ} [名] (动) 草驹.

утгат ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠲ} [形] 有意义的, 有意思的, 有
内容的.

утгатай ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠲᠠᠢ} [形] 参见 утгат.

утгах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠬᠤ} [动] 舀, 盛, 取, 挹取: ~ ж
авах 舀取, 挹取; шороо ~ 挹取土;
хүрэээр ~ 用铁锹挖掘.

утгацгаах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] утгах 的众动态.

утгач ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠴ} [名] 学究, 博学者, 大学问家.

утгачлаач ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠴ} [名] 摆学问架子的人,
买弄学问者, 哗众取宠者.

утгачлах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] 意述, 意译, 按意
思写: ~н орчуулах 意译; утгачилсан
холбоо 思想联想.

утгачлуулах ^{ᠤᠲᠦᠭᠠᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] утгачлах
的使动态.

- утгуулах** **ᠤᠲᠦᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] утгах 的使动态。
- утгуур** **ᠤᠲᠦᠭᠤᠷ** [名] 舀勺, 勺子: ~т агрегат 联合推土机。
- утгуурдах** **ᠤᠲᠦᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 用勺子舀。
- утилитаризм** **ᠤᠲᠢᠯᠢᠳᠢᠷᠢᠵᠢᠮ** [名] 功利主义。
- утлага** **ᠤᠲᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 熏, 烟熏; ② 熏草, 熏香。
- утмал** **ᠤᠲᠤᠮᠠᠯ** [形] 熏的: ~ арьс 熏皮。
- утопи** **ᠤᠲᠤᠮᠢ** [名] 乌托邦, 空想。
- утопизм** **ᠤᠲᠤᠮᠢᠵᠢᠮ** [名] 乌托邦主义, 空想主义。
- утопист** **ᠤᠲᠤᠮᠢᠵᠢᠮᠢ** [名] 乌托邦者, 空想家。
- утрах** **ᠤᠲᠤᠷᠠᠬ** [动] 断开, 折断, 脱落, 破裂。
- утуулах** **ᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① утах 的使动态; ② 意同 утагдах。
- утуур** **ᠤᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] 熏具, 熏制器具。
- уу** **ᠤᠭᠤ** [小] ① (表示疑问, 用于阳性词后) 吗: сайн байна ~ ? 您好? 你们好? та нар кинонд очсон ~ ? 你们去电影院了吗? та явах гэж ~ ? 您是要走吗? ② (与阳性动词的现在将来时连用, 表示请求意义): дурьдсан зүйлийг олгоно ~ 请把所提到的东西发给我; мод татах машин явуулна ~ 请派出运木头的汽车; хариу өгнө ~ 请给答复。
- уугаа** **ᠤᠭᠤᠭᠠ** [形] 见 аугаа。
- ууган** **ᠤᠭᠤᠭᠠᠨ** [形] ① 年长的, 大的; 头生的, 头胎的: ~ хүү 大儿子, 长子; ~ хурга 头胎绵羊羔; ② 年纪最大的, 最老的, 最先的, 老前辈的: намын ~ гишүүн 老党员; ~ жолооч 老司机; ~ орон 策源地。
- ууганцар** **ᠤᠭᠤᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] (解) 滤泡, 卵泡, 小囊: ууганцрын бүрхүүл (解) 卵泡膜。
- уугнуулах** **ᠤᠭᠤᠭᠠᠨᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уугих 的使动态。
- уугих** **ᠤᠭᠤᠭᠢᠬ** [动] (烟) 缭绕, 旋卷: утаа ~ ж байна 浓烟缭绕。
- уугуул** **ᠤᠭᠤᠭᠤᠯ** [形] 本地的, 土著的; 原有的: ~ хүн 本地人; ~ мөс 原有冰层; ~ талст 初期晶体; ~ хурдас 原地沉

积; ~ эрдэс 自生矿物; монгол ~ иргэн 蒙古本地公民。

- уугуур** **ᠤᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] ① 吸湿器, 干燥器; ② 吸湿剂, 干燥剂。
- уугууштай** **ᠤᠭᠤᠭᠤᠮᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 很好喝的, 可口的 (饮料等)。
- уудалзнах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] уудлах I、II 的短暂体。
- уудалцгаах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] уудлах I、II 的众动态。
- уудам** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮ** [形] ① 宽阔的, 辽阔的, 宽广的, 宽敞的: ~ тал 辽阔的草原, 宽广的原野; ② (转) 心胸开阔的; 宽宏大量的, 宽怀的: ~ сэтгэлтэй 心胸开阔的, 宽宏大量的; 心情宽舒的。
- уудамдах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] 变于宽广, 变宽阔。
- уудамдуу** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠳᠤᠭᠤ** [形] 很宽阔的, 十分广阔的。
- уудамдуулах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уудамдах 的使动态。
- уудамхан** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠬᠠᠨ** [形] уудам 的小称; ① 较宽广的, 较宽敞的; ② (转) 心胸较开阔的, 较宽宏大量的。
- уудамч** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠴ** [名] 心胸开阔的人; 宽宏大量者。
- уудамчлах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 心胸开阔; 宽宏仁慈, 宽宏大量。
- уудамшиг** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠰᠢᠭ** [形] ① 较宽阔的, 较宽敞的; ② (转) 心胸较开阔的, 较宽宏大量的。
- уудлагдах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] уудлах I、II 的被动态。
- уудлалцах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] уудлах I、II 的共动态。
- уудлах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠬ** I [动] 转斟, 注进, 倒, 舀: цай ~ 倒茶。
- уудлах** **ᠤᠭᠤᠳᠠᠯᠠᠬ** II [动] ① 打开, 拆开; 掏, 翻寻; авдар ~ 打开箱子, 翻箱子; өврөө ~ 掏兜, 掏腰包; ② 挖掘, 发掘, 开发; ③ (转) 追根究底, 揭发, 揭老底, 兜出来; хэргий нь ~ 揭发他的坏事; ууг үндсээр нь ~ 揭老底, 追根究底; ~ н

илрүүлэх 揭示, 展示; ①(转)发财, 发横财.

уудлуулах **ᠤᠮᠣᠳᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① уудлах I、II 的使动态; ② 意同 уудлагдах.

ууж **ᠤᠮᠠᠭ** [名] 坎肩, 背心(无袖上衣).

уужим **ᠤᠮᠠᠭ** [形] ① 宽阔的, 宽敞的, 辽阔的: ~ сайхан нутаг минь 我的辽阔美丽的家乡呵; ~ тасалгаа 宽阔的房间; ~ багтах 大量容纳; ②(转)心胸开阔的; 宽宏大量的: ~ дотортой 心胸开阔的; 宽宏大量的.

уужимдах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠳᠤᠬᠤ** [动] ① 变得宽阔, 变得宽大; ②(转)心胸变宽宏, 心变宽, 无动于衷.

уужимдуу **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠳᠤᠰᠤ** [形] 很宽阔的, 很宽敞的.

уужимдуулах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠳᠤᠰᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уужимдах 的使动态.

уужимсах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠰᠤᠬᠤ** [动] ① 变宽阔, 变宽敞; ②(转)心胸变开阔; 变得宽宏大量.

уужимсгах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠰᠤᠬᠤᠭᠠᠨ** [动] уужимсах 的使动态; ① 放宽, 加宽, 扩展: хоёр ханцуйг ~ 把双袖放宽; ② 延长: хугацааг ~ 延期.

уужимсгуулах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠰᠤᠬᠤᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уужимсгах 的使动态.

уужимтах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠬᠤ** [动] 参见 уужимсах.

уужимтгах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠬᠤᠭᠠᠨ** [动] уужимтах 的使动态; 参见 уужимсгах.

уужимтгуулах **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠬᠤᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уужимтгах 的使动态.

уужимхан **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠬᠠᠨ** [形] уужим 的小称; ① 较宽阔的, 宽敞些的; ②(转)心胸较开阔的, 较宽宏大量的.

уужимшиг **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠠᠬᠠᠨ** [形] 参见 уужимхан.

уужлах **ᠤᠮᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] 穿背心, 做坎肩.

уужмаг **ᠤᠮᠠᠭᠠᠮᠠᠭ** [名] 坎肩, 背心(妇女穿在长衣外的).

уужрах **ᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] уужрах 的使动态.

уужрал **ᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] 参见 уужралт.

уужралт **ᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] ① 放宽, 展阔; ② 安心, 放心, 安慰, 宽舒.

уужрах **ᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 变宽阔, 变宽敞; 放宽, 展阔; ②(转)心情宽舒, 安心, 放心, 静息: дотор уужирлаа 心情宽舒了, 心情平定了.

уужруулах **ᠤᠮᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уужрах 的使动态.

уужуу **ᠤᠮᠠᠭᠤᠭᠤ** [形] ① 宽阔的, 宽敞的, 开阔的, 距离间隔大的; ② 心情宽舒的, 不慌不忙的, 平静的: ~ аажуу ярилцах 不慌不忙地交谈, 自由自在地交谈; ~ тайвуу 平心静气的; дотор ~ болох 心情宽舒, 内心平静.

уужуухан **ᠤᠮᠠᠭᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] уужуу 的小称; ① 较宽阔的, 较宽敞的: энэ гутал над ~ байна 这双靴子我穿着大一点; ② 心情较宽舒的, 不大慌忙的; 较平静的: ~ хөдлөх 不慌不忙地行动; ③(转)不费事的, 轻而易举的.

уул(ан) **ᠤᠮᠤᠯ** I [名] ① 山: Алтай ~ 阿尔泰山; модтой өндөр ~ 有林木的高山; ~ уурхайн аж үйлдвэр 矿山企业; ~ нурууны зангилгаа <地> 山结; ~ уурхай баяжуулах 选矿; ~ уурхайн ажил 采矿工程; ~ уурхайн аврах төхөөрөмж 矿坑救急装置; ~ наадах 山上出现层楼; 出现幻景; ~ ын нуур 山湖; ~ ын их буу <军> 山炮; ~ анд гарах 登山, 爬山; ~ ын спорт 登山运动; ~ авирагч 登山运动员; ~ ын таг 遥远的山顶; ~ ын шаазгай <动> 山喜鹊; ~ ын ногоодой бялуухай <动> 绿山雀; ◇ ~ үзээгүй байж хормой шуух, ус үзээгүй байж гутал тайлах 没见山就卷起衣襟, 没见河就脱下靴子(喻人的慌张或自扰); ~ нуруу 山脉; ~ ын цайн цэцэг <植> 山茶花; ⑦(寓称).

уул **ᠤᠮᠤᠯ** II [名] (打火时的)引火绒.

уул **ᠤᠮᠤᠯ** III [形] 原来的, 本来的, 原本的; 该...: ~ нутаг 故乡, 原地; ~ алдсан морины эзэн 失马原主; ~ аас 自古以来, 从来, 本来; ~ ь 一般地; ~ нь 原来, 本来, 素来; 起初, 开始; 一般地; ~ нь би

мэдсэн бол ... 如果我原来知道的话 ... ;
~ нь тийм байсан юм 原来就是那
样的。

уулавцар **ᠤᠯᠤᠪᠴᠢᠷ** [名] 参见 уулавч.

уулавч **ᠤᠯᠤᠪᠴᠢ** [名] 火镰盒, 装火绒小包。

уулархаг **ᠤᠯᠤᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 多山的: ~ газар
多山地区, 山地; ② 山岭状的, 山区性的。

уулархуу **ᠤᠯᠤᠷᠬᠡᠭᠡᠭᠡ** [形] ① 多山的; ② 山一
般的, 山状的。

уулга **ᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ** I [名] 侵犯, 进犯; 偷袭, 突
袭; 抢掠, 掳掠; (军) 袭击, 绑架: ~ та-
вих 派兵侵犯, 派兵进犯; 派兵侵略;
~ нь дарагдах 进犯被打退, 突袭被击
败。

уулга **ᠤᠯᠤᠭ᠎ᠠ** II 见 ~ алдах 惊叫, 惊呼; 说
胡话。

уулгалагдах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] уулгалах
I、II 的被动态。

уулгалах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动] 侵犯, 进犯; 掠
夺, 掳掠; 偷袭, 突袭; 绑架: ~ н бу-
лаах 抢掠; ~ н дайрах 偷袭, 突袭。

уулгалах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动] 惊叫, 惊呼, 说
胡话。

уулгалуулах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① уулгалах
I、II 的使动态; ② 意同 уулгалагдах。

уулгамч **ᠤᠯᠤᠭᠠᠮᠴᠢ** [名] 惊恐失常者, 丢魂落
魄者。

уулгамчлах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 惊恐失常, 惊
恐万状, 失魂落魄, 神经错乱。

уулгамчлуулах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠮᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уул-
гамчлах 的使动态。

уулган **ᠤᠯᠤᠭᠠᠨ** [名] (旧时派兵进行的) 掳掠,
抢劫: ~ хүн 强盗。

уулгар **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷ** I [形] ① 惊慌的, 恐慌的, 惊
慌失措的, 疯魔的: ~ өвчин <医> 吃惊
病, 疯魔症; ② 健忘的, 漫不经心的。

уулгар **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷ** II [形] 原来的, 本来的, 起初
的, 原有的, 该...

уулгардах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 уулг-
арлах。

уулгардуу **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ① 过于惊慌的,
很恐慌的; ② 漫不经心的, 太健忘的。

уулгарлах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 撒疯, 撒癫。

уулгарч **ᠤᠯᠤᠭᠠᠷᠴᠢ** [名] 参见 уулгамч。

уулгах **ᠤᠯᠤᠭᠠᠬᠤ** [动] уух 的使动态。

уулзацгаах **ᠤᠯᠤᠵᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] уулзах 的众动
态。

уулзалдах **ᠤᠯᠤᠵᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] уулзах 的互动
态。

уулзалт **ᠤᠯᠤᠵᠠᠯᠲᠤ** [名] 见面, 会见, 会晤, 约
会: нөхөрсөг ~ 友好的会晤; ~ хийх
会见, 会晤, 见面; ~ ын хурал 见面会,
碰头会, 会晤; ~ ад байлцав 参加了会
见。

уулзалцах **ᠤᠯᠤᠵᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] уулзах 的共动
态。

уулзамтгай **ᠤᠯᠤᠵᠠᠮᠲᠠᠭᠢ** [形] 好会面的, 好
约会的, 好交际的。

уулзар **ᠤᠯᠤᠵᠠᠷ** [名] 接合点, 接合处, 交叉
点, 会合处, 集中点: замын ~ 交叉路
口; усны ~ 水流汇合处; зам төмрийн
~ 铁轨接合处; <解> ~ холбоо 突触联
系。

уулзах **ᠤᠯᠤᠵᠠᠬᠤ** [动] ① (хэнтэй-юутай) 见
面, 会见, 会晤, 相逢: зочидтой ~ 与客
人见面; нөхөдтэйгээ ~ 和同志们(朋友
们)会见; ахмад байлдагчидтай ~ 同
老战士们会晤; ~ н ярилцах 面谈; ② 会
合, 汇流; 交叉, 交集: хоёр зам ~ 两路
交叉, 两路交汇; гол ~ 河流汇合。

уулзашгүй **ᠤᠯᠤᠵᠠᠶᠢᠬᠡ** [形] 不可相逢的,
不可汇流的, 不可交叉的, 不可交集的。

уулзвар **ᠤᠯᠤᠵᠠᠪᠠᠷ** [名] 参见 уулзар。

уулзлага **ᠤᠯᠤᠵᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 уулзалт。

уулзууах **ᠤᠯᠤᠵᠤᠭᠤᠠᠬᠤ** [动] уулзах 的使动
态。

уулзуур **ᠤᠯᠤᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 уулзар。

уулзууштай **ᠤᠯᠤᠵᠤᠭᠤᠮᠤᠮᠤᠵᠠᠶᠢ** [形] 应见面的, 需
会见的, 宜拜见的, 有必要会见的, 值得
一见的。

уулинхай **ᠤᠯᠤᠮᠢᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 уульхай。

уулинцар **ᠤᠯᠤᠮᠢᠨᠴᠢᠷ** [名] <动> 小猫头鹰。

уулих **ᠤᠯᠤᠮᠢᠬᠤ** [动] 害怕, 畏缩, 逃脱。

уулс **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] уул的复数; 群山, 山脉.
 уултай **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰᠤ** [形] 有山的.
 уулч(ин) **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰᠤ** [名]〈体〉登山运动员.
 ууль **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名]〈动〉猫头鹰, 枭.
 уульхай **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] ①胆小的, 胆怯的, 怯懦的, 羞怯的; ②好哭的, 爱哭的.
 уульхайдах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] ①变胆怯, 变羞怯; ②变得好哭, 变得爱哭.
 уульхайлах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] ①胆怯, 怯懦, 羞怯; ②显得好哭, 哭哭啼啼.
 уульхайтах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] 参见 уульхайдах.
 уунах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] 发吮吮声: үнээ ~ 乳牛(在亲接时)发吮吮声.
 уур **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** I [名] 气, 蒸汽: усны ~ 水蒸汽; ~ болох 变蒸汽, 蒸发; ~ гарах 冒蒸汽; ~ савсана 蒸汽弥漫; ~ манан 雾气; Ус ба Цаг Уурын Хороо 水文气象局; цаг ~ ын мэдээ 气象预报; ~ ын хөдөлгүүр, ~ ын машин 蒸汽机; ~ ын зуух 暖汽锅炉; ~ пишингийн кочегар 暖汽司炉; ~ ын тогоо 汽锅, 蒸汽锅炉; ~ ын тэрэг ①蒸汽机车; ②汽车; ~ ын хүчээр 用蒸汽力; ~ ын угаал хийх 〈医〉作蒸汽浴治疗; ~ манан 雾气; ~ ын тэрэгний бүхээг 〈铁〉司机室; ◇ ~ амьсгал 气候, 天气; цаг ~ 气候, 气象.
 уур **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** II [名] 怒气, 气愤, 生气, 火气; ~ унтуу 生气; ~ уцаар 生气; ~ хорсол 愤恨; ~ хилэн бадрах 大怒, 怒发冲冠; ~ хүрэх 生气, 上火; ◇ ~ хилэн 气愤, 愤怒; ~ бие зовооно, уул морь зовооно 气伤身, 山伤马.
 уур **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** III [名] 研钵, 臼; эмийн ~ 研药钵.
 уур **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** IV 见 ~ мэнгэ 大片胎记.
 уураг **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] ①初乳: эхийн шар ~ 母亲的黄色初乳; ~ бөсгөх 煮初乳; ~ хатаах 炼(初)乳; ②蛋白; 蛋白质: өндөгний ~ 鸡蛋白; ~ т эд 蛋白质; ~ цэгээлэг 蛋白膘, 膘; ~ чулуу 蜜石; ◇ ~ тархи 〈解〉大脑.

уураггүй **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 无蛋白的, 无蛋白质的.
 уураглаг **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 有蛋白的, 蛋白质的.
 уурагт **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 有蛋白质的, 蛋白质的: ~ бүрхэвч 巩膜; ~ бодис 蛋白质; ~ тэжээл 蛋白质营养.
 уурай **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] (碌子等的)脐儿.
 уурайлах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] (碌子等)脐儿磨损变大.
 уурах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] 向后拖, 向后扯.
 уурга **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] 套马杆(末端有绳圈, 套牲口用), 套索: ~ ар морь барих 用套马杆套马; уургын морь 套马时乘骑的马; загасны ~ 钓鱼竿.
 уургадах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] 乘套马用的马.
 уургадуулах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] уургадах 的使动态.
 уургалагдах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] уургалах 的被动态.
 уургалалцах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] уургалах 的共动态.
 уургалах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] (用套马杆)套马: морь ~ (用套马杆)套马.
 уургалуулах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] ① уургалах 的使动态; ②意同 уургалагдах.
 уургалцгаах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] уургалах 的众动态.
 уургач **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名·形] ①套马者, 套马能手; ②套马用的(马); ~ морь 套马时骑的马.
 уургачин **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] 参见 уургач.
 уурлал **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [名] 生气, 气忿.
 уурлалцах **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [动] уурлах 的共动态.
 уурламтгай **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 好生气的, 火气大的.
 уурламхай **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 参见 уурламтгай.
 уурлангуй **ᠠᠭᠤᠯᠤᠰ** [形] 愠怒的, 恼怒的, 嗔怒的.

- уурласхийх** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢ** [动] уурлах 的瞬间体。
- уурлах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬ** [动] 生气, 发火, 发脾气: би чамд ~ в 我生你的气了; ... худал хэлэв гэж ~ в 为...说谎而感到气愤。
- уурлацгаах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] уурлах 的众动态。
- уурлуулах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уурлах 的使动态。
- уурс** **ᠤᠮᠤᠯᠠ** I [名] 财产, 器具; ◇ эд ~ 财产, 器具, 家什。
- уурс** **ᠤᠮᠤᠯᠠ** II [名] (动) 鹤。
- уурсангуй** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠢ** [形] 参见 уурлангуй。
- уурсах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬ** I [动] (书) 生气, 气愤, 面有怒容, 生怒。
- уурсах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬ** II [动] 汽化, 变蒸汽, 蒸发。
- уурсуулах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠤᠯᠠᠬ** [动] уурсах I、II 的使动态。
- уурт** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰ** [形] ① 生气的, 有气的, 气愤的; ② 火气大的, 好发脾气的, 易怒的。
- ууртай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠠᠢ** [形] ① 有气的, 生气的, 气愤的: ~ царай 生气的脸; ② 脾气大的, 易怒的, 好发火的。
- ууртайхан** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] ууртай 的小称; ① 较生气的, 较气愤的; ② 脾气较大的, 易怒的。
- уурхай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢ** [名] ① 矿, 矿山, 矿井: алтны ~ 金矿; чулуун нүүрсний ~ 煤矿; ~ н аж үйлдвэр 采矿业; ~ н ажилчин 矿工; ~ н баялаг 矿藏; ~ өргөгч машин 矿井卷扬机; ~ өтгөрмөл ус 矿山凝结水, 矿山冷凝水; ② (解) 眼窝; ③ 源泉, 起源; 发源地; 巢穴: эх ~ 起源, 根源; хэргийн ~ г уудлах 揭露事情的起源; эрдмийн ~ 知识宝库; 知识源泉; ④ 砖瓦窑; ⑤ 牙床。
- уурхайлах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 开矿, 开采, 挖掘。
- уурхайлуулах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уурхайлах 的使动态。
- уурхайч(ин)** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢᠴᠢ** [名] 矿工。

- уурхайчид** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠳ** [名] уурхайч 的复数。
- уурхайчин** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 参见 уурхайч。
- уурчлах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 扔, 掷, 抛。
- ууршил** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬ** [名] 蒸发。
- ууршилт** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠲ** [名] 蒸发。
- ууршимтгай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好汽化的, 好蒸发的; 易汽化的, 易蒸发的。
- ууршимхай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠬᠠᠢ** [形] 参见 ууршимтгай。
- уурших** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬ** [动] 汽化, 蒸发。
- ууршмал** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠯ** [形] 汽化的, 蒸发的。
- ууршуулагч** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠤᠯᠠᠭᠠᠴ** [名] 汽化器, 蒸发器。
- ууршуулах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠤᠯᠠᠬ** [动] уурших 的使动态。
- ууршуулга** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠮᠤᠯᠠᠭᠢ** [名] 蒸锅; 蒸箱。
- уусагч** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠠᠭᠴ** [名] 溶质。
- уусалт** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠠᠯᠲ** [名] 溶化, 溶解: ~ ын хэмжээ 溶解度。
- уусамтгай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好溶化的, 好溶解的; 易溶化的, 易溶解的。
- уусах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬ** [动] 溶化, 溶解: усанд ~ 在水中溶解; ~ чанар 溶解性; ~ бодис 溶质; уусдаггүй коллоид 疏液胶体; ууссан хагшаас 溶解冲积层, 溶解浮土; ууссан хий 溶解气体。
- уусахгүй** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠬᠢᠭᠦᠢ** [形] 不能溶解的, 不溶的。
- уусац** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠴ** [名] 溶度, 溶解度。
- уусвар** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠪᠠᠷ** [名] 溶解性, 可溶性。
- уусварлах** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠪᠠᠷᠠᠯᠠᠬ** [动] 溶解, 溶化。
- уусваргүй** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠪᠠᠷᠠᠭᠦᠢ** [形] 不能溶解的, 不溶的, 不易溶的。
- уусвартай** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠪᠠᠷᠠᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 可溶解的, 易溶解的。
- уусгагч** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠭᠠᠭᠴ** [名] 溶剂; 溶解机。
- уусгал** **ᠤᠮᠤᠯᠠᠰᠢᠭᠠᠯ** [名] ① 溶液; ② 溶解, 溶化。

уусгамал **ᠤᠮᠠᠭᠠᠮᠠᠯ** [名] 溶液: цадсан ~ 饱和溶液.

уусах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠰᠤᠬᠤ** [动] уусах 的使动态; 吸收, 吸取: ~ бодлого 同化政策.

уусгуулах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уусах 的使动态.

уусгуур **ᠤᠮᠠᠭᠤᠭᠤᠷ** [名] 溶解物: цацраг ~ 放射菌溶解物.

уусмал **ᠤᠮᠠᠭᠤᠮᠠᠯ** [形] ① 溶解的, 溶化的; ② 溶解体, 溶质, 溶液, 溶合体.

уусчих **ᠤᠮᠠᠭᠤᠰᠢᠬᠢ** [动] уусах 的完成体.

уут **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤ** [名] 口袋, 袋子, 挂包; 套子: эсгий ~ 毡包, 毡袋; хүнсэн ~ 粮袋, 干粮袋; суман ~ 〈军〉子弹袋; дэрний ~ 枕头套; хурганы ~ 羊羔产包.

ууталцгаах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] уутлах 的众动态.

уутан **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨ** [名] 参见 уут: ~ хөнжил 睡袋; ~ хэлбэр 囊型; ~ цулцанцар 囊状卵泡.

уутанцар **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨᠴᠢᠷ** [名·形] ① 小口袋, 小包; ② 囊状的.

уутанцарт **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨᠴᠢᠷᠲᠤ** [形] ① 有小口袋的, 有小包的; ② 囊状的.

уутанцартас **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨᠴᠢᠷᠲᠤᠰ** [名] 毛囊炎.

уутанцартах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨᠴᠢᠷᠲᠤᠬᠤ** [动] 患毛囊炎.

уутаг **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭ** [形] 有袋的; ~ хэрэм 〈动〉袋鼠.

уугач **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠠᠴ** [名] 分脏者, 贪脏者, 窝主.

уугуур **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] 挖斗.

уутлаг **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 袋形的, 囊状的.

уутлагдах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠠᠯᠠᠭᠲᠤᠬᠤ** [动] уутлах 的被动态.

уутлалцах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠭᠠᠯᠠᠭᠲᠤᠬᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] уутлах 的共动态.

уутлах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤ** [动] ① 放入袋内, 放入包内, 装在袋里, 包装; ② (转) 得暴利, 发横财.

уутлуулах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уутлах 的使动态.

ууттан **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠨ** [名] 〈动〉有袋类.

уутгах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤᠭᠠᠬᠤ** [动] 形成袋状.

уух **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠤ** [动] ① 喝, 饮: сүү ~ 喝奶; эм ~ 服药; шөл ~ 喝汤; ус ~ 喝水, 饮水; ② 吸收: бэх ~ даг цаас 吸墨纸.

уухай **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢ** [感] ① 好, 妙极了! 呵呀! 可不是! ~ даа, яасан сайн юм бэ! 对呀, 多么好啊! ② (进攻时的呼喊语) 乌嗨! ③ 喝采; 赞许的呼声或啦啦队: сурын ~ 射箭时的啦啦队.

уухайлах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠬᠤ** [动] ① 叫好, 连连称是; ② 欢呼; 赞许地呼喊, 喝采; ③ (进攻时) 呼喊“乌嗨”.

уухайлуулах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уухайлах 的使动态.

уухайс **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠰ** [感] 参见 уухай.

уухайчин **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠴᠢᠨ** [名] 欢呼者, 叫好者, 啦啦队员.

уухалай **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠯᠠᠢ** [感] 参见 уухай.

уухан **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠨ** [形] 乳白色的, 粉白色的.

уухилах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 气喘, 急喘, 气喘咻咻, 喘不上气来: давхиж ирсэн морь уухилж байв 奔驰来的马气喘咻咻.

уухилуулах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уухилах 的使动态.

уухирах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 恣意肆虐, 胡作非为; ② 拼命喊叫, 使劲喊叫.

уухируулах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уухирах 的使动态.

уухлах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 хашгирах.

уухь **ᠤᠮᠠᠭᠤᠬᠢ** 见 аахь ~ ① 气喘吁吁地; ② 急急忙忙地, 慌慌忙忙地.

ууц **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠤ** [名] 〈解〉荐骨, 荐椎, 臀部: ~ таллах 拆剥臀部肉; ~ аа үүрэх 背手.

ууцархаг **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 臀部宽大的, 臀部肥大的.

ууцгаах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] ууц 的众动态.

ууцлах **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] 切下荐骨部, 切下骶骨部.

ууцтас **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠢᠲᠤᠰ** [名] 骶, 骹关节炎.

ууч **ᠤᠮᠠᠭᠤᠴᠤ** [形] 〈书〉宽大的, 宽宏大量的, 宽恕的, 仁慈的.

- уучиллага** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠢᠭ᠎ᠠ** [名] 宽恕, 饶恕, 原谅, 赦免.
- уучилчих** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠢᠬᠢ** [动] уучлах 的多次体.
- уучилшгүй** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠢᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 见 уучлашгүй.
- уучлаач** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠴ** [形] 宽大的, 宽宏大量的, 宽恕的, 仁慈的.
- уучлагдах** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] уучлах 的被动态.
- уучлал** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 原谅, 宽恕, 宽宥, 赦免, 饶恕.
- уучлалт** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 уучлал.
- уучламгүй** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠮᠦᠭᠦᠢ** [形] 参见 уучлашгүй.
- уучламтгай** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 好原谅的, 好宽恕的, 好赦免的, 好饶恕的, 宽宏大量的, 宽大为怀的.
- уучламхай** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 уучламтгай.
- уучлангүй** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠨᠭᠦᠢ** [形] 参见 уучламтгай.
- уучлах** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 原谅, 宽恕, 宽宥, 赦免, 饶恕: та ~ арай, би таныг буруу таньжээ 请原谅(对不起), 我把您认错了; ялыг ~ 赦罪, 恕罪; амийг ~ 垂怜; 饶命; ~ газаргүй 无可饶恕的.
- уучлашгүй** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可饶恕的, 不可宽恕的, 不可原谅的.
- уучлуулах** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① уучлах 的使动态; ② 意同 уучлагдах.
- уучлууштай** **ᠤᠮᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 可原谅的, 可宽恕的, 可赦免的, 可饶恕的.
- ууш (ив)** **ᠤᠮᠤᠰᠢ** [名] 饮料: идэш ~ ны дэлгүүр 食品商店, 饮食店; ◇ **идэш** ~ 饮食品.
- уушги (н)** **ᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠢ** [名] <解> 肺, 肺脏: ~ үрэвсэх 患肺炎; ~ ны сүрвээ 肺结核; ~ ны өвчин 肺病; ~ бээртэх 肺化脓; ~ гуурстас 支气管肺炎; ~ гялтангийн хам үрэвсэл 胸膜肺炎; ~

- зүрхний хэм шинж 心肺综合症; ~ зүрхний дутагдал 心肺机能不全; ~ чагнахуй 肺听诊; ~ ны амин багтаамж 肺活量; ~ ны амьсгал 肺呼吸; ~ ны сочмог хаван 急性肺水肿; ◇ ~ н чулуу 轻石, 浮石.
- уушгитас** **ᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠲᠠᠰ** [名] <医> 肺炎.
- уушиг** **ᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠢ** [名] 见 уушги.
- уушигтан** **ᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠲᠠᠨ** [名] <动> 有肺动物纲.
- уушигтас** **ᠤᠮᠤᠰᠢᠭᠢᠲᠠᠰ** [名] 见 уушгитас.
- ухаа** **ᠤᠬᠤᠠ** I [形] 淡红的, 干草黄的.
- ухаа** **ᠤᠬᠤᠠ** II [名] 高地, 丘陵, 小山(平地上隆起的).
- ухаа (н)** **ᠤᠬᠤᠠ** III [名] ① 意识, 知觉, 感觉: ~ н мэдрэл, ~ н сэхээ 感觉, 知觉; ~ н алдах ① 失去知觉, 昏厥, 昏迷; ② (转) 失去理智, 失去自制力, 不能自持; ~ н балардах 眩晕, 发昏, 六神无主; ~ н орох ① 恢复知觉, 清醒过来; ② 头脑清醒, 醒悟; ③ (小孩) 开始懂事; ~ н муудах 变昏庸, 变得糊里糊涂, 感觉迟钝, 发昏; ~ н гарах 失魂落魄, (惊吓得) 昏厥, 发昏; ~ н алдрах 痴呆; ~ н байлахрах өвчин 精神分裂症; ~ н будангуйрал 精神错乱; ~ н бүдэгрэх 神志不清; ~ н гажиг 迷乱; ~ н мөхөс 智力衰失; ~ н сийлэх 敏感; ~ н хомсдох 智力发育不全; ④ 理智, 才智, 理性, 智慧: ~ н ихтэй 智慧多的, 聪明睿智的, 很有办法的; ~ н гаргах 想办法, 用智谋; ~ н заах 开导, 指点, 提出办法; нарийн ~ н 小心眼儿; хар ~ н, бүдүүн ~ н 头脑简单, 低能; ~ н жоолоогүй ① 无理性的, 无知的, 愚蠢的, 愚蠢的; 没命的; ② 不假思索的, 冒失的; ~ н жолоогүй давхих ① 没命地奔跑; ② 不假思索地乱来, 无头脑地行动; ③ 学科, 学说, 学问: шинжлэх ~ н 科学; анагаах ~ н 医学; сурган хүмүүжүүлэх ~ н 教育学; гүн ~ н 哲学; химийн ~ н, хувилахуй ~ н 化学; ④ 本质, 实质, 道理, 原因, 原由: ~ н нь事实上, 实质上, 实际上, 其实; 道理是, 原因在于; ингээд болох ~ нтай юм 这是理所当然的; 事实就是这样; ийм ~ нтай

юм 事实就是这么回事,事情就是这样.

ухаагнах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠨᠭᠠᠨᠠ** [动] 参见 ухаалах.

ухаагч **ᠤᠬᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [形] 土黄色的, 干草黄色的, 雌性动物毛色; ~ **гүү** 土黄色母马.

ухаадуу **ᠤᠬᠠᠭᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 ухаалаг.

ухаажих **ᠤᠬᠠᠭᠠᠵᠢᠬᠢ** [动] 变得聪明, 变得懂事, 醒悟.

ухаалаг **ᠤᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 聪明的, 智慧的, 有理智的, 有才智的.

ухаалагхан **ᠤᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] ухаалаг 的小称.

ухаалах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 思虑, 思考, 想办法, 用智谋, 筹划; ② 创作, 创造, 发明.

ухаалуулах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ухаалах 的使动态.

ухаамсаг **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠭ** [形] 参见 ухаалаг.

ухаан **ᠤᠬᠠᠨ** [名] 参见 ухаа III.

ухаангүй **ᠤᠬᠠᠨᠭᠢ** **ᠲᠡᠭᠦ** [形] ① 无意识的, 无知觉的, 失去知觉的, 晕厥的: ~ **хэвтэх** 晕倒; ② 丧失理智的, 糊涂的, 愚笨的: **яасан** ~ **амьтан бэ чи** 看你是个多么愚笨的家伙; ③ (转) 没命地, 拚命地, 一个劲地, 没头没脑地: ~ **гүйж байна** 没命地奔跑.

ухаант **ᠤᠬᠠᠨᠲᠤ** [形] 参见 ухаантай.

ухаантай **ᠤᠬᠠᠨᠲᠢ** [形] ① 有意识的, 有知觉的, 有感觉的, 清醒的; ② 有理智的, 有理性的, 聪明的, 智慧的, 心眼多的: ~ **хүүхэд** 聪明睿智的孩子; ~ **болох** 变聪明; 变得懂事; ③ 有道理的, 有来由的.

ухаантан **ᠤᠬᠠᠨᠲᠠᠨ** [名] 思想家, 智者.

ухаарагдах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ухаарах I 的被动态.

ухаарагдахгүй **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠢ** **ᠲᠡᠭᠦ** [形] 难于理解的, 不好领悟的, 不可了解的.

ухаарал **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] 理解, 领悟, 明白, 了解, 醒悟, 觉悟.

ухааралт **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] 参见 ухаарал.

ухаарах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** I [动] 明白, 理解, 了解, 领悟, 觉悟, 醒悟: **одоо сая ухаарч байна** 现在才明白了; **ухаарахад**

хэцүү 很难明了的, 难于理解的.

ухаарах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** II [动] 呈干草黄色, 呈淡红色.

ухааруулах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухаарах I 的使动态.

ухаарууштай **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 可明白的, 可理解的, 可了解的, 可领悟的.

ухаархаг **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 自夸聪明的, 卖弄小聪明的, 故作渊博的.

ухаархах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 自作聪明, 卖弄小聪明, 故作渊博.

ухаархуу **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 ухаархаг.

ухаархуулах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухаархах 的使动态.

ухаарцгаах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] ухаарах 的众动态.

ухааршгүй **ᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠭᠢ** **ᠲᠡᠭᠦ** [形] ① 不可理解的, 难于理解的, 不可捉摸的; ② 不听话的, 不懂事的.

ухаатан **ᠤᠬᠠᠭᠠᠲᠠᠨ** [名] 博学的人, 学者, 知识分子.

ухаачлах **ᠤᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 思索, 思考, 用智谋, 筹划; ② 创作, 创造, 发明.

ухагдах **ᠤᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** I [动] ухах I 的被动态; 被理解, 被明了, 被领悟.

ухагдах **ᠤᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** II [动] ухах II 的被动态; 被挖掘.

ухагдахгүй **ᠤᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠢ** **ᠲᠡᠭᠦ** [形] 不能明白的, 不可思议的, 不好了解的, 难于理解的.

ухагдахуун **ᠤᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠬᠤᠭᠤᠨ** [名] ① 概念; ② 理解, 了解, 明了.

ухагч **ᠤᠬᠠᠭᠴᠢ** [名] 挖土工人; **газар** ~ **挖土工人, 土工.**

ухазнах **ᠤᠬᠠᠭᠵᠠᠨᠠᠬ** I [动] ухах I 的短暂体.

ухазнах **ᠤᠬᠠᠭᠵᠠᠨᠠᠬ** II [动] ухах II 的短暂体.

ухайс **ᠤᠬᠠᠶᠢᠰ** [感] 嘿.

ухайх **ᠤᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] 上部向前突出, 上顶部前倾.

ухал **ᠤᠬᠠᠯ** [名] 理智, 理解, 明了, 知识.

- ухалцах** **ᠤᠬᠠᠯᠴᠢᠬ** I [动] ухах I 的共动态。
- ухалцах** **ᠤᠬᠠᠯᠴᠢᠬ** II [动] ухах II 的共动态。
- ухам** **ᠤᠬᠠᠮ** [形] 挖的, 剃的, 掘的: ~ им (牲畜) 耳上剃的标记。
- ухамдах** **ᠤᠬᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] (用剃刀) 剃, 挖, 掘。
- ухамж** **ᠤᠬᠠᠮᠵ** [名] 参见 ухвар。
- ухамжлах** **ᠤᠬᠠᠮᠵᠯᠠᠬ** [动] 参见 ухварлах。
- ухамжтай** **ᠤᠬᠠᠮᠵᠲᠠᠢ** [形] 理解力强的, 有悟性的, 容易理解的。
- ухамсар** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷ** [名] ① 知觉, 意识, 感觉; 敏锐, 警觉; ② 觉悟, 觉醒: улс төрийн ~ 政治觉悟; ангийн ~ 阶级觉悟; ~ муутай ① 觉悟不高的; ② 感觉不灵敏的。
- ухамсаргүй** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠷᠢᠨ** [形] ① 感觉不灵敏的, 意识迟钝的, 不警觉的, 不机敏的; ② 觉悟不高的, 无觉悟的, 不觉醒的。
- ухамсарлагдах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ухамсарлах 的被动态。
- ухамсарлах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 觉悟, 觉醒, 醒悟, 领会, 明了。
- ухамсарлацгаах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] ухамсарлах 的众动态。
- ухамсарлуулах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухамсарлах 的使动态。
- ухамсарт** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠠᠷᠲ** [形] ① 有觉悟的, 自觉的, 有意识的; ② 感觉灵敏的, 警觉的, 机敏的。
- ухамсрах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 感觉, 警觉, 觉悟。
- ухамтгай** **ᠤᠬᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** I [形] ① 理解力强的; ② 聪敏的, 富有敏感的。
- ухамтгай** **ᠤᠬᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** II [形] 爱挖掘的, 易挖掘的。
- ухамхай** **ᠤᠬᠠᠮᠬᠠᠢ** I [形] 参见 ухамтгай I。
- ухамхай** **ᠤᠬᠠᠮᠬᠠᠢ** II [形] 参见 ухамтгай II。
- ухамшрал** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠯ** [名] 理解, 认识, 确信。
- ухамшрах** **ᠤᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 理解, 领悟, 体会。

- ухамь** **ᠤᠬᠠᠮᠢ** [名] 剃刀, 刻刀。
- ухар** **ᠤᠬᠠᠷ** [名] ① 舀勺; ② 捣耙。
- ухархай** **ᠤᠬᠠᠷᠬᠠᠢ** [名] 眼眶, 眼窝: нүдний ~ (解) 眼窝; ~ н булчирхай 眼眶; ~ н дугуй нүх 眶圆孔; ~ н дээд ирмэг 眶上缘; ~ н дээрх мэдрэл 眶上神经。
- ухас** **ᠤᠬᠠᠰ** 见 ~ ~ хийх 不断向前跳窜, 冲刺。
- ухасхийлгэх** **ᠤᠬᠠᠰᠬᠢᠶᠯᠭᠡᠬ** [动] ухасхийх 的使动态。
- ухасхийх** **ᠤᠬᠠᠰᠬᠢᠶᠡᠬ** [动] ① 急跳, 猛扑: гарах гэж хаалга руу ~ в 他想出去, 猛地朝门口跳去; нохой морьтой хүн рүү ~ в 狗向骑马的人扑过去; ~ н боцох 猛然跳起; ② 很快到近处去一趟: чи мориор ухасхийгээд ир 你骑马去一趟!
- ухах** **ᠤᠬᠠᠬ** I [动] 理解, 领会, 领悟, 明白。
- ухах** **ᠤᠬᠠᠬ** II [动] 掘, 剃, 挖; нүх ~ 掘坑, 挖坑: ~ ж төнхөх 掘出, 挖出。
- ухашгүй** **ᠤᠬᠠᠰᠬᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠷᠢᠨ** [形] 不可理解的, 不可知的, 莫名其妙的。
- ухацгаах** **ᠤᠬᠠᠬᠴᠡᠭᠠᠬ** I [动] ухах I 的众动态。
- ухацгаах** **ᠤᠬᠠᠬᠴᠡᠭᠠᠬ** II [动] ухах II 的众动态。
- ухвар** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷ** [名] ① 理解(力), 领会, 领悟: ~ бүтээлч хүч 理性创造力; ~ муутай 理解力差的; ② 觉悟, 醒悟; 意识, 感觉: ~ мөчид 缺乏觉悟, 感觉迟钝; ~ мөчидийн харгаагаар 由于觉悟不高。
- ухваргүй** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠷᠢᠨ** [形] ① 理解力差的; ② 不觉悟的, 不醒悟的, 无意识的, 感觉迟钝的。
- ухваржих** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 理会, 领悟。
- ухваржуулах** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухваржих 的使动态。
- ухварлах** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ① 理解, 领会, 领悟, 觉悟; ② 意识到, 感觉到。
- ухварлуулах** **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухварлах

的使动态。

ухвартай **ᠤᠬᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] ①理解力强的；理性的；～ зан явдал 理性行为；～ сэтгэхүй 理性思维；～ сэтгэхүйн чадвар 理性思维能力；②有觉悟(性)的，自觉的，有意识的，感觉敏锐的。

ухдас **ᠤᠬᠤᠳᠠᠰ** [名] 参见 ухладас.

ухнал **ᠤᠬᠢᠨᠠᠯ** [名] ①洗，洗涤：～ын гадар 洗脸盆；～ын тэвш 洗澡盆；②(宗)洗礼。

ухилал **ᠤᠬᠢᠯᠠᠯ** [名] 嚎哭，哭泣，呜咽，恸哭。

ухиламтгай **ᠤᠬᠢᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ** [名] 参见 уйламтгай。

ухилах **ᠤᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 уйлах。

ухилуулах **ᠤᠬᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухилах 的使动态。

ухиралт **ᠤᠬᠢᠷᠠᠯᠲ** [名] 退却，倒退，撤退，后退。

ухирах **ᠤᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 后退，倒退，退却，撤退；(摔)后绊：цэрэг ~ 军队退却；машин ~ 开倒车。

ухирсхийх **ᠤᠬᠢᠷᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] ухирах 的瞬间体。

ухируулах **ᠤᠬᠢᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухирах 的使动态。

ухлаадас **ᠤᠬᠤᠯᠠᠳᠠᠰ** [名] ①切口，开口，裁剪出的豁口；剪(切)下的一块：захны ~ 裁出的上衣领的部位；②(划定的)地段：харьяалах ~ 所辖地段。

ухмай **ᠤᠬᠤᠮᠠᠢ** [名] (用整块木头挖成的)槽子。

ухмал **ᠤᠬᠤᠮᠠᠯ** [形] 掘成的，剜成的，挖成的：～ хувин 凿成的桶，旋成的桶；～ бялзуухай <动> 杂色山雀。

ухмаллах **ᠤᠬᠤᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] 挖，剜，掘。

ухми **ᠤᠬᠤᠮᠢ** [名] 见 ухамь。

ухмидах **ᠤᠬᠤᠮᠢᠳᠠᠬ** [动] 剜，剜刻，剜槽。

ухмидуулах **ᠤᠬᠤᠮᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ухмидах 的使动态。

ухна **ᠤᠬᠤᠨᠠ** [名] <动> 杜山羊，种山羊。

ухнадай **ᠤᠬᠤᠨᠠᠳᠠᠢ** [名] <动> 小公山羊。

ухнай **ᠤᠬᠤᠨᠠᠢ** [名] <植> 茶藨子。

ухнархуу **ᠤᠬᠤᠨᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 种山羊似的。

ухнасах **ᠤᠬᠤᠨᠠᠰᠠᠬ** [动] 母山羊发情。

ухнатах **ᠤᠬᠤᠨᠠᠲᠠᠬ** [动] 公山羊求偶。

ухраалгах **ᠤᠬᠤᠷᠠᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ухраах 的使动态。

ухраах **ᠤᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] ухрах 的使动态。

ухралт **ᠤᠬᠤᠷᠠᠯᠲ** [名] ①后退，倒退，撤退，退却；②(转)败退，灰心。

ухрах **ᠤᠬᠤᠷᠠᠬ** [动] ①后退，倒退，撤退，退却；②(转)败退，灰心：～н зайлах <军> 退却；～н ижилших <语> 逆同化；～явц 退化过程。

ухруулах **ᠤᠬᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 参见 ухраах。

ухуулагч **ᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 宣传员，鼓动者：намын ~ 党的宣传员；～ийн өврийн дэвтэр 宣传员手册。

ухуулагчид **ᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] ухуулагч 的复数。

ухуулах **ᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] ухах I 的使动态；②启发，开导；解释；③宣传，鼓动：～ажлын зааварлагч 宣传干事；～бригад 宣传队；～бичиг 宣传品；～хуудас 传单；～н таниулах 宣传解释。

ухуулах **ᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] ухах II 的使动态：худаг ~ 掘井。

ухуулга **ᠤᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] 宣传，鼓动：～хийх 进行宣传；ухуулгын ажил 宣传工作；ухуулгын сум 宣传弹；～хуудас 传单。

ухуур **ᠤᠬᠤᠭᠦᠷ** [名] 挖掘工具：чихний ~ 掏耳勺。

ухчлаач **ᠤᠬᠤᠴᠯᠠᠭᠴ** [名] 挑剔者，骚扰者，挑唆者。

ухчлагдах **ᠤᠬᠤᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** I [动] ухчлах I 的被动态。

ухчлагдах **ᠤᠬᠤᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** II [动] ухчлах II 的被动态。

ухчлах **ᠤᠬᠤᠴᠯᠠᠬ** I [动] ①牲畜用蹄子刨土：хонь ямаа үндэс ухчилж байна 绵羊山羊在用蹄子刨草根；②(转)揭人之

短, 挑剔.

уучлах **ᠤᠤᠴᠢᠯᠠᠬ** II [动]再三考虑, 斟酌, 思索: ~н бодож байж хариу өгье 考虑考虑再作答复.

уучлуулах **ᠤᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动]① уучлах I 的使动态; ② 意同 уучлагдах I.

уучлуулах **ᠤᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动]① уучлах II 的使动态; ② 意同 уучлагдах II.

уцаар **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷ** [形]不耐烦的, 烦躁的, 执拗的: ~ хүүхэд 执拗的儿童.

уцаардангуй **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠨᠭᠤᠢ** [形]参见 уцаарлангуй.

уцаардах **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]不耐烦, 烦躁.

уцаардуу **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]参见 уцаарлангуй.

уцаардуулах **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уцаардах 的使动态.

уцаарлангуй **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠨᠭᠤᠢ** [形]厌烦的, 腻烦的.

уцаарлах **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动]烦躁, 不耐烦.

уцаарлуулах **ᠤᠴᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уцаарлах 的使动态.

уч **ᠤᠴ** [名]孙子.

участок **ᠤᠴᠠᠰᠤᠲᠤᠭ** [名]地段, 地区: хилийн ~ 边境地段, 边境地区.

учиг **ᠤᠴᠢᠭ** I [名]① 穿在针上的剩余线头: ~ шингээх 把针上的线缝完; ② 穿针线的细尖线头.

учиг **ᠤᠴᠢᠭ** II [名](牛乳房内)牛犊吃剩下的奶.

учига **ᠤᠴᠢᠭ᠎ᠠ** [名](弓箭的)套, 袋.

учиглах **ᠤᠴᠢᠭᠠᠬ** I [动]把线头捻细(以便穿针).

учиглах **ᠤᠴᠢᠭᠠᠬ** II [动]挤出牛的乳房内剩余的奶: үнээ ~ 挤牛犊吃剩下的奶.

учиглуулах **ᠤᠴᠢᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] учиглах I、II 的使动态.

учир **ᠤᠴᠢᠷ** [名]① 情形, 情况: ~ байдал нь ийм 情况是这样的; ② 原因, 原由; 道理: ~ шалтгаан 原因, 理由; ~ ёс, ~ зүй 情理; ~ мэдэх 知道原因, 了解情

况; 自觉, 懂事; учры нь олох ① 找原因, 分析; ② (转) 结束, 就绪, 完成; ~ шалтгааны ухаан 逻辑学; (陈) 伦理学; ~ зүйн холбоо 逻辑联想; учраа мэдсэн хүмүүжил 自觉教育; учраа мэдэх байдал 意识状态; ~ дутагдал 欠缺, 不足; ~ холбогдол 原因, 原由, 意义, 含义; ийм учраас 因此, 由此; ~ зүггүй 非常, 无止境, 十分; 不管三七二十一地; ~ зүггүй загинах 破口大骂; ~ зүггүй баярлах 十分高兴; ~ нажиргүй ① 不同情由地; ② 无秩序的, 乱七八糟的; ~ утга 意义, 意思; утас явуулсан ~ захидал бичих хэрэггүй 因为打过电话, 就不必写信了; ~ нь, ~ юу гэвэл ... 因为...; ③ 缘分, 运气: хэрэв уулзах ~ байвал 如果有缘相见.

учиргүй **ᠤᠴᠢᠷᠭᠡᠢ** [形·副]① 无理由的, 无原因的; 无道理的: тэр чамд гомдох ~ 他没有理由埋怨你; ② (口语) 很, 非常, 过于: ~ үнэтэй морь 太昂贵的马; ~ хэрэгтэй 非常需要; ~ баярлах 非常高兴.

учирзүй **ᠤᠴᠢᠷᠵᠡᠢ** [名]道理, 情理.

учирлал **ᠤᠴᠢᠷᠯᠠᠯ** [名]① 说理, 论述, 论证, 引证, 述理, 说明理由; ② 论据, 道理, 理由, 原因.

учирлам **ᠤᠴᠢᠷᠯᠠᠮ** [名]参见 учирлал.

учирлах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠬ** [动]说理, 论述, 论证, 说明理由, 解释原因, 讲道理, 述理: ~ ж гуйх 恳切请求, 央求; ~ ж хэлэх 说理, 论述.

учирлацгаах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] учирлах 的众动态.

учирлуулах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] учирлах 的使动态.

учиртай **ᠤᠴᠢᠷᠲᠠᠢ** [形·后]① 有原因的, 有理由的, 有道理的: энэ яасан ч нэг ~ ирсэн биз 此来定有原因; ◇ юм ~, мод мөчиртэй 树有枝, 事有因; ② 有意义的, 有意思的: нэг ~ чулуу 具有某种意义的石头; ③ 应该, 理应: тэр ирэх ~ 他应该来.

учиртайхан **ᠤᠴᠢᠷᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形]① 有点原因的,

有些道理的；②比较有意义的，比较有意思的。

учирцгаах **ᠤᠴᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] учрах 的众动态。

учраа **ᠤᠴᠢᠷᠠᠭ** [名] ①相遇，遇见，相会；②敌人，对手：энэ бөхийн ~ хэн бэ? 这个摔跤手的对手是谁？

учраас **ᠤᠴᠢᠷᠠᠭ** [连·名] ①因为…；由于…；②情况，原因。

учрал **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯ** [名] ①相遇，相会：баяртай ~ 愉快的会见；②机会，机缘：~ тохиолдол 遭遇，机缘；③(转)事故，事件。

учралдах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] учрах 的互动态。

учралдуулах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] учралдах 的使动态。

учралт **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯᠲ** [形] 有机会的，有机缘的，有缘分，注定的，有幸的。

учралтай **ᠤᠴᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 учралт。

учрах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ①相遇，遇见，相会：надтай ~ 和我相遇；нүүр ~ 见面；②遇到；受到；发生：саад ~ 遇到阻碍；их гарз ~ 受到严重损失；гайд ~ 发生不幸，遭灾。

учруулах **ᠤᠴᠢᠷᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] учрах 的使动态：шинэ байлдагчдыг генералтай ~ итгэн шинэ战士们与将军会见；барилгын ажилд нь их хохирол ~ в 使其建筑工作受到了很大损失。

учруулахуйц **ᠤᠴᠢᠷᠠᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤᠢᠴᠢ** [形] 受到…的，遇到…的。

уяа (н) **ᠤᠶᠠᠠ** [名] ①(拴马等畜的)木桩：морины ~ 拴马桩；②系绳，拴绳；нохойн ~ 拴狗绳。

уяай **ᠤᠶᠠᠢ** [名] 见 уяй。

уяас **ᠤᠶᠠᠰ** [名] ①绳结子；②绷带。

уяатай **ᠤᠶᠠᠠᠲᠠᠢ** [形] 系着的，拴着的：~ тугал 拴着的牛犊。

уяачид **ᠤᠶᠠᠴᠢᠳᠠᠨ** [名] уяачин 的复数；拴马人，喂马人。

уяачин **ᠤᠶᠠᠴᠢᠨ** [名] 拴马人，喂马人。

уяаших **ᠤᠶᠠᠰᠢᠬᠢ** [动] ①(马)习惯被拴；②

驯服，驯顺(指马)。

уяашрах **ᠤᠶᠠᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] (马)习惯被拴。

уяашруулах **ᠤᠶᠠᠰᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уяашрах 的使动态。

уяашуулах **ᠤᠶᠠᠰᠢᠬᠢᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уяаших 的使动态。

уягдах **ᠤᠶᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] уях 的被动态；①被系住，被拴住；②(转)耽搁，停滞。

уядаах **ᠤᠶᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 уядуулах。

уядах **ᠤᠶᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得过分柔软。

уядуулах **ᠤᠶᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] уядах 的使动态。

уязнах **ᠤᠶᠠᠵᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] уях 的短暂体。

уяй **ᠤᠶᠠᠢ** [名] (动)文鳐鱼(飞鱼)。

уялга **ᠤᠶᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①钩，环：~ төмөр 系东西的铁环；②结子；捆扎法：~ сайтай 捆扎得结实的；③引言，序言，前言；~ үг 引言，序，前言。

уялгалах **ᠤᠶᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 撰写引言，写序言，写前言。

уялгатай **ᠤᠶᠠᠯᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 束缚的，有连接的，系上的，相连的。

уялдаа **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 关系，联系，牵连：хоорондоо ямар ч ~ байхгүй байна 相互间没有任何关系。

уялдаатай **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 有联系的，牵连的，有关系的。

уялдавгүй **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠮᠠᠭᠢ** [形] 有联系的，有牵连的。

уялдах **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] уях 的互动态；联结，联系，牵连，结合：хоорондоо ~ зүйл 相互关联的东西，有内在联系的事情。

уялдлага **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 关系，联系，牵连。

уялдлагаа **ᠤᠶᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠ** [名] 见 уялдлага。

уялдуу **ᠤᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤ** [形] ①语句和缓的；②泡软的。

уялдуулах **ᠤᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①уялдах 的使动态；联系，结合，配合；②泡软。

уялзуур **ᠤᠶᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] (植)波儿草(属)：~ бүс 地槽；~ муж (质)地槽区。

уялцах **ᠤᠶᠠᠯᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] уях 的共动态；系在

一起。

уялцуулах **ᠤᠶᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уялцах 的使动态。

уямал **ᠤᠶᠠᠮᠠᠯ** [形] 驯服的, 驯好的, 被拴惯的, 系好的。

уяман **ᠤᠶᠠᠮᠠᠨ** [名] ①〈医〉鼠疮; ②麻风病: ~ бундуу 麻风结节; ~ гийн цэврүү өвчин 麻风天疱疮。

уян **ᠤᠶᠠᠨ** [形] ①软的, 柔软的: ~ бүрмэл утас 可绕电缆, 软电缆; ~ төмөр 软铁丝片; ~ хатан 灵活性; 软硬; ②(转)软心肠的: ~ санаа 怜悯心; ③有弹性的: ~ гялтагнуур 弹性云母; ~ долгионы тархах хурд 弹性波传播速度; ~ хатан ①有柔性的, 有弹性的; ②机动灵活的; ~ чанар 灵活性。

уянга **ᠤᠶᠠᠩᠭ᠎ᠠ** [名] ①佳调, 韵调, 曲调; ②抒情: ~ тай дуу 抒情歌; утга ~ 抒情诗。

уянгалаг **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] 参见 уянгат。

уянгалах **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 发出优美的音调, 发出悦耳的声音; 演奏, 奏乐。

уянгалга **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 优美的音调, 动听的音调。

уянгалуу **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠯᠤᠭᠤ** [形] 流畅悦耳的, 优美动听的。

уянгалуулах **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уянгалах 的使动态。

уянгат **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠲᠤ** [形] 有韵调的, 悦耳的; 抒情的; ◇ ~ мод 梧桐树。

уянгатай **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 有韵调的, 悦耳的, 抒情的。

уянгач **ᠤᠶᠠᠩᠭᠠᠴ** [名] 抒情者, 诗人。

уяндуур **ᠤᠶᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠷ** [名]〈生〉弹性蛋白, 弹性(硬)筋。

уяраах **ᠤᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠬ** [动] уярах 的使动态; 抒情。

уярал **ᠤᠶᠠᠷᠠᠯ** [名] ①感到; 伤心, 伤感, 悲哀; ②变软, 软化。

уяралтай **ᠤᠶᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ①感动的; 伤心的, 悲哀的, 伤感的; ②变软的, 软化的。

уярам **ᠤᠶᠠᠷᠠᠮ** [形] 参见 уярмаар。

уярамтгай **ᠤᠶᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 易受感动的, 好伤感的。

уярангуй **ᠤᠶᠠᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形] ①易动心的, 易感动的; 好伤感的, 好伤心的; ②易软化的, 好变软的。

уярах **ᠤᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] ①动心, 感动; 伤感, 伤心, 悲哀: сэтгэл ~ н нулимас гарав 感动得流下泪来; 伤心得流下眼泪; ②软化, 变软。

уярмаар **ᠤᠶᠠᠷᠠᠮᠠᠭᠠᠷ** [形] 使人感动的; 令人伤心的, 令人伤感的。

уяруулал **ᠤᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] 多愁善感, 感伤性, 温情作风。

уяруулах **ᠤᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ①уярах 的使动态, 使感动; 使伤心; ②使之变软, 熔化: болд ~ 热处理钢, 熔钢。

уярецгаах **ᠤᠶᠠᠷᠢᠴᠭᠠᠬ** [动] уярах 的众动态。

уяс **ᠤᠶᠠᠰ** [名] 鞋带。

уясаах **ᠤᠶᠠᠰᠠᠬ** [动] уясах 的使动态。

уясах **ᠤᠶᠠᠰᠠᠬ** [动] 参见 уятах。

уясгах **ᠤᠶᠠᠰᠭᠠᠬ** [动] уясах 的使动态。

уятай **ᠤᠶᠠᠲᠠᠢ** [形] 软的, 柔软的。

уятах **ᠤᠶᠠᠲᠠᠬ** [动] ①变软, 软化, 变柔软; 消溶, 溶化(指冻硬的东西); 浸软; ②熔软; ③解冻。

уятгагдах **ᠤᠶᠠᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] уятгах 的被动态。

уятгах **ᠤᠶᠠᠲᠠᠬ** [动] уятах 的使动态。

уятгацгаах **ᠤᠶᠠᠲᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] уятгах 的众动态。

уятгуулах **ᠤᠶᠠᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уятгах 的使动态。

уяулах **ᠤᠶᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] уях 的使动态。

уях **ᠤᠶᠠᠬ** [动] ①结上, 系上: гутлын оосор ~ 系靴带; ②拴住, 绑住, 扎住, 捆住: морь ~ ①拴马; ②拴住赛马(备赛); ③(转)阻碍, 拖延: чи битгий ажил уяад бай! 你不要碍事啦! явдал ~ 误事, 碍事。

уяхан **ᠤᠶᠠᠬᠠᠨ** [形] уян 的小称; ①软的, 比较软的; ②比较心软; ③悠扬的, 悦耳的。

уяцалдуулга **ᠤᠶᠠᠴᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠ** [名] ① 互相结合, 相互配合, 协调一致; ② (转) 定向, 定

位; гадаад ~ 外部定向.

уяцгаах **ᠤᠶᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] уях 的众动态.

Ү

ү **ᠦ** ① 蒙语第二十三字母; ② (感) 呜; ~ гэж уйлах 呜呜地哭.

үв **ᠦᠪ** [感] 哦, 噢.

үврэх **ᠦᠪᠦᠷᠬᠡ** [动] 触摸, 轻轻接触, 抚摩.

үвтэгш **ᠦᠪᠦᠲᠡᠭᠰᠢ** [形] 见 өвтэгш.

үвх **ᠦᠪᠬᠡ** [动] (毛等) 脱落, 脱毛.

Үг(эн) **ᠦᠭ** [名] ① (语) 词: ~ хэллэг 词语; ~ хэллэг цомтгох 词语省略; ~ ийн язгуур 词根; ~ ийн үндэс 词干; ~ ийн зүй 词法; ~ ийн гарал 词的起源; дууны ~ (乐) 歌词; ~ ийг санжуулах 词汇化; ② 语言; 话; 训示: ~ хэл, ~ яриа 话, 语言; ~ хэлний маяг 语言风格; ~ хэлний хэлхэц 言辞; ~ ийн түүвэр 语录, 言论集; ~ хэлэх 说话, 发言; хэлсэн ~ 讲的话; хурал дээр хэлсэн ~ 会上的讲话; хүний ~ ээр ~ хийх 纂用别人的话; хүний ~ ийг ~ гэдэггүй хүн 不把别人的话当话的人; ~ энд итгэх 听信人言; ~ энд мэргэн 善于说话的, 善于辞令的, 能说会道的; их ~ хэлэх 说大话(吹牛); уран ~ 巧妙的语言; 漂亮话; ~ дуулах 听话, 听从; ~ авах 听话, 听从劝告; ~ энд орох 听从劝告; 听话; ~ энд дуртай 欢喜听别人说的; 好听小广播的; ~ өгөх 答应, 许诺, 立誓; (捧

跤时) 向对手挑战; ~ эндээ хүрэх 言行一致, 说到做到; зүйр ~ 谚语; сургаал ~ 警句; 训导, 教导; хар ~ 口语; сайн ~ ① 好话; 名言; ② 好消息; муу ~ ① 坏话; ② 坏消息; хууч ~ 老话, 古语; зөөлөн ~ 软话, 温柔的话; бүдэг ~ 暧昧的话; 含糊的话; цэцэн ~ 俗语; ~ булаалдах 争吵; ~ үсэгчлэн 逐字逐句地; ~ таслах 打断他人的话; ~ алдах 失言, 口误; ~ дуугүй 无条件的; 乖乖的; ~ дуугүй бууж өгөх 无条件投降.

үгдлүүлэх **ᠦᠭᠳᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үгдлэх 的使动态.

үгдлэх **ᠦᠭᠳᠯᠡᠬᠡ** [动] 使犯病, 使旧病复发.

үгдрүүлэх **ᠦᠭᠳᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үгдрэх 的使动态.

үгдрэх **ᠦᠭᠳᠦᠷᠬᠡ** [动] 旧病复发, 犯病.

үгдрээх **ᠦᠭᠳᠦᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 үгдрүүлэх.

үгдэргэх **ᠦᠭᠳᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 үгдрүүлэх.

Үгзүй **ᠦᠭᠵᠦᠢ** **ᠶᠡᠭ** [名] (语) 词法: ~ н бүтэц 词法结构.

Үгийгүү **ᠦᠭᠢᠢᠭᠦᠭᠦ** [形] 贫穷的, 赤贫的, 无产的.

үгийгүүрэх **ᠦᠭᠢᠢᠭᠦᠭᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 变穷, 变赤贫.

үгийгүүяа **ᠦᠭᠢᠢᠭᠦᠭᠦᠶᠠ** [形] 贫穷的, 一无所有

的, 赤贫的。

үгийрүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] үгийрэх 的使动态。

үгийрэл **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [名] 贫穷, 贫穷化, 破产:

үгийрлийн туйлд хүрэх 贫穷到极点。

үгийрэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [动] 变穷, 贫乏, 变赤贫。

үгийсгүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] үгийсгэх 的使动态。

үгийсгэл **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [名] <哲> 否定; 抹煞: ~ийн тэмдэг (数) 负号。

үгийсгэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [动] <哲> 否定, 抹煞: ~ үзэл 虚无主义。

үглүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [动] үглэх I、II 的使动态。

үглэвэр **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [名] <语> 词位, 词汇单位。

үглэл **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [名] ① 唠叨; ② 免职请求; ③ 告诫: ~ бяцхан дуу 小咏叹调; ~ дуу 小演唱。

үглэмтгий **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [形] 爱唠叨的, 好絮叨的, 爱说的, 好说的。

үглэнцэр **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** 见 ~ дуу 咏叙调。

үглэх **ᠮᠠᠨᠢᠨ** I [动] ① 请求辞职, 请求免职; 请求减低(捐税): алба ~ ① 呈请辞职; 请求减低(税捐); ② (口语) 打官腔; ③ 嘟囔, 唠叨不休; аман дотроо ~ 嘟嘟囔囔; ④ 告诫。

үглэх **ᠮᠠᠨᠢᠨ** II [动] (对动物) 吆喝。

үглэцгээх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [动] үглэх I、II 的众动态。

үглээ **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [名] ① 话语: ~ дуу 语调, 话音; ② 唠叨; ~ яхир 唠叨不休。

үгнээх **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [动] 一点一点地拔毛。

үгс **ᠮᠠᠨᠢ** [名] <语> 词(复数), 词汇: ~ийн сан 词汇, 总词汇量; ~ийн бүрэлдэхүүн 字母成分; ~ийн үндсэн сан 基本词汇; ~ийн аймаг 词类; ~ийг санжуулах 词汇化; ~ аймгийн найруулга 词类修辞学; ~ийн нөөц 词库。

үгсрүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] үгсрэх I、II 的使动态。

үгсрэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** I [动] (休息后) 仍感疲倦,

(休息后) 反觉怠懒。

үгсрэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** II [动] ① 变质: үгсэрсэн эд бараа 变质的货物; ② 过度, 过分: үгсэртэл унтах 睡得过度。

үгсүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** I [动] үгсэх I 的使动态。

үгсүүлэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** II [动] үгсэх II 的使动态。

үгсэл **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [名] (彼此) 说好, 商妥, 商定; 协议。

үгсэх **ᠮᠠᠨᠢᠨ** I [动] 协商, 商议, 商量, 商妥, 商定。

үгсэх **ᠮᠠᠨᠢᠨ** II [动] (肉、菜等) 变质, 腐烂: мах ~ 肉变质; үгссэн байцай 烂白菜。

үгт **ᠮᠠᠨᠢ** I [副] 用力地, 猛力地: ~ татах 猛然拔出; ◇ ~ болох <医> 患消化不良症。

үгт **ᠮᠠᠨᠢ** II [名] 参见 үгтэй。

үгтийлгэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] 收拢翅膀: шувуу далавчаа ~н хумих 鸟收拢翅膀。

үгтэй **ᠮᠠᠨᠢᠨ** [形] 有…词的; 有…话的; 有词的; 有话的: гучин мянган ~ толь 含三万词的词典。

үгтээлгэх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] үгтээх 的使动态。

үгтээх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨ** [动] 拉紧, 拉出, 揪出, 抽出, 拔出: үндэснээс нь ~ 连根拔出; гараас нь ~ 抓着手拉。

үгтээцгээх **ᠮᠠᠨᠢᠨᠠᠨᠢᠨ** [动] үгтээх 的众动态。

үгүй **ᠮᠠᠨᠢ** [形·小] ① 没有的; 缺乏的: ~ болох ① 没有, 消失; ② (忌语) 死亡, 去世; ~ хийх ① 消灭, 取消; ② (忌语) 杀掉; ~ юм 缺乏的东西; ③ 不在, 无: гэрт хүн ~ байв 家中无人, 屋里没有人; ④ 贫乏的, 贫穷的: ~ хоосон 贫乏的; ~ ядуу 贫穷的; ⑤ (与别的词结合, 表示否定之意): үзэхгүй 不看; уулгүй талд 在无山的草原上; ⑥ (表示反对或不同意) 不: ~, би заавал явна 不, 我一定走; чи бидэнтэй явах уу? ~ 你和我们一块走吗? 不; чи явах юм уу, ~ юм уу? 你走还是不走? ⑦ (接在意义相对的两个词后面表示) 不管…和…, 不分

… 和 …: энд тэндгүй 到处; хот хөдөөгүй 不论城市乡村; өвөл зунгүй 一年四季, 不管春夏秋冬; өдөр шөнөгүй 不分昼夜; сайн муугүй 不分好坏; хөгшин залуугүй 不分老少.

ҮГҮЙДҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйлэх 的使动态.

ҮГҮЙДЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 没有, 缺乏, 缺少, 贫乏.

ҮГҮЙЛГЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйлэх 的使动态.

ҮГҮЙЛҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйлэх 的使动态.

ҮГҮЙЛҮҮШТЭЙ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] ① 应觉察出… 缺乏的; 可感到少… 的; ② 应怀念的, 值得思念的.

ҮГҮЙЛЭГДЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйлэх 的被动态.

ҮГҮЙЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 发觉少了…, 发觉丢了(缺了)…; маргааш нь хоёр тэмээгээ ~ в 第二天发现少(丢)了两峰骆驼; ② 怀念, 思念, 向往: эхийгээ ~ 思念母亲.

ҮГҮЙРҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйрэх 的使动态.

ҮГҮЙРЭЛ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 贫穷(化), 贫乏, 破产.

ҮГҮЙРЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 үгийрэх ~ н хоосрох 贫穷化.

ҮГҮЙСҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйсгэх 的使动态.

ҮГҮЙСГЭРШГҮЙ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 不可否认的, 难以否定的; 不可无视的, 不可抹煞的.

ҮГҮЙСГЭЛ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 否定: ~ ийн тэмдэг <数> 负数.

ҮГҮЙСГЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] <哲> 否定; 抹煞: миний саналыг ~ 否定我的意见; ~ дэмийрэл 否定妄想; ~ үзэл 虚无主义; ~ шинж 缺乏症状.

ҮГҮЙСҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйсгэх 的使动态.

ҮГҮЙСХЭЛ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 参见 үгүйсгэл.

ҮГҮЙСГЭГДЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгүйсгэх 的被动态.

ҮГҮЙСЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 消失.

ҮГҮЙТЭЙ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 贫穷的, 贫困的, 贫乏的: ~ хүн 穷人.

ҮГҮЙТЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 变穷, 贫乏, 变赤贫.

ҮГҮЙХИЙХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 破坏, 毁坏, 糟蹋, 糟践, 俸送, 消除.

ҮГҮҮ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 贫穷的, 赤贫的.

ҮГҮҮЛБЭР *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 见 өгүүлбэр; <语> 句子.

ҮГҮҮЛЛЭГ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 见 өгүүллэг; 叙述; 故事; 短篇小说.

ҮГҮҮЛЭГДЭХҮҮН *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] ① 见 өгүүлэгдэхүүн; <语> 主语; ② 主项, 主词.

ҮГҮҮЛЭЛ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 见 өгүүлэл.

ҮГҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 见 өгүүлэх; 说, 讲, 曰.

ҮГҮҮЛЭХҮҮН *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [名] 见 өгүүлэхүүн; <语> 谓语.

ҮГЧ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* I [形] 好说的, 爱说的, 能说的, 善说的, 爱传播消息的.

ҮГЧ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* II [名] 听差, 传令者.

ҮГЧЛҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] үгчлэх 的使动态.

ҮГЧЛЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 逐字: ~ н унших 逐字念; ~ н орчуулах ① 逐字翻译; ② 直译; ~ н цээжлэх ① 逐字地记; ② 死记; үгчилсэн утга санаа 直接意义.

ҮГШИРМЭЛ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 陈腐的, 死了的; 见 үхширмэл.

ҮГШРЭХ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] 死顽固, 死气沉沉.

ҮГЭНЦЭР *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 善于辞令的, 能说会道的, 口若悬河的, 伶牙俐齿的; 爱说话的, 好叨叨的.

ҮГЭНЧИР *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 见 үгэнцэр.

ҮГЭЭГҮЙ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 见 үгээгүй.

ҮГЭЭГҮҮ *ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [形] 贫穷的, 赤贫的: ~ ядуу 贫穷的, 赤贫的; ~ доромж 贫贱

的；～ хоосон 一无所有的，赤贫的。

ҮГЭГҮҮРҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠭᠤᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үгээ- гүүрэх 的使动态。

ҮГЭГҮҮРЭХ **ᠮᠠᠭᠤᠭᠦᠷᠦ** [动] 见 үгийгүүрэх。

ҮГЭГҮҮЧҮҮД **ᠮᠠᠭᠤᠭᠦᠴᠢᠳᠤ** [名] 赤贫者，无产者(复数)。

ҮГЭГҮҮЯА **ᠮᠠᠭᠤᠭᠦᠶᠠ** [形] 见 үгийгүүяа。

ҮГЭЭР **ᠮᠠᠭᠡᠷ** [名] 脓，脓液。

ҮГЭЭРЛЭХ **ᠮᠠᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 化脓，生脓。

ҮГЭЭРТЭХ **ᠮᠠᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 长脓。

ҮГЭЭРШИХ **ᠮᠠᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] 化脓。

ҮД **ᠮᠤᠳᠤ** [名] 中午，晌午；～ болох 到中午；～ хүртэл хүлээх 等到中午；жин ～ 正午；～ ээс өмнө，～ ийн өмнө 上午；～ ээс хойно，～ ийн хойно 下午；бага ～ 前晌；～ ийн амралт 午休；歇晌；～ хэлбийх，～ таших，～ өнгөрөх 过午；过晌午；хонь ～ оруулах 中午把绵羊赶回来挤奶(或休息)；～ ийн халуун 中午的炎热；～ ийн хоол 午饭；～ дундын шугам 子午线。

ҮДЛҮҮЛЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үдлэх 的使动态。

ҮДЛЭГ **ᠮᠤᠳᠤᠯᠡᠭ** [名] 送行，送别；饯行，饯别；～ өгөх 为远行者赠纪念品(或礼物)。

ҮДЛЭЛ **ᠮᠤᠳᠤᠯᠡᠯ** [名] 歇晌，午休；中午的便餐，午饭(指旅行者)。

ҮДЛЭЛТ **ᠮᠤᠳᠤᠯᠡᠯᠲᠤ** [名] 参见 үдлэл。

ҮДЛЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 歇晌，午休；吃午饭；② 把放牧的牲畜在中午赶回来；хонио ～ 中午把羊赶回羊圈。

ҮДМЭЛ **ᠮᠤᠳᠤᠮᠡᠯ** I [形] ① 穿缀的，穿连着的；② 装订的，辑合的。

ҮДМЭЛ **ᠮᠤᠳᠤᠮᠡᠯ** II [名] 粪筐。

ҮДРҮҮЛЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үдрэх 的使动态。

ҮДРЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠷᠡᠬᠡ** [动] 参见 үгдрэх；旧病复发。

ҮДТЭР **ᠮᠤᠳᠤᠲᠡᠷ** [副] 立即，马上，顷刻，须臾，赶快。

ҮДТЭРЛҮҮЛЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠲᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үдтэрлэх 的使动态。

ҮДТЭРЛЭХ **ᠮᠤᠳᠤᠲᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 加快，加速，迅速行

动。

ҮДТЭРХЭН **ᠮᠤᠳᠤᠲᠡᠷᠬᠡᠨ** [副] үдтэр 的小称；较快地，较迅速地。

ҮДҮН **ᠮᠤᠳᠦᠨ** [名] (植) 梧桐。

ҮДҮҮЛЭХ **ᠮᠤᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① үдэх I、II 的使动态；② 意同 үдэгдэх。

ҮДҮҮШТЭЙ **ᠮᠤᠳᠦᠭᠦᠰᠲᠡᠢ** [形] ① 应该送行的；② 应该装订的。

ҮДҮҮР **ᠮᠤᠳᠦᠷ** [名] 钉书机，装订机。

ҮДЭГДЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] үдэх I、II 的被动态。

ҮДЭГСЭД **ᠮᠤᠳᠡᠭᠦᠰᠡᠳᠤ** [名] ① 送行人，送客者；② 装订者。

ҮДЭГЧ **ᠮᠤᠳᠡᠭᠦᠴᠢ** I [名] 送行人，送客者。

ҮДЭГЧ **ᠮᠤᠳᠡᠭᠦᠴᠢ** II [名] ① 装订者；② 装订的；装订器，装订机；цаас ～ машин 装订机，钉书机。

ҮДЭЗНЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] үдэх I、II 的短暂体。

ҮДЭЛТ **ᠮᠤᠳᠡᠯᠲᠤ** I [名] 送行，送客；～ ийн цуглаан 欢送会。

ҮДЭЛТ **ᠮᠤᠳᠡᠯᠲᠤ** II [名] 装订，订书。

ҮДЭЛЦГЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үдлэх 的众动态。

ҮДЭЛЦЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] үдэх I、II 的共动态。

ҮДЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠬᠡ** I [动] 送行；зочдыг ～ 送客人；～ ж өгөх 送行。

ҮДЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠬᠡ** II [动] 装订，穿结；дэвтэр ～ 订本子；хана ～ 穿结蒙古包的木壁；амаа ～ 缄口不说话，不作声。

ҮДЭЦГЭХ **ᠮᠤᠳᠡᠵᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үдэх I、II 的众动态。

ҮДЭШ **ᠮᠤᠳᠡᠰ** [名] 黄昏，傍晚，晚上；～ болох 天晚；аав ～ ирнэ 父亲晚上来；үдшийн хоол 晚饭；үдшийн сонин 晚报；үдшийн нил (植) 香花草属。

ҮДЭШЛЭГ **ᠮᠤᠳᠡᠰᠯᠡᠭ** [名] 晚会；уран зохиолын ～ 文艺晚会；кино ～ 电影晚会。

ҮДЭЭР **ᠮᠤᠳᠡᠭᠦᠷ** [名] ① 细牛皮条；带子；ханыны ～ 穿结蒙古包木壁的牛皮条；② (转) 干瘦的；хөх ～ болох 变得黑瘦。

Үдээс (эн) **ᠤᠳᠡᠭᠡᠰ** [名] ①装订, 穿结:
~нийнүхгүй хавтас 无孔文件夹; ~т
хавтас 活页文件夹; ②细皮条; 带子;
ботинкны ~ 皮鞋带; ③订书钉.

Үдээслүүлэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үдээслэх
的使动态.

Үдээслэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬ** [动]装订, 穿结.

Үе **ᠦᠡ** I [名] ①节, 关节: ~ мөчний
өвчин, ~ мөчний шархираа <医> 关
节炎; ~ үрэвсэх 关节发炎; ②纹, 线
条; 层: газрын хөрсний ~ 土层; хад
чулууны ~ 岩层; ③<语> 音节: үгийн
~ 单词音节; битүү ~ 闭音节; задгай
~ 开音节; ④<体> 场, 轮; ⑤时代; 时期,
时间; үе шат 里程碑; 时期, 阶段; одоо
~ 现代; шинэ ~ 新时代; дайны ~ 战
争时期; ~ э олсон 及时的; өнгөрсөн
оны өдий ~ ийнхээс 与去年同期(的)
相比; ~ ~ 时时, 阵阵; ~ ~ салхи
лах 一阵阵地刮风; ~ улирах 时代推
移, 时代变迁; ~ залгах <牧> 接青(瘦弱
了的牲畜吃到青草强壮起来); ◇ цаг ~
时代, 时期; ⑥代, 辈; (年龄之) 轮(十二
岁); эцгийн ~ 父辈; хөвгүүний ~ 侄
辈; нэг ~ ийн хүн 同辈人; ~ холдох
(сунжрах) 成为远亲; ~ мултрах ①
脱臼; ②差十二岁, 差一轮; нас ~ 十岁
以下的儿童; ~ ийн хүн 岁数相近者, 同
辈人; ~ залгамжлах 继承, 接代; гэр
ийн ~ ийн бичмэл 家谱; хойч ~ 后
代, 下一代(指儿童); ~ ийн ~ д 世代
代, 永世.

Үе **ᠦᠡ** II [名] <动> 白鲩(鱼); ◇ цагаан ~
<植> 小酸模.

Үегүй **ᠦᠡᠭᠦᠢ** **ᠯᠡᠭᠦᠢ** [形] ①无节的, 无关节的:
~ мэт нугарах 像没有关节似地弯曲、屈
身; ②无纹的; 无...层的.

Үедэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] ①成节, 分节; <植> 拔节;
②出褶子: хувцас ~ 衣服出褶子.

Үезлэг **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] <生理> 波动, 搏动.

Үеийнхэн **ᠦᠡᠢᠨᠬᠡᠨ** [名] 同辈人, 同代
人.

Үелбэр **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠪᠦᠷ** [名] ①周期; ②<语> 音节单
位; ③<植> 阶段.

үелдэггүй **ᠤᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠭᠦ** [形] 不分层的, 不分节
的.

үелзлэл **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯ** [名] <理> 频率; ~ ийн
ажиллах зурвас 工作频带; ~ ийн дэ
лэц 波段频带; ~ заагуур 频率指示器;
~ ийн шүүлтүүр 频率滤波器.

үелзүүлэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] үелзэх 的使动
态.

үелзүүр **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯᠦᠷ** [形] 波动的: ~ сарьс 波
动膜.

үелзэл **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯ** [名] <理> 频率, 波长, 波段.

үелзэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯᠡᠬ** [动] <理> 分频率, 分波段.

үелүүлэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үелэх 的使动态.

үелэгдэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] үелэх 的被动态.

үелэл **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯ** [名] ①分节, 分层, 划分时期;
分代; ②节奏.

үелэн **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠨ** 见 ~ хууль 周期率.

үелэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ①分节; 分层; 划分时期;
分代; монголын түүхийг ~ 划分蒙古
的历史时期; ②把握节奏.

үелэхүй **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦᠢ** [名] 分支, 分层; 分代.

үелэлцэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠯᠢᠴᠡᠬ** [动] үелэх 的共动态.

үелээ **ᠤᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] ①山岭, 堤; ②田埂.

Үен **ᠦᠡᠨ** I [名] <动> 白鼬(亦称扫雪鼬):
~ ий бултга <动> 关节游动物, 关节鼠;
~ ий бус зурхний хэрэх 无关节风湿性
心炎; ~ ий зовинол 关节炎.

Үен(г) **ᠦᠡᠨ(г)** II [名] <动> 银鼠.

Үенцэр **ᠦᠡᠨᠴᠡᠷ** [形] 三从的: ~ ах дүү 三
从弟兄; ~ хүү 从堂侄.

Үенчир **ᠦᠡᠨᠴᠢᠷ** [形] 见 үенцэр.

Үер **ᠦᠡᠷ** [名] ①洪水, 水灾; 海啸: усны
~ татрах 洪水下退; ~ ийн байдал 汛
情; ~ ийн ус 洪水; ~ ийн усны зарла
га 洪水量; ②暴雨; 雷雨: ~ ийн бо
роо 暴雨; ~ орох, ~ буух, ~ асгах
下暴雨.

үерлүүлэх **ᠤᠳᠡᠭᠡᠷᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үерлэх 的使动
态.

үерлэл **ᠤᠳᠡᠭᠡᠷᠢᠯᠡᠯ** [名] 洪水, 水灾.

- үерлэм **ᠦᠡᠷᠯᠡᠮ** [形] 泛洪的, 发洪水的。
- үерлэх **ᠦᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 洪水泛滥; 洪水漫出岸边。
- үерхүүлэх **ᠦᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үерхэх 的使动态。
- үерхэл **ᠦᠡᠷᠬᠡᠯ** [名] (同辈或年龄相近的人) 相交, 相亲, 相契。
- үерхэх **ᠦᠡᠷᠬᠡᠬ** [动] (与岁数相近的人或同辈人) 交好, 友好, 和...亲密。
- үерхэцгээх **ᠦᠡᠷᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] үерхэх 的众动态。
- үес **ᠦᠡᠰ** [名] ①时代, 时期; ②枝节, 关节; ◇ ~ гишүүн 关节。
- үесхэн **ᠦᠡᠰᠬᠡᠨ** [形] 一小会儿的: үе ~ 阵阵的。
- үет **ᠦᠡᠲ** [形] ①成层的, 分层的, 有纹的; 叠片的: нэг ~ 单层的; ②有关节的; ③〈语〉成音节的; 分节的: ~ бичиг 音节文字; ~ цагаан 〈植〉窄草层, 大针茅; ~ болор 层状石英; ~ нугалаас бүрхүүл 褶齿状羊膜; ~ өвс 〈植〉盐碱草属; ~ ургамал 〈植〉禾本植物; ~ хөлт амьтан 〈动〉节肢动物; ~ цэвдэг 层状冻上。
- үетмэл **ᠦᠡᠲᠮᠡᠯ** [形] 层状的, 片状的: ~ бүтэц 同心结构; ~ гнейс 片状片麻岩; ~ хүдэр 层状矿。
- үетүүлэх **ᠦᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үетэх 的使动态。
- үетэй **ᠦᠡᠲᠡᠢ** [形] ①参见 үет; ②结实的, 强壮的: ~ залуу 结实的小伙子。
- үетэн **ᠦᠡᠲᠡᠨ** [名] 同岁人, 同辈人; 年龄相近者, 同代人; 〈植〉禾本科。
- үетэнт **ᠦᠡᠲᠡᠨᠲ** [形] 〈植〉禾本科的。
- үетэс **ᠦᠡᠲᠡᠰ** [名] 〈医〉关节炎: өвдөгний ~ 膝关节炎。
- үетэх **ᠦᠡᠲᠡᠬ** [动] 长出节, 成节; 成层。
- үечилгээ **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠢ** [名] 时代的划分, 历史的分期。
- үечилгээтэй **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠢᠲᠡᠢ** [形] 划分时期的, 划时代的。
- үечилгээх **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠢᠬ** [动] 参见 үечлүүлэх。
- үечлүүлэх **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动] үечлэх 的使动

态。

- үечлэл **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠯ** [名] (时期的) 划分, 分期。
- үечлэх **ᠦᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] 划分时期; 划分时代: монголын түүхийг ~ 划分蒙古的历史时期; үечилсэн засвар 定期修理; үечилсэн хямрал 周期性危机; үечлэн давтагдах эдийн засгийн хямрал 周期性经济危机。
- үеэл **ᠦᠡᠭᠡᠯ** [名] 参见 үеэлд。
- үеэлд **ᠦᠡᠭᠡᠯᠲ** [名] 堂兄弟, 堂姐妹: ~ ах дүү 堂兄弟; ~ бэр 侄媳; ~ хүү 侄儿。
- үжил **ᠦᠡᠵᠢᠯ** I [名] 返青的草: ~ өвс 返青的草。
- үжил **ᠦᠡᠵᠢᠯ** II [名] ①变质物, 腐烂物: ~ эсэргүүцэл 防腐处理; ~ эсэргүүцэх хэрэглүүр 防腐剂; ②〈医〉咽峡炎; 狭心症: ~ өвчин 咽峡炎; 狭心症。
- үжилгүйжүүлэх **ᠦᠡᠵᠢᠯᠭᠡᠭᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 使不变质, 防腐。
- үжилт **ᠦᠡᠵᠢᠯᠲ** [形] 变质的, 腐烂的。
- үжирмэл **ᠦᠡᠵᠢᠷᠮᠡᠯ** [形] 腐朽的, 朽烂的, 糟烂的。
- үжирхий **ᠦᠡᠵᠢᠷᠬᠡᠢ** [形] 烂的, 糟的, 腐朽的, 腐败的。
- үжирүүлэх **ᠦᠡᠵᠢᠷᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] үжрэх 的使动态。
- үжрэх **ᠦᠡᠵᠢᠷᠬ** [动] 退色, 变色, 变旧。
- үжшил **ᠦᠡᠵᠢᠰᠢᠯ** [名] үжших 的名词。
- үжших **ᠦᠡᠵᠢᠰᠢᠬ** [动] 退色, 变色, 变旧。
- үжээх **ᠦᠡᠵᠢᠶᠡᠬ** [动] 腐朽, 腐败, 腐烂: ~ нян 腐烂细菌。
- үзвэр **ᠦᠡᠵᠢᠪᠦᠷ** [名] 观看(指戏、电影等); 演出, 文娱; 标本, 样品: ~ ийн газрууд 文娱场所, 游览处; ~ ийн зардал 文娱费用; ~ ийн амьтад 观赏动物; ~ ийн шувуу 观赏鸟类; ~ ийн орлогын татвар 娱乐税。
- үзлэг **ᠦᠡᠵᠢᠯᠭᠡ** [名] ①检查, 考核; 检阅; 检验; 观摩: ~ ийн акт 检验书; сайдын ~ 部长(级)检查; 部长(级)考核; 部长检阅; ②〈医〉诊视, 看病, 体检: эмчийн ~ 医生诊视; ③〈陈〉祝词; 占卜。

- ҮЗЛЭГЧ** *ᠤᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] (陈) 占卜者.
- ҮЗМЭЛ** *ᠤᠵᠢᠮᠡᠯ* [形] 惯见的, 常见的.
- ҮЗМЭР** *ᠤᠵᠢᠮᠡᠷ* [名] 陈列品, 展览品: ~ийн даамал 剧院业主, 班主; ~ийн музей 陈列馆, 展览馆; ~ийн цонх 商品陈列窗; ~т архив 档案博物馆.
- ҮЗМЭРТЭЙ** *ᠤᠵᠢᠮᠡᠷᠲᠡᠢ* [形] (风景) 好看的, 秀丽的.
- ҮЗМЭРЧ** *ᠤᠵᠢᠮᠡᠷᠴᠢ* [名] (陈) 相面者, 预言者, 占卜者.
- ҮЗҮҮЛБЭР** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠪᠦᠷ* [名] 节目, 动作(杂技); 表演.
- ҮЗҮҮЛЛЭГ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠯᠡᠭ* [名] 展览; 展品.
- ҮЗҮҮЛМЭЛ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠮᠡᠯ* [形] 展览的, 供观赏的.
- ҮЗҮҮЛЭГДЭХҮҮН** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠲᠡᠬᠦᠭᠦᠨ* [名] 展览品.
- ҮЗҮҮЛЭГЧ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 审阅者, 检查者, 检验者, 考核者; ② 出示证件者; ③ 办展览者.
- ҮЗҮҮЛЭГЧИД** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] ① ② ③ 的复数.
- ҮЗҮҮЛЭЛ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] ① 表示, 表现, 展览, 陈列, 放映; ② 指数.
- ҮЗҮҮЛЭЛТ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠢ* [名] 标示, 标志; 指标: үйлдвэрлэлийн ~ 生产指标; тооны ~ 数字指标; ~ийг гажуудуулах 歪曲指标.
- ҮЗҮҮЛЭН** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠨ* [名] 展品, 陈列品: биет ~ 实物展品; ~ таниулах 直观教学用品(如图表、模型、标本等); ~ таниулах материал 直观教具; самбар ~ 展览板.
- ҮЗҮҮЛЭНТ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠨᠲᠢ* [形] 展出的, 陈列的.
- ҮЗҮҮЛЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① ② ③ 的使动态; 让...看; 示范; 使尝受, 使尝试: эмчид ~ 让医生看病; ~ сургууль 示范演习; 示范训练; ~ тоглолт 表演赛, 观摩演出; ~ буудлага (军) 虚射; ② 予以, 显示, 表示; 提供: тусламж ~ 给以援助; сүр ~ 示威; чадлаа ~ 显能; ③ 意同 ① ② ③.
- ҮЗҮҮЛЭХҮЙНЦ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠦᠬᠡᠢᠨᠴᠢ* [形] 可展示的, 可示范的.

- ҮЗҮҮР** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷ* [名] ① 尖, 尖端; (解) 肢端: хэлийн ~ 舌尖; зүүний ~ 针尖; довтлогын ~ (军) 进攻矛头; ② 顶上, 顶端, 梢: уулын ~ 山顶; модны ~ 树梢; ~ татах 接套马杆的梢子; ③ (转) (体) 决赛的一对摔跤手: ~т үлдэх 成为决赛摔跤手; ~ булаалдах 一对摔跤手决赛, 争夺冠军; ④ (转) 边, 极限: ~ хязгааргүй их 广大无边(的); нүдний ~ 视野极限; сэтгэлийн ~ 心坎.
- ҮЗҮҮРГҮЙ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠭᠦᠢ* [形] ① 无尖的; 无顶端的, 无梢的: ~ харандаа 没有削尖的铅笔; ② (转) 没完没了的, 无边无际的.
- ҮЗҮҮРЛҮҮЛЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① ② ③ 的使动态; ② 意同 ① ② ③ 的使动态: нүд ~ 被另眼看待.
- ҮЗҮҮРЛЭЗНЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠵᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] ① ② ③ 的短智体.
- ҮЗҮҮРЛЭЛЦЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠯᠡᠵᠡᠬᠡ* [动] ① ② ③ 的共动态.
- ҮЗҮҮРЛЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 削尖, 磨尖, 磨利: харандаа ~ 削尖铅笔; шөвөг ~ 磨尖锥子; ② (在套马杆上) 接梢子; ③ (体) 摔跤决赛; ④ 另眼看待, 歧视: нүд ~ 另眼看待.
- ҮЗҮҮРЛЭЦГЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ① ② ③ 的众动态.
- ҮЗҮҮРСЭГ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠰᠡᠭ* [名] 剪茬皮(剪过的羊毛又长得使剪痕消失的羊皮及夏天剪过毛后到秋天宰剥的羊皮); ~ дээл 剪茬羊皮袍子.
- ҮЗҮҮРСЭГЛЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ* [动] 长起剪茬皮, 剪过的羊毛又长得看不到剪刀茬.
- ҮЗҮҮРТ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠲᠢ* [形] 有尖的, 锋利的; 有顶端的, 有梢的; нэгэн ~ сэтгэлээр хичнээн зүтгэв 一心一意地做了多少工作; ◇ нэгэн ~ сэтгэл 一心一意, 专心致志; .
- ҮЗҮҮРТЭЙ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠢ* [形] ① 有尖的; 有顶端的, 有梢的; ② 有限的, 有边际的; 有节制的.
- ҮЗҮҮРХЭЛ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠯ* [名] 锋芒毕露, 炫耀, 放肆, 傲慢.
- ҮЗҮҮРХЭХ** *ᠤᠵᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 锋芒毕露, 炫耀,

放肆，傲慢。

Үзүүштэй **төлөөлөл** [形] 值得一看的，可以看一看的：～ жүжиг 值得一看的剧。

Үзчих **төлөөлөг** [动] үзэх 的多次体。

Үзшил **төлөөлөл** [名] ① 能见度；② 外表，外貌：～ сайтай 外表好看的。

Үзэг **төлөөлөл** I [名] ① 竹笔；② 钢笔；钢笔尖(头)：авто ～ 自来水笔。

Үзэг **төлөөлөл** II [名] 参见 үсэг；字。

Үзэгдүүлэх **төлөөлөгч** [动] үзэгдэх 的使动态。

Үзэгдэл **төлөөлөл** [名] ① 现象：байгалийн ～ 自然现象；хоосон ～ 幻景；② (戏剧之)幕，场；③ (电影的)镜头。

Үзэгдэлт **төлөөлөгч** [形] 分幕的，分场的：олон ～ жүжиг 多幕剧；ганц ～ жүжиг 独幕剧。

Үзэгдэх **төлөөлөг** [动] үзэх 的被动态；被看见，可见，现出，呈现：холоос машин ～ ж байна 远处现出一辆汽车；～ сар 分婉月。

Үзэгдэхүй **төлөөлөг** [名] ① 能见性，能见度，视度，透视程度，明度；② 外表，外貌。

Үзэгдэхүйц **төлөөлөгчлөл** [形] 能见的，可视的。

Үзэгдэхүүн **төлөөлөгч** [名] 看得见的事物，可视现象。

Үзэгдэц **төлөөлөгч** [名·形] ① 能见度；② 裸露的，剥露的；(从地下)露出来的：～ гарч (地)露头。

Үзэгдэшгүй **төлөөлөгч төлөөлөл** [形] 无法看见的，不可见的，见不得的：～ сайхан 绝妙的，特好的；～ муухай 奇丑的，丑得不堪入目的；～ ховор 罕见的。

Үзгэлэх **төлөөлөгч** (**төлөөлөгч**) [动] ① 逐字：～ ж унш 逐字地读；② 草签。

Үзэгсэд **төлөөлөгч** [名] 观众；目击者，见证人(复数)。

Үзэгч **төлөөлөгч** [名] 观看者，目击者，参观人，见证人。

Үзэгчид **төлөөлөгч** [名] үзэгч 的复数。

үзээнэх **төлөөлөгч** [动] үзэх 的短暂体。

Үзэл **төлөөлөл** [名] 观点，见解；思想，主义：ертөнцийг үзэх ～ 世界观；үндэсний ～ 民族主义；улс төрийн ～ 政治观点；зөв ～ 正确观点；буруу ～ 错误观点；～ суртал 思想，意识形态；宣传；～ сурталгүй 无原则的；～ сурталч 思想家；～ сурталжуулалт 思想意识化；～ суртлын хэлтэс 宣传部；харгис ～ 反动观点，反动思想；◇ ～ санаа 思想。

Үзэлгэн **төлөөлөгч** [名] ① (理)象散性，象散现象；② (医)散光。

Үзэлдэх **төлөөлөгч** [动] ① үзэх 的互动态；② (转)较量。

Үзэлт **төлөөлөл** [名] 观点；见解，看法。

Үзэлтэй **төлөөлөгч** [形] 具有…观点的，抱有…思想的；…主义的：марксист ～ хүн 具有马克思主义观点的人；ардчилсан ～ хүн 民主主义者；эх оронч ～ 有爱国主义思想的。

Үзэлтэн **төлөөлөгч** [名] 持…观点者，抱…思想者；…主义者，…分子；…派：ардчилсан ～ 民主主义者；харгис ～ 反动分子，黑帮分子；бөөрөнхий ～ 机会主义者，投机分子；үндэсний ～ 民族主义者；ард ～ 民主派；бүгд найрамдах ～ 共和主义者(共和党员)。

Үзэлцэх **төлөөлөгч** [动] ① үзэх 的共动态；相看，互相检查，对视；② (转)较量，争辩，交手：амь ～ 拼个死活；эрэгчин эмэгчин ～ 决一雌雄。

Үзэлч **төлөөлөгч** [名] (陈)占卜者。

Үзэм **төлөөлөгч** [名] (植) ① 葡萄；усан ～ 葡萄；хатсан ～ 葡萄干；усан үзмийн чихэр 葡萄糖；② 葡萄干。

Үзэмж **төлөөлөгч** I [名] 相貌，容貌，风景，风光，景色：гадаад ～ 外貌，外观；～ сайтай 美貌的，美好的，美丽的。

Үзэмж **төлөөлөгч** II [名] 斟酌，酌定：даргын ～ мэднэ 听候首长酌定。

Үзэмжгүй **төлөөлөгч** [形] ① 丑的，难看的，不雅观的；② 鄙陋的，拙劣的。

Үзэмжит **төлөөлөгч** [形] 美丽的，漂亮的，雅

观的: ~ сайхан нутаг 美丽的地方.

Үзэмжтэй **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]美丽的, 漂亮的, 雅观的; ~ сонсвортой 有声有色的.

Үзэмлиг **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]葡萄糖: ~ийн хүчил 葡萄糖酸.

Үзэмтгий **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]爱看的, 喜欢看的.

Үзэмч **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]种葡萄人.

Үзэмчин **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]乌珠穆沁(蒙古族一部族, 现为内蒙古一旗名).

Үзэмчихэрж **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]葡萄糖: ~ээр шээх <医>糖尿病.

Үзэсгэлэн(г) **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]①景色; ②美丽, 漂亮, 雅观; ③展览, 展览会: хөдөө аж ахуйн ~ 农业展览会; ~гийн хүндэт зочны дэвтэр 展览会贵宾留言簿.

Үзэсгэлэнт **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]美丽的, 漂亮的, 雅观的.

Үзэсгэлэнтэй **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]美丽的, 漂亮的, 好看的, 雅观的.

Үзэх **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [动]①看: кино ~ 看电影; толинд ~ 照镜子; нүдээрээ ~ 目睹; ~н ядах 仇视; 看不下去; ~ өнцөг 视界角; ~ өнгийн төдий 形式化; ~ хэлгүй 视觉性失语; бүхэлд нь ~ 总的来看; авч үзвэл 就...来看, 拿...来看; сонирхон ~ 观赏, 欣赏; ②阅读, 学习, 研究; ном ~ 读书; гадаад хэл ~ 学习外语; ③<医>诊视, 看病; ④(接在 гэж 后面)认为, 视为: би энэ явдлыг зөв гэж ~ ж байна 我认为这件事是对的; ⑤尝受, 经受, 享受: зовлон ~ 吃苦, 受苦; гачигдал ~ 受窘; жаргал ~ 享受幸福; ⑥试试看, 试验: янзы нь ~ 试试样子; хүчээ ~ 试试自己的力气; ⑦努力, 尽力, 力求; бушуу харихыг хичээж үз 尽力快回; биеэ барьж үз 尽力控制自己; ⑧见识: их юм үзсэн хүн 见识广的人; юм ~ ж нүд тайлах 长见识, 开眼界; ⑨照着, 服侍: ~ харах 照顾, 服侍; ~ харах хүнгүй 没有照顾的人; ⑩尝味: давсы нь ~ 尝咸淡.

Үзэшгүй **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]难看的, 丑陋的, 不堪入目的, 看不下去的.

Үзээгүй **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]①没有见过的, 尚未见到的; ②没遇见的, 没有碰到的.

Үзээс **ᠮᠣᠰᠢᠨ** I [感]看啊.

Үзээс **ᠮᠣᠰᠢᠨ** II [副]从一看见就..., 早就..., 本来就....

Үй **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [形]众多的, 极多的, 大量的: ~ түмэн ①众多的; ②群众, 大众; ~ олон ①极多的, 众多的; ②群众, 大众; ~ олноор ажилгүйдэх 大批失业; ~ олноор устгах зэвсэг 毁灭性武器; ~ олноор хөнөөн сүйтгэх зэвсэг 大规模毁灭性武器.

Үйл **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]①事业, 活动, 作为: сайн ~ 崇高的事业行为; муу ~ 卑贱的行为; гэмт ~ 犯罪行为; ~ үг <语>动词; ~ мөнгө 不足值辅币, 低成色银子; ~ нэр, ~ жинхэнэ нэр <语>动名词; ~ амьдралын цэдэг 履历; ~ өгүүлбэр <语>动句; ~ хавсрал нэр <语>形动词; ~ чадал 功能; ~ явц 过程; ~ явцын нэр 进程, 进度; ~ ажил 业务; ◇ ~ хэрэг, ~ явдал 事业; 行为, 活动; 事件; ~ ажиллагаа 活动; ②活儿, 针线活: ~ хийж байна 在裁缝, 在做针线活儿; ~ сайтай 针线活做得好的; ③命运; 遭遇, 不幸: ~ тамаа цайх 遭祸, 吃苦头; ~ ерөөл 命运; ~ийн үр ①后果, 恶果; ②命运; ~ үзэх 招致不幸, 经受痛苦; ~ үзүүлэх 惹起...不幸, 使受苦; ~ нь ирэх 大难临头, 死期来到; ◇ ~ зовлон, ~ там 不幸, 痛苦, 灾祸.

Үйлгэх **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [动] үйх I、II的使动态.

Үйлдвэр **ᠮᠣᠰᠢᠨ** [名]①生产, 制造: ~ийн хэрэгсэл багаж 生产工具; ~ийн бүтээгдэхүүн 产品; ②工厂; 工业: аж ~ 工业; гар ~ 手工业; хөнгөн ~ 轻工业; хүнд ~ 重工业; малтах ~ 采矿场; 采掘工业; боловсруулах ~ 加工厂; 加工工业; хүнсний ~ 食品厂; 食品工业; нэхмэлийн ~ 纺织工业; 纺织厂; машины ~ 机器制造工业; 机器制造厂; ~ийн орон 工业园; ~ийн газар 工厂, 工业企业; ~ийн артель 工业组合, 工业合作社; ~ийн ажилчид 工厂工人; ~ийн ба-

раа 工业品; ~ худалдааны эзэн 实业家; ~ийн бөөний үнэ 批发原价, 厂批发价; ~ийн газрын ашигтай чанарын норм 企业赢利率; ~ийн нөөц 可采储量; ~ийн өөрийн өртөө 工厂成本; ~ийн тэмдэг 工厂商标; ~ийн хордлого 工业性中毒.

Үйлдвэржигдэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] үйлдвэржих 的被动态.

Үйлдвэржилт *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠯᠢᠲᠤ* [名] 工业化, 工业化程度.

Үйлдвэржих *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠬᠡ* [动] ① 有工业; 有工厂; ② 工业化; үйлдвэржсэн орон 工业化国家, 工业国.

Үйлдвэржүүлэл *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] 工业化.

Үйлдвэржүүлэлт *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠤ* [名] (使)工业化; аж ~ 工业化.

Үйлдвэржүүлэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] үйлдвэржих 的使动态; (使)工业化.

Үйлдвэрлүүлэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] үйлдвэрлэх 的使动态.

Үйлдвэрлэгчид *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠦᠭᠢᠳᠢᠬᠢᠳᠤ* [名] 生产者, 劳动者.

Үйлдвэрлэл *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠯ* [名] 生产, 制造, 制作; ~ийн харьцаа 生产关系; ~ийг нийгэмчлэх 生产社会化; ~ийг автоматчлах 生产自动化; ~ийг дагнах 工业专业化; ~ийг төрөлжүүлэх 生产专业化; ~ийг химижүүлэх 工业化学化; ~ийг хослуулах 生产对口化; ~ийн албан татвар 营业税; ~ийн байршил 生产布局; ~ийн дамжлаг 生产工序; ~ийн замбараагүй байдал 生产无政府状态; ~ийн талбай 工作面; ~ийн хэмжээ 产值; ~ийн үүрэг 生产职能; ~ийн хэсэг 生产环节.

Үйлдвэрлэлт *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠯᠲᠤ* [名] 参见 үйлдвэрлэл.

Үйлдвэрлэлцэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] үйлдвэрлэх 的共动态.

Үйлдвэрлэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 生产, 制造, 制作, 造出; ~ хүчин 生产力; ~ мате-

риал 生产资料; ~ арга 生产方式.

Үйлдвэрлэхүй *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠬᠡᠭᠦᠢ* [名] 生产, 制造, 制作.

Үйлдвэрлэнцгээх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠡᠯᠡᠨᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] үйлдвэрлэх 的众动态.

Үйлдвэрчин *ᠦᠯᠡᠳᠦᠪᠦᠷᠴᠢᠨ* [名] 工人, 产业工人; үйлдвэрчний эвлэл 工会.

Үйлдгэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] 参见 үйлдүүлэх; ~ ял 苦役, 劳动教养.

Үйлдлэг *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠭ* [名] 做, 制, 生产; 作为; 实践.

Үйлдлэгэ *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠭᠡ* [名] 见 үйлдлэг; 实践: нийгмийн ~ 社会实践.

Үйлдүүлэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的使动态.

Үйлдэгдэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的被动态.

Үйлдэгч *ᠦᠯᠡᠳᠦᠭᠡᠳᠢᠬᠢ* [名] 制作者, 制造者, 策划人, 活动家.

Үйлдэвнэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠭᠡᠪᠡᠨᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的短暂体.

Үйлдэл *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡ* [名] ① 功用; 效力; ② 〈化〉反应: химийн ~ 化学反应; ③ 〈经〉业务; ④ 〈电〉作用; 效应: ~ дууриах 模仿行为; ~ хувирах 运用障碍.

Үйлдэлгүй *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠭᠦᠢ* [形·名] ① 无作用的, 无反应的; ② 〈心〉失用症.

Үйлдэлгэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的使动态.

Үйлдэлдэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的互动态.

Үйлдэлцэх *ᠦᠯᠡᠳᠦᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的共动态: ~ийн онол 相互作用理论.

Үйлдэмж *ᠦᠯᠡᠳᠦᠳᠡᠮᠵᠢ* [名] 生产, 实践.

Үйлдэх *ᠦᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 做, 制, 生产; 作为; 实践: чи юу ~ ж байна вэ? 你在做什么呢? үйлдсэн буруу хэргийг гэмших 对作过的错事感到后悔; ~ийн туйн ялгал 〈语〉用让格; ~ харьцаа 相互关系; ~ийн улигт айдас 〈医〉麻痹恐怖.

Үйлдэхүүн *ᠦᠯᠡᠳᠡᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] 实物, 产品: ~ий өөрийн өртгийг хямдруулах 降

低产品成本; ~ боловсруулалтын тоо 产品的生产量; ~ боловсруулах 加工产品; ~ гаралтын тоо 出产量; ~ ий яс чанар 产品质量.

Үйлдэцгээх *ᠦᠯᠠᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] үйлдэх 的 众动态.

Үйлзүүлэх *ᠦᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] үйлзэх 的 使动态; 使困窘, 使为难, 使混乱.

Үйлзүүр *ᠦᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠷ* [名] ① 不安, 不放心; ② 激动, 火光跳动.

Үйлзэл *ᠦᠯᠢᠵᠡᠯ* [名] ① 回旋, 漫卷, 旋卷; ② 心浮, 心荡, 心荡神驰, 心神不定.

Үйлзэх *ᠦᠯᠢᠵᠡᠬᠡ* [动] ① 一阵阵地动, 波动; 风一阵阵地加剧; далайн ус давлан ~ 海 波浪翻动; галын дөл сажин ~ 火苗 颤动; ② 不安, 不安心, 激动; сэтгэл ~ 心情不安; 心情激动; үйлзсэн зантай хүн 好激动的人.

Үйлс *ᠦᠯᠢᠰ* [名] ① үйл 的复数; 事业, 行为, 作为, 活动; ~ чинь бүтэг! 祝你成功! ② 命运, 运气; ~ нь харлах 倒霉, 运气不好; ③ 机敏; 生机, 精神.

Үйлсгүй *ᠦᠯᠢᠰᠦᠭᠦᠢ* [形] ① 不成功的, 一无成效的, 不顺利的, 不如意的; 没有作为的; ② 不机敏的; 无生气的, 无精神的; ③ 不走运的, 运气不好的.

Үйлсгэй *ᠦᠯᠢᠰᠦᠭᠡᠢ* [形] ① 成功的, 有成绩的, 顺利的, 有成效的, 有作为的; ② 有运气的, 好运气的, 幸运的; ③ 机敏的; 生气勃勃的, 精神的.

Үйлстэн *ᠦᠯᠢᠰᠦᠲᠡᠨ* [名] 事业家, 活动家; ажилчны ~ 工人事业家, 工人活动家.

Үйлт *ᠦᠯᠢᠲ* [形] 有行动的, 有作为的; 有动作的; ~ нэр <语> 形动词.

Үйлтгэл *ᠦᠯᠢᠲᠡᠭᠡᠯ* [名] 作坊.

Үйлтгэх *ᠦᠯᠢᠲᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ① 使做; ② 使做苦工, 让做重活.

Үйлтэй *ᠦᠯᠢᠲᠡᠢ* [形] ① 有作为的, 有行动的, 有动作的; ② 难过的, 忧愁的.

Үйлч(ин) *ᠦᠯᠢᠴ(ин)* [名] 缝纫师.

Үйлчид *ᠦᠯᠢᠴᠢᠳ* [名] үйлч 的复数.

Үйлчилгээ(н) *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡ(н)* [名] ① 服务, 招待, 侍候; 服务性: ~ ний аж ахуй 服务

行业; ② <技> 维修, 保养: засвар ~ 维修, 保养; техник(ийн) ~ 技术维修, 技术保养; ③ 福利工作, 福利设施: соёлын ~ 文化福利; эмнэлгийн ~ 医疗工作; 医疗设施; ~ хийх 维修, 保养; ④ <理> 作用.

Үйлчилгээт *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡᠲ* [形] ① 服务的; ② 作用的, 用途的, 效应的.

Үйлчилэнэх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] үйлчлэх 的 短暂体.

Үйлчилцгээх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] үйлчлэх 的 众动态.

Үйлчлүүлэгч *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ* [名] 服务对象.

Үйлчлүүлэгчид *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳ* [名] үйлчлүүлэгч 的复数.

Үйлчлүүлэх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① үйлчлэх 的使动态; ② 意同 үйлчлэгдэх.

Үйлчлэгдэх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] үйлчлэх 的 被动态.

Үйлчлэгч *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠴ* [名] 招待员, 服务员; 勤务兵.

Үйлчлэгчид *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠴᠢᠳ* [名] үйлчлэгч 的复数.

Үйлчлэл *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠯ* [名] 参见 үйлчилгээ(н).

Үйлчлэлцэх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ* [动] үйлчлэх 的 共动态.

Үйлчлэх *ᠦᠯᠢᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] (хэнд, юунд) ① 服侍, 招待, 照应; зочод ~ 招待客人; ② 服务, 效劳; ард түмэнд ~ 为人民 服务; ③ <技> 维修, 保养; ~ чинээ <电> 有效范围; ~ хугцаа <电> 动作时间.

Үймүүлэгч *ᠦᠯᠢᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ* [名] ① 骚扰者, 捣乱者; ② 起哄者; 惹人哄闹者, 引起哄笑者.

Үймүүлэл *ᠦᠯᠢᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] ① 骚扰, 骚乱, 捣乱; ② 吵闹, 哄闹, 起哄; ③ <军> 诱击.

Үймүүлэх *ᠦᠯᠢᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① үймэх 的使动态; ② 使人不能安静, 捣乱, 妨碍, 扰乱, 骚扰; ③ <军> 诱击; ~ бүлэг 破坏小组; хичээл ~ 妨碍上课.

Үймцгээх *ᠦᠯᠢᠮᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] үймэх 的众动态.

Үймцүүлэх *ᠦᠯᠢᠮᠦᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] үймцэх 的使动态.

үймцэх **ᠤᠶᠢᠮᠴᠢᠬᠡ** [动] ① 吵闹, 捣乱, 紊乱; 慌乱; ② 呼啸; салхи ~ 狂风呼啸.

үймэлдэх **ᠤᠶᠢᠮᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] үймэх 的互动态;
① 吵闹; 哄闹, 骚乱, 混乱; ② 慌乱, 惊慌; ③ 拥挤, 推挤.

үймэлдээн **ᠤᠶᠢᠮᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] 参见 үймээн.

үймэлцэх **ᠤᠶᠢᠮᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] үймэх 的共动态.

үймэрлэх **ᠤᠶᠢᠮᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 动乱, 混乱, 慌乱, 狼狽.

үймэх **ᠤᠶᠢᠮᠡᠬᠡ** [动] ① 哄乱, 哄闹, 紊乱, 混乱; ② 不安, 惊慌; ◇ ~ н айман 急急忙忙, 慌慌张张.

үймээн **ᠤᠶᠢᠮᠡᠭᠡᠨ** [名] ① 混乱, 骚乱; 哄闹; ◇ ~ шуугиан 哄闹, 喧嚷; ② 波动, 不安, 惊慌, 慌乱; ③ (转) 战乱, 造反, 暴乱; хөл ~ 战乱; 暴乱; 造反; ◇ ~ самуун 动乱, 暴动, 造反; 内讧.

үймээнтэй **ᠤᠶᠢᠮᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] 喧闹的, 纷纭的, 喧嚣的, 混乱的, 紊乱的, 骚乱的, 慌乱的, 热闹的.

үймээнч (ин) **ᠤᠶᠢᠮᠡᠭᠡᠨᠴᠢ** [名] ① 喜欢骚乱的人, 喜欢哄闹的人; ② 造反者, 暴动者, 叛逆者, 骚乱者.

үйдэс **ᠤᠶᠢᠳᠡᠰ** [名] 碎片, 残片, 瓦砾.

үйрмэг **ᠤᠶᠢᠷᠮᠡᠭ** [名·形] ① 碎屑, 碎片; 细砾; ② 零散的, 零碎的; ③ 碎的, 颗粒状的.

үйрмэл **ᠤᠶᠢᠷᠮᠡᠯ** [形] ① 粉碎的; ② 剥蚀的, 剥落的.

үйрмээргүй **ᠤᠶᠢᠷᠮᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 参见 үймээн-тэй.

үйрүүлэх **ᠤᠶᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үйрэх 的使动态;
① 使成碎末, 研碎, 捣碎; ② 化整为零; 兑换零钱; <数> 化为小数.

үйрэм **ᠤᠶᠢᠷᠡᠮ** [形] 易碎的, 酥脆的; 弄碎的.

үйрэнгэ **ᠤᠶᠢᠷᠡᠨᠭᠡ** [形] 参见 үйрмэл.

үйрэнгэй **ᠤᠶᠢᠷᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 脆的, 酥的, 易碎的.

үйрэх **ᠤᠶᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 碎, 成碎, 碎散; үйрч унах 碎落, 散落; ② (转) 瓦解, 崩溃.

үйс (эн) **ᠤᠶᠢᠰ** [名] 白桦树皮; 桦树皮的.

үйслүүлэх **ᠤᠶᠢᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үйслэх 的使动态.

үйслэлцэх **ᠤᠶᠢᠰᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] үйслэх 的共动态.

үйслэх **ᠤᠶᠢᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 用桦树皮盖上, 用桦树皮包上; хутганы хуй ~ 用桦树皮做刀鞘; ② 剥(桦)树皮; мод ~ 剥树皮.

үйсэлцгээх **ᠤᠶᠢᠰᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үйслэх 的众动态.

үйтэн (г) **ᠤᠶᠢᠲᠡᠨ** 见 ~ хуар 章缎.

үйх **ᠤᠶᠢᠬᠡ** I [动] (往锅里) 添入, 撒入, 放进去; тогоонд мах ~ 往锅里放肉.

үйх **ᠤᠶᠢᠬᠡ** II [动] (许多人) 淹死于深水中, 淹死.

үйчүүр **ᠤᠶᠢᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 签子(玩具); ~ наадах 玩签子游戏.

үйчүүрдэх **ᠤᠶᠢᠴᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 玩签子游戏.

үл **ᠤᠯᠡ** [小] 不, 没有; ~ барагдах 无穷尽; ~ болох 不行; бичиг ~ мэдэх 不识字, 文盲; ~ мэдэх хүн 陌生人; орж ~ болох 不能进; харилцан ~ халдах 互不侵犯; ~ оролцох 不加入, 不介入, 不干涉; ~ барам 不仅..., 而且...; 不但..., 而且...; архи уухаар ~ барам, бусдад агсам тавьж зодоон гаргасан байна 不仅喝了酒, 而且还耍酒疯打了人; ~ хөдлөх хөрөнгө 不动产; ~ мэдэг 不易看出的, 不可知的; 不显著的, 细微的; ~ мэдэг их 稍微大些, 一点点大; ~ мэдэг бага 微小, 一点点小; ~ тэнцэгч 不称职的, 不符合...的; ~ бүтэх 坏现象, 不健康行为; ~ бүтэх амьтан 不成材的东西; ~ мэдэгдэм 不被人知道的, 不显眼的; ~ халдах роль 免疫作用; ~ халдах эрх 豁免权; ~ хөлдөөгч 抗冻剂; ~ хуваагдах фонд 公积金; ~ татах шүүгээ 保险柜.

үлбийлгэх **ᠤᠯᠡᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] үлбийх 的使动态.

үлбийх **ᠤᠯᠡᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 味道变坏; ② 变萎靡, 变得死气沉沉, 变松垮, 变松软.

үлбэгвүүлэх **ᠤᠯᠡᠪᠡᠭᠦᠪᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үлбэгнэх 的

使动态.

үлбэгнэх *үлбэгнэх* [动]萎靡不振, 无精打采地走动, 呈松松垮垮状.

үлбэгэр *үлбэгэр* [形] ①味变坏的; ②衰弱的, 萎靡不振的, 无生气的, 无精打采的, 松垮的, 松软的: ~ саа 弛缓性麻痹; ~ хүн 萎靡不振的人.

үлбэгэрдүү *үлбэгэрдүү* [形]味变得很坏的; 很衰弱的, 很松垮的.

үлбэгэрхэн *үлбэгэрхэн* [形]үлбэгэр的小称; 味儿较坏的; 比较衰弱的, 比较松垮的.

үлбэлзүүлэх *үлбэлзүүлэх* [动]үлбэлзэх的使动态.

үлбэлзэх *үлбэлзэх* [动]参见 үлбэгнэх.

үлбэн *үлбэн* [名]玻璃珠项链, 玻璃珠镯子.

үлбэр *үлбэр* [名]剩余物: ~ хоол 剩饭.

үлгүүлэх *үлгүүлэх* [动]үлгэх的使动态.

үлгэмтгий *үлгэмтгий* [形]贪馋的, 贪吃的(指小孩).

үлгэн *үлгэн* 见 ~ салган 昏昏沉沉的, 无精打采的, 萎靡不振的.

үлгэр *үлгэр* I [名]故事, 说唱, 小说: ~ тууж, ~ тууль(口传的)叙事诗, 叙事词话, 史诗, 英雄诗; ~ хэлэх 讲故事; 说书; ёгт ~ 寓言; ~ ийн баатар 神奇的勇士; 传奇式英雄; ~ ийн орон 幻想之乡, 神话般的世界(仙境); ◇ ~ домог 传说, 神话.

үлгэр *үлгэр* II [名] ①模型, 样子; 模特儿; 标本: ~ авах 以...作榜样, 模仿; ~ загвар 模型, 标本; ~ зүйл 样品; ~ маяг 样式; ~ төсөл 草图的设计, 草拟的方案; ~ хүснэг 线解图; ~ дур 样子; ②例子, 例题; ③模范, 典型, 榜样; 样板; 规格: ~ жишээ сахилга бат 模范的纪律; ~ жишээ ①模范, 榜样, 典范; ②例子; ◇ ~ жишээ журам 良好秩序.

үлгэрлүүлэх *үлгэрлүүлэх* [动]үлгэрлэх的使动态.

үлгэрлэгдэх *үлгэрлэгдэх* [动]үлгэрлэх的被动态.

үлгэрлэл *үлгэрлэл* [名] ①比较, 比拟; ②示

范, 榜样, 范例; ③举例, 引证.

үлгэрлэмээр *үлгэрлэмээр* [形] ①值得举例的, 值得引证的; ②值得比较的; ③值得示范的, 值得做榜样的.

үлгэрлэх *үлгэрлэх* [动] ①举例, 引证; ②比拟, 比较; ③示范, 做榜样: ~ хүчдэл(电)标准电压.

үлгэрлэцгээх *үлгэрлэцгээх* [动]үлгэрлэх的众动态.

үлгэрлэшгүй *үлгэрлэшгүй* *үлгэрлэшгүй* [形]无比的, 不可比拟的.

үлгэртэй *үлгэртэй* [形]模范的, 模式的, 榜样的.

үлгэрч *үлгэрч* I [名] ①说唱者; ②说书者, 讲故事者.

үлгэрч *үлгэрч* II [名] ①范例, 榜样, 样子; ②例子; ③比较, 比拟.

үлгэрчин *үлгэрчин* [名]参见 үлгэрч I.

үлгэрчлүүлэх *үлгэрчлүүлэх* [动]үл- гэрчлэх的使动态.

үлгэрчлэх *үлгэрчлэх* [动] ①示范, 做榜样: үлгэрчилсэн гэрээ 标准合同; үлгэрчилсэн дүрэм 示范章程; ②举例, 引证; ③比较, 比拟.

үлгэх *үлгэх* [动]贪馋地吮乳(指小孩).

үлд *үлд* [名]〈医〉苦毒, 癣, 疱疹: ~ ийн гүвдрүү 牛皮癣状丘疹.

үлдвэр *үлдвэр* [名]剩余, 余额, 残余: ~ уураг 剩余蛋白.

үлдмэл *үлдмэл* [形]剩余的, 残余的: ~ нанги 残余粘土; ~ ус 残留水; ~ цөвдэг 残留冻层; ~ эрдэс 残留矿物; ~ эсрэг төрөгч 残余抗原.

үлдрэх *үлдрэх* [动]变碎, 破碎; 撕破, 扯烂.

үлдүүр *үлдүүр* [名]驱赶用具: ялваны ~ 蝇甩子, 蝇帚.

үлдэгдэл *үлдэгдэл* [名] ①剩余, 残余, 余额, 剩余物, 盈余; ②遗迹, 遗风; 余孽; 留毒, 遗毒: хуучны ~ 古代遗迹.

үлдэгдэх *үлдэгдэх* [动] ①үлдэх I的被动态; ②剩下, 余下, 留下.

үлдэгсэд **үлсэгчлэл** [名] 生存者, 残存者, 幸存者.

үлдэл **үлсэл** [名] 剩余, 残余, 余额, 剩余盈余; 货底; <数> 余数.

үлдэлгүй **үлсэл** **үлс** I [形] ① 不剩的, 不余的; ② 不留下的.

үлдэлгүй **үлсэл** **үлс** II [形] 不赶走的, 不解雇的, 不开除的.

үлдэх **үлсэх** I [动] ① 剩, 余: үлдсэн хоёр харандаа алга болов 剩下的两枝铅笔不见了; ② 留下: ~ хувь (单据的) 存根; би гэртээ ~ в 我留在家里了.

үлдэх **үлсэх** II [动] 赶走, 驱逐; 解雇, 开除: ~ н гаргах 赶出, 免职, 驱逐出境; ~ н хөөх 流放; 驱逐出境.

үлдэц **үлсэц** [名] ① 剩余物; 货底; 借贷之差, 欠额; 存根, 票根; <数> 余数; ② 剩饭.

үлдээл **үлсээл** [名] 剩余物, 残留物, 遗物; 遗迹; 余额.

үлдээлгүй **үлсээл** **үлс** [形] 无剩余物的, 无保留的, 无余额的.

үлдээх **үлсээх** [动] үлдэх I 的使动态.

үлжгэр **үлсгэр** [形] 衰弱的, 软弱的, 松垮的, 松软的.

үлжгэрдүү **үлсгэрдүү** [形] 过于衰弱的, 十分软弱的, 太松垮的.

үлжгэрхэн **үлсгэрхэн** [形] үлжгэр 的小称; 比较衰弱的, 较松垮的.

үлжигнэх **үлсгэнэх** [动] 蠕动.

үлжий **үлс** [名] 衰弱, 松散.

үлжийлгэх **үлсүүлэх** [动] үлжийх 的使动态.

үлжийх **үлсэх** [动] 变衰弱, 变软弱, 变松垮, 变松软.

үлжилзэх **үлсэлзэх** [动] 参见 үлжигнэх.

үлжирхий **үлсгэрхий** [形] 破烂的, 残破的.

үлий **үлс** [名] 洞穴, 空洞, 鼠洞: ~ н цагаан оготно <动> 小田鼠.

үлийрэх **үлсрэх** [动] 成空洞, 成洞穴.

үлийтэх **үлсрөх** [动] 出现空洞, 出现洞穴.

үлийших **үлсрэх** [动] (地下) 出现洞穴.

үлитгэл **үлсгэл** [名] 比方, 对比, 对照, 比喻.

үлитгэх **үлсгэх** [动] 比方, 对比, 对照, 比喻.

үлитгэшгүй **үлсгэл** **үлс** [形] 不可比喻的, 无与伦比的, 不可比拟的.

үлмх **үлс** [动] 衡量, 比较, 推理.

үлт **үлс** [副] (加强语气) 碎地, 烂地: ~ чанах 煮烂, 煮熟; ~ цохих 打烂, 打碎, 粉碎.

үлтүүлэх **үлсүүлэх** [动] үлтлэх 的使动态.

үлтлэх **үлсэх** [动] ① 煮烂, 煮熟 (肉等); ② 打碎, 砸烂; ③ (转) 驱使, 奴役.

үлтрүүлэх **үлсүүлэх** [动] үлтрэх 的使动态.

үлтрэх **үлсрэх** [动] ① 煮烂: мах үлтэртэл чанах 把肉煮烂; ② 被撕烂, 被撕碎; ③ (转) 被奴役, 被驱使.

үлтчих **үлсрэх** [动] үлтлэх 的多次体.

үлтэс **үлс** [名] ① (破损下来的) 碎片, 碎块, 破片; ② (转) 剩下的部分, 残余 (部分).

үлтэсрүүлэх **үлсүүлэх** [动] үлтэсрэх 的使动态.

үлтэсрэх **үлсрэх** [动] 参见 үлтрэх.

үлүү **үлс** [形] 参见 илүү.

үлүүдүүлэх **үлсүүлэх** [动] 参见 илүүдүүлэх.

үлүүдэх **үлсэх** [动] 参见 илүүдэх.

үлүүлэх **үлсэх** [动] 参见 илүүлэх.

үлүүр **үлс** [名] 秤 (衡具).

үлүүхэн **үлсгэн** [形] 参见 илүүхэн.

үлүүчлүүлэх **үлсүүлэх** [动] үлүүчлэх 的使动态.

үлүүчлэх **үлсрэх** [动] 参见 илүүчлэх.

үлх **үлс** [动] 煮得过劲, 煮烂; 泡软, 泡烂.

үлхгэр **үлсгэр** [形] ① 松散的, 捆系得不紧

的；②味不好的，味淡的：～ гарсан ар-хи味淡的酒；③体弱的，无力的，没劲的；④无捻力的，上得松的。

үлхий **ᠮᠣᠯᠠᠭ** [名]〈医〉鹅口疮。

үлхийлгэх **ᠮᠣᠯᠠᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动]үлхийх 的使动态。

үлхийрэх **ᠮᠣᠯᠠᠭᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]①变松散，变松弛；②变体弱，没劲；③变味，味变淡；④患鹅口疮。

үлхийх **ᠮᠣᠯᠠᠭ** [动]①变松散，不紧，不结实；②体弱，衰弱，变没劲；③变味，口较淡；④捻力松下来，变松弛。

үлхэгнүүлэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]үлхэгнэх 的使动态。

үлхэгнэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动]微动；蠕动；宽松摆动，松动；呈松垮垮状。

үлхэлзүүлэх **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡᠯᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]үлхэлзэх 的使动态。

үлхэлзэх **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]参见 үлхэгнэх。

үлчин **ᠮᠣᠯᠴᠢᠨ** [名]〈动〉懒猴(属)。

үлшгүй **ᠮᠣᠯᠰᠡᠭᠦᠢ** [形]①不可估量的，无止境的；②不可比拟的，无比的。

үлэг **ᠮᠣᠯᠡᠭ** I [名]痴呆：～ өвчин〈医〉羊痫病；◇～ гүрвэл〈动〉恐龙。

үлэг **ᠮᠣᠯᠡᠭ** II [名]桦皮桶。

үлэгдэл **ᠮᠣᠯᠡᠭᠳᠡᠯ** [名]参见 үлдэгдэл。

үлэгдэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** I [动]үлэх I 的被动态。

үлэгдэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** II [动]үлэх II 的被动态。

үлэгдэхүүн **ᠮᠣᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡᠦᠦᠨ** [名]①比较物；②被称物。

үлэл **ᠮᠣᠯᠡᠯ** I [名]үлэх I 的名词。

үлэл **ᠮᠣᠯᠡᠯ** II [名]衡量；估量。

үлэмж **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵ** [副·形]①非常，很，极，甚，特别；更：～ сайн 更好的，非常好的；～ дэлгэрэнгүй 非常普遍的，非常广泛的；～ ухаантай хүн 非常明智的人；②巨大的，庞大的，莫大的，宏大的：～ амжилт 巨大的成绩；～ биетэн 巨人，巨人族，伟人；～ бие〈医〉巨体；～ бие бүтэц 大体解剖学；～ бөөм 大核；～ бэлдмэл 肉眼标本，大体标本；～ гавал

巨头(畸形)；～ бүрс бүрийн эс I 多核白血球；～ залгиур 巨噬细胞；～ их мөнгө 巨款；◇～ их I 大的，庞大的。

үлэмждүүлэх **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵᠳᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]үлэмждэх 的使动态。

үлэмждэх **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵᠳᠡᠬᠡ** [动]变巨大，显得特别大；变很多，显得特别多。

үлэмжид **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵ** [副]参见 үлэмж ①。

үлэмжлэх **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵᠯᠡᠬᠡ** [动]使之更大；使之更多。

үлэмжтэх **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵᠲᠡᠬᠡ** [动]变过多，变过于大。

үлэмжхэн **ᠮᠣᠯᠡᠮᠵᠬᠡᠨ** [副·形]非常，很，极，特别；极大的；特别多的：～ тооны 大量的；～ их 非常多；非常大。

үлэх **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡ** I [动]①剩下，余下；②留下。

үлэх **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡ** II [动]衡量，称；估量。

үлэшгүй **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡ** I [形]不可剩的，不可留下的。

үлэшгүй **ᠮᠣᠯᠡᠬᠡ** II [形]不可衡量的，不可估量的。

үлээвэр **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠪᠦᠷ** [名]〈乐〉吹管；吹奏乐器，管乐器：～ хөгжим 吹奏乐(器)。

үлээгдэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动]үлээх I 的被动态。

үлээгдэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动]үлээх II 的被动态。

үлээгүүр **ᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠦᠷ** [名]①〈乐〉吹管；②吹火管；③〈乐〉吹奏乐器，管乐器；④吹药器，吹入器。

үлээгүүрч **ᠮᠣᠯᠡᠭᠦᠦᠷᠴ** [名]〈乐〉吹管手；吹奏手，吹奏者；司号，吹号的，吹喇叭的。

үлээзнэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** I [动]үлээх I 的短暂体。

үлээзнэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** II [动]үлээх II 短暂体。

үлээлгэ **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡ** [名]见 үлээлэг。

үлээлгэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** I [动]①үлээх I 的使动态；②意同 үлээгдэх I。

үлээлгэх **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** II [动]①үлээх II 的使动态；②意同 үлээгдэх II。

үлээлт **ᠮᠣᠯᠡᠭᠡᠯᠲ** [名]吹，刮。

үлээлцэх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** I [动] үлээх I 的共动态。
үлээлцэх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** II [动] үлээх II 的共动态。
үлээлэг **ᠤᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名]〈乐〉①吹, 吹奏; ②吹管, 吹奏乐器, 管乐器。
үлээмэл **ᠤᠯᠡᠭᠡᠮᠡᠯ** [形]①吹胀了的, 吹制的; ②充气的, 夸张的。
үлээх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动]①吹; гал ~ 吹火; хөгжим ~ 吹奏; лимбэ ~ 吹笛; гүзээ ~ 压风囊, 鼓风; ②刮风; салхи ~ 刮风。
үлээх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] үлэх I 的使动态。
үлээцгээх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] үлээх I 的众动态。
үлээцгээх **ᠤᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] үлээх II 的众动态。
үм **ᠦᠮ** [形]公正的, 公平的, 正直的, 直率的。
үмбэ **ᠦᠮᠪᠦ** [名]〈植〉温桉。
үмбүү **ᠦᠮᠪᠦᠦ** [拟]见 өмбүү。
үмгэр **ᠦᠮᠭᠡᠷ** [形]见 өмгөр; 狭小的, 狭口的; 凹的。
үмийлгэх **ᠦᠮᠢᠶᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] үмийх 的使动态。
үмийх **ᠦᠮᠢᠶᠡᠬᠡ** [动]变狭小, 变狭口; 缩小, 变小; 凹下去; арьс шир ~ тэл хатах 皮子干得缩起来; ам нь ~ 嘴凹下去(牙齿脱落了的状态)。
үмрүүл **ᠦᠮᠷᠦᠭᠦᠯ** [名]扎口绳。
үмрүүлэх **ᠦᠮᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]①潦草地缝, 大针地缝; ②抽紧, 扎口。
үмтрэх **ᠦᠮᠲᠡᠬᠡ** [动]脱落, 凋落。
үмтэх **ᠦᠮᠲᠡᠬᠡ** [动](鱼在水中)吐泡。
үмх **ᠦᠮᠬᠡ** [量·形]①一口(表示一口的容量); ~ хоол 一口饭; ~ будаа 一口米饭; ②(转)少的, 一点点的。
үмхий **ᠦᠮᠬᠢᠶ** [形]见 өмхий; 臭的; 臭味的; ~ буржгар (植)香唐松草; ~ жавай (植)臭升麻; ~ оргууз (植)毛棘豆; ~ тос 原油; ~ хатиг (医)乳蛾; ~ хүрэн (动)鸡貂; 白貂; ~ цөөрөм 不结

冰的池塘。

үмхийрүүлэх **ᠦᠮᠬᠢᠶᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үмхийрэх 的使动态。
үмхийрэх **ᠦᠮᠬᠢᠶᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]见 өмхийрөх。
үмхлүүлэх **ᠦᠮᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үмхэх 的使动态。
үмхлэх **ᠦᠮᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]一口口地吃, 大口地吞。
үмхүүлэх **ᠦᠮᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үмхэх 的使动态。
үмхэгдэх **ᠦᠮᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үмхэх 的被动态。
үмхэх **ᠦᠮᠬᠡᠬᠡ** [动]①口含, 衔, 用嘴叼; ②咬住; 夹住; хазуураар ~ ж хазах 用钳子夹住。
үмэлзэх **ᠦᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]频频瘪嘴, 频频噉口; 唇上下蠕动(含东西)。
үнгүүлэх **ᠦᠮᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]① үнгэх 的使动态; ②意同 үнгэгдэх。
үнгэгдэх **ᠦᠮᠭᠦᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үнгэх 的被动态。
үнгэл **ᠦᠮᠭᠡᠯᠡ** [名]①碎, 散; ②(转)压出的皱折; ③(转)欺负。
үнгэлбэр **ᠦᠮᠭᠡᠯᠡᠪᠦᠷ** [名](刀、剑等的)吞口, (刀的)圆形护手。
үнгэлдэх **ᠦᠮᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үнгэх 的互动态。
үнгэлцэх **ᠦᠮᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] үнгэх 的共动态。
үнгэх **ᠦᠮᠭᠡᠬᠡ** [动]①弄碎, 弄散; тамхи ~ 把烟叶揉碎; ②(转)压出皱折; хувцас ~ 弄皱衣服; ③(转)欺负; дүүгээ ~ 欺负弟弟。
үнгэцгээх **ᠦᠮᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] үнгэх 的众动态。
үндсэнцэр **ᠦᠨᠳᠡᠰᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]〈植〉小根, 小叶根。
үндсэрхүү **ᠦᠨᠳᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠦ** [形]有基础的, 有根据的; 较有基础的, 较有根据的。
үндсэрхүүлэх **ᠦᠨᠳᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үндсэрхэх 的使动态。
үндсэрхэг **ᠦᠨᠳᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠡ** [形]①较有基础的, 较有根据的; ②民族主义的; ~ үзэл санаа 民族主义。
үндсэрхэх **ᠦᠨᠳᠡᠰᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [形]有民族优越感的; 自命为优等民族的; ~ үзэл байж болохгүй 不能有优等民族主义。

Үндсэрхэцгээх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠷᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] үндсэрхэх的众动态.

Үндсээр **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠷ** **ᠰᠡᠷ** [副] 根本上, 根本地.

Үндүүл **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠮᠤᠯᠢ** [名] 蒂, 根系: төмсний ~ 马铃薯的蒂.

Үндэс **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰ** [名] ① 根, 树根: модны ~ 树根; үндсэн аяга 用树根做的碗; ② 根源, 根基, 根本, 基础; 来源, 原理, 证据, 依据: ~ийн үер 夏汛; ~ тулгуур 基础; үндсэн гол 基本的, 根本的; ~ баримтлал 依据, 基本依据; ~ дэвсгэр 基础; үндсэн бичвэр 主要条文; үндсэн зогсолт <体> 直立; үндсээр нь устгах 从根本上消灭; онолын ~ 理论基础; үндсэн суурь ① 基础; ② <化> 基盐; гурвалжны ~ <数> 三角形底边; үгийн ~ <语> 词干; үндсэн хууль 根本法, 宪法; үндсэн хуульт ёс 宪政; үндсэн хуульт төрийн байгууламж 立宪政体; үндсэн хуульт эзэн хаант улс 君主立宪国; үндсэн өнгө 基本色 (指红、黄、蓝、白、黑五色); үндсэн үзэл 基本观点; үндсэн долгио <无> 基波; үндсэн материал 基本材料, 原材料; үндсэн мэдлэг 基本知识, 基础知识; үндсэн мэрэгжил 基本技能; үндсэн үзэл санаа 基本思想, 基本精神; үндсэн цалин 基本工资; үндсэн хөрөнгө 固定资本, 基金; үндсэндээ 总的; 基本上; 实际上; ③ 民族; 祖国, 国家; 民众性: ~ний хурал 国民议会; ~ний гадуурхан тусгаарлах 种族隔离; ~ хэл 母语; ~ний эрх чөлөөний хөдөлгөөн 民族解放运动; ~ний асуудал 民族问题; ~ний тусгаар тогтнол 民族独立; ~ний үзэл 民族主义; ~ний эрх ашиг 民族利益; ~ний хэл 民族语言, 祖国语言; ~ний аж үйлдвэр 民族工业; ~ний хувцас 民族服装; ~ний баяр 国庆节; ◇ ~ угсаа, ~ язгуур, яс ~ 民族.

Үндэсгүй **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠭᠡᠮᠡᠨ** [形] 无根的; 无根基的, 无根据的, 无凭证的, 无基础的.

Үндэсжих **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] ① 生根, 扎根; ② 有基础; 有根据, 有理由.

Үндэсжүүлэх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠵᠢᠬᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үндэсжих

的使动态.

Үндэслүүлэх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үндэслэх的使动态.

Үндэслэг **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠭ** [形] 有较好根基的, 有牢固根基的, 基础稳固的.

Үндэслэгдэх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үндэслэх的被动态.

Үндэслэгч **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 奠基人; ② 依据…者, 根据…者.

Үндэслэгээ **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠭᠡ** [形] 参见 үндэслэл.

Үндэслэл **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠯ** [名] 原理; 基础; 论断.

Үндэслэлтэй **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 有根据的, 证据确凿的, 有根源的, 以…为依据的.

Үндэслэлцэх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] үндэслэх的共动态.

Үндэслэлэрхүү **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠯᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠦ** [形] 民族主义的.

Үндэслэх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 长根, 生根, 扎根; ② 奠基, 打基础; ③ (转) (юугаар, юунаас) 依据, 鉴于…, 以…为根据: Үүгээр ~н дүгнэж үзэхэд …根据这个作总结时…; гарсан заавраас ~根据所作的指示.

Үндэслэцгээх **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠯᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] үндэслэх的众动态.

Үндэстэй **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠲᠡᠢ** [形] 有根的; 有根基的; 有基础的, 有根据的, 证据确凿的, 有根源的.

Үндэстэн **ᠮᠠᠨᠳᠠᠰᠢᠲᠡᠨ** [名] 民族; 部族: үндэстний бодлого 民族政策; үндэстний цөөнх 少数民族; үндэстний эрх тэгш байдал 民族平等.

Үнжрэг **ᠮᠠᠨᠵᠢᠷᠭ** [名] 无镞箭 (不带箭头的箭).

үнс(эн) **ᠮᠠᠨᠰ** [名] ① 灰, 灰烬: ~ болгох 烧成灰, 把…化为灰烬; ~ эн товrog болгох 挥霍尽净; 把…化为灰烬, 彻底歼灭; ② 灰色: ~эн өнгө 灰色, 烟色; ~эн ацан сүүлт <动> 灰又尾海燕; ~эн дунхай <动> 灰伯劳; ~эн гэрэлзгэнэ 灰鹀胸; ~эн зам <体> 煤屑跑道; ~эн тэсрэг 白铅矿; ~эн хөх 灰色.

үнсгүй **ᠮᠠᠨᠰᠢᠭᠡᠮᠡᠨ** [形] 无灰烬的; (转) 灰心

的，灰溜溜的，无神的，色彩暗淡的：～
царай苍白的脸，暗淡无表情的脸。

ҮНСДҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үнсдэх 的使动态。

ҮНСДЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 涂灰，抹灰；② 扬灰，撒灰。

ҮНСИЙЛГЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] үнсийх 的使动态。

ҮНСИЙХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 灰心，失望，灰溜溜。

ҮНСЛҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үнслэх I 的使动态。

ҮНСЛЭГ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠭ** [名] 灰，灰烬，灰粉。

ҮНСЛЭЛЦЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠯᠠᠴᠡᠬᠡ** I [动] үнслэх I 的共动态。

ҮНСЛЭЛЦЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠯᠠᠴᠡᠬᠡ** II [动] үнслэх II 的共动态。

ҮНСЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 涂灰，抹灰。

ҮНСЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] үнсэх 的多次体；① 嗅味，闻味；② 吻。

ҮНСРҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үнсрэх 的使动态。

ҮНСРЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 成为灰烬。

ҮНСТЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠲᠡᠬᠡ** I [动] 灰堵满。

ҮНСТЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠲᠡᠬᠡ** II [动] 嗅，闻。

ҮНСҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үнсэх 的使动态。

ҮНСЭЛТ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠯᠡᠲᠦ** [名] ① 吻，接吻，亲吻；② 嗅，闻。

ҮНСЭНХЭН **ᠮᠠᠨᠰᠢᠨᠬᠡᠨ** [形] 灰色的。

ҮНСЭХ **ᠮᠠᠨᠰᠢᠬᠡ** [动] ① 嗅，闻味；② 吻。

ҮНХ **ᠮᠠᠨᠬᠡ** (ᠮᠠᠨ) [量] 一小口，少量(食物)，一小片(食物)，一点儿(食物)。

ҮНХҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 эмхүүлэх。

ҮНХЭЛБЭР **ᠮᠠᠨᠬᠡᠯᠪᠦᠷ** [名] (刀、剑之)柄头：сэлмийн ~ 剑柄。

ҮНХЭЛЦГЭН **ᠮᠠᠨᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠨ** 见 ~ түнжүүр [动] 栗胸田鸡。

ҮНХЭЛЦЭГ(Н) **ᠮᠠᠨᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡ** [名] <解>心包，心囊：~ нь хагарах 胆破；~ ний хөндий 心包腔；~ ний чимээ 心包杂音；~ т усжих 心包积水。

ҮНХЭЛЦЭГТЭС **ᠮᠠᠨᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠲᠡᠰ** [名] (医)心包炎。

ҮНХЭРЦЭГ **ᠮᠠᠨᠬᠡᠷᠴᠢᠭ** [名] 嗅觉：~ мэдрэх 嗅觉过敏。

ҮНХЭХ **ᠮᠠᠨᠬᠡᠬᠡ** (ᠮᠠᠨᠬᠡ) [动] ① 放入口里，含在嘴里；② 收集，收藏。

ҮНЭ **ᠮᠠᠨᠡ** I [名] ① 价钱，价格：~ өртөг 价值；~ төлбөр ① 债；② 价值；~ төлбөргүй ① 无债的；无偿的；② 无价值的；~ арцах 作买卖，交易，讲价钱；~ зохиох 定价，估价；~ болгох 折价；~ таацах 议价；~ бүхий зүйл 贵重物品；~ өгөх 给价，还价；~ д хүрэх 价格昂贵；~ эр олгох 价拨；~ хаялцах 出大价钱(争购)；~ хадах 设高价，物价飞涨；~ засагч 说价人；~ алдах 跌价，落价；~ буурах 贬值，降价；~ д оруулах，~ дээшлүүлэх 提高价格，涨价；~ орох 涨价；~ тогтоол 开价，开盘，挂牌；~ хаялцаал 拍卖；~ хаялцагч 拍卖商；~ хаялцуулах 拍卖，甩卖；~ цэн 价值；~ хорогдуулах 折扣；~ хорогдуулсан борлуулалт 抛售价；~ хөөргөх 哄抬物价，暴涨；үнийг гааруулах 哄抬价格；~ д тавих хяналт 物价管理；үнийн жагсаалт 价目表；② (转)身价，名誉，声誉；威信，威望：~ э барах 一钱不值，身价扫地。

ҮНЭ **ᠮᠠᠨᠡ** II [名] <动> 骚鼠。

ҮНЭГ(ЭН) **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡ** [名] <动> 狐狸：галт хар ~ 黑褐色狐狸；шар ~ 棕色狐狸；үнэгэн заль, үнэгэн мэх 狐狸的狡滑；~ эн өлөн <植> 狐苔；~ эн сүүлхэй лидэр <植> 苦豆，草木樨；~ эн сүүл <植> 看麦娘属。

ҮНЭГЧ **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 狩猎狐狸的人。

ҮНЭГЧЛҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үнэгчлэх 的使动态。

ҮНЭГЧЛЭХ **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 打狐狸；② (婴儿)梦笑。

ҮНЭГЭЛДЭЙ **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠢᠳᠡᠢ** [名] <动> 小狐狸，狐狸崽。

ҮНЭГЭН **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠨ** [名] <动> 山羊羔，小山羊。

ҮНЭГЭНЦЭР **ᠮᠠᠨᠡᠭᠡᠨᠴᠢᠷ** [名] <动> 灵猫。

- ҮНЭД** *ᠮᠣᠨᠡᠳ* [名] үнэ-之复数.
- ҮНЭДЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠳᠡᠬ* [动] 价太高; 变昂贵.
- ҮНЭЛГЭЭ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠭᠡ* [名] 参见 үнэлэлт; 估计, 评价, 定价, 鉴定.
- ҮНЭЛҮҮШТЭЙ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠦᠭᠦᠰᠡᠢ* [形] 值得评价的, 可肯定的.
- ҮНЭЛҮҮЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэлэх 的使动态.
- ҮНЭЛҮҮР** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠦᠷ* [名] 价目表, 市价表.
- ҮНЭЛЦГЭЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠠᠵᠭᠡᠬ* [动] үнэлэх 的众动态.
- ҮНЭЛШГҮЙ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠰᠦᠭᠦᠢ* [形] 不可估价的, 不可估量的: ~ эрдэнэ 无价之宝.
- ҮНЭЛЭГДЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ* [动] үнэлэх 的被动态.
- ҮНЭЛЭГЧ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠭᠦᠴ* [名] ① 评价者, 估价者, 定价者; ② 价目表, 市价表.
- ҮНЭЛЭЛ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠯ* [名] 参见 үнэлэлт.
- ҮНЭЛЭЛТ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠯᠲ* [名] ① 估价, 评价; 定价, 价格; ② 评分: өндөр ~ ① 高度评价, 崇高评价; ② 高价; ③ 高分.
- ҮНЭЛЭЛЦЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠯᠠᠵᠡᠬ* [动] үнэлэх 的共动态.
- ҮНЭЛЭМЖ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠮᠵ* [名] 评价, 定价, 估价: ~ ийн баримжаа 评判标准.
- ҮНЭЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠯᠡᠬ* [动] ① 评价, 定价; 估价: ~ н авах 定价购买; биений хүчин ~ 出卖劳动力; үнэлсэн хүн 雇佣的劳力; ~ ж баршгүй 不可估价的; ② 珍视, 器重: ~ н үзэх 珍视; ③ 评分: ~ заавар 评分标准.
- ҮНЭМЛЭЛ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠯ* [名] 证明, 证件, 凭据, 文凭.
- ҮНЭМЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬ* I [动] 证明, 证实, 确认.
- ҮНЭМЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬ* II [名] 证书, 证件: нэвтрэх~, зам явах ~ 通行证; бууны ~ <军>持枪证.
- ҮНЭМЛЭХЖИХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠵᠢᠬ* [动] 证件化.
- ҮНЭМЛЭХЖҮҮЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠵᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэмлэхжих 的使动态.

- ҮНЭМЛЭХТЭН** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠲᠡᠨ* [名] 证件持有者, 证书获得者.
- ҮНЭМЛЭХҮЙ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠬᠦᠢ* [形] 绝对的; 雄辩的, 确实的: ~ температур 绝对温度; ~ хэмжээгээр 确实地; ~ мэдрэх чанар 绝对感觉; ~ нэмүү өртөг 绝对剩余价值; ~ хэмжигдэхүүн 绝对值, 绝对数; ~ чанар 绝对性, 无条件性; ~ эрх 绝对权; ~ нэгж 绝对单位; ~ хэтрэл 绝对过剩; ~ хэт зарцуулалт 绝对超支; ~ ядуурал 绝对贫穷化.
- ҮНЭМЛЭХҮЙЦ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠬᠦᠢᠴ* [形] 绝对的, 无条件的, 完全的, 十分的, 纯粹的, 无限的.
- ҮНЭМЛЭХҮҮН** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡᠬᠦᠨ* [名] 绝对; (哲) 绝对者; 独立存在的东西.
- ҮНЭМШИГДЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠭᠦᠳᠡᠬ* [动] үнэмших 的被动态; 可信, 令人相信.
- ҮНЭМШИЛ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠯ* [名] 确认, 信任, 相信.
- ҮНЭМШИХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠬ* [动] 确认, 信任, 相信.
- ҮНЭМШИЦГЭЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠵᠭᠡᠬ* [动] үнэмших 的众动态.
- ҮНЭМШМЭЭР** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠮᠡᠭᠦᠷ* [形] 可信的.
- ҮНЭМШҮҮЛЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэмших 的使动态.
- ҮНЭМШЭЭХ** *ᠮᠣᠨᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠬ* [动] 相信, 确信.
- ҮНЭН** *ᠮᠣᠨᠡ* [名·形] ① 真理: тодорхой ~ 具体真理; объектив ~ 客观真理; харьцангуй ~ 相对真理; туйлын ~ 绝对真理; ② 真正的, 真诚的, 真实的: ~ шудрага 正义的, 公正的; ~ гол 衷心, 诚心; ~ хэрэг дээрээ 事实上, 实际上; ~ ийг хэлэхэд 说实在的, 坦率地说; ~ домог 往事; 史实; 事实, 真事; ~ мөнөөр нь 如实地, 真实地; ~ алдартны шашин 正教; ~ байдал 实效; 现实, 实际; ~ бодоо <医>真天花; ~ лавтай гэрч баримт <法>确凿证据; ~ тэмдэглэл 实录.
- ҮНЭНДЭЭ** *ᠮᠣᠨᠡᠨᠳᠡᠭᠡ* [副] 事实上, 本质上, 实际上.
- ҮНЭНХҮҮ** *ᠮᠣᠨᠡᠨᠬᠦᠨ* [形] 真正的, 真诚的, 赤诚的.
- ҮНЭНЧ** *ᠮᠣᠨᠡᠨᠴ* [形] 诚实的, 真诚的, 忠诚的:

~ хүн 诚实的人; ~ холбоотон 忠实的同盟者; ~ шударга 忠诚, 忠心, 诚实.

ҮНЭНЧИР *ᠮᠠᠨᠴᠢᠷ* [形] 参见 үнэнч.

ҮНЭНЧИРХЭХ *ᠮᠠᠨᠴᠢᠷᠬᠡᠬ* [动] 作出真心的样子, 显示自己的诚意.

ҮНЭНЧЛЭХ *ᠮᠠᠨᠴᠢᠯᠡᠬ* [动] 表现真诚、诚恳; 效忠.

ҮНЭР *ᠮᠠᠨᠢᠷ* [名] ① 气味, 味: ~ буруу таних 幻嗅; ~ дасах 嗅觉适应; ~ муу мэдэх 嗅觉减退; ~ мэдэхгүй 嗅觉缺失; ~ өөрчлөгдөх 嗅觉失调; ~ сэрэхгүй 气味感觉; ~ хэт мэдрэх 嗅觉过敏; ~ ийн гадна дотно харгуй 嗅内外侧束; ~ ийн гажуудал 嗅觉障碍; ◇ ~ танар 气味; ~ авах 嗅出... 气味; 闻到... 气味; ② 臭味, 不好的味: ~ гутах 散发出不好的味; ~ орох 变臭, 有气味; ③ 香味: сайхан ~ 香味; ~ анхилах 散发出香味, 芳香扑鼻; хүний ~ алдах 丧失人性的; хүний ~ гүй хүн 没人性的家伙.

ҮНЭРГҮЙ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠭᠦᠢ* [形] ① 无味, 无味的; ② 无人性的, 丧失人性的.

ҮНЭРДҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэрдэх 的使动态.

ҮНЭРДЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠳᠡᠬ* [动] 嗅, 闻.

ҮНЭРЛҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэрлэх 的使动态.

ҮНЭРЛЭГДЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠯᠡᠭᠡᠬ* [动] үнэрлэх 的被动态.

ҮНЭРЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠯᠡᠬ* [动] ① 嗅, 闻; ② 吻; ③ (转) 怀疑, 察觉: ~ ийлдэс 嗅觉反射; ~ хэлтэр 嗅叶; ~ эс 嗅细胞; ~ ийн дохио 嗅觉先兆; ~ төв 嗅中枢.

ҮНЭРЛЭЦГЭЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠬ* [动] үнэрлэх 的众动态.

ҮНЭРТ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲ* [形] 有香味的, 香的: ~ ус 香水; ~ цуу 香醋; ~ ногоо <植> 香菜(芫荽); ~ амин 芳香胺; ~ булчирхай 气味腺; ~ нүцгэн ховол <植> 香椿树; ~ ойм <植> 香鳞毛蕨.

ҮНЭРТҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэртэх 的使动态.

ҮНЭРТЭЙ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲᠡᠢ* [形] ① 有味的; ② 有香味的, 香的.

ҮНЭРТЭН *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲᠡᠨ* [名] 芳香物质, 香料, 香精, 化妆用品: үнэртний зүйл 香料, 香品, 化妆用品.

ҮНЭРТЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲᠡᠬ* [动] ① 散发气味; ② 嗅, 闻: ~ сэрэхүй 嗅觉.

ҮНЭРТЭХҮЙ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠲᠡᠬᠦᠢ* [名] (鼻) 嗅觉.

ҮНЭРХҮҮ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠬᠦᠢ* [形] 参见 тумархаг; 故作姿态的, 扭扭捏捏的.

ҮНЭРХҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэрхэх 的使动态.

ҮНЭРХЭГ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠬᠡᠭ* [形] ① 要高价的, 卖高价的; ② 孤傲的, 孤芳自赏的.

ҮНЭРХЭЛ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠬᠡᠯ* [名] ① 抬高物价; 卖高价; ② 孤傲, 自矜, 孤芳自赏.

ҮНЭРХЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠷᠬᠡᠬ* [动] ① 要大价钱, 估以高价, 抬高物价; ② 变孤傲.

ҮНЭС *ᠮᠠᠨᠢᠰ* [名] 见 үнс.

ҮНЭСДҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэсдэх 的使动态.

ҮНЭСДЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠳᠡᠬ* [动] 见 үнсдэх.

ҮНЭСЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠯᠡᠬ* I [动] 见 үнслэх I.

ҮНЭСЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠯᠡᠬ* II [动] 见 үнслэх II.

ҮНЭСТЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠲᠡᠬ* I [动] 见 үнстэх I.

ҮНЭСТЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠲᠡᠬ* II [动] 见 үнстэх II.

ҮНЭСҮҮЛЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] үнэсэх 的使动态.

ҮНЭСЭЛДЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠡᠯᠳᠡᠬ* [动] үнэсэх 的互动态.

ҮНЭСЭХ *ᠮᠠᠨᠢᠰᠡᠬ* [动] 见 үнэсэх.

ҮНЭТ *ᠮᠠᠨᠢᠲ* [形] 参见 үнэтэй; ~ гэрэлт чимэд 黄蛋白石; ~ гэрэлт эрдэнэ 贵尖晶石; ~ илгээмж 报价邮包; ~ төмөрлөг 贵金属; ~ үслэг ан 珍贵毛皮兽; ~ цаас 有价证券; ~ чулуу 宝石; ~ элс 贵重矿砂; ~ бараа 贵重商品; ~ цаасны гаргалт 发行有价证券; ~ цаасны данс 有价证券账户; ~ цаасны зуучлагч 有价证券经纪人.

ҮНЭТЭЙ *ᠮᠠᠨᠢᠲᠡᠢ* [形] ① 有... 价的, 有价值的;

их ~ 昂贵的; хямд ~ 便宜的, 贱价的; хоёр төгрөгийн ~ ном 价格为两个图格里克的; ② 高价的, 昂贵的: ~ юм 昂贵的东西; ~ зүйл 珍品; ③ 有报酬的, 收费的.

үнэтэйдэх **ᠤᠨᠡᠲᠡᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 物价变高.

үнэтэх **ᠤᠨᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 物价飞涨; 物价奇高.

үнэхээр **ᠤᠨᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [副] 确实, 实在; 果真: ~ сайн үхн 确实是好人.

үнэч **ᠤᠨᠡᠴ** [名] 桦木桶.

үнээ(н) **ᠤᠨᠡᠭᠡ** [名] (动) 乳牛, 三岁以上的母牛: сувай ~ 不孕的母牛; хусран ~ 产奶量大的乳牛; ~ ний айраг 牛奶酒.

үнээр **ᠤᠨᠡᠭᠡᠷ** [副] 参见 үнэхээр.

үнээрэн **ᠤᠨᠡᠭᠡᠷᠡᠨ** [副] 确实是, 真是; 果真是.

үнээрээ **ᠤᠨᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠡ** [副] 参见 нээрээ.

үр **ᠦᠷ** I [名] ① (农) 种籽, 子粒; (生理) 精子: ~ тарих 下种; ~ сонгох 选种; ~ тариа 谷物; ~ цацах, ~ суулгах 播种; ~ суулгагч 播种机; ~ шимийн мал 母畜; ~ тос 植物油; ~ гаргах цорго 射精管; ~ гоожих 射精; ~ дамжуулагч 输精管; ~ тогтоох 使受精, 使受孕; ~ тогтоохгүй 避孕; ~ хөврөл 原始体, 遗传因子; ~ хөндөх 人工流产; ② 果实.

үр **ᠦᠷ** II [名] 小孩子, 子女: ~ хүүхэд 子女; ~ ач 子孙.

үр **ᠦᠷ** III [名] 结果, 后果, 成果: ~ нөлөө 结果, 效果, 效应, 作用; ~ дүнгүй 无成果的, 无效的, 不成功的, 徒劳的; ямар ч ~ гарахгүй 任何结果也得不到; 毫无结果; ◇ ~ дүн 成果, 结果, 后果, 结局; ~ ашиг 效益.

үр **ᠦᠷ** IV [量] 亩: нэг ~ 一亩.

үрвэлдэй **ᠦᠷᠪᠡᠯᠳᠡᠢ** [名] ① (动) 鹪雀; ② (动) 蜜蜂的幼虫, 病患的蜂.

үрвэлзүүлэх **ᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үрвэлзэх 的使动态.

үрвэлзүүр **ᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 性急的, 容易动肝火的, 易冲动的: ~ зантай хүн 易动肝火的人.

үрвэлзэх **ᠦᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] ① 跳动: гал ~ 火焰跳动; ② 发脾气, 动肝火.

үргүй **ᠦᠷᠭᠡᠢ** I [形] 无后代的, 无子女的: ~ болгох 绝育; ~ болох 不育; ~ гэр бүл 无子女家庭.

үргүй **ᠦᠷᠭᠡᠢ** II [形] 无教益的, 无结果的, 不成功的: ~ зардал 无益的花费; ~ хөдөлмөр 无效劳动; ~ туршлага 不成功的经验.

үргүй **ᠦᠷᠭᠡᠢ** III [形] 无种籽的; 无果实的, 不结果实的.

үргүйдэл **ᠦᠷᠭᠡᠢᠳᠡᠯ** [名] ① (生理) 阳萎, 无生育力, 不育; хээлтүүлэгчийн ~ 种公畜不育症; төрөлхийн ~ 先天性不育症; ② (转) 无创造力.

үргүйдэх **ᠦᠷᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] (医) 缺精, 不妊娠.

үргүйжих **ᠦᠷᠭᠡᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 参见 үргүйдэх.

үргүйшил **ᠦᠷᠭᠡᠢᠰᠢᠯ** [名] 不育, 无生育能力.

үргэдэг **ᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠭ** [形] 好惊的, 胆小的 (指马等): ~ морь 好惊的马, 胆怯马.

үргэлж **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵ** [形·副] ① 一起的, 接连的, 连续的, 不断的; ② 经常, 常常, 总是: би хотод ~ суудаг 我常常住在城里.

үргэлжид **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠳ** [副] 经常, 常常, 总是, 永远.

үргэлжлүүлэгч **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 继承人, 接班人, 继承和发扬者.

үргэлжлүүлэх **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үргэлжлэх 的使动态.

үргэлжлэл **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] 后续, 继续, 延续, 后续部分.

үргэлжлэх **ᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 连续, 继续, 后续, 延续; 不间断: ажил ~ 工作继续; үргэлжилсэн зураг 连环画; үргэлжилсэн зохиол 散文; үргэлжилсэн хувьсгал 继续革命, 不断革命; ~ ч ярих 继续讲; үргэлжилсэн мэдээ 续报.

үргэлэх **ᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 瞌睡; 打盹, 微睡.

үргэмтгий **ᠦᠷᠭᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] 好惊的, 胆小的

(指马等): ~ морь 好惊的马.

үргэмхий **ᠤᠷᠭᠡᠮᠬᠢ** [形] 参见 үргэмтгий.

үргэнч **ᠤᠷᠭᠡᠨᠴᠢ** [名] (动) 田鼠.

үргэх **ᠤᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] 惊恐, 惊动, 猛闪, 惊跑, 逃跑(指畜、兽).

үргээлэг(эн) **ᠤᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭ(ᠡᠨ)** [名] 逼赶(野兽).

үргээн **ᠤᠷᠭᠡᠭᠡᠨ** [名] 参见 түгшүүр.

үргээх **ᠤᠷᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] үргэх 的使动态; 恐吓, 吓跑.

үрдэс **ᠤᠷᠳᠡᠰ** I [名] 渣滓, 渣沫, 废渣, 碎沫; ◇ ~ өөдөс 渣滓.

үрдэс **ᠤᠷᠳᠡᠰ** II [名] ① 果泥糕饼; ② 果干: мойлны ~ 稠李干; нэрсний ~ 皂李干.

үрдэс **ᠤᠷᠳᠡᠰ** III [名] 子孙.

үржвэр **ᠤᠷᠵᠢᠪᠦᠷ** [名] (数) 积, 乘积.

үржигдэгч **ᠤᠷᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠭᠴᠢ** [名] 参见 үржигдэхүүн (数) 被乘数.

үржигдэх **ᠤᠷᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] үржих 的被动态.

үржигдэхүүн **ᠤᠷᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [名] (数) 被乘数.

үржигч **ᠤᠷᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [名] (数) 被乘数.

үржил **ᠤᠷᠵᠢᠯ** [名] ① 繁殖, 增殖; 增加, 增长: ~ мал 增殖之牲畜; ~ станц (牧) 繁殖站; төл ~ 增殖仔畜; ② 肥沃, 多产, 滋生: ~ сайтай ① 正在迅速繁殖的(指牲畜); ② 肥沃的(指土壤); ◇ ~ жимс (植) 杜李; хятад ~ (植) 花红.

үржилгүй **ᠤᠷᠵᠢᠯᠭᠡᠢ** [形] ① 不繁殖的, 不结果实的; 无仔畜的; ② 不肥沃的, 低产的: ~ газар 不毛之地.

үржилгүйдэх **ᠤᠷᠵᠢᠯᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 变衰弱, 变虚弱, 变贫瘠; хөрс ~ 土地贫瘠; ② (医) 防腐, 防感染, 无菌化.

үржилгүйтүүлэх **ᠤᠷᠵᠢᠯᠭᠡᠢᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үржилгүйтэх 的使动态.

үржилгүйтэх **ᠤᠷᠵᠢᠯᠭᠡᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] (医) (外科) 防腐(法); 无菌化(防止化脓).

үржилт **ᠤᠷᠵᠢᠯᠲᠡ** [形] 参见 үржилтэй.

үржилтэй **ᠤᠷᠵᠢᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 有仔畜的; 有繁

殖力的; 结果实的; ② 肥沃的, 多产的: ~ хөрс 肥沃的土地.

үржих **ᠤᠷᠵᠢᠬᠢ** [动] 繁殖, 增殖; 增多, 扩大.

үржицгээх **ᠤᠷᠵᠢᠬᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үржих 的众动态.

үржлэг **ᠤᠷᠵᠢᠯᠡᠭ** [名] 繁殖, 增殖; 增多, 扩大.

үржүүлэг **ᠤᠷᠵᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] ① (牲畜) 繁殖场: ан ~ 兽类繁殖场; ② 苗场, 苗圃.

үржүүлүүр **ᠤᠷᠵᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 倍增器.

үржүүлэгч **ᠤᠷᠵᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 进行繁育工作的人, 繁育员, 培育者, 栽培者; ② (数) 乘数.

үржүүлэлт **ᠤᠷᠵᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠡ** [名] 繁殖, 养殖.

үржүүлэх **ᠤᠷᠵᠢᠶᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 繁育, 繁殖, 养育, 培育, 栽培; ② (数) 乘.

үрлүүлэх **ᠤᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үрлэх 的使动态.

үрлэг **ᠤᠷᠯᠡᠭ** [名] 费用, 花费, 耗资; ◇ ~ зарлага 费用, 开支.

үрлэгдэх **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үрлэх 的被动态.

үрлэгтэй **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 消耗的, 损耗的, 浪费的.

үрлэгч **ᠤᠷᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 浪费者, 滥花钱的人, 败家子, 挥霍者; ② 播种机.

үрлэгээ **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠢ** [名] 参见 үрлэг.

үрлээнэх **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] үрлэх 的短暂体.

үрлэлцэх **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] үрлэх 的共动态.

үрлэн **ᠤᠷᠯᠡᠨ** [名] 丸: ~ эм 丸药.

үрлэх **ᠤᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 种, 播种; ② (植物) 结出果实.

үрлэцгээх **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үрлэх 的众动态.

үрлээч **ᠤᠷᠯᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] 播种机.

үрс **ᠤᠷᠦᠰ** I [名] үр I、II、III 的复数.

үрс **ᠤᠷᠦᠰ** II [名] 吵架, 斗殴.

үрс **ᠤᠷᠦᠰ** III [名] 摔跤比赛.

үрслүүр **ᠤᠷᠦᠰᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 苗圃, 苗床: цэцгийн ~ 花圃.

үрслэг **ᠤᠷᠦᠰᠯᠡᠭ** [名] 移植, 分植(指蔬菜、

花); (移植、分植的)苗。

үрслэгээ *үрслэг* [名] 参见 үрслэг.

үрслэх *үрслэх* [动] 移植, 分植 (指蔬菜、花)。

үрсэг *үрсэг* [形] 寻找崽子的(动物)。

үрсэх *үрсэх* [动] (动物)寻找崽子。

үрт *үрт* [形] 参见 үртэй I、II、III: ~ ургамал (植)果实植物。

үртэй *үртэй* I [形] 有子女的, 有后代的。

үртэй *үртэй* II [形] 有效果的, 有成果的, 有成效的。

үртэй *үртэй* III [形] 有种籽的; 有果实的, 结果实的。

үртэмтгий *үртэмтгий* [形] 胆小的, 畏惧的, 畏缩的。

үртэс(эн) *үртэс* [名] 碎屑, 碎末, 碎片: модны ~ 木屑, 锯末; төмрийн ~ 铁屑。

үртэх *үртэх* [动] 感觉到, 看到: нүгэлчинь түмний нүдэнд ~ ж үзэгдэх 你的罪过被众人的眼光所看到。

үрүү *үрүү* [名] 参见 эрүү。

үрүүлэх *үрүүлэх* [动] 参见 эрүүлэх。

үрцгээх *үрцгээх* I [动] үрэх I、IV 的众动态。

үрцгээх *үрцгээх* II [动] үрэх II、III 的众动态。

үрчвэлзэх *үрчвэлзэх* [动] ①有皱褶的东西频频摆动; ②(绸缎等)薄软物翻动不停; ③频频皱眉; ④(转)频作愠色。

үрчгий *үрчгий* [形] 皱折的, 有皱纹的。

үрчгэр *үрчгэр* [形] ①有皱褶的, 有了皱纹的; ②(转)哭丧着的, 不满意的; ~ нүүр ①有皱纹的脸; ②哭丧着脸。

үрчгэрдүү *үрчгэрдүү* [形] 稍有皱褶的, 略有皱纹的。

үрчгэрдүүлэх *үрчгэрдүүлэх* [动] үрчгэрдэх 的使动态。

үрчгэрдэх *үрчгэрдэх* [动] 起皱纹。

үрчгэртэх *үрчгэртэх* [动] 起皱纹, 形成皱

纹。

үрчгэрхэн *үрчгэрхэн* [形] үрчгэр 的小称。

үрчгээр *үрчгээр* [形] 见 үрчгэр。

үрчигнүүлэх *үрчигнүүлэх* [动] үрчигнэх 的使动态。

үрчигнэх *үрчигнэх* [动] ①有皱褶的东西连续摆动; ②(丝绸等)薄软物频频翻动; ③频频皱眉; ④(转)频作愠色。

үрчийлгэх *үрчийлгэх* [动] үрчийх 的使动态。

үрчийлгээ *үрчийлгээ* [名] 褶, 襞, 皱纹, 皱褶, 叠痕, 皱痕。

үрчийх *үрчийх* [动] 起皱纹: хөгширч нүүр ~ 老得脸上起皱纹。

үрчилзүүлэх *үрчилзүүлэх* [动] үрчилзэх 的使动态。

үрчилзэх *үрчилзэх* [动] 参见 үрчигнэх。

үрчис *үрчис* 见 ~ ~ хийх 皱起的东西频频翻动; 频频皱眉。

үрчлүүлэх *үрчлүүлэх* [动] үрчлэх 的使动态。

үрчлэгдэх *үрчлэгдэх* [动] үрчлэх 的被动态。

үрчлэх *үрчлэх* [动] 抱养, 收养(把别人的孩子作为自己的孩子抚养): хүүхэд ~ 抱养孩子; үрчилсэн эх 养母。

үрчлээ *үрчлээ* [名] 皱纹, 皱褶; 折痕, 褶皱: магнайн ~ 额部皱纹。

үрчлээс *үрчлээс* [名] 皱褶部分, 有折痕处。

үрчлээт *үрчлээт* [形] 有皱纹的, 皱褶的; 折痕的, 褶皱的。

үрчлээтэх *үрчлээтэх* [动] 起皱纹, 出现褶皱。

үрчрээ *үрчрээ* [名] 参见 үрчлээ。

үрших *үрших* [动] (生物)孢子形成。

үрэвдэс *үрэвдэс* [名] 锯末, 木屑, 碎屑, 残渣。

үрэвсдэс *үрэвсдэс* [名] 脓性蜂窝组织炎。

үрэвсүүлэх *үрэвсүүлэх* [动] үрэвсэх 的使动态。

үрэвсэл **ᠤᠷᠡᠪᠰᠡᠯ** [名] ①增加, 增大, 蔓延, 扩大; ②(医)炎症, 肿, 发炎; уушигны ~ (医)肺炎.

үрэвсэх **ᠤᠷᠡᠪᠰᠡᠬ** [动] ①增大, 蔓延, 扩大; ②(医)发炎, 生炎症, 肿.

үрэвтгэл **ᠤᠷᠡᠪᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] ①发光, 闪光; ②爆燃; ③(转)(感情、事件等之)勃发, 爆发, 骤起.

үрэвтэл **ᠤᠷᠡᠪᠲᠦᠯ** [名] 锉子.

үрэвтэлдэх **ᠤᠷᠡᠪᠲᠦᠯᠳᠡᠬ** [动](用锉子)锉.

үрэвтэх **ᠤᠷᠡᠪᠲᠦᠬ** [动] 参见 үрэвсэх.

үрэвч **ᠤᠷᠡᠪᠴ** [名] (植)子房.

үрэгдүүлэгч **ᠤᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 浪费者, 挥霍者, 损坏者; 侵吞者.

үрэгдүүлэх **ᠤᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ①үрэгдэх 的使动态; ②损坏, 浪费, 挥霍; 侵吞.

үрэгдэл **ᠤᠷᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] ①浪费, 耗费, 花费, 开销, 挥霍, 损坏; 侵吞; ②牺牲: ~ сүйдлээс айхгүй 不怕牺牲.

үрэгдэх **ᠤᠷᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] ①үрэх II 的被动态; ②被损耗, 被耗尽, 被损坏; 被侵吞; ③被消灭, 被葬送; 损失, 牺牲: бие ~ 牺牲.

үрэл **ᠤᠷᠡᠯ** [形·名] ①球状的; 滚珠式的: ~ сум 霰弹(头圆, 达目标后即爆炸的一种小子弹); ②小药丸, 小丸药.

үрэлгээ **ᠤᠷᠡᠯᠭᠡ** [名] 播种.

үрэлдэх **ᠤᠷᠡᠯᠳᠡᠬ** I [动] үрэх I、IV 的互动态: ~ залгавч 摩擦离合器.

үрэлдэх **ᠤᠷᠡᠯᠳᠡᠬ** II [动] үрэх II、III 互动态.

үрэлт **ᠤᠷᠡᠯᠲ** I [名] үрэх I、IV 的名词: ~ энд тэсвэртэй тос (技)润滑油.

үрэлт **ᠤᠷᠡᠯᠲ** II [名] үрэх II、III 的名词.

үрэлхэг **ᠤᠷᠡᠯᠬᠡᠭ** [名] (植)南天竹: ~ цэцэг (植)石龙芮.

үрэм **ᠤᠷᠡᠮ** 见 ~ шороо 质劣的土, 贫瘠的土.

үрэмтгий **ᠤᠷᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 惯于挥霍的, 惯于浪费的, 好损坏东西的; 好侵吞的: ~ хүн 浪费者, 挥金如土的人.

үрэмхий **ᠤᠷᠡᠮᠬᠢ** [形] 参见 үрэмтгий.

үрэн **ᠤᠷᠡᠨ** 见 ~ таран 挥霍无度: ~ таран хийх 挥霍一光.

үрэнцэр **ᠤᠷᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] (植)孢子, 芽孢: үрэнцрийн сав (植)孢子囊.

үрэх **ᠤᠷᠡᠬ** I [动] 锉; 磨; 擦: үрэвтлээр ~ 用锉子锉; алчуураар ~ 用手巾擦; хутга ~ 磨刀子.

үрэх **ᠤᠷᠡᠬ** II [动] ①浪费, 挥霍, 损坏; 侵吞: ~ шамших 侵吞, 私吞; ◇ ~ та-рах 挥霍; ~ сүйтгэх 损坏, 浪费; 糟蹋; ②牺牲.

үрэх **ᠤᠷᠡᠬ** III [动] 废弃, 作废, 取消.

үрэх **ᠤᠷᠡᠬ** IV [动] 撤, 散, 倒: гурил ~ 撤面粉.

үрээ (н) **ᠤᠷᠡᠭ** [名] (动)三至五岁的公马: ~ азрага 年幼公马.

үрээнцэр **ᠤᠷᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] (动)小公马.

үрээх **ᠤᠷᠡᠭᠡᠬ** [动] 损坏, 损害, 损伤, 毁坏, 伤害.

үс (эн) **ᠤᠷᠦᠨ** [名] ①头发; 毛, 皮毛: ~ за-сах 理发; ~ авах 剃头; ~ ний машин 理发推子; ~ ний хутга 理发刀子; ~ хатаах аппарат 吹风机; ~ тавих 留发; ~ бүржийлгэх 烫发; ~ дугуй-ран халцрах 斑秃; ~ зулгаах 脱毛术, 拔毛术; ~ унах 秃发; ~ халцран унах 一簇性秃发; ~ цагаас өмнөх унах 过早性脱发; ~ шингэрэх 毛发过少; ~ сормос 细丝, 细线; ~ ургамал-тах 生发; ~ үүсгэгч 生发剂; ~ ний тос 发油, 头油; ~ ний лент 辫子条带; ~ эн малгай 皮帽子; ~ ний дах 皮袄; шар ~ 汗毛; ангийн ~ (带毛的)兽皮; ~ салгах (陈)出嫁; ②芒, (植物的)茸毛; ③霉毛.

үсгүйжүүлэх **ᠤᠷᠦᠭᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] (医)拔毛, 脱毛法.

үсдүүлэх **ᠤᠷᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ①үсдэх 的使动态; ②被揪头发.

үсдэгдэх **ᠤᠷᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] үсдэх 的被动态.

үсдэх **ᠤᠷᠦᠳᠡᠬ** [动] 揪头发, 摧发.

үсдэцгээх **ᠤᠷᠦᠳᠡᠴᠦᠭᠡᠬ** [动] үсдэх 的众动态.

үслүүлэх **ᠤᠰᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үслэх 的使动态。
үслүүр **ᠤᠰᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] (清除奶食品中毛的)木刮子。
үслүүрдэх **ᠤᠰᠯᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 用木刮子除毛。
үслэг **ᠤᠰᠯᠡᠭᠡ** [形] ①多发的, 长发的; ②毛多的, 毛厚的, 毛好的: ~ ан амьтан 毛厚的野兽。
үслэх **ᠤᠰᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①栽毛: сойз ~ 栽刷子; малгай ~ 往帽子上缝毛皮; ②去壳, 去皮(指谷物); ③去毛, 除毛: тос ~ 清除油里的毛。
үсрүүлэх **ᠤᠰᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үсрэх 的使动态。
үсрэлдэх **ᠤᠰᠢᠷᠦᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үсрэх 的互动态。
үсрэлт **ᠤᠰᠢᠷᠦᠯᠡᠳᠡᠮᠡᠳᠡ** [名] ①跳, 跳跃, 跳高; ②喷, 溅。
үсрэнгүй **ᠤᠰᠢᠷᠦᠨᠭᠡᠢ** [形] ①跳跃的, 飞跃的: их ~ 大跃进; ②喷的, 溅的。
үсрэх **ᠤᠰᠢᠷᠦᠬᠡ** [动] ①跳, 跳跃, 跳高; ②喷, 溅。
үст **ᠤᠰᠢᠲᠡ** [形] ①多发的; 多毛的; ②生毛的; 有毛绒的, 细毛皮的: ~ ан 细毛皮兽类(指狐貂等毛皮珍贵的兽类)。
үстүүлэх **ᠤᠰᠢᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үстэх 的使动态。
үстэй **ᠤᠰᠢᠲᠡᠢ** [形] ①有毛的, 长毛的; 带毛皮的: ~ дээл 皮大衣; ~ малгай 皮帽子; ~ амьтан 长毛的动物; ②多发的, 多毛的。
үстэх **ᠤᠰᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] ①长毛; 粘毛; ②发霉(生霉毛)。
үсүү **ᠤᠰᠢᠦ** [名] <植> 芫荽属。
үсхий **ᠤᠰᠬᠡᠶᠢ** [形] 参见 үслэг: ~ нохойн хэл <植> 盘泽草; ~ хамбил <植> 毛茸葶苈。
үсч(ин) **ᠤᠰᠴᠢᠨ** [名] 理发师, 理发员。
үсчих **ᠤᠰᠴᠢᠬᠡ** [动] ① үслэх 的多次体; ②(转)放肆, 飞扬跋扈; 胡乱发脾气。
үсчүүлэх **ᠤᠰᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үсчих 的使动态。
үсчээ **ᠤᠰᠴᠢᠭᠡᠢ** [名] <电> 跳开, 撞回。
үсэг **ᠤᠰᠡᠭᠡ** [名] 字; 字母; Монголын шинэ ~ 蒙古新文字; ~ өрөгч 排字工人;

~ зүй 书写法; ~ судлал 笔相学; ~ хянах 校对; ~ хянагч, ~ засагч 校对员; ~ хэвлэх 印字, (电传)打字; ~ хэвлэх ажил 打字工作, (电传)打字工作; үсгийн хэв ①字版, 排字版; ②字帖; үсгийн дүрэм 正字法; гарын ~ 签字, 签署; ◇ ~ бичиг 文字。
үсэглүүлэх **ᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] үсэглэх 的使动态。
үсэглэгдэх **ᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] үсэглэх 的被动态。
үсэглэл **ᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠯ** [名] ①识字课本, 入门书; ②死记硬背, 死读。
үсэглэх **ᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①按字..., 逐字地读, 按字母拼读; ②死读, 按字面理解, 死记硬背。
үсэглэцгээх **ᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үсэглэх 的众动态。
үсэгчлэх **ᠤᠰᠡᠭᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 按字, 逐字, 照书面: ~ н унших 逐字读; ~ н орчуулах 直译。
үсэд **ᠤᠰᠡᠳᠡ** [副] 特别, 过分, 很, 非常, 大的, 大量的: ~ өөр 大不一样, 大有区别; ~ нэмэгдэх 大量增加; ~ хол 很远。
үсэцэр **ᠤᠰᠡᠴᠢᠷ** [名] ①一根细毛; ②(生)表皮毛, 茸毛。
үсэргэх **ᠤᠰᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ① үсрэх 的使动态; ② 驯马。
үсэргээ **ᠤᠰᠡᠷᠭᠡᠭᠡ** [名] ①跳跃; ②跃进, 突进, 突跃, 飞跃, 突变。
үсэргээх **ᠤᠰᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①跳跃; ②跃进, 飞跃。
үсэрхийлэг **ᠤᠰᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠭᠡ** [名] 参见 үсэрхийлэл。
үсэрхийлэл **ᠤᠰᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠯ** [名] <医> 迁徙, 转移: ~ т өмөн 粟粒状瘤。
үсэрхийлэх **ᠤᠰᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①参见 үсчих; ② 疮疡感染; ③(病灶等)迁徙, 转移: үсэрхийлсэн хавдар <医> 转移性肿瘤; ~ намарс 疱疹性湿疹; ~ цэврүүтэс 疱疹。
үсэрхүү **ᠤᠰᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 参见 үсэрхэг; 毛质的, 似毛的。

үсэрхэг **ᠤᠰᠡᠷᠬᠡᠭ** [形]多毛的, 毛厚的, 毛茸茸的, 毛蓬蓬的.

үсэрдгээх **ᠤᠰᠡᠷᠳᠦᠭᠡᠬᠡ** [动]үсрэх 的众动态.

үтрэм **ᠤᠮᠡᠮ** [名]打谷场.

үтрэмдэх **ᠤᠮᠡᠮᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]打场: ~ машин 脱粒机.

үтрэн **ᠤᠮᠡᠨ** 见 ~ дайрах 委婉地指责, 影射, 旁敲侧击, 含沙射影.

үтрэх **ᠤᠮᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]摩, 擦, 摩擦, 搓, 蹭.

үтрээ **ᠤᠮᠡᠨᠡ** [名]〈解〉腔, 阴道: ~ ний үүдэвч 阴道前庭; ~ битүүрэх 阴道闭锁; ~ засал 阴道成形术; ~ зуурах 阴道痉挛; ~ нарийсах 阴道狭窄; ~ сойх 阴道固定术; ~ тасрах 阴道破裂; ~ тэлүүр 阴道扩张器; ~ харуур 阴道窥镜; ~ бэлгэвч 阴道避孕具.

үтрээтэс **ᠤᠮᠡᠨᠡᠲᠡᠰ** [名]〈医〉阴道炎.

үтэг **ᠤᠮᠡᠭ** [名]〈解〉女阴, 外阴, 阴户, 阴门.

үтэл **ᠤᠮᠡᠯ** [形]①平常的, 一般的, 普通的; 差不多的: ~ хүн 普通的人; ②虚弱的, 孱弱的.

үтэр **ᠤᠮᠡᠷ** [副]马上, 立刻, 快, 快些: ~ ир 快来; ◇ ~ түргэн 迅速的.

үтэрлүүлэх **ᠤᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]үтэрлэх 的使动态.

үтэрлэх **ᠤᠮᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]加速, 加快.

үтээр **ᠤᠮᠡᠷ** [名]拴鞍板皮带.

үтээрхүү **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠦᠭᠦ** [形]参见 үтээрхэг.

үтээрхүүлэх **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]① үтээрхэх 的使动态; ②意同 үтээрхэгдэх.

үтээрхэг **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠡᠭᠡ** [形]好嫉妒的, 好嫉羨的.

үтээрхэгдэх **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]үтээрхэх 的被动态.

үтээрхэх **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠡᠬᠡ** [动]①嫉妒, 羡慕, 嫉羨; ②怀恶意, 抱敌意.

үтээрхээч **ᠤᠮᠡᠷᠡᠬᠡᠬᠡᠴᠢ** [形]好嫉妒的.

үтээрэх **ᠤᠮᠡᠷᠡᠨᠡᠶᠡ** [动]忘恩负义, 以怨报德.

үү **ᠤ** I [小](表示疑问, 用于阴性词之后)

吗? 么?

үү **ᠤ** II [名]瘕子; 肉赘.

үүвэр **ᠤᠦᠪᠦᠷ** 见 ~ түүвэр ①拣积物, 拣拾后汇集起来的東西; ②无几的, 微少的.

үүгнэх **ᠤᠦᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动](牛)哞哞地叫.

үүгэх **ᠤᠦᠭᠡᠬᠡ** [动]穿风(风自洞孔吹入).

үүгээр **ᠤᠦᠭᠡᠷ** [副](үүн 的用让格)以此, 由此; 此间, 在这里; 就地: ~ түүгээр 到处; 这儿, 那儿; ~ үзвэл 由此可见.

үүд (эн) **ᠤᠦᠳᠡ** [名]门, 大门, 入口处: ~ нээх 开门; ~ хаах 关门; ~ эн шүд 门牙; ~ эн талдаа 在门口.

үүдвэр **ᠤᠦᠳᠦᠪᠦᠷ** [名]建立, 创办, 创造, 创作, 创始.

үүднээс **ᠤᠦᠳᠦᠨᠡᠭᠡᠰ** [副]①为了…起见; 出于…目的: туслахын ~ 为了援助起见; эрх ашгийн ~ 出于利害关系; ②从…观点看来.

үүдэвч **ᠤᠦᠳᠡᠪᠦᠴᠢ** [名]〈医〉前庭: үтрээний ~ 阴道前庭.

үүдэвчтэс **ᠤᠦᠳᠡᠪᠦᠴᠢᠲᠡᠰ** [名]〈医〉前庭炎.

үүдэгдэх **ᠤᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]үүдэх 的被动态.

үүдэгч **ᠤᠦᠳᠡᠭᠡᠴᠢ** [名]①首创者, 创造者, 创立者, 始创人, 缔造者; ②发明者, 发明家.

үүдэл **ᠤᠦᠳᠡᠯ** [名]参见 үүсэл.

үүдэнч **ᠤᠦᠳᠡᠨᠴᠢ** [名]宫殿看门人.

үүдэх **ᠤᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]参见 үүсэх.

үүдэч **ᠤᠦᠳᠡᠴᠢ** [名]看门人, 守门人.

үүл (эн) **ᠤᠦᠭᠦᠯ** [名]①云, 云彩: сэмжин ~ 卷层云, 网膜状云; өнгөт ~ 彩云; нүүх ~ 浮云; ~ төрөх 生云, 布云; ~ сарних 云散; ~ эн хээ 云状彩饰图案; ~ эн боролзой болжмор <动> 云雀; ~ эн түрүү <动> 麝鼠; ~ эн хөөндэй <动> 灰背鸫; ~ эн цахлай <动> 海鸥; ②〈医〉白翳, 角膜斑.

үүлгэр **ᠤᠦᠭᠦᠯᠭᠡᠷ** [形]浮荡的, 虚虚乎乎的, 好慌张的; 浮动的; ◇ ~ дүүлгэр 浮浮荡荡的; 浮动的.

үүлгэрдүү **ᠤᠦᠭᠦᠯᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠦ** [形]浮荡的, 虚虚乎

乎的，好慌张的；浮动的。

ҮҮЛГЭРДҮҮЛЭХ **ᠮᠦᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үүлгэрдэх 的使动态。

ҮҮЛГЭРДЭХ **ᠮᠦᠯᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 浮荡，虚乎，慌忙，着忙，浮动。

ҮҮЛГЭРДЭЦГЭЭХ **ᠮᠦᠯᠭᠡᠷᠳᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] үүлгэрдэх 的众动态。

ҮҮЛГЭРТҮҮЛЭХ **ᠮᠦᠯᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үүлгэртэх 的使动态。

ҮҮЛГЭРТЭХ **ᠮᠦᠯᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 үүлгэрдэх。

ҮҮЛДЭР **ᠮᠦᠯᠳᠡᠷ** [名] 种，品种：～ угсаа 品种；малын ～ сайжруулах 改良牲畜品种；нутгийн үүлдрийн мал 上种牲畜，当地品种牲畜；цус сайтай ～ 纯种；үүлдрийг дотор нь эвцэлдүүлэх 品种内的杂交；～ сонгох 选种；～ шигшилт 选种。

ҮҮЛДЭХ **ᠮᠦᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 起云，布云；② (眼睛) 生翳。

ҮҮЛС **ᠮᠦᠯᠤᠰ** [名] үүл 的复数。

ҮҮЛТ **ᠮᠦᠯᠤᠲ** [形] ① 有云的：～ тэнгэр 阴天，有云的天空；～ торго 云袷；② 有白翳的(眼睛)。

ҮҮЛТҮҮЛЭХ **ᠮᠦᠯᠤᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] үүлтэх 的使动态。

ҮҮЛТЭЙ **ᠮᠦᠯᠤᠲᠡᠢ** [形] 参见 үүлт。

ҮҮЛТЭХ **ᠮᠦᠯᠤᠲᠡᠬᠡ** [动] ① 布云，被云遮住；② 眼起翳花；患白翳病。

ҮҮЛШИЛ **ᠮᠦᠯᠤᠰᠢᠯ** [名] ① 布云，起云；② 云层，云量。

ҮҮЛШИЛТ **ᠮᠦᠯᠤᠰᠢᠯᠲ** [名] 布云，起云。

ҮҮЛШИХ **ᠮᠦᠯᠤᠰᠢᠬᠡ** [动] 布云，起云。

ҮҮЛЭРХҮҮ **ᠮᠦᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] ① 参见 үүлэрхэг；② 云状的，云彩似的。

ҮҮЛЭРХЭГ **ᠮᠦᠯᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] 有云的；多云的，乌云密布的。

ҮҮМЭГЛЭХ **ᠮᠦᠮᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 半睡，瞌睡。

ҮҮН **ᠮᠦᠨ** [代] (代词 энэ 的词干，用于格变形式)：～ ийг ав 拿这个；～ тэй 与此；～ ээс өмнө 此前。

ҮҮНИЙХ **ᠮᠦᠨᠢᠶᠡᠬᠡ** [代] 他的，她的，它的：

энэ ном ～ 这本书是他的。

ҮҮНИЙХИ **ᠮᠦᠨᠢᠶᠡᠬᠢ** [代] 见 үүнийх。

ҮҮНЧИЛЭН **ᠮᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠨ** [副] 见 үүнчлэн。

ҮҮНЧЛЭН **ᠮᠦᠨᠴᠢᠯᠠᠨ** [副] 与此同样，像这样；◇ ～ **түүнчлэн** 这样那样地；百般地，多方地。

ҮҮР **ᠮᠦᠷ** I [名] (基层组织) 支部：намын ～ 党支部；эвлэлийн ～ 团支部。

ҮҮР **ᠮᠦᠷ** II [名] 巢，窝：шувууны ～ 鸟巢；чонын ～ 狼窝。

ҮҮР **ᠮᠦᠷ** III [名] 拂晓，黎明：～ цайх 拂晓，蒙蒙亮；～ хаярах 破晓，黎明；～ ийн бялзуухай (动) 云雀，百灵鸟；～ ийн туяа 曙光；～ ийн хяраа 拂晓；～ ийн харанхуй 黎明前的黑暗。

ҮҮР **ᠮᠦᠷ** IV 见 ～ түүр 模模糊糊的，不清楚的：～ түүр санагдана 仿仿佛佛地回忆起来，模模糊糊地记起来。

ҮҮР **ᠮᠦᠷ** V [名] (电) 塞孔，插孔。

ҮҮРГЭВЧ **ᠮᠦᠷᠭᠡᠪᠴ** [名] ① (枪的) 皮带；② 皮囊，负荷袋，背袋；～ сав 被服袋；～ ийн радио станц 携带式电台。

ҮҮРГЭЛСХИЙЛГЭХ **ᠮᠦᠷᠭᠡᠯᠤᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] үүргэлсхийх 的使动态。

ҮҮРГЭЛСХИЙХ **ᠮᠦᠷᠭᠡᠯᠤᠰᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] 打盹，打瞌睡。

ҮҮРГЭЛЭХ **ᠮᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 打盹，打瞌睡。

ҮҮРД **ᠮᠦᠷᠳ** [名·副] ① 永远，永久：～ ийн дурсгал 永久的纪念；～ ийн найрамдал 永恒的友谊；～ ийн хадгаламж 长期存款；～ ийн капитал 永久资本；～ ийн түрээс 永久租佃；～ ийн хангамж 永久保证；～ ийн хугацаат зээллэг 无期贷款；◇ ～ **мөнх** 永久，永恒；② 经常，常常。

ҮҮРДЭХ **ᠮᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [形] ① 永远的，永久的，永恒的；② 经常的，常常的。

ҮҮРЖИХ **ᠮᠦᠷᠵᠢᠬᠡ** I [动] 永久化、永恒化、永垂不朽，永留纪念。

ҮҮРЖИХ **ᠮᠦᠷᠵᠢᠬᠡ** II [动] ① 有巢，有窝；② 有(基层)支部。

ҮҮРЖҮҮЛЭХ **ᠮᠦᠷᠵᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] үүржих I 的

使动态.

ҮҮРЖҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠵᠢᠬᠢ** II [动] үүржих II 的使动态.

ҮҮРЛҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠯᠢᠬᠢ** [动] үүрлэх 的使动态.

ҮҮРЛЭХ **ᠮᠣᠷᠯᠢ** [动] ① 巢居; 造巢, 筑巢; ② (转) 盘踞, 霸占.

ҮҮРМЭГ **ᠮᠣᠷᠮᠡᠭ** [形] 参见 үйрмэг.

ҮҮРСҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** [动] үүрэх 的使动态.

ҮҮРСЭХ **ᠮᠣᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] 马短嘶.

ҮҮРТҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** [动] үүртэх 的使动态.

ҮҮРТЭЛ **ᠮᠣᠷᠲᠦᠯ** [名] ① 缠结, 纠纷, 混乱; ② 苦恼, 麻烦; ③ 负荷, 负担.

ҮҮРТЭХ **ᠮᠣᠷᠲᠦᠬᠢ** [动] 担负不起, 胜任不了, 感到沉重, 难于胜任.

ҮҮРҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** [动] үүрэх I 的使动态.

ҮҮРХҮҮ **ᠮᠣᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 多疣的; ~ хавдар 多疣瘤.

ҮҮРЦГЭХ **ᠮᠣᠷᠴᠢᠭᠢᠬᠢ** [动] үүрэх I 的众动态.

ҮҮРЭВЧ **ᠮᠣᠷᠡᠪᠴᠢ** [名] 参见 үүргэвч.

ҮҮРЭГ **ᠮᠣᠷᠡᠭ** [名] ① 负荷, 负担; үүргийн араг 背筐; ② 任务, 职责, 义务; ~ болгох 下达任务; 把...作为任务; ариун ~ 神圣职责; ◇ ~ даалгавар 任务, 托咐; ~ зорилт 任务, 目标; ③ 作用, 功用, 职权, 职能; даргын ~ гүйцэтгэгч 代理主席, 代主任, 代...长.

ҮҮРЭГДЭЛ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] ① 机能; ② 〈语〉功能主义.

ҮҮРЭГДЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠳᠡᠬᠢ** [动] үүрэх I 的被动态.

ҮҮРЭГЛҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** I [动] үүрэглэх I 的使动态; ① 使背, 使扛; ② 使担负, 责成.

ҮҮРЭГЛҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** II [动] үүрэглэх II 的使动态; 使打盹; 使打瞌睡.

ҮҮРЭГЛЭЛ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠯ** I [名] үүрэглэх I 的名词.

ҮҮРЭГЛЭЛ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠯ** II [名] үүрэглэх II 的名词.

ҮҮРЭГЛЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠢᠬᠢ** I [动] ① 背, 扛; хүүхэд ~ 背孩子; ② 担负, 承担.

ҮҮРЭГЛЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠢᠬᠢ** II [动] 打盹, 打瞌睡, 恢恢思睡; ~ хий үзэгдэл 催眠幻觉.

ҮҮРЭГЛЭЦГЭЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠬᠢ** I [动] үүрэглэх I 的众动态.

ҮҮРЭГЛЭЦГЭЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠬᠢ** II [动] үүрэглэх II 的众动态.

ҮҮРЭГТ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠲᠦ** [形] ① 负荷的, 负担的; ② 任务(性)的, 职责(性)的, 义务(性)的; ~ ажил 职责; ③ 作用(性)的, 功用(性)的, 职权(性)的, 职能(性)的; ~ ажлаас чөлөөлөх 解除职务; ~ зарчим 职能原则; - тэтгэмж 赡养费; ~ юм 功能体.

ҮҮРЭГЧ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠲᠦᠴᠢ** [名] 脚夫, 搬运工.

ҮҮРЭГЧЛЭЛ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠲᠦᠴᠢᠯ** [名] 〈语〉功能.

ҮҮРЭЛЦЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠭᠯᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] үүрэх I 的共动态.

ҮҮРЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠬᠢ** I [动] ① 背, 扛; түлээ ~ 背柴禾; ② 担负, 承担.

ҮҮРЭХ **ᠮᠣᠷᠡᠬᠢ** II [动] 参见 үйрэх.

ҮҮРЬ **ᠮᠣᠷᠢᠶ** [形] 相等的, 相同的; бид хоёр ~ юм 我们俩同岁.

ҮҮСВЭР **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠷ** [名] ① 胚, 胎; 萌芽, 出生; ② 起源, 起因; 开端, 创举, 发生; ~ ээсээ аваад төгсгөлөө хүртэл 自始至终.

ҮҮСВЭРЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠷᠯᠢᠬᠢ** [动] 开始, 创始, 创办, 创建.

ҮҮСГҮҮЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠢ** [动] үүсгэх 的使动态.

ҮҮСГҮҮР **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠦᠷ** [名] 发生器, 感应器, 发动机, 发电机; ацетилен ~ 乙炔(电石气)发生器; гар ~ 手摇发动机; зэрэг цагт ~ генератор 同步发电机; ~ ийн ороомог 发生器线圈; ~ ийн хүчдэл 发动机电压; ~ ийн чадал 发生器功率.

ҮҮСГЭВЭР **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠡᠷ** [名] ① 开创, 创业, 创办; - хөгжим 〈乐〉序曲; ② 开端, 起源.

ҮҮСГЭВЭРЛЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠡᠷᠯᠢᠬᠢ** [动] 〈无〉发生震荡, 产生震荡.

ҮҮСГЭДЭХ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠢ** [动] үүсгэх 的被动态.

ҮҮСГЭГЧ **ᠮᠣᠮᠣᠰᠦᠭᠡᠳᠦᠴᠢ** [名] ① 创造者, 首创人, 奠基人, 发起人; марксизмыг ~ ид 马克

思主义的创始人; хувьсгал ~ 革命发起者; ② 肇事人, 祸首, 罪魁, 煽动者: зодоон ~ 打架的肇事人; ③ 起因, 事因: өвчин ~ 病因.

ҮҮСГЭГЧИД **ᠮᠠᠨᠠᠭᠤᠨ** [名] үүсгэгч 的复数.

ҮҮСГЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 开端, 起源, 发生; ② 创始, 首创, 发起: ~ санаачлага 倡议.

ҮҮСГЭМЖ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] 创始, 开创, 开始.

ҮҮСГЭНГЭР **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] 细胞瘤.

ҮҮСГЭР **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① (理) 轨道 (指射体), 弹道 (子弹等); 毛坯; ② 开端, 发源, 发生; ③ 首创, 创始, 发起.

ҮҮСГЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] үүсэх 的使动态; ① 开创, 创办, 发起; ② 使产生, 制造出, 建立.

ҮҮСГЭЦ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] (语) 派生能力.

ҮҮСМЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] ① 生成的, 产生的; ② (语) 派生的.

ҮҮСЭГДЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] үүсэх 的被动态.

ҮҮСЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] 开始, 发生, 起源; ◇ гарал ~ 形端, 起源, 产生.

ҮҮСЭЛТЭЙ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] 有开端的, 有起源的.

ҮҮСЭНГЭР **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] (医) 真性瘤: нугасны ~ (医) 脊髓真性瘤.

ҮҮСЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 起始, 发生, 起源, 产生.

ҮҮТ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] ① 疣似的, 疣状的, 有瘰子的; ② 打结的, 棘手的, 有节的.

ҮҮТГЭВЭР **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 意向, 意图; ② 目的, 宗旨; ③ 进取心, 事业心, 胆识.

ҮҮТГЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 意向, 意图; ② 胆识, 事业心.

ҮҮТГЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] ① 发起, 创办; ② 萌芽, 发生; ③ 产生, 创建.

ҮҮТЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] үүтэх 的名词.

ҮҮТЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 长瘰子.

ҮҮХРЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 喊叫, 呼喊.

ҮҮХЭРДҮҮ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] 慌张的, 忙乱的.

ҮҮХЭРДЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 慌张, 忙乱.

ҮҮЦ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 冻肉, 冬藏肉: ~ хийх

准备冬藏肉; ② (转) 贮存物, 贮藏品.

ҮҮЦЛҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] үүцлэх 的使动态.

ҮҮЦЛЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] ① 备冻肉, 冬藏肉; ② (转) 贮存, 贮备.

ҮҮЧИХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** (ᠮᠠᠨᠠᠭ) [动] үүрүүлэх 的多次体.

ҮХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] 狡狴的, 诡满的, 阴险的.

ҮХДЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] 死人, 尸体, 尸首.

ҮХДЭЛЧЛЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] ① 处于昏睡状态; ② 弥留.

ҮХЖИЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] 坏死, 坏疽 (病).

ҮХЖИЛТ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] (医) 坏疽 (病).

ҮХЖИЛТЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] (生物) 渐进性坏死, 细胞坏死.

ҮХЖИХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 坏死, 坏疽: аяндаа ~ 自然坏疽; ~ булаг 坏死性耳炎.

ҮХЛҮҮД **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] 无理性的, 荒唐的, 盲目的, 缘木求鱼的, 濒死的: ~ байдал 濒死状态.

ҮХЛҮҮДЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 盲目行事, 缘木求鱼.

ҮХЛҮҮТ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] ① 僵死的, 垂死的: ~ капитализм 垂死的资本主义; ~ өвчин (医) 瘫痪病; ② 死死地, 牢牢地: ~ хадах 钉死; ~ уях 死死拴住, 拴死结; ~ ярилцсан 说死了, 谈定了; ~ өвчин 瘫痪病.

ҮХМЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [形] ① 死的, 该死的; ② 生硬的, 死板的, 僵化的, 呆板的, 僵死的.

ҮХТГҮҮР **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [名] ① 挂着的東西, 垂着的饰物; ② 吊架, 吊钩; (建) 吊建; ③ 弹簧架 (汽车上连结车体及车轴的).

ҮХТГЭГЧ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** 见 ~ өвчин (医) 癫痫, 羊痫病.

ҮХТГЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] (医) 犯羊痫病; 失去知觉.

ҮХТХИЙЛГЭХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] үхтхийх 的使动态.

ҮХТХИЙХ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [动] 昏倒, 晕倒.

ҮХТЭЛ **ᠮᠠᠨᠠᠭ** [副] (үхэх 的界限副动词)

①致命, 致死: ~ айх 吓得要死; ②拼命地: ~ зүтгэх 竭尽全力; үхтлээ ажил хийх 拼命地工作.

ҮХҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ① үхэх 的使动态; 致死, 毁灭, 杀除; ② 死死地, 牢牢地: хаалгаа үхүүлээд хадчив 把门死死地钉上了; ~ н хэлэлцэж тохирсон 商谈定了.

ҮХЧИХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхэх 的完成体.

ҮХШИЛ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] (医) 坏疽.

ҮХШИЛТ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] (医) 坏疽: ~ дэ-мэнтэс 坏疽性乳腺炎; ~ сахуу 坏疽性白喉.

ҮХШИРМЭЛ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] ① 枯萎的, 发蔫的; ② 死硬的, 顽固的, 死板的: ~ суртал 死(板的)教条.

ҮХШИРТЭЛ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [副] 死死地, 牢牢地; 顽固地: ~ унтах 熟睡, 死睡; ~ баримтлах 死把住, 执迷不悟, 固执, 顽固; ~ итгэх 盲目地相信, 执迷.

ҮХШИРҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхшрэх 的使动态.

ҮХШИРЦГЭЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхшрэх 的众动态.

ҮХШИРЭЛ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] ① 保守, 顽固, 死守; ② 变质, 变味.

ҮХШИРЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ① 保守, 顽固, 死守: үхширтлээ үнэмлэх 盲目地相信, 笃信; ~ өвчин (医) 迷睡病, 嗜眠症; ② 非常疲倦, 累得要死; ③ 变味, 变质: үхширсэн эд 变了质的物品; ④ (转) 灰心丧气, 失去信心, 失去希望: үхширч эчих 灰心丧气.

ҮХЬ **ᠮᠠᠨᠢ** [形] ① 阴险的, 诡谲的; ② 不经心的, 草率的, 有危险的, 有害的.

ҮХЭГ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** I [名] 碗橱, 橱柜.

ҮХЭГ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** II [名] 背篓, 篮子.

ҮХЭГЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 放入食橱, 放入箱子, 放入柜子里.

ҮХЭДГЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 晒干, 烘干(刚割下来的农作物).

ҮХЭДХИЙХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ① 昏倒, 晕倒, 晕厥; ② (医) 休克: ~ ийн эсрэг шингэн

防休克剂.

ҮХЭЛ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] 死亡: үхлийн аюул 死亡的危险.

ҮХЭЛДҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхэлдэх 的使动态.

ҮХЭЛДЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 死命追求, 沉溺.

ҮХЭЛДЭЦГЭЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхэлдэх 的众动态.

ҮХЭЛТ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] 死亡, 死亡率, 死亡数.

ҮХЭНГЭ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [形] 死一般的, 死的.

ҮХЭР **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名·形] ① (动) 牛: ~ хариулах 牧牛; ~ шахах 为屠宰而养肥牛; үхрийн мах 牛肉; сарлаг ~ 牦牛; шуудайд хийсэн үхрийн эвэр шинг 像口袋里放进了牛角似的(喻互相间别扭扭扭); ② 丑(地支之二): ~ жил 丑年, 牛年; ~ цаг 丑时(指夜间一一三时); ③ 大的, 巨大的, 巨型的: ~ тэрэг 牛车; ~ буу (军) 大炮, 重炮; ~ бүрээ ① (乐) 大号, 低音号; ② 大而长的管状物; ~ гал 大篝火; ~ ин 大石碾; ~ чулуу 盘石, 大石块; ~ голио (动) 大蝎蝎; ④ 粗糙的, 粗笨的: ~ даалимба 粗布; ⑤ (一些动植物名称的组成部分): ~ арвай (植) 伏燕麦; ~ бөлжиргөнө (植) 拖盘果, 黑莓; ~ дэгд (植) 大叶毒芹; ~ мэхээр (植) 细茎拳参; 蛇根草; ~ үргэнэ (植) 车前子, 车前菜; ~ харгана (植) 小叶榆树; ~ шүлхий (植) 栉形苦艾; үхрийн нүд (植) 茅藤子; үхрийн шүлс (植) 山萝卜; ~ халиу (动) 江獭; 海驴; ~ цох (动) 牛耳虫, 土粪甲虫; ~ цууцаль (动) 大山鹑; ~ сондуу (植) 皂角树; ~ бөднө (动) 牛鹞; ~ сүүл загас (动) 牛尾鱼; ~ загас (动) 黑鱼, 牛鱼; ~ хараацай (动) 石燕; үхрийн хэл (植) 河白菜.

ҮХЭРДЭЙ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] (动) 冬穴鱼; 丁家鱼.

ҮХЭРЖИХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] 有牛; 牛群繁殖.

ҮХЭРЖҮҮЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] үхэржих 的使动态.

ҮХЭРИ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [名] (动) 梭鱼; 梭子鱼; ◇ ~ дүү 小舅子.

ҮХЭРЧИЛЭХ **ᠮᠠᠨᠢᠯᠠᠭ** [动] ① 要牛脾气; ② 当

牛马用。

үхэрч (ин) **ᠤᠬᠡᠷᠴᠢ** [名]放牛人: ~ хүү 放牛娃。

үхэтхийх **ᠤᠬᠡᠲᠬᠢᠬᠡ** [动] ①昏倒, 昏厥; ②(转)气色不佳。

үхэх **ᠤᠬᠡᠬᠡ** [动] ①死, 亡; 拚死...: ~н алдав, ~ шахав 临近死亡; 几乎要死了; ~н байлдах 决死战; ~ийн өмнө 临死前; ~ийг завдах 寻死; Үхсэн амьд хоёрын хооронд 生死之间, 半死半活; үхсэн газар ①贫瘠土地, 不毛之地; ②死亡地点; ~дээ үхэр буугаа тавих 狗急跳墙; 垂死挣扎; ~ сэхэхээ үзэх 决一死活; ~н тэмцэх 竭尽全力进行斗争; 拚死斗争; ◇~ хатах 死去, 死亡; ②凋谢, 枯萎: цэцэг ~ в 花谢了。

үхэц **ᠤᠬᠡᠴᠢ** [名]死亡率, 致死率。

үхэцгээх **ᠤᠬᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动]үхэх 的众动态。

үхэшгүй **ᠤᠬᠡᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠢ** [形]不会死的, 不可凋萎的。

үхээнц **ᠤᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠢ** [形] ①半死不活的, 僵死的(指衰弱或软弱无能); ◇~ дорой 软弱无能的; ②死板的, 呆滞的: ~ царай 死板的脸, 呆滞的面孔。

үхээр **ᠤᠬᠡᠭᠡᠷ** [名]死人, 尸体: ~ийн газар 坟地, 墓地; ~ийн шувуу <动>小鸽。

үхээртэх **ᠤᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] ①半死不活, 呈僵死状(指软弱无能或衰弱); ②死板, 呆滞。

үхээрших **ᠤᠬᠡᠭᠡᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] ①变得半死不活, 呈僵死状(指软弱无能或衰弱); ②变死板, 变呆滞。

үч **ᠤᠮᠠᠷ** [名]短羊皮袄, 短羊皮衣。

үчимбэр **ᠤᠮᠠᠭᠢᠮᠪᠦᠷ** [名]<动>猎豹。

Ф

ф **ᠮᠤ** 蒙语第二十四个字母。

фабрик **ᠮᠢᠪᠢᠷᠢᠭ** [名]厂, 工厂, 制造厂(多指轻工业工厂): цэmbэний ~ 制呢厂; чүдэнзний ~ 火柴厂; ~ийн марк, ~ийн тэмдэг 厂牌。

фабрикч **ᠮᠢᠪᠢᠷᠢᠭᠴᠢ** [名]工厂主。

федерализм **ᠮᠢᠪᠠᠳᠠᠯᠢᠰᠢᠮ** [名]联邦运动。

факолит **ᠮᠢᠪᠠᠯᠢᠲ** [名]<矿>碱菱沸石。

факс **ᠮᠢᠪᠠᠰ** [名]<无>电传。

факсдах **ᠮᠢᠪᠠᠰᠳᠠᠬᠡ** [动]<无>发电传。

фактор **ᠮᠢᠪᠠᠴᠣᠷ** [名] ①(数)因数, 因子; 商; ②因素, 动因; 要素。

фактур **ᠮᠢᠪᠠᠴᠣᠷ** [名]发货单, 发票。

факультет **ᠮᠢᠪᠠᠴᠣᠷᠲᠡᠭ** [名](大学的)系; 专科: хэл бичгийн ~ 语文系; дорно дахины хэлний ~ 东方语言系; ~ийн даамал 系主任; багш нарын ~ 师范专科。

фанер **ᠮᠢᠪᠠᠨᠢ** [名]胶合板, 三合板。

фантаз **ᠮᠢᠪᠠᠨᠲᠠ** [名] ①幻想; ②幻想小说; ③<乐>幻想曲。

фантом **ᠮᠢᠪᠠᠨᠲᠤᠮ** [名]幻影; 幻象; 怪影: ~ бөмбөгдөгч нисэх онгоц 鬼怪式战斗机。

фар **ᠮᠢᠪᠠᠷ** [名] ①(机车、汽车、拖拉机等的)头灯; 前灯; ②<空>着陆灯; 降落灯。

- фарада** *ᠮᠢᠷᠠᠳᠠ* [名]〈理〉法拉(电容单位)。
- фарингит** *ᠮᠢᠷᠢᠩᠭᠢᠲᠢ* [名]〈医〉咽炎。
- фармацевт** *ᠮᠢᠷᠮᠠᠴᠢᠪᠡᠲᠦ* [名]药剂师。
- фасциолёз** *ᠮᠢᠮᠠᠴᠢᠣᠯᠡᠵ* [名]患肝蛭病；患瓜仁虫病；～ цөс хорхойтох 肝蛭病；瓜仁虫病。
- фатализм** *ᠮᠢᠮᠠᠯᠢᠮ* [名]宿命论。
- фашизм** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]法西斯主义；～ тай тэмцэгч 反法西斯主义者；～ ыг эсэргүүцэгч 反法西斯主义者；～ эсэргүүцэх үзэл 反法西斯主义。
- фашист** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠲᠦ* [名·形]①法西斯分子，法西斯匪徒；②法西斯的；～ дэглэм 法西斯制度。
- Федерац** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠰᠠ* [名]①联邦，联邦国家；②联盟，联合会。
- фельдмаршал** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠰᠠᠮᠢᠷᠢᠰᠠᠯ* [名]〈俄〉(俄国革命前及某些国家的)元帅。
- фельзит** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠲᠦ* [名]〈矿〉致密长石；霏细岩；～ занар 霏细片岩；～ элсэн чулуу 霏细砂岩。
- фенамин** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]①〈药〉非诺可；非那明；苯丙胺；②〈化〉氨基乙酰替对乙氧苯胺。
- фенил** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]〈化〉苯基。
- фенилаланин** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠠᠨᠢᠨ* [名]〈化〉苯基丙氨酸。
- фенол** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]〈化〉(苯)酚；石炭酸。
- фенолят** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠲᠦ* [名]〈化〉酚盐。
- феодал** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]封建；封建主；～ ноёд 封建领主；～ бутархай байдал 封建割据；～ газар өмчлөл 封建土地所有制；～ ын газрын рэнт, ～ рэнт 封建地租；～ ёс 封建主义；～ үйлдвэрлэлийн арга 封建的生产方式；～ эрэмбэ 封建教阶。
- феодализм** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠢᠮ* [名]①封建主义；②封建制度。
- ферм** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]农场，牧场；гахайн ～ 养猪场；сүүний ～ 牛奶场。
- фермент** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠲᠦ* [名]〈生化〉酶，酵素；～ даавар 激素，荷尔蒙。

- ферментлэх** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠲᠦᠯᠡᠬᠡ* [动]使发酵。
- ферментэт** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠨᠲᠦᠲᠦ* [形]发酵的。
- фермер** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷ* [名]〈资本主义国家的，尤指英美等国的〉农场主。
- фермчид** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠠᠮᠢᠳᠤ* [名]农场工作人员。
- фестиваль** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠢ* [名]联欢节；比赛会，竞技场；фестивалийн нээлт 联欢节开幕式。
- фетишизм** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]①拜物教；таваарын ～ 商品拜物教；②偶像化，盲目崇拜。
- фибрин** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠢᠨ* [名]〈生化〉血纤维蛋白；～ гүй цус 去纤维蛋白(的)血(液)。
- фибрилит** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠢᠯᠢᠲᠦ* [名]〈建〉纤维板，刨花板。
- фидеизм** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]〈哲〉崇神主义，信仰主义。
- физик** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮ* [名]物理学；атомын ～ 原子物理学；～ ийн туршлага 物理实验；～ үжил эсэргүүцэл 物理防腐法；～ ийн кабинет 物理实验室；～ газар зүй 自然地理；～ газар зүйн иж бүрдэл 自然地理综合结构；～ газар зүйн мужлал 自然地理区划；～ газар зүйн явцын эрчимшил 自然地理过程强度；～ техник 理工；～ химийн чиглэл 物理化学的方向；～ шинж (矿)物理性质；～ шинжилгээний арга 物理检查法；～ эмчилгээ 物理疗法；～ өгөршил 物理风化；～ курс 物理教程。
- физикч** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠴᠢ* [名]物理学者，物理学家。
- физиологи** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠢᠨ* [名]生理学，生理作用，生理现象；～ битүүрэл 生理闭锁；～ идэвт бодис 生理有效物质；～ хатанхайрал 生理性萎缩；～ йн идеализм 生理学的唯心主义；～ уусмал 生理溶液；～ үүрэг 生理机能。
- физиологич** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠴᠢ* [名]生理学者，生理学家。
- филантроп** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠠᠨᠠᠯᠠᠮ* [名]慈善(事业)家。
- филармони** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠠᠮᠢᠨᠢ* [名]音乐协会；音乐馆。
- филолог** *ᠮᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠰᠢᠮᠢᠷᠠᠨᠢ* [名]语文学。

- философи** *фи́лософи* [名] 哲学, 哲理; ~ сэтгэлгээнийтүүх 哲学思想史.
- философич** *фи́лософи* [名] 哲学家, 哲人.
- филяриоз** *фи́ляриоз* [名]〈医〉丝虫病.
- финал** *фи́нал* [名] 终局, 结尾; ~ын байдал (棋) 终局的布阵.
- финансист** *фи́нансист* [名] 财政学家, 金融家, 银行家.
- финик** *фи́ник* [名]〈史〉腓尼基(远东的古国); ~ цагаан толгой 腓尼基字母表.
- финн** *фи́нн* [名]〈动〉囊尾幼虫; ~ын ажиллавар 囊尾幼虫病手术.
- финноз** *фи́нноз* [名]〈医〉囊尾; 虫病, 囊虫病.
- фиорд** *фи́орд* [名] 峡湾; ~ хэв шинжийн эрэг 峡湾型海岸.
- фирм** *фи́рм* [名] 商号, 商店.
- фисташк** *фи́сташк* [名]〈植〉黄连木.
- фитинг** *фи́тинг* [名]〈技〉(管子的)配件.
- фитоген** *фи́тоген* [名]〈植〉植物沉积.
- фитонцид** *фи́тонцид* [名]〈植〉植物杀菌素; ~ийн эмчилгээ 植物杀菌素疗法.
- флавор** *фи́лавор* [名]〈化〉黄酮.
- флакон** *фи́лакон* [名] 小瓶(多指盛香水的).
- флебит** *фи́лебит* [名]〈医〉静脉炎.
- флиш** *фи́лиш* [名]〈地〉复理层, 复理石; ~ийн тэмдэг 复理石纹, 复理层纹; ~ хэлбэршил 复理石岩系.
- флот** *фи́лот* [名] 舰队; 船队; ~ын командлагч 舰队司令; ~ хөлөг онгоц 巡逻舰.
- флотч** *фи́лотч* [名] 水兵, 水手.
- флювиогляциал** *фи́лювиогляциал* [形]〈地〉冰水(生成的); ~ дэнж 冰水(冲积)阶地; ~ тал 冰水(冲积)平原; ~ хурдас 冰水沉积.
- флюгер** *фи́люгер* [名] 风向标, 风向仪.
- флюроз** *фи́люроз* [名]〈医〉(慢性)氟中毒; (牙齿)斑釉症.

- фокус** *фо́кус* [名] ①〈物〉焦点, 焦距; ②〈摄〉焦点, 聚光点; ③〈地〉震源.
- фолликул** *фо́лликул* [名]〈解〉滤泡, 小囊, 卵泡.
- фолликулит** *фо́лликулит* [名]〈医〉滤泡炎, 毛囊炎.
- фольга** *фо́льга* [名] 金属薄片, 箔.
- фонд** *фо́нд* [名] ①基金; ~ын өгөөж 基金产值率; ~ зэвсэглэмж 基金装备率; ~ын бирж 资产交易所; ②贮备(额), 库存(量); ~ багтаамж 蕴藏量; ③总额, 总数, 总量.
- фондлол** *фо́ндлол* [名] 储备.
- фондлох** *фо́ндлох* [动] 储备.
- фондлуулах** *фо́ндлоулах* [动] фондлох 的使动态.
- фондолицгоох** *фо́ндолицгоох* [动] фондлох 的众动态.
- фонем** *фо́нем* [名]〈语〉语音; ~ зүй, ~ судлал 语音学, 音韵学.
- фонетик** *фо́нетик* [名] 语音, 语音学.
- фонограм** *фо́нограм* [名] 录音片.
- фоноидеограф** *фо́ноидеограф* [名] 音义文字.
- фонтан** *фо́нтан* [名] 喷水池, 喷泉.
- форинт** *фо́ринт* [名] 福林(匈牙利货币单位).
- форм** *фо́рм* [名] ①制服; цэргийн ~ 军服, 军装; ②形状, 形式, 外形, 形态; 外貌; 方式; ③格式, 程式; ④模型, 样式.
- формализм** *фо́рмализм* [名] 形式主义, 公式主义.
- формалин** *фо́рмалин* [名]〈化〉福尔马林, 甲醛液; ~ны угаал 福尔马林浴, 甲醛液浴.
- формалист** *фо́рмалист* [名·形] ①形式主义者, 公式主义者; ②形式主义的, 公式主义的.
- формальдегид** *фо́рмальдегид* [名]〈化〉甲醛.
- формац** *фо́рмац* [名] 结构, 思想体系; социалист ~ 社会主义结构; нийгэм эдийн засгийн ~ 社会经济结构.
- формил** *фо́рмил* [名]〈化〉甲基基.
- формул** *фо́мул* [名] 公式, 定则.

- форт** **ᠮᠣᠷᠲᠤ** [名]〈军〉堡垒, 要塞, 炮台。
- фосфат** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠮᠤ** [名]〈化〉磷酸盐: ~ын давсаар шээх 磷酸盐尿; ~ чулуулгын ангилал 磷酸(盐)分类; ~ чулуу 磷酸盐石; ~ эрдэс 磷酸矿物。
- фосфатид** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠮᠤᠳᠢ** [名]〈化〉磷脂。
- фосфид** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠯᠢ** [名]〈化〉磷化物。
- фосфин** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠹᠢᠨ** [名]〈化〉磷。
- фосфор** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠷ** [名]〈化〉磷: ~ хүчлийн шүвтэс 次磷酸铵; ~ бордоо 磷肥; ~ буферын тогтолцоо 缓冲磷系统; ~ солилцоо 磷的代谢作用; ~ хүчил 磷酸。
- фосфоржих** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠷᠢᠬᠡ** [动]磷形成。
- фосфотаз** **ᠮᠣᠰᠤᠮᠤᠲᠤᠵᠢ** [名]〈化〉磷酸酶。
- фото** **ᠮᠣᠲᠤ** [名]照片, 相片; 摄影: ~ зураг 照片, 相片; ~ зургийн аппарат 照相机; ~ бүтээмж үйлдэл 光电效应; ~ гурвалжлал 摄影三角测量法; ~ дамжуулагч 光导电体; ~ дэвсгэр зураг 照相地形平面图; ~ өрөх 照相排字; ~ сурвалжлагч 摄影记者; ~ тэнцлэгийн цаас 影印纸; ~ хуулбар 照相复制品; ~ хэмнүүр дуран 摄影经纬仪; ~ цахилгааны хүчдэл 光电电压。
- фотоаппарат** **ᠮᠣᠲᠤ ᠠᠮᠲᠤᠷᠠᠮᠤᠲᠤ** [名]照相机。
- фотогеолог** **ᠮᠣᠲᠤ ᠭᠡᠯᠣᠯᠣᠭ** [名]摄影地质学。
- фотодуранбай** **ᠮᠣᠲᠤ ᠳᠤᠷᠠᠨᠪᠠᠢ** [名]照相显微镜。
- фотон** **ᠮᠣᠲᠤᠨ** [名]〈理〉光子。
- фотоплан** **ᠮᠣᠲᠤᠯᠠᠨ** [名]摄影地形平面图。
- фотореализм** **ᠮᠣᠲᠤᠷᠡᠶ᠋ᠢᠰᠢᠮ** [名]照相现实主义。
- фотосинтез** **ᠮᠣᠲᠤᠰᠢᠨᠲᠡᠵᠢ** [名]〈植〉光合作用。
- фотосфер** **ᠮᠣᠲᠤᠰᠢᠮᠤᠷ** [名]〈天〉(太阳的)光球。
- фототелеграф** **ᠮᠣᠲᠤᠲᠡᠯᠡᠭᠠᠫᠤ** [名]传真电报。
- фотофакс** **ᠮᠣᠲᠤᠹᠠᠬᠤ** [名]传真。
- фрак** **ᠹᠢᠷᠠᠬᠤ** [名]燕尾服: ~ өмсөх 穿燕尾服。
- фракц** **ᠹᠢᠷᠠᠬᠤᠴᠢ** [名]派, 派别。

- франк** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠬᠤ** [名]法郎(法国等国的货币单位)。
- франко** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠭᠢ** [名]交货: ~ вагон 列车上交货。
- франтчин** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠲᠢᠨ** [名]服饰漂亮的人。
- Франц** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠴᠢ** [名]法国, 法国人。
- францилах** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动]译成法语。
- францилгаа** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠠ** [名]францилах 的名词, 法语化。
- фрацилин** **ᠹᠢᠷᠠᠨᠴᠢᠯᠢᠨ** [名]〈药〉呋喃西林, 新抗菌剂。
- фрез** **ᠹᠢᠷᠡᠵᠢ** [名]①铣刀, 旋刀, 切削刀; ②铣工, 旋工, 切削工人。
- фрейдизм** **ᠹᠢᠷᠡᠶᠢᠳᠢᠰᠢᠮ** [名]〈心理〉弗洛伊德主义, 弗洛伊德学说。
- фронт** **ᠹᠢᠷᠣᠨᠲᠤ** [名]①前线, 战线; 战地, 阵地, 阵线: ~од очих 奔赴前线; соёлын ~文化战线; ~од нэмэгдэл хүч явуулах 往前线派遣补充部队; ~од туслах 支援前线; ~ын байдал 战局; ~жанжин 前线总司令; ~захиалга 前线定货, 军用定货; ~ноогдол 前线口粮; ~цэрэг 方面军; ~шугам 前线; ②正面, 前方。
- фронтчин** **ᠹᠢᠷᠣᠨᠲᠢᠨ** [名]前线战士。
- фтор** **ᠹᠢᠷᠣᠯ** [名]〈化〉氟: ~ хэлбэрт 三氟甲烷, 氟仿。
- фторлог** **ᠹᠢᠷᠣᠯᠣᠭ** [形]〈化〉氟化的, 氟化的: ~кали 氟化钾, 钾萤石; ~жонш 萤石。
- фторт** **ᠹᠢᠷᠣᠯᠲᠤ** [形]〈化〉氟化的: ~бари 氟化钡; ~кальци 氟化钙; ~шүвтэс 氟化铵。
- фугас** **ᠹᠢᠷᠠᠭᠰᠢ** [名]〈军〉地雷, 应用地雷: ~ан сум 爆破弹; ~ан бөмбөг 炸弹。
- фуксин** **ᠹᠢᠷᠢᠭᠰᠢᠨ** [名]〈化〉洋红, 硷性品红: ~хүхрийн хүчил 一品红硫酸。
- фундук** **ᠹᠢᠷᠢᠨᠳᠤᠬᠤ** [名]〈植〉欧洲榛, 大栗。
- функци** **ᠹᠢᠷᠢᠨᠳᠤᠬᠤ** [名]①机能; ②职能, 职务: ~ийн өвчин 职业病; ③功用, 作用; ④〈数〉函数: ~хамгийн бага 函数最小值。

- функционализм** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]〈建〉功能主义; 〈经〉职能主义.
- функциональ** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]〈数〉从属关系: ~ хамаарал 函数关系.
- фунт** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [量·名] ①磅; ②英磅(重量单位); ③英镑(英国货币单位).
- фуран** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]〈生〉呋喃, 氧茂.
- фургон** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]大篷车, 载篷的载重汽车.
- фут** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [量]英尺(英国长度单位, 合 12 英

- 寸, 等于 30.5 厘米); хоёр ~ өргөн 两英尺宽.
- футбол** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]〈体〉足球: ~ ын талбай 足球场.
- футеровщик** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]衬砌工, 内衬工.
- футуризм** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]未来主义, 未来派.
- фүжин** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]福晋(妻子, 贵妇人).
- фүнтүүз** **ᠮᠢᠨᠠᠨᠠᠭᠤᠨᠠᠨᠢᠭᠣᠨ** [名]粉条.

X

- х** **ᠬᠤ** 蒙语第二十五个字母.
- ха** **ᠬᠠ** 见 ~ ~ 哈哈(声).
- хаа** **ᠬᠠᠭᠠ** I [代] ①何处, 何方, 哪里: ~ байна? 在何处? 在哪儿? ном ~ байна вэ? 书在哪儿? ②某地, 何地: ~ газар 在某处, 哪里; ~ газар ийм явдал байдаг л юм 这种事情哪里都有; ~ ~ гүй 到处, 各地, 无论在哪里; ~ хамаагүй ①随便什么地方; ②不加选择的; ~ ч өөрцгүй 不论在哪里都一样; 无论何处都一样; ~ нэг 有时, 偶尔; 在某地; ~ хол 在一个很远的地方.
- хаа** **ᠬᠠᠭᠠ** II [名]〈解〉(牲畜的)前肢, 前腿: ~ гуя 四肢, 前后腿.
- хаа** **ᠬᠠᠭᠠ** III [感](对牛、骆驼的吆喝声)哈!
- хаагдал** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [名] ①关闭, 堵塞; ②〈医〉便结, 便秘.
- хаагдмал** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [形]被关闭的, 被堵塞的, 被封锁的: ~ ус 堰塞水.
- хаагдах** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠯ** [动] хаах 的被动态; ①被关闭, 被堵塞住, 遇到障碍, 被封锁;

- хил ~ 边境被封锁; зам ~ 道路被封锁; усанд ~ 遇到河川障碍, 被困在水里; хаагдсан валют 被冻结的外汇; ②〈医〉便结, 便秘.
- хаагдуулах** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠠᠬᠤ** [动]хаагдах 的使动态.
- хаагуур** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠤᠷ** [代]在何处, 在哪里, 在哪个一带, 沿哪一带.
- хаагч** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠴ** [形·名] ①关着的, 封闭着的, 封锁着的, 堵塞着的: ~ цагираг 封闭环; ~ ялтас 封闭板; ②关闭者, 堵塞者, 封锁者; ③负职务的, 服役者: албан ~ 工作人员, 职员, 公务员.
- хаагчид** **ᠬᠠᠭᠠᠭᠴ** [名]хаагч 的复数.
- хаад** **ᠬᠠᠭᠠᠳ** [名]хаан 的复数: ~ ноёдын эрхт ёс 封建主义.
- хаадай** **ᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠢ** [名]〈牧〉护布(用于保护产羔的母羊不受凉).
- хаадайлах** **ᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠤ** [动]〈牧〉用护布遮盖.
- хаадайх** **ᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠢᠬᠤ** [动]变矮小, 变短矮.

хаадалзах **ᠬᠠᠳᠠᠯᠵᠢᠬᠡ** [动]矮小物不断动作。

хаадас **ᠬᠠᠳᠠᠰ** I [名]障碍, 阻挡物, 屏障; 篱笆; 挂钩。

хаадас **ᠬᠠᠳᠠᠰ** II 见 ~ ~ хийх 矮小物频频动作。

хаадга**ᠬᠠᠳᠠᠭ᠎ᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 хаадалзах。

хаадганах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]参见 хаадалзах。

хаадгар **ᠬᠠᠳᠠᠭᠠᠷ** [形]矮小的, 短矮的; ~ бие 矮小的身体, 短矮的身材。

хааж **ᠬᠠᠵ** [名]伤痂。

хаажтах **ᠬᠠᠵᠢᠬᠠᠭ** [动]结伤痂。

хааз **ᠬᠠᠵ** [名]卡子, 关卡。

хаазнах **ᠬᠠᠵᠢᠨᠠᠬ** [动]хаах 的短暂体; 卡住, 卡死。

хаалга(в) **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名]①门: гэрийн ~ 蒙古包的门; хашааны ~ 院子大门; явган ~ 小门, 便门; гулдан ~ 弓形门, 拱门; ~ ны бариул 门抓手; ~ н систем (解)门脉系统; ~ н хураагуур 门静脉; хаалгын нугас 门折页; Хаалган хот 张家口市; ②〈体〉球门: ~ наас өшиглөх 〈体〉球门球; ~ ны талбай 〈体〉球门区, 禁区。

хаалгадах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]安门, 装门。

хаалгах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动]①хаах 的使动态; ②意同 хаагдах。

хаалгач **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠳ** [名]①看门人: зочид буудлын ~ 旅馆看门人; ②〈体〉守门员。

хаалт **ᠬᠠᠭᠠᠯᠲ** [名]①障碍, 障碍物; 屏障; 篱笆, 栏; 挂钩: хөгжлийн ~ болов 变成发展道路上的障碍物; ~ гал 〈军〉阻拦火力, 弹幕射击; ~ явж гүйх 〈体〉障碍跑; ~ хориг 封锁, 禁运; цонхны ~ 窗子挂钩; усны ~ 拦水坝; ②括号: бага ~ 圆括号, 小括号; дунд ~ 中括号; их ~ 大括号; ③关闭, 闭锁; ёслолын ~ 闭幕式; ~ ын зурвас 〈军〉隐蔽带。

хаалтгай **ᠬᠠᠭᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]①关着的, 堵塞住的, 闭锁的, 拦住的, 挂住的: ~ үүд 关着的门; ~ боомт 非开放港口; ~

район 禁区; ~ тоормос 〈技〉关闭制动机; нисэх онгоцны талбай ~ 机场关闭(着); ②秘密的, 不公开的: ~ хурал 秘密会议; ③〈语〉不破裂的: ~ гийгүүлэгч 不破裂辅音。

хаалтуур **ᠬᠠᠭᠠᠯᠲᠤᠷ** [名]①〈技〉紧塞器, 气密装置; ②(电影机的)快门, 光门盘, 光门; ③(雷达的)色盘; 〈医〉阻塞器。

хаалцах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]хаах 的共动态。

хаан **ᠬᠠᠭᠠᠨ** [名]①可汗, 皇帝, 君主: ~ эзэн 君主, 国王, 皇帝; ~ суух 登宝座, 即位; 当皇帝; ~ төр 帝国, 君主国家; ~ засгийн ёс 君主主义; ~ од 帝星; ~ ы зарлиг 圣旨, 谕旨, 敕令; ~ ы төрөл садан 皇亲, 王室成员; ~ ы удмын угийн бичиг 皇族家谱表; ~ ы ураг 皇室皇族; ~ ы хатан 皇后, 王妃; ~ хөвгүүн 太子, 皇子, 王子; ~ ширээ 可汗宝座, 皇帝宝座; 王位; ~ ширээнд суух 登基; ②主人, 一家之长, 酋长。

хаана **ᠬᠠᠭᠠᠨᠠ** [代]参见 хаа I。

хаанаас **ᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠶᠢᠨ** [代]хаа I 的由从格; ①从何方, 从何处, 从哪里: ~ ирэв? 从什么地方来? ~ хаа хүртэл? 从何处到何处? ②(表示感叹)哪里! 哪里话! ~ даа! 这是从哪里说起! 哪里哪里!

хаанахь **ᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠢ** [代]什么地方, 哪里的: ~ газрын хэн гэгч бол? 哪个地方的, 叫什么名字的人?

хаангалах **ᠬᠠᠭᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬ** [动]称帝, 为王。

хаанлаг **ᠬᠠᠭᠠᠨᠯᠠᠭ** [名]帝国, 王国。

хаант **ᠬᠠᠭᠠᠨᠲ** [形]可汗的, 皇帝的, 君主的; 帝制的, 君主制的: ~ гүрэн 帝国; ~ ёс 君主制; ~ засаг 君主专制政权, 可汗政权; ~ төр 王国, 帝国; ~ төрийн байгууламж 君主政权; ~ улс 君主制国家, 王国。

хаантан **ᠬᠠᠭᠠᠨᠲᠠᠨ** [名]①可汗, 皇帝, 国王, 国君, 陛下, 君主; ②做可汗(皇帝、君主)的人, 称帝之人; ③主人, 一家之长, 酋长。

хаанчлал **ᠬᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠯ** [名]君主制度, 帝制。

хаанчлах **ᠬᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠯᠠᠬ** [动]君主化, 实行君主制度, 实行帝制。

хаарлиг *ᠬᠠᠠᠷᠯᠢᠭ* (名)单马栏, 单牛栏。

хаахаг *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭ* (*ᠬᠠᠠᠬᠠ*) [形]健壮魁梧的。

хаах *ᠬᠠᠠᠬ* [动] ①关上, 关闭: үүд ~ 关门; дэлгүүр ~ 商店关门; ②堵塞, 封锁, 阻止, 阻扼: зам ~ 堵住道路, 封锁道路; хил ~ 封锁边境; ам ~ 堵人口实; салхи ~ 挡住风; ~ журам 封锁规定; ~ төвшин (电) 锁闭电平; ~ үүсгүүр (技) 封闭振荡器; ~ эрхтэн (解) 气门, 锁闭器官; ~ ж хавчих бодлого 封锁政策, 封闭政策; ③停止, 终止, 结束: хурал ~ 会议闭幕; өр ~ 偿清债务; ④服役, 担任职务: цэргийн алба ~ 服兵役; ⑤(语)不破裂。

хаахагнах *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭᠨᠠᠬ* [动] 参见 хаахалзах.

хаахайх *ᠬᠠᠠᠬᠠᠶᠬ* [动] 变健壮魁梧。

хаахалзах *ᠬᠠᠠᠬᠠᠯᠵᠢᠬ* [动] ①健壮魁梧的人连续动作; ②挺胸晃肩, 耀武扬威。

хаахалзуулах *ᠬᠠᠠᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хаахалзах 的使动态。

хаахалзуур *ᠬᠠᠠᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ* [形] 好憨笑的, 好傻笑的。

хаахас *ᠬᠠᠠᠬᠠᠰ* 见 ~ ~ хийх 健壮魁梧者频频动作。

хаахга *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭ᠎ᠠ* 见 ~ ~ 参见 хаахалзах.

хаахганах *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭᠨᠠᠬ* [动] 参见 хаахалзах.

хаахгануулах *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хаахганах 的使动态。

хаахгар *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] 健壮魁梧的, 体格高大的。

хаахгархан *ᠬᠠᠠᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] хаахгар 的小称; 体魄略健壮魁梧的, 体格稍高大些的。

хаац *ᠬᠠᠠᠴ* [名] ①遮挡物, 障碍物, 屏障, 庇护物: салхины ~ 遮风屏障; ②闸门, 水门: ~ ын шат 闸门梯。

хаацай *ᠬᠠᠠᠴᠠᠶ* [名] 遮挡物, 障碍物, 屏障, 庇护物。

хаацайлагдах *ᠬᠠᠠᠴᠠᠶᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хаацайлах 的被动态。

хаацайдалт *ᠬᠠᠠᠴᠠᠶᠳᠠᠯᠲ* [名] 遮挡, 阻碍, 屏障, 保护, 庇护。

хаацайлах *ᠬᠠᠠᠴᠠᠶᠯᠠᠬ* [动] 遮挡, 掩盖, 阻碍; 保护, 庇护: нөхрөө ~ 保护同志, 庇护同志。

хаацайлуулах *ᠬᠠᠠᠴᠠᠶᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хаацайлах 的使动态。

хаацгаах *ᠬᠠᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хаах 的众动态。

хаачих *ᠬᠠᠠᠴᠢᠬ* I [动] (口语) 去哪里, 到哪里去: хоёулаа ~ вэ? 俩人上哪去? ~ нь мэдэгдэхгүй байна 不知道他去哪儿。

хаачих *ᠬᠠᠠᠴᠢᠬ* II [动] хаах 的完成体命令式: цонхoo ~! 关上窗子!

хаачуулах *ᠬᠠᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хаачих I 的使动态: чи намайг ~ гэсэн юм бэ? 你要让我到哪里去呢?

хааш *ᠬᠠᠠᠶ* [副·感·形] ①往何方, 朝哪里, 往何方向: ~ аа явах вэ? 往哪里走? 朝哪走? ~ ~ аа 往各方向, 朝各方, 沿着(物之)宽和长; ~ ~ аа арван метр 往这边往那边各十米; ②多么, 何其, 何等: ~ аа янзын шувуу вэ! 多么奇怪的鸟啊! ③什么样的: ~ аа янзын хүн бэ? 是什么样的人啊? ~ боловч 不管怎样, 无论如何; ④说不出的, 难以预料的: ~ хэрэг гарвал намайг дуудаарай 要是发生了什么事情, 就叫我; намайг ~ хэрэг хүн гэж битгий бод 不要认为我是那种捉摸不定的人; ~ яаш 马虎草率地, 敷衍了事地, 匆忙应付地。

хаашаа *ᠬᠠᠠᠶᠠᠭᠠ* [副] 向哪里, 往何方。

хаашдаа *ᠬᠠᠠᠶᠠᠭᠠᠳᠠ* [副] ①已经是..., 既然是...; ②还是..., 到底是...。

хааяа *ᠬᠠᠠᠶᠠ* [副] 有时, 偶而, 间或: ~ тохиолдох явдал 偶而遇到的事情; ~ хааяагүй 到处, 处处; ◇ ~ ~ 有时, 偶尔, 间或。

хааяагүй *ᠬᠠᠠᠶᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠠ* [副] 到处, 各地, 处处; 普遍地: мал ~ сайн таргалжээ 牲口普遍都增了膘。

хааяахан *ᠬᠠᠠᠶᠠᠭᠠᠬᠠᠨ* [副] хааяа 的小称; 有一会, 有一阵, 很偶然地。

хабертиоз *ᠬᠠᠪᠡᠷᠲᠢᠭᠣᠰ* [名] 羊硬口虫病。

хав *ᠬᠠᠪ* I [名] 灵巧, 敏捷, 伶俐: ~ чадал

①灵巧；②力量，能力。

хав **ᠬᠠᠪ** II [名]满足，称心；快意，舒适：～ ханах 称心如意，心满意足。

хав **ᠬᠠᠪ** III [名] (动)哈巴狗：Бээжин ～ 狮子狗；арслангийн өөдөөс ～ хуцахтай адил 就像哈巴狗对着狮子狂吠一样；◇ ～ загас (动)海豹；～ гүмбараа (动)短吻鳄。

хав **ᠬᠠᠪ** IV 加强语气词，用在首音节为“ха”的词前：～ хар, ～ харанхуй 漆黑的，乌黑的；～ хатуу 硬硬的，梆硬的。

хаваас **ᠬᠠᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] ①缝合，衿衲；②(缝出的)行，针脚。

хавагдах **ᠬᠠᠪᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动]хавах 的被动态。

хавагнах **ᠬᠠᠪᠠᠭᠠᠩᠬ** [动] ①肿胀，浮肿，发肿，长肿瘤：хөл ～ жээ 脚发肿了；②(缝合物上)起皱褶。

хавагнуулах **ᠬᠠᠪᠠᠭᠠᠩᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]хавагнах 的使动态。

хавалцах **ᠬᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]хавах 的共动态。

хаван (г) **ᠬᠠᠪᠠᠨ** I [名]肿胀，浮肿，水肿，肿瘤：～ харих 肿消失。

хаван **ᠬᠠᠪᠠᠨ** II [名] (动)大公猪，壮猪。

хаван (г) **ᠬᠠᠪᠠᠨ** III [名] (缝合物之)皱褶：газрын ～ 地面上的皱褶。

хаван **ᠬᠠᠪᠠᠨ** IV [陈]副官。

хаваннах **ᠬᠠᠪᠠᠨᠨᠠᠬ** [动]参见 хавагнах。

хавантай **ᠬᠠᠪᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] ①肿胀的，浮肿的，有水肿的，长肿瘤的；②有(缝合物之)皱褶的。

хавантах **ᠬᠠᠪᠠᠨᠲᠠᠬ** [动]参见 хавагнах。

хавар **ᠬᠠᠪᠠᠷ** [名]春，春天，春季：～ цаг 春天，春季；～ боллоо 春天到了；～ болтол 春天以前；～ зуны гархитас (医)春夏季脑炎；хаврын тэнгэр шиг (脾气)像春天的天气一样(多变)；хаврын улирал 春季；хаврын уур, хаврын уур орох 立春(阴历二月四日或五日)；хаврын хагас, хаврын хагас дунд 春分(阴历三月二十一日或二十二日)；хаврын баяр 春节；хаврын улаан буудай 春小麦；хаврын өвс ногоо 春草；хав-

рын тарилга 春播；хаврын шар ус 春洪，春汛；хаврын үер 春汛，桃花汛；хаврын хуль (植)春狮子草；хаврын хүйтрэлт 春寒；хаврын цэцэг (植)顶冰花(属)。

хаваржаа (н) **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠭᠠ** [名] (牧)春牧地，春营地(游牧民春天的居住地)，过春处。

хаваржаалах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] (牧)驻春营，迁驻春牧地。

хаваржаалуулах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хаваржаалах 的使动态。

хаваржин **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠩ** [名]整个春天，春季期间。

хаваржих **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动]度过春天，过春季。

хаваржицаах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠴᠠᠬ** [动]хаваржих 的众动态。

хаваржуулах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]хаваржих 的使动态。

хаварсал **ᠬᠠᠪᠠᠷᠰᠠᠯ** [名] ①(植)报春(属)；②一些春季植物的俗名。

хавархан **ᠬᠠᠪᠠᠷᠬᠠᠨ** [名]初春。

хавархах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠬᠠᠬ** [动]春风得意，心满意足。

хаварч **ᠬᠠᠪᠠᠷᠴ** [形]春天的，春季的。

хаваршил **ᠬᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠯ** [名]хаварших 的名词。

хаварших **ᠬᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠬ** [动]春天来临，开春，大地回春，春意渐浓。

хаваршуулах **ᠬᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]хаварших 的使动态。

хаваршихч **ᠬᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠬᠴ** [动]хаварших 的完成体。

хавах **ᠬᠠᠪᠠᠬ** [动] ①缝合，衿衲：хөнжил ～ 衿被子；缝被子；②穿进，穿过：сум ～ 子弹穿过；箭穿过。

хавганах **ᠬᠠᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]发抖，抖动，颤动。

хавгүй **ᠬᠠᠪᠭᠦᠢ** [形]不舒服的，不称心的，不如意的，不愉快的：тун ～ өдөр 极不舒服的一天；～ явдал 不愉快的事情；эв ～ 不舒适的，不合适的，别别扭扭的。

хавдаах **ᠬᠠᠪᠠᠳᠠᠬ** [动]хавдах 的使动态。

хавдар **ᠬᠠᠪᠠᠳᠠᠷ** [名]肿，肿胀，肿瘤，浮肿，

水肿: тархины ~ 脑瘤; хорт ~ (医) 毒性肿瘤, 恶性肿瘤, 癌; ~ үүсгэх бодис <医> 致癌物质; ~ хатанхайрах 瘤萎缩; хавдрын ангилал <医> 肿瘤缕; хавдрын бэлцрүү <医> 肿瘤性囊肿; хавдрын үүсвэр <医> 肿瘤原基.

хавдартай *ᠬᠠᠪᠳᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] 肿胀的, 长肿瘤的, 有水肿的.

хавдас *ᠬᠠᠪᠳᠠᠰ* [名] 肿, 肿胀, 炎症.

хавдах *ᠬᠠᠪᠳᠠᠬ* [动] 肿, 肿胀, 浮肿, 水肿, 起肿瘤.

хавдчих *ᠬᠠᠪᠳᠠᠬᠢ* [动] хавдах 的完成体.

хавдшил *ᠬᠠᠪᠳᠠᠰᠢᠮ* [名] 微肿, (有) 一点肿.

хавжигнах *ᠬᠠᠪᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ* I [动] 打冷战: шүд ~ (冻得) 牙打冷战.

хавжигнах *ᠬᠠᠪᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ* II [动] 唠叨不休, 絮叨不停.

хавжигнуулах *ᠬᠠᠪᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хавжигнах I 的使动态.

хавнарах *ᠬᠠᠪᠨᠠᠷᠠᠬ* [动] 对...有关, 涉及..., 包括...: над ~ гүй 与我无关.

хавигүй *ᠬᠠᠪᠢᠭᠦᠢ* [形] 无比的, 无双的, 远远..., 无可比拟的: ~ дээр 高得多, 好得多; ~ хол 远得很.

хавийнхан *ᠬᠠᠪᠢᠶᠢᠨᠬᠠᠨ* [名] 附近的人, 本地人.

хавилдах *ᠬᠠᠪᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] 走近, 临近, 靠近, 逼近.

хавилдуу *ᠬᠠᠪᠢᠯᠳᠤᠭᠤ* [形] 太临近的, 十分靠近的, 很逼近的.

хавир *ᠬᠠᠪᠢᠷ* 见 ~ үтэр хийх ①吵架, 吵吵闹闹, 闹事; ②磨擦, 冲突.

хавирагдах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хавирах 的被动态.

хавирал *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠯ* [名] 磨擦, 磨擦力.

хавиралдах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] хавирах 的互动态.

хавирах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠬ* [动] ①磨, 擦, 锉: хутга ~ 磨刀; чүдэнз ~ 擦火柴; шүдээ ~ (梦中) 咬牙; ②(转) 靠近, 靠边, 接近; 磨擦, 磕碰.

хавирга(н) *ᠬᠠᠪᠢᠷᠭᠠ(ᠨ)* I [名] ①<解> 肋骨: богино ~ 短肋骨; ~ хадах 把肋骨切断, 把肋骨与脊骨分开; ~ завсар 肋骨间隔; ~ завсрын булчин <解> 肋间肌; ~ хоорондын зай 肋间隙; ~ н завсраар мэдээ алдуулах <医> 肋间麻醉; ②侧面, 两旁, 边; 山肋: ~ ар хатгах 从两旁刺进; уулын ~ 山肋; ◇ ~ н сар 新月, 月牙儿, 弯月.

хавирга *ᠬᠠᠪᠢᠷᠭᠠ* II [名] хавиргах 的名词.

хавиргалах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] ①贴山肋走, 沿山肋走; ②(转) 侧身躺; ③星辰自天空西边出现; ④(转) 反抗, 抗拒, 违逆.

хавиргалуулах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хавиргалах 的使动态.

хавиргах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠭᠠᠬ* [动] хавирах 的使动态.

хавирсхийх *ᠬᠠᠪᠢᠷᠰᠬᠢᠶᠠᠬ* [动] хавирах 的瞬间体; 磨一下, 擦一下, 锉一下.

хавируулах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хавирах 的使动态.

хавирцагах *ᠬᠠᠪᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хавирах 的众动态.

хавис(ан) *ᠬᠠᠪᠢᠰ(ᠠᠨ)* [名] ①参见 хавирга I; ②<解> 迷路(内耳): ~ ны товгор 迷路隆凸; ~ ны тэнцвэр гүйдэл <医> 迷路性共济失调; ~ ны үрвэсэл <医> 迷路炎; ~ ны хана 迷路壁; ~ ны хүлхэн 迷路小囊; ~ ны цонх 迷路窗; ~ ны эмзэгшил 迷路疾患.

хависгана *ᠬᠠᠪᠢᠰᠭᠠᠨᠠ* [名] (植) 鸦葱属.

хавистас *ᠬᠠᠪᠢᠰᠲᠠᠰ* [名] (医) 迷路炎.

хависхана *ᠬᠠᠪᠢᠰᠬᠠᠨᠠ* [名] (植) 鸦葱: ~ навчит бэрш (植) 鸦葱叶柴胡.

хавраг *ᠬᠠᠪᠢᠷᠠᠭ* [名] (植) 阿魏(属).

хавсаа *ᠬᠠᠪᠢᠰᠠᠭᠠ* [名] 朋友, 伙伴.

хавсай *ᠬᠠᠪᠢᠰᠠᠶᠢ* [名] ①长方形油炸饼; ②(体) 死球.

хавсайдагдах *ᠬᠠᠪᠢᠰᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хавсайдах 的被动态.

хавсайдах *ᠬᠠᠪᠢᠰᠠᠶᠢᠳᠠᠬ* [动] 联合, 联手, 合伙, 结伴.

хавсайдуулах *ᠬᠠᠪᠢᠰᠠᠶᠢᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хавсай-

дах 的使动态；②意同 хавсайдагдах.

хавсарга *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠭ᠎ᠠ* [名] 见 хавсрага I.

хавсаргал *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠᠯ* [名] 附加物, 添附物, 附件.

хавсаргалах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 附上, 附加, 添附.

хавсаргах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠᠬ* [动] хавсрах 的使动态；①附上, 附带, 附加, 添附: үнэмлэхийг ~ 附上证明书; тайлбарыг ~ 附注; ~ сан салбар <军> 配属分队; ~ сан хэрэглүүр 附带器具, 附加用具; ~ сул үг <语> 附加小品词；②合并, 归并, 列入.

хавсарлага *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠭ* [名] 附加(物), 添附(物), 附件.

хавсармал *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠮᠠᠯ* [形·名] ①拼着放置的, 拼合的, 缝合的；②帮助的, 协助的；③兼职的, 兼差的, 兼任的；④拚放物, 拚合物, 缝合物.

хавсарц *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠴ* [名] ①<解> 动脉外膜；②心结缔外层(昆虫).

хавсарцгаах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хавсрах 的众动态.

хавсах *ᠬᠠᠪᠰᠠᠬ* [动] ①擦边打: цан ~ 擦打钹；②协力, 共同从事, 合伙, 结伴.

хавсраа *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭ* [形] 补充的, 附加的, 附属的; 副的: ~ бүтэц 附加结构; ~ сүүл <解> 副末梢; ~ үг 附加词语.

хавсрага *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭ* I [名] 刺骨寒风: хаврын ~ 春季寒风; ~ тавих 刮起刺骨寒风.

хавсрага *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭ* II [名·形] ①拼合, 缝合, 合壁; 合并；②(转)同志会, 公司, 互助组；③应用的, 应用性的, 实用性的: ~ математик 应用数学; ~ мэдлэг 应用(性)知识; ~ судалгаа 应用研究; ~ судлал 应用科学; ~ урлаг 实用艺术; ~ шинжилгээний байгууллага 应用研究机构；④参见 хавсралт.

хавсрагалах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] (春季) 刮寒风.

хавсрагдах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* I [动] хавсрах I 的被动态.

хавсрагдах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* II [动] ① хавсрах

II 的被动态；②刮刺骨的寒风；③苦于刺骨寒风.

хавсрагч *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠴ* [名] ①协理员, 协助人, 助手；②兼职者, 兼任者.

хавсрал *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯ* [名] ①附加, 附录, 附件；②辅助, 协助, 帮助；③兼职, 兼差, 兼任；◇ ~ нэр <语> 形容词；~ нэрт нийлмэл үг <语> 形容词性词组.

хавсралт *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠲ* [名·形] ①附加, 附录, 附件; 附属品: илтгэлийн ~ 报告附件, 报告补充; ~ илтгэл 补充报告; ~ тай сэтгүүл 带副刊的杂志; ~ гарын үсэг <经> 背签, 背书; ~ гарын үсэг зурагч 背签人, 背书人; ~ зураг 附图; ~ тай эсэхийн тэмдэглэл 有附件的记号；②辅助的, 协助的; 帮助的: ~ хүчин 辅助力量；③兼职的, 兼差的, 兼任的.

хавсралцах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] хавсрах I 的共动态: ~ н байлдах 协同作战.

хавсрах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ* I [动] ①挨着放置, 拼合, 缝合; 合并: алга ~ 拼起手掌来; хавсарсан эмчилгээ <医> 合并疗法；②帮助, 协助, 辅助: хүч ~ 协力; ~ н удирдагч 辅导员; ~ н шүүгч 陪审员; ~ н шүүх 陪审; бие биедээ ~ 互相帮助; ~ н гүйцэтгэх 协助执行, 协助完成; ~ н үйлдэх 协同行动, 协同动作；③兼职, 兼差, 兼任: ~ н суух элчин сайдуудын зэрэгтэй дипломат харилцаа 兼驻大使级外交关系; ~ багш 兼任教师；④从属, 附属: хавсарсан бүтээвэр <语> 从属词素; хавсарсан нийлмэл үгүүлбэр <语> 复合从属句; <体> (摔跤时) 兜底拨脚.

хавсрах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠬ* II [动] 刮刺骨的寒风.

хавсруулах *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хавсрах I 的使动态；②意同 хавсрагдах I.

хавсрууллага *ᠬᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠ* [名] 参见 хавсрага II.

хавт *ᠬᠠᠪᠲ* [形] 参见 хавтай.

хавтаг *ᠬᠠᠪᠲᠠᠭ* [名·形] ①平面; 飞机翼；②平的, 平坦的: ~ навчит хус <植> 桦, 桦树.

хавтага(н) *ᠬᠠᠪᠲᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 平面, 水晶画; ~

туйлжих 面极化.

хавтай *ᠬᠠᠪᠲᠠᠢ* [形] ①灵巧的, 熟练的, 精巧的: ~ мэргэн харваач 神射手; ②愉快的, 舒适的, 满意的, 称心的: сэтгэлд ~ санагдав 感到心情愉快, 感到心满意足, 心情舒畅.

хавтайлгах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] хавтайх 的使动态.

хавтайх *ᠬᠠᠪᠲᠠᠢᠬ* [动]泄气, 意气消沉.

хавталзах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠠᠬ* [动]变扁, 变平.

хавталзуулах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠯᠵᠠᠮᠤᠯᠠᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] хавталзах 的使动态.

хавтан *ᠬᠠᠪᠲᠠᠨ* [名·形]卡, 卡片: мөнгөний нууц бүхий ~ 信用卡; 板状的, 薄片状的.

хавтанцар *ᠬᠠᠪᠲᠠᠨᠴᠢᠷ* [名]小板子, 小薄板.

хавтар *ᠬᠠᠪᠲᠠᠷ* [名]〈动〉板鱼.

хавтас (ан) *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰ* [名] ①纸夹, 文件夹, 卷宗: бичгийн ~ 文件夹, 卷宗; хэргийн ~ 卷宗, 记事夹; ~ т хэрэг ①卷宗所记公事; ②入卷宗的案件; ③(书籍之)装订, 装帧, 精装, 封皮: хөх ~ тай ном 蓝色精装的书; 蓝皮书; ~ ны цаас 装帧用纸; ~ ны шахмал цаас 装订纸板, 装帧用纸板; ~ ны шил 书脊; ④木板, 平板; ⑤乌龟壳; ⑥鞍翅; ⑦〈电〉板片; 芯片.

хавтасжих *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠵᠢᠬ* [动] ①加上封皮; 装订; ②存入纸夹, 归入卷宗; ③封皮富裕; 纸夹充足.

хавтасжуулах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠵᠢᠮᠤᠯᠠᠵᠠᠬ* [动] хавтасжих 的使动态.

хавтаслагдах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хавтаслах 的被动态.

хавтаслагч *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠴ* [名]书籍装订工, 订书工人.

хавтаслалцах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хавтаслах 的共动态.

хавтаслах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠬ* [动] ①装订书籍, 装书籍封面, 装帧; ②用木板夹, 用木板做.

хавтаслацгаах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] хавтаслах 的共动态.

хавтаслуулах *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠵᠠᠬ* [动] хавтас-

лах 的使动态.

хавтаст *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠲᠠ* [名·形] ①王八, 甲鱼, 鳖; ②参见 хавтастай ~ хэрэг 案卷; ◇ ~ шар дэмэг 〈植〉双胚庭荠.

хавтастай *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠲᠠᠢ* [形] ①被装订的, 有封皮的; 精装的(书); ②放在纸夹里的, 归入卷宗的.

хавтасхийх *ᠬᠠᠪᠲᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ* [动]突然弯身, 突然缩紧身子.

хавтга (н) *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠ* [名]袋, 囊, 荷包: тамхины ~ 烟荷包; аяганы ~ 碗袋.

хавтгаалж *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠠᠯᠵ* [名]见 хавтгалж.

хавтгадах *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠳᠠᠬ* [动]打板子, 拷打.

хавтгай *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢ* I [形·副] ①平的, 平坦的, 平展的; 扁平的: ~ газар 平坦地方; ~ дөрвөлжин ①正方形; ②〈数〉平方…; ~ дөрвөлжин километр 平方公里; ~ метр 平方米; ~ онгоц 扁子船; ~ аарцаг 〈解〉扁骨盆; ~ буурцаг 〈植〉扁豆; ~ хэнгэрэг 扁鼓; ~ загас 〈动〉сэвхүүл 平沙丘; ~ толь 平面镜; ~ ултай хөл 平踵足; ~ ур 〈医〉偏头湿疣; ~ уруул 扁唇; ~ дугариг 扁圆形; ~ сахал 〈植〉白茸(草); ②板状的, 片状的: ~ мод ①木板; ②擗面板; ~ ширэм 铁板; ~ чулуу 石板; ③(转)到处, 各地, 普遍地: ~ болгох ①打平, 压扁; ②到处进行, 在各处做, 普及.

хавтгай *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢ* II [名]〈动〉野骆驼.

хавтгайвтар *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ* [形] ①平些的, 平坦些的, 平点的, 平平的; ②呈些板状的, 呈些片状的.

хавтгайдах *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠳᠠᠬ* [动] ①变得平坦; 变平; 变得扁平; ②打板子.

хавтгайдуу *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠳᠤᠰ* [形] ①很平的, 平坦些的, 较平展的; ②呈板状的, 呈片状的.

хавтгайдуулах *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠳᠤᠰᠠᠯᠠᠵᠠᠬ* [动] хавтгайдах 的使动态.

хавтгайлагдах *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хавтгайлах 的被动态.

хавтгайлалцах *ᠬᠠᠪᠲᠭᠠᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хавтгайлах 的共动态.

хавтгайлах *хөвчлүүлэх* [动] 压扁, 打平, 捶平, 弄平; гурил ~ 擀面.

хавтгайлж *хөвчлүүлэх* [名] (建) 壁板, 墙板, 预制板.

хавтгайлуулах *хөвчлүүлэх* [动] ① хавтгайлах 的使动态; ② 意同 хавтгайлахдах.

хавтгайлцагах *хөвчлүүлэх* [动] хавтгайлах 的众动态.

хавтгайрал *хөвчлүүлэх* [名] 平坦化, 扁平化, 板状化.

хавтгайрах *хөвчлүүлэх* [动] ① 变平坦, 变扁平; 成板状; ② 普及, 遍及各处.

хавтгайруулах *хөвчлүүлэх* [动] хавтгайрах 的使动态.

хавтгайхан *хөвчлүүлэх* [形] хавтгай 的小称; ① 稍平的, 稍平坦的, 平展点的, 扁平点的; ② 有点呈板状的, 有点呈片状的.

хавтгалах *хөвчлүүлэх* [动] ① 装入袋中, 装入囊中, 装入荷包; ② 佩带小袋, 佩囊, 带荷包.

хавтгалж *хөвчлүүлэх* [名] (动) 鞘.

хавтгар *хөвчлүүлэх* [形] 平的, 扁平的, 平坦的.

хавтгардуу *хөвчлүүлэх* [形] 很平的, 十分平坦的.

хавтгархан *хөвчлүүлэх* [形] хавтгар 的小称; 较平的, 较扁平的, 稍平坦的.

хавтгах *хөвчлүүлэх* [动] хавдах 的使动态.

хавтгуулах *хөвчлүүлэх* [动] хавтгах 的使动态.

хавуулах *хөвчлүүлэх* [动] хавах 的使动态.

хавх(ан) *хөвчлүүлэх* [名] (捕兽用) 铁子, 铁套: тарваганы ~ 捕旱獭的铁子; оготны ~ 捕野鼠的铁子; ~ тавих, ~ зүүх 放(捕兽)铁子, 下铁子; ~ анд торох 落入铁套.

хавхаас *хөвчлүүлэх* [名] 参见 хавхаг.

хавхааслах *хөвчлүүлэх* [动] 参见 хавхаглах.

хавхаг *хөвчлүүлэх* [名] 盖子, 锅盖, (器物) 帽:

тогооны ~ 锅盖; авдрын ~ 箱子盖; данхны ~ 壶盖.

хавхаглагдах *хөвчлүүлэх* [动] хавхаглах 的被动态.

хавхаглах *хөвчлүүлэх* [动] ① 盖上盖子; ② (转)(吝啬人)藏起东西来.

хавхаглацгаах *хөвчлүүлэх* [动] хавхаглах 的众动态.

хавхаглуулах *хөвчлүүлэх* [动] ① хавхаглах 的使动态; ② 意同 хавхаглагдах.

хавхдах *хөвчлүүлэх* [动] 用铁子捕兽, 下捕铁子.

хавхдуулах *хөвчлүүлэх* [动] хавхдах 的使动态.

хавхлаас(ан) *хөвчлүүлэх* [名] ① 塞子, 阀门, 盖子; ② (解) 心瓣; ~ огтлох (医) 心瓣切开术.

хавхлаг *хөвчлүүлэх* [名] 罩子, 盖子.

хавхлага *хөвчлүүлэх* [名] 阀门, 塞子, 闸门; 盖子: хавхлагын механизм 阀门机械, 阀门器具; хавхлагын шуугиан 阀门杂音.

хавхлагагүй *хөвчлүүлэх* [形] 无塞子的, 无阀门的, 无闸门的; 不加盖的.

хавхлагт *хөвчлүүлэх* [形] ① 罩子的, 盖子的; ② 有罩子的, 加盖子的: ~ шүүрүүл (医) 瓣膜导记器.

хавцал *хөвчлүүлэх* [名] 峡谷; 峡谷; 峡沟, 山沟: ~ жалга 山谷地, 山沟; ~ хад 山壁, 岩石; гүн ~ 深谷, 深沟.

хавцгаах *хөвчлүүлэх* [动] хавах 的众动态.

хавцгай *хөвчлүүлэх* [名·形] ① 峭壁, 两侧嵯峨岩石, 峻岩; ② 山峡, 峡谷; ③ 陡峭的, 峻峭的.

хавцгайдуу *хөвчлүүлэх* [形] 很陡峭的, 十分峻峭的.

хавцгайхан *хөвчлүүлэх* [形] хавцгай 的小称; 较陡峭的, 稍峻峭的.

хавч *хөвчлүүлэх* [名] (动) 虾, 海虾, 龙虾: ~ хорхой 虾; ~ дүрстэн, ~ хэлбэртэн 甲壳纲.

хавчаар *хөвчлүүлэх* [名] ① 卡子, 夹子; 钳子;

镊子; бичгийн ~ ①纸夹子; ②回形针, 曲别针; ~ тай гоожуурга 带夹滴定管, 带钳量管; ③缝于裤缝上的饰条, 饰边, 缝边, 镶边.

хавчаардах *хөвчлүүлэх* [动] 参见 хавчаарлах.

хавчаарлагдах *хөвчлүүлэгдэх* [动] хавчаарлах 的被动态.

хавчаарлалцах *хөвчлүүлэх* [动] хавчаарлах 的共动态.

хавчаарлах *хөвчлүүлэх* [动] ①卡住, 夹住; 钳住; ②镶边, 缝饰边.

хавчаарлацгаах *хөвчлүүлэх* [动] хавчаарлах 的众动态.

хавчаарлуулах *хөвчлүүлэх* [动] ① хавчаарлах 的使动态; ②意同 хавчаарлагдах.

хавчаахай *хөвчлүүл* I [名] ①帆弓, 小弓; ②弹弓.

хавчаахай *хөвчлүүл* II [名] 虾(别名).

хавчал *хөвчлөх* [名] 压制, 压迫, 迫害; 强制, 强迫; 箝制.

хавчгай *хөвчлөх* [名] 参见 хавцгай.

хавчганах *хөвчлүүлэх* [动] 不断夹, 不断挤压.

хавчгануулах *хөвчлүүлэх* [动] хавчганах 的使动态.

хавчгар *хөвчлөх* [形] ①压扁的, 夹扁的, 挤扁的; 扁长的; 狭窄的; ②干瘪的, 瘦削的.

хавчгардах *хөвчлүүлэх* [动] 变得太扁, 变得太扁长; 变得太狭窄, 变得十分干瘪, 瘦削; 感到被挤压得很厉害.

хавчгардуу *хөвчлүүлэх* [形] 太扁长的, 太狭窄的, 十分瘦削的.

хавчгардуулах *хөвчлүүлэх* [动] хавчгардах 的使动态.

хавчгархан *хөвчлүүл* [形] хавчгар 的小称.

хавчиг *хөвчлөх* [名·形] ①椭圆形的木桶: ~ хувин 背桶, 手桶; ②(转)未成年的(牲口): ~ соёолон 五岁的(马); ③(转)早

产的小羊; ④压扁的, 挤扁的, 扁长的; 狭窄的, 狭长的: ~ толгой 扁头; уулын ~ ам 狭窄的山口; ⑤参见 хавчаар.

хавчигганах *хөвчлүүлэх* [动] 见 хавчиггнах.

хавчигдал *хөвчлүүл* [名] хавчигдах 的名词.

хавчигдалгүй *хөвчлүүл* *хөвчлөх* [形] 不受限制的, 不受强制的, 不受拘束的, 不受压制的, 无拘无束的.

хавчигдах *хөвчлүүлэх* [动] хавчих 的被动态: ①被夹住, 被钳住; ②被箝制; 受压制, 受压迫, 受迫害: өрд ~ 负债过重; хавчигдсан ивэрхий <医> 钳闭性疝; хавчигдсан түгжрэл <医> 狭窄性梗面; ③(对某事情)感到棘手; ④被孤立, 被封闭.

хавчигдуу *хөвчлүүлэх* [形] 压成很扁的, 挤得很扁的, 很扁长的; 十分狭窄的, 十分狭长的.

хавчиггнах *хөвчлүүлэх* [动] хавчих 的多次体.

хавчигхан *хөвчлүүл* [形] хавчиг 的小称; 稍压扁些的, 稍挤扁些的, 稍扁长的; 稍狭窄的, 稍狭长的; 感到压挤的.

хавчийлгах *хөвчлүүлэх* [动] хавчийх 的使动态.

хавчийх *хөвчлүүлэх* [动] ①变扁, 变得扁长; 变狭窄; ②变干瘪, 变瘦削.

хавчил *хөвчлөх* [名] 见 хавчал.

хавчилт *хөвчлүүл* [名] 参见 хавчлага.

хавчих *хөвчлөх* [动] ①夹, 夹住, 钳住; 挤压: өрөлбөөр ~ 用钳子夹住; гутал хөл ~ 靴子挤脚; хаалганд гараа ~ 门夹了手; ②压迫, 迫害, 压制; 箝制: албадан ~ 强制; шүүмжлэлийг ~ 压制批评; эрх ашгийг ~ н хязгаарлах 损害...的利益; ◇ ~ ж хайрах 践踏, 迫害.

хавчлага *хөвчлүүл* [名] ①夹, 夹住; 钳住; 挤压; ②压制, 压迫, 迫害; 强制, 强迫; 箝制: албадлага ~ 强制, 强迫; ~ ар в...压力下, 在...强制下; ③封锁, 封闭.

хавчлагагүй *хөвчлүүл* *хөвчлөх* [形] 不被夹的, 没被钳的; 不受压挤的; 没有压力的, 不

受压制的, 不受强制的, 自由自在的: аж-
лааямар ч ~ хийх 不受任何强制地做
工作, 自由自在地做工作.

хавчлагатай *хөвчлөгтөл* [形] 被夹住的, 被
钳住的; 受压挤的; 有压力的, 受压制的,
受强制的, 不自由自在的.

хавчлах *хөвчлөх* [动] хавчих 的多次体.

хавчмал *хөвчлөл* [形] 被夹住的, 被钳住的;
受压挤的; 有压力的, 受压制的, 受强制
的, 不自由自在的.

хавчрай *хөвчрэл* [名] ① 早产的幼畜; ② 未成
年的马.

хавчуулагдах *хөвчүүлэгдэх* [动] хавчуу-
лах 的被动态: ~ сан хий 密闭气体.

хавчуулах *хөвчүүлэх* [动] хавчих 的使动
态; ① 挤压; 压制, 压迫; ② 插入, 夹住:
сугандаа ~ 夹在腋下; ~ сан хуудас
插页, 附加页; ③ 意同 хавчигдах: тол-
гой ~ 受人压制; хормойдоо салхи ~
逍遥闲荡.

хавчуулга *хөвчүүлэг* [名] ① 挤压, 压制, 压
迫; ② 插, 夹; 插页: ~ карт 插页地图.

хавчуур *хөвчлүүл* [名·形] ① 夹子, 钳子:
дээгүүр тавих ~ (医) 高位产钳; доо-
гуур тавих ~ (医) 低位产钳; ~ талст
外来晶; 捕虏晶; ~ чулуу 重硅线石; ②
拥挤的, 挤紧的.

хавчуурга *хөвчлүүлэг* [名] 夹子, 卡, 拶.

хавчуурдах *хөвчүүлэхдэг* [动] 夹住, 卡住,
拶上.

хавчуурдуулах *хөвчүүлэгдүүлэх* [动] хав-
чуурдах 的使动态.

хавшаа *хөвчлөг* [形] 多嘴的, 饶舌的, 喋喋
不休的.

хавшийлгах *хөвчлөгдөх* [动] хавшийх 的
使动态.

хавшийх *хөвчлөг* [动] 见 хавчийх.

хавших *хөвчлөг* I [动] (鱼) 吞饵, 上钩.

хавших *хөвчлөг* II [动] ① 众人非议, 舆论遣
责; 沸沸扬扬; ② 多嘴, 饶舌.

хавь *хөв* [名] 附近, 四周, 旁边, 旁侧; ~
нутгийн хүн 附近地方人; ◇ ~ ойр ①

附近, 四周; ② (转) 不久前.

хавьгүй *хөв* *хөв* [形] 见 хавигүй.

хавьдал *хөвдөл* [名·形] 见 хавьтал.

хавьдах *хөвдөх* [动] 见 хавьтах.

хавьс (ан) *хөвс* [名] ① 参见 хавирга;
~ ан сар 新月, 月牙儿; ② 鳞, 甲壳, 甲
胃.

хавьсгана *хөвсгөн* [名] (植) 鸦葱(属).

хавьслах *хөвслөх* [动] ① 装甲胃, 装甲壳;
② (转) 映出月光, 映出日光.

хавьтаах *хөвтөөх* [动] хавьтах 的使动
态.

хавьтал *хөвтөл* [名·形] 接近(的), 接触
(的), 靠近(的): ~ ин агуулагч (医) 接
触带菌者; ~ арьстас (医) 接触性皮炎;
~ зам 接触途径; ~ оршил 接触分布
区; ~ цус алдах (医) 接触性出血.

хавьтах *хөвтөх* [动] ① 接近, 接触, 靠近;
② (转) 亲密起来, (关系) 紧密起来.

хавьтахгүй *хөвтөхгүй* [形] ① 不接近
(谁)的, 不靠近(什么)的; ② 无法接近的;
远远的, ...得多: ~ их 大得多, 多得多;
~ хол 远得很.

хавьтуулах *хөвтүүлэх* [动] хавьтах 的使
动态: ~ гүй байх ① 不准, 不允许; ② 断
然拒绝.

хавьхан *хөвхөн* [形] хавьх 的小称; 近一点
的, 旁边一点的, 略靠周边的.

хавьцаа *хөвцээ* [名] 附近, 近旁.

хавьцаг *хөвцэг* [名] (解) 腹股沟, 鼠蹊.

хавьцах *хөвцөх* [动] 参见 хавьтах.

хавьцахгүй *хөвцөхгүй* [形] 参见 хавь-
тахгүй.

хавьцуулах *хөвцүүлэх* [动] хавьцах 的使
动态.

хавьчаа *хөвчлөг* [形] ① 唠叨的, 饶舌的, 喋
喋不休的; ② 好动的, 坐不住的, 性浮的.

хавьчих *хөвчлөг* [动] ① 唠叨, 饶舌, 喋喋不
休; ② 好动, 坐不住, 性浮.

хавьчуулах *хөвчүүлэх* [动] хавьчих 的使
动态.

хавьяа **ᠰᠢᠨᠢ** [名·形] ①接近, 邻近, 临近, 附近, 联系; ②相关的, 适当的, 合理的。

хавьяадах **ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠳᠤ** [动] ①接近, 涉及, 提到; ②和…有关系, 属…所有。

хавьяалах **ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠯᠤᠬᠤ** [动] 善于使用, 善于运用。

хавьяарах **ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ①干预, 参预, 关怀; ②有关系, 和…有关, 和…有关系。

хавьяаруулах **ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠷᠤᠷᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хавьяарах 的使动态。

хавьяатай **ᠰᠢᠨᠢᠨᠠᠲᠠᠢ** [形] 涉及到的, 有关的, 适当的, 和…有关系的。

хаг **ᠬᠠᠭ** I [名] (物体)表面附着物, (物体)表层部分; 被膜: тогооны ~ 锅巴; төмрийн ~ 矿渣, 熔渣, 炉渣; толгойн ~ 头皮屑, 头垢; хадны ~ 石苔; 地衣; шүдний ~ 齿石。

хаг **ᠬᠠᠭ** II [名] (牲畜的)胎盘, 胎衣。

хага **ᠬᠠᠭ᠎ᠠ** [副] 碎裂地, 断开地; 穿透地: ~ дэвсэх 踩碎; ~ зүсэх 劈开, 切开; ~ хатгах 刺穿, 扎透; ~ цавчих 砍断, 砍开; толгойгий нь ~ цохих 打烂他的头, 砸烂他的头; ~ харвах 射通, 射透。

хагаас **ᠬᠠᠭᠠᠰ** [名] 鱼钩尖。

хагадас **ᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** I [名] 木柴, 小块劈柴, 劈柴根儿。

хагадас **ᠬᠠᠭᠠᠳᠠᠰ** II [名] 鱼骨; 鱼刺。

хагалагдах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хагалах 的使动态。

хагалагч **ᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] ①拆毁、打碎、划开、断开、劈开、分开、切开的工具; ②拆毁、打碎、划开、断开、劈开、分开、切开的行为者。

хагалалт **ᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] ①хагалах 的名词; ②打断物, 劈开物, 碎裂物; ③开垦地。

хагалалцах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] хагалах 的共动态。

хагалах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①拆毁, 打碎, 弄碎裂, 切开, 打断, 劈开, 切开: түлээ ~ 劈木柴; хувцас ~ 撕破衣服; өөрийн хэвлээ ~ 剖腹自杀; загасны гэдэс ~ 剖开鱼腹; шаазан ~ 打碎瓷器; ②耕, 犁地,

开垦: газар ~ 耕地, 犁地, 开地; хагалсан газар 开垦的处女地, 开垦的生荒地; ③划破, 划开; (医)开刀, 动手术; 解剖: ~ засал 切开术, 开刀; шилэнд гарраа ~ 手被玻璃划破; ④(转)分头, 梳理: үсээ ~ ①分头发; ②(陈)(女子)嫁人, 当媳妇; ③划定界限, 划分; ④(法)断案, 裁决。

хагалбар **ᠬᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷ** [名] ①界线, 分界线, 分合处: усны ~ 分水线, 分水岭; үсний ~ 头发的分道; ~ дэл 向两旁均匀分开的鬃毛; ②初次播种的田地。

хагалбарлагдах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хагалбарлах 的被动态。

хагалбарлах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ①划分, 划开; ②分头发; ③开荒, 犁地, 开垦。

хагалбарлацгаах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хагалбарлах 的众动态。

хагалбарлуулах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠪᠠᠷᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①хагалбарлах 的使动态; ②意同 хагалбарлагдах。

хагалгаа(н) **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭᠠ(н)** [名] ①打断, 劈开, 碎裂, 切开; ②开垦, 开荒, 耕地, 犁地; ③划分, 划开; ④(医)开刀, 手术; 解剖: ~ ны дараахь уушигтас (医)手术后引起的肺炎; ~ ны микроскоп (医)外科显微镜。

хагалгах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] хагалах 的使动态。

хагалзнах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] хагалах 的短暂体。

хагалуулах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①хагалах 的使动态; ②意同 хагалагдах。

хагалуур **ᠬᠠᠭᠠᠯᠤᠷ** [名] 粉碎机, 破碎机: цас ~ 除雪机, 雪犁。

хагалцгаах **ᠬᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хагалах 的众动态。

хагалчих **ᠬᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] хагалах 的多次体。

хагарал **ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯ** [名] ①毁坏, 打碎, 碎裂, 断裂, 分裂; 劈开, 切开; 划开: ~ гаргагч үзэл 分裂主义; хагарлын ангилал 断层分类; хагарлын хиурмаг 破裂角砾岩; хагарлын хэв гажил (爆炸)变形; ②(关系的)破裂; ③(理)屈射, 折射。

хагаралдаан *ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ* [名]分裂, 破裂。

хагаралдах *ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬᠤ* [动] хагарах 的互动态。

хагаралт *ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠲᠤ* [名]①裂开, 毁坏, 破碎, 碎裂; ②(关系)破裂, 分裂。

хагарам *ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠮ* [形]裂开式的, 裂开状的: ~ өвдөх 撕裂样疼痛。

хагарах *ᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠬᠤ* [动]①裂开, 毁坏, 破碎, 碎裂: шил ~ 玻璃破碎; газар ~ 地裂; хялбар ~ 易碎, 易折断; уруул ~ 嘴唇裂开; зүрх ~н үхэх 因心力衰竭而死; ~ хүчдлийн хууль <理>剪应力定律; ②(关系)破裂; ◇**үвжин** ~ 分裂, 不和; **нүүр** ~ 破开眼皮; 厚着脸皮。

хагаргах *ᠬᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠬᠤ* [动]хагарах 的使动态; ①打裂, 打坏, 打碎; ②使关系分裂。

хагаруу *ᠬᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤ* [名]<动>鹤, 仙鹤。

хагаруулах *ᠬᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]хагарах 的使动态; 参见 хагаргах。

хагархай *ᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠢ* [名·形]①裂缝, 裂口, 裂痕; 伤痕; ②(关系上的)破裂; ③破片, 碎片; ④破的, 破烂的, 破碎的, 破裂的, 有裂痕的: ~ ваар 破陶器; 破瓦片; ~ хэнгэрэг шиг 破鼓似的(喻声音难听或絮聒); ~ өмд 开裆裤; ~ хушга <植>山核桃。

хагарц *ᠬᠠᠭᠠᠷᠴᠢ* [名]断口, 切断面: ~ ын шугам 裂纹。

хагарчих *ᠬᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠢ* [动]хагарах 的完成体。

хагас *ᠬᠠᠭᠠᠰ* [量·形]①半, 一半, 半个: зууны ~ тавь 一百的一半是五十; ~ албан ёсны 半官方的; ~ зуун 半个世纪; ~ арал 半岛; ~ битүүрэл 半身发育不全; цаг гурав ~ болов 时间已到三点半; бүтэн ~ 一个半; бүтэн ~ цаг 一个半小时; ~ жил 半年; ~ боловсруулсан бүтээгдэхүүн 半成品; ~ бэлэн боловсруулах цех 半成品加工车间; ~ зөөлөн сандал 半软椅; ~ нарийн ноос 半细羊毛; ~ дамжуулагч <理>半导体; ~ дамжуулах цувир <技>半导体检波点; ~ долгионы антенна <技>半波天线; ~ дунд жин <体>次中量级; ~ дүүжинт 半悬挂的,

半悬挂式的; ~ дээд боловсрол 大专肄业文化程度; ~ колони 半殖民地; ~ нүүдлийн арга 半游牧方式; ~ саажисан 偏瘫的; ~ үеийн шулуутгуур <技>半波整流器; ~ хамгаалагч <体>前卫; ~ хөнгөн жин <体>次轻量级; ~ хүнд жин <体>次重量级; ~ цэрэгжүүлсэн 准军事化的; ~ шигшээ <体>半决赛; 复赛; ~ шувтаргын тэмцээн <体>预赛; ~ эргэх 半转; ~ ялгагдаг 半残疾; ~ аас доошгүй 不少于一半; хагасы нь уншсан 读了一半; ②不完全的, 残缺的, 部分的: ~ заримдаг, ~ дутуу 不完全的, 残缺不全的; ~ хугас ①半个, 一半; 两扇门的一扇; ②不完全的, 一部分的; ~ хугас мэдэх 一知半解。

хагасармал *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠷᠮᠠᠯ* [形]①分成两半的; 剩一半的; ②不完全的, 残缺的, 部分的。

хагасдах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠳᠠᠬᠤ* [动]剩下一半, 残缺不全, 半半拉拉。

хагаслагдах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动]хагаслах 的被动态。

хагаслах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠠᠬᠤ* [动]①分成两半, 中分: шөнө ~н мордох 半夜里出发; ②弄得残缺不全, 弄得不完整, 弄得半半拉拉。

хагаслуулах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]①хагаслах 的使动态; ②意同 хагаслагдах。

хагасрах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠠᠷᠠᠬᠤ* [动]①成两半, 中分; ②剩一半, 变得残缺不全, 变得不完整, 变得半半拉拉。

хагаст *ᠬᠠᠭᠠᠰᠲᠤ* [形]②成两半的, 中分的; ③一半的, 半个的, 剩一半的。

хагастах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠲᠠᠬᠤ* [动]①成两半, 中分; ②剩一半, 变得残缺不全, 变得不完整, 变得半半拉拉。

хагастуулах *ᠬᠠᠭᠠᠰᠲᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]хагастах 的使动态。

хагах *ᠬᠠᠭᠠᠬᠤ* [动]干裂: арьс ~ 皮脂缺乏(症)。

хагацаах *ᠬᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动]хагацах 的使动态。

хагацаггаах *ᠬᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠬᠤ* [动]хагацах 的众动态。

хагацал **ᠬᠠᠭᠠᠴᠠᠯ** [名] ① 离别, 分离, 分开; ② 解救, 得救, 解脱, 避免, 逃脱.

хагацалдах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] хагацах 的互动态.

хагацалцах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] хагацах 的共动态.

хагацах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] ① 分别, 分离, 离开, 分开: салж ~ 分别, 分离, 离开; удаан цагаар ~ 离别很久, 阔别; ② 免, 脱, 得救, 解脱, 摆脱: үхлээс ~ в 从死亡中得救, 死里逃生, 摆脱了死亡.

хагацашгүй **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠰᠬᠡᠭᠦᠢ ᠰᠡᠨᠢᠭᠢ** [形] ① 不可分离的, 分不开的, 离不开的; ② 摆脱不开的, 解脱不开的.

хагацлага **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 分别, 离开, 分离; ② 免, 脱, 得救, 解脱, 摆脱.

хагацуулах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хагацах 的使动态.

хагачигдах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠭᠢᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] хагачих 的被动态.

хагачих **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] ① хагарах 的完成体; 完全打碎, 全然打破: шил лонх хагачжээ 玻璃瓶子打碎了; ② хагалах 的多次体.

хагачуулах **ᠬᠠᠭᠠᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① хагачих 的使动态; ② 意同 хагачигдах.

хагд(ан) **ᠬᠠᠭᠳ** I [名] ① 隔年草; 枯草; 宿草: ~тай газар 多宿草的地方; ② 苔: ~ үлд 苔藓; ~ан гартаам 苔纹玛瑙.

хагд(ан) **ᠬᠠᠭᠳ** II [名] 腕: ~ үе ①(解) 不动关节; ②(人的) 腕关节; ~ ясны сувгийн шинж <医> 腕骨综合症; ~ны ардахь торын тараагуур 腕背侧网动脉; ~ны арын шандас 腕关节掌侧韧带.

хагдах **ᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] 参见 хагтах.

хагдганах **ᠬᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 鸡胸者、驼背者或缩脖子人不断动作.

хагдгар **ᠬᠠᠭᠳᠭᠠᠷ** [形] 鸡胸脯的; 驼背的; 缩脖子的; ~ цээж 鸡胸脯.

хагдрах **ᠬᠠᠭᠳᠷᠠᠬ** [动] 草干枯, 枯萎, 凋败; 野草隔年.

хагдруулах **ᠬᠠᠭᠳᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] хагдрах 的使

动态.

хагж **ᠬᠠᠭᠵ** [名] 伤痍; 死肉; 蚬谷疮; 创伤, 切痕, 伤痕.

хагждах **ᠬᠠᠭᠵᠠᠳᠠᠬ** [动] 结伤痍, 长蚬谷疮; 留创伤, 留切痕, 留伤痕.

хагжих **ᠬᠠᠭᠵᠢᠬ** [动] 起头皮屑, 生头垢.

хагжуулах **ᠬᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хагжих 的使动态.

хагзархай **ᠬᠠᠭᠵᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 参见 ханзархай.

хагзлах **ᠬᠠᠭᠵᠠᠬ** I [动] 见 ханзлах I.

хагзрах **ᠬᠠᠭᠵᠠᠷᠠᠬ** II [动] 见 ханзрах II.

хагзруулах **ᠬᠠᠭᠵᠠᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] хагзрах 的使动态.

хагих **ᠬᠠᠭᠢᠬ** [动] 天花病伤痍剥落.

хаглан **ᠬᠠᠭᠯᠠᠨ** [名] 参见 хаглин.

хаглах **ᠬᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 堵塞, 堵漏, 塞缝, 补漏.

хаглин **ᠬᠠᠭᠯᠢᠨ** [名] 薄纺绸.

хагсаа **ᠬᠠᠭᠰᠠᠭᠠ** [形] 发干的, 干燥的, 干涸的, 干裂的.

хагсаагдах **ᠬᠠᠭᠰᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] хагсаах I 的被动态.

хагсаамал **ᠬᠠᠭᠰᠠᠮᠠᠮᠠᠯ** [名·形] ① 干肉; ② 风干的, 烤干的, 烘干的, 晒干的.

хагсаах **ᠬᠠᠭᠰᠠᠬ** [动] хагсах I 的使动态; ① 使干燥; 风干, 烤干, 晒干, 烘干: мах ~ 将肉风干; ② <牧> 吊汗; ③ (转) 使人(等候得)疲倦.

хагсах **ᠬᠠᠭᠰᠠᠬ** I [动] ① 发干, 干涸, 干燥; 干裂; ◇шүд ~ 倒牙(由于吃酸性水果过多, 牙齿不舒服); ② <牧> 马吊汗; ③ (由于等候而)疲倦; ④ (转) 饥饿, 渴望饮食.

хагсах **ᠬᠠᠭᠰᠠᠬ** II [动] 盖上, 蒙上(表层覆盖物).

хагслах **ᠬᠠᠭᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] 使牲畜食物受限而变得瘦削轻捷, 使牲畜掉膘, 给牲畜减肥.

хагсмал **ᠬᠠᠭᠰᠮᠠᠯ** [形] 发干的, 干燥的, 干涸的, 干裂的.

хагсраах **ᠬᠠᠭᠰᠷᠠᠬ** [动] хагсрах I、II 的使动态.

хагсрах **ᠬᠠᠭᠰᠷᠠᠬ** I [动] (牲畜由于食物受限

而)瘦削, 变轻捷.

хагсрах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ* II [动] (将铃薯等)烤黄, 煎黄.

хагсрах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ* III [动] 萎蔫, 萎缩.

хагсруулах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хагсрах I 的使动态.

хагсруулгах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠬ* [动] хагсруулах 的使动态.

хагсуу *ᠬᠠᠭᠰᠤᠤ* [形] 干燥的, 干涸的, 干裂的, 发干的: ~ уур амьсгал 干燥气候; ~ хөрс 干燥土壤.

хагсуурах *ᠬᠠᠭᠰᠤᠤᠷᠠᠬ* [动] 参见 хагсрах I.

хагтаах *ᠬᠠᠭᠲᠠᠬ* [动] хагтах 的使动态.

хагтай *ᠬᠠᠭᠲᠠᠢ* I [形] 带表面附着物的, 有表层部分的.

хагтай *ᠬᠠᠭᠲᠠᠢ* II [形] 带(牲畜)胎盘的, 有(牲畜)胎衣的.

хагтах *ᠬᠠᠭᠲᠠᠬ* [动] 盖上, 蒙上(表层薄的覆盖物): толгой ~ 生头垢, 生头皮屑.

хагтмал *ᠬᠠᠭᠲᠠᠮᠠᠯ* [名·形] ① 盖上、蒙上的表层覆盖物; ② 盖上、蒙上(表层覆盖物)的.

хагтуулах *ᠬᠠᠭᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хагтах 的使动态.

хагуул *ᠬᠠᠭᠭᠤᠯ* [名] (陈)城门; 牌楼.

хагшаамал *ᠬᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠮᠠᠯ* [名·形] ① 冲积层, 淤积土, 冲积物, 冲积来的表土, (洪水等)夹带浊物; ② 冲积的, 淤积的: ~ хөрс 冲积土壤.

хагшаас (ан) *ᠬᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠰ* [名] 冲积层, 淤积土, 冲积物, 冲积来的表土: ~ ны зарлага 冲积层流量; ~ ны урсац 泥石流.

хагшаат *ᠬᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠲ* [形] 冲积的, 淤积的, 积淀的: ~ дельтийн тал 冲积三角平原.

хагшаах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠬᠠᠬ* [动] хагших 的使动态; 冲积, 淤积, 使积淀, 使干缩.

хагших *ᠬᠠᠭᠰᠢᠬ* [动] 积淀, 干缩.

хагשמал *ᠬᠠᠭᠰᠢᠮᠠᠯ* [名·形] ① 冲积层, 淤积层, 积淀物; ② 积淀的; 干缩的: ~ хайрсан цар 冲积砾石层; ~ хөрс 冲积土; ~ хурдас 淤积层.

хагшрах *ᠬᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ* [动] ① (泥沼)干涸; ② (疮)干缩.

хад(ан) *ᠬᠠᠳ* I [名] ① 山石, 岩石: ~ асга 岩堆: ~ нвээлт ургамал 植物化石; ~ тай уул 石山; 多岩之山; ~ ан хошуу 石山嘴(陆地伸入海中的一部分山岩; ~ ны болжмор (动)山雀; ~ ны хаг (植)石苔; ② 高岩, 峭壁: ~ ны бичээс 摩崖; ~ ны бор шувуу (动)石雀, 山雀; ~ ны дорго (动)石獾; ~ ны дууриан 山崖回声; ~ ны ёроол 山脚, 山麓; ~ ны зураг 石雕画; ~ ны орой 山岩顶; ~ ны сүг зураг 岩石浮雕; ~ ны тагтаа (动)石鸽; ~ ны улалж 岩苔; ~ ны хонгил 山洞; ◇уул ~ 山岩; ~ ны мангаа 妖怪, 怪异之人; ③ 山石的; 陡峭的.

хад(ан) *ᠬᠠᠳ* II [名] (植)醋栗.

хадаа *ᠬᠠᠳᠠᠠ* [名] 冰路, 冰道, 沿河岸的薄冰.

хадаалагүй *ᠬᠠᠳᠠᠠᠯᠠᠭᠦᠢ* [形] 未结冰的, 未封冻的(河流).

хадаалах *ᠬᠠᠳᠠᠠᠯᠠᠬ* [动] (河流)结冰, 开始封冻起来, 封河.

хадаалуулах *ᠬᠠᠳᠠᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] хадаалах 的使动态.

хадаас *ᠬᠠᠳᠠᠰ* I [名] (医)羊疔(牲畜的一种传染病).

хадаас *ᠬᠠᠳᠠᠰ* II [名] (植)芳香石竹.

хадаас(ан) *ᠬᠠᠳᠠᠰ* III [名] 钉子: төмөр ~ 铁钉; ~ тавлах 钉钉子; ~ тай шаахай (体)钉子鞋, 跑鞋; ~ ны тав 钉帽; ~ ан өвс (植)地丁草; ~ ан загас (动)蛇鮓, 船钉鱼.

хадааст *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲ* [形] 带钉的, 有钉子的.

хадаасдах *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠬ* [动] ① 钉钉子; ② (转)碰钉子.

хадааслах *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠬ* [动] (用钉子)钉.

хадаасрах *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠬ* [动] 呈钉子状.

хадаастай *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠢ* [形] ① 有钉子的, 带钉子的; ② 被钉住的; ③ 有备用品的, 有备份的.

хадаастах *ᠬᠠᠳᠠᠰᠲᠠᠬ* [动] (医)患羊疔病.

- хадаах **ᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] ① хадах I、II、IV 的使动态; 牢记, 铭记; ② 响回声, 反响.
- хадааших **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠬᠡ** [动] 牢记, 铭记, 铭刻在心.
- хадаашрах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠰᠢᠷᠬᠠ** [动] 逐渐记牢, 渐渐铭记心间.
- хадаг **ᠬᠠᠳᠠᠭ** [名] 哈达: ~ барих 献哈达; ~ тавих <陈> 下定礼; ~ шудаг, ~ самбай 哈达.
- хадагдах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠳᠠᠬ** I [动] хадах I 的被动态.
- хадагдах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠳᠠᠬ** II [动] хадах II 的被动态.
- хадаглавч **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠯᠠᠪᠴᠢ** [名] 见 хадгалавч.
- хадагч **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠴᠢ** I [名] ① 钉具, 钉锤; ② 缝针; ③ 卡住(阻住、堵住、塞住)用具; ④ 向上升起物, 扬起物; ⑤ (劈开、分开牲畜脊柱与肋骨的)砍刀.
- хадагч **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠴᠢ** II [名] 割、刈用具, 割刀, 刈刀: ~ бухалдуур 收割堆垛机; 收割者.
- хадазнах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠵᠠᠬ** I [动] хадах I、III、IV 的短暂体.
- хадазнах **ᠬᠠᠳᠠᠭᠢᠵᠠᠬ** II [动] хадах II 的短暂体.
- хадай **ᠬᠠᠳᠠᠢ** [名] 色子, 骰子.
- хадалт **ᠬᠠᠳᠠᠯᠲᠤ** I [名] хадах I、II、IV 的名词.
- хадалт **ᠬᠠᠳᠠᠯᠲᠤ** II [名] хадах II 的名词.
- хадалцах **ᠬᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** I [动] хадах I、IV 的共动态.
- хадалцах **ᠬᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** II [动] хадах II 的共动态.
- хадам **ᠬᠠᠳᠠᠮ** [名] 丈夫(或妻子)的年长亲戚, 亲家: ~ эцэг ①公公; ②岳父; ~ эх ① 婆婆; ②岳母; ~ ах ①大伯子; ②内兄, 妻兄; ~ эгч ①大(小)姑子; ②大(小)姨子; ~ тай хүүхэн 未婚妻; ~ д очих 出嫁; ~ бэргэн 妻嫂.
- хадамлах **ᠬᠠᠳᠠᠮᠯᠠᠬ** [动] ① 出嫁; ② 走丈人家; ③ 作媒, 说媒.
- хадамнах **ᠬᠠᠳᠠᠮᠨᠠᠬ** [动] ① (女子)同...订婚; ② 给...女儿订婚; ③ 作媒.

- хадамсаг **ᠬᠠᠳᠠᠮᠰᠠᠭ** [形] 与丈夫(或妻子)的年长亲戚和睦相处的, 孝敬丈夫(或妻子)的长辈的.
- хадамсах **ᠬᠠᠳᠠᠮᠰᠠᠬ** [动] 与丈夫(或妻子)的年长亲戚和睦相处, 孝敬丈夫(或妻子)的长辈.
- хадамсуу **ᠬᠠᠳᠠᠮᠰᠤᠰᠤ** [形] 参见 хадамсаг.
- хадамтгай **ᠬᠠᠳᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 参见 хадамсаг.
- хадамчлах **ᠬᠠᠳᠠᠮᠴᠢᠬ** [动] 走丈人家, 去岳父家拜访.
- хадар **ᠬᠠᠳᠠᠷ** [名] <动> 鲶鱼.
- хадарган **ᠬᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠨ** I [形] 顽强而有毅力的(马).
- хадарган **ᠬᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠨ** II [形] ① 惯于用獠牙剥东西的, 善于用獠牙刨的; ② (转)贪食的; 狼吞虎咽的; ③ (转)易坏的, 易毁的.
- хадарган **ᠬᠠᠳᠠᠷᠭᠠᠨ** III [名] 鲨鱼: ~ загас 鲨鱼.
- хадармаг **ᠬᠠᠳᠠᠷᠮᠠᠭ** [名] <植> (老衰了的)含羞草.
- хадархаг **ᠬᠠᠳᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 多山石的, 多岩石的: ~ хяр 岩峭; ~ чулуулаг 坚硬岩石; ② 多山岩的; 多峭壁的, 陡峭的.
- хадархуу **ᠬᠠᠳᠠᠷᠬᠤᠰᠤ** [形] 参见 хадархаг.
- хадат **ᠬᠠᠳᠠᠲ** [形] ① 岩石的, 有山石的, 有岩石的; ② 多山石的, 多岩石的.
- хадах **ᠬᠠᠳᠠᠬ** I [动] ① 钉上, 钉住: хадаа-саар ~ 用钉子钉上, 钉上钉子; гутал ~ 钉靴子; ② 缝上; 缝住: товч ~ 缝上扣子; ③ 卡住, 阻住, 堵塞住: яс хоолойд нь хадчихжээ 骨头卡在喉咙里了; санаанд ~ 记着, 铭刻在记忆里; ④ 注解, 加注, 解释: өөр үсгээр ~ 用其他文字注解.
- хадах **ᠬᠠᠳᠠᠬ** II [动] 割, 刈, 收割: хадлан ~ 割草, 刈草; тариа ~ 收割庄稼; өвс ~ 打草, 刈草, 割草; хаддаг машин 收割机.
- хадах **ᠬᠠᠳᠠᠬ** III [动] 向上升起, 扬起: манан ~ 雾气升腾; тэнгэрт тоос ~ 灰尘扬到天空中.
- хадах **ᠬᠠᠳᠠᠬ** IV [动] 劈开, 分开: хавирга

~ 将脊柱与肋骨分开(在屠宰牲畜时).

хадацгаах **ᠬᠢᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** I [动] хадах I、IV 的众动态.

хадацгаах **ᠬᠢᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** II [动] хадах II 的众动态.

хадгалаатай **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 保存的, 贮存的.

хадгалавч **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠪᠴ** [名] 保存器具, 储存器皿.

хадгалагдах **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хадгалах 的被动态.

хадгалагсад **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] 参见 хадгалагчид.

хадгалагч **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] ① 保存者, 保藏者, 保管者, 保管员: нууц ~, нууцыг ~ 保密员; ② 存贮点, 储蓄所, 储蓄处.

хадгалагчид **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] хадгалагч 的复数.

хадгалалт **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 保存, 保管, 保藏, 贮存, 贮藏; 储蓄: ~ын бат бэх 保存(保管, 保藏, 贮存, 贮藏)的可靠性; нууцын ~ 保密; ~ эзэмшигч 储户, 存款人.

хадгаламж **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠮᠵ** [名] 储蓄, 存款, 存贮: банкны ~ 银行存款, 银行储蓄; ~ нөөц 储金; ~ ийн ажиллагаа 存款业务; ~ ийн банк 储蓄银行; ~ ийн касс 储蓄处, 存款处; ~ ийн кассын агентлаг 存款代办所; ~ ийн орлох газар 储蓄代办所; ~ ийн дэвтэр, ~ ийн тасалбар 存(款)折; ~ ийн данс 存款账; ~ ийн нэгж 保存单位, 保管单位; ~ ийн нэгжийн нуудас 保管单位密码; ~ ийн хүү 储蓄利息; хугацаатай ~ 定期储蓄; хугацаагүй ~ 活期储蓄.

хадгалан(г) **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠨ** [名] ① 保存, 保管, 保藏, 贮存, 贮藏; 储蓄; ② 堆栈; 保存处, 保管处, 贮存处.

хадгалах **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 保存, 保管, 保藏, 贮存, 贮藏; 储蓄: агуулах газарт ~ 贮存在仓库里; биедээ ~ 保存在自己身上; нууц ~; нууцыг ~ 保密; өвс ~ 储草; ~ ба зөөх 储运; эхийг нь ~ н хүүг нь өгөх 存本付息; хадгалсан ба-

раа ~ 存货; ~ газар 收藏所, 储藏室; ~ газрын багтаамж 储藏室容量; ~ зардал 保管费.

хадгалгаан **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠭᠠᠨ** [名] 参见 хадгалан.

хадгалзнах **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] хадгалах 的短暂体.

хадгалуулагч **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠭᠴ** [名] ① 让保存者, 让保管者; ② 储户, 存户.

хадгалуулах **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① хадгалах 的使动态; ② (储户到银行)存款, 储蓄.

хадгалцгаах **ᠬᠠᠳᠭᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] хадгалах 的众动态.

хадлага **ᠬᠠᠳᠯᠠᠭᠢ** [名] 收割.

хадлан(г) **ᠬᠠᠳᠯᠠᠨ** [名] 打草期, 割草期; 打草场, 割草场; 割草, 打草, 刈草; 打的草: ~ бэлчээрийн нутаг 草牧场基地; ~ д гарах 去割草, 出发去打草; ~ авах 割草, 打草, 刈草; ~ хураах 收集打的草; ~ гийн газар 打草场, 刈草场; ~ гийн үе 割草期, 割草季节.

хадланжих **ᠬᠠᠳᠯᠠᠨᠵᠢᠬ** [动] 有割草场, 有打草场, 有刈草场.

хадланжуулах **ᠬᠠᠳᠯᠠᠨᠵᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] хадланжих 的使动态.

хадланч(ин) **ᠬᠠᠳᠯᠠᠨᠴ** [名] 割草者, 打草人, 刈草者; 割草工人, 打草工人, 刈草工人.

хадланших **ᠬᠠᠳᠯᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] 呈草场状, 具草场性质.

хадлар **ᠬᠠᠳᠯᠠᠷ** [名] 见 хадлуур.

хадлуур **ᠬᠠᠳᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] (动) 时(一种善于攀山的奇兽).

хадмал **ᠬᠠᠳᠮᠠᠯ** [形] ① 割的, 刈的; ~ өвс 割的草; ② 钉的, 钉装的; ③ 脚注的, 注解的: төвдөөр ~ 藏文注解的; ~ толь 注解词典; ~ үг 脚注, 注释.

хадмаллах **ᠬᠠᠳᠮᠠᠯᠠᠬ** [动] (用其他文字)加注, 注解.

хадмалуулах **ᠬᠠᠳᠮᠠᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] хадмаллах 的使动态.

хадрагдах **ᠬᠠᠳᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хадрах 的被动态.

- хадрамтгай** *ᠬᠠᠳᠢᠷᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ* [形] ① 惯于用獠牙刺东西的, 善于獠削的; ② 贪食的, 狼吞虎咽的.
- хадран** *ᠬᠠᠳᠢᠷᠠᠨ* [名]〈动〉棘鲈(一种淡水鱼).
- хадрах** *ᠬᠠᠳᠢᠷᠬᠠ* [动] ① (某些动物)用獠牙削、刨东西; ② (转)劈开, 刨坏, 毁坏; ③ (吃东西)狼吞虎咽, 大吃大嚼.
- хадруулах** *ᠬᠠᠳᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хадрах 的使动态; ② 意同 хадрагдах.
- хадуулах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] хадах I、IV 的使动态.
- хадуулах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] хадах II 的使动态.
- хадуулгах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] хадуулах I 的使动态.
- хадуулгах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] хадуулах II 的使动态.
- хадуун** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠨ* [形]粗的, 粗大的, 粗笨的;
◇ бүдүүн ~ 粗的, 粗大的; 粗笨.
- хадуур** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷ* [名]镰刀, 割刀, 刈草刀: тарианы ~ 割谷镰刀; ~ машин 刈割机; ~ нуглаас 镰状折刀; ◇ ~ элсэг 〈动〉弯嘴滨鹬.
- хадууралт** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠯᠤᠮᠤᠯᠤᠲᠤ* [名]хадуурах 的名词.
- хадуурах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] ① (马等)不走正道, 偏向一旁; ② (转)言过其实, 胡言乱语.
- хадуурдах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠠ* [动]用镰刀割, 用镰刀砍.
- хадууруулах** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]хадуурах 的使动态.
- хадуурч** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠴᠢ* [名]镰刀手, 刈草工, 打草工.
- хадуурчид** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠴᠢᠳᠢ* [名]хадуурч 的复数.
- хадуух** *ᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠬ* [动]挂住, 卡住, 阻塞: нохойн шүдэнд яс ~ 狗牙里卡进了骨头.
- хаж** *ᠬᠠᠵ* I [名] ① 金属镶圈: мөнгөн ~ тай домбо 镶银圈的木茶筒; ② 小铧斧.
- хаж** *ᠬᠠᠵ* II [名] (捕猎动物的)套网.
- хажаас** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠰ* [名]饰边, 缘饰, 镶边, 贴

边.

- хажааслах** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠠᠬ* [动]做饰边, 加缘饰, 镶边, 贴边.
- хажааслуулах** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠰᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] хажааслах 的使动态.
- хажиг** *ᠬᠠᠵᠢᠭ* [形]性情孤僻的, 乖僻的, 不好交往的, 不合群的, 别扭的; 排斥性的, 排他的, 排外的.
- хажигдуу** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠳᠤᠭᠤ* [形]性情十分孤僻的, 很乖僻的, 很不好交往的, 不十分合群的, 很别扭的.
- хажиглагдалгүй** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠯᠭᠦᠢ* [形]不受排斥的; 不受乖僻性影响的.
- хажиглагдах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] хажиглах 的被动态.
- хажигламтгай** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠮᠲᠤᠭᠠᠢ* [形]性情好孤僻的, 好乖僻的, 好生古的, 特不好交往的, 很不合群的, 十分别扭的, 好排斥的, 好排他的.
- хажиглах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠠᠬ* [动]表现得性情孤僻, 性情乖僻, 不与人交往, 不合群, 性情别扭; 表现排斥性, 排他, 排外.
- хажиглуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хажиглах 的使动态; ② 意同 хажиглагдах.
- хажигнах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ* [动]性情显得孤僻, 别里别扭, 排斥他人, 排外.
- хажиггалах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠭᠠᠯᠠᠬ* [动]参见 хажих I.
- хажилцах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠯᠴᠠᠬ* [动] хажих I 的共动态.
- хажин** *ᠬᠠᠵᠢᠨ* [名·形]参见 ур(ан).
- хажир** *ᠬᠠᠵᠢᠷ* 见 ~ бүргэд 兀鹫(属).
- хажирс** *ᠬᠠᠵᠢᠷᠰ* [名]角质: ~ ын эвэртэх 〈医〉皮脂溢出性角化病.
- хажирслаг** *ᠬᠠᠵᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠭ* [形]角质的, 角质状的: ~ тоншуул 〈动〉鳞斑啄木鸟.
- хажих** *ᠬᠠᠵᠢᠬ* I [动] ① 缝饰边, 镶边, 贴边: дээл ~ 缝袍子边, 镶衣服边; ② (往器皿上)镶金属圈.
- хажих** *ᠬᠠᠵᠢᠬ* II [动]参见 хажиглах.
- хажигнаах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠠᠬ* [动] хажих I 的众动态.

- хажлага** *ᠬᠠᠵᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ① 饰边, 缘饰, 镶边, 贴边; ② (器皿上的) 金属圈.
- хажлагалах** *ᠬᠠᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 参见 хажих I.
- хажмал** *ᠬᠠᠵᠢᠮᠠᠯ* [形·名] ① 有饰边的, 有镶边的, 有贴边的; ② (器皿上) 镶了金属圈的; ③ 饰边, 镶边, 贴边; ④ (器皿上的) 金属圈.
- хажмалт** *ᠬᠠᠵᠢᠮᠠᠯᠲ* I [形] ① 有饰边的, 有镶边的, 有贴边的; ② (器皿上) 镶了金属圈的.
- хажмалт** *ᠬᠠᠵᠢᠮᠠᠯᠲ* II [名] 孤身, 单身, 鳏夫.
- хажуу** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠭᠠ* [形·后] ① 两边(的), 旁边(的), 边缘(的), 侧面(的): ~ багана 侧柱; ~ дохионы дэнлүү 旁侧信号灯; ~ тэнхлэг 侧轴; ~ эвэр 侧角; ~ тийшээ харах 左顾右盼; ~ тийшээ хазайх 侧向一旁, 倾斜; ~ тийшээ харж хэвтэх 侧身躺着; хоёр ~ 两侧, 两旁; ~ гаараа түрэх 两侧平举; уулын ~ гаар 沿着山坡; ~ гаар өнгөрөх 由旁边经过; зүүн ~ 左侧; ~ д нь суух 坐在他旁边, 住在他附近; ~ гийн авна <语> 边音; ~ гийн айл 邻居, 附近的住家; ~ тал 侧面; ~ гийн тэмдэглэл 旁注; ~ гийн шугам <体> 边线; ~ хавирга 一旁, 侧面, 附近; ② 一旁的, 无关的: ~ гийн хүн 一旁的人; 无关的人; ③ 并排; …的同时, 还…: үүний ~ гаар 此外, 与此同时; ~ гаар нь орох ① 去附近处; 与…并肩; 从旁插入; ② 竞争, 相比, 相匹敌; хүйтэн болохын ~ д 与变冷的同时…; яарахын ~ д 除了急急忙忙之外….
- хажуугаар** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠭᠠᠭᠠᠷ* ӨН [副] 从两边, 从旁边, 从侧面.
- хажуугаархи** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠭᠠᠭᠠᠷᠬᠢ* ӨН [形] ① 两边的, 旁边的, 边缘的, 侧面的; ② 一旁的, 无关的: ~ хүн 旁边的人, 一旁的人.
- хажуудах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬ* [动] 靠两旁, 往两边; 靠边.
- хажуудахь** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠠᠬᠢ* ӨН [名·形] ① 在两边者, 在旁边者, 在边缘者, 在侧面者; ② 在两旁的, 在旁边的, 在边缘的, 在侧面的, 在一旁的, 无关的.

- хажуудуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хажуудах 的使动态.
- хажуудхан** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠬᠠᠨ* [形] 稍在两边点的, 略在旁边些的, 在近旁的, 在身旁的, 稍在边缘的, 在侧面点的: танай ~ 在你们家近旁, 在你们身边.
- хажуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] ① 侧身, 侧向旁; 侧卧; 小憩; ② 沿旁边走, 沿附近走; 沿山坡走.
- хажуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] хажих I 的使动态.
- хажуулдах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠳᠠᠬ* [动] 侧身: ~ н мөл-хөх 侧身匍匐.
- хажуулдуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хажуулдах 的使动态.
- хажуулсхийх** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠰᠬᠢᠶᠠᠬ* [动] хажуулах I 的瞬间时; 略偏向一边, 稍向旁侧, 侧身一下; 侧卧一下; 小憩一下.
- хажуудуулах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хажуулах I 的使动态.
- хажуудууштай** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [形] ① 可倾斜的, 可侧向一旁的; ② 侧向一旁感到舒适的, 倾斜而感到合适的, 适于倾斜的.
- хажуулцгаах** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хажуулах I 的众动态.
- хажуухай** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠢ* [形] 渺小的, 极小的, 微小的.
- хажуухан** *ᠬᠠᠵᠢᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] хажуу 的小称; 两边一点的, 旁边些的, 靠边缘些的, 侧面些的.
- хазаар** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷ* [名] 簪, 马嚼子, 马勒: ~ ын амгайч 马衔; ~ ын хамар 马嚼子勒鼻条; ~ дарах 马俯仰头; ~ өвс <植> 隐子草.
- хазааргана** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠨᠠ* [名] <植> 晚生的蛇根草.
- хазааргүй** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠭᠡᠮᠦᠢ* [形] ① 无簪的, 没带马嚼子的, 无马勒的; ② 自由自在的, 无拘无束的.
- хазаарлагдах** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хазарлах 的被动态.
- хазаарлах** *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬ* [动] ① 上簪, 戴上马嚼子, 上马勒: морь ~ 给马戴上嚼子; ②

(转)限制,约束,约制,拘束.

хазаарлалцах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хазаарлах 的共动态.

хазаарлацгаах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хазаарлах 的众动态.

хазаарлуулах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хазаарлах 的使动态; ② 意同 хазаарлагдах.

хазаартай *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] ① 戴着马嚼子的; ② 像戴着马嚼子似的(谓受约束,受约制).

хазагдах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хазах 的被动态.

хазайгч *ᠬᠠᠵᠠᠶᠢᠭᠴ* [名] 偏向一旁者, 倾斜者, 倾倒者, 歪斜者.

хазайлгалт *ᠬᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠯᠲ* [名] ① 偏倾, 歪斜; 歪曲, 曲解; ② 不景气, 无成效.

хазайлгах *ᠬᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ* [动] хазайх 的使动态; 使倾斜, 使歪倒, 使偏倾; утгыг ~ 歪曲意思, 曲解; толгойгоо ~ 歪过头.

хазайлт *ᠬᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠲ* [名] 偏向, 倾斜, 倾倒, 歪斜, 弯曲; ~ хэлбэлзүүр <枝> 磁偏针.

хазайх *ᠬᠠᠵᠠᠶᠢᠬ* [动] ① 偏向一旁, 倾斜, 倾倒, 歪斜; 弯曲: туг ~ 旗子歪向一旁; замаас ~ 离开路; (转) 走入歧途; хэлсэн үгнээсээ ~ 背离诺言, 食言; ② 不景气, 无成效.

хазалзах *ᠬᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 瘸跛行走, 蹒跚而行, 一瘸一拐地走.

хазалзуулах *ᠬᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хазалзах 的使动态.

хазалт *ᠬᠠᠵᠠᠯᠲ* [名] ① 咬, 嚼, 啮; ② 咬住, 夹断, 剪断.

хазалцах *ᠬᠠᠵᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хазах 的共动态.

хазамтгай *ᠬᠠᠵᠠᠮᠲᠭᠠᠢ* [形] 好咬人的; 有咬癖的, 好咬东西的.

хазах *ᠬᠠᠵᠠᠬ* [动] ① 咬, 嚼, 啮; 螫: тас ~ 咬掉, 咬断; хорхой ~ 虫子咬人; хаздаг морь 有咬癖的马; ② 咬住, 夹断, 剪断: бахь ~ гүй болжээ 钳子咬不住东西了.

хазвалзах *ᠬᠠᠵᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 хазалзах.

хазгай *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠢ* [形] ① 斜的, 偏的, 歪的, 倾斜的; 弯曲的: ~ газар 倾斜地带; ~

гишгэх 偏着走, 倾斜着身子走; (把鞋) 穿歪; ~ гишгэхийг андахгүй (转) 不容易犯一点过错的; 善于意识到偏差的; ~ тогтоох <医> 斜头式嵌入; ② 谬误的, 偏颇的; 邪恶的, 歪曲的; ~ хэлэх 错误地说, 歪曲地说.

хазгайвтар *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠮᠲᠠᠷ* [形] ① 较斜的, 较偏的, 较歪的, 有些倾斜的; 弯曲些的; ② 有些谬误的, 较偏颇的; 邪恶些的, 有些歪曲的.

хазгайдах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠠᠬ* [动] 倾斜, 偏倾, 歪斜, 弯曲.

хазгайдуу *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠤᠭᠤ* [形] ① 很倾斜的, 很歪斜的, 很偏斜的; ② 很谬误的, 很偏颇的, 很邪恶的, 很歪曲的.

хазгайдуулах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хазгайдах 的使动态.

хазгайдуухан *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] хазгайдуу 的小称; ① 有点倾斜状的, 有点歪斜状的, 有点偏斜状的; ② 有点谬误性的, 有点偏颇性的, 有点邪恶性的, 有点歪曲性的.

хазгайдчих *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠳᠢᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] хазгайдах 的完成体.

хазгайрах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠷᠠᠬ* [动] ① 歪斜, 偏倾, 歪向一旁; 弯曲; ② (转) 谬误, 走入邪路; 不适应, 不合谐, 大相径庭, 合不到一起.

хазгайруулах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хазгайрах 的使动态.

хазгайтах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠲᠠᠬ* [动] 参见 хазгайдах.

хазгайхан *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠶᠢᠬᠠᠨ* [形] хазгай 的小称; ① 有点斜的, 有点偏的, 有点歪的, 有点倾斜的; 有点弯曲的; ② 有点谬误的, 有点偏颇的, 有点邪恶的, 有点歪曲的.

хазгалзах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 хазганах.

хазганах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 瘸跛行走, 瘸拐而行, 蹒跚而行, 东倒西歪.

хазгануулах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] хазганах 的使动态.

хазгар *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷ* [形] ① 瘸腿的, 跛脚的; ~ хөл 瘸腿, 跛脚; ② 参见 хазгай.

хазгардах *ᠬᠠᠵᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] ① 瘸得很厉害, 脚过分跛; ② 参见 хазгайдах; ③ 邪里邪

气,表现得邪恶,图谋不轨,心怀邪念.

хазгардуу **ᠬᠠᠵᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] ①腿很瘸的,脚很跛的; ②参见 хазгайдуу.

хазгарлах **ᠬᠠᠵᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠬ** [动]表现得邪恶,心怀邪念,图谋不轨.

хазгарлуулах **ᠬᠠᠵᠢᠭᠠᠷᠯᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] хазгарлах 的使动态.

хазгартай **ᠬᠠᠵᠢᠭᠠᠷᠲᠠᠢ** [形]心怀邪念的,有坏心眼的,邪恶的,有歪心思的;虚伪的.

хазгархан **ᠬᠠᠵᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] хазгар 的小称; ①有点瘸腿的,有点跛脚的; ②参见 хазгайхан.

хаздаг **ᠬᠠᠵᠠᠳᠠᠭ** [形]好咬的,有咬癖的.

хазлах **ᠬᠠᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] хазах 的多次体.

хазлуулах **ᠬᠠᠵᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] хазлах 的使动态.

хазмар **ᠬᠠᠵᠠᠮᠠᠷ** [形]咬的: хэлээ хөндлөн ~! 咬舌头的!

хазуулах **ᠬᠠᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① хазах 的使动态; ②意同 хазагдах.

хазуур **ᠬᠠᠵᠤᠭᠤᠷ** I [名]小钳子,小镊子,小镊子.

хазуур **ᠬᠠᠵᠤᠭᠤᠷ** II [形]有咬头的;有啃头的.

хазуурдах **ᠬᠠᠵᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动](用小钳子或小镊子,小镊子)钳夹.

хазчих **ᠬᠠᠵᠢᠬᠢ** [动] ① хазах 的多次体; ② хазах 的完成体;咬住,牢牢夹住.

хай **ᠬᠠᠢ** [感] ①(表示大致肯定的语气)大概,也许,或许,原来是,要知道: ~ тэр горигүй байх 大概不许这样做吧;也许这不行吧; ②(表示不清楚,拿不定主意等口气)唉,唉呀:~, мэдэхгүй юм болох бол даа 唉,谁知道怎么样呢;~,~, мэдэхгүй 唉,不知道呀;~ л даа! 可是啊! 唉呀!

хайв **ᠬᠠᠢᠪ** I [名]煎锅,炒锅;小锅;焗锅.

хайв **ᠬᠠᠢᠪ** II [形]知识渊博的,博学的.

хайвагнах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠭᠨᠠᠬ** [动]见 хайвганах.

хайвалзах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 хайвганах.

хайвалзуулах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хайвалзах 的使动态.

хайвалзуур **ᠬᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形]易摇晃的,易摇动的.

хайван **ᠬᠠᠢᠪᠠᠨ** 见 ~ ~ 踉踉跄跄地,摇摇晃晃地,摇摇摆摆地.

хайвах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠬ** [动] ①左右摇晃,摇动; ②荡游,浮游(指水禽和其他动物).

хайвганах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ①微微晃动,摇来晃去; ②颠拐行走,颠颠,跛行,一瘸一拐走,摇摇晃晃走.

хайвгануулах **ᠬᠠᠢᠪᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хайвганах 的使动态.

хайвгар **ᠬᠠᠢᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] ①摇晃的,晃动的,摇摇晃晃的; ②微晃的; ③颠拐的,颠颠的,一瘸一拐的,摇来晃去的.

хайвгасхийх **ᠬᠠᠢᠪᠠᠭᠰᠢᠬᠢᠬ** [动] хайвганах 的瞬间体.

хайврис **ᠬᠠᠢᠪᠢᠷᠢᠰ** [形]向一旁偏倾的,稍歪斜的.

хайвуулах **ᠬᠠᠢᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хайвах 的使动态.

хайвч **ᠬᠠᠢᠪᠴᠢ** [名](划船比赛中的)划手,划桨能手,划船的人.

хайга **ᠬᠠᠢᠭᠠ** [名]〈动〉鳊花鱼.

хайгуул **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯ** [名] ①勘探,勘查,勘察仪: нефтийн ~ 石油勘探; хээрийн малтмалын ~ 野外矿物勘探; ~ зураг төсөл 勘探设计; ~ шинжилгээ 勘探考察; ②巡查,巡逻: манай салаа ~ д гарав 我排已去进行巡逻; ~ ын нисэх онгоц 巡逻机; ~ онгоц 巡洋舰.

хайгуулга **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名]参见 хайгуул.

хайгуулгалах **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ①勘探,勘查,勘察; ②巡查,巡逻.

хайгууллах **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]参见 хайгуулгалах.

хайгуулч **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯᠴᠢ** [名] ①勘探者,勘查者,勘察者; ②巡查兵,巡逻兵,侦探,侦察员.

хайгуулчид **ᠬᠠᠢᠭᠤᠭᠤᠯᠴᠢᠳ** [名] хайгуулч 的复数.

хайгуур **ᠬᠠᠢᠭᠤᠷ** [形]细心的,谨慎的,注意观察的.

хайгуургүй *хайгуургүй* [形]不细心的, 不谨慎的, 不注意的; 粗枝大叶的.

хайгч *хайгч* [名]寻找者, 探求者, 寻求者, 追求者.

хайдаа *хайдаа* [名]见 хадай.

хайдаг *хайдаг* I [名]〈牧〉①无仔而能挤奶的牲畜; ②仔畜死后仍能出乳的牲畜: ~ морь 无仔而能挤奶的母马; 仔马死后仍能出奶的母马.

хайдаг *хайдаг* II [形]好拍马的, 好谄媚的; 好说闲话的, 好拨弄是非的: ~ хүн 好拍马的人; 好说闲话的人; ◇ ~ мод (船的)龙骨; ~ морь 匹马, 单乘马(无牵马).

хайдаглах *хайдаглах* I [动]〈牧〉挤无仔母畜的奶.

хайдаглах *хайдаглах* II [动]拍马, 谄媚.

хайдаграх *хайдаграх* I [动]〈牧〉①(母畜)仔畜死后仍能产奶; ②(母畜)无仔畜仍能挤奶.

хайдаграх *хайдаграх* II [动]成拍马者, 成谄媚者.

хайдагтах *хайдагтах* [动]拍马, 谄媚, 奉迎.

хайдагших *хайдагших* [动]〈牧〉无仔畜仍能出乳; 仔畜死后仍能出乳.

хайдагшуулах *хайдагшуулах* [动]хайдагших 的使动态.

хайдай *хайдай* [名]〈植〉海带.

хайжийн *хайжийн* [副]歪歪斜斜地, 歪歪扭扭地, 歪七扭八地: ~ майжийн 歪歪斜斜地, 歪歪扭扭地, 歪七扭八地.

хайжийх *хайжийх* [动]变得歪歪斜斜, 歪歪扭扭, 歪七扭八.

хайзнах *хайзнах* [动]хайх 的短暂体.

хайл *хайл* [名]〈植〉山毛榉.

хайлаан *хайлаан* [名]哭, 哭涕, 哭泣.

хайлаас(ан) *хайлаас* [名]〈植〉榆树.

хайлааслаг *хайлааслаг* [名]〈植〉小冠属.

хайлагдах *хайлагдах* [动]хайлах 的被动态.

хайлал *хайлал* [名]参见 хайлалт.

хайлалт *хайлалт* [名]①熔化, 熔解: ~ын цэг 熔点; ②溶化, 溶解.

хайламтгай *хайламтгай* [形]①易熔化的, 好溶解的, 速熔的: ~ хамгаалуур (电)保险器; 保险丝; ②易溶化的, 好溶解的, 速溶的.

хайлан *хайлан* I [名]海蓝布, 细蓝布.

хайлан *хайлан* II [名]〈宗〉誓言.

хайлангуй *хайлангуй* [形]①易熔化的, 好溶解的, 速熔的; ②易溶化的, 好溶解的, 速溶的; ③好哭的, 好哭泣的, 哭哭啼啼的.

хайлас(ан) *хайлас* [名]〈植〉榆树: ~ навчит туулайн тагнай 榆叶合叶子; ~ ны мөөг 〔植〕榆蘑; ~ ны овог 〔植〕榆科.

хайлах *хайлах* [动]①熔化, 熔解: тугалга хайлж хоочорчээ 铅熔化掉了; ширэм ~ 生铁熔化; ~ зуух 熔(铁等)炉; ~ сав 坩锅; ~ цэг 熔点; ~ чулуу 中柱石; хайлсан ширэм (过低)熔铸铁; ②溶化, 溶解; цас ~ в 雪溶化了; усанд давс ~ 盐在水中溶解; ③(转)〔敬〕哭: уйлах ~ 哭泣, 洒泪.

хайлбар *хайлбар* [名]〈冶〉铸模, 铸块, 锭; 合金, (金银的)成色, 成分.

хайлга *хайлга* [名]研究, 考查, 调查: ном зүйн ~ 图书学研究.

хайлган *хайлган* I [形]〈牧〉(牲畜被驱赶时)易脱膘的; ~ цаг (牲畜被驱赶时)易脱膘的时节(指秋季).

хайлган *хайлган* II [名]〈动〉海鸥(别名).

хайлгана *хайлгана* [名]〈动〉海鸥.

хайлгах *хайлгах* [动]хайлах 的使动态.

хайлгуур *хайлгуур* [名]〈熔化物体的容器〉坩锅, 熔罐: цавууны ~ 熔胶锅.

хайлдан(г) *хайлдан* [名]无毛的皮裤, 开裆套裤.

хайлмаг *хайлмаг* I [名]奶皮煎饼.

хайлмаг *хайлмаг* II [名·形]①熔岩; ②熔化的; 溶化的.

хайлмагдах *хайлмагдах* I [动]成奶皮煎饼.

- хайлмагдах *хайлмалдаг* II [动] 结成熔岩。
- хайлмаглах *хайлмалгах* I [动] 做奶皮煎饼。
- хайлмаглах *хайлмалгах* II [动] 使成熔岩。
- хайлмаграх *хайлмалгах* I [动] 成奶皮煎饼。
- хайлмаграх *хайлмалгах* II [动] 成熔岩。
- хайлмагтах *хайлмалгах* I [动] 呈奶皮煎饼状。
- хайлмагтах *хайлмалгах* II [动] 成熔岩，成熔岩状。
- хайлмагших *хайлмалгах* I [动] 呈奶皮煎饼状。
- хайлмагших *хайлмалгах* II [动] 呈熔岩状。
- хайлмал *хайлмал* [形·名] ① 熔化的，溶解的；② 溶化的，溶解的；③ 岩浆；～ын бөсөл 火成凝灰岩；～ын хүрэм 岩浆玄武岩；～ын чулуулаг 岩浆岩，火成岩。
- хайлс *хайлс* [名]〈植〉榆属。
- хайлт *хайлт* [名] 寻找，寻求，勘查。
- хайлтас *хайлтас* [名] 石脑油。
- хайлуулагч *хайлуулагч* [名] ① 熔剂；② 溶剂。
- хайлуулалт *хайлуулалт* [名] ① 烧熔，烤熔，使熔化，使溶解；② 使熔化，使溶解。
- хайлуулах *хайлуулах* [动] ① хайлах 的使动态；～ зай ① 助熔剂；② 助溶剂；～ хясаа 坍塌；③ 意同 хайлагдах。
- хайлуур *хайлуур* [名] 参见 хайлгуур；～ жонц 萤石，氟石；～ чулуу 中柱石；～ хүчил 〈化〉氢氟酸；～ үүсгүүр 〈生〉胃(胰)蛋白酶原；～ын ерөндөг 〈生〉抗胃脘酶。
- хайлц *хайлц* [名] ① 熔度，熔解度；～ муутай 难熔的；～ сайтай 易熔的；～ын халуун хүйтэн ① 熔点；② 溶点；③ 溶度，溶解度。
- хайлцах *хайлцах* [动] хайх 的共动态。
- хайлцгүй *хайлцгүй* [形] ① 难熔的，不熔的；② 难溶的，不溶的。
- хайлш *хайлш* [名] ① 熔合物；合金；төмөрлөгийн ～ 合金；② 溶化物，溶液。

- хайлшил *хайлшил* [名] ① 熔度，熔解度；② 溶度，溶解度。
- хайлших *хайлших* [动] ① 开始熔化，开始熔解；② 开始溶化，开始溶解。
- хаймар *хаймар* [形] 橡皮的，橡胶的；～ хөлчлөг 橡皮暖水袋。
- хаймсах *хаймсах* [动] 射快箭。
- хаймслах *хаймсах* [动] хаймсах 的多次体。
- хаймсуур *хаймсуур* [名]〈技〉探测器；минаны ～〈军〉地雷探测器；～аар хооллох 〈牧〉管喂饲料。
- хаймсуурдал *хаймсуурдал* [名] ① (用探测器或探测管)探测；② (牧)管喂饲料。
- хаймсуурдах *хаймсуурдах* [动] ① (用探测器或探测管)探测；② (牧)管喂饲料。
- хаймсуурь *хаймсуурь* [名]〈医〉十二指肠探针。
- хаймуур *хаймуур* [名] 远程箭，快煎；～ төмөр сум 快射铁箭。
- хаймуусах *хаймуусах* [动] 用快箭远射。
- хайн *хайн* [名] (竞赛、赌博之)不分胜负，和局，平局，打平。
- хайнаг *хайнаг* [名]〈牧〉(蒙古母牛和西藏牦牛的)蒙藏杂种牛；～ийн шар 蒙藏混种的犏牛。
- хайнга *хайнга* [形] 潦草的，敷衍的，漫不经心的，掉以轻心的，粗心大意的；～ хандах 粗心大意地对待。
- хайнгадах *хайнгадах* [动] 变得粗心，敷衍，显得不经心，显得过于潦草。
- хайнгадуу *хайнгадуу* [形] 很潦草的，很敷衍的，十分漫不经心的，十分掉以轻心的，十分粗心大意的。
- хайнгадуулах *хайнгадуулах* [动] хайнгадах 的使动态。
- хайнгадуухан *хайнгадуухан* [形] хайнгадуу 的小称；有点潦草的，有点敷衍的，稍漫不经心的，有点粗心大意的。
- хайнгадхан *хайнгадхан* [形] 马虎的，漫不经心的。

- хайнгарах** *хайнгарал* [动]变得粗心大意, 变得漫不经心, 变潦草, 变敷衍。
- хайнгатах** *хайнгатал* [动]粗心大意, 掉以轻心, 漫不经心, 敷衍了事, 潦草。
- хайнгахан** *хайнгалан* [形]хайнга的小称; 有点潦草的, 有点敷衍的, 有点漫不经心的, 有点轻心的, 有点粗心大意的。
- хайнгаших** *хайнгашил* [动]粗心大意起来, 漫不经心起来, 敷衍了事起来, 潦草草草起来。
- хайнгашуухан** *хайнгашуулан* [形]较粗心大意的, 马虎的, 漫不经心的。
- хайнгууд** *хайнгууд* [副]马马虎虎地。
- хайнгуудхан** *хайнгуудхан* [副]хайнгууд的小称; 漫不经心地, 得意洋洋地。
- хайнцаах** *хайнцаах* [动]хайнцах的使动态。
- хайнцах** *хайнцах* [动](竞赛、赌博等之)不分胜负, 和局, 平局。
- хайнцацгаах** *хайнцацгаах* [动]хайнцах的众动态。
- хайнцуулах** *хайнцуулах* [动]хайнцах的使动态。
- хайр** *хайр* I [名]①爱, 爱情, 亲爱, 爱护, 爱慕, 疼爱, 怜爱, 喜爱: ~ булаах 惹人爱; ~ ыг булаагч 情人; 惹人爱的人; ~ хүрэх ①产生爱慕之心; ②产生怜惜之心; ~ ихтэй 很爱的, 最亲爱的; ~ сэтгэл, ~ дурлал 爱情; ~ халамж 爱护, 关照; ~ ивээл 爱护, 关怀; эхийн ~ 母爱; халуун ~ 热爱; ②爱惜, 怜惜: ~ гам 爱惜, 爱护; ~ гамгүй 不爱惜的, 不爱护的; ~ гамгүй эдлэх 滥用; ~ найр 爱惜, 怜爱; ~ найргүй тэмцэх 无情地斗争; ◇ ~ хишиг, өршөөл ~ 怜爱, 怜惜。
- хайр** *хайр* II [名]小石, 砾石; 砂砾: ~ чигжээ 砾石碴; ~ чулуу 砾石, 砂砾; ~ чулуу бүхий газар 砂砾地。
- хайрагдах** *хайрагдах* I [动]①хайрах I 的被动态; ②身体略受暑, 身体微感风寒。
- хайрагдах** *хайрагдах* II [动]хайрах II 的被动态。

- хайралцах** *хайралцах* I [动]хайрах I 的共动态。
- хайралцах** *хайралцах* II [动]хайрах II 的共动态。
- хайран** *хайран* [形]惋惜的, 可惜的, 怜惜的; ~ сайхан хувцсы минь урж орхижээ! 可惜我的好衣服撕坏了! ~ санагдаж байна 觉得可惜, 感到惋惜。
- хайранги** *хайранги* [形]烧灼的。
- хайранхай** *хайранхай* [形]油煎的, 烧过的, 烧制的, 灼伤的, 烘焙的。
- хайрархаг** *хайрархаг* [形]十分可爱的, 很惹人爱的, 最亲爱的: ~ газар 十分可爱的地方。
- хайрархуу** *хайрархуу* [形]①参见 хайрархаг; ②爱情似的, 爱情式的。
- хайрах** *хайрах* I [动]①炸, 煎, 烙: загас ~ 煎鱼; бин ~ 烙饼; ②烧灼, 炙: халуун төмрөөр ~ 用烙铁烙; ③烤; ④(因触及冰凉物)感到刺骨疼痛, 扎人: хүйтэн төмөр гар хайрч байна 冷铁把手冰得疼。
- хайрах** *хайрах* II [动](马等)用后蹄向前踢。
- хайрга** (н) *хайрга* [名]①碎石, 砾石, 砾石滩: ~ авах газар 采砾石场; ~ н элсэн чулуу 砾砂岩; хайргын хүрдас 砾石堆; ②粗磨刀石。
- хайргадах** *хайргадах* [动]碎石变多, 砾石变多, 砾石滩变多。
- хайргадуулах** *хайргадуулах* [动]хайргадах的使动态。
- хайргажих** *хайргажих* [动]①有砾石, 有碎石, 有砾石滩; ②有粗磨刀石。
- хайргалах** *хайргалах* [动]①使有砾石, 使有碎石, 使有砾石滩; ②使有粗磨刀石。
- хайргана** *хайргана* [名]〈动〉灰背准: ~ шонхор 灰背准。
- хайрганцар** *хайрганцар* [名]小砾石。
- хайргархаг** *хайргархаг* [形]①碎石状的, 砾石滩状的; ②多碎石的, 多砾石的, 多砾石滩的。
- хайргат** *хайргат* [形]①有碎石的, 有砾石

的,有砾石滩的; ②多碎石的,多砾石的,多砾石滩的。

хайргацай *ᠬᠠᠶᠢᠷᠭᠢᠭᠠᠢ* [名]〈动〉百灵鸟,云雀: ~ болжмор 〈动〉凤头百灵。

хайргаших *ᠬᠠᠶᠢᠷᠭᠠᠰᠢᠬᠢ* [动]呈砾石状,呈碎石状,呈砾石滩状。

хайргүй *ᠬᠠᠶᠢᠷᠭᠡᠢ* [形]①不爱的,无爱情的,不爱护的,不爱慕的,不疼爱的,不怜爱的,不喜爱的: ~ болох 不爱; ②不爱惜的,不怜惜的; ③残酷无情的。

хайрдагдах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动]хайрдах 的被动态。

хайрдах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠠᠳᠠᠬᠤ* [动]①深爱,厚爱,太爱; ②溺爱。

хайрдуулах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]①хайрдах 的使动态; ②意同 хайрдагдах。

хайрэнах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠡᠨᠠᠬᠤ* I [动]хайрах I 的短暂体。

хайрэнах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠡᠨᠠᠬᠤ* II [动]хайрах II 的短暂体。

хайрлага *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠠ* [名]①爱,爱情,亲爱,爱慕,爱护,疼爱,情爱,喜爱; ②爱惜,怜惜。

хайрлагдах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动]хайрлах 的被动态; ①被爱,被亲爱,被爱慕,被爱护,受疼爱,受怜爱,被喜爱: ард түмэндээ ~ 被群众喜爱; ②被爱惜,被怜惜。

хайрлал *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯ* [名]①爱,亲爱,爱护,疼爱,怜爱,喜爱; ②爱惜,怜惜。

хайрлалт *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠲᠤ* [名·形]①参见 хайрлал; ②仁爱的,慈爱的。

хайрлалтай *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠲᠠᠢ* [形]①惹人爱的; 让人爱慕的,让人喜爱的,让人疼爱的,让人爱怜的,逗人爱的; ②让人爱惜的,值得怜惜的,可惋惜的。

хайрлалцах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动]хайрлах 的共动态。

хайрламаар *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠮᠠᠭᠠᠷ* [形]参见 хайрлалтай。

хайрлангуй *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠩᠭᠤᠢ* [形]参见 хайрлалтай。

хайрлах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠬᠤ* [动]①爱,爱慕,爱护,喜爱,疼爱,怜爱: хүүхдийг ~н өсгөх

疼爱地抚养孩子; ②爱惜: улсын хөрөнгийг нүдний цөцгий мэт ~像爱惜眼珠一样地爱惜国家财产; ◇ ~н гамнах 爱惜; ③怜惜,怜悯,可惜; ④(表示尊称或讽刺)可怜,赐与; 允许,同意: айлдаж хайрлаа 请赐予; 请允许,请同意; 请吩咐吧,恭候指示; та хэлж хайрал! 请说给我听吧!

хайрлацгаах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动]хайрлах 的众动态。

хайрлуулах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]①хайрлах 的使动态; ②意同 хайрлагдах。

хайрлуштай *ᠬᠠᠶᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤᠲᠠᠢ* [形]①让人爱的,引人爱的,值得喜爱的,引人疼爱的,引人怜爱的; ②值得爱惜的; ③值得怜惜的,值得怜悯的,可惜的。

хайрмаг *ᠬᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠭ* [名]①煎饼; 炸糕; ②细砾,卵石,砂砾,砾石。

хайрмал *ᠬᠠᠶᠢᠷᠮᠠᠯ* [形]煎的,炸的,烙的,煎(炸、烙)出来的: ~ мантуу 煎馒头。

хайрс(ан) *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠤ* [名]①鳞: загасны ~ 鱼鳞; могойн ~ 蛇皮; ~ ны шилний хэсэг 〈解〉枕骨鳞项部; ②甲,甲壳: ~ ан бүрхүүл 眼角质膜。

хайрсархуу *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠠᠷᠬᠤᠭᠤ* [形]鳞的,鳞质的; 鳞状的,鳞片状的: ~ бүтэц 鳞片构造。

хайрсдал *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠠᠳᠠᠯ* [名]鱼鳞病; 鱼鳞症。

хайрсдах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠠᠳᠠᠬᠤ* [动]〈医〉(皮肤上)生鱼鳞,长鱼鳞病。

хайрслэг *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠯᠡᠭ* [形]①多鳞的; 鳞质的,鳞状的: ~ огшоос 〈地〉鳞状逆断层; ②多甲的,多甲壳的,甲质的,甲壳质的。

хайрслах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠯᠠᠬᠤ* [动]①刮去鳞; ②去甲,去甲壳。

хайрслуулах *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动]хайрслах 的使动态。

хайрст *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠲᠤ* [形]①有鳞的,长鳞的,带鳞的; ②多鳞的,鳞质的; ~ эс 〈生〉扁平细胞; ③有甲的,长甲的,长甲壳的; ④多甲的,多甲壳的。

хайрстай *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠲᠠᠢ* [形]参见 хайрст。

хайрстан *ᠬᠠᠶᠢᠷᠰᠲᠠᠨ* [名]①长鳞动物; ②长甲动物,有甲壳动物。

хайрстах **ᠬᠠᠢᠷᠰᠤᠲᠤᠬᠤ** [动] ①长鳞, 有鳞; ②长甲, 长甲壳.

хайрт **ᠬᠠᠢᠷᠲᠤ** [形] 可爱的, 亲爱的; ~ нөхөр 亲爱的同志, 亲爱的朋友; ~ минь 我亲爱的; ~ хүн 可爱的人; ~ болох 被爱上.

хайргай **ᠬᠠᠢᠷᠭᠠᠢ** [形] ①可爱的, 亲爱的; ~ хүү 可爱的孩子; ②爱…的, 爱慕…的, 喜爱…的; эх орондоо ~ 爱祖国的.

хайрган **ᠬᠠᠢᠷᠭᠠᠨ** [名] 爱…者, 爱慕…者; эх орондоо ~ 爱国者.

хайруу **ᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤ** [形] 融化的.

хайруул **ᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯ** [名] ①加热器; ②平锅, 煎锅, 炒锅, 烘锅; 烤具; ~ын шанага 烤勺, 烙饼勺.

хайруулах **ᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** I [动] ①хайрах I 的使动态; ②意同 хайрагдах ②.

хайруулах **ᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** II [动] хайрах II 的使动态.

хайруулдай **ᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠳᠠᠢ** [名] (动) 岩鸚(属).

хайрхаг **ᠬᠠᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 多碎石的, 多砾石的, 多砾石滩的.

хайрхан **ᠬᠠᠢᠷᠬᠠᠨ** I [名·形] ①〈敬〉山岳; ②〈敬〉慈爱的, 仁爱的; 神圣的; урт ~ (动) 长虫(忌讳语).

хайрхан **ᠬᠠᠢᠷᠬᠠᠨ** II [形] (令人) 惋惜的, 怜惜的, 可惜的, 遗憾的.

хайрцаг **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭ** [名] ①小匣, 小盒, 小箱子; авдар ~ 箱子; чүдэнзний ~ 火柴盒; шуудангийн ~ 邮筒, 邮箱; хурдны ~ (技) 变速箱; хайрцгийн атираа 箱形褶皱; ②口腔; ③(转) 体型, 形态.

хайрцаглагдах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хайрцаглах 的被动态.

хайрцаглалцах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] хайрцаглах 的共动态.

хайрцаглах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] 放入匣中, 放入盒中, 装盒子, 放入小箱.

хайрцаглацгаах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хайрцаглах 的众动态.

хайрцаглуулах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①хайр-

цаглах 的使动态; ②意同 хайрцаглагдах.

хайрцагах **ᠬᠠᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хайрах I 的众动态.

хайрчих **ᠬᠠᠢᠷᠴᠢᠬᠤ** [动] хайрах I 的完成体.

хайс **ᠬᠠᠢᠰ** I [名] ①栏杆, 栏杆, 栅栏; гүүрийн ~ 桥栏; цэцэрлэгийн ~ 花园栅栏; төмөр ~ 铁栏杆; ~ алхах, ~ давах (体) 跨栏; ~ тай гүйлт 障碍跑; ②小铜锅, 炖锅.

хайс **ᠬᠠᠢᠰ** II [名] (植) 球状榆.

хайсал **ᠬᠠᠢᠰᠠᠯ** [数] 四; ~ өдөр 四天.

хайсан **ᠬᠠᠢᠰᠠᠨ** I [名] 崇山峻岭; 悬崖峭壁.

хайсан **ᠬᠠᠢᠰᠠᠨ** II [名] ①城垛口; ②见 хайс I; ③(动) 海参.

хайслах **ᠬᠠᠢᠰᠯᠠᠬᠤ** [动] 设栏杆, 装栅栏.

хайслуулах **ᠬᠠᠢᠰᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хайслах 的使动态.

хайсуур **ᠬᠠᠢᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] (医) 槽形(凹形)探针; (矿) 槽形(凹形)探测器.

хайтаан **ᠬᠠᠢᠲᠠᠭᠠᠨ** [名] (植) 海棠; ~ цэцэг 海棠花.

хайтан **ᠬᠠᠢᠲᠠᠭᠠᠨ** [名] 参见 хайтаан.

хайх **ᠬᠠᠢᠬ** [动] 寻找, 寻觅, 探求, 寻求, 追求; 打听; ажил ~ 找工作; олз ~ 逐利; ~н шинжлэх 勘测; ~н олох 寻到, 找到.

хайхрагдах **ᠬᠠᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хайхрах 的被动态.

хайхрал **ᠬᠠᠢᠬᠢᠷᠠᠯ** [名] 关心, 关怀, 关注, 眷顾.

хайхралтай **ᠬᠠᠢᠬᠢᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ①关心的, 关怀的, 关注的, 眷顾的; ~ сэтгэл 关心, 关怀心, 关注心, 眷顾心; ②对…关心的, 关怀…的, 对…关注的, 眷顾…的; хүүхдүүдэд ~ 对孩子们关心的, 关怀孩子们的, 对孩子们关注的, 眷顾孩子们的.

хайхрамж **ᠬᠠᠢᠬᠢᠷᠠᠮᠵᠢ** [名] 注意, 留心; 关怀, 关注, 操心, 理会, 照拂, 眷顾; ~ муугаас болж 由于缺乏应有的关注.

хайхрамжгүй *хайхрамжгүй* [形]不注意的,不留心的;不关怀的,不关心的,不关注的,不理会的: ~ орхигдсон 被遗弃的,没人留心的; ~ хүн 不留心事物的人,不关心任何事情的人,对外界漠不关心的人.

хайхрамжгүйдэх *хайхрамжгүйдэх* [动]变得不注意,变得不留心;显得不关心,毫不理会,毫不关注,毫不关怀.

хайхрамжгүйхэн *хайхрамжгүйхэн* [形]хайхрамжгүй 的小称;有点不注意的,有点不留心的;不大关怀的,不大关心的,不大关注的,不大理会的.

хайхрамжлах *хайхрамжлах* [动]注意,留心;理会,关心,关怀,操心,关注,照拂,眷顾.

хайхрамжтай *хайхрамжтай* [形]①注意的,留心的;关心的,关怀的,关注的: ~ санаа 关心,关怀心,关注心;眷顾心;②对...注意的,对...留心的;关心...的,关怀...的,关注...的;理会...的,照拂...的: ядуучинд ~ 关心穷人的,关怀穷人的,关注穷人的,眷顾穷人的.

хайхрах *хайхрах* [动]注意,留心;理会,照拂,关怀,关心,关注,眷顾: ~н үзэх 理会;关照; бяцхан ч ~гүй 一点也不注意,一点也不管;一点也不关心; амьбнээ үл ~ 舍己,奋不顾身; ~гүй байдал 冷淡,漠不关心,不予理会.

хайхруулах *хайхруулах* [动]① хайхрах 的使动态;②意同 хайхрагдах.

хайцгаах *хайцгаах* [动]хайх 的众动态.

хайч(ин) *хайч(ин)* [名·形]①剪刀;钳子: үйлний ~ 裁缝用的剪子; галын ~ 火钳,火叉;②剪刀形的: ~ин чихтэй 耳朵似剪刀形的; ~ин зөрөө 剪刀差; ~ өвс <植>白射干;③(边境巡逻的)地段界标,地段界线: ~ харуул <军>(边境)哨兵线,哨所.

хайчилбар *хайчилбар* [名]①剪裁品;②疣瘤;瘰子.

хайчилмал *хайчилмал* [形]①剪出的,剪裁的,剪掉的;②交叉的,交叉而行的,交织的,交织而行的.

хайчилцгаах *хайчилцгаах* [动]хайчлах 的

众动态.

хайчилчих *хайчилчих* [动]хайчлах 的多次体.

хайчин *хайчин* [名]<动>海青鸟.

хайчих *хайчих* (*хайчих*) [动]去哪里,上哪儿去.

хайчлаадас(ан) *хайчлаадас(ан)* [名]剪片;剪裁品: ~ны альбом 剪贴簿.

хайчлагдах *хайчлагдах* [动]хайчлах 的被动态.

хайчлах *хайчлах* [动]①剪,剪裁,剪辑,裁掉: хонины ноос ~ 剪羊毛; ноос ~ машин 剪毛机; эсгий ~ 剪毛毡; ~н наадах 剪贴; цаас ~ 剪纸;②(转)交叉而行,交织而行: хилийн манаа ~н явав 边界哨兵交叉行进.

хайчлуулах *хайчлуулах* [动]① хайчлах 的使动态;②意同 хайчлагдах.

хайчлуур *хайчлуур* [名]疣瘤,瘰子.

хайчлууртах *хайчлууртах* [动]长疣瘤,长瘰子.

хайш *хайш* (*хайш*) [副]参见 хааш.

хайш *хайш* [感]咳呀(使牲口驯服的呼喊声).

хаки *хаки* [名]卡叽.

хал *хал* [名]①教训,苦头,苦难,折磨,处世苦痛,处世经验: ~ хөнөөл 苦痛,伤害; ~ зүдгүүр 辛酸,苦难; ~ хашрал 生活经验; ~ үзэх 经受苦难,尝受折磨; ~ авах ①经受痛苦,经受折磨;②(因受折磨)记恨在心; ~ авахгүй 任怨,任劳任怨;③损坏,伤害: ~ балгүй 无伤害,无损; чулуутай газар гуталд ~тай 石头地损坏靴子.

халаа(н) *халаа(н)* [名]更换,换班,轮班,替换: ~ манаа 岗哨; ~ авах 接班,换班;取代; ~ өгөх 交班; ~ны нь хүн ирэв 替换他的人来了.

халаагуур *халаагуур* [名]①加热器;②烘(烤、烫、烙、烧)物器具.

халаагүй *халаагүй* [形]不更换的,不间断的,无替换的,经久不变的;尚未被复员的(兵).

халаад **халаа** [名] 长衫, 长罩衫, 长工作服, 病人服。

халаалага **халаа** [名] 参见 халаа(н)。

халаалгах **халаах** I [动] халаах I 的使动态。

халаалт **халаа** [名] ① 温热, 加热; ② 烧, 烤, 烘, 烫, 烙; 取暖: ~ усан хоолой 暖气管; ~ ын хөлс 取暖费。

халаас **халаа** [名] ① (衣服的) 口袋, 衣兜; ② (转) 库, 仓库; улсын ~ 国库。

халааслах **халаа** [动] 装进袋里, 装进腰包; мөнгө ~ 把钱装进腰包。

халаат **халаа** [名] 参见 халаад。

халаах **халаа** I [动] халаах I、II 的使动态; ① 温热, 加热: 取暖: ~ гүйдэл (电) 加热电流; ~ ор 保温床; ~ сан хоол 温热了的饭; цай ~ 把茶烧热; 温茶; ~ гч хэрэгсэл 加热设备; ② 烧, 烤, 烘, 烫, 烙; амаа ~ 烫嘴; ③ (使) 更换, (使) 轮换; ④ 将…复员, 将…解职。

халаах **халаа** II [动] ① 使接近; 使大胆起来; ② 使侵犯, 唆使。

халаахай **халаа** [名] 参见 халгай。

халаг **халаа** [感] (表示痛苦与惋惜) 啊, 唉: ~ хухуй! 咳呀! 啊! (表示痛苦、悲哀、忧虑等感情); ~ бяцхан хожимдов! 唉, 迟了一点!

халагар **халаа** [形] (衣服) 膨胀如袋的, 松弛下垂的。

халагдах **халаа** [动] халаах II 的被动态; ① 被更换, 被替换, 被轮换: ~ солигдох 被更换; ② 被辞退, 被解职, 复员, 退伍; ажлаас ~ 被解除工作; халагдсан цэрэг 复员的士兵; халагдсаны тэтгэвэр 退职金, 退职补助; цэргээс ~ 复员, 退伍; ~ цэргийн үнэмлэх, халагдсан үнэмлэх 复员证。

халаглал **халаа** [名] ① 叹息, 嗟叹, 感叹, 唏嘘; ② 伤心, 难过, 伤感; ③ 向往, 憧憬。

халаглалтай **халаа** [形] ① 叹息的, 嗟叹的, 感叹的, 唏嘘的; ② 伤心的, 难过的, 伤感的; ③ 有向往的, 有憧憬的, 有温求

的。

халаглах **халаа** [动] ① 叹息, 嗟叹, 唏嘘; ② 伤心, 难过, 伤感; ③ 向往, 憧憬, 渴求。

халагтай **халаа** [感] 参见 халахцай。

халагцай **халаа** [感] 参见 халахцай。

халагч **халаа** I [名] ① 热起来者, 变热者; ② 脸红者, 脸热者; ③ 被烫者, 烧伤者; ④ 微醉者, 酒后多语者, 出醉言者; ⑤ 兴奋者, 迷醉者, 狂热者。

халагч **халаа** II [名] 辞退者, 解职者, 使复员者, 使退伍者, 撤销者, 解雇者。

халагч **халаа** III [名] ① 靠近者, 接近者; ② 敢于…者, 有胆…者; ③ 挑衅者, 侵犯者, 挑起事端者; ④ 遇到困难者, 受苦痛者, 受折磨者。

халайх **халаа** [动] ① (显贵人物的) 巡视, 巡游; ② 看, 注视, 观察; ③ 关照。

халалцах **халаа** [动] халаах II 的共动态; дежур ~ 轮流值日, 轮换值班。

халалцуулах **халаа** [动] халалцах 的使动态。

халамж **халаа** [名] 关心, 关怀, 关照, 照顾, 眷顾; намынхаа ~ ийн дор 在党的关怀下; ~ сайтай 关怀备至的, 照顾周到的; ~ индаа авах 放在自己的照顾之内。

халамжгүй **халаа** [形] 不关心的, 不关怀的, 不关照的, 不照顾的, 不眷顾的。

халамжилцгаах **халаа** [动] халамжлах 的众动态。

халамжит **халаа** [形] 关心人的, 关怀人的, 关照人的, 照顾人的: ~ хань нөхөд (对人) 很关心的朋友们。

халамжлагдах **халаа** [动] халамжлах 的被动态。

халамжлагч **халаа** [名] 关心者, 关怀者, 关照者, 照顾者, 眷顾者。

халамжлах **халаа** [动] 关心, 关怀, 关照, 照顾, 眷顾; өвчтэй нөхрөө ~ 关怀生病的同志; ~ н хүмүүжүүлэх 关心培养。

халамжлуулах **халаа** [动] ① халамж-

лах 的使动态；②意同 халамжлагдах.

халамжтай *халамжтай* [形]关心的, 关怀的, 关照的, 照顾的.

халамсах *халамсах* [动]参见 халамцах.

халамсуулах *халамсуулах* [动]халамсах 的使动态.

халамцах *халамцах* [动]①微醉, 略醉, 有醉意; ②(转)兴奋, 激动, 昂扬.

халамцуу *халамцуу* [形]微醉的, 带醉意的.

халамцуулах *халамцуулах* [动]халамцах 的使动态.

халамцуухан *халамцуухан* [形]халамцуу 的小称; 略醉的, 稍带醉意的.

халамших *халамших* [动]①发热, 微醉; ②全神关注.

халамшуулах *халамшуулах* [动]халамших 的使动态.

халанги *халанги* [形]微醉了, 带醉意的; 带醉意乱说的, 出醉言的: ам ~ 带醉意的; 出醉言的.

халангидуу *халангидуу* [形]烂醉如泥的.

халанхай *халанхай* [名](烫伤的)创痕, 斑痕, 烫伤: ~ хацартай 被烫伤的面颊; ~ сорви 烫伤, 烫伤的痕迹.

халат *халат* [名]参见 халаад.

халах *халах* I [动]①热起来, 变热: ус ~ в 水热了; ②(转)脸红, 脸热(指害羞、害臊): нүүр ~ 脸红, 脸热; ③烫, 烧伤; ◇ сүүнд халсан хүн тараг үлээх 被奶烫过的人, 见了酸奶浆也吹一吹(谓一朝被蛇咬, 三年怕井绳); ④(转)微醉: 酒后多语, 出醉言: ам ~ 微醉: 酒后多语; ⑤兴奋, 迷醉, 狂热, 起劲.

халах *халах* II [动]①辞退, 解职, 使复员, 使退伍, 撤销, 解雇: ажлаа ~ 解除工作, 撤销工作; ~ хуудас 免职书, 解雇书; цэргээс ~ 使复员, 令退伍; ②更换, 替换, 轮换: манаа ~ 更换警卫, 换防.

халх *халх* III [动]①靠近, 接近; ②敢, 放胆, 大胆: халж очихгүй 不敢放胆地靠近, 不敢大胆地接近; ③挑衅, 侵犯, 挑起事端: халж өдөөх 挑衅, 挑起事端; ④遇到困难, 受苦痛, 受折磨: хөл ~ 绊子

摩擦牲口腿.

халахцай *халахцай* [感](突然受热或烫时的感叹词)哟, 唉呀: ~ ямар халуун юм бэ 哟, 多烫的东西啊.

халбага *халбага* I [名]①匙, 勺子: жижиг ~ 茶匙, 小匙; хоолны ~ 盛饭的勺子; ~ мөгөөрс 勺状软骨; ~ нугас <动> 琵琶嘴鸭; ~ н толь 匙形镜; ②(钓鱼的)浮子.

халбага *халбага* II 见 ~ хийх 宽大或肥大物不断动作.

халбагадах *халбагадах* [动]①用勺舀取, 用匙喝; ②(转)大口喝, 狼吞虎咽.

халбагадуулах *халбагадуулах* [动]халбагадах 的使动态.

халбагалах *халбагалах* [动]①参见 халбагадах; ②以勺量.

халбаганат *халбаганат* I [名]<动> 筲箕.

халбаганат *халбаганат* II [名]①匙状筋; ② 腓肠部: ~ аргети 腓肠部动脉; ~ булчин 腓肠部肌肉.

халбаганах *халбаганах* [动]宽大或肥大物频频动作.

халбагануулах *халбагануулах* [动]халбаганах 的使动态.

халбагандар *халбагандар* [名]小匙(子), 小勺子.

халбагар *халбагар* [形]宽大的, 肥大的, 肥硕的; 宽阔的: ~ хүрэм 宽大的短外衣; ~ гэдэс 蛙状肚.

халбагардуу *халбагардуу* [形]很宽大的, 很肥大的, 十分肥硕的; 十分宽阔的.

халбагархан *халбагархан* [形]халбагар 的小称; 宽大点的, 肥大点的, 肥硕点的; 稍宽阔的.

халбагархуу *халбагархуу* [形]宽大状的, 肥大状的, 肥硕状的, 宽阔状的.

халбагат *халбагат* [形]①勺的, 匙的; ②勺形的, 匙形的.

халбагати *халбагати* [名]<解> 匙状肋.

халбайлгах *халбайлгах* [动]халбайх 的使动态.

- халбайх **ᠬᠠᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [动]变宽大, 变肥大, 变肥硕, 变宽阔.
- халбалзах **ᠬᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠢᠬ** [动]参见 халбаганах.
- халбалзуулах **ᠬᠠᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] халбалзах 的使动态.
- халбан **ᠬᠠᠯᠪᠠᠨ** 见 ~ ~ хийх (宽大物) 飘动, 颤动.
- халбигар **ᠬᠠᠯᠪᠢᠭᠠᠷ** [形]宽大的, 扁大的.
- халбийлгах **ᠬᠠᠯᠪᠢᠶᠯᠬᠢᠭ** [动] халбийх 的使动态.
- халбийх **ᠬᠠᠯᠪᠢᠶᠢᠬ** [动]变宽大; 变扁大.
- халбилзах **ᠬᠠᠯᠪᠢᠯᠵᠢᠬ** [动]宽大或扁大物频频动作.
- халбинь **ᠬᠠᠯᠪᠢᠨᠢ** [名]〈动〉比目鱼.
- халгаа **ᠬᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名]滑, 滑溜, 泥泞: даваа ~ ихтэй байна 山岗上十分滑溜.
- халгаатай **ᠬᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形]①滑溜的, 滑的, 泥泞的; ②(转)有害的, 危险的: ~ хүн 危险的人; ③(转)有风险的, 多艰险的, 艰难的, 坎坷的: ~ явдал 有风险的事, 颇艰险的事情, 坎坷的事.
- халгаах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] халгах I 的使动态.
- халгаахгүй **ᠬᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠬᠤᠭᠦᠢ** [形]①使不滑的, 使不滑溜的, 使不滑动的; 不使滑倒的, 使不滑跌的; ②不让靠近的, 不使接近的, 不让偎依的, 难以接近的; ③不使收容的, 不使收藏的, 不使窝藏的.
- халгай **ᠬᠠᠯᠭᠠᠢ** [名]〈植〉①蝎子草; ②荨麻(属): ~ гаар түлчих 用荨麻点燃; 点燃荨麻; ◇ ~ гүвдрүү 〈医〉荨麻疹; ~ хачиг 〈动〉红蜘蛛.
- халгайдагдах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] халгайдах 的被动态.
- халгайдах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动]①用荨麻包缠; 用荨麻抽打; ②燃荨麻.
- халгайдуулах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① халгайдах 的使动态; ②意同 халгайдагдах.
- халгарах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠬ** [动]滑, 滑溜, 滑动; 滑倒, 滑跌.
- халгах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠬ** I [动]滑, 滑溜, 滑动; 滑倒, 滑跌.

- халгах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠬ** II [动]①(хэнийг-юуг, хэн-дюунд) 让靠近, 让接近, 让偎依: биендээ ~ гүй ①不让接近自己; ②不承认; 断然拒绝; ③收容, 收藏, 窝藏.
- халгах **ᠬᠠᠯᠭᠠᠬ** III [动] (ханээс-юунаас) 怕, 害怕; 苦于…
- халгна **ᠬᠠᠯᠭᠢᠨ** [名] халгнх 的名词.
- халгидас **ᠬᠠᠯᠭᠢᠳᠠᠰ** [名]溢出物, 溅出物.
- халгилах **ᠬᠠᠯᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] халгнх 的多次体.
- халгирах **ᠬᠠᠯᠭᠢᠷᠠᠬ** [动]泛起, 上漂, 荡漾.
- халгиулах **ᠬᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] халгнх 的使动态.
- халгнх **ᠬᠠᠯᠭᠢᠬ** [动]①溢出, 溅出, 洋溢, 满溢; ②轻微呕吐; 反胃.
- халгиц **ᠬᠠᠯᠭᠢᠴ** [名]溢度, 溅度.
- халд **ᠬᠠᠯᠳ** [名](大鱼的)脾.
- халдаалгах **ᠬᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] халдаах 的使动态.
- халдаах **ᠬᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] халдах 的使动态; ①使传染, 使感染, 使感受; 使感应: өвчин ~ 使病传染; ~ ж авах 受感染; ~ ороомог 〈电〉感应线圈; ~ хэмжүүр 〈技〉感应式仪表; ②弄污, 毁坏; ③(转)让接近, 让靠近, 让偎依.
- халдага **ᠬᠠᠯᠳᠠᠭᠠ** [名]〈解〉阴茎.
- халдагдах **ᠬᠠᠯᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] халдах 的被动态.
- халдагсад **ᠬᠠᠯᠳᠠᠭᠰᠠᠳ** [名]①黏着者, 胶着者(复数); ②接近者们, 靠近者们, 接近者们, 偎依者们; ③(医)传染者们, 感染者们; ④侵犯者们, 触犯者们; ⑤牵连者们; ⑥影响者, 起作用者(复数).
- халдал **ᠬᠠᠯᠳᠠᠯ** [名]①黏着, 胶着; ②接近, 靠近, 接近, 偎依; ③传染, 感染; ④侵犯, 触犯; ⑤牵连(到案件等中去); ⑥影响, 作用.
- халдалт **ᠬᠠᠯᠳᠠᠯᠲ** [形]①黏着性的, 胶着性的; ②接近的, 靠近的, 挨近的, 偎依的; ③传染性的, 感染性的; ④侵犯的, 触犯的; ⑤牵连性的, 有牵连的; ⑥有影响的, 起作用的.
- халдалцал **ᠬᠠᠯᠳᠠᠯᠴᠠᠯ** [名]①(互相)黏着, 胶

着；②(互相)接近，靠近，挨近，偎依；③(互相)传染，感染；感应；④(互相)侵犯，触犯；⑤(互相)牵连；⑥(互相)影响，作用。

халдамгай *халдамгай* [形] ①(医)传染性的，传染的，感染的；易传染的，易感染的；～ өвчин 传染病；②好寻衅的，好惹人的，好与人摩擦的；③黏着性的，胶着性的，④易牵连的。

халдамтгай *халдамтгай* [形] 参见 халдамгай.

халдамхай *халдамхай* [形] 见 халдамгай.

халдан *халдан* [名] ①斑点，污点，缺点；②不纯，不洁；③污物，油垢。

халдандах *халдандах* [动] ①变脏，变污秽；②变下流，变不贞洁。

халдах *халдах* [动] ①粘着，胶着：ус үл ～ цув 不粘水的雨衣；тос ～ гүй 油不粘着的；②(转)接近，靠近，挨近，偎依；③(医)传染，感染：～ өвчин 传染病；ханиад ～ 感冒传染；感染上感冒；～ өвчтөн 传染病患者；④侵犯，触犯：эрхэнд ～ 侵犯权利；үл ～ эрх 不可侵犯的权利；～ н довтлогч хэрэг 侵略军；аминд ～ 侵犯人身；⑤牵连：хэрэгт ～ 牵连到案件中去；⑥影响，起作用；⑦(理)感应：～ хүчдэл (电)感应电压。

халдац *халдац* [名] ①(医)感染，传染；②黏着，胶着；黏着性，胶着性；③(理)感应。

халдацгүй *халдацгүй* [形] ①(医)不传染的，不会感染的；②无黏性的；③(理)无感应的。

халдацтай *халдацтай* [形] ①(医)感染的，传染的；②有黏着力，有胶着力，有黏着性的，有胶着性的；③(理)有感应的。

халдашгүй *халдашгүй* [形] ①不可侵犯的，不可触犯的：～ хөрөнгө 不可侵犯的财产；～ эрх 不可侵犯权；豁免权；～ нөөц 紧急备用品；②不容接近的，不可靠近的，不可挨近的；③(医)不传染的，非感染性的；有免疫性的；④不可粘着的，不能胶着的；⑤(理)不感应的。

халдвар *халдвар* [名] ①(医)传染，感染，传染性；өвчний ～ 疾病的传染；агаарын

～ 空气传染，空中传染；～ аас цус багасах 传染性贫血；～ ын харшил 传染变态性；～ ын хэмжээ 传染程度；～ ын хээл хаялт (牧) 传染性流产；～ ын тасгаг 传染病学；②影响，作用：суртал журмын ～ 习俗的影响；③(理)感应。

халдваргүй *халдваргүй* [形] ①(医)不传染的，不感染的；～ болгох 消毒；使不传染；②无影响的，不发生作用的；③(理)不感应的，无感的：～ хэлхээ (电) 无感电器；～ ороодос (电) 无感应绕组。

халдваргүйжих *халдваргүйжих* [动] ①(医)变得不传染，变得不感染，失去传染性，失去感染性，毒性消失；②失去影响，失去作用；③(理)变得不感应，变成无感。

халдваргүйжүүлэх *халдваргүйжүүлэх* [动] халдваргүйжих 的使动态；消毒。

халдваргүйтгэл *халдваргүйтгэл* [名] (医) 消毒；使不传染，使不感染。

халдваргүйтгэх *халдваргүйтгэх* [动] (医) 消毒；使不感染，使不传染：～ арга 消毒法。

халдваргүйтүүр *халдваргүйтүүр* [名] 消毒器。

халдваржих *халдваржих* [动] ①(医)具传染性，具感染性；传染起来，感染起来；халдваржсан зулбаа 传染性流产；②有影响起来，有作用起来；③(理)感应起来，有感应性。

халдварлагдах *халдварлагдах* [动] халдварлах 的被动态。

халдварлал *халдварлал* [名] ①(医)传染，感染：～ ын хүндрэлтэй гуурстас 传染性支气管炎；②影响，作用；③(理)感应。

халдварлалцах *халдварлалцах* [动] халдварлах 的共动态：～ холбоо ①(电) 交连；②(电) 互感耦合。

халдварлах *халдварлах* [动] ①(医)传染，感染；②影响，起作用；③(理)感应。

халдварлуулах *халдварлуулах* [动] ① халдварлах 的使动态；② 意同 халдварлагдах。

халдварт *халдварт* [形] ①(医)传染性的，

感染性的；传染病：～ өвчин 传染病；～ өвчнийг эмчлэх больниц 传染病疗养医院；～ анги́на，～ бах 传染性咽峡炎；～ биж 传染性消化不良；～ олон мэдрэлтэс 传染性多神经炎；～ улайлаг 传染性红斑；～ хорёя 传染性舞蹈病；～ шар өвчин 传染性黄疸病；～ цагаан юм 传染性白带；～ цус багада́л 传染性贫血；～ ын больниц 传染病医院；～ ын станц 传染病防治站；～ тасаг (～ын тасаг) 传染病学科；② 有影响的，起作用；③ 〈理〉感应的，有感应性的：～ ороомог 〈电〉感应线圈；～ хэл-хээ 〈电〉感应电路。

халдвартай *халдвартай* [形] 参见 халдварт；
～ хэсэг 传染地段。

халдваршил *халдваршил* [名] ① 〈医〉传染，感染；具传染性，具感染性；② 影响，作用；③ 〈理〉感应。

халдварших *халдварших* [动] ① 〈医〉传染，感染；具传染性，具感染性；② 影响，作用；③ 〈理〉感应起来，具感应性。

халдваршуулал *халдваршуулал* [名] ① 〈医〉(使)传染，感染；(使)具传染性，具感染性；② (使)影响，作用；③ (使)感应，具感应性。

халдваршуулах *халдваршуулах* [动] халдварших 的使动态。

халдлага *халдлага* [名] 侵犯，侵略，攻击，进攻；дайсны ～ 敌人的进犯，敌人的攻击；зэвсэгт ～ 武装侵犯，武装进犯。

халдмар *халдмар* [名] 〈植〉枪头菜。

халдуулах *халдуулах* [动] ① халдах 的使动态；② 意同 халдагдах。

халдчих *халдчих* [动] халдах 的完成体。

халз *халз* I [名] ① 饰条，饰边；гулын ～ 靴子的饰条；② 蒙古包顶饰带。

халз *халз* II [副·形] 正前地，一直向前地；对面的；对面地：～ атак 〈军〉正面冲锋；～ гал 〈军〉正面火力；～ мөргөлдөх 打照面；正面冲突；～ дайрах 一直向前进攻；～ урьдаас 面对面地；～ үзэх，～ тулах (转) ① (游戏、打牌时)当对家；② 对打，决斗；улаан ～ тулж ирлээ 遭到

跟前来了；～ уралдах，～ уралдаа 〈体〉对抗赛。

халз *халз* III [名] 小瓶，小罐，牛角勺；бэхний ～ 墨水瓶。

халз *халз* IV [名] ① 小丘，小山梁；② 山间平地；③ 林间小路。

халзавтар *халзавтар* [形] 有些秃顶的，秃顶状的，秃顶似的。

халзайх *халзайх* [动] 秃头，秃顶；变赤裸。

халзан *халзан* [形·名] ① 秃的，秃顶的，秃头的：～ толгой 秃顶头；～ өвгөн 秃顶的老汉；～ болох 毛发脱落，变为秃顶；② 线脸的，额上带小斑点的(指毛色)；хүрэн ～ морь 棕线脸马；额上带小斑点的棕色马；～ ангир 〈动〉白头野鸭；～ бүргэд 〈动〉金雕；～ галуу 〈动〉鸽雁；～ түнжүүр 〈动〉白骨鸡；③ 林间空地。

халздай *халздай* [名] 〈动〉小绵羊。

халзлах *халзлах* [动] ① 缝上一幅，画上一条；② 弄成秃顶，弄秃。

халзлуулах *халзлуулах* [动] халзлах 的使动态。

халзнах *халзнах* I [动] халах III 的短暂体。

халзнах *халзнах* II [动] халах I、II 的短暂体。

халзрах *халзрах* [动] 变秃，毛发秃落，成为秃顶。

халзруулах *халзруулах* [动] халзрах 的使动态。

халиа (н) *халиа* [名] ① 冰上流的水，淹凌水；② 冰锥；〈矿〉泉华；～ н хэлбэр 泉华形；～ н чулуу 〈矿〉泉华石；～ ны болор 硅华，砂华；～ ны шохой 灰华。

халиадал *халиадал* [名] ① 片肉，薄片；② 薄片切片，肉片。

халиадах *халиадах* [动] 把肉切成薄片、片肉。

халиар *халиар* [名] 〈植〉野蒜苗；茗葱。

халиатах *халиатах* [动] ① 水在冰上流动，流淹凌水；② 结冰锥。

халиатуулах *халиатуулах* [动] халиатах 的使动态。

- халиах** **халилгах** I [动] халих I、II、III、IV 的使动态.
- халиах** **халилгах** II [动] 看, 视, 注视.
- халиах** **халилгах** III [动] 害怕, 畏怯.
- халив** **халив** I [名] 盖, 盖子.
- халив** **халив** II [名] <技> 旋凿, 螺丝刀, 螺丝起子, 改锥.
- халивдах** **халивдах** [动] 用螺丝刀(或螺丝起子、改锥)扭(拧, 旋).
- халивдуулах** **халивдуулах** [动] халивдах 的使动态.
- халивлах** **халивлах** [动] 盖上盖子.
- халиг** **халиг** [名] ① <物理> 绕射, 衍射: ~ үзэгдэл 绕射现象, 衍射现象; ~ийн зураг 绕射图, 衍射图; ② <电> 环绕.
- халигарах** **халигарах** [动] 讨厌, 不喜欢, 嫌恶, 憎恶.
- халигах** **халигах** [动] 讨厌, 嫌恶, 厌恶.
- халил** **халил** [名] 深不见底的, 悬崖, 壑谷, 深渊, 深谷.
- халилтай** **халилтай** [形] ① 深不可测的, 深不见底的; ② 陷入深渊的, 陷入绝境的.
- халим** **халим** I [名] 冰上流动的水, 淹凌水.
- халим** **халим** II [名] <动> 鲸鱼.
- халим** **халим** III [名] ① (剥剩下的皮子上所附着的) 脂肪层, 熟肉的脂肪浮皮; ② (鸟、雀) 连在皮上的肉.
- Халимаг** **халимаг** I [名·形] ① 哈尔梅克; 哈尔梅克人(俄罗斯境内的蒙古部族); ② 哈尔梅克的.
- халимаг** **халимаг** II [名] 分头(男人的发式): ~ үс 分头; битүү ~ 背头; ~ тавих 留分头.
- халимагдах** **халимагдах** [动] (男人) 留分头, 剃成分头, 理成分头.
- халимагдуулах** **халимагдуулах** [动] халимагдах 的使动态.
- халимал** **халимал** I [名] 溢出河床的水, 漫出河床的水.
- халимал** **халимал** II [名] 干生肉块, 干生肉片.

- халимдах** **халимдах** [动] (在动物皮和肉之间) 夹进东西.
- халимлах** **халимлах** [动] 剥下熟肉的脂肪层.
- халимлуулах** **халимлуулах** [动] халимлах 的使动态.
- халимт** **халимт** I [形] ① 冰上有流水的, 有淹凌水的; ② 有冰锥的.
- халимт** **халимт** II [形] ① 皮上附有脂肪层的, 熟肉上有脂肪浮皮的; ② (鸟、雀) 皮上连肉的.
- халимтах** **халимтах** I [动] 脂肪层同所剥的皮粘连在一起.
- халимтах** **халимтах** II [动] ① 流淹凌水, 冰上流水; ② (水或雪的表面) 结薄冰; ③ 结冰锥.
- халимтуулах** **халимтуулах** [动] халимтах I、II 的使动态.
- халир** **халир** [形] 斜视的, 斜眼的.
- халирах** **халирах** [动] ① 失去兴趣, 不再迷恋, 变冷淡, 失去热情; ② (牲口) 受惊吓, 害怕, 胆怯; ③ 变懒, 偷懒; ④ (锋利物) 变钝.
- халируулах** **халируулах** [动] халирах 的使动态.
- халирхай** **халирхай** [形] 胆小的, 胆怯的.
- халис** **халис** [形] 膜性的: ~ бүдүүн гэдэстэс (医) 膜性结膜炎.
- халиу** **халиу** (н) **халиу** [名·形] ① <动> 水獭; ② 用水獭水皮做的: ~н зах 水獭皮领子; ◇ ~ галуу <动> 鸿雁; ~ заараг <动> 靴篙篙.
- халиугч** **халиугч** [形·名] <牧> 海骝色的(的), 淡黄色(的), 暗褐色(的), (专指母马、母牛的毛色): ~ гүү 暗褐色的母马, 海骝色的母马.
- халиулах** **халиулах** [动] халих I、II、III、IV 的使动态.
- халиун** **халиун** [名·形] ① <牧> 海骝色的(的), 暗褐色(的), 淡黄色(的) (马牛毛色): ~ морь 白海骝马; ② 留海.
- халиурах** **халиурах** [动] 起草浪, 草轻轻摇曳: өвс халиурч харагдна 草浪起伏.

- халиуруулах** *халиуруулгах* [动] халиурах 的使动态.
- халих** *халих* I [动] 溢出, 满溢, 溅出: гол хальчихжээ 河水溢出堤岸; ус мөсөн дээгүүр ~ в 水溢到冰上.
- халих** *халих* II [动]〈陈〉〈敬〉逝世, 崩, 薨: сүүдэр ~ 逝世, 薨.
- халих** *халих* III [动] ① 飞翔: ~н дэвэх 飞翔, 翱翔; ~н нисэх 飞, 飞翔; ②〈理〉绕射, 衍射; 〈电〉环绕.
- халих** *халих* IV [动] 飞下来, 落下来, 掉下来, 附下: мориноосоо ~ 从马上坠下.
- халмагдах** *халмагдах* [动] халмах 的被动态.
- халмах** *халмах* [动] 收拾, 收捡, 收拢; 刮取.
- халмуулах** *халмуулах* [动] халмах 的使动态.
- халрил** *халрил* [名] 逃避, 托辞, 推诿.
- халрисхийх** *халрисхийх* [动] халрих 的瞬间体.
- халрих** *халрих* [动] ① 后退, 撤退, 退却, 逃避; ② 失去兴趣, 失去热情; 失去勇气; ③ 变懒惰.
- халсар** *халсар* [名]〈动〉花鸢鹰.
- халсах** *халсах* [动] ① 老练起来, 老于世故; ② 退避一旁, 躲闪; ③ 羞怯, 畏惧.
- халсгах** *халсгах* [动] халсах 的使动态.
- халт** *халт* 见 ~мөлт 马马虎虎地, 勉强勉强地, 凑凑合合地, 敷衍了草地: ~мөлт гаргадаг 勉强读得出的; 凑凑合合弄得出的; ~мөлт уулзах 短促会见, 匆匆见一面.
- халтагнах** *халтагнах* [动] ① 行动敏捷, 行动迅速; ② 奴颜婢膝, 屈从.
- халтагч** *халтагч* [形]〈牧〉粉嘴枣骝色的, (带黄或灰白斑的)红栗色的(专指母马毛色).
- халтай** *халтай* [形] ① 有教训的, 吃过苦头的, 受过苦难的, 受过折磨的, 有处世经验的; ② 有损伤的, 有损害的.
- халталж** *халталж* [名]〈植〉扫陵菜(属).

- халтан** *халтан* [形] 弄脏的, 弄污的, 玷污的.
- халтангах** *халтангах* [动] 弄脏, 弄污, 玷污.
- халтангуулах** *халтангуулах* [动] ① халтангах 的使动态; ②〈转〉(写字)涂改, 擦了再写.
- халтар** *халтар* [形] ①〈牧〉粉嘴枣骝色的, (带黄或灰白斑的)红栗色的(马毛色): ~морь 粉嘴枣骝马; хар ~ 深栗色的; ② 身子为黑色, 脸、脚带黄或灰白斑的(狗毛色): ~нохой 黑色带灰白或黄斑的狗; ③ 黑色带黄斑的(骆驼毛色); ④ 黑褐色带红色或黑色斑点(狐狸毛色): ~үнэг 黑褐色带红斑或黄斑的狐狸: ~нугас〈动〉麻鸭; ⑤ 脏的, 污的, 不洁的: ~ухна (转)肮脏的; 脸脏的; ~болгох 弄污, 弄脏; ⑥ 皮被剥下的(砍倒的树干): ~мод 树皮被剥掉的砍倒的树干; ⑦ ~хултар 马马虎虎地, 勉强勉强地, 凑凑合合地: нүүрээ ~ хултар угаах 马马虎虎地洗脸.
- халтардах** *халтардах* [动] 变污痕斑斑.
- халтардуу** *халтардуу* [形] 较脏的, 污秽些的, 不干净的.
- халтарлагдах** *халтарлагдах* [动] халтарлах 的被动态.
- халтарлах** *халтарлах* [动] ① 弄脏, 弄污, 玷污; ② 剥下被砍倒的树的皮: мод ~ 剥下被砍倒的树的皮; ③ 马马虎虎做, 勉强会, 凑凑合合会: бичиг жаахан ~ төдий 仅勉强强识点字.
- халтарлуулах** *халтарлуулах* [动] ① халтарлах 的使动态; ② 意同 халтарлагдах.
- халтартах** *халтартах* [动] ① 变脏, 弄污, 变污秽; ② 变成粉嘴枣骝色, 变成黑褐色, 变成红栗色.
- халтаргуулах** *халтаргуулах* [动] халтартах 的使动态.
- халтас** *халтас* [形] 一半的, 半边的: ~цамцаалын хэлбэр 半面形, 半面体.
- халтанах** *халтанах* [动] ① (鱼在水中)游动, 游来游去; ②〈转〉(亲热得)摇头摆尾, 亲热, 热乎.

- халти** **халт** [副] ① 一滑地, 猛一打滑地, 发滑地, 滑滑地; 刹那间, 稍……; 猛然; ~ гишгэх 踩滑, 打滑, 失足, 跌跤, 未踩准; ~ үсрэх 打滑, 滑倒, 滑落, 滑下; ~ харах ① 一瞬间看到; ② 猛地一瞥; ~ хараад алдав 还未看清又消逝了; ~ цохих 打滑; 打偏; ③ 见 ~ мөлт 马马虎虎地, 勉强强地, 凑凑合合地, 草草地.
- халтираа** **халтир** [名] 光滑的地方, 滑溜的地方.
- халтирах** **халтир** [动] 滑, 滑溜, 发滑; 滑冰, 滑动: ~н унах 滑倒.
- халтиргаа** **халтир** [名] 参见 халтираа.
- халтирлага** **халтир** [名] 参见 халтираа.
- халтируулах** **халтир** [动] халтирах 的使动态.
- халтирхай** **халтир** [形] 滑的, 滑溜的, 滑动的, 发滑的, 打滑的.
- халтмар** **халт** [名] 电气石.
- халтмаржих** **халтмар** [动] 电气石化作用.
- халтмарт** **халтмар** [形] 电气石的: ~ божин 电气石花岗岩; ~ занар 电气石岩片.
- халтуур** **халт** [名·形] ① (陈) 外快: ~ мөнгө 外快; ② 潦草塞责的, 敷衍了事的.
- халтчих** **халт** [动] ① 剥树皮; ② 勉强识些字, 勉强读得出, 粗通文墨.
- халуу** **халт** I 见 ~ мэргэн ① (动) 鱼鹰; ② 斑狗鱼(属); ◇ ~ мэргэн цахлай (动) 海鸥; ~ цэцэг (植) 蜀菊.
- халуу** **халт** II [名] 参见 халуун.
- халуу** **халт** III [名] (动) 翡翠鸟.
- халуувтар** **халуу** [形] 较热的, 热些的.
- халуудах** **халуу** [动] ① 变热; 热度升高, 酷热; ② (医) 得热射病.
- халуудуулах** **халуу** [动] халуудах 的使动态.
- халуулах** **халуу** I [动] 参见 халаах.
- халуулах** **халуу** II [动] халах II 的使动

态; ажлаас нь ~ 将其解职, 解雇.

халуумсаг **халуу** [形] 亲切的, 亲热的, 热情的.

халуун **халуу** [形·名] ① 热的, 暑热的, 炎热的: ~ аажим буух 热(度)渐降; ~ жин 热敷, 热罨; зуны ~ 夏季的炎热, 暑热; ~ намар 秋老虎(秋初夏末); ~ өдөр 热天; бөгчим ~ 闷热; ~ салхи 热风; ~ рашаан, ~ булаг 温泉; ~ бүлээн 温暖的, 温热的; ~ бүслүүр, ~ орон 热带; ~ орны ургамал 热带植物; ~ сав 热水瓶; ~ улирал 热天, 夏季; ~ пийшин 火墙; ~ уурын пийшин 暖气; ~ угаал 热水浴; ~ тогоо ① 火锅; ② 行军锅; ~ ус ① 热水; ② 澡堂, 浴室; ~ усанд орох 到澡堂洗澡; ~ ханз 热炕; ~ цай 热茶; бага ~ 小暑; их ~ 大暑; ~ эгэх 夏至; ~ оргих ① 变热, 变炎热; ② (因病) 发烧; ③ 羞红脸(指受窘); ~ цэг 热点; ④ 温度, 热度: биеийн ~ 体温; ~ ихдэх 热度变高; ~ намжих 降温; ~ нь хэд вэ? 他的体温是多少? ~ ы хэмнүүр, ~ хэмнүүр, ~ ы шил 寒暑表, 温度计; ~ хүйтний гаж 温度失常; ~ ы дэмийрэл (医) 热性谵妄, 热昏; ~ эм 发汗药; ~ ханиад 热伤风; ~ хижиг (医) 伤寒; ⑤ (转) 火的: ~ зэвсэг (军) 火器, 热武器(枪炮); ~ цөмийн зэвсэг 热核武器; ~ цөмийн цахилгаан станц 热核电站; ~ шарх 火伤, 烫伤; ~ эрдэс 可燃矿物; ⑥ 辣的: ~ амт 辣味; ~ ногоо (植) 辣椒; ~ өвс (植) 生姜; ⑦ (转) 热烈的, 热情的, 亲热的: ~ баяр 热烈的祝贺; ~ хань 亲密的朋友, 挚友; ~ аар угтах 热烈欢迎, 热情欢迎; ~ зүрхний угаас 衷心地, 热情地; ~ амь ① 生命; ② 家中人口; 自家人; ~ зуур 内部之间, 亲戚之间; ~ нүүрээр учрах 面对面相遇; ~ мөрөөр нь; ~ сэрэг дээр нь (转) 趁热打铁; ◇ ~ чулуу долоох 吃苦头, 受罪.

халуунгүйдэх **халуу** [动] ① 变得太凉; ② 降温, 热度去除.

халуурал **халуу** [名] ① халуурах 的名词; 汗; ② (医) 发烧.

халууралт **халуу** [名] 参见 халуурал.

- халуурах** *халуурах* [动] ① 温度上升, 变热, 发热; ② (医) 发烧: халуурснаас дэмийрэх 发热昏病, 发热谵妄.
- халууруулах** *халууруулах* [动] халуурах 的使动态: ~ эмчилгээ (医) 发热疗法.
- халуурч** *халуурч* [形] ① 发冷发热的, 发痒子的, 热病的, 热性的; ② (转) 激昂的, 狂热的, 性情急躁的.
- халуутах** *халуутах* [动] 变热, 热起来, 变得更热.
- халуутгах** *халуутгах* [动] халуутах 的使动态; 加热, 使变热.
- халуутгуулах** *халуутгуулах* [动] халуутгах 的使动态.
- халуухан** *халуухан* [形] халуун 的小称; 热点的, 稍热的, 较炎热的; 较热烈的.
- халуудах** *халуудах* [动] 感到热, 苦于炎热, 热得难受.
- халууцуулах** *халууцуулах* [动] ① халуудах 的使动态; ② 热得使人感到不舒服: чийх нь ~ 在耳朵旁聒噪; 使人听不愉快的事情.
- Халх** *халх* I [名] 喀尔喀族; 喀尔喀人 (为居住在蒙古国的蒙古族): ~ монголчууд 喀尔喀蒙古族人; ~ аялгуу 喀尔喀方言.
- халх** *халх* II [名] 遮挡物, 掩蔽物; 门扉, 护板, 挡板, 幌子, 屏障; 盾牌: ~ далан 挡水坝.
- халхавч** *халхавч* [名] ① 遮挡物, 掩蔽物, 门扉, 护板, 挡板, 幌子, 屏障: ~ үүд 屏风; нарны ~ 遮阳, 阳伞; ② (转) 掩蔽, 伪装, 假装; ③ (转) 庇护, 保护, 护卫.
- халхавчилцагах** *халхавчилцагах* [动] халхавчлах 的众动态.
- халхавчилчих** *халхавчилчих* [动] халхавчлах 的完成体.
- халхавчлагдах** *халхавчлагдах* [动] халхавчлах 的被动态.
- халхавчлах** *халхавчлах* [动] ① халхавчлах 的使动态; ② 意同 халхавчлагдах.
- халхай** *халхай* [感] 参见 халхцай.

- халхайлгах** *халхайлгах* [动] халхайх 的使动态.
- халхайх** *халхайх* [动] 变宽大, 变肥大.
- халхалзах** *халхалзах* [动] 参见 халхганах.
- халхалзуулах** *халхалзуулах* [动] халхалзах 的使动态.
- халхганах** *халхганах* [动] 宽大或肥大物频频飘动.
- халхгануулах** *халхгануулах* [动] халхганах 的使动态.
- халхгар** *халхгар* [形] 宽大的, 肥大的, 肥大不合体的: ~ дээл 宽大的皮袄.
- халхгардах** *халхгардах* [动] 变宽大, 变肥大, 变得肥大不合体.
- халхгардуу** *халхгардуу* [形] 宽状的, 肥大状的, 肥大不合体似的.
- халхгардуулах** *халхгардуулах* [动] халхгардах 的使动态.
- халхгархан** *халхгархан* [形] халхгар 的小称; 稍宽大的, 肥大点的, 有点肥大而不合体的.
- халхдах** *халхдах* [动] 以喀尔喀方式旅行 (指骆驼商队等).
- халхжих** *халхжих* [动] 喀尔喀化; 带喀尔喀口音, 带喀尔喀方言; 具有喀尔喀习俗.
- халхжуулах** *халхжуулах* [动] халхжих 的使动态.
- халхих** *халхих* [动] 荡出, 溅出, 溢出.
- халхлага** *халхлага* [名] ① 防御物, 盾形物; ② 屏风, 屏幕; ③ 保护, 防御.
- халхлагдах** *халхлагдах* [动] халхлах 的被动态.
- халхлагч** *халхлагч* [名] ① 遮蔽物, 遮挡物, 掩护物; ② 遮蔽者, 遮挡者, 掩盖者, 掩护者, 藏匿者.
- халхлал** *халхлал* [名] халхлах 的名词.
- халхлалт** *халхлалт* [名] 遮蔽物, 遮挡物, 掩护物.
- халхлах** *халхлах* [动] 遮蔽, 遮挡, 掩盖, 挡住, 遮住, 掩护, 藏匿: нүүрээ ~ 遮住自己的脸; гэрэл ~ 遮住光线; биеэрээ ~

用自己的身体遮挡；～ арми 掩护部队；～ дохио 防护信号；～ хүч 掩护力量；掩护兵力；◇ алган нарыг алгаар халхалж болохгүй 一只手遮不住太阳。

халхлуулах *халхлуулах* [动] ① халхлах 的使动态；② 意同 халхлагдах。

халхтай *халхтай* [形] 有遮挡(物)的，有掩蔽(物)的，有门扉的，有护板的，有挡板的，有幌子的，有屏障的。

халхцай *халхцай* [感] (烫热或突然受热时的感叹语)唉呀！～， гараа түлчихлээ！ 唉呀！我烫了手！

халхчууд *халхчууд* [名] 喀尔喀人(复数)。

халхших *халхших* [动] 参见 халхжих。

халц *халц* [副] (表层)掉落地，光光地：～ цохих 打掉；～ татах 拔光。

халцайх *халцайх* [动] ① (皮板等)磨薄；② (毛)变稀，变稀疏。

халцархай *халцархай* [形] 脱毛的，无毛的，无草的，光秃的：～ газар 光秃秃的地方，不毛之地。

халцархайт *халцархайт* [形] 参见 халцархай。

халцархайтах *халцархайтах* [动] 脱毛，变无毛，变无草，变光秃。

халцархайтуулах *халцархайтуулах* [动] халцархайтах 的使动态。

халцархайхан *халцархайхан* [形] халцархай 的小称；稍脱毛的，稍光秃的。

халцарчих *халцарчих* [动] халцрах 的完成体。

халцгаах *халцгаах* I [动] халах I、II 的众动态。

халцгаах *халцгаах* II [动] халах III 的众动态。

халцгай *халцгай* I [形] 无毛的，无草的，草(或毛)稀少的，光秃的，光板的：～ арьс 无毛的皮，光板皮；～ газар 无草的地方，不毛之地。

халцгай *халцгай* II [形] 参见 халхцай。

халцгайвтар *халцгайвтар* [形] 毛不多的，草

不多的，(草或毛)稀少些的，有些光秃的，光秃秃的，光板状的。

халцгайдах *халцгайдах* [动] 变得光秃，寸草不生。

халцгайдуулах *халцгайдуулах* [动] халцгайдах 的使动态。

халцгайрах *халцгайрах* [动] 草(或毛)变稀少，脱毛，脱落，变得光秃秃。

халцгайруулах *халцгайруулах* [动] халцгайрах 的使动态。

халцгайтах *халцгайтах* [动] ① 草(或毛)变得更稀少，脱毛，脱落，呈现光秃秃的样子；② 隐约可见。

халцгайхан *халцгайхан* [形] халцгай 的小称；不大有毛的，不大有草的，草(或毛)有些稀少的，有点光秃的。

халцлай *халцлай* [名] 参见 халцмай。

халцлах *халцлах* [动] 剥下，扯下，剥去，削去，除去(表层)：арсыг нь ～ 剥去毛皮；будгий нь ～ 刮去涂料；үсийг нь ～ 除毛，去毛，使变得光秃秃。

халцлуулах *халцлуулах* [动] халцлах 的使动态。

халцмай *халцмай* [名] (磨光的)牛羊胫跗骨。

халцрах *халцрах* [动] 脱毛，掉毛，(毛发)脱落：малгайн үс нь ～ в 帽子上的毛脱落了；үс нь ～ в 头发脱落了；毛脱落了。

халцруулах *халцруулах* [动] халцрах 的使动态。

халчганах *халчганах* [动] 单薄或细薄的衣服抖动不停。

халчгануулах *халчгануулах* [动] халчганах 的使动态。

халчгар *халчгар* [形] 衣服单薄的，衣服穿得过多的；细薄的，稀薄的。

халчгардах *халчгардах* [动] (衣服穿得)单薄；变细薄，变稀薄。

халчгардуулах *халчгардуулах* [动] халчгардах 的使动态。

халчигдах *халчигдах* [动] халчих 的被动态。

халчийлгах *халчийлгах* [动] халчийх 的使

动态。

халчийх **һилээр** [动] (衣服) 穿得单薄, 衣服单薄起来; 变细薄, 变稀薄。

халчилзах **һилээр** [动] 参见 халчганах.

халчих **һилээр** [动] ① 铲平, 铲低, 弄平坦; ② 片肉 (将肉切成薄片)。

халширмаар **һилээр** [形] 令人畏难的, 令人畏避的, 令人畏怯的。

халширчих **һилээр** [动] халшрах 的完成体。

халширшгүй **һилээр** **тэр** [形] 无所畏难的, 无所畏避的, 无所畏怯的; 无可畏避的, 无可畏怯的。

халшрагсад **һилээр** [名] 畏难者们, 畏避者们, 畏怯者们。

халшрал **һилээр** [名] 畏难, 畏避, 畏怯。

халшралгүй **һилээр** **тэр** [形] 不畏难的, 不畏避的, 不畏怯的, 不避艰险的。

халшрах **һилээр** [动] (хэнээс-юунаас) 怕难, 畏避, 胆怯, 羞怯, 畏怯, 不敢于…; уулзахаас ~ 不敢会面; хүнд ажлаас ~ 逃避困难的工作。

халшруулах **һилээр** [动] халшрах 的使动态。

халь **һил** [副] 滑溜地, 滑滑溜溜地: ~ гишгэх 踩滑, 脚打滑。

хальдас **һилээр** [名] (河谷底上的) 层状冰盖: ~ мөс (河谷底上的) 层状冰盖。

хальс(ан) **һилээр** I [名] ① 壳, 外壳, 外皮, 甲壳; 鳞; өндөгний ~ 鸡蛋壳; төмсний ~ 马铃薯皮; ~ ыг нь хуулах 剥皮, 剥壳; самрын ~ 胡桃壳; бөмбөгний ~ (军) 炸弹壳; ~ ан доогуур цус харвах 硬膜外出血; ~ ан ус 薄膜水; ② (解) 膜 (鼓膜、瞳孔膜、处女膜、胸膜、骨膜等); ясны ~ (解) 骨膜; ~ ны хэлбэлзэл 膜振动; ~ ны шинж 膜性, 膜症状。

хальс(ан) **һилээр** II [名] 胶片, 胶卷; 磁带: өнгөт ~ 彩色胶卷; тунгалаг ~ 黑白胶卷; ~ анд авиа буулгах 胶片录音; ~ ны тодосгол 软片的显明度; ~ ны хамгаалах залгаас 胶片的保护引片。

хальсанцар **һилээр** [名] 小外皮, 小外壳, 小甲壳, 小鳞片。

хальсархаг **һилээр** [形] 多表皮的, 囊皮的, 粘皮的。

хальсархай **һилээр** [名] (植) 钉形石松。

хальсгүйдүүр **һилээр** **төрийг** [名] 剥壳器, 剥皮机, 刮鳞机, 去膜机。

хальсдах **һилээр** [动] ① 外壳变厚, 壳变多, 皮变厚, 表皮变多, 鳞过多; ② 膜变厚, 膜变多。

хальслаг **һилээр** [名] 膜质的, 膜状的: ~ андуурга (矿) 贝状闪锌矿; ~ гүр (矿) 贝状铁矿。

хальслалцах **һилээр** [动] хальслах 的共动态。

хальслах **һилээр** [动] 剥外壳, 剥皮, 除表皮, 刮鳞; 剥膜: ~ сан амуу 碾过的米, 粗碾过之荞麦, 整粒米。

хальслуулах **һилээр** [动] хальслах 的使动态。

хальсрах **һилээр** [动] ① 成外壳, 变成表皮, 长成鳞; ② 成膜, 变成膜。

хальсруулах **һилээр** [动] хальсрах 的使动态。

хальст **һилээр** [形] ① 壳的, 外壳的, 皮的, 表皮的; 鳞的; 膜的; ② 参见 хальстай: ~ гэрэл зургийн аппарат 软片照像机。

хальстай **һилээр** [形] ① 有壳的, 有外壳的, 有皮的, 有表皮的, 有鳞的: ~ шиг цайрын андуурга 贝状闪锌矿; ② 有膜的。

хальстас **һилээр** [名] (医) (表) 皮瘤。

хальстах **һилээр** [动] ① 包上一层表皮, 长上一层壳; 长上鳞; ② 包上膜。

хальсгах **һилээр** [动] 使 (马等) 惊闪, 躲避。

хальскийх **һилээр** [动] (马) 惊闪, 受惊而跳开。

хальсшил **һилээр** [名] 薄壳, 薄表皮; 薄膜; 鳞片。

хальт **һилээр** [副] 见 халти。

хальтраа **һилээр** [名] 见 халтираа: ~

тай зам 光滑的路。

хальтрал *ᠬᠠᠯᠲᠤᠷᠠᠯ* [名] 参见 халтираа; ~ын хавтага <᠗ᠦ> 滑面。

хальтрамгай *ᠬᠠᠯᠲᠤᠷᠠᠮᠭ᠋ᠠᠢ* [形] 滑的, 滑溜的, 易打滑的, 易滑跌的。

хальтрах *ᠬᠠᠯᠲᠤᠷᠠᠬ* [动] ① 滑, 滑溜, 滑跌; 滑动: мөсөн дээр ~ 在冰上打滑, 在冰上滑了一跤; нүд ~ 目不忍睹, 看不下去; ② (转) 失言, 走嘴, 说错: хэл ~ 走嘴, 说错。

хальтруулах *ᠬᠠᠯᠲᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хальтрах 的使动态。

хальтхан *ᠬᠠᠯᠲᠤᠬᠠᠨ* [副] хальт 的小称; 稍滑地, 稍光滑地, 有点滑地。

хальтчих *ᠬᠠᠯᠲᠤᠴᠢᠬ* [动] хальтрах 的完成体。

хальтчуулах *ᠬᠠᠯᠲᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хальтчих 的使动态。

халазион *ᠬᠠᠯᠠᠵᠢᠨ* [名] <医> 眼皮腺炎。

хам *ᠬᠠᠮ* [形·副] ① 共同的, 一同的, 一起的; 统一的, 联合的: ~ үйлдвэр 联合工厂; ~ ай 集合; 范畴; ~ бүрэн шинж 综合性; <医> 综合症状; ~ бүтэц 结构; ~ гарал 共生; ~ шинж 状态, 症状; ~ гарлын эрдэс <᠗ᠦ> 共生矿; ~ гуйлт 请愿书; ~ гэрээ 公约; ~ гэрээний гаалийн тариф 协定的海关税率; ~ зураг авах <地> 复合测量法; ~ мэдрэхүй 共同感觉; ~ нэр <语> 集体名词; ~ олны хими эсэргүүцэх хамгаалалт 集体防化; ~ тооны нэр <语> 集合数词; ~ тооны үг <语> 共数词; ~ үүрэгтэй тийн ялгал <语> 混合性格; ~ холболго 排比; ~ цаг <语> 共时(性); ② 共同地, 一同地, 一起地, 统一地, 联合地; ~ явах 一同走。

хама *ᠬᠠᠮᠠ* [副] 参见 хэмх II。

хамаа *ᠬᠠᠮᠠᠠ* [名] ① 联系, 关系, 牵连, 关联: ~ тай хүн 有关联的人; юуны ~ байх вэ 有什么关系呢; ~ алга 无关系, 无联系; ~ намаагүй ① 毫无联系的, 风马牛不相及的; ② 不管三七二十一, 不分清红皂白的; ③ 规章, 制度, 习俗; ~ гаа алдах 违犯规章; ④ 亲戚关

系, 血统关系。

хамаагүй *ᠬᠠᠮᠠᠠᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠠᠨ* [形·副] ① 无关系的, 无关的, 无关紧要的: над ~ 与我无关; 我怎样都行; ~ хүн 无关人, 局外人, 不相干的人; ② 随便地, 放荡不羁地, 造次地, 放肆任性地: 无缘无故地: хүнийг ~ загнаж яаж болох вэ! 怎么可以随便叱骂人!

хамаадал *ᠬᠠᠮᠠᠠᠳᠠᠯ* [名] 关联; 有关。

хамаадах *ᠬᠠᠮᠠᠠᠳᠠᠬ* [动] 属于, 与...有关系。

хамаарагдах *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] хамаарах 的被动态。

хамаарагч *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠭᠴ* [名] 负责人, 管理人; 代理人; 兼职人: түр ~ 临时负责人; (大使馆) 临时代办。

хамаарал *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠯ* [名] 参见 хамааралт。

хамааралт *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠯᠲ* [名] ① 负责, 管理, 管辖: чанар ~ 性属, 类属; ② 兼职; 代职, 代理; ③ 涉及, 触及, 关联, 联系, 关系。

хамааралтгүй *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠭᠠᠨ* [形] ① 不经心的, 不负责任的; ② 无关联的, 毫无关系的。

хамааралцах *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хамаарах 的共动态。

хамаарамж *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠮᠵ* [名] ① 负责, 管理, 管辖; ② 兼职, 代职, 代理; ③ 素养, 专业知识。

хамаарах *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠬ* [动] ① (хэнд-юунд) 涉及, 触及与...有关, 相干: энд байгчдад бүгдэд нь хамаарна 与这里所有在场的人都有关; 涉及这里所有的人; чамд ~ явдал 涉及你的事情, 与你有关的事; ② 管理, 负责, 管辖, 经理; ③ 兼职; 代职, 代理: хэлтсийн эрхлэгчийг ~ 代理处(司)长; 兼处(司)长使; хамаарсан элчин сайд 代理大使; ④ (хэнээс-юунаас) 取决于, 决定于: бодит байдлаас ~ 取决于具体情况。

хамаарахгүй *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠬᠠᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠠᠨ* [动] ① 无关, 不相干, 没有关系, 不涉及; ② 不管理, 不负责, 不管辖。

хамааргах *ᠬᠠᠮᠠᠠᠷᠠᠭᠠᠬ* [动] хамаарах 的使动态。

хамаарзнах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠨᠬᠤ** [动] хамаарах 的短暂体。

хамааруулах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хамаарах 的使动态。

хамаархах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] ① 以有关系而自豪, 以有亲戚关系而自豪; ② 努力争取同…有关系, 极力拉亲属关系。

хамаархуулах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хамаархах 的使动态。

хамаарцгаах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] хамаарах 的众动态。

хамаасах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠤᠰᠠᠬᠤ** [动] 极力保持亲属关系, 尽量拉亲属关系。

хамаасуулах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хамаасах 的使动态。

хамаат **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠤ** [形] 参见 хамаатай。

хамаатай **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] ① (хэнд-юунд) 对…有关的, 与…相干的, 涉及…的: чамд ~ нь мэдээж 显然与你有关系; над ямар ~ юм бэ! 与我有什麼关系呢! ② 有亲属关系的: энэ хүн надтай ~ хүн шүү 这个人同我是亲戚; чамтай ямар ~ вэ? (他)与你有什么样的亲属关系? (他)算是你的什么人?

хамаатан **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠨ** [名] ① 亲属, 亲戚, 亲人, 亲族; миний ~ олон 我的亲人很多; ◇ ~ садан, төрөл ~ 亲属, 亲戚; ② 有关者, 涉及者。

хамаатах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 与…建立关系, 与…开始有关系, 与…开始有牵连, 与…关联起来; ② 有规章, 建章立制, 有章法起来; ③ 有亲戚关系, 有血统关系; ④ (理)会聚。

хамаатуулах **ᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хамаатах 的使动态。

хамгаг **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭ** [形] 所有的, 全部的, 一切的: ~ төрөлхтөн 全人类; ~ амьтан 所有的动物; ~ мал 所有的牲畜; ~ чадлаар 全力以赴, 竭尽所能; ~ бүх аргаар 用尽一切办法; хамгийг чадагч 万能的。

хамгагдах **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хамаах 的被动态。

хамгагч **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠴᠢ** I [名] ① 口衔, 口塞; ② 口

套, 嘴笼。

хамгагч **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠴᠢ** II [名] 抱(搂、捧)…的人, 抱草者; 收集者, 集拢者, 收敛者。

хамгагчлагдах **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] ① хамгагчлах 的被动态; ② (转)受人支配, 随人控制, 委身他人。

хамгагчлах **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 装口衔, 戴口塞; ② 戴上口套(或嘴笼); ③ 敛, 收拢, 聚拢; 置于自己控制之下, 集中于自己的权力之下。

хамгагчлуулах **ᠬᠢᠮᠭᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① хамгагчлах 的使动态; ② 意同 хамгагчлагдах。

хамалцах **ᠬᠢᠮᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] хамаах 的共动态。

хамалцуулах **ᠬᠢᠮᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хамалцах 的使动态。

хаманд **ᠬᠢᠮᠠᠨᠳᠤ** (ᠬᠢᠮᠠᠨᠳᠤ) [名] 参见 команд。

хамандлагч **ᠬᠢᠮᠠᠨᠳᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名] 参见 командлагч。

хамар **ᠬᠢᠮᠠᠷ** [名·形] ① 鼻子: хамрын авиа (语)鼻音; хамрын гийгүүлэгч (语)鼻辅音; хамрын багана 鼻中隔, 鼻梁; хамрын нүх 鼻孔; хамрын тамхи 鼻烟; хамрын угалз 鼻翼; хамрын үзүүр 鼻尖; хамрын хөндий 鼻腔; хамрын цуурай 鼻腔共鸣; ~ багалзуур 鼻咽(部); ~ мурийх 鼻弯曲, 弯扭曲; ~ сэлбэх 鼻修复; ~ таглаах 鼻塞; ~ хотойх (医)鼻陷没; ~ чимхэх 鼻挤压术; ~ дусаах (医)鼻内点滴; хамраа дугаргах 打鼾, 打呼; гутлын ~ 靴子尖; 鞋脸; ~ өвчин (医)鼻疽(牲畜病); ② 间壁, 隔板, 隔墙; ③ 邻接的, 隔壁的: ~ хашаа 相邻的院子; баруун ~ 西边院子, 西邻; хамрын айл 邻居; 近邻; ④ (书里折起来的)长插页; ⑤ 山鼻梁, 小山坡, 小高地。

хамардагдах **ᠬᠢᠮᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хамардах 的被动态。

хамардай **ᠬᠢᠮᠠᠷᠳᠠᠢ** [名] 鼻夹。

хамардах **ᠬᠢᠮᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] 抓鼻子, 拧鼻子。

хамардуулах **ᠬᠢᠮᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① хамардах 的使动态; ② 意同 хамардагдах。

хамарлах **ᠬᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 作隔板, 设间壁,

砌隔牆；②沿山鼻梁走，沿小山丘走，沿高地走。

хамарлуулах *хамарлуулах* [动] хамарлах 的使动态。

хамартай *хамартай* [形] ①有鼻子的，长鼻子的；②有间壁的，安隔板的；有隔墙的；③有(书里折起来的)长插页的；④有山鼻梁的，有小山坡的，有高地。

хамартас *хамартас* [名]〈医〉鼻炎。

хамарцгаах *хамарцгаах* [动] хамрах 的众动态。

хамаршил *хамаршил* [名] хамарших 的名词：～ алдах 〈语〉鼻(音)化消失。

хамарших *хамарших* [动] ①变得像鼻子，成鼻状；②鼻子化；〈语〉鼻(音)化：хамаршаагүй гийгүүлэгч 非鼻(音)化辅音；хамаршаагүй эгшиг 非鼻(音)化元音；хамаршсан авиа 鼻(音)化音；хамаршсан дуудлага 鼻(音)化发音；хамаршсан оруулбар 鼻(音)化中加部分。

хамаршуулах *хамаршуулах* [动] хамарших 的使动态。

хамах *хамах* [动] 收拢，聚拢，聚合，集拢，捡拾：～ н боогч 〈技〉捡捆机；～ н бухалдагч 〈技〉集草车；干草捡拾机。

хамба *хамба* I [名]〈宗〉堪布喇嘛；主教，长老：～ ламын засаг 教主政权。

хамба *хамба* II [名] 上等绸缎：～ торго 有大圆花纹的上等绸缎；～ хилэн 细天鹅绒，丝织的天鹅绒；◇ ～ шарилж 〈植〉滨菊。

хамбий *хамбий* [名]〈植〉大蒜芥(属)。

хамбил *хамбил* [名]〈植〉茅苻。

хамбуур *хамбуур* [名] ①圈，环，套；套环，套箍；②〈军〉弹夹。

хамбуурдах *хамбуурдах* [动] ①套上环，箍上，套上圈；②〈军〉上弹夹。

хамгаалагдах *хамгаалагдах* [动] хамгаалах 的被动态。

хамгаалагсад *хамгаалагсад* [名] 保卫者们，防御者们，保护者们，警卫者们，捍卫者们；庇护者们。

хамгаалагч *хамгаалагч* [名] ①保卫者，保护者，警卫员；捍卫者；庇护者；бие ～ 警卫员；гал ～ 防火装置；〈电〉保险装置，保险丝；～ эсрэг бие 〈生〉阻滞抗体；②〈体〉后卫。

хамгаалагчид *хамгаалагчид* [名] хамгаалагч 的复数。

хамгаалал *хамгаалал* [名] 保卫，防御，捍卫，保护；警卫，警戒；庇护：～ тавих 设防；хамгааллын шугам 警戒线，防线；хөдөлмөр ～ 劳动保护。

хамгаалалт *хамгаалалт* [名] 保卫，保护，捍卫，防御，捍卫；警卫，警戒；庇护：～ ын зурвас 警戒线；～ манга 警戒哨；～ гаргах 布置警卫，布置警戒；～ дайн 保卫战；～ улс 保护国；～ тай тусгаарлуур 〈电〉保护绝缘子；～ ыг нэвтрэх 突破防御；～ ын бэхлэлт 〈军〉防御工事；～ ын гүн 〈军〉防御纵深；～ ын зааг 防线；～ ын малгай 防护帽，安全帽；～ ын эвсэл 防务集团。

хамгаалалтгүй *хамгаалалтгүй* [形] 无防卫的，无警戒的，无保护的，不设防的，没有守卫的；无庇护的。

хамгаалалцах *хамгаалалцах* [动] хамгаалах 的共动态。

хамгаалах *хамгаалах* [动] (хэнээс-юунаас, хэнийг- юуг) ①保卫，保护，防御，捍卫，护卫，守卫；警卫，警戒；галын аюулаас ～ 防止火灾，保护…使免受火灾；эрүүлийг ～ 保健；ажилчны эрх ашгийг ～ 保卫工人权利；～ анги 保卫部队，掩护部队；～ баг 防护面罩；～ байрлал 〈军〉防御阵地；～ барилга 〈军〉防御工事；～ бүрхүүл 保护层；～ бээлий 防护手套；～ зохицуур 防护装置；～ ийлдэс 〈生〉防御反射；～ ойн зурвас 防护林带；～ өнгө 保护色；～ үйл 保护作用；～ шороо 〈军〉胸墙；②庇护，护佑；遮挡；салхинаас ～ агуй 不避风的；өмгөөлөн ～ 庇护，护佑；③取得，获得(学位、证书等)；эрдмийн зэрэг ～ 获得学位；диплом ～ 获得证书(文凭)。

хамгаалуулах *хамгаалуулах* [动] ① хамгаа-

лах 的使动态；②意同 хамгаалагдах.

хамгаалуур *ᠬᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] ①保护(保卫, 防御, 捍卫, 守卫); 警卫, 警戒)用具; 保险丝; ~тай гуурс 保护套管; ②底护(护佑; 遮挡)用具, 遮挡物.

хамгаалцгаах *ᠬᠠᠮᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] хамгаалах 的众动态.

хамгаар *ᠬᠠᠮᠭᠠᠷ* [副] 一切, 全部地, 大体上.

хамгалзах *ᠬᠠᠮᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] 稍加保护, 略加守卫.

хамгар *ᠬᠠᠮᠭᠠᠷ* [名] (植)野葱.

хамгач *ᠬᠠᠮᠭᠠᠴ* [名] 节约, 节省.

хамгийн *ᠬᠠᠮᠭᠢᠭᠢᠨ* [形] (хамаг 的所属格) ①所有的, 全部的, 一切的; ②最, 极: ~түүрүү 最先, 最高级; ~сайн 最好的, 最佳的; ~адаг 最末, 最后, 最差; ~ашигтай гал <军>最有效火力, 最有效射击; ~бага ашигтай 最低利润的; 最低效益的; ~бага тоо 最小(低)数量; ~бага үгс <语> 最低词汇量; ~бага (дээд) үнэ 最低(高)价格; ~бага (их) хохирол 最低(大)损耗; ~бага (их) хурд 最小(大)速度; ~бага (их) хэмжигдэхүүн 最小(大)值; ~бага хөгжилтэй улс 最不发达国家; ~бага(их) хэмжээ 最小(大)额; ~бага цалин 最低工资; ~доод (дээд) зэрэг 最低(高)等; ~дээд ашиг 最高利润; 最高效益; ~дээд тааз 最高升限; ~дээд үзүүлэлт 最高指标; ~өндөр нуруу 最高峰; ~таатай хөнгөлөлт олгох 最惠国待遇; 最优惠待遇; ~хөнгөн жин <体>最轻量级.

хамелеон *ᠬᠠᠮᠡᠯᠡᠭᠣᠨ* [名] ①(动)变色龙; ②反复无常的人, 出尔反尔者.

хамжаа *ᠬᠠᠮᠵᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①同志会, 会社, 合作团体, 合作社; ②支持, 支援, 帮助; ③合作, 协力, 搭档, 搭伙, 搭帮.

хамжаар *ᠬᠠᠮᠵᠠᠭᠠᠷ* [名] 坎肩(无袖背心).

хамжаарга *ᠬᠠᠮᠵᠠᠭᠠᠷᠭ᠎ᠠ* [名] 靠山, 后台.

хамжаатай *ᠬᠠᠮᠵᠠᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] ①有支持的, 有支援的, 有帮助的; ②有合作的, 有协力的, 有搭档的, 有搭帮的; ③有同志会的, 有

会社的, 有合作团体的, 有合作社的.

хамжигч *ᠬᠠᠮᠵᠢᠭᠴ* [名] 合伙人, 合作者.

хамжил *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯ* [名] хамжих 的名词.

хамжилгатагч *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠲᠠᠭᠴ* [名] ①合作者, 伙伴, 协力者, 搭伙者, 搭帮者, 搭档; ②支持者, 支援者, 后援者, 帮助者.

хамжилт *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠲ* [名] ①合作, 合伙, 搭伙, 搭帮, 搭档; ②支持, 支援, 后援, 帮助; ③(语)闭塞.

хамжилцах *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] хамжих 的共动态; ①共同, 协力, 合作, 合伙, 搭帮, 搭伙, 搭档; ②共同帮助, 互助, 共同支持, 共同援助: худаг ухахад нь ~ж өгөв 我帮他挖了井.

хамжилцуулах *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠴᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамжилцах 的使动态.

хамжих *ᠬᠠᠮᠵᠢᠬ* [动] ①协力, 共同, 合伙, 合作, 搭帮, 搭伙, 搭档: ~ж барьсан байшин 合伙建造的房屋; хамжсан үг <语>同位语; хамжсан харьцаа <语>同位关系; хамжсан хэлхээ <语>同位短语; ②帮助, 帮忙, 支持, 支援: алив, хамжаач! 来, 帮一下忙! ③(语)闭塞: ~н шүргэх гийгүүлэгч 塞擦音; ~хориглол 闭塞; ~авиа 闭塞音; ~гийгүүлэгч 闭塞辅音.

хамжицгаах *ᠬᠠᠮᠵᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] хамжих 的众动态.

хамжлага *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] ①农奴, 奴仆, 牧奴: хамжлагын хүн 农奴, 牧奴; хамжлагын тариачин 农奴; ②农奴制, 牧奴制; 奴役: хамжлагыг устгах 消灭农奴制.

хамжлагагүй *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠭᠤᠢ* [形] 没有农奴的, 没有牧奴的; 无农奴制的, 无牧奴制的; 不存在奴役的.

хамжлагат *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠲ* [形] ①有农奴的, 有牧奴的; ②农奴制的, 牧奴制的; 奴役性的: ~ёс 农奴制, 牧奴制.

хамжлагатай *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] 参见 хамжлагат.

хамжлагатан *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠲᠠᠨ* [名] 农奴主, 农牧主, 牧主, 奴役者.

хамжлагчлал *ᠬᠠᠮᠵᠢᠯᠭᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] 农奴制, 牧

奴制；奴役。

хамжуулах *ᠬᠠᠮᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хамжих 的使动态。

хамзнах *ᠬᠠᠮᠵᠠᠨᠬ* [动] хамах 的短暂体。

хамнал *ᠬᠠᠮᠨᠠᠯ* [形] 肥壮的，膘肥的：— үнээ 肥壮的乳牛。

хамниган *ᠬᠠᠮᠨᠢᠭᠠᠨ* [名] 哈莫尼干(泛指通古斯、鄂温克等)。

хамравч *ᠬᠠᠮᠷᠠᠪᠴ* [名] <解> 小梁，柱：— ийн артери 小梁动脉。

хамрагдах *ᠬᠠᠮᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хамрах 的被动态。

хамрал *ᠬᠠᠮᠷᠠᠯ* [名] хамрах 的名词。

хамралт *ᠬᠠᠮᠷᠠᠯᠲ* [名] 参见 хамрал。

хамрах *ᠬᠠᠮᠷᠠᠬ* [动] ① 包含，包括，囊括，包罗，吸收，吸纳；列入，收入，席卷，使参加；нийтээр нь ~ 全部席卷进去，全部包含进去；сургуульд ~н оруулах 全部吸收入学；залуучуудыг олон нийтийн ажилд ~н оруулах 使青年人都参加社会工作；② 聚拢，聚敛，收集，收聚，接成堆。

хамруулал *ᠬᠠᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ* [名] хамруулах 的名词。

хамруулах *ᠬᠠᠮᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хамрах 的使动态。

хамсаа *ᠬᠠᠮᠰᠠᠭ* [名] ① 同伙，同谋者，帮凶；仆从，喽啰；② 朋友，伙伴；~ эс <生> 髓细胞；◇ хань ~ 同伙，帮凶，狐群狗党；伙伴。

хамсаатан *ᠬᠠᠮᠰᠠᠭᠲᠠᠨ* [名] ① 同伙，同谋者，帮凶；仆从，喽啰；~ улс 仆从国，附庸国；② 伙伴，朋友；◇ хань ~ 同伙，帮凶，狐群狗党；伙伴，朋友。

хамсал *ᠬᠠᠮᠰᠠᠯ* [名] ① 结伙，合伙，同谋；② 联合，协力，结合，共同。

хамсалцах *ᠬᠠᠮᠰᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хамсах 的共动态。

хамсах *ᠬᠠᠮᠰᠠᠬ* [动] ① 做同伙，同谋，合伙；② 联合，协力，结合，共同：ажлаа ~ ж хийх 共同做工作，协力搞工作。

хамсацгаах *ᠬᠠᠮᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хамсах 的众动态。

хамслага *ᠬᠠᠮᠰᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ* [名] ① 结伙，合伙，同谋；② 联合，结伙，协力，结合，共同。

хамсраа *ᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠭ* [名] 参见 хамсал。

хамсраач *ᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠭᠴ* [名] 参见 хамсаатан。

хамсрах *ᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠬ* [动] 参见 хамсах。

хамсруулах *ᠬᠠᠮᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хамсах 的使动态。

хамсуулах *ᠬᠠᠮᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хамсах 的使动态。

хамт *ᠬᠠᠮᠲ* [形·副] ① 一同的，一起的，共同的，协同的，集体，公众：~ амьдрах，~ орших 共同居住；~ олон 集体，全体人员，公众；~ олонч үзэл 集体主义；~ ын аж ахуй 集体经济；~ ажиллагчид 同事们，同行们；同僚们；~ сургууль төгсөгсөд 同届毕业生；~ ын ажиллагаа ① 合作；② <军> 协同动作；~ ын өмчит ёс 集体所有制；~ ын удирдлага 集体领导；нэгэн ~ 一起，一同；~ ын аюулгүй байдал 集体安全；~ ын нийгэмлэг 共同体；~ ын сэргийлэн хамгаалах гэрээ 集体防御条约；~ ын эрэлт хүсэлт 共同愿望；~ ын хөдөлмөрийн ашигтай тал 集体劳动的有利方面；эв ~ ёс 共产主义；~ ын гэрээ 共同条约，集体合同；~ явах 同行，一起走；~ аар хийсэн 集体所做的，集体所制的；② 在…同时，一…就…；ажиллахын ~ аар суралцах 边工边读，半工半读；гэрээс гарахтай ~ бороо оров 一出门就下起雨来了；харыхын ~ танив 一见面就认识了。

хамтаар *ᠬᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠷ* [副·后] (хамт 的用让格) ① 一同(地)，共同(地)，一起(地)，协同(地)：~ ирж，~ буцах 一同来，一同回；② 在…同时，一…就…：ирсний ~ суучихав 一来就坐下了。

хамтад *ᠬᠠᠮᠲᠠᠳ* [副·后] ① 一同地，一起地，共同地，协同地；② 在…同时，一…就…。

хамтарцгаах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хамтрах 的众动态。

хамтарчих *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠴᠢᠬ* [动] хамтрах 的完成体。

хамтатгал *ᠬᠠᠮᠲᠠᠲᠭᠠᠯ* [名] 联合，结合，协同，

共同；集体化。

хамтатгах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠬᠤ* [动] хамтдах 的使动态；使联合，使共同，把…结合起来，使协同，使共同；使综合；使集体化；захиа ~ 合写一封信；~ сан барилга 综合建筑。

хамтатгуулах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамтатгах 的使动态。

хамтач *ᠬᠠᠮᠲᠠᠴ* [形] 集体的，集体性的，集体主义的；~ зам 集体原则；集体主义原则。

хамтдах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠬᠤ* [动] 联合，合并，结合起来；共同；团圆；~ цэцэг <植> 合欢花。

хамтлаг *ᠬᠠᠮᠲᠠᠯᠠᠭ* [名] 集体，团体；хөгжмийн ~ <乐> 合奏；协奏；小乐队。

хамтлага *ᠬᠠᠮᠲᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 联合，结合，协同，集体化。

хамтлах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠬᠤ* [动] 参见 хамтатгах。

хамтлуулах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамтлах 的使动态。

хамтрагч *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠭᠠᠴ* [名] 合作者，联合者，协同者；合股者。

хамтрал *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯ* [名] ① 集体农庄；~ ын гишүүн 集体农庄庄员；~ ын аж ахуй 集体农庄经济；~ ын өрх 集体农庄庄户；② 集体经济；③ 集体。

хамтралжих *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯᠢᠵᠢᠬᠢ* [动] 集体农庄化；集体化。

хамтралжуулалт *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ* [名] 集体化，集体农庄化。

хамтралжуулах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] 使集体化，使集体农庄化，建立集体农庄。

хамтралч *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯᠴ* I [形] ① 集体农庄的；② 集体经济的。

хамтралч(ин) *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠠᠯᠴ* II [名] 集体农庄庄员，集体农民；~ дын амины аж ахуй 集体农民的个人经济；~ дын хувийн орлого 集体农民的个人收入。

хамтрах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠬᠤ* [动] 共同，协同，结成集体，结合，联合，团结一致，合作；合并；хамтарсан албан мэдээ 联合公报；хамтарсан зохиол 集体著作；~ н ажиллах 合作；协同动作；~ н зохиох

合著；~ н захирах 共同管辖；~ ын тийн ялгал <语> 有同格(共同格)。

хамтруулах *ᠬᠠᠮᠲᠠᠷᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамтрах 的使动态；хамтруулсан хэвлэл 合刊。

хамтчууд *ᠬᠠᠮᠲᠠᠴᠤᠳᠤ* [名] 集体的成员们，同事们，合作者们，伙伴们。

хамуу (н) *ᠬᠠᠮᠤᠤ* [名] <医> 疥疮，癩，癣；~ ны хачиг <动> 疥虫。

хамуулах *ᠬᠠᠮᠤᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хамаах 的使动态；② 意同 хамагдах。

хамуур *ᠬᠠᠮᠤᠤᠷ* [名] ① 耙子，搂耙；өвсний ~ 草耙；② 乘马所纳之税役；③ <天> 彗星之尾；④ <植> 长齿草(属)，小糠草类。

хамуурах *ᠬᠠᠮᠤᠤᠷᠠᠬᠤ* [动] <医> 长疥疮，长癩，长癣；~ ын айдас 疥痒恐怖。

хамууруулах *ᠬᠠᠮᠤᠤᠷᠤᠷᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] хамуурах 的使动态。

хамуутай *ᠬᠠᠮᠤᠤᠲᠠᠢ* [形] <医> 生疥疮的，长癩的，长癣的。

хамх *ᠬᠠᠮᠬ* [副·形] ① 碎碎地，破碎地；~ цохих 打碎，击碎；② 碎的，破碎的，粉碎的。

хамхавтар *ᠬᠠᠮᠬᠠᠪᠲᠠᠷ* [形·副] ① 碎的，碎形的，破碎状的，粉碎状的；② 有些碎地，较碎地，呈破碎状地。

хамхаг *ᠬᠠᠮᠬᠠᠭ* [名] <植> 黄蒿。

хамхигдах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хамхих 的被动态。

хамхилт *ᠬᠠᠮᠬᠢᠯᠲ* [名] 掩，掩闭，合，关闭。

хамхнулах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хамхих 的使动态；② 意同 хамхигдах。

хамхих *ᠬᠠᠮᠬᠢᠬ* [动] 掩，掩闭，合上，关闭；ам ~ гүй ярих 不停嘴地说；үүдээ ~ ж орхих 掩上门；关上门；хормой ~ 合上前襟。

хамхлах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 参见 хэмхлэх。

хамхлуулах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамхлах 的使动态。

хамхрах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 参见 хэмхрэх。

хамхруулах *ᠬᠠᠮᠬᠢᠷᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хамхрах 的使动态。

- хамхуул **ᠬᠠᠮᠬᠤᠭᠤᠯ** [名]〈植〉蓬蒿.
- хамцгаах **ᠬᠠᠮᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] хамах 的众动态.
- хамчих **ᠬᠠᠮᠴᠢᠬ** [动] хамах 的多次体.
- хамшаа **ᠬᠠᠮᠰᠠᠭ** [形]扁鼻子的,塌塌鼻子的.
- хамшгар **ᠬᠠᠮᠰᠢᠭᠠᠷ** [形]扁的,瘪的,塌陷下去的.
- хамшгардах **ᠬᠠᠮᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动]变扁,变瘪,塌陷下去.
- хамшгардуулах **ᠬᠠᠮᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хамшгардах 的使动态.
- хамшгархан **ᠬᠠᠮᠰᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] хамшгар 的小称;稍扁的,稍瘪的;稍塌陷下去的.
- хамшийлгах **ᠬᠠᠮᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] хамшийх 的使动态.
- хамшийх **ᠬᠠᠮᠰᠢᠶᠢᠬ** [动]变扁,瘪下去,塌陷下去.
- хамшинж **ᠬᠠᠮᠰᠢᠨᠵ** [名]共性,共同性.
- хамшхал **ᠬᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠯ** [名]参见 хамшхалт.
- хамшхалт **ᠬᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠯᠲ** [名]缩,抽缩: ~ын тахирц 压缩曲线; ~ын туршилт 压缩试验.
- хамшхах **ᠬᠠᠮᠰᠢᠬᠠᠬ** [动]压缩,抽缩.
- хан **ᠬᠠᠨ** [名]〈陈〉汗(授给省和盟长官的称号); 王: ~ гарди (童话中的)鸟王;凤凰; ~ хас 璞玉;玉石王; ◇ ~ боргоцой (植)凤梨;菠萝; ~ бүргэд [动]白肩雕; ~ хэрээ [动]老鸦,山鸦.
- хан **ᠬᠠᠨ** II [副] ①(拟金属的声响)咣咣地,铮铮地,铿锵地; ②发味地,散发强烈气味地; ~ хийх ①咣咣响,铮铮响,铿锵作响; ②散发气味,发出强烈气味.
- хан **ᠬᠠᠨ** III [名]〈动〉鸿雁.
- хана(н) **ᠬᠠᠨᠠ** [名·形] ①蒙古包壁;墙壁: таван ~ тай гэр 五壁蒙古包; ханын ам 包壁格交叉点; ханын зураг 壁画; ханын нүд ①包壁格孔; ②装饰建筑物墙壁的菱形格子; ③墙壁,山墙: ханын сонин 墙报,壁报; ханын халь 壁层; байшингийн ~ 房子墙壁; ханын цаг 挂钟,壁钟; ④箭靶;(掷骰子的)目标;(打土墙用的)栏板; ⑤菱形格状的,有格

孔的: ~н хээ 菱形格图案; ~н цонх 菱形窗; ~н антенн [技]菱形天线; ⑥像墙壁一样直立的,壁立的,陡峭的: ~н хад 悬崖,峭壁.

- ханаах **ᠬᠠᠨᠠᠬ** I [动] ханах I 的使动态.
- ханаах **ᠬᠠᠨᠠᠬ** II [动] ханах II 的使动态.
- ханагар **ᠬᠠᠨᠠᠭᠠᠷ** [形] ①宽阔的,宽广的,宽大的,宽绰的,宽敞的: ~ цээжтэй 胸宽的;胸怀宽广的; ~ гэр 宽敞的蒙古包; ②满意的,称心如意的;丰满的,丰裕的: ~ айл 丰裕的人家; ③(转)自满的,沾沾自喜的.
- ханагардах **ᠬᠠᠨᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①变宽阔,变宽敞 ②称心如意,心满意足.
- ханагархан **ᠬᠠᠨᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] ханагар 的小称; ①稍宽的,稍宽阔的,稍宽广的,稍广大的,稍广绰的,稍宽敞的; ②满意点的;丰满点的;丰裕点的; ③(转)有点自满的,有点沾沾自喜的.
- ханагдах **ᠬᠠᠨᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** I [动] ханах I 的被动态.
- ханагдах **ᠬᠠᠨᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** II [动] ханах II 的被动态.
- ханайлгах **ᠬᠠᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] ханайх 的使动态.
- ханайх **ᠬᠠᠨᠠᠶᠢᠬ** [动] ①变宽广,变宽阔,变宽大,变宽敞; ②满意,称心如意;丰满,丰裕; ③(转)沾沾自喜,自满.
- ханал **ᠬᠠᠨᠠᠯ** [名] ①满足,满意,称心如意,心满意足; ②欢乐,快乐,高兴; ③饱,饱和; ④贪求,贪欲.
- ханалга **ᠬᠠᠨᠠᠯᠭᠠ** [名]参见 ханал.
- ханалгүй **ᠬᠠᠨᠠᠯᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ①不知足的,永不满足的; ②不称心的,不满意的; ③不饱的,不知饱的; ④贪婪的,贪得无厌的.
- ханалзах **ᠬᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ①显得宽广;表现胸襟宽广; ②满意,满足; ③洋洋自得;自恃其能; ④丰满,丰裕.
- ханалзуулах **ᠬᠠᠨᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ханалзах 的使动态.
- ханалтай **ᠬᠠᠨᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ①满足的,满意的,称心如意的,心满意足的; ②欢乐的,欢欣的; ③饱的,饱足的; ④有贪求的,有贪欲的.

- ханалцах** *ᠬᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬ* I [动] ханах I 的共动态。
- ханалцах** *ᠬᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬ* II [动] ханах II 的共动态。
- ханамал** *ᠬᠠᠨᠠᠮᠠᠯ* [形] ① 满足的, 满意的; ② <化>饱和的: ~ гүйдэл <电>饱和和电流; ~ харваа <理>饱和放射; ◇ ~ хөхөө <动>中杜鹃。
- ханамж** *ᠬᠠᠨᠠᠮᠵ* [名] ① 满足(程度), 满意(程度); ② <化>饱和度。
- ханамжгүй** *ᠬᠠᠨᠠᠮᠵᠭᠦᠢ* [形] ① 永不满足的, 永不满意的; ② <化>难饱和的; ③ 不满足的, 不满意的; ④ 不饱和的。
- ханамжтай** *ᠬᠠᠨᠠᠮᠵᠲᠠᠢ* [形] ① 满足的, 满意的: ...д сэтгэл туйлын ~ 对...十分满意; ② <化>饱和的。
- ханан** *ᠬᠠᠨᠠᠨ* [名] 屏风, 屏障, 间壁, 隔墙, 隔板。
- хананцар** *ᠬᠠᠨᠠᠨᠴᠢᠷ* [名] 壁, 墙; ходоодны ~ <解>胃壁。
- ханарах** *ᠬᠠᠨᠠᠷᠠᠬ* [动] ① 歪斜, 倾斜: хашаа ханарч унах 院墙倾倒; шүд ~ 牙歪; ② (хэнд-юунд) (转)倾向..., 对...有兴趣: улс төрд ~ н дагах 对政治感兴趣; ③ 一起冲过去。
- ханаруулах** *ᠬᠠᠨᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ханарах 的使动态。
- ханасшил** *ᠬᠠᠨᠠᠰᠢᠰᠢᠮᠠᠯ* [名] 参见 ханасшилт。
- ханасшилт** *ᠬᠠᠨᠠᠰᠢᠰᠢᠮᠠᠯᠲ* [名] 湿饱和度。
- ханат** *ᠬᠠᠨᠠᠲ* [形] ① 蒙古包壁的; ② 墙壁的, 山墙的, 墙壁状的; ③ 菱形格状的, 格孔状的; ④ 有蒙古包壁的; ⑤ 有墙壁的, 有山墙的; ⑥ 有菱形格的, 有格孔的。
- ханатай** *ᠬᠠᠨᠠᠲᠠᠢ* [形] ① 有蒙古包壁的; ② 有墙壁的, 有山墙的; ③ 有菱形格的, 有格孔的。
- ханах** *ᠬᠠᠨᠠᠬ* I [动] ① 满足, 满意: сэтгэл ~ ① 心满意足, 满足; ② 自满; хүсэл ~ 愿望满足; үзэж ~ 看够; нойр ~ 睡足; ярьж ~ 畅谈, 谈够; ③ <化>饱和: ~ сан нүүрс 饱和有机化合物; ~ хэмжээ 饱和和值; ~ сан уусгамал 饱和和溶液; ④ 吃饱, 喝饱, 喝足: ууж ~ 喝足。

- ханах** *ᠬᠠᠨᠠᠬ* II [动] <医> ① 抽血, 放血: судсыг ~ 抽血, 放血; ② 针灸。
- ханачих** *ᠬᠠᠨᠠᠴᠢᠬ* [动] ханах I 的完成体。
- ханачлах** *ᠬᠠᠨᠠᠴᠢᠬᠠᠬ* [动] ① 制成斜格状, 做成菱形; ② 安装蒙古包壁。
- ханашгүй** *ᠬᠠᠨᠠᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 难以满足的, 难以满意的, 永不知足的, 永不满足的; ② 永不自满的; ③ <化>难饱和的, 永不饱和的; ④ 难以吃饱的, 永不知饱的, 永难吃饱喝足的。
- ханба** *ᠬᠠᠨᠪᠠ* [名] 参见 хамба I、II。
- ханборгоцой** *ᠬᠠᠨᠪᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠢ* [名] <植>凤梨。
- ханга** *ᠬᠠᠨᠭᠠ* [名] 绷子, 撑子。
- хангагдах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хангах 的被动态。
- хангагч** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠭᠴ* [名] ① 实现者, 完成者; 使满意者, 使满足者; ② 供给者, 供应者, 供方; ③ 保障者, 保证者。
- хангагчид** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] хангагч 的复数。
- хангадалцах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хангадах 的共动态。
- хангадах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] 用绷子撑开, 用撑子撑开(皮革等)。
- хангадацгаах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠭ* [动] хангадах 的众动态。
- хангадуулах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хангадах 的使动态。
- хангазнах** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠵᠠᠨᠠᠬ* [动] хангах 的短暂体。
- хангай** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠢ* [名] ① 水草丰富的山林地带; 茂林: ~ хөвч 森林地带, 山林地带; ~ н ургамал 水草丰富的山林地带的植物; ~ говийн зааг 茂林与戈壁间的交界处; ② 地方, 世间, 世界; ③ 狼(忌讳语); ◇ ~ н хар төмс <植>蕨; ④ 车: ~ зам 汽车路, (汽车路)干线。
- хангайх** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠢᠬ* [动] 长得瘦高。
- хангал** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠯ* I [名] 参见 хангалт。
- хангал** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠯ* II [形] 娇惯的, 娇生惯养的。
- хангалт** *ᠬᠠᠨᠭᠠᠯᠲ* [名] ① 满足, 满意, 称心,

如愿, 实现; ②保证, 保障: ~ын зурвас (率)保障地带; ③供给, 供应: ~ын аттестат 供给证, 供应凭单.

хангалтгүй *ᠬᠠᠩᠭ᠋ᠠᠯᠲᠤᠭᠦᠢ* [形] ①不满意的, 不令人满意的, 不称心的: төлөвлөгөөг биелүүлэх талаар маш ~ байна 在完成计划方面很不令人满意; ~ дүн 不满意的的成绩, 不令人满意的的成绩; ②无保证的, 无保障的; ③不足的, 不充裕的; 无供应的, 不供给的.

хангалттай *ᠬᠠᠩᠭ᠋ᠠᠯᠲᠤᠲᠠᠢ* [形] ①满足的, 令人满意的, 称心的: сэтгэл ~ 称心的, 心满意足的; ②足够的, 充足的, 丰裕的; 有供应的; ③有保证的, 有保障的.

хангалуун *ᠬᠠᠩᠭ᠋ᠠᠯᠤᠭᠤᠨ* [形] ①满意的, 满足的, 称心的: ~ зантай ①易满足的; ②自满的; ~ сайхан 美满的, 美好的; ③自满的, 自满自足的; 自负的; 无所企求的.

хангамж *ᠬᠠᠨᠭᠠᠮᠵᠢ* [名] ①满足, 满足度; ②保证, 保障; 福利保障: ~ийн аж ахуй 福利事业; нийгэм ~ийн товчоо 社会保障局, 社会福利局; материал ~ 器材保障, 物资供应; ③供给, 供应, 供应状况: ~ ба хэрэгцээ 供应与使用, 供应与消费; хүнсний ~ 食品供应; 食品保障; ~ийг баталгаатай болгох 保障供给; ~ийн бааз 供应基地, 供应站.

хангамжгүй *ᠬᠠᠨᠭᠠᠮᠵᠢᠭᠦᠢ* [形] ①不满意的, 不足的; ②无保证的, 无保障的; 无福利保障的; ③无供应的, 无供给的, 不给供应的.

хангамжлах *ᠬᠠᠨᠭᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬ* [动] ①满足, 使满意; 喂饱; ②保证, 保障; ③供给, 供应.

хангамжтай *ᠬᠠᠨᠭᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢ* [形] ①满足的, 满意的, 令人满意的; сэтгэл ~ 心情满意的, 心满意足的; ②充足的, 充裕的; 有充分供应的, 供给充裕的; ③有充分保证的, 很有保障的; 有福利保障的.

хангамшил *ᠬᠠᠨᠭᠠᠮᠵᠢᠰᠢᠯ* [名] 参见 хангамж; хангамшлын илтгэлцүүр 保障系数.

хангарах *ᠬᠠᠨᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] 轻轻碰上, 触及, 擦皮而过, 使...略受伤.

хангарди *ᠬᠠᠨᠭᠠᠷᠳᠢ* [名] (童话中的)鸟王; 凤凰.

хангас *ᠬᠠᠨᠭᠠᠰ* [名] (动)兀鹰.

хангах *ᠬᠠᠨᠭᠠᠬ* [动] ①满足, 使满意; 实现, 完成: төлөвлөгөөг ~ ж биелүүлэх 实现计划, 完成计划; хүслийг ~ 满足愿望, 实现愿望; ②供给, 供应: ~ байгууллага 供应机关, 供应部门; ~ тогтоцоо 供给制; дутагдалтай зүйлээр ~ 供给短缺的物品; ~ бааз 供应站; ~н борлуулах хоршоолол 供销合作社; ~н нийлүүлэх 供给, 供应; ③保障, 保证: аюулгүй байдлыг ~ 保障安全, 保证安全; ~ чанарын тахирц (技)保障曲线, 安全曲线.

хангахуйц *ᠬᠠᠨᠭᠠᠬᠤᠢᠴ* [形] ①充足的, 充分的, 充裕的; ②令人满意的, 可使人满足的; ③可供给的, 能满足供应的; ④有保证的, 有充分保障的.

хангацгаах *ᠬᠠᠨᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хангах的众动态.

хангачих *ᠬᠠᠨᠭᠠᠴᠢᠬ* [动] хангах的完成体.

ханги *ᠬᠠᠨᠭᠢ* [副] 充分地, 足足地, 彻底地: ~ хөлдөх 冻得结结实实的.

хангиал *ᠬᠠᠨᠭᠢᠠᠯ* [形] 纤弱的, 弱不禁风的.

хангиан *ᠬᠠᠨᠭᠢᠠᠨ* [副] 嗡嗡地, 叮当地: чихэнд ~ хадах 在耳里嗡嗡响.

хангил *ᠬᠠᠨᠭᠢᠯ* [名] 秃山: ~ хавцгай 秃山; 光秃多岩的山顶.

хангилзах *ᠬᠠᠨᠭᠢᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 хангинах.

хангинагч *ᠬᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠴ* [名] ①铿锵作响物, 叮当作响物, 铮铮作响物; ②震响物; ③厉声责备者, 申叱者; ④散发气味者.

Хангин *ᠬᠠᠨᠭᠢᠨ* [名] 杭锦(蒙古族一部族, 现为内蒙古一旗名).

хангинам *ᠬᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠮ* [形] 嘹亮的, 发出金属声响的, 铿锵(叮当, 铮铮)作响的: ~нойтон хэржигнээ 金属湿罗音; ~ хүйтэн 酷寒, 严寒.

хангинах *ᠬᠠᠨᠭᠢᠨᠠᠬ* [动] ①(发出金属声响)铿锵响, 叮当响, 铮铮响: хонх ~ 钟叮当响; морины төмөр тушаа ~ ж байна 马铁铤铿锵作响; чих ~ 耳鸣; ②响彻, 震响: ой дотор хүүхдийн дуу ~ в 森林里响起了孩子们的声音; ③厉声责备,

申叱；①寒风加剧；⑤散发气味；өмхий ~ 臭气熏鼻子，臭味扑鼻；⑥敏捷，灵活：~ сан сүрхий хүн 十分敏捷麻利的人；⑦关节疼痛。

хангинуулах *ᠬᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хангинах 的使动态。

хангинуур *ᠬᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ* [形·名] ①汽笛，强音警笛；②叮当响的，铮铮响的，铿锵作响的；鸣响的，发音响的：~ сүх 扁斧；③灵活的，敏捷的。

хангир *ᠬᠠᠩᠭᠢᠷ* 见 ~ жингэр хийх (拟金属响声)叮当响，铿锵响，铮铮响。

хангирах *ᠬᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠬ* [动] 变充足，变得足足的，彻底化。

хангируулах *ᠬᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хангирах 的使动态。

хангирцаг *ᠬᠠᠩᠭᠢᠷᠴᠠᠭ* [名] 腕骨。

хангис *ᠬᠠᠩᠭᠢᠰ* [名·副] ①长毛巾；② ~ чингэс хийх (金属声响)叮当作响，铿锵响，铮铮响。

хангисаг *ᠬᠠᠩᠭᠢᠰᠠᠭ* [名] 大头巾。

хангуулах *ᠬᠠᠩᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хангах 的使动态；②意同 хангагдах。

хангуур *ᠬᠠᠩᠭᠤᠷ* [名] (技、化) 饱和器。

ханд *ᠬᠠᠨᠳ* [名] 浸膏，浸液，酞剂，汤药：иодын ~ 碘酞；цайн ~ 茶酞；~ архи 酒酞；~ эм 浸膏，汤药。

хандагсад *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠰᠠᠳ* [名] ①转向…者们；向着…者们，对着…者们，朝…者们，走向…者们；②倾向…者们，趋向…者们；③对待…者们。

хандагч *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠴ* [名] ①转向…者，向着…者，对着…者，朝…者，走向…者；②倾向…者，趋向…者；③对待…者；④(数)向量：~ чанар 向量性。

хандагч *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠴ* [名] хандах 的名词。

хандагч *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠴ* [名] ①(医)可制浸膏(浸液、酞剂、汤药)物，浸膏(浸液、酞剂、汤药)原料；②泡制原料，泡浓物；③焙炼原料，提炼原料。

хандагч *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠴ* [动] хандлах 的众动态。

хандах *ᠬᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] (хэнд-юунд) ①转向

…；向着…，对着…，朝…；走向…；түүний зүг ~ 向着他；эсрэг ~ 对面，冲着…；反对…；~ тийн ялгал (语)呼格；хандсан өгүүлбэр (语)呼句；②倾向…，趋向…；③对待；бусдын шүүмжлэлд зөвөөр ~ 正确对待别人的批评。

хандаш *ᠬᠠᠨᠳᠠᠰ* [名] 趋向，趋势。

хандгай *ᠬᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠢ* [名] (动) 堪达汗，四不像，麋。

хандив *ᠬᠠᠨᠳᠢᠪ* [名] ①赠，献，捐赠，捐献，贡献；援助：~ өгөх，~ өргөх 赠，献，捐赠；援助；②珍藏，积攒。

хандивлагч *ᠬᠠᠨᠳᠢᠪᠯᠠᠭᠴ* [名] ①赠者，献者，捐赠者，捐献者，贡献者；援助者：~ улсууд 各援助国；②珍藏者，积攒者。

хандивлах *ᠬᠠᠨᠳᠢᠪᠯᠠᠬ* [动] ①赠给，献给，捐献，捐赠，贡献；援助；赞助；②珍藏，积攒。

хандлага *ᠬᠠᠨᠳᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①向，朝，方向；②倾向，趋向；③态度：зөв ~ 正确的态度；④呼吁书。

хандлагдах *ᠬᠠᠨᠳᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хандлах 的被动态。

хандлах *ᠬᠠᠨᠳᠢᠯᠠᠬ* [动] (医) ①制浸膏，制浸液，制酞剂，制汤药；②泡浓，泡制；③焙炼，提炼；④蒸馏。

хандлуулах *ᠬᠠᠨᠳᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хандлах 的使动态；②意同 хандлагдах。

хандмаа *ᠬᠠᠨᠳᠠᠮᠠ* [名] (宗) 善女菩萨。

хандмал *ᠬᠠᠨᠳᠠᠮᠠᠯ* [形] 浸膏的，酞剂的；◇ ~ ын амьтан (动) 纤毛虫；鞭毛虫(纲)。

хандрах *ᠬᠠᠨᠳᠢᠷᠠᠬ* [动] ①(医)成浸膏，成浸液，成酞剂；②煮浓，熬稠；③焙炼出，提炼出。

хандуулах *ᠬᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хандах 的使动态；①使转向…，使对着…，使往…去；使到…去：зүүн тийш ~ 使向东方；②使倾向…，使趋向…，指向，引向：зөв замд ~ 使转向正确的道路；бууны амыг тийш нь ~ в 把枪口转向了那面；③使对待，使…地对待。

хандших *ᠬᠠᠨᠳᠢᠰᠢᠬ* [动] 呈浸膏状，呈浸液状，呈酞剂状。

ханжаар **ᠬᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠷ** [名]坎肩(儿).

ханжаарлах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠠᠬ** [动]穿坎肩(儿).

ханз(ан) **ᠬᠠᠨᠵ** I [名]炕: халуун ~ 热炕.

ханз **ᠬᠠᠨᠵ** II [副]绽开.

ханзаа **ᠬᠠᠨᠵᠠᠭ** [名]短工: ~ хөлслөх 雇短工.

ханзалцгаах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** I [动] ханзлах I 的众动态.

ханзалцгаах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** II [动] ханзлах II 的众动态.

ханзархай **ᠬᠠᠨᠵᠠᠷᠬᠠᠢ** [名]裂开处, 裂缝, 裂口; 破绽.

ханзлагдах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ханзлах II 的被动态.

ханзлах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠬ** I [动] ① 躺在炕上; 卧病; ② 筑炕, 抹炕.

ханзлах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠬ** II [动] 扯开, 拆线, 拆开, 打开: хуучин дээлийг ~ 拆开旧长袍; лүүтэй архиа ~ 把酒筵打开.

ханзлуулах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ханзлах II 的使动态; ② 意同 ханзлагдах.

ханзрах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] ① 开绽, 裂开: туурай ~ 蹄子开裂; ② (初春)雪开始溶化.

ханзруулах **ᠬᠠᠨᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ханзрах 的使动态.

ханиад(ан) **ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠳ** [名] ① (医)感冒: ~ хүрэх 患感冒; ~ ны эм 感冒药; ~ томуу 感冒; ② 咳嗽: бүгшүүлдэг ~ 百日咳; хуурай ~ 干咳; ~ хөдлөх 阵咳.

ханиадан **ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠳᠠᠨ** 见 инээдэн ~ 欢笑, 欢乐.

ханиалга(н) **ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ** [名]咳嗽: ~ ны эм 止咳药; хөхүүлдэг ~ 百日咳; хуурай ~ 干咳; ханиалгын төв 咳嗽中枢.

ханиалгах **ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠᠬ** [动] ханиах 的使动态: ~ ийлдэс (医)咳嗽反射; ~ ын төв (医)咳嗽中枢.

ханиах **ᠬᠠᠨᠢᠶᠠᠬ** [动] (医)咳嗽: ~ ад уух эм 止咳药; ~ ад хавирга өвднө 咳嗽得

肋痛.

ханигүй **ᠬᠠᠨᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 没有朋友的, 没有伴侣的; 孤独的; ② 无双的; 独特的, 特殊的.

ханилал **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠯ** [名] ① 交友, 结交, 作伴; ② 同居; 结成夫妻.

ханилалтай **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠯᠲᠠᠢ** [名]可结交的(朋友).

ханилах **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 交朋友, 结交, 成伴侣, 作伴; ② 同居; 结成夫妻.

ханилуулах **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ханилах 的使动态.

ханилцгаах **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] ханилах 的众动态.

ханилчих **ᠬᠠᠨᠢᠯᠠᠴᠢᠬ** [动] ханилах 的完成体.

ханий **ᠬᠠᠨᠢ** [名] (植)海白菜.

хавирхаг **ᠬᠠᠨᠢᠷᠬᠠᠭ** [形]好交友的, 好结交的.

хавирхах **ᠬᠠᠨᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] ① 把...作为好朋友; 恋爱, 好交友; ② 以交友广而骄傲.

хансах **ᠬᠠᠨᠰᠠᠬ** [动]刮(皮上长的)毛.

хансий **ᠬᠠᠨᠰᠢ** [名]焊锡.

хантааз **ᠬᠠᠨᠲᠠᠭ** [名]汗褙子, 背心, 汗衫.

хантаазархуу **ᠬᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形]汗褙子状的, 汗衫式的.

хантайрагдах **ᠬᠠᠨᠲᠠᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хантайрах 的被动态.

хантайрах **ᠬᠠᠨᠲᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 拉紧, 系紧; 绊牢: морио ~ 拉紧马缰(拉到鞍后, 使马站住不能前行).

хантайрга **ᠬᠠᠨᠲᠠᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ① 拉紧, 系紧; 绊牢; ② 捆绳; ③ 马绊子.

хантайруулах **ᠬᠠᠨᠲᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хантайрах 的使动态; ③ 意同 хантайрагдах.

хантрага **ᠬᠠᠨᠲᠠᠷᠭ᠋᠎ᠠ** [名]参见 хантайрга.

хантрах **ᠬᠠᠨᠲᠠᠷᠠᠬ** [动]参见 хантайрах.

хантруулах **ᠬᠠᠨᠲᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хантрах 的使动态.

хануулах **ᠬᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ханах 的使动态; ③ 意同 ханагдах I.

хануур **ᠬᠠᠨᠠᠭᠤᠷ** [名]双面小刀, 柳叶刀; 刺

针，刺络针；放血针：～ жад 标枪；～ зэв 箭头；刺针；～ хорхой (动) 水蛭；医用水蛭；～ хорхойн шүлс 水蛭素；～ цэцэг (植) 假叶树(属)。

хануурч *ᠬᠠᠨᠠᠭᠤᠷᠴᠢ* [名] (医) 针刺医生；放血医生。

ханхагнах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠬ* [动] ① 摇摆；② 得意洋洋。

ханхагнуулах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ханхагнах 的使动态。

ханхай *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢ* I [形] 空的，空空的，空荡荡的：～ гэр 空空的房子，空蒙古包；～ авдар 空箱子；～ тэрэг 空车；敞车；～ эмээл 驮鞍。

ханхай *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢ* II [名] (国际象棋的) 车。

ханхайлах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠬ* [动] 使变空，腾出来。

ханхайлгах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] ханхайх I、II 的使动态。

ханхайрах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠬ* [动] 变空，变得空空的，变得空荡荡的。

ханхайруулах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ханхайрах 的使动态。

ханхайх *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠬ* I [动] ① 成为空的，变空荡荡；没有摆设；② 不舒适(指蒙古包或房子、帐幕等)。

ханхайх *ᠬᠠᠨᠬᠠᠢᠬ* II [动] 变宽大，身躯变宽大，变魁伟。

ханхалзах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① 转动宽肩，晃动宽肩，宽大身躯晃动不停；② (转) 洋洋得意，自命不凡，骄傲自负。

ханхалзуулах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ханхалзах 的使动态。

ханхар *ᠬᠠᠨᠬᠠᠷ* [形] 参见 ханхгар：～ цээж 宽阔的胸部，体力过盛型胸部。

ханхганах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠨᠠᠬ* [动] 参见 ханхалзах。

ханхгар *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] 宽大的，身躯宽大的，骨骼大的，魁伟的：～ цээж 宽阔的胸脯；～ ат 魁伟的骆驼。

ханхгардах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得宽大，变得身躯很宽大，变得很魁伟；变得太宽大，变得身躯太宽大，变得太魁伟。

ханхгардуу *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 十分宽大的，身躯十分宽大的，很魁伟的。

ханхгардуулах *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ханхгардах 的使动态。

ханхгархан *ᠬᠠᠨᠬᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] ① ханхгар 的小称；稍宽大的，身躯稍宽大的，骨骼大点的，稍魁伟的。

ханхиал *ᠬᠠᠨᠬᠢᠠᠯ* [形] ① 参见 ханхгар；② 少年老成；③ (体格) 短小而结实的。

ханхигар *ᠬᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷ* [形] ① 消瘦的；憔悴的；② 细长的，细高的；高大的。

ханхийх *ᠬᠠᠨᠬᠢᠶᠬ* [动] ① 消瘦，憔悴，② 变细长，变细高；变高大。

ханхилах *ᠬᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ* [动] 见 ханхлах。

ханхир *ᠬᠠᠨᠬᠢᠷ* [形] 参见 ханхгар。

ханхлага *ᠬᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 香气；气味。

ханхлах *ᠬᠠᠨᠬᠢᠯᠠᠬ* [动] 散发气味，气味扑鼻；香味散发：цэцгийн үнэр ～ 花散发出香味；архи ～ 酒味扑鼻。

ханхлуулах *ᠬᠠᠨᠬᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ханхлах 的使动态。

ханцуй *ᠬᠠᠨᠴᠢᠭᠢ* [名] 袖子：өргөн ～ тай дээл 宽袖袍；～ шамлах 卷起袖子，捋袖子；～ сажих 挥袖子(表示反对)；～ н зүүлт 臂章，袖章，臂箍；～ н тэмдэг 袖章，袖标。

ханцуйвч *ᠬᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠪᠴᠢ* [名] 护袖，袖套。

ханцуйлагдах *ᠬᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] ханцуйлах 的被动态。

ханцуйлах *ᠬᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 穿袖子；② 揣入袖子，藏在袖中；③ (转) 偷(小件东西)，小偷小摸。

ханцуйлуулах *ᠬᠠᠨᠴᠢᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ① ханцуйлах 的使动态；② 意同 ханцуйлагдах。

ханчин *ᠬᠠᠨᠴᠢᠨ* [名] 西藏靴子，藏靴。

ханчир *ᠬᠠᠨᠴᠢᠷ* [名] (解) 腹膜。

ханш *ᠬᠠᠨᠰ* I [名] 行市，行情，市价，牌价：хувь нийлуулсан тэмдэгтийн ～ 股票行市，股市；төгрөгийн хатуу ～ 图格里克的稳定行情；～ унах，～ буурах

行情下跌；货币贬值；股票行市下跌；通货膨胀；～ ахиулагч 操纵行市者；～ тогтоох 〈经〉开盘，开价；～ ийг хувилган завших 买空卖空；～ ийн дээшлэлт 行市上涨；～ ийн хэлбэлзэл 行情波动。

ханш ᠰᠢᠨᠠᠭ II [名] 清明节；～ нээх 春分；到清明节。

ханш ᠰᠢᠨᠠᠭ III [名] 交情，交往；友好，亲睦，友爱；同情心。

ханшаар ᠰᠢᠨᠠᠭ [名] 〈解〉鼻梁，鼻梁。

ханшгүй ᠰᠢᠨᠠᠭ ᠰᠢᠨᠠᠭ [形] ① 没有市价的，没有行情的，没有牌价的，没有行市的；② 市价低的，牌价低的，行市低的，行情低的，行情不振的；③ 不讲交情的，绝情的，不与人结交的，不善与人交往的；不友好的，不亲睦的，不友爱的；没有同情心的。

ханшгүйдэл ᠰᠢᠨᠠᠭ ᠰᠢᠨᠠᠭ [名] ① 无市价，无市情，无牌价，无市行；② 市价低落，牌价低落，行市低落，行情低落，行情不振；③ 不讲交情，绝情，不与人结交，不善交往。

ханшлал ᠰᠢᠨᠠᠭ [名] ханшлах 的名词。

ханшлах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] 〈经〉挂牌(挂出行市牌价)，开盘，开价，作价，定价。

ханштай ᠰᠢᠨᠠᠭ [形] ① 有行市的，有市价的，有牌价的，有行情的；② 行市好的，市价好的，牌价好的，行情好的；③ 讲交情的，好与人结交的，善与人交往的；友好的，友爱的，亲睦的，富于同情心的。

хань ᠰᠢᠨ [名] ① 朋友，伴侣；～ ижил 伴侣，伙伴；нэг насны ～ 同岁朋友，终生伴侣；～ болох 作伴，伴同；～ нөхөд 伴侣们，同路人作伴；～ татах ① 交朋友，追求伴侣；② 把…当作同谋者；～ хамсаа 同谋者，参与者，合伙人；дотнын ～ 密友，好友，挚友；замын ～ 同路人，旅伴；③ 女友；丈夫；姘居者，同居者；～ үгүйн эхчүүдийн тэтгэмж 单身母亲补贴；◇ ～ нөхөр 夫妻，伴侣。

ханьс ᠰᠢᠨ [名] 〈动〉獾崽。

ханьсаг ᠰᠢᠨᠠᠭ [形] 好交友的，讲交情的，好追求伴侣的。

ханьсах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] ① 交朋友；成朋友，成伴侣，结伴；② 姘居，同居；成夫妻。

ханьсуулах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] ханьсах 的使动态。

ханьцах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] ① 结交，成朋友；同…关系密切；友好相处；② 同居，姘居；成夫妻。

ханьцуулах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] ханьцах 的使动态。

ханьшаалгах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] ханьшаах 的使动态。

ханьшаах ᠰᠢᠨᠠᠭ [动] 结交，交朋友，追求伴侣。

хар ᠰᠢᠨ I [形·名] ① 黑，黑色的，乌黑的；暗的；～ будаг 黑颜料；～ нүд 黑眼睛；～ бор, ～ саарал 深灰的，铁青的；～ ногоон 深绿的；～ хөх 深蓝的；～ хүрэн 暗红色的，深棕色的；～ хээр 褐色的，深栗色的(常指马的毛色)；～ агаруу 沉香；～ азартах 〈医〉黑热病；～ алмаас 黑金刚石；～ баавгай 〈动〉黑熊，狗熊，黑瞎子；～ бор мөнгө 雀斑；～ бур 〈植〉女贞；～ бурам 红糖；～ газар (雪化后露出的)地皮；～ гурил 稞麦面；～ талх 黑面包，稞麦面包；～ төмөрлөг 黑色金属；～ тугалган гялтага 〈矿〉方铅矿；～ тугалганы хүдэр 铅矿；Хар мөрөн 黑龙江；Хар тэнгэс 黑海；～ сээр 〈解〉第一脊骨；～ тамхи 鸦片；～ цагааны газар 黑白之间；是非之间，两者之间；～ аар наадах 下黑棋子，下暗棋；～ цаас 油毛毡；～ тос ① 柏油，焦油；② 麻子油；～ тугалга 铅；～ шороо 黑土；～ хөлс 大汗；～ ялаа 〈动〉黑苍蝇；～ галуу 〈动〉鸬鹚；～ гөрөөс 〈动〉黑羚羊；～ сүүлт 黑尾黄羊；～ гүнжид 〈植〉野麻，柳穿鱼(又名金鱼草)；～ мод 〈植〉落叶松；～ мөөг 〈植〉黑蘑菇；～ нэрс 〈植〉黑莓果；～ тогоруу 〈动〉黑鹳；～ хэрээ 〈动〉乌鸦；～ тогь 〈动〉八哥；～ ирвэс 〈动〉元豹；～ үнэг 〈动〉元狐；～ нохой 〈动〉黑犬；～ хараацай 〈动〉黑燕；～ хайга 〈动〉黑编花鱼；～ амар 〈动〉鲭鱼；～ гургуул 〈动〉海雉；～ булга 〈动〉黑貂(皮)；～ хулан 〈动〉豺；～ мод 〈植〉乌木；～ хус 〈植〉檀木；② 平常的，通常的；笨重的，费力的，强力的；～ зураг ① 素描画；

②图表; ~ яриа, ~ хэл 俗语, 口语, 白话; ~ архи 白酒; ~ шөл 淡味肉汤; ~ ус 白开水; ~ цай 未对奶的茶; 红茶; ~ мах 精肉, 瘦肉; ~ ажил 粗活; ~ ажилчин 粗工; 苦力; ~ муйхраар 用强力手段; ~ хүч 粗笨的体力, 强力; ③(转)恶的, 恶毒的, 阴险的, 歹毒的: ~ дарах 作恶梦; ~ буруу санах 怀恶意, 使用奸计; ~ дотортой 阴险的, 居心险恶的; ~ санаа 坏心眼, 险恶的居心, 恶意; ~ хэрэгтэн, ~ үзэлтэн 黑帮, 黑帮派, ~ элэгтэй 敌对的, 冷酷的; 心怀恶意的, 居心险恶的; ④暴虐的, 骇人的; 令人不愉快的, 痛心的, 难过的: ~ салхи 暴风, 飓风; ~ шуурга 骇人的暴风雨, 造成很大危险的暴风雪; ~ зуд 强暴风雪灾害; ~ буух 惋惜, 悲愁, 悲痛, 后悔; ~ хурд 全速; ⑤〈宗〉非宗教的, 世俗的, 今世的: ~ улс ①众生; ②俗民; ~ болох ①还俗; ②弄脏; ~ хүн ①俗人, 非宗教的人, 平民; ②丈夫; таны ~ хүн 您的丈夫; ~ феодал 世俗的封建主; ~ лам 牧师; ⑥私人, 本人, 自己: ~ бие 本人, 卑人, 自己; ~ амиа хөөх 自行其是, 只顾个人利益; ~ амиа бодогч үзэл 利己主义; ~ толгойдоо гомдох 抱怨自己; ~ бага наснаас 自童年起, 从幼小时起; ~ амиа бодох 自私自利; ⑦壬(天干之九).

хар 𐎢𐎠𐎡 [名]醋意, 嫉妒心: ~ ихтэй 好吃醋的, 嫉妒心重的; ◇ ~ хор 嫉妒心, 黑心眼, 恶意.

хар 𐎢𐎠𐎡 [名](词组或复语的第二个成分)档案, 记录簿: морь ~ 马匹; хүн ~ 人们; ◇ данс ~ 账册.

хар 𐎢𐎠𐎡 IV [拟]哗啦, 啾啾, 啦啦, 哈哈: ~ хийх, ~ ~ хийх, ~ няр хийх 啾啾响, 啾啾响, 啾啾响, 哈哈哈哈响; бильярдны бөмбөрөг ~ ~ хийн 台球啾啾响; нохой ~ хур хийх 狗汪汪叫.

хараа(в) 𐎢𐎠𐎡 I [名]①视力, 目力, 视觉: ~ сайтай 视力好的; ~ алдрах 视觉障碍; ~ бараа 轮廓; ~ булаах 夺目; ~ дасах 目光适应; ~ зүй 光学; ~ зүйн тагнуул 目光侦察, 光学侦察; ~ зүйн тэнхлэг 光轴; ~ муутай 视力差的;

нүдний ~ муудах 视力损坏; нүд нь ~ оров 他恢复了视力; ~ самуурах 幻视; ~ сонорын эрүүл ахуй 视觉和听觉卫生; ~ тааруулах (眼对距离的)调视; 视觉调整; ~ харалган 视力模糊; ~ ны зам 视经, 视通路; ~ ны мэдрэлийн судас хатанхайрах 视神经萎缩; ~ ны сэрэхүй 视觉; ~ ны тархи 〈解〉丘脑; ~ ны төвгөр 视丘; ~ ны эндүүрэл 视错觉; ~ гаар ажиглах 目力观察; ②眼界, 视线; 视野; 能见度; 看得见的空间: алысн ~ тай 有远见的; ил ~ ны буудлага 〈军〉公开目标的射击; далд ~ ны буудлага 〈军〉隐藏目标的射击; ~ ны багтаамж 视野; ~ ны багтаамж харанхуйлах 视野模糊; ~ ны шугам 视线; ③〈军〉表尺; 准星: овоо ~ 〈军〉(枪的)准星; ~ ны шал 表尺板; ④望远镜筒; 瞭望台, 瞭望塔.

хараа 𐎢𐎠𐎡 II [名]见 харгаа.

хараа 𐎢𐎠𐎡 III [名]文件, 书册, 簿册.

хараа 𐎢𐎠𐎡 IV 见 ~ бараа, ~ харалдаа 恰好相等, 势均力敌.

хараа 𐎢𐎠𐎡 V [名]①籍; ②附属, 从属.

хараагдах 𐎢𐎠𐎡 VI [动] хараах 的被动态.

хараагүй 𐎢𐎠𐎡 VII [形]①视力不好的, 视力差的: ~ болох 失明; ②眼界小的; 目光短浅的; 能见度差的; ③未看见的, 未见到的.

хараал 𐎢𐎠𐎡 VIII [名]骂, 谩骂, 咒骂, 责骂; ~ тавих 骂人, 责骂, ~ идэх 挨骂; ~ ын дур 秽语症; ~ ын үг хэллэг 责骂语, 咒骂语; ◇ ~ зүхэл 谩骂, 骂, 辱骂.

хараалай 𐎢𐎠𐎡 IX [名]〈动〉燕鸥(属).

хараалах 𐎢𐎠𐎡 X [动]瞄准, 对准(准星): ~ хол ойр 瞄准距离; ~ цэг 瞄准点.

хараалгах 𐎢𐎠𐎡 XI [动]① хараах 的使动态; ②意同 хараагдах.

хараалж 𐎢𐎠𐎡 XII [名]〈动〉扇尾沙锥.

хараалжтан 𐎢𐎠𐎡 XIII [名]〈动〉沙锥(属).

хараалт 𐎢𐎠𐎡 XIV [名]骂, 谩骂, 咒骂, 责

骂, 叱骂。

хараалуулах *хараалуулах* [动] ① хараах 的使动态; ② 意同 хараагдах.

хараалцах *хараалцах* [动] хараах 的共动态; 一起骂, 互相骂, 相攻讦.

хараалч *хараалч* [名] 好骂人者, 好漫骂的人, 好叱骂的人, 有骂人癖者, 骂人狂, 骂人成性的人; ◇ ~ **гээг цэцэг** <植> 翠雀, 大花飞燕草; ~ **цэцэг** <植> 疏花翠雀.

хараамтгай *хараамтгай* [形] 好骂人的, 好漫骂的, 好叱骂的, 有骂人癖的, 骂人成性的.

хараамхай *хараамхай* [形] 参见 хараамтгай.

хараан *хараан* [名] 瞭望台: ~ гүй хэмжээ 比例尺, 缩尺.

хараат *хараат* [形] 附属的, 从属的, 受支配的, 依赖的, 在…权力之下的: ~ ард 属民; ~ байдал 从属地位, 依从地位; ~ нугаг 从属地区; 势力范围; ~ орон 附属国, 附庸国.

хараатай *хараатай* I [形·名] ① 视力好的, 有眼力的; ② 看得见的, 在视线之内的: ~ газар 视线之内的地方, 视野; тал бүр тийшээ ~ 向各方都看得见的; ③ 睁着眼睛: ~ гаа унтах 睁着眼睡觉, 半合眼睡觉.

хараатай *хараатай* II [形] <陈> 臣民多的, 属民多的.

хараах *хараах* [动] 骂, 漫骂, 咒骂, 责骂; 叱骂: ~ ж үл болно! 不可以骂人! ~ зүхэх 辱骂, 咒骂, 漫骂.

хараахан *хараахан* [副] ① 还不…, 尚未…, 暂时还不…; 似乎…: ~ болоогүй 还不到, 尚未发生; ~ биш 似乎不是; явж ~ чадаагүй байв 暂时还不能走; ② 刚刚, 刚才; 勉强强强地: ~ хүрмэгц 刚一到就….

хараацай *хараацай* [名] <动> 燕子; 柴燕: алтан ~ <动> 蛇燕; тэмээн ~ <动> 雨燕; үхэр ~ <动> 石燕; ~ н үүр 燕子窝; ~ загас <动> 飞鱼; ~ хөлтөн <动> 鳍脚目; ~ чулуу <地> 燕子石.

хараацайлах *хараацайлах* [动] 燕式飞翔: хараацайлж үсрэх <体> 燕式跳跃, 燕式跳水.

хараацайтан *хараацайтан* [名] <动> 燕科.

хараачих *хараачих* [动] хараах 的多次体.

харавтар *харавтар* [形] 带黑色的, 呈黑色的, 黑乎乎的, 暗黑色的.

харавтархан *харавтархан* [形] харавтар 的小称; 带点黑色的, 稍呈黑色的, 有点黑乎乎的, 略呈暗黑色的.

харавцуур *харавцуур* [名] <理> 漫射体.

харагдаа *харагдаа* [名] 能见性; 能见度; 视度; 通视程度: цацрагийн ~ 辐射视度.

харагдал *харагдал* [名] 现象, 现状; 呈现; 出现; 样子, 模样.

харагдах *харагдах* [动] харах I 的被动态; 被看见, 可见, 看得见, 出现, 呈现, 显现, 被发现, 能见(度); үзэгдэж ~ ын аргагүй түргэн 快得目不暇接, 快得看不出来; нүдний үзүүрт ~ 现出, 出现在视野极点处, 稍看得出; ~ дүр 视觉象; ~ огторгуй 可见空间, 能见空间; ~ хий үзэгдэл 视幻觉, 幻视; ~ хэмжигдэхүүн 能见度, 能见大小; ◇ үзэгдэж ~ 可见, 呈现.

харагдахаар *харагдахаар* **гн** [动·形] ① харагдах 的用让格; ② 可见的, 看得出来的, 明显的, 能见的, 显著的: ~ газар суух 坐在显眼的地方.

харагдахуйц *харагдахуйц* [形] 可见的, 能见的, 看得见的, 可出现的, 可呈现的, 可显现的: ~ өөх 可见脂肪.

харагдмаар *харагдмаар* [形] 可见的, 能见的, 看得见的; 明显的, 显眼的.

харагдуулах *харагдуулах* [动] харагдах 的使动态.

харагч(ин) *харагч* I [形] <牧> 黑的(指母畜毛色): ~ үнээ 黑母牛.

харагч *харагч* II [名] ① 观看者, 旁观者, 察看者; ② 癸(天干之十); ③ <动> 鹌鹑(属); ◇ ~ **тодол** <动> 家八哥; ~ **хараацай** <动> 岩燕.

харагчид *харагчид* [名] харагч II 的复数;

观看者们, 旁观者们, 察看者们.

харагчин *ᠬᠠᠷᠠᠭᠴᠢᠨ* [名·形] ①〈牧〉黑色母畜;

②〈牧〉黑的(指母畜毛色).

харайгч *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠭᠴ* [名] 跳者, 跳跃者; 〈体〉跳跃运动员: өндөр ~ 跳高运动员; хол ~ 跳远运动员; усанд ~ 跳水运动员.

харайл *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯ* [名] 一跳, 跳一步的距离: хоёр ~ газар 跳两步的距离.

харайлах *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] харайх 的多次体: 不停地跳, 蹦跳.

харайлга *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 харайлт: харайлгын гишгүүр 〈体〉跳水台.

харайлгах *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ* [动] харайх 的使动态: ~ саа 〈医〉奔马状性麻痹.

харайлдах *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] харайх 的互动态.

харайлт *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠲ* [名] харайх 的名词: холын ~, уртын ~ 〈体〉跳远; өндрийн ~ 〈体〉跳高; ~ын өндөр 跳的高度; тулгууртай ~ 〈体〉撑杆跳高; усан ~ 〈体〉跳水; ~ын цамхаг 跳伞塔.

харайлуулах *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харайлах 的使动态.

харайх *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠬ* [动] ①跳, 跳跃, 跳动, 跳下, 腾跃, 跳越: саад дээгүүр ~ 跳过障碍物; босон ~ 起跳; 原地跳起; буун ~ 跳下; дээс ~ 〈体〉跳绳; усанд ~ 〈体〉跳水; ~ шаахай 〈体〉跳鞋; ~ хавтас 跳板; модон морь ~ 跳木马; ②〈马等〉大跑.

харайцгаах *ᠬᠠᠷᠠᠶᠢᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] харайх 的众动态.

харалган *ᠬᠠᠷᠠᠯᠭᠠᠨ* [名·形] ①夜盲(的); 色盲(的) ②雀盲眼(的); 视觉模糊的, 视力差的; 近视的, 远视的: ойр ~ ①近视眼的; ②(转)目光短浅的; холын ~ 远视眼的.

харалгандах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠭᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] 视觉极模糊, 视力变差; 成为严重夜盲; 成为严重雀盲眼; 成为严重近视(或远视).

харалгантах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠭᠠᠨᠲᠠᠬ* [动] ①变成夜盲; ②变成雀盲眼; 视力变模糊, 视力变差, 变近视(或远视).

харалдаа *ᠬᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠭ* [形] ①附近的, 近旁的, 接近的: ~ уул 附近的山; нас ~ 年龄相近; ②正好的, 恰好的.

харалдаах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠬ* [动] харалдах 的使动态.

харалдай *ᠬᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠶ* [名] 参见 ~ болжмор 〈动〉黑百灵.

харалдах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] харах I 的互动态.

харалдуулах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харалдах 的使动态.

харалзах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① харах I 的多次体; 多次看, 经常看着; 不断看望, 时常照看; ②照顾; 资助.

харалт *ᠬᠠᠷᠠᠯᠲ* [名] 视线, 目标.

харалцах *ᠬᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] харах I 的共动态.

харам *ᠬᠠᠷᠠᠮ* [名·形] ①惋惜, 遗憾, 叹惜: ~ хүрмээр 值得惋惜的, 令人叹惜的; ②吝啬的, 慳吝的, 贪婪的: ~ сэтгэл 吝啬心, 贪心.

харамгүй *ᠬᠠᠷᠠᠮᠭᠦᠢ* [形] 不吝啬的, 慷慨的, 无私的: ~ тусламж 慷慨的援助.

харамж *ᠬᠠᠷᠠᠮᠵ* [名] ①赠品, 捐助(品), 捐赠; ②酬谢, 报酬; 赠品, 捐助; 酬谢.

харамжгүй *ᠬᠠᠷᠠᠮᠵᠭᠦᠢ* [形] ①无赠品的, 无捐助(品)的, 无捐赠的; ②无酬谢的, 无报酬的.

харамлах *ᠬᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠬ* [动] 吝啬, 吝惜, 慳吝, 小气, 贪心: би чамд ~ ч үгүй 我对你是不吝啬的.

харамлуулах *ᠬᠠᠷᠠᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харамлах 的使动态.

харамнах *ᠬᠠᠷᠠᠮᠨᠠᠬ* [动] 参见 харамлах.

харамсагдах *ᠬᠠᠷᠠᠮᠰᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] харамсах 的被动态.

харамсал *ᠬᠠᠷᠠᠮᠰᠠᠯ* [名] 遗憾, 惋惜: ~ илэрхийлэх 表示遗憾.

харамсалтай *ᠬᠠᠷᠠᠮᠰᠠᠯᠲᠠᠶ* [形] 遗憾的, 惋惜的: ~ хэрэг 遗憾的事情.

харамсангүй *ᠬᠠᠷᠠᠮᠰᠠᠨᠭᠦᠢ* [形] 为遗憾的, 常惋惜的.

- харамсах** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠰᠢᠬᠤ* [动] 遗憾, 惋惜.
- харамсацгаах** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠰᠢᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] харамсах 的众动态.
- харамсуулах** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харамсах 的使动态.
- харамтгай** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ* [形] 吝啬的, 小气的, 贪心的.
- харамч** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠴᠢ* [名·形] ① 吝啬鬼, 守财奴, 悭吝人; ② 吝啬的, 悭吝的, 吝惜的: ~ хүн 吝啬鬼.
- харамчдах** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠴᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 变得过于吝啬, 变得过于悭吝.
- харамчхан** *ᠬᠢᠷᠠᠮᠴᠢᠬᠠᠨ* [形] харамч 的小称; 有点吝啬的, 悭吝点的, 有点吝惜的.
- харанга** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠ* [名] <乐> 锣: ~ цохих 敲锣; хүрэл ~ 铜锣.
- харангадал** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠯ* [动] харангадах 的名词.
- харангадах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] (因饿、渴) 晕迷, 疲惫: ~н ойчих 由于饥饿而晕倒.
- харангадуулах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харангадах 的使动态.
- харангалах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 敲锣, 打锣.
- харангар** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠷ* [名] 黑瘤, 黑素瘤.
- харангасаах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠰᠠᠬᠤ* [动] харангасах 的使动态.
- харангасах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠰᠠᠬᠤ* [动] 闷毁, 闷坏, 憋坏.
- харангасуулах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харангасах 的使动态.
- харангуй** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢ* [形] ① 见 харанхуй; ② 带黑色的, 微黑的.
- харангуйдах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 见 харанхуйдах.
- харангуйлал** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠯ* [名] 见 харанхуйлал.
- харангуйлах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 见 харанхуйлах.
- харангуйхан** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠬᠠᠨ* [形] 见 харанхуйхан.

- харандаа** (н) *ᠬᠢᠷᠠᠨᠳᠠᠭᠠ* [名] ① 铅笔: улаан ~ 红铅笔; хортой ~ 变色铅笔; ~ үзүүрлэх 削铅笔; будгийн ~ 彩色铅笔; ② 石笔: ~ ны чулуу 石笔石.
- харантин** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠲᠢᠨ* [名] 见 карантин.
- харанхуй** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢ* [名·形] ① 黑暗, 昏暗: шөнийн ~ д 在夜间的黑暗中; ② 黑暗的, 昏暗的, 昏沉沉的, 不清楚的: ~ та-салгаа 昏暗的房间; ~ хэрэг 糊涂不清的事情; ~ д дасах 适应黑暗; ~н айдас <医> 黑夜恐怖; ~н үр нөлөө 夜间效应; ~н харалган <医> 夜盲症; ③ (转) 愚昧的, 蒙昧的, 不开化的; бүдүүлэг ~ 愚昧无知的, 不开化的; ~ үзэл 蒙昧主义.
- харанхуйвтар** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠪᠲᠠᠷ* [形] ② 较黑暗的, 较昏暗的; ③ (转) 较愚昧的, 较蒙昧的, 不大开化的.
- харанхуйдах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠳᠠᠬᠤ* [动] 变得十分黑暗, 变得很昏暗; 过于黑暗, 过于昏暗.
- харанхуйдуулах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харанхуйдах 的使动态.
- харанхуйлагдах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] харанхуйлах 的被动态; 被弄黑暗, 被弄昏暗.
- харанхуйлал** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠠᠯ* [名] харанхуйлах 的名词.
- харанхуйлалцах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] харанхуйлах 的共动态.
- харанхуйлах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 变黑暗, 变昏暗; 弄黑暗, 弄昏暗: гэрэл таглаж ~ 遮住光线弄黑暗; ② (转) 变朦胧, 变模糊; 变愚昧, 变蒙昧: дотор ~ 知觉模糊不清.
- харанхуйлуулах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харанхуйлах 的使动态.
- харанхуйлцгаах** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠤ* [动] харанхуйлах 的众动态.
- харанхуйхан** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠬᠤᠢᠬᠠᠨ* [形] харанхуй 的小称; ① 稍黑暗的, 稍昏暗的; ② (转) 有点愚昧的, 有点蒙昧的, 有点不开化的.
- харанцаг** *ᠬᠢᠷᠠᠨᠴᠠᠭ* [名] ① 烧焦的木头; ② <衣> 黑痣病.

харах **ᠬᠢᠷᠠᠬ** I [动] ①看, 望, 瞧, 看见: би нүдээрээхарсан 我亲眼看见过; өөдөө ~, дээшээ ~ 向上看; муухай ~ 恶狠狠地看; өсгөдөг шилээр ~ 用放大镜看; цонхоор ~ 向窗外看; тал ~, нүүр тал ~ (转)看情面; далим ~, аянтал ~ 看时机; хүний царай ~ 看人脸色行事, 随人俯仰; хүний ам ~ 人云亦云; буруу ~ ①死(忌讳语); ②认错人; ③转过脸去, 扭过脸去; хүний гар ~ 等待(别人)伸手支援; ~ дохио 视觉信号; ~ мэдрэл 视神经; ~ мэдрэл хатанхайрах 视神经萎缩; ~ эрхтэн 视觉器官; ④阅读, 粗读, 查看: ном ~ 阅读书籍; харж дүрслэн бодох 视觉想象; харж дүрслэх сэтгэхүй 直观形象思维; ⑤看望, 照看, 看管: хүүхэд ~ 照看孩子; мал ~ 看管牲畜; харж үзэх 看望, 照顾; ⑥向..., 朝... 方向: зөрүү ~ 转过脸去, 转过头去; хажуу тийшээ ~ н хэвтэх ①侧身卧; ②(转)游手好闲; цонх нь гудамж уруу ~ 窗口向着大街; ⑦睁开眼: нүдээ ~ 睁开眼; ◇ мөр ~ 解手.

харах **ᠬᠢᠷᠠᠬ** II [动] 刨, 刮去.

харваа **ᠬᠢᠷᠪᠠ** I [名] 葫芦片(鱼).

харваа **ᠬᠢᠷᠪᠠ** II [名·副] ①射击准确度, 命中率; ②正好, 恰好; 同时, 一同; ◇ ~ хатгаа 同时, 一同; 在...的同时, 便...; 恰好; ③发射, 放射: ~ ны гүйдэл (电) 放射电流; ~ хүрэлцүүр 放射接触点.

харваач(ни) **ᠬᠢᠷᠪᠠᠴ(ни)** [名] 射箭手, 射击手; 善射者: эрхий мэргэн ~ 神射手; ◇ ~ өвс (植) 鬼风子草.

харвагдах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] харвах 的被动态.

харвагч **ᠬᠢᠷᠪᠠᠭᠴ** [名·形] ①射者, 射手, 射击者; ②射的, 射击的; 殒落的: ~ од (天)流星; ~ өвс (植) 鬼针草.

харвазнах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠵᠠᠨᠬ** [动] харвах 的短暂体.

харвал **ᠬᠢᠷᠪᠠᠯ** [名] 射, 放射, 发射, 喷射: ~ зүй (理) 弹道学; ~ зүйн залуурт сум (军) 弹道(式)导弹; ~ зүйн пуужин

(技) 弹道火箭.

харваллах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠯᠠᠬ** [动] харвах 的多次体; 频频射, 多次射.

харвалга **ᠬᠢᠷᠪᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①射, 发射, 放射, 射击, 喷射; ②(星)殒落.

харвалт **ᠬᠢᠷᠪᠠᠯᠲ** [名] ①射, 发射, 放射, 射击, 喷射; ②(星)殒落; ③射程.

харвалцах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] харвах 的共动态.

харвамал **ᠬᠢᠷᠪᠠᠮᠠᠯ** [形] ①射的, 发射的, 放射的, 射击的, 喷射的: ~ пуужин 发射的火箭; ②殒落的: ~ од 流星.

харвар **ᠬᠢᠷᠪᠠᠷ** (**ᠬᠢᠷᠲᠦ** **ᠬᠢᠷᠪᠠᠷ**) [名] (动) 黛虎, 黑色虎.

харвах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠬ** [动] ①射, 射击, 放射, 发射, 喷射: сум ~ 射箭; бай ~ 打靶; пуужин ~ 发射火箭; хиймэл дагуул ~ 发射人造卫星; зогсож ~ (军) 立射; сөгдөж ~ (军) 跪射; хэвтэж ~ (军) 卧射; ②(星)殒落: од ~ 星殒落, 流星掠过; ③思想疾速: ухаан ~ 智力疾速, 思路敏捷.

харвацгаах **ᠬᠢᠷᠪᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] харвах 的众动态.

харвачих **ᠬᠢᠷᠪᠠᠴᠢᠬ** [动] харвах 的多次体.

харвигнах **ᠬᠢᠷᠪᠢᠭᠨᠠᠬ** [动] ①小腹部脂肪增厚, 小腹部脂肪下垂, 小腹部颤动, 大腹便便; ②(转)像小腹部脂肪一样松垂.

харвигнуулах **ᠬᠢᠷᠪᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] харвигнах 的使动态.

харвил **ᠬᠢᠷᠪᠢᠯ** [名] (动) 松花鱼.

харвин **ᠬᠢᠷᠪᠢᠨ** [名] 囊膈: ~ суух 长囊膈.

харвинтах **ᠬᠢᠷᠪᠢᠨᠲᠠᠬ** [动] 小腹部起脂肪, 小腹胀胖, 长成大肚子, 小肚子大起来.

харвинтуулах **ᠬᠢᠷᠪᠢᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] харвинтах 的使动态.

харвир **ᠬᠢᠷᠪᠢᠷ** [名] (动) 灰鹤.

харвис **ᠬᠢᠷᠪᠢᠰ** [名] 兽胎胞.

харвор **ᠬᠢᠷᠪᠠᠷ** I [名] (植) 女贞(树).

харвор **ᠬᠢᠷᠪᠠᠷ** II [名] (植) 芸香(草).

харвуул **ᠬᠢᠷᠪᠠᠭᠤᠯ** [名] ①钝头箭; ②发射器.

射击用具: мина ~ (军)迫击炮; ~ гранатомёт (军)掷弹筒.

харвуулах *ᠬᠢᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① харвах 的使动态; ② 意同 харвагдах.

харвуулч *ᠬᠢᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠢᠴ* [名] 投掷者; (体) 投掷运动员.

харгаа *ᠬᠢᠷᠭᠠᠭ* [名] 原因, 缘由; 关系: цаг хожимдсоны ~ гаар эс явав 因为时间晚了, 所以没有走; юуны ~ вэ? 是什么原因? 为什么这样? хүйтэн байсны ~ гаар 由于天冷, 因为严寒.

харгай *ᠬᠢᠷᠭᠠᠢ* [名] (植) 落叶松; 乌木.

харгалдах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] харгах 的互动态; ① 碰见, 偶遇, 相遇; ② 相争执, 冲突起来.

харгалдуулах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харгалдах 的使动态.

харгалзаа *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠠ* [名] 参见 харгалзлага.

харгалзагдах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] харгалзах 的被动态.

харгалзагч *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠴ* [名] ① 关照者, 照护者, 照看者, 照管者, 照顾者; ② 监督者, 监视人, 监察员, 监工.

харгалзагчид *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] харгалзагч 的复数.

харгалзал *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠯ* [名] ① 关照, 照护, 照顾, 照看, 照管; ② 监视, 监督, 监察; ③ 待遇: өгөөмөр ~ 优惠待遇.

харгалзах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① 监视, 监督; 监察: манаж ~ 监视, 巡视; ② 考虑到, 估计到; 照顾, 照顾, 照看, 照管: онцгой байдлыг ~ н 考虑到这些特点; цаг үеийн байдлыг ~ н үзэж 考虑到时间状况; хөрөнгө чинээний байдлыг ~ гүйгээр 不论财产状况; ~ н хүргэх 护送; ~ н хүргэгч 护送者.

харгалзлага *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠯᠠᠭᠠ* [名] ① 关照, 照护, 照顾, 照看, 照管; ② 监视, 监督, 监察; ③ 待遇.

харгалзуулах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① харгалзах 的使动态; ② 意同 харгалзагдах; 被照顾, 被照护, 受照管; 被监视, 被监

督, 受监察.

харгам *ᠬᠢᠷᠭᠠᠮ* I [名] (马的) 屁股梁, (马) 屁股梁部的皮子.

харгам *ᠬᠢᠷᠭᠠᠮ* II [名] (织物上的) 花纹: ~ хатгах 上花, 刺花, 挑花.

харгамлах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠮᠯᠠᠬ* [动] 上花, 刺花, 挑花.

харгамнах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠮᠨᠠᠬ* [动] ① 刺绣, 在...上绣花; ② 修饰, 润色, 渲染.

харгана *ᠬᠢᠷᠭᠠᠨᠠ* [名] (植) 野桃树, 山桃皮树.

харганат *ᠬᠢᠷᠭᠠᠨᠠᠲ* [形] 野桃树的, 山桃皮树的; 长野桃树的, 长山桃皮树的.

харгант *ᠬᠢᠷᠭᠠᠨᠠᠲ* [名] (植) 参见 харгана.

харгах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠬ* [动] ① 碰见, 偶遇, 遭遇, 遇见; ② 争辩, 冲突起来.

харгацалдах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] харгацах 的互动态; 相撞, 相冲突; 碰上, 相逢.

харгацах *ᠬᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠬ* [动] 碰上, 遇见; 相撞, 发生冲突.

харги *ᠬᠢᠷᠭᠢ* [名] 急流, 湍流.

харгиа (н) *ᠬᠢᠷᠭᠢᠠ (н)* [名] (河流的) 沙嘴, 浅处, 浅滩.

харгиат *ᠬᠢᠷᠭᠢᠠᠲ* [形] 浅河滩的.

харгил *ᠬᠢᠷᠭᠢᠯ* I [名] ① (河的) 浅流; ② 急流, 湍流.

харгил *ᠬᠢᠷᠭᠢᠯ* II [名] (植) 金桃皮树.

харгил *ᠬᠢᠷᠭᠢᠯ* III [名] 老练, 富于经验, 世故.

харгилах *ᠬᠢᠷᠭᠢᠯᠠᠬ* [动] харгих 的多次体; 急流, 湍流.

харгис *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰ* [形] ① 残暴的, 凶残的, 凶恶的, 暴虐的, 凶猛的; 野蛮的; 专横独裁的: маш ~ хүн 极凶残的人; ~ ажиллагаа 野蛮行径; ~ зан 残暴性格, 残忍性; ~ засаг 暴政; ~ хамсаа 黑帮; ~ хамсаатан 黑帮分子; ~ цагдаа 宪兵; ~ цагдаагийн анги 宪兵队; ② 反动的, 反革命的: ~ номлол 反动学说; ~ урсгал 反动思潮; 反动潮流; ~ үзэлтэн 反动分子, 黑帮分子; ~ хүчин 反动势力; ~ этгээд 反动分子, 反动派.

харгисах *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠠᠬ* [动] (牲畜) 爱惜幼畜, (牲畜) 保护同类或幼畜.

- харгислагдах** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] харгислах 的被动态; 遭受暴行; 受专横统治。
- харгислал** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠯ* [名] ①残暴性, 残忍性, 暴行; 专制, 专横, 野蛮, 霸道; ②反动势力, 反动派。
- харгислах** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 残暴, 残忍, 施暴行, 施兽行; 专横, 蛮横, 霸道: ард түмнийг ~н дарлаж байв 残暴压迫人民。
- харгислуулах** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① харгислах 的使动态; ②意同 харгислагдах。
- харгисхан** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠬᠠᠨ* [形] харгис 的小称; 有些残暴的, 有些凶残的, 有些凶恶的, 稍暴虐的, 稍凶猛的, 稍野蛮的。
- харгисч** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠰᠢᠴᠢ* [名] ①残暴者, 暴虐者; 专横者; 专制者; ②反动分子。
- харгнуулах** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харгих 的使动态。
- харгих** *ᠬᠢᠷᠭᠢᠬᠢ* [动] 急流, 湍流。
- харгуй** *ᠬᠢᠷᠭᠦᠢ* [名] (较宽大的)道路, 途径;
◇ зам ~ 道路, 道路交通。
- харгуйших** *ᠬᠢᠷᠭᠦᠢᠰᠢᠬᠢ* [动] 变成(较宽大的)道路或途径; 呈(较宽大的)道路或途径状。
- харгуулах** *ᠬᠢᠷᠭᠦᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① харгах 的使动态; ②把...与...平衡, 把...与...比较; ③校对。
- харгүй** *ᠬᠢᠷᠭᠦᠢ* [形] ①无嫉妒心的, 不嫉妒的; ②不怀恶意的, 没有坏心眼的, 无互心的。
- хард** *ᠬᠢᠷᠳᠠ* [拟] (咬、锉时响声)咔嚓, 咔里咔嚓; (车轮、齿轮等的响声)辘辘, 嘎嘎: ~ хийх 咔嚓响, 咔里咔嚓响; 辘辘响, 嘎嘎响。
- хардагдах** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хардах I、II 的被动态。
- хардай** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠢ* I [名] <动>割苇(夜莺科); 宽尾树莺。
- хардай** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠢ* II [名] 掷骰子的工具。
- хардамтгай** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠮᠲᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ* [形] ①好嫉妒的, 妒忌心重的; 爱吃醋的; ②好怀疑的, 疑心重的, 好猜忌的, 好猜疑的; ③易变得很黑的。
- хардангуй** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠨᠭᠦᠢ* [形] ①好嫉妒的, 嫉妒

惯了的; 爱吃醋的; ②好怀疑的, 疑心重的, 猜疑惯了的。

- хардах** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠬᠤ* I [动] ①嫉妒, 妒忌; 吃醋; ②怀疑, 疑心, 猜忌, 猜疑。
- хардах** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠬᠤ* II [动] 发黑, 变得很黑, 变得很昏暗: ~н алаг 花斑狗。
- хардлага** *ᠬᠢᠷᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 醋心, 嫉妒, 怀疑。
- хардуу** *ᠬᠢᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] ①很黑的, 黑呼呼的; 很暗的; ②(转)很恶的, 很恶毒的, 很阴险的, 很歹毒的; ③很笨重的, 很费力的; ④很暴虐的, 十分骇人的。
- хардуулах** *ᠬᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хардах I、II 的使动态; ②意同 хардагдах。
- харжиг** *ᠬᠢᠷᠵᠢᠭ* [拟] (拟破碎声、脆折声等) 噉哩喀喳, 唏哩哗啦, 咔嚓, 哗啦啦: ~ ~ хийх 噉里喀喳响, 唏哩哗啦响, 咔嚓响, 哗啦啦响。
- харжигнах** *ᠬᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] 噉哩喀喳响, 唏哩哗啦响, 咔嚓响, 哗啦啦响。
- харжигнуулах** *ᠬᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харжигнах 的使动态: олон түлхүүрээ ~ 把自己的许多钥匙弄得哗啦啦响。
- харз(ан)** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠨ* [名] 冰窟窿; 未结冰处; ◇ ~ны хар хулгана <动>水田鼠; ~ны шийхнүүхэй <动>水獭。
- харзайх** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠢᠬᠢ* [动] 见 хэрзийх I、II。
- харзгар** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠭᠠᠷ* [形] 参见 хэрзгэр I、II。
- харздах** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] 形成大冰窟窿, (个别部分)未结冰上冰。
- харзлах** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 出现冰窟窿; (个别部分)不结冰, 不冻; 急流不冻。
- харзлуулах** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харзлах 的使动态。
- харзгах** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠬᠢ* [动] харах I 的短暂体。
- харзнах** *ᠬᠢᠷᠵᠠᠨᠠᠬᠤ* I [动] харах II 的短暂体。
- харнах** *ᠬᠢᠷᠨᠠᠬᠤ* [动] харих 的使动态: ~ гүйдэл <电>无功电流; ~ чадал <理>反作用功率。
- хари** *ᠬᠢᠷᠢ* [名] 姻亲中男方的亲戚。
- хариг** *ᠬᠢᠷᠢᠭ* [名·形] ①水流回旋处, 漩涡:

усны ~ 水渦; ② 反向进行的, 反向流动的; ~ солибол <体> 反交叉; ~ хөдөлгөөн <体> 反向动作.

хариглах *ᠬᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠬ* [动] ① (流水中) 出现漩涡; ② 反向进行, 反向动作.

харил *ᠬᠠᠷᠢᠯ* [名] ① 回来, 回归, 归还; 交还; ② 退潮, (河水) 减退, 下降; ③ (弯曲物) 变直, 复原.

харилах *ᠬᠠᠷᠢᠯᠠᠬ* [动] 出国, 去外国, 去异邦.

харилгүй *ᠬᠠᠷᠢᠯᠭᠡᠢ* [形] ① 不回来的, 不回归的, 一去不回的; 不交还的; ② 不退潮的, (上涨的河水等) 不减退的, 不下降的; ③ (弯曲物) 不变直的, 不复原的.

харилт *ᠬᠠᠷᠢᠯᠲ* [名] 参见 харил.

харилхаг *ᠬᠠᠷᠢᠯᠬᠠᠭ* [形] ① 客气的; 拘束的, 拘谨的; ② 见外的, 感到生疏的, 另眼相看的.

харилхах *ᠬᠠᠷᠢᠯᠬᠠᠬ* [动] ① 客气; 拘束; ② 见外, 感到生疏.

харилхуу *ᠬᠠᠷᠢᠯᠬᠠᠭᠤ* [形] ① 有些客气的; 有些拘束的, 有些拘谨的; ② 有些见外的, 有些感到生疏的.

харилхуулах *ᠬᠠᠷᠢᠯᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харилхах 的使动态.

харилцаа(н) *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ(н)* [名·形] ① 关系, 联络, 联系, 关联; 交际, 交通, 交往: соёлын ~ 文化联系, 文化交往; дипломат ~ 外交关系; ~ барих 联络(联系), 保持联络(联系); ~ тогтоох 建立联络, 建立联系; ~ гаа таслах 断绝联系, 断绝来往; гадаад ~ ны талаар 在对外联系方面, 在外交关系方面; нөхрийн ~ 友谊的联系, 同志关系; гадаад ~ ны хэлтэс 对外联络处(司); ~ холбоо 联系, 关系, 交际; 通信联络; ~ холбооны төхөөрөмж 通信设备; ~ холбооны шугам 通信线路; ② 相关系的, 相联系的, 相对的; ~ дуу 对唱, 对歌; ~ яриа 对话, 对白.

харилцаатай *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭтай* [形] 有关系的, 有联络的, 有联系的, 有关联的, 有交际的, 有交通的, 有交往的; 有通信联络的: дипломат ~ хоёр улс 有外交关系的两国; гурван яамны хооронд нягт ~ 三

个部之间有紧密的联系; 三个部之间有紧密的通信联络.

харилцагч *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠴ* [名] 联系人, 联络人; 交往者, 交际者, 来往者; 通信者.

харилцагчид *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠴᠢᠳ* [名] харилцагч 的复数; (电话、电报) 用户, 打电话的人.

харилцал *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠯ* [名] харилцах 的名词; 交往, 联结, 相关, 相互作用.

харилцан *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠨ* [动] харилцах 的并列副动词; 相互, 彼此之间: ~ адил байх зарчим 对等原则; ~ ажиллагаа 协同动作; ~ анхдагч тоо <数> 互质数, 互素数; ~ бараа нийлүүлэх ба төлбөрийн тухай хэлэлцээр 互供货物及支付协定; ~ ашигтай; ~ ашиг тустай 互利; ~ бие биеийг хүндэтгэх 相互尊重; ~ даатгах 相互保险; ~ дипломат төлөөлөгч солилцох 互派外交代表; ~ зохилдох гэрээ 互惠条约; ~ зохицуулах 互相配合; ~ мэдээлэл хийх 互相通报; ~ нөхцөлдөх 互相依存; 互相制约; ~ ойлголцох байдал 互相谅解的气氛; ~ учрах 相见, 相逢; ~ суутгах 清算, 清账; ~ таних дохио 互相识别信号; ~ туслалцах, хамтран ажиллах гэрээ 互助合作条约; ~ хараат байдал 相互依存, 相互依赖; ~ холбогдолт үг <语> 关系指示代词; ~ хэлэлцэх 谈判, 磋商; ~ бие биедээ тус хүргэх 互利; ~ зөвшөөрөлдөх 互相承认; 互相同意; ~ туслалцах хоршоо 互助合作社; ~ шүүх <经> 冲账; ~ ярих 对话, 对白.

харилцах *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠬ* [动] 联系, 与...有关系, 与...发生关系, 联络; 交往, 交际, 来往: захидал ~ 书信来往; бичгээр ~ 书面来往, 书面交际; гадаадтай ~ 同国外联系, 国际交往; ~ данс 存款簿; 存户账; 簿记; ~ хуудас 存折, 存款单; ~ хэрэглүүр 交际(交往、联系、来往)工具, 通信工具; дуу ~ 对歌; утсаар ~ 用电话联系; соёлоор ~ төлөвлөгөө 文化交流计划; ~ ад шилжүүлэх (银行) 转账.

харилцуулах *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харилцах 的使动态.

харилцуур *ᠬᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠤᠷ* [名] 通信器材, 联络工

具; 话筒: телефоны ~ 电话筒.

харим **ᠬᠢᠷᠢᠮ** I [名]肉酱.

харим **ᠬᠢᠷᠢᠮ** II [形]返回的, 往回的.

харимаг **ᠬᠢᠷᠢᠮᠠᠭ** [形] ①回归的; ②年老的, 衰老的.

харимал **ᠬᠢᠷᠢᠮᠠᠯ** [形] ①老衰的, 体力衰退的; ②回来的, 返回的.

харималхан **ᠬᠢᠷᠢᠮᠠᠯᠬᠠᠨ** [形] харимал 的小称; ①稍显衰老的, 体力稍减退的; ②刚回来一会的, 刚返回的.

харимгай **ᠬᠢᠷᠢᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 харимхай.

харимж **ᠬᠢᠷᠢᠮᠵ** [名]酬谢, 报酬, 谢礼.

харимтгай **ᠬᠢᠷᠢᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] ①参见 харимхай; ②反反复复的, 来回折腾的.

харимхай **ᠬᠢᠷᠢᠮᠬᠠᠢ** [名·形] ①复原性, 弹性; ②弹簧; ③松紧带; 易复原的, 易恢复原状的; 易返回的.

харимхайшил **ᠬᠢᠷᠢᠮᠬᠠᠢᠰᠢᠬᠢᠯ** [名]弹性, 复原性: харимхайшлын илтгэлцүүр (理)弹性系数.

харимхайшилт **ᠬᠢᠷᠢᠮᠬᠠᠢᠰᠢᠬᠢᠯᠲ** [名]参见 харимхайшил.

харин **ᠬᠢᠷᠢᠨ** [连] ①可是, 而, 然而, 但是: өгнө гээд ~ өгсөнгүй 答应给的, 可是没有给; оч л доо, ~ түргэн ирээрэй 去吧, 但要快点回来; адуу байна гэсэн, ~ үхэр байв 以为那是一群马, 原来却是牛; ~ битгий гомдоорой 可是, 请不要见怪; ②(与(ч)连用)总是; 就是, 即, 是; 由此便...: тэд ~ ч хурдан хийчихжээ 他们总是做得很快.

харну **ᠬᠢᠷᠨᠠ** I [名·形] ①回答, 答复, 归回, 送回: ~ өгөх 给予回答, 答复; 酬报; ~ өгөх эрх (法)答辩权; ~ хэлэх 答复; ~ болгон 作为回答; 作为报酬; ②回来的; 答复的, 回复的: ~ захидал 回信; ~ бэлэг 回赠的礼物; ~ цохилт 回击; ~ дайрах 反攻; ~ баримт, ~ тэмдэг 回执; ~ үйлдэл (生)反射; ③(转)报酬的, 报答的; 报复的, 报应的: ~ гаа авах 报仇, 报复; 清算; ~ гаа авах үзэл 复仇主义.

харну **ᠬᠢᠷᠨᠠ** II [形]弯曲的, 弯斜的.

харнугүй **ᠬᠢᠷᠨᠠᠭᠦᠢ** [形] ①无回答的, 不予回答的: ~ захиа 不作答复的书信; ②不给报酬的, 不予报答的; 不给报复的, 无报应的; ③很虚弱的, 衰颓的, 不景气的: миний бие ~ байна 我的身体很虚弱.

харнулагдах **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] харнулах 的被动态.

харнулагсад **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠭᠰᠠᠳ** [名] ①回答者们, 答复者们; ②交还者们, 归还者们; ③报答者们, 给报酬的人们; 报复者们, 给报应的人们; ④放松(松开、解开)的人们.

харнулал **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠯ** [名] ①回答, 答复, 回复; 答案; ②报酬, 报答, 报复, 报应.

харнулалт **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠯᠲ** [名] 参见 харнулал.

харнулалтгай **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠯᠲᠭᠠᠢ** [形] ①有回答的, 有答复的, 有回复的; 有答案的; ②有报酬的, 有报答的; 有报复的, 有报应的.

харнулах **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠬ** I [动] харих 的使动态; ①回答, 答复: асуултыг ~, асуултад ~ 回答问题; өндөр дуугаар хариул! 大声回答! ②使回来, 交还, 归还: нутагт нь хариул 令其返乡; задгай мөнгө хариулж өгөх 找回零钱; ③报答, 报酬; 报复, 报应: ачийг бачаар ~ 恩将仇报, 以怨报德; өшөөг ~ 报仇, 报复; ④放松, 松开, 解开: эрчий нь ~ (把捆绑的东西)放松, 松开捻力.

харнулах **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠠᠬ** II [动] ①看(别人的)脸色, 注视(别人的)表情, 偷眼看: хүний нүд ~ 作弊(如打牌时给同伙看牌); ②放牧: мал ~ 放牲畜; хонь ~ 放羊.

харнулга **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ③答复, 回答; ④归还, 送还; ⑤报答, 报酬; 报复, 报应; ①支付, 付出; ②放牧.

харнулгах **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] харнулах I、II 的使动态.

харнулзнах **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠵᠠᠨᠬ** [动] харнулах I、II 的短暂体.

харнуллага **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠭᠠᠯ᠎ᠠ** [名] 参见 харнулал.

харнулт **ᠬᠢᠷᠨᠠᠯᠲ** [名] ①回答, 答复: ~ өгөх 给答复, 给回答; ②归还, 送还; ③

交出, 支付; 找钱: ~аа авах ①拿到找回的钱; ②得到报复; ③报答, 报酬; 报复, 报应.

хариудуулах *ᠬᠠᠷᠢᠭᠠᠳᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хариулах 的使动态.

харнулшгүй *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠯᠰᠦᠭᠦᠢ* *ᠲᠦᠨᠢᠨ* [形] ①回答不了的, 无以答复的; ②难以报答的, 无可报答的, 报答不了的; ③难于争辩的, 反驳不了的, 确凿的.

харнутагй *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠲᠠᠭᠢ* [形] ①有回答的, 有答复的; ②有报酬的, 有报答的; 有报复的, 有报应的; ③有责任的.

харнуцал *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠠᠯ* [名] 负责, 担负, 承担; 责任.

харнуцах *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠬᠤ* I [动] 担负, 担负责任, 承担, 负责, 负责任务: харнуцсан ажилдаа идэвхтэй 对自己所负责的工作很积极; ~ эзэн 担负负责人, 有责任者.

харнуцах *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠬᠤ* II [动] 反抗, 抵抗, 对抗, 反对, 反驳.

харнуцацгаах *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠭᠠᠬᠤ* [动] харнуцах I、II 的众动态.

харнуцацшгүй *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠭᠢ* *ᠲᠦᠨᠢᠨ* [形] ①担负不起的, 不可承担的; ②不可抗拒的, 抵挡不住的, 无可反驳的.

харнуцлага *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①责任, 责任心, 责任感, 职责, 职守: харнуцлагыг дээшлүүлэх 提高责任心; ~ алдах 失职; ~ ихтэй хэрэг 责任重大的事情; ~ ас мултрах 逃脱责任; үүрэг ~ 责任, 职责; ②〈法〉罪责, 刑事责任: эрүүгийн ~ д татах 追究刑事责任.

харнуцлагагүй *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠢ* *ᠲᠦᠨᠢᠨ* [形] ①不负责任的, 责任心差的, 玩忽职守的; ②不负责任的, 无责任的; ③〈法〉无罪责的, 无刑事责任的; ~ хүн ①责任心差的人; ②无责任的人; 非公职人员; ③无罪责的人.

харнуцлагатай *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ* [形] ①负责的, 有职责的; 有责任感的, 责任心强的; ~ нарийн бичгийн дарга 主任秘书; 责任书记; ~ найруулгач 责任编辑; ②〈法〉有罪责的, 有刑事责任的.

харнуцлагатан *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠨ* [名] 负责人, 负责干部: аймгийн намын хорооны

~ 省党委负责人.

харнуцуулах *ᠬᠠᠷᠢᠨᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] харнуцах 的使动态.

харих *ᠬᠠᠷᠢᠬ* [动] ①回家, 回乡, 回去: гэртээ ~ 回家; нутагтаа ~ 回乡; 回国; сайн ~ арай! 祝你回去一路平安! ~ урвал 〈理〉〈化〉可逆反应; ②(沿着边缘)溢出来; ③松开, 放开; ④消退, 衰退, 减退, 缩小, 减轻: хаван ~ 水肿消退; зориг ~ 意志衰退; чадал ~ 能力减退; төмрийн ат ~ 铁的硬度减退.

харлаг *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭ* (*ᠬᠠᠷᠯᠠᠭ*) I [形] 黑花纹的, 黑斑的; ◇ ~ үмхий өвс (植) 蒲公英骆驼蓬; ~ хараалай (动) 浮鸥 (属); ~ чогчоохой (动) 黑鹳.

харлаг *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭ* II [名] 农奴, 奴隶, 黑奴; 农民, 庄稼汉.

харлаган *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠨ* [形·名] ①有黑花纹的, 有黑斑的; ②睁眼睛.

харлагдах *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] харлах 的被动态.

харлагжин *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠵᠢᠨ* [名] (地) 辉长花岗岩: ~ гнейс 片麻辉长岩; ~ занар 辉长片岩; ~ хүрэн 辉长玄武岩.

харлай *ᠬᠠᠷᠯᠠᠢ* [名] (动) 鲭鱼.

харлалт *ᠬᠠᠷᠯᠠᠯᠲ* [名] ①发黑, 变黑, 变昏暗; ②(转) 完蛋, 糟糕, 倒霉; ③晕迷, 眩晕, (饿极、累极而) 眼前发黑, 发虚.

харлан *ᠬᠠᠷᠯᠠᠨ* [名] 黑一块白一块的雪地.

харлах *ᠬᠠᠷᠯᠠᠬ* [动] ①变黑, 成黑色; 变昏暗: газар ~ в 土地变黑了; ②(转) 完蛋, 倒霉, 糟糕: бүр харалжээ 更糟糕了; еэ, харалаа! 唉, 完蛋了! 唉, 多么不走运! ③晕迷, 眩晕, (饿极、累极而) 眼前发黑, 发虚: дотор ~ 晕迷, 眩晕; гол ~ 饿极发虚.

харлиг *ᠬᠠᠷᠯᠢᠭ* [形] 见 харлаг II.

харлуулах *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① харлах 的使动态; ②意同 харлагдах.

харлуур *ᠬᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] (生) 黑色素: ~ үүсвэр 成黑色素细胞; ~ хавдар 黑瘤, 黑色素瘤; ~ эс 黑色素细胞; ~ аар шээх (医) 黑尿症.

- хармаа** **ᠬᠢᠷᠮᠠ᠎ᠠ** [名] 口袋, 兜子.
- хармаалах** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 装在口袋里, 装在兜子里.
- хармаг** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠭ** [名] <植> 白刺(属).
- хармагдах** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хармах 的被动态.
- харман** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠨ** 见 ~ цирман 急匆匆地, 慌忙地.
- харманжин** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠨᠵᠢᠨ** [名] 参见 харминзан.
- хармас** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠰ** [名] 参见 харман.
- хармах** **ᠬᠢᠷᠮᠠᠬ** [动] 敛, 收拢, 收拾, 收集.
- харминзан** **ᠬᠢᠷᠮᠢᠨᠵᠠᠨ** [名] 深红色呢绒.
- хармуулах** **ᠬᠢᠷᠮᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] ① хармах 的使动态; ② 意同 хармагдах.
- хармуур** **ᠬᠢᠷᠮᠤᠤᠷ** [名] 耙子, 耨子, 耙地机.
- хармуурдах** **ᠬᠢᠷᠮᠤᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 用耙子耙, 用耨子耨.
- харс** **ᠬᠢᠷᠰ** [形] 素的, 粗的, 淡的: ~ будаа 素饭, 粗粮.
- харсал** **ᠬᠢᠷᠰᠠᠯ** [名] 惋惜, 遗憾.
- харсалт** **ᠬᠢᠷᠰᠠᠯᠲ** [形] 悲惨的, 凄惨的: ~ хэрэг 惨案.
- харсах** **ᠬᠢᠷᠰᠠᠬ** [动] 参见 харлах.
- хартаг** **ᠬᠢᠷᠲᠠᠭ** [名] <动> 美洲熊.
- хартай** **ᠬᠢᠷᠲᠠᠢ** [形] ① 黑的, 黑色的; ② 怀疑的, 带疑心的; 小心眼的; ③ 好吃醋的, 嫉妒心重的.
- харги** **ᠬᠢᠷᠭᠢ** [名] 宪章: ~ бичиг 宪章.
- харуй** **ᠬᠢᠷᠤᠢ** [名] 黄昏, 傍晚.
- харуу** **ᠬᠢᠷᠤᠤ** I [名] (沿着冰道铺的) 土: ~ асгах (在冰上) 撒土(以便行走).
- харуу** **ᠬᠢᠷᠤᠤ** II [名] (作物的) 黑穗病; ◇ ~ цэцэг <植> 麦仙翁(属).
- харуу** **ᠬᠢᠷᠤᠤ** III [形] 吝啬的, 小气的.
- харуул** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯ** I [名] ① <军> 哨兵, 巡逻者, 岗哨, 警卫: ~ д гарах 去站岗, 去巡逻; ~ ын алба 岗哨勤务; ~ ын албаны дүрэм 岗哨条令; ~ ын цэрэг 巡逻兵,

- 哨兵, 警卫; ~ ын нисэх онгоц 巡逻机; ~ ны хувцас 哨兵的制服; ~ ны байр 哨位, 哨所; ~ ын цамхаг 岗楼; ~ халах, ~ халалцах 换岗, 换哨; ~ суулгах 建立岗哨, 设立警卫关卡; ~ харах 警卫, 警戒; тугийн ~ <军> 护旗手; хүндэт ~ 仪仗队; ◇ ~ манаа 警卫, 岗哨, 哨兵; ② 岗楼, 哨所, 瞭望塔.
- харуул** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯ** II [名] 刨子: ~ аар харуулдах 用刨子刨; ~ ын хэл 刨刀; ~ ын хамар 刨子头 ~ ын дух 刨尾; ~ ын ул 刨子底; ~ ын чих 刨翅; ~ ын зоргодос 刨屑, 刨花; ~ ын шаантаг 刨刀的楔子.
- харуулал** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠯ** [名] 放哨, 站哨; 巡逻; 警卫.
- харуулах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬ** I [动] харах I 的使动态.
- харуулах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬ** II [动] харах II 的使动态.
- харуулдагдах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠬ** I [动] харуулдах I 的被动态.
- харуулдагдах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠬ** II [动] харуулдах II 的被动态.
- харуулдалцах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** I [动] харуулдах I 的共动态.
- харуулдалцах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** II [动] харуулдах II 的共动态.
- харуулдах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬ** I [动] 刨: банз ~ 刨木板; ~ суурь (技) 刨床.
- харуулдах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬ** II [动] 等待, 等候; 焦急地等待.
- харуулдах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬ** III [动] 放哨, 站哨; 警卫; 巡逻: ~ н хамгаалах 警卫.
- харуулдацгаах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** I [动] харуулдах I 的众动态.
- харуулдацгаах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** II [动] харуулдах II 的众动态.
- харуулдуулах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** I [动] харуулдах I 的使动态.
- харуулдуулах** **ᠬᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** II [动] харуулдах II、III 的使动态.

харуулдчих **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠳᠤ** [动] харуулдах II 的多次体.

харуулч **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠢ** [名]哨兵, 巡逻者, 岗哨, 警卫.

харуур **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠷ** [名]医用镜.

харуусал **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠰᠠᠯ** [名]参见 харамсал.

харуусалгай **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠰᠠᠯᠭᠠᠢ** [形]参见 харамсалгай.

харуусах **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠰᠢᠬᠡ** [动]参见 харамсах.

харуусуу **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠰᠤᠭᠤ** [形]惋惜的, 可惜的.

харуут **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠤ** [形]病毒的, 生黑穗病的.

харуутах **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠲᠠᠬᠡ** [动](作物)生黑穗病.

харуштай **ᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形]使人愿看的, 使人想看的, 有观赏价值的, 可视性强的.

харх **ᠬᠢᠷᠬ** [名](动)家鼠: ~ын хордлог өвчин <医>家鼠咬伤病; ~ хэргэнэт балнад <医>鼠性斑疹伤寒.

хархан **ᠬᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] хар I 的小称; 有点黑的, 稍带黑色的, 略黑一些的; 稍昏暗些的, 有点黑黝黝的.

хархираа **ᠬᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠠ** 见 ~ тогоруу <动>灰鹤.

хархирах **ᠬᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠬᠡ** [动]参见 хахирах: хоолой ~ 嗓子发紧.

хархүү **ᠬᠢᠷᠬᠦᠭᠦ** [形·名]①带些黑的, 黑黝黝的, 黑乎乎的, 黑不溜秋的; ②俗人, 男人.

харц **ᠬᠢᠷᠴ** I [名]视线, 目光, 眼神: шируүн ~тай带着严厉目光的; зөөлөн ~温柔的目光; ~ын хэмжээ 视野; 能见度; ~ны агчил 视线痉挛.

харц **ᠬᠢᠷᠴ** II [名]平民, 庶民: ~ хүн 平民; 平凡的人, 纯朴无华的人.

харцага(н) **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠ** I [名]<解>腰椎部: ~ууцны мэдрэлийн язгууртас <医>腰骶骨神经根炎; ~ны мэдрүүл 荐神经.

харцага **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠ** II [名]见 харцгай: харцгууд 群鹰; 鹰派.

харцгаах **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** I [动] харах I 的众动态.

харцгаах **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** II [动] харах II 的众

动态.

харцгай **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠠᠢ** [名]<动>鹰(属), 鹰隼.

харцуул **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠤᠯ** [名]平民, 庶民, 俗人.

харчгар **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠢᠷ** [形]①多皱折的, 皱巴巴的; ②极瘦的, 瘦骨嶙峋的.

харчгардах **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠢᠷᠳᠠᠬᠡ** [动]①变得皱折太多, 变得满是皱折, 皱巴巴; ②变得极瘦, 变得瘦骨嶙峋, 变得皮包骨头.

харчгардуулах **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠢᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] харчгардах 的使动态.

харчгархан **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] харчгар 的小称; ①有些皱折的, 有点皱巴巴的; ②有些瘦削的, 有点瘦骨嶙峋状的.

харчигнаа **ᠬᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠ** [名]<医>喘鸣.

харчигнах **ᠬᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠡ** [动]发出咬牙声, 锉牙咯咯响, 咯吱咯吱咬牙.

харчигнуулах **ᠬᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] харчигнах 的使动态.

харчийлгах **ᠬᠢᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] харчийх 的使动态.

харчийх **ᠬᠢᠷᠴᠢᠶᠢᠬᠡ** [动]参见 хорчийх.

Харчин **ᠬᠢᠷᠴᠢᠨ** [名]喀喇沁(蒙古族一部落, 现为内蒙古一旗名).

харчиндах **ᠬᠢᠷᠴᠢᠨᠳᠠᠬᠡ** [动]以喀喇沁方式旅行(指骆驼商队等).

харчууд **ᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠤᠳᠤ** [名]①平民们, 百姓们; ②苦力们; 笨重体力劳动者们.

харш **ᠬᠢᠷᠰ** I [名]宫殿, 皇宫; ◇ орд ~ 宫殿.

харш **ᠬᠢᠷᠰ** II [形](хэнд-юунд)异己的, 敌对的, 对立的, 反...的, 抵触的, 相违背的, 矛盾的; 变态的, 变异的: хуульд ~ 违背法律的; ариун цэвэрт ~ 不卫生的; шинжлэх ухаанд ~ 不科学的, 反科学的; ~ нийлмэл үг(语)并列复合词; ~ төрөл <生>变态反应原; ~ үйлдлийн нум <解>反射弓; ~ үрэвсэл <医>变态性炎症; ~ циклон 反气旋; ~ өдөр 不祥之日.

харшаах **ᠬᠢᠷᠰᠠᠬᠡ** I [动] харших I、III 的使动态.

харшаах **ᠬᠢᠷᠰᠠᠬᠡ** II [动] харших II、IV

的使动态。

харшгүй *ᠬᠢᠷᠰᠢᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠭᠦᠨ* [形] 不相违背的, 不对立的, 不矛盾的, 不抵触的; 无变态的, 无变异的。

харшил *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯ* [名] ① 碰撞, 冲突, 违反, 违背, 抵触, 对立; ② 〈生〉变态反应性, 变应性; ~ амтас 〈医〉变应性口炎; ~ өвчин судлаач 〈医〉变应性病专家; ~ сорил变应性试验; ~ төрөгч 变应素; ~ эмзэгшил 变应性素质; хашлын үрэвсэл 变态反应; ③ 〈医〉过敏性。

харшилдаан *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ* [名] (两者的)碰撞, 冲突, 违反, 违背, 抵触, 对立, 干扰。

харшилдах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠳᠠᠬ* [动] харших I、III 的互动态; 互相碰撞, 互相冲突, 互相违反, 互相违背, 互相抵触, 互相对立; 互相干扰。

харшилдуулах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] харшилдах 的使动态。

харшилт *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠲ* I [名] 碰撞, 冲突, 违反, 违背, 抵触, 对立。

харшилт *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠲ* II [名] 饿瘦, 饿乏; 疲累; 劳累。

харшилт *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠲ* III [名] 怀疑, 猜疑, 猜忌。

харшилт *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠲ* IV [名] 发黑, 变黑, 呈黑色, 变昏暗。

харших *ᠬᠢᠷᠰᠢᠬ* I [动] ① 碰, 撞, 相碰撞; 抵触, 冲突; шаазан хоорондоо ~ 瓷器互相碰撞; ② (хэнд-юунд) 不附合于..., 不适合于..., 违反, 违背, 反对; хуульд ~ 违反法律。

харших *ᠬᠢᠷᠰᠢᠬ* II [动] 饿瘦, 饿乏; 疲累, 劳累。

харших *ᠬᠢᠷᠰᠢᠬ* III [名] 怀疑, 猜疑, 猜忌: эндүүрсэн байх гэж ~ ж байна 怀疑弄错了。

харших *ᠬᠢᠷᠰᠢᠬ* IV [动] 变黑色, 呈黑色; 变昏暗。

харшицгаах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ* I [动] харших I 的众动态。

харшицгаах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ* II [动] харших II 的众动态。

харшлагдах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] харшлах 的

被动态。

харшлал *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯ* [名] 抵触, 对抗, 抵抗, 对立, 反抗。

харшлалгүй *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠭᠦᠨ* [形] 无抵触的, 无对抗的, 无抵抗的, 无对立的, 无反抗的。

харшлалдаан *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ* [名] (双方不可调和的)对抗, 抵触, 抵抗, 反抗, 对立。

харшлалдах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] харших I 的互动态; (双方不可调和的)对抗, 抵触, 抵抗, 反抗, 对立。

харшлалтай *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] 对抗的, 抵触的, 相违背的; 有害的, 不利的, 禁忌的: нийтэд ~ хэрэг 对公众有害的事情。

харшлалцах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] харшлах 的共动态。

харшлах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠬ* [动] (хэнд-юунд) 抵触, 对抗, 敌对, 反对, 反抗, 抵抗, 违反, 违背; 阻碍: ~ авиа 〈语〉拗音; уухад ~ гүй унд 宜人的饮料; ~ шалтгаан 反对的理由, 违反的理由。

харшуулах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① харшлах 的使动态; ② 〈语〉对偶, 对称。

харшмал *ᠬᠢᠷᠰᠢᠮᠠᠯ* [形] ① 悖谬的, 歹毒的, 危险的, 居心不良的; ② 怀疑的, 多疑的, 好猜忌的; ③ 被拖垮的, 疲累不堪的。

харштай *ᠬᠢᠷᠰᠢᠲᠠᠢ* [形] (хэнд-юунд) 对抗的, 反抗的, 反对的, 相抵触的, 敌对的, 对立的; 有害的, 禁忌的: ходоодонд ~ 有害于胃的。

харшуулал *ᠬᠢᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠯ* [名] ① 比较, 对比; ② 〈语〉对偶。

харшуулах *ᠬᠢᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] 和...比较, 与...对比。

харь *ᠬᠢᠷᠡ* I [名·形] 别人(的), 异己(的); 外族(的); 异国(的), 外国的: ~ улс 外国; ~ газар; 外地, 外国土地, 异邦, 异乡; ~ д өх 嫁女; ~ д гарах 出嫁; ~ бүсийн ус 〈地〉非地带水, 泛域水; ~ ус 外来水; ~ үг 〈语〉外来词; ~ хэл 外国语, 外族语, 外语; ~ хэлний үг 〈语〉外来词语; ~ хэлнээс зээлсэн үг 〈语〉外语借词; харийн дайсан 外国敌人, 外国侵略者; харийн хүн 外国人, 异乡人; ~ гари-

гийнхан 外星人.

харь **ᠠᠨᠢ** II [名] ① 捞鱼网; ② 袋网, 抄网.

харьдах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤ** [动] ① 用捞鱼网捞鱼; ② 用袋网过滤.

харьдуулах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] харьдах 的使动态.

харьжих **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠬᠤ** [动] ① 成捞鱼网; 呈捞鱼网状; ② 成袋网, 呈袋网状; 成抄网, 呈抄网状.

харьзнах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠨᠠᠬᠤ** [动] харих 的短暂体.

харьсах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠬᠤ** [动] ① 〈语〉音变; ② 〈生〉分歧; ③ 〈数〉发散(性), 散度, 发散量.

харьт **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠲᠤ** [名] 〈解〉肱骨.

харьтан **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠲᠤᠨ** [名] 外人, 别人; 外族人, 外国人, 异国人.

харьцаа (н) **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠠᠭ** [名] ① 关系, 关联, 联系, 联络, 来往, 交际, 交往; үйлдвэрийн ~ 生产关系; олон улсын ~ 国际关系; ~ сайжрах 关系改善; ~ ны сэтгэл судлал 关系心理学; ② 对照, 对比, 比较; 比例; урт богины ~ 长短的比较; 长短比例; хүчний ~ 力量对比; ③ 〈体〉比分.

харьцангуй **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠠᠭᠤᠢ** [形] ① 相对的: ~ чанар 相对性; ~ өндөр 相对高度; ~ бус 绝对的; ~ алдаа 相对误差; ~ бүдэг 〈语〉相对浊音; ~ замхрал 相对衰减; ~ хоосрол, ~ үгүйрэл 相对贫困化; ~ үнэн 相对真理; ~ хэмжигдэхүүн 相对值; ~ цомхтгол 相对调整; ~ чийгшил 相对湿度; ② 联系的, 联络的, 联接的: ~ тусагдахуун 〈语〉联接补语; ~ харьцаа 接联系关系.

харьцах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] (хэнтэй-юутай) ① 关系, 关联, 联系, 联络, 来往, 交际, 交往; төвтэй ~ 与中央联系; ② 相比较, 相对比, 相比拟, 相对照; 相对: ~ чийг 相对湿度; ③ 成平局, 对等.

харьцахуй **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠬᠤᠠᠶᠢ** [形] ① 关系的, 关联的, 联系的, 联络的, 来往的, 交往的, 交际的; ② 相对的, 相比较的, 相对比的, 相比拟的: ~ өндөр 相对高度.

харьцгаах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] харих 的众动态.

харьцуулалт **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠠᠯᠠᠲᠤ** [名] 对比, 比较,

比拟, 对照.

харьцуулах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] харьцах 的使动态; ① 对比, 比较, 比拟, 对照: ~ н үзэх 比较, 对照; ~ н заах 使参照, 使参看, 使比较; ~ н тогшиж үзэх 〈医〉比较叩诊; ~ арга 比较法; ~ зэрэг 〈语〉比较级; ~ тийн ялгал 〈语〉比较格; харьцуулсан бие судлал 〈生〉比较生理学; харьцуулсан сэтгэл судлал 比较心理学; харьцуулсан хэл шинжлэл 〈语〉比较语言学; ② 使(双方)成平局; ③ 使发生关系, 使关联, 使联系, 使联络, 使来往: ~ н данслах 〈经〉冲账.

харьцуулга **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢ** [名] ① 对比, 比较, 比拟, 对照; харьцуулгын эрдэс 〈矿〉对比矿物; ② (使促成或强迫的)关系, 关联, 联系, 联络, 来往.

харьцуур **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 〈数〉系数.

харьшгүй **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠴᠢᠭᠦᠢ** [形] ① 不可回的, 一去不回的; 永不复返的; ② 永不能开的, 不能放开的; ③ 永不消退的, 永不衰退的, 永不减退的, 永不缩小的, 永不减轻的.

харьяа (н) **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠ** [形] (хэний-юуны) 从属的, 属于…管辖的, 隶属于…的; 有…国籍的: ~ албан газар 所属机关; ~ тэнгэс 领海; хөдөө аж ахуйн яамны ~ байгууллага 农牧业部所属机构; таний ~нд байгаа мал 属于你们的牲畜.

харьяалагдах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] харьяалах 的被动态; 从属于…, 归…管辖, 隶属于…; шууд ~ 直接受管辖, 直接服从.

харьяалал **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠯ** [名] ① 领属, 隶属, 管辖; ② 国籍: аль ч улсын ~гүй хүн 无国籍人.

харьяалалцах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] харьяалах 的共动态.

харьяалах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 领属, 隶属, 管辖: ~ байгууллага 领属机关, 管辖机构; ~ ухлаадас 所属地段; ~ ын тийн ялгал 〈语〉所属格.

харьяалзах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] харьяалах 的短暂体.

харьяалуулах **ᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠰᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] харьяалах 的使动态.

харьяалцагах *харьяалцагах* [动] харьяалах的众动态。

харьяат *харьяат* ① [形·名] 从属的, 附属的, 属于…管辖的, 隶属于…的, 受…支配的: ~ газар 属地; 所属机关; ~ орон 附属国; ~ анги 从属阶级, 农奴阶级, 牧奴阶级; ② 属于…国籍的; …籍贯的; …的臣民的: Монголын ~ 蒙古国籍的; гадаадын ~ 外国国籍的; 外国臣民的; танай аймгийн булган сумын ~ 籍贯为你省布尔根县的; ③ 国籍; 籍贯: ~ биш болох 丧失国籍; ~ болгох хууль (法) 国籍接受法。

харьяатан *харьяатан* [名] (хэний-юуны) ① 从属于…的人, 属于…管辖的人, 受…支配的人; ② 有…国籍的人; …籍贯的人。

хас(ан) *хас* I [名] 玉石, 碧玉: ~ ан бугуйвч 玉镯; ~ ан эрдэнэ тамга 玉玺; ~ хатгуур цэцэг (植) 晚香玉, 玉簪花; ~ маягийн чулуулаг 碧石状石岩; ~ чулуу 碧石; ~ ын туулай 玉兔(高指月亮)。

хас *хас* II [名] (解) 大腿内侧。

хас *хас* III [名] 万字(标记): ~ тамга 卐字烙印; 德国法西斯的标记(卐)。

Хасар *Хасар* I [名] ① 哈萨克(人); ② 哥萨克(人); ◇ ~ тэрэг 双轮大马车。

хасаг *хасаг* II [名] (支撑架之) 箍, (支架之) 环。

хасагдагч *хасагдагч* [名·形] ① (数) 被减数; ② 被减的, 被缩短的; 被撤职的; 被扣除的; 被剥夺的。

хасагдал *хасагдал* [名] 被减, 被缩短; 被撤职; 被扣除; 被剥夺。

хасагдах *хасагдах* [动] хасах 的被动态; 被减, 被缩短; 被撤职; 被扣除; 被剥夺: хэлтсийн хүний орон тоо хасагдлаа 处的人员编制缩减了。

хасагдахуун *хасагдахуун* [名] ① (数) 被减数; ② 被减除物, 被缩减物, 被裁减物; 被剥夺物; 被撤销物, 被撤除物。

хасагтай *хасагтай* [形] ① 有(支撑架之)箍的; 有(支架之)环的; ② 有哈萨克(人)的; ③ 有哥萨克(人)的。

хасагч *хасагч* [名·形] ① (数) 减数: ~ тоо 减数; ② 减去的, 缩减的, 减少的, 减退的, 缩短的; 裁减的; 扣除的; 剥夺的。

хасазнах *хасазнах* [动] хасах 的短暂体。

хасалгана *хасалгана* [名] (植) 金杜鹃花。

хасалт *хасалт* [名] ① 减, 缩减, 减少, 减退, 缩短; 裁减; ② (数) 减去; 扣除; ③ 剥夺, 夺去; ④ 撤职; 撤销, 撤除。

хасалцах *хасалцах* [动] хасах 的共动态。

хасар *хасар* [名] 哈撒尔(狗等猛兽之称)。

хасарваань *хасарваань* [名] (植) 海枣; 海枣树。

хасах *хасах* [动] ① 减, 缩减, 减少, 减退, 缩短; 裁减: өндрөөс нь ~ 减低高度; хүнийг ~ 裁减人员; ~ даралт 负压力; ~ тоо 负数; ② (数) 减除, 减去, 扣除: таваас гурвыг ~ 五减三; ~ тэмдэг 减号; ③ (数) 负数: ~ тоо 负数; 减数; ~ арван градус 零下十度; ④ 剥夺, 夺去, 褫夺: эрхийг ~ 剥夺权力; ⑤ 撤职, 撤销, 撤除。

хасацгаах *хасацгаах* [动] хасах 的众动态。

хасдаа *хасдаа* [名] (天) 南方朱雀七宿的第七宿。

хасзул *хасзул* [名] 玉石灯, 玉灯。

хаслага *хаслага* [名] 参见 хасалт。

хасмал *хасмал* [形] ① 削减了的, 裁减了的, 缩减了的; 扣除了的; ② 剥夺了的; ③ 撤职的; 撤除的; 撤销的。

хасуй *хасуй* [名] 驼架, 驮轿。

хасуулах *хасуулах* [动] ① хасах 的使动态; ② 意同 хасагдах。

хасуур *хасуур* [名] 刨耢。

хасхаг *хасхаг* [形] 好自卫的, 善于保护自己的: ~ хүн 善于自卫的人。

хат *хат* I [名] (钢铁的) 硬度, 坚韧性: ~ сайтай хутга 坚韧的刀子; ~ нь гарах 失去硬度; ~ суулгагч 粉渡铝。

хат *хат* II [感] (表遗憾或不满) 唉: хийхээ ~ 唉, 没做好; 怎么搞的。

хатаагдах *хатаагдах* [动] хатаах I、II

的被动态。

хатаагуур *хатаагуур* [名]晒干(烘干、晾干、烤干、风干)器具;手摇烘干机。

хатаагч *хатаагч* [名]干燥机,烘干机。

хатаадас *хатаадас* [名]晒干(烘干、晾干、烤干、风干)的东西。

хатаалга *хатаалга* [名]①晒干,烘干,晾干,烤干,风干;②干燥机。

хатаалгах *хатаалгах* [动] хатаах I、II 的使动态。

хатаалзай *хатаалзай* I [名]〈植〉委陵菜(属)。

хатаалзай *хатаалзай* II [形]萎缩的,干枯的,干瘦的,干瘪的。

хатаалт *хатаалт* I [名]晒干,晾干,烘干,烤干,风干。

хатаалт *хатаалт* II [名]〈技〉锻炼,冶炼。

хатаамаг *хатаамаг* [名]①面包干;②(转)非常干瘦的人。

хатаамал *хатаамал* [名·形]①干面包,面包干;②标本;③晒干的,烘干的,风干的,烤干的,晾干的;④〈技〉锻炼成的,冶炼的。

хатаас *хатаас* [名]晒干(烘干、风干、烤干、晾干)的物品。

хатаах *хатаах* [动] I хатах 的使动态;①晒干,晾干,烤干,烘干,风干,使干燥;угааш ~ 将洗的衣服晒干;наранд ~ 在太阳下晒干;~ сан загас 干鱼,鱼干;~ ж бэхжүүлэх 干燥法固定,烘干式固定;~ ерөө 干燥室;②(转)使干渴;ус уулгалгүй ~ ж алах нь! 不让喝水,要把人渴死了!③(转)折磨,受煎熬;④使干瘦,使干枯,使干瘪。

хатаах *хатаах* II [动] хатах II 的使动态;〈技〉锻炼,冶炼,烧炼;төмөр ~ 炼铁;~ сан болд 淬火钢。

хатавч *хатавч* [名]①蒙古包门和墙的合页;②门帘。

хатагтай *хатагтай* [名]女士;太太,夫人;~ ноёд оо! 女士们,先生们!

хатазнах *хатазнах* [动] хатах I、II 的短暂体。

хатайр *хатайр* [形]干瘪的,干瘦的,瘦小枯干的,羸瘦的,憔悴的:~ өвчин (医)脊髓痨;◇ ~ ын цэцэг (植)紫云英(属)。

хатайргах *хатайргах* [动]变得十分干瘪,变得很干瘦,变得很瘦小枯干,变得十分羸瘦,变得十分憔悴。

хатайртуулах *хатайртуулах* [动] хатайргах 的使动态。

хатайрших *хатайрших* [动]变干瘪,变羸瘦,呈干瘦状。

хатамж *хатамж* [名]①坚强,刚毅:~ зориг 坚强的意志;②干瘪。

хатамжих *хатамжих* [动]参见 хатуужих。

хатамжлагдах *хатамжлагдах* [动] хатамжлах 的被动态。

хатамжлах *хатамжлах* [动]参见 хатуужих。

хатамжлуулах *хатамжлуулах* [动] хатамжлах 的使动态。

хатан *хатан* I [形]①硬的,坚硬的,坚固的,受过锻炼的:уян ~ 软硬;灵活性;②坚强的,刚强的,刚毅的:~ зориг 坚强的意志;~ баатар 勇士;~ мэдрүүл 岩神经;~ хүзүү 〈解〉第二颈椎骨;~ цагаа 〈矿〉铅;③硬而易折断的,硬脆的;④味浓烈的:~ архи 烈酒,味浓的酒。

хатан *хатан* II [名]①(陈)王妃,皇后;~ хаан ①皇后;②女皇,女王;③夫人,太太;女士;◇ ~ сүйх 耳环状图案;Хатан гол 黄河(别名)。

хатанга *хатанга* I [形]参见 хатан I。

хатанга *хатанга* II [形]参见 хатаалзай II。

хатангадах *хатангадах* [动]①变得很硬,变得很坚硬,变得很坚固;变得太硬,变得太坚硬,变得太坚固;②变得很坚强,变得很刚强,变得很刚毅;③变得太硬脆;④味很浓烈,味太浓烈。

хатангайрах *хатангайрах* [动]①变硬,硬化,变坚硬,变坚固;②变坚强,变刚强,变刚毅;③变硬脆;④味变浓烈。

хатангатах *хатангатах* [动]①变得很硬,变

得很坚硬，变得很坚固；②变得很坚强，变得很刚强，变得很刚毅；③变得很硬脆；④味变浓烈。

хатангатгал *хатангатгал* [名] хатангатах 的名词。

хатангатгах *хатангатгах* [动] 强迫，强令。

хатанги *хатанги* [形] 硬了的，变硬的，干硬的：～ хүүр 木乃伊。

хатангидах *хатангидах* [动] 变得过于干枯，过于消瘦。

хатангир *хатангир* [形] ① 干枯的，干燥的；枯萎的，萎缩的：～ газар 干枯的地方；～ нусгай 〈医〉萎缩性鼻炎；② 干瘦的，枯瘦的，干瘪的。

хатангирах *хатангирах* [动] ① 变干枯，变干燥；枯萎，萎缩；② 消瘦下去，变干瘦，变枯瘦。

хатангирдах *хатангирдах* [动] ① 变得很干枯，变得很干燥，变得很枯萎；变得太干枯，变得太干燥，变得太枯萎；② 变得很干瘦，变得很枯瘦，变得很干瘪；变得太干瘦，变得太枯瘦，变得太干瘪。

хатангиргах *хатангиргах* [动] ① 干枯，变干燥；枯萎；② 变干瘦，变枯瘦，干瘪。

хатангиргуулах *хатангиргуулах* [动] хатангиргах 的使动态。

хатангируулах *хатангируулах* [动] хатангирах 的使动态。

хатангирших *хатангирших* [动] ① 干枯起来，呈干燥状，枯萎起来；② 呈干瘦状，呈枯瘦状，呈干瘪状。

хатангитах *хатангитах* [动] ① 干枯；② 消瘦。

хатандах *хатандах* [动] ① 变得很硬，变得很坚硬，变得很坚固；变得太硬，变得太坚硬，变得太坚固；② 变得很坚强，变得很刚强，变得很刚毅；③ 变得很硬脆；变得太硬脆；④ 味变得很浓；味变得太浓。

хатандуулах *хатандуулах* [动] хатандах 的使动态。

хатанз *хатанз* [名] 〈动〉蜂王；母虫。

хатантан *хатантан* [名] 坚强的人，刚强的人，刚毅的人。

хатанхай *хатанхай* [形] 枯瘦的，干枯的，干瘪的。

хатанхайрал *хатанхайрал* [名] ① хатанхайрах 的名词；хатанхайрлын зурвас 萎缩纹；② 〈医〉萎缩症，羸瘦病。

хатанхайрах *хатанхайрах* [动] ① 干枯，干燥；枯萎；萎缩；хатанхайрсан сорви 〈医〉瘢痕性萎缩；② 干瘦，消瘦下去，枯瘦。

хатанхайруулах *хатанхайруулах* [动] хатанхайрах 的使动态。

хатанхан *хатанхан* [形] хатан I 的小称；① 稍硬的，稍坚硬的，稍坚固的；② 稍坚强的，稍刚强的，稍刚毅的；③ 稍硬而易断的，稍硬脆的；④ 味稍浓烈的。

хатанхий *хатанхий* [形] 参见 хатанги。

хатархах *хатархах* [动] 以皇后自居，以太太后自居，以夫人自居。

хатах *хатах* I [动] ① 变干，干涸，干枯，发干；枯萎：ам ～ 嘴干，口渴；хатсан газар 干旱地；② 枯瘦，干瘦，干瘪，枯萎，萎缩，憔悴：өвчинд ～ 因病而枯瘦，因病而憔悴。

хатах *хатах* II [动] 锻炼，冶炼。

хатацгаах *хатацгаах* [动] хатах I、II 的众动态。

хатгаа *хатгаа* I [名] 参见 хатгалга。

хатгаа *хатгаа* II [名] 〈医〉肺炎。

хатгаа *хатгаа* III [后] 与…同时，与…同等，与…并驾齐驱。

хатгаас *хатгаас* [名] 刺绣品。

хатгагдах *хатгагдах* [动] хатгах 的被动态。

хатгагсад *хатгагсад* [名] 参见 хатгагчид。

хатгагч *хатгагч* [名] ① 挑者，刺者；刺绣者，刺绣工：зүү ～ эмч 〈医〉针刺医生；② 挑动者，挑拨者，挑衅者：өдөөн ～ 挑动者，挑拨者；挑衅者。

хатгагчид *хатгагчид* [名] хатгагч 的复数。

хатгадас *хатгадас* [名] 参见 цоолгодос；穿刺物，穿刺液。

хатгалах *хатгалгах* [动] хатгах 的多次体。

хатгалга *хатгалгаа* [名] ①刺, 挑, 刺绣; ②(如针刺之)刺痛; 绞痛; уушгины цусан ~ (医)肺炎; ③(转)挑拨, 挑衅, 挑动, 煽动; 挑衅: зэвсэгт ~ 武装挑衅; ◇ **өдөөлөг** ~ 挑拨, 挑动。

хатгалгаа (н) *хатгалгаа* [名] 参见 хатгалга。

хатгалгаах *хатгалгах* [动] хатгах 的使动态。

хатгалдаан *хатгалдах* [名] 斗, 战斗, 决斗。

хатгалдах *хатгалдах* [动] хатгах 的互动态。

хатгалцах *хатгалцах* [动] хатгах 的共动态。

хатгамал *хатгамал* [名·形] ①刺绣品, 绣制品; ②贴花; 贴花法; ③刺制的, 刺绣的; 绣的: ~ хөрөг 绣像; ~ цэцэг 绣花。

хатгамаллах *хатгамаллах* [动] ①刺绣, 绣制; ②贴花, 贴花法。

хатгамаллуулах *хатгамаллуулах* [动] хатгамаллах 的使动态。

хатгамалт *хатгамалт* [形] 刺绣的, 绣的, 绣花的。

хатгамалч *хатгамалч* [名] 刺绣工, 绣花者, 绣制者。

хатгамалчид *хатгамалчид* [名] хатгамалч 的复数。

хатгамалчин *хатгамалчин* [名] 刺绣工, 绣花者, 绣制者。

хатгамлах *хатгамлах* [动] 绣, 刺绣。

хатгамлуулах *хатгамлуулах* [动] хатгамлах 的使动态。

хатгас *хатгас* [名] (柳枝的)青皮。

хатгах *хатгах* [动] ①刺, 扎, 戳; (医)针灸; 螫: өргөс ~ 扎刺; гараа зүүгээр ~ 用针刺自己的手; зөгий ~ 蜜蜂螫人; зүү ~ 针灸, 针刺; өвдгөөр ~ 膝盖感到刺痛; ②刺绣: угалз ~ 刺绣花纹; ③(转)挑动, 煽动, 挑拨, 挑衅: ~н үймүүлэх 煽动, 捣乱; өдөөн ~ 挑动, 煽动, 挑拨; ④插入, 打入, 刺入, 穿入;

树立: газар ~ 插入地里; толгойгоороо газар ~ 头朝下栽倒; туг ~ 树立旗帜, 插旗。

хатгацгаах *хатгацгаах* [动] хатгах 的众动态。

хатгачих *хатгачих* [动] хатгах 的多次体。

хатги *хатги* [名] 疖子; 脓肿。

Хатгин *хатгин* [名] 哈特金(蒙古族之一部族): - овгийн хүн 哈特金部族人。

хатгуулах *хатгуулах* [动] ① хатгах 的使动态; ②意同 хатгагдах。

хатгуур *хатгуур* [名] ①芒刺, 刺儿, 刺针, (蜂的)尾针, (蛇的)毒牙; ②发卡, 发簪: үсний ~ 发簪, 发卡; ③插入物, 插头: лааны ~ 烛台; ④挖掘小坑的工具和挖野生植物的手锹; ◇ ~ **цэцэг** (植)晚香玉, 玉簪花。

хатгуурдагдах *хатгуурдагдах* [动] хатгуурдах 的被动态。

хатгуурдах *хатгуурдах* [动] ①刺, 刺入; 插入; ②蚤; 蛇咬。

хатгуурдуулах *хатгуурдуулах* [动] ① хатгуурдах 的使动态; ②意同 хатгуурдагдах。

хатгуурлах *хатгуурлах* [动] 别发卡, 插发簪。

хатгуургай *хатгуургай* [形] ①有刺的, 带芒刺的, 带刺针的; 有(蜂的)尾针的; 有(蛇的)毒牙的; ②别发卡的, 插发簪的; ③带插头的, 带插入物的。

хатдаг *хатдаг* [形] 常年干涸的, 常年干枯的; 干性的: ~ горхины сувгийн бут 涸地灌木林; ~ тос 干性油。

хатжих *хатжих* [动] 表面硬化, 渗碳, 灌浆, 粘结作用。

хатжуулах *хатжуулах* [动] хатжих 的使动态。

хатнар *хатнар* [形] 见 хатайр。

хатнартах *хатнартах* [动] 见 хатайртах。

хатнартуулах *хатнартуулах* [动] хатнартах 的使动态。

хатиг *хатиг* [名] (医)疖子; шоргоолжин

~ (医)痘, 痲; үмхий ~ (医)乳蛾; ~ гарчихлаа 长起疖子来了。
хатигтах *хатигтах* [动] (医)长疖子。
хатигшил *хатигшил* [名]疖病。
хатингар *хатингар* [名·形] ① (医)恶病质; 脊髓痨; ② 萎缩性的; 枯萎的: ~ саа (医)萎缩性麻痹, 脊髓痨麻痹; ~ ын айдас (医)脊髓痨恐怖。
хатингарлах *хатингарлах* [动]萎缩, 枯萎。
хатингартах *хатингартах* [动] ① 萎缩, 枯萎; ② (医)得恶病质; 得脊髓痨。
хатингарших *хатингарших* [动] ① 萎缩起来, 枯萎起来; ② (医)渐得恶病质; 渐得脊髓痨。
хатинхайрах *хатинхайрах* [动] 萎缩, 枯萎: хатинхайрсан архаг ходоодтос (医)萎缩性慢性胃炎。
хатир *хатир* [名] (马等的)颠走, 大步快走: ~ тай морь 颠走的马, 快走的马; ~ аар явах 颠走; удган ~ 三蹄同时动作的颠走。
хатирал *хатирал* [名] (马的)颠走, 快步走。
хатирах *хатирах* [动] (马)颠走, 快走。
хатируулах *хатируулах* [动] хатирах 的使动态。
хатирч *хатирч* [形]好颠走的 (马), 快步的 (马)。
хатмал *хатмал* [形] ① 干的, 干燥的; 枯萎的: ~ наанги 干粘土; ② 干瘦的, 枯瘦的; ③ 锻炼成的, 冶炼了的。
хатуу *хатуу* [形] ① 硬的, 牢固的, 坚固的, 结实的: ~ байдал 固态; ~ бие 固体; чулуу мэт ~ 硬如石头; ~ ултай гутал 硬底靴; ~ вагон 硬席车厢; ~ мод 硬木; ~ тагнай 硬膶; ~ түлш 固体燃料; ~ ус (化)硬水; ~ гийн тэмдэг (语)硬音符号; ~ нум 硬弓; ~ үнэ 固定价格; ~ хавтаст 精装 (的); ~ хөрөнгө 硬通货; ~ хугацаа 硬性期限, 死期限; ~ цай 砖茶; ② (转)严厉的, 严酷的, 残酷的, 强硬的, 严格的; 严酷的; 严峻的: ~ хүн 严厉的人, 严酷的人; ~ донгодох арга хэмжээ 严重警告处分;

~ арга хэмжээ авах 采取严厉措施; ~ хавар 严寒的春天; ~ хэмжээ 严格的尺度, 严格的标准; ~ шийтгэл 严厉的惩罚; ~ үг 严酷的话, 严词厉句; ③ 刚强的, 坚强的, 不屈不挠的: ~ зориг 坚强的意志; ④ (转)口硬的 (牲口); 勒紧的; 很紧的: ~ амтай ① 口硬的 (牲口); ② 言词锐利的; ~ гар ① 手头各蓄, 手紧; ② 手段残忍; ③ 棘手; ~ чихтэй 耳聋的, 听觉迟钝的; ④ 浓的, 浓烈的; 烈性的: ~ архи 烈酒; ~ эм 烈性药; ⑤ 硬通货。
хатуувтар *хатуувтар* [形] ① 较硬的, 较牢固的, 较坚固的; ② (转)较严厉的, 较严格的, 有些严酷的; ③ 较刚强的, 较刚毅的; ④ (较)口较硬的 (牲口); 勒紧些的, 较紧的; ⑤ 浓一些的, 较浓的; 性较烈的。
хатуудах *хатуудах* [动] ① 变硬; 变牢固; ② 变得严厉, 变得严格; 变得严酷; 变得严苛, 变得严峻; ③ (牲口)口变硬; 变紧; ④ 显得刚强, 显得刚毅; ⑤ 变浓, 变浓烈。
хатуудуулах *хатуудуулах* [动] хатуудах 的使动态。
хатуужил *хатуужил* [名] 锻炼; 坚硬性, 硬度; 刚毅性, 刚强性, 刻苦耐劳, 坚韧不拔: ~ хийх 进行锻炼。
хатуужилгүй *хатуужилгүй* [形] 缺乏锻炼的; 不坚硬的, 不刚毅的, 不刚强的, 不能刻苦耐劳的, 不坚韧的。
хатуужилт *хатуужилт* [名] 硬化, 坚硬化, 坚固化。
хатуужилтай *хатуужилтай* [形] 有锻炼的; 坚硬的, 坚强的; 坚韧的, 刚毅的, 刚强的, 刻苦耐劳的。
хатуужих *хатуужих* [动] 变硬, 硬化, 变坚硬, 变坚固; 经受锻炼, 锻炼得坚强, 变刚毅, 变得坚韧不拔。
хатуужигдах *хатуужигдах* [动] хатуужих 的众动态。
хатуужрах *хатуужрах* [动] 参见 хатуужих。
хатуужуулах *хатуужуулах* [动] хатуужих 的使动态。
хатуулаг *хатуулаг* [名·形] ① 硬, 坚硬; 硬度; ② 硬性的, 坚固的; ③ (较)严厉的, 严格性的, 强硬性的; ④ 刚强的, 坚强的; ⑤

浓的, 浓烈的; 烈性的.

хатуулагдах *хатуулолголт* [动] хатуулах 的被动态.

хатуулалцах *хатуулолцолт* [动] хатуулах 的共动态.

хатуулах *хатуулолт* [动] ①加压力, 压迫, 强迫, 压制, 严管; ②锻炼, 烧炼.

хатуулга *хатуулолгы* [名] 加压, 压迫, 强迫, 压制.

хатуулуулах *хатуулоулголт* [动] ① хатуулах 的使动态; ②意同 хатуулагдах.

хатуулуур *хатуулоуур* [名] <化> 甾醇; 甾族化合物.

хатуулцгаах *хатуулолцоо* [动] хатуулах 的众动态.

хатуурал *хатуурал* [名] ①硬化, 坚固化, 坚实化, 牢固化; 硬度, 坚硬度: ~ын хэмжээ 硬度; ~ын хэмжүүр 硬度计; ②严厉化, 严酷化, 严格化; 严苛化; 严峻化; 激烈化.

хатууралт *хатууралт* [名] 参见 хатуурал.

хатуурах *хатууралт* [动] ①变硬, 硬结, 硬化, 变坚硬, 变坚实, 变牢固, 坚固起来: хатуурсан тунгалаг булчирхайтас <医> 硬化淋巴结炎; хатуурсан улаан толбо <医> 硬结性红斑; хатуурсан хаван <医> 硬结性水肿; ②(转)变严厉, 变严酷, 变严格, 变严苛; 变激烈.

хатууруулах *хатууруулголт* [动] хатуурах 的使动态: ~ эмчилгээ <医> 硬化疗法.

хатуурхаг *хатуурхаг* [形] 参见 хатуурхуу.

хатуурхах *хатуурхалт* [动] ①强硬; 严峻, 严厉, 严格, 严酷, 严苛, 严管; ②畏难, 怕硬.

хатуурхуу *хатуурхуулт* [形] ①较硬的, 较刚强的; ②(转)较严格的, 较严厉的, 较严酷的; 较严苛的; 较严峻的.

хатуурхуулах *хатуурхуулголт* [动] хатуурхах 的使动态.

хатуурчих *хатуурчих* [动] хатуурах 的完成体.

хатуухан *хатуухан* [形] хатуу 的小称; ③

稍硬的, 稍坚硬的; ④(转)稍严厉的, 稍严酷的, 稍严格的; 稍严苛的; 稍严峻的; ⑤稍刚强的, 稍刚毅的; ⑥(牲口)口硬硬的, 稍紧些的; ⑦稍浓的, 浓烈点的.

хатуучлах *хатуучлолт* [动] 抵挡, 忍耐, 忍受, 经得起, 耐得住.

хатуушиг *хатуушил* [形] ①似乎硬的, 似坚硬的; 硬状的, 坚硬状的; ②(转)严厉似的, 严酷似的; 严格似的; 严苛似的; 严峻似的; 严厉状的, 严酷状的; 严格状的; 严苛状的; 严峻状的; ③刚强似的, 刚毅似的; 刚强状的, 刚毅状的; ④(牲口)口硬似的, 口紧似的; 口硬状的, 口紧状的; ⑤浓似的; 浓状的; 浓烈似的.

хатуушил *хатуушил* [名] ①硬化, 坚硬化; 硬状, 坚硬状: хатуушлын тахиrc 硬度曲线; ②严厉化, 严酷化, 严格化; 严苛化; 严峻化; 严厉状, 严酷状; 严苛状; 严峻状; ③刚强化, 刚毅化; 刚强状, 刚毅状; ④(牲口)口硬化, 口紧化; 口硬状, 口紧状; ⑤浓化, 浓烈化, 浓状, 浓烈状.

хатууших *хатуушил* [动] 变硬, 硬化.

хатуушуу *хатуушуулт* [形] ①甚硬的; 较硬的; ②(转)甚严厉的, 甚严格的, 较严酷的; 甚严苛的; 甚严峻的, ③甚刚强的, 较刚毅的; ④(牲口)口较硬的, 较紧的; ⑤较浓的; 甚浓烈的.

хахаас *хахаас* [名] (钓鱼钩的)钩尖.

хахаах *хахаах* [动] хахах 的使动态.

хахалдах *хахалдах* [动] хахах 的互动态.

хахалт *хахалт* [名] 冰下水: ~ын түвшин 冰下水位.

хахах *хахах* [动] ①哽住, 卡住, 噎住, 呛住: ясанд ~ 被骨头哽住; ②(转)堵塞; 拥挤.

хахилаг *хахилаг* [名] <动> 石鸡属: ~ ятуу 石鸡.

хахиналдах *хахиналд* [动] хахиных 的互动态.

хахиных *хахиных* [动] ③轧轧响, 咯吱咯吱响, 发刺耳的尖锐声: тэрэг ~ 车子咯吱咯吱响; ④叽叽嘎嘎吵闹, 喧闹, 喧嚣, 喧哗.

хахинуулах *хахинуул* [动] хахиных 的使

动态.

хахир *х/х/* [形] ①发咯吱声的, 发刺耳声的, 轧轧响的: ~ аялга 破语调, 刺耳声调; ~ дуутай 发刺耳声的; ②干燥的, 枯干的, 干硬的; ③贫瘠的, 瘠薄的: ~ газар ①干硬的土地; ②瘠薄的土地; ③敞地, 开阔地.

хахираа *х/х/* [名]〈语〉喉音, 喉咙发音.

хахирах *х/х/* [动] 吐出, 咳出, 咯: цусаар ~ 咯血, 吐血.

хахирдах *х/х/* [动] ①发刺耳之声, 轧轧作响, 咯吱咯吱响; ②变十分干硬, 太干枯; ③变得十分贫瘠, 变得太瘠薄.

хахирдуу *х/х/* [形] ①大发咯吱声的, 大发刺耳声的, 轧轧大响的; ②十分干燥的, 十分干硬的, 十分枯干的; ③十分贫瘠的, 十分瘠薄的.

хахируулах *х/х/* [动] хахирах 的使动态.

хахирхан *х/х/* [形] хахир 的小称.

хахирших *х/х/* [动] ①出刺耳声, 咯吱响起来, 轧轧响起来; ②变干硬, 变枯干; ③变贫瘠起来, 呈瘠薄状.

хахиурангар *х/х/* [名]〈医〉牙骨质瘤.

хахих *х/х/* [动] 天花、麻疹等开始脱痂.

хахраах *х/х/* [动] хахрах 的使动态.

хахрах *х/х/* [动] 变得过酸, 酸化过度; 发酵过度.

хахруулах *х/х/* [动] хахрах 的使动态.

хахун *х/х/* [形] 见 хахуун.

хахуул *х/х/* [名] ①诱饵, 鱼饵; 小诱子; ②小钓竿; ◇ ~ хаалга 栅门.

хахуулах *х/х/* [动] хахах 的使动态.

хахуулдагдах *х/х/* [动] хахуулдах 的被动态.

хахуулдах *х/х/* [动] ①用小钓竿钓鱼; ②放诱饵; 引之上钩; ③塞住, 堵住, 挡住.

хахуулдуулах *х/х/* [动] ① хахуулдах 的使动态; ② 意同 хахуу-

лдагдах.

хахуулидах *х/х/* [动] 见 хахуульдах.

хахуулилдагдах *х/х/* [动] хахуулилах 的被动态.

хахуулилах *х/х/* [动] 参见 хахуульдах.

хахууллилуулах *х/х/* [动] хахуулилах 的使动态.

хахууль *х/х/* I [名] 贿赂; 诱饵: хээл ~ 贿赂; ~ өгөх 行贿; 下诱饵; ~ идэхдээ дуртай түшмэл 贪赃的官吏.

хахууль *х/х/* II [名] (皮球嘴的) 衬皮.

хахуульдагдах *х/х/* [动] хахуульдах 的被动态; 受贿赂, 吃贿赂; 被引诱上钩, 食诱饵.

хахуульдах *х/х/* [动] 行贿, 贿赂, 购买; 诱钓.

хахуульдуулах *х/х/* [动] ① хахуульдах 的使动态; ② 意同 хахуульдагдах.

хахуульт *х/х/* [形] 贿赂的, 行贿的, 购买的; 诱钓的: ~ сонгууль 贿选.

хахуульч *х/х/* [名·形] ①索贿者, 勒索者, 贪贿的人; ②好行贿的; 好受贿的, 贪贿的.

хахуун *х/х/* [形] ①刺激性的, 烈性的: ~ амт 刺激性味道; ②〈化〉苛性的, 腐蚀性的: ~ шүлт 苛性碱; ~ бари 氢氧化钡; ~ голын хор〈植〉毒芹; ~ кали 苛性钾; ~ нагри 苛性钠, 氢氧化钠; ~ цийлэг〈植〉飞蓬.

хахчих *х/х/* [动] хахах 的多次体.

хахь *х/х/* [形] 干裂的; 贫瘠的: хатанги ~ говь 贫瘠的戈壁.

хацавч *х/х/* [名] 参见 хатавч.

хацар *х/х/* [名] ①颊, 面颊: хацрын орон 颊区, 颊部; хацрын сахал 连鬓胡; гэрээ ~ 颧; ②(物之)侧平面, 面, 封面: дэвтрийн ~ 本子面.

хацарлагдах *х/х/* [动] хацарлах

的被动态。

хацарлах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠬ* [动] ①装(物之)侧面, 加面, 做封面, 装封面; ②(河水沿两岸)结冰。

хацарлуулах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хацарлах 的使动态; ②意同 хацарлагдах。

хацартай *ᠬᠠᠴᠢᠷᠲᠠᠢ* [形] ①有颊的, 有面颊的; ②有面的, 有封面的。

хацах *ᠬᠠᠴᠢᠬ* [动] 压制, 压挤, 箝制。

хач *ᠬᠠᠴ* [名] ①奇事, 怪事, 新奇事件, 奇闻, 趣闻; ②绯闻, 蜚言, 责备, 非难; 中伤。

хачиг *ᠬᠠᠴᠢᠭ* [名] (动) ①壁虱, 扁虱; ②螨。

хачигдах *ᠬᠠᠴᠢᠭᠳᠠᠬ* [动] ①生壁虱, 生扁虱; ②生螨。

хачигт *ᠬᠠᠴᠢᠭᠲᠤ* [形] 壁虱的; 壁虱性的: ~ дахидаг балнад (医)壁虱性回归热。

хачигтах *ᠬᠠᠴᠢᠭᠲᠠᠬ* [动] 参见 хачигдах。

хачин *ᠬᠠᠴᠢᠨ* [形] ①奇怪的, 奇异的, 令人诧异的, 古怪的: ~ хүн 古怪的人; ~ янзын эд 怪样子的东西; ~ аяз (乐)狂想曲; ②有趣的, 绝妙的: яасан ~ юм бэ! ①多么有趣的事情! ②真奇怪的事! ◇ сонин ~ 有趣的, 新奇的。

хачир *ᠬᠠᠴᠢᠷ* I [名] ①(肉食的)配菜; ②(医)辅药, 附加药。

хачир *ᠬᠠᠴᠢᠷ* II [名] (动) 兀髻。

хачирлагдах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хачирлах 的被动态。

хачирлах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠬ* [动] ①加配菜; ②(医)加辅药, 加附加药。

хачирлацгаах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] хачирлах 的众动态。

хачирлуулах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хачирлах 的使动态。

хачиртан *ᠬᠠᠴᠢᠷᠲᠠᠨ* [名] ①做(肉食的)配菜者, 配菜员; 加配菜者; ②(医)配制辅药者, 配附加药者, 加辅药者, 加附加药者。

хачирхал *ᠬᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠯ* [名] (觉得)奇怪, 惊讶, 惊异, 感兴趣。

хачирхалтай *ᠬᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠯᠲᠠᠢ* [形] 奇怪的, 令人惊奇的, 令人惊讶的, 令人惊异的, 令人

感兴趣的。

хачирхах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠬ* [动] 对...惊奇, 惊讶, 惊异, 感兴趣。

хачирхуулах *ᠬᠠᠴᠢᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хачирхах 的使动态。

хачих *ᠬᠠᠴᠢᠬ* [动] 参见 хахах。

хачлагдах *ᠬᠠᠴᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хачлах 的被动态。

хачлах *ᠬᠠᠴᠯᠠᠬ* [动] ①诬告, 诬陷, 中伤: ~н заалдах 诬告; ②责备, 责难, 非难。

хачлуулах *ᠬᠠᠴᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хачлах 的使动态; ②意同 хачлагдах。

хачраагүй *ᠬᠠᠴᠢᠷᠠᠭᠦᠢ* [形] ①说话滔滔不绝的, 善于说话的, 健谈的; ②熟练的, 干练的。

хаш *ᠬᠠᠰ* [名] 玉髓, 玉石: ~ гартаам 碧玉玛瑙; ◇ ~ийн бурам 柿霜。

хашаа(н) *ᠬᠠᠰᠠᠠ* [名] ①栅栏, 篱笆, 牲畜圈, 棚圈; 院墙, 围墙: ~ барих 搭栅栏, 筑牲畜圈; цэцэрлэгт ~ барих 给公园筑围墙(或栅栏); малын ~ 牲畜圈, 牲畜棚栏; ~ саравч 牲畜棚圈; ②院子, 宅院: сургуулийн ~ 校园; ~ ны дэвтэр 户口簿。

хашаажих *ᠬᠠᠰᠠᠠᠵᠢᠬ* [动] ①有棚圈, 棚圈化; 有栅栏, 有篱笆; 有院墙, 有围墙; ②有院子, 有宅院。

хашаажуулах *ᠬᠠᠰᠠᠠᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хашаажих 的使动态。

хашаалалт *ᠬᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠯᠲ* [名] хашаалах 的名词。

хашаалалцах *ᠬᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] хашаалах 的共动态。

хашаалах *ᠬᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠬ* [动] ①筑围墙, 造栅栏, 用篱笆围上; ②造院子, 建宅院; ③圈牲口, 圈起来。

хашаалуулах *ᠬᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хашаалах 的使动态。

хашаалцгаах *ᠬᠠᠰᠠᠠᠯᠠᠴᠭᠠᠬ* [动] хашаалах 的众动态。

хашаас *ᠬᠠᠰᠠᠠᠰ* [名] 框架, 骨架, 构架, 栏杆。

хашаат *ᠬᠠᠰᠠᠠᠲ* [形] ①(有)栅栏的, (有)篱

笆的, (有)牲畜圈的, (有)圈棚的, (有)院墙的, (有)围墙的; ● (有)院子的, (有)宅院的。

хашгараа *шашгар* [名·形] ① 叫喊, 呼喊, 呐喊, 喊声, 叫声, 啼哭声, 吆喝声: ~ хөөрөө 叫喊声, 号泣; ● 高声叫喊的, 好叫喊的; 嘹亮的, 发响的: ~ хүн 好大声叫喊的人。

хашгараан *шашгаран* [名] 叫喊, 呼喊, 呐喊, 呼号, 喊声, 呼声, 吆喝。

хашгарал *шашгарал* [名] 参见 хашгараан。

хашгаралдаан *шашгаралдан* [名] (互相间的) 叫喊, 呼喊, 呐喊, 呼号, 吆喝。

хашгаралдах *шашгаралдах* [动] хашгарах 的互动态。

хашгаралцах *шашгаралцах* [动] хашгарах 的共动态。

хашгарамтгай *шашгарамтгай* [形] 好叫喊的, 好呼喊的, 好呐喊的, 好吆喝的, 有呼喊癖的, 大喊大叫的。

хашгарамхай *шашгарамхай* [形] 参见 хашгарамтгай。

хашгарах *шашгар* [动] 叫喊, 呼喊, 呐喊, 大声叫, 呼号, 吆喝: ~н дайрах 呼喊着重进攻; урай ~ 高喊乌拉; ~ дуу 呼喊声, 叫喊声。

хашгаруулах *шашгаруулах* [动] хашгарах 的使动态。

хашгарцгаах *шашгарцгаах* [动] хашгарах 的众动态。

хашгирах *шашгир* [动] 见 хашгарах。

хашгичаа *шашгичаа* [名] 见 хашгараа。

хашгичих *шашгичих* [动] хашгирах 的多次体; 时时呼喊, 不停地叫喊, 多次呐喊, 不断呼叫, 反复吆喝。

хашивтар *шашивтар* [形] 较懒的, 较怠惰的; 迟缓些的。

хашиг *шашиг* [名] 包庇, 庇护。

хашигдах *шашигдах* [动] хаших 的被动态; ① 被围住, 被圈住, 被拦住; 遭到困难, 遇到障碍: усанд ~ 遇到河川阻隔; ● (转) 受围困, 受困; 被投入樊篱, 被锁入樊笼。

хашигнаах *шашигнаах* [动] 怠惰, 发懒; 迟缓, 迟钝, 笃钝: морь хашигнаад байна 马懒起来了。

хашигнуулах *шашигнуулах* [动] хашигнаах 的使动态。

хашигт *шашигт* [形] 橄榄形的, 橄榄状的; 橄榄色的: ~ занар (地) 橄榄石片岩; ~ харлагжин (地) 橄榄辉长岩; ~ хүрэм (地) 橄榄玄武岩。

хашизнаах *шашизнаах* [动] хаших 的短暂体。

хашил *шашил* [名] 障碍, 阻碍。

хашилж *шашилж* [名] (植) 蛾参(属)。

хашилт *шашилт* [名] 引号。

хашилцах *шашилцах* [动] хаших 的共动态。

хашим *шашим* [名] (动) 小虾。

хашин *шашин* [形·名] ① 老油条式的, 懒的, 懒散, 怠惰的, 发懒的; 迟缓的, 迟钝的, 笃钝的: ~ моринд газар хол 懒马路远; ◇ ~ хойрго 懒散; 迟缓; ② 陈旧的, 长久穿用的(衣物), 多次炸过东西的(油): ~ тос 多次炸过东西的油; ● 茶根, 茶叶渣子。

хашиндах *шашиндах* [动] ① 变成老油条, 变得过于懒, 变懒散; 变得迟钝, 变迟缓; ② 变陈旧, (衣物) 穿用太久。

хашиндуу *шашиндуу* [形] ① 老油条状的, 懒洋洋的, 懒散状的, 怠惰状的, 发懒状的; 迟缓状的, 迟钝状的, 笃钝状的; ② 显陈旧的, 使用多次状的。

хашинхан *шашинхан* [形] хашин 的小称; ① 有点老油条状的, 稍懒的, 稍散漫的, 稍怠惰的, 有点发懒的, 稍迟缓的, 稍迟钝的, 稍笃钝的; ② 略陈旧的, 穿用稍久的(衣物), 炸过东西稍多的(油)。

хашир *шашир* [形] 老练的, 老成的, 经验丰富的, 谨慎稳重的, 细致谨慎的; 世故的: ~ дадлагатай 老练的, 有经验的, 熟练的; ~ хүн 老练的人, 经验丰富的, 谨慎稳重的人, 细致谨慎的人, 老于世故的人; ~ суух 取得经验, 变老练。

хашираг *шашираг* [名] 三岁(牲畜): ~ үхэр 三岁牛。

хаширгүй *шаширгүй* [形] ① 不老练的, 不老

成的，无经验的，不谨慎稳重的，不细致谨慎的；●不世故的，憨直纯朴的。

хаширдах *хаширдах* [动] 变得十分老练，变得很老成，变得很有经验，变得十分稳重谨慎，变得十分谨慎细致；变得很老于世故；●变得过于谨慎细致，变得太老于世故。

хаширжих *хаширжих* [动] 变得老练，变得老成，变得有经验，变谨慎稳重，变细致谨慎；变得老于世故。

хаширжуулах *хаширжуулах* [动] хаширжих 的使动态。

хаширлах *хаширлах* [动] 老练行事，老成行事，表现出经验丰富，表现出老练稳重，表现出谨慎细致。

хаширлацгаах *хаширлацгаах* [动] хаширлах 的众动态。

хаширлуулах *хаширлуулах* [动] хаширлах 的使动态。

хаширтай *хаширтай* [形] ●老于世故的，老练的，经验丰富的，老成稳重的；狡诈的；●麻烦的，讨厌的，令人厌烦的，烦恼人的，烦扰的。

хаширчих *хаширчих* [动] хашрах 的完成体。

хаших *хаших* [动] ●围住，圈起来；拦住，拦截，遮拦；банзаар ~ 用木板围住，用木板遮拦；ус ~ (用堤坝等)拦水；өвс ~ 用篱笆拦干草；●(把牲口)圈起来，赶进棚圈；хурга ~ 把羊羔赶进圈里；●执，拿住，看管住，关住：хүүхдийг гэрт нь ~ 把小孩关在家中；●(转)围困，困住，投入樊篱，锁入樊篱。

хашигдаах *хашигдаах* [动] хаших 的众动态。

хашлаг *хашлаг* I [名] 见 хашлага。

хашлаг *хашлаг* II [名] <植> 茄子(属)。

хашлага *хашлага* [名] ●框架，木架，构架，骨架；围栏，栏杆；худгийн ~ 井栏，井盘架；~ дэвээ 堡礁，堤礁；~ чулуу (建筑物的)边石；хашлагын булаг 回水泉；хашлагын туурга 翼墙，御墙；●掷骰子的工具。

хашлагагүй *хашлагагүй* [形] 无框架的，无木架的，无构架的，无骨架的，无栏杆的，

无栏杆的。

хашлагатай *хашлагатай* [形] 有框架的，有木架的，有构架的，有骨架的；有围栏的，有栏杆的：~ автомашин 栏板式汽车。

хашмал *хашмал* [形] ●围起来的，圈起来的，拦住的，拦截起来的，遮拦起来的；●赶进棚圈的；●看管住的，关起来的；●(转)围困住的，困住的。

хашмалч *хашмалч* [名] 围栏工，棚圈工。

хашраах *хашраах* [动] хашрах 的使动态；●使戒除(恶习)；●使厌倦，讨人厌烦，令人厌恶，使厌弃；●责骂，申斥，责罚。

хашрал *хашрал* [名] 厌烦，厌倦，厌恶。

хашралтай *хашралтай* [形] (令人)厌烦的；(令人)厌倦的，讨人厌的，(令人)厌恶的。

хашрамж *хашрамж* [名] 沉痛的经验，沉痛的教训，苦头；惩戒；~ үзүүлэх ①提供沉痛的教训；迫使相信自己的经验；②使戒掉恶习；③责骂，责罚。

хашрах *хашрах* [动] ●取得沉痛经验，饱经风霜，尝苦头，学得乖巧；хаширсан хүн 饱经风霜的人；би хаширсан, дахиад тэгэхгүй ①我已尝了苦头，再也不那样做了；②我已生厌，不再陷故辙；●厌烦，厌倦，厌恶。

хашруулах *хашруулах* [动] хашрах 的使动态。

хашуулах *хашуулах* [动] ●хаших 的使动态；●意同 хашигдах。

хашуур *хашуур* [名] 木围墙，木围栏，木框架。

хашхираа *хашхираа* [名·形] ●喊叫；●好喊叫的。

хашхиралдаан *хашхиралдаан* [名] 吵喊，喊声，呼叫声，喧嚷。

хашхиралдах *хашхиралдах* [动] хашхирах 的互动态。

хашхиралт *хашхиралт* [名] 喊叫，呐喊，喊声。

хашхирамтгай *хашхирамтгай* [形] 好喊叫的，爱叫喊的。

хашхирах *хашхирах* [动] 喊叫，呐喊，喊声。

хашхируулах *хашхируулах* [动] хашхирах

的使动态。

хашхирцаах **ᠬᠠᠰᠢᠬᠢᠷᠴᠠᠭᠬ** [动] хашхирах 的众动态。

хашхирчих **ᠬᠠᠰᠢᠬᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] хашхирах 的完成体。

хашхичаа **ᠬᠠᠰᠢᠬᠢᠴᠠᠭ** [名] 参见 хашхираа.

хашших **ᠬᠠᠰᠢᠬ** [动] 喊叫, 呼叫, 吵闹。

хашхичих **ᠬᠠᠰᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] хашших 的多次体。

хаюулах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хаях 的使动态。

хаюур **ᠬᠠᠶᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 棹; ② 〈军〉(炮的)抽筒子; (枪的)退壳扳, 抓壳钩。

хаюурдах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 使棹; ② 使(炮的)抽筒子; 使(枪的)退壳扳, 抓壳钩。

хаяа(н) **ᠬᠠᠶᠠᠨ** I [名] 边缘, 下端, 边际; 附近, 近旁: гэрийн ~ ① 蒙古包壁的下端; ② (房屋)山墙根; ~ манах ① 用土盖住包壁下沿; ② 固守屋隅; ③ 保守; 只顾自己, 自扫门前雪; 谨慎提防; модны ~ 林边; уулын ~ 山脚, 山底; тэнгэрийн ~ 地平线, 天涯, 天际线; ~ гийн идэгдэхүй 侧蚀作用; ~ нд байна 在附近, 在近旁; ~ ны суудал (剧院内)第一层厢座; ~ уулын мөсөн гол 山前冰川; ~ уулын хонхор 山前凹地。

хаяа **ᠬᠠᠶᠠ** II 见 ~ амар загас 鲑鱼, 青花鱼。

хаяавч **ᠬᠠᠶᠠᠭᠠᠪᠴᠢ** [名] ① 蒙古包山墙根围毡, 围木: ~ татах 围起山墙根围毡(或围木); ② 〈电〉管交, 管座: ~ ийн шөр 管脚。

хаяавчлах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 以围毡(或围木)围起蒙古包山墙根。

хаяавчлуулах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хаяавчлах 的使动态。

хаяал **ᠬᠠᠶᠠᠯ** [名] 从表兄弟, 从堂兄弟。

хаяалагдах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хаяалах 的被动态。

хаяалалцах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] хаяалах 的共动态。

хаяалах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 沿边缘走, 沿下端走; 沿斜坡走: уул ~ 沿山脚走; 沿山坡

走; ② 撕边, 从边上分开: үүл ~ 云边裂开; ◇ муугаа ~ 露出自己不良的品性。

хаяалбар **ᠬᠠᠶᠠᠯᠪᠠᠷ** [名] 地平线; 水平线; 视野: ~ зураа 水平线; ~ ын завсар зай 水平间隔。

хаяалдах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 从边上分开; 远离。

хаяалдуулах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хаяалдах 的使动态。

хаяалид **ᠬᠠᠶᠠᠯᠢᠳ** [名] 从表兄弟; 从堂兄弟: ~ хүү 从堂兄弟的孩子; 堂侄。

хаяалуулах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① хаяалах 的使动态; ② 意同 хаяалагдах。

хаяалцаах **ᠬᠠᠶᠠᠯᠴᠠᠭᠬ** [动] хаяалах 的众动态。

хаяарах **ᠬᠠᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 黑暗中现出地平线, 破晓: үүр ~ 破晓, 拂晓。

хаяаруулах **ᠬᠠᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хаяарах 的使动态。

хаяг **ᠬᠠᠶᠠᠭ** [名] ① 地址, 通信地址: захидлын ~ 收信人地址; ~ бичих 写地址; ~ ийн дэвтэр 住址簿, 住址人名簿; ~ ийн тасаг 居民住址查询处; ② 标牌, 名牌, 牌号; 标签; 标签: дэлгүүрийн ~ 商店牌号。

хаягдал **ᠬᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠯ** [名] 废品, 废弃物, 垃圾: ~ өөдөс 下脚料; ~ төмөр 废铁; ~ хий 废气; усны ~ 残水, 剩水, 污水; ~ ын завод 废品加工厂。

хаягдалгүй **ᠬᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠰᠠᠨᠠᠨ** [形] 无废品的, 无废弃物的, 无垃圾的。

хаягдас **ᠬᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠰ** [名] 废弃物, 废物, (去掉的)壳皮, 垃圾: ~ өөдөс 废屑。

хаягдах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хаях 的被动态; 被丢掉, 被抛弃, 被遗失, 失落, 丢失: ~ ж магадгүй 可能被遗失, 可能被抛弃。

хаягдмал **ᠬᠠᠶᠠᠭᠳᠠᠮᠠᠯ** [名·形] ① 废品, 废物, 垃圾; ② 被扔掉的, 被抛弃的, 被废弃的, 被丢失的: ~ эд 废弃物; ~ хүүхэд 被遗弃的孩子; ~ ган төмөр 废钢铁; ~ түүхий эд 废料。

хаяглагдах **ᠬᠠᠶᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** I [动] хаяглах I 的被动态。

хаяглагдах **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** II [动] хаяглах II 的被动态.

хаяглагч **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]写地址者, 标住地者; 寄件人, 寄信人.

хаяглал **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠯ** I [名] ①写地址, 标住地; ②愠怒, 愤怒, 愤懑, 激愤.

хаяглал **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠯ** II [名](狗为盖住小便而)后退刨土.

хаяглах **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** I [动]写地址, 标住地: захидалд ~ 在信上写地址; ~ сан хүн 写地址人; 寄件人, 寄信人.

хаяглах **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** II [动](狗为盖住小便而)后腿刨土.

хаяглах **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** III [动]愠怒, 愤怒, 愤懑, 激愤.

хаяглуулагч **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠤᠯᠠᠭᠴᠢ** [名]使写地址者, 使标住地者; 收件人, 收信人.

хаяглуулах **ᠬᠢᠶᠢᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хаяглах I、II 的使动态.

хаядас **ᠬᠢᠶᠠᠳᠤᠰ** [名]废品, 废弃物, (去掉的)壳皮, 垃圾.

хаязнах **ᠬᠢᠶᠠᠵᠨᠠᠬᠤ** [动] хаях 的短暂体.

хаялага **ᠬᠢᠶᠠᠯᠠᠭᠢ** [名]见 хаялга.

хаялах **ᠬᠢᠶᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] хаях 的多次体.

хаялга **ᠬᠢᠶᠠᠯᠭᠢ** [名] ①参见 хаялт; ②潮汐: ~ ар ажиллах цахилгаан станц 潮汐发电站; ~ гүй эгц эрэг 无岸滩悬崖; ~ т эгц эрэг 有岸滩悬崖.

хаялт **ᠬᠢᠶᠠᠯᠲᠤ** [名] ①抛, 扔, 投, 掷; ②丢弃, 丢失, 失落, 遗失; ③扔下, 丢下, 离开; ажил ~ 罢工; ④摇, 挥, 摆, 摔; ⑤流产.

хаялцаа(н) **ᠬᠢᠶᠠᠯᠴᠠᠭ** [名] ①互增; 哄抬; ②(互相)推诿, 推脱.

хаялцал **ᠬᠢᠶᠠᠯᠴᠠᠯ** [名] хаялцах 的名词: үнэ ~ 拍卖.

хаялцах **ᠬᠢᠶᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] ① хаях 的共动态; ②互相增加, 一同增加; үнэ ~ 哄抬价格; 竞买; ③互相推诿, 互相推托.

хаялцуулалт **ᠬᠢᠶᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] хаялцуулах 的名词.

хаялцуулах **ᠬᠢᠶᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хаялцах 的

使动态.

хаямгүй **ᠬᠢᠶᠠᠮᠦᠭᠦᠢ** **ᠵᠡᠯᠠᠨ** [形]不丢失的, 不遗忘的.

хаян **ᠬᠢᠶᠠᠨ** [名]平局, 不分胜负, (摔跤的)一同摔倒.

хаянцар **ᠬᠢᠶᠠᠨᠴᠢᠷ** [名]三从(兄弟): ~ ах дүү 三从兄弟; ◇ үенцэр ~ 三从兄弟.

хаянцах **ᠬᠢᠶᠠᠨᠴᠢᠬᠤ** [动]成平局, 不分胜负, (摔跤时)一同摔倒.

хаярах **ᠬᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]母驼流产.

хаяруулах **ᠬᠢᠶᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хаярах 的使动态.

хаяулах **ᠬᠢᠶᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① хаях 的使动态; ②意同 хаягдах.

хаях **ᠬᠢᠶᠠᠬᠤ** [动] ①抛, 投, 扔, 掷, 撒: чулуу ~ ж орхив 把石头扔出去了; гаргаж ~ 投出, 扔出, 抛出; яс ~ ①扔骨头; ②(转)挑拨离间, 搬弄是非; үг ~ (转)责难; цэр ~ 吐痰; шүлсээ ~ 吐唾沫; ③失去, 失掉, 遗失: мөнгө ~ 丢钱; юмаа хаячихжээ 丢了东西; ④丢弃, 扔掉, 扔下; 离去; 戒除: ажил ~ 罢工; тамхиа ~ 戒烟; ⑤摇, 挥, 摆, 摔: гараа ~ 摆手; ⑥流产, 小产: гүү, унагаа ~ ж орхижээ 母马流产了.

хаяцалдах **ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] хаяцах 的互动态.

хаяцах **ᠬᠢᠶᠠᠴᠢᠬᠤ** [动]相互推诿, 互相推托.

хаяцгаах **ᠬᠢᠶᠠᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] хаях 的众动态.

хаяцуулах **ᠬᠢᠶᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хаяцах 的使动态.

хаячих **ᠬᠢᠶᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] ① хаях 的多次体; ② хаях 的完成体.

херес **ᠬᠡᠷᠡᠰ** [名]西班牙酒: ~ архи 西班牙酒.

херц **ᠬᠡᠷᠴᠢ** [名]〈理〉赫兹(频率单位): ~ ийн нөлөөлөл 〈电〉交电效应; ~ цацаргуур 〈技〉赫兹振子.

хи **ᠬᠢ** [拟]嘻: ~ ~ инээх 嘻嘻哈哈笑.

хиа **ᠬᠢᠶᠠ** I [名]〈陈〉副官, 随员, 随从, 护卫, 警卫, 侍从: ноёны ~ 副官, 官员随从, 护卫; ~ дагалт 随从, 随员.

хиа **ᠬᠢᠶᠠ** II [副] ①一大片, 一大块; ②狠狠

地, 一个不留地, 落花流水地: ~ цохих 狠狠地打; 打得片甲不留.

хиаг (хял) [名] <植>速生草, 羊草, 碱草.

хиаглах (хялгоом) I [动] 在有速生草处放牧.

хиаглах (хялгоом) II [动] (兀鹫等) 鸣叫.

хиагт (хялгоо) [形] 长有羊草的; 盖满针茅草的.

Хиад (хял) [名] 乞颜氏(蒙古族一部族).

хиаз (хял) [名] ① <解>前缘脉: ~ судал 前缘脉; ② 镶边, 花边(衣服的).

хиалах (хялгоо) [动] 当随员, 当护卫, 当侍从.

хиам (хя) I [名] <植>苘麻(草), 青麻.

хиам (хя) II [名] 腊肠, 香肠, 灌肠.

хиамдал (хял) [名] <医>肉毒中毒; 腊肠毒菌病: ~ үүсгэгч 肉毒中毒病原体, 腊肠毒菌病原体.

хиамдах (хялгоо) [动] <医>肉毒中毒, 得腊肠毒菌病.

хиац (хял) [名] ① 峭壁; ② 见 хиад.

хиац (хял) [名·形] ① 嘶叫声, 尖叫声, 吱吱响声, 粉碎声; ② 唏里哗啦地, 落花流水地, 碎碎地: ~ цохих 击碎, 打得粉碎; 打得落花流水.

хиарах (хялгоо) [动] 大量死亡, 大量损失; 落花流水; 唏里哗啦地破碎; өвчнөөр ~ 因疾病大量死亡; хиаргал цохигдов 被打得落花流水; 被打得粉碎.

хиаруулах (хялгоом) [动] хиарах 的使动态.

хиацах (хялгоо) [动] ① 当副官, 跟随, 做随从, 当护卫; ② (转) 巴结, 谄媚.

хиачих (хялгоо) [动] ① 大量屠杀, 大量屠宰; ② 大量砍伐(林木).

хив (хя) I [名] 薄纱; 黑色绉纱: ~ хадаг 薄纱哈达.

хив(эн) (хя) II [名] <动>蛾: ~ эн хорхой 蛾.

хивдэс (хялгоо) [名] 反刍, 反刍的食物.

хивлэг (хял) [名] (牛羊等) 反刍, 倒嚼.

хивс(эн) (хял) [名] 毯, 地毯: зузаан ~ 厚

地毯; ханын ~ 壁毯; нэхий ~ 羊毛毯; ~ нэхэх 织毯; ~ ний үйлдвэр 地毯厂; ~ эн дээр суух 坐在地毯上; Алшаа ~ 阿拉善出产的地毯.

хивсчид (хялгоол) [名] 织毯人, 地毯工(复数).

хивсчин (хялгоол) [名] 织毯人, 织毯工.

хивүүлэх (хялгоо) [动] хивэх 的使动态.

хивүүр (хял) [名] (节肢动物的) 上颚.

хивүүргэнэ (хялгоол) [名] <植>鼠麴草(属).

хивших (хял) I [动] 悲痛, 悲伤, 忧伤.

хивших (хял) II [动] 柔软; шир ~ 把皮子柔软.

хивэг (хял) [名] 见 хэвэг.

хивэгдэх (хялгоо) [动] хивэх 的被动态.

хивэгтос (хялгоо) [名] 糖醛.

хивэгч (хял) [名] 见 хэвэгч.

хивэлгэ (хял) [名] ① 反刍; ② 倒嚼, 反嚼.

хивэлт (хял) [名] ① 反刍; ② 倒嚼, 反嚼.

хивэн (хял) [名] ① <动>蛾子; ② 原木: ~ мод 原木.

хивэх (хял) [动] ① 反刍; ② 倒嚼, 反嚼.

хиг (хя) [名] <植> ① 地衣, 苔, 水苔; (水中石上的) 青苔; ② 冰草.

хигд (хял) [名] ① 箔: ~ алт 金箔, 金纸; ② 绢云母.

хигдур (хял) [名] 参见 хигдэр.

хигдэр (хял) [名] ① 硅藻; (水中石上的) 青苔, 地衣; хигдрийн замаг 硅藻; ~ чулуу 板状硅藻石; ② 绢云母: хигдрийн зануур 绢云母千枚岩.

хигдэржин (хялгоол) [名] 硅藻土.

хигдэржих (хялгоол) [动] ① 长硅藻, 长青苔, 长地衣; 硅藻化; ② 绢云母(作用)化.

хигдэрт (хялгоо) [形] ① 硅藻的; 青苔的, 地衣的: ~ тоосонцор 硅藻泥岩; ~ цахиур 硅藻燧石; ~ шороо 硅藻土; ② 绢云母的, 绢云片的: ~ гялтагнуур занар 滑石云片岩; ~ занар 硅藻页岩, 绢

云片岩.

хигдэс (эн) ᠬᠢᠭᠳᠡᠰ [名]废料, 碎料.

хигдэх ᠬᠢᠭᠳᠡᠬ [动]见 хигтэх.

хигмэл ᠬᠢᠭᠮᠡᠯ [形]多裂的, 多裂状的: ~ гэгчэнэ (植)多裂陵菜; ~ яргуй 多裂白头翁.

хигтэй ᠬᠢᠭᠲᠡᠢ [形]①长地衣的, 长苔的, 长水苔的, (水中石山)长青苔的; ②长冰草的.

хигтэр ᠬᠢᠭᠲᠡᠷ [名]参见 хигдэр.

хигтэх ᠬᠢᠭᠲᠡᠬ [动]①长水藻, 长水苔, (水中)长青苔, 长地衣; ②长冰草.

хигүүлэх ᠬᠢᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] хигэх 的使动态.

хигших ᠬᠢᠭᠰᠢᠬ [动]①长水藻, 长地衣, (水中)长起青苔, 出现青苔; ②长出冰草.

хигэгдэх ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬ [动] хигэх 的被动态.

хигэх ᠬᠢᠭᠡᠬ [动]拼命, 豁出来: амна ~ 豁出命来.

хигээс ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰ [名]①辐条; дугуйн ~ 车轮辐条, 轮辐; ②半径, 半径线: ~ радиус 半径线.

хигээслүүлэх ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ [动] хигээслэх 的使动态.

хигээслэгдэх ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ [动] хигээслэх 的被动态.

хигээслэл ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠯ [名] хигээслэх 的名词.

хигээслэх ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬ [动]做辐条, 制辐条.

хигээсрэх ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠡᠬ [动]呈辐条状.

хигээст ᠬᠢᠭᠡᠭᠡᠰᠲ [形]①辐条的; 有辐条的; ②半径的: ~ пуужин (技)半径火箭.

хидра ᠬᠢᠳᠷᠠ [名] (动)水媳.

хневэн ᠬᠢᠨᠡᠪᠦᠨ [名] (麻织的)夏布.

хиен ᠬᠢᠶᠡᠨ I [名]担心, 担忧, 忧愁, 哀恸.

хиен ᠬᠢᠶᠡᠨ II [名]单股线: ~ утас 单股线.

хиентэх ᠬᠢᠶᠡᠨᠲᠡᠬ [动]得忧愁病, 得悒郁病, 忧郁成疾.

хиж ᠬᠢᠵ [名]沙堆, 沙丘.

хижиг ᠬᠢᠵᠢᠭ [名] (医)伤寒病; 瘟疫, 流行病: ~ гүвдрүү 粟粒状丘疹; ~ төст 轻

伤寒, 类伤寒; ~ тусах 患伤寒; 染瘟疫; гэдэсний ~ 肠伤寒; эсэргэнт ~ 斑疹伤寒; дахидаг ~ 回归热; ◇ ~ тахал 瘟疫, 流行病.

хижигдэл ᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠯ [名] (医)患伤寒病; 得瘟疫, 感染流行病.

хижигдэх ᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬ [动] (医)患伤寒病; 得瘟疫, 感染流行病.

хижиглэх ᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠯᠡᠬ [动] (医)伤寒病流行; 瘟疫流行, 传染病流行.

хижигрэх ᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠷᠡᠬ [动] (医)发生伤寒病; 产生瘟疫, 发生流行病.

хижигтэх ᠬᠢᠵᠢᠭᠢᠲᠡᠬ [动] (医)患伤寒病; 得瘟疫, 染流行病.

хижим ᠬᠢᠵᠢᠮ I [名] (动)海参.

хижим ᠬᠢᠵᠢᠮ II [名]牦牛 (肚子两侧的)毛.

хижимдэх ᠬᠢᠵᠢᠮᠳᠡᠬ [动]抓住牦牛 (肚子两侧的)毛.

хижимлэх ᠬᠢᠵᠢᠮᠯᠡᠬ [动]剪牦牛 (肚子两侧的)毛.

хижих ᠬᠢᠵᠢᠬ [动]沿两侧走, 沿斜坡走.

хижээл ᠬᠢᠵᠢᠵᠡᠯ [名]中年人: ~ ийн анхны төрлөг 中年妇女的初次生产.

хижээлдүү ᠬᠢᠵᠢᠵᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠦ [形]中年的, 中年人的, 中年状的.

хий ᠬᠢ [名·形·副]①气, 气体, 大气, 空气; 汽: агаарын ~ 大气, 空气; ~ н байдал 气态; ~ н бие 气体; ~ гаргах 排气; ~ давтуур 汽锤机; ~ дүүргэх 压入空气, 充气; ~ дүүрэх 充满气; ~ оруулах 打气, 充气; дугуйн ~ гарчихжээ 轮胎跑气了; шатдаг ~ 煤气; 石油气; ~ н мандал 大气层; ~ хоолой (解)气管; ~ хуй шиг 像旋风一样 (快); ~ морьтой залуу ①生气勃勃的青年, 意气风发的青年; ②幸运的青年; ~ морь доройтох ①不走运, 倒霉; ②意气消沉; ~ морь дэлгэрэх 走运, 成功; ~ н түрлэг (语)运气; ~ н шатахуун 气体燃料; ◇ ~ морь ①生气, 朝气, 生气勃勃, 昂扬情绪, 精神振作, 意气风发; ②运气, 幸福, 吉祥, 如意; ③缝隙, 空隙, 间隙: ~ гий нь харах 钻空子, 找机会; ~ орох ①进气; ②插入空

隙, 钻进去; ③空空地, 白白地, 徒然, 枉然, 无谓地, 徒劳无益地: ~ явах 白走; ~ үрэх 白白浪费, 白费; ~ буу тавих ①放空炮, 无目的地射击; ②喻指说空话或无的放矢; ~ эргэх ①轮子空转; ②白工作, 白辛苦; ~ ханиах 干咳; ~ цохих ①打在旁边, 没打中; 落空; ②(风)吹打; ~ мөргөх ①碰钉子, 白跑一趟; ②(摔跤比赛的)轮空; ③空洞的, 空空的, 空想的, 空幻的; ~ ачаагүй гүйдэл (电)无载电流; ~ дүлэл (医)(大小便)沉胀; ~ мэдрэлт, ~ мэдрэх, ~ мэдрэгдэл 幻觉; ~ бодлого ①想象, 想象力; ②幻想; 空想; ~ үзэгдэл 幻象, 幻觉, 妄觉; 幻景; ① ~ хоосон 空的, 空洞的; ②枉然, 白白地; ③心理的, 精神的: ~ амтлагдах 味幻觉; ~ бодол 空想, 妄想; ~ бодолт солиг 妄想狂; ~ бодолтон 空想家; ~ судлын өвчин (医)精神病; ~ судлын больниц (医)精神病医院; ~ хөдлөх ①发疯, 发狂; ②起风.

хийгдэх Хийгдэх [动] хийх 的被动态.

хийгүй Хийгүй [形] ①无空隙的; 无隙可乘的, 无破绽的; ②亲密无间的; ③无气的, 无气体的, 无空气的, 真空的; 无汽的.

хийгүйдэх Хийгүйдэх [动] ①无空隙; ②无气, 无气体, 无空气, 成真空.

хийгүйтгэх Хийгүйтгэх [动] ①使无空隙, 去掉空隙; ②去掉气, 去掉气体, 去掉空气, 制成真空.

хийгүүштэй Хийгүүштэй [形] ①可作的, 可为的, 可当的, 可制作的, 可举行的, 可实行的, 可进行的; ②可放入的, 可放置的, 可装入的, 可输入的; ③可举的, 可戴的.

хийгч Хийгч [名] ①作为者, 当…者, 制作者, 举行者, 实行者, 进行者; ②放入者, 放置者, 装入者, 输入者; ③带…者, 戴…者.

хийгээд Хийгээд [连] ①和, 与, 以及, 及, 并且; ② хийх 的分离副动词.

хийд Хийд [名] (宗)寺院, 庙, 庙宇; 教堂: сүм ~ 寺院, 庙宇, 教堂; ~ийн сургууль 修道院.

хийдүүлэх Хийдүүлэх [动] хийдэх I 的使动态; ①乘机, 乘空闲; ②旷工, 旷课; 中断, 闲置, 丢弃; ③使缺漏, 使落空.

хийдэгдэл Хийдэгдэл [名] ①(被)中断, 无主, 闲置, 弃置, 没人管, 丢弃; ②空白, 缺漏, 缺席, 落空; ③空隙, 空闲; ④时距.

хийдэгдэх Хийдэгдэх [动] хийдэх I 的被动态.

хийдэл Хийдэл [名] ①中断, 无主, 闲置, 弃置, 没人管, 丢弃; ②空白, 缺漏, 缺席, 落空; ③空隙, 空闲.

хийдэх Хийдэх I [动] ①中断, 无主, 闲置, 弃置, 没人管, 丢弃, 被丢在一旁; ажил ~ 工作中断; ②空白, 缺漏, 缺席, 落空; ~ ж хоцрох 落空, 缺漏; ③有空隙, 有空闲.

хийдэх Хийдэх II [动] ①精神病发作, 发狂; ②气体过多, 气太足.

хийжих Хийжих [动] ①有气, 有汽; ②气化, 汽化; 煤气化.

хийжүүлэлт Хийжүүлэлт [名] 气化, 汽化; 煤气化.

хийжүүлэх Хийжүүлэх [动] хийжих 的使动态.

хийзнэх Хийзнэх [动] хийх 的短暂体.

хийл Хийл [名] (乐) ①小提琴: ~ээр наадах 拉小提琴; их ~ 大提琴; ②马头琴: морин ~ 马头琴.

хийлгүүлэх Хийлгүүлэх [动] хийлгэх 的使动态.

хийлгэх Хийлгэх [动] хийх 的使动态.

хийлгэчих Хийлгэчих [动] хийлгэх 的完成体.

хийлзнэх Хийлзнэх [动] хийлэх 的短暂体.

хийлмэл Хийлмэл [形] ①充气的, 打气的, 装气的, 鼓风的; ②弄空的, 腾空的, 使落空的.

хийлт Хийлт [名] ①制造; 制品; ②置入, 放入; ③带, 戴.

хийлүүлэх Хийлүүлэх [动] ① хийлэх 的使动态; ②意同 хийлэгдэх.

хийлүүр Хийлүүр [名] (技)气筒; 鼓风机.

хийлцгээх Хийлцгээх [动] хийлэх 的共动态.

хийлцэх Хийлцэх [动] хийх 的共动态.

- хийлч** (ᠬᠢᠶᠯᠴ) [名] (乐) 小提琴手; 小提琴家.
- хийлчин** (ᠬᠢᠶᠯᠴᠢᠨ) [名] (乐) 小提琴手; 小提琴家.
- хийлэвчит** (ᠬᠢᠶᠯᠡᠪᠴᠢᠲ) [形] 压气的, 压缩空气的, 风动的, 空气的: ~ хөөрөг 打气筒, 空气压缩机.
- хийлэгдэх** (ᠬᠢᠶᠯᠡᠭᠳᠡᠬ) [动] хийлэх 的被动态.
- хийлэгч** (ᠬᠢᠶᠯᠡᠭᠴ) [名] ① (技) 气筒, 空气机; ② (体) 轮空者; ③ 使空者, 弄空者, 使落空者, 使腾空者; ④ (医) 虚脱者.
- хийлэлцэх** (ᠬᠢᠶᠯᠡᠯᠴᠡᠬ) [动] хийлэх 的共动态.
- хийлэх** (ᠬᠢᠶᠯᠡᠬ) [动] ① 充气, 打气, 装气, 鼓风: дугуй ~ 给轮胎打气; хийлсэн ус 汽水; хийлдэг завь 汽艇; хийлсэн жинтүү 气枕; ② (摔跤比赛时) 轮空; ③ 使空, 弄空, 使落空, 使腾空; ④ (医) 收张法.
- хийморлиг** (ᠬᠢᠶᠮᠣᠷᠯᠢᠭ) [形] ① 有灵魂的; ② 富有生气的, 朝气蓬勃的, 意气风发的; ③ 有运气的, 幸运的.
- хийморь** (ᠬᠢᠶᠮᠣᠷᠢᠶ) (ᠬᠢᠶᠮᠣᠷ) [名] ① 灵魂; ② 生气, 朝气, 勃勃生气, 风发的意气; ③ 运气, 幸运.
- хийморьтой** (ᠬᠢᠶᠮᠣᠷᠢᠶᠲᠣᠢ) [形] ① 有灵魂的; ② 有生气的, 有朝气的, 生气勃勃的, 意气风发的; ③ 有运气的, 幸运的.
- хиймэглэх** (ᠬᠢᠶᠮᠡᠭᠯᠡᠬ) [动] 敷衍塞责.
- хиймэл** (ᠬᠢᠶᠮᠡᠯ) [形] 人造的, 人工的, 人为的: ~ цэцэг 人造花(如丝花、绢花); ~ үс 假发; ~ амьсгал 人工呼吸; ~ антенн 仿真天线; ~ арьс 人造革; ~ бөөр 人工肾; ~ гуранз 混凝土; ~ даавар (生) 合成激素; ~ лавирхай 电木, 人工胶木; ~ каучук 人造橡胶; ~ хүн ① 机器人; ② 人体模型; ~ шүд 假牙; ~ дагууль 人造卫星; ~ торго 人造丝; ~ гантиг 水磨石.
- хиймэлдүү** (ᠬᠢᠶᠮᠡᠯᠳᠡᠭᠦ) [形] 人造似的, 人工似的, 人为似的; 人造式的, 人工式的, 人为式的.
- хийр** (ᠬᠢᠶᠢᠷ) [名] 参见 хиур I、II.
- хийрүүлэх** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хийрэх 的使动

态.

- хийрхүү** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠬᠦᠭᠦ) [形] ① 浮夸的, 虚浮的; 好自吹自擂的, 好吹牛的; ② 气多的, 充满气体的; ③ 神经过敏的.
- хийрхүүлэх** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хийрхэх 的使动态.
- хийрхэг** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠭ) [形] 易激动的, 好冲动的, 神经质的; 火暴的; ~ зан 火暴的性格.
- хийрхэл** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠯ) [名] хийрхэх 的名词.
- хийрхэх** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠬ) [动] ① 精神病发作, 精神病加剧; ② 发狂, 发疯, 狂热.
- хийрэх** (ᠬᠢᠶᠢᠷᠡᠬ) [动] ① 变成气体, 气化; ② 参见 хийтэх.
- хийсвэр** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷ) [形] ① 抽象的: ~ ойлголт, ~ ухагдахуун 抽象的概念; ~ нэр (语) 抽象名词; ~ сэтгэхүй 抽象思维; ~ урлаг 抽象艺术; ~ хөдөлмөр 抽象劳动; ~ юм 抽象事物; ② 空洞的, 空虚的, 虚幻的; ③ 轻浮的, 轻飘的, 轻挑的, 轻举妄动的; ~ зан 轻挑的性格, 轻浮的性格, 举止轻浮的脾气; ◇ хөнгөн ~ 轻浮的, 轻挑的.
- хийсвэрдүү** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠳᠡᠭᠦ) [形] ① 抽象式的; 很抽象的; ② 空空洞洞的, 很空虚的, 颇虚幻的; ③ 很轻浮的, 十分轻挑的.
- хийсвэрдүүлэх** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хийсвэрдэх 的使动态.
- хийсвэрдэх** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠳᠡᠬ) [动] ① 变得抽象; ② 变得空洞, 变得空虚, 变得虚幻; ③ 变轻浮, 变轻挑.
- хийсвэрлүүлэх** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хийсвэрлэх 的使动态.
- хийсвэрлэгч** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠴ) [名] ① 变抽象者, 抽象主体; ② 变空洞者, 变空虚者, 变虚幻者; ③ 变轻浮者, 变轻挑者.
- хийсвэрлэл** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠯ) [名] ③ 抽象, 抽象化: ~ ийн ай 抽象范畴; ④ 空洞化; 空虚化; 虚幻化; ⑤ 轻浮化, 轻挑化.
- хийсвэрлэх** (ᠬᠢᠶᠢᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠬ) [动] ④ 变抽象, 抽象化, 显得抽象: ~ ж дүрслэн бодох 抽象地想象; ~ сэтгэхүй 抽象思维; ⑤ 变空洞, 显得空洞; 变空虚, 显得空虚; 变虚幻, 显得虚幻; ⑥ 变轻浮, 表现轻浮, 变轻挑, 行为轻挑.

хийсвэрлэхүй **ᠬᠢᠰᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠦᠢ** [名]抽象, 抽象作用.

хийсвэрхэн **ᠬᠢᠰᠪᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] хийсвэр 的小称; ①有点抽象的; ②有点空洞的, 稍空虚的, 稍虚幻的; ③稍轻浮的, 稍轻佻的.

хийсгүүлэх **ᠬᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хийсгэх 的使动态.

хийсгүүр **ᠬᠢᠰᠢᠭᠦᠦᠷ** [名] ①(技)吹风机, 鼓风机; ②风车.

хийсгэх **ᠬᠢᠰᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] хийсэх 的使动态; ①吹动; 吹去, 吹掉; салхи цаас ~ в 风把纸吹走了; цагаа ~ 把角膜云翳去掉; хөрөнгий нь ~ 没收其所有财产; ~ н талах 抢掠, 抢夺; ②(体)(摔跤的)抡摔.

хийсдүү **ᠬᠢᠰᠢᠳᠦᠦ** [形]参见 хийсвэрдүү.

хийсдэх **ᠬᠢᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]参见 хийсвэрдэх.

хийсчих **ᠬᠢᠰᠢᠬᠢ** [动] хийсэх 的完成体.

хийсэл **ᠬᠢᠰᠡᠯ** [名] ①(顺风)飘动, 飘行, 飘舞, 飘扬; ②落下, 坠落; 倒下, 吹落.

хийсэм **ᠬᠢᠰᠡᠮ** [形] ①陡坡, 绝壁, 岩崖; ②峭壁的, 绝壁的, 险峻的; ③欲飞走的, 欲飞落的; 悬空的.

хийсэх **ᠬᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] ①(顺风)飘动, 飘行, 飘舞, 飘扬; салхинд туг ~ 旗在风中飘扬; шороо ~ 尘土飞扬; ②(顺风)飘落, 飘下, 飘走; салхинд ~ ж явчих 被风吹落; үлээхэд хийсчихмээр хөнгөн弱不经风, 轻得一吹即倒; нүдний цагаа ~ 角膜云翳消失; хөрөнгө ~ 荡产.

хийт **ᠬᠢᠶᠲᠦ** [形] ①气的, 气体的, 空气的, 大气的; 汽的; ~ ноцоолог 煤气喷灯; ~ яс 含气骨; ~ хөндий 气腔; ②空隙的, 缝隙的, 间隙的; ③空的, 空空的; ④空洞的, 空想的, 空幻的; ⑤心理的, 精神的; ⑥见 хийтэй.

хийтүүлэх **ᠬᠢᠶᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хийтэх 的使动态.

хийтэй **ᠬᠢᠶᠲᠡᠢ** [形] ①有气的, 有气体的, 充气的, 装满了空气的, 含空气的; 有汽的; ~ зөөлөвч 气垫, 充气软垫; ~ хуурай ул хөрс 风干土壤; ~ чийдэн (充)气灯; ②患精神病的; 疯狂的, 狂暴的; ~ нохой 狂犬, 疯狗; ③有空隙的; 有隙可

乘的, 有破绽的; ~ бөх 有破绽的摔跤手.

хийтэх **ᠬᠢᠶᠲᠡᠬᠡ** [动]气体增加, 空气增加.

хийх **ᠬᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①做; 制作; 作为, 当; 举行, 实行, 进行; ажил ~ 做工作; хурал ~ 开会; юу ~ ж байна? 在做什么? юу ч ~ гээгүй 什么也还没有做; алдаа ~ 弄错, 犯错误; биеийн тамир ~ 锻炼身体; гэм ~ 损害, 危害, 做坏事; хоол ~ 做饭; хэлэлцээ ~ 举行谈判, 进行商讨; бэл хөрөнгө ~ 作为资本; гар хөл ~ 当走狗, 做仆从; хүн ~ 做人; саад ~ 阻止, 妨碍; тоглоом ~ 做游戏; хийснээр нь олгох цалин 计件工资; ②放入; 放置, 装入, 输入; авдарт ~ 放入箱内; алчуураа өвөртөө ~ 把手帕揣入怀中; давс ~ 放盐; дугтуйд ~ 装入信封; ③带, 戴; бээлий ~ 戴手套; бөгж ~ 戴戒指.

хийхий **ᠬᠢᠶᠡᠬᠢ** [拟]嘿嘿(笑); ~ ха ха 嘿嘿哈哈(笑声).

хийхийлэх **ᠬᠢᠶᠡᠬᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]嘿嘿笑, 嘻嘻哈哈笑.

хийц **ᠬᠢᠶᠢᠴ** I [名] ③结构, 构造; барилгын ~ 房屋构造, 建筑结构; ~ загвар 结构模型; ~ хэсэг 构件; ~ ийг хэвэнд цутгах 模锻; 模铸; ④外形, 外貌; 造型, 型号; ~ сайтай ①结构精细的; ②外形美的; ~ урлал 工艺.

хийц **ᠬᠢᠶᠢᠴ** II [名] ③干粮; ④(往茶里掺的)食物; ⑤掺加物, 添加剂.

хийцгээх **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хийх 的众动态.

хийцлүүлэх **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ③ хийцлэх I、II 的使动态; ④意同 хийцлэгдэх.

хийцлэгдэх **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хийцлэх I、II 的被动态.

хийцлэл **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠡᠯ** I [名] хийцлэх I 的名词.

хийцлэл **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠡᠯ** II [名] хийлцэх II 的名词.

хийцлэх **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] (在饮料中)掺食物; 加添加剂; цай ~ 往茶中掺东西.

хийцлэх **ᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动]哄骗, 蒙骗.

хийчих **ᠬᠢᠶᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] хийх 的多次体.

хийшиг **ᠬᠢᠶᠢ** [形] ①似气的, 像气体的, 像空气的; ②似空隙的, 似缝隙的, 似间隙的; ③似空洞的, 似空虚的, 似虚幻的.

хил **ᠬᠢᠯ** I [名] 界, 界线, 分界线, 边界, 疆界, 边界线; 相邻线, 连接线; 国界, 国界线; 边境, 国境; улсын ~ 国界; 国境; усан ~ 领海; агаарын ~ 领空; ~ийн ард 边民; ~ийн гааль 关税; ~ орчмын 国境附近的, 边境附近的; ~ д ойр 邻近国境的, 靠近边境的; хилийн харуул 边境哨兵; ~ийн застав 边防站; ~ийн отряд 边防总队; ~ийн салбар 边防分队; ~ийн зурвас, ~ийн шугам 边境线, 边界线; ~ хязгаарын худалдаа 边境贸易; ~ийн багана 界桩; ~ийн тэмдэг 界标; ~ийн овоо 边界垒石界标; ~ийн участок 边境地区; ~ийн хамгаалалт 边防, 边境保卫; ~ хамгаалагч 边境保卫者, 边界哨兵; ~ нэвтрэх 过境, 越界; ~ гарах 过境, 出境, 越境; ~ давах 越境; ~ зөрчих 违犯边境, 越境; ~ нийлэх, ~ залгах ①接境, 接壤, 交界; ②毗邻, 邻接, 相连; ~ийн будлнан 边界纠纷, 边界争端, 边界冲突; ~ийн цаадах бараа 舶来品, 进口货; ~ийн цаадах худалдаа 海外贸易; ~ийн шон 界桩; ◇ ~ хязгаар 边境, 国境.

хил **ᠬᠢᠯ** II [名] ①(琴之)弓子; ②弹毛弓.

хиллүүлэх **ᠬᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хиллэх II 的使动态.

хиллэгдэх **ᠬᠢᠯᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хиллэх II 的被动态.

хиллэх **ᠬᠢᠯᠢᠬᠡ** I [动] 接境, 接壤, 交界; 邻接, 毗邻, 相连.

хиллэх **ᠬᠢᠯᠢᠬᠡ** II [动] 灌注, 斟, 倒进容器.

хилс **ᠬᠢᠯᠰ** [名·形] 虚假的, 不公正的, 非正义的; 诽谤的, 诬蔑的: ~ гүжир 冤枉的, 极不公正的; 诽谤的, 诬蔑的; ~ хэрэг 难以容忍的事情; 不公正的指控, 造谣中伤; ~ хэрэгт холбогдуулах 加谗言于某人, 诬告, 诬陷.

хилсгүй **ᠬᠢᠯᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 不虚假的, 真实的; 公正的, 不冤枉的, 可靠的.

хилсдүүлэх **ᠬᠢᠯᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хилсдэх 的使

动态; ①诬告, 指控, 不公正地判决; 诽谤, 诬蔑; ②造成不公正的事, 冤枉人.

хилсдэх **ᠬᠢᠯᠰᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ①变得不公正, 成冤枉事, 成虚假事; ②受诬告, 受不公正指控, 遭诽谤, 受诬蔑, 被冤枉, 受不公平的待遇.

хилстэй **ᠬᠢᠯᠰᠡᠲᠡᠢ** [形] 虚假的, 不公正的, 非正义的; 诽谤的, 诬蔑的; 冤枉的.

хилстэх **ᠬᠢᠯᠰᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 参见 хилсдэх.

хилчид **ᠬᠢᠯᠴᠢᠳᠢ** [名] хилчин 的复数: онц хилчдийн зөвлөлгөөн 优秀边防军人会议.

хилчин **ᠬᠢᠯᠴᠢᠨ** [名] 边防军人: онц ~ 优秀边防军人.

хилэгнүүлэх **ᠬᠢᠯᠡᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хилэгнэх 的使动态.

хилэгнэл **ᠬᠢᠯᠡᠭᠨᠡᠯ** [名] 气愤, 发怒, 愤怒: ~ догшрол 狂怒.

хилэгнэлт **ᠬᠢᠯᠡᠭᠨᠡᠯᠲᠦ** [形] ①参见 хилэгнэл; ②气愤的, 发怒的, 愤怒的.

хилэгнэх **ᠬᠢᠯᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 气愤, 发怒, 愤怒: ~ н бачимдах 愤怒, 狂怒.

хилэм **ᠬᠢᠯᠡᠮ** [名] (动) 鲟鱼.

хилэн **ᠬᠢᠯᠡᠨ** I [名] 天鹅绒; 丝绒, 倭缎; тансар ~ 灯芯绒; даавуу ~ 剪绒, 粗绒布; хамба ~ 细天鹅绒; ямаан ~ 普通天鹅绒.

хилэн (г) **ᠬᠢᠯᠡᠨ** II [名] 气愤, 愤怒, 火气: ~ төрөх 发怒, 愤怒; ◇ уур ~, урин ~ 生气, 气愤, 愤怒.

хилэн (г) **ᠬᠢᠯᠡᠨ** III [名] (动) 犀: ~ гөрөөс (动) 麒麟.

хилэн (г) **ᠬᠢᠯᠡᠨ** IV [名] 蜕皮树.

хилэнлэл **ᠬᠢᠯᠡᠨᠯᠡᠯ** [名] хилэнлэх 的名词.

хилэнлэх **ᠬᠢᠯᠡᠨᠯᠡᠬᠡ** [动] 生气, 气愤, 愤怒, 发火.

хилэнт **ᠬᠢᠯᠡᠨᠲᠦ** [形] 气愤的, 愤怒的, 生气的.

хилэнтэй **ᠬᠢᠯᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] 气愤的, 愤怒的, 生气的.

хилэнц **ᠬᠢᠯᠡᠨᠴ** [名] 罪恶, 罪过, 罪孽, 罪行; 过错; ◇ нүгэл ~ 罪恶, 罪孽.

ХИЛЭНЦТЭЙ **ᠬᠢᠯᠡᠨᠴᠡᠲᠡᠢ** [形] 有罪的, 犯罪的, 造孽的, 有过错的.

ХИЛЭНЦТЭН **ᠬᠢᠯᠡᠨᠴᠡᠲᠡᠨ** [名] 罪犯, 罪人.

ХИЛЭНЦЭТ **ᠬᠢᠯᠡᠨᠴᠡᠲᠡ** [形] 有罪的, 犯罪的, 造孽的; 有过错的; ◇ ~ аалз, ~ хорхой <动> 蝎子.

ХИМ **ᠬᠢᠮ** I [名] <解> 骨槽: ясны ~ 骨槽.

ХИМ **ᠬᠢᠮ** II [名] 香肠, 灌肠.

ХИМ **ᠬᠢᠮ** III [名] <植> 苘麻(属): ~ олс 苘麻.

ХИМДЭГ **ᠬᠢᠮᠳᠡᠭ** [名] <植> 甜茅(属).

ХИМИ **ᠬᠢᠮᠢ** [名] <化> 化学: органик ~ 有机化学; органик бус ~ 无机化学; ~ йн ухаан 化学; ~ беологи 生物化学; ~ засал, ~ эмчилгээ <医> 化学治疗, 化疗; ~ тагнуул 化学侦察; ~ эсэргүүцэх 防化; ~ йн аж үйлдвэр 化学工业; ~ йн аяга 烧杯; ~ йн бодис 化学物质; ~ йн бүрэлдэхүүн 化学成分; ~ йн задлаг 化学分析; ~ йн зэвсэг 化学武器; ~ йн хамгаалалтын хэрэглүүр 化学防护器材; ~ йн урвал 化学反应; ~ йн махбод 化学元素, 化学分子; ~ йн туршлага, ~ йн лаборатори 化学实验; ~ йн дайн 化学战争; ~ йн цэрэг <军> ① 化学兵, 化学部队; ② 防化兵, 防化部队; ~ йн хэрэгсэл 化学器材, 防化器材.

ХИМИЖИЛТ **ᠬᠢᠮᠢᠵᠢᠯᠢᠲ** [名] <化> 化学化.

ХИМИЖИХ **ᠬᠢᠮᠢᠵᠢᠬ** [动] 化学化.

ХИМИЖҮҮЛЭЛТ **ᠬᠢᠮᠢᠵᠢᠵᠡᠯᠡᠯᠢᠲ** [名] химижүүлэх 的名词.

ХИМИЖҮҮЛЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠵᠢᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] химижих 的使动态.

ХИМИЧ (ин) **ᠬᠢᠮᠢᠴ** [名] ① 化学家; ② <军> 化学兵, 防化兵.

ХИМЛҮҮЛЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] ① химлэх 的使动态; ② 意同 химлэгдэх.

ХИМЛЭГДЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡᠬ** [动] химлэх 的被动态.

ХИМЛЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠯᠡᠬ** [动] 啮, 啃咬.

ХИМРЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠷᠡᠬ** [动] 形成骨槽.

ХИМТЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 见 химрэх: яс ~ 形成骨槽; 长出骨髓.

ХИМХЭХ **ᠬᠢᠮᠢᠬᠡᠬ** [动] 咬, 咬住; 含在口里.

ХИМШИХ **ᠬᠢᠮᠢᠰᠢᠬ** [动] 呈骨槽状.

ХИМЭРЛЭГ **ᠬᠢᠮᠡᠷᠯᠡᠭ** [名] <地> 黄土.

ХИМЭРЛЭГДҮҮ **ᠬᠢᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠦ** [形] 黄土状的, 黄土质的: ~ чулуулаг 黄土状岩石.

ХИН **ᠬᠢᠨ** [名] <乐> 竖琴, 立琴.

ХИНД **ᠬᠢᠨᠳ** [名] <动> 见 тоть.

ХИНИН **ᠬᠢᠨᠢᠨ** [名] <医> 金鸡纳霜, 奎宁.

ХИНИМҮҮ **ᠬᠢᠨᠢᠮᠦᠮᠦ** [名] 烧焦的苦味.

ХИНОЛИН **ᠬᠢᠨᠣᠯᠢᠨ** [名] <化> 喹啉, 氮苯.

ХИНЦЭЙХ **ᠬᠢᠨᠴᠡᠶᠢᠬ** [动] 凝视.

ХИНШҮҮ **ᠬᠢᠨᠰᠦᠭᠦ** [名] 烧焦味, 焦味.

ХИНЭ **ᠬᠢᠨᠡ** [名] 霉, (湿地长上的) 绿霉.

ХИОЦГОН **ᠬᠢᠣᠴᠢᠭᠣᠨ** [名] (男女) 两性人, 阴阳人.

ХИППИ **ᠬᠢᠶᠠᠮᠠ** [名] 嬉皮士(美国国内对现实不满的颓废派).

ХИР **ᠬᠢᠷ** I [名·副] ① 程度, 限度, 界限, 范围; 极限: чадахын ~ ээр хийх 尽能力做, 尽力而为; мэдэхийн ~ ээр хэлж өгөх 尽自己所知道的都讲给人家, 知无不言; ~ ээр 尽量, 尽力, 最大范围地; хүн бүрээс чадварынх нь ~ ээр ажиллаж, хүн бүхэн хөдөлмөрийнх нь ~ ээр өгнө 各尽所能, 按劳分配; ~ хэмжээ 限度, 程度, 范围, 能力; 潜力; ~ хэмжээгүй 无穷的, 无边的, 无限的; ~ ээ мэдэх 知道自己的能力, 自量; ~ ээ мэдэхгүй 自不量力的, 把自己的能力估计得过多的; ~ ээс хэтэрэх 超过界限, 超过能力之所及; ② 如何, 怎样, 多少, 到何程度: ~ зэрэг вэ? 怎么样? 到何种程度? ~ зэрэг амрав? 休息得怎么样? ~ зэргийн эд вэ? 是怎样的东西? ~ олон хүн байна? 有多少人? бие ~ байна? 身体怎么样? ③ 大约, 大概, 接近, 约略; …前后, 当…时: үдийн ~д 中午时分, 约中午时; арван ~ үхэр 约十头牛; одоо ~ дээ завгүй байна 这会儿没空

闲; энэ ~ 这时, 目前, 这一会儿, 当时;
① 普通, 一般, 平平常常, 平庸: ~ ийн юм 普通的东西, 平平常常的东西, 一点点东西; ~ тэй бол чингэхгүй 平庸的人就不会那样; 平常人达不到那样; ② 财物, 财产, 家业: ~ ийг дагах 守家业; ~ олохгүй, ~ гүй 无财产; 不会过日子.

хир 𐎧𐎺 II [名] ① 污垢, 污泥, 泥秽: хувцасны ~ ийг арилгах 清除衣服上的污泥; ~ болгох 弄脏, 染污; ~ халдамтгай 易污的, 易弄脏的; ◇ ~ буртаг 污垢, 污秽; ② (转) 缺陷, 污点, 瑕疵.

хирвүүлэх 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴 [动] хирвэх 的使动态.

хирвэгдэх 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴 [动] хирвэх 的被动态.

хирвэх 𐎧𐎺𐎠 [动] ① 逐渐缩短, 整平; ② 扯平, 平整.

хирвээдэс 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴 [名] 参见 хирвээс.

хирвээлэх 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴 [动] 参见 хирвэх.

хирвээс 𐎧𐎺𐎠𐎢 [名] 皮镶边, 毛皮贴边: ~ малгай 毛皮镶边的帽子.

хирвээслүүлэх 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴𐎠𐎢 [动] хирвээслэх 的使动态.

хирвээслэх 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴𐎠 [动] 滚毛皮边, 缘毛皮边, 镶皮边, 用毛皮缝边.

хирвээст 𐎧𐎺𐎠𐎢𐎴 [形] 有皮镶边的, 有毛皮贴边的.

Хиргис 𐎧𐎺𐎠 [名] ① 吉尔吉斯; ② 吉尔吉斯人.

хиргисүүр 𐎧𐎺𐎠 𐎧𐎺 [名] 古墓, 古冢.

хиргууцай 𐎧𐎺𐎠𐎢 [名] <动> 白尾鹫: алаг ~ <动> 鹫鹫; намгийн ~ <动> 白头鹫.

хиргүй 𐎧𐎺 𐎧𐎺 [形] ① 未沾污垢, 无污垢的, 清洁的, 干净的: ~ гараар 用干净手; ② 无缺陷的, 无污点的, 无过错的, 无瑕疵的.

хиргэсүүр 𐎧𐎺𐎠 𐎧𐎺 [名] 参见 хиргисүүр.

хирдхийлгэх 𐎧𐎺 𐎧𐎺 [动] хирдхийх 的使动态.

хирдхийх 𐎧𐎺𐎠 [动] 遭到惊吓, 感到惊愕.

хиржигнүүр 𐎧𐎺𐎠𐎢 [名] <语> 恶性[语音].

хирлүүлэх 𐎧𐎺𐎠 [动] ① хирлэх 的使动态; ② 意同 хирлэгдэх.

хирлэгдэх 𐎧𐎺𐎠 [动] хирлэх 的被动态.

хирлэх 𐎧𐎺 [动] ① 估量, 判断重量, 确定分量; 决定价格; 确定程度, 判定范围; ② 量力而行; ③ 走中庸之道, 稳健, 节制, 知道轻重, 有分寸, 不过量, 不过分.

хирлэшгүй 𐎧𐎺𐎠 𐎧𐎺 [形] 不可估量的, 不可判断的, 不可捉摸的, 难以把握的.

хирс 𐎧𐎺 [名] <动> 屎.

хирсэх 𐎧𐎺 [动] (动物) 潜伏, 躲藏.

хирсээх 𐎧𐎺 [动] хирсэх 的使动态.

хиртүүлэх 𐎧𐎺𐎠 [动] хиртэх 的使动态.

хиртхийлгэх 𐎧𐎺𐎠 [动] хиртхийх 的使动态.

хиртхийх 𐎧𐎺 [动] 吓一跳, 吃一惊.

хиртчих 𐎧𐎺 [动] хиртэх 的完成体.

хиртэй 𐎧𐎺 I [形] ① 有界限的, 有限度的, 有限量的, 有分寸的, 有约束的, 有数量的, 有范围的: ~ бай! 放规矩点! ② 有多少的, 如何的, 怎样的: аль ~? 多少? 如何? ③ 大概, 大约, 接近: хорин метр ~ 约二十米; миний ~ 和我差不多的; ④ 一般的, 普通的, 平庸的; ⑤ 有财产的, 有财物的, 有家业的.

хиртэй 𐎧𐎺 II [形] ① 有污垢的, 有污泥的, 污秽的, 脏的: ~ хувцас 沾上污泥的衣服, 脏衣服; ② 有缺陷的, 有污点的, 有瑕疵的, 有过错的.

хиртэл 𐎧𐎺 [名] хиртэх 的名词.

хиртэлт 𐎧𐎺 [名] 参见 хиртэл.

хиртэмтгий 𐎧𐎺 [形] 易沾污的, 易脏的.

хиртэмхий 𐎧𐎺 [形] 参见 хиртэмтгий.

хиртэх 𐎧𐎺 [动] ① 弄脏, 沾污, 沾上污泥; ② 成污泥, 成污秽; ③ <天> 蚀: нар ~

日蚀.

хиртээх **ᠬᠢᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хиртэх 的使动态.

хиртээшгүй **ᠬᠢᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠢ** [形] 弄不脏的, 不可沾污的, 沾不上污泥的.

хирурги **ᠬᠢᠷᠦᠷᠭᠢ** [名] <医> ① (外科) 手术; ② 外科, 外科学, 外科医生.

хирургич **ᠬᠢᠷᠦᠷᠭᠢᠴᠢ** [名] <医> ① (外科) 手术专家; ② 外科专家, 外科医生.

хирхрэх **ᠬᠢᠷᠬᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] <医> 患慢性支气管炎, 患哮喘病.

хирхрээ **ᠬᠢᠷᠬᠢᠷᠡᠭᠡ** [名] <医> 慢性支气管炎, 哮喘病.

хириүүлэх **ᠬᠢᠷᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хирцэх 的使动态.

хирцэх **ᠬᠢᠷᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] 估量, 度量, 衡量, 判断, 推测, 量力.

хирцээ **ᠬᠢᠷᠢᠴᠡᠭᠡ** [名] ① 程度, 限度, 界限, 范围; 极限; ② 估量, 估计, 大约, 大概, 大致.

хирчигнэх **ᠬᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠢᠬᠡ** [动] 吼喘, 哮喘.

хирчээ **ᠬᠢᠷᠴᠡᠭᠡ** [名] 见 хэрчээ.

хирээ **ᠬᠢᠷᠡᠭᠡ** [名] 程度, 限度, 界限, 范围, 极限.

хисмэс **ᠬᠢᠰᠢᠮᠡᠰ** [名] <植> 无子绿葡萄: ~ үзэм 无子绿葡萄.

Хитан **ᠬᠢᠲᠠᠨ** [名] <史> 契丹; 契丹人: ~ улс 契丹国.

хитрэх **ᠬᠢᠲᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] ① 见 хэтрэх; ② 调对光圈.

хитэг **ᠬᠢᠲᠡᠭ** [名] 船尾, 船艄: ~ барих 操舵.

хиур **ᠬᠢᠭᠦᠷ** I [名] 小旗; 小方形旗, 小三角形旗; ◇ ~ **хорхой** (动) 钓鱼虫.

хиур **ᠬᠢᠭᠦᠷ** II [名] (动) 蛾, 巢蛾: ~ эрвээхэй 麦蛾; ◇ ~ **хөрсөн** 石子砢岩.

хиурмаг **ᠬᠢᠭᠦᠷᠮᠠᠭ** [名] ① 小卵石, 砾石, 碎石: өнгөт ~ 有色砾石子; ② (地) 角砾岩: ~ гантиг 角砾大理石; ~ занар 碎屑页岩; ~ ан бадмар 角砾白云石.

хиурс **ᠬᠢᠭᠦᠷᠰ** [名] 虱子卵, 虱子.

хих **ᠬᠢᠬ** [名] 参见 хихий.

хихий **ᠬᠢᠬᠢ** [名] (动) 马蹶: ~ луус (动) 马蹶.

хиц **ᠬᠢᠴ** [名] (地) 单面山, 倾向崖.

хич **ᠬᠢᠴ** [名] 芥子, 芥末: ~ ин гоюу 芥末膏, 芥泥; ~ ин нунтаг 芥末粉.

хичир **ᠬᠢᠴᠢᠷ** [名] 弓梢, 弓端: ~ заадаслах 弯弓.

хичирлэх **ᠬᠢᠴᠢᠷᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 做弓梢, 装弓梢.

хичнээн **ᠬᠢᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠨ** [量·感] ① 多少, 几多 (指较大数量): ~ малтай? 拥有多少牲畜? ~ мянга түмэн 成千成万的; ② 多么: ~ сайхан бэ! 多么美好! 多么漂亮!

хичнээхэн **ᠬᠢᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠨ** [量] хичнээн 的小称; 多少, 几多, 几个, 才几个.

хичээл **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯ** I [名] 努力, 尽力, 用功, 勤勉, 勤奋: ~ сайтай сурагч 勤勉的学生, 用功的学生; идэвх ~ 热心, 努力, 积极; ◇ **эрлийг сурлаар эрдмийг** ~ **ээр** 寻找靠打听, 求知靠勤奋.

хичээл **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯ** II [名] 课, 功课, 课程, 课业; 学习, (军) 操课: ~ найман цагт эхэлнэ 八点上课; ~ хийх 上课, 学习; (军) 操课; ~ заах 教课; ~ ангийн эрхлэгч 班主任; ~ тасалдах 缺课; 旷课; ~ тасрах 停课; ~ хүмүүжил 教学; ~ ийн бичиг зохиол 教学书籍; ~ ийн эрхлэгч 教务主任; ~ ийн жил 学年; ~ ийн цаг 课时; ~ ийн үзүүлэн таниулах хэрэглэгдэхүүн 直观教具; ~ ийн хөтөлбөр 教学大纲; ~ ийн шуумал 教学模型; ~ ээс гадуурх ажил 课外作业.

хичээлдгүй **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠢ** I [形] 不努力的, 不勤奋的, 不用功的, 不积极的.

хичээлдгүй **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠢ** II [形] 无课的, 无功课的, 无课程, 无课业的; 无学习的; (军) 无操课的: ~ өдөр 无课的一天, 无课日.

хичээлдгэх **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хичээх 的使动态.

хичээллүүлэх **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хичээллэх 的使动态.

хичээллэг **ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠭ** [名] 参见 хичээллэлт.

- хичээллэгч** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠭᠴ) [名] ①上课者, 学习者; ②(军)操课者。
- хичээллэлт** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠲ) [名] ①功课, 课业, 上课, 学习; (军)操课; ②教课, 教学。
- хичээллэх** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠬ) [动] ①上课, 学习; (军)操课; ~ жил 学年; ②教课, 教学; ~ танхим 教研室。
- хичээллэцгээх** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠢᠴᠭᠡᠬ) [动] хичээллэх 的众动态。
- хичээлт** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠲ) [形]努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的。
- хичээлтэй** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ) I [形]努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的; ~ сурагч 用功的学生, 勤勉的学生。
- хичээлтэй** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ) II [形]有功课的, 有课业的, 有学习的; (军)有操课的: би өнөөдөр ~ 我今天有课。
- хичээмж** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠮᠵ) [名]注意, 小心, 留心。
- хичээмтгий** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠢ) [形]①努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的; ②尽力…的, 竭力…的, 力求…的, 渴求…的; ③一心只想…的, 只图…的; ④小心谨慎的。
- хичээнгүй** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢ) [形]①努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的; ~ зүтгэх 努力从事, 勤奋努力; ②认真的, 仔细的, 慎重的; ~ хүн ①仔细的人, 慎重的人; ②勤奋的人, 努力的人; ~ үсэг 正楷字。
- хичээнгүйлүүлэх** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хичээнгүйлэх 的使动态。
- хичээнгүйлэх** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠯᠡᠬ) [动] ①努力, 勤奋, 勤勉, 用功; ~ н суралцах 用功学习; ②慎重, 仔细, 认真; 尊重; ~ н ёслол 敬启, 敬上(书信末尾用语); ~ н бичих 正写, 楷书。
- хичээнгүйт** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠲ) [形]努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的; 认真的, 慎重的。
- хичээнгүйтэй** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠲᠡᠢ) [形] ①努力的, 勤奋的, 勤勉的, 用功的; ②仔细的, 认真的, 慎重的。
- хичээнгэ** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠡ) [形]参见 хичээнгүй。
- хичээнгэдэх** (ᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠬ) [动] ①变努力, 变得勤奋, 变得用功, 变得勤勉; ②仔细起

来, 认真起来, 慎重起来。

- хичээх** (ᠬᠢᠴᠡᠬ) [动] ①努力, 勤奋, 勤勉, 用功; ~ вэл бүтнэ 只要努力, 便能成功; ②尽力, 竭力, 力求, 渴求; мэдэгдэхгүй байхыг ~ 尽力不让人知道, 力求不显眼; ③一心只想…, 只图; амь хувиа ~ 利己, 自私自利; ④小心谨慎。
- хичээцгээх** (ᠬᠢᠴᠡᠬᠡᠴᠭᠡᠬ) [动] хичээх 的众动态。
- хичээчих** (ᠬᠢᠴᠡᠬᠢᠴ) [动] хичээх 的完成体。
- хишиг** (ᠬᠢᠰᠢᠭ) I [名] ①施舍物, 捐助品; 恩赐物; ~ хүртэх 获得施舍, 受恩赐; ②幸福, 福分, 缘分, 运气, 造化; амны ~ 口福。
- хишиг** (ᠬᠢᠰᠢᠭ) II [名] ①星期日, 礼拜天; ~ өдөр 星期日, 礼拜天; ②轮流, 轮班; энэ өдөр мамай хонины ~ 今天是我们的牧羊日; 今天轮我们放羊。
- хишиглэх** (ᠬᠢᠰᠢᠭᠯᠡᠬ) [动] ①施恩, 赏赐, 恩赐; ②值班, 当班。
- хишигт** (ᠬᠢᠰᠢᠭᠲ) [形]幸福的, 有福分的, 有缘分的, 有运气的, 有造化的。
- Хишигтэн** (ᠬᠢᠰᠢᠭᠲᠡᠨ) [名] ①幸运的人, 有福气的人, 幸运儿, 有造化的人; ②克什克腾(蒙古族一部族, 现为内蒙古一旗名); ③(陈)(成吉思汗的)护卫, 宿卫, 卫士。
- хишүүн** (ᠬᠢᠰᠢᠭᠦᠨ) [名] ①(植)圆大黄, 大黄; ②(化)丙烯; ~ тос (化)丙烯酸; ~ ий хүчил 丙烯酸。
- хиюу** (ᠬᠢᠶᠦ) [形]倾斜的, 歪斜的。
- хлор** (ᠬᠯᠣᠷ) [名] (化)氯, 氯气; ~ ихсэх 血氯过多; ~ мөнгөн ус 一氯化汞; ~ ус төрөгчин хүчил 盐酸; ~ той жонш (地)硬泥结石; ~ ын шохой 漂白粉(氯化石灰)。
- хлорамин** (ᠬᠯᠣᠷᠠᠮᠢᠨ) [名] (化)氯胺。
- хлоржих** (ᠬᠯᠣᠷᠵᠢᠬ) [动] (化)氯化。
- хлоржуулах** (ᠬᠯᠣᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬ) [动] хлоржих 的使动态。
- хлорид** (ᠬᠯᠣᠷᠢᠳ) [名] (化)氯化物。
- хлорит** (ᠬᠯᠣᠷᠢᠲ) [名] (矿)绿泥石, 亚氯酸盐。
- хлорофилл** (ᠬᠯᠣᠷᠣᠮᠢᠯ) [名] (植)叶绿素。

хлорт *ᠬᠯᠣᠷᠲ* [形]〈化〉氯的，氯化了的，氯气的：～ кальц 氯化钙。

хлортой *ᠬᠯᠣᠷᠲᠣᠢ* [形]〈化〉有氯的，有氯气的，氯化了的。

хлортойвотр *ᠬᠯᠣᠷᠲᠣᠢᠪᠣᠲᠷ* [形]〈化〉有些氯的，有些氯气的，有些氯化了的，有氯素的。

хлортойшиг *ᠬᠯᠣᠷᠲᠣᠢᠰᠢᠭ* [形]〈化〉似有氯的，似有氯气的，似氯化了的。

хлорформ *ᠬᠯᠣᠷᠲᠣᠮ* [名]〈医〉氯仿，三氯甲烷，哥罗芳(麻醉剂)。

хо *ᠬᠣ* [名]毫(中国重量单位，相当于3.75毫克)。

хов *ᠬᠣᠪ* I [名]谣言，诽谤，中伤，流言蜚语，闲话：～ зөөх 造谣诬蔑，散布谣言，传闲话，挑拨离间；～ д орох 成了造谣的目标，被诽谤，被中伤；◇ ～ шив, ～ жив 谣言，流言蜚语，诽谤，中伤。

хов *ᠬᠣᠪ* II [小]〈加强语气词，用于以“хо”开头词前〉：～ хоосон 空空如也，空空的。

ховгор *ᠬᠣᠪᠭᠣᠷ* [形]凹的，凹面的。

ховд *ᠬᠣᠪᠳ* [名]〈长形的〉盒子，匣子；桶子；鞘：～ сумны ～ 箭壶，箭匣；хүжний ～ 香盒。

ховдгорхог *ᠬᠣᠪᠳᠭᠣᠷᠬᠣᠭ* [形]嘴馋的，贪食的。

ховдгорхох *ᠬᠣᠪᠳᠭᠣᠷᠬᠣᠬ* [动]嘴馋，贪食。

ховдгорхуу *ᠬᠣᠪᠳᠭᠣᠷᠬᠤᠭᠤ* [形]参见 ховдгорхог。

ховдлох *ᠬᠣᠪᠳᠯᠤᠬ* I [动]放在长匣子(盒子、桶子、鞘)里。

ховдлох *ᠬᠣᠪᠳᠯᠤᠬ* II [动]拔掉，踢掉：ноос ～ 拔毛。

ховдлогдох *ᠬᠣᠪᠳᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] ховдлох I、II 的被动态。

ховдлуулах *ᠬᠣᠪᠳᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]① ховдлох 的使动态；②意同 ховдлогдох。

ховдог *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭ* [形]①嘴馋的，贪食的，贪欲的：～ идэх 贪馋地吃；②贪婪的，贪欲的，贪财的，贪得无厌的；◇ ～ шунахай 贪婪的，贪欲的，贪财的。

ховдогдох *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* [动]①变得过分贪食、十分贪吃；嘴太馋；②变得十分贪婪，贪得无厌，变得太贪欲、太贪财。

ховдогдуу *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠳᠤᠭᠤ* [形]①嘴很馋的，很贪吃的，很贪食的，十分贪馋的；②很贪婪的，很贪欲的，十分贪财的，贪得无厌的。

ховдоглогч *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠯᠣᠭᠴ* [名]①嘴馋者，贪食者，贪吃者，贪馋者；②贪婪者，贪欲者，贪财者，贪得无厌者。

ховдоглол *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠯᠣᠯ* [名] ховдоглох 的名词。

ховдоглох *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠯᠣᠬ* [动]①嘴馋，贪食，贪吃，贪馋；②贪婪，贪欲，贪财，贪得无厌。

ховдоглоцгоох *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠯᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] ховдоглох 的众动态。

ховдоглуулах *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ховдоглох 的被动态。

ховдогрохог *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠷᠬᠣᠭ* [形]参见 ховдог。

хувдогрохох *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠷᠬᠣᠬ* [动]参见 ховдоглох。

ховдогхон *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠬᠣᠨ* [形] ховдог 的小称；①有点嘴馋的，稍贪食的，稍贪吃的，稍贪馋的；②稍贪婪的，稍贪欲的，稍贪财的。

ховдогших *ᠬᠣᠪᠳᠣᠭᠰᠢᠬ* [动]变馋：идэх тутам ～ ж, амрах тутам залхуурах 越吃越馋，越歇越懒。

ховдол *ᠬᠣᠪᠳᠣᠯ* [名]①〈解〉心室；脑室：зүрхний зүүн ～ 左心室；ховдлын агшил 〈医〉心室收缩；ховдлын жич агшил 〈医〉心室性额外收缩；ховдлын зураг 〈医〉脑室造影照片；ховдлын зураг авах 〈医〉脑室造影；②参见 ховил。

ховдос *ᠬᠣᠪᠳᠣᠰ* [名]〈故事传说中的一种人(羊身)怪物〉。

ховил *ᠬᠣᠪᠢᠯ* [名]①槽，凹槽，笋槽；小沟，沟渠，水沟，排水沟：～ той сэтгүүр 有沟探子；～ той цүүц 槽凿子；②打槽凿子。

ховилдогдох *ᠬᠣᠪᠢᠯᠳᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] ховилдох 的被动态。

ховилдолцох *ᠬᠣᠪᠢᠯᠳᠣᠯᠴᠣᠬ* [动] ховилдох 的共动态。

ховилдох *ᠬᠣᠪᠢᠯᠳᠣᠬ* [动] 挖槽, 开沟, 挖渠, 挖排水沟。

ховилдоцгоох *ᠬᠣᠪᠢᠯᠳᠣᠴᠣᠭᠣᠬ* [动] ховилдох 的众动态。

ховилдуулах *ᠬᠣᠪᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ховилдох 的使动态。

ховилт *ᠬᠣᠪᠢᠯᠲ* [形] ① 槽的, 槽形的, 沟的, 沟渠的, 沟渠形的; ② 有槽的, 有沟的。

ховлогдох *ᠬᠣᠪᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] ховлох 的被动态。

ховлол *ᠬᠣᠪᠯᠣᠯ* [名] ховлох 的名词。

ховлох *ᠬᠣᠪᠯᠣᠬ* [动] 造谣诽谤, 中伤, 拨弄是非, 说闲话, 散布流言蜚语。

ховлуулах *ᠬᠣᠪᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① ховлох 的使动态; ② 意同 ховлогдох。

ховол *ᠬᠣᠪᠣᠯ* I [名] (植) 椴树, 椴木。

ховол *ᠬᠣᠪᠣᠯ* II [名] 细长洼沟。

ховол *ᠬᠣᠪᠣᠯ* III [名] 盔顶上的托子。

ховолгоно *ᠬᠣᠪᠣᠯᠭᠣᠨᠠ* (*ᠬᠣᠪᠣᠯᠭᠣᠨ*) I [名] ① 细长洼沟; ② 盔顶上的托子。

ховолгоно *ᠬᠣᠪᠣᠯᠭᠣᠨ* II [名] (植) 类叶升麻 (属)。

ховолсох *ᠬᠣᠪᠣᠯᠰᠣᠬ* [动] 登高; 居高临下: ~ ж харвах 居高射击, 从高地上射击。

ховон (г) *ᠬᠣᠪᠣᠨ* [名] 火壶, 火盆: галт ~ 火壶。

ховоо *ᠬᠣᠪᠣᠭ᠎ᠠ* [名] ① 水斗, 水罐, 水桶; ② (电) 轮缘槽。

ховоодох *ᠬᠣᠪᠣᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ* [动] 用水斗汲水, 用水罐舀, 用水桶舀。

ховоодуулах *ᠬᠣᠪᠣᠭ᠎ᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хувоодох 的使动态。

ховоолох *ᠬᠣᠪᠣᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ* [动] ① 参见 ховоодох; ② (转) 挖水沟(渠), 挖水槽。

ховор *ᠬᠣᠪᠣᠷ* [形] 稀少的, 稀罕的, 罕见的; 珍奇的: ~ бараа 紧俏货; 稀缺货; ~ тохиолдох явдал 罕见的事情, 难得遇见的事情; ~ жил 欠收年; ~ зүйл 珍品, 珍本; ~ металл, ~ төмөрлөг 稀

有金属; ~ ном 绝版书; энд гахай ~ 这里猪很罕见; ховроос ~ 特别稀少。

ховордох *ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] ① 变得稀少、稀罕、罕见, 变得过于稀少; ② (衣服等) 显得窄小, 显得小。

ховордуу *ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 很稀少的, 很稀罕的, 很罕见的; 很珍奇的。

ховордуулах *ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ховордох 的使动态。

ховордчих *ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] ховордох 的完成体。

ховордшил *ᠬᠣᠪᠣᠷᠳᠣᠬ* [名] 稀少化, 稀罕化, 罕见化; 珍奇化。

ховоржих *ᠬᠣᠪᠣᠷᠵᠢᠬ* [动] 参见 ховорших。

ховортох *ᠬᠣᠪᠣᠷᠲᠣᠬ* [动] 参见 ховордох。

ховорхов *ᠬᠣᠪᠣᠷᠬᠣᠪ* [形] ховор 的小称; 稍稀少的, 稍稍罕的, 稍罕见的; 稍珍奇的: ийм байдал ~ гарах 这样的情况较少出现。

ховоршиг *ᠬᠣᠪᠣᠷᠰᠢᠭ* [形] 似稀少一些的, 似稀罕一些的, 感到缺乏的; 似珍奇的。

ховорших *ᠬᠣᠪᠣᠷᠰᠢᠬ* [动] 变稀少, 难以找到, 变稀罕; 变珍奇。

ховоршуулах *ᠬᠣᠪᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ховорших 的使动态。

ховровтор *ᠬᠣᠪᠣᠷᠪᠣᠲᠣᠷ* [形] 稀少些的, 较稀罕的, 较稀奇的, 罕见些的; 较珍奇的。

ховс *ᠬᠣᠪᠤᠰ* I [名] (动) ① 两岁野猪; ② 小公猪。

ховс *ᠬᠣᠪᠤᠰ* II [名] ① 魔法, 法术, 妖术, 把戏, 戏法; ② 催眠术: ~ эмчилгээ (医) 催眠疗法。

ховсдох *ᠬᠣᠪᠤᠰᠳᠣᠬ* [动] 变魔法, 变法术, 变妖术, 玩把戏, 变戏法。

ховслох *ᠬᠣᠪᠤᠰᠯᠣᠬ* [动] 参见 ховсдох。

ховсоргон *ᠬᠣᠪᠣᠰᠣᠷᠭᠣᠨ* [形] ① 好造谣的, 好诽谤的, 好挑拨的, 好进谗言的, 好告密的; ② 爱闲谈的, 饶舌的, 好搬弄是非的。

ховсоргоо (н) *ᠬᠣᠪᠣᠰᠣᠷᠭᠣᠭ᠎ᠠ* [名] ① 谣言, 诽谤, 谗言, 告密; ② 闲谈, 饶舌, 搬弄是非。

ховсорч *ᠬᠣᠪᠣᠰᠣᠷᠴ* [名] ① 造谣者, 挑拨者, 诬告者, 善进谗言者; ② 好闲谈的人, 饶

舌者，好搬弄是非的人。

ховсрогч *нөбчлөгч* [名] 参见 ховсорч.

ховсрооч *нөбчлөгч* [名] 参见 ховсорч.

ховсрох *нөбчлөх* [动] ① 造谣，诽谤，挑拨离间，进谗言；② 闲谈，饶舌，搬弄是非。

ховх *нөбч* I [名] (动) ① 鳊；② 大船钉鱼。

ховх *нөбч* II [副] 猛地，一下子，狠狠地：
~ сорох 一饮而尽；暴饮；~ татах 猛地摘下，猛然撕下。

ховхи *нөбч* [名] 箭刷子；半圆凿。

ховхидох *нөбчлөх* [动] 用箭刷子剔箭；(用半凿)凿槽。

ховхидуулах *нөбчлүүлэх* [动] ховхидох 的使动态。

ховхил *нөбч* [名] (因受压而微显沟形的) 小径；车辙，车沟。

ховхинох *нөбчлөх* [动] 左右乱跑，左右乱窜，跑来跑去。

ховхлогдох *нөбчлөгдөх* [动] ховхлох 的被动态。

ховхлолцох *нөбчлөцлөх* [动] ховхлох 的共动态。

ховхлох *нөбчлөх* [动] 把...分开，撕开，扯开，剥下，除去：
байшингийн цаасыг ~ 撕去糊壁纸；шигтгээ ~ 扯去饰品；ширэг ~ 薅草，抖去草根土。

ховхлуулах *нөбчлүүлэх* [动] ① ховхлох 的使动态；② 意同 ховхлогдох。

ховхолзнох *нөбчлөх* [动] ховхлох 的短暂体。

ховхолцгоох *нөбчлөх* [动] ховхлох 的众动态。

ховхолчих *нөбчлөх* [动] ховхлох 的多次体。

ховхорхой *нөбчлөгч* [形] 被分开的，被撕开的，被扯碎的，被剥掉的。

ховхрол *нөбчлэл* [名] ① 分开，掉下，掉落，脱落；剥落，剥离；② (陈) (妻子被丈夫) 休，抛弃。

ховхролт *нөбчлөлт* [名] 参见 ховхрол。

ховхроодос *нөбчлөдөгч* [名] 被分开(撕下、

扯下、除去、剥下)的东西。

ховхрох *нөбчлөх* [动] ① 分开，掉下，脱落；剥落：
наалдуулсан цаас нь ховхорчээ 粘上的纸掉了；цэр ~ 咳出痰；② (陈) (妻子) 被丈夫抛弃，被休。

ховхруулах *нөбчлүүлэх* [动] ховхрох 的使动态。

ховхчис *нөбчлэгч* [形] 光秃的，无毛的。

ховхчих *нөбчлөх* [动] ① ховхлох 的多次体；反复撕剥，不断扯下；② ховхрох 的完成体；脱落，剥落，分开，掉下。

ховхчуулах *нөбчлүүлэх* [动] ховхчих 的使动态。

ховч *нөбч* [名·形] ① 好挑拨是非的人，好进谗言的人，告密者；好说闲话者，爱议论别人者；② 好造谣中伤的，好挑拨是非的，好进谗言的，好密告的；好说闲话的，爱议论人的。

ховчдох *нөбчлөх* [动] 造谣中伤，挑拨是非，进谗言；闲谈，议论人。

ховчид *нөбчлөл* [名] ховч 的复数。

ховчхон *нөбчлэл* [形] ховч 的小称：有些好造谣的，较好挑拨的，较好进谗言的；稍好说闲话的，稍好议论别人的。

ховших *нөбчлөгч* [动] 饶舌，絮叨，滔滔不绝。

ховшуур *нөбчлөгч* [形] 絮叨不休的，滔滔不绝的，多嘴多舌的。

хог *нөбч* I [名] ① 垃圾，废物，糟粕，脏物：

~ ийн хайрцаг 垃圾箱；~ ургамал 杂草；~ хольц 杂质；~ тарих 弄脏，弄乱，乱抛；~ ийн лүү ① 垃圾篓；② 喻指什么都吃的人；~ ийн олс (植) 野麻；~ зайлуулах 排垃圾(废物、糟粕、脏物)；◇ ~ новш ① 废物，垃圾，糟粕；② 破烂家俱；~ саяг 破烂货，劣物，无用的东西；~ буртаг ① 垃圾，废物，污物；② 石屑，瓦砾，碎片；③ 碎片，碎渣；残渣：талхны ~ 面包屑，面包渣；чихрийн ~ 糖渣，糖沫；өвсний ~ 干枯草，碎干草；④ (转) 剩余，富裕，财产：~ той айл 富裕之家。

хог *нөбч* II [名] 瞌睡，盹：~ хийх 打瞌睡，打盹。

хоггүй *нөбч* [形] ① 无垃圾的，无废物

的,无糟粕的,无污物的;②没有碎片的,无碎渣的;不留残余的,不拖泥带水的,无剩余的,干干净净的,完全的: ~ эдгэрэх 痊愈.

хогжгор *шолгогч* [形]剥皮的,脱皮的,剥落的,脱落的.

хогжрох *шолгогч* [动]剥皮,脱皮,剥落,脱落.

хогжруу *шолгогч* [名]头皮屑,皮垢,小鳞,小皮斑: толгойн ~ 头皮屑.

хогжруулах *шолгогчлол* [动] хогжрох 的使动态.

хогжруутах *шолгогчлол* [动]生头皮屑,长皮垢,生小鳞,长小皮斑.

хогжруутуулах *шолгогчлол* [动] хогжруутах 的使动态.

хоглөх *шолгогч* [动](牲口)啃青,吃青草.

хоглуулах *шолгогчлол* [动] хоглөх 的使动态.

хоголзуур *шолгогчлол* [形]脸色发白的;花脸的.

хогоолзлой *шолгогчлол* [名](动)黄雀.

хогрох *шолгогч* [动]成垃圾,成废物,成糟粕;成碎渣.

хогтой *шолгогч* [形]①有垃圾的,有废物的,有糟粕的;有碎片的;有破烂东西的;②有剩余的,殷实的,有家产的.

хогтох *шолгогч* [动]垃圾积聚,垃圾变多,废物积聚,废物变多,糟粕积聚.

хогтуулах *шолгогчлол* [动] хогтох 的使动态.

хогч *шолгогч* [名](植)细莖菜.

хогч(ин) *шолгогч* [名]①扫除者,打扫垃圾者,清洁工,清道夫;②拾垃圾破烂者.

хогшил *шолгогч* [名]①财产,家具,什物,家私: хөрөнгө ~ 财产; эд ~ 用具,财产; гэрийн ~ ①家产,家具; ②木器: сангийн эд ~ 固有财产,官产; ③木器.

хогшилжих *шолгогчлол* [动]购置家具,置家私,置备什物;置木器;家产增多,家具增多,什物增多;木器增多.

хогшилжуулах *шолгогчлол* [动] хог-

шилжих 的使动态.

хогшилтэй *шолгогчлол* [形]①有财产的,有家具的,有什物的,有家私的;②有财产的,家具多的,什物多的,家私多的.

хогших *шолгогч* I [动]①垃圾增多,废物变多,糟粕增多;碎渣增加;②成垃圾,成废物,成糟粕;成碎渣.

хогших *шолгогч* II [动]家产增多,家具增多,木器增多;发家致富,富裕起来,殷实起来.

ход *шолгогч* I [副]①无阻碍地,顺畅地,利落地: ~ гүйх 利落地跑;②经常地,时常地,总是: ~ хэвтэж байдаг 经常躺着. **ход** *шолгогч* II [拟](小孩)咯咯地笑,嘻嘻地笑: ~ ~ хийх (小孩)咯咯笑,嘻嘻笑.

ходгочин *шолгогчлол* [名·形]①小丑,丑角;②好搬闲话的,好拨弄是非的.

ходгочих *шолгогчлол* [动]①搬弄是非;②举动轻率.

ходгочуур *шолгогчлол* [形]好搬弄是非的,轻举妄动的.

ходий *шолгогч* [名]参见 найз.

ходогшин *шолгогчлол* [名]参见 ходогчин.

ходол *шолгогч* [名](动)幼驼鹿.

ходом *шолгогч* [名]整体蒙文: ~ үсэг 旧蒙文.

ходоод(он) *шолгогчлол* I [名](解)胃: ~ агших 胃痉挛; ~ гэдэсний замын өвчин 胃肠道病; ~ муудах 胃不好起来,胃有病; ~ сунах 胃下垂; ~ үрэвсэх 胃炎; ~ харуур 胃镜; ~ ярших 胃溃疡; ~ ны амсар 胃贲门; ~ ны нугалуур 幽门; ~ ны шүүс 胃液; ~ ны хүчил 胃酸; ~ ны рак (医)胃癌.

ходоод *шолгогчлол* II [名]捕鱼网.

ходоодтос *шолгогчлол* [名](医)胃炎.

ходхийх *шолгогчлол* [动]①咕嘟咕嘟响(如由细颈容器里流出液体时);②急选,猛扑.

хоёр *шолгогч* [数]①二,两个;一双,一对: ~ хоноод ирэх 过两天后来; ~ хүн 两人,二人; ~ амт ①口是心非的;②双筒的,双口的; ~ бөхтэй 双峰的(骆驼);

~ давхар ①二层的; ②加倍的, 双重的, 二重的; ~ давхар байшин 两层楼; ~ дахь 第二的; ~ дахь өдөр 星期二; ~ нүдний дуран 双筒望远镜; ~ сар ①两个月; ②二月, 二月份; ~ тал ①两方面, 两处; ②(转)两面性, 骑墙态度; ③两部分; ~ шийдвэр ①双边决定(或决议); ②折中的决定; ~ чавхдаст 双弦的; ~ тийш нь тээвэрлэх 往返运输; ~ этгээдийн худалдааны хэлэлцээр 双边贸易协定; ~ ээлжтэй ажил 两班工作; ~ энгэртэй 双排钮扣的; 对襟的; ~ ын хооронд ①两者之间; ②模棱两可, 含糊不清, 不伦不类; ③不完善, 不完全; ~ буудалт нисэх онгоц 水陆两栖飞机; ~ нүүртэн 两面派, 骑墙者; ~ яс хагацах 分离, 骨肉分离; ~ төлөв 对子, 相对物, 对偶(如天地、阴阳、日月等); арьс яс ~ ①皮和骨头; ②皮包骨头(形容瘦); өвгөн эмгэн ~ 老两口, 老头和老太婆; чи бид ~ 你我俩人; ~ нутагт <动>两栖的(动物); ~ шарга <天>帝星、太子星总名; ●每月的第二天, 二日, 二号; маргааш хоёрдугаар сарын ~ 明天是二月二日.

хоёргүй *хоёр* *хоёр* [形] ●不二的; 不存二心的, 专心的; ●不搞两面派的, 表里如一的, 言行一致的, 不虚伪的; ●不骑墙的, 不折中的, 非介于两者间的; 肯定的, 确实的.

хоёрдмол *хоёр* [形] 两面的, 两重的: ~ шинж чанар 两面性, 两重性.

хоёрдогч *хоёр* [名] ●不一致者, 分歧者, 分心者, 三心二意者; ●重复者, 重叠二层者, 加倍者; ●居第二位者, 占第二者: ~ бүтээгдэхүүн 副产品.

хоёрдох *хоёр* [动] ●不一致, 分歧, 分心, 三心二意: сэтгэл ~ 三心二意; ~ н гуравдан 反复无常, 朝三暮四; ●重复, 重叠二层, 加倍; ●居第二位, 占第二.

хоёрдохь *хоёр* [数] 第二的: ~ өдөр 星期二; ~ хоног 第二天; 第二班, 第二轮.

хоёрдугаар *хоёр* [数] 第二: ~ сар 二月; ~ т орох 列第二, 居第二; ~ зэргийн жолооч 二级司机.

хоёрдуулах *хоёр* [动] хоёрдох 的使动态.

хоёрлол *хоёр* [名] хоёрлох 的名词.

хоёрлох *хоёр* [动] ●使成二, 使成对, 配对, 使成双; ●犹豫不定, 三心二意, 分心; ●重复, 重叠二层, 加倍; ●分路, 分歧, 分为两部分.

хоёрлохгүй *хоёр* [形] ●不二的, 明确的, 不含糊的; ●不虚伪的, 不欺骗人的; ●无二心的, 专心一意的.

хоёрлуулах *хоёр* [动] хоёрлох 的使动态.

хоёрт *хоёр* [数] ●二的, 二点的, 二分的, 两个的; ●第二方面, 第二.

хоёртаа *хоёр* [数] 两次.

хоёртой *хоёр* [数] ●二的, 二点的, 二分的, 两个的; ●二岁的; 二年的; 二年生的(植物); ~ хүүхэд 二岁的小孩.

хоёртох *хоёр* [动] 分成两部分, 分叉, 分歧; юм ~ ж харагдах (一个东西)被看成两个(现出双影).

хоёртуулах *хоёр* [动] хоёртох 的使动态.

хоёрхон *хоёр* [数] хоёр 的小称; 仅两个, 只有两个: ~ хүн иржээ 仅来了两个人.

хоёул(ан) *хоёр* [数] 俩, 两个一起, 共二个, 两人一起; 成双, 成对: та хоёр ~ нааш яв! 你俩人一起到这里来! ~ хамт явъя 我们俩人一同走吧; нөхөртэйгөө ~ ①和自己的同志一起; ②和丈夫一起; ~ анд нь хэлсэн 对他俩说了; ~ ~ аа ирлээ 两个两个地来了, 俩俩地来了, 一对对地来了.

хоёулхан *хоёр* [数] хоёул 的小称, 仅俩人, 仅一对.

хожгор *хоёр* [名·形] ●秃子; ●秃头的: ~ яр <医>秃疮, 癩痢疮.

хождомтгой *хоёр* [形] 经常迟到的, 好耽误的; 总是落后的.

хождоох *хоёр* [动] хождох 的使动态.

хождоох *хоёр* [动] 迟到, 耽误, 误期; 落

后: нөхдөөсөө ~ 落后于同志们; хугацаанаас ~ 误期; хагас цаг ~ 迟到半小时; галт тэрэгнээс ~ 误火车, 未赶上火车; ◇ **чи хожид!** 你让开! 靠边! 你靠后点! 你住口!

хождуулах *ᠬᠣᠵᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хождох 的使动态.

хожигдол *ᠬᠣᠵᠢᠭᠢᠳᠣᠯ* [名] хожигдох 的名词.

хожигдонгуй *ᠬᠣᠵᠢᠭᠢᠳᠣᠨᠭᠤᠢ* [形] (比赛、游戏等)常输的, 常败的, 总赢不了的.

хожигдох *ᠬᠣᠵᠢᠭᠢᠳᠠᠬ* [动] (比赛、游戏等的)输, 败, 被赢.

хожигвох *ᠬᠣᠵᠢᠭᠢᠪᠠᠬ* [动] 参见 *хоржигнох*.

хоржигнуулах *ᠬᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хожигнох 的使动态.

хожид *ᠬᠣᠵᠢᠳ* [副] 后面, 以后, …之后, 然后, 后来: урьд ~ 先后, 前后, 早晚, 以前和以后; урьд ~ үзэгдээгүй явдал 未曾见过的事情.

хожийлгох *ᠬᠣᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] хожийх 的使动态.

хожийх *ᠬᠣᠵᠢᠶᠠᠬ* [动] ① 变秃, 成秃头; 头发脱落; ② 树木变稀少.

хожил *ᠬᠣᠵᠢᠯ* [名] хожих 的名词.

хожилтой *ᠬᠣᠵᠢᠯᠲᠣᠢ* [形] 获胜的, 有赢利的, 有利润的.

хожилцох *ᠬᠣᠵᠢᠯᠴᠠᠬ* [动] хожих 的共动态.

хожим *ᠬᠣᠵᠢᠮ* [副] 以后, 此后, 然后, 其后, 尔后, 后来, 最后: *хожмын явдал* 以后的事; ~ нь 后来, 最后, 终于; ~ битгий тэг 以后别那样; ~ хойно 以后, 然后; 最后.

хожимдол *ᠬᠣᠵᠢᠮᠳᠣᠯ* [名] хожимдох 的名词.

хожимдолт *ᠬᠣᠵᠢᠮᠳᠣᠯᠲ* [名] 见 *хожимдол*.

хожимдох *ᠬᠣᠵᠢᠮᠳᠠᠬ* [动] 迟到, 耽误, 误期; 落后: ~ ж ирэх 晚来, 迟到.

хожимдуулах *ᠬᠣᠵᠢᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хожимдох 的使动态.

хожимдчих *ᠬᠣᠵᠢᠮᠳᠢᠬ* [动] хожимдох 的

完成体.

хожимхон *ᠬᠣᠵᠢᠮᠬᠣᠨ* [副] хожим 的小称; 稍后, 稍晚点, 此后不久, 其后不久.

хожис *ᠬᠣᠵᠢᠰ* [名] (动) 鸡 (别名).

хожих *ᠬᠣᠵᠢᠬ* [动] ① (比赛、游戏等)赢, 得胜, 优胜, 抢先; *шатраар* ~ 赢棋; *цаг* ~ 赢得时间, 争取时间; ② 赢利, 得好处, 收益.

хожоо *ᠬᠣᠵᠠᠭᠠ* [名] ① 利润, 利息; 赢利, 彩; 收益, 利益, 好处, 收获; ② 用处, 效果; 赢, 胜, 最后的胜利.

хожооч *ᠬᠣᠵᠠᠭᠠᠴ* [名] ① 得利者, 收益者; ② 取得效果者, 优胜者, 赢者.

хожуу *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠭᠠ* [副] 迟地, 晚地, 耽误地; 落后地: ~ ирэх 晚来, 迟到; *чи баахан* ~ *явжээ* 你走得晚了些, 你走得落后了一些.

хожуувтар *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ* [副] 迟些地, 晚些地, 耽误些地, 落后些地.

хожуудах *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠳᠠᠬ* [动] 耽误很多, 迟到很多, 误期很久; 过于落后.

хожуудуулах *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хожуудох 的使动态.

хожуул *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠯ* [名] 残株, 树桩, 残存的树根, 树墩子.

хожуулах *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ② хожих 的使动态; ③ 意同 *хожигдох*.

хожуулт *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠯᠲ* [名] 迟, 晚, 耽误; 落后.

хожуухан *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠬᠠᠨ* [副] хожуу 的小称; 稍迟地, 稍晚地, 耽误地点, 稍落后地.

хожцгоох *ᠬᠣᠵᠢᠴᠭᠠᠭᠠᠬ* [动] хожих 的众动态.

хозойлгох *ᠬᠣᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] хозойх 的使动态.

хозойх *ᠬᠣᠵᠠᠶᠠᠬ* [动] 参见 *гозойх*.

хозууль *ᠬᠣᠵᠠᠭᠤᠯᠢ* [名] 见 *хожуул*.

хой *ᠬᠣᠶ* [名] (动) 细鳞白鱼崽.

хойвогнох *ᠬᠣᠶ᠋ᠪᠣᠭᠨᠠᠬ* [动] (牲畜)骚动不安.

хойг *ᠬᠣᠶᠭ* [名] 半岛; *Крымийн* ~ 克里米亚半岛; *Балканы* ~ 巴尔干半岛; ◇ ~

од <天>星座。

хойгуур *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷ* [副·后] ①在北方, 沿北方, 北部一带: уулын ~ хөндлөн зам бий 沿山北部横亘着一条道路; ②在后面, 在背后, 沿后面, 后边一带; 在末尾: гэрийн ~ 蒙古包后面(北面); ~ зогсох 站在后面(北面); би ~ чинь гарья 我从你背后过去; 我随后就出发; ~ суух ①坐在后面, 靠后面坐; ②坐在(蒙古包)北面; 占上座; ~ урдуур явах ①前后走动; ②(转)在远处走过; олмыг ~ тагах 把马肚带往后勒, 勒紧马肚带; ③…之后, 在…之后, 当…之后: чамайг явсан ~ би танайд нэг удаа очив 当你走了之后我到你们那里去了一趟。

хойгуурдах *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷᠳᠠᠬ* [动] ①位于…的极北方, 太偏北部; ②太向后, 离…太远。

хойгуурдуулах *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хойгуурдах 的使动态。

хойгуурлах *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷᠯᠠᠬ* [动] ①坐在北面; 坐在后面; 在后面; 在北面; ②落后。

хойгуурхан *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷᠬᠠᠨ* [副·后] хойгуур的小称; ①在北方一点, 沿稍靠北方, 略靠北部一带; ②在稍后面, 在背后一点, 沿后面一点, 稍后边一带; ③…之后一点, 在…之后一点, 稍当…之后。

хойгуурхь *ᠬᠣᠶᠢᠭᠤᠦᠷᠬᠡ* [形] ①在北方的, 沿北方的, 北部一带的; ②在后方的, 从背后的, 沿后面的, 后边一带的; ③…之后的, 在…之后的, 当…之后的。

хойд *ᠬᠣᠶᠢᠳ* I [副] ①在北方, 在北部; ②在后面, 在背后; ③在…之后。

Хойд *ᠬᠣᠶᠢᠳ* II [名] <陈> 辉特部(蒙古族一部落)。

хойдох *ᠬᠣᠶᠢᠳᠤᠬ* [动] ①变得太靠北、太靠北方、太偏北; ②变得太靠后、过于向后。

хойлго *ᠬᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] <陈> ①殉葬品; ②咒骂语。

хойлгодох *ᠬᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠᠳᠤᠬ* [动] <陈> 举行殉葬仪式。

хойлгодох *ᠬᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠᠳᠤᠬ* [动] 参见 хойлгодох。

хойлог(он) *ᠬᠣᠶᠢᠯᠭ᠎ᠠ* [名] <动> 雪鸡(属): ~ харгана <动> 短脚锦鸡; ~ шар <动> 草

原旱獭。

хоймог *ᠬᠣᠶᠢᠮᠣᠭ* [名] 薄煎饼, 烙饼。

хоймор *ᠬᠣᠶᠢᠮᠣᠷ* [名] (蒙古包内的) 北面; 上座; ~ суух 坐上座。

хойморлох *ᠬᠣᠶᠢᠮᠣᠷᠯᠠᠬ* [动] 坐(蒙古包内的)北面、上座。

хоймроо *ᠬᠣᠶᠢᠮᠣᠷᠣᠭ* [名] 蒙古包内的北边。

хойно *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠ* [名·副·后·连] ①北方, 后面; өмнө ~ 南北, 南方和北方; 前后; ②在北方, 在后面, 在后边, 在…彼方: гэрийн ~ ①蒙古包后面; ②蒙古包北面; хүний ~ орох ①站在人后; ②(转)偷懒, 怠慢; ③(转)落后于人; өмнө ~ нь явах ①跑前跑后; ②喻指殷献勤、效劳、巴结; ~ ос нь харах 在…后面看, 目送(离别的人); ~ ~ осоо жагсах 一个跟一个地站好队; ~ хавсаргалаа 附在后边; ~ ос нь дагах 跟在他后边; ③此后, 以后, 然后, 在…之后, 经过…之后: би ахыг явсан ~ ирье 我在哥哥走了以后来; ~ юу болохыг бүү мэд 谁知道以后会怎么样; хоёр жилийн ~ 两年之后, 经过两年之后; ниргэсэн ~ хашгарах 事后反悔; 事后诸葛亮; ④因而; 因为…, 所以…: зузаан дээлтэй явсан ~ халууцалгүй яах вэ! 穿着厚皮衣服怎么会不暖和!

хойногш *ᠬᠣᠶᠢᠨᠣᠭᠰ* [副] 今后, 以后, 往后, 将来。

хойногшид *ᠬᠣᠶᠢᠨᠣᠭᠰᠢᠳ* [副] 在以后, 在今后, 往后, 将来。

хойнодох *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠳᠤᠬ* [动] ①在北方, 在北部; 在后面; ②太靠北; 太靠后, 过于往后。

хойнодуулах *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хойнодох 的使动态。

хойнох *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠬ* [形] ①北方的, 在北方的, 北面的, 在北面的; ②后面的。

хойнохон *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠬᠣᠨ* [副] хойно 的小称; ①靠北方一些, 靠北面一些, 在北面一些, 在北方一些; ②靠后面一些, 在后面一些。

хойнохь *ᠬᠣᠶᠢᠨᠠᠬᠡ* [形] 见 хойнох。

хойрго *ᠬᠣᠶᠢᠷᠭ᠎ᠠ* [形] 缓慢的; 懒惰的, 偷懒的; ◇ залхуу ~ 懒惰的, 偷懒的。

хойрговтор *ᠬᠣᠶᠢᠷᠭ᠎ᠠᠪᠲᠣᠷ* [形] 缓慢些的, 较懒

惰的,有些偷懒的.

хойргодох *хойргодох* [动]变慢;变懒,变得偷懒,变得懒惰.

хойргодуу *хойргодуу* [形]太慢的;太懒的,十分懒的,过于懒惰的.

хойргодуулах *хойргодуулах* [动] хойргодох 的使动态.

хойргодуухан *хойргодуухан* [形] хойргодуу 的小称;有些慢的,有些懒的,有些偷懒的,有些懒惰的.

хойрголох *хойрголох* [动]行动迟缓;懒惰,偷懒.

хойрголуулах *хойрголуулах* [动] хойрголох 的使动态.

хойргохон *хойргохон* [形] хойрго 的小称;稍缓慢的;稍懒惰的,稍偷懒的.

хойргоших *хойргоших* [动]行动迟缓起来;懒惰起来,偷懒起来.

хойргошуу *хойргошуу* [形]行动迟缓的;懒惰的,偷懒的.

хойргошуулах *хойргошуулах* [动] хойргоших 的使动态.

хойрогдол *хойрогдол* [名] хойрогдох 的名词.

хойрогдох *хойрогдох* [动]偷懒,磨蹭,妨碍.

хойромгой *хойромгой* [形]偷懒的,懒惰的,磨蹭的.

хойт *хойт* [形] ①北方的,北面的: ~ зүг 北方; ~ зүгт 在北方,向北方; ~ гол 北面的河流; ~ туйл 北极; ~ туйлын тойрог 北极圈; ~ туйлын туяа 极光; ②后面的,后边的: эмээлийн ~ бүүрэг 马鞍的后鞍; ~ бөх (骆驼的)后峰; ~ мөр ①〈解〉肛门; ②〈宗〉来世命运; ~ хөл 后腿,后肢; ~ тархи 〈解〉后脑; ~ чац 后肢; ③以后的,将来的,后来的,晚的: ~ жил 下一年,第二年; 明年; ~ ын ~ жил 后年; ~ үе 下一代; ~ хүн 下一个人,第二个人; ~ эх 后母,继母; ~ эцэг 后父,继父; ~ төрөл (宗)来世.

хойтод *хойтод* [副]在将来,在未来.

хойтой *хойтой* [形]参见 хойт: ~ тал 后面的,北面的.

хойтон (г) *хойтон* [名]下一年,明年; ~ жил 下一年,明年; ~ гийн ~ 后年.

хойтос *хойтос* [名]子孙,后代.

хойтохи *хойтохи* [名·形] ①北面的,北方的: ~ уул 北山; ②后面的,后边的: чиний ~ 你后面的; ③(转)胞衣,胎衣,胎盘: ~ нь буув 胎衣下来了; ~ нь түдэх 胎衣滞留.

хойвно *хойвно* [副] хойно 的小称; ①稍北,较北,偏北; ②稍后,较后,偏后: миний ~ зогсох 在我稍后一点的地方站着; ③稍晚,较晚,晚一些.

хойхвуур *хойхвуур* [副] ①稍北边,偏北一带; ②稍后边,较后边,偏后一带.

хойхор *хойхор* [形]狡诈的,狡猾的,狡黠的: ~ арга 狡猾的手段.

хойч *хойч* [形]以后的,后来的,往后的,将来的: ~ өдөр 今后,在以后的日子; ~ ийг санах 想到未来,想到以后; хойч үе 后代,后辈,后裔; ~ ийг залгамжлах 继承,接班; ~ ийг залгамжлагч 继承人,接班人,后代; ~ ийн хүн 后代,接班人.

хойш *хойш* [副·后·连] ①向后,往后,此后,以后,在...之后,从...之后;将来,未来: ~ оо явах ①往后走; ②向北走; ~ тавих ①推后,推迟; ②收藏; ~ оо харах ①向后看,回头看; ②向北看; ~ оо! 向后去! 滚开! 让开! ~ оо бай! 滚开! 撤走! 靠边站! ~ суугч ①消极怠工者; ②坐在后面的人; ~ ны хийх ①留到将来; ②收藏起来; нярайлсан өдрөөс ~ есөн сарын дотор 小孩出生后的九个月中; ~ болох, ~ оо болох ①让路; ②向后挪,靠后坐; ③逃避; 怠工; Үүнээс ~ 从此以后; 今后; эртээс ~ 从很早时候起,久已...; ④向北,向北方: надаас ~ ①在我北边; ②在我后面,在我背面; ③到故乡去,回家,到亲戚那里去: ~ оо яарч байна 急于回家; ④因而; 因为..., 所以...; та нар нэгэнт ирснээс ~ 因为你们已经来了...; ⑤除非; 除了..., 都不...; чи очихоос ~ 除非你去; ◇ ~

яаш 敷衍了事, 潦潦草草.

хойшгүй *ᠬᠣᠶᠢᠰᠬᠡᠢ* [后·形] ①不晚于…: энэ сарын арван тавнаас ~ ирүүл не晚于本月十五日寄来, 于本月十五日前寄来; ②不考虑以后的, 不顾将来的, 无远见的, 鼠目寸光的.

хойшдох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠬᠡᠳᠤᠬᠤ* [动] ①向北, 往北; ②向后, 往后; ③晚, 落后.

хойшдуу *ᠬᠣᠶᠢᠰᠬᠡᠳᠤᠭᠤ* [形] ①太向北的, 过于往北的; ②太向后的, 过于往后的; ③太晚的, 太落后的.

хойшдуулах *ᠬᠣᠶᠢᠰᠬᠡᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хойшдох的使动态.

хойшдуухан *ᠬᠣᠶᠢᠰᠬᠡᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] хойшдуу的小称; ①稍太向北的, 有些过于往北的; ②稍太向后的, 有些过于往后的; ③稍太晚的, 有稍太落后的.

хойшид *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠳᠤ* [副]以后, 将来; 在后面.

хойшил *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠮᠠ* [名] ①倒绊马绊(绊两个后足一个前足); ②推后, 拖延.

хойшилдох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠮᠠᠳᠤᠬᠤ* [动] ①倒绊马绊(绊两个后足一个前足); гүүг ~ ж саах 倒绊住母马挤奶; ②一再推后, 屡次推延, 不断推后; ажлаа ~ 一再拖延工作.

хойшилдуулах *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠮᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хойшилдох的使动态.

хойшилзнох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠮᠠᠵᠢᠨᠣᠬᠤ* [动] хойшлох的短暂体; ①不断向北方去; ②不断向后去, 一撤再撤; ③一再推迟, 一再延期, 一再延长, 一再拖延, 一再拖再拖.

хойшилцгоох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠮᠠᠵᠢᠨᠣᠬᠤ* [动] хойшлох的众动态.

хойших *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠬᠢ* [形]参见 хойши.

хойшлогдох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠭᠳᠤᠬᠤ* [动] хойшлох的被动态; 被推迟, 被延期, 被延长, 被拖延; ажил ~ 工作被拖延.

хойшлого *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名]以后, 将来; 远处, 远景; 后事.

хойшлогогүй *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠭ᠎ᠠᠭᠤᠢ* [形]不考虑以后的, 无远见的, 不顾及将来的, 不顾后事的.

хойшлоготой *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠭ᠎ᠠᠭᠤᠨ* [形]考虑将来的, 预计到未来的, 有远见的, 顾后事的.

хойшлол *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠯ* [名] хойшлох的名词.

хойшлох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠬᠤ* [动] ①向北方去; ②向后去, 撤退; ③推迟, 延期, 延长, 拖延: хурал хойшилжээ 会议推迟了; бороотой учир явахаа ~ в 因有雨, 已推迟动身; төлөвлөгөөт ажил хойшилсоор байв 计划内工作不断拖延.

хойшлошгүй *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠣᠬᠤᠭᠤᠢ* [形]不容拖延的, 不容推迟的, 不可延期的, 刻不容缓的.

хойшлуулах *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хойшлох的使动态: энэ ажлыг ахин дахин хойшлуулсны хэрэггүй 这工作不应一再拖延.

хойшлуулшгүй *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠭᠤᠨᠭᠤᠢ* [形]不容拖延的, 不可推后的, 刻不容缓的.

хойштох *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠲᠣᠬᠤ* [动]更往后, 更推后, 更拖延.

хойши *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢ* [形] ①北方的, 北面的: ~ уулнууд цастай харагдана 北面的山脉上积着雪; ②后面的, 以后的, 今后的, 后来的, 将来的: ~ ажлаа урьдчлан бодох 预先考虑今后的工作.

хойшхон *ᠬᠣᠶᠢᠰᠢᠬᠣᠨ* [副] хойш的小称: ①稍偏北, 稍往北; ②稍往后, 后面一些的; ③较迟, 较晚; 后来, 以后一些, 稍晚些时候.

хоккей *ᠬᠣᠬᠡᠢ* [名]〈体〉冰球; 曲棍球: ~ бөмбөг 冰球; 曲棍球; Олон Улсын ~ Холбоо 国际曲棍球联合会.

хоккейч *ᠬᠣᠬᠡᠢᠴᠢ* [名]〈体〉冰球队员, 冰球运动员.

хол *ᠬᠣᠯ* [形] ③远的, 遥远的, 远方的, 远隔的: ~ зай 远距离; ~ хамаатан 远亲; ~ шидэх 远抛, 掷远; ~ оос ирсэн бараа 远道来的货物; ~ явах 远去, 远行, 远走高飞; арван километр ~ 十公里远; ~ оос жолоодох 远距离操纵, 遥控; ~ хэмжүүр 测距仪; сумын захиргаа эндээс ~ 县政府离这里远; ~ болох 远隔, 远离开, 避开; ~ биш 不远; ~ ыг бодогч хүн 深谋远虑的人, 眼光远大的人; ~ ын бодлого 远见, 深谋远虑, 有远见的政策; ~ тусгалт их

буу <军> 远射程炮; ~ын хараа ① 能见度; 视界 ② 远处的轮廓; ~ аяллын бөмбөгдөх нисэх онгоц <军> 远程轰炸机; ~ гүйлт <体> 长跑; ~ гүйгч <体> 长跑运动员; 长跑者; ◇ ~ алс 远方的, 遥远的; ② 远为..., 远远地..., 大大地, 相差得远的, 无比..., ...得多; ~ зузаан 远为厚, 厚得多; чамаас ~ хурдан 比你快得多; ~ илүү 多得多; ~ сайхан 远为漂亮, 美丽得多; түүнээс ~ их 比他大得多.

хол **ᠬᠣᠯ** II 见 ~ ~ хийх (液体等) 咕嘟响, 囉落囉作响.

холбн **ᠬᠣᠯᠪᠨ** [副] 侧滑下地, 滑脱地, 滑落地, 出溜地; ~ үсрэх ① 侧滑下, 倾斜溜下; ② (转) 猛地闪开, 溜走, 猛地躲避, 借口推拖.

холбилзох **ᠬᠣᠯᠪᠢᠯᠵᠣᠬ** [动] холбих 的多次体.

холбилзуулах **ᠬᠣᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] холбих 的使动态.

холбилох **ᠬᠣᠯᠪᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 холбируулах.

холбиरोх **ᠬᠣᠯᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 侧身滑下, 歪着滑下, 滑脱, 滑落, 出溜下来; 掉落: морин дээрээс ~ 从马上滑下来; эмээл ~ в 马鞍倾斜落下; ~н унах 侧身滑倒; ② (转) 躲避, 推托; 溜走; ~н зайлах 逃避.

холбируулах **ᠬᠣᠯᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] холбирах 的使动态.

холбиулах **ᠬᠣᠯᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] холбих 的使动态.

холбих **ᠬᠣᠯᠪᠢᠬ** [动] 参见 холбирах.

холбичих **ᠬᠣᠯᠪᠢᠴᠢᠬ** [动] 参见 холбирах; 猛地闪开, 溜走, 猛地躲避.

холбогдогч **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠭᠴ** [名·形] ① 有关者, 有牵连者; ~ этгээд 有关者, 有牵连者; ② 参与...的, 与...有关系的, 有关的.

холбогдол **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠯ** [名] 关系, 联系; 牵连; ~ их 关系很大; түүхэн ач ~ той үйл явдал 具有历史意义的事情; маш их ач ~ той 具有十分重大的意义; ◇ ач ~ 意义, 作用.

холбогдолгүй **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠯᠭᠦᠢ** [形] 与...没有

关系的, 不相干的, 无关的, 无联系的, 无牵连的; ~ болгох 使...与...无关.

холбогдолт **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠯᠲ** [形] 与...有关系的, 相干的, 有关的, 有联系的; 有牵连的; ~ хэрэг 有关的事情; ~ болгох 使...与...有关.

холбогдолтой **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠣᠯᠲᠣᠢ** [形] 与...有关系的, 相干的, 有关的, 有联系的, 有牵连的.

холбогдох **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠠᠬ** [动] холбох 的被动态; (хэнтэй-юутай) (хэнд-юунд) 与...有联系, 与...有关系; 与...有牵连; ~ зүйлүүд 有关的事情, 有关的东西; ~ материал 有关材料; гэмт хэрэгт ~ 与案件相牵连, 案件中被告.

холбогдуулах **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠳᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] холбогдох 的使动态; (хэнийг-юуг, хэнтэй-юутай) 使...和...相联系, 使...和...有关系; 使...与...相牵连; 使...与...相适合; үүнтэй ~н офицер явуулав 由于这个缘故便派去了军官.

холбого **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭ᠎ᠠ** [名] ① 发响玩具, (鼓上)发响的铁片; ② 浮子, 浮标, 浮船.

холбогодох **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① 玩发响玩具, 使鼓上铁片发响; ② 放浮子, 放浮标, 放浮船.

холбознох **ᠬᠣᠯᠪᠣᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] холбох 的短暂体.

холболго **ᠬᠣᠯᠪᠣᠯᠭ᠎ᠠ** [名] <文> 韵, 韵脚.

холболдох **ᠬᠣᠯᠪᠣᠯᠳᠠᠬ** [动] холбох 的互动态; 相联系, 相联络, 与...发生关联; 联合起来, 团结一起.

холболдуулах **ᠬᠣᠯᠪᠣᠯᠳᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] холболдох 的使动态.

холболт **ᠬᠣᠯᠪᠣᠯᠲ** [名] 联系, 联结, 关系; 牵连; 联络.

холболцох **ᠬᠣᠯᠪᠣᠯᠴᠠᠬ** [动] холбох 的共动态.

холбомж **ᠬᠣᠯᠪᠣᠮᠵ** [名] 联想, 缔合, 结合.

холбоо (н) **ᠬᠣᠯᠪᠣᠭ** [名] ① 联结, 联系, 关系, 联络, 通信联络; 牵连; 捆扎 (在一起), 联结; ~ ны хэрэгсэл 通信器材, 联络工具; ~ той тугал 系在一起的牛犊; ах дүүгийн ~ 兄弟般的联系; нягт ~

紧密的联系; нягт ~ той ажиллах 紧密合作; ~ тогтоох, ~ байгуулах 建立联络, 建立联系; ~ барих 进行联络; 保持联络; ~ баригч 联络员, 通信员; ~ ны дагууль 通信卫星; ~ ны зангилаа 通信枢纽; ~ ны офицер 军事联络官; 通信军官; ~ ны салбар 通信分队; ~ ны систем 通信系统; ~ ны сүлжээ 通信网, 联络网; ~ ны тоноглол 通信设备; ~ зузаатгах 加深联系, 巩固联系; ~ г таслах 中断联系, 中断联络; тээвэр ~ 交通, 交通联络; ◇ хэлхээ ~ 联系, 联结; харилцаа ~ 联系, 联络; ② 联邦; 协会, 联合会; 同盟, 联盟; зохиолчдын ~ 作家协会; ~ ны бүгд найрамдах улс 联邦共和国; ③ 邮电(机关), 邮局; 邮政: ~ г удирдах газар 邮电局; ~ ны ажилтан нар 邮电工作人员, 通讯工作人员; ~ гоор дамжуулах 通过邮政(邮局)传递; ④ 好来宝(蒙族民间文艺形式).

холбоогүй *холбоогүй* [形] 没有联结的, 没有联系的, 没有关系的, 无联络的; 没有联盟的.

холбоож *холбоож* [名] ① 参见 холбомж; ② (化) 碳链酶.

холбоожигдох *холбоожигдох* [动] холбоожих 的被动态.

холбоожилт *холбоожилт* [名] ① 建立联系, 建立联络, ② 保持联系, 保持联络; 有关系, 有联络, 有关; ③ 通信联网; 邮电化.

холбоожих *холбоожих* [动] ① 建立联系, 建立联络, 保持联系, 保持联络; ② 有联系, 有联络, 有关; ③ 参见 холбих.

холбоожуулах *холбоожуулах* [动] холбоожих 的使动态.

холбоолох *холбоолох* [动] ① 联系, 联络, 结合, 联合; ② 通信.

холбоолуулах *холбоолуулах* [动] холбоолох 的使动态.

холбоос *холбоос* [名] ① 联结物, 联系物; ② 网结; 联结; 勒带: ~ үг (语) 连接词; ~ үггүй нийлмэл өгүүлбөр (语) 无联词的复合句; ~ эс (解) 合胞体.

холбоост *холбоост* [形] ① 联结物的, 联络

物的; 联结用的; 联系用的; ② 参见 холбоот.

холбоот *холбоот* [形] ① 联结的, 联系的, 有联络的, 有关系的: ~ торлуур (解) 网状合胞体; ~ тэмүүнцэр (医) 斑状梅毒; ② 联盟的, 联邦的, 加盟的: Зөвлөлт Холбоот Улс 苏维埃联盟(前苏联); Холбоот Зөвлөл (苏) 联盟院; ~ улс 加盟国; 联邦国; ~ цэрэг 联军.

холбоотой *холбоотой* [形] 有联结的, 有联系的, 有关系的, 有联络的; 有牵连的; 有联盟的, 联合的; 捆扎在一起的, 相联结的; чамтай ~ хэрэг 同你有关的事情; 与你有关的事情; ~ ихэр (解) 不可分双胞胎.

холбоотон *холбоотон* [名] 同盟者, 同盟军, 同盟国; 有联盟者: хань ~ 同盟者; ~ гүрнүүд 同盟国.

холбооч (ин) *холбооч* [名] ① 联络员, 通信人员; ② (铁路) 扳道工; ③ 邮政人员, 邮递员.

холбоочид *холбоочид* [名] холбооч 的复数.

холборих *холборих* [动] 离开, 逃避, 避免.

холборох *холборох* [动] 滑动, 前后运动.

холборхой *холборхой* [形] 左右转动的, 碰不到的, 滑动的.

холборьхой *холборьхой* [形] 逃避的, 善于应变的, 避免的.

холбос *холбос* [名·形] ① 丈夫, 配偶, 夫妻; ② 结合的, 合在一起的, 紧密结合的.

холбох *холбох* [动] ① 联结, 联系, 结合, 合并在一起, 联合; 编纂: олсоор ~ 用绳索联结; хоёр дөрөөгөө сураар ~ 用皮带联结两只马镫; олон нийтийн хөдөлгөөтэй ~ 与群众运动相结合; толгой ~ ① 押韵; ② 成家, 结成夫妻; хошуу ~ (转) 窃窃私语, 交头接耳; ураг ~ 结婚; хоёр сэтгэл ~ 心心相连, 相爱; үсэг ~ 拼字, 把元音、辅音联结成词, 缀字; ~ нэхмэл 布匹, 织物; ~ сон азот (化) 结合氮; ~ дайвар үг (语) 关系副词; ~ тододгол (语) 关系定语; ~ төлөөний үг (语) 关系代词; ~ тэмдэг

连结符号; ~ үг (语) 关联词; ② (电) 接通; ~ хайрцаг 接线盒; ~ хэлхээ 接合电路; 连接电路; ~ шугам 连接线路, 中继线.

холбоц *холбоц* [名] ① (语) 诗韵; ② (语) 系词; ~ үг 系词; ~ үйл үг 动词系词.

холбоцгоох *холбоцгоох* [动] холбох 的众动态.

холбуулах *холбуулах* [动] ① холбох 的使动态; утасны хороогоор ~ 通过电话局联络, 有线联络; ② 意同 холбогдох.

холгогдох *холгогдох* [动] холгох 的被动态.

холгодог *холгодог* [名] 参见 холгодос.

холгодос *холгодос* [名] 茧子, 胼胝; 鸡眼; 参见 эвэр II.

холгоох *холгоох* [动] холгох 的使动态.

холгох *холгох* [动] 磨擦, 磨损, 擦破, 磨成茧子; хөлөө ~ 擦破脚.

холгуулах *холгуулах* [动] ① холгох 的使动态; ② 意同 холгогдох.

холгүй *холгүй* [形] 不远的, 附近的; 相近的; ~ газар 不远的地方, 附近的地方; эндээс ~ 离这儿不远.

холгүйхэн *холгүйхэн* [形] холгүй 的小称; 不大远的, 附近些的; 稍相近的.

холд *холд* [副] 在远处, 在遥远的那边, 长远地.

холдахин *холдахин* [名] 远方的人, 远处的居住者.

холдахь *холдахь* [形] 远的, 远处的, 远方的, 遥远地方的.

холдол *холдол* [名] 分离, 离开, 远离; 流离.

холдох *холдох* [动] ① 远离去, 变得遥远;

холдоод очиж чадахгүй 离得太远, 去不了; ~ хялар (医) 远斜视; ② 分离, 离开, 远离; 疏远; ~н зайлах 远离; 退避; салж ~ 脱离, 分离; салж ~ бодлого 分离政策; эцэг эхээсээ ~ж үзээгүй 从未离开过父母.

холдохин *холдохин* [形] 见 холдахин.

холдохь *холдохь* [形] 远方的, 远离的, 远隔

的.

холдуулах *холдуулах* [动] ① холдох 的使动态; ② 解除职务, 撤职.

холдхox *холдхox* [动] ① 使远离, 使离开, 使分离; 疏远; ② (转) 挑拨 (关系等).

холер *холер* [名] (医) 霍乱.

холестерин *холестерин* [名] (医) 胆固醇.

холестринжих *холестринжих* [动] 胆固醇化; цус ~ 胆固醇血.

холж *холж* [名] (植) 千里光 (属), 狗舌草 (属); 参见 зохимон.

хोलнрол *хोलнрол* [名] 过渡.

хोलволзох *хोलволзох* [动] (肥胖得) 摇摇晃晃.

хोलволзуулах *хोलволзуулах* [动] ① холиволзох 的使动态; ② 心情不定.

хोलигдох *хोलигдох* [动] холих 的被动态.

холигч *холигч* [名] 掺合者, 混合者, 搅合者, 调合者, 拌合者.

холилго *холилго* [名] ① 混合, 混和, 掺合, 混在一起, 掺杂; ② 结盟.

холилдмол *холилдмол* [形] 掺合的, 混合的, 搅合的, 拌合的, 调和起来的.

холилддох *холилддох* [动] холих 的互动态;

① 掺合, 拌合, 混合, 搅合, 调合: будаг холилджээ 几种颜料掺合在一起了; номууд цөм холилдсон байна 书籍都混杂在一起了; ② 与...在一起, 与...同流合污; халдварт өвчтөнтэй ~ 同传染病人混在一起.

холилдуулах *холилдуулах* [动] холилддох 的使动态.

холилдчих *холилдчих* [动] холилддох 的完成体.

холилт *холилт* [名] 混合, 掺合, 搅合, 调合, 拌合.

холилцох *холилцох* [动] холих 的共动态.

холим *холим* I [名] (植) 草珠米.

холим *холим* II 见 ~ цас 米心雪.

холимдох *холимдох* I [动] 长草珠米.

- ХОЛИМДОХ** *холмдох* II [动] 见 **ХОЛОМДОХ**.
- ХОЛИМОГ** *хוליгол* [形] ① 混合的, 掺合的, 混杂的, 搅合的, 拌合的, 调合的; 混合物, 拌合物, 掺合物, 混合体: адуу тэмээ ~ 马与骆驼混杂的; ~ ачаа 混装货物; ~ хүдэр 混合矿石; сайн муу ~ 好坏掺合的; ~ тэжээл 混合饲料; ~ аялгуу 混合方言; ~ галт тэрэг 混编火车; ~ сэллэл <体> 混合(游)泳; ~ тусгаарлуур 石棉土; ~ түрээс 混合租赁; ~ ногоо, ~ хоол 杂烩; ② <生><植> 杂交的.
- ХОЛИМОЛ** *хוליгол* [名·形] ① 混合物, 掺合物, 拌合物, 混合体; ② 混合的, 掺合的, 拌合的, 调和的, 搅和的, 混杂的: ~ тариа 杂粮.
- ХОЛИМЦОГ** *хוליцог* [名] ① (以鱼肉蔬菜等作的) 凉拌菜; ② (转) 杂凑的东西, 大杂烩.
- ХОЛИН** *хилин* [名] <化> 胆碱.
- ХОЛИНГУЙ** *хилингуй* [形] 好混合在一起的, 好调和的, 好掺合的, 好拌和的, 好混杂的, 好搅合的.
- ХОЛИО(Н)** *хилио(н)* [名] ① 混合物, 掺合物, 拌合物, 混合体, 杂拌; 杂质: ~н бантан үзэл 折衷主义; ② 合金.
- ХОЛИОС** *хилиос* [名] 参见 **ХОЛИО(Н)**.
- ХОЛИОХ** *хилиох* [动] 混合, 掺和.
- ХОЛИС** *хилис* [名] 见 **ХОЛЬС**.
- ХОЛИУЛАХ** *хилиулах* [动] **ХОЛИХ** 的使动态.
- ХОЛНУР** *холнур* [名] 混合器, 调合器, 掺合器, 拌合器, 混杂器, 搅合器.
- ХОЛИХ** *хилих* [动] 混合在一起, 调和, 掺上, 拌上, 混杂, 搅合: идээнд чихэр ~ 食物里掺上糖; хөзөр ~ 洗牌; хольж хутгах 掺合, 拌合; ярихдаа хольж хутгах 讲得颠三倒四, 说话杂乱无章.
- ХОЛИЦ** *хилиц* [名] 混合物, 调合物, 掺合物, 杂质; 添加剂.
- ХОЛИЦГҮЙ** *хилицгүй* [形] 无混合物的, 无调合物的, 无合成物的, 无掺合物的; 无杂质的; 无添加剂的.
- ХОЛИЦТОЙ** *хилицтой* [形] 有混合物的, 有调合物的, 有合成物的, 有掺合物的; 有杂质

的; 有添加剂的.

- ХОЛОМДОХ** *холомдох* [动] 鱼片烧得半生不熟.
- ХОЛОМДУУЛАХ** *холомдуулах* [动] **ХОЛОМДОХ** 的使动态.
- ХОЛОН** *хилон* [名] 拟声, 象声词.
- ХОЛОНГИР** *хилонгир* [名] (手、脚上) 磨出来的老茧.
- ХОЛОНГИРШИХ** *хилонгирших* [动] 长胼胝; 参见 **БЭРСҮҮТЭХ**.
- ХОЛОНХИР** *хилонхир* [名] 参见 **ХОЛОНГИР**.
- ХОЛСЛОГ** *хилслог* [名] <动> 木兔鸟.
- ХОЛТ** *хилт* [副] 弄掉(一块)地, 剥去(一块)地: ~ цохих 打掉一块; ~ татах 拉掉一块.
- ХОЛТГОХ** *хилтгох* [动] 使疏远, 离间, 隔阂.
- ХОЛТГУУЛАХ** *хилтгуулах* [动] **ХОЛТГОХ** 的使动态.
- ХОЛТЛОХ** *хилтлөх* [动] ① 打掉一块; 打豁, 剥掉一块; ② 胜任, 对付得住.
- ХОЛТЛОХГҮЙ** *хилтлөхгүй* [形] 不能胜任的, 力所不及的, 对付不了的.
- ХОЛТЛУУЛАХ** *хилтлуулах* [动] **ХОЛТЛОХ** 的使动态.
- ХОЛТОЙХ** *хилтойх* [动] 参见 **ХОЛТРОХ**.
- ХОЛТОН** *хилтон* [形] 缺口的, 豁口的, 破口的.
- ХОЛТОРХОЙ** *хилторхой* [形] 参见 **ХОЛТОН**.
- ХОЛТОРЧИХ** *хилторчих* [动] **ХОЛТРОХ** 的完成体.
- ХОЛТОС(ОН)** *хилтос(он)* [名] 树皮; 剥落的树皮; 皮层; ◇ **ХОЛТСОН ЦЭЦЭГ** <植> 毛茛, 金凤花; ~ **НЫ ТОС** 唾沫.
- ХОЛТОСДУУ** *хилтосдуу* [形] ① 树皮多的, 表皮多的; ② <化> 对苯二酚(显影剂).
- ХОЛТОСЛОГ** *хилтослог* [名·形] ① 脑皮质下层; ② 果皮的, 皮层的: ~ бодис 皮质.
- ХОЛТОСЛОГДОХ** *хилтослогдох* [动] **ХОЛТОСЛОХ** 的被动态.
- ХОЛТОСЛОЗНОХ** *хилтослознох* [动] **ХОЛТОСЛОХ** 的短暂体.

ХОЛТОСЛОЦОХ *холтослоцох* [动] **ХОЛТОСЛОХ** 的共动态。

ХОЛТОСЛОХ *холтослох* [动] 剥树皮。

ХОЛТОСЛОЦГООХ *холтослоцгоох* [动] **ХОЛТОСЛОХ** 的众动态。

ХОЛТОСЛУУЛАХ *холтослуулах* [动] ① **ХОЛТОСЛОХ** 的使动态； ② 意同 **ХОЛТОСЛОГДОХ**。

ХОЛТОСРОХ *холтосрох* [动] ① 形成树皮； ② 树皮片落，树皮剥离。

ХОЛТОСЧ *холтосч* 见 **ЦОХ** (动) 小蠹虫 (科)。

ХОЛТОХ *холтох* [动] 变更远； 远去，远离，疏远。

ХОЛТРОХ *холтрох* [动] 出现缺口，出现豁口，破一小口。

ХОЛТРУУЛАХ *холтруулах* [动] **ХОЛТРОХ** 的使动态。

ХОЛТСОН *холтсон* [名] (植) 毛茛： ~ **ЦЭЦЭГ** 毛茛属。

ХОЛТЧИХ *холтчих* [动] ① **ХОЛТЛОХ** 的多次体； ② **ХОЛТРОХ** 的完成体。

ХОЛТЧУУЛАХ *холтчуулах* [动] **ХОЛТЧИХ** 的使动态。

ХОЛТШИХ *холтших* [动] 呈缺口状，呈豁口状，呈现破口样子。

ХОЛУУР *холуур* [副] 在远处，在远处一带。

ХОЛХГОНОХ *холхгонох* [动] 参见 **ХОЛХОЛЗОХ**。

ХОЛХГОР *холхгор* [形] 肥大而下垂的，宽松摇荡的： ~ **ГЭДЭС** 大腹便便。

ХОЛХГОРХОН *холхгорхон* [形] **ХОЛХГОР** 的小称； 稍肥大而下垂的，稍宽松摇荡的。

ХОЛХИ *холхи* I [形] 远的，远方的，远处的。

ХОЛХИ *холхи* II [形] 松的，松缓的，宽松的，肥大的。

ХОЛХИВЧ *холхивч* [名] (技) 轴承： **ҮРЛЭН** ~ 滚珠轴承； ~ **ИЙН ЗАВОД** 轴承工厂。

ХОЛХИГДОХ *холхигдох* [动] **ХОЛХИХ** 的被动态。

ХОЛХИГ *холхиг* [形] 参见 **ХОЛХИНДОГ**。

ХОЛХИД *холхид* [名] (植) 秋水仙 (属)： ~ **ЦЭЦЭГ** (植) 秋水仙花。

ХОЛХИДОХ *холхидох* [动] 显宽大，宽松，宽敞： ~ **Н ГАНХАХ** 晃晃荡荡。

ХОЛХИДУУЛАХ *холхидуулах* [动] **ХОЛХИДОХ** 的使动态。

ХОЛХИЛДОХ *холхилдох* [动] **ХОЛХИХ** 的互动态。

ХОЛХИНДОГ *холхиндог* [形] ① 宽松的，宽大的； ② 光着脚穿的 (靴、鞋)： ~ **ГУТАЛ** 穿在光脚上的靴子。

ХОЛХИО *холхио* [名] (技) 间隙，游隙，松动。

ХОЛХИУЛАХ *холхиулах* [动] **ХОЛХИХ** 的使动态。

ХОЛХИХ *холхих* [动] ① 变宽松、肥大、宽大、宽敞； ② 徘徊，来回走动。

ХОЛХИНУУР *холхиуур* [副] 沿远一点地方，在很远的地方。

ХОЛХОВЧ *холховч* [名] (技) 套筒； 轴承： ◇ ~ **НУМ** 弩弓。

ХОЛХОГНОХ *холхогнох* [动] 参见 **ХОЛХОЛЗОХ**。

ХОЛХОГНУУЛАХ *холхогнуулах* [动] **ХОЛХОГНОХ** 的使动态。

ХОЛХОЙЛГОХ *холхойлгох* [动] **ХОЛХОЙХ** 的使动态。

ХОЛХОЙХ *холхойх* [动] (肚子等) 变肥大而下垂，宽松晃荡，松松垮垮。

ХОЛХОЛЗОХ *холхолзох* [动] 肥大物不断摇荡，频频晃荡，晃里晃荡。

ХОЛХОЛЗУУЛАХ *холхолзуулах* [动] **ХОЛХОЛЗОХ** 的使动态。

ХОЛХОН *холхон* I [形] **ХОЛ** 的小称； 远一点的，较远的： **АРАЙ** ~ 稍远一些的。

ХОЛХОН *холхон* II [副] 见 ~ ~ **ХИЙХ** (拟声) 咕哪咕哪响，咣哪咣哪响。

ХОЛХОНШЫГ *холхоншиг* [形] 似乎远一点的，似乎较远的。

ХОЛХУУРС *холхуурс* [名] (植) 绒毛草 (属)。

ХОЛХЬ *холхь* [形] 见 **ХОЛХИ** I。

ХОЛЦОРХОЙ *холцорхой* [形] 参见 **ХОЛТОРХОЙ**。

- холцрох** *холцрох* [动] 参见 холтрох.
- холцруу** *холцруу* [形] (有) 缺口的, (有) 豁口的.
- холцруулах** *холцруулах* [动] холцрох 的使动态.
- холцруутах** *холцруутах* [动] 出缺口, 出豁口.
- холцруутуулах** *холцруутуулах* [动] холцруутах 的使动态.
- холц** *холц* [形] ① 有长劲的, 有持久力的: ~ морь 有长劲的马; ② 有远见的, 眼光远大的: ~ хүн 有远见的人; ~ бодлогогүй 眼光短浅的, 没有远见的.
- холчир** *холчир* [形] 参见 холчиргон.
- холчиргон** *холчиргон* [形] ① (性情) 反复无常的, 轻浮的; ② 好助人的; 好管闲事的.
- холчирлох** *холчирлох* [动] ① (性情) 反复无常, 轻浮不定; ② 好助人; 好管闲事.
- холчих** *холчих* (*холч* *чих*) [动] 向远处去, 远去, 远行, 远走.
- холчлох** *холчлох* [动] ① 向远处去, 远行, 远去, 远走; ~н явах 远行, 远走; ② (转) 深思, 远虑: ~н бодох 深思, 作长远打算.
- холчлуулах** *холчлуулах* [动] холчлох 的使动态.
- холшоох** *холшоох* [动] 认为远; 怕远, 畏远途.
- хольби** *хольби* [副] 见 холби.
- хольбирах** *хольбирах* [动] 见 холбирах.
- хользнох** *хользнох* [动] холих 的短暂体.
- хольс** *хольс* [名] ① 鞣制的鱼皮; ② 鱼皮衣服.
- хольц** *хольц* [名] ① 混合物, 掺杂品, 合成物, 拌合物; 杂质: ~ той алт 有杂质的金子, 非纯金; ② (医) (中药里的) 味.
- хольцгоох** *хольцгоох* [动] холих 的众动态.
- хольцгүй** *хольцгүй* [形] 无混合物的, 无调和物的, 无合成物的, 无掺杂物的; 无杂质的; 无添加剂的.

- хольцол** *хольцол* [名] 混合物, 调和物, 合成物, 掺合物.
- хольцолдох** *хольцолдох* [动] хольцох 的互动态: ① 相掺合, 相混合, 相搅拌, 相拌合; ② 同...在一起, 与...同流合污.
- хольцолдуулагч** *хольцолдуулагч* [名] 掺合器, 混合器, 搅拌机, 拌合机.
- хольцолдуулах** *хольцолдуулах* [动] хольцолдох 的使动态.
- хольцонгуй** *хольцонгуй* [形] 掺合起来的, 混杂的, 调合起来的, 拌合起来的; 混血的: ~ өнгө 配色, 杂色.
- хольцоо** *хольцоо* [名] 参见 хольц.
- хольцоогүй** *хольцоогүй* [形] 参见 хольцгүй.
- хольцоотой** *хольцоотой* [形] 参见 хольцтой.
- хольцох** *хольцох* [动] ① 掺合, 混杂, 调和, 拌合, 搅拌; ② 与...一起, 与...同流合污.
- хольцтой** *хольцтой* [形] 有混合物的, 有调和物的, 有合成物的, 有掺合物的; 有杂质的; 有添加剂的: ~ бес даавуу 混纺织品; ~ каучук 合成橡胶.
- хольцуулах** *хольцуулах* [动] хольцох 的使动态.
- хом** *хом* [名] ① 骆驼屐, 驼鞍褥: ~ ын бамбай (骆驼的) 厚鞍褥; ~ ын ширдэг (骆驼的) 薄鞍褥; ② 马颈扼.
- хомбого** *хомбого* [名] ① (驮东西的) 皮口袋; ② 牲口槽.
- хомбогор** *хомбогор* [形] ① 口窄小的, 噘口的: ~ аяга 口小的碗; ② 紧窄的, 收拢起来的 (圆形物): ~ туурай 收拢的蹄子, 不开蹠的蹄.
- хомбогордох** *хомбогордох* [动] ① 变窄小; ② 变十分紧窄, (圆形物) 收得很拢.
- хомбогордуулах** *хомбогордуулах* [动] хомбогордох 的使动态.
- хомбогорхон** *хомбогорхон* [形] хомбогор 的小称: ① 口窄小的; ② 稍紧窄的, 稍收拢的 (圆形物).
- хомбойлгох** *хомбойлгох* [动] хомбойх 的使

动态。

- хомбойх** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠶᠬ* [动] 往里噉口, 往里弯; 口变狭窄。
- хомбон** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠨ* [形] 往里噉口的; 往里弯的, 往里收拢的。
- хомбоо** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠭ* [名] (驮东西的)皮口袋; ◇ ~ **цай** 口袋形砖茶。
- хомборой** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠷᠣᠶ* [名] 掷骰子游戏。
- хомборойдох** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠷᠣᠶᠳᠣᠬ* [动] 玩掷骰子游戏。
- хомборойцох** *ᠬᠣᠮᠪᠣᠷᠣᠶᠴᠣᠬ* [动] 参见 **хомборойдох**。
- хомгой** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠶ* [名] 食指。
- хомгойдох** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠶᠳᠣᠬ* [动] 粗心大意, 出漏子; 轻伤。
- хомголзол** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠯᠵᠣᠯ* [名] 贪欲, 贪婪, 贪心。
- хомголзолго** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠯᠵᠣᠯᠭ᠎ᠠ* [名] ① 贪欲, 贪婪, 贪心; ② 吝啬。
- хомголзох** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] ① 贪欲, 贪婪, 贪心, 垂涎于...; 自私自利: **бусдын юманд** ~ 垂涎于别人的东西; ~ **сэтгэл** 贪欲, 私欲; ② 吝啬。
- хомголзуулах** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠯᠵᠣᠬᠠᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] **хомголзох** 的使动态。
- хомгор** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠷ* [形] 窄口的, 紧口的。
- хомгордох** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 口变窄, 口变紧。
- хомгордуулах** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] **хомгордох** 的使动态。
- хомгорхов** *ᠬᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠪ* [形] **хомгор** 的小称; 口稍窄的, 口略紧的。
- хомис** *ᠬᠣᠮᠢᠰ* [名] 见 **комисс**。
- хомислогдох** *ᠬᠣᠮᠢᠰᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] 见 **комисслогдох**。
- хомислох** *ᠬᠣᠮᠢᠰᠯᠣᠬ* [动] 见 **комисслох**。
- хомнсоор** *ᠬᠣᠮᠨᠰᠣᠷ* [名] 见 **комиссар**。
- хомлох** *ᠬᠣᠮᠯᠣᠬ* [动] 参见 **хомнох**。
- хомногдох** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] **хомнох** 的被动态。
- хомнознох** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠵᠢᠨᠣᠬ* [动] **хомнох** 的短暂体。

- ХОМНОЦОХ** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠴᠣᠬ* [动] **ХОМНОХ** 的共动态。
- ХОМНООТ** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠭᠣᠲ* [名] 丘鹬(属)。
- ХОМНОХ** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠬ* [动] 备驼鞍褥, 备驼鞍褥, 铺驼鞍褥: **тэмээ** ~ 备驼鞍褥, 铺驼鞍褥。
- ХОМНОЦГООХ** *ᠬᠣᠮᠨᠣᠴᠣᠭᠣᠬ* [动] **ХОМНОХ** 的众动态。
- ХОМНУУЛАХ** *ᠬᠣᠮᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① **ХОМНОХ** 的使动态; ② 意同 **ХОМНОГДОХ**。
- ХОМОЙЛГОХ** *ᠬᠣᠮᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] **ХОМОЙХ** 的使动态。
- ХОМОЙХ** *ᠬᠣᠮᠣᠶᠬ* [动] (圆物)收拢, 变窄小, 变紧, 抽缩, 口变小。
- ХОМОЙЧНХ** *ᠬᠣᠮᠣᠶᠢᠴᠢᠨᠬ* [动] **ХОМОЙХ** 的完成体。
- ХОМОЛ** *ᠬᠣᠮᠣᠯ* [名] 见 **ХОМООЛ**。
- ХОМООЛ** *ᠬᠣᠮᠣᠯ* [名] 马粪, 干马粪蛋。
- ХОМОР** *ᠬᠣᠮᠣᠷ* [形] 参见 **ХОВОР**。
- ХОМОРГО** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠭ᠎ᠠ* [名] 见 **ХОМРОГО**。
- ХОМОРГОЛОХ** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠭᠣᠯᠣᠬ* [动] 见 **ХОМРОГОЛОХ**。
- ХОМОРДОХ** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 参见 **ХОВОРДОХ**。
- ХОМРИХ** *ᠬᠣᠮᠷᠢᠬ* [动] ① 干润, 枯萎, ② 收缩, 紧缩; ③ 弄弯。
- ХОМРОГО(Н)** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠭᠣᠨ* [名] ① (打猎的)围场, 围捕场: ~ **нд орох** ① (野兽)进入围场; ② (转)被牵连进去(指案件); ③ (转)连累, 牵连。
- ХОМРОГОЛОХ** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠭᠣᠯᠣᠬ* [动] ① 打围, 围捕; ② 包围, 围攻: ~ **халдвар** (物)互感应。
- ХОМРОХ** *ᠬᠣᠮᠣᠷᠬ* [动] 参见 **ХОМРОГОЛОХ**。
- ХОМС** *ᠬᠣᠮᠰ* [形] ① 贫乏的, 匮乏的, 缺少的, 少的: ~ **дутагдал** 贫乏; **ховор** ~ 稀少的, 贫乏的, 匮乏的; ② 小的, 小小的, 渺小的, 微小的; ◇ **хор** ~ 易损耗的, 不耐用的。
- ХОМСДОЛ** *ᠬᠣᠮᠰᠳᠣᠯ* [名] (极度的、过分的)缺乏, 匮乏, 缺少; 稀少; 亏空, 缺陷: **баарааны** ~ 货荒。
- ХОМСДОЛТОН** *ᠬᠣᠮᠰᠳᠣᠯᠲᠣᠨ* [名] ① 贫民, 赤贫者; ② 渺小者, 小人物, 小人, 微小者。

ХОМСДОХ *ᠬᠣᠮᠰᠢᠳᠣᠬ* [动] ① 贫乏, 变得缺少; 亏空; ② 变小, 渺小.

ХОМСОВТОР *ᠬᠣᠮᠰᠣᠪᠲᠣᠷ* [形] ① 较贫乏的, 较匮乏的, 较缺少的; ② 较少的, 较小的, 较渺小的, 较微小的.

ХОМСОДВОР *ᠬᠣᠮᠰᠣᠳᠠᠪᠣᠷ* [名] 缺乏, 缺欠, 减少.

ХОМСОТГОЛ *ᠬᠣᠮᠰᠣᠲᠭᠣᠯ* [名] 减少, 裁减; 压缩.

ХОМСТГОХ *ᠬᠣᠮᠰᠣᠲᠬᠣ* [动] **ХОМСТОХ** 的使动态; 使减少, 裁减; 压缩: *орон тоо ~ 裁减编制*.

ХОМСТОХ *ᠬᠣᠮᠰᠣᠲᠤᠬ* [动] 变少, 缺乏, 减少.

ХОМСТУЛАХ *ᠬᠣᠮᠰᠣᠲᠤᠯᠠᠬ* [动] **ХОМСТОХ** 的使动态.

ХОМСХОН *ᠬᠣᠮᠰᠬᠣᠨ* [形] **ХОМС** 的小称; ① 较缺少, 较贫乏的, 较缺乏的: *хур ~ байна* 缺少雨水; ② 小小的, 一点点的.

ХОМСШИГ *ᠬᠣᠮᠰᠢᠭ* [形] ① 似缺少的, 似贫乏的, 似缺乏的; ② 似小的, 似渺小的, 似微小的.

ХОМХОЙ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢ* [形] 贪婪的, 贪饕的, 贪心的, 贪欲的, 贪得无厌的; 吝啬的: *~ сэтгэл* 贪心, 贪欲; *◇ ~ ховдог* 贪婪的, 贪心的, 贪得无厌的; *~ хуруу* 食指.

ХОМХОЙВТОР *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠪᠲᠣᠷ* [形] 较贪婪的, 较贪饕的, 较贪心的, 较贪欲的; 较吝啬的.

ХОМХОЙДОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠳᠣᠬ* [动] 贪婪, 变得贪心, 显得贪饕, 贪得无厌, 显得贪欲; 吝啬.

ХОМХОЙЛОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠯᠣᠬ* [动] 贪婪, 贪欲, 贪心, 贪饕; 吝啬.

ХОМХОЙРОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠷᠣᠬ* [动] 参见 **ХОМХОЙЛОХ**.

ХОМХОЙРУУЛАХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠷᠤᠯᠠᠬ* [动] **ХОМХОЙРОХ** 的使动态.

ХОМХОЙРХОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠷᠬᠣᠬ* [动] 贪得无厌, 贪婪, 贪欲, 贪心, 贪饕; 吝啬.

ХОМХОЙХРОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠢᠬᠷᠣᠬ* [动] 食欲过旺, 善饥.

ХОМХОЛЗОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 **ХОМГОЛЗОХ**.

ХОМХОРС *ᠬᠣᠮᠬᠣᠷᠰ* [名] 壳, 贝, 甲壳, 外皮, 禾壳.

ХОМХРОХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠷᠬ* [动] (医) 发疟疾, 发间歇热.

ХОМХРУУ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠷᠤᠭ* [名] ① 壳皮, 糠; ② 皮痂, 伤痂: *~ хогжрох* 脱痂.

ХОМХРУУС *ᠬᠣᠮᠬᠣᠷᠤᠰ* [名] 壳皮, 糠: *~ бүрхэвч* 糠皮.

ХОМХРУУСЛАХ *ᠬᠣᠮᠬᠣᠷᠤᠰᠤᠯᠠᠬ* [动] 脱粒, 去壳, 去糠.

ХОН *ᠬᠣᠨ* I [名] (解) 尻, 臀部, 臀肉.

ХОН *ᠬᠣᠨ* II [拟] 当当响, 吭吭响, 汪汪叫: *~ ~ хуцах* 狗汪汪叫; *хонх ~ ~ хийж байв* 铃当当响了; *◇ ~ хэрээ* (动) 老鸦, 山鸦; 小嘴乌鸦; *~ загас* (动) 儒艮(人鱼).

ХОНГ *ᠬᠣᠨᠭ* I [名] (动) 渡鸦, 大乌鸦.

ХОНГ *ᠬᠣᠨᠭ* II [名] 笑声, 微笑.

ХОНГИ *ᠬᠣᠨᠭᠢ* [形] 宽松的, 宽大的, 空旷的.

ХОНГИЛ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯ* [名] ① 山洞, 窑洞, 洞, 洞穴: *хадны ~* 山石洞; *модны ~* 树洞; *чихний ~* 耳孔; *~ бие* 海绵体; *~ нүх* 隧道, 隧洞; ② 走廊; (体) 赛车场跑道: *урт ~* 长廊; ③ (军) 枪膛, 炮膛; ④ 坑道; ⑤ (医) 腔.

ХОНГИЛДОГ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠳᠣᠭ* [形] 参见 **ХОЛХИНДОГ**.

ХОНГИЛДОХ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠳᠣᠬ* [动] **ХОНГИХ** 的互动态.

ХОНГИЛЖИХ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠵᠢᠬ* [动] ① 成山洞, 成窑洞, 成洞穴; ② 成走廊; ③ 成坑道; ④ (医) 成腔(状).

ХОНГИЛТОЛ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠲᠣᠯ* [形] ① 有洞的, 有洞穴的, 有山洞的, 有窑洞的; ② 有走廊的; ③ 有坑道的; ④ (医) 有腔的, 成腔状的.

ХОНГИЛЦОГ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠴᠣᠭ* [名] 孔穴, 洞穴.

ХОНГИЛЦОГТ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠯᠴᠣᠭᠲ* [形] ① 有孔穴的, 有洞穴的; ② 孔穴状的, 洞穴状的: *~ бадмар* 孔穴状白元石.

ХОНГИНОХ *ᠬᠣᠨᠭᠢᠨᠣᠬ* [动] ① 吭吭响, 当当响 (敲打内空的东西时发出之声响): *хонх ~* 钟当当响; ② 鸣叫, 呼啸: *~ тол сал-*

хилах 风呼啸；(语声)低沉，微弱。

хонгиуулах **хонгиуулах** [动] хонгинох 的使动态。

хонгиуур **хонгиуур** [名] 瓮，空瓮。

хонгио **хонгио** [名·形] ①筒子；空壳；〈军〉弹壳；枪筒；筒状的：～ мод 空树；～ төмөр 铁筒；бууны ～ 〈军〉枪筒；сумны ～ 弹壳；～ гацаа 子弹卡壳；～ той сум 弹药的一发；装好弹药的枪弹；②(转)回响的，大声的：～ дуутай 四方回响的，大声的。

хонгих **хонгих** [动] 挖，挖空。

хонгиур **хонгиур** [名] 洞，穴，窝。

хонго(н) **хонго(н)** [名] ①(人的)胯部的肉；(牲畜的)大腿后部的肉：～ ны шөрмөс татах 大腿抽筋；②膝弯。

хонгодох **хонгодох** [动] 人长胯部肉；牲畜长大腿后部肉。

хонгодуулах **хонгодуулах** [动] хонгодох 的使动态。

хонгор **хонгор** I [形] 淡黄色的：～ морь 淡黄马；～ галуу 鸿雁；～ зул 〈植〉矢车菊属；～ цангуу 〈植〉抱茎独行菜。

хонгор **хонгор** II [形·名] ①天真纯朴的，天真烂漫的，纯真的，朴实的，纯朴的：～ сэтгэл 纯真的心，天真烂漫的心灵；～ хүн 纯朴的人，质朴的人；②(在呼语里表示亲爱的称呼)：～ минь 我亲爱的，我的宝贝。

хонгорхон **хонгорхон** [形] хонгор I 的小称；稍呈淡黄色的。

хонгорцог **хонгорцог** [名] ①一串，一累，一哪噜：усан үзмийн ～ 一串葡萄；②冰柱；石笋；③发团、纠结的毛缕；～ үс 纠结的毛发；◇ ～ цэцэг 〈植〉洛如花；～ т мод 〈植〉槐树；～ булчирхай 〈解〉葡萄状腺；～ задлуурын ерөндөг 〈解〉抗葡萄球菌溶血素。

хонгорцогдох **хонгорцогдох** [动] 见 хонгорцогтох。

хонгорцоглох **хонгорцоглох** [动] ①成串，成哪噜，成团；②纠结，纠缠成团。

хонгорцоглуулах **хонгорцоглуулах** [动] хон-

горцоглох 的使动态。

хонгорцогт **хонгорцогт** [形] 成串的，成串的，成团的，成哪噜的。

хонгорцогтох **хонгорцогтох** [动] ①形成串，成哪噜，成团；②成冰柱；成石笋；③纠结，纠缠成团；④雪一片片溶化。

хонгорцогшиг **хонгорцогшиг** [形] 葡萄串状的。

хонд **хонд** I [名] 铅丹，土红，红铅(颜料)。

хонд **хонд** II [名] 〈牧〉(春秋天气较冷时)牲畜的临时宿地。

Хондван **Хондван** [名] 冈德瓦纳大陆：～ тив 冈德瓦纳大陆(南半球上的大陆)。

хонддох **хонддох** I [动] 用红铅涂色，用铅丹涂色。

хонддох **хонддох** II [动] 驻扎在临时宿营地。

хонддуулах **хонддуулах** I [动] хонддох I 的使动态。

хонддуулах **хонддуулах** II [动] хонддох II 的使动态。

хондлой **хондлой** [名] 〈解〉臀部：морины ～ 马臀；～ дээр нь унах 骑在臀部；～ цагаан тоншуул 〈动〉白背啄木鸟；～ цагаан элсэг 〈动〉白腰滨鹑；～ урд тараагуур 〈解〉臀前动脉；～ урд хураагуур 〈解〉臀前静脉。

хондлойдох **хондлойдох** [动] ①抓住臀部；②(牲口驮载物)往后移到臀部。

хондлойддуулах **хондлойддуулах** [动] хондлойддох 的使动态。

хондлох **хондлох** [动] 〈牧〉(牲畜)转入春天的临时宿地。

хондого **хондого** I [名] ①牌子，标牌，小牌，门牌；②清单，统计表，目录。

хондого **хондого** II [名] 系马绳，拴马绳。

хондол **хондол** [名] ①贿赂；②赚头儿，不正当的利益，非法利润；③利润，利钱。

хондолч **хондолч** [名] ①受贿者，贪贿者；②非法牟利者，获不正当利益者，非法获利人；小投机商；③得利者，得利者，得利钱者。

хондох *хондох* [动] ① 受贿; ② 非法牟利, 获不正当利益, 非法获利; ③ 得利润, 得利钱.

хондрин *хондрин* [名] 软骨胶.

хондрох *хондрох* [动] 成红铅状, 成铅丹状.

хонжвор *хонжвор* [名] 利润, 利息, 便宜, 赢利, 收益, 盈余; 彩金: ~ хонжих 得利润, 赢利, 得彩; ~ын хүснэгт 中奖名册; ◇ ашиг ~ 利息, 利润, 利益, 便宜.

хонжворлогчид *хонжворлогчид* [名] 得利润者们, 得利息者们, 得便宜者们, 赢利者们, 获收益者们, 有盈余者们; 得彩者们.

хонжворлох *хонжворлох* [动] 得利润, 得利息, 得便宜, 赢利, 获收益, 盈余; 得彩.

хонжворт *хонжворт* [形] 赢利的, 有利息的, 得利的; 有彩的, 有奖的: ~ зээллэг 有息公债, 有奖公债; 有息贷款; ~ сугалаа 有奖抽签, 彩票; ~ хадгаламж 有奖储蓄.

хонжвортгой *хонжвортгой* [形] 参见 хонжворт.

хонжигдол *хонжигдол* [名] ① 被人得去的利, 被人赢去的利, 被人得到的便宜; ② 输.

хонжигдох *хонжигдох* [动] хонжих 的被动态; ① 被人得利, 被人赢利, 被人得便宜; ② 输.

хонжигч *хонжигч* [名] ① 赢利者, 得利者, 收益者; 得彩者; 得奖者; ② 得胜者, 赢家; ③ 好得利者, 好占便宜的人, 贪利者, 投机者.

хонжил *хонжил* [名] 赢, 赢利, 得利, 利息, 便宜, 收益, 盈余; 彩; 奖.

хонжин *хонжин* [名] ① (陈) 主持成吉思汗祭仪的官员; ② 司仪(婚礼、会场等).

хонжих *хонжих* [动] ① 得利润, 得利息, 赢利, 收益, 占便宜, 得好处; 得彩; 得奖; ② (比赛、游戏) 赢, 得胜, 取得优胜.

хонжлого *хонжлого* [名] 参见 хонжил.

хонжлогот *хонжлогот* [形] 赢的, 赢利的, 得利的, 有利息的, 有便宜的, 有收益的, 有盈余的; 得彩的; 得奖的.

хонжоо *хонжоо* [名] 参见 хонжвор: ~ той наймаа 赚钱的买卖, 得利的生意; ~ оо

харах бодлого 重商主义政策; ~ хайгч 实业家; ◇ ашиг ~ 利润, 利息, 利益, 收益.

хонжооч *хонжооч* [名] ① 得利者, 赢利者, 获利者, 收益者; 得彩者; 得奖者; ② 优胜者, 赢家, 取得效果者.

хонжуулах *хонжуулах* [动] ① хонжих 的使动态; ② 意同 хонжигдох.

хонжчих *хонжчих* [动] хунжих 的多次体.

хонзогногдох *хонзогногдох* [动] хонзогнох 的被动态.

хонзогногч *хонзогногч* [名] 复仇者, 复仇主义者; ~ийн үзэл 复仇主义; ~ хүч 复仇主义势力.

хонзогногчид *хонзогногчид* [名] хонзогногч 的复数.

хонзогнол *хонзогнол* [名] 复仇, 报复.

хонзогнох *хонзогнох* [动] 复仇, 报复: ~ үзэл 复仇主义, 报复主义.

хонзогнуулах *хонзогнуулах* [动] ① хонзогнох 的使动态; ② 意同 хонзогногдох.

хонзон *хонзон* [名] 仇, 仇恨.

хонимж *хонимж* [名] (动) 诸键(外貌像豹的奇兽).

хонин *хонин* [名] (动) 三岁虎.

хуньрхуу *хуньрхуу* [形] 像绵羊似的.

хоннул *хоннул* [名] 羊舍, 羊圈.

хонлин *хонлин* [名] (植) 兔耳草(属).

хоног *хоног* I [名] ① 一昼夜, 一天(指二十四小时): гуч ~ той сар 小月; арав ~ 十昼夜, 十宿; хэд ~ийн урьд 几昼夜前, 几天前; долоо ~ 七天, 一周, 一星期; ~ийн дундаж түвшин 平均日水平; ~ийн манаа 昼夜值班, 昼夜值勤; ~ийн тун 一昼夜剂量, 一日剂量; ~ийн мэдээ 一昼夜报告, 日报; 日预报; ~ийн оногдол 口粮, 份粮; ~ийн температурын хэлбэлзэл 昼夜温差; ◇ өдөр ~ 昼夜; ② 夜; 过夜, 宿; 寄宿, 借宿: ~ төөрүүлэх 串门不归, 在别人家寄宿; 无家可归; ~ тохиолдох газар

住宿地; зуур ~ ийн газар 旅途上过一夜的地方.

хоног **ᠬᠣᠨᠣᠭ** II [名]细槽, 凹槽, 小水槽.

хоног **ᠬᠣᠨᠣᠭ** III 见 ~ будаа 小米; улаан ~ 小黄米; ~ амуу 谷米.

хоноглозних **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠵᠢᠨᠢᠬᠡ** [动] хоноглох 的短暂体.

хоноглол **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠯ** [名] ① хоноглох 的名词; ②(转)次第, 次序.

хоноглох **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠬ** [动] ① 过夜, 住宿; 栖息; ②(转)企望, 渴望.

хоноглоцгоох **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] хоноглох 的众动态.

хоноглуулах **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] хоноглох 的使动态.

хоноглуур **ᠬᠣᠨᠣᠭᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] <技>陡度, 梯度, 增减率.

хоногтон **ᠬᠣᠨᠣᠭᠲᠣᠨ** [名] ① 过夜者, 住宿者; ② 寄宿者, 借宿者.

хоногших **ᠬᠣᠨᠣᠭᠰᠢᠬᠡ** [动] 牢记, 铭记: цэзжинд ~ 牢记心中.

хоногшуулах **ᠬᠣᠨᠣᠭᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хоногших 的使动态.

хонознох **ᠬᠣᠨᠣᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] хонох 的短暂体; 住一住, 过一下夜.

хонолцох **ᠬᠣᠨᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] хонох 的共动态.

хонох **ᠬᠣᠨᠠᠬ** [动] 住宿, 过夜; 寄宿, 借宿: нэг ~ 住一宿, 过一夜; айлд ~ 住在村落里, 住在人家家里; хээр ~ 在草地上过夜, 露宿.

хоноц **ᠬᠣᠨᠣᠴ** [名] ① 宿夜的旅客, 借宿人, 寄宿人; ② 住宿地; ③ 军需官; ◇ ~ ын хүүхэд 私生子.

хоноцгоох **ᠬᠣᠨᠣᠴᠭᠣᠬ** [动] хонох 的众动态.

хонсол **ᠬᠣᠨᠰᠣᠯ** (**ᠬᠣᠨᠰᠣᠯ**) [名] 见 консул.

хонтол **ᠬᠣᠨᠲᠣᠯ** [名] 见 хондол.

хонтоор **ᠬᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠷ** (**ᠬᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠷ**) [名] 见 контор.

хонтоорлох **ᠬᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠷᠯᠣᠬ** (**ᠬᠣᠨᠲᠣᠭᠣᠷᠯᠣᠬ**) [动] 见 конторлох.

хонтох **ᠬᠣᠨᠲᠣᠬ** [动] 见 хондох.

хонуулах **ᠬᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хонох 的使动态.

хонуур **ᠬᠣᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 栖架; 窝: тахианы ~ 鸡窝.

хонх **ᠬᠣᠨᠬ** I [副] 重重地(打), 打出凹痕地: ~ цохих 重重地打, 打出凹痕.

хонх(он) **ᠬᠣᠨᠬ** (**ᠬᠣᠨᠬ**) II [名] ① 铃: завсарлагын ~ дуугарав 休息铃响了; дугуйны ~ 自行车铃; ② 钟: ~ цохих 打钟; ~ он дуутай 声若洪钟的; ~ цэцэг <植> 风铃花.

хонхвой **ᠬᠣᠨᠬ᠋ᠠᠶ** 见 ~ цэцэг <植> 虞美人花.

хонхгор **ᠬᠣᠨᠬᠭᠣᠷ** [名] 参见 хонхор.

хонхгордох **ᠬᠣᠨᠬᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 参见 хонхордох.

хонхгордуулах **ᠬᠣᠨᠬᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] хонхордох 的使动态.

хонхгорхон **ᠬᠣᠨᠬᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [名] хонхгор 的小称; 小深洼, 小凹地, 小窝窝; 小盆地.

хонхдай **ᠬᠣᠨᠬᠳᠠᠶ** [形] 徒有其表的; 道貌岸然的: ~ хүн 道貌岸然的人.

хонхдох **ᠬᠣᠨᠬᠳᠣᠬ** (**ᠬᠣᠨᠬᠳᠣᠬ**) [动] 摇铃; 打铃.

хонхдуулах **ᠬᠣᠨᠬᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] хонхдох 的使动态.

хонхгонох **ᠬᠣᠨᠬᠭᠣᠨᠠᠬ** [动] 表现出恶劣性格, 表现行为恶劣.

хонхигор **ᠬᠣᠨᠬᠢᠭᠣᠷ** [形] ① 清瘦的, 瘦削的, 瘦骨嶙峋的; ② 清贫的, 穷竭的, 耗尽的.

хонхигордуу **ᠬᠣᠨᠬᠢᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [形] ① 很清瘦的, 很瘦削的, 瘦骨嶙峋的; ② 十分清贫的, 穷困潦倒的, 耗费殆尽的.

хонхигорхон **ᠬᠣᠨᠬᠢᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] ① хонхигор 的小称; 稍清瘦的, 稍瘦削的, 有点瘦骨嶙峋的; ② 稍清贫的, 稍贫乏的.

хонхийх **ᠬᠣᠨᠬᠢᠶᠬ** [动] ① 变清瘦的, 变瘦削, 变瘦骨嶙峋; ② 变清贫, 穷竭, 耗尽.

хонхилдог **ᠬᠣᠨᠬᠢᠯᠳᠣᠭ** [形] (鞋、袜) 宽松的, 宽大的.

хонхилзох **ᠬᠣᠨᠬᠢᠯᠵᠣᠬ** [动] 无精打采, 显得冷漠; 表现怪僻性格.

хонхилзуулах *хонхилзуулс* [动] хонхилзох的使动态.

хонхилуур *хонхилуур* [名]弓梢底部两边的槽.

хонхир *хонхир* [形]参见 хонхигор.

хонхлыг *хонхлыг* 见 ~ цэцэг (植)紫铎花.

хонхлой *хонхлой* [名] (植)沙参(属).

хонхлох *хонхлох* (*хонхолох*) [动]铃形花朵开放.

хонхойл *хонхойл* [名]辙窝; 坎坷; 参见 хүнхээл.

хонхойлго *хонхойлго* [名] ①凹地, 洞坑, 山谷; ②穴, 穴腔.

хонхойлгох *хонхойлгох* [动] хонхойх的使动态.

хонхойлох *хонхойлох* [动]挖小坑, 挖凹地, 挖出小坑来, 挖掘.

хонхойлуулах *хонхойлуулах* [动] хонхойлох的使动态.

хонхойх *хонхойх* [动] ①内陷, 内褶, 成小坑, 成凹地, 成小涡: хацар нь ~ 两腮凹陷; дарахад ~ но 按压时出现小坑; нүд ~ 眼球凹陷; ~ сон шарх 伤痕; ②(转)消耗, 减少.

хонхол *хонхол* [名]窝, 凹地.

хонхолдой *хонхолдой* [名] (植)猪鼻花(属).

хонхолзох *хонхолзох* [动] (柔软物的表皮)一凹一鼓, 一陷一起.

хонхолзуулах *хонхолзуулах* [动] хонхолзох的使动态.

хонхор *хонхор* [名·形] ①深洼, 凹地, 窝, 陷窝; 小盆地: алганы ~ 手掌心; замын ~ 车辙; 路上小坑; суганы ~ 腋窝; ②凹的: ~ газар 凹地, 低洼地, 小盆地; ~ толь 凹面镜; ~ хэвлий 凹陷腹; хонхрын ус ~ 死水.

хонхордох *хонхордох* [动]变成深洼, 变成低凹, 成凹坑.

хонхордуу *хонхордуу* [形]很凹的.

хонхордуулах *хонхордуулах* [动] хонхордох的使动态.

хонхорлох *хонхорлох* [动]挖坑, 挖凹地, 挖出窝窝, 挖掘.

хонхорхой *хонхорхой* [名·形] ①低洼处, 浅坑, 小圆穴: хацар дээрх ~ 脸上的酒涡; ②凹的, 坑洼的, 陷下的.

хонхорхон *хонхорхон* [名] хонхор的小称; ①小深洼, 小凹地, 小窝窝, 小陷窝; ②较凹的, 较低洼的.

хонхорцог *хонхорцог* [名]浅洼地.

хонхорцогт *хонхорцогт* 见 ~ мод (植)槐树.

хонхосхийх *хонхосхийх* [动]突然踏入凹坑, 猛地失足到洼处.

хонхт *хонхт* (*хонхот*) [形]铃的, 有铃的, 带铃的; 有钟的, 带钟的.

хонхтой *хонхтой* (*хонхотой*) [形]有铃的, 带铃的, 有钟的, 带钟的.

хонхтох *хонхтох* [动] (雨点落在水中时)起水泡, 出现水泡.

хонхтуулах *хонхтуулах* [动] хонхтох的使动态.

хонхцог *хонхцог* [名]长形凹地, 沟形地.

хоншоор *хоншоор* [名] ①鼻面, 嘴脸 (如猪的); ②尖端, 尖; 鞋尖: гутлын ~ 鞋尖; ③上颌, 上颚; ④喙, 嘴巴.

хоншоордох *хоншоордох* [动]抓鼻面, 抓嘴脸; 抓尖端.

хоншоорлох *хоншоорлох* [动]做尖, 做鞋尖.

хоншоортой *хоншоортой* [形]有喙的, 带尖的.

хоншор *хоншор* [名]鼻儿; 环扣: саадаг хоромсогоны ~ 弓鼻儿; 箭袋环.

хонь (**хонин**) *хонь* [名] ①绵羊: хонин сүрэг 绵羊群; ~ алах, ~ нядлах, ~ төхөөрөх, ~ гаргах 宰绵羊; хонины мах 绵羊肉; ~ хяргах 剪绵羊毛; ~ саах 挤绵羊奶; ~ сувайлах (牧)挑出空怀母绵羊; эм ~ 母绵羊; эр ~ 公绵羊; хонины аж ахуй, ~ ямааны аж ахуй 养羊业, 牧羊业; хонины сүүл 绵羊尾巴; хонин чулуу 羊额石; хонины хайрсан мах 烤羊肉; хонины хишиг

〈牧〉牧羊的好日子, 牧羊的吉日; ②(与其他词合成表示动植物名称): хонин бургас 〈植〉灰蓝色的柳树; хонин зангуу 〈植〉玻璃草, 毋忘依花; хонин гөрөөс 〈动〉盘羊; ~ суйх 〈植〉酸荞麦; хонин сүйх 〈植〉苜蓿; хонин атаахай 〈动〉小驹蹄; ~ арц 〈植〉松(属), 璎珞柏, 新疆圆柏; хонин мэхээр 〈植〉胎生蓼(属); хонин гүрвэл 〈动〉壁虎, 跳蜥; ~ дэглэй 〈动〉中白鹭; хонин зажлуур 〈动〉柳穿鱼; хонин тарна 〈植〉狭叶蓼; хонин шарилж 〈植〉苜蓿蒿; хонин цууцаль 〈动〉夜明鸟; хонин харацай 〈动〉河滩燕, 岸燕, 沙燕; хонин өтөг 〈动〉短腿熊; хонин хяргуй 〈动〉细熊(鹰), 雄鹞; хонин нүд 〈植〉歌仙草; хонины нүдэн цэцэг 〈植〉七月菊花, 翠菊; ③未(地支之八); хонин жил 未年, 羊年; хонин цаг 未时(指午后1—3时);

◇ хонин хашаа 低矮的院墙.

хоньд *ᠬᠣᠨᠢᠨ* [名] хонь的复数.

хоньжих *ᠬᠣᠨᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] 绵羊繁殖, 绵羊增多.

хоньжуулах *ᠬᠣᠨᠢᠵᠢᠬᠡᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хоньжих的使动态.

хоньч(ин) *ᠬᠣᠨᠢᠴᠢ* [名] 牧(绵)羊人.

хоньчид *ᠬᠣᠨᠢᠴᠢᠳ* [名] хоньч(ин)的复数.

хоньчлох *ᠬᠣᠨᠢᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] ①当牧(绵)羊人; ②(转)当牛当马.

хоо *ᠬᠣᠣ* [形] 参见 хуа I; 淡黄的, 栗色的, 赤褐色的, 灰黄的, 微暗的.

хоовгонох *ᠬᠣᠣᠪᠭᠣᠨᠣᠬ* [动] 圆锥形或尖突形物不断动作.

хоовгор *ᠬᠣᠣᠪᠭᠣᠷ* [形] 圆锥形的, 尖突的; ~ ёмбон толгойтой 尖头的.

хоовойлгах *ᠬᠣᠣᠪᠶᠣᠯᠭᠠᠬ* [动] хоовойх的使动态.

хоовойх *ᠬᠣᠣᠪᠶᠢᠬ* [动] 变成圆锥形, 变尖突.

хооволзох *ᠬᠣᠣᠪᠣᠯᠵᠠᠬ* [动] 参见 хоовгонох.

хоовон(г) *ᠬᠣᠣᠪᠣᠨ* [名·形] ①烤炉; цахилгаан ~ 电烤炉; ②圆锥形的, 尖突的.

хоожих *ᠬᠣᠣᠵᠢᠬ* [名] 〈动〉河豚, 鲑鲈.

хоол(он) *ᠬᠣᠣᠯ* [名] 饭, 餐, 膳食物; 食料, 食品: махтай ~ 肉饭; ~ унд 饮

食; ~ идэх 吃饭; ~ хийх ①做饭; ②消化; өглөөний ~ 早饭; үдийн ~, өдрийн ~ 午饭; үдшийн ~, оройн ~ 晚饭; ~ болгох эрхтэн, ~ боловсруулах эрхтэн 消化器官; ~ боловсруулах тогтолцоо 消化系统; ~ хүнс 食品, 食物; ~ хүнсийг хоргүй болгох 食品消毒; ~ ны аттестат 膳食供应证; ~ ны зал 大餐厅; ~ ны шкаф 餐柜; цагаан ~ ①规定的饮食(对病人等); ②素食, 未放肉的饭食; ~ онд орох ①开饭; ②(病人或婴儿)可以吃饭, 开始吃饭; ~ тэжээлийн алдрал, ~ тэжээлийн алдагдал 营养失调, 营养障碍; ~ ноос гарах, ~ онд дургүй болох, ~ онд муу 食欲不振; ~ онд сайн 食欲好的; ~ муутай ①饭食差的; ②饭食极差的; ③饭食缺乏的; ~ ны бүрэлдэхүүн 食物成分; ~ ны газар 食品店, 饮食店; ~ ны давс 食盐; ~ ны дур 食欲; ~ ны мэрэгжилтэн 烹调师; ~ ны хордлого 食物中毒; ~ ны хэм хэмжээ 饮食标准; ~ ны эмчилгээ 饮食疗法; ~ ны эрүүл ахуй 食品卫生, 饮食卫生; ~ шингэх 消化食物; ~ ны сав ①餐具(指盛饭器皿碗、碟等); ②(转)饭桶, 好吃懒做的人, 寄生虫.

хоолбой *ᠬᠣᠣᠯᠪᠠᠶ* [拟] 好勒拜(挤奶时唤母羊的声音).

хоолгой *ᠬᠣᠣᠯᠭᠠᠢ* [拟] 参见 хоолбой.

хоолгүйдэх *ᠬᠣᠣᠯᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] 食物极度缺乏, 食品极度缺乏.

хоолзуур *ᠬᠣᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ* [名] 〈解〉喉核.

хооллого *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠭ᠎ᠠ* [名] ①吃饭, 进餐, 用餐; ②喂饭; ③营养, 滋养.

хооллогч *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠭᠢ* [名] ①吃饭者, 进餐者, 用餐者; ②喂饭者.

хооллолт *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠯᠲ* [名] ①吃饭, 进餐, 用餐; ②喂饭; ③营养, 滋养; ~ ын хэмжээ 营养标准.

хооллос *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠰ* [名] 食; 食物, 食品.

хооллох *ᠬᠣᠣᠯᠯᠠᠬ* [动] ①吃饭, 进餐, 用餐; ②喂饭; ~ дэглэмийн эмчилгээ 饮食疗法.

хооллоцгоох *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] хооллох 的众动态.

хооллуулах *ᠬᠣᠣᠯᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хооллох 的使动态.

хооловч *ᠬᠣᠣᠯᠣᠪᠴ* [名] ① (衣服)领子; ② 围巾, 餐巾.

хоолой *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢ* [名] ① <解>咽喉, 喉咙, 喉头: улаан ~ 食道, 食管; цагаан ~, амьсгалын ~, мөгөөрсөн ~, буруу ~, хуурай ~ 气管; ~н товч 风纪扣; ~н зүү, ~н чимэг 颈饰; ~ бах <医> 咽喉炎; ~н мах <医>食道瘤; ~ боох ① 勒颈子, 卡喉咙; ② 禁食; ③ 气噎; ~гий нь боож алах 掐死, 绞杀; ~ зангирах ① 喉头痉挛; ② 噎住; ~д та-вих гуурс 喉插管; ③ 声音, 嗓音, 嗓子: бүдүүн ~ 粗嗓子; 低嗓子; аятайхан ~ той 有悦耳的嗓音的; ~н доргио 语颤; ~н завсар 声门; ~ засах 润润嗓子; ~ муутай 嗓子不好的; ~ сөөх 嗓子变嘶哑; ~ сөөнгө 嗓音嘶哑的; ~ засагч 声乐教师; ~ цуцах 发音无力; ④ 筒, 管子, 狭窄通道; 海峡; 水道: нефть дамжуулах ~ 输油管; төмөр ~ 铁管子; муу усны ~ 下水道; да-лайн ~ 海峡.

хоолойвч *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠪᠴ* [名] 围嘴, 围兜.

хоолойдос *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠳᠣᠰ* [名] <医>咽喉炎; 气管炎.

хоолойндор *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠨᠳᠣᠷ* [名] <医>细支气管 炎.

хоолойтой *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠲᠣᠢ* [形] ① 有喉咙的; 有... 嗓音的; ② 嗓音好的, 善歌唱的.

хоолойтон *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠲᠣᠨ* [名] 嗓音, 声音, 语音.

хоолойтос *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠲᠣᠰ* [名] 参见 хоолой-дос.

хоолойчин *ᠬᠣᠣᠯᠣᠢᠴᠢᠨ* [名] 屠宰者, 屠夫.

хоолонцор *ᠬᠣᠣᠯᠣᠨᠴᠣᠷ* [形] 嘴馋的, 贪口的, 贪食的.

хоолонцордох *ᠬᠣᠣᠯᠣᠨᠴᠣᠷᠳᠣᠬ* [动] 变得嘴馋, 变得贪食.

хоолтой *ᠬᠣᠣᠯᠣᠲᠣᠢ* [形] ① 有饭食的, 有食品

的; ② 食物丰富的; ③ 有滋养的, 有营养的.

хоолч *ᠬᠣᠣᠯᠴ* [名] 厨师, 烹饪师.

хоолчин *ᠬᠣᠣᠯᠴᠢᠨ* [名] 厨师, 烹饪师.

хоолших *ᠬᠣᠣᠯᠰᠢᠬ* [动] 习惯于... 食品, 适口, 对口味.

хоолшуулах *ᠬᠣᠣᠯᠰᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хоолших 的使动态.

хоомгой *ᠬᠣᠣᠮᠭᠣᠢ* [形] 轻率的, 草率的.

хоомгойдох *ᠬᠣᠣᠮᠭᠣᠢᠳᠣᠬ* [动] 草率从事, 敷衍塞责.

хоомой *ᠬᠣᠣᠮᠣᠢ* [形] 草率的, 轻率的.

хоор *ᠬᠣᠣᠷ* [副] 在... 之间, 在... 中间: ~ зуур 相互间.

хоормог *ᠬᠣᠣᠷᠮᠣᠭ* [名] 酸奶食, 酸牛奶.

хоормогтох *ᠬᠣᠣᠷᠮᠣᠭᠲᠣᠬ* [动] 出酸奶食, 出酸牛奶; 成酸奶食, 成酸牛奶.

хооронд *ᠬᠣᠣᠷᠣᠨᠳ* [后·副] ① 在... 之间: гол нуурын ~ 在河湖之间; хоёр улсын ~ 两国之间; ~ оо ярилцах 相谈, 交谈; чи бид хоёрын ~ 你我两人之间; хоёрын ~ ① 两者之间; ② 模棱两可, 含糊不清, 不伦不类, ③ 不完善, 不完全, 尚缺; ~ нь андуурах 错认, 误认, 在... 之间弄错; хоёр этгээд ~ ын хэлэлцээр 双边谈判; ~ оо хэлэлцэн тохирох 互相谈妥, 商定; ~ ын харилцаа 相互关系; ~ ын зам 区间; ~ ын зээл 相互赊欠; ~ ын сонирхол 相互利益; ~ ын хэрэг... 之间的事, 二者间的事; ② 中间, 闲空, 间歇: ~ ын солилцоо <生> 中间代谢; яваад ирэхийн ~ 去来之间; түүнийг байхгүй ~ 当他不在的时候.

хоорондохь *ᠬᠣᠣᠷᠣᠨᠳᠣᠬᠢ* [形] 在... 中间的, ... 之间的: хоёр улсын ~ худалдаа 两国间的贸易; ~ зай 间距.

хоорондуур *ᠬᠣᠣᠷᠣᠨᠳᠤᠭᠤᠷ* [副] 在... 之间一带, 在... 中间一带.

хоосдох *ᠬᠣᠣᠰᠣᠳᠤᠬ* [动] ① 变空, 变空洞; ② 变贫穷, 赤贫.

хоосдуулах *ᠬᠣᠣᠰᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хоосдох 的使动态.

хоосжих *ᠬᠣᠣᠰᠢᠵᠢᠬ* [动] ① 变空, 变空洞; ②

变贫穷, 变穷光蛋.

хоословч *ᠬᠣᠰᠣᠯᠠᠪᠴᠢ* [名] 倒空(腾空、抽空、使空)的用具, 泵.

хоослогдох *ᠬᠣᠰᠣᠯᠠᠭᠳᠤᠬᠤ* [动] хоослох 的被动态.

хоослох *ᠬᠣᠰᠣᠯᠤᠬᠤ* [动] ①使空, 倒空, 腾出; 使之空虚, 使之空洞; 使成真空: сав ~ 腾出容器, 使容器空出来; ②使贫穷, 使破产, 破坏, 毁灭, 耗尽, 用光: хөрөнгийг ~ 耗尽钱财.

хоослуулах *ᠬᠣᠰᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хоослох 的使动态; ②意同 хоослогдох.

хоосовжих *ᠬᠣᠰᠣᠪᠢᠬᠢ* [动] (生) 空泡形成.

хоосовтор *ᠬᠣᠰᠣᠪᠣᠲᠣᠷ* [形] ①空一些的, 较空空的; 较空洞的, 较空虚的; ②较贫穷的.

хоосовч *ᠬᠣᠰᠣᠪᠴᠢ* (生) 空泡: ~ийн тогтолцоо, ~ийн бүтэц 空泡结构; ~ийн систем 空泡系统; ~ийн шүүрс 空泡液.

хоосовчит *ᠬᠣᠰᠣᠪᠴᠢᠲᠢ* [形] 真空的, 空空的.

хоосолцгоох *ᠬᠣᠰᠣᠯᠴᠢᠭᠣᠬᠤ* [动] хоослох 的众动态.

хоосон *ᠬᠣᠰᠣᠨ* [形] ①空的, 空洞的, 空虚的: ~ өрөө 空房间; ~ тал 荒无人烟的草原; ~ ам 空话, 不兑现的诺言; ~ нэр 空名, 虚名; ~ үг 空话, 无稽之谈; ~ санаа 空想; ~ санаа баримтлагч 空想家; ~ санаашрал 幻想; ~ санаашрагч 幻想家; ~ зай 空行, 空格; ~ хуудас 空页, 白页; ~ батламж 空头支票, 空许愿; ~ вагон (铁路) 空车厢; ~ вакуум (理) 真空; ~ эргэх 空转; ~ цохилох (医) 虚脉; ~ харих 空手归来; ~ хойнох 饿着肚子过夜; ~ цай уух 单喝茶; гар ~ ①空手, 徒手, 赤手空拳; ②贫穷; ③无子弹的枪; ~ огторгуй 空间; хоосны туйл ①空虚到极点, 空洞到极点; ②贫困到极点; 赤贫; ③贫穷的, 赤贫的, 贫苦的: ~ хун 穷人, 贫苦的人, 贫民, 无产者; ◇ **ядуу** ~, **үгээгүү** ~ 赤贫的, 贫穷的; ~ **нойтон** 贫穷的, 饥饿的.

хоосонт *ᠬᠣᠰᠣᠨᠲᠤ* [形] 空的; 全空的, 真空的: ~ чийдэн 真空管.

хоосоор *ᠬᠣᠰᠣᠰᠣᠷ* [副] 空空地, 徒劳地, 无谓地, 白费地: ~ горьдох 空想, 妄想.

хоосорчих *ᠬᠣᠰᠣᠷᠴᠢᠬᠢ* [动] хоосрох 的完成体.

хоосрол *ᠬᠣᠰᠣᠷᠣᠯ* [名] ①空洞化, 空虚化; ②贫穷化, 破产, 贫困化; 用尽耗光.

хоосрох *ᠬᠣᠰᠣᠷᠠᠬᠤ* [动] ①变空, 变空洞, 空虚: хувин ~ 桶空出来; ②变穷, 破产, 贫困化; 用尽, 耗光: хоосорч гүйцэх 耗尽, 破产, 破落.

хоосруулах *ᠬᠣᠰᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хоосрох 的使动态.

хоостгох *ᠬᠣᠰᠣᠲᠦᠭᠠᠬᠤ* [动] хоостох 的使动态.

хоостох *ᠬᠣᠰᠣᠲᠤᠬᠤ* [动] ①出现空间, 出现空洞, 出现空虚; ②变空, 变空洞, 变空虚; ③变穷, 贫困化.

хоостуулах *ᠬᠣᠰᠣᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хоостох 的使动态.

хооскон *ᠬᠣᠰᠣᠰᠣᠨ* [形] хоосон 的小称; 有点空的, 稍空洞的, 稍空虚的.

хоохой *ᠬᠣᠬᠤᠬᠤ* [名] 关怀, 关心, 照顾, 照料.

хоохойлогдох *ᠬᠣᠬᠤᠬᠣᠯᠠᠭᠳᠤᠬᠤ* [动] хоохойлох 的被动态.

хоохойлох *ᠬᠣᠬᠤᠬᠣᠯᠤᠬᠤ* [动] 关怀, 关心, 照顾, 照料: амиа ~ 只顾自己, 自私自利.

хоохойлуулах *ᠬᠣᠬᠤᠬᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хоохойлох 的使动态; ②意同 хоохойлогдох.

хоппер *ᠬᠣᠫᠤᠫᠣᠷ* [名] (铁路) 漏斗车.

хор *ᠬᠣᠷ* I [名] 毒, 毒药, 毒害: ~ идэх 服毒, 吃毒药; могойн ~ 蛇毒; ~ ын ерөндөг, ~ ын ерөнцөг 解毒剂, 抗毒素; ~ өх 给毒药, 毒杀; нохойд ~ өхчигжээ 毒死了狗; ~ ыг дарах 消毒, 解毒, 镇毒, 解除毒力.

хор *ᠬᠣᠷ* II [名] 害, 危害, 祸害; 恶事: ~ хүргэх 损害, 带来祸害; ~ хөнөөл учруулах 损害, 伤害, 危害; ~ хийх ①损害, 伤害; ②配毒药; ◇ ~ **хөнөөл** 危害, 损害, 祸害.

хор **ᠬᠣᠷ** III [名]嫉妒心, 醋意: ~ уршиг 恶果; ~ хөдлөх ①妒羨; 生嫉妒心; ②生气, 激怒; ~ы нь малтах, ~ы нь маажих ①激起嫉妒心; ②挖苦他人; ~ ондоо 出于嫉恨心, (由于嫉妒心或忌恨心)故意, 蓄意; би ~ ондоо яваагүй 我由于嫉妒而未走; (由于嫉恨)我故意未去; ~ ихтэй хүн 嫉妒心重的人; ◇ ~ шар ①嫉妒心; ②烦恼; хар ~ 醋意, 嫉妒, 恶意; ~ өвс (植)冬青树.

хор **ᠬᠣᠷ** IV [拟] ~ ~ хийх (拟声)哗啦啦响, 囉洛囉洛响, 潺潺响; горхины ус ~ ~ урсах 溪水囉洛囉洛流.

хор **ᠬᠣᠷ** V 见 ~ хомс 易损耗的, 不耐用的.

хор **ᠬᠣᠷ** VI [名]〈乐〉合唱; 合唱曲; 合唱队.

хорвойх **ᠬᠣᠷᠪᠣᠶᠬᠡ** [动]萎缩, 枯萎, 皱缩.

хорвоо **ᠬᠣᠷᠪᠣᠭ** [名]人间, 世界; ◇ ~ ертөнц 世界, 宇宙.

хорвос **ᠬᠣᠷᠪᠣᠰ** [名]〈动〉两岁野猪.

хорго **ᠬᠣᠷᠭ᠎ᠠ** [名]①〈军〉掩蔽物, 掩蔽所, 掩体; ②盛放器具; 立柜, 立橱: хувцас хунар хийх ~ 衣柜; лааны ~ 灯笼; ◇ ~ н бишгүүр 〈乐〉簾(管乐器).

хорговч **ᠬᠣᠷᠭᠣᠪᠴ** [名]〈建〉(水底建筑工程用的)沉箱; 〈冶〉水套, 水箱.

хоргодогч **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠭᠴ** [名]①躲避者, 潜伏者, 掩蔽者, 潜藏者, 隐蔽者; ②停留者, 滞留者, 弥留者; 避难者; ③向往者; 追求者, 贪婪者.

хоргодогчид **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠭᠴᠢᠳ** [名] хоргодогч 的复数.

хоргодогнох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠭᠨᠠᠬ** [动] хоргодох 的短暂体; ①躲避一下, 潜伏一下, 掩蔽一下, 潜藏一下, 隐藏一下; ②停留一下, 滞留一下, 弥留一下; 避一下难; ③向往一阵, 追求一气, 贪婪一阵.

хоргодоо **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠠᠭᠤ** [形]好隐藏的, 好掩蔽的, 善潜藏的, 善躲避的.

хоргодох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠠᠬ** [动]①躲避, 潜伏, 掩蔽, 潜藏, 隐蔽; борооноос ~ 避雨; ~ байр 〈军〉掩蔽所, 掩蔽部; ②停留, 滞留, 弥留; 避难: ~ газар 避难所; ~

эрх 避难权, 居留权; сүүдэрт ~ ①停留; 拘谨; ②谦虚地退让(而不肯起积极作用); гадаад улсад ~ 在外国避难; ③向往, 追求, 贪婪.

хоргодоцгоох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠣᠴᠣᠭᠠᠬ** [动] хоргодох 的众动态.

хоргодуулах **ᠬᠣᠷᠭᠣᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хоргодох 的使动态.

хоргой **ᠬᠣᠷᠭᠣᠢ** [名]锦缎, 花缎.

хоргол **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯ** [名]粪蛋: хонины ~ 羊粪蛋; ~ оо тоолох 数粪蛋(谓极度吝啬, 一毛不拔).

хорголдох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠳᠠᠬ** [动]粪蛋变多.

хорголж (ин) **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠵ** [名]铅: ~ ин сум 铅弹; ~ ин гялга 方铅矿; ~ ин хэвлэл 铅印; ~ ин бордуур 颗粒肥料; ~ ин ус 铅水; ~ ин цагаан 铅白; ~ ин царц ①氧化铅; ②密陀僧; ~ ин шар хүдэр 铅铅矿.

хорголжин **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠢᠨ** [名]〈植〉白花丹(科), 矾松(科).

хорголжит **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠢᠨ** [形]含铅的; 铅的, 铅质的, 铅作的; ~ урвалж цаас 铅试纸.

хорголжлох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠢᠨᠠᠬ** [动]〈铅〉颗粒化.

хорголзох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠠᠬ** [动]①左右徘徊, 动摇不定, 踟蹰不前; ②参见 хоргодох.

хорголох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠯᠠᠬ** [动]害怕, 逃避, 退却.

хоргомч **ᠬᠣᠷᠭᠣᠮᠴ** [名]欺哄者, 欺蒙者, 欺骗者.

хоргомчлогдох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠮᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] хоргомчлох 的被动态; 被欺哄, 受欺蒙, 被欺骗.

хоргомчлооч **ᠬᠣᠷᠭᠣᠮᠴᠣᠯᠠᠭᠴ** [名]好欺哄人者, 喜欢骗人者, 骗人成性者.

хоргомчлох **ᠬᠣᠷᠭᠣᠮᠴᠣᠯᠠᠬ** [动]欺哄, 欺蒙, 骗人, 蛊惑: ~ н мэхлэх 欺蒙, 蛊惑.

хоргомчлуулах **ᠬᠣᠷᠭᠣᠮᠴᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]① хоргомчлох 的使动态; ②意同 хоргомчлогдох.

хоргонд **ᠬᠣᠷᠭᠣᠨᠳ** [名]公野猪大肠.

хоргонт **ᠬᠣᠷᠭᠣᠨᠲ** [名]参见 хоргонд.

хоргоогдох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠬᠤ* [动] хоргоох 的被动态。

хоргоознох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤ* [动] хоргоох 的短暂体。

хоргоолгах *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠯᠭ᠋ᠢ* [动] ① хоргоох 的使动态; ② 意同 хоргоогдох。

хоргоолцох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠯᠴᠣᠬᠤ* [动] хоргоох 的共动态。

хоргоох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠠᠬᠤ* [动] ① 纠缠, 不放走; ② 拖延, 耽搁, 妨碍, 阻挠: татан ~ 牵制, 阻滞。

хоргооцгоох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠴᠣᠭᠠᠬᠤ* [动] хоргоох 的众动态。

хоргоочих *ᠬᠣᠷᠭᠣᠭᠣᠴᠢᠬᠤ* [动] хоргоох 的多次体。

хоргот *ᠬᠣᠷᠭᠣᠲᠤ* [形] 掩蔽(性)的, 遮挡(性)的, 遮蔽用的: ~ шил 护目眼镜。

хоргоцох *ᠬᠣᠷᠭᠣᠴᠣᠬᠤ* [动] 参见 хоргодох。

хоргуустах *ᠬᠣᠷᠭᠤᠰᠤᠲᠠᠬᠤ* [动] <医> 粪积。

хоргүй *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠤ* I [形] 无毒的, 无毒性的; <医> 良性的: ~ могой 无毒蛇; ~ хавдар 良性肿瘤; ~ бундууны хучуурангар 良性囊肿。

хоргүй *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠤ* II [形] 无害的, 不伤人的: гэм ~ амьтан 无害的动物; ~ болгох 使不致为害。

хоргүй *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠭᠤ* III [形] 无嫉妒心的, 无嫉恨心的。

хоргүйсүүр *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠰᠦᠭᠦᠷ* [名] <医> 无毒毒素, 减弱毒素, 类毒素。

хоргүйтүүлэх *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] хоргүйтэх 的使动态。

хоргүйтэх *ᠬᠣᠷᠭᠦᠢ* *ᠲᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠤ* [动] 解毒(作用)。

хорд *ᠬᠣᠷᠳᠤ* [名] 毒, 毒药, 毒素, 毒物。

хордлого *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠭᠣ* [名] <医> 中毒, 染毒; 服毒: ~ гэм 中毒症; хоолны ~ 食物中毒; ~ ос баас хатах 中毒性便秘; ~ ос сөнөрөх 中毒性营养不良; хордлогын дэмийрэл 中毒性谵妄; хордлогын солиорол 中毒性精神病; хордлогын шар өвчин 中毒性黄疸。

хордлогогүй *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠭᠣᠭᠦᠢ* [形] <医> 无毒的, 无毒性的; 未中毒的, 不染毒的; 经过消毒的。

хордлогогүйжих *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠭᠣᠭᠦᠢ* *ᠵᠢᠬᠢ* [动] 变无毒, 变成无毒性, 毒性消失。

хордлогогүйжүүлэх *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠭᠣᠭᠦᠢ* *ᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠤ* [动] хордлогогүйжих 的使动态。

хордлогот *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠭᠣᠲᠤ* [形] <医> 中毒性的, 染毒性的: ~ салстал 中毒性卡他; ~ уушигтас 中毒性肺炎; ~ хар арьстас 黑皮症; ~ хэм алдал 中毒性心律不齐。

хордмол *ᠬᠣᠷᠳᠣᠮᠣᠯ* [形] <医> 中毒性的, 染毒性的: ~ үрэвсэл 中毒性皮炎。

хордогдох *ᠬᠣᠷᠳᠣᠭᠣᠬᠤ* [动] хордох 的被动态: хордогдсон газар орон 染毒地区, 中毒地区。

хордол *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯ* [名] ① 参见 хордолт; ② 恶化, 恶变。

хордолт *ᠬᠣᠷᠳᠣᠯᠲᠤ* [名] ① <医> 中毒, 染毒; 服毒: ~ оос хамгаалах хэрэглэл 防毒面具; ~ той газар 染毒地区; ② 嫉妒, 嫉恨; ③ 恶感, 恶意; 仇恨, 仇视。

хордотональ *ᠬᠣᠷᠳᠣᠲᠣᠨᠠᠯ* 见 ~ эрхтэн <解> 弦响器(昆虫感觉器官)。

хордох *ᠬᠣᠷᠳᠣᠬᠤ* (*ᠬᠣᠷᠳᠣᠮᠣᠯ*) [动] ① 服毒, 染毒, 中毒: ~ ж үхэв 中毒死了, 服毒而死; ~ дэмийрэл <医> 中毒妄想; ~ ын айдас <医> 中毒恐怖; ② 嫉妒, 嫉恨; ③ 抱恶感, 怀恶意; 仇恨。

хордуу *ᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤ* [名] <生> 甘露: ~ бал 甘露蜜。

хордуулагч *ᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] 毒剂, 毒品, 毒药。

хордуулалт *ᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] 毒杀, 毒害, 毒化, 下毒(药)。

хордуулах *ᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хордох 的使动态; ② 毒杀, 毒害, 毒化, 下毒(药): хордуулж үхүүлэв 毒死, 用毒杀死; ~ эд 毒药, 毒品; ~ бодис 毒剂; ~ тун 致毒量。

Хорезм *ᠬᠣᠷᠡᠵᠢᠮ* [名] <史> 花拉子模人(古代中亚细亚的民族)。

хорей *ᠬᠣᠷᠡᠢ* [名] <医> 舞蹈病: ~ хэлбэрт

хэт хөдөлгөөн 舞蹈型运动过度；
～гийнэпилепси 舞蹈病性癫痫。

хоржигнох *хоржигнох* [动] 潺潺流动，囉洛
囉洛响，咕噜咕噜响，呼噜呼噜响；ус ～
潺潺流动；水囉洛囉洛响；хоолой ～ 嗓子
呼噜呼噜响。

хоржигнуулах *хоржигнуулах* [动] хоржиг-
нох 的使动态。

хоржигнуур *хоржигнуур* [名]〈化〉球石硷。

хоржих *хоржих* [动] 恶化，成恶性。

хоржоон *хоржоон* [形] 风趣的，幽默诙谐的；
～той үг 戏言，俏皮话。

хорз *хорз* [名]〈酿过三次的〉浓烈奶酒。

хорзлох *хорзлох* [动] 酿制浓烈奶酒；～ж
нэрэх 酿浓烈奶酒。

хорзлуулах *хорзлуулах* [动] хорзлох 的
使动态。

хориг *хориг* [名·形] ①禁止，劝止，劝阻；②
阻挡，阻滞，防护，壁垒，障碍，拦阻，妨
害；〈电〉垒；〈医〉屏障；～ бүслэлт 封闭
法；～ гал 〈军〉防护火力；～ дохио (铁
路)闭塞信号；～ хийх ①禁止，劝止，劝
阻；②阻挡，阻滞，防护；妨害；～ тавих
①禁止，禁运；拦阻；②否决；саад ～ 防
碍，妨害，拦阻；③恶习，毛病，缺陷，坏
的方面；～ ий нь уудлах 挑他的毛病，
对他吹毛求疵；④敏感的，不许触动的，
娇惯的；толгойдоо ～ морь 不让用套马
杆套的马。

хоригдол *хоригдол* [名] 囚犯，犯人，被囚禁
者，被关押者；хоригдлуудыг суллах
释放囚犯们，释放被关押者们。

хоригдох *хоригдох* [动] хорих 的被动态；
①被阻挡，被拦阻，被堵塞；бороонд ～
因下雨而受阻，为雨所困；үерийн усанд
～ 被洪水拦阻，被洪水困住；②被关押，
被囚禁；гянданд ～ 被关押在监狱里；
③被禁止；④被阻止，被劝止。

хоригдчих *хоригдчих* [动] хоригдох 的完
成体。

хоригловч *хоригловч* [名] ①围栏，栅栏，阻
挡物，框架；②〈军〉掩护。

хориглогдогсод *хориглогдогсод* [名] 囚犯们，

犯人们，被囚禁者们，被关押者们。

хориглогдох *хориглогдох* [动] хориглох
的被动态。

хориглого *хориглого* ①参见 хориглолт；②
〈电〉旁路。

хориглознох *хориглознох* [动] хориглох 的
短暂体。

хориглол *хориглол* [名] ①参见 хориглолт；
②封闭，闭塞；〈电〉闭锁，联锁。

хориглолт *хориглолт* [名] ①阻拦，阻挡，阻
碍，阻滞；замын ～ 路障；②〈军〉防御，
防御阵地，防御工事；防卫，防守；阻击：
танк эсэргүүцэх ～ 反坦克防御阵地；
～ онд шилжих 转入防御，转入防御阵
地；～ руу шаантаглах 楔入防御阵地；
～ ыг цувруулах 使防御阵地作纵深梯
次配置；③禁止，劝止，劝阻；否决：
～ ын зурвас 防线，防御地带；～ ын
окоп 防御战壕；～ ын гүн 防御纵深；
～ ын өмнөд зах 防御阵地前沿；～ ын
талбай 阻击战场；～ ын шугамыг сэт-
лэх 冲破防线。

хориглолцох *хориглолцох* [动] хориглох
的共动态。

хориглох *хориглох* [动] ①劝阻，劝止；禁
止；否决；～ н хэлэх 劝告，劝止；га-
даад дураараа явахыг ～ 禁止任意外
出；禁止随意出国；～ ж цагдах 拘留；
～ н хаах 〈经〉冻结；～ гааль 〈经〉禁止
关税；～ тариф 〈经〉禁止税率；～
хууль 禁止法；～ эрх 否决权；②阻拦，
阻碍，阻挡，闭锁，阻滞；замыг ～ 堵塞
道路，挡住去路；～ хүчдэл 〈电〉闭塞电
压，截止电压；～ чадавхи 〈电〉势垒；
～ шүүлтүүр 〈电〉带阻滤波器；〈军〉防
御，防守，防卫，阻击；～ н байлдах 进
行防御战斗；～ байлдаан 防御战，阻击
战，阻滞战；～ н хамгаалах 防御，防
卫，防守；～ байгууламж 防御设施；
～ байр 防御阵地；～ гал 阻击火力，防
御火力；～ зааг，～ шугам 防线；～
тактик 防御战术。

хориглоцгоох *хориглоцгоох* [动] хориглох
的众动态。

хориглочих *хориглочих* [动] хориглох 的

完成体.

хориглознох *ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠣᠵᠢᠨᠣᠬ* [动] хориглох 的短暂体.

хориглуулах *ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хориглох 的使动态; ②意同 хориглогдох.

хориглуур *ᠬᠣᠷᠢᠭᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] 闭塞装置, 闭锁装置.

хоригтой *ᠬᠣᠷᠢᠭᠲᠣᠢ* [形] ① 劝阻的, 劝止的, 禁止的; ② 有障碍的, 有阻挡的, 有阻碍的, 有拦阻的; 有妨害的; ③ 有恶习的, 有毛病的, 有缺陷的, 有坏的方面的; ④ 敏感的, 不许触动的, 娇惯的.

хорилго *ᠬᠣᠷᠢᠯᠦᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 хорилт.

хорилт *ᠬᠣᠷᠢᠯᠲᠦ* [名] ① 阻挡, 拦阻; 堵塞; 围拦, 拦住; ② 〈法〉关押, 囚禁, 拘押; ③ 禁止, 禁忌; ④ 劝阻, 劝止.

хорилцох *ᠬᠣᠷᠢᠯᠴᠣᠬ* [动] хорих 的共动态.

хоринтаа *ᠬᠣᠷᠢᠨᠲᠠᠭ* [数] 二十次.

хорио(н) *ᠬᠣᠷᠢᠣᠨ* [名] ① 禁止, 禁忌, 忌讳: ~ тэмдэг 禁止标志; ~ нд орох ① 被禁止; ② 接受劝阻; замын ~ 路障; ~ тогтоох 戒严; ~ той тоглоом 禁止的游戏; ~ той бүс, ~ той газар 禁区; ~ той бараа 禁货; ~ той гааль 禁止性关税; ~ той ном 禁书; ~ той үг 禁忌语; ~ той хогшил 冻结的财产; ~ той юм 禁物, 禁品; ② 劝阻, 劝止, 告诫; ③ 〈法〉关押所, 囚禁所, 监狱; ~ нд хоригдох 被关在监狱里.

хориогүй *ᠬᠣᠷᠢᠣᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠨᠢ* [形] ① 不禁止的, 不禁忌的, 无禁忌的; ② 不劝阻的, 不劝止的, 不告诫的; ③ 无关押所的, 无囚禁所的, 无监狱的.

хориод *ᠬᠣᠷᠢᠣᠳ* [数] ① 二十来个; 二十左右: ~ настай 二十来岁; ② 各二十: хүн бүрд ~ ноогдох 每个人摊二十来个.

хориодхон *ᠬᠣᠷᠢᠣᠳᠬᠣᠨ* [数] хориод 的小称; 仅二十来个; 才二十左右.

хориотой *ᠬᠣᠷᠢᠣᠲᠣᠢ* [形] ① 禁止的, 禁忌的, 忌讳的: тамхи татах ~ 禁止吸烟; хөл ~ айл 忌讳外人进入的家户; ② 有劝阻的, 有劝止的; ③ 有关押所的, 有囚禁所的, 有监狱的.

хориул *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯ* I [名] ① 禁止, 禁忌; 禁止令: ~ тавих 下禁令, 禁止; 阻挡, 阻隔, 阻断; энд тамхи татах ~ тай 禁止在此吸烟; ② 阻挡物, 篱笆, 栅栏, 樊笼, 围栏: малын ~ 牲口围栏; усны ~ 堤坝, 拦河坝; ~ тавигч 〈军〉布雷车; 布雷舰; ~ тай бүс 禁区; 障碍地带; ~ тай хэсэг 障碍地带.

хориул(ан) *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠨ* II [数] 共二十个, 二十人一起: ~ гарав 二十个人一起出发了.

хориулах *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хорих 的使动态; ② 意同 хоригдох.

хориулгах *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠬ* [动] хориулах 的使动态.

хориулгүй *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠢ* *ᠲᠠᠨᠢ* [形] ① 不禁止的, 不禁忌的; 无禁止令的, 无禁忌的; ② 无阻挡物的, 无篱笆的, 无栅栏的, 无樊笼的, 无围栏的.

хориултай *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠯᠲᠠᠢ* [形] ③ 有禁令的, 禁止的, 禁忌的: ~ бүс 禁区, 禁止通行的地带; ~ газар 禁地, 禁区; ④ 有篱笆的, 有围栏的, 有阻挡物的.

хориур *ᠬᠣᠷᠢᠭᠤᠷ* [名] 拒收器, 抑止器.

хорих *ᠬᠣᠷᠢᠬ* [动] ① 阻拦, 拦阻; 堵塞; 围拦, 围住: ~ өөш 拦网, 鱼网; ② 〈法〉关押, 囚禁, 拘押: гянданд ~ 关押在监狱里; хорьж дарах 关押, 扣押; ~ лагерь 集中营; ~ оос гарах 释放; ~ ял 徒刑; ③ 禁止, 禁忌; хөл ~ 止步, 禁止出入; явахы нь ~ 禁止其行动; 禁止通行; ④ 劝阻, 劝止: хэрүүл зодооныг ятган ~ 劝止吵嘴打架.

хорло *ᠬᠣᠷᠯᠣ* [名] ③ 〈宗〉法轮; 风轮: тоононы ~ 装置在蒙古包顶的法轮(或风轮); ④ 一种塑料制品.

хорлогдох *ᠬᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] хорлох 的被动态; 被危害, 被伤害, 被杀害, 被害: амь ~ 生命被害, 被害死.

хорлогч(ин) *ᠬᠣᠷᠯᠣᠭᠴᠢ* [名·形] ① 损害者, 伤害者, 毁坏者, 危害分子, 凶犯, 恶棍; 害虫; ② 害人的, 恶毒的, 毒辣的: ~ ин санаа 恶意.

хорлол *ᠬᠣᠷᠯᠣᠯ* [名] 危害, 祸害, 伤害, 损害, 杀害; 破坏, 恶事: ~ хийх 危害, 伤害,

破坏; ◇ ~ хөнөөл 伤害, 危害, 损害.

хорлолт *хорлолт* [形] 有害的, 危害的, 损害的, 加害于人的, 伤害的, 毁坏的, 破坏的; ~ амьтан 有害动物; ~ ургамал 有害植物.

хорлолтой *хорлолт* [形] 参见 хорлолт.

хорлооч *хорлооч* [名] 参见 хорлогч(ин).

хорлох *хорлох* [动] 损害, 危害, 伤害, 杀害, 祸害, 破坏, 毁坏, 做恶事: бусдын амийг ~ 伤害他人性命; амиа ~ 自杀; ~н сүйтгэх 破坏, 毁坏, 颠覆; ~н сүйтгэгч 破坏分子, 毁坏者, 颠覆分子; ~н сүйтгэх ажиллагаа 破坏活动; эд хөрөнгийг сүйтгэн ~ 毁坏财物; ~ бодлогоор үйлдсэн гэмт хэрэг 蓄意制造的犯罪行为.

хорлуулах *хорлох* [动] ① хорлох 的使动态; ② 意同 хорлогдох.

хормейстер *хорлооч* [名] 合唱指挥.

хормогч *хорлооч* [名] 围裙.

хормой *хорлооч* [名] ① 衣襟, 前襟: ~ гоо хумих 撩起衣襟, 拢起衣襟; ~ гоо шуух 提起衣襟; ~ д салхи орох (转) 脚不停地; 襟底生风(谓坐不住); ~ хот (裙子、布拉吉等或大衣的)下摆, 襟; ◇ **уул үзээгүй байж ~ шуух, ус үзээгүй байж гутал тайлах** 未见山就卷起衣襟, 未见水就脱靴子(形容人的慌张或自扰); ② 山麓, 山脚; уулын ~ д мал билчиж байна 在山麓下放牧牲口; ~н гулгадас 下降滑坡, 牵引式滑坡; ~н хэрээн 山麓砾岩; ~н хударас 堆积场; ◇ **тэнгэрийн** ~ 天涯, 天边, 地平线.

хормойвч *хорлооч* [名] 围裙; (小孩的)围嘴, 涎巾; ~ камер (解)(眼的)前房.

хормойдогдох *хорлох* [动] хормойдох 的被动态.

хормойдох *хорлох* [动] 拉衣襟, 揪住前襟.

хормойдуулах *хорлох* [动] ① хормойдох 的使动态; ② 意同 хормойдогдох.

хормойлогдох *хорлох* [动] хормойлох 的被动态.

хормойлох *хорлох* [动] 用衣襟兜: аргал ~ 用衣襟兜干牛粪.

хормойлуулах *хорлох* [动] ① хормойлох 的使动态; ② 意同 хормойлогдох.

хормойлцгоох *хорлох* [动] хормойлох 的众动态.

хоров *хорлооч* [名] 鲟鳇(鱼), 大鲟鱼, 大白鲟鱼.

хоровгор *хорлооч* [形] 萎缩的, 枯萎的.

хоровгордох *хорлох* [动] 萎缩, 枯萎.

хорогдол *хорлох* [名] 减少, 减退, 缩短, 缩小, 损失, 损耗; 减少额, 缺额, 亏损额; 折扣; малын ~ их багасч байна 牲畜损失大大减少; хорогдлыг нөхөх 补充(增补、补偿) 损耗, 补充缺额; хорогдлыг суутгах 扣除损耗; хорогдлын татвар 折扣税收; хорогдлын хувь 损耗率, 折旧率; ◇ **элэгдэл** ~ 损失, 损耗, 减少.

хорогдолгүй *хорлох* [形] 不减少(减退、缩减、缩小)的, 无损失(损耗, 亏损)的; 不打折扣的.

хорогдох *хорлох* [动] хорох I 的被动态; 减少, 削减, 缩减, 缩小; 亏损, 损失, 损耗, 打折扣: нөөц бэлтгэл ~ 储备减少.

хорогдуулалт *хорлох* [名] ① (使) 削减, 减少, 缩减, 缩小; 消耗, 损耗, 损失, 亏损; ② (打) 折扣, 降低(税收等), 抛售.

хорогдуулах *хорлох* [动] хорогдох 的使动态; ① (使) 削减, 减少, 缩减; 消耗, 损耗, 亏损, 损失; албан татварыг ~ 减税; ~ тулалдаан (军) 消耗战; цөмийн зэвсэглэлийг ~ (军) 削减核武器; ② 打折扣, 降低(税收等), 抛售.

хорол *хорлооч* [名] 带辐条的圆环; ~ хээ 辐射形圆环图案.

хоролдох *хорлох* [动] хорох I、II 的互动态.

хоролзох *хорлох* [动] 回旋, 旋转, 成旋

祸。

хоролт *ᠬᠣᠷᠣᠯᠲᠤ* [名]减少, 减退, 减低, 缩小, 缩减, 缩短。

хором *ᠬᠣᠷᠣᠮ* [量·副] ①(时间之)微妙; ②一刹那, 一瞬间, 瞬息: ~ зуур 一瞬间, 一刹那。

хоромж *ᠬᠣᠷᠣᠮᠵᠢ* [名]减少, 减退, 减低, 缩小, 缩减, 缩短; 损失, 损耗, 消耗。

хоромжгүй *ᠬᠣᠷᠣᠮᠵᠢᠭᠦᠢ* [形]无减少的, 无减退的, 无减低的, 无缩小的, 无缩减的, 无缩短的; 无损失的, 无损耗的, 无消耗的。

хоромжит *ᠬᠣᠷᠣᠮᠵᠢᠲᠤ* [形] ①减少的, 减退的, 减低的, 缩小的, 缩短的, 减缩的; 损失的, 损耗的; 消耗的; ②亏本的, 赔本的; ③沾辱的, 沾污的: ~ нөхөр 沾辱名声的朋友。

хоромжтой *ᠬᠣᠷᠣᠮᠵᠢᠲᠤᠢ* [形] ①参见 **хоромжит**; ②不多的, 没有多余的。

хоромсого *ᠬᠣᠷᠣᠮᠰᠣᠭᠣ* [名]弓箭, 弓箭。

хоромхон *ᠬᠣᠷᠣᠮᠬᠣᠨ* [副] **хором** 的小称; 一瞬间, 一刹那, 一会儿: ~ зуур хүлээ 稍等一下。

хорон *ᠬᠣᠷᠣᠨ* I [形] ①有毒的, 毒性的, 含毒药的, 含毒素的; ②(转)恶毒的, 辛辣的, 狠毒的, 凶狠的: ~ үг 辛辣的话, 狠毒的话; ◇ ~ **хамхаг** <植>(戈壁地带的)马鞭草; ~ **хажир** ①好说狠毒话的, 刻毒的; ②不爱惜衣服的; ③<植>(戈壁地带的)马鞭草; ~ **ортууз** <植>小花棘豆。

хорон *ᠬᠣᠷᠣᠨ* II [形]很快减少的, 很快缩小的, 很快消失的; 很快损耗的。

хороо (н) *ᠬᠣᠷᠣᠣ* I [名] ①区, 市区, 区域: **найрамдлын** ~нд оршин суугч 友谊区居民; **хотын наймдугаар** ~ 城市的第八区; **октябрийн** ~ны дарга 十月区区长; ~ **захиргаа** 区政府; ②<军>团: **цэргийн** ~ 团; **танкийн** ~ 坦克团; ~ны дарга 团长; ~ны туг 团旗; ~ны ачаа хэсэг 团辎重; ③委员会: **намын төв** ~ 党中央委员会; **хувьсгалт** ~ 革命委员会; **энх гайвныг хамгаалах** ~ 保卫和平委员会; **гүйцэтгэх** ~ 执行委员会; **бэлтгэх** ~ 筹

备委员会; **биеийн тамирын** ~ 体育运动委员会; ④局, 管理局, 管理处(署、站、所、台): **утасны** ~ 电话局; **цахилгаан гэрлийн** ~ 发电站; **ерөнхий** ~ 总局, 总管理处; **хэвлэлийн** ~ 出版局, 印刷所; **шуудангийн** ~ 邮局, 邮政办事处, 邮政所; ◇ ~ **мөөг** <植>丛生蘑。

хороо(н) *ᠬᠣᠷᠣᠣ* II [名]围栏, 圈棚: **мальн** ~ 牲口圈。

хороогдох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] **хороох** I、II 的被动态。

хороод *ᠬᠣᠷᠣᠣᠳ* I [名] **хороо** I 的复数。

хороод *ᠬᠣᠷᠣᠣᠳ* II [名] **хороо** II 的复数。

хороознох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠵᠢᠨᠣᠬ* [动] **хороох** I、II 的短智体。

хороолго *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠭ᠎ᠠ* I [名]减小, 减退, 缩小, 缩退。

хороолго *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠭ᠎ᠠ* II [名]<法>处死, 处决。

хороолгох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠭ᠎ᠠᠬ* [动] **хороох** I、II 的使动态。

хороологдох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ* [动] **хороолох** 的被动态。

хороолол *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠣᠯ* [名] ①围墙, 围栏, 圈棚; ②街区, 住宅区, 居住区, 居民区: **хорооллын комисс** 街道委员会。

хороолох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠣᠬ* [动]筑围墙, 修圈棚, 修围栏。

хороолуулах *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] **хороолох** 的使动态。

хороолцгоох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠴᠭᠣᠬ* [动] **хороолох** 的众动态。

хороолцох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠯᠴᠣᠬ* [动] **хороох** I、II 的共动态。

хороом (он) *ᠬᠣᠷᠣᠮ* [名]<制靴的>小牛皮: ~он гутал 花皮皮鞋, 方格花纹皮鞋。

хороотой *ᠬᠣᠷᠣᠣᠲᠣᠢ* ᠶᠢᠨ I [形]有围栏的, 有圈棚的。

хороотой *ᠬᠣᠷᠣᠣᠲᠣᠢ* ᠶᠢᠨ II [形] ①有区的, 分区的, 分市区的, 分区域的; ②有局的, 有管理局的, 有管理处(署、站、所、台)的。

хороох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠬ* I [动] **хороох** I 的使动态; 减少, 减退, 缩小, 缩短; газар ~ 缩

短距离; тоогий нь ~ 减少数量; хоол ~ 吃闲饭, 白吃饭.

хороох *ᠬᠣᠷᠣᠬ* II [动]〈法〉处死, 处决.

хорооц *ᠬᠣᠷᠣᠣᠴ* [名]缩短率, 减少额.

хорооцгоох *ᠬᠣᠷᠣᠣᠴᠭᠣᠬ* [动] хороох I、II 的众动态.

хорох *ᠬᠣᠷᠠᠬ* I [动]减少, 减退, 缩小, 缩短; хасагдаж ~ 减少, 缩减; аль хир ~ в? 减少了多少? зудаад мал их ~ в 牲口在风雪灾害中大大减少; нас ~ 缩短寿命.

хорох *ᠬᠣᠷᠠᠬ* II [动]〈羊等在酷暑烈日下〉低下头紧挨在一起.

хорс *ᠬᠣᠷᠰ* [名]〈植〉乌头(属).

хорсгол *ᠬᠣᠷᠰᠭᠣᠯ* [名]参见 хорсол.

хорсголон *ᠬᠣᠷᠰᠭᠣᠯᠣᠨ* [形]参见 хорслон.

хорсголтой *ᠬᠣᠷᠰᠭᠣᠯᠣᠨᠲᠡᠢ* [形]参见 хорсолтой.

хорсгох *ᠬᠣᠷᠰᠭᠣᠬ* [动] хорсох 的使动态.

хорслон *ᠬᠣᠷᠰᠯᠣᠨ* [形]仇恨的, 憎恨的.

хорсол *ᠬᠣᠷᠰᠣᠯ* [名]憎恨, 仇恨, 怀恨; 愤怒, 暴怒; өшөө ~ 仇恨, 憎恨; ~ хадгалах 记仇.

хорсолт *ᠬᠣᠷᠰᠣᠯᠲ* [形]憎恨的, 仇恨的, 怀恨的, 可憎的, 可恨的; 愤怒的, 暴怒的.

хорсолтой *ᠬᠣᠷᠰᠣᠯᠲᠡᠢ* [形]参见 хорсолт.

хорсох *ᠬᠣᠷᠰᠣᠬ* [动] ①灼痛, 炙痛, 感到火烧似的疼痛; 刺痛; хорсч өвдөх 灼痛, 炙痛; утаанд нүд хорсно 烟熏眼睛, 烟刺眼睛; ②恨, 恼恨, 憎恨, 怨恨, 怀恨, 愤恨; нүд ~ (转)憎恨, 憎恶, 怀恨.

хорсуулах *ᠬᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хорсох 的使动态.

хорт *ᠬᠣᠷᠲ* I [形]有毒的, 毒性的: ~ могой 毒蛇; ~ бодис 有毒物品; ~ булчирхай 〈解〉毒腺; ~ хий, ~ уур 毒气; ~ эм 毒药, 毒性药品; ~ хий эсэргүүцэгч 防毒面具; ~ хий эсэргүүцэх хэрэглүүр 防毒器具; ~ холтсон цэцэг 〈植〉石龙芮, 石龙芮毛茛; хурц ~ эм 剧毒药品; ~ эмийн

дон 毒物癥, 嗜毒癖; ~ ус 侵蚀性水; ~ цаас 复写纸; ~ тамхи 麻醉药品.

хорт *ᠬᠣᠷᠲ* II [形]有害的, 狠毒的, 毒辣的; 可恶的, 恶的, 恶意的; 恶性的: ~ дайсан 可恶的敌人; ~ зуршил 恶习; ~ санаа 恶意; 毒计; ~ утаа тавих 施放毒烟; ~ хорхой, ~ шавьж 害虫; ~ хавдар, ~ өмөн 〈医〉恶性肿瘤.

хортиг *ᠬᠣᠷᠲᠢᠭ* [名]〈直肠内外出的〉小泡, 脓泡, 丘疹; ~ яр 直肠脓疔.

хортой *ᠬᠣᠷᠲᠡᠢ* (*ᠬᠣᠷᠲᠡᠢ*) ① [形]嫉妒心重的, 嫉恨心重的: ~ гоор хэрэглэх 滥用; ②有毒的: ~ харандаа 特种铅笔; ~ цаас 复写纸; 打字蜡纸.

хортойдуу *ᠬᠣᠷᠲᠡᠢᠳᠤᠭᠤ* I [形]有些毒的, 有毒性的: ~ сахуу 〈医〉轻度中毒性白喉.

хортойдуу *ᠬᠣᠷᠲᠡᠢᠳᠤᠭᠤ* II [形]有些害的, 狠毒些的, 甚毒辣的; 十分可恶的, 有恶性的, 有恶性的.

хортон *ᠬᠣᠷᠲᠣᠨ* I [名·形] ①凶犯, 凶手, 恶棍, 危害者, 害人虫; ②伤害, 损害, 危害; ③恶的, 凶恶的, 害人的, 狠毒的, 毒辣的: ~ дайсан 凶恶的敌人; ~ араатан 猛兽; ~ амьтан 有害动物; ~ шавьж 害虫.

хортон(в) *ᠬᠣᠷᠲᠣᠨᠦ* II [名]不平, 粗糙, 不匀: ~ гий нь гаргах, ~ гий нь арилгах 弄平, 弄光滑, 抚平.

хортонтох *ᠬᠣᠷᠲᠣᠨᠲᠣᠬ* [动] ①出现不平处, 出现折子; ②受损伤, 受损害, 受危害.

хортонтуулах *ᠬᠣᠷᠲᠣᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хортонтох 的使动态.

хоруу *ᠬᠣᠷᠤᠭᠤ* [名]〈医〉病毒: ~ агуулагч 带病毒者; ~ агуулбар 带病毒现象; ~ вирус 病毒; ~ судлал 病毒学; ~ судлалч 病毒学家; ~ устгах эсрэг бием 杀病毒的抗体; ~ чанар 〈细菌的〉毒性; ~ чанаргүй 无毒性的; ~ чанарын эсрэг төрөгч 毒性抗原; ~ эсэргүүцэх засал 抗病毒(液)疗法; ~ янгийн наалдуулах 病毒细菌的凝集.

хоруут *ᠬᠣᠷᠤᠭᠤᠲ* [形]〈医〉带病毒的, 有病毒的, 病毒性的: ~ өвчин 病毒疾病; ~ томуу 病毒性流感; ~ халдвар 病毒感

染.

хоруутах *хорууцалт* [动]〈医〉产生病毒, 有病毒, 带病毒, 染病毒.

хоруушил *хорууцалт* [名]〈医〉毒力, 毒性 (指细菌).

хорхиног *хорхиног* [名]〈植〉小豌豆, 青豌豆: ~ гиш 〈植〉细叶巢菜.

хорхироо *хорхиног* [名]瘟疫.

хорхироотох *хорхиног* [动]〈羊〉染上瘟疫病.

хорхог *хорхог* [名] (用烧红的石头烧烤成的)烤肉, 烧肉, 羊肉串; ~ хийх (做)烧肉, 烤羊肉.

хорхоглолцох *хорхоглолт* [动] хорхоглох 的共动态.

хорхоглох *хорхоглолт* [动]烧肉, 烤肉.

хорхоглоцгоох *хорхоглолт* [动] хорхоглох 的众动态.

хорхоглуулах *хорхоглолт* [动] хорхоглох 的使动态.

хорхой *хорхой* [名·形] ①虫, 昆虫, 软体虫; 蛆虫: ~ шавьж 昆虫; хилэнцэт ~ 蝎子; цагаан ~ 回虫; цох ~ 甲虫; чийгийн ~ 潮虫; шанаган ~ 蝌蚪; ~ идэх ①虫蚀, 虫咬; 虫蛀; ②生骨疽, 骨疡; ~ идсэн алим 虫蛀的苹果; ~ идсэн шүд 虫牙, 龋齿; урт ~ 长虫(蛇); ~ чулуу 蛭石, 水晶云母, ~ гоор өвчлөх 寄生蠕虫病; ~ д хутга барих 杀虫用刀 (谓大材小用或小题大作, 犹如“杀鸡用牛刀”); ③欲望, 欲念, 兴致; 爱好, 迷恋, 嗜好, 瘾: ~ гоо дарах ①消灭蛆虫; ②抑制欲望; ~ хүрмээр 激起欲望的, 引起欲念的, 诱人心的; ~ хүрэх, ~ хөдлөх ①引起欲念; ②眼馋, 贪婪; ~ гий нь хүргэх, ~ гий нь хөдөлгөх ①激起欲望; ②引诱, 挑逗; ③幼虫状的, 昆虫状的: ~ ааруул 细条酸奶干, 虫状干凝乳块, 奶干.

хорхойжих *хорхойлолт* [动]变成虫子, 变成昆虫, 变成软体虫; 呈虫子状, 呈昆虫状.

хорхойдох *хорхойлолт* [动]参见 хорхойтох.

хорхойлгох *хорхойлолт* [动] хорхойх 的使动态.

хорхойлох *хорхойлолт* [动]引起欲望, 使起欲念, 使起兴.

хорхойсох *хорхойлолт* [动] ①喜爱, 喜好, 嗜好; ②起欲望, 生欲念, 起兴.

хорхойтой *хорхойлолт* [形] ①有虫子的, 有昆虫的, 有蛆虫的; 多昆虫的; ②多蛇的; ③对…喜爱的, 对…有欲念的, 为…所吸引的, 迷恋于…的, 有…瘾的: моринд ~ 迷于骑马的, 爱好骑马的, 骑马上瘾的.

хорхойтон *хорхойлолт* [名] ①虫类, 昆虫类 ②…迷, 喜爱…的人: шатарын ~ 棋迷.

хорхойтох *хорхойлолт* [动] ①生虫子, 生蛆虫, 生蛀虫: шүд ~ 牙生虫子; ②对…迷恋, 对…有欲念, 对…起兴.

хорхойтуулах *хорхойлолт* [动] хорхойтох 的使动态.

хорхойх *хорхойлолт* [动]忧郁, 愁眉苦脸, 阴郁, 悲伤.

хорхойцор *хорхойлолт* [名]〈解〉小脑蚓.

хорхойцох *хорхойлолт* [动] ①生虫子; ②感兴趣, 想….

хорхорхний *хорхорх* [动] (拟声) 啦啦啦啦响, 囉洛囉洛响, 潺潺作响, 发淙淙声; (煮的饭等) 咕嘟咕嘟响; (马喘气等) 哧哧啾啾; (鸽子等) 咕咕叫.

хорчгир *хорчгир* [形] 见 хорчгор.

хорчгонох *хорчгир* [动] 参见 хорчигнох.

хорчгор *хорчгир* [形] ①弯曲的, 翘曲的; ②皱起的, 起皱纹的, 有皱折的.

хорчгордох *хорчгир* [动] ①变弯曲, 变翘曲; ②变得皱起, 皱纹过多, 皱折太多.

хорчгордуу *хорчгир* [形] ①很弯曲的, 很翘曲的; ②很皱起的, 皱纹很多的, 皱折很多的.

хорчгордуулах *хорчгир* [动] хорчгордох 的使动态.

хорчгортох *хорчгир* [动] 参见 хорчгордох.

хорчгорхон *хорчгир* [形] хорчгор 的小称; ①稍弯曲的, 略翘曲的; ②稍皱起的,

有点皱纹的, 略有皱折的.

хорчиг *ᠬᠣᠷᠴᠢᠭ* 见 ~ ~ 哗哗地(溪流声).

хорчигнох *ᠬᠣᠷᠴᠢᠭᠨᠣᠬ* [动] 参见 хорхорхийх: горхины ус ~ н урсч байна 溪水潺潺地流.

хорчигнуулах *ᠬᠣᠷᠴᠢᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хорчигнох 的使动态.

хорчийлгох *ᠬᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬ* [动] хорчийх 的使动态.

хорчийлт *ᠬᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠲᠤ* [名] ① 皱纹, 皱起, 皱折; 固缩; ② 弯曲, 翘曲, 翘起.

хорчийх *ᠬᠣᠷᠴᠢᠶᠢᠬ* [动] ① 起皱纹, 皱起, 起皱折; 固缩; ② 弯曲, 翘起, 翘曲.

хорчилзох *ᠬᠣᠷᠴᠢᠯᠵᠣᠬ* [动] ① 弯曲, 翘曲, 扭歪; ② 起皱纹, 皱缩, 固缩; 抽搐, 痉挛; ③ 瘦细人不断动作.

хорчилзуулах *ᠬᠣᠷᠴᠢᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хорчилзох 的使动态.

Хорчин *ᠬᠣᠷᠴᠢᠨ* [名] 科尔沁(蒙古族一部族): ар ~ 阿鲁科尔沁(旗); ~ зүүн гарын хойт хошуу 科尔沁左翼后旗.

хоршил *ᠬᠣᠷᠰᠢᠯ* [名] ① хорших I、II、III 的名词; ② (乐)二重唱, 二重奏; ~ дуу 二重唱歌曲; ③ 群落, 群体.

хоршилдох *ᠬᠣᠷᠰᠢᠯᠠᠳᠤᠬ* [动] хорших I、II 的互动态.

хоршилмол *ᠬᠣᠷᠰᠢᠯᠮᠣᠯ* [形] (乐)二部合唱的, 二重唱的, 二重奏的.

хоршилт *ᠬᠣᠷᠰᠢᠯᠲᠤ* [名] хорших I、II、III 的名词.

хорших *ᠬᠣᠷᠰᠢᠬ* I [动] ① 混合, 掺合, 掺杂: гурилд тос ~ 面里掺油; ② 搅拌; 拌合, 掺拌: тараг ~ 拌合酸奶浆; ③ 群居, 成群落, 结群体: ~ н амьдрахуй 生物群落.

хорших *ᠬᠣᠷᠰᠢᠬ* II [动] 合伙, 合作, 协作: ~ ж хийх 合作, 合伙干; хоршсон нийлүүлэлт 协作供应.

хорших *ᠬᠣᠷᠰᠢᠬ* III [动] 变质; 有毒, 染毒.

хоршицгоох *ᠬᠣᠷᠰᠢᠴᠢᠭᠣᠬ* [动] хорших I、II 的众动态.

хоршмол *ᠬᠣᠷᠰᠢᠮᠣᠯ* [形] ① 混合的, 掺合的,

掺杂的; ② 搅拌的, 拌合的, 掺拌的; ③ (物)耦合的: ~ илтгэлцүүр (物)耦合系数; ~ хувьсгуур (电)耦合变压器; ~ хуримтлуур (电)耦合电容器; ~ хүрээ (电)耦合电路.

хоршоо(н) *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠ* [名] ① 合作社: харилцан туслалцах ~ 互助合作社; ② 同伙, 伙伴, 共谋者, 合伙人: ~ гийгүүлэгч (语)对偶辅音; ~ нэр үг (语)成对的名词; ~ ойролцоо үг (语)成对的同义词; ~ үг (语)对偶词; ◇ ~ нөхөр 伙伴, 同事, 共事者, 共谋者; ③ (转)商店: юм авахаар ~ нд очих 去商店里买东西.

хоршоод *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳ* [名] хоршоо 的复数: ~ ын холбоо 合作社联合会.

хоршоожилт *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠶᠢᠯᠲᠤ* [名] 合作化.

хоршоожих *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠶᠢᠬ* [动] 合作化.

хоршоожуулалт *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] хоршоожуулах 的名词.

хоршоожуулах *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хоршоожих 的使动态.

хоршоод *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳ* [名] 公司, 团体, 协会, 学会.

хоршоолдох *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠤᠬ* [动] 互相挽着臂膀行走.

хоршооллогч *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠣᠯᠭᠴ* [名] ① 合作社社员; ② 合作者, 合伙人.

хоршоологдох *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠣᠯᠭᠴ* [动] хоршоолох 的被动态.

хоршоолол *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠣᠯ* [名] ① 合作化, 协作化; 合作, 协作: хөдөө аж ахуйн ~ 农业合作化; хоршооллын байгуулал 合作制度; хоршооллын банк 合作银行; хоршооллын хэлбэр 合作形式; ② 合作社: үйлдвэрийн ~ 生产合作社; гар урлалын ~ 手工业合作社; хоршооллын өмч 合作社所有制; хоршооллын холбоо 合作社联合会; хоршооллын худалдаа 合作社商业, 合作商业.

хоршоололт *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠣᠯᠲᠤ* [名] 合作化, 合作.

хоршоолох *ᠬᠣᠷᠰᠣ᠎ᠠᠳᠤᠬ* [动] 合作, 协作, 合伙, 组织合作社, 合作化, 协作化: хоршоолсон аж ахуй 合作化经济; хөдөө

- аж ахуйг ~ 实现农业合作化; хоршоолсонард 合作化牧民.
- хоршоолуулах** *ᠬᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хоршоолох 的使动态; ② 意同 хоршоологдох.
- хоршооч** *ᠬᠣᠷᠰᠣᠭᠣᠴ* [名] 合作社社员; 合作者, 协作者.
- хоршуулах** *ᠬᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хорших I、II 的使动态.
- хоршуун** *ᠬᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠨ* [形] 味涩的, 苦涩的.
- хоршуудах** *ᠬᠣᠷᠰᠤᠭᠤᠳᠠᠬ* [动] 味变涩, 变苦涩.
- хорь (хорин)** *ᠬᠣᠷᠢᠨ* I [数·名] ① 二十; ~ дахин 二十次, 二十倍; хорин тав 二十五; хорин хүн 二十人; ~ хүрсэн эр 年满二十岁的男子; хорин найман од 二十八宿; хорин цамцаалт 二十面体; ② (每月之) 二十号, 二十日; энэ сарын хоринд очно 于本月二十日前往; ③ (城市行政单位) 二十户, 街区, 区; хоринь дарга 二十户长, 街区长.
- Хорь** *ᠬᠣᠷᠢ* II [名] 霍林(居住在布里亚特的蒙古族一部).
- хорьд** *ᠬᠣᠷᠢᠳ* [数] 二十几个, 二十几号; тус сарын ~ 本月二十号左右.
- хорьдахь** *ᠬᠣᠷᠢᠳᠠᠬᠢ* [数] 第二十的, 第二十个的, 占第二十位的, 在第二十个位置上的; ~ айл 第二十户; ~ өдөр 二十号, 二十日; 第二十天.
- хорьдугаар** *ᠬᠣᠷᠢᠳᠤᠭᠠᠭᠠᠷ* [数] 第二十; ~ хаалга 第二十号门.
- хос** *ᠬᠣᠰ* I [名] 一双, 一对; 对偶; гутал нэг ~ 靴子一双; гурван ~ оймс 三双袜子; ~ холбоо 一对配偶; ~ уянга 对联; 对仗句, 对偶句; ~ ~ оор 成对地, 成双地, 一双一双地; ~ амьсгалт амьтан <生> 两栖动物, 双栖动物; ~ бамбайн булчирхай <解> 甲状旁腺; ~ бие дугуй 双体; ~ биш мөгөөрс 单软骨; ~ бөөм дугуй 双核; ~ бөөрөвч үелзлээр нэвтрүүлэх <技> 双边带发射; ~ бөөрөвчит зурвасаар хүлээн авах <技> 双边带接收; ~ бөөрөвчит зурвастай нэвтрүүлүүр <技> 双边带发射机; ~ бэлэг 双性,

两性; ~ гэдэс <解> 十二指肠, 直肠; ~ давхарга 双层; ~ дугуй 轮对; ~ металл мөнгөний тогтолцоо 复本位币制; ~ нүүрт 双面的; ~ өдөр 双日; ~ саа <医> 两侧麻痹; ~ савлуур <体> 双杠; ~ сүүлтэн <生> 双尾目; ~ тоглолт <体> 双打; ~ туйлтай гүйдэл <电> 双极电流; ~ утас, ~ шугам <电> 双线线路 ~ хараа <医> 复视; ~ цахиргт төмөр зам 双轨铁路; ~ цахилуурт чийдэн <电> 二极管; ~ эгшиг <语> 双元音; ◇ ижил ~ 双, 对.

хос *ᠬᠣᠰ* II [名] <解> (小牲畜的) 十二指肠.

хосвакцин *ᠬᠣᠰᠤᠪᠠᠬᠴᠢᠨ* [名] <医> 二价疫苗.

хосгүй *ᠬᠣᠰᠤᠭᠦᠢ* [形] ① 无双的, 无比的, 无敌的; ~ дуутай хүн 有着一个优美无比的歌喉的人; ② 无对子的, 无对偶的.

хосгүйдэх *ᠬᠣᠰᠤᠭᠦᠳᠠᠬ* [动] ① 失掉对偶, 变无双, 变单一; 变孤独; ② 变卓绝, 无与伦比.

хосжих *ᠬᠣᠰᠢᠵᠢᠬ* [动] 成双, 成对, 有对偶.

хосжуулах *ᠬᠣᠰᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хосжих 的使动态.

хослогдох *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠳᠠᠬ* [动] хослох 的被动态.

хослол *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠯ* [名] ① 配对, 成双, 配偶; 组合: ~ тоглолт <体> 双打; ② 对仗句, 对偶句, 骈体文, 对联.

хослолт *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠯᠲ* [名] ① 参见 хослол; ② 对子, 一双, 对偶.

хосломол *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠮᠣᠯ* [形] ① 并对的, 配对的, 成双的, 配偶的, 相配的, 复合的, 并驾齐驱的; ② 押韵的, 对仗的, 对偶的.

хослооч *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠮᠣᠯ* [名] ① 并对者, 配对者, 成双者, 对偶者, 对子, 配偶, 相配者, 复合者; ② 押韵者, 对仗者.

хослох *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠬ* [动] ① 并对, 配对, 成双, 配偶, 相配; 复合, 组合; 并驾齐驱; морь ~н унах 轮换着乘骑两匹马; хослосон вакцин <医> 混合菌苗; хослосон ажиллагааны үрлэгч 联合播种机; хослосон хяналт 交会观察; ② 押韵, 对仗, 对偶.

хослуулах *ᠬᠣᠰᠢᠯᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хослох 的使

动态；② 意同 хослогдох：～н явуулах 双管齐下；结合进行。

хослуур *хосолуур* [名] ① 并对用具，配对用具；② 〈体〉吊环；③ 〈电〉双晶。

ХОСМОЛЖИЛОХ *хосолжлох* [动] 参见 хослох。

ХОСМОЛЖИН *хосолжин* [形] 并对的，配对的，成双的，配偶的，相配的，复合的：～ үсэг (语) 双字母，二合字母。

ХОСОЛГОНО *хосолгоно* [名] 两色毛 (动物) 或两色叶 (植物)。

ХОСОЛМОЛ *хосолмол* [形] 成双的，成对的。

ХОСОЛЦГООХ *хосолцгоох* [动] хослох 的众动态。

ХОСОЛЧНХ *хосолчнх* [动] хослох 的完成体。

ХОСОЛШЛОХ *хосолшлох* [动] 成双成对。

ХОСХ *хосх* I [名] 〈动〉河豚。

ХОСХ *хосх* II [名] ① 短把木铣；② 刮具，刮泥器，刮泥机，刮刀，铲刀。

ХОСХО *хосхо* [名] 见 хосх II。

ХОТ *хот* I [名] ① 城市，都市：～ын хүн ам 城市人口；нийслэл ～ 首都；～нийтийн аж ахуй 城市公共事业；～ногооруулах 绿化城市；～орчны галт тэрэг 市郊列车；～суурь 城镇，都市；～хөдөөгийн ялгавар 城乡差别；～орох 进城；～ын хөдөлгөөний дүрэм 城市交通规则；～ын борцуул 小市民；～ын борчууд 城市贫民；～ын төв，～ын гол дунд 市中心；～ын захиргаа 市政府，市政机关；～ын комендат 城防司令；市警卫司令；～ын хороо ① 市委委员会；② 市区；③ 市电话局；～тохижуулах газар 市政规划局；～од суух 住在城里；～оос гарлаа 从城里出发了，出城了；④ (几个牧户组成的) 居民点，集居地，村落；～айл 居民点，村落；～нутаг 本土，故土；～өрх 住户；～тосгон ① 乡村，居民点；② 城乡。

ХОТ *хот* II [名] 游牧牲畜之归宿地，牲畜圈，牲口栏；хонины ～ 羊圈。

ХОТ *хот* III [名] (罐石枪的) 火药筒，火药囊。

ХОТГО *хотго* [名] 土罐，土器皿。

Хотгойд *хотгойд* [名] 霍特高依德 (蒙古族一部族名)。

ХОТГОНОХ *хотгонох* [动] 一塌一陷，压得一弯一弯，压得一陷一陷，中间不断凹下。

ХОТГОНУУЛАХ *хотгонуулах* [动] хотгонох 的使动态；压得一塌一陷，压得一凹一凹，压得一弯一弯，压得一瘪一瘪：нуруугаа ～ 把背压得一弯一弯。

ХОТГОР *хотгор* [名·形] ① 盆地，谷地，凹地；溶蚀洼地：～газар 盆地，谷地，凹地；～гүдгэр 凹凸地貌；～гүдгэрийн дүрс 地形；～орон өнцөг 〈数〉凹多角形；～хумс 凹指甲；② 中间凹下的，中间弯曲的，中间塌陷的：～нуруутай морь 弯背马。

ХОТГОРДОХ *хотгордох* [动] 中间凹下去，中间塌陷，中间弯曲。

ХОТГОРДУУ *хотгордуу* [形] 中间凹下很多的，中间很弯曲的，中间很塌陷的，中间瘪下很多的。

ХОТГОРХОН *хотгорхон* [形] хотгор 的小称；中间稍凹的，中间弯曲点的，中间稍塌陷的，中间瘪下去一些的。

ХОТГОЧИН *хотгочин* [名] 见 ходгочин。

ХОТЖИЛТ *хотжилт* [名] 城市化。

ХОТЖИХ *хотжих* [动] 城市化。

ХОТЖУУЛАЛТ *хотжуулалт* [名] хотжуулах 的名词。

ХОТЖУУЛАХ *хотжуулах* [动] хотжих 的使动态。

ХОТИЛ *хотил* [名] 〈动〉见 хотоль。

ХОТИР *хотир* [名] 〈植〉覆盆子：～ын овог (植) 覆盆 (科)。

ХОТИРНОХОЙ *хотирнохой* [名] 〈解〉结肠：～гэдэс 结肠。

ХОТЛООР *хотлоор* [副] хотол I 的让用格；全部地，全体地，所有一切：гэр ～ 全家。

ХОТЛОХ *хотлох* [动] ① 牲畜入圈；② 聚集居住；成为居民点；成为村落。

ХОТДУУЛАХ *хотдуулах* [动] хотлох 的使动

态；①将牲畜圈入圈内，赶进围栏里：мал ~ 将牲畜赶入圈里；②使聚集居住；使成居民点；建村落。

ХОТНОО *хотноо* [副]〈书〉хот I 的给在格。

ХОТОЙЛГОХ *хотойлоом* [动] хотойх 的使动态。

ХОТОЙХ *хотойх* [动] ①陷下去，凹下去，塌陷，瘪陷，中间压弯：нуруу ~ 脊背压弯；хамар ~ 鼻子塌陷下去；~ сон эрэг 凹形岸，凹海岸；~ н тонгорцоглох 〈体〉挺身滚翻；~ н хий эргэх 〈体〉挺身空翻；②(转)(资产)减少，损耗。

ХОТОЙЧИХ *хотойчих* [动] хотойх 的完成体。

ХОТОЛ *хотол* I [代]全部，全体，大家：~ олон 大家；~ олноороо цуглаарав 全部集合起来了；~ баясгалант хурим 欢乐同庆的盛宴(或婚礼)；◇ ~ бялуу 大蛋糕。

ХОТОЛ *хотол* II [名]〈动〉堪达汗崽，四不像崽，麋崽。

ХОТОЛГООР *хотолгоор* [副]参见 хотлоор。

ХОТОЛЗОХ *хотолзоом* [动]参见 хотгонох。

ХОТОЛЗУУЛАХ *хотолзуулсам* [动] хотолзох 的使动态。

ХОТОЛХОЙ *хотолхой* [名]〈动〉并封(一种野兽)。

ХОТОЛЬ *хотоль* [名]〈动〉①两岁的公旱獭；②两岁山鼠。

ХОТОН(Г) *хотон* I [名]〈动〉鹤鹑：~ шувуу 鹤鹑；~ гийн овог 鹤鹑科。

ХОТОН(Г) *хотон* II [名]灯塔；台，岗楼。

Хотон(г) *хотон* III [名]回族；回民，回族人；~ ястан 回族。

ХОТОР *хотор* [名]〈动〉江鲚。

ХОТОС *хотос* [名]凹，陷，塌陷。

ХОТОСКИЙХ *хотоскийх* [动] хотойх 的短暂体。

ХОТОЧ *хоточ* [形]看守牲畜的；看家的：~ нохой 保护牲畜的狗；看家狗；◇ ~ шувуу (动)南美喇叭鸟。

ХОТОЧИН *хоточин* [名]看守牲畜的狗，看家狗。

ХОТОЧЛОХ *хоточлоом* [动]狗巡回看守牲畜圈；狗看家。

ХОТРОНХОЙ *хотронхой* [名]〈解〉结肠：~ гэдэс барилж үзэх 〈医〉结肠触诊。

ХОТХОН *хотхон* [名] хот I 的小称；①小城市，小都市；②小居民点，小集居地，小村落。

ХОХИВГОНОХ *хохивгоноом* [动]参见 хохиволзох。

ХОХИВОЛЗОХ *хохиволоом* [动] ①郁郁寡欢，闷闷不乐，情绪冷冷淡淡；②长而弯曲之物频频动作。

ХОХИВОЛЗУУЛАХ *хохиволзуулсам* [动] хохиволзох 的使动态。

ХОХИВОЛЗУУР *хохиволзуур* [形]郁郁寡欢的，闷闷不乐的，情绪冷冷淡淡的。

ХОХИГНУУЛАХ *хохигнуулсам* [动] хохигнох 的使动态。

ХОХИГНОХ *хохигноом* [动]参见 хохиволзох。

ХОХИГОР *хохигор* [形]细长弯曲的；扭歪的：~ уурга 细长弯曲的套马杆。

ХОХИГОРДУУ *хохигордуу* [形]十分细长而弯曲的；扭得很歪的。

ХОХИГОРХОН *хохигорхон* [形] хохигор 的小称；稍细长而弯曲的，略扭歪的。

ХОХЬДОЛ *хохьдол* [名]见 хохьдол。

ХОХИДОХ *хохидоом* [动] ①见 хохьдох；②变孤独，变得孤单。

ХОХИДУУЛАХ *хохидуулсам* [动] хохидох 的使动态。

ХОХИЛЗОХ *хохилзоом* [动]参见 хохиволзох。

ХОХИЛЗУУЛАХ *хохилзуулсам* [动] хохилзох 的使动态。

ХОХИЛЗУУР *хохилзуур* [名]参见 хохиволзуур。

ХОХИЛОХ *хохилоом* [动]弄干，晒干，烘烤。

ХОХИМОЙ *хохимой* [名] ①〈解〉头颅，颅骨；②骨骼，骨架；甲壳：~ толгой ①头颅，颅

骨；②甲，甲壳；～ яс ①骨骼；骷髅；②（建筑物的）骨架。

хохинолдох *ᠬᠣᠬᠢᠨᠣᠯᠳᠤᠬᠤ* [动] хохинох 的互动态。

хохинох *ᠬᠣᠬᠢᠨᠣᠬ* [动]（鹰、鹭等）鸣叫。

хохинуулах *ᠬᠣᠬᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хохинох 的使动态。

хохио *ᠬᠣᠬᠢᠣ* [形]极贫穷的，赤贫的；◇ ~ **хоосон** 十分贫穷的，赤贫的，一贫如洗的。

хохир *ᠬᠣᠬᠢᠷ* [名·形] ①干牲口粪，干厩肥，干粪肥；②冷淡怪僻的，冷漠无情的。

хохирогдох *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] хохирох 的被动态；被损害，受伤害，受损失。

хохирогдуулах *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хохирогдох 的使动态；伤害，损害，使遭受损失。

хохирогч *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭᠴ* [形·名] ①受害者，遇难者；受害的，受损害的；受损失者，受损伤者，亏损者；②枯萎者，枯死者，凋零者。

хохирол *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠯ* [名] 损失，损害，损耗，亏损，亏本；~ учруулах 使遭受损失，使受损害；~ ихтэй 损失很大的；учруулсан ~ сүйтгэлийг нөхөн төлүүлэх 补偿所受的损失；хохирлоос батлан даах 损失担保，亏损担保；хохирлыг бодох, хохирлыг гаргах 计算（出）损失；хохирлыг нэхэх 追偿亏损；хохирлын хорогдол 损失折扣；~ сүйтгэл 损失，损害，亏损。

хохиролгүй *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠭᠦᠢ* [形] ①无损的，无损害的，无损耗的，无损伤的，无亏损的；②未枯萎的，未枯死的，未凋零的。

хохиролтой *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠯᠲᠡᠮᠤ* [形] ①有损失的，有损害的，有损耗的，有损伤的，遭受亏损的，亏本的；②枯萎的，枯死的，凋零的。

хохироо *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭ* [名] ①（使受到的）损失，损害，损耗，亏损，亏本；②（使之）枯萎，枯死，凋零。

хохирогч *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭᠴ* [名] ①使受损失者，损害者，损耗者，损伤者，损坏者；②使枯萎者，使枯死者，使凋零者。

хохироох *ᠬᠣᠬᠢᠷᠣᠭᠠᠬ* [动] хохирох 的使动态；参见 хохируулах。

хохирох *ᠬᠣᠬᠢᠷᠠᠬ* [动] ①亏损，受损失，受损害，受损耗，受损伤，受损坏；эд ~ 物品受损坏；②枯萎，枯死，凋零。

хохируу *ᠬᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤ* 见 ~ хондлой 马前臀部。

хохируулах *ᠬᠣᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хохирох 的使动态；①使受损失，使受损害，使受损耗，使受损伤，使受损坏；②使枯萎，使枯死，使凋零。

хохис *ᠬᠣᠬᠢᠰ* [名]（蹄角等的）角质壁；хонины ~ 绵羊的角质壁。

хохиур *ᠬᠣᠬᠢᠭᠦᠷ* [形] ①瘦骨嶙峋的，骨瘦如柴的，瘦得皮包骨头的；②不好交际的，独善其身的，性格内向的，不合群的，执拗的，孤僻的。

хохнурлах *ᠬᠣᠬᠢᠨᠦᠷᠠᠬ* [动] ①瘦骨嶙峋，骨瘦如柴，瘦得皮包骨头；②不好交际，独善其身，性格内向，不合群，执拗，孤僻。

хохой *ᠬᠣᠬᠣᠢ* [感] 参见 халаг。

хохойлох *ᠬᠣᠬᠣᠢᠯᠠᠬ* [动] 叹息，痛惜，惋惜，懊悔，忧叹。

хохтнох *ᠬᠣᠬᠲᠢᠨᠠᠬ* [动] 参见 хуухтнах。

хохь *ᠬᠣᠬᠢ* [名·形] ①损失，亏损，丧失；失败，挫折，不得手，闪失；~ болох ①受损失；受挫折；②变孤独，变孤单；~ чинь! 活该！③孤独的，单独的：~ ганц 完全孤独的，孤零零的；④贫穷的，潦倒的，破落的：~ хоосон 十分贫穷的，赤贫的，穷困潦倒的；~ тайж 失去农奴的贵族，破落贵族。

хохьдог *ᠬᠣᠬᠢᠳᠣᠭ* [形] ①自私自利的，利己的；②孤僻的，怪僻的。

хохьдогч *ᠬᠣᠬᠢᠳᠣᠭᠴ* [名] 受害者，遇难者，遭不幸者；受损失者，受损伤者，受损害者，亏损者；~ этгээд 受害者，遇难者；受损者。

хохьдол *ᠬᠣᠬᠢᠳᠣᠯ* [名] 参见 хохирол。

хохьдох *ᠬᠣᠬᠢᠳᠣᠬ* [动] ①参见 хохирох；②变得孤独，变得孤单。

хохьдуулах *ᠬᠣᠬᠢᠳᠣᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хохьдох 的使动态。

хохьмой *ᠬᠣᠬᠢᠮᠣᠢ* [名] 头骨，骷髅；~ толгой 骷髅。

хоцоргох *ᠬᠣᠵᠣᠷᠭᠠᠬ* [动] хоцрох 的使动态。

- хоцормол** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠮᠣᠯ* [形] 纯净的, 去除水分的, 去掉杂质的: ~ замхрал <技> 净衰减; ~ замхралын итгэлцүүр <技> 净衰减系数.
- хоцорчих** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠬᠢᠰ* [动] хоцрох 的完成体.
- хоцрогдмол** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠳᠤᠮᠣᠯ* [形] 参见 хоцрогдонгуй.
- хоцрогдол** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠯ* [名] 落后, 落后性, 落后现象, 掉队, 落伍, 后滞.
- хоцрогдолгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠯᠭᠦᠢ* [形] 不落后的, 不掉队的, 不落伍的; 不后滞的, 无落后性的, 无落后现象的.
- хоцрогдонгуй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠨᠭᠦᠢ* [形] 落后的, 掉队的, 落伍的, 后滞的, 有落后性的: ~ хөгжилтэй орон 不发达国家.
- хоцрогдох** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] хоцрох 的被动态; ① 落后, 落伍, 掉队, 后滞; ② 被丢掉, 被甩掉, 被留下, 被遗失.
- хоцрогч** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠴ* [名·形] ① 落后者, 落伍者, 掉队者, 后滞者; ② 被丢掉者, 被甩掉者, 被留下者, 被遗失者; ③ 落后的, 落伍的, 掉队的, 后滞的; ④ 被丢掉的, 被甩掉的, 被留下的, 被遗失的.
- хоцрогчгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠭᠴᠭᠦᠢ* [形] ① 不落后的, 不落伍的, 不掉队的, 不后滞的; ② 未被丢掉的, 未被甩掉的, 未被留下的, 未被遗失的; ③ 无落后者的, 无落伍者的, 无掉队者的, 无后滞者的; ④ 无被丢掉者的, 无被甩掉者的, 无被留下者的, 无被遗失者的.
- хоцрол** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠯ* [名] 落后, 落后性, 落后现象, 掉队, 落伍, 后滞.
- хоцролгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠯᠭᠦᠢ* [形] 不落后的, 不掉队的, 不落伍的, 不后滞的, 无落后性的, 无落后现象的.
- хоцронгуй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠨᠭᠦᠢ* [形] 落后的, 落伍的, 掉队的, 后滞的, 有落后性的: ~ орон 落后国家; улс төрийн талаар ~ явж байна 在政治上落后.
- хоцроолгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠯᠭᠦᠢ* [副] 不使留下地, 不使剩下地, 不使落下地, 不使用下地: нэг ч ~ ирүүл 一个不剩地都让他们来.
- хоцроох** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠬ* [动] хоцрох 的使动态.

- хоцроохгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠣᠬᠭᠦᠢ* [动] ① 不使落后, 不使落伍, 不使掉队; ② 不留下, 不剩下, 一个不剩, 一点不留.
- хоцрох** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠠᠬ* [动] ① 落后, 落伍, 滞后, 掉队, 赶不上; ханиасаа ~ 落在同伴后面; галт тэрэгнээс ~ 没赶上火车; миний цаг арван таван минут хоцорч байна 我的表慢了十五分钟; төлөвлөгөө биелүүлэхэд ~ 在完成计划上落后; ② 留下, 滞留, 剩下, 被遗留; ахындаа ~ 留在哥哥那里; өнчрөн ~ 遗为孤儿.
- хоцрохгүй** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠠᠬᠭᠦᠢ* [形] ① 不落后, 不落伍, 不滞后, 不掉队; ② 不留, 不剩.
- хоцруулах** *ᠬᠣᠴᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хоцрох 的使动态.
- хоч** *ᠬᠣᠴ* I [名] 绰号, 外号, 浑名: ~ өгөх 起绰号, 送浑名.
- хоч** *ᠬᠣᠴ* II [名] 诽谤, 诋毁, 诬蔑.
- хочгордуу** *ᠬᠣᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠤ* [形] 参见 хорчгордуу.
- хочлогдох** *ᠬᠣᠴᠣᠯᠣᠭᠳᠣᠬ* [动] хочлох 的被动态.
- хочлол** *ᠬᠣᠴᠣᠯᠣᠯ* [名] 诽谤, 诋毁, 中伤, 诬蔑; 抨击: ~ ын бичиг 进行攻击的小册子; 诋毁书, 诽谤书; 抨击文; ~ ын зохиолч 抨击文作家; 诋毁书作家.
- хочлолдох** *ᠬᠣᠴᠣᠯᠣᠯᠠᠬ* [动] хочлох 的互动态.
- хочлох** *ᠬᠣᠴᠣᠯᠠᠬ* [动] ① 起绰号, 起浑名; ② 见 хачлах.
- хочлуулах** *ᠬᠣᠴᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хочлох 的使动态; ② 意同 хочлогдох.
- хош** *ᠬᠣᠰ* I [名] ① 缘饰, 饰边; ② 衣服式样, 流行式, 时装; ◇ ~ цац 双锥体.
- хош** *ᠬᠣᠰ* II 见 ~ худрага 马套之后髻.
- хош** *ᠬᠣᠰ* III [名] <陈> 随从, 勤务兵, 牵马人, 马夫.
- хош** *ᠬᠣᠰ* IV 见 хоол -- 饮食, 食物, 肴馐.
- хош** *ᠬᠣᠰ* V [感] 嘘! 别作声! (禁止、阻止时).
- хошгиног** *ᠬᠣᠰᠭᠢᠨᠣᠭ* [名] 参见 хошного.

- хошигрох** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 见 хашгарах.
- хошго** *ᠬᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ* [名] 参见 хосх II.
- хошгоод** *ᠬᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠᠭ᠎ᠠ* [副] 参见 хошоод.
- хошгорох** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 参见 хашгарах.
- хошигногч** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠣᠭᠴᠢ* [名·形] 滑稽的人, 爱开玩笑的人; 好耍滑稽的, 好说俏皮话的.
- хошигнол** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠣᠯ* [名] ① 笑话, 玩笑, 笑谈, 打诨; ② 讽刺, 讥讽.
- хошигнох** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] ① 说笑话, 开玩笑, 笑谈, 打诨; ② 讽刺, 讥讽.
- хошигноцгоох** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] хошигнох 的众动态.
- хошигнуулах** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хошигнох 的使动态.
- Хошид** *ᠬᠣᠰᠢᠳᠠ* I [名]〈史〉(蒙古四个卫拉特部之一)和硕特.
- хошид** *ᠬᠣᠰᠢᠳᠠ* II [名]〈植〉榛子.
- хошин** *ᠬᠣᠰᠢᠨ* I [名·形] ① 笑话, 戏言, 俏皮话, 打诨; 滑稽(的), 幽默(的), 俏皮(的), 诙谐(的): ~ зан 幽默诙谐的性格; ② 讽刺, 讥讽: ~ үг 俏皮话, 滑稽话, 谐语; 讥讽话; ~ үзэгдэл 幽默戏剧, 轻喜剧; ~ жүжиг 讽刺剧; ~ зохиол 讽刺文学, 幽默小说.
- хошин** *ᠬᠣᠰᠢᠨ* II 见 ~ мөөг〈植〉蜜环菌(树根上生的可食用菌子).
- хошингор** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠭᠣᠷ* [形] ① 好说笑话的, 好讲戏言的, 好讲俏皮话的, 好打诨的; 幽默的, 俏皮的, 诙谐的; ② 好讽刺的, 好讥讽的.
- хошиннох** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠨᠠᠬᠤ* [动] 参见 хошигнох.
- хошинч** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠴᠢ* [名] ① 滑稽家, 幽默家, 喜剧家, 诙谐者, 好说笑话的人, 好讲戏言者, 好讲俏皮话的人, 爱开玩笑的人, 打诨者; ② 讽刺家, 讥讽家.
- хошинчлох** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] ① 说笑话, 开玩笑, 俏皮, 幽默, 笑谈, 说滑稽话, 打诨; ② 讽刺, 讥讽.
- хошлог** *ᠬᠣᠰᠢᠯᠠᠭ* [名] 铺盖; 帐篷.
- хошлон** *ᠬᠣᠰᠢᠯᠠᠨ* [名] 粗绳子, 粗缆绳.
- хошлох** *ᠬᠣᠰᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 形成炽热气体; 〈天〉日

珥: нар ~ 日珥.

- хошуур** *ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠷ* [名] 蒙古包围绳.
- хошмог** *ᠬᠣᠰᠢᠮᠣᠭ* [名] 细饰边, 衣边小饰纹.
- хошног(н)** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠠᠭ* [名]〈解〉① 直肠: ~ тойронтос〈医〉直肠周炎; ~ ны толь〈医〉直肠镜; ~ үтрээний цоорол〈医〉直肠阴道瘘; хошногыг шавраар эмчлэх〈医〉直肠泥浴疗法; ② 大肠; 香肠: ~ чихэх 灌香肠; ③ 肛门: ~ урвах〈医〉脱肛; ~ харах〈医〉肛门镜检查法; ~ харуур〈医〉肛门镜; ~ нүх битүү〈医〉肛门闭锁; ~ сүв 肛门.
- хошноготос** *ᠬᠣᠰᠢᠨᠠᠭᠲᠣᠰ* [名]〈医〉直肠炎.
- хошой** *ᠬᠣᠰᠣᠶ* [形] 两次的, 双重的, 第二次的: ~ баатар 双重英雄; ~ тоо 双数; ~ чин ван〈陈〉和硕亲王; ~ гүнж〈陈〉和硕公主; ~ авхай〈陈〉郡主; ~ гиш〈植〉歪头菜.
- хошоо** *ᠬᠣᠰᠣᠭ* [名] 衣服的多彩线条.
- хошоод** *ᠬᠣᠰᠣᠭᠠᠳᠠ* [副] 各两个; 两两地, 两个两个地, 成双地, 成对地.
- хошоолох** *ᠬᠣᠰᠣᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 缝衣服的多彩线条.
- хошоолуулах** *ᠬᠣᠰᠣᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] хошоолох 的使动态.
- хошоон** *ᠬᠣᠰᠣᠨ* [名]〈植〉草木犀(属); ~ бут〈植〉胡枝子(属).
- хошоонгор** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠭᠣᠷ* [名]〈植〉蒴豆(草), 车轴草(属): ~ сэвхтэх〈医〉三叶草炭疽病; ~ ын жижиг урт ороонго〈植〉菟丝子.
- хошоонхой** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠬᠣᠶ* [名]〈植〉草本木犀状黄芪.
- хошоонцор** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠴᠣᠷ* [名]〈植〉① 牛角花(属); ② 百脉根(属).
- хошоонч** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠴᠢ* [名] 参见 хошинч.
- хошоончлох** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤ* [动] 参见 хошинчлох.
- хошоочин** *ᠬᠣᠰᠣᠨᠴᠢᠨ* [名]〈动〉比翼鸟.
- хошрох** *ᠬᠣᠰᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 变长, 变大.
- хошруулах** *ᠬᠣᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] хошрох 的使

动态.

хошуу(н) **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤ** I [名] ① 喙, 鸟嘴, 嘴: шувууны ~ 鸟嘴; ~ цорвойлгох ① 把嘴撮起; ② (转) 央求, 恳求, 乞求; ~ гаа хургэх ① 用嘴触及, 以嘴接近; ② 造谣中伤, 搬弄是非; ◇ ~ галуу <动> 鸿雁; ② (动物的) 鼻面. 嘴脸: ~ цагаан 白鼻脸(马、牛等的毛色); таван ~ мал 五种牲畜(即绵羊、山羊、牛、马、骆驼); ③ (转) 语言, 舌头; (转) 比喻俘虏之舌头: алтан ~, зэс ~ (转) 长舌(指好说坏话的人); ◇ ~ нэмэхээр хуруу нэм 空说莫如实干.

хошуу **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤ** II [名] 突出部, 器物尖部; (尖形的) 头儿; 角: анжисны ~ 犁头, 犁尖; онгоцны ~ ① 船头; ② (海) 角, 岬; хадан ~ 伸入水区的山崖; таван ~ тэмдэг 五角星; харандааны ~ ① 铅笔套; ② 铅笔尖; ~ т сум 尖嘴箭; уулын ~ 山嘴; ◇ ~ татах үүсгүүр <电> 主控发电机; 主控振荡器.

хошуу(н) **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤ** III [名] 旗(中国内蒙古行政单位, 相当于县).

хошуувчит **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠪᠴᠢᠲᠢ** [名] <动> 花魁鸟.

хошууд **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠳᠤ** I [名] 和硕特(蒙古族一部族).

хошууд **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠳᠤ** II [名] <动> 海雀; ~ ын баг 海雀目.

хошуулагдах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] хошуулах 的被动态.

хошуулалцах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] хошуулах 的共动态.

хошуулах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 削尖, 做尖, 做出角; 叠成楔形, 对角线折叠, 折成三角.

хошуулдах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 хошуулах.

хошуулдуулах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хошуулах 的使动态.

хошуулуулах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хошуулах 的使动态.

хошуулцгаах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хошуулах 的众动态.

хошуумал **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠯ** [形] 小尖嘴的, 小尖头的, 有小尖的: ~ тутрага амуу <植> 黄

稻, 梭子米; ~ сум 带红缨枪头的箭; 小尖嘴箭.

хошуумалжин **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠯᠵᠢᠨ** [形] 三角(形的), 尖头的, 尖角的; 三重的, 三方面的.

хошууралдах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] хошуурах 的互动态.

хошуурах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] 出头, 冒尖, 出角, 领先, 打前锋; 楔形移动, 人字形移动: галуу шувуу ~ н нисч явна 大雁成人字形飞行.

хошууруулах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хошуурах 的使动态.

хошуут **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠲᠤ** [形] 尖的, 尖锐的, 尖利的, 带尖的, 尖嘴的, 尖头的, 有角的.

хошуутай **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠲᠠᠢ** [形] 有嘴的, 带尖的, 尖头的; 尖的, 尖锐的, 尖利的, 有角的.

хошууч **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢ** [名] ① 前锋, 先锋, 先头部队, 带头人, 拔尖者, 先进者: ~ анги <军> 先头部队; 先遣部队; ② <军> 少校: ~ генерал 少将.

хошуучилцгаах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] хошуучлах 的众动态.

хошуучит **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠲᠢ** [形] 当先锋的, 打前锋的, 领头的, 带头的, 率先的, 拔尖的, 先进的.

хошуучлагч **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠭᠠᠭᠴᠢ** [名·形] ① 先锋, 前锋, 领头者, 带头人, 率先者, 拔尖者, 先进者; ② 当先锋的, 打前锋的, 领头的, 带头的, 率先的, 拔尖的, 先进的.

хошуучлагчид **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠭᠠᠭᠴᠢᠳᠢ** [名] хошуучлагч 的复数.

хошуучлах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] 当先锋, 打前锋, 领头, 带头, 率先, 拔尖, 先进: аж-лаа ~ н гүйцэтгэх 领先完成工作.

хошуучлуулах **ᠬᠣᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хошуучлах 的使动态.

хошихрох **ᠬᠣᠰᠢᠬᠢᠷᠣᠬᠤ** [动] ① 用双手吹口哨; ② 野鸡群鸣; ③ (旱獭) 蹲着叫.

хө **ᠬᠥ** [感] 嗨! 呵呵: ай хө! 呵呵!

хөв **ᠬᠥᠪᠦ** I [名] ① 水中最深的地方, 深渊: голын ~ 河中最深处; ② 河岸边冲积的杂物; ③ 森林中厚落叶层: ойн ~ 林中厚落叶层.

хөв (хөв) II [名] (因久藏而致的)变质, 变味, 陈腐, 腐败: ~ т дарагдсан 腐败了的, 腐烂了的, 陈腐了的, 变质了的; ~ идэх 腐烂, 腐败, 变味, 变质.

хөв (хөв) III [语] 加强语气词, 加在以 хө 为首音节的词前: ~ хөх ① 纯蓝的, 蓝蓝的; ② 纯青的.

хөв (хөв) IV [名] 活扣: ~ уях 结活扣.

хөвгүй (хөв) 100% [形] 无变质的, 无变味的, 无陈腐的, 无腐败的.

хөвгүүд (хөв) [名] хөвгүүн 的复数.

хөвгүүн (хөв) [名] 见 хөвүүн.

хөвгүүнчлүүлэх (хөв) [动] хөвгүүнчлэх 的使动态.

хөвгүүнчлэх (хөв) [动] 当儿子, 做儿子, 当男孩, 做男孩.

хөвд (хөв) [名] ① 苔, 鲜苔, 青苔; ② 林中粗草: ~ - хагдат царам 鲜苔地衣冻土带; ③ 石蕊(属).

хөвдөрхөг (хөв) [形] ① 苔状的, 苔式的, 鲜苔状的, 青苔状的, 青苔式的; ② 多苔的, 多鲜苔的, 多青苔的.

хөвдөрхүү (хөв) [形] 苔状的, 苔式的, 鲜苔状的, 青苔状的, 青苔式的: ~ ширхэг 鲜苔状纤维.

хөвлөг (хөв) [形] 飘流的, 飘浮的, 摇荡的, 摇晃的, 浮动的.

хөвмөл (хөв) [形] 飘流的, 飘荡的, 飘浮的, 摇荡的, 摇晃的, 浮动的: ~ чулуу 浮石.

хөвөгч (хөв) [名·形] ① 飘流者, 飘荡者, 飘浮者, 摇荡者, 摇晃者, 浮动者; ② 飘流的, 飘荡的, 飘浮的, 摇荡的, 摇晃的, 浮动的: ~ гүүр 浮桥; ~ док 浮动船坞; ~ завь 飘浮的轻舟.

хөвөд (хөв) [名] 敝人, 在下.

хөвөлзөх (хөв) [动] 匀称地多次重复地摇动, 飘浮, 飘动, 飘荡, 摇晃, 摇荡, 浮动; 摇来摇去, 飘来荡去, 摇摇晃晃, 摇来荡去: усны дээр завь ~ 小舟在水上摇来荡去.

хөвөлзүүлэх (хөв) [动] хөвөлзөх 的

使动态.

хөвөлт (хөв) I [名] хөвөх I 的名词; 飘流, 飘浮, 飘荡.

хөвөлт (хөв) II [名] хөвөх II 的名词: утас ~ 拆线, 捌线.

хөвөн (г) (хөв) [名·形] ① 棉花, 棉絮: ~ тарих 种棉花; ~ зулах 絮棉花; ~ гөөр бөглөх 用棉花塞上; ~ бөглүү 棉花塞; ~ дилон 棉涤纶; минералын ~ 砗棉; ② 棉的, 棉织的; 棉花状的, 棉花似的: ~ эд 棉织品; ~ даавуу 棉布; ~ утас 棉纱; ~ ээрэх 棉纺; ~ үйлдвэр 棉织工业; ~ нэхмэлийн аж үйлдвэр 棉织工业; ~ нэхмэлийн үйлдвэрлэл 棉织品生产; ~ тариалалт 植棉(业); ~ гийн аж ахуй 植棉业; ~ өгөрших 棉花凋萎病; ~ гийн бөөс 棉蚜虫; ~ гийн бөгөг 棉铃虫; ~ гийн навч хуйлрах 棉花卷叶病; ~ гийн талбай 棉田; ~ цагаан үүл 像棉花似的白云, 朵朵白云; ◇ ~ оройт (植) 柳兰; ~ өвс (植) 棉管(属), 羊胡子草(属).

хөвөнлөг (хөв) [形] ① 棉的, 棉花的, 棉絮的, 棉花做的, 有棉花的, 含棉的, 棉织的; ② 棉花状的, 棉花似的: ~ цаас 棉纸; ~ чихэр 棉花糖.

хөвөнтэй (хөв) [形] 有棉花的, 含棉的, 棉絮的: ~ өмд 棉裤; ~ дээл 棉袍, ~ цамц 棉袄, 棉短上衣.

хөвөнцөр (хөв) [名] (植) 柳叶菜(属).

хөвөө (хөв) I [名] 边, 边缘; 岸: дээлийн ~ 衣边; аягын ~ 碗边; нуурын ~ 湖岸; замын ~ 路边; ~ хязгаар нутаг 边远地带, 边境地区; ~ ний доод хэсэг (房屋) 下檐, 檐枋.

хөвөө (хөв) II [形] 年老的, 老的, 上年纪的: хөгшин ~ 年老的, 老的, 上年纪的.

хөвөөдөх (хөв) [动] 参见 хөвөөлөх.

хөвөөлзнөх (хөв) [动] хөвөөлөх 的短暂体.

хөвөөлөгдөх (хөв) [动] хөвөөлөх 的被动态.

хөвөөлөлцөх (хөв) [动] хөвөөлөх 的共动态.

- хөвөөлөх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①缝边, 加饰边: алчуур ~ 在手巾上缝边; ②沿边走; 沿岸边行动, 沿边走: ус хөвөөлж хоносон байв 在河边上过夜.
- хөвөөлүүлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] хөвөөлөх 的使动态.
- хөвөөлцгөөх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] хөвөөлөх 的众动态.
- хөвөөт** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠲᠡ* [形] ①边的, 边缘的; 岸边的; ②有边的, 有边缘的; 有岸的: ~ хөхөнцөр 圆柱形乳头.
- хөвөрдөөс** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠰᠡ* [名] 沿边缝, 齐边缝.
- хөвөрдөх** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] ①沿边缝, 齐边缝; ②(转) 闲串, 闲逛; ③(转) 到各地仔细寻找, 仔细搜查.
- хөвөрдүүлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] хөвөрдөх 的使动态.
- хөвөрлөх** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 擗.
- хөвөрхий** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠬᠡᠢ* [形] 易松开的, 易散开的, 易打开的, 易解开的, 活的, 活口的, 活结的: ~ уях 拴活口.
- хөвөх** *ᠬᠥᠪᠡᠬᠡ* I [动] 飘浮, 飘浮, 飘荡, 摇晃, 摇晃, 浮动, 颠簸: онгоц усанд ~ 船在水中飘浮; ~ гүүр 浮桥; хөвдөг танк 水陆两用坦克.
- хөвөх** *ᠬᠥᠪᠡᠬᠡ* II [动] 打开, 解开, 散开, 拆开: утас ~ 把线拆开.
- хөврөл** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠦᠯ* [名] (解) 胚胎: ~ гэмтэх 胚胎变质, 胚细胞衰败; ~ судлагч 胚胎学家; ~ судлал 胚胎学; ~ үүсвэр 胚芽细胞; ~ ийн бамбай 胚质; ~ ийн бүрхүүл 胚膜; ~ ийн зангилаа 胚结; ~ ийн зээрэнхий 胚盘; ~ ийн хальс 胚叶; ~ ийн шүүс 胚胎液; ~ ийн эмгэг 胚胎疾病.
- хөврөлөнгөр** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠦᠯᠡᠭᠡᠷ* [名] (医) 胚(组织) 瘤.
- хөврөх** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠦᠬᠡ* [动] ①变松, 变宽; ②解开, 松开; ③持续, 继续.
- хөврүүлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хөврөх 的使动态; ②翻滚.
- хөвс** *ᠬᠥᠪᠡᠰ* 见 ~ ~ 漂浮不定的.

- хөвсгөр** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠭᠦᠷ* [形] 松软的, 暄软的, 疏松的: ~ жинтүү 暄枕头; ~ бүс 海绵带; ~ нэхдэс 海绵组织.
- хөвсгөрдөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 松软, 变得暄软, 变得疏松.
- хөвсгөрхөн** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] хөвсгөр 的小称; 有点松软的, 稍暄软的, 稍疏松的.
- хөвсийлгөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] хөвсийх 的使动态.
- хөвсийх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠢᠶᠡᠬᠡ* [动] 变松软, 变暄软, 变疏松.
- хөвсөгнөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ* [动] ①显得软绵鼓囊; ②浮漂, 轻浮, 浮躁.
- хөвсөлзөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 хөвсөгнөх.
- хөвсөлзүүлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] хөвсөлзөх 的使动态.
- хөвсөр** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷ* [名] 轻浮, 虚荣.
- хөвсөргөн** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷᠭᠡᠨ* [形] 参见 хөөргөн.
- хөвсөргөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] 表现轻浮, 虚浮, 虚荣, 浮夸.
- хөвсөрдөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得轻浮, 变得虚荣.
- хөвсрөл** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷᠯᠡ* [名] хөвсрөх 的名词.
- хөвсрөх** *ᠬᠥᠪᠡᠰᠦᠷᠦᠬᠡ* [动] 表现轻浮, 虚浮, 虚荣, 浮夸.
- хөвүүлэг** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠭ* [形] 孩子气的, 小孩似的.
- хөвүүлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хөвөх I 的使动态; ②流畅地讲.
- хөвүүн** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠮᠡᠨ* [名] 儿子; 男孩: ~ үе 侄子.
- хөвүүнчлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠮᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 收养儿子, 抱养儿子.
- хөвүүр** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠮᠡᠨ* [名] 浮标, 浮筒: ~ гүүр 浮桥; ~ зай 平衡电池, 浮充电池; ~ онгоц 浮吊; ~ тэмдэг 浮标; ◇ ~ цох (动) 龙虱.
- хөвүүчлэх** *ᠬᠥᠪᠡᠭᠡᠮᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 хөвүүнчлэх.
- хөвх** *ᠬᠥᠪᠡᠬᠡ* I [名] (柳条编的) 箱子, 柳条包, 柳条盒: малгайн ~ 帽盒.
- хөвх** *ᠬᠥᠪᠡᠬᠡ* II [名] ①(水上) 漂流物: ~

ураcгал 顺利, 倾流; ②林中落叶层.

хөвхгөр **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠷ** I [形] 参见 хөөргөн.

хөвхгөр **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠷ** II [形] 松软的, 暄软的, 有弹性的.

хөвхгөрдүү **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 很松软的, 很暄软的, 很有弹性的.

хөвхгөрхөн **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] хөвхгөр II 的小称; 稍松软的, 稍暄软的, 稍有弹性的.

хөвхийлгөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] хөвнийх 的使动态.

хөвхийх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠶᠢᠬ** [动] ①变轻浮, 变虚浮, 变虚荣, 变浮夸; ②心不在焉, 漫不经心, 心猿意马; 张皇, 惶惑失策.

хөвхирөх **ᠬᠥᠪᠬᠢᠷᠦᠬ** [动] 参见 хөвхрөх.

хөвхих **ᠬᠥᠪᠬᠢᠬ** [动] 参见 хөвхийх ②.

хөвхлөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠡᠬ** I [动] 装入柳条箱, 装入柳条包.

хөвхлөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠡᠬ** II [动] 参见 хөвхөлзөх.

хөвхлөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠡᠬ** III [动] (将两个空的东西) 扣起来, 盖上.

хөвхлүүр **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 飘浮的, 浮起的: ~ гүүр 浮桥; ~ гүүр тавих 架设浮桥.

хөвхөг **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭ** 见 хөвхөс.

хөвхөгнөх **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠨᠡᠬ** [动] 参见 хөвхөлзөх.

хөвхөгнүүлэх **ᠬᠥᠪᠬᠦᠭᠦᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] хөвхөгнөх 的使动态.

хөвхөлгөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] хөвхлөх I、III 的使动态.

хөвхөлжин **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠵᠢᠨ** [名] (动) 旅鼠.

хөвхөлзөх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] ①匀调地振动, 浮动, 鼓动, 飘荡, 摇荡, 飘动 (如帐幕、天幕、货摊等); ②轻浮, 虚浮, 轻薄, 浮夸; ③兴致勃勃, 心胸激动, 冲动.

хөвхөлзүүлэх **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хөвхөлзөх 的使动态.

хөвхөлзүүр **ᠬᠥᠪᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名] 摇荡器具, 摇荡器皿.

хөвхөн **ᠬᠥᠪᠬᠡᠨ** [形] 带扣盖的, 相扣的, 扣合的.

хөвхөр **ᠬᠥᠪᠬᠦᠷ** I [名] 白中掺有青斑的毛色.

хөвхөр **ᠬᠥᠪᠬᠦᠷ** II [形] 松软的, 暄软的, 有弹性的; ◇ ~ ямаа (动) 野山羊, 大青羊.

хөвхөр **ᠬᠥᠪᠬᠦᠷ** III [名] (双开的) 小箱子, 小容器.

хөвхөс **ᠬᠥᠪᠬᠦᠰ** 见 ~ ~ (帐篷等被风吹得) 一鼓一鼓地.

хөвхрөх **ᠬᠥᠪᠬᠢᠷᠦᠬ** [动] 腐败, 腐烂, 陈腐: мах ~ 肉腐烂.

хөвхрүүлэх **ᠬᠥᠪᠬᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хөвхрөх 的使动态.

хөвхүй **ᠬᠥᠪᠬᠦᠢ** [名] 漂流.

хөвч **ᠬᠥᠪᠴ** I [名] 弓弦; 乐弦, 琴弦: нумны ~ ийг татах 拉紧弓弦.

хөвч **ᠬᠥᠪᠴ** II [名] ①山梁, 山脉, 高山地带, 山岳地带: уул ~ 山岭, 高山地带; ~ ийн харацай (动) 岩燕; ②大山林, 大森林: ~ тайга 大森林; хангай ~ 森林地带; ③ (解) 脊索: ~ ойролцоох мөгөөрс 脊索旁软骨; ~ ийн ялтас 脊索板.

хөвч **ᠬᠥᠪᠴ** III [形] 参见 хөвчин.

хөвчдөх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠳᠡᠬ** I [动] 用弓弹 (毛、棉絮等): унгас ~, ноос ~ 用弓弹毛; ~ н алах 绞死, 勒死.

хөвчдөх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠳᠡᠬ** II [动] 形成大森林.

хөвчдүүлэх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хөвчдөх I 的使动态.

хөвчилзнөх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠯᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] хөвчлөх I、II 的短暂体.

хөвчилцгөөх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] хөвчлөх I、II 的众动态.

хөвчин **ᠬᠥᠪᠴᠢᠨ** [形] 所有的, 全部的, 一切的, 整个的: ~ бие 全身, 躯干; ~ газар 各地, 所有的地方.

хөвчирхий **ᠬᠥᠪᠴᠢᠷᠬᠡᠶᠢ** [名] (解) 阴茎, 雄性动物生殖器.

хөвчит **ᠬᠥᠪᠴᠢᠲᠢ** [形] ①脊索的, 有脊索的: ~ амьтан 脊索动物; ②弓弦的: ~ гулдан 弓弦拱.

хөвчдөгдөх **ᠬᠥᠪᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] хөвчлөх I 的被动态.

хөвчлөцөх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) [动] хөвчлөх I、II 的共动态。

хөвчлөх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) I [动] ① 上弓, 安上弓弦: нум ~ 上弓; 绷紧弓弦; ② 拉紧, 绷紧, 使紧张; биеэ ~ 使全身肌肉紧张; ~ н ажиллах 紧张工作, 全力工作; ③ (转) 竭尽全力。

хөвчлөх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) II [动] ① 沿山梁走; ② 沿山林走, 在森林中打猎; ③ 抓住脊索。

хөвчлүүлэх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хөвчлөх I 的使动态。

хөвчлүүр (ᠬᠥᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠷ) [名] 弓两端的沟槽(装弦处), 弓弦扣。

хөвчрөх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠷᠡᠬᠡ) [动] (像弓弦一样) 绷紧。

хөвчрүүлэх (ᠬᠥᠪᠴᠢᠷᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хөвчрөх 的使动态。

хөвчтөн (ᠬᠥᠪᠴᠢᠲᠦᠨ) [名] 弓弦手, 弦乐手。

хөг (ᠬᠥᠭ) I [名] <乐> 音律, 音调, 声调, 旋律; 谐调, 和声: ~ аялга 音调; ~ ийн өндөр нам 声调的高低; ~ ийн цуваа 音阶序列; хуурын ~ ийг нийлүүлэх 调胡琴的音律; ~ найруулагч 配乐者。

хөг (ᠬᠥᠭ) II [名] ① 古怪, 怪僻: ~ ийн амьтан 古怪的家伙, 怪僻人; ② 出丑, 耻辱: ~ өө тарих 出丑, 丢脸, 丢人。

хөг (ᠬᠥᠭ) III [名] <牧> 试情布: ~ зүүх 给公羊戴上试情布。

хөггүй (ᠬᠥᠭᠦᠢ) [形] ① 不合音律的, 无音调的, 无声调的, 无旋律的; 不谐调的, 无合声的; ② 不出丑的, 无耻辱的; ③ 不古怪的, 无怪僻的。

хөгжил (ᠬᠥᠭᠢᠯ) [名] ① 发展, 发育, 成长; (转) 增长, 增殖; (转) 繁荣, 兴盛, 兴隆, 发达, 旺盛: аж ахуйн ~ 经济发展; нийгмийн хөгжлийн хуулиуд 社会发展规律; хөгжлийн гажуудал 发育不良; хөгжлийн зэрэг 发展水平; хөгжлийн мөчлөг <生> 发育周期; хөгжлийн түвшин 发展水平; хөгжлийн хандлага 发展趋势; хөгжлийн явц, хөгжлийн хурдац 发展速度; хөгжлийн зогсоох эмчилгээ <医> 顿挫疗法; ◇ ~ дэгжил 进步, 发展, 发达; ● 乐趣, 快乐, 欢乐: ~

баясгалантай 欢乐的, 愉快的。

хөгжилдөх (ᠬᠥᠭᠢᠯᠢᠳᠡᠬᠡ) [动] хөгжих 的互动态。

хөгжилт (ᠬᠥᠭᠢᠯᠢᠲᠦ) [名] 发展, 发育, 成长; (转) 兴旺, 兴隆, 发达, 旺盛; (转) 增殖, 增长: манай эх орны ~ 我们祖国的发展; малын ~ 牲畜的增殖; үйлдвэрийн ~ 生产的发展, 生产的增长; ~ ийн түвшин 发展水平; ~ ийн гажуудал 发育异常。

хөгжилтэй (ᠬᠥᠭᠢᠯᠢᠲᠡᠢ) [形] ① 有发展的, 发育的, 成长的; (转) 增长的, 增殖的; (转) 兴旺的, 兴隆的, 发达的, 旺盛的: ~ капиталист орнууд 发达的资本主义国家; ② 快乐的, 欢乐的, 有趣味的: ~ хүүхдүүд 欢乐的孩子们; ~ гэлэн 生气勃勃的, 生气盎然的。

хөгжилтэйхэн (ᠬᠥᠭᠢᠯᠢᠲᠡᠢᠬᠡᠨ) [形] хөгжилтэй 的小称; ① 有些发展的, 稍发育的, 稍成长的; (转) 有些增长的, 有些增殖的; (转) 兴旺些的, 兴隆些的, 发达些的, 旺盛些的; ② 快乐些的, 欢乐些的, 有些有趣的。

хөгжилдөх (ᠬᠥᠭᠢᠯᠢᠳᠡᠬᠡ) [动] хөгжих 的共动态。

хөгжим (ᠬᠥᠭᠢᠮ) [名] <乐> ① 音乐; 乐曲; 乐谱: ~ дууны цар 音域; ~ найруулагч 作曲家, 作曲家; ~ чагнах 听音乐; ~ бүжгийн дунд сургууль 音乐舞蹈中学; бүжгийн ~ 舞曲; найрал ~ 交响乐; гуулин ~ 铜管乐; үлээвэр найрал ~ 管乐, 吹奏乐; хөгжмийн мэдэгдэхүүн 音乐知识; хөгжмийн ой 音乐记忆; хөгжмийн тохируулга 乐曲的改编; ◇ дуу ~ 音乐, 乐曲; ● 乐器: ятга ~ 琴; 竖琴; хөгжмийн зэвсэг 乐器; ~ үлээх 吹奏乐器; ● 乐队: ~ анги, хөгжмийн хэсэг 乐队; чавхдаст ~ ① 弦乐; ② 弦乐队; хөгжмийн удирдаач 乐队指挥。

хөгжимдөгч (ᠬᠥᠭᠢᠮᠳᠡᠭᠴᠢ) [名] <乐> 演奏者, 奏乐者。

хөгжимдөх (ᠬᠥᠭᠢᠮᠳᠡᠬᠡ) [动] 奏乐, 演奏, 玩乐器; нийлүүлэн ~ 伴奏。

хөгжимдөгчөөх (ᠬᠥᠭᠢᠮᠳᠡᠭᠴᠢᠭᠡᠬᠡ) [动] хөгжим-

дөх 的众动态.

хөгжимдүүлэх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөгжим-
дөх 的使动态.

хөгжимлөг (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠯᠡᠭ) [名] 音乐协会, 音乐艺
术促进会, 音乐馆.

хөгжимлэх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠯᠡᠬᠡ) [动] 奏乐, 演奏.

хөгжимнөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠨᠥᠬᠡ) [动] 参见 хөгжимлөх.

хөгжимсөг (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠰᠡᠭ) [形] 爱好音乐的, 迷恋
音乐的.

хөгжимт (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠲᠦ) [形] 音乐的, 乐曲的: ул-
сын ~ театр 国家音乐剧院.

хөгжимч (ин) (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠴᠢ) [名] 音乐家, 乐手, 乐
器演奏家.

хөгжимчид (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠴᠢᠳᠢ) [名] хөгжимч 的复
数.

хөгжингүй (ᠬᠡᠭᠵᠢᠨᠭᠦᠢ) [形] ①发展的, 发达
的, 发育的, 成长的; 繁荣的, 旺盛的, 兴旺
的; ②快乐的, 欢乐的, 愉快的.

хөгжих (ᠬᠡᠭᠵᠢᠬᠢ) [动] ①发展, 发达, 发育, 成
长; 繁荣, 旺盛, 兴旺: ~ ж байгаа ор-
нууд 发展中国家; манай улсын соёл
эдийн засаг улам бүр цэцэглэн ~ ж
байна 我国的文化经济更加繁荣; хөгж-
сон хэл 发达的语言; гал ~ 火旺; сал-
хи ~ 风劲吹; ②快乐, 欢乐, 愉快: сэт-
гэл ~ 心情愉快.

хөгжихүйц (ᠬᠡᠭᠵᠢᠬᠢᠭᠦᠢᠴᠢ) [形] ①能发展的, 可
发达的, 可发育的, 可成长的; ②可快乐的,
可欢乐的, 能愉快的.

хөгжицгөөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠬᠢᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хөгжих 的众
动态.

хөгжмөл (ᠬᠡᠭᠵᠢᠮᠥᠯ) [形] ①发展的, 发达的, 发
育的, 成长的; 繁荣的, 旺盛的, 兴旺的; ②
快乐的, 欢乐的, 愉快的.

хөгжөөгдөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] нөгжөөх 的使
动态.

хөгжөөгүй (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠦᠢ ᠵᠢᠨᠠᠭᠢ I) [形] 不发展的,
不发达的, 不发育的, 不成长的; 不繁荣的,
不旺盛的, 不兴旺的; 发育不全的, 未成熟
的: ~ умай 发育不全的子宫.

хөгжөөгүй (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠦᠢ ᠵᠢᠨᠠᠭᠢ II) [形] 不快乐的,
不欢乐的, 不愉快的.

хөгжөөзнөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ) [动] хөгжөөх 的短
暂体.

хөгжөөлгөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ) [动] хөгжөөх 的使
动态.

хөгжөөлцөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ) [动] хөгжөөх 的
共动态.

хөгжөөн (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠦᠨ) [名] 乐趣, 欢乐, 娱乐:
баярын өдрыг ~ тэй өнгөрүүлэв 欢乐
地度过了节日.

хөгжөөнт (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠮᠡᠲᠦ) [形] 欢乐的, 快乐的, 欣
喜的: ~ дон(医) 欣快躁狂症.

хөгжөөнтэй (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠮᠡᠲᠦᠡᠢ) [形] 有乐趣的, 欢快
的, 快乐的, 欣喜的: ~ яриа 愉快的谈话.

хөгжөөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠬᠡ) [动] хөгжих 的使动态:
~ н баясгагч 插科打诨者, 丑角, 幽默角
色, 逗人乐的人, 使人开心的人; гал ~ 把
火拨旺.

хөгжөөцгөөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хөгжөөх 的
众动态.

хөгжрөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠬᠡ) [动] ①发展, 发达, 发育,
成长; 繁荣, 旺盛, 兴旺; ②欢快, 开心, 兴
奋.

хөгжүүлэг (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭ) [名] ①发展, 发达, 发
育, 成长; 繁荣, 旺盛, 兴旺; ②欢快, 开心,
鼓动, 兴奋.

хөгжүүлэх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөгжих 的使动
态; ①使发展, 使发达, 使发育, 使成长; 使
繁荣, 使旺盛, 使兴旺: улс ардын аж
ахуйг ~ 发展国民经济; ②使欢快, 使开
心, 鼓动, 使兴奋.

хөгжүүн (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠭᠢᠨ) [形] 欢乐的, 愉快的, 兴奋
的; 活泼的; 令人欢乐的, 令人愉快的.

хөгжчих (ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠢᠬᠢ) [动] хөгжих 的完成体.

хөгзрөл (ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠮᠡᠯ) [名] хөгзрөх 的名词: ~
болгож ялзруулах 发酵腐烂.

хөгзрөх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠬᠡ) [动] 发酵, 发酶.

хөгзрүүлэх (ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөгзрөх 的使
动态.

хөгзтэй (ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠡᠲᠡᠢ) [形] 发酵的.

хөгий (ᠬᠡᠭᠢ) [名] (牧) 冬初出生的羊羔.

хөглөг (ᠬᠡᠭᠢᠯᠡᠭ) [形] 有韵的, 优美的.

- хөглөгдөх** *хөглөгдөх* [动] хөглөх I、II 的被动态。
- хөглөгөр** *хөглөгөр* [形] 凶猛的; 巍峨的。
- хөглэзнөх** *хөглэзнөх* [动] хөглөх I、II 的短暂体。
- хөглөлцөх** *хөглөлцөх* [动] хөглөх I、II 的共动态。
- хөглөрөх** *хөглөрөх* [动] ① 乱放, 乱扔; 紊乱; 紧挨靠着(在某处), 互相拥挤, 打滚, 转侧; ② 倒下, 掉下来, 跌落, 翻倒, 颠覆; ③ (难以迈步行) 行走, 徐行。
- хөглөрүүлэх** *хөглөрүүлэх* [动] хөглөрөх 的使动态。
- хөглөрхий** *хөглөрхий* [形] 乱扔乱抛的, 狼藉遍地的。
- хөглөх** *хөглөх* I [动] (乐) 调音律, 调弦; 配乐: хөгжим ~ 调乐器的音律。
- хөглөх** *хөглөх* II [动] 陷于窘境, 出丑, 丢脸, 丢人。
- хөглөх** *хөглөх* III [动] (装载的东西) 掉下, 落下; 被拖着, 拖着。
- хөглөх** *хөглөх* IV [动] (牧) (给公羊) 戴上试情布。
- хөглөх** *хөглөх* V [动] 乱放, 乱扔; 紊乱, 杂乱。
- хөглөцгөөх** *хөглөцгөөх* [动] хөглөх I、II 的众动态。
- хөглүүлэх** *хөглүүлэх* [动] ① хөглөх I、II 的使动态; ② 意同 хөглөгдөх。
- хөглүүр** *хөглүүр* [名] (音) 调音叉。
- хөгвө** *хөгвө* [名] ① 拴羊羔的绳子; ② 瓜藤。
- хөгнөгдөх** *хөгнөгдөх* [动] хөгнөх 的被动态。
- хөгнөгөөх** *хөгнөгөөх* [动] хөгнөх 的使动态。
- хөгнөзнөх** *хөгнөзнөх* [动] хөгнөх 的短暂体。
- хөгнөлдөх** *хөгнөлдөх* [动] ① (草) 丛生; ② хөгнөх 的互动态。
- хөгнөлдөх** *хөгнөлдөх* [动] хөгнөх 的共动态。
- хөгнөх** *хөгнөх* [动] 把羊羔拴在绳上。

- хөгнүүлэх** *хөгнүүлэх* [动] ① хөгнөх 的使动态; ② 意同 хөгнөгдөх。
- хөгөлдөх** *хөгөлдөх* [动] 打架, 打群架; 打闹。
- хөгсийх** *хөгсийх* [动] ① 发怒, 怒视; ② 傲视, 目中无人。
- хөгсөөх** *хөгсөөх* [动] хөгсөх 的使动态。
- хөгсөх** *хөгсөх* [动] ① 发怒, 发火; ② 参见 хөөрөх II。
- хөгсүүлэх** *хөгсүүлэх* [动] хөгсөх 的使动态。
- хөгт** *хөгт* I [形] 参见 хөгтэй I、II、III。
- хөгт** *хөгт* II [名] (动) 燕鸽(属)。
- хөгттөн** *хөгттөн* [名] (动) 燕鸽科。
- хөгтэй** *хөгтэй* I [形] (乐) 调整好音律的, 谐调的; 旋律优美的。
- хөгтэй** *хөгтэй* II [形] ① 可笑的, 滑稽的, 古怪的, 有趣的; ② 出丑的, 丢人的。
- хөгтэй** *хөгтэй* III [形] (牧) 戴有试情布的(种公羊)。
- хөгц(өн)** *хөгц(өн)* I [名] 霉: ~ үнэртэх 发霉; ~ амт 霉味; ~ өн үнэр 霉味, 潮湿气味。
- хөгц** *хөгц* II [名] 蓝靛, 靛青。
- хөгцөтөх** *хөгцөтөх* [动] (酸奶干、酸奶渣等的) 发霉。
- хөгцрөл** *хөгцрөл* [名] хөгцрөх 的名词。
- хөгцрөлт** *хөгцрөлт* [名] ① 霉; ② 发霉, 长霉, 霉变。
- хөгцрөөх** *хөгцрөөх* [动] хөгцрөх 的使动态。
- хөгцрөх** *хөгцрөх* [动] 发霉, 长霉, 霉变: өрөм ~ 奶皮子长霉。
- хөгцрүүлэх** *хөгцрүүлэх* [动] хөгцрөх 的使动态。
- хөгцрөлт** *хөгцрөлт* [名] 见 хөгцрөлт。
- хөгчтөх** *хөгчтөх* [动] 参见 хөгцрөх。
- хөгчүү** *хөгчүү* [名] (动) 鹌(属): ~ гийн овог 鹌科。
- хөгчүүхэй** *хөгчүүхэй* [名] (动) 姬鹌(属)。
- хөгшдөх** *хөгшдөх* [动] 变得太老, 变得很老。

老态龙钟。

хөгшдүүлэх *ᠬᠡᠭᠰᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөгшдөх 的使动态。

хөгшивтөр *ᠬᠡᠭᠰᠢᠪᠲᠦᠷ* [形] 较老的, 老些的, 较年长的; 较多年的, 较陈旧的。

хөгшид *ᠬᠡᠭᠰᠢᠳ* [名] хөгшин 的复数; 老人们, 高齢者们, 长者们。

хөгшин *ᠬᠡᠭᠰᠢᠨ* [形·名] ① 老的, 年长的; 多年的, 陈旧的; 老年人, 高齢者, 长者: ~ хүн 老人; ~ мал 老牲畜; ~ мод 多年老树; ~ болох 变老, 见老; 变陈旧; 成老人; ~ д сээтгэнэх 爱老人癖; ~ үнэг ① 老狐狸; ② 喻指狡猾、猾头的人; ③ 老太婆, 老嫗, 老妇人。

хөгшингир *ᠬᠡᠭᠰᠢᠨᠭᠢᠷ* [形] 参见 хөгшивтөр。

хөгшингө *ᠬᠡᠭᠰᠢᠨᠭᠡ* [形] 参见 хөгшрөнгө。

хөгширчих *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠴᠢᠬ* [动] хөгшрөх 的完成体。

хөгшлөг *ᠬᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠭ* [形] 未老先衰的, 暮气重的, 老人样的。

хөгшлөх *ᠬᠡᠭᠰᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 区别开老者, 分辨出老人; ② 变老, 上年岁; 变陈旧, 老化, 老弱, 衰老: хөгшилсэн тутрага (植) 老米。

хөгшмөл *ᠬᠡᠭᠰᠢᠮᠡᠯ* [形] 老的, 衰老的; 陈旧的; ◇ ~ самж (动) 猕猴。

хөгшрөл *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠯ* [名] 变老, 年迈, 衰老, 老化, 老弱, 陈旧化: ~ тамирдах 虚弱, 老弱。

хөгшрөлт *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠯᠲ* [名] 参见 хөгшрөл: ~ ийн хатанхайрал 老年萎缩。

хөгшрөнгө *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠨᠭᠡ* [形] 相貌显老的, 如老年人的。

хөгшрөнгүй *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠨᠭᠡᠭᠦᠢ* [形] 易变老的, 易衰老的, 易老化的, 易老弱的, 易陈旧化的。

хөгшрөх *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠬ* [动] 变老, 上年纪, 年迈, 衰老, 老化, 老弱, 陈旧化: ◇ залуудаа сурахгүй бол хөгширсөн хойноо гэмших 少壮不努力, 老大徒伤悲。

хөгшрүүлэх *ᠬᠡᠭᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөгшрөх 的使动态。

хөгшхөн *ᠬᠡᠭᠰᠢᠬᠡᠨ* [形] хөгшин 的小称; 稍老的, 年长点的; 年数多点的, 稍陈旧的。

хөгшчүүл *ᠬᠡᠭᠰᠢᠴᠢᠭᠦᠯ* [名] 老人, 老者, 上年纪人, 高齢者, 长老。

хөдвөр *ᠬᠡᠳᠦᠪᠦᠷ* [形] 不懂规矩的, 不守法规的, 为所欲为的。

хөдлөгч *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠭᠴ* [名·形] ① 动者, 运动者, 行动者; ② 动的, 运动的, 行动的。

хөдлөл *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠯ* [名] ① 动, 运动, 行动, 活动, 移动, 走动, 开动, 流动, 动作, 变动, 动态: ~ ихтэй 移动很大的, 动作很大的; 变动很大的; ~ зүй 活动规律, 运动学; газар ~ 地震; ② 机能。

хөдлөлт *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠯᠲ* [名] 参见 хөдлөл。

хөдлөцөх *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠳᠡᠴᠡᠬᠡ* [动] хөдлөх 的共动态。

хөдлөм *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠮ* [形] 情绪洋溢的, 易动感情的, 易于激动的。

хөдлөмгий *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠮᠭᠢᠢ* [形] 易动的, 好动的。

хөдлөмхий *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠮᠬᠢᠢ* [形] 见 хөдлөмгий。

хөдлөнгө *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠨᠭᠡ* [形] 见 хөдлөнх。

хөдлөнх *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠨᠬ* [形] 很活动的, 动作很多的, 不断移动 (走动, 变动, 流动) 的: ~ авиа (语) 活动语言, 动力音; ~ хэл шинжлэл 动力语言学。

хөдлөсхийх *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠳᠡᠰᠬᠢᠢᠬ* [动] хөдлөх 的瞬间体。

хөдлөх *ᠬᠡᠳᠡᠯᠡᠬ* [动] ① 动, 运动, 移动, 走动, 活动, 变动, 动作, 开动, 流动; 动身: салхинд модны навч ~ ж байна 树叶被风吹动; гар ~ ① 动手 (打架); ② 谋生; ~ бүрэлдэхүүний түрээс 车辆租赁; ~ задлуур 运动分析器; ~ тавиур 活动架, 活动书架; ~ хөрөнгө, ~ хогшил ① 流动资金; ② 动产; хөдөлдөг бай (军) (体) 活动靶, 活靶; үл ~ хөрөнгө 不动产; үл ~ хөрөнгийн барьцаа 不动产抵押; газар ~ 地震; би маргааш хөдөлнө 我明天动身; машин ~ в гараа 开动了; 机器开动了; ~ бүр, ~ тутам 每一动作, 每一动; ~ ширхэг (生) 传出纤维; ③ 产生, 出现; 显示, 表现出 (性格、气质等); 复发 (旧病): шуурга ~ 起暴风雪; шороо ~ 扬起尘土; сэтгэл ~, санаа ~ ① 激动, 兴奋; ② 动心, 起念头; ③ 发急; хор ~ 生嫉妒心; муу зан нь ~ в

表现出邪恶性格, 恶性发作; өвчин ~ 旧病复发, 痼疾复犯; ②(转)劳动, 工作: хамаг чадлаараа ~ 尽全力劳动.

хөдлөхүй **ᠬᠥᠳᠯᠡᠬᠦᠢ** [形]动的(运动、移动、走动、活动、变动、动作、开动、流动、动身); 动(运动、移动、走动、活动、变动、动作、开动、流动、动身)性的: ~ аппарат(技)效应器; ~ мэдрүүл(生)传出神经, 离心神经; ~ ширхэг(生)传出纤维; ~ н сэрэх бүс(生)兴奋运动区.

хөдлөц **ᠬᠥᠳᠯᠡᠬᠦ** [名]活动性, 移动性, 变动性, 流动性.

хөдлөшгүй **ᠬᠥᠳᠯᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]不可动的, 不可动摇的, 坚定不移的, 坚韧不拔的; 确定无疑的: ~ бат牢固的; ~ үнэн不可动摇的真理; ~ гийн бишрэл不可动摇的信念.

хөдлүүр **ᠬᠥᠳᠯᠡᠭᠦᠷ** [形]动的(运动、移动、走动、活动、变动、动作、开动、流动、动身); 动(运动、移动、走动、活动、变动、动作、开动、流动)性的: ~ бөөр(生)移动肾; ~ эрхтний тогтолцоо(生)运动器官系统.

хөдөг **ᠬᠥᠳᠦᠭ** [名]〈动〉斑鸠.

хөдөлбөр **ᠬᠥᠳᠡᠯᠪᠦᠷ** [名]参见 хөдлөл.

хөдөлбөргүй **ᠬᠥᠳᠡᠯᠪᠦᠷᠭᠦᠢ** [形]不动的(运动、移动、走动、活动、变动、流动、动作): ~ чадлан биелүүлэх 严重遵行; ~ үнэ 不动价格, 国家价格; ~ цалин 国家工资.

хөдөлгөвч **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠦᠪᠴ** [名]①〈体〉起点裁判员; ②〈机〉起动机, 起动器.

хөдөлгөгдөх **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠡ** [动] хөдөлгөх 的被动态.

хөдөлгөгч **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠦᠭᠴ** [名·形]①使动(运动、移动、走动、活动、变动、流动、动作、动身)者: ~ механизм 运动机制; ~ хүчин 动力; 原动力; ②使动(运动、移动、走动、活动、变动、流动、动作、动身)的.

хөдөлгөм **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠮ** [形]使动的; 令人动心的.

хөдөлгөө **(н)** **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠮ** [名·形]①动, 运动, 移动, 走动, 活动, 开动, 变动, 行动; 行驶: хувьсгалын ~ 革命运动; босогчдын ~ 起义运动; ~ орох 行动起来, 运动起来; гудамжны ~ 街道交通; ~ нийг осол 交通事故: ~ тэй хүн 好动的人;

~ авуур〈技〉动作感受器, 运动感受器; ~ багасах 运动减缓; ~ гажих〈医〉运动障碍; ~ ихэсэх 运动增强; 运动过度; ~ түгжих 动力性梗阻; ~ түгжрэх〈医〉动力性梗阻; ~ ний задлуур 运动分析器; ~ ний болзолт ийлдэс〈生〉运动性条件反射; ~ ний зурмаг 运行图; ~ ний хуран мэдрэхүй〈生〉动作知觉; ~ ний хурд 运动速度; ~ ний цагийн хуваарь 运动时刻表; ~ нийг зохицуулах 协调运动(行动、动作); ②动的, 活动的, 移动的, 移动的: ~ н бай〈体〉〈军〉活动靶.

хөдөлгөөгүй **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠢ** [形]①不动的, 固定的, 静止的; 呆板的, 呆滞的; ~ байдал 固定状态, 静止状态, 呆滞状态; ~ бөмбөг〈体〉定位球; ~ хориг гал〈军〉固定拦阻射击; ②不动摇的, 坚定不移的, 坚固的, 坚韧不拔的; 确定无疑的; 牢靠稳妥的: ~ сайн хүн гэж итгэж болно 可以相信他是一个坚定牢靠的人.

хөдөлгөөнгүйдэх **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠨᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]①牢固不动, 固定不动; ②坚定不移, 毫不动摇, 坚韧不拔, 确定无疑, 十分牢靠稳妥; ③变呆板, 变呆滞: үе ~ 关节僵硬.

хөдөлгөөнгүйтэх **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠨᠭᠦᠢ** [动]参见 хөдөлгөөнгүйдэх.

хөдөлгөөнт **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨᠲᠡ** [形]参见 хөдөлгөөнтэй: ~ тулхүүр 活扳手; ~ тэнцвэр 动平衡; ~ хориглолт〈军〉机动防御; ~ хориул гал〈军〉移动阻击炮火.

хөдөлгөөтэй **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形]①动的, 运动的, 活动的, 走动的, 开动的, 流动的; 变动的, 主动的; 行动的: ~ клуб 流动俱乐部; ~ бай〈体〉〈军〉活动靶; ~ групп 流动小组; ~ тоглоом 户外游戏; ②很多人走动的, 很多人活动的, 热闹的: ~ гудамж 热闹的街道; ③好动的, 浮动的, 虚浮的: ~ залуу 好动的青年人, 虚浮的.

хөдөлгөх **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] хөдлөх 的使动态: ~ мэдрэл〈生〉运动神经; ~ хүч 动力; машинаа ~ 开动汽车; 开动机器; шороо ~ (转)勉强度日.

хөдөлгөшгүй **ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]坚定的, 坚固的, 固定的, 不动的.

хөдөлгүүр *ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠦᠦᠷ* [名] ①〈技〉发动机; 电动机: ~ машин 发动机; уурын ~ 蒸汽机; ② 运动: ~ ажиллагаа 运动机能; ~ бүс 运动区; ~ задлуур 运动分析器.

хөдөлгүүрт *ᠬᠥᠳᠡᠯᠭᠦᠦᠷᠲᠦ* [形] 起动的, 动力的: ~ мөс хагалагч онгоц 动力破冰船.

хөдөлдөггүй *ᠬᠥᠳᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠢ* [形] 不动的, 固定的, 静止的; 呆板的, 呆滞的.

хөдөллөгө *ᠬᠥᠳᠡᠯᠯᠡᠭᠡ* [名] 动, 运动, 行动.

хөдөлмөр *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷ* [名] 劳动: ~ батлан хамгаалахад бэлхэн 准备劳动与卫国体育制度(劳卫制); ~ т дуртай 爱劳动; ~ бол нэр төртэй хэрэг юм 劳动是光荣的事情; биеийн ~ 体力劳动; окуны ~ 脑力劳动; ~ өдөр 劳动日; ~ хамгаалал 劳动保护; ~ гүй орлого, ~ ийн биш орлого 非劳动收入; ~ ийг шинжлэх ухааны үндэстэй зохион байгуулах 劳动组织科学化; ~ ийн артель 劳动组合; ~ ийн бүтээмж 劳动生产率; ~ ийн дэвтэр 劳动手册; ~ ийн норм 劳动定额; ~ ийн нормчлол 劳动定额化; ~ ийн орлого 劳动收入; ~ ийн ресурс 劳动力资源; ~ ийн сахилга бат 劳动纪律; ~ ийн социалист сахилга бат 社会主义劳动纪律; ~ ийн социалист хоршоолол 社会主义劳动协作; ~ ийн хирээр хөлс олгох 按劳分配; ~ ийн хөлсийг хийснээр нь хөлс олгох тогтолцоо 承包工资制; ~ ийн хууль 劳动法; ~ ийн хүмүүжил 劳动教育; ~ ийн чадвар 劳动能力; ~ ийн нэр цуутан 劳动能手; ~ ийн гавьяаны улаан тугийн одон 劳动功勋红旗勋章; ~ ийн эрчим 劳动强度; ◇ **ажил** ~ 工作, 劳动.

хөдөлмөргүй *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠭᠦᠢ* [形] 不劳动的, 缺少劳动力的: ~ этгээд 不劳动分子.

хөдөлмөрлөгч *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠭᠢ* [形·名] 劳动的; 劳动者.

хөдөлмөрдөлцөх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хөдөлмөрлөх 的共动态.

хөдөлмөрлөх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 劳动: найман цаг ~ 劳动八小时; ~ чадал 劳动

能力; ~ бололцоо 劳动条件; ~ эрх 劳动权.

хөдөлмөрлөцгөөх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠯᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөдөлмөрлөх 的众动态.

хөдөлмөрлүүлэх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөдөлмөрлөх 的使动态.

хөдөлмөртэй *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠲᠡᠢ* [形] 有劳动的, 含有...劳动的, 有劳动含量的.

хөдөлмөрч *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠴᠢ* [形·名] ① 勤劳的, 爱劳动的; ② 劳动者.

хөдөлмөрчид *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠴᠢᠳᠢ* [名] хөдөлмөрч 的复数: хөдөлмөрчдийн материаллаг байдал 劳动人民的物质状况.

хөдөлмөрчин *ᠬᠥᠳᠡᠯᠮᠥᠷᠴᠢᠨ* [名] 劳动者: ~ олон түмэн 劳动群众, 劳动人民; хот хөдөөгийн ~ 城乡劳动者; ~ хүмүүсийн аж байдлыг сайжруулах 改善劳动人民的生活状况.

хөдөлсхийх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠰᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] хөдлөх 的瞬间体.

хөдөлцгөөх *ᠬᠥᠳᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөдлөх 的众动态.

хөдөлшгүй *ᠬᠥᠳᠡᠯᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 不可动(运动、行动、活动、移动、走动、变动、动作、开动、流动)的, 固定不动的; ② 坚定不移的, 不动摇的, 坚固的, 坚韧不拔的, 确定无疑的, 牢靠稳妥的.

хөдөө (н) *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡ* [名] ① 乡村, 农村: ~ гарах 出发去乡村; ~ буух 下乡; ~ суух 住在乡村; ~ аж ахуй 农业; ~ орон нутаг 农业地区; 乡村地区; хот ~ ийн ялгавар 城乡差别; ~ аж ахуйн машин 农业机器, 农机; ~ аж ахуйн механикжуулалт 农业机械化; ~ аж ахуйн үйлдвэрлэл 农业生产; ~ аж ахуйн хоршоо 农业生产合作社; ~ ийн хоршоолол, ~ аж ахуйн хоршоолол 农业合作化; ~ аж ахуйг эрчимжүүлэх 农业集约化; ② 田野, 野地, 野外: ~ газар ① 农村; ② 田地, 田野, 乡野; ~ гадаа 野地, 野外; ~ хээр 野外; ~ цайлах 野餐; ~ ийн бахлай 〈植〉野絮菊; ~ ийн бараага 〈植〉遏蓝菜.

хөдөөвөр *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠪᠦᠷ* [形] ① 土里土气的, 乡下

佬气的；②较老实厚道的。

хөдөөжих *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠵᠢᠬ* [动] ①乡村化, 农村化；
②田野化, 野地化, 野外化。

хөдөөжүү *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦ* [形] ①乡村化的, 农村化的；乡村式的, 农村式的；②田野化的, 野地化的, 野外化的；田野式的, 野地式的, 野外式的。

хөдөөлөх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬ* [动] ①下乡, 去农村；хотоос хөдөөлж гарах 由城里下乡；②到野地去, 搬到野外住。

хөдөөлүүлэх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① хөдөөлөх 的使动态；②把牲畜赶到远处牧场放牧；
мал хөдөөлүүлж билчээх 把牲畜赶到远处牧场放牧；③明葬；尸体抛到野外去。

хөдөөлцгөөх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хөдөөлөх 的众动态。

хөдөөрхөх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬ* [动] 呈现乡村景象, 表现出农村特点。

хөдөөрхүү *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦ* [形] 像乡村似的, 有乡村景象的。

хөдөөших *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠬ* [动] 变成农村样, 变成乡村样, 农村化, 乡村化。

хөдөөшрөх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠦᠬ* [动] 习惯于农村, 住惯于乡村, 乡村化。

хөдөөшрүүлэх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөдөөшрөх 的使动态。

хөдөөшүүлэх *ᠬᠥᠳᠡᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөдөөших 的使动态。

хөдөс (өн) *ᠬᠥᠳᠡᠰ* [名] ①陈旧的熟羊皮等；
②熟羊皮剥边角料。

хөдөслөг *ᠬᠥᠳᠡᠰᠢᠯᠡᠭ* [形] 有些陈旧的, 呈陈旧状的(熟羊皮等)。

хөдхө *ᠬᠥᠳᠡᠬᠡ* [形] 不懂规矩的, 不文明的, 粗鲁的。

хөөг *ᠬᠡᠭᠡᠭ* [名] (植) 檳榔。

хөөс *ᠬᠡᠭᠡᠰ* [名] ①(鸟之) 嗉囊, (动物之) 颊囊；②(某些动物窝内的) 垫草；存放的食料。

хөөсөлөх *ᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬ* [动] (某些动物) 收集过冬物品(铺垫物或食物)。

хөөсөлүүлэх *ᠬᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөөсөлөх 的使动态。

хөж *ᠬᠡᠵᠢ* [拟] 呵(驱赶牛或骆驼的呼声)。

хөжлөх *ᠬᠡᠵᠢᠯᠡᠬ* [动] 喊呵呵声(驱赶牛或骆驼等)。

хөзөр *ᠬᠡᠵᠡᠷ* [名] 纸牌, 扑克牌: ~ тавих, ~ тоглох 玩纸牌, 打牌, 打扑克。

хөзөрдөх *ᠬᠡᠵᠡᠷᠳᠡᠬ* [动] 玩纸牌, 打牌, 打扑克。

хөзөрдөцгөөх *ᠬᠡᠵᠡᠷᠳᠡᠬᠢᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хөзөрдөх 的众动态。

хөзөрдүүлэх *ᠬᠡᠵᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөзөрдөх 的使动态。

хөзөрдчих *ᠬᠡᠵᠡᠷᠳᠡᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] хөзөрдөх 的完成体。

хөзөрч *ᠬᠡᠵᠡᠷᠴ* [名] 纸牌迷, 打牌能手。

хөл *ᠬᠡᠯ* [名] ①脚, 足, 腿: (转) 脚步, 步伐:

баруун ~ 右脚, 右腿; модон ~ ①假腿, 假脚; ②高跷; урд ~ 前脚, 前腿;

хиймэл ~ 假腿, 假脚: ~ бөмбөг 足球;

~ бөмбөгийн талбай 足球场; ~ бөмбөгч 足球运动员; ~ нийлэхгүй 踏错步点;

~ оруулан ачих (体) 夹腿绊(摔跤法); ~ д цус боох 脚淤血, 脚青肿;

~ дээр нь гаргах 停住; 站稳; ~ дээрээ босох 立起, 站起; ~ мэдэн харайх 尽力飞跃; 飞奔; ~ нүцгэн 光脚; ~ нь газар хүрэхгүй явах ①脚不沾地地走, 一个劲地走; ②得意忘形, 忘乎所以; ~ сайтай ①腿结实的; ②站得稳当的; ~ хөнгөн 步伐轻捷的; ~ хөнгөрөх ①步伐轻快; ②(转) 欢跳起来; ③(转) 分娩; ~ хүнд ①怀孕, 妊娠; ②脚步迟缓; ~ д орох 学步; 会走; ~ ий нь дөрөөнд, гары нь ганзганд хүргэх 使脚能认路, 手能抓鞍绳(抚养成人之意); ~ ий нь дэргээдэх (摔跤时) 钩对方腿; ~ алдах, ~ өө алдах ①失足, 脚踩空, 脚不沾地; 脚不及水底; ②亏本, 蚀本; ③昏头转向, 不知所从; 走错步点; усанд ~ алдах 脚不及水底; ~ өө олох 找到方向; 找到步点; 得到门路; ~ өө татах ①收起自己的腿; ②(转) 很少外出, 深居简出; ~ өөр мэхлэх (体) 足部假动作; оёдлын ~ машин 脚踏式缝纫机; ~ ийн ороолт 包脚布, 裹脚布; ~ ийн чимээ 脚步声; ~ ийн түшмэл, ~ хянагч 摔跤裁判员; ~

унаа 骑乘的交通工具; ~ залгах 步行的人得到交通工具, 接骑; 换骑; ~ хэрэх 出去周游; ~ д нь суух (转) 投机谋利; ② (器物之) 脚, 腿, 支架: сандлын ~ 凳子腿; ширээний ~ 桌子腿; зургийн аппаратын ~ 照相机的脚架; бууны ~ (军) 枪架; гүүрний ~ 桥墩; ③ (转) 底部, 下部: усны ~ 水底; ~ гүй далай 深不可测的海洋, 深不见底的海洋; ~ тэй ус ① 充沛的水; ② 可涉过的河; уулын ~ 山脚, 山底; ④ 运动, 行动, 动作, 变动; (转) 忙乱, 混乱, 骚乱; 热闹, 喧闹, 熙熙攘攘: гудамжны ~ ① 街道交通; ② 街上熙熙攘攘的人群; ~ үймээн 忙乱, 骚乱, 骚动; ~ хорих ① 戒严; ② 忌门 (不让人进传染病人家); ~ хөдөлгөөн 活跃; дайны ~ 战乱; ~ болох, ~ хөдлөх 忙乱, 熙熙攘攘, 东奔西跑; ~ тасрахаар 当人们行动停止时; ~ нэгдэх 同谋; 行动一致; ~ нэгтэй 同谋的; 动作一致的; ~ цээрлэх ① 忌门 (不让人进传染病人家去); ② 禁止通行; ③ 总头数; малын ~ 牲畜总数; ④ 资本, 本钱, 流动资金: ~ тэй худалдаа 有很大流动资本的买卖; 兴隆的生意; ~ ихтэй ① 熙熙攘攘的; ② 流动资金很大的; (生意) 兴隆的.

хөлбөр (хөлбөр) [动] 车轘.

хөлбөргөн (хөлбөргөн) [形] ① 倾斜的, 倾倒的, 歪斜的; ② 浮的, 轻浮的, 浮动不定的.

хөлбөрөл (хөлбөрөл) [名] ① 倒栽, 倒扣, 颠覆, 倾覆; ② 跟斗, 打滚; ③ 浮动不定, 虚浮; ④ 挣扎.

хөлбөрөх (хөлбөрөх) [动] ① 倒栽, 倒扣, 颠覆, 倾覆; ② 翻筋斗, 打滚; ③ 浮动不定, 虚浮; ④ 挣扎.

хөлбөрүү (хөлбөрүү) [形] ① 倾斜的, 倾倒的, 歪斜的; ② 浮的, 轻浮的, 浮动不定的.

хөлбөрүүлэх (хөлбөрүүлэх) [动] хөлбөрөх 的使动态.

хөлгүй (хөлгүй) [形] ① 无脚的, 无腿的; 腿脚不好的: ~ гүрвэл (动) 无足晰蜴; ~ хоёр нутагган (动) 无足两栖纲; ② 无资本的, 无本钱的; 本钱小的; ③ 根基不稳的; 底部不牢的; ④ 深不见底的, 无底的: ~ ус 深水河, 深不见底的河; ⑤ 不充沛的水: ~ далай 深海; ~ далайн муж 深海区; ~

далайн тундас 深海沉积物; ~ далайн шургамал (地质学的) 深海侵入.

хөлгүйтэн (хөлгүйтэн) [名] ① (动) 无足目;

② 根基不稳的人, 无根底的人; ③ 无资本的人, 无本钱的人, 无钱的人.

хөлдмөл (хөлдмөл) [形·名] ① 冻了的, 冻住了的; ② 冷冻食品.

хөлдөл (хөлдөл) [名] 参见 хөлдөлт.

хөлдөлт (хөлдөлт) [名] 冻, 冻结, 结冰: ~ ийн бүс 冻结带, 冻土带; ~ ийн гүн 冻结深度; ~ ийн ижил халуун 冻结等温线; ~ ийн халуун хүйтэн 冰点, 凝固点; ~ ийн цэг 冰点; ~ ийн шугам, ~ ийн хямцаа 冰结线; ~ ийн эсэргүүцэл 冰冻阻力.

хөлдөнхий (хөлдөнхий) [形] 易冻的, 易冻结的, 易结冰的.

хөлдөөгүүр (хөлдөөгүүр) [形·名] 冷冻机.

хөлдөөгч (хөлдөөгч) [形·名] ① 冷冻的: ~ бичил зүсүүр 冷冻切片机; ~ тавиур 冰冻台; ② 冷冻机; ③ 冷冻剂.

хөлдөөлт (хөлдөөлт) [名] (使) 冻结, 冰冻, 结冰.

хөлдөөх (хөлдөөх) [动] хөлдөх I 的使动态: хөлөө ~ 冻脚; сүү ~ 把奶冻上.

хөлдөсхийх (хөлдөсхийх) [动] хөлдөх I 的短暂体; 略冻住, 稍冻住一点.

хөлдөх (хөлдөх) I [动] 冻, 冻结, 结冰: ус ~ 水结冰; бие махбод ~ 身体冻僵; ~ цэг, ~ хэм (理) 冰点; ~ сний ан цав 冻裂腺.

хөлдөх (хөлдөх) II [动] 抄后腿, 抓住腿, 把住腿, 搂住腿.

хөлдүү (хөлдүү) [形] 冻结的, 封冻的, 冻的, 结冰的: ~ мах 冻肉; ~ сүү 冻奶; ~ газар 冻结的土地; ~ төмс 冻土豆; ~ чулуу 冰晶石.

хөлдүүвтэр (хөлдүүвтэр) [形] 有些冻结的, 结些冰的; 冰冻状的; 冻硬的, 冻僵的.

хөлдүүдүүлэх (хөлдүүдүүлэх) [动] хөлдүүдэх 的使动态.

хөлдүүдэх (хөлдүүдэх) [动] 冻得过分, 冻僵,

冻得绷绷硬,冻得结结实实。

хөлдүүлэх *ᠬᠥᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлдөх I、II 的使动态。

хөлдүүр *ᠬᠥᠯᠳᠦᠭᠦᠷ* [名]小铲子,手锹。

хөлдүүс *ᠬᠥᠯᠳᠦᠭᠦᠰ* [名]冷藏物,冷冻物品。

хөлдүүхэн *ᠬᠥᠯᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] хөлдүү 的小称; 稍冻结的,稍封冻的,稍冻上的,结一点冰的。

хөлдчих *ᠬᠥᠯᠳᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] хөлдөх I、II 的完成体。

хөлжизнөх *ᠬᠥᠯᠵᠢᠵᠢᠨᠦᠬᠡ* [动] хөлжих 的短暂体。

хөлжилт *ᠬᠥᠯᠵᠢᠯᠲᠡ* [名] хөлжих 的名词。

хөлжих *ᠬᠥᠯᠵᠢᠬᠡ* [动] ①资本雄厚起来,发财致富; ②人烟稠密起来,人变众多;热闹起来; ③变有腿,变有脚,变有支架; ④具有底部,变有根基; ⑤得到交通工具,有乘骑。

хөлжицгөөх *ᠬᠥᠯᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] хөлжих 的众动态。

хөлжүүлэх *ᠬᠥᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлжих 的使动态。

хөллөгдөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөллөх I、II 的被动态。

хөллөгө *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡ* [名]挽具,马具。

хөллөгөө *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡ* [名]参见 хөллөгө。

хөллөзнөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠵᠢᠨᠦᠬᠡ* [动] хөллөх I、II 的短暂体。

хөллөлцөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] хөллөх I、II 的共动态。

хөллөө *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡ* [名]见 хөллөгөө。

хөллөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠬᠡ* I [动]套上,架上,挽: тэргэнд морь ~ 把马套入大车。

хөллөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠬᠡ* II [动] ①(给器物)做腿,装支架: буу ~ 安枪的支架; ②(河水)变得可涉过。

хөллөцгөөх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] хөллөх I、II 的众动态。

хөллүүлэх *ᠬᠥᠯᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хөллөх I、II 的使动态; ②意同 хөллөгдөх。

хөлмөг *ᠬᠥᠯᠮᠦᠭ* [名] ①〈陈〉(古时王妃礼仪上披的一种)斗篷; ②(死水沟里长的)绿苔。

хөлөврөх *ᠬᠥᠯᠡᠪᠷᠡᠬᠡ* [动]滚动;转辗反侧。

хөлөг *ᠬᠥᠯᠦᠭ* I [名]船;舰: ~ онгоц 船,舰; нисэх онгоц тээгч ~ онгоц〈军〉航空母舰; ~ онгоцны даац 船舶载重量; ~ онгоцны хураамж 船舶进港费。

хөлөг *ᠬᠥᠯᠦᠭ* II [名]板,台子,盘: шатрын ~ 棋盘。

хөлөг *ᠬᠥᠯᠦᠭ* III [名]马,乘骑;良骥;(高官显贵的)车辆: ~ зээрд 赤骥。

хөлөг *ᠬᠥᠯᠦᠭ* IV [名]英雄: ~ баатар 英雄。

хөлөглөг *ᠬᠥᠯᠡᠭᠯᠡᠭ* [名]〈动〉骥,良马,骏马。

хөлөглөх *ᠬᠥᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ* [动]〈敬〉乘马;乘坐: ерөнхий сайдын ~ сөн нисэх онгоц 总理乘坐过的飞机。

хөлөглөцгөөх *ᠬᠥᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] хөлөглөх 的共动态。

хөлөглүүлэх *ᠬᠥᠯᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлөглөх 的使动态。

хөлөгч *ᠬᠥᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] ①驾驶员; ②信徒(宗教)。

хөлөгчин *ᠬᠥᠯᠡᠭᠴᠢᠨ* [名]〈动〉骐,黑白马。

хөлөлбөр *ᠬᠥᠯᠡᠯᠪᠦᠷ* [名]挽具,马具。

хөлөлгөө *ᠬᠥᠯᠡᠯᠭᠡ* [名]马具,挽具。

хөлөлж *ᠬᠥᠯᠡᠯᠵᠡ* [名]冰冻的河床。

хөлөмж *ᠬᠥᠯᠡᠮᠵᠡ* [名]温室,地窖。

хөлөргөх *ᠬᠥᠯᠡᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] хөлрөх I 的使动态;使出汗: ~ эм 发汗药; ~ ороолт〈医〉出汗包裹; ~ эмчилгээ〈医〉热疗法。

хөлөрдөггүй *ᠬᠥᠯᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠢ* *ᠲᠡᠭᠦᠢ* [形·名] ①不常出汗的,不常发汗的,不常流汗的; ②〈医〉无汗症。

хөлөрхөх *ᠬᠥᠯᠡᠷᠬᠡᠬᠡ* [动]热闹,熙熙攘攘,喧闹。

хөлөрхүү *ᠬᠥᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦ* [形]热闹的,熙熙攘攘的,喧闹的;骚乱的,杂乱的。

хөлөрхүүлэх *ᠬᠥᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动]使热闹,熙熙攘攘,喧闹;骚乱,杂乱。

хөлөх *ᠬᠥᠯᠡᠬᠡ* [动]参见 хөллөх I、II。

хөлрөг *ᠬᠥᠯᠷᠦᠭ* [名]参见 хөлтрөг。

хөлрөлт *ᠬᠥᠯᠷᠦᠯᠲᠡ* [名]出汗,发汗,流汗。

хөлрөмтгий **ᠬᠡᠯᠢᠷᠦᠮᠲᠦᠭᠢ** [形]出汗多的,好出汗的,易出汗的,易发汗的,好流汗的.

хөлрөмхий **ᠬᠡᠯᠢᠷᠦᠮᠬᠢ** [形]参见 хөлрөмтгий.

хөлрөх **ᠬᠡᠯᠢᠷᠦᠬᠡ** I [动]出汗,发汗,流汗.

хөлрөх **ᠬᠡᠯᠢᠷᠦᠬᠡ** II [动]开始溶化.

хөлрүүлэх **ᠬᠡᠯᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]хөлрөх I、II的使动态.

хөлс(өн) **ᠬᠡᠯᠤᠰ** I [名]汗,汗水: биеийн ~ 身体的汗水; ~ ний булчирхай 汗腺; ~ ний булчирхайн булчирхайнгар <医> 汗腺腺瘤; ~ ний булчирхайтас <医> 汗腺炎; ~ гарах 出汗; ~ батгах, ~ цутгах 出大汗,满头大汗; ~ сэвхийх ① 停止出汗,歇汗; ② 工作中稍缓口气; ~ сэвэх 凉风吹汗,乘凉; ~ гардаггүй 无汗(症); ~ гоожих 滴汗; 发汗症; ~ шээслэх 尿汗(症); ~ намдах 降低汗分泌.

хөлс(өн) **ᠬᠡᠯᠤᠰ** II [名] ① 工资,薪水,报酬; 支付: ацаг ~, үнэ ~, өртөг ~, шан ~ 报酬,薪水,支付; байшингийн ~ 房租,房钱; ажлын ~ийг өх 付工资; ~ авах 领工资,取报酬; ◇цалин ~ 工资,薪水; ② 利息,租金,雇金: ~ийг төлөх ① 支付工资; ② 支付利息; ~ өөр ажиллах 有报酬地工作,雇佣劳动; ~ өөр ажиллагч 雇佣人员; ~ өөр хэрэглүүлэх 出租,出赁; ~ ний ажиллах хүч 雇佣劳动力; ~ ний ажилчин 雇佣工人; 雇员; ~ ний орон сууц 租来的住宅; ~ ний цэрэг 雇佣兵; ~ ний тэрэг 租用的马车; ~ ний зарц 佣仆,走卒,雇员; ~ өн тариачин 长工.

хөлсгүй **ᠬᠡᠯᠤᠰᠦᠭᠢ** [形] ① 不要工资的,不收报酬的,无偿的;免费的; ~ ашиглах, ~ ашиглалт 无报酬使用; 无偿使用 ~ туслах, ~ туслалцаа 无偿援助; ~ хадгалах, ~ хадгалалт 免费保存,无偿保管; ~ хөдөлмөрлөх, ~ хөдөлмөр 无报酬劳动, 无偿劳动; ~ тээвэр 免费运输; ② 不收利息的,不要租金的: ~ орон сууц 不收租金的房屋.

хөлслөг **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭ** [形] ① 出租的,典租的;放赁的; ② 雇用的,租借的: ~ зардал 租金,租费.

хөлслөгдөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠲᠦᠬᠡ** [动] хөлслөх I 的被动态; 被出借, 被租借; 受雇, 被雇用: ~ сөн хүн 受雇人.

хөлслөгч **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠴᠢ** [形·名] ① 出租的; ② 承租人, 租户; 雇主: ~ этгээд 租借人, 雇主, 雇方.

хөлслөлт **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠯᠡᠲᠦ** [名] ① 租用, 租借; ② 雇用.

хөлслөлцөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠯᠡᠲᠦᠬᠡ** [动] хөлслөх I 的共动态.

хөлслөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠬᠡ** I [动] ① 出租, 典租; 放贷: мөнгө ~ 放贷; ② 雇用; 租, 租借: ~ гэрээ 租借合同; машин ~ ① 租借汽车, 租用汽车; ② 出租汽车; морь хөлсөлж унах 租马骑; хөдөлмөрийн хүч ~ 雇用劳动力.

хөлслөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠬᠡ** II [动] ① 使出汗, 使发汗; <医> 发汗治疗: хөлсөлж эмчлэх 发汗治疗; ② 刷洗马身上的汗.

хөлслүүлэгч **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [形·名] ① 被出租的; 被租借的; 被雇佣的; ② 佣工, 雇工.

хөлслүүлэх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хөлслөх I 的使动态; ② 意同 хөлслөгдөх.

хөлсөвч **ᠬᠡᠯᠤᠰᠦᠪᠴᠢ** [名] ① 汗衫; ② 铺垫.

хөлсөг **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭ** [形] 热闹的, 喧闹的, 熙熙攘攘的; 骚乱的, 杂乱的.

хөлсөлднөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭᠯᠠᠨᠡᠬᠡ** [动] хөлслөх I 的短暂体.

хөлсөлдгөөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭᠯᠠᠨᠡᠬᠡ** [动] хөлслөх I 的众动态.

хөлсөлдчих **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭᠯᠠᠨᠡᠬᠡ** [动] хөлслөх I 的完成体.

хөлсөөн **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭᠦᠨ** [形] 参见 хөлсөг.

хөлсөөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] хөлсөх I、II 的使动态.

хөлсөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠬᠡ** I [动] 两人通腿睡觉.

хөлсөх **ᠬᠡᠯᠤᠰᠡᠬᠡ** II [动] ① 喧闹, 热闹; 闹哄, 骚乱; ② (病人或小孩) 被哄闹得睡不着, 被闹得不舒服; ③ 出虚汗.

хөлстэй **ᠬᠡᠯᠤᠰᠲᠡᠢ** I [形] 有汗的, 发汗的, 流汗的.

хөлстэй **ᠬᠡᠯᠤᠰᠲᠡᠢ** II [形] ① 有工资的, 付薪水

的,有报酬的;②支付费用的;③有利息的;给租金的,付雇金的。

хөлсүүлэх *ᠬᠥᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлсөх I、II 的使动态。

хөлт *ᠬᠥᠯᠲᠦ* [形] 参见 хөлтэй。

хөлтөн *ᠬᠥᠯᠲᠦᠨ* [名] 有足动物。

хөлтрөг *ᠬᠥᠯᠲᠦᠷᠦᠭ* [名] (套在蒙古包天窗周围压住包顶的)装饰布。

хөлтэй *ᠬᠥᠯᠲᠡᠢ* [形] ①有脚的,有腿的,有支架的;②热闹的,喧闹的;杂乱的,骚乱的: ~ дэлгүүр 热闹的商店;③大规模的,大范围的: ~ худалдаа 大买卖,大规模贸易; ~ худалдаачин 大商人。

хөлх *ᠬᠥᠯᠬ* [名] (医)白翳,角膜白翳,角膜斑。

хөлхлөх *ᠬᠥᠯᠬᠯᠡᠬᠡ* [动] 屏蔽,遮蔽,遮挡,掩蔽。

хөлхөг *ᠬᠥᠯᠬᠦᠭ* [名] 水苔,苔草,青苔。

хөлхөл *ᠬᠥᠯᠬᠡᠯ* [名] 闲游,游荡。

хөлхөлдөх *ᠬᠥᠯᠬᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөлхөх 的互动态。

хөлхөх *ᠬᠥᠯᠬᠡᠬᠡ* [动] 闲游,游荡: дэмий ~ 无事闲游。

хөлхөгөөх *ᠬᠥᠯᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөлхөх 的众动态。

хөлхүүлэх *ᠬᠥᠯᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлхөх 的使动态。

хөлчин *ᠬᠥᠯᠴᠢᠨ* [名] (宗)丑鬼。

хөлчих *ᠬᠥᠯᠴᠢᠬᠡ* I [动] ①烤火取暖,烘热,烘暖;②(把收割的谷物捆好架起)晒干。

хөлчих *ᠬᠥᠯᠴᠢᠬᠡ* II [动] 抵足而眠。

хөлчлөг *ᠬᠥᠯᠴᠢᠯᠦᠭ* [名] ①暖水袋;②取暖用的炉子。

хөлчөөх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* I [动] хөлчих I 的使动态;①烤热,烘热,烘暖,使...暖和,使...温暖;②使晒干(谷物)。

хөлчөөх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* II [动] хөлчих II 的使动态。

хөлчүү *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦ* [形] 喝醉酒的,醉酒的: согтуу ~ 醉醺醺的。

хөлчүүвтэр *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠪᠲᠦᠷ* [形] 有些喝醉的;醉

酒似的。

хөлчүүдүү *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦ* [形] 喝得大醉的,酪酊大醉的,醉醺醺的。

хөлчүүлэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* I [动] хөлчих I 的使动态;参见 хөлчөөх I。

хөлчүүлэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* II [动] хөлчих II 的使动态;参见 хөлчөөх II。

хөлчүүрүүлэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлчүүрэх 的使动态。

хөлчүүрхүүлэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөлчүүрхэх 的使动态。

хөлчүүрхэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 喝得醉醺醺。

хөлчүүрцгээх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөлчүүрэх 的众动态。

хөлчүүрэх *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] 酒上涌,微醉。

хөлчүүхэн *ᠬᠥᠯᠴᠡᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] хөлчүү 的小称;有点喝醉的,稍醉酒的。

хөлш *ᠬᠥᠯᠰ* [名] (一岁以上小牲畜之)鞣皮。

хөм *ᠬᠥᠮ* [名] 鞣革(粗加工未染色的牛皮): ~ ул 鞣革鞋底。

хөмгий *ᠬᠥᠮᠦᠭᠢ* [名] 下唇,下嘴唇。

хөмгөр *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠷ* [形] (由上)往下扣的,向下压低的,下倾的: ~ саравч 向下倾的屋檐。

хөмний *ᠬᠥᠮᠦᠨᠢ* [名] (动)(豹、狼等的)脂肪。

хөмнйх *ᠬᠥᠮᠦᠨᠢᠬᠡ* [动] (由上)往下扣,向下压低,向下倾。

хөмөг *ᠬᠥᠮᠦᠭ* I [名] (解)眉弓。

хөмөг *ᠬᠥᠮᠦᠭ* II [名] 房檐,屋檐,墙檐子。

хөмөл *ᠬᠥᠮᠥᠯ* [名] 见 хүмэл。

хөмөлдрөг *ᠬᠥᠮᠥᠯᠳᠦᠷᠦᠭ* [名] 攀胸(马的鞍具)。

хөмөлдрөглөх *ᠬᠥᠮᠥᠯᠳᠦᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡ* [动] (给马)系上攀胸,戴上攀胸。

хөмөлдрөглүүлэх *ᠬᠥᠮᠥᠯᠳᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] хөмөлдрөглөх 的使动态。

хөмөөс *ᠬᠥᠮᠡᠭᠦᠰ* [名] (植)菊苣。

хөмөргөн *ᠬᠥᠮᠡᠷᠭᠡᠨ* [名] 扣长的犄角: ~ эвэр 扣长的犄角。

хөмөрзөх *ᠬᠥᠮᠡᠷᠵᠡᠬᠡ* [动] хөмрөх 的短暂

体.

хөмөрцгөөх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөмрөх 的众动态.

хөмөрчих *ᠬᠥᠮᠥᠷᠴᠢᠬᠢ* [动] хөмрөх 的完成体.

хөмрөг(өн) *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭ(ᠡᠨ)* I [名]〈动〉鸚(属).

хөмрөг(өн) *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭ(ᠡᠨ)* II [名] ①收藏品 ②库, 仓库, архивын ~ 档案馆, 资料库; сан ~ 仓库, 财库 хүү ~ 仓库, 库房; ③档案, 卷宗: ~ үүсгэх 建立档案卷宗; - эзэмших 占有(掌握)档案卷宗; ~ийг тоосгүй болгох 档案除尘; ~ийг сэдвээр боловсруулах 分题目编制档案卷宗; ~ийн байрлал 档案卷宗配置, 档案卷宗分布; ~ийн гарчиг 档案卷宗目录; ~ийн дулан чийглэг эрүүл ахуйн нөхцөл 档案的温湿度和环境卫生条件; ~ийн тодорхойлолт 档案卷宗鉴定; ~ийн тойм 档案卷宗概要; ~ийн үлдэц 档案卷宗遗迹; ~ийн хуримтлал 档案卷宗收集; ~ийн шошго 档案卷宗卡片, ④总额, 总量, 总面积; сууцны ~ 住宅总面积; ⑤基金.

хөмрөгө(н) *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠡ(ᠨ)* III [名] 扣, 叠: ~ор 折叠床.

хөмрөгдөх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөмрөх 的被动态.

хөмрөгжүүлэх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 占有档案卷宗, 持有档案卷宗, 掌握档案卷宗.

хөмрөглөх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡ* [动] ①收藏; ②建档案卷宗, 收入档案卷宗.

хөмрөгт *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠲᠡ* [形] ①收藏的; ②收入档案卷宗的.

хөмрөгтөн *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠲᠡᠨ* [名]〈动〉鸚科.

хөмрөгч *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠴᠢ* [名] ①仓库保管员; ②档案卷宗员; 档案卷宗专家.

хөмрөл *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠯ* [名] 翻倒, 推倒, 倒, 扣.

хөмрөлцөх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хөмрөх 的共动态.

хөмрөөтэй *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠯᠡᠢ* ᠶ᠋ᠢ [形] 翻过来的, 倒过来的, 倒扣的, 弄翻的, 推倒的.

хөмрөх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠬᠡ* [动] 翻倒, 推倒, 倒过来, 扣过来: тэрэг ~ 车翻.

хөмрүү *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠦ* [形] 翻扣的, 倒扣的: ~ ат-риа 翻卷褶皱; ◇ ~ цэцэг(植) 覆盆花.

хөмрүүл *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠦᠯ* [名] 覆盖物, 扣盖物.

хөмрүүлэг *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] ①翻扣, 倒扣, 覆盖, 扣盖; ②犁头.

хөмрүүлэх *ᠬᠥᠮᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөмрөх 的使动态.

хөмсөг(өн) *ᠬᠥᠮᠥᠰᠦᠭ(ᠡᠨ)* I [名] 眉毛: ~ зангидах 皱眉, 锁眉; хөмсөгний гурви яс 眉部隆凸; ~ний ийлдэс 眉上反射; ~ний уутанцар улайж хатанхайран эвэрших 〈医〉萎缩性红眉毛囊角化病.

хөмсөг *ᠬᠥᠮᠥᠰᠦᠭ* II [名] 棱, 物体表面上的条状突起部分: цонхны ~ 窗棱, 窗子的墙檐; уулын ~ 陡崖; 山棱; ③肩线.

хөмүүжигч *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠭᠴᠢ* [名] 见 хүмүүжигч.

хөмүүжил *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠯ* [名] 见 хүмүүжил.

хөмүүжилгүй *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠢ* [形] 见 хүмүүжилгүй.

хөмүүжилт *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠯᠲᠡ* [形] 见 хүмүүжилт.

хөмүүжилтэй *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠯᠲᠡᠢ* [形] 见 хүмүүжилтэй.

хөмүүжих *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠬᠡ* [动] 见 хүмүүжих.

хөмүүжлэг *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠯᠡᠭ* [形] 见 хүмүүжлэг.

хөмүүжрэл *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠷᠡᠯ* [名] 见 хүмүүжрэл.

хөмүүжрэх *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] 见 хүмүүжрэх.

хөмүүжүүлэгч *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] 见 хүмүүжүүлэгч.

хөмүүжүүлэл *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] 见 хүмүүжүүлэл.

хөмүүжүүлэх *ᠬᠥᠮᠦᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөмүүжих 的使动态, 见 хүмүүжүүлэх.

хөмүүл *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠯ* I [名]〈植〉野葱.

хөмүүл *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠯ* II [名] 初乳稀奶油.

хөмүүлэх *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 变成人; 拟人化.

хөмүүн *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠨ* I [名] 见 хүмүүн I.

хөмүүн *ᠬᠥᠮᠦᠭᠦᠨ* II [名] 见 хүмүүн II.

хөмхий *ᠬᠥᠮᠬᠡᠢ* [名] 下唇: ~гөө зуух 咬下

唇.

хөмчөө (ᠬᠥᠮᠴᠡᠭ) [形] 头朝下的; 扣翻的: ~ морь 惯于低头奔跑的马.

хөнгө (ᠬᠥᠩᠭᠡ) [名] <动> 镰翅鸡(属).

хөнгөвтөр (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠲᠦᠷ) [形] 较轻的, 轻些的.

хөнгөвтөрхөн (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠲᠦᠷᠬᠥᠨ) [形] хөнгөвтөр 的小称; 稍轻的, 轻一点的.

хөнгөвчлөгдөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠭᠡᠳᠦᠬᠡ) [动] хөнгөвчлөх 的使动态.

хөнгөвчлөл (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠯ) [名] 参见 хөнгөвчлөлт.

хөнгөвчлөлт (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠯᠲ) [名] ①减轻; 使轻便, 使轻快, 使变容易; ② 优惠, 优待: ~ бүхий байдал, ~ тэй нөхцөл 优惠条件; ~ тэй гааль 特惠关税; ~ тэй зээллэг 优惠贷款; ~ тэй өдөр 优待日; ~ тэй хугацаа 特惠期限, 优待期限.

хөнгөвчлөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) [动] ① 使轻便, 使轻快, 减轻; 使之变容易; хөнгөвчилсөн жин <体> 最轻量级; ② 给优惠, 优待.

хөнгөвчлүүлэх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөнгөвчлөх 的使动态; ② 意同 хөнгөвчлөгдөх.

хөнгөдөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] ① 变得过分轻; ② (转) 轻率, 草率; 轻视: дэндүү ~ хүн байгаа юм 这是一个过分轻率的人.

хөнгөдүү (ᠬᠥᠩᠭᠡᠳᠡᠭᠦ) [形] 过分轻的; 十分轻的.

хөнгөдүүлэх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөнгөдөх 的使动态.

хөнгөжих (ᠬᠥᠩᠭᠡᠵᠢᠬᠡ) [动] ① 变轻, 轻快起来, 变轻便; ② 变得轻率; ③ (转) 分娩, 临盆.

хөнгөжүүлэгч (ᠬᠥᠩᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ) [名] 接生员, 接生婆.

хөнгөжүүлэх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөнгөжих 的使动态.

хөнгөлзвөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠵᠡᠪᠦᠬᠡ) [动] хөнгөлөх II 的短暂体.

хөнгөлөг (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭ) [形] 不摆架子的, 谦逊的.

хөнгөлөгдөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] хөнгөлөх I、II 的被动态.

хөнгөлөл (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠯ) [名] 参见 хөнгөлөлт.

хөнгөлөлт (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠯᠲ) [名] ①减轻, 使轻快, 使轻便, 优惠, 优待, 特惠: ~ олгох 给予优惠; ~ үзүүлэх 提供优惠; ~ үзүүлэх систем 优惠制度; ~ үзэх 享受特惠; албан татварын ~ 税款优待(特惠); ② 轻视, 轻率.

хөнгөлөлтөт (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠦᠲ) [形] 优惠的, 优待的, 特惠的: ~ өдөр 宽限日子.

хөнгөлөлтэй (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠯᠲᠡᠢ) [形] 优惠的, 优待的, 特惠的: ~ болзол 优惠条件; ~ зээл, ~ зээллэг 优惠贷款; ~ нөхцөл 优惠条件; ~ өдөр 优待日; ~ тариф 优惠税率; ~ хугацаа 特惠期限; ~ цаг 优待时间; ~ үнэ 优惠价.

хөнгөлөцөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] хөнгөлөх I、II 的共动态.

хөнгөлөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) I [动] 阉割, 去睾丸.

хөнгөлөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) II [动] ① 使便利, 使轻快, 使轻便; 优待, 优惠, 减轻(负担, 赋税等); ② 轻视, 轻率.

хөнгөлүүлэх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] ① хөнгөлөх I、II 的使动态; ② 意同 хөнгөлөгдөх.

хөнгөдүүр (ᠬᠥᠩᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠷ) [名] 侧烟道.

хөнгөлдгөөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ) [动] хөнгөлөх I、II 的众动态.

хөнгөмсөг (ᠬᠥᠩᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭ) [形] ① 谦虚和蔼的, 谦逊的; ② 轻率的, 轻浮的.

хөнгөмсөгдөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] ① 表现谦虚和蔼; 谦逊; ② 表现十分轻率、轻浮; 变得过分轻率、过分轻浮.

хөнгөмсөгдүүлэх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөнгөмсөгдөх 的使动态.

хөнгөмсөглөх (ᠬᠥᠩᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] ① 谦虚和蔼, 谦逊; ② 轻浮, 轻率.

хөнгөмсөгхөн (ᠬᠥᠩᠭᠡᠮᠦᠰᠦᠭᠬᠡᠨ) [形] хөнгөмсөг 的小称; ② 稍谦虚和蔼的, 稍谦逊的; ③ 稍轻浮的, 稍轻率的.

хөнгөн (ᠬᠥᠩᠭᠡᠨ) [形] ① 轻, 轻的: ~ болох ① 变轻; ② (转) 分娩, 临盆; хүнд ~ 轻重, хөл ~ (动作) 灵活的, 腿脚轻快的; ~ аж үйлдэр, ~ үйлдвэр 轻工业; ~ бетон 泡沫混凝土; ~ жин <体> 轻量级; ~ морьт цэрэг 轻骑兵; ~ тэрэг 轻便

车; 小卧车; ~ пулемёт (军)轻机枪; ~ жанчих 轻打; ~ ял (法)轻罪; ~ шийтгэл 轻的处分; 轻的判决; ②轻便的, 轻快的, 轻捷的, 轻松的: ~ авсаархан 轻松愉快的(的); ~ атлетик(体)田径运动; ~ гавшгай 轻捷的, 轻快敏捷的; ~ онгоц 快艇; ~ тээш 轻便行李; ~ цайллага 便宴; ~ шингэн 轻便的; ~ шуурхай 轻快的, 轻巧的; 敏捷的; ③轻率的, 轻浮的, 轻佻的, 轻狂的: ~ хуумгай 轻率的, 草率的, 粗枝大叶的; ~ хийсвэр 轻浮的, 轻佻的; гэнэн ~ зантай хүн 幼稚轻浮的人; хүндээ ~ өөс өгөх 表现得轻浮, 轻率, 轻贱不识抬举; ④软的; 简便的, 简单的: ~ хоол 快餐, 便饭; 软食; ~ хоолны газар 快餐部, 小吃部; ~ цагаан 铝; ~ цагаан давс(化)铝酸盐; ~ цагаант хүрэл 铝铜; ~ цагааны хүдэр 铝土矿; ~ цагааны эрдэс 铝酸矿物。

хөнгөндүү (形) ①很轻的, 十分轻的, 太轻的; ②很轻便(轻快、轻捷、轻松)的, 十分轻便(轻快、轻捷、轻松)的, 太轻便(轻快、轻捷、轻松)的; ③很轻率(轻浮、轻佻、轻狂)的, 十分轻率(轻浮、轻佻、轻狂)的, 太轻率(轻浮、轻佻、轻狂)的; ④很简便(简单)的, 十分简便(简单)的, 太简便(简单)的。

хөнгөр (名) ①霉; ②霜: ~ дэлсэх ①发霉, 腐烂; ②挂霜, 蒙上霜。

хөнгөрөх (动) ①变轻, 减轻; ②分娩, 临盆: ~ эмэгтэй 产妇。

хөнгөртөх (动) ①发霉; ②挂霜。

хөнгөртүүлэх (动) хөнгөртөх 的使动态。

хөнгөрүүлэх (动) хөнгөрөх 的使动态。

хөнгөсгөх (动) 参见 хөнгөтгөх。

хөнгөсөх (动) 参见 хөнгөтөх。

хөнгөтгөх (动) ①减轻; 使轻便, 使轻快; ②减少; 减小; ③使...变软; 使...软化。

хөнгөтгүүлэх (动) хөнгөтгөх 的使动态。

хөнгөтөх (动) ①变得更轻, 减轻, 变

轻便, 变轻快; ②减少; 减小; ③变软, 软化。

хөнгөхөн (形) хөнгөн 的小称; ①稍轻的, 略轻的; ②稍轻便的, 稍轻快的, 稍轻捷的, 稍轻松的; ③稍轻率的, 稍轻浮的, 稍轻佻的, 稍轻狂的; ④稍软的; 稍简便的, 稍简单的。

хөндий (名·形) ①空的, 空虚的, 空洞的, 空旷的, 有空隙的: дотооддоо ~ юм 中间空的东西; ~ байшин 空房子; ~ байлгах бодлого 隔绝政策; ~ бундуу (医) 体腔囊肿; ~ зүү 空心针; дотроо ~ 内心空虚的; ~ дархи 内部空洞的枯树; ~ гоймон 通心粉, 空心挂面; ~ сонгино 葱; ~ хэвэл (生) 结肠; ~ хэвэлтэн 结肠动物; цээжний ~ 胸腔; ~ цээж 心胸空空, 空架子(谓不懂装懂); ~ шүүр (枝) 真空过滤器; ~ тал 空旷的平原; ②山谷平原, 山谷平地: ~ ёроол 山谷底部; ~ журам 谷线, 谷道; уулын ~ 山谷平原, 山谷平地; ~ н мөсөн гол 山谷冰川; ~ н нуур 河谷湖, 河床湖, ~ н энгэр 谷坡; ~ н хажуу 山谷两坡; 谷坡; ③(两河间的)河谷地, 河谷平原: голын ~ 河谷地, 河谷平原; ④远离, 离开; 远远地; авдраа газраас ~ тавь! 把箱子放在离开地面的地方! ~ бай! 远一些! 避开些! ~ байх (转) 避开, 离开, 躲开; ⑤(解) 窠: ~ н багтаамж 窠容量; ~ н ёроол 窠底; ~ н гамма эмчилгээ 体腔内 γ 线疗法; ~ н дундуурхи гийгүүлэгч 口腔中辅音。

хөндийвтөр (形) 有较大空间的, 比较空的, 较空虚的, 较空洞的, 较空旷的。

хөндийдөс (名) 参见 хөндийтөс。

хөндийдөх (动) 变空, 变空虚, 变得空洞, 变得空旷, 有很大空隙; 显得空, 显得空虚, 显得空洞, 显得空旷, 空隙变大。

хөндийдүү (形) 很空的, 很空虚的, 很空洞的, 很空旷的, 有很大空隙的。

хөндийдүүлэх (动) хөндийдөх 的使动态。

хөндийдүүхэн (形) хөндийдүү 的小称; 有些空的, 有些空虚的, 有些空洞的, 有些空旷的, 有些空隙的。

- хөндийдөх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠳᠦᠬᠦ) [动] 变空, 显得空洞.
- хөндийлгөх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠦᠬᠦ) [动] хөндийлөх 的使动态.
- хөндийлж** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠵᠢ) [名] 溶洞, 溶岩, 喀斯特: ~ийн булаг 喀斯特泉; ~ийн идэвхжил 溶解陷穴活动性; ~ийн нуур 喀斯特湖; ~ийн ус 喀斯特水, 溶洞水; ~ийн хотгор 喀斯特盆地; ~ийн хүнхий 喀斯特漏斗.
- хөндийлөгдөх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠳᠦᠬᠦ) [动] хөндийлөх 的被动态.
- хөндийлөл** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠦᠯ) [名] ①空洞; ②分开, 分离, 隔离; ③蛙空; ④溶洞化; 喀斯特化: хөндийллийн ус 喀斯特水.
- хөндийлөх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠦᠬᠦ) [动] ①使空, 使空虚, 使空洞; 弄空, 掏空; ②使分开, 使分离, 隔离; ③蛙空: дотроос нь ~ 从里面蛙空; ④使成溶洞, 使成喀斯特.
- хөндийлүүлэх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ) [动] ① хөндийлөх 的使动态; ②意同 хөндийлөгдөх.
- хөндийнгөр** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠨᠭᠦᠷ) [名] (医) 囊肿, 胞囊.
- хөндийрөх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠦᠬᠦ) [动] ①变空, 变空虚, 变空洞, 变空旷, 留出空隙(空间)来; ②(转) 远离, 分离, 疏远: хөндийрсөн мултраа 脱位; ③剥离, 剥落: ~н зэврэх (植) 冠锈病.
- хөндийрүүлүүр** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠷ) [名] (理) 介质, 介体: ~ сэвтэх 介质击穿; ~ийн алдал 介质损失; ~ийн тогтмол 介电常数; ~ийн туйлжил 介质极化.
- хөндийрүүлэгчн** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠨ) [名] (理) 介质, 介体: ~цацаргуур 介质辐射器.
- хөндийрүүлэлт** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ) [名] ①空出, 腾空; ②(理) 绝缘.
- хөндийрүүлэх** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ) [动] хөндийрөх 的使动态; ①使变空, 使空虚, 使空洞, 使空旷; ②(转)使远离, 使分离, 使疏远; ③使剥离, 使剥落; ④(理) 绝缘: ~ туйлжил 介质极化.
- хөндийт** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠲᠦ) [形] ①孔洞的, 空洞的, 空的: ~ булчирхайнгар (医) 腺囊肿; ②山谷平原的, 山谷平地的: ~ гадаргуу 坳沟地; ③河谷地的, 河谷平原的.

- хөндийтөс** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠲᠦᠰ) [名] (医) 窦炎: хамрын ~ 鼻窦炎.
- хөндийхөн** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠶᠢᠬᠥᠨ) [形] хөндий 的小称; ①稍空的, 稍空虚的, 稍空洞的, 稍空旷的, 稍有空隙的; ②稍微离开的; 有些距离的; ③(转)疏远些的.
- хөндлөвч** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠯᠦᠪᠴᠢ) [名] 横木, 横梁; 杠子: (体) 横竿: ~ мод 横木; ~ ялуу 横梁.
- хөндлөн(г)** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠯᠦᠨ) I [形·名] ①横的, 横着的: ~ гулд 纵横; ~ гэр 厢房; ~ да-ланлиг 拦河坝; ~ бишгүүр (乐) 横笛; ~ булчин 横肌; ~ дамнуур 横梁; ~ зүсэл 横剖面; ~ огтлолын талбай 横截面积; ~ огтлоос 横截面; ~ огтлох 横切, 横截; ~ хавтгай 水平面; ~ хүч 横力; ~ цахилгаан долгион 横电波, 高压电波; ②横过, 横穿; 违背, 违反: ~ зан 悖谬的性格, 横逆的性格; ~ ярих (转) 谈话格格不入, 话不投机, 岔开话题谈.
- хөндлөн(г)** (ᠬᠥᠨᠳᠢᠯᠦᠨ) II [名] ①别人, 第三方面的人, 从旁(者): ~гийн ажиглагч 局外观察家; ~гийн гэрч (法) 旁证; ~гийн үг 引语; ~гөөс сонсогч 旁听者; хөндлөнгийн хүн 干涉者; ②中介(人), 中间(人): ~ хүн 中介人, 证人; ~тэмдэг 中保; ~гөөс оролцох 渗入; 干涉, 干預; ~гөөс таслагч 仲裁人, 公断人; ~гөөс таслах 仲裁, 公断; ~гөөс таслах шүүх 仲裁法庭; ~гөөс таслах комисс 仲裁委员会; ~гөөс шүүх 仲裁法庭; ~гөөс шүүх газар 仲裁所, 公断所.
- хөндөгдөх** (ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠦ) [动] хөндөх 的被动态: ~ өөгүй бүтэц 未经变为结构; ~ сөн бүтэц 变为结构.
- хөндөгдөшгүй** (ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠦ) [形] ①不能被刺激的, 不可被激怒的, 不可挑衅的, 不可挑动的; ②不可变动的, 不可接触的, 不可触及的, 不可牵涉到的, 不可涉及的.
- хөндөл** (ᠬᠥᠨᠳᠦᠯ) [名] 梁木, 方木, 横梁; (体) 横竿.
- хөндөлдөх** (ᠬᠥᠨᠳᠦᠯᠲᠦᠬᠦ) [动] ①被横置在..., 横放, 横亘: зам дээр мод ~н хэвтэв 木头横放在路上; ②掩盖, 遮住; 横截, 拦截, 阻碍.

- хөндөлдүүлэх** *ᠬᠥᠨᠳᠥᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөндөлдөх的使动态.
- хөндөө** *ᠬᠥᠨᠳᠡᠭ* [名]流产,小产;堕胎,打胎.
- хөндөх** *ᠬᠥᠨᠳᠡᠬ* [动] ①碰,触动,刺激,激怒,使...疼;挑起,挑衅,挑动: шарх ~ 刺激伤口; уг ~ ж асуух 挑衅性提问,提出挑衅性的问题; ~ н дэлбэлэгч 起爆裂; ~ н дэлбэлэх 起爆,燃爆,传爆; ~ н дэлбэлэх шижим 导火线、速燃火绳; ②接触,触及,牵涉到,涉及.
- хөндүүлүүлэх** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөндүүлэх的使动态.
- хөндүүлэх** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① хөндөх的使动态; ②意同 хөндөгдөх.
- хөндүүр** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷ* [名] (医)隐痛;疼痛: ~ газар 隐痛处; ~ мэх (体)致痛动作,致痛手法(摔跤等); ~ хаван 疼痛性水肿.
- хөндүүрдэх** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ* [动]强烈地隐痛,强烈地疼痛.
- хөндүүрлүүлэх** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөндүүрлэх使动态.
- хөндүүрлэх** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠯᠡᠬ* [动] (医)隐痛;疼痛: хоолой ~ 嗓子痛; ~ мэдээ алдах 痛觉消失.
- хөндүүртэй** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠲᠡᠢ* [形]隐痛的;疼痛的.
- хөндүүрхий** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠢ* [名·形]参见 хөндүүр.
- хөндүүрхэн** *ᠬᠥᠨᠳᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠨ* [形] хөндүүр的小称;轻微隐痛的,轻微疼痛的.
- хөнжил** *ᠬᠥᠨᠵᠢᠯ* [名]被子: хөвөнтэй ~ 棉被; үстэй ~ 毛皮被子.
- хөнөг** *ᠬᠥᠨᠭ* [名] ① 竹木桶,提桶(皮制的); ② (烽火枪)装枪砂的牛角; ③ 白桦树皮制成的桶.
- хөнөглөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠡᠬ* [动]制桶,制木桶,制提桶.
- хөнөөгдөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] хөнөөх的被动态.
- хөнөөгүйшил** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠭᠦᠢᠰᠢᠯ* [名]无害,无害化.
- хөнөөл** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯ* [名]害,损害,毒害,危害,毁灭,毁灭: биед ~ тэй 对身体有害.

- хөнөөлгө** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠭᠡ* [名]参见 хөнөөл.
- хөнөөлгөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] ① хөнөөх的使动态; ②意同 хөнөөгдөх.
- хөнөөлгүй** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠢ* [形]无害的,没有损害的;没有毒害的,没有危害的,没有伤害的;没有毁灭的.
- хөнөөлөг** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠭᠡᠨᠭ* [名]海啸,海震.
- хөнөөлт** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠲ* I [名]害,损害,毒害,危害,伤害;毁灭,毁灭: ~ ийн бүс 杀伤地区;毒害地区;毁灭地区.
- хөнөөлт** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠲ* II [形]有害的,有损害的,有毒害的,有危害的,有伤害的;有毁灭的,毁灭性的: ~ дайн 毁灭性战争.
- хөнөөлтэй** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠲᠡᠢ* [形]有害的,有损害的,有毒害的,有危害的,有伤害的;有毁灭的,毁灭性的.
- хөнөөлцөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] хөнөөх的共动态.
- хөнөөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠬ* [动] ①伤害,危害,侵害,毒害,损害; ②毁灭,毁灭,毁灭,摧残,使陷于不幸: ~ зэвсэг, ~ хэрэгсэл 毁灭性武器; ◇ хорлон ~ 损害,毁灭,毁灭.
- хөнөөцгөөх** *ᠬᠥᠨᠭᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хөнөөх的众动态.
- хөнтгөр** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠦᠷ* [名]印堂.
- хөнтйялгөх** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] хөнтйях的使动态;皱眉: хөмсөг ~ 皱眉.
- хөнтйях** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠶᠢᠬ* [动]眉头起皱.
- хөнтөргөдөх** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] ①翻倒,扣倒; ②倒光,倒尽;全部拿出.
- хөнтөргөн** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠨ* [形]前倾的,倾斜的,一头高一头低的.
- хөнтөргөндөх** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠨᠳᠡᠬ* [动]变前倾; ачаа ~ (车上的)货物前倾,前重后轻.
- хөнтөргөндүүлэх** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хөнтөргөндөх的使动态.
- хөнтөргөх** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠬ* [动] хөнтрөх的使动态.
- хөнтөрөө** *ᠬᠥᠨᠲᠭᠡᠷᠭᠡᠢ* [形] ①前端低后端高的,向前倾斜的: ~ ор 前端低后端高的床; ②好俯首前窜的(马).

хөнтөрцгөөх **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠦᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] хөнтрөх 的众动态。

хөнтрөгдөх **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ① хөнтрөх 的被动态; ② 意同 хөнтөргөндөх。

хөнтрөл **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠡᠯ** [名] ① 翻倒, 倾倒, 倒地; ② 倒过, 翻面; ③ 倒光。

хөнтрөх **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠦᠬᠡ** [动] ① 翻倒, 倒翻在地, 倾倒, 倒在地下; ② (人等) 朝天翻倒, 仰天倒下; 由车内摔出; ③ 倒过来, 翻面; ④ 全部倒光: ам уруугаа ~ (转) 一口喝下, 一饮而尽。

хөнтрүү **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠦᠭᠦ** [形] ① 翻倒的, 倾倒的, 倒地的; ② 倒过来的, 翻面的; ~ атираа 倒转褶皱; ~ оршилт 倒转地层; ③ 倒光的。

хөнтрүүлэх **ᠬᠥᠨᠲᠥᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хөнтрөх 的使动态; ② 意同 хөнтрөгдөх。

хөнхгэр **ᠬᠥᠨᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 眼凹陷的, 凹眼窝的。

хөнхгөрдүү **ᠬᠥᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠭᠦ** [形] 眼凹陷很深的, 眼窝深凹的。

хөнхгөрхөн **ᠬᠥᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хөнхгэр 的小称; 眼稍凹陷的, 眼窝略凹的。

хөнхийлгэх **ᠬᠥᠨᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] хөнхийх 的使动态。

хөнхийх **ᠬᠥᠨᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 眼凹陷, 眼窝陷下; ② (转) 变消瘦, 变枯瘦。

хөнхөлзүүр **ᠬᠥᠨᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名] 流沙; 溶化土。

хөнхөн **ᠬᠥᠨᠬᠡᠨ** [形] 轻质的; ~ бетон 轻(质)混凝土。

хөнхөр **ᠬᠥᠨᠬᠡᠷ** [形] 眼凹陷的, 凹眼窝的。

хөнхөрдүү **ᠬᠥᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠭᠦ** [形] 眼凹陷很深的, 眼窝深凹的。

хөнхөрхөн **ᠬᠥᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хөнхөр 的小称; 眼稍凹陷的, 眼窝略凹的。

хөө **ᠬᠡ** I [名] ① 烟灰, 灯烟, 锅底灰: яндангийн ~ 烟筒灰; тогооны ~ 锅底灰; ~ хар 乌黑的; ~ болох ① 倒霉, 糟糕; ② 有灰, 抹黑 (指有罪过, 有过错); ③ 变成障碍物, 捣乱; ~ шиг дотортой 有灰一般的黑心肠 (喻指恶意的, 狡猾的, 阴险的或卑鄙的); бөөн ~ 一团黑灰, 一团糟 (喻指极不愉快的事或非常伤脑筋的事); ④ 被膜。

хөө **ᠬᠡ** II 见 хөө хуяг 环甲, 锁子甲, - дээл 套头服。

хөө **ᠬᠡ** III [名] 不良的后果, 妨害, 恶果。

хөө **ᠬᠡ** IV [感] ① (同年人相互间表示亲昵的感叹词) 呵阿, 呵; aa ~ 老伙伴呵 (夫妇之间的称呼); ② (歌曲里的感叹词, 如中国歌曲里的) 啊, 哈, 呀。

хөөвөр **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷ** [名·形] ① (牲畜脱毛期脱下的) 毛绒: үхэр адууны ~ 牛马的毛绒; ② 松软的, 暄软的。

хөөвөрлөгдөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] хөөвөрлөх 的被动态。

хөөвөрлөзнөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] хөөвөрлөх 的短暂体。

хөөвөрлөлдөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] хөөвөрлөх 的共动态。

хөөвөрлөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 收(牲畜脱下的)毛绒, 剪毛绒。

хөөвөрлөцгөөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] хөөвөрлөх 的众动态。

хөөвөрлүүлэх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хөөвөрлөх 的使动态; ② 意同 хөөвөрлөгдөх。

хөөвөрчин **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠴᠢᠨ** [名] 剪(或收)毛绒的人。

хөөг **ᠬᠡᠭ** [感] 呵(赶骆驼或赶牛车的吆喝声)。

хөөгдөгч **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠲᠡᠭᠦᠴᠢ** [名·形] ① 被驱逐者, 被开除者; ② 被驱赶的; 被驱逐的, 被开除的。

хөөгдөх **ᠬᠡᠪᠦᠪᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хөөх I 的被动态; 被驱赶; 被驱逐, 被开除; ~ гсдийн засгийн газар 流亡政府。

хөөглөх **ᠬᠡᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 吆喝着赶牲畜。

хөөглүүлэх **ᠬᠡᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хөөглөх 的使动态。

хөөгч **ᠬᠡᠪᠦᠭᠡᠴᠢ** [名·形] ① 驱赶者, 驱逐者; ② 驱赶的, 驱逐的; ~ нисэх онгоц (军) 驱逐机。

хөөдөгдөх **ᠬᠡᠪᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хөөдөх 的被动态。

хөөдөлдөх **ᠬᠡᠪᠦᠳᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] хөөдөх 的共动

态.

- хөөдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] ①用烟灰涂抹, 涂黑灰; (转)抹黑, 败坏名誉; ②(把事情)弄糟.
- хөөдүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①хөөдөх的使动态; ②意同 хөөдөгдөх.
- хөөс** *ᠬᠡᠭᠡᠰ* [感] ①(呼喊声)喂: ~, чи нааш 喂, 你过来! ~, зогс! 喂, 站住! ②(表现强烈的感情, 如苦恼、恼愕等)吓: ~ яасан сонин юм бэ! 吓, 多有趣啊.
- хөөлгөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] ① хөөх I, II的使动态; ②意同 хөөгдөх.
- хөөлдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] хөөх I的互动态.
- хөөлөгдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөөлөх的被动态.
- хөөлөлцөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хөөлөх的共动态.
- хөөлөнтэй** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠨᠲᠡᠢ* [名]〈动〉鲫, 鲋.
- хөөлөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]清除烟灰: яндан ~ 清除烟筒的烟灰.
- хөөлт** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡ* [名]驱赶.
- хөөлтэй** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ* [形]赶走的, 驱赶的.
- хөөлүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хөөлөх的使动态; ②意同 хөөлөгдөх.
- хөөлүүр** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* I [名]烟灰扫帚.
- хөөлүүр** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* II [名]猪肾包.
- хөөлцгөөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөөлөх的共动态.
- хөөлцөх** *ᠬᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хөөх I的共动态.
- хөөмий** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢ* I [名]野兽腹部的毛皮.
- хөөмий** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢ* II [名]〈解〉咽, 喉咙, 咽门; 喉调; 喷火口, 洞穴之口: ~ агчих 咽痉挛; ~ нармайн гийгүүлэгч 〈语〉喉头音辅音; ~ шүргэх гийгүүлэгч 〈语〉喉擦辅音; ~н харуур 喉镜; ~н авиа бүтэх 喉头发音; ~н гийгүүлэгч 〈语〉喉头辅音; ~н гүйлс 腮扁桃体; ~н нармайн 〈语〉喉头音的; ~н гүн 〈解〉鼻咽.
- хөөмийдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] ①发喉声, 发喉音; ②用喉音唱, 哼, 吟哦.
- хөөмийжих** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠵᠢᠬᠡ* [动]〈语〉咽头音化: хөөмийжсөн авиалбар 咽头化音位.
- хөөмийлөх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠯᠡᠬᠡ* I [动]取兽腹的毛皮: булганы арьс ~ 剥取貉腹部的毛皮.

- хөөмийлөх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠯᠡᠬᠡ* II [动]哼唱, 哼曲调.
- хөөмийлүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* I [动] хөөмийлөх I的使动态.
- хөөмийлүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* II [动] хөөмийлөх II的使动态.
- хөөмийлцгөөх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөөмийлөх I的众动态.
- хөөмийчин** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠴᠢᠨ* [名] ①取兽腹毛皮人员; ②喉调歌唱家.
- хөөмөл** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢ* [形]吹制的, 吹成的.
- хөөмөлдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠳᠡᠬᠡ* [动]吹制: зэсээр ~ ж хийсэн 用铜吹制的.
- хөөмсөг** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠰᠦᠭ* [形]多泡状的.
- хөөмтгий** *ᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠢᠲᠦᠭᠢ* [形]垂涎的, 起泡沫的.
- хөөнгө** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡ* I [名]烟雾.
- хөөнгө** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡ* II [名]〈医〉浮肿, 微肿: нүүр нь ~ суужээ 脸浮肿了; ~ нусгай 肥大性鼻炎; ~ үхшил 气性坏疽; ~ хөхөнцөр 淤血乳头.
- хөөнгөрөх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠷᠦᠬᠡ* [动]呈现烟雾, 生烟雾.
- хөөнгөрүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөөнгөрөх的使动态.
- хөөнгөтөх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] ①出现烟雾; ②发肿.
- хөөнгөтүүлэх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөөнгөтөх的使动态.
- хөөндэй** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠳᠡᠢ* [动]红尾鸲: ~ шувуу 〈动〉焦鹀.
- хөөнө** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠦ* [名]葡萄蔓, (蔓生植物的)茎.
- хөөнөлдөх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хөөнөх的互动态.
- хөөнөх** *ᠬᠡᠭᠡᠨᠦᠬᠡ* [动]系羊.
- хөөр** *ᠬᠡᠭᠡᠷ* [名]欢乐, 快乐, 喜悦, 兴奋: баяр ~ 欢乐, 兴奋; найр ~ 宴会, 祝宴.
- хөөргө** *ᠬᠡᠭᠡᠷᠭᠡ* [名]见 хөөрөг I.
- хөөргөн** *ᠬᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠨ* [形]浮夸的, 好吹嘘的, 夸夸其谈的, 虚浮的.
- хөөргөх** *ᠬᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠬᠡ* I [动] хөөрөх I的使动态; 使上升, 使升起, 使腾空, 发射; 使飞扬.

使扬起;使沸扬: пуужин ~ 发射火箭, 发射信号弹; залуурт сумыг ~ суурь 导弹发射基地; цаасан шувуу ~ 放风筝.

хөөргөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [动] хөөрөх II 的使动态; ① 使兴奋, 使振奋, 使欢乐; ② 挑动, 煽动, 鼓动, 打气; ③ 使浮夸, 使吹嘘, 使夸夸其谈, 使嘘浮.

хөөргүй **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 无以为欢的, 无欢乐的, 没有快乐的: баяр ~ 没有欢乐的, 无以为乐的.

хөөргүү **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 浮夸的, 好吹嘘的, 夸夸其谈的, 虚浮的.

хөөрдөг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 易激动的, 夸口的, 自负的, 傲慢的.

хөөрдөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] 欢欢乐乐, 欢天喜地, 狂欢, 狂奔.

хөөрдүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] хөөрдөх 的使动态.

хөөрмөл **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 沸腾的, 沸扬的: ~ чулууны ус 沸石水.

хөөрнөл **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [名] 活跃, 高兴, 兴奋.

хөөрөг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [名] 风箱, 风囊; 鼓风机, 吹风机; 暗箱: ~ дарах 拉风箱; 压风囊; усан ~ ① 灭火机; ② (转) 消防队.

хөөрөг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [名] 桥: зам ~ 道路桥梁.

хөөрөг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** III [名] 鼻烟壶: манан ~ 玛瑙鼻烟壶.

хөөрөгдөгдөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] хөөрөгдөх 的被动态.

хөөрөгдөзнөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] хөөрөгдөх 的短暂体.

хөөрөгдөлцөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] хөөрөгдөх 的共动态.

хөөрөгдөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] ① 拉风箱; 鼓风: салхи ~ (转) 风劲吹; ② 风从小孔吹入; ③ 暗中诽谤; 挑拨是非, 煽动.

хөөрөгдөцгөөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] хөөрөгдөх 的众动态.

хөөрөгдүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] ① хөөрөгдөх 的使动态; ② 意同 хөөрөгдөгдөх.

хөөрөгт **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 安风箱的, 鼓风的, 煽风的, 进风的: ~ цуур 风笛; ~ цуур-

чин 风笛演奏员.

хөөрөл **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [名] 欢乐, 快乐, 喜悦, 兴奋: хөөрлийн байр 兴奋点, 兴奋相位; хөөрлийн голомт (医) 兴奋灶; хөөрлийн төв 兴奋中心; хөөрлийн явцын хүч (医) 兴奋过程强度.

хөөрөлдөөн **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [名] (相互) 畅谈, 谈论, 议论, 商议.

хөөрөлдөөн **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [名] (相互间的) 欢乐, 快乐, 喜悦, 兴奋.

хөөрөлдөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [动] хөөрөх I、II、IV 的互动态.

хөөрөлдөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [动] хөөрөх III 的互动态.

хөөрөлт **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [名] хөөрөх I、II、IV 的名词: ~ тэй бөмбөгийг зогсоох (体) 停空中球.

хөөрөлт **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [名] хөөрөх III 的名词.

хөөрөлхөг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 好夸张的, 好矜夸的, 好浮夸的, 好渲染的, 好吹嘘的, 好吹捧的.

хөөрөлхөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [动] 夸张, 矜夸, 浮夸, 渲染, 吹嘘, 吹捧.

хөөрөлцөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [动] хөөрөх I、II、IV 的共动态.

хөөрөлцөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [动] хөөрөх III 的共动态.

хөөрөмж **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [名] ① 兴奋, 激动, 振奋; ② 浮夸, 渲染.

хөөрөмтгий **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 好兴奋的, 易振奋的, 好欢乐的, 乐天的, 易激动的.

хөөрөмхий **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** [形] 参见 хөөрөмтгий.

хөөрөө (н) **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [名] 谈论, 畅谈, 叙谈: яриа ~ 畅谈, 闲扯, 拉家常.

хөөрөө (н) **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [名] 夸夸其谈, 浮夸, 吹嘘, 渲染, 吹捧.

хөөрөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** I [动] ① 上升, 升起, 飞上天空, 飞扬, 扬起; 沸扬; (体) 跃起, 腾空, 鱼跃: пуужин ~ 火箭腾飞; 信号弹飞上天空; үүл ~ 云飞(扬); сүү буцалж төвийж ~ 奶煮开后沸扬; ② 暴涨.

хөөрөх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠦ** II [动] 兴奋, 振奋, 狂奔, 欢

快, 欢乐; сэтгэл ~ 兴奋, 情绪振奋; минийморь хөөрөөд давхиж байна 我的马在撒欢狂奔.

хөөрөх (хөөрөх) III [动] 叙谈; 畅谈: ярих ~ 谈话, 叙谈.

хөөрөх (хөөрөх) IV [动] 打嗝; 咯出.

хөөртэй (хөөрхөн) [形] 兴奋的, 振奋的, 狂奔的, 欢乐的: ~ бахтай 兴奋的, 欢快的.

хөөрүү (хөөрүү) [形] ① 易激动的, 易兴奋的, 易狂奔的, 易亢奋的: ~ хэв шинж 兴奋型; ~ бааруу 十分兴奋的, 十分欢乐的; ② 好自夸的, 夸夸其谈的, 浮夸的, 虚浮的, 好吹嘘的, 好喧染的.

хөөрүүлэг (хөөрүүлэг) [名] 刺激, 刺激性, 激人兴奋, 使人狂奔, 引人亢奋.

хөөрүүлэгч (хөөрүүлэгч) [形] 刺激性的, 激人兴奋的, 使人狂奔的, 使人亢奋的: ~ бодис 起泡剂; ~ ийн дохио 刺激(物)信号.

хөөрүүлэх (хөөрүүлэх) [动] хөөрөх I、II、IV 的使动态.

хөөрүүн (хөөрүүн) [形] 可爱的, 娟秀的, 娇美的; 令人喜欢的, 小巧玲珑的.

хөөрхий (хөөрхий) [语] ① 可怜啊: ~ дээ! 唉, 可怜啊! ② 让人怜惜啊, 真可爱啊; ③ (表示赞叹的感情)唉: ~, эрдэм ухаан нь их 唉, 他可很有学问呵.

хөөрхийлөгдөх (хөөрхийлөгдөх) [动] хөөрхийлөх 的被动态.

хөөрхийлөл (хөөрхийлөл) [名] хөөрхийлөх 的名词.

хөөрхийлөлт (хөөрхийлөлт) [形] 参见 хөөрхийлөлтэй.

хөөрхийлөлтэй (хөөрхийлөлтэй) [形] 让人可怜的, 值得怜悯的, 借得怜惜的, 值得惋惜的.

хөөрхийлөх (хөөрхийлөх) [动] 可怜, 怜悯, 怜惜, 惋惜.

хөөрхийлүүлэх (хөөрхийлүүлэх) [动] ① хөөрхийлөх 的使动态; ② 意同 хөөрхийлөгдөх.

хөөрхөг (хөөрхөг) [形] 妄自尊大的, 自夸的, 自吹自擂的, 浮夸的.

хөөрхөн (хөөрхөн) [形] 可爱的, 动人的, 讨人喜欢的: ~ аальтай хүүхэд 讨人喜欢的孩子.

хөөрхөх (хөөрхөх) [动] 妄自尊大, 自吹自擂, 浮夸, 自夸.

хөөрцгөөх (хөөрцгөөх) I [动] хөөрөх I、II、IV 的众动态.

хөөрцгөөх (хөөрцгөөх) II [动] хөөрөх III 的众动态.

хөөрцөг (хөөрцөг) I [名] 喷射; 发射.

хөөрцөг (хөөрцөг) II [名] 酸奶茶.

хөөрцөгт (хөөрцөгт) [形] 喷射的, 发射的: ~ шүршүүр 喷射染色器; ~ шүүр 空气过滤器.

хөөрчих (хөөрчих) I [动] хөөрөх I、II、IV 的完成体.

хөөрчих (хөөрчих) II [动] хөөрөх III 的完成体.

хөөрших (хөөрших) [动] 高兴, 兴奋.

хөөс (өн) (хөөс) I [名] 泡沫; 浪花; 唾沫: савангийн ~ 肥皂泡沫; усны ~ 浪花; ~ тогтох 起泡沫; ~ сагах 泡沫泛滥; ~ цахрах 泡沫飞溅; амнаасаа ~ цахруулан ярих 说得唾沫星子直溅; ~ замхрах 泡沫慢慢地消失; далайн ~ 人造珍珠; ~ өн бетон 泡沫混凝土; ~ өн гөлтгөнө 脆石膏, 泡沫石膏; ~ өн гэрэлт чимэд 珠光方解石; ~ өн хальтас <医> 蛛网膜炎; ~ өн хуванцар 泡沫塑料; ~ өн шороо 多孔土, 多泡土; ~ өн шохойнцор 纹石.

хөөс (өн) (хөөс) II [拟] ~ ~ 扑嘟扑嘟(火车行进、拉风箱及拍打毡子、被子等发出的声音).

хөөсдөх (хөөсдөх) [动] ① 泡沫变多; ② 涂; 擦上(油、脂等).

хөөслөг (хөөслөг) [形] ① 泡沫很多的; ② 泡沫似的, 泡沫状的: ~ суулга <医> 啞性腹泻.

хөөслөн (г) (хөөслөн) [形] 多孔的, 有气孔的; 起泡的, 泡沫状的.

хөөслөх (хөөслөх) [动] ① 清除泡沫; ② 起泡沫; 起浪花; 出唾沫.

- хөөслүүр **ᠬᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 除泡器。
- хөөсмөг **ᠬᠡᠭᠡᠰᠮᠡᠭ** [形] 泡沫的；泡沫似的；浪花的；浪花似的；～ хий 水泡，泡沫状气体；水中未溶的游离气体。
- хөөсөвтөр **ᠬᠡᠭᠡᠰᠥᠪᠲᠦᠷ** [形] 较有泡沫的；较似泡沫的；较起浪花的；较似浪花的；较有唾沫的；较似唾沫的。
- хөөсөнгөр **ᠬᠡᠭᠡᠰᠦᠩᠭᠡᠷ** [名] 泡肿，囊肿；булчирхайн ～ 腺囊肿，囊腺瘤。
- хөөсөрхөг **ᠬᠡᠭᠡᠰᠦᠷᠬᠡᠭ** [形] 参见 хөөсөрхүү；～ долгио 浪花。
- хөөсөрхүү **ᠬᠡᠭᠡᠰᠦᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] ① 多泡沫的；② 泡沫似的，泡沫状的。
- хөөсрөг **ᠬᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠭᠡᠭ** [形] 起大量泡沫的。
- хөөсрөгч **ᠬᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠭᠡᠭᠴ** [形] 起泡沫的；起浪花的；～ угаал 泡沫浴。
- хөөсрөх **ᠬᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠭᠡᠬ** [动] 起泡沫，形成泡沫；起浪花，形成浪花；流唾沫，形成唾沫；сүү ～ 奶起泡沫。
- хөөсрүүлэгч **ᠬᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] 起泡剂；泡沫生发器。
- хөөсрүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] хөөсрөх 的使动态。
- хөөст **ᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠦ** [形] 泡沫的，泡沫状的；浪花的，浪花状的；唾沫的，唾沫状的；～ жонш 珠光方解石；～ нүүрс 烟灰状煤；～ хүдэр 烟灰状矿石。
- хөөстөх **ᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠦᠬ** [动] 参见 хөөсрөх。
- хөөстүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] хөөстөх 的使动态。
- хөөстчих **ᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠦᠬ** [动] хөөстөх 的完成体。
- хөөстэй **ᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 有泡沫的；有浪花的；有唾沫的。
- хөөтөх **ᠬᠡᠭᠡᠲᠦᠬ** [动] 熏上烟，熏黑。
- хөөтүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] хөөтөх 的使动态。
- хөөтэй **ᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有烟灰的；有锅灰的；～ тогоо 有烟灰的锅；～ төлөг шиг 像熏黑的羊(喻难看，污秽)；② (转) 醒醒的，肮脏的；不愉快的，麻烦的，讨厌的；～ хэрэг 醒醒事，肮脏的事情。

- хөөх **ᠬᠡᠭᠡᠬ** I [动] 赶，驱赶，赶走，驱逐；开除；зайлуулан ～ 驱逐，赶走；мал ～ 赶牲畜；намаас ～ 开除出党；～ ж гүйцэх 追赶上，赶上。
- хөөх **ᠬᠡᠭᠡᠬ** II [动] 膨胀，鼓起；肿胀，浮肿。
- хөөц **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴ** [名] 驱赶，驱除。
- хөөцгөөх **ᠬᠡᠭᠡᠬᠭᠡᠬ** [动] хөөх I、II 的众动态。
- хөөцөлдлөгөө **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] 参见 хөөцөлдөөн。
- хөөцөлдөгч **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠴ** [名] ① 追求者，要求者，追逐者；② 索要者，索取者。
- хөөцөлдөлт **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠲ** [名] ① 追求，要求，追逐；② 索要，索取；③ 交涉。
- хөөцөлдөөн **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] ① 追求，要求，追逐；② 索要，索取；③ 交涉。
- хөөцөлдөх **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] ① 追求，要求，追逐；зэвсэглэлийн хойноос ～ ж дайнд бэлтгэх 扩军备战；нэр алдрын хойноос ～ 追求名誉；сургуульд орно гэж ～ 要求入学；хувийн эрх ашиг ～ 追求个人利益；② 索要，索取；③ 交涉。
- хөөцөлдөгчөөх **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠬ** [动] хөөцөлдөх 的众动态。
- хөөцөлдүүлэгч **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] ① 使追求(要求、追逐)者；② 使索要者，使索取者。
- хөөцөлдүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] хөөцөлдөх 的使动态。
- хөөчих **ᠬᠡᠭᠡᠬᠴ** [动] хөөх I、II 的完成体。
- хөөш **ᠬᠡᠭᠡᠬᠰ** [感] 喂!
- хөр **ᠬᠡᠷ** I [名] (由于长时间的积压而形成的表层坚硬的) 积压物；～ цас 积雪，雪堆；бууцны ～ 牧场上的沉积畜粪。
- хөр **ᠬᠡᠷ** II [名] 见 хоор。
- хөрвөлдөх **ᠬᠡᠷᠦᠪᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] хөрвөх I、II 的互动态。
- хөрвөлт **ᠬᠡᠷᠦᠪᠡᠯᠲ** [名] хөрвөх I、II 的名词。
- хөрвөөлгөх **ᠬᠡᠷᠦᠪᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] хөрвөөх 的使动

态.

хөрвөөлдөх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠭᠡ᠋ᠯᠳᠡᠬᠡ) [动] хөрвөөх 的互动态.

хөрвөөх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡ) [动] хөрвөх I、II 的使动态.

хөрвөх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡ) I [动] 打滚, 滚翻, 翻转, 侧身: морь ~ 马打滚; ~ валют 可兑换外汇; ◇ **урвах** ~ 翻过来, 打滚, 翻转, 乱翻.

хөрвөх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡ) II [动] (思想) 转变; (性情) 改变.

хөрвөш (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡ) [名] ① 马腩上的肿瘤; ② 水泡, 水肿; ③ (医) (皮) 疹, 丘疹, 疙瘩, 粉刺: чонын ~ 荨麻疹.

хөрвөшгүй (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡ ᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠢ) [形] 不可改变的, 不可更改的.

хөрвөшлөх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] ① 起水泡; ② 发疹; ③ 不可改.

хөрвүүлүүр (ᠬᠣᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ) [名] 译码器.

хөрвүүлэх (ᠬᠣᠷᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] ① хөрвөх I、II 的使动态; ② 翻译.

хөргөгч (ᠬᠣᠷᠭᠦᠭᠢ) [名] 冷冻机, 冷却器; 冰箱.

хөргөдөс (ᠬᠣᠷᠭᠡᠳᠦᠰ) [名] 冷冻, 冻结.

хөргөлт (ᠬᠣᠷᠭᠡᠯᠲ) [名] 放凉, 冷冻, 冷却: машины ~ ийн систем 汽车的冷却系统.

хөргөөлөг (ᠬᠣᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭ) [名] 冷冻物.

хөргөх (ᠬᠣᠷᠭᠡᠬᠡ) [动] хөрөх 的使动态; 放凉, 使凉, 冷冻, 冷却: ~ сэнс (技) 冷却通风机; ~ н мэдээ алдуулах 冷冻麻醉; ~ эмчилгээ (医) 冷疗法.

хөргүй (ᠬᠣᠷ ᠭᠡᠮᠡᠭᠡᠢ) [形] 见 хөөргүй.

хөргүүл (ᠬᠣᠷᠭᠡᠭᠡᠯ) [名] 电冰箱; 冷藏室: ~ тэй галт тэрэг 冷藏列车.

хөргүүр (ᠬᠣᠷᠭᠡᠭᠦᠷ) [名] 冰箱, 冷藏器, 冷凝器: ~ сав 冷藏器.

хөргүүрлэх (ᠬᠣᠷᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ) [动] ① 放入冰箱 (散热器、冷却器、冷藏器、冷凝器) 内; ② 制冰箱 (散热器、冷却器、冷藏器、冷凝器).

хөргүүрт (ᠬᠣᠷᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠷᠲ) [形] 有冰箱的; 有散热器 (冷却器、冷藏器、冷凝器) 的: ~ галт

тэрэг 冷藏列车; ~ машин 冷藏 (汽) 车.

хөрдөх (ᠬᠣᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] 磨光, 磨擦: чулуу ~ 磨石头; ~ элс 砂布.

хөргээр (ᠬᠣᠷᠭᠡᠷ) [形] 粗糙的, 不光滑的: ~ арьс 粗糙皮肤; ~ нүүрс 焦炭, 焦煤; ~ хөр чулуу 砾岩; ~ шаазан 素烧陶器.

хөргээрдүү (ᠬᠣᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠷ) [形] 十分粗糙的, 很不光滑的.

хөргээрхөн (ᠬᠣᠷᠭᠡᠷᠬᠡᠨ) [形] хөргээр 的小称; 稍粗糙的, 不大平滑的.

хөрзийлгөх (ᠬᠣᠷᠵᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ) [动] хөрзийх 的使动态; 使变粗糙, 使不光滑.

хөрзийх (ᠬᠣᠷᠵᠡᠶᠢᠬᠡ) [动] 变粗糙, 成不光滑; 起臃子.

хөрсөн (ᠬᠣᠷᠰᠡᠨ) [名] ① (羊圈里的) 羊粪蛋, 羊粪肥料; ② 沉积块.

хөрсөнтөх (ᠬᠣᠷᠰᠡᠨᠲᠡᠬᠡ) [动] ① (羊圈里的) 羊粪久积成块; ② 层理沉积.

хөрсөнтүүлэх (ᠬᠣᠷᠰᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] хөрсөнтөх 的使动态.

хөрлөх (ᠬᠣᠷᠯᠡᠬᠡ) [动] 变坚硬, 变结实, 压硬; (雪等) 结冻, 凝冻, 堆成雪堆: цас ~ 堆成雪堆; ~ сөн мөсөн гол 吹积冰川.

хөрлүүлэх (ᠬᠣᠷᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] хөрлөх 的使动态.

хөрмөг (ᠬᠣᠷᠮᠥᠭ) [名] (落在地上的) 树叶, 落叶层.

хөрөв (ᠬᠣᠷᠥᠪ) I [名] 冷却, 冷冻, 冷凝; 冷室: төлийг хөрвийн аргаар бойжуулах (牧) 冷室育羔法.

хөрөв (ᠬᠣᠷᠥᠪ) II [名] 成虫.

хөрөвжилт (ᠬᠣᠷᠥᠪᠵᠢᠯᠲ) [名] (牧) (育羔) 冷室化, 冷冻化.

хөрөвжих (ᠬᠣᠷᠥᠪᠵᠢᠬᠡ) [动] (牧) 冷室育羔, 育羔冷冻化.

хөрөвжүүлэх (ᠬᠣᠷᠥᠪᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] хөрөвжих 的使动态.

хөрөг (ᠬᠣᠷᠥᠭ) [名] 肖像, 画像: чулуун ~ 石像; баримал ~ 塑像; ◇ ~ чулуу 寿山石.

хөрөглөх (ᠬᠣᠷᠥᠭᠯᠡᠬᠡ) [动] 画人像, 描像.

хөрөгтэй (ᠬᠥᠷᠦᠭᠡᠲᠡᠢ) [形] 有肖像的, 有画像的.

хөрөнгө (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡ) I [名] 财产, 财富; 资本, 资金: улсын ~ 国家的财产; хувийн ~, өмчийн ~ 私有财产; ~ чинээ 资产, 财产, 资财; эд ~ 财产, 财富; хатуу ~ 金银, 硬通货; бэл ~, эх ~ 基本资财; 基本资金; 资本; хөрөнгийг гүйлгээгүй болгох, хөрөнгийг битүүлэх 冻结资金; ~ ашиглалт 资金运用; ~ тусгаарлах 分家, 分财产; ~ цайрах 破产, 成为穷光蛋; хөрөнгийг цайлгах, хөрөнгийг цайруулах 倾家荡产, 挥霍一空; 将财产全部没收; ~ хураах ① 没收财产, 将财产充公; ② (因犯罪或债务) 强迫没收全部财物; ~ хуримтлуулах 积累资本; ~ эзэмшигч 财产所有人; хөрөнгийн эзэн 财产占有者; бэлтгэл ~, нөөц ~ 预备资金, 储备资金; гүйлгээнй ~ 周转资金, 流通资金; үндсэн ~ 固定资金 (建筑、房屋、汽车等); хувьнийлүүлсэн ~ 股金; хөдлөх ~ 动产; үл хөдлөх ~ 不动产; ~ оруулалт, ~ оруулах 投资; ~ оруулагч 投资者; ◇ ~ зөөр ① 财产; ② 贵重物品; ~ хогшил 财产, 家当.

хөрөнгө (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡ) II [名] ① 酸酵, 引酵, 起子, 酒曲子; ② 种籽: үр ~ 种籽, 苗子; ~ цацах 撒种, 播种, 下种; өвчний ~ ① 精神有些病态的(的); ② 病不离身; ③ (转) 策源地根源: будлианы ~ ① 纠纷的根源, 祸根; ② 惹祸头子, 招惹是非者.

хөрөнгөгөр (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠭᠣᠷ) [名] (生) 胚细胞瘤.

хөрөнгөдөх (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] 资金骤增, 资财骤增.

хөрөнгөжих (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠵᠢᠬᠡ) [动] 财产增加, 财产积累, 资本增多, 发财, 变富.

хөрөнгөжүүлэх (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хөнгөжих 的使动态; 资本化.

хөрөнгөлөг (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠯᠡᠭ) [形] 参见 хөрөнгөт.

хөрөнгөлөл (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠯᠡᠯ) [名] хөрөнгөлөх 的名词.

хөрөнгөлөх (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] 酿造(酸奶), 发酵, 使发酵.

хөрөнгөт (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠲᠡ) [形] ① 有资金的, 有财产

的, 富裕的; 有资本的; ② 资本主义的; 资产阶级的; ~ ёс 资本主义; ~ ертөнц 资本主义世界.

хөрөнгөтөн (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠲᠡᠨ) [名·形] ① 资本家, 资产阶级: хөрөнгөтний ардчилсан байгуулал 资产阶级民主制度; хөрөнгөтний гарал 资本家出身; хөрөнгөтний засаг 资产阶级政权; хөрөнгөтний соёл 资产阶级文化; хөрөнгөтний улс төрийн эдийн засгийн сонгодог ухаан 资产阶级古典政治经济学; хөрөнгөтний үзэл 资产阶级思想; хөрөнгөтний хувийн өмч 资产阶级所有制; хөрөнгөтний хувьсгал 资产阶级革命; монополи(т) ~ 垄断资产阶级; жижиг ~ 小资产阶级; эзэрхэг түрэмгий ~ 帝国主义者; 帝国主义; ② 资产阶级的; 资本主义的: ~ улсууд 资产阶级国家, 资本主义国家; ~ орны ажилгүйчүүдийн арми 资产阶级国家的失业大军.

хөрөнгөтөх (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠲᠡᠬᠡ) [动] (生) 得酵母菌病, 得芽生菌病.

хөрөнгөтэй (ᠬᠥᠷᠦᠨᠭᠡᠲᠡᠢ) [形] ① 有财产的, 有财富的; 有资本的, 有资金的; ② 富有财产的, 财富多的; 资本雄厚的, 资金多的.

хөрөө (н) (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡ) I [名] 锯子: ~ ний гар 锯柄; ~ ний ир 锯齿; ~ ний эрээс 紧锯绳; ~ ний ир шиг бичиг 锯齿般不整齐的书法; ~ ний хуурай 锯性.

хөрөө (н) (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡ) II [名] 冰层: усны ~ цөмрөхгүй болжээ 冻层不会陷塌了.

хөрөөдмөл (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠡᠯ) [形·名] ① 锯的, 锯出来的, 锯掉的, 锯开的; ② 锯材.

хөрөөдөлт (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠯᠲᠡ) [名] 锯, 拉锯, 锯开, 锯掉.

хөрөөдөллөх (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠯᠲᠡᠬᠡ) [动] хөрөөдөх I、II 的共动态.

хөрөөдөс (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠰ) [名] 锯屑.

хөрөөдөх (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) I [动] 锯, 拉锯; 锯开, 锯掉: мод ~ 锯木头.

хөрөөдөх (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) II [动] 忽左忽右地行走, 锯齿形地走, 左右穿插着走.

хөрөөдөгөөх (ᠬᠥᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хөрөөдөх I、II 的众动态.

- хөрөөдүүлэх** (хөрслөгдөх) [动] хөрөөдөх I、II 的使动态。
- хөрөөлөх** (хөрслөх) [动] (水) 开始沿岸边结冰: голын ус хөрөөлөн хөлдөж эхлэв 河水开始沿河岸结冰了。
- хөрөөс** (хөрс) [名] (动) 夜猴(属)。
- хөрөөтэй** (хөрс) I [形] 有锯子的。
- хөрөөтэй** (хөрс) II [形] 结冰层的: ~ гол 结冰层的河流。
- хөрөөх** (хөрс) [动] ① хөрөх 的使动态; ② (使牛乳等) 冻结; 冷冻。
- хөрөөч** (хөрс) [名] 锯木者, 锯工。
- хөрөх** (хөрс) [动] ① 冷, 变冷, 低温, 变凉, 冷却, 冷冻; ② 感到冷, 发冷, 受冻: даарч ~ 发冷, 受冻。
- хөрс(өн)** (хөрс) I [名] ① 表皮; 地壳, 地皮; 土壤: ~ шороо, газрын ~ 土壤; ~ агааржих 土壤通气; ~ боловсруулах 耕地; ~ давсжих 土壤盐渍化; ~ намагжих 土壤沼泽化; ~ сайжруулах 土壤改良; ~ судлал 土壤学; ~ үржилгүйдэх 土壤贫瘠; ~ ийг гүн хагалах 深翻土地; ~ ний усны горим 土壤水分情况; ~ ний ууршил 土壤蒸发; ~ ний халуун хүйтэн 土壤温度; ~ ний чийгшил 土壤湿度; ~ ний элэгдэл 土壤流失; ~ өн дорхи цөмийн туршилт 地下核试验; ~ өн дорхи ус 地下水; ② (地面上的) 草层, 草皮; (皮张上的) 毛层: ~ нимгэн ① 毛稀薄的皮子; ② 草稀疏的地皮。
- хөрс** (хөрс) II [名] 气色, 色泽, 外表(指人、物表面情况): ~ сайтай хүүхэд 气色好的小孩。
- хөрсжих** (хөрс) [动] ① 长出表皮来; ② 长出草皮; ③ 土壤形成。
- хөрсжүүлэлт** (хөрс) [名] 植皮。
- хөрсжүүлэх** (хөрс) [动] хөрсжих 的使动态; 植皮。
- хөрслөг** (хөрс) [形] ① 表皮好的, 表层好的; 土质肥沃的; ② 健美的: ~ хүүхэд 健美的孩子。
- хөрслөгдөл** (хөрс) [名] 脱皮, 去皮。

- хөрслөгдөх** (хөрс) [动] хөрслөх 的被动态。
- хөрслөл** (хөрс) [名] ① 削皮, 片皮; ② 去皮, 刮皮。
- хөрслөх** (хөрс) [动] ① 削皮, 把表皮片下来; ② 去表皮, 刮皮。
- хөрслүүлэх** (хөрс) [动] ① хөрслөх 的使动态; ② 意同 хөрслөгдөх。
- хөрсөлцгөөх** (хөрс) [动] хөрслөх 的众动态。
- хөрст** (хөрс) [形] ① 表皮的; 地壳的, 地皮的; 土壤的; ② 参见 хөрстэй。
- хөрстэй** (хөрс) [形] ① 气色好的, 色泽好的, 外表好看的: царайлаг ~ хүүхэд 气色好的孩子, 漂亮的孩子; ② 结实的, 强壮的: ~ мал 强壮的牲畜。
- хөртөх** (хөрс) [动] 凝冻: цас ~ 雪凝冻。
- хөртэй** (хөрс) [形] 见 хөөртэй。
- хөрх** (хөрс) [名] 帐帷: орны ~ 床帐。
- хөрхнийх** (хөрс) [动] 欢乐, 快乐, 喜悦, 兴奋。
- хөрхлөх** (хөрс) [动] 拉帐, 撑帐子。
- хөрхрөө** (хөрс) [名] 瀑布。
- хөрш** (хөрс) [名-形] 相邻的(的), 邻近的(的); 邻居; ◇ ~ айл 邻居; ~ улс 邻国, 邻邦。
- хөршилдөх** (хөрс) [动] 结为邻帮, 结为盟友。
- хөсөг** (хөрс) [名] 运输车, 运输工具; 驮运, 运输: ~ тэрэг 辘重车; үхэр тэргэн ~ 牛车运输; ердийн ~ 畜力运输; авто ~ 汽车运输; 机动车辆; хөсгийн зам 驮运道路; хөсгийн морид 运输马匹; 辘重队马匹。
- хөсөр** (хөрс) [名] 土地; 野地, 处女地: ~ даах 面如土色; ~ юм 抛弃在野地上的东西; хөсрийн яс 野地里的骷髅, (因日久而) 变成白色的骨头; ◇ ~ хээр, газар ~ 土地, 野地。
- хөсөрдөөх** (хөрс) [动] хөсөрдөх 的使动态。
- хөсөрдөх** (хөрс) [动] ① 被抛于野地; ②

(转)被抛弃, 被遗弃, 无人过问; ② 变荒无人烟.

хөсөрдүүлэх *ᠬᠥᠰᠦᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөсөрдөх 的使动态.

хөсөрших *ᠬᠥᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠡ* [动] 变成荒地, 荒无人烟.

хөсөрсүүлэх *ᠬᠥᠰᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөсөрших 的使动态.

хөсрий *ᠬᠥᠰᠢᠷᠢ* [名] 躺在地上的东西, 抛在野外的东西.

хөсрийтөх *ᠬᠥᠰᠢᠷᠢᠲᠥᠬᠡ* [动] (东西) 躺在地上, 抛在野外.

хөсрийших *ᠬᠥᠰᠢᠷᠢᠰᠢᠬᠡ* [动] (东西) 躺在地上, 抛在野外; 成为躺在地上的东西, 成为抛在野外的东西.

хөтлөгдөх *ᠬᠥᠲᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的被动态: ~ ж байгаа албан хэрэг 日常公务; 日常处理公文.

хөтлөгч *ᠬᠥᠲᠯᠡᠭᠴᠢ* [名·形] ① 引导者, 主持人, 牵引者, 牵牲口的人; 负责...者; 办理...者: хэрэг ~ 办事员, 事务员, 管理员; морь ~ 马夫, 勤务兵; ② 引导的, 牵引的, 牵牲口的; 负责...的, 办理...的.

хөтлөл *ᠬᠥᠲᠯᠡᠯᠡ* [名] ① хөтлөх 的名词; ② 纲要.

хөтлөлдөх *ᠬᠥᠲᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的互动态.

хөтлөлт *ᠬᠥᠲᠯᠡᠯᠲᠡ* [名] хөтлөх 的名词; ① 牵引, 带领; ② 引导, 导航; ③ 办理, 登记.

хөтлөцөх *ᠬᠥᠲᠯᠡᠴᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的共动态.

хөтлөх *ᠬᠥᠲᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 牵行, 率领, 带领: морь ~ 牵马; нохой хөтөлсөн хилчин 牵狗的边防军人; ② 领导, 引导; 负责; 掌管: нисэх онгоцыг ~ 引导飞机, 给飞机导航; ③ (转) (按规章) 办事, 办理: данс ~ 算账, 登账; 制表册; хэрэг ~ 办事; бүртгэл ~ 统计, 填统计表, 制统计表; ④ 修改文章, 勾勾画画地修改.

хөтлүүлэх *ᠬᠥᠲᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хөтлөх 的使动态; ② 意同 хөтлөгдөх.

хөтлүүр *ᠬᠥᠲᠯᠡᠭᠦᠷ* [名] 指南, 手册.

хөтөвч *ᠬᠥᠲᠡᠪᠴᠢ* [名] 溺器, 小便器, 尿盆, 夜壶.

хөтөл *ᠬᠥᠲᠡᠯ* I [名] 马夫, 勤务兵, 牵马人, 随从.

хөтөл *ᠬᠥᠲᠡᠯ* II [名] 山坡: уулын ~ 山坡; хөтлөөр явах 沿山坡走.

хөтөлбөр *ᠬᠥᠲᠡᠯᠪᠦᠷ* [名] ① 领导, 指导; 工作纲要; мөрийн ~ ① 纲领, 政纲; ② 程序, 计划; ③ 教学大纲, 计划; 程序; ④ (演出的) 节目单.

хөтөлбөргүй *ᠬᠥᠲᠡᠯᠪᠦᠷᠭᠡᠢ ᠬᠡᠭᠢ* [形] ① 无领导的, 无指导的; 无指南的, 无大纲 (纲领、纲要、提纲) 的; ② 无教学大纲的, 无计划的, 无程序的.

хөтөлбөрлөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] 领导, 引导, 指导.

хөтөлбөрт *ᠬᠥᠲᠡᠯᠪᠦᠷᠲᠡ* [形] ① 有领导的, 有指导的; 有提纲的; ② 有计划的, 有程序的.

хөтөлгөө *ᠬᠥᠲᠡᠯᠭᠡᠭᠡ* [名] 被牵着的马, 备用马: ~ морь 备用马.

хөтөлгөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的使动态.

хөтөлзнөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠵᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的短暂体.

хөтөлцгөөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的众动态.

хөтөлцөөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хөтөлцөх 的使动态.

хөтөлцөх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хөтлөх 的共动态.

хөтөлцүүлэх *ᠬᠥᠲᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөтөлцөх 的使动态.

хөтөлч *ᠬᠥᠲᠡᠯᠴᠢ* [名] 马夫, 勤务兵, 牵队, 随从.

хөтөч *ᠬᠥᠲᠡᠴᠢ* I [名] 随从, 牵马人, 马夫, 勤务兵.

хөтөч *ᠬᠥᠲᠡᠴᠢ* II [形] 主动的, 主导的, 引导的: ~ бул (枝) 主动轴, 原动轴.

хөтүү *ᠬᠥᠲᠡᠭᠦ* [名] (动) 榛鸡 (属).

хөх *ᠬᠥᠬᠡ* I [形·名] ① 蓝色的; 青色的: ~ будаг 蓝色染料, 蓝靛, 靛青; ~ цэнхэр, цэнхэр ~ 翠蓝色; 天蓝色, 蔚蓝色; ~ саарал 青灰色; ~ бор 灰青色, 浅灰色; хар ~ 深灰色; ~ болох 发蓝,

发青；～ байван 胆矾；～ биндэрьяа 蓝绿柱石；～ тэнгэр, ～ огторгуй, ～ агаар 苍天；蔚蓝色的天空；хөх мөрөн 长江, 扬子江；Хөх хот 呼和浩特；～ гэрлийн дэн 石英灯；～ дардас 蓝图纸；～ царай 黧黑的面孔；～ийн шашин (宗) 道教；～ ногоон 绿草, 青草；～ тариа (植) 黑麦；～ утаа 青烟；～ нал эрдэнэ 蓝宝石；～ ногоолин 蓝铜矿；～ төмрийн хүдэр 蓝铁矿；～ төмрийн шороо 蓝铁土；～ хас 碧玉；～ өвс 绿色的干草；羊草；～ хаг 青苔, 苔藓；～ болжмор (动) 青鸟, 铁脚儿；～ ногтруу (动) 松鸡；～ дэглий (动) 苍鹭, 灰鹭；～ бух (动) 小灰山雀；～ бор азрага (动) 麻雀；～ хатан хараа (动) 雉；～ галуу (动) 翠碧(鸟)；～ цэцгий (动) 山雀；～ цэгцгий (动) 鹌鹑；～ чоно (动) 灰狼；～ түрүү (动) 牛虻；～ ялаа (动) 绿豆蝇；◇～ ханиад (医) 百日咳；～ инээд 嘲笑, 冷嘲；●甲(天干之一)。

хөх (өн) **ᠬᠥᠬ** II [名] ●乳房：～ эрэх, ～ эрхэх (医) 乳腺炎；～ ивлэх 下奶；～ний булчирхайнгар (医) 乳腺瘤；～ний сүү 人乳, 母乳；～ний хүүхэд 乳儿, 婴儿；～өөр тэжээх 母乳喂养；～ний товч 乳头, 奶头；◇～ дэлэн 乳房；●橡皮奶头。

хөх **ᠬᠥᠬ** III [名] (动) 野猪崽子。

хөх **ᠬᠥᠬ** IV [名] (牛的) 垂肉。

хөхвөр **ᠬᠥᠬᠪᠦᠷ** I [名] (牲畜脱下的) 绒毛。

хөхвөр **ᠬᠥᠬᠪᠦᠷ** II [形] ● 柔软的, 松弛的；● 肿胀的, 浮肿的。

хөхгүй **ᠬᠥᠬᠭᠦᠢ** [形] 无乳房的。

хөхдөх **ᠬᠥᠬᠳᠥᠬ** [动] 变蓝。

хөхдүү **ᠬᠥᠬᠳᠦᠭᠦ** [名] (化) 苯胺。

хөхдүүлэх **ᠬᠥᠬᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хөхдөх 的使动态。

хөхдүүр **ᠬᠥᠬᠳᠦᠭᠦᠷ** [名] (生) 血青肌, 血蓝肌, 血蓝蛋白。

хөхдэй **ᠬᠥᠬᠳᠡᠢ** [名] (动) 鸢；◇～ мөргөн өднү ордон (天) 大犬星座。

хөхдэлэнтэс **ᠬᠥᠬᠳᠡᠯᠡᠨᠲᠡᠰ** [名] 参见 хөхтөс。

хөхийх **ᠬᠥᠬᠢᠶ** [动] 发青：царай ～ 脸发青。

хөхнүн **ᠬᠥᠬᠨᠦᠨ** [名] 兴奋, 欢乐。

хөхлөг **ᠬᠥᠬᠯᠦᠭ** I [名] 鼓励, 鼓动, 支持, 煽动, 激励。

хөхлөг **ᠬᠥᠬᠯᠦᠭ** II [名] 吃奶, 吸乳。

хөхлөгтөс **ᠬᠥᠬᠯᠦᠭᠲᠦᠰ** [名] (医) (视神经) 乳头炎。

хөхлүүр **ᠬᠥᠬᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 奶嘴, (母狗、母猪等的) 奶头。

хөхөвтөр **ᠬᠥᠬᠥᠪᠲᠦᠷ** [形] 浅蓝色的；淡青色的：～ богширго (动) 灰麻雀；～ дардас 蓝图；～ улаан 青红色, 蓝红色；～ ягаан 淡紫色。

хөхөвтөрдүү **ᠬᠥᠬᠥᠪᠲᠦᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 浅蓝色的, 淡青色的。

хөхөвч **ᠬᠥᠬᠥᠪᠴ** [名] 文胸, 乳罩, 奶罩。

хөхөгдөх **ᠬᠥᠬᠥᠭᠳᠥᠬ** [动] хөхөх I 的被动态。

хөхөгч **ᠬᠥᠬᠥᠭᠴ** [名·形] ● 吸吮者, 吃奶者；● 吸者, 吸收者；● 吸吮的, 吃奶的；● 吸的, 吸收的。

хөхөгчин **ᠬᠥᠬᠥᠭᠴᠢᠨ** [名] ● (牧) 青灰色 (指母牛、母马等毛色)；● 乙 (天干之二)；～ туулай жил 乙卯年。

хөхөждүү **ᠬᠥᠬᠥᠭᠵᠦᠭᠦ** [名] (生) 花青素, 花色素。

хөхөл **ᠬᠥᠬᠡᠯ** I [名] ● (小孩留的) 头发, 辮发；● (马的) 脑鬃；◇～ хар түрүүт (动) 冠扁嘴海雀。

хөхөл **ᠬᠥᠬᠡᠯ** II [名] 振奋, 鼓舞, 兴奋, 快乐；～ хөгжил 愉快, 兴奋。

хөхөлбий **ᠬᠥᠬᠡᠯᠪᠢᠶ** [形] 参见 хөхөвтөр。

хөхөлгөр **ᠬᠥᠬᠡᠯᠭᠦᠷ** [名] 乳头(状)瘤。

хөхөлдөх **ᠬᠥᠬᠥᠯᠳᠥᠬ** [动] хөхөх II 的互动态；(众人相互) 振奋, 兴奋, 鼓舞, 快乐, 欢乐。

хөхөлжгөр **ᠬᠥᠬᠡᠯᠭᠦᠷᠭᠦᠷ** [名] 内皮瘤；судасны дотор ～ 血管内皮瘤。

хөхөлжин **ᠬᠥᠬᠡᠯᠭᠢᠨ** [形] 铁青色的 (形容皮肤

颜色).

хөхөлзүүр **ᠬᠥᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 爱兴奋的, 感到快乐的.

хөхөлмий **ᠬᠥᠬᠡᠯᠮᠢ** [名] 脚趾甲.

хөхөлт **ᠬᠥᠬᠡᠯᠲᠤ** I [名] ① 吸, 吸吮, 吃奶; 吸吮器; ② 奶妈, 乳母; 收养的父(母); ~ эх 奶妈, 乳母; ~ энэг 养父; ◇ ~ **гогой** (动) 长嘴鹭鹭.

хөхөлт **ᠬᠥᠬᠡᠯᠲᠤ** II [形] 吃奶的: ~ хүүхэд 未断奶的小孩.

хөхөлт **ᠬᠥᠬᠡᠯᠲᠤ** III [名] 振奋, 兴奋, 鼓舞, 快乐.

хөхөмдөг **ᠬᠥᠬᠡᠮᠳᠦᠭ** [形] 淡蓝色的, 淡青色的; 带蓝色的, 带青色的: ~ хүчил (化) 氢氰酸(烈性毒剂); ◇ ~ **дөрт нугас** (动) 鸥海番鸭.

хөхөмдөглөх **ᠬᠥᠬᠡᠮᠳᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 带蓝色, 带青色.

хөхөнцөр **ᠬᠥᠬᠡᠨᠴᠡᠷ** [形] 乳头状的, 乳头形的: ~ булчин 乳头肌; ~ сүв 乳头状管; ~ сэртэнг шинжлэх 乳头检查; ~ сэртэнгийн орой 乳头状突尖; ~ сэртэнгийн үрэвсэл(医) 乳头突炎.

хөхөнцөртөс **ᠬᠥᠬᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠰ** [名] (医) 乳突炎.

хөхөө(н) **ᠬᠥᠬᠡᠭᠡ** I [名] (动) 杜鹃, 布谷鸟: ~ донгодох 布谷鸟鸣叫; ~ сар 五月(布谷鸟啼叫的月份); ~ ний баг 杜鹃目; ~ ний овог 杜鹃科.

хөхөө **ᠬᠥᠬᠡᠭᠡ** II [名] 见 ~ өвөл 严冬, 数九寒天; ◇ ~ **гийн дэрс** (植) 石菘菜.

хөхөөл **ᠬᠥᠬᠡᠭᠡᠯ** [名] ① 称赞, 表扬; ② 奖品.

хөхөөх **ᠬᠥᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] **хөхөх** II 的使动态; 使振奋, 使兴奋, 使快乐, 使欢乐; 鼓舞, 鼓励, 激励.

хөхөргөнө **ᠬᠥᠬᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 菘蓝(属).

хөхөх **ᠬᠥᠬᠡᠬᠡ** I [动] ① 吸吮, 吃奶; ② 吸, 吸收: ~ ийлдэс 吮吸反射.

хөхөх **ᠬᠥᠬᠡᠬᠡ** II [动] 快乐, 欢乐, 兴奋, 振奋, 鼓舞: ~ хөгжих, хөөрөх ~ 兴奋, 振奋, 愉快, 欢乐, 鼓舞.

хөхөц **ᠬᠥᠬᠡᠴᠢ** I [名] (动) 翠鸟.

хөхөц **ᠬᠥᠬᠡᠴᠢ** II [名] 靛青(染料), 靛蓝.

хөхрөл **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠯ** I [名] **хөхрөх** I 的名词; (医) 青紫, 发绀.

хөхрөл **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠯ** II [名] **хөхрөх** II、III 的名词.

хөхрөлдөөн **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠭᠡᠨ** [名] (众人相互) 哈哈大笑, 哄堂大笑.

хөхрөлдөх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] **хөхрөх** II 的互动态.

хөхрөнгө **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠨᠭᠡ** [名] (医) 发绀, 青紫: ~ өнгө 青紫(色), 发绀.

хөхрөнхөн **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠨᠬᠡᠨ** [名] 青蓝色微光.

хөхрөх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠬᠡ** I [动] 变青, 变蓝, 发蓝: нүд ~ (医) 患青光眼; 视力萎缩; газар дэлхий ~ 大地发青; ~ н бүтэх (医) 蓝色窒息; ~ өвчин (医) 先天发绀病.

хөхрөх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠬᠡ** II [动] 哈哈大笑, 哄堂大笑.

хөхрөх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠬᠡ** III [动] 累, 疲倦.

хөхрүүлэх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] **хөхрөх** I 的使动态.

хөхрүүлэх **ᠬᠥᠬᠢᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] **хөхрөх** II、III 的使动态.

хөхт **ᠬᠥᠬᠡᠲᠢ** [形] 参见 **хөхтэй**.

хөхтөн **ᠬᠥᠬᠡᠲᠦᠨ** [名] (动) 哺乳类, 哺乳类动物: ~ амьтан 哺乳动物.

хөхтөс **ᠬᠥᠬᠡᠲᠡᠰ** [名] (医) 乳腺炎.

хөхтүрүү **ᠬᠥᠬᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠦ** [名] (动) 牛虻.

хөхтэй **ᠬᠥᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 有乳房的, 长乳房的.

хөхүүл **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯ** I [形] 哺乳的, 使吃奶的: ~ хүүхэд 哺乳婴儿; ~ үе 哺乳期; ~ ханиад 百日咳.

хөхүүл **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯ** II [名] (使) 振奋, 鼓励, 激励, 鼓舞, 奖励.

хөхүүлгэ **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠭᠡ** [名] 见 **хөхүүлэг** I.

хөхүүлэг **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠭᠡ** I [名] (医) 涂药, 膏药.

хөхүүлэг **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠭᠡ** II [名] (使) 振奋, 鼓励, 激励, 鼓舞, 奖励; сайшаан ~ 奖励.

хөхүүлэгч **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠴᠢ** I [形] ① 喂奶的, 哺乳的; ② 哺乳者, 乳母.

хөхүүлэгч **ᠬᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠴᠢ** II [名] 使振奋者, 鼓

舞者, 鼓励者, 激励者, 奖励者.

хөхүүлэгч **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** III [名] 咳嗽者.

хөхүүлэл **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] хөхүүлэх II、III 的名词.

хөхүүлэх **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] хөхөх I 的使动态; 哺乳, 喂奶; 吮出, 吸出; 用膏药拔出(毒汁).

хөхүүлэх **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] хөхөх II 的使动态; 使振奋, 鼓舞, 鼓励, 激励, 奖励; ~н шагнах 奖励, 嘉奖.

хөхүүлэх **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** III [动] 咳嗽; ~н ханиах ① 咳嗽; ② <医> 患百日咳病; хөхүүлдэг ханиад<医>百日咳.

хөхүүн **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠨ** [形] 热情活泼的, 活跃的, 快乐的: ~ бадрангуйяа 热情地; ◇ ~ амт 韵味.

хөхүүр **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠷ** I [名] (盛酸奶用的) 牛皮桶, 囊.

хөхүүр **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠷ** II [名] 鼻烟壶, 鼻烟瓶.

хөхүүр **ᠬᠥᠬᠦᠭᠦᠷ** III [形] 形成的, 生成的: ~ давхарга <植> 形成层.

хөххөн **ᠬᠥᠬᠦᠬᠡᠨ** [形] хөх I 的小称; 稍有蓝色的, 稍有青色的.

хөцөө **ᠬᠥᠴᠡᠭᠡ** [名] ① 堰; ② 空中阻塞网.

хөцөөт **ᠬᠥᠴᠡᠭᠡᠲ** [形] 堰形的, 堰状的: ~ булаг 堰泉.

хөшиг(хөшгөн) **ᠬᠥᠰᠢᠭ** [名] 幕, 幔帐, 屏幕; 帘子: цонхны ~ 窗帘; хөшгөн утаа, утаан ~ 烟幕; ~ татах ① 拉幕, 拉帘; ② 喻指遮盖, 掩盖; хөшгийн торны хүчдэл <电> 帘栅极电压; хөшгийн торны чадавхи <电> 帘栅极电势.

хөшиглөгдөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** I [动] хөшиглөх I 的被动态.

хөшиглөгдөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** II [动] хөшиглөх II 的被动态.

хөшиглөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠬ** I [动] 用帐幔遮上, 用幕帐挡住, 屏蔽; 用帘子遮挡.

хөшиглөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠬ** II [动] 切: мах ~ 切肉.

хөшиглүүлэх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] ① хөшиглөх I 的使动态; ② 意同 хөшиглөгдөх

I.

хөшиглүүлэх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] ① хөшиглөх II 的使动态; ② 意同 хөшиглөгдөх II.

хөшизнөх **ᠬᠥᠰᠢᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] хөших I、II、III、IV 的短暂体.

хөшилдөх **ᠬᠥᠰᠢᠯᠡᠳᠡᠬ** [动] хөших I、II、III、IV 的互动态.

хөшилцөх **ᠬᠥᠰᠢᠯᠢᠴᠡᠬ** [动] хөших I、II、III、IV 的共动态.

хөшингө **ᠬᠥᠰᠢᠨᠭᠡ** 见 ~ дон <医> 无益躁狂症.

хөших **ᠬᠥᠰᠢᠬ** I [动] 撬起, 撬开; 支撑, 支起: модоор ~ 用木棍撬.

хөших **ᠬᠥᠰᠢᠬ** II [动] 变僵硬, 变僵直, 木僵; 酸痛, 发麻: ~ж өвдөх 酸痛; бие ~ ① 身体僵直; ② 身体发麻.

хөших **ᠬᠥᠰᠢᠬ** III [动] 缀缝, 缭缝.

хөших **ᠬᠥᠰᠢᠬ** IV [动] 阻挡, 阻挠, 阻拦; 横插.

хөшөө **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡ** I [名] 碑, 墓碑, 纪念碑: дурсгалын ~ 纪念碑; ~ босгох 建立纪念碑; ~н бичиг 碑文; ~н бичээс 碑文, 碑铭, 金石.

хөшөө **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡ** II [形] 倔强的, 偏执的, 固执的, 执拗的.

хөшөөлөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 妨碍, 阻挠; 禁止, 反对.

хөшөөлүүлэх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хөшөөлөх 的使动态.

хөшөөс **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡᠰ** [名] 角支架.

хөшөөх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠡᠬ** [动] ① 倔强, 偏执, 固执, 执拗; ② 僵硬, 僵直, 僵化; ③ 迟钝, 不灵活, 发木, 木讷; ④ 发涩.

хөшүүвтэр **ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠪᠲᠡᠷ** [形] ① 较倔强的, 较偏执的, 较固执的, 较执拗的; ② 较僵硬的, 较僵直的, 较僵化的; ③ 行动较迟钝的, 不大灵活的, 有些发木的, 较木讷的; ④ 有些发涩的.

хөшүүдэх **ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] ① 变得过于僵硬, 僵直, 僵化, 变得很硬; ② 变得过于倔强, 变得很固执, 偏执, 执拗; ③ 变得迟钝, 发木, 木讷; ④ 变涩.

- хөшүүлэгдэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хөшүүлэх
的被动态.
- хөшүүлэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөших I、II、III、
IV的使动态.
- хөшүүн** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠨ* I [形] 倔强的, 固执的, 偏
执的, 执拗的.
- хөшүүн** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠨ* II [形] ①僵硬的, 僵直的,
僵化的, 硬的: ~ хэллэг 僵直的语言; ②
涩的, 涩味的: ~ амт 涩味.
- хөшүүн** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠨ* III [形] 行动迟钝的, 不灵活
的, 发木的, 木讷的.
- хөшүүр** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷ* [名] ①横挡物; 门: хаалга-
ны ~ 门闩; ②杠杆; 撬棍: ~ сургаар
杠杆; ~ төмөр 铁撬棍.
- хөшүүргэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] 参见 хөшүүр-
дэх.
- хөшүүрдүүлэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөшүүр-
дэх的使动态.
- хөшүүрдэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 用杠杆撬, 用杠
杆支起.
- хөшүүрлэгдэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хөшүүр-
лэх的被动态.
- хөшүүрлэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] ①门上, 闩住; ②
用杠杆(撬棍)支住.
- хөшүүрүүлэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хөшүүрэх
的使动态.
- хөшүүрхэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 显得倔强, 固执,
偏执, 执拗.
- хөшүүрэг** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡ* [名] ①杠杆; ②(抓狗熊
时用以堵熊洞口的)木棍: ~ шаах 在熊
的洞口钉上木棍.
- хөшүүрэгдүүлэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хө-
шүүрэгдэх的使动态.
- хөшүүрэгдэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] (用杠杆)撬
起, 抬起, 支起.
- хөшүүрэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] ①变倔强, 固执, 变
偏执, 变执拗; ②变僵硬, 变僵直, 变硬,
僵化; ③变迟钝, 变不灵活, 发木, 变木
讷; ④变涩, 发涩.
- хөшүүтэх** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠮᠡᠬᠡ* [动] 参见 хөшүүрэх.
- хөшүүхэн** *ᠬᠥᠰᠢᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] хөшүүн I、II、III
的小称; ①稍倔强的, 稍固执的, 稍偏执

的, 稍执拗的; ②稍僵硬的, 稍僵直的, 稍
硬的, 稍僵化的; ③稍迟钝的, 稍不灵活
的, 稍发木的, 稍木讷的.

- Христос** *ᠬᠢᠷᠢᠰᠲᠤᠰ* [名] (宗) 基督; 基督教:
~ ын лам 牧师; ~ ын чавганц 修女;
~ шашин 基督教; ~ шашины судар
(圣经); ~ шашинтан 基督教徒; ~ ын
сүм 基督教堂; ~ ын эх 圣母.
- хром** *ᠬᠢᠷᠮ* I [名] (化) 铬: ~ хүчлийн
шүвтэс 铬酸铵; 铬酸固定; ~ ын цур 铬
明矾; ~ ын шар 铬黄(黄颜料).
- хром** *ᠬᠢᠷᠮ* II [名] 细鞣皮.
- хромосом** *ᠬᠢᠷᠮᠣᠰᠣᠮ* [名] (生) 染色体: ~ ын
гол 染色体髓; ~ ын онол 染色体学说.
- хромт** *ᠬᠢᠷᠮᠤᠲ* [形·名] 铬的, 含铬的; 含铬
体: ~ анар 铬石榴石; ~ гүр 铬铁(矿);
~ ын хүдэр 铬铁矿; ~ гялтаганцар,
~ гялтагнуур 铬云母.
- хроник** *ᠬᠢᠷᠨᠢᠬ* [名] ①大事记; ②新闻纪录
影片; ③纪事, 始末记; ④编年史, 年代
记; ⑤(技)(精密的)记时器.
- хронометр** *ᠬᠢᠷᠨᠣᠮᠡᠲᠢᠷ* [名] 天文钟, 精密表.
- ху** *ᠬᠤ* [量] ①忽(重量单位, 一分的百分之
一); ②分(长度单位, 一寸的十分之一);
◇ ~ хаа 啊呀(冻得不能忍受的感叹
词).
- хуа** *ᠬᠤᠠ* I [名] ①浅红色, 粉红色; ②干草
黄, 淡黄色(马的一种毛色).
- хуа** *ᠬᠤᠠ* II [名] 小丘, 丘陵, 高地.
- хуа** *ᠬᠤᠠ* III [名] 划拳, 拇战.
- хуа** *ᠬᠤᠠ* IV [感] 呼啊(赶马赶骆驼的吆喝
声).
- хуагч** *ᠬᠤᠠᠭᠴ* [名] 参见 ухаагч.
- хуажуу** *ᠬᠤᠠᠵᠤᠭᠤ* [名] (植) 花椒: ~ мод 花
椒树.
- хуайз** *ᠬᠤᠠᠶᠢᠵ* [名] (植) ①洋槐, 槐树; ②洋
槐花染料(黄色染料).
- хуайс** *ᠬᠤᠠᠶᠢᠰ* [名] (植) 槐树, 洋槐.
- хуалах** *ᠬᠤᠠᠯᠠᠬ* [动] 划拳行令.
- хуалуулах** *ᠬᠤᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] хуалах的使动
态.

- хуалцгаах *хуалцгаах* [动] хуалах 的众动态.
- хуангуа *хуангуа* [名]〈植〉黄爪.
- хуангуйпэй *хуангуйпэй* [名]〈陈〉皇贵妃.
- хуандий *хуандий* [名]〈陈〉皇帝.
- хуанли *хуанли* [名]皇历.
- хуанлин *хуанлин* [名]①〈植〉黄连; ②〈植〉白屈菜.
- хуанличлах *хуанличлах* [动]按日历; 按皇历.
- хуантайз *хуантайз* [名]〈陈〉皇太子; 亲王.
- хуанхүү *хуанхүү* [名]〈陈〉皇后.
- хуар *хуар* [名]①花; цэцэг — 花朵, 花; ②花纹, 图案: хээ —, зураг — 花纹, 图案; ③〈医〉天花.
- хуарагназнах *хуарагназнах* [动] хуарагнах 的短暂体.
- хуарагнах *хуарагнах* [动]〈军〉住军营, 驻扎于军营.
- хуарагнацгаах *хуарагнацгаах* [动] хуарагнах 的众动态.
- хуарагнуулах *хуарагнуулах* [动] хуарагнах 的使动态.
- хуаран (г) *хуаран* [名]〈军〉军营, 兵营: Улаан — 乌兰花仁(兵营, 在乌兰巴托附近); ~гийн нөхцөл 军营条件.
- хуарлах *хуарлах* [动]绘饰图案, 绣花纹, 画图案.
- хуартах *хуартах* [动]〈医〉患天花.
- хуас *хуас* [名]〈植〉桦树.
- хуасан *хуасан* [名]〈植〉花生.
- хуаюур *хуаюур* [名]指印, 指纹.
- хув *хув* I [形]耳朵小而畸形的, 没有耳朵的.
- хув *хув* II [语]加强语气词, 用于“ху”开头词前: ~ хуурай 十分干的, 干透的, 干干的.
- хуваагдагч *хуваагдагч* [名·形]③〈数〉被除

数; ②被分的; 被分者.

- хуваагдал *хуваагдал* [名]分裂, 分离, 离解: ~ын шат 分裂阶段, 分离阶段.
- хуваагдах *хуваагдах* [动] хуваах 的被动态; 被分; 被除: хоёрт ~ тоо 被二除尽的数; сэтгэл ~ ①分心; ②三心二意, 犹豫, 踌躇; ~гүй ашиг 不分配利润.
- хуваагдмал *хуваагдмал* [形]可分的; 可被除尽的.
- хуваагсал *хуваагсал* [名]〈生〉裂殖体, 分瓣原虫.
- хуваагуур *хуваагуур* [名]〈电〉分配器, 分压器.
- хуваагч *хуваагч* [名]①分配者, 划分者; 分配的; ②〈数〉除数: ~ тоо 除数; ③〈技〉分压器.
- хуваазнах *хуваазнах* [动] хуваах 的短暂体.
- хуваалгах *хуваалгах* [动] хуваах 的使动态.
- хуваалуур *хуваалуур* [名]〈技〉分配器: хийн — 配气阀, 三通阀.
- хуваалцах *хуваалцах* [动] хуваах 的共动态.
- хуваар *хуваар* [名]见 хувиар.
- хувааргүй *хувааргүй* [形]见 хувааргүй.
- хуваарилагдах *хуваарилагдах* [动] хуваарилах 的被动态.
- хуваарилагч *хуваарилагч* [名]见 хувиарлагч.
- хуваарилал *хуваарилал* [名]参见 хувиарлалт.
- хуваарилалт *хуваарилалт* [名]见 хувиарлалт.
- хуваарилалцах *хуваарилалцах* [动] хуваарилах 的共动态.
- хуваарилах *хуваарилах* [动]见 хувиарлах.
- хуваарилзнах *хуваарилзнах* [动] хуваарилах 的短暂体.

- хуваарилуулах** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хуваарилгах 的使动态; ② 意同 хуваарилагдах.
- хуваарилцагах** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠬ* [动] хуваарилгах 的众动态.
- хуваарлах** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] 见 хувиарлах.
- хуваарь** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷ* [名] 见 хувиар: ~ бүхий цаас 带标尺文件夹.
- хуваарьгүй** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠭᠦᠢ* [形] ① 不分的, 不分配的, 不分发的, 不分派的, 不分摊的, 无分的, 无分配的, 无配给的, 无分发的, 无分派的, 无分摊的, 无分支的; ② 不区分的, 不区别的, 不划分的.
- хуваарьт** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠲ* [形] 参见 хуваарьтай: ~ газартай 有份地的; 分得土地的.
- хуваарьтай** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] ① 分的, 分配的, 配给的, 分发的, 分派的, 分摊的, 分支的; 有分配的, 有配给的, 有分发的, 有分派的, 有分摊的, 有分等的: ~ машин 分配的汽车; ② 区分的, 区划的, 划分的.
- хуваах** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠬ* [动] ① 分, 分配, 配给; 配发, 分发, 分派, 分摊; ② 划分, 区划, 区分: ~ ж авах 分摊, 分得; ~ н хэсэглэх 分次, 分部, 分开; ③ (数)除.
- хуваацгаах** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠭᠠᠬ* [动] хуваах 的众动态.
- хуваачих** *ᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠴᠢᠬ* [动] хуваах 的完成体.
- хувайлгах** *ᠬᠤᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] хувайх 的使动态.
- хувайх** *ᠬᠤᠪᠠᠶᠢᠬ* [动] 耳朵小得畸形, 变得没有耳朵.
- хувалз** *ᠬᠤᠪᠠᠯᠵ* [名] ① (动)(受精的)雌壁虱, 扁虱; ② (转)寄生虫; 剥削者.
- хуван** *ᠬᠤᠪᠠᠨ* [名] 琥珀.
- хуванцар** *ᠬᠤᠪᠠᠨᠴᠠᠷ* [名] ① 塑料: ~ эдлэл 塑料制品; ~ сав 塑料盒, 塑料容器; ② 塑胶, 电木.
- хувгар** *ᠬᠤᠪᠭᠠᠷ* [形] 耳朵特别小的; 没有耳朵的: ~ хонь 小耳朵羊.
- хувдах** *ᠬᠤᠪᠳᠠᠬ* [动] 缝衣边, 绣衣边.
- хувиар** *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷ* I [名·形] ① 分配表, 分配

额, 分配比例: цагийн ~ ① 时间表; ② (钟表的)刻度; 刻度盘, 表盘; ажлын ~ 工时表; ③ 分, 分配, 配给, 分发, 分派, 分摊, 分支: ~ ын нэгж 分划值; их сургууль төгсөгчдийн ~ 大学毕业生的分配; ④ 划分, 区划, 区分: захиргааны ~ 行政区划; ⑤ 分裂, 分数; 分离; ⑥ 分的, 分配的, 分发的, 分派的, 分摊的; 分支的: ~ товчоо 分局; ~ компани 分公司; ~ ангийн дарга 分队长; ~ эргүүл 巡逻支队.

хувиар *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷ* II [名] 顷(地积单位): нэг ~ газар тариа тарьсан 种了一顷地.

хувиарлагдах *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хувиарлах 的被动态: ~ чанар 分配性; ~ сан анхаарал 涣散的注意力.

хувиарлагч *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠴ* [名] 分者, 分配者, 配给者, 分发者, 分派者, 分摊者; 划分者, 区划者: бараа ~ 货物分配员.

хувиарлал *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠯ* [名] 参见 хувиарлалт.

хувиарлалт *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠯᠲ* [名] ① 分, 分配, 配给, 分发, 分派, 分摊, 分支; ② 区分, 区划, 划分.

хувиарламж *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠮᠵ* [名] 分(分配、配给、分发、分派、分摊)的东西; 分(分配、配给、分发、分派、分摊)的量, 分配量, 分配额.

хувиарлах *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] 分, 分配, 配给, 分发, 分派, 分摊, 分支: шинэ цэргүүдийг ~ 分配新兵; ~ н онгдуулах 分配; ~ сан хэмжээ 分配量, 分次量; ~ бүрмэл утас <电>配(线)电缆; ~ самбар<电>分配板; 配电板; ~ хорго <电>分线盒.

хувиарлуулах *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хувиарлах 的使动态; ② 意同 хувиарлагдах.

хувиарлуур *ᠬᠤᠪᠢᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] (技)分离器, 分配器, 分流: ~ ын гүйдэл 分流器电流.

хувигүй *ᠬᠤᠪᠢᠭᠦᠢ* [形] ① 没有分的, 没有得到分摊物的; ② 没缘分的, 不幸的, 不走运的.

хувийн *ᠬᠤᠪᠢᠭᠢᠨ* [形] хувь 的所属格; 个人的, 私人的, 私有的, 自己的: ~ өмч 私

有财产；～ аж ахуй 私有经济，个体经济；～ аврага 个人冠军；～ акт 个人单据；～ архив 个人档案，特立档案；～ багтаамж 自容量；～ бичиг 履历表；～ вексель 记名汇票；～ гаралтай баримт (个人) 出生证明；～ даатгал 个人保险；～ данс 私人账户；～ дагтал (体) 自选动作；～ журмаар айлчлах 私人访问；～ зэвсэг 私人武器，随身武器；～ зээл (财) 私人信用；～ сонирхол 个人利益；～ хэрэг 私事；～ баримт 身份证；～ зардал 自费，私人费用；～ аж ахуйтан ① 个体经济者 ② 私有者；～ жин (理) 比重；～ өвөрмөц онцлог 个人特点，本人特性；～ роль 个人作用；～ тархай бутарх нүүдлийн мал аж ахуй 个体分散的游牧经济；～ тодорхойлолт 个人鉴定；～ уралдаан (体) 个人赛；～ үнэмлэх 身份证，居民证；～ хөдөлмөр 个人劳动，个体劳动；～ хөмрөг 个人卷宗；～ чийг，～ чийгшил 比较湿度，比较温度；～ хэргийн шошгын сан 花名册，全体人员卡片。

хувилгах *хувилгах* [动] хувилах 的被动态。

хувилгач *хувилгач* [名·形] ① 分配者，分发者，配给者，分派者，分摊者；区分者，划分者；分成份者；② 计算百分比的，用百分比表示的；③ 变化者，变态者；复活者；④ (因疮伤受污垢刺激) 感到疼痛者，感到刺痛者；脓肿者。

хувилал *хувилал* [名] 参见 хувилалт。

хувилалт *хувилалт* [名] хувилах I、II、III 的名词。

хувиланги *хувиланги* [名] (植) 马光蒿(属)。

хувилах *хувилах* I [动] ① 分配，分发；区分，划分；分成份；② 计算百分比；用百分比表示。

хувилах *хувилах* II [动] 变化，变态，变体，变异；复活(口语)：өнгө зүс ～ 变色；хувилахуй ухаан 化学；～ цаас 复写纸；～ ын дэмийрэл 变态妄想。

хувилах *хувилах* III [动] ① (因疮伤受污垢刺激) 感到疼痛，感到刺痛；② 脓肿。

хувилахуй *хувилахуй* [名] (医) 体(液) 不调。

хувилбар *хувилбар* [名·形] ① 变体，变态，变异；～ ын хэлбэр 变异形式；② 变体的，变态的，变异的；～ бүжиг 变奏舞；～ хөгжим 变奏曲；③ 复印件。

хувилбарлал *хувилбарлал* [名] 变体，变态，变异。

хувилгаад *хувилгаад* [名] хувилгаан II 的复数。

хувилгаан *хувилгаан* I [名·形] ① 变化，变态，变体，变异；复活(口语)；② 变化的，变态的，变体的，变异的；～ чулуу 变石；～ дүр 变形，变体；翻版。

хувилгаан *хувилгаан* II [名·形] ① (宗) 神；活佛；② 神灵的，万能的；～ эм 仙丹妙药。

хувилгаант *хувилгаант* [形] ① 变化的，变体的，变态的，变异的；② 神灵的，神妙的，万能的。

хувилгадас *хувилгадас* [名] 无主见，不坚定，多变；反口，食言；～ тай хүн 无主见的人；好反口的人。

хувилгадастай *хувилгадастай* [形] 无主见的，不坚定的，多变的；好反口的，好食言的。

хувилгас *хувилгас* [名] 变性，变化性，变体性，变态，变异性。

хувилгах *хувилгах* I [动] хувилах I、III 的使动态。

хувилгах *хувилгах* II [动] хувилах II 的使动态；使变化，改变；使变态，使变体，使变异；царайгаа ～ 翻脸，变脸。

хувилгуур *хувилгуур* [名] (电) 无级变速器；聚束栅。

хувилдас *хувилдас* [名] 脓肿。

хувилж *хувилж* [名] (植) 斗蓬草(属)。

хувилзгана *хувилзгана* [名] 见 хувалз。

хувилзнах *хувилзнах* [动] хувилах I、II、III 的短暂体。

хувилуулах *хувилуулах* [动] хувилах I、II、III 的使动态。

хувилуур *хувилуур* [名] (技) 复印机。

хувин *хувин* [名] 桶，木桶，提桶；усны ～ 水桶。

хувинал *хувинал* [名] 耳语，耳语声，低声。

- хувилах** *хувилуул* [动] 耳语, 低语, 小声地嘟嘟。
- хувинуур** *хувилуул* [名] 耳语, 低声。
- хувинчир** *хувилуул* [形] 自私的, 吝啬的。
- хувир** *хувилуул* [拟] 低声的咕啾声。
- хувирагч** *хувилуул* [名·形] ① 变化者, 演变者, 改变者; <生>(自然)进化者; ② 变化的, 演变的, 改变的; <生>(自然)进化的。
- хувирал** *хувилуул* [名] 参见 хувиралт。
- хувиралт** *хувилуул* [名] 变化, 改变, 变态, 变色, 演变, 变形; <生>(自然)进化。
- хувирамтгай** *хувилуул* [形] 易变的; ~ чанар 易变性, 变异性。
- хувирамхай** *хувилуул* [形] 参见 хувирамтгай。
- хувирах** *хувилуул* [动] 变化; 演变, 改变, 转化; <生>(自然)进化: зан ааш нь ~ 脾性改变; өнгө зүс нь ~ 变色; хувирсан эрдэс 蚀变矿物。
- хувиргаа(н)** *хувилуул* [名] <技>调制。
- хувиргагч** *хувилуул* [名·形] ① 使变化者, 使改变者, 使演变者; <生>使进化者; ② 使变化的, 使改变的, 使演变的, 使转化的; <生>使进化的。
- хувиргал** *хувилуул* [名] ① (使)变化, 改变, 演变, 转化; <生>进化; ② <技>调制: ~ ын чийдэн 调制管; ~ ын чиг 调制系数; ③ <乐>变音。
- хувиргалт** *хувилуул* [名] 参见 хувиргал。
- хувиргалцаа** *хувилуул* [名] <技>相互调制。
- хувиргамал** *хувилуул* [形] <技>调制的; 已调制的: ~ гүйдэл 已调制电流; ~ долгион 调制波, 已调波; ~ өндөр үелзлийн эрчим 已调制高频能量。
- хувирах** *хувилуул* [动] хувирах 的使动态; ① 使...变化, 使...改变, 使...演变, 使...转化; <生>使进化; ② <技>调制; <乐>变音: ~ үелзэл 调制频率; ~ цахилуур 调制电极; ~ чийдэн 变频管。
- хувируур** *хувилуул* [名] <技>变换器; 调

制器。

- хувирмал** *хувилуул* [形] 可变的, 变化的: ~ чулуулаг 变质岩类。
- хувирсах** *хувилуул* [动] ① 参见 хувирах; ② 变性作用。
- хувируул** *хувилуул* [名] <电>变阻器。
- хувируулах** *хувилуул* [动] хувирах 的使动态。
- хувирчих** *хувилуул* [动] хувирах 的完成体。
- хувиршгүй** *хувилуул* [形] 不可变的, 必定的: ~ нөхцөл 必备条件。
- хувиршил** *хувилуул* [名] 变质作用。
- хувис** *хувилуул* [名] <乐>中世纪的一种拨弦乐器(曼多拉); (现代的)中音曼陀铃。
- хувисгана** *хувилуул* [名] <乐>曼陀铃, 曼德琳。
- хувиулах** *хувилуул* [动] хувих 的使动态。
- хувих** *хувилуул* [动] ① 欺骗, 欺诈; ② 勾引, 诱惑。
- хувраг** *хувилуул* [名] <敬>僧侣, 出家人, 僧人。
- хувхай** *хувилуул* [形] ① 失去光泽的, 失掉色泽的; 枯萎的, 凋谢的, 光秃的: ~ мод 枯萎的树; ~ дов 光秃的岗子; ② (转)苍白的: ~ царай 苍白的面孔; ~ цагаан 苍白的; ~ өвчин <医>萎黄病。
- хувхайвтар** *хувилуул* [形] ① 较无光泽的, 较枯萎的, 凋谢一些的, 较光秃的; ② 较苍白的。
- хувхайдуу** *хувилуул* [形] ① 十分无光泽的, 枯萎严重的, 凋谢严重的, 光秃秃的; ② 十分苍白的。
- хувхайлагдах** *хувилуул* [动] хувхайлах 的被动态。
- хувхайлах** *хувилуул* [动] ① 使失去光泽, 使失掉色泽, 使变光秃, 使凋谢, 使枯萎; ② (转)使变空, 使变赤贫。
- хувхайлуулах** *хувилуул* [动] хувхайлах 的使动态。
- хувхайрал** *хувилуул* [名] хувхайрах 的名词。

хувхайрах *ᠬᠤᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠬ* [动] ①失去光泽, 失掉色泽; 变光秃, 凋谢, 枯萎; ②变苍白: царай нь ~ 他的脸色变苍白; ③(转)变空, 变赤贫.

хувхайруулах *ᠬᠤᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хувхайрах 的使动态.

хувхайтах *ᠬᠤᠪᠬᠠᠢᠲᠠᠬ* [动] 变苍白(指人的脸).

хувхайхан *ᠬᠤᠪᠬᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] хувхай 的小称.

хувхайшрах *ᠬᠤᠪᠬᠠᠢᠰᠢᠷᠠᠬ* [动] ①光秃起来, 凋谢, 枯萎; 失掉光泽, 失去色泽; ②苍白起来.

хувцад *ᠬᠤᠪᠴᠠᠳ* [名] 衣服: дээл ~ 衣服.

хувцас *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰ* [名] 衣服; ~ хүнс 衣食; (军) 被服, 伙食; ажлын ~ 工作服; албаны ~ 制服; догуур ~ 内衣; 衬衣; дулаан ~ 暖和的衣服; 御寒服装; ёслолын ~, парад ~, парадын ~ 礼服; усны ~ 浴衣; амралтын ~ 休闲装, 便服; өдөр дутмын ~ 常服; хээрийн ~ 野外(工作)服, 御寒服装; ~ өмсөх 穿衣服; ~ ны өлгүүр 衣架, 衣钩; ~ ны аттестат 服装证; ~ ны маяг, ~ ны мод 服装样式; ~ ны маяг зохиогч 服装设计师; ~ ны модель 衣服模型; 服装模特; ~ ны нярав 被服管理员; ~ тайлах газар 更衣室, 衣帽间; ~ аа буруулах 换衣服, 乔装; ~ буруулсан хулгайч 换了衣服的贼, 乔装打扮的小偷; ◇ ~ хунар 衣服, 服装.

хувцасжих *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠵᠢᠬ* [动] 衣着改善; 衣服增多, 得到足够的衣服.

хувцасжуулах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠵᠤᠯᠠᠬ* [动] хувцасжих 的使动态.

хувцаслагдах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хувцаслах 的被动态.

хувцаслазнах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠵᠠᠨᠬ* [动] хувцаслах 的短暂体.

хувцаслалт *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠯᠲ* [名] ①穿衣服, 着装; ②有衣服.

хувцаслалцах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] хувцаслах 的共动态.

хувцаслах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠬ* [动] ①穿衣服, 着装; ②有衣服.

хувцаслуулах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хувцаслах 的使动态; ②意同 хувцаслагдах.

хувцасчин *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠴᠢᠨ* [名] 裁缝.

хувцлал *ᠬᠤᠪᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] хувцлах 的名词.

хувцлах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 穿衣服, 着装; ~ газар 衣帽间, 更衣室; ~ толь 穿衣镜.

хувцаслацгаах *ᠬᠤᠪᠴᠢᠰᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хувцаслах 的众动态.

хувь *ᠬᠤᠪᠦ* I [名] 分(时间).

хувь *ᠬᠤᠪᠦ* II [名] ①遗产, 财产, 私财: өв ~, өмч ~ 财产, 遗产; ②个人, 私人, 自己: ~ хүн 个人, 人身; ~ хүний онцлог шинж 个性特点; ~ хүний сэтгэл судлал 个性心理学; ~ хүний төлөв тогтох 个性形成; ~ даа хэрэглэх 个人使用; хувиа бодох 只顾自己, 只考虑个人; ~ нэмэр 贡献; ~ нэмэр оруулах 做出贡献; ~ хүмүүст холбогдох 与个人有关联; хувиасаа 以个人名义; 由自己; хувиасаа төлөх 由自己支付; ③…方面, 对于…: таны ~ д бол 对于您来说, 至于您…; улс төрийн ~ д 在政治方面, 在政治上.

хувь *ᠬᠤᠪᠦ* III [名] 百分比, 利率: зууны хоёр ~ 百分之二; 二分利.

хувь *ᠬᠤᠪᠦ* IV [名] 份, 部分; 份额; 股份: ~ өгөх 发给一份, 分给一份; ~ илүү 多一份, 多一倍; хувий нь олгох 分股份; ~ нийлүүлэг, ~ нийлэх 合股; ~ нийлүүлсэн 合股的, 股份的; 股东的; ~ нийлүүлсэн банк 股份银行; ~ нийлүүлсэн нийгэмлэг, ~ нийлүүлсэн компани 股份公司; ~ нийлүүлсэн хөрөнгө 股金; ~ нийлүүлсэн тэмдэгт 股票; ~ нийлүүлсэн тэмдэгтийн ханш 股票行市; ~ нийлүүлэгч, ~ оруулагч 股东.

хувь *ᠬᠤᠪᠦ* V [名] 缘分, 命运, 遭遇: 缘分; ~ заяанд итгэх онол 宿命论; ~ зохиол 美运; 天赐; ~ дугуу ①不到一份;

② 运气不好的; ~ дутах 运气不好, 倒霉; ~ татах 脸色不好看, 情绪不高, 精神不佳; ~ хүртэх 吃斋, 吃素; ◇ ~ заяа, аз ~ 命运, 造化.

хувь *хувь* VI [名]部, 册: олон ~ ном 许多部书.

хувьгүй *хувьгүй* [形] ① 没份的, 没份额的; ② 没缘分的, 命运不佳的, 命不好的; ③ 无财产的, 无私财的, 无遗产的; ④ 无私的, 不顾个人的.

хувьсал *хувьсал* [名] 变化, 改变, 演变, 变革; 〈生〉进化: ~ ын онол 进化论; ~ ын гистологи 进化组织学; тооны ~ 〈哲〉量变; чанарын ~ 〈哲〉质变.

хувьсалгүйтэх *хувьсалгүйтэх* [动] 〈生〉间变, 退化发育.

хувьсалт *хувьсалт* [形] 参见 хувьсал; ② 变化的, 改变的, 演变的, 变革的; 〈生〉进化的.

хувьсалцаа(н) *хувьсалцаа(н)* [名] 〈技〉差频.

хувьсамж *хувьсамж* [名] 〈生〉突变, 偶变.

хувьсамжгүй *хувьсамжгүй* [名] 〈化〉歧化(作用).

хувьсамтгай *хувьсамтгай* [形] 易变的, 易转化的: ~ хамбий(植)大蒜芥.

хувьсамхай *хувьсамхай* [形] 参见 хувьсамтгай.

хувьсах *хувьсах* [动] 演变, 演化, 变化, 改变, 变革; 〈生〉进化: ~ цахилгаан(电)交流电; ~ гүйдэл 〈电〉交流电流; ~ гүйдлийн ороомог 〈电〉交流线圈; ~ гүйдлийн сэлгүүртэй хөдөлгүүр 〈电〉交流电发电机; ~ гүйдлийн хэлхээ 〈电〉交流电路; ~ зардал 可变电性开支; ~ капитал 可变资本; ~ нас 更年期; ~ соронзон халдвар 可变磁感应; ~ суурь 〈化〉可变基; ~ хүчдэл 〈电〉交变电压; ~ хүчдлийг өсгөх 〈电〉交变电压放大; ~ хүчдэл үүсгүүр(电)交流电压发电机; ~ хэлбэр 演变形式; 〈生〉进化形式; ~ хэмжигдэхүүн 变量; ~ гүйдлийн үүсгүүр 〈电〉交直流变电机; ~ эсэргүүцэл(电)可变电阻.

хувьсахуй *хувьсахуй* [名] 退化.

хувьсац *хувьсац* [名] 变化性; 〈经〉变异.

хувьсгагч *хувьсгагч* [名·形] ① 使演变者, 使演化者, 使变化者, 使改变者, 使变革者; ② 使演变的, 使演化的, 使变化的, 使改变的, 使变革的.

хувьсгал *хувьсгал* [名] 革命; ардын ~ 人民革命; үндэсний ~ 民族革命; ~ ын бааз 革命根据地; ~ ын өрнөлт 革命高潮; ~ ын туршлага 革命经验; ~ ын түүхэн музей 革命历史博物馆; ~ ын өмнө 革命前; ~ ын эсэргүү 反革命; ~ ын эсэргүүчүүд 反革命分子们; техникийн ~ 技术革命; соёлын их ~ 文化大革命; ~ ыг зөөх 输出革命.

хувьсгалархуу *хувьсгалархуу* [形] 极端革命的, 显示其革命性的.

хувьсгалжилт *хувьсгалжилт* [名] 革命化, 变革, 革命.

хувьсгалжих *хувьсгалжих* [动] 革命化, 变革, 革命.

хувьсгалжуулагч *хувьсгалжуулагч* [名·形] ① 使革命化者, 使变革者, 使革命者; ② 使革命化的, 使变革的, 使革命的.

хувьсгалжуулах *хувьсгалжуулах* [动] хувьсгалжих 的使动态.

хувьсгалт *хувьсгалт* [形] 革命的: ~ ардчилсан үзэл 革命民主主义; ~ ёсоор хувиргах 革命变革; ~ зориг шийдвэр 革命意志; ~ тэмцлийн ахмад зүтгэлтний хороо 老革命活动家委员会; ~ нам 革命党; ~ улс 革命国家; ~ хөдөлгөөн 革命运动; ~ цэргийн хүн 革命军人.

хувьсгалч *хувьсгалч* [名·形] ① 革命者; ② 革命的: ~ олон түмэн 革命群众.

хувьсгалчирхаг *хувьсгалчирхаг* [形] 显示其革命性的, 极端革命的.

хувьсгалчирхах *хувьсгалчирхах* [动] 显示其革命性, 作极端革命状.

хувьсгалчирхуу *хувьсгалчирхуу* [形] 参见 хувьсгалчирхаг.

хувьсгах *хувьсгах* [动] хувьсах 的使动态: ~ илтгэлцүүр 〈技〉变换系数; ~

хүчдэл (电)变换电压.

хувьсгуур *ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠤᠭᠤᠷ* [名] (电) 变压器:

~ын бага станц 变电所; ~ын ороомог 变压器线圈; ~ын орц 变压器套管; ~ын салаа үзүүр 变压器引线.

хувьсхийх *ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠢᠬᠡ* [动] хувих 的瞬间体.

хувьтай *ᠬᠤᠪᠢᠰᠡᠭᠡᠢ* [形] ① 有缘分的, 走运的, 有运气的; ② 美观的, 神气的, 威风的, 壮观的.

хувьхан *ᠬᠤᠪᠢᠰᠬᠠᠨ* [名] хувь II、IV 的小称;

① 一点财产, 一点私财; ② 一小份, 一小部分, 一小份额.

хувьц *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠢ* [名] 份, 份额.

хувьцаа *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 份, 份额; 股份, 股票: наймааны ~ 商业股票; ~ны орлого 股份收入.

хувьцагч *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠠᠭᠢᠴᠢ* [名] (经) 股东.

хувьцаат *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠠᠭᠲᠤ* [形] 份的, 份额的, 股份的: ~ компани 股份公司; бүрэн бус ~ компани 股份有限公司.

хувьчлал *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] (分成的) 份额, 部分, 分配, 私有化.

хувьчлах *ᠬᠤᠪᠢᠰᠢᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 一份份地分, 分成份额, 分成各部分, 分配; 私有化.

хуга *ᠬᠤᠭᠠ* [副] 断地, 断裂地: ~ дарах 压断; ~ цохих 打断; ~ татах 拉断.

хугалагдах *ᠬᠤᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хугалах 的被动态.

хугалалцах *ᠬᠤᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хугалах 的共动态.

хугалах *ᠬᠤᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 折断, 弄断, 打断; 败坏, 毁坏: нэр ~ 毁坏名誉, 败坏声誉; урмы нь ~ 使...灰心, 使...失望.

хугалуулах *ᠬᠤᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хугалах 的使动态; ② 意同 хугалагдах.

хугалцгаах *ᠬᠤᠭᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] хугалах 的众动态.

хугалчих *ᠬᠤᠭᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] хугалах 的多次体.

хугарал *ᠬᠤᠭᠠᠷᠠᠯ* [名] ① 折断, 折损; 断裂, 脆折; ② (理) 折射: гэрлийн ~ 光的折射; хугарлын илтгэлцүүр 折射率;

хугарлын тэнхлэг 折射轴; хугарлын үзүүлэлт 折光率, 折射率; хугарлын цацраг 折射光线.

хугаралт *ᠬᠤᠭᠠᠷᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 хугарал.

хугарамтай *ᠬᠤᠭᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠢ* [形] 易折断的, 易脆折的, 易折损的; 易折射的: ~ үс 易脆毛; хүйтэндээ ~ 冷脆性.

хугарах *ᠬᠤᠭᠠᠷᠠᠬ* [动] ① 折断, 折损; 断裂, 脆折: мод ~ чимээ сонсдов 听到了树木折断的声音; гар ~ 手臂折断; ② (情绪) 低落, 摧折, 灰心, 失望: урмас ~ 情绪低落, 失望; зориг ~ 灰心, 泄气; ③ 损坏, 败坏; ④ (理) 折射: ~ өнцөг 折射角.

хугармал *ᠬᠤᠭᠠᠷᠠᠮᠠᠯ* [形] ① 折断的, 折损的, 断裂的, 脆折的; ② (理) 折射的: ~ долгион 折射波.

хугарс *ᠬᠤᠭᠠᠷᠰ* [名] 折断物, 折损物, 断裂物, 脆折物.

хугаруулах *ᠬᠤᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хугарах 的使动态.

хугархай *ᠬᠤᠭᠠᠷᠬᠠᠢ* [形·名] ① 折断的, 打断的, 破断的, 断碎的: ~ гар 断手臂; ~ мод 折断的树; ② 断口, 断裂口.

хугарчих *ᠬᠤᠭᠠᠷᠴᠢᠬ* [动] хугарах 的完成体.

хугас *ᠬᠤᠭᠠᠰ* 见 хагас ~ 折断的, 折成半个的.

хугаслах *ᠬᠤᠭᠠᠰᠠᠬ* [动] 参见 хагаслах.

хугацаа (н) *ᠬᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠠ* [名] 时期, 日期, 期间, 期限: ~наас өмнө биелүүлэх 提前完成; ~нд нь, ~ндаа 按期, 如期; 在...期间; ~нд нь гүйцэтгэх 按期完成; ~наас хожигдох 逾期, 过期, 误期; ~ тогтоох 确定日期, 规定期限; ~ сунгах 延长期限; ~ сунган төлөх 延期偿还; 分期偿还; ~ өнгөрүүлэх 使过期, 超过日期; ~ сунжруулах 拖延期限; ~ хойшлуулан олгох 延期拨给; ~ хэтрэх 超期; ~ эхлэх өдөр 起算日; түр ~ 短期, 临时; ~ны норм 时间定额; ~ны хожил 赢得的时间; ◇ ~ хэмжээ 期限.

хугацаагүй *ᠬᠤᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠭᠦᠢ* [形] 无期限的,

не定期的: ~ албаны нэмэгдэл 不定期行政补助; ~ хадгаламж 活期存款.

хугацаалах *хугацаалах* [动] 限期, 按期.

хугацаат *хугацаат* [形] ...期间的, ...日期内的; 期限内的, 定期的: ~ мэдээ 定期报表, 定期报告; цэргийн ~ албан хаагч <军> 现役军人; ~ төллөг 定期分娩; ~ худалдаа 期货贸易.

хугацаатай *хугацаатай* [形] 定期的, 计时的: ~ гүйх <体> 计时跑; ~ хадгаламж 定期储蓄.

хугацагдах *хугацагдах* [动] хугацах I、II 的被动态.

хугацах *хугацах* I [动] 规定日期, 确定期限; 限定: хоног ~ ж ажиллуулах 令其在规定期间工作; ~ тун 极量.

хугацах *хугацах* II [动] 减免, 赦免: ял ~ <法> 免罪, 赦免; татвар ~ 减免赋税.

хугацуулах *хугацуулах* [动] ① хугацах I、II 的使动态; ② 意同 хугацагдах.

хугачих *хугачих* [动] хугалах 的多次体.

хугачуулах *хугачуулах* [动] хугачих 的使动态.

хугаш *хугаш* [名] <动> 仔驯鹿.

хугнийчх *хугнийчх* [动] 低声下气.

худ *худ* [名] 亲家: ~ анд, худгүй 亲家.

худаг *худаг* [名] 井: хуурай ~ 枯井; ~ ухах, ~ гаргах, ~ малтах 挖井, 掘井; ~ лайдах, ~ харьдах 淘井; худгийн бүтээмж 水井排水量; худгийн гишгүүр 井台; худгийн түвшин 井水位; худгийн ундарц 井的出水量; худгийн цах 井上的汲水吊杆; худгийн хашилга 井圈, 井栏; худгийн соруул 井水泵; ◇ худгийн усанд загасгүй, хуурай модонд навчгүй 井水中无鱼, 枯树上无叶.

худагжих *худагжих* [动] ① 井增多; ② 水井化.

худагжуулалт *худагжуулалт* [名] худагжуулах 的名词.

худагжуулах *худагжуулах* [动] худагжих 的使动态.

худаглах *худаглах* [动] 掘井, 挖井.

худагцаг *худагцаг* [名] 浅井: ~ дүүргэх арга 探井注水法.

худал *худал* [名·形] ① 谎言, 假话: ~ үг 假话, 谎言; ~ хэлэх 说谎, 造谣; ② 假的, 虚假的, 虚伪的, 伪装的: ~ хуумгай 虚伪的, 虚假的; ~ хуурмаг 虚假的, 虚伪的, 荒诞的; ~ зэхий 虚伪的, 虚假的; ~ баримт 伪造文件, 伪件; ~ өчиг 伪造口供; худлаа өвдөх 假病, 装病.

худалдаа *худалдаа* [名] 贸易, 商业, 生意: улсын ~ 国家贸易; хил орчмын ~ 边境贸易, 边贸; ~ ны газар 商业局; 商业企业; ~ бэлтгэлийн анги 商业采购队; ~ ны гүйлгээний нийт хэмжээ 贸易总额; ~ хийх 做生意, 进行贸易; үүргийн ~ 市镇流动销售; ганзагын ~ 乡间流动销售; дамын ~ 投机倒把, 投机买卖; ~ агент 代理商, 经纪人; ~ ны акт 验货单, 货单; ~ ны актив баланс 贸易顺差, 贸易出超; ~ ны алба 商务; ~ ны атташе 商务随员; ~ ны ашиг 商业利润; ~ ны бааз 商业基地; 批发站; ~ ны баланс 贸易平衡表; ~ ны боомт 商埠, 贸易港; ~ ны вексель 商业票据; ~ ны гаалийн тариф 商业海关税率; ~ ны гүйлгээ 商业流通, 商业周转; ~ ны гүйлгээний нийт хэмжээ 贸易总额; ~ ны гэр 铺子, 商店; ~ ны дайн 商战; ~ ны зөвлөлийн товчоо 商务参赞处; ~ ны зөвлөх 商务参赞; ~ ны компани 贸易公司; ~ ны капитал 商业资本; ~ ны марк 商标; ~ ны маркийг бүртгэх 商标注册; ~ ны нөхөрлөл 贸易伙伴; ~ ны онц эрх 商业专营权; ~ ны өрсөлдөө 商业竞争; ~ ны пүүс 商号, 商行; 贸易公司; ~ ны сүлжээ 商业网; ~ ны танхим 商会; ~ ны хүн 商人, 买卖人; ~ наймааны бүлэг 商界, 商业团体; ~ наймааны зарлал 商业广告; ~ наймааны мэдээлэл 商业情报; ~ наймааны сонирхол 商业利益; ~ наймааны үйлдвэрийн газар 商业企

业；～ наймааны харьцаа 商务关系；～ наймааны хүрээ 商界；～ аж үйлдвэрийн албан татвар 工商税；～ аж үйлдвэрийн бүлгүүд 工商界；◇ ～ наймаа 买卖，生意，贸易。

худалдаалалт *худалдаалалт* [名] 经售，销售，出售，卖。

худалдаалах *худалдаалах* [动] 经售，销售，出售，卖。

худалдаач *худалдаач* [名] 商人，商贩，买卖人；～дын эвлэл 商会；商业公会。

худалдаачид *худалдаачид* [名] худалдаач 的复数。

худалдаачин *худалдаачин* [名] 商人，买卖人，做生意的人；худалдаачны нэгдэл 商业同业工会。

худалдаачлах *худалдаачлах* [动] 流动销售；做流动生意；经商。

худалдагдах *худалдагдах* [动] худалдах 的被动态。

худалдагч *худалдагч* [名] 售货员，售方。

худалдах *худалдах* [动] 销售，出售，卖；～н өгөх 卖给，卖出；архи ～ 卖酒；～н авагч 购方，顾客；～н авах 购买；～н авах чадвар 购买力；ард түмний ～н авах чадвар ихэд өссөн байна 人民的购买力大大增长；～н авах үнэ 买价，买进价格；～н авсан бараагаа буцааж өгөх 退还已购商品；～ үнэ 卖价，出售价格；биеэ ～ ① 卖身投靠；② 出卖肉体，卖淫。

худалдацгаах *худалдацгаах* [动] худалдах 的众动态。

худалдуулах *худалдуулах* [动] ① худалдах 的使动态；② 意同 худалдагдах。

худалдчих *худалдчих* [动] худалдах 的完成体。

худалч *худалч* [名·形] ① 撒谎者，造谣者；～ хүн хойноо муу 撒谎的人没有好下场；② 假的，虚伪的；撒谎的。

худалчдах *худалчдах* [动] 变十分虚假、十分虚伪，虚伪透顶，大撒其谎。

худалчлах *худалчлах* [动] ① 撒谎，造谣，

说假话；② 行为虚假，虚伪。

худалчхан *худалчхан* [形] худалч 的小称；有点假的，有点虚伪的，有点撒谎的。

худам *худам* [名] 参见 ходом。

худар *худар* [名] (动) 龙肝鱼，鳊。

хударга *хударга* I [名] ① 鞞，后鞞；② (转) 后头；миний одсоны ～ар 在我走后。

хударга *хударга* II [名] 弓插口凹处；ну-мын ～ 弓插口凹处。

хударгагүй *хударгагүй* [形] ① 无后鞞的；② (转) 说谎不留后路的，说话靠不住的。

хударгалагдах *хударгалагдах* [动] хударгалах 的被动态。

хударгалах *хударгалах* [动] ① 套后鞞；② 退缩；③ 抄后路；(军) 插入敌后。

хударгалуулах *хударгалуулах* [动] хударгалах 的使动态。

худгай *худгай* [名] 参见 худгуй。

худгуй *худгуй* [名] 亲家。

худлах *худлах* [动] 结成亲家。

худрага *худрага* [名] 见 хударга I、II。

худрагалах *худрагалах* [动] 见 хударгалах。

худрагагүй *худрагагүй* [形] 见 хударгагүй。

хужаа *хужаа* [名] 华侨。

хужгар *хужгар* [形] 蔫了的，苍白的(脸)；退色的，失去光泽的(指衣服等)。

хужигнах *хужигнах* [动] 咕噜咕噜地响；гэдэс ～ 肚子咕噜咕噜地叫。

хужигнуулах *хужигнуулах* [动] хужигнах 的使动态。

хужийлгах *хужийлгах* [动] хужийх 的使动态；使蔫，使萎缩，使苍白，使退色。

хужийх *хужийх* [动] 蔫，萎缩，变苍白；退色，失去光泽；царай ～ 脸色苍白。

хужийчих *хужийчих* [动] хужийх 的完成体。

хужир *хужир* [名] ① (化) 碱；火碱(碳酸钠)；

~ тай газар, ~ шүүтэй газар 盐碱地; малын ~ 牲畜吃的碱; амны ~ 人吃的碱; ~ ургах ① 碱泛出地面; ② 地上盖上一层碱状物; ~ даах ① 泛碱; ② 退色; ◇ ~ мараа 盐碱; ③ (牲畜) 最爱吃的食物.

хужирлаг *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠭ* [形] 碱性的.

хужирлагдах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хужирлах 的被动态.

хужирлалт *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠯᠲ* [名] (给牲畜) 喂碱.

хужирлах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠬ* [动] 给牲畜喂碱; ◇ нүд ~ 饱享眼福.

хужирлацгаах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хужирлах 的众动态.

хужирлуулах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хужирлах 的使动态; ② 意同 хужирлагдах.

хужирсаа *ᠬᠤᠵᠢᠷᠰᠠ᠎ᠠ* [名] (牲畜的) 食欲.

хужирсаах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠰᠠᠬ* [动] хужирсах 的使动态.

хужирсаг *ᠬᠤᠵᠢᠷᠰᠠᠭ* [形] 爱吃碱的; 想吃碱的 (牲畜).

хужирсах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠰᠠᠬ* [动] ① (牲畜) 想吃碱; ② (转) 酷爱, 颇有兴趣.

хужирсуулах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хужирсах 的使动态.

хужиртай *ᠬᠤᠵᠢᠷᠲᠠᠢ* [形] 含碱的, 含有天然碱的: ~ газар 盐碱地.

хужиртах *ᠬᠤᠵᠢᠷᠲᠠᠬ* [动] 出生碱, 泛碱.

хужирхай *ᠬᠤᠵᠢᠷᠬᠠᠢ* [名] <解> 瘤, 胃折纹厚处.

хужис *ᠬᠤᠵᠢᠰ* [名] <动> 会鸣的鸡; 会啼的鸡.

хузгай *ᠬᠤᠵᠠᠭᠠᠢ* [形] 倾斜的, 歪斜的; 弯曲的: хазгай ~ 倾斜的, 歪斜的, 弯曲的.

хуй *ᠬᠤᠢ* I [名] 刀鞘, 剑鞘, 剑囊, 匣子, 套子: бууны ~ 枪套子; хугтаны ~ 刀鞘; бичгийн ~ 书匣子.

хуй *ᠬᠤᠢ* II [名] 旋风, 龙卷风: ~ салхи 旋风; элсэн ~ 多砂的旋风; ~ гүйдэл <电> 涡流.

хуй *ᠬᠤᠢ* III [名] 一整包, 整捆, 卷: ~ цаас 一卷纸.

хуй *ᠬᠤᠢ* IV [名] 会, 会议: хурал ~ 会, 会议: энэ орой хурал ~ тай юу? 今天晚上有会吗?

хуй *ᠬᠤᠢ* V [名] 鱼苗, 鱼秧子; ◇ ~ алаг нугас <动> 罗纹鸭; ~ булаг нугас <动> 文鹤鸭; ~ шаазгай <动> 练鹞.

хуйас *ᠬᠤᠢᠶᠠᠰ* [名] <植> 刺槐.

хуйбин *ᠬᠤᠢᠪᠢᠨ* (*ᠬᠤᠰᠠᠨᠪᠢᠨ*) [名] 烩饼.

хуйв *ᠬᠤᠢᠪ* [名] (套马杆上的) 套索: уурганы ~ 套马杆套索.

хуйвалдаан *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ* [名] 阴谋, 密谋; 勾结, 串通.

хуйвалдагч *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠭᠴ* [名] 阴谋分子, 阴谋家, 密谋者; 秘密勾结者, 串通者.

хуйвалдах *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] 从事阴谋活动, 密谋; 秘密勾结, 串通: нам нийлж сэм ~ 结党营私.

хуйвалдлага *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠭᠠ* [名] 阴谋, 密谋; 勾结, 串通.

хуйвалдуулах *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хуйвалдах 的使动态.

хуйвлаас (*ан*) *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠳᠠᠰ* [名] ① 卷, 卷曲, 卷扬: ~ тай зураг 卷画; ② <理> 抛物线: ~ ны бага булчин <解> 耳轮小肌.

хуйвлах *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠬ* [动] (往套马杆上) 扎系套索.

хуйвлуулах *ᠬᠤᠢᠪᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хуйвлах 的使动态.

хуйгуур *ᠬᠤᠢᠭᠤᠭᠤᠷ* [形] 谄媚的; 阿谀的, 拍马的; ◇ ~ зусар 谄媚的, 拍马的.

хуйгуурлах *ᠬᠤᠢᠭᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] 阿谀, 奉承, 献媚, 拍马屁.

хуйлаа *ᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠠ* [名] 卷, 捆, 包, 团: ~ тай торго 成卷的绸缎.

хуйлаас *ᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠠᠰ* [名] 卷, 捆, 包, 团: ~ тай цаас 一捆纸, 一卷纸.

хуйлагдас *ᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠰ* [名] 旋风, 旋流, 暴风.

хуйлагдах *ᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хуйлах I、II 的被动态.

хуйлалцах *ᠬᠤᠢᠯᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] хуйлах I、II、

III 的共动态.

- хуйлармал** *ᠬᠤᠢᠯᠠᠷᠮᠠᠯ* [形] ① 缩卷的, 起皱的, 卷边的; ② 聚集的, 积集的, 群集的.
- хуйлах** *ᠬᠤᠢᠯᠠᠬ* I [动] 插入鞘内, 套入套内, 装入匣内.
- хуйлах** *ᠬᠤᠢᠯᠠᠬ* II [动] 卷, 卷成筒状, 捆包, 团起: цаас ~ 卷纸.
- хуйлах** *ᠬᠤᠢᠯᠠᠬ* III [动] 聚集, 集合, 联合.
- хуйлагдас** *ᠬᠤᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠰ* [名] 见 хуйлагдас.
- хуйлзних** *ᠬᠤᠢᠯᠵᠢᠨᠢᠬ* [动] хуйлах I、II、III 的短暂体.
- хуйлмаг** *ᠬᠤᠢᠯᠮᠠᠭ* [形] 卷成的, 捆包起的, 团起的; 卷团, 卷心, 包围: ~ бин 卷饼; байцааны ~ 白菜心.
- хуйлмал** *ᠬᠤᠢᠯᠮᠠᠯ* [形] 卷着的, 卷成筒状的, 捆包起的, 团起的: ~ хэмжүүр 卷尺, 皮尺; ~ зураг 画卷.
- хуйлраа** *ᠬᠤᠢᠯᠷᠠᠭ* [名] ① 卷, 蜷曲, 捆包, 成团; ② 旋风, 龙卷风.
- хуйлрах** *ᠬᠤᠢᠯᠷᠠᠬ* [动] ① 缩卷, 起皱, 卷边: цаас ~ 纸缩卷成团; ② 聚集, 积集, 群集: тоос ~ 尘土厚积.
- хуйлуулах** *ᠬᠤᠢᠯᠤᠯᠤᠬ* [动] хуйлрах 的使动态.
- хуйлуулах** *ᠬᠤᠢᠯᠤᠯᠤᠬ* I [动] хуйлах I、II 的使动态.
- хуйлуулах** *ᠬᠤᠢᠯᠤᠯᠤᠬ* II [动] хуйлах III 的使动态: тогтоол зааврыг ~ н нэг эмхтгэл гаргав 把决定和指示汇集起来, 出了一个小集子.
- хуйлцагах** *ᠬᠤᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хуйлах I、II、III 的众动态.
- хуймаг** *ᠬᠤᠢᠮᠠᠭ* [名] 摊饼; 甜薄饼: ~ цутгах 煎摊饼; 煎甜薄饼.
- хуйраг** *ᠬᠤᠢᠷᠠᠭ* [名] (植) 蒙古包大宁.
- хуйсалзах** *ᠬᠤᠢᠶᠰᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] ① 动肝火, 发脾气; ② 起风, (天气) 变坏: тэнгэр ~ 天气变坏.
- хуйсганагдах** *ᠬᠤᠢᠶᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠳᠠᠬ* [动] хуйсганах 的互动态.
- хуйсганах** *ᠬᠤᠢᠶᠰᠠᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 хуйсрах.

хуйсгануулах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] хуйсганах 的使动态.

хуйсгануур *ᠬᠤᠢᠶᠰᠠᠭᠠᠨᠤᠷ* [形] ① 嗖嗖的: ~ зэврүүн салхитай 刮着嗖嗖的寒风; ② 阴沉沉的.

хуйсгар *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠭᠠᠷ* [形] 阴沉沉的; 脸色阴沉的: тэнгэрийн царай ~ байна 天气阴沉沉的; царай нь ~ байна 他的脸色阴沉沉的.

хуйсгардуу *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠤ* [形] 十分阴沉沉的; 脸色十分阴沉沉的.

хуйсгархан *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] хуйсгар 的小称; 略阴沉沉的; 脸色有点阴沉沉的.

хуйсрах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠷᠠᠬ* [动] 变阴沉; 发脾气: тэнгэр ~ 天气变阴沉.

хуйсчуур *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠴᠢᠭᠤᠷ* [形] 脾气大的, 脾气不好的: энэ хүний ааш зан нь ~ байна 这个人的脾气不好.

хуйт *ᠬᠤᠢᠦᠲ* [形] 有鞘套的, 有外层(外壳、包皮等)覆盖的.

хуйх *ᠬᠤᠢᠦᠬ* [名] ① 皮; 燎掉毛的皮(如牲畜的头蹄之皮): толгойн ~ 头皮; ② 剪去毛梢的毛皮: халиуны ~ ан малгай 水獭皮帽子; ③ 头皮: ~ өвдөх 头皮痛.

хуйхай *ᠬᠤᠢᠦᠬᠠᠢ* [形] 张开的, 伸开的, 敞开的.

хуйхалзах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠠᠯᠵᠠᠬ* [动] 放肆, 举止无礼, 举止下流.

хуйхарлах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠠᠷᠠᠬ* [动] 大发雷霆, 大动肝火.

хуйхлагдах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хуйхлах 的被动态.

хуйхлах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠠᠬ* [动] ① 燎去皮上的毛; ② 大发雷霆, 大发脾气.

хуйхлуулах *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠤᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] хуйхлах 的使动态.

хуйхуй *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠬᠤᠢ* 见 ~ шаазгай (动) 蓝鹊.

хуйцай *ᠬᠤᠢᠶᠰᠢᠴᠠᠢ* [名] 烩菜.

хул *ᠬᠤᠯ* I [名] (植) 葫芦.

хул *ᠬᠤᠯ* II [名] 盃儿(大钵碗).

хул *ᠬᠤᠯ* III [形] 淡黄色的, 黄褐色的(指马

的颜色): ~ азрага 黑鬃黄公马; ◇ ~ дунхай〈动〉楔尾伯劳; ~ цоровдой〈动〉红腰莺.

хулаг *хулга* [名]〈动〉获落(神话中的一种野兽).

хулагч *хулгагч* [名]黄褐色的母畜: ~ гүү 黄褐色的骡马.

хулайлгах *хулгайлгах* [动] хулайх 的使动态.

хулайх *хулгайх* [动]耳朵显得短小.

хулалзах *хулгайлах* [动]参见 хуламганах.

хулалзуулах *хулгайлуулах* [动] хулалзах 的使动态.

хуламганах *хулгайнах* [动]①小耳朵动物乱动; ②(转)躲躲闪闪, 羞惭, 扭扭捏捏.

хуламгануулах *хулгайнаулах* [动] хуламганах 的使动态.

хулан(г) *хулган* I [名]〈动〉野骡; ◇ ~ жо-роо〈动〉地鸦, 五更鸣(雀); ~ гуа〈植〉瓠子.

хулан(г) *хулган* II [名]烟筒.

хулан *хулган* III [形]安静的, 寂静的; ◇ элэн ~ 寂静的; элэн ~ газар 寂静的地方.

хулангас *хулгангас* [名]参见 хулмас.

хуланс *хулганс* I [名]参见 хулмас.

хуланс *хулганс* II [名]马蹄掌心角质.

хуланст *хулганст* [形]有狐臭的, 有狐臭味的.

хуланц *хулганц* [名]高祖, 高祖辈: ~ өвөг 高祖父; ~ эмэг 高祖母.

хуланцаг *хулганцаг* [名]见 хуланц.

хулат *хулган* [名]〈动〉鹞.

хулбай *хулган* I [语]〈语〉(惊奇、怀疑的感叹词) 噢: ~, ямар сонин юм бол доо 噢, 多奇怪的东西啊.

хулбай *хулган* II [名]〈植〉须芒草(属): ~ цэцэг 须芒草.

хулга *хулган* I [名]耳垢.

хулга *хулган* II [拟]嗜(痛苦时发出的唉叹

声).

хулга *хулган* III [形]偷偷的, 偷偷摸摸的; 躲躲闪闪的, 贼头贼脑的.

хулгавч *хулгангавч* [名]①女脑包(一种女用的只遮掩耳朵和脸颊的无顶帽子); ②帽耳, 护耳; ◇ ~ нум 弩弓.

хулгавчлагдах *хулгангавчлагдах* [动] хулгавчлах 的被动态.

хулгавчлах *хулгангавчлах* [动]①戴女脑包; ②盖上帽耳朵, 戴帽子把耳朵盖上.

хулгавчлуулах *хулгангавчлуулах* [动] хулгавчлах 的使动态.

хулгай *хулгайн* [名·形]①偷盗, 盗窃: ~ хийх 偷盗, 做贼; ~ н айдас 盗窃恐怖; ~ н дон 盗窃狂; ~ н тээвэр 偷运, 走私; ~ н хэрэг 盗窃案; ~ авах, ~ д алдах 被偷; ~ мэдэгдэх, ~ баригдах 偷盗事件被发现, 贼被捉; ~ сэрэх, ~ сэрлэх 疑(某人)有偷盗行为; ②贼, 强盗, 小偷: ~ н үүр 贼窝; ~ н уяа 拴藏所盗马匹的地方, 贼桩; ③偷偷的, 悄悄的, 鬼祟的, 隐秘的, 神不知鬼不觉的: ~ гаар ирэх 偷偷地来, 悄悄地来; ~ нүдээр харах 偷偷地看; ~ зам 隐秘的小道, 不易发现的小路; ④蠢贼, 暴乱者, 叛乱者; ◇ ~ гэзэг〈解〉后脑穴, 争食窝.

хулгайлагдах *хулгайнагдах* [动] хулгайлах 的被动态.

хулгайлах *хулгайнах* [动]盗窃, 偷盗, 行盗, 做贼: жуулчны юмыг ~ 偷窃游客的东西; ~ н баривчлах 绑架.

хулгайлуулах *хулгайналуулах* [动]① хулгайлах 的使动态; ②意同 хулгайлагдах.

хулгайч *хулгайнагч* I [名·形]①贼, 小偷, 盗贼, 强盗: ~ ийн нууц хэл 黑话; ~ ийн этгээд хэл 行话, 隐语; ②爱偷吃东西的: ~ муур 爱偷吃东西的猫; ~ цахлай〈动〉贼鸥(属); ~ цахлайн салбар овог〈动〉贼鸥亚科.

хулгайч *хулгайнагч* II [名]〈动〉木兔(鹰).

хулгалзах *хулгайнах* [动]①(人)动摇不定; ②躲躲闪闪(指马受惊状).

хулгана *хулган* [名]①〈动〉鼠, 耗子;

хулганын орд 鼠洞, 鼠穴; ~ яр (医)
 ①鼠疮; ②炭疽(牲畜病); хулганын тос
 (植)野韭菜; ~ өвчин (医)萎黄病; ~
 гуш (动)长膜壳绦虫; ~ хижиг 鼠疫;
 мэхээрийн ~ 小灰鼠; атаахай ~ 地
 鼠; морин ~ 田鼠; гүзлэг ~ 香鼠;
 бухлиг ~ 鼯鼠; могойч ~ 食蛇鼠;
 усч ~ 水鼠; галч ~ 火鼠; хулсны ~
 竹鼠; тангуур ~ 唐鼠; мөсч ~ 鼯鼠;
 мөргүүлч ~ 拱鼠; чигч ~ 义鼠; хээ-
 рийн ~ 野鼠; хулганын занга, хул-
 ганын хавх 捕鼠器; хулганын зулза-
 га 鼠崽, 幼鼠; ◇ усан ~ болох 变成
 水老鼠(汗流夹背); ●子(地支之一); ~
 жил 子年, 鼠年; ~ цаг 子时(指夜间十
 一时至一时).

хулганасаг **хулганас** [形]鼠形的, 鼠式的;
 ~ мэрэгчин (动)鼠形啮齿目.

хулганасхийх **хулганас** [动] хулганах
 的瞬间体.

хулганах **хулган** [动]坐不住, 来回动; 躲
 躲闪闪.

хулганацар **хулган** [名] (动)长尾鼠
 (属).

хулганацгаах **хулган** [动] хулганах
 的众动态.

хулгануулах **хулган** [动] хулганах
 的使动态.

хулгар **хулгар** I [形]●短耳朵的(指动物);
 ●(有棱物)磨圆滑了的.

хулгар **хулгар** II [名] (动)旱獭, 土拨鼠.

хулгарах **хулгар** [动]●(动物)耳朵变得
 很短; ●(有棱物)磨得很圆滑.

хулгардах **хулгар** [动]●(动物)耳朵变
 得很短, 耳朵变得过短; ●(有棱物)磨得
 很圆滑, 磨得过于圆滑.

хулгардуу **хулгар** [形]●耳朵很短的(指
 动物); ●(有棱物)磨得很圆滑了的.

хулгархан **хулгар** [形] хулгар的小称;
 ●耳朵稍短的(指动物); ●(有棱物)稍磨
 圆滑了的.

хулгатах **хулгар** [动]长耳垢.

хулгах **хулгар** [动]●坐不住, 来回动; ●

吞吞吐吐, 张口结舌(答不出话来); ●
 (马)躲躲闪闪(受惊时); ●胆怯, 畏难;
 ●扎住帽子的护耳.

хулгуу **хулгар** [名](做帽子用的)帽子窝.

хулгуулах **хулгар** [动] хулгах 的使动
 态.

хулгуух **хулгар** [动]偷拿, 偷窃.

хулд **хулгар** [名] (动)大马哈鱼.

хулдаас(ан) **хулгар** [名]油布, 漆布; 胶
 布; 贴盖物; ширээний ~ 桌布; ~ ан
 сийлбэр 麻胶版图.

хулдааслагдах **хулгар** [动] хул-
 дааслах 的被动态.

хулдааслах **хулгар** [动](用油布或漆
 布等)蒙上, 盖上, 包上.

хулдааслуулах **хулгар** [动]●хул-
 дааслах 的使动态; ●意同 хулдааслаг-
 дах.

хулдас(ан) **хулгар** [名]骨膜: хулдасны
 яс 骨膜性骨, 膜成骨.

хулдах **хулгар** [动]●(用油布或漆布等)盖
 上, 蒙上, 包上; ширээ ~ 将桌布铺在桌
 子上; ●上漆; шал ~ 漆地板; ●裱糊:
 цаасаар ~ 用纸裱糊.

хулдуулах **хулгар** [动] хулдах 的使动
 态.

хулжаах **хулгар** [动] хулжих 的使动
 态.

хулжимгай **хулгар** [形]好躲人的, 易受惊
 的, 变野的(指动物).

хулжимтгай **хулгар** [形]参见 хулжим-
 гагй.

хулжимхай **хулгар** [形]参见 хулжимгай.

хулжин **хулгар** [形]狡猾的, 奸诈的.

хулжих **хулгар** [动]●(动物)受惊, 躲人;
 морь ~ 马惊; ●(转)不寐, 失眠; нойр
 ~ 失眠; ●(转)畜粪堆斜塌下来.

хулнгаан **хулгар** [名]流氓, 无赖.

хулним **хулгар** [名]草珠米.

хулних **хулгар** [名]见 хулхи.

хулмага *ᠬᠤᠯᠮᠠᠭ᠎ᠠ* 见 ~ хийх 参见 хулма-
ганах.

хулмагалзах *ᠬᠤᠯᠮᠠᠭ᠎ᠠᠵᠢᠬᠡ* (动) 参见 хулма-
ганах.

хулмаганах *ᠬᠤᠯᠮᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* (动) ① 畏惧, 悚然,
害怕, 躲躲闪闪; айж хулмаганаад
байхын хэрэг алга 没有什么可怕的; ②
短耳朵动物躲躲闪闪.

хулмайлах *ᠬᠤᠯᠮᠠᠶᠢᠯᠠᠬᠤ* (动) хулмайх 的
使动态.

хулмайх *ᠬᠤᠯᠮᠠᠶᠢᠬᠤ* (动) (牲畜的) 耳朵往后
贴.

хулмалзах *ᠬᠤᠯᠮᠠᠯᠵᠢᠬᠡ* (动) 参见 хулмага-
нах.

хулмалзуулах *ᠬᠤᠯᠮᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) хулмал-
зах 的使动态.

хулман *ᠬᠤᠯᠮᠠᠨ* (形) 耳朵短小的 (指动物):
~ чихтэй морь 短耳朵的马.

хулмас *ᠬᠤᠯᠮᠠᠰ* (名) 狐臭.

хулс(ан) *ᠬᠤᠯᠰ(ᠠᠨ)* (名) ① (植) 芦苇; ~ан са-
хал 芦花; ~ан дээс 芦草绳; ② (植) 竹:
~ан ташуур 竹鞭; ~ан чигийрма цэ-
цэг (植) 簕兰花; ~ан сав 竹筐; ~ны
сүүеэ, ~ны соёо 竹笋; ~ны ятуу (动)
竹鸡; ~ны хулгана (动) 竹鼠; ~ан
шар 麦秆黄(色); ~ан цаас 竹纸; ◇ ~
ан нуруу 脊柱.

хулслаг *ᠬᠤᠯᠰᠯᠠᠭ* (形) ① 多芦苇的; 多竹的;
② 竹子似的; 芦苇似的: ~ улаан
цэгцүүхий (植) 夹竹桃.

хулст *ᠬᠤᠯᠰᠲᠤ* (形) 有竹子的; 有芦苇的: ~
газар 长竹子的地方; 长芦苇的地方; ~
нуур 长着芦苇的湖.

хулт *ᠬᠤᠯᠲᠤ* (名) 见 ~ бялзуухай (动) 葫芦
头(鸟).

хулуу *ᠬᠤᠯᠡᠭᠤ* I (名) (医) 关节疼痛病, 痛风
(症); ~ хөдлөх 患痛风(症), 关节疼
痛, 寒筋.

хулуу *ᠬᠤᠯᠡᠭᠤ* II (名) (植) 葫芦: дий ~ (植)
地葫芦.

хулуугч *ᠬᠤᠯᠡᠭᠤᠭᠴᠢ* (名) 偷盗者, 小偷.

хулуугах *ᠬᠤᠯᠡᠭᠤᠭᠠᠬᠤ* (动) (医) 患关节疼痛症,
患痛风症.

хулуух *ᠬᠤᠯᠡᠭᠤᠬᠤ* (动) 偷盗, 窃取.

хулхи *ᠬᠤᠯᠬᠢ* (名) ① (解) 耳鼓膜, 内耳; ②
耳垢: ~ нь буух ①耳朵耷拉下来; ②老
实起来, 乖起来.

хулхидах *ᠬᠤᠯᠬᠢᠳᠠᠬᠤ* (动) 揪住耳朵, 抓耳朵.

хулхилах *ᠬᠤᠯᠬᠢᠯᠠᠬᠤ* (动) 散, 散开, 散架, 破
开, 破毁.

хулхитах *ᠬᠤᠯᠬᠢᠲᠠᠬᠤ* (动) ① 生耳垢; ② (医)
患耳膜炎.

хулхитуулах *ᠬᠤᠯᠬᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) хулхитах
的使动态.

хулчганалдах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬᠤ* (动) хулчга-
нах 的互动态.

хулчганах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* (动) 畏惧, 害怕, 悚
然, 躲躲闪闪.

хулчгануулах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) хулчга-
нах 的使动态.

хулчгар *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷ* (形) ① 胆怯的, 惧怕的, 胆
小的: ~ амьтан 胆小的动物; ② 无光泽
的, 憔悴的, 苍白的: ~ царай 苍白的脸.

хулчгардах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ* (动) ① 变得胆怯,
变得惧怕, 变得胆小; 显得胆怯, 显得惧
怕, 显得胆小; ② 变得光泽, 变得憔悴, 变
得苍白; 变无光泽, 变憔悴, 变苍白.

хулчгардуу *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* (形) ① 很胆怯的,
很惧怕的, 很胆小的; ② 很无光泽的, 很
憔悴的, 很苍白的.

хулчгардуулах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* (动) хулч-
гардах 的使动态.

хулчгархан *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* (形) хулчгар 的小
称; ① 略胆怯的, 稍惧怕的, 稍胆小的; ②
不大有光泽的, 略憔悴的, 略苍白的.

хулчигнах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠭᠢᠩᠠᠬᠤ* (动) 情感减退, 兴趣减
退, 感到乏味.

хулчийлах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠶᠢᠯᠠᠬᠤ* (动) хулчийх 的
使动态.

хулчийх *ᠬᠤᠯᠴᠢᠶᠢᠬᠤ* (动) ① 变憔悴, 失去光泽,
变苍白; ② 害怕, 恐惧, 变胆小.

хулчийчих *ᠬᠤᠯᠴᠢᠶᠢᠬᠤᠴᠢᠬᠤ* (动) хулчийх 的完
成体.

хулчилзах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠯᠵᠢᠬᠤ* [动] 参见 хулчганах.
 хулчилзуулах *ᠬᠤᠯᠴᠢᠯᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хулчил-
 зах 的使动态.
 хулчин *ᠬᠤᠯᠴᠢᠨ* [形] 苍白的, 憔悴的, 无光洋
 的.
 хуль *ᠬᠤᠯᠢ* [名] (植) 狮子草(属).
 хульжих *ᠬᠤᠯᠢᠵᠢᠬᠤ* [动] (牲口) 逃跑, 逃脱.
 хульхан *ᠬᠤᠯᠢᠬᠠᠨ* [形] 静寂的.
 хульчгардуу *ᠬᠤᠯᠢᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 有点害怕的,
 躲躲闪闪的.
 хум *ᠬᠤᠮᠤ* [名] 东西, 物品: юм ~ 东西, 物
 品.
 хумаг *ᠬᠤᠮᠠᠭ* [名] 浮土, 尘垢: алтан ~ 青
 铜粉; 金粉; мөнгөн ~ 铝粉; 银粉; ~
 алт 砂金; ◇ хог ~, шороо ~ 松土,
 土壤.
 хумагтах *ᠬᠤᠮᠠᠭᠲᠠᠬᠤ* [动] 落上浮土, 落上尘
 土.
 хумайлгах *ᠬᠤᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ* [动] хумайх 的使动
 态.
 хумайх *ᠬᠤᠮᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] 参见 хумих.
 хумбага *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭ᠎ᠠ* I [名] (植) 粟米草(属).
 хумбага *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭ᠎ᠠ* II [名] 旅行皮包.
 хумбаганах *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动] 口小肚大的东西
 摇动不停; 小而圆胖的动物走动.
 хумбагар *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷ* [形] ① 口小肚大的(器皿
 等); ~ хумс 匙形指甲; ② 小而圆胖的
 (动物).
 хумбагардуу *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] ① 口小肚很大
 的(器皿等); ② 小而十分圆胖的(动物).
 хумбагархан *ᠬᠤᠮᠪᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] хумбагар 的
 小称; ① 略呈口小肚大的(器皿等); ② 略
 显小而圆胖的(动物).
 хумбайлгах *ᠬᠤᠮᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ* [动] хумбайх 的
 使动态.
 хумбайх *ᠬᠤᠮᠪᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] 成口小肚大形状; 成
 小而圆胖状.
 хумбалзах *ᠬᠤᠮᠪᠠᠯᠵᠢᠬᠤ* [动] 参见 хумбаганах.
 хумбан *ᠬᠤᠮᠪᠠᠨ* [形] 参见 хумбагар.
 хумбих *ᠬᠤᠮᠪᠢᠬᠤ* [动] 收起, 收拾; жигүүрээ

~ (鸟) 收翅; хөлөө ~ ① 把腿收回来;
 ② (转) 停止行走; хормойгоо ~ 提起衣
 襟.

хумжаа *ᠬᠤᠮᠵᠠᠭ᠎ᠠ* I [名] 燧火枪的量药器.
 хумжаа *ᠬᠤᠮᠵᠠᠭᠠᠷ᠎ᠠ* II [形] 参见 хумжаарга.
 хумжаарга *ᠬᠤᠮᠵᠠᠭᠠᠷᠭ᠎ᠠ* [形] 整齐的, 条理的,
 井井有条的.
 хумжааргадах *ᠬᠤᠮᠵᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] 显得十分
 整齐、十分条理、井井有条.
 хумжааргалах *ᠬᠤᠮᠵᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 整理, 弄
 条理, 搞整齐, 收拾得井井有条.
 хумигар *ᠬᠤᠮᠢᠭᠠᠷ* [形] 蜷缩的, 弯曲的, 翘曲
 的: ~ арьс шир 卷缩的皮子.
 хумигардуу *ᠬᠤᠮᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] 蜷缩得厉害的,
 很弯曲的, 翘曲得厉害的.
 хумигдах *ᠬᠤᠮᠢᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] хумих 的被动态.
 хумил *ᠬᠤᠮᠢᠯ* [名] 包, 大包, 包装, 行李.
 хумилдах *ᠬᠤᠮᠢᠯᠳᠠᠬᠤ* [动] хумих 的互动态.
 хумиралдах *ᠬᠤᠮᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬᠤ* [动] хумирах 的
 互动态.
 хумирах *ᠬᠤᠮᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 蜷缩, 弯曲, 翘曲.
 хумируулах *ᠬᠤᠮᠢᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хумирах 的
 使动态.
 хумнулах *ᠬᠤᠮᠢᠨᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хумих 的使动态.
 хумих *ᠬᠤᠮᠢᠬᠤ* [动] 收拾, 收起; 整理, 归整:
 хураах ~ 收拾; ажлаа ~ 收工; гараа
 ~ ад суух 袖手旁观; хөлөө ~ ① 收起
 自己的腿; ② 停止行走; хормойгоо ~
 提起前襟; амаа ~ ① 讲话简洁; ② 住口;
 юм хум хумьж авах 整理东西; шу-
 вуу далбачаа хумив 鸟收拢了翅膀.
 хумс *ᠬᠤᠮᠤᠰ* I [名] (机枪的) 爪子钩; 爪子.
 хумс(ан) *ᠬᠤᠮᠤᠰ* II [名] 指甲, 趾甲; 爪; га-
 рын ~ 手指甲; шувууны ~ 鸟的爪
 趾; ~ алаглах <医> 白甲病; ~ аа идэх
 指甲吞噬现象; ~ ны будаг 指甲油;
 ~ ны буланцар 指甲部, 趾甲部; ~ ны
 од 白甲病; ~ ны өнгөц үлд 指甲表皮
 癣; ~ ны сар өвдөх 指(趾)甲痛; ~ ны
 тослогийн арьстас 指甲油引起的皮炎;
 ~ ны уг 指甲根; ~ ны ул 踵掌; ~ ны
 хожгор үлд 甲癣; ~ ны хэвтэш 甲床,

爪床; ~ны ялтас 爪板; ~ын чинээ, ~нычинээ 一丁点小的; хумсыхан чинээ 像指甲那么小的; ◇ -ан будаг цэцэг (植) 凤仙花; 指甲花; ~ан будгийн овог (植) 凤仙花科; ~ан цэцэг 櫻草(属); эмгэн ~ (动) 蜗牛.

хумсгүй (нөлөө) [形] 无指甲的, 无爪的.

хумслагдах (нөлөөлөгдөх) [动] хумслах 的被动态.

хумслах (нөлөөлөх) [动] ① (用指甲) 戳, 扎, 挤; ② (转) 小偷小摸.

хумслуулах (нөлөөлүүлэх) [动] ① хумслах 的使动态; ② 意同 хумслагдах.

хумст (нөлөөс) [形] ① 指甲的; 爪的; ② 有指甲的; 有爪的.

хумстай (нөлөөтэй) [形] 有指甲的; 有爪的.

хумстан (нөлөөтэй) [动] 有爪动物.

хумх (нөлөө) [名] 参见 бумба [: ~ од (天) 宝瓶星座.

хумхаа (нөлөө) [名] (医) 虐疾: ~гийн дугжраа 虐疾性昏迷; ~гийн плазмодий (生) 虐原虫; ~гийн шумуул (动) 虐蚊.

хумхаал (нөлөө) [名] (植) 萱草(属).

хумхат (нөлөө) [形] 壶形的, 罐形的: ~цан 注水壶, 洗涤剂小壶, 灌注器; (乐) 小钹子.

хумхач (нөлөө) [名] 陶器师, 陶工, 碗碟器皿艺人.

хумхи (нөлөө) [名] 尘埃, 细尘: ~йн тоос 尘土; ~йн наанги шороо 陶土.

хумхина (нөлөө) 见 ~ хонжин (植) 球花风铃草.

хумхигдах (нөлөөлөгдөх) [动] хумхих 的被动态.

хумхидах (нөлөөлөх) [动] ① 落尘埃, 落细尘; ② 尘埃变多, 细尘变多.

хумхий (нөлөө) [名] 嘴唇.

хумхилцах (нөлөөлөх) [动] хумхих 的共动态.

хумхиулах (нөлөөлүүлэх) [动] хумхих 的使动

态.

хумхих (нөлөөлөх) [动] 参见 хумих.

хумьзнах (нөлөөлөх) [动] хумих 的短暂体.

хумьцгаах (нөлөөлөх) [动] хумих 的众动态.

хумьчих (нөлөөлөх) [动] хумих 的完成体.

хун (нөлөө) [名] ① (动) 鸿: ~ галуу 鸿雁; ② (动) 天鹅.

хунар (нөлөө) [名] 衣物; 家什: хувцас ~ 衣服; айл ~ 家户; хувцас ~аа зас! 整理一下衣服! айл ~аар хэсэх 到人家里闲串.

хунгар (нөлөө) [名] 雪坑; 积雪, 雪堆: ~т шигдэх 陷入雪堆; 陷入雪坑; ~ хүн 雪人.

хунгардах (нөлөөлөгдөх) [动] 呈雪坑; 呈雪堆.

хунгарлах (нөлөөлөх) [动] 形成雪坑, 形成雪堆.

хунгарлуулах (нөлөөлүүлэх) [动] хунгарлах 的使动态.

хундага(в) (нөлөө) [名] ① 酒杯; 小杯, 盏: архины ~ 酒杯; ~ өргөх 举杯; 干杯; ... төлөө ~ а өргөцгөө! 为...而干杯! ~ барих 敬酒; 敬杯; ~ тулгах 碰杯; ~н эс (生) 杯状细胞; ② 小碗.

хундагалагдах (нөлөөлөгдөх) [动] хундагалах 的被动态.

хундагалалцах (нөлөөлөх) [动] хундагалах 的共动态.

хундагалах (нөлөөлөх) [动] 斟酒, 注入杯内: архи ~ 斟酒.

хундагалуулах (нөлөөлүүлэх) [动] ① хундагалах 的使动态; ② 意同 хундагалагдах.

хундагалцгаах (нөлөөлүүлэх) [动] хундагалах 的众动态.

хундан (нөлөө) [形] ① 全白的, 纯白色的(指绵羊): ~ цагаан хонь 纯白色的绵羊; ② 单一色的, 纯色的, 素色的: ~ хөх өнгөөр будах 染成纯蓝色; ③ 红色的, 红丹色的(羽毛色).

хундруу (нөлөө) [名] (动) 鹤, 仙鹤.

хунз ᠬᠤᠨᠵ [名] 筐, 筐子.

хунна ᠬᠤᠨᠨᠠ [名] ① 褶, 褶皱, 褶痕, 皱纹; ② 桦皮篓.

хуниар ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠷ [名] 褶边, 皱纹, 褶子.

хуниартах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠷᠲᠠᠬ [动] 打褶, 折叠, 起皱.

хуниас ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰ [名] 褶, 皱褶, 褶痕, 皱纹: хувцасны ~ 衣服的皱褶; ~ татах 把衣服折出褶皱.

хуниасдал ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠳᠠᠯ [名] 小褶皱.

хуниасдах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠳᠠᠬ [动] 出褶, 起褶皱, 出现皱纹.

хуниаслах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠯᠠᠬ [动] 折出皱褶, 出现褶皱, 出现皱纹.

хуниаслуулах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠯᠤᠯᠠᠬ [动] хуниаслах 的使动态.

хуниаст ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠲᠤ [形] ① 褶的, 褶皱的, 皱褶的; 皱纹的; ② 参见 хуниастай.

хуниастай ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠲᠠᠢ [形] 有褶的, 有褶皱的, 有皱褶的, 有皱纹的.

хуниастах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠰᠲᠠᠬ [动] 形成皱褶, 出现褶皱, 出现皱纹: дээл ~ 衣服出现皱纹.

хунигдах ᠬᠤᠨᠢᠭᠳᠠᠬ [动] хуних 的被动态.

хунилдах ᠬᠤᠨᠢᠯᠳᠠᠬ [动] хуних 的互动态.

хунилцах ᠬᠤᠨᠢᠯᠴᠠᠬ [动] хуних 的共动态.

хунимал ᠬᠤᠨᠢᠮᠠᠯ [形] 折出褶的, 折出皱褶的, 折出褶皱的.

хунираа ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠠ [名] ① 褶, 褶皱, 皱褶, 皱纹; ② 波纹: усны ~ 水波.

хунираас ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠠᠰ [名] 参见 хунираа.

хунираатаал ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠯ [名] хунираатах 的名词.

хунираатах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬ [动] 出褶皱, 出皱纹, 出皱纹.

хунираатуулах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠤᠯᠠᠬ [动] хунираатах 的使动态.

хунирагдах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ [动] хунирах 的被动态.

хуниралдах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ [动] хунирах 的互动态.

хунирах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠬ [动] ① 出现皱褶, 形成褶皱; ② 折缩(如手风琴等).

хунируулах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] хунирах 的使动态.

хуниулах ᠬᠤᠨᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] хуних 的使动态.

хуниур ᠬᠤᠨᠢᠶᠤᠷ [名] 使之折缩的用具; 口袋口的抽带: хүүдийний ~ 口袋口的抽带.

хуних ᠬᠤᠨᠢᠬ [动] ① 折出褶: хуньж оёх 缝合; ② 折叠; ③ 抽紧抽带.

хунлин ᠬᠤᠨᠯᠢᠨ [名] <植> 黄连: ~ гүн <植> 并头草.

хунт ᠬᠤᠨᠲ [形] 有鸿的, 有天鹅的.

хунтайз ᠬᠤᠨᠲᠠᠶᠵ [名] <陈> ① 皇太子, 皇子; ② 亲王.

хунх ᠬᠤᠨᠬ I [名] 威严, 雄伟, 庄严, 壮丽: ~ тай залуу 威武的青年人.

хунх ᠬᠤᠨᠬ II [名] <地> 冰窝: ~ хөндий 围谷; ~ ын мөсөн гол 冰窝冰川, 围谷冰川; ~ ын нуур 冰成湖, 卡尔湖.

хунхгүй ᠬᠤᠨᠬᠦᠭᠡᠢ [形] 难看的, 不振的, 萎靡的, 不威严的.

хунхтай ᠬᠤᠨᠬᠲᠠᠢ [形] 威严的, 雄伟的, 庄严的, 壮丽的.

хунхуз ᠬᠤᠨᠬᠦᠵ [名] 红胡子, 土匪.

хунчир ᠬᠤᠨᠴᠢᠷ [名] <植> 紫云英, 蒙古连翘.

хунш ᠬᠤᠨᠰ [名] ① 友情, 情谊, 交情: ~ сайтай нөхөр 交情好的朋友; ② 美观, 庄严, 威严.

хуншгүй ᠬᠤᠨᠰᠦᠭᠡᠢ [形] 不讲交情的, 不重友情的; 无交情的, 无情谊的.

хунштай ᠬᠤᠨᠰᠲᠠᠢ [形] 讲交情的, 重友情的; 有交情的, 有情谊的.

хуньдгаах ᠬᠤᠨᠢᠶᠠᠭᠠᠬ [动] хуних 的众动态.

хур ᠬᠤᠷ I [形] 去年的, 连年的; 积蓄的: ~ баян 很富裕的; ~ тарга, ~ хүч 隔年膘; ~ өвс 隔年草; ~ тариа ① 自生禾, 落生禾; ② 陈粮; ~ дэл ① 多年未剪的马鬃; ② 隔年的马鬃; ~ салаа 再生树枝.

хур ᠬᠤᠷ II [名] <动> 黑山鸡, 乌雉, 琴鸡.

хур *ᠬᠤᠷ* Ⅲ [名] 雨, 雨露: ~ багатай жил

旱年, 枯水年; ~ бороо 雨水; ~ татуурах 降雨量减少; ~ орох 下雨; 下雪; ~ буух 降雨; 降雪; ~ тэмдэглүүр 自动雨量计; ~ын шүхэр 雨伞; ~ ус 雨水, 甘露; ~ын харацай <动> 雨燕; ◇ ~ тунадас 雨水; 降雨量.

хураа *ᠬᠤᠷᠠᠭ* [名] <医> 胎块.

хураавар *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠪᠠᠷ* [名] <地> 块巢岩.

хураагдал *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠯ* [名] 被收集的东西, 被征集的东西, 被没收的东西.

хураагдах *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] хураах I、II 的被动态.

хураагуур *ᠬᠤᠷᠠᠭᠤᠭᠤᠷ* I [名] ① 收集器; дуу ~ 录音机; ② <电> 蓄电池; 蓄能器: зай ~ 蓄电池; ~ тэргэнцэр 蓄电池车; ~ын багтаамж 蓄电池容量; ~ын зай 电瓶; ~ын илтэс 蓄电池极板; ~ын хүчил 蓄电池用酸.

хураагуур *ᠬᠤᠷᠠᠭᠤᠭᠤᠷ* II [名] <解> 静脉: ~ авах 切除静脉; ~ зангиран бүдүүрэх 静脉曲张; ~ т тарих, ~ судсанд тарих 静脉注射; ~ судасны даралт, ~ын даралт 静脉血压; ~ тойронтоос <医> 静脉周炎; ~ тэлэх 静脉扩张; ~ хатуурах 静脉硬化; ~ шивэх <医> 静脉穿刺; ~ын ангал 静脉窦; ~ын бичүүр <医> 静脉搏动描记器; ~ын бичээс <医> 静脉搏动图; ~ын гаралт хөхрөл <医> 静脉发绀; ~ын дотортоос <医> 静脉内膜炎; ~ын цорго 静脉导管; ~ын цохилт 静脉搏; ~ын чулуу <医> 静脉石.

хураагуурт *ᠬᠤᠷᠠᠭᠤᠭᠤᠷᠲᠤ* [形] ① 收集器的; 蓄电池的; ② 有收集器的, 带收集器的; 有蓄电池的, 带蓄电池的; ③ 静脉的.

хураагууртас *ᠬᠤᠷᠠᠭᠤᠭᠤᠷᠲᠤᠰ* [名] <医> 静脉炎.

хураагч *ᠬᠤᠷᠠᠭᠴ* [名·形] ① 收集者, 征集者, 征收者; 召集者; 收获者; ② 没收者, 剥夺者; ③ 收集的, 征集的, 征收的; 召集的; 收获的; ~ даланлаг 堰堤, 聚流堤; ④ 没收的, 剥夺的.

хураазнах *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠨᠬᠤ* [动] хураах I、II 短

暂体.

хураалга *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠭ᠋᠎ᠠ* [名] хураах I、II 的名词.

хураалгах *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠭ᠋ᠢᠬᠤ* [动] ① хураах I、II 的使动态; ② 意同 хураагдах.

хураалт *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠲᠤ* [名] хураах I 的名词; 收获: намрын тариа ~ 秋收; будаа ~ын цаг 粮食收获时节; ~ муу жил 欠收年; ~ын норм 收获量指标.

хураалцах *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠲᠤᠬᠤ* [动] хураах I、II 的共动态.

хураамаг *ᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠮᠠᠭ* [名] 聚集, 收集, 积累, 积攒.

хураамал *ᠬᠤᠷᠠᠮᠠᠯ* [形] ① 征集来的, 收集起来的, 征收来的; 召集来的, 收获的; ② 没收的, 剥夺的.

хураамж *ᠬᠤᠷᠠᠮᠵ* [名] ① 参见 хумжаарга; ② 汇编, 汇总, 搜集, 选集: сурах бичгийн ~ дэвтэр 教材汇编, 教学课程汇集; ~ эмхэтгэл 汇编; ③ 征收, 没收, 剥夺; 收获量; ④ 税收, 捐税: ~ авах 收税, 抽税; ~ ийн үнэмлэх 税收牌照; замын ~ 养路费.

хураамжит *ᠬᠤᠷᠠᠮᠵᠢᠲᠢ* [形] ① 参见 хураамжтай; ② 汇编的, 汇总的, 搜集的, 选集的; ③ 征收的, 没收的, 剥夺的.

хураамжлах *ᠬᠤᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] ① 收集, 汇集, 积累; ② 收拾, 整理, 整顿; ③ 没收, 剥夺; 征收; ④ 参见 хураангуйлах.

хураамжлуулах *ᠬᠤᠷᠠᠮᠵᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] хураамжлах 的使动态.

хураамжтай *ᠬᠤᠷᠠᠮᠵᠢᠲᠠᠢ* [形] 有秩序的, 有条理的, 整齐的, 秩序井然的.

хураангуй *ᠬᠤᠷᠠᠨᠭᠤᠢ* [形] ① 概括的, 概略的, 归纳的, 总括的, 摘要的, 提要的: ~ тойм 概述; утгын ~ 内容提要; ② 简略的, 简要的, 压缩的, 缩短的; 非扩展的: ~ дүн 简要结果; ~ хэмжээ 缩尺, 比例尺; ~ хэмжээний таних тэмдэг 比例尺符号; ~ цэс 报单, 一览表, 明细表, 简报表; ~ өгүүлбэр 非扩展句; ~ тодотгол 非扩展定语.

хураангуйдал *ᠬᠤᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠳᠠᠯ* [名] 灯罩; <电> 遮光器.

хураангуйлагдах *хураангуйлагдана* [动] хураангуйлах的被动态.

хураангуйлал *хураангуйлал* [名] ① хураангуйлах的名词; ② 简约化, 概括性, 概略性; ③ 缩写法.

хураангуйлах *хураангуйлана* [动] ① 概括, 概略, 归纳, 摘要, 提要: ~ арга 归纳法; ~ н бичих 摘要写, 缩写; ② 删节, 收缩, 压缩, 缩减: өгүүлэлийг ~ 删节文章; ~ н товчлох 缩写; ~ сан нийлмэл үг 复合缩写词; ~ сан солбицол 简化坐标.

хураангуйлга *хураангуйлга* [名] 省略符号.

хураангуйлуулах *хураангуйлуулна* [动] хураангуйлах的使动态.

хураах *хураана* I [动] ① 征集, 收集, 征收; 召集; 收获: мэдээ ~ 收集情报; албан татвар ~ 收税; тариа ~ 收割庄稼; ② 没收, 剥夺: ~ н авах 没收, 充公; хөрөнгө ~ 没收财产; ③ 赶到一起: мал ~ 将牲畜往回赶; ④ 堆置, 收拢: түлээ ~ 堆柴; ⑤ 积累, 积蓄; 聚集, 汇集: мөнгө ~ ① 积蓄钱; ② 收款; ◇ амьсгаа ~ 咽气, 死; дуугаа ~ 沉默不语, (因生气)不作声; ⑥ 省略, 简略, 简约: ~ сан тэмдэг 省略符号; ~ сан үг 缩略语; ◇ ~ судас 静脉.

хураах *хураана* II [动] 征服, 制服.

хураацгаах *хураацгаана* [动] хураах I、II 的众动态.

хураачих *хураачихна* [动] хураах I、II 的完成体.

хурагч *хурагч* [名·形] ① 聚集者, 聚会者, 集合者; 积聚者, 汇集者; ② 聚集的, 聚会的, 集合的; 积聚的, 汇集的.

хурай *хурай* [语] 呼拉, 乌拉(号召、冲锋的呼喊声).

хурайлах *хурайлана* [动] ① (军队冲锋时)呐喊, 喊“呼拉”, 喊“乌拉”; ② 抡.

хурал *хурал* I [名] ① 会, 会议: ~ хуй 会议; намын ~ 党的会议; их ~ 大呼拉尔; 代表大会; бага ~ ① 小呼拉尔; ② 代表会议; бүгд ~ 全体会议, 全会; онц бага ~ 临时会议; баярын ~ 庆祝会,

纪念大会; ~ д хэлэлцэх асуудал 会议议题, 会议议程; ~ д орох 参加会议, 出席会议; ~ нээх 会议开幕; ~ хаах 会议闭幕; хурлыг хаяж гарах 退出会议; ~ хуралдах 召开会议; ~ завсарлах 临时休会; 会议中稍事休息; ~ тарах 散会; хурлын дарга 会议主席; хурлыг даргалах 担任会议主席; хурлын тэргүүлэгчид 会议主席团; хурлын дүрэм 会议程序; хурлын тайлан 会议报告; хурлын хөтөлбөр 会议日程; хурлын тогтоол 会议决议; ② (转)委员会(指经过选举而产生的机构).

хурал *хурал* II [名] (宗) ① 会, 道场; 礼拜: номын ~ 道场; ~ хурах 做道场; 举行祷告仪式; ~ хуруулах 请做道场; 请喇嘛念经; ~ цэглэх 道场暂停; 礼拜稍停; 暂时休会; ◇ ~ ном 道场, 祷告仪式; ② 小寺院, 小庙.

хуралдаан *хуралдаан* [名] 会, 会议(指由选举产生的或委任的委员们所举行的商讨事宜的会议); Аюулгүй зөвлөлийн ~ (联合国)安全理事会会议.

хуралдагсад *хуралдагсад* [名] 参加会议者们, 与会者们.

хуралдагчид *хуралдагчид* [名] 开会的人们, 参加会议者们, 与会者们.

хуралдай *хуралдай* [名] (史) 忽里勒台(古时蒙古族的部落首领会议).

хуралдах *хуралдана* I [动] 开会, 举行会议; 参加会议: би хуралдаад ирэв 我开会回来了.

хуралдах *хуралдана* II [动] ① хурах 的互动态; ② 聚集, 积累, 积攒.

хуралдацгаах *хуралдацгаана* [动] хуралдах I、II 的众动态.

хуралдуулах *хуралдуулна* [动] хуралдах I、II 的使动态: ~ сан гал (军) 密集火力.

хуралзах *хуралдана* [动] ① 飘扬(风中); ② 打转, 吹动(风中).

хуралт *хуралт* [名] 聚集, 聚会, 聚合; 积聚, 汇聚.

хурам *хурам* [量·副] 见 хором.

- хурамт** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠲᠤ* [形]聚集的, 积蓄的, 积累的, 积攒的: ~ тэжээл 积贮的饲料.
- хурамтлагдах** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хурамтлах 的被动态.
- хурамтлал** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠯ* [名] 见 хуримтлал.
- хурамтлах** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠲᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] 见 хуримтлах.
- хурамтлуулах** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠲᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хурамтлах 的使动态; ② 意同 хурамтлагдах.
- хурамхан** *ᠬᠤᠷᠠᠮᠬᠠᠨ* [副] 见 хоромхон.
- хурандаа** *ᠬᠤᠷᠠᠨᠳᠠᠭᠠ* [名] ① 军 上校: дэд ~ 中校; ахлах ~ 大校; ~ генерал 上将.
- хурах** *ᠬᠤᠷᠠᠬᠤ* [动] 聚集, 聚会, 集合; 积聚, 汇集: ~ н цугларах 聚集, 聚会: олноороо ~ 积聚很多, 聚集很多; ~ н мэдрэхүй 知觉, 感受: ~ н мэдрэхүй алдах 失去知觉; ~ н мэдрэхүйн мэдрэх шат 感性阶段; ~ н төвлүүрэх лагерь 集中营.
- хурвайх** *ᠬᠤᠷᠠᠪᠠᠶᠢᠬᠤ* [动] ① 弯曲, 使弯曲, 弄卷, 翘曲; ② 凋残, 萎谢, 使下垂(植物).
- хурга(н)** *ᠬᠤᠷᠭᠠ* [名] ① 绵羊羔: ~ ны арьс 绵羊羔皮; ~ ны уут 接羊羔袋; ② 羊羔皮制的: 羊羔似的: ~ н дээл 羔皮袍; ◇ ~ н ахууна <植> 小葫芦; ~ н ацан сүүлт <动> 又尾海燕; ~ н бөөр <植> 榧子; ~ н дал мод <植> 苏铁; ~ н хөхөө <动> 小杜鹃; ~ н цагаан дэглэй <动> 白鹭; ~ н чихний хүчил <化> 草酸, 乙二酸; ~ н мөөг 白蘑菇(指草原上的一种白蘑菇); ~ н чих <植> 臭根菜, 酸模(属); ~ н засаа <植> 迎春花; ~ н бантан 拌汤; ~ н шарилж <植> 艾蒿.
- хургалах** *ᠬᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 绵羊产羔.
- хургалж** *ᠬᠤᠷᠭᠠᠯᠢᠵᠢ* [名] <植> 小画眉草.
- хургалуулах** *ᠬᠤᠷᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хургалах 的使动态.
- хургах** *ᠬᠤᠷᠭᠠᠬᠤ* [动] 飘动; 缭绕: утаа ~ 烟雾缭绕.
- хургач** *ᠬᠤᠷᠭᠠᠴ* [名] 育(绵)羊羔员.
- хурд** *ᠬᠤᠷᠳ* [名] 轮轴.
- хурд(ан)** *ᠬᠤᠷᠳ* II [名] ① 速度; дууны ~

音速; гэрлийн ~ 光速; ~ өөрчилснийх <乐> 离拍; ~ саах дохио 减速信号; ~ тохируул <技> 调速器; ~ харуур 速示器, 速度计; ~ хэмжих 测速; ~ хэтрүүлэх 超速; ~ ны хайрцаг <技> 变速箱; ~ ны хомосдол 速度差; ~ ны хоолой <技> 调速管; ~ тай сэлэх 速度游泳; хар ~ аар давхих 全速奔驰, 狂奔; ② 快, 迅速: ~ тай айл 有快马的人家.

хурдавгар *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠠᠭᠠᠷ* [形·名] ① 较快的, 较迅速的; ② <乐> 小快板.

хурдавчилцаах *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] хурдавчлах 的众动态.

хурдавчлагдах *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хурдавчлах 的被动态.

хурдавчлал *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] хурдавчлах 的名词.

хурдавчлах *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] 加快, 加速; 急忙, 赶忙; хурдавчилсан алхам 加快的脚步; хурдавчилсан галт гэрэг 加快列车; хурдавчилсан марш 急行军, 强行军; хурдавчилсан цэнэглэл 加急充电.

хурдавчлуулах *ᠬᠤᠷᠳᠠᠪᠴᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хурдавчлах 的使动态.

хурдалцаах *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] хурдлах 的众动态.

хурдалчих *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] хурдлах 的完成体.

хурдан *ᠬᠤᠷᠳᠠᠨ* [形] 快的, 迅速的: ~ түргэн 迅速的; ~ шаламгай 敏捷的, 轻快的; ~ гавшигай 灵敏的, 敏捷的; ~ бичиг 行书, 速记书; ~ бичигч 速记员; ~ бичих 速记, 写行书; ~ бичлэг 速记文字; ~ морь 快马, 骏马; ~ гүйх 疾跑; ~ ирүүлэх 迅速寄来, 快派来; ~ буу <军> 速射枪; 速射炮; ~ буудлага <军> 速射; ~ танк <军> 高速坦克; ~ ундраалга <电> 高速断路器; ~ унших 流畅朗读; ~ хэллэг 绕口令; 白药; 桔梗花; ~ эргүүлэх 快速旋转; ◇ ~ цагаан <植> 桔梗.

хурдас *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰ* [名] 积聚, 集积; 沉积: ~ ын зузаан 沉积厚度.

- хурдасгал** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠠᠭᠠᠯ* [名] ① 加快, 加速: ~ тайгүйлт (体) 加速跑; ② (理) 加速度.
- хурдасгах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠠᠭᠠᠬ* [动] 加快, 加速, 使更快: ~ орон (电) 加速电场.
- хурдасгуулах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурдасгах 的使动态.
- хурдасгуур** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠤᠭᠤᠷ* [名] ① (化) 催化剂, 媒剂, 接触剂; ② (技) 加速器, 加速度计: ~ машин 加速器.
- хурдатгагч** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠲᠤᠭᠠᠭ* [形] ① 使加快的, 使加速的; ② 参见 хурдасгуур.
- хурдатгал** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠲᠤᠭᠠᠯ* [名] 参见 хурдасгал.
- хурдатгах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠲᠤᠭᠠᠬ* [动] 参见 хурдасгах: ~ н наалдуулах 加速凝集; ~ үйлдэл 加速作用.
- хурдатгачих** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠲᠤᠭᠠᠬ* [动] хурдатгах 的完成体.
- хурдатгуулах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурдатгах 的使动态.
- хурдац** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠴ* [名] 速度, 速率: машины ~ 汽车的速度; хурдцыг удаашруулах 减缓速度.
- хурдацтай** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠴᠤᠲᠠᠢ* [形] 有速度的, 有速率的; 快的, 迅速的.
- хурдач** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠴ* [形] 迅速的, 神速的, 敏捷的: ~ зантай хүн 勤快的人; онин дээрээ ~ морь 起跑快的马.
- хурддам** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠳᠠᠮ* [形] 加速的; 变快的, 稍快了一点的.
- хурддах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠳᠠᠮ* [动] 变得太快.
- хурддуулах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠳᠠᠮ* [动] хурддах 的使动态.
- хурдлага** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] хурдлах 的名词; ① 疾行, 飞跑; ② 加速.
- хурдлал** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯ* [名] хурдлах 的名词.
- хурдлах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠠᠭ* [动] ① 疾行, 飞跑 (指赛马等); ② 加速, 加快: ~ н гүйх (体) 加速跑.
- хурдлуулах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠠᠭ* [动] хурдлах 的使动态.
- хурдлуур** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠯᠠᠭ* [名] 参见 хурдасгуур.

- хурдсах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠠᠬ* [动] 加快, 加速.
- хурдтах** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠠᠬ* [动] 加快, 加速.
- хурдхан** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠬᠠᠨ* [形] хурдан 的小称; 稍快的, 略迅速的.
- хурдших** *ᠬᠤᠷᠳᠠᠰᠠᠬ* [动] 快起来, 变迅速.
- хуржганах** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] 阴沉的脸颤动, 晃动.
- хуржгар** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠷ* [形] 阴沉沉的, 脸色阴沉的.
- хуржигнах** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠭᠠᠨᠠᠬ* [动] ① 参见 хурчигнах; ② (流水) 发出潺潺声.
- хуржийлгах** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] хуржийх 的使动态.
- хуржийлзах** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] хуржийх 的多次体.
- хуржийх** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠬ* [动] 变阴沉.
- хуржилзах** *ᠬᠤᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] 参见 хуржганах.
- хурил** *ᠬᠤᠷᠢᠯ* [名] 松鼠窝, 松鼠巢.
- хурилдуур** *ᠬᠤᠷᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠷ* [名] (技) 离心机, 离心分离器.
- хурим** *ᠬᠤᠷᠢᠮ* [名] ① 婚礼: ~ хийх 举行婚礼; ② (陈) 盛宴, 宴席, 宴会, 祝宴: ~ найр 宴会, 酒宴; нэрийн ~ 命名日祝宴; баярын ~ 喜庆宴会, 祝贺宴会; нярайн ~, хүүхдийн ~ 祝贺生孩子的宴会; гэрлэхийн ~ 婚宴; үхдлийн ~, нөгцсөний ~ 丧葬之宴会.
- хуримлаг** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭ* [名] ① 行婚礼; ② 设宴, 举行宴会.
- хуримлагсад** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭᠰᠠᠳ* [名] ① 举行婚礼者们; 举行盛宴者们; 设宴者们; ② (转) 分享者们; 分得者们.
- хуримлагч** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭ* [名·形] ① 举行婚礼者; 举行盛宴者; 设宴者; ② 举行婚礼的; 举行盛宴的; 设宴的.
- хуримлах** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭ* [动] ① 举行婚礼; 举行盛宴; 设宴; ② (转) 分享, 分得.
- хуримлацгаах** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭᠠᠬ* [动] хуримлах 的众动态.
- хуримлиг** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠢᠭ* [名] 见 хуримлаг.
- хуримлуулах** *ᠬᠤᠷᠢᠮᠯᠠᠭ* [动] хуримлах

的使动态.

хуримсах *ᠬᠤᠷᠢᠮᠰᠢᠬ* [动] 办喜筵.

хуримт *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤ* I [形] 婚宴的, 宴会的.

хуримт *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤ* II [形] 堆积的, 累积的.

хуримтлага *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 积攒, 积累.

хуримтлагдах *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ* [动] хуримт-
лах 的被动态.

хуримтлал *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠠᠯ* [名] ① 积累, 集聚, 积
蓄: ~ын фонд 积累资金; ~ын эрэг 堆
积海岸; ② 募捐; ③ 〈化〉结晶; ④ 蕴藏量.

хуримтламал *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠠᠮᠠᠯ* [形·名] ① 积累的,
聚集的; 积累的东西, 聚集的东西; ② 募
捐的, 募捐; ③ 〈化〉结晶的, 结晶; ④ 蕴藏
的.

хуримтлах *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠠᠬ* [动] ① 集聚, 收集,
积累; ② 募捐; ③ 〈化〉结晶; ④ 蕴藏.

хуримтлуулах *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хуримт-
лах 的使动态; ② 意同 хуримтлагдах.

хуримтлуур *ᠬᠤᠷᠢᠮᠲᠤᠯᠤᠭᠤᠷ* [名] ① 收集器; ②
〈电〉电容器: ~ ачаалга 电容器负载; ~
тэжээх зай, ~ын бүлэг 电容器组;
~ын хавтас 电容器板片; ~ын хүрд
电容箱; ~ын хэлхээ 电容器电路.

хуримч *ᠬᠤᠷᠢᠮᠴ* [名] 婚礼司仪.

хуримчин *ᠬᠤᠷᠢᠮᠴᠢᠨ* [名] 参见 хуримч.

хурин *ᠬᠤᠷᠢᠨ* 见 ~ шарилж 〈植〉艾菊.

хурлах *ᠬᠤᠷᠯᠠᠬ* [动] ① 长膘(指牲口等); ②
(草)一绺绺地长出来, 盛长.

хурлуулах *ᠬᠤᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурлах 的使动
态.

хурма *ᠬᠤᠷᠮᠠ* [名] 〈植〉柿树.

хурмаг *ᠬᠤᠷᠮᠠᠭ* [名·形] 〈军〉空心装(炸)药
(的): ~ мина 空心装药破甲迫击炮弹;
~ сум 空心装药破甲弹.

хурмал *ᠬᠤᠷᠮᠠᠯ* [形] 聚集的, 聚会的, 集合
的; 堆积的, 积聚的, 汇集的: ~ дэнж
堆积阶地; ~ тавцан 堆积台地; ~ эрэг
堆积岸.

хурмалт *ᠬᠤᠷᠮᠠᠯᠲᠤ* [形] 参见 хурмал: ~
гадаргуу 堆积地形; ~ уул 堆积山.

хурмаст *ᠬᠤᠷᠮᠠᠰᠲᠤ* I [名] 〈陈〉〈宗〉玉皇大

帝, 上帝: хан ~ 上帝.

хурмаст *ᠬᠤᠷᠮᠠᠰᠲᠤ* II 见 ~ ын элч шулуу
〈动〉信天翁(属).

хурс *ᠬᠤᠷᠰ* [名] 植物幼芽(嫩芽、嫩枝、新茎).

хурт *ᠬᠤᠷᠲᠤ* [拟] (羊反胃发出的)咯咯(声).

хуртай *ᠬᠤᠷᠲᠠᠢ* I [形] 有雨水的; 多雨雪的,
雨量充沛的: энэ жил тун их ~ байна
今年雨水特别充沛.

хуртай *ᠬᠤᠷᠲᠠᠢ* II [形] ① 积蓄多的; 富足的,
收获多的; ② (转)连年增膘的(牲畜): ~
тарга 连年增加的膘肥.

хуруу *ᠬᠤᠷᠦᠭᠤ* I [名] 〈医〉髌, 角膜白斑.

хуруу(н) *ᠬᠤᠷᠦᠭᠤ* II [名·量] ① 手指, 脚趾:
гарын ~ 手指; хөлийн ~ 脚趾; эр-
хий ~ 大拇指; заах ~, долоовор ~
食指; дунд ~ 中指; ядам ~, ариун
~ 无名指; шигчий ~ 小指; ~ барих
(为不使他人知道)互相捏指议价; ~ да-
рам 指宽度; ~ таалцах 玩猜手指游戏;
~ татах 书写痉挛; ~ гаргах, ~ гаар
жималцах 划拳; урт ~ тай 手长的(小
偷); өвчүүний ~ 〈解〉胸岔小骨; ~ны
өндөг 手指蛋儿; ~ны өндөгний хээ
指纹; ~ны тэмдэг, ~ны хээ 指印, 指
纹; ~ны үзүүр 指尖; ~ны үе 指节;
мохор ~ 断指, 残指; ~шил 〈化〉试
管; тоононы ~ 蒙古包顶椽间的楔子;
~ гаар ~н дээр тогших 〈医〉手指叩
诊; ~ гаар явагчид 〈动〉趾行动物; ②
一指(长度): урт нь дөрвөн ~ 长四指;
өргөн нь хоёр ~ 宽二指.

хуруувч(ни) *ᠬᠤᠷᠦᠭᠤᠪᠴ* [名·形] ① 顶针; ②
(转)极小的, 很小的; ◇ ~ цэцэг 〈植〉毛
地黄; ~ни хошуут 〈动〉海雀(属).

хуруувчлчих *ᠬᠤᠷᠦᠭᠤᠪᠴᠢᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] ху-
руувчлах 的完成体.

хуруувчлах *ᠬᠤᠷᠦᠭᠤᠪᠴᠢᠬᠠᠬ* [动] 戴上顶针.

хуруугүй *ᠬᠤᠷᠦᠭᠦᠢ* *ᠬᠤᠷᠢᠴ* [形] ① 无指的; 无趾
的; ② 无髌的, 无角膜白斑的

хурууд *ᠬᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠤ* [名] 奶豆腐.

хуруудах *ᠬᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠬ* [动] ① 抓住手指; ② 划
拳玩.

хуруудацгаах *ᠬᠤᠷᠦᠭᠦᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хуруу-

дах 的众动态。

хуруулах **ᠬᠣᠷᠠᠭ** [动] хурах 的使动态。

хуруут **ᠬᠣᠷᠠᠭᠣᠲᠤ** [形] ①手指的, 脚趾的; ②有手指的, 有脚趾的; 长手指的, 长脚趾的。

хуруутах **ᠬᠣᠷᠠᠭᠣᠲᠤᠬᠤ** [动] 长手指, 长脚趾。

хурхаг **ᠬᠣᠷᠬᠠᠭ** [形] ①缺乏的, 不足的: 贫穷的; ②节俭的; 吝惜的: арвич ~ 节俭的; харамч ~ 吝惜的。

хурхаглах **ᠬᠣᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 节俭; 吝惜。

хурхираа **ᠬᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠭ** [名] 鼬。

хурхирах **ᠬᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 打鼬。

хурхируулах **ᠬᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хурхирах 的使动态。

хурц **ᠬᠣᠷᠴ** [形] ①锋利的; 尖的, 尖锐的, 快的: ~ хутга 尖刀, 快刀; ~ ир 利刃; ~ шируун үг 尖锐的话语; ~ морь, ~ явдалтай морь 快马; ~ өвчин <医> 急性病; ~ халдварт өвчин <医> 急性传染病; ~ зан 急性子; ②锐利的: ~ нүд 锐利的眼光; ③强烈的, 明亮的, 耀眼的; 鲜明的, 鲜艳的; 严重的: ~ байдал 严重局势, 紧张局势; ~ год 鲜明, 鲜亮; ~ өнгө 鲜艳的颜色; ~ нар 耀眼的太阳; ④多油的, 油腥的; 有刺激性的: ~ идээ 有刺激性的食物; ~ шөл 油腻的汤; ~ амт 油腥味; ⑤聪敏的, 机敏的, 敏锐的: ~ ухаантай 聪敏的, 机敏的(头脑); ~ хэлтэй 口才好的; 语言尖刻的; ~ хараа <医> 视敏度; ◇ ~ улаан цэцэг <植> 杜鹃花; ~ шар цэцэг <植> 黄杜鹃花。

хурцавтар **ᠬᠣᠷᠴᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] ①较尖锐的, 较锋利的, 较快的; ②较锐利的; ③较强烈的, 较耀眼的; 较鲜艳的; 较严重的; ④有些油腥味的, 较有刺激性的; ⑤较聪敏的, 较机敏的。

хурцадмал **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠤᠮᠠᠯ** [名·形] ①尖锐, 尖锐化; ②尖锐的, 紧张的: ~ байдал 紧张局势。

хурцадчих **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠤᠴᠢᠬ** [动] хурцах 的完成体。

хурцал **ᠬᠣᠷᠴᠠᠯ** [名] 激化, 尖锐化。

хурцалцагах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] хурцлах 的众动态。

хурцасгах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] 使尖锐, 使锋利, 使锐利。

хурцатгах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠲᠠᠬᠠᠬ** [动] 参见 хурцасгах。

хурцатгуулах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хурцатгах 的使动态。

хурцдал **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠠᠯ** [名] 尖锐化: ~ ны хам шинж <医> 发作性综合特征。

хурцах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠬ** [动] ①变得十分锋利, 变得很快; 过于锐利; ②变得十分强烈, 变得很明亮, 变得很鲜艳; 变得很严重, 加剧, 恶化; ③油腥味过大, 刺激性过强; ④变得很聪敏, 变得很机敏, 变得很敏锐的; ⑤尖锐化。

хурцдуу **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠤᠰᠠᠭ** [形] ①很锋利的, 很尖的, 很尖锐的, 很快的; ②很锐利的; ③很强烈的, 很明亮的, 很耀眼的, 很鲜明的, 很鲜艳的, 很严重的; ④很油腥的; 刺激性大的; ⑤十分聪敏的, 很机敏的, 很敏锐的。

хурцдуулах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠤᠰᠠᠭᠠᠬ** [动] хурцах 的使动态。

хурцдуур **ᠬᠣᠷᠴᠠᠳᠤᠰᠠᠭᠤᠷ** [名] <化> 吡啶, 氮(杂) 葱。

хурцлагдах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] хурцлах 的被动态。

хурцлах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠯᠠᠬ** [动] 磨尖, 磨快; 使锐利, 使尖锐: хутгыг ~ 磨刀。

хурцлуулах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① хурцлах 的使动态; ②意同 хурцлагдах。

хурцсах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠰᠢᠬ** [动] ①愈加锋利, 愈加尖锐, 愈加锐利; ②加剧, 严重化。

хурцтах **ᠬᠣᠷᠴᠠᠲᠠᠬ** [动] ①变尖锐, 变锐利; ②意同 хурцсах。

хурцхан **ᠬᠣᠷᠴᠠᠬᠠᠨ** [形] хурц 的小称; ①略锋利的, 略尖的, 略尖锐的; 稍快的; ②稍锐利的; ③稍强烈的, 稍明亮的, 稍鲜明的, 稍鲜艳的; 稍严重的; ④油稍多的, 稍油腥的; 稍有刺激性的; ⑤稍聪敏的, 稍机敏的, 稍敏锐的。

хурчинг **ᠬᠣᠷᠴᠢᠨᠭ** 见 ~ ~ хийх; 参见 хурчингах。

- хурчигнах** *ᠬᠤᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ* [动] 咕噜咕噜响: гэдэс ~ 肚子咕噜咕噜响(空腹时).
- хурчигнуулах** *ᠬᠤᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурчигнах 的使动态.
- хуршаалгах** *ᠬᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ* [动] хуршаах 的使动态.
- хуршаамал** *ᠬᠤᠷᠰᠠᠭᠠᠮᠠᠯ* [名] 酸奶酒.
- хуршаах** *ᠬᠤᠷᠰᠠᠬ* [动] хурших I 的使动态; 使变酸, 使变味.
- хуршинга** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠨᠭᠠ* [形] 发酸的, 变味的.
- хурших** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬ* I [动] (食物因时间过久而) 发酸, 变味: мах ~ 肉变味.
- хурших** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬ* II [动] 积食; 消化不良: хоол ~ 积食; баас ~ 便秘.
- хурших** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬ* III [动] 雨水多起来; 酿雨.
- хурших** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬ* IV [动] 变富裕, 有积累, 有积蓄.
- хуршмал** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠮᠠᠯ* [形] (食物因时间过久而) 发酸的, 变了味的: ~ өөх 变了味的油脂.
- хуршуулах** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] хурших I、IV 的使动态.
- хуршуулах** *ᠬᠤᠷᠰᠢᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] хурших II、III 的使动态.
- хурьцал** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠯ* [名] ① 性交; 性欲: ~ үйлдэх 性交; ~ буурах 阳痿; 性欲减退; ~ муудах 性欲不振; хурьцлын ажиллагаа 性生活; хурьцлын гажуудал 性欲倒错; хурьцлын өвчин (医) 性病; хурьцлын харьцаа 性关系; ② 淫欲, 淫乱, 色情: хурьцлын хэрэг 通奸(案); хурьцлын зохиол 色情文学, 黄色文学; хурьцлын роман 色情小说, 黄色小说; ③ 贪欲, 贪婪, 热望, 欲望.
- хурьцалдах** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠯᠠᠳᠠᠬ* [动] хурьцах 的互动态.
- хурьцалдуулах** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠯᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурьцалдах 的使动态.
- хурьцалт** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠯᠲ* [形] ① 性交的; 性欲的; ② 淫荡的, 色情的, 淫乱的; ③ 贪欲的, 贪婪的, 热望的, 欲望的.
- хурьцангуй** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠨᠭᠤᠢ* [形] ① 淫荡的, 好色

的, 性欲强的, 淫乱的; ② 贪欲的, 贪婪的, 热望的, 欲望强的.

- хурьцах** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠬ* [动] ① 贪婪, 贪欲, 热望: эд юманд ~ 贪财; ② 贪色, 耽于色情; ③ 性交, 交媾: ~ ж ханахгүй 求雌狂, 色情狂; ~ дон 求雄癖, 慕男狂; ~ чадваргүй 无性交能力; ~ ад өвдөх (医) 性交疼痛; 痛性淫乐(痛淫).
- хурьцуулах** *ᠬᠤᠷᠢᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хурьцах 的使动态.
- хус** *ᠬᠤᠰ* I [名] (盛放果点的) 盒子, 点心盒.
- хус** *ᠬᠤᠰ* II 见 ~ чулуу 滑石.
- хус(ан)** *ᠬᠤᠰ(ᠠᠨ)* III [名] (植) 白桦, 桦树: ~ ан уурга 白桦木套马杆; ~ ан ой 白桦林.
- хусагдах** *ᠬᠤᠰᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хусах 的被动态.
- хусалцах** *ᠬᠤᠰᠠᠯᠴᠠᠬ* [动] хусах 的共动态.
- хусам** *ᠬᠤᠰᠠᠮ* [名] ① 锅巴; ② 剩余物, 多余物, 富裕物: ~ тай айл 富裕人家.
- хусамтах** *ᠬᠤᠰᠠᠮᠲᠠᠬ* [动] ① 形成锅巴, 结锅巴; ② 变得一无所有.
- хусамтуулах** *ᠬᠤᠰᠠᠮᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хусамтах 的使动态.
- хусандай** *ᠬᠤᠰᠠᠨᠳᠠᠢ* [名] (植) 桦树蘑.
- хусах** *ᠬᠤᠰᠠᠬ* [动] ① 刮, 铲; 刮平: сахлаа ~ 刮胡子; хусмы нь ~ 铲锅巴; ~ ж зөөх машин 铲运机; ~ багаж 刮铲器械; ~ нислэг 掠地飞行, 超低空飞行; ② (转) 搜刮, 盘剥.
- хусацгаах** *ᠬᠤᠰᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] хусах 的众动态.
- хуслаг** *ᠬᠤᠰᠤᠯᠠᠭ* [名] 见 хуслиг.
- хуслиг** *ᠬᠤᠰᠤᠯᠢᠭ* [名] (植) 美人蕉(属).
- хуслуур** *ᠬᠤᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠷ* [名] 白桦树皮.
- хусраах** *ᠬᠤᠰᠢᠷᠠᠠᠬ* [动] хусрах I 的使动态; (牧) 使不下犊而产乳.
- хусран** *ᠬᠤᠰᠢᠷᠠᠨ* [形] (牧) 没下犊而仍能产乳的: ~ үнээ 没下犊而仍能产乳的母牛.
- хусрах** *ᠬᠤᠰᠢᠷᠠᠬ* I [动] (牧) 母牛没下犊而仍能产乳.
- хусрах** *ᠬᠤᠰᠢᠷᠠᠬ* II [动] 变赤贫, 变得一无所有.

хусруулах *хусруулоом* [动] хусрах I、II 的使动态。

хусуулах *хусуулоом* [动] ① хусах 的使动态；② 意同 хусагдах。

хусуур *хусуур* [名] ① 铲子；刮铲，刮刀，刮器，刮泥器；铲土机；刮板：~ машин 铲土机；~ тэгшлүүр 平路机；тогооны ~ 锅铲；② 剃刀，刮刀；③ (转) 盘剥成性者，惯于搜刮者。

хусуурдалцах *хусуурдалцах* [动] хусуурдах 的共动态。

хусуурдах *хусуурдах* [动] ① (用铲) 铲；(用刮具) 刮，刮平；② (转) 盘剥，搜刮。

хусуурдацгаах *хусуурдацгаах* [动] хусуурдах 的众动态。

хусуурдуулах *хусуурдуулоом* [动] хусуурдах 的使动态。

хусуурчин *хусуурчин* [名] ① 斗行，粮商；② 投机商。

хусчих *хусчих* [动] хусах 的多次体。

хутаалах *хутаалах* [动] ① 躲，躲藏，隐瞒，隐蔽；② 垛草，堆木头。

хутаг *хутаг* [名] ① 愿望，欲望；② 命运，缘分：~ олох ① 幸运，走运；② 患病；насан ~ 寿命。

хутагт *хутагт* [名·形] ① (宗) 活佛；圣徒；② 庄严的，神圣的；长寿的：~ гэр бүл 神圣家族；◇ ~ дунхай (动) 印度伯劳。

хутагтай *хутагтай* [形] 庄严的，神圣的；长寿的。

хутагтан *хутагтан* [名] ① (宗) 活佛；圣徒；② 神圣者。

хутга *хутга* I [名] (动) 鲢，安柚鱼：~ загас 鲢，安柚鱼。

хутга(н) *хутга(н)* II [名] 刀子，小刀：~ ны иш, ~ ны бариул 刀柄；~ ны ир 刀刃；~ ны ховил 刀槽；~ ны хуй 刀鞘；~ ны мөр 刀背；~ ны үзүүр 刀尖；~ ны ир дээр байх 处于紧急关头，千钧一发之际；~ н гал (军) 狙击射击，短兵射击；~ н хөрөө 刀锯；~ н шүдэт борной 刀齿耙；◇ ~ сод 长翎；~ жад 刀

枪，干戈。

хутгагдах *хутгагдам* [动] хутгах I、II 的被动态。

хутгазнах *хутгазнам* [动] хутгах I、II 的短暂体。

хутгалагдах *хутгалагдм* [动] хутгалах I 的被动态。

хутгалал *хутгалал* [名] хутгалах I 的名词。

хутгалах *хутгалах* I [动] ① 用刀割，以刀截，持刀刺杀；② 解剖：~ сан хүүр 解剖了的尸首。

хутгалах *хутгалах* II [动] хутгах I、II 的多次体。

хутгалдаан *хутгалдаан* [名] (互相) 搅和，掺和，混合，混杂。

хутгалдах *хутгалдах* [动] хутгах I 的互动态；相搅合，相掺合，相混，混合，混杂在一起。

хутгалдуулах *хутгалдуулоом* [动] хутгалдах 的使动态。

хутгалуулах *хутгалуулоом* I [动] ① хутгалах I 的使动态；② 意同 хутгалагдах。

хутгалуулах *хутгалуулоом* II [动] хутгалах II 的使动态。

хутгалцах *хутгалцах* [动] хутгах I、II 的共动态。

хутгалцуулах *хутгалцуулоом* [动] хутгалцах 的使动态。

хутгалчих *хутгалчих* I [动] хутгалах I 的多次体。

хутгалчих *хутгалчих* II [动] хутгалах II 的多次体。

хутгамцаг *хутгамцаг* [名] 乳脂混合的奶食大锅菜。

хутгамш *хутгамш* [名] 参见 хутгамцаг。

хутгамшлах *хутгамшлах* [动] 做乳脂混合的奶食大锅菜。

хутгах *хутгах* I [动] ① 搅合，掺合，混合，混杂；холих ~ 混合，搅拌；~ үзэл 杂烩主义；② 舀；халбагаар хутгаад идэх 用羹匙舀着吃；③ (转) 煽动，挑拨。

- хутгах** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠬᠠ** II [动]作呕, 恶心: бөөл-
жис ~ 作呕, 恶心.
- хутгацгаах** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠠᠴᠭᠠᠬᠤ** [动] хутгах I、II
的众动态.
- хутгачих** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** [动] хутгах I、II 的
完成体.
- хутгуулах** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① хутгах I、II
的使动态; ②意同 хутгагдах.
- хутгуур** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠷ** [名·形] ①搅拌机, 搅拌
棒, 拌合器; ②惯于煽动的, 好挑拨的, 好
拨弄是非的; ③好调合的, 好搅合的.
- хутгуурч** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠷᠴᠢ** [名] ①惯于煽动的人,
好挑拨的人, 好拨弄是非的人; ②好调和
的人, 好搅和的人.
- хутгууних** **ᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠨᠢᠬᠤ** [动](鸟)敛翅掠飞.
- хуу** **ᠬᠤᠭᠤ** I [名]壶: саа ~ 铁壶; ◇ ~ дом-
бо 壶具.
- хуу** **ᠬᠤᠭᠤ** II [副]全, 都, 完全地: ~ шатав
全部烧光.
- хуу** **ᠬᠤᠭᠤ** III [副]猛地, 狠狠地(剥、拉): ~
татах 用力剥去, 用力拉开.
- хуувилдах** **ᠬᠤᠭᠤᠪᠢᠯᠳᠠᠬᠤ** [动]暗中挑拨, 造谣
中伤.
- хуувь** **ᠬᠤᠭᠤᠪᠢ** [名]会议, 商讨会; (陈)议会:
~ нийлэх 商讨国事; (陈)举行会议;
хуувийн сайд 不管大臣, 不管部部长;
(陈)议政大臣.
- хуугна** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠ** [形] ①轻率的, 轻浮的; ◇
хөнгөн ~ 轻率的, 轻浮的; ②疏忽的,
粗心的, 不经心的.
- хуугнадах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]表现得十分轻率、
太轻浮; 变太疏忽大意.
- хуугнарах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠᠷᠠᠬᠤ** [动]变得轻率, 变得轻
浮; 变得疏忽大意.
- хуугнатах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠᠲᠠᠬᠤ** [动]表现得轻率、轻
浮, 疏忽在意.
- хуугнах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠᠬᠤ** I [动]畅谈, 坦率地交
谈.
- хуугнах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠠᠬᠤ** II [动]作淙淙之声, 潺潺
作响.
- хуугинуулах** **ᠬᠤᠭᠤᠩᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хуугнах
I 的使动态.

- хуугих** **ᠬᠤᠭᠤᠢᠬᠤ** I [动]轻率行事, 轻浮; 疏忽
大意.
- хуугих** **ᠬᠤᠭᠤᠢᠬᠤ** II [动](大水、大风)呼肃, 咆
哮, 怒号.
- хуудай** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠢ** [名](动)四岁的母驯鹿.
- хуудам** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮ** [形] ①轻率的, 轻浮的; 粗
心的, 疏忽大意的: хөнгөн ~ зан гар-
гах 表现轻率, 表现轻浮; ②虚幻的, 不
可靠的, 虚浮的: ~ зохиол 著者不明的
书; ~ судар (宗)伪经.
- хуудамдах** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动]变得太轻率, 太
轻浮; 变虚伪.
- хуудамдуулах** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] хуу-
дамдах 的使动态.
- хуудамлах** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] ①轻率, 马虎从
事, 表现轻浮; ②表现虚浮, 客套.
- хуудамвах** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠪᠠᠬᠤ** [动] ①显得轻率, 显
得轻浮; ②显得虚浮.
- хуудамтах** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠲᠠᠬᠤ** [动] ①变轻率, 变轻
浮; ②变虚浮.
- хуудан** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠨ** [名](动)鸛鸟: ~ шувуу
(动)鸛鸟.
- хуудас(ав)** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠰ(ᠠᠪ)** [名] ①页, 张, 幅, 片:
тавдугаар ~ 第五页; нэг ~ цаас 一页
纸; ~ дугаарлал (书籍等的)页码; ~
дугаарлах 页码编号; ~ наах 页粘合,
页码粘合; ~ ны бүгд тоогүй 未标页数;
~ ны дугааргүй 无页码的; ~ ан бүтэц
页状构造; ~ ан гялгана 页状辉石; ~ ан
хүдэр 黑瓦铜矿; ~ ан цаас 纸张页目;
页状清单; ②印张, 面, 版面, 版幅: хэв-
лэлийн ~ 印张, 版面, 版幅; ③便笺,
信笺, 便条, 纸条, 单: ~ цаас 纸条; ~
таглах 填写空白单据; байлдааны ~
战斗传单; илтгэх ~ 报告单; ◇ далны
~ 牲畜肩胛骨上的肉; ~ мах 畜兽肩胛
骨缝里的肉; ~ алт 金; ~ мөнгө 银纸,
银箔; ~ төнгө 银纸, 银箔; ~ төмөр 铁
叶, 铁片.
- хуудасгүй** **ᠬᠤᠭᠤᠳᠠᠰᠦᠭᠢ** **ᠬᠤᠨᠠᠭᠢ** [形] ①无页的, 无
张的, 无幅的, 无片的; ②缺书页的; 缺版
面的, 缺版幅的; ③无便笺的, 无信笺的,
无便条的, 无纸条的, 无单子的, 无单据
的.

хуудаслах **хуудаслах** [动]分页, 做成页, 做成张, 分幅.

хуудасрах **хуудасрах** [动]成页, 成张, 成幅.

хуудаст **хуудаст** [形]①页的, 张的, 幅的, 片的; ②页状的, 片状的: ~ голигор 页蚊纹石.

хуудмаг **хуудмаг** [形]轻浮的; 马壳的.

хуудсархаг **хуудсархаг** [形]页状的, 页式的: ~ наанги 页状粘土.

хуудуу **хуудуу** [形]糊涂的, 糊里糊涂的; 昏头昏脑的.

хуудуугүй **хуудуу** **хуудуу** [形]不糊涂的, 毫不糊涂的.

хуудуутай **хуудуу** [形]糊涂的, 糊里糊涂的.

хууз **хууз** [名]连鬓胡子: ~ сахалтай хүн 长着连鬓胡子的人.

хууздуухан **хууздуухан** [形]连鬓胡子较多的.

хуузрах **хуузрах** [动]长出连鬓胡子.

хуузших **хуузших** [动]开始长连鬓胡.

хуулагдамжуулагч **хуулин** **хуулин** [名] (理)半导体.

хуулагдамжуулах **хуулин** **хуулин** [动] (理)半传导.

хуулагдах **хуулагдах** [动] хуулах I、II 的被动态.

хуулалт **хуулалт** [名] хуулах I、II 的名词.

хуулалцах **хуулалцах** [动] хуулах I、II 的共动态.

хуулах **хуулах** I [动]剥: арьсыг ~ 剥皮; хальсы нь ~ 剥壳.

хуулах **хуулах** II [动]①抄写, 抄录, 誊写, 照抄; 复印, 复制: хэрэг ~ хүн 书记员, 誊写员; дэвтэрт хуулж бичих 抄录在本子上; ~н хэвлэх 翻印; ~н бичигч 司书, 缮写员; ②模仿, 仿照, 摹拟.

хуулбар **хуулбар** [名·形]①抄本, 抄件, 副本, 摹本; 复制本: ~ бичиг 抄本, 抄件,

副本; 摹本; ②模拟的, 摹拟的, 抄下的, 抄袭的; 复制的: ~ зураг 摹拟画; 复制画; ~ бүтээл 复制品; ~ дэвтэр 手抄本; 复制本; ~ үг 仿造词.

хуулбардах **хуулбардах** [动]分取副本(抄件、抄本、副本、摹本).

хуулбарлага **хуулбарлага** [名]①抄写, 抄录, 誊写, 照抄; 复印, 复制; ②模仿, 仿照, 摹拟.

хуулбарлагдах **хуулбарлагдах** [动] хуулбарлах 的被动态.

хуулбарлагч **хуулбарлагч** [名]抄写员, 抄录员, 誊写员; 复印员.

хуулбарлал **хуулбарлал** [名]参见 хуулбарлага.

хуулбарлах **хуулбарлах** [动]①抄录, 照抄, 抄写, 抄袭; 复印, 复制: ~ газар 翻印室, 复印室; ~ негативын арга 底版复制法; ~ хүрээ 描图框; ②模仿, 仿照, 摹拟.

хуулбарлацгаах **хуулбарлацгаах** [动] хуулбарлах 的众动态.

хуулбарлуулах **хуулбарлуулах** [动]① хуулбарлах 的使动态; ②意同 хуулбарлагдах.

хуулга **хуулга** [名]①副本, 副件, 抄件; 复印件, 复制品: ~ негатив (电影的)双底版, 双底片; ~ хэвлэл 凸版本; ②模仿, 模写, 模制.

хуулгах **хуулгах** [动]参见 хуулуулах.

хуулдас **хуулдас** [名] (解)软骨膜: мөгөөрсний ~ 软骨膜.

хуулзар **хуулзар** [名] (解)咽门, 喉头.

хуулзнах **хуулзнах** [动] хуулах I、II 的短暂体.

хуулигүй **хууль** **хууль** [形]①无法规的; ②非法的, 不法的: ~ юм хийх 做非法的事情.

хуулилагдах **хуулилагдах** [动] хуулилах 的被动态.

хуулилах **хуулилах** [动] (法)①制定法律; 订立法规; ②法办, 依法惩处.

хуулилуулах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠯᠢᠭᠢᠯᠢᠭ** [动] ① хуулилах
的使动态; ② 意同 хуулиглагдах.

хуулирхах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠯᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 显示自己懂得法律; 以法律恫吓, 以法律威逼.

хуулмал **ᠬᠤᠠᠯᠢᠮᠠᠯ** [形] ① 抄写的, 抄录的, 誊写的, 照抄的; 复印的, 复制的; ② 模拟的, 仿照的, 摹拟的.

хуулуулах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠯᠤᠭᠢᠯᠢᠭ** [动] ① хуулах I、II 的使动态; ② 意同 хуулагдах.

хуулуур **ᠬᠤᠠᠯᠢᠯᠤᠷ** [名] ① 抄写(抄录、誊写)工具; 复印机, 复制工具; ② 胶印器.

хуулцаах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠠᠭᠢᠬ** [动] хуулах I、II 的众动态.

хуулчих **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠢᠬ** [动] хуулах I、II 的完成体.

хууль **ᠬᠤᠠᠯᠢ** [名] (法) ① 法, 法令, 法律; 法典: үндсэн ~ 宪法; 根本法; ~ биелүүлэх, ~ гүйцэтгэх 执行法律, 执法; ~ цаазны бичиг 法典; эрүүгийн ~ 刑法; иргэний ~ 民法; хөдөлмөрийн ~ 劳动法; гэр бүлийн ~ 家庭法; ургийн ~ 婚姻法; хуулийн нас 成年; 法定年龄; хуулийн төлөвлөгөө 法案; хуулийн этгээд 法人; ~ тогтоож 法令; ~ тогтоол 法规; ~ тогтоох 立法; ~ гаргах 颁布法律; ~ сахих 守法; ~ сахигч, ~ хамгаалагч 检察员; хуулийн байгууллага 司法机关; хуулийн суртал нэвтрүүлэг 法律宣传, 法纪宣传; ~ болих 法律废止, 法律废除; ~ бус 不合法的, 非法的; ~ бус ажиллагаа, ~ бус явдал, ~ бус үйлдэл 非法行为, 不法行为; ~ бус хэвлэл 非法出版物; 伪版; ~ бусаар 非法地, 违法地; ~ ёсны үүрэг 应尽的义务, 法定的责任; ~ бусаар арилжаалах 非法交易, 走私; ~ ёсны合法的, 法定的; ~ ёсны асрагч 监护人; ~ ёсны байр суурь 法定地位, 合法地位; ~ ёсны болгох 使合法化; ~ ёсны журам 法定程序; ~ цаазат улс 法制国家; ~ ёсны засгийн газар 合法政府; ~ ёсны хугацаа 法定期限; ~ ёсны эрх 合法权力, 法定权力; ~ ёсоор 依法; ~ ёсоор шийтгэх 依法判决, 依法惩处;

~ журам 法规; ~ зөрчих, ~ гажих 违法; ~ д үл нийцэх 不合法; ~ цааз 法律, 法规, 法制, 合法性; ~ цаазны зөвлөх 法律顾问; ~ цаазны товчоо 法律事务所; ~ цаазны ухаан 法律学; ~ цаазны эмч 法医; ~ цаазны дээд сургууль 法学院; ~ цаазач 法律家; 律师; ◇ ~ цааз, ~ ёс 法律; ② 规律, 定律, 法则: нийгмийн хөгжлийн ~ 社会发展规律; байгалийн ~ 自然规律; сэтгэхүйн ~ 思维规律; ③ 法规, 规则, 章程, 制度: ~ дүрэм ① 法律, 法规; ② 规则, 章程, 制度; ~ дүрэм ёсоор шийтгэх 依法制裁; хэв ~ 常规.

хуульгүй **ᠬᠤᠠᠯᠢ ᠭᠢᠶ** [形] 见 хуулигүй.

хуульдах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠳᠠᠬ** [动] (法) 引用法律; 引用法规, 引用规定, 引用章程.

хуульзүй **ᠬᠤᠠᠯᠢ ᠵᠦᠢ** [名] (法) 法制, 规律, 定律; 道理: ~н шүүх явдал 司法审判职能; ~гүй 非法的, 不合规律的; 无理的; ~ дүрэмгүй этгээд 违法者; ~ г үл тоох 无视法制.

хуульсах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠰᠠᠬ** [动] 参见 хуульдах.

хуульт **ᠬᠤᠠᠯᠢᠲ** [形] (法) 法律的, 法定的, 合法的: ~ үр хөндөө 正当流产; 规律性流产.

хуультай **ᠬᠤᠠᠯᠢᠲᠠᠢ** [形] (法) 法定的, 合法的.

хуульч **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠢ** [名] (法) 法学家, 法律工作者; 律师.

хуульчилчих **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠢᠴᠢᠬ** [动] хуульчлах 的完成体.

хуульчлах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 依法; ② 编纂法律, 编纂法典, 制定法律: хуульчилсан комисс 法典编委会; хуульчилсан шошгын сан 法典编纂卡片集; ~н эмхэтгэх 编纂法典; ~ заах 发号施令.

хуульчуулах **ᠬᠤᠠᠯᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠢᠯᠠᠬ** [动] хуульчлах 的使动态.

хуульшил **ᠬᠤᠠᠯᠢᠰᠢᠮ** [名] хуульших 的名词; 法规化, 法制化.

хуульших **ᠬᠤᠠᠯᠢᠰᠢᠮᠢᠬ** [动] (法) 构成法律性质, 法律化, 法制化, 法规化.

хуумгай **ᠬᠤᠠᠯᠢᠮᠠᠭᠢ** [形] 轻率的, 轻浮的, 疏忽

的, 马虎的, 不经心的: хөнгөн ~ 轻率的, 轻浮的, 草率的, 粗心大意的; худал ~ 虚假的, 虚伪的, 虚浮的.

хуумгайдах *хуумгайдах* [动] 变得过于轻率, 变得过于轻浮, 变得过于疏忽, 变马虎, 变不经心.

хуумгайлах *хуумгайлах* [动] 不经心, 轻率从事, 疏忽, 马虎, 忽视, 轻浮.

хуумгайрах *хуумгайрах* [动] 轻率, 粗心, 疏忽, 忽略, 马虎, 轻浮.

хуумгайтах *хуумгайтах* [动] 轻率, 粗心, 疏忽, 忽略, 马虎, 轻浮.

хуумгайхан *хуумгайхан* [形] хуумгай的小称; 稍轻率的, 稍轻浮的, 稍疏忽的, 稍马虎的, 稍不经心的.

хууних *хууних* [动] 快飞, 速飞.

хуур *хуур* [名] <乐> 胡琴; 琴; 弦乐器: ~ дарах 弹琴; морин ~ 马头琴; баян ~ 手风琴; аман ~ 口琴; төгөлдөр ~ 钢琴.

хуурагдах *хуурагдах* [动] хуурах II 的被动态.

хуурай *хуурай* I [名] 锉刀: хөрөөний ~ 锯锉; ~ гаар хөрөө ирлэх 用锉刀锉锯子; бөөрөнхий ~ 圆锉.

хуурай *хуурай* II [形] 干的, 干燥的, 旱的: ~ арьс 干燥皮肤; ~ бумба 吸杯, 干吸杯; ~ бурьтах <医> 干腐病; ~ газрын ууршил 干涸地蒸发, 陆地蒸发; ~ газрын амьтан 陆栖动物; ~ гуурстас <医> 干性支气管炎; ~ дарс 无味酒; ~ жор 拼盘; ~ жимс 果干; ~ үзэм 葡萄干; ~ сүү 奶粉; ~ өндөг 蛋粉; ~ хэрэглэл 干粮; 口粮; ~ зам 陆路, 旱路; ~ замын цэрэг <军> 陆军; ~ хүнс, ~ зууш 食品杂货; ~ реактив 干试剂; ~ сайр 干河床; ~ салхи 热风; ~ будаа 炒米; ~ зай тэжээл <电> 干电池组; ~ үхжил <医> 凝固性坏死, 干性坏疽; ~ худаг 枯井; ~ хээр 干草原; ~ цэвдэг 干冻层, 干冻结; ~ д гарах “хөнгөн онгоц” <军> 登陆艇; ◇ ~ хүү 干儿子; ам ~ суухгүй 不住口的, 嘴不停的 (谓爱吃零嘴或烧舌); ~ хоолой <解> 气管; ~ үе <解> 不动关节.

хуурайвтар *хуурайвтар* [形] 较干的, 较干燥的, 有些旱的.

хуурайдагдах *хуурайдагдах* [动] хуурайдах I 的被动态.

хуурайдах *хуурайдах* I [动] 用锉刀锉.

хуурайдах *хуурайдах* II [动] 变干, 发干, 干燥.

хуурайдацгаах *хуурайдацгаах* I [动] хуурайдах I 的众动态.

хуурайдацгаах *хуурайдацгаах* II [动] хуурайдах II 的众动态.

хуурайдуу *хуурайдуу* [形] 很干的, 十分干燥的, 十分干旱的, 干巴巴的.

хуурайдуулах *хуурайдуулах* [动] хуурайдах II 的使动态.

хуурайлагдах *хуурайлагдах* [动] хуурайлах 的被动态.

хуурайлалцах *хуурайлалцах* [动] хуурайлах 的共动态.

хуурайлах *хуурайлах* [动] ① 弄干, 晒干, 晾干, 烘干; ② 换褥褥; 换尿布; ③ (转) 饮尽, 吃完; 用完, 用光, 破落.

хуурайлуулах *хуурайлуулах* [动] ① хуурайлах 的使动态; ② 意同 хуурайлагдах.

хуурайлцаах *хуурайлцаах* [动] хуурайлах 的众动态.

хуурайсаг *хуурайсаг* [形] 干的, 干燥的, 发干的.

хуурайсах *хуурайсах* [动] 变干, 变干燥, 发干: хуурайсч өвдөх (破羊水后) 疼痛.

хуурайхан *хуурайхан* [形] хуурай II 的小称; 稍干的, 稍干燥的, 稍干旱的.

хуурайшил *хуурайшил* [名] 参见 хуурайшилт.

хуурайшилт *хуурайшилт* [名] 变干, 变干燥, 发干.

хуурайших *хуурайших* [动] 干燥起来, 发干.

хуурал *хуурал* [名] 说谎, 欺骗, 诬骗.

- хууралт** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 хуурал.
- хууралхийлах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠠᠬ* [动] 说谎, 欺骗, 诬骗.
- хууралцах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠯᠴᠢᠬ* I [动] хуурах I 的共动态.
- хууралцах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠯᠴᠢᠬ* II [动] хуурах II、III 的共动态.
- хуурамч** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠴᠢ* [形·名] ① 假的, 虚伪的, 伪造的, 欺诈的, 矫揉造作的: ~ ардчилал 假民主; ~ биений юм 假月经; ~ жирэмсэн 假孕; ~ зан 虚伪, 假仁假义; ~ гэрч 假证; ~ зоос 假币; ~ мэдрэхүй 幻觉; ~ нүүрий нь илчлэх 戳穿假面具; ~ нэр зүүх 冒名; ~ сэтгэгдэл 错觉; ~ үг 臆造词; ~ нуувч (军) 伪装战壕; ~ хэмжигдэхүүн 虚数; ~ шинжлэх ухаан 伪科学; ~ этгээд 伪君子; ~ хүн 骗子; ~ явдал 虚构, 伪装; 虚伪事物; ~ цэрэг (军) 伪军; ~ аар үйлдэх 伪造, 贗制; ② 骗子手, 诈骗者, 虚伪者.
- хуурамчдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠴᠢᠳᠠᠬ* [动] 变得虚伪, 作假, 欺诈, 伪造, 假造, 撒谎.
- хуурамчлах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 作假, 撒谎, 虚伪, 欺骗, 欺詐.
- хуурамчхан** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠮᠴᠢᠬᠠᠨ* [形] хуурамч 的小称; 较假的, 有些欺诈性的, 比较虚伪的, 比较能欺骗的, 有些撒谎的.
- хуурах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* I [动] 脱皮; 脱壳; гарын арьс ~ 手脱皮.
- хуурах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* II [动] 诬骗, 欺骗, 撞骗, 欺诈, 行骗; ◇ ~ мэхлэх, ~ залилах 欺骗, 诈骗.
- хуурах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠠᠬ* III [动] 炒: мах ~ 炒肉.
- хуурга** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠭᠠ* [名] 炒的肉, 炒的菜.
- хуургалах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 炒肉, 炒菜.
- хуурдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] (乐) 拉胡琴; 奏弦乐; 弹琴, 拉琴.
- хуурдуулах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хуурдах 的使动态.
- хуурмаг** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭ* [形] 虚伪的, 虚假的, 假的, 欺骗性的; 伪装的; ◇ худал ~ 假的, 假造的, 虚伪的, 虚假的.

- хуурмагдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] 变得过于虚伪, 变得过于虚假.
- хуурмагдуу** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠳᠤᠭᠤ* [形] 很虚伪的, 很虚假的, 十分假的, 很有欺骗性的.
- хуурмаглагдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хуурмаглах I 的被动态.
- хуурмаглал** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠯ* [名] 诈骗, 欺骗, 伪装, 作假.
- хуурмаглах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠬ* I [动] 诈骗, 欺骗, 伪装, 作假; ~н үйлдвэрлэх 伪造, 贗制.
- хуурмаглах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠯᠠᠬ* II [动] 炒粮食.
- хуурмаглуулах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хуурмаглах I 的使动态; ② 意同 хуурмаглагдах.
- хуурмагхан** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠬᠠᠨ* [形] хуурмаг 的小称; 稍假的, 稍虚假的, 稍虚伪的, 稍有欺骗性的.
- хуурмагч** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠴᠢ* [形·名] 参见 хуурамч.
- хуурмагчлах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠮᠠᠭᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] 参见 хуурамчлах.
- хуурс** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠰ* [名] (动) 虻子.
- хуурсдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠰᠠᠳᠠᠬ* [动] 生虻子, 长虻子.
- хуурслах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠰᠠᠯᠠᠬ* [动] 灭虻子, 清除虻子.
- хуурстах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠰᠲᠠᠬ* [动] 生虻子.
- хуурстуулах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠰᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хуурстах 的使动态.
- хууртагдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хууртах 的被动态.
- хууртай** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠶ* [形] 有胡琴的, 有琴的, 有弦乐器的.
- хууртах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠲᠠᠬ* [动] 受骗, 被欺骗.
- хууртуулах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хууртах 的使动态.
- хууруулах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① хуурах II、III 的使动态; ② 意同 хуурагдах.
- хуурцаг** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠴᠠᠭ* [名] ① 匣子; ② 水族箱.
- хуурцаглагдах** *ᠬᠤᠭᠤᠷᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] хуурцаглах 的被动态.

хуурцаглах *хуурцаглан* [动] ① 装入匣子；
② 水族箱。

хуурцаглуулах *хуурцаглуулсан* [动] ①
хуурцаглах 的使动态；② 意同 хуур
цаглагдах。

хууригаах *хууригаал* [动] хуурах II, III
的众动态。

хуурч (ин) *хуурч* [名] (乐) 琴手，琴乐演
奏家，马头琴手，胡琴手；说书艺人。

хуус *хуус* [形] ① 轻率的，轻浮的；② 轻视
的，忽视的，粗心大意的，不经心的。

хуусгар *хуусгар* [形] 参见 хуус。

хуусдах *хуусдан* [动] ① 变轻率，变轻浮；
② 变轻视，变忽视，变得粗心大意，变不
经心。

хуусдуу *хуусдуу* [形] ① 很轻率的，很轻浮
的；② 很轻视的，很忽视的，很粗心大意
的，很不经心的。

хуух *хуух* [名] (解) 阴囊。

хуухинах *хуухинах* [动] 参见 хохинох。

хуухирах *хуухирах* [动] (马等) 发鼻息。

хуухируулах *хуухируулсан* [动] хуухирах
的使动态。

хуухнаг *хуухнаг* [名] (解) 阴囊，睾丸囊；
~ийн ивэрхий (医) 阴囊疝；~ийн ха-
мар 阴囊隔；~ийн холбоо 阴囊韧带。

хуухнагтас *хуухнагтас* [名] (医) 睾丸周炎。

хуухьтнах *хуухьтнах* [动] ① (鹰、鸷等) 尖
叫；② 粗声喘气。

хууч (ин) *хууч* [名] ① 旧病，慢性病：~
хөдлөх 慢性病发作，旧病复发；~ин
өвчин (医) 慢性病，老病；痼疾；~сү-
рвээлүүр (医) 结核菌素；② 往昔，往事；
~хөөрөх，~ярих 谈论往事，话当年，
叙旧；③ (蒙古包的) 旧毡子；④ 末尾：са-
рын ~ 下旬；~ин сар 下弦月；~ин
үдэш 除夕；~соёолон 快到五岁的(牲
畜)。

хуучвар *хуучвар* [形] 较陈旧的，较旧的；
较老的。

хуучдах *хуучдан* [动] 变得太旧，变陈旧；
变得太老。

хуучдуулах *хуучдуулсан* [动] хуучдах 的
使动态。

хуучивтар *хуучивтар* [形] ① 较旧的，较陈
旧的；② 较老的；③ 较慢性的，较长久的。

Хуучид *хуучид* I [名] ① 浩济特(蒙古族一
部族)；② 前人，先人，祖先，祖宗；◇
өвгөд ~ 祖先，祖宗。

хуучид *хуучид* II [名] 后期，末期：жи-
лийн ~ 年末；后半年；сарын ~ 月末；
后半月。

хуучин *хуучин* [形] ① 旧的，陈旧的：~гу-
тал 旧皮鞋；~дэлхий，~ертөнц ①
旧世界；② 旧大陆；~ном худалдагч
旧书商；~улирал 旧历；~үзэлтэн，
хуучныг баримтлагч 保守分子；守旧
分子；~нэрийдэл 旧称；~суртал 旧
俗，旧习；② 以前的，原来的：~хүн ①
以前的人，原来的人；② 老于世故的人，
饱经事故的人；~улирдлага 原来的领
导；老上级；③ 老的；古老的；古代的：~
бичгийн хэл 古代书面语；~танил 老
朋友；~нөхөр 老同志；~заншил，~
зуршил 老习惯；хуучны судлал 考古
学，古物学；хуучны дурсгалт зүйл 古
迹；~ховор эдлэл 古董；хуучны
амин судлал 古生物学；хуучны бичиг
зүй ① 古文字学；② 古文献；хуучныг
сэргээх ① 复古；② 复旧；~цагийн 古
的，古时的；旧式的；~данс хараа 过去
的档案，老档案；~дансны газар 档案
库；~бууны хугархай ① 开了眼界的；
② 积累过剩的。

хуучинсаг *хуучинсаг* [形] 守旧的，陈旧的，
旧式的，老掉牙的。

хуучинтай *хуучинтай* (ин) [形] 有慢
性病的。

хуучир *хуучир* [名] (乐) 胡琴：~хөгжим
① 胡琴；② 四弦琴。

хуучирдах *хуучирдан* [动] 拉胡琴。

хуучирдуулах *хуучирдуулсан* [动] хуучир-
дах 的使动态。

хуучирхах *хуучирхах* [动] ① 犯老毛病，旧
病复发；② 谈论往事；谈家常，聊天。

хуучирч *хуучирч* [名] ① 有琴手；② 说书

人.

хуучирчин **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠴᠢᠨ** [名] 参见 хуучирч.

хуучирчих **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] хуучирах 的完成体.

хуучиршгүй **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] ①永不变旧的, 永来变老的, 永不过时的; ②(转)永不衰老的, 永不衰竭的.

хуучис **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢ** [名] ①前人, 祖先, 先人, 祖宗; ②旧物, 旧货, 古董; ~ худалдагч 旧货商.

хуучих **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠬᠢ** [动] ① хуулах I 的多次体; ②唠叨, 絮叨.

хуучлал **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠯ** [名] 叙谈往事, 谈往昔, 叙旧.

хуучлах **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 叙谈往事, 谈往昔, 叙旧.

хуучлуулах **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хуучлах 的使动态.

хуучрал **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠠᠯ** [名] хуучрах 的名词.

хуучрах **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] ①变旧, 变老; 用坏, 失效, 过时: дээл ~ 衣服变旧; хуучирсан бараа 旧货; хуучирсан үг 古词, 古旧词; хуучирсан үг хэллэг 陈旧词语, 古词语; хуучирсан юм борлуулах газар 破货市场, 旧货市场; ②(时间)推移, 迁延, 度过; ③(转)衰老, 衰竭.

хуучруулах **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хуучрах 的使动态.

хуучуулах **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хуучих 的使动态.

хуучуул **ᠬᠤᠭᠤᠴᠢᠭᠤᠯ** [名] 老人, 老年人, 老人们, 老前辈.

хуушаан **ᠬᠤᠭᠤᠰᠠᠨ** [名] (宗) 和尚.

хуушуур **ᠬᠤᠭᠤᠰᠤᠭᠤᠷ** [名] 馅饼.

хухан **ᠬᠤᠬᠠᠨ** [形] 辣气钻鼻的(酒等).

хухирах **ᠬᠤᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 乱叫, 乱号.

хухрах **ᠬᠤᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 辣气钻鼻.

хухруулах **ᠬᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] хухрах 的使动态.

хухтай **ᠬᠤᠬᠤᠲᠠᠢ** [形] 瞌睡多的(指小孩).

хуц **ᠬᠤᠴ** [名] (牧) 种羊, 公绵羊: ~ тавих 留作种羊; ~ аа тавих 让种羊返群; ~ ялгах 把种羊从羊群中隔离出来; ~ аа нийлүүлэх 放种羊入群配种; ~ гүйх, ~ хөөх (公羊) 追逐母羊配种; ~ лагах (公羊) 追逐母羊; ~ ын хөг (公羊) 试情布; ~ ын хуух, ~ ын хуухнаг 种羊的阴囊; ◇ ~ ан хуулар (动) 梧桐鸟.

хуцаас **ᠬᠤᠴᠠᠭᠢᠰ** [名] 参见 хучиас.

хуцалдах **ᠬᠤᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] хуцах 的互动态.

хуцах **ᠬᠤᠴᠠᠬ** [动] (狗、狼、狐狸等) 吠, 嗥, 叫: нохой ~ 犬吠.

хуцдах **ᠬᠤᠴᠠᠳᠠᠬ** [动] ①(公羊) 追逐母羊配种; ②模仿公绵羊求偶的動作.

хуцсах **ᠬᠤᠴᠠᠰᠠᠬ** [动] 母绵羊发情.

хуцтах **ᠬᠤᠴᠠᠲᠠᠬ** [动] 模仿种绵羊求偶的動作.

хуцуулах **ᠬᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] хуцах 的使动态: хуцуулж ханнах 犬吠状咳嗽.

хуцуулах **ᠬᠤᠴᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] (军) 突袭.

хучаас **ᠬᠤᠴᠠᠭᠢᠰ** [名] 见 хучиас.

хучааслах **ᠬᠤᠴᠠᠭᠢᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 хучиаслах.

хучаастай **ᠬᠤᠴᠠᠭᠢᠰᠲᠠᠢ** [形] 见 хучиастай.

хучиас **ᠬᠤᠴᠢᠶᠢᠰ** [名] ①被单, 床单, 罩布; 面罩; ②(转)掩盖, 遮掩; ③(医)体被.

хучиаслах **ᠬᠤᠴᠢᠶᠢᠰᠠᠯᠠᠬ** [动] 掩盖, 遮盖, 铺盖, 覆盖.

хучиастай **ᠬᠤᠴᠢᠶᠢᠰᠲᠠᠢ** [形] 被铺上的, 被盖上的, 被掩上的, 被覆盖的.

хучигдах **ᠬᠤᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] хучих 的被动态.

хучигдмал **ᠬᠤᠴᠢᠭᠢᠳᠠᠮᠠᠯ** [形·名] ① 参见 хучиастай; ② 蕴藏物, 被覆盖物, 被掩盖物.

хучилт **ᠬᠤᠴᠢᠯᠲ** [名] 覆盖, 掩盖, 遮掩, 遮盖, 被覆; 覆盖面, 被覆面; хатуу ~ 刚性路面; хайрган ~ 砾石路面.

хучилтаг **ᠬᠤᠴᠢᠯᠲᠠᠭ** [形] 参见 хучилттай.

хучилттай **ᠬᠤᠴᠢᠯᠲᠠᠭᠢ** [形] 覆盖着的, 掩盖着的, 遮盖着的, 遮掩着的.

хучих **ᠬᠤᠴᠢᠬ** [动] 覆盖, 掩盖, 遮掩, 遮盖.

хучлага *ᠬᠤᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①床单, 被单, 罩布; 面罩; ~ дэвсгэр 床单, 被褥; хучлагын бүтэц 覆盖结构, 路面结构; ②包壳; (电)外皮.

хучлагалах *ᠬᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] (分娩后因子宫收缩而)疼痛.

хучмал *ᠬᠤᠴᠢᠮᠠᠯ* [形]覆盖的, 掩盖的, 遮掩的, 遮盖的.

хучуулах *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* I [动] ① хучих 的使动态; ②意同 хучигдах.

хучуулах *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* II [动]突袭; дайсныг ~ 突袭敌人.

хучуур *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠷ* [名]〈医〉上皮; 上皮组织; ~ бүрхүүл 上皮膜; ~ дотрын булчирхай 上皮内(分泌)腺; ~ дотрын өмөн 上皮间癌; ~ төст эс 上皮状细胞; ~ эд 上皮组织.

хучуурангар *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠨᠭᠠᠷ* [名]上皮瘤.

хучуурдах *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ* [动]形成上皮组织.

хучууржих *ᠬᠤᠴᠢᠭᠤᠷᠵᠢᠬᠤ* [动]上皮化, 上皮组织化.

хуш *ᠬᠤᠰ* [名]〈植〉果松, 雪松; нохой ~ 马尾松; ~ хамхаг 〈植〉盐生草(属).

хушаангар *ᠬᠤᠰᠠᠭᠠᠨᠭᠠᠷ* [名]〈植〉三叶草(属).

хушга *ᠬᠤᠰᠢᠭ᠎ᠠ* I [名]〈植〉核桃, 胡桃; хагархай ~ 山核桃; ~ харвах 弹核桃(游戏); ~ ны цөм, ~ ны идээ 核桃仁.

хушга *ᠬᠤᠰᠢᠭ᠎ᠠ* II [名]〈解〉睾丸, 阴囊.

хушиг *ᠬᠤᠰᠢᠭ* (*ᠬᠤᠰᠢᠭ᠎ᠠ*) [名]见 хушга.

хушид *ᠬᠤᠰᠢᠳ* [名]〈植〉妥鲁树(属).

хушингар *ᠬᠤᠰᠢᠨᠭᠠᠷ* [形]尖的, 突出的.

хушуу(н) *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤ(н)* [名]见 хошуу(н) I、II; ~ толгойтон 〈动〉啄头类; ~ шуудас 冲积堆, 冲积丘; ~ ны ийлдэс 〈生〉喷嚏反射.

хушуурах *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ* [动]突出, 领先, 打先锋; 冒尖; 出角, 出头; 楔形移动; хушуурч явах 领先, 率先, 打先锋.

хушуутан *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠲᠠᠨ* [名]〈动〉长鼻目.

хушууч *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠴ* [名]〈军〉少校; цагдан

сэргийлэх ~ 民警少校; ~ генерал 少将.

хушуучлагч *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠴᠢ* [名·形] ①突出者, 领先者, 打先锋者, 冒尖者; 出角者, 出头者; ②突出的, 领先的, 打先锋的, 冒尖的; 出角的, 出头的.

хушуучлал *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] ①突出者, 领先者, 打先锋者, 冒尖者; ②前卫, 前卫队.

хушуучлах *ᠬᠤᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠯᠠᠬᠤ* [动]突出, 领先, 打先锋, 冒尖; 出角, 出头; ~ роль 先锋作用.

хуяг(ан) *ᠬᠤᠶᠠᠭ* I [名] ①盔甲, 铠甲, 〈军〉装甲, 铠甲; 甲壳; өвч ~ 全身盔甲; хөө ~ 铁环甲; намбай ~ 盾, 挡箭牌; ~ нэвтлэх буу 〈军〉装甲炮; ~ нэвтлэх шатаах сум 〈军〉穿甲燃烧弹; ~ хошуут 〈动〉北极海鸕鹚; ~ ан хувцас ①盔甲; ②宇宙服; ③(虫的)甲, 甲壳; (电)铠装.

хуяг *ᠬᠤᠶᠠᠭ* II [名]〈法〉看守人, 牢头; ~ харгалзагч 看守人; ~ эр 壮丁.

хуяглагдах *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хуяглах 的被动态.

хуяглах *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠠᠬᠤ* [动] ①着铠甲, 穿戴盔甲; ~ сан хэрэглүүр 装甲设备; ~ сан хавхлаг 装甲盖; ②安(虫的)甲, 甲壳; ③(电)加铠装.

хуяглацгаах *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] хуяглах 的众动态.

хуяглачих *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬᠤ* [动] хуяглах 的完成体.

хуяглуулах *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хуяглах 的使动态; ②意同 хуяглагдах.

хуяглуур *ᠬᠤᠶᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠷ* [名]〈动〉龟甲(亚科).

хуягт *ᠬᠤᠶᠠᠭᠲᠤ* [形] ①有铁甲的, 穿铠甲的; 〈军〉装甲的; ~ машин, ~ тэрэг 〈军〉装甲车; ~ цэрэг 装甲兵, ~ цамхаг 装甲炮塔; ~ онгоц 装甲船; ~ галт тэрэг 装甲(铁甲)列车; ~ крейсер 装甲巡洋舰; ~ загас 〈动〉硬皮鱼; ~ шагуулах сум 〈军〉穿甲弹; ~ тээвэрлэгч тэрэг 〈军〉装甲运输车; ~ буу 〈军〉反坦克炮; ~ анги 〈军〉装甲部队; ②有(虫的)甲的; 有(虫的)甲壳的; ~ хоёр нутагтан 〈动〉

坚头类；两栖质皮类；③〈电〉加铠装的：
-бүрмэл утас 〈电〉铠电缆。

хуягтан *ᠬᠤᠶᠠᠭᠲᠠᠨ* [名]〈动〉甲壳类动物。

хуял *ᠬᠤᠶᠠᠯ* [名]①性欲；性欲，色情，淫荡：
~ хөөрөх 性冲动；②欲念，欲望，热望。

хуялтах *ᠬᠤᠶᠠᠯᠲᠠᠬ* [动]卖俏，卖弄风情，淫荡。

хуялч *ᠬᠤᠶᠠᠯᠴ* [名·形]①荡子，放荡的人；②好色的，淫猥的。

хуян *ᠬᠤᠶᠠᠨ* I [名]手足筋疼，关节酸痛，关节炎；痛痹：~ хөөрөх 肩关节酸痛。

хуян *ᠬᠤᠶᠠᠨ* II [名]〈解〉筋。

хуянтах *ᠬᠤᠶᠠᠨᠲᠠᠬ* [动]手足筋疼，关节疼。

хуянтуулах *ᠬᠤᠶᠠᠨᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] хуянтах 的使动态。

хүв *ᠬᠦᠪ* I [副]十分，很，非常：~ хүнд 很重，很沉。

хүв *ᠬᠦᠪ* II [名]①结，绳结；②(用线、带等打成的)圈，环，环孔。

хүвнэх *ᠬᠦᠪᠨᠡᠬ* [动] хүвэх 的短暂体。

хүврүүлэх *ᠬᠦᠪᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүврэх I、II 的使动态。

хүврэл *ᠬᠦᠪᠷᠡᠯ* [名]萌芽，发芽。

хүврэлдүүлэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүврэлдэх 的使动态。

хүврэлдэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠯᠲᠡᠬ* [动] хүврэх I、II 的互动态。

хүврэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠬ* I [动]萌芽，发芽。

хүврэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠬ* II [动](绳结)松脱，松扣；伸展，伸直。

хүврэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠬ* III [动]逆风停顿，顶风停顿。

хүврээ *ᠬᠦᠪᠷᠡᠭ* [名](受伤而起的)青疱，肿疱。

хүврээтэх *ᠬᠦᠪᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠬ* [动](受伤而)起青疱，起肿疱。

хүвүүд *ᠬᠦᠪᠦᠭᠦᠳ* [名] хүвүүн 的复数。

хүвүүн *ᠬᠦᠪᠦᠭᠦᠨ* [名]参见 хүү I。

хүвүүр *ᠬᠦᠪᠦᠭᠦᠷ* [名]①(渔具的)漂子，浮子；②(航路上的)浮标。

хүвцгээх *ᠬᠦᠪᠴᠢᠭᠡᠬ* [动] хүвэх 的众动态。

хүвэгдэх *ᠬᠦᠪᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] хүвэх 的被动态。

хүвэлдэх *ᠬᠦᠪᠡᠯᠲᠡᠬ* [动] хүвэх 的互动态。

хүвэлцэх *ᠬᠦᠪᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] хүвэх 的共动态。

хүвэр *ᠬᠦᠪᠡᠷ* [名]碟子；擀杖，擀面杖：~ мод 木碟子；擀面杖。

хүвэрдүүлэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүвэрдэх 的使动态。

хүвэрдэгдэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] хүвэрдэх 的被动态。

хүвэрдэлцэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] хүвэрдэх 的共动态。

хүвэрдэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠬ* [动]①缘缝，缘边；②(转)东游西逛。

хүвэрдэгцгээх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠭᠡᠬ* [动] хүвэрдэх 的众动态。

хүвэрдээс *ᠬᠦᠪᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠰ* [名]缘缝成的衣边。

хүвэрлүүлэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүвэрлэх 的使动态。

хүвэрлэх *ᠬᠦᠪᠡᠷᠯᠡᠬ* [动]擀压：гурил ~ 擀面。

хүвэрхий *ᠬᠦᠪᠡᠷᠬᠢ* [名]活结，活扣。

хүвэх *ᠬᠦᠪᠡᠬ* [动]抻，拉展，拉平，拉直。

хүгд *ᠬᠦᠭᠳ* [名]厚棉裤。

хүгдгэнүүлэх *ᠬᠦᠭᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүгдгэнэх 的使动态。

хүгдгэнэх *ᠬᠦᠭᠳᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动](弯曲的物或驼背人)一弯一弯地动，一弓一弓地动。

хүгдгэр *ᠬᠦᠭᠳᠦᠭᠡᠷ* [形]弯曲的，弓背的，驼背的。

хүгдгэрхэн *ᠬᠦᠭᠳᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] хүгдгэр 的小称；稍弯曲的，稍弓背的，稍驼背的。

хүгдийлгэх *ᠬᠦᠭᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] хүгдийх 的使动态。

хүгдийх *ᠬᠦᠭᠳᠡᠶᠢᠬ* [动]弯背，弓身，弯曲。

хүгдэлзүүлэх *ᠬᠦᠭᠳᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хүгдэлзэх 的使动态。

хүгдэлзэх *ᠬᠦᠭᠳᠡᠯᠵᠡᠬ* [动]参见 хүгдгэнэх。

хүгж *ᠬᠦᠭᠳᠢ* [名](乐)歌调，曲调，旋律。

хүглийгэх *ᠬᠦᠭᠯᠢᠶᠡᠭᠡᠬ* [动] хүглийх 的使动

态.

- хүглийх **ᠬᠦᠭᠯᠢᠶᠬ** [动] 矗立.
- хүглэгэр **ᠬᠦᠭᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 模糊不清的.
- хүд **ᠬᠦᠳ** 见 ~~ 哈哈大笑声.
- хүдвэр **ᠬᠦᠳᠦᠪᠦᠷ** [形] 卑贱的; 粗鲁的, 迟钝的, 憨头憨脑的.
- хүдий **ᠬᠦᠳᠢᠶ** [名] <动> 麝, 香獐: ◇ ~ луус <动> 驴骡子.
- хүдлэг **ᠬᠦᠳᠯᠡᠭ** I [形] 粗笨的, 粗鲁的, 愚笨的, 憨笨的: ~ бүдүүлэг 粗笨的.
- хүдлэг **ᠬᠦᠳᠯᠡᠭ** II 见 ~ нугас <动> 野鸭.
- хүдсэх **ᠬᠦᠳᠰᠡᠬ** [动] (蛇) 游水: могой ~ 蛇渡水.
- хүдхийх **ᠬᠦᠳᠬᠢᠶᠬ** [动] 呼地一下(咽唾液): шүлсээ хүдхийтэл залгих 呼地一下咽唾液.
- хүдхэ **ᠬᠦᠳᠬᠡ** [形] 粗野的, 粗犷的, 粗鲁的, 卑贱的; 迟钝的; ◇ хүдвэр ~ 粗鲁的, 迟钝的; 卑贱的.
- хүдхэдэх **ᠬᠦᠳᠬᠡᠳᠡᠬ** [动] 显得太粗野, 迟钝; 变得太卑贱.
- хүдхэлэх **ᠬᠦᠳᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] 举止粗野, 举止无礼貌; 举止卑贱.
- хүдэг **ᠬᠦᠳᠡᠭ** [形·名] ① 粗鲁的, 无礼貌的; ② 教养差的人.
- хүдэги **ᠬᠦᠳᠡᠭᠢ** [形] 鄙陋的, 呆钝的, 迟钝的, 笨手笨脚的: хүдвэр ~ 粗鲁的; 卑贱的.
- хүдэгидэх **ᠬᠦᠳᠡᠭᠢᠳᠡᠬ** [动] 变得过于鄙陋, 变得过于呆笨; 显得过于粗鲁, 显得太卑贱.
- хүдэгийлэх **ᠬᠦᠳᠡᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] 举止迟钝, 表现鄙陋, 行动呆钝.
- хүдэглэх **ᠬᠦᠳᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 行动粗鲁, 举止无礼.
- хүдэгхэн **ᠬᠦᠳᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] хүдэг 的小称.
- хүдэн **ᠬᠦᠳᠡᠨ** [名] 尘埃, 尘雾: манан ~ 烟雾; ~ тунах 烟雾弥漫; ~ татах 起尘雾.
- хүдэнтүүлэх **ᠬᠦᠳᠡᠨᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүдэнтэх 的使动态.
- хүдэнтчих **ᠬᠦᠳᠡᠨᠲᠢᠬ** [动] хүдэнтэх 的完

成体.

- хүдэнтэх **ᠬᠦᠳᠡᠨᠲᠡᠬ** [动] ① 尘土飞扬; ② 落上尘土.
- хүдэр **ᠬᠦᠳᠡᠷ** I [名] <动> 麝, 香獐: ~ шившүүрдэх (打猎的) 吹哨子诱麝; зусаг ~ 二岁麝; хүдрийн заар 麝香.
- хүдэр **ᠬᠦᠳᠡᠷ** II [名] 矿石, 矿物: зэсийн ~ 铜矿石; ~ малтагч 矿工; ~ олзворлох 采矿; ~ шинжлэх багаж 探矿仪; соронзон ~ 磁铁矿; төмрийн ~ 铁矿石; хүдрийн аж үйлдвэр 采矿业; хүдрийн оршдос 矿床; хүдэрийн ус 矿山水; хүдрийн чулуулаг 矿岩; хүдэрийн эрдэс 金属矿物; хүдэрийн уурхай 矿山.
- хүдэр **ᠬᠦᠳᠡᠷ** III [形] 健壮的, 强壮的: ~ эр 健壮的男子汉; ◇ ~ чийрэг 强壮的, 健壮的.
- хүдэржилт **ᠬᠦᠳᠡᠷᠵᠢᠯᠲ** [名] ① 矿质化; ② 矿床.
- хүдэржих **ᠬᠦᠳᠡᠷᠵᠢᠬ** [动] ① 矿质化; ② 形成矿床.
- хүдэрлэг **ᠬᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] ① 矿石状的, 矿石似的; ② 健壮的, 强壮的.
- хүдэргэй **ᠬᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠢ** I [形] ① 有矿石的, 有矿物的, 含矿的; ② 健壮的, 强壮的.
- хүдэргэй **ᠬᠦᠳᠡᠷᠭᠡᠢ** II [形] 有麝的, 有香獐的.
- хүдэх **ᠬᠦᠳᠡᠬ** I [动] 抹灰, 抹黑灰.
- хүдэх **ᠬᠦᠳᠡᠬ** II [形] 见 хүдэги.
- хүж(ни) **ᠬᠦᠵ** I [名] ① 香: дугуй ~, эвхмэл ~ 盘香; хэрчсэн ~ 马牙香; урт ~ 线香; босоо ~ 桂香; хэвлэсэн ~ 香饼; ~ шатаах 烧香; ~ ийн онгоц 船型香盘; ~ ийн хатгуур 香炉; ② 香料; ◇ үнэртэй ~ ис 香料; ~ өвс <植> 七里香; ~ хорхой 蛔虫; ~ хорхойтох <医> 蛔虫病; ~ хошоон <植> 三叶草(属); ~ ин зүлгэч <动> 香鸡.
- хүж(ни) **ᠬᠦᠵ** II [名] 鞣制的整块皮张: ~ булигаар 香牛皮.
- хүжис **ᠬᠦᠵᠢᠰ** 见 ~ хайрс <动> 香鳊(鱼).
- хүжит **ᠬᠦᠵᠢᠲ** [形] ① 有香的, 点香的; ② 有

香料的, 加香料的.

хүжлүүлэх **ᠬᠦᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] хүжлэх 的使动态.

хүжлэг **ᠬᠦᠵᠢᠯᠡᠭ** [形] 有香气的, 有气味的, 芬芳的, 香的: ~ хулгана <动> 麝鼠.

хүжлэх **ᠬᠦᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 散发香味; 发出气味; 发出香味.

хүзүү **(н)** **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦ** [名] ① 颈, 脖子; ~ ний мах 脖子肉; аман ~, амаргал ~ <解> 第一颈椎; хатан ~ 解 第二颈椎; ~ н дээгүүрээ туйвантай өвдөг нугалах <体> 肩负铃下蹲; ~ ний доод сүлжээ 颈下神经丛; ~ ний зангилаа 颈椎; ~ ний мэдрүүл 颈神经; ~ ний нугасны хавдар <医> 颈部脊髓肿瘤; ~ ний ороолт 围巾; долоон ~ т 长颈的; ~ гоётох 脖子隐痛; ~ н дээр сандайлах 骑在别人的脖子上; аман ~ зангидах 扎口; ~ дээрээ тохох <转> 承担责任; ② 器皿的颈: монхны ~ 瓶颈.

хүзүүвч **(ин)** **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠪᠴ** I [名] ① (牲畜的) 套包; ② (犬等的) 颈圈, 脖套; < > ~ ний булчинтас <医> 颈肌炎; ~ ээр огтлох <医> 沿颈割除法.

хүзүүвч **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠪᠴ** II [名] ① 地峡; ② 小穿堂, 过道.

хүзүүвчит **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠲ** [形] ① 带(牲畜的)套包的; ② 带(犬等的)颈圈的, 脖套的: ~ намнаахай <动> 白颈鹞.

хүзүүвчлүүлэх **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хүзүүвчлэх 的使动态; ② 意同 хүзүүвчлэгдэх.

хүзүүвчлэх **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 戴套包; 套颈圈, 戴脖套.

хүзүүдүүлэх **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хүзүүдэх 的使动态; ② 意同 хүзүүдэгдэх.

хүзүүдчих **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠳᠢᠬᠢ** [动] хүзүүдэх 的完成体.

хүзүүдэгдэх **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хүзүүдэх 的被动态.

хүзүүдэх **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 掐脖子, 抱住脖子.

хүзүүтэй **ᠬᠦᠵᠦᠭᠦᠲᠡᠢ** [形] 有脖子的, 带脖子的.

хүзэр **ᠬᠦᠵᠡᠷ** [名] 见 хөзөр.

хүй **ᠬᠦᠢ** I [名] ① 族, 亲族, 种族, 氏族: ~ татах 和亲, 拉亲戚; ~ тасрах 绝种, 灭族; ~ зузаан 兄弟众多; 门庭兴旺; ~ бүтэн, ~ сайтай 子孙满堂; 门庭兴旺; ~ муутай 门庭不兴旺; ~ нэгдэл 氏族公社; балар эртний ~ нэгдэл 原始公社; ② 脐带: 脐: ~ боох <医> 脐带包扎; ~ гарах <医> 脐带脱出; ~ ороолдох <医> 脐带盘绕; ~ цөглөх (婴儿) 脐带脱落; ~ н цулцан 脐囊; ~ ний гол 脐带; ~ ний уг 脐根; ~ ний цагираг 脐带环.

хүй **ᠬᠦᠢ** II [形] 群集的: ~ олон хүн 人群; ~ тээр 一团一团地; 大片大片地; ~ салхилах 一阵一阵地刮风.

хүйдэс **ᠬᠦᠶᠡᠳᠡᠰ** [名] 冻结的畜粪, 畜粪冻块.

хүйдэх **ᠬᠦᠶᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 拿下弓弦; 松开弓弦, 放开弓弦.

хүйлс **ᠬᠦᠶᠡᠯᠰ** [名] 两河之间条形陆地; 沙洲, 河心小岛.

хүйлүүр **ᠬᠦᠶᠡᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 颈下(指从颈下到肚脐的部位).

хүйлэх **ᠬᠦᠶᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] (狼、狗等动物在交尾期) 群集.

хүйр **ᠬᠦᠶᠢᠷ** [名] (弓的)弦格搭.

хүйрмэг **ᠬᠦᠶᠢᠷᠮᠡᠭ** [名] 大粒砂; 小石子.

хүйрмэгт **ᠬᠦᠶᠢᠷᠮᠡᠭᠲ** [形] 有粒砂的, 有石子的.

хүйс **ᠬᠦᠶᠡᠰ** I [名] 性别: эр ~ тэй 雄性的; 男性的; хэл зүйн ~ <语> 词性(如阳性、阴性).

хүйс **ᠬᠦᠶᠡᠰ** II [名] ① 花蕊: цэцгийн ~ 花蕊; ② 中心: тогооны ~ 锅心; нуурын ~ 湖心.

хүйс **(эн)** **ᠬᠦᠶᠡᠰᠡᠨ** III [名] ① <解> 肚脐, 脐: ~ ний цөнхрөг 肚脐眼; ~ татах (因亲戚关系而)亲近; 和亲; ~ тэмтрэх 灭族, 满门抄斩; ~ тэмтрэгч 毁灭性的, 毁灭人性的; 灭族的; ~ ний зангилаа 脐带节; ~ ний эвэрхий, ~ ний ивэрхий <医> 脐疝; ~ ний орчим 脐区; ~ ний сахуу <医> 脐白喉; ~ ний судал 脐带; ~ ний үрэвсэл <医> 脐带炎; ~ ний

холбоос 脐韧带; ~ ний цоорхой <医> 脐痿; ~ ний цусан будуу <医> 脐血肿;
② 果脐.

хүйст **ᠬᠡᠢᠭᠢᠰᠤᠲᠤ** [形] ① 有…性别的, 是…性别的: эм ~ 雌性的; 女性的; ② <解> 肚脐的, 脐的.

хүйт **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤ** [名] 冷, 寒冷, 寒气: ~ авах 感冒, 受凉; ~ даах ① 耐寒; ② 感觉寒冷; ~ нивээлт ургамал <植> 高寒植物; ~ орох 入寒; ~ оргих 变寒冷, 寒冷起来; ~ уналт 霜冻; ~ үзэхгүй өдөр 无霜期.

хүйтдүүлэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүйтдэх的使动态.

хүйтдэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠬᠡ** [动] 酷寒, 变得太寒冷.

хүйтрүүлэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүйтрэх的使动态.

хүйтрэл **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠷᠡᠯ** [名] 参见 хүйтрэлт.

хүйтрэлт **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠷᠡᠯᠲᠤ** [名] 变冷, 变寒, 发冷.

хүйтрэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠷᠡᠬᠡ** [动] 变冷, 变寒, 发冷.

хүйтхэн **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠬᠡᠨ** [形] хүйтэн的小称; 稍冷的, 稍寒冷的, 微冷的.

хүйтших **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠰᠢᠬᠡ** [动] 冷起来: цаг ~ 天气冷起来.

хүйтэвтэр **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠪᠲᠡᠷ** [形] 较冷的, 较寒冷的.

хүйтэвтэрхэн **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠪᠲᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хүйтэвтэр的小称; 较冷一点的, 较寒冷些的.

хүйтэн **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨ** I [名·形] ① 冷, 寒气;

өвлийн ~ 冬季的严寒; ~ улирал, хүйтний улирал 严寒季节; ~ эхлэв 寒冷季节开始了; бага ~ 小寒; их ~ 大寒; ~ шүүдэр 寒露; ~ булаг 冷泉; ~ урсгал 寒流, 寒潮; ~ ус 冷水; ~ салхи 寒风; ~ жихүүн газар орон 寒冷地区; ~ зоорь 冷库, 冰窖; ~ рашаан 低温矿泉; ~ зэвсэг<军>白刃, 冷武器; ~ дайн 冷战; ~ бүс 寒带; ~ дулааны хэмжүүр 寒暑表; ~ хөлс 冷汗; ~ хушуутай мал 冷口牲畜(指山羊、牛、骆驼); ~ царцаа <动> 冷蝗; ~ цустан 冷血动物; ~ цуст амьтад <动> 冷血动物; 异温动物; ~ хүн <转> 穷人, 贫寒的人; ● <转> 冷淡的, 冷漠的: ~

инээд хүрэх, хүйтнээр инээх 冷笑; ~ сэтгэл, ~ санаа 冷酷的心肠; хүйтнээр үзэх 冷眼相视.

хүйтэн **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨ** II [名] <医> 淋病: ~ өвчин хүрэх 患淋病.

хүйтэндүүлэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүйтэндэх的使动态.

хүйтэндэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨᠲᠤᠬᠡ** [动] 酷寒, 变得冷, 变得寒冷.

хүйтэнсэг **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨᠰᠡᠭ** [形] ① 较寒冷的, 略寒冷的; ② <转> 适冰雪的, 喜冰雪的: ~ нян 喜冰雪微生物.

хүйтэнтүүлэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүйтэнтэх的使动态.

хүйтэнтэх **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠨᠲᠤᠬᠡ** [动] 患淋病.

хүйтэрчих **ᠬᠡᠢᠭᠢᠲᠤᠷᠠᠬᠢ** [动] хүйтрэх的完成体.

хүйхнэг **ᠬᠡᠢᠭᠢᠬᠡᠨᠭ** [名] <动> 猎隼.

хүлгэлзүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлгэлзэх的使动态.

хүлгэлзэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] 稍事等候, 略等待一会.

хүлзвэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] хүлэх的短暂体.

хүлиг **ᠬᠡᠬᠡᠭ** [名] 捆绳, 带子: ханын ~ (蒙古包)包壁的捆绳.

хүлс **ᠬᠡᠬᠡᠰ** [名] 香炉: дэгдээх ~ 煤炉; ~ ийн ширээ 香炉几; ◇ ~ **цэцэг** <植> 玉炉花.

хүлтгэр **ᠬᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠦᠷ** [形] 粗野的, 粗鲁的; 无礼貌的.

хүлтийх **ᠬᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] 举止粗野, 举止粗鲁, 举止粗俗.

хүлтэг **ᠬᠡᠬᠡᠲᠡᠭ** [名] (小儿的)尿壶, 便具; 尿布.

хүлтэгнэх **ᠬᠡᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 恐惧, 畏缩, 畏惧; ◇ ~ **халтганах** 恐惧, 畏惧.

хүлүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ● хүлэх的使动态; ● 意同 хүлэгдэх.

хүлхгэр **ᠬᠡᠬᠡᠭᠦᠷ** [形] 肥大的, 宽大的(指衣服等); 腹大的: ~ өмд 宽大的裤子; ◇ ~ **халхгар** 肥大的, 宽大的, 不合身的.

хүлхгэрдүү **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形] 很肥大的, 很宽大的(指衣服); 腹部很大的。

хүлхгэрдүүлэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлхгэрдэх 的使动态。

хүлхгэрдчих **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠡᠳᠢᠬᠢ** [动] хүлхгэрдэх 的完成体。

хүлхгэрдэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得肥大, 变得宽大(指衣服); 变得大腹便便。

хүлхгэрхэн **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хүлхгэр 的小称; 略肥的, 略宽大的(指衣服等); 腹稍大的。

хүлхийлгэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] хүлхийх 的使动态。

хүлхийх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 变肥大, 变宽大(指衣服等); 变粗胖。

хүлхүүлэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлхэх 的使动态。

хүлхэгдэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хүлхэх 的被动态。

хүлхэгнүүлэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠩᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлхэгнэх 的使动态。

хүлхэгнэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠭᠡᠩᠬᠡ** [动] 肥大的东西不断动作, 摆动, 晃动。

хүлхэлзүүлэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлхэлзэх 的使动态。

хүлхэлзэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 хүлхэгнэх。

хүлхэх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠬᠡ** [动] ① 含, 含化, 含在口中, 噙: чихэр ~ 含糖块; ② (转) 囫圇吞枣。

хүлхэцгээх **ᠬᠦᠯᠬᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хүлхэх 的众动态。

хүлцгээх **ᠬᠦᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хүлэх 的众动态。

хүлцүүлэх **ᠬᠦᠯᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүлцэх 的使动态。

хүлцэл **ᠬᠦᠯᠴᠡᠯ** [名] 忍耐, 耐心, 耐性, 容忍: ~ өчих 请求原谅, 请求宽恕; ◇ ~ тэсвэр 忍耐, 容忍; 宽容。

хүлцэлгүй **ᠬᠦᠯᠴᠡᠯᠡᠭᠦᠢ** [形] 不能忍耐的, 无耐性的, 忍耐不住的。

хүлцэлт **ᠬᠦᠯᠴᠡᠯᠡᠳᠡ** [形] ① 有耐性的, 能忍耐的; ② 宽容的, 宽恕的, 原谅人的。

хүлцэнгүй **ᠬᠦᠯᠴᠡᠩᠭᠦᠢ** [名·形] ① 忍耐, 容忍,

耐性; ② 有耐性的, 能忍耐的: 宽容的, 宽恕的, 宽厚的, 能原谅人的。

хүлцэнгүйрхэх **ᠬᠦᠯᠴᠡᠩᠭᠦᠢᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] ① 显示耐性, 显示忍耐性; ② 显示宽容, 显示宽厚, 显示宽恕, 显示能原谅人。

хүлцэх **ᠬᠦᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] ① 忍耐, 容忍, 忍住: зовлон бэрхшээлийг ~ 忍住痛苦; ◇ ~ н тэсвэрлэх 忍耐, 容忍; ② 宽容, 原谅, 宽恕: намайг ~ гтүн! 请原谅我吧!

хүлцэхгүй **ᠬᠦᠯᠴᠡᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] ① 不忍耐的, 不容忍的, 无耐性的; ② 不宽容的, 不宽厚的, 不宽恕的, 不能原谅的。

хүлцэхүйц **ᠬᠦᠯᠴᠡᠬᠡᠬᠡᠭᠦᠢᠴᠢ** [名] ① 忍耐性, 耐性; ② 宽容心, 宽恕心; ③ 可容性。

хүлцэшгүй **ᠬᠦᠯᠴᠡᠬᠡᠰᠡᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 不可忍耐的; ② 不可宽容的, 不可宽恕的, 不可原谅的。

хүлэг **ᠬᠦᠯᠡᠭ** I [名] 见 хөлөг。

хүлэг **ᠬᠦᠯᠡᠭ** II [名] 绳, 拴绳, 系绳; 系带: уна ~ 系绳; ~ сур 皮绳; ~ дээс 绳索; гутлын ~ 靴带。

хүлэгдэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хүлэх 的被动态。

хүлэглэг **ᠬᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠭ** [名] 见 хөлөглөг。

хүлэгтэй **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠢ** [形] ① 拴(捆、绑、系)着绳的, 拴(捆、绑、系)带的, 带拴绳的, 带系绳的; ② 见 хөлөгтэй。

хүлэгчин **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠢᠬᠢᠨ** [名] 见 хөлөгчин。

хүлэл **ᠬᠦᠯᠡᠯ** I [名] хүлэх 的名词。

хүлэл **ᠬᠦᠯᠡᠯ** II [名] (陈)卦(古代一种象征意义的符号): найман ~ 八卦。

хүлэлцэх **ᠬᠦᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хүлэх 的共动态。

хүлэмж **ᠬᠦᠯᠡᠮᠵ** [名] ① 温室; (御寒的)地下室, 地窝子: цэцгийн ~ 暖花房; ② 窝棚, 无窗的小屋。

хүлэр **ᠬᠦᠯᠡᠷ** I [名] 泥炭, 泥煤: ~ занар 泥炭页岩; ~ эмчилгээ (医) 泥炭疗法; хүлрийн довцог 泥炭小丘; хүлрийн шороо 泥炭土。

хүлэр **ᠬᠦᠯᠡᠷ** II [名·形] 参见 хүрэл。

хүлэржих **ᠬᠦᠯᠡᠷᠵᠢᠬᠡ** [动] 成泥炭, 泥炭化。

хүлэрлэг **ᠬᠦᠯᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] 泥炭式的, 泥炭状

的.

хүлэрт **ᠬᠦᠯᠡᠷᠲᠦ** [形]泥炭的; 泥炭式的; ~ намаг 泥炭沼泽; ~ ул хөрс 泥炭地; ~ шороо (泥炭式)黑土.

хүлэх **ᠬᠦᠯᠡᠬ** [动]结, 系, 捆, 绑缚, 束; ачаа олсоор ~ 用麻绳捆货物.

хүлээ **ᠬᠦᠯᠡᠭ** [名]参见 хүлэг II.

хүлээгдүүлэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүлээгдэх 的使动态.

хүлээгдэл **ᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯ** [名]拖延; 等候, 等待; 期待; ~ чирэгдэл 拖延; 等待, 等候.

хүлээгдэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] хүлээх I、II 的被动态.

хүлээгчид **ᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠬᠢ** [名]等候者们, 等待者们; 期待者们.

хүлээнэсхийх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠬ** [动] хүлээнэх 的瞬间体.

хүлээнэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠨᠬ** [动] хүлээх I、II 的短暂体; ~ байр <军> 待机阵地; ~ район (军) 待机地区.

хүлээл **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯ** [名]参见 хүлээлт.

хүлээлгүй **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [形]不期待的, 不期待的, 不期待的.

хүлээлгэ **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡ** [名]等待, 期待.

хүлээлгэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] хүлээх I、II 的使动态; ~н өгхө 交付; 移交; ~н өгхө данс 交付清单, 移交清单; ~н өгөгч зам (铁路的) 交付路; ~ өрөө 分娩前病房.

хүлээлт **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名]①等待, 等候; 期待; ②接, 接待; 接受; 接收; 承认.

хүлээлцүүлэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүлээлцэх 的使动态.

хүлээлцэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] хүлээх I、II 的共动态.

хүлээр **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠷ** [名]参见 хүлээс.

хүлээс **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠰ** [名]①捆绳, 带子, 绷带; 缠绕; ②(转)(受到的)影响, 束缚; 牵制, 掣肘; орчлонгийн ~ 地球的影响(引力); мухар сүсгийн ~ 迷信的束缚.

хүлээслүүлэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүлээс-

лэх 的使动态.

хүлээслэх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬ** [动]捆, 系, 绑, 缠绕, 缚, 束.

хүлээстэй **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形]被捆着的, 被绑着的, 被缠绕着的, 缠住的.

хүлээх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠬ** I [动]等候, 等待; удаан ~ 久等, 长久地等待; ~ ж ядах 等不住; таван цаг болтол ~ 等到五点; үд болохыг ~ 等待正午的到来; ~ тасалгаа 候车室; 候机室.

хүлээх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠬ** II [动]①接, 迎接; ~н авах 迎接; 接待; 招待; зочдыг ~н авах 接待客人, 招待客人; ~н авах өрөө 接待室, 会客室; ~н авах антенна <技> 接收天线; ~н авах олгох акт 交接汇书; ~н авах өсгөх чийдэн <技> 接收放大管; ~н авах телевиз 电视接收机; ~н авалт 招待会; 宴会; засгийн газрын ~н авалт 国宴; ~н авч уулзах 接见; ②承受, 接受, 接收; 承认; ~н авагч ①(无)收讯机, 收音机; ②接收者; ③接待人; ял ~ <法> 认罪; буруугаа ~ 认错, 承认自己的错误; таны өгсөн захидлыг ~н авч танилцав 您的来信已收悉; барилгын ~н авах комисс 建筑验收委员会; ~ээс татгалзах 拒不接受; ~н зөвшөөрөх 承认, 认可, 接受.

хүлээц **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠴ** [名]承受度, 忍耐力.

хүлээцгээх **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] хүлээх I、II 的使动态.

хүлээчих **ᠬᠦᠯᠡᠭᠡᠴᠢᠬ** [动] хүлээх I、II 的完成体.

хүм **ᠬᠦᠮ** 见 юм ~ 东西, 物品.

хүмбараа **ᠬᠦᠮᠪᠠᠷᠠᠭᠠ** 见 ~ матар <动> 蛟; 鳄鱼.

хүмс **ᠬᠦᠮᠰ** [名]参见 хүмүүс.

хүмүүжигч **ᠬᠦᠮᠦᠭᠢᠵᠢᠭᠴ** [名]①修养者, 成长者, 成熟者; ②受教育者, 受教养者, 受养育者.

хүмүүжил **ᠬᠦᠮᠦᠭᠢᠵᠢᠯ** [名]教育, 教养, 涵养, 修养; хүмүүжлийн зорилго 教育的目的和任务; хүмүүжлийн зүйн сэтгэл судлал 教育心理学; хүмүүж-

лийн чиглэл 教育方針.

хүмүүжилгүй (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠢᠭᠦᠢ) [形] 无教养的, 无涵养的, 无修养的.

хүмүүжилтэй (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠢᠲᠡᠢ) [形] 有教养的, 有涵养的, 有修养的.

хүмүүжих (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠢ) [动] ① 修养; 成长, 成熟; ② 受教育, 受教养, 受养育.

хүмүүжигдэх (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ) [动] хүмүүжих 的众动态.

хүмүүжлэг (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠡᠭ) [形] 参见 хүмүүжилтэй.

хүмүүжлэл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠡᠯ) [名] 参见 хүмүүжил.

хүмүүжрэл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠷᠡᠯ) [名] 修养; 成长, 成熟.

хүмүүжрэх (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠷᠡᠬᠡ) [动] 修养; 成长, 成熟.

хүмүүжүүлэгч (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ) [名] 教育者, 教养员, 培养者, 保育员, 养育者.

хүмүүжүүлэл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯ) [名] 教育, 教养, 培养, 保育, 养育.

хүмүүжүүлэлт (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ) [名] 参见 хүмүүжүүлэл; сурган ~ 教育, 教养, 培养, 保育, 养育.

хүмүүжүүлэх (ᠬᠦᠮᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] 教育, 教养, 培养, 养育; сурган ~ 教育, 教养, 培养, 养育, 培育.

хүмүүл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠯ) I [名] (植) 野葱.

хүмүүл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠯ) II [名] 初浮稀奶油.

хүмүүлэг (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠯᠡᠭ) [形] 人道的; ~ эс 人道, 人道主义.

хүмүүн (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨ) I [名] (书) 人.

хүмүүн (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨ) II [名] (书) 人中.

хүмүүнлиг (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨᠯᠢᠭ) [形] 参见 хүмүүлэг.

хүмүүнлэг (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨᠯᠡᠭ) [形] 参见 хүмүүлэг.

хүмүүнчлэл (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠯ) [名] 拟人化, 人物化, 类人化.

хүмүүнчлэх (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) [名] 人物化, 类人化, 拟人化.

хүмүүс (ᠬᠦᠮᠡᠭᠦᠰ) [名] хүн 的复数; 人们, 民众, 人员; гэр бүлийн ~ 家庭成员; ал-

баны ~ 公务人员; ~ ийг тээвэрлэх 客运.

хүмэл (ᠬᠦᠮᠡᠯ) [名] 植: 樱花菜(野葱属).

хүмээс (ᠬᠦᠮᠡᠭᠡᠰ) [名] 植: 步步莲.

хүн (ᠬᠦᠨ) I [名] ① 人; морьтой хүн ирвэ 骑马的人来了; ~ төрөлхтөн 人类; ~ хар 人工, 人们; ~ хүч 人力; ~ болох 成人; баян ~ 富人; хоосон ~ 穷人; ~ бүл 家口; сайн ~ 好人; сайхан ~ 美人, 标致的人; ~ ий эс 人道主义, 人道, 人情; ~ ий чанар 人性; 人品; ~ ий үнэргүй 没有人味的, 没有人性的; муу ~ 坏人; зэрлэг ~ 粗鲁的人, 粗野人; 野人; муухай ~ 难看的人, 丑人; 坏人; сонин ~ 古怪的人, 奇怪的人; бөх ~ 结实的人;摔跤的人; бусгүй ~ 女人; бүстэй ~ 男人; хар ~ ① 俗民, 庶人; ② 丈夫; ~ ам 人口; ~ ам зүй 人文学; ~ амны нас барал 人口死亡率; ~ амны нягт, ~ амны нягтрал 人口密度; ~ амны төрөлт 人口出生率; ~ амны хэт олшролт 人口过剩; ~ амны гооллого, ~ амны бүртгэл 人口普查, 人口统计; ~ амны данс ① 户口簿; ② 家谱; ~ чулуу 人形碑; ~ гөрөөс (动) 猩猩; ~ хар гөрөөс (故事、小说中的) 野人; ~ од (天) 人星; ~ дүрт бичин, ~ самж бичин 类人猿; ~ зөөх галт тэрэг 旅客列车; ~ иргэн 成年人; ~ тээвэрлэлт 客运; ~ хаях 明葬; ~ эм, ~ орхоодой, ~ өвс (植) 人参; ~ мод 骆驼驮子上的木杆; ③ 别人, 他人; ~ ий амаар будаа идэх 借人家的嘴吃饭(谓人云亦云, 鹦鹉学舌); ~ ий гараар могой барих 嫁祸于人; 借刀杀人; гаднын ~, ~ ий ~ 外人, 局外人; ~ ий юм 别人的东西.

хүн (ᠬᠦᠨ) II [名] (解) 人中.

хүнгүй (ᠬᠦᠨᠭᠦᠢ) [形] ① 无人的, 无人烟的; ~ газар 荒无人烟的地方; ② 无别人的, 无他人的; ③ 人口稀少的, 缺人的.

хүнгэнүүлэх (ᠬᠦᠨᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хүнгэнэх 的使动态.

хүнгэнүүр (ᠬᠦᠨᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠷ) [名] 回声, 反响, 共鸣, 反映.

хүнгэнэлдэх **ᠬᠦᠩᠭᠡᠨᠡᠯᠢᠳᠡᠬᠦ** [动] хүнгэнэх 的
互动态.

хүнгэнэх **ᠬᠦᠩᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] 轰轰响, 轰鸣, 轰隆
响(如打雷、大炮等).

хүнгэрдэх **ᠬᠦᠩᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠦ** [动] 直言不讳地说, 毫
不隐瞒地说, 坦率地说.

хүнгэрсэх **ᠬᠦᠩᠭᠡᠷᠰᠡᠬᠦ** [动] 不断地轰鸣, 轰响.

хүнд **ᠬᠦᠨᠳ** I [形] ①重, 重的: ~ боодол
重包裹; ~ ийн жин 重量; ~ авиа <语>
沉音; ~ атлетик <体> 器械运动; ~
бөмбөг <军> 重磅炸弹; ~ машины за-
вод 重型机械厂; хөл ~ 怀孕; хөл ~
хүн 孕妇; ~ шархтан 重伤员; ~ ча-
нартай 沉重的, 有重量的; ~ аж
үйлдвэр, ~ үйлдвэр 重工业; ~ их
буу <军> 重炮; ~ пулемёт <军> 重机枪;
~ танк <军> 重型坦克; ~ төмөрлөг 重
金属; ~ ус 重水; ~ хэмжүүр <技> 重
力仪; ~ ийн өргөлт <体> 举重; ~ ийн
хүч 重力; ②动作迟缓的, 懒散的: ~
назгай 懒散的, 迟缓的; ~ суртал 官僚
主义; ~ сурталт 官僚式的, 官僚主义
的; ~ сурталтан 官僚主义者; ③(转)困
难的, 艰难的, 不容易的: ~ хүчир 困
难, 艰难; ~ ажил 困难的工作, 艰巨
的工作; ④(转)严重的, 重大的: ~ байдал
困难情况, 严重局势; ~ хэрэг 严重事
件; ~ холбогдол 重大的关系; ~ ур-
шиг 严重后果; ~ хариуцлага 重大的
责任.

хүнд **ᠬᠦᠨᠳ** II [名] 名誉, 威信; 信用: итгэл
~ 信任, 信用, 信誉; ~ээ барах 失掉威
信; нэр ~ ийн хэрэг 荣誉问题; ◇ нэр
~, алдар ~ 威望, 威信, 名誉.

хүнд **ᠬᠦᠨᠳ** III [名] <陈> 副章京: сумын ор-
логч ~ 副佐领.

хүндгүй **ᠬᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠢ** [形] 不受尊敬的, 无信
用的, 无威信的: ~ болох 失去威信; ~
болгох 使失掉威信.

хүнддүүлэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] хүндлэх 的
使动态.

хүнддэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠬᠡ** [动] ①变重; ②变得困难,
变得艰巨、太严重.

хүндлүүлэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] ① хүндлэх 的

使动态; ②意同 хүндлэгдэх.

хүндлэгдэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ** [动] хүндлэх 的 被
动态.

хүндлэл **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠯ** [名] 尊敬, 尊重, 敬重.

хүндлэлтэй **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 受人尊敬的, 受
人尊重的, 受人敬重的.

хүндлэмдэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠮᠳᠡᠬᠦ** [动] 恭敬, 彬彬有
礼, 谦恭.

хүндлэмтгий **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] 对人尊敬的,
对人尊重的, 对人敬重的; 谦恭有礼的.

хүндлэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①尊敬, 尊重, 敬重;
настныг ~ 尊敬老人; ②招待, 款待:
зочдыг ~ 款待客人.

хүндрүүлэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] хүндрэх 的 使
动态.

хүндрэл **ᠬᠦᠨᠳᠦᠷᠡᠯ** [名] ①加重, 变重, 沉重,
严重, 艰难; 严重化, 恶化: ~ ийн хам
шинж <医> 阵发性综合症; ②<理>重力:
~ ийн талбай 重力场.

хүндрэлт **ᠬᠦᠨᠳᠦᠷᠡᠯᠲ** [形] ①沉重的, 严重的;
艰难的, 恶化的; ②参见 хүндрэл.

хүндрэлтэй **ᠬᠦᠨᠳᠦᠷᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 沉重的, 严重的;
艰难的; 恶化的, 严重化的: ~ байдал
困难情况, 困境, 严重局势.

хүндрэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ①加重; 变重; 变困
难: хөл ~ 怀孕; ②严重化, 恶化(指病
等): хүндэрсэн зулбаа <医> 并发性流
产.

хүндсүүлэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠦ** [动] хүндсэх 的 使
动态.

хүндсэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠰᠡᠬᠡ** [动] 参见 хүндтэх.

хүндтэй **ᠬᠦᠨᠳᠦᠲᠡᠢ** [形] 受尊敬的, 受敬重的,
有威信的.

хүндтэх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠲᠡᠬᠡ** [动] 变得更重, 加重, 越加
困难; 变得更加严重.

хүндхэн **ᠬᠦᠨᠳᠦᠬᠡᠨ** [形] хүнд I 的小称; 略
重的; 稍严重的; 稍困难的.

хүндших **ᠬᠦᠨᠳᠦᠰᠢᠬᠡ** [动] ①重起来, 沉重起
来; ②严重起来; 困难起来.

хүндшээх **ᠬᠦᠨᠳᠦᠰᠢᠬᠡᠬᠡ** [动] 尊敬, 尊重, 敬仰,
敬重.

хүндэвтэр **ᠬᠦᠨᠳᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 比较重的; 比较严

重的；较困难的。

хүндэд (ᠬᠦᠨᠳᠡᠳ) [副] 重重地，沉重地，严重的：～ жанчих 重重地打。

хүндэлцгээх (ᠬᠦᠨᠳᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ) [动] хүндлэх 的众动态。

хүндэлчих (ᠬᠦᠨᠳᠡᠯᠴᠢᠬᠢ) [动] хүндлэх 的完成体。

хүндэс (ᠬᠦᠨᠳᠡᠰ) [名] 参见 хүндэц.

хүндэт (ᠬᠦᠨᠳᠡᠲ) [形] 尊贵的，尊敬的，敬爱的；名誉的，荣誉的：～ зочид оо! 尊敬的客人们！～ харуул 仪仗队；～ доктор 名誉博士；～ самбар 光荣榜；～ тэргүүлэгчид 名誉主席团；～ гишүүн 名誉成员，名誉委员；～ дэвтэр 荣誉证书，光荣簿；～ жуух бичиг，～ диплом 荣誉奖状。

хүндэтгүүлэх (ᠬᠦᠨᠳᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] ① хүндэтгэх 的使动态；② 意同 хүндэтгэгдэх。

хүндэтгэгдэх (ᠬᠦᠨᠳᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ) [动] хүндэтгэх 的被动态；受尊重，受尊敬，被敬重。

хүндэтгэл (ᠬᠦᠨᠳᠡᠲᠦᠭᠡᠯ) [名] 尊重，尊敬，敬重，恭敬。

хүндэтгэх (ᠬᠦᠨᠳᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ) [动] 尊敬，恭敬，敬重，崇拜：～ н ёслогч 致敬意者，尊敬您的；～ н дайлах 款待，设宴，招待；～ н ёслох ① 隆重地庆祝，庄重地纪念；② 尊重，尊敬；敬礼；给予礼遇。

хүндэц (ᠬᠦᠨᠳᠡᠴ) [名] 重量。

хүнж (ᠬᠦᠨᠵ) [名] ① <化> 番木鳖硷，马钱子硷 (有机植物硷，用作神经兴奋剂、强心剂)；② 斜方砷矿。

хүнжид (ᠬᠦᠨᠵᠢᠳ) [名] <植> 芝麻：～ ийн тос 香油；～ ийн үр 芝麻(籽)。

хүнийрхүү (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠭᠦ) [形] 客气的；拘束的，拘谨的，腼腆的。

хүнийрхүүлэх (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хүнийрхэх 的使动态。

хүнийрхэг (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠭ) [形] 参见 хүнийрхүү。

хүнийрхэгдэх (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] хүнийрхэх 的被动态；受拘束。

хүнийрхэл (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠯ) [名] хүнийрхэх 的名词。

хүнийрхэх (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠷᠬᠡᠬᠡ) [动] 客气，腼腆；拘谨，拘束。

хүнийсэг (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠰᠡᠭ) [形] 与己无关似的，冷漠无情的。

хүнийсэл (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠰᠡᠯ) [名] хүнийсэх 的名词。

хүнийсэх (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠰᠡᠬᠡ) [动] 视为局外人；变为他人的东西。

хүнийх (ᠬᠦᠨᠢᠶᠢᠬ) [名·形] ① 别人的东西，他人的东西；② 别人的，他人的。

хүнлэг (ᠬᠦᠨᠯᠡᠭ) [形] 人的，人性的，人道的，人情的：～ ёс 人道主义；～ ийн ухаан 人文科学。

Хүннүү (ᠬᠦᠨᠨᠦᠭ) [名] (史) 匈奴。

хүнс(эн) (ᠬᠦᠨᠰ) [名] 粮食，食品，食物，饮食：хоол ～ 粮食，食品；～ тэжээл 食品；营养；хоол ～ ний туслах чанарын зүйл 副食品；～ хувцасны офицер <军> 军需军官；～ ний комбинат 食品联合企业；～ ний үйлдвэр 食品工厂；食品工业；хүнсний үйлдвэрийн яам 食品工业部；～ ний дэлгүүр，～ ний барааны дэлгүүр 食品商店；～ ний бууцай <植> 菠菜；～ ний ногоо 蔬菜；～ ний ургамал 食用植物；～ ний хангамж 给养；～ нээс бусад бараа 非食用商品。

хүнсжих (ᠬᠦᠨᠰᠢᠵᠢᠬᠡ) [动] 粮食丰足，食品充裕。

хүнсжицгээх (ᠬᠦᠨᠰᠢᠵᠢᠭᠡᠬᠡ) [动] хүнсжих 的众动态。

хүнсжүүлэх (ᠬᠦᠨᠰᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хүнсжих 的使动态。

хүнслэг (ᠬᠦᠨᠰᠯᠡᠭ) [形] 粮食充足的，食品充裕的。

хүнслэх (ᠬᠦᠨᠰᠯᠡᠬᠡ) [动] 当口粮，当食物，当食品。

хүнсчин (ᠬᠦᠨᠰᠢᠴᠢᠨ) [名] 食品工人。

хүнсэг (ᠬᠦᠨᠰᠡᠭ) [形] 人道的，人道主义的。

хүнтэй (ᠬᠦᠨᠲᠡᠢ) [形] ① 有入的；有主入的，有主的；② 人丁兴旺的。

хүнх (ᠬᠦᠨᠬ) [名] 神态，风神，神采，精神。

хүнхгэр (ᠬᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠷ) [形] 深凹的，塌陷的，深陷

的(指眼睛等).

хүнхгэрдүү (ᠬᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ) [形]很深的, 很塌陷的, 很深的.

хүнхгэрхэн (ᠬᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ) [形] хүнхгэр 的小称; 稍深的, 稍塌陷的, 稍深的.

хүнхий (ᠬᠦᠨᠬᠡᠶ) [名]浴车, 漏斗.

хүнхийлгэх (ᠬᠦᠨᠬᠡᠶᠯᠡᠭᠡᠬᠡ) [动] хүнхийх 的使动态.

хүнхийх (ᠬᠦᠨᠬᠡᠶᠬᠡ) [动]深陷, 深凹下去, 塌陷.

хүнхрээ (ᠬᠦᠨᠬᠢᠷᠡ) I [名]蒙古包之安门处; 蒙古包的门和壁之相接处.

хүнхрээ (ᠬᠦᠨᠬᠢᠷᠡ) II [名]牛臀肉; ~ тарих (ᠲᠢ)牛窝窿穿刺木.

хүнхэгдүү (ᠬᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦ) [形]凹眼的, 凹里眼的.

хүнхэл (ᠬᠦᠨᠬᠡᠯ) [名] (动) 鹞鹰.

хүнхэлцэг (ᠬᠦᠨᠬᠡᠯᠴᠡᠭ) [名]心包.

хүнхэр (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷ) [形] ①深陷的, 凹陷的, 塌陷的; ②穹窿形的, 穹窿状的.

хүнхэрдүү (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷᠳᠦᠭᠦ) [形] ①很深的, 很凹陷的, 很塌陷的; ②很呈穹窿形的, 很呈穹窿状的.

хүнхэрдүүлэх (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хүнхэрдэх 的使动态.

хүнхэрдэх (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷᠳᠡᠬᠡ) [动] ①变得深陷, 变得凹陷, 变得塌陷; ②变得呈穹窿形, 变得呈穹窿状; ③(转)不客气地说, 直截了当地谈, 坦率地说.

хүнхэрсэх (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷᠰᠡᠬᠡ) [动] ①凹陷, 塌陷, 深凹下去; ②不断地发声, 连续地鸣响.

хүнхэрхэн (ᠬᠦᠨᠬᠡᠷᠬᠡᠨ) [形] хүнхэр 的小称; ①略陷的, 略凹陷的, 略塌陷的; ②略呈穹窿形的, 略呈穹窿状的.

хүнхээл (ᠬᠦᠨᠬᠡᠶᠯ) [名] ①(植)沙葱; ②辙窝, 坎珂.

хүнчлүүд (ᠬᠦᠨᠴᠢᠯᠦᠳᠦ) [名] (化)三氯化砷.

хүнцэл (ᠬᠦᠨᠴᠡᠯ) [名] (化)砷: ~ катион 砷阳离子; хүнцлийн өнгө 砷色, 砷华; хүнцлийн ус 砷水; хүнцлийн хольцтон 砷黄铁矿; хүнцлийн хүдэр 砷矿.

хүнцэллэг (ᠬᠦᠨᠴᠡᠯᠯᠡᠭ) [形] (化)砷的: ~

төмөр 砷铁矿.

хүнцэлт (ᠬᠦᠨᠴᠡᠯᠲᠦ) [名] (化)砷的; 含砷的: ~ азот нэгдэл 砷化合物; ~ зэс 砷铜矿; 砷化铜; ~ мөнгө 砷银; ~ органик 有机砷化物; ~ ус 亚砷水; ~ хольцтон 毒砂; ~ шим нэгдэл 砷有机化合物.

хүнчлүүлэх (ᠬᠦᠨᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] хүнчлэх 的使动态.

хүнчлэх (ᠬᠦᠨᠴᠢᠯᠡᠬᠡ) [动]拟人.

хүншүүлгэ (ᠬᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠭᠡ) [名]参见 хүншүүлэл.

хүншүүлэл (ᠬᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠯ) [名] хүншүүлэх 的名词.

хүншүүлэх (ᠬᠦᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动]参见 хүнчлэх.

хүнэрхүү (ᠬᠦᠨᠡᠷᠬᠦᠭᠦ) [名] (动) 猿, 猴子: ~ бичин 类人猿.

хүр (ᠬᠦᠷ) I [名]妻子家的亲人: ~ дүү 内弟; ~ дүү бэр 内弟之妻; ~ охин дүү 小姨子.

хүр (ᠬᠦᠷ) II [名]深谷, 山谷, 峡谷; ~ чулуу 大石, 圆石; ~ ийн хучлага 砌坡, 护岸.

хүр (ᠬᠦᠷ) III [形]全, 所有的, 全部的.

хүр (ᠬᠦᠷ) IV 见 ~ хорхой (动) 蚕; 食苗虫: ~ хорхойн үүр 蚕茧; ~ бөх (植) 串笼草.

хүрвэш (ᠬᠦᠷᠪᠡᠰᠢ) 见 чонын ~ (医) 荨麻疹.

хүргүүлэх (ᠬᠦᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ) [动] ① хүргэх 的使动态; ②意同 хүргэгдэх.

хүргэгдэх (ᠬᠦᠷᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ) [动] хүргэх 的被动态.

хүргэгч (ᠬᠦᠷᠭᠡᠭᠢᠴᠢ) [名] 传递者, 传递人; тушаал ~ (军) 传令兵.

хүргэлт (ᠬᠦᠷᠭᠡᠯᠲᠦ) [名] хүргэх 的名词.

хүргэлэх (ᠬᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ) [动] гүргэх 的多次体.

хүргэмгүй (ᠬᠦᠷᠭᠡᠮᠦᠭᠡᠢ) [形] ①不动的, 难以触动的; ②难以寄送的, 难以传递的, 难以派遣的, 寄送不到的, 传递不到的, 派遣不到的; ③难以到达的, 难以传到底的; ④难以传达的; 难以致达的; ⑤难以表示的, 难以表达的; ⑥不可给予的, 不可带来的.

хүргэн **ᠬᠦᠷᠭᠡᠨ** [名] 女婿: ~ ах 姐夫: ~ дүү, дүү ~ 妹夫, 小姨夫.

хүргэх **ᠬᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] хүрэх 的使动态: ① 动. 触动: гар ~ 用手触动: гал ~ 点火: ам ~ 尝味; ② 寄, 送; 传递, 传达; 派遣: захидал ~ 送信; материал ~ 送资料; ③ 使到达, 引路, 使...到底: хувьсгалыг ялалтанд ~ 将革命进行到胜利; туйлд нь ~ 进行到底; ④ 转达, 致达: хэл ~ 捎口信; мэнд ~ 问候; ⑤ 表示, 表达: баяр ~ 祝贺, 报喜; ⑥ 给与, 带来: тус ~ 给与帮助, 带来益处: хор ~ 带来损害, 使...遭受损失; ⑦ 引起, 激起: инээд ~ 令人发笑, 可笑(的); ноёр ~ 引人欲睡.

хүргэчин **ᠬᠦᠷᠭᠡᠴᠢᠨ** [名] 伴娘: бэр ~ 伴娘.

хүрд **ᠬᠦᠷᠳ** I [名] <动> ① 蛙毛虫; ② 谷蛾的幼虫.

хүрд(эн) **ᠬᠦᠷᠳ(Эᠨ)** II [名] ① 轮, 轮盘: тэрэгний ~ 车轮; ~ тэй худаг 有轆轳的井; ~ ний мөөр 车缘; ~ ийн хүйс 轮毂; 轴; ~ эн сэнст нисэх онгоц 涡轮螺旋桨飞机; ~ эн тийрэлтэт нисэх онгоц 涡轮喷气式飞机; ~ эн ороомог 鼓形线圈; ② <宗> 放佛经转动的法轮架: ~ эргүүлэх 转动放佛经的法轮架.

хүрдлэх **ᠬᠦᠷᠳᠯᠡᠬ** I [动] 生蛙毛虫; 生谷蛾幼虫.

хүрдлэх **ᠬᠦᠷᠳᠯᠡᠬ** II [动] 做轮子, 做轮盘.

хүрдэт **ᠬᠦᠷᠳᠡᠲ** [形] 有轮的, 轮转的: ~ сав 轮转器具; ~ ховоо 辘轳.

хүржигнэлдэх **ᠬᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] хүржигнэх 的互动态.

хүржигвүүлэх **ᠬᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүржигнэх 的使动态.

хүржигнэх **ᠬᠦᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] ① 轰响, 轰鸣, 轰隆隆响: тэнгэр ~н дуугарах 雷声隆隆响; ② (猫) 打呼噜.

хүрз **ᠬᠦᠷᠵ** [名] 锹, 铁锹, 铲子.

хүрздүүлэх **ᠬᠦᠷᠵᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрздэх 的使动态.

хүрздэлцэх **ᠬᠦᠷᠵᠡᠳᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] хүрздэх 的共

动态.

хүрздэх **ᠬᠦᠷᠵᠡᠳᠡᠬ** [动] 用锹挖, 掘.

хүрздэнгээх **ᠬᠦᠷᠵᠡᠳᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] хүрздэх 的众动态.

хүрзнэх **ᠬᠦᠷᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] хүрэх 的短暂体.

хүрлийлгэх **ᠬᠦᠷᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] хүрлийх 的使动态.

хүрлийх **ᠬᠦᠷᠯᠢᠶᠢᠬ** [动] 哭笑不得.

хүрлэгэр **ᠬᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠷ** [形] 黑乎乎的, 呈紫铜色的.

хүрмэл **ᠬᠦᠷᠮᠡᠯ** [名] <植> 茅草: ~ гэр 茅屋, 茅棚.

хүрмэн **ᠬᠦᠷᠮᠡᠨ** [名] <地> 玄武岩: ~ бөсөл 玄武凝灰岩; ~ бялхмал 玄武质溶岩; ~ галт уулын шил 玄武黑曜岩; ~ гялгана 玄武辉石; ~ лаав 玄武溶岩; ~ сувданцар 玄武珍珠岩; ~ шил 玄武玻璃; ~ эвэр андуурга 玄武闪石.

хүрмэнтэст **ᠬᠦᠷᠮᠡᠨᠲᠡᠰᠲ** [名] <地> 玄武凝灰岩.

хүрнэ **ᠬᠦᠷᠨᠡ** [名] <动> 黄鼠狼: өмхий ~ 黄鼠狼.

хүртвэр **ᠬᠦᠷᠲᠦᠪᠦᠷ** [名·形] ① <数> 分子; ② 分到的, 分得的, 摊得的(东西).

хүртлэх **ᠬᠦᠷᠲᠯᠡᠬ** [形] 见 хүртэлх.

хүртүүлэх **ᠬᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүртэх I 的使动态.

хүртчих **ᠬᠦᠷᠲᠡᠬᠢᠴᠢ** [动] хүртэх I 的完成体.

хүртэгдэх **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] хүртэх I 的被动态.

хүртэзнэх **ᠬᠦᠷᠲᠡᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] хүртэх I 的短暂体.

хүртэй **ᠬᠦᠷᠲᠡᠶ** [形] 充足的.

хүртэл **ᠬᠦᠷᠲᠡᠯ** [动] хүрэх 的界限副动词: 到..., 直到...为止: одоо ~ 迄今; өнөөдөр ~ 直到今天; 迄今, 到现在, 至今为止.

хүртэлх **ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠬ** [形] 至...的, 到...的, 到...前的, 到...为止的, 直至...为止的: автобус ирэх ~ цаг 公共汽车到来前的时间.

- хүртэлхи** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠬᠢ** [形] 见 хүртэлх.
- хүртэлцэх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] хүртэх I 的共动态.
- хүртэмж** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠮᠵ** [名] ① 足够, 满足, 充裕 (指分配量); ② 分得的一份, 摊到的份额.
- хүртэмжгүй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠮᠵᠦᠭᠦᠢ** [形] 不够的, 不充裕的, 分不够的, 分不到的, 摊不倒的.
- хүртэмжтэй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠮᠵᠡᠲᠡᠢ** [形] 所有人都够的, 足够的, 充裕的, 分得到的, 摊得到的.
- хүртэнги** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠨᠭᠢ** [形] 参见 хүртэмжтэй.
- хүртэх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠬ** I [动] ① 分得, 得到, 摊到: ногдох ~ 分到, 分得; 承受; ② 承受, 承蒙, 荣获; 受到褒奖: алтан медаль ~ 荣获金质奖章; өршөөл ~ 受恩惠; засгийн шагналыг ~ 受到政府的褒奖; ③ 够, 足够: чамд хувь ~ биз够你的一份吧; 有你的一份吧.
- хүртэх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠬ** II [动] 感觉, 触觉: ~ мэдэрэхүй 接触感受性; ~ сэрхүй 触觉; ~ цочроогч 触觉刺激物; ~ цочроол 触觉刺激.
- хүртэхүй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠬᠦᠢ** [名] 触觉, 感觉: ~ мэдэрэл 触觉神经.
- хүртэцгээх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] хүртэх I 的众动态.
- хүртэгч** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠴ** [名·形] ① 施恩者, 授禄者; ② 分发的, 分配的; ③ 分发者, 分配者; ④ 施恩的, 授禄的.
- хүртээл** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠯ** [名] ① 财产; 分得物, 收入; 收获物; (转)命运: ард түмний ~ 人民的财产; хувь ~ 命运; ② 关系; ③ (陈)〈语〉格.
- хүртээлгүй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 无关系的, 无联系的: энэ хэрэг чамд ~ 此事与你无关; ② 无收入的; 收入少的; 分得少的, 无分得物的; 无收获物的; ③ 不够的, 不充裕的.
- хүртээлгэх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] хүртээх 的使动态.
- хүртээлтэй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 多才多艺的, 有才能的: ~ хүн 多才多艺的人; ② 充裕的, 足够的; ③ 有关系的, 有联系的.
- хүртээмж** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠮᠵ** [名] 见 хүртэмж.

- хүртээмжтэй** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠮᠵᠡᠲᠡᠢ** [形] 参见 хүртэмжтэй.
- хүртээх** **ᠬᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠬ** [动] ① 使…分得, 分发, 分配, 分摊; ② 施恩, 授禄; 授予: төрийн шагнал ~ 授予国家奖.
- хүрүүлэх** **ᠬᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрэх 的使动态; 参见 хүргэх.
- хүрхих** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠬ** [动] 唠唠叨叨地胡说, 喋喋不休地瞎说.
- хүрхрүүлэх** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрхрэх 的使动态.
- хүрхрэл** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠡᠯ** [名] (野兽的) 吼叫, 嗥叫, 咆哮.
- хүрхрэх** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠬᠡᠬ** [动] (野兽) 吼叫, 咆哮, 嗥叫.
- хүрхрээ** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠡ** [名] 瀑布.
- хүрхрээтүүлэх** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрхрээтэх 的使动态.
- хүрхрээтэх** **ᠬᠦᠷᠬᠢᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠬ** [动] 瀑布下泻.
- хүрц** **ᠬᠦᠷᠴ** I [名]〈动〉白鳊鱼.
- хүрц** **ᠬᠦᠷᠴ** II [名] 分得的份, 摊到的份额; 满足.
- хүрц** **ᠬᠦᠷᠴ** III [名] 到达率, 达到率.
- хүрцгээх** **ᠬᠦᠷᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] хүрэх 的众动态.
- хүрцтэй** **ᠬᠦᠷᠴᠡᠲᠡᠢ** [形] 满足的.
- хүрцэл** **ᠬᠦᠷᠴᠡᠯ** [名] ① хүрцэх 的名词; ② (乐) 触键法, 指触(法).
- хүрцэх** **ᠬᠦᠷᠴᠡᠬ** [动] (种牛) 作顶架姿势.
- хүрчигнүүлэх** **ᠬᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрчигнэх 的使动态.
- хүрчигнүүр** **ᠬᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠦᠭᠦᠷ** [名] 震荡器.
- хүрчигнэх** **ᠬᠦᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] 不断轰鸣, 轰隆隆响, 接连发出霹雷声.
- хүрчих** **ᠬᠦᠷᠴᠢᠬ** [动] хүрэх 的完成体.
- хүршгүй** **ᠬᠦᠷᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 达不到的, 进不去的.
- хүрэвтэр** **ᠬᠦᠷᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 浅褐色的, 浅棕色的: ~ тагтаа 〈动〉中亚鸽.
- хүрэгвэх** **ᠬᠦᠷᠡᠭᠦᠪᠡᠬ** [动] 成古铜色, 成深褐色,

成棕色.

хүрэгч **ᠬᠦᠷᠭᠡᠴᠢ** [形]褐毛的, 棕毛的, 栗毛的 (母马毛色): ~ гүү 栗色母马.

хүрэл **ᠬᠦᠷᠡᠯ** [名·形]青铜; 青铜的, 青铜质的: ~ зэвсгийн үе 青铜器时代; ~ медаль 铜质奖章, 铜牌; ~ өвчин 青铜色皮肤病; ~ өнгөтэй арьс 黑皮症; ~ царай 青铜色面容; ~ цэцэг <植> 斗达草(属).

хүрэлгэр **ᠬᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷ** [形]青铜色的: царай ~ 面若青铜色的.

хүрэлгэрдүү **ᠬᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ** [形]深古铜色的, 青铜色的.

хүрэлгэрхэн **ᠬᠦᠷᠡᠯᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хүрэлгэр的小称.

хүрэлзгэнэ **ᠬᠦᠷᠡᠯᠵᠭᠡᠨᠢ** [名] <动> 蟋蟀.

хүрэлт **ᠬᠦᠷᠡᠯᠲᠦ** [形]青铜的, 青铜色的; 古铜的, 古铜色的: ~ порфирит 古铜玢岩; ~ чихтэс 古铜橄辉岩.

хүрэлцвэр **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠪᠦᠷ** [名]足够, 充分, 大量.

хүрэлцүүлэх **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрэлцэх的使动态.

хүрэлцүүр **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] <电> 接触点; ~ цахилгаан цэнэг 接触电.

хүрэлцүүрт **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠭᠦᠷᠲᠦ** [形] <电> 接触点的: ~ вольтметр 接点伏特计.

хүрэлцэх **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠬ** [动] ① хүрэх 的共动态: ~ н ирэх 低达, 来到; ~ даралт 接触压力; ~ задлуур 触觉分析器; ~ тогшил <医> 触叩诊法; ~ харихай 接触弹簧; ~ чадавхи <电> 接触电势; ② 充足, 充分, 满足, 足够, 达到.

хүрэлцэхгүй **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠬᠦᠭᠢ** [动] ① 不充足, 不充分, 不满足, 不够, 达不到; ② 不来到, 不抵达: чөлөө зав ~ байна 时间不够.

хүрэлцэхүй **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠬᠦᠭᠢ** [名] 触觉: ~ авуур 触觉感受器; ~ мэдрэл 触觉神经.

хүрэлцэхүйц **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠢᠬᠦᠭᠢᠴᠢ** [形]充足的, 充分的, 满足的, 足够的, 达到的.

хүрэлцээ **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠭᠡ** [名]足够, 充足, 充分, 满足, 达到.

хүрэлцээгүй **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠭᠦᠭᠢ** [形]不足的, 不够的, 不充足的, 不充分的, 不满足的, 达不到的: мөнгө ~ 资金不足.

хүрэлцээт **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠲᠦ** [形]参见 хүрэлцээтэй.

хүрэлцээтэй **ᠬᠦᠷᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形]足够的, 充足的, 充分的, 满足的, 达到的.

хүрэм **ᠬᠦᠷᠦᠮ** I [名]短外衣, 上衣, 褂子: морин ~ 马褂.

хүрэм(эн) **ᠬᠦᠷᠦᠮ(ЭН)** II [名] ① 山上活口; ② 火成岩, 玄武岩: ~ порфир 玄武斑岩.

хүрэмт **ᠬᠦᠷᠦᠮᠲᠦ** [名] <动> 溪蝎(属).

хүрэн **ᠬᠦᠷᠢᠨ** [名·形]古铜色的(的), 深褐色(的), 棕色(的); 栗色(的); 肉桂色(的): ~ будаг 深褐色(棕色、栗色、肉桂色)颜料; ~ гүр 褐铁矿; ~ жонш 白云石; ~ замаг 褐藻; ~ нүүрс 褐煤; ~ улаан 深紫色的, 蓝红色的, 櫻桃色的, 赤褐色的; ~ мөөг 蕈菌, 蘑菇; ~ толгойт цахлай <动> 红嘴鸥; ~ хулгайч цахлай <动> 大贼鸥; ~ шөл 红菜汤; ~ морь 栗色马; ~ зос 红土; 深褐色颜料; ◇ ~ үхэр <动> 黎花牛; ~ шувуу <动> 地奔牛(小鸟).

хүрэндүү **ᠬᠦᠷᠢᠨᠳᠦᠭᠦ** [形]深古铜色的, 深褐色的, 深棕色的; 深栗色的; 深肉桂色的.

хүрэндүүлэх **ᠬᠦᠷᠢᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрэндэх的使动态.

хүрэндэх **ᠬᠦᠷᠢᠨᠳᠢᠬ** [动] 成古铜色, 成深褐色, 成棕色; 成栗色; 成肉桂色.

хүрэнз **ᠬᠦᠷᠢᠨᠵ** [名] <冶> 锰铜, 锰镍铜合金.

хүрэнтүүлэх **ᠬᠦᠷᠢᠨᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хүрэнтэх的使动态.

хүрэнтэсхийх **ᠬᠦᠷᠢᠨᠲᠦᠭᠡᠬᠢᠬ** [动] хүрэнтэх的短暂体.

хүрэнтэх **ᠬᠦᠷᠢᠨᠲᠢᠬ** [动] 呈古铜色, 呈深褐色, 呈棕色, 呈栗色; 呈肉桂色.

хүрэнхэн **ᠬᠦᠷᠢᠨᠬᠡᠨ** [形] хүрэн 的小称; 略呈古铜色的, 略呈深褐色的, 略呈棕色的; 略呈栗色的; 略呈肉桂色的.

хүрэнших **ᠬᠦᠷᠢᠨᠰᠢᠬ** [动] 变成古铜色, 变成深褐色, 变成棕色, 变成栗色; 变成肉桂色.

хүрэх **ᠬᠦᠷᠢᠬ** [动] ①触及, 触动: ам ~ 尝味, 尝试: хушуу ~ 闻, 闻味: гар ~ ①动手; ②参与; ③(转)企图加害, 谋害; ④够, 满足: зүрхэнд ~ 吃足, 吃腻; ⑤到, 去, 抵达, 达到: дэлгүүрт ~ 到商店去; насанд ~ 长大, 到成年: үгэндээ ~ 履行诺言; 说到做到; тавин нас ~ 到五十岁: санаандаа ~ 如愿, 如意, 达到理想: үнэ ~ 物价高涨; ⑥产生, 引起: дур ~ 喜欢, 感兴趣; 爱慕: хорхой ~ 沉溺, 迷恋; 贪婪; халаг ~ 厌烦, 忍耐不住; хор ~ ①造成损害; ②嫉妒, 嫉恨: дургүй ~ 不悦, 反感, 厌恶; ⑤碰到, 遇到: өвчин ~ 发病, 患病; ханиад ~ 感冒; амнид ~ 遇到不幸, 遇到灾难; ⑥(由于生理上的需要)想要…: шээс ~ 想要小便; баас ~ 想要大便.

хүрэхгүй **ᠬᠦᠷᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形] 不够…的, 不足…的, 不到…的: тавь ~ хонь 不到五十只的绵羊; алд ~ дээс 不到一度的绳子.

хүрээ **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡ** I [名] (动) 鲮鱼.

хүрээ **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡ** II [名] ①院墙, 围墙, 栅栏: 院子, 院落: 馆: хашаа ~ 院墙, 栅栏院落; цэргийн ~ 兵营, 营房; зочид буух ~ 旅馆, 宾馆; цэцгийн ~ 花园; ②城市, 市镇: хот ~ 城市, 市镇; ~ хөдөө 城乡; ③寺院: 教堂: хийд ~ 寺院; 教堂: ④(陈)库伦(乌兰巴托之旧称): нийслэл ~ 京都库伦; ⑤圈, 框, 边缘: зургийн ~ 像框; төмөр ~ тэй толь 铁框镜子; тогооны ~ 锅沿; шархны ~ 伤口四周; ⑥范围, 范畴: ~ зураг 略图: ~ нар 范围, 范畴; нэг орны ~ нээс гарх 越出一国的范围; ⑦(数)圆: (电)电路; 度盘: ~ тэй хөдөлгөөн (体)圆周动作; ~ ний үелзэл оноох (电)电路频率调谐; ~ ний хараацай (动)毛脚燕.

хүрээвч **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠪᠴ** [名] 边缘, 边界, 周边, 界线: ~ хаяалан усжих 沿界线注水, 边缘注水; ~ ийн ус 边际水, 层间水; ~ ийн дотор усжих 范围内注水, 边缘内注水.

хүрээлүүлэх **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① хүрээлэх 的使动态; ②意同 хүрээлэгдэх.

хүрээлцгээх **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] хүрээлэх 的

众动态.

хүрээлчих **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠬ** [动] хүрээлэх 的完成体.

хүрээлэгдэх **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] хүрээлэх 的被动态.

хүрээлэгчид **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] ①围在…的人们, 围住者们; ②画轮廓者们, 圈改者们; ③拥护者们, 团结在…周围的人们.

хүрээлэл **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] 包围, 拥护.

хүрээлэлцэх **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] хүрээлэх 的共动态.

хүрээлэн (г) **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠨ** [名] ①院; 庭院: шинжлэх ухааны ~ 科学院; ②园, 花园: цэцгийн ~ 花园.

хүрээлэнгийнхэн **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠨᠭᠢᠨᠬᠡᠨ** [名] ①院内的人, 庭院内的人: 院士: шинжлэх ухааны ~ 科学院院士; ②园内的人, 花园内的人.

хүрээлэнч **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠨᠴ** [名] 园丁, 园户.

хүрээлэх **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ①围, 围住: тойрон ~ 围绕, 包围; ②画轮廓; 圈改: зураг ~ 描图; бичгийн ташаа бурууг ~ 圈改文章: хүрээлсэн зураас 轮廓: хүрээлсэн уран зураг 轮廓写生画; ③(转)团结在…周围: намыг тойрон ~ 团结在党的周围, 拥护党; хүндэтгэн ~ 拥戴.

хүрээнийхэн **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠨᠢᠬᠡᠨ** [名] ①院子(院落、馆、围墙)里的人; ②城市居民, 市镇居民; ③寺院内的人; 教堂内的人; ④…范围内的人或事物, …范畴内的人或事物.

хүрээт **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠲ** [形] ①院(院落、馆、围墙、栅栏)的; ②城市的, 市镇的; ③寺院的; 教堂的; ④…范围的, …范畴的; ⑤有院子(院落、馆、围墙、栅栏)的.

хүрээтэн **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠨ** [名] 参见 хүрээнийхэн.

хүрээч **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠴ** [名] ①园丁, 花匠; 菜农; ②看守院子的人.

хүрээших **ᠬᠦᠷᠡᠭᠡᠰᠢᠬ** [动] 住惯市镇, 留恋市镇.

хүсвэр **ᠬᠦᠰᠦᠪᠦᠷ** [名] 心愿, 愿望.

хүслэг **ᠬᠦᠰᠡᠯᠡᠭ** [名] 理想, 向往, 愿望, 心愿.

意图。

хүслэн (ᠬᠦᠰᠯᠡᠨ) [名]理想, 向往, 愿望, 意图, 心愿, 期待: ~ болох 希望, 想, 期待, 盼望; кино үзэхийн ~ болоод байна 想看电影了。

хүслэнт (ᠬᠦᠰᠯᠡᠨᠲᠦ) [形]理想的, 向望的, 愿望的, 合意图的, 合心愿的, 期待的: ~ ажил 理想的工作, 合心愿的工作; ~ хэл <语>理想语言。

хүсмээр (ᠬᠦᠰᠮᠡᠭ) [名]愿望, 心愿, 希望。

хүснэг (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠭ) I [名]一览表, 图表, 表格, 报表: ~ татах 打表格, 画表格。

хүснэг (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠭ) II [名]罂粟属: ~ цэнэг <植>罂粟花。

хүснэгдэх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠭᠳᠡᠬ) [动]打格子, 画表格, 画图表, 做一览表, 做报表。

хүснэгжих (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠭᠢᠬ) [动]有表格(图表、一览表、报表、表册), 表格(图表、一览表、报表、表册)化。

хүснэгжүүлэх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хүснэгжих 的使动态。

хүснэглэх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠬᠡᠯᠡ) [动] ①制表格(图表、一览表、表报、表册): хүснэглэсэн тоо баримт 表格式数据; ②填表格。

хүснэгт (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠲ) [名]表格, 图表; 一览表, 表报, 表册: ~ бүртгэл 一览表, 统计表; ~ таглах 填写表格(一览表、图表、表报、表册); ~ ийн нүд 表格上的方格。

хүснэгтлүүлэх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠲᠦᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬ) [动] хүснэгтлэх 的使动态。

хүснэгтлэх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠲᠡᠯᠡᠬ) [动] ①制表格(图表、一览表、表报、表册); ②填表格(图表一览表、表报、表册)。

хүснэгтэлцгээх (ᠬᠦᠰᠨᠭᠡᠲᠡᠯᠦᠴᠡᠭᠡᠬ) [动] хүснэгтлэх 的众动态。

хүсүүлэх (ᠬᠦᠰᠤᠭᠡᠯᠡᠬ) [动] хүсэх 的使动态。

хүсүүштэй (ᠬᠦᠰᠤᠭᠦᠰᠲᠡᠢ) [形]可使人抱希望的, 可使人抱愿望的, 可使人有欲望的。

хүсчих (ᠬᠦᠰᠢᠬ) [动] хүсэх 的完成体。

хүсэгдэх (ᠬᠦᠰᠡᠭᠳᠡᠬ) [动] хүсэх 的被动态。

хүсэл (ᠬᠦᠰᠡᠯ) [名]愿望, 希望, 心愿; 欲望; 欲求: ~ санаа 爱好; 心愿; дур ~ 愿望,

欲望; над ийм нэг ~ байна 我有这么一个愿望; ~ гаргах 提出要求, 提出希望; хүслийн тэнгэр 爱神; ◇ ~ эрмэлзлэл, ~ мөрөөдөл 愿望, 心愿, 向往, 期望。

хүсээгүй (ᠬᠦᠰᠡᠭᠡᠭᠦᠢ) [形]没有希望的, 没有愿望的; 没有欲望的, 无欲求的。

хүсэлт (ᠬᠦᠰᠡᠯᠲ) [名]参见 хүсэл; ◇ эрэлт ~ 愿望, 心愿。

хүсэлтэй (ᠬᠦᠰᠡᠯᠲᠡᠢ) [形] ①有…希望的, 有…愿望的; 有…欲望的, 有…欲求的; ②令人向往的, 令人期望的。

хүсэм (ᠬᠦᠰᠡᠮ) [形]令人向往的, 令人抱希望的, 使人期望的, 使人欲求的。

хүсэмгүй (ᠬᠦᠰᠡᠮᠦᠭᠦᠢ) [形]令人不向往的, 不令人期望的, 令人不抱希望的, 不令人欲求的。

хүсэмж (ᠬᠦᠰᠡᠮᠵ) [名]心愿, 愿望, 向往, 祝愿。

хүсэмжлэгдэх (ᠬᠦᠰᠡᠮᠵᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ) [动] хүсэмжлэх 的被动态。

хүсэмжлэх (ᠬᠦᠰᠡᠮᠵᠡᠯᠡᠬ) [动]愿望, 抱心愿, 向往, 祝愿。

хүсэх (ᠬᠦᠰᠡᠬ) [动] ①希望, 愿望, 期望, 想…, 向往: ~ үйл үг <语>愿望动词; ~ н болзох төлөв <语>假定式; ~ төлөв <语>祈求式; таны хүрэлцэн ирэхийг хүсч байна 期望您的到来; ~ н ерөөх 祝愿; эхнийгээ ~ 想念母亲; ②欲求, 希求: хүсэн зүйл 希求的东西; ~ н илтгэх 报请。

хүсэцгээх (ᠬᠦᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬ) [动] хүсэх 的众动态。

хүтгээ (ᠬᠦᠲᠦᠭᠡ) [名] <动>斑鸠: ~ шувуу <动>斑鸠。

хүү (ᠬᠦᠭᠦ) I [名] ①儿子, 男孩, 小子: эх орны ~ 祖国的儿子; ~ идэх (下棋)吃小卒; ②亲爱者, 情人, 小宝贝。

хүү (ᠬᠦᠭᠦ) II [名] ①库: ~ сан 库, 财库, 仓库; ◇ сан ~ 财政; ②利息, 利钱: зээлийн ~ 贷款的利息; ~ авах, ~ хураах 收利息; ~ г тодорхойлох 加算利息; ~ гийн үүрэг 有息债务; ~ гүй зээллэг 无息贷款; ~ гийн норм 利息率; их ~ тэй зээллэг 高利贷。

хүү **III** [副] 大片地(撕破等): ~ татах 大片地撕破, 撕破一大片.

хүүгнэх **ᠬᠡᠭᠦᠩᠬᠡ** [动] 呼呼(刮风): салхи ~ 风呼呼地刮; 风声呼呼.

хүүглэх **ᠬᠡᠭᠦᠯᠬᠡ** [动] 参见 хүлхэх.

хүүгүй **ᠬᠡᠭᠦᠭᠡᠢ** I [形] 没有儿子的, 无子的.

хүүгүй **ᠬᠡᠭᠦᠭᠡᠢ** II [形] ① 无库存的, 无积蓄的; ② 无利息的: ~ зээл 无息贷款.

хүүгүүрдэх **ᠬᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** I [动] 唠叨, 罗嗦, 不停地说.

хүүгүүрдэх **ᠬᠡᠭᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** II [动] 风呼呼地刮.

хүүгэл **ᠬᠡᠭᠦᠭᠡᠯ** [名] 闲谈, 闲聊, 扯淡.

хүүгэх **ᠬᠡᠭᠦᠭᠡᠬᠡ** I [动] 闲谈, 闲聊, 没完没了地扯淡.

хүүгэх **ᠬᠡᠭᠦᠭᠡᠬᠡ** II [动] 干风阵阵地吹.

хүүдгэнэх **ᠬᠡᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动] ① 逍遥享乐; ② 炫耀, 卖弄, 出风头.

хүүдий **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢ** [名] 袋, 口袋; ◇ ~ шуудай 口袋.

хүүдийлцгээх **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хүүдийлэх 的众动态.

хүүдийлэгдэх **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] хүүдийлэх 的被动态.

хүүдийлэлцэх **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хүүдийлэх 的共动态.

хүүдийлэх **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠯᠢᠬᠡ** [动] ① 装袋, 装口袋; ② 钻进, 渗进: гуталд ус ~ 靴子里渗进了水.

хүүдийтэс **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢᠲᠡᠰ** [名] <医> 毛囊炎.

хүүдэгнэгч **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠡᠩᠭᠡᠭᠴ** [名] ① 逍遥享乐的人; ② 好夸耀的人, 好出风头的人.

хүүдэй **ᠬᠡᠭᠦᠳᠡᠢ** [名] 见 хүүдий.

хүүе **ᠬᠡᠭᠦᠡ** [感] 喂(呼语): ~, та хэн бэ? 喂, 您是谁?

хүүлүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] хүүлэх I 的使动态.

хүүлэгч **ᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 食利(息)者, 放高利贷者: мөнгө ~ 放高利贷者, 食利者.

хүүлэл **ᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] хүлэх I 的名词.

хүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** I [动] 食利(息), 放高利贷: мөнгө ~ 放高利贷.

хүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** II [动] 意同 хүүрүүлэх; 撕破, 弄碎.

хүүмүүлэг **ᠬᠡᠭᠦᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [形] 人道的, 人道主义的.

хүүнэлгэ **ᠬᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠭᠡ** [名] 演说, 会话, 谈话.

хүүнэлгэт **ᠬᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠭᠡᠲ** [形] 健谈的, 爱说的, 喋喋不休的.

хүүнэлдэх **ᠬᠡᠭᠦᠨᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] хүүнэх 的互动态.

хүүнэх **ᠬᠡᠭᠦᠨᠢᠬᠡ** [动] 谈话, 商谈.

хүүр **ᠬᠡᠭᠦᠷ** [名] 尸体, 死尸: ~ оршуулах 安葬尸体; ~ оршуулах товчоо 殡仪馆; ~ ийн газар 坟地; ~ агуулах газар 坟地, 停尸处; ~ задлах 尸体解剖; ~ хадгалах 保存尸体; ~ ийн оршил 坟墓; ~ ийн булш 坟堆, 墓; ~ ийн тавиур 灵床; 灵柩座; ~ гээх 明葬; ~ шатаах, ~ хайлах 火葬; ~ ийг жигнэх 尸体过磅; ~ ийн нэвчрэл 尸体渗润; ~ цус ихдэл 尸体充血; ◇ ~ үхдэл 尸体, 死尸.

хүүрзгэнэ **ᠬᠡᠭᠦᠷᠵᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] ① <动> 鸽子(别名); ② <动> 斑鸠(属).

хүүрнүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] хүүрнэх 的使动态.

хүүрнэг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠡᠭ** [形] 抒情的: ~ дуу 抒情歌曲.

хүүрнэл **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠡᠯ** [名] 叙述, 陈述: ~ дуу (乐)(歌剧中的)宣叙调.

хүүрнэлдэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] хүүрнэх 的互动态.

хүүрнэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠢᠬᠡ** [动] 叙述, 陈述: ~ үгүүлбэр <语> 陈述句.

хүүрнэгцгээх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠨᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хүүрнэх 的众动态.

хүүрт **ᠬᠡᠭᠦᠷᠲ** [形] 尸体的.

хүүрүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] хүүрэх 的使动态.

хүүрхэг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠭ** [名] 谈话人, 空谈家, 多言的人.

хүүрчин **ᠬᠡᠭᠦᠷᠴᠢᠨ** [名]埋尸者, 抬尸者.
 хүүршил **ᠬᠡᠭᠦᠷᠰᠢᠯ** [名]хүүрших 的名词.
 хүүрших **ᠬᠡᠭᠦᠷᠰᠢᠬ** [动]烤糊.
 хүүршүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]хүүрших 的使动态.
 хүүршчих **ᠬᠡᠭᠦᠷᠰᠢᠬᠢᠭ** [动]хүүрших 的完成体.
 хүүрэг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭ** I [形;名]①酥脆的, 脆的; ②小米饭, 小米面.
 хүүрэг **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭ** II [名]〈乐〉钹.
 хүүрэгдэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬ** [动]хүүрэх 的被动态.
 хүүрэгхэн **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠬᠡᠨ** [形]хүүрэг I 的小称; 略酥脆的, 稍脆的.
 хүүрэгших **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠰᠢᠬ** [动]①变脆, 发脆, 变酥脆; 脆散, 碎散; ②糊, 焦.
 хүүрэгшүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]хүүрэгших 的使动态.
 хүүрэх **ᠬᠡᠭᠦᠷᠡᠬ** [动]破裂, 破碎, 脆散, 碎散.
 хүүс **ᠬᠡᠭᠦᠰ** 见 ~ ~ 〈书〉阵地.
 хүүсэр **ᠬᠡᠭᠦᠰᠡᠷ** [名]未生育过的, 无子女的, 不妊的; ~ эм 无子女的妇女.
 хүүтэй **ᠬᠡᠭᠦᠲᠡᠢ** [形]①有儿子的, 有小子的, 有男孩的; ②有利息的, 有利钱的; ~ зээллэг 有息贷款; ~ зээллэг олгогч 高利贷债主; ~ облигац 有息债券.
 хүүхдэрхүү **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形]①孩子气的, 孩子似的, 儿童似的, 小儿似的; ~ гэнэн зан 小儿痴呆; ②天真的, 幼稚的.
 хүүхлэг **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠯᠡᠭ** [形]①天真烂漫的, 幼稚的; ②像小孩似的, 孩子气的.
 хүүхрэх **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠷᠡᠬ** [动]高喊, 狂叫.
 хүүхэд **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳ** [名]小孩, 孩子, 子女; 胎儿; нялх ~ 婴儿; ~ гардаж авах 〈医〉手工取出胎儿; ~ олох 怀孕; ~ дурсах, ~ дурьдах 临产阵痛; ~ хөдлөх, ~ амилах 胎动; ~ гажих, ~ эвгүйдэх 因胎动而感到不适; ~ саатуулах газар 托儿所; 保育院; хүүхдийн цэцэрлэг 幼儿园; ~ асрагч 保姆; 保育员; хүүхдийн асрамжийн газар 保育院;

хүүхдийн ахих хөдөлгөөн 胎儿移位; хүүхдийн байрлал 胎儿位置; хүүхдийн больниц 儿童医院; хүүхдийн будаа 麦精粥; хүүхдийн дуу 童谣, 儿歌; хүүхдийн зунгаг 胎粪; хүүхдийн театр 儿童剧院; хүүхдийн кино зураг 儿童影片; хүүхдийн өвчин 〈医〉儿科病; хүүхдийн сэтгэл судлал 儿童心理学; хүүхдийн төлөө фонд 儿童福利基金; хүүхдийн уг шинж 儿童天性; хүүхдийн ус 羊水; хүүхдийн хувцасны артель 儿童服装社; хүүхдийн хэвтэш 胎盘; ~ бойжуулах 抚养子女; ~ эх барих 接生; ~ өргөж авах, ~ үрчлэх 收养孩子; 抱养孩子; ~ авах ①抱养孩子, 收养孩子; ②照看孩子; ~ зан 孩子气, 小孩脾气; хүүхдийн гэрчилгээ 婴儿出生证.

хүүхэдгүй **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠭᠦᠢ** [形]无子女的, 未生育的; ~ гэр бүл 无子女家庭.

хүүхэдгүйших **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠭᠦᠢᠰᠢᠬ** [动]无生育, 不生育.

хүүхэлдий **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠢ** [名]木偶, 玩偶, 布娃娃, 洋娃娃; ~ н жүжиг 木偶剧; ~ н театр 木偶剧院; ~ гээр тоглох 演木偶戏, 玩洋娃娃.

хүүхэлдэй **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠢ** [名]①见 хүүхэлдий; ②蛹.

хүүхэлдэйших **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠳᠡᠢᠰᠢᠬ** [动]呈木偶状, 成木偶式, 木偶化.

хүүхэмсүү **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠮᠰᠡᠭᠦ** [形]姑娘似的, 姑娘式的, 女孩子气的.

хүүхэмсэг **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠮᠰᠡᠭ** [形]参见 хүүхэмсүү.

хүүхэмсэх **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠮᠰᠡᠬ** [动]①显得像姑娘似的, 表现姑娘脾气; ②(女子)卖弄风情, 卖俏.

хүүхэн **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [名]女孩, 女儿; 姑娘, 女郎, 少女; 处女; ~ хүн 姑娘, 处女; ~ хальс 处女膜; ~ хальс урагдах, ~ хальс доорох 处女膜破裂; ~ хэвтэш 子宫; ◇ ~ хэл 〈解〉悬雍垂, 小舌; ~ цэцгий, ~ хараа 〈解〉瞳孔; ~ хараа нхсэх 瞳孔放大; ~ ул 鞋底里层; ~ дурдах 生产时阵痛; ~ нуруу 抱襟; ~ цэцэг 〈植〉倒挂金钟.

хүүхэнлэг **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨᠯᠡᠭ** [形] 女孩的, 女儿的, 姑娘的, 少女的; 处女的: ~ нас 处女时代; 女儿时代.

хүүхэнцэр **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨᠴᠡᠷ** [形] 姑娘脾气的; 姑娘式的, 女孩子气的.

хүүхэр **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠷ** [名] ① 说空话者, 吹牛家; ② 阿谀者, 献媚者.

хүүхэрхүү **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 参见 хүүхэмсүү.

хүүхээ **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡ** [感] (对孩子的亲切呼唤) 孩子啊.

хүүхээлэх **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 亲切呼唤孩子.

хүүхээн **ᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [感] (对孩子的亲切呼唤) 孩子啊!

хүүчих **ᠬᠡᠭᠦᠬᠢ** [动] хүүлэх II 的多次体.

хүүчлэл **ᠬᠡᠭᠦᠬᠢᠯᠡᠯ** [名] хүүчлэх 的名词.

хүүчлэх **ᠬᠡᠭᠦᠬᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] хүүчих 的多次体.

хүүчүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠬᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүүчих 的使动态.

хүүш **ᠬᠡᠭᠦᠰ** [名] 背阳地, 山阴.

хүүшдэх **ᠬᠡᠭᠦᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得太背阳, 变得太阴暗.

хүүшлүүлэх **ᠬᠡᠭᠦᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүүшлэх 的使动态.

хүүшлэх **ᠬᠡᠭᠦᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 晾干, 风干; ② 阳光照不到, 背阳.

хүхднэх **ᠬᠡᠬᠡᠳᠠᠨᠡᠬᠡ** [动] 吃吃地笑, 痴笑.

хүхтэнэх **ᠬᠡᠬᠡᠲᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] (愉快或亲切时) 吞声笑, (牲口) 吞声叫: хүн ~ 人吞声笑; мал үүрсэж ~ 牲口吞声短嘶.

хүхүүр **ᠬᠡᠬᠡᠭᠦᠷ** [名] 盛酸奶用的牛皮桶.

хүхэр **ᠬᠡᠬᠡᠷ** [名] 硫, 硫磺: ~ хүчил,

хүхрийн хүчил <化> 硫酸; ~ хүчлийн бари <化> 硫酸钡; ~ хүчлийн шохой 石膏; ~ төст 硫化物; ~ устөрөгчийн угаал 硫化氢浴; ~ устөрөгчийн хүчил <化> 硫氢酸; ~ устөрөгчит рашаан 硫矿泉(含硫化氢的温泉); хүхрийн давс <化> 硫酸盐; хүхрийн өнгө 硫(磺)华; хүхрийн саван 硫磺皂; хүхрийн угаал 硫磺浴; хүхрийн хольцтон 硫磺铁矿.

хүхэргүйжих **ᠬᠡᠬᠡᠷᠭᠡᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 不含硫, 不硫化, 脱硫.

хүхэргүйжүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠷᠭᠡᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүхэргүйжих 的使动态; 使不含硫, 使不硫化, 使脱硫.

хүхэрдүү **ᠬᠡᠬᠡᠷᠳᠡᠭᠦ** [形] 含硫很多的, 硫化很重的.

хүхэрдүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүхэрдэх 的使动态.

хүхэрдэх **ᠬᠡᠬᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 硫很多, 含硫过多.

хүхэржих **ᠬᠡᠬᠡᠷᠢᠵᠢ** [动] 含硫, 硫化.

хүхэржүүлэгч **ᠬᠡᠬᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠢ** [名] <化> 硫化剂.

хүхэржүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 使含硫, 使硫化.

хүхэрлүүр **ᠬᠡᠬᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] <化> 亚硫酸盐: ~ ийн эслэж 亚硫酸盐纸浆.

хүхэрлэг **ᠬᠡᠬᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] <化> 硫化的; 亚硫酸的; 含硫的: ~ натри 硫化钠; ~ манги 硫化锰; ~ ус 硫磺水; ~ утаангар 硫磺喷气孔; ~ хинин 硫酸奎宁; ~ цайр 硫化锌.

хүхэрт **ᠬᠡᠬᠡᠷᠲᠡ** [形] ① 硫的, 硫磺的; ② 含硫的, 硫化的: ~ исэл <化> 硫氧化物: ~ спирт <化> 硫醇; ~ төмрийн хүдэр 黄铁矿, 硫化铁矿物; ~ хий 硫磺气; ~ хүдэр 硫化矿; ~ хүнцэл <化> 硫化钾; ~ шүвтэр төст <化> 硫酰胺; ~ шээг 硫脉.

хүхэртүүлэгч **ᠬᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠢ** [形] <化> 硫化剂: ~ бактери, ~ ян 硫化菌.

хүхэртэй **ᠬᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 含有硫磺的; 硫化的: ~ тос 硫磺软膏; ~ түрхлэг 硫磺软膏.

хүхэртэйтэс **ᠬᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠢᠲᠡᠰ** [名] 硫磺软膏.

хүхэрхүчил **ᠬᠡᠬᠡᠷᠬᠡᠭᠢᠯ** [名] <化> 硫酸.

хүхээ **ᠬᠡᠬᠡ** I [名] 喉咙, 喉腔: зуухны ~ 炉膛; бууны ~ (军) 枪膛; ~ хайрцаг (军) 弹仓, 弹夹.

хүхээ **ᠬᠡᠬᠡ** II [名] (动) 杜鹃.

хүхээ(н) **ᠬᠡᠬᠡ** III [感] 见 хүүхээн.

хүхээгэн **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠩ** [名] (蒙古包) 炉子的下烟道。

хүхээлүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүхээлэх 的使动态。

хүхээлэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 хүүхээлэх。

хүцэнгэ **ᠬᠡᠴᠡᠩᠭᠡ** [名] (楨) 白羽扁豆。

хүч **ᠬᠡᠴ** I [名] 酸; 辣: ~ багатай тараг 不很酸的酸奶子; ~ орох 发酵。

хүч **ᠬᠡᠴ** II [名] (军) (枪炮的) 复进机。

хүч (ин) **ᠬᠡᠴ** III [名] ① 力, 力量, 力气; 能力, 实力: бүх ~, хамаг ~ 全力; ~ зүй 力学; ~ хүрэх 胜任, 力所能及; ~ээ хураах 积聚力量, ~ сорих, ~ тэнсэх; 比试, 较量; ~ хэрэглэх 使用力量; ~ авах 增加能力, 增添力量; ~ орох ① 增加力量; ② 用力; ③ 长膘; тулах ~ 支撑力; ~ тэмцэх 竭尽全力; ~ нийлэх 合力, 齐心协力; ~ хавсрах, ~ээ хавсрах 协力; ~ түрэх 强迫, 使用暴力; ~ тасрах 松劲, 虚弱; ~ мөхөс 缺少人力的; 无力的, 虚弱的; ~ алдах ① 力衰, 体衰; ② 掉膘, 消瘦; ~ буурах ① 体衰, 衰弱; ② 缺膘, 膘薄; ~ээ үзэх 较量, 试验力量; ~ээ дайчлах 使尽全力; ~ дийлэх 征服; ~ дийлдэх 被征服; ~ дийлэн эзлэх 武力侵占; ~ дийлэн эзлэх бодлого 武力占领政策; ~ гаргах, ~ээ гаргах 竭尽全力; 不遗余力; ~ мэдэх 尽力; 量力; түлхэх ~ 推力; татах ~ 引力; хөдлөгч ~ (电) 电压; гүйдлийн ~ (电) 电流强度; нөөц ~ 后备力量, 潜力; үйлдвэрлэх ~ ин 生产力; хүн ~ 人力; морин ~ (枝) 马力; ~тэй өвдөх 剧痛; ~тэй хүчил (化) 强酸; ~тэй цохилт 强击; ~тэй почрол 强刺激; ◇ ид ~, ~ чадал 力量, 能力; ② 军力, 兵力, 武力: сүр ~ ин 威力; ~ээ задлах ① (军) 展开兵力; ② (军) 分散兵力; ~ нэмэгдүүлсэн рот (军) 加强连; зэвсэгт ~ 武装力量; гол ~ ин 主力; ~ тараах 兵力分散; ~ хуралдуулах район 兵力集结地区; ~ээр түрээ барих бодлого 实力政策; туслах ~ ин 辅助力量; ③ 关怀, 帮助, 资助: ач ~ 关怀, 恩情, 资助;

нам засгийнхаа ~ ээр сургууль төгсөв 靠党和政府的关怀从学校毕业了; бусдын ~ инд амьдрах 靠别人资助生活; ④ 劳动力; ~ хөдөлмөр 劳动; ~ ин үнэлэх 出卖劳动力; биеийн ~ 体力劳动; ⑤ (牲畜的) 膘: ~ авах 长膘; ~ тарга 膘情; ~ нэмэх ① 增膘; ② 增添家口; ~ээ тогтоох, ~ээ хадгалах ① 保膘; ② 保存力量; ③ 效力, 效能, 作用: эмийн ~ 药的效力; ~ ин төгөлдөр ① 有效; ② 满怀信心; ~ ин төгөлдөр болох, ~ интэй болох 生效; ~ ингүй болгох 作废, 使之失效; ~ интэй байх 生效; ④ 人员, 工作人员; ~ ин хүн 雇工; боловсон ~ ин 干部; боловсон ~ ний хэлтэс 干部部, 干部司; 干部处; ~ ний хүргэн 赘婿, 招女婿; ◇ ~ ний хэрэг, хүчингийн хэрэг (法) 强奸, 强奸案; ~ ин зүйл 因素, 条件。

хүчгүй **ᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠢ** I [形] 不酸的; 不辣的, 刺激性不强的。

хүчгүй **ᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠢ** II [形] ① 无力的, 无力量的; 没劲的; ② 虚弱的; ③ 缺乏人力的; ④ 缺膘的, 消瘦的。

хүчгэлж **ᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠯᠢ** [名] (植) 金豆。

хүчгэнэ **ᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] (动) 一种老鼠, 耗子。

хүчдүүлэх **ᠬᠡᠴᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хүчдэх 的使动态。

хүчдэл **ᠬᠡᠴᠡᠳᠡᠯ** [名] ① (电) 电压: өндөр ~ 高压; их хүчдлийн гүйдэл 高压电流; хүчдлийн алдал 电压损耗; хүчдлийн төвшин 电压电平; хүчдлийн түлхэц 电压脉冲; хүчдлийн хэлбэлзэл 电压波动; хүчдлийн хувирал 电压变化; ~ өсгүүр 电压放大器; ~ өсөл 电压增加; ~ унах 电压下降; ~ үржүүлэх 电压倍增; ~ хослуур 倍压器; ~ хувиарлуур 分压器; ~ хувьсгуур 电压变压器; ~ хэмжих 电压测定; ② 张力, 应力。

хүчдэлгүй **ᠬᠡᠴᠡᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 无电压的; ② 无张力的, 无应力的。

хүчдэх **ᠬᠡᠴᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 出大力, 尽力: ~ н хязгаарлах 箝制。

хүчдэц **ᠬᠡᠴᠡᠳᠡᠴ** [名] 紧张(性); 紧张局势

(状态、气氛); 紧张程度.

хүчдэцгээх *ᠬᠦᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хүчдэх 的众动态.

хүчжих *ᠬᠦᠳᠢᠬᠡ* [动] ① 变有力, 变强大; ② 长膘, 膘肥起来.

хүчжүүлэх *ᠬᠦᠳᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хүчжих 的使动态.

хүчигнэх *ᠬᠦᠳᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] 嗒嗒作响.

хүчил *ᠬᠦᠳᠢᠯ* [名] (化)酸: азотын ~ 硝酸;

хүхрийн ~ 硫酸; ~ төрөгч 氧; ~ төрөгчийн баллон 氧气瓶; ~ төрөгчийн гагнуур 氧焊; ~ төрөгчийн өлсгөлөн 缺氧; ~ төрөгчийн төхөөрөмж 氧气装置; ~ шүлтийн тэнцвэр 酸碱平衡; хүчлээр бэхжүүлэх (化)酸固定.

хүчилгүйдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] 缺酸, 无酸.

хүчилгүйжих *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠵᠢᠬᠡ* [动] 无酸, 缺酸.

хүчилгүйжүүлэгч *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] 解酸剂.

хүчилгүйжүүлэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хүчилгүйжих 的使动态.

хүчилдэр *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠳᠡᠷ* [形] ① 酸味的; ② 含酸的.

хүчилдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* I [动] 酸中毒.

хүчилдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* II [动] 搏斗, 较量.

хүчиллэг *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠯᠡᠭ* [形] 酸性的; 酸味的; ~ булчирхай 酸腺; ~ чанар 酸性; ~ чулуулаг 酸性岩; ~ бороо 酸雨.

хүчилмэг *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠮᠡᠭ* [形] 稍含有酸味的, 略发酸的.

хүчилсэг *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠰᠡᠭ* [形] 嗜酸性的: ~ будуур 嗜酸染料, 着色剂; ~ эс 嗜酸细胞.

хүчилсэт *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠰᠡᠲᠡ* [形] 酸性的.

хүчилсэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠰᠡᠬᠡ* [动] 酸中毒.

хүчилтөрөгч *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠳᠡ* [名] 氧: ~ амьсгалуур 氧吸入器; ~ дутах 缺氧; ~ засал (医) 氧气疗法; ~ ийн давс 氧盐.

хүчилтөрөгчгүй *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠳᠡᠭᠦᠢ* [形] 缺

氧的, 无氧的.

хүчилтөрөгчгүйдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠳᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] 缺氧, 无氧.

хүчилтөрөгчит *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠢᠳᠡᠴᠢᠲᠢ* [形] 氧的.

хүчилтэй *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠡᠢ* [形] (化)酸的; 含酸的.

хүчилтэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] 含酸, 变成酸性.

хүчилцгээх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хүчлэх 的众动态.

хүчимдүүлэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠮᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хүчимдэх 的使动态.

хүчимдэл *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠮᠡᠳᠡᠯ* [名] хүчимдэх 的名词.

хүчимдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠮᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 用力, 出力.

хүчин *ᠬᠦᠳᠢᠯ* [名] ① 效力, 力量, 作用: ~ төгөлдөр болох 生效; хүчний тэнцвэр 力的平衡; хүчнийг хэт үнэлэх 过高估计力量; ② (技) 功率: хүчний илтгэлцүүр 功率系数; ③ 动力: хүчний тоноглол 动力设备; хүчний хувьсгуур (电) 电力变压器; хүчний цогцолбор 动力机组; ④ 暴力, 强制力: хүчний хэрэг (法) 暴力案件; 强奸案.

хүчинги *ᠬᠦᠳᠢᠯᠠᠭᠢ* [名] (植) 草木樨.

хүчингүй *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠢ* [形] 无作用的, 无效力: ~ д тооцох 算作无效; ~ болох 失效; ~ болгох 作废, 废止.

хүчингүйдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] 无作用, 无效力; 作废, 失效.

хүчиндэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 侵犯, 侵害; 强奸; 暴力犯罪.

хүчинтэй *ᠬᠦᠳᠢᠯᠡᠲᠡᠢ* [形] 有作用的, 有效力的: ~ баталгаа 有效保证; ~ болох 生效; ~ болгох 生效, 使…生效; ~ хугацаа 有效期; ~ д тооцох 算作有效.

хүчир *ᠬᠦᠳᠢᠯᠢᠷ* [形] 艰难的, 艰巨的, 困难的: хүнд ~ 困难的, 艰难的, 艰巨的; ~ ажил 困难的工作.

хүчирдүүлэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠢᠷᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хүчирдэх 的使动态.

хүчирдчих *ᠬᠦᠳᠢᠯᠢᠷᠦᠳᠢᠬᠡ* [动] хүчирдэх 的完成体.

хүчирдэх *ᠬᠦᠳᠢᠯᠢᠷᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得艰难, 变得艰

巨, 难住, 困窘.

хүчирлэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠯᠡᠬ) [动] 费力; 卖力.

хүчирмэг (ᠬᠦᠴᠢᠷᠮᠡᠭ) [形] 鲁莽的, 蛮横无礼的, 厚颜无耻的, 狂暴的.

хүчиртэй (ᠬᠦᠴᠢᠷᠲᠡᠢ) [形] 艰难的, 艰巨的, 困难的.

хүчиртэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠲᠡᠬ) [动] 参见 хүчирдэх.

хүчирхийлүүлэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠢᠶᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хүчирхийлэх 的使动态.

хүчирхийлэл (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠢᠶᠯᠡᠯ) [名] 参见 хүчирхийлэх 的名词.

хүчирхийлэлт (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠢᠶᠯᠡᠯᠲ) [名] 见 хүчирхийлэл.

хүчирхийлэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠢᠶᠯᠡᠬ) [动] ① 强制, 欺凌, 强迫; ② 强奸.

хүчирхүүлэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] ① хүчирхэх 的使动态; ② 意同 хүчирхэгдэх.

хүчирхэг (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠭ) [形] 强的, 强有力的, 强大的, 有力量的: ~ улс 强国; ~ арми 强大的军队.

хүчирхэгдэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠲᠡᠬ) [动] хүчирхэх 的被动态.

хүчирхэгжих (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠵᠢᠬ) [动] 强起来, 强大起来, 变得有力量, 变得强有力.

хүчирхэглэл (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠯᠡᠯ) [名] ① 强制, 强权, 欺凌, 强迫; ② 施强暴; 强奸.

хүчирхэглэх (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠭᠯᠡᠬ) [动] ① 强制, 欺凌, 施强权, 强迫; ② 施强暴; 强奸.

хүчирхэл (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠯ) [名] хүчирхэх 的名词.

хүчирхэн (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠨ) [形] хүчир 的小称; 较难的, 较艰巨的: хүнд ~ 很困难的; 很艰巨的.

хүчирхэн (ᠬᠦᠴᠢᠷᠬᠡᠨ) [动] ① 强制, 施强权, 欺凌, 强迫; ② 施强暴; 强奸.

хүчит (ᠬᠦᠴᠢᠲ) [形] 有力的, 强大的, 强有力的, 强壮的; 强烈的; 效力强的: ~ бөх 摔跤强手.

хүчлүүлэх (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ) [动] хүчлэх 的使动态.

хүчлэг (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠭ) [形] 有力的, 强大的, 强有力的, 强壮的; 强烈的; 效力强的.

хүчлэл (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠯ) [名] 强力, 紧张; 强度: ~ ийн зэрэг 紧张程度, 强度; ~ ийн их бага 松紧度; ~ тэй авиа 〈语〉紧音, 紧之音.

хүчлэлт (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠯᠲ) [名] 参见 хүчлэл.

хүчлэнгүй (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠨᠭᠦᠢ) [形] 强制性的, 暴力的: ~ үйлдэл 强制行为, 暴力行为.

хүчлэх (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠬ) [动] 用力, 使劲, 付出力量: ~ н хамгаалэх 〈军〉戒备; баярын ~ н хамгаалалт 〈军〉节日戒备.

хүчлэн (ᠬᠦᠴᠢᠯᠡᠨ) [名] 强度: ~ хэмжүүр 强度测量计.

хүчтэй (ᠬᠦᠴᠢᠲᠡᠢ) I [形] ① 有力的, 强大的, 强壮的; 强烈的, 效力强的: ~ болгох 加强; ~ хамгаалах 加强保卫; ~ эм 效力很强的药; ~ элэг 气缸; ② 膘肥的, 肥壮的.

хүчтэй (ᠬᠦᠴᠢᠲᠡᠢ) II [形] 酸的; 刺激性很强的: ~ ааруул 酸奶干; ~ жүрж〈植〉橙子.

хүчтэйдэх (ᠬᠦᠴᠢᠲᠡᠢᠳᠡᠬ) [动] ① 显得十分有力, 强大, 强壮, 强有力; 变强烈, 变效力强; ② 显很膘肥体壮, 肥壮.

хүчтэн (ᠬᠦᠴᠢᠲᠡᠨ) [名] 有力者, 强大者, 强者, 强手; 大力士.

хүчээлж (ᠬᠦᠴᠢᠲᠡᠵ) [名] 〈植〉小酸橙, 小酸橙树.

хэбэй (ᠬᠡᠪᠡᠢ) [名] 见 хэвий.

хэв (ᠬᠡᠪ) I [名] ① 形式, 样子, 式样: ~ алдах 变形, 走形; ~ гажилт 变异, 变形; ~ шинж 型式, 类型, 定型; 典型; ◇ ~ янз, ~ байдал, ~ маяг, ~ хэлбэр 形式, 样子, 式样, 形状; ~ шинжит туршлага 典型经验; ② 体型, 身材, 外形: ~ сайтай 身材好看的; ③ 模子, 铸型, 印版: цутгуурын ~ 铸模; тоосго цохих ~ 造砖的模子; ~ т боорцог 用模子制作的糕点; ④ 印痕, 痕迹: адгуусны хөлийн ~ 动物的脚印.

хэв (ᠬᠡᠪ) II [名] ① 秩序, 习惯, 风俗, 体统: ~ суртал 风气, 习惯, 道德; ~ заншил 风俗, 习惯; нийтийн ~ журам 公共秩序; 公共规章; ◇ ~ ёс, ~ журам 传统, 惯例, 规范; 秩序; 规章; ② 规矩, 规

则, 法规: ~ийг сахих ①守规矩, 守本分; 遵守规定; ②(转)保持中立; ~хууль 常规.

хэв ᠬᠡᠪ III [名] 普通, 一般, 通常, 正常:

~ийн хэрэг 常事, 常态; ~ийн байдал ①习俗; ②通常情况, 正常情况; ~ийн журам 常规, 正常的程序, 正常的秩序; ~ийн журманд орох 转入正常, 走上正规; ~ийн амьдрал 正常生活, 普通的生活; ~ийн үйл ажиллагаа 正常工作, 正常活动; ~ээр ①照旧, 照常, 依旧如故, 如同往昔; ②还原, 照样; ~ийн эргүүл (军)正常巡逻.

хэв ᠬᠡᠪ IV [名] (语) (动词的) 态: үйл үгийн ~ 动词的态.

хэв ᠬᠡᠪ V [小] 加强语气词, 用在以“хэ”开头的词前: ~ хэрэггүй зүйл 根本无用的东西, 毫无用处的东西.

хэвгий ᠬᠡᠪᠬᠢ [名·形] ①倾斜; 斜坡, 斜面; 倾斜度, 坡度: ~н тавцан 积截斜面; ~хязгаар 极限坡度; ②倾斜的, 斜的; 斜坡状的, 斜面状的: ~ газар 倾斜的地方, 斜坡, 坡地; ~ тал 斜面; 倾斜的原野.

хэвгийдүү ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠭᠦᠮ [形] 很倾斜的, 倾斜严重的.

хэвгийдүүлэх ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠭᠦᠮᠡᠬᠦ [动] хэвгийдэх 的使动态.

хэвгийдэх ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠬᠦ [动] 变得过于倾斜.

хэвгийлт ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠯᠦᠮ [名] ①倾斜; 倾斜度, 坡度; ②斜坡, 斜面.

хэвгийлэх ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠯᠡᠬᠦ [动] 使倾斜, 弄斜.

хэвгийрэх ᠬᠡᠪᠬᠢᠳᠡᠷᠡᠬᠦ [动] 斜, 变倾斜.

хэвгүй ᠬᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠢ [形] ①没个样子的, 样式不好看的, 不像样的, 轮廓不清的; ②身材不好看的; 体形难看的; ③无模子的, 无铸型的; ④不成体统的, 杂乱无章的; ⑤无规矩的, 无常规的; ⑥无常态的, 不正常的.

хэвдэс ᠬᠡᠪᠳᠡᠰ [名] ①再嚼, 反刍; ②反思; 反复思索.

хэвжих ᠬᠡᠪᠬᠢᠵᠢ [动] ①有样子, 有式样, 样子好起来; ②有模子, 有铸型, 有印版; ③有规矩, 有体统, 有法度; ④正常起来, 正规起来.

хэвий ᠬᠡᠪᠢ [名] ①商讨, 相谈, 商议; ②(陈)会议.

хэвийдэх ᠬᠡᠪᠢᠳᠡᠬᠦ [动] 商讨, 协议, 协商; ◇ хэлэлцэх ~, зөвлөлдөх ~ 商讨, 协商, 讨论.

хэвийл ᠬᠡᠪᠢᠯ [名] 参见 хэвийлт.

хэвийлгэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠭᠡᠬᠦ [动] ① хэвийх 的使动态; ②使过去, 使度过: би үд ~ж мордов 我午后出发了.

хэвийлт ᠬᠡᠪᠢᠯᠦᠲ [名] хэвийх 的名词.

хэвийлэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠬᠦ [动] 商讨, 商议, 讨论.

хэвийх ᠬᠡᠪᠢᠶᠢᠬᠦ [动] ①倾斜, 歪斜; 倾身, 弯身: ~ өнцөг 倾角; ②偏过正中: өдөр дунд ~ж байна 过午.

хэвих ᠬᠡᠪᠢᠬᠡ [动] 参见 хивэх.

хэвлий ᠬᠡᠪᠢᠯᠢ [名] 中腹; 腹部: ~ дүүрэх 腹部鼓胀; ~ огтлох, ~ хагалах 剖腹; ~ харуур (医)腹腔镜; ~г барилж үзэх (医)腹部触诊; ~ хүчилтөрөгчөөр хийлэх 腹腔充气; ~ чагнах (医)腹部听诊; ~ гээр хүүхдий нь авах (医)剖腹产; ~н булчин 腹肌; ~н бүлэг 腹部.

хэвлийтэй ᠬᠡᠪᠢᠯᠢᠲᠡᠢ [形] ①有肚子的; 肚子大了的; ②怀胎的, 怀孕的.

хэвлийтэс ᠬᠡᠪᠢᠯᠢᠲᠡᠰ [名] (医)腹膜炎.

хэвлүү ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦ [形] 傲慢的, 盛气凌人的.

хэвлүүдэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ [动] 变得傲慢, 盛气凌人.

хэвлүүлэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ [动] хэвлэх 的使动态.

хэвлүүн ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠨ [形] ①高傲的, 盛气凌人的; ②小大人样的, 像成年人那样的: ~ хүүхэд 少年老成的孩子; ~ мал 口轻而较老实的牲畜.

хэвлүүр ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠷ [名] 模子, 楦子: гутлын ~ 靴型, 鞋楦子; малгайн ~ 帽型, 帽楦.

хэвлүүрдэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠦ [动] 楦, 用楦子楦制: гутал ~ 用楦子楦鞋.

хэвлүүрхэх ᠬᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠦ [动] 傲慢, 高傲, 自命不凡.

хэвлүүтэх **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]变得高傲, 变得傲慢, 变得自命不凡.

хэвлүүхэн **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] хэвлүүн 的小称; 略高傲的, 略傲慢的.

хэвлэгдэх **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хэвлэх 的被动态: ~н гарах 出版; саяхан ~н гарсан 刚刚出版的; сонинд ~н гарчээ 登报了, 报上刊登了.

хэвлэгдэхүүн **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠨ** [名] 出版物.

хэвлэгч **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠴ** [名] ① 出版者; ② 印刷者, 印刷工人; ③ 印刷的: ~ машин 印刷机.

хэвлэл **ᠬᠡᠪᠯᠡᠯ** [名] ① 出版; 印刷; гүн ~ 胶版印刷; ~ийн будаг 印刷颜料, 胶印油墨; ~ийн гааль 版税; ~ийн засвар 版本校样; ~ийн хувь 出版份数; 印数; ~ийн чимэглэл 印刷装帧; ~ийн шагнал 稿费; ~ийн эрх 版权; ~ийн этгээд ① 出版界人士; ② 新闻界人士; ~ийн эх 原稿; 版本原文; хэвлэл утга зохиол хянах газар 出版、文学审查局; ③ 印刷品, 出版物: ~ гаргах 刊行; ~ тараалт 刊物发行; ~ асуудал эрхэлсэн нарийн бичгийн дарга 新闻发布官; ~ийн атташе 新闻专员, 新闻官; ~ийн гадар 出版物封面; ~ мэдээг битүүмжлэх 封锁新闻; ~ийн хяналт 书刊检查; ~ийн бага хурал 记者招待会; ~ийн хэлтэс ① 新闻司; ② 出版司; ~ийн газар 出版局; 出版社; 印刷所.

хэвлэлийнхэн **ᠬᠡᠪᠯᠡᠯᠢᠨᠬᠡᠨ** [名] ① 出版界人士; ② 新闻界人士, 报界.

хэвлэлт **ᠬᠡᠪᠯᠡᠯᠲ** [名] ① 印刷, 出版; ② 印刷品, 出版物; 刊物, 报刊.

хэвлэлцэх **ᠬᠡᠪᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хэвлэх 的共动态.

хэвлэмэл **ᠬᠡᠪᠯᠡᠮᠡᠯ** [名·形] ① 出版物; 印刷品; ② 出版的; 印刷的.

хэвлэх **ᠬᠡᠪᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 印刷, 刊印, 刊登, 出版: ~ газар 出版社; ~ загвар 版样; ~ номын сэдэвчилсэн төлөвлөгөө 出书选题计划; ~ хувь 印数; ~ эрх чөлөө 新闻自由; ном ~ 印书; ② 翻砂, 造型.

хэвлэгчээр **ᠬᠡᠪᠯᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠷ** [动] хэвлэх 的众动态.

хэвнэг **ᠬᠡᠪᠨᠡᠭ** [名] 斗篷.

хэвнэглэх **ᠬᠡᠪᠨᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 着斗篷, 披斗篷.

хэврэг **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡ** [形] 脆的, 易碎的, 脆弱的: ~ гялтагнуур 脆云母; ~ цагаан (矿) 锑; ~ цагааны цагаан будаг 锑粉; ~ цагаант зос 锑华, 锑赭石; ~ чанар 脆性, 易碎性; ~ эвдрэл 碎坏; ~ эд 脆弱易碎物; ~ эрдэс (矿) 脆性矿物.

хэврэгдүү **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦ** [形] 很脆的, 十分易碎的, 很脆弱的.

хэврэгдүүлэх **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэврэгдэх 的使动态.

хэврэгдэх **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得太脆, 变得过于脆弱.

хэврэгхэн **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] хэврэг 的小称; 稍脆的, 稍易碎的, 稍脆弱的.

хэврэгшил **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠭᠰИᠯ** [名] хэврэгших 的名词; 脆性, 易碎性, 脆弱性.

хэврэгших **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠭᠰИᠬᠡ** [动] 变脆, 变得易碎, 变脆弱.

хэврэгшүүлэх **ᠬᠡᠪᠷᠭᠡᠭᠰИᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэврэгших 的使动态.

хэврэх **ᠬᠡᠪᠷᠦᠬᠡ** [动] 用坏, 弄坏, 脆坏, 脆损.

хэвт **ᠬᠡᠪᠲᠦ** [形] 参见 хэвтэй.

хэвтлэг **ᠬᠡᠪᠲᠡᠯᠭᠡ** [名] ① 躺卧姿; ② 重病, 卧病.

хэвтмэл **ᠬᠡᠪᠲᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 躺着的, 卧着的; ② 倒着的, 倒下的; ③ 卧病的, 重病的; ④ 依然如旧的: ~ бараа 滞积货.

хэвтүүл **ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠦᠯ** [名] 夜哨, 夜间巡逻人, 夜间巡察, 夜间巡逻队.

хэвтүүлэг **ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠦᠯᠭᠡ** [名] 躺, 卧.

хэвтүүлэх **ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэвтэх 的使动态.

хэвтүүр **ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠦᠷ** [名·形] 参见 хэвтэр.

хэвтчих **ᠬᠡᠪᠲᠡᠬᠢ** [动] хэвтэх 的完成体.

хэвтээнэх **ᠬᠡᠪᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] хэвтэх 的短暂体.

хэвтэй **ᠬᠡᠪᠲᠡᠢ** [形] 样式好看的, 身材好看的, 形式好的, 有样子的: сайхан ~ гэр 外形好看的蒙古包.

хэвтэлгэ **ᠬᠡᠪᠲᠡᠯᠭᠡ** [名] 见 хэвтлэг.

- ХЭВТЭЛТ** **ᠨᠪᠲᠡᠯᠲᠦ** [名] 卧姿; 姿势.
- ХЭВТЭЛЦЭХ** **ᠨᠪᠲᠡᠯᠲᠦᠬᠡ** [动] хэвтэх 的共动态.
- ХЭВТЭР** **ᠨᠪᠲᠡᠷ** [名·形] ① 卧床, 睡卧, 躺, 躺卧; хэвтрийн горим 卧床制度; ② 兽穴, (家畜) 窝; нохойн ~ 狗窝; хэвтэр бууц 牛圈; ③ 躺卧着的, 躺看的: ~ өвчтөн 卧床的病人; ④ 恋床(的): хэвтрийн бус 不恋床的.
- ХЭВТЭХ** **ᠨᠪᠲᠡᠬᠡ** [动] ① 躺, 卧: дээшээ харж ~ 仰卧; орон дээр ~ 躺在床上; хажуугаараа ~ 侧卧; ~ ж буудах <军> 卧射; ~ ж дүүжлэх <体> 倒悬垂; ② 倒, 倒下: мод ~ 树倒在地上; ③ 变低, 变矮: гэр ~ 蒙古包变低; ④ 卧病, 重病: эмнэлэгт ~ 住院; гэртээ ~ 卧病于家中; ~ өрөө 病房; ~ эмнэлэг 病院; ⑤ 仍旧, 仍然: тэр бичиж хэвтэнэ 他仍然在写; ◇ **дэмий** ~ 闲住, 无聊地生活; **хөлөө хэвтэнэ** (口语) 没有的事, 完全不对.
- ХЭВТЭЦГЭЭХ** **ᠨᠪᠲᠡᠬᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хэвтэх 的众动态.
- ХЭВТЭШ** **ᠨᠪᠲᠡᠰ** I [名] ① 兽穴, 洞穴; 棚, 圈: малын ~ 牲畜棚圈; ② 渠床; 库盘.
- ХЭВТЭШ** **ᠨᠪᠲᠡᠰ** II [名] <解> 子宫.
- ХЭВТЭЭ** **ᠨᠪᠲᠡᠭᠡ** [形] ① 横向的, 卧式的; 低矮的: ~ гэр 低矮的蒙古包; ~ буудлага <军> 卧射; ② 卧着的, 躺着的: ~ гээрээ 躺着; ~ гээрээ хоол идэх 躺着吃饭; ~ явагч 爬行动物; ~ барилдаан <体> 古典式摔跤; ~ дүүжлэх <体> 水平悬垂; ~ мэлхий <动> 鳐; ③ 水平的: ~ шугам 水平线.
- ХЭВХЭМ** **ᠨᠪᠬᠡᠮ** [名] <地> 常水量: ~ түвшин 平水位; ~ ийн гулдрил 枯水河槽; 普通水量的河床; ~ ийн зарлага 平常流量, 平水期流量; ~ ийн үе 枯水期, 水平时期.
- ХЭВХЭН** **ᠨᠪᠬᠡᠨ** [形] хэв III 的小称; 照常的, 依然如故的; 平平常常的: бие ~ байна 身体如故; би ажилдаа ~ очно 我照常去工作.
- ХЭВЦГИЙ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢ** [形] 任性的, 撒娇的, 执拗的; 刚愎的: ~ хүүхэд 任性的小孩.

- ХЭВЦГИЙДЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] 变得任性, 撒娇, 变执拗, 变刚愎.
- ХЭВЦГИЙЛЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 任性, 撒娇, 执拗, 刚愎.
- ХЭВЦГИЙРХҮҮЛЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэвцгийрхэх 的使动态.
- ХЭВЦГИЙРХЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 耍任性脾气, 耍撒娇脾气, 耍执拗脾气, 表现刚愎性格.
- ХЭВЦГИЙРЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变任性, 变撒娇, 变执拗, 变刚愎自用.
- ХЭВЦГИЙТЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] 任性, 撒娇, 执拗, 刚愎自信.
- ХЭВЦЭГ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠡ** [形] 固执的, 执拗的, 任性的; ◇ ~ ярдаг, хэдэр ~ 任性的, 固执的, 执拗的.
- ХЭВЦЭГДЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动] 变得过于固执, 变得过于任性.
- ХЭВЦЭГЛЭЛ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] хэвцэглэх 的名词.
- ХЭВЦЭГЛЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 固执, 任性.
- ХЭВЧ** **ᠨᠪᠴ** I [形] 不守规矩的, 不正派的.
- ХЭВЧ(ИН)** **ᠨᠪᠴ** II [名] 造型者, 铸造工, 模坯工.
- ХЭВЧИН** **ᠨᠪᠴ** [名] 参见 хэвч II.
- ХЭВЧЛЭН** **ᠨᠪᠴᠡᠯᠡᠨ** [副] 依旧, 和从前一样; 根据习惯或模式.
- ХЭВЧЭЭ(Н)** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠡ** [名] 范围, 区域.
- ХЭВШИГДЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] хэвших I、II 的被动态.
- ХЭВШИГНҮҮЛЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэвшигнэх 的使动态.
- ХЭВШИГНЭЛ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠨᠡᠯ** [名] хэвшигнэх I 的名词; 习惯, 习性.
- ХЭВШИГНЭХ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] 习以为常, 成为习惯.
- ХЭВШИЛ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠯ** [名] ① 习俗, 习惯, 惯例; 常规; нийгэм журмын ~ 社会主义制度; ◇ дадал ~, заншил ~ 风俗, 习惯, 惯例, 习俗; ② (惯常的) 方式, 形态: амьдралын ~ 生活方式; ③ (固定的) 结构; 制度.
- ХЭВШИМГИЙ** **ᠨᠪᠴᠡᠭᠢᠮᠡᠭᠢ** [形] 易习惯的, 易养成

习惯的,容易适应的.

хэвшимж **ᠬᠡᠪᠰᠢᠮᠵᠢ** [名]习惯,习俗,惯例,常规.

хэвших **ᠬᠡᠪᠰᠢᠬᠢ** I [动]习惯,成为习惯,养成习惯: хэвшсэн хүч 习惯势力; ~н занших 习惯; тогтмол цагт идэж ууж ~в 定时饮食已成习惯.

хэвших **ᠬᠡᠪᠰᠢᠬᠢ** II [动] ①敲打,拍,捶打: тариа будаа ~ 打谷子; ②〈医〉僵直,僵硬; 郁滞,积滞: хэвшсэн хэт даралт 郁滞性高血压.

хэвшмэл **ᠬᠡᠪᠰᠢᠮᠡᠯ** [形]固定的,成惯例的,正规的;成习惯的;约定俗成的: ~ журам 常规; ~ зүйл 样板; ~ хэллэг〈语〉成语; ~ хэлц 惯用语句.

хэвшнүүлэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэвшнэх I、II 的使动态.

хэвшнэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠨᠡᠬ** I [动]习惯,成为惯例,成为习俗.

хэвшнэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠨᠡᠬ** II [动] ①变软,变松软; ②抓住要领.

хэвшрүүлэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэвшрэх 的使动态.

хэвшрэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠷᠡᠬ** [动]变成习惯,变成惯例,习俗化.

хэвшүүлэх **ᠬᠡᠪᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэвших I 的使动态: ~ баримт 标准公文,示范文本; ~ орон тоо 标准编制; ~ хэлбэр 格式,标准形式,样式.

хэвшчих **ᠬᠡᠪᠰᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] хэвших I 的完成体.

хэвэг **ᠬᠡᠪᠡᠭ** [名]麸子,糠皮.

хэвэглэх **ᠬᠡᠪᠡᠭᠯᠡᠬ** [动]去掉麸皮,去掉糠皮,脱粒,碾米.

хэвэгч **ᠬᠡᠪᠡᠭᠴ** [名]〈动〉反刍动物.

хэвэл **ᠬᠡᠪᠡᠯ** [名] ①腹部,肚子: хэвлийн хөндий 腹腔; хэвлээр явагчид, ~ хөлтөн〈动〉腹足类动物,爬虫; ~ гэдэс 腹部,肚子; ②母胎.

хэвэлтэн **ᠬᠡᠪᠡᠯᠲᠡᠨ** [名]〈动〉腹足类动物,爬虫.

хэвэлтэс **ᠬᠡᠪᠡᠯᠲᠡᠰ** [名]〈医〉腹水,腹膜炎.

хэвэх **ᠬᠡᠪᠡᠬ** [动] ①反刍; ②咀嚼.

хэвээр **ᠬᠡᠪᠡᠭᠡᠷ** [副] хэв III 的用让格;照常,原样: ~ нь хэвлэх 复原出版,原样照印.

хэгд **ᠬᠡᠭᠢᠳ** [名]绣金羊皮袄: ~ эн дээл 绣金花纹皮袄.

хэгдгэр **ᠬᠡᠭᠢᠳᠭᠡᠷ** [形] ①驼背的;弯曲的,弯身的; ②衰老的.

хэгдэржин **ᠬᠡᠭᠢᠳᠡᠷᠵᠢᠨ** [名]〈矿〉硅藻土.

хэгжирхий **ᠬᠡᠭᠵᠢᠷᠬᠢ** [形]破的,破口的,擦伤的.

хэгжих **ᠬᠡᠭᠵᠢᠬ** [动]搜寻,翻寻.

хэгжүү **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦ** [形]参见 хэгжүүн.

хэгжүүн **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠨ** [形]傲慢的,高傲的,目空一切的; ◇ хэдэр ~, хөшүүн ~ 傲慢的,高傲的,目空一切的.

хэгжүүрхүүлэх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэгжүүрхэх 的使动态.

хэгжүүрхэл **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠯ** [名] хэгжүүрхэх 的名词.

хэгжүүрхэх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠬ** [动]傲慢,高傲,目空一切.

хэгжүүрэх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠷᠡᠬ** [动]变傲慢,变高傲.

хэгжүүхэн **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] хэгжүүн 的小称;稍显高傲的,稍显傲慢的,有点目空一切的.

хэгз **ᠬᠡᠭᠵ** [副]〈表皮〉掉下来地,表皮剥落地: ~ татах 撕掉,扯掉,剥掉(表皮).

хэгзгэр **ᠬᠡᠭᠵᠭᠡᠷ** [形]固执己见的,自以为是的;自信而傲慢的,自高自大的: хэгжүүн ~ 自高自大的,自信而傲慢的.

хэгзгэрдүү **ᠬᠡᠭᠵᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠰᠦ** [形]十分固执己见的,很自以为是的;很自信傲慢的.

хэгзгэрхэн **ᠬᠡᠭᠵᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хэгзгэр 的小称;稍固执己见的,稍自以为是的;稍自信而傲慢的.

хэгзийх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠶᠢᠬ** [动]固执己见;自高自大,自信而高傲.

хэгзлүүлэх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэгзлэх 的使动态.

хэгзлэгдэх **ᠬᠡᠭᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] хэгзлэх 的被动态.

хэгзлэх **ᠬᠡᠭᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] (把表皮)剥掉, 扯掉, 撕去.

хэгзрүүлэх **ᠬᠡᠭᠵᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэгзрэх的使动态.

хэгзрэх **ᠬᠡᠭᠵᠡᠷᠡᠬ** [动] (表皮)脱掉, 脱落: гарын арьс ~ 手脱皮; ширээний будаг ~ 桌子漆面脱落.

хэгзэлзэх **ᠬᠡᠭᠵᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 固执己见, 任性, 发脾气; 自高自大, 自信而傲慢.

хэгзэрхий **ᠬᠡᠭᠵᠡᠷᠬᠡᠶ** [形] 表皮脱掉的, 表皮脱落的.

хэгсгэр **ᠬᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠷ** [形] 高傲的, 傲慢的, 自高自大的.

хэгсийх **ᠬᠡᠭᠰᠡᠶᠡᠬ** [动] 骄傲, 高傲, 傲慢.

хэгсэгнэх **ᠬᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠩᠬᠡ** [动] хэгсийх的多次体.

хэгсэлзэх **ᠬᠡᠭᠰᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 хэгсэгнэх.

хэгэх **ᠬᠡᠭᠡᠬ** [动] ①切, 切成小块, 切碎; ② (由于刃钝而)反复地切, 反复地剪.

хэгээдэс **ᠬᠡᠭᠡᠡᠳᠡᠰ** [名] 切片, 切块, 切条.

хэгээс **ᠬᠡᠭᠡᠡᠰ** [名] (车轮的)辐条: ялуу ~ 辐条; тэрэгний ~ 车辐条.

хэгээслэх **ᠬᠡᠭᠡᠡᠰᠡᠯᠡᠬ** [动] 装辐条, 做辐条.

хэгээсэн **ᠬᠡᠭᠡᠡᠰᠡᠩ** [形] 径向的, 辐射的, 放射形的: ~ бүтэц, ~ сацагт бүтэц 放射构造.

хэд(эн) **ᠬᠡᠳ** [代] ①多少, 几何, 若干: ~ вэ? 多少? ~ хичнээн 多少, 若干; ~ харсан бэ? 看了多少次? ~ хоног вэ? 多少天? ~ эн цаг болж байна? 几点钟了? ~ хэрэгтэй вэ? 需要多少? 要几个? ~ ийг авах вэ? 拿几个? 买多少? ②几, 几个; 一些: ~ эн хүн бэ? 几个人? ~ ийг аль! 给(我)几个! ~ дахин 几次, 几倍; ~ ирсэн 来了几次; ~ уулзсан 会见过几次; ~ хонох 住几天, 过几天; ~ ~ 各几个; 各多少; хүн тутам ~ ~ оногдох 每人各分几个; ~ ~ эн 几个, 数个, 一些个; ~ ~ эн удаа 数次, 多次; ③(跟数词连用)…多, …余: арван ~ 十多个, 十几个; гучин ~ тэй 有三十多的; 三十多岁的; арван ~ эн минут 十多分钟, 十几分钟; ④第几(指日、月份): өнөөдөр ~ эн бэ? 今天是几日? дөрвөн сарын

~ энд сар хиртэх вэ? 四月几日将出现月蚀? чи ~ нээс ~ эн хүртэл өвчтэй байсан бэ? 你生病是从哪天到哪天?

хэдгэнэ **ᠬᠡᠳᠦᠭᠡᠩᠡ** [名] (动)土蜂.

хэдгэнэргэх **ᠬᠡᠳᠦᠭᠡᠩᠡᠷᠭᠡᠬ** [动] (马、牛等)因土蜂咬而跳跼.

хэдгэнэрхүү **ᠬᠡᠳᠦᠭᠡᠩᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 招土蜂的, 易被土蜂咬的.

хэддүгээр **ᠬᠡᠳᠦᠳᠦᠭᠡᠷ** [代] 第几: ~ сард вэ? 在几月? ~ ангийнхан? 是几年级的学生?

хэдий **ᠬᠡᠳᠡᠶ** [代] ①多少: 多大程度: ~ чинээн бэ? 多少? 多大? ~ өндөр вэ? 有多高? ~ удах вэ? 多久? эндээс ~ хол бэ? 离这儿有多远? ②不论多少, 虽然, 无论怎样: ~ их бол төдий сайн 越多越好; ~ тийм боловч бас учир бий 虽然那是那样, 也是有原因的; ажил нь ~ хэцүү болох дутам, мэриймж нь төдий их нэмэгдэв 工作越是困难, 他越是发奋努力.

хэдийвээр **ᠬᠡᠳᠡᠶᠦᠪᠡᠭᠡᠷ** [连] 虽然, 尽管.

хэдийгээр **ᠬᠡᠳᠡᠶᠦᠭᠡᠷ** [连] ①虽然, 尽管: ~ би ядуу боловч 虽然我穷; ②何时: ~ явах вэ? 何时走?

хэдийд **ᠬᠡᠳᠡᠶᠦᠳ** [副] хэдий 的给在格; (在)何时, 几时.

хэдийн **ᠬᠡᠳᠡᠶᠢᠨ** [副] 早已, 老早: ~ явсан байна 早已走了.

хэдийний **ᠬᠡᠳᠡᠶᠢᠨᠢ** [副] 早已, 早就: тэр ажил ~ эхэлжээ 那项工作早就开始了.

хэдийнээ **ᠬᠡᠳᠡᠶᠢᠨᠡᠭᠡ** [副] 早已, 很久前, 老早.

хэдийнээс **ᠬᠡᠳᠡᠶᠢᠨᠡᠰ** [副] ①自何时; ②老早就…, 早已.

хэдийчинээн **ᠬᠡᠳᠡᠶᠢᠨᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠩ** [代] 多么, 多少, 多大: ~ их бол төдийчинээн сайн байна 越多越好.

хэдмэн **ᠬᠡᠳᠡᠮᠡᠩ** [名] (植)梨; 梨树.

хэдрүүлэх **ᠬᠡᠳᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэдрэх的使动态.

хэдрэг **ᠬᠡᠳᠡᠷᠭ** I [名] 鞣皮刮板(工具).

хэдрэг *ᠬᠡᠳᠢᠷᠭᠡ* II 见 ~ оосор 马肚带; ~ од <天>织女星.

хэдрэгдүүлэх *ᠬᠡᠳᠢᠷᠭᠡᠳᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэдрэгдэх 的使动态.

хэдрэгдэл *ᠬᠡᠳᠢᠷᠭᠡᠳᠡᠯ* [名] хэдрэгдэх 的名词.

хэдрэгдэх *ᠬᠡᠳᠢᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] (鞣制皮革时)用刮皮板子刮.

хэдрэм *ᠬᠡᠳᠢᠷᠢᠮᠡ* [名] <解>蹄肉.

хэдрэмтгий *ᠬᠡᠳᠢᠷᠢᠮᠡᠲᠦᠭᠢ* [形] 好游逛的, 好串门的, 好东串西走的.

хэдрэх *ᠬᠡᠳᠢᠷᠬᠡ* [动] ①爬越, 翻越: уул ~ 爬山; ②游逛, 串门: айл ~ 串门.

хэдүй *ᠬᠡᠳᠦᠢ* [代] 参见 хэдий.

хэдүүл *ᠬᠡᠳᠦᠯ* [代] 几个一起, 一共几个人, 几个人一起: энэ ажлыг ~ хийвэл гүйцэтгэж чадах вэ? 这项工作几个人能完成?

хэдүүлхэн *ᠬᠡᠳᠦᠯᠬᠡᠨ* [代] хэдүүл 的小称: 仅仅几个, 仅仅几个人.

хэдхэн *ᠬᠡᠳᠡᠬᠡᠨ* [代] хэд 的小称: 只有几个, 没几个: ~ үг 只几句话.

хэдэнт(ээ) *ᠬᠡᠳᠡᠨᠲᠡ(ᠡᠭ)* [代] 几次, 数次, 再三.

хэдэр *ᠬᠡᠳᠡᠷ* [形] ①任性的, 固执的, 刚愎的, 顽固不化的; ②暴戾的, 强横的, 暴躁的: ~ догшин, ~ хэрцгий 暴躁的, 粗暴的.

хэдэрдүү *ᠬᠡᠳᠡᠷᠳᠦᠦ* [形] ①很任性的, 很固执的, 很刚愎的, 十分顽固不化的; ②很暴戾的, 很强横的, 很暴躁的.

хэдэрдүүхэн *ᠬᠡᠳᠡᠷᠳᠦᠦᠬᠡᠨ* [形] хэдэрдүү 的小称: ①有些任性的, 有些固执的, 有些刚愎的, 有点顽固不化的; ②有些暴戾的, 有些强横的, 有些暴躁的.

хэдэрлүүлэх *ᠬᠡᠳᠡᠷᠯᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] хэдэрлэх 的使动态.

хэдэрлэх *ᠬᠡᠳᠡᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] ①任性, 执拗, 顽固; ②暴戾, 强横, 暴躁.

хэдээд *ᠬᠡᠳᠡᠭᠡᠳᠡ* [代] 各几个, 各若干.

хээг *ᠬᠡᠭᠡ* [形] 倾斜的, 偏斜的.

хээдэх *ᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] (植物或建筑物)偏斜, 倾斜.

хээлэх *ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 倾斜而倒伏.

хээн *ᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] ①织物的两边, 边缘: зах ~ 边缘; ②结子: утасны ~ 线结子.

хээнтэх *ᠬᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠬᠡ* [动] 形成线结.

хэээ *ᠬᠡᠭᠡᠭᠡ* [名] 线结.

хэжим *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠮᠡ* I [名] 牦牛腹下的长毛.

хэжим *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠮᠡ* II [名] 鞍褥, 鞍.

хэжирмэг *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠷᠮᠡᠭᠡ* [名] ①陡壁, 陡坡; ②陡坡之小路.

хэжих *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠡ* [动] 沿陡坡行走, 沿陡坡行驶: уулыг хэжиж авирах 沿陡坡爬山.

хэжлүүр *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] 参见 хэжүү.

хэжүү *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦ* [名] 陡坡之小路.

хэжүүлэх *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэжих 的使动态.

хэжүүр *ᠬᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠷ* [名] 参见 хэжүү.

хэзээ *ᠬᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡ* [代] 何时, 什么时候: ~ ирэв? 何时来的? ~ ~гүй 很快就..., 眼看就...; ~ ямагт 经常, 不断地; ~ ч 永远, 任何时候; ~ ч мартахгүй 永远忘不了, 什么时候也不会忘记; ~ ~ нээс 很早很早以前.

хэзээд *ᠬᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠳᠡ* [副] 永远, 任何时候: ~ бэлхэн 永远准备着, 时刻准备着.

хэзээний *ᠬᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠢ* [形] ①往昔的, 自古以来; ②很早的, 很久以前的: түүнтэй би ~ танил билээ 我和他是老相识了.

хэл *ᠬᠡᠯ* I [名] 钩, 牙; 小锤, 楔子: горхины ~ 环扣; хонхны ~ 铃锤.

хэл(эв) *ᠬᠡᠯ(ᠡᠪ)* II [名] <解>舌, 舌头: ~ний дээд онги 上舌面; ~ний ирмэг 舌叶; ~ний уг 舌根; ~ний угийн эгшиг <语>舌根元音; ~ний үзүүр 舌尖; ~эв гаргах 伸出舌头; хүүхэн ~ <解>小舌; ~цулчрах 结巴, 口吃; ~бүдгэрэх 口齿不清, 发音不正; ~ээдрэх 结巴, 张口结舌; ~хүргэх 用舌头舔; ~хүргэх аргагүй гашуун 说不出的苦, 苦得很; ~саажих 舌麻痹; ~төвшин эгшиг <语>中之音; ~уруу эгшиг <语>前元音; ~хойшлуу эгшиг <语>后元音; ~үрвэсэх <医>舌炎.

хэл(эн) **ᠬᠡᠯ** III [名] ①〈语〉语言: Хятад ~汉语; хар ~, ярианы ~口语; номын ~, судрын ~, бичгийн ~书面语; этгээд ~暗语, 黑话; 行话; ~бичиг 语文; ~зүй, ~ний зүй 语法; ~зүйн ай 语法范畴; ~зүйн байгуулал 语法结构; ~зүйн дүрэм 语法规则; ~зүйн задлаг 语法分析; ~зүйн төлөв 语法的式; ~зүйн хүйс 语法的性; ~зүйн хэрэглүүр 语法手段; ~зүйн цаг 语法的时; ~ний найруулга 语言修辞; ~ний овог 语族; ~ний салбар язгуур, ~ний салаа 语支; ~ний тогтолцоо 语言系统; ~ний урдурхи эгшиг 舌前元音; ~ний шинжлэл 语言学; ~ний шинжлэлч 语言学家; ~нугарах ①卷舌; ②学习自如地发音, 学着流利地讲话; ~зүгшрэх 说话流畅; ~зүгшрүүлэх үгс 会话短语, 练习发音的短语; ~мэдэхгүй ①不懂…语言的; ②不能说话的, 哑的; ③不明字义的; харь ~, гадаад ~外国语; үндэсний ~民族语言; хар ~ам 丑化语; цагаан ~ам 赞语; яруу ~优美的语言; ~татах 不能言语, 失语; ~татах гэм (医)失语症; ~хутгалдах 语言融合; ~цэвэршүүлэх ёс 纯语主义; ~ээдрэх 言语困难, 张口结舌; ~сурах 学习语言; ~д орох, ~орох, ~энд орох 学说话, 开始会说话; ~шинжлэх 语言学; ~шинжлэлийн магдлага 语言概率性; ~шинжлэлийн удиртгал 语言学概论; ~шинжлэлийн харьцуулал 语言比较; ~шинжлэлтэн 语言学家; ~шинжлэх хүрээлэн 语言研究所; ④话, 话语; 消息, 口信: ~сураг 消息, 音信; ~яриа гаргах, үг ~гаргах 讲坏话, 提出异议; ~удах, ~ам удах 恶语挑衅(指吵架); ~мэдээ 口头报告, 传话; ~явуулах, ~хүргэх 通知, 传达消息, 捎口信; ~зөөх 传话; ~залгах 转达; ~барих (军)抓舌头(指抓俘虏); ~авах 得到消息; ~ам ①口舌, ②闲话; 流言, 谣言; ③争执; ~ам хийх 通知, 告诉, 转达.

хэлбийгүү **ᠬᠡᠯᠪᠢᠶᠦᠭᠦ** [形] ①倾斜的, 歪斜的;

②歪邪的, 邪恶的.

хэлбийл **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯ** [名] ①离差; 偏转; 偏差, 误差: ~мэдрэц 偏转灵敏度; ②倾斜, 偏斜, 歪斜, 偏离; ③振动, 振荡, 波动, 摆动, 摇摆.

хэлбийлгэх **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] хэлбийх 的使动态: ~соронзон 偏差磁铁.

хэлбийлзэл **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯᠵᠡᠯ** [名] ①偏斜, 倾斜, 歪斜, 偏差, 偏离; ②振动, 振荡, 波动, 摆动, 摇摆.

хэлбийлзэлт **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯᠵᠡᠯᠲᠦ** [名] ①偏斜, 倾斜, 歪斜, 偏差, 偏离; ②振动, 振荡, 波动, 摆动, 摇摆.

хэлбийлзэх **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] хэлбийх 的短暂体.

хэлбийлт **ᠬᠡᠯᠪᠢᠯᠲᠦ** [名] 参见 хэлбийл.

хэлбийх **ᠬᠡᠯᠪᠢᠶᠡᠬᠡ** [动] ①偏斜, 倾斜, 歪斜, 偏离: үд ~过午; ②偏身, 歪身; ③振动, 振荡, 波动, 摆动, 摇摆.

хэлбийц **ᠬᠡᠯᠪᠢᠶᠡᠴᠢ** [名]〈理〉幅, 动幅, 振幅.

хэлбийчих **ᠬᠡᠯᠪᠢᠶᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] хэлбийх 的完成体.

хэлбүү **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦ** [形] ①偏斜的, 倾斜的, 歪斜的, 偏离的, 有偏差的; ②偏身的, 歪身的; ③振动的, 振荡的, 波动的, 摇摆的.

хэлбүүлэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэлбэх 的使动态.

хэлбүүр **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷ** [名] (木制)模型, 棺头, 帽子型: гутлын ~靴型, 鞋棺头.

хэлбүүрдүүлэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэлбүүрдэх 的使动态.

хэлбүүрдэлцэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хэлбүүрдэх 的共动态.

хэлбүүрдэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 用棺子棺制, 按模型制造, 用模型棺制.

хэлбэгнүүлэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэлбэгнэх 的使动态.

хэлбэгнэх **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 斜偏, 晃动, 一偏一弯地摇动; 单脚跳.

хэлбэгэй **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠢ** [形·名] ①倾斜的, 不公正的, 不义的; ②不择手段的, 肆无忌惮的; ③倾斜, 倾斜物, 斜面, 倾斜面.

хэлбэгэр **ᠬᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] ①偏向一边的, 倾斜

的, 偏倒的, 倒向一边的; 有坡的; ②有…嗜好, 有…癖性的, 倾向于…方面的.

хэлбэргэрдүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлбэргэрдэх 的使动态.

хэлбэргэрдэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] ①变得过于偏斜, 变得过于歪斜, 偏向一边, 偏斜得很厉害; ②嗜好…, 倾向于….

хэлбэлзлэг *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠭ* [名] 参见 хэлбэлзэл.

хэлбэлзлэл *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠯ* [名] 参见 хэлбэлзэл.

хэлбэлзүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлбэлзэх 的使动态.

хэлбэлзүүр *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ* [名] (技) 波纹机.

хэлбэлзэгч *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠢ* [名] ①振荡器; ②动摇不定者.

хэлбэлзэл *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠯ* [名] ①振动, 振荡, 波动;

②动摇, 摇晃, 摇摆; хэлбэлзлийг бичих (电) 电波描记; 振荡描记; хэлбэлзлийн агууриг 振幅; хэлбэлзлийн бичлэг 示波; хэлбэлзлийн үе 振荡周期; хэлбэлзлийн үелзэл 振荡频率; хэлбэлзлийн эрчим 振荡能量; ③(理) 波幅; авианы ~ 声波(幅); цахилгаан ~ (电) 电波(幅).

хэлбэлзэлт *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 хэлбэлзэл; ~ийн хэмжүүр 振动描记机; ~ тэй валют 不稳定的外汇.

хэлбэлзэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] ①振动, 振荡, 波动; ~ хөдөлгөөн 振荡运动, 振动; ~ хүрээ (电) 振荡电路; ~ хүчдэл (电) 振荡电压; ~ хэмжигдэхүүн (理) 振荡值, 摆动值; ②动摇, 摇摆, 摇动, 摇晃; хоёрын хооронд ~ 动摇于两者之间.

хэлбэлзэхүй *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡᠭᠡᠢ* [名] 振动, 振荡, 波动.

хэлбэлзэхэй *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡᠭᠡᠢ* [名] 颤音.

хэлбэлт *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠲᠦ* [名] (用榷子) 榷制; (用模型) 模制, 模压.

хэлбэлцэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хэлбэх 的共动态.

хэлбэр *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷ* [名] ①形式, 形态, 式样, 方式; 外形, 样子, 外貌; ~ бүтээх дагавар (语) 构形附加成分; ~ маяг 式样; ~ өгүүлэгдэхүүн (语) 形式主语; ~

өөрчлөгдөх 变形, 异形; ~ судлал 形态学; гурвалжин ~ тэй банз 三角形的木板; хэл зүйн ~ (语) 语法形式; газрын ~ 地形, 地势; ◇ ~ дүр, ~ дүрс, ~ янз, ~ төлөв 外形, 外貌, 式样; ②(体) 姿式.

хэлбэргүй *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠭᠡᠢ* [形] 无形的, 无定形的; ~ бодис 无形物质, 无定形物.

хэлбэргүйдэл *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠭᠡᠢᠳᠡᠯ* [名] 无定性.

хэлбэргүйжих *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠭᠡᠢᠵᠢᠬᠡ* [动] 无形, 无定形.

хэлбэрдүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлбэрдэх 的使动态.

хэлбэрдэл *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠳᠡᠯ* [名] хэлбэрдэх 的名词; 形式主义.

хэлбэрдэлт *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠳᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 хэлбэрдэл.

хэлбэрдэлч *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠳᠡᠯᠴᠢ* [名] 形式主义者.

хэлбэрдэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 过分注重形式, 过分重视形式, 过分讲究形式; 拘泥于形式; ~ үзэл 形式主义.

хэлбэржигдэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] хэлбэржих 的被动态.

хэлбэржих *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠵᠢᠬᠡ* [动] 形式固定起来, 成形.

хэлбэржүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлбэржих 的使动态.

хэлбэрт *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠲᠦ* [形] 有…形式的, 有…形态的, 有…外形的, 有…方式的, 有…外貌的, 有…样子的.

хэлбэртэн *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠲᠦᠨ* [名] 有…外形者, 有…外貌者, 有…样子者.

хэлбэрүү *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠦᠭᠦ* [形] ①倾斜的, 歪斜的, 偏向一旁的; ②偏袒的, 偏私的.

хэлбэрүүдэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] ①变得倾斜, 变得歪斜, 偏向一旁; ②偏袒, 变偏私.

хэлбэрүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлбэрэх 的使动态.

хэлбэрүүтэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠡ* [动] ①倾斜, 歪斜, 偏向一旁; ②偏袒, 偏私.

хэлбэрч *ᠬᠡᠯᠪᠡᠷᠴᠢ* [名] ①倾斜者, 歪斜者, 偏向一旁者; ②偏袒者, 偏私者.

хэлбэршгүй *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠰᠡᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠨᠤ* [形] 坚定的, 坚定不移的, 稳定的, 毫不动摇的: ~ бат найрамдал 不可动摇的友谊; ~ чанар 稳定性.

хэлбэршил *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠰᠢᠯ* [名] ① (地) (地质的) 层系; ② 形态; 结构: нийгэм эдний засгийн ~ 社会经济结构; ③ 性格, 气质.

хэлбэрших *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠰᠢᠬ* [动] 定形, 成形, 形式固定起来; 成惯例.

хэлбэршүүлэх *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлбэрших 的使动态.

хэлбэршчих *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠰᠢᠬᠢ* [动] хэлбэрших 的完成体.

хэлбэрэл *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯ* [名] 倾向, 偏向, 偏差; 摇晃, 摇摆: барууны ~ 右倾; зүүний ~ 左倾.

хэлбэрэлзэх *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 晃动, 动荡, 摇摆, 摇晃, 不时偏倾.

хэлбэрэлт *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 хэлбэрэл.

хэлбэрэлтгүй *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠢ* *ᠲᠠᠨᠤ* [形] 坚定的, 坚定不移的, 毫不动摇的.

хэлбэрэлтэн *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠯᠲᠦᠨ* [名] ① 动摇者, 动摇分子; ② 有...倾向者, 有...偏向者: барууны ~ 右倾分子.

хэлбэрэх *ᠬᠡᠯᠪᠦᠷᠡᠬ* [动] ① 偏向一边, 倾斜, 偏斜, 倾向于..., 倒向一方; ② 偏袒, 偏私; ③ 背离, 偏离, 脱离, 离开, 叛离; ④ 躲闪, 避开.

хэлбэх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠬ* [动] 参见 хэлбүүрдэх.

хэлбэцгээх *ᠬᠡᠯᠪᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хэлбэх 的众动态.

хэлгий *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢ* [名·形] ① 哑人, 哑巴; ② 哑的; 缄默不语的; ③ 口吃的; 有结舌症的; ◇ ~ сарнаа <植> 红百合; ~ цэцэг <植> 风信子(唐水仙); ~ уураг 稠乳, 凝乳.

хэлгийвтэр *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠪᠲᠡᠷ* [形] ① 有些哑的, 有些缄默不语的; ② 有些口吃的, 有些结舌症的.

хэлгийдүү *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠳᠦᠭᠦ* [形] ① 很哑的, 总缄默不语的; ② 口吃厉害的, 结舌症严重的.

хэлгийдэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠳᠡᠬ* [动] 成哑巴; 变口吃.

хэлгийлэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠯᠡᠬ* I [动] (小孩) 结结巴巴

地说话, 口齿不清地讲话.

хэлгийлэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠯᠡᠬ* II [动] 乳煮得过稠.

хэлгийрэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠷᠡᠬ* [动] (点乳时) 乳变稠, 乳凝: сүү ~ 奶变稠.

хэлгийтэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠲᠡᠬ* [动] 结结巴巴地说, 口齿不清地说.

хэлгийхэн *ᠬᠡᠯᠦᠭᠢᠬᠡᠨ* [形] хэлгий 的小称; ① 稍哑的, 有点缄默不语的; ② 有点口吃的, 稍有结舌症的.

хэлгүй *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠢ* [形] ① 哑的, 不会说话的: ~ дүлий хүүхэд 聋哑儿童; ② 无消息的, 无音信的.

хэлгүйдэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] ① 变哑, 一言不发, 一点不会说话; ② 毫无消息, 杳无音信; ③ 音节不清.

хэлгүйтэн *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠲᠡᠨ* [名] ① 哑巴; ② 一言不发者, 缄默不语者; ③ 无舌动物.

хэлгүйтэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠲᠡᠬ* [动] ① 变哑, 一言不发; ② 无消息, 无音信; ③ 变成无舌.

хэлгэлзэл *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠯ* [名] хэлгэлзэх 的名词.

хэлгэлзэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 结结巴巴地说, 吞吞吐吐地说.

хэлзүй *ᠬᠡᠯᠵᠡᠢ* [名] 语法.

хэллүүлэх *ᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэллэх 的使动态.

хэллэг *ᠬᠡᠯᠡᠭ* [名] <语> 短语, 复语; 语句; (特定)说法: өвөрмөц ~ 成语.

хэллэх *ᠬᠡᠯᠡᠬ* [动] 谈话, 相谈.

хэлмэгдүүлэл *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] хэлмэгдүүлэх 的名词.

хэлмэгдүүлэлт *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 хэлмэгдүүлэл.

хэлмэгдүүлэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлмэгдэх 的使动态.

хэлмэгдэгсэд *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠭᠰᠡᠳ* [名] 受损失者们, 受损害者们, 遭毁坏者们, 破产者们.

хэлмэгдэл *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠯ* [名] 损失, 损害, 破产, 毁坏.

хэлмэгдэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] 受损失, 受损害, 毁坏, 破产: дайны хөлд ~ 在战乱中遭到破坏.

хэлмэл **ᠬᠡᠯᠮᠡᠯ** [名]引语; 引证.

хэлмэрч **ᠬᠡᠯᠮᠡᠷᠴ** [名]译员, 口译者.

хэлмэрчлүүлэх **ᠬᠡᠯᠮᠡᠷᠴᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэлмэрчлэх 的使动态.

хэлмэрчлэл **ᠬᠡᠯᠮᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠯ** [名]口译.

хэлмэрчлэх **ᠬᠡᠯᠮᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠬ** [动]口译, 当口头译员.

хэлмэх **ᠬᠡᠯᠮᠡᠬ** [动]突然受惊.

хэлсэнчлэн **ᠬᠡᠯᠰᠡᠨᠴᠢᠯᠡᠨ** [副]如...说的那样.

хэлт **ᠬᠡᠯᠲ** [形]①有舌头的; 长舌的; ②会说话的, 能语言的; ③懂...语言的, 掌握...语的; 操...语的, 说...语的.

хэлтгий **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢ** [形]①歪斜的, 偏的, 偏斜的: ~ ширээ 歪斜的桌子; малгай ~ өмсөх 歪戴帽子; ②偏袒的, 偏私的, 偏向的, 不公正的, 不公平的: ~ үзэх 偏袒, 袒护; ~ хуваах 分得不公平; ③不完整的, 一半的: ~ сар 半个月亮; ~ хэнгэрэг <乐>手鼓, 单面鼓; ~ сүх 单面斧.

хэлтгийвтэр **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠪᠲᠡᠷ** [形]①较偏的, 较歪斜的, 较偏斜的; ②较偏袒的, 较偏私的, 较偏向的; 有些不公正的, 有些不公平的.

хэлтгийдүү **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠳᠦᠭᠦ** [形]①很偏的, 很歪斜的, 很偏斜的; ②很偏袒的, 很偏私的, 很偏向的; 很不公平的, 很不公正的.

хэлтгийдүүлэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэлтгийдэх 的使动态.

хэлтгийдүүхэн **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] хэлтгийдүү 的小称: ①有些偏的, 有些歪斜的, 有些偏斜的; ②有些偏袒的, 有些偏私的; 有些偏向的; 不大公平的, 不大公正的.

хэлтгийдэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠳᠡᠬ** [动]①显得倾斜, 显得偏, 偏斜; ②偏袒, 偏私, 偏向, 不公正, 不公平.

хэлтгийлэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠯᠡᠬ** [动]①使倾斜, 使偏, 使偏斜; ②偏袒, 偏私, 偏向.

хэлтгийнхэн **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠨᠬᠡᠨ** [形]参见 хэлтгийхэн.

хэлтгийхэн **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡᠨ** [形] хэлтгий 的小

称; ①稍歪斜的, 稍偏的, 稍偏斜的; ②稍偏袒的, 稍偏私的, 稍偏向的, 有点不公正的, 有点不公平的.

хэлтгэр **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠷ** [形]参见 хэлтгий.

хэлтийлгэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] хэлтийх 的使动态.

хэлтийх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠬ** [动]偏, 偏斜, 倾斜, 偏向一旁.

хэлтлүүлэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэлтлэх 的使动态.

хэлтлэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠯᠡᠬ** [动]掰, 掰开, 掰下.

хэлтрүүлэлт **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名]免除, 赦免.

хэлтрүүлэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]① хэлтрэх I 的使动态; 饶恕; 赦免, 免除: ялаас ~ <法>免罪, 赦免; эрүүгийн хэргээр яллахаас ~ <法>免于刑事处罚; цэргийн албанаас ~ 免役, 免服兵役; ②意同 хэлтрэгдэх.

хэлтрэгдэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] хэлтрэх I 的被动态.

хэлтрэхийх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠡᠬᠢᠶᠬ** [动] хэлтрэх I 的瞬间体.

хэлтрэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠡᠬ** I [动](хэнээс ~ юунаас яахаас) 免, 免于..., 免受..., 幸免: аюулаас ~ 免于危险; ялаас ~ <法>受赦免, 免罪; амь ~ ①免于死亡; ②免受死刑.

хэлтрэх **ᠬᠡᠯᠲᠦᠷᠡᠬ** II [动]出豁口, 出缺口; 脱落, 脱掉一块: ~ н унах 脱掉一块; шаазан ~ в 瓷碗出豁口; ~ бөмбөг <军>开花炸弹, 杀伤炸弹; ~ фугасан бөмбөг 杀伤爆破炸弹.

хэлтчих **ᠬᠡᠯᠲᠦᠳᠢᠬ** [动] хэлтлэх 的多次体.

хэлтэг **ᠬᠡᠯᠲᠡᠭ** [名]<动>鲫鱼.

хэлтэгнүүлэх **ᠬᠡᠯᠲᠡᠭᠢᠨᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хэлтэгнэх 的使动态.

хэлтэгнэх **ᠬᠡᠯᠲᠡᠭᠢᠨᠡᠬ** [动]①摇晃, 摇动, 摆动: ширээ ~ ж байна 桌子在摇晃; ②摇摇摆摆, 踉跄.

хэлтэй **ᠬᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]①通晓...语言的, 操...语言的, 会讲...语的: монгол ~ 操蒙古语的, 会讲蒙古语的; хятад ~ 操汉语的,

会讲汉语的；②能讲的，能说善辩的；◇
～ амтай①善于讲话的，有口才的；②好
争辩的；③有消息的，有音信的。

хэлтэлзүүлэх *ᠬᠡᠯᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлтэлзэх
的使动态。

хэлтэлзэх *ᠬᠡᠯᠲᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 хэлтэгнэх.

хэлтэн *ᠬᠡᠯᠲᠡᠨ* [名] 有舌动物；语族。

хэлтэнхий *ᠬᠡᠯᠲᠡᠨᠬᠢ* [形] 打碎的，残伤的，打
落的，损坏的，拆坏的。

хэлтэнцэр *ᠬᠡᠯᠲᠡᠨᠴᠡᠷ* [名] (身体、整体内的)小
叶；～ доторхи нэхдэс 小叶内组织。

хэлтэр *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷ* [名] (身体、整体内的)叶；～
авах, ～ огтлох <医> 叶切除；～ хоо-
рондох тасалгаа 叶间隔。

хэлтэрлэх *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷᠯᠡᠬ* [动] (身体、整体内)分
叶，安叶。

хэлтэрт *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷᠲ* [形] ①(身体、整体内的)叶
的；叶形的；②(身体、整体内)长叶的，分
叶的，安叶的。

хэлтэрхий *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷᠬᠢ* [名] 破片，碎片，裂片；
(转)残余部分；шилний ～ 玻璃碎片。

хэлтэрчих *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷᠴᠢᠬ* I [动] хэлтрэх I 的
完成体。

хэлтэрчих *ᠬᠡᠯᠲᠡᠷᠴᠢᠬ* II [动] хэлтрэх II 的
完成体。

хэлтэс *ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ* [名] ①(党中央等的)部，部门；
②(机关、企业的)司，处；ёслолын ～ 礼
宾司；санхүүгийн ～ 财政处(司、部)；
суртлын ～ 宣传处(司、部)；төлөв-
лөгөөний ～ 计划处(司、部)；③(书籍
之)篇章，部；④部分，份；支，枝杈；花
瓣；～ туурайтан <动> 偶蹄类。

хэлүү (в) *ᠬᠡᠯᠦᠦ* [名] <解> 阴蒂；～ ний их
бие 阴蒂体；～ ний толгой 阴蒂头；～
ний хонгил бие 阴蒂海绵体。

хэлүүлэх *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬ* [动] ① хэлэх 的使动态；
② 意同 хэлэгдэх。

хэлүүтэс *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠲᠡᠰ* [名] <医> 阴蒂炎。

хэлүүштэй *ᠬᠡᠯᠦᠭᠡᠰᠲᠡᠢ* [形] 需要说的，值得说
的，有必要讲的；～ хэрэг 有必要讲一讲
的事情。

хэлхвэр *ᠬᠡᠯᠬᠡᠪᠦᠷ* [名] 联结体。

хэлхгэр *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠷ* [形] ①肥大的，宽大的，肥大
而不合身的；～ цув 宽大的雨衣；②松垂
的，宽松的；～ тарган 大腹便便的；◇
～ халхгар 宽大如袋的。

хэлхгэрдүү *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦ* [形] ①很肥大的，很
宽大的，肥大而很不合身的；②很松垂的，
十分宽松的。

хэлхгэрдүүлэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлхгэр-
лэх 的使动态。

хэлхгэрдэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠬ* [动] 变宽大，变肥大；
② 变松垂，变宽松。

хэлхгэрхэн *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] хэлхгэр 的小称；
①稍宽大的，稍肥大的；②稍松垂的，稍
宽松的。

хэлхийлгэх *ᠬᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] хэлхийх 的使
动态。

хэлхийлцэх *ᠬᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] хэлхийх 的共
动态。

хэлхийх *ᠬᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠬ* [动] ①变肥大，变宽大；②
变松垂，变宽松。

хэлхийцгээх *ᠬᠡᠯᠬᠢᠶᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хэлхийх 的众
动态。

хэлхмэл *ᠬᠡᠯᠬᠡᠮᠡᠯ* [形] 用线穿的，串起来的；
联结起来的；～ яс 用线串起来的骨头；～
сүвд 珍珠串，珍珠链；～ царууц <化> 架
状矽酸盐。

хэлхүүлэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① хэлхэх 的使动
态；② 意同 хэлхэгдэх。

хэлхэгдэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] хэлхэх 的被动态。

хэлхэгнүүлэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлхэгнэх
的使动态。

хэлхэгнэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] ①(宽大物，肥大物)
荡动，晃荡；②(松垂物，宽松物)垂摆，摆
动。

хэлхээнэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] хэлхэх 的短暂体。

хэлхэлдүүлэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлхэлдэх
的使动态。

хэлхэлдэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠬ* [动] хэлхэх 的互动
态。

хэлхэлдэцгээх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хэлхэл-
дэх 的众动态。

хэлхэлзүүлэх *ᠬᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэлхэлзэх

的使动态.

хэлхэлзэх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 хэлхэгнэх.

хэлхэлцэх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хэлхэх 的共动态.

хэлхэх **ᠬᠡᠯᠬᠡ** [动] ① 穿成串, 连成串; 串连; зоос ~ 把钱串起来; эрх ~ 把念珠串起来; ② (转) 使联结在一起, 使结合在一起.

хэлхэц **ᠬᠡᠯᠬᠡ** [名] 参见 хэлхээс.

хэлхэцгээх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хэлхэх 的众动态.

хэлхээ (н) **ᠬᠡᠯᠬᠡ** [名] ① 一串, 一束; ~ сувд 珠串; зоосны ~ 钱串子; ② (转) 联系, 联络, 关系; <电> 电路: ~ холбоо 联系, 联络; эр эмийн ~ 男女关系; битүү ~ <电> 闭合电路; ~ залгах салгах <电> 接通与闭合电路; ~ ний сүлжээс <电> 双路交叉; ~ ний халдац <电> 线路电感; ~ ний хүчлэл <电> 电路端电压; ~ нээс тэжээх <电> 网路供电; ③ 指南, 索引, 目录: нэрсийн ~ 名单的目录, 人名录; ~ яс 骨骼(人的); 骨架(建设物的); ④ 指示物, 指示器; <数> 指数.

хэлхээлүүлэх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэлхээлэх 的使动态.

хэлхээлэх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 串上, 联结上, 串连; ② 联系, 联络; 勾结; ③ 编纂.

хэлхээс **ᠬᠡᠯᠬᠡ** [名] ① (穿、串用的) 线, 绳; ② 指示物; ③ 索引, 指南, 目录, 清单.

хэлхээслэх **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 хэлхэх.

хэлхээстэй **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] ① 被串起来的, 被穿成串的: утсанд ~ 被穿到线上的; ② 联系在一起的, 联结在一起的.

хэлхээт **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠰᠲᠡ** [形] 参见 хэлхээстэй.

хэлхээтэй **ᠬᠡᠯᠬᠡᠶᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 参见 хэлхээстэй.

хэлц **ᠬᠡᠯᠴᠡ** [名] <语> ① 熟语: ~ үг 熟语; ~ хэллэг 熟语, 常用词语; ~ ийг хэлбэржүүлэх 形成熟语; ~ ийн махбод 熟语要素; ~ ийн нийлэмж 熟语统一体; ~ ийн нэгж 熟语单位; ~ ийн үзэгдэл 熟语现象; ② <语> 语段: ~ ийн авиа судлал 语段语音学; ~ ийн өргөлт 语段重音.

хэлцгээх **ᠬᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хэлэх 的众动态.

хэлцэл **ᠬᠡᠯᠴᠡᠯ** [名] ① 协定; 约定, 商定: ~ ёсоор 按协定, 按约定, 按商定; ② 交易 импортын ~ 进口交易; хэлцлийн үнэ 交易价; хэлцлийн валют 交易货币.

хэлцэх **ᠬᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] 参见 хэлэлцэх.

хэлцээ **ᠬᠡᠯᠴᠡ** [名] 参见 хэлэлцээ; ◇ яриа ~ 会谈, 商议; 议论; 对话式的文艺作品.

хэлцээгүй **ᠬᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 没有协商的, 尚未商谈的; ② 无可争辩的, 毫无疑问的; 没说的; 正好, 恰好: энэ хувцас над ~ тохирчээ 这件衣服对我正合适.

хэлцээтэй **ᠬᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 讲妥的, 共同同意的, 协商了的; ~ хэрэг 商妥的事情; ~ хүүхэн 未婚妻; ② 出名的, 著名的, 驰名的: ~ морь 驰名的马.

хэлч **ᠬᠡᠯᠴᠢ** [名] ① 语言学家; ② 精通…语言的; ③ 有口才的人.

хэлчих **ᠬᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] хэлэх 的完成体.

хэлшгүй **ᠬᠡᠯᠰᠡᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] 难以用言语形容的, 难以表达的, 没法说的, 说不出的: ~ үг 没法说的话.

хэлэгдэгч **ᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 被说者; ② <语> 所指叙述主体.

хэлэгдэх **ᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хэлэх 的被动态.

хэлэгч **ᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 说话者, 发言人.

хэлэлбэр **ᠬᠡᠯᠡᠯᠪᠡᠷ** [名] <语> 语言单位.

хэлэлгээнгүй **ᠬᠡᠯᠡᠯᠭᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 参见 хэлэлтгүй.

хэлэлтгүй **ᠬᠡᠯᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] 不用说的, 不必说的, 不言而喻的, 毫无疑问的.

хэлэлцүүлэг **ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠭᠡ** [名] 见 хэлэлцүүлэг.

хэлэлцүүлэг **ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠭ** [名] ① 座谈会, 讨论会; ② 交谈, 座谈, 讨论, 会谈, 商谈, 洽谈; 谈判, 交涉.

хэлэлцүүлэгч **ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠭᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 使交谈(座谈、讨论、会谈、商谈、洽谈、谈判、交涉)者; ② 举办座谈会者, 举办讨论会者.

хэлэлцүүлэх **ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэлэлцэх 的

使动态: олноор ~ 让群众讨论.

хэлэлцэгдэх *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠳᠡᠬᠡ* [动] хэлэлцэх 的 被动态.

хэлэлцэгч *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠴᠢ* [名] ① 座谈者, 讨论者; ② 交谈者, 会谈者, 商谈者, 洽谈者; 谈判者, 交涉者; ~ эрхэм хоёр этгээд 会谈双方, 缔约双方.

хэлэлцэл *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠯ* [名] хэлэлцэх 的名词.

хэлэлцэх *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] ① хэлэх 的 共动态; 交谈, 会谈, 商谈, 洽谈, 谈判, 交涉; харилцан ~ 交谈; 协商; ② 商讨, 商议, 协商, 讨论, 审议: нийтийн хурал дээр зөвлөн ~ в 在全体会议上讨论了; шүүмжлэн ~ 评议, 评论; ~ асуудал, ~ хэрэг 议程, 议题; ~ н маргах 辩论; ~ н тогтоох 商定; ~ н тохиролцох (达成) 协议; ~ асуудал 会谈问题; ~ хэргийн төлөвлөгөөнд орох 列入议事日程; ~ хэргийн урьдчилсан төлөвлөгөө 议程草案.

хэлэлцээ (н) *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠡ* [名] 商议, 商谈, 会谈, 洽谈, 讨论; 谈判, 交涉: яриа ~ 会谈, 商议, 洽谈, 讨论; ~ хийх 进行会谈, 进行商谈, 进行讨论, 进行谈判; ам ~ 口头协商, 口头协议; ~ гарах 提出会谈的内容; ~ тогтоох 商定; 成交; ~ тохиролцох 达成协议.

хэлэлцээр *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠷ* [名] ① 协定; 协议, 协议书; ~ тогтоох 缔结协定; ~ тохиролцох 达成协议; ~ хөтлөх 签定协定; ~ ийг хүчингүй болгох, ~ ийг хүчингүй цуцлах 取消协议; ~ т урьдчилсан гарын үсэг зурах 草签协定; хилийн ~ 边界协定; худалдааны ~ 贸易协定; нууц ~ 秘密协定; ② 契约.

хэлэлцээт *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠲᠡ* [形] 参见 хэлэлцээтэй.

хэлэлцээтэй *ᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形] 经商议的, 经商谈的, 经会谈的, 经洽谈的, 经谈判的, 经交涉的; ~ холбоо 同盟; ~ ажил 包工; 合同工.

хэлэмгий *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢ* [形] 善于讲话的, 长于辞令的, 口才好的, 健谈的, 能说的; ◇ ~ доломгой 能说善辩的.

хэлэмгийвтэр *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠪᠲᠡᠷ* [形] 较善于讲话的, 较长于辞令的, 口才较好的, 较健谈的, 较能说的.

хэлэмгийдүү *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠳᠡᠭᠦ* [形] 很善于讲话的, 很善于辞令的, 口才好的, 很健谈的, 很能说的.

хэлэмгийдэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得过于健谈, 变得过于能说.

хэлэмгийрхүү *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠭᠦ* [形] 口才好的, 健谈的, 能言善辩的, 能讲的, 会说的.

хэлэмгийрхүүлэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэлэмгийрхэх 的 完成体.

хэлэмгийрхэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] 夸夸其谈, 显示自己的口才, 以自己的口才而骄傲, 以雄辩而自夸.

хэлэмгийтэх *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠲᠡᠬᠡ* [动] 逞口才, 显得健谈.

хэлэмгийхэн *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢᠬᠡᠨ* [形] хэлэмгий 的小称; 口才稍好的, 稍健谈的, 较能讲的, 较能说的.

хэлэмж *ᠬᠡᠯᠡᠮᠡᠵᠢ* [名] 话语.

хэлэнцэр *ᠬᠡᠯᠡᠨᠴᠡᠷ* I [名] 小叶; 悬雍垂; хэлэнцрийн булчин <解> 悬雍垂肌.

хэлэнцэр *ᠬᠡᠯᠡᠨᠴᠡᠷ* II [形] 能说会道的.

хэлэх *ᠬᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] 说, 道, 讲, 谈: үг ~ 说话, 发表演说, 发言; үлгэр ~ 讲故事; хэлж өх 告诉, 提示; хэлж бичүүлэх 口授(给别人写); худал ~ 说谎; саналаа ~ 说出自己的意见, 讲出自己的想法; ~эд бэлэн, хийхэд бэрх 说起来容易, 做起来难; би эс ~ в үү? 难道我没讲过吗? шивнэн ~ 低声说, 耳语; өөрөөр хэлбэл 换句话说, 也就是说.

хэм *ᠬᠡᠮ* I [名] ① (时间的) 限度: өдрийн уртын ~ 日间时间长度; өдөр дүлийн ~ 一昼夜的长度; ② (物之) 度, 尺度; 程度, 范围: өндрийн ~ 高度; олон цөөний ~ 多少程度; ~ хэмжээ ① 程度, 范围; ② 尺度, 准则; олон улсын харьцааны ~ хэмжээ 国际关系准则; олон улсын эрх зүйн ~ хэмжээ 国际法准则; ~ алдагдах <医> 无节律; ~ бус халуурах <医> 不规则热; ~ тэгш 对称; 平衡; ~ тэгш атриа 对称褶皱; ~

тэгш өсгүүр 平衡放大器; ~ тэгшгүй хөндий 不对称谷地; ~ тэгшийн тэнхлэг 对称轴; ~ тэгшил 对称性, 对称程度; ④ 率, 费率.

хэм *ᠬᠡᠮ* II [名] (动物的) 骨髓: ясны ~ 骨髓.

хэм *ᠬᠡᠮ* III [名] (理) 量子: ~ эрчим 量子.

хэмжигдэл *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠯ* I [名] хэмжигдэх 的名词; 测定, 计量.

хэмжигдэл *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠯ* II [名] (医) 骨松质形成.

хэмжигдэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] хэмжих 的被动态.

хэмжигдэхүүн *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] ① 量, 度, 大小; 值, 数值: талбайн ~ 广场面积, 广场大小; хоёр адил ~ 两个一样的量, 两个一样大小; ② 被衡量物, 被测量物, 被计量体, 被测定体.

хэмжигч *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠢᠴ* [名] 计量员, 测量者.

хэмжизнэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠵᠢᠨᠬᠡ* [动] хэмжих 的短暂体.

хэмжил *ᠬᠡᠮᠵᠢᠯ* [名] ① 测量, 衡量, 计量, 测定: хэмжлийн нарийвчлага 测量精度; хэмжлийн нэгж 计量单位, 衡量单位; ② 尺寸, 尺度, 量度; дөрвөлжинд хоёр ~ бий 正方形有长宽两个尺度.

хэмжилт *ᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠲᠦ* [名] 参见 хэмжил.

хэмжилцэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хэмжих 的共动态.

хэмжим *ᠬᠡᠮᠵᠢᠮ* [名·形] ① 标准; ② 可测量的, 可衡量的, 可计量的, 可测定的.

хэмжих *ᠬᠡᠮᠵᠢᠬᠡ* [动] 测量, 衡量, 计量, 测定: ~ аппарат 测量仪; ~ арга 测量法; ~ гуурс 玻璃分度器; ~ нүдлүүр 测量目镜; ~ хэлхээ (电) 测试电路; ~ ухаан 测量学; газар ~ хэрэгсэл 大地测量仪器.

хэмжихүй *ᠬᠡᠮᠵᠢᠬᠡᠭᠡᠢ* [名] 测量, 衡量, 计量, 测定: ~ ухаан (数) 几何学.

хэмжихүүн *ᠬᠡᠮᠵᠢᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] ① 测量(衡量、计量, 测定)物; ② 值, 数值; 定额.

хэмжиц *ᠬᠡᠮᠵᠢᠴ* [名] (数) 模数.

хэмжицгээх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэмжих 的众动态.

хэмжүүлэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хэмжих 的使动态; ② 意同 хэмжигдэх.

хэмжүүр *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠷ* [名] ① 测量仪器, 度量衡: хүнд хөнгөний ~ 衡器; борооны ~ 雨量计; өндрийн ~ 高度计; ~ өсгүүр 测量放大器; ~ ийн хүрээ 度盘; урт охрын ~ 长度计; ② 测量, 衡量, 计量, 测定.

хэмжүүрдэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 测量, 衡量, 计量, 测定.

хэмжүүрлэх *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ* [动] ① 参见 хэмжих; ② 缩减, 压缩, 节约.

хэмжүүрт *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠷᠲᠡ* [形] ① 测量仪器的, 度量衡的; ② 有测量仪器的, 有度量衡的.

хэмжээ(н) *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡ* [名] ① 度, 量, 大小; 值: уртын ~ 长度; өндрийн ~ 高度; дулааны ~ 温度; торгуулийн ~ 罚金数量, 罚金数额; ~ авах 量取尺寸; ~ зүй 韵律学; ~ тавих 标出尺寸; ② 准则, 规格, 标准; 限制, 限度, 定额, 限量: хууль ~ 法制, 准则; дүрэм ~ 规则, 准则; туйлын ~ 极限, 限度; 最大范围; насны ~ 寿命; насны ~ болох (寿命) 临终, 临近死亡; ~ тогтоох 规格化, 规定定额; ~ хязгаар 限度, 限制, 范围; ~ хязгааргүй 无限制的, 无限量的, 无限的, 无数的; хэм ~ 量度, 大小; 限度, 限量; ~ нээс гадуур хөрөнгө оруулалт 限额外投资; ③ 范围, 规模; 程度, 水平, 水准: аймгийн ~ гээр 在全省范围内; боловсролын ~ 文化程度, 文化水平; амьдралын ~ 生活水平; чадлын ~ 能力; 能量; зохих ~ нд 在一定范围内; 在一定程度上; ④ 措施, 办法; 处分: арга ~ ① 措施; ② 处分; ~ өгөх, ~ үзүүлэх ① 予以谴责, 予以处分; ② 规定尺寸, 限量范围; ③ 水准仪, 计量器; 测量仪器, 量具.

хэмжээгүй *ᠬᠡᠮᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠢ* [形] 不可计量的, 无限量的, 无止境的: ~ засаг, ~ эрхт ёс 专制制度; 无限制的权力; ~ эрхт засгийн газар 专制政府; ~ эрхт хаан 专制君主.

хэмжээлүүлэх *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэмжээлэх的使动态.

хэмжээлцгээх *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэмжээлэх的众动态.

хэмжээлшгүй *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠯᠢᠰᠬᠡᠭᠡᠯᠢ* [形]不可计量的,难以衡量的,无限量的,无止境的.

хэмжээлэл *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名]限制,限度,局限性.

хэмжээлэх *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①量,计量,测量,衡量,测定; ②限制,制约.

хэмжээр *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠷ* [名]参见 хэмжүүр.

хэмжээс (эн) *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠰ* [名] ①测量,测定; 测量出的地段; 测定的(地段): ~ний ангиллын инженер 大地测量工程师; ②比例,比例尺; ③尺度,标尺,刻度; ④等级表.

хэмжээслэгч *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭᠴ* [名] ①限制者,规定范围者,规定数量者; ②刻度,分度.

хэмжээслэх *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬᠡ* [动]限制,规定范围,规定数量.

хэмжээт *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠲ* [形]有限的,定量的;有规定的;尺寸为...的,量度为...的: ~ тогтолцоо 限定制度,有限定的体制; ~ тоо 限额; ~ юүлүүр 量水堰; ~ эрх 有限的权利; ~ эрхт хаан 立宪君主; ~ эрхт хаант засаг 君主立宪制.

хэмжээтэй *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠲᠡᠢ* [形]参见 хэмжээт: ~ ажлын цаг 规定的工作时间; ~ зээл олголт 限额贷款; ~ унтах 定时睡眠; ~ үнэ 限定价格; гурван метрийн ~ банз 三米长的木板; таван цагийн ~ 有五小时之久,五小时的时间.

хэмжээч *ᠬᠡᠮᠵᠡᠭᠡᠴ* [名]参见 хэмжээслэгч.

хэмлүүлэх *ᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ①хэмлэх的使动态; ②意同 хэмлэгдэх.

хэмлэгдэх *ᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хэмлэх的被动态.

хэмлэл *ᠬᠡᠮᠯᠡᠯ* [名] ①〈乐〉节奏,拍子,节拍; 韵律: хөгжмийн ~ 音乐的节奏; шүлгийн ~ 诗的韵律; ②音律学,节奏学,韵律学.

хэмлэх *ᠬᠡᠮᠯᠡᠬᠡ* [动] ①啃,啄,嚼: яс ~ 啃

骨头; ②量,计量,测量,衡量,测定.

хэмлэгцгээх *ᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动]хэмлэх的众动态.

хэмнүүлэх *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ①хэмнэх I、II的使动态; ②意同 хэмнэгдэх.

хэмнүүр *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠦᠷ* [名] ①度量衡器,测量仪器; ②〈电〉安培表,电流表: секунд ~ 计秒表,手表.

хэмнүүрдэх *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动]参见 хэмжих.

хэмнэг *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭ* [名] ①对称;相称,匀称;(有)比例; ②〈数〉比率,比例;系数.

хэмнэггүй *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠢ* [形] ①不对称的,不相称的,不匀称的; ②〈数〉无比率的,不成比例的;无系数的.

хэмнэгдэх *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хэмнэх I、II的被动态.

хэмнэгт *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠡᠲ* [形] ①对称的;相称的,匀称的;成比例的: ~ хөгжил 按比例的发展; ②〈数〉有比率的,有系数的.

хэмнэгшил *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠯ* [名] ①对称;相称,匀称;比例: хэмнэгшлийн илтгэлүүр 比例常数; ②〈数〉比率,系数.

хэмнэл *ᠬᠡᠮᠨᠡᠯ* I [名] ①参见 хэмжил; ②〈乐〉节奏,节拍,韵律: ~ ая зүй 节奏韵律学.

хэмнэл *ᠬᠡᠮᠨᠡᠯ* II [名]节省,节俭,节约.

хэмнэлт *ᠬᠡᠮᠨᠡᠯᠲ* [名]节省,节约,节俭;积余.

хэмнэлттэй *ᠬᠡᠮᠨᠡᠯᠲᠲᠡᠢ* [形]节约的,节俭的,节省的: ~ арга 节省的方法; ~ зарцуулах 节俭地花费.

хэмнэлэг *ᠬᠡᠮᠨᠡᠯᠡᠭ* [形] ①节省的,节约的,节俭的; ②〈乐〉有节奏的,有节拍的,有韵律的.

хэмнэх *ᠬᠡᠮᠨᠡᠬᠡ* I [动]节省,节俭,节约: зардал ~ н зарцуулах 节省地使用经费.

хэмнэх *ᠬᠡᠮᠨᠡᠬᠡ* II [动]量,测量,计量,衡量.

хэмнэц *ᠬᠡᠮᠨᠡᠭᠢᠴ* [名] ①量具,量器; ②规范,准则,(劳动)定额.

хэмрэх *ᠬᠡᠮᠦᠷᠬᠡ* [动](动物)长骨髓,形成骨髓.

- хэмт** ᠬᠡᠮᠲᠦ [形] 有度数的, 有量度的, 定量的, 测量的: ~ гуурс (药房用的)量筒, 玻璃分度器; ~ шил 量杯.
- хэмтэгш** ᠬᠡᠮᠲᠡᠭᠰᠢ [名] 对称; 相称, 匀称: ~ийн төв 对称中心.
- хэмтэй** ᠬᠡᠮᠲᠡᠢ [形] 参见 хэмт.
- хэмтэх** ᠬᠡᠮᠲᠡᠬᠦ [动] (动物)长出骨髓.
- хэмх** ᠬᠡᠮᠬᠦ I [名] (植) 香瓜; өргөст ~ 黄瓜.
- хэмх** ᠬᠡᠮᠬᠦ II [副] 破碎地, 碎裂地: ~ та-тах 拉断, 扯破; ~ цохих 打破, 打破; ~ унах 摔破, 摔碎.
- хэмхдэг** ᠬᠡᠮᠬᠦᠳᠡᠭ [名·形] ① 碎片, 碎末, 碎粒; сагагийн ~ 荞麦碎粉; сумын ~ (军) 弹片; ② 破碎的, 碾碎的: ~ будаа 碎米.
- хэмхдэс (хэмхэдсэн)** ᠬᠡᠮᠬᠦᠳᠡᠰᠦ [名] 碎片, 碎末, 碎屑, 碎粒, 破碎物: ~ наанги 碎屑粘土; хэмхэдсэн дэл чулуу 碎石状岩墙.
- хэмхлүүлэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ [动] ① хэмхлэх 的使动态; ② 意同 хэмхлэгдэх.
- хэмхлүүр** ᠬᠡᠮᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠷ [名] 白子.
- хэмхлэгдэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ [动] хэмхлэх 的被动态.
- хэмхлэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠯᠡᠬᠦ [动] 打碎, 砸碎, 捣碎, 杵碎.
- хэмхрүүлэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠦ [动] хэмхрэх 的使动态.
- хэмхрэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠷᠡᠬᠦ [动] 变碎, 破碎: эвдрэх ~ 损坏, 破碎; хагарч ~ 破裂, 碎裂.
- хэмхрээ** ᠬᠡᠮᠬᠦᠷᠡᠢ [形·名] ① 碎的, 破碎的, 碎裂的; ② 碎块, 碎片, 碎粒.
- хэмхүүлэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠦ [动] хэмхэх 的使动态.
- хэмхчих** ᠬᠡᠮᠬᠦᠴᠢᠬᠦ [动] хэмхлэх 的多次体.
- хэмхчүүлэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠴᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠦ [动] хэмхчих 的使动态.
- хэмхэгдэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠦ [动] хэмхэх 的被动态.
- хэмхэлцгээх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠦ [动] хэмхлэх 的众

动态.

- хэмхэлцэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠦ [动] хэмхэх 的共动态.
- хэмхэрхий** ᠬᠡᠮᠬᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠢ [形·名] ① 破碎的, 碎的; ② 碎片, 碎末: шилний ~ 玻璃碎片.
- хэмхэх** ᠬᠡᠮᠬᠦᠬᠦ [动] (动物) 咬, 撕咬.
- хэмших** ᠬᠡᠮᠬᠦᠬᠢ [动] 参见 хэмрэх.
- хэмэл** ᠬᠡᠮᠡᠯ [形] 无果实的, 空的(核桃、榛子等): ~ самар 空胡桃; ~ өндөг 无精卵, 寡蛋.
- хэмэрд** ᠬᠡᠮᠡᠷᠳᠦ [名] 鸾.
- хэмэрдэй** ᠬᠡᠮᠡᠷᠳᠡᠢ [名] (动) 见 хэмэрд.
- хэмэрлэг** ᠬᠡᠮᠡᠷᠯᠡᠭ I [名] 锦缎.
- хэмэрлэг** ᠬᠡᠮᠡᠷᠯᠡᠭ II 见 гургуул [动] 锦鸡.
- хэмэрлэгдүү** ᠬᠡᠮᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦ [形] 锦缎似的, 锦缎状的.
- хэмэрсэн** ᠬᠡᠮᠡᠷᠰᠡᠨ [名] (植) 锦带: ~ цэцэг 锦带花.
- хэмээвч** ᠬᠡᠮᠡᠭᠦᠪᠴᠢ [动·连] (书) 参见 гэвч.
- хэмээгдэгч** ᠬᠡᠮᠡᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠴᠢ [动·连] (书) 参见 гэгдэгч.
- хэмээгдэх** ᠬᠡᠮᠡᠭᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠦ [动] 参见 гэгдэх.
- хэмээн** ᠬᠡᠮᠡᠭᠡᠨ [动·连] (书) 参见 гэж.
- хэмээх** ᠬᠡᠮᠡᠭᠡᠬᠦ [动·连] (书) 参见 гэх.
- хэн** ᠬᠡᠨ [代] 谁: ~ бэ? 谁? 什么人? ~ мэдэх вэ? 谁知道? ~ тэгш 谁都要..., 谁都应...; ~ тэгш суралцах хэрэгтэй 谁都要学习; чи ~ нийг таних вэ? 你认识谁? ~ хүнгүй, ~ ~гүй, ~ янгүй 不管是谁; 所有的人; ~ ~ байна 是哪些人, 有哪些人; ~ гэгч тэр вэ? 他是谁?
- хэнгэнэх** ᠬᠡᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠦ [动] 拖长声调哭喊.
- хэнгэргэн** ᠬᠡᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠨ [形] 鼓的, 鼓形的, 鼓状的: ~ дуу 鼓音.
- хэнгэрэг (хэнгэргэн)** ᠬᠡᠨᠭᠡᠷᠭᠡᠨ [名] 鼓, 板鼓, 小鼓: дийлсэн ~ дэлсэх 敲打胜利鼓; чихний ~, хэнгэргэн хальс (解) 耳鼓, 鼓膜; хэнгэргэн хальсны үрвэсэл (医) 鼓膜炎; ~ огтлох (医) 鼓膜切开术: ~ ний сээд хөндий (解) 隐窝;

~ од (天) 牵牛星; хагархай ~ ① 破鼓; ② 喻指絮叨不休的人或空谈家; ~ болох (转) 水膨胀, 腹胀.

хэнгэрэгдүүлэх *хэнгэрэгдүүлэх* [动] хэнгэрэгдэх 的使动态.

хэнгэрэгдэх *хэнгэрэгдэх* [动] 打鼓, 击鼓.

хэнгэрэгт *хэнгэрэгт* [形] ① 鼓的, 有鼓的, 打鼓的; ② 鼓膜的, 耳鼓的.

хэнгэрэгч *хэнгэрэгч* [名] 鼓手.

хэнгэх *хэнгэх* [动] (食物) 串烟.

хэндэх *хэндэх* [动] ① 病复发; ② 捉弄, 玩弄.

хэнз *хэнз* [形] 晚生的 (动物), 再生的 (植物); 深秋长的 (草); 深秋生的 (羊羔): ~ ногоо 再生草; ~ хурга 晚生羔, 秋季生的羊羔; ~ өрөм 秋季做的奶皮子.

хэнздүүлэх *хэнздүүлэх* [动] хэнздэх 的使动态.

хэнздэх *хэнздэх* [动] (牲畜) 过晚地出生; (草) 过晚地长出.

хэнзлүүлэх *хэнзлүүлэх* [动] хэнзлэх 的使动态.

хэнзлэлт *хэнзлэлт* [名] (动物) 晚生; (植物) 再生.

хэнзлэх *хэнзлэх* [动] 再生 (植物); 晚生 (动物).

хэнзрүүлэх *хэнзрүүлэх* [动] хэнзрэх 的使动态.

хэнзрэх *хэнзрэх* [动] 成为晚生动物; 成为再生植物.

хэнийх *хэнийх* [代] 谁的 (人或物): энэ ном ~ вэ? 这本书是谁的?

хэнтэг *хэнтэг* [名] 易怒, 暴怒, 暴躁.

хэнтэглүүлэх *хэнтэглүүлэх* [动] хэнтэглэх 的使动态.

хэнтэглэх *хэнтэглэх* [动] 暴跳, 暴怒, 暴躁.

хэнтэгтэй *хэнтэгтэй* [形] 易怒的, 暴躁的, 暴怒的.

хэнхгэнүүлэх *хэнхгэнүүлэх* [动] хэнхгэнэх 的使动态.

хэнхгэнэх *хэнхгэнэх* [动] 宽大物摆动、摇动、晃动.

хэнхгэр *хэнхгэр* [形] 宽阔的, 宽大的: ~ цээжтэй 有宽阔的胸部.

хэнхгэрдүү *хэнхгэрдүү* [形] 很宽阔的, 很宽大的.

хэнхгэрхэн *хэнхгэрхэн* [形] хэнхгэр 的小称; 稍宽阔的, 稍宽大的.

хэнхдэг (н) *хэнхдэг* [名] 胸膛, 胸脯: ~ дүүрэн 满胸的, 满腔的; ~ ний хөндий 胸腔.

хэнхийлгэх *хэнхийлгэх* [动] хэнхийх 的使动态: цээжээ ~ 扩胸, 挺胸.

хэнхийх *хэнхийх* [动] 扩大, 胀大, 变宽阔, 变宽大.

хэнхийчих *хэнхийчих* [动] хэнхийх 的完成体.

хэнхилгэх *хэнхилгэх* [动] 参见 хэнхийлгэх.

хэнхин *хэнхин* [名] (动) 海熊, 海狗.

хэнхмэл *хэнхмэл* [形] 有经验的, 饱经风霜的, 老练的: хашир ~ хүн 老练的人, 饱经风霜的人.

хэнхрэг *хэнхрэг* [名] ① 胸腔; 全胸骨; ② 胸脯.

хэнхэг *хэнхэг* [形] ① 贪馋的, 贪食的; 特别能吃的; 饭量很大的: ~ өвчин (医) 不饱症; ② 多余的, 过分的, 过量的, 过多的: ярианы ~ 多余的话.

хэнхэглүүлэх *хэнхэглүүлэх* [动] хэнхэглэх 的使动态.

хэнхэглэгч *хэнхэглэгч* [名] ① 贪吃者, 贪馋者; ② 过度者, 过量者, 过多者, 过分者.

хэнхэглэх *хэнхэглэх* [动] ① 贪吃, 馋; ② 过度, 过量, 过多, 过分.

хэнхэгрэх *хэнхэгрэх* [动] ① 变贪吃, 变馋; ② 过量, 过度, 过分, 过多.

хэнхэлзүүлэх *хэнхэлзүүлэх* [动] хэнхэлзэх 的使动态.

хэнхэлзэх *хэнхэлзэх* [动] 参见 хэнхгэнэх.

хэнхэн *хэнхэн* [名] (动) 海豹; 海狗; 海獭.

хэнхэр *хэнхэр* [形] 健壮的; 硬实的.

хэнхэрцэг *хэнхэрцэг* [名] 胸部, 胸腔: цээж-ний ~ 胸腔; хэнхэрцгийн өмнүүр

сэлбэх <医>胸前成形术.

хэнчрээгүй *хэнчрэгүй* *хэнчрэгүй* [形]十分果断的, 当即立断的.

хэншиг *хэншиг* [名](食物的)香味, 郁香.

хэншигхэн *хэншигхэн* [形](食物)稍香的, 有点郁香的.

хэнших *хэнших* I [动](饭、食)散发糊锅味.

хэнших *хэнших* II [动]干咳.

хэншүү *хэншүү* [名]焦糊味: ~ үнэртэх 嗅到焦糊味; ~ тавих 发出焦糊味.

хэншүүлэх *хэншүүлэх* [动] хэнших I、II 的使动态.

хэншүүн *хэншүүн* [形]略有焦糊味的.

хэнэг *хэнэг* [形]①忧心的, 忧郁的, 郁结的, 忧虑的; ②积滞的, 不畅的, 局促的.

хэнэггүй *хэнэггүй* [形]①胸怀宽广的, 胸怀开阔的; ②自安自慰的; 无忧无虑的, 安然的; ③无动于衷的, 麻木不仁的, 若无其事的.

хэнэггүйхэн *хэнэггүйхэн* [形] хэнэггүй 的小称; ①胸怀稍宽广的, 胸怀略开阔的; ②有点自安自慰的; 有点无忧无虑的, 有点安然的; ③有点无动于衷的, 有点麻木不仁的, 有点若无其事的.

хэнээ *хэнээ* [名]①精神病, 狂热, 发狂, 精神失常: сэтгэлийн ~ тэй хүн 精神失常的人; ②(狂热的)嗜好, 狂癖, 贪婪.

хэнээрхүүлэх *хэнээрхүүлэх* [动] хэнээрхэх 的使动态.

хэнээрхчих *хэнээрхчих* [动] хэнээрхэх 的完成体.

хэнээрхэл *хэнээрхэл* [名]精神病发作, 狂热, 发狂, 狂癖: дайны ~ 战争狂.

хэнээрхэлт *хэнээрхэлт* [形]精神病发作的, 精神失常的, 狂热的, 发狂的.

хэнээрхэн *хэнээрхэн* [形]有点精神病的, 有点精神失常的, 有点狂热的, 有点发狂的.

хэнээрхэх *хэнээрхэх* [动]①精神病发作; 狂热, 发狂; ②狂热于..., (狂热地)嗜好, 狂癖, 过分贪婪.

хэнээрэл *хэнээрэл* [名]参见 хэнээрхэл.

хэнээрэх *хэнээрэх* [动]①精神病发作, 狂热,

发狂; ②狂热于..., (狂热地)嗜好, 狂癖, 贪婪.

хэнээтэй *хэнээтэй* [形]有精神病的, 狂热的, 发狂的: ~ хүн 精神病人, 狂人.

хэнээтэн *хэнээтэн* [名]精神病人, 疯人, 狂人.

хэнээтэх *хэнээтэх* [动]患精神病, 发狂, 狂热.

хэр *хэр* I [名]山阴森林.

хэр *хэр* II [名]见 хир I.

хэр *хэр* III [拟]见 ~ ~ хийх 咯咯地不停打嗝.

хэр *хэр* IV [名]孢子皮.

хэрвих *хэрвих* I [动]修剪边角, 修整边角.

хэрвих *хэрвих* II [动](骆驼的门牙等)磨钝.

хэрвээ *хэрвээ* [连]假如, 如果, 要是: ~ ийм бол 假如是这样的话; ~ маргааш би эс явбал 如果明天我不走的话.

хэрвээр *хэрвээр* [连]参见 хэрвээ.

хэрвээс *хэрвээс* [名](被修剪下来的)碎边角, 边角料.

хэрвээслэх *хэрвээслэх* [动]裁下, 截下; 修剪边角, 修整边角.

хэргэлзий *хэргэлзий* [名](动)狭颅田鼠, 群栖田鼠.

хэргэм *хэргэм* [名](陈)官衔, 爵位: ~ зэрэг 官衔, 爵位; ~ цол 爵位, 爵号.

хэргэмтэн *хэргэмтэн* [名]高官显爵.

хэрд *хэрд* [拟]见 ~ хийх 咯喘作响(指吃硬东西等).

хэрдхийлгэх *хэрдхийлгэх* [动] хэрдхийх 的使动态.

хэрдхийх *хэрдхийх* [动]参见 хэрд.

хэрдэс *хэрдэс* [名](线、绳之)卷, 束, 团.

хэрдэслүүлэх *хэрдэслүүлэх* [动] хэрдэслэх 的使动态.

хэрдэслэх *хэрдэслэх* [动]绕线, 缠线, (用线、绳)缠绑, 卷绕, 缠团, 缠束.

хэрдэст *хэрдэст* [形](线、绳等)成卷的, 成束的, 成团的.

хэржигнүүлэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэржигнэх的使动态.

хэржигнүүр *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠦᠷ* [名] 锣音, 锣声.

хэржигнэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬ* [动] 锣音阵阵.

хэржигнээ *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡ* [名] 锣音, 锣声.

хэрзгэр *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷ* I [形] 枯瘦的, 瘦骨嶙峋的: ~ харзгэр 枯瘦的, 瘦骨嶙峋的.

хэрзгэр *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷ* II [形] 任性的, 执拗的, 刚愎自用的.

хэрзгэрдүү *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦ* [形] ① 十分枯瘦的, 瘦骨嶙峋的; ② 十分任性的, 很执拗的, 十分刚愎自用的.

хэрзгэрдүүлэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэрзгэрдэх的使动态.

хэрзгэрдэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠲᠡᠬ* [动] ① 枯瘦; ② 变得任性, 变得执拗, 变得刚愎自用.

хэрзгэрхэн *ᠬᠡᠷᠵᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] хэрзгэр的小称; ① 稍枯瘦的; ② 稍任性的, 稍执拗的, 有点刚愎自用的.

хэрзийлгэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] хэрзийх I、II的使动态.

хэрзийх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠶᠢᠬ* I [动] 枯瘦, 瘦骨嶙峋.

хэрзийх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠶᠢᠬ* II [动] 任性, 执拗, 刚愎自用.

хэрзийчих *ᠬᠡᠷᠵᠢᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬ* [动] хэрзийх I、II的完成体.

хэрзнэх *ᠬᠡᠷᠵᠢᠨᠡᠬ* [动] хэрэх I、II的短暂体.

хэриг *ᠬᠡᠷᠢᠭ* [形] 吝啬的, 悭吝的, 吝惜的: харамч ~ 悭吝的, 吝啬的.

хэриглэх *ᠬᠡᠷᠢᠭᠢᠯᠡᠬ* [动] 吝啬, 悭吝, 吝惜.

хэрлэг *ᠬᠡᠷᠢᠯᠭ* [名] <医> 风湿病: ~ ийн титэмтэс 风湿性冠状动脉炎.

хэрлэгэ *ᠬᠡᠷᠢᠯᠭᠡ* [名] 迁移, 漫游, 游牧生活.

хэрлэх *ᠬᠡᠷᠢᠯᠡᠬ* [动] 兽毛长丰厚.

хэрмэг *ᠬᠡᠷᠢᠮᠡᠭ* [名] <植> 灌枝匙叶草.

хэрмэл *ᠬᠡᠷᠢᠮᠡᠯ* I [形·名] ① 流浪的, 漂泊的: ~ аймаг 流浪部落; ~ гүйдэл <电> 杂散电流; ~ мэдрэл <生> 迷走神经; ~ цэнэг <理> 离子; ~ цэнэгийн гүйдэл <电> 离子电流; ~ цэнэгийн урсгал <理> 离子

流; ~ тэнэмэл 流浪的, 漂泊的; ② 流浪者, 流浪汉, 流氓.

хэрмэл *ᠬᠡᠷᠢᠮᠡᠯ* II [形] 编织的, 网织的, 串联起来的(物品).

хэрмээ *ᠬᠡᠷᠢᠮᠡ* [名] <动> 青岛子(鱼).

хэрмээн *ᠬᠡᠷᠢᠮᠡᠨ* [名] <动> 鲑鱼.

хэрс *ᠬᠡᠷᠰ* I [名] <植> 盐地蒿.

хэрс *ᠬᠡᠷᠰ* II [名] 绿纹石.

хэрс *ᠬᠡᠷᠰ* III [名] <动> 犀牛.

хэрсүү *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦ* I [形] 谨慎的, 小心的, 细心的, 慎重的, 稳重的, 老练的, 有经验的: хашир ~ 老练的, 有经验的, 谨慎小心的; ~ хүн 经验丰富的人, 谨慎小心的人.

хэрсүү *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦ* II [名] <地> 垩质.

хэрсүүвтэр *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠪᠲᠡᠷ* [形] 较谨慎的, 较小心的, 较细心的, 较慎重的, 较稳重的, 较老练沉稳的.

хэрсүүдүү *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦ* [形] 很谨慎的, 很小心的, 很细心的, 很慎重的, 很稳重的, 很老练沉稳的.

хэрсүүдэх *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬ* [动] 变得过于谨慎, 变得过分小心翼翼, 变保守.

хэрсүүжилт *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠯᠲ* [名] 谨慎小心, 老练沉稳.

хэрсүүлэл *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] ① 小心谨慎, 慎重细致; ② 老练, 老成稳重.

хэрсүүлэх *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ① 小心谨慎, 稳重, 慎重; ② 处事老练沉稳, 老成稳重.

хэрсүүрхэх *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠬ* [动] 显示老练, 倚老卖老.

хэрсүүтэх *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠲᠡᠬ* [动] ① 变小心谨慎, 变慎重, 变稳重; ② 变沉稳老练, 变老成稳重.

хэрсүүхэн *ᠬᠡᠷᠰᠦᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] хэрсүү I 的小称; 稍谨慎小心的, 稍慎重的, 稍沉稳老练的, 稍老成稳重的.

хэрсэг *ᠬᠡᠷᠰᠡᠭ* [名] 栏杆, 栅栏.

хэрсэглүүлэх *ᠬᠡᠷᠰᠡᠭᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэрсэглэх的使动态.

хэрсэглэх *ᠬᠡᠷᠰᠡᠭᠢᠯᠡᠬ* [动] 设栏杆, 安栅栏.

хэрсэн ᠬᠡᠷᠰᠡᠨ [名] 胸肉, 胸排(指猪、羊等): гахайнмахны ~ 猪胸肉, 猪胸排.

хэртхийлгэх ᠬᠡᠷᠲᠬᠢЙЛГᠡᠬ [动] хэртхийх 的使动态.

хэртхийх ᠬᠡᠷᠲᠬᠢᠬ [动] 吓一跳, 吃一惊.

хэрүү ᠬᠡᠷᠦᠭᠦ [名] 山阴森林.

хэрүүл ᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯ [名] 吵嘴, 吵架, 争吵, 争执: ~ хийх 吵嘴, 争吵; ~ өдөөх 挑起争吵; ◇ ~ тэмцэл, ~ баруул, ~ цуугнан, ~ доруул 吵嘴, 争执, 吵闹.

хэрүүлч ᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠴ [名] 好吵架的人, 好争吵的人; ◇ ~ гургуул <动> 奋雄.

хэрүүлэх ᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] ① хэрэх I、II 的使动态; ② 意同 хэрэгдэх.

хэрх ᠬᠡᠷᠬ [名·形] <医> 风湿病(的): ~ өвчин 风湿病; ~ үнхэлцэгтэс 风湿性心包炎; ~ ийн үрэвсэл 风湿性炎症.

хэрхнэг ᠬᠡᠷᠬᠨᠡᠭ [名] <解> (反为动物之) 蜂巢胃.

хэрхэвч ᠬᠡᠷᠬᠡᠪᠴ [动] хэрхэх I 的让步副动词; 无论如何, 无论怎么样: ~ ницахгүй 无论如何也不后退, 决不后退.

хэрхэн ᠬᠡᠷᠬᠡᠨ [动] хэрхэх I 的并列副动词; 如何, 怎样, 怎么办.

хэрхэх ᠬᠡᠷᠬᠡᠬ I [动] 如何, 怎样, 怎么办: энэ үүргийг ~н гүйцэтгэх вэ? 此任务如何完成? ~ийн хариуг яаралтай өгнө үү 请速答复如何办; хэрхвэл дээр вэ? 怎样更好些? 怎么办好呢?

хэрхэх ᠬᠡᠷᠬᠡᠬ II [动] 凶恶, 残暴, 残酷, 残忍.

хэрцгий ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙ [形] 残忍的, 残暴的, 残酷的: ~ зан 残暴性格; хэдэр ~, ~ догшин 凶暴的, 残暴的, 残忍的.

хэрцгийвтэр ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠪᠲᠡᠷ [形] 较残忍的, 较残暴的, 较残酷的.

хэрцгийдүү ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠲᠡᠭᠦᠭᠦ [形] 很残忍的, 很残暴的, 很残酷的.

хэрцгийдүүлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠲᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] хэрцгийдэх 的使动态.

хэрцгийдэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠲᠡᠬ [动] 变得十分残暴,

变得十分残忍, 变得十分残酷; 变得过于残忍, 变得过于残暴, 变得过于残酷.

хэрцгийлүүлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ [动] хэрцгийлэх 的使动态.

хэрцгийлэгдэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ [动] хэрцгийлэх 的被动态.

хэрцгийлэл ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠯᠡᠯ [名] 残暴, 残忍, 残酷, 凶残; 镇压, 暴力手段.

хэрцгийлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠯᠡᠬ [动] 凶残, 凶暴, 残忍, 残暴, 残酷: ~ явдал 残暴行为; ~н захирах ёс 专制.

хэрцгийхэн ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢЙᠬᠡᠨ [形] хэрцгий 的小称; 稍残忍的, 稍残暴的, 稍残酷的.

хэрцгээх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬ [动] хэрэх I、II、III 的众动态.

хэрцүүлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬ [动] 按照, 依据, 根据.

хэрчгэнэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ [动] 见 хэрчигнэх.

хэрчигдэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠳᠡᠬ [动] хэрчих 的被动态.

хэрчигнүүлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬ [动] хэрчигнэх 的使动态.

хэрчигнэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠡᠬ [动] 咯嗒咯嗒地响(嚼硬东西等时).

хэрчигч ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠴ [名] 切(截、铡、削、刻)的工具, 切削机.

хэрчилцэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠯᠴᠡᠬ [动] хэрчих 的共动态.

хэрчим ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠮ [名] 切片, 一小块, 一小片: ~ мах 一小块肉.

хэрчир ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠷ [名] ① 泥, 泥沙, 泥浆, (河里)沉淀物, 沉渣; ② 洼地.

хэрчих ᠬᠡᠷᠴᠢᠬ [动] 切, 截, 铡, 削, 刻, 刺骨缝: хэрчсэн мах 切碎的肉; ~ мэт 如切割似地; хэрчсэн хуж 马牙香.

хэрчицгээх ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠢᠯᠴᠡᠬ [动] хэрчих 的众动态.

хэрчлэх ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠬ [动] хэрчих 的多次体.

хэрчлээ ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡ [名] 参见 хэрчлээс.

хэрчлээс ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠰ [名] 切口, 剥出的痕迹, 切断面, 截面; 刻纹.

хэрчлээст ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠰᠲ [形] ① 有切口的, 有

切断面的, 有截面的, 有切割处的; 有刻纹的: ~ шугамын суурь 标尺台; ② 切开的, 切断的, 截断的, 切割的, 切刻的.

хэрчлээтүүлэх *ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэрчлээтэх的使动态.

хэрчлээтэх *ᠬᠡᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] 切开, 切断, 截断, 切割, 切刻.

хэрчмэг *ᠬᠡᠷᠴᠢᠮᠡᠭ* [名] ① 干肉块; ② 水底高坡, 层级, 断层, 断面.

хэрчмэл *ᠬᠡᠷᠴᠢᠮᠡᠯ* [形·名] ① 切开的, 削开的; ② 干肉块, 切片.

хэрчрээ *ᠬᠡᠷᠴᠢᠷᠡᠭ* [名] 凹槽; 水槽.

хэрчүүлэх *ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хэрчих的使动态; ② 意同 хэрчигдэх.

хэрчүүр *ᠬᠡᠷᠴᠢᠭᠦᠦᠷ* [名] 切割(截、铡、刻)工具; 菜刀, 弯刀, 切刀; 铡刀: ~ мод 切菜板, 切肉墩子, 案板.

хэрчих *ᠬᠡᠷᠴᠢᠬᠡ* [动] хэрчих的多次体.

хэрчээ *ᠬᠡᠷᠴᠢᠡ* [名] 烘烤的食品(面包、饼干等).

хэрчээс *ᠬᠡᠷᠴᠢᠡᠰ* [名] 刀口, 切痕, 切削口, 刻痕, 切断面.

хэрчээслүүлэх *ᠬᠡᠷᠴᠢᠡᠰᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэрчээслэх的使动态.

хэрчээслэх *ᠬᠡᠷᠴᠢᠡᠰᠯᠡᠬᠡ* [动] 刻, 刻凹槽, 切削出痕迹.

хэрэв *ᠬᠡᠷᠡᠪ* [连] 假如, 如果, 要是.

хэрэг *ᠬᠡᠷᠡᠭ* [名] ① 事情, 事务; 事件: улсын ~ 国事; амины ~ 私事; албан ~ 公事; үйл ~ 事业; ~ зөрчил 事故, 事件; ~ хамаарагчдын дарга 董事长; ~ хариуцахгүй чадвар 无责任能力; ~ хөтлөгч 办事员; ~ эрхлэх газар 管理局; ~ явдлын мэдээ 大事记; хэргийг хамаарагч 代办; хэргийн байдал 事态; ② 文件, 卷宗, 案卷: бичиг хэргийн эрхлэгч 书记员, 文书; нууц ~ ① 秘密文件; ② 秘密事件; хэргийн тэргүүн 卷宗标题; хэргийн хавтас 卷宗, 记事夹, 文件夹; ③ (法) 案件; 罪行: ~ шүүх 审案; хэргийг хавсран шүүх 陪审案件; ~ шүүгч 审判员; ялт ~, гэмт ~ 罪行; ~ алдах ① 犯过错, 做错事; ② 打输

官司; ~ тарих, ~ үйлдэх ① 犯罪, 作案; ② 惹事, 制造麻烦; улс төрийн ~ 政治案件; амины ~ ① 人命案; ② 私事; хулгайн ~ 盗窃案; хүчний ~ 强奸案; хэргийн учир 案由; хэргийн учир байдал 案情; хэргийн эзэн 肇事者, 案犯; ~ т орох 与案件有牵连; ~ бүртгэх 立案; ~ т холбогдох 与案件有关; ~ т татагдах 受案件牵连; ~ мөшгөх 侦查案件; ~ мөрдөх 侦查案件, 侦讯案件; ~ байцаах 审查案件; ~ мэдүүлэх 供, 招供; ~ хүлээх 招认, 供认不讳; ~ хүлээлгэх 使招认, 使供认; хэргийг тулган хүлээлгэх 逼供; ~ нэхэмжлэх 起诉, 诉讼, 告状; ~ цагаатах 使清白无罪; 平反昭雪; ③ 必须, 应该, 需要: ~ болох ① 有用, 中用; 需要; ② 出事, 发生案件; чи надад тун их ~ болоод байна 我现在十分需要你; ~ алга 意同 хэрэггүй; удаан нуршихын ~ юу байна даа 干嘛要罗嗦个没完呢.

хэрэггүй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠦᠭᠦᠢ* [形] ① 不需要的, 不必要的, 无用的: авах ~ 不需要买, 不值得拿; ~ болох ① 变无用, 报废; ② 无事; ③ 无事的: ~ тэнэж явна 闲游; ④ 无用的, 报废的: ~ материал 废料.

хэрэгдэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хэрэх I、II、III 的被动态.

хэрэгжилт *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠢᠯᠢᠲ* [名] хэрэгжих的名词.

хэрэгжих *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠢᠬᠡ* [动] 实现, 实施, 实行, 兑现, 贯彻, 执行.

хэрэгжүүлэгч *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ* [名] 执行者, 贯彻者, 实行者, 兑现者, 实施者.

хэрэгжүүлэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэрэгжих的使动态; 执行, 贯彻, 实行, 兑现, 实施; шинэ бодлогыг ~ 实行新政策.

хэрэглүүлэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэрэглэх的使动态.

хэрэглүүр *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠷ* [名] 工具, 器具, 用具.

хэрэглэгдэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хэрэглэх的被动态: нийтэд ~ бараа таваар 大家所需要的商品.

хэрэглэгдэхүүн *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡᠭᠦᠬᠡᠨ* [名] 用品, 用具; 材料, 资料: архивын ~ 档案资料.

хэрэглэгч *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴ* [名]使用者, 利用者, 应用者, 运用者, 用户; ~ийн хуудас 用户单.

хэрэглэгээ *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡ* [名]消费品.

хэрэглээнэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] хэрэглэх 的短暂体.

хэрэглэл *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯ* [名]用品, 用具; 需用: гал тогооны ~ 炊具; хоолны ~ 餐具; хуурай ~ 干粮, 口粮; цалин ~ 工资, 薪水; цагаан ~ 卫生用品; эм ~ 药品; бичгийн ~ 文具; эмээлийн ~ 鞍具; гэрийн ~ 家庭用品.

хэрэглэлт *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠲ* [名]参见 хэрэглэл.

хэрэглэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬ* [动]使用, 利用, 应用, 运用; 消费: хүний хүчийг ~ 使用人力; зэвсэг ~ ① 使用工具; ② 使用武器; ашиглан ~ 利用, 采用, 应用; ~ заавар 使用说明; ~ норм 消费定额.

хэрэглэхүй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦЙ* [名]①使用, 利用, 应用, 运用; ②用法.

хэрэглэхүүн *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠦᠮ* [名]参见 хэрэгсэл.

хэрэглэцгээх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] хэрэглэх 的众动态.

хэрэглэчих *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠴᠢᠬ* [动] хэрэглэх 的完成体.

хэрэглээ (н) *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡ* [名]①用, 使用, 应用, 利用, 运用, 需用: ~ний өртөг 使用价值; ~ний хүрээ 使用范围; ②消费, 花费: ~ний зүйл 消费品; ~ний фонд 消费定额; ~ний хөмрөг 消费基金; бараа ~ 用品, 消费品.

хэрэгслэл *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠯ* [名]①用品, 用具, 器具; ②资料, 材料, 器材: техник ~ 技术器材.

хэрэгсүүлэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] хэрэгсэх 的使动态.

хэрэгсэл *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯ* [名]①材料, 资料, 器材: барилгын ~ 建筑材料; техник ~ 技术资料; үйлдвэрлэлийн ~ 生产资料; ②用品, 用具, 器具: бүрэн ~ тэй эмээл 设备齐全的鞍子; бичгийн ~ 文具; тариалангийн ~ 农具; ~ дээрх гимнастик <体>器械操.

хэрэгсэлгүйдэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦЙᠲᠡᠬ* [动]①变无用, 报废; ②变得无效.

хэрэгсэлт *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠲ* [形]①材料的, 资料的, 器材的; ②用品的, 用具的, 器具的: ~ тагнуул <军> 仪器侦察.

хэрэгсэх *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠬ* [动]①需要, 需用, 使用, 利用, 应用: уналга ~ 使用交通工具; хувцас хунар ~ 穿用衣服; хоол хүнс ~ 需用食品; ②理睬, 注意, 重视, 重视; 取: ~н үзэх 重视, 注意; ~гүй болгох 拒绝, 谢绝, 取消, 废弃, 不取.

хэрэгсэхгүй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠦᠭᠦЙ* [动]①作废, 取消, 不理睬, 拒绝, 不取; ~ эрх 否决权; ②不用, 不需要, 不使用.

хэрэгтэй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡЙ* I [形]需要的, 必须的, 必需的, 有用的: ~ зүйлүүд 需要的东西.

хэрэгтэй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡЙ* II [后]必须, 应该, 需要, 要 …: явах ~ 必须走, 应该走; хөдөлмөрийн бүтээмжийг өндөр өрнүүлэх ~ 必须提高劳动生产率.

хэрэгтэн *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠨ* [名]<法>罪犯, 案犯: ~ этгээд 犯罪分子; ~ гэмтэн 罪犯, 犯人.

хэрэгцээ (н) *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠴᠡ* [名]需要, 用处, 用场: цэргийн ~ 军需; хүнсний ~ 食用需要; өргөн ~ ний бараа 消费品, 日用百货; ~ ний зүйлийн яармаг 消费博览会; ~ ний нийлүүлэлт 给养, 供给; ~ ний өртөг 使用价值; ~ гүй бараа ① 无用商品; ② 非日用商品; ~ гүй хэвлэл 残本.

хэрэгцээт *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠴᠡᠲ* [形]必要的, 需要的, 必需的; 有用的, 适用的: ~ эд 适用物品, 有用物品; 必需品.

хэрэгцээтэй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠴᠡᠲᠡЙ* [形]必要的, 需要的, 必需的; 有用的, 适用的.

хэрэгчин *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠴᠢᠨ* [名]<动>母猪.

хэрэгшээмж *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠮᠵ* [名]注意, 留心, 留意, 重视.

хэрэгшээмжтэй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠮᠵᠡᠲᠡЙ* [形]①必要的, 重要的, 有用的, 有益的, 必修的(大学课程); ②适应的, 合适的; ③卷入的, 陷入的.

- хэрэгшээх** **ᠬᠡᠷᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] 需要, 考虑到, 认为有用或重要; 留心, 留意.
- хэрэл** **ᠬᠡᠷᠡᠯ** [名] 畜粪: ~ шатах 烧畜粪.
- хэрэлдүүлэх** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэрэлдэх 的使动态.
- хэрэлдүүр** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠷ** [名] 舌下(的): ~ мэдрэлийн мэдрэлтэс (医) 舌下神经炎.
- хэрэлдчих** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠢ** [动] хэрэлдэх 的完成体.
- хэрэлдэг** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠭ** [名] (动) 猛氏(似熊而体积小).
- хэрэлдэл** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠯ** [名] хэрэлдэх 的名词: 吵架, 争吵.
- хэрэлдэх** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 吵架, 争吵; ② (狗等) 咬架: нохой ~ 狗咬狗.
- хэрэлдэцгээх** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хэрэлдэх 的众动态.
- хэрэлдээ** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠭ** [名] ① 吵架, 争吵; ② (狗等) 咬架.
- хэрэлзгэнэ** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] (动) 田鼠.
- хэрэлцэх** **ᠬᠡᠷᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хэрэх I、II 的共动态.
- хэрэм** **ᠬᠡᠷᠡᠮ** I [名] 城墙, 壁, 墙; 要塞, 壁垒: их цагаан ~, түмэн газрын цагаан ~ 万里长城; хэрмийн түшмэл (陈) 封人(古时管边界之官名); хэрмийн чулуу 虎皮石.
- хэрэм(хэрмэн)** **ᠬᠡᠷᠡᠮ** II [名] (动) 灰鼠, 银鼠: ~ ний хорил, ~ ний хонгио 灰鼠穴, 银鼠穴; хар ~, бараан ~ 灰鼠; цагаан ~ 银鼠; хув ~ 老母灰鼠, 老母银鼠; хэрмэн дээл 灰鼠皮大衣, 银鼠皮大衣; хэрмэн сүүл (植) 狗尾草.
- хэрэм** **ᠬᠡᠷᠡᠮ** III [名] (医) 瘟疫.
- хэрэмтэй** **ᠬᠡᠷᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] ① 有墙的; 有要塞的; ② 有瘟疫的.
- хэрэмч** **ᠬᠡᠷᠡᠮᠴᠢ** [名] ① 猎灰鼠者; ② (动) 风鹰.
- хэрэмчлэх** **ᠬᠡᠷᠡᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 猎灰鼠.
- хэрэх** **ᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** I [动] 游逛, 游荡, 巡游, 到处乱串: ~ хэсэх 游逛, 游荡; энд тэнд

явж ~ хүн 到处游荡的人; ~ мэдрэл (生) 迷走神经; ~ онгоц (军) 巡游舰; ~ саа (医) 脚气病.

- хэрэх** **ᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** II [动] 结网, 串联, 编织: аалзны шүлс шиг хэрчихсэн 编织得像蜘蛛网; морьд ~ 把几匹马系在一起; морь ~ 把马腿绑住.
- хэрэх** **ᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** III [动] (医) 得风湿病, 得类风湿病: ~ төст 类风湿病; ~ төст үетэс 类风湿性关节炎; ~ хатуурал 风湿性硬化; ~ ийн үеийн уушигтас 风湿性肺炎.
- хэрээ** **ᠬᠡᠷᠡᠢ** I [名] 巡回演出团, 巡回演出组.
- хэрээ(н)** **ᠬᠡᠷᠡᠢ** II [名] (动) 乌鸦; 渡鸦: хон ~ (动) 慈鸦, 山鸦; ◇ ~ ний нүд (植) 芡实, 芡果; ~ хошуу (植) 西巴德花(属); ~ ний караацай 白腰毛脚燕.
- хэрээ** **ᠬᠡᠷᠡᠢ** III [名] 系绳, 线绳: ~ сүлжээ 线卷, 线球.
- Хэрээд** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠳᠡ** [名] 凯拉依脱(蒙古族一部落族).
- хэрээдэс** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠳᠡᠰᠡ** [名] (线、绳的) 卷, 束, 团球.
- хэрээдэслэх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠳᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 绕线束, 缠线团, 绕线球, 缠线卷.
- хэрээр** **ᠬᠡᠷᠡᠢ** ӨК [副] 尽量, 尽力, 最大范围地.
- хэрээс** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡ** [名] ① (线、绳的) 卷, 束, 团球; ② 小十字架; 十字形, 十字架形: ~ хэлбэр 十字形; ~ оёдол 十字形的针脚; хоёр нүдний ~ тэй дуран 双筒十字形望远镜.
- хэрээслүүлэх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хэрээслэх 的使动态; ② 意同 хэрээслэгдэх.
- хэрээслэгдэх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] хэрээслэх 的被动态.
- хэрээслэлцэх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] хэрээслэх 的共动态.
- хэрээслэх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① (耶稣教徒) 划十字手势(祈祷); ② 缠(线、绳)成卷(团、束、球).
- хэрээсэлцгээх** **ᠬᠡᠷᠡᠢᠰᠡᠰᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] хэрээслэх

的众动态。

хэрээхэй *ᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡᠢ* [名]〈植〉山金梅(属)。

хэсгэнцэр *ᠬᠡᠰᠦᠭᠡᠨᠴᠡᠷ* [名]一小部分, 一小点。

хэсгээх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэсэх 的使动态。

хэснийлдэх *ᠬᠡᠰᠢᠨᠢᠯᠳᠡᠬᠡ* [动]半坐半躺。

хэснийм *ᠬᠡᠰᠢᠨᠢᠮ* [形]参见 цавчим: ~ газар 陡峭的地方。

хэслэгэ *ᠬᠡᠰᠯᠡᠭᠡ* [名]徘徊, 漫游, 漂泊, 流浪。

хэснэг *ᠬᠡᠰᠢᠨᠭᠡᠭ* [名]箭袋, 箭筒。

хэсүүл *ᠬᠡᠰᠦᠭᠤᠯ* [名]流浪者, 游逛者, 流浪汉, 流氓。

хэсүүлч *ᠬᠡᠰᠦᠭᠤᠯᠴᠢ* [名]参见 хэсүүл。

хэсүүлэх *ᠬᠡᠰᠦᠭᠤᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хэсэх 的使动态; ②参见 дамжуулах。

хэсүүрч *ᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠷᠴᠢ* [名]流浪者, 流浪汉, 二流子; 闲游者, 游荡者。

хэсүүчлүүлэх *ᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэсүүчлэх 的使动态。

хэсүүчлэл *ᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠯ* [名] хэсүүчлэх 的名词。

хэсүүчлэх *ᠬᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动]游荡, 闲游, 流浪, 漂泊。

хэсхийм *ᠬᠡᠰᠬᠡᠢᠮ* [名]峭壁, 陡壁。

хэсэг *ᠬᠡᠰᠡᠭ* [名] ①部分: ~ ~ хуваах 分成若干部分; ~ газар 局部地方, 地段; ~ газрын мэдээ алдуулах(医)局部麻醉; хэсгийн галт тэрэг 区间列车; ②块, 片, 匹: ~ бүс 一块布料; ~ бусаг 一小块一小块的, 一片片的; ③组, 群, 集团; 队, 股, 段: ~ бусаг мэдээ 局部消息; 片段报道; ~ морьтой хүн 一群骑马的人; ~ адуу 一群马; хөгжмийн ~ 〈乐〉乐队; хэсгийн дарга 股长, 段长, 队长; ④有时, 某些时候: ~ зуур, нэг ~ 有些时候, 某些时候。

хэсэгжил *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠵᠢᠯ* [名]部分; 分块, 分片, 成群, 成段。

хэсэглүүлэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① хэсэглэх 的使动态; ②意同 хэсэглэгдэх。

хэсэглэгдэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хэсэглэх 的被

动态。

хэсэглэл *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠯ* [名] хэсэглэх 的名词: ~ тэй тогоо 分节锅铲。

хэсэглэлцэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] хэсэглэх 的共动态。

хэсэглэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠬᠡ* [动]划分, 分割, 瓜分, 分成块, 分片, 分节, 分块, 分部, 分地区: ~ н төлөх 部分缴款; 分期付款; ~ н хичээллэх 分段教学; ~ н чээжлэх 分段记忆。

хэсэглэгцгээх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэсэглэх 的众动态。

хэсэгхэн *ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* [名] хэсэг 的小称; ①一小部分: ~ газар гандав 仅在一小部分地区发生了旱灾; ~ газрын дайн 局部战争; ~ хаван 局部水肿; хэсэгхнийг мэдээ алдуулах(医)局部麻醉; ②瞬间, 片刻: ~ зуур 瞬间, 片刻。

хэсэгч *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠴᠢ* [名]闲游者, 游荡者; 流浪者, 流浪汉, 二流子, 浪荡者。

хэсэгчих *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠴᠢᠬᠡ* [动] хэсэглэх 的多次体; 分, 分割, 瓜分, 分成块, 分块, 分部。

хэсэгчлүүлэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэсэгчлэх 的使动态。

хэсэгчлэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠴᠢᠬᠡ* [动]参见 хэсэглэх: хэсэгчилсэн нислэг(军)编队飞行; хэсэгчилсэн арга хэмжээ 局部措施; ~ н механикжуулах 半机械化。

хэсэгшил *ᠬᠡᠰᠡᠭᠢᠰᠢᠯ* [名]单独, 个别。

хэсэгэнцэр *ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷ* [名] ①一小块儿, 一小片儿; ②〈解〉小叶。

хэсэл *ᠬᠡᠰᠡᠯ* [名]参见 хэслэгэ。

хэсэмтгий *ᠬᠡᠰᠡᠮᠲᠡᠭᠢᠢ* [形]参见 хэсэмхий。

хэсэмхий *ᠬᠡᠰᠡᠮᠬᠡᠢ* [形]爱闲游的, 爱游逛的, 爱串门的, 好流浪的。

хэсэх *ᠬᠡᠰᠡᠬᠡ* [动]闲游, 游逛, 串门, 流浪: ~ тэнэх 游逛; 流浪; айл ~ 串门。

хэсэцгээх *ᠬᠡᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] хэсэх 的众动态。

хэсээгдэх *ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] хэсээх 的被动态。

хэсээл *ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯ* [名] ①改正, 更改; ②严责, 谴责, 惩戒。

хэсээлгэ **ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] ① 惩罚, 惩戒; ② 更改, 修正.

хэсээлт **ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 хэсээл.

хэсээмж **ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠮᠵᠢ** [名] 参见 хэсээлгэ.

хэсээх **ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 改正, 更改, 修正; ② 惩戒, 惩罚; ③ 驯服, 制服; ④ 镇压, 压制 (情欲).

хэсээч **ᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠴᠢ** [名] ① 浪荡子, 二流子; ② 爱闲逛的人, 爱串门的人, 爱游荡的人.

хэт **ᠬᠡᠲᠦ** I [副·形] 过度地, 过分地, 太; 过度的, 过分的; 超过一般的; ~ аашлах 狂妄, 忘乎所以; ~ ачих 超载; ~ ашиг 超额利润; ~ удаан 太久的; ~ шунахай 过分贪婪的; ~ их гүрэн 超级大国; ~ ихэсгэл 夸张; ~ мэдрэх 敏感; 过敏; ~ мэдрэх ойлго 过敏反应; ~ болгох 炖得过度; ~ исэл(化) 过氧化物; ус төрөгчийн ~ исэл(化) 过氧化氢, 双氧水; ~ богино долгио(物) 超短波; ~ нам авиа <电> 次声; ~ нарийн авиа 超声; ~ өндөр үелзэл 超高频; ~ тачаал 性欲过盛; 性欲亢进; ~ тусгаарлах бодлого 孤立政策; ~ нил туяа, ~ ягаан туяа <物> 紫外线; ~ улаан туяа 红外线; ~ барууны хандлага 极右倾向; ~ зүүний хандлага 极左倾向; ~ үйлдвэрлэл, ~ үйлдвэрлэх 生产过剩.

хэт **ᠬᠡᠲᠦ** II [名] ① 未来, 将来: ~ нь 未来, 在将来; ~ дээ 将来, 未来, 在以后; алс ~ 遥远的将来; ~, ~ эд 在遥远的将来; ~ ийг харах 展望将来; ~ ийн бодол 对将来的展望; ~ ийн хараа 远景; ~ ийн зам 未来, 前途; ~ ийн төлөв 远景, 前景; ~ ийн төлөвлөгөө 远景规划; ② 原来(的), 起初(的), 起源(的): ~ нутаг 本土, 祖国; 故乡; ~ ээсээ 自故以来, 历来, 向来, 久已; ◇ ~ ийн бие 附形体.

хэт(эн) **ᠬᠡᠲᠦ** III [名] 打火石, 火镰: ~ ний уул 火镰的引火绒; ~ цахих, ~ хавирах 用打火石打火, 用火镰打火.

хэтийдэх **ᠬᠡᠲᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 过分, 过度.

хэтлэх **ᠬᠡᠲᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 гэтлэх.

хэтрүү **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦ** [形·副] 参见 хэтэрхий.

хэтрүүдүү **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦ** [形·副] 很过分的(地), 很过度的(地); 非常, 极其.

хэтрүүдүүлэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэтрүүдэх 的使动态.

хэтрүүдэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 变得太过分, 变得太过度.

хэтрүүлэг **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠭᠡ** [形·名] ① 过分的, 过度的, 超出的; ② 夸饰文体.

хэтрүүлэл **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠡ** [名] хэтрүүлэх 的名词.

хэтрүүлэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① хэтрэх I、II 的使动态: ~ н зарах 超额开支; ~ н үйлдвэрлэх 生产过剩; ② 夸张.

хэтрүүхэн **ᠬᠡᠲᠢᠷᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] хэтрүү 的小称; 稍过分的, 稍过度的.

хэтрэл **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠯ** [名] 超过, 超额, 超越, 过度, 过分, 过剩.

хэтрэлт **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 хэтрэл.

хэтрэмгий **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠮᠭᠡᠶᠢ** [形] 参见 хэтрэмхий.

хэтрэмгийдэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠮᠭᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 参见 хэтрэмхийдэх.

хэтрэмхий **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠮᠭᠡᠶᠢ** [形] ① 放肆无度的, 厚颜无耻的, 无礼的; ② 自高自大的, 越分的, 忘乎所以的, 狂妄的.

хэтрэмхийдэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠮᠭᠡᠶᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 放肆无度, 变得无礼, 太厚颜无耻; ② 变得自高自大, 狂妄, 忘乎所以.

хэтрэмхийлэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠮᠭᠡᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 放肆无度, 作出无礼行为, 厚颜; ② 狂妄, 忘乎所以, 越分.

хэтрэнгүй **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠨᠭᠡᠶᠢ** [形] 超过的, 超额的, 超越的, 过度的, 过分的, 过剩的.

хэтрэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠬᠡ** I [动] ① 超过, 超出, 越过, 越出, 突破; 过剩, 过度, 过分; болзоо хугацаанаас ~ 超过预约期; хэтэрсэн зарлага 超支; 赤字; санал хүсэл хирээс ~ 愿望超出(可能)限度; ② 放过, 错过, 失掉, 耽误: хэтэрсэн өвчин 未及时医治的病; хэрвээ энэ хугацаа хэтэрвэл... 如果错过这个时期...

хэтрэх **ᠬᠡᠲᠢᠷᠡᠬᠡ** II [动] 勒紧, 扣紧: ачаагаа

сайн ~ хэрэгтэй 要好好勒紧行李.

хэтрээ **ᠬᠡᠲᠦᠷᠡ** [名]搭腰皮; 套车绳.

хэтүү **ᠬᠡᠲᠦᠭᠦ** [名·形] ①小泡(马的皮肤病); ②坚硬的; 艰难的, 艰巨的: хатуу ~ ажил 艰巨的工作.

хэтэвч **ᠬᠡᠲᠡᠪᠴᠢ** [名] ①皮夹子, 钱包, 火镰盒; ②〈解〉囊.

хэтэвчлүүлэх **ᠬᠡᠲᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэтэвчлэх的使动态.

хэтэвчлэх **ᠬᠡᠲᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]装入皮夹子, 装入钱包, 装入火镰盒.

хэтэрхий **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢ** [形·副]过分的(地), 过度的(地), 太, 非常, 极其: ~ ардчилал 绝对民主, 过分民主; ~ давхих 跑得太快; ~ унтах 睡过头, 睡得过多; ~ олон 太多; ~ чанга 太强, 太响; ~ эмзэгт гэм(医)过敏症.

хэтэрхийдүү **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠳᠦᠭᠦ** [形·副]太过分的(地), 太过度的(地).

хэтэрхийдүүлэх **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэтэрхийдэх的使动态.

хэтэрхийдэх **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠳᠡᠬᠡ** [动]变得太过分, 变得太过度.

хэтэрхийлэл **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠯ** [名] хэтэрхийлэх的名词.

хэтэрхийлэх **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]过分, 过度.

хэтэрхийхэн **ᠬᠡᠲᠡᠷᠬᠢᠬᠡᠨ** [形·副] хэтэрхий的小称; 有点过分的(地), 有点过度的(地).

хэтэрчих **ᠬᠡᠲᠡᠷᠴᠢᠬ** [动] хэтрэх的完成体.

хэтэршгүй **ᠬᠡᠲᠡᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] ①不可过分的, 不可过度的, 不可超出的, 不可越出的, 不可突破的, 不可过剩的; ②不可放过的, 不可错过的, 不可失掉的, 不可耽误的.

хэтэх **ᠬᠡᠲᠡᠬᠡ** [动]见 гэтэх.

хэхгэр **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] ①挺胸的; ②挺胸凸肚的(谓趾高气扬, 自高自大).

хэхгэрхэн **ᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хэхгэр的小称; ①稍挺胸的; ②稍挺胸凸肚的.

хэхдэг **ᠬᠡᠬᠡᠳᠡᠭ** [名]胸腔, 胸脯.

хэхийх **ᠬᠡᠬᠡᠶᠢᠬᠡ** [动]挺胸凸肚(趾高气扬, 自高自大状).

хэхрүүлэх **ᠬᠡᠬᠦᠷᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] хэхрэх的使动态; 不断打饱嗝.

хэхрэг **ᠬᠡᠬᠦᠷᠭᠡ** [名]参见 хэхдэг.

хэхрэх **ᠬᠡᠬᠦᠷᠬᠡ** [动]打饱嗝.

хэхүс **ᠬᠡᠬᠦᠰᠢ** 见 ~ ~ 〈书〉阵阵: ~ ~ бороо орох 一阵一阵地下雨.

хэхэглэх **ᠬᠡᠬᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动](布谷鸟)啼叫.

хэхэлзүүлэх **ᠬᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэхэлзэх的使动态.

хэхэлзэх **ᠬᠡᠬᠡᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]举止轻浮, 随随便便.

хэц **ᠬᠡᠴ** I [名] ①伸起的绳子; (鱼网的)纲: ~ булаалдах〈体〉拔河; ~ татах 拉绳子; ②合股线.

хэц **ᠬᠡᠴ** II [名]山坡; 斜坡; 峭壁, 陡崖.

хэц **ᠬᠡᠴ** III [名](巫师的)沙门鼓, 铃鼓, 板鼓; бөөгийн~ (巫师的)沙门鼓.

хэц **ᠬᠡᠴ** IV [名]配合, 联系, 协调, 协合, 合谐.

хэц **ᠬᠡᠴ** V [名]亲缘, 亲戚关系, 亲属关系: ~ холбоо 亲戚关系.

хэцдэх **ᠬᠡᠴᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] ①绳子拉得过紧; ②(地势)过于陡峭.

хэцлүүлэх **ᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэцлэх的使动态.

хэцлэгдэх **ᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] хэцлэх的被动态.

хэцлэлцэх **ᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] хэцлэх的共动态.

хэцлэх **ᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①拉绳, 挑起绳子, 拴绳; ②爬山坡, 攀陡崖.

хэцүү **ᠬᠡᠴᠦᠭᠦ** [形] ①艰难的, 艰苦的, 艰巨的, 严峻的: ~ цаг 艰难的时刻; ~ бэрх 困难, 艰巨; ~ хатуу 艰苦的, 艰巨的, 困难的; ②厉害的, 了不起的, 能干的, 严厉的: ~ хүн 厉害的人, 了不起的人, 精明的人; ~ хүн 厉害的人.

хэцүүдүүлэх **ᠬᠡᠴᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] хэцүүдэх的使动态.

хэцүүдэл **ᠬᠡᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] хэцүүдэх的名词.

хэцүүдэх **ᠬᠡᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ①变得严重, 变得艰难, 变得艰巨, 变得严峻: ажил хүнд-

дэж ~ 工作太艰难; ② 变得厉害, 变得严厉.

хэцүүрүүлэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэцүүрэх 的使动态.

хэцүүрхүүлэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠷᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэцүүрхэх 的使动态.

хэцүүрхэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ* [动] ① 表现其厉害, 表现其严厉; 表现其了不起, 逞能; ② 怕难, 畏难, 感到困难, 感到艰苦, 感到艰巨, 感到严峻.

хэцүүрэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠷᠡᠬᠡ* [动] ① 变得艰巨起来, 变得艰苦起来, 变得艰难起来, 变得严重起来; 变得严峻起来; ② 严厉起来, 厉害起来, 变得了不起.

хэцүүтгүүлэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хэцүүтгэх 的使动态.

хэцүүтгэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] хэцүүтэх 的使动态.

хэцүүтэй *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠳᠡᠢ* [形] ① 艰难的, 艰苦的, 艰巨的, 严峻的; ② 厉害的, 了不起的; 严厉的; 勇敢的.

хэцүүтэх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠳᠡᠬᠡ* [动] ① 艰巨起来, 艰难起来, 严重起来; 严峻起来; ② 厉害起来, 变得了不起.

хэцүүхэн *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠬᠡᠨ* [形] хэцүү 的小称; ① 稍艰难的, 稍艰巨的, 稍艰苦的, 稍严峻的; ② 有点厉害的, 有点了不起的; 有点严厉的.

хэцүүших *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠬᠢᠰᠢᠬᠡ* [动] ① 变得艰巨起来, 变得艰苦起来, 变得艰难起来, 变得严峻起来, 变得严重起来; ② 变得厉害起来, 变得严厉起来.

хэцүүшээл *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠰᠡᠭᠡᠯ* [名] хэцүүшээх 的名词.

хэцүүшээх *ᠬᠡᠴᠢᠭᠦᠰᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] 感觉艰难, 惧怕困难.

хэцэлцгээх *ᠬᠡᠴᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] хэцлэх 的众动态.

хэчнээн *ᠬᠡᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠨ* [代] 见 хичнээн.

хэшиг *ᠬᠡᠰᠢᠭ* [名] 见 хишиг.

хэшиглэх *ᠬᠡᠰᠢᠭᠢᠯᠡᠬᠡ* [动] 见 хишиглэх.

хэшигт *ᠬᠡᠰᠢᠭᠲᠡ* 见 ~ бялзуухай [动] 鬘.

Хэшигтэн *ᠬᠡᠰᠢᠭᠲᠡᠨ* [名] 见 хишигтэн.

хээ *ᠬᠡ* I [名] 花纹, 花样, 图案; ~ угалз, ~ хуар 花纹, 图案; цэцэг ~ 花形图案, 花纹; ~ гаргах 画花纹, 作图案; ~ гуа 美观的.

хээ *ᠬᠡ* II [名] 拘束, 害羞, 腼腆, 廉耻感; ~ гээ алдах 不拘束, 随便, 不顾廉耻, 放肆, 大大咧咧; ~ гээ барах 放任自己, 毫不拘束, 放肆, 大大咧咧.

хээ *ᠬᠡ* III [拟] 嗨, 哈哈, 嘿嘿.

хээвнэг *ᠬᠡᠭᠡᠪᠨᠡᠭ* [形] ① 不发脾气的, 脾气不变的, 性格稳定的; ~ хүн 性格稳定的人; ② 置若罔闻的, 不予理睬的, 无忧无虑的, 若无其事的, 安然若定的, 麻木不仁的, 无动于衷的; ичихгүй ~ сууж байна 不知羞耻, 置若罔闻地坐着.

хээгүй *ᠬᠡᠭᠡᠭᠦᠢ* [形] ① 无花纹的, 无图案的; ② 直截了当的, 直率的, 无花头的, 无花样的, 无繁文缛节的, 不客气的; ③ 无拘束的, 不拘礼节的, 大大咧咧的; ④ 能忍耐的, 耐劳的, 耐用的.

хээгүйхэн *ᠬᠡᠭᠡᠭᠦᠢᠬᠡᠨ* [形] хээгүй 的小称; ① 不大有花纹的, 不大有图案的; ② 稍直截了当的, 略直率的, 不大有花头的, 不大有花样的, 不大有繁文缛节的; ③ 不大拘束的, 不大拘礼节的; ④ 稍能忍耐的, 稍有耐性的; 稍耐用的.

хээгч *ᠬᠡᠭᠢᠴ* [形] 枣骝毛的(母马毛色); ~ гүү 枣骝骡马.

хээл *ᠬᠡᠭᠡᠯ* I [名](牲畜)胚, 胚胎; ~ олох, ~ авах 怀胎; ~ хаях 流产.

хээл *ᠬᠡᠭᠡᠯ* II [名] 贿赂; ~ хахууль 贿赂; ~ идэх 受贿; ~ цутгах 行贿.

хээлзвэх *ᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠪᠡᠬᠡ* [动] хээлэх 的短暂体.

хээлтүүлэг *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠭ* [名](牧)授精, 配种; мал ~ 牲畜配种; гар ~, зохиомол ~ 人工授精; дур зоригийн ~ 自然交配.

хээлтүүлэгч *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠭᠴ* [名] 种公畜.

хээлтүүлэх *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠡᠬᠡ* [动] хээлтэх 的使动态; 使受孕, 配种, 授精.

хээлтчих *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠢᠬᠡ* [动] хээлтэх 的完成体.

хээлтэгч *ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠴ* [名·形] ① 母畜; ② 怀孕的, 受孕的, 受胎的; ~ мал 怀胎母畜.

хээлтэй **ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 怀胎的, 妊娠的, 怀孕的 (动物): ~ гүү 怀胎母马.

хээлтэлт **ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠯᠲ** [名] (动物) 怀胎, 受孕, 受胎.

хээлтэх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠬ** [动] (动物) 怀胎, 受孕, 受胎.

хээлүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хээлэх 的使动态.

хээлцгээх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] хээлэх 的众动态.

хээлэгдэх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠬ** [动] хээлэх 的被动态.

хээлэл **ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] хээлэх 的名词.

хээлэлцэх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] хээлэх 的共动态.

хээлэх **ᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 做花纹, 绘图案, 装饰图饰.

хээмсэг **ᠬᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭ** [形] 装饰的, 打扮的, 优雅的, 一流的, 浮华的.

хээмсэглэх **ᠬᠡᠭᠡᠮᠰᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 打扮, 浮华装饰.

хээнцэр **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷ** [形] ① 时髦的, 好穿戴的, 好装饰打扮的, 妖烧的, 风流的, 妖艳的; ~ хүн 妖烧的人, 风流的人; ~ хувцас 时髦服装; ~ шил 闪光玻璃; ② 华丽的, 好看的(物品).

хээнцэрдүү **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠰᠦ** [形] ① 很时髦的, 很好穿戴的, 很好装饰打扮的, 很妖烧的, 很风流的, 很妖艳的; ② 很华丽的, 很好看的.

хээнцэрдүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хээнцэр-дэх 的使动态.

хээнцэрдэх **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠬ** [动] ① 变得时髦, 变得好穿戴, 变得好装饰打扮, 变得妖烧, 变得风流, 变得妖艳; ② 变得华丽, 变得好看.

хээнцэрлэх **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 装饰, 艳装, 举止风流, 显时髦.

хээнцэрхэн **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хээнцэр 的小称; ① 稍时髦的, 有点爱穿戴的, 有点爱装饰打扮的, 稍妖烧的, 稍风流的, 稍妖艳的; ② 稍华丽的, 好看一点的.

хээнцээрдүү **ᠬᠡᠭᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠡᠭᠦᠰᠦ** [形] ① 很时髦的, 很爱穿戴的, 很爱装饰打扮的, 很妖烧的, 很风流的, 很妖艳的; ② 很华丽的, 很好看的.

хээр **ᠬᠡᠭᠡᠷ** I [名] 野外, 原野, 田野: ~

хөдөө 原野, 野外; ~ тал 旷野; ~ газар 荒野; ~ ийн ажиллагаа 野外活动, 野外作业; ~ ийн бүс 野地, 草原地带; ~ ийн дадлага (军) 野外演练; 野外适应能力, 野外活动素养; ~ ийн цэрэг (军) 野战军; ~ ийн шүүх (军) 战地法庭; ~ ийн цүнх 军用野外挂包; ~ ийн штаб (军) 野外司令部; ~ ийн дүрэм (军) 野战条例; ~ ийн сургууль (军) 野外演习, 野外训练; ~ ийн их буу (军) 野炮; ~ ийн жижиг тогоо (军) 行军锅; ~ ийн малтмалын хайгуул 野外矿物勘探; ~ ийн шинжилгээний анги 野外勘察队, 野外考察队; ~ мал хариулах 在野外放牧牲畜; ~ хонох 在野外宿营, 野外露宿; эзгүй ~ 荒无人烟的原野, 无人迹的野地; ~ ийн хөгшин (动) 野鹰, 海青; ~ ийн туулайн бөөр (植) 文官果; ~ ийн үзэм (植) 野葡萄; ~ ийн галуу (动) 野雁; ~ ийн цай (植) 野茶; ~ ийн юм ① (动) 狼; ② 抛在野地的东西; ~ ийн нохой (动) 狼; ~ ийн жонш 长石, 长晶石; ~ ийн уянгат мод (植) 胡桐; ~ ийн хулгана (动) 田鼠.

хээр **ᠬᠡᠭᠡᠷ** II [形] 枣骝色的(的): ~ морь 枣骝马.

хээрлэх **ᠬᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠬ** I [动] 野游, 野外散步; ~ н явах 野游, 郊野游玩.

хээрлэх **ᠬᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠬ** II [动] 抛尸野外; 死亡, 逝世.

хээрэвч **ᠬᠡᠭᠡᠷᠡᠪᠴ** [名] 旅行用品, 行军用品 (壶、锅等).

хээс **ᠬᠡᠭᠡᠰ** [名] (车轮的) 辐条.

хээслэх **ᠬᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬ** [动] 装辐条.

хээтэй **ᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有花纹的, 有图案的: ~ цаас 纹纸; ② 有花头的; 讲究繁文缛节的.

хээтэх **ᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠬ** [动] 呈花纹图案.

хээхгэр **ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠷ** [形] 漂亮的, 美观的.

хээхгэрхэн **ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] хээхгэр 的小称; 较漂亮的.

хээхэгнүүлэх **ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] хээхэгнэх 的使动态.

хээхэгнэх *ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠩᠭᠡᠬᠡ* [动] 显得神气, 耀武扬威.

хээхэлзүүлэх *ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] хээхэлзэх的使动态.

хээхэлзэх *ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 хээхэгнэх.

хээхэн *ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* I [形] 点点的, 星星点点的, 零零碎碎的: юухан ~ 一点一点的, 星星的.

хээхэн *ᠬᠡᠭᠡᠬᠡᠨ* (ᠨᠡ ᠬᠡᠨ) II [形] 较华美的, 较美观的.

хээцэс *ᠬᠡᠭᠡᠴᠡᠰ* [感] 嗨, 该死的!

хээчин *ᠬᠡᠭᠡᠴᠢᠨ* [名] 绘图案者, 图案工.

хяз *ᠬᠢᠶᠠᠰ* [名] 见 хяз.

хявуу *ᠬᠢᠶᠠᠭᠤ* [名] (动) 麻雀.

хявцаа *ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠠ* [名] 阻碍, 妨碍, 为难, 作对: ~тай хэрэг 为难的事情.

хявцаг *ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠭ* [形] 吝啬的, 怪吝的: ~ хүн 怪吝的人.

хявцагдах *ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хявцах的被动态.

хявцаграх *ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠷᠠᠬᠤ* [动] 变吝高, 变怪吝.

хявцагтах *ᠬᠢᠶᠠᠴᠠᠭᠲᠠᠬᠤ* [动] 显得吝高, 显得怪吝.

хявцах *ᠬᠢᠶᠠᠴᠢᠬᠤ* [动] 遇到妨碍, 受阻碍, 受窘, 挫折, 失望.

хявцуулах *ᠬᠢᠶᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хявцах的使动态; ② 意同 хявцагдах.

хядаан *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠨ* [名] 屠杀, 杀戮: алаан ~ 屠杀, 残杀, 杀戮.

хядагдах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] хядах的被动态.

хядагч *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠭᠴᠢ* [名] 刽子手, 屠夫.

хядалдах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠳᠠᠬᠤ* [动] хядах的互动态; 互相残杀, 互相杀戮.

хядалцах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] хядах的共动态; 互相残杀, 互相杀戮.

хядалцуулах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] хядалцах的使动态.

хядах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠢᠬᠤ* [动] ① 屠杀, 残杀, 杀戮: алах ~ 残杀, 屠杀, 杀戮; -н сүйтэгч дайн 毁灭性战争; ② 砍, 伐(树木).

хядацгаах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] хядах的众动态.

хядлага *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠠ* [名] 屠杀, 残杀, 杀戮: аллага ~ 屠杀, 残杀, 杀戮.

хядлагч *ᠬᠢᠶᠠᠳᠠᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] 刽子手, 屠夫.

хядуулах *ᠬᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① хядах的使动态; ② 意同 хядагдах.

хяз *ᠬᠢᠶᠠᠰ* [名] ① 边, 边沿, 边界; ② (衣服的) 边饰, 裙边.

хязаалал *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠯ* [名] 参见 хязаалах的名词.

хязаалан *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠨ* [名] 四足岁的(马、牛); 三足岁的(绵羊、山羊): ~ азрага 四岁公马.

хязаалах *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 参见 хязгаарлах.

хязгаалшгүй *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠯᠠᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] (书) 无限的, 无边无际的.

хязгаар *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠷ* [名] ① 边境; 边缘, 边际: зүүн ~ 东部边境; хил ~ 边境; ~ нуутаг 边区, 边境地区; ~ сэртэн(解) 外周突; газрын ~ 大地边缘; улсын нутгийн ~ 国家边境; зах ~ 郊区; 边疆, 边区; ~ын ба дотоодын цэрэг 边防内卫军; ~ын хавтага (数) 底轴面; ② 限度, 极限, 范围: хэмжээ ~ 限度, 范围; дээд ~ 最高限度; доод ~ 最低限度; ~ үзэгдэл 二十八位数.

хязгааргүй *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠦᠭᠦᠢ* [形] 无限的, 无限量的, 无止境的, 无边的, 无际的; 遥远的, 边远的: ~ бага хэмжигдэхүүн (数) 无穷小; ~ их хэмжигдэхүүн 无穷大; ~ огторгуй 无边无际的苍穹; ~ далай 浩瀚无边的海洋; эх оронд ~ хайртай 对祖国无限热爱; ~ хол нутаг 遥远的地方; ~ эрхт засаг 专制政体.

хязгаардах *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ* [动] ① 变得靠近边缘(边境), 变得边远; ② 变得有限, 范围变小.

хязгаардмал *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠮᠠᠯ* [形] ① 过于靠近边缘的, 过于边远的; ② 过于有限的, 范围过小的.

хязгаарлавч *ᠬᠢᠶᠠᠰᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠪᠴᠢ* [名] (技) 限制器, 限幅器.

хязгаарлах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬ) [动] хязгаарлах的被动态: түүний хийсэн ажил үүгээр ~ биш юм 他所做的工作不限于这些.

хязгаарлахгүй (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬᠤᠭᠢ) [形] 不受局限的, 不受限制的.

хязгаарлагдмал (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠤᠮᠠᠯ) [形·名] ①受限制的, 受局限的; ②局限性.

хязгаарлазнах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠵᠠᠨᠬ) [动] хязгаарлах的短暂体.

хязгаарлал (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯ) [名] ①限制, 局限, 抑制; ②分界, 划界, 界定; ③定位, 限额.

хязгаарлалт (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯᠲ) [名] 参见 хязгаарлал: ~гүй зээл 无限额贷款.

хязгаарлалцах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ) [动] хязгаарлах的共动态.

хязгаарлах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠬ) [动] 限制, 局限, 抑制: хурдыг ~ 限制速度; зарим эрхийг ~ 限制某些权利; ~ илтгэлцүүр <技> 限幅系数; 限制系数; ~ хугацаа 限期.

хязгаарлацгаах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ) [动] хязгаарлах的众动态.

хязгаарлачих (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠴᠢᠬ) [动] хязгаарлах的完成体.

хязгаарлашгүй (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠶᠢᠬᠤᠭᠢ) [形] 无限的, 不可限量的: ~ олон 无限多; ~ уудам 无限广阔; ард түмэндээ ~ үнэнч 对人民无限忠诚.

хязгаарлуулах (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] ① хязгаарлах的使动态; ② 意同 хязгаарлахдаг.

хязгаарлуур (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠷ) [名] <技> 限制器, 限幅器.

хязгаарт (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠲ) [形] 参见 хязгаартай: ~ хэлэлцээр 纲要性协定.

хязгаартай (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠲᠠᠢ) [形] 有边界的; 有边界的; 有界限的, 有限的, 有限制的, 有范围的: цэргийн тоог ~ болгох <军> 限制兵员; ~ бүрэн эрх гэгч онол 有限主权论; ~ ховил 界沟; ~ үнэ 限价.

хязгааршил (ᠬᠢᠵᠭᠠᠭᠠᠷᠰᠢᠯ) [名] ①边界, 边缘; ②

限度, 范围.

хялаа (ᠬᠢᠶᠯᠠ) [名] 霰, 小雪珠.

хялаалах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠯᠠᠬ) [动] 下霰, 下小雪珠.

хялаалуулах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] хялаалах的使动态.

хялав (ᠬᠢᠶᠯᠠᠪ) [副] 翻着白眼地, 睨视地: ~ хийх 不停地翻白眼, 不断斜瞪, 不断睨视; ~ цалав хийх 不断翻白眼, 频频睨视, 时时斜瞪.

хялайгдах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠭᠳᠠᠬ) [动] хялайх的被动态.

хялайлгах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ) [动] хялайх的使动态.

хялайх (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠬ) [动] ①(对人)翻白眼, 斜瞪眼, 睨视; ②怨恨, 怀恨在心.

хялайцгаах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠴᠠᠭᠠᠬ) [动] хялайх的众动态.

хялайзах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠵᠠᠬ) [动] хялайх的多次体; ◇ хялалзаж цэхэлзэх 横眉冷对.

хялалзуулах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] хялалзах的使动态.

хялалзуур (ᠬᠢᠶᠯᠠᠶᠢᠵᠠᠭᠤᠷ) [形] 斜眼的, 翻白眼的.

хялам (ᠬᠢᠶᠯᠠᠮ) I [副] ①瞥一眼地; ②慈祥地: ~ хийх ①瞥上一眼; ②(老人等)慈祥地看.

хялам (ᠬᠢᠶᠯᠠᠮ) II [名] 捕鸟工具.

хяламхийлгэх (ᠬᠢᠶᠯᠠᠮᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ) [动] хяламхийх的使动态.

хяламхийх (ᠬᠢᠶᠯᠠᠮᠬᠢᠶᠢᠬ) [动] ①瞥一眼; ②(老人)慈祥地看.

хялавгар (ᠬᠢᠶᠯᠠᠪᠭᠠᠷ) [形] 目光丑陋的, 目光难看的. 恶视的: ~тай буур 目光凶暴的种驼(指交尾期的).

хялавгарлах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠪᠭᠠᠷᠯᠠᠬ) [动] 敌视, 恶视, 对人瞪眼.

хялар (ᠬᠢᠶᠯᠠᠷ) [形·名] ①眼微斜的: ~ нүд 斜眼; ~ харах 斜视, 睨视; ②<医>斜眼, 斜视.

хялбалзах (ᠬᠢᠶᠯᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ) [动] 参见 хялмалзах.

хялбар (ᠬᠢᠶᠯᠠᠪᠠᠷ) [形] ①容易的, 简便的, 简单

的: хийхэд ~ ажил 很容易做的工作;
~ баримт 单式文件; ~ бодлого(数)容
易算题; ~ муудах ачаа 易腐坏货物;
~ олз 暴利, 横财; ② 便宜的, 廉价的:
~ үнэтэй бараа 廉价品。

хялбаргүйхэн (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠭᠡᠢᠬᠡᠨ) [形] ① 不大容
易的, 不大简单的, 不大简便的; ② 不大
便宜的, 不大廉价的。

хялбардах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠳᠠᠬ) [动] ① 变得容易, 变得
简便, 变得简单; ② 成便宜, 成廉价。

хялбаржих (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠵᠢᠬ) [动] 参见 хялбар-
ших。

хялбаржуулах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠵᠡᠭᠦᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] хялбар-
жих 的使动态: хялбаржуулсан бичиг
简写本, 简本。

хялбарлах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠯᠠᠬ) [动] 参见 хялбарч-
лах。

хялбархан (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠨ) [形] хялбар 的小称;
① 稍容易的, 稍简单的, 稍简便的; ② 稍
便宜的, 稍廉价的。

хялбарчлал (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠯ) [名] 简化, 简易化。

хялбарчлах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬ) [动] ① 简化, 使之容
易起来: хялбарчилсан зохиол 通俗本;
② 使便宜; 使廉价, 减价; ③ 拣容易; 拣便
宜; 图省事。

хялбарчлахуй (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠠᠬᠤᠢ) [名] ① 简化, 简
单化; ② 廉价化, 减价。

хялбарчлуулах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠬ) [动] хял-
барчлах 的使动态。

хялбарших (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠰᠢᠬ) [动] ① 简单化, 简易
化, 单纯化, 变容易; ② 变便宜, 变价廉。

хялбаршуулах (ᠬᠢᠯᠪᠠᠷᠰᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠠᠬ) [动] хялбар-
ших 的使动态。

хялга (ᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ) [名] 见 хялаа。

хялгалах (ᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠᠯᠠᠬ) [动] 见 хялаалах。

хялгана (ᠬᠢᠯᠭᠠᠨᠠ) [名] (植) 鬼针(草), 针茅
(属): хялганы хээр 针茅草原; ~
хиагт 针茅速生草。

хялганат (ᠬᠢᠯᠭᠠᠨᠠᠲ) [形] (植) 速生(草)的: ~
агь 速生野艾。

хялгант (ᠬᠢᠯᠭᠠᠨᠲ) [形] 见 хялганат。

хялгар (ᠬᠢᠯᠭᠠᠷ) [形] 斜视的, 斜眼的: ~ нүд

斜眼。

хялгас (ан) (ᠬᠢᠯᠭᠠᠰ) [名·形] ① (动物的) 鬃
毛, 粗硬毛; ② 用鬃毛制成的; 毛的:
~ ан шүүр 鬃毛刷子; ~ ан бактерн
(医) 毛菌; ~ ан галтмар (矿) 针镍矿;
~ ан зэстэс 毛赤铜矿; ~ ан судас 毛细
血管; ~ судасгар 毛细血管瘤; ~ ан
судасны ялтас 毛细血管板; ◇ ~ ан
хорхой (生) 蛔虫; 线虫。

хялгасархаг (ᠬᠢᠯᠭᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠭ) [形] 鬃毛状的, 鬃毛
式的。

хялгаст (ᠬᠢᠯᠭᠠᠰᠲ) [形] 有鬃的, 带鬃的: ~
мод (植) 棕榈树; ~ давс 发盐。

хялмаа (ᠬᠢᠯᠮᠠ) [名] 捕鱼工具。

хялмаалах (ᠬᠢᠯᠮᠠᠯᠠᠬ) [动] 下雹, 下小雪珠。

хялмайлгах (ᠬᠢᠯᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ) [动] хялмайх 的使
动态。

хялмайх (ᠬᠢᠯᠮᠠᠶᠢᠬ) [动] 毛发变白。

хялмалзах (ᠬᠢᠯᠮᠠᠯᠵᠠᠬ) [动] ① хялайх 的多次
体; ② 扭摆(指性口行走时)。

хялмалзуулах (ᠬᠢᠯᠮᠠᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠠᠬ) [动] хялмал-
зах 的使动态。

хялман (ᠬᠢᠯᠮᠠᠨ) [形·名] ① 毛色全白而眼睛青
蓝的(牲畜); ② 头发淡黄、眼睛青、眉毛稀
淡的人(俗称“阴天乐”“白公”); ③ 白化
(的); 白化病: ~ манан 冰雾。

хялс (ᠬᠢᠯᠰ) [副] 斜视地, 斜睨地: ~ ~ хийх
频频斜视, 斜睨。

хялсхийх (ᠬᠢᠯᠰᠬᠢᠶᠬ) [动] хялайх 的瞬间体。

хялуу (ᠬᠢᠯᠡᠭ) [名] (医) 舌苔(牛、骆驼舌头上得
的病)。

хялуут (ᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠲ) [形] (医) (牛、骆驼) 得舌苔病
的。

хялуутах (ᠬᠢᠯᠡᠭᠦᠲᠠᠬ) [动] (医) 患舌苔病。

хялхана (ᠬᠢᠯᠬᠠᠨᠠ) [名] (植) 某些带刺植物的通
称(一般指牛蒡子、苍耳、飞廉等)。

хямарлаг (ᠬᠢᠶᠠᠮᠠᠷᠯᠠᠭ) [形] 杂草丛生的, 草木混
杂的: ~ говь 草木丛生的戈壁。

хямбай (ᠬᠢᠶᠠᠮᠠᠶ) [形] 谨慎小心的, 细致的; 慎
重的: ~ гаар хандах 慎重对待。

хямга (ᠬᠢᠶᠠᠮᠭ᠎ᠠ) [名] (对物品之) 爱惜, 爱护, 珍

惜, 节俭.

хямгаалах (хямгаал) [动] ①仔细认真, 慎重; ②警卫, 警戒; ③节约, 节省; ④安排; ⑤集中.

хямгагүй (хямга) [形] ①不爱惜的, 不爱护的, 不珍惜的, 不节俭的.

хямгадах (хямга) [动] (对物品)变得爱惜, 变得爱护, 非常珍惜, 变得节俭.

хямгадуулах (хямга) [动] хямгадах 的使动态.

хямгалах (хямга) [动] (对物品)爱惜, 爱护, 珍惜, 节俭.

хямгалуулах (хямга) [动] хямгалах 的使动态.

хямгатай (хямга) [形] 节约的, 节俭的, 爱惜的, 爱护的, 珍惜的.

хямгатайхан (хямга) [形] 稍节约的, 稍节俭的, 稍爱惜的, 稍爱护的, 稍珍惜的.

хямгач (хямга) [名] 节约者, 节俭者, 爱惜者, 爱护者, 珍惜者.

хямд (хям) [形] ①贱的, 便宜的, 不贵的: ~ үнэ 便宜价, 廉价; ~ үнээр авах 廉价买; ~ хөдөлмөр 廉价劳动; ~ хялбар 便宜的; ~ худалдах 廉价出售, 贱卖; ②容易的, 简便的, 简单的.

хямдагтар (хямд) [形] ①较贱的, 较便宜的; ②较容易的, 较简单的, 较简便的.

хямдарчих (хямдрах) [动] хямдрах 的完成体.

хямдатгах (хямдрах) [动] хямдтах 的使动态; ①减价, 降价; ②简化, 使简便, 使容易.

хямдачлах (хямдрах) [动] ①选购便宜货; ②拣容易的, 挑简便的, 挑简单的.

хямдачуулах (хямдрах) [动] хямдачлах 的使动态.

хямдгүй (хямд) [形] ①不便宜的, 不贱的; ②不容易的, 不简单的, 不简便的.

хямдгүйхэн (хямд) [形] хямдгүй 的小称; ①不大便宜的, 不大贱的; ②不大容易的, 不大简单的, 不大简便的.

хямддах (хямд) [动] ①变贱, 变便宜; ②变得简单, 变容易, 变简便.

хямддуулах (хямд) [动] хямддах 的使动态.

хямдрал (хямд) [名] ①降价, 跌价; ②变容易, 变简便, 变简单.

хямдралт (хямд) [名] 参见 хямдрал.

хямдрах (хямд) [动] ①物价降低, 降价, 跌价: өргөн хэрэгцээний бараа хямдарчээ 日用百货降价了; хямдарсан үнэ 降价的价格, 抛售价格, 倾销价格; ②变容易, 变简便, 变简单.

хямдруулах (хямдрах) [动] хямдрах 的使动态; ①减价, 降价, 削价: хямдруулсан экспорт 对外倾销; ②使容易, 使简便, 使简单.

хямдтах (хямд) [动] ①变得十分便宜; ②变得十分容易、十分简便, 十分简单.

хямдхав (хямд) [形] хямд 的小称; ①稍便宜的, 稍贱的: ~ үнэ 稍便宜的价格; ②稍容易的, 稍简单的, 稍简便的.

хямдчилах (хямдрах) [动] 见 хямдачлах.

хямраа (хямра) [名] <医> 重感冒: ~ наас хамгаалах 防止患感冒.

хямраан (хямра) [名] 参见 хямралдаан.

хямрал (хямр) [名] ①冲突, 对抗, 相撞; 失调, 失谐: хоорондын ~ 互相间的冲突; ②危机: капиталист нийгэмлэгийн эдийн засгийн ~ 资本主义社会的经济危机; ~ ын давтагдац 危机的周期性.

хямралгүй (хямр) [形] ①无冲突的, 无对抗的; 不失调的, 不失谐的; ②<数>二十位数.

хямралдаан (хямр) [名] 冲突, 相撞, 对抗, 分歧; 骚乱.

хямралдах (хямр) [动] хямрах 的互动态; 发生冲突, 相撞, 对抗, 发生分歧.

хямралдуулах (хямр) [动] хямралдах 的使动态.

хямралтай (хямр) [形] ①有冲突的; 有对抗的, 相撞的; ②危机的, 有危机的: ~ үе 危机时期.

хямрах (хямр) [动] 冲突, 相撞, 对抗; ◇тэнгэр ~ 天气变坏, 刮风下雨; бие

~ 身体不舒服。

хямруулах (хямруулго) [动] хямрах 的使动态。

хямсаа (хям) [名] 镊子。

хямсаадах (хямсаа) [动] 用镊子夹。

хямсаадуулах (хямсаадуулго) [动] хямсаадах 的使动态。

хямсайлгах (хямсайлго) [动] хямсайх 的使动态。

хямсайх (хямсай) [动] 傲慢, 自高自大, 目中无人。

хямсалзах (хямсал) [动] хямсайх 的多次体。

хямсганах (хямсган) [动] хямсайх 的多次体。

хямсгар (хямсгар) [形] 自高自大的, 傲慢的, 目中无人的。

хямсгардах (хямсгар) [动] 变得过于自高自大、过于傲慢、目中无人。

хямсгардуу (хямсгардуу) [形] 十分自高自大的, 十分傲慢的。

хямсгархан (хямсгархан) [形] хямсгар 的小称; 有点自高自大的, 有点傲慢的, 有点目中无人的。

хямцаа (хямцаа) [名] 线, 线条, 纹(路)。

хянаач (хянаач) [形] 细心的, 稳重的。

хянагдах (хянагдах) [动] хянах 的被动态。

хянагч (хянагч) [名] ① 审查者, 审案者, 审核者, 审定者; 检查员; олон нийтийн ~ 公共秩序检查员; ② 检查员, 监察员, 监视者, 监督者; ③ 观察员, 注视者, 关注者; ④ 审校者, 校对员; үсэг ~ 校对员。

хяназнах (хяназнах) [动] хянах 的短暂体。

хянал (хянал) [名] 参见 хяналт。

хяналга (хяналга) [名] ① 谨慎小心, 仔细认真; ② 参见 хяналт。

хяналт (хяналт) [名] ① 审查, 审察, 审核, 审定; 检查: ~ шалгалт 审查, 检查, 监视; ~ ын тоо 审定数, 控制数; ② 监察, 监视, 监督; 控制: ~ тавих 进行监察, 进行监视; 进行控制; 进行管制; ~ ад

байх район 控制地区; 监视地区; ~ зөвлөл 管制委员会; ~ ын бүс 观察地带; 控制地带; ~ ыг хүчтэй болгох 加强监视, 加强观察; ③ 观察, 注视, 关注; ④ 审校, 校对: ~ ын хувь 审校稿, 校对稿; ⑤ 谨慎小心, 仔细认真; ~ тай бай 要谨慎小心。

хяналцах (хяналцах) [动] хянах 的共动态。

хянамгай (хянамгай) [形] 仔细慎重的, 认真谨慎的: ~ хүн 认真谨慎的人。

хянамгайвтар (хянамгайвтар) [形] 较仔细慎重的, 较认真谨慎的。

хянамгайдуу (хянамгайдуу) [形] 很仔细慎重的, 很认真谨慎的。

хянамгайлах (хянамгайлах) [动] 小心谨慎, 认真从事。

хянамгайрах (хянамгайрах) [动] 变谨慎, 变仔细认真。

хянамгайрхах (хянамгайрхах) [动] 表现自己的小心谨慎, 表现自己的仔细认真。

хянамгайхан (хянамгайхан) [形] хянамгай 的小称; 稍仔细慎重的, 稍认真谨慎的。

хянамж (хянамж) [名] 谨慎, 小心, 审慎, 慎重, 仔细认真: ~ болгоомж 小心谨慎。

хянамжлагдах (хянамжлагдах) [动] хянамжлах 的被动态。

хянамжлал (хянамжлал) [名] хянамжлах 的名词。

хянамжлах (хянамжлах) [动] 谨慎从事, 小心, 审慎, 仔细认真。

хянамжлуулах (хянамжлуулах) [动] ① хянамжлах 的使动态; ② 意同 хянамжлагдах。

хянамжтай (хянамжтай) [形] 谨慎小心的, 仔细慎重的。

хянах (хянах) [动] ① 审查, 审察, 审核, 审定; 检查: ~ н батлах бичиг 鉴定书; ② 监察, 监视, 监督: ~ н шалгах 审查, 监察, 检查, 稽核, 审核, 监察; ~ н шалгагч 检查员, 审查员, 稽核员; ~ н байцаах 监察, 审查, 检查; ~ н байцаах комисс 监察委员会; ③ 观察, 注视, 关注: ~ манаа 观察咱; ~ байр 观

测所, 观察所; ~ пост 监视哨; ~ н харгалзах 关照, 关注; ~ н үзэх 观察, 审察, 察看; ① 审校, 校对: үсэг ~ 校对; ~ н засах 校订, 校勘; ~ хувь 样本, 清样; ② 小心谨慎, 慎重行事.

хянацгаах (хянацгаах) [动] хянах 的众动态.

хяначих (хяначих) [动] хянах 的完成体.

хянга (хянга) I [名] (植) 龙骨瓣.

хянга (н) (хянга) II [名] ① 山梁, 山脊, 山腿梁: хар ~ 山腿梁; ~ даваа 兴安岭; ② (解) 小腿梁, 胫骨: ~ шилбэ 小腿, 胫骨; ③ (解) 鼻梁骨: ~ н гадна хамрын буглаа 鼻腔外脓肿; ~ н хамрын тэмбүү (医) 外鼻梅毒; ④ 精神, 精力旺盛: ~ тай өвгөн 有精神的老人; ~ тай морь 精力旺盛的马.

хянгагүйтан (хянгагүйтан) [名] ① 无精神的人, 精力衰退的人, 无精打采者; ② 无小腿梁者, 无胫骨者; ③ 无鼻梁骨者.

хянгар (хянгар) I [名] ① 菜刀; ② 刮刀; 剃刀.

хянгар (хянгар) II [名] (解) 胫骨.

хянгардал (хянгардал) [名] хянгардах 的名词.

хянгардах (хянгардах) [动] 切; 刮.

хянгардацгаах (хянгардацгаах) [动] хянгардах 的众动态.

хянгардуулах (хянгардуулах) [动] хянгардах 的使动态.

хянуулах (хянуулах) [动] ① хянах 的使动态: ~ аар өгөх 送检; ② 意同 хянагдах.

хянуур (хянуур) [形] 小心的, 谨慎的, 审慎的; 细心的, 慎重的, 郑重的: ~ хүн 谨慎细心的人.

хянуурдах (хянуурдах) [动] 变得小心, 变得谨慎, 变得审慎, 变得过于慎重.

хянуурдуу (хянуурдуу) [形] 很小心的, 很谨慎的, 很审慎的; 很细心的, 很慎重的, 很郑重的.

хянуурлах (хянуурлах) [动] 小心谨慎, 慎重, 审慎.

хянуурхан (хянуурхан) [形] хянуур 的小称; 小心些的, 谨慎些的, 审慎些的; 细心些

的, 慎重些的, 郑重些的.

хянуух (хянуух) [动] 怨恨别人, 怀恨在心, 记仇, 记恨.

хунуштай (хунуштай) [形] 该怨恨的, 该怀恨的, 该记仇的, 该记恨的.

хяныхлал (хяныхлал) [名] хяныхлах 的名词.

хяныхлах (хяныхлах) [动] ① 滋事, 惹事生非; ② 心怀邪念, 心怀不轨.

хяныхуу (хяныхуу) [名] 争吵, 争论; 暗骂, 背后骂人.

хяныхуулах (хяныхуулах) [动] 挑衅, 惹事生非, 挑起事端, 招惹人.

хяр (хяр) I [名] 山腿梁; 山梁, 山脊: уул ~ 山梁.

хяр (хяр) II [名] 马鞍桥缘, 马鞍桥沿: эмээлийн ~ 马鞍桥缘; ◇ ~ дээс 套索(捕猎剂的).

хяраа (хяраа) [名] 黎明, 破晓: үүрийн ~ 黎明.

хяраалах (хяраалах) [动] 拂晓, 破晓, 黎明: үүр ~ 破晓, 拂晓, 天亮.

хяраалуулах (хяраалуулах) [动] хяраалах 的使动态.

хярам (хярам) [名] 掺上奶的开水, 冲淡的奶, 淡乳.

хярамлах (хярамлах) [动] ① 往水里掺奶; ② 烧对奶的开水.

хярамлуулах (хярамлуулах) [动] хярамлах 的使动态.

хярамцаг (хярамцаг) [名] 血灌肚, 血灌肠: ~ идэх 吃血灌肚.

хярамцаглах (хярамцаглах) [动] 做血灌肚, 做血灌肠.

хярамцаглуулах (хярамцаглуулах) [动] хярамцаглах 的使动态.

хярах (хярах) I [动] 潜藏, 躲藏(指动物): дэрсэнд туулай ~ 兔子躲藏在芨芨草里.

хярах (хярах) II [动] 剁碎, 切碎, 细切: мах ~ 切肉丝, 剁肉.

хярвас (хярвас) [名] 毛燎味, 焦臭味(如羊毛、布等): хэншүү ~ 毛燎味, 焦臭味.

хярвасалцгаах (хярваслах) [动] хярваслах的众动态.

хярваслагдах (хярваслах) [动] хярваслах的被动态.

хярваслал (хярваслах) [动] хярваслах的名词.

хярваслах (хярваслах) [动] 燎毛, 燎去: нугас ~ 燎鸭毛.

хярваслуулах (хярваслах) [动] хярваслах的使动态.

хяргагдах (хяргах) [动] хяргах的被动态.

хяргагч (хяргах) [名·形] ① 剪毛工; ② 剪毛的: ~ машин 剪毛机.

хяргадаг (хяргах) [名] 剪过毛的皮子: ~ үлд(医)秃发癣.

хяргазнах (хяргах) [动] хяргах的短暂体.

хяргалт (хяргах) [名] 修剪.

хяргалцах (хяргах) [动] хяргах的共动态.

хяргамал (хяргах) [形] 剪过毛的(羊等); 剪过发的(女人等); 剪下的(毛发等).

хяргах (хяргах) [动] 剪, 剃: хонь ~, ноос ~ 剪羊毛.

хяргацгаах (хяргах) [动] хяргах的众动态.

хяргуй (хяргах) [名] (动) 鹌子: морин ~ 雌鹌; хонин ~ 雄鹌.

хяргуул (хяргах) [名] (动) 野鸡, 雉.

хяргуулах (хяргах) [动] ① хяргах的使动态; ② 意同 хяргагдах.

хяргуулиг (хяргах) 见 ~ галуу (动) 海鹌.

хяргуур (хяргах) [名] 剃刀, 理发推子.

хярзан (хяргах) [名] (解) 会阴.

хярлах (хярлах) I [动] 沿山腿梁走, 沿山梁走.

хярлах (хярлах) II [动] 往马鞍上装金属边缘.

хярлацгаах (хярлах) [动] хярлах I、II的众动态.

хярлуулах (хярлах) [动] хярлах I、II的使动态.

хярмаг (хярмаг) [名] 薄雪层; 小雪: ~ цас 薄雪层; 小雪.

хярмаглах (хярмаг) [动] 下小雪, 降薄雪.

хярмагт (хярмаг) [形] 薄雪层的, 小雪的; 下薄雪的, 下小雪的.

хярмагтах (хярмаг) [动] 下薄雪, 下小雪.

хярмах (хярмаг) [动] 下小雪: цас ~ 下一层薄雪; 飘小雪花.

хярс (хярс) I [名] 熔铁炉.

хярс(ан) (хярс) II [名·形] ① (动) 沙狐; ② 沙狐皮制成的: ~ ан дээл 沙狐皮大衣.

хяруу (хяруу) [名] 霜: цан ~ 白霜; ~ унах 降霜, 下霜.

хяруудах (хяруу) [动] 被霜打, 下霜: тариан ~ в 庄稼被霜打了.

хяруул (хяруу) [名] 见 тэмээн ~ (动) 鸵鸟.

хяруулах (хяруу) [动] хярах I、II的使动态.

хяруутах (хяруу) [动] 下霜, 霜冻.

хяруутуулах (хяруу) [动] хяруутах的使动态.

хярхаг (хярхаг) [名] 布边, 边缘, 边, 缘饰.

хярчигнах (хярчиг) [动] ① 哇哇地叫, 号叫; ② 发出轆轧声.

хяс (хяс) [名] 见 хярс II.

хясаа (хясаа) I [名] 参见 хярс.

хясаа (хясаа) II [名] 河崖, 陡崖.

хясаа(н) (хясаа) III [名] (动) 小贝壳, 小介壳, 蚌; 牡蛎: ~ ны яс 贝甲, 贝壳; ~ н оо 贝壳粉.

хясаан (хясаа) [名] (令人不顺心的) 障碍, (使人烦恼的) 妨碍, 干扰; 阻挠, 抵制, 刁难: яасан ~ тай юм бэ! 多么令人烦恼呀! ~ тай цаг тохиолдов 遇到了棘手的时候.

хясаатай (хясаа) I [形] 有河崖的, 有陡崖的.

хясаатай (ᠬᠢᠰᠤᠭᠠᠲᠠᠢ) II [形] 有小贝壳的, 有小介壳.

хясагдах (ᠬᠢᠰᠤᠭᠢᠳᠠᠬ) [动] хясах 的被动态.

хясал (ᠬᠢᠰᠠᠯ) [名] 参见 хясаан.

хясах (ᠬᠢᠰᠢᠬ) [动] 设阻, 拆台, 干扰, 阻挠, 抵制, 刁难: гацах ~, боох ~ 刁难, 阻挠; ~н боогдуулах 抵制.

хяслан (ᠬᠢᠰᠢᠯᠠᠨ) [名] 妨害, 障碍.

хяслантай (ᠬᠢᠰᠢᠯᠠᠨᠲᠠᠢ) ᠶᠡᠨ [形] 为难的, 感到有困难的.

хясуулах (ᠬᠢᠰᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] ① хясах 的使动态; ② 意同 хясагдах.

хясчих (ᠬᠢᠰᠢᠬᠢᠬ) [动] хясах 的多次体.

Хятад (ᠬᠢᠶᠠᠲ) [名·形] ① 中国; 汉族: Хятад улс 中国; Хятадын Коммунист Нам 中国共产党; ~ын судлал 汉学; 中国学; ~ын судлалчдын холбоо 汉学家联合会; 中国学家联合会; ~ын тал 中国方面; ② 中国的; 汉族的: ~ дөрвөлжин үсэг 方块汉字; ~ лаг мэлхий (动) 中国鳖; ~ хэл 中国语言; 汉语; ~ эмнэлэг 中医; ~ хүн 中国人; 汉人; ~ бараа 中国货; ~ төвд овгийн хэл 汉藏语系; ~ хэлний авиа тэмдэг 汉语拼音符号; ~ шаазангийн нанги 瓷土; ◇ ~ гургуул (动) 雉鸡; ~ өөхөнцөр 寿山石; ~ тэнгэр 冻石; ~ үржил (植) 花红; ~ халгай (植) 苎麻; ~ шаазгай (动) 山鹑; ~ гуа (植) 民甜瓜; ~ байцай (植) 白菜; ③ 中国人; 汉人: хоёр ~ ирэв 来了两个中国人.

хятадач (ᠬᠢᠶᠠᠲᠠᠴ) [名] ① 中国学家; 汉学家; ② 中国人; 汉人.

хятаджих (ᠬᠢᠶᠠᠲᠵᠢᠬ) [动] ① 中国化; 汉化; ② 成为中国人; 成为汉人.

хятаджуу (ᠬᠢᠶᠠᠲᠵᠤᠰᠤ) [形] 汉化的, 中国化的.

хятадрах (ᠬᠢᠶᠠᠲᠢᠷᠠᠬ) [动] 成为中国人; 成为汉人.

хятадсаг (ᠬᠢᠶᠠᠲᠰᠠᠭ) [形] 中国式的, 中国人式的, 汉式的.

хятадууд (ᠬᠢᠶᠠᠲᠤᠭᠦᠳ) [名] хятад 复数; 中国人们.

хятадчлал (ᠬᠢᠶᠠᠲᠴᠢᠯᠠᠯ) [名] хятадчлах 的名词.

хятадчлах (ᠬᠢᠶᠠᠲᠴᠢᠯᠠᠯ) [动] ① 按中国方式; 按汉族方式; 中国化; 汉化, 汉族化; ② 译成中文; 译成汉语.

хятадчууд (ᠬᠢᠶᠠᠲᠴᠢᠭᠦᠳ) [名] хятадач 的复数.

хятадших (ᠬᠢᠶᠠᠲᠰᠢᠬ) [动] 参见 хятаджих.

хятай (ᠬᠢᠶᠠᠢ) [名] (解) (马的) 大肠.

Хятан (ᠬᠢᠶᠠᠨ) [名] (史) 契丹; ~ бичиг 契丹文字; ~ хэл 契丹语.

хятран (ᠬᠢᠶᠠᠨ) [名] (动) 燕雀; ~ хараацай 燕雀.

хятруу (ᠬᠢᠶᠠᠨ) I [名] (动) 家雀; ◇ ~ шу-вуу (动) 蓝点颏.

хятруу (ᠬᠢᠶᠠᠨ) II [名] 线接头.

хятруутах (ᠬᠢᠶᠠᠨᠲᠤᠬ) [动] 形成线接头.

хяхаа (ᠬᠢᠶᠬᠠ) [形] 压制的, 威逼的, 威吓的, 迫害的, 压迫的: ~ хүн 好威逼的人, 压制者.

хяхаах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠬ) [动] хяхах 的使动态.

хяхагдах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠳᠠᠬ) [动] хяхах 的被动态.

хяхалт (ᠬᠢᠶᠬᠠᠯᠲ) [名] 压制, 压迫, 威吓, 威逼.

хяхалцах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠯᠴᠢᠬ) [动] хяхах 的共动态.

хяхарган (ᠬᠢᠶᠬᠠᠷᠭᠠᠨ) [拟] 吱啦吱啦的锯木声.

хяхах (ᠬᠢᠶᠬᠢᠬ) [动] 压制, 威逼, 迫害, 威吓; ~н хавчих 压制, 压迫, 迫害; ~н гацах 要挟, 逼迫.

хяхнам (ᠬᠢᠶᠬᠠᠨᠠᠮ) [形] ① (能) 发出咯吱咯吱响的 (车轮等); ② (能) 发嘶哑声的 (嗓子).

хяхнах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠨᠠᠬ) [动] ① (车轮等) 咯吱咯吱响; ② (嗓子) 发嘶哑声; хоолой ~ 嗓子发嘶哑声.

хяхнуулах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] хяхнах 的使动态.

хяхтнах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠨᠲᠠᠨᠠᠬ) [动] ① (车轮等) 咯吱咯吱响; ② (嗓子) 发嘶哑声.

хяхтнуулах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠨᠲᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] хяхтнах 的使动态.

хяхуулах (ᠬᠢᠶᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] ① хяхах 的使动态; ② 意同 хяхагдах.

хяхчих (ᠬᠢᠶᠬᠢᠬᠢᠬ) [动] хяхах 的多次体.

хяцаан (ᠬᠢᠶᠴᠠᠨ) [名] (地) 冰原岛峰.

Ц

ц ㄑ 蒙语第二十六个字母。

цаа ㄑ 见 ~ буга, ~ гөрөөс 驯鹿, 驯养的角鹿。

цаагуур ㄑ 〔副·后〕①远一些(地): ~ яв 离远一些; ~ авч хэлэх 远一点说; ②在那一边, 在…后面: уулын ~ 在山的那边。

цаагуурдах ㄑ 〔动〕离得太远, 离得太后。

цаагуурдуулах ㄑ 〔动〕цаагуурдах 的使动态。

цаагуурхи ㄑ 〔形〕①远一些的: ~ утгаар 广义上; ②那一边的, 在…后面的。

цаад ㄑ 〔副·后·形〕①那边, 对面: голын ~ 河那边; 河对面; ②那边的, 对面的: ~ гэр 那边的蒙古包; ~ тал 那面, 对面; 对方; ~ талаас хэлтрэх 超极限(性)。

цаадахь ㄑ 〔形〕①在那边的, 在对面: гэрийн ~ 在蒙古包那边的; нуурын ~ 在湖对岸的; ②遥远的, 远方的。

цаадтаа ㄑ 〔副·后〕①往那儿, 在那边; 往对面, 在对面: голын ~ гарах 到河对岸去; ②在…之后, 在将来(指时间): сарын ~ больё 过一个月以后再讲。

цаадуул ㄑ 〔副·名〕①那面, 对面; 在那面, 在对面; ②那些人。

цааз(ан) ㄑ 〔名〕〈法〉法规, 法律, 法令: ~ хууль, хууль ~ 法律; ~ зарчим 法则; ~ ны бичиг 律例, 法典; ~ аар аваачих 正法; ~ аар авах ял 极刑; ~ ны индэр 断头台; ~ тай зурвас 警戒线; ~ эд 禁品。

цаазат ㄑ 〔形〕被禁止的, 严禁触犯: ~ ан 禁猎的野兽; ~ газар 禁区; ~ уул 被封禁的山。

цаазач ㄑ 〔法〕法律学家; 律师: хууль ~ 法律学家; 律师。

цааздах ㄑ 〔动〕〈法〉处死, 处决, 正法。

цаазлагдах ㄑ 〔动〕цаазлах 的被动态; ①被禁止; ②被处死刑。

цаазлагч ㄑ 〔名〕①禁止者, 封禁者; ②处死者, 处决者。

цаазлал ㄑ 〔名〕цаазлах 的名词。

цаазлах ㄑ 〔动〕①禁止, 封禁: мөрийтэй наадмыг ~ 禁止赌博; ~ н хянах 管制; ②〈法〉处死, 处决, 正法。

цаазлуулах ㄑ 〔动〕①цаазлах 的使动态; ②意同 цаазлагдах。

цаазтай ㄑ 〔形〕参见 цаазат: дархан ~ ан 禁猎的珍贵野兽; ~ эд 禁品, 禁止携带的物品; ~ зурвас 警戒线。

цаана ㄑ 〔副〕①在那边, 在那面, 在对面, 在彼处; 在后边: уулын ~ 山的那

边, 在山后面; наана ~ ① 这个那个地, 不得要领地, 不扼要地; ② 两者之间; 生死关头; ③ 在远处; 在前边; ~ бий 在远处, 在彼处.

цаанадах **цаанадах** [动] ① 变过分远; ~ ад байна 太远了; ② 在远处, 在那边; 往远处; ~ даа 最远(边), 往远里说; 最低限度, 起码, 不得已时.

цаанадуулах **цаанадуулах** [动] цаанадах 的使动态.

цаанахан **цаанахан** [副] цаана 的小称; ① 在那边一点, 在那面些, 在对面些, 稍在彼处; 在后边一点; ② 在远处一点; 在前边一点.

цаанахь **цаанахь** [形] 在那面的, 在彼处的; 在后面的; байшингийн ~ 在房屋那面的.

цаандах **цаандах** [动] 见 цаанадах.

цаараглаа **цаараглаа** [名] (轻) 索贿.

цаараглаах **цаараглаах** [动] цааргалах 的使动态.

цаарга **цаарга** [形] ① 好推辞的, 好躲闪的, 懒散消极的, 好发牢骚的; ~ хүн 懒散消极的人; ② 固执的, 执拗的, 悖谬的.

цааргалаач **цааргалаач** [名] ① 固执硬梗者, 悖谬者; ② 赌气者, 消极懒散者, 牢骚不满者.

цааргалах **цааргалах** [动] ① 固执, 硬梗, 悖谬; ② 赌气, 推辞不干, 消极懒散, 牢骚不满; чи битгий цааргалаад бай 你不要赌气了.

цааргалуулах **цааргалуулах** [动] цааргалах 的使动态.

цааргахих **цааргахих** [动] 赌气, 推辞不干, 发牢骚, 消极起来, 不满起来.

цаас(ан) **цаас** [名] ① 纸; бичгийн ~ 书写用纸, 信纸; соннины ~ 新闻纸; зузаан бор ~ 牛皮纸; хоргой ~ ① 复写纸; ② 打字蜡纸; гүн хэвлэлийн ~ 胶版纸; авто машины ~ 机制纸; ~ баримт 文据; ~ зүсэгч 裁纸工; ~ ны цавуу 胶水; ~ үдэгч машин 订书机; ~ хэрчих машин 切纸机; ~ ны үйлдвэр 造纸厂; ~ ны хэмжээ 开本;

~ ны ширхэг 纸纤维; ② 纸币, 钱; чи над хэдэн ~ өгөөч 请你给我几元钱; ③ 纸的, 纸做的; ~ ан шувуу 风筝; ~ ан буу 爆竹, 炮仗; ~ ан барс 纸老虎; ~ ан жонш (纸) 纸石; ~ ан мөнгө 纸币; ~ ан мөнгө гаргах 发行纸币; ~ ан шүүр 过滤纸; ~ ан мөнгө элбэгших 通货膨胀; ~ тай чихэр 水果糖; ~ ан бай (军) 纸靶; ~ ан сум (军) 空炮弹; ~ ан пай 纸牌; ◇ ~ ан малгай өмсгөх 给戴高帽子(指虚伪地夸奖或吹捧).

цааслагдах **цааслагдах** [动] цааслах 的被动态.

цааслагч **цааслагч** [名] 表糊工, 贴纸工匠.

цааслах **цааслах** [动] 糊纸, 贴纸; цонх ~ 用纸糊窗子.

цааслуулах **цааслуулах** [动] цааслах 的使动态.

цаасрах **цаасрах** [动] 变得像纸, 变成纸似的.

цааст **цааст** [形] 纸的, 纸做的; 有纸的.

цаастай **цаастай** [形] 有纸的, 带纸的.

цаат **цаат** [形] 有驯鹿的.

цаатай **цаатай** [形] 参见 цаат.

цаатан **цаатан** [名] 养鹿人.

цаахна **цаахна** [副·后] 远一些, 在稍微远一点的地方; гэрийн ~ 离蒙古包稍远些地方.

цаахнуур **цаахнуур** [副] 参见 цаахна.

цааш **цааш** [副·后] ① 向那边, 往那边, 向下边, 往前边; ~ бүү яв! 不要往那边走了! 不要往前走了! ~ нь битгий хэл! 不要往下说! 以后不要说了! ~ нааш гүйх 跑来跑去, 奔走, 奔忙; ~ нь болох 挪开, 离开, 退走; ② 以后; аравнаас ~ ирээрэй 请十号以后来吧; өнөөдрөөс ~ 今后, 从今日起; ③ 另外的, 其他的, 除...以外; үүнээс ~ юу байдаг юм? 除此以外还有什么? ④ 在...就...吧; 没关系, 继续...吧; хэлбэл хэллэг ~ аа 他要说就让他说吧; ◇ ~ хандах, ~ аа хандах 转过脸, 扭过

险；反对，对立；**яв** ~ **аа** 滚开；~ **харах**, ~ **аа харах** ① 扭过脸，转过脸；反对，对立；② 死亡；~ **нь харуулах** ① 使…转过脸；使背过来；② 使葬身；~ **хийх**, ~ **нь хийх** ① 隐避，隐蔽；② 偷窃。

цаашгүй **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠡᠢ** [副·后] ① 不向那边，不往那边，不向下边；② 不在…以后，在…之前。

цаашдах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠡᠳᠠᠬ** [动] 变得往那边；变得远。

цаашдуулах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠡᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] цаашдах 的使动态。

цаашид **ᠴᠢᠠᠰᠢᠮᠢᠳ** [副] 在将来，今后，以后，此后；~ **гүйцэтгэх үүрэг** 今后应完成的任务。

цаашилбал **ᠴᠢᠠᠰᠢᠮᠢᠪᠠᠯ** [动] цаашлах 的假定副动词；如果再向前的话，如果再进一步的话，进而，甚至。

цаашилцагах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠮᠢᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] цаашлах 的众动态。

цаашилчих **ᠴᠢᠠᠰᠢᠮᠢᠴᠢᠬ** [动] цаашлах 的完成体。

цааших **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠢ** [形] 见 цааши.

цаашлагдах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] цаашлах 的被动态。

цаашламтгай **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形] 傲慢的，高傲不逊的，清高的。

цаашламхай **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 цаашламтгай。

цаашлах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] ① 更加向前，更加往前；往远处去，变得更远；**манайх цаашилж нүүсэн** 我们家往前迁移了；② 病势加重，病情恶化；③ 贪婪，贪得无厌，得寸进尺。

цаашлуу **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤ** [形] 高傲的，傲慢的。

цаашлуулах **ᠴᠢᠠᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цаашлах 的使动态。

цаашхан **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠠᠨ** [副] цааш 的小称；稍向那面，稍向下边，稍往前，那旁边的，稍后面的。

цаашихн **ᠴᠢᠠᠰᠢᠬᠠᠨ** [形] 那面的，彼处的，下边的，后面的，以后的，那旁边的；цааш-

хий нь гарга 把那边的拿出来。

цав **ᠴᠢᠠᠪ** I [名] 裂口，裂缝；**ан** ~, **гав** ~ 裂口，裂缝；~ **гарах** 裂开，出现裂缝。

цав **ᠴᠢᠠᠪ** II [名] (陈)(为喇嘛而做的)斋；~ **барих** ① 赠献(喇嘛的)斋；② 用，进(酒、饭等)。

цав **ᠴᠢᠠᠪ** III [小] 加强语气词，置于以“ца”开头词前；~ **цагаан** 雪白的，纯白的，洁白的；~ **цайм** 雪白的，纯白的，洁白的。

цав **ᠴᠢᠠᠪ** IV [副] 正巧，恰巧，碰巧，正好；**яв** ~ 详见 **явцав** 词条；~ **учрах** 巧遇；~ **гэтэл**, ~ **хийтэл** 碰巧，突然地，意外地。

цав **ᠴᠢᠠᠪ** V [名] 川地。

цаваг **ᠴᠢᠠᠪᠠᠭ** [名] ① (蒙古包顶的)里层毡子；② 衬布(做鞋用)；垫布，衬垫物；**дээл хувцасны** ~ 衣服的衬布；③ 罩衫。

цаваглах **ᠴᠢᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 衬(里层布)，垫；**дээлийн зах** ~ 衬衣服领子。

цаваглуулах **ᠴᠢᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цаваглах 的使动态。

цавай **ᠴᠢᠠᠪᠠᠢ** [名] (动)熊(科)，熊猫。

цавдал **ᠴᠢᠠᠪᠳᠠᠯ** [名] цавдах 的名词。

цавдах **ᠴᠢᠠᠪᠳᠠᠬ** [动] 溅，喷，浇，洒。

цавдуулах **ᠴᠢᠠᠪᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] цавдах 的使动态。

цавдуур **ᠴᠢᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 喷洒器，喷壶；洒水设施。

цавдар **ᠴᠢᠠᠪᠳᠠᠷ** [形] 见 **цавьдар** I、II。

цавилан **ᠴᠢᠠᠪᠢᠯᠠᠨ** [名] 腹股沟；~ **гийн ивэр-хий** (医)腹股沟疝。

цавилуур **ᠴᠢᠠᠪᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 马肚带，吊肚。

цавир **ᠴᠢᠠᠪᠢᠷ** [名] (喇嘛用的)净瓶。

цавлах **ᠴᠢᠠᠪᠯᠠᠬ** I [动] (陈)喇嘛用膳，吃斋，用斋。

цавлах **ᠴᠢᠠᠪᠯᠠᠬ** II [动] 轰赶(牲畜)。

цавлацгаах **ᠴᠢᠠᠪᠯᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] цавлах I、II 的众动态。

цавлчих **ᠴᠢᠠᠪᠯᠠᠬᠢ** [动] цавлах I、II 的

完成体.

- цавлуулах** **ᠴᠢᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цавлах I、II 的使动态.
- цавт** **ᠴᠢᠪᠲ** [形] ①裂口的, 裂缝的; ②有裂口的, 有裂缝的.
- цавтай** **ᠴᠢᠪᠲᠠᠢ** I [形] 有裂口的, 有裂缝的.
- цавтай** **ᠴᠢᠪᠲᠠᠢ** II [形] 有(喇嘛的)斋的.
- цавтгал** **ᠴᠢᠪᠲᠠᠭᠠᠯ** [名] 裂痕, 裂缝.
- цавтах** **ᠴᠢᠪᠲᠠᠬ** [动] 裂开, 破裂, 出现裂缝.
- цавтгах** **ᠴᠢᠪᠲᠠᠭᠤᠬ** [动] цавтах 的使动态.
- цавтуулах** **ᠴᠢᠪᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цавтах 的使动态.
- цавтчих** **ᠴᠢᠪᠲᠤᠴᠢᠬ** [动] цавтах 的完成体.
- цавуу(н)** **ᠴᠢᠪᠦ** [名] 浆糊; 胶: усан ~ 胶水; ~ мөхлөг 胶粒; ~ н тос 胶油; ~ ны хэв 胶型.
- цавуудах** **ᠴᠢᠪᠦᠳᠠᠬ** [动] 抹浆糊, 抹胶: ~ н наах 黏合, 胶合.
- цавуудуулах** **ᠴᠢᠪᠦᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цавуудах 的使动态.
- цавуудчих** **ᠴᠢᠪᠦᠳᠤᠴᠢᠬ** [动] цавуудах 的多次体.
- цавуулаг** **ᠴᠢᠪᠦᠯᠠᠭ** [形·名] ①浆糊的, 浆糊似的; 胶的, 胶状的, 胶性的: ~ бодис 胶体; ~ чанар 胶性; ②胶质: ~ болгох 使成胶质、胶凝.
- цавуурах** **ᠴᠢᠪᠦᠷᠠᠬ** [动] 变成浆糊, 变成胶; 成浆糊状, 成胶状.
- цавуурхуу** **ᠴᠢᠪᠦᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 浆糊似的, 浆糊状的; 胶似的, 胶状的.
- цавуутай** **ᠴᠢᠪᠦᠲᠠᠢ** [形] 有浆糊的, 有胶的; 抹浆糊的, 抹胶的: ~ бөс 胶布.
- цавуурхаг** **ᠴᠢᠪᠦᠷᠬᠠᠭ** [形] 参见 цавуурхуу.
- цавууших** **ᠴᠢᠪᠦᠷᠢᠬ** [动] 发黏, 成胶黏状, 成胶状, 成浆糊状.
- цавуушрах** **ᠴᠢᠪᠦᠷᠢᠬᠠᠬ** [动] 参见 цавууших.
- цавхийх** **ᠴᠢᠪᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] 整洁, 条理, 美观.
- цавцайх** **ᠴᠢᠪᠴᠠᠶᠢᠬ** [动] 呈白色, 变灰白色: царай ~ 脸色变灰白.
- цавчаал** **ᠴᠢᠪᠴᠠᠭᠠᠯ** [形] ①陡峭的, 险峻的; ②

~ боомт 居庸关(中国地名).

- цавчаас** **ᠴᠢᠪᠴᠠᠭᠠᠰ** [名] 金属木头等被砍的, 砍痕, 痕迹, 刻痕, 截痕.
- цавчганах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 瞬眼, 眨眼.
- цавчгануулах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цавчганах 的使动态: нүдээ ~ 眨眼, 使眼色.
- цавчдас(ан)** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠳᠠᠰ** [名] (劈削而出的)碎片, 碎屑.
- цавчиг** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭ** 见 ~ ~ (眼睛) 一眨一眨.
- цавчигдах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] цавчих 的被动态.
- цавчигч** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠴᠢ** [名] ①砍伐者, 伐木工人, 劈(切、剁)的人; ②用蹄子刨地的(马); ③眨眼者, 瞬眼者.
- цавчизнах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠵᠢᠨᠠᠬ** [动] цавчих 的短暂体.
- цавчил** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯ** I [名] ①林间小路, 林间分线; ②参见 цавчаас.
- цавчил** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯ** II [形] 陡峭的, 峭立的.
- цавчилга** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] ①切成碎片, 劈成碎片; ②槽口, 凹口, 缺口.
- цавчилдаан** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 刺杀, 血战, 相互劈杀.
- цавчилдах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] цавчих 的互动态.
- цавчилт** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠲ** [名] цавчих 的名词.
- цавчилцах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠴᠠᠬ** [动] цавчих 的共动态.
- цавчим** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠮ** [形] 砍削了(似的), 刀劈了(似的), 刀砍状的: ~ өндөр юм 刀劈似的高耸物; ~ мөсөн гол 悬冰川.
- цавчин** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠨ** 见 ~ ~ 参见 цавчиг.
- цавчирга** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [形] 参见 цавчирхай.
- цавчирхай** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠬᠠᠢ** [形] 爱眨眼的.
- цавчих** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠬ** [动] ①砍, 伐, 劈, 切, 剁: мах ~ 剁肉; ②(马)用蹄子刨地; ③眨眼, 瞬眼: нүд ~ зуур 一瞬间, 一转眼.
- цавчицгаах** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] цавчих 的众动态.
- цавчлаа** **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠭ** [名] цавчих 的名词:

~ нүд 不断眨眼, 频频眨眼.

цавчлан (г) **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠨ** [名] ① 收割以后晒干的草; ② 短刀.

цавчлах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] цавчих 的多次体.

цавчмал **ᠴᠢᠪᠴᠢᠮᠠᠯ** [形] 割碎了的, 砍断了的, 砍平了的, 砍削过的, 切了的, 劈过的.

цавчраа **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠠᠭ** [名·形] ① 眨眼, 瞬眼; ② 好眨眼的.

цавчуулах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цавчих 的使动态.

цавчуур **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠤᠷ** [名] 砍刀, 砍斧; 冈斧; ~ алх 砍锤; ~ машин 割草机, 割煤机.

цавчуурдах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 用砍刀砍, 用砍刀割, 用砍斧砍.

цавччих **ᠴᠢᠪᠴᠢᠬᠢ** [动] цавчих 的多次体.

цавь (н) **ᠴᠠᠪᠢ** [名] <解> 腹股沟; 鼠蹊; цавины булчирхай 鼠蹊腺; ~ хавийн эслэг 腹股沟旁蜂窝组织.

цавьдагч (ин) **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠭᠴᠢ** [形] <牧> 银鬃红色的 (指母畜毛色): ~ гүү 银鬃红骡马; ~ морь 银鬃骡马.

цавьдаих **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠢᠬ** [动] (脸) 变苍白.

цавьдар **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠷ** I [形] 红背的; 金臀的: ~ буржирга <动> 红背朱雀; ~ чогчоохой <动> 金臀鹞.

цавьдар **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠷ** II [形] <牧> 银鬃红色马: ~ морь 银鬃红色马.

цавьдах **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 抓腹股沟; ② 咬住腹股沟.

цавьдгар **ᠴᠠᠪᠢᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] (脸) 苍白的.

цаг **ᠴᠠᠭ** [名] ① 时间, 时候, 时辰, 时刻, 时, 时光, 光阴: ~ хэм 时刻; ~ таа, ~ тухайд нь 及时地; ~ дутам 每时; ~ бүр, ~ бүтэн 在任何时候, 总是, 经常; ~ дохиолох автомат хэрэгсэл 自动报时装置; ~ зуурын 刹那间的, 暂时的, 短促的; ~ бус, ~ бусаар 中途, 不幸地, 不适时地; ~ бусаар үхэх 不幸死亡; ~ нөхцөөх 消磨时间, 虚度年华; ~ тоолол ① 纪年法; 历法; ② 年鉴; ~ тохиол 时机; ~ үе 时候, 时代; ~ үеийн үзлэг 周期检查; ~ үеийн хэв-

лэл 期刊; ~ үеийг зааглах 划时代的; ~ ~т 时时; 有时; ~ үеийн оломж 日常盈利; ~ үеийн гүйлгээ 日常业务流通; ~ үеийн хэрэгцээт зээл 临时需要的贷款; ~ үеийн үнэ 时价; одоо ~ <语> 现在时; үйл үгийн ирээдүй ~ <语> 动词将来时; үйл үгийн өнгөрсөн ~ <语> 动词过去时; шөнийн ~ 夜间; өдрийн ~ 白天, 昼间; ~ хугацаа 时间, 时期; эдүүгээ ~ ийн 现代的, 现今的; ~ ийн байдал 形势, 局势; <军> 态势; ~ ийн галуу <动> 候雁; ~ ийн гачаал 天灾; ~ ийн хувиар 时刻表, 时间表; ② 小时, 钟点, 点: хоёр ~ хождоо 晚两个小时; долоон ~ 七时; 七个小时; ~ ийн бүс 时区; ~ ийн зөрүү 时差; одоо хэдэн ~ болж байна вэ? одоо есөн ~ хорин минут болж байна 现在几点钟了? 现在九点二十分; ~ аар олгох цалин 计时工资; ③ 表, 钟, 钟表: сэрүүлэгтэй ~ 闹钟; бу-гуйн ~ 手表; энгэрийн ~ 怀表; ширээний ~ 座钟; ~ үзэх 看钟表; ④ 季, 时节: хавар ~ 春季; халуун ~ 炎热季节; дөрвөн ~ 四季; ~ ийн гачиг 季节性灾害; ⑤ 天时, 天气, 气象: ~ улирал 季节, 时节; ~ уур, ~ агаар 气象, 天气; ~ уурын мэдээ 气象报告, 气象情报; ~ уурын урьдчилсан мэдээ 气象预报; ~ уурын өртөө 气象站; ~ уурын хянан байцаагч 气象观察员; ~ уурын станц 气象台; ~ уурын хороо 气象局.

цагаа **ᠴᠠᠭᠠ** I [名] 煮沸的酸乳; ~ уух ① 喝煮沸的酸乳; ② (转) 给人作活, 受人使用; ◇ идээ ~, аарц ~ 乳食品; 乳食.

цагаа **ᠴᠠᠭᠠ** II [名] (医) 角膜云翳, 白翳, 白内障, 角膜斑; ~ тогтох, ~ унах, ~ бүрхэх 形成角膜云翳, 产生角膜斑.

цагаавар **ᠴᠠᠭᠠᠪᠠᠷ** [形] ① 白色的, 呈白色的, ② 诚实的, 直率的; ③ 清白的.

цагаавтар **ᠴᠠᠭᠠᠪᠠᠳᠠᠷ** [形] 较白的, 带白色的, 白些的.

цагаагч (ин) **ᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [名] ① <牧> 白色, 白 (指雌性动物的毛色); ② 辛(天干之八).

цагаагчин **ᠴᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠴᠢᠨ** [名] 参见 цагаагч(ин).

цагаадах **цагаадах** I [动] 涂抹酸乳。

цагаадах **цагаадах** II [动] ① 变得过于白，显得特别白；② 行事纯洁善良；③ 辩白，表白；粉饰；④ 漂白：～ шохой 漂白粉；⑤ 参见 цагаатах。

цагаадуулах **цагаадуулах** [动] цагаадах II 的使动态。

цагаалай **цагаалай** [名]〈动〉明虾。

цагаалагдах **цагаалагдах** [动] цагаалах I、II、III 的被动态。

цагаалах **цагаалах** I [动] 过年，过春节：～ өдөр 新年。

цагаалах **цагаалах** II [动] 简单地加工，粗略加工，整修：мод ～ 整削木头。

цагаалах **цагаалах** III [动] 吊孝，服丧。

цагаалж **цагаалж** I [名]〈动〉鲑鱼；◇ ～ ин аврага загас 〈动〉星鲨。

цагаалж **цагаалж** II [名]〈植〉马尾草。

цагаалз **цагаалз** [名] 衣服的镶边。

цагаалзай **цагаалзай** [名]〈植〉药菊，香蒿；◇ ～ халим 〈动〉大鲟鱼。

цагаалиг **цагаалиг** I [名]〈动〉白雉，鹑；◇ ～ болжмор 〈动〉白翅百灵。

цагаалиг **цагаалиг** II [名]〈植〉白菱花：～ цэцэг 白菱花。

цагаалин **цагаалин** I [名]〈植〉迭雪花：～ цэцэг 迭雪花；◇ ～ галуун гаваг 〈植〉乳白花角茴香。

цагаалин **цагаалин** II [名]〈动〉牙鲑鱼。

цагаалинулах **цагаалинулах** [动] цагаалих I、II 的使动态。

цагаалих **цагаалих** I [动] 热得难忍；中暑。

цагаалих **цагаалих** II [动] (马跑后)疲乏，乏透；晕倒。

цагаалуулах **цагаалуулах** [动] цагаалах I、II、III 的使动态。

цагаалуур **цагаалуур** [名]〈生〉① 白细胞素，白血球素；② 亮氨酸。

цагаалуурт **цагаалуурт** [形] 淡色的：～ чулуулаг 淡色岩；白细胞素的。

цагаалхай **цагаалхай** [形] 清白的，纯洁善良的，纯洁无辜的。

цагаан **цагаан** [形] ① 白的，白色的：～ байван 白矾；～ будаг оо 白垩；白粉；～ гялтагнуур 白云母；～ дицийн хольцтон 砷镍矿；～ тосон будаг 白油漆；～ өнгийн даавуу 白布；～ бүрээ 海螺；～ архи 白酒；～ мөгөөрс 〈解〉软骨；～ шүүдэр 白露；～ цэцгий 〈解〉巩膜，眼白；～ мах 〈解〉大肠头，肛门，直肠；～ алт 白金；～ тугалга 锡；～ мөнгө 白银；银币；хөнгөн ～ 铝；～ ор 铝折叠床，行军床；～ уураг 卵白，蛋青；～ идээ 乳制品，奶食；～ ном 白皮书；～ стрептокод 〈化〉磺胺；～ суль 〈植〉野麦(属)；～ тугалганы хүдэр 黄锡矿；～ тос 白油；～ будаа 大米；гэгээн ～ өдөр 晴朗的天气，光天化日；～ хаан (俄国)沙皇；～ хэрэм 长城；～ сар 正月；～ шороо 白黏土，白胶泥，白瓷土；～ хоолой 〈解〉气管；～ хир 白带；～ хэрэглэл 卫生用品；～ өмсөх 穿孝；～ нам 白党，白匪；～ арстан 白色人种，白种人；～ хар тугалга 白铅；～ үүрт хараацай 〈动〉金丝燕；～ хорхой 蛔虫；～ хядлага，～ айдас，～ сүрдүүлэл 白色恐怖；～ эс，～ цогцос，～ бөөм (生)白血球；～ цусгах 〈医〉白血病；～ бургас 〈植〉柳树；～ лууван 〈植〉水萝卜；～ маалинга 〈植〉白芝麻；～ уд 〈植〉杞柳；～ мөөг 〈植〉野香蕈；～ тэрэлж 〈植〉矶蹄躄；～ тогоруу 〈动〉白鹤；～ тотиг 〈动〉白哥(鸟)；～ ногоо 〈植〉白菜；～ цээнэ 〈植〉白芍药；～ шарилж 〈植〉白叶的苦艾；～ гургуул 〈动〉白雉；～ дэглэй 〈动〉白鹭；～ зээр 〈动〉蒙古黄羊，普氏原羚；～ өтөг 〈动〉白熊；～ үнэг 〈动〉白狐；北极狐；～ хэрэм 〈动〉白鼠；～ зарам 〈动〉白鲟鱼；～ могой загас 〈动〉白鲢；～ үүр 燕窝；～ ямаа 〈动〉斤斗鱼；～ цэгээ 白色的；～ яргуй 〈植〉白头翁；鹅掌草；② (转)轻易的，不费力的，轻淡的，随便的：～ бичиг ① 白话文；② 便条；～ үсэг (没有注音符号的)简单字母；～ толгой 字母，字母表；～ хуудас 便笺，便条；～ газар 开阔地，平坦

地；～ зам 平坦路；～ ханиад, ～ то-
муу (医) 轻感冒；轻流行性感胃；～ хоол
素食；～ бензин 轻汽油, 航空用油；④
(转) 善良的, 诚实的, 清白的, 无辜的；～
үйл 善行, 正义的行动；～ санаа, ～
сэтгэл 好意, 诚心, 诚意, 善心；～ хүн
善良的人, 清白的人, 无辜的人；⑤ 庚 (天
干之七)；◇ ～ бурхан, ～ цэцэг (医)
痘疮, 天花(忌名)；～ сам 麻花。

цагаандуу **цагаандуу** [形] 很白的, 白白的。

цагаантал **цагаантал** [名] 白化现象。

цагаантан **цагаантан** [名] ① 白种人；② 白党,
白匪。

цагаантах **цагаантах** [动] 白化, 白色化。

цагаантуулах **цагаантуулах** [动] цагаантах
的使动态。

цагаарал **цагаарал** [名] ① цагаарах 的名词；
② (医) 黏膜白斑病。

цагаарах **цагаарах** [动] ① 变白, 呈白色；②
(法) 证实无罪, 恢复名誉, 雪冤, 昭雪；③
变熟练, 成熟, 精通。

цагааруулах **цагааруулах** [动] цагаарах 的
使动态。

цагаасах **цагаасах** [动] ① 变白, 发白, 呈白
色；② (医) 白细胞减少, 白血球减少。

цагаат **цагаат** [形] 白色的；淡色的；～ эр-
дэс (矿) 淡色矿物。

цагаатай **цагаатай** [形] (医) 长角膜云翳的, 长
白内障的。

цагаатан **цагаатан** [名] 参见 цагаантан。

цагаатас **цагаатас** [名] (矿) 钠长石；～ бор-
жин 钠长花岗岩；～ гнейс 钠长片麻岩。

цагаатасжих **цагаатасжих** [动] (矿) 钠长石
化。

цагаатах **цагаатах** [动] (法) 证实无罪, 恢复
名誉, 雪冤, 昭雪。

цагаатгагдах **цагаатгагдах** [动] цагаатгах
的被动态。

цагаатгал **цагаатгал** [名] ① 雪冤, 平反；② 漂
白。

цагаатгах **цагаатгах** [动] цагаатах 的使动
态；(法) 宣告无罪, 恢复名誉, 给雪冤, 使

其昭雪, 平反；Пүрэвийг ～ 宣告普日布
无罪, 恢复普日布的名誉；шийтгэлийг
～ 撤销处分, 平反；～ баримт 平反证明。

цагаатгах **цагаатгах** [动] цагаатгах 的
完成体。

цагаатгуулах **цагаатгуулах** [动] ① цагаат-
гах 的使动态；② (法) 被宣告无罪, 被恢
复名誉, 被昭雪。

цагаахан **цагаахан** [形] цагаан 的小称；稍白
的, 略呈白色的。

цагаач **цагаач** [名] 参见 цагаачин。

цагаачилчлх **цагаачилчлх** [动] цагаачлах
的完成体。

цагаачин **цагаачин** [名] ① 流浪者, 流亡者, 亡
命者, 移民；② 佣人, 仆人。

цагаачлал **цагаачлал** [名] ① 流浪, 流亡；② 侨
居, 移居；～ ын хууль 移民法。

цагаачлах **цагаачлах** [动] ① 沦为流亡者, 流
浪, 流亡, 亡命；② 成为佣人；成为仆人。

цагаачлуулах **цагаачлуулах** [动] цагаач-
лах 的使动态。

цагааших **цагааших** [动] 变白, 发白, 呈现白
色。

цагаашрах **цагаашрах** [动] ① 学惯, 习惯；②
满不在乎, 不以为然, 不觉羞愧。

цагаашруулах **цагаашруулах** [动] цагааш-
рах 的使动态。

цагариг **цагариг** [名·形] ① 圈箍, 环, 光环；
хувингийн ～ 桶箍；② 环形的, 圈形的：
～ төмөр 铁圈, 铁环；～ боорцог 环形
点心；～ дүүжин (体) 吊环；～ нүүрс
ус төрөгч (化) 环烃。

цагариглах **цагариглах** [动] ① 做成环状；②
套上圈环, 加上圈箍；③ 盘身而卧(指蛇、
犬等)。

цагариглуулах **цагариглуулах** [动] цагариг-
лах 的使动态。

цагаригт **цагаригт** [形] ① 环的, 圈的, 光环
的；② 环形的, 圈形的, 光环形的；～
гинж (化) 环链。

цагаригтай **цагаригтай** [形] 有圈的, 有环的,

有光环的, 有圈箍的.

цагвар **ᠴᠠᠭᠪᠠᠷ** [名]〈动〉雪山虎.

цагдаа **ᠴᠠᠭᠳᠠᠭᠠ** [名] ①警察: галт тэрэгний ~ 火车乘警; хилийн ~ 边防警察; ~ гийн газар 警察局; ~ гийн ерөнхий газар 警察总局; ~ гийн бүхээг 警亭; ②看守人, 守护者: ойн ~ 森林看守人.

цагдаач **ᠴᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠴ** [形]警察的, 警事的: ~ нохой 警犬.

цагдагдах **ᠴᠠᠭᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] цагдах 的被动态.

цагдагч **ᠴᠠᠭᠳᠠᠭᠠᠴ** [名]警卫者, 警戒者, 警备者, 看守者.

цагдах **ᠴᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动]警卫, 警戒, 警备; 纠察; 看守: ~ н байцаах анги 警察部队; 纠察队; ~ н сэргийлэхийн анги 警察部队; ~ н байцаах шугам 纠察线; ~ н сэргийлэх газар 警察局; ардын ~ н сэргийлэх 民警; 民警局; хориглож ~ 拘留; манаж ~ 站岗, 放哨.

цагдуул **ᠴᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯ** [名]〈植〉从桦, 灌木桦.

цагдуулах **ᠴᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① цагдах 的使动态; ②意向 цагдагдах.

цагдуус **ᠴᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠰ** [名]山岳密林.

цагжуулах **ᠴᠠᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]同步, 同时间.

цагирэг **ᠴᠠᠭᠢᠷᠭᠡ** [名] ①见 цагариг; ②钢轨.

цагираглах **ᠴᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]见 цагариглах.

цагираглуулах **ᠴᠠᠭᠢᠷᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цагираглах 的使动态.

цаглавар **ᠴᠠᠭᠯᠠᠪᠠᠷ** [名] ①日历, 历书: ар-гын ~ 公历; ②〈语〉时位.

цаглагдах **ᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] цаглах 的被动态.

цаглал **ᠴᠠᠭᠯᠠᠯ** [名] цаглах 的名词.

цаглах **ᠴᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ①懂得, 明白, 了解; ②计时间.

цаглахуй **ᠴᠠᠭᠯᠠᠬᠤᠢ** [名]〈语〉变位: ~ н нэгж 变位单位.

цаглашгүй **ᠴᠠᠭᠯᠠᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] ①不可理解的, 不可思议的, 难以明白的, 不可理解的;

②难以计时的, 难以计数的.

цаглуулах **ᠴᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цаглах 的使动态.

цаглуур **ᠴᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]〈技〉定时器, 计时器.

цагнах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠬᠤ** [动]打钹.

цагриг **ᠴᠠᠭᠷᠢᠭ** [名]见 цагариг.

цагриглах **ᠴᠠᠭᠷᠢᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]见 цагариглах.

цагт **ᠴᠠᠭᠲᠤ** [形·副] ①时间的, 时期的, 时候的; ②小时的, 按小时计算的: ~ гаргасан зүйл 小时产量; ③时间内, 时期内, 时候内; ④小时内, 在…小时内.

цагтай **ᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] ①有时间的; 定时的: ~ тэсэрдэг бөмбөг 定时炸弹; ②有…小时的; ③有表的, 有钟的.

цагц **ᠴᠠᠭᠴ** [名]〈动〉鲑鱼.

цагцхай **ᠴᠠᠭᠴᠬᠠᠢ** [名]〈动〉喜鹊(别名).

цагцхайт **ᠴᠠᠭᠴᠬᠠᠢᠲ** 见 ~ бүргэд 〈动〉接白雕.

цагч(ин) **ᠴᠠᠭᠴ** I [名]钟表匠: ~ ны газар 钟表店.

цагч **ᠴᠠᠭᠴ** II [形]准时的, 按时的: ~ га-луу 〈动〉候雁; ~ шувуу 司晨(鸡的别名); ~ загас 鲟鱼; ~ цэцэг 〈植〉四季花.

цагчиг **ᠴᠠᠭᠴᠢᠭ** [数]一百亿.

цагчих **ᠴᠠᠭᠴᠢᠬ** [动](喜鹊等)喳喳叫.

цагчуулах **ᠴᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цагчих 的使动态.

цадаарах **ᠴᠠᠳᠠᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] ①以资财优厚而骄傲, 夸耀自己的财富, 摆阔; ②变得自高自大, 目中无人; 显得傲慢.

цадаархах **ᠴᠠᠳᠠᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动]依仗钱财, 夸耀财富, 摆阔.

цадал **ᠴᠠᠳᠠᠯ** [名]〈医〉脓疖子.

цадах **ᠴᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ①吃饱, 饱足: цадтал идэх 饱饱地吃; 吃足; ~ ыг мэдэхгүй 不知饱(的), 不知足(的), 贪婪(的); ◇ ~ ханах 满足; ②〈化〉饱和: цадсан уусгамал 饱和溶液.

цадиг **ᠴᠠᠳᠢᠭ** I [名]传记: Чингис хааны ~ 成吉思汗传; ◇ түүх ~ 史册; ~

намтар 传记。

цадиг **ᠴᠠᠳᠢᠭ** II [名] 程度, 能力: ~аа мэдэх 自量。

цадиггүй **ᠴᠠᠳᠢᠭᠦᠭᠦ** [形] ①不自量的, 不知高低的, 狂妄的; ②不争气的, 不成材的, 不像样的。

цадиггүйрхэх **ᠴᠠᠳᠢᠭᠦᠭᠦᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 不自量, 不知高低, 狂妄不自量。

цадиггүйтэх **ᠴᠠᠳᠢᠭᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠡ** [动] 表现得不自量, 不知高低, 狂妄。

цадрах **ᠴᠠᠳᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 吃饱; 吃够。

цадуул **ᠴᠠᠳᠤᠭᠤᠯ** [名] <医> 热疮疖。

цадчин **ᠴᠠᠳᠴᠢᠨ** [数] 载(一万个十亿)。

цай **ᠴᠠᠢ** [名] 茶, 茶叶; 茶树: ~ амтлаг 品茶; ~ амтлагч 品茶员; ~ амтлах 品茶; ~ барих 请茶, 献茶; ~ чанах 煮茶; ~ н идээ 茶卤; ~ сүүлэх 往茶里加奶, 以奶对茶; ~ тосуур 茶盘; ~ уух 喝茶; ~ уулгах 请喝茶; ~ хийх ①斟茶, 泡茶; ②加工茶叶; сүүтэй ~ 奶茶; хар ~ 红茶; 未加乳的茶; байхуу ~ 花茶; чулуун ~ 砖茶; хатуу ~ 青砖茶; ногоон ~ 绿茶; хээрийн ~ ①野生的茶叶; ②旅客路旁喝的茶; уулын ~ 山茶; өвсөн ~ 野生茶; шар ~ 花茶; хоосон ~ уух 光喝茶(茶中无掺加物); ~ ны шаазан, ~ ны аяга 茶碗; ~ ны халбага 茶匙; ~ ны газар 茶馆; ~ ны хиур <动> 茶蛾; ~ ны шаар 茶的渣子, 茶根; ~ сааралтан толбогтох <医> 茶灰斑病; ~ сэвхтэх <医> 茶叶炭疽病; ~ ны тариалан талбай 茶场, 茶田; ~ идээ 茶食。

цайвайх **ᠴᠠᠢᠪᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] 稍发白, 带白色, 呈淡色。

цайвалзах **ᠴᠠᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] ①天发白; ②翻白眼; ③闪烁, 一闪一现。

цайван **ᠴᠠᠢᠪᠠᠨ** [形] 灰白的: ~ нүд 白眼, 翻白眼。

цайвар **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷ** [形] ①稍白的, 带白色的, 淡色的: ~ арьс 白皮肤; ~ бойшил 灰琥珀, 灰黄琥珀; ~ зурвас <矿> 光明条带; ~ ногоо <植> 蕹菜; ~ шар 淡黄色; ~ бор 淡灰色; ~ ягаан 粉红色, 玫瑰色;

②苍白的, 无血色的(面孔等): ~ бүтэлт <医> 无血色窒息; ~ хөхрөл <医> 苍白发绀; ~ царай 苍白面容。

цайвардах **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ①色变得过于淡, 变成白花朵的; ②变得过于苍白, 变得毫无血色。

цайвардуу **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] ①带白色的, 色淡淡的; ②十分苍白的, 很无血色的。

цайвардуулах **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цайвардах 的使动态。

цайвардуухан **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] цайвардуу 的小称; ①略带白色的, 稍有点白的, 色稍淡的; ②稍苍白的, 不大有血色的。

цайвартах **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠲᠠᠬᠤ** [动] ①变白, 带白色, 变淡色; ②变苍白, 变得无血色。

цайвартуулах **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цайвартах 的使动态。

цайвархан **ᠴᠠᠢᠪᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] цайвар 的小称; ①稍发白的, 稍带白色的, 色稍淡的; ②稍苍白的, 不大有血色的(面孔等)。

цайвгар **ᠴᠠᠢᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 参见 цайвар。

цайдам **ᠴᠠᠢᠳᠠᠮ** [名] ①沙漠中的盐碱地带, 盐土沙漠; ②柴达木盆地(在中国青海省); ③空旷地带。

цайдуу **ᠴᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [名] <植> 茶豆: ~ буурцаг 茶豆。

цайз **ᠴᠠᠢᠵ** [名] ①寨子, 山寨; ②城堡, 要塞: хот ~, хэрэм ~ 城堡。

цайлас **ᠴᠠᠢᠯᠠᠰ** 见 ~ ~ 白花花地, 亮闪闪地。

цайлах **ᠴᠠᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ①喝茶, 饮茶; ②以茶招待, 举行茶会, 设茶宴; ③上早点招待。

цайлвалзах **ᠴᠠᠢᠯᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 阵阵发白; 翻白浪。

цайлгалт **ᠴᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] цайлгах I、II、III 的名词。

цайлган **ᠴᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠨ** [形] 善良的, 慈善的。

цайлгах **ᠴᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** I [动] цайх 的使动态; 使之变白, 使之发白, 漂白: ~ наанги 漂白土; гар ~ юм 小费。

цайлгах **ᠴᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** II [动] ①脱粒, 舂米, 碾米; ②打碎胡桃(坚果, 硬壳果)。

цайлгах **цайлгах** III [动] ①没收, 充公; ②挥霍, 浪费.

цайлгуулах **цайлгуулах** [动] цайлгах I、II、III 的使动态.

цайлзах **цайлзах** [动] цайх 的多次体.

цайллага **цайллага** [名] 茶会, 茶宴; (茶点)招待会: хөнгөн ~ 便宴; ~ хийх 举行茶会, 举行招待会.

цайлуулах **цайлуулах** [动] ① цайлах 的使动态; ②以茶待客, 以茶宴招待, 以茶点招待.

цайлцагах **цайлцагах** [动] цайлах 的众动态.

цайлчих **цайлчих** [动] цайлах 的完成体.

цайм **цайм** [形] 白热化的, 白炽状态的.

цайр **цайр** I [名] 锌: ~ түрхэх 镀锌; ~ лавай 亚铅白, 亚铅华; ~ ын андуурга <矿> 闪锌矿; ~ ын байван <矿> 皓矾; ~ ын жонш <矿> 菱锌矿; ~ ын өнгө 锌华; ~ ын хүдэр 锌矿; ~ ын эрдэс <矿> 锌化矿物.

цайр **цайр** II [名] (植) 山藤.

цайрам **цайрам** [形] 白茫茫的, 宽阔的, 一望无际的.

цайрах **цайрах** [动] ①变白, 发白, 呈白色; 退色: үс ~ 头发发白; үүр ~ 拂晓, 天蒙蒙亮; ②(容貌)变洁白, 长好看, 长漂亮: мал таргалж ~ 牲畜长得肥胖好看; ③习惯, 适应: хөдөлмөр хийхэд ~ 习惯于劳动; ④变赤贫, 破产, 破落; ⑤不顾羞耻, 豁出去.

цайрдах **цайрдах** [动] 镀锌: цайрдсан хувин 锌桶.

цайрдмал **цайрдмал** [形·名] ①镀锌的; ②镀锌制品.

цайрдуулах **цайрдуулах** [动] цайрдах 的使动态.

цайрлах **цайрлах** [动] 使之含锌; 镀锌.

цайрлуулах **цайрлуулах** [动] цайрлах 的使动态.

цайрмал **цайрмал** [形] ①变白的, 发白的, 呈白色的, 退色的; ②(容颜)变洁白了的,

长好看了的; ③习惯了的, 适应了的; ④变赤贫的, 破产的, 破落的.

цайрс **цайрс** 见 ~ ~ 白晃晃地.

цайртах **цайртах** [动] 镀锌.

цайрт **цайрт** [形] 锌的; 含锌的: ~ дициийн сэндэр 锌镍粉; ~ органик нэгдэл, ~ шим нэгдэл <化> 有机锌化合物.

цайруу **цайруу** [形] ①较白的, 带白色的, 稍白的; ②善良的, 清白的, 无辜的.

цайруувтар **цайруувтар** [形] 参见 цайруу.

цайруудах **цайруудах** [动] ①变得十分白; 变的过于白; ②变得十分善良, 变得十分清白.

цайруудуу **цайруудуу** [形] 很白的, 雪白的.

цайруудуулах **цайруудуулах** [动] цайруудах 的使动态.

цайруулагч **цайруулагч** [名] 漂白粉; 漂白剂.

цайруулах **цайруулах** [动] ① цайрах 的使动态: цайруулж бичих 誊写清楚; ②参见 цайлгах I.

цайруухан **цайруухан** [形] цайруу 的小称.

цайс **цайс** [名] 鬃钗, 钗子.

цайсаг **цайсаг** [形] 爱喝茶的: ~ хүн 爱喝茶的人.

цайсах **цайсах** [动] 想喝茶.

цайх **цайх** [动] ①发白, 呈白色; 变苍白; 退色: үс ~ 头发苍白; дээл хувцас ~ 衣服退色; гэдэс ~ (吃得)肚子发白(谓吃足奶食); үүр ~ 破晓, 黎明; ②变穷, 破产, 破落; ③不知羞耻, 不害臊, 豁出去.

цайч **цайч** [名] 茶农; 茶场工人.

цал **цал** 见 ~ буурал 苍白的, 非常白的(指头发).

цалайлгах **цалайлгах** [动] цалайх 的使动态.

цалайх **цалайх** [动] 敞开, 洞开, 大开; 变开阔, 变宽广: хаалга ~ тал нээх 敞开门户.

цалам **ᠴᠠᠯᠠᠮ** [名] 套索, 套绳: ~ дээс 套索.

цаламдагдах **ᠴᠠᠯᠠᠮᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] цаламдах 的被动态.

цаламдах **ᠴᠠᠯᠠᠮᠳᠠᠬᠤ** [动] 以套索捕捉, 投掷套索.

цаламдацгаах **ᠴᠠᠯᠠᠮᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] цаламдах 的众动态.

цаламдуулах **ᠴᠠᠯᠠᠮᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① цаламдах 的使动态; ② 被套住, 被套绳套住.

цаламдчих **ᠴᠠᠯᠠᠮᠳᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] цаламдах 的完成体.

цаламлах **ᠴᠠᠯᠠᠮᠯᠠᠬᠤ** [动] 参见 цаламдах.

цалан **ᠴᠠᠯᠠᠨ** [名] (动) 大杜鹃: ~ шувуу 大杜鹃.

цаландай **ᠴᠠᠯᠠᠨᠳᠠᠢ** [形] 见 цалантай.

цаландайлах **ᠴᠠᠯᠠᠨᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 见 цалантайлах.

цалантай **ᠴᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢ** [形] 粗笨的, 笨拙的, 蹩脚的(人).

цалантайлах **ᠴᠠᠯᠠᠨᠲᠠᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] 粗笨地动作, 笨拙地行动.

цалбар **ᠴᠠᠯᠪᠠᠷ** [名] 错误, 缺点.

цалгай **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢ** I [形] 敷衍的, 草率的, 懒散的, 松懈的.

цалгай **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢ** II [形] 撇口的, 翻沿的, 敞口的: ~ амтай хувин 撇口的桶.

цалгайдах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 口儿变撇, 沿儿往外翻, 口儿变大; ② 变得敷衍, 变得草率, 变得懒散, 变得松懈.

цалгайрал **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢᠷᠠᠯ** [名] цалгайрах 的名词.

цалгайрах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① (口儿)向外撇, 敞口, 翻沿; ② 敷衍, 草率, 懒散, 松懈.

цалгайруулах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠢᠷᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цалгайрах 的使动态.

цалгар **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷ** I [形] ① 粗心的, 草率的, 马马虎虎的; ② 不谨慎的, 敷衍的.

цалгар **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷ** II [形] 翻沿的, (口)向外翻张的, 撇口的, 敞口的: ~ таваг (口)向外翻张的盘子.

цалгар **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷ** III 见 гялгар ~ 光亮的, 亮晶晶的, 亮闪闪的: ~ цэлгэр 明朗的, 晴朗的.

цалгарах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 цалгардах.

цалгардах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 变得敷衍, 变得草率, 变得懒散; ② (口)向外撇, 翻沿.

цалгардуу **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] 太粗心的, 十分草率的, 过于懒散的.

цалгардуулах **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цалгардах 的使动态.

цалгардчих **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠳᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] цалгардах 的完成体.

цалгархан **ᠴᠠᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] цалгар I、II 的小称.

цалгиа (я) **ᠴᠠᠯᠭᠢᠠ** [名] ① 浪花, 水花: усны ~ 水花; ② 水溅声, 哗啦声, 潺潺声; ③ 溢出的水.

цалгидас **ᠴᠠᠯᠭᠢᠳᠠᠰ** [名] ① 水花, 浪花; ② 泛滥的水, 晃出的水.

цалгидах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] ① 起水花, 起浪花; ② 水溅得哗哗响, 水声潺潺.

цалгидуулах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠳᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цалгидах 的使动态.

цалгилах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 频起水花, 频起浪花; ② 频频晃荡.

цалгилуулах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠯᠤᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цалгилах 的使动态.

цалгим **ᠴᠠᠯᠭᠢᠮ** [形] 起浪花的, 晃荡的, 溢出的.

цалгирах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] 参见 цалгих.

цалгисах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠰᠠᠬᠤ** [动] 稍进出, 稍掀起.

цалгиулах **ᠴᠠᠯᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цалгих 的使动态.

цалгих **ᠴᠠᠯᠭᠢᠬᠢ** [动] ① 洪溢, 泛滥; ② 晃荡, 振荡.

цалгихих **ᠴᠠᠯᠭᠢᠬᠢᠶᠢᠬᠤ** [动] цалгих 的完成体.

цалз (аа) **ᠴᠠᠯᠵ** [名] (动) 蠢斯.

цалзгана **ᠴᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠠ** [名] (动) 秋凉儿(虫).

цалиг **ᠴᠠᠯᠢᠭ** [名] ① 神, 神祇; ◇ онгод ~ 神祇; ② (转)偶像, 崇拜物.

цалин(г) зорио [名]薪水,工资: ~ хөлснийфонд 工资基金; ~ тавих, ~ буух, ~ олгох 发放工资; сул ~ 养老金,抚恤金; бодит ~ 实际工资; ~ нэмэгдүүлэх 增加工资; ~ гийн аттестат 工资凭单; ~ гийн цэс 工资单; хөдөлмөр цалин хөлсний хороо 劳动工资委员会; ~ гаас хураах ашиг орлогын татвар 工资所得税; ~ гийн доод хязгаар 工资最低限度; ~ гийн журам 工资制; ~ гийн хураангуй цэс 工资明细表,工资报表; ~ гийн хэмжигдэхүүн 工资额; ~ гийн шимтгэл 工资附加额; ~ гийн шинэтгэл 工资改革; ~ нөөцлөх 预留工资; ~ нэмэгдүүлэхгүй байх 工资冻结; ~ гийн зохицуулалт 调整工资; ~ гийн нормочлол 工资定量化; ~ гийн хөмрөг 工资总额; ~ гийн хураамж 工资税; ◇ ~ хөлс 工资,薪金.

цалинжих зорио [动]变成工资,工资化.

цалинжуулалт зорио [动]工资发放,工资制度.

цалинжуулах зорио [动] цалинжих的使动态.

цалинт зорио [形]①工资的,薪水的; ②拿薪水的,拿工资的; 有工资的,有薪水的.

цалинтай зорио [形]拿工资的,拿薪水的; 有工资的,有薪水的.

цалинтан зорио [名]拿工资者,拿薪水者.

цалир зорио [名]钎,铁锤,冰钻.

цалирдах зорио [动]用钎打洞,用铁锤锤,用冰钻钻.

цалмар зорио [名]〈矿〉山肉.

цалмах зорио [动]拽头发,揪头发.

цалмуулах зорио [动]цалмах的使动态.

цалтах зорио [动]反复絮叨,(因忘其所言)反复说.

цалхаг зорио [形]参见 цамхай.

цалхай зорио [形]放荡的,淫乱的.

цалуу зорио [形]宽敞的,肥大的.

цалцгах зорио [动]唠叨,絮叨.

цалчраа зорио [形]舌头紧的,结巴的.

цам зорио [名]①〈宗〉跳鬼会(一种宗教的仪式,带假面具舞蹈): ~ ын баг 跳鬼用的假面具; ~ харайх, ~ цамнах 跳鬼; ②哑剧,手势剧.

цамаадах зорио [动]参见 цамаандах.

цамаан зорио [形]好挑剔的,好挑拣的: ~ хүн 好挑剔的人.

цамаандах зорио [动]挑剔,挑拣.

цамаандуу зорио [形]很爱挑剔的,十分爱挑拣的.

цамаанших зорио [动]挑剔起来;挑拣起来.

цамаарах зорио [动]挑剔,挑拣.

цамаархаг зорио [形]好挑剔的,好挑拣的.

цамаархах зорио [动]十分挑剔,挑三拣四.

цамаархуу зорио [动]参见 цамаархаг.

цамаархуулах зорио [动]цамаарах的使动态.

цамай зорио (зорио) [副]参见 арай.

цамгүй зорио [形]①〈宗〉不开跳鬼会的; ②无哑剧的,不演手势剧的.

цамнах зорио [动]①〈宗〉跳鬼; ②演哑剧,演手势剧; ③(动物)暴跳.

цамвуулах зорио [动]цамнах的使动态.

цамх зорио [名]〈陈〉下马界牌.

цамхаг зорио [名]①(建筑物之)尖顶; ②塔,了望楼,塔形建筑物; 高台: нефть өрөмдөх ~ 石油钻探塔; харуулын ~ 岗楼; хилийн ~ 边界了望塔; ~ антенна 塔形天线,铁塔天线; цамхгаас үсрэх 〈体〉跳台跳水; ③牌楼,牌坊; 凯旋门; ④(蒙古包内之)木圈顶.

цамхагт зорио [形]①尖顶的; 有尖顶的; ②塔的,塔形的; 有塔的,有了望楼的,有

塔形建筑物的: ~ кран, ~ өргүүр 塔形起重机.

цaмхaгтaй **цaмцaг** [形] ①有尖顶的; ②有塔的, 有了望楼的, 有塔形建筑物的.

цaмхaйх **цaмцaг** [动] 腹胀, 肚子发胀: дотор ~ 腹胀; гэдэс ~ 肚子胀.

цaмхpaа **цaмцaг** [名] 蒙古包顶棚的拉绳.

цaмхнйх **цaмцaг** [动] 吃得肚子挺起来, 吃得过饱.

цaмц(ан) **цaмц** [名] ①衬衫, 汗衫, 褂子: дотуур ~ 衬衣; хөвөнтэй ~ 棉袄, 棉上衣; ~ ны эд 衬衣料; 上衣料; ②(蒙古包的)内外罩布.

цaмцaал **цaмцaг** [名] 多面体, 结晶体.

цaмцaалтaй **цaмцaг** [形] 多面体的; 结晶体的.

цaмцaалтaх **цaмцaг** [动] 变多面体, 呈结晶状.

цaмцлaх **цaмцaг** [动] 穿衬衣.

цaмч(ин) **цaмч** [名] ①(宗)跳鬼者; ②哑剧演员, 手势剧演员.

цaмчлaх **цaмчaг** [动] (宗)跳鬼舞, 演哑剧.

цaмчуулaх **цaмчaг** [动] цaмчлaх 的使动态.

цaн **цaг** I [名] (乐)铍: ~ цохих, ~ хавирах 打铍.

цaн **цaг** II [名] 白霜: ~ суух 结霜.

цaн **цaг** III 见 ~ ~ 锵锵(打铍等的声音).

цaнa **цaг** I [名] 滑雪板; (转)滑雪: цанын уралдаан 滑雪比赛; ~ ар аялах 滑雪行军; ~ ар гулгах, ~ ар гүйх, ~ унах 滑雪; ~ ар харайх 滑雪跳跃; цаны спор (体) 滑雪运动; цанын таяг 滑雪杖; цанын аян 滑雪运动; цанын баг 滑雪队.

цaнa **цaг** II [名] (植)芍药: ~ цэцэг (植)芍药花.

цaнaлaх **цaгaг** [动] 滑雪.

цaнaтaх **цaгaг** [动] 带滑雪板, 上滑雪板.

цaнaч(ин) **цaгaг** [名] 滑雪者, 滑雪运动员.

цaнaчид **цaгaг** [名] цaнaч 的复数.

цaнгaа **цaгaг** [名] 口干, 渴: амны ~ гаргах 解渴; ◇ **aнгaа** ~ 干渴.

цaнгaах **цaгaг** [动] цaнгaх 的使动态: 使人口渴; ◇ **aнгaах** ~ 令人干渴.

цaнгaг **цaгaг** [形] 易渴的.

цaнгaлзaх **цaгaг** [动] цaнгaх 的多次体.

цaнгaлт **цaгaг** [名] цaнгaх 的名词.

цaнгaмтгaй **цaгaг** [形] 易渴的.

цaнгaмхaй **цaгaг** [形] 参见 цaнгaмтгaй.

цaнгaх **цaгaг** [动] 口干, 渴, 干渴.

цaнгaцгaах **цaгaг** [动] цaнгaх 的众动态.

цaнгaчих **цaгaг** [动] цaнгaх 的完成体.

цaнгилзүүр **цaгaг** [名] (乐)铍.

цaнгинaх **цaгaг** [动] ①铍敲响; 铍铍作响, 发出金属相碰声; ②(人)发出的尖细声.

цaнгинуулaх **цaгaг** [动] цaнгинaх 的使动态.

цaнгинуур **цaгaг** [名·形] ①铍; ②铍铍作响的, 共鸣的.

цaнгир **цaгaг** [名·形] 见 цaнхир.

цaнгиртaх **цaгaг** [动] 见 цaнхиртaх.

цaнгис **цaгaг** [名] (植)山麻核桃: ~ мод (植)山麻核桃(树).

цaнгуу **цaгaг** [名] (植)独行菜(属).

цaнгуулaх **цaгaг** [动] цaнгaх 的使动态.

цaндaгa **цaгaг** [名] (动)玉兔, 雪兔.

цaндaйлгaх **цaгaг** [动] цaндaйх 的使动态.

цaндaйх **цaгaг** [动] 参见 цондойх.

цaндaс **цaгaг** [名] (背阳坡上的)丛林.

цaндгaнaх **цaгaг** [动] (圆鼓物)动作.

цaндгaр **цaгaг** [形] 圆鼓的, 鼓肚的.

цaнвaх **цaгaг** [动] ①参见 цaгнaх; ②挂

霜, 凝霜.

цангах **цангах** [动] 结霜, 挂霜, 蒙上霜.

цантуулах **цантуулах** [动] цангах 的使动态.

цантчих **цантчих** [动] цангах 的完成体.

цанх **цанх** I [名] (医) 胃部抽痛: ~ татах 胃抽痛.

цанх **цанх** II [名] (马因勒上肚带而做出的) 膈蹶子状.

цанх **цанх** III [形] 直的, 直下的.

цанхайлгах **цанхайлгах** [动] цанхай 的使动态.

цанхайх **цанхайх** [动] 参见 цамхайх.

цанхин **цанхин** [名] (动) 白鹇.

цанхир **цанхир** [名·形] (少年) 头发白的, 少白头(的).

цанхиртах **цанхиртах** [动] (少年) 头发变白, 少白头.

цанхиртуулах **цанхиртуулах** [动] цанхиртах 的使动态.

цанхлах **цанхлах** [动] (马因上肚带而) 膈蹶子.

цанхлуулах **цанхлуулах** [动] цанхлах 的使动态.

цанхтай **цанхтай** I [形] (医) 患胃部抽痛病的.

цанхтай **цанхтай** II [形] (上肚带后) 爱膈蹶子的(马).

цанхтах **цанхтах** [动] (医) 胃部抽痛, 胃痛.

цанхтуулах **цанхтуулах** [动] цанхтах 的使动态.

цанхуй **цанхуй** [名] (植) 蔷薇花: ~ цэцэг (植) 蔷薇花.

цанцаахай **цанцаахай** [名] (动) 喜鹊(别名).

цар **цар** I [名] 浅底的金属大盘子.

цар **цар** II [名] (春天积雪上的) 薄冰, 冰茬儿.

цар **цар** III [名] 水银层, 涂上的水银(如镜子上).

цар **цар** IV [名] 范围, 体积, 容积: ~ ихтэй 容积大的, 范围大的; ~ багатай 容积小的, 范围小的; ~ хүрээ, ~ хэмжээ 领域; 规模.

цар **цар** V [名] (烟锅里的) 烟油.

цар **цар** VI 见 ~ ~ гэх, ~ ~ хийх ① 唧唧而鸣(如蟋蟀等叫); ② 嘎吱作响(如在雪上行走时): ~ цур гэх ① 打架, 争吵; ② 小狗叫; ~ цир гэх (煎炒时) 吱啦啦啦响.

цар **цар** VII [名] 火山口.

цар **цар** VIII [名] 参见 цараа II.

цараа **цараа** I [名] ① 轮廓, 形象; 范围, 体积, 容积; ② (乐) 声幅, 音域: ~ их дуу 宽嗓音.

цараа **цараа** II [名] 弹痕, 弹着点.

цараа **цараа** III [名] 水涡, 漩涡.

царавдай **царавдай** [名] (动) 莺.

цараг **цараг** [名] 尖, 尖端; 鞋尖: гутлын ~ 鞋尖.

царай **царай** [名] ① 脸, 面孔, 脸面; 相貌, 面貌, 脸色: ~ барайлгах 板起面孔, 沉下脸; ~ засрах 脸色好看起来, 相貌好看起来; ~ хувьсах 脸色起变化(因生气、惧怕、疼痛等); ~ улайх 脸红; ~ хувхайрах (因惧怕) 脸变苍白; ~ н байдал 面部表情; ~ н булчин 面部肌肉, 表情肌; ~ гаа хормойлох 兜起脸(指非常吝啬、吝惜、舍不得); ~ алдах ① 失色(因消瘦、困倦、消沉等); ② 不赏脸(指吝惜、吝啬); ~ дарах (因衣着不合身等而) 减色, 显得难看; ~ орох 生色, 有起色, 复元, 面色好起来; хүний ~ харах, бусдын ~ харах 看人脸色行事; ~ муутай ① 长相不好的, 相貌不扬的; ② 脸色难看的(指吝啬、小气); ③ 外观, 景象, 气象, 面貌: ажлын ~ 工作面貌; тэнгэрийн ~ 天色; нүүр ~ 脸面; цэрэг; ~ зүс 相貌, 长相.

царайлах **царайлах** [动] 变脸色, 给脸色看, 脸色变得难看.

царайлаг **царайлаг** [形] 脸面漂亮的, 美貌的.

царайлах **царайлс** [动] 变脸色, 显出…脸色, 露出…脸色: өөд ~ 笑逐颜开; уруу ~ 沉下脸来.

царайт **царайт** [形] ① 脸面的, 相貌的; ② 具有…面孔的, 长着…脸的: хар ~ 黑脸的; улаан ~ 红脸的.

царайтай **царайт** [形] ① 具有…面孔的, 长着…脸的; ② 脸部漂亮的, 美貌的.

царайчлгдах **царайчлгдс** [动] царайчлах 被动态.

царайчлагч **царайчлагч** [名] 看人脸色行事者, 见风使舵者, 献媚迎合者.

царайчлангуй **царайчлангуй** [形] 好看人脸色行事的, 善见风使舵的, 好献媚迎合的.

царайчлах **царайчлс** [动] 看人脸色行事, 见风使舵, 献媚迎合.

царайчлуулах **царайчлуулс** [动] царайчлах 的使动态.

царалттай **царалттай** [形] 有准备的, 有预料.

царам **царам** I [名] 烧的伤疤, 烫的伤疤.

царам **царам** II [名] ① 山谷, 山涧; ② 林间空地; ③ 冻土带; 冻原带: цармын бүс 冻土带, 冻原带; ◇ **цармын бүргэд** (动) 金雕; ~ **бялууухай** (动) 旋木雀(属).

царах **царах** I [动] 事先准备; 防备: цэнэх ~ 提防, 防备, 预防.

царах **царах** II [动] 贫困, 贫穷; 勉强度日.

царваг **царваг** [名] (衣服上的) 补丁.

царвалзах **царвалзс** [动] 摇摆, 摇动, 摇晃.

царван **царван** [名] (植) 艾蒿, 苦艾.

царвах **царвах** [动] ① (体) 摔跤拿势; (摔跤前) 做准备动作; ② 手舞足蹈.

царвуу (н) **царвуу** [名] ① 肩膀; ② 手指.

царвуувч **царвуувч** [名] ① 坎肩; ② 指套.

царга **царга** I [名] (雪地里牲畜踩出的) 小路.

царга **царга** II [名] 吝啬鬼, 小气人.

царга **царга** III [名] 弹痕, 枪伤痕.

царга **царга** IV [形] 壮实的, 老当益壮的.

царгдах **царгдах** I [动] 吝啬, 吝惜, 小气.

царгдах **царгдах** II [动] (春季在雪上面) 结一层薄冰.

царгалах **царгалах** I [动] 乘雪橇狩猎.

царгалах **царгалах** II [动] 参见 царгдах I.

царгас (ан) **царгас** [名] (植) 柴苜蓿; ~ сөргэнэ (植) 金花菜; ~ ны шүр цох (动) 苜蓿瓢虫.

царгатах **царгатах** [动] 雪上出路.

царгна (н) **царгна** [名·形] 破锣声(的), 嘶哑声(的), 嘈杂声(的), 噪声(的); ~ дуу 破锣声; 嘶哑声; ~ хүн 嗓音嘶哑的人.

царгил **царгил** [名] (乐) 打扎板(一种敲打乐器).

царгилдах **царгилдс** [动] (乐) 敲打扎板.

царгнулах **царгнуулс** [动] царгих I、II 的使动态.

царгих **царгих** I [动] 眼睛刺痛(因雪反光耀眼), 雪光耀眼.

царгих **царгих** II [动] 发出破锣声; 发出嘶哑声, 发出嘈杂声, 鼓噪声响.

царгиц **царгиц** [名] 强光, 眩光, 闪光; 耀度, 光泽.

царгуу **царгуу** [形] 参见 цаарга.

царгуул **царгуул** [名] (动) 白鹇(银雉).

цардагдах **цардагдах** [动] цардах 的被动态.

цардагч **цардагч** [名] 沥青混凝土浇灌机, 沥青混凝土铺设机.

цардайлгах **цардайлгс** [动] цардаих 的使动态.

цардайх **цардайх** [动] 肚子发胀, 肚子鼓起.

цардас **цардас** [名] ① 灰浆, 白灰泥; ② 柏油, 沥青: ~ бетон 沥青混凝土, 沥青水泥.

цардах **цардах** [动] ① 上浆, 抹灰浆; ② (往地上) 洒水; ③ (往地上) 铺沥青; 抹沥青: цардсан давирхай 沥青油膏; цардсан зам 柏油路.

цардацгаах **цардах** [动] цардах 的共动态。
цардачих **цардах** [动] цардах 的完成体。
цардганах **цардах** [动] (圆鼓物) 频频动弹。
цардгануулах **цардах** [动] цардганах 的使动态。
цардгар **цардах** [形] (肚子等) 鼓起的, 发胀的。
цардгардуу **цардах** [形] (肚子等) 鼓鼓的, 过于胀起的。
цардгаршиг **цардах** [形] 参见 цардгардуу。
цардлага **цардах** [名] (绘画时) 涂底的颜料。
цардмал **цардах** [形] 上过浆的, 浆洗过的; 铺沥青的: ~ даавуу 浆过的布; ~ зам 柏油马路, 洒过水的路。
цардуул(ан) **цардах** I [名] ① 浆(浆布衣服用); 浆糊: ~ хугарах 浆折裂(指灰心丧气, 消极); ② 淀粉: ~ бал бурамны үйлдвэр 淀粉糖浆厂; ~ ижлүүр 淀粉糊精; ~ ан бургуй 淀粉灌肠; ~ ын мөхлөг 淀粉颗粒。
цардуул **цардах** II [名] 喷壶, 洒水壶。
цардууланцар **цардах** [形] 淀粉状的, 淀粉样的; цардууланцрын хувирал 淀粉状变性。
цардууланцартах **цардах** [动] 成淀粉状。
цардуулах **цардах** [动] цардах 的使动态。
цардуулж **цардах** [名] 淀粉酶。
цардуулжих **цардах** [动] ① 成浆; 成灰浆; ② 成淀粉。
цардууллиг **цардах** [名] 链淀粉。
цардуулт **цардах** [形] ① 浆的, 灰浆的; ② 淀粉的。
цардуулцар **цардах** [形] 参见 цардууланцар。
царжилт **цардах** [名] (地) 成岩作用。

цариг **царих** [名] ① 车辆、牲畜通过时留下车辙和脚印的地方; ② 下雪后马吃草用蹄刨过的地方。
царил **царих** [名] 铁镮, 铁钎, 冰钻。
царилдалцах **царих** [动] царилдах 的共动态。
царилдах **царих** [动] 用铁镮镮, 用铁钎打洞, 用冰钻钻凿。
царилдацгаах **царих** [动] царилдах 的众动态。
царилдчих **царих** [动] царилдах 的多次体。
царни **царих** [形] 高傲的, 傲慢的。
царнидах **царих** [动] 变得高傲, 变得傲慢。
цариун **царих** [形] ① 高傲的, 傲慢的; ② 好说话的, 话多的, 饶舌的。
царлал **царих** [名] царлах I、II 的名词。
царлах **царих** I [动] ① 结薄冰: цас ~ 雪上结薄冰; ② 积烟油: ганс ~ 烟斗里积烟油。
царлах **царих** II [动] 圆满完成: ажлаа ~ 圆满完成自己的工作。
цармагай **царих** [形] 喜欢用前蹄刨的。
цармагайлах **царих** [动] 喜欢用前蹄刨。
цармах **царих** [动] 用前蹄刨(指马、牛等畜): морь цас ~ 马用前蹄刨雪。
цармуур **царих** [名] 铲雪锹。
царс(ан) **царих** [名] (植) 橡树, 橡木: ~ ны навч 橡树叶; ~ ны самар 五倍子, 橡实; ~ ны самрын шөвгөр (动) 橡实象鼻虫; ◇ ~ ны хүр эрвээхэй (动) 柞蚕; ~ ан торгомсог 茧缎。
царслэг **царих** [形] 橡树状的, 橡树式的。
цартах **царих** [动] 表层结冰: цас ~ 雪的表层结冰。
царуу **царих** [形] 严谨的, 思考周密的, 仔细认真的。
царуулах **царих** [动] царах I、II 的使动态。

царуут царуут [形] 砂的: ~ сүрьеэ <医> 砂肺结核.

царууц царууц [名] <化> 矽酸: ~ тоосго 灰渣砖; ~ төмөрт болронцор 含铁矽酸盐石英岩; ~ ын хүдэр 矽酸铁矿.

цархиа цархиа [形] 喳喳的(破锣声): ~ хоолой 破锣嗓子, 哑嗓子.

цархиралдах цархиралдах [动] цархих 的互动态.

цархих цархих [动] 发生嘶哑的叫声.

царц царц [名] <化> 硬脂: ~ ын хүчил 硬脂酸.

царцаа (н) царцаа [名] <动> 蝗虫, 蚂蚱: ~ ны бортого 蝗虫卵.

царцаагуур царцаагуур [名] 冷凝器.

царцаам царцаам [名] 黄油杂拌.

царцаамал царцаамал [形] (使) 冷凝的, 凝结的, 凝固的.

царцаах царцаах [动] царцах 的使动态.

царцаахай царцаахай [名] <动> 蝗虫; 蚂蚱.

царцайх царцайх [动] 淋湿, 浸湿: (由于湿透而) 发冷; ◇ ~ цэрцийх 湿透.

царцалт царцалт [名] ① 凝固, 凝结, 冷凝; ② 稍冻, 微冻.

царцам царцам [名] 参见 царцалт.

царцанги царцанги [形] ① 凝结的, 凝固的, 冷凝的: ~ тос 凝固油; ② (转) 幼稚的, 幼稚轻率的, 未经锻炼的.

царцангидах царцангидах I [动] 凝结(凝固, 冷凝)得很结实.

царцангидах царцангидах II [动] 变得幼稚, 变得幼稚轻率.

царцангирах царцангирах [动] ① 凝结成固体状; 冻成冰凌; ② 僵化.

царцангитах царцангитах [动] 参见 царцангирах.

царцангиших царцангиших [动] 开始凝结(凝固, 冷凝).

царцанхай царцанхай [形] 易凝固的, 易凝结的, 易冷凝的.

царцах царцах [动] ① 凝固, 凝结, 冷凝: өөх ~ 油脂冷凝; ② 稍冻, 微冻.

царцгар царцгар [形] 冷冻的, 凝固的.

царцдас царцдас [名] ① 冷冻物, 凝固物; ② 凝结的表层; ③ 雪糕, 冰激凌.

царцмаг царцмаг [名·形] ① 凝胶, 明胶, 精制胶, 白阿胶; ② 凝结的, 凝固的, 冷凝的.

царцмагархуу царцмагархуу [形] 凝胶状的, 明胶样的: ~ консистенц 凝胶稠度.

царцмагжих царцмагжих [动] 胶化, 凝胶作用.

царцмагжуулах царцмагжуулах [动] царцмагжих 的使动态.

царцмагт царцмагт [形] 凝胶的, 明胶的, 白阿胶的, 精制胶的: ~ бүрээс 胶囊; ~ огтлол 明胶切片.

царцмал царцмал [形·名] ① 凝结的, 凝固的, 冷凝的; ② 胶质; 肉冻.

царцуу царцуу [形] 凝结的, 凝固的, 冷凝的: 变硬的, 冻硬的: ~ өөх 凝脂; ~ хөрс 冻硬的土.

царцуувтар царцуувтар [形] 见 царцуухан.

царцуудах царцуудах [动] 凝结(凝固, 冷凝)得过硬.

царцуудуу царцуудуу [形] 凝结得硬的, 凝固得坚硬的.

царцуудуулах царцуудуулах [动] царцуудах 的使动态.

царцуулах царцуулах [动] царцах 的使动态.

царцуухан царцуухан [形] царцуу 的小称.

цас цас I [名·形] ① 铜锌合金, 炮铜; ② 铜锌合金的, 炮铜的: ~ сав 炮铜器皿.

цас(ан) цас(ан) II [名] 雪: ~ орох, ~ унах 下雪, 降雪; ~ арилгуур 扫雪机; ~ будрах 雪飘; ~ тогтоох 保雪, 储雪; ~ хагалуур 除雪机; ~ хайлах 雪融化; 化雪; ~ шуурах, ~ аар шуурах 刮暴风雪; ~ ны ус 雪水; малын ~ 牲畜吃的雪; амны ~ 人食用的雪; ~ ан

аргаль <动> 雪盘羊; ~ан бүрхүүл 积雪层, 雪盖; ~ан ирвэс <动> 雪豹; ~ан нураг 雪崩; ~ан талст 雪晶; ~ан үрдэс 米雪; ~ан хунгар 雪堆; ~ан хүн 雪人; ~ан ширхэг 雪花; ~ан цагаан 雪白的; ~ан чнхэр 砂糖; ~ны балай 雪盲; ~ны цоорхой 雪融后的地皮.

цасархаг **цасархал** [形] 多雪的, 终年积雪的; ~ өвөл 多雪的冬天.

цасархуу **цасархууц** [形] ① 多雪的; ② 雪似的.

цасдах **цасдах** [动] ① 降雪过多, 雪多起来; ② 积雪.

цаслах **цаслах** [动] 让牲畜吃雪.

цаслиг **цаслиг** 见 ~ цэцэг <植> 叠雪花.

цасрах **цасрах** [动] 降雪, 下雪: одоо цасарч байна 现在下雪了.

цасруулах **цасруулах** [动] цасрах 的使动态.

цаст **цаст** [形] 雪很多的, 多雪的, 积雪的; ~ уул 雪山; мөнх ~ уул 终年积雪的山.

цастай **цастай** [形] 积雪的, 有雪的, 雪的; ~ тал 白雪茫茫的草原.

цастах **цастах** [动] 雪大起来, 雪多起来.

цасч **цасч** 见 ~ тэглэй <动> 雪客(鹭鸶别名).

цатгал **цатгал** [名] 饱, 饱足.

цатгалан(г) **цатгалан** [形] 饱的, 饱食的, 饱腹的: ~ болох 吃饱; ~ морь 吃饱的马.

цатгалдах **цатгалдах** [动] 吃得过饱.

цатгалдуулах **цатгалдуулах** [动] цатгалдах 的使动态.

цатгах **цатгах** [动] 使之吃饱, 让人吃饱.

цатгуулах **цатгуулах** [动] цатгах 的使动态.

цах **цах** I [名] 支架, 支撑木; 构架.

цах **цах** II [名] 婴儿: улаан ~ 新生婴儿.

цахал **цахал** [名] 支架, 构架, 道具: ~

босгох 架起支架, 安装支架.

Цахар **цахар** [名] 察哈尔(蒙古族一部族).

цахатнах **цахатнах** [动] (女性)凶恶, 残暴, 暴怒, 发脾气, 行为不端.

цахатнуур **цахатнуур** [名] 泼妇.

цахдагдах **цахдагдах** [动] цахдах 的被动态.

цахдах **цахдах** [动] 用支架支, 用支撑木支撑; 用构架支.

цахдачих **цахдачих** [动] цахдах 的多次体.

цахдуулах **цахдуулах** [动] цахдах 的使动态.

цахилах **цахил** I [动] 闪电, 打闪.

цахилах **цахил** II [动] (牲畜)离群而跑.

цахилгаан **цахилгаан** [名] ① <电> 电: ~ гэрэл

电灯; ~ үүсгүүр 电动机; ~ хувнарлах самбар 配电板; ~ ы монтаж 电气安装; сөрөх ~ 阴电; эерэх ~ 阳电; ~ тусгаарлагч 绝缘器; агаарын ~ 天电, 大气的电流; ~ дамжлага 导电, 输电; ~ тэжээл, ~ тэжээх, ~ хангамж, ~ хангах 供电; ② 电的: ~ бvгтаамж 电容; ~ гагнаас 电焊; ~ гагнуур 电焊机; ~ долгион 电波; ~ задлал 电解; ~ уусгамал 电解液; ~ техникч 电气技术员; ~ соронзон 电磁铁; ~ тоолуур 电表; ~ төхөөрөмж 电气设备; ~ тэрэг 电车; ~ хөрөө 电锯; ~ хоовон 电锅; ~ хөдөлгүүр 电动机; ~ хүч 电力; ~ хөргүүр 电冰箱; ~ самбар 配电板; ~ хураагуур 蓄电池; ~ хүчдлийн хувьсгуур 变压器; ~ хэлхээ 电路; ~ чадавхи 电势; ~ эсэргүүцэл 电阻; ~ эмнэлэг 电疗; ~ зуух 电炉; ~ индүү 电熨斗; ~ данх 电壶; ~ утас ① 电线; ② 电话; ~ хонх 电铃; ~ шат 电梯; ~ сэнс 电扇; ~ чимэглэл 彩色电灯装饰, 霓虹灯; ~ станц 电站, 发电站, ~ ток, ~ гүйдэл 电流; ③ 电光, 闪电: ~ улсхийх, ~ гялсхийх, ~ цахих 闪电; ~ жнрвхийх 电光一闪一现; ~ жалбалзах 电光闪眼; ④ 闪电式的, 疾速的, 快速的;

急性的: ~ дайн (军) 闪电战, 闪击战; ~ сонин, ~ самбар 快报, 闪电报; ~ хэлбэртэй өвчин (医) 急性病; ~ менингит (医) 急性脑膜炎; ~ халдварт өвчин (医) 急性传染病; ~ товч 拉锁; ⑤ 电报(口语): ~ мэдээ 电报; ~ мэдээ нэвтрүүлүүр 发报机; ~ мэдээ хүлээн авуур 电报接收机; ~ мэдээллийн хороо 电信局; ~ мэдээний агентлаг 电讯社; ~ мэдээний харилцаа 电报联系; ~ мэдээний хаяг 电报挂号地址; ~ явуулах 发电报; ~ ы харну 电报的答复, 复电; ~ холбоо 电信; ~ ы тууз 电报纸带; ~ аянга 雷电, 闪电.

цахилгаанжил цахилгаанжил 参见 цахилгаанжилт.

цахилгаанжилт цахилгаанжилт [名] ① 电气化; ② 起电.

цахилгаанжих цахилгаанжих [动] ① 电气化; ② 起电.

цахилгаанжуулалт цахилгаанжуулалт [名] 参见 цахилгаанжуулалт.

цахилгаанжуулалт цахилгаанжуулалт [名] цахилгаанжуулах 的名词: ~ ын станц (电) 电气化试验站.

цахилгаанжуулах цахилгаанжуулах [动] цахилгаанжих 的使动态; 把...电气化, 使之电气化: цахилгаанжуулсан хичээл сургалт 电化教学.

цахилгаанлиг цахилгаанлиг [形] 电的, 电气的, 电气式的.

цахилгаантах цахилгаантах [动] ① (化) 电泳; ② (马) 患针眼病.

цахилгаанчин цахилгаанчин [名] 电工, 电气技师.

цахилгаанчлагдах цахилгаанчлагдах [动] цахилгаанчлах 的被动态.

цахилгаанчлах цахилгаанчлах [动] ① 起电, 使有电, 使带电; ② 闪电般地动作, 疾速地动作.

цахилгаанчлуулах цахилгаанчлуулах [动] цахилгаанчлах 的使动态.

цахилгаатах цахилгаатах [动] 参见 цахилгаантах.

цахилгах цахилгах I [动] цахилах I 的使动态.

цахилгах цахилгах II [动] цахилах II 的使动态.

цахилдаг цахилдаг [名] ① (植) 白芷; ② (植) 马蔺草; ③ 鸢尾(属).

цахилзах цахилзах [动] цахих 的多次体.

цахилуулах цахилуулах I [动] цахилах I 的使动态.

цахилуулах цахилуулах II [动] цахилах II 的使动态.

цахилуур цахилуур [名] (电) 电极: ~ гүй чийдэн 无电极电子管; ~ ын хоорондох багтаамж 极间电容.

цахим цахим [名] 电子: ~ бичил харуур 电子显微镜; ~ зүй 电子学; ~ дуран авайн зүй 电子光学; ~ дүрслэл 电子像; ~ тоолуур, ~ тооцоолуур, ~ тооцооны машин 电子计算机; ~ удирдлага 电子控制; ~ чийдэн 电子管; ~ ын багцрал 电子束; ~ ын цэнэг 电子电荷; ~ цаг 电子表.

цахимзүй цахим зүй [名] 电子学.

цахир цахир I [名] 指甲上生的白点: ~ буржирга (动) 雀(属); ~ бүргэд (动) 花白雕; ~ шонхор (动) 芦花海青; ~ хонь (动) 天老儿(羊).

цахир цахир II [名] ① (化) 硅; ② 燧石, 火石: ~ магнийн бүрхэвч 硅镁层; ~ чулуу 燧石, 火石; ◇ ~ дуу 尖细的声音.

цахираг цахираг 见 ~ торгомсог 温绸.

цахирам цахирам [名] (植) 兰, 兰花: цахирмын овог 兰科.

цахиранцар цахиранцар [名] (化) (矿) 氧化硅, 硅石(砂): ~ ын бүлгийн эрдэс 氧化硅矿物群.

цахирдах цахирдах [动] ① 变花白, 起白斑, 长白点; ② 打火, 打火石.

цахирдуулах цахирдуулах [动] цахирдах 的使动态.

цахирмаа **ᠴᠢᠬᠢᠷᠮᠠ᠎ᠠ** [名]〈植〉①蕙兰(花); ②兰草.

цахнулалт **ᠴᠢᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] цахиулах 的名词.

цахнулах **ᠴᠢᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цахих 的使动态.

цахиур(ан) **ᠴᠢᠬᠢᠭᠤᠷ** [名] ①燧石, 火石: ~ буу 燧火枪; ②〈化〉〈矿〉硅: ~ зэс 硅化二铜; ~ хөнгөн 硅铝圈; ~ хүчлийн мангаан 硅化锰; ~ хүчлийн цайр 硅酸锌; ~ чулуулаг 硅质岩类; ~ эзэмшил 可控硅; ~ ан замаг 硅藻.

цахиурлаг **ᠴᠢᠬᠢᠭᠤᠷᠯᠠᠭ** [形] ①燧石状的, 燧石似的, 火石状的, 火石似的; ②〈化〉〈矿〉硅状的, 硅质的.

цахиурт **ᠴᠢᠬᠢᠭᠤᠷᠲᠤ** [形]〈化〉〈矿〉硅的, 硅质的, 硅化的: ~ бөсөл, ~ хэлиа 硅华; ~ гүр 硅质赤铁矿; ~ занар 硅质片岩; ~ ногоолин, ~ зэс 硅孔雀石; ~ мангаан 硅化锰; ~ элсэн чулуу 含硅砂岩; ~ ын хүчил 硅酸.

цахиуртай **ᠴᠢᠬᠢᠭᠤᠷᠲᠠᠢ** [形] 含硅的, 硅质的: ~ занар 硅质片岩.

цахих **ᠴᠢᠬᠢᠬ** [动] ①(雷电)闪光, 发光, 打闪; ②打火, 打火镰, 打火石.

цахлай **ᠴᠢᠬᠯᠠᠢ** I [名]〈动〉鸥, 海鸥: ~ салбар овог 鸥亚科.

цахлай **ᠴᠢᠬᠯᠠᠢ** II [名]〈医〉(牛等畜的)癣, 黄癣.

цахлайтах **ᠴᠢᠬᠯᠠᠢᠲᠠᠬ** [动]〈医〉(牛等)起癣, 生癣.

цахлайгуулах **ᠴᠢᠬᠯᠠᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цахлайтах 的使动态.

цахлах **ᠴᠢᠬᠯᠠᠬ** [动] ①支撑; ②辞退.

цахлуулах **ᠴᠢᠬᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цахлах 的使动态.

цахлуур **ᠴᠢᠬᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] (花茎和花枝的)支撑木, 花架.

цахрах **ᠴᠢᠬᠷᠠᠬ** [动] (口上)冒泡沫: тэмээн-ний амнаас хөөс ~ 骆驼口中吐泡沫.

цахруулах **ᠴᠢᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цахрах 的使动态.

цахтнах **ᠴᠢᠬᠲᠢᠨᠠᠬ** [动] 妇人撒泼, 泼妇骂

街.

цахтнуулах **ᠴᠢᠬᠲᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цахтнах 的使动态.

цахтнуур **ᠴᠢᠬᠲᠢᠨᠭᠤᠷ** [名]泼妇.

цахч **ᠴᠢᠬᠴ** I [名]荡妇, 淫妇.

цахч **ᠴᠢᠬᠴ** II [名]〈动〉客鹊.

цац **ᠴᠢᠴ** I [名] ~ жимс 〈植〉槎椽子.

цац **ᠴᠢᠴ** II [名]〈宗〉泥佛像.

цац(ан) **ᠴᠢᠴ** III [名]锥, 锥体, 角锥: ~ ясны орой 锥体骨尖; ~ ан төвгөр 锥隆起; ~ ан хэлбэр 锥形; ~ ны гаднах хам шинж 〈体〉锥体外综合症; ~ ны шоо 角锥形.

цацаах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** I [动] цацах I 的使动态.

цацаах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** II [动] цацах II 的使动态.

цацаг **ᠴᠢᠴᠠᠭ** [名]缨子, 穗子; 流苏; 冠毛: тугийн ~ 旗穗.

цацагдах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠳᠠᠬ** I [动] цацах I 的被动态.

цацагдах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠳᠠᠬ** II [动] цацах II 的被动态.

цацаглагдах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] цацаглах 的被动态.

цацаглалцах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] цацаглах 的共动态.

цацаглах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 扎缨子, 扎穗子, 扎流苏.

цацаглацгаах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] цацаглах 的众动态.

цацаглуулах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] цацаглах 的使动态.

цацагт **ᠴᠢᠴᠠᠭᠲ** [形] ①带缨子的, 带穗子的; 带流苏的; 有冠毛的: ~ цэцэг 〈植〉木芙蓉(花); ~ хяруул 〈动〉吐绶鸡; ②缨子状的, 穗子状的, 流苏状的: ~ үлд өвс 〈植〉瓦松.

цацагтай **ᠴᠢᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** [形]带缨子的, 带穗子的, 带流苏的: ~ погон 带穗肩章.

цацагтах **ᠴᠢᠴᠠᠭᠲᠠᠬ** [动] 有缨子, 有穗子, 有流苏; 有冠毛.

цацал **ᠴᠢᠴᠠᠯ** [名]参见 цацалт.

цацалт *ᠴᠢᠴᠢᠯᠲᠤ* [名] ①撒, 扬; ②喷, 洒, 喷射, 喷洒: ~ын даралт 喷射压力.

цацалттай *ᠴᠢᠴᠢᠯᠲᠤᠲᠠᠢ* [形] ①撒的, 扬的, ②喷的, 洒的, 泼的.

цацалцах *ᠴᠢᠴᠢᠯᠴᠢᠬ* [动] цацлах I 的共动态.

цацаль *ᠴᠢᠴᠢᠯ* [名]〈宗〉祭天用的一种工具.

цацар *ᠴᠢᠴᠢᠷ* [名] 布凉棚, 帐篷.

цацаргалт *ᠴᠢᠴᠢᠷᠭᠠᠯᠲᠤ* [名] цацаргах 的名词.

цацарган *ᠴᠢᠴᠢᠷᠭᠠᠨ* [形] 放射形的, 辐射形的: ~ шөрвөс 放射状阳起石.

цацаргах *ᠴᠢᠴᠢᠷᠭᠢᠬ* [动] цацах 的使动态: 〈理〉〈使〉辐射, 放射, 发射: ~ гадарга 发射面; ~ илтгэлцүүр 反射系数; ~ чадал 辐射功率.

цацаргуур *ᠴᠢᠴᠢᠷᠭᠤᠷ* [名] 辐射器, 发射机; 放射体: ~ын антенн 〈电〉偶极天线; ~ын гүйдэл 〈电〉射极电流; ~ын цахимын урсгал 〈电〉射极电子流.

цацах *ᠴᠢᠴᠢᠬ* I [动] ①撒, 扬: шороо ~ 扬土; ②洒, 喷, 喷射, 喷洒: ус ~ 洒水; ~н мэдээ алдуулах 〈医〉喷洒麻醉, 雾化麻醉.

цацах *ᠴᠢᠴᠢᠬ* II [动] 呛, 噎.

цацацгаах *ᠴᠢᠴᠢᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] цацах 的众动态.

цацган *ᠴᠢᠴᠢᠭᠠᠨ* [形] 葡萄形的: ~ булчирхай 葡萄形腺.

цацганцар *ᠴᠢᠴᠢᠭᠠᠨᠴᠢᠷ* [名] 结节性肿瘤; 葡萄瘤.

цацгархаг *ᠴᠢᠴᠢᠭᠢᠷᠬᠠᠭ* [形] 放射形的; 伞状的: ~ хүүхэн хальс 伞状处女膜.

цацлага *ᠴᠢᠴᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ①撇儿(旧蒙古文的一种笔画); ②隔离符号(').

цацлах *ᠴᠢᠴᠢᠯᠢᠬ* I [动] цацах I 的多次体.

цацлах *ᠴᠢᠴᠢᠯᠢᠬ* II [动] цацах II 的多次体.

цацраа *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠠ* [名]〈化〉镭.

цацраастай *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠠᠰᠲᠠᠢ* [形]〈理〉辐射的, 放射的, 发射的.

цацраг(ан) *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭ* [名] ①〈理〉射线: рент-

гений ~ 爱克司射线, 伦琴射线; ②〈理〉辐射, 放射, 发射: ~ арьстас 〈医〉放射性皮炎; ~ бүслүүр 光环; ~ долгионы суваг 无线电波道; ~ дуран 放射镜; ~ идэвхт 放射性; ~ идэвхт бодис 放射性物质; ~ идэвхт бодисоор хордуулах 放射性(物质)污染; ~ идэвхт изотоп 〈理〉放射性同位素; ~ идэвхт элемент 放射性元素; ~ идэвхт эрдэс 放射性矿物; ~ туяагаар эмчлэх 〈医〉放射疗法; ~ цайрын андуурга 〈矿〉闪锌矿; ~ ан занар 〈地〉放射状片岩; ~ ан хольцтон 〈矿〉白铁矿; ~ ан хүдэр 〈矿〉光线矿; ~ ийн долгио 辐射波; ~ ийн өвчин 放射性疾病; ~ ийн тагнуул 辐射侦察; ~ урсгал 辐射通理; ~ аар дүрс нэвтрүүлэх 无线电传真.

цацрагдах *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* [动] цацах 的被动态.

цацрагжил *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠵᠢᠯ* [名] 参见 цацрагжилт.

цацрагжилт *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠵᠢᠯᠲᠤ* [名]〈理〉带放射性, 放射化.

цацрагжих *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠵᠢᠬ* [动]〈理〉带放射性, 放射化.

цацраглал *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠯ* [名]〈理〉辐射, 放射, 发射.

цацраглах *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠯᠠᠬ* [动]〈理〉辐射, 放射, 发射.

цацрагт *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠲᠤ* [形]〈理〉放射性的, 辐射性的: ~ идэвхт бодис 放射性物质; ~ луужин 无线电罗盘; ~ хайлуур жонш 放射性萤石; ~ хольцтон 〈矿〉白铁矿; ~ чулуу 石麻; ~ шохойн жонш 镭方解石, 放射方解石.

цацрагтан *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠲᠠᠨ* [名]〈动〉放射虫(类), 放射虫亚纲.

цацрагтах *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠲᠠᠬ* [动] 辐射, 放射, 发射: цацрагтсаны тун 辐射量.

цацрал *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠯ* [名] ①〈理〉辐射, 放射, 发射; ②扩散, 放散: ~ төвлөрөл 扩散与集中; ~ хугарал 折射.

цацралт *ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 цацрал.

цацрангуй **ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠩᠭᠤᠢ** [形]放射性的；易放射的，易辐射的，易发射的，易散射的，易四射的。

цацах **ᠴᠢᠴᠢᠬ** [动] (光芒等)放射，四射，散射，辐射；～ дорви 辐射强度。

цацахуй **ᠴᠢᠴᠢᠬᠤᠢ** [名]扩散，照射，光渗。

цацруул **ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯ** [名]放射，播送，辐射；долгио ～ 天线。

цацруулах **ᠴᠢᠴᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цацах 的使动态。

цацуулах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] цацах I 的使动态。

цацуулах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] цацах II 的使动态。

цацуур **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠷ** [名] ①洒水器，喷壶；②吹入器，吹药器。

цацних **ᠴᠢᠴᠢᠨᠢᠬ** [动] цацах I 的多次体。

цачир **ᠴᠢᠴᠢᠷ** [名] 见 цацар。

целлон **ᠴᠡᠯᠯᠣᠨ** [名] (化)四氯乙烯；赛纶(一种醋酸纤维塑料)。

целлофан **ᠴᠡᠯᠯᠣᠫᠠᠨ** [名]玻璃纸。

целлулойд **ᠴᠡᠯᠯᠣᠯᠣᠢᠶᠣᠳ** [名] (化)赛璐珞。

целлюлоз **ᠴᠡᠯᠯᠣᠯᠣᠵ** [名] ①(化)纤维素；纤维制品；～ын фабрик 纤维厂；②(化)纸浆。

целлюлойд **ᠴᠡᠯᠯᠣᠯᠣᠢᠶᠣᠳ** [名] 参见 целлулойд。

целом **ᠴᠡᠯᠣᠮ** [名] (解)体腔。

цель **ᠴᠡᠯᠢ** [名]目的，目标；宗旨；(军)目标；～ барих, сөнөөх (军)捕捉、消灭目标；цэргийн ～ 军事目标；бодит ～ 真实目标，实际目标；агаарын ～ 空中目标。

цельс **ᠴᠡᠯᠢᠰ** [名]摄氏；～ийн хэмжүүр, ～ийн хүрд 摄氏(温度)表。

цемент **ᠴᠡᠮᠡᠨᠲᠦ** [名]水泥；～ зуурах 和水泥，拌水泥；～ийн завод 水泥厂；～ шал 水泥地板。

цементлүүлэх **ᠴᠡᠮᠡᠨᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цементлэх 的使动态。

цементлэх **ᠴᠡᠮᠡᠨᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]抹水泥；灌水泥

浆。

цементом **ᠴᠡᠮᠡᠨᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [名]水泥枪，喷浆器。

цементших **ᠴᠡᠮᠡᠨᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]抹水泥，涂水泥。

центнер **ᠴᠡᠨᠲᠡᠨᠢᠷ** [名]公担(一百公斤)。

центризм **ᠴᠡᠨᠲᠡᠨᠢᠷᠢᠮ** [名]中派主义。

центрифуг **ᠴᠡᠨᠲᠡᠨᠢᠷᠢᠭᠤᠫᠠᠭ** [名] (技)离心机，离心脱水机，离心分离机；～аар эргүүлэх 离心沉淀。

цеолит **ᠴᠡᠭᠣᠯᠢᠲ** [名] (化)沸石；～ ус 沸石水。

церий **ᠴᠡᠷᠢᠶ** [名] (化)铈；～ хүдэр 铈矿。

цех **ᠴᠡᠬ** [名] ①车间；～ийн мастер 车间工长，工段长；～ийн хурал 车间会议；гутлын ～ 皮鞋车间；②行会。

циан **ᠴᠢᠶᠠᠨ** [名] (化)氰。

цианжих **ᠴᠢᠶᠠᠨᠵᠢᠬ** [动]氰化。

цианжуулах **ᠴᠢᠶᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цианжих 的使动态。

цигун **ᠴᠢᠭᠤᠨ** [名]气功。

цийдмэг **ᠴᠢᠶᠢᠳᠮᠡᠭ** [名]乳剂；～ийн давхрага 乳剂层。

цийдмэгжүүлэгч **ᠴᠢᠶᠢᠳᠮᠡᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠢᠭᠢᠭ** [名]乳化剂。

цийдмэглэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠮᠡᠭᠯᠢᠬ** [动]乳化。

цийдүүлэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цийдэх 的使动态；在水中掺牛奶使之呈淡白色。

цийдэм **ᠴᠢᠶᠢᠳᠡᠮ** [名]含乳的水，掺乳的水。

цийдэмлэг **ᠴᠢᠶᠢᠳᠡᠮᠯᠡᠭ** [形]含乳水状的，掺乳水状的。

цийдэмнэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠡᠮᠨᠢᠬ** [动]参见 цийдэмлэх。

цийдэмлүүлэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠡᠮᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цийдэмлэх 的使动态。

цийдэмлэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠡᠮᠯᠢᠬ** [动]往水中掺乳使呈淡白色。

цийдэх **ᠴᠢᠶᠢᠳᠢᠬ** [动]往水中掺乳。

цийлгэр **ᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠷ** [形] ①翻白眼的；发呆的；②宽敞的，广阔的，晴朗的，清澈的。

цийлгэрдүүлэх **ᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цийлгэрдэх 的使动态。

цийлгэрдэх *цагилгаар* [动] ①变得过于翻白眼; 显得过于发呆; ②变得广阔、宽敞; 变得十分晴朗, 清澈。

цийлгэрдүү *цагилгаар* [形] ①爱翻白眼的, 十分呆的; ②特别广阔的, 十分晴朗的。

цийлгэрхэн *цагилгаар* [形] цийлгэр 的小称。

цийлгэх *цагилгаар* [动] цийх 的使动态。

цийлийлгэх *цагилгаар* [动] цийлийх 的使动态。

цийлийх *цагилгаар* [动] 翻白眼; 眼发呆。

цийлхрэх *цагилгаар* [动] 眼泪汪汪, 两眼含泪。

цийлэг *цагилгаар* [名] (植) 飞蓬(属)。

цийлэгдүү *цагилгаар* [形] 频频翻白眼的, 眼过于发呆的。

цийлэгнүүлэх *цагилгаар* [动] цийлэгнэх 的使动态。

цийлэгнэх *цагилгаар* [动] 眼睛一翻一翻, 频频翻白眼; 频频发呆。

цийлэлзүүлэх *цагилгаар* [动] цийлэлзэх 的使动态。

цийлэлзэх *цагилгаар* [动] 参见 цийлэгнэх。

цийлэн *цагилгаар* [名] 松节油。

цйр *цагилгаар* [名] (植) 八角, 茴芹(属)。

цийх *цагилгаар* [动] ①目光发呆, 呆视; ②失明, 瞎。

цийчих *цагилгаар* [动] цийх 的完成体。

цикл *цагилгаар* [名] ①周期; 循环; ②(某事物的) 一系列, 系统, 汇集。

циклон *цагилгаар* [名] 气旋: ~ ы горим 气旋动态。

цилиндр *цагилгаар* [名] ①(数) 圆柱体; ②(技) 汽筒, 汽缸; ③大礼帽。

цимбал *цагилгаар* [名] (乐) 扬琴, 洋琴。

цинхонин *цагилгаар* [名] (医) 辛可宁。

цирк *цагилгаар* [名] 马戏, 杂技; 马戏团, 杂技团: ~ ийн жүжигч 马戏演员, 杂技演员。

циркон *цагилгаар* [名] (矿) 锆石: ~ элс 锆石

砂; ~ ы хүдэр 锆矿。

циркуль *цагилгаар* [名] 圆规, 两脚规。

циркч(ин) *цагилгаар* [名] 马戏演员, 杂技演员。

цистаденом *цагилгаар* [名] (医) 囊腺瘤。

цистерн *цагилгаар* [名] 大蓄存罐; 蓄存池; 油罐车, 油槽车。

цистин *цагилгаар* [名] (化) 胱氨酸。

цистицерк *цагилгаар* [名] (动) 囊尾蚴虫。

цистицерктах *цагилгаар* [动] (医) 患囊尾蚴虫病。

цитат *цагилгаар* [名] 引文。

цитизин *цагилгаар* [名] (医) 金雀花硷, 野靛硷(中枢兴奋剂)。

цитологи *цагилгаар* [名] 细胞学。

цитраль *цагилгаар* [名] (化) 柠檬醛。

цитрин *цагилгаар* [名] (化) 枸橼素。

цифр *цагилгаар* [名] 数字; 数目, 数额。

цов *цагилгаар* 见 ~ ~ 吵吵: та нар юунд ~ ~ гэж байна 你们吵吵什么。

цовд *цагилгаар* I [名] (植) ①人工饲草; ②灌木丛中新生长的青草; малд ~ ногоо идүүлэх хэрэгтэй 应给牲畜吃些新生青草。

цовд *цагилгаар* II [名] 小钉子, (鞋底) 防滑钉: ~ тах 马掌; (鞋的) 马蹄铁; 脚卤子, 涩脚子。

цовдлогдох *цагилгаар* [动] цовдлох 的被动态。

цовдлолцох *цагилгаар* [动] цовдлох 的共动态。

цовдлох *цагилгаар* [动] ①钉钉子, 钉防滑钉; ②捶打, 殴打。

цовдлуулах *цагилгаар* [动] цовдлох 的使动态。

цовдолцгоох *цагилгаар* [动] цовдлох 的众动态。

цовой *цагилгаар* [形] 聪明的, 伶俐的, 活跃的, 机灵的: ~ сэргэлэн 聪明伶俐的。

цовойтор *цагилгаар* [形] 较聪明的, 较活跃的, 伶俐机灵的。

- цовоодох **ᠴᠣᠪᠣᠣᠳᠤᠬ** [动]变聪明伶俐。
- цовоодуу **ᠴᠣᠪᠣᠣᠳᠤᠭᠤ** [形]聪明伶俐的，过于活跃的，非常机灵的。
- цовоолог **ᠴᠣᠪᠣᠣᠯᠣᠭ** [形]朝气蓬勃的，机灵活跃的。
- цовоорох **ᠴᠣᠪᠣᠣᠷᠣᠬ** [动]变聪明伶俐，变机灵活跃。
- цовоотох **ᠴᠣᠪᠣᠣᠲᠤᠬ** [动]显得聪明伶俐，显得机灵活跃。
- цовоохон **ᠴᠣᠪᠣᠣᠬᠠᠨ** [形] цовоо 的小称；机灵可爱的。
- цовооших **ᠴᠣᠪᠣᠣᠰᠢᠬ** [动]聪明伶俐起来，机灵活跃起来。
- цовхиц **ᠴᠣᠪᠬᠢᠴ** [名]压痕，凹槽。
- цовхор **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷ** [名]参见 цогвор。
- цовхорго **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷᠭ᠋᠎ᠠ** [名]〈体〉跳跌。
- цовхорцгоох **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷᠴᠣᠭᠤᠬ** [动] цовхорх 的众动态。
- цовхорлодох **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷᠯᠣᠳᠤᠬ** [动] цовхорх 的互动态。
- цовхорх **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷᠬ** [动]跳跃，跳动，雀跃：
~ н явах 跳着走；~ бүжиг 加洛普舞。
- цовхруулах **ᠴᠣᠪᠬᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цовхорх 的使动态。
- цовхчих **ᠴᠣᠪᠬᠣᠴᠢᠬ** [动] ① 雀跃，跳跃，跳动；② (马的前蹄)不时腾空跃起。
- цовхчуулах **ᠴᠣᠪᠬᠣᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цовхчих 的使动态。
- цог **ᠴᠣᠭ** I [名] ① 燃着的煤，火炭；② (转)小火星，小火花。
- цог **ᠴᠣᠭ** II [名]庄严，威严；精神，朝气：
~ жавхлан, ~ заль 庄严，威严，威风，朝气；~ бадрангуй 意气风发的，朝气蓬勃的；~ хийморь 精神，朝气，生气。
- цогвор **ᠴᠣᠭᠪᠣᠷ** [名]高脚木碗。
- цогдомдох **ᠴᠣᠭᠳᠣᠮᠳᠣᠬ** [动]显得有朝气，显得很神气。
- цогно **ᠴᠣᠭᠨᠠ** [名]马跃跑状，马跃驰的动作。
- цогнулах **ᠴᠣᠭᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цогних 的使动态。
- цогних **ᠴᠣᠭᠨᠢᠬ** [动] (马)跃跑，跃驰。

- цоглиг **ᠴᠣᠭᠯᠢᠭ** [形]参见 цоглог。
- цоглог **ᠴᠣᠭᠯᠣᠭ** [形]有精神的，活泼的，神采奕奕的；有灵气的。
- цогногор **ᠴᠣᠭᠨᠣᠭᠣᠷ** [形]陡峭的，高而陡的。
- цогнойлгох **ᠴᠣᠭᠨᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] цогнойх 的使动态。
- цогнойх **ᠴᠣᠭᠨᠣᠶᠢᠬ** [动]惊缩而坐，惊成一团。
- цогнолзох **ᠴᠣᠭᠨᠣᠯᠵᠣᠬ** [动]发抖，抖动，颤抖。
- цогт **ᠴᠣᠭᠲ** [形] ① 辉煌的，灿烂的，闪闪发光的；② 壮丽的，雄壮的；庄严的，威严的；③ 精神焕发的，朝气蓬勃的，富有生气的，有精神的。
- цогтой **ᠴᠣᠭᠲᠣᠶ** [形]参见 цогт：
~ ажил 生气勃勃的工作。
- цогтойяа **ᠴᠣᠭᠲᠣᠶᠠ** [副]精神焕发地，朝气蓬勃地，富有生气地，有精神地。
- цогхийморь **ᠴᠣᠭᠬᠢᠶᠢᠮᠣᠷᠢ** [名]朝气，生气，精神，威风。
- цогц **ᠴᠣᠭᠴ** [名] ① (人和动物的) 五脏；躯体；机体；бнейн ~ 躯体，身材；② 总体，复合体，结合体；堆积物，堆，团，群，垛：
~ кино 立体电影；~ төлөвлөгөө 综合计划；~ түүвэр 抽样总体；~ хам шинж (医) 综合症；~ шарил 遗体；~ эсрэг төрөгч (生) 复合抗原；өвсний ~ 草垛；элсний ~ 沙堆，沙丘；галын ~ 篝火，火堆；үүүний ~ 一片云彩。
- цогцгор **ᠴᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠷ** [形]险峻的，陡峭的。
- цогцгордох **ᠴᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动]变得险峻，变得陡峭。
- цогцгорхов **ᠴᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠪ** [形] цогцгор 的小称；较陡峭的。
- цогцдос **ᠴᠣᠭᠴᠣᠳᠣᠰ** [名]集合体：
~ байдал 聚集状态。
- цогцлогдох **ᠴᠣᠭᠴᠣᠭᠣᠳᠤᠬ** [动] цогцлох 的被动态。
- цогцлол **ᠴᠣᠭᠴᠣᠯ** [名]构造：
~ ын хөндий (地) 构造谷。
- цогцлоох **ᠴᠣᠭᠴᠣᠯᠠᠬ** [动] цогцлох 的使动态。
- цогцлох **ᠴᠣᠭᠴᠣᠯᠬ** [动] ① 堆积，集中放置；

综合堆置; цогцолсон зардал 综合支出; цогцолсон норм 综合定额; цогцолсон төөлвөлгөө 综合计划; ② 砌, 建造, 修造, 竖起: ~н байгуулах 建设, 建造; ③ 配套.

цогцлуулах **цогцлох** [动] цогцох 的使动态.

цогцойлгох **цогцоих** [动] цогцоих 的使动态.

цогцоых **цогцох** [动] 耸起, 突出, 突起, 竖立: ~ж суух 蹲, 蹲坐.

цогцолбор **цогцолбор** [名] 集合体, 结合体, 综合体; 机组; 构造; 聚集体: ~ын программ 综合纲要; ~ын хөгжил 综合体的发展; ~ илтгэвэр 综合指数; ~хангалт 成套供应.

цогцолборлох **цогцолборлох** [动] 集合, 结合, 综合; 成机组; 构造起来, 聚集.

цогцолборлуулах **цогцолборлох** [动] цогцолборлох 的使动态.

цогцолмол **цогцол** [形] 拼起的, 凑成的, 合成的, 集成的.

цогцолцгоох **цогцох** [动] цогцох 的众动态.

цогцос **цогц** [名] цогц 的复数; 总体, 综合体: бие ~ 躯体; 体格; цогцсын нэгж 总体单位.

цогцостох **цогцох** [动] 长成躯体, 有体格.

цогчин **цогч** [名] <宗>道场: ~ дуган <宗>大教堂, 寺庙大殿, 大礼拜堂.

цогшилт **цогших** [名] цогших 的名词.

цогших **цогцох** [动] 无焰无烟地燃烧, 火星燃烧.

цогшоо **цогших** [名] 参见 цогшилт.

цогшуулах **цогцох** [动] цогших 的使动态.

цод **цол** I [名] (下棋之)将, 将一军.

цод **цол** II [拟] 嘿嘿(儿童对小动物的称呼).

цодгонох **цодгонох** [动] (矮而腹大物)不断动作.

цодгор **цодгор** [形] 矮而腹大的.

цодгордуу **цодгордуу** [形] 过矮而腹过大的.

цодгорхон **цодгор** [形] цодгор 的小称.

цодлогдох **цодлох** [动] цодлох 的被动态.

цодлох **цол** [动] ① (下棋时)将, 将一军; ② 堵人口实.

цодлуулах **цодлох** [动] ① цодлох 的使动态; ② 意同 цодлогдох.

цодойлгох **цодойх** [动] цодойх 的使动态.

цодойх **цодлох** [动] 变得矮而腹大.

цодолзох **цодлох** [动] 矮而腹大物连续动作.

цозгонох **цозгонох** [动] 矮胖动物走动.

цозгор **цозгор** [形] 矮而腹大的, 矮胖的.

цозгордуу **цозгордуу** [形] 过矮而腹过大的, 非常矮胖的.

цозгорхон **цозгор** [形] цозгор 的小称.

цозойлгох **цозойх** [动] цозойх 的使动态.

цозойх **цозлох** [动] 变矮胖, 变矮小而肚大.

цозолзох **цозлох** [动] 参见 цозгонох.

цозолзуулах **цозолзох** [动] цозолзох 的使动态.

цой **цол** [名] (子弹、箭等触地后)反射, 反弹.

цойлго **цойлох** [名] ① 跳起, 跳开; ② 弹回, 弹起.

цойлгох **цойлох** [动] цойлох 的使动态.

цойлдох **цойлох** [动] цойх 的互动态.

цойлох **цойлох** [动] ① (牲畜)离群而走: хонь ~ 一只羊离群而走; ② (射出的箭、子弹等触地后)弹回, 弹起; сум ~ 子弹弹起, 箭弹起, 跳起, 跳开.

цойлуулах **цойлох** [动] цойлох 的使动态.

цойлууур **цойлох** [名] 反射器, 反弹器.

цойрон **ᠴᠣᠶᠢᠷᠣᠨ** I [名] 初生的骆驼羔。

цойрон **ᠴᠣᠶᠢᠷᠣᠨ** II 见 ~ цуцал (动) 水骆驼 (雀)。

цойх **ᠴᠣᠶᠢᠬ** [动] 参见 цойлох。

цойцгонох **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠤᠨᠣᠬ** [动] 腿脚细高或小脚物走动; 晃动。

цойцгонуулах **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠤᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цойцгонох 的使动态。

цойцгор **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] (腿脚) 细高的, 小脚的: ~ хөлтэй морь 腿细小的马。

цойцойлгох **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] цойцойх 的使动态。

цойцойх **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠶᠢᠬ** [动] 腿脚变细高, 腿脚变窄小, 腿脚紧缩: ~н суух 抱膝而坐。

цойцолзох **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] 参见 цойцгонох。

цойцон **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠨ** [形] (腿脚细高得) 走样的, 变形的。

цойцрох **ᠴᠣᠶᠢᠴᠣᠷᠠᠬ** [动] 腿脚变细高, 腿脚紧缩, 腿脚变小。

цол **ᠴᠣᠯ** I 见 ~ ~ 囉洛囉洛响, 咕咚咕咚响 (容器液体晃动声)。

цол(он) **ᠴᠣᠯ** II [名] ① 衔, 军衔, 学衔, 学位: ~ хамгаалах зохиол 学位论文; хурандаа ~ 上校军衔; ~ олгох, ~ шагнах 授衔; 授予...称号; ~ ны хугацаа <军> 军衔期; ~ ны нэмэгдэл <军> 军衔补贴, 军衔津贴; ② 称号: аврага ~ 冠军称号; баатар ~ 英雄称号; ~ авах 获得称号; ③ (短) 颂诗, (短) 赞歌: ~ дуудах 唱赞歌; ④ 绰号, 浑名, 导名: ~ өгөх 起绰号。

цолбон **ᠴᠣᠯᠪᠣᠨ** 见 ~ тайга, ~ нохой (动) 哈巴狗。

цолгилох **ᠴᠣᠯᠭᠢᠯᠣᠬ** [动] 迫不及待地, 争先恐后地说, 抢先说。

цолгилуулах **ᠴᠣᠯᠭᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] цолгилох 的使动态。

цолгин **ᠴᠣᠯᠭᠢᠨ** [形] ① 易怒的, 暴躁的; ② 敏捷的, 灵巧的, 麻利的。

цолгио **ᠴᠣᠯᠭᠢᠣ** [形] 信口开河的; 好抢先说话: ~ хүн 信口开河者; 好抢先说话者。

цолгнуулах **ᠴᠣᠯᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цолгих 的使动态。

цолгих **ᠴᠣᠯᠭᠢᠬ** [动] (鱼) 跃出水面, 蹦出水面。

цолгон **ᠴᠣᠯᠭᠣᠨ** [名] ① (凿透的) 孔洞或眼; ② (冬季捕菌的) 冰窟窿。

цолгорох **ᠴᠣᠯᠭᠣᠷᠠᠬ** [动] ① 脱颖, 领先, 优秀, 杰出; ② 涌现。

цоллогдох **ᠴᠣᠯᠭᠣᠯᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] цоллох 的被动态。

цоллолцох **ᠴᠣᠯᠭᠣᠯᠯᠴᠣᠬ** [动] цоллох 的共动态。

цоллох **ᠴᠣᠯᠭᠣᠬ** [动] ① 赞扬, 称赞; ② 授予称号, 宣告称号; 授衔, 授学位, 授学衔。

цоллоцгоох **ᠴᠣᠯᠭᠣᠯᠯᠣᠴᠣᠭᠠᠬ** [动] цоллох 的众动态。

цоллуулах **ᠴᠣᠯᠭᠣᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] ① цоллох 的使动态; ② 意同 цоллогдох。

цолмон **ᠴᠣᠯᠮᠣᠨ** [名] (天) 金星, 启明星。

цолос **ᠴᠣᠯᠣᠰ** 见 ~ хэрээ <动> 白眉歌鸲。

цолт **ᠴᠣᠯᠲ** [形] ① 有衔的, 有军衔的, 有学衔的, 有学位的; ② 有称号的; ③ 有绰号的。

цолтой **ᠴᠣᠯᠲᠣᠶ** [形] 参见 цолт。

цолтон **ᠴᠣᠯᠲᠣᠨ** [名] ① 有...衔的人, 有...军衔的人, 有...学衔的人, 有...学位的人; ② 有...称号的人; ③ 有...绰号的人。

цолхийх **ᠴᠣᠯᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] (液体) 囉洛囉洛响, 咕咚咕咚响。

цолцгонох **ᠴᠣᠯᠴᠣᠭᠤᠨᠣᠬ** [动] 圆鼓鼓的东西频频动。

цолцгор **ᠴᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠷ** [形] 圆鼓鼓的, 鼓起的, 突出的, 大腹便便的。

цолцгорхон **ᠴᠣᠯᠴᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] цолцгор 的小称; 略突出的。

цолцойлгох **ᠴᠣᠯᠴᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] цолцойх 的使动态。

цолцойх **ᠴᠣᠯᠴᠣᠶᠢᠬ** [动] 变圆鼓。

цолцон **ᠴᠣᠯᠴᠣᠨ** [名] 赘肉, 瘤; 木瘤。

цолцонтох **ᠴᠣᠯᠴᠣᠨᠲᠣᠬ** [动] 长赘肉, 生肉瘤, 形成木瘤。

цолцонтуулах *цолцонтуулсанаар* [动] цолцонтох的使动态.

цолчгонох *цолчгонолсанаар* [动] 讨好, 巴结, 迎合, 拍马, 摇尾乞怜.

цолчгонуулах *цолчгонуулсанаар* [动] цолчгонох的使动态.

цолчдох *цолчдсанаар* [动] 显得太幼小, 变得不懂事, 变得幼稚无知.

цолчоо *цолч* [形] ①嘴不紧的, 说话随便的; ②话多的, 饶舌的.

цолчроо *цолч* [名] 口吃的人, 结巴人.

цолчрох *цолчролсанаар* [动] 结巴, 口吃.

цолчруулах *цолчруулсанаар* [动] цолчрох的使动态.

цольд *цоль* I [名] ①沼泽地, 半湿半干地; ②未收割干净的边角地.

цольд *цоль* II [形] 学问渊博的, 超群的, 出众的.

цом *цом* I [名] (底深脚高的) 杯子; 奖杯, 锦杯: ~ын тогтолцоо 锦标制.

цом *цом* II [形] 整齐的, 整理好的, 整顿好的, 有条理的.

цомбогонох *цомбогонолсанаар* [动] 细高物频频动弹.

цомбогонуулах *цомбогонуулсанаар* [动] цомбогонох的使动态.

цомбогор *цомбог* [形] ①(腿脚)细高的, 紧窄的; 杯形的: ~ аяга 茶杯, 高脚杯子; ②整齐轻便的, 有条理的.

цомбогордох *цомбогордсанаар* [动] ①(腿脚)变细高紧窄; ②显得整齐轻便, 显得有条理.

цомбогордуу *цомбог* [形] 非常细高的, 十分紧窄的.

цомбогорхон *цомбог* [形] цомбогор的小称.

цомбойлгох *цомбойлгосанаар* [动] цомбойх的使动态.

цомбойх *цомбой* [动] ①(腿脚)变细高; ②变整齐轻便, 变有条理.

цомбон *цомбон* [名] ①参见 цомбогор: ~ аяга 茶杯, 高脚杯子; ~ туурай 紧窄的

蹄子; ②坍塌.

цомнол *цомнол* [名] 剧情摘要, 剧本摘要.

цомог *цомог* [名] ①垛, 草垛, 禾垛, 木垛; ②照相册, 纪念册.

цомоглох *цомоглолсанаар* [动] ①垛, 堆垛; ②集聚物品成册.

цомоглуулах *цомоглоулсанаар* [动] цомоглох的使动态.

цомоо *цом* [名] (底深的) 杯子, 奖杯, 锦杯.

цоморлиг *цоморлиг* [名] ①蓓蕾, 花蕾: цэцгийн ~ 花蕾; ②谷粒; ③集子, 选集, 作品集: зохиолын ~ 作品集.

цоморлиглох *цоморлиглосанаар* [动] ①使成花蕾, 使结花蕾; ②收集作品, 编集子.

цоморлигтох *цоморлигтолсанаар* [动] ①结蓓蕾, 结花蕾; ②结谷粒; ③成集子, 成选集, 集结.

цоморлигтуулах *цоморлигтуулсанаар* [动] цоморлигтох的使动态.

цоморлог *цоморлог* [名] 见 цоморлиг.

цоморлоглох *цоморлоглолсанаар* [动] 见 цоморлиглох.

цоморлогт *цоморлогт* [形] 有花蕾的.

цоморлогтох *цоморлогтолсанаар* [动] 见 цоморлигтох.

цомос *цомос* [名] 地图.

цомох *цомох* [动] 绊住, 羁绊.

цомотгол *цомотгол* [名] 参见 цомтгол.

цомрох *цомрох* [动] 变整齐, 变条理.

цомруулах *цомруулсанаар* [动] цомрох的使动态.

цомсгох *цомсгох* [动] цомсгох的使动态.

цомсох *цомсох* [动] 参见 цомтох.

цомтгогдох *цомтгогдсанаар* [动] цомтгох的被动态.

цомтгогч *цомтгогч* [名] ①整理者, 整顿者, 弄条理者; ②(数)积分: ~ тоо 积分数.

цомтгол *цомтгол* [名] ①整理, 整顿, 使条理化; ②(数)积分: ~ бүгд хэлхээ 积分

- 指数；～ тоолол 积分学；～ ын тахириц 积分曲线。
- ЦОМТГОХ** *цөмтгөх* [动] цөмтох 的使动态；
① 弄整齐，整顿好，使之条理化；② 〈数〉积分。
- ЦОМТГУУЛАХ** *цөмтгүүлэх* [动] цөмтгох 的使动态。
- ЦОМТОХ** *цөмтөх* [动] 变整齐，条理化，渐有秩序，渐上轨道。
- ЦОМХДОХ** *цөмхдөх* [动] 变得十分整齐，整齐有序，变得非常条理，条理分明。
- ЦОМХОН** *цөмхөн* [形] цөм II 的小称；比较整齐的，比较有条理的。
- ЦОМХОТГОЛ** *цөмхөтгөл* [名] цөмхөтгох 的名词。
- ЦОМХОТГОХ** *цөмхөтгөх* [动] 整理，整顿，使之日趋整齐，使之条理化，使之日趋正规。
- ЦОМХОТГУУР** *цөмхөтгүүр* [名] 〈数〉积分机，积分仪；～ ын үе 积分周期。
- ЦОМХРОХ** *цөмхрөх* [动] 变整齐，变条理，变得有秩序，井然有序。
- ЦОМХТГОЛ** *цөмхтгөл* [名] цөмхтгох 的名词。
- ЦОМХТГОХ** *цөмхтгөх* [动] 整理，整顿，使条理化。
- ЦОМХТОХ** *цөмхтөх* [动] 渐变整齐，渐有秩序，渐较有条理。
- ЦОМЦГОНОХ** *цөмцөгөнөх* [动] 瘦高物、瘦细物不断动作。
- ЦОМЦГОНУУЛАХ** *цөмцөгөнүүлэх* [动] цөмцөгөнөх 的使动态。
- ЦОМЦГОР** *цөмцөгөр* [形] 紧缩而高的，收缩而细高的，瘦高的，细高的：～ залаа 紧密圆锥花序。
- ЦОМЦГОРДОХ** *цөмцөгөрдөх* [动] 变得过于细高，变得过于瘦高。
- ЦОМЦГОРДУУ** *цөмцөгөрдүү* [形] 非常瘦高的，十分细高的，很紧缩而特别高的。
- ЦОМЦГОРДУУХАН** *цөмцөгөрдүүхэн* [形] 稍瘦高的，稍细高的。
- ЦОМЦГОРХОН** *цөмцөгөрхөн* [形] цөмцөгөр 的小称。
- ЦОМЦОГ** *цөмцөг* [名] ① 宫殿；② (大而尖顶的)毡包。
- ЦОМЦОЙЛГОХ** *цөмцөйлгөх* [动] цөмцөйх 的使动态。
- ЦОМЦОЙХ** *цөмцөйх* [动] 变细高，变瘦高，紧缩而高起，抱膝而坐：～ ж суух 单腿盘坐。
- ЦОМЦОЛЗОХ** *цөмцөлзөх* [动] 参见 цөмцөгөнөх。
- ЦОМЦОЛЗУУЛАХ** *цөмцөлзүүлэх* [动] цөмцөлзөх 的使动态。
- ЦОМЦРИУЛАХ** *цөмцүрүүлэх* [动] цөмцрих 的使动态。
- ЦОМЦРИХ** *цөмцүрэх* [动] (在深草地中)弯着腰走，弯腰疾行。
- ЦОН(Г) ЦАГ** [名] 赤石髓，肉红玉髓，光玉髓(砂)。
- ЦОНГОР** *цонгор* [名·形] ① 洼，凹坑，坑洼；② 坎坷不平的，坑洼不平的，不平坦的；多坑的，多孔的。
- ЦОНГОРХОЙ** *цонгорхой* [形] 多孔的，满是窟窿的；онгорхой ~ 多孔的，满是窟窿的。
- ЦОНДГОР** *цондгор* [形] 肚子鼓起的，腹部鼓起的(动物)。
- ЦОНДГОРДУУ** *цондгордүү* [形] (肚子等)特别鼓起的，很凸起的。
- ЦОНДГОРХОН** *цондгорхөн* [形] цондгор 的小称。
- ЦОНДОГ** *цондог* [名] 蒙古包(毡房)的支撑木，顶木，顶棍。
- ЦОНДОГЛОГДОХ** *цондоглогдох* [动] цондоглох 的被动态。
- ЦОНДОГЛОХ** *цондоглох* [动] 用顶木稍撑高蒙古包顶。
- ЦОНДОГЛОЦГООХ** *цондогложгоох* [动] цондоглох 的众动态。
- ЦОНДОГЛУУЛАХ** *цондоглуулэх* [动] цондоглох 的使动态。
- ЦОНДОЙЛГОХ** *цондойлгөх* [动] цондойх 的使动态。
- ЦОНДОЙХ** *цондойх* [动] 鼓起，突起，隆起(肚子等)。

ЦОНДОН ЦОНЦОЛ I [形] 肚子鼓起的, 腹部突起的.

ЦОНДОН ЦОНЦАГ II [名] 命运, 运气, 缘分.

ЦОНДУУЛ ЦОНЦОЛ [名] (动) 啄木鸟.

ЦОНЖ ЦОНАГ [名] 高台, 瞭望台, 烽火台.

ЦОНОГ ЦОНАГ [名] (鼠等的) 洞, 穴.

ЦОНОГЛОХ ЦОНЦОЛ [动] (鼠等) 掘穴, 打洞.

ЦОНОМ ЦОНАГ [形] 炎热的, 炙热的.

ЦОНООХ ЦОНЦОЛ [动] ЦОНОХ 的使动态.

ЦОНОХ ЦОНАГ [动] 烘烤, 暴晒.

ЦОНХ (ОН) ЦОНАГ [名] 窗户, 窗子; ~ны ялуу 窗横棧, 窗格; ~ны хацар 窗竖棧; ~ны жааз 窗架; ~ны хүрээ 窗框; ~ны мөгөө 窗边框; 窗形; ~ны суурь 窗台; ~ны хөшиг 窗帘, 窗幔, 窗帷; ~ны замаг 窗子插销; ~ны самбар 窗板; ~ны шил 窗玻璃.

ЦОНХИГОР ЦОНЦОЛ [形] 憔悴的, 苍白的; 萎黄的: ~ царайтай хүн 面容憔悴的人; ~ өвчин <医> 萎黄病.

ЦОНХИГОРДУУ ЦОНЦОЛ [形] 很憔悴的, 很苍白的.

ЦОНХИГОРХОН ЦОНЦОЛ [形] цонхигор 的小称.

ЦОНХИГТ ЦОНАГ [名] 铁镐, 镐头.

ЦОНХИЙЛГӨӨХ ЦОНЦОЛ [动] цонхийх 的使动态.

ЦОНХИЙХ ЦОНАГ [动] (面色) 变苍白, 变憔悴; 贫血.

ЦОНХИЙЦГӨӨХ ЦОНЦОЛ [动] цонхийх 的众动态.

ЦОНХИОЛ ЦОНАГ [名] 清沏的深水, 清沏的深渊.

ЦОНХИР ЦОНАГ [形] 苍白的, 憔悴的: ~ цөм <生> 苍白血球.

ЦОНХИРДОХ ЦОНЦОЛ [动] 显得过于憔悴, 显得过于苍白.

ЦОНХИРТОХ ЦОНЦОЛ [动] (面色等) 显得苍白, 显得憔悴.

ЦОНХЛОГДОХ ЦОНЦОЛ [动] ЦОНХЛОХ 的

被动态.

ЦОНХЛОХ ЦОНЦОЛ [动] 打窗洞.

ЦОНХЛУУЛАХ ЦОНЦОЛ [动] ЦОНХЛОХ 的使动态.

ЦОНХОВЧ ЦОНАГ [名] 窗框.

ЦОНХОЛЦГӨӨХ ЦОНЦОЛ [动] ЦОНХЛОХ 的众动态.

ЦОНХОР ЦОНАГ [形] 破破烂烂的; 坑坑洼洼的, 坎坷不平的.

ЦОНХОРХОЙ ЦОНАГ [形] ① 破烂的; ② 有小圆坑的, 有小圆洼的.

ЦОНХОЧ ЦОНАГ [名] 制窗工.

ЦОНХТОЙ ЦОНАГ [形] 有窗户的, 安窗户的, 开窗的.

ЦОО ЦОНАГ I [副] 透, 穿透地: ~ цохих 打穿; ~ харвах, ~ буудах 射穿; ~ мэрэх 咬透, 咬穿.

ЦОО Ц II [副] 在表示“新”或“完整”的形容词前, 表示程度的加深: ~ шинэ 崭新的; ~ бүтэн 完整无损的, 圆满无缺的.

ЦОО ЦОНАГ III 见 ~ начин <动> 鸦鹊噪儿 (鸟).

ЦООВОР ЦОНАГ [名] <植> 胡椒.

ЦООГ ЦОНАГ 见 алга ~ 这一块那一片的, 花花点点的.

ЦООГЛОХ ЦОНЦОЛ [动] 聚集, 群集, 拥集.

ЦООГЛУУЛАХ ЦОНЦОЛ [动] ЦООГЛОХ 的使动态.

ЦООГОНДОЙ ЦОНАГ [名] (动) 狸, 狸猫, 草原斑猫, 草原野猫, 山猫.

ЦООГХОН ЦОНАГ [形] цоог 的小称; 有点花的, 有点花花点点的.

ЦООГЧЛОГДОХ ЦОНЦОЛ [动] ЦООГЧЛОХ 的被动态.

ЦООГЧЛОХ ЦОНЦОЛ [动] 偏袒; 区别对待, 不同看待.

ЦООГЧЛУУЛАХ ЦОНЦОЛ [动] ① ЦООГЧЛОХ 的使动态; ② 意同 ЦООГЧЛОГДОХ.

ЦООЖ (ИН) ЦОНАГ [名] 锁: ~ түлхүүр 锁和钥匙; ~ны өргөс, ~ны сэрвээ, ~ны цүү 锁簧; далд ~ 暗锁.

цоожилзних цоожлогдох [动] цоожлох 的短暂体。
цоожилцгоох цоожлогдох [动] цоожлох 的众动态。
цоожлогдох цоожлогдох [动] цоожлох 的被动态; 被锁住。
цоожлогч цоожлогч [名] ①加锁者, 锁住者; ②(军)殿后兵。
цоожлох цоожлох [动] 锁, 锁住, 上锁: үүдээ ~ 锁门。
цоожлуулах цоожлогдох [动] ① цоожлох 的使动态; ②意同 цоожлогдох。
цоожтой цоожтой [形] 锁着的, 加锁的: ~ өрөө 锁着的房间。
цоолбор цоолбор [名·形] ①镂空; 雕出的图案; 浮雕; ②雕具, 镂: ~ ын хутга 镂; ③穿孔的, 打孔的, 打眼的: ~ тууз 穿孔带; ~ хүснэгт 分户账一览表; ~ шошго 穿孔卡片; ~ шошгын сан 穿孔卡片盒。
цоолборлогдох цоолборлогдох [动] цоолборлох 的被动态。
цоолборлозних цоолборлогдох [动] цоолборлох 的短暂体。
цоолборлоцох цоолборлогдох [动] цоолборлох 的共动态。
цоолборлох цоолборлох [动] ①穿孔, 凿孔; ②雕刻, 镂空。
цоолборлочих цоолборлогдох [动] цоолборлох 的完成体。
цоолборлуулах цоолборлогдох [动] цоолборлох 的使动态。
цоолго(н) цоолго [名] ①孔, 小眼; ②冰眼, 冰窟窿(取水或捕鱼的)。
цоолгодос цоолгодос [名] 穿刺物, 穿刺液。
цоолголох цоолголох [动] 在冰上打眼, 凿冰窟窿。
цоолдох цоолдох [动] цоолох 的互动态。
цоолзних цоолзних [动] цоолох 的短暂体。
цоолмол цоолмол [形] 穿透的, 穿孔的, 钻

孔的, 打眼的。

цоологдох цоологдох [动] цоолох 的被动态。
цоололцох цоололцох [动] цоолох 的共动态。
цоолох цоолох [动] 穿透, 穿孔, 钻孔, 打眼: ~ машин 打孔机。
цоолтуур цоолтуур [名] 凿子, 冲子, 镂; 打孔机。
цоолтуурдах цоолтуурдах [动] 凿孔, 打孔, 穿孔, 打眼, 镂。
цоолтуурдуулах цоолтуурдах [动] цоолтуурдах 的使动态。
цоолтуурлах цоолтуурлах [动] 凿孔, 打孔, 穿孔, 打眼, 镂。
цоолтууртан цоолтууртан [名] (动) 凿亚目。
цоолуулах цоолуулах [动] цоолох 的使动态。
цоолуур цоолуур [名] 穿孔机, 打眼机, 片孔器, 轧孔机。
цоолууртан цоолууртан [名] 参见 цоолтууртан。
цоолцгоох цоолцгоох [动] цоолох 的众动态。
цоолчих цоолчих [动] цоолох 的完成体。
цооног цооног [名] ①(啮齿类动物的)洞穴; ②直下的洞, 直下的孔眼; ③钻井: нефтийн ~ 石油钻井; ~ ийн амсар 钻井口; ~ ийн ундарц 钻井出油量; ~ ийн хувийн ундарц 钻井单位出油量; ~ ийн цементшил 钻井灌浆; ~ ийн шүүр 钻井筛管; ~ ийн яндан 钻井壁。
цооноглогдох цооноглогдох [动] цооноглох 的被动态。
цооноглоцох цооноглох [动] цооноглох 的共动态。
цооноглох цооноглох [动] 打洞, 打井, 凿直下的孔眼。
цооноглоцгоох цооноглох [动] цооноглох 的众动态。
цооноглуулах цооноглох [动] цооноглох

的使动态。

цоовогрох **ᠴᠣᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠤ** [动]形成洞穴, 形成井, 形成向下的深洞, 形成窟窿。

цоовогтох **ᠴᠣᠪᠣᠭᠣᠲᠤ** [动]出现洞穴, 出现井, 出现向下的深洞, 出现窟窿。

цоонох **ᠴᠣᠣᠨᠤᠬᠤ** [动]穿孔, 出窟窿。

цоор **ᠴᠣᠣᠷ** I [名]〈乐〉笛, 胡笛: модон ~ 胡笛。

цоор **ᠴᠣᠣᠷ** II [名]〈植〉芹菜(属): ◇ ~ өвс (植)刺儿菜。

цооргоно **ᠴᠣᠣᠷᠭᠣᠨᠠ** [名]〈植〉当归(属)。

цоордох **ᠴᠣᠣᠷᠳᠣᠬᠤ** [动]〈乐〉吹奏胡笛。

цоордоцгоох **ᠴᠣᠣᠷᠳᠣᠴᠭᠣᠬᠤ** [动]цоордох的众动态。

цоордуулах **ᠴᠣᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]цоордох的使动态。

цоордчих **ᠴᠣᠣᠷᠳᠤᠴᠢᠬᠢ** [动]цоордох的多次体。

цоорлог **ᠴᠣᠣᠷᠯᠣᠭ** [形]洞形的, 井状的, 窟窿状的。

цоорол **ᠴᠣᠣᠷᠣᠯ** [名]цоорох的名词。

цооронхой **ᠴᠣᠣᠷᠣᠨᠬᠣᠢ** [形]有很多洞的, 有很多孔的, 有很多窟窿的, 漏洞百出的。

цоорох **ᠴᠣᠣᠷᠣᠬᠤ** [动]成破洞, 破孔, 破漏: цоорсон олгойтос 〈医〉穿孔性阑尾炎; цоорч ярших 〈医〉穿孔性溃疡。

цоортох **ᠴᠣᠣᠷᠲᠣᠬᠤ** [动]①出现洞, 出现破洞, 出井, 出窟窿, 出孔, 出破孔; ②〈植〉得黑腐病。

цооруулах **ᠴᠣᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]цоорох的使动态。

цоорхой **ᠴᠣᠣᠷᠬᠣᠢ** [名]①〈医〉瘻管: ~ зүсэх 切除瘻管; ~ н зураг авах 瘻管造影; ~ н нүх 瘻管; ②参见 цооронхой; ③(夹在其他大量物体中的)空地, 闲地: ойн ~ 林中空地。

цоорхойт **ᠴᠣᠣᠷᠬᠣᠢᠲᠤ** [形]参见 цоорхойтой。

цоорхойтой **ᠴᠣᠣᠷᠬᠣᠢᠲᠣᠢ** [形]①有瘻管的; 安瘻管的; ②(夹在其他大量物中)有空地的, 有闲地的。

цоорч(ин) **ᠴᠣᠣᠷᠴᠢ** [名]〈乐〉吹笛手, 胡笛演奏员。

цоохол **ᠴᠣᠣᠬᠣᠯ** [名]秕子。

цоохондой **ᠴᠣᠣᠬᠣᠨᠳᠣᠢ** [名]见 цоогондой。

цоохор **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷ** I [形]①有痘痕的, 长麻子的: ~ царай 麻脸; ②有斑点的; 花色的, 杂色的: ~ морь 斑花马; ~ тахь 斑马; ~ үхэр 豹花牛; ~ хулс(植)斑竹; ~ давуу 印花布; ~ тогь 〈动〉花鹦鹉; ~ цүрхээ 〈动〉花点鱼。

цоохор **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷ** II [名]草稿, 底稿, 稿本, 原稿: бичгийн ~ 草稿, 原稿。

цоохор **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷ** III [名]〈植〉芹菜: ~ майз 和兰鸭儿芹。

цоохордох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠳᠣᠬᠤ** [动]①痘痕变多, 麻点多起来; ②变得斑斑点点, 显得五光十色, 变得颜色杂驳。

цоохордуу **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]①痘痕很多的, 麻点很多的; ②斑点很多的, 斑斑点点的, 颜色杂驳的。

цоохордуулах **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]цоохордох的使动态。

цоохорлогдох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠣᠬᠤ** [动]цоохорлох的被动态。

цоохорлознох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠵᠢᠨᠠᠬᠤ** [动]цоохорлох的短暂体。

цоохорлоцхох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠴᠢᠬᠤ** [动]цоохорлох的共动态。

цоохорлох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠬᠤ** [动]①弄得满是斑点; 弄得颜色杂驳; ②打草稿。

цоохорлоцгоох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠴᠭᠣᠬᠤ** [动]цоохорлох的众动态。

цоохорлочих **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠣᠴᠢᠬᠢ** [动]цоохорлох的完成体。

цоохорлуулах **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]цоохорлох的使动态。

цоохортон **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠲᠣᠨ** [名]长麻子的人。

цоохортох **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠲᠣᠬᠤ** [动]①长麻子, 变成麻子: нүүр ~ 脸上长麻子; ②出现斑点, 变成花色, 变成杂色: цас ~ 雪地一块块地融化后露出斑点似的土地。

цоохортуулах **ᠴᠣᠣᠬᠣᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]цоохор-

тох 的使动态。

цоохорхон **ᠴᠣᠭᠣᠬᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] цоохор 的小称。

цоочигдох **ᠴᠣᠣᠴᠢᠭᠳᠣᠬ** [动] цоочих 的被动态。

цоочих **ᠴᠣᠣᠴᠢᠬ** [动] ① цоолох 的多次体；穿孔，击穿，钻孔，打眼；～ цэнэг 击穿放电；② цоорох 的完成体；破，破漏。

цоочлох **ᠴᠣᠣᠴᠢᠯᠣᠬ** [动] цоочих 的多次体。

цоочуулах **ᠴᠣᠣᠴᠢᠴᠤᠯᠠᠬ** [动] цоочих 的使动态。

цооччих **ᠴᠣᠣᠴᠢᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] цоочих 的多次体。

цор **ᠴᠣᠷ** I [副] 单独，唯一；～ ганц，～ ын ганц 唯一的，独一无二的。

цор **ᠴᠣᠷ** II 见 ～ ～ хийх ① 小孩子们发出几里喳喳的吵嚷声；② 小孩子发出阵阵咳嗽声；③ 喧闹，喧哗；④ 鸟儿发出唧唧喳喳的叫声。

цорво **ᠴᠣᠷᠪᠣ** [名] 见 цоров。

цорвогнох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠣᠬ** [动] 参见 цорволзох。

цорвогнуулах **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цорвогнох 的使动态。

цорвогор **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷ** [形] 见 цоровгор。

цорвогордох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 见 цоровгордох。

цорвогордуу **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 很噘嘴的，特别噘嘴的。

цорвогорхон **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ** [形] цорвогор 的小称。

цорводуулах **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цорводох 的使动态。

цорводох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠣᠬ** [动] 见 цоровдох。

цорвойлгох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] цорвойх 的使动态。

цорвойх **ᠴᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬ** [动] 鼓起嘴巴，噘起嘴。

цорвойцгоох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠴᠭᠣᠬ** [动] цорвойх 的众动态。

цорволзох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠣᠬ** [动] цорвойх 的多次体；① 嘴一噘一噘；② 小孩吵吵嚷嚷，喧嚷不停。

цорволзуулах [动] **ᠴᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** цорволзох

的使动态。

цорволзуур **ᠴᠣᠷᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [形] ① 嘴一噘一噘的；② (小孩)吵吵嚷嚷的，喧嚷不停的。

цоргигдох **ᠴᠣᠷᠭᠢᠭᠳᠣᠬ** [动] цоргих 的被动态。

цоргизнох **ᠴᠣᠷᠭᠢᠵᠢᠨᠣᠬ** [动] цоргих 的短暂体。

цоргилго **ᠴᠣᠷᠭᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 炮仗，鞭炮；烟火。

цоргилгох **ᠴᠣᠷᠭᠢᠯᠭᠣᠬ** [动] ① цоргих 的多次体；② 冒，滚滚上升；утаа ～ 冒烟。

цоргилцох **ᠴᠣᠷᠭᠢᠯᠭᠣᠴᠣᠬ** [动] цоргих 的共动态。

цоргимол **ᠴᠣᠷᠭᠢᠮᠣᠯ** [形] ① 用大钎子穿了孔的；② 蒸腾的，热气袭人的，烧烤的。

цоргиул **ᠴᠣᠷᠭᠢᠭᠤᠯ** [名] 火钎子，烧红的钻孔锥子。

цоргиулах **ᠴᠣᠷᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цоргих 的使动态。

цоргиур **ᠴᠣᠷᠭᠢᠭᠤᠷ** [名] 参见 цоргиул。

цоргих **ᠴᠣᠷᠭᠢᠬ** [动] ① 用火钎子穿孔；② 蒸腾，热气袭人，烘烤；③ 穿透，破甲；～ мина (军) 空心装药破甲迫击炮弹；～ сум (军) 空心装药破甲弹。

цоргигцоох **ᠴᠣᠷᠭᠢᠭᠢᠴᠣᠬ** [动] цоргих 的众动态。

цоргичих **ᠴᠣᠷᠭᠢᠴᠢᠬ** [动] цоргих 的多次体。

цорго **ᠴᠣᠷᠭ᠎ᠠ** [名] ① (器皿的) 颈，壶嘴，漏嘴；данхны ～ 壶嘴；сүүний машины ～ 乳脂分离器的漏嘴；② 龙头；管子，水管子，导管；зөөхийн ～ 输液管子。

цоргодох **ᠴᠣᠷᠭ᠎ᠠᠳᠣᠬ** [动] ① (器皿) 装颈，装壶嘴，安漏嘴；② 安龙头，装管子，安导管。

цорголох **ᠴᠣᠷᠭ᠎ᠠᠯᠣᠬ** [动] ① 通过颈嘴倒出；② 通过龙头流出；③ 通过管子输送，通过导管输送。

цорд **ᠴᠣᠷᠳ** [名] (动) 马口鱼。

цордон **ᠴᠣᠷᠳᠣᠨ** [名] (乐) 小号，小喇叭。

цорж **ᠴᠣᠷᠵ** [名] (宗) 主持道场喇嘛。

цоров **ᠴᠣᠷᠪ** [名] (马的) 上唇。

цоровгнох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠣᠬ** [动] 参见 цорвол-

зох.

цоровгонуулах **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цоровго-
нох 的使动态.

цоровгор **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷ** [形] 噉嘴的: ~ уруул 噉
起的嘴唇.

цоровгордох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠭᠣᠷᠳᠣᠬ** [动] 过分噉嘴.

цоровдогдох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] цоровдох 的
被动态.

цоровдознох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠣᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] цоровдох 的
短暂体.

цоровдолцох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] цоровдох 的
共动态.

цоровдох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠠᠬ** [动] 将马的嘴唇绑住, 揪
住马的嘴唇; 上牲口嚼子.

цоровдоцгоох **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠣᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] цоровдох
的众动态.

цоровдуулах **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цоровдох
的众动态.

цоровтуур **ᠴᠣᠷᠪᠣᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] 塞口物(塞在动物
口中以防叫唤或咬人的小木块或布片).

цорой **ᠴᠣᠷᠣᠶ** [名] <解> ① 横隔膜肉, 腹膜:
~ гоор хүүхдий нь авах <医> 剖腹产;
② 胸襟: ~ татах <医> 心口疼.

цоройлгох **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] цоройх 的使动
态.

цоройлох **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] цоройх 的多次体.

цоройлцох **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠯᠴᠣᠬ** [动] цоройх 的共动
态.

цоройтос **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠲᠣᠰ** [名] <医> 腹膜炎.

цоройх **ᠴᠣᠷᠣᠶᠠᠬ** [动] ① 向上爬, 爬高, 攀登:
мод өөд ~ 爬树; уул өөд ~ 爬山, 登
山; ② (马) 蹿跳.

цоройцгоох **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] цоройх 的众
动态.

цоройчих **ᠴᠣᠷᠣᠶᠢᠴᠢᠬ** [动] цоройх 的多次体.

цорол **ᠴᠣᠷᠣᠯ** [名] <植> 风毛菊(属).

Цорс **ᠴᠣᠷᠰ** [名] 绰罗斯氏(蒙古族卫拉特部
落四大姓族之一).

цорт **ᠴᠣᠷᠲ** [名] ① 菌苗, 疫苗; ② 牛痘苗, 牛
痘浆.

цорхирох **ᠴᠣᠷᠬᠢᠷᠣᠬ** [动] 噉哭, 抽泣.

цорхируу(н) **ᠴᠣᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤ** [名] <动> 松鸡, 榛鸡:
~ ны өд 松鸡羽毛.

цорхих **ᠴᠣᠷᠬᠢᠬ** [动] ① (鸟和小动物) 吱吱叫,
尖声叫; ② 发牢骚, 抱怨.

цох **ᠴᠣᠬ** I [名] 额角, 太阳穴: ~ авах 用
手指弹额角.

цох **ᠴᠣᠬ** II [形] 全色的, 纯一色的: ~ ца-
гаан 全白色的.

цох **ᠴᠣᠬ** III [名] <动> 甲虫: ~ хорхой 甲
虫.

цохвор **ᠴᠣᠬᠪᠣᠷ** [名] 批件; 签证: орох га-
рах ~ 往返签证; өнгөрөх ~ 过境签
证.

цохдогдох **ᠴᠣᠬᠳᠣᠭᠳᠣᠬ** [动] цохдох 的被动
态.

цохдолцох **ᠴᠣᠬᠳᠣᠯᠴᠣᠬ** [动] цохдох 的共动
态.

цохдос **ᠴᠣᠬᠳᠣᠰ** [名] ① (书内) 批注签子, 批
注纸条; ② 批注, 批示, 批文, 批语.

цохдох **ᠴᠣᠬᠳᠠᠬ** [动] ① 用指弹额角; ② 歪戴
帽.

цохдуулах **ᠴᠣᠬᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① цохдох 的
使动态; ② 意同 цохдогдох.

цохивор **ᠴᠣᠬᠢᠪᠣᠷ** 见 ~ хөгжим <乐> 打击
乐.

цохигдох **ᠴᠣᠬᠢᠭᠳᠠᠬ** [动] ① цохих 的被动
态; ② 败北, 失败, 输; 挨打.

цохизнох **ᠴᠣᠬᠢᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] цохих 的短暂体.

цохилго **ᠴᠣᠬᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 цохилт.

цохилдох **ᠴᠣᠬᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] цохих 的互动态.

цохилох **ᠴᠣᠬᠢᠯᠠᠬ** [动] цохих 的多次体.

цохилт **ᠴᠣᠬᠢᠯᠲ** [名] 打, 打击, 捶击, 攻击,
殴打: ~ өгөх (给以) 打击; сүйрлийн
~ 毁灭性打击; гол ~ ын чиглэл <军>
主攻方向; цагийн ~ ① 钟表之摆动, 走
动; ② 打钟.

цохилуулах **ᠴᠣᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цохилох 的使
动态.

цохилуур **ᠴᠣᠬᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] 参见 цохуур.

цохилцох **ᠴᠣᠬᠢᠯᠴᠣᠬ** [动] цохих 的共动态.

цохилчих ᠴᠣᠬᠢᠯᠴᠢᠬ [动] цохилох 的完成体。

цохимог ᠴᠣᠬᠢᠮᠣᠭ [名]肉丸子；肉饼。

цохимол ᠴᠣᠬᠢᠮᠣᠯ [形]打了的，打击了的，毆打的，敲打了的，攻击的。

цохио ᠴᠣᠬᠢᠣ I [名]高峰，顶峰。

цохио ᠴᠣᠬᠢᠣ II [名](发动机等的)毛病，故障。

цохиулал ᠴᠣᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠯ [名]参见 цохиулалт。

цохиулалт ᠴᠣᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠲ [名]цохиулах 的名词。

цохиулах ᠴᠣᠬᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] ① цохих 的使动态；② 意同 цохигдох。

цохиур ᠴᠣᠬᠢᠭᠦᠷ [名] ① 击打器；键；锤；② 〈体〉球拍。

цохих ᠴᠣᠬᠢᠬ [动] ① 打，打击，毆打，敲打；攻击：бөмбөр ~ 击鼓；бут ~ 打碎，粉碎；мөндөр ~ в 下雹子；туйпуу ~ 打砖坯；сүхээр ~ 用斧子打；ташуураар ~ 用鞭子抽打；~ долгио 〈理〉冲击波；~ цэг 〈军〉攻击点；хөгжим ~ 奏乐；② (心脏或脉搏)跳动；③ (钟，表)摆动，走：цаг сайн ~ ж байна 钟(表)走得很准；④ 拍，打：утас ~ 拍电报；(бичгийн) машинаар ~ 用打字机打字；⑤ (发动机等)出故障，出毛病：мотор ~ ж байна 发动机出故障了；◇ гэрэл ~ 感光。

цохиц ᠴᠣᠬᠢᠴ [名]打击点。

цохицгоох ᠴᠣᠬᠢᠴᠦᠭᠤᠬ [动] цохих 的众动态。

цохицтой ᠴᠣᠬᠢᠴᠲᠣᠢ [形](工作等)有进展的。

цохицных ᠴᠣᠬᠢᠴᠢᠬ [动] цохих 的多次体。

цохлoх ᠴᠣᠬᠢᠯᠣᠬ I [动] цохох I 的多次体。

цохлoх ᠴᠣᠬᠢᠯᠣᠬ II [动] 点出，强调，特别指出。

цохо ᠴᠣᠬᠣ [名](牝牛、牝马毛色之)斑点，花点。

цохогдох ᠴᠣᠬᠣᠭᠲᠣᠬ [动] цохох I、II 的被动动态。

цохогч ᠴᠣᠬᠣᠭᠴ [形]有斑点的，斑毛的，花点

的。

цоходоx ᠴᠣᠬᠣᠳᠣᠬ [动]弹额角。

цохой ᠴᠣᠬᠣᠢ [名]见 шохой。

цохойдох ᠴᠣᠬᠣᠢᠳᠣᠬ [动]见 шохойдох。

цохолбор ᠴᠣᠬᠣᠯᠪᠣᠷ [名]批示，批语，批注。

цохолт ᠴᠣᠬᠣᠯᠲ [名]批示，批语，批注。

цохом ᠴᠣᠬᠣᠮ [形·副]见 чухам。

цохомлох ᠴᠣᠬᠣᠮᠢᠯᠣᠬ [动]见 чухамлах。

цохомхон ᠴᠣᠬᠣᠮᠬᠣᠨ [形]цохом 的小称。

цохот ᠴᠣᠬᠣᠲ [形]参见 цоохор。

цохоx ᠴᠣᠬᠣᠬ I [动] ① 加批语，批示：бичиг ~ 批文件；② 批注。

цохоx ᠴᠣᠬᠣᠬ II [动]特别指出，点出，强调：нэр ~ 点名；~ н тэмдэглэх 强调指出。

цохрож ᠴᠣᠬᠣᠷᠵ [名]昆虫群集之地，昆虫麋集处。

цохрoлдох ᠴᠣᠬᠣᠷᠯᠠᠳᠣᠬ [动](昆虫)群集，麋集，簇拥。

цохрох ᠴᠣᠬᠣᠷᠬ [动](昆虫)群集，麋集，簇拥。

цохруулах ᠴᠣᠬᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] цохрох 的使动态。

цохуулах ᠴᠣᠬᠣᠭᠤᠯᠠᠬ [动] цохох I、II 的使动态。

цоц ᠴᠣᠴ [名] ① 形，形态；② 式样，姿态。

цоцих ᠴᠣᠴᠢᠬ [动]见 цочих。

цоцох ᠴᠣᠴᠣᠬ [动]恢复，复原，恢复常态。

цоцрол ᠴᠣᠴᠣᠷᠯ [名]见 цочрол。

цоцснийх ᠴᠣᠴᠢᠰᠢᠨᠢᠬ [动]见 цочисхийх。

цоцуулах ᠴᠣᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] цоцох 的使动态。

цоцуурь ᠴᠣᠴᠤᠭᠦᠷ [名]贱货，贱胚，贱种(骂人)：~ хүн 贱货，贱胚。

цоцуурьт ᠴᠣᠴᠤᠭᠦᠷᠲ [形]下贱的，贱种的，贱胚的(骂人)。

цоцуурьтай ᠴᠣᠴᠤᠭᠦᠷᠲᠠᠢ [形]参见 цоцуурьт。

цочил ᠴᠣᠴᠢᠯ [名]惊，惊恐，惧怕，害怕。

цочим ᠴᠣᠴᠢᠮ [形]参见 цочмог。

цочимдох **ᠴᠣᠴᠢᠮᠳᠤᠬ** [动] 参见 цочмогдох.

цочимдуу **ᠴᠣᠴᠢᠮᠳᠤᠤ** [形] 参见 цочмогдуу.

цочимтгой **ᠴᠣᠴᠢᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** [形] 参见 цочимхой.

цочимхой **ᠴᠣᠴᠢᠮᠬᠠᠢ** [形] 好受惊的, 易惊恐的, 胆小的, 胆怯的.

цочир **ᠴᠣᠴᠢᠷ** [副] 突然, 意外地, 出其不意地.

цочирдол **ᠴᠣᠴᠢᠷᠳᠣᠯ** [名] цочирдох 的名词.

цочирдох **ᠴᠣᠴᠢᠷᠳᠤᠬ** [动] ① 变得突然, 突如其来, 出其不意; ② 激动, 起激情.

цочирдуу **ᠴᠣᠴᠢᠷᠳᠤᠤ** [形] 非常突然的, 很意外的.

цочирдуулах **ᠴᠣᠴᠢᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] цочирдох 的使动态.

цочирдшил **ᠴᠣᠴᠢᠷᠳᠰᠢᠯ** [名] ① 突然化, 猛然; ② 激情, 激动.

цочиромгой **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 цочимхой.

цочирхон **ᠴᠣᠴᠢᠷᠬᠣᠨ** [形] цочир 的小称; 略突然的, 稍意外的.

цочис **ᠴᠣᠴᠢᠰ** 见 цочис татас 浮躁不定的, 惊恐不定的, 跳跳踉踉的.

цочисхийх **ᠴᠣᠴᠢᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] цочих 的瞬间体.

цочих **ᠴᠣᠴᠢᠬ** [动] ① 受惊, 惊恐, 惊吓, 吃惊; айх ~ 惊恐, 惊怕; ② (转) 肿胀; булчирхай ~ в 分泌腺肿胀.

цочинцоох **ᠴᠣᠴᠢᠨᠴᠣᠬ** [动] цочих 的众动态.

цочичих **ᠴᠣᠴᠢᠨᠴᠢᠬ** [动] цочих 的完成体.

цочлууур **ᠴᠣᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠷ** [名] <电> 电振仪, 起搏器.

цочмог **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭ** [形] ① 意外的, 突然的: ~ довтолх <军> 突袭; ② 急躁的; 急性的: ~ ууртай 性情急躁的; ~ биж <医> 急性消化不良; ~ гэнэт үхэтхийх <医> 急性休克; ~ дэмийрэл <医> 急性谵妄; ~ олгойтос <医> 急性阑尾炎; ~ өвчин <医> 急症, 急性病, 暴病; ~ салстах <医> 急性卡他; ~ шар өвчин <医> 急性黄疸.

цочмогдох **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭᠳᠤᠬ** [动] ① 显得太意外, 太突然; ② 显得太急躁、太急性.

цочмогдуу **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭᠳᠤᠤ** [形] ① 很意外的, 很

突然的; ② 很急躁的, 很急性的: ~ хүн 急性子人; ③ <医> 亚急性的(的): ~ өвчин 亚急性病; ~ нойртос 急性胰腺炎; ~ өвдөх 稍急性痛.

цочмогдуулах **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] цочмогдох 的使动态.

цочмогдчих **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭᠳᠤᠴᠢᠬ** [动] цочмогдох 的完成体.

цочмогхон **ᠴᠣᠴᠢᠮᠭᠬᠣᠨ** [形] цочмог 的小称; ① 稍意外的, 稍突然的; ② 有点急躁的; 稍急性的.

цочоо **ᠴᠣᠴᠣ᠎ᠠ** [形] ① 听话的, 顺从的; ② 好动的.

цочоолгох **ᠴᠣᠴᠣ᠎ᠠᠭᠠᠬ** [动] цочоох 的使动态.

цочоох **ᠴᠣᠴᠣᠬ** [动] цочих 的使动态.

цочрол **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠯ** [名] ① 受惊; ② (受到的) 刺激.

цочромтгой **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** [形] ① 易受惊的; ② 易受刺激的: ~ эд 兴奋物质; ③ <医> 迸发性的, 爆发性的.

цочроо **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣ᠎ᠠ** [形] ① 受惊的; ② 受刺激的.

цочроогч **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠭᠢᠴᠢ** [名] 刺激物, 刺激源: ~ ийн эрчим 刺激物的强度.

цочроол **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠯ** [名] цочроох 的名词; (对他人、他物的) 刺激: ~ ын зэрэг 刺激程度; ~ ын ором 刺激痕迹; ~ ын үнэмлэхүй хүч 刺激的绝对强度; ~ ын хүч 刺激强度.

цочроолгуур **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠯᠭᠤᠷ** [名] 刺激体, 刺激器.

цочроох **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠬ** [动] цочрох 的使动态; ① 使受惊; ② 使受刺激: ~ үйл 刺激作用; ~ хордуулах бодис 刺激性毒剂; ~ чанар 刺激性.

цочрох **ᠴᠣᠴᠢᠷᠣᠬ** [动] ① 受惊; ② 受刺激.

цочруулах **ᠴᠣᠴᠢᠷᠤᠯᠠᠬ** [动] цочрох 的使动态.

цочруулгах **ᠴᠣᠴᠢᠷᠤᠯᠠᠭᠠᠬ** [动] 参见 цочроох.

цөв **ᠴᠥᠪ** I [名] 沉淀; 渣滓: өрөмийн ~ 奶皮渣; тосны ~ 油渣.

цөв **ᠴᠥᠪ** II [名] ① 妨碍, 阻碍, 障碍, 困难, 不

- 幸;灾难: ~ орох 受阻, 遭到不幸; ② 衰弱, 瘦弱: ~ ийн цаг 衰弱的时期; (牲畜) 瘦弱的季节.
- цөвдөл** *цөвдөл* [名] 肉末, 碎片, 碎末, 碎屑; 糠粃.
- цөвдөлдөх** *цөвдөлдөх* [动] 变得过碎, 变得太细碎; 碎末(碎屑、碎片)过多.
- цөвдөллөх** *цөвдөллөх* [动] 去掉碎末(碎屑、碎片).
- цөвдөлрөх** *цөвдөлрөх* [动] 变成碎末, 变成碎片, 变成碎屑.
- цөвдөлт** *цөвдөлт* [名] 参见 цөвдөл.
- цөвдөлтөх** *цөвдөлтөх* [动] 有碎末, 有碎屑, 有碎片.
- цөврүү** *цөврүү* [名] 见 цэврүү.
- цөврүүдэс(н)** *цөврүүдэс(н)* [名] 疱, 疱疹.
- цөврүүдэх** *цөврүүдэх* [动] 参见 цөврүү-тэх.
- цөврүүтэх** *цөврүүтэх* [动] 出水疱, 起疱, 打疱.
- цөвт** *цөвт* [形] ① 沉淀的, 沉渣的, 渣滓的; 有沉淀的, 有沉渣的, 有渣滓的; ② 有妨碍的, 有阻碍的, 有障碍的, 有困难的, 不幸的, 灾难的.
- цөвтнөх** *цөвтнөх* [动] 爬行, 蠕动, 缓缓走动, 徐行.
- цөвтөл** *цөвтөл* [名] цөвтөх I、II 的名词: цөвтийн хүнхий 沉淀漏斗, 沉陷漏斗.
- цөвтөх** *цөвтөх* I [动] ① 沉淀, 澄; ② 沉陷.
- цөвтөх** *цөвтөх* II [动] ① 受阻; 遇到困难, 遭到不幸; ② 衰弱, 瘦弱.
- цөвтүүлэх** *цөвтүүлэх* [动] цөвтөх I、II 的使动态.
- цөвтэй** *цөвтэй* [形] ① 有沉淀的, 有沉渣的, 有渣滓的; ② 有阻碍的, 有阻碍的, 有困难的.
- цөвүүн** *цөвүүн* [形] 可怕的, 可恶的, 可憎的.
- цөвшл** *цөвшл* [名] ① 沉淀性, 澄清性; ② 沉陷性.
- цөг** *цөг* [名] 忌语, 禁止之词.

- цөгдийх** *цөгдийх* [动] 弯腰, 变驼背.
- цөглүүр** *цөглүүр* [名] 电火花灭火器.
- цөгөргөнө** *цөгөргөнө* [名] (动) 蚱蜢.
- цөгөрцөг** *цөгөрцөг* [名] (动) 螳螂.
- цөгц** *цөгц* I [名] (马的) 门牙槽.
- цөгц (өн)** *цөгц* II [名] ① 大木酒杯; ② (敬) 碗; ③ (宗) 佛灯碗, (盛祭祀谷物之) 木碗.
- цөгцгөнөх** *цөгцгөнөх* [动] 点头哈腰, 谄媚, 卑躬屈节.
- цөгцгөнүүлэх** *цөгцгөнүүлэх* [动] цөгцгөнөх 的使动态.
- цөгцгөнөчих** *цөгцгөнөчих* [动] цөгцгөнөх 的完成体.
- цөгцгөр** *цөгцгөр* [形] 参见 цомцгор.
- цөгцийлгөх** *цөгцийлгөх* [动] цөгцийх 的使动态.
- цөгцийх** *цөгцийх* [动] (身体) 蜷缩, 弯腰, 抱膝坐: ~ н суух 抱膝坐.
- цөгцлөх** *цөгцлөх* I [动] 斟酒; 盛, 舀; 将祭祀的谷物放入大木碗, 投放祭祀品.
- цөгцлөх** *цөгцлөх* II [动] (马) 长出门牙槽.
- цөгцлүүлэх** *цөгцлүүлэх* [动] цөгцлөх I 的使动态.
- цөгцөг** *цөгцөг* 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цөгцөгнөх.
- цөгцөгнөх** *цөгцөгнөх* [动] ① 逢迎, 谄媚, 巴结; ② 打转转, 周旋不休; ③ 不停地蜷缩弯腰.
- цөгцөгнүүлэх** *цөгцөгнүүлэх* [动] цөгцөгнөх 的使动态.
- цөгцөлзөх** *цөгцөлзөх* [动] 参见 цөгцөгнөх.
- цөгцөлзүүлэх** *цөгцөлзүүлэх* [动] цөгцөлзөх 的使动态.
- цөгцөс** *цөгцөс* 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цөгцөгнөх.
- цөгцүүрэг** *цөгцүүрэг* [名] 腰背, 背脊: ~ авах 腰背酸痛.
- цөл** *цөл* [名] 荒野, 荒滩; 荒漠: ~ газар

荒野, 荒无人烟的地方; элсэн ~ 沙漠; ~ говь 荒漠; ~ ийн билчээр 荒漠牧场; ~ ийн бор шувуу <动> 荒漠麻雀; ~ ийн бужирга <动> 巨嘴沙雀(属); ~ ийн бүс 荒漠地带; ~ ийн гандаас 荒漠岩漆; ~ ийн ерхөг 荒原水草; ~ ийн тайр 荒漠丝石竹.

цөлбөгдөх **цолборлох** [动] цөлбөх 的被动态.

цөлбөдөс **цолборлоо** [名] (牲畜吃后留下的) 茬子.

цөлбэлцэх **цолборлоно** [动] цөлбөх 的共动态.

цөлбөх **цолборно** [动] ① (一件件地, 一个个地) 收集, 搜集, 收拾; ② (鸟、鸡等) 啄食; ③ 没收, 拿走, 抢光.

цөлбөцгөөх **цолборлоно** [动] цөлбөх 的众动态.

цөлбөчих **цолборно** [动] цөлбөх 的多次体.

цөлбүүлэх **цолборлоно** [动] ① цөлбөх 的使动态; ② 意同 цөлбөгдөх.

цөлжилт **цолборлол** [名] 荒漠化.

цөлжих **цолборно** [动] 参见 цөлших.

цөлзнөх **цолборно** [动] цөлөх 的短暂体.

цөлийлгөх **цолборлоно** [动] цөлийх 的使动态.

цөлийх **цолборно** [动] 变坏, 恶化, 衰弱, 衰败.

цөлис **цолбор** [形] 冒失的, 莽撞的.

цөлисдөх **цолборно** [动] 冒失, 莽撞行事.

цөллөг **цолборно** [名] 流放, 放逐; 驱逐; <陈> 发配, 起解.

цөлмөгдөх **цолборлоно** [动] цөлмөх 的被动态.

цөлмөлцөх **цолборлоно** [动] цөлмөх 的共动态.

цөлмөх **цолборно** [动] 收取, 拿走, 没收; 夺走, 抢走; ~ н хураах 全部没收; ~ н дээрэмдэх 洗劫, 打劫一空.

цөлмөцгөөх **цолборлоно** [动] цөлмөх 的众动态.

цөлмөчих **цолборно** [动] цөлмөх 的完成体; 拿光, 收光, 抢光.

цөлмүүлэх **цолборлоно** [动] ① цөлмөх 的使动态; ② 意同 цөлмөгдөх.

цөлмүүр **цолборлол** [名] (庄稼和牧场收割后剩下的) 茬子.

цөлөгдөгч **цолборлол** [名] 被流放者, 被放逐者, 被驱逐者, 被发配者, 被起解者.

цөлөгдөл **цолборлол** [名] цөлөгдөх 的名词; 流放, 发配.

цөлөгдөх **цолборно** [动] цөлөх 的被动态.

цөлөгнөх **цолборно** [动] (摇头晃脑地) 东张西望.

цөлөн **цолборно** 见 ~ ~ 摇头晃脑地; 咕咚咕咚地.

цөлөрхөг **цолборно** [形] 荒漠的, 荒原的; 荒漠状的, 荒原状的: ~ хээрийн билчээр 荒原草原牧场.

цөлөрхүү **цолборно** [形] 参见 цөлөрхөг.

цөлөх **цолборно** [动] ① 流放, 放逐, 驱逐, 赶出, <陈> 发配, 起解; ② 拼命, 豁出去, 竭尽: амь ~ 拼命, 豁出性命.

цөлүүлэх **цолборно** [动] цөлөх 的使动态.

цөлцгөөх **цолборно** [动] цөлөх 的众动态.

цөлших **цолборно** [动] 成荒漠, 成荒原; 荒漠化, 荒原化.

цөм **цол** I [副] 都, 全部, 完全: бид ~ ажилчин 我们都是工人; ~ бэлэн болсон 全部准备好了; ~ сүрэг <牧> 优种群; ~ ийг устгах 全歼; ~ өөрөө ирсэн байна 全来了; ~ өөс асууж мэд 问问大家; ~ өөрөө ажил эрхлэх онол "充分就业"论.

цөм **цол** II [副] ① 碎裂地, 成碎块地, 成片地: ~ цохих 打碎, 打成碎片; ~ хазах 咬破, 咬碎; ② 穿透地; 塌陷地.

цөм **цол** III [名] ① 核, 核心; <理> 原子核: ~ ийн давуу байр 核优势; ~ ийн дайн <军> 核战争; ~ ийн довтлого 核袭击; ~ ийн дэлбэрэлт 核爆炸; ~ ийн залуурт сум <军> 核导弹; ~ ийн зэвсэг <军> 核武器; халуун ~ ийн зэвсэг <军>

热核武器；～ийн зэвсгийг эзэмшсэн орон核国家；～ийн зэвсгийн туршилт〈军〉核武器试验；～ийн зэвсэг дэлгэрүүлэх核扩散；～ийн цэнэг〈军〉核弹头；～ийн зэвсэггүй бүс无核武器区；～ийн монополия核垄断；～ийн реактор核反应堆；～ийн хүчил〈化〉核酸；～ийн эрчим хүч核动力；～ийн урвал核子反应；атомын～原子核；～ийн физик核物理学；②骨髓；③核仁，果核；～анх төст核胚。

цөмдөл *цөмдөл* [名] (作物、果实) 成熟，灌浆。

цөмдөх *цөмдөх* [动] (作物、果实) 成熟，灌浆。

цөмзнөх *цөмзнөх* [动] цөмөх 的短暂体。

цөмнийх *цөмнийх* [动] 抽缩，萎缩。

цөмлөг *цөмлөг* [形] 有核的，核仁的。

цөмлөгдөх *цөмлөгдөх* [动] цөмлөх 的被动态。

цөмлөзнөх *цөмлөзнөх* [动] цөмлөх 的短暂本。

цөмлөл *цөмлөл* [名] цөмлөх 的名词。

цөмлөлцөх *цөмлөлцөх* [动] цөмлөх 的共动态。

цөмлөх *цөмлөх* [动] ①弄塌，穿透，渗透；②弄碎裂，弄破碎；～татах 撕碎；弄塌；～арми 入侵部队，侵占部队。

цөмлөцгөөх *цөмлөцгөөх* [动] цөмлөх 的众动态。

цөмлөчих *цөмлөчих* [动] цөмлөх 的多次体。

цөмлүүлэх *цөмлүүлэх* [动] ① цөмлөх 的使动态；②意同 цөмлөгдөх。

цөмөгдөх *цөмөгдөх* [动] цөмөх 的被动态。

цөмөлцөх *цөмөлцөх* [动] цөмөх 的共动态。

цөмөө *цөмөө* [名] 果核，核仁：самрын～核桃仁。

цөмөөтөх *цөмөөтөх* [动] ① (庄稼) 成熟，灌浆；②长核，结果，结核仁。

цөмөрхий *цөмөрхий* [名] 〈军〉弹孔。

цөмөрцгөөх *цөмөрцгөөх* [动] цөмрөх 的众动态。

цөмөх *цөмөх* [动] (将有果核及核仁) 咬破，咬碎，咬开；噬；самар～吃核桃，噬松子。

цөмрөл *цөмрөл* [名] 参见 цөмрөлт。

цөмрөлт *цөмрөлт* [名] цөмрөх 的名词。

цөмрөх *цөмрөх* [动] ① 出现窟窿，破裂，塌陷；газар～土地塌陷；～н орох 陷入；侵入，攻入；〈体〉突破，切入；～довтлох 进攻；②垮台，崩溃。

цөмрүүлэх *цөмрүүлэх* [动] цөмрөх 的使动态。

цөмтөх *цөмтөх* I [动] ①塌陷，沉陷；②垮台，崩溃。

цөмтөх *цөмтөх* II [动] (植物) 结出果实。

цөмүүлэх *цөмүүлэх* [动] цөмөх 的使动态。

цөмцгөнөх *цөмцгөнөх* [动] (蜷缩物) 频频动弹。

цөмцгөнүүлэх *цөмцгөнүүлэх* [动] цөмцгөнөх 的使动态。

цөмцгөнөчих *цөмцгөнөчих* [动] цөмцгөнөх 的完成体。

цөмцгөөх *цөмцгөөх* [动] цөмөх 的众动态。

цөмцгөр *цөмцгөр* [形] 参见 цөмцгор。

цөмцгөрдөх *цөмцгөрдөх* [动] 参见 цөмцгордох。

цөмцгөрдүү *цөмцгөрдүү* [形] ①非常紧缩的，很瘦窄的；②十分蜷缩的。

цөмцгөрдүүлэх *цөмцгөрдүүлэх* [动] цөмцгөрдөх 的使动态。

цөмцгөрхөн *цөмцгөрхөн* [形] цөмцгөр 的小称。

цөмцийлгөх *цөмцийлгөх* [动] цөмцийх 的使动态。

цөмцийлдөх *цөмцийлдөх* [动] цөмцийх 的互动态。

цөмцийх *цөмцийх* [动] 参见 цөмцойх。

цөмцийцгөөх *цөмцийцгөөх* [动] цөмцийх 的众动态。

цөмцийчих зарцаралд [动] цөмцийх 的完成体。

цөмцөгнөх зарцаралд [动] ① 弯着腰吃力地行走, 驼着背蹒跚而行; ② 颤悠, 颤巍巍。

цөмцрөх зарцаралд [动] 弯着身子行走, 弯腰急行。

цөмцрүүлэх зарцаралд [动] цөмцрөх 的使动态。

цөмчих зарцаралд I [动] цөмөх 的多次体。

цөмчих зарцаралд II [动] 吃力地行走, 蹒跚而行。

цөмчүүлэх зарцаралд [动] цөмчих I、II 的使动态。

цөмших зарцаралд [动] ① 长成核, 长成核仁, 长成果核; 成核仁, 成果实; ② 长成骨髓, 成骨髓。

цөн(г) зарцаралд I [名] ① 轴衬, 轮毂, 轮套; ② 轴承。

цөн(г) зарцаралд II [名] (春初碎散的)冰块, 流冰: ~ хөөгүүр 排流冰器械。

цөнхгөр зарцаралд [形] 深的, 幽深的, 深陷的。

цөнхийх зарцаралд [动] 显得深沉, 显得幽深, 深陷。

цөнхөл зарцаралд [名] ① (河底的)深渊, 深潭; ② 坑, 沟。

цөнхрөг зарцаралд I [名] 果子脐。

цөнхрөг зарцаралд II [名] (骆驼的)饲料袋。

цөөвөр зарцаралд I [形] 少量的, 稀少的, 少见的。

цөөвөр зарцаралд II 见 ~ чоно <动>豺。

цөөвтөр зарцаралд [形] 较少的, 较少量的。

цөөвчлөх зарцаралд [动] 减少, 裁减, 削减, 缩减。

цөөвчлүүлэх зарцаралд [动] цөөвчлөх 的使动态。

цөөг зарцаралд I [感] 去你的吧(表示讨厌)。

цөөг зарцаралд II [名] 垫衬物。

цөөглөх зарцаралд [动] 轰赶: хонины сүрэг ~ 轰赶羊群。

цөөдөх зарцаралд [动] 变得极少, 骤减, 少得可怜。

цөөдүүлэх зарцаралд [动] цөөдөх 的使动态。

цөөдчих зарцаралд [动] цөөдөх 的多次体; 不断地变少。

цөөлзнөх зарцаралд [动] цөөлөх 的短暂体。

цөөлөгдөх зарцаралд [动] цөөлөх 的被动态。

цөөлөлцөх зарцаралд [动] цөөлөх 的共动态。

цөөлөх зарцаралд [动] 减少, 裁减, 削减, 缩减: орон тоог ~ 缩减编制。

цөөлүүлэх зарцаралд [动] цөөлөх 的使动态。

цөөлцгөөх зарцаралд [动] цөөлөх 的众动态。

цөөн зарцаралд [形] 少的, 一点的, 少量的; 少数的: мал ~ байна 牲口少; ~ болох 变少; ~ үгтэй 话少的, 话语简短的, 不爱说话的; ~ навчит боролзгоно <植> 少叶金花梅; ~ үгтэй бичиг 简洁文书; ~ хэлбэлзэлт гүйдэл <电> 低频电流; бөөн ~ 大量的, 大批的; ~ мөрөөр 拾零, 拾贝; ~ өөр үйлдвэрлэх 小批量生产。

цөөнгүй зарцаралд [形] 不少的, 不是少量的, 不是少数的。

цөөнхи зарцаралд [形] 少数的: ~ ийн санал 少数(人)的意见; ~ үндэстэн 少数民族。

цөөргөнө зарцаралд [名] <动> 蚱蜢。

цөөрөм зарцаралд [名] ① 池塘, 水池, 贮水池; 小湖: цөөрмийн мэлхий 池蛙; ② 未结冰的急流: өмхий ~ 不冻的急流。

цөөрөмхөн зарцаралд [名] цөөрөм 的小称; ① 小池塘, 小水池, 小贮水池; ② 未结冰的小急流。

цөөрөмцөг зарцаралд [名] 浸没盆地, 浅盆地。

цөөрөх зарцаралд [动] 变少, 减少: хөл ~ 人变少, 行人减少。

цөөрс(өн) **ᠴᠡᠭᠦᠷᠰ** [名] (植)杉树。
 цөөрүүлэх **ᠴᠡᠭᠦᠷᠦᠯᠡᠬ** [动] цөөрөх 的使动态；减少，裁减，削减，缩减。
 цөөсгөх **ᠴᠡᠭᠦᠰᠦᠭᠡᠬ** [动] цөөсөх 的使动态。
 цөөсөх **ᠴᠡᠭᠦᠰᠡᠬ** [动] 参见 цөөтөх。
 цөөтгөлцөх **ᠴᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] цөөтгөх 的共动态。
 цөөтгөх **ᠴᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠬ** [动] цөөтөх 的使动态；使之减少，裁减，削减，缩减。
 цөөтгөцгөөх **ᠴᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠴᠦᠭᠡᠬ** [动] цөөтгөх 的众动态。
 цөөтгөчих **ᠴᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠡᠴᠢᠬ** [动] цөөтгөх 的多次体。
 цөөтгүүлэх **ᠴᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цөөтгөх 的使动态。
 цөөтөх **ᠴᠡᠭᠡᠲᠡᠬ** [动] 变少，减少，变得更少。
 цөөхөн **ᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] цөөн 的小称；略少的，少量的，一点点的：~ төрлийн бараа 少量几种货色。
 цөөхөнх **ᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠨᠬ** [形] 少数的，少数人的；小部分，小部分人的：~ нь олонхидоо захирагдана 少数服从多数。
 цөөхрөх **ᠴᠡᠭᠡᠬᠦᠷᠡᠬ** [动] 参见 цөөрөх。
 цөөхүүл **ᠴᠡᠭᠡᠬᠦᠭᠦᠯ** [名] (乐)短歌；小合唱(曲)：~ дуу 短歌；~ хөгжим 室内乐。
 цөөчлөх **ᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] ①减少；②挑少。
 цөөчлүүлэх **ᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цөөчлөх 的使动态。
 цөр **ᠴᠡᠷ** [名] (化)矾，白矾，明矾。
 цөрвийлгөх **ᠴᠡᠷᠦᠮᠡᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] цөрвийх 的使动态。
 цөрвийх **ᠴᠡᠷᠦᠮᠡᠯᠡᠬ** [动] 噉起，噉嘴。
 цөрвөлзөх **ᠴᠡᠷᠦᠮᠡᠯᠢᠵᠡᠬ** [动] 一噉一噉，一鼓一鼓。
 цөргөр **ᠴᠡᠷᠭᠡᠷ** [形] 细的，细高的，细瘦的，纤细的。
 цөргөрөх **ᠴᠡᠷᠭᠡᠷᠡᠬ** [动] 变细瘦，变纤细。
 цөрийлгөх **ᠴᠡᠷᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] цөрийх 的使动态。

цөрийх **ᠴᠡᠷᠢᠶᠢᠬ** [动] 变细，变细高，变细瘦，变纤细。
 цөрөвгөнөх **ᠴᠡᠷᠦᠮᠡᠯᠢᠵᠡᠨᠡᠬ** [动] 参见 цөрвөлзөх。
 цөрөвгөр **ᠴᠡᠷᠦᠮᠡᠯᠢᠵᠡᠨ** [形] 噉起的，噉嘴的。
 цөрөм(цөрмөн) **ᠴᠡᠷᠦᠮ** [名] 酸奶。
 цөрц **ᠴᠡᠷᠴ** [名] (动)小野猪，小公猪。
 цөрчгөр **ᠴᠡᠷᠴᠦᠭᠡᠷ** [形] 细腿的，腿细长的，腿瘦长的。
 цөрчгөрдөх **ᠴᠡᠷᠴᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 腿变得过于细长，腿变瘦长。
 цөрчгөрдүүлэх **ᠴᠡᠷᠴᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цөрчгөрдөх 的使动态。
 цөрчийлгөх **ᠴᠡᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] цөрчийх 的使动态。
 цөрчийх **ᠴᠡᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 腿变细长，腿变瘦长。
 цөс(өн) **ᠴᠡᠳ** I [名] 见 сөс。
 цөс **ᠴᠡᠳ** II [名] (植)唐松草(属)。
 цөсгүйдэл **ᠴᠡᠳᠦᠭᠦᠶᠡᠳᠡᠯ** [名] (医)胆汁缺乏。
 цөсгүйдэх **ᠴᠡᠳᠦᠭᠦᠶᠡᠳᠡᠬ** [动] (医)得胆汁缺乏症。
 цөслүүр **ᠴᠡᠳᠦᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 胆碱。
 цөстөс **ᠴᠡᠳᠦᠲᠡᠳ** [名] (医)胆囊炎。
 цөстөх **ᠴᠡᠳᠦᠲᠡᠬ** [动] 患胆病。
 цөх **ᠴᠡᠬ** [名] (动)三岁鹿。
 цөхлийтөх **ᠴᠡᠬᠡᠯᠢᠶᠡᠲᠡᠬ** [动] 玩踝子骨游戏。
 цөхөг **ᠴᠡᠬᠡᠭ** [形] ①(食物等)浓的，稠的；②(食物等)发柴。
 цөхөгшил **ᠴᠡᠬᠡᠭᠢᠰᠢᠯ** [名] цөхөгших 的名词。
 цөхөгших **ᠴᠡᠬᠡᠭᠢᠰᠢᠬ** [动] ①灰心，失望；②(木头等)被压弯曲，变弯；③变浓，变稠。
 цөхөөл **ᠴᠡᠬᠡᠭᠡᠮ** [名] цөхөөх 的名词。
 цөхөөх **ᠴᠡᠬᠡᠭᠡᠬ** [动] цөхөх 的使动态；使之倦；使之灰心，使之心灰意懒。
 цөхөргөх **ᠴᠡᠬᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] цөхрөх 的使动态。
 цөхөрцгөөх **ᠴᠡᠬᠡᠭᠦᠷᠴᠦᠭᠡᠬ** [动] цөхрөх 的众动态。

цөхөрчих **ᠴᠥᠬᠡᠷᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] цөхрөх 的完成体。

цөхөршгүй **ᠴᠥᠬᠡᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 见 цөхрөшгүй.

цөхөшгүй **ᠴᠥᠬᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] ① 不知疲倦的, 永不疲倦的, 孜孜不倦的; ② 永不灰心失望的; 不屈不挠的。

цөхөх **ᠴᠥᠬᠡᠬᠡ** [动] ① 疲倦, 疲劳, 疲惫, 困乏; ② 灰心, 心灰意懒。

цөхрөл **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠯᠡ** [名] 参见 цөхрөлт.

цөхрөлдөх **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] цөхрөх 的互动态。

цөхрөлт **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠯᠲᠡ** [名] ① 疲倦, 疲惫, 困乏; ② 灰心, 心灰意懒。

цөхрөлтгүй **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] ① 不倦的, 孜孜不倦的; ② 顽强的, 不屈不挠的, 不灰心的。

цөхрөмтгий **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠮᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 易疲倦的, 易疲惫的; ② 好灰心的, 心灰意懒的。

цөхрөнгөө **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠩᠭᠡᠭᠡ** [形] 参见 цөхрөмтгий.

цөхрөөх **ᠴᠥᠬᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 цөхөргөх.

цөхрөх **ᠴᠥᠬᠡᠷᠢᠬᠡ** [动] ① 疲倦, 疲惫, 精疲力尽, 困乏; ② 灰心, 心灰意懒。

цөхрөшгүй **ᠴᠥᠬᠡᠷᠢᠬᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] ① 不倦的, 孜孜不倦的; ② 不屈不挠的, 不灰心失望的。

цөхрүүлэх **ᠴᠥᠬᠡᠷᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цөхрөх 的使动态。

цөхүүлэх **ᠴᠥᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цөхөх 的使动态。

цөцгий **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠢ** [名] ① 凝脂, 乳脂: ~н зайрмаг 奶油冰淇淋; ~н тос 黄油, 奶油; ~ авах 提取牛凝脂; 取其精华; ~гүй сүү 脱脂乳; ② 黄油渣滓(方言)。

цөцгийрөх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] 油脂凝固, 形成一层油膜。

цөцгийт **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠢᠲᠡ** [形] 带乳脂的, 有奶油的。

цөцгийших **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] 油脂凝固起来。

цөчгөнөх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] 颤巍巍: хөл ~ 腿颤巍巍。

цөчгөр **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠷ** [形] 细瘦的, 细长的, 纤细的。

цөчгөнүүлэх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цөчгөнөх 的

使动态。

цөчигнөх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠢᠩᠨᠡᠬᠡ** [动] 细瘦的(细长的)东西频频动。

цөчийлгөх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] цөчийх 的使动态。

цөчийх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] 变细长, 变纤细, 变细瘦。

цөчилзэх **ᠴᠥᠴᠢᠭᠢᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 цөчигнөх。

цув(ан) **ᠴᠤᠪᠢ** [名] 雨衣, 防水衣; 披肩: ~ өмсөх 穿雨衣; ~ ан майхан 雨衣帐篷。

цуваа(н) **ᠴᠤᠪᠠᠭᠠ** [名] ① 队伍, 纵队: жагсаалын ~ 纵队; машины ~ 汽车队; галт тэрэгний ~ 列车; танкийн ~ <军> 坦克纵队; цэргийн ~ <军> 士兵的队伍; ~ цаг 历时性, 贯时性; ~ цагийн авиа судлал <语> 贯时性语言学; ~ ны гүн 纵队纵深; ~ ны зам 纵队路线; ② 纵行, 排, 串: галууны ~ 一行飞雁, 雁行; ~ цэг 省略号; ③ (次第)名单: бөхийн ~ 摔跤手的名单; ④ 兽径, 小道, 羊肠小道。

цуваажилт **ᠴᠤᠪᠠᠭᠠᠵᠢᠯᠢᠲᠡ** [名] цуваажих 的名词。

цуваажих **ᠴᠤᠪᠠᠭᠠᠵᠢᠬᠡ** [动] 成列, 成纵队, 成纵行; 系列化, 队列化。

цуваажуулах **ᠴᠤᠪᠠᠭᠠᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] цуваажих 的使动态。

цувалгүй **ᠴᠤᠪᠠᠯᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 不成行列的, 不成队列的。

цувалдах **ᠴᠤᠪᠠᠯᠳᠠᠬᠡ** [动] цувах 的互动态; 一个跟着一个地走, 鱼贯而行, 成纵行(纵队)走。

цувалт **ᠴᠤᠪᠠᠯᠲᠡ** [名] 鱼贯; 纵队。

цуван **ᠴᠤᠪᠠᠨ** [副] 一个接一个地, 逐一地: уван ~ 一个地, 逐一地, 接连不断地; уван ~ ирэх 接踵而来。

цуварцгаах **ᠴᠤᠪᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬᠡ** [动] цуврах 的众动态。

цуварчих **ᠴᠤᠪᠠᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] цуврах 的完成体。

цувах **ᠴᠤᠪᠠᠬᠡ** [动] ① 流, 注流, 倾注: цус ~ 流血; ② 排成纵列, 成一串, 鱼贯前进, 一个接一个地走: ~н нисэх 纵队飞行; цувж орох 鱼贯而入; ③ (把曲卷的东

西)打开, 拉展, 拉开, 松开: дээс ~ 把绳子拉开; утас ~ 把线拉展; унгас ~ 把绒毛捻长.

цувдай **ᠴᠤᠪᠳᠠᠢ** [名] (小牲畜的) 内脏, 脏腑.

цувзнах **ᠴᠤᠪᠪᠠᠨᠬ** [动] цувах 的短暂体.

цувилга **ᠴᠤᠪᠢᠯᠭ᠎ᠠ** [名] (无) 检波.

цувилуур **ᠴᠤᠪᠢᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 铸模.

цувилуургүй **ᠴᠤᠪᠢᠯᠤᠭᠤᠷᠭᠦᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠢ** [形] 无铸模的; 无模式的.

цувилуурдах **ᠴᠤᠪᠢᠯᠤᠭᠤᠷᠳᠠᠬ** [动] 以铸模铸造.

цувимал **ᠴᠤᠪᠢᠮᠠᠯ** [名·形] ① 铸件, 铸品, 铸造物; 铸钢, 钢锭; ② 铸造的, 铸成的: ~ болд 铸钢; ~ эдлэл 轧延制品.

цувнуур **ᠴᠤᠪᠨᠤᠭᠤᠷ** [名] (无) 检波器: ~ — тагнуур 检波限幅器.

цувих **ᠴᠤᠪᠢᠬ** [动] ① 铸造; ② 倾注, 浇注, 浇灌; ③ (无) 检波: ~ хүрээ (电) 检波电路; ~ шаталгаа 检波级.

цувраа **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** I [名] 参见 цуваа.

цувраа **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭ᠎ᠠ** II [形] 流淌的, 滴漏的.

цувраажих **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠢᠬ** [动] 成纵队, 成列, 成串.

цувраажуулах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цувраажих 的使动态.

цувраах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] цуврах 的使动态.

цуврал **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠯ** [名] ① 行, 行列, 队列; 一串: ~ үйлдвэрлэл 批量生产; ~ хэлэлцээ 一揽谈判, 一连串谈判; ② 丛书; 成批; 系列: ~ бичиг 丛书; ~ зураг 组画; ~ пянз 成套唱片; ~ хэвлэл 丛刊; ~ яриа 系列讲座; ~ бүтээгдэхүүн 批量产品.

цувралдах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] цуврах 的互动态.

цувралдацгаах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цувралдах 的众动态.

цувралдуулах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цувралдах 的使动态.

цуврах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 排成纵行, 鱼贯而行, 成一串; ② 倾注, 流, 倾倒; ③ 成系列.

цуврил **ᠴᠤᠪᠢᠷᠢᠯ** [名] ① 泉流; ② 倾注; 注流.

цуврилт **ᠴᠤᠪᠢᠷᠢᠯᠲ** [名] 参见 цуврил.

цувриулах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуврих 的使动态.

цуврих **ᠴᠤᠪᠢᠷᠢᠬ** [动] 流淌, (液体) 流动.

цувруул **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯ** [名] 下水道, 污水管道.

цувруулах **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуврах 的使动态: ~ н төлөх 分期付款, 成部分地缴款; ~ н ажиллах арга 流水作业法; 一条龙作业法; ~ н үйлдвэрлэх 批量生产.

цувруулт **ᠴᠤᠪᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠲ** [名] цувруулах 的名词.

цувуулаг **ᠴᠤᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠭ** [名] 胶体; 胶态.

цувуулах **ᠴᠤᠪᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цувах 的使动态: ~ н төлөх худалдаа 分期付款买卖.

цувуур **ᠴᠤᠪᠢᠭᠤᠷ** [名] 传送带: ~ ын хөдөлгөөний хурд 传送带运动速度.

цувх **ᠴᠤᠪᠢᠬ** [副] 凋谢地, 凋落地: ~ зулгарах (树叶) 凋谢, 凋落.

цувц **ᠴᠤᠪᠢᠴ** [名] 小路, 小径, 羊肠道.

цувцаа **ᠴᠤᠪᠢᠴᠠᠭ** [名] 披风, 风衣, 斗篷.

цувцагах **ᠴᠤᠪᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цувах 的众动态.

цуг **ᠴᠤᠭ** [副] 一起, 一齐, 一块, 一同, 共同: ~ явах 一起走; ~ таа 一起地, 共同地; ~ таа ажилладаг хоёр 一起工作的两个人.

цугаар **ᠴᠤᠭᠠᠭᠠᠷ** (**ᠴᠤᠭᠠᠷ**) [副] цуг 的用让格: 一起, 一齐, 一块, 共同地: ~ аа хийх 一块做, 共同做.

цугван (**г**) **ᠴᠤᠭᠠᠪᠠᠨ** [名] (体) (下棋等的) 败势.

цуглаа **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭ** [名] (生) 结核, 结核体.

цуглаалах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 参见 цуглуулах.

цуглаалга **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠯᠭᠠ** [名] (物品之) 芯: харандааны ~ 铅笔芯.

цуглаан **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] 集会, 大会, 群众大会: эсэргүүцлийн ~ 抗议集会; ёслолын ~ 典礼; ~ болов 举行了集会.

цуглавар **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠪᠠᠷ** [名] 聚合物, 汇集物, 集合物.

цуглалах **цуглалт** [动] 集体旅行, 集体游览。

цугларагсад **цугларалт** [名] 集合者们, 集中者们, 汇集者们, 聚会者们; 聚合者们, 集结者们。

цугларал **цугларалт** [名] 参见 цугларалт。

цугларалт 集, 聚会, 聚合。

цугларах **цугларалт** [动] 集合, 集中, 汇集, 集会, 聚合, 集结: цугларсан хүмүүс 集合起来的人们。

цугларзнах **цугларзалт** [动] цугларах 的短暂体。

цугларуулах **цугларуулт** [动] цугларах 的使动态: англи хэлний номуудыг ~ 汇集英文书籍。

цугларцагаах **цугларцалт** [动] цугларах 的众动态。

цуглах **цуглт** [动] ① 聚集, 集合, 群集, 聚会, 集中, 汇集: хурах ~ 聚集, 聚会; ② 包, 包装, 捆扎, 收拾。

цуглацгаах **цуглацгалт** [动] цуглах 的众动态。

цуглуулагдах **цуглуулалт** [动] цуглуулах 的被动态。

цуглуулагч **цуглуулалт** [名] 收集者, 采集者, 搜集者, 汇集者, 召集者。

цуглуулах **цуглуулт** [动] цуглах 的使动态; 收集, 采集, 搜集, 汇集, 召集: аргал ~ 收攒牛粪; марк ~ 集邮; хуучин ном ~ 收集古旧书籍; зураг ~ 搜集图片; ~ н авах 收集, 搜集; ~ хураагуур 集合静脉。

цуглуулбар **цуглуулалт** [名] 收藏品, 采集品, 搜集品, 收藏品; 集成, 汇编。

цуглуулга **цуглуулалт** [名] ① 收藏品, 采集品, 搜集品, 收藏品: гар бичмэлийн ~ 手迹的收藏, 手稿的收藏; уран зургийн ~ 图画的收藏; ховор номын ~ 珍本的收藏; ~ зүйл 收藏品, 采集品; ② 陈列品, 展览品; ③ (地) 群落。

цуглуулур **цуглуулалт** [名] ① 收集器, 采集器; ② 聚光器; ③ (电) 整流器: ~ ын хэлхээ 整流电路。

цугнах **цуглт** [动] 以寸为单位计量。

цугуул(а) **цугуулт** [代] 大伙, 群众, 群体。

цудран **цудралт** [名] (动) 小麻鸡。

цуйван **цуйвалт** [名] 薄饼; 炒饼。

цул **цол** I [形] 无空隙的, 满装的; 实心的: ~ төмөр 实心铁; ~ чулуу 实心石; таван ~ 五脏(心、肝、肺、脾、肾); зургаан ~ 六腑(胆、胃、大肠、小肠、膀胱、三焦); ~ тоосго 实心砖。

цул **цол** II [形] ① 纯的, 纯粹的, 单纯的: ~ мах 纯肉(割骨肉); ~ алт 纯金; ② 一色的, 单色的, 全色的; 素色的: ~ мөс 石冰; ~ талст 单晶; ~ төмөрлөг 自然金属; ~ улаан 全红的; ~ торго 素缎; ◇ ~ сараана (植) 芋头。

цул **цол** III [拟] 囉洛; 扑洛: ~ ~ хийх (液体在容器中) 晃荡作响。

цулархаг **цударалт** [形] 块状的, 整块的, 整个的: ~ цогцолбор 块状构造。

цулбуур **цудбуур** I [名] (牲口) 缰绳, 引绳: ~ ын сур 缰绳; ◇ жолоо ~ 缰绳; ~ вөс (植) 细菖蒲。

цулбуур **цудбуур** II [名] (植) 细叶鸢尾: ~ өвс 细叶鸢尾。

цулбуурдагдах **цудбуурдалт** [动] цулбуурдах 的被动态。

цулбуурдалцах **цудбуурдалт** [动] цулбуурдах 的共动态。

цулбуурдах **цудбууралт** [动] 拉缰绳, 牵缰。

цулбуурдацгаах **цудбуурдалт** [动] цулбуурдах 的众动态。

цулбуурдачих **цудбуурдалт** [动] цулбуурдах 的多次体。

цулбуурдуулах **цудбуурдалт** [动] цулбуурдах 的使动态。

цулбуурт **цудбуурт** [名] (动) 鲑鱼。

цулгай **цолгай** [形] 参见 цулгуй。

цулгуй **цолгуй** [形] ① 素色的, 无花纹的, 无花的; 单色的; 全色的: нэгэн ~ өнгө 清一色, 单一色; ~ хазвар 无装饰的马嚼

- 子；～ торго 素缎，素绸；②平滑的：～ булчин 平滑肌；～ гол төмөрт их буу (军) 滑膛炮。
- цулгуйдах** **цолгойдох** [动] ①色彩显得单调，呈现清一色状；②单调乏味。
- цулгуйдуулах** **цолгойдуулах** [动] цулгуйдах 的使动态。
- цулгуйлах** **цолгойлох** [动] (粗略地) 鞣制，制革。
- цулгуйлуулах** **цолгойлуулах** [动] цулгуйлах 的使动态。
- цулгуйрах** **цолгойрох** [动] 变成素色，变成单色，变成全色；颜色变单调，变成清一色。
- цулгуйруулах** **цолгойруулах** [动] цулгуйрах 的使动态。
- цулгуйших** **цолгойших** [动] 形成素色；形成单色，形成全色；颜色变得单调起来。
- цулдалт** **цолдолт** [形] 块状的：～ атираа 块状褶皱；～ хиурмаг 碎块角砾岩。
- цулдамт** **цолдолт** [形] 成块的，块状的：～ зөрөг 块状断层。
- цулдат** **цолдолт** [名] 巨块，地块。
- цулин** **цоллин** [名] 柁木。
- цуллаг** **цоллаг** [名] ①〈地〉单一岩，单成岩；②〈医〉实质性：～ ийн мөөмтөс 实质性乳腺炎。
- цулхагнах** **цолхогох** [动] 见 цулхганах。
- цулхагнуулах** **цолхогноулах** [动] цулхагнах 的使动态。
- цулхайлгах** **цолхойлох** [动] цулхайх 的使动态。
- цулхайрах** **цолхойрох** [动] 参见 цулгуйрах。
- цулхайх** **цолхойлох** [动] 变肥满，鼓起来(指肚子)，变得大腹便便。
- цулхалзах** **цолхолзолх** [动] 参见 цулхганах。
- цулхалзуулах** **цолхолзолуулах** [动] цулхалзах 的使动态。
- цулхан** **цолхан** [名] ①大木疖，大木瘤；②(用树疖做的)茶碗，木碗；树疖瓢。

- цулхганах** **цолхогох** [动] 腹部突起的人或物体抖动、移动。
- цулхгар** **цолхгор** [形] 鼓起的，肥大的，圆胖的。
- цулхгардуу** **цолхгордуу** [形] 非常鼓起的，十分肥大的，很圆胖的。
- цулхгархан** **цолхгорхан** [形] цулхгар 的小称。
- цулхир** **цолхир** [名] 〈植〉沙蓬属之一种(生长在沙漠或草原，用作饲料)：～ ын гурил 沙蓬面。
- цулцаг** **цолцог** [形] 舌头硬的，言语齶涩的，结舌的。
- цулцайлгах** **цолцоилох** [动] цулцайх 的使动态。
- цулцайх** **цолцоолох** [动] 变丰满，变肥腴，鼓起来。
- цулцалзах** **цолцолзолх** [动] 参见 цулхганах。
- цулцалзуулах** **цолцолзолуулах** [动] цулцалзах 的使动态。
- цулцан** **цолцон** [名] ①(人或牲畜身上的)疱，水疱：ашиг ~ 疱，水疱；～ хураа 葡萄胎；②精囊：～ цорго 精囊管。
- цулцант** **цолцонт** [形] 疱状的：～ махан-гар 疱状肉瘤；◇ ~ өлөн (植) 乌拉草。
- цулцантах** **цолцолзолтох** [动] 起疱，起水疱。
- цулцанцар** **цолцонцар** [名] 〈医〉小疱，小水疱。
- цулцга** **цолцог** 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цулцганах。
- цулцганах** **цолцогнох** [动] 丰满、肥腴物不停地动、摆动、摇晃。
- цулцгануулах** **цолцогноулах** [动] цулцганах 的使动态。
- цулцгар** **цолцгор** [形] 丰满的，肥腴的，胖胖的，鼓起的(多指面颊)。
- цулцгардах** **цолцогдох** [动] 变得过于丰满，变得十分肥腴，变得过于胖，鼓起(多指面颊)。
- цулцгардуу** **цолцгордуу** [形] 非常丰满的，过于胖的，十分肥腴的。

цулцгардуулах цүлцгэрдүүлэх [动] цулцгардах的使动态.

цулцгархан цүлцгэрхэн [形] цулцгар的小称.

цулчиг цүлчиг [形] 结巴的; 嘴笨拙的; 口齿不清的.

цулчирхан цүлчирхэн [形] цулчраа的小称; 稍结巴的, 口齿有些不清的; 嘴有些笨的.

цулчраа цүлчрээ [形] 结巴的, 口齿不清的; 嘴笨的.

цулчрах цүлчрэх [动] 结巴, 结舌, 讲话不清楚.

цулчирих цүлчирэх [动] 参见 цулчрах.

цунхир цүнхир [名] (植) 沙蓬; 沙蓬属.

цум цүм [形] 见 цом II.

цумхан цүмхэн [形] 见 цомхон.

цумхатгах цүмхэтгэх [动] цумхтах的使动态.

цумхдах цүмхдэх [动] 见 цомхдох.

цумхрах цүмхрэх [动] 见 цомхрох.

цумхруулах цүмхрүүлэх [动] цумхрах的使动态.

цумхтах цүмхтэх [动] 见 цомхтох.

цун(г) цүн(г) [量] 寸(中国计量单位).

цуннах цүннэх [动] 以寸(中国计量单位)为单位计量.

цунх цүнх [名] 见 цүнх.

цунхиал цүнхийал [名] 潭.

цунцайлгах цүнцайлгах [动] цунцайх的使动态.

цунцайх цүнцайх [动] 脸变胖, 面颊变丰满, 变肥腴.

цунцалзах цүнцалзах [动] 胖脸颊动.

цунцганах цүнцганах [动] 参见 цунцалзах.

цунцгар цүнцгар [形] 胖的, 肥腴的, 丰满的(多指面颊).

цунцгардах цүнцгардах [动] 面颊变得过胖, 脸变得格外丰满, 脸变得丰腴.

цунцгардуу цүнцгардуу [形] 过于肥胖的,

非常丰满的.

цунцгардуулах цүнцгэрдүүлэх [动] цунцгардах的使动态.

цур цүр I [名] ①奶油酪; ②(用绵羊、山羊的奶做的)奶干, 酸奶渣.

цур цүр II 见 ~ ~ 叽哩呱啦, 叽叽喳喳; ~ ~ хийх 叽哩呱啦吵闹, 叽叽喳喳喧闹.

цураах цүрээх [动] цурах的使动态.

цурав цүрвэг I [名] 雏; 小鸟; нугасны ~ 小鸭子; галууны ~ 幼鹅; ~ ногоо 嫩草, 新生的草.

цурав цүрвэг II [名] 失火地, 燃迹, 野火烧过之地; ~ ой 火灾迹地林; түймрийн ~ 野火烧过之地.

цуравдай цүрвэгдэй [名] (动) 小野鸡.

цуравдах цүрвэгдэх [动] 参见 цурамдах.

цуравгах цүрвэггэх [动] 参见 цурамдах.

цурам цүрэм I [名] 失火处, 燃迹, 野火烧过之地.

цурам цүрэм II [副] 一刹那, 一瞬间.

цурамдалцах цүрэмдэлцэх [动] цурамдах的共动态.

цурамдах цүрэмдэх [动] 烧毁, 烧光, 烧焦; 烧一片草(以防野火蔓延).

цурамдацгаах цүрэмдэгцгээх [动] цурамдах的众动态.

цурамдуулах цүрэмдүүлэх [动] цурамдах的使动态.

цурамхийх цүрэмхийх [动] 烧一片草(以防野火蔓延).

цурав цүрвэг [名] 火灾后的废墟.

цурах цүрэх [动] 冰崩, 冰山崩塌, 冻冰龟裂.

цурваг цүрвэг [名] (动) 童子鸡.

цурвага цүрвэгэ [名] (动) 雏鸡, 小鸡.

цурван цүрвэн [名] 见 цурвага.

цурга цүргэ [名] (动) 狗鱼苗子.

цурнаа(н) цүрнээ(н) [名] 鸡雏, 小鸡儿.

цурхай цүрхэй [名] (动) 狗鱼, 棱鱼.

цурхилдах **цурхилдаг** [动] 喧嚣, 嘈杂, 哄闹, 喊叫。

цурхирал **цурхрал** [名] 吵嚷, 喧哗, 哄闹, 喊叫。

цурхиралдаан **цурхиралдаан** [名] (相互) 吵嚷, 喧哗, 喊叫。

цурхиралдах **цурхиралдаг** [动] цурхирах 的互动态; (相互) 吵嚷, 喧哗, 喊叫。

цурхиралцах **цурхиралцах** [动] цурхирах 的共动态; (共同) 吵嚷, 喧哗, 喊叫。

цурхирах **цурхирал** [动] ① (很多人) 吵嚷, 喧哗, 喊叫; ② 嚎啕大哭, 痛哭。

цурхируулах **цурхируулдаг** [动] цурхирах 的使动态。

цус(ан) **цус** [名·形] ① 血液: ~ хурах 血液凝滞; 青肿; ~ асгах 洒热血; 流血; ~ асгарах 大出血; ~ бүлэгнэх 凝血; ~ гоожимтхой <医> 血友病; ~ гашлах <医> 酮血症; ~ задралын элэгтэс <医> 溶血性肝炎; ~ задран шарлах <医> 溶血性黄疸; ~ ойх, ~ дүүрэх, ~ ихдэх 充血; ~ сорох амьтан 吸血鬼; ~ төлжих тогтолцоо 造血系统; ~ муудах 血虚, 贫血; ~ багатай 贫血的; ~ гарах 出血, 流血; ~ гаргах ① 捕猎, 杀; ② 放血; ~ сорогч 吸血鬼; 吸血虫; хөлд ~ буув 脚青肿; ~ ны бүлэг 血型; ~ ны бичиглэл 血像; ~ ны нөөц 血库; ~ ны нөсөө 血色素; ~ ны сийвэн 血浆; ~ ны улаан биенцэр, ~ ны улаан бөөм, ~ ны улаан цогц 红细胞; ~ ны шинжилгээ 验血; ~ ны ялтас 血小板; ~ ны эргэлт 血液循环; ~ алдах (因血管破裂而) 流血, 失血; ~ тогтоох, ~ алдахыг зогсоох 止血; ~ зогсоох эм <医> 止血剂; ~ харвах, ~ харвалт <医> 中风; 卒中; 溢血; ~ ны судал 血管, 血脉; ~ ны даралт 血压; ~ сэлбэх, ~ юүлэх, ~ хийлгэх 输血; ~ сэлбэх станц 血库, 输血站; ~ хөөрөх 充血; ~ шээстэх <医> 尿毒症; ~ аар бөөлжих 呕血; ~ аар ханиах 吐血, 咯血; ~ аар шээх 尿血; ~ ан төрөл 母系; цэвэр ~ ны 纯血的, 纯种的; ◇ ~ нөж

血块; ② 血灌肠 (口语); ③ 血的, 血红的, 赤红的; ~ ан суулга, ~ ан чацга <医> 赤痢; ~ ан барилдлага 血缘; ~ ан эвэр 鹿茸; ~ ан улаан 血红的, 鲜红的; ~ ан өнгө 血色的; ~ ан зээрд 赤红色 (马的毛色); ◇ ~ аар урссан 该死的, 他妈的。

цусангар **цусангар** [名] 血症。

цусархаг **цусархаг** [形] ① 血特别多的, 多血的, 充血的; ② 出血的, 出血性的, 溢血的, 患多血症的; ~ нойртос <医> 出血性胰腺炎。

цусархал **цусархал** [名] ① 失血; 溢血; ② <医> 多血症。

цусархах **цусархах** [动] ① 失血, 溢血; ② <医> 患多血症。

цусархуу **цусархуу** [形] ① 参见 цусархаг; ② 血似的, 像血一样的。

цусархуулах **цусархуулдаг** [动] цусархах 的使动态。

цусгүй **цус** **цус** [形] 无血的, 不流血的, 贫血的。

цусгүйдүүлэх **цус** **цусгүйдүүлэх** [动] цусгүй-дэх 的使动态。

цусгүйдэл **цус** **цусгүйдэл** [名] 贫血, 缺血, 贫血病。

цусгүйдэх **цус** **цусгүйдэх** [动] 贫血, 缺血, 患贫血病; ~ саа <医> 局部缺血性麻痹。

цусгүйтэх **цус** **цусгүйтэх** [动] 参见 цусгүй-дэх。

цусдах **цусдах** [动] ① 充血, 青肿; хөлд ~ в 脚青肿了; ② 用血染红, 用血涂红。

цусдуу **цусдуу** [名] 血晶。

цусдуулах **цусдуулдаг** [动] цусдах 的使动态。

цусжих **цусжих** [动] 血液生成; 造血: цус-жисан нойртос <医> 出血性胰腺炎。

цуслагдах **цуслагдах** [动] цуслах 的被动态。

цуслалцах **цуслалцах** [动] ① цуслах 的共动态; ② 彼此打得头破血流。

цуслах **цуслах** [动] 放血, 采血, 抽血, 取血.

цуслуулах **цуслуулах** [动] ① цуслах 的使动态; ② 被放血, 被抽血, 被打得流血.

цуссаг **цуссаг** [形] 嗜血的; 嗜血的: ~ ян (生) 嗜肉素菌.

цуст **цуст** [形] ① 血的, 血色的; ② 有血的; 流血的, 血腥的, 血淋淋的: ~ дайн 流血的战争; ~ өшөө 血债.

цустагдах **цустагдах** [动] цустах 的被动态.

цустай **цустай** [形] ① 血的, 血色的; 含血的, 有血的; ② 流血的, 血淋淋的, 血腥的: ~ хутга 带血的刀子; ~ гэмт хэрэг 流血案件, 血案; ~ гар 沾着鲜血的手; ~ чацга [医] 赤痢; ◇ ~ халуун 酷热.

цустан **цустан** [名] 种, 种类, 种族; 血缘关系.

цустас **цустас** [名] (矿) 赤铁矿.

цустах **цустах** [动] 积血, 充血.

цустацгаах **цустацгаах** [动] цустах 的众动态.

цутгагдах **цутгагдах** [动] цутгах 的被动态.

цутгагч **цутгагч** [名] ① 铸工, 翻砂工; ② 刻印者, 浮雕工.

цутгазнах **цутгазнах** [动] цутгах 的短暂体.

цутгал **цутгал** [名] ① 喷壶, 洒水壶; ② 河口; 江河入海口, 湖泊之出口.

цутгалаг **цутгалаг** [形] ① 铸造的, 铸的, 翻砂的; ② 倾注的, 倾泻的; ③ 汇入的, 汇流的; ④ 铸件式的, 铸品状的.

цутгалан **цутгалан** I [名] ① 河口, 河岔; ② 江河入海口; 湖泊之出口.

цутгалан **цутгалан** II [名] (动物的) 大肠和小肠相接处.

цутгалга **цутгалга** [名] ① 铸造, 翻砂; ② 倾注, 倾泻; ③ 汇入, 汇流.

цутгалт **цутгалт** [名] 参见 цутгалга.

цутгалцах **цутгалцах** [形] цутгах 的共动

态.

цутгамаг **цутгамаг** [形·名] 参见 цутгамал.

цутгамал **цутгамал** [名·形] ① 铸件, 铸品; цугамлын ажил 铸造球, 翻砂操作; ② 铸造的, 铸成的, 翻砂的: ~ болд 钢锭; ~ хөрөг 铸像.

цутгах **цутгах** [动] ① 汇入主流, 汇流, 江河入海; ② 下倾盆大雨, (大雨) 倾注; 倾泻: бороо ~ ж байна 大雨倾盆而下; ③ 倾注, 倾倒, 灌注, 灌溉: тариаланд ус ~ 灌溉农田; нүхэнд ус ~ 往坑里灌水; ④ 铸, 铸造, 灌入模子: үсэг ~ 铸字; их буу ~ 铸造大炮; хүрлээр хөшөө ~ 铸造青铜碑; ⑤ 行贿, 贿赂: хээл ~ 行贿.

цутгацгаах **цутгацгаах** [动] цутгах 的众动态.

цутгачих **цутгачих** [动] цутгах 的多次体.

цутгуулах **цутгуулах** [动] цутгах 的使动态.

цутгуур **цутгуур** [名] ① 模子, 铸模; ② 喷壶, 洒水壶, 漏斗.

цутгуурч **цутгуурч** [名] 参见 цутгуурчин.

цутгуурчин **цутгуурчин** [名] ① 铸工; ② 刻印者, 浮雕工.

цуу **цуу** I [名] 谣言, 传闻, 流言: ~ яриа 谣言, 流言蜚语; ~ үг тараах 散布谣言.

цуу **цуу** II [名] 名声, 声誉: ~ д гарах 驰名, 获得声誉.

цуу **цуу** III [副] 穿透地, 直入地; 破裂地: ~ цохих 打穿, 打破; ~ татах 撕开, 撕破.

цуу **цуу** IV [拟] 促(呼叫山羊声): ~ ~ 促促地呼叫山羊.

цуу(н) **цуу(н)** V [名] 醋: ~нд дарах 醋渍; ~ны хүчил <化> 醋酸; ~ны хүчлийн торго <化> 乙酰; ~ны хүчлийн хөнгөн цагаан <化> 醋酸铅; ~н төст <化> 乙炔化物; ~н фенол <化> 乙炔苯.

цуувай **цуувай** 见 ~ цагаан 漂白布, 白细布.

цуугиан **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠨ** [名] 喧闹, 喧哗, 嘈杂; 争吵: үймээн ~ 嘈杂, 骚动, 吵闹; ~ хэрүүл 争吵, 吵闹.

цуугиантай **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠨᠲᠠᠢ** [形] 喧闹的, 喧哗的, 嘈杂的, 有争吵的.

цуугил **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠯ** [名] 参见 цуугиан.

цуугилдах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] цуугих 的互动态; 互相吵嚷, 吵闹.

цуугилдацгаах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠯᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цуугилдах 的众动态.

цуугилдуулах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуугилдах 的使动态.

цуугилдчих **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠯᠳᠴᠢᠬ** [动] цуугилдах 的完成体.

цуугиналдах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] цуугинах 的互动态; 互相吵嚷, 吵闹.

цуугинах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠨᠬ** [动] 参见 цуугих.

цуугнулах **ᠴᠤᠭᠢᠭᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] цуугих 的使动态.

цуугих **ᠴᠤᠭᠢᠭᠢᠬ** [动] 吵闹, 争吵, 吵嚷.

цуудам **ᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠮ** [名·形] ① 谣言, 谰言; ② 夸张的, 吹嘘的, 吹牛的.

цуудамлах **ᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠠᠬ** [动] ① 夸张, 夸耀, 吹嘘, 吹牛; ② 造谣, 发谰言.

цуудамнах **ᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠨᠠᠬ** [动] 参见 цуудамлах.

цуудамнуулах **ᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠨᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуудамнах 的使动态.

цуудамч **ᠴᠤᠭᠤᠳᠠᠮᠴᠢ** [名] ① 夸口者, 吹牛家, 吹嘘者; ② 造谣者, 发谰言者.

цуудас **ᠴᠤᠭᠤᠳᠤᠰ** [名] 小块, 小片, 木片, 刨屑, 屑; 条, 撕开物, 劈开物: ~ мод 木块; ~ банз 板条.

цуудаслах **ᠴᠤᠭᠤᠳᠤᠰᠠᠬ** [动] 分成片, 分成块, 截开, 分开, 剪开.

цуудаслуулах **ᠴᠤᠭᠤᠳᠤᠰᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуудаслах 的使动态.

цуулагдах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] цуулах 的被动态.

цуулалцах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] цуулах 的共同态.

цуулах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 分成块, 分成片, 分开, 截开, 剪开.

цуулбар **ᠴᠤᠭᠤᠯᠪᠠᠷ** [形] 分开的, 截开的, 剪开的: ~ им (牲畜的) 耳记; ~ далдаргана <植> 分割白芷.

цуулбарлах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠬ** [动] 分开, 截开, 剪开.

цуулбарлуулах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠪᠠᠷᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуулбарлах 的使动态.

цуулдас **ᠴᠤᠭᠤᠯᠳᠠᠰ** [动] 参见 цуудас.

цуулзнах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠵᠠᠬ** [动] цуулах 的短暂体.

цуулуулах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуулах 的使动态.

цуулцгаах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цуулах 的众动态.

цуулчих **ᠴᠤᠭᠤᠯᠴᠢᠬ** [动] цуулах 的多次体.

цуульсдах **ᠴᠤᠭᠤᠯᠦᠰᠳᠠᠬ** [动] ① (因不慎) 犯错误, 出岔子, 说错话; ② 走样, 过头, 过火.

цуунцаг **ᠴᠤᠭᠤᠨᠴᠠᠭ** [名] <化> 丙酮, 醋酮: ~ бие 丙酮体, 醋酮体; цуунцагар шээх <医> 丙酮尿.

цуунцар **ᠴᠤᠭᠤᠨᠴᠠᠷ** [名] <化> 丙酮.

цуур **ᠴᠤᠭᠤᠷ** I [名] <乐> 笛, 胡笛: модон ~ 胡笛.

цуур **ᠴᠤᠭᠤᠷ** II [名] <植> 毒人参.

цуурай **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢ** I [名] 回声, 回音, 反响, 共鸣, 呼应: ~ замхрал <无> 回波衰减; ~ н үүсвэр 回声源; ~ хэмжүүр 回声探测仪; ~ н долгион 反射波.

цуурай **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢ** II [名] <动> 松花(鸟).

цуурайгүй **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠦᠭᠢ** [形] 无回声的, 无回音的, 无反响的, 无共鸣的, 无响应的.

цуурайлагдах **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] цуурайлах 的被动态.

цуурайлах **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠬ** [动] 回响, 共鸣, 传播: ~ хугацаа 回波传播时间; ~ өнө 传播时间.

цуурайлгуур **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠯᠭᠤᠷ** [名] 共鸣器.

цуурайлуулах **ᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] цуурай-

лах 的使动态。

цуурайт **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠢᠲᠤ** [形]回声的, 回音的, 反响的, 共鸣的, 呼应的: ~ хөг 共鸣的音调。

цуурайтах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠢᠲᠤᠬᠤ** [动]反响, 回响, 共鸣, 呼应, 震动。

цуурайтуулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠢᠲᠤᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цуурайтах 的使动态。

цууралт **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠯᠲᠤ** [名] цуурах 的名词。

цуурах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ①破, 破裂, 破烂: ~ хүчдэл (理) 剪应力; ②夸大, 夸张。

цуурга **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠ** [名] ①扣环, 铁扣环; 门臼鼻; ②锁子, 挂锁。

цуургалагдах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] цуурглах 的被动态。

цуургалалцах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] цуурглах 的共动态。

цуургалах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①上锁, 闭锁; ②上(门)鼻, 上扣环。

цуургалуулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цуурглах 的使动态。

цуургалцгаах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠤ** [动] цуурглах 的众动态。

цуургач **ᠴᠢᠭᠤᠷᠭ᠋ᠠᠴᠢ** [名] ①扣环工, 门臼鼻工; ②锁匠。

цуурдах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠤ** [动]吹箫, 吹胡笳。

цуурдуулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цуурдах 的使动态。

цуурна **ᠴᠢᠭᠤᠷᠨᠠ** [名]见 цуурай I。

цууриалуур **ᠴᠢᠭᠤᠷᠢᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** [名]共振器。

цуурнатах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠨᠠᠲᠠᠬᠤ** [动]见 цуурайтах。

цууриатуулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠢᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цууриатах 的使动态。

цуурмал **ᠴᠢᠭᠤᠷᠮᠠᠯ** [形] ①破的, 破裂的, 破烂的; ②夸大的, 夸张的。

цууруулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠦᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цуурах 的使动态。

цуурхаг **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠭ** [形] ①破的, 破裂的, 破烂的; ②口过于张开的, 裂开的, 敞开的。

цуурхай **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢ** [名·形] ①破口, 裂口; ②破的, 破裂的, 破烂的; ③口过于张开的,

裂开的, 敞开的。

цуурхайтах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠬᠤ** [动]破开, 裂开, 破裂, 破烂。

цуурхал **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠯ** [名]谣传, 流言蜚语, 传闻。

цуурхах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] ①扬名, 出名, 驰名; ②(流言蜚语)传播, 散布。

цуурхуулах **ᠴᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] цуурхах 的使动态。

цуурч **ᠴᠢᠭᠤᠷᠴᠢ** [名]流言蜚语传播者, 谣传者。

цуурчин **ᠴᠢᠭᠤᠷᠴᠢᠨ** [名]参见 цуурч。

цууршил **ᠴᠢᠭᠤᠷᠰᠢᠯ** [名]〈数〉可除性。

цуут **ᠴᠢᠭᠤᠲᠤ** I [形] ①醋的; ②含醋的, 加了醋的。

цуут **ᠴᠢᠭᠤᠲᠤ** II [形]著名的, 出名的, 有名的。

цуутай **ᠴᠢᠭᠤᠲᠠᠢ** I [形]有醋的, 含醋的, 加了醋的: ~ ацетон 〈化〉醋酮。

цуутай **ᠴᠢᠭᠤᠲᠠᠢ** II [形]著名的, 出名的, 有名的: ~ эрдэмтэн 著名的学者。

цуутан **ᠴᠢᠭᠤᠲᠠᠨ** [名]知名人士, 著名人物, 声名显赫者。

цуух **ᠴᠢᠭᠤᠬᠤ** I [名]〈动〉鯨。

цуух **ᠴᠢᠭᠤᠬᠤ** II 见 цэрэг ~ 出征, 远征, 部队行动, 军事行动。

цуухаг **ᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠭ** [形]稀有的, 少有的。

цуухал **ᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠯ** [形]未结实的, 未成熟的(农作物): ~ тариа 未成熟的作物。

цуухалтах **ᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠯᠲᠠᠬᠤ** [动]未结实, 未成熟。

цууцаль **ᠴᠢᠭᠤᠴᠠᠯ** [名]〈动〉腾鹑(属), 沙溜子, 小水扎子(鸟)。

цууцуулах **ᠴᠢᠭᠤᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]“促”、“促”地呼叫山羊。

цуучил **ᠴᠢᠭᠤᠴᠢᠯ** [名]〈动〉鹑。

цуучих **ᠴᠢᠭᠤᠴᠢᠬᠤ** [动] ① цуулах 的多次体; ② цуурах 的完成体。

цууямбуу **ᠴᠢᠭᠤᠶᠠᠮᠪᠤᠭᠤ** [名]粗洋布。

цууянбуу **ᠴᠢᠭᠤᠶᠠᠨᠪᠤᠭᠤ** [名]见 цууямбуу。

цуухаг **ᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠭ** [形]稀少的, 罕见的, 珍奇的。

цухал **ᠴᠢᠭᠤᠬᠠᠯ** I [形]狭窄的, 狭小的, 容纳不下的; 瘦小的(衣、鞋等); ~ цамц 瘦小

的衬衣; ~ гудамж 狭窄的街道.

цухал **ᠴᠤᠬᠠᠯ** II [名] ① 急促; ② 急躁, 焦躁, 烦躁.

цухалдал **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠯ** [名] цухалдах I、II 的名词.

цухалдангуй **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠩᠭᠤᠢ** / **ᠲᠠᠭᠠ** [形] ① 狭窄的, 狭小的; ② 急躁的, 焦躁的, 烦躁的.

цухалдах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠬ** I [动] 变狭窄, 变狭小, (衣、鞋) 变瘦小.

цухалдах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠬ** II [名] 焦躁不安, 焦急, 烦躁: дотор ~ 心情焦躁不安.

цухалдацгаах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠬ** [动] цухалдах I、II 的众动态.

цухалдуу **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠤᠤ** [形] ① 很狭窄的, 很狭小的; (衣、鞋) 很瘦的; ② 很焦躁不安的, 很焦急的, 很烦躁的.

цухалдуулах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] цухалдах 的使动态.

цухалдуухан **ᠴᠤᠬᠠᠯᠳᠤᠤᠬᠠᠨ** [形] цухалдуу 的小称; ① 有些狭窄的, 有些狭小的; (衣、鞋) 有些瘦小的; ② 有点焦躁不安的, 有点焦急的, 有点烦躁的.

цухалзах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] цухуйх 的多次体; 不时露出, 不时伸出, 出头露面; 不断暴露出来, 不断表现出来: нүхнээс тарваганы толгой ~ на 旱獭时而从穴里露出头来.

цухалзуулах **ᠴᠤᠬᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] цухалзах 的使动态.

цухас **ᠴᠤᠬᠤᠰ** [副] 露出一点头, 稍微露一下地, 略微露出地; ~ хэлэх 稍微说一说; ~ дурдах 稍微提一提; ~ ~ хийх 时而露出, 时隐时现.

цухасхан **ᠴᠤᠬᠤᠰᠬᠠᠨ** [形] 稍露出一点的, 略微露出一点的.

цухасхийх **ᠴᠤᠬᠤᠰᠬᠢᠬ** [动] 忽然露出, 露出一下.

цухуйлгах **ᠴᠤᠬᠤᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] цухуйх 的使动态.

цухуйлт **ᠴᠤᠬᠤᠢᠯᠲ** [名] цухуйх 的名词.

цухуйх **ᠴᠤᠬᠤᠢᠬ** [动] 露出, 露头, 探头, 出现, 显露, 突出: ногоо ~ 草发芽; хэрэг ~ 事件暴露出来; зэс нь ~, гууль нь

~ 原形暴露, 露出马脚, 露馅.

цухуйц **ᠴᠤᠬᠤᠢᠴ** [名] (刚出土的) 幼苗.

цуцаа **ᠴᠤᠴᠠᠠ** I [名] 疲乏, 疲倦, 倦怠.

цуцаа **ᠴᠤᠴᠠᠠ** II [名] 乘马, 役畜; 车马: унаа ~ 乘马, 役畜; 车马.

цуцаагдах **ᠴᠤᠴᠠᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] цуцаах 的被动态.

цуцаатай **ᠴᠤᠴᠠᠠᠲᠠᠢ** [形] ① 有乘马的, 有车马的; ② 疲乏的.

цуцаах **ᠴᠤᠴᠠᠠᠬ** [动] цуцах 的使动态.

цуцаач **ᠴᠤᠴᠠᠠᠴ** [名] (宗教) 违法者, 违教规者.

цуцал **ᠴᠤᠴᠠᠯ** I [名] 未燃尽的木头, 一头已烧另一头未烧尽的木头.

цуцал **ᠴᠤᠴᠠᠯ** II [名] 疲倦, 疲乏, 倦怠.

цуцалгах **ᠴᠤᠴᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① цуцлах 的使动态; ② 意同 цуцлагдах.

цуцалт **ᠴᠤᠴᠠᠯᠲ** [名] ① 疲倦, 劳累, 疲惫, 疲乏, 倦怠: ~ ын цэг (枝) 死点; ② 灰心, 泄气, 退缩.

цуцалтгүй **ᠴᠤᠴᠠᠯᠲᠭᠤᠢ** / **ᠲᠠᠭᠠ** [形] ① 不疲倦的, 孜孜不倦的; ② 不灰心的, 顽强的, 不屈不挠的: ~ тэмцэх 不倦地斗争, 顽强地斗争.

цуцалцгаах **ᠴᠤᠴᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цуцлах 的众动态.

цуцам **ᠴᠤᠴᠠᠮ** [形] ① 令人疲倦的, 令人厌倦的; ② 无趣的, 乏味的, 讨厌的.

цуцамхай **ᠴᠤᠴᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] ① 易疲倦的, 易疲乏的; ② 易灰心泄气的, 不坚定的, 好动摇的.

цуцархай **ᠴᠤᠴᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] ① 破开的, 拆开的, 散开的; ② 参见 цуцамхай.

цуцах **ᠴᠤᠴᠠᠬ** [动] ① 累, 疲乏, 疲倦; 倦怠: эцэх ~ 疲乏, 疲倦; ② 灰心, 泄气, 退缩.

цуцацгаах **ᠴᠤᠴᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] цуцах 的众动态.

цуцашгүй **ᠴᠤᠴᠠᠰᠬᠤᠢ** / **ᠲᠠᠭᠠ** [形] ① 不倦的, 孜孜不倦的; ② 不灰心的, 不泄气的, 顽强的, 不屈不挠的.

цуцлагдах **ᠴᠤᠴᠠᠯᠭᠳᠠᠬ** [动] цуцлах 的被动

态.

цуцлал *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠯ* [名] цуцлах 的名词.

цуцлалт *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 цуцлал.

цуцлах *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 拆开, 拆毁, 打开, 解开, 拆散: гэзэг ~ 拆散发辫; ② 宣告无效, 作废, 废止 (指条约、协定、契约等): ~ гэрээ ① 清算契约; ② 废止的条约.

цуцлуулах *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① цуцлах 的使动态; ② 意同 цуцлагдах.

цуцрал *ᠴᠤᠴᠢᠯ* [名] цуцрах 的名词.

цуцрах *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠬ* [动] ① 破开, 拆开, 散开, 破碎, 断裂, 毁坏; ② 累, 疲倦, 疲乏.

цуцрашгүй *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠬᠤᠭᠢᠯᠢ* [形] ① 不破开的, 不拆开的, 牢不可破的; ② 不倦的, 孜孜不倦的.

цуцруулах *ᠴᠤᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] цуцрах 的使动态.

цуцчих *ᠴᠤᠴᠢᠬ* [动] цуцлах 的多次体.

цуцчуулах *ᠴᠤᠴᠢᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] цуцчих 的使动态.

цучил *ᠴᠤᠴᠢᠯ* [名] (为防止火灾而留在炉子里的)火种.

цүгдгэр *ᠴᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠡᠷ* [形] 拱肩的.

цүгдийлгэх *ᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] цүгдийх 的使动态.

цүгдийх *ᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠶᠢᠬ* [动] 肩拱起来; 低着脑袋跑.

цүгдэгнэх *ᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠭᠢᠨᠡᠬ* [动] 肩一拱一拱.

цүгдэлзэх *ᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 цүгдэнэх.

цүгдэхийх *ᠴᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠢᠶᠢᠬ* [动] 肩拱一下.

цүгцрэг *ᠴᠦᠭᠦᠴᠢᠷᠭᠡ* [名] 见 цүгцүүрэг.

цүгцүүрэг *ᠴᠦᠭᠦᠴᠢᠰᠦᠷᠭᠡ* [名] (门臼、插销、挂锁等之)小钩, 小挂钩, 锁簧.

цүдгэнүүлэх *ᠴᠦᠳᠦᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] цүдгэнэх 的使动态.

цүдгэнэх *ᠴᠦᠳᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 鼓起腹部.

цүдгэр *ᠴᠦᠳᠦᠭᠡᠷ* [形] 参见 цүзгэр.

цүдгэрдүү *ᠴᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ* [形] ① 大腹便便的; ② 很突出的, 十分膨胀的, 十分鼓起的.

цүдгэрхэн *ᠴᠦᠳᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] цүдгэр 的小称.

цүдийлгэх *ᠴᠦᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] цүдийх 的使动态.

цүдийх *ᠴᠦᠳᠡᠶᠢᠬ* [动] 突出, 鼓起.

цүдэлзэх *ᠴᠦᠳᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 цүдгэнэх.

цүзгэнүүлэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] цүзгэнэх 的使动态.

цүзгэнэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] 慌乱, 慌张, 张皇失措.

цүзгэр *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠷ* [形] ① 大腹的, 大肚皮的; ② 突出的, 膨胀的, 鼓起的.

цүзгэрдүү *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ* [形] ① 肚皮非常大的, 大腹的; ② 非常突出的, 特别膨胀的, 很鼓起的.

цүзгэрдүүлэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] цүзгэрдэх 的使动态.

цүзгэрдэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬ* [动] 腹部变大; 鼓起, 膨胀.

цүзгэрхэн *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] цүзгэр 的小称.

цүзийлгэх *ᠴᠦᠵᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] цүзийх 的使动态.

цүзийх *ᠴᠦᠵᠡᠶᠢᠬ* [动] (肚子等)胀, 膨胀, 鼓起.

цүзэг *ᠴᠦᠵᠡᠭ* 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цүзэгнэх.

цүзэгнүүлэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] цүзэгнэх 的使动态.

цүзэгнэх *ᠴᠦᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] ① 大肚皮摇摇晃晃, 一鼓一胀; ② 慌慌张张, 慌慌忙忙.

цүзэлзүүлэх *ᠴᠦᠵᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] цүзэлзэх 的使动态.

цүзэлзэх *ᠴᠦᠵᠡᠯᠵᠡᠬ* [动] 参见 цүзэгнэх.

цүл *ᠴᠦᠯ* [拟] 扑通, 咕咚, 咕哪: ~ хийх (物体落水发出之声)扑通响, 咕咚响; ~ цал хийх ① (涉水)哗啦哗啦响; ② 表现轻浮, 举止放荡; ~ ~ ① (水在容器里晃动)咕哪咕哪响; ② 急促的脚步声.

цүлийх *ᠴᠦᠯᠢᠶᠢᠬ* [动] ① 变坏, 恶化; 衰败; ② (大腹)下垂.

цүлих *ᠴᠦᠯᠢᠬ* [动] 抛弃, 丢掉.

цүлт *ᠴᠦᠯᠲ* 见 ~ цалд 冒冒失失的, 毛手毛

脚的，莽撞的。

цүлтэй *цүлтэй* [形] ①浑浊的；不透明的；②泥泞的。

цүлхгэр *цүлхгэр* [形] ①(一部分)凸起的，隆起的，突出的，鼓出的；②壶腹形的：～ хяга, ～ хяр 壶腹形山脊。

цүлхгэрдүү *цүлхгэрдүү* [形] 过于凸起的，特别突出的。

цүлхгэрдүүлэх *цүлхгэрдүүлэх* [动] цүлхгэрдэх 的使动态。

цүлхгэрдэх *цүлхгэрдэх* [动] ①(一部分)变得格外地凸起，格外地隆起，鼓出，突出；②壶腹形格外明显起来。

цүлхгэрхэн *цүлхгэрхэн* [形] цүлхгэр 的小称。

цүлхийлгэх *цүлхийлгэх* [动] цүлхийх 的使动态。

цүлхийх *цүлхийх* [动] (一部分)鼓起，隆起，凸起。

цүлхэг *цүлхэг* 见 ～～ хөдлөх (一部分) 一鼓一鼓，一隆一隆，一凸一凸。

цүлхэгнүүлэх *цүлхэгнүүлэх* [动] цүлхэгнэх 的使动态。

цүлхэгнэх *цүлхэгнэх* [动] 参见 цүлхэлзэх。

цүлхэлзүүлэх *цүлхэлзүүлэх* [动] цүлхэлзэх 的使动态。

цүлхэлзэх *цүлхэлзэх* [动] (一部分) 一鼓一鼓，一隆一隆，一凸一凸。

цүлхэн(г) *цүлхэн* [名] 壶腹；～гийн жирэмсэн 壶腹部妊娠。

цүлхэр *цүлхэр* [名] 橡皮管的嘴子，管形物的接合处。

цүлхэс *цүлхэс* 参见 цүлхэг。

цүлэг *цүлэг* [名] ①一群，一堆；бүлэг ～ 一群群的，一帮一帮的；②(犯罪的)集团，团伙，匪帮，一伙，一帮。

цүлэн(г) *цүлэн* I 见 ～～ ①(摇头晃脑)东张西望地；②咕咚咕咚地；③(牲畜的大肚子)一沉一沉地。

цүлэн(г) *цүлэн* II [名] 雨泡。

цүн *цүн* [名] 绸。

цүндгэр *цүндгэр* [形] 大肚皮的，腹部鼓起的。

цүндгэрдүү *цүндгэрдүү* [形] 肚皮非常大的，腹部过于鼓起的。

цүндгэрхэн *цүндгэрхэн* [形] цүндгэр 的小称。

цүндийлгэх *цүндийлгэх* [动] цүндийх 的使动态。

цүндийх *цүндийх* [动] 肚皮变大，腹部鼓起。

цүндэгнэх *цүндэгнэх* [动] 大肚皮摇动，晃动，晃悠悠悠，颤颤悠悠。

цүндэлзэх *цүндэлзэх* [动] 参见 цүндэгнэх。

цүнх *цүнх* [名] 小袋子，囊，小包，提包。

цүнхгэр *цүнхгэр* [形] 凸起的，隆起的，鼓起的，突出的。

цүнхгэрдүү *цүнхгэрдүү* [形] 过于凸起的，过于隆起的，过于鼓起的，十分突出的。

цүнхгэрдүүлэх *цүнхгэрдүүлэх* [动] цүнхгэрдэх 的使动态。

цүнхгэрдэх *цүнхгэрдэх* [动] 变得太凸起，显得太隆起，过分鼓起，格外突出。

цүнхгэрхэн *цүнхгэрхэн* [形] цүнхгэр 的小称。

цүнхий *цүнхий* [名] (植) 春桂花；～ цэцэг (植) 春桂花。

цүнхийлгэх *цүнхийлгэх* [动] цүнхийх 的使动态。

цүнхийх *цүнхийх* [动] 凸起，突出，隆起，鼓起。

цүнхлүүлэх *цүнхлүүлэх* [动] цүнхлэх 的使动态。

цүнхлэх *цүнхлэх* [动] 装入小袋子，装入提包。

цүнхэрэг *цүнхэрэг* [名] ①肚脐眼儿；②果蒂坑儿；③灶坑；④草包。

цүнхүй *цүнхүй* [名] (植) 燕巢兰(属)。

цүнхэг *цүнхэг* [名] 古河，旧河床。

цүнхэл *цүнхэл* [名] 槽，蓄存池，大蓄油罐；油槽车；(铁路)油罐车。

цүнхэлзүүлэх *цүнхэлзүүлэх* [动] 隆起。

цүнхээл ᠴᠦᠨᠬᠡᠭᠡᠯ [名]河底之深坑；(河之) 漩涡深处。

цүнчүү ᠴᠦᠨᠴᠢᠭᠦ [名]春轴。

цүр ᠴᠦᠷ [名]明矾：～ийн давс 明矾盐；
～ийн занар 明矾片岩；～ийн кармин
矿石矿囊；～ийн наанги 矾粘土；
～ийн шороо 明矾土。

цүргэр ᠴᠦᠷᠭᠡᠷ [形]大肚子的，肚子鼓起的。

цүргэрдүүлэх ᠴᠦᠷᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] цүргэр-
лэх 的使动态。

цүргэрдэх ᠴᠦᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠬ [动]肚子变大，肚子鼓
起。

цүрдгэр ᠴᠦᠷᠳᠦᠭᠡᠷ [形]大肚子的，妊娠的。

цүрдгэрдүү ᠴᠦᠷᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ [形]肚子过于大
的；过于向前突出的。

цүрдгэрдүүлэх ᠴᠦᠷᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] цүрд-
гэрдэх 的使动态。

цүрдгэрдэх ᠴᠦᠷᠳᠦᠭᠡᠷᠳᠡᠬ [动]肚子变得太大。

цүрдгэрхэн ᠴᠦᠷᠳᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ [形]цүрдгэр 的小
称。

цүрдийлгэх ᠴᠦᠷᠳᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ [动]цүрдийх 的使
动态。

цүрдийлт ᠴᠦᠷᠳᠢᠶᠢᠯᠲ [名]цүрдийх 的名
词。

цүрдийх ᠴᠦᠷᠳᠢᠶᠢᠬ [动]肚子膨胀，肚子变大；
妊娠。

цүрдэгнүүлэх ᠴᠦᠷᠳᠡᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] цүрдэг-
нэх 的使动态。

цүрдэгнэх ᠴᠦᠷᠳᠡᠭᠨᠡᠬ [动]大肚子颤动、晃
动。

цүрдэлзүүлэх ᠴᠦᠷᠳᠡᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] цүрдэл-
зэх 的使动态。

цүрдэлзэх ᠴᠦᠷᠳᠡᠯᠵᠡᠬ [动]参见 цүрдэгнэх。

цүриг ᠴᠦᠷᠢᠭ [名]驼队，(牛)车队；тэрэг-
ний ～ 车队。

цүрийлгэх ᠴᠦᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ [动]цүрийх 的使动
态。

цүрийх ᠴᠦᠷᠢᠶᠢᠬ [动]肚子胀，肚子鼓起。

цүртэс ᠴᠦᠷᠲᠡᠰ [名]明矾石。

цүртэсжих ᠴᠦᠷᠲᠡᠰᠢᠵᠢᠬ [动]明矾石化作用。

цүртэст ᠴᠦᠷᠲᠡᠰᠲᠦ [形]明矾的：～ чулуу-
лаг 明矾岩。

цүрэгнэх ᠴᠦᠷᠡᠭᠢᠨᠡᠬ [动]鼓起的肚子摇动、晃
动。

цүрэлзэх ᠴᠦᠷᠡᠯᠵᠡᠬ [动]参见 цүрэгнэх。

цүү ᠴᠦᠭᠦ I [名](门闩、插销、挂钩等之)扣
环，扣圈，锁环：～ гадас(车轡上的)羊
角桩；чих ～ 车头小档。

цүү ᠴᠦᠭᠦ II [名]杵，木棒：～ хаях 扔木棒游
戏(一种在夜间将小木棒扔出去大家争着
寻找的游戏)。

цүүвэн ᠴᠦᠭᠦᠪᠡᠨ [名]租子，地租；租金：～
хураах 收租。

цүүвэнгэ ᠴᠦᠭᠦᠪᠡᠨᠭᠡ [名]大肚锅。

цүүлх ᠴᠦᠭᠦᠯᠬ [动]①贬低，贬，降低；②危
害，陷害。

цүүлсдэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠰᠳᠡᠬ [动]见 цуульсдах。

цүүлүүлэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动]цүүлэх I 的使动
态。

цүүлцгээх ᠴᠦᠭᠦᠯᠴᠭᠡᠬ [动]цүүлэх I 的众
动态。

цүүлэгдэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠳᠡᠬ [动]цүүлэх I 的被
动态。

цүүлэлцэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠴᠡᠬ [动]цүүлэх I 的共
动态。

цүүлэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ I [动]扣锁环，扣门闩，扣扣
环。

цүүлэх ᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ II [动]危害，陷害(他人)。

цүүргэр ᠴᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷ [形]细而脆的。

цүүргэрдүү ᠴᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ [形]过分细而脆
的。

цүүргэрдүүлэх ᠴᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动]цүүр-
гэрдэх 的使动态。

цүүргэрдэх ᠴᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠳᠡᠬ [动]变得过于细腻。

цүүргэрхэн ᠴᠦᠭᠦᠷᠭᠡᠷᠬᠡᠨ [形]цүүргэр 的小
称。

цүүрийлгэх ᠴᠦᠭᠦᠷᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ [动]цүүрийх 的使
动态。

цүүрийх ᠴᠦᠭᠦᠷᠢᠶᠢᠬ [动]变得细而脆。

цүүрс ᠴᠦᠭᠦᠷᠰ [名](植)杉，杉木属。

- цүүрэгнэх** *ᠴᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠩᠭᠡᠬᠡ* [动] 细脆的东西摇晃, 摇动.
- цүүрэлзэх** *ᠴᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 цүүрэгнэх.
- цүүц** *ᠴᠢᠭᠦᠴ* [名] 凿子: ~эн дайн 穿插战.
- цүүцгэнүүлэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠩᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цүүцгэнэх 的使动态.
- цүүцгэнэлдэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠩᠡᠯᠳᠡᠬᠡ* [动] цүүцгэнэх 的互动态.
- цүүцгэнэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] (细高物) 频频动弹.
- цүүцгэнэцгээх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠨᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] цүүцгэнэх 的众动态.
- цүүцгэр** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠷ* [形] 细而脆的, 细而不牢的, 细高的.
- цүүцгэрдүү** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦ* [形] 过分细而脆的, 过于细而不牢的, 非常细高的.
- цүүцгэрдүүлэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цүүцгэрдэх 的使动态.
- цүүцгэрдэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得太细脆, 变得太细而不牢、十分细高.
- цүүцгэрхэн** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] цүүцгэр 的小称.
- цүүцдүүлэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цүүцдэх 的使动态.
- цүүцдэгдэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] цүүцдэх 的被动态.
- цүүцдэгч** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠡᠭᠴ* [名] 凿木工.
- цүүцдэлцэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] цүүцдэх 的共动态.
- цүүцдэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] (用凿子) 凿孔: цүүцдэх арга 凿孔术.
- цүүцдэнцгээх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠳᠡᠨᠡᠴᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] цүүцдэх 的众动态.
- цүүцийлгэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ* [动] цүүцийх 的使动态.
- цүүцийх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] 变得细而脆, 变得细而不牢, 变细高.
- цүүцэгнэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠩᠭᠡᠬᠡ* [动] 细高物或细脆物 摇动、晃动.
- цүүцэлзүүлэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цүүцэлзэх 的使动态.

- цүүцэлзэх** *ᠴᠢᠭᠦᠴᠢᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ* [动] 参见 цүүцэгнэх.
- цүхэг** *ᠴᠦᠬᠡᠭ* [形] 稠的; 硬的.
- цүхэгших** *ᠴᠦᠬᠡᠭᠢᠰᠢᠬᠡ* [动] ①自卑, 悲凄; 情绪低落; ②压歪, 压斜.
- Цыган** *ᠴᠢᠶᠠᠩ* [名] 茨冈(人), 吉卜赛(人).
- цэв** *ᠴᠡᠪ* [小] (用于某些形容词前, 表示程度的加深) 很, 完全, 十分, 特别, 格外: ~ цэвэр 很清洁的, 干干净净的; ~ хүйтэн 很冷的, 冷得刺骨的.
- цэвдгэр** *ᠴᠡᠪᠳᠦᠭᠡᠷ* [形] 冰冷的, 冷冻的.
- цэвдэг** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭ* [形] ①冰冻的(土); (土壤) 冻结的; 终年不解冻的, 冻土的: ~ гарал 低温, 低温状态; ~ гарлын хүдэр(矿) 低温矿物; ~ мандал 低温图; ~ хөрс 冻土; ~ газар 冻土地带; ~ судлал 冻土学; мөнх ~ 永久冻土层; ~ доорхи ус 冻结层下水; ~ хоорондох ус 冻结层间水; ~ чулуулаг 冻结岩; цэвдгийн ууль(动) 雪男(属); цэвдгийн цагаан ятуу(动) 冻原雷鸟; ②冷冰冰的, 冰凉的, 冷淡的(指人的态度).
- цэвдэгдэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] 冻得太硬, 冻得太结实.
- цэвдэгрүүлэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цэвдэгрэх 的使动态.
- цэвдэгрэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] (土壤) 冻结, (土地) 终年冻结, 成冻土.
- цэвдэгтүүлэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цэвдэгтэх 的使动态.
- цэвдэгтэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ* [动] (土壤) 冻结, 成冻土.
- цэвдэгшил** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠢᠰᠢᠯ* [名] цэвдэгших 的名词.
- цэвдэгших** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠢᠰᠢᠬᠡ* [动] (土壤) 冻结起来, 开始形成冻土.
- цэвдэгшүүлэх** *ᠴᠡᠪᠳᠡᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] цэвдэгших 的使动态.
- цэврүү(н)** *ᠴᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦ(н)* [名] (皮肤上的) 水疱, 气疱, 肿疱, 脓疱: ~ үсрэх 起疱, 打疱; ~ өвчин(医) 天疱疮.
- цэврүүсэг** *ᠴᠡᠪᠦᠷᠦᠭᠦᠰᠡᠭ* [形] 疱性的, 疱状的: ~ арьстах 泡状皮肤病.

- цэврүүт** **ᠴᠡᠪᠷᠦᠭᠦᠲ** [形] ① (皮肤上的)水疱的, 气疱的, 肿疱的, 脓疱的; 疱性的, 疱式的: ~ намарс (医)水疱性湿疹; ② (皮肤上)长水疱的, 长气疱的, 长肿疱的, 长脓疱的.
- цэврүүтүүлэх** **ᠴᠡᠪᠷᠦᠭᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэврүүтэх 的使动态.
- цэврүүтэс** **ᠴᠡᠪᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠰ** [名] (医)疱疹, 囊炎.
- цэврүүтэх** **ᠴᠡᠪᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬ** [动] (皮肤上)出水疱, 长疱, 打疱: гар ~ 手上打疱.
- цэврүүшрэх** **ᠴᠡᠪᠷᠦᠭᠦᠰᠢᠷᠡᠬ** [动] 成水疱, 成气疱, 成脓疱, 成肿疱.
- цэвцгэр** **ᠴᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠷ** [形] 很白的, 格外白的: ~ цагаан 白白的, 特别白的, 雪白的; ~ өөх 白白的油脂; ◇ ~ нимгэн 菲薄的, 薄薄的; ~ цэр 玻璃状痰.
- цэвцийлгэх** **ᠴᠡᠪᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] цэвцийх 的使动态.
- цэвцийх** **ᠴᠡᠪᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] 变得很白.
- цэвцэгнэх** **ᠴᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠩᠡᠬ** [动] 很白的东西晃动, 摇动.
- цэвцэлзэх** **ᠴᠡᠪᠴᠢᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 цэвцэгнэх.
- цэвэр** **ᠴᠡᠪᠦᠷ** [形] ① 清洁的, 干净的, 纯洁的: ариун ~ 清洁, 纯洁; ~ хувцсаа өмсөх 穿干净衣服; ~ алчуур 干净毛巾; ~ ус 净水; ~ усны хоолой 上水道; ② 漂亮的, 整洁的, 美观的: ~ царай 漂亮的面容; ~ хийсэн 做得漂亮, 做得美观; ~ оёсон 缝得漂亮; ③ 纯的; 纯净的, 纯正的, 正派的, 完善的: ~ алдагдал 净亏损; ~ орлого 纯收入; ~ орлогын шимтгэл 纯收入提成; ~ бүтээгдэхүүн 净产品; ~ ашиг 纯利, 净利; ~ баланс 净额资产平衡表; ~ бус 不纯; ~ бус үг хэллэг 不纯正的词语; ~ бүтээгдэхүүн 净产值; ~ гийгүүлэгч <语> 纯辅音; ~ доошууллага <乐> 低半音符号; ~ алт 纯金; ~ жин 纯重, 净重; ~ ичимтгий 纯正的, 正派的; ~ явдал 正派行为; ~ цусны 纯种的; ~ хий 天然气.
- цэвэржих** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠵᠢᠬ** [动] ① 变清洁, 变干净; ② 纯化, 净化.
- цэвэржүүлэгч** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 卫生员, 护

理员; <军> 卫生兵.

- цэвэржүүлэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэвэржих 的使动态; 净化.
- цэвэрлүүлэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① цэвэрлэх 的使动态; ② 意同 цэвэрлэгдэх.
- цэвэрлүүр** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 清扫器, 清除机.
- цэвэрлэг** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭ** [形] ① 清洁的, 干净的, 纯洁的; ② 纯的, 纯净的, 纯正的.
- цэвэрлэгдэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] цэвэрлэх 的被动态.
- цэвэрлэгч** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠴ** [名] 清扫员, 清洁工.
- цэвэрлэгээ(н)** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠭᠡ(н)** [名] 清扫, 打扫, 弄干净, 清洁扫除: их ~ 大扫除.
- цэвэрлээнэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] цэвэрлэх 的短暂体.
- цэвэрлэл** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯ** [名] 打扫, 清扫, 弄干净, 清洁扫除.
- цэвэрлэлт** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠲ** [名] 参见 цэвэрлэл.
- цэвэрлэлцэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] цэвэрлэх 的共动态.
- цэвэрлэх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬ** [动] 清扫, 打扫, 弄干净, 清除: гудамж ~ 清扫街道; хувцас ~ 洗刷衣服; ~ боодол 消毒包; ~ бургуй 清洁灌肠; ус ~ 将水净化.
- цэвэрлэгцгээх** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠬᠦᠭᠡᠬ** [动] цэвэрлэх 的众动态.
- цэвэрлэчих** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠢᠬ** [动] цэвэрлэх 的多次体.
- цэвэрхүү** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] ① 清洁的, 干净的, 纯洁的; ② 整洁的; ③ 纯的, 纯净的, 纯正的.
- цэвэрхэн** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠬᠡᠨ** [形] цэвэр 的小称; ① 稍干净的, 稍清洁的; ② 稍整洁的; ③ 稍纯的, 稍纯净的, 稍纯正的.
- цэвэрч** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠴ** [名·形] ① 禁欲者, 戒欲者; ② 爱干净的, 整洁的, 讲卫生的.
- цэвэршил** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠰᠢᠯ** [名] ① цэвэрших 的名词; ② 经绝期, 经停期; 更年期: цэвэршилийн хам шинж (医)更年期综合症.
- цэвэршилт** **ᠴᠡᠪᠦᠷᠰᠢᠯᠲ** [名] 参见 цэвэршил: ~ ийн үе 更年期.

цэвэрших **ᠴᠡᠪᠡᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] ①变干净, 干净起来; ②变漂亮, 变整洁; ③变纯; 变纯净; 变纯正, 变完美; ④停经, 绝经: ~ үе 绝经期; 更年期.

цэвэршүүлэг **ᠴᠡᠪᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] цэвэршүүлэх 的名词.

цэвэршүүлэг **ᠴᠡᠪᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] <乐> 本位记号.

цэвэршүүлэгч **ᠴᠡᠪᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] 参见 цэвэржүүлэгч.

цэвэршүүлэх **ᠴᠡᠪᠡᠷᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэвэрших 的使动态.

цэг (эн) **ᠴᠡᠭ** I [名] 点; 句号: ~ тэмдэг 标点符号; давхар ~ 冒号; ~ тавих 标上句号; ~ тэй таслал 分号; галын ~ <军> 火力点; халуун ~ 热点; ~ ийн гагнуур 接触点焊; ~ эн эмжүүр 点状边缘; ~ эн цус харвалт 点状出血.

цэг **ᠴᠡᠭ** II [名] <解> 踝骨的凹面.

цэгдгэр **ᠴᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠷ** [形] 突出的, 突起的, 杰出的, 隆起的.

цэгдэг **ᠴᠡᠭᠳᠡᠭ** [名] 小棉袄, 坎肩.

цэгзгэр **ᠴᠡᠭᠵᠦᠭᠦᠷ** [形] 参见 цэгцгэр.

цэглүүлэх **ᠴᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэглэх 的使动态.

цэглэгдэх **ᠴᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] цэглэх 的被动态.

цэглэл **ᠴᠡᠭᠯᠡᠯ** [名] 标点符号; 标点法: цэг ~ 标点; 标点法.

цэглэлцэх **ᠴᠡᠭᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] цэглэх 的共动态.

цэглэх **ᠴᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ①标上句号; 打上点; ②(转)停顿, 间歇, 停止, 终止: дэмий ярихыг цэгэлье 少说点废话吧; ажлаа ~ 中断工作.

цэглэцгээх **ᠴᠡᠭᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэглэх 的众动态.

цэгнүүлэх **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэгнэх 的使动态.

цэгнүүр **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠦᠷ** [名] ①衡器; ②衡量标准.

цэгнэгдэх **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] цэгнэх 的被动态.

цэгнэзнэх **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] цэгнэх 的短暂体.

цэгнэх **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠬᠡ** [动] ①称量, 衡量, ②评价, 估价.

цэгнэцгээх **ᠴᠡᠭᠦᠨᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэгнэх 的众动态.

цэгтэй **ᠴᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] 有点的, 有句号的: ~ таслал 分号.

цэгц **ᠴᠡᠭᠴ** [形·名] ①直截了当的, 简明的: эрс ~ 简明扼要的, 直截了当的; ②直的, 笔直的, 挺拔的; 直率的: шулуун ~, шудрага ~ 直率的, 正直的; ~ мод 挺拔的树木; 直的木头; ③条理, 秩序, 整齐: эмх ~ 秩序, 条理.

цэгцгүй **ᠴᠡᠭᠴᠦᠭᠡᠢ** [形] ①不直截了当的, 不简明的, 不明确的; ②无条理的, 无秩序的, 不整齐的; ③自发的.

цэгцгэр **ᠴᠡᠭᠴᠦᠭᠦᠷ** [形] 灵敏的, 机灵的.

цэгцдэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ①显得很直截了当; ②变得十分直; ③变得很有条理, 秩序井然.

цэгцлүүлэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① цэгцлэх 的使动态; ②意同 цэгцлэгдэх.

цэгцлэгдэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] цэгцлэх 的被动态; 被整顿, 被整理, 被调整.

цэгцлэлт **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠡᠯᠡᠳᠡ** [名] 整顿, 整理, 调整: стилийн ~ 整风; сахилга батын ~ 纪律整顿.

цэгцлэлцэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] цэгцлэх 的共动态.

цэгцлэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 整顿, 整理, 调整: стилийг ~ 整风; гэрээ ~ 整理屋子; ~ н механикжуулах 全盘机械化; ~ бүдүүвч 分类示意图.

цэгцрүүлэх **ᠴᠡᠭᠴᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэгцрэх 的使动态.

цэгцрэх **ᠴᠡᠭᠴᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 变得有秩序、秩序井然, 变条理, 变整齐.

цэгцсэх **ᠴᠡᠭᠴᠢᠰᠡᠬᠡ** [动] 参见 цэгцтэх.

цэгцтэй **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠢ** [形] 有条不紊的, 秩序井然的, 整齐的.

цэгцтэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 条理起来, 整齐起来, 变得有秩序.

цэгцүүхэй **ᠴᠡᠭᠴᠡᠭᠦᠬᠡᠢ** [名] ①<植>夹竹桃; ②<动>红雀.

цэгцхэн **ᠴᠡᠭᠴᠢᠬᠡᠨ** [形] цэгц 的小称; ①稍直截了当的, 稍简明的; ②稍直的, 稍直率

的；④ 稍有条理的，稍有秩序的，稍整齐的。

цэгцэлцгээх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэгцлэх 的众动态。

цэгцэсгэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠰᠭᠡᠬᠡ** [动] цэгцсэх 的使动态。

цэгцэтгүүлэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэгцэтгэх 的使动态。

цэгцэтгэлцэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] цэгцэтгэх 的共动态。

цэгцэтгэх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэгцтэх 的使动态。

цэгцэтгэгцгээх **ᠴᠡᠭᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэгцэтгэх 的众动态。

цэгцээхэй **ᠴᠡᠭᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [名]〈植〉猫菊(属)。

цэгээ **ᠴᠡᠭᠡ** [名] 酸马奶，马乳酒；айраг — 酸马奶，马乳酒。

цэгээвтэр **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠪᠲᠡᠷ** [形] 较白的，呈白色的。

цэгээдэг **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠭ** [名] 绗缝的女式棉袄。

цэгээлж **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠵ** [名]〈植〉海乳草(属)。

цэгээлзгэнэ **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠵᠭᠡᠨᠡ** [名]〈植〉海乳草。

цэгээлүүр **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠦᠦᠷ** [名]〈生〉白蛋白：～ бөөмсүүрийн илтгэлцүүр 白蛋白、环蛋白系数；～ төст 硬蛋白，硬胚；～ зэр шээх 尿蛋白。

цэгээлэг **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] 豚，蛋白豚：уураг — 蛋白豚 — шүүс 乳状汁；цэгээлгийн цорго 输乳管。

цэгээн **ᠴᠡᠭᠡᠨ** I [形] 灰白的，瓦灰色的：～ хөх 蔚蓝色(的)；～ цайвар 浅蓝色(的)；～ шээс 豚尿；◇ цагаан — 灰白色的；～ шаваг 〈植〉海苔艾。

цэгээн **ᠴᠡᠭᠡᠨ** II [名] 反照率。

цэгээхэн **ᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] цэгээн I 的小称；略显灰白的，略呈瓦灰色的。

цэдгэр **ᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠷ** [形] 参见 цээгэр。

цэдгэрдүү **ᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠦ** [形] 参见 цээгэрдүү。

цэдгэрдүүлэх **ᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэдгэрдэх 的使动态。

цэдгэрдэх **ᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] (肚子等) 膨胀，鼓胀，胀起。

цэдгэрхэн **ᠴᠡᠳᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] цэдгэр 的小称。

цэдийлгэх **ᠴᠡᠳᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] цэдийх 的使动态。

цэдийх **ᠴᠡᠳᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 肚子肿胀，鼓胀起来，变得大腹便便。

цэдэг **ᠴᠡᠳᠡᠭ** I 见 ～ хийх 一摇一摆地。

цэдэг **ᠴᠡᠳᠡᠭ** II [名] 参见 цадиг。

цэдэгнэх **ᠴᠡᠳᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 大肚皮晃动、摇摆。

цэдэлзэх **ᠴᠡᠳᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 цэдэгнэх。

цэжмэг **ᠴᠡᠵᠡᠮᠡᠭ** [名] 见 цээжмэг。

цээгэр **ᠴᠡᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] 小而胖的，矮胖的，小而肥的。

цээгэрдүү **ᠴᠡᠵᠡᠭᠡᠷᠳᠦᠦ** [形] 小而很胖的，矮而很胖的，小而很肥的。

цээгэрхэн **ᠴᠡᠵᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] цээгэр 的小称。

цэзийлгэх **ᠴᠡᠵᠡᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] цэзийх 的使动态。

цэзийх **ᠴᠡᠵᠡᠶᠢᠬᠡ** [动] 变矮胖，变小而肥。

цээгнэх **ᠴᠡᠵᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 矮胖或小而肥者晃动、摇摆。

цэээлзэх **ᠴᠡᠵᠡᠭᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 цээгнэх。

цэл **ᠴᠡᠯ** [副] (用于某些形容词前，表示程度加深) 很，甚，特别，格外，非常：～ ногоон 绿油油的；～ хүйтэн 严寒的；～ хөх 深蓝的；～ буурал 白发苍苍的；～ залуу 年轻的，格外年轻的。

цэлбэн **ᠴᠡᠯᠪᠡᠨ** 见 ～ цагаан 雪白的，白皑皑的。

цэлгэм **ᠴᠡᠯᠭᠡᠮ** 见 ～ ногоон 碧绿的，绿油油的，青翠的，鲜绿的，青绿的。

цэлгэн **ᠴᠡᠯᠭᠡᠨ** [形] 刁黠不驯的，难以驯服的；好强的，好争先的(马)。

цэлгэр **ᠴᠡᠯᠭᠡᠷ** [形] ① 广阔的，辽阔的，一望无边的，宽阔的，宽敞的：～ тал 辽阔的草原；② 明朗的，晴朗的。

цэлгэрдүү **ᠴᠡᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠦ** [形] ① 非常辽阔的，一望无际的，十分宽敞的；② 很明朗的，特别晴朗的。

цэлгэрдүүлэх **ᠴᠡᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэлгэрдэх 的使动态。

цэлгэрдүүхэн **ᠴᠡᠯᠭᠡᠷᠳᠦᠦᠬᠡᠨ** [形] цэлгэрдүү

的小称。

цэлгэрдэх **цэлгэрд** [动] ①变得十分广阔、十分宽敞，变得过于宽广；②变得十分明朗，变得很晴朗。

цэлдэн **цэлэн** [形] 全色的，深色的：～ хөх 蓝蓝的；～ хар царай 黑黑的脸，黝黑的面庞；◇～ хөгчүү <动> 灰鹌。

цэлийлгэх **цэлийл** [动] цэлийх 的使动态。

цэлийх **цэлий** [动] ①变宽阔，变宽敞；②变明朗，变晴朗。

цэлийх **цэлийл** [动] 参见 цэлийх。

цэлмүүлэх **цэлмүүл** [动] цэлмэх 的使动态。

цэлмүүн **цэлмүүн** [形] 晴朗的，明朗的，明亮的。

цэлмэг **цэлмэг** [形] ①晴朗的，明朗的，明亮的：～ огторгуй，～ тэнгэр 晴朗的天空；～ өдөр 晴朗的日子；～ хөх 蔚蓝的；～ шөнө 晴朗的夜晚；②清晰的，明晰的，明晰的：～ ухаан 智慧；～ ухаантай хүн 智慧明豁的人，头脑明晰的人，有理智的人。

цэлмэгдүү **цэлмэгдүү** [形] ①非常晴朗的，十分明朗的；②十分清晰的，很明晰的。

цэлмэгхэн **цэлмэгхэн** [形] цэлмэг 的小称；①较晴朗的，较明朗的，较明亮的；②较清晰的，较明晰的，较明豁的。

цэлмэн **цэлмэн** [名] 绒毛：～ бүрхүүл 绒膜；～ үс ①<植>茸毛；②<动>绒毛；～ бүрхэвч <生>绒毛膜。

цэлмэнт **цэлмэнт** [形] 绒毛的；有绒毛的，含绒毛的：～ бүрхэвч 绒毛膜；～ бүрхэвчийн өмөнгөр <医>绒毛膜癌。

цэлмэнтэй **цэлмэнтэй** [形] 参见 цэлмэнт。

цэлмэх **цэлмэх** [动] <天>晴，晴朗，明朗，放晴；тэнгэр ～ 天晴。

цэлс **цэлс** 见 ～ ～ хөдлөх (明亮物)不停晃动，不停闪动。

цэлхэлзүүлэх **цэлхэлзүүл** [动] цэлхэлзэх 的使动态。

цэлхэлзэх **цэлхэлзэх** [动] 参见 цэлхэлзэх。

цэлцгий **цэлцгий** [名] 肉冻；冻胶。

цэлцгэнүүлэх **цэлцгэнүүл** [动] цэлцгэнэх 的使动态。

цэлцгэнэх **цэлцгэн** [动] (肥软物)频频颤动。

цэлцгэр **цэлцгэр** [形] 肥胖的，丰满的，肥腴的。

цэлцгэрдэх **цэлцгэрд** [动] 变得很肥胖，变得十分丰满，变得十分肥腴；肥胖起来，肥腴起来。

цэлцийлгэх **цэлцийл** [动] цэлцийх 的使动态。

цэлцийх **цэлцийл** [动] 发胖，变丰满，变肥腴。

цэлцрүү **цэлцрүү** [名] 大泡：～ арьстас <医>大泡性皮炎。

цэлцрүүт **цэлцрүүт** [形] 大泡的，长大泡的。

цэлцэг **цэлцэг** 见 ～ ～ хөдлөх 参见 цэлцэгнэх。

цэлцэгнүүлэх **цэлцэгнүүл** [动] цэлцэгнэх 的使动态。

цэлцэгнүүр **цэлцэгнүүр** [名] ①果子冻，肉冻，鱼冻；②(用骨头熬成的)冻膏；<技>冻胶，凝胶。

цэлцэгнэх **цэлцэгн** [动] 肥胖、丰满、肥腴物晃动、摇动、摆动。

цэлцэлзүүлэх **цэлцэлзүүл** [动] цэлцэлзэх 的使动态。

цэлцэлзэх **цэлцэлзэх** [动] 参见 цэлцэгнэх。

цэлцэн **цэлцэн** [名] 木斯(将牛奶、果酱等打成泡沫，再加面粉等制作的一种点心)。

цэлцэс **цэлцэс** 见 ～ ～ хөдлөх 参见 цэлцэгнэх。

цэлэг **цэлэг** I [形] 好咆哮的，好狂跳的(马)：～ морь 好咆哮的马，好狂跳的马。

цэлэг **цэлэг** II 见 ～ ～ хөдлөх 参见 цэмцэгнэх。

цэлэгнүүлэх **цэлэгнүүл** [动] цэлэгнэх 的使动态。

цэлэгнэх **цэлэгн** [动] 明亮物晃动，明亮物频频活动。

цэлэлзүүлэх **цэлэлзүүл** [动] цэлэлзэх 的

使动态.

цэлэлзэнхэн **ᠴᠡᠯᠡᠯᠢᠵᠡᠨᠬᠡᠨ** [形] ①明亮的, 晃动的; ②宽阔的, 宽敞的; ③晃荡的, 满盈的, 荡漾的.

цэлэлзэх **ᠴᠡᠯᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] ①明亮物晃动、频频活动; ②宽阔, 宽敞: **цэлэлзсэн сайхан байшин** 宽敞漂亮的房子; **цэлэлзсэн тал** 辽阔的草原; ③晃荡, 满盈, 荡漾.

цэлэм **ᠴᠡᠯᠡᠮ** [名] 粗呢料.

цэмбийлгэх **ᠴᠡᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] **цэмбийх** 的使动态.

цэмбийх **ᠴᠡᠮᠪᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ①变干净, 变清洁; ②变美观, 变漂亮.

цэмбэ(н) **ᠴᠡᠮᠪᠡ** (**ᠨ**) [名] 呢子, 呢料, 呢绒: ~ний фабрик 呢绒工厂; хятад ~ 中国呢子; орос ~ 俄国呢子; төвд ~ 西藏呢子(双面窄幅呢); тал ~ 单面呢; өмдний ~ 做裤子的呢料; ~н өмд 呢裤; ~н дээл 呢大衣.

цэмбэгнэх **ᠴᠡᠮᠪᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 干净漂亮者频频动作.

цэмбэгэр **ᠴᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷ** [形] ①干净的, 清洁的, 整洁的; ②漂亮的, 美丽的.

цэмбэгэрхэн **ᠴᠡᠮᠪᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] **цэмбэгэр** 的小称; ①稍干净的, 稍清洁的, 稍整洁的; ②稍漂亮的, 稍美丽的.

цэмбэлзэх **ᠴᠡᠮᠪᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 **цэмбэгнэх**.

цэмбэлүүлэх **ᠴᠡᠮᠪᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэмбэлэх** 的使动态.

цэмбэлэх **ᠴᠡᠮᠪᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 用呢子铺, 用呢子盖: ширээ ~ 用呢子铺桌子.

цэмбэч(ин) **ᠴᠡᠮᠪᠡᠴ** [名] 呢绒工人, 织呢工.

цэмцгэр **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠡᠷ** [形] ①豪华的, 富丽的, 漂亮的: ~ байдал 豪华的样子; ②整洁的, 洁净的.

цэмцгэрдүү **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠦ** [形] ①特别豪华的, 很富丽的, 十分漂亮的; ②很整洁的, 很洁净的.

цэмцгэрдэх **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] ①变得过于豪华, 变得十分富丽; ②变得非常整洁, 变得非常洁净.

цэмцгэрхэн **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] **цэмцгэр** 的小称; ③稍豪华的, 稍富丽的, 稍漂亮的; ④

稍整洁的, 稍洁净的.

цэмцийлгэх **ᠴᠡᠮᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] **цэмцийх** 的使动态.

цэмцийх **ᠴᠡᠮᠴᠢᠶᠢᠬᠡ** [形] ①变得豪华, 变富丽, 变美观; ②变整洁, 变洁净.

цэмцэг **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭ** 见 ~ ~ **хөдлөх** 参见 **цэмцэгнэх**.

цэмцэгнүүлэх **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠨᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэмцэгнэх** 的使动态.

цэмцэгнэх **ᠴᠡᠮᠴᠡᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 浮华, 风流艳装, 摩登装束.

цэмцэлзүүлэх **ᠴᠡᠮᠴᠡᠯᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэмцэлзэх** 的使动态.

цэмцэлзэх **ᠴᠡᠮᠴᠡᠯᠢᠵᠡᠬᠡ** [动] 参见 **цэмцэгнэх**.

цэмцэс **ᠴᠡᠮᠴᠡᠰ** 见 ~ ~ **хөдлөх** 参见 **цэмцэгнэх**.

цэн(г) **ᠴᠡᠨ** I [名] 钱(中国重量单位): хоёр ~ гийн 二钱重的.

цэн **ᠴᠡᠨ** II [名] <动> 秦雁: ~ шувуу <动> 秦雁; ~ тогоруу <动> 白枕鹤.

цэн **ᠴᠡᠨ** III [名] (工资)率: ~ сүлжээ 工资等级表; ~ чанар <化> 价.

цэнгүүд **ᠴᠡᠨᠭᠦᠦᠳᠡ** [名] 欢乐, 喜聚.

цэнгүүлэх **ᠴᠡᠨᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэнгэх** 的使动态; 使之愉快, 使之欢喜, 使之快活.

цэнгүүштэй **ᠴᠡᠨᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 值得欢乐的, 值得高兴的, 值得庆贺的.

цэнгэг **ᠴᠡᠨᠭᠡᠭ** [形] ①不含盐的, 无味的, 淡的: ~ нуур 淡水湖; ~ ус 淡水; ~ усны далай 淡水海; ②纯净的: ~ агаараар амьсгалах 呼吸新鲜空气.

цэнгэгжих **ᠴᠡᠨᠭᠡᠭᠢᠬᠡ** [动] ①(水)变淡, 淡化; ②变纯净, 净化.

цэнгэгжүүлэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠭᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэнгэгжих** 的使动态.

цэнгэл **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯ** [名] ①乐, 乐趣, 愉快, 快活: баяр ~ 快乐; ~ хийх 开心, 玩乐; ~ ийн дээд 天堂, 极乐世界; ②幸福, 舒适: жаргал ~ 幸福.

цэнгэлдүүлэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] **цэнгэлдэх** 的使动态.

цэнгэлдэх цэнгэлдэх [动] цэнгэх 的互动态;(许多人)作乐, 游乐: ~ хүрээлэн 游乐场, 游艺场.

цэнгэлдэцгээх цэнгэлдэцгээх [动] цэнгэлдэх 的众动态.

цэнгэлт цэнгэлт [形] ① 欢乐的, 快乐的, 快活的; ② 幸福的, 舒适的.

цэнгэлтэй цэнгэлтэй [形] 参见 цэнгэлт.

цэнгэх цэнгэх [动] 乐, 欢乐, 快活, 玩乐, 游乐: наадаж ~ 玩乐; баясч ~ 快乐, 高兴; жаргаж ~ 享乐.

цэнгэцгээх цэнгэцгээх [动] цэнгэх 的众动态.

цэнгээ(н) цэнгээ(н) [名] 游戏, 娱乐, 游艺: шөнийн ~ ний газар 夜总会.

цэнгээнт цэнгээнт [形] 热闹的, 欢快的: ~ бүжиг 欢快的舞蹈, 联欢舞会.

цэндгий цэндгий [名] <动> 戴菊鸟.

цэндгэнүүлэх цэндгэнүүлэх [动] цэндгэнэх 的使动态.

цэндгэнэх цэндгэнэх [动] (矮胖物)笨重地动弹.

цэндгэр цэндгэр [形] 大肚子的, 大肚皮的(指动物).

цэндгэрдүү цэндгэрдүү [形] 肚子非常大的, 肚皮很大的.

цэндгэрдүүлэх цэндгэрдүүлэх [动] цэндгэрдэх 的使动态.

цэндгэрдэх цэндгэрдэх [动] 肚子变大; 大肚皮过分突出.

цэндгэрхэн цэндгэрхэн [形] цэндгэр 的小称.

цэндийлгэх цэндийлгэх [动] цэндийх 的使动态.

цэндийх цэндийх [动] 动物的肚子鼓起、突出、凸出.

цэндэг цэндэг 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цэндэгнэх.

цэндэгнэх цэндэгнэх [动] (动物的)大肚皮晃动.

цэндэлзэх цэндэлзэх [动] 参见 цэндэгнэх.

цэндэс цэндэс 见 ~ ~ хөдлөх 参见 цэндэгнэх.

цэнлүүр цэнлүүр [名] 秤.

цэнлэх цэнлэх [动] 用秤称.

цэннэл цэннэл [名] (用秤)称量.

цэннэх цэннэх [动] 参见 цэгнэх.

цэнүүлэх цэнүүлэх [动] цэнэх 的使动态.

цэнхгэр цэнхгэр [形] 暗淡的, 憔悴的.

цэнхгэрхэн цэнхгэрхэн [形] цэнхгэр 的小称.

цэнхийлгэх цэнхийлгэх [动] цэнхийх 的使动态.

цэнийх цэнийх [动] 变暗淡, 退色; 变憔悴.

цэньхэр цэньхэр [形] 浅蓝色的, 蔚蓝色的, 淡青色的: ~ далай 蔚蓝色的海洋; ~ гэрэлт эрдэнэ 蓝尖晶石; ~ жонш 天蓝石; ~ лав 青泥; ~ хөх 天青色.

цэньхэрдүү цэньхэрдүү [形] 过分浅蓝的, 很淡青的.

цэньхэрдүүлэх цэньхэрдүүлэх [动] цэньхэрдэх 的使动态.

цэньхэрдэх цэньхэрдэх [动] 变浅蓝色.

цэньхэрлүүлэх цэньхэрлүүлэх [动] цэньхэрлэх 的使动态.

цэньхэрлэг цэньхэрлэг [形] 浅蓝色的, 蔚蓝色的, 淡青色的.

цэньхэрлэнхэн цэньхэрлэнхэн [形] цэньхэрлэг 的小称; 稍浅蓝色的, 稍呈蔚蓝色的, 稍呈淡青色的.

цэньхэрлэх цэньхэрлэх [动] 染成浅蓝色, 使成蔚蓝色(淡青色); 呈浅蓝色, 呈蔚蓝色(淡青色).

цэньхэртүүлэх цэньхэртүүлэх [动] цэньхэртэх 的使动态.

цэньхэртэх цэньхэртэх [动] 变成浅蓝色(蔚蓝色, 淡青色): агаар ~ ж харагдах 天空呈现蔚蓝色.

цэньхэрхэн цэньхэрхэн [形] цэньхэр 的小称.

цэнэ цэнэ [名] 价值: үнэ ~ тэй хувь нэ-

мэр 有价值的贡献。

цэнэг **ᠴᠡᠨᠭ** [名] (弹壳内有限量的)火药, 弹药; 弹头; 〈电〉电荷, 充电: ~ бүхий буу 装弹的枪(炮); эерэг ~, эерэх ~ 阳电; сөрөг ~, сөрөх ~ 阴电; цахилгаан(ы) ~ 电荷, 含电量; ~ алдал 充电损耗; ~ гүвэх 放电; ~ дайх 电池再充电; ~ нэмэх 再充电, 过充电; цөмийн ~ 〈军〉核弹头。

цэнэглүүлэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠦᠯᠡᠬ** [动] цэнэглэх 的使动态。

цэнэглэгдэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠲᠡᠬ** [动] цэнэглэх 的被动态。

цэнэглэгээ **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠡ** [名] 参见 цэнэглэл。

цэнэглэл **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠯ** [名] 〈电〉充电; 〈军〉装火药, 装弹药; 装弹。

цэнэглэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] 〈电〉充电, 装电池; 〈军〉装火药; 装弹药; 装弹: буу ~ 装上子弹, 装上炮弹; гар чийдэн ~ 往手电筒里装电池; галын хор ~ 填装灭火器; ~ төхөөрөмж 充电器。

цэнэглэцгээх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] цэнэглэх 的众动态。

цэнэгт **ᠴᠡᠨᠭᠡᠲ** [形] ① 参见 цэнэгтэй; ② 〈理〉电离的; ~ мандал 电离层。

цэнэгтэй **ᠴᠡᠨᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 〈军〉装上弹药的, 装了火药的; 装弹的; 〈电〉充了电的, 装了电池的: ~ буу 上了子弹的枪; 上了炮弹的炮。

цэнэгшүүлэх **ᠴᠡᠨᠭᠡᠬᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 〈理〉电离, 离子化。

цэнэгшүүр **ᠴᠡᠨᠭᠡᠬᠰᠡᠭᠦᠷ** [名] 〈理〉催离素, 离化剂。

цэнэх **ᠴᠡᠨᠡᠬ** [动] 小心, 谨慎, 提防。

цэнэцгээх **ᠴᠡᠨᠡᠬᠡᠭᠡᠬ** [动] цэнэх 的众动态。

цэнэшгүй **ᠴᠡᠨᠡᠬᠡᠰᠡᠭᠦᠢ** [形] 不小心的, 不谨慎的, 不加提防的。

цэр(эн) эр I [名] 痰: ~ тэй ханиалга 〈医〉湿性咳嗽; ~ эн дэх хавдрын мах-бод 痰中肿瘤成分。

цэр II 见 ~ ~ хийх (蚱蜢、蝗虫等)唧唧作响, 发出沙沙声。

цэрвүү **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠦ** [形] 远一些的, 不相接的, 远距离的: ~ хол 远的; ~ барилдах, ~ барих 〈体〉拉开一定距离摔跤(只能用手, 不能用身子)。

цэрвүүдүү **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠦᠳᠦᠦ** [形] 非常远的, 一点不相接的。

цэрвүүдүүлэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠦᠳᠦᠯᠡᠬ** [动] цэрвүүдэх 的使动态。

цэрвүүдэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠦᠳᠡᠬ** [动] 变离得过分。

цэрвүүлэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэрвэх 的使动态。

цэрвүүхэн **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] цэрвүү 的小称。

цэрвэг **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭ** [形] 远的, 距离远的; 不相接的。

цэрвэгдэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 变远, 相距变远。

цэрвэлзэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 摇动, 摇摆(指农作物、草等)。

цэрвэх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠬ** [动] 躲闪, 离开一点, 接近不了。

цэрвэцгээх **ᠴᠡᠷᠪᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] цэрвэх 的众动态。

цэрд **ᠴᠡᠷᠲ** [名] ① 粉笔: ~ ээр самбар дээр бичих 用粉笔在黑板上写字; ② 白堊: ~ ийн галав 〈地〉白堊纪; ~ ийн завод 白堊厂; ~ ийн тогтолцоо 〈地〉白堊系; ~ шохойн чулуу 石灰石。

цэрдгэр **ᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷ** [形] 体格很小而肚大的(指动物)。

цэрдгэрдүү **ᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠦ** [形] (动物的)体格特别小而肚子非常大的。

цэрдгэрхэн **ᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] цэрдгэр 的小称。

цэрдийлгэх **ᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬ** [动] цэрдийх 的使动态。

цэрдийх **ᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠬ** [动] (体格很小的动物的肚子)鼓起, 凸出。

цэрдэгнэх **ᠴᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 小而肚大的动物摇动、晃动、走动。

цэрдэлзүүлэх **ᠴᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэрдэлзэх 的使动态。

цэрдэлзэх **ᠴᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 цэрдэгнэх。

цэрдэх **ᠴᠡᠷᠲᠡᠬ** [动] 痛饮, 喝足。

цэрмүүлэх **ᠴᠡᠷᠮᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэрмэх 的使动态.

цэрмэх **ᠴᠡᠷᠮᠡᠬ** [动] (马)用单蹄刨, (马)用蹄子刨雪.

цэрцгэр **ᠴᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠷ** [形] 软弱无力的, 瘦弱的.

цэрцийлгэх **ᠴᠡᠷᠴᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ** [动] цэрцийх 的使动态.

цэрцийх **ᠴᠡᠷᠴᠢᠶᠢᠬ** [动] (因被水、雨浸湿而)发冷, 受冻.

цэрцэгнэх **ᠴᠡᠷᠴᠡᠭᠢᠨᠡᠬ** [动] 软弱无力者频频动作.

цэрцэлзэх **ᠴᠡᠷᠴᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 цэрцэгнэх.

цэрэв **ᠴᠡᠷᠡᠪ** [名] 绷起的绳子, 牵绳, 晒衣服的绳子; ~ татах 拉起绳子.

цэрэг **ᠴᠡᠷᠡᠭ** [名] ① 军, 军队, 部队, 军事: ~ дайн 军事; 战争; хуурай замын ~ 陆军; 地面部队; усан замын ~, усан ~, тэнгэсийн ~, далайн ~ 海军; цэргийн нисэх хучин 空军; тэнгэсийн явган ~ 海军陆战队; танкийн ~ 坦克部队, 坦克兵; хилийн ~, хил хязгаарын ~ 边防军; тагнуулын ~ 侦察部队, 侦察兵; химийн ~ 防化学部队, 化学兵; хуягт танкийн ~, хуягт ~ 装甲部队, 装甲兵; морин ~, морьт ~ 骑兵部队, 骑兵; пуужинт ~, ракетын ~ 火箭部队; инженерийн ~, сапёрын ~ 工程兵部队, 工兵; холбооны ~ 通信部队, 通信兵; хязгаарын ба дотоодын ~ 边防内务军; тогтмол ~ 正规军; тогтмол бус ~ 非正规军; байнгын ~ 常备军, 常设部队; өрхийн ~, иргэний ~ 民兵; Ардын чөлөөлөх ~ 人民解放军; Монгол ардын хувьсгалт ~ 蒙古人民革命军; Ардын журамт ~ 人民义勇军; сайн дурын ~ 志愿军; ~ элсэх, ~ т элсэх 自愿入伍, 参军; ~ татлага 兵役, 征兵; ~ татварын ажил 征兵工作; ~ татах, ~ дайчлах 征兵; ~ т мордох, ~ т явах 入伍, 参军, 服兵役; ~ т татах, ~ т элсүүлэх 征兵入伍; ~ халах 复员; цэргийн агт 军马; цэргийн байр зүй 军事地形学; цэр-

гийн байрлал, цэргийн бүлэглэл 军事部署; цэргийн боловсрол 军事素养; цэргийн барилга байгууламж 军事设施; цэргийн сахилга 军纪; цэргийн сургууль ① 军事学校; ② 军事训练, 军事演习; цэргийн хайгуул 军事侦察; цэргийн хориглолт 军事防御; цэргийн халдлага 军事干涉; цэргийн хүч чадал 军事力量, 兵力; цэргийн хүчээр эзлэх 军事占领; цэргийн засаг захиргаа, цэргээр захирах 军事管制; цэргийн үйлдвэр 兵工厂; цэргийн алба 兵役; цэргийн албаны товчоо 兵役局; цэргийн алба хаагч 现役军人, 军事人员, 军人; цэргийн албанаас чөлөөлөх 免服兵役, 免役; цэргийн бүртгэл 兵役证; цэргийн бэлтгэл 预备役; цэргээс халагдах, цэргээс буух 复员, 退役, 退伍; цэргийн байр, цэргийн лагерь 军营; 营房; цэргийн гэм хэрэгтэн 战犯; цэргийн зөвлөх 军事顾问; цэргийн объект 军事目标; цэргийн оргодол 逃兵; цэргийн тойрог 军区; цэргийн салбар тойрог 军分区; цэргийн тоглоом 军事导演; ~ гүй бус 非军事区; цэргийн бэлтгэл 军事物资供应; 军事物资供应部; цэргийн норм, цэргийн хувцас 军服; цэргийн анги 部队, 军队; цэргийн хэрэгсэл, цэргийн эд хогшил 军需品; цэргийн эмнэлгийн газар, цэргийн госпиталь 军医院; цэргийн эмч 军医; цэргийн шүүх 军事法院; цэргийн хээрийн шүүх 战地法庭; цэргийн хэлтэс 军事处; цэргийн бааз 军事基地; цэргийн атташе 武官; цэргийн атташе туслах 副武官; цэргийг татан буулгах, цэргийг татан зайлуулах 撤军; цэргийн мэдээ сэлт, цэргийн мэдээлэл 军事情报; цэргийн олзлогдогч 战俘; цэргийн самуун 军事哗变; цэргийн эргэлт 军事政变; ② 士兵, 军人; 兵力; ~ дарга 官兵; цэргүүдийн хороо 军人委员会; цэргийн тангараг 军人宣誓, 军人誓词; цэргийн парад 阅兵典礼, 阅兵仪式; ~ бөөгнөрүүлэх, ~ хуралдуулах 集中兵力, 集结兵力; цэргийн хүндэт дэвтр 军人荣誉簿.

цэрэгжил **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠯ** [名]〈军〉军事化, 军事教育; 军国化.

цэрэгжилт **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠲᠤ** [名]参见 цэрэгжил.

цэрэгжилч **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠯᠴᠢ** [形]〈军〉军事化的, 军事教育的; 军国主义的.

цэрэгжих **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠬᠡ** [动]〈军〉①有军队, 有兵力; 建立军队; ②军事化; 军国化.

цэрэгжүүлэг **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭ** [名]军事化.

цэрэгжүүлэлт **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠡᠲᠤ** [名]军事化, 军国化.

цэрэгжүүлэх **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэрэгжих 的使动态; 使军事化, 使军国化: дахин ~ 重新军事化; ~ бодлого 军国主义(政策); ~ бодлоготон 军国主义者; цэрэгжүүлсэн эдийн засаг 军事化经济.

цэрэглэл **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠯᠡᠯ** [名]〈军〉军事行动, 军事进攻, 武装干涉, 出兵, 用兵.

цэрэглүүлэх **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэрэглэх 的使动态.

цэрэглэх **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]〈军〉动用军队, 出兵, 用兵, 采取军事行动, 军事进攻.

цэрэглэгчээх **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] цэрэглэх 的众动态.

цэрэгтэй **ᠴᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** ᠶ᠋ᠢᠨ [形]有军队的, 有军人的, 有士兵的, 武装的.

цэрэгшил **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠰᠢᠯ** [名]参见 цэрэгжил.

цэрэгших **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠰᠢᠬᠡ** [动]参见 цэрэгжих.

цэрэгшүүлэх **ᠴᠡᠷᠡᠭᠢᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэрэгших 的使动态.

цэс(эн) **ᠴᠡᠰ** I [名]册子, 清册: нэрсийн ~ 名册, 名单; цалингийн ~ 薪金册; хоолны ~ 菜单; ~ энд авах, ~ энд оруулах 列入清册.

цэс **ᠴᠡᠰ** II [名]〈植〉茄子.

цэслэгч **ᠴᠡᠰᠢᠯᠡᠭᠴᠢ** [名]造册人, 制清册者, 登记员.

цэслэх **ᠴᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]登记注册, 造册, 制清册.

цэсчүү **ᠴᠡᠰᠴᠡᠭᠦ** [名]见 чисчүү.

цээр **ᠴᠡᠭᠢᠷ** [名]短弓.

цэх **ᠴᠡᠬᠡ** [形]①直的, 直线的, 照直的, 径直

的: ~ харах 照直看, 一直看; 直视着; ~ зогсох 直立; ~ явах 径直走; ~ шугам 直线; ~ байрлалын сорилт 直立试验; ~ өгсөх 直线登坡; ②公正的, 正直的: ~ шудрага 正直的, 耿直的.

цэхнийх **ᠴᠡᠬᠡᠨᠢᠬᠡ** [动]变直, 变直线.

цэхлүүлэх **ᠴᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэхлэх 的使动态.

цэхлүүр **ᠴᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]板直器具, 矫正器, 校正器.

цэхлэг **ᠴᠡᠬᠡᠯᠡᠭ** [形]直的, 直形的, 直直的.

цэхлэх **ᠴᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]扳直, 弄直; 一直走; 矫正, 修正, 校正.

цэхрэх **ᠴᠡᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动]①变直, 变直线; ②变正直, 变耿直.

цэхч **ᠴᠡᠬᠡᠴᠢ** [形]正直的, 耿直的, 公正的.

цэхэр **ᠴᠡᠬᠡᠢ** [形]灰白的.

цэц **ᠴᠡᠴ** [名]①智, 智慧: ~ булаалдах 斗嘴, 斗智; ~ үг 箴言; ②善于..., 擅长...: ~ харвах 善于射箭, 善于射击; 射得准; ~ хэлэлцэх 善于交谈; ③命中率, 准确度, 准头: бууны ~ 枪的准确度; хуулийн цэц 法律准则.

цэцгий **ᠴᠡᠴᠢᠭᠢ** [名]〈解〉瞳孔, 眼珠: нүдний ~ 眼瞳, 眼珠; ~ бүрэгдэх 〈医〉(白)内障; нүдний ~ мэт хамгаалах 像保护眼珠一样.

цэцгэн **ᠴᠡᠴᠢᠭᠢᠨ** [名]〈化〉抗氧: ~ хөх 抗氧; ~ хөх будаг 抗花色素染料.

цэцгэс **ᠴᠡᠴᠢᠭᠡᠰ** [名]цэцэг 的复数; 花束, 花簇.

цэцлүүлэх **ᠴᠡᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] цэцлэх 的使动态.

цэцлэг **ᠴᠡᠴᠢᠯᠡᠭ** [形]参见 цэх.

цэцлэх **ᠴᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]①争论, 争辩; ②斗嘴, 斗智, 较量.

цэцрэл **ᠴᠡᠴᠢᠷᠡᠯ** [名]①涟漪; ②颤抖, 战栗.

цэцрэх **ᠴᠡᠴᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]①喷水, 洒水; ②颤抖, 战栗.

цэцтэй **ᠴᠡᠴᠢᠲᠡᠢ** [形]①准确的, 精确的, 中肯的, 一针见血的: ~ буу 命中率高的枪, 神枪; ②智慧的, 睿智的.

- цэцэг** **ᠴᠡᠴᠡᠭ** [名] ①花: амьд ~ 鲜花; ~ дэлгэрэх开花; ~ тавих 献花(圈); ~ түүх 采花; цэцгийн хэлтэс, цэцгийн дэлбэ 花瓣; цэцгийн иш 花茎; цэцгийн хүйс ①花蕊; ②花朵; цэцгийн цоморлог 花蕾, 花骨朵; цэцгийн сав 花盆; цэцгийн ваар 花瓶; цэцгийн баглаа, цэцгийн хэлхээ 花束; цэцгийн цагариг 花圈, 花环; цэцгийн хүлэмж 暖花房; цэцгийн хүрээ, цэцгийн үрслүүр 花圃; 花园; цэцгийн хүрээлэн 花园; ~гүй жимс(植)无花果; ◇ **хөзрийн** ~ (纸牌的)梅花; ②(长在人, 畜脸、耳部的)小疙瘩, 痘; ~ өвчин(医)痘, 痘疮, 天花; цэцгийн тарилга(医)种痘; ③肉冠, 鸡冠: тахианы ~ 鸡冠.
- цэцэглүүлэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэцэглэх的使动态.
- цэцэглэг** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠭ** [名·形] ①花圃, 花坛, 花畦; ②鲜花盛开的; (转)繁荣的, 昌盛的.
- цэцэглэгч** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠭᠴ** [名·形] ①开花植物; 开花者; ②(转)繁荣的, 兴盛的.
- цэцэглэл** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠯ** [名] 参见 цэцэглэлт.
- цэцэглэлт** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠯᠲ** [名] ①(花朵的)开放; ②(转)兴盛, 繁荣.
- цэцэглэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] ①开花, 花朵开放: мод ~ 树开花; ②(转)兴盛, 繁荣: ~н хөгжих 欣欣向荣, 兴盛, 繁荣.
- цэцэгт** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲ** [形] 有花的, 带花的; 开花: ~ ургамал 开花的植物; ~ авдар 画有花儿的箱子; ~ хайлslag(植)小冠花(属).
- цэцэгтүүлэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэцэгтэх I、II 的使动态.
- цэцэгтэй** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] 有花的, 带花的, 开花的.
- цэцэгтэн** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠨ** [名] (植)开花植物, 有花植物.
- цэцэгтэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠬ** I [动] 开花, 花朵开放.
- цэцэгтэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠲᠡᠬ** II [动] (医)出天花; 出痘疮; (小牲畜)出水痘.
- цэцэгч** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠴ** 见 ~ ногоон ялаа (动)萝卜

蝇.

- цэцэгчин** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠴᠢᠨ** [名] 花工.
- цэцэлцгээх** **ᠴᠡᠴᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] цэцлэх 的众动态.
- цэцэн** **ᠴᠡᠴᠡᠨ** [形] ①聪明的, 聪慧的, 贤明的; 伶俐的: ~ үг 格言, 箴言, 警句; ~ өвгөн 智叟; ~ мэргэн 明智的, 英明的; ~ цэлмэн 聪慧的, 贤明的; ②准确的: бууны ~ 枪的准确性; ~ буу 准确的枪.
- цэцэргэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠬ** [动] 喷水, 洒水.
- цэцэргэнэх** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠦᠷᠭᠡᠨᠬ** [动] 颤抖, 哆嗦.
- цэцэрдэс** **ᠴᠡᠴᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠰ** [名] 颤动, 战栗.
- цэцэрлэг** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭ** [名] ①花园, 植物园, 花圃: ~ үржүүлэг 园艺学; ~ийн зэргигнэ (动)圃莺; ②公园, 园林: төв ~ 中央公园, 中心公园; модот ~ 苗圃; ③幼儿园: ~ийн хүмүүжүүлэгч 幼儿园保育员; ~ийн эрхлэгч 幼儿园主任; ~ийн багш нарыг бэлтгэх сургууль, ~ийн багшийн сургууль 幼儿师范学校; ~ийн насны хүүхэд 学龄前儿童.
- цэцэрлэгжилт** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠵᠢᠯᠢᠲ** [名] 园林化.
- цэцэрлэгжих** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠵᠢᠬ** [动] 设立公园, 园林化; 绿化, 美化.
- цэцэрлэгжүүлэг** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] (使)园林化.
- цэцэрлэгжүүлэгч** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 园艺工作者, 园艺家.
- цэцэрлэгжүүлэх** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэцэрлэгжих 的使动态.
- цэцэрлэгт** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠲ** [形] 公园的, 花园的, 园林的, 公园式的, 花园式的; ~ гудамж 林荫道.
- цэцэрлэгч** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠴ** [名] 园工, 园丁, 花匠; 园艺家.
- цэцэрлэгших** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠯᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] 参见 цэцэрлэгжих.
- цэцэрхүү** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] 好表现自己才智的, 好卖弄聪明的, 自作聪明的.
- цэцэрхүүлэх** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цэцэрхэх 的使动态.

- цэцэрхэг** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] 喜欢表现聪明的, 爱表现自己才智的; 耍小聪明的。
- цэцэрхэгч** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠭᠴ** [名] 自作聪明者, 卖弄才智者。
- цэцэрхэл** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠯ** [形] 卖弄才智的, 耍小聪明的。
- цэцэрхэх** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠬ** [动] 自作聪明, 卖弄才智。
- цэцэрхэцгээх** **ᠴᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] цэцэрхэх 的众动态。
- цээ** **ᠴᠡᠭ** I [名] 〈陈〉奖状, 装有硬封面的奖状。
- цээ** (н) **ᠴᠡᠭ** II [名] 成年; 兵役年龄; эрийн ~ 成年, 男子服役年龄; эрийн ~ нд хүрэх 达到服役年龄; 长大成人。
- цээглэх** **ᠴᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 且克且克(赶羊声)地呼喊。
- цээж** **ᠴᠡᠭᠵ** I [名] 〈医〉(羊等的)慢性支气管炎, 痰病。
- цээж** (ин) **ᠴᠡᠭᠵ** II [名] ① 胸, 胸部, 胸脯, 胸膛; 胸怀, 心胸; ~ ин бие 上半身; ~ ин зураг 半身照片; ~ аяндаа хийтэх 〈医〉突发性气胸; ~ бай (军) 胸靶; ~ ний баримал 半身雕像; ~ битүү хийлэх 〈医〉闭合性气胸; ~ задгай хийлэх 〈医〉开放性气胸; ~ идээрлэх 〈医〉脓气胸; ~ устах 〈医〉水胸, 胸膜积水; ~ ээр сэлэх (体) 蛙泳; ~ нд цус хурах 〈医〉血友病; ~ нд цус хуралдах 〈医〉血胸; ~ ний амьсгал 胸式呼吸; ~ ний бах 〈医〉心绞痛; ~ ний гялтан 胸膜; ~ ний гялтантас 〈医〉胸膜炎; ~ ний хөндий 胸腔; ~ тэлэх 胸膈胀痛; ~ түрэх ① 挺胸; ② 喻高傲; ~ ээ түрж явах ① 挺着胸脯走; ② 喻举止高傲; ③ 记性, 记忆力; ~ ихтэй ① 胸部宽大的; ② 记性好的, 记忆力强的; ~ сайтай 记忆力强的, 记性好的; ~ бичиг 听写, 默写; ~ ээр бичих 默写; ~ ээр бодох 暗算, 默算; ~ ээр зохиох 打腹稿; ~ ээр унших, ~ ээр ярих 背诵。
- цээждүү** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠳᠦᠭᠦ** [形] ① (牲口驮载物) 过于靠前的; ② 胸脯挺得过高的(喻举止高傲的)。
- цээждүүлэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цээждэх 的

- 使动态。
- цээждэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠳᠡᠬ** [动] ① (牲口所驮的东西) 变靠前, 向前滑; ② 高挺胸脯(喻举止高傲)。
- цээживч** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠪᠴ** [名] 胸罩。
- цээжилзнэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠵᠢᠨᠡᠬ** [动] цээжилэх 的短暂体。
- цээжилцгээх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠵᠡᠭᠡᠬ** [动] цээжилэх 的众动态。
- цээжимж** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠮᠵ** [名] 女式坎肩。
- цээжит** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠮ** [形] 大胸脯的, 胸膛大的; 心胸宽的。
- цээжлүүлэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цээжлэх 的使动态。
- цээжлэгдэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] цээжлэх 的被动态。
- цээжлэлгэ** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 记, 背。
- цээжлэлт** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠡᠯᠲ** [名] 记, 背。
- цээжлэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] 记, 背; цээжилж бичих 默写, 背写; ~ н тогтоох 记住。
- цээжмэг** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠮᠡᠭ** [名] ① 兽皮马褂; ② (摔跤者穿的) 褡裢; ~ өмсөх 穿兽皮马褂; 穿摔跤的褡裢。
- цээжмэгч** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠮᠡᠭᠴ** [名] 女式坎肩。
- цээжмэл** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠮᠡᠯ** [名] 参见 цээжмэгч。
- цээжтүүлэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] цээжтэх 的使动态。
- цээжтэй** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠲᠡᠢ** [形] ① 胸脯宽阔的; ② 记性好的, 记忆力强的。
- цээжтэх** **ᠴᠡᠭᠵᠢᠲᠡᠬ** [动] 〈医〉(小牲畜)患慢性支气管炎, 患痰病。
- цээл** **ᠴᠡᠭᠡᠯ** I [名·形] ① 深水处, 深渊; ~ далай 远海; ~ муж 远海区; ② 不涸浅水泉; ③ 宽敞的, 宽阔的; ④ 心胸开阔的, 明智的; ⑤ 高亢的, 清脆的, 嘹亮的; ~ хоолой 〈乐〉男高音。
- цээл** **ᠴᠡᠭᠡᠯ** II [名] 冻鱼。
- цээлдэх** **ᠴᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] ① (水) 变得过深; ② 变得很宽敞, 变得很开阔; ③ (嗓音) 变得非常高亢。
- цээлт** **ᠴᠡᠭᠡᠯᠲ** [形] ① 深入处的, 深渊的; ② 远

海的；③不涸浅水泉的；④宽敞的，宽阔的；⑤高亢的，清脆的，嘹亮的。

цээлхийх **ᠴᠡᠭᠡᠯᠬᠢᠬᠡ** [动] ①(水)变深；②变宽敞，变开阔；③(嗓音)变高亢。

цээлхэн **ᠴᠡᠭᠡᠯᠬᠡᠨ** [名·形] **цээл** 的小称；①稍深的水；②稍远海的；③稍宽阔的，稍宽敞的；④稍高亢的，稍清脆的，稍嘹亮的。

цээлших **ᠴᠡᠭᠡᠯᠬᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] ①(水)变得深起来；②变宽敞起来，变宽阔起来；③(嗓音)变高亢起来。

цээлэх **ᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 长大成人：эр ~ 长成男子汉。

цээмэнт **ᠴᠡᠭᠡᠮᠡᠨᠲᠦ** [名] 见 цемент。

цээмэнтшил **ᠴᠡᠭᠡᠮᠡᠨᠲᠦᠰᠢᠯ** [名] 胶结作用；凝固作用。

цээнэ **ᠴᠡᠭᠡᠨᠡ** [名] (植) 芍药，白芍：~ цэцэг 芍药花。

цээр **ᠴᠡᠭᠡᠷ** I [形] 清洁的，干净的：~ цэвэр 清洁的，洁净的。

цээр **ᠴᠡᠭᠡᠷ** II [名] 忌，禁忌，戒严；节制，禁止：~ тавих ①戒严，禁止通行，设置禁止通行的标志；②解除戒严：эрээ ~ гүй 赤裸裸的，肆无忌惮的，悍然，不客气的；◇ **хориг** ~ 禁忌。

цээр **ᠴᠡᠭᠡᠷ** III [名] ①浮沫，水锈，铁屑，水垢；②钟乳石。

цээргүй **ᠴᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠢ** [形] 无禁忌的，不忌讳的，不客气的，不拘束的，放肆的。

цээрлүүлэлт **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] **цээрлүүлэх** 的名词。

цээрлүүлэх **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① **цээрлэх** 的使

动态；②制裁，惩罚。

цээрлэгдэх **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] **цээрлэх** 的被动态。

цээрлэл **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠯ** [名] ①禁止，禁忌，忌讳，戒严；②告诫，训诫；③制裁：~ үзүүлэх 制裁，惩罚，惩戒。

цээрлэлгээ **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] ①忌讳的事物，禁止的事物，禁忌的事物；②禁止通行的标志，禁止入内的标记，封条。

цээрлэлт **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 **цээрлэл**。

цээрлэлтэй **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ①禁止的，禁忌的，忌讳的，戒严的；②有告诫的，有训诫的；③有罪的。

цээрлэлэг **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 **цээрлэлгээ**。

цээрлэмтгий **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] ①有节制的，戒欲的，禁欲的；②好禁止的，好禁忌的，好忌讳的。

цээрлэх **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] ①戒，节制，戒严，禁忌，忌讳：**хөл** ~ (因有病人或新生婴儿) 禁忌外人入内；**нэр** ~ 忌说(人、山、水、物的)真名字；**архи** ~ 戒酒；②怀疑，疑忌：~ сэжиглэх 怀疑，猜疑，疑忌。

цээрлэцгээх **ᠴᠡᠭᠡᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] **цээрлэх** 的众动态。

цээрт **ᠴᠡᠭᠡᠷᠲᠦ** [形] 参见 **цээртэй**。

цээртэй **ᠴᠡᠭᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 节制的；忌讳的，禁止的，禁忌的，戒严的：~ газар 禁区；~ айл 禁止外人入内的人家；~ үг 禁忌词；~ үг хэллэг 禁忌词语。

цээрч **ᠴᠡᠭᠡᠷᠴᠢ** [名] 禁欲者，戒欲者，有节制者。

Ч

ч ᠴᠢ I 蒙语第二十七个字母。

ч ᠴᠢ II [小]也;甚至,并且,还: би ~ мэднэ 我也知道; үүний тухай бодсон ~ үгүй 甚至没想到这一点;想也没想这一点; юу ~ гэсэн, ямар ~ гэсэн 无论如何; дуртай ~ тэр, дургүй ~ тэр 高兴也好,不高兴也好;愿意也罢,不愿意也罢。

чаа ᠴᠠ᠎ [拟]恰(哄赶羊的叫喊声)。

чаабас ᠴᠠᠪᠠᠰ [拟]见 чаавас。

чааваас ᠴᠠᠠᠪᠠᠭᠠᠰ [拟]参见 чаавас。

чаавас ᠴᠠᠠᠪᠠᠰ [拟](感叹词,表示遗憾、同情或不能忍耐)哎呀,哎呀呀: ~ даа 哎呀,哎呀呀。

чабасит ᠴᠠᠪᠠᠰᠢᠲ [名]〈矿〉斜方沸石,菱沸石。

чавас ᠴᠠᠪᠠᠰ [拟]见 чаавас。

чавга ᠴᠠᠪᠭ᠎ᠠ [名]①〈植〉枣: хар ~ 黑枣; улаан ~ 红枣; зэрлэг ~ 野枣,酸枣; ~ улаан хацар 枣红的脸颊; ②签,闾: ~ сугалах 抽签,抓阄。

чавганц ᠴᠠᠪᠭᠠᠩᠴᠢ [名]①〈宗〉尼姑,修女; ②(转)老太婆,老姬: ~ яриа 胡诌八扯,罗里罗嗦。

чавдаг ᠴᠠᠪᠳᠠᠭ [形·副]①奇缺的,匮乏的,稀少的; ②吝啬的,吝啬的: ~ хүн 吝啬鬼; ③细股地(流),滴滴嗒嗒地(流)。

чавдагдах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠳᠠᠬ [动]①(东西)变得极缺,变十分匮乏; ②变得特别吝啬;变过于吝啬。

чавдаглах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠯᠠᠬ [动]①吝啬,吝啬; ②

细股地流,滴滴地流。

чавдаграх ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠷᠠᠬ [动]①变奇缺,缺少,变少; ②变吝啬; ③细股地流,滴滴地流;勉强地流; ④〈医〉患尿道狭窄病(排尿困难)。

чавдагруулах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] чавдаграх 的使动态。

чавдагсах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠰᠠᠬ [动]①越来越少; ②越来越加吝啬; ③勉强地流,细股地流。

чавдагтах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠲᠠᠬ [动]参见 чавдаглах。

чавдагших ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠰᠢᠬ [动]①奇缺起来,缺少起来; ②变吝啬起来; ③开始细股地流。

чавдагшуулах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ [动] чавдагших 的使动态。

чавдгархах ᠴᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬ [动]显得吝啬,小里小气。

чавдуурхах ᠴᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ [动]①显得怪吝,显得吝啬; ②显得很馋; ③显得流淌不畅。

чаври ᠴᠠᠪᠷᠢ [名]〈宗〉(佛教僧侣)小背壶。

чавх ᠴᠠᠪᠬ I [名]〈猎鸟兽用的〉圈套,罗网。

чавх ᠴᠠᠪᠬ II [名]墨斗,画线器。

чавх ᠴᠠᠪᠬ III [名]①小弓; ②(枪之)板机。

чавхаа ᠴᠠᠪᠬᠠ᠎ᠠ [名]参见 жавхаа。

чавхаахай ᠴᠠᠪᠬᠠ᠎ᠠᠬᠠᠢ [名]参见 чавх I、II。

чавхай ᠴᠠᠪᠬᠠᠢ [形]身体胖而重的(指小孩等): ~ хүүхэд 胖小孩。

чавхайрах ᠴᠠᠪᠬᠠᠢᠷᠠᠬ [动](小孩等)身体变得胖而重。

чавхайх ᠴᠠᠪᠬᠠᠢᠬ [动]参见 чавхайрах。

чавхац **ᠴᠢᠪᠬᠠᠴ** [名] 参见 чавхдас.

чавхдагдах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] чавхдах 的被动态.

чавхдалдах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] чавхдах 的互动态.

чавхдас (н) **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤ** [名] 乐弦: хуурын ~ 琴弦; ятгын ~ 琴弦, 竖琴弦; ~ ын хэлбэлзэл 琴弦的颤动.

чавхдаслах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤᠰᠢᠯᠠᠬ** [动] 给乐器安弦.

чавхдаст **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤᠰᠤᠲ** [形] 弦的; 有弦的: ~ хөгжим <乐> 弦乐; ~ хөгжмийн зэвсэг <乐> 弦乐器.

чавхдастай **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤᠰᠤᠲᠠᠢ** [形] 参见 чавхдаст.

чавхдах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 用小弓射; ② 用圈套套; 用罗网捉; ③ 画线, 打线; ④ 扣(枪)扳机; ⑤ (转) 疾跑.

чавхдацгаах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] чавхдах 的众动态.

чавхдуулах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чавхдах 的使动态.

чавхдуур **ᠴᠢᠪᠬᠢᠳᠤᠭᠤᠷ** [名] <乐> 拨子.

чавхуун **ᠴᠢᠪᠬᠢᠭᠤᠨ** [形] ① 倔强的, 固执的: ~ зан 倔强的性格; ② 吝啬的, 吝惜的.

чавхуур **ᠴᠢᠪᠬᠢᠭᠤᠷ** [形] 小气的, 吝啬的.

чавхуурах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] ① 变倔强, 变固执; ② 变吝啬, 变吝惜.

чавхууруулах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чавхуурах 的使动态.

чавхуурхах **ᠴᠢᠪᠬᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠬ** [动] ① 表现倔强性格, 表现固执性格; ② 小里小气, 抠抠巴巴.

чавчирaa **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠠᠭ** [名] 眨巴眼.

чавчирга **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭᠠ** [名] <陈> 杖, 刑杖.

чавчиргадах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] <陈> 杖责.

чавчиргадацгаах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] чавчиргадах 的众动态.

чавчиргадуулах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чавчиргадах 的使动态.

чавчиргалах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] <陈> 杖责.

чавчрах **ᠴᠢᠪᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] 变强直, 变僵直.

чаг **ᠴᠠᠭ** [名] 标点, 逗号.

чагирам **ᠴᠠᠭᠢᠷᠠᠮ** [名] <植> 风信子(属).

чагнаал **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠯ** [名] 声音, 信号.

чагнаалдах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 发(声音)的信号.

чагнагдах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] чагнах 的被动态.

чагназнах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠢᠵᠠᠬ** [动] чагнах 的短暂体.

чагнал **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠯ** [名] ① 听, 细听, 收听, 守听; ② 侦听, 偷听, 窃听.

чагвалцах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] чагнах 的共动态.

чагнах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] ① 听, 细听, 收听, 守听: ~ ж тогшиж үзэх <医> 听叩诊; ② 侦听, 偷听, 窃听.

чагнахуй **ᠴᠠᠭᠨᠠᠬᠤᠢ** [名] ① 听, 细听, 收听, 守听; ② <医> 听诊.

чагначих **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠢᠴᠢᠬ** [动] чагнах 的多次体.

чагнуул **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯ** [名] ① 细听者, 收听者, 守听者; ② 侦听者, 偷听者, 窃听者.

чагнуулах **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① чагнах 的使动态; ② 意同 чагнагдах.

чагнуулч **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠴ** [名] 参见 чагнуул.

чагнуур **ᠴᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] 听筒, 耳机; <医> 听诊器: утасны ~ 电话耳机; эмчийн ~ 医生的听诊器.

чагт (ан) **ᠴᠠᠭᠲ** [名] ① (绳索上的) 别棍; ② (转) 妨碍, 干扰; ③ 臼; ④ 十字(形): ~ ан навчит сэрдэг <植> 对生叶虎耳草; ~ чулуу 十字石.

чагтага (н) **ᠴᠠᠭᠲᠠᠭᠠ** [名] 见 чагтга.

чагтагалагдах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] чагтагалах 的被动态.

чагтагалах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 见 чагтгалах.

чагтагалцгаах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠭᠠᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] чагтагалах 的众动态.

чагтайх **ᠴᠠᠭᠲᠠᠢᠬ** [动] (肚子) 饱胀: гэдэс ~ 肚子饱胀.

чагталзнах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] чагтлах 的短

暂体。

чагталцгаах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] чагтлах 的众动态。

чагтас **ᠴᠠᠭᠲᠤᠰ** [名]〈矿〉十字石。

чагтга **ᠴᠠᠭᠲᠦᠭ᠎ᠠ** [名] ① (用于加固蒙古包的) 绳索; 粗绳, 大缆; ② (转)妨碍, 阻碍, 干扰; 束缚; саад ~ 阻碍。

чагтгалагдах **ᠴᠠᠭᠲᠦᠭ᠎ᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] чагтгалах 的被动态。

чагтгалах **ᠴᠠᠭᠲᠦᠭ᠎ᠠᠬᠤ** [动] ① 紧蒙古包的绳索; ② 阻碍, 妨碍, 干扰; 束缚。

чагтгалуулах **ᠴᠠᠭᠲᠦᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① чагтгалах 的使动态; ② 意同 чагтгалагдах。

чагтлагдах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] чагтлах 的被动态。

чагтлазнах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠵᠠᠨᠬᠤ** [动] чагтлах 的短暂体。

чагтлалцах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠯᠴᠠᠬᠤ** [动] чагтлах 的共动态。

чагтлан **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠨ** [形] 十字形的: ~ зүсэх 十字状切开。

чагтлах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 在绳结上插上别棍 (以使牢固); ② 插门臼; ③ 阻碍, 干扰; 束缚。

чагтлчих **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] чагтлах 的多次体。

чагтлуулах **ᠴᠠᠭᠲᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ① чагтлах 的使动态; ② 意同 чагтлагдах。

чагтай **ᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 有钩的, 带钩的: ~ тулгуур 拨钩竿。

чагтуун **ᠴᠠᠭᠲᠤᠭᠠᠨ** [形] 拉紧的, 硬的, 牢固的, 绷紧的: ~ нум 硬弓。

чагчиг **ᠴᠠᠭᠴᠢᠭ** [量] 见 цагчиг。

чад **ᠴᠠᠳ** I [名] 力量, 力气。

чад **ᠴᠠᠳ** II 见 ~ ~ хийх 恰恰声。

чадавх **ᠴᠠᠳᠠᠪᠬᠢ** [名] 见 чадавхи。

чадавхи **ᠴᠠᠳᠠᠪᠬᠢ** [名] 〈电〉电势, 电位: ~ алдрал 电位降; ~ саад 电全; ~ йн ялгавар 电位差。

чадагдах **ᠴᠠᠳᠠᠭᠲᠠᠬᠤ** [动] чадах 的被动态。

чадал **ᠴᠠᠳᠠᠯ** [名] ① 力量, 力气, 劲: хүч ~, ~ тамир, бяр ~ 力气; ~ суух, ~ нэмэх 力气增加; ~ сайтай, ~ ихтэй ① 力气大的; ② 能干的; ③ 富裕的; ~ муутай, ~ багатай ① 软弱无力的; ② 低能的; ③ 贫寒的; чадлаа үзэлцэх 较量力气; 比本事; 比财产; ④ 能力, 才干, 本领: ~ гаргах ① 显示本领, 显示才能; ② 拿出力量; ~ орох ① 长力气, 变有劲; ② 需要力气; ~ мэдэх 尽力; худалдан авах ~ 购买力; мэдэл ~, эрдэм ~, ид ~ 本领, 本事, 才能; ③ 财产: ~ чинээ 财产; ④ 〈电〉〈技〉功率: ~ өсгүүр 功率放大器; чадлын алдал 功率损耗。

чадалгүй **ᠴᠠᠳᠠᠯᠭᠦᠢ** [形] ① 无力的, 虚弱的, 软弱的; ② 无能的, 低能的; ③ 贫寒的。

чадалжих **ᠴᠠᠳᠠᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 能力提高; 力量增强; 财富增加。

чадалжицгаах **ᠴᠠᠳᠠᠯᠵᠢᠴᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] чадалжих 的众动态。

чадалжуулах **ᠴᠠᠳᠠᠯᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] чадалжих 的使动态。

чадалт **ᠴᠠᠳᠠᠯᠲ** [形] 参见 чадалтай。

чадалтай **ᠴᠠᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 有力量的, 力大的; ② 有能力的, 有本事的, 能干的; ③ 富裕的, 殷实的。

чадалтайхан **ᠴᠠᠳᠠᠯᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] чадалтай 的小称。

чадалтан **ᠴᠠᠳᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] ① 有力者, 力大者; ② 有才能者, 有能力者, 能手; ③ 富裕的人, 财产多的人: дунд ~ ① 中农; ② 中产阶级分子。

чадамгай **ᠴᠠᠳᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 能干的, 能力强的; 熟练的; 善于…的, 擅长…的: зэвсгээ ~ эзэмших 熟练掌握手中武器; ~ оёх 熟练地缝; ~ харайх 轻快地跳; моринд ~ 善于骑马。

чадамгайвтар **ᠴᠠᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] 较能干的, 能力较强的; 较熟练的; 较善于…的, 较擅长…的。

чадамгайдах **ᠴᠠᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得很熟练; 变得十分能干、能力过人; 显得十分善于

..., 显得十分擅长...

чадамгайдуу **ᠴᠢᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 很能干的, 能力很强的; 很熟练的; 很善于...的, 很擅长...的.

чадамгайрхах **ᠴᠢᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 逞能, 逞强, 显示能力, 炫耀本事.

чадамгайрхуулах **ᠴᠢᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чадамгайрхах 的使动态.

чадамгайхан **ᠴᠢᠳᠠᠮᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] чадамгай 的小称; 稍能干的, 能力稍强的; 稍熟练的; 稍善于...的, 稍擅长...的.

чадамж **ᠴᠢᠳᠠᠮᠵ** [名] ①能力, 本领, 技能; ②潜力; 能量: ~ бололцоо 潜在力; ~ хүч 潜力; эдийн засгийн ~ 经济潜力.

чадан **ᠴᠢᠳᠠᠨ** 见 ~ ядан 勉强强强地, 吃力地, 好不容易地; ~ ядан орчуулах 勉强强强地翻译.

чадах **ᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] ①会, 能, 能够: бичиж ~ 会写; дуулж ~ ①会唱; ②能听懂: ~ чинээгээрээ, ~ ядахаараа 尽自己最大能力, 尽自己全力; ③整(人); 限制, 压制, 制住: би чамайг чадлаа даа 我把你制住了.

чадахааргүй **ᠴᠢᠳᠠᠬᠠᠭᠠᠷᠭᠠᠢ** [形] 不能的, 不可能的, 不能够的.

чадахуйц **ᠴᠢᠳᠠᠬᠤᠢᠭᠢᠴ** [名] ①能力; ②可能, 可能性.

чадацгаах **ᠴᠢᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] чадах 的众动态.

чадашгүй **ᠴᠢᠳᠠᠰᠬᠠᠭᠠᠢ** [形] 不能的, 不可能的, 不会的, 不能够的.

чадвар **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷ** [名] 能力, 本领, 本事, 才干: ~ бага, ~ мөхөс 能力小; ~ муу 能力差; ажлын ~, ажил хийх ~ 工作能力; уран ~ 技艺, 技巧; ~ суух 具备能力, 掌握技能; амьдрах ~ 生活能力, 生命力; ~аа дээшлүүлэх 提高自己的能力; ~ нэмэгдэх 能力增加, 才干增长; ◇ **мэрэгжил** ~ 技能.

чадваргүй **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠢ** [形] 无能的, 能力小的, 缺乏能力的, 能力差的.

чадваргүйчүүд **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠢᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] 无能者们, 无能者们.

чадваржих **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] 具备能力(才能,

技能), 掌握技能; 能力(才能, 技能)增长.

чадваржигнаах **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠬ** [动] чадваржих 的众动态.

чадваржуулах **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чадваржих 的使动态.

чадваржих **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠵᠢᠬ** [动] чадваржих 的完成体.

чадварлаг **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭ** [形] 熟练的; 能干的, 有能力的, 有本领的, 有才干的.

чадварлах **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] 熟练地做, 出色地做, 显出自己能力.

чадвартай **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 参见 чадвартай.

чадвартай **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ** [形] 有能力的, 有本领的, 有才干的, 能干的: хөдөлмөрийн ~, хөдөлмөр хийх ~ 有劳动能力的.

чадвартан **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠨ** [名] 能手, 强手, 巧匠.

чадварч **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠴ** [名] 参见 чадвартан.

чадваршил **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠯ** [名] чадварших 的名词.

чадварших **ᠴᠢᠳᠠᠪᠠᠷᠰᠢᠬ** [动] 参见 чадваржих; 具备能力; 能力增长, 变能干.

чадлархаг **ᠴᠢᠳᠯᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 能力很强的, 很能干的, 很内行的.

чадлархах **ᠴᠢᠳᠯᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 逞强, 逞能, 炫耀本领.

чадлархуу **ᠴᠢᠳᠯᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 чадлархаг.

чадмаг **ᠴᠢᠳᠮᠠᠭ** [形] ①能干的, 熟练的, 灵巧的; ②富裕的, 殷实的.

чадмагдах **ᠴᠢᠳᠮᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ①变得特别能干, 变得特别熟练; ②变得特别富裕, 发家致富.

чадмагдуу **ᠴᠢᠳᠮᠠᠭᠳᠤᠭᠤ** [形] ①很能干的, 很熟练的, 很灵巧的; ②十分富裕的, 十分殷实的.

чадмагхан **ᠴᠢᠳᠮᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] чадмаг 的小称; ①较能干的, 较熟练的, 较灵巧的; ②较富裕的, 较殷实的.

чадуу **ᠴᠢᠳᠤᠭᠤ** I [形] 贫穷的; ядуу ~ 贫穷的.

- чадуу** **ᠴᠢᠳᠤᠭᠤ** II [名] 铡刀, 切刀, 切菜刀.
- чадуу** **ᠴᠢᠳᠤᠭᠤ** III [名] 四方板材.
- чадуулах** **ᠴᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чадах 的使动态.
- чадуух** **ᠴᠢᠳᠤᠭᠤᠬ** [名] (农作物) 抽穗, 结穗.
- чадхагар** **ᠴᠢᠳᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] ① (体格) 苗条的, 纤细的; ② 紧瘦的 (衣服).
- чадхайх** **ᠴᠢᠳᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] ① (肿处) 发红; ② (气得) 面红耳赤.
- чадчих** **ᠴᠢᠳᠬᠢᠬ** [动] чадах 的完成体.
- чайг** **ᠴᠢᠶᠭ** [拟] 噓 (驱赶羊的声).
- чайглах** **ᠴᠢᠶᠭᠠᠬ** [动] 发出“噓”的驱逐声: ямаг ~ “噓, 噓”地驱赶羊.
- чалбагар** **ᠴᠢᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形] 苍白的, 白花花的.
- чалбай** **ᠴᠢᠯᠪᠠᠶ** [形] 苍白的.
- чалбайх** **ᠴᠢᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [形] 变苍白.
- чалбан** (г) **ᠴᠢᠯᠪᠠᠨ** [形] ① 烂边眼的; ② (医) 白化病的: ~ цагаан 全身白化而眼、鼻、嘴为淡红色的 (马).
- чалуудах** **ᠴᠢᠯᠤᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① (用石头) 打; ② 抛, 掷, 扔, 投, 甩.
- чалх** **ᠴᠢᠯᠬ** [名] 精神, 神采, 风神, 风貌: цог ~ 风貌, 风神, 精神.
- чалчаа** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠶᠠ** [形] 爱说废话的, 爱多嘴的, 饶舌的; 好胡说的: ~ хүн 饶舌者, 好闲扯的人; ~ үг 废话.
- чалчаадах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠶᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得特别爱闲扯、特别爱多嘴, 唠叨不休; 胡说八道.
- чалчаадуу** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠶᠠᠳᠤᠭᠤ** [形] 很爱说废话的, 很爱多嘴的, 很饶舌的; 十分好胡说的.
- чалчаарах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠶᠠᠷᠠᠬ** [动] 变得饶舌, 变得爱闲扯, 变得爱胡说.
- чалчаахан** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠶᠠᠬᠠᠨ** [形] чалчаа 的小称; 较爱说废话的, 较爱多嘴的, 较饶舌的, 较好胡说的.
- чалчилдах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠯᠠᠳᠠᠬ** [动] чалчих 的互动态.
- чалчих** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] 饶舌, 瞎扯, 罗嗦, 胡言乱语, 胡说八道: ~аа тат! 别再胡说了!
- чалчицгаах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠱᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] чалчих 的众动态.

- чалчраа** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠷᠠᠭᠠ** [形] 口吃的, 有结舌症的: ~ хэлтэй 口吃的, 有结舌症的.
- чалчраатах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬ** [动] 结舌, 口吃.
- чалчрах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] 口吃地说, 结结巴巴地说.
- чалчруулах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠷᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] чалчрах 的使动态.
- чалчуулах** **ᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] чалчих 的使动态.
- чам** **ᠴᠢᠮ** I [代] 人称代词 чн 的格变词干, 仅与后置词及与除所属格外的其他格变后缀相连用: ~ шиг хүн 像你这样的人; ~ д өгөх 给你; ~ аас юм авах 向你索东西; ~ аас өндөр 比你高; ~ тай явах 和你一块走; ~ аар дамжуулах 让你转达; ~ айг энд байхад 当你在这里的时候.
- чам** **ᠴᠢᠮ** II [名] (动) 鲟鳇鱼.
- чамай** **ᠴᠢᠮᠠᠶ** [副] 勉强地, 好不容易地: арай ~, чуу ~ 勉强勉强地, 好不容易地; арай ~ гүйцэв 好不容易赶上了.
- чамалхай** **ᠴᠢᠮᠠᠯᠬᠠᠶ** [形] 贪婪的, 贪得无厌的, 不满足的: ~ зан 贪婪的习气.
- чамар** **ᠴᠢᠮᠠᠷ** [名] 油茶面.
- чамарлагдах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] чамарлах 的被动态.
- чамарлалцах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] чамарлах 的共动态.
- чамарлах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠠᠬ** [动] 做油茶面.
- чамарлацгаах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] чамарлах 的众动态.
- чамарлуулах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① чамарлах 的使动态; ② 意同 чамарлагдах.
- чамархай** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠬᠠᠶ** [名] 鬓角, 太阳穴, 颞: ~н далавч 颞翼; ~н дорхи хавдар 颞下肿痛; ~н заадас 颞颥缝; ~н зулайн орчин 颞顶骨区; ~н зурвас 颞线; ~н орчин 颞颥区; ~н сэртэн 颞突; ~н тус газар 颞区; ~н хэлтрнийн хам шинж <医> 颞颥综合症; ~н яс 颞骨.
- чамархах** **ᠴᠢᠮᠠᠷᠬᠠᠬ** [动] 嫌少, 贪多, 奢求,

不满足, 得寸进尺.

чамархуулах *чархуулол* [动] чамархах 的使动态.

чамбай *чбай* [形] ①厚的, 丰厚的; ②健壮 的.

чамбайрах *чбайрхал* [动] ①变厚, 变丰厚; ②变健壮.

чамбайруулах *чбайруулал* [动] чамбай-рах 的使动态.

чамбайхан *чбайхан* [形] чамбай 的小称; ①较厚的, 较丰厚的; ②较健壮的.

чамин *чмин* [形] ①奢侈的, 奢糜的: ~ бараа 奢侈货, 奢侈商品; ~ зүйл 奢侈品; ~ зүйлийн хэрэглээ 奢侈品的消费; ②好奇的; ③漂亮的, 美丽的: ~ хийцтэй хөзөр 做工漂亮的扑克牌; ~ сайтай бараа 优质品; ~ сайтай бүтээгдэхүүн 优质产品.

чаминдуу *чминдуу* [形] ①非常奢侈的, 非常奢糜的; ②非常好奇的; ③非常漂亮的, 非常美丽的.

чамирхаг *чмирхаг* [形] 奢侈的, 奢糜的; 奢侈性的, 奢糜性的.

чамирхал *чмирхал* [名] 奢侈, 铺张浪费.

чамирхах *чмирхал* [动] 奢侈, 铺张浪费.

чамирхуу *чмирхуу* [形] 参见 чамирхаг.

чамлаач *чмлаач* [名] 不知足者, 总嫌少者, 奢求者.

чамлагдах *чмлагдах* [动] чамлах 的被动态.

чамлалт *чмлалт* [名] 嫌少, 奢求, 不满足, 感缺乏, 厌烦.

чамлалтгүй *чмлалтгүй* [形] 不嫌少的, 不奢求的, 知足的, 不缺乏的.

чамламтгай *чмламтгай* [形] 参见 чамламхай.

чамламхай *чмламхай* [形] 贪得无厌的, 总不满足的.

чамлах *чмлал* [动] 感到缺乏, 嫌少, 奢求, 不知足: эрдмээ ~ 不满足于自己的知识; ◇ ~ аар чанга атга 与其嫌人家给得少, 不如别伸手.

чамлацгаах *чмлалцгаах* [动] чамлах 的众动态.

чамлуулах *чмллуулах* [动] чамлах 的使动态.

чамхуун *чмхуун* [形] 固执己见的, 傲慢的, 高傲的.

чанагдах *чмнагдах* [动] чанах 的被动态.

чанагш *чмнагш* [副] 参见 цааш.

чанагшдах *чмнагшдах* [动] 参见 цаашдах.

чанагшдуулах *чмнагшдуулах* [动] чанагш-дах 的使动态.

чанагшлах *чмнагшлах* [动] 参见 цаашлах.

чанагшлуулах *чмнагшлуулах* [动] чанагш-лах 的使动态.

чанад *чмнад* [副] 那面, 那边, 彼处, 外面.

чанадад *чмнадад* [后] 在...那面, 在...彼处, 在...以外: хилийн ~ 国外, 境外; (转) 国际新闻.

чанадахь *чмнадахь* [形] 那面的, 那边的, 彼处的, 外面的.

чаназнах *чмназнах* [动] чанах 的短暂体.

чаналга *чмналга* [名] 煮, 炖, 熬.

чаналт *чмналт* [名] 参见 чаналга.

чаналцах *чмналцах* [动] чанах 的共动态.

чанамаг *чмнамаг* [名] 蜜饯, 果酱.

чанамал *чмнамал* [形] 煮好的, 熬好的, 炖好的(食物): ~ давирхай 焦油; ~ жимс 甜煮水果; 果酱, 蜜饯; ~ тутрага 大米粥.

чанар *чмнар* [名] 性质, 质量, 本性, 属性; 品质, 品性: ~ сайтай, сайн ~ тай ①质量好的, 优质的; ②品性好的; ~ муутай, муу ~ тай ①质量低劣的, 质次的; ②品性不好的; ~ муутай бараа 劣质商品; ~ муутай хүдэр (өр) 贫矿; тоо ~ 数质量; мөн ~, чухам ~, үнэн ~ 本质, 实质; зан ~ 品性; ~ тай хоол 营养丰富的饭; ~ тай эм 疗效好的药; халуун ~ тай 热性的; хүйтэн ~ тай 凉性的; ~ тай үг 很有分量的话; ~ тай ажил 质量好的工作; хуур-

маг ~ 虚伪性; ~ын дайвар үг (语) 性质副词; ~ын задлаг 定性分析, 质量分析; ~ын идэвхгүй үйл үг (语) 被动性动词; ~ын илтгэгч, ~ын үзүүлэлт 质量指标; ~ын хяналт 质量检验; ~ын хувьсал 质变; ~ буурах 质量降低; ~ өндөржих 质量提高; ~ыг дээшлүүлэх 提高质量; ~ын татгалзаа 质量索赔; ◇ яс ~ 质量; шинж ~ 性质, 特性; ~ чансаа 质量.

чанаргүй чанаргүй [形] 质量低劣的; 品性坏的; ~ бараа 次货, 劣质商品.

чанаржих чанаржих [动] ① 质量提高, 质量变好; 品性变好; ② 充实.

чанаржуу чанаржуу [形] ① 质量好的, 本性好的, 属性好的, 品性好的, 品质好的; ② 充实的.

чанаржуулах чанаржуулах [动] чанаржих的使动态.

чанаржчих чанаржчих [动] чанаржих的完成体.

чанарлаг чанарлаг [形] ① 质量性的, 性质的, 品质性的; ② 质量好的, 优质的, 品性好的; ~ бараа 优质商品.

чанарт чанарт [形] ① 质量上的, 质量性的, 性质上的; 品质上的; ~ их өөрчлөлт 质量上的重大变化; ② 参见 чанартай.

чанартай чанартай [形] ① 优质的, 质量好的; 品性好的; ~ таваар 优质商品; ② 具有...性质的; 具有...品性的.

чанарших чанарших [动] 质量改善, 质量提高; 品性变好.

чанаршуулах чанаршуулах [动] чанарших的使动态.

чанартайхан чанартайхан [形] чанартай的小称; 质量稍好的, 品性稍好的.

чанат чанат [形] 参见 чанадал.

чанах чанах [动] 煮, 熬, 炖: мах ~ 煮肉, 熬肉, 炖肉; цай ~ 煮茶, 烧茶.

чанац чанац [名] 果子酱.

чанацгаах чанацгаах [动] чанах的众动态.

чаначих чаначих [动] чанах的多次体.

чанга чанга [形] ① 高声的, 大声的; ~ ярих 大声地说, 高声说; ② 有力的, 猛烈的, 强烈的, 坚强的: ~ цохих 用力打; ~ гийгүүлэгч (语) 强辅音; ~ дуу (语) 重音; ~ унших 朗读; ~ эгшиг (语) 强元音; 阳性元音; ~ яригч 扬声器; ~ эсэргүүцэх 强烈抗议; ~ эм 疗效强的药; ~ зориг 坚强的意志; ③ 严厉的, 严格的, 严厉的, 严肃的; ~ шийтгэх 严格地处分, 严格地惩罚; ~ сахих 严格遵守, 严格遵循, 恪守; ~ тунхаах 严令; хууль дүрэм ~ 法制森严; ~ хүн 严厉的人, 严格的人; ◇ хатуу ~ 严厉的, 严格的; ④ (结构, 质量) 严密的, 紧密的; ⑤ 紧的, 捆紧的, 拉紧的, 结实的; ~ барих 紧握, 握紧; ~ татах 拉紧; ~ баглаатай юм 包装很结实的东西; ⑥ (味道) 浓的, 重的, 强烈的: давнь ~ байна 盐重了, 太咸了.

чангаагдах чангаагдах [动] чангаах的被动态.

чангааз чангааз [名] (植) 见 чангаанз.

чангаазнах чангаазнах [动] чангаах的短宾语体.

чангаалгах чангаалгах [动] ① чангаах的使动态; ② 意同 чангаагдах.

чангаалдах чангаалдах [动] чангаах的互动态.

чангаалцах чангаалцах [动] чангаах的共动态.

чангаамал чангаамал I [名] 炒过的(东西), 炒米.

чангаамал чангаамал II [形] 拽住的, 拉住的, 勒住的, 拉紧的, 扯紧的, 绷紧的.

чангаавз (ан) чангаавз [名] (植) 干枣, 干杏.

чангаах чангаах [动] (юунаас - хэнээс)

① 拽住, 拉, 勒, 拉紧, 扯紧, 绷紧: гарраас нь ~ 拽住他的手, 紧拉住他的手; хормойгоос нь ~ 拽住他的衣襟; ② 打扰, 干扰, 纠缠, 扯后腿, 拉向后退.

чангаацгаах чангаацгаах [动] чангаах的众动态.

чангаачих чангаачих [动] чангаах的完

成体。

чангавтар *чангавтар* [形] ①较高声的, 较大声的; ②较有力的, 较猛烈的, 较强烈的, 较坚强的; ③较严的, 较严格的, 较严厉的, 较严肃的; ④(结构, 质量)较严密的, 较紧密的; ⑤较紧的, 较结实的。

чангад *чангад* [副] ①严厉地, 严正地, 严格地, 严肃地, 重重地: чангаас ~ цээрлүүлэн шийтгэвэл зохино 应给予极其严厉的处罚; ②有力地, 强烈地, 猛烈地; 大声地; 紧紧地。

чангадах *чангадах* [动] ①(声音)变得过高, 声音变大; ②变得过于有力, 过于强烈, 过于猛烈; ③变得过于严格, 变得过于严厉; ④(味道, 含量)变重, 变浓; ⑤变紧, 拉紧。

чангадуулах *чангадуулах* [动] чангадах 的使动态。

чангадчих *чангадчих* [动] чангадах 的完成体。

чангалаг *чангалаг* [形] ①(声音)较高的, 比较大声的; ②相当严的, 相当严厉的; ③比较有力的, 比较强烈的, 比较猛烈的, 比较坚强的; ④较紧的, 拉得较紧的, 结实的; ⑤味道较浓的, 效力较强的; ⑥(结构, 质量)较紧密的, 较严密的。

чангалагдах *чангалагдах* [动] чангалах 的被动态。

чангалалт *чангалалт* [名] ① чангалах 的名词; ②过盈: ~ тэлэлт 公盈。

чангалалцах *чангалалцах* [动] чангалах 的共动态。

чангалах *чангалах* [动] ①增强, 增高, 加强, 加紧; ②拉紧, 使之结实, 使之坚固; ③变严格, 变严厉, 加重。

чангалзнах *чангалзнах* [动] чангалах 的短暂体。

чангалуулах *чангалуулах* [动] ① чангалах 的使动态; ②意同 чангалагдах。

чангалуур *чангалуур* [名] ①(生)张肌; ②绷带: цус тогтоогч ~ 止血带。

чангалцгаах *чангалцгаах* [动] чангалах 的众动态。

чангалчих *чангалчих* [动] чангалах 的多

次体。

чангарал *чангарал* [名] ① чангарах 的名词; ②响度; ③(医)张力。

чангаралгүй *чангаралгүй* [形] ①不紧的; ②不强的, 不猛的; ③不严的, 不严厉的, 不严肃的, 不严格的; ④响度不够的, 声不响的; ⑤(医)张力不够的, 无张力的。

чангаралгүйдэх *чангаралгүйдэх* [动] ①变得不紧; ②变得不强, 变得不猛; ③变得不严, 变得不严厉, 变得不严肃, 变得不严格; ④响度太不够, 声太不响; ⑤(医)显得张力太不够, 显得无张力。

чангарах *чангарах* [动] ①变紧, 变结实, 变坚强, 变坚固; ②变强烈, 变猛烈, 加剧; ③(音调)变高; ④变严, 变严厉, 变严肃, 变严格。

чангаруулагч *чангаруулагч* [名] 参见 чангатгагч。

чангаруулах *чангаруулах* [动] чангарах 的使动态。

чангаруулга *чангаруулга* [名] ①放大器, 增强器; ②增音机。

чангарчих *чангарчих* [动] чангарах 的完成体。

чангасах *чангасах* [动] 参见 чангатах。

чангасгах *чангасгах* [动] чангасах 的使动态。

чангатах *чангатах* [动] ①变坚强, 巩固, 强化, 加剧, 加强, 愈加厉害; 加紧, 变紧, 变结实; ②(声调)愈加变高; ③变严, 变严肃, 变严厉, 变严格。

чангатгагдах *чангатгагдах* [动] чангатгах 的被动态。

чангатгагч *чангатгагч* [名] 使加强者, 使加紧者; (技)增力器; 增度剂, 增幅器(照相器材); (无)扩音器。

чангатгнах *чангатгнах* [动] чангатгах 的短暂体。

чангатгах *чангатгах* [动] чангатах 的使动态。

чангатгацгаах *чангатгацгаах* [动] чангатгах 的众动态。

чангатгуулах *чангатгуулах* [动] чангат-

гах 的使动态。

чангахан **чанд** [形] чанга 的小称。

чангилжуур **чанд** [名] 见 чангилзуур。

чангилзуур **чанд** [名] 〈乐〉铙钹。

чанд **чанд** I [副·形] ① 特别坚固地，十分坚强地，特别结实地；② 严格的，严厉的，严密的：～ офицер 严格的军官；～ сахих 严守，恪守，严格遵循；～ сахилга 严格的纪律；◇ **нарийн** ～ 严密的。

чанд **чанд** II [名] 山陵。

чандаа **чанд** [名] ① 清单，货单；② (诗、音乐、艺术的) 风格。

чандага **чанд** [名] 〈动〉天马 (一种白兔名)。

чандагалах **чанд** [动] 捕猎天马。

чандалцагах **чанд** [动] чандлах 的众动态。

чандар **чанд** I [名] (鸟禽的) 羽毛，细羽毛；◇ **өд** ～ 羽毛。

чандар **чанд** II [名] 〈医〉天花病。

чандар **чанд** III [名] 〈敬〉灵，遗体，遗骨；尸骸：чандрын танхим 灵堂。

чандарлах **чанд** [动] 〈医〉得天花病。

чандарлуулах **чанд** [动] чандарлах 的使动态。

чандлагдах **чанд** [动] чандлах 的被动态。

чандлалцах **чанд** [动] ① чандлах 的共动态；② (角力) 势均力敌。

чандлах **чанд** [动] ① 使之坚固，使之坚强，使之结实；加紧，加强；② 使之严格、严厉、严密：～ н хамгаалах 严加防守。

чандлуулах **чанд** [动] ① чандлах 的使动态；② 意同 чандлагдах。

чандмалах **чанд** [动] 呈三角形，形成如意宝状：～ сан уул 如意宝状山峰。

чандмань **чанд** [名] 宝物，宝贝；如意：～ гэрэлт эрдэнэ 〈矿〉 贵尖晶石；～ халтмар 贵电气石；～ чулуу 宝石；～ эрдэнэ 点金石。

чандруу **чанд** I [名] ① 灰烬；② (转) 残余，残渣余孽。

чандруу **чанд** II [名] 〈医〉 天花：цэцэг ～ 天花。

чандруулаг **чанд** [形] 灰烬式的，灰烬状的，灰化的：～ ширгэн хөрс 生草灰化土。

чандруутах **чанд** [动] ① 烧出灰烬；烧成灰烬；② 〈医〉 患天花病。

чандрууших **чанд** [动] ① 成灰烬；成灰烬状；② 〈医〉 成天花病。

чансаа **чанд** [名] 质量，性质；品质：～ гийн илтгэлцүүр 质量系数。

Чангуу **чанд** [名] 乌孜别克；乌孜别克人；乌孜别克族；～ малгай 乌孜别克帽；～ эсгий 乌孜别克毡子。

чануулах **чанд** [动] чанах 的使动态。

чанх **чанд** [副] ① 正…：～ баруун тийш 向正西方向；～ урьдаас нь дайрах 〈军〉 正面攻击；～ дээшээ 向上方；② 极端，最，完全，根本：～ өөр 完全不同；～ буруу 极端错误；～ дээр 在极点，在顶点。

чанхилзуур **чанд** [形] 浪荡的，放荡的：～ таяг 〈陈〉 哗哪棒 (僧侣化缘时用的棒)。

чаншмаг **чанд** [名] 〈植〉 峨参 (属)。

чарай **чанд** [副] ① 勉强地，好不容易地，好歹地：арай ～ 勉强地，好不容易地，好歹地；② 努力地，拼命地。

чарайлгах **чанд** [动] чарайх 的使动态。

чарайх **чанд** [动] 参见 чармайх。

чарайчих **чанд** [动] чарайх 的完成体。

чарам **чанд** [形] 精光的，一丝不挂的，赤裸裸的，光秃秃的：～ нүцгэн 赤身的，赤裸裸的。

чарамхан **чанд** [形] чарам 的小称；精光的，略显光秃的；(衣服) 单薄的。

чарамхийх **чанд** [动] 剥光，变赤裸裸。

чарга **чанд** I [名] (雪地上牲畜的) 足迹。

- чарга** **чарга** II [名] 雪橇, 雪橇板, 小雪橇:
~арывах 乘坐雪橇; ~аргулгах (乘雪橇) 滑雪.
- чарга** **чарга** III 见 арга ~ 方法, 手段.
- чаргаг** **чаргаг** [形] 狭小的, 狭窄的.
- чаргагдах** **чаргагдах** [动] 变得过于狭小, 变得过于狭窄.
- чаргай** **чаргай** [名·形] ① (植) 栒子(属); ② 枝叶高密的(树木): ~ мод 枝叶高密的树木.
- чаргалагдах** **чаргалагдах** [动] чаргалах 的被动态.
- чаргалах** **чаргалах** [动] 乘雪橇; 以雪橇拖拉.
- чаргалуулах** **чаргалуулах** [动] чаргалах 的使动态.
- чаргуу** **чаргуу** [形] ① 紧的, 绷紧的; 硬的; ② 愚笨的, 粗笨的, 迟钝的.
- чаргуудах** **чаргуудах** I [动] ① 变得过于紧, 绷得特别紧、太硬; ② 变得过于愚笨、变得过于粗笨, 太迟钝.
- чаргуудах** **чаргуудах** II [动] ① (肌肉等) 显得太紧; ② 显得太皱.
- чаргуудуулах** **чаргуудуулах** [动] чаргуудах 的使动态.
- чаргуулах** **чаргуулах** [动] ① 使拖; ② 被拖; 被纠缠, 被缠住.
- чаргуулдах** **чаргуулдах** [动] 拖; 纠缠, 缠住.
- чаргуусах** **чаргуусах** [动] 变得更紧; 变得更强, 变得更强烈.
- чаргуусгах** **чаргуусгах** [动] чаргуусах 的使动态.
- чаргуутах** **чаргуутах** [动] 参见 чаргуусах.
- чаргуутгах** **чаргуутгах** [动] чаргуутах 的使动态.
- чардайлгах** **чардайлгах** [动] чардайх 的使动态.
- чардайх** **чардайх** [动] ① 变光秃, 变赤裸; ② 变消瘦.
- чардалзах** **чардалзах** [动] 光秃、裸露物频频

- 动.
- чардганах** **чардганах** [动] 参见 чардалзах.
- чардгар** **чардгар** [形] ① 光秃的, 裸露的; ② 消瘦的.
- чардгарах** **чардгарах** [动] 参见 чардайх.
- чарлаа** **чарлаа** [形] 爱尖叫的, 爱尖声哭喊的: ~ авиа <语> 搭嘴音.
- чарлаах** **чарлаах** [动] 使之尖叫, 使之尖声哭喊.
- чарлалдах** **чарлалдах** [动] чарлах 的互动态.
- чарламтгай** **чарламтгай** [形] 爱尖叫的, 爱尖声哭叫的.
- чарламхай** **чарламхай** [形] 参见 чарламтгай.
- чарлах** **чарлах** [动] 尖声叫, 尖声哭喊, 尖声哭喊.
- чарлацгаах** **чарлацгаах** [动] чарлах 的众动态.
- чарлуулах** **чарлуулах** [动] чарлах 的使动态.
- чармаа** **чармаа** [形] 赤裸的, 精光的, 一丝不挂的, 光秃秃的: ~ нүцгэн 精光的, 赤裸的.
- чармайлга** **чармайлга** [名] 参见 чармайлт.
- чармайлгатай** **чармайлгатай** [形] 参见 чармайлтгай.
- чармайлгах** **чармайлгах** [动] чармайх 的使动态.
- чармайлдах** **чармайлдах** [动] чармайх 的互动态.
- чармайлт** **чармайлт** [名] 努力, 勤奋, 勤勉: ~ гаргах, ~ тавих 努力, 勤奋, 勤勉; ~ тай хийх 努力做, 勤奋做.
- чармайлтгай** **чармайлтгай** [形] 努力的, 勤奋的, 勤勉的: ~ суралцах 努力学习, 勤奋学习.
- чармайх** **чармайх** [动] 努力, 勤奋, 勤勉: ~ н сурах 努力学习.
- чармайцгаах** **чармайцгаах** [动] чармайх 的众动态.
- чармайчих** **чармайчих** [动] чармайх 的完

成体。

чармах **ᠴᠢᠷᠮᠠᠬ** [动] ①昏乱，眼花缭乱；②努力，勤奋。

чартайх **ᠴᠢᠷᠲᠠᠢᠬ** [动] 皱眼角。

чартан **ᠴᠢᠷᠲᠠᠨ** [名] 皱眼角的人。

чартизм **ᠴᠢᠷᠲᠢᠰᠢᠮ** [名]〈史〉宪章运动。

чартистууд **ᠴᠢᠷᠲᠢᠰᠤᠭᠤᠳᠤ** [名]〈史〉宪章运动者们，宪章派。

чархираа **ᠴᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠠ** [形]〈音乐、诗歌中〉不悦耳的，不和谐的；刺耳的：～ эгшиг 不悦耳的声音；不和谐的声音；刺耳的嘈杂声。

час **ᠴᠢᠰ** I [小]〈用于某些表示颜色的词前，加深程度〉：～ улаан 鲜红的，红彤彤的，血红的；～ улаан чулуу 〔地〕紫石；～ улаан элс 赤红砂。

цас **ᠴᠢᠰ** II [名] ①畦：цэцгийн ～ 花畦；②菜园，菜田；③稻田。

час **ᠴᠢᠰ** III 见 ① ～ ～ хийх ①叽哩喳喳尖叫声（指小孩），吱吱叫；②突然抽动；③猛然，陡然（抽动等）。

часхийх **ᠴᠢᠰᠬᠢᠢᠬ** [动] ①叽哩喳喳尖叫声（指小孩），吱吱叫；②突然抽动。

чатхагар **ᠴᠢᠲᠬᠠᠭᠢᠷ** [形] ①狭窄的，狭小的；紧的，紧身的；②（气得）脸发红的，脸红肿的；③红肿的。

чатхайх **ᠴᠢᠲᠬᠠᠢᠬ** [动] ①变狭窄，变小；②气得脸发红；③红肿。

чахалзуур **ᠴᠢᠬᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠷ** [名] 参见 сагалдрага。

чахлуур **ᠴᠢᠬᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 刀子，小刀。

чахраан **ᠴᠢᠬᠢᠷᠠᠨ** [名] 轧轧声，嘎吱声，唧唧声。

чахралдах **ᠴᠢᠬᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] чахрах 的互动态。

чахрах **ᠴᠢᠬᠢᠷᠬ** [动] ①作轧轧声，嘎吱作响，唧唧作响；②微渗：хөлс ～ 微出汗。

чахруулах **ᠴᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чахрах 的使动态。

чахруун **ᠴᠢᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠨ** [名] 轧轧声，嘎吱声，唧唧声。

чац **ᠴᠢᠴ** [名] 四肢，手脚；肢体：～ мөч 四肢。

чацав **ᠴᠢᠴᠠᠪ** 见 ～ ～ хийх, ～ татав хийх 抽搐不止，不停颤抖，战栗不停。

чацавганах **ᠴᠢᠴᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 抽搐不止，不停颤抖，战栗不停。

чацавхийх **ᠴᠢᠴᠠᠪᠬᠢᠢᠬ** [动] 参见 чацав；нойронд цочин ～ 梦中惊颤，梦中突然战栗。

чацалзах **ᠴᠢᠴᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 чацганах。

чацаргана **ᠴᠢᠴᠢᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉①沙棘（属），醋柳；②醋柳果：～ ы тос 醋柳果油。

чацархаг **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠭ** [形] 四肢很大的，手脚很大的；身躯高大的，魁梧的。

чацархай **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢ** [名] ①（畜、兽的）带脂肪的小肠；②肠系膜：～ авах 〔医〕肠系膜切除；～ сэлбэх 〔医〕肠系膜缝合；～ н тараагуур 〔医〕肠系膜动脉；～ н булчирхай 〔医〕肠系膜淋巴结。

чацархайлагдах **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] чацархайлах 的被动态。

чацархайлах **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动]（新生小畜）拉稀粪。

чацархайлуулах **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] чацархайлах 的使动态。

чацархайт **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠲ** [形] ①（畜、兽的）带脂肪的小肠的；②肠系膜的。

чацархайтас **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠰ** [名]〔医〕肠系膜炎。

чацархуу **ᠴᠢᠴᠢᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 参见 чацархаг。

чацасхийх **ᠴᠢᠴᠢᠰᠬᠢᠢᠬ** [动] 抽搐，颤抖，战栗，惊厥。

чацваганах **ᠴᠢᠴᠠᠪᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ①（不断地）抽搐，颤抖，战栗；②轻浮不定，浮动不定。

чацвагануулах **ᠴᠢᠴᠠᠪᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] чацваганах 的使动态。

чацвалзах **ᠴᠢᠴᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 чацваганах。

чацвалзуулах **ᠴᠢᠴᠠᠪᠠᠯᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] чацвалзах 的使动态。

чацга **ᠴᠢᠴᠭᠠ** [名] 稀屎，稀粪；〔医〕痢疾：～ алдах 拉稀，腹泻；цусан ～ 〔医〕赤痢。

чацгадах **ᠴᠢᠴᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 拉稀；〔医〕得痢疾。

чацгадуулах **ᠴᠢᠴᠭᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] чацгадах

的使动态。

чацганах **ᠴᠢᠴᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 чацавганах.

чацуу **ᠴᠢᠴᠤᠤ** (ᠴᠢᠴᠤ) [形·副] ① 等量的, 相等的: ~ хэллэг (语) 同义词语; ~ чанар 同性; 等价物; ~ гүй арилжаа 不等价交换, 不等价买卖; ② 同岁的, 同年的, 同庚的: нас ~ 年龄相同; бид хоёр ~ 我俩同岁; ③ 在...的同时, 同时: ирэхийн ~ 在来的同时; очихын ~ 在去的同时.

чацуудах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠬ** [动] 雷同, 齐平, 完全相等, 完全一样.

чацуулагдах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠠᠨᠠᠳᠤᠬᠠᠳᠤᠬ** [动] чацуулах 的被动态.

чацуулалцах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] чацуулах 的共动态.

чацуулах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] 使之相等, 使之均等, 使之一样: чацуулсан орчуулга 与原文完全相等的译文, 完全忠实于原文的译文.

чацуулуулах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠤᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] чацуулах 的使动态.

чацуулцгаах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] чацуулах 的众动态.

чацуурах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠷᠠᠬ** [动] 变相等, 变一样.

чацууруулах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] чацуурах 的使动态.

чацуурхах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠷᠬᠠᠬ** [动] 为相等(一样)而高兴, 为相等(一样)而夸耀.

чацуусах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠰᠠᠬ** [动] 变相等, 愈加相同, 愈加一样.

чацуусгах **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠰᠠᠬᠠᠭᠤᠬ** [动] чацуусах 的使动态.

чацуут **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠲ** [形] ① 相等的, 等量的; ② 同岁的, 同年的, 同庚的.

чацуутан **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠲᠠᠨ** [名] 同龄人, 同龄者: би октябрийн социалист их хувьсгалтай ~ 我与十月社会主义革命同岁.

чацуухан **ᠴᠢᠴᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] чацуу 的小称.

чек **ᠴᠡᠭ** [名] 支票, 传票; 收款票, 取货单: ~ ийн гүйлгээ 支票的流通; ~ ийн үлдэх хувь 支票的存根; ~ ийн гүйлгээ 支票流通; ~ ээр төлөх 支票交付, 票付;

~ ийн эрх нээгдээгүй дэвтэр 非限额支票本; ~ бичих 填写支票; ~ цохих 签发支票.

чекнст **ᠴᠡᠭᠢᠨᠰᠢᠲ** [名] 肃反人员, 肃反工作者.

челнок **ᠴᠡᠯᠨᠠᠭ** [名] 梭; 梭心.

чемодан **ᠴᠡᠮᠣᠳᠠᠨ** [名] (手)提箱, (行李)箱, 皮箱.

чернил **ᠴᠡᠷᠨᠢᠯ** [名] 墨水.

чернилдүүлэх **ᠴᠡᠷᠨᠢᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чернилдэх 的使动态.

чернилдэх **ᠴᠡᠷᠨᠢᠯᠳᠡᠬ** [动] 用墨水写.

чи **ᠴᠢ** [代] 你: ~ яв! 你走! ~ мэднэ 你知道.

чив **ᠴᠢᠪ** I [小] (加强语气词, 置于以“чи”开头词前): ~ чимээгүй 寂静无声的, 万籁俱寂的; ~ чимээгүй догширол (心) 缄默兴奋; ~ чимээгүй болох ① 沉默; 变得鸦雀无声; ② 不知不觉地消失; ~ чиг 径直的, 笔直的.

чив(эн) **ᠴᠢᠪ(ЭН)** II [名] 阴茎, 阳物, 雄性动物的生殖器: ~ ний үзүүр 阴茎尖; бугын ~ 鹿鞭; нохойн ~ 狗鞭.

чив **ᠴᠢᠪ** III 见 ~ ~ хийх (液体)滴嗒作响.

чивүүлэх **ᠴᠢᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чивэх 的使动态.

чивүүр **ᠴᠢᠪᠦᠭᠦᠷ** [名] (鱼网的)锤, 坠儿.

чивх **ᠴᠢᠪᠬ** [名] 插销, 挂钩.

чивхдүүлэх **ᠴᠢᠪᠬᠠᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чивхдэх 的使动态.

чивхдэх **ᠴᠢᠪᠬᠠᠳᠤᠬ** [动] 锁上, 插上, 钩住.

чивхийх **ᠴᠢᠪᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] (液体)滴嗒作响.

чивхрэх **ᠴᠢᠪᠬᠢᠷᠢᠬ** [动] 成插销, 成挂钩.

Чивчин **ᠴᠢᠪᠴᠢᠨ** [名] 策布沁(蒙古族巴尔虎部落之一部): ~ барга хушуу 陈巴尔虎旗(内蒙古一旗名).

чивчүүр **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 镰头.

чивчүүрдэх **ᠴᠢᠪᠴᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬ** [动] 用镰头刨.

чивэгч **ᠴᠢᠪᠡᠭᠴ** [名] 帽耳, 遮耳, 头盔系绳.

чивэгчит **ᠴᠢᠪᠡᠭᠴᠢᠲ** [形] 带帽耳的, 带遮耳

的, 带头盔紧绳的: ~ малгай 带帽耳的帽子.

чивэл **чирл** [名] ① 罪过, 罪孽; 恶习: нүгэл ~ 罪孽; ② 预兆, 征兆, 凶兆, 恶兆.

чивэлт **чирлэг** [形] ① 有罪过的, 造孽的; ② 有预兆的, 预兆性的, 有征兆的, 有凶兆的.

чивэлтэй **чирлэг** [形] 参见 чивэлт.

чивэх **чирлэг** [动] 参见 живэх.

чиг **тэг** I [名] ① 方向, 方位; 方针: ~ бодлого 方针; ~ хандлага 方向, 趋势; ~ шугам 方针; 方针路线; хэвтээ ~ 水平方向, 东西方向; босоо ~ 垂直方向, 南北方向; онцгой ~ 特定方向, 特殊方向; ~ баримжаа 方针; ~ барих 保持方向, 保持航向; ~ заагуур 方向指示器; ~ залагч 导向装置; ~ сэлгүүр (电) 换向开关; ~ ~ тээ 朝着各自的方向, 各奔前程; ~ ээ хөөх, ~ ээ харах 安分守己, 守本分; алсын ~ 长远的方针; 长远的目标; ~ үүд 竹门帘, 草门帘; ~ ийн хүн 旁观者, 局外人, 不相干的人; ◇ **зүг** ~ 方向; 方针; ~ журам 秩序, 风俗习惯, 惯例; ② 直的, 径直的; 中正的, 端正的: чив ~ 径直的, 笔直的; ~ зам 直道; ~ буудлагын хол ойр (军) 直射距离; ~ шагайлт (军) 直接瞄准; ~ ээрээ явах 一直朝前走, 直走; ~ тээ явах ① 一直朝自己既定方向前进; ② 单独地走; 单独地生活; ③ 不复返地走去; ④ 道理, 门道, 窍门: энэ ажлын ~ ийг олов 找到这项工作的门道.

чиг **тэг** II [名] (医) 夹板, 整骨夹板.

чиг **тэг** III [小] 也, 又相当于“ч”: тэр ~ яах вэ 那又怎么样呢; энэ ~ болно 这也可以.

чиггүй **тэг** **тэг** [形] ① 无方向的, 无方位的; 无方针的; 方向不定的: ~ антенн (无) 不定向天线; ② 杳无音信的.

чигж **тэг** [形] 紧密的, 严实的, 结实的, 满满的.

чигжигдэх **тэг** **тэг** [动] чигжих 的被动态.

чигжизнэх **тэг** **тэг** [动] чигжих 的短暂

体.

чигжилт **тэг** **тэг** [名] чигжих 的名词.

чигжилцэх **тэг** **тэг** [动] чигжих 的共动态.

чигжих **тэг** [动] 塞紧, 充塞, 填塞, 塞住, 塞进, 填实, 挤塞: шүд ~ 塞牙.

чигжицгээх **тэг** **тэг** [动] чигжих 的众动态.

чигжмэл **тэг** **тэг** [形] 塞紧的, 充塞的, 填塞的, 塞住的, 塞进的, 填实的, 挤塞的.

чигжрүүлэх **тэг** **тэг** [动] чигжрэх 的使动态.

чигжрэлт **тэг** **тэг** [名] чигжрэх 的名词: ~ нийн тахирц 压实曲线.

чигжрэх **тэг** **тэг** [动] 塞紧, 塞住, 堵紧, 装紧, 压实.

чигжүү **тэг** **тэг** [形] 紧密的, 严实的, 结实的, 满满的.

чигжүүдүү **тэг** **тэг** [形] 很紧密的, 很严实的, 很结实的, 满满的.

чигжүүдүүлэх **тэг** **тэг** [动] чигжүүдэх 的使动态.

чигжүүдэх **тэг** **тэг** [动] 填塞得过紧, 装得过紧, 挤得过紧, 填装得太严实.

чигжүүлэх **тэг** **тэг** [动] чигжих 的使动态.

чигжүүр **тэг** **тэг** [名] 隔纱器, 隔纱板.

чигжүүхэн **тэг** **тэг** [形] чигжүү 的小称: 较紧密的, 较严实的, 较结实的, 较满的.

чигжээ (н) **тэг** **тэг** [名] ① 塞子, 填补物, 填塞物, 堵塞物; 堵塞, 填塞: ~ даралт 压舱物; ~ дэр 铁路道床枕木; ~ машин 铺碴机; ~ үе (铁路) 道碴层; ~ үеийн ирмэг (铁路) 道碴层肩线; ~ ний призм (铁路) 道床; ② (印刷上的) 隔铅.

чигжээс **тэг** **тэг** [名] 填料, 填塞物, 堵塞物, 填补物.

чигжээслүүлэх **тэг** **тэг** [动] чигжээслэх 的使动态.

чигжээслэгдэх **тэг** **тэг** [动] чигжээслэх 的被动态.

чигжээслэх **ᠴᠢᠭᠵᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 填塞, 堵塞, 填补.

чигнэстүүрүү **ᠴᠢᠭᠨᠡᠰᠲᠡᠭᠦᠷᠦᠭᠦ** [名] (咒骂语) 混帐东西, 该死的家伙.

чиглүүлүүр **ᠴᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] ①指南针, 罗盘; ②定向标, 方向标; ③参考点, 基准点.

чиглүүлэгч **ᠴᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ①指引者, 引导者, 指导者, 指派者; 向导: ~ станц <技> 控制台, 导向台; ②(炮的)瞄准手.

чиглүүлэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чиглэх I 的使动态; 使朝...方向, 指引, 引导, 导向, 指导, 指派, 指向, 针对, 对准: ~н явуулах 指派到...方向, 派到...地方; удирдан ~ 指导, 领导; ажилчны хөдөлгөөнд гол анхаарлаа ~ 把主要注意力放在工人运动上; ~н журамлах 瞄准; ~ төхөөрөмж 定向装置; ~ шаантаг 导销.

чиглүүр **ᠴᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] ①指南针, 罗盘; ②瞄准器: ~ дуран 瞄准管; ◇ ~ хутга 短佩剑.

чиглэгдэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] чиглэх I、II 的被动态: чиглэгдсэн даралт <技> 引用压力.

чиглэл **ᠴᠢᠭᠯᠡᠯ** [名] ①方向, 方针; 趋势: ажлын ~ 工作方针; ~ тогтоох 确定方向, 确定方针; ~ ийг олох багаж 测向仪, 方位仪; ~ ийн диаграмм 测向图; ~ ийн жишиг <电> 方向图; ~ тэй зориулалт (专门) 指派; 专用; ②学派, 流派; ③路线, 航线.

чиглэлт **ᠴᠢᠭᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] ①参见 чиглэл; ②目标, 目的: ~ тэй хураамж, ~ тэй албан татвар 特别税; ~ тэй зориулалт (专门) 指派; 专用; ~ зээллэг 专用贷款; ~ тэй систем 定向系统.

чиглэмэл **ᠴᠢᠭᠯᠡᠮᠡᠯ** [形] 定向的, 定方针的: ~ нэвтрүүлэг <无> 定向发射.

чиглэрүүлэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чиглэрэх 的使动态.

чиглэрэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ①参见 чигжрэх; ②找到窍门, 找到要领, 摸到门道.

чиглэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①向...方向: баруун зүг ~ ж явах 向西面(右面)走; ②定方

向; 定方针, 决定: ~ ж тогтох 定向, 以...走向为主.

чиглэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** II [动] (医) 上(整骨)夹板.

чиглэх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** III [动] 参见 чигжих.

чиглэц **ᠴᠢᠭᠯᠡᠰᠢ** [名] <技> 方向性: радио ~ тэй 无线电有方向性.

чиглэцгээх **ᠴᠢᠭᠯᠡᠰᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] чиглэх I、II 的众动态.

чигмай **ᠴᠢᠭᠮᠠᠢ** [形] 优质的; 品性好的.

чигнүүлэх **ᠴᠢᠭᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чигнэх 的使动态.

чигнүүр **ᠴᠢᠭᠨᠦᠭᠦᠷ** [名] 参见 жигнүүр.

чигнэх **ᠴᠢᠭᠨᠡᠬᠡ** [动] 参见 жигнэх.

чигт **ᠴᠢᠭᠲᠦ** [形] 有方向的; 有方针的; 定向的: ~ антенн <无> 定向天线; ~ нэвтрүүлүүр <无> 定向发射机; ~ салаалуур <无> 定向耦合器.

чигтэй **ᠴᠢᠭᠲᠡᠢ** [形] ①有方向的, 有...趋势的, 有方针的; ②有秩序的, 有条理的, 整齐的; ③正直的, 直率的.

чигч **ᠴᠢᠭᠴᠢ** [形] ①正直的, 直率的, 直接的, 直截了当的: ~ гүйдэл <电> 直流电; ~ гүйдлийн үүсгүүр <电> 直流电发电机; ~ гүйдлийн хэлхээ <电> 直流电路; ~ гүйдэл хувьсгуур <电> 直流电变压器; ~ хүчдэл <电> 直流电压; ◇ ~ үнэнч, ~ шудрага 正直的, 老老实实的; ②有方向的, 定向的: ~ цацаргуур <技> 定向偶极子; ~ цацраг <理> 定向辐射; ◇ ~ хулгана <动> 禾鼠, 巢鼠.

чигчий **ᠴᠢᠭᠴᠢᠢ** [名] (人的) 小指, 小拇趾: ~ хурууны чинээ том 有小手指那么大; ◇ ~ хулгана (动) 禾鼠, 巢鼠.

чигчийлүүлэх **ᠴᠢᠭᠴᠢᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чигчийлэх 的使动态.

чигчийлэх **ᠴᠢᠭᠴᠢᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 剔牙.

чигчилцгээх **ᠴᠢᠭᠴᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] чигчлэх 的众动态.

чигчлүүлэх **ᠴᠢᠭᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чигчлэх 的使动态.

чигчлүүр **ᠴᠢᠭᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 牙签: шүдний ~ 牙签儿.

чигчлэх **ᠴᠢᠭᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 剔, 塞, 挑.

чигшил **ᠴᠢᠭᠰᠢᠯ** [名] 定向性.

чигээрээ **ᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠡ** [副] ①朝…方向, 沿…方向; 按…方针; ②直地, 直接地, 径直地.

чидун **ᠴᠢᠳᠤᠨ** [名]〈植〉齐墩果, 洋橄榄: ~ жимс 齐墩果.

чижин **ᠴᠢᠵᠢᠨ** 见 ~ хас 无瑕之美玉.

чий **ᠴᠢ** I [量]尺(中国计量单位).

чий **ᠴᠢ** II [名]漆: ~ тай 上漆的.

чий **ᠴᠢ** III [名]〈植〉櫻桃.

чийг(эн) **ᠴᠢᠶᠭ** [名]潮湿, 湿润, 湿度, 水分: ~ багтаамж 含湿量; ~ багтаамшил 湿容量, 湿溶度; ~ ивээлт амьтан 喜湿动物; ~ ивээлт ургамал 湿生植物; ~ нойтны хорогдол 水分折扣; ~ даах 返潮, 浸湿; ~ болох 受潮, 发潮; ~ татамшил 吸水性, 吸湿性, 吸湿度; ~ авах 受潮, 浸湿, 吸水; ~ татах 受潮, 吸水; ~ татах боолт 吸湿绷带; ~ татах хөвөн 吸水棉; 脱脂棉; ~ гундас 湿润度; ~ тэмдэглүүр, ~ хэмжүүр 湿度计; ~ уугуур 吸湿器; ~ амьсах 吸新鲜湿润空气; ~ нээс гэмтэх 受潮霉坏; хар ~ 露; ~ бам 〈医〉风湿病; ◇ ~ нойтон 潮湿; ~ өвчин 〈医〉坏血病; ~ ийн хорхой 〈动〉潮虫; ~ ийн улаан хорхой 蚯蚓.

чийгдэх **ᠴᠢᠶᠭᠳᠡᠬ** [动] 变潮湿.

чийглүүлэх **ᠴᠢᠶᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чийглэх 的使动态.

чийглэг **ᠴᠢᠶᠭᠯᠡᠭ** [形]湿的, 潮湿的, 湿润的, 浸润的: ~ агаар 潮湿空气, 湿润空气; ~ арьс 湿皮肤; ~ дулаан орон 湿润的亚热带; ~ өрөө 潮湿的房间; ~ уур амьсгал 潮湿气候, 湿润气候; ~ халууны ой 湿润热带森林.

чийглэлт **ᠴᠢᠶᠭᠯᠡᠯᠲ** [名] чийглэх 的名词.

чийглэх **ᠴᠢᠶᠭᠯᠡᠬ** [动]滋润, 浸润, 使之潮湿, 使之润湿, 浸湿.

чийглэцгээх **ᠴᠢᠶᠭᠯᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] чийглэх 的众动态.

чийгсэг **ᠴᠢᠶᠭᠰᠡᠭ** [形]潮湿的, 湿润的.

чийгсэх **ᠴᠢᠶᠭᠰᠡᠬ** [动] 参见 чийгтэх.

чийгт **ᠴᠢᠶᠭᠲ** [形] 参见 чийгтэй.

чийгтүүлэх **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чийгтэх 的使动态; 使潮湿, 使湿润, 润湿.

чийгтчих **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠴᠢᠬ** [动] чийгтэх 的完成体.

чийгтэй **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠢ** [形]潮湿的, 湿润的: ~ газар 潮湿的地方; 湿地; ~ хөрс 湿土.

чийгтэмхий **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠮᠬᠢ** [形] ①易潮湿的, 易受潮的; ②〈医〉易得坏血病的.

чийгтэх **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠬ** [动] ①潮湿, 受潮; ②〈医〉患坏血病.

чийгтэцгээх **ᠴᠢᠶᠭᠲᠡᠴᠭᠡᠬ** [动] чийгтэх 的众动态.

чийгч **ᠴᠢᠶᠭᠴ** [名]潮虫; ~ хорхой(动)潮虫.

чийгшил **ᠴᠢᠶᠭᠰᠢᠯ** [名]湿度; чийгшлийн цэншил 湿度当量.

чийгших **ᠴᠢᠶᠭᠰᠢᠬ** [动]变湿, 润湿起来, 湿润起来.

чийгшүүлэх **ᠴᠢᠶᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чийгших I 的使动态.

чийдэгч **ᠴᠢᠶᠳᠡᠭᠴ** [名]油漆工.

чийдэм **ᠴᠢᠶᠳᠡᠮ** [名]一种牛奶酒.

чийдэн(г) **ᠴᠢᠶᠳᠡᠨ(ᠭ)** [名] ① 电灯: ~ гийн бортго 灯头; ~ гийн шил 电灯泡; ~ гийн унтраалга 电灯开关; зуунлааны ~ 一百支光电灯; гар ~ 手电, 电筒; ширээний ~ 台灯; ② 〈无〉电子管, 真空管: ~ өсгүүр 电子管放大器; ~ цувиур 电子管检波器; ~ шулуутгуур 电子管整流器; ~ эсэргүүцэл 镇流管; ~ гийн самбар 电子管座.

чийдэнт **ᠴᠢᠶᠳᠡᠨᠲ** [形]〈无〉电子管的; 真空管的; 有电子管的; 有真空管的: ~ үүсгүүр 电子管振荡器; ~ хүлээн авуур 电子管接收机.

чийдэнтэй **ᠴᠢᠶᠳᠡᠨᠲᠡᠢ** [形]〈无〉有电子管的; 有真空管的: ~ хүлээн авуур 电子管接收机.

чийлүүлэх чи́йлүүлэх [动] чийлэх I 的使动态.

чийлэх чи́йлэх I [动] 上漆, 用漆涂.

чийлэх чи́йлэх II [动] 用尺子丈量.

чийр чи́йр I [名] (动物的) 足迹, 兽迹.

чийр чи́йр II [形] 令听觉腻烦的: чихэн — болох 听腻, 听厌; ~тэй дуу 不和谐的声音.

чийр чи́йр III [形] 健壮的, 坚强的, 坚韧不拔的.

чийрлэх чи́йрлэх [动] (动物) 踩, 踏, 践踏, 蹂躏.

чийрмэг чи́йрмэг [形] 参见 чийрэг.

чийрс(эн) чи́йрс(эн) [名] ① (植) 马黄草, 席草; 马黄草: ~эн малгай 草帽; ~эн дэвсгэр 草席, 芦席; ② 芦席.

чийртэй чи́йртэй [形] 令听觉厌烦的, 不和谐的(声音): ~ дуу 不和谐的声音.

чийрэг чи́йрэг [形] 健壮的, 强壮的, 结实的: ~ бөх 身体强壮的角力手; ~ торгомсог 结实的丝绸.

чийрэгдүү чи́йрэгдүү [形] 非常健壮的, 非常强壮的, 非常结实的.

чийрэгдэх чи́йрэгдэх [动] 变得非常健壮, 变得非常强壮, 变得非常结实.

чийрэгжигдэх чи́йрэгжигдэх [动] чийрэгжих 的被动态.

чийрэгжилт чи́йрэгжилт [名] чийрэгжих 的名词.

чийрэгжих чи́йрэгжих [动] 变健壮, 变强壮, 变结实.

чийрэгжицгээх чи́йрэгжицгээх [动] чийрэгжих 的众动态.

чийрэгжүүлэх чи́йрэгжүүлэх [动] чийрэгжих 的使动态: ~ танхим 健身房.

чийрэгжчих чи́йрэгжчих [动] чийрэгжих 的完成体.

чийрэгхэн чи́йрэгхэн [形] чийрэг 的小称; 稍健壮的, 稍强壮的, 稍结实的.

чийрэгшлэх чи́йрэгшлэх [动] чийрэгших 的多次体.

чийрэгших чи́йрэгших [动] 日益健壮, 日益强壮, 健壮起来, 强壮起来, 结实起来.

чийрэгшүүлэх чи́йрэгшүүлэх [动] чийрэгших 的使动态.

чийтүү чи́йтүү [名] 木墩子, 大木块.

чийтэй чи́йтэй [形] 有漆的, 上漆的.

чийхан чи́йхан [名] 肿, 肿胀.

чийхрах чи́йхрах [动] 稍微出汗: хөлс ~ 稍出汗.

чийцаан чи́йцаан (цагц) [名] 汽车: ачааны ~ 货车.

чил чи́л [副] 见 цэл.

чилгэр чи́лгэр [形·名] ① 干硬的; (身体) 结实的, 壮实的, 健壮的; ② 甘汞.

чилгэрдүү чи́лгэрдүү [形] 非常干硬的; (身体) 非常结实的, 非常壮实的, 十分健壮的.

чилгэрдүүлэх чи́лгэрдүүлэх [动] чилгэрдэх 的使动态.

чилгэрдэх чи́лгэрдэх [动] ① 变得过于干硬; ② (身体) 变得很结实, 变得很壮实, 变得很健壮.

чилгэрхэн чи́лгэрхэн [形] чилгэр 的小称; ① 稍干硬的; ② 稍结实的, 稍健壮的, 稍壮实的.

чилгэрших чи́лгэрших [动] 变干硬; (身体) 变壮实: чилгэршсэн хатуу мод 干硬了的木头.

чилгэршүүлэх чи́лгэршүүлэх [动] чилгэрших 的使动态.

чилгэх чи́лгэх [动] (潮物) 变干, 变干燥: мод ~ 木头变干燥; ~ газар 晾潮物的场地, 晾木场.

чилгээ чи́лгээ [名] 风干, 晾干.

чилгээх чи́лгээх [动] чилгэх 的使动态; 使之干燥, 使之干硬, 晾干, 晒干, 风干.

чилдгэр чи́лдгэр [形] 干硬的(皮子等): ~ арьс 干硬的皮子.

чилдгэрхэн чи́лдгэрхэн [形] чилдгэр 的小称; (皮子等) 较干硬的.

чилдийх чи́лдийх [动] ① (皮张) 变干硬; ②

(时间等)延长, 拖久: ~сэн урт өдөр 漫长的岁月.

чилдэн **ᠴᠢᠯᠳᠡᠨ** [形] 见 цэлдэн: ~ хар 黑色的; 黝黑的.

чилдэнших **ᠴᠢᠯᠳᠡᠨᠰᠢᠬᠢ** [动] 变成全色, 颜色变深起来.

чилийлгэх **ᠴᠢᠯᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] чилийх I、II 的使动态.

чилийх **ᠴᠢᠯᠢᠶᠢᠬᠡ** I [动] ① 变干硬; (身体) 变壮实; ② (时间等) 变长, 延长, 拖久: ~сэн урт өдөр 漫长的岁月; өдөр ~ж байна 昼间变长.

чилийх **ᠴᠢᠯᠢᠶᠢᠬᠡ** II [动] 急忙逃跑, 急忙跑走(口语).

чилүүр **ᠴᠢᠯᠢᠭᠦᠷ** [名] (敬) (身体) 不适, 欠安, 抱病, 染恙; 忧虑, 烦神; бие ~ 身体欠安.

чилчих **ᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] чилэх 的完成体.

чилэлгэ **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡ** [名] 参见 чилээ.

чилэх **ᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 麻木, 麻痹; 疲倦: гар ~ 手发麻; нүд ~ 眼睛感到疲倦; ② (敬) (身体) 不适, 欠安, 抱病, 染恙; 忧虑, 烦神.

чилээ **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡ** [名] ① (敬) 恙, 疾, 病; ② 悲痛, 忧愁.

чилээрхүү **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠦ** [形] (身体) 不适的, 欠安的; бие ~ 身体欠安.

чилээрхүүлэх **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] чилээрхэх 的使动态.

чилээрхэл **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠯᠡ** [名] чилээрхэх 的名词.

чилээрхэх **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] (敬) (身体) 不适, 欠安, 抱病, 染恙.

чилээрэх **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠷᠬᠡ** [动] 参见 чилээрхэх.

чилээтэй **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① (敬) 染恙的, 染疾的, 抱病的; ② 悲痛的, 忧愁的.

чилээх **ᠴᠢᠯᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] чилэх 的使动态.

чим **ᠴᠢᠮ** I 见 ~ ~ хийлгэх ① 刺疼; ② 使恐慌不安.

чим **ᠴᠢᠮ** II 见 ~ зам (经) 路线.

чимүүлэх **ᠴᠢᠮᠠᠭᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] чимэх 的使动态.

чимх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡ** [量] 一点点, 一撮, 一捏, 一捻: ~ давс 一撮盐; ~ будаа 一捻粮.

чимхийлгэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] чимхийх 的使动态.

чимхийх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 一阵阵地刺痛.

чимхлүүлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① чимхлэх 的使动态; ② 意同 чимхлэгдэх.

чимхлүүр **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠦᠷ** [形] 精细的, 仔细的: ~ ажил 精细的工作.

чимхлэгдэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] чимхлэх 的被动态.

чимхлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠬᠡ** [动] ① чимхэх I 的多次体; 一次次地捏(捻, 揪, 掐); 频频(用镊子)夹; ② (转) 一点一点地用, 省吃俭用, 细水长流地用, 节俭, 俭省, 爱惜; ③ (转) (幼畜) 一点点地吃草.

чимхлээ **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠭᠡ** [名] чимхлэх 的名词.

чимхүүлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] чимхэх I、II、III 的使动态.

чимхүүн **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠦᠨ** [形] 刺骨的; 干冷的: ~ хүйтэн 刺骨之寒.

чимхүүр **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠦᠷ** [名] ① 镊子; ② 精细的、细致的、仔细的工作.

чимхүүрдэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 用镊子拔, 捏: ~ ийн дон 拔毛癖.

чимхчих **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠡ** [动] чимхэх I、II、III 的多次体.

чимхэгдэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠬᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] чимхэх I、III 的被动态.

чимхэлхийлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠯᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 一次次地捏(捻, 揪, 掐); ② 一点一点地用, 省吃俭用, 细水长流地用, 十分节俭; 过于吝惜, 吝啬.

чимхэлцэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠢᠭᠡᠯᠢᠴᠡᠬᠡ** [动] чимхэх I、II、III 的共动态.

чимхэр **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠷ** [名] (靴、袜腰上的) 图案, 花边.

чимхэрлүүлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠷᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] чимхэрлэх 的使动态.

чимхэрлэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠷᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] (在靴、袜上) 缝花边, 做边子, 上鞋沿.

чимхэх **ᠴᠢᠮᠢᠬᠡᠬᠡ** I [动] ① (用手) 捏, 捻, 揪,

掐; ②(用镊子)夹。

ЧИМХЭХ **ТҮРЛИГ** II [动] (往鞋、袜上)做边子, 缝边沿, 镶边子。

ЧИМХЭХ **ТҮРЛИГ** III [动] 讥讽, 挖苦。

ЧИМХЭЦГЭЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимхэх I、II、III 的众动态。

ЧИМХЭЭР **ТҮРЛИГ** [名] 饰边, 花边。

ЧИМХЭЭРЛҮҮЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимхээр-лэх 的使动态。

ЧИМХЭЭРЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] 缝饰边, 上花边, 做边子, 镶边子。

ЧИМЦГЭЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимэх 的众动态。

ЧИМЧИГНҮҮЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимчигнэх 的使动态。

ЧИМЧИГНЭХ **ТҮРЛИГ** [动] ①(伤处)刺痛; ②舌辣, 舌麻, 嘴烫(因尝到味浓的或烫热的东西)。

ЧИМЭГ **ТҮРЛҮ** [名] 装饰, 修饰, 装饰品: оройн ~ 头饰; алтан мөнгөн ~ 金银饰物; эрдэнийн ~ 珍贵饰物, 贵重饰物; цол ~ (授军衔、学衔的)赞词, 颂词; ~ үг (语)修饰语; сэтгэлийн ~ 情人, 爱人。

ЧИМЭГҮЙ **ТҮРЛҮ** **ТӨЛ** [形] 没有装饰的, 不加修饰的; 不加打扮的。

ЧИМЭГДЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимэх 的被动态; 装饰, 修饰, 打扮。

ЧИМЭГЛҮҮЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимэглэх 的使动态。

ЧИМЭГЛЭЛ **ТҮРЛИГ** [名] ①装饰, 修饰, 点缀; ②饰品, 装饰物; ③打扮, 陈设: сүлд модны ~ 圣诞树饰物; баярын ~ 节日装饰, 节日点缀; гэрэл ~ 霓虹灯, 灯饰; ~ зураг 插图; ~ хавсрагын урлаг 实用装饰艺术; ~ ийн урлаг 装饰艺术。

ЧИМЭГЛЭЛТ **ТҮРЛИГ** [形] 装饰的, 修饰的, 打扮的: ~ хашлага 装饰(性)栏杆。

ЧИМЭГЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] 装饰, 修饰, 点缀, 打扮, 化妆, 布置: хурлын байр ~ 装饰会议室, 布置会议室; ~ урлаг ①舞会布置艺术; ②装饰艺术。

ЧИМЭГТ **ТҮРЛИГ** [形] 参见 чимэгтэй。

ЧИМЭГТЭЙ **ТҮРЛИГ** [形] 有装饰的, 加修饰的, 修饰打扮的; 美丽的: гэрлийн ~ 有灯饰的; чихэнд ~ үг 漂亮话, 悦耳的话。

ЧИМЭГЧ **ТҮРЛИГ** [名] ①装饰者, 修饰者, 舞台布景设计者, 管理舞台布景者; 化妆师, 化妆者; ②爱装饰的人, 好打扮的人。

ЧИМЭЛЭГ **ТҮРЛИГ** [名] 参见 чимэг。

ЧИМЭЛЦЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимэх 的共动态。

ЧИМЭРХЭГ **ТҮРЛИГ** [形] ①好修饰的, 好穿戴的, 好打扮的; ②好抬高自己的, 好美化自己的, 好粉饰自己的, 好夸饰的。

ЧИМЭХ **ТҮРЛИГ** [动] ①装饰, 点缀, 打扮, 化妆, 修饰, 布置: сайхан ~ 装饰得美丽, 打扮得漂亮; клуб ~ 装饰俱乐部; тасалгаа ~ 布置房间; ②美化, 粉饰, 掩饰。

ЧИМЭЭ(Н) **ТҮРЛИГ** [名] ①声响, 声音, 声息, 动响: хэнгэргийн ~ 鼓声; тэрэгний ~ 车声; хөлийн ~ 脚步声 ~ дарах 抑制噪声; ~ намжаах 消音, 减音; ~ намсгуур 噪声遏抑器; ~ намхруулагч 遏声器, 消声器; ~ авах 听到声音; 听到动静, 听到消息; ~ чагнах 细听, 倾听; ~ имээгүй 静悄悄的; 毫无音信的; ~ амиа, ~ анир 声响, 声息; ②声息, 信息, 音信, 听闻, 传说: мэдээ ~, сураг ~ 信息, 消息, 新闻; ~ өгөх 发信号; 给信息, 报告消息, 通知。

ЧИМЭЭГҮЙ **ТҮРЛИГ** **ТӨЛ** [形] ①无声的, 肃静的, 沉默的, 寂静的: ~ болох 平静, 停息, 平息; 无音信; ~ бай! 别作声! 静下来! ②无声息的。

ЧИМЭЭГҮЙРЭХ **ТҮРЛИГ** **ТӨЛ** [动] ①变得无声音, 静下来; ②变得无声息。

ЧИМЭЭГҮЙХЭН **ТҮРЛИГ** **ТӨЛ** [形] чимээгүй 的小称。

ЧИМЭЭЛҮҮЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимээлэх 的使动态。

ЧИМЭЭЛЭГДЭХ **ТҮРЛИГ** [动] чимээлэх 的被动态。

ЧИМЭЭЛЭГЧ **ТҮРЛИГ** [名] ①通讯员, 报信人; ②发声体。

ЧИМЭЭЛЭХ **ТҮРЛИГ** [动] ①发出声响, 发出声音; ②发出信息; 报信, 通讯, 报告。

чимээрэх **ᠴᠢᠮᠡᠭᠡᠷᠬᠡ** [动] 传谣。

чимээрхэх **ᠴᠢᠮᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] ① 发出声音或喊音；② 散布谣言。

чимээт **ᠴᠢᠮᠡᠭᠡᠲᠦ** [形] 参见 чимээтэй。

чимээтэй **ᠴᠢᠮᠡᠭᠡᠲᠡЙ** [形] ① 有声的；大声的；喧哗的，嘈杂的；② 有消息的，有音信的；③ 有名声的，有声望的；声势大的，显赫的。

чин **ᠴᠢᠨ** I [名]〈乐〉① 钲；② 磬。

чин **ᠴᠢᠨ** II [形] ① 真诚的，由衷的，真心的：～ үнэн 真诚的，真实的；～ үнэнч 真诚的，诚挚的；～ сэтгэлийн 衷心的；～ зүрх 衷心，诚心；～ шудрага 忠实，忠诚；② 坚定的，坚定不移的，毫不动摇的：～ зориг 坚定的意志；～ бат 坚定不移的，毫不动摇的；～ сүсэг 笃信，深信；③ 一心一意的，全心全意的；～ хэмээн 一心一意的，诚心诚意的；～ гэж батална 保证不变心；◇ ～ улс 清朝。

чин **ᠴᠢᠨ** III 见 ～ ван 亲王。

чин **ᠴᠢᠨ** IV [名]〈动〉鸕鶿。

Чингис **ᠴᠢᠩᠭᠢᠰ** [名] 成吉思(汗)；Чингис хаан 成吉思汗。

чингэлгэвч **ᠴᠢᠩᠭᠡᠯᠭᠡᠪᠴᠢ** [名] 参见 чингэлэг。

чингэлэг **ᠴᠢᠩᠭᠡᠯᠭᠡ** [名] ① 大木箱(放在蒙古包外面盛放物品)；② 集装箱；чингэлгээр тээвэрлэх, чингэлгийн тээвэр 集装箱运输；40 тоннын даацтай ～ 容量40吨的集装箱；чингэлгийн эргэлт 集装箱的周转(额)。

чингэнүүлэх **ᠴᠢᠩᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чингэнэх 的使动态。

чингэнэх **ᠴᠢᠩᠭᠡᠨᠬᠡ** [动] (金属器物) 叮当作响，铿锵作响，铮铮作响。

чингэр **ᠴᠢᠩᠭᠡᠷ** I [名]〈矿〉磷钙石矿。

чингэр **ᠴᠢᠩᠭᠡᠷ** II 见 хангир ～ хийх, ～ хийх (金属) 叮当作响，铿锵响，铮铮响。

Чингэс **ᠴᠢᠩᠭᠡᠰ** [名] 见 Чингис。

чингэх **ᠴᠢᠩᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 тэгэх。

чингээд **ᠴᠢᠩᠭᠡᠭᠡᠳᠡ** [副] 参见 тэгээд。

чинжал **ᠴᠢᠨᠵᠢᠯ** [名] 短剑，匕首；～ хутга 短剑，匕首。

чинжалдах **ᠴᠢᠨᠵᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] (用短剑或匕首) 刺杀，劈杀。

чинжалдуулах **ᠴᠢᠨᠵᠢᠯᠠᠬᠡᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] чинжалдах 的使动态。

чинжүү **ᠴᠢᠨᠵᠢᠭᠦ** (**ᠴᠢᠨᠵᠢᠭᠦ**) [名]〈植〉青椒，秦椒；улаан ～ 红辣椒。

чиний **ᠴᠢᠨ** [代] (чи 的所属格) 你的；～ ном 你的书；～ юм 你的东西；是你的。

чинийх **ᠴᠢᠨ** [代] 你的(人或东西)；你家：миний морь энд, ～ тэнд байна 我的马在这儿，你的(马)在那儿；энэ хоол ～ 这饭是你的(饭)。

чинлүүлэх **ᠴᠢᠨᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чинлэх 的使动态。

чинлүүр **ᠴᠢᠨᠯᠡᠭᠦᠷ** [量] 青鲁尔(蒙古专门的计时单位, 25岁健康男子平均呼吸一次为一个青鲁尔单位, 一分钟等于50个青鲁尔)。

чинлэгдэх **ᠴᠢᠨᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] чинлэх 的被动态。

чинлэх **ᠴᠢᠨᠯᠡᠬᠡ** [动] 参见 чигнэх。

чинүүлэх **ᠴᠢᠨᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] чинэх 的使动态。

чинхүү **ᠴᠢᠨᠬᠡᠭᠦ** I 见 ～ нохойн хушуу〈植〉青裸。

чинхүү **ᠴᠢᠨᠬᠡᠭᠦ** II [形] 参见 тийнхүү；～ үнэнч шударга явдалтан 那样正义的活动家。

чинхэлзүүр **ᠴᠢᠨᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名]〈乐〉钢片琴。

чинхэр **ᠴᠢᠨᠬᠡᠷ** [名] 琅玕，釉。

чинь **ᠴᠢᠨ** [代·小] ① (第二人称反身代词, 置于被说明词之后) 你的；дүү ～ ирлээ 你弟弟来了；наана ～ 在你那里；гэрт ～ 在你家里；② (作主语显示词)：тэр ～ хэн бэ? 他是谁? ③ (表示时间、原因)：ойртож үзсэн ～ нэг ч хүнгүй 到跟前一看, 一个人也没有；гэрт орсон ～ тэнд таван хүн байсан 当我进入屋子时, 里面有五个人；би хуралд оролцсонгүй ～ үүнийг яаж мэдэх вэ? 我没有参加会议, 怎么能知道这件事呢?

чинэг **ᠴᠢᠨᠭᠡ** [形] 雅致的, 风雅的, 好用漂亮

物件的.

чинэглэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 变雅致, 显得风雅, 有韵致.

чинэлгэ **ᠴᠢᠨᠡᠯᠭᠡ** [名] (医) 风湿痛.

чинэлдэх **ᠴᠢᠨᠡᠯᠳᠡᠬ** [形] чинэх 的互动态.

чинэрүүлэх **ᠴᠢᠨᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чинэрэх 的使动态.

чинэрэл **ᠴᠢᠨᠡᠷᠡᠯ** [名] ① 发胀, 胀痛; ② (医) 紧张(性); 强度; 紧张度.

чинэрэх **ᠴᠢᠨᠡᠷᠡᠬ** [动] ① 发胀, 胀痛; ② (医) 紧张.

чинэх **ᠴᠢᠨᠡᠬ** [动] 发胀, 胀痛.

чинээ(н) **ᠴᠢᠨᠡᠭ** I [名] ① 能力, 力量, 体力, 力气; 限度, 水平; хүч ~ 力量, 力气; чадал ~ 能力; хир ~ 程度; ~нд нь тултал, ~нд нь хүртэл 到底, 到最大限度, 到顶点; ② 资财, 财力; ~ муутай 贫穷的, 贫寒的; ~ гээрээ 尽力地, 全力地.

чинээ(н) **ᠴᠢᠨᠡᠭ** II [后] ...程度的, 像...一样的: уулын ~ биетэй 像山一样大的身躯, 山一般的身躯; өдий ~ 这么多, 这么些, 这样大小; төдий ~ 那么多, 那么多, 那样大小; туулайн ~ 像兔子一样大的.

чинээгүй **ᠴᠢᠨᠡᠭᠦᠢ** [形] ① 无力的, 虚弱的, 软弱的; 限度低的, 没水平的; ② 贫穷的, 贫寒的.

чинээдэл **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠯ** [名] ① чинээдэх 的名词; ② (技) 容许值, 限度.

чинээдэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 变有能力, 力量强大起来, 变体力过人, 限度增大, 水平提高.

чинээжих **ᠴᠢᠨᠡᠭᠢᠵᠢᠬ** [动] ① 富裕起来, 发家, 发财; ② 气力增强, 能力提高, 限度增大, 水平提高.

чинээжицгээх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠡᠬ** [动] чинээжих 的众动态.

чинээжүүлэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чинээжих 的使动态.

чинээжүүн **ᠴᠢᠨᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠨ** [形] 强壮的; 刚健的; 富裕的.

чинээлэг **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [形] ① 富裕的, 殷实的: ~ аж байдал 小康生活; ~ амьдрал

富裕生活; ~ айл 富裕的人家; ② 有力量的, 健壮的, 强大的; 限度很大的, 水平很高的.

чинээлэгжих **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠢᠵᠢᠬ** [动] 参见 чинээжих.

чинээлэгжүүлэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чинээлэгжих 的使动态.

чинээрлэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠡᠬ** [动] 参见 чинээрхэх.

чинээрхийлэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠬᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 恃强, 显示才能; ② 夸富, 以富自豪.

чинээрхүү **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠭᠦ** [形] 参见 чинээрхэг.

чинээрхүүлэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чинээрхэх 的使动态.

чинээрхчих **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠭᠢᠬᠢ** [动] чинээрхэх 的完成体.

чинээрхэг **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠭᠡᠭ** [形] ① 力气很大的, 很健壮的, 能干的; 限度很大的, 水平很高的; ② 资财很多的, 很富裕的; ③ 好夸耀的, 好吹嘘的.

чинээрхэх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠷᠢᠭᠡᠬ** [动] ① 炫耀自己富裕, 摆阔; ② 炫耀自己有力, 恃强, 显示自己的才能, 显示自己有水平, 逞能.

чинээт **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠲ** [形] 参见 чинээтэй.

чинээтэй **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有力量的, 能干的, 健壮的, 强壮的; 限度大的, 水平高的; ② 富裕的, 殷实的.

чинээх **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠬ** [动] чинэх 的使动态.

чинээхэн **ᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] чинээ II 的小称.

чир **ᠴᠢᠷ** 见 ~ ~ 呱呱(蚂蚱叫声).

чирвис **ᠴᠢᠷᠪᠢᠰ** (**ᠴᠢᠷᠪᠢᠰ**) [名] (动) 豹.

чиргүүл **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯ** [名] ① 驳船, 拖车; 牵引机: ~ онгоц 拖船, 驳船; ~ тэрэг, ~ машин, машины ~ 拖车; ② (宽而低的无座) 雪橇.

чиргүүлдүүлэх **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чиргүүлдэх 的使动态.

чиргүүлдэгдэх **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] чиргүүлдэх 的被动态.

чиргүүлдэх **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠳᠡᠬ** [动] 拖, 拖行, 曳, 牵引.

чиргүүлдэцгээх **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠬ** [动] чиргүүлдэх

дэх 的 众动态.

чиргүүлэг (чиргүүлгэн) **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [形] 拖的, 拉的, 牵引的; ~ универсаль хамгагч 牵

чиргүүлэх **ᠴᠢᠷᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чиргэх 的使动态.

чиргэх **ᠴᠢᠷᠭᠡᠬ** [动] чирэх 的使动态.

чирд **ᠴᠢᠷᠳ** 见 ~ гэх, ~ хийх (动物或物体冒出水面) 噗哧作响, 扑嗤作响.

чирэнэх **ᠴᠢᠷᠡᠨᠡᠬ** [动] чирэх 的短暂体.

чирмэл **ᠴᠢᠷᠮᠡᠯ** [形] 拖着的, 拉着的, 曳的, 牵引的.

чирүүл **ᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯ** [名] 拖轮, 拖船; 拖车: ~ тэрэг 拖车; ~ завь (小) 拖船.

чирүүлэх **ᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① чирэх 的使动态; ② 意同 чирэгдэх.

чирхрэх **ᠴᠢᠷᠬᠢᠷᠡᠬ** [动] 喊叫, 尖叫, 哭喊.

чирцгээх **ᠴᠢᠷᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] чирэх 的众动态.

чирчих **ᠴᠢᠷᠴᠢᠬ** [动] чирэх 的多次体.

чирэгдүүлэл **ᠴᠢᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] чирэгдүүлэх 的名词.

чирэгдүүлэх **ᠴᠢᠷᠡᠭᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чирэгдэх 的使动态.

чирэгдэл **ᠴᠢᠷᠡᠭᠳᠡᠯ** [名] ① 迟滞, 拖延; ② 累赘, 拖挂, 拖累, 麻烦.

чирэгдэх **ᠴᠢᠷᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] ① чирэх 的被动态; ② 被拖累, 被牵拉, 被拖入...之中.

чирэгч **ᠴᠢᠷᠡᠭᠴ** [名] ① 拖拉者; 牵引车; 曳绳; 纤夫; ② 被拖的东西; 拖车, 拖轮.

чирэлдэх **ᠴᠢᠷᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] чирэх 的互动态.

чирэлцэх **ᠴᠢᠷᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] чирэх 的共动态.

чирэх **ᠴᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 拖, 拉, 曳, 牵; тэрэг ~ 拉车; ② 使遇到麻烦, 拖累: гай тоггор ~ 使遭受不幸, 带来祸殃; төвөг ~ 招致麻烦.

чис **ᠴᠢᠰ** I 见 ~ ~ хийх 嗷哧嗷哧 (严寒冻冰声).

чис **ᠴᠢᠰ** II 见 ~ улаан 血红的, 赤红的, 鲜红的.

чисчүү **ᠴᠢᠰᠴᠢᠭᠦ** [名] 柞蚕丝绸: хятад ~ 中国丝绸.

чих **ᠴᠢᠬ** I [名] 禾苗, 幼苗: тарианы ~ 禾苗.

чих (эн) **ᠴᠢᠬ** II [名] ① 耳, 耳朵: ~ ний дэлбэ, ~ ний хуудас 耳叶; ~ ний бургуй 耳导管; ~ ний бүрээс 耳软骨囊; ~ ний язгуур 耳根; ~ ний ероол 耳底; ~ ний омог 耳背; ~ ний хөвөө 耳轮; ~ ний ухуур 耳挖子; ~ ний шүүр 耳捻, ~ ний унжлага, ~ ний гэдэл 耳垂; ~ ний сүв 耳眼; ~ ний сүйх 耳坠子, 耳环; ~ ний онги 耳迷路; ~ ний халбага 耳匙; ~ ний хэнгэрэг 耳鼓; ~ ний цэцэг 耳屏; ~ ний эмгэн хумс 耳蜗; дэлдэн ~ 扇风耳朵; ~ бөглөрөх 耳阻塞; ~ булагтах (医) 患中耳炎, 生耳底子; ~ дөжрөх, ~ засах мэс засал 耳修复手术; ~ нь урьтах (医) 耳先露; ~ тагларах 耳堵塞; ~ чанга 失聪, 老年性聋; ~ шуугих 耳鸣; ~ элдэх 耳套迭; ② 听觉: ~ сонор 耳灵的, 听觉灵敏的; ~ цохих 间接听到; ~ тавих 细听, 倾听; ~ эн чийр 听厌的, 刺耳的, 不入耳的; нүдэн балай, ~ эн дүлий 耳聋眼瞎; нэг ~ зэрээ сонсоод, нөгөө ~ зэрээ гаргах 一耳进, 一耳出 (谓健忘或漫不经心); ③ 器物耳朵, (像耳朵似的) 把儿: тогооны ~ 锅耳, 锅把; малгайн ~ 帽耳; тэргэний ~ 车檐; ~ цүү 车辖; ~ эн гэр 耳房; 旁侧的蒙古包; ~ эн дарь 烘药 (旧式火枪之火药).

чихдүүлэх **ᠴᠢᠬᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] чихдэх 的使动态.

чихдэгдэх **ᠴᠢᠬᠳᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] чихдэх 的被动态.

чихдэй **ᠴᠢᠬᠳᠡᠢ** [名] (动) 野骡.

чихдэлцэх **ᠴᠢᠬᠳᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] чихдэх 的共动态.

чихдэх **ᠴᠢᠬᠳᠡᠬ** [动] 揪耳朵, 抓住耳朵.

чихдэцгээх **ᠴᠢᠬᠳᠡᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] чихдэх 的众动态.

чихих **ᠴᠢᠬᠢᠬ** [动] ① 塞入, 填入, 填塞: хүүдийд ~ 塞进口袋; ② 暴食, 大量地吃: ~ н цутгах маягаар заах 注入式教学.

чихлүүлэх *чихлүүлэх* [动] чихлэх II 的使动态.

чихлүүр *чихлүүр* [名] 喷(油)嘴; 定油孔.

чихлэлцэх *чихлэлцэх* [动] чихлэх II 的共动态.

чихлэх *чихлэх* I [动] 禾苗出上, 出苗.

чихлэх *чихлэх* II [动] 做耳朵, 安上(耳形)把儿: малгай ~ 缝帽耳.

чихлэх *чихлэх* III [动] чихэх 的多次体.

чихмай *чихмай* [形] ①沉重的, 分量重的; ②稳重的, 持重的; ③端庄的; 富态的.

чихмэл *чихмэл* [名] 标本; ~ гудас 座垫; хавтгайн ~ 野骆驼标本.

чихмэлч *чихмэлч* [名] 标本工.

чихмэлчин *чихмэлчин* [名] 参见 чихмэлч.

чихрэг *чихрэг* [形] 紧塞的, 塞不进去的, 紧卡住的.

чихрэх *чихрэх* [动] (因口、缝狭小)卡住, 梗塞, 塞不进去.

чихт *чихт* [形] 参见 чихтэй I.

чихтэй *чихтэй* I [形] ①有耳的, 有耳朵的; 有听觉的: сонор ~ 耳灵的, 听觉灵敏的; ~ эрэг 翼形螺母; ②(器物)有耳的, 有(耳形)把儿的: ~ тогоо 带耳的锅.

чихтэй *чихтэй* II [名] <动> 野骡, 野驴.

чихтэс *чихтэс* [名] <医> 耳炎; ~ архаг 慢性耳炎.

чихүүлэх *чихүүлэх* [动] чихэх 的使动态.

чихүүр *чихүүр* [形] ①好隐藏东西的(人); ②贪吃的, 饭量大的.

чихцэлдүүлэх *чихцэлдүүлэх* [动] чихцэлдэх 的使动态.

чихцэлдэх *чихцэлдэх* [动] чихцэх 的互动态; 拥挤, 推挤, 充满, 紧挤.

чихцэх *чихцэх* [动] 挤, (因容纳不下而)紧, 拥挤, 充满, 紧挤.

чихчих *чихчих* [动] чихэх 的多次体.

чихэвч *чихэвч* [名] ①耳套; 护耳; ②耳机, 听筒.

чихэвчтэй *чихэвчтэй* [形] ①戴耳套的, 带护耳的; ②带耳机的, 带听筒的.

чихэгдэх *чихэгдэх* [动] ①чихэх 的被动态; ②受牵连, 被陷入, 被推入: хэрэгт ~ 在案件上受到牵连.

чихэзнэх *чихэзнэх* [动] чихэх 的短暂体.

чихэл *чихэл* [形] 硬的, 浆硬的(指绸缎等); ~ торго 浆硬的绸缎.

чихэлдүүр *чихэлдүүр* [名] <医> (牲畜的)胀肚病, 大肚病.

чихэлдэх *чихэлдэх* [动] чихэх 的互动态.

чихэлт *чихэлт* [名] ①填料, 填充物; ②堵塞, 挤, 装满; ③推, 抵顶, 推脱.

чихэлцэх *чихэлцэх* [动] чихэх 的共动态.

чихэр *чихэр* I [形] 见 цэхэр.

чихэр *чихэр* II [名] 糖: элсэн ~ 砂糖; цаасан ~ 白糖, 砂糖; мөсөн ~ 冰糖; цаастай ~ (纸裹的)水果糖; чихрийн үйллвэр 制糖厂; ~ амт 甜味; ~ шиг үг 甜言蜜语; хэлэн дээр нь ~ тавьж, хүзүүн дээр нь хутга тавих 口蜜腹剑; ~ багадлын дугжраа <医> 低血糖性昏迷; ~ өвс <植> 甘草; ~ чанах 煮糖, 熬糖, 造糖; ~ чанагч 制糖者; ~ боовын үйлдвэр 糖果点心厂; ~ өвчин, ~ шижин <医> 糖尿病; чихрийн ийлдэс <医> 糖反射; чихрийн лууван <植> 甜菜; чихрийн оронцог 糖精; чихрийн чөмөг 糖馅; чихрээр шээх 尿糖.

чихэрдүүлэх *чихэрдүүлэх* [动] чихэрдэх 的使动态.

чихэрдэх *чихэрдэх* [动] 变甜; 糖变多.

чихэрж *чихэрж* [名] 植物糖, 甘醇.

чихэржгүйнцэг *чихэржгүйнцэг* [名] <化> 贰配基.

чихэржил *чихэржил* [名] чихэржих 的名词.

чихэржих *чихэржих* [动] 有糖, 糖化.

чихэржлэг *чихэржлэг* [名] 糖: үзэм ~ 葡萄糖.

чихэрлүүлэх *чихэрлүүлэх* [动] чихэрлэх 的

使动态.

чихэрлэг **ᠬᠢᠬᠢᠷᠯᠡᠭ** [名·形] ①蔗糖; ②糖的; 糖式的, 糖一样甜的: ~ амт甜味, 甘味.

чихэрлэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠯᠡᠬ** [动]加糖; 糖渍, 糖煮, 糖溜.

чихэрт **ᠬᠢᠬᠢᠭᠦᠷᠲᠦ** [形] ①糖的, 糖类的: ~ бодис 糖类物质; ~ нийлмэл уураг <化> 糖甙, 糖缀甙; ~ хиймэл уураг 糖蛋白质; ~ хүчил <化> 乙醇酸; ~ чардуул <化> 甘氨酸; ②有糖的, 加糖的.

чихэрхүү **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠡᠭᠦ** [形] ①大耳朵的; ②耳朵似的, 耳形的.

чихэрхэг **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠡᠭ** [形]大耳的.

чихэрхэж **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠡᠵᠢ** [名]<化>甘醇.

чихэх **ᠬᠢᠬᠡᠬ** [动] ①填, 塞, 挤, 装填, 填满; ②推, 推诿, 推给别人: ажил ~ 推诿工作.

чихэцгээх **ᠬᠢᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]чихэх 的众动态.

чихээс **ᠬᠢᠬᠡᠮᠡᠳ** [名]填塞物.

чихив **ᠬᠢᠬᠢᠪ** 见 ~ ~ 哆哆嗦嗦地, 颤颤抖抖地.

чихивгэнэх **ᠬᠢᠬᠢᠪᠦᠭᠡᠨᠡᠬ** [动]微微颤抖, 微微抽搐.

чихивхийх **ᠬᠢᠬᠢᠪᠦᠬᠢᠬ** [动](小孩梦中)惊悸, 心惊.

чихивэлзэх **ᠬᠢᠬᠢᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动]哆哆嗦嗦(讽刺不稳重的人).

чихигдэх **ᠬᠢᠬᠢᠭᠢᠳᠡᠬ** [动]чихих 的被动态; ①被刺(戳, 穿, 扎); ②被排挤, 被歧视, 被欺辱, 被压迫, 被虐待; 被挖苦.

чихигнүүлэх **ᠬᠢᠬᠢᠭᠢᠨᠦᠯᠡᠬ** [动]чихигнэх 的使动态.

чихигнэх **ᠬᠢᠬᠢᠭᠢᠨᠡᠬ** [动]颤动, 发抖, 战栗: хоолой ~ 声音颤抖.

чихилдээн **ᠬᠢᠬᠢᠯᠢᠳᠡᠭᠡᠨ** [名]刺杀运动, 击剑项目, 剑术.

чихилдээнч **ᠬᠢᠬᠢᠯᠢᠳᠡᠭᠡᠨᠴᠢ** [名]击剑手, 击剑运动员.

чихилцэх **ᠬᠢᠬᠢᠯᠴᠡᠬ** [动]чихих 的共动态.

чихиргүүр **ᠬᠢᠬᠢᠷᠭᠦᠦᠷ** [名]<技>振动器.

чихиргэнэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠭᠡᠨᠡᠬ** [动]见 чичрэгнэх.

чихиргээ(н) **ᠬᠢᠬᠢᠷᠭᠡᠭᠡ** [名]振动, 振颤, 颤抖.

чихирхийлүүлэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]чихирхийлэх 的使动态.

чихирхийлэл **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠯ** [名]颤动, 发抖, 抖动, 战栗.

чихирхийлэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬ** [动]颤动, 发抖, 抖动, 战栗.

чихирхлэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠬᠢᠯᠡᠬ** [动](冷得或痛得)发抖, 颤抖.

чихирцгээх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]чихрэх 的众动态.

чихирчих **ᠬᠢᠬᠢᠷᠴᠢᠬ** [动]чихрэх 的完成体.

чихирэлцэх **ᠬᠢᠬᠢᠷᠡᠯᠴᠡᠬ** [动]чихрэх 的共动态.

чихих **ᠬᠢᠬᠢᠬ** [动] ①刺, 戳, 穿, 扎, 刺杀: хутгаар ~ 用刀刺; шороор ~ 用铁钎子戳; ②歧视, 另眼看待, 排挤, 欺辱, 虐待; 挖苦: нүд ~ 歧视, 另眼看待.

чихицгээх **ᠬᠢᠬᠢᠶᠢᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]чихих 的众动态.

чихчлүүлэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ①чихчлэх 的使动态; ②意同 чичлэгдэх.

чихчлүүр **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠷ** 见 ~ хорхой <动>介壳虫, 蚱.

чихчлэгдэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠡᠭᠢᠳᠡᠬ** [动]чихчлэх 的被动态.

чихчлэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠯᠡᠬ** [动·名] ①чихчих 的多次体; ②<医>捶击法.

чихчрүүдэс **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠰ** [名]颤抖; 哆嗦.

чихчрүүлэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]чихчрэх 的使动态.

чихчрүүс **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠦᠭᠦᠰ** [名]颤抖, 发抖.

чихчрэг **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠭᠡ** [名]颤抖, 发抖, 哆嗦, 战栗.

чихчрэглэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]颤抖, 发抖, 哆嗦, 战栗, 战战兢兢: даарч ~ 冻得发抖; айж ~ 吓得颤抖.

чихчрэгнүүлэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动]чихчрэгнэх 的使动态.

чихчрэгнэх **ᠬᠢᠬᠢᠴᠢᠷᠭᠡᠨᠡᠬ** [动]不断振动, 不停颤抖, 不断发抖.

- чичрэл** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠯ** [名] 颤动, 战栗, 发抖; 打颤, 振颤; (医) 阵挛.
- чичрэлдэх** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠯᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] чичрэх 的 互动态.
- чичрэлт** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠯᠢᠲᠦ** [名] 参见 чичрэл.
- чичрэмдэг** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠮᠳᠡᠭ** [形] 不停颤抖的, 战栗的, 战战兢兢的, 振颤的.
- чичрэх** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] 颤抖, 发抖, 战栗, 振颤, 战战兢兢; (医) 阵挛; зүрх ~ 心跳, 内心战栗; ~ авиа (语) 颤音; ~ дүүжинт төмс малтагч 悬挂振动式马铃薯挖掘机; ~ таталдаа (医) 阵挛性痉挛.
- чичрээ** **ᠴᠢᠴᠢᠷᠢᠡ** [名·形] 颤抖(的), 战栗(的), 战战兢兢(的), 振颤(的).
- чичүү** **ᠴᠢᠴᠢᠭᠦ** [名] 参见 чичсүү.
- чичүүлэх** **ᠴᠢᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① чичих 的使动态; ② 意同 чичигдэх.
- чичүүр** **ᠴᠢᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 刺戳工具, 大针, 锥子, 木钉; ◇ ~ хорхой (动) 蜈蚣; ~ цохлол.
- чичүүрт** **ᠴᠢᠴᠢᠭᠦᠷᠲᠦ** [名] (动) 介壳虫.
- чиччих** **ᠴᠢᠴᠢᠬᠢᠬ** [动] чичих 的多次体.
- чичээс** **ᠴᠢᠴᠢᠡᠰ** [名] ① 嫩树枝; ② 豆芽.
- чичээслэх** **ᠴᠢᠴᠢᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 长出嫩枝; ② 长出豆芽.
- чогчгор** **ᠴᠣᠭᠴᠢᠭᠣᠷ** [形] 轻快的, 敏捷的.
- чогчиго** **ᠴᠣᠭᠴᠢᠭᠢᠭᠣ** [名] (动) 伯劳; ◇ далан хэлт ~ (动) 反舌(鸟名).
- чогчойх** **ᠴᠣᠭᠴᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] 变轻快, 变敏捷.
- чогчоохой** **ᠴᠣᠭᠴᠢᠭᠢᠬᠡᠬᠢ** [名] (动) 鸚(属).
- чодов** **ᠴᠣᠳᠣᠪ** [名] 经文: ламын ~ 喇嘛经.
- чойжин** **ᠴᠣᠶᠢᠵᠢᠨ** [名] 三角形: ~ тамга 三角形印章.
- чойнзон** **ᠴᠣᠶᠢᠨᠵᠣᠨ** [名] (宗) 乔依经.
- чойр** **ᠴᠣᠶᠢᠷ** [名] (宗) (喇嘛教的) 哲理: ~ булалдах 辩经, 佛教哲理辩论.
- чойчгор** **ᠴᠣᠶᠢᠴᠢᠭᠣᠷ** [形] 腿罗圈的, 罗圈腿的.
- чойчийх** **ᠴᠣᠶᠢᠴᠢᠭᠢᠬᠡ** [动] 腿变成罗圈状, 腿变罗圈.

- чол** **ᠴᠣᠯ** 见 ~ ~ хийх 扑通(落水声), 滴滴哒哒声.
- чондор** **ᠴᠣᠨᠳᠣᠷ** [名] 殊串.
- чоно(н)** **ᠴᠣᠨᠣ** [名] (动) 狼: азарган ~ 公狼; өлөгчин ~ 母狼; чонын бэлтрэг 狼崽子; чонын үүр 狼窝; хөх ~ 灰狼; ~ н дах 狼皮大衣; ~ хонь хоёр шиг 像狼和绵羊一样(喻敌对关系); ~ ооготно (动) 银鼠, 伶鼠, 白鼠; чонын ам (医) 狼咽; чонын нүд (植) 瑞香(属); чонын хөлбөдөс (植) 狼毒; чонын хөрвөш (医) 荨麻疹; 风疹; ~ яр (医) 红斑狼疮; чонын хялгана (植) 狐草, 牛尾草; чонын төмс (植) 黄百合; чонын халтар (植) 枪头菜; чонын элэг (植) 老鸛眼树; чонын сүүл (植) 酸柳菜.
- чоногоно** **ᠴᠣᠨᠣᠭᠣᠨᠣ** [名] (植) 久苓菊: монгол ~ 蒙古久苓菊.
- чономбар** **ᠴᠣᠨᠣᠮᠪᠠᠷ** [名] (动) 鹿.
- човонбор** **ᠴᠣᠨᠣᠮᠪᠣᠷ** [名] 参见 чономбар.
- чононцор** **ᠴᠣᠨᠣᠨᠴᠣᠷ** [名] (动) 豪狗(狼之一种).
- Чонос** **ᠴᠣᠨᠣᠰ** [名] ① чоно 的复数; ② (陈) 赤那思氏(蒙古族一部族).
- чорос** **ᠴᠣᠷᠣᠰ** [名] 参见 цорс.
- чохой** **ᠴᠣᠬᠣᠶ** [名] 见 шохой.
- чохойдогч** **ᠴᠣᠬᠣᠶᠢᠳᠣᠭᠴᠢ** [名] 抹石灰工, 刷石灰工.
- чохойдох** **ᠴᠣᠬᠣᠶᠢᠳᠣᠬᠡ** [动] 抹石灰, 刷石灰.
- чохойдуулах** **ᠴᠣᠬᠣᠶᠢᠳᠣᠭᠢᠯᠠᠬᠡ** [动] чохойдох 的使动态.
- чөдөр** **ᠴᠡᠳᠦᠷ** [名] ① 三腿马绊, 脚绊; 脚镣; дээсэн ~ 细绳做的马绊; суран ~ 皮马绊; ~ тушаа 马绊; ~ өвс (植) 金丝草; ~ сэдэргэнэ (植) 旋花; ~ төмөр 枪门的连结平板条; ~ галзуу (医) 伴有痉挛的狂犬病; ② 绊脚石, 阻碍, 羁绊, 桎梏.
- чөдөрлөгдөх** **ᠴᠡᠳᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ① чөдөрлөх 的被动态; ② 张口结舌, 无话可答; ③ 被牵连, 被控进去.
- чөдөрлөгч** **ᠴᠡᠳᠦᠷᠯᠡᠭᠦᠴᠢ** [名] ① 上马绊者, 绊马

者；②妨害者，妨碍者，羁绊者，上桎梏者。

чөдөрлөзнөх *чөлөрлөзнөх* [动] чөдөрлөх 的短暂体。

чөдөрлөлцөх *чөлөрлөлцөх* [动] чөдөрлөх 的共动态。

чөдөрлөх *чөлөрлөх* [动] ①上马绊，绊上(马足)；②(转)妨害，妨碍，羁绊，桎梏。

чөдөрлөцгөөх *чөлөрлөцгөөх* [动] чөдөрлөх 的众动态。

чөдөрлөчих *чөлөрлөчих* [动] чөдөрлөх 的多次体。

чөдөрлүүлэх *чөлөрлүүлэх* [动] ① чөдөрлөх 的使动态；②意同 чөдөрлөгдөх。

чөдөртэй *чөлөртэй* [形] ①上了马绊的，带绊子的；带脚镣的；②(转)受阻碍的，有羁绊的，有桎梏的。

чөдрөг *чөлдрөг* [名] (医) 伴有痉挛的狂犬病。

чөлөө(н) *чөлөг(н)* [名] ①广场；空地；②闲暇，空闲；◇ **зав** ~ 闲暇；③(事假性的或临时性的)假，假期；~ **гуйх**，~ **авах** 请假；~ **эрэх** ①请假；②伺机，钻空子；③抽空儿；~ **тавих** 放假；**амралтын** ~ 休假；~ **ний хуудас** 假条；**төрийн** 15 хоногийн ~ **олгох** 准予十五天假；~ **нд байгаа** 正在休假的；~ **нд гарсан** ①退役的；②休假的；③自由；**үндэсний эрх** ~ **ний хөдөлгөө(н)** 民族解放运动；◇ **эрх** ~ 自由，解放。

чөлөөгүй *чөлөггүй* [形] ①没空的，没空闲的，忙的；②没有假期的；没有自由的；~ **хөрвөх валют** 不能自由兑换的外币，软通货。

чөлөөжилт *чөлөгжилт* [名] ①自由化；②休闲化，松闲化。

чөлөөжих *чөлөгжих* [动] 自由化，休闲化。

чөлөөлзнөх *чөлөрлөзнөх* [动] чөлөөлөх 的短暂体。

чөлөөлөгдөх *чөлөрлөгдөх* [动] чөлөөлөх 的被动态。

чөлөөлөгч *чөлөрлөгч* [名·形] ①解放者；②解放的；~ **арми** 解放大军。

чөлөөлөлт *чөлөрлөлт* [名] чөлөөлөх 的名

词。

чөлөөлөлцөх *чөлөрлөлцөх* [动] чөлөөлөх 的共动态。

чөлөөлөх *чөлөрлөх* [动] ①请假，准假；~ **бичиг** 休假证；②解放，使获得自由；~ **арми** 解放军；~ **хөдөлгөөн** 解放运动；~ **дайн** 解放战争；**хөрөнгөтний дарлалаас** ~ 从资本主义的压迫中解放出来；**зам** ~ 打开道路；③免职，解除(工作)；解雇；**Пүрэвийг ажлаас нь** ~ 解除普日布的工作；**түүнийг цэргээс** ~ 免除他的兵役；~ **н халах** 退职；④腾出，腾空，腾闲；**вагоныг** ~ 腾空火车厢；**газрыг** ~ 腾出空地；~ **хөрвөх валют** (经) 软通货。

чөлөөлүүлэх *чөлөрлүүлэх* [动] ① чөлөөлөх 的使动态；②意同 чөлөөлөгдөх。

чөлөөлцгөөх *чөлөрлөцгөөх* [动] чөлөөлөх 的众动态。

чөлөөлчих *чөлөрлөчих* [动] чөлөөлөх 的多次体。

чөлөөт *чөлөгт* [形] ①有空的；有闲暇的；②自由的；~ **валют** 自由外汇；~ **хөмрөг** 闲置基金；~ **мөнгө** 闲置货币；~ **худалдаа** 自由贸易；~ **үлдэгдэл** 闲置余额；**эрх** ~ 自由的；~ **бөх**；~ **барилдаан** (体) 自由式摔跤；~ **ертөнц** 自由世界；~ **зах зээл** 自由市场；~ **капитал** 游资，闲置资金；~ **мэрэгжлийн хүмүүс** 自由职业者；~ **нийтийн сонгууль** 自由普选；~ **өрсөлдөөн** 自由竞争；~ **усан буудал** 自由港；~ **шүлэг** 自由诗；③(化) 游离的；~ **байдал** 游离状态。

чөлөөтэй *чөлөгтэй* [形] ①有空的；有闲暇的；②有假期的；③自由的；~ **газар** 空地，空位；~ **маяг** 自由式；~ **өшиглөх** (体) (足球的) 任意球；~ **сэлгүүр** (体) 自由泳；~ **хөрвөх валют** 可自由兑换的外币，硬通货。

чөлөөчилцгөөх *чөлөрлөцгөөх* [动] чөлөөчлөх 的众动态。

чөлөөчлөх *чөлөрчлөх* [动] ①利用闲空，抽空；②趁机，伺机。

чөмгөрхөг *чөлмгөрхөг* [形] ①多骨髓的；②多

汁的。

чөмгөрхөх *чөмгөрхөх* [动] ① 变多骨髓；② 变多汁。

чөмөг (**чөмгөн**) *чөмөг* [名] ① 骨髓：
чөмгөнд цус бүрэлдэх <生>髓造血(作用)；～ зөөлрөх <医>髓软化(病)；～ шивэх <医>骨髓穿刺；～ ний бундуу 骨髓瘤；чөмгөн хор 髓血细胞毒素；～ ний цогмог эмгэг <医>急性骨髓增生；② 管状骨头，有骨髓的骨头；～ таших 敲骨取髓；дунд ～ <解>股骨；шагаат ～ <解>小腿骨，踝骨；богтос ～ <解>牲畜桡骨；атгаал ～， бугалга ～ 肩骨；③ (牲畜之)膘，肥；～ суух 上膘，长肥胖；～ алдах 掉膘，变瘦弱；～ тэй 肥胖的。

чөмөггүй *чөмөггүй* [形] ① 无骨髓的；② 特别瘦弱的(牲畜)。

чөмөглөг *чөмөглөг* [形] ① 骨髓状的；② 上膘的。

чөмөглөгдөх *чөмөглөгдөх* [动] чөмөглөх 的被动态。

чөмөглөх *чөмөглөх* [动] 长膘，上膘，长肥壮(指牲畜)。

чөмөглөцгөөх *чөмөглөцгөөх* [动] чөмөглөх 的众动态。

чөмөглүүлэх *чөмөглүүлэх* [动] чөмөглөх 的使动态。

чөмөгт *чөмөгт* [形] 骨髓的；～ цусны би-
чиглэл 骨髓血象；～ яс<解>骨干。

чөмөгтөс *чөмөгтөс* [名] <医>骨髓炎，脊髓炎。

чөмөгтөх *чөмөгтөх* [动] <医>骨髓增生。

чөмөгтэй *чөмөгтэй* [形] ① 有骨髓的；② 膘肥体壮的，肥壮的(牲畜)。

чөмөгчлөх *чөмөгчлөх* [动] 挑选肥胖的牲畜(吃或用)。

чөмөгчлүүлэх *чөмөгчлүүлэх* [动] чөмөгч-
лөх 的使动态。

чөмөгчөр *чөмөгчөр* [名] <医>脊髓瘤，髓细胞瘤。

чөргөнөх *чөргөнөх* [动] 见 чөргөнөх。

чөргөнүүлэх *чөргөнүүлэх* [动] чөргөнөх 的

使动态。

чөргөр *чөргөр* [形] 瘦弱的，细瘦的，脆弱的。

чөргөрдүү *чөргөрдүү* [形] 十分瘦弱的，十分细瘦的，十分脆弱的。

чөргөрхөн *чөргөрхөн* [形] чөргөр 的小称；较瘦弱的，较细瘦的，较脆弱的。

чөрнийлгөх *чөрнийлгөх* [动] чөрнийх 的使动态。

чөрнийх *чөрнийх* [动] 变瘦弱，变细瘦，变脆弱。

чөргөгүүлэх *чөргөгүүлэх* [动] чөргөгнөх 的使动态。

чөргөгнөх *чөргөгнөх* [动] 瘦弱物、细瘦物或脆弱物频频动，接连晃动。

чөрөлзөх *чөрөлзөх* [动] 参见 чөргөгнөх。

чөрх *чөрх* [名] 牛鼻环。

чөрхлөх *чөрхлөх* [动] 带牛鼻环。

чөрхлүүлэх *чөрхлүүлэх* [动] чөрхлөх 的使动态。

чөрчгөр *чөрчгөр* [形] 细瘦的，纤细的，纤弱的。

чөрчгөрхөн *чөрчгөрхөн* [形] чөрчгөр 的小称；较细瘦的；较纤细的，较纤弱的。

чөрчийлгөх *чөрчийлгөх* [动] чөрчийх 的使动态。

чөрчийх *чөрчийх* [动] 变瘦细，变纤细，变纤弱。

чөрчилзэх *чөрчилзэх* [动] (细瘦物)频频动作。

чөрчилзүүлэх *чөрчилзүүлэх* [动] чөрчилзэх 的使动态。

чөтгөр *чөтгөр* [名] 鬼，魔鬼；～ ийн гал 鬼火；◇ ～ хорхой，～ бөөс <动>臭虫；～ ийн хуруу 箭石类。

чөтгөртэй *чөтгөртэй* [形] 有鬼的，有魔鬼的，见鬼的。

чөх *чөх* [拟] 奇赫，奇嘿(催马奔跑的呼喊声)。

чөчгөр *чөчгөр* [形] 细脆的，易折的。

чөчигнөх *чөчигнөх* [动] ① 细脆易折物频频

晃动、摆动；②颤动，抖动。

чөчийлгөх *чөлчөлөг* [动] чөчийх 的使动态。

чөчийх *чөлчөл* [动] ①变细脆；②手脚长出奇指(趾)；树干长出枝杈。

чөчилзөх *чөлчөлөг* [动] 参见 чөчигнөх.

чөчилзүүлэх *чөлчөлөг* [动] чөчилзөх 的使动态。

чөчих *чөлчөл* [动] ①任性，固执；②耷拉，下垂。

чөчүү *чөлчөл* [形] ①任性的，固执的；②耷拉着的，下垂的：~ зан 固执的脾气。

чугуулах *чөлчөл* [动] 会商，商讨。

чулуу(н) *чөлчөл* [名] 石，石头，石块：эрдэнийн ~ 宝石；хас ~ 璞玉；нарийн ~ 细石；бүдүүн ~ 粗石；өнгөт ~ 彩石；хэрмийн ~， эрээнт ~ 虎皮石；тэмээн ~ 分布稀疏的巨石；адуун ~ (分散在一定面积上的)大石头；хонин ~ 一片一片的灰白石头；үхэр ~ 磐石；хайр ~ 砾石，鹅卵石，石子，碎石(多棱角小石)；~н ба төмөр бетон гүүр 钢筋混凝土桥；~н асгараг 乱石堆，乱石滩；~н багана 石柱；~н бул 石滚；~н бутлуур 碎石机；~н зэвсэг (古代)石器；хуучин (шинэ) ~н зэвсэг 旧(新)石器；~н үзэг 石笔；~ бэлтгэх газар 采石场；~н бар 石印；~н барч 石印工；~н лав 石蜡；~н мод 石灰木；~н нүүрс 石炭，煤；~н нүүрсний давирхай 煤焦油；~н нүүрсний хий 煤气；~н давс 石盐，块盐；~н цай 砖茶；~н сийлбэр 石雕；~н цэцэг (医)石样痘疹；~ны түшлэг 石墩；~н самбар 石板；~н зурх ①铁石心肠；②喻指无畏、大胆、勇敢；~н хүн 石头人；~н арслан 石狮；~н ногоц 松花绿(颜料)；~н шунх 朱砂；~н будаг 矿物染料；~ тавих 用石头占卜，用石头算命；~ хаях ①扔石头；②喻指挑拨离间；~ хөөлгөх ①让狗去追赶扔出去的石头；②喻指哄骗、欺骗；◇ ~н дэгдээ (动)比目鱼。

чулуудагдах *чөлчөлөг* [动] чулуудах I 的被动态。

чулуудалцах *чөлчөлөг* [动] чулуудах I 的共动态。

чулуулах *чөлчөлөг* I [动] 抛(掷、扔)石头。

чулуудах *чөлчөлөг* II [动] 石头过多：чулуудаад ухаж болохгүй байна 石头太多挖不动。

чулуудацгаах *чөлчөлөг* [动] чулуудах I 的众动态。

чулуудуулах *чөлчөлөг* [动] чулуудах I 的使动态。

чулуудчих *чөлчөлөг* [动] чулуудах I 的完成体。

чулуужил *чөлчөлөг* [名] 参见 чулуужилт。

чулуужилт *чөлчөлөг* [名] чулуужих 的名词；石化；成岩作用。

чулуужих *чөлчөлөг* [动] ①变成化石，石化，成岩，结石，变硬石，硬化：чулуужсан давирхай 琥珀；чулуужсан уураг， чулуужсан хөврөл 石胎；чулуужсан чулуулаг 成岩岩石；чулуужсан ширхэг 细砂线石；②石头变多，石头多起来。

чулуужмал *чөлчөлөг* [名·形] (地)化石；成化石的，石化的，成岩的，结石的；硬化的：~ давирхай 石蜡，蜜蜡。

чулуужуулах *чөлчөлөг* [动] чулуужих 的使动态。

чулуужчих *чөлчөлөг* [动] чулуужих 的完成体。

чулуулаг *чөлчөлөг* [形·名] ①多石的，石头很多的：~ газар 多石之地；~ хөрс 多石土壤；②岩石，山岩：~ үүсгэгч эрдэс(矿)造岩矿物；чулуулгийн атираа 岩层褶皱；чулуулгийн бүтэц 岩石结构；чулуулгийн бэхжил 岩石强度；чулуулгийн инженер геолог 岩石工程地质。

чулуужин *чөлчөлөг* [名] (矿)髓。

чулуунцар *чөлчөлөг* [名] 小石，碎石：шөрмөсөн ~ 石棉丝(绝热材料)。

чулуурах *чөлчөлөг* [动] ①石化，变为岩石；②硬化，变坚硬。

чулуурхаг **ᠴᠢᠯᠠᠭᠬᠠᠭ** [形] ①多石的, 岩石很多的: ~ агаржсан газар 侈石荒地; ②石头质的, 石头式的: ~ суваг 石管; ~ хөрс 石质土; ~ цөл 石漠.

чулуурхуу **ᠴᠢᠯᠠᠭᠬᠠᠭᠤ** [形] ①多石的, 岩石很多的; ②石头状的, 石头形的.

чулуут **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠲᠤ** [形] ①石的, 石头的; ②有石的; ③多石头的: ~ билчээр 石头淤塞牧场.

чулуутай **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠲᠤᠢ** [形] 参见 чулуут.

чулуутас **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠲᠤᠰ** [名]〈矿〉岩石: бал ~ 石墨岩.

чулуутах **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠲᠤᠬᠤ** [动] 成石头, 石化, 结石, 硬化.

чулууч(ни) **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠴᠢ** [名] 石工, 石匠.

чулуучид **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠴᠢᠳᠢ** [名] чулууч 的复数.

чулууших **ᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠰᠢᠬᠢ** [动] 参见 чулуужих.

чумдаан **ᠴᠢᠮᠳᠠᠨ** [名] 见 чемодан.

чун **ᠴᠢᠩ** [名] 琼(美玉): ~ шигтгээ 镶嵌琼玉的装饰品.

чуу **ᠴᠢᠭᠤ** I [副] 勉强地: арай ~, ~ чай, ~ чамай 勉强勉强地.

чуу **ᠴᠢᠭᠤ** II 见 чүү.

чуулал **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠯ** [名] ①会合, 群集, 聚集; ②会议, 例行会议.

чуулалцах **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] чуулах 的共动态.

чуулах **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ①会合, 群集, 聚集; ②开会, 开例行会议.

чуулбар **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠪᠠᠷ** [形] 会合的, 群集的, 聚集一起的: ~ хөгжим (乐) 合奏(乐).

чуулга **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ①社团, 团体: дуу бүжгийн ~ 歌舞团; ②参见 чуулган; ③群, 群集, 会合.

чуулган **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠨ** [名] ①会议; (代表)大会: онцгой ~ 特别会议; ②例行会议: ээлжит ~, ээлжийн ~ 例会; Улсын Их Хурлын хаврын ~ 国家大呼拉尔春季例会.

чууллага **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠨᠠ** [名] ①群集, 聚集, 会合; ②总体: ~ авиа 〈语〉促音.

чуулуулах **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] чуулах 的使动态.

чуулцгаах **ᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] чуулах 的众动态.

чуурай **ᠴᠢᠭᠤᠷᠠᠢ** [形] 像丝的, 丝状的; 丝绸的.

чуучуулах **ᠴᠢᠭᠤᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] 啾啾地唤山羊.

чухаг **ᠴᠢᠬᠠᠭ** [形] ①罕见的, 少有的, 珍贵的; 极有用的: ~ эрдэнэ 罕有的宝石; ~ зүйл 珍贵之物; ~ ном 珍本, 绝版书; ~ үзэгдэл 奇观; 特殊现象; ~ юм 奇物, 古董, 古玩; ②贫乏的, 缺少的, 微薄的: ~ жил 歉收年.

чухагдах **ᠴᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] 变得稀少, 变得贫乏, 奇缺起来.

чухагхан **ᠴᠢᠬᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] чахаг 的小称.

чухагчлах **ᠴᠢᠬᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] 珍视, 珍惜, 看重, 重视, 着重.

чухал **ᠴᠢᠬᠠᠯ** [形] ①重要的, 必要的, 迫切的; 重要性, 必要性: ~ асуудал 重要问题; ~ биш үзэгдэл 不重要现象, 次要现象; ~ зүйл 要点; ~ мэдээ 重要消息; ~ хүчин зүйл 重要因素; ~ хэрэгсэл, ~ хэрэгцээт зүйл 必需品; ~ хэрэгцээтэй 急需的, 必需的; ~ хэрэгтэй 必须的, 必需的; ~ хөдөлмөрийн тоо 必要劳动量; онц ~ 特别重要的; хамгийн ~ 最重要的, 最迫切的; хяналт хийхийн чухлыг заах 指出进行监督的重要性; ~д нь үзэх 重视, 着重; ②必须的, 需要的, 应该的: арга хэмжээ авах нь ~ 必需采取措施, 采取措施是必要的.

чухалдах **ᠴᠢᠬᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] ①变得重要, 变得必要, 变得迫切; ②〈理〉临界.

чухалчилчих **ᠴᠢᠬᠠᠯᠴᠢᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] чухалчлах 的多次体.

чухалчлагдах **ᠴᠢᠬᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] чухалчлах 的被动态.

чухалчлангуй **ᠴᠢᠬᠠᠯᠴᠢᠯᠠᠨᠭᠤᠢ** [形] ①易重视的, 易看重的, 好强调的; ②〈语〉易看重的, 易加重的, 易重化的.

чухалчлах **ᠴᠢᠬᠠᠯᠴᠢᠬᠠᠬᠤ** [动] ①重视, 看重,

着重；强调，郑重其事：～н заах，～н тэмдэглэх 强调指出；～н зарлах 郑重宣告；～н үзэх 重视；②〈语〉着重，加重：～ өргөлт 着重重音；～ үг хэл 着重言语，加重语势的言语。

чухалчлуулах чухалчлуулах [动] ① чухалчлах 的使动态；② 意同 чухалчлагдах。

чухалшил чухалшил [名] 重要化。

чухам чухам [形·副] 真正的，地道的，实在的：～ сайн 实在好的；～ эд 地道的东西；～ үнэн 千真万确；чухмыг хэлбэл 说实在的；～ эзэн 真正的主人；～ бие 正身，本人；实物；～ байгаагийн нь зөвшөөрөх 事实上承认；～ байдал 真实性，现实性；～ болсон явдал 确实的事件；～ бус утга 非本义，派生义；～ тоо 纯数量；② 究竟：～ юу болж байна 究竟怎么样了；③ 正是：～ ийм учраас 正是由于这样的原因。

чухамдаа чухамдаа [副] ① 其实，实际上，事实上，本质上；② 究竟；③ 正是。

чухамлах чухамлах [动] ① 成为正式的，成为真正的，成为实在的；② 确定，明确；③ 说真心话，真诚地说。

чухамлуулах чухамлуулах [动] чухамлах 的使动态。

чухамхан чухамхан [形] чухам 的小称。

чухамхүү чухамхүү [副·形] ① 究竟；② 真诚

的，诚挚的；③ 实际上，事实上，本质上，真正地；～ буудлагын үед 在实弹射击时；④ 正是：～ энэ байдлаас 正是由于这个情况。

чүдэн чүдэн [名] 参见 чүдэнз。

чүдэнз(эн) чүдэнз [名] 火柴，起灯；～ зурах 划火柴；～ ний толгой 火柴头；～ ний зуруул 火柴盒磷面；～ ний хайрцаг 火柴盒；～ ний мод 火柴梗；～ ний фабрик 火柴厂。

чүү чүү 见 ～ ～ 囉囉(赶牲畜或让牲畜站立起来时的吆喝声)。

чүүчээ чүүчээ [名] 货物，行李：ачаа ～ (运输的) 货物，行李。

чэс чэс [名]〈植〉茄子。

чэсэнцэр чэсэнцэр [名]〈植〉茄类植物：чэсэнцрийн овог 茄科。

чээг чээг [拟] 切格(使牲畜入圈或停脚时的吆喝声)。

чээглэх чээглэх [动] 吆喝着切格让牲畜入圈，吆喝着切格让牲畜停脚。

чээж чээж [名] 见 цээж。

чээжлэх чээжлэх [动] 见 цээжлэх。

чялх чялх [名]〈技〉编码器。

чяс чяс 见 ～ хийх ①(动物受惊时)发出尖叫声；② 骤然疼痛。

III

ш 𐎱 蒙语第二十八个字母。

шаа 𐎱 I [名] ① 纱，绉纱，箩底纱；② 网，网

子；төмөр ～ 铁纱；～ малгай 〈陈〉鸟纱帽。

- шаа ^{ᠰᠢᠠ} II [名] ① 骆驼背两侧磨出的硬鬃, 鬃; ② 磨平的马蹄。
- шаа ^{ᠰᠢᠠ} III [感] (象棋中的) 将一军(口语)。
- шаа ^{ᠰᠢᠠ} IV [名] (解) 踝骨。
- шаа ^{ᠰᠢᠠ} V [副] 一下子(撕下): ~ татах 撕下。
- шаавай ^{ᠰᠢᠠᠪᠠᠶᠢ} [形] ① 俏丽的, 时髦的; ② 英俊的, 健美的; ③ 敏捷的, 麻利的, 矫健的。
- шаавайхан ^{ᠰᠢᠠᠪᠠᠶᠢᠬᠠᠨ} [形] шаавай 的小称: ① 俏丽的, 时髦的; ② 英俊的, 健美的; ③ 敏捷的, 麻利的, 矫健的。
- шаавар ^{ᠰᠢᠠᠪᠠᠷ} [名] (陈) 鞋。
- шааг ^{ᠰᠢᠠᠭ} 见 ~ ~ хийх ① 沙沙作响; ② (喜鹊等) 喳喳叫。
- шаагдах ^{ᠰᠢᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] ① шаах 的被动态; ② 被强迫, 被迫, 被强制; ③ 变得过重。
- шаагиан ^{ᠰᠢᠠᠭᠢᠶ᠋ᠠᠨ} [形] 敏捷的, 利落的, 轻盈的。
- шаагилдах ^{ᠰᠢᠠᠭᠢᠯᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] шаагих 的互动态。
- шаагнулах ^{ᠰᠢᠠᠭᠨᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] шаагих I、II 的使动态。
- шаагих ^{ᠰᠢᠠᠭᠢᠬᠢ} I [动] 动作敏捷、利落、轻盈。
- шаагих ^{ᠰᠢᠠᠭᠢᠬᠢ} II [动] 下暴雨, 下骤雨; бо-роо ~ 下骤雨; ~ сан бороо 阵雨, 暴雨; үүл ~ 乌云突然密集。
- шаагуу ^{ᠰᠢᠠᠭᠤᠭᠤ} [名] (植) 沙果。
- шаагүйхэн ^{ᠰᠢᠠᠭᠦᠬᠢᠭᠢᠬᠡᠨ} [形] ① 脚脖子深的; ② 浅薄的, 肤浅的, 水平差的, 能力低的: ажлын чадвар ~ 工作能力低的。
- шааз ^{ᠰᠢᠠᠵ} I [形] 质劣的, 质量不好的, 粗糙的, 粗劣的: ~ алт 粗金, 沙金; ~ мөнгө 粗银。
- шааз ^{ᠰᠢᠠᠵ} II [名] (打猎用的) 散弹, 枪砂。
- шаазан(г) ^{ᠰᠢᠠᠵᠠᠨ(ᠭ)} [名] 瓷, 瓷器, 瓷制的: ~ аяга 瓷碗; ~ сав 瓷器, 瓷具; нарийн ~ 细瓷, 细瓷器; ~ гийн шавар, ~ гийн шороо, ~ гийн наанги 陶土, 瓷土, 高岭土, 白瓷土; гангар ~ 高级细瓷, 高级细瓷器; ~ тусгаар-

лагч 瓷料绝缘体; ~ хас 瓷碧石; ~ чулуу 瓷石。

шаазантас ^{ᠰᠢᠠᠵᠠᠨᠲᠠᠰ} [名] (化) 瓷土矿, 磷钙石矿。

шаазгай ^{ᠰᠢᠠᠵᠠᠭᠠᠢ} [名] (动) 喜鹊, 鹊属。

шаазгайлиг ^{ᠰᠢᠠᠵᠠᠭᠠᠢᠯᠢᠭ} 见 ~ хөхөө (动) 鹊鸠; ~ хөгчүү (动) 蛎鹬属; ~ хөгчүүгийн салбар овог (动) 蛎鹬亚科。

шаалайлгах ^{ᠰᠢᠠᠯᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ} [动] шаалайх 的使动态。

шаалайх ^{ᠰᠢᠠᠯᠠᠶᠢᠬᠤ} [动] (衣服) 宽而长, 肥大, 不合身。

шаалах ^{ᠰᠢᠠᠯᠠᠬᠤ} I [动] ① (猛劲) 剥下, 扯下, 撕下, 揭下; 剥去, 刮(表皮); ② (转) 打, 痛打, 殴打。

шаалах ^{ᠰᠢᠠᠯᠠᠬᠤ} II [动] (下棋时) 逼王, 将一军。

шаалгар ^{ᠰᠢᠠᠯᠭᠠᠷ} [形] 矮体形的, 矮个子的。

шаалгах ^{ᠰᠢᠠᠯᠭᠠᠬᠤ} [动] шаах 的使动态。

шаалгуулах ^{ᠰᠢᠠᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шаалгах 的使动态。

шаалуулах ^{ᠰᠢᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ} I [动] шаалах I 的使动态。

шаалуулах ^{ᠰᠢᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ} II [动] шаалах II 的使动态。

шаалуур ^{ᠰᠢᠠᠯᠤᠭᠤᠷ} [名] 纱衣。

шаалдах ^{ᠰᠢᠠᠯᠳᠠᠬᠤ} [动] шаах 的共动态。

шаам ^{ᠰᠢᠠᠮ} [名] (宗) (喇嘛念经时戴的) 黄穗蒜瓣大帽。

шаан ^{ᠰᠢᠠᠨ} 见 ~ паан 无谓的谈话, 无谓的争吵; ~ паан хийх хэрэггүй 不要瞎乱扯。

шаант ^{ᠰᠢᠠᠨᠲ} [名] (解) 外胫, 胫骨, 小腿: ~ чөмөг шилбэ 小腿骨。

шаантаг ^{ᠰᠢᠠᠨᠲᠠᠭ} [名] 楔子, 楔形物; ~ би-чиг 楔形文字; ~ маягийн яс 楔形骨; ~ яс 楔骨; ~ мөгөөрс 楔状软骨; ~ навч (植) 楔叶目; ~ ны урд 胫骨前。

шаантагдах ^{ᠰᠢᠠᠨᠲᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] ① 打楔子; ② (转) 威胁, 要挟。

шаантагдуулах *ᠰᠢ᠋ᠠᠨᠲᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} шаантагдах的使动态.

шаантаглах *ᠰᠢ᠋ᠠᠨᠲᠠᠭᠯᠠᠬ* {动} 参见 шаантагдах.

шаантаглуулах *ᠰᠢ᠋ᠠᠨᠲᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} шаантаглах的使动态.

шаанцаг *ᠰᠢᠠᠨᠴᠠᠭ* {名} 参见 шаантаг.

шаанцаглах *ᠰᠢ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠯᠠᠬ* {动} 加楔子, 打楔子.

шаар *ᠰᠢᠠᠷ* {名} ①渣滓: цайны ~ 茶根; ②废物, 垃圾, 糟粕, 废屑; ③(转)败类: хүний ~ 败类; ④气球: аппараттай ~ 带仪器的气球.

шаараг *ᠰᠢᠠᠷᠠᠭ* {名} ①渣滓, 残渣; ②糟粕, 酒糟; 废料, 垃圾, 废屑; ③茶根.

шаардагдах *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬ* {动} шаардах的被动态; ①被要求、需要、迫临、面临; ②被催促, 被敦促.

шаардал *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠯ* {名} ①要求, 需要; ②催促, 敦促.

шаардалцах *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠯᠴᠢᠬ* {动} шардах的共同态.

шаардангуй *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠨᠭᠤᠢ* {副} ①紧要地, 急需地; ②急促地, 迫切地.

шаардах *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠬ* {动} ①催, 催促; 督促, 敦促: буцааж өгөхий нь ~ 催促其归还; ②要求, 需要: энэ тасалгааг дахин чимэглэхийг ~ ж байна 要求(需要)将此房间重新布置一下.

шаардацгаах *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* {动} шаардах的众动态.

шаардлага *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠭᠠ* {名} 要求, 需要: цаг үеийн ~ 时代的要求; ~ тавих 提出要求; өнөөгийн ~ 目前的要求, 现今的要求; улс төрийн ~ 政治要求; эдийн засгийн ~ 经济要求.

шаардлагатай *ᠰᠢᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠢ* {形} 有要求的, 有需要的, 有必要的.

шаардуулах *ᠰᠢᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} ① шаардах的使动态; ②意同 шаардагдах.

шаардчих *ᠰᠢᠠᠷᠳᠢᠬ* {动} шардах的完成体.

шаариг *ᠰᠢᠠᠷᠢᠭ* {名} 球, 滚珠; (体) 台球.

шаарлагдах *ᠰᠢᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ* {动} шаарлах的被动态.

шаарлах *ᠰᠢᠠᠷᠯᠠᠬ* {动} ①滤出渣子, 剔除渣滓, 分离出渣滓: цай ~ 滤出茶根, 倒茶根; ②淘汰, 剔除, 废弃: мал ~ 淘汰(老弱)牲畜.

шаарлуулах *ᠰᠢᠠᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} ① шаарлах的使动态; ②意同 шаарлагдах.

шаартах *ᠰᠢᠠᠷᠲᠠᠬ* {动} 变为废品, 成为渣子.

шаартуулах *ᠰᠢᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} шаартах的使动态.

шаатах *ᠰᠢᠠᠲᠠᠬ* {动} 马蹄磨平; (牲畜的背和蹄)磨出硬趺.

шаах *ᠰᠢᠠᠬ* {动} ①钉入, 打入, 嵌入, 楔入: гадас ~ 打桩, 钉桩; хадаас ~ 钉钉子; ②(鸟雀)啄东西: ~ шувуу 捕食动物的老鹰; ③用拳头捶打: гараар ~ 用拳头捶; ④架蒙古包, 架帐篷; ⑤嘱咐, 托靠: ам ~ 嘱咐, 嘱托; ⑥接近, 靠近, 逼近; (转)拥挤.

шаахай *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢ* I {名} 布鞋, 便鞋: зөөлөн ~ 软鞋.

шаахай *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢ* II {名} (陈、法)掌具(掌嘴的刑具, 形如鞋底).

шаахай *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢ* III 见 ~ хорхой (动)纤毛虫(纲).

шаахайдах *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢᠳᠠᠬ* {动} (陈)掌嘴(用形如鞋底之刑具).

шаахайдуулах *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* {动} шаахайдах的使动态.

шаахайнцар *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢᠨᠴᠠᠷ* {名} 硅藻.

шаахайнцарт *ᠰᠢᠠᠬᠠᠢᠨᠴᠢᠷᠲᠠ* {形} 含有硅藻的, 硅藻性的: шаахайнцарт шороо 硅藻性土.

шаахар *ᠰᠢᠠᠬᠠᠷ* 见 аахар ~ 无关紧要的, 琐碎的, 微小的, 零零碎碎的, 杂七杂八的.

шаахир *ᠰᠢᠠᠬᠢᠷ* 见 ~ (大雨)哗哗声.

шаахитнах *ᠰᠢᠠᠬᠢᠲᠨᠠᠬ* {动} 喧哗, 嘈杂; 呼啸, 咆哮; 哗哗作响.

шаахитнуулах *ᠰᠢᠠᠬᠢᠲᠨᠤᠯᠠᠬ* {动} шаахит-

нах 的使动态。

шабазит **ᠰᠢᠪᠠᠵᠢᠲᠢ** [名]〈矿〉菱沸石。

шав **ᠰᠠᠪ** I [名] ①靶, 枪靶, 箭靶: ~ буудах 打靶; буудлагын ~ 枪靶; ②架蒙古包选址之标记, 标桩: ~ тэмдэг 标桩, 路标, 界石; (转)拔丝器。

шав **ᠰᠠᠪ** II [拟] 啪啪的响声: ~ хийх 发出啪啪的响声; ~ ~ хийх 不断地啪啪响。

шав **ᠰᠠᠪ** III 见 ~ шар 深黄色, 黄黄的。

шав **ᠰᠠᠪ** IV 见 ~ хийсэн ①敏捷的, 利落的; ②真好的, 多么好的; 精致的, 精巧的: ~ хийсэн хүн 敏捷的人; ~ хийсэн эмээл байна даа! 多么好的靴子啊! 多么精致的靴子啊!

шаваа **ᠰᠠᠪᠠᠭ** [名] 签, 阄: ~ онох 中签。

шавааралдах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] шаваарах 的互动态。

шавааралдуулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавааралдах 的使动态。

шаваарах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] 群集, 密集, 麇集。

шавааруулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шаваарах 的使动态。

шаваас(ан) **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠰ** [名] ①灰泥, 泥皮, (牛羊圈的)湿牛粪皮; ②塑造品。

шаваасдах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠰᠳᠠᠬ** [动] 抹灰泥, 上泥皮, 抹泥。

шаваасдуулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠰᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шаваасдах 的使动态。

шавааслах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠰᠯᠠᠬ** [动] 抹灰泥, 上泥皮, 抹泥。

шавааслуулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠠᠰᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавааслах 的使动态。

шаваг **ᠰᠠᠪᠠᠭ** I [名]〈植〉艾蒿, 苦艾, 沙蒿: ~ шарилж 丛蒿。

шаваг **ᠰᠠᠪᠠᠭ** II [名]〈粘在人、畜脚上的〉泥雪, 冻泥。

шавагдах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] ①粘上泥雪, 粘上冻泥; ②掸, 抽打; ③ шавах I 的被动态。

шаваглах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 清除泥雪, 清除冻泥。

шаваглуулах **ᠰᠠᠪᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шаваглах 的使动态。

шавай **ᠰᠠᠪᠠᠶ** I [名] ①血灌肠, 血灌肚; ②灌肠; 灌肚; ◇ ~ нь ханах, ~ нь дүүрэх 快乐, 开心, 心满意足。

шавай **ᠰᠠᠪᠠᠶ** II [名]〈动〉柳条鱼。

шавай **ᠰᠠᠪᠠᠶ** III [形]敏捷的, 麻利的。

шавайлах **ᠰᠠᠪᠠᠶᠠᠯᠠᠬ** [动] 做灌肠, 做血灌肠。

шавалдах **ᠰᠠᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① шавах I 的互动态; 粘上, 贴上; ②(转)聚集, 群集。

шавалдуулах **ᠰᠠᠪᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавалдах 的使动态。

шавалцах **ᠰᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] шавах I、II 的共同态。

шаван **ᠰᠠᠪᠠᠨ** [名]〈铸金、银的〉模子。

шавандах **ᠰᠠᠪᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] 铸金, 铸银。

шавар **ᠰᠠᠪᠠᠷ** [名·形] ①泥, 泥巴, 稀泥, 淤泥, 烂泥, 泥土: шар ~ 黄泥; ~ зуурах 和泥; ~ болох 粘泥, 成稀泥; ~ т шигдэх 陷泥泞中; ②用泥土砌成的, 泥土结构的: ~ зуух 泥土灶; ~ байшин 土房; ~ эмнэлэг 泥疗; ~ угаал 泥浴; ~ доцог, ~ оргио 泥火山; ~ сав суулга 陶器皿; ~ уруй 泥流; ~ хороо 〈牧〉滑稽泥圈; ~ эдлэл 陶器; ~ эдлэхүүн 陶土制品, 黏土制品; шаврын хаалт (汽车等的)挡泥板; шаврын хулд загас 〈动〉大马哈鱼。

шаваргана **ᠰᠠᠪᠠᠷᠭᠠᠨᠠ** [名]〈植〉水芒草属。

шавардагдах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шавардах 的被动态。

шавардазнах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] шавардах 的短暂体。

шавардал **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠯ** I [名] 泥泞。

шавардал **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠯ** II [名]〈陈〉坎(八卦之一)。

шавардалт **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠯᠲ** [形] 泥泞的。

шавардалцах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] шавардах 共同态。

шавардах **ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①抹泥, 涂泥, 上泥皮; ②粘泥, 弄脏: гутлаа ~ в泥弄脏了

靴子；②陷入泥中：машин ~ в 汽车陷在泥里了。

шавардацгаах ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шавардах 的众动态。

шавардлага ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 灰浆。

шавардуулах ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шавардах 的使动态。

шавардчих ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠳᠠᠴᠢᠬᠢ} [动] шавардах 的多次体。

шаварлаг ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭ} [形] ① 泥泞的，泥很多的；② 稀泥状的：~ ус 淤泥水。

шаварт ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠲ} [形] 有泥的，泥泞的；脏的，粘了泥的。

шавартай ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ} [形] 参见 шаварт。

шавартах ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠬᠤ} [动] 粘上泥，弄脏。

шавартуулах ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шавартах 的使动态。

шавартчих ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠴᠢᠬᠢ} [动] шавартах 的完成体。

шаварчин ^{ᠰᠠᠪᠠᠷᠴᠢᠨ} [名] 泥水匠。

шавах ^{ᠰᠠᠪᠠᠬᠤ} I [动] ① 涂盖；上泥，(用泥蜡等)涂裹；(用泥蜡等)堵漏洞，补洞：хувингийн ёроол ~ 涂补桶底；② 塑造；③ 群集，聚集，麇集。

шавах ^{ᠰᠠᠪᠠᠬᠤ} II [动] ① (角力手)用手拍自己的大腿；② 骆驼叉开后腿用尾巴拂打自己的身体。

шавга ^{ᠰᠠᠪᠭ᠎ᠠ} I [名] ① (堵塞木器缝隙的)薄木片；② 签，闾：~ татах 抽签，抓闾；~ орхих 抽签，抓闾；~ гүйлгэх 发签子，散签子；~ онох 中签。

шавга ^{ᠰᠠᠪᠭ᠎ᠠ} II [名] 麇集，蜂拥，簇拥，密集。

шавгалах ^{ᠰᠠᠪᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 抽签，抓闾。

шавгалуулах ^{ᠰᠠᠪᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шавгалах 的使动态。

шавдагдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} I [动] шавдах I 的被动态。

шавдагдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} II [动] (被水冲而)土地流失，被冲蚀。

шавдал ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠯ} 见 ~ авах 用食指和中指弹

击手腕。

шавдам ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠮ} [名] 时机，机会，工夫。

шавдан ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠨ} 见 ~ бат 长寿(祝寿、祝福时用语)：~ бат болтугай! 敬祝长寿!

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} I [动] (用食指和中指)敲击手腕。

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} II [动] 催促，催逼，催赶。

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} III [动] 钻孔，穿孔，凿孔，穿透。

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} IV [动] 灌铸(往模子里灌铸金或银)。

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} V [动] (河流，洪水)浸蚀(土壤)，冲蚀，冲坏，冲毁。

шавдах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠬᠤ} VI [动] 急忙，匆忙，慌忙。

шавдацгаах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шавдах II、III、IV、V 的众动态。

шавдганах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] 频频敲击。

шавдгануулах ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шавдганах 的使动态。

шавдлага ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ} [名] 催促，催逼，督促。

шавдуу ^{ᠰᠠᠪᠳᠤᠭᠤ} [形] 急忙的，紧急的，赶忙的：яаруу ~ 急急忙忙的。

шавдуудах ^{ᠰᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ} [动] 仓惶，急迫，变匆促。

шавдуулах ^{ᠰᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} I [动] ① шавдах I 的使动态；② 意同 шавдагдах I。

шавдуулах ^{ᠰᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} II [动] шавдах II、III、IV、V 的使动态。

шавдуухан ^{ᠰᠠᠪᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] 仓惶的，急迫的，过于匆促的。

шавдчих ^{ᠰᠠᠪᠳᠠᠴᠢᠬᠢ} [动] шавдах II、III、IV、V 的完成体。

шавзнах ^{ᠰᠠᠪᠵᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] шавдах I、II 的短暂体。

шавна ^{ᠰᠠᠪᠨᠠ} [名] 鞣革，轻革。

шавилах ^{ᠰᠠᠪᠢᠯᠠᠬᠤ} I [动] ① (宗)做沙弥，当小和尚；② 当徒弟，当学徒，做信徒，当继承者。

шавилах ^{ᠰᠠᠪᠢᠯᠠᠬᠤ} II [动] 投机，投机取巧，钻空子。

- шавилуулах** **ᠰᠠᠪᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавилах I、II 的使动态。
- шавилхан** **ᠰᠠᠪᠢᠯᠬᠠᠨ** [形] 投机的，投机取巧的，钻空子的。
- шавинар** **ᠰᠠᠪᠢᠨᠠᠷ** [名] ① (宗) 沙弥们，沙比们；小和尚们；② 徒弟们，学徒们，信徒们，门徒们。
- шавир** **ᠰᠠᠪᠢᠷ** 见 шивэр ~ хийх 窃窃私语，耳语，细声细语，悄悄说话。
- шавираачин** **ᠰᠠᠪᠢᠷᠠᠴᠢᠨ** [名] (宗) 化缘者，募化者。
- шавираачлах** **ᠰᠠᠪᠢᠷᠠᠴᠢᠬ** [动] (宗) 化缘，乞讨，要饭。
- шавмал** **ᠰᠠᠪᠮᠠᠯ** [名·形] ① 泥塑，塑制品；② 泥塑的，塑造的：~ чимэг 塑造装饰。
- шавран** **ᠰᠠᠪᠷᠠᠨ** [名] (宗) 沙卜隆 (语佛中地位最低者)。
- шавранцар** **ᠰᠠᠪᠷᠠᠨᠴᠠᠷ** [名] 亚黏土。
- шавтал** **ᠰᠠᠪᠲᠠᠯ** [名] (植) 柿，柿子。
- шавтарга** **ᠰᠠᠪᠲᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名] (下棋的) 结局。
- шавуулах** **ᠰᠠᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① шавах I 的使动态；② 被抹上泥。
- шавх** **ᠰᠠᠪᠬ** I [名] ① 泥，泥土，泥巴；② 稀泥：~ нугас (动) 泥路蹠 (鸟)。
- шавх** **ᠰᠠᠪᠬ** II [副] 一点不剩地：~ уух 饮而尽。
- шавхагдах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шавхах 的被动态。
- шавхагдашгүй** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠢ** [形] 一点不剩的，无穷无尽的，用不尽的，竭尽的。
- шавхазнах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] шавхах 的短暂体。
- шавхай** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢ** [名] 泥泞，稀泥，泥巴：гу-дамжны ~ 街上的泥泞。
- шавхайдагдах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шавхай-дах 的被动态。
- шавхайдах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 变得特别泥泞；② 抹泥，上泥；粘上泥，粘脏；③ (转) 损伤名誉。
- шавхайдуулах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавхай-дах 的使动态。

- шавхайт** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠲ** [形] 参见 шавхайтай。
- шавхайтай** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠲᠠᠢ** [形] 泥泞的；粘了泥的：~ намар 泥泞的秋天；~ гутал 粘了泥的靴子。
- шавхайтах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠲᠠᠬ** [动] 变泥泞；粘上泥。
- шавхайтуулах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠢᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавхай-тах 的使动态。
- шавхалцах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] шавхах 的共同态。
- шавхар** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷ** [名] (井口周围的) 泥水。
- шавхаргах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] ① 见 шавхруулах I、II；② 意同 шавхрагдах I、II。
- шавхартах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷᠲᠠᠬ** [动] ① (井口周围) 有泥水：худгийн ам ~ 井口边积有泥水；② 结冰柱。
- шавхах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠬ** [动] ① 舀尽，弄干，榨干，拧干，挤干：тогоотой сүү ~ 把锅里的奶舀尽；~н уух 干杯，喝尽；② 用尽，耗尽：~н идэх 吃光，吃尽；бүх хүчээ ~ 竭尽全力。
- шавхацгаах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] шавхах 的众动态。
- шавхгар** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠷ** [名] 参见 шавхрага。
- шавхгардах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变残渣，呈钟乳石状。
- шавхдас** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠳᠠᠰ** [名] 剩余物，渣滓，剩底儿：цайн ~ 杯底，壶底；будаан ~ 碗底，锅底；нийгмийн ~ 社会渣滓。
- шавхдах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠳᠠᠬ** [动] 粘上泥，沾污。
- шавхдуулах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шавхдах 的使动态。
- шавхнийх** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠨᠢᠬ** [动] ① 敏捷，利落，机灵，轻盈：~сэн хүн 敏捷的人；~тэл 唰地一声，嗖的一声；② 质地优良，精制，精巧：~сэн ястай торго 质地优良的绸缎。
- шавхраах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠬ** I [动] шавхрах I 的使动态。
- шавхраах** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷᠠᠬ** II [动] шавхрах I、II、III 的使动态。
- шавхрага** **ᠰᠠᠪᠬᠠᠷᠭᠠ** [名] ② 残底，残渣，渣

滓, 精粕; ② 胞衣, 衣胞; ③ (医) 恶露: ~ савтас 产后子宫炎; ~ хурах 恶露滞留.

шавхрагадас *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠠᠳᠤᠰ* [名] ① 见 шавхрага; ② 挤出的东西, 拧出的东西; 恶露.

шавхрагдах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* I [动] шавхрах I 的被动态.

шавхрагдах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠳᠠᠬ* II [动] шавхрах II、III 的被动态.

шавхрах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠬ* I [动] ① 倒空 (把器皿倒置空出剩底); ② (把水) 拧出, 挤出; ③ 完, 尽.

шавхрах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠬ* II [动] 蹭破, 蹭伤, 擦破, 擦伤, 打破皮, 擦破皮, 磨脱皮.

шавхрах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠬ* III [动] 抽打: сураар ~ 用皮条抽打.

шавхруу *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠤ* [名] 残渣, 残底, 余渣, 残剩物, 糟粕.

шавхруулах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动] ① шавхрах I 的使动态; ② 意同 шавхрагдах I.

шавхруулах *ᠰᠠᠪᠬᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动] ① шавхрах II、III 的使动态; ② 意同 шавхрагдах II.

шавхтах *ᠰᠠᠪᠬᠲᠠᠬ* [动] 参见 шавхайтах.

шавхтуулах *ᠰᠠᠪᠬᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шавхтах 的使动态.

шавхуулах *ᠰᠠᠪᠬᠡᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шавхах 的使动态.

шавхуур *ᠰᠠᠪᠬᠡᠭᠤᠷ* [名] 挤奶器, 榨汁器.

шавхуурдах *ᠰᠠᠪᠬᠡᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] ① 抽打; ② 挤干, 拧干, 榨干, 空干.

шавхуурдуулах *ᠰᠠᠪᠬᠡᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① шавхуурдах 的使动态; ② 被抽打.

шавхчих *ᠰᠠᠪᠬᠴᠢᠬ* [动] ① 频频抽打; ② (转) 砸入肌骨: уас шуурга ~ 风雪凛冽, 砸入肌骨.

шавхчуулах *ᠰᠠᠪᠬᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шавхчих 的使动态.

шавхчих *ᠰᠠᠪᠬᠴᠢᠬ* [动] шавхчих 的多次体.

шавших *ᠰᠠᠪᠰᠢᠬ* [动] 抽打.

шавцгаах *ᠰᠠᠪᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] шавах I、II 的众动态.

шавчих *ᠰᠠᠪᠴᠢᠬ* [动] шавах I、II 的多次体.

шавшигдах *ᠰᠠᠪᠰᠢᠭᠳᠠᠬ* [动] шавших 的被动态.

шавших *ᠰᠠᠪᠰᠢᠬ* [动] 淋, 浇, 洒, 喷; 涂 (釉), 上 (油漆); (医) 湿敷, 湿罨: толгойгоо ~ 冲洗头; бороо ~ 雨点淋漓.

шавширга *ᠰᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠ* [名] 见 шавшрага.

шавширгадах *ᠰᠠᠪᠰᠢᠷᠭᠠᠳᠠᠬ* [动] (用细枝条) 抽打.

шавшлага *ᠰᠠᠪᠰᠢᠯᠠᠭᠠ* [名] ① 浇, 淋, 洒, 喷; 涂 (釉), 上 (漆); ② (医) 罨敷, 湿敷.

шавшрага *ᠰᠠᠪᠰᠢᠷᠠᠭᠠ* [名] ① (无枝杈之树的) 树梢; 去掉枯叶的树枝; ② 棒, 棍, 杖, 刑杖, 笞杖.

шавшуулах *ᠰᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ① шавших 的使动态; ② 意同 шавшигдах.

шавшуур *ᠰᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* [名] ① 淋具, 喷壶; 灌肠器; ② 棍棒, 刑杖, 笞杖.

шавшуурдах *ᠰᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] 用棍棒打, 施刑杖, 用棒抽打灰尘.

шавшуурдуулах *ᠰᠠᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шавшуурдах 的使动态.

шавших *ᠰᠠᠪᠰᠢᠬ* [动] шавших 的多次体.

шавь *ᠰᠠᠪᠢ* [名] ① (陈) 仆人, 奴仆; ② (宗) 沙弥, 沙比; 小和尚, 小喇嘛: шавийн яам 沙比衙门; ③ 徒弟, 弟子, 学徒; 学生: ◇ ~ сурагч 学徒, 弟子, 学生.

шавьдах *ᠰᠠᠪᠢᠳᠠᠬ* [动] ① (陈) 当仆人, 当奴仆; ② (宗) 当沙弥, 当沙比, 当小和尚, 当小喇嘛; ③ 当徒弟, 当弟子, 当学徒, 当学生.

шавьж *ᠰᠠᠪᠢᠵ* [名·动] ① 虫, 昆虫: хорхой ~ 昆虫; ~ ийн судлал 昆虫学; ~ арилгах 杀虫, 灭虫; ~ идэгчид 食虫目; ~ усггуур 杀虫剂, 除虫剂; ② (动) 钱串子 (虫).

шавьжгүйжүүлэх *ᠰᠠᠪᠢᠵᠬᠡᠭᠦᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] 杀虫, 灭虫.

шавьжгүйтүүр ^{ᠰᠠᠪᠢᠵᠦᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦ} [名] 天虫器。

шаг ^{ᠰᠠᠭ} I 见 ~ шиг 啾啾声；叶沙沙响声；
~ шиг гэх 鸟啾啾啼；~ шуг 鸣啼声；
树沙沙响声；低语声；~ шуг гэлцэх 低
声细语，窃窃私语；~ ~ хийх 喜鹊喳喳
叫。

шаг ^{ᠰᠠᠭ} II [感] (下棋时)将一军。

шаг ^{ᠰᠠᠭ} III 见 ~ хийх 很好的，精致的，精
巧的；~ хийсэн хүн 很好的人；~
хийсэн гэр 很精致的蒙古包。

шаг ^{ᠰᠠᠭ} IV [名] 剩饭，碗底子，残汤剩饭。

шаг ^{ᠰᠠᠭ} V [名] 沙赫，国王(波斯语)；Ира
ны ~ 伊朗国王。

шагаа ^{ᠰᠠᠭᠠᠭ} [名] 参见 шагай。

шагаавар ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠪᠠᠷ} [名] (军)(綑袋、工事的)
枪眼，炮眼。

шагаавч ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠪᠴ} I [名] 短腰靴。

шагаавч ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠪᠴ} II [名] 瞄准器。

шагаагуур ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠭᠤᠷ} [名] ① (军)(綑袋、工事
的)枪眼，炮眼；② (窥视等的)小孔，小
眼。

шагаалгах ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ} I [动] шагаах 的使
动态。

шагаалгах ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ} II [动] 显露一下(异样
物品或颜色)。

шагаат ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠲ} [形] ① 踝骨的，小腿骨的；踝
的；② 骰子的。

шагаах ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠬ} [动] ① 窥视，探视，偷看(从
小缝隙)：цонхоор ~ 由窗口偷看；②
瞄，瞄准；③ 伺机，投机；挑剔：ул ~ 挑
剔，找毛病；④ 露出，显露出来：уулын
толгойгоор нар ~ 太阳从山顶上露出来
了。

шагаацах ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠬ} [动] 向上扔羊拐(一种玩
法)，掷骰子。

шагаачин ^{ᠰᠠᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠨ} [名] 弹掷骰子者(玩赌博
游戏的)，玩羊拐者。

шагай ^{ᠰᠠᠭᠠᠢ} [名] ① (解)踝骨；小腿骨；踝；
脚脖子；② 骰子：~ харвах 玩骰子，弹
骰子(蒙古民间游戏)。

шагайвар ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠪᠠᠷ} [名] 参见 шагаавар。

шагайвч ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠪᠴ} 见 ~ гутал 短腰靴。

шагайвчлах ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠪᠴᠢᠯᠠᠬ} [动] 参见 шагаах。

шагайгуур ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠭᠤᠷ} [名] 参见 шагаагуур。

шагайлгах ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] шагайх 的使动
态。

шагайлдах ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠯᠳᠠᠬ} [动] шагайх 的互动
态。

шагайлт ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠯᠲ} [名] ① 窥视，探视；② 瞄
准。

шагайт ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠲ} [形] 带踝骨的：~ чөмөг 参
见 шаант。

шагайх ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠬ} [动] ① (通过缝隙、小孔)窥
视，探视，偷看，探头探脑地看：цоор
хойгоор ~ 从破孔中偷看；цонхоор ~
从窗口窥视；② 瞄，瞄准：буу ~ 用枪瞄
准；нум ~ 用箭瞄准；~ тэнхлэг 照准
轴；~ шугам 瞄准线；③ 伺机，投机，挑
剔；④ 露出，显露出来。

шагайцгаах ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] шагайх 的众
动态。

шагайчид ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠳ} [动] шагайчин 的复
数。

шагайчин ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠨ} [名] 参见 шагаачин。

шагайчих ^{ᠰᠠᠭᠠᠢᠴᠢᠬ} [动] шагайх 的完成
体。

шагалгар ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠷ} [形] 矮的，身材矮小的，
矮个子的。

шагалцаан ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠨ} [名] 玩羊拐的游戏，掷
骰子游戏。

шагалцах ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ} [动] 掷骰子。

шагалцацгаах ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] цагалцах
的众动态。

шагалцуулах ^{ᠰᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] цагалцах 的
使动态。

шагжимуни ^{ᠰᠠᠭᠵᠢᠮᠤᠨᠢ} (^{ᠰᠠᠭᠵᠢᠮᠤᠨᠢ}) [名] (宗)释迦
牟尼。

шагнагар ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠷ} [形] 参见 шантгар。

шаглаа ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠠ} [名] (沿行)密缝法。

шаглаар ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠷ} [名] (缉缝、密缝的)针脚。

шаглаас ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠭᠠᠰ} [名] ① 缉缝的衣缝，缉缝；

(缉缝、密缝的)针脚; (衣服上的)贴衩;
 ②(在衣服上用于加宽的)接角布。

шаглах ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠬ} I [动] 缉(缝纫法之一), 缉缝, 密缝, 细缝。

шаглах ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠬ} II [动] 逼王, 将一军(下棋时)。

шаглацгаах ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] шаглах I、II 的众动态。

шаглачих ^{ᠰᠠᠭᠯᠠᠴᠢᠬ} [动] шаглах I、II 的完成体。

шаглуулах ^{ᠰᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шаглах I、II 的使动态。

шагмал ^{ᠰᠠᠭᠮᠠᠯ} [名] (缉缝、密缝的)针脚。

шагнагар ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠷ} [形] 鼻孔上翻的, 鼻孔朝天的; ~ хамартай 鼻孔上翻的。

шагнагардуу ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] 参见 шагнагар。

шагнагархан ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] шагнагар 的小称。

шагнагдагчид ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠭᠴᠢᠳ} [名] 获奖者, 得奖者, 奖金获得者。

шагнагдах ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] шагнах 的被动态。

шагнайлгах ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] шагнайх 的使动态。

шагнайх ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠶᠢᠬ} [动] 变得鼻孔朝天, 变得鼻孔上翻。

шагнал ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠯ} [名] ① 奖赏, 奖品, 奖金; мөнгөн ~ 奖金; төрийн ~ 国家奖赏, 国家奖金; дээд ~ 最高奖赏; ~ өгөх 授奖, 给奖; ~ олгох 发奖; ~ ын хөмрөг 奖励基金; ② 酬金, 报酬; 稿费; зохиолчийн ~ 作者的稿酬。

шагналт ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠯᠲ} [形] ① 有奖的, 获得奖赏的, 获得奖金的, 获得奖品的; ② 参见 шагнал。

шагналтан ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠯᠲᠠᠨ} [名] 获奖者, 得奖者, 奖金获得者。

шагнах ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠬ} [动] ① 奖赏, 奖励, 授奖, 赏赐; одонгоор ~ 奖以勋章; мөнгө эд ~ 物质奖励; ② 授予; ард түмнээ халамжилсан үлгэр жишээч гэдэг цол

~ в 授予爱民模范称号。

шагнацгаах ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] шагнах 的众动态。

шагначих ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠴᠢᠬ} [动] шагнах 的完成体。

шагнуулах ^{ᠰᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① шагнах 的使动态; ② 受奖, 获奖。

шагть ^{ᠰᠠᠭᠲᠢ} I [名] 朝气, 锐气; 健壮, 强壮。

шагть ^{ᠰᠠᠭᠲᠢ} II [名] 剑, 刀, 干戈。

шагшаавад ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠠᠪᠠᠳ} [名] (宗) 僧侣的品德, 戒条, 戒行, 道德, 德行, 操行。

шагшаах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠠᠬ} [动] 整理, 整饰, 整顿, 规整; 组织, 安排。

шагшига ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠠ} [名] 啧啧声, 感叹声; ~ хонх 筛铃。

шагшигдах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠳᠠᠬ} [动] шагших 的被动态。

шагшилцах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠮᠴᠢᠬ} [动] шагших 的共动态。

шагших ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠬ} [动] ① 叫好, 啧啧赞赏; (对不好的东西) 啧啧感叹; ~н магтах 啧啧称赞; ② 喜鹊喳喳叫。

шагшуулах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шагших 的使动态。

шагшрагдах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬ} [动] шагшрах 的被动态。

шагшрах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠬ} [动] 鼓舌作啧啧声(表示不满、责骂或感叹)。

шагшруулах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① шагшрах 的使动态; ② 意同 шагшрагдах。

шагшуулах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ① шагших 的使动态; ② 意同 шагшигдах。

шагшуур ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷ} [名] ① 条状饼干(因吃起来发出“吓格希”声而得名); ② 参见 шагшуурга。

шагшуурга ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠ} [名] ① 露水, 露水珠; ② 芦苇丛。

шагшуургалах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬ} [动] ① 结露水, 下露水; ② (水中) 长出芦苇丛。

шагшуургатах ^{ᠰᠠᠭᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠᠲᠠᠬ} [动] 参见 шагшуургалах。

шагших **ᠰᠢᠭᠰᠢᠬᠢ** [动] шагсрах 的多次体。

шад **ᠰᠠᠳ** I [名] 诗行(诗的一行); дөрвөн ~ шүлэг 四行诗。

шад **ᠰᠠᠳ** II 见 ~ хийх, ~ шуд хийх 发出喀嚓声, 发出囉嗒声。

шад **ᠰᠠᠳ** III 见 ~ цэцэг (植) 闹兰花。

шад **ᠰᠠᠳ** IV [名] 寺庙的装饰。

шадар **ᠰᠠᠳᠠᠷ** [形] ①近的, 靠近的, 近便的; хотод ~ орших 住在城市附近; ◇ ойр ~ 近的, 近便的; ②亲近的, 接近的; ~ хүн 亲近的人; ~ сайд ①宠臣, 侍臣; ②国王(或总统的)首席秘书; 总统助理。

шадардал **ᠰᠠᠳᠠᠷᠳᠠᠯ** [名] 亲近, 亲信, 心腹。

шадардах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①接近, 靠近, 亲近, 亲信, 宠信; ②当近侍, 当侍臣。

шадардуулах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шадардах 的使动态。

шадарлагдах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шадарлах 的被动态。

шадарлал **ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠯ** [名] ①接近, 靠近; 亲近; ②近侍, 侍臣。

шадарлах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠬ** [动] ①接近; 亲近; 使... 向自己靠近; ②做近侍, 做侍臣。

шадарлацгаах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шадарлах 的众动态。

шадарлуулах **ᠰᠠᠳᠠᠷᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шадарлах 的使动态。

шадлагдах **ᠰᠠᠳᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шадлах 的被动态。

шадлах **ᠰᠠᠳᠯᠠᠬ** [动] 划分(藏文经典的)句线符号, 分诗行。

шадлуулах **ᠰᠠᠳᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шадлах 的使动态。

шажигнах **ᠰᠢᠵᠢᠭᠢᠩᠬᠠ** [动] 喀嚓响(折断声, 破碎声); 吱啦响(油在煎锅中之声)。

шажигнуулах **ᠰᠢᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шажигнах 的使动态。

шажин **ᠰᠢᠵᠢᠩ** [名] 参见 шашин。

шажлах **ᠰᠢᠵᠢᠯᠠᠬ** [动] ①禁止; ②(法)处死, 正法, 处决; 惩戒。

шажлуулах **ᠰᠢᠵᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шажлах 的使动态。

шаз **ᠰᠢᠵ** [副] (煮、烫、碰、击)烂; ~ чанах 煮烂。

шазайлгах **ᠰᠢᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠠ** [动] шазайх 的使动态。

шазайх **ᠰᠢᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] ①毗露出来; шүд ~毗露; ②任性, 刚愎, 耍脾气, 执拗; 反复无常。

шазалзах **ᠰᠢᠵᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] ①任性, 执拗; 反复无常, 心血来潮; 调皮捣蛋; ②(液体接近沸腾时的)翻动, 跳动。

шазалзуулах **ᠰᠢᠵᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шазалзах 的使动态。

шазарчих **ᠰᠢᠵᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] шазрах 的完成体。

шазвалзах **ᠰᠢᠵᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 шазалзах。

шазганах **ᠰᠢᠵᠠᠭᠨᠠᠬ** [动] 参见 шазалзах。

шазгануулах **ᠰᠢᠵᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шазганах 的使动态。

шазгар **ᠰᠢᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] ①任性的, 执拗的; 调皮的, 反复无常的; ~ хүүхэд 调皮的孩子; ~ зан 反复无常的性格; ②毗露的, 咧开的。

шазлагдах **ᠰᠢᠵᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шазлах 的被动态。

шазлах **ᠰᠢᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] ①煮烂; мах ~ 将肉煮烂; ②炼, 熬; ③烧; 烫痛, 灼痛; халуун усанд гараа ~ 手被热水烫疼了。

шазлуулах **ᠰᠢᠵᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шазлах 的使动态。

шазрах **ᠰᠢᠵᠠᠷᠠᠬ** [动] ①烂, 腐烂; ②破, 扯破, 破开, 脱皮; ③被烧, 被烫痛。

шазруудах **ᠰᠢᠵᠠᠷᠦᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得性急, 变得暴躁; 变得狂妄。

шазруулах **ᠰᠢᠵᠠᠷᠦᠭᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шазрах 的使动态。

шазруун **ᠰᠢᠵᠠᠷᠦᠭᠠᠨ** [形] 性急的, 暴躁的; 狂妄的; ~ залуу 暴躁的小伙子。

шазуур **ᠰᠢᠵᠠᠵᠦᠷ** [名] 下唇; (下)牙齿; ~ зуух ①咬下唇; 咬牙; ②喻指怀恨在心。

шазуурлах **ᠰᠢᠵᠠᠵᠦᠷᠠᠬ** [动] 咬紧下唇; 咬紧

牙齿。

шайба **ᠰᠢᠶᠪᠠ** [名] ① (技) (螺母底下的) 金属垫圈; ② (体) 冰球。

шал **ᠰᠠᠯ** I [名] 地板: газар ~ 屋内地面; модон ~ 木头地板。

шал **ᠰᠠᠯ** II [副] 完全, 十分: ~ тэнэг 十分笨的; ~ дэмий 全不济事, 徒然, 无用的; 胡闹的; ~ худал 纯粹的假话; ~ өөр 全然不同的, 完全不同的。

шал **ᠰᠠᠯ** III 见 ~ хийх ① 啪哧响, 扑哧响; ② 感到疲倦, 感到劳累: ~ ~ хийх ① 啪哧啪哧响, 扑哧扑哧响; ② 罗嗦不停; ~ шул хийх (小孩) 唧唧呀呀地说; ~ пал хийх ① 胡白八扯; ② (狗吃稀食时) 叭叭作响; ③ (走在泥水中) 扑哧扑哧响; ~ бал ① 邋邋的, 憋里憋气的, 衣着不整的; ② 说话不清楚的。

шал **ᠰᠠᠯ** IV [名] 净面薄皮, 去毛鞣革。

шалаа **ᠰᠠᠯᠠᠭ** [名] (象棋的各种) 将军法: тэргэний ~ хийх 用车将军。

шалааг **ᠰᠠᠯᠠᠭᠠᠭ** [名] 将军法; 参见 шалаа。

шалав **ᠰᠠᠯᠠᠪ** [副] 快地, 迅速地; 敏捷地, 轻捷地; 完全透彻: ~ ирээрэй 快快来, 请快来; ~ хийх ① 敏捷, 矫捷; ② 活泼: ~ норов 湿透了。

шалавдах **ᠰᠠᠯᠠᠪᠳᠠᠬ** [动] ① 抓紧, 加快, 加紧; ② 催, 催促。

шалавлах **ᠰᠠᠯᠠᠪᠯᠠᠬ** [动] 迅速; 敏捷, 轻捷; 加快, 加紧。

шалавлагцах **ᠰᠠᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠴᠢᠬᠠᠬ** [动] шалавлах 的众动态。

шалавлчих **ᠰᠠᠯᠠᠪᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] шалавлах 的完成体。

шалавлуулах **ᠰᠠᠯᠠᠪᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шалавлах 的使动态; ① 催促; ② 加快, 加速; 把时间提前, 缩短日期。

шалавхан **ᠰᠠᠯᠠᠪᠬᠠᠨ** [形] шалав 的小称; 较快的; 较敏捷的, 较轻捷的。

шалавч **ᠰᠠᠯᠠᠪᠴ** [名] 地毯的垫子, 地毯的垫子, 地板上的铺垫。

шалагнах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** I [动] 固定 (马套的) 后鞮, 固定鞮革; 挂鞮杆, 系坐鞮。

шалагнах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** II [动] 变肥大, 变宽大,

变松宽: өмд ~ 裤子显肥大。

шалагнах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠬ** III [动] 困扯, 胡说。

шалагнуулах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шалагнах I、II、III 的使动态。

шалай **ᠰᠠᠯᠠᠢ** I [名] ① 黏质物, 黏液: ~ гаар суулгах 腹泻, 拉稀; ② 湿的。

шалай **ᠰᠠᠯᠠᠢ** II 见 ~ балай 无用的, 令人讨厌的, 懒散的, 废话连篇的, 漫不经心的, 大大咧咧的, 不高兴的, 不乐意的。

шалайлгах **ᠰᠠᠯᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] шалайх 的使动态。

шалайх **ᠰᠠᠯᠠᠢᠬ** [动] ① 变懒散, 变散慢; 怠慢; ② 变得肥大, 变得宽大; ③ 湿透, 完全湿透。

шалам **ᠰᠠᠯᠠᠮ** I [名] 箍, 轴环; 发箍。

шалам **ᠰᠠᠯᠠᠮ** II [副] 参见 шалав。

шаламгай **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 快的, 麻利的, 熟练的, 敏捷的: ~ ажилладаг ажилчин 工作麻利的工人。

шаламгайдах **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 加紧, 努力, 突进; 变敏捷; 发奋。

шаламгайлах **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 变迅速, 变麻利, 变敏捷, 变熟练。

шаламгайлуулах **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шаламгайлах 的使动态。

шаламгайлцгаах **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动] шаламгайлах 的众动态。

шаламгайлчих **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] шаламгайлах 的完成体。

шаламгайхан **ᠰᠠᠯᠠᠮᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] шаламгай 的小称; 较快的, 较麻利的, 较迅速的, 较敏捷的, 较熟练的。

шаламтгай **ᠰᠠᠯᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 参见 шаламхай。

шаламхай **ᠰᠠᠯᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 好强求的, 好追究的。

шалан (г) **ᠰᠠᠯᠠᠨ** I [名] (马套的) 后鞮, 坐鞮, 鞮杆。

шалан (г) **ᠰᠠᠯᠠᠨ** II [名] 牛颈部下的垂肉。

шалан **ᠰᠠᠯᠠᠨ** III 见 ~ палан гэх, ~ палан хийх 胡白八扯, 胡说八道。

шалаглах **ᠰᠠᠯᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] ① 系上后鞮, 系上鞮

棍；④胡说八道，胡诌八扯。

шаланнах **ᠰᠢᠯᠠᠨᠨᠠᠬ** [动]参见 шалагнах]、
II.

шаланнуулах **ᠰᠢᠯᠠᠨᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]шаланнах
的使动态。

шалант **ᠰᠢᠯᠠᠨᠲ** [名]养肥的犏牛，喂肥的犏
牛。

шалар **ᠰᠢᠯᠠᠷ** 见 ~ ~ хийх ①饕食，显得糜
足；②(走动时)显得懒散。

шаларгах **ᠰᠢᠯᠠᠷᠭᠢᠬ** [动]衣着显得肥大，衣着
显得宽肥：~ сан хачин хүн 衣着过于
肥大的人。

шалархай **ᠰᠢᠯᠠᠷᠬᠠᠢ** [形]懒散的。

шалах **ᠰᠢᠯᠠᠬ** I [动]请求，要求，恳求，祈
求；逼，强求：асууж ~ 求问；гуйж ~
请求；нэхэж ~ 催促。

шалах **ᠰᠢᠯᠠᠬ** II [动](下棋)逼将，将一军。

шалба **ᠰᠢᠯᠪᠠ** [副](蹭、擦、抓、挠)破：~
маажих 搔破。

шалбаа **ᠰᠢᠯᠪᠠᠭᠠ** [名]①泽，泥塘，泥泞；泥沓；
②沼泽。

шалбааг **ᠰᠢᠯᠪᠠᠭ** [名]沼泽：~ тай газар 沼
泽地；~ тойром 浸没盆地。

шалбаагтах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]参见 шалбага-
нах。

шалбаганах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动]变泥泞，变成沼
泽地。

шалбагар **ᠰᠢᠯᠪᠠᠭᠠᠷ** [形]泥泞的。

шалбайлгах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动]шалбайх 的使
动态。

шалбайх **ᠰᠢᠯᠪᠠᠶᠢᠬ** [动]①变成沼泽；变泥泞；
②湿透，浸湿，弄湿；③变懒散、发懒。

шалбалагдах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]шалбалах 的
被动态。

шалбалах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠠᠬ** [动](蹭、擦、磨、刮、抓、
挠、划)破；抓伤，搔破；剥落，剥掉。

шалбалзах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠬ** [动](行动)变迅速，敏
捷，灵敏，麻利。

шалбалзуулах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]шалбал-
зах 的使动态。

шалбалуулах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠤᠯᠠᠬ** [动]шалбалах

的使动态。

шалбалцгаах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ** [动]шалбалах 的
众动态。

шалбалчих **ᠰᠢᠯᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动]шалбалах 的完
成体。

шалбар **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷ** [名]长统靴子(在沼泽地穿
的)；皮袜子；涉水皮富裤。

шалбарамтгай **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形]易破的，易
破皮的，易伤的。

шалбарамхай **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]破皮的，蹭破
的，磨破的，挠破的，抓破的。

шалбарах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷᠠᠬ** [动]蹭破，擦破，挠破；
被抓伤，搔破；被剥落，剥掉。

шалбаруулах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]шалбарах
的使动态。

шалбархай **ᠰᠢᠯᠪᠠᠷᠬᠠᠢ** [名]抓伤，撞伤，擦伤，
破伤：шарх биш ~ 不是伤口，而是抓
痕；~ зулгархай (医)表皮脱落。

шалбачих **ᠰᠢᠯᠪᠠᠴᠢᠬ** [动](部分或大片)剥落；
撞伤，擦伤，抓伤。

шалбачуулах **ᠰᠢᠯᠪᠠᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动]шалбачих
的使动态。

шалби **ᠰᠢᠯᠪᠢ** [副]参见 шалба。

шалбиганах **ᠰᠢᠯᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动](薄物)颤动，摇
动，频动。

шалбигар **ᠰᠢᠯᠪᠢᠭᠠᠷ** [形]薄的：хүч таргаар
~ 飘薄的。

шалбийлгах **ᠰᠢᠯᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动]шалбийх 的使
动态。

шалбийх **ᠰᠢᠯᠪᠢᠶᠢᠬ** [动]①湿透，浸透；②湿透
而走样；③(全身)无力，乏倦。

шалбилзах **ᠰᠢᠯᠪᠢᠯᠵᠠᠬ** [动]参见 шалбига-
нах。

шалбих **ᠰᠢᠯᠪᠢᠬ** [动]参见 шалбийх。

шалбуур **ᠰᠢᠯᠪᠤᠭᠤᠷ** [名]见 шалбар：~ гутал
长统靴子。

шалгаагдах **ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠭᠲᠠᠬ** [动]шалгаах 的
被动态。

шалгаалгах **ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠯᠭᠢᠬ** [动]①шалгаах 的
使动态；②意同 шалгаагдах。

шалгаах **ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠬ** [动]央求，哀求，苦求：

асууж ~ 求问.

шалгаацгаах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шалгаах 的众动态.

шалгаачих ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] шалгаах 的完成体.

шалгавар ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠪᠠᠷ} I [名]〈医〉冰片.

шалгавар ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠪᠠᠷ} II [名] 检验, 检查, 考验.

шалгагдах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] шалгах 的被动态.

шалгач ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠴ} [名] ① 检查者, 检验员; хянан ~ 审查者, 检查者; ② 试验者, 测试者; ③ 主考人, 考核者, 考查者, 测验者.

шалгадаг ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠳᠠᠭ} I [形] 精选的, 优选的, 经过考验的, 出色的, 杰出的, 卓越的: ~ ухаан 杰出的才智.

шалгадаг ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠳᠠᠭ} II [名]〈史〉贡生.

шалгазнах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠵᠠᠨᠬᠤ} [动] шалгах 的短暂体.

шалгал ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠯ} [名] 参见 шалгалт.

шалгалга ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠭᠠ} [名] 参见 шалгалт.

шалгалт ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠲᠤ} [名] ① 检查, 审查, 考验: гүйцэтгэлийн ~ 执行情况的检查; ② 考试, 考核, 考查, 测验: ~ авах 考试, 考核, 检查, 考查; ~ авагч 主考人; ~ гүй гүн ухаан 烦琐哲学; ~ ын комисс 考试委员会; ~ ын хуудас 准考证; ~ ын тэмдэг 检查印记; ~ өгөх 应试, 参加考核, 受考核; ~ ын цель 测试目标.

шалгалцах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] шалгах 的共动态.

шалгамал ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠮᠠᠯ} [形] 经过考验的, 经过检查的, 出色的, 精选的, 优选的.

шалгар ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷ} [形] ① 懒散的, 倦懒的, 怠慢的; ② 宽肥的, 宽大的: ~ өмд 宽肥的裤子.

шалгарагдах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] шалгарах 的被动态.

шалгарал ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠯ} [名] ① 选择, 择优, 选拔; ② 〈经〉淘汰.

шалгарах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ} [动] ① 出众, 超群, 突

出, 卓著, 出色, 拔尖, 出类拔萃: гуулалдаанд ~ 战功卓著; тэмцээнд ~ 在比赛中出众, 比赛获胜; шалгарсан баатар 卓越的英雄; ажлаар шалгарсан хүмүүс 工作出色的人们; ② 经过考验, 经过审查; 变老练.

шалгармал ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠮᠠᠯ} [形] 精选的, 出类拔萃的, 精良的, 模范的.

шалгаруулал ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯ} [名] ① 精选; ② 〈经〉鉴定.

шалгаруулалт ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠯᠲᠤ} [名] 选择, 选拔.

шалгаруулах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шалгарах 的使动态: аврага ~ тэмцээн (体) 冠军赛, 锦标赛; ~ комисс 〈体〉选拔委员会.

шалгарчих ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠤ} [动] шалгарах 的完成体.

шалгах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠬᠤ} [动] ① 检查, 考验: билет ~ 查票; ~ н байцаах 检查, 审查; ~ н байцаах комисс 检查委员会, 审查委员会; ~ н үзэх, ~ ж үзэх 检查, 审查; ② 试验, 测试: мотор ~ 试验发动机; ~ аппарат 测试仪; ③ 考试, 考核, 考查, 测验: амаар ~ 口试; бичгээр ~ 笔试.

шалгацгаах ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шалгах 的众动态.

шалгачих ^{ᠰᠢᠯᠭᠠᠭᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] шалгах 的多次体.

шалгуулагч ^{ᠰᠢᠯᠭᠤᠯᠠᠭᠠᠭᠴ} [名] 被检查者, 参加考试者, 被考者, 考生.

шалгуулах ^{ᠰᠢᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① шалгах 的使动态; ② 意同 шалгагдах; 应考, 应试.

шалгуур ^{ᠰᠢᠯᠭᠤᠷ} [名] ① 标准, 检验镜, 检测器; ② 试金石.

шалгуурлах ^{ᠰᠢᠯᠭᠤᠷᠠᠬᠤ} [动] 检验, 检测.

шалдагнах ^{ᠰᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] 赤身裸体, 一丝不挂, 脱光.

шалдагнацгаах ^{ᠰᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шалдагнах 的众动态.

шалдагнуулах ^{ᠰᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шалдагнах 的使动态.

шалдайлах ^{ᠰᠢᠯᠳᠠᠢᠯᠠᠬᠤ} [动] шалдах 的使动态.

- шалдайх** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠶᠢᠬᠡ** [动]变薄弱, 变胆怯, 累瘫。
- шалдалцгаах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬᠡ** [动]шалдлах 的众动态。
- шалдан(г)** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠨ(ᠭ)** [形]①赤身的, 赤裸的, 赤身裸体的, 一丝不挂的, 衣不蔽体的, 没穿裤子的: ~ хүүхэд 赤裸的孩子, 没穿裤子的孩子; ②无毛的, 剪过毛的(指牲畜): ~ хонь 剪了毛的绵羊; ◇**нүцгэн** ~ ①无毛的; ②赤裸的, 一丝不挂的; ③无顶的, 无遮蔽的; 不毛的, 光秃的: ~ гэр 无天窗盖子的蒙古包; ~ газар 不毛之地, 荒秃地, 贫瘠地。
- шалдар** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷ** 见 ~ болтор 愚昧的, 没见过世面的, 眼界不开阔的。
- шалдах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠬᠡ** I [动]①铺地板, 抹泥地, 抹平屋内地面; ②铺柏油路。
- шалдах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠬᠡ** II [动]陷入困境, 变孤苦伶仃, 衰落。
- шалдлагад** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠤ** [动]шалдлах 的被动态。
- шалдлах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠬᠡ** [动]剥光, 脱光, 使裸露; 使变光秃。
- шалдлуулах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]шалдлах 的使动态。
- шалдмал** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠮᠠᠯ** [形]铺好的, 铺平的; 铺有地板的: ~ зам 路面。
- шалдран(г)** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷᠠᠨ(ᠭ)** [名]裸体, 裸体者。
- шалдрах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷᠠᠬᠡ** [动]剥光, 脱光, 成裸体, 变赤裸; 变赤贫, 变光秃。
- шалдруулах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]шалдрах 的使动态。
- шалдуулах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** I [动]шалдах I 的使动态。
- шалдуулах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠷᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** II [动]шалдах II 的使动态。
- шалдчих** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠴᠢᠬᠡ** I [动]шалдах I 的多次体。
- шалдчих** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠴᠢᠬᠡ** II [动]шалдах II 的多次体。
- шалдчуулах** **ᠰᠢᠯᠳᠠᠴᠢᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]шалдчих II 的使动态。

- шалз(ан)** **ᠰᠢᠯᠵᠢ(ᠠᠨ)** I [名]牛虱, 壁虱(牲畜身上的寄生虫); ~ ан хадаас, ~ ан шивээ 按钉, 图钉; 带薄帽的钉子。
- шалз** **ᠰᠢᠯᠵᠢ** II [副]参见 шаз。
- шалз** **ᠰᠢᠯᠵᠢ** III [名](马的)红斑点。
- шалзархай** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠷᠬᠠᠢ** [形](煮, 炖)烂的; (皮肤碰, 撞, 烫)烂的。
- шалзат** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠲ** [形]①长有牛虱的, 长有壁虱的; ②有红斑点的(马)。
- шалзгана** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠠ** [名]〈动〉见 шалз I 。
- шалзлагдах** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠡ** [动]шалзлах 的被动态。
- шалзлах** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠬᠡ** [动]①(以热水)烫; ②煮熟, 炖烂(肉等): хонины толгой ~ ①烫羊头; ②将羊头炖烂。
- шалзлуулах** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]①шалзлах 的使动态; ②意同 шалзлагдах。
- шалзрах** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠷᠠᠬᠡ** [动]①烫伤(自己); ②煮熟, 煮烂。
- шалзруулах** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动]шалзрах 的使动态; 用开水烫, 烫伤; 煮熟, 煮烂。
- шалзтай** **ᠰᠢᠯᠵᠠᠢ** [形]略有红斑点的(白马)。
- шална** **ᠰᠢᠯᠨᠠ** [形]①易屨足的, 易满足的, 不馋的, 不贪食的; 不贪婪的: ~ хүүхэд 不馋的小孩; ②(因年迈)说话丢三拉四的, 颠三倒四的。
- шалиагүй** **ᠰᠢᠯᠢᠶᠡᠭᠦᠢ** [形]参见 шалиггүй。
- шалиарах** **ᠰᠢᠯᠢᠶᠠᠷᠠᠬᠡ** [动]满足, 屨足, 不馋, 不贪食, 变得不贪心。
- шалнатай** **ᠰᠢᠯᠢᠨᠠᠲᠠᠢ** [形]①颠三倒四的, 语无伦次的; ②贪食的。
- шалнатах** **ᠰᠢᠯᠢᠨᠠᠲᠠᠬᠡ** [动]①(因年迈)说话拉杂, 颠三倒四, 语无伦次; ②参见 шалиарах。
- шалиг** **ᠰᠢᠯᠢᠭ** [形]①轻薄的, 轻率的, 放肆的; ②放荡的, 淫荡的, 淫乱的: ~ явдал 放荡的行为, 淫乱的事情; ~ үг 淫猥的话; ~ зан 放荡的性格, 淫荡的性格。
- шалигдах** **ᠰᠢᠯᠢᠭᠠᠳᠠᠬᠡ** I [动]шалих I、II 的被动态。

шалигдах ^{шэлигдэх} II [动] 变十分轻薄、十分放荡、十分淫荡。

шалигдуу ^{шэлигдүү} [形] ① 颇轻薄的，颇轻率的，颇放肆的；② 颇放荡的，颇淫荡的，甚为淫乱的。

шалиглал ^{шэлиглэл} [名] ① 轻薄，放肆，轻率；② 放荡，淫荡。

шалиглах ^{шэлиглэх} [动] ① 轻薄，轻率，放肆；② 放荡，淫荡。

шалиглуулах ^{шэлигдүүлэх} [动] шалиглах 的使动态。

шалигүй ^{шэлигүй} [形] 微小的，微不足道的；无关紧要的：～ юмны хойноос хөөцөлдөөд яах вэ дээ 何必斤斤计较这些小事呢。

шалимтгай ^{шэлимтгай} [形] 参见 шалимхай。

шалимхай ^{шэлимхай} [形] ① 挥霍的，浪费的；② 不贪馋的，不贪婪的，易满足的，易满足的；③ 语无伦次的，胡言乱语的。

шалиулах ^{шэлиүүлэх} [动] шалих I、II 的使动态。

шалих ^{шэлих} I [动] 胡诌，胡扯，胡言乱语。

шалих ^{шэлих} II [动] ① 婴儿学着吃顿饭；② 满意，满足，充足，不贪馋，不贪婪；③ 浪费，挥霍。

шалихгүй ^{шэлихгүй} [形] 参见 шалиггүй。

шаллагдах ^{шаллагдэх} [动] шаллах 的被动态。

шаллалцах ^{шаллагдчих} [动] шаллах 的共动态。

шаллах ^{шаллах} [动] ① 铺地板；整铺(室内)地面；② 铺路：зам ～ 铺路。

шалацгаах ^{шаллагдгаах} [动] шаллах 的众动态。

шаллуулах ^{шаллагдүүлэх} [动] шаллах 的使动态。

шалмаа ^{шалмаа} [名] 铁箍，桶箍。

шалмаг ^{шалмаг} [形] 参见 шалав。

шалмагдах ^{шалмагдэх} [动] 变得非常敏捷，变得非常矫捷，变得十分迅速；加紧，发奋，奋进，努力。

шалмаглах ^{шалмагдэх} [动] 变敏捷，变矫捷，变迅速；加紧，发奋，奋进，努力。

шалмаграх ^{шалмагдэх} [动] 变快、变敏捷、矫捷。

шалмагхан ^{шалмагхан} [形] шалмаг 的小称；较敏捷的，较迅速的，较利落的，较矫健的，较轻快的。

шалмийх ^{шалмийх} [动] 瘪嘴。

шалмуун ^{шалмуун} [形] 敏捷的，迅速的，利落的，矫健的，轻快的。

шалмуундах ^{шалмуундэх} [动] 加紧，加快，努力，发奋。

шалрах ^{шалрах} [动] 变懒散，变散乱，变松懈。

шалтаа ^{шалтаа} [名] 参见 шалтгаа。

шалтаач ^{шалтаач} [名] 好找借口的人。

шалтаг ^{шалтаг} I [名] 理由，借口，托辞，支吾搪塞：～ заах 托辞推诿，找借口；～ хийх，～ эрэх 找借口，找托辞；хоосон ～ 无谓的借口。

шалтаг ^{шалтаг} II [名] ① 原因；② (人的)孕，胎儿：～ тай 怀孕，怀胎。

шалтаглал ^{шалтаглэл} [名] ① 借口，托辞，支吾搪塞，口实；② 假装，假病，佯装。

шалтаглах ^{шалтаглах} [动] ① 借故，找借口，托辞推诿：битгий шалтаглаад бай 别借口推诿，不要支吾搪塞；② 假装，佯装，假冒。

шалтаглачих ^{шалтаглачих} [动] шалтаглах 的完成体。

шалтаглуулах ^{шалтагдүүлэх} [动] шалтаглах 的使动态。

шалтагтай ^{шалтагтай} [形] ① 有借口的，有托辞的；② 有喜的，有身孕的。

шалталхийлах ^{шалталхийлэх} [动] шалтах 的多次体。

шалтас ^{шалтас} [名] ① 孤立大树，独株树：～ мод 孤立大树；② (植)柞木。

шалтах ^{шалтах} [动] ① 推托，推诿，找借口，支吾搪塞；逃避；② 假装，佯装，假冒。

шалтгаа ^{шалтгаа} [名] 喜，身孕。

шалтгаалах *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠯᠠᠯᠠᠬ* [动] ①(юугаар-яахаар)借故,推托,推诿: өвчнөөр шалтгаалж ирээгүй 借口有病而未去; ②(юунаас-яахаас)基于…原因;取决于…,以…为转移: хүн дутмагаас шалтгаалж биелүүлсэнгүй 由于人少,没有完成; хувьсгалт зоригоос шалтгаална 取决于革命意志; хүсэл зоригоос шалтгаалдаггүй 不取决于人的意志,不以人的意志为转移; ③(人)有喜,怀孕.

шалтгаалдлал *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠯᠠᠯᠠᠳᠯᠠᠯ* [名]参见 шалтаглал.

шалтгаан *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠨ* [名] ①情由,原因,理由,缘故;因果,动机: өвчний ~ 生病的原因; уг ~ 原因,缘故; учир ~, эз ~ 情由,原因,理由,缘故; онцын ~ 特殊原因,特别的情由; чухал ~ 重要的原因; ямар ~ аар 由于什么原因; учир ~ ы ухаан (陈)哲学; ~ ы хууль 因果律; ②(人)的喜,身孕.

шалтгаангүй *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠨᠭᠦᠢ* [形]无情由的,没有原因的,无理由的,无缘故的,自发的,突发的: ~ эпилеспи (医)自发性癫痫.

шалтгаант *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠨᠲᠠᠢ* [形]参见 шалтгаантай.

шалтгаантай *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠨᠲᠠᠢ* [形] ①有原因的,有理由的; ②有喜的,怀孕的.

шалтгаацах *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠠᠭᠴᠢᠬ* [动]参见 шалтаглах.

шалтуулах *ᠰᠢᠯᠲᠦᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шалтах 的使动态.

шалуулах *ᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* I [动]шалах I 的使动态.

шалуулах *ᠰᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* II [动](下棋时用马、车等)通王,将一军.

шалхаг *ᠰᠢᠯᠬᠠᠭ* 见 ~ ~ хөдлөх (肥大物体)频频摆动,颤动,摇动.

шалхагар *ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠠᠷ* [形]见 шалхгар.

шалхагнах *ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠨᠠᠬ* [动](肥大物)频频摆动,下垂颤动.

шалхагнуулах *ᠰᠢᠯᠬᠠᠭᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шалхагнах 的使动态.

шалхайлгах *ᠰᠢᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ* [动]шалхайх 的使动态.

шалхайх *ᠰᠢᠯᠬᠠᠶᠢᠬ* [动] ①变宽大,变宽肥(指衣着); ②变肥胖而松弛,松垂; гэдэс ~ 肚子肥胖而松垂下来; ③变松垮,变得松松垮垮; ④(转)(味道)变差,变无味,变乏味.

шалхалзах *ᠰᠢᠯᠬᠠᠯᠵᠢᠬ* [动] ①肥大、宽肥的衣物不停摆动,飘飘荡荡; ②肥胖而松垂物不停颤动、摇动; ③呈松松垮垮状.

шалхалзуулах *ᠰᠢᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шалхалзах 的使动态.

шалхас *ᠰᠢᠯᠬᠠᠰ* 见 ~ ~ хөдлөх 参见 шалхалзах.

шалхга *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠ* ~ ~ хөдлөх 参见 шалхалзах.

шалхганах *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠨᠠᠬ* [动]参见 шалхалзах.

шалхгар *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠷ* [形] ①宽大的,宽肥的(指衣着); ②肥胖而松弛的,松垂的; ③松垮的,松松垮垮的; ~ залуу байна 这是一个松松垮垮的年轻人; сул ~ биетэй 身体衰弱松垮的; ④(转)无味的,乏味的,味道不好的: ~ амттай хоол 乏味的饭食.

шалхгардах *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] ①变得过于宽大、过于宽肥; ②变得过于肥胖而松垂; ③变得过于松垮,变得松松垮垮; ④显得乏味,显得无味,味道太差.

шалхгардуу *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ* [形] ①非常宽大的,非常宽肥的; ②非常松垂的; ③非常松垮的; ④非常乏味的,味道非常不好的.

шалхгардуулах *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шалхгардах 的使动态.

шалхгархан *ᠰᠢᠯᠬᠡᠭᠠᠷᠬᠠᠨ* [形]шалхгар 的小称.

шалхмаг *ᠰᠢᠯᠬᠡᠮᠠᠭ* [名·形] ①凉乳渣液,凝乳液;速成酸奶; ②凝乳液似的;水汪汪的,含水过多的.

шалхмагтах *ᠰᠢᠯᠬᠡᠮᠠᠭᠲᠠᠬ* [动] ①变成凝乳渣液状,变成凝乳液状;变成酸奶; ②水汪汪,含水过多.

шалцгаах *ᠰᠢᠯᠴᠡᠭᠠᠬ* [动]шалах 的众动态.

шалчга ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭ᠎ᠠ} 见 ~ ~ хөдлөх I、II 参见 шалчганах.

шалчганалдах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬ} [动] шалчганах 的互动态.

шалчганах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] ① (在泥中行走时) 发扑哧扑哧声; ② (转) (言行) 黏黏乎乎, 甜言蜜语.

шалчгануулах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] шалчганах 的使动态.

шалчгар ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠷ} [形] ① 薄的, 单薄的; 薄弱的: ~ исгий 薄毡; ~ туранхай хүн (身体) 单薄瘦弱的人; ② 缺乏胆量的, 意志薄弱的.

шалчгардуу ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] ① 很薄的, 很单薄的; 很薄弱的; ② 意志很薄弱的, 胆量很缺乏的.

шалчгархан ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] шалчгар 的小称.

шалчиг ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭ} I 见 ~ ~ хийх, (在泥水中行走) 发出哗啦啦声, 发扑哧扑哧声.

шалчиг ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭ} II 见 ~ балчиг ① 稀里哗啦 (涉水声); ② 扑哧扑哧 (踩泥声).

шалчигнах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] (在泥水中行走) 发出扑哧扑哧声, 发出哗啦啦声.

шалчигнуулах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] шалчигнах 的使动态.

шалчийлгах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] шалчийх 的使动态.

шалчийх ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠭᠢᠬ} [动] 变薄, 变单薄; 变薄弱; 变胆怯, (意志) 变薄弱.

шалчилзах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 шалчигнах.

шалчилзуулах ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠯᠵᠤᠯᠠᠬ} [动] шалчилзах 的使动态.

шалчир ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠷ} 见 ~ ~ 扑哧扑哧 (在泥水中的走动声): ~ нялцар 黏乎乎的.

шаль ^{ᠰᠢᠯ} 见 ~ бүл ① 天真的, 幼稚的, 轻率的; ② 易满足的, 不贪食的, 食欲不振的: ~ бүл идэх 勉强进食, 食欲不振.

шальгүй ^{ᠰᠢᠯᠦᠭᠢ} [形] 微小的, 不大的, 微不足道的, 不怎么样的.

шальдар ^{ᠰᠢᠯᠲᠠᠷ} 见 ~ бүлдэр 天真的, 幼稚的, 轻率的.

шальдардах ^{ᠰᠢᠯᠲᠠᠷᠳᠠᠬ} [动] 变得很幼稚, 变得太天真, 变得太轻率.

шальч ^{ᠰᠢᠯᠴᠢᠬ} [形] 不贪食的, 不馋的.

шам ^{ᠰᠢᠮ} 见 ~ хийх, ~ гэх; ① (怕少吃而) 狼吞虎咽地吃; ② 发出大嚼声.

шаман ^{ᠰᠢᠮᠠᠨ} [名] (宗) (喇嘛戴的) 黄穗蒜瓣帽: ~ бөх 前倾驼峰.

шамарга ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠭ᠎ᠠ} [名] 霰, (春秋季节风暴中下的) 湿雪.

шамаргадах ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠭᠠᠳᠠᠬ} [动] 下霰, 降霰; (春秋季节风暴中) 下湿雪很多.

шамаргалах ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬ} [动] 下霰, 降霰; (春秋季节风暴中) 下湿雪, 风雪交加.

шамаргалуулах ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠭᠠᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] шамаргалах 的使动态.

шамарс ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠰ} [名] (植) 岩黄耆(属).

шамархай ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠬᠠᠢ} [名] (解) 龟头包皮.

шамархайтас ^{ᠰᠢᠮᠠᠷᠬᠠᠢᠲᠠᠰ} [名] 龟头包皮炎.

шамбала ^{ᠰᠢᠮᠪᠠᠯᠠ} [名] (宗) 天堂, 天国, 伊甸乐园.

шамбарам ^{ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠠᠮ} [名] (医) 痔疮.

шамбарамтах ^{ᠰᠢᠮᠪᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠬ} [动] (医) 生痔疮, 长痔疮.

шамбиганах ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠭᠠᠨᠠᠬ} [动] 薄嘴唇动起来去; 瘦削的面颊晃动、抖动; 抿嘴.

шамбигануулах ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] шамбиганах 的使动态.

шамбигар ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠭᠠᠷ} [形] 抿嘴的; 薄的, 瘦削的(嘴或面颊): ~ ам 薄嘴皮; ~ царай 瘦削的面颊.

шамбигардуу ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ} [形] 很薄的, 很瘦削的.

шамбигархан ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] шамбигар 的小称; 较薄的, 较瘦削的.

шамбийлгах ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] шамбийх 的使动态.

шамбийх ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠶᠢᠬ} [动] (嘴或面颊) 变薄, 变瘦削.

шамбилзах ^{ᠰᠢᠮᠪᠢᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 шамбиганах.

шамдал ^{шамдал} [名]努力, 勤奋, 专心.

шамдах ^{шамдах} [动]①用功, 勤奋, 努力, 专心致志; ~н суралцах 用心学习; ②催促, 催逼, 赶, 鞭策, 敦促.

шамдацгаах ^{шамдацгаах} [动]шамдах 的众动态.

шамдгай ^{шамдгай} I [形]贪得无厌的, 贪婪的.

шамдгай ^{шамдгай} II [形]①勤奋的, 用功的, 努力的, 专心致志的; ②动作机灵的, 敏捷的.

шамдгайлах ^{шамдгайлах} I [动]贪得无厌, 贪婪.

шамдгайлах ^{шамдгайлах} II [动]①勤奋, 用功, 努力, 专心致志; ②呈机灵、敏捷.

шамдгайрах ^{шамдгайрах} [动]变贪心, 变贪婪.

шамдгайтах ^{шамдгайтах} [动]显得贪婪, 显得贪心.

шамдуу ^{шамдуу} [形]①性急的, 急急忙忙的; 敏捷的, 机灵的; ◇ ~ явах 急忙地走; яаруу ~ 匆忙的, 急忙的; ②勤奋的, 用功的, 努力的; 专心致志的; ~ ажиллах 勤奋地工作.

шамдуулах ^{шамдуулах} [动]шамдах 的使动态; ①令其勤奋, 使其用功; ②催促, 催逼, 赶, 鞭策, 敦促.

шамдуун ^{шамдуун} [形]参见 шамдуу.

шамдуухан ^{шамдуухан} [形]шамдуу 的小称.

шамлагдах ^{шамлагдах} [动]шамлах 的被动态.

шамлах ^{шамлах} [动]捋起, 挽起, 卷起, 卷上(袖子等); ханцуй ~ 捋起袖子.

шамлацгаах ^{шамлацгаах} [动]шамлах 的众动态.

шамлачих ^{шамлачих} [动]шамлах 的多次体.

шамлуулах ^{шамлуулах} [动]шамлах 的使动态.

шамнанц ^{шамнанц} [名]〈宗〉尼姑, 修道尼, 修女.

шампаанз ^{шампаанз} (шампан) [名]算盘子.

шампан ^{шампан} [名]香槟酒; ~ ларс 香槟酒.

шампанск ^{шампанск} [名]香槟酒.

шампунь ^{шампунь} [名]香波, 洗发精.

шамраа ^{шамраа} [名]阴茎包皮.

шамрага ^{шамрага} [名]见 шамарга.

шамрагдах ^{шамрагдах} [动]шамрах I 的被动态.

шамрах ^{шамрах} I [动]①捋起, 卷上, 撩起, 挽起来, 卷起来: ханцуй ~ 捋起袖子; хормой ~ 撩起衣襟; цаас ~ 卷纸; арьс ~ 卷皮子; ②卷折, 卷刃; хадаас ~ 钉子尖儿卷折; ир нь ~ 卷刃.

шамрах ^{шамрах} II [动](春秋季节暴风)中降霰, 下湿雪, 风雪交加.

шамруулах ^{шамруулах} [动]шамрах I 的使动态.

шамших ^{шамших} [动](吃东西时嘴)发出吧哒声.

шамшгар ^{шамшгар} [形]①瘪的, 瘪嘴的; 扁的, 扁平的(多指人的嘴唇、鼻); ②变矮的, 变薄的, 走样的.

шамшгардуу ^{шамшгардуу} [形]①很扁的, 很瘪的; ②很矮的, 很薄的, 完全走样的.

шамшгархан ^{шамшгархан} [形]шамшгар 的小称.

шамшигдал ^{шамшигдал} [名]①被贪污的财物, 被侵吞的财物, 被盗用的财物, 赃物; ②损耗; 浪费, 挥霍; ◇ үрэгдэл ~ 损耗.

шамшигдах ^{шамшигдах} [动]шамших 的被动态.

шамшигдуулагч ^{шамшигдуулагч} [名]①挥霍者, 浪费者; ②贪污者, 贪污分子, 盗用者, 侵吞者: нийтийн хөрөнгийг ~ дьг хатуу шийтгэх 严惩侵吞公共财产的人.

шамшигдуулах ^{шамшигдуулах} [动]шамшигдах 的使动态; ①挥霍, 浪费; ②盗用, 贪污, 侵吞: хамтын хөрөнгийг ~ 侵吞集体财产; ③使...遭受损失: тэр ардыг их ~ в 他使人民遭受很大损失.

шамшигдчих **ᠰᠢᠮᠰᠢᠭᠢᠳᠴᠢᠬᠢ** [动] шамшигдах 的完成体。

шамшигч **ᠰᠢᠮᠰᠢᠭᠢᠴᠢ** [名] ①贪污分子, 盗用者, 侵吞者; ②挥霍者, 浪费者。

шамшигчид **ᠰᠢᠮᠰᠢᠭᠢᠴᠢᠳᠢ** [名] шамшигч 的复数。

шамшийлгах **ᠰᠢᠮᠰᠢᠶᠯᠭᠢᠬᠢ** [动] шамшийх 的使动态。

шамшийх **ᠰᠢᠮᠰᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ①变扁, 变瘪, 变扁平; ②变矮小, 走样, 走形。

шамшийчих **ᠰᠢᠮᠰᠢᠶᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠢ** [动] шамшийх 的完成体。

шамшил **ᠰᠢᠮᠰᠢᠯ** [名] ①挥霍, 浪费; ②贪污, 侵吞, 盗用; ③脏物, 脏款。

шамших **ᠰᠢᠮᠰᠢᠬᠢ** [动] ①挥霍, 浪费; ②贪污, 盗用, 侵吞: улсын хөрөнгийг ~ 贪污 (盗用、侵吞、挥霍) 国家财产; бусдын юмыг завшин ~ 盗用 (侵吞) 他人东西; ③给...带来损失, 使...遭受损失。

шамшлага **ᠰᠢᠮᠰᠢᠯᠠᠭᠢ** [名] 参见 шамшил。

шамшуу **ᠰᠢᠮᠰᠢᠴᠢᠠᠭᠤ** [形] 贪的, 贪心的。

шамшуулах **ᠰᠢᠮᠰᠢᠴᠢᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] ① шамших 的使动态; ②意同 шамшигдах。

шан(г) **ᠰᠠᠨ** I [名] ①赏, 赏赐, 奖赏; 酬金, 奖金: ~ бичиг 奖状; ~ хүртээх 受赏, 得奖; ◇ хэшиг ~ 赏, 赏赐; ②饷, 薪饷。

шан(г) **ᠰᠠᠨ** II [名] 田垄沟, 犁沟: ~ дагасан оруулга 沟灌。

шан(г) **ᠰᠠᠨ** III [名] (丝织品的) 纱, 薄纱。

шанаа(н) **ᠰᠠᠨᠠ** [名] ①〈解〉颊: ~ ны булчин 颊肌; ②〈解〉颧: ~ нум 颧弓; ~ хяр 颧骨脊; ~ яс 颧骨。

шанаадах **ᠰᠠᠨᠠᠠᠳᠠᠬᠢ** [动] 加楔形贴布; 留田埂。

шанааруу **ᠰᠠᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤ** [形] 腮根宽的。

шанаархаг **ᠰᠠᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠠᠭ** [形] 颧骨宽大的; 腮根宽大的。

шанаархуу **ᠰᠠᠨᠠᠶᠢᠷᠠᠭᠤᠬᠡᠭᠡ** [形] 参见 шанаархаг。

шанага(н) **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠ** [名] 大匙, 勺, 长柄勺子, 马勺, 铁勺: тогоо ~ 炊具; 锅勺; ~ н

шүүр 漏勺; ~ н хорхой 〈动〉蝌蚪; ~ н товнуур 曼陀铃(乐器)。

шанагалагдах **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠢ** [动] шанагалах 的被动态。

шанагалалцах **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] шанагалах 的共动态。

шанагалах **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠢ** [动] ①用勺子舀; ②用勺子舀量。

шанагалуулах **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠢ** [动] шанагалах 的使动态。

шанагалцгаах **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬᠢ** [动] шанагалах 的众动态。

шанаганц **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠴᠢ** [名] 〈动〉幼蛙, 小蛙, 小蛤蟆; 蝌蚪。

шанаганцар **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠨᠴᠢᠷ** [名] 小勺。

шанагачин **ᠰᠠᠨᠠᠭᠠᠴᠢᠨ** [动] 掌勺者, 掌勺人。

шаналал **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠯ** [名] 悲痛, 苦恼, 苦难, 忧愁, 悲哀: энэлэл ~ 悲痛, 悲哀。

шаналанги **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠨᠭᠢ** [形] 悲痛的, 苦恼的, 苦难的, 忧愁的, 悲哀的。

шаналавгүй **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠪᠭᠡᠢ** [形] 参见 шаналанги。

шаналах **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠬᠢ** I [动] 悲痛, 忧愁, 悲哀, 受苦, 遭灾难。

шаналах **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠬᠢ** II [动] (在衣服上) 加楔形贴布。

шаналах **ᠰᠠᠨᠠᠯᠠᠬᠢ** III [动] 留田埂, 留地埂。

шаналга **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠ** [名] 悲痛, 忧愁, 痛苦, 苦楚。

шаналгаа **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠭᠠ** [名] 见 шаналга。

шаналгаагүй **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠭᠠᠭᠡᠢ** [形] 无痛苦的, 无忧愁的。

шаналгаан **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠨ** [名] 参见 шаналга。

шаналгаах **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠬᠢ** [动] шаналах I 的使动态; 使苦恼, 使痛苦, 使忧愁。

шаналгат **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠲᠠ** [形] 参见 шаналгатай。

шаналгатай **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 使人痛苦的, 折磨人的, 苦恼的, 悲哀的, 忧愁的。

шаналгах **ᠰᠠᠨᠠᠯᠭᠠᠬᠢ** [动] шаналах I 的使动态。

- шаналуулах **шаналуулах** [动] шаналах I 的使动态.
- шанам **шанам** [名] (喇嘛戴的)圆顶帽.
- шангууна **шангууна** [名] (动)鸡(别名).
- шангүй **шангүй** [形] 无报酬的.
- шанд **шанд** [名] 泉, 小泉; 季节水, 上层滞水: булаг ~ 泉眼, 泉水.
- шандан **шандан** [名] 细布.
- шандар **шандар** [名] 辰砂, 朱砂.
- шандас(ан) **шандас** [名] ①(解)韧带: ~ны зүй, ~ны судлал 韧带学; ②韧性, 耐力.
- шандсархаг **шандсархаг** [形] ①肌腱发达的; ②韧性的, 健壮的, 耐劳的.
- шандасархуу **шандасархуу** [形] 参见 шандасархаг.
- шандаслаг **шандаслаг** [形] 参见 шандасархаг.
- шандастай **шандастай** [形] ①肌腱发达的; ②(转)坚韧的, 耐劳的, 顽强的.
- шандах **шандах** [动] ①嫌, 腻, 厌恶, 厌足; ②(转)(灯、蜡烛因油过多)冒黑烟、熄灭.
- шандуун **шандуун** [形] 油腻的, 发腻的, 腻人的.
- шандсархаг **шандсархаг** [形] 见 шандасархаг.
- шандсархуу **шандсархуу** [形] 见 шандасархуу.
- шандууралтай **шандууралтай** [形] 油腻的, 过腻的, 厌恶的, 厌足的, 腻足的.
- шандуурах **шандуурах** [动] (吃过多的甜腻食物)感到油腻、嫌腻、厌恶.
- шандууруулах **шандууруулах** [动] шандуурах 的使动态.
- шанз **шанз** I [名] (乐)弦子, 三弦(乐器): ~ хөгжим 三弦.
- шанз **шанз** II [名] 馅子.
- шанз **шанз** III [名] 扇.
- шанзав **шанзав** [名] (陈)(宗)总管, 管家(喇

嘛职位, 总管庙仓).

- шанздах **шанздах** [动] 弹三弦.
- шанздацгаах **шанздацгаах** [动] шанздах 的众动态.
- шанздуулах **шанздуулах** [动] шанздах 的使动态.
- шанзлах **шанзлах** [动] 调馅子.
- шанзлуулах **шанзлуулах** [动] шанзлах 的使动态.
- шанзов **шанзов** [名] 参见 шанзав.
- шанзодба **шанзодба** [名] 参见 шанзав.
- шанзчин **шанзчин** [名] 弹弦人.
- шанлуу **шанлуу** [名] 香炉.
- шантайлгах **шантайлгах** [动] шантайх 的使动态.
- шантайх **шантайх** [动] ①翘起鼻子; ②皱鼻子(如打喷嚏时); ③生气, 不乐, 发怒.
- шанталзах **шанталзах** [动] 参见 шантганах.
- шанталзуулах **шанталзуулах** [动] шанталзах 的使动态.
- шанталзчих **шанталзчих** [动] шанталзах 的完成体.
- шантаршгүй **шантаршгүй** [形] 见 шантаршгүй.
- шантганах **шантганах** [动] ①翘起鼻子, 翻起鼻子; ②生气.
- шантгануулах **шантгануулах** [动] шантганах 的使动态.
- шантгар **шантгар** [形] 鼻孔翻起的; 翘起的.
- шантгардуу **шантгардуу** [形] 鼻子翘得很高的.
- шантгардуухан **шантгардуухан** [形] шантгардуу 的小称.
- шантгархан **шантгархан** [形] шантгар 的小称.
- шантлагдах **шантлагдах** [动] шантлах 的被动态.
- шантлах **шантлах** [动] 参见 шантруулах.
- шантлуулах **шантлуулах** [动] шантлах 的

使动态.

шантраах **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] шантрах 的使动态.шантрал **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠯ** [名]泄气,灰心,气馁;畏难,胆怯;消沉.шантрамгүй **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠮᠭᠦᠢ** [形]不畏艰难的;不屈不挠的,坚韧不拔的.шантрамтгай **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]易卷刃的,易钝的;易灰心的,好泄气的,好气馁的.шантрамхай **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]参见 шантрамгай.шантрах **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠬᠤ** [动]①卷刃,变钝: хандаасны үзүүр ~ в 钉子尖折卷了;②畏难,怕难;胆怯,畏惧;③(转)失望,绝望,意志消沉: зориг ~ 垂头丧气.шантрашгүй **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠰᠢᠬᠦᠭᠦᠢ** [形]不屈不挠的,坚韧不拔的.шантруулах **ᠰᠢᠨᠲᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] шантрах 的使动态.шанх(ан) **ᠰᠢᠨᠬᠤ** [名]①髻;额发,前发;②发式,发型: дэгжин ~ 时髦的发型; ~ ан дэл 分髻.шанхавч **ᠰᠢᠨᠬᠠᠪᠴᠢ** [名]髻网,发网,束发带.шанхадах **ᠰᠢᠨᠬᠠᠳᠠᠬᠤ** [动]抓住发髻,揪住前发,揪住额发.шанхан **ᠰᠢᠨᠬᠠᠨ** [名]〈动〉鸽鸽.шанхар **ᠰᠢᠨᠬᠠᠷ** 见 ~ галуу 〈动〉豆雁,茶雁: ~ нугас 〈动〉白翅鸭.шанхат **ᠰᠢᠨᠬᠠᠲ** 见 ~ малгай 女用压发帽,束发冠;道士帽.шанхлаг **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠠᠭ** [名]假发,假发辮,假髻.шанхлагдах **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] шанхлах I 的被动态.шанхлах **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠠᠬᠤ** I [动]①给…梳好头发,梳发,梳分发;②编发辮.шанхлах **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠠᠬᠤ** II [动]〈雪坑〉边沿的雪开始融化.шанхлиг **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠢᠭ** [形]见 шанхлаг.шанхлуулах **ᠰᠢᠨᠬᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] шанхлах I 的使动态.шанцаглах **ᠰᠢᠨᠴᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动]①追究,追逐,追

击;②举行紧急审判,开急刑庭;③事情(工作)积压,积累起来,工作堆积起来,工作加重.

шанцай **ᠰᠢᠨᠴᠠᠢ** [名]咸菜.шар **ᠰᠢᠷ** I [名]〈动〉犏牛,阉割的牛.шар **ᠰᠢᠷ** II [形]①黄色的,金黄色的: ~ уураг, өндөгний ~ 蛋黄; ангир ~ 橙黄色; ангир ~ уураг 初乳; ~ хүн 红黄色头发的人; ~ арьстан ①黄色人种; ②黄色皮肤种族; ~ үнэг 棕黄色狐狸; ~ үс ①金黄色头发; ②汗毛; ~ хув 琥珀; ~ зос 黄色的赭石(土色染料); ~ тос 黄油; ~ хальс ①肉皮; ②植物种子的外壳; ~ малгайтан 〈宗〉黄教派; ~ өвчин 〈医〉黄疸病; намрын ~ нар 秋天的太阳; ~ маахай 马熊,雄熊; ~ сараана 〈植〉有卷毛的百合; ~ хойч 〈植〉黄猪殃殃; ~ удвал 〈植〉黄菊花; ~ зээргэнэ 〈植〉麻黄; ~ хялгана 〈植〉羽毛草,马尾草; ~ цахилдаг 〈植〉黄菖蒲; ~ буурцаг 〈植〉黄豆; ~ цэцэг 〈植〉黄花菜; ~ халуун өвс 〈植〉姜; ~ мод 〈植〉伏牛花; ~ шаваг 〈植〉砂苦艾; ~ яргуй 〈植〉鹅掌草; ~ хөмрөг 〈动〉黄道眉(雀); ~ шувуу 〈动〉猫头鹰; ~ зөгий 〈动〉黄蜂; ~ ирвэс 〈动〉金钱豹; ~ эвэр 四岁盘羊; ~ зам ①赤道; ②黄道; ~ ус ①积雪融化的水; ②(转)风湿症; ③乳浆; 血清; ④羊水; ⑤糖水; ~ феодал 喇嘛封建,僧侣封建; ~ хар феодалууд 僧俗封建; ~ ын шашин 〈宗〉黄教,喇嘛教; ~ лууван 〈植〉胡萝卜; ~ айраг 啤酒; ~ цай ①八分之一块的绿茶砖; ②古老的纸币单位; Шар мөрөн 黄河; ③戊(天干之五).шар **ᠰᠢᠷ** III [名]①〈医〉胃灼热: ~ (нь) дэврэх 患胃灼热症; ~ хөдлөх 胃灼热症复发; ~ (нь) хөөрөх ①患胃灼热症; 醋心; ②发怒,生气; ~ сусах 患胃灼热症; 醋心; ③酒醉后头痛.шар **ᠰᠢᠷ** IV [名]参见 уур: ~ гаргах 参见 шаралгах; ~ ынь хөдөлгөх 激怒,激将.шар **ᠰᠢᠷ** V [拟]咯嚓响,咯吱响,嗤啦啦响: цас хөлд ~ ~ хийнэ 脚踩雪发出

咯吱咯吱声; ~ шир хийх, ~ шор хийх, ~ шуур хийх 咯吱咯吱响, 嗤啦嗤啦响。

шаравтар *ᠰᠢᠷᠠᠪᠲᠠᠷ* [形] 稍带黄色的, 淡黄色的。

шаравтархан *ᠰᠢᠷᠠᠪᠲᠠᠷᠬᠠᠨ* [形] шаравтар 的小称。

шаравч *ᠰᠢᠷᠠᠪᠴᠢ* [形] 淡黄的, 浅黄的。

шарагдах *ᠰᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] шарах 的被动态。

шарагч *ᠰᠢᠷᠠᠭᠴᠢ* [形] 参见 шаравч。

шарагчин *ᠰᠢᠷᠠᠭᠴᠢᠨ* [名] ① 黄色 (指母畜之毛色); ② (天) 己: ~ гахай жил 己亥年。

Шарагчууд *ᠰᠢᠷᠠᠭᠴᠢᠭᠤᠳᠤ* (*ᠰᠢᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠳᠤ*) [名] (陈) 蒙古族一部族。

Шарайд *ᠰᠢᠷᠠᠶᠢᠳᠤ* [名] 参见 шарагчууд。

шаралга *ᠰᠢᠷᠠᠯᠭ᠎ᠠ* [名] ① 烤, 灸, 烫; ② 晒; ③ 镀。

шаралгах *ᠰᠢᠷᠠᠯᠭᠢᠬᠤ* [动] 折磨。

Шарайгол *ᠰᠢᠷᠠᠶᠢᠭᠣᠯ* [名] (陈) 蒙古族一部族 (居住于西藏北部地区)。

шаралзгана *ᠰᠢᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠠᠨᠠ* [名] (植) 苦苣菜属。

шаралхах *ᠰᠢᠷᠠᠯᠬᠠᠬᠤ* [动] ① 鄙视; 讨厌, 厌烦; ② (转) (老人身体) 欠佳, 不适, 染恙。

шаралхуу *ᠰᠢᠷᠠᠯᠬᠤᠭᠤ* [形] 变黄的, 发黄的。

шаралхуулах *ᠰᠢᠷᠠᠯᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] шаралхах 的使动态。

шаралцах *ᠰᠢᠷᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] шарах 的共动态。

шарам *ᠰᠢᠷᠠᠮ* [形] 灼热的, 炎热的, 酷热的, 烤人的, 发烫的。

шарамгай *ᠰᠢᠷᠠᠮᠭᠠᠢ* [形] 灼热的, 炎热的, 烤人的, 发烫的。

шарамдаг *ᠰᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠭ* [名] (灌木槽时淌下来的) 碎木片, 木屑, 刨花。

шарамдаглах *ᠰᠢᠷᠠᠮᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] 火燎箭杆 (使之变直)。

шарамхай *ᠰᠢᠷᠠᠮᠬᠠᠢ* [形] 参见 шаравтар。

шаранга *ᠰᠢᠷᠠᠨᠭ᠎ᠠ* [名] (化) 钎。

шарангартах *ᠰᠢᠷᠠᠨᠭᠠᠷᠲᠠᠬᠤ* [动] 患黄瘤病; 患黄脂增生病。

шарангуй *ᠰᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢ* [形] 浅黄色的, 略黄的: ~ өнгө (阴) 黄褐色; ~ цагаан өнгө 黄白色; ~ игаан өнгө 黄光橙色。

шарангуйтах *ᠰᠢᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠲᠠᠬᠤ* [动] 呈浅黄色, 呈淡黄色。

шарандан *ᠰᠢᠷᠠᠨᠳᠠᠨ* [名] 石鹬属。

шарах *ᠰᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] ① 烤; 灸, 烫: мах ~ 烤肉; ② 晒: наранд ~ 晒太阳; ③ 镀上, 镶上, 包上, 涂上: алт ~ 镀金; нэр ~ ① 受名; ② 毁坏名声。

шарваа *ᠰᠢᠷᠪᠠᠭ* [形] 甩动的, 摆尾的, 爱讨好的。

шарваах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] шарвах 的使动态。

шарваач *ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠴᠢ* [形] 反复无常的, 变化多端的。

шарвагануулах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] шарваганах 的使动态。

шарваганах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ* [动] 参见 шарвалзах。

шарвалдах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠳᠠᠬᠤ* [动] шарвах 的互动态。

шарвалзах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ* [动] ① 甩动, 摇摆 (尾巴); ② (转) 谄媚, 拍马屁, 逢迎讨好, 摇头乞怜; ③ 畏难, 胆怯。

шарвалзуулах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] шарвалзах 的使动态。

шарвалт *ᠰᠢᠷᠪᠠᠯᠲᠤ* [名] шарвах 的名词。

шарвасхийх *ᠰᠢᠷᠪᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠤ* [动] (尾巴) 猛甩一下, 猛摆一下。

шарвах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠬᠤ* [动] ① 甩动, 摇摆, 摇拍, 击 (用尾巴); ② (转) 车子滑行, 打滑; ③ (转) 反复无常, 多变: урвах ~ 反复无常; ④ 驮载的货物偏向一方, 倾斜。

шарвацгаах *ᠰᠢᠷᠪᠠᠴᠭᠠᠬᠤ* [动] шарвах 的众动态。

шарвигар *ᠰᠢᠷᠪᠢᠭᠠᠷ* [形] 稀疏的, 稀薄的, 稀稀拉拉的。

шарвигнах *ᠰᠢᠷᠪᠢᠭᠢᠨᠠᠬᠤ* [动] ① (脸色) 变阴沉, 不悦; ② (转) 天变阴, 阴云密布; ③ (雨雪草落叶) 发淅淅沥沥声, 发沙沙声, 瑟瑟作响: бороо ~ 细雨霏霏。

шарвийх *ᠰᠢᠷᠪᠢᠶᠢᠬᠤ* [动] ① 变稀疏, 变稀薄; ②

瘦削, 消瘦.

шарвин **ᠰᠢᠷᠪᠢᠨ** [名] 馅饼.

шарвир **ᠰᠢᠷᠪᠢᠷ** [形] 焦黄色的.

шарвуулах **ᠰᠢᠷᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шарвах 的使动态.

шарга **ᠰᠢᠷᠭ᠎ᠠ** [形] 淡黄色的, 亮鬃草黄色的 (指马的毛色); 乳脂色的 (指花): ~ морь 银合马; ~ хайруулдай [动] 褐岩鸮.

шаргаагдах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] шаргаах I、II 的被动态.

шаргаалга **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠯᠭ᠎ᠠ** [名] 烤, 炼.

шаргаалцах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] шаргаах I、II 的共动态.

шаргаах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠬ** I [动] ① шаргах I 的使动态; ② 哀求, 央求; 纠缠不休.

шаргаах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠬ** II [动] 炼油脂, 烤油.

шаргаацгаах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шаргаах I、II 众动态.

шаргал **ᠰᠢᠷᠭᠠᠯ** [形] ① 白中杂有黄色的; ② 金黄色的: ~ балч шувуу <动> 黄喉蜂虎 (鸟); ~ сүвээ цагаан <动> 金鸽; ~ улаан хурган засаа <植> 橘红罂粟, 淡黄罂粟; ~ хүрэн 番红花色; ~ хярга <动> 赤色叶蜂; ~ будаг 黄酮色素; ~ ын бүлэглэл 黄素聚束.

шаргалдуу **ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠳᠤᠭᠤ** [形] 金黄色的.

шаргалтах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠯᠲᠠᠬ** [动] 变黄色, 发黄.

шаргах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠬ** I [动] 坚持, 固执, 争辩.

шаргах **ᠰᠢᠷᠭᠠᠬ** II [动] 炼油脂, 烤油.

шаргачид **ᠰᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠳ** [名] <动> 黄鹌科.

шаргачин **ᠰᠢᠷᠭᠠᠴᠢᠨ** [名·形] ① <动> 母黄羊; ② 淡黄乳白色的 (母马毛色).

шаргих **ᠰᠢᠷᠭᠢᠬ** [动] (烤、煎时) 唰一声.

шаргнах **ᠰᠢᠷᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 唰唰响.

шаргиан **ᠰᠢᠷᠭᠢᠨᠠ** [名] 唰唰声.

шаргуй **ᠰᠢᠷᠭᠤᠢ** 见 ~ бялзуухай <动> 黑枕黄鹌.

шаргуу **ᠰᠢᠷᠭᠤᠭᠤ** [形] 顽强的, 坚韧的, 奋发的, 刻苦的, 不屈不挠的: ~ тулалдаан

顽强的战斗; ~ ажиллах 顽强地工作.

шаргуулах **ᠰᠢᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шаргаах I、II 的使动态.

шард **ᠰᠢᠷᠳ** 见 ~ хийх, ~ гэх 发飒飒声, 沙沙作响 (指树叶), 发咯嚓声, 破裂作响 (由于崩塌或断裂).

шардуу **ᠰᠢᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 黄黄的, 金黄色的.

шаржигнах **ᠰᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] ① 沙沙作响; ② 发吱吱声 (指在油锅里).

шаржигнуулах **ᠰᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] шаржигнах 的使动态.

шарз **ᠰᠢᠷᠵ** I [名] <化> 硫化砷, 亚硫酸砷.

шарз **ᠰᠢᠷᠵ** II [名] 三次回锅奶酒.

шарзан **ᠰᠢᠷᠵᠠᠨ** [名] <解> ① 会阴; ② 牲口阴茎.

шарик **ᠰᠢᠷᠢᠭ** [名] ① 小珠, 圆珠, 滚珠: ~ подшипник 滚珠轴承; ② 血球.

шарил **ᠰᠢᠷᠢᠯ** [名] ① <宗> 舍利; 尸骸, 尸首; ② 遗体; 灵, 灵柩: ~ хайлах 火葬; ~ ын танхим 灵堂.

шарилж **ᠰᠢᠷᠢᠯᠵ** [名] <植> 苦艾: хамба ~ 药菊, 香蒿; ~ навчит хувланги <植> 苦艾叶马先蒿; ~ ны хордлого 苦艾酒中毒.

шарлаалгах **ᠰᠢᠷᠯᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] шарлаах I 的使动态.

шарлаах **ᠰᠢᠷᠯᠠᠭᠠᠬ** I [动] 折磨.

шарлаах **ᠰᠢᠷᠯᠠᠭᠠᠬ** II [动] шарлах 的使动态.

шарлага **ᠰᠢᠷᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [形] ① 发黄, 变黄; ② <医> 黄疸 (病), 肝炎; ③ 折磨, 痛苦.

шарлаг **ᠰᠢᠷᠯᠠᠭ** [形] 黄地杂色的 (牲畜).

шарлал **ᠰᠢᠷᠯᠠᠯ** [名] ① 黄化, 泛黄; ② 折磨, 煎熬.

шарланги **ᠰᠢᠷᠯᠠᠨᠭᠢ** [形] 黄色的 (马); 金黄的.

шарлангидуу **ᠰᠢᠷᠯᠠᠨᠭᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] (脸色) 发黄的.

шарлангитах **ᠰᠢᠷᠯᠠᠨᠭᠢᠲᠠᠬ** [动] 变黄色, 变金黄色; (脸色) 发黄.

шарлангуй **ᠰᠢᠷᠯᠠᠨᠭᠤᠢ** [名] 黄色的, (脸色) 发

黄的: ~ царай 黄脸.

шарлах ^{ᠰᠢᠷᠯᠠᠬ} [动] ①发黄, 变黄; ②〔医〕

组织变黄, 患黄疸病, 患肝炎: ~ өвчин 黄疸(病), 肝炎; ~ өвчнийг эсэргүүцэх диспансер 黄疸病防治所; ~ ж харагдах 黄幻视, 苦视症; ③受煎熬, 受折磨.

шарлачих ^{ᠰᠢᠷᠯᠠᠬᠢᠴᠢᠬ} [动] шарлах 的完成体.

шарлуулах ^{ᠰᠢᠷᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ} I [动] шарлах 的使动态.

шарлуулах ^{ᠰᠢᠷᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ} II [动] 炼油脂.

шарлуур ^{ᠰᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠷ} [形] 黄色的: ~ мах 黄色肉瘤; ~ ын бундуу 黄疣, 黄色瘤.

шарлууртах ^{ᠰᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠷᠲᠠᠬ} [动] 发黄, 泛黄: ~ өвчин 脸黄斑病.

шармаахай ^{ᠰᠢᠷᠮᠠᠭᠠᠬᠠᠢ} [名]〈动〉黑, 马熊, 棕熊.

шармаг ^{ᠰᠢᠷᠮᠠᠭ} 见 ~ элсэг〔动〕红腹滨鹬.

шармал ^{ᠰᠢᠷᠮᠠᠯ} [形] ①烤的, 烧的; ②晒的.

шарман ^{ᠰᠢᠷᠮᠠᠨ} 见 ~ хөхөө〔动〕棕腹杜鹃.

шармигар ^{ᠰᠢᠷᠮᠢᠭᠠᠷ} [形] ①纤细薄软的; ②瘦的, 消瘦的.

шармийлгах ^{ᠰᠢᠷᠮᠢᠶᠯᠭᠢᠬ} [动] шармийх 的使动态.

шармийх ^{ᠰᠢᠷᠮᠢᠶᠢᠬ} [动] ①变纤细薄软; ②变瘦黄, 变瘦, 消瘦.

шарнад ^{ᠰᠢᠷᠨᠠᠳ} [名]〈动〉豺.

Шарнууд ^{ᠰᠢᠷᠨᠠᠭᠤᠳ} [名] ①(蒙古族一部族) 希尔努德; ②(蒙古王族) 后代.

шарс ^{ᠰᠢᠷᠰ} [名] 乳清.

шарсхан ^{ᠰᠢᠷᠰᠬᠠᠨ} [名]〈植〉番石榴.

шартай ^{ᠰᠢᠷᠲᠠᠢ} [形] ①急躁的, 火性子的: ~ хүн 急躁人, 火性人; ②骄傲的, 傲慢的, 高傲的; ③烧心的.

шартас ^{ᠰᠢᠷᠲᠠᠰ} [名]〈矿〉黄符山石.

шартах ^{ᠰᠢᠷᠲᠠᠬ} [动] ①(饮酒过度而)宿醉, 醉后头痛; ②(饮食不适而)吐酸水, 呕吐.

шартуулах ^{ᠰᠢᠷᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шартах 的使动态.

шаруулах ^{ᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] ①шарах 的使动态; ②意同 шарагдах.

шарх ^{ᠰᠢᠷᠬ} [名] ①伤, 伤口: ~ анагаах 医治伤口; ~ боох, ~ ороох 包扎伤口; ~ бохирдох 伤口污染; ~ оёх 缝合伤口; ~ ны байдал 创伤类型; ~ ны сорви 伤痕, 伤疤; ~ ны боолт 绷带; ~ ны хориг 创伤屏障, 伤口屏障; ~ ан гүвдрүү 溃瘍性丘疹; шинэ ~ 新伤口; хуучин ~ 旧伤口, 老伤口; ~ ны амсар 伤口; ~ үгдрээх, ~ сэдрүүлэх 伤口溃发, 伤口复发; ②疮伤: яр ~ 疮疽; 梅毒溃伤; ③溃瘍.

шархдах ^{ᠰᠢᠷᠬᠢᠳᠠᠬ} [动] шархдах 的完成体.

шархат ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠲ} [形] 参见 шархтай.

шархач ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠴ} [名] 见 шархч.

шархдал ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠳᠠᠯ} [名] 伤, 创伤.

шархдах ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠳᠠᠬ} [动] 受伤, 负伤.

шархдуулах ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠳᠤᠯᠠᠬ} [动] шархдах 的使动态.

шархийх ^{ᠰᠢᠷᠬᠢᠶᠢᠬ} [动] 发出喇的一声.

шархираа ^{ᠰᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠠ} [名]〈医〉酸痛: ~ өвчин 风湿症, 风湿病.

шархирах ^{ᠰᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠬ} [动]〈医〉酸痛; 关节酸痛; 患风湿症.

шархируулах ^{ᠰᠢᠷᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шархирах 的使动态.

шархлаа ^{ᠰᠢᠷᠬᠯᠠᠭᠠ} [名]〈医〉溃瘍, 糜烂: ~ толбо 溃斑, 烂斑; ходоодны ~ 胃溃瘍.

шархлаат ^{ᠰᠢᠷᠬᠯᠠᠭᠠᠲ} [形] 有溃瘍的, 糜烂的.

шархлаатах ^{ᠰᠢᠷᠬᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠬ} [动] 患溃瘍, 糜烂.

шархлаах ^{ᠰᠢᠷᠬᠯᠠᠭᠠᠬ} [动] шархлах 的使动态; 创伤, 伤害.

шархлагдах ^{ᠰᠢᠷᠬᠯᠠᠭᠠᠳᠠᠬ} [动] шархлах 的被动态.

шархлах ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠬ} [动] 负伤, 受伤.

шархлуулах ^{ᠰᠢᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шархлах 的

使动态.

шархт **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠤ** [形] 参见 шархтай.

шархтай **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠠᠢ** [形] 有伤的, 负伤的: ~ гэмт хэрэг 致伤案件, 伤人案件; 受伤事故.

шархтан **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠠᠨ** [名] 伤员, 伤号; 伤兵; 负伤者, 受伤者: хүнд ~ 重伤员; хөнгөн ~ 轻伤员.

шархтанги **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠠᠨᠭᠢ** [形] 参见 шархтай.

шархтанхай **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 шархтай.

шархта **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠤ** [动] 负伤, 受伤: толгой ~ 头部负伤.

шархтуулах **ᠰᠢᠷᠬᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шархтах 的使动态.

шархум **ᠰᠢᠷᠬᠤᠮᠤ** I [名] 裤脚, 裤腿.

шархум **ᠰᠢᠷᠬᠤᠮᠤ** II [名] ~ нүцгэн, ~ шалдан 赤裸裸的, 一丝不挂的.

шархуунавч **ᠰᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠨᠠᠪᠴᠢ** [名] 套裤.

шархуунаг **ᠰᠢᠷᠬᠤᠭᠤᠨᠠᠭ** [名] 参见 шархум I.

шархч **ᠰᠢᠷᠬᠤᠴᠢ** [名] ①〈医〉验尸者; 法医; ②〈陈〉作作.

шархших **ᠰᠢᠷᠬᠤᠰᠢᠬᠢ** [动] 形成疮伤.

шарц **ᠰᠢᠷᠴᠢ** [名]〈植〉①楔叶茶蔗; ②山刺玫.

шарцгаах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] шарах 的众动态.

шарцгар **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠠᠷ** [形] 脆的, 不结实的.

шарцигнаан **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠨ** [名] 沙沙作响声.

шарцигнах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 沙沙响, 咯吱作响; 喳喳响.

шарцигнуулах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шарцгнах 的使动态.

шарчий **ᠰᠢᠷᠴᠢᠢ** [动] 变脆, 变不结实.

шастар **ᠰᠢᠰᠲᠠᠷ** [名] ①史册, 史籍, 年鉴, 编年史; ②〈专题〉论文.

шастарч **ᠰᠢᠰᠲᠠᠷᠴᠢ** [名] 编史人; 〈专题〉论文作者.

шастир **ᠰᠢᠰᠲᠢᠷ** [名] 见 шастар.

шат **ᠰᠢᠲᠤ** I [名]〈骆驼的〉驮架; 架子.

шат(ан) **ᠰᠢᠲᠤ(ан)** II [名] ①梯子, 阶梯: модон

~ 木梯; олсон ~ 绳梯, 软梯; чулуун

~ 石阶; цахилгаан ~ 电梯; ~ дэвших 登上楼梯; ~ дамжлага 层次, 手续; ②等级, 阶层; 阶段, 步骤: анхан ~ ны сургууль 初等学校; анхан ~ ны байгууллага 基层组织; хөгжлийн доод ~ анд 在发展的低阶阶段; ③驿站, 休歇处; ④期, 时期; ⑤〈电〉相, 相位.

шатаагдах **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] шатаах 的被动态.

шатаагч **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠭᠴᠢ** [名·形] ①放火者, 纵火人; ②燃烧的: ~ бөмбөг 〈炸〉燃烧弹.

шатаагчид **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠭᠴᠢД** [名] шатаагч 的复数.

шатаалгах **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] ① шатаах 的使动态; ②意同 шатаагдах.

шатаамал **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠮᠠᠯ** [形] 火烧的, 焚烧的, 烧焦的: ~ нүүрс 焦煤.

шатаах **ᠰᠢᠲᠠᠭᠠᠬ** [动] шатах 的使动态; 使燃烧, 烧; 点火, 放火烧, 焚烧, 焚毁: гал ~ 点火; байшинг ~ 放火烧房子.

шатай **ᠰᠢᠲᠠᠢ** [形] 蹄磨损的(牛马等).

шаталт **ᠰᠢᠲᠠᠯᠲ** [名] 燃烧: ~ ын даралт 燃烧压力; ~ ын кинетик 燃烧动力学.

шатамтгай **ᠰᠢᠲᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 参见 шатамхай: ~ хий 可燃气体.

шатамхай **ᠰᠢᠲᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 可燃的, 易燃的: ~ хий 可燃气体.

шатанги **ᠰᠢᠲᠠᠨᠭᠢ** [形] ①烧伤的, 灼伤的; ②烧过的, 烧剩的.

шатангир **ᠰᠢᠲᠠᠨᠭᠢᠷ** [形] 参见 шатанги.

шатанхай **ᠰᠢᠲᠠᠨᠬᠠᠢ** [形] 参见 шатанги.

шатар **ᠰᠢᠲᠠᠷ** [名] 棋, 象棋: ~ тавих 下象棋; шатрын мастер 象棋大师; ~ өрөх 摆棋; шатрын бодлого 棋路; шатрын гараа 下棋的开局; шатрын довтолгооны мастер 象棋健将, 象棋名手; шатрын ноёныг дандайлах 连续将军.

шатардах **ᠰᠢᠲᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 下棋.

шатардацгаах **ᠰᠢᠲᠠᠷᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шатардах 的众动态.

- шатардуулах** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шатардах 的使动态.
- шатархуу** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠬᠤᠭᠤ** [形] 梯子的, 楼梯的, 梯形的.
- шатарцах** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] 下象棋.
- шатарцуулах** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шатарцах 的使动态.
- шатарч(ин)** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠴ** [名] ①制棋工匠; ②棋手, 象棋手.
- шатарчлах** **ᠰᠢᠲᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] 下棋.
- шатах** **ᠰᠢᠲᠠᠬ** [动] ①燃烧, 着火, 起火: ~хий 易燃气体; ~занар 油页岩; ②(转) (战争)发生, 爆发: дайн ~ 发生战争, 爆发战争; ③(怒火)燃烧; 怒火中烧: уур ~ 怒火燃烧, 怒火中烧.
- шатахуун** **ᠰᠢᠲᠠᠬᠤᠭᠤᠨ** [名] 油料, 燃料, 燃油: ~ы зүйл 燃料; ~ыг хэмнэх 节省燃料; ~агуулах 易燃材料库, 油库; ~түгээх газар 加油站.
- шаташ** **ᠰᠢᠲᠠᠰ** [名] 燃料.
- шатлагдах** **ᠰᠢᠲᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шатлах 的被动态.
- шатлал** **ᠰᠢᠲᠠᠯᠠᠯ** [名] 阶段; 次第, 次序; 等级.
- шатлах** **ᠰᠢᠲᠠᠯᠠᠬ** [动] ①做梯子, 修筑楼梯; 修筑台阶; ②分级, 分阶段, 分步骤; 升级: шаталсан хямцаа, шаталсан шугам <电>分阶线; ~н ангилахуй 阶段分类法; ~н захирах ёс 教阶制度; ~н өргөжүүлэх 逐步升级.
- шатлуулах** **ᠰᠢᠲᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шатлах 的使动态.
- шатлуур** **ᠰᠢᠲᠠᠯᠤᠭᠤᠷ** [名] 梯度.
- шатун** **ᠰᠢᠲᠤᠨ** [名] ①捣耙, 搅拌棒; ②活塞, 螺旋塞.
- шатчих** **ᠰᠢᠲᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] шатах 的完成体.
- шах** **ᠰᠢᠬ** [名] (玩羊拐时, 带有标记的) 踝子骨.
- шахаа(н)** **ᠰᠢᠬᠠᠭᠠ(н)** [名] (陈)逼誓(强令原告被告发誓的做法): ~ өгөх 赌誓, 赌咒.
- шахаг** **ᠰᠢᠬᠠᠭ** [名] (烽火枪之) 烘药葫芦嘴子,

火药筒.

- шахагдах** **ᠰᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шахах 的被动态; ①被压, 被挤; 被逼, 被压迫: ~н дэлбэрэх мина 压爆地雷; ~ж ажилгүйдэх 被迫失业; ②(牲畜等)在屠宰前被喂肥.
- шахагдмал** **ᠰᠢᠬᠠᠭᠳᠠᠮᠠᠯ** [形] 被压缩的, 被挤压的, 被压榨的: ~ус 压缩水; ~урсгал 压缩水流; ~давс 压缩盐.
- шахагч** **ᠰᠢᠬᠠᠭᠴ** [形] 压缩的, 挤压的: ~машин 压缩机; ~хүчдэл 切线应力.
- шахазнах** **ᠰᠢᠬᠠᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] шахах 的短暂体.
- шахалдаа** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠳᠠᠭ** [名] 拥挤.
- шахалдах** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] шахах 的互动态.
- шахалдуулах** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шахалдах 的使动态.
- шахалт** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠲ** [名] ①压, 挤, 压迫, 压缩: ~үзүүлэх <政>施加压力; ~т өргөлт <体>挺举; ②接近, 临近, 迫近; ③催肥(指肉畜); ④逼迫, 威逼.
- шахалттай** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠲᠠᠭᠢ** [形] 有压力的; 拥挤的, 压缩的.
- шахалцах** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] шахах 的共动态.
- шахалцуулах** **ᠰᠢᠬᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шахалцах 的使动态.
- шахан** **ᠰᠢᠬᠠᠨ** [后] ①差不多, 将近, 几乎, 约莫; 约, 大约, 左右, 上下: зуу ~ 将近一百; өдөр бүр ~ 几乎每天; ②险些儿.
- шахамдах** **ᠰᠢᠬᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] ①参见 бачимдах; ②快来到, 逼近, 接近, 临近; ③着急, 着忙, 焦急, 匆忙.
- шахамдуу** **ᠰᠢᠬᠠᠮᠳᠤᠭᠤ** [形] ①参见 бачимдуу; ②接近的; 临近的; ③紧急的, 急迫的, 匆忙的.
- шахамдуулах** **ᠰᠢᠬᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шахамдах 的使动态.
- шахардах** **ᠰᠢᠬᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ①参见 шахамдах; ②申斥, 恫吓, 威吓.
- шахардуу** **ᠰᠢᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 шахамдуу.
- шахардуулах** **ᠰᠢᠬᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шахардах 的使动态.

шахах **ᠰᠢᠬᠠᠬ** [动] ① 压, 挤, 榨; 堵: ~н зайлуулах 排挤; ② 快来到, 临近, 迫近: баяр шахаж байна 节日快到了; ③ 催肥; ④ 逼迫, 威逼, 压迫: ~н хүлээлгэх бодлого 强制政策; ⑤ 〈体〉推举; (摔跤时)压。

шахац **ᠰᠢᠬᠠᠴ** [名] 压力强度。

шахацгаах **ᠰᠢᠬᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] шахах 的众动态。

шахдас **ᠰᠢᠬᠳᠠᠰ** [名] 见 шахтас。

шахинах **ᠰᠢᠬᠢᠨᠠᠬ** [动] 作辗转声, 发出吱吱咯咯声。

шахинуулах **ᠰᠢᠬᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шахинах 的使动态。

шахлага **ᠰᠢᠬᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ① 压出, 挤出, 压碎, 轧压; ② 要挟, 强制, 强迫。

шахмал **ᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠯ** [形·名] ① 被压的, 被压缩的, 被榨出的: ~ уст давхарга 承压含水层; ~ цаас 纸板, 马粪纸; ~ эрдэс 压力矿物; ~ цай 砖茶; ② 催过肥的: ~ гахай 催过肥的猪; ③ 压缩物; 煤砖, 煤饼。

шахмалдуу **ᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠯᠳᠤᠭᠤ** [形] 参见 шахмал ①②。

шахнаа **ᠰᠢᠬᠢᠨᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 шахлага。

шахтас **ᠰᠢᠬᠲᠠᠰ** [名] 渣子, 残渣, 油渣, 豆饼。

шахуу **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤ** I [后] 将近, 差不多, 几乎, 大约: жил ~ 大约一年; өдөр болгон ~ 大约每天, 几乎每天; үргэлж ~ 几乎所有的时间; хүчээр ~ 几乎是用强力; ~ төлөвлөгөө 高指标计划。

шахуу **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤ** II [形] 拥挤的, 挤满的, 塞满的。

шахууд **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠳ** [名] (陈)临盆, 临产。

шахуулах **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ① шахах 的使动态; ② 意同 шахагдах; 受逼迫, 使逼近; 使压榨。

шахуур **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠷ** [名] 压榨工具, 挤压工具; 揉皮(革)机, 压力机, 压榨机, 榨油器; 冲床; усан ~ 水压机。

шахуурга **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** I [名] 〈解〉踝骨。

шахуурга **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠷᠭ᠎ᠠ** II [名] 压榨机; 注射器: ~н худаг 压井; шахуургын машин 锻压机; шахуургын станц 抽水站。

шахуургадах **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 压, 榨, 压榨; 注射。

шахуургадуулах **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠷᠭᠠᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] шахуургадах 的使动态。

шахуут **ᠰᠢᠬᠠᠭᠤᠲ** [形] 临产的, 临盆的。

шахцагдах **ᠰᠢᠬᠴᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шахцах 的被动态。

шахцал **ᠰᠢᠬᠴᠠᠯ** [名] 拥挤。

шахцалдаан **ᠰᠢᠬᠴᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] 拥挤, 拥集, 杂沓。

шахцалдах **ᠰᠢᠬᠴᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] шахцах 的互动态; 拥挤, 群集。

шахцалдацгаах **ᠰᠢᠬᠴᠠᠯᠳᠠᠭᠠᠬ** [动] шахцалдах 的众动态。

шахцалдуулах **ᠰᠢᠬᠴᠠᠯᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] шахцалдах 的使动态; 互相拥挤, 挤作一团。

шахцах **ᠰᠢᠬᠴᠢᠬ** [动] 挤, 拥挤, 簇拥, 挤满, 群集; 塞满。

шахчих **ᠰᠢᠬᠴᠢᠬ** [动] шахах 的多次体。

шашгих **ᠰᠢᠬᠢᠭᠢᠬ** [动] ① 吵, 吵闹, 吵嚷; ② 吵嘴, 吵架。

шашгилдах **ᠰᠢᠬᠢᠭᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] шашгих 的互动态。

шашгилдаан **ᠰᠢᠬᠢᠭᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名] шашгих 的名词。

шашдар **ᠰᠢᠬᠢᠳᠠᠷ** [名] 见 шастар。

шашдир **ᠰᠢᠬᠢᠳᠢᠷ** [名] 见 шастар。

шашин **ᠰᠢᠬᠢᠨ** [名] 〈宗〉宗教: бурхны ~ 佛教; лалын ~ 伊斯兰教; шарын ~ 喇嘛教, 黄教; бөөгийн ~, харын ~ 萨满教; ~ шүтлэг 宗教信仰; ~ шүтлэгтэн 有神论者; ~ номлогч, ~ нэвтрүүлэгч 传教士; шашны академи 神学院; шашны бүлэглэл 教派; шашны сургаал 教义, 教理, 神学; шашны сургалтан 神学派; шашны сургууль 神学院, 修道学院; шашны тэргүүн 教主; шашныг эрдмээс эрхэмд үзэх 信

仰主义; шашны суртал нэвтрүүлэх
传教.

шашингүй **ᠰᠢᠱᠢᠨ** **ᠭᠡᠭᠡᠢ** [形]无神论的, 不信教的.

шашинтай **ᠰᠢᠱᠢᠨ** **ᠲᠠᠢ** [形]信教的, 有神论的.

шашинтан **ᠰᠢᠱᠢᠨ** **ᠲᠠᠨ** [名]教徒, 宗教信仰者.

шашир **ᠰᠢᠱᠢᠷ** I [名]马鬃.

шашир **ᠰᠢᠱᠢᠷ** II [名]黄帽.

шаширлуулах **ᠰᠢᠱᠢᠷ** **ᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动]竖起鬃毛.

шевот **ᠰᠡᠪᠣᠲ** [名·形]哞哞, 哞哞的.

шеврег **ᠰᠡᠪᠡᠷᠭᠡ** [名]硝过的熟羊皮、绵羊革.

шевро **ᠰᠡᠪᠡᠷᠣ** [名](作鞋用的)软山羊皮; 软皮革.

шеелит **ᠰᠡᠡᠯᠢᠲ** [名]〈矿〉白钨矿.

шенсей **ᠰᠡᠨᠰᠡᠢ** [名]〈植〉生菜.

шерлик **ᠰᠡᠷᠯᠢᠭ** [名]朱红颜料, 鲜红颜料.

шеф **ᠰᠡᠬᠡ** [名]①上司, 首长, 指导者; 师傅;
②辅导者; 支援单位; ~ үйлдвэр 辅导企业.

шефлүүлэх **ᠰᠡᠬᠡ** **ᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] шефлэх 的被动态.

шефлэх **ᠰᠡᠬᠡ** **ᠯᠢᠬᠡ** [动]①当上司, 作首长, 当指导者; 作师傅; ②辅导, 支援, 协助, 助导.

шибээ **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡ** [名]见 шивээ]、II.

шив **ᠰᠢᠪᠡ** I [后]参见 шиг II、мэт.

шив **ᠰᠢᠪᠡ** II [副]很, 甚, 非常: ~ шинэ хувцас 崭新的衣服; ~ шинэ ажил 很新的工作.

шив **ᠰᠢᠪᠡ** III 见 хов ~ 谣言, 诽谤, 诬蔑.

шивгэнэх **ᠰᠢᠪᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]叽叽咕咕, 窃窃私语, 低声细语, 噫噫喳喳.

шивж **ᠰᠢᠪᠵᠢ** [形]劣质的, 繁殖力不强的(牲畜): ~ хонь 劣质的绵羊.

шивлий **ᠰᠢᠪᠯᠢᠢ** [名]〈植〉莖草.

шивлийдэх **ᠰᠢᠪᠯᠢᠢ** **ᠲᠡᠬᠡ** [动]参见 шивэлдэх.

шивлээ **ᠰᠢᠪᠯᠡᠭᠡ** [名]参见 шивэл.

шивмэл **ᠰᠢᠪᠮᠡᠯ** [形]有眼的, 穿孔的: ~

карт 穿孔卡片.

шивнүүлэх **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] шивнэх 的使动态.

шивнүүр **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠦᠷ** I [名]〈解〉(动物之)附筋骨: ~ ийн үе 系关节.

шивнүүр **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠦᠷ** II [形]造谣中伤的, 挑拨是非的, 爱议论的.

шивнүүр **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠦᠷ** III [形]嘶哑的.

шивнэл **ᠰᠢᠪᠨᠡᠯ** [名]耳语, 细声细语, 窃窃私语.

шивнэлдэх **ᠰᠢᠪᠨᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] шивнэх 的互动态; 低声耳语, 窃窃私语.

шивнэлт **ᠰᠢᠪᠨᠡᠯᠲᠡ** [名]参见 шивнэл.

шивнэх **ᠰᠢᠪᠨᠡᠬᠡ** [动]①耳语, 窃窃私语; 嘟嘟嚷嚷; 沙沙作响; ②(嗓子)嘶哑起来.

шивнэцгээх **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] шивнэх 的众动态.

шивнэчих **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠡᠬᠢ** [动] шивнэх 的完成体.

шивнээ **ᠰᠢᠪᠨᠡᠭᠡ** [形]嘶哑的, 语音不清的: ~ яриа 私语, 絮语.

шиврүүлэх **ᠰᠢᠪᠦᠷᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] шиврэх 的使动态.

шиврэх **ᠰᠢᠪᠦᠷᠡᠬᠡ** [动]①下毛毛雨; ②水往下淋.

шиврээ **ᠰᠢᠪᠦᠷᠡᠭᠡ** [名]①毛毛雨, 蒙蒙细雨, 稀疏的雨点: ~ бороо 毛毛雨, 细雨; ②淋尿.

шивтэр **ᠰᠢᠪᠦᠲᠡᠷ** [名]①臊, 臊臭, 尿臊味; ②〈化〉氨: ~ ийн бордоо 尿素.

шивүү **ᠰᠢᠪᠦᠭᠦ** [名]市布: ~ давуу 粗市布.

шивүүлэх **ᠰᠢᠪᠦᠭᠡᠯᠠᠬᠤ** [动]① шивэх 的使动态; ②意同 шивэгдэх; 刺穿, 刺透, 刺伤.

шивүүр **ᠰᠢᠪᠦᠭᠦᠷ** [名]扎眼工具, 细锥子, 刺针; 钻孔器.

шивүүрдүүлэх **ᠰᠢᠪᠦᠭᠡᠷᠲᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] шивүүрдэх 的使动态.

шивүүрдэх **ᠰᠢᠪᠦᠭᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动]锥, 用刺针扎透, 刺孔, 钻孔.

шивүүрт **ᠰᠢᠪᠦᠭᠦᠷᠲᠡ** [形]有刺的: ~ сэрдэг

〈植〉芒虎耳草；～ улаагана 〈植〉楔叶茶藨；～ эмгэн шилбэ 〈植〉刺针枝藜。

шивх **ᠰᠢᠪᠬ** [名] 廐肥。

шивхлүүлэх **ᠰᠢᠪᠬᠡᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шивхлэх 的使动态。

шивхлэх **ᠰᠢᠪᠬᠡᠯᠡᠬ** [动] 起廐肥，施畜粪肥。

шивхрүүлэх **ᠰᠢᠪᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шивхрэх 的使动态。

шивхрэх **ᠰᠢᠪᠬᠡᠷᠡᠬ** [动] ① 逐渐消散，逐渐消逝；② 渐渐耗尽，将告完结；хөрөнгө - 资金渐渐用尽；ажил - 工作将告结束。

шивцас **ᠰᠢᠪᠴᠢᠰ** 见 ~ бялзуухай 〈动〉黄鸟(即黄袍)。

шивцгээх **ᠰᠢᠪᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] шивэх 的众动态。

шившиг **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭ** [名] ① 羞辱，耻辱，羞愧，丑事；ичгүүр ~ 羞耻；~ болох 丢脸；шившигээ үзэх 丢脸，羞辱；шившигээ хутгах, шившигээ тарих 做丑事，做丢人的事；② 卑劣，卑鄙，下贱。

шившиглэх **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭᠯᠡᠬ** [动] 丢人，丢脸，丢丑。

шившигт **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭᠲᠡ** [形] 参见 шившигтэй；~ муухай жүжиг 丑剧。

шившигтэй **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭᠲᠡᠢ** [形] ① 耻辱的，羞愧的，丑的，可耻的，丢人的；~ жүжиг 丑剧；② 卑劣的，下贱的；~ явдал 丑事，卑劣的行径。

шивших **ᠰᠢᠪᠰᠢᠬ** [动] ① (往东西上)淋水，喷水，洒水；② (宗) 祈祷，祷告；③ (敬) 吸烟，抽烟。

шившлэг **ᠰᠢᠪᠰᠢᠯᠡᠭ** [名] (陈) 祈祷，祷告。

шившрэг **ᠰᠢᠪᠰᠢᠷᠡᠭ** [形] ① 不走运的，不幸运的，不幸的；② 突然的，没有思想准备的。

шившүүлэх **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шивших 的使动态。

шившүүр **ᠰᠢᠪᠰᠢᠭᠦᠷ** [名] (敬) 烟斗，烟袋。

шившчих **ᠰᠢᠪᠰᠢᠬᠢᠬ** [动] шивших 的多次体。

шивэгдэх **ᠰᠢᠪᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] шивэх 的被动态。

шивэгнүүр **ᠰᠢᠪᠡᠭᠨᠡᠭᠦᠷ** [形] 细声细语的，窃窃私语的，低声耳语的。

шивэгнэх **ᠰᠢᠪᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] ① 叽叽咕咕，低声耳语，细声细语，窃窃私语；② 发嘶哑声。

шивэгчин **ᠰᠢᠪᠡᠭᠴᠢᠨ** [名] (陈) 婢女，女仆。

шивэл **ᠰᠢᠪᠡᠯ** [名] (植) 木贼属；~ өвс 木贼草。

шивэлдэх **ᠰᠢᠪᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] 用木贼草擦拭(箭等)。

шивэлз **ᠰᠢᠪᠡᠯᠵ** [动] (植) 细柄茅属。

шивэлцэх **ᠰᠢᠪᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] шивэх 的共动态。

шивэр **ᠰᠢᠪᠡᠷ** I [名] ① 脚汗；② (偶蹄类动物) 趾掌间的肉。

шивэр **ᠰᠢᠪᠡᠷ** II [名] (植) ① 婆罗树；② 榛子柯；~ бут 密集的树丛；~ мод 茂密的树木。

шивэр **ᠰᠢᠪᠡᠷ** III 见 ~ авир, ~ шавир, ~ шовир 细语，耳语；~ авир гэлдэх, ~ авир хийх 窃窃私语，交头接耳；бороо ~ авир орох 雨淅淅沥沥地下；~ бороо 毛毛雨，蒙蒙细雨。

шивэргэл **ᠰᠢᠪᠡᠷᠭᠡᠯ** [名] (陈) 辫子套。

шивэргэнэх **ᠰᠢᠪᠡᠷᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] 下蒙蒙细雨，下毛毛雨。

шивэрлэх **ᠰᠢᠪᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 活跃，踊跃。

шивэрс **ᠰᠢᠪᠡᠷᠰ** [名] (植) 石松子。

шивэртүүлэх **ᠰᠢᠪᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шивэртэх 的使动态。

шивэртэх **ᠰᠢᠪᠡᠷᠲᠡᠬ** [动] ① (脚) 出汗，出臭汗；② (马) 患刺猬蹄病。

шивэрхий **ᠰᠢᠪᠡᠷᠬᠢᠢ** [形] 出汗的，臭汗的。

шивэх **ᠰᠢᠪᠡᠬ** [动] 刺，扎，戳，锥。

шивээ(н) **ᠰᠢᠪᠡᠢ** I [名] 栅栏，椿杵，阻塞棚。

шивээ(н) **ᠰᠢᠪᠡᠢ** II [名] (植) 针茅。

шивээ(н) **ᠰᠢᠪᠡᠢ** III 见 ~ хавьс 髂肋。

шивээлүүлэх **ᠰᠢᠪᠡᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шивээлэх 的使动态。

шивээлцгээх **ᠰᠢᠪᠡᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] шивээлэх 的众动态。

шивээль **ᠰᠢᠪᠡᠢᠯ** [名] 参见 шивэл。

- шивээлэх** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 做栅栏, 筑椿砮, 竖阻塞栅; ② 隐蔽, 躲藏(于树林中).
- шивээс** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠰ** [名] ① (针锥刺出的)小眼儿, 小孔儿; ② (文身的)花纹.
- шивээслэх** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬ** [动] 刺穿, 扎孔, 扎眼; 文身.
- шивээт** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠲ** I 见 ~ хялгана (植)大芒针茅.
- шивээт** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠲ** II [形] 有栅栏的.
- шивээтэх** **ᠰᠢᠪᠡᠭᠡᠲᠡᠬ** [动] 做栅栏, 筑椿砮, 竖阻塞栅; 筑栅栏, 筑围墙; 把…围起来.
- шиг** **ᠰᠢᠭ** I [数] 秒, 一秒.
- шиг** **ᠰᠢᠭ** (ᠰᠢᠭ) II [后] 如同…似的, 好像; 像…似的, 似乎: бүгд нэг хүн ~ 大家就像一个人; өдөр ~ саруулхан шөнө 明亮如同白昼的夜晚; сайн хүн ~ байна (他)像是一个好人.
- шиг** **ᠰᠢᠭ** (ᠰᠢᠭ) III 见 ~ шуг 悄悄地.
- шиг** **ᠰᠢᠭ** IV [名] (陈) (五人为一队的)队形, 队列.
- шигдмэл** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [名] 固结.
- шигдүүлэх** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шигдэх 的使动态.
- шигдэлт** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠯᠲ** [名] шигдэх 的名词; 沉落度, 抗沉(打桩时的)极限.
- шигдэх** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠬ** [动] ① 深陷, 坠入; 嵌入, 陷入; ② 钻在…(不出来): гэрийн мухарт ~ 钻在家里, 闭门锁居; ③ (转)投入, 专心致志, 孜孜不倦.
- шигдэц** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠴ** [名] 包体, 包裹物; 嵌入物.
- шигдээс** **ᠰᠢᠭᠳᠡᠭᠡᠰ** [名] ① 镶嵌物, 嵌入物; ② (医)梗塞, 梗死.
- шиги** **ᠰᠢᠭᠢ** 见 ~ мах 牙缝肉.
- шигнамунь** **ᠰᠢᠭᠨᠠᠮᠤᠨᠢ** [名] 见 шагжимуни.
- шигтгүүлэх** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] шигтгэх 的使动态.
- шигтгүүр** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠦᠦᠷ** [名] 插台, 插座: зулын ~ 烛台, 灯几.
- шигтгэгдэх** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] шигтгэх 的被动态.

- шигтгэмэл** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] 镶嵌的, 楔入的, 切入的: чулуу ~ зам 石头铺的路; ~ зэрөг 镶嵌断层; ~ уран зураг 镶嵌式图画.
- шигтгэмэлч** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠮᠡᠯᠴ** [形] 参见 шигтгэмэл.
- шигтгэх** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠬ** [动] шигдэх 的使动态; ① 插入, 切入, 嵌入; 楔入: ~сэн тайлбар 注释; ② 装载, 装入; ③ 使没入, 使没入, 使陷于….
- шигтгэгдэх** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] шигтгэх 的众动态.
- шигтгээ** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠭᠡ** [名] ① 嵌饰物, 镶嵌物, 钿饰物; ② (矿)斑晶.
- шигтгээр** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠷ** [名] 镶嵌物, 嵌饰物.
- шигтгээс** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠰ** [名] 参见 шигдээс.
- шигтээтэй** **ᠰᠢᠭᠲᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 镶嵌的, 嵌入的, 楔入的.
- шигүү(н)** **ᠰᠢᠭᠦᠦ(ᠨ)** [形] 茂密的, 密集的, 稠密的, 浓密的, 密度大的: ~ залаат өвс (植)发草.
- шигүүвэр** **ᠰᠢᠭᠦᠦᠪᠡᠷ** [形] 较茂密的, 较密集的, 较稠密的, 较浓密的, 密度较大的.
- шигүүлэх** **ᠰᠢᠭᠦᠦᠯᠡᠬ** [动] шигэх 的使动态.
- шигүүхэн** **ᠰᠢᠭᠦᠦᠬᠡᠨ** [形] шигүү(н) 的小称.
- шигцэр** **ᠰᠢᠭᠴᠡᠷ** [名] 牙签儿.
- шигчий** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠢ** 见 ~ хуруу 小指; 小趾.
- шигчийлэх** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 шигчлэх.
- шигчих** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠬ** [动] 剔牙; 挑剔.
- шигчлүүр** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 牙签, (剔物的)小签子.
- шигчлэх** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] ① 剔牙; ② 挑剔.
- шигчүүр** **ᠰᠢᠭᠴᠢᠭᠦᠷ** [名] 参见 шигчлүүр.
- шигшдэс** **ᠰᠢᠭᠰᠢᠳᠡᠰ** [名] 筛屑, 秕糠; 麸皮, 铁渣等.
- шигшиг** **ᠰᠢᠭᠰᠢᠭ** I [名] (为固定蒙古包从天窗四边拉下来的)绳缆.
- шигшиг** **ᠰᠢᠭᠰᠢᠭ** II [名] (缝在衣服上的)三角形贴衩.

шигшигдэл *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠢᠳᠡᠯ* [名]筛屑, 秕糠淘汰的渣子.

шигшигдэх *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] шигших 的被动态.

шигшилт *ᠰᠢᠭᠰᠢᠮᠢᠯᠲᠤ* [名]选种; 筛选; 扬扇.

шигшилцэх *ᠰᠢᠭᠰᠢᠮᠢᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] шигших 的共动态.

шигших *ᠰᠢᠭᠰᠢᠬᠡ* [动] ①筛, 挑选; 选种: ~ өртөө 选种站, 育种站; ②扬, 簸扬, 扇净.

шигшигдгээх *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠢᠳᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] шигших 的众动态.

шигшмэл *ᠰᠢᠭᠰᠢᠮᠡᠯ* [形]精选的, 筛选的: ~ нийтлэл 选集, 文摘.

шигшүүлэх *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] шигших 的使动态.

шигшүүр *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷ* [名] ①筛子, 簸箕: ~ задлаг 筛折; ~ машин 簸谷机; ②(农用)扇车; 筛别机.

шигшүүрдэх *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠳᠡᠬᠡ* [动] ①(用筛子、簸箕)筛选; ②(用扇车)扬扇.

шигшүүрт *ᠰᠢᠭᠰᠢᠭᠦᠦᠷᠲᠡ* [形]有筛子的, 有虑筛的.

шигшчих *ᠰᠢᠭᠰᠢᠬᠢᠬᠡ* [动] шигших 的多次体.

шигшээ *ᠰᠢᠭᠰᠢᠬᠢᠭ* [形] ①选择的, 挑选出的, 选出的: ~ уралдаан <体> 选拔赛, 淘汰赛; ~ баг <体> 选手队; 代表队, 种子队; ②扬过的, 风扇过的.

шигшээч *ᠰᠢᠭᠰᠢᠬᠢᠭᠴᠢ* [名]育种家.

шигэх *ᠰᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] ①呈稠密状, 密集; 变亲密; ②聚集, 积累.

шид *ᠰᠢᠳᠤ* I [名]<植>榛子; ~ мод <植> 榛子树; ~ мөөг <植> 榛蘑.

шид *ᠰᠢᠳᠤ* II [名]<宗> ③法术, 魔法, 妖术: ид ~ 魔法, 妖术; ④神通, 神灵: ~ үзүүлэх <宗> 大显神通.

шидлэх *ᠰᠢᠳᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]<宗>做法术, 变魔法; 显神通.

шидмэг *ᠰᠢᠳᠡᠮᠡᠭ* [名]疏缝(大针脚缝法).

шидмэс *ᠰᠢᠳᠡᠮᠡᠰ* [名]捆索, 毛绳儿, 麻经儿;

(糟糕的)绳头儿.

шидрэх *ᠰᠢᠳᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] ①扭伤; ②病重.

шидрээс *ᠰᠢᠳᠢᠷᠡᠭᠡᠰ* [名]扭伤.

шидтэй *ᠰᠢᠳᠢᠲᠡᠢ* [形]参见 шидэт.

шидтэн *ᠰᠢᠳᠢᠲᠡᠨ* [名]<宗>方士.

шидүүлэх *ᠰᠢᠳᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① шидэх I、II 的使动态; ②意同 шидэгдэх.

шидчих *ᠰᠢᠳᠢᠬᠢᠬᠡ* [动] шидэх I、II 的多次体.

шидэгдэх *ᠰᠢᠳᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] шидэх I、II 的被动态.

шидэл *ᠰᠢᠳᠡᠯ* [名]参见 шидэлт I、II.

шидэлт *ᠰᠢᠳᠡᠯᠲᠤ* I [名]抛, 掷, 扔; <体>投篮: ~ ийн тойрог, ~ ийн хүрээ 投篮圈; ~ ийн уралдаан 投掷比赛.

шидэлт *ᠰᠢᠳᠡᠯᠲᠤ* II [名]绷, 粗缝.

шидэлцэх *ᠰᠢᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] шидэх I、II 共动态.

шидэм *ᠰᠢᠳᠡᠮ* [名]参见 шидмэс.

шидэмлэх *ᠰᠢᠳᠡᠮᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]参见 шидэмслэх.

шидэмс *ᠰᠢᠳᠡᠮᠡᠰ* [名]见 шидмэс.

шидэмслэх *ᠰᠢᠳᠡᠮᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]捻毛绳, 捻麻经儿.

шидэт *ᠰᠢᠳᠡᠲᠡ* [形]有法术的, 有魔术的; 有妖术的, 有魔法的: ~ үлгэр 神话, 传奇故事.

шидэх *ᠰᠢᠳᠡᠬᠡ* I [动]粗缝, 大针脚缝, 绷.

шидэх *ᠰᠢᠳᠡᠬᠡ* II [动]抛, 掷, 扔: ~ өнцөг 投掷角度, 投篮角度; ~ цэнэг <军> 抛射药; жад ~ 掷标枪; чулуу ~ 扔石头.

шидэггээх *ᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] шидэх I、II 的众动态.

шидэгч *ᠰᠢᠳᠡᠭᠴᠢ* [名]<体>投掷运动员, 标枪运动员.

шидээс *ᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠰ* [名]绷线, 绷道.

шидээслүүлэх *ᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] шидээслэх 的被动态.

шидээслэх *ᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ* [动]绷, 缝.

шидээстэй *ᠰᠢᠳᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ* [形]有绷线的, 有绷道

的。

шиж **ᠰᠢᠵᠢ** [名]舒适,舒服,称心。

шижгэнэх **ᠰᠢᠵᠢᠭᠡᠩᠡᠬᠡ** [动]见 **шижигнэх**。

шижгэр **ᠰᠢᠵᠢᠭᠡᠷ** [形]敏捷的,机灵的,精明的,活跃的。

шижгэрхэн **ᠰᠢᠵᠢᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] **шижгэр** 的小称;较敏捷的,较机灵的,较精明的,较活跃的。

шижигнүүлэх **ᠰᠢᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] **шижигнэх** 的使动态。

шижигнүүр **ᠰᠢᠵᠢᠭᠢᠩᠭᠡᠷ** [形] ①快的,敏捷的,机灵的; ②很活跃的,好动的。

шижигнэх **ᠰᠢᠵᠢᠭᠢᠩᠡᠬᠡ** [动] ①猛吃一惊,毛骨悚然; ②呼呼叫,嗖嗖响,沙沙响,啾啾响(指刮风、下雪、下雨之声);发咝咝声(如蛇叫); ③变敏捷、利落、麻利。

шижим **ᠰᠢᠵᠢᠮ** [名] ①细线带;细绳;钓鱼绳;鹰脚绊;传导线,墨斗线;галт ~ (军)导火线; ②线索,细节; **шижмийн морь** 套梢的马; ③〈电〉心线。

шижимлүүлэх **ᠰᠢᠵᠢᠮᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] **шижимлэх** 的使动态。

шижимлэх **ᠰᠢᠵᠢᠮᠡᠬᠡ** [动] ①做细绳,搓细绳; ②系细绳; ③成为线索,成为细节。

шижимнүүлэх **ᠰᠢᠵᠢᠮᠡᠨᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] **шижимнэх** 的使动态。

шижимнэх **ᠰᠢᠵᠢᠮᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]拉长套,套梢马。

шижимч **ᠰᠢᠵᠢᠮᠴᠢ** [名] ①说客,掮客; ②牵夫。

шижимчлэх **ᠰᠢᠵᠢᠮᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]谄媚,阿谀,奉承(指说客、掮客等的行为)。

шижин **ᠰᠢᠵᠢᠨ** [形]多尿的,尿频的;好遗尿的: ~ **өвчин** 多尿症。

шижинт **ᠰᠢᠵᠢᠨᠲᠡ** [形]参见 **шижин**。

шижинших **ᠰᠢᠵᠢᠨᠰᠢᠬᠢ** [动]尿多,尿频。

шижир **ᠰᠢᠵᠢᠷ** [形]纯净的,精纯的,足色的: ~ **алт** 纯金,足赤金。

шижирлэх **ᠰᠢᠵᠢᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]提纯,精炼,精制。

шижиртэх **ᠰᠢᠵᠢᠷᠲᠡᠬᠡ** [动]变纯,变精。

шижээр **ᠰᠢᠵᠢᠡᠭᠡᠷ** [形]温顺的,顺从的,柔顺的,驯眼的。

шижээргүй **ᠰᠢᠵᠢᠡᠭᠡᠷᠭᠡᠢ** [形]顽固的,固执

的,执拗的。

шизофрени **ᠰᠢᠵᠢᠰᠢᠵᠢᠰᠢᠷᠢ** [名]〈医〉精神分裂症。

шизуур **ᠰᠢᠵᠢᠰᠠᠭᠤᠷ** [名]腮颊,腮帮子。

ший (н) **ᠰᠢᠶᠢ** [名]戏,戏剧: ~ **жүжиг** 戏剧; ~ **бүжиг** 舞蹈; ~ **ний зарлал** 戏报,海报; ~ **янгугу** 高跷,社火。

шийгуа **ᠰᠢᠶᠢᠭᠤ᠋ᠠ** [名]〈植〉西瓜。

шийд **ᠰᠢᠶᠢᠳᠡ** [名]决定,决断;解决。

шийдам **ᠰᠢᠶᠢᠳᠠᠮ** [名]参见 **шийдэм**: **мод** ~ 木棍,手杖。

шийдамдах **ᠰᠢᠶᠢᠳᠠᠮᠳᠠᠬᠡ** [动]用棍子打。

шийдамлах **ᠰᠢᠶᠢᠳᠠᠮᠯᠠᠬᠡ** [动]用棍子频频打; **шийдамдах** 的多次体。

шийдвэр **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷ** [名]决定,决议;决断,裁决: ~ **гаргах** 作出决议; **бодлого** ~ 决策,政策; **тогтоол** ~ 决议,决定; ~ **гаргах онол** 决策理论; **тушаал** ~ 命令; **олонхийн** ~ 多数人通过的决议。

шийдвэргүй **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠭᠡᠢ** [形] ①没有决定的,无决议的; ②不果敢的,不果断的;不彻底的,不坚决的。

шийдвэрлүүлэх **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] **шийдвэрлэх** 的使动态。

шийдвэрлэгдэх **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] **шийдвэрлэх** 的被动态。

шийдвэрлэгч **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠭᠴᠢ** [名·形] ①决策者,决定者; ②决定性的,有决定性意义的: ~ **бодлого** 决策; ~ **нөхцөл** 决定因素。

шийдвэрлэл **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠡ** [名]决定,解决;决议。

шийдвэрлэлгүй **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠡᠭᠡᠢ** [形] ①没有决定的,没有解决的; ②不果断的,不坚决的,犹豫不决的,踌躇的。

шийдвэрлэлдэх **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] **шийдвэрлэх** 的共动态。

шийдвэрлэх **ᠰᠢᠶᠢᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]决定,解决;处理,处置;通过决议,作出决议: **би хөдөө буухаар** ~ 我决定下乡; **олонхийн саналаар** ~ 按多数人的意见解决; **намын их хурлыг хуралдуулахаар** ~ **в** 决定召开党的代表大会; ~

ач холбогдолтой алхам 有决定性意义的步骤；～ тулалдаан 决战，会战；～ үе 决定关头；～ цохилт 决定性打击。

шийдвэрлэцгээх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠪᠦᠷᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ} [动] шийдвэрлэх 的众动态。

шийдвэрт ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠪᠦᠷᠲᠦ} [形] 见 шийдвэртэй；～ арга тогтоогч 决策人。

шийдвэртэй ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠪᠦᠷᠲᠡᠢ} [形] ① 断然的，坚决的；毅然，彻底的；～ арга хэмжээ 断然的措施；② 决定性的，紧要的；③ 有决定的，有决议的；已决定的，已确定的。

шийдвэртэйхэн ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠪᠦᠷᠲᠡᠢᠬᠡᠨ} [形] шийдвэртэй 的小称。

шийдгүй ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠦᠢ} ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠦᠢ} [形] 没有决定的；没有决断的；不果断的，不坚决的。

шийдмэг ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠭ} [形] 坚决的，果断的，毅然

的。
шийдтэй ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠲᠡᠢ} ^{ᠶ᠋ᠢ} [形] 有决定的，作出决定的；果断的，肯定的：～ хариу 肯定的答复。

шийдүүлмээр ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠦᠯᠮᠡᠭᠡᠷ} [形] 可能决定的，将要决定的。

шийдүүлэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] шийдэх 的使动态。

шийдүүштэй ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠦᠰᠲᠡᠢ} ^{ᠶ᠋ᠢ} [形] 值得决定的，值得解决的。

шийдчих ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠴᠢᠬᠡ} [动] шийдэх 的完成体。

шийдэгдэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] шийдэх 的被动态。

шийдэл ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠯ} [名] 决定，决议，规定。

шийдэлт ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠯᠲᠦ} [形] 决定的，处置的。

шийдэлцэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠯᠴᠡᠬᠡ} [动] шийдэх 的共动态。

шийдэм ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮ} [名] ① 木棍，棍子，手杖；～ бөмбөг 棒球；～ эрх тэгш 普遍平等；② 木头人，感觉迟钝的人。

шийдэмгий ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠭᠢᠢ} [形] ① 坚决的，果断的；彻底的；② 决定性的，要紧的。

шийдэмгийдүү ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠭᠢᠢᠳᠡᠭᠦᠭᠦ} [形] 参见 шийдэмгий。

шийдэмгийхэн ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠭᠢᠢᠬᠡᠨ} [形] шийдэм-

гий 的小称。

шийдэмдүүлэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] шийдэмдэх 的使动态。

шийдэмдэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] 用棍子打。

шийдэмдчих ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠳᠦᠴᠢᠬᠡ} [动] шийдэмдэх 的多次体。

шийдэмдэцгээх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠳᠦᠴᠭᠡᠬᠡ} [动] шийдэмдэх 的众动态。

шийдэмлэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠮᠡᠯᠡᠬᠡ} [动] 用木棍打，用手杖打。

шийдэх ^{ᠰᠢᠶᠳᠡᠬᠡ} [动] 决定，决断，下决心，拿定主意，解决。

шийдэцгээх ^{ᠰᠢᠶᠳᠦᠳᠡᠴᠭᠡᠬᠡ} [动] шийдэх 的众动态。

шийжүү ^{ᠰᠢᠶᠡᠵᠦᠭᠦ} [名] 稀粥；～ будаа 稀粥。

шийр ^{ᠰᠢᠶᠢᠷ} [名] 蹄子，脚；下腿；腿架，支架；◇ ～ заах ① 努力，勤奋；② 忍耐。

шийрлүүлэх ^{ᠰᠢᠶᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] шийрлэх 的使动态。

шийрлэх ^{ᠰᠢᠶᠢᠷᠯᠡᠬᠡ} [动] ① 安腿；安上支架；② 支炮，架炮(准备射击)；буу ～ 支炮，架炮。

шийрт ^{ᠰᠢᠶᠢᠷᠲᠦ} [形] 有腿的，有支架的。

шийтгүүлэгч ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠴᠢ} [名] 被处理者，被惩罚者，受处分者，被判决者。

шийтгүүлэх ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] ① шийтгэх 的使动态；② 使受处罚，使受处分，使受惩罚；③ 执行，贯彻。

шийтгэвэр ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠡᠪᠦᠷ} [名] ① 决议，决定；② 判决，判处。

шийтгэгдэгч ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠭᠦᠴᠢ} [名] 被判决者，受裁判者，受处分者，受处罚者。

шийтгэгдэх ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠬᠡ} [动] шийтгэх 的被动态。

шийтгэгч ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠡᠴᠢ} [名] 裁判官，判决者，处理者；处分者；залхаан ～ 惩罚者，讨罚者。

шийтгэл ^{ᠰᠢᠶᠢᠲᠦᠭᠡᠯ} [名] 判决，判词，判决书，判处；惩罚；处分；ял ～ 处分，惩办，处罚；～ залхамж 惩罚；～ ийг арилгах 撤销判决，撤销处分。

- шийтгэх** **шил** [动] ① 罚, 处罚, 治罪, 惩办; 处分; ② 办理, 处理, 处置, 解决.
- шийтгэгчээх** **шил** [动] шийтгэх 的众动态.
- шийтгэчих** **шил** [动] шийтгэх 的完成体.
- шийхнүүхэй** **шил** [名]〈动〉鸚属.
- шийхнэх** **шил** [动] 发出啞性罗音.
- шийхнээ** **шил** [名]〈医〉喘鸣.
- шийч(ин)** **шил** [名]〈戏剧〉演员; 艺人.
- шил(эн)** **шил** I [名] ① 玻璃; 玻璃的; 玻璃制品: нүдний ~ 眼镜; гал ~, галт ~ 火镜, 放大镜; цонхны ~ 窗玻璃; ~эн будаг 珙琅; ~эн сав 玻璃器皿; ~эн хөвөн 玻璃丝; чийдэнгийн шил, цахилгаан гэрлийн ~ 电灯泡; ~эн эдлэл 玻璃制品; ~эн тасалгаа 温室; ~эн цаас 玻璃纸; ② 瓶子: архины ~ 酒瓶; арван ~ архи 十瓶酒; ~тэй архи 瓶装酒; ◇ ~ийн сар 〈动〉大鸷; ~ийн шонхор 地中海隼.
- шил(эн)** **шил** II [名] 后颈, 后脖根; 牛脖骨, 马肩胛之间隆起的部分; (兽类之)脊肉; ~ээ маажих 搔后脖根; ~ээ харах 鱼贯地排成一行; ~эн хүзүү 颈部, 脖子.
- шил** **шил** III [名] ① 平矮山, 冈, 山梁; ② 丘陵, 丘陵.
- шил** **шил** IV 见 дэн ~ (草药煎成的)药汤.
- шилбүүр** **шил** I [名] 皮鞭, 笞杖, 长鞭子, 长杆鞭.
- шилбүүр** **шил** II [名]〈动〉鞭毛.
- шилбүүрдүүлэх** **шил** [动] шилбүүрдэх 的使动态.
- шилбүүрдэчих** **шил** [动] шилбүүрдэх 的多次体.
- шилбүүрдэгдэх** **шил** [动] шилбүүрдэх 的被动态.
- шилбүүрдэх** **шил** [动] 鞭打.
- шилбүүрдцгээх** **шил** [动] шилбүүрдэх 的众动态.

- шилбүүрт** **шил** [形] 鞭毛的: ~ эс 鞭毛细胞.
- шилбүүртэн** **шил** [名]〈动〉鞭毛虫纲.
- шилбүүртэх** **шил** [动] 鞭打.
- шилбэ(н)** **шил** I [名] 钮襻.
- шилбэ** **шил** II [名] ① 踝骨, 踝部: ~ний ороолт 裹脚布; 腿布; ~ний булчин 腿肚子; хянгар ~ 腿梁; нарийн ~ 踝骨; тамхины ~ 卷烟头; ② 茎, 柄(指植物); 茶叶杆.
- шилбэ** **шил** III 见 шар ~ 两岁的骆驼.
- шилбэдүүлэх** **шил** [动] шилбэдэх 的使动态.
- шилбэдэх** **шил** [动] 抓小腿.
- шилбэлзүүлэх** **шил** [动] шилбэлзэх 的使动态.
- шилбэлзүүр** **шил** [形] 摇头晃脑的, 油头滑脑的, 鬼鬼祟祟的.
- шилбэлзэх** **шил** [动] ① 举止不体面, 做下流行为; ② 摇头, 晃脑.
- шилгээгдэх** **шил** [动] шилгээх 的被动态.
- шилгээлгэх** **шил** [动] шилгээх 的使动态.
- шилгээх** **шил** [动] ① (全身)抖动一下, (马)抖擞精神; ② (人)摇脖子; ③ 抖掉, 摇落, 蹭痒痒.
- шилгээчих** **шил** [动] шилгээх 的多次体.
- шилдэг** **шил** [形] ① 最好的, 优秀的, 精选的, 精锐的, 精美的: ~ цэргийн анги 精锐部队; ~ удмыг сонгон үржүүлэх 〈牧〉选育良种; ~ чулуун нүүрс 无烟煤; ② 受过考验的, 经历过锻炼的.
- шилжвэр** **шил** ① (形) 移动的, 转移的, 迁移的, 挪动的; ② 〈医〉转移: ~ийн шинж чанар 过渡性.
- шилжигдэх** **шил** [动] шилжих 的被动态.
- шилжизнэх** **шил** [动] шилжих 的短暂体.

- шилжил** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠯ** [名] 参见 шилжилт; 〈电〉跨越。
- шилжилт** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠯᠲᠤ** [名] ①通过, 越过, 转移, 过渡: ~ийн үе 过渡时期; ②转变, 变迁, 变化; ③〈经〉调职, 旅差: ~ийн мөнгөн тусламж 旅差费。
- шилжихийлт** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠬᠢᠶᠢᠯᠲᠤ** [名] 变动, 进展, 改进。
- шилжих** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠬᠢ** [动] 迁徙, 搬家, 迁移; 渡; 转移, 横越; 转任, 调任: нэг сургуулиас нөгөөд ~ 从一个学校转入另一个学校; өөр ажилд ~ 调任别的工作; шилжсэн хавдар 转移性肿瘤; ~ үлдэгдэл 结转余额; ~ чек 汇票; ~ өр 滚存欠款; шилжсэн өртөг 转移价值。
- шилжицгээх** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] шилжих 的众动态。
- шилжмэл** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠮᠡᠯ** [形] 移动的, 转动的, 迁移的, 挪动的。
- шилжрэл** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠷᠡᠯ** [名] 位移: ~ийн илтгэлцүүр 剪切系数。
- шилжрэх** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 移位, 错动。
- шилжрэшгүй** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠷᠡᠰᠢᠭᠡᠮᠡᠯᠢ** [形] 不可更改的, 坚定不移的, 确定不移的。
- шилжрээ** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠷᠡᠭᠡ** [名] 变动。
- шилжүүлшгүй** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠰᠢᠭᠡᠮᠡᠯᠢ** [形] 参见 шилжрэшгүй。
- шилжүүлэг** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭ** [名] ①转移, 迁移; 调动, 调任; ②转交, 移交, 转告, 转达; 转播; 〈电〉变换; ③〈经〉转拨: ~ийн гүйлгээ 汇兑业务; ~ мөнгө 转拨款。
- шилжүүлэгч** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ①移动者, 调动者, 搬动者; ②〈经〉存户。
- шилжүүлэх** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шилжих 的使动态; ①使转移, 使迁移; 调动, 调任; ②转交, 移交, 转告, 转达; 转播: ~н ачигч 倒装搬运员; ~н ачсан хөлс 〈铁〉换装费; ~ өгөх данс 交付清单; ~ хуудас 寄存证书。
- шилжүүр** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠷ** [名] 移动器, 移植术: ав-томат ~ 自动移植术。
- шилжчих** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠴᠢᠬᠢ** [动] шилжих 的完成

体。

- шилжээс** **ᠰᠢᠯᠵᠢᠵᠡᠰ** [名] ①〈军〉(兵力、机构的)部署, 分布, 配置; ②〈地〉断层, 断错; ③〈医〉脱位。
- шилмдэг** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠳᠡᠭ** [名] 〈植〉芸蓼(也叫油菜)。
- шиллүүлэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] шиллэх I 的使动态。
- шиллүүлэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] шиллэх II 的使动态。
- шиллэг** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠭ** I [形] 玻璃状的: ~ бие 玻璃状体。
- шиллэг** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠭ** II [名] 山丘。
- шиллэгдэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] шиллэх II 的被动态。
- шиллэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠬᠡ** I [动] 沿着丘陵走。
- шиллэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠬᠡ** II [动] 镶嵌玻璃, 装上玻璃: цонх ~ 镶窗玻璃。
- шиллэх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠬᠡ** III [动] 排成纵行, 鱼贯而行, 成一串。
- шиллэцгээх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠳᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** I [动] шиллэх I、III 的众动态。
- шиллэцгээх** **ᠰᠢᠯᠢᠯᠡᠳᠢᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** II [动] шиллэх II 的众动态。
- шилмий** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠢᠶ** [名] 〈植〉蓼芽菜。
- шилмүүс** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠡᠭᠦᠰ** [名] 〈针叶树之〉针叶; 〈植物之〉刺针: нарсны ~ 松树针叶。
- шилмүүст** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠡᠭᠦᠰᠲᠤ** [形] 针叶的: ~ ой 针叶树林; ~ бударгана 松叶猪毛菜。
- шилмүүстэх** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠡᠭᠦᠰᠲᠡᠬᠡ** [动] 〈树上出长〉针叶。
- шилмэл** **ᠰᠢᠯᠢᠮᠡᠯ** [形] 最好的, 优秀的, 优选的, 精美的, 精选的, 选拔的: ~ мал 良种牲畜。
- шилрүүлэх** **ᠰᠢᠯᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шилрэх 的使动态。
- шилрэх** **ᠰᠢᠯᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] 〈母牛、母驼在下犊生羔时〉离群。
- шилрээх** **ᠰᠢᠯᠢᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①不闻不问; ②倦怠, 无精打采, 身体不适。
- шилрээч** **ᠰᠢᠯᠢᠷᠡᠭᠡᠴ** I [名] 倦怠者, 身体不适

者.

- шилрээч **ᠰᠢᠯᠢᠷᠡᠭᠡᠴ** II [名]〈动〉斑海雀属.
- шилгэнэм **ᠰᠢᠯᠭᠡᠨᠢᠮ** [形]亲切的, 和蔼的, 客气的.
- шилгэнэх **ᠰᠢᠯᠭᠡᠨᠢᠬᠡ** [动]表现亲切, 恳切, 客气: ~н халтганан 亲切地, 恳切地.
- шилгээн **ᠰᠢᠯᠭᠡᠨ** [名]城堡.
- шилтэс **ᠰᠢᠯᠲᠡᠰ** 见 ~ мод 孤树, 独木.
- шилтэх **ᠰᠢᠯᠲᠡᠬᠡ** [动]熏黑, 挂烟灰; 熏制.
- шилүүлэх **ᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шилэх 的使动态.
- шилүүс(эн) **ᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠰ(ЭН)** [名]〈动〉猢猻.
- шилхрэх **ᠰᠢᠯᠬᠢᠷᠡᠬᠡ** [动]肿胀, 浮肿.
- шилч(ин) **ᠰᠢᠯᠴ(ИН)** [名]装(镶)玻璃的工匠; 烧玻璃的工人.
- шилших **ᠰᠢᠯᠢᠬᠢ** [动]玻璃化.
- шилэв **ᠰᠢᠯᠡᠪ** [名]见 шилбэ II.
- шилэгдмэл **ᠰᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [形]被淘汰的.
- шилэгдэл **ᠰᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠯ** [名]被淘汰物.
- шилэгдэх **ᠰᠢᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] шилэх 的被动态.
- шилэлт **ᠰᠢᠯᠡᠯᠲ** [名]选举, 选拔; 交错: ~ хийх 抽样.
- шилэм **ᠰᠢᠯᠡᠮ** [名]切割线, 墨线; 标号, 记号: ~ тавих 画黑线, 标号.
- шилэмдэг **ᠰᠢᠯᠡᠮᠳᠡᠭ** [名]〈植〉芸蓼菜.
- шилэмдэх **ᠰᠢᠯᠡᠮᠳᠡᠬᠡ** [动] ①画切割线, 打墨线; ②蘸水, 浸湿.
- шилэмтгий **ᠰᠢᠯᠡᠮᠲᠦᠭᠢ** [形]好挑剔的; 爱吹毛求疵的.
- шилэнцэр **ᠰᠢᠯᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]玻璃制品.
- шилэр **ᠰᠢᠯᠡᠷ** [名]〈动〉鼫属.
- шилэргэх **ᠰᠢᠯᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ①极其怠惰地徐行; ② шилрэх 的使动态.
- шилэрхүү **ᠰᠢᠯᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** [形]像玻璃似的: ~ бие 玻璃状体; ~ тараагуур 透明体动脉; ~ мөгөөрс 透明软骨.
- шилэрхэг **ᠰᠢᠯᠡᠷᠬᠡᠭ** [形] ①参见 шилэрхүү; ②〈解〉玻璃状体.
- шилэрхэх **ᠰᠢᠯᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] ①疲乏, 怠倦; ②使

(临产的母牛、母驼)离群, 隔离(母牛, 母驼).

- шилэх **ᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]选举, 挑选, 选拔: шилж авах 选拔, 选取; ~ сонгох 选择, 挑选; ~ тоглоом, ~ уралдаан 选拔赛.
- шилээвэр **ᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠪᠦᠷ** [名]拨火棍; 火灼, 通条.
- шилээвэрдүүлэх **ᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шилээвэрдэх 的使动态.
- шилээвэрдэх **ᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠪᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]用烧火棍打.
- шилээгүүр **ᠰᠢᠯᠡᠭᠦᠭᠦᠷ** [名]参见 шилээвэр.
- шилээлгэх **ᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] шилээх 的使动态.
- шилээх **ᠰᠢᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]拨火, 拨弄.
- шим **ᠰᠢᠮ** I [名] ①汁, 汁液; ②滋养力, 营养力, 养分: ~ шүлт 汁液; 有营养的; ~ шүүс 汁, 汁液; ~ тэжээл 营养成分, 营养价值; ~ татрах ①体衰; ②草枯, (植物)枯萎; ③(乳畜)回奶, 奶变少; ◇ ~ ертөнц 有机界, 生物界; ~ амьдрал 有机生命; ~ мандал 生物圈; ~ хүчин зүйл 生物因素; ~ шүүс сорогч 寄生虫; ~ ийн архи 乳酒, 奶酒; ~ бодис 有机物.
- шим **ᠰᠢᠮ** II [名]肥沃, 丰饶, 肥力.
- шимбуур **ᠰᠢᠮᠪᠦᠭᠦᠷ** [名]〈生〉舌片囊, 舌片缘虫(属).
- шимгүй **ᠰᠢᠮᠭᠦᠢ** [形] ①缺乏水分的, 汁少的, 不鲜艳的: ~ хатах 萎缩; ②缺乏滋养的, 无营养的; ③不肥沃的.
- шимдүүлэх **ᠰᠢᠮᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шимдэх I、II 的使动态.
- шимдэг **ᠰᠢᠮᠳᠡᠭ** 见 ~ лаа 〈植〉草地的天然葵, 斗牛儿.
- шимдэх **ᠰᠢᠮᠳᠡᠬᠡ** I [动] ①渗入, 浸入, 渗透; ②吸取, 吸吮, 饮入.
- шимдэх **ᠰᠢᠮᠳᠡᠬᠡ** II [动]勤奋, 努力.
- шимжин **ᠰᠢᠮᠵᠢᠨ** [名]生物岩.
- шимзвэх **ᠰᠢᠮᠵᠢᠪᠡᠬᠡ** [动] шимэх 的短暂体.
- шимлэг **ᠰᠢᠮᠯᠡᠭ** [形]肥沃的; 营养丰富的.
- шимпанз **ᠰᠢᠮᠫᠠᠨᠵ** [名]〈动〉黑猩猩.
- шимсэг **ᠰᠢᠮᠰᠡᠭ** [形]富有营养的.

шимт **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] 见 амт ~ 味道, 滋味; 口味; амт ~ гүй 乏味的, 没有味道的, 不好吃的, 不可口的。

шимтгүй **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠢ** [形] 无味道的, 乏味的, 不好吃的, 不可口的。

шимтгүүлэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [动] шимтгэх 的使动态。

шимтгэгдэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [动] шимтгэх 的被动态。

шимтгэл **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [名] ① 扣款, 扣除额, 税; 〈经〉提成, 附加额: ~ ийн мөнгөний хорогдол 折旧提成; ② 免职, 除名; ③ 吸入, 渗入, 渗透。

шимтгэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [动] ① 扣除; ② 免职, 除名; ③ 征税, 抽税, 提成。

шимтэглэй **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [名] 〈植〉牻牛儿苗属。

шимтэй **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] ① 多汁的, 鲜美的, (转) 津津有味的: ~ ногоо 多汁的草; ② 有滋味的, 有营养的: ~ хоол 有营养的食物; ~ гэжээл 有机饲料; ③ 富饶的; 肥沃的; 收益大的: ~ хөрс 肥沃的土壤; ~ мал 收益大的牲畜。

шимтэнгүй **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [形] 多汁的, 有营养的, 鲜美的。

шимтэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** I [动] ① 着迷, 迷心窍, 迷恋, 沉溺于...; ② 浸透, 浸润, 渗透。

шимтэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** II [动] 变有营养, 变肥沃。

шимүүлэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [动] шимэх 的使动态。

шимүүр **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 吸水管, 吮吸工具。

шимүүс **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 汁, 原汁, 甜煮水果。

шимүүсгэнэ **ᠰᠢᠮᠲᠤ** **ᠭᠡᠮᠡᠬᠡ** [名] 肉羹。

шимүүст **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] 带汁的, 果汁的。

шимүүсшил **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 〈植〉密源植物。

шимүүсэвч **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] 〈植〉(植物分泌油脂的)细胞, 油腺。

шимхэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] (蚊蝇)钻隙, 钻进。

шимцгээх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимэх 的众动态。

шимширдэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] 关节酸疼。

шимширтэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] 关节剧痛。

шимширчих **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимшрэх 的完成体。

шимшрүүлэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимшрэх I、II 的使动态。

шимшрэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** I [动] (身体)微酸痛, 有点疼痛。

шимшрэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** II [动] (财物)一点一点地被消耗, 损耗, 耗费。

шимэгдвэр **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] (人、动植物机体受动物寄生虫侵袭而得的)侵袭病。

шимэгдвэрт **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] 侵袭性的, 寄生性的。

шимэгдэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимэх 的被动态。

шимэгч **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] ① 吸吮器, 吸奶器; ② 吸吮者, 吸血鬼; ③ 寄生性动物: ~ амьтан 寄生性动物; ~ чанар 寄生性; ~ шавьж 寄生昆虫; ~ эсэргүүцэх хэрэглүүр 抗寄生虫药; ~ ийн бэлчрүү 寄生性囊肿; ~ ээр өвчлөх 吸虫病。

шимэгчид **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] шимэгч 的复数。

шимэгчил **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 吸吮, 寄生。

шимэгчлүүлэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимэгчлэх 的使动态。

шимгчлэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] 吸吮, 吸入。

шимэлгээн **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 吸吮。

шимэлдэг **ᠰᠢᠮᠲᠤ** I [名] (炼动物油所剩)油渣。

шимэлдэг **ᠰᠢᠮᠲᠤ** II [名] 〈植〉荞麦。

шимэлзэн **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 〈动〉紫木鸡。

шимэлцэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] шимэх 的共动态。

шимэргэн **ᠰᠢᠮᠲᠤ** 见 ~ цас 米心雪。

шимэрс **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [名] 〈植〉岩黄耆属。

шимэрхэг **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [形] ① 有营养的, 可口的, 有嚼头的; ② 有进取心的, 肯钻研的。

шимэх **ᠰᠢᠮᠲᠤ** [动] 吮吸, 嘔。

шин **ᠰᠢᠨ** I [量] 升。

шин **ᠰᠢᠨ** II [名] (乐)笙。

шинбад **ᠰᠢᠨ** [名] 〈植〉木莲。

шингүүр **ᠰᠢᠨ** [名] 吸附物。

шингэвтэр *шингэвтер* [形] шингэн的小称.
шингэвтэрхэн *шингэвтерхэн* [形] шингэвтэр的小称.
шингэг *шингег* I [名]膈,腥臭,臊气.
шингэг *шингег* II [名]尾羽腺脂.
шингэдүүлэх *шингэдүүлэх* [动] шингэдэх的使动态.
шингэдэх *шингедэх* [动] ①变得稀薄,变得稀淡;显得太稀;②变稀疏(指植物);③呈尖细(指声音).
шингэлт *шингелт* [名] ①渗人,吸收;②溶解,溶化;③消化;④沉没,沉入.
шингэлттэй *шингелттэй* [形]易消化的,易吸收的.
шингэлүүлэх *шингелүүлэх* [动] шингэлэх的使动态.
шингэлүүр *шингелүүр* [名]消化器,吸收器,变稀器.
шингэлцгээх *шингелцгээх* [动] шингэлэх的众动态.
шингэлэг *шингелэг* [名]鸟笼.
шингэлэгдэх *шингелэгдэх* [动] шингэлэх的被动态.
шингэлэгч *шингелэгч* [名]变稀器;稀释液.
шингэлэлцэх *шингелэлцэх* [动] шингэлэх的共动态.
шингэлэх *шингелэх* [动]使变稀,冲淡,把...用...冲淡:спиртийг усаар ~ 加水将酒精冲淡;шөл ~ 使汤稀些;эм ~ 把药冲淡.
шингэмж *шингемж* [名]消化,可溶性,可吸收性.
шингэмтгий *шингемтгий* [形]可消化的,可溶的,易消化的,易溶的.
шингэмхий *шингемхий* [形]稀的,液体的.
шингэн *шинген* [形] ①液体,溶液;液体的,稀的,淡薄的:хураангуурын ~ 蓄电池溶液;~ бодис 液体;~ шөл 稀汤;~ тос 液状石蜡;~ түлш, ~ шатахуун 液体燃料;~ тусгаарлуур 电解隔板;~ шулуутгуур 液体整流器; ~

хөдөлгөөн 液体流动; ~ тусгаарлах материал 防水材料; ②稀少的,稀疏的; ③细脆的(声音): ~ дуу 细脆的声音; ~ хоолой 细嗓子,尖嗓子;◇ ~ мөр үзэх (харах) 撒尿,小便.
шингэрсхийх *шингэрсхийх* [动]冲淡,弄稀.
шингэрүүлэх *шингэрүүлэх* [动] шингэрэх的使动态.
шингэрэх *шингэрэх* [动] ①变淡,变稀,变稀疏,变稀少;②(声音)变细脆.
шингэтгэх *шингэтгэх* [动] ①冲淡,冲得更淡;②疏伐,疏枝,间枝,间苗.
шингэтэх *шингэтэх* [动]变淡,变稀疏,变稀少.
шингэх *шингэх* [动] ①渗透,渗入,吸收,浸入: ус газарт ~ в 水渗入土壤中;②溶解,融化,消融,消失: эм усанд ~ 药在水中融化;③消化(指食物);④铭记,印入(脑海),铭刻(在心中);⑤沉没,沉入,浸入;⑥落,下山(指日月): нар ~ в 太阳落山了;⑦(转)把...独吞,攫为己有;⑧(转)成为别人家的亲族;同化: айлд ~ 与别家结为亲友.
шингэхэн *шингехэн* [形] шингэн的小称.
шингэц *шингэц* [名]渗入性,吸收性;消融;消化;沉没过程.
шингэцтэй *шингэцтэй* [形]能消化的,能吸收的.
шингэцэт *шингэцэт* [形]见 шингэцтэй.
шингээгүүр *шингээгүүр* [名]〈技〉吸附器: хий ~ 气体吸收器.
шингээгч *шингээгч* [名]消化器,冲淡器,溶解器;同化丝体: ~ цогцос 吸水综合体.
шингээж *шингээж* [名]吸收物,消化物;渗入物.
шингээлт *шингээлт* [名]消化,吸收,溶解: ~ ийн систем 消化系统.
шингээлттэй *шингээлттэй* [形]易消化的,易吸收的.
шингээмж *шингээмж* [名]消化,可溶性.
шингээстэй *шингээстэй* [形]易消化的,易吸收的.

шингээх **ᠰᠢᠩᠭᠡᠬᠡ** [动] шингэх 的使动态:
~ зардал 直接费用; ~сэн өртөг 转
移价值.

шингээц **ᠰᠢᠩᠭᠡᠵᠢ** [名] 消化物, 溶解物.

шинель **ᠰᠢᠨᠡᠯ** [名] 军大衣; <陈>制服.

шинж **ᠰᠢᠨᠵᠢ** [名] ①外形, 形态: ~ байдал
形态, 色彩; ~ төлөв 形式, 方式, 形象;
~ зүй 症状学; ~ зүйн эмчилгээ 症状
疗法; ②标志, 特征: ~ тэмдэг 标志; ③
性质, 特性, 本性, 属性: ~ муутай 参
见 шинжгүй; ◇ **овор** ~ 性子, 性格;
~ **чавар** 性质, 性能.

шинжгүй **ᠰᠢᠨᠵᠢ** **ᠭᠡᠮᠡᠭᠡ** [形] ①不成器的, 不像
样的; 品性差的; 难看的; ②吝啬的, 悭吝
的.

шинжигдэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] шинжих 的被动
态.

шинжигч **ᠰᠢᠨᠵᠢᠭᠢᠴᠢ** [名] ①相面人, 占卜者;
②研究员, 考察员, 探险者.

шинжигчид **ᠰᠢᠨᠵᠢᠭᠢᠴᠢᠳᠢ** [名] шинжигч 的复
数.

шинжилгээ (н) **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠭᠡ** [名] ①寻找, 探寻,
探讨, 寻救, 调查, 考察, 考究; 检验; ②
研究, 科学, 科学研究: ~ хийх 考察;
~ний ажил 研究工作; ~ний анги 考
察队, 调查队; ~ний арга зүй 研究工作
方法; ~ний зохиол 论文; ~ний инст-
титут 研究院, 研究所; ~ний эрдэм
зүй 科学价值; ③<经>分析: ~ний арга
分析方法.

шинжилцгээх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] шинжлэх
的众动态.

шинжилчих **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] шинжлэх 的多次
体.

шинжит **ᠰᠢᠨᠵᠢᠲᠢ** [形] 具有…标志的, 有…特
征的, 有…性质的: хэв ~ туршлага 典
型经验.

шинжих **ᠰᠢᠨᠵᠢᠬᠡ** [动] ①参见 шинжлэх:
~н турших 实验; ~ танхим 实验室;
②算命, 卜凶, 吉占卜, 相面, 看手相.

шинжицгээх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠬᠡᠭᠡ** [动] шинжих 的众
动态.

шинжич **ᠰᠢᠨᠵᠢᠴᠢ** [名] 相面者, 看手相者, 卜

凶吉者.

шинжлүүлэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① шинжлэх
的使动态; ②意同 шинжлэгдэх.

шинжлүүр **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 研究标准, 测量仪.

шинжлүүштэй **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠰᠡᠭᠡᠢ** [形] 值得研究
的, 值得考察的.

шинжлэгдэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] шинжлэх 的
被动态.

шинжлэгдэхүүн **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡᠭᠡᠮᠡᠭᠡ** [名] 研究对
象.

шинжлэгч **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠢᠴᠢ** [名] 研究员, 考察员,
探险者.

шинжлэл **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯ** [名] ①观察, 考察; ②考
究, 研究, 探讨: хэлний ~ 语言学;
байгалийн ~ 自然学; ~ийн арга 研究
法, 检查法; ~ судлалын зүйл 科研项
目.

шинжлэлцэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] шинжлэх 的
众动态.

шинжлэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 考究, 研究, 探讨, 考
察, 仔细观察: байгалийн хуулийг ~
研究自然规律; нийгмийн хөгжлийн
хуулийг ~ 研究社会发展规律; ~н
судлах 研究, 调查; ~ ухаан 科学, 学
术; ~ ухаан судлал 科学研究; ~
ухаан техникийн хувьсгал 科学技术
革命; ~ ухаан мэдээллийн алба 科技
情报工作; ~ ухаан уран сэтгэмжийн
бичиг зохиол 科学幻想读物; ~ ухаа-
ны мэдэгдэхүүн 科学知识; ~ ухаа-
ны нээлт 科学发明; ~ ухааны нот-
лол 科学论断; ~ ухааны үндэслэл 科
学根据; ~ ухааны үр дүн 科学成果;
~ ухааны үүднээс 从科学的观点来看;
~ ухааны академи 科学院.

шинжтэй **ᠰᠢᠨᠵᠢᠲᠡᠢ** [形] 像样的, 体面的, 老实
的.

шинжүүлэх **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шинжих 的使
动态.

шинжүүр **ᠰᠢᠨᠵᠢᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] ①观察仪; 测量仪;
考察标准; ②<经>标准.

шинжчих **ᠰᠢᠨᠵᠢᠬᠡᠭᠡ** [动] шинжих 的多次
体.

- шинжээч** *ᠰᠢᠨᠵᠡᠭᠡᠴᠢ* [名] 参见 шинжлэгч.
- шинжээччин** *ᠰᠢᠨᠵᠡᠭᠡᠴᠢᠨ* [名] 见 шинжээч.
- шинс(н)** *ᠰᠢᠨᠰ* [名]〈植〉见 шинэс.
- шинүүс** *ᠰᠢᠨᠢᠭᠦᠰ* [名]〈解〉腱膜.
- шинхэг** *ᠰᠢᠨᠬᠡᠭ* [名] ① 膻味, 腥味; ② 臊气:
~ яданги 贫穷, 穷苦潦倒; ③ (鸟尾部的)分泌腺, 尾羽脂腺.
- шинхэгтүүлэх** *ᠰᠢᠨᠬᠡᠭᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинхэг-
тэх 的使动态.
- шинхэгтэх** *ᠰᠢᠨᠬᠡᠭᠡᠲᠡᠬ* [动] 变腥味, 变臊.
- шинш** *ᠰᠢᠨᠰᠢ* [名] ① 相貌, 容貌, 面貌, 样子;
② 姿态, 风度.
- шиншигч** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠭᠢᠴᠢ* [名]〈陈〉天士, 阴阳生.
- шинших** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠬ* [动] 闻, 嗅: нохой ~ 狗
闻.
- шиншлүүлэх** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинслэх
的使动态.
- шиншлэх** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠯᠡᠬ* [动] шинших 的多次
体.
- шиншүү** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠭᠦᠮ* [形] 嗅味, 腥味.
- шиншүүлэх** *ᠰᠢᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинших 的使
动态.
- шинэ** *ᠰᠢᠨᠡ* [形] 新的, 新制的, 新出现的: ~
барилга 新建筑物; ~ маяг 新型, 新式;
~ жил 新年; ~ техник 新技术; ~
утга зохиол 新文艺; шинийг санаач-
лагч ~ 革新者; ~ цэрэг 新兵, 新入伍
的兵; ~ сар 新月; шинийн нэгэн 正月初
二, (每月的) -日; шинээр 从头, 重
新, 再一次, 又一次; ~ баян 暴发户;
~ бүрдэц 新生物; ~ бүтээл оновч-
той санал 新发明的合理化建议; ~ гар-
гасан хувь нийлүүлсэн тэмдэгт 重新
发行的股票; ~ ертөнц 新大陆; ~ заг-
вар 新型; ~ маяг 新式; ~ залуу улс
新兴国家; ~ нээлт 新发明; ~ ололт
新成就; ~ тулгар хөгжиж байгаа
орон 发展中国家; 新兴国家; ~ эд-
лэхүүн 新产品; ~ бий болсон өртөг
新创造的价值; ~ хувьцаа 新股份.
- шинэвтэр** *ᠰᠢᠨᠡᠪᠲᠡᠷ* [形] 较新的.
- шинэвтэрхэн** *ᠰᠢᠨᠡᠪᠲᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] шинэвтэр 的

小称.

- шинэд** *ᠰᠢᠨᠡᠳ* [名] 上旬, 月初: хоёрдугаар
сарын ~ээр 在二月上旬.
- шинэдүү** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠭᠦ* [形] 新的, 新颖的.
- шинэдүүлэх** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинэдэх 的使
动态.
- шинэдэх** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠡᠬ* [动] 变崭新, 变新奇.
- шинэлүүлэх** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинэлэх 的使
动态.
- шинэлцгээх** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠢᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] шинэлэх 的众
动态.
- шинэлчих** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠢᠴᠢᠬ* [动] шинэлэх 的完成
体.
- шинэлэг** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠡᠭ* [形] 新的; 新颖的; 新鲜的.
- шинэлэгдэх** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] шинэлэх 的被
动态.
- шинэлэлцэх** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠡᠯᠢᠴᠡᠬ* [动] шинэлэх 的众
动态.
- шинэлэх** *ᠰᠢᠨᠡᠯᠡᠬ* [动] ① 过新年, 庆贺新年,
拜年: сар шинэд сайхан ~в үү! 恭贺
新禧; ~ өдөр 元旦; ② 革新, 使焕然一
新, 振兴, 复兴.
- шинэвхий** *ᠰᠢᠨᠡᠪᠬᠢ* [形] 参见 татанхай.
- шинэс** *ᠰᠢᠨᠡᠰ* [名]〈植〉落叶松.
- шинэсгүүр** *ᠰᠢᠨᠡᠰᠦᠭᠦᠦᠷ* [名] (产品) 样品工人,
模型工人.
- шинэсгэх** *ᠰᠢᠨᠡᠰᠡᠭᠡᠬ* [动] шинэсэх 的使动态;
革新, 振兴, 改善.
- шинэсүүлэх** *ᠰᠢᠨᠡᠰᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинэсэх 的使
动态.
- шинэсэх** *ᠰᠢᠨᠡᠰᠡᠬ* [动] 变新, 焕然一新, 逐日
变新, 日益完美.
- шинэтгүүлэх** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] шинэтгэх 的
使动态.
- шинэтгэгдэх** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] шинэтгэх 的
被动态.
- шинэтгэгч** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠳᠡᠭᠢᠴᠢ* [名] 革新者, 创新者,
改革者.
- шинэтгэл** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠳᠡᠭᠡᠯ* [名] 革新, 更新: ~
хийх үзэл 改良主义; ◇ ~ өдөр 朔日.
- шинэтгэх** *ᠰᠢᠨᠡᠳᠦᠳᠡᠬ* [动] ① шинэтэх 的使动

态; ②更新, 推陈出新, 刷新, 振兴; ~н байгуулах 改组, 改造.

шинэтгэгчээр *шинэтгэгч* [动] шинэтгэх 的众动态.

шинэтгэгчид *шинэтгэгч* [动] шинэтгэх 的完成体.

шинэтермөл *шинэтермөл* [名] 新生代.

шинэтэх *шинэтэх* [动] 参见 шинэсэх.

шинэхэн *шинэхэн* [形] шинэ 的小称; 崭新的, 簇新的, 新鲜的; ~ түүх 现代史; ~ хөдөлгөөн 最新运动; ~ цогцлол 新构造; ~ салбар 新兴部门].

шинэч *шинэч* [名] 革新者, 创新者.

шинэчилгээх *шинэчилгээх* [动] шинэчлэх 的众动态.

шинэчлүүлэх *шинэчлүүлэх* [动] шинэчлэх 的使动态.

шинэчлэгдэх *шинэчлэгдэх* [动] шинэчлэх 的被动态.

шинэчлэгч *шинэчлэгч* [名] 革新者, 创新者, 维新派.

шинэчлэл *шинэчлэл* [名] 革新, 更新, 刷新.

шинэчлэлт *шинэчлэлт* [名] 革新, 改革; 现代化; ~ өөрчлөлт 革新, 改革.

шинэчлэх *шинэчлэх* [动] ①更新, 改革, 重新; ~н тоноглох 重新装备; ~н байгуулах 改组; ~н байгуулалт 改良, 革新; ~н бүртгэх 重新登记, 重新注册; ~н сонгох 改选; ~ зэвсэглэх 更新装备, 改装; ~н өөрчлөх 改革; ②拣新, 挑新.

шинэчүүд *шинэчүүд* [名] 革新派, 新的一代.

шинээл *шинээл* [名] 军大衣; 制服.

шир(эн) *шир* I [名] 皮, 兽皮, 皮革, 油皮 (大牲畜); арьс ~ 皮革; арьс ~ ийн завод 皮革厂; ~ идээлүүлэх 硝皮, 熟皮; ~эн чөмөдэн 皮箱.

шир *шир* II [名] ①天然颜料, 矿物染料; ②油漆.

шир *шир* III 见 өр ~ 债务, 债.

шир *шир* IV 见 ~ ~ хийх 沙沙响, 作吱吱

声, 作簌簌声.

ширайги *ширайги* [名] (动) 猢猻 (别名).

ширвүүл *ширвүүл* [名] ①拂尘, (牛马尾制的) 蝇甩子, 掸子; ②〈天〉彗星之尾; ③〈陈〉连垂 (一种发饰).

ширвүүлэх *ширвүүлэх* [动] ①ширвэх 的使动态; ②意同 ширвэгдэх.

ширвэгдэх *ширвэгдэх* [动] ширвэх 的被动态.

ширвэгнүүлэх *ширвэгнүүлэх* [动] ширвэгнэх 的使动态.

ширвэгнүүр *ширвэгнүүр* [名] 鞭子, 蝇甩子.

ширвэгнэх *ширвэгнэх* [动] ①下细雨, 下小雪; бороо ~н орох 下细雨; ②风吹得沙沙作响; ③(草木在风中) 摇摆; өвс ~ 草摇摆; ④(眼珠) 乱动; нүд ~ 眼珠乱动; ⑤(易燃之细小物在火中) 很快地燃烧.

ширвэгэр *ширвэгэр* [形] 搞乱的, 弄乱的, 不整洁的.

ширвэлзүүлэх *ширвэлзүүлэх* [动] ширвэлзэх 的使动态.

ширвэлзэх *ширвэлзэх* [动] ①参见 ширвэгнэх; ②ширвэх 的多次体.

ширвэлт *ширвэлт* [名] 睨视, 扫视.

ширвэх *ширвэх* [动] ①挥动; 拂打; ②扫; 〈军〉扫射; ③睨视, 睨视, 瞪人一眼, 扫视一下.

ширвэцгээх *ширвэцгээх* [动] ширвэх 的众动态.

ширвээ *ширвээ* I [形] 纤细的, 细的.

ширвээ *ширвээ* II [名] 掉落的树枝.

ширвээдүүлэх *ширвээдүүлэх* [动] ширвээдэх 的使动态.

ширвээдэх *ширвээдэх* [动] (因饥寒) 衰弱, 疲惫, 困乏.

ширвээлэг *ширвээлэг* [形] 羞怯的, 好害羞的, 好害臊的, 腼腆的.

ширвээс *ширвээс* [名] 害羞, 腼腆.

ширвээтэх *ширвээтэх* [动] ①害羞, 腼腆; ②(因寒冷、疼痛) 战栗, 打颤, 蜷缩.

ширгих *ширгих* [动] 干涸, 枯竭.

ширгэлт **ᠰᠢᠷᠭᠡᠯᠲᠤ** [名]蒸发, 干枯, 枯竭.
 ширгэмтгий **ᠰᠢᠷᠭᠡᠮᠲᠦᠭᠡᠢ** [形]易于干的, 易枯竭的.
 ширгэнгэгэр **ᠰᠢᠷᠭᠡᠨᠭᠡᠭᠡᠭᠢ** [名]蒸发器.
 ширгэх **ᠰᠢᠷᠭᠡᠬᠡ** [动]①蒸发, 晒干, 烤干, 干涸; ②(乳畜)回奶, 奶变少: ~ сүүгүйтэх <医>无乳, 乳泌缺乏; ③(眼窝)深陷.
 ширгэц **ᠰᠢᠷᠭᠡᠴᠢ** [名]蒸发量, 干涸程度.
 ширгэшгүй **ᠰᠢᠷᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠰᠦᠭᠡᠢ** [形]永不干涸的, 源源不断的, 无穷的.
 ширгэших **ᠰᠢᠷᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动]蒸发, 干涸.
 ширгээгүүр **ᠰᠢᠷᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠦᠷ** [名]<化>蒸发器.
 ширгээлгэх **ᠰᠢᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动]ширгэх的使动态.
 ширгээлт **ᠰᠢᠷᠭᠡᠭᠡᠯᠲᠤ** [名]参见 ширгэлт.
 ширгээх **ᠰᠢᠷᠭᠡᠬᠡ** [动]ширгэх的使动态.
 ширдүүлэх **ᠰᠢᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширдэх的使动态.
 ширдхийх **ᠰᠢᠷᠳᠦᠬᠢᠶᠬᠡ** [动]惊吓, 惊骇, 惊慌, 猛吃一惊.
 ширдэг **ᠰᠢᠷᠳᠡᠭ** [名]绗过的床垫, 褥垫, 毡褥子, 纳缝的毡垫.
 ширдэх **ᠰᠢᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]①(用染料)涂染; ②上漆.
 ширжигнэх **ᠰᠢᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ** [动]发出有节奏的唏嘘声.
 ширзнэх **ᠰᠢᠷᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动]ширэх I、II的短暂体.
 ширн **ᠰᠢᠷᠨ** [名]姻亲之女方.
 шириг **ᠰᠢᠷᠢᠭ** [名]绿草地.
 ширлүүлэх **ᠰᠢᠷᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширлэх的使动态.
 ширлэгдэх **ᠰᠢᠷᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]ширлэх的被动态.
 ширлэлцэх **ᠰᠢᠷᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动]ширлэх的共动态.
 ширлэх **ᠰᠢᠷᠯᠡᠬᠡ** [动](用皮革)包, 裹; 包紧, 蒙紧, 裹紧, 绷紧, 蒙上皮子: хэнгэрэг ~ 蒙上鼓面.
 ширлэцгээх **ᠰᠢᠷᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]ширлэх的众

动态.

ширмэглүүлэх **ᠰᠢᠷᠮᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширмэглэх的使动态.
 ширмэглэх **ᠰᠢᠷᠮᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动]纳缝, 绗, 密纳, 纳实.
 ширмэл **ᠰᠢᠷᠮᠡᠯ** I [形]纳缝的, 绗了的.
 ширмэл **ᠰᠢᠷᠮᠡᠯ** II [形]冶炼过的, 淬了火的(指金属).
 ширмэн **ᠰᠢᠷᠮᠡᠨ** [名]见 ширэм.
 ширтвэлзэх **ᠰᠢᠷᠲᠦᠪᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动]①屡次窥视; 环顾四周; 频频窥视; 频频打量; ②(马行走时)向四周不时地看.
 ширтүүлэх **ᠰᠢᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширтэх的使动态.
 ширтчих **ᠰᠢᠷᠲᠦᠴᠢᠬᠡ** [动]ширтэх的多次体.
 ширтэлхийлэх **ᠰᠢᠷᠲᠡᠯᠬᠢᠶᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]ширтэх的多次体.
 ширтэлцэх **ᠰᠢᠷᠲᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动]ширтэх的共动态.
 ширтэмхий **ᠰᠢᠷᠲᠡᠮᠬᠢᠶ** [形]注视的, 凝视的.
 ширтэх **ᠰᠢᠷᠲᠡᠬᠡ** [动]盯, 注视, 凝视, 紫注: ~ н харах 凝视, 注视.
 ширтэцгээх **ᠰᠢᠷᠲᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]ширтэх的众动态.
 ширүүвтэр **ᠰᠢᠷᠦᠦᠪᠲᠡᠷ** [形]较硬的, 较粗糙的: ~ ноост хонь 粗毛绵羊.
 ширүүдүүлэх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширүүдэх的使动态.
 ширүүдэх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]①变得生硬; ②(转)变得严厉; 变得激烈.
 ширүүлүүлэх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]ширүүлэх I的使动态.
 ширүүлцгээх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]ширүүлэх I的众动态.
 ширүүлэх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动]ширэх I、II的使动态.
 ширүүлэх **ᠰᠢᠷᠦᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动]①态度变严厉, 冷酷; ②风雪加剧; ③疾行.
 ширүүн **ᠰᠢᠷᠦᠦᠨ** [形]①生硬的, 粗糙的, 艰涩的: ~ арьс 生硬(粗糙)的皮革; ~ цаас 草纸, 粗糙的纸; ~ үс 粗硬的毛

发; ~ давуу 粗布; ~ билүү 粗磨刀口; ② 暴烈的, 烈性的(马); ③ 粗暴的; 强硬的, 粗鲁的: ~ хүн 粗暴的人; ~ үг 粗鲁的话; ④ 激烈的, 急骤的, 猛烈的; 紧张的, 严峻的: ~ салхи 暴风, 强风; ~ дайн 激烈的战争; ~ тэмцэл 激烈的斗争; ~ сахуу 爆发性白喉; ~ урсгал 急流, 湍流; ~ тулалдаан 激战.

ширүүс ^{ʃɪrʊʊs} [名] 粗糙; 生硬.

ширүүсгэх ^{ʃɪrʊʊsgəx} [动] ширүүсэх 的使动态.

ширүүсүүлэх ^{ʃɪrʊʊсуулэх} [动] ширүүсэх 的使动态.

ширүүсчих ^{ʃɪrʊʊsɕɪx} [动] ширүүсэх 的完成体.

ширүүсэх ^{ʃɪrʊʊsəx} [动] ① 变得更加粗糙; ② 变得加严厉; 变得加激烈.

ширүүтгүүлэх ^{ʃɪrʊʊtɕүүлэх} [动] ширүүтгэх 的使动态.

ширүүтгэх ^{ʃɪrʊʊtɕəx} [动] ширүүтэх 的使动态.

ширүүтэх ^{ʃɪrʊʊtəx} [动] 变粗糙, 变严厉, 变残酷, 变激烈.

ширүүхэн ^{ʃɪrʊʊхэн} [形] ширүүн 的小称.

ширх ^{ʃɪrx} I [名] ① (家畜身上的)虱子; ② 蚜虫.

ширх ^{ʃɪrx} II [形] ① 茂密的, 稠密的, 浓的: ~ үстэй 有浓密的头发; ② 硬实的, 结实的(指皮革).

ширхгэнгэр ^{ʃɪrxɕэнгэр} [名] (医)纤维瘤.

ширхийлгэх ^{ʃɪrxɕийлгэх} [动] ширхийх 的使动态.

ширхийм ^{ʃɪrxɕийм} [形] 利索的, 轻捷的; 锋利的, 利刃的.

ширхийх ^{ʃɪrxɕийх} [动] 唰一声响.

ширхлэг ^{ʃɪrxɕлэг} [形] 丝状的, 纤维状的.

ширхрэх ^{ʃɪrxɕрэх} [动] 酸痛.

ширхтүүлэх ^{ʃɪrxɕүүлэх} [动] ширхтэх 的使动态.

ширхтэх ^{ʃɪrxɕтэх} [动] ① (牲畜)生虱子, 长虱子; ② 虱子多起来, 布满虱子: ~ өвчин 毛线虫病.

ширхэг ^{ʃɪrxɕэг} [名] ① 个, 本, 份, 件, 只, 支; ② 纤维, 缕, 丝: ~ ч байхгүй 什么也没有; ~ болд 钢条; ~ маяг 纤维样; ~ булчингар 纤维肌痛; ~ судгар 纤维血管瘤; ~ мөгөөрс 纤维软骨.

ширхэггэр ^{ʃɪrxɕэггэр} I [形] 纤维状的.

ширхэггэр ^{ʃɪrxɕэггэр} II [名] (医)纤维瘤.

ширхэгжих ^{ʃɪrxɕэгжих} [动] 纤维化; 晶体粒化.

ширхэгжүүлэх ^{ʃɪrxɕэгжүүлэх} [动] ширхэгжих 的使动态.

ширхэглүүр ^{ʃɪrxɕэглүүр} [名] (生理)纤维蛋白, 纤维胚.

ширхэглэг ^{ʃɪrxɕэглэг} [形] 纤维状的, 纤维质的.

ширхэглэл ^{ʃɪrxɕэглэл} [名] 纤维化.

ширхэглэх ^{ʃɪrxɕэглэх} [动] 纤维断裂, 纤维分离.

ширхэгт ^{ʃɪrxɕэгт} [形] 纤维的, 纤维状的: ~ болор 纤石英; ~ бүрхүүл 纤维膜.

ширхэгтэй ^{ʃɪrxɕэгтэй} [形] 有丝的, 有颗粒的, 有纤维的.

ширхэгтэн ^{ʃɪrxɕэгтэн} [名] 纤维素, 丝状体.

ширхэгтэх ^{ʃɪrxɕэгтэх} [动] 变丝状, 纤维化.

ширхэгчлүүлэх ^{ʃɪrxɕэгчлүүлэх} [动] ширхэгчлэх 的使动态.

ширхэгчлэгдэх ^{ʃɪrxɕэгчлэгдэх} [动] ширхэгчлэх 的被动态.

ширхэгчлэх ^{ʃɪrxɕэгчлэх} [动] 分丝, 变丝状.

ширхэгшил ^{ʃɪrxɕэгшил} [形] 纤维化.

ширхэгэндэр ^{ʃɪrxɕэгэндэр} [形] 小纤维, 细纤维: ~ давхрага 纤维层; ~ эс 纤维细胞.

ширцгээх ^{ʃɪrxɕгээх} [动] ширих I、II 的众动态.

ширч(ин) ^{ʃɪrxɕ(ин)} I [名] 鞣皮匠, 制革匠, 皮匠.

ширч(ин) ^{ʃɪrxɕ(ин)} II [名] 油漆匠, 画工.

ширчиг ^{ʃɪrxɕиг} 见 ~ ~ хийх 沙沙作响, 噼啦噼啦响(如踏落叶之声).

ширчигнүүлэх **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠦ᠋ᠯᠡᠬ** {动} ширчигнэх的使动态.

ширчигнэх **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠢᠬ** {动} 发出沙沙声, 发出嚓啦声(如在踏落叶时).

ширэг **ᠰᠢᠷᠦᠭ** {名} 绿草地, 青草地: зүлэг ~ 绿油油的草地; ~ уялалж <植> 日荫管.

ширэгжих **ᠰᠢᠷᠦᠭᠢᠵᠢᠬ** {动} 生草, 生绿草: ~ явц 生草过程.

ширэглэх **ᠰᠢᠷᠦᠭᠢᠯᠡᠬ** {动} 参见 ширэгжих.

ширэлдмэл **ᠰᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠮᠡᠯ** {形} 蓬乱的, 缠结的, 交织的, 紊乱的, 纠结的.

ширэлдүүлэх **ᠰᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** {动} ширэлдэх的使动态.

ширэлдэх **ᠰᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠬ** {动} (毛发、线等) 交织, 蓬乱, 紊乱, 纠结.

ширэлдээ **ᠰᠢᠷᠦᠯᠳᠡᠭ** {名} (毛发、线等) 纠结在一起形成的团儿.

ширэлцэх **ᠰᠢᠷᠦᠯᠴᠡᠬ** {动} ширэх I、II 的共动态.

ширэм(ширмэн) **ᠰᠢᠷᠦᠮ** {名} 生铁: ~ цутгах 铸生铁; ширмийн үйлдвэр 炼铁厂; ~ хайлах зуух 高炉, 炼铁炉; ~ хайлуулагч 熔炉工人; ширмэн тогоо 生铁锅; ширмэн занцуур 铁夯.

ширэмших **ᠰᠢᠷᠦᠮᠰᠢᠬ** {动} 风干; (因被风吹而) 变硬, 结成硬团儿, 硬化成块.

ширэнгэ(н) **ᠰᠢᠷᠦᠨᠭᠡ** {名} 小丛林, 矮树林.

ширэх **ᠰᠢᠷᠦᠬ** I {动} 纳缝; 纫: ул ~ 纳鞋底.

ширэх **ᠰᠢᠷᠦᠬ** II {动} 锻炼, 冶炼, 熔炼.

ширээ(н) **ᠰᠢᠷᠡᠭ** I {名} ① 桌子: бичгийн ~ 书桌; дугуй ~ 圆桌; хоолны ~ 饭桌; ~ ний цаг 座钟, 座表; ~ ний бүтээлэг 桌布, 台布; ~ ний нүд 抽屉; ~ ний чийдэн, ~ ний дэн 台灯; ~ засах 准备膳食; 备席, 设宴; ~ авах 包席; ~ ний бага хурал 圆桌会议; ~ ний бөмбөг 台球, 弹子球; ~ ний жинлүүр 台秤; ② 帝位, 王位: хаан ~нд суух 即位, 登基; хааныг ~нээс нь шилжүүлэх 推翻皇帝; ③ 上座.

ширээ **ᠰᠢᠷᠡᠭ** II {形} 直立的(驼峰).

ширээдэс **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠰ** {名} (衣服的) 针脚儿.

ширээлгэх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** {动} ширээлэх I、II 的使动态.

ширээлдэх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠬ** {动} 平衡地站着, 平稳地站着.

ширээлт **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠲ** {名} 纳缝; (转) 焊: хийн ~ 气焊.

ширээлүүлэх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** {动} ширээлэх I、II 的使动态.

ширээлэх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** I {动} 驼峰直立起来, 驼峰变峭直.

ширээлэх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** II {动} 停尸, 停灵.

ширээмэл **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠮᠡᠯ** {形} 纳成的, 密纳的; 熔结的.

ширээс **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠰ** {名} 纳缝; 纫; 针脚儿.

ширээт **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠲ** {形} 首席的; ~ лам <宗> 首席喇嘛.

ширээх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠬ** I {动} ширэх II 的使动态; 炼铁.

ширээх **ᠰᠢᠷᠡᠭᠡᠬ** II {动} 上座, 就座.

шитанга **ᠰᠢᠲᠠᠨᠭ᠎ᠠ** {名} <植> 荆.

шитэглэй **ᠰᠢᠲᠡᠭᠯᠡᠢ** {名} <植> 老鹳草属.

шифр **ᠰᠢᠶᠢᠸ** {名} ① 密码; 代号; ② 密码电报: ~ нийн контор 机要办公室.

шифрлүүлэх **ᠰᠢᠶᠢᠸᠦᠯᠡᠬ** {动} шифрлэх 的使动态.

шифрлэгч **ᠰᠢᠶᠢᠸᠯᠡᠭᠴ** {名} 译电员, 密码译员.

шифрлэлцэх **ᠰᠢᠶᠢᠸᠯᠡᠯᠴᠡᠬ** {动} шифрлэх 的共动态.

шифрлэх **ᠰᠢᠶᠢᠸᠯᠡᠬ** {动} 译成密码, 译电, 做密码.

шифрчин **ᠰᠢᠶᠢᠸᠴᠢᠨ** {名} 参见 шифрлэгч.

ших **ᠰᠢᠬ** 见 ~ мах (人的) 牙缝肉.

шихэн **ᠰᠢᠬᠡᠨ** {形} 微小的, 微不足道的.

шихэр **ᠰᠢᠬᠡᠷ** {名} 参见 чихэр.

шихэрлэх **ᠰᠢᠬᠡᠷᠯᠡᠬ** {动} 糖化, 糖分增加.

шиш **ᠰᠢᠱ** {名} <植> 高粱: ~ будаа 高粱;

эрдэнэ ~ 玉米; эрдэнэ ~ даршлах 青贮; 玉米; эрдэнэ ~ ийн гурил 玉米面、棒子粉; хэрчмэл ~ 切面; татмал ~ 拌面; өлгөмөл ~ 挂面; ~ ин хүдэр <动> 玉石; ~ ийн бор эрвээхэй <动> 玉米螟.

шишлэг ^{ᠰᠢᠰᠢᠯᠡᠭ} [名] <植> 甜高粱, 芦粟.

шиннүүхэй ^{ᠰᠢᠨᠨᠡᠭᠡᠢ} [名] <动> 原仓鼠: ~ оготно 猎鼠.

шкаф ^{ᠰᠢᠬᠠᠮᠠ} [名] 柜子, 厨柜.

шлем ^{ᠰᠢᠯᠡᠮ} [名] 盔, 飞行帽.

шляп ^{ᠰᠢᠯᠢᠭᠠ} [名] 礼帽(多指带缘的).

шнур ^{ᠰᠢᠨᠠᠷ} [名] ① 细绳, 线绳; ② (木匠用的) 墨绳, 墨线; ③ <电> 电线; 导火线.

шов ^{ᠰᠢᠪ} [拟] 噼啪声, 吧哒声(指枪声、落雨声).

шовгонолдох ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠤᠬ} [动] шовгонох 的互动态.

шовгонох ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠨᠠᠬ} [动] (圆锥形物) 伸出, 冒出, 频动, 微动.

шовгоноцгоох ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠨᠣᠴᠭᠠᠬ} [动] шовгонох 的众动态.

шовгнуулах ^{ᠰᠢᠪᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шовгонох 的使动态.

шовгор ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠷ} [名·形] ① 圆锥体; 圆锥形; ② 圆锥形的, 尖头的; 尖顶的, 锥体的, 棱形的: ~ алга нугас 针尾鸭; ~ хэлбэр 锥形; ~ толгой 尖头.

шовгордох ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠷᠳᠠᠬ} [动] 显得太尖, 变尖.

шовгордуу ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠤ} [形] 尖头的, 圆锥形的.

шовгордуулах ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠷᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шовгордох 的使动态.

шовгорхон ^{ᠰᠢᠪᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] шовгор 的小称.

шовинизм ^{ᠰᠢᠪᠢᠨᠢᠵᠢᠮ} [名] 沙文主义.

шовинист ^{ᠰᠢᠪᠢᠨᠢᠰᠢᠲ} [名] ① 沙文主义者; ② 沙文主义的.

шовир ^{ᠰᠢᠪᠢᠷ} 见 ~ шүвэр хийх, ~ шүвэр ярилцах 低声交谈, 悄悄地交谈, 窃窃私语.

шовойлгох ^{ᠰᠢᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ} [动] шовойх 的使动态.

шовойлдох ^{ᠰᠢᠪᠠᠶᠢᠯᠬᠠᠬ} [动] шовойх 的互动态.

шовойх ^{ᠰᠢᠪᠠᠶᠢᠬ} [动] 变成尖头的, 变成圆锥形的.

шоволзох ^{ᠰᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠬ} [动] 参见 шовгонох.

шоволзуулах ^{ᠰᠢᠪᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шоволзох 的使动态.

шовон ^{ᠰᠢᠪᠣᠨ} I [形] 参见 шовгор.

шовон ^{ᠰᠢᠪᠣᠨ} II 见 ~ ~ 拱一拱地, 一跃一跃地.

шовор ^{ᠰᠢᠪᠣᠷ} [名] <动> 雪豹.

шовт ^{ᠰᠢᠪᠣᠲ} [副] 透, 穿.

шовтлох ^{ᠰᠢᠪᠣᠲᠯᠠᠬ} [动] 穿过, 透过, 贯穿, 突破, 冲破.

шовторгох ^{ᠰᠢᠪᠣᠲᠣᠷᠭᠠᠬ} [动] шовтрох 的使动态.

шовтрох ^{ᠰᠢᠪᠣᠲᠣᠷᠬ} [动] 穿透, 透过, 贯通, 贯穿, 穿过.

шовх ^{ᠰᠢᠪᠬ} [形] ① 尖顶, 尖头, 尖部的; ② 尖的, 尖锐的, 锐利的: ~ оо үзэх 决一胜负(指体育运动); ~ цагаан хурган чих <植> 圆锥花酸模.

шовхгонох ^{ᠰᠢᠪᠬᠣᠨᠠᠬ} [动] 见 шовгонох.

шовхгнуулах ^{ᠰᠢᠪᠬᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шовхгонох 的使动态.

шовхгор ^{ᠰᠢᠪᠬᠣᠷ} [形] ① 尖顶的, 尖头的; 尖锐的; ② 圆锥形的.

шовхгордуу ^{ᠰᠢᠪᠬᠣᠷᠳᠠᠭᠤ} [形] 很尖的, 似圆锥状的.

шовхдох ^{ᠰᠢᠪᠬᠠᠳᠠᠬ} [动] 变尖, 变得很尖.

шовхдуу ^{ᠰᠢᠪᠬᠠᠳᠠᠭᠤ} [形] 参见 шовхгордуу.

шовхдуулах ^{ᠰᠢᠪᠬᠠᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шовхдох 的使动态.

шовхийх ^{ᠰᠢᠪᠬᠢᠶᠬ} [动] ① 发出噼啪声; 发出吧哒声; ② 吻, 亲(嘴); ③ (婴孩) 喂奶.

шовхлогдох ^{ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬ} [动] шовхлох 的被动态.

шовхлолцох ^{ᠰᠢᠪᠬᠠᠯᠯᠴᠠᠬ} [动] шовхлох 的共动态.

- шовхлох** *ᠰᠣᠪᠬ᠎ᠠ* [动] ① 削尖, 磨尖: хаярандаа ~ 削铅笔; ② 拿起尖端, 抓住尖端.
- шовхлуулах** *ᠰᠣᠪᠬ᠎ᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шовхлох 的使动态.
- шовховтор** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠪᠲᠣᠷ* [形] 较尖的, 锥形的.
- шовхогнох** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠭᠨᠠ* [动] 参见 шовгонох.
- шовхогонуулах** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шовхогнох 的使动态.
- шовхойлгах** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ* [动] шовхойх 的使动态.
- шовхойх** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠶᠢᠬ* [动] 变成尖头的, 变成圆锥形的.
- шовхолзох** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠯᠵᠣᠬ* [动] 参见 шовгонох.
- шовхолзуулах** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шовхолзох 的使动态.
- шовхолцгоох** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠯᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠨ* [动] шовхлох 的众动态.
- шовхрох** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠷᠠᠬ* [动] 参见 шовхлох.
- шовхруулах** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шовхрох 的使动态.
- шовххон** *ᠰᠣᠪᠬᠣᠨ* [形] шовх 的小称; 较尖的.
- шовшгор** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠣᠷ* 见 ~ нохой 长喙狗; 嗅觉灵敏的狗.
- шовшуур** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* I [名] ① (诱母鹿的) 哨子, 芦笛; ② 笛声.
- шовшуур** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* II [名] <动> 布谷鸟, 鸫鸟.
- шовшуур** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷ* III [形] 狡猾, 老奸巨猾, 诡诈: ~ т хүн 狡猾的人, 老奸巨猾的人.
- шовшуурдах** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠳᠠᠬ* [动] 吹哨诱鹿.
- шовшуурдуулах** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шовшуурдах 的使动态.
- шовшуурлах** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬ* [动] (布谷鸟) 鸣叫, 啼叫.
- шовшуурт** *ᠰᠣᠪᠰᠢᠭᠤᠷᠲᠤ* [名] 好絮聒的人.
- шог** *ᠰᠣᠭ* [名·形] ① 笑话, 玩笑, 恶作剧, 戏

谑; 滑稽剧: ~ зан 诙谐; 狡猾, 滑头; ② 幽默, 讽刺的, 讥笑的, 嘲弄的: ~ үлгэр 奇谈, 笑话; ~ зураг 讽刺画; ~ гараа 讽刺短剧, 讽刺剧; 活报剧; ~ найруулал 讽刺文章; ~ зохиол 讽刺作品; ~ кино 喜剧片; ~ нийтлэл 抨击文章; ~ өгүүлэл 讽刺小说, 幽默小说; ~ хошин жүжиг 讽刺喜剧.

шогил *ᠰᠣᠭᠢᠯ* [名] 见 шогол.

шоглогдох *ᠰᠣᠭᠣᠯᠭᠣᠳᠠᠬ* [动] шоглох 的被动态.

шоглолтой *ᠰᠣᠭᠣᠯᠯᠣᠭᠲᠤ* [形] 可笑的, 幽默的.

шогловгүй *ᠰᠣᠭᠣᠯᠪᠠᠭᠦᠢ* [形] 爱说笑话的.

шоглоом *ᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠮ* [名] 诙谐, 滑稽, 幽默, 笑话.

шоглооч *ᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠴ* [名] 诙谐者, 爱说笑话的人, 爱笑人者, 爱开玩笑的人, 爱恶作剧的人, 逗眼的人.

шоглох *ᠰᠣᠭᠣᠯᠬ* [动] ① 开玩笑, 嘲笑, 打诨; 耍弄, 捉弄; ② 戏弄(小孩), 欺负(小孩).

шоглоцгоох *ᠰᠣᠭᠣᠯᠣᠴᠢᠭᠠᠭᠠᠨ* [动] шоглох 的众动态.

шоглочих *ᠰᠣᠭᠣᠯᠴᠢᠬ* [动] шоглох 的多次体.

шоглуулах *ᠰᠣᠭᠣᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шоглох 的使动态.

шогол *ᠰᠣᠭᠣᠯ* [名] 书箱, 书柜: номын ~ 书柜, 书箱.

шогтой *ᠰᠣᠭᠣᠲᠤ* [形] 取笑人的, 嘲弄人的, 爱开玩笑的, 诙谐的, 幽默的, 可笑的, 有趣的, 逗眼的, 逗乐的.

шогтойхон *ᠰᠣᠭᠣᠲᠤᠬᠣᠨ* [形] шогтой 的小称.

шогч *ᠰᠣᠭᠣᠴ* [名] ① 调皮鬼, 恶作剧者; ② 讽刺家, 说调皮话的人, 诙谐者, 爱开玩笑的人, 爱取笑人者, 逗眼的人.

шогшгой *ᠰᠣᠭᠣᠰᠢᠭᠣᠢ* [名] (植) 球果, 松塔儿.

шогшгор *ᠰᠣᠭᠣᠰᠢᠭᠣᠷ* [形] 尖状, 尖形, 翘起的.

шогшиг *ᠰᠣᠭᠣᠰᠢᠭᠢ* [名] <陈> 参见 шомго.

шогших *ᠰᠣᠭᠣᠰᠢᠬ* [动] 闲坐; 大模大样地坐.

шогшилт *ᠰᠣᠭᠣᠰᠢᠯᠲᠤ* [名] 小步跑, 小颠步.

шогшир ᠰᠣᠭᠰᠢᠷ [拟] 啧啧声; ◇ **нохойн** ~ (动) 蚊母鸟。

шогширцгоох ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠴᠦᠭᠣᠬᠤ [动] шогширх 的众动态。

шогших ᠰᠣᠭᠰᠢᠬ I [动] (马) 大颠; (人) 疾走, 快步走。

шогших ᠰᠣᠭᠰᠢᠬ II [动] 吞声, 噎气; 吞声哭: ~н уйлах 吞声哭, 抽泣。

шогших ᠰᠣᠭᠰᠢᠬ III [动] (乳) 发酸, 发酵, (因发酵) 酸奶溢出。

шогшицгоох ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠴᠦᠭᠣᠬᠤ [动] шогших I、II 的众动态。

шогшойх ᠰᠣᠭᠰᠣᠶᠢᠬ [动] 变尖, 变突, 突起, 掀起。

шогшоо ᠰᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠ I [名·形] ① 颠步, 碎步, 小跑; 疾走; ② 小颠步的。

шогшоо ᠰᠣᠭᠰᠣ᠎ᠠ II [名] 伤风, 感冒。

шогшрого ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠣᠭ᠎ᠠ [名] (植) 臭草属。

шогшролдох ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠣᠯᠳᠤᠬ [动] шогширх 的互动态。

шогшроо ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠣᠭ᠎ᠠ [名] (麻雀等鸟类的) 叽叽喳喳声。

шогшрох ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠣᠬ [动] ① 啧啧 (表示赞叹、遗憾、惊奇); ② 唤狗。

шогшруулах ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шогширх 的使动态。

шогшуулах ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ I [动] шогших I、II 的使动态。

шогшуулах ᠰᠣᠭᠰᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ II [动] шогших III 的使动态。

шод ᠰᠣᠳ I [感] 将 (蒙古象棋中用卒将军时的用语)。

шод ᠰᠣᠳ II 见 год ~ 来回乱窜地, 不稳重地。

шодгонох ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠨᠠᠬ [动] (短而细的东西) 不断摇摆。

шодгонуулах ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шодгонох 的使动态。

шодгор ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠷ [形] 短而细的, 短秃而竖起的 (指尾巴、发辫等): годгор ~ 细短的, 短秃而竖起的。

шодгордох ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠷᠳᠣᠬ [动] 变短细。

шодгордуу ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤ [形] 过于细短的。

шодгордуулах ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шодгордох 的使动态。

шодгорхон ᠰᠣᠳᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ [形] шодгор 的小称。

шодой ᠰᠣᠳᠣᠶ [名] 雄性生殖器。

шодойлгох ᠰᠣᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠠᠬ [动] шодойх 的使动态。

шодойх ᠰᠣᠳᠣᠶᠢᠬ [动] 变短细, 变短秃而竖起。

шодолзох ᠰᠣᠳᠣᠯᠵᠣᠬ [动] 参见 шодгонох。

шодолзуулах ᠰᠣᠳᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шодолзох 的使动态。

шодон ᠰᠣᠳᠣᠨ [形] 参见 шодгор。

шодох ᠰᠣᠳᠣᠬ [动] (为争分东西) 掷骰子, 抽签。

шодоцгоох ᠰᠣᠳᠣᠴᠦᠭᠣᠬ [动] шодох 的众动态。

шодуулах ᠰᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шодох 的使动态。

шожгор ᠰᠣᠵᠡᠭᠣᠷ [形] 目空一切的, 高傲的, 傲慢的; 逞大的, 冒尖儿的, (转) 乖僻的。

шожгордох ᠰᠣᠵᠡᠭᠣᠷᠳᠣᠬ [动] 变高傲, 变傲慢; 显得过于乖僻。

шожгордуулах ᠰᠣᠵᠡᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шожгордох 的使动态。

шожигнох ᠰᠣᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠬ [动] 潺潺作声, 簌簌作响, 发淙淙声 (指小溪流水声), 发出倾注声。

шожигнуулах ᠰᠣᠵᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шожигнох 的使动态。

шожийлгох ᠰᠣᠵᠢᠵᠢᠶᠢᠯᠭᠠᠬ [动] шожийх 的使动态。

шожийх ᠰᠣᠵᠢᠵᠢᠶᠢᠬ [动] 摆出高傲的样子, 冒尖儿。

шожин ᠰᠣᠵᠢᠨ [形] 参见 шожгор。

шозон ᠰᠣᠵᠣᠨ [形] 参见 шожин。

шок ᠰᠣᠬ [名] (医) 休克, 震荡。

шоколад ᠰᠣᠬᠣᠯᠠᠳ [名] 可可糖, 巧克力糖; 巧克力茶。

шол 𐎱𐎠𐎺 见 ~ ~ хийх 发出滴嗒(水或其他液体下滴)声。

шолбогнох 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠 [动] 参见 шомболзох。

шолбогонуулах 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠𐎠 [动] шолбогнох 的使动态。

шолбогорт 𐎱𐎠𐎺𐎠 [形] ① 萎靡不振的; ② 质量差的; ③ 瘫软的, 软绵绵的; ④ 淡而无味的。

шолбогордох 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠 [动] ① 萎靡不振; ② 质量变差; ③ 变瘫软; ④ 变淡而无味。

шолбогордуулах 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠𐎠 [动] шолбогордох 的使动态。

шолбогортох 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠 [动] 参见 шолбогордох。

шолбойлгах 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] шолбойх 的使动态。

шолбойх 𐎱𐎠𐎺 [动] ① 变萎靡不振, 变忧郁; ② (冻结的东西融化后) 变成黏糊状; ③ 淋湿, 浸湿, 湿透。

шолбойчих 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] шолбойх 的完成体。

шолдгонох 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] 变尖瘦。

шолдгонуулах 𐎱𐎠𐎺𐎠𐎠 [动] шолдгонох 的使动态。

шолдгор 𐎱𐎠𐎺 [形] 瘦削的, 尖瘦的。

шолдойлгах 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] шолдойх 的使动态。

шолдойх 𐎱𐎠𐎺 [动] ① 变得尖瘦, 变得瘦削; ② 沮丧。

шолойлгах 𐎱𐎠𐎺 [动] шолойх 的使动态。

шолойлгуулах 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] шолойлгох 的使动态。

шолойх 𐎱𐎠𐎺 [动] (被训斥得) 发怔, 发呆。

шолонт 𐎱𐎠 [名] (神话中的) 妖蛇, 妖龙。

шолхгонох 𐎱𐎠𐎺 [动] (松软牵拉物) 频频动弹。

шолхгонуулах 𐎱𐎠𐎺𐎠 [动] шолхго-

нох 的使动态。

шолхгор 𐎱𐎠𐎺 [形] 萎靡的, 不振作的, 不精神的。

шолхгорхон 𐎱𐎠𐎺 [形] шолхгор 的小称。

шолхойлгах 𐎱𐎠𐎺 [动] шолхойх 的使动态。

шолхойх 𐎱𐎠 [动] 变萎靡, 不振作。

шолхолзох 𐎱𐎠 [动] 参见 шолхгонох。

шолхолзуулах 𐎱𐎠 [动] шолхолзох 的使动态。

шолчгонох 𐎱𐎠 [动] 库哧库哧响。

шолчгонуулах 𐎱𐎠 [动] шолчгонох 的使动态。

шолчгор 𐎱𐎠 [形] 参见 шалчгар。

шолчийлгах 𐎱𐎠 [动] шолчийх 的使动态。

шолчилзох 𐎱𐎠 [动] 参见 шолчгонох。

шолчилзуулах 𐎱𐎠 [动] шолчилзох 的使动态。

шолчийх 𐎱𐎠 [动] 参见 шалчийх。

шомбогонолдох 𐎱𐎠 [动] шомбогонох 的互动态。

шомбогонох 𐎱𐎠 [动] 参见 шомболзох。

шомбогонуулах 𐎱𐎠 [动] шомбогонох 的使动态。

шомбогор 𐎱𐎠 [形] 参见 шомбон。

шомбогордох 𐎱𐎠 [动] 显得太尖, 钻来钻去。

шомбогордуу 𐎱𐎠 [形] 过于细高的, 过于细长的。

шомбогорхон 𐎱𐎠 [形] шомбогор 的小称。

шомбойлгах 𐎱𐎠 [动] шолбойх 的使动态。

шомбойх 𐎱𐎠 [动] 变细高。

шомболзох 𐎱𐎠 [动] (细而高之物) 频频

频晃动。

шомболзуулах ^{ᠰᠣᠮᠪᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шомбол-
зох 的使动态。

шомбон ^{ᠰᠣᠮᠪᠣᠨ} [形] 细高的；细长的：～
тоглой 细长脑袋；～ өлөн (植) 嘴苔；
～ салхич шувуу (动) 小嘴缝。

шомгор ^{ᠰᠣᠮᠭᠣᠷ} [形] ① 有皱纹的，起皱纹的，
干瘪的，干抽的，抽缩的，发蔫的；不饱满
的（多指生长不良的作物果实）；② 突口
的。

шомгордох ^{ᠰᠣᠮᠭᠣᠷᠳᠣᠬ} [动] 变干瘪，变干
抽，变抽缩；起皱纹。

шомгорхон ^{ᠰᠣᠮᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] шомгор 的小称。

шомойлгох ^{ᠰᠣᠮᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шомойх 的使动
态。

шомойх ^{ᠰᠣᠮᠣᠶᠢᠬ} [动] (生长不良的作物的果
实)变得有皱纹，起皱纹，干瘪，不饱满。

шомойчих ^{ᠰᠣᠮᠣᠶᠢᠬᠢ} [动] шомойх 的完成
体。

шомшрох ^{ᠰᠣᠮᠰᠢᠷᠣᠬ} [动] 参见 шомойх。

шон(г) ^{ᠰᠣᠨ} I [名] 杆子，桩子，拴马桩；
утасны ~ 电线杆；төмөр ~ 铁桩；ак-
кумуляторын ~ 电池碳棒；～ бүтэц
柱状构造。

шон(г) ^{ᠰᠣᠨ} II [名] (门的)横闩。

шонгүй ^{ᠰᠣᠨᠭᠡᠢ} [形] ① 无话可答；闭口无
言；② 根本不吠叫的(狗)；③ 不可靠的，
无用的。

шонлог ^{ᠰᠣᠨᠯᠣᠭ} [形] 柱状的：～ таласт 柱状
体的。

шонтгонолдох ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠨᠣᠯᠳᠣᠬ} [动] шонтго-
нох 的互动态。

шонтгонох ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠨᠣᠬ} [动] (鼻子等)翘起。

шонтговуулах ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шонтго-
нох 的使动态。

шонтгор ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠷ} [形] 尖的，尖高的：～ ха-
мар 尖高的鼻子。

шонтгордуу ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠰ} [形] 很尖的，过于
尖高的。

шонтгорхон ^{ᠰᠣᠨᠲᠦᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] шонтгор 的小
称。

шонтойлгох ^{ᠰᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шонтойх 的使
动态。

шонтойх ^{ᠰᠣᠨᠲᠣᠶᠢᠬ} [动] ① 变尖；变尖高；②
向前伸长，突出(指牲畜的鼻面、人的鼻子
等)。

шонтон ^{ᠰᠣᠨᠲᠣᠨ} [名] (解) 肩峰：～ гийн та-
раагуур 肩峰动脉。

шонхгор ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷ} [形] 参见 шонхор II。

шонхгордуу ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠰ} [形] 很尖的，过于
尖高的。

шонхгорхон ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠭᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] шонхгор 的
小称。

шонхгнох ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠭᠢᠨᠣᠬ} [动] 高而尖的东西摇
动。

шонхойлгох ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шонхойх 的
使动态。

шонхойх ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠶᠢᠬ} [动] 消瘦，变薄。

шонхолзох ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠣᠬ} [动] 参见 шонхог-
нох。

шонхолзуулах ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шонхол-
зох 的使动态。

шонхор ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠷ} I [名] ① (动) 海青鸟；②
(转) 雄鹰，英勇的飞行员：～ овог 隼科；
～ зөгий 姬蜂。

шонхор ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠷ} II [形] 尖的，尖高的(鼻子)。

шонхордуу ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠰ} [形] 很尖的；过于尖
高的。

шонхорхон ^{ᠰᠣᠨᠬᠣᠷᠬᠣᠨ} [形] шонхор II 的小
称。

шонших ^{ᠰᠣᠨᠰᠢᠬ} [动] (狗、马)小跑。

шоншийлгох ^{ᠰᠣᠨᠰᠢᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шоншийх 的
使动态。

шоншийх ^{ᠰᠣᠨᠰᠢᠶᠢᠬ} [动] (狗的)蹲坐。

шоо ^{ᠰᠣᠣ} I [形] 立方的：～ дөрвөлж 立方，
立方的；～ дөрвөлжин метр 立方米。

шоо ^{ᠰᠣᠣ} II [名] 骰子；积木：～ орхих，～
наадах 掷骰子；玩积木。

шоо ^{ᠰᠣᠣ} III 见 ~ буга (动) 梅花鹿：～ гуа
(植) 稍瓜。

шоо ^{ᠰᠣᠣ} IV 见 ~ ооль 箭。

шоо ʃoo V [名] 参见 шог.

шоовдор ʃooʋdor [名] 讨厌, 厌恶, 嫌憎, 嫌恶.

шоовдорлогдох ʃooʋdorlogdɔx [动] шоовдорлох 的被动态.

шоовдорлох ʃooʋdorloɔx [动] 嫌, 讨厌, 被憎恶.

шоовдорлоцгоох ʃooʋdorloɔgɔɔx [动] шоовдорлох 的众动态.

шоовдорлуулах ʃooʋdorlooɔx [动] шоовдорлох 的使动态.

шоовдортой ʃooʋdorɔɔi [形] 令人讨厌的, 使人厌恶的, 使人嫌憎的.

шоовдорхон ʃooʋdorɔɔn [形] шоовдор 的小称.

шоовин ʃooʋin [名] 烧饼.

шооволж ʃooʋolɔ [名] 耻笑, 挖苦; 话柄.

шоовон ʃooʋon I [形] 锥形的, 尖头的.

шоовон ʃooʋon II [名] 腹壶.

шоовор ʃooʋor [名] 见 шовор.

шоод ʃooɔ [名] 见 ад ~, элэг ~ 嘲笑, 挖苦, 侮辱, 讥讽.

шоодвор ʃooɔdor [名] 参见 шоовдор.

шоодворлох ʃooɔdorloɔx [动] 参见 шоовдорлох.

шоодворлуулах ʃooɔdorlooɔx [动] шоодворлох 的使动态.

шоодвортой ʃooɔdorɔɔi [形] 讨人厌的, 令人讨厌的, 使人厌恶的, 令人嫌憎的.

шоодол ʃooɔɔol [名] 厌恶, 讨厌, 嫌憎, 嫌恶.

шоодолтой ʃooɔɔolɔɔi [形] 可憎的, 惹人耻笑的, 讨人嫌的.

шоодох ʃooɔɔɔ I [动] 掷骰子.

шоодох ʃooɔɔɔ II [动] 参见 шоовдорлох.

шоодуулах ʃooɔɔɔlooɔx [动] шоодох I 的使动态.

шоодчих ʃooɔɔɔɔx [动] шоодох I 的多次体.

шоологдох ʃooɔloɔgɔdɔx [动] шоолох 的被动态.

шоолол ʃooɔloɔl [名] 讥讽, 嘲弄.

шоололцох ʃooɔloɔloɔɔx [动] шоолох 的共动态.

шоолох ʃooɔloɔɔx [动] 开玩笑, 嘲弄, 讥笑, 愚弄, 奚落, 戏弄.

шоолуулах ʃooɔloɔlooɔx [动] шоолох 的使动态.

шоолцгоох ʃooɔloɔɔgɔɔx [动] шоолох 的众动态.

шоолчих ʃooɔloɔɔɔx [动] шоолох 的多次体.

шоометр ʃooɔmɔɔɔr [名] 立方米.

шоон ʃooɔɔn [拟] 嗖一声.

шоонцор ʃooɔɔɔɔr [名] 拼图方块, 拼字方块; 骰子.

шоор ʃooɔɔr [名] (植) 岩黄耆(属).

шооролзох ʃooɔɔɔloɔɔɔx [动] 争吵, 捣乱, 起哄.

шоорон ʃooɔɔɔɔn I [名] (动) 百灵: ~ алаг болжмор 角百灵属.

шоорон ʃooɔɔɔɔn II [形] 尖的, 尖尖的.

шоортой ʃooɔɔɔɔi [形] ① 好争吵的, 爱闹事的, 好捣乱的; ② 丑恶的, 丑闻外传的, 不堪言的.

шоохгонох ʃooɔɔɔgɔnoɔx [动] ① 喧哗, 呼啸, 咆哮, 怒吼; ② 鼻息声, 呼哧呼哧作响.

шоохгонуулах ʃooɔɔɔgɔnoɔlooɔx [动] шоохгонох 的使动态.

шоохгор ʃooɔɔɔgɔr [形] 窄的, 狭窄的, 狭小的.

шоохой ʃooɔɔɔɔi [名] 馱鞍.

шоохойлгох ʃooɔɔɔɔiloɔgɔx [动] шоохойх 的使动态.

шоохойлцох ʃooɔɔɔɔiloɔɔx [动] шоохойх 的共动态.

шоохойх ʃooɔɔɔɔɔx [动] 变尖, 变尖高, 呈鸡胸状.

шоохолзох ʃooɔɔɔɔloɔɔɔx [动] 参见 шоохойх.

шоохолзуулах ʃooɔɔɔɔloɔɔɔlooɔx [动] шоохол-

зох 的使动态.

шоохолзуур ^{ᠰᠣᠬᠣᠯᠵᠤᠸᠠᠭᠤᠷ} [形] 参见 шоохтор.

шоохтор ^{ᠰᠣᠬᠣᠲᠣᠷ} [形] 尖的, 尖高的; 鸡胸状的.

шооч ^{ᠰᠣᠣᠴ} I [名] 嘲笑者, 讽刺者, 戏弄者, 开玩笑者.

шооч ^{ᠰᠣᠣᠴ} II [名] 算命者, 占卜者.

шоочлох ^{ᠰᠣᠣᠴᠯᠣᠬ} [动] 讽刺, 打诨, 戏弄; 开玩笑.

шор ^{ᠰᠣᠷ} I [名] 剑, 扦子; (烤肉用的) 铁叉子, 肉叉子.

шор ^{ᠰᠣᠷ} II [形] 尖尖的, 细尖的, 尖头的.

шор ^{ᠰᠣᠷ} III [名] 咸味, 咸度.

шор ^{ᠰᠣᠷ} IV [拟] 嗖嗖, 飒飒.

шорвигор ^{ᠰᠣᠷᠪᠢᠭᠣᠷ} [形] 山羊胡式的, 胡子向前伸的.

шорвийх ^{ᠰᠣᠷᠪᠢᠶᠢᠬ} [动] 胡子向前掀起, 胡子向前伸出; 稀疏而挖穿.

шорвог ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭ} [形] ① 咸的, 咸味的; ② 过咸的, 盐重的; ~ хоол 盐重的饭; ~ амт 咸味; ~ нуур 咸水湖; ~ ус 咸水, 盐水.

шорвогдох ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠳᠣᠬ} [动] 变得太咸、过咸.

шорвогдуу ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠳᠤᠭᠤ} [形] 很咸的, 十分咸的.

шорвогдуулах ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шорвогдох 的使动态.

шорвогдуухан ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ} [形] шорвогдуу 的小称.

шорвогжих ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠵᠢᠬ} [动] 变咸, 咸化.

шорвогжуулах ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠵᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шорвогжих 的使动态.

шорвоглох ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠯᠣᠬ} [动] 变得太咸, 显得太咸.

шорвоглуулах ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠯᠤᠯᠠᠬ} [动] шорвоглох 的使动态.

шорвогхон ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠭᠬᠣᠨ} [形] шорвог 的小称.

шорвойлгох ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шорвойх 的使动态.

шорвойх ^{ᠰᠣᠷᠪᠣᠶᠢᠬ} [动] ① 变稀稀落落; ② (头

发、羽毛等物) 掀起.

шоргоолж (ин) ^{ᠰᠣᠷᠭᠣᠯᠵ} [名] (动) 蚂蚁: ~ ны үүр 蚁穴; ~ ин хатиг 疽, 痈; ~ ин хүчлийн арил 戊基甲酸酯; ~ ны хүчил 蚁酸, 甲酸.

шоргоолзой ^{ᠰᠣᠷᠭᠣᠯᠵᠣᠵᠠᠢ} [名] 参见 шоргоолж (ин): ~ тоншоохой (动) 蚁窝.

шоргор ^{ᠰᠣᠷᠭᠣᠷ} [形] 尖尖的, 溜尖的.

шоргордох ^{ᠰᠣᠷᠭᠣᠷᠳᠣᠬ} [动] 削尖, 变尖.

шоргордуулах ^{ᠰᠣᠷᠭᠣᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шоргордох 的使动态.

шорд ^{ᠰᠣᠷᠳ} [拟] ① 嗖 (射箭声, 猛拔刀声);

② 磁磁 (水声); ◇ ~ горд 叽叽咕咕.

шордгонох ^{ᠰᠣᠷᠳᠭᠣᠨᠣᠬ} [动] 参见 шоржигнох.

шордгонуулах ^{ᠰᠣᠷᠳᠭᠣᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] шордгонох 的使动态.

шордгор ^{ᠰᠣᠷᠳᠭᠣᠷ} [形] (畜、兽) 瘪肚的.

шордойлгох ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠯᠭᠣᠬ} [动] шордойх 的使动态.

шордойх ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠶᠢᠬ} [动] 变尖, 变圆锥形.

шордолцох ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠯᠴᠣᠬ} [动] шордох I、II 的共动态.

шордох ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠬ} I [动] (用剑、肉叉子) 刺, 扎, 穿; (转) 挖苦.

шордох ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠬ} II [动] 为骆驼货运队引路.

шордоцгоох ^{ᠰᠣᠷᠳᠣᠵᠭᠣᠬ} [动] шордох 的众动态.

шордуулах ^{ᠰᠣᠷᠳᠤᠯᠠᠬ} [动] шордох I、II 的使动态.

шордхийх ^{ᠰᠣᠷᠳᠬᠢᠶᠢᠬ} [动] 磁磁作声.

шордчих ^{ᠰᠣᠷᠳᠴᠢᠬ} [动] шордох I 的多次体.

шоржигнох ^{ᠰᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠣᠬ} [动] 流水发潺潺声, 淙淙作响.

шоржигнуулах ^{ᠰᠣᠷᠵᠢᠭᠢᠨᠤᠯᠠᠬ} [动] шоржигнох 的使动态.

шорлиг ^{ᠰᠣᠷᠯᠢᠭ} [形] 多盐的, 咸的; ~ жимс 盐麸子.

шорлог ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠭ} [名] 烤肉, 烤羊肉, 羊肉串.

шорлогдох ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠭᠳᠣᠬ} [动] шорлох 的被动态.

шорлого ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠭ᠎ᠠ} [名] 扞子, 叉子.

шорлоцох ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠴᠣᠬ} [动] шорлох 的共动态.

шорлох ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠬ} [动] ①用铁叉子烤(肉); ②刺, 戳, 扎.

шорлоцгоох ^{ᠰᠣᠷᠯᠣᠴᠣᠭᠣᠬ} [动] шорлох 的众动态.

шорлуулах ^{ᠰᠣᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шорлох 的使动态.

шорно ^{ᠰᠣᠷᠨ᠎ᠠ} [名]〈植〉水甸莎草.

шорногор ^{ᠰᠣᠷᠨᠣᠭᠣᠷ} [形] 尖细的, 又尖又高的.

шорной ^{ᠰᠣᠷᠨᠠᠶ} [名] 参见 шорно.

шорнойлгох ^{ᠰᠣᠷᠨᠠᠶᠣᠯᠭᠣᠬ} [动] шорнойх 的使动态.

шорнойх ^{ᠰᠣᠷᠨᠠᠶᠬ} [动] 除草化.

шоровгонох ^{ᠰᠣᠷᠣᠪᠭᠣᠨᠣᠬ} [动] (圆锥形物) 频频动弹.

шоровгонуулах ^{ᠰᠣᠷᠣᠪᠭᠣᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шоровгонох 的使动态.

шоровгор ^{ᠰᠣᠷᠣᠪᠭᠣᠷ} [形] 参见 шорвигор.

шорой(н) ^{ᠰᠣᠷᠠᠶ} [名] 参见 шороо.

шоройх ^{ᠰᠣᠷᠠᠶᠬ} [动] 屈膝而坐.

шорон(г) ^{ᠰᠣᠷᠣᠨ} I [名] 尖峰, 主峰.

шорон ^{ᠰᠣᠷᠣᠨ} II [名] 牢房, 监狱; 囚笼: ~ д хорих 关押于牢房中.

шорон ^{ᠰᠣᠷᠣᠨ} III [形] 尖的: ~ эвэр 尖犄角; ~ алга болжмор 〈动〉角百灵属.

шорондох ^{ᠰᠣᠷᠣᠨᠳᠣᠬ} [动] 下狱, 囚禁.

шороо(н) ^{ᠰᠣᠷᠣᠣ} [名] ①土, 土壤: газар ~ 地球, 土地; төрсөн газар ~ 故乡, 故土; ②尘, 灰尘, 粉末: ~ тоос 尘土, 尘埃; ~ тоосонд дарагдсан 被尘土覆盖; ~ тавих 风卷起尘土; ~ авах газар 采土场; ~ сорогч машин 吸土机; ~ соруул 吸尘器; ~ хутгах машин 掘土机; ~ н будаг 矿物染料; бичгийн ~ 粉笔; ~ н хороо 土围墙; ~ шуурга 黄土

风, 尘风; ~ н далан 土坝, 土堤; ~ н лав 地蜡; ~ н тос 石油; ~ тэвш 土槽.

шороодох ^{ᠰᠣᠷᠣᠣᠳᠣᠬ} [动] 踏上土, 带土, 扬土.

шороодуулах ^{ᠰᠣᠷᠣᠣᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шороодах 的使动态.

шороомог ^{ᠰᠣᠷᠣᠣᠮᠣᠭ} [名]〈矿〉粉砂.

шороонцог ^{ᠰᠣᠷᠣᠣᠨᠴᠣᠭ} [名]〈化〉碲.

шортой ^{ᠰᠣᠷᠲᠠᠶ} [形] ①言词辛辣的, 言语刻毒的; ②咸的, 咸味的.

шорхирох ^{ᠰᠣᠷᠬᠢᠷᠣᠬ} [动] 打鼾, 鼻子连发喘息声, 不均匀地呼吸.

шорхног ^{ᠰᠣᠷᠬᠢᠨᠠᠭ} [名] 参见 шурхнаг.

шорчигноон ^{ᠰᠣᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠣᠨ} [拟] 淙淙声, 潇潇声.

шорчигнох ^{ᠰᠣᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠣᠬ} [动] 参见 шорчигнох.

шорчигнуулах ^{ᠰᠣᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шорчигнох 的使动态.

шоу ^{ᠰᠣᠠᠶ} [名] 笑话: хошин шог ~ тоглолт 笑话演出.

шохой ^{ᠰᠣᠬᠠᠶ} (ᠵᠣᠯᠠᠭ) [名] 石灰; 粉笔: ~ н чулуу 石灰石, 白灰, 垩, 白垩; ~ н жонш 冰洲石, 方解石; ~ н замаг 石灰藻(纲); ~ нунтаг 石灰粉; ~ н уусгамал 石灰浆; ~ н шүү 钙硝石; ~ н элсэн чулуу 石灰砂岩.

шохойгүйжих ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠭᠢᠭᠢᠬ} [动] 骨质软化, 缺钙.

шохойдолцох ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠳᠣᠯᠴᠣᠬ} [动] шохойдох 的共动态.

шохойдох ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠳᠣᠬ} [动] 用石灰粉刷, 涂白、刷白、抹石灰, 刷石灰.

шохойдоцгоох ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠳᠣᠴᠣᠭᠣᠬ} [动] шохойдох 的众动态.

шохойдуулах ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шохойдох 的使动态.

шохойдчих ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠳᠠᠬ} [动] шохойдох 的多次体.

шохойжил ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠵᠢᠯ} [名] 钙质沉积.

шохойжин ^{ᠰᠣᠬᠠᠶᠵᠢᠨ} [名] 钙质沉积化, 石

化。

шохойжих *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠬᠢ* [动]钙质化, 石化, 加固。

шохойжихуй *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠬᠢᠰᠤᠢ* [形]钙化的, 石化的。

шохойжулах *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠬᠤᠯᠠᠬ* [动]шохойжих 的使动态; 钙化作用。

шохойлог *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠯᠦᠭ* [形]钙化的, 石化的, 石灰质的, 钙质的; ~ замаг 石灰藻; ~ лаг 石灰泥浆; ~ чулуулаг 碳酸盐岩; ~ эрдэс 碳酸矿物。

шохойлох *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠯᠦᠬ* [动]参见 шохойдох。

шохойнцор *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠨᠴᠣᠷ* [名]灰岩, 石灰岩。

шохойрхон *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠷᠬᠣᠨ* [形]灰白的, 白的, 钙化的。

шохойт *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠲ* [形]有石灰的, 含碳的。

шохойтох *ᠰᠣᠬᠢᠵᠢᠲᠣᠬ* [形]变成石灰, 钙化。

шохоорогч *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠣᠭᠴᠢ* [名]爱好者, 爱慕者。

шохоорох *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠣᠬ* [动]喜爱, 爱慕, 希罕, 热衷于..., 迷恋于...

шохооруулах *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шохоорох 的使动态。

шохоорхогч *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠭᠴᠢ* [名]爱慕的人, 爱慕者。

шохоорхол *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠯ* [名]爱慕, 喜爱, 迷恋。

шохоорхолт *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠯᠲ* [名]爱慕, 喜爱, 迷恋。

шохоорхон *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠨ* [形]较迷恋的, 喜爱的, 爱慕的。

шохоорхонгуй *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠨᠭᠤᠢ* [形]迷恋的, 希罕的, 喜爱的, 爱慕的。

шохоорхох *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠬ* [动]迷恋于..., 热衷于..., 迷醉于..., 沉醉于...

шохоорхоцгоох *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠣᠬᠣᠴᠣᠭᠣᠬ* [动]шохоорхох 的众动态。

шохоорхуу *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠤᠭᠤ* [形]较喜欢的, 甚爱慕的; 求知欲的。

шохоорхуулах *ᠰᠣᠬᠣᠣᠷᠬᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动]шохоорхох 的使动态。

шош *ᠰᠣᠰ* [名]〈植〉豆, 豆角; түрэг ~ 菜

豆, 豆角。

шошго *ᠰᠣᠰᠢᠭ᠎ᠠ* [名]①〈陈〉牌子, 银牌, 功劳牌; урих ~ 聘牌; тэмдэгт ~ 令牌; хэсэх ~ 传牌; зүүх ~ 腰牌; ②目录, 清单, 统计表, 名册; шошгын данс 卡片目录; шошгын журам 卡片制; шошгын арга 卡片排列法; ③门牌, 号牌, 标签。

шошгор *ᠰᠣᠰᠢᠭᠣᠷ* [形]尖状的, 豆荚形的。

шошийх *ᠰᠣᠰᠢᠶᠢᠬ* [动]心满意足, 洋洋得意。

шошилзох *ᠰᠣᠰᠢᠯᠵᠣᠬ* [动]〈尖状物〉频频动弹。

шошлой *ᠰᠣᠰᠢᠯᠡᠶ* [名]〈植〉羽扇豆属。

шөвгөр *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷ* [形]①锥形的; ②尖的, 尖利的; 尖头的; ~ үзүүр 尖端; ~ уруул 尖嘴唇; ~ эрүү 尖下巴; ~ цахлай 〈动〉小嘴鸥; ~ хушуут цох 〈动〉象虫。

шөвгөрдөх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠳᠥᠬ* [动]变得非常尖, 变得过于尖, 显得太尖, 显得太尖削。

шөвгөрдүү *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦ* [形]很尖的, 尖利的, 锥形的。

шөвгөрдүүлэх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠠᠬ* [动]шөвгөрдөх 的使动态。

шөвгөрхөн *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠬᠥᠨ* [形]шөвгөр 的小称。

шөвийлгөх *ᠰᠥᠪᠦᠶᠢᠯᠭᠦᠬ* [动]шөвийх 的使动态。

шөвийх *ᠰᠥᠪᠦᠶᠢᠬ* [动]成为圆锥形, 头变尖, 变尖利。

шөвөг *ᠰᠥᠪᠦᠭ* [名]锥子。

шөвөгдөх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠳᠥᠬ* [动]①〈用锥子〉锥, 扎孔, 刺孔, 穿孔; ②触犯, 侵犯(他人)。

шөвөгдүүлэх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠠᠬ* [动]шөвөгдөх 的使动态。

шөвөглөх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠬ* [动]①〈用锥子〉锥, 扎孔, 穿孔, 刺孔; ②参见 шөвөгрөх。

шөвөглөчих *ᠰᠥᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠢᠴᠢᠬ* [动]шөвөглөх 的多次体。

шөвөглүүлэх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠠᠬ* [动]шөвөглөх 的使动态。

шөвөгрөх *ᠰᠥᠪᠦᠭᠦᠷᠦᠬ* [动]①〈角力比赛中〉领先, 获胜; ②〈角力比赛中〉获胜五次以上。

- шөвөлзөх шөвөлзөх [动] (尖物) 频频动弹。
- шөвөлзүүлэх шөвөлзүүлэх [动] шөвөлзөх 的使动态。
- шөврөг шөврөг [名] 车轡下的垫木。
- шөвх шөвх [形] 参见 шовх。
- шөвхгөр шөвхгөр [形] 参见 шовх, шовхгор。
- шөвхгөрдөх шөвхгөрдөх [动] 变得特别尖, 变得十分尖利。
- шөвхгөрдүүлэх шөвхгөрдүүлэх [动] шөвхгөрдөх 的使动态。
- шөвхгөрхөн шөвхгөрхөн [形] шөвхгөр 的小称。
- шөвхийх шөвхийх [动] 成尖顶, 成尖头; 变尖利。
- шөвхлөх шөвхлөх [动] 弄尖, 弄尖利; 削尖, 磨尖。
- шөвхлүүлэх шөвхлүүлэх [动] шөвхлөх 的使动态。
- шөвхөлзөх шөвхөлзөх [动] шөвхлөх 的多次体。
- шөвхөлзүүлэх шөвхөлзүүлэх [动] шөвхөлзөх 的使动态。
- шөвхрөх шөвхрөх [动] 变尖, 变尖利。
- шөл шөл [名] 汤, 肉汤; усан ~ 清汤; ~ уух 喝汤; хар ~ 纯肉汤; ~ хийх 煮汤; шинэ ~ 鲜肉汤; ~ гаргах ① 煮肉汤; ② 宰牲畜; танайх ~ гаргасан уу? 你家宰牲畜了吗?
- шөлгүй шөлгүй [形] 没有汤的; (转) 虚弱的, 无力的。
- шөлгүйдүүлэх шөлгүйдүүлэх [动] шөлгүйдэх 的使动态。
- шөлгүйдэх шөлгүйдэх [动] 觉得身体很虚弱 (由于疲乏, 营养不足所致)。
- шөллөх шөллөх [动] ① 熬汤; ② 喝汤。
- шөлөрхөг шөлөрхөг [形] 浓汤的, 鲜汤的。
- шөлсөх шөлсөх [动] 肉汤变鲜, 肉汤变浓。
- шөлсөг шөлсөг [形] 参见 шөлөрхөг。
- шөлших шөлших [动] 见 шөлсөх。

- шөмбийлгөх шөмбийлгөх [动] шөмбийх 的使动态。
- шөмбийх шөмбийх [动] 成圆锥形, 变尖。
- шөмбөгнөх шөмбөгнөх [动] 参见 шомбогнох。
- шөмбөгнүүлэх шөмбөгнүүлэх [动] шөмбөгнөх 的使动态。
- шөмбөгөр шөмбөгөр [形] 圆锥形的, 圆锥体的; 尖端的, 尖头的, 嘴尖的。
- шөмбөгөрдүү шөмбөгөрдүү [形] 太尖头的, 过于圆锥形的。
- шөмбөгөртөх шөмбөгөртөх [动] 变尖, 变圆锥状。
- шөмбөгөртүүлэх шөмбөгөртүүлэх [动] шөмбөгөртөх 的使动态。
- шөмбөгөрхөн шөмбөгөрхөн [形] шөмбөгөр 的小称。
- шөмбөн шөмбөн [形] 参见 шөмбөгөр。
- шөмгөр шөмгөр [形] ① 干瘪的, 干抽的, 抽缩的; ② 窄口的。
- шөмгөрхөн шөмгөрхөн [形] шөмгөр 的小称。
- шөнө шөнө [名] 夜, 夜间, 夜晚: ~ дунд 午夜, 深更半夜; бүхэл ~ дөө 通宵, 彻夜; ~ дуусан 整夜, 彻夜; ~ өдөргүй 不分昼夜地, 夜以继日地, 日夜不停的; шөнийн ээлж 夜班; шөнийн ажил 夜班; шөнийн айдас <医> 夜间恐怖; шөнийн атак <军> 夜间进攻; шөнийн байлдаан 夜战; шөнийн буудлага 夜间射击; шөнийн харалган 夜盲症。
- шөнөдөх шөнөдөх [动] 过夜。
- шөнөдүүлэх шөнөдүүлэх [动] шөнөдөх 的使动态。
- шөнөжимөл шөнөжимөл 见 ~ цэцэг <植> 女娄菜属。
- шөнөжин шөнөжин [副] 彻夜, 通宵, 整夜。
- шөнөлөх шөнөлөх [动] 过夜, 过夜生活。
- шөнтгөнөх шөнтгөнөх [动] 翘起, 变得尖高。
- шөнтгөнүүлэх шөнтгөнүүлэх [动] шөнтгөнөх 的使动态。
- шөнтгөр шөнтгөр [形] 尖而翘的, 尖头的, 很

尖的。

шөнтгөрдүү ^{шөнтгөрдүү} [形] 很尖的，过于尖而翘的。

шөнтгөрдөх ^{шөнтгөрдөх} [动] 变尖翘，显得过于尖。

шөнтгөрхөн ^{шөнтгөрхөн} [形] шөнтгөр 的小称。

шөнтийлгөх ^{шөнтийлгөх} [动] шөнтийх 的使动态。

шөнтийх ^{шөнтийх} [动] 变尖翘，头变尖。

шөнтөлзөх ^{шөнтөлзөх} [动] (尖形物) 频频动弹。

шөнтөлзүүлэх ^{шөнтөлзүүлэх} [动] шөнтөлзөх 的使动态。

шөнхгөр ^{шөнхгөр} [形] 参见 шөнтгөр。

шөнхийлгөх ^{шөнхийлгөх} [动] шөнхийх 的使动态。

шөнхийх ^{шөнхийх} [动] 参见 шөнтийх。

шөнхөр ^{шөнхөр} [形] 翘起头的(靴子)。

шөр ^{шөр} [名] 参见 шөрөг I。

шөрвийлгөх ^{шөрвийлгөх} [动] шөрвийх 的使动态。

шөрвийх ^{шөрвийх} [动] 变尖翘。

шөрвөгнөх ^{шөрвөгнөх} [动] 参见 шөрвөлзөх。

шөрвөгнүүлэх ^{шөрвөгнүүлэх} [动] шөрвөгнөх 的使动态。

шөрвөгөр ^{шөрвөгөр} [形] 向上翘尖的：～сахал 翘起的胡子。

шөрвөгөрдүү ^{шөрвөгөрдүү} [形] 过于往上翘的。

шөрвөгөрхөн ^{шөрвөгөрхөн} [形] шөрвөгөр 的小称。

шөрвөгөрдөх ^{шөрвөгөрдөх} [动] 变尖，变尖翘。

шөрвөлзөх ^{шөрвөлзөх} [动] 尖翘的东西晃动。

шөрвөс(өн) ^{шөрвөс} I [名] 参见 шөрмөс。

шөрвөс ^{шөрвөс} II [名] (矿) 阳起石。

шөрвөслөх ^{шөрвөслөх} [动] ①抽出筋；②(人) 健壮起来；③(蔬菜) 变老。

шөрвөсрөхөг ^{шөрвөсрөхөг} [形] 刚健的，有力

的，有骨气的，刚强的；筋儿硬的(蔬菜)。

шөрвөст ^{шөрвөст} [形] 见 шөрвөстэй：～занар 阳起石片岩。

шөрвөстэй ^{шөрвөстэй} [形] 参见 шөрмөст。

шөргөлдөөн ^{шөргөлдөөн} [名] 磨擦；纠纷。

шөргөлдөх ^{шөргөлдөх} [动] 发生磨擦，发生纠纷；碰撞。

шөргөлдүүлэх ^{шөргөлдүүлэх} [动] шөргөлдөх 的使动态。

шөргөөлгөх ^{шөргөөлгөх} [动] шөргөөх 的使动态。

шөргөөх ^{шөргөөх} [动] ①蹭，蹭痒；②搓，搓擦，磨擦。

шөргөөцөлдөх ^{шөргөөцөлдөх} [动] шөргөөцөх 的互动态。

шөргөөцөх ^{шөргөөцөх} [动] 磨擦。

шөргөх ^{шөргөх} [动] 蹭，搓，擦，磨擦，发生磨擦，找碴儿。

шөргүүл ^{шөргүүл} [名] 擦具，蹭子。

шөрмөс(өн) ^{шөрмөс} [名] (解) 筋，腱；(植)

叶脉；(昆虫的)翅脉；矿脉：～татах 抽筋；～өн чулуу 石棉；～цемент хоолой 石棉水泥管；～өн чулуун дэлгэвэр 石棉水泥板；～өн чулуун утас 石棉股线；～өн чулуун шижим 石棉绳；～өн чулуунцар 石棉丝；～өн чулууны ширхэг 石棉纤维；～өн шахмал 石棉胶合板；～өн чулуутай 石棉水泥石。

шөрмөслөг ^{шөрмөслөг} [形] ①刚健的，健壮的，有力的；②(蔬菜的)筋儿硬的；③有骨气的，坚韧的，刚强的。

шөрмөслөх ^{шөрмөслөх} [动] 抽筋；健壮起来。

шөрмөслүүлэх ^{шөрмөслүүлэх} [动] шөрмөслөх 的使动态。

шөрмөсрөх ^{шөрмөсрөх} [动] 健壮，有劲，变为有力。

шөрмөст ^{шөрмөст} [形] ①筋多的，青筋暴出的；～цацарган чулуу 石棉状阳起石；②坚韧的，结实的，坚固的；③有力气的，健壮的，强壮的。

шөрмөстөх ^{шөрмөстөх} [动] 变为有力，强壮起来，变为结实，变为健壮。

шөрмөстэй **ᠰᠢᠷᠮᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 参见 шөрмөст.

шөрөвгөр **ᠰᠢᠷᠦᠪᠭᠦᠷ** [形] 尖翘起来的.

шөрөг **ᠰᠢᠷᠦᠭ** I [名] ① 栅栏, 围墙, 篱, 栅;
② 牛犊的戒奶器, 禁奶杈.

шөрөг **ᠰᠢᠷᠦᠭ** II [名] <动> 鲸鲈.

шөрөгдөх **ᠰᠢᠷᠦᠭᠳᠦᠬᠡ** [动] (牛犊用所戴的戒奶器) 顶, 戳, 扎.

шөрөглөх **ᠰᠢᠷᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 筑栅栏, 作围墙;
② 戴上禁奶杈.

шөрөглүүлөх **ᠰᠢᠷᠦᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шөрөглөх 的使动态.

шпор **ᠰᠢᠫᠣᠷ** [名] ① 马刺(固定在骑手靴子后跟上的 U 形铁); ② 距(鸟类的); ③ <技> 履带齿片; 抓地齿.

шприц **ᠰᠢᠫᠠᠷ** [名] <医> 注射器; <技> 注油枪, 水枪; <化> 洗瓶器: 50 мл - ийн ~ 五十毫升的注射器.

шпрот **ᠰᠢᠫᠣᠲ** [名] <动> 西鲱属, 西鲱鱼.

шрапнель **ᠰᠢᠷᠠᠫᠨᠡᠯᠢ** [名] <军> 榴霰弹: ~ сум 榴霰弹.

штаб **ᠰᠢᠲᠠᠪ** [名] 参谋部, 司令部; (转) 大本营: ~ ын дарга 参谋长; ерөнхий ~, жанжин ~ 总司令部, 总部; 总参谋部, 参谋本部; хорооны ~ 团司令部; ~ ын офицер 参谋; ~ ын ахлах зөвлөх 首席参谋; ~ ын боловсон байдал 司令部职能, 司令部技能.

штабч **ᠰᠢᠲᠠᠪᠴ** [名] 参谋: мэдээний ~ 情报参谋.

штанг **ᠰᠢᠲᠠᠩᠭ** [名] 铁杆, 铁棍; <体> 举重杠铃.

штемпель **ᠰᠢᠲᠡᠮᠡᠯᠢ** [名] 印记, 戳子.

шток **ᠰᠢᠲᠠᠬ** [名] <技> 联接杆.

штурман **ᠰᠢᠲᠦᠷᠮᠠᠨ** [名] 领航员; 航海长; 副船长.

шуайз **ᠰᠠᠭᠠᠢᠵ** [名] 刷子.

шуайздах **ᠰᠠᠭᠠᠢᠵᠳᠠᠬᠡ** [动] (用刷子) 刷, 洗刷, 擦亮: шүдээ ~ 刷牙.

шуайздуулах **ᠰᠠᠭᠠᠢᠵᠳᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] шуайздах 的使动态.

шувт **ᠰᠢᠬᠦᠲ** [副] ① 穿过地, 透过地, 穿透地:

~ татах 拔出, 揪出, 攫取, 夺取; ~ цохих 打透, 打穿, 打通; ② 通畅地, 一直地: хуралд ~ суусан 一直参加会议; ~ гүйх <体> 远程竞赛.

шувтайлгах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] шувтайх 的使动态.

шувтайх **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠢᠬ** [动] 变瘦, 消瘦, 成上宽下窄状, 成上粗下细状.

шувталгах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] шувтлах I、II 的使动态.

шувталзах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] (上宽下窄之物) 摇摆移动, 摇头摆尾.

шувталчих **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] шувтлах I、II 的多次体.

шувтан **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠨ** [形] 狭窄的, 上宽下窄的, 上粗下细的, 尖尾的: ~ аарцаг 漏斗形骨盆; ~ тусгал 圆锥形投影.

шувтагдах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠨᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 变得上宽下窄, 变得上粗下细.

шувтандуу **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠨᠳᠤᠭᠤ** [形] 十分狭窄的, 上宽下窄的.

шувтандуулах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шувтандах 的使动态.

шувтанхан **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠨᠬᠠᠨ** [形] шувтан 的小称.

шувтарга **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠷᠭ᠋ᠢ** [名] <体> 决赛; 终局: ~ тархи 端脑; шувтаргын тойрог 循环赛.

шувтарганах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠷᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] шувтаргах 的多次体.

шувтаргах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠷᠭᠠᠬ** [动] шувтрах 的使动态.

шувтарчих **ᠰᠢᠬᠦᠲᠠᠷᠵᠠᠬ** [动] шувтрах 的多次体.

шувтганах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] 参见 шувталзах.

шувтгар **ᠰᠢᠬᠦᠲᠭᠠᠷ** [形] 立锥形的, 上宽下窄的, 尖尾的.

шувтгардах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] 变得上宽下窄, 变得上粗下细.

шувтгардуулах **ᠰᠢᠬᠦᠲᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шувтгардах 的使动态.

шувтгархан ^{ᠰᠢᠪᠲᠦᠭᠠᠷᠬᠠᠨ} [形] шувтгар 的小称。

шувтлагдах ^{ᠰᠢᠪᠲᠡᠯᠠᠭᠲᠠᠬ} [动] шувтлах I、II 的被动态。

шувтлах ^{ᠰᠢᠪᠲᠡᠯᠠᠬ} I [动] ① 通过, 经过; 打通, 穿透; ② 完结, 终结, 做完了, 了结, 结束, 完成。

шувтлах ^{ᠰᠢᠪᠲᠡᠯᠠᠬ} II [动] 脱下, 扯下; 剥掉, 扒去; ◇ **шар** ~ (喇嘛) 破戒还俗; **ял** ~ 宣布无罪; 平反。

шувтлуулах ^{ᠰᠢᠪᠲᠡᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шувтлах I、II 的使动态。

шувтрага ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠭᠠ} [名] (物的) 末端, 末尾, 尽头; (时的) 终了, 末了; (事的) 终结, 结果, 结局, 结尾, 最后; ~ **болгох** 做完, 结束, 完成。

шувтралт ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠠᠯᠲ} [形] 贯通的, 终结的: ~ **ын тэмцээн** 决赛。

шувтрах ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠬ} I [动] ① 脱落, 脱去: **арьс нь** ~ 脱皮; ② 完结, 告终, 了结, 结束: **ажил** ~ **в** 工作结束了; ③ 穿过, 透过, 贯通; ~ **чээж** 后胸。

шувтрах ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠬ} II [动] (用手) 捋, 捋去, 挤出: **сахал** ~ 捋胡须; **гэдэс** ~ 捋出肠中粪便。

шувтруу ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠠᠭᠤ} [名] 参见 шувтрага。

шувтруулах ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шувтрах I、II 的使动态。

шувтчих ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠬ} [动] шувтрах I、II、III 的多次体: ~ **н тачаалдах** 手淫, 自淫。

шувтчуулах ^{ᠰᠢᠪᠲᠢᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шувтчих 的使动态。

шувуу(н) ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤ(ᠨ)} [名] (动) 鸟, 禽: **зэрлэг** ~ 野鸟; **махчин** ~ 食肉鸟, 凶猛的鸟; **нүүдлийн** ~ 候鸟; ~ **тэжээх** 养鸟; 养家禽; ~ **ферм** 养禽场; ~ **нударга** (植) 水龙骨(属); ~ **ны анги** 鸟纲; ~ **ны сүрэг** 鸟群; ~ **ны аж ахуй** 家禽业; 家禽饲养场; ~ **ны судлал** 养禽学; ~ **ны өд** 鸟的羽毛; **гэрийн** ~ 家禽; 鸡; ~ **ны нудрага** (植) 蕨菜; ~ **ны тавяг** (植) 西藏牦牛儿苗(属); ◇ **цаасан**

~ 风筝。

шувуухай ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤᠬᠠᠢ} I [名] (动) 五道眉。**шувуухай** ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤᠬᠠᠢ} II [名] (动) 飞鸟; (转) 飞机。**шувууч(ин)** ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤᠴᠢ} [名] 家禽饲养员; 捕鸟者, 养鸟者, 驯鸟者。**шувуучид** ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤᠴᠢᠳ} [名] шувууч 的复数。**шувуучлах** ^{ᠰᠢᠪᠢᠭᠤᠴᠢᠬ} [动] 养鸟, 捕鸟, 驯鸟; ~ **жигүүртэн** 飞禽。

шугам ^{ᠰᠢᠭᠠᠮ} I [名] ① 线, 线条, 条纹; 路线, 战线, 航线, 电线, 铁道线; **намын жанжин** ~ 党的总路线; ~ **татах** 画线; **шугаман жишиг** 线图; **шугаман харилцал** 直线相关; **агаарын** ~ ① 天线; ② 航线; ~ **зураг** 线图; 图案; ~ **зурагч** 绘图员, 制图员; ~ **сүлжээ** 线路; (上下) 水道; ~ **буулгах** (电) 拆卸线路; ~ **хоолой** 管道; ~ **хэлбэр** 线形; ~ **чиглэл** 线定向; ~ **шүүрэлтийн урсгал** 线形渗流; ~ **ын тэжээл** 线路电源; ~ **ын үелээл** 线频率; ~ **ны хөлөг онгоц** 战列舰; ~ **сүлжээний газар** (电) 变电所; **байлдааны** ~ (军) 战线; **хилийн** ~ 边界线; ② (纸上的) 一行; 直线; 直尺, 画线尺。

шугам ^{ᠰᠢᠭᠠᠮ} II [名] (植) 豇豆条; 豇豆。**шугамдагдах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠠᠭᠲᠠᠬ} [动] шугамдах 的被动态。**шугамдазнах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠠᠵᠠᠨᠬ} [动] шугамдах 的短暂体。**шугамдалцах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠠᠯᠴᠠᠬ} [动] шугамдах 的众动态。**шугамдах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠠᠬ} [动] 画(平行)线: **цаас** ~ 在纸上打上格线; ~ **машин** 画线机。**шугамдацгаах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠠᠴᠡᠭᠠᠬ} [动] шугамдах 的众动态。**шугамдуулах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шугамдах 的使动态。**шугамдчих** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠳᠴᠢᠬ} [动] шугамдах 的完成体。**шугамлах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠯᠠᠬ} [动] 画(平行)线。**шугамлуулах** ^{ᠰᠢᠭᠠᠮᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шугамлах

的使动态。

шугамнах шугамнах [动] 参见 шугамлах.

шугамт шугамт [形] шугамтай.

шугамтай шугамтай [形] 画了线的, 打了格的; ~ дэвтэр 带格的练习本; ~ цаас 格子纸.

шугамчид шугамчид [名] 画线员; 向导兵, 标兵.

шугнаганах шугнаганах [动] 伸展, 伸长.

шугнагануулах шугнагануулах [动] шугнаганах 的使动态.

шугнагар шугнагар [形] 长喙的, 长嘴巴的.

шугнайлгах шугнайлгах [动] шугнайх 的使动态.

шугнайлгуулах шугнайлгуулах [动] шугнайлгах 的使动态.

шугнайх шугнайх [动] 变长嘴, 撅嘴.

шугналах шугналах [动] 碾, 捣, 舂.

шугуй шугуй [名] (植) 小林, 丛林, 密林, 河岸树林; ~ н хөгчүү (动) 林鹑.

шугуйжих шугуйжих [动] 成林, 形成树林, 森林化.

шугуйжуулах шугуйжуулах [动] шугуйжих 的使动态.

шугуйт шугуйт [形] 有树林的, 成林的.

шугшуур шугшуур [名] (植) 松塔儿.

шудаг шудаг [名] 参见 хадаг.

шударга шударга I [形] 见 шудрага I.

шударга шударга II [名] 见 шудрага II.

шударга шударга III [名] 见 шудрага III.

шударгадах шударгадах I [动] 见 шудрагадах I.

шударгадах шударгадах II [动] 见 шудрагадах II.

шударгадах шударгадах III [动] 见 шудрагадах III.

шударгадуулах шударгадуулах I [动] шударгадах I 的使动态.

шударгадуулах шударгадуулах II [动] шударгадах II 的使动态.

шударгадуулах шударгадуулах III [动] шударгадах III 的使动态.

шударгахан шударгахан [形] шударга I 的小称.

шударгуу шударгуу [形] 忠诚的, 忠实的, 真诚的, 老实的, 忠厚的.

шударцаах шударцаах [动] шудрах 的众动态.

шударчих шударчих [动] шудрах 的多次体.

шудрага шудрага I [形] ① 直的; шулуун ~ 直的, 笔直的; 真诚的; ~ мод 直的树木; ② 真正的, 直率的; 正义的; 真诚的, 忠诚的, 诚实的; ~ хөдөлмөр 诚实的劳动; ~ ёс 正义, 正直; ~ хүн 诚实的人; 正直的人, 直率的人; 进步人士; (Шудрага журам) медаль “忠诚义勇”奖章; ~ ажиллах 忠诚地工作, 无私地工作; ~ дайн 正义战争; ~ үнэнч, үнэнч ~ 正义的, 严正的; 忠诚的; ~ бус дайн 非正义战争; ~ бус өрсөлдөөн 不正当的竞争; ③ 清廉的, 廉洁的.

шудрага шудрага II [名] (乐) 三弦.

шудрага шудрага III [名] 拳头.

шудрагадах шудрагадах I [动] ① 变过于直; ② 变过于耿直, 变过于直率, 变十分诚实; ③ 变十分清廉.

шудрагадах шудрагадах II [动] 弹三弦琴.

шудрагадах шударгадах III [动] 用拳打.

шудрагалах шудрагалах [动] ① 直走; ② 直率相待; 诚实从事; 公正处事; 坚持正义.

шудрагасах шудрагасах [动] ① 变直; ② 变正直, 变直率; 变忠诚, 变诚实; ③ 变清廉, 变廉洁.

шудрагасгах шудрагасгах [动] шудрагасах 的使动态.

шудрагатах шудрагатах [动] ① 变得更直; ② 更加直率; 更加忠诚, 更加诚实; ③ 愈加清廉, 愈加廉洁.

шудрагатгах шудрагатгах [动] шудрагатах

тах 的使动态；使成为更加诚实，使更加直率。

шудрагахан ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠬᠠᠨ} [形] шудрага I 的小称。

шудрагаших ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠭᠠᠰᠢᠬᠢ} [动] 流利起来，流畅起来，娴熟起来。

шудрагдах ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] шудрах 的被动态。

шудрамтгай ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ} [形] 忠诚的，正直的。

шудрамхай ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 参见 шудрамтгай。

шудран ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠨ} [名] <植> 小黄栗花：~ цэцэг 小黄栗花。

шудрах ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠬᠤ} [动] ① 立起来，树立起来；② 用拳击，用拳头打。

шудруулах ^{ᠰᠢᠳᠢᠷᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шудрах 的使动态。

шулаас ^{ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠰ} [名] 剔物。

шулаачин ^{ᠰᠤᠯᠠᠭᠠᠴᠢᠨ} [名] 剥削者。

шулагдах ^{ᠰᠤᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ} [动] шулах 的被动态。

шулалцах ^{ᠰᠤᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] шулах 的共动态。

шулам ^{ᠰᠤᠯᠠᠮ} (^{ᠶᠢᠨᠮᠠᠰ}) [名] 参见 шулмас。

шулах ^{ᠰᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] ① 刮骨上的肉；② 剥去，削去(指树皮等)；③(转)剥削；压榨；(商人)盘剥，搜刮。

шулба ^{ᠰᠤᠯᠪᠠ} [副] 狠，狠狠地：~ цохих 狠狠地打，毒打。

шулга ^{ᠰᠤᠯᠭ᠎ᠠ} I [形] 口吃的，结巴的。

шулга ^{ᠰᠤᠯᠭ᠎ᠠ} II [副] 全部地，彻底地：~ тагтах 彻底地剥下来。

шулгалах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ} [动] 剥皮，削皮。

шулгалуулах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шулгалах 的使动态。

шулгалчих ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] шулгалах 的多次体。

шулганаа ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠭᠠ} I [形] 口吃的，结巴的，嗷呀的。

шулганаа ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠭᠠ} II [名] <动> 石鹞属：~ дунхай <动> 红头伯劳。

шулганалцах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬᠤ} [动] шулганах 的共动态。

шулганах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠬᠤ} [动] 不清晰地说，含糊地说，口齿不清，(小儿)嗷呀学语。

шулганацгаах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ} [动] шулганах 的众动态。

шулгануулах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шулганах 的使动态。

шулгарах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ} [动] (表皮) 剥落、脱落。

шулгаруулах ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шулгарах 的使动态。

шулгархай ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠷᠬᠠᠢ} [形] 易削的，剥皮的，破皮的，削皮的。

шулгачих ^{ᠰᠤᠯᠭᠠᠴᠢᠬᠤ} [动] шулгалах 的多次体。

шулгуй ^{ᠰᠤᠯᠭᠤᠢ} [名] 干枯的野草，杂草。

шудан ^{ᠰᠤᠯᠠᠨ} [形] ① 刮了肉的(骨头)；去了皮(壳)的；② 空手的，无附带物的。

шудас(ан) ^{ᠰᠤᠯᠠᠰ(ᠠᠨ)} [名] 剩下的树皮，削下的树皮；(从骨头上)刮下的肉。

шудаслах ^{ᠰᠤᠯᠠᠰᠠᠬᠤ} [动] ① 刮骨上的肉；② 剥去，削去(树皮等)。

шулжигдах ^{ᠰᠤᠯᠵᠢᠭᠢᠳᠠᠬᠤ} [动] 被剥掉，被刮去。

шумас ^{ᠰᠤᠮᠠᠰ} (^{ᠶᠢᠨᠮᠠᠰ}) [名] <宗> 妖怪，妖魔。

шулуувтар ^{ᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠪᠲᠠᠷ} [形] 较直的，较正直的，较直率的，较质朴的。

шулуудах ^{ᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠳᠠᠬᠤ} [动] ① 变笔直；② 变得直率，变得正直，变得真诚，变得诚实；③ 变成廉洁，变成清廉；④ 决定：би хот орохоор ~ в 我决定进城去。

шулуудуулах ^{ᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шулуудах 的使动态。

шулуулах ^{ᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ} [动] шулах 的使动态；① 被刮去，被剔除；被剥去，被削去；②(转)被剥削，被压榨；被盘剥。

шулуун ^{ᠰᠤᠯᠤᠭᠤᠨ} [形] ① 直的：~ зам 直路；捷径；~ өнцөгт 矩形，长方形；~ шуурхай 迅猛的，突飞猛进的；~ гэдэс 直肠；~ гажиг 线性畸变；~ солбицол <体> 正交叉；② 正直的，直率的；忠实的，

诚实的；廉洁的，清廉的：шууд ~ 坦率的；~ хүн 正直的人，直率的人，诚实的人；◇ **шудрага** ~ 真诚的，诚实的；③ 朴素的，素色的。

шулуурах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠠᠷᠠᠮ** [动] ① 变直，成直的；

② 进展顺利，一帆风顺：энэ ажил ~ в 此项工作进展顺利。

шулууруулах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠠᠷᠠᠮᠣᠯ** [动] шулуурах 的使动态。

шулуусах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠠᠰᠢᠮ** [动] 参见 шулуурах, шулуутах。

шулуусгах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠰᠠᠬ** [动] шулуусгах 的使动态。

шулуутах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠬ** [动] ① 变直；② 变直率，变诚实；③ 顺心，顺利，下决心，一直向前。

шулуутгагч **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠭᠴ** [名] <电> 整流器。

шулуутгал **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠯ** [名] шулуутгах 的名词。

шулуутгалах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 整流；② 变得顺滑、顺畅。

шулуутгамал **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠮᠠᠯ** [形] 整流的。

шулуутгах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠠᠬ** [动] шулуутах 的使动态：~ сан гүйдэл 整流电流；~ сан хүчдэл 整流电流；~ үйлдэл 整流作用；~ чийдэн 真空整流管。

шулуутгуулах **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шулуутгах 的使动态。

шулуутгуур **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠲᠤᠭᠤᠷ** [名] 整流器。

шулуухан **ᠰᠢᠯᠡᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] шулуун 的小称。

шулхайлгах **ᠰᠢᠯᠠᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] шулхайх 的使动态。

шулхайх **ᠰᠢᠯᠠᠬᠠᠢᠬ** [动] 耷拉，下垂；变松软。

шулхганах **ᠰᠢᠯᠠᠬᠠᠩᠠᠬ** [动] (松软耷拉物) 频频动弹。

шулхгануулах **ᠰᠢᠯᠠᠬᠠᠩᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шулхганах 的使动态。

шулхгар **ᠰᠢᠯᠠᠬᠠᠷ** [形] 瘫软的，软绵绵的。

шулцгаах **ᠰᠢᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шулах 的众动态。

шулчих **ᠰᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] шулах 的多次体。

шумайлгах **ᠰᠢᠮᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬ** [动] шумайх 的使动态。

шумайх **ᠰᠢᠮᠠᠶᠢᠬ** [动] 紧缩，蜷缩，变尖瘦，憔悴，嘴尖起来。

шумбагч **ᠰᠢᠮᠪᠠᠭᠴ** [名] ① 浸入者(物)，沉入者(物)，沉没者(物)；② 潜水者，潜水员；③ 潜水艇；цөмийн ~ <军> 核潜艇。

шумбах **ᠰᠢᠮᠪᠠᠬ** (**ᠰᠢᠮᠪᠠᠮ**) [动] ① 浸入，沉入，沉没；潜入；深入，埋头于…；усанд ~ 潜水；② (转) 贪婪，贪求；渴望：~ флот 潜水舰队；~ цөөрөм 游泳池；~ завь эсэргүүцэх хамгаалалт 反潜艇防御；~ н бөмбөгдөгч 俯冲轰炸机；~ нисэх <军> 潜游；③ (转) 沉溺于…，沉醉于…。

шумбачих **ᠰᠢᠮᠪᠠᠴᠢᠬ** (**ᠰᠢᠮᠪᠠᠴᠢᠮ**) [动] шумбах 的完成体。

шумбуулах **ᠰᠢᠮᠪᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шумбах 的使动态。

шумбуур **ᠰᠢᠮᠪᠤᠭᠤᠷ** I [形] 尖的，尖长的，尖顶的，尖头的。

шумбуур **ᠰᠢᠮᠪᠤᠭᠤᠷ** II [名] <动> 潜鸭属。

шумгай **ᠰᠢᠮᠭᠠᠶ** [形] ① 尖的，尖头的，尖利的，尖锐的；② 敏捷的，机敏的：~ цавчуур 铁钎；杠杆。

шумгайвтар **ᠰᠢᠮᠭᠠᠶᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] ① 略尖的，较尖利的；② 较敏捷的，较机敏的。

шумгайдах **ᠰᠢᠮᠭᠠᠶᠢᠳᠠᠬ** [动] ① 变过分尖，变过分尖利；② 变得十分敏捷，变得非常机敏。

шумгайлах **ᠰᠢᠮᠭᠠᠶᠢᠯᠠᠬ** [动] 弄尖，削尖。

шумгайхан **ᠰᠢᠮᠭᠠᠶᠢᠬᠠᠨ** [形] 参见 шумгайвтар。

шумгар **ᠰᠢᠮᠭᠠᠷ** [形] ① 皱起的，多皱纹的，起皱的；② 消瘦的，憔悴的，瘦弱的。

шумна **ᠰᠢᠮᠨᠠ** [名] <宗> 恶魔。

шумнас **ᠰᠢᠮᠨᠠᠰ** [名] 参见 шулмас。

шумуул **ᠰᠢᠮᠤᠭᠤᠯ** [名] ① 蚊子；② 小黑蝇。

шунаач **ᠰᠢᠨᠠᠭᠠᠴ** [形] 极贪婪的，贪得无厌的。

шунаг **ᠰᠢᠨᠠᠭ** [形] 参见 шунахай。

шунаглах **ᠰᠢᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 贪求，贪图，贪得，贪婪。

шунал **ᠰᠢᠨᠠᠯ** [名] ①情欲; ②贪婪, 贪求, 渴望; 贪馋; 酷嗜, 癖癖。

шуналдах **ᠰᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] 变得贪婪, 变为癖癖。

шуналт **ᠰᠢᠨᠠᠯᠲ** [形] 多情的, 好色的; 贪婪的, 贪得无厌的; 贪馋的。

шуналтай **ᠰᠢᠨᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] 参见 шуналт: эдийн ~ 贪财的。

шуналтайхан **ᠰᠢᠨᠠᠯᠲᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] шуналтай的小称。

шуналтан **ᠰᠢᠨᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 多情者, 好色者, 贪婪者, 贪得无厌的人。

шунамгай **ᠰᠢᠨᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 шунахай。

шунамгайвтар **ᠰᠢᠨᠠᠮᠭᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] шунамгай的小称。

шунамгайдах **ᠰᠢᠨᠠᠮᠭᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] ①变为贪婪, 变为好色; ②变过分贪馋。

шунамгайхан **ᠰᠢᠨᠠᠮᠭᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] шунамгай的小称。

шунамхай **ᠰᠢᠨᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 шунахай。

шунамхайдах **ᠰᠢᠨᠠᠮᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 参见 шунахайдах。

шунамхайрах **ᠰᠢᠨᠠᠮᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 参见 шунахайрах。

шунанги **ᠰᠢᠨᠠᠩᠭᠢ** [形] 参见 шунахай。

шунаруу **ᠰᠢᠨᠠᠷᠠᠭᠤ** [形] 贪婪的, 贪求的。

шунах **ᠰᠢᠨᠠᠬ** [动] ①贪婪, 贪求, 渴望; 贪色, 好色; эдэд ~ 贪财; өнгө мөнгөнд ~ 贪财好色; ②贪馋。

шунахай **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢ** [形] ①贪婪的, 贪得无厌的; 贪私的; ②嘴馋的。

шунахайвтар **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠪᠲᠠᠷ** [形] шунахай的小称。

шунахайдах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠳᠠᠬ** [动] 变得过分贪求, 变得极为贪婪; 贪馋。

шунахайдуу **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠳᠤᠭᠤ** [形] 太贪婪的, 极为贪求的。

шунахайлах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠯᠠᠬ** [动] 参见 шунах。

шунахайлчих **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] шунахайлах的完成体。

шунахайрал **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠷᠠᠯ** [名] ①贪婪, 贪求; 贪私; ②贪馋。

шунахайралдах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠷᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] шунахайрах的互动态。

шунахайрах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠷᠠᠬ** [动] 贪婪, 贪求, 贪私; 贪色; 贪馋。

шунахайруулах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шунахайрах的使动态。

шунахайрхах **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠷᠬᠠᠬ** [动] 显得贪婪, 贪私, 变得非常贪馋, 变得极为贪色。

шунахайхан **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠬᠠᠨ** [形] шунахай的小称。

шунахайчууд **ᠰᠢᠨᠠᠬᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] 贪婪的人, 嘴馋的人。

шунацгаах **ᠰᠢᠨᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] шунах的众动态。

шуначих **ᠰᠢᠨᠠᠴᠢᠬ** [动] шунах的完成体。

шунгаах **ᠰᠢᠨᠭᠠᠬ** [动] ①潜水, 扎猛子; ②俯冲。

шунгаалгах **ᠰᠢᠨᠭᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠᠬ** [动] шунгаах的使动态。

шунгаач **ᠰᠢᠨᠭᠠᠴ** I [名] 潜水员, 潜泳手。

шунгаач **ᠰᠢᠨᠭᠠᠴ** II [名] ~ алаг [动] 黑脚鸭; 潜鸭, 晨凫。

шунгач **ᠰᠢᠨᠭᠠᠴ** [名] 潜水员, 潜泳者。

шунгал **ᠰᠢᠨᠭᠠᠯ** [名] 潜水, 潜泳: ~ нугас 潜鸭。

шунгалах **ᠰᠢᠨᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] шунгах的多次体。

шунгах **ᠰᠢᠨᠭᠠᠬ** [动] 参见 шумбах: шунгадаг завь 潜水艇; шунгадаг мина 鱼雷。

шунгачих **ᠰᠢᠨᠭᠠᠴᠢᠬ** [动] шунгах的完成体。

шунгинах **ᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] (子弹)发出呼啸声。

шунгинуулах **ᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шунгинах的使动态。

шунгинуур **ᠰᠢᠨᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠷ** [名] ①潜水工具; ②参见 шунгуур。

шунгит **ᠰᠢᠨᠭᠢᠲ** [形] 参见 шунгуу。

- шунгуу ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠤ [形] ① 辕重的, 前重后轻的(车); ② 前胸低矮的(马); ③ 前冲的。
- шунгуулай ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠢ [名] <动> 海鸥。
- шунгуулах ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шунгах 的使动态。
- шунгуур ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠦᠷ [名] 鹈鹕属。
- шунгуут ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠦᠲ [名] <动> 鹈鹕。
- шунгуурган ᠰᠤᠩᠭᠤᠭᠦᠷᠭᠠᠨ [名] 鹈鹕类。
- шунуулах ᠰᠤᠨᠠᠭᠠᠯᠠᠬ [动] шунах 的使动态。
- шунх(ан) ᠰᠤᠨᠬ I [名] 朱砂, 唇砂, 口红。
- шунх ᠰᠤᠨᠬ II [名] 箭靶中心。
- шунхдах ᠰᠤᠨᠬᠳᠠᠬ [动] 用朱砂染色, 上朱砂。
- шунхдуулах ᠰᠤᠨᠬᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шунхдах 的使动态。
- шунхлах ᠰᠤᠨᠬᠯᠠᠬ [动] 流鼻血, 鼻出血(尊敬语)。
- шураг ᠰᠤᠷᠠᠭ I [名] 橹, 桅杆, 帆柱; 旗杆; (电线、信号之)杆。
- шураг ᠰᠤᠷᠠᠭ II [名] 螺旋, 螺旋桨, 螺旋推进器。
- шураг ᠰᠤᠷᠠᠭ III [名] (陆地突入海中之)岬角, 断崖, 峭壁。
- шурагдах ᠰᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠬ (ᠰᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠬ) [动] ① 螺丝、钉等拧紧, 扭上; ② 立桅杆; 立旗杆, 立杆子。
- шурагдацгаах ᠰᠤᠷᠠᠭᠳᠠᠬᠴᠠᠭᠠᠬ [动] шурагдах 的众动态。
- шурагдуулах ᠰᠤᠷᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шурагдах 的使动态。
- шураглах ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠠᠬ (ᠰᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ) [动] ① 拧紧, 扭上(螺旋); ② 立桅杆, 立旗杆; 立杆子。
- шураглуулах ᠰᠤᠷᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ (ᠰᠤᠷᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ) [动] шураглах 的使动态。
- шуранхай ᠰᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢ [形] 加速的, 加快的。
- шуранхайлах ᠰᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠠᠬ [动] ① 加速, 加快; ② 变细, 变尖。
- шуранхайлуулах ᠰᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шуранхайлах 的使动态。
- шургаа ᠰᠤᠷᠭᠠᠠ [名] (狭小的)空隙。

- шургааг ᠰᠤᠷᠭᠠᠭ [名] ① (铺马路等用的)长方形石块, 条石; ② 横梁材; ③ 长杆子, 旗杆。
- шургал ᠰᠤᠷᠭᠠᠯ [名] шургах 的名词。
- шургалах ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠠᠬ [动] шургах 的多次体; 浸入; 钻入, 潜入, 深入。
- шургалдах ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠳᠠᠬ [动] шургах 的互动态。
- шургалуулах ᠰᠤᠷᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шургалах 的使动态; 使潜入, 使浸入。
- шургамал ᠰᠤᠷᠭᠠᠮᠠᠯ [形] 潜入的, 浸入的。
- шургах ᠰᠤᠷᠭᠠᠬ [动] 浸入, 钻入, 潜入, 溜进; 深入: намд ~ 钻进党内。
- шургацгаах ᠰᠤᠷᠭᠠᠴᠠᠭᠠᠬ [动] шургах 的众动态。
- шургачих ᠰᠤᠷᠭᠠᠴᠢᠬ [动] шургах 的完成体。
- шургих ᠰᠤᠷᠭᠢᠬ [动] (爆竹未响而)滋花, 发噼噼声。
- шургиан ᠰᠤᠷᠭᠢᠨ [名] 喧哗声, 嘈杂声。
- шургуу ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤ [形] 倔强的, 顽强的, 执拗的, 坚强的, 坚韧的: ~ тулалдаан 顽强的战斗; ~ ажиллах 顽强地工作。
- шургуул ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯ [名] (桌子的)抽屉, 抽屉。
- шургуулах ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠠᠬ [动] шургах 的使动态; ① 浸入, 使潜入; ② 锁抽屉, 关抽屉。
- шургуулга ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠭᠠ [名] ① 参见 шургуул; ② 橱, 柜。
- шургуулгах ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠯᠭᠠᠬ [动] шургуулах 的使动态。
- шургуухан ᠰᠤᠷᠭᠤᠭᠤᠬᠠᠨ [形] шургуу 的小称。
- шурд ᠰᠤᠷᠳ [拟] 嗖(猛拔刀声): ~ горд 叽咕咕(议论)。
- шурдхийх ᠰᠤᠷᠳᠬᠢᠶᠬ [动] ① 嗖嗖作响; ② 瞎议论。
- шурхийх ᠰᠤᠷᠬᠢᠶᠬ [动] 刚的一下跨上(马等)。
- шурхавч ᠰᠤᠷᠬᠠᠪᠴ [名] 套裤。
- шурхнаг ᠰᠤᠷᠬᠠᠨᠭ [名] 裤脚。
- шурчгнах ᠰᠤᠷᠴᠢᠩᠬᠠᠬ [动] 发潺潺声, 发潇潇声。

шурчигнуулах **ᠰᠢᠷᠴᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шурчигнах的使动态.

шурших **ᠰᠢᠷᠰᠢᠬ** [动]喷, 洒.

шуршуул **ᠰᠢᠷᠰᠢᠭᠤᠯ** [名]喷雾器.

шуу **ᠰᠢᠬ** (**ᠰᠢᠬ**) I [名]〈解〉前臂, 下臂: ~ чөмөг 前臂; ~ яс 挠骨.

шуу **ᠰᠢᠬ** II 见 ~ гүйх 〈医〉肿胀, 浮肿, 发肿.

шуу **ᠰᠢᠬ** III 〈语〉啊(表示肯定的语气).

шуугаастай **ᠰᠢᠭᠤᠭᠠᠭᠰᠠᠢᠶ** [形]揭起的, 撩起的.

шуугдах **ᠰᠢᠭᠤᠭᠳᠠᠬ** [动] ① шуух I 的被动态; ② 被揭起, 被提起, 被撩起, 被卷起, 被掀起; ③(转)疲惫, 衰弱, 憔悴, 消瘦.

шуугнан **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠨ** [名]喧嚷, 喧嚣, 嘈杂, 喧哗, 吵嚷: ~ дэгдээх 哗众, 造谣惑众.

шуугнангүй **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠨᠭᠡᠢ** **ᠰᠢᠨᠠᠨ** [形]没有杂声的, 没有干扰的.

шуугнант **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠨᠲ** [形]嘈杂的, 喧哗的, 呼啸的.

шуугилдаан **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠨ** [名]嘈杂声, 杂声.

шуугилдах **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠯᠳᠠᠬ** [动] шуугих的互动态; 吵闹, 喧嚷, 嘈杂, 喧哗; 争吵; (风浪)怒吼.

шуугилдацгаах **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠯᠳᠠᠭᠠᠬᠠᠬ** [动] шуугилдах的众动态.

шуугилдуулах **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шуугилдах的使动态.

шуугинаа **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠭᠠ** [名]参见 шуугнан.

шуугинах **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠬ** [动]嘈杂; 怒号, 呼啸.

шуугнулах **ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шуугих的使动态.

шуугиур **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠭᠤᠷ** [名]〈陈〉①烧锅; 酿酒坊; ②酒馆.

шуугиурдуу **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠭᠤᠷᠳᠤᠭᠤ** [形]十分喧哗的, 特别嘈杂的: ~ бужиг 利戈顿舞, 利戈顿舞曲(法国旧时的一种活泼富有朝气的舞蹈及舞曲).

шуугих **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠬ** [动] ①吵闹, 喧嚷, 嘈杂, 沸腾, (风浪)怒吼, 呼啸; 狂叫: салхи

~ на 风在怒吼; хүүхэд ~ на 孩子们在吵闹; ②(转)轰动, 议论纷纷.

шуугьцгаах **ᠰᠢᠭᠤᠭᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шуугих的众动态.

шууд **ᠰᠢᠭᠤᠳ** [形·副] ①直的; 一直, 照直, 直接; (转)直率的, 坦白的, 直截了当的, 直爽的: ~ зам 直路; 正道; ~ сонгууль 直接选举; ~ алдагдалт 直接损失, 纯损失; ~ бус 间接; ~ бус экспорт 间接出口; ~ таслах арбитраж 直接仲裁; ~ чөлөөлөх 注销; ~ очиг 直接去; ~ шулуун 坦率的; ~ хүн 直爽的人; ②坚决地, 断然地, 毫不犹豫地: ~ эсэргүүцэх 坚决反对; 直接对抗; ③无阻碍的, 直达的.

шуудаг **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠭ** [名]摔跤手的特种裤衩: зодог ~ 摔跤手的衣裤.

шуудагдах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] (摔跤时)抓住对方的裤.

шуудагдуулах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠭᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шуудагдах的使动态.

шуудаглах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠭᠯᠠᠬ** [动]穿摔跤裤衩.

шуудаглуулах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шуудаглах的使动态.

шуудай **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶ** [名]袋子, 口袋, 囊.

шуудайлагдах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] шуудайлах的被动态.

шуудайлалцах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] шуудайлах的共动态.

шуудайлах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠠᠬ** [动]装入袋子, 装入口袋.

шуудайлзнах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠢᠵᠠᠨᠠᠬ** [动] шуудайлах的短暂体.

шуудайлуулах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] шуудайлах的使动态.

шуудайлцгаах **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠶᠯᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] шуудайлах的众动态.

шуудамгай **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠮᠭᠠᠶ** [形]爽快的, 痛快的, 果断的, 雷厉风行的.

шуудамтгай **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠮᠲᠭᠠᠶ** [形]参见 шуудамгай.

шудан **ᠰᠢᠭᠤᠳᠠᠨ** [名] ①邮政; 邮局: ~ би-

чиг 信件, 邮件; ~гийн хайрцаг 信箱;
~гийн зарлага 邮递员; 邮差, 邮资;
~зөөгч, ~хүргэгч 邮递员, 邮差, 信差;
~гийн машин 邮政汽车; ~гийн он-
гоц 邮政飞机; ② 邮车.

шуудангуй ^{ᠰᠢᠭᠠᠨᠭᠤᠢ} [形] 爽快的, 愉快的.

шууданч ^{ᠰᠢᠭᠠᠨᠴᠢ} [名] 邮递员.

шууданчид ^{ᠰᠢᠭᠠᠨᠴᠢᠳᠢ} [名] шууданч 的复数.

шуудах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠬ} [动] ① 变直, 变直爽; ② 一直走, 径直走; 畅行, 顺利前进; ③ 下决心; зориг ~, сэтгэл ~ 下决心.

шуудацгаах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] шуудах 的众动态.

шуудвар ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠪᠠᠷ} [名] ① 果断, 果敢, 决心; ② 确定, 决定.

шуудварлах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠬ} [动] 决定, 下决心.

шуудрангуй ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠷᠠᠩᠭᠤᠢ} [形] 愉快的, 果断的, 干脆的.

шуудрах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠷᠠᠬ} [动] 一直走, 径直走(到尽头、目的地).

шуудруулах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шуудрах 的使动态.

шуудуй ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠢ} I [名] 参见 шуудуу I.

шуудуй ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠢ} II [形] 参见 шуудуу II.

шуудуу ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤ} I [名] 水道, 水渠, 运河:
суваг ~ 水渠, 水道.

шуудуу ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤ} II [形] 坚决爽快的, 积极干脆的: ~ зан 坚决爽快的性格.

шуудуун ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤᠨ} [形] 爽快的, 愉快的, 干脆的, 利落的.

шуудуурах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤᠷᠠᠬ} [动] ① 变坚决爽快, 变积极干脆; ② 畅通无阻, 一帆风顺; ③ 献殷勤.

шуудууруулах ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шуудуурах 的使动态.

шуудуучин ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠤᠴᠢᠨ} [名] 水道工.

шуудхан ^{ᠰᠢᠭᠠᠳᠤᠬᠠᠨ} [形·副] шууд 的小称.

шууз ^{ᠰᠢᠭᠤᠵ} [名] 咸肉, 盐肉.

шуузалцаах ^{ᠰᠢᠭᠤᠵᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ} [动] шуузлах 的众动态.

шуузлах ^{ᠰᠢᠭᠤᠵᠠᠬ} [动] 腌肉, 腌制肉食品.

шуузлуулах ^{ᠰᠢᠭᠤᠵᠠᠯᠠᠭᠠᠬ} [动] шуузлах 的使动态.

шуулгах ^{ᠰᠢᠭᠤᠯᠭᠠᠬ} I [动] шуух I 的使动态.

шуулгах ^{ᠰᠢᠭᠤᠯᠭᠠᠬ} II [动] шуух II 的使动态.

шуулгуулах ^{ᠰᠢᠭᠤᠯᠭᠤᠯᠠᠬ} [动] шуулгах I 的使动态.

шуулт ^{ᠰᠢᠭᠤᠯᠲ} [名] (衣裤的) 紧口: хан-
цуйн ~ 紧袖口, 袖头紧口, 袖卡.

шуулцах ^{ᠰᠢᠭᠤᠯᠴᠠᠬ} [动] шуух I 的互动态.

шуумааз ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠵ} [名] 小马褙子.

шуумаазлах ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠵᠠᠬ} [动] 装入小马褙子.

шуумаг ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠭ} [名] 紧裤脚, 裤脚紧口.

шуумал ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠯ} [名·形] ① 剪帖工艺: цаа-
сан ~ 剪纸(一种美术品); ② 塑成的, 塑造的, 雕塑的: ~ урлаг 雕塑艺术; ~
хөрөг 塑像.

шууман ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠨ} 见 ~ шонхор 燕隼, 燕虎.

шуумгай ^{ᠰᠢᠭᠤᠮᠠᠭᠠᠢ} [形] 尖细的, 尖头的; 嘴尖的(指鸟).

шуунай ^{ᠰᠢᠭᠤᠨᠠᠢ} [名] 书卡, 书签: бичгийн
~ 书签.

шуурамтгай ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠮᠲᠭᠠᠢ} [形] 果断的, 愉快的, 干脆的.

шуурамхай ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠮᠬᠠᠢ} [形] 参见 шуурам-
тгай.

шууранхай ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠨᠬᠠᠢ} [形] 果断的, 愉快的, 干脆的.

шуурах ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬ} I [动] 起暴风, (风) 狂吹, 怒吼: цас ~ 狂风搅雪.

шуурах ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠬ} II [动] 变瘦, 消瘦.

шуурга ^{ᠰᠢᠭᠤᠷᠭᠠ} [名] 暴风雪; 暴风雨; 狂风暴雨; 风潮, 波澜: салхи ~ 风雪, 暴风雪; шороон ~ 黄土风, 黄土暴风; ~
тавих 起暴风雪.

- шуургадах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠠᠬ* [动] ①起暴风雪; ②(由于暴风雪袭击而)身体瘦弱(指牲畜).
- шуургадуулах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шуургадах 的使动态.
- шуургалах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠯᠠᠬ* [动] 参见 шуурах I; 起暴风雪, 风雪交加.
- шуургалуулах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] шуургадах 的使动态.
- шуурд** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠳ* [拟] (拟声) 嚓地一声, 喀嚓一声.
- шууруулах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шуурах II 的使动态.
- шуурхай** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢ* [形] ①急速的, 快速的; 敏捷的, 麻利的: хөнгөн ~ үйлчилгээ 周到的服务; ②机动的: ~ чанар 机动性.
- шуурхайлал** (т) *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠯ* [名] шуурхайлах 的名词.
- шуурхайлах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠯᠠᠬ* [动] 急速, 快速; 敏捷, 麻利; 突击.
- шуурхайлуулах** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] шуурхайлах 的使动态.
- шуурхайч** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠴᠢ* [名] 急速者, 快速者, 突击者, 突击队员; 麻利人.
- шуурхайчууд** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠠᠢᠴᠢᠭᠤᠳᠤ* [名] шуурхайч 的复数.
- шуурчих** *ᠰᠢᠭᠤᠷᠬᠢᠬ* [动] шуурах I 的完成体.
- шуус** *ᠰᠢᠭᠤᠰ* [形] 冷的, 有风的.
- шуух** *ᠰᠢᠭᠤᠬ* I [动] ①撩起, 卷起, 揭起, 提起; 捋起, 挽起, 掀起: хормой ~ 撩起前襟; ②变瘦, 骨瘦如柴.
- шуух** *ᠰᠢᠭᠤᠬ* II [动] ①雕塑; ②剪贴.
- шуухад** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠳ* 见 хүүхэд ~ 小孩, 儿童.
- шуухай** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠢ* [形] 狭窄的, 狭小的.
- шуухайлгах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠢᠯᠠᠭᠠᠬ* [动] шуухайх 的使动态.
- шуухайх** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠢᠬ* [动] (胸怀)变狭窄, 变狭小; 变得狭隘.
- шуухатнах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠲᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 шуухинах.

- шуухгар** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠭᠠᠷ* [形] (胸怀)狭窄的, 狭隘的, 狭小的.
- шуухгардах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠠᠭᠠᠷᠳᠠᠬ* [动] 变得狭窄, 变得狭小.
- шуухинаа** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠨᠠᠭ* [名] 杂声, 喧嘩.
- шуухиналдах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ* [动] шуухинах 的互动态.
- шуухинах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠨᠠᠬ* [动] ①(鼻孔)发呼哧声; ②发潺潺声; ③(方) (风吹得树枝条发出响声)簌簌响.
- шуухинацгаах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠨᠠᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] шуухинах 的众动态.
- шуухинуулах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] шуухинах 的使动态.
- шуухираан** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠨ* [名] 嘈杂声, 哧哧声.
- шуухирал** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠯ* [名] 呼哧声.
- шуухирах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠬ* [动] 参见 шуухинах.
- шуухируулах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] шуухирах 的使动态.
- шуухитнах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠲᠠᠨᠠᠬ* [动] 参见 шуухинах.
- шуухитнуулах** *ᠰᠢᠭᠤᠬᠢᠲᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] шуухитнах 的使动态.
- шууцгаах** *ᠰᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠬ* I [动] шуух I 的众动态.
- шууцгаах** *ᠰᠢᠭᠤᠴᠠᠭᠠᠬ* II [动] шуух II 的众动态.
- шуучих** *ᠰᠢᠭᠤᠴᠢᠬ* [动] шуух I 的完成体.
- шухарган** *ᠰᠢᠬᠤᠷᠠᠭᠠᠨ* [形] 狭窄的.
- шухитнуулах** *ᠰᠢᠬᠤᠲᠠᠨᠤᠯᠠᠬ* [动] 鼻孔发出呼哧声.
- шумиг** *ᠰᠢᠬᠢᠮᠢᠭ* [名] (天) 氐星(二十八星宿之一).
- шуммаа** *ᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠭ* [形] 不懂事的(一般指小孩).
- шуммаатах** *ᠰᠢᠬᠢᠮᠠᠭᠠᠲᠠᠬ* [动] 变得不懂事.
- шүвтгүйжүүлэх** *ᠰᠢᠬᠤᠪᠲᠦᠭᠡᠵᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] (化) 脱去氨基, 去掉氨基.
- шүвтүүр** *ᠰᠢᠬᠤᠪᠲᠦᠭᠦᠷ* [名] ①(化) 亚胺; ②臊, 臊臭, 膻, 腥, 腥臭.

ШҮВТЭН **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨ** [名] ①〈化〉氨, 阿摩尼亚; ②尿腺气; шээсний ~ 尿素.
ШҮВТЭНГҮЙЖҮҮЛЭХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠭᠦᠢᠵᠢᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 除腥味, 除腺臭; 除尿腺气.
ШҮВТЭНЖИХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠵᠢᠬᠡ** [动] 氨化作用, 氨化.
ШҮВТЭНЖҮҮЛЭХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүвтэнжих 的使动态.
ШҮВТЭНТ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠲᠡ** [名]〈化〉氨基酸.
ШҮВТЭНТЭГЭЛ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠯ** [名]〈化〉氨基酸.
ШҮВТЭНТЭЛЖ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠲᠡᠯᠵᠡ** [名]〈化〉氨基转移酶.
ШҮВТЭНШИХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠨᠰᠢᠬᠡ** [动] 参见 шүвтэнжих.
ШҮВТЭР **ᠬᠢᠪᠲᠡᠷ** [名] 参见 шүвтүүр.
ШҮВТЭРЖИХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠷᠵᠢᠬᠡ** [动] 氨化作用.
ШҮВТЭРТ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠷᠲᠡ** [名] 氨, 阿摩尼亚, 氨基.
ШҮВТЭС **ᠬᠢᠪᠲᠡᠰ** [名]〈化〉铵.
ШҮВТЭСЛЭХ **ᠬᠢᠪᠲᠡᠰᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 铵化.
ШҮГЛЭЛ **ᠰᠦᠭᠯᠡᠯ** [名] 魔, 邪.
ШҮГЛЭХ **ᠰᠦᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 着魔, 中邪, 阴魂附体, 迷心窍.
ШҮГШҮҮР **ᠰᠦᠭᠰᠦᠭᠦᠷ** [名] 警报.
ШҮГЭЛ **ᠰᠦᠭᠡᠯ** [名] 哨笛, 哨子.
ШҮГЭЛДҮҮЛЭХ **ᠰᠦᠭᠡᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүгэлдэх 的使动态.
ШҮГЭЛДЭХ **ᠰᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] 吹哨子.
ШҮГЭЛДЭЦГЭЭХ **ᠰᠦᠭᠡᠯᠲᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] шүгэлдэх 的众动态.
ШҮД(ЭН) **ᠰᠦᠳᠡ** [名] ①牙, 齿; араа ~ 大牙, 白齿; үүдэн ~ 门牙; давхар ~ 重牙; ~ний завсар 牙缝; ~ний шуайз 牙刷; ~ний оо 牙粉, 牙膏; ~ний зайлуур 牙刷; ~ээ зуух ①咬牙忍受; ②(气得)咬牙切齿; ~ ургав 长牙了; ~ээ хавирах (人睡梦中)咬牙咯咯响; ~ээ ярзайлгах 毗牙, 露齿; ~ унах 掉牙, 牙齿脱落; тэгш ~, морин ~ 整齐的牙齿; дээд ~ 上牙; дорд ~ 下牙; ~ний хөндий 牙腔; ~ний эмнэлэг

牙科; ~ бөглөх 牙充塞; ~ агчин хатах 牙萎缩; ~ гэмтэх 龋齿; ~ тойронтоос 牙周炎; ~ний орой 牙冠; ~ний паалан 牙釉质; ~ний сурвалж 牙根; ~ний уурхай 牙床; ②(器具、机械的)齿状边缘, 齿状物; хөрөөний ~ 锯齿; ~ний туйван хэмжүүр 齿距卡规; ~ний түүш 齿槽; ~эн дамжлага 齿轮传动.
ШҮДГҮЙ **ᠰᠦᠳᠡᠭᠦᠢ** [形] 无齿的, 掉了牙的; ~ өвгөн 掉了牙齿的老人; ~ зах 齿槽间缘; ~ халим 须鲸(亚目).
ШҮДГҮЙДЭХ **ᠰᠦᠳᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 牙脱落.
ШҮДГҮЙСЭХ **ᠰᠦᠳᠡᠭᠦᠢᠰᠡᠬᠡ** [动] 牙全部脱落, 牙掉光.
ШҮДЛҮҮЛЭХ **ᠰᠦᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүдлэх 的使动态.
ШҮДЛЭГТЭЙ **ᠰᠦᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 生牙的, 长牙的, 出牙的.
ШҮДЛЭЛТ **ᠰᠦᠳᠡᠯᠡᠯᠲᠡ** [名] 生牙, 长牙, 出牙.
ШҮДЛЭН **ᠰᠦᠳᠡᠯᠡᠨ** [名] ①(马、牛的)三岁口; ②(羊的)两岁口; ~ азрага 三岁公马.
ШҮДЛЭХ **ᠰᠦᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①(小儿等)长牙齿; ②看(牲畜的)牙齿; ③做成齿形; 安上齿状物.
ШҮДТЭЙ **ᠰᠦᠳᠡᠲᠡᠢ** [形] 有牙的; ~ алх 多齿链; ~ хямсаа 有齿镊子.
ШҮДТЭН **ᠰᠦᠳᠡᠲᠡᠨ** [名] 啮齿类.
ШҮДЧЛЭХ **ᠰᠦᠳᠡᠴᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 出牙, 咬牙.
ШҮДЭЛЧИХ **ᠰᠦᠳᠡᠲᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] шүдлэх 的完成体.
ШҮДЭНЗ **ᠰᠦᠳᠡᠨᠵᠡ** (ᠰᠠᠨᠠᠵᠠᠨᠵᠡ) [名] 火柴; 参见 чүдэнз.
ШҮДЭНЦЭР **ᠰᠦᠳᠡᠨᠵᠡᠷ** [形] 齿状的.
ШҮДЭРХҮҮ **ᠰᠦᠳᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** [形] 利齿的, 牙齿锋利的.
ШҮДЭРХЭГ **ᠰᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠭᠡ** [形] ①利齿的, 牙齿锋利的; ②结晶的.
ШҮДЭТ **ᠰᠦᠳᠡᠲᠡ** [形] 有齿的, 带齿的; ~ дугуйн чухаг үзэгдэл 齿状轮现象; ~ дунд борной 中型钉齿耙; ~ улт борной 锄齿耙.

шүжигнэх ᠰᠦᠵᠢᠭᠢᠨᠡᠬᠡ [动] 沙沙作响。
 шүй ᠰᠦᠢ [名] 税, 租债。
 шүйлүүлэх ᠰᠦᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүйлэх的使动态。
 шүйлэх ᠰᠦᠢᠯᠡᠬᠡ [动] 收税, 收租债。
 шүлгэ ᠰᠦᠯᠦᠭᠡ [名] 三岁绵羊。
 шүлийтэх ᠰᠦᠯᠢᠶᠡᠲᠡᠬᠡ [动] 专心, 专心于..., 安心于...。
 шүлмүүс ᠰᠦᠯᠮᠡᠭᠦᠰ [名] 参见 шилмүүс。
 шүлмүүст ᠰᠦᠯᠮᠡᠭᠦᠰᠲᠦ [形] 参见 шилмүүст:
 ~ мод 针叶树。
 шүлмүүстэх ᠰᠦᠯᠮᠡᠭᠦᠰᠲᠡᠬᠡ [动] 参见 шилмүүс-
 тэх。
 шүлс(эн) ᠰᠦᠯᠤᠰ I [名] 涎水, 唾液, 唾沫,
 口水: ~ залгих 咽唾沫; (转) 渴, 渴望,
 渴求; ~ хазах 垂涎, 渴望; ~ асгарах
 垂涎, 贪欲, 欲求; ~ гоожих 流口水;
 ~ гаргах эрхтэн 吐丝器; ~ хэт гоо-
 жих 唾液分泌过多; ~ ялгаран гарах
 唾液分泌; аалзны ~ 蛛丝, 蛛网。
 шүлс ᠰᠦᠯᠤᠰ II [名] <医> 口蹄疫; 鹅口疮。
 шүлсгүй ᠰᠦᠯᠤᠰᠦᠭᠦᠢ ᠰᠡᠭᠦᠢ [形] 无唾液的, 唾液缺
 乏的。
 шүлсдүүлэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүлсдэх的
 使动态。
 шүлсдэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠲᠡᠬᠡ [动] 涂以唾液, 蘸吐沫。
 шүлслэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠯᠡᠬᠡ [动] ① 流唾液; ② 生口啼
 疫, 患口疮。
 шүлстүүлэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүлстэх的
 使动态。
 шүлстэгдэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ [动] шүлстэх的
 被动态。
 шүлстэх ᠰᠦᠯᠤᠰᠲᠡᠬᠡ [动] 患口蹄疫; 生鹅口
 疮。
 шүлт ᠰᠦᠯᠲᠦ [名] ① 营养, 养料; ② <化> 碱
 质, 碱: ~ ийн урвал 碱性反应; ~ ийн
 нөөц 碱储备; ~ ийн угаал 碱液浴;
 ~ ийн хураагуур 碱性蓄电池; ~ ийн
 чулуулаг 碱性岩。
 шүлтгүйрэл ᠰᠦᠯᠲᠦᠭᠦᠢᠷᠡᠯ [名] <化> шүлт-

гүйрэх 的名词。

шүлтгүйрэх ᠰᠦᠯᠲᠦᠭᠦᠢᠷᠡᠬᠡ [动] <化> 去碱,
 脱碱。
 шүлтдэх ᠰᠦᠯᠲᠡᠬᠡ [动] ① 营养增加; ② 碱质
 增多。
 шүлтжих ᠰᠦᠯᠲᠢᠵᠢᠬᠡ [动] 碱化: яс ~ 骨质软
 化。
 шүлтжүүлэх ᠰᠦᠯᠲᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүлтжих
 的使动态。
 шүлтлэг ᠰᠦᠯᠲᠢᠯᠡᠭ [形] 碱化的, 碱性的。
 шүлтсэг ᠰᠦᠯᠲᠢᠰᠡᠭ [形] 参见 шүлтлэг。
 шүлтүүлэх ᠰᠦᠯᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүлтэх I 的使
 动态。
 шүлтшил ᠰᠦᠯᠲᠢᠰᠢᠯ [名] ① 碱性; ② 碱度; ③
 含碱量。
 шүлтших ᠰᠦᠯᠲᠢᠰᠢᠬᠡ [动] 碱化。
 шүлтэвтэр ᠰᠦᠯᠲᠡᠭᠦᠲᠡᠷ [名] 生物碱, 有机碱。
 шүлтэгнэх ᠰᠦᠯᠲᠡᠭᠢᠨᠡᠬᠡ [动] 显得亲切, 显得亲
 热, 显得殷勤; 格外客气, 格外殷勤。
 шүлтэнцэг ᠰᠦᠯᠲᠡᠨᠴᠡᠭ [形] 组蛋白的。
 шүлтэт ᠰᠦᠯᠲᠡᠲᠦ [形] 碱性的。
 шүлтэх ᠰᠦᠯᠲᠡᠬᠡ I [动] 着迷, 迷心窍, 上瘾,
 入迷, 迷上, 迷恋, 看中, 相中, 酷爱, 爱
 不释手。
 шүлтэх ᠰᠦᠯᠲᠡᠬᠡ II [动] 见 шилтэх。
 шүлүүс ᠰᠦᠯᠦᠭᠦᠰ [名] 参见 шилүүс。
 шүлхий ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢ I [形] 垂涎的, 流口水的:
 ~ хүүхэд 流涎水的孩子。
 шүлхий ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢ II [名] <医> 口蹄疫: ~ н ка-
 рантин 口蹄疫检疫; 口蹄疫隔离。
 шүлхий ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢ III [名] ① <植> 黍: ~ тутра-
 га 江米; ~ монгол амуу 黍子; ~
 шиш 黏高粱; ② <植> 莴苣菜; ③ 黏液, 米
 汁。
 шүлхийдүү ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠭᠦᠨ [形] 口水多的, 垂涎
 三尺的。
 шүлхийрэх ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠷᠡᠬᠡ [动] 参见 шүлхий-
 тэх。
 шүлхийтүүлэх ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] шүл-
 хийтэх的使动态。

шүлхийтчих **ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠲᠬᠢ** [动] шүлхийтэх
 的完成体.
шүлхийтэх **ᠰᠦᠯᠬᠡᠶᠢᠲᠡᠬᠡ** [动] 患口蹄疫.
шүлхтүүлэх **ᠰᠦᠯᠬᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүлхтэх I
 的使动态.
шүлхтэх **ᠰᠦᠯᠬᠡᠲᠡᠬᠡ** I [动] 贪恋, 迷恋.
шүлхтэх **ᠰᠦᠯᠬᠡᠲᠡᠬᠡ** II [动] 熏, 熏黑.
шүлэг **ᠰᠦᠯᠡᠭ** [名] 诗, 诗句, 诗歌, 韵文: ~
 бичих 写诗; ~ зохиох 作诗; шүл-
 гийн зохиолын зүй 作诗法; шүлгийн
 түүвэр 诗集; шүлгийн ухаан 诗学;
 шүлгийн хэмнэл 诗韵.
шүлэглүүлэх **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүлэглэх 的
 使动态.
шүлэглэг **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠭ** [形] 诗意的, 诗化的, 充
 满诗意的; ~ зохиол 赋.
шүлэглэл **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠯ** [名] 诗歌, 韵文, 赋.
шүлэглэлт **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠯᠲ** [形] 诗体的: ~ ном
 《诗经》.
шүлэглэх **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 作诗, 写诗歌; 作韵
 文, 作赋.
шүлэглэцгээх **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] шүлэглэх
 的众动态.
шүлэглэчих **ᠰᠦᠯᠡᠭᠯᠡᠭᠡᠬᠢ** [动] шүлэглэх 的
 完成体.
шүлэгч **ᠰᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] 诗人.
шүлэгчид **ᠰᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳ** [名] шүлэгч 的复数.
шүлэр **ᠰᠦᠯᠡᠷ** [名]《动》鹿.
шүмүүс **ᠰᠦᠮᠦᠭᠦᠰ** [名] 汁, 汤.
шүнгэнүүлэх **ᠰᠦᠨᠭᠡᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүнгэнэх
 的使动态.
шүнгэнэх **ᠰᠦᠨᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] ①(子弹)嗖嗖作响;
 ②猛然俯冲.
шүнтэх **ᠰᠦᠨᠲᠡᠬᠡ** [动] 贪婪, 迷恋.
шүншиг **ᠰᠦᠨᠰᠢᠭ** [形] 贪婪的, 迷恋的.
шүншиглүүлэх **ᠰᠦᠨᠰᠢᠭᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүн-
 шиглэх 的使动态.
шүншиглэх **ᠰᠦᠨᠰᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** [动] 利欲熏心, 变得
 贪婪.

шүр(эн) **ᠰᠦᠷ** [名] 珊瑚, 珊瑚礁: ~ сувд
 珠宝, 珍宝; ~ эн арал 珊瑚岛; ~ эн
 чимэг 珊瑚装饰品; ~ цох 瓢虫; ~ ийн
 замаг 珊瑚藻; ~ ийн хүдэр 珊瑚矿.
шүргүүлэх **ᠰᠦᠷᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүргэх 的使动
 态.
шүргэлдэх **ᠰᠦᠷᠭᠡᠯᠲᠡᠬᠡ** [动] шүргэх 的互动
 态.
шүргэлт **ᠰᠦᠷᠭᠡᠯᠲ** [名] шүргэх 的名词.
шүргэх **ᠰᠦᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] 触及, 碰到, 磨擦; 接
 近: ~ ж өнгөрөх 擦边而过; тавь ~ м
 нас 近五十岁; ~ гийгүүлэгч 〈语〉磨擦
 辅音.
шүргэчих **ᠰᠦᠷᠭᠡᠬᠢ** [动] шүргэх 的完成
 体.
шүргээс **ᠰᠦᠷᠭᠡᠭᠡᠰ** [名] 磨擦点, 交会处.
шүрт **ᠰᠦᠷᠲ** [形] 带珍珠的, 珊瑚状的.
шүршивч **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠡᠪᠴ** [名] 淋浴喷头; 喷壶.
шүршигдэх **ᠰᠦᠷᠰᠢᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] шүрших 的被
 动态.
шүршия **ᠰᠦᠷᠰᠢᠶ** [名] ① 喷洒; ② 〈军〉扫射;
 ③ 吹风.
шүршилцэх **ᠰᠦᠷᠰᠢᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] шүрших 的共
 动态.
шүрших **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠡ** [动] ① 喷, 喷洒, 淋;
 үнэртэй ус ~ 喷洒香水; цэцэг ~ ж
 услах 给花喷水; ② 〈军〉扫射; шүршин
 буудах авсаархан буу 轻机枪, 手提式
 冲锋枪; ③ 吹风.
шүршүүл **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠦᠭᠦᠯ** [名] 喷雾器, 喷壶.
шүршүүлэх **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүрших 的使
 动态.
шүршүүр **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠦᠭᠦᠷ** [名] 喷雾器, 喷洒器, 喷
 壶, 喷头: ~ т орох 洗淋浴; ~ буу 机
 关枪.
шүршчих **ᠰᠦᠷᠰᠢᠬᠢ** [动] шүрших 的多次
 体.
шүрэв **ᠰᠦᠷᠡᠪ** [名] 来复线.
шүрэнцэр **ᠰᠦᠷᠡᠨᠴᠡᠷ** [名] 单体珊瑚.
шүлтгэ **ᠰᠦᠷᠲᠦᠭᠡ** [名] 〈宗〉神祇, 偶像, 崇拜物.

шүтлэг **ᠰᠦᠲᠯᠡᠭ** [名] 信仰, 信奉; 信赖, 信用; шашин ~ 宗教信仰.

шүтлэггүй **ᠰᠦᠲᠯᠡᠭᠦᠭᠦᠢ** [形] 无神的, 不信仰的, 不信奉的, 不崇拜的: ~ үзэл 无神论; ~ хүн 无神论者.

шүтлэгтэй **ᠰᠦᠲᠯᠡᠭᠲᠡᠢ** [形] 有信仰的.

шүтлэгтэн **ᠰᠦᠲᠯᠡᠭᠲᠡᠨ** [名] 信徒.

шүтүүлэх **ᠰᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүтэх 的使动态.

шүтчих **ᠰᠦᠲᠦᠳᠢᠬᠡ** [动] шүтэх 的多次体.

шүтэгдэх **ᠰᠦᠲᠦᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] шүтэх 的被动态.

шүтэгч **ᠰᠦᠲᠦᠭᠴ** [名] 信徒, 崇拜者.

шүтэлцэл **ᠰᠦᠲᠦᠯᠡᠴᠡᠯ** [名] 信奉, 信仰, 崇拜.

шүтэлцэлгээ **ᠰᠦᠲᠦᠯᠡᠴᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 шүтэлцэл.

шүтэлцэс **ᠰᠦᠲᠦᠯᠡᠴᠢᠰ** [名] 偶像, 崇拜物.

шүтэлцэх **ᠰᠦᠲᠦᠯᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] шүтэх 的共动态.

шүтэлцээ **ᠰᠦᠲᠦᠯᠡᠴᠡ** [名] 信仰, 信奉, 崇拜, 信赖, 信托, 指望; улс төрийн ~ 政治信仰.

шүтэх **ᠰᠦᠲᠦᠬᠡ** [动] 信仰, 信奉, 崇拜; 指望, 指望, 信赖, 信托: ~н бишрэх эрх 信仰自由.

шүтэгцгээх **ᠰᠦᠲᠦᠭᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] шүтэх 的众动态.

шүтээлэх **ᠰᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 崇拜, 信奉.

шүтээн **ᠰᠦᠲᠦᠭᠡᠨ** [名] <宗> ① 牌位; ② 神体, 神符; ③ 佛身, 佛像: ~ бузарлах 亵渎神圣; ~ сахиус 圣物; ~ хөрөглөх 圣像画木.

шүү **ᠰᠦᠭᠦ** I [名] <化> 硝, 硝石, 硝酸钾: мөсөн ~ 结晶芒硝, 硫酸钠.

шүү **ᠰᠦᠭᠦ** II [后] 好像; ...似的, 相似: тийм ~ 好像是那样的.

шүүгдэх **ᠰᠦᠭᠦᠭᠲᠡᠬᠡ** [动] шүүх I、II 的被动态.

шүүгүйжих **ᠰᠦᠭᠦᠭᠦᠢᠵᠢᠬᠡ** [动] <化> ① 脱氮; ② 反硝化作用.

шүүгүйжүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠭᠦᠢᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүүгүйжих 的使动态.

шүүгүүр **ᠰᠦᠭᠦᠭᠦᠰᠦᠷ** [名] 策箕, 漏勺, 筛子.

шүүгч **ᠰᠦᠭᠦᠭᠴ** [名] ① 法官, 审判官, 审判员;

公判人, 鉴定人; ② (体) 裁判员, 评判员: ерөнхий ~ 总裁判; ~ийн бүрэлдэхүүн 裁判组; ~ийн өндөрлөг 裁判台.

шүүгчид **ᠰᠦᠭᠦᠭᠴᠢᠳ** [名] шүүгч 的复数.

шүүгэр **ᠰᠦᠭᠦᠭᠡᠷ** [名] 篋子.

шүүгээ(н) **ᠰᠦᠭᠦᠭᠡ(ᠨ)** [名] 柜, 橱柜: үл шатах ~ 铁柜, 保险柜; хөрөгч ~ 冰箱; ~ний данс (图书的) 排架目录.

шүүгээлэх **ᠰᠦᠭᠦᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] (把东西) 放入橱柜.

шүүдүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүүдэх 的使动态.

шүүдэл **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] 输赢, 赢法.

шүүдэнги **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠨᠭᠢ** [形] 参见 шүүрхий.

шүүдэнгидүү **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠨᠭᠢᠳᠦᠭᠦ** [形] 参见 шүүрхийдүү.

шүүдэнгэ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠨᠭᠡ** [形] 参见 шүүрхий.

шүүдэр **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷ** [名] 露, 露水, 露珠: ~ буух 下露; ~ тогтох 结露水; ~ гялалзах 露珠闪耀; шүүдэрт бургас <植> 粉枝柳.

шүүдэрлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 降露水, 挂露水.

шүүдэртүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] шүүдэртэх 的使动态.

шүүдэртэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 降露水, 挂露水, 下露, 结露, 露凝.

шүүдэс **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠰ** [名] 渗出物, 渗出液, 精粕.

шүүдэсрэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] <医> 渗出(作用).

шүүдэст **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠰᠲᠡ** [形] <医> 渗透性的, 渗出性的: ~ үрэвсэл 渗出性炎症; ~ улаан толбо 渗透性红斑; ~ үнхэлцэгтэс 渗出性心包炎.

шүүдэстэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠰᠲᠡᠬᠡ** [动] <医> 渗出, 渗透.

шүүдэх **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] (用硝等) 熬皮革, 熬皮张; 烧制砖瓦陶瓷.

шүүжүүлэгч **ᠰᠦᠭᠦᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] <化> 硝化菌.

шүүжүүлэх **ᠰᠦᠭᠦᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] 硝化.

шүүзнэх **ᠰᠦᠭᠦᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** I [动] шүүх II、IV 的短暂体.

- шүүзнэх** *ᠰᠢᠭᠦᠨᠢᠬᠡ* II [动] шүүх I、III 的短
 暂体。
- шүүлгэх** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠭᠡᠬᠡ* I [动] ① шүүх I、III 的
 使动态；②意同 шүүгдэх。
- шүүлгэх** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠭᠡᠬᠡ* II [动] шүүх II、IV 的使
 动态。
- шүүлт** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠲᠦ* [名] ①(法)审讯；②考核。
- шүүлгдүү** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠭᠡᠳᠦᠭᠦ* [名]〈医〉咖啡碱。
- шүүлгүүр** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠭᠦᠷ* [名] 滤波器：～ хам-
 гаалуур 防滤波器；～ийн бүлэг 滤波器
 节；～ийн хориг 滤波器阻止频带。
- шүүлүүлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] шүүлэх 的使动
 态。
- шүүлцэх** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] шүүлэх 的共动态。
- шүүлцэн** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠴᠢᠨ* [名] 评论，审核，审讯，
 审判。
- шүүлэг** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠭ* [名] 审理，审查，评议；考
 核：～ авах 考核；шүүлгийн дэвтэр
 成绩簿，记分册。
- шүүлэнгэ** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠨᠭᠡ* [名] 解放前蒙古各旗宰
 桑(官职)隶属下的推事，主事审判。
- шүүлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 шүүдэх。
- шүүмж** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢ* [名] ①(哲)判断，断定；结
 论；见解；②评论，书报评论：бяцхан ~
 短评，小评论；номын ~ 书评；③批
 评，批判。
- шүүмжилцгээх** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠬᠡ* [动] шүүмж-
 лэх 的共动态。
- шүүмжилчих** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠬᠢ* [动] шүүмжлэх
 的多次体。
- шүүмжич** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢ* [名] 评论家。
- шүүмжлүүлэгчид** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠭᠴᠢᠳᠢ* [名] 受
 批评者，被批评者。
- шүүмжлүүлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ① шүүмж-
 лэх 的使动态；②意同 шүүмжлэгдэх。
- шүүмжлэгдэх** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] шүүмж-
 лэх 的被动态。
- шүүмжлэгч** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [名] ①评论员，评论
 家；②批评者，批判者；批评家，批判家。
- шүүмжлэл** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠯ* [名] ③评论：утга зо-

- хиоллын ~ 文学评论；文学批评；шуд-
 рага ~ 公正的评论；公正的批评；④批
 评，批判：ажил хэргийн чанартай ~
 对工作认真的批评；зөв ~ 正确的批评；
 正确的评论；өөрийн ~ 自我批评；ха-
 туу ~ 严厉的批评；~ийн бичиг 检讨
 书；хурц ~, эрс ~ 辛辣的批评，尖锐
 的批评；~ эсэргүүцэх ①反批评；②压
 制批评；~ тэй хандах 有批判地对待；◇
 санал ~ 批评意见。
- шүүмжлэлт** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠯᠲᠦ* [形] ①批评的，批判
 的；②评论性的，述评性的。
- шүүмжлэлтэй** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] 批判的，评
 论性的。
- шүүмжлэлцээн** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠨ* [名] 评论，批
 评，辩论，争论。
- шүүмжлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ③评论：~н хэ-
 лэлцэх 评论，评议；зөвлөлдөн ~ 评
 议；④批评，批判：ажлын дутагдлыг
 ~ 批评工作中的缺点；хатуу ~ 严厉批
 评；~н мэдрэх 精微感觉；~н хэлэл-
 цэх зүйл 议论对象；~н хэрэглэх 批判
 地使用。
- шүүмэг** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠡᠭ* I [名] 箬箕，漏勺。
- шүүмэг** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠡᠭ* II [名] 鲜奶干。
- шүүмэл** *ᠰᠢᠭᠦᠮᠡᠯ* [形] 捞出的，滤过的。
- шүүр** *ᠰᠢᠭᠦᠷ* I [名] 箬箕，滤器，滤纸；ша-
 наган ~, ~ шанага 漏勺。
- шүүр** *ᠰᠢᠭᠦᠷ* II [名] 篦子，搔毛梳子。
- шүүр** *ᠰᠢᠭᠦᠷ* III [名] ③笤帚，扫帚；тогооны
 ~ 锅刷，炊帚；④(天)彗星，扫帚星；~
 одон 彗星，扫帚星。
- шүүргэлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ③牲畜掠吃草梢；
 ④急忙，匆忙；⑤热心(工作)，卖力(工
 作)，尽力(工作)。
- шүүргэнэ** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠭᠡᠨᠡ* [名]〈植〉防风。
- шүүрдүүлэх** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] ③ шүүрдэх
 I、II 的使动态；④意同 шүүрдэгдэх。
- шүүрдүүр** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠦᠭᠦᠷ* [名] 帚，扫帚，刷帚。
- шүүрдчих** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠦᠭᠢᠬᠢ* [动] шүүрдэх I、II
 的多次体。
- шүүрдэгдэх** *ᠰᠢᠭᠦᠷᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ* [动] шүүрдэх

I、II 的被动态。

шүүрдэгч ^{шүүрдэгч} [名] 清扫员, 清洁员。

шүүрдээнэх ^{шүүрдээнэх} [动] шүүрдэх I、II 的短暂体。

шүүрдэлт ^{шүүрдэлт} [名] ① 扫射; ② 扫荡。

шүүрдэлцэх ^{шүүрдэлцэх} [动] шүүрдэх I、II 的共动态。

шүүрдэс ^{шүүрдэс} [名] <化> 分泌物, 渗出物; ~ хэвэлтэс 浆液性腹膜炎。

шүүрдэх ^{шүүрдэх} I [动] ① 篦, 搔毛; ② 梳理。

шүүрдэх ^{шүүрдэх} II [动] ① 扫除, 清扫: хог ~ 清扫垃圾; ② (转) 清除, 清洗: шамшигдуулагчийг ~ 清除贪污分子; ③ (用箬篱、滤器) 捞; 滤, 滤出, 滗; ④ 挑出, 剔出, 选取: ном ~ 挑出, 选出。

шүүрдэггээх ^{шүүрдэггээх} [动] шүүрдэх I、II 的众动态。

шүүрлэл ^{шүүрлэл} [名] шүүрлэх 的名词。

шүүрлэх ^{шүүрлэх} [动] ① 渗, 滤, 渗漏; ② 分泌。

шүүрмэг ^{шүүрмэг} 见 ~ бин 煎饼, 薄饼。

шүүрмэглэх ^{шүүрмэглэх} [动] 过滤, 滤漏。

шүүрмэгэн ^{шүүрмэгэн} [名] 参见 шүүрмэг。

шүүрс ^{шүүрс} [名] 见 сүүрс: ~сэн мөхлөг 分泌颗粒。

шүүрст ^{шүүрст} [形] 分泌的, 多汁的: ~эс 分泌细胞。

шүүрсхийх ^{шүүрсхийх} [动] 见 сүүрсхийх。

шүүрүүл ^{шүүрүүл} [名] ① 排水, 排水设备; ② (医) 排液 (排脓) 管。

шүүрүүлэг ^{шүүрүүлэг} [名] 排水管, 排水渠。

шүүрүүлэгч ^{шүүрүүлэгч} [形·名] ① 排水的: ~ машин 排水机; ② 排水装置。

шүүрүүлэх ^{шүүрүүлэх} I [动] шүүрэх I 的使动态。

шүүрүүлэх ^{шүүрүүлэх} II [动] шүүрэх II 的使动态。

шүүрхий ^{шүүрхий} [形] ① 半生的, 夹生的, 半

生不熟的: ~ хоол 夹生饭; ② (转) 不圆满的, 不完善的, 半途而废的, 做得不彻底的: түүний бичсэн нь ~ л байна 他写的是不完善的。

шүүрхийвтэр ^{шүүрхийвтэр} [形] шүүрхий的小称。

шүүрхийдүү ^{шүүрхийдүү} [形] 特夹生的, 很不圆满的, 很不完善的。

шүүрхийдүүлэх ^{шүүрхийдүүлэх} [动] шүүрхийдэх 的使动态。

шүүрхийдэх ^{шүүрхийдэх} [动] ① (饭肉等) 煮得太生、太夹生; ② (工作) 做得太不圆满、太不完善。

шүүрхийлэх ^{шүүрхийлэх} [动] 煮半生肉, 做夹生饭, 烧煮得半生不熟。

шүүрхийхэн ^{шүүрхийхэн} [形] шүүрхий的小称。

шүүрцгээх ^{шүүрцгээх} I [动] шүүрэх I 的众动态。

шүүрцгээх ^{шүүрцгээх} II [动] шүүрэх II 的众动态。

шүүрчих ^{шүүрчих} I [动] шүүрэх I 的多次体。

шүүрчих ^{шүүрчих} II [动] шүүрэх II 的多次体。

шүүрэг ^{шүүрэг} [名] 见 шүүрэл。

шүүрэл ^{шүүрэл} [名] 分泌物。

шүүрэлт ^{шүүрэлт} I [名] 掠取, 攫取。

шүүрэлт ^{шүүрэлт} II [名] 渗透, 过滤: ~ийн илтгэлшүүр 渗透系数; ~ийн хууль 渗滤定律, 渗透定律。

шүүрэлцэх ^{шүүрэлцэх} I [动] шүүрэх I 的共动态。

шүүрэмтгий ^{шүүрэмтгий} [形] 掠夺成性的。

шүүрэмхий ^{шүүрэмхий} [形] 参见 шүүрэмтгий。

шүүрэх ^{шүүрэх} I [动] ① 掠夺, 掠取, 抢夺: шүүрэн барих 截获; шүүрэн сөнөөгч 截击机; гараас нь ~ 从他人手中掠取; ② (鹰等) 攫取, 掠捉 (小动物); ③ (伸开巴掌) 抓。

шүүрэх ^{шүүрэх} II [动] ① 滤出, 过滤, 滗;

(用箬篱、滤器)捞: ус нь шавхран ~ 水滤干, 水滤干; ②流血, 流脓; ③(水自地下)渗出, 流出.

ШҮҮС(эн) **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名] ①汁, 汁液, 浆; 精华, 油水: жимсний ~ 果汁; ②(敬)(供给客人)饮食, 客饌; ◇ **хуурай** ~ (陈) ①薪饷; ②牲口税; ③树汁, 树液, 树津: модны ~ 树津; ④(从疮伤中流出的)黄水, 脓血; ⑤作料, 调味品.

ШҮҮСГҮЙДЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]〈医〉消化液缺乏: ~сэн архаг ходоодтос 消化液缺乏性慢性胃炎.

ШҮҮСЛҮҮЛЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] шүүслэх 的使动态.

ШҮҮСЛҮҮР **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]榨汁器, 浸鞣液装置.

ШҮҮСЛЭГ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]汁, 汁液, 浆, 精汁: ~ тэжээл 汁液, 营养, 养分.

ШҮҮСЛЭГДЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] шүүслэх 的被动态.

ШҮҮСЛЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] ①(在食物中)加汁液; ②烧制, 烧砖, 烧陶瓷; ③(敬)进膳, 用餐, 用膳.

ШҮҮСТ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [形]参见 шүүстэй.

ШҮҮСТЭЙ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [形]有营养的, 有汁的.

ШҮҮСЭРХЭГ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [形]多汁的, 鲜嫩的.

ШҮҮТГЭЛТ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]校订, 校勘.

ШҮҮТГЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]校订, 校勘.

ШҮҮХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动]〈法〉①审理案件, 审问, 审讯: хэрэг ~ 审案; ~н таслах 判决, 判处; жанчиж ~ 拷问; ②法院, 法庭; 司法: Шүүх Яам 司法部; ~ таслах газар 法院, 法庭; нүүдлийн ~ 流动法院; шүүхийн акт бичиг 公证书; хэсгийн ~ 分法院, 县法院; аймгийн ~ 省法院; хотын ~ 市法院; Улсын дээд ~ 国家最高法院; ~ эмнэлгийн эмч, ~ ийн эмч 法医; ~ эмнэлгийн магадлах товчоо 法医检验局; нөхрийн ~ 公意审判会, 同志审判会.

ШҮҮХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动]滤, 过滤, 滗; (用箬篱等)捞.

ШҮҮХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** III [动]①修改, 审定, 审修(文

稿); ②寻找, 寻觅; 挑出, 剔出.

ШҮҮХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** IV [动](在游艺比赛中)获胜, 赢.

ШҮҮЦГЭЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] шүүх I、III 的众动态.

ШҮҮЦГЭЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动] шүүх II、IV 众动态.

ШҮҮЧНХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] шүүх II、IV 的多次体.

ШҮҮЧНХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动] шүүх I、III 的多次体.

ШҮХЭР **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [名]①伞, 雨伞; 阳伞; 遮阳篷, 凉棚, 马车篷; 降落伞; шүхрийн спорт 跳伞运动; шүхрийн байгууламж 降落伞装置; шүхрээр буулгах 空投, 空降; шүхрээр буух 跳伞; ②(陈)天盖, 华盖.

ШҮХЭР **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II (植)灌木状的委陵菜(属).

ШҮХЭРЛҮҮЛЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] шүхэрлэх 的使动态.

ШҮХЭРЛЭГ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]〈动〉鲟鱼.

ШҮХЭРЛЭХ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]①打伞, 撑伞; ②孔雀开屏.

ШҮХЭРТ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [形]打伞的, 有伞的: ~ цэрэг (军)伞兵, 空降兵; ~ т буух цэргийн хороо 伞兵团; ~ харцагана (植)伞花山柳菊.

ШҮХЭРТЭН **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]〈植〉伞形科.

ШҮХЭРЧИД **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名] шүхэрчин 的复数.

ШҮХЭРЧИН **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]打伞人; 〈军〉伞兵, 空降兵; 跳伞运动员.

ШЭЛБЭ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]①锚杆, 活塞杆; ②拉杆; 岩干.

ШЭЭ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [量]两(重量单位).

ШЭЭГ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]脲, 尿素: ~ийн хүчил 脲酸.

ШЭЭГЖ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]小指, 小趾.

ШЭЭГТ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [形]脲的, 尿素的: ~т хүчил 糖醛酸.

ШЭЭЗГИЙ **ᠰᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [名]小筐子, 篮子: ~ сэвэг

荆条筐。

шээлгүүр **ᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠦᠦᠷ** [名] 尿布, 尿壶, 小便器; 吸尿器, 导尿管。

шээлгэх **ᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] шээх 的使动态。

шээр **ᠰᠡᠭᠡᠷ** [名] (植) 榛子楮; 榛子。

шээрэн **ᠰᠡᠭᠡᠷᠢᠨ** [形] 尿频的, 溺床的: ~ хорхой (动) 蛔虫, 马蛔。

шээрэнгэ **ᠰᠡᠭᠡᠷᠢᠨᠭᠡ** [名] (植) 麦瓶草属。

шээс (эн) **ᠰᠡᠭᠡᠰ** [名] 尿, 小便: ~ хүргэх эм (医) 利尿剂, 利尿药; ~ хаагдах (医) 尿闭; ~ чавдаграх, ~ чавдагших (医) 尿道狭窄(病); ~ гаргалт 尿分泌; ~ гарахын төв 排尿中枢; ~ гоожих 频尿, 遗尿; ~ дамжуулуур 输尿管导管; ~ ихдэх 多尿症; ~ өөрчлөгдөх 排尿困难; ~ савирах 白天无尿; ~ сүвний булчирхайтас 尿道腺炎; ~ хүчирдэх 小便困难; ~ цэслүүр 尿胆素; ~ цустах 血尿; ~ чихэржих 糖尿; ~ шинжлэх 尿检查; ~ ялгарах 利尿; ~ ний гиваан 尿结石。

шээсгүйдэл **ᠰᠡᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠯ** [名] 尿少, 尿闭, 无尿症。

шээсгүйдэх **ᠰᠡᠭᠡᠰᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 尿少, 尿闭。

шээслэг **ᠰᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠭ** [形] ① 含尿素的; ② 有种的, 有胆量的。

шээсрэх **ᠰᠡᠭᠡᠰᠢᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 排尿, 小便; ② 下狠劲儿。

шээст **ᠰᠡᠭᠡᠰᠡᠲ** [形] ① 有尿的; ② 有种的, 有胆量的。

шээстэй **ᠰᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 有尿的; ② 有种的, 有胆量的。

шээсэж **ᠰᠡᠭᠡᠰᠡᠵ** [名] 脲酶, 尿素酶。

шээх **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [名] 小便, 撒尿, 排尿。

шээхгүйдэх **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] 尿闭, 尿少, 患无尿症。

шээчих **ᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] шээх 的完成体。

шян **ᠰᠡᠶᠠᠨ** [量] 纤 (重量单位, 毫的万分之一)。

шянчуу **ᠰᠡᠶᠠᠨᠴᠢᠭᠤ** [名] 线绸。

Щ

щ 蒙语第二十九个字母; 用于少数俄文借词; 如: щит 配电板, 接线板。

Ъ

Ъ 蒙语第三十个字母；用作词中或词尾的 | 硬音符号；如：явъя 走吧；очъё 去吧！

Ы

Ы 蒙语第三十一个字母；用作所属格格变； | 汽车的。
如：сайдын 部长的；машины 机器的；

Ь

Ь 蒙语第三十二个字母；用作词中或词尾 | ②字典。
的软音符号；如：морь 马；толь ①镜子；

Э

э ᠡ 蒙语第三十三个字母。

эв ᠡᠪ I [名] ① 友谊, 和好, 和睦, 和解: ~ санаа 友谊, 友好; ~ санааны нэгдлийн хороо 友好团结委员会; ~ засах 调停; ~ найрамдал 友谊, 和好; 和平; ~ найрамдлыг эрхэмлэх 爱好和平; ~ нэгдэл 团结; ~ нэгдэх, ~ нийлэх 融洽, 友好; ~ муудах 不和, 关系恶化; ~ муутай байх 关系不好, 不和好; ~ тасрах, ~ эвдрэх 绝交, 断绝友好关系; ② 一致(性), 协调(性); ~ зүй 一致(性), 体系, 顺序; ③ 便利, 舒服: ~ хав муутай, ~ хавгүй ① 不舒服的, 不方便的, 不恰当的; ② 笨拙的, 笨重的, 不灵便的; (衣服)不称身的; ◇ ~ мод 标牌。

эв ᠡᠪ II [名] (动) 雌水獭。

эвгүй ᠡᠪᠭᠡᠢ [形] ① 不一致的, 不和好的, 不和睦的; 不合适的, 不适当的; ② 笨拙的, 粗笨的, 不灵便的; 不雅观的; ③ 不方便的; 不适宜的, 不舒适的, 令人不快的。

эвгүйдүү ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠭᠦ [形] ① 很不和睦的, 很不友好的; ② 很不协调的; 很不和谐的; ③ 很难受的, 很不舒服的; ④ 很不顺的(泛指不顺心的、不顺手的、不顺眼的、不顺耳的)。

эвгүйдүүлэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] эвгүйдэх 的使动态。

эвгүйдэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ [动] 变得很不和睦、很不一致、很笨拙、变得很不称心、很不雅观; 变得很不方便、很不适宜、很不舒适。

эвгүйрхүүлэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] эвгүйрхэх 的使动态。

эвгүйрхэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠷᠬᠡᠬᠡ [动] 闹别扭; 觉得有些不舒服, 有点病。

эвгүйтүүлэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] эвгүйтэх 的使动态。

эвгүйтчих ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ [动] эвгүйтэх 的完成体。

эвгүйтэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ [动] 变得不和睦; 变得不一致; 变得不合适, 变得不舒服。

эвгүйцэх ᠡᠪᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ [动] 参见 эвгүйдэх。

эвдлүүлэх ᠡᠪᠳᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] ① эвдлэх 的使动态; ② 意同 эвдлэгдэх。

эвдлэгдэх ᠡᠪᠳᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ [动] эвдлэх 的被动态。

эвдлэгч ᠡᠪᠳᠡᠯᠡᠭᠴ [名·形] ① 破坏者, 损坏者, 败坏者, 摧毁者; ② 破坏性的, 破坏的, 损坏的, 毁坏的: ~ танк 破坏坦克; эвдлэгч хүчин 破坏力量。

эвдлэл ᠡᠪᠳᠡᠯᠡᠯ [名] ① 破坏, 破裂, 损坏, 分裂; ② 崩溃, 崩裂, 垮台; ③ 磨蚀: ~ ийн дэнж 磨蚀阶地; ~ ийн тал 磨蚀平原; ~ ийн хувиршил 磨蚀变质作用。

эвдлэх ᠡᠪᠳᠡᠯᠡᠬᠡ [动] эвдэх 的多次体; 弄坏, 破坏, 毁坏, 损坏; 打碎; 击溃。

эвдмэл ᠡᠪᠳᠡᠮᠡᠯ [形] 损坏的, 毁坏的。

эвдрүүлэх ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ [动] эвдрэх 的使动态。

эвдрэл ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯ [名] ① 破坏, 瓦解, 崩溃, 破产, 覆灭, 分解, 损坏: ~ сүйдэл 倾覆; (转) 破灭, 灾祸, 灾难; ② 不睦, 纠纷, 混乱, 冲突, 内讧; ③ 断裂; 侵蚀: ~ ийн

гантиг 断层角砾岩; ~ хиурдмаг 断层角砾岩.

эвдрэлдүүлэх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвдрэлдэх 的使动态.

эвдрэлдэх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] эвдрэх 的互动态.

эвдрэлтэй **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 遭破坏的, 被损坏的, 有毛病的, 坏的, 破的, 有故障的.

эвдрэлцүүлэх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯᠴᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвдрэлцэх 的使动态.

эвдрэлцэх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эвдрэх 的共动态.

эвдрэх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 变坏, 损坏; 出故障; 倒塌, 垮台, 破败, 瓦解: машин ~ в 汽车坏了; мотор ~ 马达出故障; ~ н нурах 倒塌; ② 争吵, 发生纠纷, 变不和: ах дүү нар ~ в 兄弟们不和.

эвдрэшгүй **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 牢不可破的: ~ бат 牢不可破的, 坚不可摧的; ~ бат нягтрал 牢不可破的团结.

эвдүүлэх **ᠡᠪᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвдэх 的使动态.

эвдчих **ᠡᠪᠳᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] эвдэх 的多次体: 破坏, 毁坏, 损坏, 损伤; 击破, 打碎, 粉碎.

эвдчүүлэх **ᠡᠪᠳᠡᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвдчих 的使动态.

эвдэгдмэл **ᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠭᠳᠡᠮᠡᠯ** [形] 参见 эвдрэлтэй.

эвдэгдэх **ᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] эвдэх 的被动态.

эвдэгсэд **ᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠰᠡᠳ** [名] эвдэгч 的复数.

эвдэгч **ᠡᠪᠳᠡᠭᠡᠴ** [名] ① 破坏者, 违反者; 捣乱者; ② 挑拨者.

эвдэл **ᠡᠪᠳᠡᠯ** [名] 破坏, 损坏, 毁坏.

эвдэлцгээх **ᠡᠪᠳᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвдлэх 的众动态.

эвдэлцэх **ᠡᠪᠳᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эвдлэх 的共动态.

эвдэлчих **ᠡᠪᠳᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] эвдлэх 的多次体.

эвдэрмэл **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠮᠡᠯ** [形] ① 损坏的(车辆), 破坏的(车辆), 毁坏的(物品); ② 变质的, 溃烂的.

эвдэрхий **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠬᠢ** [形] ① 坏了的, 破碎的; 倒塌的: ~ байшин 倒塌的房屋, 房屋的废墟; ~ төмөр 碎铁; ② 废墟, 瓦砾场,

遗迹.

эвдэрцгээх **ᠡᠪᠳᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвдрэх 的众动态.

эвдэрчих **ᠡᠪᠳᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] эвдрэх 的完成体.

эвдэршгүй **ᠡᠪᠳᠡᠷᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 见 эвдрэшгүй.

эвдэх **ᠡᠪᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 弄坏, 破坏, 毁坏, 损坏, 损伤; 伤害; 扰乱: машин ~ 毁坏机器; тоглоом ~ 弄坏玩具; ② (陈) 革职.

эвдэцгээх **ᠡᠪᠳᠡᠳᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвдэх 的众动态.

эвдээч **ᠡᠪᠳᠡᠳᠡᠴ** [形·名] ① 好破坏的; ② 破坏者, 败家子.

эвий **ᠡᠪᠢ** I [感] (表示怜悯、爱惜、惋惜、叹惜、遗憾、同情) 哎, 哎呀.

эвий **ᠡᠪᠢ** II [名] 见 эв II.

эвийлүүлэг **ᠡᠪᠢᠯᠡᠭᠡᠭ** [动] эвийлэх 的使动态.

эвийлэх **ᠡᠪᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 叹惜, 惋惜, 爱惜, 怜悯; ② 宠爱, 疼爱(对小孩).

эвих **ᠡᠪᠢᠬᠡ** [动] 表现得过于谦虚, 贬低自己; 装穷.

эвлүүлэг **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠭ** [名] 调整, 装配, 安装, 整理; 剪辑, 采集, 调整好的东西, 装配好的东西, 安装好的东西, 整理好的东西; 剪辑(采集)了的东西; эвлүүлгийн нэгж зураг 剪辑画面, 剪辑镜头; радио ~ 无线电装配.

эвлүүлэгч **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠭᠴ** [名] ① 安装工, 整修工, 装配者, 采集工, 剪辑者; ② 调解者, 调停人.

эвлүүлэх **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвлэх 的使动态; ① 调停, 调和; 使和睦, 使和解; ② 调整, 整理; 安装, 装配; 剪辑, 采集; ③ 结合: автомат ~ 自动枪结合; ④ (医) 复位.

эвлүүр **ᠡᠪᠯᠡᠭᠢ** I [名] (纺织机上的) 经杆: ~ мод 经杆.

эвлүүр **ᠡᠪᠯᠡᠭᠢ** II [形] 和蔼的, 平易近人的, 好接近的.

эвлэг **ᠡᠪᠯᠡᠭ** I [形] ① 和蔼可亲的, 温顺的, 听话的; 客气的, 有礼貌的; ② 方便的, 舒服的; ③ 丰富的, 富裕的.

эвлэг **ᠡᠪᠯᠡᠭ** II [名] (植) 角果藜, 角果藜属.

эвлэгдүү **ᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠳᠦᠦ** [形] 十分和蔼可亲的, 十分舒服的, 十分合适的。

эвлэгдэх **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эвлэх 的被动态。

эвлэгхэн **ᠡᠪᠯᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] эвлэг I 的小称; ① 较合适的, 较妥当的, 较恰当的, 较得体的, 较适宜的, 较得劲的; ② 顺眼的; ③ 熟练的。

эвлэгшиг **ᠡᠪᠯᠡᠭᠰᠢᠭ** [形] ① 合适一些的, 妥当一些的, 舒服一些的; ② 顺一些的 (泛指心、手、耳、眼等的)。

эвлэгээ **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡ** [名] 参见 эвлэл I。

эвлэзнэх **ᠡᠪᠯᠡᠵᠢᠨᠬᠡ** [动] эвлэх 的短暂体。

эвлэл **ᠡᠪᠯᠡᠯ** I [名] 同盟, 联盟; 社团; 协会, 工会: залуучуудын ~ 青年团; ~ ийн бага хурал (青年) 团代表会议; ~ ийн гишүүн (青年) 团员; ~ ийн тайлан ба сонгуулийн хурал (青年) 团总结报告及选举会议; үйлдвэрчний ~ 工会; анчны ~ 猎人协会。

эвлэл **ᠡᠪᠯᠡᠯ** II [名] <地>(经纬的) 纬。

эвлэлгэ **ᠡᠪᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 эвлэл I。

эвлэлдүүлэх **ᠡᠪᠯᠡᠯᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвлэлдэх 的使动态。

эвлэлдчих **ᠡᠪᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠢ** [动] эвлэлдэх 的完成体。

эвлэлдэх **ᠡᠪᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ① 联合, 团结; 协调, 和谐; 组织联盟, 建立同盟; ~ н нэгдэх 联合, 团结, 组织联盟; ② 和解, 和好, 和睦。

эвлэлдэцгээх **ᠡᠪᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвлэлдэх 的众动态。

эвлэмэл **ᠡᠪᠯᠡᠮᠡᠯ** [形] 参见 эвлэг I。

эвлэн **ᠡᠪᠯᠡᠨ** 见 ~ ховлон уйлах 涕泪交流, 痛哭流涕。

эвлэрмээр **ᠡᠪᠯᠡᠷᠮᠡᠭ** [形] ① 可以和解的, 可以和好的; ② 可以妥协的。

эвлэрүүлшгүй **ᠡᠪᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可和解的, 不可调和的, 不可调解的。

эвлэрүүлэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвлэрэх 的使动态; 使和解, 使和睦, 调和, 调解, 调停; ~ н таслах арбитраж 调停仲裁。

эвлэрүүштэй **ᠡᠪᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠰᠡᠲᠡᠢ** [形] 需要调和的,

需要调解的。

эвлэрцгээх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвлэрэх 的众动态。

эвлэрчих **ᠡᠪᠯᠡᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] эвлэрэх 的完成体。

эвлэршгүй **ᠡᠪᠯᠡᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可调和的, 难于和解的; 不可妥协的: ~ дайсан 不共戴天的敌人; ~ тэмцэл 不调和的斗争, 不妥协的斗争。

эвлэрэгч **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠭᠴ** [名] ① 调和分子, 调和派; ② 妥协派, 妥协分子。

эвлэрэлдэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эвлэрэх 的互动态。

эвлэрэнгүй **ᠡᠪᠯᠡᠷᠢᠨᠭᠦᠢ** [形] ① 好调和的, 易合好的, 易协调的; ② 好妥协的。

эвлэрэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 和解, 和好; 协调, 调和, 一致; ② 妥协: ийм явдалтай эвлэрч болохгүй 不能同此种行为妥协。

эвлэх **ᠡᠪᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 和睦, 和解, 和好, 一致, 相处得好; ② 协调, 和谐; ③ 变丰富, 变富裕。

эвлэцгээх **ᠡᠪᠯᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвлэх 的众动态。

эвлэчих **ᠡᠪᠯᠡᠵᠢᠬᠡ** [动] эвлэх 的完成体。

эволюци **ᠡᠪᠯᠡᠭᠣᠯᠦᠰᠢ** [名] ① 进化, 演化, 演进; ② <哲> 进化。

эвристик **ᠡᠪᠯᠡᠷᠢᠰᠢᠬ** [名] (教育的) 启发法, 科学创造规律法。

эврүүлэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эврэх 的使动态; 烘干, 晒干, 烤干, 晾干。

эврэлхэг **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠬᠡᠭ** [动] 钝角形的, 钝角似的。

эврэнцэр **ᠡᠪᠯᠡᠷᠢᠨᠴᠡᠷ** [名] 角膜。

эврэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 变干, 干枯; 凋萎。

эврээлгэх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] эврээх 的使动态。

эврээлт **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠲᠡ** [名] 烘干, 晒干, 烤干, 晾干。

эврээх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 参见 эврүүлэх。

эврээцгээх **ᠡᠪᠯᠡᠷᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эврээх 的众动态。

эвсүүлэх **ᠡᠪᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвсэх 的使动态。

эвсчих **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡᠬᠢ** [动] эвсэх 的完成体。

эвсэг **ᠡᠪᠯᠡᠭᠡ** [形] 和睦的, 和谐的, 团结的。

эвсэгч **ᠡᠪᠰᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 妥协分子；② 勾结者。

эвсэл **ᠡᠪᠰᠡᠯ** [名] ① 同盟，联盟，集团：нам ба нам бусчуудын ~ 党内及党外人士联盟；~ холбоо (由同一种职业、同一个阶层的人组成的) 团体，社团，行会；эрдмийн ~ холбоо 学术团体；багш нарын ~ холбоо 教师联合会；② 和睦，妥协，协同，协力，媾和，调和；勾结。

эвсэлдүүлэх **ᠡᠪᠰᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвсэлдэх 的使动态。

эвсэлдэх **ᠡᠪᠰᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] эвсэх 的互动态；① 组成集团，建立联盟，同盟；② 互相妥协，互相调和，协同，协力，媾和，勾结。

эвсэлдэгчээх **ᠡᠪᠰᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвсэлдэх 的众动态。

эвсэх **ᠡᠪᠰᠡᠬᠡ** [动] ① 建立同盟，组成集团，联盟；② 调和，媾和，妥协，协同，协力；勾结；хоёр анги энэ үүргийг ~ ээд гүйцэтгэчихэв 两支部队协同完成了该项任务。

эвсэцгээх **ᠡᠪᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвсэх 的众动态。

эвсэшгүй **ᠡᠪᠰᠡᠬᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** [形] 不可和解的，不可调和的，不可妥协的。

эвсээрхэн **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] ① 便于...的；зөөхөд ~ 便于搬动的；② 舒适的；~ төхөөрөмж 舒适的设备。

эвт **ᠡᠪᠰᠡ** [形] 友好的，和好的，和睦的，融洽的，亲睦的，和气的；~ ах <陈> 孺人。

эвтэй **ᠡᠪᠰᠡᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 和睦的，融洽的，友好的，和好的；~ гэр бүл 和睦的家庭；② 舒适的，方便的，合适的；~ ярих 讲得合适；③ 容易说通的，好商量的，好(与之)说话的。

эвтэйхэн **ᠡᠪᠰᠡᠡᠭᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] эвтэй 的小称。

эвүү **ᠡᠪᠦᠭᠦ** [感] (表示害怕、难受) 哎呀，哎呀。

эвүүр **ᠡᠪᠦᠭᠦᠷ** [形] 过于谦虚的，好贬低自己的；好装穷的。

эвхамт **ᠡᠪᠬᠡᠮᠤᠲᠤ** [名·形] 共产主义的(的)：~ нам 共产党；~ үзэл 共产主义观点；~ ын нийгэмлэг 共产主义社会；~ ын үе 共产主义时代；~ ын үзэл санаа 共产主义思想。

эвхамтач **ᠡᠪᠬᠡᠮᠤᠲᠤᠴᠢ** [名] 共产主义者，共产

党人。

эвхамтчууд **ᠡᠪᠬᠡᠮᠤᠲᠤᠴᠢᠭᠦᠳᠤ** [名] 共产党员(复数)。

эвхдэг **ᠡᠪᠬᠡᠳᠡᠭ** [形] 折叠式的：автомат бууны ~ мөрлөгч 自动枪折叠式枪托。

эвхлэг **ᠡᠪᠬᠡᠯᠡᠭ** [名] ① 叠，折，折叠；② 盘，卷。

эвхмэл **ᠡᠪᠬᠡᠮᠡᠯ** [形·名] ① 折叠的，可折的；被卷起的，打卷的：~ ор 折叠床，行军床；~ хутга 折刀；~ метр 卷尺，皮尺；② 折子；卷宗；③ 字(画)卷；④ 合叶。

эвхмэлт **ᠡᠪᠬᠡᠮᠡᠯᠲᠤ** [名] 考卷，试卷；卷宗。

эвхрүүлэх **ᠡᠪᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвхрэх 的使动态；折，折叠；卷上，卷起，打卷。

эвхрэл **ᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠯ** I [名] ① 蜷曲，蜷缩；② 缠卷，扭结。

эвхрэл **ᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠯ** II [名] 哀树，悲树，哀伤。

эвхрэлдэх **ᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠯᠳᠡᠬᠡ** [动] эвхрэх 的互动态。

эвхрэх **ᠡᠪᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] ① 蜷缩，缩成团，蜷身；~ н хэвтэх 蜷身而卧；② 折起，折叠，折卷，起折，卷边；盘卷；③ (事业、组织等) 缩减；④ (医) 结症；гэдэс ~ 肠扭结。

эвхүүлэх **ᠡᠪᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эвхэх 的使动态。

эвхүүр **ᠡᠪᠬᠡᠭᠦᠷ** [形] 参见 эвхүүрэг。

эвхүүрэг **ᠡᠪᠬᠡᠭᠦᠷᠡᠭ** [形] 可折的；折叠式的：~ ширээ 折叠式桌子；~ хутга 折刀。

эвхчих **ᠡᠪᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] эвхэх 的多次体。

эвхэгдэх **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эвхэх 的被动态。

эвхээнэх **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动] эвхэх 的短暂体；稍加折叠，卷一下。

эвхэлцэх **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эвхэх 的共动态。

эвхэс **ᠡᠪᠬᠡᠰ** [名·量] ① 线轴子，梭；② 一轴(线)，一梭(线)。

эвхэх **ᠡᠪᠬᠡᠬᠡ** [动] 折叠，卷；цаас ~ 叠纸；хувцсаа ~ 折叠衣服。

эвхэцгээх **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эвхэх 的众动态。

эвхээ **ᠡᠪᠬᠡᠬᠡ** [形] 折叠成的，折叠式的。

эвхээр **ᠡᠪᠬᠡᠬᠡᠷ** [名] ① 折叠，折痕；② 叠法，盘法。

ЭВХЭЭС **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠰ** [名] 折叠, 折子, 折纹, 叠出之缝, 地折.

ЭВХЭЭСТЭЙ **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 参见 ЭВХЭЭТЭЙ.

ЭВХЭЭТЭЙ **ᠡᠪᠬᠡᠭᠡᠰᠲᠡᠢ** [形] 折叠的, 卷起的.

ЭВЦ **ᠡᠪᠴ** [形] 见 ЭВЧ.

ЭВЦҮҮЛЭХ **ᠡᠪᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ЭВЦЭХ 的使动态.

ЭВЦҮҮХЭН **ᠡᠪᠴᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] 较和好的, 较和睦的, 较友好的.

ЭВЦХЭН **ᠡᠪᠴᠬᠡᠨ** [形] 见 ЭВЧХЭН.

ЭВЦЧИХ **ᠡᠪᠴᠴᠢᠬ** [动] ЭВЦЭХ 的完成体.

ЭВЦЭЛ **ᠡᠪᠴᠡᠯ** [名] ①和好, 和睦, 相好, 友好; ②结合; (动物)性交, 交尾; (植物)受粉.

ЭВЦЭЛДҮҮЛЭГ **ᠡᠪᠴᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [形] 和好的, 和睦的, 相好的, 友好的; 亲近的.

ЭВЦЭЛДҮҮЛЭХ **ᠡᠪᠴᠡᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ЭВЦЭЛДЭХ 的使动态.

ЭВЦЭЛДЭХ **ᠡᠪᠴᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] ЭВЦЭХ 的互动态.

ЭВЦЭХ **ᠡᠪᠴᠡᠬ** [动] ①和好, 和睦, 相好, 友好; ②(动物)交配, 交尾; (植物)受粉; ③异种杂交.

ЭВЦЭЭ **ᠡᠪᠴᠡᠭᠡ** [名] ①和谐, 团结; ②搭子(玩纸牌时与单张的牌相对而言的成搭子的牌).

ЭВЦЭЭХ **ᠡᠪᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] 参见 ЭВЦҮҮЛЭХ.

ЭВЧ **ᠡᠪᠴ** [形] 和气的, 和蔼可亲的, 温顺的, 易于接近的.

ЭВЧХЭН **ᠡᠪᠴᠬᠡᠨ** [形] ЭВЧ 的小称; 较和气的, 较和蔼的, 较温顺的, 较易接近的.

ЭВШ **ᠡᠪᠰ** [名] (动)母马熊: ~ адаг (动)母熊.

ЭВШГЭС **ᠡᠪᠰᠭᠡᠰ** [名] (动)雌貂.

ЭВШИЛ **ᠡᠪᠰᠢᠯ** [名] 参见 ЭВЦЭЛ.

ЭВШЭЭЛ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯ** [名] 呵欠.

ЭВШЭЭЛГЭХ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] ЭВШЭЭХ 的使动态: нум ~ 弯弓.

ЭВШЭЭЛЦЭХ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠴᠡᠬ** [动] ЭВШЭЭХ 的共动态.

ЭВШЭЭМТГИЙ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠯᠮᠲᠦᠭᠢ** [形] 好打呵欠的.

ЭВШЭЭС **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠰ** [名] 呵欠: ~ хүрэх 要打呵

欠, 想打呵欠.

ЭВШЭЭХ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠬ** [动] 打呵欠, 打哈欠.

ЭВШЭЭЦГЭЭХ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠬᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] ЭВШЭЭХ 的众动态.

ЭВШЭЭЧИХ **ᠡᠪᠰᠡᠭᠡᠬᠴᠢᠬ** [动] ЭВШЭЭХ 的完成体.

ЭВЭНК **ᠡᠪᠡᠨᠬ** [名] 鄂温克(中国的少数民族之一).

ЭВЭР **ᠡᠪᠡᠷ** I [名] ①角, 犄角: бугын ~ 鹿角; шуудайд хийсэн үхрийн ~ шиг 像装在口袋里的牛角(喻别扭, 与人不随合); ~ унах 角解; ~ хадах 钉弓面; ②(小孩的)发辫; 系在发上的缨络; ③(动物的)触须, 触角; (无线电的)天线; ④角制的: ~ сам 牛角梳子; ~ иштэй хутга 角柄刀; ⑤(鸟的)小冠毛; ◇ ~ ам 密告, 谗言; ~ андуурга (矿)角闪石.

ЭВЭР **ᠡᠪᠡᠷ** II [名] (人手、脚上的)胼鸡眼, 硬结, 死肉: хөлийн ~ 脚上的胼.

ЭВЭРГЭР **ᠡᠪᠡᠷᠭᠡᠷ** [名] (医)角质瘤: судасны ~ 血管角质瘤.

ЭВЭРДИЙ **ᠡᠪᠡᠷᠳᠢ** [名] 拴牛绳, 拴牛犄角的绳子.

ЭВЭРДИЙЛЭХ **ᠡᠪᠡᠷᠳᠢᠯᠡᠬ** [动] 用拴牛角绳拴牛.

ЭВЭРДҮҮЛЭХ **ᠡᠪᠡᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ЭВЭРДЭХ 的使动态.

ЭВЭРДЭХ **ᠡᠪᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 抓住犄角.

ЭВЭРЖ **ᠡᠪᠡᠷᠵ** I [名] (动)蠖(异兽, 似犬): ~ хяруул 食火鸡, 食火鸡属.

ЭВЭРЖ **ᠡᠪᠡᠷᠵ** II [名] (植)角果毛茛, 角果毛茛属.

ЭВЭРЖИВЭР **ᠡᠪᠡᠷᠵᠢᠪᠡᠷ** [形] 一点点的, 点点滴滴的; 小得可怜的.

ЭВЭРЖИН **ᠡᠪᠡᠷᠵᠢᠨ** I [名] 角页岩: ~ гнейс 角页岩质片麻岩.

ЭВЭРЖИН **ᠡᠪᠡᠷᠵᠢᠨ** II [名] (动)鹌鹑属; 鹌鹑: ~ хяруул 鹌鹑; 鹌鹑属.

ЭВЭРЖИХ **ᠡᠪᠡᠷᠵᠢᠬ** [动] ①成犄角状; ②角质化; 成鸡眼状, 成胼状.

ЭВЭРЖҮҮ **ᠡᠪᠡᠷᠵᠢᠭᠦ** [形] ①犄角形的, 角似的; ②鸡眼状的, 胼状的.

ЭВЭРЗЭЛЭХ **ᠡᠪᠡᠷᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] 参见 ЭВЭРДИЙЛЭХ.

эвэрлиг **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 角质的, 角化的: ~ бүрхэвч 角质; ~ хайрс 角质鳞.

эвэрлүүр **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 角化的, 角质的.

эвэрлүүртэс **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] <医> 角膜炎.

эвэрлэг **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** I [形] ① 角质的; 角制的: ~ эд 角质物, 角制品; ② 角大的, 长大角的.

эвэрлэг **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** II 见 ~ мод <植> 水青冈树, 山毛榉(属).

эвэрлэнгэр **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] <医> 角质瘤.

эвэрлэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] ① 长出犄角; ② 苦恼, 痛苦.

эвэрмэл **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 较干燥的, 较干的, 水分较少的.

эвэрт **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 长角的, 有角的: ~ цох <动> 鹿角虫.

эвэртүүлэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] эвэртэх I、II 的使动态.

эвэртчих **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] эвэртэх I、II 的完成体.

эвэртэй **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 长角的, 有角的.

эвэртэн **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] 有角动物.

эвэртэс **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] <医> 角化瘤.

эвэртэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** I [动] 起腮, 长鸡眼.

эвэртэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** II [动] 患角化瘤.

эвэрхий(н) **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] <医> 疝气: ~ ний мэс хийх 做疝气手术.

эвэршил **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] ① 形成犄角; ② 形成鸡眼, 形成腮子, 形成胼胝.

эвэршилт **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] 参见 эвэршил.

эвэрших **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] ① 成犄角状; ② 成鸡眼状, 成胼状.

эвэршишгүй **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] 不起腮子的, 不生胼胝的; (转) 磨不破的: холгож ~ чийрэг хүчирхэг гар 磨不破的强健有力的手.

эвэршмэл **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] ① 成犄角状的; ② 成鸡眼状的.

эвэршүүлэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] эвэрших 的使动态.

эвэршээл **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] 苦恼, 苦痛: ~ зовлон 苦楚, 苦难, 苦痛.

эвэршээлтэй **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [形] ① 受苦的, 苦恼的, 苦痛的; ② 受损害的; ③ 刺痛的, 胀痛的, 剧痛的.

эвэршээлэх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] ① 阵阵疼痛, 阵阵剧痛; ② 难受, 痛苦.

эвэршээх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] ① 受苦, 苦恼, 苦痛; ② 受损害, 吃亏; ③ 刺痛, 胀痛, 剧痛.

эвээл **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [名] 参见 ивээл.

эвээх **ᠪᠢᠨᠠᠯᠢ** [动] 参见 ивээх.

эг **ᠢᠭ** I 见 ~ мэг 犹豫, 踌躇.

эг **ᠢᠭ** II [感] 呃, 哎哟(表示疼痛).

эгдүү **ᠢᠭᠦᠦ** [名] ① 忿恨, 愤慨, 恼怒; 憎恨, 厌恶: ~ хөдлөх, ~ хүрэх 忿恨, 恼怒; 憎恨, 厌恶; ~ хөдөлгөх, ~ хүргэх 激怒, 触怒; ② (孩童, 小动物) 讨人喜欢, 惹人爱: ~ тэй хүүхэд 惹人喜爱的孩子; ③ 嘲笑, 玩笑.

эгдүүдэх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] 讨厌, 厌恶, 憎恶.

эгдүүрхэг **ᠢᠭᠦᠦ** [形] 好恼怒的, 好厌恶的.

эгдүүрхэл **ᠢᠭᠦᠦ** [名] 厌恶, 憎恶, 恼恨, 反感, 恶感.

эгдүүрхэх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] 参见 эгдүүцэх.

эгдүүрхэцгээх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] эгдүүрхэх 的众动态.

эгдүүрэх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] (感到) 憎恶, 厌恶, 讨厌.

эгдүүтэй **ᠢᠭᠦᠦ** [形] ① 忿恨的, 愤慨的, 恼怒的; 憎恨的, 厌恶的; ② 讨人喜爱的(孩童, 小动物).

эгдүүцүүлэх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] эгдүүцэх 的使动态.

эгдүүцчих **ᠢᠭᠦᠦ** [动] эгдүүцэх 的完成体.

эгдүүцэл **ᠢᠭᠦᠦ** [名] 忿恨, 愤慨, 恼怒; 憎恨, 厌恶.

эгдүүцэх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] 忿恨, 愤慨, 恼怒; 憎恨, 厌恶.

эгдүүцэцгээх **ᠢᠭᠦᠦ** [动] эгдүүцэх

的众动态。

эгзэг **ᠮᠢᠨᠢ** [名]毛病, 纛漏; 疑点; 症结; 要害处, 薄弱环节; ◇ ~ **заам** 镶上的衣领; 镶上的袖头。

эгзэглэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]找毛病; 怀疑, 起疑心, 抓要害。

эгзэгтэй **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [形]有毛病的, 有纛漏的; 有要害的, 有薄弱点的; 可疑的, 令人怀疑的; ~ **хэрэг** 可疑的事件。

эгирийн **ᠮᠢᠨᠢ** [名]〈矿〉宝石, 纯钠辉石。

эгнүүлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгнэх I、II、III的使动态。

эгнэгдэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгнэх I、II、III的被动态。

эгнэгт **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [副]①永久地, 永恒地: **колоницлолын дарлалыг ~ арилгах** 永久消除殖民主义压迫; ②肯定, 必定, 必然。

эгнэх **ᠮᠢᠨᠢ** I [动]编队, 站队, 列队, 排列。

эгнэх **ᠮᠢᠨᠢ** II [动](把料子)拼缝起来。

эгнэх **ᠮᠢᠨᠢ** III [动](хэнтэй-юутай)并驾齐驱, 不相上下, 能力相当。

эгнэхгүй **ᠮᠢᠨᠢ** **ᠮᠢᠨᠢ** [形]不相当的, 不可相提并论的, 不相称的。

эгнэхүйц **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [形]可排列的, 可比拟的, 可并驾齐驱的。

эгнэцгээх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгнэх I、II、III的众动态。

эгнэчих **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгнэх I、II、III的完成体。

эгнэшгүй **ᠮᠢᠨᠢ** **ᠮᠢᠨᠢ** [形]不可排列的, 不可比拟的, 不可比较的, 不可估量的。

эгнээ(н) **ᠮᠢᠨᠢ** I [名]行, 排, 列, 伍, 队伍, 队列; **намын ~ нд байх** 在党的队伍中; ~ ~ гээр 一队队的, 一队接一队的; **бүрэн бус ~** 缺伍; **бүрэн ~** 满伍; **дэлгэмэл ~** 疏开队形(船只); ~ **хориглолтын өвөр ~** 防御前沿。

эгнээ(н) **ᠮᠢᠨᠢ** II [名]〈气〉锋; **туйлын ~** 极锋。

эгоцентризм **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]自我中心学。

эгүүдэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** I [动]①发昏, 变糊涂, 昏

厥; ②食物中毒。

эгүүдэх **ᠮᠢᠨᠢ** II [动]〈书〉①创立, 首创, 创办, 开创, 创始; ②出现, 发生, 产生。

эгүүлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгэх的使动态; ~ **н өгөх** 交回, 退回; ~ **н авах** 拿回, 收复, 收回。

эгүүтгэл **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]①创立, 创办, 开创; ②提出, 提议, 创举。

эгц **ᠮᠢᠨᠢ** [形]①直的, 垂直的, 直立的, 陡峭的; ~ **гудамж** 直的街道; ~ **шугам** 垂直线; ~ **эрэг** 陡峭的河岸; 断崖, 悬崖, 峭壁, 陡岸; ~ **энгэр (хажуу)** 急坡; 悬崖; ~ **хөөрөгч онгоц** 垂直起降飞机; ~ **чиглэлээр хөөрөх** 垂直升空; ②急剧的, 尖锐的, 激烈的, 急躁的; ③直爽的, 耿直的; 坚定不移的; ~ **хүн** 耿直的人。

эгцдүү **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [形]很直的, 很陡的, 很陡峭的。

эгцдүүлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгцдэх的使动态。

эгцдэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]变直; 变得十分直, 变得非常陡峭、非常急剧; 变得十分直爽。

эгцлүүлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгцлэх的使动态。

эгцлүүр **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]①垂直线, 铅垂线, 吊线; 垂直面; ②〈技〉铅锤, 测锤, 锤球。

эгцлэгдэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгцлэх的被动态。

эгцлэл **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]参见эгцлэлт。

эгцлэлт **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]①斜度, 斜率, 坡度, 陡度; ②(炮的)缠度, 缠角; ③(无线的)互导。

эгцлэлцэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгцлэх的共动态。

эгцлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]①弄直; 使垂直; 使之陡峭; 使之急剧; 使之直爽, 耿直; ②甚为急剧, 甚为尖锐, 甚为激烈。

эгцрүүлэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]эгцрэх的使动态。

эгцрэл **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [名]变直, 变垂直, 变陡峭。

эгцрэн **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [形]直爽的, 耿直的。

эгцрэх **ᠮᠢᠨᠢᠨᠦ** [动]①变直, 变垂直, 直立, 变陡峭; ②变急剧, 变尖锐, 急转, 急转直

下; ③变直爽, 变耿直。

эгцхэн *кэцхэн* [形] эгц 的小称。

эгцэвтэр *кэцэвтер* [形] ①较直的, 较垂直的, 较陡峭的; ②较急剧的, 较尖锐的, 较激烈的, 较急躁的; ③较直爽的, 较耿直的。

эгцэлцгээх *кэцэлцгээх* [动] эгцлэх 的众动态。

эгцэрчих *кэцэрчих* [动] эгцрэх 的完成体。

эгч *кэч* [名] ①姊, 姐姐; авга ~ 姑姑; нагац ~ 姨母; хадам ~ 大姨; 大姑; ~ дүү нар 姐妹们; тэр надаас ~ 她比我年龄大; ②〈敬〉大姐。

эгчим *кэчм* [形] 陡峭的。

эгчис *кэчис* [形] ①急性的, 慌忙的, 忙乱的, 手脚忙乱的; ~ зан 急性子; ②心胸狭窄的。

эгчмэд *кэчмэд* [名·形] ①长女, 大女儿; ②年长的(女性)。

эгчнэр *кэчнэр* [名] эгч 的复数。

эгшиг *кэшиг* [名] ①音调, 韵; ②谐音, 乐音, 悦耳之声; 〈乐〉旋律, 曲调, 韵; ~ нийлүүлэн дуулах 纵情地歌唱, 唱得悦耳; дууны ~ 曲调; яруу ~ 优美的曲调; эгшигийн эрэмбэ 〈乐〉音列; ③歌唱; ④〈语〉元音, 母音; ~ авиа 元音; ~ авиалбар 元音音位; ~ үсэг 元音字母; туслах ~ 辅助元音; урт ~ 长元音; хос ~ 复合元音; ~ зохицох ёс 元音和谐律; ~ ганцших 单元音化; ~ мах-бод 元音要素, 元音成分; ~ сэлгэх 元音交替; ~ угсрах 元音连续, 元音结合; ~ хосжих 二合元音化; эгшигийн тогтолцоо 元音系统; эгшигийн хий түрлэг 元音送气; эгшигийн хосолмол чанар 二合元音性; эгшгээр эхэлсэн үе 元音首音节。

эгшиггүйдүүлэх *кэшиггүйдүүлэх* [动] 〈语〉去掉元音。

эгшигжих *кэшигжих* [动] 〈语〉元音化。

эгшиглүүлэх *кэшиглүүлэх* [动] эгшиглэх 的使动态; хөгжим ~ 奏乐。

эгшиглэл *кэшиглэл* [名] ①吟, 吟咏, 咏唱; ②演奏, 奏乐。

эгшиглэнт *кэшиглэнт* [形] 谐音的。

эгшиглэх *кэшиглэх* [动] 咏唱, 吟咏, 歌唱, 演奏, 声音优美, 发谐音, 发乐音; 〈语〉发音; ~н дуулах 演唱; хөгжим ~ 奏乐; ~ авиа 乐音; ~ өргөлт 乐调重音; ~ хөг ①〈语〉声调; ②乐调; ~ цэг 发音符号。

эгшиглээс *кэшиглээс* [名] 〈乐〉音调。

эгшигт *кэшигт* [形] ①谐调的, 谐音的, 乐音的, 有旋律的, 音调悦耳的; ~ хайрцаг 留声机; ~ хайрцгийн пянс 留声机唱片; ②〈语〉带元音的, 元音化的; ~ гийгүүлэгч 〈语〉带元音的辅音, 元音化辅音。

эгшигтэй *кэшигтэй* [形] 参见 эгшигт。

эгшийлгэх *кэшийлгэх* [动] эгших 的使动态。

эгших *кэших* [动] 变干, 变干燥, (河等)干涸。

эгшилт *кэшилт* [名] 干, 干燥, 干涸。

эгшин *кэшин* [副] ①暂时; ②刹那。

эгших *кэших* [动] 变干, 变干燥, (河等)干涸, 枯干; 凋萎。

эгшлэг *кэшлэг* [形] 〈语〉元音的; ~ үсэг 元音字母。

эгшрүүлэх *кэшрүүлэх* [动] эгшрэх 的使动态。

эгшрэх *кэшрэх* [动] 变干, 变干燥; 变干涸。

эгшүүлэх *кэшүүлэх* [动] эгших 的使动态; 晒干, 烘干, 使之干枯。

эгшүүн *кэшүүн* [形] 干的, 干燥的, 干涸的。

эгшээлгэх *кэшээлгэх* [动] эгшээх 的使动态。

эгшээх *кэшээх* [动] 参见 эгшүүлэх。

эгэвч *кэвч* [名] 提嚼; 环上三叉饰件。

эгэл *кэг* [形] 普通的, 一般的, 平凡的, 平常的; ~ жирийн 普通的, 一般的, 平常的; ~ цай 普通茶; ~ ард 平民; ~ болгох 使一般化, 简化; ~ болох 一般化, 简单化; ~ бус 不寻常的; ~ хүн 平凡的人, 俗人, 平民; ~ биетэн 〈生〉原虫; ~

биетний бүдүүн гэдэстэс <医>原虫性结肠炎; ~ органик нэгдэл 基本有机化合物; ~ хүхрийн хүчил <化>乙基硫酸; ~ хэлбэр 普通型; ~ алтан бөөр <植>金腰子; ~ маалинга <植>亚麻; ~ бавран <植>蕨; ~ марал цэцэг <植>艾菊; ~ тошинцог <植>黄鼠狼花; ~ гүүн өвс <植>欧黄芩; ~ хахуун <植>牛至; ~ хумсан будаг <植>水金凤.

эгэлдрүүлэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эгэлдрэх的使动态.

эгэлдрэг *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠡᠭ* [名] ①(用以固定伤臂的)绷带; ②锯齿杆.

эгэлдрэглүүлэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эгэлдрэглэх的使动态.

эгэлдрэглэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ* [动] ①搭在肩上, 挂在肘腕上; ②<医>悬吊; ③卷起来, 缠起来.

эгэлдрэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠬᠡ* I [动] 搭在肩上, 搭在肘腕上.

эгэлдрэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠢᠷᠬᠡ* II [动] ①粗缝; ②牵拉; 扣系绳, 拉牵扣; 以圈套捕捉(小鸟、小兽).

эгэлдэргэх *Кᠡᠭᠡᠯᠳᠡᠷᠭᠡᠬᠡ* [动] эгэлдрэх I、II的使动态.

эгэлж *Кᠡᠭᠡᠯᠵ* [名] 见 ээлж.

эгэлт *Кᠡᠭᠡᠯᠲ* [名] 回转, 返回; 重复, 反复: ~гүй явсан 一去不复返; ~ хэрэг(有)重复的事情.

эгэлхэн *Кᠡᠭᠡᠯᠬᠡᠨ* [形] эгэл 的小称; 较一般的, 较普通的.

эгэм *Кᠡᠭᠡᠮ* [名]<解>锁骨, 锁子骨: ~ мөрний шинж 肩峰症状; ~ огтлох 锁骨切开术; ~ хоорондын хонхор 锁骨间窝.

эгэмдэх *Кᠡᠭᠡᠮᠳᠡᠬᠡ* [动] 抓住脖子, 抓住锁骨部位的衣服.

эгэмцэх *Кᠡᠭᠡᠮᠴᠡᠬᠡ* [动] 参见 эгэмдэх.

эгэнгэр *Кᠡᠭᠡᠨᠭᠡᠷ* [形] 好动摇的, 好退缩的, 好退避的.

эгэхсийх *Кᠡᠭᠡᠬᠡᠰᠢᠶᠢᠬᠡ* [动] ①эгэх 的短暂体; ②退缩, 退避, 动摇.

эгэхсийч *Кᠡᠭᠡᠬᠡᠰᠢᠶᠢᠴᠢ* [名] 好退缩的人, 好退避的人.

эгэх *Кᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] ①回转, 回家, 返回; 重复, 反复; ②<语>反身: ~ сул үг 反身小品词; ~ хэв 反身态; ~ үйлт нэр 反身形动词; ~ үйл үг 反身动词; ~ чанар 反身性.

эгээ *Кᠡᠭᠡᠡ* I [名] 先生, 君, 同志(对不知姓名者的一般称呼).

эгээ *Кᠡᠭᠡᠡ* II [副] 勉强地, 差一点儿, 刚刚: ~ л амьд 勉强勉强地活着; ~ л үхсэнгүй 差点死了.

эгээ *Кᠡᠭᠡᠡ* III [感] (表示碰痛、摔疼时的感叹词)哦, 哎呀.

эгээл *Кᠡᠭᠡᠡᠯ* [副] 真正是, 的确是, 确实是: энэ ~ сайн 这个真好.

эгээрэл *Кᠡᠭᠡᠡᠷᠡᠯ* [名] 希望, 期望, 期待: ~ хүсэл 期望.

эгээрэлт *Кᠡᠭᠡᠡᠷᠡᠯᠲ* [名] 参见 эгээрэл.

эгээрэх *Кᠡᠭᠡᠡᠷᠡᠬᠡ* [动] 希望, 期望, 期待.

эгээтэй *Кᠡᠭᠡᠡᠲᠡᠢ* [副] 勉强勉强地, 好不容易地, 刚刚: ~ ойчсонгүй 险些跌倒, 勉强站稳.

эгээх *Кᠡᠭᠡᠡᠬᠡ* [动] ①эгэх 的使动态; ②折弯, 弄卷(锋利部分).

эд *ᠡᠳ* I [名] ①东西, 物品; 财物, 财产: ~ уурс 用具, 用品, 器具, 财产, 家什; ~ хогшил 财物, 家具, 家私, 杂物; ~ хогшил нэрлэл 财物名称; ~ хогшлын барьцаа 财产抵押; ~ хогшлын элэгдэл 财产折旧; ~ хогшлын даатгал 财产保险; ~ хогшлын бүртгэвэр 盘存明细表; аварын ~ хогшил 应急器材; цэргийн ~ хогшил 军产; ~ хөрөнгө 财产; ~ хүргэх 送礼; ~ ийн эзэн 物主; ~ юм 物体, 物质; ②布匹, 衣料, 纺织品: торгон ~ 丝织品, 绸缎; ноосон ~ 呢绒, 毛织品; ③货物, 商品: ~ бараа, ~ таваар 货物, 商品; ~ хэрэглэгчдийн хоршоо 消费合作社; ~ бараа дутагдах 商品不足; ④<化>物质; ⑤(不正当的)利益, 暴利: ~ жавших, ~ авах 受贿; ~ бөглөх 行贿; ~ бол хийх 分割; 瓜分; ~ хонжих 牟利, 获取暴利; ~ хуваах 分东西; 分赃; ⑥经

济: ~ийн засаг 经济; ~ийн засагч 经济师; эдийн засгийн дээд сургууль 财经学院; эдийн засгийн харилцан туслах зөвлөл 经济互助委员会; ~ийн засгийн оломж 经济赢利; ~ийн засгийн сүйрэл 经济恐慌; ~ийн засгийн хавчлага 经济封锁; ~ийн засгийн хөшүүрэг 经济杠杆; ~ийн засгийн газар зүй 经济地理; ~ийн засгийн зогсонги байдал 经济萧条; ~ийн засгийн интеграци 经济一体化; ~ийн засгийн нөөц бололцоо 经济潜力; ~ийн засгийн цэрэгжүүлэлт 经济军事化; ⑦〈解〉组织: холбогч ~ 缔结组织; зөөлөн ~ 软组织; ◇ ~ анги 〈军〉兵器, 部件机件, 器材, 器械, 装备; ~ анги дээр ажиллах 兵器实际操作.

эд(эн) **ᠡᠳ** II [代] 这些, 这些人; 他们(指对话者附近的人): ~ ямар хүмүүс вэ? 他们是些什么人? ~ явах уу? 他们走吗? ~ нийх 他们(的), 这些人(的); ◇ ~ эн загас 〈动〉鲨鱼.

эдгэрүүлэх **ᠡᠳᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эдгэрэх 的使动态.

эдгэрцгээх **ᠡᠳᠭᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] эдгэрэх 的众动态.

эдгэрчих **ᠡᠳᠭᠡᠷᠴᠢᠬ** [动] эдгэрэх 的完成体.

эдгэршгүй **ᠡᠳᠭᠡᠷᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠡᠳᠠᠭ** [形] 治不了的, 不可救药的, 无法医治的: ~ өвчин 不治之症.

эдгэрэл **ᠡᠳᠭᠡᠷᠡᠯ** [名] ①痊愈, 复元, 康复, 好转; ◇ ~ мод 〈植〉返魂木; ②苏生, 复苏, 复光; ③愈合, 封合.

эдгэрэлт **ᠡᠳᠭᠡᠷᠡᠯᠲ** [名] ①治愈率; ②返青, 回青, 转青; ③成活率.

эдгэрэх **ᠡᠳᠭᠡᠷᠡᠬ** [动] ①痊愈, 复元, 康复, 好转; ②苏生, 复苏, 复光; ③愈合, 封合.

эдгэх **ᠡᠳᠭᠡᠬ** [动] 参见 эдгэрэх.

эдгэцгээх **ᠡᠳᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] эдгэх 的众动态.

эдгэчих **ᠡᠳᠭᠡᠭᠢᠬ** [动] эдгэх 的多次体.

эдгэшгүй **ᠡᠳᠭᠡᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠡᠳᠠᠭ** [形] 参见 эдгэршгүй.

эдгээл **ᠡᠳᠭᠡᠭᠡᠯ** [名] ①治愈率; ②栽活率, 成活率.

эдгээлгэх **ᠡᠳᠭᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] эдгээх 的使动态.

эдгээр **ᠡᠳᠭᠡᠷ** [代] 这些; ~ хүүхэд 这些孩子; ~ ном 这些书.

эдгээх **ᠡᠳᠭᠡᠭᠡᠬ** [动] эдгэх 的使动态.

эдний **ᠡᠳ** [代] 这些; 这么多.

эднийчинээн **ᠡᠳᠨᠢᠶᠴᠢᠨᠡᠭᠡᠨ** [代] 这些; 这么多, 这么多.

эдлүүлэх **ᠡᠳᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ① эдлэх 的使动态; ②意同 эдлэгдэх.

эдлэгдэх **ᠡᠳᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] эдлэх 的被动态.

эдлэгдэхүүн **ᠡᠳᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠦᠭᠦᠨ** [名] 用品, 物品, 家具, 器皿, 必需品.

эдлэл **ᠡᠳᠯᠡᠯ** [名] 东西, 财物; 器具, 物品, 用品, 家具, 必需品; хөнгөн цагааны ~ 铝制品; мөнгөн ~ 银器; хөвөн ~ 棉织品; ~ийн хэв маяг 产品型式.

эдлэлгэ **ᠡᠳᠯᠡᠯᠭᠡ** [名] 参见 эдлэлгээ.

эдлэлцэх **ᠡᠳᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬ** [动] эдлэх 的共动态.

эдлэн **ᠡᠳᠯᠡᠨ** [名] 大农场; (世袭) 田庄; 庄园, 别墅.

эдлэх **ᠡᠳᠯᠡᠬ** [动] ①用, 使用, 利用, 享用, 享受: газар ~ 使用土地, 利用土地; сонгууль ~ 享受选举和被选举权; сонгогдох эрхээ ~ 享受被选举权; машин техникийг өргөнөөр ~ 广泛使用机器; тэмээ ~ 役使骆驼; ②忍受, 蒙受, 经受: зовлон ~ 忍受痛苦; үйлээ ~ 自作自受; ял ~ 受到惩罚, 负罪.

эдлэхүүн **ᠡᠳᠯᠡᠬᠦᠨ** [名] ①参见 эдлэл; ②所有物, 占有物, 领地; ③手工制作品, 产品: ~ий аж ахуй 自然经济; ~ий нэр төрөл 产品品名表.

эдмэг **ᠡᠳᠮᠡᠭ** [名] 〈牧〉(喂病伤牲畜的)煮熟的饲料, 杂粮粥; 杂粮猪食: ~ идүүлэх (给病伤牲畜)喂杂粮粥; ~ боорцог 淋糕, 糜米面发糕.

эдмэгрэх **ᠡᠳᠮᠡᠭᠷᠡᠬ** [动] 参见 эдмэртэх.

эдмэгших **ᠡᠳᠮᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] 参见 эдмэрших.

эдмэртэх **ᠡᠳᠮᠡᠷᠲᠡᠬ** [动] 剥落, 掉下; 撕破, 裂开, 损坏, 磨损.

эдмэрших **ᠡᠳᠮᠡᠷᠰᠢᠬ** [动] 开始损坏, 开始掉

落.

эднийх (эн) **ᠲᠡᠨᠢᠬᠡ** [代]这些人, 这些人的; 他们(指附近的第三者), 他们的.

эднүүс **ᠲᠡᠨᠦᠮᠤ** [代]参见 эд II.

эднэр **ᠲᠡᠨᠢᠷ** [代]参见 эд II.

эдрэн **ᠲᠡᠨᠢᠷᠢᠨ** [名](鞣革用的)齿状板.

эдүгээ **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡ** [副]〈书〉见 эдүүгээ: эдүгээ ба ирээдүй 现今和将来.

эдүгээх **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡᠬᠡ** [形]〈书〉如今的, 现今的.

эдүгээчлэх **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]使历史现实化, 按现在的观点解释历史.

эдүүгээ **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡ** [副]〈书〉现在, 现今: эрт ~ 古今.

эдүүлбэр **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡᠯᠪᠡᠷ** [名]开始, 开端, 起始.

эдүүлбэрлэх **ᠲᠡᠨᠦᠭᠡᠯᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]开始, 起始.

эдэлбэр **ᠲᠡᠨᠡᠯᠪᠡᠷ** [名]①所有物, 占有物, 领地: ~ газар 可用土地, 农业用地; ~ ийн амьтан 役用动物; ~ ийн ой 采伐林; ②参见 эдэлгээ.

эдэлгээ (н) **ᠲᠡᠨᠡᠯᠭᠡ** [名]①质地, 效用; ②实用, 役: ~ ний чанар 实用性; эдэлгээ сайтай морь 好使役的马; ~ ний мал 牲畜; ~ ний хүч чадал 利用功率; ~ сайтай 耐久性; ~ ний хугацаа 使用期; ③(机械等的)使用寿命.

эдэлгээгүй **ᠲᠡᠨᠡᠯᠭᠡᠭᠦᠢ** [形]不实用的; 未使役的, 未利用的, 未耕种的.

эдэлзнэх **ᠲᠡᠨᠡᠯᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** [动] эдлэх 的短暂体.

эдэлцгээх **ᠲᠡᠨᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** [动] эдлэх 的众动态.

эдэлчих **ᠲᠡᠨᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] эдлэх 的多次体.

эдэн **ᠲᠡᠨ** [代]这些人; 他们(近指); ◇ ~ загас (动) 鲨鱼.

эе **ᠡ** I [名]和睦, 亲睦, 和蔼, 和气, 友情; 和谐; 舒适, 合适: ~ эр итгэлд, 和睦地; 舒适地, 满意的, 惬意地, 畅快地: ~ эвдрэх 友情破裂, 变不和, 变不合谐; эв ~ 和睦, 亲睦, 和好.

эе **ᠡ** II [名](陈)生身母, 亲娘.

эеврэг **ᠡᠡᠪᠷᠭᠡ** [形]参见 эелдэг.

эеврэх **ᠡᠡᠪᠷᠬᠡ** [动]参见 эевэрлэх.

эевэргүү **ᠡᠡᠪᠡᠷᠭᠦᠦ** [形]参见 эелдэг.

эевэрлэх **ᠡᠡᠪᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动]〈语〉反叙(法).

эегүй **ᠡᠡᠭᠦᠢ** [形]不和睦的, 不和的; 不和谐的; 不舒适的, 不合适的.

ээдүүлэх **ᠡᠡᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эедэх 的使动态; 调停, 调停, 斡旋.

ээдэх **ᠡᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] ①松懈, 松劲; 变缓和, (病)变轻; ②随和, 顺和, 迎合.

ээлдэг **ᠡᠡᠯᠳᠡᠭ** [形] ①温和的, 和气的, 和蔼的, 谦和的; 客气的; ②温顺的, 顺从的, 驯良的, 驯服的: ~ зөөлөн 温顺的; 和蔼的; ③(用起来)合适的, 舒适的.

ээлдэгхэн **ᠡᠡᠯᠳᠡᠭᠬᠡᠨ** [形] эелдэг 的小称.

ээлсэг **ᠡᠡᠯᠰᠡᠭ** [形]参见 эелдэг.

ээлүүлэх **ᠡᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эелэх 的使动态.

ээлэг **ᠡᠡᠯᠡᠭ** [形]参见 эелдэг.

ээлэл **ᠡᠡᠯᠡᠯ** [名]和好, 和解, 和谐, 协调.

ээлэх **ᠡᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ①梳理, 整理, 整梳; ②找窍门, 抓住规律, 掌握要领; ③和好, 和解, 和谐, 协调; 适应, 合适.

ээр **ᠡᠡᠷ** I [名] ①鱼油; ②田鸡油.

ээр **ᠡᠡᠷ** II [名] ①食欲; ②味精, 调味剂.

ээргэн **ᠡᠡᠷᠭᠢᠨ** [形] ①油腻的; ②〈书〉屢足的.

ээртэй **ᠡᠡᠷᠲᠡᠢ** [形]参见 ээргэн.

ээртэх **ᠡᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] ①变油腻; ②(因饱而)变得不贪食.

ээрүү **ᠡᠡᠷᠦᠭᠦ** [形]较油腻的.

ээрүүлэл **ᠡᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** I [名]腻, 腻味.

ээрүүлэл **ᠡᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** II [名]〈语〉婉转, 婉转法.

ээрүүлэлжүүлэх **ᠡᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]使用婉转法.

ээрүүлэх **ᠡᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]〈语〉婉转, 委婉: эерүүлсэн хэллэг 委婉词语.

ээрших **ᠡᠡᠷᠰᠢᠬᠡ** [动]参见 ээртэх.

ээрэг **ᠡᠡᠷᠡᠭ** [形] ①参见 ээтэй; ②正面的; 正面的; 阳(电)性的: ~ дүр 正面(人物)形象; ~ гүйдэл 正电流; ~ гэдрэг холбоо 正反馈; ~ нөлөөлөл 正诱导;

~ талст 正晶体; ~ туйл 正极; ~ хэр-
мэлцэнэг 正离子, 阳离子; ~ цахил-
гаан 正电; ~ цэнэг 正电荷; ~ эрдэс
正光性矿物; ~ харанхуй 正性暗点.

эсэх **ᠡᠰᠡᠬ** [动] ① 和解, 和好; ② 变和睦,
变亲切, 变温和.

эетэй **ᠡᠡᠲᠡᠢ** [形] ① 温和的, 和气的, 和蔼的,
谦和的; 客气的, 有礼貌的; ② (使用时)
舒适的, 合适的.

эетэйхэн **ᠡᠡᠲᠡᠢᠬᠡᠨ** [形] эетэй 的小称.

эеэр **ᠡᠡᠭᠡᠷ** [名] I 见 эер I.

эеэр **ᠡᠡᠭᠡᠷ** [名] II 见 эер II.

эж **ᠡᠵ** [名] 母亲.

эжгий **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢ** [感] (失悔感叹词) 唉呀, 嗷呀.

эжий **ᠡᠵ** [名] 见 эж.

эжүүхий **ᠡᠵᠦᠭᠦᠬᠡᠢ** I [感] 真好啊, 真美啊(多
用于哄小孩玩时).

эжүүхий **ᠡᠵᠦᠭᠦᠬᠡᠢ** II 见 ~ хажуухай 极小
的, 微小的.

эз **ᠡᠵ** [名] 凶兆, 恶兆, 征候; ~ ирэх 回光
返照; ~ нь татах, ~ нь ирэх; ~ нь
хатгах 预兆不祥, 出现凶兆, 征候不妙;
◇ ~ дийлэх 干涉, 霸道, 霸占.

эзгүй **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢ** [形] 无主的, 无人的, 荒无人烟
的; ~ арал 荒岛; ~ хойгуур 当…不在
的时候; ~ хооронд 不在时, 缺席时; ~
морь 无主马.

эзгүйдүүлэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эзгүйдэх 的
使动态.

эзгүйдчих **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠳᠦᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] эзгүйдэх 的完
成体.

эзгүйдэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠳᠡᠬ** [动] ① 变得过于荒凉, 太
荒芜; ② 失去主人, 无人管, 被抛弃.

эзгүйлэгдэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] эзгүйлэх 的
被动态.

эзгүйлэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动] 没人住, 没人管.

эзгүйрүүлэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эзгүйрэх 的
使动态.

эзгүйрчих **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠷᠦᠴᠢᠬ** [动] эзгүйрэх 的完
成体.

эзгүйрэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 变荒凉, 荒芜, 荒

废, 变无人; ② 失去主人, 无人管理, 无人
照料; ③ 被蹂躏, 被掠夺一空.

эзгүйчлүүлэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠴᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эзгүйч-
лэх 的使动态.

эзгүйчлэх **ᠡᠵᠦᠭᠡᠢᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 趁人不在.

эзлүүлэх **ᠡᠵᠡᠯᠦᠭᠡᠬ** [动] ① эзлэх 的使动态;
② 意同 эзлэгдэх.

эзлэгдэх **ᠡᠵᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] эзлэх 的被动态.

эзлэл **ᠡᠵᠡᠯᠡᠯ** [名] 占领, 占有, 侵占, 霸占.

эзлэлэг **ᠡᠵᠡᠯᠡᠯᠡᠭ** [名] 参见 эзлэл.

эзлэлцэх **ᠡᠵᠡᠯᠡᠯᠡᠴᠡᠬ** [动] эзлэх 的共动态.

эзлэмгий **ᠡᠵᠡᠯᠡᠮᠦᠭᠡᠢ** [形] 好占领的, 好霸占的,
好侵占的.

эзлэмж **ᠡᠵᠡᠯᠡᠮᠵ** [名] ① 占用率; ② 比重.

эзлэн(г) **ᠡᠵᠡᠯᠡᠨ** [名] 参见 эзэмшил.

эзлэнхий **ᠡᠵᠡᠯᠡᠨᠬᠡᠢ** [形] 好占有的, 好享受的.

эзлэнхэн **ᠡᠵᠡᠯᠡᠨᠬᠡᠨ** [副] 为享受…, 为占有
…; шар айргийг ~ төрсөн 为喝啤酒而
生的, 为享受啤酒而生的.

эзлэх **ᠡᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 占领, 侵占; ~ н авах 占
领, 占据; бусдын газар нутгийг ~ 侵
占别国领土; ② 占, 占据; уралдаанд
тэргүүн байр ~ 在比赛中占第一位;
гурван дөрвөлжин метр талбай ~ нэ
占据三平方米的面积; ~ хувь 份额, 比
重.

эзлэхүүн **ᠡᠵᠡᠯᠡᠬᠦᠨ** [名] ① (数) 体积; 容积;
容量; ~ хэв гажиг 体积变形; ~ ний
тахирц 容积曲线, 土方曲线; ② (转) 大
小, 范围, 规模; ~ ний хурд 体积速度.

эзмэглүүр **ᠡᠵᠡᠮᠡᠭᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 致敏物质, 过敏物
质.

ээтэй **ᠡᠡᠲᠡᠢ** [形·副] ① 有主的; ② 过于, 太,
特别, 非常; ~ дүрсгүй хүүхэд 特别淘
气的小孩; ~ халуун өдөр 非常炎热的一
天.

эзших **ᠡᠵᠡᠰᠢᠬ** [动] 成主人, 做主, 成为掌管
者; 掌管, 掌握, 控制, 拥有, 占有.

эзэгнүүлэх **ᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动] эзэгнэх 的使动
态.

эзэгнэл **ᠡᠵᠡᠭᠡᠨᠡᠯ** [名] ① 主管, 掌握; ② 经管,

管理；②主宰，控制，拥有，占有，占领。

ЭЗЭГНЭЛТ *ᠡᠵᠡᠭᠨᠡᠯᠲᠦ* [名] 参见 эзэгнэл.

ЭЗЭГНЭЛЦЭХ *ᠡᠵᠡᠭᠨᠡᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] эзэгнэх 的共动态。

ЭЗЭГНЭХ *ᠡᠵᠡᠭᠨᠡᠬᠡ* [动] 成主人，做主，成为掌管者；掌握，控制；拥有，占有。

ЭЗЭГНЭЦГЭЭХ *ᠡᠵᠡᠭᠨᠡᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] эзэгнэх 的众动态。

ЭЗЭГТЭЙ *ᠡᠵᠡᠭᠲᠡᠢ* [名] 女主人，主妇。

ЭЗЭД *ᠡᠵᠡᠳᠦ* [名] эзэн 的复数。

ЭЗЭЛГҮЙ *ᠡᠵᠡᠯᠦᠭᠡᠢ* [形] 参见 эзгүй。

ЭЗЭЛХҮҮН *ᠡᠵᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] 参见 эзлэхүүн。

ЭЗЭЛЦГЭЭХ *ᠡᠵᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] эзлэх 的众动态。

ЭЗЭЛЧИХ *ᠡᠵᠡᠯᠴᠢᠬᠡ* [动] эзлэх 的多次体。

ЭЗЭМДҮҮЛЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эзэмдэх 的使动态。

ЭЗЭМДЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠳᠡᠬᠡ* [动] 掌握，控制；占有，拥有，具有。

ЭЗЭМЛЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠯᠡᠬᠡ* [动] 参见 эзэмдэх：～ төсөөлөл 控制表象。

ЭЗЭМШИГДЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠭᠳᠡᠬᠡ* [动] эзэмших 的被动态。

ЭЗЭМШИГЧ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠭᠴᠢ* [名] ①掌握者，掌管者，所有者，控制者，支配者；②占领者，占有者，占据者。

ЭЗЭМШИЗНЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠭᠰᠢᠨᠡᠬᠡ* [动] эзэмших 的短暂体。

ЭЗЭМШИЛ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯᠡ* [名] ①拥有，具有，享有；占领；占有，占有制；эзэмшлийн газар 领地；газар ～ 土地占有制；эзэмшлийн цэрэг 占领军；эзэмшлийн дэглэм 占领制度；эзэмшлийн бүс 占领区；усан ～ 领水，水域；②掌握，主管，控制：～ бүхий эрх 专利权，特许权。

ЭЗЭМШИЛТ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯᠡᠲᠦ* [名] 参见 эзэмшил。

ЭЗЭМШИЛЦЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠯᠴᠡᠬᠡ* [动] эзэмших 的共动态。

ЭЗЭМШИХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠬᠡ* [动] ①拥有，占领，占有，具有，享有：өв хөрөнгө ～ 拥有财产；атар газар ～ 开垦荒地；②掌握；控制；通晓，精通：Марксизм Ленинизмийн

онолыг ～ 掌握马克思列宁主义理论；техник ～ 掌握技术；шинэ зэвсэг ～ 掌握新武器；гадаад хэл ～ 掌握外语，通晓外语；～ эрх 特许权，专利权；～ төлөвлөгөө，～ хөтөлбөр 开发计划。

ЭЗЭМШИХҮҮН *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠨ* [名] 领地。

ЭЗЭМШИЦГЭЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ* [动] эзэмших 的众动态。

ЭЗЭМШҮҮЛЭХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эзэмших 的使动态。

ЭЗЭМШЧИХ *ᠡᠵᠡᠮᠰᠢᠬᠡᠴᠢᠬᠡ* [动] эзэмших 的多次体。

ЭЗЭН *ᠡᠵᠡᠨ* [名] ①主人，东道主；享有者，占有者：гэрийн эзэн 房东，房主；～ баг <体> 主队；～ бие <语> 人称；～ биегүй хэлбэр <语> 无人称形式；～ биетэй өгүүлбэр <语> 人称句；②家长：～ суух，～ болох 做主人；газрын ～ 地主；～ боолын байгуулал 奴隶占有制度；～ ноён 东家，农奴主；～ ноёны ажил 徭役；хэлсэн үгэндээ ～ болох 遵守诺言；③神主，君主，东家，老爷：～ хаан 君主，帝王；(日本的) 天皇；～ хаант ёс 君主专制；～ хаант улс 君主国；～ улс 宗主国。

ЭЗЭНГҮЙ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢ* [形] ①无主的：～ морьт 无主马；～ аж ахуй 无主产业；～ эд хогшил 无主财产；～ болгох 无人负责现象；②荒废的，荒无人烟的；③不在的，缺席的。

ЭЗЭНГҮЙДҮҮЛЭХ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эзэнгүйдэх 的使动态。

ЭЗЭНГҮЙДЭХ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢᠳᠡᠬᠡ* [动] 变得无人管理，无人作主，无人负责。

ЭЗЭНГҮЙРҮҮЛЭХ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ* [动] эзэнгүйрэх 的使动态：～ үзэл 世界主义。

ЭЗЭНГҮЙРЭХ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢᠷᠡᠬᠡ* [动] 参见 эзэнгүйдэх。

ЭЗЭНГҮЙТЭХ *ᠡᠵᠡᠨᠦᠭᠡᠢᠲᠡᠬᠡ* [动] 参见 эзэнгүйдэх。

ЭЗЭНТ *ᠡᠵᠡᠨᠲᠦ* [形] 有君主的，有帝王的：～ засгийн ёс 君主制；～ эзэрхэг засаг 君主专制；～ улс 帝国；君主国，宗主国。

ээзэнтэй **ᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] ①有主的；②有人居住的，有人烟的；③(通信的)占线。

ээзэнтэн **ᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠨ** [名]老板，先生，老爷。

эээрхий **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢ** [形]专制的，专权的，专横的，独裁的。

эээрхийлүүлэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эээрхийлэх 的使动态。

эээрхийлцгээх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢᠯᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] эээрхийлэх 的众动态。

эээрхийлэгдэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢᠯᠡᠭᠢᠳᠡᠬ** [动] эээрхийлэх 的被动态。

эээрхийлэл **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢᠯᠡᠯ** [名] ①专制，专横，独裁，独霸，逞凶，横暴；②霸占，侵占。

эээрхийлэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠢᠢᠯᠡᠬ** [动] ①霸道，蛮横，专擅；②侵占，霸占。

эээрхүү **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦ** [形]蛮横的；口气大的。

эээрхүүлэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эээрхэх 的使动态。

эээрхэг **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭ** [形]专制的，独裁的，专擅的，专横的；好侵略的，好掠夺的；～ за-саг 独裁政权，暴政；эээрхгээр явах 独断专行；～ харгис 专横的，蛮横的，暴虐的；～ түрэмгий ①侵略成性的，掠夺成性的；②帝国主义；帝国主义的。

эээрхэглүүлэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эээрхэглэх 的使动态。

эээрхэглэл **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** [名]专制，专横，独裁，蛮横，横行霸道，飞扬跋扈。

эээрхэглэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]专制，专横，独裁，蛮横，横行霸道，飞扬跋扈。

эээрхэгүүд **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠳ** [名] эээрхэгч 的复数；霸权主义国家，侵略成性的国家。

эээрхэгч **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠭᠴ** [名]专制者，专横者，横行霸道者，独裁者，霸主，恶霸。

эээрхэх **ᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬ** [动] ①霸占，强占，侵占；～ н авах ①征用；②霸占，强占，侵占；～ н булаах 强夺；③为所欲为，肆意横行，专横。

ээээгүй **ᠡᠭᠡᠭᠡᠭᠦᠢ** [形]不得已的，被迫的，无奈的；энэ номыг би өөрөө хэрэглэх гэсэн юм, одоо ~ танд өгье 这本书我本想自己用，现在不得不给你。

ээзэнгүй **ᠡᠭᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢ** [形]参见 эээзэнгүй。

ээзэнгүйдүүлэх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эээзэнгүйдэх 的使动态。

ээзэнгүйдэх **ᠡᠭᠡᠭᠡᠨᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动]变得无奈；被迫。

экватор **ᠡᠭᠡᠪᠠᠳᠠᠷ** [名]〈地·天〉①赤道：～ ын бороо 赤道雨；～ ын тусгал 赤道投影；②中纬线，中腰线(指把任何地形分为两半的中线)。

эквивалент **ᠡᠭᠡᠪᠢᠪᠠᠯᠡᠨᠲ** [名] ①〈经〉等价物；②〈物、化〉当量，等值，等效。

эквипотенциаль **ᠡᠭᠡᠪᠢᠭᠢᠯᠠᠮᠡᠨᠲᠢᠨᠠᠯ** [名] ①〈理〉等势，恒势，等位；②〈经〉等价：～ ийн гадарга 等势面；～ ийн зардал 等价费用。

экер **ᠡᠭᠡᠷ** [名]定角器。

экзистенциализм **ᠡᠭᠡᠵᠢᠰᠡᠨᠲᠢᠨᠠᠯᠢᠵᠢᠮ** [名]〈哲〉存在主义，生存主义(法、德等国的资本主义反动学说)。

экипаж **ᠡᠭᠢᠯᠢᠭᠢ** [名] ①乘员(组)；空勤组；机组；②舰员，船员，成员组(电台的)；байлдааны ~ 战斗乘员组，作战空勤组；бөмбөгдөгчийн ~ 轰炸机乘员组；нисэх ~ 空勤组 газрын ~ 地勤组；резерв ~ 待命机组，后备机组；танкийн ~ 坦克乘员组；орон тооны ~ 编制乘员(组)；нисэх онгоцны ~ 机组；хөлөг онгоцны ~ 舰员；флотын ~ 海军兵站。

эксектизм **ᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡᠲᠢᠮ** [名]〈哲〉折衷主义。

эксектик **ᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡᠲᠢᠭ** [名]〈哲〉折衷主义者，折衷派。

эклогит **ᠡᠭᠡᠯᠠᠭᠢᠲ** [名]〈矿〉榴辉岩。

экмоновоцллен **ᠡᠭᠡᠮᠠᠨᠠᠭᠣᠪᠣᠳᠡᠯᠡᠯᠡᠨ** [名]〈医〉鱼素奴佛西林。

экологи **ᠡᠭᠡᠯᠠᠭᠢ** [名]〈生〉生态学。

экомарк **ᠡᠭᠡᠮᠠᠷᠭ** [名]生态，符号，生态标记，生态标志：～ бүхий бүтээгдэхүүн 有生态标志的产品(绿色食品)。

экономизм **ᠡᠭᠡᠢᠨᠠᠮᠢᠵᠢᠮ** [名]经济主义。

экономист **ᠡᠭᠡᠢᠨᠠᠮᠢᠵᠢᠮᠴᠢ** [名]〈经〉经济体系。

экперт **ᠡᠭᠡᠰᠡᠮᠡᠨ** [名] 鉴定人; 专家.

экрaн **ᠡᠭᠡᠷᠠᠨ** [名] ① 挡板, 隔屏, 护板, 遮热板, 遮光板; ② 银幕, 屏; цэнхэр ~ 荧光屏.

экскаватор **ᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠠᠪᠠᠲᠤᠷ** [名] 挖掘机, 掘土机, 电铲; алхагч ~ 跨步式挖掘机; -ын сум 起重臂.

экскаваторчин **ᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠠᠪᠠᠲᠤᠷᠴᠢᠨ** [名] 挖土机手, 挖掘机手, 电铲司机.

экскурс **ᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠦᠷᠢ** [名] 游览, 参观团, 游览团.

экспансионизм **ᠡᠭᠡᠰᠡᠩᠰᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] 扩张主义.

экспансионист **ᠡᠭᠡᠰᠡᠩᠰᠢᠨᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠢ** [名·形] ① 扩张主义的; ② 扩张主义者.

экспедитор **ᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠳᠢᠷ** [名] 发送员, 发货员.

экспедиц **ᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠳᠢᠴ** [名] ① 探险, 考察; ② 探险队; 考查团; ойн ~ ийн дарга 森林考察团长; ③ 发送, 发行; (军) 收发室(报房的).

экспедицийнхэн **ᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠳᠢᠴᠢᠨᠬᠡᠨ** [名] ① (军) 收发室人员; ② 发行处(科)人员; ③ 考察队, 勘察队, 远征队, 探险队.

эксперт **ᠡᠭᠡᠰᠡᠮᠡᠨ** [名] (技术) 鉴定人, 检验人, 鉴定专家, 技术顾问; шүүхийн ~ 法院鉴定人.

экспертиз **ᠡᠭᠡᠰᠡᠮᠡᠨᠵᠢ** [名] ① 技术鉴定, 专家评价, 验定; эмчийн ~ 医师鉴定; техникийн ~ 技术鉴定; ~ д оруулэх 送去给专家鉴定; ② 鉴定委员会.

экспорессионизм **ᠡᠭᠡᠰᠡᠷᠡᠰᠢᠨᠢᠵᠢᠮ** [名] (艺) 表现主义(20世纪资产阶级文学艺术中颓废形式主义流派).

экспорт **ᠡᠭᠡᠰᠡᠷᠲ** [名] 输出, 出口; 输出额; ~ын нэгдэл 出口公司; ~ын ачаа 出口货物; ~ын бололцоо 出口能力; ~ын бүтэц 出口结构; ~ын урамшуулал 出口鼓励; ~ын хориг 禁止出口; ~ын хувь 出口限额; ~ын чадамж 出口潜力.

экспортлогч **ᠡᠭᠡᠰᠡᠷᠲᠯᠦᠭᠴ** [名] 出口国, 输出国; 出口方, 输出方.

экспортлох **ᠡᠭᠡᠰᠡᠷᠲᠯᠦᠬ** [动] 输出, 出口.

экспортлуулах **ᠡᠭᠡᠰᠡᠷᠲᠯᠦᠬ** [动] экс-портлох 的使动态.

экстраполяция **ᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠵᠢ** [名] (数、统) 外推法.

экстремизм **ᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠷᠢᠮᠢᠵᠢᠮ** [名] 极端主义.

экстремист **ᠡᠭᠡᠰᠡᠲᠷᠢᠮᠢᠵᠢᠮᠢᠰᠢ** [名] 极端分子.

эл **ᠡᠯ** I [代] 各, 各位; 诸, 诸位; ~ юм 各种东西.

эл **ᠡᠯ** II [代] 这, 这个, 此, 该, 此种; ~ ном 这本书; ~ хүн 该人, 此人.

эл **ᠡᠯ** III [名] 兽穴, 巢穴.

эл **ᠡᠯ** IV 见 ~ эсгүй 生分的, 待人不亲热的; ◇ ~ харш (算卦之) 吉凶; ~ дайсан 情敌, 仇敌.

эл **ᠡᠯ** V [名] (植) 小豆蔻; 豆蔻, 砂仁.

элатерит **ᠡᠯᠠᠲᠡᠷᠢᠲ** [名] 弹性沥青.

элбүүлэх **ᠡᠯᠪᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элбэх 的使动态.

элбэг **ᠡᠯᠪᠡᠭ** [形] ① 丰富的, 富裕的, 丰盛的, 富足的; ~ дэлбэг 丰富的, 富饶的, 富裕的, 宽裕的, 充足的; ~ жил 丰年; ~ устай жил 多水年, 涨水年; ② 较大的, 宽大的, 肥大的; ~ дээл 肥大的袍子; ◇ ~ цэцэг <植> 鸾枝花.

элбэггүй **ᠡᠯᠪᠡᠭᠦᠭᠢ** [形] ① 不富裕的, 不丰富的, 不丰盛的; ② 不大的, 不多的.

элбэгдүү **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦ** [形] 很丰富的, 很富裕的; 很大的; 很多的; 很宽大的.

элбэгдүүлэх **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элбэгдэх 的使动态.

элбэгдүүхэн **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] элбэгдүү 的小称.

элбэгдэх **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] ① 变得极为丰富、非常丰盛、很富裕、极为充足; ② (衣服) 显得过大、过宽、过肥.

элбэгжил **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠭᠢᠯ** [名] 发迹, 发财; 富裕, 充裕; 丰富, 丰盛.

элбэгжих **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠭᠢᠬ** [动] ① 丰富起来, 富裕起来; 发迹, 发财; ② (衣服) 变大, 变宽肥.

элбэгжүү **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠭᠦᠭᠦ** [形] ① 丰富的, 丰盛的, 富裕的, 充足的; ② 宽大的, 肥大的.

элбэгжүүлэх **ᠡᠯᠪᠡᠭᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элбэгжих 的

使动态.

элбэгтэй **нөрсөл** [形] 丰富的, 富裕的, 充足的: ус ~ газар 水充足的地方.

элбэгхэн **нөрсөл** [形] элбэг 的小称.

элбэгшил **нөрсөл** [名] элбэгших 的名词.

элбэгших **нөрсөл** [动] ① 丰富起来, 丰盛起来, 富足起来; ② (衣服) 变大, 变宽大, 变肥大.

элбэгшрэх **нөрсөл** [动] 变多, 变丰富, 变富裕, 变丰盛, 多起来, 富裕起来.

элбэгшүүлэх **нөрсөл** [动] элбэгших 的使动态.

элбэгшчих **нөрсөл** [动] элбэгших 的完成体.

элбэдэн **нөрсөл** [名] (动) 譬(异兽, 似貉).

элбэлцүүлэх **нөрсөл** [动] элбэлцэх 的使动态.

элбэлцэх **нөрсөл** [动] элбэх 的共动态.

элбэлэг **нөрсөл** [名] ① 协助, 协作, 协力; ② 修补, 修缮, 修整.

элбэнх **нөрсөл** [名] (动) 貉: ~ дээл 貉皮大衣; ◇ нохой ~ (动) 浣熊.

элбэрүүлэх **нөрсөл** [动] ① элбэрэх 的使动态; ② 意同 элбэрэгдэх.

элбэрэгдэх **нөрсөл** [动] элбэрэх 的被动态.

элбэрэл **нөрсөл** [名] 孝顺, 孝敬.

элбэрэлт **нөрсөл** [名] 参见 элбэрэл.

элбэрэлтэй **нөрсөл** [形] 孝敬的, 孝顺的, 有孝心的.

элбэрэнгүй **нөрсөл** [形] 顺孝长辈的: ~ хүү 孝子.

элбэрэх **нөрсөл** [动] 孝敬, 尽孝, 孝顺.

элбэх **нөрсөл** [动] 协助, 协作, 协力: ~ ж зохиолох 集体创作.

элбэцгээх **нөрсөл** [动] элбэх 的众动态.

элгэвч **нөрсөл** [名] 围胸, 兜兜, 围裙, 胸甲: ~ бүслүүр 女围腰; хамгаалах ~ (军) 防毒围裙.

элгэвчилчих **нөрсөл** [动] элгэвчлэх

的完成体.

элгэвчлүүлэх **нөрсөл** [动] элгэвчлэх 的使动态.

элгэвчлэх **нөрсөл** [动] 着围胸, 戴兜兜; 戴胸甲, 戴围裙.

элгэг **нөрсөл** [名] 筛箩: ~ шигшүүр 筛箩.

элгэгдэх **нөрсөл** [动] 参见 элгэлдэх.

элгэлдэх **нөрсөл** [动] 筛, 过筛.

элгэмсүү **нөрсөл** [形] 亲昵的, 亲热的, 体贴的.

элгэмсэг **нөрсөл** [形] 亲切的, 亲热的, 和颜悦色的, 和蔼可亲的.

элгэмсэх **нөрсөл** [动] 亲热, 亲切, 亲近.

элгэн **нөрсөл** [名] 见 элэг: ~ хүдэр 肝色矿; ~ хүрэн 暗红色; ~ хүрэн хөрс 暗栗钙土; ~ чулуу 血滴石; 紫色岩石.

элгэнтэс **нөрсөл** [名] (医) 孟炎: бөөрний ~ 肾孟炎.

элдвээр **нөрсөл** [副] 竭尽一切可能地, 千方百计地, 百般地, 各式各样地: ~ оролдох 全力以赴, 想方设法.

элдлэг **нөрсөл** [名] ① 揉, 鞣制; ② 捶, 捶击.

элдүүлэх **нөрсөл** [动] элдэх I、II 的使动态.

элдүүр **нөрсөл** I [名] 鞣皮, 制革业: ~ сайтай 鞣制得好的; гар ~ ийн арьс 手鞣的皮革.

элдүүр **нөрсөл** II [名] ① 鞣皮铲, 刮皮刀; ② 擀面杖: ~ мод 擀面杖.

элдүүрч(ин) **нөрсөл** [名] 制革匠, 鞣皮匠.

элдүүрчинд **нөрсөл** [名] элдүүрч 的复数.

элдчих **нөрсөл** [动] элдэх I、II 的多次体.

элдэв **нөрсөл** [形] 任何的, 一切的, 各种的, 各式各样的: ~ төрлийн 各种各样的; ~ бусын юм, ~ эсийн юм 杂乱东西, 杂物; ~ янзын 各式各样的, 应有尽有的; элдвийг үзэх 尝受苦乐哀痛, 经受一切, 经受任何考验.

элдэвлүүлэх **нөрсөл** [动] элдэвлэх 的

使动态.

элдэвлэх **ᠡᠯᠳᠡᠪᠯᠡᠬ** [动] 竭尽全力, 千方百计, 想方设法.

элдэвтэй **ᠡᠯᠳᠡᠪᠲᠡᠢ** [形] ① 尽力的, 千方百计的; ② 各种各样的, 形形色色的; ③ 不三不四的, 乌七八糟的.

элдэвчлүүлэх **ᠡᠯᠳᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элдэвчлэх 的使动态.

элдэвчлэх **ᠡᠯᠳᠡᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 竭尽全力, 千方百计, 想尽办法: ~н үзэх 想尽办法进行尝试.

элдэгдэх **ᠡᠯᠳᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] элдэх I、II 的被动态.

элдэгнэх **ᠡᠯᠳᠡᠭᠨᠡᠬ** [动] 揉, 鞣, 鞣软.

элдээнэх **ᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬ** [动] элдэх I、II 的短暂体.

элдээцэх **ᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠴᠡᠬ** [动] элдэх I、II 的共动态.

элдэн **ᠡᠯᠳᠡᠨ** [形] ① 参见 элбэг; ② 柔软的, 松软的, 软的.

элдэнших **ᠡᠯᠳᠡᠨᠰᠢᠬ** [动] 被揉(鞣)得发软.

элдэншүүлэлт **ᠡᠯᠳᠡᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠡᠲ** [名] 柔软化, 松软化, 软化: хөрс ~ 土地松软.

элдэншүүлэх **ᠡᠯᠳᠡᠨᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элдэнших 的使动态.

элдэх **ᠡᠯᠳᠡᠬ** I [动] ① 揉, 鞣制(皮革); 揉面团: ~ шүү 皮硝; ② 捶击, 捶打; 打人.

элдэх **ᠡᠯᠳᠡᠬ** II [动] 撵, 撵走, 驱逐, 赶走; 追赶.

элдэцгээх **ᠡᠯᠳᠡᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] элдэх I、II 的众动态.

элеватор **ᠡᠯᠡᠪᠡᠲᠣᠷ** [名] ① <农> (机械化) 粮仓; ② 升运机, 吊车, (斗式) 提升机; 升水器; ③ <医> 牙挺, 起了; ④ <机> 提引器(钻探用).

элендин **ᠡᠯᠡᠨᠳᠢᠨ** [名] <化> 角母素.

электрод **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠳ** [名] <电> ① 电极; ② 电焊条.

электролиз **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠯᠢᠵ** [名] 电解(作用): шууд ~ 直接电解; шууд бус ~ 间接电解.

электрон **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠨ** [名] ① <理> 电子: ~

тооцооны машин 电子计算机; ~ би чил харуул, ~ тодогтогч шил 电子显微镜; ~ урсгуур 电子管; ~ чийдэн 电子管; ② <冶> “电子” 镁基合金.

электронжилт **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠨᠵᠢᠯᠲ** [名] 电气化, 电子化.

электронжих **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠨᠵᠢᠬ** [动] 电气化, 电子化.

электронжуулах **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠨᠵᠢᠭᠦᠯᠠᠬ** [动] электронжих 的使动态; 使电气化, 使电子化.

электроник **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠨᠢᠭ** [名] 电子学: авиацийн ~ 航空电子学; цомтголын ~ 集中电子学.

электроскоп **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠰᠬᠣᠫᠤ** [名] <理> 验电器.

электротехник **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠲᠡᠬᠨᠢᠭ** [名] 电工学; 电工技术, 电气工程: цэргийн ~ 军用电工学; хэрэглээний ~ 应用电工学.

электрофорез **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠫᠣᠷᠢᠵ** [名] ① 电泳(现象); ② <医> 电离子透入法.

электрум **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠮᠤ** [名] <矿> 金银合金; 银金矿.

элемент **ᠡᠯᠡᠮᠡᠨᠲ** [名] ① 成分, 部分: байлдааны журмын ~ 战斗队形组成部分; ② 元素: идэвхт ~ 活性元素, 激活元素; чухал ~ 主要元素; ③ 要素, 因素: жагсаалын ~ 队列要素; үндсэн ~ 基本要素; 基本元件; ④ 元件, 构件: ховор ~ 稀有元件, 稀有元素; ⑤ 电池: химийн ~ 化学电池; 化学元素; 化学元件; ⑥ 分子.

элеолит **ᠡᠯᠡᠭᠲᠣᠷᠢᠲ** [名] <矿> 脂光石.

элжгэнэ **ᠡᠯᠵᠢᠭᠡᠨᠡ** [名] <动> 参见 элжиг.

элжиг (элжгэн) **ᠡᠯᠵᠢᠭ** [名] <动> 见 илжиг: элжгэн луус 驴骡; ~ чихэн цэцэг <植> 枇杷花.

элжимж **ᠡᠯᠵᠢᠮᠵ** [名] 参见 элжимч.

элжимч **ᠡᠯᠵᠢᠮᠴ** [名] <动> 绸顺(异兽, 形色如猴而身大如驴, 善登高树, 只有雌而无雄).

элжин **ᠡᠯᠵᠢᠨ** [名] 鲸须.

элий **ᠡᠯᠢ** 见 ~ балай 昏聩, 昏愚: ~ балай болох 变昏聩, 变昏愚.

элийрүүлэх **ᠡᠯᠢᠶᠢᠷᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элийрэх 的使动态.

элийрчих **ᠡᠯᠢᠶᠢᠷᠬᠢ** [动] элийрэх 的完成体.

элийрэл **ᠡᠯᠢᠶᠢᠷᠡᠯ** [名] 昏聩, 昏愚, 懵懂, 迷糊, 昏沉.

элийрэх **ᠡᠯᠢᠶᠢᠷᠡᠬ** [动] 变昏聩, 变昏愚, 变迷糊, 变懵懂, 变昏沉, 变迟钝.

элийх **ᠡᠯᠢᠶᠡᠬ** [动] 参见 элийрэх.

элит **ᠡᠯᠢᠲ** [名] ① 上流社会; ② (农 原种, 优良品种); ③ (某些国家的) 精兵.

элих **ᠡᠯᠢᠬ** [动] 飞, 飞翔: ~н халих 飞翔, 翱翔.

элиус **ᠡᠯᠢᠮᠤᠰ** [名] 植) 自生禾, 隔年庄稼.

эллис **ᠡᠯᠢᠮᠤᠰ** [名] ① 数) 椭圆(形); ② 省略法.

элмэг **ᠡᠯᠮᠡᠭ** [形] ① 性野的, 未驯的(马); 生马驹子; ② 不开化的, 愚昧的, 无智的, 蠢笨的: ~ хүн 无智者, 笨汉.

элмэгдэх **ᠡᠯᠮᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] ① (马性子) 变得太野; ② (人) 变得非常愚笨、太野.

элмэгрэх **ᠡᠯᠮᠡᠭᠷᠡᠬ** [动] ① (马性子) 变野; ② (人) 变蠢笨, 变野.

элмэгших **ᠡᠯᠮᠡᠭᠰᠢᠬ** [动] (马) 变性, 暴跳起来, 撒野.

элмэл **ᠡᠯᠮᠡᠯ** 见 ~ хөдөө <动> 鸕鹚, (南方) 斑雀.

элмэрүү **ᠡᠯᠮᠡᠷᠦᠭᠦ** [形] 昏沉沉的, 昏迷的, 朦胧的; 感觉迟钝的.

элмэрэх **ᠡᠯᠮᠡᠷᠡᠬ** [动] ① 变昏沉, 变昏迷, 变朦胧; ② 发傻, 发愣, 发呆.

элс(эн) **ᠡᠯᠰ** [名] 沙, 沙地, 沙漠, 沙砾; 砂: ~эн чулуу 沙岩, 沙石; ~ шорой 沙上; ~эн манхан 沙丘; 沙冈; 沙漠; ~эн даваа 沙冈; ~эн чихэр 沙糖; ~эн шуурга 风沙; 沙暴; ~ цацуур 撒沙器; ~ийн заг <植> 琐琐; ~ийн зоосон цэцэг <植> 砂(地)生旋复花; ~ийн мөнх цэцэг <植> 沙生鼠麴草; ~ийн нягтаршил 砂的压实度; ~ийн цули-хияр <植> 沙蓬; ~ийн шишнүүхэй <动> 小毛足鼠, 荒漠鼯鼠.

элсдэх **ᠡᠯᠰᠢᠳᠡᠬ** [动] 沙子变多, 砂砾变多, 积

沙.

элслэг **ᠡᠯᠰᠯᠡᠭ** [形] 多砂的, 砂质的.

элслэх **ᠡᠯᠰᠯᠡᠬ** [动] 除沙, 清除沙上.

элсрэх **ᠡᠯᠰᠢᠷᠡᠬ** [动] 变成沙, 变成沙地, 沙化.

элст **ᠡᠯᠰᠲ** [形] 有沙的, 混沙的: ~ хөрзөн 沙质砾岩; ~ шохойнцор 沙质灰岩.

элстчих **ᠡᠯᠰᠲᠢᠬᠢ** [动] элстэх 的完成体.

элстэй **ᠡᠯᠰᠲᠡᠢ** [形] 有沙的; 多沙的: ~ хайцаг <军> 沙鼠.

элстэх **ᠡᠯᠰᠲᠡᠬ** [动] 参见 элсрэх.

элсүүт **ᠡᠯᠰᠡᠭᠦᠲ** [名] 参见 элсүүлэлт.

элсүүлэгдэх **ᠡᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] элсүүлэх 的被动态.

элсүүлэлт **ᠡᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名] ① 接收, 吸收, 收容; ② 招募, 召募, 征集, 招收; ③ 动员.

элсүүлэх **ᠡᠯᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элсэх 的使动态; ① 接受, 吸收, 接收; намд ~ 吸收入党; ~ шалгалт 入学考试; ② 招募, 召募, 征集; 招收: цэрэгт ~ 征集入伍; ③ 动员; 参见 элсэх.

элсчих **ᠡᠯᠰᠢᠬᠢ** [动] элсэх 的多次体.

элсэг **ᠡᠯᠰᠡᠭ** I [形] 殷勤的, 亲切的, 亲热的, 和颜悦色的.

элсэг **ᠡᠯᠰᠡᠭ** II [名] <动> 滨鹬.

элсэгдэх **ᠡᠯᠰᠡᠭᠳᠡᠬ** [动] элсэх 的被动态.

элсэглүүлэх **ᠡᠯᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] элсэглэх 的使动态.

элсэглэх **ᠡᠯᠰᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 待人殷勤, 待人亲切, 亲热, 和蔼.

элсэгч **ᠡᠯᠰᠡᠭᠴ** [名] ① 招募者, 召募者, 征集者; 招生者; 招收者; ② 参加者; 应召者; 应征者; 被吸收者, 应试者.

элсэл **ᠡᠯᠰᠡᠯ** [名] 参见 элсэлт.

элсэлт **ᠡᠯᠰᠡᠯᠲ** [名] ① 招募, 召募, 招徕, 征集; 招生: ~ийн комисс 招生委员会; ② 吸收, 接收, 招收; ~ийн хувь 入股; ③ 动员.

элсэнцэр **ᠡᠯᠰᠡᠨᠴᠡᠷ** [形·名] ① 多沙的, 含沙的: ~ хөрс 沙土, 沙质土壤; ② <动> 沙鼠,

沙鼠亚科.

элсэнцэрдүү **ᠡᠯᠰᠡᠨᠴᠡᠷᠲᠦᠭᠦ** [形]沙质的, 含沙非常多的, 沙化严重的.

элсэрхүү **ᠡᠯᠰᠡᠷᠬᠦᠭᠦ** [形]多沙的, 像沙似的: ~ хөрс 沙土, 多沙的土壤.

элсэрхэг **ᠡᠯᠰᠡᠷᠬᠡᠭ** [形]参见 элсэрхүү.

элсэх **ᠡᠯᠰᠡᠬᠡ** [动] ①加入, 参加: намд ~ 入党; цэрэгт ~ 应征入伍; ②招募, 召募, 征集; 招徕; 招生.

элсэцгээх **ᠡᠯᠰᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] элсэх 的众动态.

элт **ᠡᠯᠲ** [副] 断折地, 碎折地, 掉落地: ~ татах 折断, 折掉; ~ цохих 打断, 打碎; ~ үсрэх 断下来, 掉下来.

элтлүүлэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] элтлэх I 的使动态.

элтлүүлэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] элтлэх II 的使动态.

элтлэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] 击碎, 使粉碎, 弄碎; 折断, 折掉; 拆掉, 拆毁.

элтлэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] (蜘蛛)织网; 用钩针编织; 捆, 缚.

элтрүүлэх **ᠡᠯᠲᠡᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] лэгрэх 的使动态.

элтрэх **ᠡᠯᠲᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 成碎块, 碎裂, 折断, 掉下来, 倒塌, 坍塌, 崩溃, 垮台, 瓦解.

элтэлзнэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** I [动] элтлэх I 的短暂体.

элтэлзнэх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** II [动] элтлэх II 的短暂体.

элтэлцгээх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** I [动] элтлэх I 的众动态.

элтэлцгээх **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** II [动] элтлэх II 的众动态.

элтэлчих **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠴᠢᠬᠡ** I [动] элтлэх I 多次体.

элтэлчих **ᠡᠯᠲᠡᠯᠡᠴᠢᠬᠡ** II [动] элтлэх 的多次体.

элтэрхий **ᠡᠯᠲᠡᠷᠬᠢ** [名] (从固体物上碎落的) 碎块, 碎末.

элтэрчих **ᠡᠯᠲᠡᠷᠬᠢ** [动] элтрэх 的完成体.

элүү **ᠡᠯᠦᠭᠦ** [名]野兽洞穴, 巢穴: үнэгийн ~

狐狸的洞穴.

элүүлэх **ᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] элэх I 的使动态.

элхэг **ᠡᠯᠬᠡᠭ** [名] 见 элгэг.

элхэгдүүлэх **ᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] элхэгдэх 的使动态.

элхэгдэх **ᠡᠯᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] 筛, 过筛.

элцэлгүй **ᠡᠯᠴᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] 参见 элчилгүй.

элч **ᠡᠯᠴ** I [名] 信使, 使者; 军使(指派往敌方的谈判者).

элч **ᠡᠯᠴ** II [名] ①热, 热力, 热能: ~ үүсгэгч 发热的; нарны ~ 太阳(热)能; галын ~ 火的热力; ②(人之)火气; 温度, 体温.

элчил **ᠡᠯᠴᠢᠯ** [名] 荒漠.

элчилгүй **ᠡᠯᠴᠢᠯᠭᠦᠢ** [形] 荒凉的, 荒无人迹的, 人口稀薄的: ~ говь 荒凉的戈壁.

элчим **ᠡᠯᠴᠢᠮ** [形] 静静的, 荒无人烟的: ~ тал 荒无人烟的草原.

элчин **ᠡᠯᠴᠢᠨ** [名] 使节, 大使; 公使: ~ сайд 大使; ~ сайдын яам 大使馆; ~ гийн газар 公使馆; Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд 特命全权大使; ~ зөвлөх 公使衔参赞.

элчит **ᠡᠯᠴᠢᠲ** [形] 参见 элчтэй.

элчих **ᠡᠯᠴᠢᠬ** [动] элэх I 的完成体.

элчлэх **ᠡᠯᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 当大使, 出使; 当信使, 当军使.

элчтэй **ᠡᠯᠴᠢᠲᠡᠢ** [形] 发热的, 生热的.

элэг(элгэн) **ᠡᠯᠡᠭ** I [名] ①肝, 肝脏: ~ агчин хатуурах 萎缩性肝硬化; ~ далд хатуурах 潜伏性肝硬化; ~ хэт томрох 肝肿大; ~ цесний гэртэг, ~ цестөс 肝胆囊炎; элгэний хүй 肝门; элгэний цөс 肝胆汁; элгэний хэлтэнцэр 肝小叶; элгэний эс 肝细胞; ~ үрэвсэх өвчин, ~ ний өвчин (医) 肝炎; ~ эвхэх (因冷、因倦) 缩脖耸肩; элгэн өнгө 猪肝色; элгээ тэврэх 抄手; 把两手交叉地放在胸前(蒙古人忧愁时的习惯动作); элгээ хөших, элгээ хөштөл инээх 捧腹大笑; ②怀, 心怀: ~ нимгэн 柔和的, 心软的, 心善的, 富

有怜悯心的,多情善感的; ~ халуун 热心的,热情的,亲热的; ~ эмтрэх 心中痛苦; ③(转)亲属,亲戚,亲人: элгэн төрөл, элгэн садан 血统亲属; орог элгэн 亲戚; ~ хатах ①小孩想父母想得要命; ②心肝发干(喻口极渴); ~ татагдах 为亲属怀愁; ~ татуу 偏袒亲族的,优待亲族的; 亲族至上的; ~ татах ①亲近亲属,宠信亲属; ②在弓面上镶嵌角质; ③胃肠绞痛; ④弓面: ~ хадах 钉弓面; ◇ элгэн хад 陡壁,悬崖.

элэг **ᠡᠯᠡᠭ** II [名]嘲笑,耻笑,挖苦,讽刺: ~ доог 嘲弄,嘲笑; 戏谑; ~ доог хийх, ~ доог болох 嘲弄,嘲笑; 戏谑; ~ барих 侮辱,嘲弄,愚弄.

элэгдүүлэх **ᠡᠯᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] элэгдэх I 的使动态.

элэгдүүлэх **ᠡᠯᠡᠭᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] элгдэх II 的使动态.

элэгдчих **ᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠢᠬᠡ** I [动] элэгдэх I 的完成体.

элэгдчих **ᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠢᠬᠡ** II [动] элээгдэх II 的完成体.

элэгдэл **ᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] ①穿破,穿坏; (器具)磨损,磨削,损耗: ~ хорогдол 折旧,损耗; ~ын зардал 折旧费; ~ын зарцуулалт 折旧消耗; ~ын норм 折旧率; ~ын сан 折旧基金; ②消蚀,风化,风解: ~ийн гадарга 剥蚀面; ~ийн дэнж 剥蚀阶地; ~ийн тал 剥蚀平原.

элэгдэх **ᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** I [动] элэх 的被动态; ①用坏,磨损; 穿破: гутлын ул ~в 鞋底磨破了; ②消蚀,风化.

элэгдэх **ᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** II [动](制熟皮时)在皮革上涂抹肝浆.

элэгжилт **ᠡᠯᠡᠭᠡᠵᠢᠯᠲᠡ** [名] ①损耗,磨损; ②风化,消蚀,风解.

элэглүүлэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ① элэглэх I 的使动态; ②意同 элэглэгдэх.

элэглүүр **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名]嘲笑,耻笑,挖苦的话题(材料).

элэглэгдэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] элэглэх I 的被动态;被嘲笑,被耻笑,被讥笑,被讪笑.

элэглэгч **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名]嘲笑者,挖苦者,讥笑

者.

элэглэл **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭ** [名]嘲笑,耻笑,挖苦,讽刺,奚落: уран ~ 讽刺文学,讽刺作品.

элэглэлч **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名]嘲笑者,耻笑者,挖苦者,讽刺者,奚落者: уран ~ 讽刺作家.

элэглэмтгий **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠮᠡᠲᠡᠭᠡᠢ** [形]好嘲笑的,好挖苦的,喜欢讥笑的.

элэглэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动]嘲笑,耻笑,挖苦,讽刺,奚落: ~н наадах 戏弄,开玩笑; ~н дуурнах 戏谑地模仿(以示讽刺).

элэглэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] ①(婴儿)爬动;胸部贴地,匍匐而行; ②以胸部压,以胸顶; ③(马由于吃新草)变得腰肥肚圆; ④凝结,凝固; ◇ нум ~ 在弓面上镶嵌角质.

элэглэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** III [动]参见 элэгдэх II.

элэглэцгээх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] элэглэх I 的众动态.

элэгэцгээх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动] элэглэх II、III 的众动态.

элэглэчих **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠳᠢᠬᠡ** [动] элэглэх I 的多次体.

элэгрэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动]凝,凝结,凝固: цус ~ 血凝.

элэгсэг **ᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠭ** [形] ①亲切的,亲热的: ~уулзалт 亲切的会见; ~ дотно 亲切的; ②依恋的,怀念的.

элэгсэглэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]表示亲热,表示亲切.

элэгсэгхэн **ᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] элэгсэг 的小称; ①较亲切的,较亲热的; ②较依恋的,较怀念的.

элэгсэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠡᠬᠡ** [动] ①亲切,亲热; ②依恋,怀念.

элэгт **ᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡ** [形]亲热的,亲切的,热爱...的.

элэгтэй **ᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形]亲切的,亲热的,热爱的; намдаа ~ 热爱党的; харь ~ 亲外国的.

элэгтэс **ᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠰ** I [名](鞣革时在皮子上涂的)肝汁.

элэгтэс **ᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠰ** II [名](医)肝炎.

элэгшил **ᠡᠯᠡᠭᠡᠰᠢᠯ** [名] ①友爱,情投意合; ②

(奶酪等)均体凝固; ④〔医〕肝痒变。

элэгшээлгэх **ᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] элэгшээх 的使动态。

элэгшээх **ᠡᠯᠡᠭᠰᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①事亲; ②亲热, 亲切; ③依恋, 恋爱, 爱慕。

элэмгий **ᠡᠯᠡᠮᠡᠭᠢ** [形]好发呆的, 好发愣的, 好发傻的。

элэн **ᠡᠯᠡᠨ** I [形]荒凉的, 寂静的, 冷落的, 萧条的, 冷冷清清的; ~ хулин 静悄悄的, 荒凉的。

элэн **ᠡᠯᠡᠨ** II [名]高祖的男辈。

элэнгэ **ᠡᠯᠡᠨᠭᠡ** [名]破旧物, 破烂东西。

элэнхий **ᠡᠯᠡᠨᠬᠢ** [形]①穿破的, 褴褛的, 破烂的, 磨损的; ②消蚀了的, 风化了了的。

элэнхийтэх **ᠡᠯᠡᠨᠬᠢᠲᠡᠬᠡ** [动]变破烂, 变褴褛, 磨损, 变坏。

элэнц **ᠡᠯᠡᠨᠴ** [名]曾祖; ~ эх, ~ эмэг 曾祖母; 外曾祖母; ~ эцэг, ~ өвөг 曾祖父; 外曾祖父。

элэнцэг **ᠡᠯᠡᠨᠴᠡᠭ** [名]参见 элэнц。

элэр **ᠡᠯᠡᠷ** 见 ~ үе ①世纪; ②时代, 时期; ③(地质的)期。

элэх **ᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动]①穿破, 用坏, 磨损; ②消蚀, 风化。

элэх **ᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动]飞翔; ~ халих 飞翔。

элээ **ᠡᠯᠡᠭᠡ** I [名]〔动〕鸢属; 鸢鹰; ~ үнэг 〔动〕短狐; ~ хар 〔植〕稗莠。

элээ **ᠡᠯᠡ** II 见 ~ халаг 表示痛苦与惋惜。

элээлгэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] элээх 的使动态。

элээтэх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠲᠡᠬᠡ** [动]①(庄稼)变稗莠; ②遭祟(迷信说法)。

элээх **ᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] элэх I 的使动态; ①穿坏, 穿破, 磨损; ②侵蚀, 风化。

элээчих **ᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] элээх 的多次体。

эм **ᠡᠮ** I [名]①女人; 妇女(俗称); 女性; эр ~ гүй адил эрх эдэлдэг 男女享有同等权利; эр ~ болох 成亲, 结婚; ~ хэлэлцэх 说亲, 说媳妇; эр ~ хоёр 夫妇俩; ②妻子(口语); ③女的; 雌的, 母的, 牝; ~ бэлэг 女性生殖; ~ бэлэг эс 女性细胞; ~ бэлгийн эс 雌性细胞; ~ бэл-

гийн булчирхай 雌性腺; ~ тахиа 母鸡; ~ хонь 母绵羊; ~ ямаа 母山羊; ~ зантай 有女人脾气的(男人); ~ шилбэ, ~ товч 钮孔, 扣环; ~ эрэг 螺丝帽, 螺母; ~ дэрээ (体)外坎子(摔跤术)。

эм **ᠡᠮ** II [名]〔医〕药, 医药药品, 药剂; 药品; наах ~ 膏药; усан ~ 药水, 水剂; үрэл ~ 丸药; ~ ийн үрэл 药丸; нунтаг ~ 药粉; ~ тугнах 量药, 分药; ~ ийн үйлдвэр, ~ ийн завод 制药厂; ~ боловсруулах 制药; ~ ийн бааз 药品供应站; ~ ийн сан 药库; ~ пүүс 药铺, 药房; ~ судлал 药理学; ~ судлалч 药理学家; ~ найруулагч, ~ баригч 药剂师; ~ найруулах 配药; ~ даруулах, ~ уух 服药; нэг шингэх ~ 一服药, 一剂药; ~ ийн найруулга, ~ ийн жор 药方, 处方; ~ ийн ургамал 药草; ~ дом ①偏方; ②〔植〕楸树; ③药品。

эм **ᠡᠮ** III [名·形]①(阴阳之)阴; ②〔语〕阴性; ~ эгшиг 阴性元音; ~ хүйс 阴性; ~ хүйст үг 阴性词。

эмаль **ᠡᠮᠠᠯ** [名]①釉, 瓷釉, 搪瓷; ②珐琅质, 牙釉质。

эман **ᠡᠮᠠᠨ** [名]〔理〕埃曼(放射单位)。

эмбарго **ᠡᠮᠪᠠᠷᠭ᠎ᠠ** [名]〔法〕禁止(出口或进口); 禁运; стратсгийн ~ 战略物资禁运; зэвсэг оруулгын ~ 禁止输入武器; алт гаргалгын ~ 禁止黄金出境。

эмблем **ᠡᠮᠪᠡᠯᠡᠮ** [名]图形标志; (标志出来的)象征, 浮雕。

эмбэрүүлэх **ᠡᠮᠪᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]эмбэрэх 的使动态。

эмбэрэл **ᠡᠮᠪᠡᠷᠡᠯ** [名]陷, 坠, 坍塌, 崩溃, 瓦解。

эмбэрэх **ᠡᠮᠪᠡᠷᠡᠬᠡ** [动]倒塌, 坍塌, 垮台, 破碎, 崩溃, 瓦解。

эмгэг **ᠡᠮᠭᠡᠭ** [名]①病, 毛病, 病痛, 宿疾; өвчин ~ 疾病; ~ гистологи, ~ нэхлэс судлал 病理组织学; ~ өөрчлөлт 病理变化; ~ үүсгэгч 病原体; ②残疾, (肢体)损伤, 伤残。

эмгэглүүлэх **ᠡᠮᠭᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмгэглэх 的使

动态.

- эмгэглэл **ᠮᠠᠭᠡᠯᠡᠯ** [名]患病, 犯宿疾, 伤残.
- эмгэглэх **ᠮᠠᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]患病, 有毛病, 得残疾, 伤残.
- эмгэгрэх **ᠮᠠᠭᠡᠷᠡᠬ** [动]生病, 得毛病, 得残疾, 伤残.
- эмгэгт **ᠮᠠᠭᠡᠭᠲ** [形]有宿疾的, 伤残的, 患病的.
- эмгэгтэй **ᠮᠠᠭᠡᠭᠲᠡᠢ** [形]有宿疾的, 犯宿疾的, 伤残, 患病, 有病.
- эмгэд **ᠮᠠᠭᠡᠳ** [名]эмгэн的复数.
- эмгэлж **ᠮᠠᠭᠡᠯᠵ** [名]萨满教的财产守护神像, 挂在门后, 也叫瓦里妈妈.
- эмгэлэх **ᠮᠠᠭᠡᠯᠡᠬ** [形]①(妇女)变老, 显老; ②作婆婆妈妈状.
- эмгэн **ᠮᠠᠭᠡᠨ** [名]老妪, 老太太; 祖母, 奶奶: ~ эх 祖母; ◇ ~ хумс, ~ ий хумс <动>蜗牛; ~ цаас 竹纸; ~ хулсан цаас 川连纸; ~ шилбэ <植>木蓼属, 钉枝蓼属.
- эмгэнүүлэх **ᠮᠠᠭᠡᠨᠦᠯᠡᠬ** [动]эмэгнэх的使动态.
- эмгэнэл **ᠮᠠᠭᠡᠨᠡᠯ** [名]悲哀, 哀悼, 同情, 可伶; гүн ~ 深切哀悼; ~ илэрхийлэх 表示哀悼; ~ гашуудал 哀悼, 吊唁; ~ ийн өгүүлэл 行状.
- эмгэнэлт **ᠮᠠᠭᠡᠨᠡᠯᠲ** [形]悲哀的, 哀悼的, 患痛的; 令人同情的, 令人可怜的: ~ хөгжим уянгалах 奏哀乐; ~ жүжиг 悲剧.
- эмгэнэлтэй **ᠮᠠᠭᠡᠨᠡᠯᠲᠡᠢ** [形]参见 эмгэнэлт.
- эмгэнэх **ᠮᠠᠭᠡᠨᠡᠬ** [动]悲痛, 悲哀, 哀悼, 同情, 可伶: ~ бичиг 讣告.
- эмгэнэцгээх **ᠮᠠᠭᠡᠨᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动]эмгэнэх的众动态.
- эмгээ **ᠮᠠᠭᠡ** [名]①老妇, 老太太; ②祖母.
- эмдүнэ **ᠮᠠᠭᠡᠳᠦᠨᠡ** [名]<动>雌鹌鹑.
- эмжигдэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠳᠡᠬ** [动]эмжих的被动态.
- эмжилцэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠯᠴᠡᠬ** [动]эмжих的共动态.
- эмжих **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠬ** [动]镶缝衣边, 镶衣帽边.
- эмжицгээх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠬ** [动]эмжих的众动

态.

- эмжүүлэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]эмжих的使动态.
- эмжээр **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠷ** [名]镶边, 沿口; 沿边条.
- эмжээрлүүлэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠷᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]эмжээрлэх的使动态.
- эмжээрлэгдэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠷᠢᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动]эмжээрлэх的使动态.
- эмжээрлэх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠷᠢᠯᠡᠬ** [动]参见 эмжих.
- эмжээрлэцгээх **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠷᠢᠯᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动]эмжээрлэх的众动态.
- эмжээс **ᠮᠠᠭᠡᠵᠢᠭᠡᠰ** [名]镶边, 材料; ◇ ясны ~ 骨套.
- эмзэг **ᠮᠠᠵᠡᠭ** [形]①(因病伤而)特别感到疼痛的(地方), 疼痛的, 有病痛的(部位): ~ цэг <医>痛点; ~ газар ①<医>痛点, 痛处; ②弱点, 短处; ③要害处; ~ хуруу 感到疼痛的手指; ④病弱的, 娇弱的: ~ бие 病弱的身體; ⑤脆弱的, 易碎的; 不结实的: ~ шил 易碎的玻璃; ~ төмөрлөг 质脆的金属; ⑥撒娇的, 娇气的, 任性的: ~ хүүхэд 娇气的孩子; ◇ ~ түрүү 新小麦草属; ~ уяхан салаагана <植>芥果芥.
- эмзэгдүү **ᠮᠠᠵᠡᠭᠳᠡᠭᠦ** [形]①十分疼痛的; ②十分敏感的; ③十分复杂的; ④十分虚弱的; ⑤易碎的, 脆弱的, 不结实的.
- эмзэглүүлэх **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动]эмзэглэх的使动态.
- эмзэглүүр **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠦᠷ** [形]①感觉比较疼痛的, 经常疼痛的; ②比较敏感的; ③比较虚弱的; ④易碎的, 较脆弱的.
- эмзэглэгчид **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠴᠢᠳ** [名]受病痛折磨的人们.
- эмзэглэл **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** I [名]①疼痛, 痛觉; ②撒娇; ③(对疼痛或对某些问题的)敏感; ④病痛程度.
- эмзэглэл **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠯ** II [名]①<摄>感光敏感度; ②<医>敏感, 反应.
- эмзэглэх **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠬ** [动]①疼痛, 敏感, 过敏: ~ цэг, ~ газар <医>痛点; ~ бүрэн шинж 疼痛综合症状; ②撒娇, 娇气, 任性; ③娇弱, 脆弱, 碰不得.
- эмзэглэцгээх **ᠮᠠᠵᠡᠭᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** [动]эмзэглэх的

众动态.

- ЭМЭГХЭН** *ᠡᠮᠡᠭᠬᠡᠨ* [形] эмзэг的小称.
- ЭМЭГШИЛ** *ᠡᠮᠡᠭᠰᠢᠯ* I [名] ①〈医〉痛觉; ②变态.
- ЭМЭГШИЛ** *ᠡᠮᠡᠭᠰᠢᠯ* II [名]〈医〉素质; цус харвах ~ 出血性素质, 血友病; булчирхайн ~ 淋巴素质; хэрлэгийн ~ 风湿素质; сүрьегийн ~ 结核素质.
- ЭМЭГШИХ** *ᠡᠮᠡᠭᠰᠢᠬ* [动] ①疼痛, 感到隐痛; ②变脆弱.
- ЭМЭГШҮҮЛЭХ** *ᠡᠮᠡᠭᠰᠢᠬᠡᠬ* [动] эмзэгших的使动态.
- ЭМИССАР** *ᠡᠮᠢᠰᠰᠠᠷ* [名]特使, 密使.
- ЭМИССИ** *ᠡᠮᠢᠰᠰᠢ* I [名]〈财〉发行(指纸币、债券等); ~йн ажиллабар 发行业务; ~йн эрх 发行权.
- ЭМИССИ** *ᠡᠮᠢᠰᠰᠢ* II [名]〈理〉发射; электроны ~ 电子发射.
- ЭМЛҮҮЛЭХ** *ᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* I [动] эмлэх I 的使动态.
- ЭМЛҮҮЛЭХ** *ᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* II [动] эмлэх II 的使动态.
- ЭМЛЭХ** *ᠡᠮᠯᠡᠬ* I [动]参见 эмчлэх.
- ЭМЛЭХ** *ᠡᠮᠯᠡᠬ* II [动]好男色, 鸡奸.
- ЭМНҮҮЛЭХ** *ᠡᠮᠨᠦᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] эмнэх的使动态; 使医治, 疗养, 就医.
- ЭМНЭГ** *ᠡᠮᠨᠡᠭ* [形·名] ①未驯的, 未经训练的, 未调教的; ~ сургах 训练(未驯的牲口); ②生荒地.
- ЭМНЭГДЭХ** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠳᠡᠬ* [动] эмнэх的被动态.
- ЭМНЭГРЭХ** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠷᠡᠬ* [动]变野, 变暴躁; 变荒芜.
- ЭМНЭГХЭН** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠬᠡᠨ* [形] эмнэг的小称.
- ЭМНЭГШИХ** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠰᠢᠬ* [动] (驯过的动物)变野, 变暴躁; (土地)变荒芜.
- ЭМНЭГШҮҮЛЭХ** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠰᠢᠬᠡᠬ* [动] эмнэгших的使动态.
- ЭМНЭГШЧИХ** *ᠡᠮᠨᠡᠭᠰᠢᠬᠢᠬ* [动] эмнэгших的完成体.
- ЭМНЭЛГЭЭ** *ᠡᠮᠨᠡᠯᠦᠭᠡ* [名]见 эмнэлэг.

ЭМНЭЛЭҮЙ *ᠡᠮᠨᠡᠯᠡᠭᠦᠢ* [名]临床学; ~н ажиглалт 临床观察; ~ — бие бүтэц зүй 临床解剖学; ~н физиологи 临床生理学; ~н шинжилгээ 临床检查; ~н эмнэлгээ 临床医学; ~н явц 临床过程.

ЭМНЭЛТ *ᠡᠮᠨᠡᠯᠲ* [名]治疗, 医疗, 医治.

ЭМНЭЛЦЭХ *ᠡᠮᠨᠡᠯᠴᠡᠬ* [动] эмнэх的共动态.

ЭМНЭЛЭГ *ᠡᠮᠨᠡᠯᠦᠭ* [名] ①〈医〉医疗, 治疗, 疗养; ~ авах ①治疗; ②痊愈; эмнэлгийн алба (军)军医勤务; эмнэлгийн албаны дарга 军医主任; эмнэлгийн анхны тусламжийн отряд 医疗急救队; эмнэлгийн дамнуурга 卫生担架; эмнэлгийн мэс засал 医学外科学; цэргийн хээрийн эмнэлгийн газар (军)野战医院; ~ хийлгэх 请医生治疗, 找医生治疗, 延医; эмнэлгийн машин 医务车, 救护车; эмнэлгийн үйлчилгээ 医疗设施, 医疗设备; ②病院, 医院; 诊疗所; ~т хэвтэх, ~т суух 住院; эмнэлгээс гарах 出院; төв ~ 中心医院; нэгдсэн ~ 综合医院; аймгийн ~ 省医院; шүүх ~ 法医医院; ③医学, 医科, 医术, 医务; хүн ~ 医学; 人医; мал ~ 兽医; эмнэлгийн ажилтан 医务人员.

ЭМНЭХ *ᠡᠮᠨᠡᠬ* [动]医治, 治疗, 医疗.

ЭМНЭЦГЭЭХ *ᠡᠮᠨᠡᠯᠦᠭᠡᠬ* [动] эмнэх的众动态.

ЭМНЭЧЛХ *ᠡᠮᠨᠡᠭᠴᠢᠯᠬ* [动] эмнэх的多次体.

ЭМПИРИЗМ *ᠡᠮᠰᠢᠷᠢᠮ* [名]经验主义.

ЭМПИРИКРИТИЦИЗМ *ᠡᠮᠰᠢᠷᠢᠮᠠᠵᠢᠰᠢᠳᠢᠰᠢ* [名]经验批判论, 经验批判主义.

ЭМПИРИСТ *ᠡᠮᠰᠢᠷᠢᠮᠠᠵᠢ* [形·名] ①经验主义的; ②经验主义者.

ЭМС *ᠡᠮᠰ* [名]女人们, 妇女们.

ЭМСГИЙ *ᠡᠮᠰᠦᠭᠢ* [形]参见 эмсгэр.

ЭМСГЭНЭХ *ᠡᠮᠰᠦᠭᠡᠨᠡᠬ* [动] ①变得爱接近女性; ②打娘娘腔; ③变得爱老婆.

ЭМСГЭР *ᠡᠮᠰᠦᠭᠢᠷ* [形]豁口的, 豁牙的, 豁嘴的, 有缺口的.

ЭМСИЙХ *ᠡᠮᠰᠦᠭᠢᠬ* [动]牙豁, 嘴豁, 出现豁口, 出现缺口.

ЭМСЭГ *ᠡᠮᠰᠦᠭ* I [形]参见 эмзэг.

- эмсэг** **ᠮᠡᠰᠢᠭ** II [形] ①女性的, 女人性格的; 温柔的, 娇柔的; ②(俗语)追逐女性的, 对女性献殷勤的, 好色的。
- эмсэглүүлэх** **ᠮᠡᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] эмсэглэх I 的使动态。
- эмсэглүүлэх** **ᠮᠡᠰᠢᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] эмсэглэх II 的使动态。
- эмсэглэх** **ᠮᠡᠰᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①抱孩子, 背孩子, 照顾孩子; ②参见 эмзэглэх。
- эмсэглэх** **ᠮᠡᠰᠢᠭᠯᠡᠬᠡ** II [动] 追逐女性, 好色。
- эмсэх** **ᠮᠡᠰᠢᠬᠡ** [动] 想女人, 恋女人。
- эмт** **ᠮᠡᠮᠤ** [副] 豁, 破: ~ татах, ~ цохих 打豁, 砸破, 打出缺口。
- эмтгий** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠢ** [形] 豁牙的, 豁嘴的, 缺齿的, 锯齿形的, 破口的, 豁口的。
- эмтгэр** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠷ** [形] 豁牙的, 豁嘴的; 锯齿形的, 破口的, 豁口的: ~ сэмтгэр 残破不齐的, 豁口的, 豁豁牙牙的。
- эмтийлгэх** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмтийх 的使动态。
- эмтийх** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] 牙豁, 嘴豁, 出现破口, 出现豁口。
- эмтлүүлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмтлэх 的使动态。
- эмтлүүр** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [动] 参见 эмтгий。
- эмтлэгдэх** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмтлэх 的被动态。
- эмтлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 弄豁, 弄出缺口, 弄出破口; 拔掉(牙等)。
- эмтрүү** **ᠮᠡᠮᠦᠷᠦᠭᠦ** [名] (衣服上的) 补缀, 添补料。
- эмтрүүдэх** **ᠮᠡᠮᠦᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] 补缀, 添补(衣服)。
- эмтрүүлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] эмтрэх 的使动态。
- эмтрүүс** **ᠮᠡᠮᠦᠷᠦᠭᠦᠰ** [名] 参见 эмтрүү。
- эмтрэх** **ᠮᠡᠮᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] ①变豁, 成锯齿状, 出现缺口; ②深切同情, 非常疼爱; ③难受, 悲伤, 哀痛。
- эмтэй** **ᠮᠡᠮᠦᠯᠡ** [形] 有药性的, 有药的: ~ архи 药酒; ~ саван 药皂。

- эмтэлчих** **ᠮᠡᠮᠦᠯᠡᠳᠢᠬᠡ** [动] эмтлэх 的多次体。
- эмтэн** **ᠮᠡᠮᠦᠨ** [形] 参见 эмтэрхий ②。
- эмтэрхий** **ᠮᠡᠮᠦᠳᠡᠷᠬᠡᠢ** [名·形] ①碎片, 破片; 残垣断壁; 废墟, 瓦砾, 碎块; ②豁了的, 豁开的, 锯齿形的, 有豁口的, 缺齿的。
- эмульс** **ᠮᠡᠮᠦᠯᠦᠰ** [名] ①(化) 乳胶(液), 乳胶体; ②乳剂, 乳浊液。
- эмфизема** **ᠮᠡᠮᠦᠫᠡᠮᠡ** [名] (医) 气肿; уушгины ~ 肺气肿。
- эмх** **ᠮᠡᠮᠤ** [名] 秩序, 制度, 序列, 规矩, 系统, 组织性: ~ журам, ~ цэгц 秩序, 制度; ~ журамтай болгох 制度化; ~ замх, ~ замбараа 秩序; ~ замбараага алдах 失去秩序, 紊乱; ~ замбараагүй явдал 无政府状态。
- эмхгүй** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] 紊乱的, 混乱的, 无秩序的, 无次序的, 无条理的。
- эмхлүүлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмхлэх 的使动态。
- эмхлэгдэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмхлэх 的被动态。
- эмхлэл** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠯᠡᠯ** [名] 整顿, 整理, 规整; 组织, 安排, 系统化。
- эмхлэлэг** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠯᠡᠯᠡᠭ** [名] 参见 эмхлэл。
- эмхлэлцэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠯᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмхлэх 的共动态。
- эмхлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 整理, 整顿, 规整, 弄条理; 组织, 安排, 使之系统化。
- эмхрүүлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] эмхрэх 的使动态。
- эмхрэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] 变得有秩序, 变条理, 井然有序, 走上正轨。
- эмхтгүүлэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠬᠡ** [动] эмхтгэх 的使动态。
- эмхтгэгдэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмхтгэх 的被动态。
- эмхтгэгч** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠭᠴ** [名] 整理者, 汇编者。
- эмхтгэл** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠯ** [名] 文集, 汇编; 选编; 汇集: шүлгийн ~ 诗集; өгүүллийн ~ 论文集。
- эмхтгэлцэх** **ᠮᠡᠮᠦᠬᠡᠲᠡᠭᠡᠯᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмхтгэх 的共

动态.

эмхтгэх **ᠮᠡᠬᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 参见 эмхлэх; ② 汇编, 汇集, 选编.

эмхтгэгчээх **ᠮᠡᠬᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмхтгэх 的众动态.

эмхтэй **ᠮᠡᠬᠲᠡᠢ** [形] 有秩序的, 有条理的, 有头绪的.

эмхүүлэх **ᠮᠡᠬᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмхлэх 的使动态.

эмхэлцгээх **ᠮᠡᠬᠡᠯᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмхлэх 的众动态.

эмхэрдүүлэх **ᠮᠡᠬᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмхэрдэх 的使动态.

эмхэрдэлцэх **ᠮᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эмхэрдэх 的共动态.

эмхэрдэх **ᠮᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠬᠡ** [动] 滚边, 缝边, 滚边: алчуурын зах ~ 缝手帕边; яндангийн амсрыг ~ 做烟筒口.

эмхэрдэцгээх **ᠮᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмхэрдэх 的众动态.

эмхэрдээс **ᠮᠡᠬᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠰᠢ** [动] (做好的) 边儿.

эмхэтгэгч **ᠮᠡᠬᠡᠲᠦᠭᠡᠭᠡᠭᠢ** [名] ① 整理者, 整顿者, 安顿者; ② 汇编者, 选编者, 汇集者: материал ~ 资料汇编者.

эмхэтгэл **ᠮᠡᠬᠡᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] 见 эмхтгэл.

эмхэтгэх **ᠮᠡᠬᠡᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [名] 见 эмхтгэх.

эмцгэр **ᠮᠡᠴᠦᠭᠡᠷ** [形] 上唇短的(人).

эмцгэрхэн **ᠮᠡᠴᠦᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] эмцгэр 的小称: 上唇较短的.

эмцэрхий **ᠮᠡᠴᠡᠷᠬᠡᠢ** [名·形] 参见 эмтэрхий.

эмч **ᠮᠡᠴ** [名] 医生, 大夫, 医师: хүний ~ 医生; малын ~ 兽医; эмэгтэйчүүдийн ~ 妇科医生; их ~ 医师; бага ~ 医士, 助理医生, 医助; ~ нарын зөвлөлгөөн 会诊; 医生们的意见; ~ нарын зөвлөлгөөний бичиг (шийдвэр, магадлага) 医生会 诊 断 书; ~ ийн дүгнэлт 医生的 诊 断; ~ ийн магадлага 诊 断 (书); ~ ийн шийдвэр 医生的 建 议, 医 嘱; ~ домч (陈) 医生, 大夫.

эмчилгээ(н) **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡ** [名] 医治, 诊治, 治疗; 疗法: амбулаторын ~ 门诊治疗;

госпиталийн ~ 住院治疗; гэрлийн ~ 光疗; ерийн ~ 保守治疗; мэргэжийн ~ 专科治疗; усан ~ 水疗; рашаан ~ 矿泉(温泉、冷泉)治疗; мэс заслын ~ 手术治疗; эрчимтэй ~ 强化治疗.

эмчилгээгүй **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 治不好的, 无法治的; 不治的; ② 改不了的, 不可救药的, 不可挽救的.

эмчилцгээх **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] эмчилэх 的众动态.

эмчлүүлэгч **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠯᠡᠭᠢ** [名] 就医者; 病人, 病员, 患者, 伤病员; 疗养员.

эмчлүүлэх **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ① эмчлэх 的使动态; ② 疗养, 就医, 受治疗.

эмчлэгдэх **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] эмчлэх 的被动态.

эмчлэгэ **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡ** [名] 见 эмчилгээ.

эмчлэл **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡ** [名] 参见 эмчилгээ.

эмчлэлцэх **ᠮᠡᠴᠢᠯᠭᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эмчлэх 的共动态.

эмчлэх **ᠮᠡᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 医治, 治疗, 治病.

эмших **ᠮᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] ① 雌性同体; ② 女性化.

эмэг **ᠮᠡᠭ** [名] 祖母: ~ эх, ~ эжий 祖母, 奶奶; 外祖父, 外婆.

эмэгжээл **ᠮᠡᠭᠵᠡᠭᠡᠯ** [名] 参见 эмэгжээр.

эмэгжээр **ᠮᠡᠭᠵᠡᠭᠡᠷ** [形] ① (年轻女人) 像老太婆一样的, 婆婆妈妈的, 老太婆性格的; ② (妇女) 年近老境的, 年长一些的.

эмэгрэх **ᠮᠡᠭᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] (妇女) 变老, 显老, 变苍老.

эмэгтэй **ᠮᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [名·形] 女人, 妇女; 女的: хөдөлмөрчин ~ чүүд 劳动妇女; малчин ~ 女牧民; ~ бэлгэвч 女用避孕具; ~ н үргүй болох 女性绝育; ~ чүүдийн өвчин 妇科病.

эмэгтэйчүүд **ᠮᠡᠭᠡᠲᠡᠢᠴᠦᠭᠦᠳᠦ** [名] 妇女们: ~ ийн зөвлөл 妇女联合会; ~ ийн хөдөлгөөн 妇女运动; ~ ийн эрүүл ахуй 妇女卫生.

эмэгчин **ᠮᠡᠭᠡᠴᠢᠨ** [形] 雌性的, 牝的, 母的(指动物): ~ тахиа 母鸡.

эмээ **ᠮᠡᠭᠡ** [名] ① 老妇, 老婆婆; 老太太; ②

祖母, 奶奶。

эмээл **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯ** I [名]鞍子; ~ийн хэрэглэл 鞍具; ~ авах 解鞍, 卸鞍; ~ тохох 备鞍; ~ийн бүүрэг 鞍鞞; ~ийн хавтас 鞍翅; ~ийн хяр 鞍条; хангай ~ 驮鞍; тэрэг хөлөх ~ 车鞍; ~ийн ганзага 皮梢绳, 鞍梢绳; ~ийн багвар 鞍花; ~ийн гүлэм 韉; ~ийн унжлага 小鞞; ~ийн огцорго (连接鞍板和肚带或后鞞的)鞍板草组; ~ийн олонцог 肚带; ~ийн хонго 鞍鞞活络儿 (鞍下空洞); ~ийн мод (不带附件的)光鞍子; ◇ ~ хазаар 鞍轡, 马具。

эмээл **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯ** II [名]①惧, 畏惧, 害怕, 惶恐; ②狼狈, 困惑, 难堪, 困境; 灾祸。

эмээл **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯ** III [名]〈天 火 星〉(星)。

эмээлгүй **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** I [形]大胆的, 无畏的。

эмээлгүй **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠢ** II [形]无鞍的, 不带鞍的。

эмээлгэх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] эмээх 的使动态。

эмээллүүлэх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эмээлэх 的使动态。

эмээллэлцэх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠦᠯᠦᠴᠡᠬᠡ** [动] эмээлэх 的共动态。

эмээллэх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]备鞍, 备马。

эмээллэцгээх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠦᠯᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмээлэх 的众动态。

эмээллэчих **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠯᠦᠯᠦᠴᠡᠬᠡ** [动] эмээлэх 的多次体。

эмээлтэй **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠲᠡᠢ** I [形]备有鞍子的, 带鞍的。

эмээлтэй **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠲᠡᠢ** II [形]恐惧的, 畏惧的, 可怕的。

эмээлч(ин) **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠴᠢ** [名]鞍匠。

эмээсхийх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠰᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] эмээх 的瞬间体; 吓一跳。

эмээх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠬᠡ** [动]①惧, 畏惧, 害怕, 惶恐; айх ~ 害怕, 畏惧; ②拘束, 困惑, 感到难堪, 感到狼狈。

эмээцгээх **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эмээх 的共动态。

эмээчих **ᠡᠮᠡᠭᠡᠯᠦᠴᠡᠬᠡ** [动] эмээх 的完成体。

эн **ᠡᠨ** I [名]①宽度; ~ захгүй 无边无际的, 无眼的, 无穷的; ②(布帛的)幅子, 一块; ~ чацуу 幅面 一样的; 宽度一样的。

эн **ᠡᠨ** II [名]能力, 力气; 富足; ~ тэй бөх 力气大的角力手; ~ тэй худалдаачин 富足的商人。

эн **ᠡᠨ** III 见 ~ тэргүүн 最先进的, 第一流的; 头等的; ~ тэргүүн удаа 最早的一次; ~ тэргүүний хэрэгцээт бараа II 用必需品。

энгийн **ᠡᠨᠭᠡᠨ** [形]普通的, 一般的, 平常的, 文职的, 平凡的; 简单的, 起码的, 肤浅的; ~ байлдагч (军)列兵; 普通战士; ~ ажилтан 文职人员; 一般工作人员; ~ захидал 平信; ~ бус, ~ биш 不平常的, 不寻常的, 异常的; ~ өдөр 平日, 普通的一天; ~ хэл 普通话; ~ хүн 平凡的人, 普通的人; ~ хэрэг 一般的事情; 普通案件; ~ юм 普通东西, 日用品; ~ хувцас 便服; ~ залуучууд 普通青年, 非团(不是青年团员的)青年; ~ худалдаа 私人贸易。

энгүй **ᠡᠨᠭᠡᠢ** [形]大量的, 极大的, 极多的, 无限的。

энгүүн **ᠡᠨᠭᠡᠦᠨ** [形]参见 энгийн。

энгэдэх **ᠡᠨᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [名](因热)敞胸, 解开衣衫。

энгэл **ᠡᠨᠭᠡᠯ** [形]凹的; ~ газар 凹地; ◇ ~ тонгол 凹凸不平的, 坑坑洼洼的。

энгэлдэг **ᠡᠨᠭᠡᠯᠳᠡᠭ** [形]敞开(衣襟)的。

энгэлзүүр **ᠡᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [名]胸口上部(左右锁骨间)。

энгэлзүүрдэх **ᠡᠨᠭᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动]揪住领口。

энгэлхэн **ᠡᠨᠭᠡᠯᠬᠡᠨ** [形]энгэл 的小称。

энгэр **ᠡᠨᠭᠡᠷ** [名]①衣襟, 大襟; 怀; гадаад ~ 大襟; дотоод ~ 底襟; ~ийн шилбэ 右胸上的纽扣襟; ~ийн зүүлт 胸饰物; ~ийн цаг 怀表; ~ийн тэмдэг 徽章; хоёр ~ тэй 对襟的; ~ ярах 解开衣襟, 敞胸; ②(山之)南坡, 阳坡。

энгэрдүү **ᠡᠨᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠷ** [形]过于靠阳坡的; 靠近阳坡的。

энгэрлүүлэх **ᠡᠨᠭᠡᠷᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]энгэрлэх 的

使动态.

энгэрлэх **ᠡᠨᠭᠡᠷᠯᠡᠬ** [动] 沿山南坡走, 沿阳坡走.

энгэрэвч **ᠡᠨᠭᠡᠷᠡᠪᠴ** [名] 护胸, 胸围; 胸甲.

энгэсэг **ᠡᠨᠭᠡᠰᠡᠭ** [名] 胭脂, 丹脂.

энгэсэгдүүлэх **ᠡᠨᠭᠡᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] энгэсэгдэх 的使动态.

энгэсэгдэх **ᠡᠨᠭᠡᠰᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [名] 搽胭脂.

энд **ᠡᠨᠳ** [代] 这里, 此处, 这儿; 在这里: ~ тэнд 这里一点, 那里一点; 稀稀拉拉的; ~ ир 到这儿来! ~ хүэтрл 直到此处; ~ тэндгүй 到处, 处处.

эндопаразит **ᠡᠨᠳᠣᠭᠠᠷᠢᠰᠢᠲ** [名] (体内) 寄生虫.

эндотели **ᠡᠨᠳᠣᠲᠡᠯᠢ** [名] (解) 内皮: судасны ~ 血管内皮.

эндүү **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦ** [形] 误会的, 谬误的, 错误的; (有) 过失的, (有) 过错的: ~ андуу 误会的, 错误的, 谬误的; ~ ташаа 差错, 谬误的, 错误的; ~ яриа 谰言, 谣言.

эндүүл **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯ** [名] 失误, 谬误, 差错, 过错.

эндүүлэх **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эндэх I 的使动态; 引入上当, 诱入歧途; 迷惑.

эндүүрмээр **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠮᠡᠭ** [形] 参见 эндүүрэм.

эндүүрүүлэх **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠦᠭᠡᠯᠡᠬ** [动] эндүүрэх 的使动态; 引入歧途, 使人犯错误, 使人误会.

эндүүрцгээх **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠴᠡᠭᠡᠬ** [动] эндүүрэх 的众动态.

эндүүрчих **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠴᠢᠬ** [动] эндүүрэх 的完成体.

эндүүрэл **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠡᠯ** [名] 误解, 迷惑; 错误, 过失, 失策, 失算.

эндүүрэлтэй **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠡᠯᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] 误解的, 迷惑的; 错误的, 失策的, 失算的.

эндүүрэм **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠡᠮ** [形] 极易看错的, 易错认的, 很相像的.

эндүүрэх **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠷᠡᠬ** [动] 误解, 误会; 搞错, 弄错, 犯错误, 失策: сүрхий ~ 大错特错.

эндүүтэй **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠲᠡᠭᠡᠢ** [形] 误会的, 谬误的, 错

误的, 有差错的.

эндчих **ᠡᠨᠳᠴᠢᠬ** [动] эндэх I 的完成体.

эндэгдэл **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠯ** [名] 误解, 误会; 错误, 疏忽, 差错, 忽略, 过失; 遇难.

эндэгдэлгүй **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] ① 没有错误的, 无过失的, 无过错的, 无差错的; ② 无事故的.

эндэгдэх **ᠡᠨᠳᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] эндэх I 的被动态; ① 疏忽, 疏漏; 失算, 失策, 上当; ② 猝死, 死于非命, 遇难.

эндэл **ᠡᠨᠳᠡᠯ** [名] ① 误解; 错误, 过失, 忽略, 疏忽, 失策; ② (由于不当心而发生的) 事故, 不幸事件.

эндэлгүй **ᠡᠨᠳᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] ① 无错误的, 无过错的, 无过失的, 无差错的; ② 无事故的.

эндэсхийх **ᠡᠨᠳᠡᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] эндэх I 的瞬间体.

эндэх **ᠡᠨᠳᠡᠬ** I [动] ① 看错, 弄错, 误解, 失算; ② 遇难, 牺牲.

эндэх **ᠡᠨᠳᠡᠬ** II [形] 本地的, 当地的, 这里的.

эндэхгүй **ᠡᠨᠳᠡᠬᠭᠦᠢ** [形] 细致的, 老于世故的: та ~ хашир хүн байгаа юм 你真是一个老练的人.

энергблок **ᠡᠨᠡᠷᠭᠢᠪᠯᠠᠭ** [名] 动力机组, 发电机组.

энерги **ᠡᠨᠡᠷᠭᠢ** [名] ① (理) 能, 能量, 动力: механик ~ 机械能; дулааны ~ 热能; цахилгаан ~ 电力, 电能; ② 精力, 毅力, 活动力.

энергитизм **ᠡᠨᠡᠷᠭᠢᠲᠢᠰᠢᠮ** [名] (哲) 唯能论.

энергитик **ᠡᠨᠡᠷᠭᠢᠲᠢᠴ** [名] ① (哲) 唯能论; ② 动力; 动力学, 力能学; 动力工程.

энергитикч **ᠡᠨᠡᠷᠭᠢᠲᠢᠴᠢᠰ** [名] ① (哲) 唯能论者; ② 动力工程师, 动力工程学家.

энзим **ᠡᠨᠵᠢᠮ** [名] (生化) 酶: ~ ийн бэлдмэл 酶制剂.

эйнэх **ᠡᠨᠵᠢᠬ** [动] 参见 эгнэх I、II、III.

эйнэхгүй **ᠡᠨᠵᠢᠬᠭᠦᠢ** [形] 不相当的, 不相称的, 不能相提并论的.

эйнээ(н) **ᠡᠨᠵᠢᠨᠡ** [名] 见 эгнээ(н).

эвслэх **ᠡᠨᠪᠰᠯᠡᠬ** [动] ① 颠动, 摇动, 晃动; ②

不安；悲伤，悲痛：～ н тэнслэн 涕泪交流，痛哭流涕。

ЭНСЭН **ᠡᠨᠰᠡᠨ** 见 ~ хонсон уйлах 悲泣，哭求。

ЭНСЭХ **ᠡᠨᠰᠡᠬ** [动] 祈求，渴求：～ н хонсон 苦苦哀求。

ЭНТЭЙ **ᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] ①大的，宽的：～ уул 大山；②成匹的：～ бүс 成匹的布；③有力气的，力大的：～ морь 有力气的马；④富足的，富裕的：～ айл 富裕的人家。

ЭНТЭН **ᠡᠨᠲᠡᠨ** [名] 均等；平价。

ЭНТЭЭ **ᠡᠨᠲᠡᠭ** [代] ①这一次；②这儿，这边，这里。

ЭНТЭЭШЭЭ **ᠡᠨᠲᠡᠭᠡᠰᠡᠭᠡ** [代] 这样下去：～ болох биз ээ? 这样下去能行吗？

ЭНҮҮГЭЭР **ᠡᠨᠦᠭᠡᠭᠡᠷ** [代] ①在这一带，离这儿不远；②这一会儿；这期间；③通过这个：用这个。

ЭНҮҮНИЙ **ᠡᠨᠦᠨᠢ** [形] 这个人的，他(她)的。

ЭНҮҮНИЙХ **ᠡᠨᠦᠨᠢᠬ** [名] 这个东西，他(她)的东西：энэ ном ~ 这本书是他的。

ЭНҮҮХЭН **ᠡᠨᠦᠬᠡᠨ** [形·副] ①很近的，就近的，跟前的，眼前的；②这么一点点，这一点一点。

ЭНХ **ᠡᠨᠬ** [名·形] ①平静，和平，平安，安宁：～ мэнд 平安；～ амгалан, ~ тунх 平静，和平，平安，幸福；～ тайван 和平；(～ тайвны корпус) “和平队”；～ тайвнаар улиран хувирах 和平演变；～ тайвнаар тохиролцох 媾和；～ тайвнаар зэрэгцэн орших 和平共处；～ тайванч үзэл 和平主义；Энх Таивныг Хамгаалах Монголын Хороо 蒙古和平委员会；～ эсэн, ~ түвшин 和平，宁静；②平静的，安静的，和平的：～ тайван цаг 平时时期。

ЭНХЖИГЧ **ᠡᠨᠬᠢᠵᠢᠭᠴ** [名] 安乐者，安居者。

ЭНХЖИН(г) **ᠡᠨᠬᠢᠵᠢᠨ** [名] (宗) 天国，极乐世界；乐土：～ гийн орон 天堂，极乐世界。

ЭНХЖИХ **ᠡᠨᠬᠢᠵᠢᠬ** [动] 变平静，变安静，变宁静，变和平。

ЭНХЖҮҮЛЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠵᠢᠬᠡᠭ** [动] энхжих 的使动态。

ЭНХЛЭГ **ᠡᠨᠬᠯᠡᠭ** 见 ~ мод (植) 不凋树，不凋木：～ шулуу (动) 草骑。

ЭНХРИЙ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶ** [形] 温存的，可爱的；亲爱的：～ хайрт 可爱的，亲爱的，敬爱的。

ЭНХРИЙЛҮҮЛЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] энхрийлэх 的使动态。

ЭНХРИЙЛЦГЭЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠢᠴᠭᠡᠬ** [动] энхрийлэх 的众动态。

ЭНХРИЙЛЧИХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠢᠴᠢᠬ** [动] энхрийлэх 的多次态。

ЭНХРИЙЛЭГДЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** [动] энхрийлэх 的被动态。

ЭНХРИЙЛЭЛ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠡᠯ** [名] 爱抚，宠爱，怜爱，珍爱；娇惯，溺爱。

ЭНХРИЙЛЭЛЦЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠡᠯᠢᠴᠡᠬ** [动] энхрийлэх 的共动态。

ЭНХРИЙЛЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠡᠬ** [动] 抚爱，怜爱，温存，亲近，体贴；宠爱，娇爱；〈语〉表爱：～ дагавар 表爱后缀；～ үг 表爱词；～ хандсан үг 爱称。

ЭНХРИЙМСЭГ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠯᠢᠮᠰᠡᠭ** [形] 可爱的，溺爱的，宠爱的：～ хүүхэд 宠爱的孩子。

ЭНХРИЙХЭН **ᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠶᠢᠬᠡᠨ** [形] энхрий 的小称。

ЭНХРЭГ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠡᠭ** [形] 亲爱的，亲近的，温存的，爱慕的：～ үг 肺腑之言，温存的话。

ЭНХРЭГЛЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠡᠭᠯᠡᠬ** [动] 参见 энхрийлэх。

ЭНХРЭХ **ᠡᠨᠬᠢᠷᠡᠬ** [动] ①抚爱，怜爱，温存，亲近，体贴；娇爱，宠爱；②拥抱。

ЭНХТ **ᠡᠨᠬᠢᠲ** [形] ①和平的，太平的；②平安的，安宁的，安乐的。

ЭНХТАЙВАН **ᠡᠨᠬᠢᠲᠠᠶᠠᠨ** [名] ①和平：энх тайвны талынхан 拥护和平者，和平人士；энх тайвны төлөө тэмцэл 争取和平的斗争；энхтайвны төлөө тэмцэгч 和平战士；дэлхий дахины энх тайвны зөвлөл 世界和平理事会；②和平的：～ цаг 平时时期。

ЭНХЭЛ **ᠡᠨᠬᠡᠯ** [形] 凹的(与 тунхал 相对的)；

◇ ~ тунхал 丘陵起伏的，高低不平的，坎坷的，(沼泽中)多草墩的。

ЭНХЭР **ᠡᠨᠬᠡᠷ** [形] 参见 энхрий。

энхэрхэн **ᠡᠨᠬᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] нэхэр的小称.

энхэт **ᠡᠨᠬᠡᠲᠦ** 见 ~ бялзуухай <动> 太平鸟属; ~ галуу <动> 斑头雁.

энциклопеди **ᠡᠨᠴᠢᠯᠠᠮᠡᠳᠢ** [名] ① 百科全书, 百科辞典; шинжлэх ухааны ~ 科学百科全书; техникийн ~ 技术百科全书; түүхийн ~ 历史百科全书; ② <史> (18世纪法国的)百科全书派.

энцүүлэл **ᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] ① <语> 相互关系, 对应, 对应关系; <数> 相关, 对射(变换); ② (地质的)对比, 交互作用.

энцүүлэлт **ᠡᠨᠴᠢᠭᠦᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] 参见 энцүүлэл.

энчдүүл **ᠡᠨᠴᠢᠳᠦᠭᠦᠯ** [名] 参见 энцүүлэл.

энэ **ᠡᠨᠡ** [代] 这, 这个, 该, 此, 此种; 今: ~ даруй 马上, 即刻; ~ ёсоор, ~ мэтээр 这样, 如此; ~ жил 今年; ~ ялдамд 借此机会; ~ талаар 就此, 对此, 关于这方面; ~ тухай 关于此事, 对此, 就此; ~ тушаа 这里, 附近; ~ болтол, ~ хүртэл 至今, 迄今; ~ эн дээрээс 由此, 因此; ~ хир 现在, 此刻, 目前.

энэгүүр **ᠡᠨᠡᠭᠦᠦᠷ** [代] 在这里, 从这里; 经这里; ~ явж байсан 来过这里; ~ явж өнгөрсөн 从这里走过.

энэгшил **ᠡᠨᠡᠭᠦᠰᠢᠯ** [名] 熟悉, 处惯.

энэгших **ᠡᠨᠡᠭᠦᠰᠢᠬ** [动] 相熟悉, 处惯.

энэгшүүлэх **ᠡᠨᠡᠭᠦᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] энэгших的使动态.

энэдэх **ᠡᠨᠡᠳᠡᠬ** [形] 此地的, 此处的, 这里的.

энэлгэх **ᠡᠨᠡᠯᠭᠡᠬ** [动] энэлэх的使动态.

энэлүүлэх **ᠡᠨᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] энэлэх的使动态.

энэлэг **ᠡᠨᠡᠯᠭᠡ** [名] 悲哀, 悲伤, 悲愁, 愁悵.

энэлэгт **ᠡᠨᠡᠯᠭᠡᠲᠦ** [形] 悲伤的, 悲哀的, 痛苦的, 哀痛的.

энэлэгтэй **ᠡᠨᠡᠯᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 悲伤的, 悲愁的, 怅然的.

энэлэгч **ᠡᠨᠡᠯᠭᠡᠴᠢ** [名] 悲伤者, 呻吟者.

энэлэл **ᠡᠨᠡᠯᠡᠯ** [名] 悲痛, 哀痛; 呻吟.

энэлэлт **ᠡᠨᠡᠯᠡᠯᠲᠦ** [形] 悲哀的, 悲伤的, 悲愁的, 愁悵的, 痛苦的.

энэлэлтэй **ᠡᠨᠡᠯᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 参见 энэлэлт.

энэлэн **ᠡᠨᠡᠯᠡᠨ** 见 шаналан 悲痛, 悲伤; 呻吟.

энэлэх **ᠡᠨᠡᠯᠡᠬ** [动] 悲哀, 悲伤, 悲愁, 愁悵; ~ н шаналах 悲哀, 悲痛.

энэрүүлэх **ᠡᠨᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] энэрэх的使动态.

энэрцгээх **ᠡᠨᠡᠷᠴᠢᠭᠡᠬ** [动] энэрэх的众动态.

энэрэгдэх **ᠡᠨᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] энэрэх的被动态.

энэрэл **ᠡᠨᠡᠷᠡᠯ** [名] ① 慈悲, 仁慈; 同情, 同情心; ② 人道, 博爱, 仁爱.

энэрэлгүй **ᠡᠨᠡᠷᠡᠯᠭᠡᠢ** **ᠲᠡᠭᠦᠨ** [形] 不仁慈的, 无情的, 残忍的, 无同情心的, 不人道的.

энэрэлт **ᠡᠨᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** [形] 慈悲的, 仁慈的, 富有怜悯心的, 富于同情心的, 人道的.

энэрэлтэй **ᠡᠨᠡᠷᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] ① 慈悲的, 仁慈的, 慈善的, 人道的; ② 宽大的, 宽容的.

энэрэнгүй **ᠡᠨᠡᠷᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 慈悲的, 仁慈的, 富于同情心的, 人道的, 博爱的; ~ ёс 人道主义, 慈善主义, 博爱主义; ~ сэтгэлтэн 人道主义者.

энэрэнгүйлэх **ᠡᠨᠡᠷᠡᠨᠭᠡᠢᠯᠡᠬ** [动] 发慈悲, 发善心, 惻隐, 怜悯, 同情.

энэрэнгүйрэл **ᠡᠨᠡᠷᠡᠨᠭᠡᠢᠷᠡᠯ** [名] 仁慈, 惻隐, 怜悯, 同情.

энэрэнгүйчүүд **ᠡᠨᠡᠷᠡᠨᠭᠡᠢᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] 慈善家, 人道主义者.

энэрэх **ᠡᠨᠡᠷᠡᠬ** [名] 发慈悲, 惻然, 惻隐, 怜悯, 同情; ~ н ивээсэн үйл хэрэг 慈善事业.

энэрэхүй **ᠡᠨᠡᠷᠡᠬᠤ** [名] 慈善事业, 人道事业.

энэсх **ᠡᠨᠡᠰᠬ** [名] 翎毛.

энэсэг **ᠡᠨᠡᠰᠭ** [名] 参见 энэх.

Энэтхэг **ᠡᠨᠡᠲᠬᠭ** I [名] 印度; 印度人; ~ — хятад 印度支那; ~ — хятадын байдал 印度支那局势; ~ ийн далай 印度洋; ~ европ хэл 印欧语; ~ зос 印度精石.

энэтхэг **ᠡᠨᠡᠲᠬᠭ** II 见 ~ давс <化> 铵盐(医药用).

энэтхэгч **ᠡᠨᠡᠲᠬᠭᠴᠢ** [名] 印度学家.

- ЭНЭТЭЭ **ᠡᠨᠡᠲᠡᠭ** [代] 见 ЭНТЭЭ.
- ЭНЭХ **ᠡᠨᠡᠬ** [名] 门楣; хаалганы ~ 门楣.
- ЭНЭХҮҮ **ᠡᠨᠡᠬᠦᠭᠦ** [代] 此, 该, 这个.
- ЭНЭХЭН **ᠡᠨᠡᠬᠦᠨ** [代] ① 这么一点, 这一点: ~ төдий юм 这么一点, 就这些; ② 就在此刻, 就在此时: ~ зуур 就在此刻, 这一瞬间.
- ЭНЭЧИЛЭН **ᠡᠨᠡᠴᠢᠯᠡᠨ** [副] 像这样, 就这样, 按这样, 照这样.
- ЭНЭЭХЭН **ᠡᠨᠡᠭᠡᠬᠦᠨ** [代] 参见 ЭНЭХЭН.
- ЭОГИПСУС **ᠡᠭᠣᠭᠢᠯᠢᠯᠠᠰᠤ** [名] <古生> 始马.
- ЭОЗИН **ᠡᠭᠣᠵᠢᠨ** [名] <化> 曙(光)红(红颜料).
- ЭОЗИНСЭГГҮЙДЭХ **ᠡᠭᠣᠵᠢᠨᠰᠡᠭᠦᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 嗜酸白血球缺乏.
- ЭОЗИНОФИЛ **ᠡᠭᠣᠵᠢᠨᠣᠫᠢ** [名] <生> 嗜曙红细胞, 嗜酸细胞.
- ЭОЗИН **ᠡᠭᠣᠵᠢᠨ** [名] <化> 曙(光)红; 四溴荧光素.
- ЭОЗИНСЭГ **ᠡᠭᠣᠵᠢᠨᠰᠡᠭ** [名·形] ① <生> 嗜曙红细胞, 嗜酸细胞; ② <生> 嗜曙红的, 嗜酸的: ~ эс 嗜酸细胞; ~ цагаан эс 嗜酸白血球; ~ мөхлөг 嗜曙红粒; ~ салстал 嗜曙红性卡他.
- ЭОЦЕН **ᠡᠭᠣᠴᠡᠨ** [名] <地质> 始新世, 始新统.
- ЭПЕНДИМ **ᠡᠫᠡᠨᠳᠢᠮ** [名] <解> 室管膜.
- ЭПИДИМИТ **ᠡᠫᠢᠳᠢᠮᠢᠮᠢᠲ** [名] <医> 附睾炎.
- ЭПИДОТ **ᠡᠫᠢᠳᠣᠲ** [名] <矿> 绿帘石.
- ЭПИДОТЖИХ **ᠡᠫᠢᠳᠣᠲᠵᠢᠬ** [动] 绿帘石化.
- ЭПИКУРЧҮҮД **ᠡᠫᠢᠴᠤᠷᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] ① <哲> 伊壁鸠鲁主义者; 伊壁鸠鲁派; ② 享乐至上主义者.
- ЭПИКУРУЗМ **ᠡᠫᠢᠴᠤᠷᠦᠵᠢᠮ** [名] ① <哲> 伊壁鸠鲁主义, 伊壁鸠鲁学说; ② 享乐主义.
- ЭПИЛЕПСИ **ᠡᠫᠢᠯᠡᠫᠰᠢ** [名] <医> 癫痫, 羊痫风, 羊癫风.
- ЭПИТЕЛИ **ᠡᠫᠢᠲᠡᠯᠢ** [名] ① <解> 上皮; ② <植> 皮膜.
- ЭПОЛЕТ **ᠡᠫᠢᠯᠡᠲ** [名] 带穗的肩章.
- ЭР **ᠡᠷ** I [名·形] ① 男人; 丈夫; 男子汉; 男的, 男性的: ~ хүн 男人; миний ~

нөхөр 我的男人(丈夫); ~ эм ① 夫妇; ② 性别; ~ эм бололцох 结婚; - эмгүй 不分男女, 不分性别; сайн ~ 好汉; цэрэг ~ 军人; ~ болох 长大成人; ~ ийн цээ 成年男子, 成人; - ийн гурван наадам 男子竞技的三项目(摔跤, 赛马, 射箭); ~ ийн охин дүү 小姑子; ~ ийн ханштай ① 有男子汉大丈夫气概的; ② 讲义气的; ③ (动物) 公的, 雄的, 牡的: ~ үр 精子; ~ нохой 公狗; ~ хонь 公绵羊; ~ тахиа 公鸡; ~ үхэр 犏牛; ~ ямаа 公山羊; ~ бэлгийн даавар 雌性激素; ◇ ~ цагаан (动) 驻马(异兽, 似马, 一角, 牛尾); ● 男子汉大丈夫气概; 能力, 本领, 勇敢, 刚毅, 大胆: ~ чадал 能力, 本领; ~ тэй ① 有男子汉大丈夫气概的; 勇健的; ② (木质) 坚硬的; ~ гаргах 使劲, 用力, 使出本事; ~ сайтай 有力的, 有本事的; 勇敢的, 刚毅的, 大胆的; 有男子汉大丈夫气概的; ~ муутга 软弱无力的, 胆小无能的, 无男子汉大丈夫气概的; ◇ ~ байт 一庹长; ~ ийн нэг 零散的, 碎散的(东西).

ЭР **ᠡᠷ** II [名·形] (阴阳之) 阳; 阳性的: ~ эгшиг <语> 阳性元音; ~ хүйс 阳性; ~ хүйст үг <语> 阳性词.

ЭРБИ **ᠡᠷᠪᠢ** [名] <化> 铀.

ЭРВИЙХ **ᠡᠷᠪᠢᠶᠢᠬ** [动] ① 竖起, 崛起, 耸起, 崛起, 凸起; ② 见 ~ дэргийхэрээ, ~ сэргвийхэрээ 竭尽全力, 用全力, 尽一切可能.

ЭРВЭГ **ᠡᠷᠪᠦᠭ** 见 ~ сэргвэг 参见 эрвэн сэргвэн.

ЭРВЭГНҮҮР **ᠡᠷᠪᠦᠭᠦᠨᠦᠷ** [形] ① 飘动的, 飘舞的, 晃动的; ② 蠢动的, 蠕动的; ③ 飞来飞去的, 翩翩飞舞的; ④ (转) 凑热闹的, 跟人瞎忙的.

ЭРВЭГНЭХ **ᠡᠷᠪᠦᠭᠦᠨᠡᠬ** [动] 参见 сэргвэгнэх.

ЭРВЭГЧ **ᠡᠷᠪᠦᠭᠴ** [动] 小蝴蝶.

ЭРВЭГЭР **ᠡᠷᠪᠦᠭᠡᠷ** [形] ① 枝枝杈杈的, 参差不齐的; ② 嶙峋嵯峨的.

ЭРВЭЙ **ᠡᠷᠪᠡᠢ** [量] ① <陈> 一仞; ② 一庹(两臂平伸之长度).

ЭРВЭЙЛҮҮЛЭХ **ᠡᠷᠪᠡᠢᠯᠦᠯᠡᠬ** [动] эрвэйлэх 的使动态.

эрвэйлэх **ᠡᠷᠪᠡᠢᠯᠡᠬ** [动] ①〈陈〉以份量；②以度量(以两臂平伸的长度计量)。

эрвэлзүүлэх **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эрвэлзэх 的使动态。

эрвэлзүүр **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠷ** [形] 动作敏捷的, 利落的, 行动轻快的, 动作轻盈的; 飞来飞去的。

эрвэлзэл **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠭ** [名] 敏捷的动作, 利落的动作, 轻盈的动作。

эрвэлзэх **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 敏捷地动作, 利落地动作, 行动轻快, 轻盈地动作, 飞来飞去。

эрвэн **ᠡᠷᠪᠡᠨ** 见 ~ сэрвэн ①高高凸起的, 崛起的, 突起的, 耸起的; ②轻捷地, 利落地, 轻快地, 轻盈地。

эрвэс **ᠡᠷᠪᠡᠰ** 见 ~ дэрвэс хөдлөх 飘动, 翩翩起舞。

эрвэсхийх **ᠡᠷᠪᠡᠰᠬᠢᠶᠬ** [动] (牲畜)突然注视, 惊视。

эрвээгч **ᠡᠷᠪᠡᠭᠴ** [名] 参见 эрвэгч。

эрвээлж **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵ** [名] ①〈敬〉鞍; ②小鞍, 儿童鞍; ③车鞍。

эрвээлжлэх **ᠡᠷᠪᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] 备鞍; 备小鞍。

эрвээн **ᠡᠷᠪᠡᠨ** [形] 散乱的, 漂浮的, 浮动的: ~ үс 散乱的头发。

эрвээхий **ᠡᠷᠪᠡᠬᠢ** I [名]〈动〉①蝴蝶; ②蛾: дэнгийн ~ 灯蛾。

эрвээхий **ᠡᠷᠪᠡᠬᠢ** II [名]〈医〉乳蛾疮。

эрвээхийт **ᠡᠷᠪᠡᠬᠢᠲ** [形] 蝴蝶的; 蝴蝶状的: ~ цэцэг〈植〉蝴蝶花。

эрвээхэй **ᠡᠷᠪᠡᠬᠡᠢ** [名] 见 эрвээхий。

эрвээхэч **ᠡᠷᠪᠡᠬᠡᠴ** [名]〈植〉小蝴蝶。

эрг **ᠡᠷᠭ** [量]〈理〉尔格(功、能单位)。

эргийн **ᠡᠷᠭᠢᠨ** [形] 海滨的, 河岸的: ~ орчим 沿岸(一带); ~ болон далайд гарцгүй орнууд 有出海口和无出海口的国家; тэнгисийн ~ далан 防波堤; ~ дэвээ 岸礁; ~ зээг 岸堤, 海沙洲; ~ морен 滨海冰碛; ~ мөрөгцөг 海岸阶地; эрэг орчмын артиллери (军) 濒海炮兵; ~ жавар 海陆风; ~ далайн муж 滨海区; ~ арал 岩岛; ~ далан-

лиг 岸堤, 海堤; ~ тавцан 海滨台地; ~ шугам 海岸线。

эргүй **ᠡᠷᠭᠡᠢ** [形] ①软弱无力的, 束手无策的, 一筹莫展的; ②无男子汉气概的; 无勇气的; 不大胆的; ③无男人的; 无丈夫的。

эргүү **ᠡᠷᠭᠦᠦ** I [形] 糊涂的, 昏聩的, 懵懂的, 蠢笨的, 愚蠢的: ~ мунхаг, ~ тэ-нэг ①糊涂的, 昏聩的, 蠢笨的; ②糊涂虫, 蠢人, 白痴, 笨汉; шал ~ 大傻瓜, 笨到顶的人; ◇ ~ бор 夜鹰, 蚊母鸟。

эргүү **ᠡᠷᠭᠦᠦ** II [名]〈医〉(牲口之)眩晕病。

эргүүдэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠳᠡᠬ** [动] 变得十分愚蠢, 变得昏聩, 变得懵懂, 变得糊涂。

эргүүл **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯ** I [名] ①巡逻, 巡视, 巡察; 警卫; 巡警, 巡逻者; 警卫者: ~ хийх 巡逻; 〈医〉访视; ~ ийн алба 巡逻勤务; 〈医〉访视制, 随访制; ~ д гарах 去巡逻; ~ пост 巡逻哨; ~ ийн салбар 巡逻分队; ~ ийн рот 警卫连; ②环绕, 迂回, 游弋。

эргүүл **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯ** II [名] 转轴; 磁盘; 滑车: ~ аралт ил суйх〈陈〉活杆亮轿; ~ суурь 磁盘; 滑车; 转机; 磁盘; 转榫。

эргүүлгүүр **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠭᠦᠭᠦᠷ** [名] 转子, 旋转器, 转换器。

эргүүлдүүлэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** I [动] эргүүлдэх I 的使动态。

эргүүлдүүлэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** II [动] эргүүлдэх II 的使动态。

эргүүлдэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠡᠬ** I [动] 一味地追求, 孜孜以求。

эргүүлдэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠡᠬ** II [动] ①(在旋床上) 旋, 削, 磨; ②上螺丝。

эргүүлдэцгээх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** I [动] эргүүл-дэх I 的众动态。

эргүүлдэцгээх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠳᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠡᠬ** II [动] эргүүл-дэх II 的众动态。

эргүүлийнхэн **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠢᠶᠢᠨᠬᠡᠨ** [名] 巡逻者, 巡视者。

эргүүлүүлэх **ᠡᠷᠭᠦᠦᠯᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эргүүлэх 的使动态。

эргүүлч **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] 巡逻兵; 纠察人员, 监查哨兵.

эргүүлэг **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** I [名] ① 绞车, 辘轳; 绞盘; 旋盘; 绞棍: ~ тэй худаг 有绞车(辘轳)的水井; ② 漩涡: хураагуур 漩涡静脉; ③ (人、动物的)头发旋; 毛旋; ④ 螺旋, 螺旋: бууны гол төмрийн ~ зураас 枪炮膛线; ⑤ 回叶输, 小轴, 轴: ~ эвэрт янгир 捻角大青羊.

эргүүлэг **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** II [名] 转橱.

эргүүлэгдэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргүүлэх 的被动态.

эргүүлэгч **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 使转者, 使旋转者, 翻转者, 扭拧者; ② 使巡逻者, 令警卫者; ③ 归还者, 交还者; ④ 赶回者; 追逐者; ⑤ 转橱.

эргүүлэлт **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 旋, 旋转; 翻, 翻转; ② 巡回, 巡视, 巡逻, 巡察; ③ 回转.

эргүүлэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргэх 的使动态: ① 使转, 使旋转, 翻转, 扭, 旋: нүдээ ~ 转眼珠; тээрэм ~ 转磨, 推磨; номын хуудас ~ 翻书页; хуучин дээлийн өнгийг ~ 翻旧袍子面; ② 使巡逻, 使巡察, 使巡视; 使警卫; ③ 归还, 交还, 退还: ~ н өгөх 交回, 退还; ~ ж ашиглах түүхий эд 再生原料; ④ 送回, 召回, 赶回, 撵回: цэргээ ~ н татах 撤军; хонь ~ 赶回羊群; ◇ өвчин ~ 病常发作, 常犯病.

эргүүтүүлэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** I [动] эргүүтэх I 的使动态.

эргүүтүүлэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** II [动] эргүүтэх II 的使动态.

эргүүтэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** I [动] 变糊涂, 变昏聩, 头脑发昏, 变得愚蠢.

эргүүтэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** II [动] (医) (牲畜) 得眩晕病.

эргэвч **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 窗上的横钻; ② 轴: мөхлөгч ~ 滚轴.

эргэгч **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [形·名] ① 旋转的, 转动的, 翻转的: ~ механизм 旋转机构; ② 旋转者; 翻转者; 返回者; сонс ~ 作大回环动作者.

эргэдэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] 见 эрэгдэх I.

эргээнэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргэх 的短暂体.

эргэнэг **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 毡壁; ② 橱柜, 立柜.

эргэл **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 转, 旋转, 周转; ② 巡逻, 巡视, 巡察, 游戈; ③ 回转, 返回; ④ (转) 眩晕, 昏迷; ⑤ (转) 叩首, 磕头: ~ мөргөл 叩首, 磕头.

эргэлгээ **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] ① 回转, 返回; ② 回旋, 回转; ③ 毛旋, 发旋; ④ 旋涡.

эргэлдүүлэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргэлдэх 的使动态.

эргэлдүүр **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] 转盘, 回转器; 叶轮: ~ ийн хүрд 照准仪度盘; ~ ийн шалган тохируулал 叶轮校准, 叶轮定值.

эргэлдэгч **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] 徘徊者, 转悠者, 作旋转动作者.

эргэлдэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргэх 的互动态: 打圈子, 旋转, 周旋, 回旋, 回转; 昏乱, 发晕, 迷惘: ийш тийш ~ н байх 来回转; бүжиглэн ~ 回旋跳舞; дэлхийн бөмбөрцөг тойрон ~ 地球自转; ~ сандал 转椅; ~ цусны хэмжээ 循环血液量; ~ эсрэг бием 循环抗体.

эргэлдэцгээх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [动] эргэлдэх 的众动态.

эргэлж **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] (经) 公司合伙人, 入股者.

эргэлзэл **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] 怀疑, 迟疑, 犹豫, 踌躇.

эргэлзэмтгий **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [形] 易犹豫的, 好迟疑的.

эргэлзэвгүй **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [形] 犹豫不决的.

эргэлзэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** I [动] ① 怀疑, 迟疑, 犹豫不定, 踌躇: ~ үзэл 怀疑论; ② (表决、选举中) 弃权.

эргэлзэх **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** II [动] 希望, 向往, 期待.

эргэлзээ **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [名] 参见 эргэлзэл.

эргэлзээгүй **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [形] 无疑的, 无顾虑的, 无疑虑的.

эргэлзээтэй **ᠬᠠᠷᠢᠨᠪᠠᠭ** [形] 犹豫的, 迟疑

的, 踌躇的, 有顾虑的.

эргэлт **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠲᠦ** [名] ① 转动, 回转, 周转, 旋转, 转折, 转折点; 游弋; (体) 回环; ачааны ~ 货物周转(流通); ~ийн хурд 周转速度; ~ийн хүрээ 周转领域; усны ~ 水之回旋; цагийн ~ 时令之转换; цусны ~ 血液循环; ~ийн тогтолцоо 循环系统; ~ийн фонд 流动基金; ~ийн хөрөнгө 流动资产, 流动资金; ~ийн хугацаа 周转期; ~ийн цаг 流通时间; ~тэй бөмбөг (体) 旋球; ~энд гүйх (体) 弯道跑; ② 归还, 偿还; 回, 复返; ③ 探视, 看望(在医院的病人等); ар гэрээс ~ ирж байна уу? 家里人来看过你没有? ~ оруулах 探视, 探视; ④ 变革, 大转变; улс төрийн ~ 政治上的转变, 政变.

эргэлтгүй **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠲᠦᠭᠦᠢ** [形] ① 一去不返的, 永不复返的; ② 固执的; 不回头的, 不动摇的; ③ 不偿还的, 不交回的; ~ тусламж 无偿援助; ④ 没看望的, 无人探视的; ⑤ 不转动的, 不旋转的, 无周转的; ⑥ 无变革的; 无转变的.

эргэлцэх **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] эргэх 的共动态.

эргэлэг **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠭ** [名] ① 参见 эргэлт; ② 螺线; ◇ лянхуаны ~ 合掌.

эргэлэх **ᠡᠷᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 刻出螺线.

эргэм **ᠡᠷᠭᠡᠮ** I [后] 约, 大约, 左右; дунд ~ нас 中年; дөч ~ нас 40 岁左右.

эргэм **ᠡᠷᠭᠡᠮ** II [名] 旋转, 旋晕; толгой ~ 头晕.

эргэм **ᠡᠷᠭᠡᠮ** III [名] 岸, 崖; ~ орчим 沿岸; 沿崖; 沿海; ~ орчмын ой 岸边的树林; ~ орчмын уур амьсгал 滨海气候; ~ орчмын тосгон 沿岸村庄; ~ орчмын улсууд 沿岸国家; ~ орчмын далан 沿岸堤.

эргэмших **ᠡᠷᠭᠡᠮᠰᠢᠬᠡ** [动] 旋转, 旋晕.

эргэмэл **ᠡᠷᠭᠡᠮᠡᠯ** [形] 旋转的, 转动的; 螺旋状的; ~ шат 螺旋梯.

эргэн **ᠡᠷᠭᠡᠨ** 见 ~ тойрон 四周, 周围, 附近; ~ тойрон буудах 环射.

эргэнцэх **ᠡᠷᠭᠡᠨᠴᠡᠬᠡ** [动] 参见 эргэцэх.

эргэнэг **ᠡᠷᠭᠡᠨᠭ** [名] 转树.

эргэх **ᠡᠷᠭᠡᠬᠡ** [动] ① 打圈子, 周转, 转, 旋转, 绕圈; (体) 转体; ~ галт тэрэг 循环列车; ~ зуух 转炉; ~ нударга 枢轴, 耳轴, 轴颈; ~ тэнхлэг 旋转轴; ~ шүүрүүл 旋转排水; машины дугуй ~ 汽车轮转动; д тойрон ~ 地球自转; ~ н тойрох 绕圈, 旋转; барууншаа эргэ! 向右转! хойшоо эргэ! 向后转! ② (转) 眩晕, 昏迷; толгой ~ нэ 头晕, 头昏; ③ 巡逻, 巡视, 巡察, 警卫, 游弋; хилээ ~ 巡逻边界; харуул манаа ~ 岗哨; 巡逻; ~ н шалгах 巡查; ④ 回, 返回; гэрээ ~ 回家; ~ мэдрүүл 返神经; ⑤ (转) 回心转意, 回头, 动摇, 退缩; санаа ~ 回心转意, 动摇, 退缩; ⑥ 看望, 探视(在医院的病人等); өвчтэй хүнийг ~ 探望病人.

эргэц **ᠡᠷᠭᠡᠴ** [名] 旋转频率, 周转率; 回旋, 转身; ~ хийх 转身; ~ гүй түүвэр 不重复抽样.

эргэцгээх **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эргэх 的众动态.

эргэцүүлүүштэй **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠭᠦᠯᠡᠭᠦᠰᠡᠲᠡᠢ** [形] 值得深思的, 令人反复思考的.

эргэцүүлэл **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠯ** [名] 深思, 回想, 回忆, 反思; 再三思考, 反复思考.

эргэцүүлэх **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эргэцэх 的使动态; ~н бодох 反复考虑, 再三思考.

эргэцэг **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭ** [名] 土坎, 河岸, 断岸.

эргэцэх **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠬᠡ** [动] ① эргэх 的多次体; ② 仔细审查; 反复考虑, 反复思索; 深思熟虑, 再三思考; ③ 拖延, 耽搁, 滞留.

эргэцээ **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡ** [形] 回轮的, 旋转的; 打转的, 爱往回走的; ~ морь 打转的马; 爱往回跑的马.

эргэцээх **ᠡᠷᠭᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ① эргэцэх 的使动态; ② 意同 эргэцэгдэх.

эргээ **ᠡᠷᠭᠡᠭᠡ** [名] 旋转; 眩晕; толгойн ~ 头晕.

эргээх **ᠡᠷᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эргэх 的使动态; 旋, 旋转.

эрдлэх **ᠡᠷᠳᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 决定, 下决心, 坚定起来, 大胆起来.

эрдүнэ **ᠡᠷᠳᠦᠨᠭᠡ** [名] (动) 雄鹤鹑.

эрдүү **ᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠭᠦ** I [形] 身强力壮的, 勇健的, 豪壮的, 男子汉大丈夫似的; ~ хоолой (乐)中音; 粗豪的声音, 雄壮的声音.

эрдүү **ᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠭᠦ** II [形] 荒凉的: ~ газар 荒野.

эрдүүхэн **ᠡᠷᠳᠡᠭᠦᠭᠦᠬᠡᠨ** [形] эрдуу I、II 的小称.

эрдэл **ᠡᠷᠳᠡᠯ** [名] 特, 自特, 逞能.

эрдэм **ᠡᠷᠳᠡᠮ** [名] ① 知识, 学识, 学问, 科学; ~ мэдлэгийн эх үндэс 知识的源泉; ~ боловсрол 文教, 教育, 学问; ~ соёл 文化; ~ сурах 学知识; ~ шинжилгээний чуулган 科学(学术)讨论会; ~ шинжилгээний ажил 科学研究工作; ~ шинжилгээний ажилтан 科学工作者; эрдмийн зөвлөл 学会; ~ дэлгэрүүлэх нийгэмлэг 科学普及协会; эрдмийн зэрэг 学位; эрдмийн цол 学位; 学衔; эрдмийн цол хамгаалах зохиол 学位论文; ерөнхий ~ 常识; эрдмийн оргил, эрдмийн орой 科学高峰; эрдмийн зэрэгтэй түшмэл (史) 士大夫; ◇ ~ мэдлэг 知识; ~ шинжилгээ 科学; 学术; ② (转) 擅长, 专长, 本领, 技能; ◇ ~ мэрэгжил 专长, 专业, 技能; ③ 特性, 本性, 属性; зэвэрдэггүй, өнгө хувирдаггүй нь алтны ~ 不生锈不退色是黄金的特性.

эрдэмт **ᠡᠷᠳᠡᠮᠲᠦ** [形] 参见 эрдэмтэй.

эрдэмтэд **ᠡᠷᠳᠡᠮᠲᠦᠳ** [名] эрдэмтэн 的复数: эрдэмтдийн симпозиум 学术讨论会.

эрдэмтэй **ᠡᠷᠳᠡᠮᠲᠡᠢ** [形] ① 有知识的, 有学问的; 有教养的; ② 有技能的, 有本领的, 有专长的, 有擅长的; ③ 有(某种)特性的: ~ эм (医) 特效药.

эрдэмтэн **ᠡᠷᠳᠡᠮᠲᠡᠨ** [名] ① 学者, 学家; 贤者: цэргийн ~ 军事学家; ~ нарийн бичгийн дарга 学术秘书; ② 博士: дэд ~ 副博士.

эрдэнэ **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡ** [名] 宝贝, 宝石, 宝物, 珠宝: эрдэнийн чулуу 宝石; алмас эрдэнийн сан 宝库; эрдэнийн металл 贵重金属; эрдэнийн зүйлийн дэлгүүр 首饰店, 金店; эрдэнийн эд бараа 宝物; ~ тамга (陈) 玉玺; эрдэнийн гэрэлт

чимэд, эрдэнийн онал 贵蛋白石, 贵卵石; эрдэнийн ягаан болор 贵紫晶; эрдэнийн хашиг 贵橄榄石; эрдэнийн толгир 贵蛇纹石; эрдэнийн хий 稀有气体; эрдэнийн судал (矿) 富矿脉; ◇ ~ шиш (植) 玉米; ~ шишийн дарш 青贮玉米饲料; эрдэнийн шувуу (动) 三宝鸟.

эрдэнэлиг **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡᠯᠢᠭ** 见 ~ цэцэг (植) 七宝花.

эрдэнэлэх **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡᠯᠡᠬ** [动] 珍爱, 珍视, 视如珍宝.

эрдэнэс **ᠡᠷᠳᠡᠨᠢᠰ** [名] эрдэнэ 的复数: ~ ийн сан 宝库, 宝藏; ~ ийн эдлэл 细丝工首饰.

эрдэнэт **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡᠲ** [形] 参见 эрдэнэтэй.

эрдэнэтэй **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡᠲᠡᠢ** [形] 贵重的; 镶有宝石的, 带珠宝的, 有宝贝的.

эрдэнэчилэх **ᠡᠷᠳᠡᠨᠡᠵᠢᠯᠡᠬ** [动] 参见 эрдэнэлэх.

эрдэс **ᠡᠷᠳᠡᠰ** [名] 矿物, 矿石: эрдсийн зүй, эрдсийн судлал 矿物学; эрдсийн бордоо 矿物肥料; ~ ашиглах 采矿; ~ зүй (矿) 矿相学; ~ тогтонол 成矿作用.

эрдэсгүйжүүлэх **ᠡᠷᠳᠡᠰᠦᠭᠦᠢᠵᠦᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 贫矿化.

эрдэсгүйтгэх **ᠡᠷᠳᠡᠰᠦᠭᠦᠢᠲᠦᠭᠦᠬ** [动] 缺矿, 贫矿.

эрдэсжил **ᠡᠷᠳᠡᠰᠢᠵᠢᠯ** [名] 矿化作用, 成矿作用, 矿化.

эрдэсжилт **ᠡᠷᠳᠡᠰᠢᠵᠢᠯᠲᠦ** [名] ① 参见 эрдэсжил; ② 矿化物.

эрдэсжих **ᠡᠷᠳᠡᠰᠢᠵᠢᠬ** [动] ① 成矿, 变成矿物, 矿化; ② 饱含矿盐.

эрдэсжүүлэх **ᠡᠷᠳᠡᠰᠢᠵᠦᠵᠡᠯᠡᠬ** [动] ① 使成矿, 矿化; ~ үйлчлэл 成矿作用, 矿化作用; ② 使充满矿物盐, 使饱含矿物盐.

эрдэслэг **ᠡᠷᠳᠡᠰᠢᠯᠡᠭ** [形] 矿物的, 矿的.

эрдэст **ᠡᠷᠳᠡᠰᠲᠦ** [形] 矿物的, 矿的, 有矿物的.

эрдэх **ᠡᠷᠳᠡᠬ** [动] 倚仗, 倚恃, 自负: эрх тусаалдаа ~ 倚仗自己的权位; эрдэм ча-

далдаа ~ 倚恃自己有本领; баяндаа ~ жхэрэг гаргах 倚仗自己有钱胡作非为.

эржгэр **ᠡᠷᠵᠭᠡᠷ** I [形] (毛、发) 蜷曲的; ~ үстэй 有卷发的.

эржгэр **ᠡᠷᠵᠭᠡᠷ** II [形] 纤维的, 线状的, 丝状的: ~ цагираг 线轮.

эржиг **ᠡᠷᠵᠢᠭ** [名] (动) 间(异兽, 似驴).

эржин **ᠡᠷᠵᠢᠨ** [名] ① 参见 тана; ② (矿) 文石, 霏石.

эрзээнэн **ᠡᠷᠵᠡᠭᠡᠨᠢᠨ** [名] 松紧带; 缩布.

эрин **ᠡᠷᠢᠨ** [名] 见 эрэн.

эрингээ **ᠡᠷᠢᠨᠭᠡ** [名] (喇嘛穿的) 偏衫.

эритрозин **ᠡᠷᠢᠲᠢᠷᠣᠰᠢᠨ** [名] (化) 赤藓糖, 真曙红, 藻红.

эрих **ᠡᠷᠢᠬᠢ** [名] ① 念珠; ② 珠子: сампины ~ 算盘珠子; сувд ~ 珍珠; цэцгийн ~ 花冠.

эрлийз **ᠡᠷᠢᠯᠢᠵ** [名] 杂种, 混血种; ~ бүлэг, ~ сүрэг (牧) 杂种群; ~ үүлдэр 杂品种, 杂种; ~ үг (语) 混种词; ~ хэл (语) 混种语; ~ хэлбэр (生) 杂种类型; ~ чулуулаг 混杂岩; ~ зүрхэн цэцэг (植) 混远志; ~ лууль (植) 杂种藜; ~ могойн идээ (植) 杂种景天.

эрлийзжих **ᠡᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠬᠢ** [动] 异种杂交.

эрлийжүүлэлт **ᠡᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠯᠲ** [名] (生) (异种的) 杂交.

эрлийжүүлэх **ᠡᠷᠢᠯᠢᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрлийзжих 的使动态.

эрлэг **ᠡᠷᠯᠡᠭ** I [名] ① (宗) 阎王: ~ хаан (宗) 阎王, 阎罗天子; ② (转) 克星: танкны ~ нь залуурт тийрэлтэт сум 坦克的克星是喷气式导弹.

эрлэг **ᠡᠷᠯᠡᠭ** II [形] ① 男的, 男性的: ~ ду-сал 精液; ② 公的, 雄性的.

эрлэгч **ᠡᠷᠯᠡᠭᠴ** [名] 玩弄男性的女人, 娼妇.

эрлэх **ᠡᠷᠯᠡᠬᠡ** [动] 玩弄男性.

эrmэг **ᠡᠷᠮᠡᠭ** [形] ① 勇敢的, 刚毅的, 无畏的, 强悍的; ② 不生育的(牝畜), 不妊的(牝畜): ~ үнээ 不妊的牝牛; ~ гүү 不

妊的牝马.

эrmэгдүү **ᠡᠷᠮᠡᠭᠳᠡᠭᠦ** [形] 很勇敢的, 很刚毅的, 很强悍的, 很强悍的.

эrmэл **ᠡᠷᠮᠡᠯ** [名] ① (数) 未知数; ② 被寻找的东西, 被勘探的宝藏: ~ оюу 化石绿松石.

эrmэлзлэг **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠯᠡᠭ** [名] 意图, 渴望, 期待, 愿望, 希望, 盼望, 追求, 志向.

эrmэлзлэл **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠯᠡᠯ** [名] 参见 эrmэлзэл.

эrmэлзүүлэх **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эrmэлзэх 的使动态.

эrmэлзэгч **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠭᠴ** [名] ① 盼望者, 渴望者, 期待者, 希望者; ② (法) 请求人.

эrmэлзэл **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠯ** [名] 意图, 志向, 意向, 渴望, 愿望, 盼望, 希望, 期待, 追求.

эrmэлзэлгүй **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠯᠭᠦᠢ** [形] ① 没希望的, 没指望的; ② 缺乏意志的.

эrmэлзэлтэй **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠯᠲᠡᠢ** [形] 有希望的, 有指望的, 有志向的.

эrmэлзэх **ᠡᠷᠮᠡᠯᠵᠡᠬᠡ** [动] 希图, 力图, 力求达到, 追求, 盼望, 渴望, 愿望, 期望: ~ үг (语) 意向动词.

эrmээ **ᠡᠷᠮᠡ** [名] (植) 白蒿(也叫大头蒿).

эрс **ᠡᠷᠰ** I [形] ① 直的, 直接的, 直线的, 照直的, 径直的: ~ шулуун 直的, 径直的; ~ чиг ① 照直方向, 直线方向; ② 直率, 正直; ~ харах ① 正视, 直视; ② (转) 不羞愧地看着, 安详地看着; ③ (转) 直率的, 直截了当的; 正直的, 公正的: ~ хэлэх 直截了当地说; ④ 陡的; 直立的, 陡峭的, 险峻的: ~ өндөр уул 陡峭高山; эгц ~ зам 陡路; ⑤ (转) 果断的, 坚决的, 坚定的, 断然的, 毅然决然的; 绝对的: ~ хүн 果断坚决的人, 直率的人; ~ зориг 坚定的意志, 决心; ~ шийдэмгий 坚决的, 果断的, 坚定的; ~ нэмэгдүүлэх норм 绝对增长额; ~ тэргшитгэх үзэл 绝对平均主义; ~ хориглох 绝对禁止; 坚决狙击; ~ шууд ① 直接的, 直截了当的; ② 坚决的, 果断的; ~ тас 坚决的, 果断的; 绝对的, 根本的, 彻底的; ~ тасархах ① 断然; ② 极其独特的; ~ тэс ① 极其独特的; ② 绝然不同的; ~ шийдвэр 坚决性, 决心, 果断; ~

шийдвэртэй 坚决地，毅然地，绝对地；
 ②(转)急剧的，大力的，强烈的：～
 эсэргүүцэх 强烈反对，坚决反对；～
 хөгжүүлэх 大力发展；～ дээшлүүлэх
 大力提高。

эрс **ᠡᠷᠰ** II [名·形]中性；中性的，中立的：
 ～ үг, ～ хүйст үг <语>中性词；～
 хүйс 中性；～ авиа <语>中性音。

эрс **ᠡᠷᠰ** III 见 ～ буурцаг <植>小豆。

эрс **ᠡᠷᠰ** IV [名]男人，男子(复数)。

эрсдүү **ᠡᠷᠰᠢᠳᠦᠭᠦ** [形]果断的，果敢的，坚决
 的；直截了当的，直率的。

эрсдүүлэх **ᠡᠷᠰᠢᠳᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] эрсдэх I 的使动
 态。

эрсдэх **ᠡᠷᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** I [动] ①变得太直；②变得
 太陡；③变得非常果断，变得非常坚决；
 ④变得非常直率；⑤变得非常坦率。

эрсдэх **ᠡᠷᠰᠢᠳᠡᠬᠡ** II [动]受挫；遭受，挨；га-
 лын аюулд ～ 遭受火灾。

эрслүүлэх **ᠡᠷᠰᠢᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] эрслэх 的使动
 态。

эрслэг **ᠡᠷᠰᠢᠯᠡᠭ** [形]参见 эрсдүү。

эрслэн **ᠡᠷᠰᠢᠯᠢᠨ** [名]<动>母狮子。

эрслэх **ᠡᠷᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①坚决起来，下决心；敢
 于，胆敢；豁出，冒险；～ н харах 直视
 (不畏缩，不胆怯)；②变直，变径直；③变
 陡。

эрстүүлэх **ᠡᠷᠰᠢᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] эрстэх 的使动
 态。

эрстэгдэх **ᠡᠷᠰᠢᠲᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动]эрстэх 的被动态。

эрстэх **ᠡᠷᠰᠢᠲᠡᠬᠡ** [动]参见 эрсдэх II；受挫折，
 受折磨，受灾，受害。

эрсхэн **ᠡᠷᠰᠢᠬᠡᠨ** [形] эрс I 的小称。

эрсэг **ᠡᠷᠰᠢᠭ** [形]思念男人的，思念丈夫的；
 动情的(女人)。

эрсэх **ᠡᠷᠰᠢᠬᠡ** [动]思念男人，思念丈夫，(女
 人)动情。

эрт(эн) **ᠡᠷᠲᠦ** [名] ①早，先，早先：～ бо-
 сох 早起；～ үдэш 早晚，旦夕；өглөө
 ～ 早晨，清早；～ боловсрох <农>早熟；
 ～ өглөх 早衰老；～ өнгөрсөн цаг <语>
 远过去时；②早期，古代；～ урьд，～

цаг 从前，古代；～ний ①古代的；②早
 些，早早地；～ний орос 古俄罗斯；
 ～ний ном 古书；～ний хот 古城；～
 нээс ①自古以来；②事先，向来，老早，
 早就…；～ нээс эдүүгээ хүртэл 自古至
 今；～ний түүх 古代史；～ний газар
 зүй 古地理；～ний галав 史前；～ний
 дурсгалын зүйл 古迹；～ний чулуун
 зэвсгийн үе 旧石器时代；～ний хуу-
 чин 古迹，古玩；～ний судлал 考古学；
 ～ний судлалч 考古学家；～ний амин
 судлал 古生物学；～ний амьтны суд-
 лал 古动物学；～ний удамдах ёс 返祖
 性；～ний удам татах 隔代重现，返祖；
 ～ний ховор эд 古董。

эртгэр **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠷ** [形]突出的，竖起的，翘起的，
 噉起的。

эртгэнэх **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]频频翘起，频频翘动。

эртдүү **ᠡᠷᠲᠦᠭᠦ** [形]较早的，较早期的。

эртдүүлэх **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] эртдэх 的使动
 态；趁早，抢先。

эртдэх **ᠡᠷᠲᠦᠬᠡ** [动] ①显得过早，显得太早；
 ②提早，提前，赶早，趁早，抢先。

эртнийх **ᠡᠷᠲᠦᠨᠢᠬᠡ** [动] ①翘起，掀起；②(转)翘
 尾巴，摆架子，骄傲，自负。

эртлүүлэх **ᠡᠷᠲᠦᠯᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] эртлэх 的使动
 态。

эртлэх **ᠡᠷᠲᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]提前，赶早，提早，趁早，
 抢先。

эртгэх **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动]抢先，赶早，趁早，提前。

эртүүд **ᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠳᠦ** [副]参见 эртээр。

эртүүр **ᠡᠷᠲᠦᠭᠦᠷ** [副]参见 эртээр。

эртхэн **ᠡᠷᠲᠦᠬᠡᠨ** [形]эрт的小称；①相当早的，
 稍早的，略早的，较先的，较前的；②从前
 些的，较古的。

эртчлэх **ᠡᠷᠲᠦᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动]参见 эртчлэх。

эртэвтэр **ᠡᠷᠲᠦᠪᠲᠡᠷ** [形] ①稍早的，略早的，
 早一些的，较先的，较早的；②从前些的，
 较古的。

эртэг **ᠡᠷᠲᠦᠭ** 见 ～ хийх 参见 эртэлзэх。

эртэгнэх **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠨᠡᠬᠡ** [动]参见 эртэлзэх。

эртэгчин **ᠡᠷᠲᠦᠭᠡᠴᠢᠨ** I [名]两岁口的母黄羊

(或长尾黄羊).

эртэгчин **ᠡᠷᠲᠡᠭᠴᠢᠨ** || 见 ~ нум 小号号

эртэд **ᠡᠷᠲᠡᠳ** [副] ①早, 早已, 早就..., 早先, 早早地; 早些时候, 前些时: ~ уулзсан 早些时见了面; ~ ярилцаж шийдвэрлэсэн 早已商定; ②从前, 过去; 早期, 古代时, 很久之前.

эртэй **ᠡᠷᠲᠡᠢ** [形] 男子汉式的, 大丈夫气概的, 勇敢的, 刚毅的, 大胆的, 强壮的.

эртэлзэх **ᠡᠷᠲᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 往上 ~ 翘 ~ 翘, 一竖一竖, 一突一突, 一噘一噘.

эртэлчих **ᠡᠷᠲᠡᠯᠴᠢᠬ** [动] эртлэх 的完成体.

эртэс **ᠡᠷᠲᠡᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 эртэлзэх.

эртэлгүүлэх **ᠡᠷᠲᠡᠯᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эртэтгэх 的使动态.

эртэтгэх **ᠡᠷᠲᠡᠲᠭᠡᠬ** [动] эргтэх 的使动态.

эртэх **ᠡᠷᠲᠡᠬ** [动] 自恃, 倚仗, 自负.

эртэч **ᠡᠷᠲᠡᠴ** [形] 好赶早的; 一贯早起的; 一贯赶先动手的; 勤劳的, 勤快的.

эртэчлэх **ᠡᠷᠲᠡᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 趁早, 抢先, 赶早, 提前.

эртээд **ᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠳ** [副] 参见 эртээр.

эртээдхэн **ᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠳᠬᠡᠨ** [副] 只在前些时候, 只在不久前: би монгол дээр орчуулагдсан дэвтрий нь ~ уншсан юмсан 我只在不久前读了他的蒙译本.

эртээр **ᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠷ** [副] ①早, 早已, 早就..., 早先, 早早地; 早些时候, 前些时: өглөө ~ босох 清晨早起; ~ чингэж хэлэлцсэн 早就那样商量过了; ~ аваачсан 早先拿走了; 早已拿走了; ②从前, 过去, 早期, 古代, 很久之前.

эртээрхэн **ᠡᠷᠲᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠨ** [形] эртээр 的小称.

эрүй **ᠡᠷᠦᠢ** 见 ~ хуруйгүй ①乱七八糟的, 乱糟糟的; ②毫无头绪的, 乌烟瘴气的.

эрүү **ᠡᠷᠦᠦ** I [名]〈法〉①刑, 拷问, 拷打, 刑讯; ~ хор 刑罰; ~ тулгах 拷问, 刑审; 用刑; ~ шүүлт ①刑具; ②拷问, 刑讯; ~ гээр шийтгэх 判刑; 刑事判决; ②〈法〉刑事; ~ гийн гэмт хэрэг, ~ гийн хэрэг 刑事案件; ~ гийн хууль 刑法; ~ гийн колледи 刑事审判庭; ~ гийн

хуулийн ухаан 罪行调查学; ~ гийн хэрэгтэн 刑事犯; ~ гийн эрэн сурвалжлах 刑事问讯(处); ~ гийн ял 刑事罪; ~ гийн хэрэг эрхлэх цагдаа 刑警.

эрүү(н) **ᠡᠷᠦᠦ** II [名] ①〈解〉下巴, 下颚, 下颌; ~ ний шүд 下牙; ~ ний сахал 颞颥须; ~ яс 下颌骨; ~ мултрах 颌(骨)脱位; ~ эвдрэх 颌(骨)变形; ~ зуурах 咬牙; ~ засах, ~ заах, ~ салгах (做齿食时)卸下颌骨; ②炉底; ③铡刀床; 铁子木柄; ④(高地之)斜坡末端.

эрүүвч **ᠡᠷᠦᠦᠪᠴ** [名] 下颌托, 下颌套.

эрүүвчлэх **ᠡᠷᠦᠦᠪᠴᠢᠯᠡᠬ** [动] 带上下颌托, 套上下颌套.

эрүүгүйтэн **ᠡᠷᠦᠦᠭᠦᠢᠲᠡᠨ** [名]〈动〉无颞类.

эрүүдгэнэ **ᠡᠷᠦᠦᠳᠭᠡᠨᠡ** [名]〈植〉鹅绒藤.

эрүүдүүлэх **ᠡᠷᠦᠦᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ①эрүүдэх 的使动态; ②意同 эрүүдэгдэх.

эрүүдэгдэх **ᠡᠷᠦᠦᠳᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] эрүүдэх 的被动态; 受刑, 受拷打, 被拷问, 受刑讯.

эрүүдэл **ᠡᠷᠦᠦᠳᠡᠯ** [名]〈法〉拷问, 拷打, 刑讯, 上刑.

эрүүдэх **ᠡᠷᠦᠦᠳᠡᠬ** [动]〈法〉拷问, 刑讯, 用刑, 拷打.

эрүүл **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯ** I [形] 健康的: ~ бие 健康的身体; ~ хүн 健康人; ~ мэнд 健康的; ~ энх 康健, 平安, 安宁的; ~ эсэн; ①健康的; ②平安, 顺利的; ~ чийрэг 强健的, 健壮的; ~ ахуй 卫生; ~ ахуйн гимнастик 健身操; ~ ахуйтан 卫生学家; ~ янагуулагч 健康带菌者; ~ ийг хамгаалах газар 卫生局; 保健局; Эрүүлийг Хамгаалах Яам 卫生部.

эрүүл **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯ** II [形] 清醒的, 醒然的: ~ саруул 清醒的, 冷靜的; ~ сэтгэлт 思想健全的; 头脑清醒的; ~ бус хандлага 不正之风.

эрүүлжилт **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠵᠢᠯᠢᠲ** [名] ①〈医〉康复; ②〈医〉痊愈; ③〈法〉醒酒, 醒酒措施.

эрүүлжих **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠵᠢᠬ** [动] ①康复, 痊愈, 恢复健康; ②变清醒; ③醒酒; ④处罚, 刑罰.

эрүүлжүүлэгдэх **ᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠵᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] эрүүл-

жүүлэх 的被动态; 被送入醒酒所.

эрүүлжүүлэх **ᠡᠷᠦᠯᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрүүлжих 的使动态: ~ байр ①〈医〉保健所; ②醒酒所.

эрүүлжигдэх **ᠡᠷᠦᠯᠵᠡᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] эрүүлжих 的众动态.

эрүүлтэй **ᠡᠷᠦᠯᠡᠲᠡᠢ** [形] 健康的, 健全的; 正常的.

эрүүлч **ᠡᠷᠦᠯᠡᠴ** [名]〈动〉警犬, 猎犬.

эрүүлших **ᠡᠷᠦᠯᠢᠰᠢᠬᠡ** [动] ①健康起来, 痊愈起来, 健康恢复起来; ②清醒起来.

эрүүлшүүлэх **ᠡᠷᠦᠯᠢᠰᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрүүлших 的使动态.

эрүүлэг **ᠡᠷᠦᠯᠡᠭ** 见 ~ вен 〈解〉涡流静脉.

эрүүлэгдэх **ᠡᠷᠦᠯᠡᠭᠢᠳᠡᠬᠡ** [动] эрүүлэх II 的被动态.

эрүүлэх **ᠡᠷᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①эрэх II 的使动态; ②意同 эрэгдэх I.

эрүүлэх **ᠡᠷᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] ①参见 эрүүдэх; ②折磨, 强迫, 镇压, 压制.

эрүүцэр **ᠡᠷᠦᠭᠦᠴᠢᠷ** [名]〈解〉小下巴, 小下颌.

эрх **ᠡᠷᠬ** I [名] 权, 权利, 职权, 权能, 政权, 权力: ~ ёс 权力; улсын ~ 国家政权; сурах ~ 受教育权; амрах ~ 休息权; ардын ~, иргэний ~ 公民权; сонгуулийн ~ 选举和被选举权; сонгох ~ 选举权; сонгогдох ~ 被选举权; хувийн ~ 个人权利; ~ баригчид 掌权者, 当权者; 当局; ~ баригч нам 执政党; ~ ийг булаах 夺权; ~ олох 获得权利; ~ олгох 授权; ~ олгох бичиг 专利证书; ~ төгөлдөр 主权; ~ ийг эвдэх 剥夺权利; ~ мэдэл 权利, 职权, 特权; ~ тэгш 平等, 平权; ~ тэгшгүй 不平等, 不平权; ~ чөлөөний тэмцэл 解放斗争; ~ хэмжээ 权限; ~ зуй 法学; 法制; ~ үүрэг 职权; ~ тушаал 职权; ~ тушаал хөөцөлдөгч 野心家; ~ ямба 特权; ~ ашиг 权益; ~ алдах 丧失权利; ~ хасах 限制(削减)权力; 剥夺权力; ~ сүр 权势; ~ дарх (给有功者的) 权力, 特权; ~ тэмцэх 争权; ~ ийг эзлэх 掌权; 占权; ~ ийг эзэрхэх 占据(别人)权力; ~ ээр болгох ①恣意行事, 照

个人意愿行事; ②因势利导; ~ ээр аваачих 使按个人意愿进行, 纳入自己轨道; ~ энд орох 落入...的统治之下, 受制于人; < > - **чөлөө** 自由, 解放.

эрх **ᠡᠷᠬ** II [形] 娇生惯养的, 宠坏了的, 被溺爱的, 撒娇的, 任性的: ~ дураараа 随意的, 擅自的, 放肆的; ~ танхи, ~ танхил 娇气的, 娇惯的; ~ эмзэг 脆弱的; 娇弱的; ~ эмзэг эд 娇弱的物品; ~ хүүхэд 宠坏了的孩子, 被溺爱的孩子, 娇生惯养的孩子; аргагүйн эрхэнд 不得已, 不得不; < > ~ **ийг сурахаас бэрхийг сур** 娇生惯养不如艰苦锻炼.

эрх **ᠡᠷᠬ** III 见 ~ ялуу (车底的)前后梢撑.

эрх **ᠡᠷᠬ** IV [名] ①念珠; ②珠链.

эрхбиш **ᠡᠷᠬᠪᠢᠰ** [副] 一定, 必定, 务必, 必须, 不管怎样, 无论如何: миний даалгасан үүргийг ~ гүйцэтгэх хэрэгтэй 必须执行我所下达的任务; энэ хэрэг дээр чи ~ голлож хийх нь чухал 重要的是, 你务必以此为主来行事.

эрхгүй **ᠡᠷᠬᠦᠭᠦᠢ** [形·副] ①没有权的; ②一定, 务必, 必定, 必须; 不得不...: чи энэ ажлыг **өнөөдрийн дотор** ~ хийж дуусга 你在今天内务必把这件工作做完; **өнөө орой** ~ бороо орно 今晚必定要下雨; **өөрийн** ~ 情不自禁的; 不由自主的, 不由己的.

эрхий **ᠡᠷᠬᠢᠢ** [名] ①大拇指: ~ хуруу 大拇指; ~ дарах ①按手印; ②(转)留后手(指肥己或吝惜、节俭); ③(鸟禽之)后爪; ④(捕捉器上的)活门, 活扣.

эрхийвч **ᠡᠷᠬᠢᠶᠪᠴ** [名] ①大拇指上戴的板指, 大拇指指箍(射箭时戴用); (戴在拇指上的)戒指; ②(枝)轴承: гол ~ 滚珠轴承; морголцогт ~ 圆滚轴承; ③琴轸.

эрхийвчлүүлэх **ᠡᠷᠬᠢᠶᠪᠴᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрхийвчлэх 的使动态.

эрхийвчлэх **ᠡᠷᠬᠢᠶᠪᠴᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ①(射箭时)大拇指钩弦; ②(射箭时)大拇指上戴上板指(备射).

эрхийтэн **ᠡᠷᠬᠢᠲᠡᠨ** [名] 大拇指上戴的板指, 大拇指指箍(射箭时戴用).

эрхилэх **ᠡᠷᠬᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 见 эрхлэх III.

эрхлүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] эрхлэх I 的使动态: тусгай ажлыг ~ 令其担负特别工作.

эрхлүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] эрхлэх II 的使动态: 爱抚, 抚爱; 娇惯, 溺爱, 宠坏, 放任, 娇纵: ганц хүүгээ ~ 娇惯独子.

эрхлүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** III [动] эрхлэх III 的使动态.

эрхлэг **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭ** [形] 宠爱的, 溺爱的, 娇惯的, 任性的.

эрхлэгдэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** I [动] эрхлэх I 的被动态.

эрхлэгдэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** II [动] эрхлэх II 的被动态.

эрхлэгдэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** III [动] эрхлэх III 的被动态.

эрхлэгч **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] 负责人, 主管人; 主任; 管理员; (党务)部长; 经理; 主编: намын төв хорооны гадаад харилцааны хэлтсийн ~ 党中央对外联络部部长; консулын хэлтсийн ~ 领事司长; сонины ~ 报纸主编; аж ахуйн ~ ①企业经理; ②(军)司务长; клубын ~ 俱乐部主任; ~ ийн орлогч 副主任, 副经理.

эрхлэгчид **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠭᠴ** [名] эрхлэгч 的复数: хувийн аж ахуйн ~ 私营者们, 从事私营经济的人们, 个体经营者, 个体户.

эрхлэл **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠯ** [名] ①主持, 主办, 主管, 经营, 支配; ②校订, 校勘.

эрхлэлт **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠯᠲ** [名] 参见 эрхлэл.

эрхлэлцэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эрхлэх I 的共动态.

эрхлэнгүй **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠨᠭᠡᠢ** [形] 娇滴滴的, 撒娇的.

эрхлэнхэн **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠨᠬᠡᠨ** [形] 撒娇的: нас дөч гарч яваа боловч бие биедээ ~ суудаг хоёр билээ 虽年过四十, 但他俩经常互相撒娇.

эрхлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①主办, 支配, 主持, 管理, 掌管, 经营: ~ эрх 经营权; ~ арга 经营方法; ~ н удирдах 经营管理; ~ газар 管理局; 编辑部; энэ ажлыг тэр эрхэлнэ 他负责这项工作; ②从事于, 致

力于: мал, тариалангийн ажлыг ~ 从事农牧业; ③校订, 校勘.

эрхлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] ①撒娇, 任性, 娇惯, 放纵; 调皮: аавдаа ~ 对爸爸撒娇; ②嬉戏, 游戏; ③(家畜对熟人)嬉闹, 顽皮, 闹着玩.

эрхлэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** III [动] 戴念珠; 戴珠链.

эрхрэх **ᠡᠷᠬᠡᠷᠡᠬᠡ** [动] (伤处)胀痛.

эрхс **ᠡᠷᠬᠡᠰ** [名] 见 эрхэс II: ~ гол 天河; ~ эн улаан 丹毒.

эрхт **ᠡᠷᠬᠡᠲ** [形] 有权力的, 有职权的: ~ байгууллага 权力机关; ~ улс 主权国家; ~ гар (植)佛手.

эрхтэй **ᠡᠷᠬᠡᠲᠡᠢ** [形] 有权力的, 有职权的: бүрэн ~ 有全权的; тэгш ~ 平等的, 平权的; таслах ~ 有裁决权的; ~ гээ мэдэгдэх 保留权利.

эрхтэн **ᠡᠷᠬᠡᠲᠡᠨ** I [名] 掌握大权的人, 掌握统治权的人, 统治者, 君主, 领主: цэргийн ~ 军阀; 军国主义者; ~ дархтан 特权者, 特权派.

эрхтэн **ᠡᠷᠬᠡᠲᠡᠨ** II [名] (生)器官: хөдлөх ~ 运动器官; бэлгийн ~ 生殖器官; ~ дутуу (器官)残废的, 五官不健全的; таван ~ 五官; хүрэлцэх ~ -бие 感觉器官—身; үзэх ~ -нүд 视觉器官—眼; үнэрлэх ~ -хамар 嗅觉器官—鼻; сонсох ~ -чих 听觉器官—耳; амтлах ~ -хэл 味觉器官—舌; хөндий ~ 腹腔器官; тэнцвэрийн ~ 前庭分析器官(内耳的一部分); ◇ **эрхтний гар** (植)佛手.

эрхтэн **ᠡᠷᠬᠡᠲᠡᠨ** III [名] (天)地支.

эрхүүд **ᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠳ** [名] (宗)基督教徒.

эрхүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] эрхэх I 的使动态: 欺负, 得罪, 使吃亏, 使受屈, 使抱怨, 使情绪低落.

эрхүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] эрхэх II 的使动态.

эрхч **ᠡᠷᠬᠡᠴ** I [名] 掌权者, 统治者, 特权派.

эрхч **ᠡᠷᠬᠡᠴ** II 见 ~ хулгана (动)麝鼠.

эрхчих **ᠡᠷᠬᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] эрхэх I 的多次体.

эрхчлэх **ᠡᠷᠬᠡᠴᠢᠯᠡᠬ** (动)行使权力, 行使职权。

эрхшил **ᠡᠷᠬᠡᠰᠢᠯ** [名] ①随意, 任意, 任性, 恣意, 尽情; ②习惯, 癖好。

эрхших **ᠡᠷᠬᠡᠰᠢᠬ** (动) ①随意, 任意, 任性, 尽情, 恣意: дураар жаргаж ~ 尽情享受; ②(юунд-яхад) 习惯于..., 癖好于...: үйл ажилд дадаж ~ 做惯事情; юманд идээшиж ~ 吃惯东西; ③获得全权。

эрхшүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** (动) эрхших 的使动态。

эрхшээл **ᠡᠷᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯ** [名] ①统治, 支配, 控制: ~ийн дор 在...统治下, 在...支配下, 在...控制下; ~д нь автагдах 受其统治, 受其支配, 受其控制; ~дээ авах 置入自己支配下, 置于自己统治下, 置于自己控制下; ②权力, 作用, 势力; 权威, 威信: ~нь хэтрэх 权力过大, 权势过分; ~өгөх 授权; ~ийн газар, ~ийн хүрээ 势力范围。

эрхшээлт **ᠡᠷᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠲᠦ** [形] ①有权势的, 有权力的, 有权威的; ②管辖的, 控制的, 支配的, 统治的: ~бус 自主的, 独立的; ③〈语〉从属的: ~гишүүн 从属成分; ~өгүүлбэр 从属句; ~хувирал 接换。

эрхшээлтэн **ᠡᠷᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠯᠲᠦᠨ** [名] ①统治者, 支配者, 控制者, ②掌权者, 有权势者; ③权威(人士)。

эрхшээх **ᠡᠷᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬ** I (动) ①统治, 支配, 控制: ~авиа 〈语〉倚音; ~ай 〈语〉从属范畴; ②行使权力, 掌权, 施权势; 运用权威。

эрхшээх **ᠡᠷᠬᠡᠰᠡᠭᠡᠬ** II (动) 护痛, 防他人触及痛处。

эрхэвч **ᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠴ** I [名] (弦乐器的) 琴轸; 参见 эрхийвч。

эрхэвч **ᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠴ** II [名] 窗轴榫孔。

эрхэвчилэх **ᠡᠷᠬᠡᠶᠢᠴᠢᠯᠡᠬ** (动) ①戴板指儿; ②戴琴轸; ③用拇指钩(弓弦)。

эрхэлзнэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬ** I (动) эрхлэх I 的短暂体。

эрхэлзнэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬ** II (动) эрхлэх II 的短暂体。

эрхэлзнэх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠡᠵᠢᠨᠡᠬ** III (动) эрхлэх III 的短

暂体。

эрхэлцгээх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬ** I (动) эрхэлх I 的众动态。

эрхэлцгээх **ᠡᠷᠬᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠡᠬ** II (动) эрхлэх II 的众动态。

эрхэм **ᠡᠷᠬᠡᠮ** [形] ①至高无上的, 顶极的; 崇高的; 亟需的, 极有用的; 最贵重的; 最佳的, 极好的: алт бол ~эд мөн 金是最贵重物品; ~чухал асуудал 至关重要的问题; ~дээд 崇高的; ~үе 光辉灿烂的时代; ~цаг 全盛时期; ~сайн 最好的, 卓越的, 绝妙的, 杰出的; ~чанар 素质, 品质; улс төрийн ~чанар 政治素质; байлдааны ~ 战斗素质; ёс суртахууны ~ чанар 精神素质; ②尊敬的, 尊贵的, 敬重的: ~хүндэт 尊敬的, 尊贵的; ~хүндэт зочидоо! 尊贵的客人们! ~анд нөхөд 尊贵的朋友们(同志们); ~улс 贵国; ~сайд 尊敬的部长; ~ах 仁兄; ~доор 贵贱; ~ноён 阁下; ~дээд 殿下; ~нандин 崇高的; ~суртал 美德; ~төмөрлөг 贵重金属; ~морь 骏马; ~шилдэг 〈陈〉状元; ~чигийрмаа цэцэг 〈植〉兰花。

эрхэмлүүлэх **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** (动) ① эрхэмлэх 的使动态; ②意同 эрхэмлэгдэх。

эрхэмлэгдэх **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬ** (动) эрхэмлэх 的被动态。

эрхэмлэгч **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠭᠴ** [名] ①爱好...者, 特别喜欢...者; 崇尚...者, 讲究...者: энх тайвныг ~хүмүүс 爱好和平的人们; ②尊重...者, 敬重...者。

эрхэмлэл **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠯ** [名] ①尊重, 敬重, 崇敬, 重视, 注重, 推崇; ②珍视, 珍惜; 爱好, 爱惜, 讲究; ③主张。

эрхэмлэх **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠬ** (动) ①特别喜欢, 爱好; 特别重视; 崇尚; 讲究: сурахыг ~ 爱学习; ажил хөдөлмөр хийхийг ~ 爱劳动; ариун цэврийг ~ 讲卫生; ②尊重, 尊敬; 敬重: ~хүндэтгэх 尊重, 尊敬, 敬重。

эрхэмлэцгээх **ᠡᠷᠬᠡᠮᠯᠡᠵᠢᠭᠡᠭᠡᠬ** (动) эрхэмлэх 的众动态。

эрхэмнэх **ᠡᠷᠬᠡᠮᠢᠨᠡᠬ** (动) 参见 эрхэмлэх。

эрхэмсэг **ᠡᠷᠬᠡᠮᠢᠰᠡᠭ** [形] ①尊敬的, 尊贵的,

敬爱的; 优秀的; ~ ноён 尊敬的阁下; - бүтээл 优秀作品; 大作; ② 娇生惯养的, 被溺爱的, 撒娇的, 任性的; ~ хүүхэд 娇生惯养的孩子.

эрхэмсэгдүү *ᠡᠷᠬᠡᠮᠤᠰᠡᠭᠳᠡᠭᠦ* [形] ① 十分尊敬的, 十分可敬的, 很高贵的, 很尊贵的, 很可贵的, 特别珍贵的; ② 很任性的.

эрхэмсэглүүлэх *ᠡᠷᠬᠡᠮᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] эрхэмсэглэх 的使动态.

эрхэмсэглэх *ᠡᠷᠬᠡᠮᠤᠰᠡᠭᠯᠡᠬ* [动] 娇生惯养, 撒娇, 任性; 被溺爱.

эрхэмсэх *ᠡᠷᠬᠡᠮᠤᠰᠡᠬ* [动] ① 尊敬; ② 娇生惯养, 溺爱.

эрхэмших *ᠡᠷᠬᠡᠮᠤᠰᠢᠬ* [动] ① 变得贵重; ② 变得高贵, 变得尊贵.

эрхэн *ᠡᠷᠬᠡᠨ* [形] ① 极好的, 最好的; ② 尊敬的, 尊贵的, 敬爱的.

эрхэс *ᠡᠷᠬᠡᠰ* I [名] ① 动 雄黑貂; ◇ ~ хэрээ (动) 翔霖(鹤别名).

эрхэс *ᠡᠷᠬᠡᠰ* II [名] (天) 天体; тэнгэрийн ~ 天体; эрхсийн зам, эрхсийн гол 天河; эрхсэн улаан 丹毒.

эрхэх *ᠡᠷᠬᠡᠬ* I [动] 见怪, 抱怨, 受屈, 抱屈, 情绪不好, 发脾气.

эрхэх *ᠡᠷᠬᠡᠬ* II [动] ① 病伤复发; 疮尖; 发并发症; ② (妇女) 乳房分泌腺痛.

эрхэцгээх *ᠡᠷᠬᠡᠬᠡᠭᠡᠭᠡᠬ* [动] эрхэх I 的众动态.

эрхээх *ᠡᠷᠬᠡᠬᠡᠬ* [动] 参见 эрхүүлэх I.

эрхээч *ᠡᠷᠬᠡᠬᠡᠴ* [形] ① 娇生惯养的, 撒娇的, 任性的, 被溺爱的; ② (心思) 反复无常的, 多变的, 好心血来潮的.

эрцгээх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬ* I [动] эрэх I 的众动态.

эрцгээх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬ* II [动] эрэх II 的众动态.

эрцгээх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬ* III [动] эрэх III 的众动态.

эрцэх *ᠡᠷᠴᠡᠬ* [动] ① 寻思, 反复想, 左思右想; ② 怀念, 追忆, 回想, 思念.

эрч *ᠡᠷᠴ* I [名] 卷力, 捻力, 搓力, 上力, 缠力; зөв ~ 正捻力; буруу ~ 反捻力; ~ий нь чангалах 拧紧, 搓紧, 捻紧; ~ий нь хариулах 捻开, 拆开, 松开.

эрч(ин) *ᠡᠷᠴ(ин)* II [名] ① (理) 惯性; ~ инд хөдлөх 靠惯性前进; ② (本身之) 最大速

度, 最强力度; хар ~ ээрээ гүйх 以最快速度奔跑; ③ 力, 力度, 力量, 能力, 精力; ~ хүч 力量, 力度; ~тэй залуу 强壮有力的青年; ~ зориггоо бадруулах 鼓足干劲; ④ (转) 强度, 紧度, 紧张性, 猛烈性.

эрчгэр *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠷ* [形] 粗糙的, 很不平滑的, 起皱的.

эрчигнүүр *ᠡᠷᠴᠡᠭᠢᠩᠭᠡᠭᠦᠷ* [名] ① 陀螺; ② 纺锤; 纺车; 捻力机.

эрчидэх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] ① 搓, 捻; ② 鼓劲儿, 使劲儿; ③ 捻箭杆.

эрчийдэх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] 捻箭杆(以试好坏).

эрчийлгэх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠢᠯᠭᠡᠬ* [动] эрчийх 的使动态.

эрчийх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠬ* [动] 变粗糙, 粗糙起来, 起皱纹, 变得很不平滑.

эрчилзнэх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠢᠵᠢᠨᠡᠬ* [动] эрчлэх I 的短暂体.

эрчилцгээх *ᠡᠷᠴᠡᠭᠡᠢᠵᠡᠭᠡᠬ* [动] эрчлэх I 的众动态.

эрчим *ᠡᠷᠴᠢᠮ* I [名] ① 力, 力度, 能力, 精力; ② 能(量); 动力, 能源; ~ зүй 动力学, 电力学; 力能学, 动力工程; ~ хүч ① 力, 力度; ② 能; 动力; ~ хүчний ашиглалт 动力供应; ~ хүчний түгээлт 供电; ~ хүчний аж үйлдвэр 动力工业, 电力工业; ~ хүчний эх үүсвэр (булаг) 能源; ~ хэмжих 能量测定; 强度测量; ~ хүчний үйлдвэр 电厂; ③ 强度, 紧度, 张性, 猛烈性; 捻力, 卷力, 搓力, 上力; утасны ~ 线的捻力.

эрчим *ᠡᠷᠴᠢᠮ* II [名] 效力, 效率, 效能; ажлын ~ 工作效率.

эрчимгүй *ᠡᠷᠴᠢᠮᠭᠦᠢ* I [形] ① 无力的, 力度小的, 无能力的, 精力差的; 意志衰颓的; ② 无量量的; 无动力的, 无能源的; ③ 强度小的, 不紧的, 不紧张的, 不猛烈的; 捻力松的, 捻力小的, 上力松的, 捻搓得不紧的.

эрчимгүй *ᠡᠷᠴᠢᠮᠭᠦᠢ* II [形] 无效力的, 效率低的, 效能差的; ~ аж ахуй 粗放经济.

эрчимжилт *ᠡᠷᠴᠢᠮᠵᠢᠵᠢᠯᠲ* [名] 强化, 集约化; 集约化程度, 强化程度.

эрчимжих *ᠡᠷᠴᠢᠮᠵᠢᠵ* [动] ① 强化, 集约化;

эрчимжсэн аж ахуй 集约化经济; ② 获得动力, 获得能源; ③ 增强, 变紧, 加紧, 变猛; ④ 捻力增强, 捻力变大, 上紧.

эрчимжүүлэлт *эрчимжүүлэлт* [名] 强化, 集约化; 集约化的程度, 强化程度.

эрчимжүүлэх *эрчимжүүлэх* [动] эрчимжих 的使动态: ажлыг ~ 加强工作, 抓紧工作; 强化工作, 使工作集约化; эрчимжүүлсэн аж ахуй 集约化经济.

эрчимлэх *эрчимлэх* I [动] ① 增强, 加大力度, 增强精力; ② 增加能量, 增加动力, 增大能源; ③ 加紧, 抓紧; ④ 捻, 搓, 捻紧, 上紧.

эрчимлэх *эрчимлэх* II [动] 提高效率, 提高效能, 改进, 改善.

эрчимнэх *эрчимнэх* [动] 参见 эрчимлэх I、II.

эрчимт *эрчимт* [形] 强化的, 有强度的, 强度大的, 效率高的.

эрчимтэй *эрчимтэй* I [形] ① 有力的, 大力的, 有力度的, 精力充沛的, 有能力的: ~ болгох 集约化; ② 有能量的, 有能源的, 有动力的; ③ 紧的, 紧张的, 猛烈的, 激烈的: ~ ажиллах 紧张地工作; ④ 有捻力的, 有搓力的, 上力紧的.

эрчимтэй *эрчимтэй* II [形] 有效的, 效率高的, 有效能的.

эрчимшил *эрчимшил* [名] 强度.

эрчит *эрчит* [形] 参见 эрчтэй I、II.

эрчих *эрчих* [动] ① 寻思, 反复想, 左思右想; ② 追忆, 回想, 回忆, 怀念, 思念.

эрчлүүлэх *эрчлүүлэх* I [动] эрчлэх I 的使动态.

эрчлүүлэх *эрчлүүлэх* II [动] эрчлэх II 的使动态.

эрчлүүр *эрчлүүр* [名] 转轮, 飞轮, 转螺.

эрчлэгдэх *эрчлэгдэх* [动] эрчлэх I 的被动态.

эрчлэлт *эрчлэлт* [名] эрчлэх I 的名词.

эрчлэлцэх *эрчлэлцэх* [动] эрчлэх I 的共动态.

эрчлэх *эрчлэх* I [动] 搓, 捻, 捻上, 捻卷紧,

搓紧, 捻紧: эрчлсэн утас 搓紧了的线.

эрчлэх *эрчлэх* II [动] ① 显得强悍, 显出男子汉气魄; ② 长成男子汉, 成为大丈夫; ③ 分出男性; 挑出雌性.

эрчтэй *эрчтэй* I [形] 有捻力的, 有上力的, 上得紧的, 捻搓得紧的.

эрчтэй *эрчтэй* II [形] ① 有惯性的; ② 最大速度的, 最强力度的; ③ 有力的, 力度大的, 有能力的, 精力旺盛的.

эрчүүл *эрчүүл* [名] 男人们, 汉子们.

эрших *эрших* [动] (医) (女性) 男性化; (雌性) 雌性化.

эршүүд *эршүүд* [形] ① 坦率的, 直率的, 直截了当的; ② 忠诚的, 老实的.

эршүүдлэх *эршүүдлэх* [动] ① 表现, 坦率, 直率, 直截了当; ② 表现忠厚, 表现老实.

эршүүдхэн *эршүүдхэн* [形] 比较坦率的; 比较忠诚的, 较忠厚的.

эршүүлэх *эршүүлэх* [动] эрших 的使动态.

эрэвгэнүүлэх *эрэвгэнүүлэх* [动] эрэвгэнэх 的使动态.

эрэвгэнэх *эрэвгэнэх* [动] ① (稀疏草木) 摇来摆去, 轻轻摇动; ② 喉发痒.

эрэвгэр *эрэвгэр* [形] 参见 сэрэвгэр: ~ сэрэвгэр 稀的, 稀疏的; ~ модтой 树木稀疏的.

эрэг *эрэг* I [名] 岸; 悬崖峭壁: голын ~ 河岸; далайн ~ 海岸; эгц ~ 绝壁.

эрэг *эрэг* II [名] 螺旋; 螺旋; 螺钉: ~ тэй хадаас 螺丝钉; эр ~ 螺钉, 螺公; эм ~ 螺帽; 螺母; ~ гаргах 刻螺旋; ◇ ~ шураг 螺旋, 螺纹.

эрэг *эрэг* III 见 ~ муриг 孤傲的, 孤僻的, 怪癖的.

эрэгдүүлэх *эрэгдүүлэх* [动] эрэгдэх I 的使动态.

эрэгдэл *эрэгдэл* [名] 拧, 旋, 搓; эрэгдэх I 的名词.

эрэгдэлцэх *эрэгдэлцэх* [动] эрэгдэх I 的共动态.

эрэгдэс *эрэгдэс* [名] 粗杆子: модон ~ 木杆子.

эрэгдэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** I [动] ①拧紧, 拧上, 上紧, 旋紧; ②搓(手).

эрэгдэх **ᠠᠷᠢᠯ ᠴᠢᠷ** II [动] 位于岸边, 滨河, 滨海; 沿岸, 靠岸, 停船.

эрэгдэцгээх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳᠠᠳᠢ** [动] эрэгдэх I 的众动态.

эрэглүүлэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳᠠᠳ** [动] эрэглэх 的使动态.

эрэглэг **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] 螺旋的, 螺纹的; 螺钉的, 旋转的; ~ холбоос 旋切带.

эрэглэгт **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] 参见 эрэглэг.

эрэглэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] ①使形成岸; 使成峭壁; ②刻出螺旋.

эрэглээ **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名·形] ①〈生〉纤毛; ②〈医〉纤毛性的: ~ мөөгөнцөр 纤毛菌病; ~ мэнэн 软脑膜炎, 软膜蛛网膜炎; ~ эс 纤毛细胞.

эрэглээс **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名]〈生〉螺旋体.

эрэглээст **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形]〈生〉螺旋体的.

эрэглээстэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动]〈医〉患螺旋体引起的病, 得螺旋体病.

эрэглээтэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动]〈医〉患纤毛性疾病, 得纤毛病.

эрэгмэл **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] 螺旋形的; 旋转的: ~ шат 螺旋梯.

эрэгнэг **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] ①壁橱; ②餐橱; 板架.

эрэгтэй **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名·形] 男的; 男人: ~ хүн 男人; ~ хүүхэд 男孩; ~ эмэгтэй биенийн тамирчид 男女运动员们.

эрэгтэйчүүд **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 男人們.

эрэгцүүлэл **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 见 эргэцүүлэл.

эрэгцүүлэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] 见 эргэцүүлэх.

эрэгцүүр **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 螺旋推进器; шураг ~ 螺旋桨.

эрэгцэг **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** I [名] 边子, 边框, (边缘之) 圈; 岸边; голын ~ 河岸.

эрэгцэг **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** II [形] 顽强的, 固执的, 刚愎的, 倔强的: ~ морь 倔强的马.

эрэгцэл **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 思索, 思考, 深思.

эрэгцэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] 见 эргэцэх.

эрэгцээ **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] 见 эргэцээ.

эрэгч **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] ①寻找者, 寻觅者; ②〈军〉探测器: мина ~ 探雷器; өндөр үелзлийн мина ~ 高频探雷器; ③选择器, 寻找机; дурангийн ~ 指挥镜; оруулгын ~ 进线选择器.

эрэгчин **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] 雄的, 公的, 牡的: ~ тахиа 雄鸡; ~ эмэгчин 雌雄, 公母; ◇ ~ эмэгчинээ үзэх 决一雌雄.

эрэл **ᠠᠷᠢᠯ** [名] 参见 эрэлт.

эрэлт **ᠠᠷᠢᠯ** [名] ①需要, 需求, 请求, 希望, 愿望: ~ шаардлага 需求; ~ хүсэлт 需求, 请求; 愿望; ~ хүсэлтийг хангах 满足愿望; ~ нийлүүлэлт 供求; ~ оруулах 征询, 质询; ~ тавих (国会向政府提出的) 质问; ~ хүсэлтийг харгалаагүй үнэ 不二价; ~ асуух 质问; ~ өргөжих 扩大需求; ~ нийлүүлэлтийн харьцаа 供求比例关系; ②寻找, 寻找, 寻觅, 搜索, 搜寻: эрүүлчээр ~ ивуулах 用警犬进行搜索.

эрэлхийлэл **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 探索, 寻求, 追求.

эрэлхийлэлт **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [名] 参见 эрэлхийлэл.

эрэлхийлэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] 探索, 寻求, 追求.

эрэлхүү **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] ①勇敢的, 勇猛的, 刚勇的; ②逞强的, 蛮横的, 霸道的.

эрэлхүүлэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] эрэлхэх 的使动态.

эрэлхэг **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [形] ①勇敢的, 大胆的, 勇猛的: ~ зориг 大无畏精神, 勇敢精神, 英勇气概; ~ тэмцэл 英勇斗争; ~ баатарлагаар тэмцэх 英勇地进行斗争; ②强大的, 强盛的, 强有力的: ~ чадалтай улс, ~ зоригтой хүн 强盛的国家, 大胆的男子士.

эрэлхэглэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] 逞勇, 逞强, 表现勇敢, 表现勇猛.

эрэлхэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** [动] ①逞勇, 逞强, 蛮横, 霸道, 强行, 强制; ②高傲, 自负, 狂妄.

эрэлцэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** I [动] эрэх I 的共动态.

эрэлцэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** II [动] эрэх II 的共动态.

эрэлцэх **ᠠᠷᠢᠯᠠᠳ** III [动] эрэх III 的共动态.

эрэлч **ᠡᠷᠡᠯᠴ** [形] 寻求的, 寻觅的, 搜索的:
~ нохой 警犬.

эрэлчин **ᠡᠷᠡᠯᠴᠢᠨ** [名] 寻找者, 寻觅者, 搜索者.

эрэмбэ **ᠡᠷᠡᠮᠪᠦ** [名] ①地位, 职位, 品级; 阶;
②系例, 系统; 秩序, 次序, 条理;
(宗) 圣秩; ~ дараатай 有秩序的, 系统的,
井井有条的.

эрэмгий **ᠡᠷᠡᠮᠦᠭᠢ** [形] ①能干的, 强的, 强大的,
强有力的, 强盛的; ②勇敢的, 雄壮的,
大胆的, 无畏的.

эрэмгийдүүлэх **ᠡᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эрэмгий-
дэх 的使动态.

эрэмгийдэх **ᠡᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠳᠡᠬ** [动] 变逞强, 变好强;
称雄, 蛮横, 骄横, 目中无人, 欺凌人.

эрэмгийлэх **ᠡᠷᠡᠮᠦᠭᠢᠯᠡᠬ** [动] ①表现得能干,
逞能; ②表现得勇敢, 大胆, 无畏; 称雄.

эрэмгэлзэх **ᠡᠷᠡᠮᠦᠭᠡᠯᠵᠡᠬ** [动] 参见 эрмэлзэх.

эрэмдэг **ᠡᠷᠡᠮᠳᠡᠭ** [形] ①残废的, 畸形的, 伤
残的, 被损害的, 被残害的: ~ зэмдэг,
~ зэрэмдэг 残疾(的); ~ биетэй 残疾;
②病弱的, 沉痾缠身的, 病残的.

эрэмхий **ᠡᠷᠡᠮᠬᠢ** [形] 参见 эрэмгий.

эрэмцэл **ᠡᠷᠡᠮᠴᠡᠯ** [名] 沉湎, 迷恋, 沉醉, 沉
溺, 入迷.

эрэмцэх **ᠡᠷᠡᠮᠴᠡᠬ** [动] 沉湎, 迷恋, 沉醉, 沉
溺, 入迷; 恋恋不舍.

эрэмшл **ᠡᠷᠡᠮᠰᠢᠯ** [名] ①骄矜, 自负, 骄横,
逞强; ②倚仗, 仗恃.

эрэмших **ᠡᠷᠡᠮᠰᠢᠬ** [动] ①骄矜, 自负, 骄横,
逞强; ②倚仗, 仗恃, 仗势.

эрэмшүүлэх **ᠡᠷᠡᠮᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эрэмших 的使
动态.

эрэмээх **ᠡᠷᠡᠮᠡᠬ** [动] 沉湎, 入迷, 迷恋, 沉
醉, 沉溺.

эран **ᠡᠷᠠᠨ** [名] ①纪元; 世纪; ②时代: ~ Ye
时代; ③(地)代: эртний төрмөлийн ~
古生代.

эрэнд **ᠡᠷᠠᠨᠳ** [名] (植) 蓖麻; ~ ийн тос 蓖麻
油.

эрэнцэх **ᠡᠷᠠᠨᠴᠡᠬ** [动] 双腿换跳, 双腿轻跳.

эрэх **ᠡᠷᠡᠬ** I [动] ①找, 寻找, 寻觅; 寻求,

搜索, 探索, 探求: ~ хайх 寻找, 寻求;
~ н лавлах 查询; ~ н мэдээлэх 情报收
集; хэрэг явдлын зүй зохисыг хянан
~ 探索事物规律; арга ~ 寻求办法;
алдуул малыг ~ 寻找丢失的牲畜; ◇
~ сүвэгчлэх, ~ сурвалжлах, ~
сурах 寻求, 探访, 探求; ②请求, 恳求,
需求, 希望, 期待; 指望: амрыг ~ 请安,
问安, 问候; эрхэм сайдын амрыг эрж
хүндлэн ёслол 向尊敬的部长问安致敬.

эрэх **ᠡᠷᠡᠬ** II [动] ①打搅棒(用棍子把绳子绞
紧); ②(用绳索等)捆紧, 缠紧; ③(用螺
旋)旋紧, 钉住, 固定住.

эрэх **ᠡᠷᠡᠬ** III [动] 挖地洞: газар ~ 挖地洞.

эрэх **ᠡᠷᠡᠬ** IV [动] (妇女)乳房分泌腺痛.

эрээ **ᠡᠷᠡᠭᠡ** I [名] 客气, 拘谨, 恭敬; 节制,
禁忌, 忌讳: ~ цээргүй 肆无忌惮的, 赤
裸裸的, 悍然; 不客气的, 不拘束的;
~ гээ алдах ①受人控制, 被人掌握; ②
违犯规章, 恣意妄为, 恣无忌惮; ③厚颜
无耻, 不知羞耻; ④失礼, 不客气, 无拘无
束.

эрээ **ᠡᠷᠡ** II [名] 鱼群.

эрээ **ᠡᠷᠡᠭᠡ** III [名] 参见 эрээдэс.

эрээвэр **ᠡᠷᠡᠭᠡᠪᠦᠷ** [形] 花不接登的; 眼花缭乱
的: ~ хураавар ①杂物, 大杂拌, 大杂
烩; ②眼花缭乱的.

эрээгүй **ᠡᠷᠡᠭᠡᠭᠦᠢ** [形] ①不客气的, 无拘无
束的, 不拘礼貌的; ②厚颜无耻的, 不知
羞耻的; ③肆无忌惮的, 赤裸裸的, 恣意
妄为的, 悍然.

эрээгч **ᠡᠷᠡᠭᠡᠭᠢ** [形] (牧) 斑色的, 花的(雌性
动物): ~ үнээ 花母牛.

эрээдүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эрээдэх 的使动
态.

эрээдэс **ᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠰ** [名] 扳子; ②擀棍(绞紧
绳子的木棒儿).

эрээдэслэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠰᠢᠯᠡᠬ** [动] 拧紧; (用擀棍)
绞紧.

эрээдэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** [动] 监视, (怀疑地)注视.

эрээлж **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵ** [名] 条花绸.

эрээлжих **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠬ** [动] ①呈现五光十色; ②

参见 эрээлжлэх.

эрээлжлүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрээлжлэх 的使动态.

эрээлжлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] 目眩, 眼花, 眼花缭乱, 眼里呈现五光十色: нүд ~ 眼花, 眼花缭乱.

эрээлжмэл **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠮᠡᠯ** [形] 五光十色的, 令人目眩的, 眼花缭乱的.

эрээлзнэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** I [动] эрээлэх I 的短暂体.

эрээлзнэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠨᠡᠬᠡ** II [动] эрээлэх II 的短暂体.

эрээлүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** I [动] эрээлэх I 的使动态.

эрээлүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** II [动] эрээлэх II 的使动态.

эрээлцгээх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** I [动] эрээлэх I 的众动态.

эрээлцгээх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠭᠡᠬᠡ** II [动] эрээлэх II 的众动态.

эрээлчих **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** I [动] эрээлэх I 的完成体.

эрээлчих **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠴᠢᠬᠡ** II [动] эрээлэх II 的完成体.

эрээлэгдэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] эрээлэх I 的被动态.

эрээлэлцэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эрээлэх I 的共动态.

эрээлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** I [动] ①猜疑, 疑心; ②客气, 拘谨, 拘束, 拘泥; ③禁忌, 戒除, 忌讳.

эрээлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** II [动] ①呈现花色, 呈现斑斓色彩, 显得五光十色、花花绿绿、显出花条纹: газар ~ н харагдах 大地呈现斑斓色彩; ②染成(画成抹成)花色、花花绿绿、五光十色、色彩斑斓、花条纹: элдэв будгаар ~ 用各种颜料画出斑斓的色彩.

эрээн **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨ** [形·名] ①花色的, 花斑色的, 斑斓色彩的, 五光十色的, 花花绿绿的: ~ давуу 花布; ~ алаг 花色的, 花花绿绿的, 五光十色的; ~ мяраан, ~ тарлан, ~ цоохор 五光十色的, 花色

的, 色彩斑斓的, 花斑色的; - цоохор болгох 使色彩斑斓, 使布满花斑; ~ шувуу <动> 五斑鸟; ~ шувуухай <动> 花身(鸚鵡别名); ~ хүрэн <动> 虎脚; ~ удвал цэцэг <植> 绣线菊花; ②(人心之) 花样, 名堂, 歹毒: ◇хүний ~ дотроо, могойн ~ гаднаа 人心隔肚皮.

эрээндүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрээндэх 的使动态.

эрээндэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨᠳᠡᠬᠡ** [动] 显得过分花, 变得过于花花绿绿.

эрээнтүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрээнтэх 的使动态.

эрээнтэй **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠢ** [形] ①带有恶意的, 居心不良的; ②不祥的, 有灾殃的.

эрээнтэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠨᠲᠡᠬᠡ** [动] 呈现五光十色, 显得花花绿绿, 现出花斑色, 现出斑斓色彩.

эрээс **ᠡᠷᠡᠭᠡᠰ** I [名] (绞紧用的) 绞绳, 绞索.

эрээс **ᠡᠷᠡᠭᠡᠰ** II [名] 螺旋纹.

эрээслүүр **ᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] 绞杆.

эрээслэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠰᠯᠡᠬᠡ** [动] 勒紧绞绳, 勒紧捆绳.

эрээтэй **ᠡᠷᠡᠭᠡᠲᠡᠢ** [形] 有节制的, 拘谨的, 拘束的, 客气的.

эрээчих **ᠡᠷᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ①弄污, 乱画, 乱涂; (转) 草写, 写得龙飞凤舞, 写得潦潦草草; ②эрээлэх II 的多次体.

эрээчүүлэх **ᠡᠷᠡᠭᠡᠴᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эрээчих 的使动态.

эс **ᠡᠰ** I [名] <生> 细胞: нэг ~ т 单细胞的; олон ~ т 多细胞的; цусны улаан ~ 红血球; цусны цагаан ~ 白血球; ~ судлал 细胞学; ~ ийн бие 细胞体; ~ ийн онол 细胞学说; ~ ийн бөөм, ~ ийн гол 细胞核.

эс **ᠡᠰ** II [小] 不, 不是, 没, 没有: ~ мэдэх 不知道; ~ гүйцэв 没有完成; ~ тусах <语> 不及物; ~ төгссөн цаг <语> 未完成时; ~ тухайлах <语> 不定的; ~ тухайлах байдал <语> 不定体; ~ тухайлах төлөв <语> 不定式.

эсвэл **ᠡᠰᠦᠪᠡᠯ** [连] 不然的话, 要不就..., 否则, 或者, 反之: чи үлд, ~ бид хамт

явья 你留下来, 不然的话我们一起走.

эсвээс **ᠡᠰᠪᠡᠭᠡᠰ** [连]〈书〉参见 эсвэл.

эсгий **ᠡᠰᠬᠡᠶ** [名] 毡子: ~ хийх 制毡子; ~н үйлдвэрлэл 擀毡生产; ~ дарах 擀毡子; ~ дарагч 擀毡工人, 制毡工人; ~ оймс 毡袜子; ~ дэвсгэр 毡垫子, 毡褥子; ~ малгай 毡帽; ~ гутал 毡靴; ~ хэмнэг 毡斗篷, 毡雨衣; ~ туургаган 住毡房的人(指住毡房的人).

эсгийлэх **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠯᠡᠬ** [动] 制毡, 擀毡.

эсгийрэх **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠷᠡᠬ** [动] ① 擀毡, 呈毡状; ② 糠: лууван ~ 萝卜糠了; ③ (转) 密集, 密布: үүл ~ 云彩密布.

эсгийч(ин) **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠴ(ᠢᠨ)** [名] 毡匠, 制毡工人.

эсгүйдэл **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠯ** [名]〈医〉血球缺乏(症), 血球缺乏现象; 细胞失力症: эр ~ 精子失力.

эсгүйдэх **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠳᠡᠬ** [动]〈动〉血球缺乏.

эсгүйтэх **ᠡᠰᠬᠡᠶᠢᠲᠡᠬ** [动]〈医〉患血球缺乏症.

эсгүл **ᠡᠰᠬᠡᠭᠤᠯ** [连] 参见 эсвэл.

эсгүүл **ᠡᠰᠬᠡᠭᠤᠯ** [连] 参见 эсвэл.

эсгүүлэх **ᠡᠰᠬᠡᠭᠤᠯᠡᠬ** I [动] эсгэх II 的使动态.

эсгүүлэх **ᠡᠰᠬᠡᠭᠤᠯᠡᠬ** II [动] эсгэх I 的使动态.

эсгүүр **ᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠷ** I [名] ① 裁刀, 鬚刀: ~ хутаг 裁刀; ② (敬) 刀子.

эсгүүр **ᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠷ** II [名] 面起了, 酵母: мантууны ~ 馒头起了.

эсгүүрж **ᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠷᠵ** [名]〈化〉酒化酶, 酿酶, 发酵酶.

эсгүүрчин **ᠡᠰᠬᠡᠭᠦᠷᠴᠢᠨ** [名] 裁剪工, 剪裁师.

эсгэг **ᠡᠰᠬᠡᠭᠡ** [名]〈生、化〉酶, 酵素: ~ засал (医) 酶治疗.

эсгэггүй **ᠡᠰᠬᠡᠭᠡᠭᠦᠢ** [名]〈生化〉酶胚, 酶蛋白.

эсгэгдэх **ᠡᠰᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** I [动] эсгэх II 的被动态.

эсгэгдэх **ᠡᠰᠬᠡᠭᠡᠳᠡᠬ** II [动] эсгэх I 的被动态.

эсгэл **ᠡᠰᠬᠡᠯ** [名] ① 发酵; 发酸; ② 酵母, 面起

子.

эсгэлт **ᠡᠰᠬᠡᠯᠲ** [名] 参见 эсгэл.

эсгэлцэх **ᠡᠰᠬᠡᠯᠴᠡᠬ** I [动] эсгэх II 的共动态.

эсгэлцэх **ᠡᠰᠬᠡᠯᠴᠡᠬ** II [动] эсгэх I 的共动态.

эсгэлэн **ᠡᠰᠬᠡᠯᠡᠨ** [形] 酸的; 发酵的: ~ та-раг 酸奶浆; ~ ус 酸水, 酸汁; ~ шүүс 醋.

эсгэмэл **ᠡᠰᠬᠡᠮᠡᠯ** [形] 酸了的; 发酵的: ~ архи 发酵酒.

эсгэрэх **ᠡᠰᠬᠡᠷᠡᠬ** [动] 打口哨; (昆虫) 鸣叫: голио эс эс гэж ~ нэ 螞蚱吱吱叫.

эсгэх **ᠡᠰᠬᠡᠬ** I [动] 使发酸, 使发酵: мантуу ~ 发馒头; айраг ~ 使马奶发酵(制备奶酒); ~ хөрөнгө 酵母; ~ гурил 糶.

эсгэх **ᠡᠰᠬᠡᠬ** II [动] ① 裁剪: дээл ~ 裁剪衣服; тутлын түрний ~ 裁剪靴腰; ② (略) 切去, 割去, 割伤: гар ~ 割破手.

эсгэцгээх **ᠡᠰᠬᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** I [动] эсгэх I 的众动态.

эсгэцгээх **ᠡᠰᠬᠡᠵᠡᠭᠡᠬ** II [动] эсгэх II 的众动态.

эсгэчих **ᠡᠰᠬᠡᠵᠢᠬ** I [动] эсгэх I 的多次体.

эсгэчих **ᠡᠰᠬᠡᠵᠢᠬ** II [动] эсгэх II 的多次体.

эсер **ᠡᠰᠢᠷ** [名]〈政〉社会革命党人.

эскадр **ᠡᠰᠬᠠᠳᠢᠷ** [名]〈军〉分队队, 舰艇中队; 空军联队; 舰船队: далайн ~ 远洋舰队; оперативын ~ 特混中队(北约一些国家海军的); оператив - тактик пуужингийн ~ 战役战术导弹联队; сөнөөгч авиацийн ~ 战斗机联队; тусгай ~ 独立分队; 独立中队(英、美); хамгаалах усан хөлгийн ~ 警戒舰艇中队, 护航中队; үйлчилгээний усан хөлгүүдийн ~ 勤务舰艇中队, 保障舰艇中队; хаалтын ~ 封锁分队; 封锁中队.

эскадриль **ᠡᠰᠬᠠᠳᠢᠷᠢᠯ** [名]〈军〉大队; 中队(美英空军): алсаас бай илрүүлэх радиолокацийн нэсэх ~ 航母预警中队; баазын үйлчилгээний ~ 基地勤务大队; 基地勤务中队; дагах онгоцны ~ 僚机

дaдaй; дагуулах онгоцны ~ 长机大队; дайрагч ~ 攻击机中队; 强击机大队; завь эсэргүүцэх нисэх ~ 反潜飞机中队; 反潜航空兵大队; нисэх ~ 航空兵大队; 空军中队; онгоцны сумын ~ 飞弹大队; сургуулийн ~ 教练机中队; 教练机大队; тэнгисийн цэргийн флотын ~ 海军航空兵大队; холбооны ~ 通信飞行大队; хөдөө аж ахуйн ~ 农牧林飞行大队; эргүүлийн ~ 巡逻大队; 巡逻中队; ямарч агаарт нисэх ~ 全天候大队; 全天候中队.

эскадрон **ᠡᠰᠬᠠᠳᠢᠷᠣᠨ** [名]〈军〉骑兵连; 连: морин ~ 骑兵连; паркийн ~ 器材连.

эскалоп **ᠡᠰᠬᠠᠯᠣᠫ** [名]煎肉排.

эскиз **ᠡᠰᠬᠢᠰ** [名]①草图, 画稿, 草稿; 素描, 速写; (雕塑品的)雏形; ②(戏装、布景、建筑物等)草样; (技术)简图, 示意图.

эслэг **ᠡᠰᠯᠡᠭ** [名]①〈解〉细胞组织, 蜂窝组织; ~ийн судлал 细胞学; ②〈化、植〉纤维素, 纤维质.

эсминец **ᠡᠰᠮᠢᠨᠡᠴ** [名]〈军〉驱逐舰; шумбагч завь эсэргүүцэх ~ 反潜驱逐舰; радиолокацийн эргүүлийн ~ 雷达巡逻驱逐舰.

эсмэг **ᠡᠰᠮᠡᠭ** [名·形]①发酵的物质; ②发酵性的; ~ биж 发酵性消化不良.

эснэх **ᠡᠰᠨᠢᠬ** [动]①〈敬〉诞生, 降生; ②痊愈.

эсперанто **ᠡᠰᠯᠡᠷᠠᠨᠲᠤ** [名]世界语.

эсперанточид **ᠡᠰᠯᠡᠷᠠᠨᠲᠣᠴᠢᠳ** [名]提倡世界语者, 世界语专家.

эсрүү **ᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠦ** [名]参见 эсэргэнэ.

эсрэг **ᠡᠰᠢᠷᠦᠭ** [形]反对的, 违反的, 与…相反的, 反…的, 对着的, 迎着; 对抗的, 对立的; нүүр нүүрээрээ ~ харалцах 相对而视, 面面相觑; ~ хандах ①对着, 反着; ②背叛; ~ салхи 逆风, 顶风; ~ салхилах 刮逆风; ~ эс ирэх 迎面而来; ~ зогсох 对抗, 对立; ~ тавих 反抗, 反对, 对立; японы ~ дайн 抗日战争; хувьсгалын ~ 反革命(的); төрийн ~ 反政权(的); 反国家(的); шашны ~ 反宗教(的); шашны ~

суртал нэвтрүүлэг 反宗教宣传; шинжлэх ухааны ~ 反科学(的); - атак 〈军〉反攻击, 反冲击; ~ манёвр 〈军〉反机动; оперативын ~ манёвр 〈军〉战役反机动; ~ цохилт 〈军〉反突击; ~ хажуугийн ~ цохилт 侧翼反突击; ~ тагнуул 〈军〉反侦察, 反谍报; ~ тагнуулч 反谍报人员; ~ ажиллагаа ①对抗行动, 抗击, 抵抗; ②反作用, 反作用力; ③反应; ~ давшилт, ~ дайралт 〈军〉反攻; ~ бослого 起义; ~ бүлэг 反对集团, 反对派; ~ тэсрэг явалцах 相对着走动; ~ тэсрэг гүйлдэх 相对着跑, 跑过来跑过去; ~ тэсрэг салхилах 刮逆风; ~ тэсрэг тэмцэл 不调和的斗争, 坚决的斗争; ~ атга 一捧, 一掐; ~ дүр 反面(人物)形象; ◇ ~ бием 抗体; ~ тэсрэг 相反的, 反着的, 对着的; 逆着的, 迎着; 对抗的, 反抗的, 不调和的.

эсрэгпассат **ᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠡᠫᠤᠰᠠᠳᠤ** [名]反信风.

эсрэгцэл **ᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠴᠡᠯ** [名]对峙, 对立; цэргийн ~ 军事对峙.

эсрэгцэх **ᠡᠰᠢᠷᠦᠭᠴᠢᠬ** [动]对抗, 对立, 对峙; ~ шинж 对抗症状.

эст **ᠡᠰᠲ** [形]〈生〉细胞的: нэг ~ 单细胞的.

эстетизм **ᠡᠰᠲᠡᠳᠢᠵᠢᠮ** [名]唯美主义.

эстетик **ᠡᠰᠲᠡᠳᠢᠬ** [名]美学, 审美学.

Эстони **ᠡᠰᠲᠣᠨᠢ** [名]①爱沙尼亚; ②爱沙尼亚人.

эстрад(а) **ᠡᠰᠲᠢᠷᠠᠳ** [名]①台, 舞台; 主席台, 审判台; ②游艺节目, 小型文艺节目; олон улсын ~ 国际舞台.

эстроген **ᠡᠰᠲᠢᠷᠣᠭᠡᠨ** [名]〈生、化〉雌激素.

эстрон **ᠡᠰᠲᠢᠷᠣᠨ** [名]〈化、药〉雌激素.

эстэс **ᠡᠰᠲᠡᠰ** [名]〈医〉细胞炎.

эстэх **ᠡᠰᠲᠡᠬ** [动]形成细胞, 生成细胞.

эсхүл **ᠡᠰᠬᠦᠯ** [连]见 эсхүүл.

эсхүүл **ᠡᠰᠬᠦᠯᠤ** [连]否则, 不然的话, 要不就…; 反之, 或者, 或是: чи ир, ~ би очье 你来, 或者我去; та цай ууна уу ~ айраг ууна уу 您喝茶, 或是喝马奶酒.

эсэг **ᠡᠰᠡᠭ** [名] ①酸饮料；②酸马奶；③发酵的面团，酵母，糍。

эсэглэн **ᠡᠰᠡᠭᠯᠡᠨ** [形] 见 эсгэлэн.

эсэл **ᠡᠰᠡᠯ** [名]〈化〉氧化物。

эсэлдэх **ᠡᠰᠡᠯᠳᠡᠬ** [动] 氧化：～ урвал 氧化反应。

эсэлж **ᠡᠰᠡᠯᠵ** [名]〈化〉纤维素。

эсэн **ᠡᠰᠡᠨ** [形] 安好的；平安的；健康的；～ мэнд буцаж ирэв 平安归来了；◇ ～ мэнд, энх ～ 平安(的)，安好(的)；эрүүл ～ 健康(的)，康健(的)；～ бу-сан 五花八门的，各种各样的，不三不四的。

эсэнгэр **ᠡᠰᠡᠨᠭᠡᠷ** [名]〈医〉细胞瘤。

эсэнгэртэх **ᠡᠰᠡᠨᠭᠡᠷᠲᠡᠬ** [动]〈医〉患细胞瘤。

эсэнжүүлэх **ᠡᠰᠡᠨᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] 使健康，使平安：～ гэрээ 卫生公约。

эсэнцэр **ᠡᠰᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]〈医〉参见 эсэнгэр。

эсэрваа **ᠡᠰᠡᠷᠪᠠᠭ** [名] ①婆罗门教的天神；②凶：～ нүх 凶门。

эсэргүү(н) **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠦ** [形] ①对面的，对着的，迎着；逆的，反对的，反的，反抗的，违反的，对抗的；悖谬的：хувьсгалын ～ 反革命；～ үзэл санаа 悖谬的思想；～ цэрэг 敌兵；②将来的，未来的，下次的：～ н жил 下一年，来年。

эсэргүүлэл **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠡᠯ** [名] 参见 эсэргүүцэл。

эсэргүүцүүр **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠦᠷ** [名]〈医〉抗生素：ян ～ 抗生素；чичрэг ～ 安替比林(解热镇痛剂)。

эсэргүүцэгдэх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠳᠡᠬ** [动] эсэргүү-цэх 的被动态。

эсэргүүцэгсэд **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠦᠰᠡᠳ** [名] 反对者，反抗者，抵抗者，对抗者(复数)。

эсэргүүцэгч **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠦᠴ** [名] ①抵抗者，反抗者，反对者，抗拒者，违反者：～ этгээд 反动分子，反对派；②抗议者，抗议人；③防腐(法)，防止化脓(法)，伤口消毒(法)；防腐剂，防止化脓剂；газ ～ 防毒面具。

эсэргүүцэл **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭ** [名·形] ①反，抵抗，反对，反抗，违反，违背，抗拒；дайсны

ширүүн ～ тэй тулгарах 遇到敌人的强烈抵抗；②〈法〉抗议，异议：(чанга) хатуу ～ 强烈抗议；～ тавих 提抗议；эсэргүүцлийн цуглаан 抗议集会；③阻力；〈电〉电阻；抗…的强度；аливаа бэрхшээл эсэргүүцлийг даван туулах 克服一切困难和阻力；эсэргүүцлийн хэмжээ 〈电〉电阻值；阻防值；～ илтгэцүүр 〈电〉电阻系数；④反对的，反抗的，对抗的，敌对的；～ бөх 摔跤对手；～ дайсан 敌人；～ этгээд 异己分子，敌人；⑤对手。

эсэргүүцэлдүүлэх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠦᠯᠳᠡᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] эсэргүүцэлдэх 的使动态。

эсэргүүцэлдэх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠦᠯᠳᠡᠬ** [动] эсэргүүцэх 的互动态。

эсэргүүцэлт **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠡᠯᠲ** [形] 对抗的，对立的，矛盾的。

эсэргүүцэх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭ** [动] ①反，抗拒，抵抗，违反，违背，反抗，反对：хууль дүрмийг ～ 违反法规；зудыг ～ 抗灾；өвчнийг ～ 抗病；эсэргүүцсэн үг〈法〉反诘，反问；②提出抗议。

эсэргүүцэгчээх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠯᠴᠢᠭᠡᠭᠴᠡᠬ** [动] эсэргүүцэх 的众动态。

эсэргүүч **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠴ** [名] 反…者，反抗者，反对者，抗拒者，抵抗者，违反者：хувьсгалын ～ 反革命分子。

эсэргүүчүүд **ᠡᠰᠡᠷᠭᠦᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] эсэргүүч 的复数。

эсэргэн **ᠡᠰᠡᠷᠭᠡᠨ** [形] 将来的，未来的，下次的：～ зун 来年夏天，明年夏季。

эсэргэнэ **ᠡᠰᠡᠷᠭᠡᠨᠡ** [名]〈医〉疹，斑点：улаан ～ 猩红热；ягаан ～ 紫癜；～ туурах 发疹。

эсэргэнэтэх **ᠡᠰᠡᠷᠭᠡᠨᠡᠲᠡᠬ** [动]〈医〉出疹，出斑疹。

эсэсчүүд **ᠡᠰᠡᠰᠴᠢᠭᠦᠳ** [名] (希特勒德国的)党卫军分子。

эсэх **ᠡᠰᠡᠬ** I [动] 发酵，发酸。

эсэх **ᠡᠰᠡᠬ** II [动] 否，不…；мэдэх ～? 是否知道？知不知道？болох ～? 是否可以？可否？бий ～? 是否有？有否？явах ～ээ

өөрөө мэд! 你自己决定走不走吧! тэнд хүнбий ~ нь мэдэгдэхгүй 不知道那里是否有人.

эсээ ᠡᠰᠡᠭᠡ [名]〈语〉短论, 随笔, 小品文, 时评.

эталон ᠡᠲᠠᠯᠠᠨ [名] ①〈技、理〉标准, 标准器, 标准尺, 原尺; ②〈转〉现成的样子, 刻板的公式.

этан ᠡᠲᠠᠨ [名]〈化〉乙烷.

этанол ᠡᠲᠠᠨᠣᠯ [名]〈化〉乙醇.

этгэр ᠡᠲᠦᠭᠦᠷ [形]向上卷起的, 往上翘起的, 翘起的: ~ үзүүртэй зүү 尖翘起的针; ~ онь 翘橡; ~ урт ширээ 翘头案(桌).

этгээд ᠡᠲᠦᠭᠡᠳ [名·形] ①方面, 部分: хоёр ~ ээс нь 从两方面; дайсан ~ 敌方; зүүн ~ ①左方, 左面; 东部; ②左派; зөв ~ 正面; ③分子, 派, 人, 人员(多为贬义); зарим ~ 某些人; хувьсгалын эсэргүү ~ 反革命分子; хэрэгтэн ~ 罪犯, 案犯; хорт ~ 危险分子, 危害分子; хөрөнгөтний ~ 资产阶级分子; ④另外的; 古怪的; 奇特的, 别扭的, 悖谬的: ~ зантай 脾气古怪的; 性格孤僻的; ~ хэл 隐语; ~ үг 行话, 黑话, 暗语; ~ үг хэллэг 行话词语; ~ үгийн сан 行话词汇; ~ хөдөлгөөн 乖僻行为; ~ хүн 怪人.

этгээддэх ᠡᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠳᠦᠬ [动]显得太古怪, 变奇特, 变别扭, 悖谬.

этгээдлүүлэх ᠡᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] этгээдлэх 的使动态.

этгээдлэх ᠡᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠯᠡᠬ [动]表现得古怪、奇特、别扭、悖谬.

этгээдхэн ᠡᠲᠦᠭᠡᠳᠦᠬᠡᠨ [形]较古怪的, 较奇特的, 较别扭的, 较悖谬的.

этгээдэрхүү ᠡᠲᠦᠭᠡᠳᠡᠷᠬᠦᠭᠦ [形]表现独特的, 表现奇特的, 表现古怪的, 有些别扭的.

этийлгэх ᠡᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ [动] этийх 的使动态.

этийх ᠡᠲᠢᠶᠢᠬ [动]向上蜷曲, 向上翘起, 翘起.

этил ᠡᠲᠢᠯ [名]〈化〉乙(烷)基.

этиламин ᠡᠲᠢᠯᠠᠮᠢᠨ [名]〈化〉乙胺.

этиланглин ᠡᠲᠢᠯᠠᠨᠭᠢᠯᠢᠨ [名]〈化〉氮丙环, 次

乙亚胺.

этилен ᠡᠲᠢᠯᠡᠨ [名]〈化〉乙烯.

этиленгликоль ᠡᠲᠢᠯᠡᠨᠭᠢᠯᠢᠭᠢᠯᠢ [名]〈化〉乙二醇, 甘醇.

этноги ᠡᠲᠦᠨᠭᠢ [名]民族学, 人种学.

этнографи ᠡᠲᠦᠨᠭᠢᠮᠣᠩᠭᠢ [名] ①民族志学, 人种志学; ②民族志, 人种志; (某一民族、种族的)民俗文化.

этнографич ᠡᠲᠦᠨᠭᠢᠮᠣᠩᠭᠢᠴᠢ [名]民族志学者, 人种志学者.

этрүүлэх ᠡᠲᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] этрэх 的使动态.

этрэх ᠡᠲᠦᠷᠡᠬ [动] ①接近完成, 临近成功, 到尾声阶段; ②(物之一头)举起, 翘起, 翘起.

этүгэн ᠡᠲᠦᠭᠡᠨ 见 ~ эх ①地, 大地; ②故乡.

этүүгэн ᠡᠲᠦᠭᠦᠭᠡᠨ 见 этүгэн.

этүүлэх ᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ I [动] этэх I 的使动态.

этүүлэх ᠡᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ II [动] этэх II 的使动态.

этүүр ᠡᠲᠦᠭᠦᠷ [名]剔挖器具, 抠扒用具, 钩子, 爪子, 把持钩.

этүүрдүүлэх ᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠦᠭᠦᠯᠡᠬ [动] этүүрдэх 的使动态.

этүүрдээнэх ᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠡᠨᠡᠬ [动] этүүрдэх 的短暂体.

этүүрдэх ᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬ [动](用工具)剔出, 挖出, 抠出, 扒出.

этүүрдэцгээх ᠡᠲᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠭᠡᠳᠦᠭᠡᠬ [动] этүүрдэх 的众动态.

этчих ᠡᠲᠦᠴᠢᠬ I [动] этэх I 的多次体.

этчих ᠡᠲᠦᠴᠢᠬ II [动] этэх II 的多次体.

этэгдэх ᠡᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠬ I [动] этэх I 的被动态.

этэгдэх ᠡᠲᠡᠭᠦᠳᠡᠬ II [动] этэх II 的被动态.

этэр ᠡᠲᠡᠷ [名]〈动〉公鹿.

этэх ᠡᠲᠡᠬ I [动]剔出, 挖出, 抠出, 寻出, 掏出, 扒出: ~ ухах ①剔, 挖, 掘; ②(转)企图, 打算, 设想.

этэх ᠡᠲᠡᠬ II [动]挑动, 挑起, 煽动.

этиуд ᠡᠲᠢᠭᠦᠳ [名]〈音、体〉练习, 习作.

эфедрин ᠡᠶᠡᠲᠡᠷᠢᠨ [名]〈生、化〉麻黄碱, 麻黄

素.

эфиоп **ᠶᠡᠮᠢᠮᠤ** [名] 见 埃иоп.эфир **ᠶᠡᠹᠢᠷ** [名] (化) 酯, 醚: ~ийн тос 香精, 芳香油, 挥发油; хүхрийн ~ 乙醚; энгийн ~ 醚; нийлмэл ~ 酯; эсэлж ~ 纤维素酯; 纤维素醚.эфиржүүлэх **ᠶᠡᠹᠢᠷᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] (医) 醚麻醉: 酯化作用.эх **ᠡᠬᠡ** I [名] ① 母亲: ~ эцэг 父亲和母亲, 双亲; төрсөн ~ 生母; тэжээсэн ~ ① 养母; ② 乳母; хөхөлт ~, хөхүүлсэн ~ 乳母; хойт ~, хойтхи ~ 后母; дараа ~ 继母; хадам ~ ① 岳母, 丈母; ② 婆婆; нагац ~ 外婆, 外祖母; эмэг ~ 祖母; ~ийн охин дүү 小姨; ~ийн сүү 母乳; ~ийн ач 母亲的恩情; ~ийн хайр 母爱; эцэг ~ийн хороо (学校之) 家长委员会; ~ нийлхсыг хамгаалах явдал 如婴保健(事业); ~ барих (医) 接生, 助产; ~ барих ухаан (医) 妇产科学; 助产学; ~ барьсан ~ (医) 助产妇, 产婆; ~ баригч (医) 接生员, 助产士; ~ барих бага эмч 助产科医生; ~ барих амсар (хөөмий) 产门; ~ барих эмэгтэйчүүдийн байгууллага 妇产科学机构; ~ эрхт ёс 母系氏族, 母权制; ~ эрхт овог 母系氏族; ② 母(畜): ~ мал 母畜; төллөхөөс нь өмнө ~ малыг арчлан тэжээх 在产羔前照料母畜; ◇ ~ий нь эцээхгүй, тугалы нь тураахгүй 使母牛不减膘, 牛犊不消瘦(谓事情办得完满无损); ③ 祖先, 祖居; ~ орон, ~ нутаг ① 故乡; ② 祖国; ③ 发源地, 发祥地; ~ оронч ① 爱国的; ② 爱国者; ~ оронч үзэл 爱国主义, 爱国精神; ~ орны дайн 卫国战争; этүгэн ~ ① 地, 大地; ② 故乡; ~ оронч хүмүүс, ~ оронч зүтгэлтэн 爱国人士.эх(эн) **ᠡᠬᠡ** II [形] ① 开始的, 起源的, 本原的, 开头的, 起始的, 开初的, 头上的: ~ үүсвэр 前身, 始祖; ~ материал 基础资料; ~ сурвалж 基础; (河流之) 发源与出口; голын ~ 河流起源; хэргийн ~ 事情起源; ~ адаггүй, ~ толгойгүй 无头绪(的); 杂乱无章, ~ энд нь в 开头, 在开初, 开始时, 在头上; хоолойн

~ 管子头; номын ~ 卷首; 书的开头; энэ оны ~ ээр 今年年初; намрын ~ эн сар 秋季头月; ~ газар 大陆; 洲; ~ үүсвэр 起源, 发端; ~ үүсэл 素质; ~ газрын бамбай (地) 地质; ~ газрын мөстөл 大陆冰川; ~ газрын орон 内陆国; ~ газрын хаяавч(хүзүүвч) 大陆架; ~ ний галав (地) 太古代; ~ үлгэр 范例, 楷模, 模型; жагсаалын ~ 头排排头; ~ хэмжээ 规范, 标准; ~ хөрөнгө ① 本钱, 资本; ② 起子, 糰; ~ зах ① 开头; 边际; ② (转) 秩序, 头绪, 章法; ~ захаа алдах 失去秩序, 杂乱无章; 没大没小; ~ сүүлгүй 没头没尾(的), 漫无头绪(的); 摸不着头脑(的); ~ нээсээ (аваад) адагтаа хүртэл 从头至尾, 自始至终; ◇ ~ адаг 始末; 开头和结尾; ~ булаг 源泉, 来源, 根源, 起源; ④ 原文的, 原稿的, 草稿的: ~ бичиг 原文, 原著, 原稿, 草稿; бүрэн ~ ээр нь нийтлэх 原文刊载, 全文刊登; гэрээ бичгийн ~ 条约原文, 条约原本; ~ зохиох 起草, 拟稿; ~ зохиогч ① 起草人, 拟稿人; ② 文牍员; ~ данс 原账; 总账; ~ гаргах ① 起草, 拟稿; ② 规划, 拟订; ③ 打头, 领头, 开头.

эхил **ᠡᠬᠢᠯ** [名] (乐) 大提琴.эхир **ᠡᠬᠢᠷ** 见 参见 эхэр.эхлүүдэх **ᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动] эхлэх 的使动态.эхлүүр **ᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠦᠷ** [名] 起源; (棋) 开局; (乐) 开始曲.эхлэвэр **ᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠡᠷ** [名] ① (医) (疾病的) 发作; ② (陈) 开场白; 引言, 绪言, 序言; ③ (语) 成阻.эхлэгч **ᠡᠬᠡᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] ① 开创者, 首创者, 发起者; ~ хөгжим 短序曲; ② (乐) 棍(木乐器, 斗形).эхлэл **ᠡᠬᠡᠯᠡᠯ** [名] 起源; (棋的) 开局; (乐) 开始曲.эхлэлт **ᠡᠬᠡᠯᠡᠯᠲᠦ** [名] 开始, 开初, 起源, 本原, 开头, 起始; 创举, 发起, 首创: сарын ~ ээр 在月初; киноны ~ 电影开头.эхлэлцэх **ᠡᠬᠡᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] эхлэх 的共动态.эхлэх **ᠡᠬᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] 开始, 开头, 着手, 起源.

发源; 发起, 首创: ажил ~ 开始工作; хадлан ~ в 开始割草了; бичиж ~ 着手写; бага наснаас ~ н 从幼年开始, 自幼年起; салхи ~ н салхилах 起风; ~ н хөдлөх <军> 推进; ~ хуваарь <陈> (文章之) 起股; ~ байр <军> 出发阵地, 出发阵位; ~ зааг 发出地区; ~ район 出发地域.

эхлэцгээх **хүчирхэн** [动] эхлэх 的众动态.

эхлээр **хүн** [副] ① <牧> (仔畜与母畜) 一同, 一起, 一块; ② 用母乳: ~ тэжээх 用母乳喂养.

эхнэр **хүн** [名] 妻子, 夫人, 爱人; 妇人: ~ авах 娶亲; ~ аваагүй 未娶亲的, 单身(汉)的, 未成家(的); < ~ ийн ширээ> орд <天> 武仙座.

эхнэргүй **хүн** **хүн** [形] 单身的, 未娶妻的, 未成家的, 未婚的.

эхнэртэй **хүн** [形] 已婚的, 有妻子的.

эхристус **хүчирхэн** [名] 见 христус.

эхт **хүн** [形] 参见 эхтэй.

эхтэй **хүн** [形] ① 有开端的, 有起因的, 有缘由的; ② 来源于...的, 始于...的.

эхтээр **хүн** **хүн** [副] <牧> (仔畜和母畜) 在一起, (幼畜) 偎依在母畜身边.

эхүүвтэр **хүн** [形] 稍醇的, 稍浓的, 稍湿的.

эхүүдэл **хүн** [名] ① 毒鱼药(野生胡桃皮、叶制成), 毒饵; ② 治鱼病之药.

эхүүдэх **хүн** [动] (鱼) 吃毒鱼药, 食毒饵.

эхүүн **хүн** [形] 湿的: ~ цай 湿茶, 过浓的茶; ~ натри <化> 苛性钠.

эхүүхэн **хүн** [形] эхүүн 的小称.

эхцүүл **хүн** [名] 母亲们.

эхчим **хүн** [名] 引子: бичгийн ~ 引言, 序言, 前言.

эхчин **хүн** [名] 参见 эхцүүл.

эхчүүд **хүн** [名] 母亲们.

эхэлбэр **хүн** [形] ① 无止境的, 无穷尽的; 刚开始的; ② 充沛的, 充裕的.

эхэлзэргэнэ **хүн** [名] <动> 鸱鸺(阿拉伯类鸟).

эхэлзнэх **хүн** [动] эхлэх 的短暂体.

эхэлмий **хүн** [形] 参见 эхэлбэр.

эхэлмэр **хүн** [名] <牧> 早下(或初下)羔的母羊; 早下(或初下)接的母牛.

эхэлсэнчилэн **хүн** [形] (与...同时、同步)开始的, 开创的, 着手进行的.

эхэн **хүн** [名] 起初, 开始, 起源, 来源, 根源.

эхэр **хүн** 见 ~ татах 抽泣.

эхэрхүү **хүн** [形] 像母亲的, 母亲似的, 母性的.

эцгэд **хүн** [名] 父亲们, 祖先, 祖宗.

эцлэх **хүн** [动] 死亡, 灭亡, 告终; 破产, 破败, 没落.

эцтгэх **хүн** [动] эцтэх 的使动态.

эцтэх **хүн** [动] ① 终结, 完结, 停止, 告终, 告结, 终止; ② 寿终.

эцчих **хүн** [动] эцэх 的完成体.

эцэг **хүн** [名] ① 父亲: өвөг ~ 祖父; хандам ~ ① 岳父, 丈人; ② 公公; хойт ~ 继父; тэжээсэн ~ 养父; нагац ~ 外祖父; эцгийн эрхт ёс 父权制, 族长制; ~ эхнийн хороо 家长委员会; ~ өвөг 家长, 族长; эцгийн төрөл 父系亲族; ② <牧> 公(畜): ~ мал 公畜.

эцэгдэх **хүн** [动] 骂爹, 侮辱他人之父.

эцэглүүлэх **хүн** [动] эцэглэх 的使动态.

эцэглэх **хүн** [动] 祭酒(乳、茶): архи ~ 祭酒; сүү ~ 祭乳.

эцэл **хүн** [动] 参见 эцэлт.

эцэлгэх **хүн** [动] <陈> ① 致死; ② 毁灭, 销毁, 消灭, 毁坏, 破坏.

эцэлт **хүн** [名] 疲倦, 疲乏, 疲劳, 疲惫, 劳累: ~ цуцалтгүй 孜孜不倦的.

эцэн **хүн** [形] 瘦弱的, 瘦削的; 疲倦的, 疲惫的: ~ морь 瘦弱的马.

эцэнгэ **хүн** [形] 参见 эцэнхий.

эцэнгэр **ᠡᠴᠡᠨᠭᠡᠷ** [形] ① 极瘦削的, 十分消瘦的, 皮包骨头的; ② 十分疲倦的, 极度疲乏的, 非常劳累的.

эцэнгэрэх **ᠡᠴᠡᠨᠭᠡᠷᠢᠬᠡ** [动] 参见 эцэнхийрэх.

эцэнхий **ᠡᠴᠡᠨᠬᠢ** [形] ① 瘦削的, 消瘦的; ② 疲倦的, 疲乏的, 劳累的.

эцэнхийвтэр **ᠡᠴᠡᠨᠬᠢᠪᠲᠡᠷ** [形] 较瘦的, 瘦些的.

эцэнхийрэх **ᠡᠴᠡᠨᠬᠢᠷᠢᠬᠡ** [动] 瘦, 见瘦, 消瘦, 羸瘦.

эцэс **ᠡᠴᠡᠰ** [名] 结尾, 结果, 结束, 最后, 末端, 終了, 终结, 结局: хэргийн ~ 事情结尾, 事情结局; ~ болох ① 结束, 告终; ② (转) 死亡, 逝世; ~ болгох ① 使结束, 使终结; ② 歼灭, 消灭, 杜绝; уг явдлыг үүгээр ~ болгоё 就此结束这件事情吧; насы нь ~ болгох 使其亡命; хурлын ~ 会议结尾; эцсийн дүнд 最后结果, 最终结局; эцсийн үнэ 净价; эцсийн шийдвэр 结局; <法> 最终判决; эцсийн уралдааны эрх 决赛权; эцсийн протокол 最后议定书; эцсийн үе 最后, 最终时, 结束时; эцсийн үг (人) 临终的话; ~ болтол ① 至结束为止; ② 至死前; эцсий нь үзэх, эцсий нь харах ① 等到最后; 看最后结果; ② 等到他死; эцсийн эцэст 结果, 最后.

эцэсгүй **ᠡᠴᠡᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 没有结尾的, 没有终了的, 无结果的, 无结局的.

эцэслүүлэх **ᠡᠴᠡᠰᠢᠯᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эцэслэх 的使动态.

эцэслэл **ᠡᠴᠡᠰᠢᠯᠡᠯ** [名] ① 终结, 结束, 終了, 终止; ② 去世, 逝世, 寿终.

эцэслэх **ᠡᠴᠡᠰᠢᠯᠢᠬᠡ** [动] ① 结束, 终止, 終了, 完结; ② 去世, 逝世, 寿终.

эцэслэшгүй **ᠡᠴᠡᠰᠢᠯᠡᠰᠦᠭᠦᠢ** [形] 无终止的, 无穷尽的; 难以结束的, 难以终止的.

эцэст **ᠡᠴᠡᠰᠲᠦ** [副] 最后, 最终, 在结尾时, 在終了时, 结束时; ~ нь хүргэх 进行到底.

эцэстэл **ᠡᠴᠡᠰᠲᠡᠯ** [副] ① 到最后, 最终, 至终; 至结束为止; ② 至死, 临终前: насан ~ 临死前.

эцэстүүлэх **ᠡᠴᠡᠰᠲᠡᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] эцэстэх 的使动态.

эцэстэх **ᠡᠴᠡᠰᠲᠢᠬᠡ** [动] 参见 эцэслэх.

эцэх **ᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] ① 疲乏, 疲劳, 疲惫, 精疲力竭: ~ цуцах 疲乏, 劳累; ~ цуцахаа мэдэхгүй ажиллах 不知疲倦地工作; ② 瘦削, 消瘦.

эцэшгүй **ᠡᠴᠢᠬᠡᠭᠦᠢ** [形] 不知疲劳的, 不知劳累的, 孜孜不倦的.

эцээгдэх **ᠡᠴᠡᠭᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] эцээх 的被动态.

эцээрхэх **ᠡᠴᠡᠭᠡᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] 变瘦, 变瘦弱, 变枯瘦; 疲劳, 劳累.

эцээх **ᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] эцэх 的使动态.

эцээхэн **ᠡᠴᠡᠭᠡᠬᠡᠨ** [形] ① 消瘦的, 较单薄的; ② 适当的, 合适的, 适中的; 较好的.

эчих **ᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] 参见 очих.

эчнээ **ᠡᠴᠢᠨᠡ** [形] 背后的, 暗中的, 缺席的, 不在场的; 函授的: ~ гээр шийтгэх <法> 缺席审判; ~ гээр суралцах 函授学习; ~ анги 函授班; ~ боловсрол 函授教育; ~ салбар 函授部; ~ суралцагч 函授生; ~ сурах институт 函授学院; ~ тооцоо <经> (非现款的) 清算, 划拨, 冲账.

эчнээх **ᠡᠴᠢᠨᠡᠬᠡ** [形] 在背后的, 在暗中的.

эчих **ᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] эчих 的完成体.

эш **ᠡᠰᠢ** I [名] ① 柄, 把手, 把柄; ② 引证; 依据, 根据; 条件: ~ хийх ① 装把柄; ② 作依据, 作根据, 当作规章执行; ~ ёс 依据, 根据, 规矩, 规章; ~ авах, ~ олох 取得同意, 获准, 取得依据; ~ татах 引证, 引用; ~ татах үг <语> 引证, 引文; ③ (植物的) 茎; ④ (案件的) 依据, 线索; 原因.

эш **ᠡᠰᠢ** II [感] 唉, 唉呀; ~, би юу гэж ингэлээ! 唉呀, 我怎么这样做了!

эшelon **ᠡᠰᠢᠯᠡᠨ** [名] ① <军> 梯队: танкийн ~ 坦克梯队; ② 专用列车, 专用车队, 专用机队: галт тэрэгний ~ 专用列车; цэргийн ~ 军用列车 (机队, 车队).

эшлэх **ᠡᠰᠢᠯᠡᠬᠡ** [动] ① 安把手, 安柄: жадаа эшил! <军> 上刺刀! ② 按常规办事, 按部

就班, 循规蹈矩.

эшт **нлсб** [形] ①有柄的, 有把儿的; ②有杆的, 有桔的, 有茎的; ③有根据的, 有依据的: олон ~ үзэл 多元论.

эштэй **нлсн** [形] 参见 эшт.

эштэх **нлснб** [动] (植物)抽穗, 拔节.

ээ **н** I [感] (表示提醒、好奇、怜爱或藐视、不以为然等感情)唉哎、噯, 啊: ~, тийм үү? 唉(啊), 是那样的吗? ~, тэр яах вэ 唉, 那有什么关系; ~, хээ 唉嗨(表示藐视、不以为然、或讥笑、捉弄, 或惋惜); ~ дээ 唉, 唉呀, 唉嗨(表示合心意, 或警戒、提防, 或愁叹); ~ дээ мөн зөв 唉呀, 对, 对; ~, яасан сайхан юм бэ! 啊, 多么美呀!

ээ **н** II [感] (用于含“ө”以外阴性元音的呼语后, 以表亲切): ээж ~! 妈妈! ◇ ~ мээгүй ①缄默不语的; ②讲不出话的, 只字不吐的.

ээвч **нлсн** [名] 参见 ээвэр.

ээвэр **нлсн** [形·名] ①向阳的, 日照的, 阳光强射的(地方); ②(物)日射强度, 日射.

ээвэрдүү **нлснб** [形] 参见 ээвэр ①.

ээвэрдэх **нлснб** [动] 日照; 在向阳地, 在阳坡.

ээвэрлэгдэх **нлснб** [动] ээвэрлэх 的被动态.

ээвэрлэлт **нлснб** [名] 日照, 日射, 日光浴.

ээвэрлэх **нлснб** [动] 晒太阳, 居阳坡, 到向阳处; 进行日光浴.

ээг **нн** [形] 大声的, 嚎啕的: ~ дуу 嚎啕; ~ дуу тавих 放声大哭, 嚎啕大哭.

ээгдэх **нлснб** [动] ээх 的被动态.

ээглэх **нлснб** [动] 嚎啕大哭.

ээдий **лсн** [形] 发昏的, 糊涂的, 昏聩的: ~ буудай болох 发昏, 神智不清, 不省人事.

ээдийрэх **нлснб** [动] ①(粥、乳表面)形成凝膜; ②发昏, 神智不清, 糊涂起来, 变昏聩.

ээдмэг **нлснн** [名] 参见 ээдэм.

ээдмэгдэх **нлснб** [动] 参见 ээдмэгтэх.

ээдмэглэх **нлснб** [动] 制乳酪.

ээдмэгрэх **нлснб** [动] 乳凝聚, 乳表面形成凝膜.

ээдмэгтүүлэх **нлснб** [动] ээдмэгтэх 的使动态.

ээдмэгтэх **нлснб** [动] 参见 ээдмэгрэх.

ээдмэгших **нлснб** [动] 乳凝结起来.

ээдрүүлэх **нлснб** [动] ээдрэх 的使动态.

ээдрэх **нлснб** [动] ①紊乱, 纠结, 打结, 缠结(指线、绳索等); ②(转)(事情)复杂化, 无头绪, 麻烦; ③张口结舌, 无所措词, (说话)卡住, 口吃, 支支吾吾, 结结巴巴: ~ дон (医)迷乱性躁狂症; ~ яриа (医)爆炸性言语.

ээдрээ **нлснн** [名] ①(线、绳之)纠结, 打结, 缠结, 紊乱; ②(转)(事情之)复杂化, 无头绪, 麻烦; ③张口结舌, 支支吾吾, 结结巴巴.

ээдрээтүүлэх **нлснб** [动] ээдрээтэх 的使动态.

ээдрээтэй **нлснб** [形] 紊乱的, 错综复杂的: ~ хэллэг 绕口令.

ээдрээтэх **нлснб** [动] ①(线、绳等)打结, 纠结, 缠结, 紊乱; ②(转)(事情)复杂化, 变得无头绪、麻烦.

ээдрээх **нлснб** [动] ээдрэх 的使动态.

ээдүүлэх **нлснб** [动] ээдэх 的使动态.

ээдүүн **нлсн** [名·形] ①凝乳; ②稠状的, 凝结的.

ээдүүр **нлсн** [名] 酪蛋白, 干酪.

ээдүүрэх **нлснб** [动] ①(粥或汤)表皮冷凝, 表面凝结; ②发昏, 变糊涂, 昏聩, 语无论次.

ээдчих **нлснб** [动] ээдэх 的完成体.

ээдэм **нлсн** [名] 凝乳, 乳酪.

ээдэмтэх **нлснб** [动] 变成凝乳状.

ээдэмцэр **нлснн** [名] 参见 ээдэнцэр.

ээдэмших **нлснб** [动] 参见 ээдэмтэх.

ээдэмшүүлэх *ᠡᠭᠡᠳᠡᠮᠰᠢᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ээдэмших 的被动态。
ээдэн *ᠡᠭᠡᠳᠡᠨ* [名] ①浆糊；②面糊，粥。
ээдэнцэр *ᠡᠭᠡᠳᠡᠨᠴᠡᠷ* [名] 酪乳，干酪。
ээдэрчих *ᠡᠭᠡᠳᠡᠷᠴᠢᠬ* [动] ээдрэх 的完成体。
ээдэх *ᠡᠭᠡᠳᠡᠬ* [动] ①发酵，发酸，酸化；②凝结，凝固，成凝乳状。
ээе *ᠡᠭᠡ* [感·名] ①唉，喂；②参见 ээж。
ээж *ᠡᠭᠡᠵ* [名] 妈妈；母亲。
ээзгий *ᠡᠭᠡᠵᠢ* [名] 凝乳块，干酪，乳酪干。
ээзгийрхүү *ᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠷᠬᠡᠭᠦ* [形] 酪酥状的，干酪样的：~ үхжил 干酪样坏死。
ээзгийрэл *ᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠷᠡᠯ* [名] 酪化。
ээзгийрэлт *ᠡᠭᠡᠵᠢᠭᠢᠷᠡᠯᠲ* [名] 干酪化：~ ийн уушигтас (医) 干酪样肺炎。
ээзнэх *ᠡᠭᠡᠵᠢᠨᠡᠬ* [动] 变成奶渣，成酸凝乳；(分解)成乳剂，成乳状。
ээл *ᠡᠭᠡᠯ* [名] ①福气，福分；②情谊，感情，深情；③免疫，免疫性。
ээлгүүр *ᠡᠭᠡᠯᠭᠦᠦᠷ* [名] 烤箱，烤炉，烤勺。
ээлгэх *ᠡᠭᠡᠯᠭᠡᠬ* [动] ①ээх 的使动态；②意同 ээгдэх。
ээлж *ᠡᠭᠡᠯᠵ* [名] ①班，更换，换班，交换，交替；顺序，次序；轮，轮班，轮流：~ ээр 按照次序，轮流地；шөнийн ~ ид ажиллах 在夜班工作；~ дараа 次序，顺序；轮班；~ ийн амралт 例假；~ ийн зорилт 例行任务；~ ийн онгоц 班机；班船；~ ийн эмч 值班医生；~ ийн зорилго 当前任务；~ гүй галт тэрэг 特别列车，专列；~ ийн биш 例外的；~ бус 不按程序的，不按正常次序的，非常的，提前，紧急的；~ бус хурал 非常会议，紧急会议；малын ~ 放牧(轮)班；хонины ~ 放羊(轮)班；~ ийн мастер 值班工长；2—P ~ ийн уралдаан (体) 第二轮比赛；~ ээр галлах (军) 轮番射击；②套，部分，批：2 ~ ийн тоо баримт 二套数据；3 ~ ийн сум (军) 三梭子子弹；③(军) 翼次射(陆军炮兵对陆射击)；顺序射(陆军炮兵对海射击)；梯级射(海军炮兵射击)；点射(自动武器射击)；богино

~ ээр буудах 短点射；урт ~ ээр буудах 长点射；нэг ~ ээр буудах 一次点射；④(体) 局，盘，轮次。

ээлжилзнэх *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠢᠨᠡᠬ* [动] ээлжлэх 的短暂体。

ээлжилцгээх *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠢᠭᠡᠬ* [动] ээлжлэх 的众动态。

ээлжилчих *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠢᠬ* [动] ээлжлэх 的完成体。

ээлжит *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠲ* [形] ①轮班的，换班的，轮流的，交替的；按顺序的，按次序的；例行的：~ зорилт 例行任务；~ асуудал 议程；~ хурал 例行大会；~ татвар (经) 期次缴款；~ онгоц 班机；班船；~ чуулган 例行会议；~ манаа 轮班巡逻，换班的岗哨；②成…套的，分…部分的，有…批的；第…套的，第…部分的，第…批的。

ээлжих *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠬ* [动] 轮流，轮次，轮换，轮班，轮值。

ээлжлүүлэх *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠡᠭᠦᠯᠡᠬ* [动] ээлжлэх 的使动态。

ээлжлэл *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠡᠯ* [名] 轮流，轮换，换班，交替。

ээлжлэх *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠡᠬ* [动] 轮流，轮换，换班，交替：хонинд ~ н явах 轮流放羊；манаанд ~ н гарах 轮班站哨，轮流巡逻；~ н солих 轮换，交替。

ээлжлээ *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠡᠬ* [名] 见 ээлжээ。

ээлжтэй *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠲᠡᠢ* [形] ①参见 ээлжит；②值…班的，轮到…班的，例行…的。

ээлжээ(н) *ᠡᠭᠡᠯᠵᠢᠵᠡᠬ* [名] 交替，轮换，轮班，轮流，循环。

ээллэх *ᠡᠭᠡᠯᠯᠡᠬ* [动] 有福气，有福分；免灾，免疫。

ээлт *ᠡᠭᠡᠯᠲ* I [名] 阳光；辐射热能。

ээлт *ᠡᠭᠡᠯᠲ* II [形] 美好的，称心如意的；幸福的；吉祥的：~ нутаг 美好的故乡；~ унаа 称心的乘骑。

ээлтэй *ᠡᠭᠡᠯᠲᠡᠢ* [形] ①有福的，吉祥的；②有感情的，喜欢的，有深情的，体贴的，热心肠的；③温暖的，温柔的：~ нар 温暖的太阳；④亲切的，亲昵的：нүдэнд ~ 看

着很亲切; эзэндээ ~ морь 对主人亲切的马.

ээлэх **ᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]逃难, 避难.

ээм **ᠡᠭᠡᠮᠡ** I [名]〈解〉锁骨: ~ийн яс 锁骨.

ээм **ᠡᠭᠡᠮᠡ** II 见 ~ халуун 酷热, 炎热.

ээмэг **ᠡᠭᠡᠮᠡᠭ** [名]耳饰, 耳环.

ээмэглэх **ᠡᠭᠡᠮᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动]①戴耳环; ②(在牲畜的耳朵上穿孔)系上鬃毛作为标记.

ээнэглэх **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动]变亲切, 变亲密, 亲近.

ээнэгшил **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠯ** [名]亲密, 亲切, 友好.

ээнэгшилгүй **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠦᠭᠢ** [形]不亲密的, 不亲切的, 不友好的.

ээнэгшилт **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠲᠦ** I [名]参见 ээнэгшил.

ээнэгшилт **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠯᠲᠦ** II [名]〈生理〉代偿(作用): ~ ажиллагаа 代偿机能; ~ чанар 代偿性.

ээнэгших **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠡ** [动]亲密起来, 友好起来, 相投起来.

ээнэгшмэл **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠮᠡᠯ** [形]〈医〉代偿性的: зүрхний ~ гажиг 代偿性心脏病; ~ согор 代偿性残缺.

ээнэгшүүлэгч **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠭᠴ** [名]〈技〉调节箱, 电容器, 补偿电位计.

ээнэгшүүлэх **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ээнэгших 的使动态: ~ ажиллагаа 代偿功能, 补偿作用.

ээнэгшчих **ᠡᠭᠡᠨᠡᠭᠡᠰᠢᠬᠢᠴᠢ** [动] ээнэгших 的完成体.

ээл **ᠡᠭᠡᠯ** [名]〈陈〉额駝, 駝马.

ээр **ᠡᠭᠡᠷ** [名]浮渣, 浮沫, 乳沫, 乳渣.

ээрүүдэг **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠭ** [名]参见 ээрүүл.

ээрмэг **ᠡᠭᠡᠷᠮᠡᠭ** [名]乳沫, 酸奶渣, 乳渣.

ээрмэл **ᠡᠭᠡᠷᠮᠡᠯ** [名]纺织品: ~ийн үйлдвэр 纺织厂.

ээрүү **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦ** [形·名]①结巴的, 口吃的; ②口吃的人, 说话结结巴巴的人.

ээрүүл **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯ** [名]①纺车; ◇ ~ ором 摇钻; ②纺锭, 纺锤.

ээрүүдэх **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠳᠡᠬᠡ** [动]①纺线; ②旋转.

ээрүүлт **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠲᠦ** [形]①有纱绽的; ②有纺车的.

ээрүүлэг **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠭ** [形·名]①捻纺的; 旋转的; ②纺锤, 梭子; 转子.

ээрүүлэл **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠯ** [名]捻, 纺, 旋转.

ээрүүлэнцэр **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠨᠴᠡᠷ** [名]小纺锤, 小纱锭, 小梭子.

ээрүүлэх **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动]①ээрэх I、II、III、IV 的使动态; ②意同 ээрэгдэх.

ээрүүтүүлэх **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠦᠭᠡᠯᠡᠬᠡ** [动] ээрүүтэх 的使动态.

ээрүүтэх **ᠡᠭᠡᠷᠦᠭᠦᠲᠡᠬᠡ** [动]变口吃, 变结巴.

ээрцэг **ᠡᠭᠡᠷᠴᠡᠭ** I [名]〈解〉股关节, 胯骨轴.

ээрцэг **ᠡᠭᠡᠷᠴᠡᠭ** II 见 ~ дүүжин 忽悠悠秋千.

ээрчих **ᠡᠭᠡᠷᠴᠢᠬᠢ** [动] ээрэх I、II、III、IV 的多次体.

ээрэгдэх **ᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠡᠳᠡᠬᠡ** [动]①ээрэх I、III、IV 的被动态; ②进退维谷, 走投无路, 窘困.

ээрэгч **ᠡᠭᠡᠷᠡᠭᠴ** [名]①纺线者, 纺线工; ②阻挠者, 阻拦者; ③期待者, 企盼者.

ээрэл **ᠡᠭᠡᠷᠡᠯ** [名]欲求, 希望, 愿望, 期待: ~ бүтэх 达到希望, 如愿; ~ ийг хангах 满足希望; ~ гүй дураар энд ирлээ 随便地来到这里; ~ горил, ~ хүсэл 希望, 期望.

ээрэлт **ᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** I [名]纺, 捻, 旋转.

ээрэлт **ᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** II [名]口吃, 结巴.

ээрэлт **ᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** III [名]阻拦, 阻挠, 阻止.

ээрэлт **ᠡᠭᠡᠷᠡᠯᠲᠦ** IV [名]希望, 期望, 企盼.

ээрэм **ᠡᠭᠡᠷᠡᠮ** I [名]奶渣子, 酸奶渣.

ээрэм **ᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠡ** II [形]尖锐刻薄的, (言词)剧毒的, 恶毒的.

ээрэм **ᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠡ** III [形]荒无人烟的, 空旷的.

ээрэмтэх **ᠡᠭᠡᠷᠡᠮᠲᠡᠬᠡ** [动]生奶渣子, 出酸奶渣.

ээрэнцэг **ᠡᠭᠡᠷᠡᠨᠴᠡᠭ** [名]环跃舞(拉手, 扶背, 跳跃前进的环舞): ~ хийх 跳环跃舞; ~ халуурал 回归母.

ээрэнцэглэх **ᠡᠭᠡᠷᠡᠨᠴᠡᠭᠯᠡᠬᠡ** [动]跳环跃舞.

- ээрэнцэх **ᠡᠷᠦᠨᠴᠡᠬᠡ** [动] 跳环跃舞(拉手, 扶背, 跳跃前进的环舞).
- ээрэх **ᠡᠷᠦᠬᠡ** I [动] 纺: утас ~ 纺线, 纺纱; ~ машин 纺纱机.
- ээрэх **ᠡᠷᠦᠬᠡ** II [动] ① 口吃, 结巴, 张口结舌; ② (小孩) 哽咽.
- ээрэх **ᠡᠷᠦᠬᠡ** III [动] ① 拦阻, 阻挠, 阻止, 挡住; ② (疾病) 缠身, 频频犯病.
- ээрэх **ᠡᠷᠦᠬᠡ** IV [动] 欲求, 希望, 期待, 愿望.
- ээрээ **ᠡᠷᠦᠭᠡ** [形] 参见 ээрүү.
- ээтгэр **ᠡᠭᠡᠲᠭᠦᠷ** [形] 参见 ээтэн.
- ээтийлгэх **ᠡᠭᠡᠲᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬᠡ** [动] ээтийх 的使动

态.

- ээтийх **ᠡᠭᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] 向上翘, 卷钩, 上卷.
- ээтийчих **ᠡᠭᠡᠲᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ээтийх 的完成体.
- ээтэн **ᠡᠭᠡᠲᠦᠨ** [形] 向上卷的, 钩的, 上翘的: ~ гутал 卷钩形靴子.
- ээх **ᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] 晒, 烘, 烤: наранд ~ 晒太阳; галд гараа ~ 在火上烤手.
- ээцгээх **ᠡᠭᠡᠴᠭᠡᠭᠡᠬᠡ** [动] ээх 的众动态.
- ээчих **ᠡᠭᠡᠴᠢᠬᠡ** [动] ээх 的多次体.
- ээш **ᠡᠭᠡᠰᠢ** [感] 唉: ~! чи ч мөн муу эр юм даа 唉! 你不行.

Ю

- ю **ᠶᠤ** 蒙语第三十四个字母.
- юамбүү **ᠶᠤᠠᠮᠪᠦᠭᠦ** [名] 元宝.
- юан **ᠶᠤᠠᠨ** 见 Юан Улс 元朝.
- юань **ᠶᠤᠠᠨᠢ** [量] 元(中国本位币名): арван ~ мөнгө 十元钱.
- юаншуй **ᠶᠤᠠᠨᠰᠡᠭᠡ** [名] 元帅.
- югүүрэл **ᠶᠤᠭᠦᠦᠷᠡᠯ** [名] <书> 厌恶, 反感, 嫌弃, 作呕, 恶心.
- югүүрэх **ᠶᠤᠭᠦᠦᠷᠦᠬᠡ** [动] <书> 感到厌恶, 嫌弃, 反感, 作呕, 恶心.
- юд **ᠶᠤᠳᠦ** [量] 厘(地积单位).
- юдаагун **ᠶᠤᠳᠠᠭᠠᠭᠤᠨ** [名] <艺> 羽(古五音之一).
- юдаагуун **ᠶᠤᠳᠠᠭᠠᠭᠤᠨ** [名] 见 юдаагун.
- юйжгэр **ᠶᠤᠵᠢᠭᠭᠦᠷ** [形] 无角的, 秃角的: ~

- түгжгэр 无角的, 光秃秃的.
- юйр **ᠶᠤᠢᠷ** 见 ~ ~ 喀嚓喀嚓(在冰雪上走的声音).
- юйрүүлэх **ᠶᠤᠢᠷᠦᠭᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] юйрэх 的使动态.
- юйрчих **ᠶᠤᠢᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] юйрэх 的完成体.
- юйрэл **ᠶᠤᠢᠷᠡᠯ** [名] 塌, 塌陷, 坍塌; 毁坏.
- юйрэх **ᠶᠤᠢᠷᠦᠬᠡ** [动] ① 碎开, 散开, 溃散, 分裂; ② 塌陷, 倒塌; 毁坏.
- юлгам **ᠶᠤᠯᠭᠠᠮ** [形] 参见 ялгуум.
- юлган **ᠶᠤᠯᠭᠠᠨ** [形] 温顺的, 善良的.
- юлд **ᠶᠤᠯᠳᠦ** I [名] ① 刀, 大刀, 马刀; ② <医> 柳叶刀, 双刃小刀, 刺血针.
- юлд **ᠶᠤᠯᠳᠦ** II [名] <医> 癣: харгад ~ 发癣.
- юлдэн **ᠶᠤᠯᠳᠡᠨ** [形] 刀状的, 刀形的: ~

ерөндөгөнө <植> 披针形解毒草；
 шүүдрийнойм <植> 披针阴地蕨；
 улалж <植> 柳叶苔草，苔草属。

юлдэрхүү ^{ᠵᠣᠯᠳᠡᠷᠬᠡᠭᠦ᠋ᠭᠦ} [形] 像刀的，刀状的，刀形的。

юлхэг ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠭ} 见 ~ ~ 大腹便便地。

юлт ^{ᠵᠣᠯᠲ} (名) <植> 驼舌草属。

юлхгэр ^{ᠵᠣᠯᠬᠭᠡᠷ} [形] 肥鼓的；凸起的，鼓鼓囊囊的；大腹便便的。

юлхгэрдүү ^{ᠵᠣᠯᠬᠭᠡᠷᠳᠡᠭᠦ᠋ᠭᠦ} [形] 过于肥鼓的；过于凸起的，鼓鼓囊囊的。

юлхгэрхэн ^{ᠵᠣᠯᠬᠭᠡᠷᠬᠡᠨ} [形] юлхгэр 的小称；较肥鼓的，较凸起的。

юлхгэрдэх ^{ᠵᠣᠯᠬᠭᠡᠷᠳᠡᠬᠡ} [动] 肥鼓，凸起，腹部过于肥胖下垂。

юлхийх ^{ᠵᠣᠯᠬᠢᠶᠡᠬᠡ} [动] 腹部变肥胖，变大腹便便。

юлхэг ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠭ} 见 ~ ~ хийх 参见 юлхэгнэх。

юлхэгнэх ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠭᠨᠡᠬᠡ} [动] 大腹便便，鼓鼓囊囊，(肥胖腹部)频频颤动。

юлхэгнэчих ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠭᠨᠡᠬᠢᠴᠢᠬᠡ} [动] юлхэгнэх 的完成体。

юлхэлзүүлэх ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠯᠵᠡᠭᠦ᠋ᠯᠡᠬᠡ} [动] юлхэлзэх 的使动态。

юлхэлзэх ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠯᠵᠡᠬᠡ} [动] 参见 юлхэгнэх。

юлхэс ^{ᠵᠣᠯᠬᠡᠰ} 见 ~ ~ хийх 参见 юлхэгнэх。

юлэр ^{ᠵᠣᠯᠡᠷ} (名) <动> 澳洲针鼹属。

юм ^{ᠵᠣᠮ} I [小] ① (语助词，用在句尾表示肯定的意思)：би хөдөө явсан ~ 我去乡村了；энэ бол миний хонь ~ 这是我的羊；② (在疑问句中，作加强语气词)：хэн чамд хэлсэн ~ бэ? 谁告诉你的? яагаад тэгсэн ~ бэ? 为什么会那样了呢? гурван ~ уу дөрвөний өдөрт депутат мань харьж ирнэ 我们的代表三号或四号回来。

юм(ан) ^{ᠵᠣᠮ} II [名] 东西，物品，什物；事物：~ хум 东西，什物；行李；идэх ~ 食物；унших ~ 读物；сайн ~ 好的东西；хайран ~ 心爱的东西；~ угаах 洗

东西；угаах ~ 要洗的东西；~ аар ~ хийх 用废旧物品做东西，废物利用；хүний ~ 别人的东西；танай ~ 你们的东西；холын ~ 远处的东西；ойрын ~ 近处的东西；хөсрийн ~ 野地的东西；хээрийн ~ ①野地的东西；②狼(别名)；улсын ~ 国家物品，公物；~ үнэ хайлцуулан худалдах 拍卖；~ хоёр харагдах 复视；~ ын ай <语> 事物范畴；~ ны учир зүйн утга 逻辑对象的意义；~ үзсэн хүн，~ мэдэх хүн 见识多的人，阅历深的人；~ үзээгүй амьтан，~ мэдэхгүй хүн 不懂事的人，没有见识的人；мэдэх ~ 知识；~ болгон 每件事；每件东西；~ тай хүн 富有家产的人；~ болох ①想事情；②(对人)有想法，有不满；~ хэлэх 说事情；~ хийх 做事情；做物品，做东西；~ анд тоохгүй ①不算为…东西，算不上数；②不放在眼里，藐视，瞧不起，不当回事；◇ сарын ~，сарны ~，биений ~ 月经。

юмбүү ^{ᠵᠣᠮᠪᠡᠭᠦ} (名) 元宝。

юмгүй ^{ᠵᠣᠮᠭᠦᠢ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} [形] ①没东西的，没物品的，没有…事的：хийсэн ~ хүн 啥事也没做的人；сонин ~ 没有什么新鲜事；②家产贫乏的，没有资财的。

юмгүйдэх ^{ᠵᠣᠮᠭᠦᠢᠳᠡᠬᠡ}) ^{ᠵᠣᠮᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠡᠬᠡ} [动] 变得一贫如洗，倾家荡产。

юмжих ^{ᠵᠣᠮᠵᠢᠬᠡ}) ^{ᠵᠣᠮᠤᠵᠢᠬᠡ} [动] 变富裕，变充裕；发财致富。

юмс ^{ᠵᠣᠮᠰ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} [名] юм II 的复数；①物体，物品；②目标，对象：газар орны ~ <军> 地物；чиглэлийн ~ 方位物，定向物。

юмсанж ^{ᠵᠣᠮᠰᠠᠨᠵᠢ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} [动] <语> 本是，原是，曾经是：баатар хүн байсан ~ 本是一位英雄人物。

юмуу ^{ᠵᠣᠮᠤᠭᠤ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} [小] 参见 юм I。

юмхан ^{ᠵᠣᠮᠬᠠᠨ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} [名] юм II 的小称；零散物，废旧物：юмхнаар юм хийх 收旧利废，用废旧材料做东西。

юмших ^{ᠵᠣᠮᠰᠢᠬᠡ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} I [动] 得到东西，得到钱财，发家致富。

юмших ^{ᠵᠣᠮᠰᠢᠬᠡ}) ^{ᠵᠣᠮᠤ} II [动] (把理论、想法等)具体化；物化。

юмшуулах ^{ᠵᠣᠮᠰᠢᠬᠤ} [动] юмших I、II 的使动态。

юнгар ^{ᠵᠣᠨᠭᠠᠷ} [名] 见 юнгэр。

юнгэр ^{ᠵᠣᠨᠭᠡᠷ} [名] (植) 芥子, 芥末: ◇ ~ тахна (动) 庸渠(水鸡别名); ~ цэгцгий (动) 雍渠(雀名)。

юнгэрэн ^{ᠵᠣᠨᠭᠡᠷᠢᠨ} [名] (植) 芥子。

юндэр ^{ᠵᠣᠨᠳᠡᠷ} 见 ~ дам илд 楞蒸刀。

юрс ^{ᠵᠣᠷᠰ} [名] (动) 崴崴(异兽名, 似马四角, 羊耳, 牛尾, 声似狗叫)。

юу(н) ^{ᠵᠣᠤ} I [代·感] ① 什么, 何: энэ ~ (вэ)? 这是什么? сонин ~ байна? 有什么新闻? энэ ~ ны мах вэ? 这是什么肉? ~ ны тул 为了什么; та нар ~ ны тухай ярилцаж байна? 你们在谈论什么? ~ г авах гэж байна? 想拿(买)什么? ~ наас болж тийм байдал бий болсон бэ? 由何而造成那种情况? хотод ~ гаар явах юм бэ? 乘何交通工具进城? манай энд ~ гаар ч дутагдах юм алга байна 我们这里什么也不缺乏; ~ ~ 各是什么, 各有什么; ~ зовох 何愁(意为很容易); ~ ядах 有什么不能呢(意为很容易); үүнийг хийхэд ~ ядах вэ 做这个又有什么不能的呢; ~ хийх? ① 做什么? ② 有什么用? 干什么? 干嘛?(表示瞧不上、摒弃); ~ хэлэх вэ? 说什么(好)呢? 有什么可说的呢? ~ гэе вэ? ~ гэнээ? (你)说什么?(你)说的啥? ~ гэж ① 说什么; 想要怎么; ② 干嘛, 怎么, 为什么, 何必; ~ н юм 什么东西, 什么事情; ~ н ~ наас чухал 比什么都重要的; ~ гэсэн хэл бэ? 这是什么话? ~ болсон бэ? 发生了什么事? ~ гэж хэлэх вэ? 说什么呢? ~ хийх гэсэн бэ? 想作什么? ~ ч болов, ~ боловч 不管怎样; ~ ч үгүй 什么也没有; ~ ~ гүй 不多久, 马上, 现在, 立刻, 即刻; ~ ч болсон тэр, ~ ч болог тэр 无论如何, 还是那样; ~ гэлээ ч гэсэн тэр үнэхээр сайн хүн юм аа 不管怎么说, 那确是个好人啊; ③ 多么, 如何, 何等: ~ н сайн юм бэ! 多么好啊! ~ н ч их юм бэ 多么多(多么大)的东西啊。

юу ^{ᠵᠣᠤ} II [小] (用在阳性长元音和复合元音之

后)吗? 呢?: ах чинь яваа ~? 你哥哥走了吗?

юуваа ^{ᠵᠣᠤᠪᠠᠭᠠ} [名] (书) 东西, 物品, 什物; 事物。

юугаа(н) ^{ᠵᠣᠤᠭᠠᠭᠠ} [后] (置于阳性词后, 表示) 自己的, 自己所有的, 亲自的; гар ~ н 将自己的手; эх орон ~ хамгаалах 保卫自己的祖国; амраг ~ 将自己心爱的。

юум ^{ᠵᠣᠤᠮ} [名] 见 юм(ан) II。

юун ^{ᠵᠣᠤᠨ} [代·感] 见 юу(н) I: ~ түрүүн 首先, 最先。

юунд ^{ᠵᠣᠤᠨᠳᠤ} ① [副] ① юу I 之给在格: үүнийг ~ хийх вэ? 把这个放在哪里头? ~ боолт той байв? 包在什么里头了? ② (作疑问代词) 为什么, 为何, 干嘛: чи ~ хуралд эс ирэв? 你为什么没来开会? та нар ~ хоцров? 你们为什么落后了?

юуны ^{ᠵᠣᠤᠨᠢ} (ᠵᠣᠤᠨᠢ) [代] ① 怎能, 哪能, 焉能: ~ тийм болох вэ? 哪能会那样呢? ② 什么。

юутай ^{ᠵᠣᠤᠲᠠᠢ} [副] ① юу I 之共同格: тэнд юу ~ байна? 那里有些什么东西? ~ ирэв? ① 乘什么来的? ② 带着什么来的? ③ 多么, 何等, 何其: ~ гайхамшиг! 多么奇怪! 何等精彩! ~ сайхан өдөр вэ! 多么美好的日子啊!

юухан ^{ᠵᠣᠤᠬᠠᠨ} [代] 没有什么, 没有什么了不起: ~ хээхэн 一点点的, 零星的。

юү ^{ᠵᠣᠦ} I [小] (疑问小词, 用在阴性的长元音和复合元音之后)吗? 呢?: чи маргааш ирэхгүй ~? 你明天不来吗?

юү(н) ^{ᠵᠣᠦ} II [小] 见 юу I。

юүгээ(н) ^{ᠵᠣᠦᠭᠡᠭᠡ} [后] (置于阴性词后, 表示) 自己的, 自己所有的, 亲自的: эх ~ н 将自己的母亲。

юүдэн ^{ᠵᠣᠦᠳᠡᠨ} [名] 风雨帽, 油布帽, 防雨帽罩: ~ малгай 风雨帽。

юүж ^{ᠵᠣᠦᠵ} [量] (植物的) 一束, 一把, 一捆。

юүжлүүлэх ^{ᠵᠣᠦᠵᠢᠯᠢᠭᠦᠯᠡᠬᠡ} [动] юүжлэх 的使动态。

юүжлэх ^{ᠵᠣᠦᠵᠢᠯᠡᠬᠡ} [动] (将植物) 扎捆, 捆成一束束(一把把, 一捆捆)。

- юүлзнэх **ᠵᠦᠯᠵᠢᠨᠢᠬᠡ** [动] юүлэх 的短暂体。
 юүлүүлэх **ᠵᠦᠯᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] юүлэх 的使动态。
 юүлүүр **ᠵᠦᠯᠦᠭᠦᠷ** [名] ①油漏儿；②漏斗。
 юүлүүрдэх **ᠵᠦᠯᠦᠭᠦᠷᠳᠡᠬᠡ** [动] 用油漏儿或漏斗倒进或移注液体。
 юүлцгээх **ᠵᠦᠯᠡᠴᠭᠡᠬᠡ** [动] юүлэх 的众动态。
 юүлчих **ᠵᠦᠯᠡᠬᠢᠬᠡ** [动] юүлэх 的完成体。
 юүлэвч **ᠵᠦᠯᠡᠪᠴᠢ** [名] (盛固体、液体的)箱, 槽。
 юүлэгч **ᠵᠦᠯᠡᠭᠴᠢ** [名] (移注液体或输送固体的)导管, 输送带。
 юүлэгдэх **ᠵᠦᠯᠡᠭᠳᠡᠬᠡ** [动] юүлэх 的被动态。
 юүлэл **ᠵᠦᠯᠡᠯ** [名] 移注, 倒挪, 腾挪, 调换。
 юүлэлцэх **ᠵᠦᠯᠡᠯᠴᠡᠬᠡ** [动] юүлэх 的共动态。
 юүлэх **ᠵᠦᠯᠡᠬᠡ** [动] ①转斟, 移注, 倒进, 输进; 倒出, 腾, 腾挪: ус ~ 倒水, 注水; тогоотой сүүг хувинд ~ 把锅里盛的奶倒进桶里; цус ~ 输血; байшин ~ 腾房子; ②换, 调换, 倒换: морь ~ 换马; улаа ~ 换驿马; 换驿差; галав ~ 天翻地覆; хуваарлан ~ машин 喷酒车。
 юүлээс **ᠵᠦᠯᠡᠭᠡᠰ** [名] 匀出物, 匀给物。
 юүм **ᠵᠦᠮ** [小] 见 юм II。
 юүмээр **ᠵᠦᠮᠡᠷ** [名] 幽默; 诙谐, 恶作剧。
 юүмээрлэг **ᠵᠦᠮᠡᠷᠯᠡᠭ** [形] 幽默的, 诙谐的,

恶作剧的。

- юүнд **ᠵᠦᠨᠳ** [副] 见 юунд。
 юүрмэг **ᠵᠦᠷᠮᠡᠭ** [形] 歪斜的, 欲倾的, 摇摇欲坠的: ~ хад 摇摇欲坠的山岩。
 юүрүүлэх **ᠵᠦᠷᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] юүрэх 的使动态。
 юүрэл **ᠵᠦᠷᠡᠯ** [名] 破裂, 碎裂, 碎塌, 碎散, 破碎。
 юүрэх **ᠵᠦᠷᠡᠬᠡ** [动] 破裂, 碎塌, 碎裂, 碎散, 破碎, 成为碎屑, 变成碎块: шүд ~ 牙齿碎裂: цонхны шил ~ в 窗玻璃碎了; юүртэл цохих 打碎, 打得粉碎。
 юүртүүлэх **ᠵᠦᠷᠦᠲᠦᠭᠦᠯᠢᠬᠡ** [动] юүртгэх 的使动态。
 юүртгэл **ᠵᠦᠷᠦᠲᠦᠭᠡᠯ** [名] ①毁灭, 损毁, 消失, 破灭; ②歿, 亡, 崩, 作古, 逝世。
 юүртгэх **ᠵᠦᠷᠦᠲᠦᠭᠡᠬᠡ** [动] юүртэх 的使动态; <书>
 ① 消灭, 毁灭, 毁掉, 损坏, 耗尽: эд хөрөнгө ~ 耗尽资财, 破产; ② 换, 替换, 更换; ③ (转)歿, 崩, 亡, 逝世, 作古: нас ~, төрөл ~ 歿, 亡, 崩, 逝世; 安息, 长眠, 作古。
 юүтэй **ᠵᠦᠮᠡᠳᠡᠢ** [副] 见 юутай。
 юүтэх **ᠵᠦᠮᠡᠳᠡᠬᠡ** [动] <书> ①毁灭, 损毁, 消失, 破产, 破灭: хөрөнгө ~ 破产; усны аюулд ~ 毁于水灾; ② (转)歿, 亡, 崩, 逝世, 作古。
 юфть **ᠵᠦᠮᠡᠳᠡ** [名] 多脂软革, 油性软革。

Я

я **ᠶᠠ** 蒙语第三十五个字母。

яа **ᠶᠠᠠ** [感] 哎呀; 呀, 呀: ~, айхавтар

амьтан байна 呀, 呀, 真是个可怕的家伙; ~, яасан муухай юм бэ! 哎呀, 多

丑恶的东西啊!

яв **ᠵᠠᠪᠠ** [动] 发生了什么, 怎么啦, 做什么: миний ном ~ 我的书怎么啦? тэр хүн ~ 那个人怎么啦?

явал **ᠵᠠᠪᠠᠯ** [副] ① 怎样才..., 如何才..., 用什么方式才...: ~ болох вэ? 如何是好? 怎么办才行呢? ~ сайн бэ? 怎么才好呢? ~ дээр вэ? 怎么做才好呢? ~ хурдан хүрэх вэ? 怎样才能快点到呢? ② 怎样的话..., 如何办的话..., 想怎么办, 就...: ~ ч яаг, ~ яагугай 要怎么办就怎么办吧.

яавч **ᠵᠠᠪᠠᠸᠠᠨ** [副] 不管怎样, 也..., 无论如何, 也..., 一定, 务必, 必须: ~ ирнэ 一定来; ~ болохгүй 无论如何也不行.

яагаа **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠ** [副] 怎么了, 为什么, 发生了什么: чи ~ вэ? 你怎么啦? чи үзэгдэхгүй ~ вэ? 怎么见不到你? уншихгүй ~ вэ? 为什么不读书? ~ ч үгүй ① 什么也没有; ② 还差得很远, 早着呢, 早哪; 很早就..., ③ 怎么也不...; цаг ~ ч үгүй 时间还早着呢; 时间还很充裕; дуусах ~ ч үгүй 到结束还很远; ~ ч үгүй байхад унтжээ 很早就睡觉了.

яагаад **ᠵᠠᠪᠠᠭᠠᠳ** [副] 为什么, 为何, 何故: чи ~ очихгүй вэ? 你为什么不去? ~ гэвэл 为什么呢? 因为...; ~ ийм болов? 为什么这样了?

яагч **ᠵᠠᠪᠴ** [形] ① 茂密的, 稠密的; ② 拥挤的, 紧密的.

яажийх **ᠵᠠᠪᠵᠢᠬ** [动] 歪斜, 变歪; эрүүгээ дороос нь ~ тал тулж 撑得下巴歪斜.

яалгах **ᠵᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠠ** [动] яах 的使动态.

яалгуулах **ᠵᠠᠪᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] яалгах 的使动态.

яалт **ᠵᠠᠪᠠᠯᠲ** 见 ~ ч үгүй 毫无办法, 无可奈何, 无计可施.

ям(ан) **ᠵᠠᠮ** (ᠵᠠᠮᠠᠨ) [名] (中央政府的)部; 署; <陈>衙门: Хөдөө Аж ахуйн Яам 农(牧)业部; Үйлдвэрийн Яам 工业部; Соёлын Яам 文化部; Гадаад явдлын Яам 外交部; Элчин сайдын Яам 大使馆; Мал Аж ахуйн Яам 畜牧业部; ~ ны сайд 部长; ~ ны нэгдүгээр ор-

логч сайд 第一副部长; ~ ны орлогч сайд 副部长; ~ ны сайдын туслах 部长助理; ~ ны коллеги 部委员会.

яамай **ᠵᠠᠮᠠᠢ** [感] (表示同意或赞赏)挺好, 很好, 蛮好, 不错: ~ даа 好吧! чи малаа онд мэнд оруулсан нь ~ 你使牲口平安地越了冬, 这很好; хуралдаа хожимдоогүй нь ~ 还不错, 开会没迟到.

яамба **ᠵᠠᠮᠪᠠ** [名] ① 气派, 神气, 架子; ② 特权: эрх ~ 特权.

яамгүй **ᠵᠠᠮᠭᠦᠢ** 见 ~ сайд 不管部部长; 无任所大使.

яамлах **ᠵᠠᠮᠠᠯᠠᠬ** I [动] ① <陈>上朝, 上衙门; ② <陈>管理, 领导, 执行, 处理, 办理.

яамлах **ᠵᠠᠮᠠᠯᠠᠬ** II [动] ① 打官腔, 摆官僚架子; ② 耀武扬威, 作威作福.

яамлуулах **ᠵᠠᠮᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] яамлах 的使动态.

яаншаахан **ᠵᠠᠨᠰᠠᠬᠠᠨ** [形] 比较絮叨的, 有些喋喋不休的.

яаравчилчих **ᠵᠠᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠴᠢᠬ** [动] яаравчлах 的完成体.

яаравчлах **ᠵᠠᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠬ** [动] 急忙, 赶紧, 火速, 加速: галт тэргний эшелоньг ~ н явуулах 使军用列车加快运行; одоо ~ н явахгүй бол нар шингэх нь байна 现在如不赶紧走, 太阳就要落山了.

яаравчуулах **ᠵᠠᠷᠠᠪᠴᠢᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠭ** [动] яаравчлах 的使动态.

яарал **ᠵᠠᠷᠠᠯ** [名] 急速, 紧急, 急忙, 火速.

яаралгүй **ᠵᠠᠷᠠᠯᠭᠦᠢ** (副·形) ① 不紧急地, 不慌不忙地, 不着急地, 慢慢地, 从容地: ~ яв! 慢慢地走! 不慌不忙地走! ~ идэх 慢慢地吃; ~ ирээрэй 慢慢来吧; 缓缓来吧; ② (表藐视)不要紧的, 不用着急的: ~ хэрэг 不要紧的事; ирж л байг, ~ дээ харин 让他来吧, 这没有什么要紧.

яаралгүйдэх **ᠵᠠᠷᠠᠯᠭᠦᠢᠳᠡᠬ** [动] 不慌不忙, 不着急, 变太迟缓, 变过于镇静.

яаралгүйхэн **ᠵᠠᠷᠠᠯᠭᠦᠢᠬᠡᠨ** [形] яаралгүй 的小称.

яаралзуур **ᠵᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [形] 急急忙忙的, 匆忙

的，忙忙碌碌的。

яаралтай **ᠵᠠᠷᠠᠯᠲᠠᠢ** [形]紧急的，急忙的，急速的，赶紧的，火速的：～ мэдээ ①紧急消息，紧急报告；② 急电；③ (报刊的)号外；～ захиалга 紧急订货；～ ирэх хэрэгтэй 应急速前来；даргын зааврыг ～ дамжуулж мэдүүлэх 急速传达首长指示；онц ～ 特急的；～ бичиг 急件；～ ажил 紧急工作；～ хуралдаан 紧急会议；～ тайлагнал 快报。

яаралцах **ᠵᠠᠷᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] яарах 的共动态。

яарам **ᠵᠠᠷᠠᠮ** [形]忙的，急的，紧急的，匆忙的，慌忙的。

яарамтгай **ᠵᠠᠷᠠᠮᠲᠠᠭᠠᠢ** [形]参见 яарамхай。

яарамхай **ᠵᠠᠷᠠᠮᠬᠠᠢ** [形]性急的，急忙的，匆忙的，好着急的，好慌张的。

яарангуйхан **ᠵᠠᠷᠠᠨᠭᠤᠢᠬᠠᠨ** [形]忙些的，急一些的，快些的。

яарах **ᠵᠠᠷᠠᠬ** [动]急忙，匆忙，紧急，着急，慌忙；би яарч байна 我很着急；цаг яагаа ч үгүй байна，～ хэрэггүй 时间还早着哪，不用着急；～ н сандран 急急忙忙地，匆匆忙忙地，慌忙地；яарвал даарна 着急就要挨冻(欲速则不达之意)；～ даа 匆忙之中，仓猝间；энэ ажлыг ажил тарахаас өмнө дуусгах гэж яарч байна 急于要把这件工作在下班之前完成。

яармаг **ᠵᠠᠷᠠᠮᠠᠭ** [名](定期)集市，市场；交易会；博览会：Гуанжоугийн ～ 广州交易会；Лейпцикийн ～ 来比锡博览会；хаврын ～ т оролцох 赶春季集市；～ ийн өдөр 集市日；яармаг үзэсгэлэн 展销会。

яарсхийх **ᠵᠠᠷᠠᠰᠬᠢᠶᠢᠬ** [动] яарах 瞬间体。

яаруу **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤ** [形]匆忙的，急忙的，慌忙的；急速的，紧急的：～ ажил 紧急工作；～ галт тэрэг 特别快车(火车)；～ давчуу，～ сандруу，～ гэвдүү 急忙的，紧急的，匆忙的。

яаруувтар **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠪᠲᠠᠷ** [形]较忙的，较急的，有些匆忙的。

яаруудах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠠᠬ** [动]变得特急，变得过于匆忙、过于紧急。

яаруудуу **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤ** [形]很忙的，很急的，很紧急的。

яаруудуулах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] яаруудх 的使动态。

яаруулах **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] яарах 的使动态。

яаруухан **ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] яаруу 的小称；较匆忙的，稍急的；较紧急的，较急的。

яарчих **ᠵᠠᠷᠠᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] яарах 的完成体。

яасан **ᠵᠠᠶᠰᠠᠨ** [动·形·副] ①(яах 的形动词过去时之一)怎样做了，做了什么，发生了什么，怎么了，把…怎么了，怎么搞的；～ бэ? 发生了什么事呀? 这是怎么回事? 怎么了? чи түүнийг ～ бэ? 你把他怎么了? миний үзэг ～ бэ? 我的钢笔怎么了(怎么搞的)? ～ ч яах бэ 无论怎样，都没啥关系；② 怎么样的，何许；энэ чинь ～ хүн? 这是怎么样的一个人啊? 这算是谁人啊? ③ 多么，何其，何等；～ сайхан газар вэ? 多么美好的地方啊! ～ муухай хэрэг вэ энэ чинь 这是多么丑恶的事啊!

яасах **ᠵᠠᠶᠰᠠᠬ** [动]不好说什么，不好说怎么样；～ юмгүй 不好说为什么。

яатуу **ᠵᠠᠶᠠᠲᠤ** [名]丫头。

яах **ᠵᠠᠶᠠᠬ** [动] ①做什么，怎么办；如何做，怎样(办)；～ вэ? ①做什么? 怎样办? ② ③④参见 ②③④ 释义；үүгээр ～ вэ? 用这个做什么? чи ～ санаатай байна? 你想怎么办? чи ирэхгүй ～ вэ? 你不来是要做什么? … вал ～ вэ! …的话，怎么样? …的话，如何? ингэж хийвэл ～ вэ 这样做怎么样? чадахгүй нь ～ вэ? 胜任不了怎么办? ～ ыг бүү мэд 不管(他)要怎么着；不知道如何才好；～ чинь вэ 你要干什么；你想怎么办(贬义)；чи түүнийг хэлж ～ чинь вэ 你说哪个干什么；чи тийм үйл үйлдэж ～ чинь вэ 你做这样的举动是要干什么；～ нь вэ? ①怎么着? 怎么的? ②怎么办呢；要做什么呢；надаар чи ～ нь вэ? 你让我做什么? 你找我做什么? энэ чинь ～ нь вэ 这可怎么办呢；хэн ирснээр нь ～ нь вэ 管他谁来干嘛呢；～ нь вэ? дэмий 怎么着? 甭理；怎么的? 别管；～ билээ 怎么办呢，如何是好；одоо ～ билээ 现在可如何是

好呢; ~ юм бэ 究竟怎么办呢, 到底做什么好呢; ~ даг билээ 如何办才行呢, 怎样做呢; ~ даг юм бэ 能把…怎么办呢(表藐视); тэр намайг ~ даг юм бэ 他能藐视我怎么办呢; ~ лаа даа? 怎么了啊? ~ лаа гэж дээ! 那有什么! ~ гэх 打算怎么办; 想干什么; ~ я гэх дээ чи! 你要干什么呢! үүнийг би ~ ж мэдэх вэ! 我怎么知道这个呢! уралдаанг ажлыг ~ ж давуулан биелүүлсэн бэ? 如何超额完成竞赛性工作的? ~ ж болох вэ! 你怎么可以呢! чи ~ ж байгаа юм бэ? 你在做什么? 你怎么样了? морь ~ ж авсан вэ? ①用多少钱买的这马? ②这马是怎么买来(取来)的? ~ ж өх вэ? ①值多少钱? ②怎么给? ~ ж ийж 勉强强地, 好不容易地, 凑凑合合地; ~ ж ч мэднэ 谁能知道会怎样呢; 什么样的可能性都有; 结果难以预料; ③(与 вэ 连用, 表轻视, 不当回事)又会怎么样呢, 算不了啥, 没关系, 让…去吧; ~ вэ, зүгээр! 这又会怎么样呢, 没关系! тэгэлгүй ~ вэ! ①怎么不是那样呢! 当然是那样! 不那样又会怎样呢! ②无非是那样! ~ вэ, ирэл ирэг 没关系, 他来就来吧; ③(与 вэ 连用, 表无可奈何或绝; 望)又能怎么样呢, 又有什么办法呢, 没办法; ~ вэ, аргагүй чи ав даа 没办法, 你拿去吧; хийсэн чинь ~ вэ 你做了就做了吧; ④(多与 вэ 连用)为什么, 怎么, 何以, 哪能; 做什么, 干嘛, 何必; гайхалгүй ~ вэ? 怎么不惊奇呢? хайртай байлгүй ~ вэ? 那能不喜爱呢? ~ гэж ийм юм хийнэ вэ? 为什么你做这种东西? ийм юмыг хийлгүй ~ вэ! 为什么不不做这个呢! ⑤ ~ аргагүй хэрэгтэй 非常需要, 十分必需的; ~ ын ч аргагүй 无论怎样, 都毫无办法; 一筹莫展; ◇ ~ аргагүй ①什么办法都没有; 采取什么措施也不行; ②非常, 特别, 极, 极端, 极其.

яахаараа ᠶᠠᠬᠠᠭᠠᠷᠠᠭᠠ **ᠬᠡᠯ** **ᠮᠤ** [副] 因为什么: тэр хүн ~ энд хоригдож байгаа юм бэ 那个人因为什么被关在这里.

яахав ᠶᠠᠬᠠᠪ [动] (系 яах вэ 之合写) ①怎么了, 怎么办; ②没法子, 无可奈何: заа ~ 好吧, 就这样.

яахавч ᠶᠠᠬᠠᠪᠴᠢ [副] 参见 яавч.

яахан ᠶᠠᠬᠠᠨ [副] 见 яахин.

яахин ᠶᠠᠬᠢᠨ [副] 如何, 怎么样, 怎么(会), 怎样就, 怎么搞的: ~ тийм хэрэг гарах билээ? 怎么就会出现那样的事呢?

яачих ᠶᠠᠴᠢᠬ [动] яах 的完成体.

яаш ᠶᠠᠰ [名] 见 хааш ~ 词条.

яашин(г) ᠶᠠᠰᠢᠨ [名] 黄杨木梢.

яблок ᠶᠠᠪᠯᠠᠭ [名] (植) 苹果.

яв ᠶᠠᠪ I 见 ~ тав ①正好, 刚巧, 恰巧, 正是; ②完全, 全都, 根本: ~ тав хийтэл бэлтгэх 准备得很妥当; 全部准备好了; ~ цав 参见 явцав 词条; ~ цав тохирох, 完全符合, 恰好合适; ~ хов хийх 恰巧遇见; ◇ ~ хийх 拳脚, 拳打.

яв ᠶᠠᠪ II (加强语气词, 置于“я”开头词前):

~ ягаан 纯玫瑰色的, 纯粉红色的.

яваа ᠶᠠᠪᠠ [形] 行走的, 行进的, 进程的.

яваандаа ᠶᠠᠪᠠᠨᠳᠠᠭ [副] 今后, 以后, 将来; 在…过程中, 在…进程中; 自然地, 自然而然地: ~ дадах байлгүй дээ 以后当然会习惯的; 自然会熟悉起来的; ~ сурмаар царайтай 看样子以后会有出息的; ~ сайжрах биз ээ 以后会改善的吧.

яваг ᠶᠠᠪᠠᠭ I [名] (陈) (身体) 复元, 痊愈, 见好, 康复.

яваг ᠶᠠᠪᠠᠭ II 见 ~ шар шувуу (动) 木兔(鸟).

явагдах ᠶᠠᠪᠠᠭᠳᠠᠬ [动] явах 的被动态; ①走动, 行走, 移动; ②进行, 执行, 实行: шалгалт ид ~ ж байна 考试正在紧张进行中.

явагсад ᠶᠠᠪᠠᠭᠰᠠᠳ [名] 行人, 行走者.

явагч ᠶᠠᠪᠠᠭᠴᠢ [名] 走者, 行者, 去者, 行驶者: артиллерийн өөрөө ~ суурь (军) 自行大炮.

явагчид ᠶᠠᠪᠠᠭᠴᠢᠳ [名] явагч 的复数: босоо ~ (动) 灵长类动物, 灵长目; газар уснаа ~ 两栖动物.

явай ᠶᠠᠪᠠᠶ [名] 面貌, 神态, 风貌, 风神, 样子, 精神, 神采: ~ муутай 面貌丑陋的, 面目可憎的; 精神颓靡的.

- явайгүй** **ᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] 容貌失色的, 面容丑陋的, 精神颓靡的, 无精打采的, 无神的.
- явалдах** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] ① явах 的互动态; ② 进行性交, 交合: сэм ~ 通奸; хүчирхэн ~ 强奸; ③ 交往, 相好, 恋爱.
- явалдуулах** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явалдах 的使动态.
- явалцаа** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠭ** [名] ① 交际, 往来, 交往; ② 交媾.
- явалцах** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] явах 的共动态.
- явалцуулах** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠴᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явалцах 的使动态.
- явалт** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠲ** [名] 走法, 步法; 行驶, 行进; 运行, 运转.
- явалцагч** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠴᠠᠭᠴᠢ** [名] ① 同行者, 同路人; ② 交往者, 来往者; ③ (共同)参与者, 同事.
- явалцах** **ᠵᠠᠪᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] явах 的共动态; ① 一起走, 共同行动; 一同参与, 共同从事: чамтай би явалцъя 我和你一起走吧; энэ ажилд би ~ хэрэгтэй 我应当一起参与这项工作; ② 来往, 交往, 交际, 相通, 互相拜访, 打交道: манай хоёул үргэлж нааш цааш ~ ж байдаг юм 我们两人经常来往.
- явамгай** **ᠵᠠᠪᠠᠮᠭᠠᠢ** [形] 参见 явамхай.
- явамтгай** **ᠵᠠᠪᠠᠮᠲᠭᠠᠢ** [形] 常来常往的, 好走动的, 好奔走的, 好动的.
- явамхай** **ᠵᠠᠪᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 явамтгай.
- явар** **ᠵᠠᠪᠠᠷ** [名] 石子岩, 劣地, 凹凸不平、不宜耕作的土地.
- явах** **ᠵᠠᠪᠠᠬ** [动] ① 走, 行走, 走动, 移动, 去…; 乘行; 行动: явган ~ 步行; морнор ~, морьтой ~ 乘马走; машинаар ~, машинтай ~ 乘汽车走; онгоцоор ~ 乘飞机走, 乘机去; усаар ~, усанд ~ 走水路; газраар ~ ① 走陆路; ② 走过…地点; агаараар ~ 航行, 飞行; ~гүй болохгүй 不能不走, 一定得去; гарч ~ 出发; ~ зорчих 行走, 行驶; бригадаар ~ 排队走; гадаа ~, гадуур ~ 到外面走一走; галт тэрэг явдаг 火车经常来往; ~ зам 行军路线; ~ замын зураг

路线图; ~ нөөц 行动距离, 行动直径; сайн ~ ① 路上平安; 行动顺利; ② 生活美好; муу ~ ① 路上不平安; 行动不顺利; ② 生活得不好; цуг ~, хамт ~ 一起走; чамайг явтал хүлээе 我等你走; намайг явтал гарч болохгүй 在我走之前不可外出; ажилд ~ 去上班, 去工作; хөдөө ~ 去乡村, 下乡; хотоор ~ 在城里走, 在城里游逛; сургуульд ~ 上学; аянд ~ 踏上旅途, 上路; анд ~, гөрөөнд ~ 打猎去; малд ~ 放牧去; хуралд ~ 去开会; сайн яваарай! 一路平安! 好好走啊! сайн явж ирвэ үү? 一路上好吗? ③ (棋子等) 走动, 移动: тэмээгээр ~ ① 骑骆驼走; ② (下棋) 走路; цаг зөв явж байна 表走得准; ④ 作为…, 作为…而存在, 以…状况而存在; 当…, 担任…职务: дарга ~ 担任首长职务; амьд ~ 活着(时); залуу ~ 正年轻(时); мэнд ~ 身体健康(时); заводод жолоочоор явж байсан хүн 曾在工厂里当过司机的人; ⑤ 进行, 执行, 实行: ажил амжилттай явж байна 工作正顺利进行; ⑥ (与其他动词搭配, 表示运动的状态): буцаж ~ 返回; өмсөж ~ 穿上衣服(行动), 穿着…衣服(行动); ирж ~ 走来; ирж явтал тохиолдов 在来的时候遇上了; морь хөтлөж ~ 牵着马走; нисэж ~ 飞行; чирч ~ 牵着, 拉着, 拖着; ⑦ (作助动词用): амсаж явсан 曾经尝受过; тэнд тусгай ажлыг хийж яваад буцлаа 在那里做了特殊工作后返回来了.

- явгаар** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠷ** [副] 步行地, 徒步地: ~ явах 徒步走, 步行.
- явгадах** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] (失去交通工具而) 变徒步, 变步行.
- явгадацгаах** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] явгадах 的众动态.
- явгадуулах** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явгадах 的使动态.
- явгалагдах** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬ** [动] явгалах 的被动态.
- явгалах** **ᠵᠠᠪᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 徒步, 步行: ~ н явах 步行, 徒步; ② 剥夺交通工具, 使之徒步, 使之步行.

явгалчих **ᠶᠡᠪᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠢ** [动] явгалах 的完成体.

явгалуулах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явгалах 的使动态.

явгалцгаах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠯᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] явгалах 的众动态.

явган **ᠶᠡᠪᠭᠠᠨ** [形] ① 徒步的, 步行的: ~ хүн 徒步者, 步行者; ~ цэрэг <军> 步兵; ~ дивиз <军> 步兵师; далайн ~ цэрэг <军> 海军陆战队; ~ н тогоо 行军锅; ~ аялах 徒步旅行; ~ уралдаан <体> 竞走比赛; ~ аар 徒步地, 步行地; ~ улаач 走递夫, 脚夫, (步行)搬运工; ~ жагсаал 步行的队伍; ~ зам, ~ хүний зам 人行道; ② 小的, 细小的, 微小的; 童便的: ~ үг яриа 惯用语; ~ үлгэр 童话; ~ жүжиг 活报剧; ~ чарга 小雪橇; ~ салхи 低风, 微风; ~ шуурга 低风雪, 轻微的风雪; ~ хаалга 便门, 旁门, 小门; ~ дуу 小曲; 快板; ~ ор 小矮床; ~ хэрүүл, ~ хэл ам 小的争执; ~ галуу <动> 企鹅; ◇ ~ суух 蹲着; ~ өлөн <植> 藏草; ~ шарилж <植> 艾蒿, 苦艾.

явганах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① 聚集, 集拢, 集合, 糜集; ② (多足动物)爬行.

явгарах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠷᠠᠬ** [动] (失掉交通工具而)变步行, 变徒步.

явгаруулах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явгарах 的使动态.

явгарцгаах **ᠶᠡᠪᠭᠠᠷᠴᠢᠭᠠᠬ** [动] явгарах 的众动态.

явдал **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯ** [名] ① 行进, 行走, 移动, 活动; 进程, 进度: нарны ~ 太阳的移动; салхины ~ 风之行进, 风之移动; ② 动作, 步态, 步履, 步调, 步伐, 走动: морины ~ 马的步态, 走法, 步伐; жороо ~ 大步走动, 溜蹄步伐(指马); ③ 行为, 行动; 事情, 事件, 事宜; 工作; ажил ~ 事情, 事业; хэрэг ~ 事情, 事件; явдлын мэдээ 大事记; мөнгөн санхүүгийн ~ 财政(金融)工作; самуун ~ 狂乱的行为; явдлаа алдах 失态, 行为不轨; буруу ~ 错误行为; учир ~ 原因, 真相, 事情; үйл ~ 行为, 行动; 事件, 事

情; ④ 场合, 情况, 状况, 境遇, 机会: хэрэв ийм ~ гарвал... 如果发生这种情况...; бичиг үсэг үл мэдэх ~ 文盲状况; ⑤ (和将来时形动词连用, 表示动词名词的意义): эх орноо хамгаалах ~ 保卫祖国; бараа нийлүүлэх ~ 货物供应(事宜).

явдалгаа **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯᠭᠠ** [名] 行为, 行动.

явдалт **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯᠲ** [形] 参见 явдалтай.

явдалтай **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯᠲᠠᠢ** [形] ① 以...动作行走的, 以...步态行走的, 有...步调的; жороо ~ морь 溜蹄马, 大步走的马; ② 动作轻快的, 轻捷的: ~ морь 动作轻捷的马; ③ 麻烦的, 罗嗦的, 复杂的, 费力的, 忙碌的: ~ хэрэг 忙碌的事, 麻烦的事, 复杂的事; үүнийг хийхэд нилээд ~ байна 做这个(这件事)是相当麻烦的.

явдалтан **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯᠲᠠᠨ** [名] 有...行为者: самуун ~ 淫乱者, 狂乱者; буруу ~ 胡作非为者.

явдалч **ᠶᠡᠪᠳᠠᠯᠴ** [名] ① 行路人; 通行人; ② 行动者, 进行者.

явдсан **ᠶᠡᠪᠳᠠᠰᠠᠨ** [名] 放浪者, 浪荡人.

явзнах **ᠶᠡᠪᠵᠠᠨᠬ** [动] явах 的短暂体.

явигналдах **ᠶᠡᠪᠢᠭᠢᠨᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] явигнах 的互动态.

явигнах **ᠶᠡᠪᠢᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] 喋喋不休, 滔滔不绝, 多嘴快嘴, 饶舌.

явигнацгаах **ᠶᠡᠪᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠠᠬ** [动] явигнах 的众动态.

явигнуулах **ᠶᠡᠪᠢᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явигнах 的使动态.

явлаг **ᠶᠡᠪᠯᠠᠭ** [名] <动> 茅鹑: ~ галуу <动> 鸮; ~ сар <动> 鸮属; ~ ууль <动> 长耳鸮.

явлага **ᠶᠡᠪᠯᠠᠭᠠ** [名] 参见 явдал.

явсхийх **ᠶᠡᠪᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] явах 的瞬间体.

явуу **ᠶᠡᠪᠤ** I [名] <动> 海巴鱼; 海巴鱼骨.

явуу **ᠶᠡᠪᠤ** II [名] 耳机胶盖.

явуул **ᠶᠡᠪᠤᠯ** [名] 走动, 行走, 走过; 流动: ~ын хүн 过路人, 旅行人, 旅客; ~ын хүнд цай чанаж хоол хийж өгөв 给

旅行的人烧茶做饭了；～ын зөвлөлгөөн 巡回会议；～ын үзэсгэлэн 流动展览；～ худалда 流动出售；～ цэрэг 远征军。

явуулагдах **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠳᠠᠬᠤ** [动] явуулах 的被动态。

явуулагч **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠴ** [名] 发信人，派遣者。

явуулах **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] явах 的使动态：① 发送，发去，寄；бичиг ~ 发文件，发函；захидал ~ 寄信；мэдээ ~ 发文件，发报，发通知，上报；утас ~ 拍电报；② 派走，使走，使乘行，强迫其走；томилон ~ 派去出差，派遣；гадаадад ~ 派往国外；сургуульд ~ 送去上学，派去上学；бие хүнийг газар дээр нь ~ 派专人赴现场；хөдөө ~ 派往乡下；хөдөлмөрт ~ 派去劳动；③ 展开，进行，施行，做，搞；ажил ~ 做工作，干活；шинэ цэрэгтэй ~ ажил 对新兵进行的工作；сонгууль ~ 进行选举；ухуулга таниулга ~ 进行宣传鼓动；хурал ~ 召开会议；④ 放手，释放；开，上(钟表)；开动，发动；цагаа түлхэж ~ 上钟(表)；⑤ 夸张，夸大：тэр ч намайг явуулдаг юм 他总是把我的事夸大。

явуулга **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] 参见 явууллага。

явууллага **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠ** [名] ① 措施，办法，方法，途径；арга ~ 措施，办法，方法；② 行为，行动，活动；事情；ажил ~ 事情；活动；хэрэг ~ 事情，事件；~ хийх ① 采取行动，进行活动；② 出谋划计。

явууллагаа(н) **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠯᠠᠭᠠ᠎ᠠ** [名] 参见 явууллага。

явуур **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠷ** [名] ① 进度，进展；② 交际，交往。

явуургүй **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠷᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] ① 不顺利的，进度差的；② 行不通的，吃不开的；③ 不会交际的。

явууртай **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠷᠲᠠᠢ** [形] ① 顺利的，有进展的；易行的；② 行得通的，吃得开的；③ 通情达理的，能通融的；可以交际的。

явуут **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠲ** [副·形] ① 在途中，沿路，顺路；在行进中，在行走中；чи ~ нөгөө айлаараа бугаад яваарай 你途中在那一家住一住再走；② 行进的，走动的，即兴的；~ буудах <军> 行进间射击；~

гараа 行进间出发；~ зохиох 即兴创作；~ өвчтөн 门诊病人；~ эмнэлэг 诊所，卫生所；~ эмнэх газар 诊所；~ эмчилгээ 门诊治疗；~ эмчлүүлэгч 门诊病患者。

явууштай **ᠵᠢᠪᠠᠭᠤᠰᠲᠠᠢ** [形] 值得去的，值得走的；值得交往的。

явхийх **ᠵᠢᠪᠬᠢᠬ** [动] 变得正好、恰巧、准确、确切；~ тэй нийцнэ 正好适合，恰巧一致。

явц **ᠵᠢᠪᠴ** [名] ① 行走，步行；② 行程；进度，进展，过程，进程；ажлын ~ сайн байна 工作进程良好；~ анд бий болох (医) 回发；ажлыг ~ дундуур нь шалгаж байх хэрэгтэй 在工作过程中要有检查。

явцав **ᠵᠢᠪᠴᠠᠪ** [副] ① 正好，恰巧，准确，正是；~ таарав 正好适合，正相符合，恰好一致；② 适意，适合，适用，顺手，得心应手；~ хийсэн айл (生活得) 很适意的人家；хийц нь ~ хийсэн эмээл байна 是一具制作得很合适的鞍子；③ 敏捷，轻捷，灵巧，轻巧，轻便；ажил хөдөлмөрт ~ хийсэн хүн 在工作劳动中很敏捷的人；унахад ~ хийсэн морь 骑起来很轻快的马。

явцавхийх **ᠵᠢᠪᠴᠠᠪᠬᠢᠬ** [动] ① 轻快走动，举止敏捷，动作轻巧灵便；② 得心应手，适意，合适，适用，顺手。

явцагах **ᠵᠢᠪᠴᠠᠬᠠᠬ** [动] явах 的共动态。

явцгар **ᠵᠢᠪᠴᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 窄的，狭隘的；② 闭塞的。

явцгүй **ᠵᠢᠪᠴᠠᠭᠡᠭᠡᠢ** [形] 不顺利的；没有效果的，无成效的；进度缓慢的，无进展的。

явцтай **ᠵᠢᠪᠴᠠᠭᠲᠠᠢ** [形] 顺利的，有效果的，有成效的，有进展的，进度快的；манай ажил өөдрөг ~ байна 我们的工作蒸蒸日上。

явцуу **ᠵᠢᠪᠴᠠᠭᠤ** [形] ① 狭窄的，狭小的，狭隘的；гэр орон ~ 房舍窄小；~ хашаа 狭小的院子；② 紧的，紧窄的，窄小的；~ хувцас 紧的衣服；③ (转) 心胸狭窄的，眼光短浅的，知识有限；闭塞的，孤僻的；~ байдал 局限性；~ эдийн засаг 闭塞经济；ухаан бодол ~ 思想狭隘；~ бүлэгт үзэл 宗派主义；~ бүлэглэл 宗派；~ хэрээ 帮会；~ нөхөн үйлдвэрлэл

狭隘再生产；～ үзэл ①狭隘观点，关门主义；②自私自利。

явцуувтар *явцуувтар* [形] ①较窄的，较狭小的，比较狭隘的；②较紧的，较窄小的；③(转)心胸比较狭窄的，眼光比较短浅的。

явцуудах *явцуудах* [动] ①变紧；变狭窄，变狭小，变狭隘；хувцас явцуудаад өмсч болохгүй болжээ 衣服紧得不能穿；мэдлэгийн хүрээ нь ～ 其知识面太窄；②(转)变目光短浅，变心胸狭窄；变自私自利。

явцуудуулах *явцуудуулах* [动] явцуудах 的使动态。

явцуудчих *явцуудчих* [动] явцуудах 的完成体。

явцуурал *явцуурал* [名] ①狭窄，狭隘；②(思想的)狭隘、偏狭、片面。

явцуурах *явцуурах* [动] ①变紧；变狭窄，变狭隘；②(思想)变狭隘，自私；变偏狭，片面；хувийн эрх ашгийг бодож ～ 自私自利；～ н бүлэглэх 结帮拉派，搞宗派主义。

явцууруулах *явцууруулах* [动] явцуурах 的使动态。

явцуурхах *явцуурхах* [动] 变狭隘，变自私，变片面。

явцуурцгаах *явцуурцгаах* [动] явцуурах 的众动态。

явцуурчих *явцуурчих* [动] явцуурах 的完成体。

явцуусах *явцуусах* [动] ①变得更紧；变得更狭窄，变得更狭小，变得更狭隘；②(思想)变得更狭隘起来，变得更自私起来。

явцуусгах *явцуусгах* [动] явцуусах 的使动态。

явцуутах *явцуутах* [动] 参见 явцуусах。

явцуутгах *явцуутгах* [动] явцуутах 的使动态。

явцуухан *явцуухан* [形] явцуу 的小称。

явчих *явчих* [动] явах 的完成体。

явшаа *явшаа* [形] ①坦率的，开诚布公的，直言不讳的；②多嘴的，饶舌的，罗嗦的，好空谈的。

явшир *явшир* [名] ①高岭上，陶土；～ аргай 高岭斜长石；～ чулуу 高岭石；～ чулуулаг 高岭石岩，陶瓷土岩；～ элсэн чулуу 高岭砂岩；～ т занар 高岭片岩。

явширжих *явширжих* [动] (地)高岭土化，陶土化。

явших *явших* [动] ①坦率，开诚布公，直言不讳；②多嘴，饶舌，罗嗦，空谈。

явштай *явштай* [形] ①可行的，可通过的；②顺利的，有进展的。

явцуулах *явцуулах* [动] явших 的使动态。

явцуур *явцуур* [形] ①多言多语的，多嘴的，饶舌的，罗嗦的，絮絮叨叨的；信口开河的；②坦白直率的，直言不讳的，开诚布公的。

явцуурга *явцуурга* [名] 凝结物，凝固物。

явцуургадах *явцуургадах* [动] 凝结，凝固；变干硬，变坚硬。

явцуурдах *явцуурдах* [动] 絮叨，饶舌；坦率地说，直言。

яг *яг* I [副] ①恰恰，恰好，正当其时，正是，正对；～ таарах 正对，正适合；～ таг ①正好，刚刚，恰恰；准确，精确；②完全，根本，十分，彻底；～ таг оноолго <电> 细调，精调；～ таг хэлэлцэн тохирох 谈妥，谈得很投机；～ уулзах 正巧遇到；～ хоёр цагт 正好在两点(钟)；байны ～ <军> 靶心；～ өшиглэх 准确踢球；③完全，根本，十分，彻底地，牢牢地；～ зогсох 完全停止，停稳；～ мартах 完全遗忘，忘光；～ мухардах，～ таг мухардах 完全陷于绝境，一筹莫展，毫无办法；～ тулгарах 恰好顶住，彻底顶上，完全卡住，彻底陷入绝境；～ хийх 结实实实(地)，牢稳(地)。

яг *яг* II [拟] (拟用力碰撞物体发出的声音) 喀哒，喀嚓，啪哒，扑通；～ хийх 发出喀嚓喀嚓(喀哒喀哒，啪哒啪哒，扑通)的声音；～ хийтэл суух 扑通一声坐下去；～ хийтэл мөргөх 啪哒一声撞上去；толгойгоо ～ хийтэл цохих 啪地打了自己一记脑袋。

ягаа yagaa [名] ①云头图案；②(建筑物的)斗拱。

ягаавтар yagavtar [形] 淡玫瑰色的，浅粉红色的；～ өнгөтэй даавуу 浅粉红色布。

ягаалах yagala [动] ①镶饰以云头图案；②做斗长拱结构。

ягаалзай yagalzai [名] (植) 柏雷草属。

ягаан yagan [形] 玫瑰色的，蔷薇色的，粉红色的，绯红色的；хөх～紫色的，茄子色的；～ биндэрьяа 玫瑰色绿柱石；～ болор 蔷薇石英，紫晶，水碧；～ бужирга (动) 北宋雀；～ жимсэн тодол (动) 粉红棕鸟属；～ толбо 紫蕨；～ түрүү (植) 红顶羽菊，红矢东菊；～ хошоонгор (植) 粉花三叶草；～ хүн хорс (植) 泡囊草；～ цахлай (动) 楔尾鹱属；～ цээнэ (植) 毛实芍药。

ягаандай yagandai [名] (植) 茜草属。

ягаандуу yagandu [形] 参见 ягаан。

ягаанжин yaganjin [名] (化) 铋。

ягаарах yagara [动] 变成玫瑰色，成粉红色，成绯红色。

ягаарскийх yagarskikh [动] 闪现粉红色光，闪现粉红色。

ягааруулах yagaru [动] ягаарах 的使动态。

ягаарчих yagarchih [动] ягаарах 的完成体。

ягаат yagat [形] ①有云头图案的；②斗拱式的(建筑物)。

ягахан yagahan [形] ягаан 的小称；参见 ягаавтар。

ягайх yagai [动] 声音悠扬。

яггүй yagui [形] 非常的，特别的；很好的；很差的；～ хүйтэн 很冷，非常寒冷；～ овжин хүүхэн 非常机灵的姑娘；～ төгссөн 毕业成绩很好，以优秀成绩毕业；～ царайлаг 非常漂亮，非常标致；～ хүн 大好人；эхлээд～ байсан，сүүлдээ гайгүй ээ 开始时很差，后来好多了。

яггүйхэн yagui [形] яггүй 的小称。

ягдах yagda [动] 竭尽，极尽，穷竭，走投无

路，陷入绝境。

ягдацгаах yagdash [动] ягдах 的众动态。

ягдуулах yagdu [动] ягдах 的使动态。

ягдчих yagdash [动] ягдах 的完成体。

ягжаа yagzha I [形] 短小的，矮个儿的，矮的。

ягжаа yagzha II [名] (植) 林奈花属。

ягжгар yagzhar [形] 个儿矮小的，短小的，瘦小的。

ягжгардуу yagzharduu [形] 个儿十分矮小的，十分短小的，十分瘦小的。

ягжийлгах yagzhi [动] ягжийх 的使动态。

ягжийх yagzhi [动] 变短小，变矮小，变瘦小。

ягзайлгах yagzai [动] ягзайх 的使动态。

ягзайх yagzai [动] ①(牙齿等)毗露出来，暴出；②变任性，刚愎，执拗。

ягзайчих yagzai [动] ягзайх 的完成体。

ягзгай yagzgai [形] 消瘦的，枯瘦的。

ягзгар yagzhar [形] ①毗牙咧嘴的；②任性的，刚愎自用的，执拗的。

лягзгархан yagzharhan [形] ягзгар 的小称。

ягна yagna [形] 多嘴的，饶舌的，罗嗦的，絮叨的。

ягир yagir [形] ①吝啬的，小气的，贪婪的；②枯干的，干瘪的，干硬的。

ягирам yagiram [形] ①坚硬的，极硬的，硬梆梆的；②(由湿而变成)干硬的，干燥的，板结的。

ягирах yagira [动] ①变硬，变得硬梆梆；②(湿物)变干燥，变干硬，变板结。

ягих yagih [动] 多嘴，饶舌，罗嗦，絮叨。

яглуун yagluun [形] 结实的，健壮的，牢固的。

ягнах yagna [动] 歌唱，引吭高歌。

ягуу yaguu [形] ①慢慢的，逐渐的，循序渐进的；②克制的，有分寸的。

ягуухан yaguu [形] ягуу 的小称。

ягц **ᠢᠭᠠᠴᠢ** [形] (填, 塞, 装, 挤, 充…得) 满满的, 紧紧的。

ягцам **ᠢᠭᠠᠴᠠᠮ** [形] 茂密的, 密密丛丛的。

ягцатгах **ᠢᠭᠠᠴᠠᠲᠭᠠᠬ** [动] ягцтах 的使动态。

ягцдах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] 变茂密, 变繁茂。

ягцрах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠷᠠᠬ** [动] 密集, 丛集, 密密丛丛。

ягцтах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠲᠠᠬ** [动] 填(装, 塞, 挤)得更满, 更紧。

ягч **ᠢᠭᠠᠴ** [形] 浓密的, 稠密的, 茂密的: ~ ой 茂密的森林; ~ үс 稠密的头发。

ягчдах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠳᠠᠬ** [动] 变得过于浓密, 过于稠密, 过于茂密。

ягчитгах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠲᠠᠬ** [动] ягцтах 的使动态。

ягцтах **ᠢᠭᠠᠴᠢᠲᠠᠬ** [动] 变得更浓密, 更稠密, 更茂密。

ягших **ᠢᠭᠠᠰᠢᠬ** [动] ① 挤(塞、包、封、填、装…) 紧: ягштал боох 包紧(东西); хаалгыг ягштал хаах 把门紧紧关上; ② 坚持, 不动摇; 固执, 纠缠不放, 不让步; ③ 非常合适, 很恰当: ягштал тохирох 十分恰当, 很合适; ~ ж хэлэлцэн тогтов 一切都谈妥了。

ягшмал **ᠢᠭᠠᠰᠢᠮᠠᠯ** [形] 严密的, 紧密的, 严格的: ~ баримтлах ёс 严格主义; ~ зохиомж 学院派结构; ~ номлол 教条; ~ номлолын суртал 教条主义。

ягшрах **ᠢᠭᠠᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 密集, 丛集: мод ~ ж ургав 树木长得密密丛丛。

ягштал **ᠢᠭᠠᠰᠢᠲᠠᠯ** [形] 不走样的, 一丝不苟的, 准确的, 原原本本的: тушаал ~ биелүүлэх 准确地执行命令。

ягшуулах **ᠢᠭᠠᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠯᠠᠬ** [动] ягших 的使动态。

ягшуур **ᠢᠭᠠᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠷ** I [名] 门臼。

ягшуур **ᠢᠭᠠᠰᠢᠬᠡᠭᠡᠷ** II [形] 勤谨的, 勤快的: ~ хүн 勤快的。

ядагчид **ᠢᠶᠳᠠᠭᠴᠢᠳ** [名] 疲惫不堪者, 穷尽者, 衰竭者。

ядаж **ᠢᠶᠳᠠᠵ** [副] 至少, 最少, 最低: ~ өдөрт нэг алим идэх 每天至少吃一个

苹果。

ядалцах **ᠢᠶᠳᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] ядах 的共动态。

ядам **ᠢᠶᠳᠠᠮ** 见 ~ хуруу 无名指。

ядамдах **ᠢᠶᠳᠠᠮᠳᠠᠬ** [动] 用无名指敲(拨)。

яданги **ᠢᠶᠳᠠᠩᠭᠢ** [形] ① 穷的, 贫弱的, 贫寒的; 贫乏的: урьдын цагт ~ амьдарч байв 以前过着贫穷的生活; ② 不强壮的, 弱的, 孱弱的, 虚弱的: бие нь ~ байгаа бололтой 他的身体看来很弱。

ядангидуу **ᠢᠶᠳᠠᠩᠭᠢᠳᠡᠭᠡᠭᠡ** [形] ① 很贫穷的, 很贫寒的; ② 很衰弱的, 很单薄的。

ядангир **ᠢᠶᠳᠠᠩᠭᠢᠷ** [形] 参见 яданги。

ядангирах **ᠢᠶᠳᠠᠩᠭᠢᠷᠠᠬ** [动] ① 变穷, 变穷弱, 沦于贫寒; 变贫乏; хөрөнгөөр ~ 财产变贫乏; ② 身体变弱, 虚弱起来。

ядангируулах **ᠢᠶᠳᠠᠩᠭᠢᠷᠡᠭᠡᠯᠠᠬ** [动] ядангирах 的使动态。

ядар **ᠢᠶᠳᠠᠷ** [形] ① 虚弱的, 瘦弱的, 羸弱的; ② 贫穷的, 贫寒的, 贫困的, 贫苦的; ③ 无能的。

ядарах **ᠢᠶᠳᠠᠷᠠᠬ** [动] 见 ядрах。

ядаргаа **ᠢᠶᠳᠠᠷᠭᠠᠭᠠ** [名] 疲劳, 劳累, 疲劳感。

ядаргаатай **ᠢᠶᠳᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠲᠠᠢ** [形] 容易疲劳的, 容易劳累的; 繁重的。

ядаргаах **ᠢᠶᠳᠠᠷᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] ядрах 的使动态。

ядармаа **ᠢᠶᠳᠠᠷᠮᠠᠭᠠ** [形] 感觉劳累的, 感觉疲劳的。

ядарцгаах **ᠢᠶᠳᠠᠷᠴᠡᠭᠠᠭᠠᠬ** [动] ядрах 的众动态。

ядарчих **ᠢᠶᠳᠠᠷᠴᠢᠬ** [动] ядрах 的完成体。

ядат **ᠢᠶᠳᠠᠲ** 见 ~ хар <动> 黎鸡(鸟)。

ядах **ᠢᠶᠳᠠᠬ** [动] ① 不能够, 不会, 难以… 无力量… 不了, … 不住, … 不下去: байж ~ 呆不下去, 不能自持, 忍耐不住, 难以忍耐, 激动得不得了; биеэ барьж ~ ① 无力控制自己, 控制不了自己; ② 勉强控制住自己; халдаж ~ 难以接近, 插不进去; тогтож ~ 固定不住, 稳定不下来; тэсч ~ 忍不住, 受不了; хүлээж ~ 等不下去, 难以等待; үзэн ~ ① 看不下去; 不能容忍; ② 仇视, 敌

视,憎恶: хийж юу ~ вэ! 有什么难做的! юм өргөж ~ 举不起东西; дааж ~ 担负不起,担当不了; ② 穷尽,穷竭,极尽: арга ~ 计穷,毫无办法,一筹莫展,陷入困境; арга ~ вч 在迫不得已的情况下也...,即使在困境中也...,虽然无办法,但...; ядаад орхилоо, ер ирэхгүй юм 已经尽了一切努力,但(他)根本不来; ③ 勉强勉强: идэж ~ 带吃不吃; хөдөлж ~ 勉强地动作; 动不了; ④ 疲惫不堪,疲乏,衰竭,受苦痛,难受; ... 得很, ... 得不行了, ... 得不行, ... 得没办法; толгой өвдөөд ~ ж байна 头痛得不行了,头痛得不行; ~ юу байх вэ! 有啥累的,累什么! ~ ж явах 难受,难熬,受苦痛; ~ ж цөхөх 疲惫不堪.

ядахгүй **ядах** **яда** **яда** [副] ① 不难于做..., 做得了的, 有力量做... 的: хийж ~ ажил 不难做的事; олж ~ 不难得到, 不难找到; ② 无穷尽的, 无穷竭的, 无极限的; ③ 不疲乏的, 不衰竭的; ④ 可能, 或许: маргааш би явах ~ 明天我可能走; тэд ирэхээ ч ~ 他们也可能来.

ядахдаа **ядах** **ядах** [副] ① 至少, 起码; 甚至连... 也...: над ~ дулаан хувцас алга 我连暖和的衣服也没有; ~ унаа олдхогүй байна 连乘骑也找不到一匹; ② 可惜, 遗憾; 迫不得已(时): ~ танайх тун хол 很遗憾, 你们家住得太远.

ядацгаах **ядах** [动] ядах 的众动态.

ядмаг **ядах** [形] ① 病弱的, 虚弱的, 衰弱的; бие ~ тай 体弱的; ② 穷的, 贫弱的, 贫寒的: хоосон ~ хүн 赤贫者.

ядмаггүй **ядах** **ядах** [形] ① 不虚弱的, 不衰弱的; ② 不穷的, 不贫弱的, 不贫寒的.

ядмагдуу **ядах** **ядах** [形] ① 十分虚弱的, 十分衰弱的; ② 很穷的, 很贫弱的, 很贫寒的.

ядмагхан **ядах** [形] ядмаг 的小称.

ядраа **ядах** [名] 疲劳感, 疲劳劲儿, 疲劳, 劳累.

ядрагаа **ядах** [名] ① (身体的) 虚弱, 衰弱: мэдрэлийн ~ (医) 神经衰弱; ② 疲劳, 困乏.

ядрал **ядах** [名] ① 疲倦, 劳累; ② 衰弱, 虚

弱: насны ~ 老衰; ③ 贫弱, 贫穷化, 赤贫化.

ядралт **ядах** [名] ① 疲倦, 疲劳, 疲惫, 困乏; ② 衰弱, 虚弱; ③ 贫穷化, 赤贫化.

ядранги **ядах** [形] 见 ядрангуй.

ядрангуй **ядах** [形] ① 劳累的, 精疲力尽的, 疲劳不堪的, ② 衰弱的, 虚弱的; ③ 贫弱的, 贫穷的, 贫困的.

ядранхи **ядах** [形] 参见 ядрангуй.

ядрах **ядах** [动] ① 疲倦, 疲劳, 疲惫; 困乏: ~ зүдрэх, ~ зуграх 疲劳, 劳累; ② 衰弱下去, 变虚弱, 变羸弱: ~ доройтох 变虚弱, 衰弱下去; хөгширч ~ 老衰; өвчинд ~ 因病而变得体弱; ③ 贫穷, 贫困, 贫弱, 贫乏: амьдралаар ~ 生活贫困.

ядраш **ядах** [名] ① 疲倦, 困乏; ② 衰弱, 虚弱; ③ 贫弱, 贫困, 贫穷, 贫乏.

ядрашгүй **ядах** **ядах** [形] ① 不知疲倦的, 孜孜不倦的; ② 不衰弱下去的, 不变虚弱的; ③ 永不贫乏的, 不贫弱下去的.

ядро **ядах** I [名] 核, 核心.

ядро **ядах** II [名] (体) 铅球: ~ шидэх 投铅球.

ядруу **ядах** [形] 参见 ядрангуй.

ядруулах **ядах** [动] ядрах 的使动态.

ядруухан **ядах** [形] ядруу 的小称.

ядуу **ядах** [形] ① 穷的, 贫苦的, 贫穷的, 贫乏的, 贫弱的: ~ тариачин 贫农; ~ гаралтай 出身贫苦的; ~ ард 贫民; ~ ардын овооной 贫民窟; ~ пролетари 流氓无产阶级; ~ хүн 穷人; ~ хоосон, үгээгүй ~ 赤贫的, 无产的, 一无所有的, 极度贫困的; ~ тагуу 贫乏的, 匮乏的, 贫困的; ~ дорой 贫弱的, 贫困的; 软弱无力的; ~ дутмаг 贫乏的, 贫困的, 匮乏的, 缺乏的: ~ зүдүү 贫穷的, 贫苦的, 一无所有的; ② 虚弱的, 衰弱的, 软弱的, 无力的: мэрэгжлийн чадвараар тун ~ хүн 在专业技能上很贫乏的一个人.

ядуувтар **ядах** [形] 较贫穷, 较贫困; 较虚弱, 较衰弱, 较软弱的.

- ядуудах** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠠᠳᠤ** [动] ①变得非常贫穷, 变贫乏; ②变得非常虚弱, 变软弱, 变衰弱。
- ядуудуу** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠠᠳᠤᠰᠤ** [形] ①颇为贫穷的, 甚为贫苦的; ②颇为虚弱的, 甚为衰弱的。
- ядуулаг** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠭ** [形] ①较贫苦的, 较贫穷的, 较穷的, 较贫弱的, 较贫乏的; ~ дунд тариачин 下中农; ②较虚弱的, 较软弱的, 较衰弱的。
- ядуулах** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ядах 的使动态。
- ядуурал** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠯ** [名] ①贫困化, 赤贫化, 贫穷, 贫弱; ②衰弱化, 软化, 虚弱化。
- ядуурах** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠠᠬᠤ** [动] ①变贫乏, 变穷, 变贫困, 变贫穷, 变贫弱; ②变弱, 变虚弱, 变衰弱。
- ядууруулах** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] ядуурах 的使动态。
- ядуурчих** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠷᠢᠬᠢ** [动] ядуурах 的完成体。
- ядуус** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠰ** [名] 贫苦的人们, 穷人们, 贫民们。
- ядуухан** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠬᠠᠨ** [形] ядуу 的小称。
- ядуучууд** **ᠵᠠᠳᠤᠭᠤᠴᠤᠭᠤᠳᠤ** [名] 穷人们, 贫民们, 贫苦人。
- ядчих** **ᠵᠠᠳᠤᠬᠢ** [动] ядах 的完成体。
- яз** **ᠶᠠᠵ** [副] 破烂地, 烂烂地; ~ татах 拖烂, 扯破; ~ цохих 打破, 打烂; ~ чанах 煮烂。
- яззаа** **ᠶᠠᠵᠵᠠᠭᠠ** 见 хэзээ ~ (ны) 很久以前, 向来, 素来, 老早; хэзээ ~ ны мэднэ 老早就知道; түүнийг би хэзээ ~ наас сайн таних юм 我很久以前就十分了解他。
- язав** **ᠶᠠᠵᠠᠪ** 见 ~ татав хийх 肌肉抽动, 手脚痉挛。
- язайлгах** **ᠶᠠᠵᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] язайх 的使动态。
- язайх** **ᠶᠠᠵᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ①变成整齐的一排, 排成一排, 排得整整齐齐的; ②参见 ярзайх。
- язалзах** **ᠶᠠᠵᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 язганах。
- язалчих** **ᠶᠠᠵᠠᠯᠵᠢᠬᠢ** [动] язлах 的多次体。
- язархай** **ᠶᠠᠵᠠᠷᠬᠠᠢ** [形] 破开的, 破裂的, 迸裂的, 绽破的, 磨烂的(衣服等)。
- язвалзах** **ᠶᠠᠵᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 язганах。

- язвалзуулах** **ᠶᠠᠵᠠᠪᠠᠯᠵᠠᠵᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] язвалзах 的使动态。
- язганалдах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] язганах 的互动态。
- язганах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] ①蠕动, 微动; өг хорхой ~ 蛆蠕动; ②微煮沸; цай ~ ж байна 茶煮得微沸。
- язганацгаах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠠᠵᠠᠭᠠᠬᠠᠬᠤ** [动] язганах 的互动态。
- язгануулах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] язганах 的使动态。
- язгар** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠠᠷ** [形] 排列整齐的, 成排的, 齐整整的; ~ шүдтэй хүүхэд 长着两排齐整牙齿的孩子; ~ ургамалтай газар 长着...排排植物的地方。
- язгуур** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] ①根, 根据, 根本, 根源, 根底, 本原; 〈语〉根, 词根; 〈化〉基, 根; ~ үндэс 根本, 根据, 根源, 起源; ~ эрх ашиг 根本权益; ~ ын өртөг 资本, 本钱; ~ ын дагавар 〈语〉词根后缀; ~ ын найз 天然盟友; ~ ын нутаг дэвсгэр 固有领土; ~ ын хэвээр, ~ ын ёсоор 照旧, 仍然, 如同早先; ~ ын зан本性, 性格; ~ таа 原先, 起初; 在根本上, 在起源处; модны ~ 树根; ~ махбод 〈化〉元素; 成分; үгийн ~ 〈语〉词根; ~ бус үг 〈语〉非根词; ~ бүтээвэр 〈语〉词根词素; ~ үг 〈语〉词根; ~ үе 〈语〉词根音节; ~ үндэс 〈语〉词根词干; ~ хэл 〈语〉词根语; 基础语, 母语, 原始语; ~ ын сайн хүн 根底好的人; ~ аас 老早, 向来, 自古以来, 素来; ②起源; 出身; 门第; ~ угсаа 族源, 出身; хан ~ 王族; ③族, 家世; 〈生〉种, 种族; 科; мийн ~ 〈生〉猫科。
- язгуургүй** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠤᠷᠭᠦᠢ** [形] ①无根源的, 无根本的, 无根底的, 无起源的, 底子薄的; ②出身低贱的; ③暧昧不明的, 不知底细的。
- язгуурлах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] ①找根, 找根据, 找根源; ②分门第, 分出身; ③分族; 〈生〉分种, 分种族; 分科。
- язгуурлуулах** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠤᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] язгуурлах 的使动态。
- язгуурт** **ᠶᠠᠵᠠᠭᠤᠷᠲᠤ** [形] ①有根基的, 有根源

的；② 贵族出身的，名门出身的。

язгууртай *язгууртай* [形] ① 名门的，门第高贵的；望族的；② 有根基的，有根源的，有来历的，有根底的，底子好的。

язгууртан *язгууртан* [名] 贵族，望族；显贵：хан ~ 王族；язгууртны хэл 贵族语言。

язлагдах *язлагдах* [动] язлах 的被动态。

язлах *язлах* [动] 扯烂，扯破，撕破，剥掉，剥去。

язлуулах *язлуулах* [动] язлах 的使动态。

язмаг *язмаг* [名] 凝固物，沉淀物，沉积物；腐殖质；眼眵：сүүний ~ 凝乳；~ суух 凝固，沉淀，沉积；~ урсах，~ цувах 泪与眵齐流。

язмагдах *язмагдах* [动] 参见 язмагтах。

язмаграх *язмаграх* [动] 凝固，沉淀，沉积。

язмагтах *язмагтах* [动] 生凝固物，生沉淀物，生沉积物；生眼眵。

язмагтуулах *язмагтуулах* [动] язмагтах 的使动态。

язмагших *язмагших* [动] 凝固起来，沉淀下来，沉积起来；生出眼眵。

язрал *язрал* [名] 破裂，迸裂，绽开，破碎。

язрам *язрам* [形] 破裂的，迸裂的，绽开的，绷开的，开线的。

язрах *язрах* [动] 绽线，剥下，撕下，撕破，破裂，破烂，破碎，扯破。

язрахай *язрахай* [形] 绽线的，扯破的，绷破的，破裂的，破烂的，破碎的。

язруу *язруу* [形] 参见 язмаг。

язруулах *язруулах* [动] язрах 的使动态。

язруугах *язруугах* [动] 参见 язмагтах。

яй *яй* [量] (陈) 顷，一顷。

яйвалзах *яйвалзах* [动] (大下巴，长下巴) 频频动。

яйвалзуулах *яйвалзуулах* [动] яйвалзах 的使动态。

яйвас *яйвас* 见 ~ ~ хийх 参见 яйвганах。

яйвгар *яйвгар* 见 ~ ~ хийх 参见 яйвганах。

яйвганах *яйвганах* [动] 下巴动得很快，下巴一伸一伸，下巴一动一动(含轻蔑意)。

яйвгануулах *яйвгануулах* [动] яйвганах 的使动态。

яйвгар *яйвгар* [形] ① 下巴长的，下巴前伸的；② 麻面的，凹凸不平的，多节瘤的；歪扭的。

яйвгардуу *яйвгардуу* [形] ① 下巴颇长的，下巴很大的；② 过于歪扭的。

яйвгархан *яйвгархан* [形] яйвгар 的小称。

яйвийлгах *яйвийлгах* [动] яйвийх 的使动态。

яйвийх *яйвийх* [动] 下颚伸长，下巴前伸；下巴变长(含轻蔑意)。

яйжганалдах *яйжганалдах* [动] яйжганах 的互动态。

яйжганах *яйжганах* [动] 摇晃，摇动，飘摇，歪过来倒过去，摇摇欲坠。

яйжганацгаах *яйжганацгаах* [动] яйжганх 的众动态。

яйжгануулах *яйжгануулах* [动] яйжганах 的使动态。

яйжгар *яйжгар* [形] ① 多节瘤的；弯弯曲曲的，凹凸不平的；~ мод 弯弯曲曲的树木，歪歪扭扭的树木；② 倒塌的；倾倒的，歪七扭八的，歪斜的，歪扭的；~ тэрэг 歪扭的车子；~ саравч 歪斜的棚子。

яйжгардах *яйжгардах* [动] ① 长出许多节瘤，变得弯弯曲曲；② 倾倒，歪斜。

яйжгардуу *яйжгардуу* [形] 节瘤很多的，很弯弯曲曲的；十分歪歪扭扭的，十分歪斜的。

яйжгардуулах *яйжгардуулах* [动] яйжгардах 的使动态。

яйжгархан *яйжгархан* [形] яйжгар 的小称。

яйжгий *яйжгий* [形] 参见 яйжгар。

яйжиг *яйжиг* 见 ~ ~ хийх 参见 яйжганах。

яйжийлгах *яйжийлгах* [动] яйжийх 的使动态。

яйжийх *яйжийх* [动] 变得低矮而歪斜，变得

短小而歪斜。

ийжилзах **ᠶᠡᠵᠢᠯᠵᠢᠬᠤ** [动] 参见 **ийжганах**。

ийжилзуулах **ᠶᠡᠵᠢᠯᠵᠢᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **ийжилзах** 的使动态。

ийжис **ᠶᠡᠵᠢᠶᠢ** 见 ~ ~ **хийх** 参见 **ийжганах**。

ийран **ᠶᠡᠵᠢᠷᠠᠨ** [形] 破碎的，弄碎的，摔碎的，撕坏的：**хүндэйн самбар ~ болжээ** 光荣榜破碎了。

ийрах **ᠶᠡᠵᠢᠷᠠᠬᠤ** [动] ① 碎落，碎塌，跌落；碎裂，破碎：**цонхны шил ~** 窗玻璃破碎；**ийрч унах** 摔碎，碎塌；② 切碎，弄碎，撕碎，成为碎屑。

ийруулах **ᠶᠡᠵᠢᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] **ийрах** 的使动态。

ийрчих **ᠶᠡᠵᠢᠷᠠᠬᠢᠬᠤ** [动] **ийрах** 的多次体。

ийш **ᠶᠡᠵᠢ** 见 **яш**。

ийшин **ᠶᠡᠵᠢᠰᠢᠨ** [名] 车轂。

ийшхан **ᠶᠡᠵᠢᠰᠢᠬᠠᠨ** 见 **хааш** ~ 较马虎的，较草率的，较随便的。

якорь **ᠶᠡᠵᠢᠷ** [名] ① 〈海〉锚；② 〈电〉电枢，衔铁；地锚；③ 〈技〉(钟表的)卡子，摆轮。

ял **ᠶᠡᠯ** [名] ① 〈法〉罪，罪过，罪行，罪恶：~ **хүлээх** 认罪，服罪；~ **тохох** 加罪；~ **тулгах** ① 判罪；② 控告，告发；**торгох** ~ 罚款罪；**хорих** ~ 关押罪；**алах** ~ 死罪，死刑；~ **хийх** ① 犯罪；② 判罪，判决；~ **тай тоглоом** 赌博；非法娱乐；◇ ~ **янх** 罪，罪行，罪过；③ 〈法〉惩罚，惩办，判决，判罪，制裁，刑罚：~ **зэмлэл** 惩罚，惩办，处分，判罪；~ **шийтгэл** 处罚，判罪，判刑；~ **торгууль**，~ **төлбөр** 罚款；~ **торгох** 定罪；惩罚；~ **алдрах** 免罪；~ **заах** 判刑，判处；~ **заалгах** 被判刑；~ **оноох** 判罪；~ **оногдуулах** 惩罚，惩治，治罪；~ **завшуулах** 逃避惩处；~ **тогтоох** 定罪，判罪；~ **үүсгэгч** 现行犯，肇事者；~ **эдлэх** 服罪，服刑；~ **эдлэх хугацаа** 服刑期；~ **эдлүүлэх** 使服罪，使服刑；判刑；~ **шийтгэх** 判刑，判决；~ **шийтгэгдэх** 受判决，被判罪；~ **хугацаа** 免罪；~ **ын ажил** 苦役；~ **ын дүгнэлт** (检查员的) 控诉结论；~ **ын тогтоол** 判

决书；~ **ын төлөвлөгөө** 判决书；~ **төлөвлөх** 判罪，定罪，判刑；~ **хэлтрүүлэх** 免罪，赦免，饶罪；~ **хэлтрэх** 被赦；~ **ноогдуулах**，~ **унагаах** 判刑，判决；控告；~ **үзэлгүй** 免于刑罚的，不判刑的；~ **аа тайлах мөнгө** 赎罪金；~ **аа хүлээх** 自首。

ялаа (н) **ᠶᠡᠯᠠᠭ** [名] 〈动〉苍蝇：~ **батгана** 蝇；~ **хөх төр** 蝇虻；~ **ын өт** 蝇幼虫；~ **наалдуулах цаас** 灭蝇纸；~ **ны хор** ① 〈植〉毒蝇蕈；② 毒蝇药；~ **ны үлдүүр** 蝇帚；~ **ны гөвүүр** 蝇甩子，蝇拂。

ялааржих **ᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠷᠵᠢᠬᠤ** [动] 病好转，痊愈，复元，康复。

ялаархаг **ᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] 苍蝇多的。

ялаархах **ᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠷᠬᠠᠬᠤ** [动] (牛马等驱蚊蝇时) 摇头摆尾，晃头晃脑。

яларших **ᠶᠡᠯᠠᠷᠰᠢᠬᠤ** [动] 参见 **ялааржих**。

ялаарь **ᠶᠡᠯᠠᠭᠢ** [名·形] ① (病人) 复元，康复，痊愈，好转；② 轻松愉快的，轻轻松松的，不费事的。

ялаатах **ᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 招苍蝇；② 〈医〉患蝇蛆病。

ялаах **ᠶᠡᠯᠠᠭᠠᠬᠤ** [动] ① (薄薄地，稀稀地) 摊开，匀开，散开，推开；② (薄层地) 烤，炸，煎。

ялагдагч **ᠶᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠭᠴᠢ** [名] 战败者，败者，失败者，输者。

ялагдал **ᠶᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠯ** [名] 失败，败北，输，失利。

ялагдамгүй **ᠶᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠮᠠᠭᠦᠢ** **ᠶᠡᠯᠠᠭ** [形] 不该败的，不该失败的，不该输的。

ялагдах **ᠶᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ** [动] **ялах** I 的被动态；失败，失利，被战胜，遭受失败，输；**ялагдсан улс** 战败国。

ялагдашгүй **ᠶᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠰᠢᠭᠦᠢ** **ᠶᠡᠯᠠᠭ** [形] 不可战胜的，无敌的；常胜的：~ **арми** 无敌的军队；常胜军。

ялагч **ᠶᠡᠯᠠᠭᠴᠢ** [名·形] ① 胜利者；优胜者；② 胜利的，常胜的。

ялалгалзах **ᠶᠡᠯᠠᠯᠠᠭᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] ① 顺大流，随合，随波逐流，滥竿充数；② 胆小，怯懦，意志薄弱，无恒心。

ялалт **ᠶᠡᠯᠠᠯᠲᠤ** [名] 胜利：~ **аас ~ ад** хүрэх

从胜利走向胜利；～ олох 获得胜利；хувьсгалын～ 革命胜利；～ын баяр 胜利纪念日；～ын дуулал 凯歌；～ын сурвалж，～ын баталгаа 胜利的保证。

ялалттай **йэллэй** **эйл** [形]胜利的，成功的，圆满的。

ялам **йэлэ** [名] (植) 桑树；～ мод 桑树；ялмын үр，ялмын жимс 桑椹。

яламгай **йэллэй** [形] ①温和的，温顺的，温良的，善良的，老实的；②软弱的，意志脆弱的，心软的，意志薄弱的，无恒心的，不坚定的。

яламгадах **йэллүүлсөө** [动] 变温和，变温顺；变得优柔寡断、犹豫不决。

яламгайлах **йэллүүлсөө** [动] 参见 яламгадах。

яламгайрал **йэллүүлэл** [名] ①温顺，温和，温良，老实；②(意志)软弱，脆弱，犹豫。

яламгайрах **йэллүүлсөө** [动] ①变温顺，变温和，变老实；②(意志)变软弱，变脆弱，迟疑，犹豫。

яламгалзах **йэллүүлсөө** [动] ①表现温顺，表现温和的，表现老实；②敷衍勤，假意奉承。

ялангуй **йэллүүлэ** [副] 见 ялангуяа。

ялангуяа **йэллүүлэ** [副] 特别(是)，尤其(是)：манай мал сүргийн дотроос～ үхэр ашиг шим ихтэй 我们的畜群中牛的畜产品特别多；нэн～ одоо үед… 特别是在现今…。

ялархаг **йэллүүл** [形] 罪恶多端的，罪行累累的，罪大恶极的，罪孽沉重的。

ялархах **йэллүүлсөө** [动] 猖狂犯罪，疯狂作恶。

ялархацгаах **йэллүүлсөө** [动] ялархах 的众动态。

ялархуу **йэллүүл** [形] 参见 ялархаг。

ялархуулах **йэллүүлсөө** [动] ялархах 的使动态。

ялах **йэлс** I [动] 战胜，征服，扶胜，赢：империализмийг～ 战胜帝国主义。

ялах **йэлс** II [动] 涂上，抹上，刷上，粘上。

ялба **йэлбэ** 见～ нялба 烂瘪瘪的。

ялбагар **йэлбүүл** [形] 黏的，黏软的，黏性的。

ялбагархан **йэлбүүл** [形] ялбагар 的小称。

ялбагнах **йэлбүүлсөө** [动] 参见 ялбалзах。

ялбайлгах **йэлбүүлсөө** [动] ялбайх 的使动态。

ялбайх **йэлбүүлсөө** [动] 发黏，成黏软状，呈黏性。

ялбалзах **йэлбүүлсөө** [动] ①黏乎乎，发黏；②(转)矫揉造作，娇里娇气。

ялгаа **йэллэй** [名] 区别，区分，差别：～ их бий 存在很大的区别，有很大的差别；～ чанар (语) 一惯性。

ялгаагүй **йэллэй** **йэлс** [形] 无区别的，无区分的，无差别的，无异的，一样的：энэ хоёр над～ 这两者对我都一样；～ ухаан хомсдох 未分化智力发育不全。

ялгаатай **йэллэй** **эйл** [形] 不同的，有区别的，有区分的，有差别的。

ялгавар **йэллэй** [名] ①不同，分别，差别，区别；〈电〉差；〈数〉差数：өвөл зуны～ 冬夏的分别；өнгө зүсмийн～ 毛色的差别；гарал төрлийн～ 出身的差异；～ гүйдэл 〈电〉差动电流；～ улаан мөхлөгт эс 嗜曙红白血球；～ын эс 分化细胞；②划分，区分；③〈经〉级差，分化，差别。

ялгаваргүй **йэллэй** **йэлс** [形] ①无分别的，无差别的，无差异的，一样的，相同的；②不划分的，不作区分的；〈医〉解除分化。

ялгаваргүйжих **йэллэй** **йэлс** [动] 一律化；无差别化。

ялгаваргүйжүүлэх **йэллэй** **йэлс** [动] ялгаваргүйжих 使动态。

ялгаварлагдах **йэллэй** **йэлс** [动] ялгаварлах 的被动态。

ялгаварлагч **йэллэй** [名] 区分者，划分者：арсны өнгөөр～ 种族主义者。

ялгаварлал **йэллэй** [名] 辨别，区别，区分，划分。

ялгаварлах **йэллэй** [动] 辨别，区别，区分，划分：сайн муугаар～ 辨别好坏；

их багаар ~ 区分大小; ~н үзэх 区别看待; ~н хяхах 不平等对待, 歧视; ~ бодлого 歧视政策; ~ дараалал 清晰度的次第; ~н мэдэрэх 辨别感觉.

ялгаварлацгаах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠴᠭᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] ялгаварлах 的众动态.

ялгаварлуулах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ① ялгаварлах 的使动态; ② 意同 ялгаварлагдах.

ялгаварлуур *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠯᠠᠭᠤᠷ* [名] 微分器.

ялгаварт *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠲᠤ* [形] 有差别的, 有区别的, 有区分的, 不同的: ~ рент 级差地租; ~ тэгшитгэлүүр <数> 微分方式式; ~ цалин 级差工资.

ялгавартай *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠠᠷᠲᠠᠢ* [形] 有差别的, 不同的, 有区别的: ~ хөдөлмөрийн хөл 劳动报酬上的级差.

ялгавч *ᠵᠠᠯᠭᠠᠪᠴ* [名] 分类装置, 选种机.

ялгагдах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬᠤ* [动] ялгах 的被动态.

ялгагдахуйц *ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠬᠤᠢᠴᠢ* [形] 能够区别的, 可以区别的, 可辨别的.

ялгагч *ᠵᠠᠯᠭᠠᠭᠴ* [名·形] 分类者, 区分者; 区别者, 划分者, 清分者; 挑选者; 评判员; 审理员; 挑选的, 分类的: үр тариа ~ машин 选种机; ноос ~ 选(羊)毛工人; архивын материалыг ~ 档案材料清分员; ~ гадуурхагч <数> 判别式.

ялгадас *ᠵᠠᠯᠭᠠᠳᠠᠰ* [名] ① 排泄物, 粪便: ~ын нууц цус 粪便中的潜血; ~ оршихуун 排出性内含物; ② <经> 残料, 废料, 废渣.

ялгазнах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠵᠠᠨᠬᠤ* [动] ялгах 的短暂体.

ялгай *ᠵᠠᠯᠭᠠᠢ* [形] (说话时) 咬舌的, (因舌长而) 咬音不清的.

ялгал *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯ* [名] 区别; 差别, 分别; 区分, 划分, 分类: төрөл ~ 分类, 种类; ангилал ~ 区别, 区分, 划分, 分类; тийн ~ <语> 格; ~ын тоолол <数> 微分学.

ялгалагдахгүй *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤᠭᠦᠢ* [形] <语> 不变格的: ~ нэр үг 不变格名词.

ялгалга *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠠ* [名] ① 区分, 清理, 分类, 区别, 划分; ② 箴言, 教诲, 指南.

ялгалгүй *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠭᠦᠢ* [形] 无区别的, 无差别的, 同样的, 难以辨别的, 不可判别的, 区分不开的.

ялгаллагдах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] ялгаллах 的被动态.

ялгаллах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤ* [动] ① ялгах 的多次体; ② <语> 变格: тийн ялгалаар ~ 变格.

ялгаллахуй *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠬᠤᠢ* [名] <语> 变格: ~н тогтолцоо 变格系统.

ялгаллацгаах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠴᠭᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] ялгаллах 的众动态.

ялгаллуулах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ялгаллах 的使动态.

ялгалт *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠲ* [名] ① 区别, 分别: ~ гааль 级差税; ② <铁> 选分.

ялгалцах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠯᠴᠢᠬᠤ* [动] ялгах 的共动态.

ялгам *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮ* [形] 见 ялгуум.

ялгмал *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠠᠯ* [形] 分选出来的, 区分出来的, 分类的.

ялгамж *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵ* [名] 参见 ялгавар.

ялгамжаа *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠠᠭᠠ* [名] ① 异体, 相区分物; ② <语> 色彩.

ялгамжлах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠠᠬᠤ* [动] 区分, 划分, 区别, 辨别.

ялгамжлуулах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ялгамжлах 的使动态.

ялгамжтай *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠠᠲᠠᠢ* [形] 参见 ялгавартай.

ялгамхан *ᠵᠠᠯᠭᠠᠮᠵᠠᠬᠠᠨ* [形] ялгам 的小称.

ялгар *ᠵᠠᠯᠭᠠᠷ* [形] 区分的, 瓣开的; 岔开的.

ялгарал *ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠯ* [名] ① 分化, 分解; ② 分界; ③ 分开, 分离.

ялгарамж *ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠮᠵ* [名] 参见 ялгамжаа.

ялгарамжлах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠮᠵᠠᠬᠤ* [动] 区别; 分类.

ялгарах *ᠵᠠᠯᠭᠠᠷᠠᠬᠤ* [动] ① 分化, 区别开, 区分开, 划分开, 显出差异: үнэн зөв нь ~ 其正误得以区分开来; ~ авиа <语> 分音音; ялгарсан авиа <语> 分裂(的)分音; ~н задрах 分化; ② 分开, 分离, 游离: хонь замаа ~ 绵羊和山羊分开来.

- ялгарсхийх** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠰᠬᠡᠢᠬᠡ** [动] ялгарах 的瞬间体。
- ялгаруулах** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ялгарах 的使动态: ~ говил 排水沟; ~ зааг тэмдэг 分界线; ~ цагриг 收缩环。
- ялгаруулга** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠤᠭᠤᠯᠠᠭ᠎ᠠ** [名] ①分解, 分离; ②排泄, 淘汰; ③澄清。
- ялгархай** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠬᠡᠢ** [形] 有区别的, 有差异的; 鲜明的, 鲜艳的。
- ялгарцагах** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬᠡ** [动] ялгарах 的众动态。
- ялгарчих** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠷᠴᠢᠬᠡ** [动] ялгарах 的完成体。
- ялгах** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠬᠡ** [动] ①区别, 分别, 区分, 划分, 分开, 分离开; 清理, 挑选, 分类: хар цагааныг ~ ①区分黑白; ②喻指揭穿阴谋诡计; үр ~ 选种; мал ~ 挑选牲畜; ~ н үзэх 区别对待; ~ сан ухаан хомсдох 分化智力发育不全; ~ гальванометр 差动减流计; ~ дундад зааг 平均差别国限; ~ зааг 差(别)国; ~ завсарлац ①〈文〉顿呼; ②〈语〉隔离停顿; ~ нөхцөл үг 〈语〉区分副动词; ~ онош 〈医〉鉴别诊断; ~ салбар 〈医〉观察科; ③〈电〉析出, 划分; ~ үүсгүүр 差复励; ~ хувьсгуур 分合线圈; ④〈生〉分泌, 排泄; ⑤〈铁〉选分。
- ялгац** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠳᠤ** I [名] 〈乐〉音程。
- ялгац** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠳᠤ** II [名] ①分类, 分级, 区分: ~ гишүүн 〈语〉冠词; ~ гишүүний зүйл 〈语〉冠词体; ~ ын илтгэлцүүр 分类系数; ②〈铁〉编组。
- ялгацгаах** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠳᠤᠭᠠᠬᠡ** [动] ялгах 的众动态。
- ялгагчих** **ᠵᠡᠯᠭᠠᠳᠤᠴᠢᠬᠡ** [动] ялгах 的多次体。
- ялгуугч** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠭᠴᠢ** [名] 胜利者, 凯旋者, 常胜者。
- ялгуулах** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ① ялгах 的使动态; ②意同 ялгагдах。
- ялгуум** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠮᠤ** [形] ①温和的, 温顺的, 善良的, 老实的, 驯顺的: ~ зантай хүн 性格温和的人; ②轻快舒适的(乘骑): ~ зөөлөн явдалтай морь 动作轻快的马; ③可口的, 对口味的: ~ сайхан идээ 可

口的美食。

- ялгуумхан** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠮᠤᠬᠠᠨ** [形] ялгуум 的小称。
- ялгуун** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠨ** [形] 参见 ялгуум。
- ялгуур** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠷ** [名] 分离器, 摘出器, 提出器; 抽提器, 析出器; 分类机, 筛分机。
- ялгуурдах** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠷᠳᠠᠬᠡ** [动] 〈医〉拔出, 摘出。
- ялгуурлах** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠷᠬᠡᠬᠡ** [动] (使用分离筛选工具)分离, 提取, 筛选, 分类, 摘出。
- ялгуусан** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠰᠠᠨ** [形] 胜利的, 凯旋的, 常胜的, 所向无敌的, 战无不胜的: ~ баяр 胜利凯旋, 胜利节日, 凯旋节; ~ хэнгэрэг дэлдэх 敲起胜利鼓; ~ арми 常胜军。
- ялгуух** **ᠵᠡᠯᠭᠤᠬᠡ** [动] 战胜, 胜利; 全胜, 百战百胜。
- ялгүй** **ᠵᠡᠯᠭᠡᠢ** [形] 无辜的, 无罪过的, 无辜的。
- ялдам** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠮ** [名·形] ①顺便, 便利, 机会, 机遇, 顺路, 顺带: ажлын ялдмаар 乘工作之便; ~д 顺便, 乘机, 借机; ②温和的, 温顺的, 善良的, 老实的, 驯顺的, 驯服的: ~ зантай хүүхэд 性格温和的孩子; ~ аятай унаа 驯服舒适的乘骑。
- ялдамлах** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠮᠠᠬᠡ** [动] ①顺便, 借机, 乘机, 顺带, 捎带, 顺路; ②(表现得)温和, 温顺, 善良, 老实, 驯顺, 驯服。
- ялдамлуулах** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠮᠠᠯᠤᠯᠠᠬᠡ** [动] ялдамлах 的使动态。
- ялдамхан** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠮᠬᠠᠨ** [形] ялдам 的小称。
- ялдар** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠷ** [副] 顺便地, 乘便地, 乘机..., 借机, 捎带地, 顺带地, 顺路地: ~ сонсогдох нь 顺便通知。
- ялдах** **ᠵᠡᠯᠳᠠᠬᠡ** [动] ①判罪, 治罪; ②处罚, 处分; 责罚, 体罚。
- ялз** **ᠵᠡᠯᠵ** [副] (煮、煎、砸)烂: ~ чанах 煮烂。
- ялзалчих** **ᠵᠡᠯᠵᠠᠯᠴᠢᠬᠡ** [动] ялзлах 的多次体。
- ялзардаггүй** **ᠵᠡᠯᠵᠠᠷᠳᠠᠭᠦᠭᠡᠢ** [形] ①不烂的; 不腐烂的, 不霉烂的, 不变质的; ②煮不烂的, 捣不烂的。
- ялзармал** **ᠵᠡᠯᠵᠠᠷᠮᠠᠯ** [形] 烂的, 腐烂的, 霉烂

的: ~ биж 腐烂性消化不良; ~ этгээд 腐化分子.

ялзархай *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠬᠠᠢ* [形] 烂的; 腐败的, 腐朽的, 腐烂的.

ялзарчих *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠬᠢᠬᠢ* [动] ялзрах 的完成体.

ялзлаах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠯᠠᠬᠤ* [动] ялзлах 的使动态.

ялзлагдах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] ялзлах 的被动态.

ялзлах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠯᠠᠬᠤ* [动] ①使腐烂, 使腐朽, 使腐败; ②煮烂, 捣烂.

ялзлуулах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ялзлах 的使动态.

ялзмаг *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭ* [名] 腐烂物, 霉烂物; 腐殖质, 腐殖土; <医>败液: ~ийн бодис 腐殖质; ~ийн хүчил 腐殖酸; ~т болор 粉状石英.

ялзмагдах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] 腐烂, 霉烂, 腐朽透顶.

ялзмагжих *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠵᠢᠬᠢ* [动] 腐殖化, 腐殖作用.

ялзмаглах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠯᠠᠬᠤ* [动] 使腐烂, 沤烂, 使霉烂; 使变为腐殖质, 使变为腐殖土.

ялзмаграх *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠷᠠᠬᠤ* [动] 腐烂, 霉烂; 变为腐殖质, 变为腐殖土.

ялзмагт *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠲᠤ* [形] 腐烂的, 霉烂的; ~ болор 粉状石英; ~ давхраа 腐殖质层; ~ үрэвсэл 腐液性炎症; ~ чулуулаг 腐殖岩.

ялзмагтах *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠲᠠᠬᠤ* [动] 腐烂, 霉烂; 产生腐殖土, 产生腐殖质.

ялзмагших *ᠶᠡᠯᠵᠡᠮᠠᠭᠰᠢᠬᠢ* [动] 腐烂起来, 开始霉烂; 成腐殖质状, 形成腐殖土.

ялзраах *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] ялзрах 的使动态.

ялзрал *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠠᠯ* [名] 烂, 腐朽, 腐败, 腐烂, 霉烂.

ялзралт *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠠᠯᠲᠤ* [名] 参见 ялзрал.

ялзрах *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠠᠬᠤ* [动] 烂, 腐朽, 腐烂, 霉烂, 腐败; 浸软, 浸渍: мод ~ 木头发朽; даавуу ~ 布霉烂; үзэл санаагаар ~ 思想腐朽.

ялзруулагч *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠡᠭᠤᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] ①使腐败者, 使腐蚀者, 使腐化者; ②腐败菌, 腐蚀剂.

ялзруулах *ᠶᠡᠯᠵᠢᠷᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] ялзрах 的使动态.

ялиагүй *ᠶᠡᠯᠢᠶᠡᠭᠦᠢ* [形] 极小的, 微小的, 不多的, 微不足道, 毫无意义的.

ялиатай *ᠶᠡᠯᠢᠶᠡᠲᠠᠢ* [形] 星星点点的, 不多的, 一点点的, 少许的: ~ ялиагүй 一点点的, 少许的, 星星点点的.

ялигүй *ᠶᠡᠯᠢᠶᠡᠭᠦᠢ* [形] 参见 ялимгүй.

ялигүйхэн *ᠶᠡᠯᠢᠶᠡᠭᠦᠢᠬᠡᠨ* [形] ялигүй 的小称.

ялимгүй *ᠶᠡᠯᠢᠮᠡᠭᠦᠢ* [形] 微小的, 毫无意义的, 微不足道的, 无关紧要的: ~ зүйл 小事, 琐事; ~ зүйлээс хэрэлдэх 为小事而争执; ~ санал 少数票; ~ үнэ 廉价.

ялин *ᠶᠡᠯᠢᠨ* [副·形] ①总, 经常, 始终: ~ хүнд ажил хийж байдаг юм 经常做繁重的工作; ②一样的, 相同的; 纯的, 纯真的, 纯净的.

ялих *ᠶᠡᠯᠢᠬᠤ* [动] 谈到, 提起: үл ~ 微小的, 不足挂齿的, 微不足道的.

ялихгүй *ᠶᠡᠯᠢᠬᠤᠭᠦᠢ* [形] 参见 ялимгүй.

яллага *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 惩处, 惩罚; 制裁, 定罪, 判罪.

яллагдах *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠭᠳᠠᠬᠤ* [动] яллах 的被动态.

яллагч *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠭᠴᠢ* [名] ①审判官; ②治罪者; ③起诉人, 控告人.

яллал *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠯ* [名] 判决书, 判决, 宣判, 审判.

яллах *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠬᠤ* [动] <法> ①控告, 告发, 起诉; ②定罪, 判罪, 制裁, 惩处.

яллацгаах *ᠶᠡᠯᠢᠯᠠᠴᠠᠭᠠᠬᠤ* [动] яллах 的众动态.

яллуулах *ᠶᠡᠯᠢᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬᠤ* [动] яллах 的使动态.

ялма(в) *ᠶᠡᠯᠡᠮᠠ* [名] <医> 丹毒.

ялман *ᠶᠡᠯᠡᠮᠠᠨ* [名] <动> 跳鼠患.

ялматах *ᠶᠡᠯᠡᠮᠠᠲᠠᠬᠤ* [动] <医> 患丹毒.

ялт *ᠶᠡᠯᠲᠤ* [形] ①<法>应罚的, 受处罚的, 判了刑罚的; 定了罪的; ②有罪行的, 罪恶的: ~ этгээд 罪犯, 犯罪分子; ~ хэрэг 罪行; ~ хэрэг хийх 犯罪.

ялтай *ᠶᠡᠯᠲᠠᠢ* [形] 参见 ялт.

ялтайх *ᠶᠡᠯᠲᠠᠢᠬᠤ* [动] (容器, 器皿)变成浅底,

呈浅底状。

ялтан **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠨ** I [名]〈法〉案犯, 犯人, 囚犯, 罪犯: дайны ~ 战犯; ялтны ширээ 被告席; ◇ ~ хэрэгтэн, ~ гэмтэн 罪犯, 犯人。

ялтан **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠨ** II [形] 参见 ялтгар.

ялтандах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] (容器, 器皿) 底变浅。

ялтас **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰ** [名] ① 薄板, 薄片; 录音片, 唱片; 〈摄〉感光板, 玻璃底板, 干板; ② 〈植〉叶片, 菌褶, 叶状体; ③ 〈理〉薄层: шингэний ~ 液体薄层, 液晶面; ④ 〈动〉(甲虫触须的)节片; ⑤ 〈解、生〉板, 层, 小板: цусны ~ 血小板; ~ ны эс 板细胞。

ялтасгүйтэх **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠦᠭᠦᠢᠲᠦᠬ** [动] 〈医〉患血小板减少症。

ялтасжаагүй **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠵᠠᠭᠦᠢ** [形] 〈医〉血小板未生成的。

ялтаслаг **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠯᠠᠭ** [形] 薄板状的, 薄片状的, 板儿状的, 片儿状的。

ялтасрах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠷᠠᠬ** [动] 成薄片, 成薄板, 成薄块。

ялтасруулах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ялтасрах 的使动态。

ялтаст **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠲ** [形] 板状的, 片状的: ~ яс 板状骨; ~ ургамал 鳞木植物。

ялтастах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠲᠠᠬ** [动] 〈医〉患血小板增多症。

ялтгар **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠭᠠᠷ** [形] 浅底的 (容器, 器皿): ~ таваг 浅底盘子, 扁平盘子; ~ түмпэн 浅底盘。

ялтрах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠷᠠᠬ** [动] 剥落, 脱落, 掉落, 扯下, 撕下。

ялтруулах **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠷᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ялтрах 的使动态。

ялтсан **ᠶ᠋ᠯᠲᠠᠰᠠᠨ** [形] 片状的, 板状的: ~ агар 板状琼脂; ~ бүтэц 页片状构造; ~ жонш 矽灰石, 硅灰石; ~ талст 叶片状晶体; ~ танар 叶片滑石, 层叶滑石; ~ толь 板镜; ~ улаан гүр 叶片赤铁矿; ~ хагарц 案断口; ~ заламгайтан 〈动〉瓣腮纲。

ялуу **ᠶ᠋ᠯᠡᠭ** [名] ① (门窗等的)横木; (车轅的)

横木, 横撑; ② 〈建〉梁木, 方木; ◇ ~ шат 蜈蚣梯。

ялуулах **ᠶ᠋ᠯᠡᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ялах I 的使动态。

ялуун **ᠶ᠋ᠯᠡᠭᠤᠨ** [名] 参见 ялгуум。

ялхайлгах **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬ** [动] ялхайх 的使动态。

ялхайх **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠶᠢᠬ** [动] ① 变圆胖; ② 变黏稀状, 呈黏稀状, 发黏, 变黏乎。

ялхалзах **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 яхганах。

ялхас **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠰ** 见 ~ хийх 参见 ялхганах。

ялхга **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠭᠠ** 见 ~ хийх 参见 ялхганах。

ялхганах **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① (圆胖物) 频频动, 摇动, 颤动; ② (黏稀物) 黏黏乎乎, 黏连胶着。

ялхгар **ᠶ᠋ᠯᠬᠠᠭᠠᠷ** [形] ① 圆胖的, 胖软的; ② 黏稀的, 黏乎乎的, 发黏的。

ялцайх **ᠶ᠋ᠯᠵᠠᠶᠢᠬ** [动] 变黏稀, 变黏乎, 呈黏稀状, 发黏。

ялцгаа **ᠶ᠋ᠯᠵᠠᠭᠠ** [形] 参见 ялцгай。

ялцгай **ᠶ᠋ᠯᠵᠠᠭᠠᠢ** [形] 黏稀的, 黏乎的, 发黏的。

яльгүй **ᠶ᠋ᠯᠡᠭᠦᠢ** [形] 不怎么的, 不怎么样的, 无关紧要的, 微不足道的。

ям **ᠶ᠋ᠮ** I [名] 〈医〉(马的)鼻疽病: ~ үүсгэгч 鼻疽病原体。

ям **ᠶ᠋ᠮ** II [名] 参见 ямба。

ямаа(н) **ᠶ᠋ᠮᠠᠭ(н)** [名] 〈牧〉山羊: ~ харуулах 放牧山羊; ~ н дах 山羊皮短大衣; ~ ны аж ахуй 山羊饲养业; ~ ны ноолуур 山羊绒; ямаа боох 烤全羊; ~ н тоодог 〈动〉小鸽; ~ н гөрөөс 〈动〉斑羚, 青羊; ~ н эвэр〈植〉莜属; ~ н арц 〈植〉桧, 桧柏, 圆柏; ~ н шарилж 〈植〉艾蒿, 苦艾; ~ н бургас 〈植〉黄华柳, 山毛柳, 长柳; ~ н бүрээс 〈乐〉贝壳制的号角; ~ н ууц 〈动〉蝎子; ~ н бор 〈植〉山槐; ~ н хилэн 山羊绒; ◇ ~ гэхэд тэмээ гэх 驴唇不对马嘴; 所答非所问; ~ ын мах халуун дээр 趁热打铁。

ямаажих **ᠶ᠋ᠮᠠᠭᠵᠢᠬ** [动] ① 获得山羊; ② 山羊增殖, 繁殖山羊。

ямаажуулах **ᠶ᠋ᠮᠠᠭᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] ямаажих

的使动态。

ямаалаг *ᠵᠠᠮᠠᠯᠠᠭ* I [形] ① 见 ямаараг; ② 山羊很多的, 拥有很多山羊的。

ямаалга *ᠵᠠᠮᠠᠯᠭ᠎ᠠ* II [名] (动) 绒羊。

ямаалз *ᠵᠠᠮᠠᠯᠵ* [名] (动) 牦牛。

ямаараг *ᠵᠠᠮᠠᠷᠠᠭ* [形] 不能忍痛的, 不能吃苦的, 太娇气的。

ямаарах *ᠵᠠᠮᠠᠷᠠᠬ* [动] 表现得不能忍痛, 不能吃苦, 太娇气。

ямаархаг *ᠵᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠭ* [形] 参见 ямаараг。

ямаархах *ᠵᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠬ* [动] 参见 ямаарах。

ямаархуу *ᠵᠠᠮᠠᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] ① 参见 ямаараг; ② 山羊状的, 与山羊相似的。

ямаатай *ᠵᠠᠮᠠᠲᠠᠢ* [形] 有烟灰的, 积存灰尘的。

ямаатах *ᠵᠠᠮᠠᠲᠠᠬ* [动] (烟灰, 烟煤子, 灯烟或锅底灰) 复燃, 起火星, 死灰复燃。

ямаагуулах *ᠵᠠᠮᠠᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ямаатах 的使动态。

ямаахай *ᠵᠠᠮᠠᠬᠠᠢ* [名] (植) 防风。

ямаач (нц) *ᠵᠠᠮᠠᠴ* [名] 牧山羊人, 养山羊人。

ямаачлах *ᠵᠠᠮᠠᠴᠯᠠᠬ* I [动] 饲养山羊。

ямаачлах *ᠵᠠᠮᠠᠴᠯᠠᠬ* II [动] (锅底灰) 复燃, 燃烧。

ямаг *ᠵᠠᠮᠠᠭ* [副] 始终, 总是; 经常, 常常。

ямагт *ᠵᠠᠮᠠᠭᠲ* [副] 始终地, 总是; 经常地, 常常地; цаг ~ 随时, 时时刻刻; 经常, 时常。

ямандаг *ᠵᠠᠮᠠᠨᠳᠠᠭ* [名] (宗) 阎魔。

ямар *ᠵᠠᠮᠠᠷ* [代] ① 怎么样的, 哪种的, 哪样的, 如何的: ажлын явц ~ байна? 工作进度如何? ~ утга агуулгатай зохиол бэ? 什么内容的作品? ~ үнэтэй вэ? 价钱多少? цаг ~ байна? 什么时候了? ~ зүйлийн ① 什么事物的; ② 何种的; бие чинь ~ байна? 你的身体怎么样? ~ хүн бэ? 什么人? ~ чанартай эд вэ? 质量如何的物品? ~ ялгавартай байна? 有什么区别? ~ (ч) боловч 不管怎样, 无论如何; ③ (用于感叹句中) 多么,

何其, 何等: ~ хачин зүйл бэ! 多奇怪的事情啊! ~ сайхан намар вэ! 多么美好的秋天! ④ (与 ч 连用, 多出现于否定句中) 任何的, 无论怎样的; 无论如何: ~ ч бараа байхгүй 没有任何货物; ~ ч тусгүй 什么益处也没有, 毫无益处; ~ ч юм бий 什么都有; ~ ч гишүүн бус 非党团员; ~ ч байсан би очихгүй 不管怎样我也不去; ~ ч гэсэн энэ сайхан морь юм 无论怎样说, 这是一匹好马; ⑤ (与 нэг 或 нэгэн 连用) 某一个: ~ нэгэн жишээгээр тодорхойлох хэрэгтэй 应通过某一个例子来说明。

ямарваа *ᠵᠠᠮᠠᠷᠪᠠᠭᠠ* [代] 任何的, 所有: ~ нэг жигтэй зүйл гарвал даруй мэдэгдэх хэрэгтэй 出现任何一个可疑事情, 都应该立即报告。

ямархан *ᠵᠠᠮᠠᠷᠬᠠᠨ* [代] ямар 的小称; 什么样的, 怎样的, 哪种的, 哪样的: чухам ~? 究竟是怎样的? ~ хэрэг болж байна? 发生了什么样的事情。

ямархуу *ᠵᠠᠮᠠᠷᠬᠤᠭᠤ* [形] 怎么样的, 什么的, 如何的, 何等的。

ямарч *ᠵᠠᠮᠠᠷᠴ* [形] 任何的, 无论如何的, 无论怎样的, 所有的, 任一个: ~ хүн орж болохгүй 任何人不准进入。

ямаршуу *ᠵᠠᠮᠠᠷᠱᠤᠭᠤ* [形] 参见 ямархуу。

Яматоо *ᠵᠠᠮᠠᠲᠤᠭᠠ* [名] 大和(日本的别名)。

ямахан *ᠵᠠᠮᠠᠬᠠᠨ* [形] 见 ямхан: ~ лантанз (植) 姬天仙子。

ямба *ᠵᠠᠮᠪᠠ* (*ᠵᠠᠮᠪᠡ*) [名] ① 特权: эрх ~ 特权; эрх ~ эдлэх 享受特权; ② 架子, 架势, 神气。

ямбалах *ᠵᠠᠮᠪᠠᠯᠠᠬ* [动] ① 趾高气扬, 神气, 摆架子; ② 特殊化, 享受特权。

ямбалуулах *ᠵᠠᠮᠪᠠᠯᠤᠯᠠᠬ* [动] ямбалах 的使动态。

ямбалцгаах *ᠵᠠᠮᠪᠠᠯᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] ямбалах 的众动态。

ямбалцнх *ᠵᠠᠮᠪᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] ямбалах 的完成体。

ямбархах *ᠵᠠᠮᠪᠠᠷᠬᠠᠬ* [动] ① 摆架子, 显得趾高气扬, 神气十足; ② 搞特殊化, 享受特权。

ямбатай *ямбатал* [形] ①神气的, 摆架子的, 趾高气扬的; ②有特权的, 特殊化的.

ямбатан *ямбатан* [名] 特权者, 显贵者: ямбатны давхраа 特权阶层.

ямбингар *ямбингал* [形] 参见 ямбий.

ямбий *ямбий* [形] 破旧的, 损坏的, 破烂的, 破烂不堪的, 破碎的; 残损的, 减色的, 变质的: ~ гэр 破旧的房子; ~ тэрэг 破烂的车子.

ямбийлгах *ямбийлгох* [动] ямбийх 的使动态.

ямбийх *ямбийх* [动] 变破旧, 破败, 破碎, 损坏, 破烂; 残损, 减色, 变质.

ямбуу *ямбуу* [名] 洋布: цагаан ~ 白洋布.

ямлах *ямлах* [动] 撒娇, 摆架子, 装腔作势.

ямлуур *ямлуур* [名] 鼻疽菌素.

ямлуурдах *ямлуурдах* [动] 鼻疽菌素接种.

ямний *ямний* [名] 原坯, 原坯大碗, 粗瓷器: ~ шаазан 素烧陶器.

ямтай *ямтай* I [形] ①参见 ямбатай; ②装腔作势的, 摆架子的.

ямтай *ямтай* II [形] (医) 有鼻疽病的(马).

ямтан *ямтан* [名] (陈) 官吏, 特任官吏.

ямх *ямх* [量] 寸: нэг ~ 一寸.

ямхан *ямхан* [形] 很小的, 微小的: ~ бэрш (植) 紫胡属.

ян *ян* I [拟] ①(阴阳声之)阳; ②声音, 音调: ~ ин (蝇飞之) 嗡嗡声; ~ ин хийх ①罗嗦不停, 唠叨不休; ②狗不停地吠叫; ③铿锵响, 叮当响; ④(蝇飞时) 嗡嗡响.

ян *ян* II [名] (生) 菌, 细菌, 杆菌属, 微生物: ~ судлал 细菌学; 微生物学; ~ судлалч 细菌学家; 微生物学家; ~ агуулбар 带菌现象; ~ бэлдмэл 细菌标本, 带菌制剂; ~ дуранбайн шинжилгээ 细菌镜检法检查; ~ задлах 溶菌作用; ~ задлуур 溶菌素; ~ залгиур 噬菌体; ~ ичих 微菌假死; ~ эсэргүүцүүр 抗菌素; ~ гийн тагнуул 细菌侦察.

ян *ян* III 见 ~ даавуу 洋布.

ян *ян* IV 见 ~ яр(陈、医) 杨梅疮: ~ хорхой (陈、医) 瘡.

янаг *янаг* [形·名] ①心爱的, 亲爱的; ②爱情, 恋爱: ~ амрагийн дуу 爱情歌曲; ~ ийн тэнгэр (罗马神话中的) 爱神.

янагд *янагд* [名] (植) 柳兰.

янаглагч *янаглагч* [名] ①情人, 恋爱者, 爱人; ②姘头.

янаглал *янаглал* [名] ①爱慕, 爱戴, 喜爱, 钟爱, 爱好; ②爱, 爱情, 恋爱: ~ ын дэмийрэл (医) 恋爱妄想.

янаглалтай *янаглалтай* [形] ①钟情的, 爱慕的; ②有恋爱关系的.

янаглалцах *янаглалцах* [动] янаглах 的共动态.

янаглах *янаглах* [动] ①爱慕, 喜爱, 爱好, 爱戴, 钟爱; ②爱上, 恋爱.

янаглачих *янаглачих* [动] янаглах 的完成体.

янаглуулах *янаглуулах* [动] янаглах 的使动态.

янагтай *янагтай* [形] 有情人的, 有情侣的, 有恋人的.

янагуун *янагуун* [形] 表面的, 现象的, 表象的, 外表的: ~ чанар 表面性; ~ байдал 表象.

янагуунхи *янагуунхи* [形·名] ①表面上的, 表面性的, 现象上的, 表象性的, 外表上的, 肤浅的; ②表面性, 表象.

янагш *янагш* [副] (书) 参见 нааш.

янагшид *янагшид* [副] (书) 意同 наашид.

янагших *янагших* [动] 亲近, 过往甚密, 亲密化.

янагшлах *янагшлах* [动] (书) 参见 наашлах.

янагшлуулах *янагшлуулах* [动] янагшлах 的使动态.

янагшхан *янагшхан* [形] янагш 的小称.

янагшхь *янагшхь* [形] (书) 以来的, 这边的.

янад *янад* [形] (书) 这边的: ~ зах ①这边; ②最低, 起码.

янадах **ᠵᠠᠨᠠᠳᠠᠬ** [动] 靠这边。

янадахь **ᠵᠠᠨᠠᠳᠠᠬᠢ** [形] 参见 янд.

янанги **ᠵᠠᠨᠠᠩᠭᠢ** [名] (动) 鲟鱼。

янар **ᠵᠠᠨᠠᠷ** [副] (书) 在这边: ирэхийн ~ 在来到以前。

янгалах **ᠵᠠᠩᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 呻吟, 哼哼, 嚎叫。

янгаль **ᠵᠠᠩᠭᠠᠯ** [名] (动) 鸚。

янгач **ᠵᠠᠩᠭᠠᠴ** [名·形] ① 无病呻吟者, 畏痛嚎叫者, 小痛大嚎者; ② 无病呻吟的, 畏痛嚎叫的, 小痛大嚎的。

янгиа **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠ** I [名] ① 驮鞍, 驮架子; ② (转) 劣质鞍子。

янгиа **ᠵᠠᠩᠭᠢᠠ** II 见 ~ дуу 尖利的声音, 刺耳的声音。

янгинах **ᠵᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠬ** [动] ① 发出尖利的声音, 发出刺耳的声: ~ чимээ сонсдов 听到尖利的声响; ② 发鏗锵声, 叮当叮当响; ③ 加剧, 增强, 加劲, 变厉害: ~ тал өвдөх 痛得更厉害; ④ 非常合适, 正好, 恰当: ~ тал тохиров 正好适合; ~ тал хийв 做得恰当; ⑤ (因寒冷) 筋骨刺痛。

янгинуулах **ᠵᠠᠩᠭᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] янгинах 的使动态。

янгир **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷ** [名] (动) 山地野山羊: ~ ямаа (动) 悬羊, 北山羊, 亚洲羴羊。

янгирцаг **ᠵᠠᠩᠭᠢᠷᠴᠠᠭ** [名] 参见 янгиа I。

янгуу **ᠵᠠᠩᠭᠤ** [名] 本质。

янгуудай **ᠵᠠᠩᠭᠤᠳᠠᠢ** [名] (动) 狍羔, 小孢子。

янгуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠯᠠᠬ** I [动] 穿罩衣, 穿外衣。

янгуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠯᠠᠬ** II [动] 无病呻吟, 畏病嚎叫, 小痛大嚎; 装模作样。

янгуулуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] янгуулах I、II 的使动态。

янгурхах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠷᠬᠠᠬ** [动] 无病呻吟, 畏病嚎叫, 小痛大嚎; 装模作样, 装腔作势。

янгурхуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠷᠬᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] янгурхах 的使动态。

янгууч **ᠵᠠᠩᠭᠤᠴ** [形·名] ① 不能忍痛吃苦的人, 娇气的人, 无病呻吟者, 装模作样者, 佯装者, 装病者; ② (稍有不顺便) 喋喋不休的人, 叫喊不停的人。

янгуучлах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠴᠠᠯᠠᠬ** [动] ① 表现得不能忍痛吃苦, 娇里娇气, 无病呻吟, 佯装, 装模作样; ② (稍有不顺便) 喋喋不休, 叫喊不停。

янгуучлуулах **ᠵᠠᠩᠭᠤᠴᠠᠯᠠᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] янгуучлах 的使动态。

янгүй **ᠵᠠᠩᠭᠤᠢ** I [形] 不留情面的, 不客气的。

янгүй **ᠵᠠᠩᠭᠤᠢ** II [形] 无菌的。

янгүй **ᠵᠠᠩᠭᠤᠢ** III 见 хэн ~ 每个人, 人人。

яндаа **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭ** [名] 量筒, 量杯。

яндаалах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 以量筒或量杯量物。

яндаалцаг **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠴᠠᠭ** [动] яндаалах 的共动态。

яндаг **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭ** [名] ① 架子; ② 牢骚; ③ 错误, 缺点, 失误; ◇ ~ өвс 黑天仙子。

яндагар **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠷ** [形] (犄角) 后弯的: ~ эвэр 后弯犄角。

яндагдах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ① яндах 的被动态; ② 参见 яндаглах。

яндаглах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠭᠠᠯᠠᠬ** [动] 犯错误, 出岔子, 失误。

яндай **ᠵᠠᠨᠳᠠᠢ** I [名] 参见 яндаа。

яндай **ᠵᠠᠨᠳᠠᠢ** II [名] 烟袋。

яндайх **ᠵᠠᠨᠳᠠᠢᠬ** [动] 成后弯状。

яндалцах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠯᠴᠠᠬ** [动] яндах 的共动态。

яндан **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨ** I [形] 消瘦的, 瘦弱的, 疲乏的: ~ морь 瘦马, 乏马。

яндан (г) **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨ** II [名] ① 烟筒, 烟囱: ~ хөөлөгч 扫烟囱人; ② (转) 筒子, 筒状物: ~ дуран 潜望镜。

яндан (г) **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨ** III [名] 汽笛, 号笛, 警笛, 哨子: ~ дуугаргах 鸣汽笛; ~ гийн дуу 汽笛声, 号笛声, 警笛声。

яндант **ᠵᠠᠨᠳᠠᠨᠲ** [形] 烟筒状的, 管状的: ~ худаг 管井, 探井; ~ дуран 潜望镜。

яндах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠬ** [动] ① 以容器计量, 用量杯量, 衡量; ② 装满, 盛满, 灌满: ус савандаа ~ 往水桶里灌满水。

яндацгаах **ᠵᠠᠨᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] яндах 的众动态。

яндашгүй *ᠶ᠋ᠠᠨᠳᠠᠰᠬᠡᠢ ᠭᠡᠮᠡᠳᠦ* [形] 无穷无尽的; 不可估量的.

яндуан *ᠶ᠋ᠠᠨᠳᠤᠠᠨ* [名] 洋缎.

яндуулах *ᠶ᠋ᠠᠨᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] яндах的使动态.

яндчих *ᠶ᠋ᠠᠨᠳᠠᠬ* [动] яндах的多次体.

янжуур *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠢᠭᠤᠷ* [名] 烟卷, 香烟.

янг(ан) *ᠶ᠋ᠠᠨᠭ* [名] ① 样子, 样式; ~ бүрийн 各种各样的; ~ сайтай 样子好的; ~ ~ын 不同的, 各种各样的; олон ~ын 多种多样, 形形色色的; ямар ~аар хийх вэ? 做成什么样子? 按什么样做? ~ы нь олох 具有其应有的(适当的)样式; энг ~аараа байх 处于同一状态; 照原样; өвчний байдал ч ~ андаа л байна 病情依旧; хуучин ~ аараа 按老样子; ~ы нь үзэх 看样子, 视情况; байшингийн ~ 房屋式样, 房屋外表; ~ гаргах ① 装模作样; 给人颜色看(发脾气); ② 打扮, 装饰, 使像样; ~ байдал 样子, 外貌, 式样; ~ хэлбэр, ~ маяг 式样, 形式; ~ үзэмж 样子外表; ③ 打扮, 装扮, 装饰; ~ чимэг, ~ гоёл 打扮, 装饰; ~ оруулах 打扮, 装饰, 使像样; ④ 奇怪, 古怪, 新奇; ~ын амьтан 古怪家伙; ~ын зан гаргах 表现古怪脾气.

янзага *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠭ᠎ᠠ* [名] (动) (黄羊、长尾黄羊及孢子的)羔.

янзагалах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] (黄羊、长尾黄羊及孢子等)下羔.

яналзних *ᠶ᠋ᠠᠨᠠᠯᠵᠢᠨᠬ* [动] янзлах的短暂体.

яналцгаах *ᠶ᠋ᠠᠨᠠᠯᠴᠡᠭᠠᠬ* [动] янзлах 众动态.

яналчих *ᠶ᠋ᠠᠨᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] янзлах的多次体.

янзга *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠭ᠎ᠠ* [名] 见 янзага.

янзгалах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 见 янзагалах.

янзгалуулах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] янзгалах的使动态.

янзгүй *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠢᠭᠡᠮᠡᠳᠦ* [形] ① 没样子的, 样子难看的, 式样差的, 不像样的, 不成形的, 轮廓模糊的; хэв ~ байшин 不像样的房

屋; ② (举止, 脾气) 不像样的, 不成体统的, 情绪坏的; ③ 不像…的样子, 没有…的迹象; ирэх ~ 不像要来的样子.

янзлаг *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭ* I [形] ① 样子好的, 式样美观的, 外表好看的; ② 奇异的, 幻想的.

янзлаг *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭ* II [名] (动) 骋(木兔别名).

янзлага *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠭ᠎ᠠ* [名] ① 打扮, 修饰, 装饰, ② 收拾, 整理, 修理.

янзлал *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠯ* [名] 参见 янзлага.

янзлалцах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬ* [动] янзлах的共动态.

янзлах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠠᠬ* [动] ① 使像样子, 打扮, 装饰; ② 收拾, 整理, 整顿, 使整齐, 使具有适当形式; 弄出头绪, 使就绪; юмаа ~ 整理东西; гэрээ ~ 收拾房子; ажлаа ~ 把工作弄出头绪来, 使工作就绪.

янзлуулах *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] янзлах的使动态.

янзтай *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠲᠠᠢ* [形] ① 有…样子的, 有…样式的; ② 像样的, 样子好的, 美丽的, 好看的.

янзтайхан *ᠶ᠋ᠠᠨᠵᠠᠲᠠᠢᠬᠠᠨ* [形] янзтай的小称.

ян-ин *ᠶ᠋ᠠᠨ ᠶ᠋ᠢᠨ* [名] (乐)(记音调的)蒙古族音符; 歌谱.

янки *ᠶ᠋ᠠᠨᠻᠢ* [名] 美国佬(美国人的外号, 蔑称).

янкууд *ᠶ᠋ᠠᠨᠻᠢᠭᠦᠳᠦ* [名] 美国佬(复数).

янлуур *ᠶ᠋ᠠᠨᠯᠤᠷ* [名] 菌, 微生物; азотот ~ 固氮细菌肥料.

янсенизм *ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠡᠨᠢᠵᠢᠮ* [名] (宗) 冉森教派(17-18世纪天主教内部产生的一个新派别, 后与天主教分裂).

янт *ᠶ᠋ᠠᠨᠲ* [形] 细菌的; 微生物的; ~ бордоо 细菌肥料; ~ бөмбөг 细菌炸弹; ~ дайн 细菌战; ~ зэвсэг 细菌武器; ~ сум 细菌弹.

янтай *ᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢ* [名] 砚台.

янтайлгах *ᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢᠯᠭᠢᠬ* [动] янтайх的使动态.

янтайх *ᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠢᠬ* [动] (犄角等) 呈后弯; (鼻子等) 翘起来.

янтгар *ᠶ᠋ᠠᠨᠲᠠᠭᠠᠷ* [形] 向后弯的(犄角等); 翘起

来的(鼻子等)。

янх **ᠶ᠋ᠠᠨᠬ** [名] 参见 ял: ял ~ (法) 罪, 罪过, 罪恶。

янхан **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠠᠨ** [名] 妓女, 娼妇, 淫妇; ~ бо-лох ① 卖淫; ② 成为妓女; янхны газар 妓院。

янхдалт **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠳᠠᠯᠲ** [名] 卖淫嫖娼活动。

янхдах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠳᠠᠬ** [名] 卖淫, 淫荡, 淫乱。

янхига **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠ** 见 ~ ~ хийх 参见 янхиган-нах。

янхиганах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠨᠠᠬ** [动] ① (瘦高、瘦长或瘦大者) 频频动作; ② (干瘦、干瘪者) 频频动作。

янхигануулах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬ** [动] янхиган-нах 的使动态。

янхигар **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷ** [形] ① 瘦高的, 瘦长的, 干瘦的, 干瘪的; ② 难看的, 丑陋的。

янхигардах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠠᠬ** [动] ① 变瘦高, 变得瘦长, 呈瘦大, 变得干瘦, 干瘪, 变得瘦骨嶙峋; ② 变难看, 变丑陋。

янхигардуу **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠤ** [形] ① 十分瘦高的, 十分瘦长的, 十分瘦大的, 十分干瘪, 干瘦的; ② 十分难看的, 十分丑陋的。

янхигардуулах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠳᠤᠯᠠᠬ** [动] янхигардах 的使动态。

янхигархан **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠭᠠᠷᠬᠠᠨ** [形] янхигар 的小称。

янхийлгах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠶ᠋ᠯᠭᠠᠬ** [动] янхийх 的使动态。

янхийх **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠶ᠋ᠬ** [动] 变枯瘦, 变干瘦。

янхийчих **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠶ᠋ᠬᠢᠴᠢᠬ** [动] янхийх 的完成体。

янхилзах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠯᠵᠠᠬ** [动] 参见 янхиганах。

янхир **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠷ** [形] ① 瘦高的, 瘦长的, 瘦大的; ② 干瘪的, 干瘦的, 消瘦的, 骨瘦如柴的, 皮包骨头的: ~ өвгөн 干瘦老头, 干瘪的老头。

янхирдуу **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠷᠳᠤᠤ** [形] ① 很瘦高的, 很瘦长的, 颇为高瘦的; ② 颇干瘦的, 颇显干瘪的, 瘦骨嶙峋的。

янхис **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠢᠰ** 见 ~ ~ хийх 参见 янхиган-нах。

янхлалт **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠯᠠᠯᠲ** [名] 卖淫, 淫荡。

янхлах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠯᠠᠬ** [动] 卖淫, 出卖肉体。

янхлуулах **ᠶ᠋ᠠᠨᠬᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] янхлах 的使动态。

янцаглах **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠯᠠᠬ** [动] 呻吟, 哼叫, 哼啊, 用力时发出声音。

янцаглуулах **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠯᠤᠯᠠᠬ** [动] янцаглах 的使动态。

янцагалга **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠯᠭᠠ** [名] 参见 янцагалт。

янцагалдах **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠯᠳᠠᠬ** [动] янцагаах 的互动态。

янцагалт **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠯᠲ** [名] 马的长嘶; 鸱鹰的啼叫。

янцагаах **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] ① 马嘶: морь ~ 马嘶; ② 鹰隼鸣叫: элээ ~ 鸱鹰啼叫。

янчаан **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠠᠭᠠᠨ** [名] (陈) 洋钱: хятад ~ 中国洋钱。

янчин **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠢᠨ** [名] (乐) 扬琴。

янчих **ᠶ᠋ᠠᠨᠴᠢᠬ** [动] 打, 捶打, 责打。

яншаа **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠠᠭᠠ** [形] ① 多嘴的, 饶舌的, 唠叨的, 絮叨不休的, 絮烦的, 好空谈的: ~ эмгэн 唠唠叨叨的老太婆; ② 多病的 (小儿)。

яншаавтар **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠪᠲᠠᠷ** [形] 较唠叨的, 较罗嗦的, 较饶舌的, 较絮叨的。

яншаадуу **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠠᠭᠠᠳᠤᠤ** [形] 甚唠叨的, 很罗嗦的, 颇饶舌的, 颇能絮叨的。

яншвар **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠪᠠᠷ** [名·形] ① 空谈, 废话, 饶舌, 唠叨, 絮叨; 闲谈, 茶话; ② 参见 яншаа。

яншил **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠯ** [名] 絮叨, 罗嗦, 嘟囔。

янших **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠬ** [动] ① 多言多语, 絮絮叨叨, 嘟嘟囔囔, 罗哩罗嗦, 空谈不休: үглэх ~ 唠唠叨叨的讲个不停; ② 任性, 撒赖, 爱哭, 缠人。

яншицагаах **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠴᠠᠭᠠᠬ** [动] янших 的众动态。

яншуй **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠭᠢ** [名] (植) 芜荑 (也叫香菜)。

яншуулах **ᠶ᠋ᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ** [动] янших 的使动态。

яншуур **ᠶᠠᠨᠰᠢᠭᠤᠷ** [形] 参见 яншаа.

Япон **ᠶᠠᠫᠤᠨ** [名] ① 日本: ~ ы судлал 日本学; ~ ы эзэн хаан 日本天皇; ~ гиш (植) 日本野豌豆; ~ ы согоовор (植) 雀麦; ~ ы чичүүрт (植) 日本介壳虫; ② 日本人.

японч **ᠶᠠᠫᠤᠨᠴᠢ** [名] 日本学家.

япончууд **ᠶᠠᠫᠤᠨᠴᠢᠭᠤᠳᠤ** [名] 日本人(复数).

яр **ᠶᠠᠷ** I [名] (医) 下疳; 疮, 疮疽: ~ хэлбэрийн гүврүү 下疳样丘疹; ~ шарх 伤痕; хожгор ~ 秃疮; хулгана ~ 鼠疮; ян ~ 杨梅疮; 梅毒; арын ~ 搭背(疮); ~ гарах ① 患梅毒; 患下疳; ② 长疮; тэмбүү ~ 梅毒, 下疳.

яр **ᠶᠠᠷ** II [名] ① 树疙瘩, 树疖: модны ~ ① 树疙瘩; ② 树疖; ③ (树的) 大枝.

яр **ᠶᠠᠷ** III 见 ~ ~ 唧唧喳喳(喻小孩吵架声).

яраа **ᠶᠠᠷᠠᠭ** I [名] ① 波纹, 微波, 涟漪: усны ~ 水的波纹; ② 分开处, 揭开处, 撕开处, 破口, 口子.

яраа **ᠶᠠᠷᠠᠭ** II 见 ~ жараа 六十位数(有无穷无尽之意).

яраалах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 起波纹, 起微波, 起涟漪: ус ~ 水泛波纹.

яраатах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠲᠠᠬᠤ** [动] ① 起波纹, 起微波, 起涟漪; 起水泡; ② 草梢起伏, 草梢起微波.

яраатуулах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠲᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яраатах 的使动态.

яравганах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠩᠠᠬᠤ** [动] ① 频频作鬼脸; 作媚态, 挤眉弄眼; ② 高傲、傲慢, 目空一切.

яравгануур **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠩᠠᠭᠤᠷ** [形] ① 作怪相的, 作鬼脸的; 作媚态的, 挤眉弄眼的; ② (转) 自高自大的, 傲慢的, 目空一切的.

яравгар **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠭᠠᠷ** [形] 自高自大的, 高傲的, 傲慢的, 狂妄的, 装模作样的: ~ хүн 高傲的人, 傲慢的人.

яраг **ᠶᠠᠷᠠᠭ** [形] ① 难受的, 受苦的, 苦痛的: ~ хүн 受苦的人; ② 吭吭哧哧的, 呼哧呼哧的(牲畜), 急喘的; ③ 打鼾的.

ярагдах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠳᠠᠬᠤ** [动] ярах 的被动态.

яраглах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 受苦, 痛苦; 难受; ② 吭吭哧哧, 呼哧呼哧; ◇ янцаглах ~ 吭吭哧哧, 呼哧呼哧; ③ 打鼾.

яраглуулах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яраглах 的使动态.

ярайлгах **ᠶᠠᠷᠠᠶᠢᠯᠭᠠᠬᠤ** [动] ярайх 的使动态.

ярайх **ᠶᠠᠷᠠᠶᠢᠬᠤ** [动] ① 显出, 显露; 闪烁, 闪耀, 闪闪发光; ② (多物) 群集, 熙熙攘攘, 纷纷动作, 纷纷蠕动, 翻腾不停, 绵亘起伏.

яралдан **ᠶᠠᠷᠠᠯᠳᠠᠨ** [形] 伤疤大的, 长疮的.

яралж **ᠶᠠᠷᠠᠯᠵ** [名] 水皱, 波纹, 涟漪, 涡卷: усанд ~ гарах 起水皱, 水泛起涟漪, 水出涡卷.

яралжлах **ᠶᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 起水皱, 水起涟漪, 水泛起波纹, 起涡卷: ус ~ 水泛起涟漪, 水起涡卷.

яралзах **ᠶᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] ① 闪烁, 闪耀, 闪闪发光; 显出, 显露: яралзсан цагаан шүлд 闪亮白牙齿; ② (多物) 群集, 熙熙攘攘, 纷纷动作, 纷纷蠕动, 翻腾不停; 绵亘起伏.

яралзуулах **ᠶᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яралзах 的使动态.

яралзуур **ᠶᠠᠷᠠᠯᠵᠠᠭᠤᠷ** [名] 波纹, 涟漪.

ярам **ᠶᠠᠷᠠᠮ** [名] (植) 花椒: ~ мод 花椒树.

ярах **ᠶᠠᠷᠠᠬᠤ** [动] 分开, 拉开, 揭开, 扳开, 敞开, 撕开, 扯开, 打开: газрыг хагалж ~ 耕地; үсий нь ~ 分开其头发; хөшиг ~ 拉开帷幕, 拉开窗帘(向两旁); энгэрээ ~ 敞形衣襟.

яраганах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠬᠤ** [动] 见 яравганах.

яраганацгаах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠨᠴᠡᠭᠠᠬᠤ** [动] яраганах 的众动态.

яраганалдах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] яраганах 的互动态.

ярагануулах **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яраганах 的使动态.

ярагануур **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠤᠭᠤᠷ** [形] ① 作怪相的, 作鬼脸的; ② 自高自大的, 目空一切的.

ярагар **ᠶᠠᠷᠠᠭᠠᠷ** [形] 见 яравгар.

ярвагардуу **ᠶᠠᠷᠪᠠᠭᠠᠷᠳᠤᠭᠤ** [形] 颇为傲慢的, 甚为高傲的, 狂妄的.

ярвайлгах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠭᠢᠬᠤ** [动] ярвайх 的使动态.

ярвайлдах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] ярвайх 的互动态.

ярвайсхийх **ᠶᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠰᠬᠢᠶᠢᠬᠡ** [动] ярвайх 瞬间体.

ярвайх **ᠶᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠡ** [动] ① 做怪相, 做鬼脸, 装模作样, 挤眉弄眼, 搔首弄姿; ② 作出傲慢的样子, 作出目空一切的样子, 显出自高自大的样子.

ярвайчих **ᠶᠠᠷᠪᠠᠶᠢᠬᠢᠴᠢᠬᠤ** [动] ярвайх 的完成体.

ярвалдах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠯᠳᠠᠬᠤ** [动] 参见 яравганах.

ярвалдуулах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠯᠳᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яравлдах 的使动态.

ярвалзах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠠᠬᠤ** [动] 参见 яравганах.

ярвалзуулах **ᠶᠠᠷᠪᠠᠯᠵᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яравлзах 使动态.

ярвас **ᠶᠠᠷᠪᠠᠰ** 见 ~ ~ хөдлөх 参见 яравганах.

ярвиг **ᠶᠠᠷᠪᠢᠭ** [名] 累赘, 麻烦, 费事, 困难, 牵扯; ~ ихтэй ажил 很困难的工作, 很费力的工作; ~ ихтэй 麻烦透顶, 十分费事.

ярвиггүй **ᠶᠠᠷᠪᠢᠭᠦᠢ** **ᠲᠠᠭᠠᠨ** [形] 无困难的, 方便的, 不麻烦的, 不费力的, 无牵扯的.

ярвиглах **ᠶᠠᠷᠪᠢᠭᠢᠬᠤ** [动] 被拖住, 受拖累, 受牵扯, 费事, 费劲, 发生麻烦, 困难, 受阻.

ярвигтай **ᠶᠠᠷᠪᠢᠭᠲᠠᠢ** [形] 繁难的, 讨厌的, 麻烦的, 费力的, 困难的, 罗嗦的, 冗长的; ~ хэрэг 复杂案件.

ярга(н) **ᠶᠠᠷᠭᠠ(ᠨ)** [名] 屠杀, 宰杀; ~ ны газар 屠宰场.

яргаах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** [动] 反对, 反抗.

яргай **ᠶᠠᠷᠭᠠᠢ** [名] (植) 山茱萸.

яргалаг **ᠶᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠭ** [名] 屠杀, 宰杀.

яргалал **ᠶᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠯ** [名] 屠杀, 宰杀.

яргалалцах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠯᠴᠢᠬᠤ** [动] яргалах 的共

动态.

яргалах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠯᠠᠬᠤ** [动] 屠杀, 宰杀.

яргалуулах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яргалах 的使动态.

яргамтгай **ᠶᠠᠷᠭᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** I [形] ① 善掘窟逃窜的(野兽) ② 好争辩的, 好争执的, 好顶嘴的, 好争强的.

яргамтгай **ᠶᠠᠷᠭᠠᠮᠲᠦᠭᠠᠢ** II [形] (牛马) 好突然停住的, 好后退的.

яргамхай **ᠶᠠᠷᠭᠠᠮᠬᠠᠢ** [形] 参见 яргамтгай I、II.

яргах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** I [动] ① (野兽) 掘窟; 逃窜: тарвага ~ 旱獭掘窟逃窜; ② 争辩: ~ ж маргах 进行辩论; ③ (马牛等) 突然停住, 突然后退: морь ~ 马突然停住.

яргах **ᠶᠠᠷᠭᠠᠬᠤ** II [动] 刺痛: нүд ~ 眼睛刺痛.

яргачид **ᠶᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠳᠤ** [名] яргачин 的复数.

яргачин **ᠶᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠨ** [名] ① 屠宰者, 屠夫; ② (转) 刽子手, 杀人犯, 凶手; ~ фашист 法西斯刽子手.

яргачих **ᠶᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** I [动] яргах I 的多次体.

яргачих **ᠶᠠᠷᠭᠠᠴᠢᠬᠤ** II [动] яргах II 的多次体.

яргна **ᠶᠠᠷᠭᠢᠨᠠ** [形] ① 刺耳的, 尖刺的, 聒噪的(声音); ② 罗嗦的, 唠叨不休的, 絮叨的, 饶舌的, 絮烦的.

яргих **ᠶᠠᠷᠭᠢᠬᠤ** I [动] ① 唠叨, 罗嗦, 饶舌, 嘟嘟囔囔, 絮烦; ② 任性, 撒赖, 缠人, 爱哭.

яргих **ᠶᠠᠷᠭᠢᠬᠤ** II [动] (褥垫过薄而致) 压硬, 揉板结.

яргуй **ᠶᠠᠷᠭᠤᠢ** [名] (植) 白头翁(翁草).

яргуйжин **ᠶᠠᠷᠭᠤᠢᠵᠢᠨ** [名] (植) ① 白鹅掌草; 白天景草; ② 白头翁(翁草).

яргуйлах **ᠶᠠᠷᠭᠤᠢᠯᠠᠬᠤ** [动] ① 羊等吃白头翁草; ② 长出许多白头翁草.

яргуйлуулах **ᠶᠠᠷᠭᠤᠢᠯᠤᠭᠤᠯᠠᠬᠤ** [动] яргуйлах 的使动态.

яргуйтай **ᠶᠠᠷᠭᠤᠢᠲᠠᠢ** [形] 有白头翁草的.

яргуу **ᠶᠠᠷᠭᠤᠮᠤ** [形] 抒情的, 表情的: ~ аяз 抒

情曲；～ аялга 悦耳的声音，乐音。

ярд **төг** [量]码(英美长度单位，等于3尺)。

ярдаг **төгөл** [形]任性的，执拗的，刚愎的，固执的，性倔的；暴戾的，暴躁的；好顶撞的；～ нохой 任性的狗；～ хөдлөх 任性，犯倔。

ярдаглал **төгөлтөл** [名]任性，执拗，刚愎，固执，倔强。

ярдаглах **төгөлтөө** [动]任性，执拗，刚愎，固执，犯倔；◇ ～ хэвцэглэх 任性，执拗，犯倔。

ярдаглацгаах **төгөлтөөлөө** [动]ярдаглах的众动态。

ярдаглуулах **төгөлтөөлөө** [动]ярдаглах的使动态。

ярдагшил **төгөлтөл** [名]任性，刚愎，固执；忿怒。

ярдагших **төгөлтөл** [动]变得任性、刚愎、固执；变得易怒、脾气躁。

ярдайлгах **төгөлтөөлөө** [动]ярдаих的使动态。

ярдаих **төгөлтөл** [动]①调皮，任性，耍脾气；反复无常，忽冷忽热；②蔑蔑地皱眉。

ярдал **төгөл** [名]溃疡，脓肿。

ярдах **төгөлтөл** [动]溃疡，脓肿；长疮。

ярдгар **төгөлтөл** [形]调皮的，任性的，执拗的；好耍脾气的，反复无常的，忽冷忽热的。

ярзаганах **төгөлтөөлөө** [动]见 ярзганах。

ярзагар **төгөлтөл** [形]见 ярзгар。

ярзагардуу **төгөлтөөлөө** [形]见 ярзгардуу。

ярзагархан **төгөлтөөлөө** [形]ярзагар的小称。

ярзайлгах **төгөлтөөлөө** [动]ярзайх的使动态：шүдээ ～ ①呲牙咧嘴；②嘲笑，嗤笑；～ ж оёх 缝得潦草，缝得参差不齐。

ярзайх **төгөлтөл** [动]①露出牙，呲牙：～ н архрах 露出牙齿吼叫，呲牙咆哮；～ н инээх 呲着牙笑；②呲露，显露，敞开：оёдол нь ～ 针脚呲露着；③任性，执拗，发脾气，暴跳如雷：хэвцэглэж ～ ын хэрэггүй 不需要发那么大的脾气。

ярзайчих **төгөлтөөлөө** [动]ярзайх的完成体。

ярзалзах **төгөлтөөлөө** [动]①ярзайх的多次体；②狗张牙舞爪；③(很多小动物在一起)闹腾。

ярзалзуулах **төгөлтөөлөө** [动]ярзалзах的使动态。

ярзасхийлгэх **төгөлтөөлөө** [动]ярзасхийх的使动态。

ярзасхийх **төгөлтөөлөө** [动]偶尔无声地露出牙齿，闪露一下，呲露一下；～ ж инээх 呲牙微微一笑。

ярзга **төгөл** 见 ～ хийх 参见 ярзганах。

ярзганалдах **төгөлтөөлөө** [动]ярзганах的互动态。

ярзганах **төгөлтөөлөө** [动](合不上双唇，呲牙露齿者)嘴唇频动，不断呲牙露齿，一呲一咧。

ярзгануулах **төгөлтөөлөө** [动]ярзганах的使动态。

ярзгар **төгөлтөл** [形]①合不上双唇呲牙露齿的；②粗糙不平的，参差不齐的，呲呲露露的。

ярзгардуу **төгөлтөөлөө** [形]①牙很呲出的，过于呲牙咧嘴的；②过于粗糙不平的，十分参差不齐的。

ярзгархан **төгөлтөөлөө** [形]ярзгар的小称。

яри(н) тгэл [名·形]①讲话，谈话；演讲，报告；会谈：～ хийх ①进行谈话，发言；作演讲；②说闲话，散布流言，传消息；бидэнд сайхан ～ хийж өгөв 给我们做了一次生动的演讲；给我们做了一个很好的讲话；～ таниулга 讲座，宣讲；～ н жүжиг 话剧；～ ын аялгуу 〈语〉大方言；～ ын өлгөц 发言提纲；～ ны дэвтэр 会话读本；～ ны сэдэв 讲话题目；演讲题目；～ ны тэмдэглэл 谈话记录；会谈纪要；～ ны хэл 〈语〉口语；◇ **үг** ～ 话语；讲话；③传闻，传说，闲话，流言；④爱说话的，健谈的，饶舌的，多言的：～ хүн 健谈的人，爱说的人，饶舌的人；◇ ～ чалчаа 胡扯，闲扯；～ хөөрөө 畅谈，谈论，闲扯。

яриагүй тгэл **тгэл** [形]①寡言的：～ хүн 沉默寡言的人；②没法说的，无法形容的，

没话可讲的: ~ сайн эд 好得没法说的东西; ②参见 яриангүй.

яриангүй ^{ᠵᠠᠷᠢᠨᠭᠦᠢ} ^{ᠭᠦᠢ} [形]无可争辩的, 不言而喻的, 不用说的, 显而易见的, 无疑的, 绝对的, 无条件的: одоогийн дэлхий дээр дайны аюул бий байгаа нь ~ 不言而喻, 现今世界上存在着战争危险.

яриасаг ^{ᠵᠠᠷᠢᠨᠰᠠᠭ} [形]健谈的, 爱说话的, 爱聊的.

яриат ^{ᠵᠠᠷᠢᠨᠠᠲᠤ} [形]参见 яриатай.

яриатай ^{ᠵᠠᠷᠢᠨᠠᠲᠤ} [形]①爱说话的, 健谈的; 饶舌的: ~ хүлээх зөвшөөрөл (经)口约承诺; ②有争论的, 意见不同的, 有闲话的; 麻烦的, 复杂的, 存在问题.

яриг ^{ᠵᠠᠷᠢᠭ} [形]多嘴的, 饶舌的, 絮烦的: ~ хүн 多嘴的人.

яригдах ^{ᠵᠠᠷᠢᠭᠳᠠᠬ} [动]①ярих的被动态; ②变多嘴, 变絮烦.

яриглал ^{ᠵᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠯ} [名]絮烦, 多嘴.

яриглах ^{ᠵᠠᠷᠢᠭᠯᠠᠬ} [动]喋喋不休, 唠唠叨叨, 饶舌, 多嘴, 絮烦.

ярилцаа ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭ} [名]①交谈, 对白, 谈论, 讨论; ②对话.

ярилцагч ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠭᠴ} [名]交谈者, 对话者, 会谈人员, 讨论者, 磋商者, 谈论者.

ярилцал ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠯ} [名]谈话, 交谈, 讨论, 谈论, 对话, 磋商.

ярилцалгаа ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠠᠯᠭᠠ} [名]谈话, 对话, 讨论, 演讲; 座谈会.

ярилцах ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠢᠬ} [动]ярих的共动态; 谈话, 交谈, 讨论, 谈论; 对话, 磋商: уг зүйлийг ~н тохиролцов 此事已经谈妥了; нэгэнт ~в 已经谈过了.

ярилцлага ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠢᠭᠠ} [名]参见 ярилцал.

ярилцуулах ^{ᠵᠠᠷᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]ярилцах的使动态.

яримгай ^{ᠵᠠᠷᠢᠮᠭᠠᠢ} [形]①饶舌的, 爱说话的; ②健谈的, 善于辞令的, 能说会道的.

яримтгай ^{ᠵᠠᠷᠢᠮᠲᠭᠠᠢ} [形]参见 яримгай.

яримхай ^{ᠵᠠᠷᠢᠮᠬᠠᠢ} [形]参见 яримгай.

яриулах ^{ᠵᠠᠷᠢᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]ярих的使动态: үз-

сэн харсаныг ~ 让谈一谈所见所闻.

яриуштай ^{ᠵᠠᠷᠢᠭᠤᠰᠲᠠᠢ} [形]值得说的, 值得讲的, 值得提出的, 值得一提的.

ярих ^{ᠵᠠᠷᠢᠬ} [动]说, 谈话, 讲话, 叙述: ярьж тохирох 谈妥; энэ тухай ах минь над ярьж өгөв 此事哥哥已给我说了.

ярык ^{ᠵᠠᠷᠢᠶᠻ} [名]①标签, 签条; ②(转)头衔, 帽子.

ярмаа ^{ᠵᠠᠷᠮᠠ} [名]〈动〉山椒鸟属.

ярозит ^{ᠵᠠᠷᠣᠵᠢᠲ} [名]〈矿〉黄铁矿.

ярсхийлгэх ^{ᠵᠠᠷᠰᠬᠢᠶᠢᠯᠭᠡᠬ} [动]ярсхийх的使动态.

ярсхийх ^{ᠵᠠᠷᠰᠬᠢᠶᠢᠬ} [动]闪一下, 闪耀一下.

яртай ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠢ} [形]〈医〉①长疮的; 长疙瘩的; 有溃疡的; ②患有下疳病的; 患有梅毒病的.

яртайх ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠢᠬ} [动]①做怪相, 做鬼脸, 挤眉弄眼, 搔首弄姿, 装模作样; ②傲慢, 自高自大, 目空一切, 显出高傲自大的样子; ◇ яравйх ~ 高傲自大.

ярталзах ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠯᠵᠠᠬ} [动]〈鼻子〉翘动.

яртан ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠨ} [名]〈医〉①长疮者, 有溃疡病的人; ②梅毒病人; 下疳患者.

яртах ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠬ} [动]〈医〉①长疮; 长疙瘩; 溃疡; ②患梅毒, 患下疳.

яртганах ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠬ} [动]参见 ярталзах.

яртгануулах ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠭᠠᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]яртганах的使动态.

яртгар ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠭᠠᠷ} [形]①鼻翘起的, 喇嘴的; ②高傲自大的, 目空一切的, 傲慢的, 狂妄的, 装模作样的.

яртуулах ^{ᠵᠠᠷᠲᠠᠭᠤᠯᠠᠬ} [动]яртах的使动态.

яруу ^{ᠵᠠᠷᠠᠭᠤ} [形]①谐音的, 和音的, 悦耳的, 声清的; 〈乐〉交响的; 优雅的, 优美的, 美妙的, 精美的: ~ аялгуу, ~ дуу 悦耳的声音; 乐音, 谐音; цээхэн ~ хоолойгоор дуулав 用清脆悦耳的歌喉演唱了一支歌曲; хөгжмийн ~ эгшиг 乐器之和声; ~ хөгжим 交响乐; ~ найрал ~ 交响乐; 交响乐队; ~ тод 鲜明的; ~ тод тусгах 鲜明地反映; ②文艺性的, 艺

术性的；艺术作品类的；富于表情的：～ аялга表情语调；～ найрал хөгжим (乐)交响乐；～ өгүүлэхүйн зүй 修辞学；～ уншлага 朗诵；～ зорилт 表情职能；～ үгс 表情词汇；～ чанар 表现力；～ ялгараа 表情色彩；～ найраг 诗歌；抒情歌；～ найрагч 诗人；～ найруулга, ～ зохиол 文艺作品；～ найрлага 艺术性；艺术构思；◇ ～ зэржигэнэ (动) 歌鸶；～ алдар 光荣, 荣誉；～ алдарт 光荣的, 荣耀的。

яруулаг *ᠵᠠᠷᠠᠭᠠ* [名] (动) 毛驴子 (别名)。

яруулангуй *ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠨᠭᠤᠢ* [形] 优美动听的, 交响的：～ их найрал хөгжим 大交响乐队。

яруулах *ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] ① ярах 的使动态；② 意同 ярагдах。

яруусах *ᠵᠠᠷᠠᠭᠠᠰᠠᠬ* [动] 变得优雅、优美、悦耳；变得美妙、和谐。

яруут *ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠲ* [形] 悦耳的, 美妙的, 优美的。

яруухай *ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠢ* [名] 交响曲, 交响乐：～ хөгжим 交响乐曲。

яруухан *ᠵᠠᠷᠠᠭᠤᠬᠠᠨ* [形] яруу 的小称。

ярх *ᠶᠠᠷᠬ* [名] 蒸馏器皿。

ярхай *ᠶᠠᠷᠬᠠᠢ* [名] (动) 尺蠖 (昆虫)。

ярхийх *ᠶᠠᠷᠬᠢᠶᠬ* I [动] 发出东西破碎声, 发出东西摔碎声。

ярхийх *ᠶᠠᠷᠬᠢᠶᠬ* II [动] ① 吵嘴, 顶嘴；② 狗发怒, 狂吠: нохой ~ в 狗发怒了。

ярцгаах *ᠶᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] ярах 的众动态。

яршиг *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭ* [名] 麻烦, 负担, 累赘, 费事, 费劲, 牵扯, 困难, 讨厌：～ болох 成为麻烦, 成为累赘；～ тай ажил 麻烦的工作, 复杂的工作；～, би чадахгүй! 去他的吧, 我不会! 真讨厌, 我不会! ~, ~! 讨厌死了! 去他的! ◇ ~ түвэг 困难, 麻烦, 费事。

яршиггүй *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠦᠢ* [形] 不麻烦的, 无负担的, 不累赘的, 不费事的, 不困难的, 容易的。

яршиглах *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠠᠯᠠᠬ* [动] 找麻烦, 拖累, 牵扯, 阻碍, 惹纠纷, 惹事生非。

яршигт *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠲ* [形] 麻烦的, 累赘的, 讨厌的, 罗嗦的, 费劲的。

яршигтай *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠲᠠᠢ* [形] 麻烦的, 困难的, 罗嗦的, 费事的, 费劲的, 多牵扯的。

яршигшаах *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠰᠠᠬ* [动] 觉得困难, 显麻烦, 费事, 感到为难。

яршил *ᠶᠠᠷᠰᠢᠯ* [名] 溃疡：～ тэмбүү 梅毒。

ярших *ᠶᠠᠷᠰᠢᠬ* [动] (医) ① 疮长大；疮头长硬；② 形成溃疡：～ өвчин 溃疡病；яршсан архаг ходоодтос 溃疡性胃炎；яршсан ором 溃疡性肾炎。

яршуулах *ᠶᠠᠷᠰᠢᠭᠤᠯᠠᠬ* [动] ярших 的使动态。

ярцгаах *ᠶᠠᠷᠴᠠᠭᠠᠬ* [动] ярих 的众动态。

ярчих *ᠶᠠᠷᠴᠢᠬ* [动] ярих 的多次体。

яс *ᠶᠠᠰ* I [名] 质量；品德, 品质；～ чанар 质量, 品质：～ муутай эд 质量不好的物品；хүний ~ аар муухан хүн 品质较差的人；～ гаргах 显露品质。

яс(ан) *ᠶᠠᠰ(ан)* II [名] ① 骨, 骨头, 骨骼, 骨架：хүний ~ 人骨, 人的骨架；малын ~ 牲畜骨头；загасны ~ 鱼骨；~ ан савх 象牙筷子；~ ны ажиллавар 骨手术；~ ны дун 骨蜡；~ ны оёдол, ~ ны заадас 骨缝；~ ны нэхдэс 骨组织；~ ны сорви 骨痂；~ ны хөндий 骨腔；~ ны үе 骨节；сүүжийн ~ (解) 盆骨, 骨盆；царвууны ~ (解) 腕骨, 腕关节；чөмөгний ~ 管状骨；~ мөлжих 啃骨头；~ амрах (转) 得到安静, 得以休息；得以脱身；~ гаргах, ~ заах (转) 拼命, 奋不顾身；~ ны дуртай 非常喜欢, 酷爱；мэргэжилдээ ~ ны дуртай 非常爱自己的专业；坚忍, 坚韧不拔；~ арьс хоёр болов 剩下皮包骨头；~ үс 身上只剩骨头架子 (极瘦的样子)；хамаг ~ үс өвднө 像骨碎了一样 (全身) 痛；~ хагацах ① 分娩, 生育, 生儿；② (转) 免于重荷, 摆脱… 负荷, 脱身；~ аа сүйртэл бут цохигдох 被打得粉身碎骨；~ хавтайх ① 依惧 (害怕, 惧) 得毛骨悚然, 魂不附体；② 羞怯得不得了；~ хаях 扔骨头 (挑拨离间)；~ аа цайх (转) 精疲力尽, 劳累得骨头架子散开；~ ан хэлхээ

① 骨架; ② 只剩骨头架(骨瘦如柴); ~ бариур 骨把持器; ~ судлал 骨学; ~ ургах 骨质增生; ~ хугарах 骨折; ~ ан аарцаг 骨盆, 棘状骨盆; ~ ан бамбайтан <动> 骨甲目; ~ ан бороо 永久骨痂; ~ ан ёзоор 骨距; ~ цоож <重刑> 监狱; ~ ан бариа <医> 骨结核; (梅毒第三期之) 骨树胶肿; ~ ны сүрьеэ <医> 骨结核; ~ ан шүд <马> 长满的牙口; ~ шархирах 骨头酸痛; бугын ~ ан эвэр 鹿角; ③ 尸骨, 尸体: ~ барих ① 埋葬尸骨; ② <医> 正骨; ~ баригч ① 埋葬尸骨者; ② 正骨医师; ~ нягах 抬尸; ~ аа тавих ① 埋葬尸骨; ② 牺牲, 死去; ~ гаргах 送殡; ③ <果实的> 核; 骰子, 珠子(盘算上的); жимсний ~ 果核; самрын ~ 胡桃核; ④ <建筑物和船之> 骨架: ~ төмөр <铁> 横梁; ~ мод 木(骨)架; гэрийн ~ мод 蒙古包的木架; ⑤ <转> 族, 氏族, 亲属, 家族, 家系: та ямар ~ ны хүн бэ? 你是那一种族的? ~ омог, ~ угсаа 氏族; ~ ан төрөл 父系亲族; ~ мах ① 亲族, 亲戚; ② 骨肉; ~ махны тасархай 亲属, 亲戚; 骨肉之亲, 亲骨肉; ~ үндэс 家族, 种族.

ясангар **ᠶᠠᠰᠠᠩᠭᠠᠷ** [名] <医> 骨癌.

ясархаг **ᠶᠠᠰᠠᠷᠬᠠᠭ** [形] ① 骨骼大的, 骨架大的; ② 消瘦的, 皮包骨头的; ③ 质量较好的.

ясархуу **ᠶᠠᠰᠠᠷᠬᠡᠭᠡᠭᠡ** [形] ① 参见 ясархаг; ② 像骨头一样的, 骨状的.

ясгүй **ᠶᠠᠰᠦᠭᠡᠢ** [形] ① 没骨头的; 无尸骨的; 无核的(果实); 无骨架的: ~ гүйлс 无核干杏; ~ бүтэн гүйлс 杏脯; ② 质量不好的, 质劣的; ③ 待人不好的, 缺德的, 不诚实的, 无良心的: ~ хүн 待人不好的人, 缺德人, 不诚实的人.

ясгүйтүүлэгч **ᠶᠠᠰᠦᠭᠡᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠭᠴ** [名] ① 破骨细胞; ② 折骨器.

ясгүйтүүлэх **ᠶᠠᠰᠦᠭᠡᠢᠲᠦᠭᠦᠯᠡᠬ** [动] ясгүйтэх 的使动态.

ясгүйтэл **ᠶᠠᠰᠦᠭᠡᠢᠲᠡᠯ** [名] 无骨化, 无核化.

ясгүйтэх **ᠶᠠᠰᠦᠭᠡᠢᠲᠡᠬ** [动] 变无骨, 变无核.

ясдах **ᠶᠠᠰᠢᠳᠠᠬ** [动] 骨头变多, 骨质变多.

ясжигдах **ᠶᠠᠰᠵᠢᠭᠢᠳᠠᠬ** [动] ясжих 的被动态.

ясжил **ᠶᠠᠰᠵᠢᠯ** [名] ① 骨化; 硬化; ② 优化.

ясжилт **ᠶᠠᠰᠵᠢᠯᠲ** [名] ① 骨化; ② 优化(指骨格、身长).

ясжих **ᠶᠠᠰᠵᠢᠬ** [动] ① 有骨头, 长骨头; ② 骨化, 硬化; ③ 优化.

ясжуулах **ᠶᠠᠰᠵᠢᠵᠤᠯᠠᠬ** [动] ясжих 的使动态; 骨化; 优化; 长骨骼.

яслаг **ᠶᠠᠰᠯᠠᠭ** [形] ① 骨瘦如柴的, 皮包骨头的; ② 骨多的; 骨骼大的, 骨架大的; ③ 性能好的, 质量好的; ◇ ~ хүрж <植> 枳, 枸桔.

яслагхан **ᠶᠠᠰᠯᠠᠭᠬᠠᠨ** [形] яслаг 的小称.

яслах **ᠶᠠᠰᠯᠠᠬ** [动] ① <在物品上> 镶嵌骨头; ② 啃骨头.

ясли **ᠶᠠᠰᠯᠢ** [名] ① 托儿所; ② <牲畜的> 饲料槽.

ясрах **ᠶᠠᠰᠢᠷᠠᠬ** [动] 成为骨头, 骨化.

яст **ᠶᠠᠰᠲ** [形] 有骨头的; 骨头硬的; ◇ ~ мэлхий <动> 乌龟; ~ загас <动> 硬骨鱼.

ястай **ᠶᠠᠰᠲᠠᠢ** [形] ① 有骨的; ② 有核的; ③ 品质好的, 质优的; ④ 有尸骨的, 有尸体的; ⑤ 待人好的, 有良心的.

ястан **ᠶᠠᠰᠲᠠᠨ** [名] 部族; 民族; 种族; ястны хэл <语> 部族语言; ~ хутгалдах 民族融合; ястны үүсэл 种族起源.

ястас **ᠶᠠᠰᠲᠠᠰ** [名] <医> 骨炎.

ясхийх **ᠶᠠᠰᠬᠢᠶᠠᠬ** [动] 狼跌, 猛落, 狠狠撞击, 狠狠击打; ~ тал ташуурдах 狠狠鞭打.

ясхим **ᠶᠠᠰᠬᠢᠮ** 见 ~ хүйтэн 严寒.

ясших **ᠶᠠᠰᠶᠢᠬ** [动] 骨性接合.

ятар **ᠶᠠᠲᠠᠷ** [名] <植> 苦菜.

ятга **ᠶᠠᠲᠭᠠ** [名] <乐> 箏, 竖琴, 立琴; 琴: агуй их ~ 瑟; төрийн ~ 琴; ятгын тэвхв 琴码; ятгын чавхдас 琴弦; ~ хөгжимдөх 弹琴; 弹琴; ◇ ~ шаазгай <动> 松鸦.

ятгагдах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] ятгах 的被动态; ятгагдсан хий үзэгдэл 被动幻觉.

ятгагч **ᠶᠠᠲᠭᠠᠭᠴ** [名] 劝告者, 说服者; 鼓动者.

ятгадах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠳᠠᠬ** [动] 弹琴; 弹琴.

ятгадацгаах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠳᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] ятгадах 的众动态.

ятгадуулах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] ятгадах 的使动态.

ятгал **ᠶᠠᠲᠭᠠᠯ** [名] ① 劝说, 劝告, 规劝, 训诫, 谏, 谏劝, 说服; ~ үг 劝说, 劝告, 说服; ② 开导, 诱导, 劝诱, 鼓动.

ятгалга **ᠶᠠᠲᠭᠠᠯᠭᠠ** [名] ① 劝说, 说服, 规劝, 劝告, 训诫, 谏, 谏劝; ~ үг 劝说, 劝告, 说服; ② 诱导, 开导, 劝诱.

ятгалиг **ᠶᠠᠲᠭᠠᠯᠢᠭ** [名] <乐> 押琴.

ятгалцах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠯᠴᠢᠬ** [动] ятгах 的共动态.

ятгамж **ᠶᠠᠲᠭᠠᠮᠵ** [动] ① 劝说, 劝告, 规劝, 说服, 训诫, 谏, 谏劝; ② 诱导, 开导, 劝诱.

ятгамжлах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠮᠵᠠᠯᠠᠬ** [动] 参见 ятгах.

ятгах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠬ** [动] ① 劝说, 劝告, 告诫, 训诫, 说服, 进谏, 谏劝; ~ хуудас 呼吁书, 声明书; ~ уриа 传单; ② 诱导, 开导, 劝诱; <医> 暗示; ③ <牧> 停牧; мал ~ 将牲畜停牧在草原上.

ятгацгаах **ᠶᠠᠲᠭᠠᠴᠭᠠᠬ** [动] ятгах 的众动态.

ятгач **ᠶᠠᠲᠭᠠᠴ** [名] 箏演奏者, 竖琴演奏者.

ятгуулах **ᠶᠠᠲᠭᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] ① ятгах 的使动态; ② 意同 ятгадах.

ятуу **ᠶᠠᠲᠤ** [名] (动) 山鹑属; 斑翅山鹑.

ятуулиг **ᠶᠠᠲᠤᠤᠯᠢᠭ** [名] <动> 时鸟.

яхир **ᠶᠠᠬᠢᠷ** I [形] 吹毛求疵的, 爱刁难的, 刁钻的, 爱挑剔的; ~ шахир 点滴的, 微薄的, 微不足道的.

яхир **ᠶᠠᠬᠢᠷ** II 见 ~ дуу 强硬而短促的声音, 刺耳的声音.

яхирдах **ᠶᠠᠬᠢᠷᠳᠠᠬ** [动] 挑剔, 刁难, 刁钻, 吹毛求疵.

яхирдуу **ᠶᠠᠬᠢᠷᠳᠤᠤ** [形] ① 颇能吹毛求疵的, 颇挑剔的, 甚能刁难的; ② 强硬而短促的声音.

яхирдуулах **ᠶᠠᠬᠢᠷᠳᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] яхирдах 的使动态.

яхирлах **ᠶᠠᠬᠢᠷᠠᠬ** [动] 表现得很好挑剔, 吹毛求疵, 刁难, 刁钻.

яхирлуулах **ᠶᠠᠬᠢᠷᠯᠤᠤᠯᠠᠬ** [动] яхирлах 的使动态.

яхирхан **ᠶᠠᠬᠢᠷᠬᠠᠨ** [形] яхир I 的小称.

яхирших **ᠶᠠᠬᠢᠷᠰᠢᠬ** [动] ① 变得爱挑剔, 吹毛求疵, 变得爱刁难人; ② 声音变得强硬而短促.

яц **ᠶᠠᠴ** [名] <动> 银鱼(面条鱼); ~ загас 银鱼, 面条鱼.

яшил **ᠶᠠᠰᠢᠯ** [名] <植> 鼠李属, 红木鼠李; яшлын овог 鼠李科.

яшилдуу **ᠶᠠᠰᠢᠯᠳᠤᠤ** 见 ~ цацаргана <植> 沙棘.

яшин **ᠶᠠᠰᠢᠨ** 见 ~ тэглэй <动> 白鹭.

附录

常用缩语

A

a ампер 安, 安培 (电流强度单位)

a антенн 天线

a арми 集团军; 军队

АА Аж Ахуй 经济; 企业, 行业

АА Ардын Арми 人民军

АААН Афганистаны Ардын Ардчилсан Нам 阿富汗人民民主党

АААТЭСНБ Ази, Африкийн Ард Түмний Эв Санааны Нэгдлийн Байгууллага 亚非人民团结组织

АААУГ Армийн Арын Албыг Удирдах Газар (人民)军后勤部, 集团军后勤部

АААХ (Ардын Аж Ахуйтан) Холбоо 人民企业家联合会

ААБ Армийн Артиллерийн Бригад 集团军炮兵旅

ААБ Армийн Артиллерийн Бүлэг 集团军炮兵群

ААБНАУ Ардын Ардчилсан Бүгд Найрамдах Алжир Улс 阿尔及利亚民主人民共和国

ААБ Армийн Артиллерийн Бригад 集团军炮兵旅

ААГ Аж Ахуйн Гэрээ 经济合同

ААД Аж Ахуйн Дарга 司务长

ААДБА Ардын Армийн Дуу Бүжгийн Ансамбль 人民军歌舞团

ААДБЧ Ардын Армийн Дуу Бүжгийн

Чуулга 人民军歌舞团

ААДЭЗК Ази Алс Дорнодын Эдийн Засгийн Комисс 亚洲远东经济委员会

ААЖШ Ардын Армийн Жанжин Штаб 人民军总参谋部

ААЗГЗ Ази, Африкийн Зохиолчдын Гүйцэтгэх Зөвлөл 亚非作家理事会

ААКБ Армийн Арын Командын Байр 集团军后方指挥所

ААН Ардын Ардчилсан Нам 人民民主党

ААНАХ Ардын Армийн Намын Ажлын Хэлтэс 人民军党务处

ААНБ Аж Ахуйн Нэгдсэн Бригад 综合生产队

ААТУБ Армийн Ар Талын Удирдах Байр 集团军后方指挥所

ААУ Арын Албыг Удирдах 后勤管理

ААУБ Ардын Армийн Удирдах Байр 人民军指挥部

ААУГ Аж Ахуйг Удирдах Газар 管理局

ААУГ Ардын Армийн Утасны Газар 人民军电话局

ААУГ Арын Албыг Удирдах Газар 后勤部

ААУТГ Ар Албаны Улс Төрийн Газар 后勤部政治部

ААУТГ Ардын Армийн Улс Төрийн

Газар 人民军政治部

ААУТЭСНБ Ази Африкийн Улс Түмний Эв Санааны Нэгдлийн Байгууллага 亚非人民团结组织

ААХ Аж Ахуйн Хэлтэс 生产经营处, 总务处, 后勤处

ААХ Аюулгүйн Арга Хэмжээ 安全措施

ААХД Аюулгүйн Арга Хэмжээний Дүрэм 安全措施条例, 安全条例

ААХЗХ Ази Африкийн Хуулийн Зөвлөлдөх Хороо 亚非法律协商会议

ААХХ Ан Амьтныг Хамгаалах Хөдөлгөөн 动物保护运动

ААХШХ Ардын Армийн Хянан Шалгах Хороо 人民军监察委员会

ААЭСН Ази Африкийн Эв Санааны Нэгдэл 亚非团结

ААЭСНБ Ази Африкийн Эв Санааны Нэгдлийн Байгууллага 亚非人民团结组织

ААЭСНМХ Ази - Африкийн Эв Санааны Нэгдлийн Монголын Хороо 蒙古亚非友好团结委员会

АБ Авто Бензин 汽车用油, 汽油

АБ Авто Буу 自动枪, 冲锋枪

АБ Авто Батальон 汽车营

АБ Ардын Банк 人民银行

АБ Ардын Боловсрол 人民教育

АБ Арифметикийн Байгууламж (电子计算机)运算结构

АБ Артиллерийн Батарей 炮兵连

АБ Ахлах Байлдагч 上等兵

АБ Артиллерийн Бригад 炮兵旅

АБ Атомын Бөмбөг 原子弹

АББК Ардын Боловсролын Байнгын Комисс 人民教育常务委员会

АБКБ Авто Батальоны Командын Байр 汽车营指挥所

АБКБ Армийн Байлдааны Командын Байр 集团军作战指挥所

АБКБ Армийн Бэлтгэлийн Командын Байр 集团军预备指挥所

АБНЕУ Арабын Бүгд Найрамдах Египет Улс 阿拉伯埃及共和国

АБНИУ Арабын Бүгд Найрамдах Йемен Улс 阿拉伯也门共和国 (阿拉伯也门)

АБНЛУ Арабын Бүгд Найрамдах Ливи Улс 阿拉伯利比亚共和国

АБНСУ Арабын Бүгд Найрамдах Сири Улс 阿拉伯叙利亚共和国

АБНУХ Арабын Бүгд Найрамдах Улсуудын Холбоо 阿拉伯国家联盟

АВС (англ.) American Broadcasting Company, АВС 美国广播公司

АБУГ Ардын Боловсролын Удирдах Газар 人民教育局

АБХ Армийн Байлдааны Хэлтэс 集团军作战处

АБХ Азийн Бөхийн Холбоо 亚洲摔跤联合会 (俄罗斯)

АБЧТҮХ Анголыг Бүрэн Чөлөөлхийн Төлөө Үндэсний Холбоо 争取安哥拉彻底解放全国联盟 (安盟)

АБШУ Ардын Боловсрол, Шинжлэх Ухаан 人民教育和科学

АБШЭТХ Ази Буддийн Шашинтны Энх Тайвны Хөдөлгөөн 亚洲佛教徒和平运动

АБЭТБХ Азийн Буддистуудын Энх Тайван Бага Хурал 亚洲佛教徒和平会议

АБЭТӨХ Азийн Буддистуудын Энх Тайвныг Өрнүүлэх Хороо 亚洲佛教徒和平委员会

АБЯ Ардын Боловсролын Яам 人民教育部

АВ Автомат Винтов 自动步枪

АВУ Афганистаны Вант Улс 阿富汗王国 (后为:阿富汗共和国)

АГ Армийн Генерал 大将

АГЗ Аймгийн Гүйцэтгэх Захиргаа 省执行委员会

АГТ Албан Гүйцэтгэх Тасаг 行政科

АД Артиллерийн Дивизион 炮兵营

АД Ахлах Дэслэгч 上尉

АДБ Ардын Дуу Бүжиг 民间歌舞

АДБНУ Алс Дорнодын Бүгд Найрамдах Улс 远东共和国 [俄]

АДБУЧ Ардын Дуу Бүжгийн Улсын Чуулга 国家民间歌舞团

АДБЧ Ардын Дуу Бүжгийн Чуулга 民间歌舞团

АДБЭДЭТЗУ Атомын Дайнд Бэлтгэ-

- хийн Эсрэг Дэлхийн Энх Тайвны
Зөвлөлийн Уриалга 反对核战争世界和
平会议宣言
- АДД** Агаарын Десантын Дивиз 空降师
- АДН** (неме.) Allgemeiner Deutscher
Nachrichtendienst, АДН 德意志通讯
社[前德意志民主共和国]
- АДН** Ардын Дэвших Нам 人民进步党
- АДН** Ардчилсан Дэвшилт Нам 民主进
步党
- АДН** Артиллерийн Дивизион 炮兵营
- АДХ** 《Америкийн Дуу Хоолой》美国之
音[美国]
- АДХ** Ардын Депутатуудын Хурал 人民
代表呼拉尔
- АДХГЗ** Ардын Депутатуудын Хурлын
Гүйцэтгэх Захиргаа 人民代表呼拉尔执
行机关
- АДЦ** Агаарын Десантын Цэрэг 空降兵
- АДЭ** Агаарын Десантын Эсрэг 反空降
- АЕС**(англ.) Atomic Energy Commission
(国际)原子能委员会
- АЖДС** Арван Жилийн Дунд Сургууль
十年制中学
- АЖЦ** Ардын Журамт Цэрэг 人民义勇军
(蒙古人民军前身, 1921年2月9日组建)
- аз** азимут 方位角
- АЗАО** Армийн Зэвсгийн Албаны Офи-
цер 军械军官, 军械参谋
- АЗБ** Авто Замын Банк 公路银行
- АЗГ** Ардын Засгийн Газар 人民政府
- АЗЕГ** Авто Замын Ерөнхий Газар 公路
总局
- АЗЗ** Авто Засварын Завод 汽车修理厂
- АЗПАК**(англ.) Asian and Pacific Coun-
cil, ASPAS (Ази - Номхон Далайн
Зөвлөл) 亚洲和太平洋地区理事会
- АЗС** Авто Засварын Станц 汽车修理站
- АЗТ** Армийн Зэвсэг Техник 军队武器装
备
- АЗТЗ** Армийн Зэвсэг Техникийн Зас-
вар 集团军武器装备修理(站)
- АЗУН** Авто Засварын Үйлдвэрийн
Нэгдэл 汽车修理工业公司
- АЗҮЭХ** Авто Замчдын Үйлдвэрчний
Эвлэлүүдийн Холбоо 公路工人工会联
合会
- АЗХС** Авто Запас Хэрэгслийн Склад 汽
车零件仓库
- АЗХЭЗ** Америк Зөвлөлтийн Худалдаа
Эдийн Засгийн Зөвлөл 前美苏贸易经
济委员会
- АЗХЯ** Ардын Зэвсэгт Хүчний Яам 人民
武装力量部
- АИД** Ардын Их Сургууль 人民大学
- АИПС** (фран.) Association Internationa-
le De La Presse Sportive, АИПС 国际
体育报刊联合会
- АИСХ** Америк Израилийн Стратегийн
Холбоо 美以战略联盟
- АИХ** Ардын Их Хурал 大人民呼拉尔
- АИХАҮБК** Ардын Их Хурлын Аж
Үйлдвэрийн Байнгын Комисс 大人民
呼拉尔工业常务委员会
- АИХБАБК** Ардын Их Хурлын Барил-
гын Асуудлын Байнгын Комисс 大
人民呼拉尔建筑问题常务委员会
- АИХБД** Ард Иргэдийн Хашаа Бай-
шингийн Даатгал 公民住宅保险
- АИХБК** Ардын Их Хурлын Байнгын
Комисс 大人民呼拉尔常务委员会
- АИХБХБК** Ардын Их Хурлын Бай-
галь Хамгаалах Байнгын Комисс 大
人民呼拉尔自然保护区常务委员会
- АИХГХЭБК** Ардын Их Хурлын Га-
даад Хэрэг Эрхлэх Байнгын Комисс
大人民呼拉尔外交事务常务委员会
- АИХЗЭБК** Ардын Их Хурлын Залуу-
чуудын Асуудал Эрхлэх Байнгын
Комисс 大人民呼拉尔青年工作常务委
员会
- АИХМК** Ардын Их Хурлын Манда-
тын Комисс 大人民呼拉尔资格审查委员
会
- АИХСГЭХБК** Ардын Их Хурлын Соёл
Гэгээрэл Эрүүлийг Хамгаалах
Байнгын Комисс 大人民呼拉尔文教卫
生常务委员会
- АИХСТК** Ардын Их Хурлын Сонгуу-
лийн Төв Комисс 大人民呼拉尔中央选
举委员会
- АИХТ** Ардын Их Хурлын Тэргүүлэг-
чид 大人民呼拉尔主席团
- АИХТТБК** Ардын Их Хурлын

Төлөвлөгөө Төсвийн Байнгын Комисс 大人民呼拉尔计划、预算常务委员会

АИХТХБК Ардын Их Хурлын Тээвэр Холбооны Байнгын Комисс 大人民呼拉尔运输邮电常务委员会

АИХХААБК Ардын Их Хурлын Хөдөө Аж Ахуйн Байнгын Комисс 大人民呼拉尔农牧业常务委员会

АИХХНААЭБК Ардын Их Хурлын Хөдөлмөрийн Нөөцийн Ашиглалтын Асуудал Эрхэлсэн Байнгын Комисс 大人民呼拉尔劳动潜力开发事务常务委员会

АИХХТБҮАБК Ардын Их Хурлын Хуулийн Төсөл Боловсруулах ба Үндэстний Асуудлын Байнгын Комисс 大人民呼拉尔立法民族事务常务委员会

АИХХҮБК Ардын Их Хурлын Худалдаа Үйлчилгээний Байнгын Комисс 大人民呼拉尔商业、服务业常务委员会

АИХЭХАБЭХАЭБК Ардын Их Хурлын Эмэгтэйчүүдийн Хөдөлмөр Ахуйн болон Эхчүүд, Хүүхдийн Асуудал Эрхэлсэн Байнгын Комисс 大人民呼拉尔妇女劳动福利、妇幼保健事务委员会

АЙАУ Ардчилсан Йемен Ард Улс 人民民主也门

АК Автобусны Комбинат 公共汽车公司

АК (орос) Автомат Калашникова 卡拉什尼科夫冲锋枪

АК (орос) Автомобильный Кран 汽车起重机械

АК Армийн Корпус 军, 步兵军

АКВ Автомат Калибр Винтов 小口径自动步枪

АКЕЛ (грек) ' Ανορθωτινον Κομμα Εργαζομενων Λαου, АКЕЛ (Киприйн Хөдөлмөрчин Ардын Дэвшилт Нам) 塞浦路斯劳动人民进步党

АКЗ Ардын Комиссаруудын Зөвлөл 人民委员会[前苏联]

АКИ (фран.) Agence Khmère d'Information, АКI 柬埔寨新闻社

аккум аккумулятор 蓄电池

АКН Австралийн Коммунист Нам 澳大

利亚共产党

АКН Австрийн Коммунист Нам 奥地利共产党

АКН Аргентины Коммунист Нам 阿根廷共产党

АКП (фран.) Agence Congolaise de Presse, АСР 刚果通讯社

АКП (фран.) Agence Khmère de Presse 柬埔寨通讯社

АКТ <Ард> Кино Театр <人民>电影院

АКТЭ Армийн Клиникийн Төв Эмнэлэг 全军总医院

АКШ Армийн Команд Штаб 集团军司令部

АЛН Афганистаны Лалын Нам 阿富汗伊斯兰党

АМ (орос) Азимутный Механизм 方位机构

ам. америк 美国(例如:ам.доллар 美元)

АМД Авто Машины Дивизион 汽车营

АМДИС Ажилчдын Мэрэгжил Дээшлүүлэх Их Сургууль 工人技术进修大学, 职工进修大学

АМДС Ажилчдын Мэрэгжил Дээшлүүлэх Сургууль 工人技术进修学校, 职工进修学校

АМЭБ Африкийн Маргашийн Ерөнхий Байгууллага 非洲马尔加什统一组织

АМЗЗ Авто Машины Засварын Завод 汽车修理厂

АММБ Авто Машин Механизмын Бааз 汽车机械基地

АМНБ Африк - Маврикийн Нийтийн Байгууллага 非洲 - 毛里求斯社会组织

АМО (орос) Автомобильное Московское Общество 莫斯科汽车公司(汽车厂);该厂生产的汽车型号(例如:АМО - 3)

АМС (орос) Авиационная Метеор Ологическая Станция 航空气象台(站)

АМХЗ Америк - Монголын Худалдааны Зөвлөл 美蒙贸易委员会

АН Ардчилсан Нам 民主党

АНА (англ.) Arab News Agency, АНА 阿拉伯通讯社

АНБ Английн Нэгдсэн Байгууллага 英联邦

АНВУ Арабын Нэгдсэн Вант Улс Араб
伯联合酋长国

АНДБН Ази - Номхон Далайн Бүс
Нутаг 亚洲太平洋地区国家

АНДЗ Ази - Номхон Далайн Зөвлөл
亚洲太平洋地区理事会

АНДОХ Ази - Номхон Далайн
Оюутны Холбоо 亚洲太平洋地区大学生
联合会

АНДЭЗНК Ази, Номхон Далайн
Эдийн Засаг, Нийгмийн Комисс 亚
洲太平洋地区经济社会委员会

АНЗЮС (англ.) Australia, New
Zealand, United States, ANZUS 美、
澳、新条约 (美国、澳大利亚和新西兰军事
集团)

АНИ (порт.) Agencia de Noticiase de
Informacoes, ANI 葡萄牙通讯社, 阿尼
通讯社

АНИ (испа.) Agencia Nacional de
Informaciones, ANI 乌拉圭通讯社

АНК (орос) Африканский Националь-
ный Конгресс 非洲人国民大会(党)

АННС Аймгийн Нийтийн Номын Сан
省立公共图书馆

АНС (англ.) Asia News Service, ANS
亚细亚通讯社[日本]

АНСА (итал.) Agenzia Nazionale
Stampa Associata, ANSA 安莎通讯社
[意大利]

АНТАРА (англ.) Kantor Berita
Nasional Antara 安塔拉通讯社[印尼]

АНТЗ Анчдын Нийгэмлэгийн Төв
Зөвлөл 猎人协会中央理事会[蒙古等国]

АНТРА (англ.) Antara Agency,
ANTARA 安塔拉通讯社[印尼]

АНУ Америкийн Нэгдсэн Улс 美利坚合
众国(美国)

АНУКН Америкийн Нэгдсэн Улсын
Коммунист Нам 美国共产党

АНХ Аймгийн Намын Хороо 省党委

АНШ Ардын Нөхөрлөлийн Штаб 群众
治安指挥部

АНЭУ Арабын Нэгдсэн Эмирт Улс Араб
伯联合酋长国

АОХ Арабын Орнуудын Холбоо 阿拉伯
国家联盟

АӨӨЭУД Арьс Өнгөний Өвчнийг

Эсэргүүцэх Улсын Диспансер 国家性
病防治所

АП (англ.) Associated Press 美国联合通
讯社(美联社)

АПА (неме.) Austria Presse -
Agentur, APA 奥地利新闻社, 奥新社

АПЕК (Ази Номхон Далайн Орнуу-
дын Хамтын Эдийн Засгийн Бай-
гууллага) 亚太经济合作组织

АПЕС (Ази Номхон Далайн Эдийн
Засгийн Хамтын Ажиллагааны
Зөвлөл) 亚太经济合作委员会

АПК Архи Пивоны Комбинат 白酒、啤
酒联合厂

АПН (орос) Агентство Печати Новос-
ти (前苏联)新闻社

АПН (орос) Академия Педагогичес-
ких Наук СССР 前苏联教育学院

АПОДЕТИ (порт.) Associacao Popular
Democratica Timorese, APODETI
东帝汶人民民主协会

АПП (англ.) Associated Press of
Pakistan 巴基斯坦联合通讯社

АПС (фран.) Algerie Press Service 阿尔
及利亚新闻社

АР Ар Хангай 后杭爱

АР Армийн Резерв 集团军预备队

АР Артиллерийн Рот 炮兵连

АРИ (орос) Римское Информационное
Агентство 罗马通讯社[意大利]

АС (орос) Автол Селективный 精选汽车
润滑油

АС Аэрологийн Станц 高空气象站

АСБНУ Арабын Сирийн Бүгд Найрам-
дах Улс Араб伯叙利亚共和国

АСЕАН(англ.) Association of South -
East Asian Nations, ASEAN, Зүүн
Өмнөт Азийн Орнуудын Холбоо 东南
亚国家联盟

АСЗБ Арабын Социалист Залуучуудын
Байгууллага 阿拉伯社会主义青年组织

АСК Авхаалж Сэргэлэнчүүдийн Клуб
智慧者俱乐部

АСК Ажилчны Соёлын Клуб 工人文化
俱乐部

АСК Армийн Спортын Клуб 人民军体育
运动俱乐部

АСМН Алжирын Социалист Манлай Нам
 Алжир Алжир Социалист Нам
 Алжир Алжир Социалист Нам
АСМО — пресс Олон Улсын Залуу Сэтгүүлчдийн Нийгэмлэг 国际青年新闻工作者协会
АСМСН Арабын Сэргэн Мандалтын Социалист Нам 阿拉伯复兴社会党[叙利亚]
АСН Австралийн Социалист Нам 澳大利亚社会党
АСН Албанийн Социалист Нам 阿尔巴尼亚社会党(原阿尔巴尼亚劳动党)
АСПАК (англ.) The Asian and Pacific Council, AsPaC, Ази — Номхон Далайн Зөвлөл 亚洲和太平洋地区理事会
АССМН Арабын Социалист Сэргэн Мандалтын Нам 阿拉伯复兴社会党[叙利亚]
АССР (орос) Автономная Советская Социалистическая Республика 前苏维埃社会主义自治共和国
АССР (орос) Азербайджанская Советская Социалистическая Республика 前阿塞拜疆苏维埃社会主义共和国
АСТ Авхаалж Сэргэлэнчүүдийн Тэмцээн 智力竞赛
АСТХ Ардчиллыг Сэргээхийн Төлөө Хөдөлгөөн 恢复民主运动
АСХ Автомото — Спортын Холбоо 汽车摩托车运动联合会
АСХ Арабын Социалист Холбоо 阿拉伯社会主义联盟
АСХ Ардчилсан Социалист Хөдөлгөөн 民主社会主义运动
АСХЭГ Амралт Сувиллын Хэрэг Эрхлэх Ерөнхий Газар 疗养管理总局
АТ Ажиллагааны Түвшин 工作水平, 活动水平
АТ Ардын Төр (人民政权)(杂志)
АТ Ахлах Түүрүүч 上士
АТА (орос) Албанское Телеграфное Агентство 阿尔巴尼亚通讯社
АТААН Амины Туслах Аж Ахуйн Нөхөрлөл 个体副业协作社
АТАХ Армийн Тяжелая Артиллерийн Хороо 军属重炮团
АзТАГ (орос) Азербайджанское Те-

леграфное Агентство 阿塞拜疆通讯社
АТБ Агаарын Техникийн Бааз 航空技术保障站
АТБ Ар Талын Бааз 后方基地
АТБ Авто Тээврийн Бааз 汽车运输站
АТБХЗ Ажилчин Тариачны Батлан Хамгаалах Зөвлөл 工农国防协会
АТБ Армийн Тагнуулын Батальон 集团军侦察营
АТВ (англ.) Associated Television, ATV 联合电视公司[英国]
АТГ Албан Татварын Газар 税务局
АТЕМ (орос) Аженция Телеграфикэ Молдовеняскэ, АТЕМ 摩尔多达维亚通讯社
АТЗГ Ардын Түр Засгийн Газар 人民临时政府
АТЗУБ Авто Тээврийн Засвар Үйлчилгээний Бааз 汽车运输修理服务站
атм атмосфер 大气、大气压
АТНН Ардчиллын Төлөө Нэгдсэн Нам 争取民主统一党
АТП Авто Тракторын Пунк 汽车拖拉机站
АТП (орос) Автотранспорный Полк 汽车运输团
АТРМ (орос) Авто Тракторная Ремонтная Мастерская 拖拉机修配厂
АТС Авто Телефоны Станц 自动电话站
АТС Авто Тээврийн Станц 汽车(运输)站
АТС (орос) Автоматическая Телефонная Система 自动电话系统
АТС (орос) Автоматическая Телефонная Станция 自动电话站, 自动电话交换机
АТС Аравтын Тооллын Систем 十进制
АТСП Ардын Төр Сэтгүүлийн Редакци (人民政权)杂志编辑部
АТТ (англ.) American Telephone and Telegraph Company, АТТ 美国电话电报公司
АТУА Ажилчин Тариачны Улаан Арми 工农红军
АТУБ Авто Техникийн Удирдах Байр 汽车装备指挥所
АТУБ Ар Талын Удирдах Байр 后方指挥所

- АТУБ** Армийн Техникийн Удирдах Байр 集团军技术指挥所, 人民军技术指挥所
- АТУГ** Авто Тээврийн Удирдах Газар 汽车运输局
- АТУГ** Ар Талыг Удирдах Газар 后勤部
- АТУГ** Ачаа Тээврийг Удирдах Газар 运输管理局
- АТУЦ** Ахуйн Тээврийн Үйлчилгээний Цэг 生活用车服务点
- АТХ** Армийн Танкийн Хороо 集团军坦克团
- АТХ** Артиллерийн Тусгай Хороо 独立炮兵团
- АТХБ** Авто Техникийн Хэргийн Байцаах 汽车技术检查
- АТХБ** Ар Талын Хангалтын Байр 后方供应基地
- АТХС** Ар Талын Хангах Склад 后勤供应仓库, 后方军需仓库
- АТХШБГ** Авто Техникийн Хэргийн Шалган Байцаах Газар 汽车技术检查局
- АТШБ** Ажилчин Тариачны Шалган Байцаах 工农检查
- АТШБТ** Авто Тээврийн Шалган Бүртгэх Товчоо 汽车运输检查登记局
- АТЭСАТД** Армийн Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Тусгай Дивиз 集团军反坦克自行火炮独立师
- АТЭСАХ** Армийн Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Хороо 集团军反坦克自行火炮团
- АУ** Австрали Улс 澳大利亚联邦
- АУ** Анагаах Ухаан 医学
- АУ** Англи Улс 英国
- АУ** Афганистан Улс 阿富汗
- АУБ** Америкийн Улсуудын Байгууллага 美洲国家组织
- АУБ** Армийн Удирдах Байр 集团军指挥所
- АУДС** Анагаах Ухааны Дээд Сургууль 医学院
- АУИС** Анагаах Ухааны Их Сургууль 医科大学
- АУСБТ** Анагаах Ухааны Судар Бичгийн Төв 医学典籍中心
- АУТГ** Армийн Улс Төрийн Газар (人民)军政治部
- АУХ** Анагаах Ухааны Хүрээлэн 医学研究所
- АУХ** Арабын Улсуудын Холбоо 阿拉伯国家联盟
- АУЦ** Амтат Усны Цех 汽水车间
- АУЭЗХЗ** Анагаах Ухааны Эрдэм Зэрэг Хамгаалах Зөвлөл 医学学位评审委员会
- АУ** Аж Үйлдвэр 工业、工厂
- АУ** Ахуйн Үйлчилгээ 生活服务
- АУАУТН** Аж Үйлдвэр, Ахуй Үйлчилгээнийг Туслах Нийгэмлэг 支援工业和服务业协会
- АУАУЭ** Аж Үйлдвэрийн Ажилчны Үйлдвэрчний Эвлэл 产业工人工会
- АУБАУЭ** Аж Үйлдвэр Барилгын Аж Үйлдвэрчний Эвлэл 工业建筑工会
- АУБК** Аж Үйлдвэрийн Байнгын Комисс 工业常务委员会
- АУБТД** Аж Үйлдвэрийн Барааны Төв Дэлгүүр 工业品商场
- АУБХН** Аж Үйлдвэрийн Бараа Худалдаалтын Нэгдэл 工业品贸易公司
- АУЗ** Африкийн Үндэсний Зөвлөл 非洲民族会议
- АУК** Аж Үйлдвэрийн Комбинат 工业联合企业
- АУК** Аж Үйлдвэрийн Комисс 工业委员会
- АУК** Африкийн Үндэсний Конгресс 非洲人国民大会(党)[南非]
- АУК** Ахуй Үйлдвэрийн Комбинат 生活服务公司
- АУК** Ашигт Үйлийн Коэффициент 有效等数(价值比例)
- АУМХЕГ** Аж Үйлдвэрийн Материал Хангамжийн Ерөнхий Газар 工业物资供应总站
- АУН** Ардын Үйлдвэрлэлий Нэгдэл 人民生产合作社
- АУТ** Ахуйн Үйлчилгээний Төв 生活服务中心
- АУУГ** Аж Үйлдвэрийг Удирдах Газар 工业局
- АУУГ** Ахуй Үйлчилгээний Удирдах Газар 生活服务管理局

АУХ Аж Үйлдвэрийн Хэлтэс 工业处
АУХАЭЗ Аж Үйлдвэрийн Хөгжлийн Асуудал Эрхэлсэн Зөвлөл 工业发展理事会(联合国)
АУХОУН Ардчилсан Үзэлтэй Хуульчдын Олон Улсын Нийгэмлэг 国际民主法律工作者协会
АУХЭБ Аж Үйлдвэрийн Хөгжил Эрхлэх Байгууллага 工业发展理事会
АУУГ Аж Үйлдвэрийг Удирдах Газар 工业局
АУЧФН Алжирын Үндэсний Чөлөөлөх Фронт Нам 阿尔及利亚民族解放阵线党
АУЭ Аж Үйлдвэрчний Эвлэл 工会
АУЯ Аж Үйлдвэрийн Яам 工业部
АФП (фран.) Agence France - Presse, AFP 法国新闻社, 法新社
АФТ - КПП (орос) Американская Федерация Труда и Конгресс Производственных Профсоюзов, АФТ - КПП, АНУ - ын ҮЭ - ийн төв 美国劳工联合会 - 产业工会联合会(美国劳联 - 产联)
АХ Австралийн Холбоо 澳大利亚联邦
АХ Ардын Хувьсгал 人民革命
АХ Ардын Хурал 人民呼拉尔
АХ Артиллерийн Хороо 炮团
ах ахмад 大尉; 船长, 舰长; 队长
АХ Ахмадын Хороо 老战士委员会
АХБ Авто Хуягт Батальон 汽车装甲营
АХБ Авто Хуягт Бригад 摩托化装甲旅
АХБ Африкийн Хөгжлийн Банк 非洲发展银行
АХБ Арабын Хөдөлмөрийн Байгууллага 阿拉伯劳动组织
АХБ Армийн Холбооны Батальон 集团军通讯营
АХБ Аюулаас Хамгаалах Байгууллага 安全机构
АХБХ Африкийн Хөрөнгийн Биржийн Холбоо 非洲资本交易所联合会
АХГ Агаарын Харилцааны Газар 航空局, 民航局
АХГЗ Ардын Хурлын Гүйцэтгэх Захиргаа 人民呼拉尔执委会
АХЕГ Аюулаас Хамгаалах Ерөнхий

Газар 保安总局
АХК Америкийн Худалдааны Концорциум 美国商业财团
АХН Албанийн Хөдөлмөрийн Нам 阿尔巴尼亚劳动党
АХС Асран Хүмүүжүүлэх Сургууль (孤儿)抚养学校
АХТТ Авто Хуягт Танкийн Техник 汽车装甲坦克技术
АХУ Австралийн Холбооны Улс 澳大利亚联邦
АХУ Академийн Хэвлэх Үйлдвэр 科学院印刷厂
АХҮУЦ Ардын Хувьсгалт Үндэсний Улаан Цэрэг 人民革命民族红军(1921年7月10日将蒙古人民义勇军改为此称)
АХҮХ Анголын Хөдөлмөрдийн Үндэсний Холбоо 安哥拉劳动者联盟
АХШ Ардын Хянан Шалгах 人民监察
АХШБ Ардын Хянан Шалгах Байгууллага 人民监察机关
АХШГ Ардын Хянан Шалгах Групп 人民监察小组
АХШП Ардын Хянан Шалгах Пост 人民监察哨
АХШХ Ардын Хянан Шалгах Хороо 人民监察委员会
АЦ Агаарын Цэрэг 空军
АЦ Ардын Цэрэг 人民军
АЦГО Ариун Цэвэр Гэгээрийн Ордон 卫生教育馆
АЦДБ Ардын Цэргийн Дуу Бүжиг 人民军歌舞(团)
АЦДБЧ Ардын Цэргийн Дуу Бүжгийн Чуулга 人民军歌舞团
АЦЗ Ариун Цэврийн Зүйл 卫生用品
АЦК Архи Цээрлэгчдийн Клуб 戒酒者俱乐部
АЦА Атомын Цахилгаан Станц 原子能发电站
АЦТСДН Ардын Цэрэгт Туслах Сайн Дурын Нийгэмлэг 支援人民军志愿协会
АЦУТГ Ардын Цэргийн Улс Төрийн Газар 人民军政治部
АЦХ Агаарын Цэргийн Хүчин 空军
АЦХБ Ариун Цэврийн Хамгаалалтад Бэлхэн 时刻保持清洁卫生

- АЦХНС** Ариун Цэвэр Халдварт Няны Судлалын Станц 卫生防疫站
- АЦХСС** Ариун Цэвэр, Халдвар Судлалын Станц 卫生传染病防疫站
- АЦХЭЯ** Ардын Цэргийн Хэрэг Эрхлэх Яам 人民军事部(蒙国防部前身)
- ач** ахлагч 准尉; 司务长
- АЧАХ** Анголын Чөлөөлөх Ардын Хөдөлгөөн 安哥拉人民解放运动
- АЧЗХ** Ардын Чөлөөлөх Зэвсэгт Хүчин 人民解放武装力量
- АЧТАХН** Анголын Чөлөөлөх Төлөө Ардын Хувьсгалт Нам 争取安哥拉解放人民革命党
- АЧҮФ** Анголын Чөлөөлөх Үндэсний Фронт 安哥拉民族解放阵线
- АЧХ** Африкийн Чөлөөлөх Хөдөлгөөн 非洲解放运动
- АШ** Ардын Шүүх 人民法院
- АШҮН** Арьс Ширийн Үйлдвэрийн Нэгдэл 皮革工业公司
- АШҮНСЭҮ** Арьс Ширийн Үйлдвэрийн Нэгдлийн Савхин Эдлэлийн Үйлдвэр 皮革工业公司鞣革制品厂
- АШҮНҮЭҮ** Арьс Ширийн Үйлдвэрийн Нэгдлийн Үслэг Эдлэлийн Үйлдвэр 皮革工业公司裘皮制品厂
- АШҮНШҮ** Арьс Ширийн Үйлдвэрийн Нэгдлийн Шевроны Үйлдвэр 皮革工业公司软革厂
- АЭ** (Ардын Эрх) (人民权力) 报
- АЭА** Ардын Эсэргүүцлийн Арми 人民反抗军[乌干达]
- АЭАБ** Афганистаны Эмэгтэйчүүдийн Ардчилсан Байгууллага 阿富汗妇女民主组织
- АЭБХ** Африкийн Эмэгтэйчүүдийн Бага Хурал 非洲妇女代表会议
- АЭЗК** Африкийн Эдийн Засгийн Комисс 非洲经济委员会
- АЭНБ** Африкийн Эв Нэгдлийн Байгууллага 非洲统一组织
- Аэрофлот (орос)** Главное Управление Гражданского Воздушного Флота 民用航空总局[前苏联]
- АЭС** (Ардын эрх) сонин (人民权利) 报
- АЭХ** Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах 防空
- АЭХ** Ардын Эмнэлгийн Хүрээлэн 民医研究所
- АЭХАЭОУА** Атомын Эрчим Хүчний Асуудал Эрхэлсэн Олон Улсын Агентлаг 国际原子能委员会
- АЭХЗА** Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Зенит Артиллер 防空高射炮
- АЭХКБ** Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Командын Байр 防空指挥所
- АЭХХ** Ажилгүйчүүдийн Эрхийг Хамгаалах Хөдөлгөөн 保护失业者权利运动

Б

б байлдагч 战士

б бел 贝(耳)(声强单位)

БА Барилга - Архитектур 建筑学, 建筑术

БА Баян Хонгор 巴彦洪果尔

БА (орос) Бомбардировочная Авиация 轰炸航空兵

БАА Болгарын Ардын Нам 保加利亚人民军

БААС Арабын Социалист Сэргэн Ман-

- далтын Нам 阿拉伯复兴社会党
- БАБК** Барилгын Асуудлын Байнгын Комисс 建筑问题常务委员会
- БАД (орос)** Бомбардировочная Авиационная Дивизия 轰炸航空兵师
- БАК** Барилга Архитектурын Комисс 建筑、建设委员会
- БАМ** Байгаль - Амар 贝加尔 阿穆尔
- БАМДИ** Барилгын Ажилтны Мэрэгжил Дээшлүүлэх Институт 工程人员技术进修学院
- БАН** Бутаны Ардын Нам 不丹人民党
- БАСДН** Болгарын Ажилчны Социалист Демократ Нам 保加利亚工人社会主义民主党
- БАССР (орос)** Бурятская Автономная Советская Социалистическая Республика 布里亚特苏维埃社会主义自治共和国[前苏联]
- БАТМН** Белоруссын Ард Түмэнтэй Найрамдах Монголын Нийгэмлэг 蒙古白俄罗斯人民友好协会
- БАТХУХ** Барилга Архитектур Техник Хяналтын Улсын Хороо 国家建筑技术监督委员会
- БАУЭ** Барилгын Аж Үйлдвэрийн Эвлэл 建筑工业协会
- БАУЭХ** Барилгын Аж Үйлдвэрийн Эвлэлийн Хороо 建筑工业协会委员会
- БАУЭХ** Бүх Африкийн Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 全非工会联盟
- БАХН** Бениний Ардын Хувьсгалт Нам 贝宁人民革命党
- БАЭЗК** Баруун Азийн Эдийн Засгийн Комисс 西亚经济委员会
- БАЭЗХН** Баруун Африкийн Эдийн Засгийн Хамтын Нийгэмлэг 西非经济合作协会
- БК** Барилгын Байнгын Комисс 建筑常务委员会
- ББМУЯ** Барилга, Барилгын Материалын Үйлдвэрийн Яам 建筑和建筑材料工业部
- БНСН** Баруун Берлин Нэгдмэл Социалист Нам 西柏林统一社会党
- ББС** Байлдааны Бэлтгэл Сургууль 战斗训练
- ББҮББ** Бүрэн Байлдааны Үеийн Бэлэн Байдал 完全戒备状态
- ББХ** Бүрэн Барааны Худалдаа 现货贸易
- ББХК** Бүрэн Бус Хариуцлагатай Компани 责任有限公司
- ББХЦ** Бүрэн Бус Хувьцааны Компани 股份有限公司
- БВУ** Балбын Вант Улс 尼泊尔王国
- БВУ** Бельгийн Вант Улс 比利时王国
- БВУ** Бутаны Вант Улс 不丹王国
- БГТА** Байгалийн Гамшигтай Тэмцэх Алба 抗灾队
- БГТАХ** Болгарын Газар Тариалангийн Ардын Холбоо 保加利亚农民联盟
- БД** Бага Дэслэгч 少尉
- БДС** Багшийн Дээд Сургууль 师范学院
- БЕЙСИК (англ.)** Beginner's Algebraic Symbolic Interpretive Compiler 电子计算机的 BASIC 语言(初学者代数符号解释编译程序)
- БЕХ** Банкны Ерөнхий Хороо 银行总行
- БЭК** Барилга Засварын Контор 建筑维修局
- БЭНТ** Барилга Засварын Нэгдсэн Трест 建筑和维修联合托拉斯
- БЭС (орос)** Бронебойно - Зажигательный Снаряд 穿甲燃烧弹
- БЭТ (орос)** Бронебойно - Зажигательно - Трассирующий Патрон 曳光穿甲燃烧弹
- БЗУИ** Барилгын Зургийн Улсын Институт 国家建筑设计院
- Би-би-си (англ.)** British Broadcasting Corporation, BBC 英国广播公司, 英国广播电台
- БИС** Барилгын Инженерийн Сургууль 建筑工程学校
- БИТЕЖ** Олон Улсын Залуучуудын Аялал Жуулчлалын Товчоо 国际青年旅游交流局(世界青年民主联合会下设组织)
- БК** Байлдааны Командлал 战斗指挥; 战斗指挥部
- БК** Банкны Контор 银行管理局
- БК (орос)** Башенный Кран 塔式起重机
- БК** Бензин Колонк 加油站
- БК = б/к (орос)** Боевой Комплект,

боекомплект 弹药基数

БК Буудлагын Клуб 射击俱乐部

БКБ Бага Калибр Буу 小口径枪

БКБ Бэлтгэл Командын Байр 预备指挥所

БКВ Бага Калибрын Винтов 小口径步枪

БКГБ Бага Калибрын Гар Буу 小口径手枪

БКГБХБ Бага Калибрын Гар Бууны Хурдан Буудлага 小口径手枪速射

БКН Бангладешийн Коммунист Нам 孟加拉共产党

БКН Бельгийн Коммунист Нам 比利时共产党

БКН Болгарын Коммунист Нам 保加利亚共产党

БКН Боливийн Коммунист Нам 玻利维亚共产党

БКН Бразилийн Коммунист Нам 巴西共产党

БКП Бага Калибр Пистолет 小口径手枪

БКХХ Бүх Кипийн Хөдөлмөрийн Холбоо 全塞浦路斯劳动联盟

БМ Бага Мэрэгжилтэн 技术

БМ Байлдааны Машин 战斗车辆 (指坦克、装甲车、自行火炮等)

БМ (орос) Батальонный Миномёт 营迫击炮

БМАССР (орос) Бурят - Монгольская Автономная Советская Социалистическая Республика 布里亚特蒙古苏维埃社会主义自治共和国 (1923 - 1958 年)

БМБ Бэлтгэлийн Маалын Бригад 交售牲畜放牧队

БМД (орос) Боевая Машина Десантник 陆战队战斗车辆

БММБ Барилгын Машин Механизмын Бааз 建筑机械基地

БММЗЗ Барилгын Материал Машин Засварын Завод 建筑器材车辆修理厂

БММЗЗ Барилгын Машин Механизмын Засварын Завод 建筑机械修理厂

БМНН Белги, Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 比利时蒙古友好协会

БМНН Болгар - Монголын Найрамдах Нийгэмлэг 保蒙友好协会

БМТ Бэлтгэлийн Мал Тууварчид 交售牲畜赶运牧工

БМТХГ Барилгын Материал Техникийн Хангамжийн Газар 建筑材料装备供应局

БМУЯ Барилгын Материалын Үйлдвэрийн Яам 建筑材料工业部

БМХЕГ Барилгын Материалын Хангамжийн Ерөнхий Газар 建筑材料供应总局

БМЯ Барилга Материалын Яам 建筑材料部

БН Бүгд Найрамдах 共和

БНАААУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Алжир Ард Улс 阿尔及利亚民主人民共和国

БНАААУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Афганистан Ард Улс 阿富汗人民民主共和国

БНААУ Бүгд Найрамдах Ангол Ард Улс 安哥拉人民共和国

БНААФГУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Афганистан Улс 阿富汗民主共和国

БНАВУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Вьетнам Улс 越南民主共和国

БНАГУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Герман Улс 前德意志民主共和国

БНАЙАУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Йемен Ард Улс 也门民主人民共和国

БНАКУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Конго Улс 刚果民主共和国

БНАЛАУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Лаос Ард Улс 老挝人民民主共和国

БНАМУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Малагаскар Улс 马达加斯加民主共和国

БНАС Бүх Нийтийн Ардчилсан Мадагаскар Улс 马达加斯加民主共和国

БНАСАУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Солонгос Ард Улс 朝鲜民主主义人民共和国

БНАСТПУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Сан - Томе Присипи Улс 圣多美和普林西比民主共和国

БНАСУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Сомали Улс 索马里民主共和国

БНАСУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан

Судан Улс 苏丹民主共和国

БНАСШЛУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Социалист Шри - Ланка Улс 斯里兰卡民主社会主义共和国

БНАУ Бүгд Найрамдах Австри Улс 奥地利共和国

БНАУ Бүгд Найрамдах Азербайжан Улс 阿塞拜疆共和国

БНАУ Бүгд Найрамдах Аргентин Улс 阿根廷共和国

БНАУ Бүгд Найрамдах Армен Улс 亚美尼亚共和国

БНАУ Бүгд Найрамдах Афганистан Улс 阿富汗共和国

БНАФГУ Бүгд Найрамдах Афганистан Улс 阿富汗共和国

БНАХГУ Бүгд Найрамдах Ардын Хувьсгалт Гвиней Улс 几内亚人民革命共和国

БНАЭАУ Бүгд Найрамдах Ардчилсан Эфиоп Ард Улс 埃塞俄比亚民主主义人民共和国

БНБАУ Бүгд Найрамдах Бангладеш Ард Улс 孟加拉人民共和国

БНБАУ Бүгд Найрамдах Бенин Ард Улс 贝宁人民共和国

БНБАУ Бүгд Найрамдах Болгар Ард Улс 前保加利亚人民共和国

БНБГУ Бүгд Найрамдах Босни - Герцеговина Улс 波黑共和国 [南斯拉夫]

БНБС Багш Нарын Бэлтгэх Сургууль 教师进修学校

БНБСХУ Бүгд Найрамдах Бирманы Социалист Холбооны Улс 缅甸联邦社会主义共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Бенин Улс 贝宁共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Белорусс Улс 白俄罗斯共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Боливи Улс 玻利维亚共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Болгар Улс 保加利亚共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Боствана Улс 博茨瓦纳共和国

БНБУ Бүгд Найрамдах Бурунди Улс 布隆迪共和国

БНБХУ Бүгд Найрамдах Бирманы Холбооны Улс 缅甸联邦

БНВУ Бүгд Найрамдах Венесуэла Улс 委内瑞拉共和国

БНВУ Бүгд Найрамдах Вьетнам Улс 越南共和国(原南越傀儡政权)

БНГ Бисау Нийлэлтэй Гвиней 几内亚(比绍)

БНГБУ Бүгд Найрамдах Гвиней - Бисау Улс 几内亚比绍共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Габун Улс 加蓬共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гаити Улс 海地共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гамби Улс 冈比亚共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гана Улс 加纳共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гватемала Улс 危地马拉共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гвиней Улс 几内亚共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гондурас Улс 洪都拉斯共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Грек Улс 希腊共和国

БНГУ Бүгд Найрамдах Гүрж Улс 格鲁吉亚共和国

БНДВУ Бүгд Найрамдах Дээд Вольто Улс 上沃尔特共和国

БНДУ Бүгд Найрамдах Доминикан Улс 多米尼加共和国

БНДУУ Бүгд Найрамдах Дорнод Уругвай Улс 乌拉圭东岸共和国

БНЖУ Бүгд Найрамдах Жибути Улс 吉不提共和国

БНЗУ Бүгд Найрамдах Заир Улс 扎伊尔共和国

БНЗУ Бүгд Найрамдах Замби Улс 赞比亚共和国

БНЗУ Бүгд Найрамдах Зимбабве Улс 津巴布韦共和国

БНЗЯЭУ Бүгд Найрамдах Зааны Ясан Эрэг Улс 象牙海岸共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Индонези Улс 印度尼西亚共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Ирак Улс 伊拉克共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Ирланди Улс
爱尔兰共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Исланд Улс
冰岛共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Итали Улс
意大利共和国

БНИУ Бүгд Найрамдах Йемен Улс
也门共和国

БНКАУ Бүгд Найрамдах Кампучи
Ард Улс 柬埔寨人民共和国

БНКАУ Бүгд Найрамдах Конго Ард
Улс 刚果人民共和国

БНКАУ Бүгд Найрамдах Куба Ард
Улс 古巴人民共和国

БНКДУ Бүгд Найрамдах Кот - Ди-
вуар Улс 科特迪瓦共和国 [原象牙海岸]

БНКУ Бүгд Найрамдах Казахстан Улс
哈萨克斯坦共和国

БНКУ Бүгд Найрамдах Кени Улс
肯尼亚共和国

БНКУ Бүгд Найрамдах Кипр Улс
塞浦路斯共和国

БНКУ Бүгд Найрамдах Куба Улс
古巴共和国

БНКУ Бүгд Найрамдах Кыргызстан
Улс 吉尔吉斯斯坦共和国

БНЛУ Бүгд Найрамдах Латви Улс
拉脱维亚共和国

БНЛУ Бүгд Найрамдах Либерти Улс
利比里亚共和国

БНЛУ Бүгд Найрамдах Ливан Улс
黎巴嫩共和国

БНЛУ Бүгд Найрамдах Литва Улс
立陶宛共和国

БНМозАУ Бүгд Найрамдах Мозамбик
Ард Улс 莫桑比克人民共和国

БНМАУ Бүгд Найрамдах Монгол Ард
Улс (前)蒙古人民共和国

БНМУ Бүгд Найрамдах Малави Улс
马拉维共和国

БНМУ Бүгд Найрамдах Маргаш Улс
马尔加什共和国

БНМУ Бүгд Найрамдах Мали Улс
马里共和国

БНМУ Бүгд Найрамдах Мальта Улс
马耳他共和国

БНМУ Бүгд Найрамдах Молдова Улс
摩尔多瓦共和国

БНН Бүгд Найрамдах Нам 共和党 [美
国]

БННАУ Бүгд Найрамдах Нэгдсэн
Араб Улс 阿拉伯联合共和国

БННКУ Бүгд Найрамдах Нэгдсэн Ка-
мерун Улс 喀麦隆联合共和国

БННТУ Бүгд Найрамдах Нэгдсэн Тан-
зани Улс 坦桑尼亚联合共和国

БННУ Бүгд Найрамдах Нигер Улс
尼日尔共和国

БННУ Бүгд Найрамдах Намиби Улс
纳米比亚共和国

БННУ Бүгд Найрамдах Никарагуа
Улс 尼加拉瓜共和国

БННХАУ Бүгд Найрамдах Ногоон
Хушууны Арлуудын Улс 佛得角共和
国

БНӨВУ Бүгд Найрамдах Өмнөд Вьет-
нам Улс (前)越南南方共和

БНӨВУ - ын ХТЗГ Бүгд Найрамдах
Өмнөд Вьетнам Улсын Хувьсгалт
Түр Засгийн Газар (前)越南南方共和
临时革命政府

БНӨЙАУ Бүгд Найрамдах Өмнөд Йе-
мен Ард Улс 南也门人民共和国

БНӨЙ Бүгд Найрамдах Өмнөд Йемен
Улс 南也门共和国

БНӨРУ Бүгд Найрамдах Өмнөд Роде-
зи Улс 南罗得西亚共和国

БНПАУ Бүгд Найрамдах Польш Ард
Улс (前)波兰人民共和国

БНПИУ Бүгд Найрамдах Пакистан
Исламын Улс 巴基斯坦伊斯兰共和国

БНПУ Бүгд Найрамдах Панам Улс
巴拿马共和国

БНПУ Бүгд Найрамдах Парагвай Улс
巴拉圭共和国

БНПУ Бүгд Найрамдах Перу Улс
秘鲁共和国

БНПУ Бүгд Найрамдах Польш Улс
波兰共和国

БНПУ Бүгд Найрамдах Португали
Улс 葡萄牙共和国

БНРУ Бүгд Найрамдах Руанда Улс
卢旺达共和国

БНСААУ Бүгд Найрамдах Социалист
Албани Ард Улс (前)阿尔巴尼亚社会

主义共和国

БНСБУ Бүгд Найрамдах Социалист
Белорус Улс (前)白俄罗斯社会主义共
和国

БНСВУ Бүгд Найрамдах Социалист
Вьетнам Улс 越南社会主义共和国

БНСЛУ Бүгд Найрамдах Сьерра -
Леоне Улс 塞拉利昂共和国

БНСМУ Бүгд Найрамдах Сан - Ма-
рино Улс 圣马力诺共和国

БНСН Берлиний Нэгдсэн Социалист
Нам 柏林统一社会党

БНСРУ Бүгд Найрамдах Социалист
Румын Улс (前)罗马尼亚社会主义共和
国

БНСПУ Бүгд Найрамдах Сан - То-
ме Принципи Улс 圣多美、普林西比共
和国

БНСУ Бүгд Найрамдах Сенегал Улс 塞
内加尔共和国

БНСУ Бүгд Найрамдах Сингапур Улс
新加坡共和国

БНСУ Бүгд Найрамдах Словак Улс 斯
洛伐克共和国(1993年)

БНСУ Бүгд Найрамдах Словений Улс
斯洛文尼亚共和国[南斯拉夫]

БНСУ Бүгд Найрамдах Солонгос Улс
韩国

БНСУ Бүгд Найрамдах Суринам Улс
苏里南共和国

БНСЧСУ Бүгд Найрамдах Социалист
Чехословак Улс (前)捷克斯洛伐克社
会主义共和国

БНСШЛУ Бүгд Найрамдах Социалист
Шри - Ланка Улс 斯里兰卡社会主义共
和国

БНТАУ Бүгд Найрамдах Төв Афри-
кийн Улс 中非共和国

БНТУ Бүгд Найрамдах Тажикистан
Улс 塔吉克斯坦共和国

БНТУ Бүгд Найрамдах Того Улс 多哥
共和国

БНТУ Бүгд Найрамдах Тунис Улс 突
尼斯共和国

БНТУ Бүгд Найрамдах Турк Улс 土耳
其共和国

БНТУ Бүгд Найрамдах Туркменистан
Улс 土库曼斯坦共和国

БНУ Бага Нуурын Уурхай 巴嘎诺尔
(煤)矿

БНУ Бүгд Найрамдах Улс 共和国

БНУАУ Бүгд Найрамдах Украина Ард
Улс 乌克兰人民共和国

БНУАУ Бүгд Найрамдах Унгар Ард
Улс (前)匈牙利人民共和国

БНУУ Бүгд Найрамдах Уганда Улс 乌
干达共和国

БНУУ Бүгд Найрамдах Узбекистан
Улс 乌兹别克斯坦共和国

БНУУ Бүгд Найрамдах Унгар Улс 匈
牙利共和国

БНҮК Бүх Нийтийн Үндэсний Конг-
ресс 全民族代表大会

БНФУ Бүгд Найрамдах Филиппин Улс
菲律宾共和国

БНФУ Бүгд Найрамдах Финлянд Улс
芬兰共和国

БНФУ Бүгд Найрамдах Франц Улс 法
兰西共和国

БНХАУ Бүгд Найрамдах Хятад Ард
Улс 中华人民共和国

БНХГУ Бүгд Найрамдах Холбоот Гер-
ман Улс 德意志联邦共和国

БНХУ Бүгд Найрамдах Хорват Улс 克
罗地亚共和国

БНХХ Бүх Нийтийн Хөдөлмөрийн
Холбоо 全国劳动联盟

БНЧУ Бүгд Найрамдах Чад Улс 乍得
共和国

БНЧУ Бүгд Найрамдах Чех Улс 捷克
共和国(1993年)

БНЧУ Бүгд Найрамдах Чили Улс 智利
共和国

БНШЛУ Бүгд Найрамдах Шри -
Ланка Улс 斯里兰卡共和国

БНЭНТ Бүрэн Найрамлагат Эрдэс Нэ-
мэгдэл Тэжээл 多养综合饲料

БНЭУ Бүгд Найрамдах Эквадор Улс
厄瓜多尔共和国

БНЭУ Бүгд Найрамдах Эль - сальва-
дор Улс 萨尔瓦多共和国

БНЭУ Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улс 印
度共和国

БНЭУ Бүгд Найрамдах Эстони Улс 爱
沙尼亚共和国

- БНЭУ** Бүгд Найрамдах Эфиопи Улс 埃塞俄比亚共和国
- БОГХ** Бүх Оросын Гүйцэтгэх Хороо 全俄执行委员会
- БОМБ** Барилга, Ой Мод Боловсруулах 建筑和木材加工
- БОМБУА** Барилга, Ой Мод Боловсруулах Үйлдвэрийн Ажилчин 建筑和木材加工 工业工人
- БОМБУАҮЭ** Барилга, Ой Мод Боловсруулах Үйлдвэрийн Ажилчдын Үйлдвэрчний Эвлэл 建筑和木材加工 工业工会
- БОНЗ** Байрын Олон Нийтийн Зөвлөл 居民委员会
- БООК** Бүх Оросын Онцгой Комисс 全俄特别委员会
- БОТГХ** Бүх Оросын Төвийн Гүйцэтгэх Хороо 全俄中央执行委员会
- БОУЭ** Бүх Оросын Үйлдвэрчний Эвлэл 全苏工会
- БОУЭТЗ** Бүх Оросын Үйлдвэрчний Эвлэлийн Төв Зөвлөл 全苏工会中央理事會
- БОХБХ** Байгаль Орчныг Хамгаалах Байнгын Хороо 保护自然环境常务委员会
- БОХГ** Байгаль Орчныг Хамгаалах Газар 自然环境保护局
- БОХГ** Байгаль Орчны Хяналтын Газар 自然环境监督局
- БОХН** Байгаль Орчныг Хамгаалах Нийгэмлэг 环境保护协会
- БОХУХ** Байгаль Орчны Хяналтын Улсын Хороо 国家自然环境监督委员会
- БОХЯ** Байгаль Орчныг Хамгаалах Яам 自然环境保护部
- БОЯ** Байгаль Орчны Яам 自然环境部
- БӨ** Баян - Өлгий 巴彦乌列盖
- БӨА** Баруун Өмнөд Африк 西南非
- БӨААБ** Баруун Өмнөд Африкийн Ардын Байгууллага 西南非洲人民组织 [纳米比亚]
- БӨББ** Байлдааны Өдөржүүлсэн Бэлэн Байдал 高度战备状态
- БПУЭ** Бүх Польшийн Үйлдвэрчний Эвлэл 全波兰工会
- БРДМ (орос)** Бронированная Разведывательно - Дозорная Машина 侦察巡逻装甲车
- БРТМ (орос)** Бронетанк - Машина 装甲车
- БСД** Барилгын Сапёрын Дивизион 建筑工兵营
- БСО** Барилгачдын Соёлын Ордон 建筑工人文化宫
- БСПН** Бирмийн Социалист Программт Нам 缅甸社会主义纲领党
- БСР** Барилгачин Сэтгүүлийн Редакци (建筑工作者)杂志编辑部
- БССР (орос)** Белорусская Советская Социалистическая Республика 前白俄罗斯苏维埃社会主义共和国
- БСЭ(орос)** (Большая советская энциклопедия) (苏联大百科全书)
- БТ** Бага Түрүүч 下士
- БТ** Барилгын Техникум 建筑学校
- БТА (орос)** Болгарское Телеграфное Агентство 保加利亚通讯社(保通社)
- БТГ** Байнгын Төлөөлөгчийн Газар 常设代表处
- БТДС** Биений Тамирын Дээд Сургууль 体育学院
- БТК** Боксын Төв Клуб 中央拳击俱乐部
- БТК** Бэлтгэлийн Төв Комисс 中央筹备委员会
- БТМ** Барилгын Техник Материал 建筑装备和材料
- БТМДус** Барилгын Техник Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 建筑技工学校
- БТМДС** Барилгын Тусгай Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 建筑职业技术中学
- БТР (орос)** Батарея Топографической Разведки 地测连
- бтр (-) (орос)** бронетранспортёр 装甲运输车
- БТРМ (орос)** Бронетанковая Ремонтная Мастерская 装甲坦克修理所
- БТС** Барилгын Техникийн Сургууль 建筑技术学校
- БТС** Биений Тамирын Спорт 体育运动
- БТССДН** Биений Тамир, Спортын Сайн Дурын Нийгэмлэг 体育运动志愿

协会[前苏联]
БТСУХ Биений Тамирын Спортын Ул-
 сын Хороо 国家体育运动委员会
БТСХ Биений Тамирын Спортын Хо-
 роо 体育运动委员会
БТСЭ Биений Тамирын Спортын Эвлэл
 体育协会
БТТ (орос) Батальон Тяжёлых Танков
 重型坦克营
БТУ Барилгын Техникийн Ухаан 建筑
 学
БТЭШ Бэлчээр Тэжээлийн Эрдэм
 Шинжилгээ 牧场饲料学
БТШХ Бэлчээр Тэжээлийн Эрдэм
 Шинжилгээний Хүрээлэн 牧场饲料科
 研所
БУК Барилгын Удирдах Контор 建筑管
 理局
БУК Барилга Угсралтын Контор 建筑安
 装局
БУНБ Барилга, Угсралтын Нэгдсэн
 Бригад 建筑安装综合作业队
БУНТБ Буянт Ухаагийн Нисэх Төв
 Буудал 布扬特乌哈中央机场
БУУЭЗ Бүх Унгарын Үйлдвэрийн Эв-
 лэлийн Зөвлөл 匈牙利全国工会议事会
БҮК Байшин Үйлдвэрлэх Комбинат 房
 屋建造联合工厂
БҮОХ Болгарын Үндэсний Олимпын
 Хороо 保加利亚国家奥林匹克委员会
БҮЭХ Барилгачдын Үйлдвэрчний Эв-
 лэлүүдийн Холбоо 建筑工人工会联合
 会
БҮЭШ Барилгын Үйлдвэрлэлийн Эр-
 дэм Шинжилгээ 建筑学
БҮЭШИ Барилгын Үйлдвэрлэлийн
 Эрдэм Шинжилгээний Институт 建
 筑科学院
БХ Барилгын Хүрээлэн 建筑研究所
БХ Батлан Хамгаалах 保护, 保卫; 国防
БХ Боловсролын Хүрээлэн 教育研究所
БХ Ботаникийн Хүрээлэн 植物研究所
БХАТИХ Бүх Хятадын Ардын Төлөө-
 лөгчдийн Их Хурал 中国全国人民代
 表大会
БХАТИХБХ Бүх Хятадын Ардын
 Төлөөлөгчдийн Их Хурлын Байн-

гын Хороо 中国全国人民代表大会常务
 委员会
БХБК Байгаль Хамгаалах Байнгын
 Комисс 自然保护常务委员会
БХБК Барилга Хот Байгуулалтын Ко-
 мисс 城市建设委员会
БХБОХБК Байгаль, Хүрээлэн Буй
 Орчныг Хамгаалах Байнгын Комисс
 保护自然环境常务委员会
БХБЯ Барилга, Хот Байгуулалтын
 Яам 建筑设施城市建设部
БХЗ Батлан Хамгаалах Зөвлөл 国防协
 会
БХК(Б)Н Белоруссын Холбооны Ком-
 мунист (Большевик) Нам 白俄罗斯共
 产党(布)
БХК(Б)Н Бүх Холбоотын Коммунист
 (Большевик) Нам 全联盟共产党(布)
БХЛКЗЭ Бүх Холбоотын Лениний
 Коммунист Залуучуудын Эвлэл 苏联
 列宁共产主义青年团
БХМ Байлдааны Химийн Машин 化学
 战车, 布毒车
БХН Батлан Хамгаалах Нийгэмлэг 国
 防协会
БХН Бөөний Худалдааны Нэгдэл 商业
 批发公司
БХРР (орос) Батальон Химрадиа-
 ционной Разведки 化学辐射侦察营
БХТГХ Бүх Холбоотын Төвийн Гүй-
 цэтгэх Хороо 全苏中央执行委员会
БХТН Батлан Хамгаалахад Туслах
 Нийгэмлэг 支援国防协会
БХТНТЗ Батлан Хамгаалахад Туслах
 Нийгэмлэгийн Төв Зөвлөл 支援国防
 协会中央理事会
БХУ Бирмийн Холбооны Улс 缅甸联邦
БХҮХ Батлан Хамгаалах Үндсэн Хү-
 чин 国防基本力量
БХҮЭ Бурад хөдөлмөрчид үйлдвэрч-
 дийн Эвлэл 布里亚特劳动者工人协会
БХҮЭ Бүх Холбооны Үйлдвэрчний
 Эвлэл 全苏工会
БХҮЭТЗ Барилга Хөнгөн Үйлдвэрч-
 ний Эвлэлийн Төв Зөвлөл 建筑、轻工
 业工会中央理事会
БХҮЭТЗ Бүх Холбооны Үйлдвэрчний

Эвлэлүүдийн Төв Зөвлөл 全苏工会中央理事会
БХУЭТЗ Бүх Хятадын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Төв Зөвлөл 中华全国总工会中央理事会
БХХ Бүрэн Хариуцлагатай Хоршоо 完全责任合作社
БХХН Батлан Хамгаалах Хөдөлмөрийн Нийгэмлэг 国防与劳动协会; 劳动与卫国协会
БХЧУЦС Бага Хүч Чадалтай Усан Цахилгаан Станц 小型水利发电站
БХЯ Батлан Хамгаалах Яам 国防部
БХЯ Бөөний Худалдааны Яармаг 订货交易会, 批发贸易交流会
БХЯБХХ БХЯ - ны Боловсон Хүчний Хэлтэс 国防部干部处
БХЯГХХ БХЯ - ны Гадаадтай Харилцах Хэлтэс 国防部对外联络处
БХЯТК Бөөний Худалдааны Яармагийн Төв Комисс 中央订货会管理委员会, 中央批发贸易交流会委员会
БЦ Барилгын Цэрэг 建筑部队; 建筑兵
БЦЕГ Барилгын Цэргийн Ерөнхий Газар 建筑部队(管理)总局
БЦЕГУТХ БЦЕГ - ийн Улс Төрийн Хэлтэс 建筑部队管理总局政治处
БЦСЗА Барилга, Цахилгаан Сантехник Засварын Анги 建筑设施卫生设备维修队
БЦСЗК Барилга, Цахилгаан Сантех-

ник, Засварын Контор 建筑和电气卫生技术设备维修局
БЦУЕГ Барилгын Цэргийг Удирдах Ерөнхий Газар 建筑部队管理总局
бч байлдагч 战士
БЧБ бөхийн Чөлөөт Барилдаан 自由式摔跤
БЧЗБТ Баруун Чиглэлийн Зам Барилгын Трест 西部公路建筑托拉斯
БЧЗБТХХ Баруун Чиглэлийн зам Барилгын Трестийн Хучилтын Хэсэг 西部公路建筑托拉斯铺路队
БШИ Барилгын Шинжилгээний Институт 建筑科学研究院
БШУСБХ Боловсрол, Шинжлэх Ухаан, Соёлын Байнгын Хороо 教育、科学、文化常务委员会
БШУУЭЧХ Боловсрол, Шинжлэх Ухааны Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Чөлөөт Холбоо 教育科学工会自由联合会
БЭЗХ Бүх Энэтхэгийн Залуучуудын Холбоо 全印青年联盟
БЭСМ (орос) Быстродействующая Электронная Счётная Машина 电子速算机, 快速电子计算机
БЯ Боловсролын Яам 教育部
БЯМ Бичил Язгуур Махбод 微生物
БЯХХ Бүх Японы Хөдөлмөрийн Холбоо 全日本劳动联合会

В

в вольт 伏, 伏特(电压单位)

ВАА Вьетнамын Ардын Арми 越南人民军

ВАЗ (орос) Волжский Автомобильный Завод 伏尔加汽车厂

ВАПП (орос) Всесоюзная Ассоциация

- Пролетарских Писателей 全苏无产阶级作家协会
- ВГБ** Варшавын Гэрээний Байгууллага 华沙条约组织
- БГД (орос)** Винтовочная Граната Дьяконова 季亚科诺夫大枪榴弹
- ВГОУ** Варшавын Гэрээнд Оролцогч Улсууд 华沙条约缔约国
- ВГОУБХХ** Варшавын Гэрээнд Оролцогч Улсуудын Батлан Хамгаалах Хороо 华沙条约国国防委员会
- ВКН** Венесуэлийн Коммунист Нам 委内瑞拉共产党
- ВКН** Вьетнамын Коммунист Нам 越南共产党
- ВКП (б) (орос)** Всесоюзная Коммунистическая Партия (большевиков) 全联盟共产党 (布尔什维克), 联共 (布) (1925 - 1952 年)
- ВМА** Вьетнамын Мэдээний Агентлаг 越南通讯社
- ВМНН** Вьетнам - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 越蒙友好协会
- ВОЗ (орос)** Всемирная Организация Здравоохранения 世界卫生组织 (联合国)
- вт ватт** 瓦(特) (功率单位)
- ВТ (орос)** Вычислительная Техника 计算技术; 计算机型号(例如: ВТ - 60)
- ВХЗЭ** Вьетнамын Хөдөлмөрчин Залуучуудын Эвлэл 越南劳动青年团
- ВХН** Вьетнамын Хөдөлмөрчдийн Нам 越南劳动党
- ВХН** Вьетнамын Хувьсгалын Нам 越南革命党
- ВЭОФ** Вьетнамын Эх Орны Фронт 越南爱国阵线

Г

- г грамм 克 (重量单位)
- ГАААУДС** Говь - Алтай Аймгийн Анагаах Ухааны Дунд Сургууль 戈壁阿尔泰医学学校
- ГАД (орос)** Гаубичная Артиллерийская Дивизия 榴弹炮师
- ГАДН** Гвианы Ардын Дэвшилт Нам 圭亚那人民进步党
- ГАМЭУ** Гэр Ахуйн Модон Эдлэлийн Үйлдвэр 木制家具厂
- ГАН** Гвинейн Ардчилсан Нам 几内亚民主党
- ГАНЕФО (англ.)** Games of New Emergent Forces, GANEFO 新兴力量运动会
- ГАНН** Гаитийн Ардын Нэгдлийн Нам 海地人民统一党
- ГАСХ** Галын Аюулаас Сэргийлэн Хамгаалах 防火, 消防
- ГАСХБ** Галын Аюулаас Сэргийлэн Хамгаалах Байгууллага 防火机构, 消防机构
- ГАСХГ** Галын Аюулаас Сэргийлэн Хамгаалах Газар 消防局
- ГАТТ (англ.)** General Agreement on Tariffs and Trade, ГАТТ, Тариф Худалдааны тухай Ерөнхий Хэлэлцээр 关税及贸易总协定
- ГАХ** Галын Аюулаас Хамгаалах 防火, 消防
- ГАХГ** Галын Аюулаас Хамгаалах Газар 消防局

- ГАЦХ** Гэр Ахуйн Цахилгаан Хэрэгсэл
家用电器
- ГАЭУ** Гэр Ахуйн Эдлэлийн Үйлдвэр
家庭生活用品厂
- ГБАБХ** Гадаад Бодлого, Аюулгүй
Байдлын Байнгын Хороо 外交政策安
全常务委员会
- ГВУ** Грекийн Вант Улс 希腊王国
- ГВФ** (орос) Грабли - Валкообра-
читель Фронтальные, ГВФ, Авц-
тай Чиргүүлийн Тармуур 前向搂草翻
草机
- гг** гектограмм 百克
- ГГАБ** Галын Групп Ажиллагаанд Бэ-
лэн 灭火小组准备就绪
- ГГАББ** Галын Групп Ажиллагаанд Бэ-
лэн Бус 灭火小组尚未准备就绪
- ггб** гигабайт (电子计算机) 千兆字节
- ГГР** Гүйцэтгэх Группийн Рапорт 执勤
小组报告
- ггц** гигагерц 千兆赫(兹), 千兆周
- ГДС** Гадаадын Дээд Сургууль 外交学
院; 外国院校
- ген** генерал 将军
- ГЕО** Гэрлэх Ёслолын Ордон 婚礼宫
- ГЖҮГ** Гадаадын Жуулчдыг Үйлчлэх
Газар 旅游局, 外宾服务局
- ГЗЗУ** Гутал Захиалга, Засварын
Үйлдвэр 靴鞋订制修补厂
- ГЗНН** Герман - Зөвлөлтийн Найрамд-
лын Нийгэмлэг 前德苏友协
- ГЗҮБ** Геологийн Засвар Үйлчилгээний
Бааз 地质机械维修服务站
- ГЗЦСХ** Газар Зүй - Цэвдэг Судлалын
Хүрээлэн 地理冻土研究所
- ГЗЭА** Геологийн Зураглал, Эрлийн
Анги 地质设计勘探队
- ГИБ** Галт Их Буу 火炮
- ГИБ** Гранат Их Буу 榴弹炮
- ГК** Гүйлтийн Клуб 赛跑俱乐部
- гкал** грам - калори 克卡
- ГКН** Гваделупын Коммунист Нам 瓜德
罗普共产党
- ГКН** Гватемалын Коммунист Нам 危地
马拉共产党
- ГКН** Германы Коммунист Нам 德国共产
党
- ГКН** Гондурасын Коммунист Нам 洪都
拉斯共产党
- ГКН** Грекийн Коммунист Нам 希腊共产
党
- ГКНН** Гаитийн Коммунистуудын
Нэгдсэн Нам 海地共产主义者统一党
- гк** гектолитр 百升
- гм** гектометр 百米
- г.м.** гэх мэт ... 等等, ... 之谈
- ГМТ** (англ.) Greenwich Mean Time,
GMT 格林威治标准时间
- ГМУГ** Гадаад Мэрэгжилтийг Үйлч-
лэх Газар 外国专家服务局
- ГН** (орос) Гидравлический Насос 水力
泵, 液压泵
- ГНСН** Германы Нэгдсэн Социалист
Нам 德国统一社会党
- ГНХА** Гвиней Ногоон Хушууны Ар-
лууд 几内亚佛得角群岛
- ГОК** (орос) Горно - Обогагительный
Комбинат 采矿选矿联合工厂
- ГОНСХЗН** Гадаад Орнуудтай Найрам-
дал Соёлоор Харилцах Зөвлөлтийн
Нийгэмлэг (前) 苏联对外友好和文化联
络协会
- ГОНСХЗНХ** Гадаад Орнуудтай Най-
рамдал Соёлоор Харилцах Зөвлөл-
тийн Нийгэмлэгүүдийн Холбоо (前)
苏联对外友好和文化联络协会联合会
- ГОУШ** Гаагийн Олон Улсын Шүүх 海
牙国际法庭
- ГОЭЛРО** (орос) Государственная Ко-
миссия по Электрификации России,
ГОЭЛРО (Орос Орныг Цахилгаан-
жуулах Улсын Комисс) 俄罗斯国家
电气化委员会
- гр** групп 组, 群, 队, 集群
- ГСАЗБ** Германы Социалист Ажилчин
Залуучуудын байгууллага 德国社会
主义工人青年组织
- ГСДБ** Галын Сайн Дурын Бүлгэмүүд
自愿消防队
- ГСДН** Герман Социал - Демократ
Нам 德国社会民主党[前西德]
- ГСДП** Галын Сайн Дурын Пост 自愿消
防站
- ГССХХ** Гадаад Соёл Сургалыг Харуу-

цах Хороо 对外文化教育管理委员会
ГСХБХН Гадаадтай Соёлоор Харилцах
 Бүх Холбоотын Нийгэмлэг (前) 全苏
 对外文化协会
ГСЭ Гэмтэл Согогийн Эмнэлэг 残疾病医
 院
ГТК Гурил Тэжээлийн Комбинат 面粉
 饲料联合厂
ГТЛ Геологийн Төв Лаборатор 中央地质
 实验室
ГТТГ Гал Түймэртэй Тэмцэх Газар 防
 火指挥部
ГУ Гана Улс 加纳
ГУ Гвиней Улс 几内亚
ГУУУЯ Геологи, Уул Уурхайн Үйлд-
 вэрийн Яам 地质和矿山工业部
ГУ Гутлын Үйлдвэр 靴鞋厂
ГҮН Гурлын Үйлдвэрийн Нэгдэл 面粉
 工业公司
ГУУСТ Гар Урлалын Үйлдвэрийн
 Сүйлбэрийн Тасаг 手工艺厂雕刻车间
ГХ Геологийн Хүрээлэн 地质研究所
ГХАС Гаригийн Хоорондын Автомат
 Станц 自动星际站
ГХББ Гавшгай Хөдөлмөрийн Барилга
 Байгууламж 突击劳动建筑设施
ГХБК Гадаад Хэргийн Байнгын Ко-
 мисс 外事常务委员会
ГХГ Гадаад Худалдааны Газар 外贸局
ГХДС Гадаад Харилцааны Дээд Сур-
 гууль 外交学院
ГХДС Гадаад Хэлний Дээд Сургууль
 外语学院
ГХН Гватемалын Хөдөлмөрийн Нам 危
 地马拉劳动党
ГХТА Гадаад Харилцааны Төв Архив
 中央外交档案馆
ГХҮХ Гвиней Хөдөлмөрчдийн Үндэс-
 ний Холбоо 几内亚劳动者民族联盟

ГХХ Гадаадтай Харилцах Хэлтэс 对外
 联络部
ГХЭБК Гадаад Хэрэг Эрхлэх Байнгын
 Комисс 外交事务常务委员会
ГХЭБК Гадаад Хэргийг Эрхлэх Байн-
 гын Комисс 外交事务常务委员会
ГХЯ Гадаад Харилцааны Яам 外交部
ГХЯ Гадаад Худалдааны Яам 外贸部
гц герц 赫(兹), 周(波) (振荡频率单位)
ГЦЦ Гэрэл Цахилгааны Цех 灯光照明
 工作间
ГЧАН Германы Чөлөөт Ардчилсан
 Нам 德国自由民主党
ГЧЗЭ Германы Чөлөөт Залуучуудын
 Эвлэл 自由德国青年联盟
ГЧҮЭ Германы Чөлөөт Үйлдвэрчний
 Эвлэл 自由德国工会
ГЧҮЭНБ Германы Чөлөөт Үйлдвэрч-
 ний Эвлэлүүдийн Нэгдсэн Байгуул-
 лага 自由德国工会统一组织
ГЧҮЭХ Германы Чөлөөт Үйлдвэрчний
 Эвлэлийн Холбоо 自由德国工会联合会
ГЭАХ Германы Эмэгтэйчүүдийн Ард-
 чилсан Холбоо 德国妇女民主联合会
ГЭБЯ Геологи, Эрдэс Баялагийн Яам
 地质矿产部
ГЭЗТХУХ Гадаадтай Эдийн Засгийн
 Талаар Харилцах Улсын Хороо 国家
 对外经济联络委员会
ГЭЗХХ Гадаад Эдийн Засгийг Хариу-
 цах Хороо 对外经济管理委员会
ГЭХБ Геологийн Экспедицийн Хээ-
 рийн Бригад 野外地质勘探队
ГЯ Геологийн Яам 地质部
ГЯ Гэгээрлийн Яам 教育部
ГЯАК Гадаад Явдлын Ардын Комис-
 сар 外交人民委员[前苏联]
ГЯЯ Гадаад Явдлын Яам 外交部

Д

- Д** Дивиз 师
Д Дивизион 营
Д Дизель 柴油机
ДАБ Дивизийн Артиллерийн Батальон 师炮兵营
ДАБ Дивизийн Артиллерийн Бүлэг 师炮群
ДАБХ Дотоод Асуудлын Байнгын Хороо 内部事务常务委员会
ДАГ Дивизийн Артиллерийн Групп 师炮兵群
ДАД(орос) Дальняя Авиационная Дивизия 远程航空兵师
ДАД Дотоод Албаны Дүрэм 内务条令
ДАДХХ Дэлхийн Ах Дүү Хотуудын Холбоо 世界兄弟城市联盟
ДАК Дайчин Алдрын Клуб 战斗荣誉俱乐部
Дальгосторг (орос) Дальневосточное Отделение Госторга (Дальгосторг, Алс Дорнодын Худалдаа) 国家进出口贸易局办事处远东分处[前苏联]
ДАТУБ Дивизийн Ар Талын Удирдах Байр 师后方指挥所
ДАЗХ Дэлхийн Ардчилсан Залуучуудын Холбоо 世界民主青年联合会
ДАЭХ Дэлхийн Ардчилсан Эмэгтэйчүүдийн Холбоо 世界民主妇女联合会
ДБ Дэлхийн Банк 世界银行
ДБНУ Днестрийн Бүгд Найрамдах Улс 德涅斯特共和国
ДБТ Дорнодын Барилгын Трест 东方建筑公司
ДБУАТ Дуурь - Бүжгийн Улсын Академик Театр 国家模范歌舞剧院
ДБУТ Дуурь Бүжгийн Улсын Театр 国家歌舞剧院
ДБХС Дэлхийн Байгаль Хамгаалах Сан 世界自然保护基金组织
ДБЧ Дуу Бүжгийн Чуулга 歌舞团
двт давтах 重复
ДВУ Данийн Вант Улс 丹麦王国
дг дециграмм 分克
ДГ Дэслэгч Генерал 中将军
ДГБТМС Дундговийн Барилгын Техник Мэрэгжлийн Сургууль 东戈壁建筑职业技术学校
ДГХЭ Дарханы Геологи Хайгуулын Экспедиц 达尔汗地质勘探队
ДДГУДС Дорно Дахины Гүн Ухааны Дээд Сургууль 东方哲学学院
ДДД Дихлор Дифенил Дихлорэтан (Инсектицид) 滴滴滴 (杀虫剂)
ДДЗС Дэлхийн Дурсгалт Зүйлийн Сан 国际文物基金
ДДС Дипломатын Дээд Сургууль 外交学院
ДДС Дотоодын Дээд Сургууль 内务学院
ДДСХЗ Дэлхий Дахины Сүм Хийдийн Зөвлөл 世界庙宇协会
ДДЭТЗ Дэлхий Дахины Энх Тайвны Зөвлөл 世界和平理事会
ДЕКГ Дээд Ерөнхий Командлалын Газар 最高统帅部
дж джоуль 焦耳(功或能的单位)
ДЖБ Дэлхийн Жуулчдын Байгууллага 世界旅游者组织
ДЗО Дэлхийн Залуучууд Оюутан 世界

青年与学生

ДЗОИН Дэлхийн Залуучууд Оюутны Их Наадам 世界青年学生联欢节

ДЗОН Дэлхийн Залуучуудын Оюутны Наадам 世界青年学生联欢节

ДК Дизелийн Кран 柴油起重机
дкг декаграмм 十克

ДКЗЭ Димитровын Коммунист Залуучуудын Эвлэл 季米特洛夫共产主义青年团[保加利亚]

ДКЗЭ Данийн Коммунист Залуучуудын Эвлэл 丹麦共产主义青年团

дкл декалитр 十升

дкм декаметр 十米

ДКН Данийн Коммунист Нам 丹麦共产党

ДКН Доминиканы Коммунист Нам 多米尼加共产党

дл децилитр 分升

дм дюйм 英寸, 寸

дм дециметр 分米

дмм децимиллиметр 丝米

ДМТӨЗТ Дэлхийн Монгол Туургатан Оюутан Залуучуудын Төв 世界蒙古族青年中心

ДНБ Дотоодын Нийт Бүтээгдэхүүн 国内总产值

Д · ННУДТ Д · Нацагдоржийн Нэрэмжит Улсын Драмн Театр (纳楚格道尔吉)国家话剧院

ДНХ Дезоксирибонуклейний Хүчил 脱氧核糖核酸(生)

ДО Дежуринь Офицер 值班参谋(军官)

ДООДХ Дайнд Оролцогсод, Ахмад Дайчдын Хороо 参战者及老战士委员会
дол доллар 元, 美元

ДОМХ Дайнд Оролцогчдын Монголын Хороо 蒙古参战者协会

ДООБ Дэлхийн Оюун Өмчийн Байгууллага 世界知识产权组织

ДОСААФ (орос) Всесоюзное Добровольное Общество Содействия Армии, Авиации и Флоту, СССР (Арми, Нисэх Хүчин ба Флотод Туслах Зөвлөлтийн Улаан Туг Одонгоор Шагнагдсан Сайн Дурын Нийгэмлэг) 荣获红旗勋章的全苏支援陆

海空军志愿协会[前苏联]

ДОХ Дайнд Оролцогчдын Холбоо 参战者联合会

ДОХ Дархлал Олдмол Хомсдол 艾滋病
ДОХХ Дайнд Оролцогчдын Холбооны Хороо 参战者联合会委员会

ДПА (неме.) Deutsche Presse - Agentur, DPA 德意志新闻社(德新社)

ДПКН Дорнод Пакистаны Коммунист Нам 东巴基斯坦共产党

ДСБ Дэлхийн Сансрын Байгууллага 世界宇航组织

ДСДН Данийн Социал - Демократ Нам 丹麦社会民主党

ДСХС Дэлхийн Сүм Хийдийн Зөвлөл 世界寺庙协会

дт дебет 借方

ДТ Дизелийн Түлш 柴油

ДТГ Дипломат Төлөөлөгчийн Газар 外交代办处

ДТД Далайн Түвшнээс Дээш 海拔, 拔海

ДТДБУХ Дээд, Тусгай Дунд Боловсролын Улсын Хороо 国家高等、中等专业教育委员会(国家高等、中等专业和职业技术教育委员会)

ДТМДБХ Дээд ба Тусгай Мэрэгжлийн Дунд боловсролын Хороо 高等和中等专业教育委员会

ДТП Дунд Тусгалын Пуужин 中程导弹

ДУ Дунд говь 中戈壁

ДУАТ Драмн Улсын Академик Театр 国家模范话剧院

ДУБХХ Дэлхийн Ураг Барилцсан Хотуудын Холбоо 世界友好城市联合会

ДУМ Дүрслэх Урлагийн Музей 造型艺术博物馆

ДУСС Дүрслэх Урлагийн (Соёл) Сургууль 文化造型艺术学校

ДУХЦ Дулаан Ус Хангамжийн Цех 热水供应车间

ДУЦУБ Дэлхийн Ус Цаг Уурын Байгууллага 世界水文气象组织

ДҮЭ Дэлхийн Үйлдвэрчний Эвлэл 世界工会

ДҮЭХ Дэлхийн Үйлдвэрчний Эвлэлийн Холбоо 世界工会联合会

ДХ Дэд Хурандаа 中校
ДХ Дэмжих Хүчин 支援力量
ДХБНУ Днестр Хавийн Бүгд Найрамдах Улс 德涅斯特河沿岸共和国
ДХБЦСЗК Дархан Хотын Барилга, Цахилгаан Сантехник Засварын Контор 达尔汗市建筑、电气卫生设备维修局
ДХГ Дотоод Хамгаалах Газар 内卫局
ДХД Дэлхийн Хиймэл Дагуул 人造地球卫星
ДХТЗ Дэлхийн Хүнс Тэжээлийн Зөвлөл 世界食品协会
ДХХ Дархлал Хомсдолын Хам 艾滋病
ДХХ Дэлхийн Хөдөлмөрийн Холбоо 世界劳动联盟
ДХХШ Дархлал Хомсдолын Хам Шинж 免疫功能丧失综合症(艾滋病)
ДХЦЗ Дархан Хотын Цементийн Завод 达尔汗市水泥厂
ДХЭ(орос) Дихлорэтан(Инсектицид) 二氯乙烷(杀虫剂)
ДЦ Дотоод Цэрэг 内务军
дцг дециграмм 分克
дцл(орос) децилитр 分升
дцм дециметр 分米
ДЦС Дизель Цахилгаан Станц 柴油机电站
ДЦС Дулааны Цахилгаан Станц 热电站
ДЦТ Дулаан Цахилгаан Төв 热电中心
ДЦУА Дэлхийн Цаг Уурын Алба 世界气象署

ДЦУБ Дэлхийн Цаг Уурын Байгууллага 世界气象组织(联合国)
ДЦХЭГ Дотоод Цэргийн Хэрэг Эрхлэх Газар 内务军事务局
дч дэслэгч 中尉
ДШ Дээд Шүүх 最高法院
ДШСГ Дулааны Шугам Сүлжээний Газар 供热枢纽站
ДШУАХ Дэлхийн Шинжлэх Ухааны Ажилтны Холбоо 世界科学工作者联合会
ДШХ Дэлхийн Шатрын Холбоо 世界象棋协会
ДШХ Дэлхийн Шуудангийн Холбоо 万国邮政联盟(联合国)
ДШХБ Дэлхийн Шуудан Холбооны Байгууллага 世界邮政组织(联合国)
ДШЦК ДШ - ийн Цэргийн Коллеги 最高法院军事法庭
ДШЭХЭК ДШ - ийн Эрүүгийн Хэрэг Эрхэлсэн Коллеги 最高法院刑事法庭
ДЭМБ Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллага 世界卫生组织
ДЭТЗ Дэлхийн Энх Тайван Зөвлөл 世界和平理事会
ДЭХ Дэлхийн Эрүүлийг Хамгаалах 世界卫生组织(联合国)
ДЭХБ Дэлхийн Эрүүлийг Хамгаалах Байгууллага 世界卫生组织(联合国)
ДЭЦКК Дөрвөн Этгээдийн Цэргийн Хамтарсан Комисс 四方联合军事委员会[越南]
ДЯЯ Дотоод явдлын Яам 内务部

E

普通制学校
ЕБДС Ерөнхий Боловсролын Дунд Сургууль 普通制中学
ЕБС Ерөнхий Боловсролын Сургууль 普通(十年制)学校
ЕЗЗ Ерөнхий Зохицуулах Зөвлөл 总协调委员会
ЕМ Ерийн Маяг 普通型, 普通样式
ЕСА Европын Сансрын Агентлаг 欧洲宇航局
ЕХН Европын Хамт Нийгэмлэг 欧共体

ЕЧХН Европын Чөлөөт Худалдааны Нийгэмлэг 欧洲自由贸易协会
ЕЭЗ Европын Эдийн Засаг 欧洲经济(共同体)
ЕЭЗК Европын Эдийн Засгийн Комисс 欧洲经济委员会
ЕЭЗХН Европын Эдийн Засгийн Хамтын Нийгэмлэг 欧洲经济共同体(共同市场)
ЕЭХХН Европын Эрчим Хүчний Хамтын Нийгэмлэг 欧洲动力互助协会

Ж

ж жижиг 小, 小的

ЖС Жагсаалын Сахилга 队列纪律

ЖШ Жанжин Штаб 总参谋部

ЖШЯ Жанжин Штабын Яам 总参谋部

З

ЗА Зөвлөлтийн Арми (前) 苏军

ЗА Зенитийн Артиллери 高射炮兵

ЗААБТЦФТСДН Зөвлөлтийн Арми,

Агаарын Тэнгэсийн Цэргийн Флотод

Туслах Сайн Дурын Нийгэмлэг (前)

支援苏联陆、空、海军志愿协会

ЗААЭШҮС Зөгийн Аж Ахуй Эрдэм

Шинжилгээ, Үйлдвэрлэлийн Станц

养蜂业科学生产站

ЗАБ Засвар Ашиглалтын Бригад 维护队

ЗАБР Зенит Артиллерийн Бригад 高射炮兵旅

ЗАЗН Зөвлөлтийн Армийн Залуу Нө-

хөр (前) 苏军青年之友

ЗАНА (англ.) Zambia News Agency,

ZANA 赞比亚通讯社

ЗАНУ (англ.) Zimbabwe African

National Union, ZANU, 津巴布韦

- Африкийн Үндэсний Холбоо 津巴布韦非洲民族联盟
- ЗАС** Зенит Артиллерийн Салбар 高炮分队
- ЗАСХХ** Зүүний Ардчилсан Социалист Хүчний Холбоо 左翼民主社会抵抗联盟 [法国]
- ЗАУ (орос)** Зенитная Артиллерийская Самоходная Установка 自行高射火炮
- ЗАХ** Зенит Артиллерийн Хороо 高射炮团
- ЗАЭБК** Залуучуудын Асуудлын Эрхлэх Байнгын Комисс 青年工作常务委员会
- ЗАЭШЗ** Заах Арга, Эрдэм Шинжилгээний Зөвлөл 教学方法与学术协会
- ЗБ** Залуу Байгальчид 青少年自然科学爱好者
- ЗБ** Зенитийн Батальон 高炮营
- ЗБ** Зенитийн Батарей 高炮连
- ЗБАА** Зам Барилга Ашиглалтын Анги 公路建筑维护队
- ЗБН** Залуу Байгальчдын Нийгэмлэг 青少年自然科学爱好者协会
- ЗБН** Зөвлөлт Бүгд Найрамдах (前) 苏维埃共和
- ЗБНЗ** Зөвлөлт Бүгд Найрамдах Засаг (前) 苏维埃(共和)政权
- ЗБНУУ** Зөвлөлт Бүгд Найрамдах Унгар Улс 匈牙利苏维埃共和国(1919年)
- ЗБС** Залуу Байгальчдын Станц 青少年自然科学爱好者实验站
- ЗБТ** Зохион Бүтээгч Товчоо 设计局
- ЗБТС** Залуу Байгальчдын Төв Станц 青少年自然科学爱好者实验总站
- ЗБХ** Залуучуудын Байгууллагуудын Хороо 青年组织委员会
- ЗБХ** Захиргааны Байгууллагын Хэлтэс 行政组织处
- ЗБХ** Зохион Байгуулалтын Хэлтэс 组织部
- ЗВ** Зөвлөлтийн Винтов 苏制步枪
- ЗГ** Засварын Газар 修理所
- ЗГБ** Залуучуудын Гавшгай Бригад 青年突击队
- ЗГБТ** Зам Гүүрийн Барилгын Трест 道路桥梁建筑公司
- ЗГЗТҮШИ** Зам Гүүрийн Зураг Төсөл,
- Үйлдвэрлэл - Шинжилгээний Институт 道路桥梁设计建筑研究所
- ЗГМА** Засгийн Газрын Мэдээллийн Алба 政府新闻署
- ЗГМС** (Засгийн Газрын Мэдээ) Сониин (政府消息报)
- ЗГӨХК** Засгийн Газрын Өмч Хувьчлалын Комисс 政府财产私有化委员会
- ЗД** Зенитийн Дивизион 高炮营
- ЗДС** Зөвлөлтийн Дээд Сургууль (前) 苏联高等院校
- ЗЗЗ** Засаг Захиргааны Зөвлөл 政府会议
- ЗЗК** Зах Зээлийн Коллеж 市场专科学校
- ЗЗП (орос)** Звуко Записывающий Прибор 录音机
- ЗЗХ** Зохион Зааварлах Хэлтэс 组织指导处
- ЗЗЯ** Засаг Захиргааны Яам 行政部
- ЗИБ** Зенитийн Их Буу 高射炮
- ЗИБД** Зенитийн Их Бууны Дивизион 高炮营
- ЗКИ** Залуучуудын Коммунист Интернационал 青年共产国际
- ЗМБС** Залуу Малчдыг Бэлтгэх Сургууль 青年牧民培训学校
- ЗМДС** Залуу Малчдын Дунд Сургууль 青年牧民中学
- ЗМНН** Зөвлөлт - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг (前) 苏蒙友好协会
- ЗМХ** Зөвлөлтийн Мото Хороо (前) 苏联摩托化团
- ЗНАН** Зүүний Нэгдэл Ардчилсан Нам 左翼团结民主党
- ЗННХ** Зөвлөлтийн Найрамдлын Нийгэмлэгүүдийн Холбоо (前) 苏联友好协会联合会
- ЗОСЦ** Залуучуудын Орон Сууцны Цогцолбор 青年居住综合体
- ЗӨА** Зүүн Өмнөд Ази 东南亚
- ЗӨАБ** Зүүн Өмнөд Азийн Бүс 东南亚地区
- ЗӨАУХ** Зүүн Өмнөд Азийн Улсуудын Холбоо 东南亚国家联盟
- ЗП (орос)** Зенитная Пушка 高射炮
- ЗПУ (орос)** Зенитная Пулемётная Установка 高射机枪

ЗПХ Зенит Пушкийн Хороо 高炮团
ЗСАБУ Зөвлөлт Социалист Автономит Буриад Улс (前)苏联布里亚特社会主义共和国
ЗСБН Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах (前)苏维埃社会主义共和
ЗСБНА Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Автономит (前)苏维埃社会主义自治共和
ЗСБНАБУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Автономит Буриад Улс (前)布里亚特苏维埃社会主义自治共和国
ЗСБНАКУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Автономит Коми Улс (前)科米苏维埃社会主义自治共和国
ЗСБНАТУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Автономит Татар Улс (前)鞑靼苏维埃社会主义自治共和国
ЗСБНАУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Азербайжан Улс (前)阿塞拜疆苏维埃社会主义共和国
ЗСБНАУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Армян Улс (前)亚美尼亚苏维埃社会主义共和国
ЗСБНАЯУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Автономит Якут Улс (前)雅库特苏维埃社会主义自治共和国
ЗСБНБУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Белорусс Улс (前)白俄罗斯苏维埃社会主义共和国
ЗСБНГУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Грузи Улс (前)格鲁吉亚苏维埃社会主义共和国
ЗСБНКУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Казах Улс (前)哈萨克苏维埃社会主义共和国
ЗСБНКУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Киргиз Улс (前)吉尔吉斯苏维埃社会主义共和国
ЗСБНКЧХУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Кавказын чанад дахь Холбоот Улс (前)外高加索苏维埃联邦社会主义共和国
ЗСБНЛУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Латви Улс (前)拉脱维亚苏维埃社会主义共和国
ЗСБНЛҮ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Литва Улс (前)立陶宛苏

维埃社会主义共和国

ЗСБНМУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Молдави Улс (前)摩尔达维亚苏维埃社会主义共和国
ЗСБНОУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Орос Улс (前)俄罗斯苏维埃社会主义共和国
ЗСБНРФУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Россын Федерац Улс (前)俄罗斯苏维埃社会主义联邦共和国
ЗСБНТУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Тувагийн Улс (前)图瓦苏维埃社会主义共和国
ЗСБНТУ Зөвлөлт Социалист бүгд Найрамдах Тажик Улс (前)塔吉克苏维埃社会主义共和国
ЗСБНТУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Туркмен Улс (前)土库曼苏维埃社会主义共和国
ЗСБНУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Улс (前)苏维埃社会主义共和国
ЗСБНУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Узбеки Улс (前)乌兹别克苏维埃社会主义共和国
ЗСБНУУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Украин Улс (前)乌克兰苏维埃社会主义共和国
ЗСБНХОУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Холбоот Орос Улс (前)俄罗斯苏维埃联邦社会主义共和国
ЗСБНХУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Холбоот Улс (前)苏维埃社会主义共和国联盟(苏联)
ЗСБНЭУ Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Эстони Улс (前)爱沙尼亚苏维埃社会主义共和国
ЗСР Залгамжлагч Сэтгүүлийн Редакци (接班人)杂志编辑部
ЗСТ Залуучуудын Соёлын Төв 青年文化中心
ЗСУ (орос) Зенитная Самоходная Установка 自行高射炮
ЗСХ Залуучуудын Соёлын Хороо 青年文化委员会
ЗТ Зэвсэг Техник 武器装备
ЗТ Зоо Техникч 畜牧学家, 畜牧工作者
ЗТЕГ Зам, Тээврийн Ерөнхий Газар 道路运输总局

ЗТО Залуу Техникчдийн Ордон 青年科技官
ЗТХЯ Зам, Тээвэр, Холбооны Яам 道路运输邮电部
ЗТЯ Зам, Тээвэр Яам 道路运输部
ЗҮ Залуу Үе (青年一代)(杂志)
ЗҮ Залуучуудын Үнэн (青年真理)(报纸)
ЗҮБ Засвар Үйлчилгээний Бригад 修理服务队
ЗҮСГ Залуучуудын Үнэн Сонины Газар (青年真理报)社
ЗҮСР Залуу Үе Сэтгүүлийн Редакци (青年一代)杂志编辑部
ЗХ Зэвсэгт Хүчин 武装力量
ЗХАСТ Зүүн Хойт Ази Судлалын Төв 东北亚研究中心
ЗХБУГ Засан Хүмүүжүүлэх Байгууллагыг Удирдах Газар 劳动教养局
ЗХБХ Зэвсэг Хураах Бага Хурал 裁军会议
ЗХГУГ Засан Хүмүүжүүлэх Газрыг Удирдах Газар 劳动教养管理局
ЗХЕШ Зэвсэгт Хүчний Ерөнхий Штаб 武装力量总参谋部

ЗХЖШ Зэвсэгт Хүчний Жанжин Штаб 武装力量总参谋部
ЗХТА Зэвсэгт Хүчний Тусгай Архив 武装力量档案室
ЗХУ Зөвлөлт Холбоот Улс (前)苏联
ЗХУКН Зөвлөлт Холбоот Улсын Коммунист Нам (前)苏联共产党
ЗХУКН - ын ТХ Зөвлөлт Холбоот Улсын Коммунист Намын Төв Хороо (前)苏联共产党中央委员会
ЗХУСХМН ЗХУ - тай Соёлоор Харилцах Монголын Нийгэмлэг (前)蒙苏文化协会
ЗХҮ Захиалга Хувцасны Үйлдвэр 服装订制厂
ЗХХ Зэвсэгт Хүчний Хөдөлгөөн 武装力量运动
ЗХХБУГ Засан Хүмүүжүүлэх Хөдөлмөрийн Байгууллагыг Удирдах Газар 劳动教养管理局, 劳教局
ЗХХГ Засан Хүмүүжүүлэх Хөдөлмөрийн Газар 劳动教养局
ЗХХК Зүүн Хараагийн Хүнсний Комбинат 宗哈拉食品联合厂
ЗЦГ Замын Цагдаагийн Хэсэг 交警队

И

ИААФ (англ.) International Amateur Athletic Federation, ИААФ 国际业余田径联合会
ИАЖ Иргэний Ардчилсан Жигүүр 公民民主之翼
ИАИ Иран Ардын Нам 伊朗人民党
ИАИ Ирландын Ажилчны Нам 爱尔兰工人党
ИАТ Иргэний Агаарын Тээвэр 民航

ИАТУЕГ Иргэний Агаарын Тээврийг Удирдах Ерөнхий Газар 民航总局
ИАХГ Иргэний Агаарын Харилцааны Газар 民航局
ИБКН Их Британийн Коммунист Нам 英国共产党
ИБМУТ Иргэний Бүртгэл Мэдээллийн Улсын Төв 国家公民登记报告中心(隶属于国家警察总局)

- ИБНМУ** Исламын Бүгд Найрамдах Мавритари Улс 毛里塔尼亚伊斯兰共和国
- ИБНПУ** Исламын Бүгд Найрамдах Пакистан Улс 巴基斯坦伊斯兰共和国
- ИБНУ** Ирландын Бүгд Найрамдах Улс 爱尔兰共和国
- ИБТ** Иргэний Барилгын Товчоо 民用建筑局
- ИБУИНБУ** Их Британи ба Умард Ирландын Нэгдсэн Вант Улс 大不列颠及北爱尔兰联合王国(英国)
- ИВУ** Иордан Вант Улс 约旦王国
- ИВУ** Испанийн Вант Улс 西班牙王国
- ИВУ** Ираны Вант Улс 伊朗王国
- ИГББТА** Иргэний Гэр Бүлийн Бүртгэлийн Төв Архив 公民家庭登记中央档案馆
- ИИХФ** Олон Улсын Коккейн Холбоо 国际曲棍球联合会
- ИК** Ирсэн Команд, Ирүүлсэн Команд 指令答复(无)
- ИКАО(англ.)** International Civil Aviation Organization, ICAO, Олон Улсын Иргэний Агаарын Тээврийн Байгууллага 国际民航组织(联合国)
- ИКН** Израйлийн Коммунист Нам 以色列共产党
- ИКН** Индонезийн Коммунист Нам 印度尼西亚共产党
- ИКН** Иорданы Коммунист Нам 约旦共产党
- ИКН** Иракийн Коммунист Нам 伊拉克共产党
- ИКН** Ираны Коммунист Нам 伊朗共产党
- ИКН** Испанийн Коммунист Нам 西班牙共产党
- ИКН** Италийн Коммунист Нам 意大利共产党
- ИЛ (орос)** Ильюшин (в Маркировке Самолётов) 伊尔; 伊柳辛设计的飞机型号(例如: ИЛ - 2, ИЛ - 14, ИЛ - 18)
- ИНА (англ.)** Iyaaq News Agency, INA 伊拉克通讯社
- ИНСН** Исландын Нэгдмэл Социалист Нам 冰岛统一社会党
- Интерведение 国际广播和电视组织
- Интеркосмос (орос) 国际宇宙公司
- Интерпол (орос) 国际刑警组织
- Интерспутник (орос) 国际宇宙通讯组织和系统, 国际卫星组织
- ИПНСН** Италийн Пролетарийн Нэгдлийн Социалист Нам 意大利无产阶级团结社会党
- ИРИ(англ.)** International Press Institute, IPI 国际新闻学会
- ИРНА** Ираны Нэгтгэл Аргентлаг 伊朗联合通讯社
- ИРО (англ.)** International Refugee Organization, IRO 国际难民组织
- ИСБ** Инженер Сапёрын Батальон 工兵营
- ЙСН** Йемений Социалист Нам 也门社会党
- ИСО (англ.)** International Organization for Standardization, ISO (Олон Улсын Стандартчиллын байгууллага) 国际标准组织
- ИТА** Инженер Техникийн Ажилтан 工程技术人员
- ИТО (англ.)** International Trade Organization, ITO 国际贸易组织(联合国)
- ИТТК (англ.)** International Telephone and Telegraph Corporation, ITTC 国际电话电报公司[美国]
- ИТТФ (англ.)** International Table Tennis Federation, ITTF 国际乒乓球联合会
- ИУ** Израэль Улс 以色列
- ИУ** Ирак Улс 伊拉克
- ИУ** Иран Улс 伊朗
- ИУ** Испани Улс 西班牙
- ИУЭ** Иракийн Үйлдвэрчний Эвлэл 伊拉克工会
- ИУЭХ** Иракийн Үйлдвэрчний Эвлэлийн Ерөнхий Холбоо 伊拉克工会总联合会
- ИХ** Иргэний Хамгаалалт 民防
- ИХВУ** Иорданы Хашимитийн Вант Улс 约旦哈希姆王国
- ИХГ** Иргэний Хамгаалалтын Газар 民防局
- ИХТШ** Иргэний Хамгаалалтын Төв Штаб 民防总司令部

ИХШ Иргэний Хамгаалалтын Штаб 民防司令部
ИЦ Инженерийн Цэрэг 工程部队, 工程兵
ИЦС Илчийн Цахилгаан Станц 火力发

电站, 热电站

ИЦТ Илч Цахилгааны Төв 热电中心
ЙСН Йемений Социалист Нам 也门社会党

К

к копейк 戈比
к кулон 库(仑) (电量单位)
к кюри 居里 (放射单位)
кал калори 卡 (热量单位)
КАМИ (индо.) Kesatuan Aksi Mahasiswa Indon, KAMI 印度尼西亚大学生统一行动组织(卡米)
КАН Курдистаны Ардчилсан Нам 库尔德民主党[伊拉克]
КАХН Кампучийн Ардын Хувьсгалт Нам 柬埔寨人民革命党
кб килобайт (电子计算机) 千字节
КБ Командын Байр 指挥部, 指挥所
КБНА (инд.) Kantor Berita Nasional Antara, KBNA 安塔拉通讯社[印度尼西亚]
кв киловольт 千伏(特)
квт киловатт 千瓦(特)
КВУ Кампучийн Вант Улс 柬埔寨王国
кг килограмм 公斤(千克)
КГБ Карт Гаргах Байгууламж (电子计算机) 卡片输出结构
КГБ (орос) Комитет Государственной Безопасности при Совете Министров 部长会议国家安全委员会, 克格勃[前苏联]
КГЗДАББТА Кино, Гэрэл Зураг, Дуу Авиа, Бичлэгийн Баримтын Төв Архив 中央电影图片音响文献档案馆
КГТ (фран.) Confederation Generale de

Travail, CGT (Францийн Үйлдвэрчний Ерөнхий Эвлэл) 法国总工会
кгц килогерц 千赫(兹), 千周
КДС Комсомолын Дээд Сургууль 高级共青团学校[前苏联]
КЗ Керамзитын Завод 陶瓷厂
КЗБО Комсомол - Залуучуудын Барилгын Отряд 共青团青年建筑队
КЗКЭ Кубын Залуу Коммунистуудын Эвлэл 古巴共产主义青年联盟
КЗЭ Коммунист Залуучуудын Эвлэл 共产主义青年团
КИГХ Коммунист Интернационалын Гүйцэтгэх Хороо 共产国际执行委员会
КИМ (орос) Коммунистический Интернационал Молодёжи, КИМ (Коммунист Залуучуудын Эвлэл) 青年共产国际(1919 - 1943年)
кк килокулон 千库(仑)
квал килокалори 千卡, 大卡
ККК Ку - Клуks - Клан 三К党[美国]
ККН Кампучийн Коммунист Нам 柬埔寨共产党
ККН Канадын Коммунист Нам 加拿大共产党
ККН Колумбийн Коммунист Нам 哥伦比亚共产党
ККН Кубын Коммунист Нам 古巴共产党
кл килолитр 千升

км километр 公里 (千米)
км² кв километр 平方公里
КМА Кампучийн Мэдээний Аргентлаг
 柬埔寨通讯社
КМК Кузнецкийн Металлургийн Ком-
 бинат 库兹涅茨克冶金联合工厂
км/ц километр/цаг 公里/小时
КНЕС (фран.) Centre National
 d'Etudes Spatiales, CNES 法国全国空
 间研究中心
КОБ Карт Оруулах Байгууламж (电子
 计算机) 卡片输入结构
КОКОМ (англ.) Coordinating Committee
 for Export to Communist Area(s),
 СОСОМ (Социалист Орнуудад Ба-
 раа Нийлүүлэхэд Хяналт Тавих
 Асуудал Эрхэлсэн Зохицуулах Хо-
 роо) 监督向社会主义国家出口商品协调
 委员会
Коминтерн (орос) Коммунист Интер-
 национал 共产国际 (1919 - 1943 年)
Комсубботник (орос) Коммунисти-
 ческий Субботник 共产主义义务星期六
КОСПАР (англ.) Committee on Space
 Research, COSPAR (Сансрын Ууд-
 мыг Судлан Шинжлэх Хороо) 国际
 宇宙研究委员会
коэф коэффициент 系数, 率
КП Командын Пункт 指挥所; 机场 (塔
 台)
КП Комсомолын Прожектор 共青团探照
 灯 (前苏联共青团的监督机构)
КПГ (орос) Кран-Погрузчик Грейфер-
 ный 抓斗装料起重机械 (例如: КПГ-10)
КПЛ (фран.) Khaosan Pathet Lao,
 KPL (Лаосын Мэдээлэлийн Агент-
 лаг) 巴特寮通讯社, 老挝通讯社
КППВО (орос) Командный Пункт
 Противовоздушной Обороны 防空指
 挥所
КПСС (орос) Коммунистическая Партия
 Соетского Союза, КПСС (Зөвлөл-
 тийн Коммунист Нам) (前) 苏联共产
 党
КРАМН Коста - Рикийн Ардын Ман-
 лай Нам 哥斯达黎加人民先锋党
КРОСС (орос) К Работе Организации

Социалистической Системы, КРОСС
 (Социалист Уралдаан Зохион Бай-
 гуулах Ажлын Иж Бүрэн Систем)
 社会主义竞赛组织工作的完整体系
КСХНН Кубын Социалист Хувьсгалын
 Нэгдмэл Нам 古巴社会主义革命统一党
 (古巴共产党前身)
КШС Коммунист Субботникийн Штаб
 星期六共产主义义务劳动指挥部
кт килотонн 千吨
кк кредит 信贷, 信用
КТВ Корпусын Тустай Батальон 军独立
 营
КТС Контейнерийн Тээврийн Систем 集
 装箱运输系统
КТЭ Клиникийн Төв Эмнэлэг 门诊中心
 医院
КУ Казахстан Улс 哈萨克斯坦国
КУ Канад Улс 加拿大
КУНА (англ.) Kuwait News Agency,
 KUNA 科威特通讯社
КУТВ (орос) Коммунистический Уни-
 верситет Трудящихся Востока,
 КУТВ (Дорно Дахины Хөдөлмөрч-
 дийн Коммунист Их Сургууль) 东方
 劳动者共产主义大学 (1921 - 1932 年)
КҮНВЗГ Кампучийн Үндэсний Нэгд-
 лийн Вангийн Засгийн Газар 柬埔寨
 王国民族团结政府
КҮНФ Кампучийн Үндэсний Нэгдсэн
 Фронт 柬埔寨民族解放阵线
КҮХ Камеруны Үндэсний Холбоо 喀麦
 隆民族联盟
КҮЭХ Конгын Үйлдвэрчний Эвлэлүү-
 дийн Холбоо 刚果工会联盟
КХ Кассын Хэлтэс 出纳处
КХАДН Киприйн Хөдөлмөрчин Ар-
 дын Дэвшилт Нам 塞浦路斯劳动人民
 进步党
КХН Конгын Хөдөлмөрийн Нам 刚果劳
 动党
КХҮЭТ Кубын Хувьсгалт Үйлдвэрч-
 ний Эвлэлийн Төв 古巴革命工人中央
 工会 (1961 年前为古巴工人联合会)
КШМ команд - штабын машин 指挥车
КШС Команд - Штабын Сургууль 首
 长司令部演习

КШХС Команд - Штабын Хээрийн
Сургууль 首长司令部野外演习
КЭ Клиникийн Эмнэлэг 门诊所, 门诊医
院
КЭЙДАНРЭН 经济团体联合会 (经团联)

[日本]

КЭУ Керамик Эдлэхүүний Комбинат
陶器用品联合工厂

КЭУ Кубын Эмэгтэйчүүдийн Холбоо
古巴妇女联合会

Л

Л Ламп 电子管, 真空管; 灯
л литр 公升

ЛАА Ливаны Арабын Арми 黎巴嫩阿拉伯军

ЛАЗ Лавлан Асуух Зааварлах 咨询指南

ЛАЗ (орос) Львовский Автобусный
Завод 拉斯 - (指利沃夫公共汽车厂生产的
汽车型号, 例如: ЛАЗ - 695, ЛАЗ -
697Е (Турист), ЛАЗ - 699А; 指吊车型
号, 例如: ЛАЗ - 690)

ЛАНХ Латин Америкийн Интеграцийн
Холбоо 拉丁美洲一体化联合会

ЛАН Либерал Ардчилсан Нам 自由民主
党[日本等国]

ЛАУ Лалын Афганистан Улс 阿富汗伊
斯兰国

ЛАУБ Латин Америкийн Улсуудын
Байгууллага 拉美国家组织

ЛАФ Лалын Аврах Фронт 伊斯兰拯救阵
线[阿尔及利亚]

ЛАЗЭ Лаосын Ардын Хувьсгалын
Залуучуудын Эвлэл 老挝人民革命青
年团

ЛАХН Лаосын Ардын Хувьсгалт Нам
老挝人民革命党

ЛАЧА Лаосын Ардын Чөлөөлөх Арми
老挝人民解放军

ЛАЭЗС Латин Америкийн Эдийн Зас-
гийн Систем 拉丁美洲经济体系(1975 年
10 月 17 日成立)

ЛАЭЗК Латин Америкийн Эдийн Зас-
гийн Комисс 拉丁美洲经济委员会(联合
国)

ЛБНИУ Лалын Бүгд Найрамдах Иран
Улс 伊朗伊斯兰共和国

ЛБНПУ Лалын Бүгд Найрамдах Па-
кистан Улс 巴基斯坦伊斯兰共和国

ЛВУ Лаосын Вант Улс 老挝王国

ЛВУ Лесотогийн Вант Улс 莱索托王国

ЛЗУК Лифтийн Засвар Үйлчилгээний
Контор 电梯维修服务部

ЛКЗЭ Лениний Коммунист Залуучуу-
дын Эвлэл 列宁共产主义青年团[前苏
联]

ЛКН Ливаны Коммунист Нам 黎巴嫩共
产党

ЛКН Люксембургийн Коммунист Нам
卢森堡共产党

ЛНЯ Лейпцигийн Намрын Яармаг 莱比
锡(国际)秋季博览会

ЛОБ Лент Оруулах Байгууламж (电子
计算机) 纸带输入结构

ЛСДН Ливаны Социалист Дэвшилт
Нам 黎巴嫩社会进步党

ЛУМА Ливийн Үндэсний Мэдээлэх
Агентлаг 利比亚国家通讯社

ЛЭОС Либерал Эмэгтэйчүүдийн Оюу-
ны Сан 自由妇女知识库

ЛЭОФ Лаосын Эх Оронч Фронт 老挝爱
国战线

М

М Машин 汽车
М Маяг 样式, 型
м метр 米, 公尺
м² кв метр 平方米
м³ куб метр 立方米
М Миномёт 迫击炮
м минут 分
М Монгол 蒙古
М Мото 摩托化的
МАА Мал Аж Ахуй 畜牧业
МАА Монголын Ардын Арми 蒙古人民军
МААААУГ МАА - йн Арын Албыг Удирдах Газар 蒙古人民军后勤部
МАААТУГ МАА - йн Арын Талыг Удирдах Газар 蒙古人民军后勤部
МААГ Мал Аж Ахуйн Газар 畜牧业局
МААДБА Монголын Ардын Армийн Дуу Бүжгийн Ансамбль 蒙古人民军歌舞团
МААЖШ Монголын Ардын Армийн Жанжин Штаб 蒙古人民军总参谋部
МААЖШЯ МАА - йн Жанжин Штабын Яам 蒙古人民军总参谋部
МААМС Мал Аж Ахуйн Машинт Станц 畜牧业机械站
МААМС Мал Аж Ахуйн Мэрэгжлийн Сургууль 畜牧业技术学校
МААУГ МАА - йн Утасны Газар 蒙古人民军电话局
МААУТГ МАА - йн Улс Төрийн Газар 蒙古人民军政治部
МААХ Мал Аж Ахуйн Хүрээлэн 畜牧业研究所

МААЭШ Мал Аж Ахуйн Эрдэм Шинжилгээ 畜牧业科学
МААЭШХ Мал Аж Ахуйн Эрдэм шинжилгээний Хүрээлэн 畜牧业科学研究所
МАГАТЭ (орос) Международное Агентство по Атомной Энергий (Олон Улсын Атомын Эрчим Хүчний Агентлаг) 国际原子能机构[联合国]
МАГНН Монгол - Ардчилсан Германы Найрамдлын Нийгэмлэг (前)蒙古民主德国友好协会
МАЖНХ Монголын Ажилчны Нэгдсэн Холбоо 蒙古工人统一联盟
МАЖХ Монголын Ажилгүйчүүдийн Холбоо 蒙古失业者协会
МАЖЦ Монголын Ардын Журамт Цэрэг 蒙古人民义勇军 (蒙古人民军前身, 1921年2月9日组建)
МАН Маврикийн Ажилчны Нам 毛里求斯工人党
МАН Мавританийн Ардын Нам 毛里塔尼亚人民党
МАН Мальтын Ажилчны Нам 马耳他工人党
МАН (Монгол Адуу) Нийгэмлэг (蒙古马)协会
МАН Монголын Ангийн Нийгэмлэг 蒙古狩猎协会
МАН Монгол - Английн Нийгэмлэг 蒙英协会
МАН Монголын Анчдын Нийгэмлэг 蒙古猎人协会
МоАН Монголын Ардчилсан Нам 蒙古民主党

МАН Монголын Ардын Нам 蒙古人民党 (蒙古人民革命党前身)

МАНХ Монголын Ажилчны Нэгдсэн Холбоо 蒙古工人统一联合会

МАПУ (Ардын Нэгдмэл Үйл Ажиллагааны Хөдөлгөөн) 统一人民行动运动党[智利]

МАРЗ (орос) Москваский Авторемонтный Завод 莫斯科汽车修理厂

МАСМН Монголын Ардчилсан Сэргэн Мандлын Нам 蒙古民主复兴党

МАСН (МАСМН) Монголын Ардчилсан Сэргэн - мандлын Нам 蒙古民主复兴党

МАСНН Монгол - Ардчилсан Солонгосын Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙朝友好协会

МАТХ Монголын Авто Тээвэрчдийн Холбоо 蒙古汽车运输工人联合会

МАУАҮЭХ Монголын Аж Үйлдвэрийн Ажилчдын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 蒙古工业工人工会联合会

МАУЯ Монголын Аж Үйлдвэрийн Яам 蒙古工业部

МАХ Монголын Ардчилсан Холбоо 蒙古民主联盟

МАХ Монгол Ардын Хувьсгал 蒙古人民革命

МАХ Монголын Ахмадын Холбоо 蒙古老革命活动家联合会

МоАХ Монголын Ардчилсан Холбоо 蒙古民主联盟

МАХБ Монголын Аюулаас Хамгаалах Байгууллага 蒙古安全机构

МАХГХ Монголын Ахмадын Холбооны Гүйцэтгэх Хороо 蒙古老战士联合会执委会

МАХМ Монгол Ардын Хувьсгалын Музей 蒙古人民革命博物馆

МАХН Монгол Ардын Хувьсгалт Нам 蒙古人民革命党

МАХН - ын ТХ МАХН - ын Төв Хороо 蒙古人民革命党中央委员会

МАХНТХХЭГ Монгол Ардын Хувьсгалт Намын Төв Хорооны Хэрэг Эрхлэх Газар 蒙古人民革命党中央委员

会办公厅

МАХНТХУТТ Монгол Ардын Хувьсгалт Намын Төв Хорооны Улс Төрийн Товчоо 蒙古人民革命党中央委员会政治局

МАХЦ Монгол Ардын Хувьсгалт Цэрэг 蒙古人民革命军 (蒙古人民军的前身)

МАЦ Монголын Ардын Цэрэг 蒙古人民军

МАЦАТГ Монголын Ардын Цэргийн Ар Талын Газар 蒙古人民军后勤部

МАЦОГО МАЦ - ийн Офицерын Төв Ордон 蒙古人民军军官中心文化宫

МАЦТА МАЦ - ийн Төв Архив 蒙古人民军中心档案馆

МАЦУТХГ МАЦ - ийн Улс Төрийн Хүмүүжүүлэх Газар (МАЦ - ийн Улс Төр, Хүмүүжлийн Газар) 蒙古人民军政治教育部

МАЭХ Монголын Архитекторуудын Эвлэлийн Хороо 蒙古建筑工作者委员会

мб мегабайт (电子计算机) 兆字节

МБ Мото - Буудлага 摩托化步兵

МБАА Мод Боловсруулах Аж Ахуй 木材加工企业, 木材加工厂

МБАА Мод Бэлтгэлийн Аж Ахуй 木材采伐业; 伐木厂

МБАТ Монголын Бүх Ард Түмэн 全体蒙古人民

МББ Мото - Буудлагын Батальон 摩托化步兵营

МББ Мото - Буудлагын Бригад 摩托化步兵旅

МБГ Мөрдөн Байцаах Газар 侦察局

МБД Мото - Буудлагын Дивиз 摩托化步兵师

МБДС Монгол Бизнес Дээд Сургууль 蒙古商业学院

МБИС Монголын Багшийн Их Сургууль 蒙古师范大学

МБК Мал Бэлтгэлийн Комисс 牲畜采购委员会

МБК Мал Бэлтгэлийн Контор 牲畜采购局

МБК Мод Боловсруулах Комбинат 木材加工厂, 木材加工联合企业

МБН (Монгол Барилга) Нэгдэл 蒙古建

筑公司

- МБН** Монгол, Буриадын Нийгэмлэг
蒙古布里亚特协会 (1992 年成立)
- МБНН** Монгол - Болгарын Найрамд-
лын Нийгэмлэг 蒙保友好协会
- МБНН** Монголын Бүгд Найрамдах
Нам 蒙古共和党
- МБНХ** Монголын Багш Нарын Холбоо
蒙古教师联合会
- МБОХН** Монголын Байгаль Орчныг
Хамгаалах Нийгэмлэг 蒙古自然环境
保护协会
- МБОХХ** Монголын Байгаль Орчныг
Хамгаалах Холбоо 蒙古自然环境保护
联合会
- МБР** Мото - Буудлагын Рот 摩托化步
兵连
- МБС** (Монгол Бизнес) Сургууль 蒙古
商业学校
- МБС** Мото - Буудлагын Салаа 摩托化
步兵排
- МБСХ** Монголын Боддын Судлалын
Хүрээлэн 蒙古佛教研究所
- МБТБ** Мото - Буудлагын Танкийн
Батальон 摩托步兵坦克营
- МБТБР** Мото - Буудлагын Тусгай
Бригад 独立摩托化步兵旅
- МБТНХ** Мод Бэлтгэл, Тээврийн
Нэгдсэн Хэсэг 木材采伐运输队
- МБТС** Монголын Биеийн Тамирын
Спорт 蒙古体育运动
- МБТСТЗ** Монголын Биеийн Тамир
Спортын Төв Зөвлөл 蒙古体育运动中
央理事会
- МБТСЭ** Монголын Биеийн Тамир
Спортын Эвлэл 蒙古体育运动协会
- МБТСЭТЗ** МБТСЭ - ийн Төв Зөвлөл
蒙古体育运动协会中央理事会
- МБТХ** Мото - Буудлагын Тусгай Хо-
роо 独立摩托化步兵团
- МБУСХ** Монголын Бялдаржуулах
Урлаг Сонирхогчдын Холбоо 蒙古健
美艺术爱好者联合会
- МБУ** Мод Боловсруулах Үйлдвэр 木材
加工厂
- МБХ** Монголын Бөхийн Холбоо 蒙古摔
跤运动协会

МБХ Мото - Буудлагын Хороо 摩托化
步兵团**МБХ** Монголын Боксын Холбоо 蒙古拳
击联合会**МБЦ** Мал Бордох Цэг 牲畜饲养点**МБШТ** Монголын Бурхан Шашинтны
Төв 蒙古佛教教徒中心**МБЯБ** Мото - Буудлагын Явган Ба-
тальон 摩托化步兵营**МБЯХ** Мото - Буудлагын Явган Хо-
роо 摩托化步兵团**МВНН** Монгол - Вьетнамын Най-
рамдлын Нийгэмлэг 蒙越友好协会**МВННУБТЗ** Монгол - Вьетнамын
Найрамдлын Нийгэмлэгийн Улаан-
баатарын Төв Зөвлөл 蒙越友协乌兰巴
托(分会)中央理事会**мвт** мегаватт 兆瓦 (特)**мвт** милливатт 毫瓦 (特)**МВУ** Мароккийн Вант Улс 摩洛哥王国**МВХ** Монголын Волейболчдын Холбоо
蒙古排球协会**МГ** Манёврын Групп 机动小组**мг** миллиграмм 毫克**мггц** мегагерц 兆赫 (兹), 兆周**МГНН** Монгол - Германы Найрамд-
лын Нийгэмлэг 蒙德友好协会**МГТК** (Монгол Газрын Тос) Компани
蒙古石油公司**МГТП** (Монгол Газрын Тос) Пүүс 蒙
古石油公司**мгц** мегагерц 兆赫 (兹), 兆周**МГЯ** Монголын Геологийн Яам 蒙古地
质部**МГЯ** Монголын гэгээрлийн Яам 蒙古教
育部**МД** Моторчилсон Дивиз 摩托化 (步兵)
师**МД** Морьт Дивиз 骑兵师**МДБ** Мод Дамжуулах Бааз 木材转运站**МДБ** (Монгол Даатгал) Банк 蒙古保险
银行**МДБ** (порт.) Movimento Democratico
Brasileiro, MDB (Бразилийн Ард-
чилсан Хөдөлгөөн) 巴西民主运动**МДК** Монгол Даатгал Компани 蒙古保
险公司

МДСН Мароккийн Дэвшилт, Социализмын Нам 摩洛哥进步社会党

МДУАНН <Монгол Дахь Украины Анд Нөхөд> Нийгэмлэг 蒙古乌克兰之友协会

МДУМ Монголын Дүрслэх Урлагийн Музей 蒙古造型艺术博物馆

МДХ Монголын Дизайнеруудын Холбоо 蒙古工艺美术设计师联合会

МЕН (англ.) Middle East News 中东通讯社[埃及]

МЕНА(англ.) Middle East News Agency 中东通讯社[埃及]

МЕНЧЕТА 孟切塔通讯社[西班牙]

МЗ Материалын Зардал 材料经费

МЗБ Монголын Залуучуудын Байгууллага 蒙古青年组织

МЗБХ Монголын Залуучуудын Байгууллагын Хороо 蒙古青年组织委员会

МЗЗГХК Монгол - Зөвлөлтийн Засгийн Газрын Хоорондын Комисс (前) 蒙苏政府协调委员会

МЗЗГХКМХ Монгол - Зөвлөлтийн Засгийн Газрын Хоорондын Комиссын Монголын Хэсэг (前) 蒙苏政府协调委员会蒙古小组

МЗН Монгол - Зөвлөлтийн Нийгэмлэг (前) 蒙苏协会

МЗНН Монгол - Зөвлөлтийн Найрамдлын Нийгэмлэг (前) 蒙苏友好协会

МЗНН - ийн ТЗ МЗНН - ийн Төв Зөвлөл (前) 蒙苏友好协会中央理事会

МЗО Монголын Залуучууд Оюутан 蒙古青年学生

МЗОН Монголын Залуучууд Оюутны Наадам 蒙古青年学生那达慕

МЗӨМН Монгол - Зөвлөлтийн Өнгөт Металлын Нэгдэл (前) 蒙苏有色金属联合公司

МЗХ Мексикийн Залуучуудын Холбоо 墨西哥青年联盟

МЗХ Монголын Залуучуудын Холбоо 蒙古青年联合会

МЗХ Монголын Зохиолчдын Хороо 蒙古作家协会

МЗХГЭ Монгол Зөвлөлтийн Хамтар-

сан Геологийн Экспедиц (前) 蒙苏地质联合考察团

МоЗУХ Монголын Зурхайчдын Холбоо 蒙古占卜家联合会

МЗХТС Малын Зохиомол Хээлтүүлгийн төв Станц 牲畜人工授精总站

МЗХУ - д **СТХ** Монголоос ЗХУ - д Сургууль Төгсөгчдийн Холбоо (前) 蒙古留苏毕业生联合会

МЗҮХ Монголын Залуучуудын Үндэсний Холбоо 蒙古青年联盟

МЗЭ Монголын Зохиолчдын Эвлэл 蒙古作家协会

МЗЭХ Монголын Зохиолчдын Эвлэлийн Хороо 蒙古作家协会委员会

Ми = МИ - (орос) Миль 米 - (指米尔设计的直升飞机型号, 例如: Ми - 6, Ми - 8); 米尔设计的直升飞机

МИАТ Монголын Иргэний Агаарын Тээвэр 蒙古民航

МИГ - = **МиГ** (орос) Микоян и Гуревич 米格 (指米高扬和古列维奇设计的飞机型号, 例如: МИГ - 3, МИГ - 9); 米高扬和古列维奇设计的飞机

мин минут 分 (钟)

МИН Монголын Инженерийн Нийгэмлэг 蒙古工程师协会

МК Мандатын Комисс 资格审查委员会

ми микрон 微米

МКК Мах Консервын Комбинат 肉类罐头联合工厂

МКК Мебель Картоны Комбинат 木器家具纸板联合厂

МККМУ Мебель Картоны Комбинатын Мебелийн Үйлдвэр 木器纸板联合厂木器厂

МКН Малайн Коммунист Нам 马来亚共产党

МКН Мароккийн Коммунист Нам 摩洛哥共产党

МКН Мариникийн Коммунист Нам 马提尼克共产党

МКН Мексикийн Коммунист Нам 墨西哥共产党

МКНН Монгол Кампучийн Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙柬友好协会

МКНН Монгол - Кубын Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙古古巴友好协会

МКУ 《Монгол Кино》 Үйлдвэр (蒙古电影) 制片厂

мкф мекрофон 麦克风

МКХУТ Монгол Киноны Хөгжлийн Үндэсний Төв 蒙古国家电影发展中心

мл миллилитр 毫升

млрд миллиард 十亿, (10), 千兆

мм миллиметр 毫米

ММ Монголын мэдээ (蒙古消息) (报纸)

мм² кв миллиметр 平方毫米

мм³ куб миллиметр 立方毫米

ММЗ (орос) Московский Механический Завод 莫斯科机械厂

ММЗ (орос) Московский Мотоциклетный Завод 莫斯科摩托车厂

ММИС Монголын Мэдлэгийн Их Сургууль 蒙古知识大学

ММК 《Монгол Марк》 Компани (蒙古邮票) 公司

ММК (Монгол Медалл) Концерн (蒙古金属) 康采恩

МММ Манай Маргаашийн Мастер 我们未来的行家

ММН Монголын Мусульманы Нийгэмлэг 蒙古穆斯林协会

ММСГ Монголын Мэдээ Сонины Газар (蒙古消息报) 社

ММСХ Монголын Марк Сонирхогчдын Холбоо 蒙古集邮爱好者联合会

ММТ Монгол Менежмент Төв 蒙古生产管理中心

ММТНН Монголын Малчин Тариачны Нэгдмэл Нам 蒙古农牧民统一党

ММТХ Монголын Малчин Тариачны Холбоо 蒙古农牧民联合会

ММЭЗБТ Мебель Модон Эдлэлийн Зохион Бүтээх Төв 木家具制造中心

ММЭХ Монголын Мал Эмнэлгийн Холбоо 蒙古兽医联合会 (1990年12月5日成立)

МНН Монголын Ногоон Нам 蒙古绿党

МНН Монголын Нэгдсэн Нам 蒙古统一党

МНН (Монгол Нохой) Нийгэмлэг (蒙古犬) 协会

МНСН Мексикийн Нэгдсэн Социалист Нам 墨西哥统一社会党

МНТ (Монголын Нууц Товчоо) (蒙古秘史)

МНУ Мексикийн Нэгдсэн Улс 墨西哥合众国

МоАХ Монголын Ардчилсан Холбоо 蒙古民主联盟

МОКС (орос) Монгольское Общество Культурной Связис Советским Союзом, МОКС, МХУ - тай Соёлоор Харилцах Монголын Нийгэмлэг 前蒙苏文化协会

МОМЭИС Монгол Мэдлэгийн Их Сургууль 蒙古知识大学

МОНК (орос) Монгольская Комиссия (前苏联科学院) 蒙古委员会

МОНН Монгол Оросын Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙俄友好协会

МОНТА (орос) Монгольское Телеграфное Агентство 蒙古通讯社

МОНХ Монгол Ойчдын Нэгдсэн Холбоо 蒙古林业工作者同盟 (1992年成立)

МОНЦА Монголын Цахилгаан 蒙古电讯

МОЦАМЭ Монголын Цахилгаан Мэдээ 蒙古通讯社 (蒙通社)

МӨӨ Монголын Оюутны Өдөр 蒙古大学生生日

МОСХ Монголын Оюутны Спортын Холбоо 蒙古大学生体育运动联合会

МОТ (орос) Международная Организация Труда 国际劳工组织 (联合国)

МОХ Монголын Ойчдын Холбоо 蒙古林业工作者联合会

МОХ Монголын Орчуулагчдын Холбоо 蒙古翻译工作者联合会

МОХ Монголын Оюутны Холбоо 蒙古大学生联合会

МОХБНХ Монголын Орос Хэлний Багш Нарын Холбоо 蒙古俄语教师联合会

МОХБНХЗ Монголын Орос Хэлний Багш Нарын Холбооны Зөвлөл 蒙古俄语教师联合会理事会

МОХДТ (Монголын Оюуны Хөгжил Дэвшил) Төв 蒙古智力发展进步中心

МОХХ Монголын Оюутны Холбооны Хороо 蒙古大学生联合会委员会

МӨЭ Монголын Орчуулагчдын Эвлэл
蒙古翻译工作者协会

мө мөнгө 蒙古

МӨК Монголын Өмгөөлөгчдийн Кол-
леги 蒙古律师协会

мөн мөнгө 蒙古

МӨХ Монголын Өмгөөлөгчдийн Хол-
боо 蒙古律师协会

МӨХТЗ МӨХ - ны Төв Зөвлөл 蒙古律
师协会中央理事会

МПБ Монголын Парламентын Бүлгэм
蒙古议员团

МПБ Монголын Пионерын Байгуулла-
га 蒙古少年先锋队组织

МПЛА (фран.) Mouvement Populaire
pour la Liberation de l' Angola,
MPLA, Анголыг Чөлөөлөхийн Төлөө
Ардын Хөдөлгөөн 安哥拉人民解放运
动

МПЛА - ХН Анголыг Чөлөөлөхийн
Төлөө Ардын Хөдөлгөөн Хөдөлмө-
рийн Нам 安哥拉人民解放运动 - 劳动
党

МПНН Монгол - Польшийн Най-
рамдлын Нийгэмлэг 蒙波友好协会

МПСТО Монголын Пионер Сурагчдын
Төв Ордон 蒙古中央少年宫

МРТЗ Монголын Пионерийн Төв
Зөвлөл 蒙古少年先锋队中央理事会

мр (орос) миллирентген 毫伦琴

МРД Мото Ракетын Дивизион 机动火
箭营

МРНН Монгол - Румын Найрамдлын
Нийгэмлэг 蒙罗友好协会

МРНХ Мэдээллийн Рибонуклейн Хү-
чил 感应核糖核酸 (生)

МРСХ Монголын Радио Спортын Хол-
боо 蒙古无线电运动联合会

МРТУХ Мэдээлэх Радио Телевизийн
Улсын Хороо 国家新闻、广播、电视委员
会

мр/ц миллирентген/цаг 毫伦琴/小时

МС (Монголын спорт) (蒙古体育报)

м/с метр/секунд 米/秒

МС (орос) Масло Смазочное 润滑油

м/сек (орос) метр в секунду 米/秒

МСК Марк Сонирхогчдын Клуб 集邮爱

好者俱乐部

МСДН Монголын Социал Демократ
Нам 蒙古社会民主党

МСМН Монголын Сэргэн Мандлын
Нам 蒙古复兴党

МСН Мексикийн Социалист Нам 墨西
哥社会党

МСНН Монгол - Солонгосын Най-
рамдлын Нийгэмлэг 蒙朝友好协会

МСТ Монгол Судлалын Төв 蒙古学研
究中心

МСОП (орос) Международный Союз
по Охране Природы, МСОП (Бай-
галийг Хамгаалах Олон Улсын Хол-
боо) 国际自然保护联合会

МСХ Монголын Скаутын Холбоо 蒙古
童子军联合会 (1992 年成立)

МСХ Монголын Социологчдын Холбоо
蒙古社会学工作者协会

МСХ Монголын Сэтгүүлчдийн Холбоо
蒙古新闻工作者协会

МСХХ Монголын Сэтгүүлчдийн Хол-
бооны Хороо 蒙古新闻工作者协会委员
会

МСЯ Монголын Сангийн Яам 蒙古财政
部

МСЯ Монголын Соёлын Яам 蒙古文化
部

МТ Монгол Телевиз 蒙古电视台

МТ Мал Тууварчид 牲畜赶运牧工

МТ Монголын Тээвэр 蒙古运输

МТ Морин Тэрэг 马车

МТБ Материал Техникийн Бааз 物质技
术基础

МТДИН Монголын Тахир Дутуу Ир-
гэний Нийгэмлэг 蒙古残疾人协会

МТИ (унга.) Magyar Tavisati Iroda,
MTI 匈牙利通讯社(匈通社)

МТНН Монгол, Тажикийн Найрамд-
лын Нийгэмлэг 蒙古塔吉克友好协会

МТС Машин Тракторын Станц 汽车拖
拉机站

МТНН Монголын Тусгаар Тогтнолын
Нам 蒙古独立党

МТХ Малчин Тариачны Холбоо 农牧民
联合会

МТХБ Материал Техникийн Хангам-

- жийн Бааз 物资技术供应站
- МТХГ** Материал Техникийн Хангамжийн Газар 物资技术供应局
- МТХУГ** Материал Техникийн Хангамжийн Удирдах Газар 材料和技术设备供应管理局
- МТХУХ** Материал Техникийн Хангамжийн Улсын Хороо 国家材料技术装备供应委员会
- МТХХНАААҮААТХ** Монголын Тэвэр, Холбоо, Худалдаа, Нийтийн Аж Ахуй, Ахуй Үйлчилгээний Ажилчин Ажилтны Төв Хороо 蒙古运输、邮电、商业、公共福利服务职工总会
- МУ** Монгол Улс 蒙古国
- МУ** (Монгол Улс) (蒙古) (杂志)
- МУАХ** Монголын Урлагийн Ажилтны Холбоо 蒙古艺术工作者联合会
- МУАХХ** Монголын Урлагийн Ажилтны Холбооны Хороо 蒙古艺术工作者联合会委员会
- МУБОХУХ** Монгол Улсын Байгаль, Орчны Хяналтын Улсын Хороо 蒙古国家自然环境监督委员会
- МУГ** Музей Удирдах Газар 博物馆管理局
- МУЗН** Монголын Улаан Загалмайн Нийгэмлэг 蒙古红十字协会
- МУЗНГХ МУЗН** -ийн Гүйцэтгэх Хороо 蒙古红十字协会执行委员会
- МУЗФХ** Монголын Утга Зохиолын Фондын Хороо 蒙古文学作品基金会
- МУЗЭК** Монгол Улсын Зуд Эсэргүүцэх Комисс 蒙古国家抗灾委员会
- МУИС** Монгол Улсын Их Сургууль 蒙古国立大学
- МУНН** Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам 蒙古传统统一党
- МУНН** Монгол - Унгарын Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙匈友好协会
- МУТСХЗ** Монгол Улсын Төрийн Соёрхол Хүртээх Зөвлөл 蒙古国家奖赏颁发委员会
- МУСР** (Монгол Улс) Сэтгүүлийн Редакци (蒙古)杂志编辑部
- МУАБЗ** Монгол Улсын Үндэсний Аюулгүй Байдлын Зөвлөл 蒙古国家
- 安全委员会
- МУУИС** Монгол Улсын Үндэсний Их Сургууль 蒙古国立大学
- МУУИС** Монгол Урлагийн Үндэсний Их Сургууль 蒙古国家艺术大学
- МУУХЦ** Монгол Улсын Үндсэн Хуулийн Цэц 蒙古宪法监督委员会 (九人委员会)
- МУФ** Монгол Улсын Филармони 国家音乐馆
- МУХ** Морь Уралдааны Холбоо 赛马协会
- МУХАУГ** Монгол Улсын Хорих Ангидыг Удирдах Газар 蒙古监狱管理局
- МУХХБ** Монгол Улсын Худалдаа, Хөгжлийн Банк 蒙古国家商业发展银行
- МУХЯТЭ** Монгол Улсыг Хамгаалах Явдалд Туслах Эвлэл 蒙古国防支援协会
- МУЦ** Монгол Улсын Цирк 蒙古杂技团
- МУЭ** Монголын Урчуудын Эвлэл 蒙古美术家协会
- МУЭХ** Монголын Урчуудын Эвлэлийн Хороо 蒙古美术家协会委员会
- МУАН** Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам 蒙古国家民主党
- МУАСН** Монголын Үндэсний Ардын Социалист Нам 蒙古民族人民社会主义党
- МУБ** Монгол Үндэсний Банк 蒙古国家银行
- МУБТДС** Монгол Үндэсний Биеийн Тамирын Дээд Сургууль 蒙古国家体育学院
- МУДН** Монгол Үндэсний Дэвшилтийн Нам 蒙古民族进步党
- МУОХ** Монголын Үндэсний Олимпийн Хороо 蒙古奥林匹克委员会
- МУП** Монгол Үндэсний Парк 蒙古国家公园
- МУСАХ** Монгол Үндэсний Соёл, Амралтын Хүрээлэн 蒙古国家文化休闲园
- МУСХ** Монголын Үндэсний Сурын Холбоо 蒙古国家射箭联合会
- МУҮХХ** Монгол Үйлдвэрлэл Үйлчил-

гээний Хоршоодын Холбоо 蒙古生产
服务合作社联合会
МУХ Монголын Үндэсний Хороо 蒙古
民族委员会
МУХБ Монголын Үйлдвэрлэлийн Хор-
шооллын Бирж 蒙古生产合作社交易所
МУХИ Монголын Үндэсний Хэлний
Институт 蒙古蒙古语研究院
МУХТЗ Монгол Үйлдвэрийн Хор-
шооллын Төв Зөвлөл 蒙古工业生产合
作社中央理事会
МУЧЗХ Монголын Үндэсний Чөлөөт
Зохиолчдын Хороо 蒙古民族自由作家
协会
МУЧӨФ Мозамбикийн Үндэсний Чөлөө-
лөх Фронт 莫桑比克(民族)解放阵线
МУЭ Монголын Үйлдвэрчний Эвлэл
蒙古工会
МУЭНН Монголын Үндэсний Эв Нэгд-
лийн Нам 蒙古民主团结党
МУЭСР Монголын Үйлдвэрчний Эв-
лэл Сэтгүүлийн Редакци (蒙古工会)
杂志编辑部
МУЭСТО Монголын Үйлдвэрчний Эв-
лэлийн Соёлын төв Ордон 蒙古工会中
央文化宫
МУЭСТО Монголын Үйлдвэрчний Эв-
лэлийн Спортын Тэмцээний Ордон
蒙古工会体育比赛馆
МУЭТЗ Монголын Үйлдвэрчний Эв-
лэлүүдийн Төв Зөвлөл 蒙古工会中央
理事会
МУЭТЗХХХХ Монголын Үйлдвэрч-
ний Эвлэлийн Төв Зөвлөлийн Хө-
дөлмөр Хамгаалал Хуулийн Хэлтэс
蒙古工会中央理事会劳动保护法律处
МУЭХ Монголын Үйлдвэрчний Эвлэ-
лийн Хороо 蒙古工会联合会
МУЭХ Мозамбикийн Үндэсний Эсэр-
гүүцлийн Хөдөлгөөн 莫桑比克全国抵
抗运动
МФН Монгол, Францын Нийгэмлэг 蒙
法协会
МФХ Монголын Философичдын Хол-
боо 蒙古哲学工作者联合会
МХ Морьт Хороо 骑兵团
МХААБ Монголын Хөдөө Аж Ахуйн

Бирж 蒙古农牧业交易所, 蒙古农牧市场
МХААХҮХ Монголын Хөдөө Аж
Ахуйн Хоршоологчдын Үндэсний
Холбоо 蒙古国家农牧业合作社社员联合
会(其前身为:农牧业合作社联合会)
МХААЭХ Монголын Хувиараа Аж
Ахуй Эрхлэгчдийн Холбоо 蒙古个体
经营者协会
МХААЯ Монголын Хөдөө Аж ахуйн
Яам 蒙古农牧业部
МХАУТ Монголын Худалдаа - Аж
Үйлдвэрийн Танхим 蒙古工商联会
МХБ Монголын Хөрөнгийн бирж 蒙古
证券交易所
МХБ Монгол Хоршоо Банк 蒙古合作社
银行
МХБ Монголын Худалдааны Банк 蒙
古商业银行
МХБ Монголын Хүүхдийн Байгуул-
лага 蒙古少儿组织
МХБТЗ МХБ - ын Төв Зөвлөл 蒙古少
儿组织中央理事会
МХЗ Мод Хөрөөдөх Завод 锯木厂
МХЗХ Монголын Хөгжмийн Зохиолч-
дын Холбоо 蒙古作曲家联合会
МХЗЭ Монголын Хөгжмийн Зохиолч-
дын Эвлэл 蒙古作曲家协会
МХЗЭ Монголын Хувьсгалт Залуу-
чуудын Эвлэл 蒙古革命青年团
МХЗЭ - ийн ТХ МХЗЭ - ийн Төв Хо-
роо 蒙古革命青年团中央委员会
МХЗЭХ Монголын Хөгжмийн Зо-
хиолчдын Эвлэлийн Хороо 蒙古作曲
家协会委员会
МХМН Мадагаскрын Хувьсгалын
Манлай Нам 马达加斯加革命先锋党
МХН Мексикийн Хөдөлмөрчдийн Нам
墨西哥劳动党
МХН Монголын Хөрөнгөтний Нам 蒙
古资本家党
МХНН Монгол - Хятадын Найрамд-
лын Нийгэмлэг 蒙中友好协会
МХО Монголын Хүүхдийн Ордон 蒙古
少年宫
МХӨНН Монголын Хувийн Өмчитний
Нэгдсэн Нам 蒙古私有者统一党
МХТАЗХ Монголын Хувьсгалын

Тэмцлийн Ахмад Зүтгэлтний Хороо
 蒙古革命斗争老活动家委员会

МХТК (Монгол Худалдааны Техник)
 Компани (蒙古贸易技术)公司

МХТФК Монголын Хүүхдийн Төлөө
 Фондын Төв Комисс 蒙古儿童福利基
 金中央委员会

МХТҮГ Монголын Хүүхдийн Төлөө
 Үйлсийн Төв 蒙古国家儿童事业中心

МХУБХ Монголын Хүүхдийн Уран
 Бүтээлчдийн Холбоо 蒙古儿童文艺工
 作者联合会

МХУЗХ Монголын Хувьстгалын Уран
 Зохиолчдын Холбоо 蒙古革命作家联
 合会

МХҮЭХ Монголын Хувийн Үйлдвэр
 рийн Эздийн Холбоо 蒙古私营业主联
 合会

МХХ Монголын Хуульчдын Холбоо 蒙
 古法律工作者联合会

МХХ Монгол Хүнсчидийн Холбоо 蒙古
 食品工人联合会

МХХК Монголын Харилцаа Холбооны
 Компани 蒙古电信公司

МХЭ Монголын Холбоочны Эвлэл 蒙古
 邮电职工协会

МХЭАХН Монголын Хэрэглэгчдийн
 Эрх Ашгийг Хамгаалах Нийгэмлэг
 蒙古保护消费者权益协会

МХЭНН Монголын хүүхдийн Эмч
 Нарын Нийгэмлэг 蒙古儿科医生协会

МЦ Морьт Цэрэг 骑兵

МЦМ Монгол Цэргийн Музей 蒙古军
 事博物馆

МЦК Марк Цуглуулагчдын Клуб 集邮
 爱好者俱乐部

МЦХК Монголын Цахилгаан Холбоо-
 ны Компани 蒙古电信公司

МЧАСЭ Монголын Чөлөөт Ардчилсан
 Сэтгүүлчдийн Эвлэл 蒙古自由民主新
 闻工作者协会

МЧАСЭГТ МЧАСЭ - ийн Гүйцэтгэх
 Төв 蒙古自由民主新闻工作者执行总部

МЧБХ Монголын Чөлөөт Бөхийн Хол-
 боо 蒙古自由摔跤协会

МЧНН Монгол - Чехословакийн Най-
 рамдлын Нийгэмлэг (前)蒙捷友好协

会

МЧТ Монголын Чөлөөт Телевиз 蒙古自
 由电视台

МЧТЭ Монголын Чөлөөт Түүхчдийн
 Эвлэл 蒙古自由历史学者协会

МЧҮЭНХ Монголын Чөлөөт Үйлд-
 вэрчний Эвлэлийн Нэгэдсэн Холбоо
 蒙古自由工会统一联合会

МЧХН Монголын Чөлөөт Хөдөлмөр-
 рийн Нам 蒙古自由劳动党

МЧФ Мозамбикийн Чөлөөлөх Фронт
 莫桑比克解放阵线

МШАН Монголын Шашинтны Ард-
 чилсан Нам 蒙古教徒民主党

МШСН Монголын Шинийг Санаач-
 лагчдын Нийгэмлэг 蒙古革新者协会

МШСНЗ Монголын Шинийг Санаач-
 лагчдын Нийгэмлэгийн Зөвлөл 蒙古
 革新者协会理事会

МШУАХ Монголын Шинжлэх Ухаа-
 ны Ажилтны Холбоо 蒙古科学工作者
 联合会

МШУХ Монголын Шинэ Урлагийн
 Холбоо 蒙古新文艺联合会

МШХ Монголын Шатарчдын Холбоо
 蒙古象棋协会

МЭ Малын Эмч 兽医

МЭ Монголын Эмэгтэйчүүд (蒙古妇女)
 (杂志)

МЭ Монгол Эрт 蒙古古代

МЭБ Монголын Эмэгтэйчүүдийн Бай-
 гууллага 蒙古妇女组织

МЭБТ (Монгол Эрчим Барилга) Трест
 (蒙古动力建筑)托拉斯

МЭГ Мал Эмнэлгийн Газар 兽医站

МЭДН Монголын Эрдэм Дэлгэрүүлэх
 Нийгэмлэг 蒙古科学知识普及协会

МЭИН Монгол Эм Импэкс Нэгдэл 蒙古
 药品进出口公司

МЭМДХ Монголын Эрүүл Мэндийг
 Дээдлэгчдийн Холбоо 蒙古保健爱好者
 联合会

МЭН Монгол Энэтхэг Нийгэмлэг 蒙印
 协会

МЭН Монголын Эрдэм Нийгэмлэг 蒙古
 知识协会

М.Э.Ө Манай Эртний Өмнөх 公元前

МЭОНФ Монголын Эх Оронч Нэгдлийн Фронт 蒙古爱国统一战线
МЭСР Монголын Эмэгтэйчүүд Сэтгүүлийн Редакци 《蒙古妇女》杂志编辑部
МЭСТ Монгол Эмнэлэг Сувиллын Төв 蒙古疗养中心
МЭТНБХ Монголын Энх Тайван Найрамдлын Байгууллагын Холбоо 蒙古和平与友好组织联合会
МЭТХХ Монголын Энх Тайвныг Хамгаалах Хороо 蒙古保卫和平委员会
МЭХ Мал Эмнэлгийн Хүрээлэн 兽医研究所
МЭХ Монголын Эмэгтэйчүүдийн Хороо 蒙古妇女委员会
МЭХСТ Монголын Эспиранто Хэл

Судлалын Төв 蒙古世界语研究中心
МЭХТЗ Монголын Эмэгтэйчүүдийн Холбооны Төв Зөвлөл 蒙古妇女联合会中央理事会
МЭХХ Монголын Эд Хэрэглэгчдийн Хоршоолол 蒙古消费者合作社
МЭХХТХ МЭХХ -ын Төв Холбоо 蒙古消费者合作社中央联合会
МЭШ Монгол Эрдэм Шинжилгээ 蒙古科学技术研究
МЮНН Монгол - Югославын Найрамдлын Нийгэмлэг 蒙南友好协会
мян мянга 千
МЯЦД Моторчилсон Явган Цэргийн Дивизион 摩托化步兵营
МЯН Монгол Японы Нийгэмлэг 蒙日协会

Н

н номер 号, 编号

НА Намын Амьдрал 《党的生活》(杂志)
НАА Нийтийн Аж Ахуйн 公共事业
НААТБ Нийгмийн Аж Ахуйн Техник Туслалцааны Барилга 公共事业技术援助建筑
НААТБУЕГ Нийтийн Аж Ахуйн Техник Туслалцааны Барилга Угсралтын Ерөнхий Газар 公共事业技术援助建筑安装总局
НААТБУЕГ Нийтийн Аж Ахуйн Техник Туслалцааны Барилгын Удирдах Ерөнхий Газар 公共事业技术援助建筑管理总局
НААҮ Нийгмийн Аж Ахуйн Үйлчилгээ 公共服务行业
НААҮК Нийгмийн Аж Ахуйн Үйл-

чилгээний Комбинат 公共服务行业联合企业

НААҮТМС Нийтийн Аж Ахуйн Үйлчилгээний Техник Мэрэгжлийн Сургууль 公共服务行业职业技术学校
НААҮУГ Нийтийн Аж Ахуйн Үйлчилгээг Удирдах Газар 公共服务行业管理局
НААҮЯ Нийтийн Аж Ахуй, Үйлчилгээний Яам 公共事业服务部
НАБ (англ.) News Agency of Burma 缅甸通讯社
НАБТ Нийгмийн Ахуйн Барилга Трест 民用建筑托拉斯
НАБТХ Нийгмийн Ахуйн Барилга Трестийн Хороо 民用建筑托拉斯委员会
НАМА Нармай Африкийн Мэдээллийн Агентлаг 泛非新闻社

НАН Норвегийн Ажилчны Нам 挪威工人党

НАН Нийслэлийн Автобусын Комбинат 首都公共交通公司, 首都公交公司

НАС (Намын Амьдрал) Сэтгүүл (党的生活)杂志

НАСА (англ.) National Aeronautics and Space Administration, NASA (Агаарын Нислэг, Сансрын Уудмыг Шинжлэн Судлах Үндэсний Газар) 国家航空和宇宙航行局[美国]

НАСР Намын Амьдрал Сэтгүүлийн Редакци (党的生活)杂志编辑部

НАСХ Найрамдалт Армиудын Спортын Хороо 友军体育运动委员会

НАТО (англ.) North Atlantic Treaty Organization, NATO (Умард Атлантын Гэрээний Байгууллага) 北大西洋公约组织

НАХ Намын Ажлын Хэлтэс 党务部(处)

НАХ Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах公安, 社会治安

НАХБ Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Байгууллага 公安机关

НАХБУА Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Байгууллагын Улсын Архив 国家公安机关档案室

НАХХ Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Хэлтэс 公安处

НАХЯ Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Яам 公安部

НАХЯ - ны ЦДС Нийгмийг Аюулаас Хамгаалах Яамны Цэргийн Дээд Сургууль 公安部军事学院

НАШБ Намын Анхан Шатны Байгууллага 党的基层组织

НБ Нефть Бааз 石油供应站, 汽油供应站

НБ Нийт Бүтээгдэхүүн 总产量, 总产值

НБД Нарийн Бичгийн Дарга 书记; 秘书长; 秘书

НБНГУ Нэгдсэн Бүгд Найрамдах Гвiana Улс 圭亚那合作共和国

НБХ Намын Байгууллагын Хэлтэс 党的行政机构部(处)

НВУ Нидерландын Вант Улс 荷兰王国

НВУ Норвегийн Вант Улс 挪威王国

НГ (Ням Гариг) (星期六) 报

НГЁО Нийслэлийн Гэрлэх Ёслолын Ордон 首都婚礼官

НДС Намын Дээд Сургууль 高级党校

НДС Нэхмэлийн Дээд Сургууль 纺织学院

НДҮ Нэгдлийн Дундын Үйлдвэр (合作) 社办厂

НДХ Нийгмийн Даатгалын Хэлтэс 社会保险部(处)

НДЭЗХАБХ Номхон Далайн Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагааны Бага Хурал 太平洋经济合作会议

нем (орос) немецкий 德意志的; 德国(人)的

НЕАТО (англ.) North - East Asia Treaty Organization, NEATO 东北亚条约组织

НЖДС Найман Жилийн Дунд Сургууль 八年制中学

НЗБХ Нийгэмлэг Зохион Байгуулах Хороо 协会组建委员会

НЗГ Нэгдсэн Засварын Газар 综合修理厂

НЗСГ Найрамдлын Зам Сонины Газар (友谊之路报)社

НЗХЦЗ Нэгдсэн Зэвсэгт Хүчний Цэргийн Зөвлөл 联合武装部队军事委员会 [华约缔约国]

НИК Нефт Импорт Компани 石油进口公司

НИК (Нефть Импорт) Концерн (石油进口)康采恩

НИХН Нефть Импорт Хангамжийн Нэгтгэл 石油进口供应集团

НК Ногооны Комбинат 蔬菜公司

НКН Норвегийн Коммунист Нам 挪威共产党

НКН Нидерландын Коммунист Нам 荷兰共产党

НН Ногоон Нам 绿党

НН Нэгдсэн Нам 统一党

ННС Нийтийн Номын Сан 公共图书馆

ННУ Наалайхын Нүүрсний Уурхай 纳莱哈煤矿

НО Нисэх Отряд 飞行大队

НОАТБ Нисэх Отрядын Агаарын Техникийн Бааз 飞行大队航空技术(保障

ст)

- НОБДШОГ** Нисэх Онгоцны Буудлын Диспетчерийн Шатахуун Олгох Газар 机场调度加油站
- НОРАД** (англ.) North American Air Defense Command, NORAD (Хойт Америкийн Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Штаб) 北美防空(联合)司令部[美国和加拿大]
- НОТБ** Нисэх Онгоцны Төв Буудал 中央飞机场
- нр** номер 号, 号码; 编号
- НСН** Никарагуагийн Социалист Нам 尼加拉瓜社会党
- НСН** Нэгдсэн Социалист Нам 统一社会党
- НСТК** Нисэх Спортын Төв Клуб 航空运动中央俱乐部
- НСТЭМ** Нэгдсэн Системийн Тооцоолох Электрон Машин 统一系列电子计算机
- НСҮЧФ** Никарагуагийн Сандиногийн Үндэсний Чөлөөлөх Фронт 尼加拉瓜 - 桑地诺民族解放阵线
- НТАА** Нэгдсэн Туслах Аж Ахуй 综合副业畜禽场
- НТИ** Намын Түүхийн Институт 党史研究所
- НТХ** Намын Төв Хороо 党中央
- НТХ - ны УТГ НТХ - ны Улс Төрийн Газар** 党中央政治局
- НТШБК** Намын Төв Шалган Байцаах Комисс 党中央检查委员会
- НУА** Нийгмийн Ухааны Академи 社会科学学院
- НУИ** Нийгмийн Ухааны Институт 社会科学研究所
- НУМОУС** Нийгмийн Ухааны Мэдээлэлийн Олон Улсын Систем 国际社会学信息体系
- НУУ** Ноос Угаах Үйлдвэр 洗衣厂
- НҮБ** Нэгдсэн Үндэсний Байгууллага 联合国
- НҮБАЗ** НҮБ - ын Асрамжийн Зөвлөл 联合国善后救济总署
- НҮБАЗ** НҮБ - ын Аюулгүйн Зөвлөл 联合国安全理事会
- НҮББНСБ** НҮБ - ын Боловсрол, Нийгэм Соёлын Байгууллага 联合国

教育及社会文化组织

- НҮБ - ыг ДМН НҮБ - ыг Дэмжих** Монголын Нийгэмлэг 蒙古支援联合国协会
- НҮБЕА** НҮБ - ын Ерөнхий Ассамблей 联合国大会
- НҮБНЭЗЗ** НҮБ - ын Нийгэм - Эдийн Засгийн Зөвлөл 联合国经济社会理事会
- НҮБХФ** НҮБ - ын Хүүхдийн фонд 联合国儿童基金会
- НҮН** Ноосны Үйлдвэрийн Нэгдэл 毛纺织工业公司
- НҮН** Нүүрсний Үйлдвэрийн Нэгдэл 煤炭工业公司
- НХ** Нийтийн Халтас 公共事务处
- НХ** Нэгдлийн Холбоо 合作社联合会
- НХАБНУ** Ногоон Хушууны Арлуудын Бүгд Найрамдах Улс 佛得角共和国
- НХБТК** Намын Хянан Байцаах Төв Комисс 党中央检查委员会
- НХГ** Нефть Хангамжийн Газар 石油供应局
- НХДЗ** Нэгдлийн Холбооны Дээд Зөвлөл (农牧业) 合作社联合会最高理事会
- НХЛ** Хойт Америкийн Үндэсний Хоккей Холбоо 北美国家曲棍球联合会
- НХС** Нэвтрүүлэн Хянах Станц 边境检查站
- НХТ** Нийтийн Хоолны Трест 公共饮食托拉斯, 公共饮食公司
- НХТБ** Нефть Хангамжийн Төв Бааз 石油供应总站
- НХУГ** Нийтийн Хоолны Удирдах Газар 公共饮食管理局
- НХШ** Намын Хянан Шалгах 党的监察
- НХШ** Нийтийн Хянан Шалгах 人民监察, 群众检察
- НХШК** Намын Хянан Шалгах Комисс 党的检察委员会
- НХШТК** Намын Хянан Шалгах Төв Комисс 党中央检察委员会
- НХШХ** Намын Хянан Шалгах Хороо 党的检察委员会
- НЦБ** Нормативт Цэвэр Бүтээгдэхүүн 标准产品
- НЦУТ** Нийслэлийн Цаг Уурын Төв 首都气象中心

НШГХЭГ Нүүлгэн Шилжүүлэх Госпиталийн Хэрэг Эрхлэх Газар 流动医院事务管理局

НЭГТЭСХ Нам Эвлэлийн Гишүүдийн Тайлан Сонгуулийн Хурал 党团员总结选举会议

НЭЗБ Нийгэм Эдийн Засгийн Бодлого 社会经济政策

НЭЗХ Нийгэм Эдийн Засгийн Хөгжил

社会经济发展

НЭМТ Нийгмийн Эрүүл Мэдийн Төв 社会保健中心

НЭХГУУТМДС Налайхын Эрчим Хүч, Геологи, Уул Уурхайн Техник Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 纳莱哈动力、地质、矿山职业技术学院

нябо нягтлан бодогч 会计

О

о офицер 军官, 参谋

ОААА Ой, Агнуурын Аж Ахуй 森林狩猎场

ОАГ (орос) Организация Американских Государств, ОАГ (Америкийн Улсуудын Байгууллага) 美洲国家组织

ОАПЕК (англ.) Organization of Arab Petroleum Exporting Countries, ОАРЕС (Нефть Гадаадад Гаргадаг Арабын Орнуудын Байгууллага) 阿拉伯石油输出国组织

ОАСДН Оросын Ажилчны Социал - Демократ Нам 俄国社会民主工党

ОАНХ Офицер Ахлагч Нарын Хурал 军官准尉代表大会

ОВ Оросын Винтов 苏式步枪

ОГЦ Оёдлын Гүйцэтгэх Цех 缝纫车间

ОЗУ (орос) Оперативное Запоминающее Устройство (в Электронных Вычислительных Машинах) (Нэрлэгддэг Ажиллагаа Санах Төхөөрөмж) (电子计算机) 运算存储器, 操作存储器

ОИР (фран.) Organisation Internationale de Radiodiffusion, OIR (Олон Улсын Радиогийн Байгууллага) 国际广

播组织

ОИРТ (фран.) Organisation Internationale de Radiodiffusion, et Television, OIRT (Олон Улсын Радио, Телевизийн Байгууллага) 国际广播和电视组织

ок. октябрь 十月革命

ОКАМ (фран.) Organisation Communio Africaine et Malgache, ОСАМ (Африк Маргашийн Ерөнхий Байгууллага) 非洲 - 马尔加什共同组织

ОКАН Оросын Коммунист Ажилчны Нам 俄罗斯共产主义工人党

ОК(б)Н Оросын Коммунист (большевик) Нам 俄罗斯(布尔什维克)共产党

ОКЗЭ Оросын Коммунист Залуучуудын Эвлэл 俄罗斯共产主义青年团

ОКО Оюутан Кондукторын Отряд 大学生乘务员劳动队

ОМ Ой Мод 森林

ОМ Орос Машин 俄罗斯汽车

ОМАУЯ Ой, Модны Аж Үйлдвэрийн Яам 森林和木材工业部

ОМГО Оюутан Механикжуулагчдын Гавшгай Отряд 大学生机械操作手突击

队

- ОМДК** Офицер Мэрэгжил Дээшлүүлэх Курс 军官技术培训班
- ОМДТ** Офицрийн Мэрэгжлийг Дээшлүүлэх Төв 军官技术培训中心
- ОМО** Оюутан Механикжуулагчдын Отряд 大学生机械操作手劳动队
- ОМУЭХ** Ой Модны Үйлдвэр Эрхлэгчдийн Холбоо 林业工作者联合会
- ОНБ** Олон Нийтийн Байгууллага 群众团体(组织)
- ОНЗ** Олон Нийтийн Зөвлөл 群众委员会
- ОНЗГ** Онгоцны Нэгдсэн Засварын Газар 飞机综合修理厂; 船舶综合修理厂
- ОНХК** Олон Нийтийн Хяналтын Комисс 群众监督委员会
- ОНХШ** Олон Нийтийн Хянан Шалгах 群众监察, 群众监督
- ОНХШК** Олон Нийтийн Хянан Шалгах Комисс 群众监察委员会; 群众监督委员会
- ОНШ** Олон Нийтийн Шүүх 公众审判会, 民意法庭
- ОО** Офицеруудын Ордон 军官之家, 军官俱乐部
- ОСО** Одон Орны Судлах Оргил 天文台
- ООЦУТ** Орос Орныг Цахилгаанжуулах Улсын Төлөвлөгөө 俄罗斯国家电气化计划
- ОП** Операторуудын Пульт (电子计算机等的) 操纵台
- ОПЕК** (англ.) Organization of Petroleum Exporting Countries, ОПЕС (Гадаадад Нефть Гаргадаг Орнуудын Байгууллага) 石油输出国组织
- ОСА** Орон Сууцны Ашиглалт 房屋利用, 住宅维护
- ОСА** Орон Сууцны Ажил 房屋管理工作, 住宅管理工作
- ОСАК** Орон Сууцны Ажлын Контор 房屋管理局, 住宅管理局
- ОСГ** Орон Сууц Гудамж 街道, 街区
- ОСГХ** Орон Сууц Гудамжны Хороо 街道委员会
- ОСИБЗТ** Орон Сууц, Иргэний Барилгын Зургийн Товчоо 住宅和民用建筑设计

计局

- ОСНАА** Орон Сууц, Нийтийн Аж Ахуй 住宅公共事业
- ОСНААЛ** Ази, Африк, Латин Америкийн Улс Түмний Эв Санааны Нэгдлийн Байгууллага 亚非拉人民团结组织
- ОСНААУГ** Орон Сууц, Нийтийн Аж Ахуйг Удирдах Газар 住宅和公共事业管理局
- ОСО** Оюутан Сурагчдын Отряд 青年学生劳动队
- ОСОНЗ** Орон Сууц Олон Нийтийн Зөвлөл 街道居民委员会
- ОСС** Орон Сууцны Сертификат 住宅证明书
- ОСТ** Олимпын Сургалтын Төв 奥林匹克训练中心
- ОСУ** Оманы Султант Улс 安曼苏丹国
- ОСХГО** Оюутан Сурагчдын Хөдөлмөрийн Гавшгай Отряд 青年学生劳动突击队
- ОСХО** Оюутан Сурагчдын Хөдөлмөрийн Отряд 青年学生劳动队
- ОСХОТШ ОСХО** -ын Төв Штаб 青年学生劳动队总指挥部
- от** отряд 部队; 总队
- ОТ** Оюун Түлхүүр (智慧的钥匙) (杂志)
- ОТО** Офицерын Төв Ордон 军官中心文化宫
- ОТО** Оюутан Тариаланчдын Отряд 大学生农业劳动队
- ОТРСР** Оюун Түлхүүр Сэтгүүлийн Редакци (智慧的钥匙) 杂志编辑部
- ОТТХ** Орлого Татвар Тодорхойлох Хуудас 所得税报告单
- ОГУ** Оёдлын Төв Үйлдвэр 服装总厂
- ОУАЗХ** Олон Улсын Ардчилсан Залуучуудын Холбоо 世界民主青年联盟
- ОУАХ** Олон Улсын Архитекторчдын Холбоо 国际建筑学家联合会
- ОУАХ** Олон Улсын Ажиглан Хянах Комисс 国际监察和监督委员会
- ОУАХХ** Олон Улсын Ардчилсан Хуульчдын Холбоо 国际民主法律工作者协会
- ОУАЭА** Олон Улсын Атомын Энер-

- гийн Агентлаг 国际原子能机构 (联合国)
- ОУАЭХ** Олон Улсын Ардчилсан Эмэгтэйчүүдийн Холбоо 国际民主妇女联合会
- ОУАЭХА** Олон Улсын Атомын Эрчим Хүчний Агентлаг 国际原子能机构 (联合国)
- ОУБЖ** Олон Улсын Боловсролын Жил 国际教育年
- ОУБСХ** Олон Улсын Бөх Сонирхогчдын Холбоо 国际摔跤爱好者联合会
- ОУБХ** Олон Улсын Бэлтгэл Хороо (联合国世界和平年) 国际筹备委员会
- ОУБХ** Олон Улсын Бөхийн Холбоо 国际摔跤联合会
- ОУВС** Олон Улсын Валютын Сан 国际货币基金组织
- ОУВФ** Олон Улсын Валютын Фонд 国际货币基金会
- ОУГША** Олон Улсын Геологийн Шинжилгээний Анги 国际地质考察队
- ОУГХДС** Олон Улсын Гадаад Харилцааны Дээд Сургууль 国际关系学院
- ОУЖАБХ** Олон Улсын Жуулчлалын Албан Байгууллагын Холбоо 国际旅游机构联盟
- ОУЗБГ** Олон Улсын Зохион Байгуулах Групп (联合国世界和平年) 国际组织小组
- ОУЗЖ** Олон Улсын Залуучуудын Жил 国际青年年
- ОУИСН** Олон Улсын Их Сургуулиудын Нийгэмлэг 国际大学协会
- ОУЗХХАЗ** Олон Улсын Зам Харилцаанд Контейнер Хамтран Ашиглах Зөвлөл 国际陆运集装箱联合利用理事会
- ОУИХБ** Олон Улсын Иргэний Хамгаалалтын Байгууллага 国际国防组织
- ОУМСХ** Олон Улсын Монгол Судлалын Холбоо 国际蒙古学研究会
- ОУМЭ** Олон Улсын Монголч Эрдэмтэн 国际蒙古学家
- ОУНСХ** Олон Улсын Номын Сангийн Холбоо 国际图书馆联合会
- ОУНХ** Олон Улсын Нисэхийн Холбоо 国际航空协会
- ОУНХН** Олон Улсын Нийгэм Хангамжийн Нийгэмлэг 国际社会赡养协会
- ОУНХХ** Олон Улсын Нисэх Хүчний Холбоо 国际航空联合会
- ОУОАХ** Олон Улсын Оюутны Аялалын Холбоо 国际大学生旅游协会
- ОУОСХ** Олон Улсын Оюутны Спортын Холбоо 国际大学生体育联合会
- ОУОСЖ** Олон Улсын Орон Сууцын Жил 国际住房年
- ОУОХ** Олон Улсын Олимпын Хороо 国际奥林匹克委员会
- ОУОХ** Олон Улсын Оюутны Холбоо 国际大学生联合会
- ОУПХ** Олон Улсын Парламентын Холбоо 各国议会联盟
- ОУПХЗ** Олон Улсын Парламентын Холбооны Зөвлөл 各国议会联盟理事会
- ОУРТ** Олон Улсын Радио, Телевиз 国际广播和电视
- ОУРТБ** Олон Улсын Радио Телевизийн Байгууллага 国际广播和电视组织
- ОУС** Олон Улсын Симпозиум 国际(学术)讨论会
- ОУСБ** Олон Улсын Сэтгүүлчдийн Байгууллага 国际新闻工作者协会
- ОУСХ** Олон Улсын Спортын Холбоо 国际体育运动联合会
- ОУСХ** Олон Улсын Сэтгүүлчдийн Холбоо 国际新闻工作者联合会
- ОУСХХ** Олон Улсын Спортын Хэвлэлийн Хороо 国际体育报刊联合会
- ОУУЗН** Олон Улсын Улаан Загалмай Нийгэмлэг 国际红十字会
- ОУҮЭН** Олон Улсын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Нэгдэл 国际工会联合会
- ОУХ** Олон Улсын Хэмжээ 世界级
- ОУХБ** Олон Улсын Хөдөлмөрчдийн Байгууллага 国际劳工组织 (联合国)
- ОУХЗ** Олон Улсын Хөгжмийн Зөвлөл 国际音乐协会
- ОУХДС** Олон Улсын Харилцааны Дээд Сургууль 国际关系学院 (隶属于蒙古国立大学)
- ОУХН** Олон Улсын Хөгжлийн Нийгэмлэг 国际发展协会
- ОУХОБ** Олон Улсын Хөрөнгө Оруу-

лалтын Банк 国际投资银行
ОУХЭХ Олон Улсын Хүний Эрхийн
 Хороо 国际人权委员会
ОУЦГ Олон Улсын Цагдаагийн Газар
 国际警察局
ОУЦХ Олон Улсын Цахилгаан Холбоо
 国际电信
ОУЦХБ Олон Улсын Цахилгаан Хол-
 бооны Байгууллага 国际电信联盟(联
 合国)
ОУЦЭБ Олон Улсын Цөмийн Энер-
 гийн Байгууллага 国际核能组织(联合
 国)
ОУЧҮЭХ Олон Улсын Чөлөөт Үйлд-
 вэрчний Эвлэлийн Холбоо 国际自由工
 会联盟
ОУШХ Олон Улсын Шатрын Холбоо 国
 际象棋协会
ОУЭЗХАБ Олон Улсын Эдийн Засгийн
 Хамтын Ажиллагааны Банк 国际经
 济合作银行(经互会)

ОУЭЗХШЖ Олон Улсын Эдийн Зас-
 гийн Харилцааны Шинэ Журам 国际
 经济关系新秩序
ОУЭХЭЦГ Олон Улсын Эрүүгийн Хэ-
 рэг Эрхэлсэн Цагдаагийн Газар 国际
 刑事犯罪管理警察局
ОҮН Оёдлын Үйлдвэрийн Нэгдэл 缝纫
 工业公司
ОҮХ Оппозицийн Үндэсний Холбоо 反
 对党民族联盟[哥伦比亚]
ОХ Оруулсан Хөрөнгө 股金, 投资
ОХБДС Орос Хэлний Багшийн Дээд
 Сургууль 俄语师范学院
ОХБНМХ Орос Хэлний Багш Нарын
 Монголын Холбоо 蒙古俄语教师联合
 会
ОХДС Орос Хэлний Дээд Сургууль 俄
 语学院
ОХУ Орос Холбооны Улс 俄罗斯联邦
ОЭЦХ Олон Этгээдийн Цөмийн Хүчин
 多边核力量

ӨА Өсвөрийн Агрономчид 少年农艺爱好
 者
ӨАБНУ Өмнөд Африкийн Бүгд Най-
 рамдах Улс 南非共和国
ӨАКН Өмнөд Африкийн Коммунист
 Нам 南非共产党
ӨАҮК Өмнөд Африкийн Үндэсний
 Конгресс 南非非洲人国民大会(党)
ӨВҮЧФ Өмнөд Вьетнамын Үндэсний
 Чөлөөлөх Фронт 越南南方民族解放阵
 线
ӨГХААТМС Өмнөговийн Хөдөө Аж
 Ахуйн Техник Мэрэгжлийн Сур-
 гууль 南戈壁农牧业职业学校

ӨДТ Өнгөт Дүрсийн Телевизор 彩色电
 视机
ӨДТЗҮ Өнгөт Дүрсийн Телевизорын
 Засвар Үйлчилгээ 彩色电视维修服务
ӨЕХ Өрнөд Европын Холбоо 西欧联盟
ӨК Өмгөөлөх Коллеги 辩护委员会
ӨМ Өмнө Говь 南戈壁
ӨМАР Өвөр Монголын Автономит
 Район 内蒙古自治区[中国]
ӨМАХН Өвөр Монголын Ардын
 Хувьсгалт Нам 内蒙古人民革命党
 (1925年)
ӨМӨЗО Өвөр Монголын Өөртөө Засах
 Орон 内蒙古自治区[中国]

ӨНЗ Өндөр Настны Зөвлөл 老年人协会
ӨХ Өвөр Хангай 前杭爱
ӨХБТБ Өргөн Хэрэглээний Барааны
 Төв Бирж 日用百货中心市场
ӨХК Өмч Хувьчлалын Комисс 财产私

有化委员会

ӨХХ Өөрийгөө Хамгаалах Хүчин 自卫
 队[日本]
ӨЦ Өсвөрийн Цэцэгчид 少年花草爱好者

П

П пуужин 火箭
ПАА Польшийн Ардын Нам 波兰人民军
ПАБ (орос) Парископическая Артиллерийская Буссоль 潜望式炮兵方向盘
ПАЗ (орос) Павловский Автобусный Завод 巴甫洛夫汽车制造厂
ПАИГК (порт.) Partido Africano da Independencia de Guine e Cabo Verde, PAIGC (Гвиней болон Ногоон Хушууны Арлуудын Тусгаар Тогтнолын Африкийн Нам) 几内亚和佛得角非洲独立党
ПАН Пакистаны Ардын Нам 巴基斯坦人民党
ПАН Панамын Ардын Нам 巴拿马人民党
ПАН Польшийн Ажилчны Нам 波兰工人党
ПАНН Польшийн Ажилчны Нэгдсэн Нам 波兰统一工人党
ПАП (орос) Польское Агенство Печати 波兰通讯社(波通社)
ПАП (поль.) Polska Agencja Prasowa, PAP 波兰通讯社(波通社)
ПАХ Португалийн Ардчилсан Хөдөлгөөн 葡萄牙民主运动
ПАХН Португалийн Ардчилсан Хөдөлгөөний Нам 葡萄牙民主运动党
ПБТГ Патенг, Барааны Тэмдгийн Га-

зар 营业执照商标(管理)局

ПГ Прокурорын Газар 检察院
ПГ (орос) Противотанковая Граната 反坦克手榴弹, 反坦克榴弹
ПД Пуужингийн Дивизион 火箭营
ПДС Политехникийн Дээд Сургууль 综合技术学院, 科技大学
пе пеленг 方位, 测向(无)
ПЕКК (Номхон Далайн Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагааны Бага Хурал) 太平洋地区经济合作代表会议
ПЕКН Перугийн Коммунист Нам 秘鲁共产党
ПИА (авгл.) Press Indonesia Agency, PIA 印度尼西亚新闻社, 印新社(原为安尼打通讯社)
ПИБ Пуужинт Их Буу 火箭炮
ПК Пүрштэй Купе (火车)软卧房间, 软卧包间
ПКЗХ Польшийн Коммунист Залуучуудын Холбоо 波兰共产主义青年联盟
ПКЗЭ Португалийн Коммунист Залуучуудын Эвлэл 葡萄牙共产主义青年团
ПКН Палестины Коммунист Нам 巴勒斯坦共产党
ПКН Пакистаны Коммунист Нам 巴基斯坦共产党
ПКН Парагвайн Коммунист Нам 巴拉圭共产党
ПКН Перугийн Коммунист Нам 秘鲁共

产党	操纵台
ПКН Португалийн Коммунист Нам 葡萄牙共产党	ПУА (орос) Прибор Управления Артиллерия 火炮指挥仪
ПЛ Пионерийн Лагерь 少先队夏令营	ПҮ Пионерийн Үнэн 《少年真理》(报纸)
ПМ (орос) Пистолет Макарова 马卡洛夫式手枪	ПҮЗ Палестины Үндэсний Зөвлөл 巴勒斯坦全国委员会
ПМНН Польш – Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 波蒙友好协会	ПҮОХ Пакистаны Үндэсний Оппозицуудын Холбоо 巴基斯坦反对党联盟
ПП (орос) Пистолет – Пулемёт 自动枪, 冲锋枪	ПҮСГ Пионерийн Үнэн Соины Газар 《少年真理报》社
ППА (англ.) Pakistan Press Association, PPA 巴基斯坦联合通讯社(巴通社)	ПЦЦ Пуужин Цөмийн Цэрэг 核导弹部队
ПС Пуужингийн Сум 信号弹; 火箭弹	ПҮЧХ Палестины Үндэсний Чөлөөлөх Хөдөлгөөн 巴勒斯坦民族解放运动(法塔赫)
ПСЗЭ Польшийн Социалист Залуучуудын Эвлэл 波兰社会主义青年团	ПЧБ Палестины Чөлөөлөх Байгууллага 巴勒斯坦解放组织
ПСН Португалийн Социалист Нам 葡萄牙社会党	ПЧБГХ Палестины Чөлөөлөх Байгууллагын Гүйцэтгэх Хороо 巴勒斯坦解放组织执委会
ПТА (орос) Польское Телеграфное Агентство 波兰通讯社(波通社)	ПЭОЭ Польшийн Эх Орончдын Эвлэл 波兰爱国者联盟
ПТИ (англ.) Press Trust of India, PTI 印度报业托拉斯(印度通讯社, 简称: 印报托)	ПЭС Пуужингаас Эсэргүүцэх Систем 反导弹系统
ПУ Пакистан Улс 巴基斯坦	ПЭХС Пуужингаас Эсэргүүцэн Хамгаалах Систем 反导弹防御系统
ПУ Палестин Улс 巴勒斯坦国	
ПУ Польш Улс 波兰国	
ПУ (орос) Пульт Управления 控制台,	

Р

р радио 无线电	工人党(1948 – 1965年)
р дугаар (дүгээр) 号; 号码; 某, 某个; 序数词之后缀	РБ Румын Буу 罗式步枪
р рентген 伦琴(射线单位)	РГ (орос) Ручная Граната 手榴弹(例如: РГ – 42)
р рубль 卢布	ред редактор 编辑(人); 校订者
РА Ракет Артиллер 火箭炮	РИА Российское Информационное Агентств 俄新社
РАА Румыны Ардын Арми 罗马尼亚人民军	РКЗЭ Румыны Коммунист Залуучуудын Эвлэл 罗马尼亚共产主义青年团
РАН Румыны Ажилчны Нам 罗马尼亚	

РКН Реюньоны Коммунист Нам 留尼汪共产党
РКН Румыны Коммунист Нам 罗马尼亚共产党
РЛ/Д Радиолокацийн Дивизион 雷达营
РЛ/Р Радиолокацийн Рот 雷达连
РЛ/С Радиолокацийн Станц 雷达(站)
РЛ/Х Радиолокацийн Хороо 雷达团
РМНН Румын - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 罗蒙友好协会
РНХ Рибонуклейн Хучил 核糖核酸(生)
РОСТА (орос) Российское Телеграфное Агентство, РОСТА(Орос Улсын Цахилгаан Мэдээний Агентлаг) 俄罗斯通讯社, 罗斯塔社
рп(орос) радиопеленгатор 无线电测向台, 无线电测向仪
РПП (орос) Радио Пеленгатор 无线电测向仪
РРРТТАГ Радио Реле, Радио Телевизийн Техник Ашиглалтын Газар 无线电接力、无线电电视技术管理局
РС (орос) Ракетивный Снаряд 火箭, 火箭弹
РС (орос) Реактивная Система 火箭炮

РСГ Радио Сүлжээний Газар 无线电话局
Р/СТ Радио станц 无线电台
РСТК Радио Спортын Төв Клуб 无线电运动中央俱乐部
РСФСР (орос) Российская Советская Федеративная Социалистическая Республика (前)俄罗斯苏维埃联邦社会主义共和国
рт радиотехник 无线电技术, 无线电工程
РТА (орос) Румынское Телеграфное Агентство 罗马尼亚通讯社(罗通社)
РТС Радио Техникийн Станц 无线电技术站; 雷达站
РТС (орос) Радиотелеметрическая Станция 无线电遥测站
РУ Румын Улс 罗马尼亚国
РЦ Рентгений Цацраг 伦琴射线(爱克司光)
РЧС (орос) Раствор для Чистки Стволов 枪炮管擦拭液
РЭНГО Бүх Японы Хувийн Секторын Хөдөлмөрийн ҮЭ - ийн Холбоо 全日本个体劳动工会联合会

С

с секунд 秒

СА (орос) Самоходная Артиллерия 自行火炮; 自行炮兵
САА Сангийн Аж Ахуй 国营农牧场
САА Сандиногийн Ардын Арми 桑地诺人民军
САА Солонгосын Ардын Арми 朝鲜人民军
СААУГ Сангийн Аж Ахуйн Удирдах Газар 国营农牧场管理局

САВУ Саудын Арабын Вант Улс 沙特阿拉伯王国
САД(орос) Самоходный Артиллерийский дивизион 自行火炮营
САКН Саудын Арабын Коммунист Нам 沙特阿拉伯共产党
САКТЮ (англ.) South African Congress of Trade Unions, SACTU (Өмнөд Африкийн Үйлдвэрчний Эвлэлийн Конгресс) 南非工会大会

САНА (англ.) Syrian Arab News Agency, SANA 阿拉伯叙利亚新闻通讯社

САНЭ Сүхбаатар Аймгийн Нэгдсэн Эмнэлэг 苏赫巴托尔省综合医院

САПС Сапёрын Салаа 工兵排

САССМН Сирийн Арабын Социалист Сэргэн Мандалтын Нам 叙利亚阿拉伯复兴社会党

САУ (орос) Самоходная Артиллерийская Установка 自行火炮

САУЭХ Суданы Ажилчдын Үйлдвэрчний Эвлэлийн Холбоо 苏丹工人工会联合会

САХ Самоходны Артиллерийн Хороо 自行火炮团

САХ Сөнөөгч Авиацийн Хороо 歼击航空兵团

СБ Сүхбаатар 苏赫巴托尔

СБЗБ Салбарын Бүх Зэвсэг Бэлэн 分队 全部武器完好

СБК Сүү Бэлтгэлийн Контор 鲜奶采购局

СБНУ Сербийн Бүгд Найрамдах Улс 塞尔维亚共和国

СБРНХТ Сүхбаатарын Районы Нийтийн Хоолны Трест 苏赫巴托尔区公共饮食公司

СБТК Спорт Буудлагын Төв Клуб 射击运动中央俱乐部

СБХП Стратегийн Батлан Хамгаалах Программ 战略防御计划

СБХС Стратегийн Батлан Хамгаалах Санаачилга 战略防御倡议

СБХС Стратегийн Батлан Хамгаалах Систем 战略防御体系

СБХСП Стратегийн Батлан Хамгаалалтын Санаачилгын Программ 战略防御倡议计划

СБХСХБ «Стратегийн Батлан Хамгаалалтын Санаачилгыг» Хэрэгжүүлэх Байгууллага «战略防御倡议» 执行机构

СБШНБ Сүхбаатарын Шалган Нэвтрүүлэх Боомт 苏赫巴托尔过境检查海关

СВАПО (англ.) South - West Africa People's Organization, SWAPO (Баруун Өмнөд Африкийн Ардын Бай-

гууллага) 西南非洲人民组织[纳米比亚]

СВД (орос) Страны Варшавского Договора 华沙条约国

СВУ Свазилендийн Вант Улс 斯威士兰王国

сг сантиграмм 厘克

СГАУЭ Соёл, Гэгээрлийн Ажилтны Үйлдвэрчний Эвлэл 文化教育工作者工会

СГАУЭ Соёл Гэгээрлийн Аж Үйлдвэрчний Эвлэл 文教工会

СГАУЭТЗ СГАУЭ - ийн Төв Зөвлөл 文教工会中央理事会

СГСГУБ Сенегал Голын Сав Газрын Улсуудын Байгууллага 塞内加尔河流域国家组织(非洲)

СГУ Савхин Гутлын Үйлдвэр 鞣皮鞋厂

СГЭХБК Соёл Гэгээрэл Эрүүлийг Хамгаалах Байнгын Комисс 文教、卫生常务委员会

СД Сапёрын Дивизион 工兵营

СДЗ Стратегийн Давшилтын Зэвсэглэл 进攻性战略武器

СДЗХ Стратегийн Давшилтын Зэвсэглэлийг Хязгаарлах 限制进攻性战略武器

СДН Социал - Демократ Нам 社会民主党

СЕАТО(англ.)South - East Asia Treaty Organization, SEATO (Зүүн Өмнөд Азийн Гэрээний Байгууллага) 东南亚条约组织

СЕАФЕКТ (англ.) South East Asian Friendship and Economic Cooperation Treaty, SEAFECT 东南亚友好和经济合作条约

сек секунд 秒

СЕНТО (англ.) Central Treaty Organization, SENTO (Төвийн Гэрээний Байгууллага) 中央条约组织(前巴格达条约组织)

СЕПАЛ (испа.) Comision Esonomica Para America Latina, CEPAL 拉丁美洲经济委员会

СЕХ Сонгуулийн Ерөнхий Хороо 选举总委员会(隶属于大呼拉尔)

СЖХХХХЭГ Стандарт Жин Хэмжүүр,

Хэмжих Хэрэгслийн Хэрэг Эрхлэх Газар 标准度量衡管理局

СЗХ Стратегийн Зэвсэглэлийг Хязгаарлах 限制战略武器

СЗЭ Социалист Залуучуудын Эвлэл 社会主义青年团

СИВСАЖ Залуучуудын Эв Санааны Нэгдэл, Нөхөрлөлийн Олон Улсын Сайн Дурын Алба 国际青年团结友好志愿组织 (隶属于世界民主青年联合会)

СИЗМ (фран.) Олон Улсын Цэрэг Спортын Байгууллага 国际军体组织

СИМЕА Олон Улсын Хүүхэд Багачуудын Байгууллагын Хороо 国际青少年组织委员会

СИНА (фран.) Commission Internationale de Navigation Aerienne, CINA 国际航空委员会

СКДА (орос) Спортивный Комитет Дружественных Армий (社会主义国家) 友军体育委员会

СКН Сальвадорын Коммунист Нам 萨尔瓦多共产党

СКН Сирийн Коммунист Нам 叙利亚共产党

СКН Словакийн Коммунист Нам 斯洛伐克共产党

СКН Суданы Коммунист Нам 苏丹共产党

сл сантиметр 厘米

СЛБ Соронзон Лент Байгууламж (电子计算机) 磁带结构

см сантиметр 厘米, 公分

см² кв сантиметр 平方厘米

см³ куб сантиметр 立方厘米

СМ Спортын Мэдээ <体育消息> (报纸)

СМ (-) (орос) Счётная Машина 计算机; 计算机型号 (СМ - 2, СМ - 4) (计)

СМКН Сан - Марины Коммунист Нам 圣马力诺共产党

смм сатимиллиметр 忽米

СМН Солонгос - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 朝蒙友好协会

СМСГ Спортын Мэдээ Сонины Газар <体育消息报> 社

СМТБ Социализмын Материал - Техникийн Бааз 社会主义物质技术基础

СМУ Сан - Марино Улс 圣马力诺国

СМФ Саалийн Механикжсан Ферм 机械化奶牛场, 机械化挤奶站

СНЗ Сайд Нарын Зөвлөл 部长会议

СНЗБАК СНЗ - ийн Барилга Архитектурын Комисс 部长会议建筑、建设委员会

СНЗМРТУХ СНЗ - ийн Мэдээлэл Радио, Телевизийн Улсын Хороо 部长会议国家新闻、广播、电视委员会

СНЗСТГ СНЗ - ийн Статистикийн Төв Газар 部长会议中央统计局

СНЗУДТДТМБХ СНЗ - ийн Улсын Дээд, Тусгай Дунд, Техник Мэргэжлийн Боловсролын Хороо 部长会议国家高等、中等专业和职业技术教育委员会

СНЗУТК СНЗ - ийн Улсын Төлөвлөгөөний Комисс 部长会议国家计划委员会

СНЗҮСУХ СНЗ - ийн Үнэ, Стандартын Улсын Хороо 部长会议国家价格、标准委员会

СНЗХЦХУХ СНЗ - ийн Хөдөлмөр, Цалин Хөлсний Улсын Хороо 部长会议国家劳动工资委员会

СНЗХШК СНЗ - ийн Хянан шалгах Комисс 部长会议监察委员会

СНЗХЭГ СНЗ - ийн Хэрэг Эрхлэх Газар 部长会议办公厅

СНЗШУТУХ СНЗ - ийн Шинжлэх Ухаан, Техникийн Улсын Хороо 部长会议国家科学技术委员会

СНМПБТЗ Сүхбаатар Нэрэмжит Монгол Пионериин Байгууллагын Төв Зөвлөл 苏赫巴托尔蒙古少先队中央理事会

СНИДС Сүхбаатарын Нэрэмжит Намын Дээд Сургууль <苏赫巴托尔> 高级党校

СНХК Стратегийн Нисэх Хүчний Командлал 战略空军指挥所

СОБРИ (индо.) Sentral Organisasi Buruh Republik Indonesia, SOBRI 全印度尼西亚中央职工会

СОТБТАХ Соёл Олон Түмэн - Биеийн Тамирын Арга Хэмжээ 群众文化和体

育活动
СОТК Соёл Олон Түмний Комисс (工会议事会) 群众文化委员会
СОХ Сөнөөгч Онгоцны Хороо 歼击机团
СОХИО Японы Үйлдвэрчний Эвлэлийн Ерөнхий Зөвлөл 日本工总会评议会
соц социалист 社会主义者, 社会主义的
СӨНХ Сургуулийн Өмнөх Насны Хүүхэд 学龄前儿童
СӨХЗ Социалист Өмч Хамгаалах Зөвлөл 保护社会主义财产理事会
сп сапёр 工兵
СП Стандарт Программ (电子计算机的) 标准程序
СПГ (орос) Станковый Пулемёт Горюнова 戈柳诺夫式重机枪
СПИД (орос) Синдром Приобретенного Иммуно - Дефицита 艾滋病
СПО (орос) Система Предупреждения и Опознавания 警报识别系统
СС (неме.) Schutzstaffeln, SS 党卫军 (法西斯德国特种部队)
ССАУУТ Спорт Сургалт, Анагаах Ухааны Үндэсний Төв 国家体育训练、医疗保健中心
ССН Сэхээтний Социалист Нөхөрлөл 知识分子社会主义友好合作 (运动)
ССР (орос) Советская Социалистическая Республика (前) 苏维埃社会主义共和国
ССР Соёл Сэтгүүлийн Редакци (文化) 杂志编辑部
СССР (орос) Союз Советских Социалистических Республик (前) 苏维埃社会主义共和国联盟
ССТ Спид Судлалын Төв 艾滋病研究中心
ССХГ Сургууль Соёл Хүмүүжүүлэх Газар 训练与文化教育局
ССХЗЭ Солонгосын Социалист Хөдөлмөрийн Залуучуудын Эвлэл 朝鲜社会主义劳动青年团 (社劳青)
ССЭШҮД Спорт Сургалт Эрдэм Шинжилгээний Үндэсний Төв 体育运动训练科研中心
СТ (орос) Советский Телетайп (Зөв-

лөлтийн Аппаратын Бичээч) (前) 苏联电传打字机
ст станц 电台
СТБ Сурталчлан Туслах Бригад 宣传指导队
СТГ Сонгуулийн Төв Газар 选举总部
СТГ Статистикийн Төв Газар 中央统计局
СТМФ Сүү Тосны Механикжсан Ферм 机械化乳品厂
СТО Соёлын Төв Ордон 中央文化宫
СТО Спортын Төв Ордон 中央体育馆
СТТЗУ Сургалт Тоног Төхөөрөмж, Засварын Үйлдвэр 教学设备修造厂
СТУК Сантехник Угсралтын Контор 卫生设备安装局
СТЦМА Солонгосын Төв Цахилгаан Мэдээний Агентлаг 朝鲜中央通讯社 (朝中社)
СУ Социалист Уралдаан 社会主义竞赛
СУАР Сийнзэян Уйгурын Автономит Район 新疆维吾尔自治区
СУБНОР Югославын Ардын Чөлөөлөх Дайны Тэмцэгчдийн Нэгдлийн Холбоо 南斯拉夫人民解放战争战士联盟
СУК Сантехник Угсралтын Контор 卫生设备安装局
СУСЭШХ Соёл Урлаг Судлалын Эрдэм Шинжилгээний Хүрээлэн 文化艺术科学研究所
СУХХ Соёл Урлагийн Хөгжлийн Хороо 文化艺术发展委员会
СҮЧФ Сандиногойн Үндэсний Чөлөөлөх Фронт 桑地诺民族解放阵线
СХ Соёлын Хэлтэс 文化部, 文化处
СХ Социалист Хөдөлмөр 社会主义劳动
СХ Сурган Хүмүүжүүлэгч (教育工作者) (杂志)
СХБ Социалист Хөдөлмөрийн Бригад 社会主义劳动队
СХБХ Социалист Хөдөлмөрийн Бригадын Хөдөлмөрчид 社会主义劳动队员
СХН Солонгосын Хөдөлмөрийн Нам 朝鲜劳动党
СХО Сурган Хүмүүжүүлэгч Отряд 教育工作者劳动队
СХС Социалист Хөдөлмөрийн Сур-

гууль 社会主义劳动学校
СХСР Сурган Хүмүүжүүлэгч сэтгүүлийн Редакци (教育工作者) 杂志编辑部
СХТ Социалист Хөдөлмөрийн Төлөө 争取社会主义劳动 (集体)
СХТА Социалист Хөдөлмөрийн Төлөө Анги 争取社会主义劳动队
СХТБ Социалист Хөдөлмөрийн Төлөө Бригад 争取社会主义劳动队
СХУДС Сурган Хүмүүжүүлэх Ухааны Дээд Сургууль 教育学院
СХУХ Сурган Хүмүүжүүлэх Ухааны Хүрээлэн 教育学研究所
СХХ Социалист Хөдөлмөрийн Хөдөлгөөн 社会主义劳动运动
СХХЭГ Стандарт Хэмжүүрийн Хэрэг Эрхлэх Газар 标准度量衡管理局
СЦМТА Солонгосын Цахилгаан Мэдээний Төв Агентлаг 朝鲜中央通讯社 (朝中社)
СШ Сайдын Шалгалт 部长级考核
СШДХААТМС Сэлэнгийн Шаамар

Дахь Хөдөө Аж Ахуйн Техник Мэргэжлийн Сургууль 色楞格沙玛尔农牧业职业学校

СШУАЭБК Соёл Шинжлэх Ухааны Асуудал Эрхэлсэн Байнгын Комисс 文化科学事务常务委员会
СЭВ (орос) Совет Экономической Взаимопомощи 经济互助委员会 (经互会)
СЭЗТ Санхүү Эдийн Засгийн Техникум 财经学校
СЭОНАФ Солонгосын Эх орны Нэгдмэл Ардчилсан Фронт 朝鲜祖国统一民主主义战线 (祖国战线)
СЭУ Социалист Эфиоп Улс 社会主义埃塞俄比亚
СЭУД Сурьезг Эсэргүүцэх Улсын Диспансер 国家结核病防治所
СЭУ Савхин Эдлэлийн Үйлдвэр 鞣革制品厂
СЯ Сангийн Яам 财政部
СЯ Соёлын Яам 文化部
СЯАТГ Сангийн Яамны Албан Татварын Газар 财政部税务局

T

t танк 坦克
T телеграф 电报
t тонн 吨
T - трактор 拖拉机
ТА Танкийн Анги 坦克部队
ТА Телефоны Аппарат 电话(单)机
ТА Төв Архив 中央档案馆
ТА (-) (орос) Телеграфный Аппарат 电报机
ТА (-) (орос) Телефонный Аппарат 电话机

ТАА Тариалангийн Аж Ахуй 农业; 农场
ТАА (англ.) Technical Assistance Administration, ТАА (Техник Тусалцааны Захиргаа) 技术援助署 (联合国)
ТАА Туслах Аж Ахуй 副业
ТАА Тэжээлийн Аж Ахуй 饲料业; 饲料场
ТАБ (англ.) Technical Assistance Board, ТАВ (Техник Тусалцааны

Товчоо) 技术援助局 (联合国)
ТАБ (Төв Ази) Банк 中亚银行
ТАБНУ Төв Африкийн Бүгд Найрамдах Улс 中非共和国
ТАГЭЗХ Төв Африкийн Гааль, Эдийн Засгийн Холбоо 中部非洲关税和经济联盟
ТАМД Тусгай Авто Машин Дивизион 独立汽车营
ТАННЗ Төв Америкийн Нийтийн Зах Зээл 中美洲共同市场
ТАНУ (англ.) Tanagnyika African National Union, ТАНУ (Танганькийн Африкийн Үндэсний Холбоо) 坦噶尼喀非洲民族联盟 (政党) [坦桑尼亚]
ТАНЮГ (орос) Телеграфное Агентство Новой Югославии 南斯拉夫通讯社 (南通社)
ТАП (фран.) Tunis Afrique Presse, ТАР 突尼斯非洲通讯社
ТАСС (орос) Телеграфное Агентство Советского Союза 塔斯社 [前苏联]
ТАУБ Төв Америкийн Улсуудын Байгууллага 中美洲国家组织
ТАУЭ Тээврийн Аж Үйлдвэрийн Эвлэл 运输工会
ТАХ Тусгай Артиллерийн Хороо 独立炮团
ТАХП Тив Алгасах Хөдөлгөөнт Пуужин 洲际导弹
ТАХУ Төв Африкийн Хаант Улс 中非帝国
ТБ Танкийн Батальон 坦克营
ТБДП Тэнгист Байрлалтай Далавчит Пуужин 水下飞鱼式导弹
ТБНАСТ Төрийн Бодлого, Нийгмийн Асуудал Судлах Төв 国家政策社会问题研究中心
ТБ Танкийн Бригад 坦克旅
ТБ Төв Байгууламж (电子计算机) 主机, 中央处理机
ТБТ Тооцоолон Бодох Төв 计算中心
ТБЭМ Тоо Бодох Электрон Машин 电子计算机
ТБЭЦ Төмөр Бетон Эдлэлийн Цех 钢筋混凝土制件车间

ТВ телевиз 电视
ТВУ Таиландын Вант Улс 泰国
ТГБ Туслах Гадаад Байгууламж (电子计算机) 外部辅助设备, 外设
ТГЭ Төвийн Геологийн Экспедиц 中央地质勘察队
ТД Танкийн Дивиз 坦克师
темп. температур 温度
тех техник 技术; 技术装备, 装备
ТЗ Төмөр Зам 铁路
ТЗБС Тойрог Замын Байнгын Станц 轨道站
ТЗК Тойрог Замын Команд 卫星地面站 指挥所, 轨道指令
ТЗК (орос) Труба Зенитная Командирская 对空射击指挥镜
ТЗТ Төмөр Замын Техникум 铁道技术学校
ТЗҮН Төлөвлөгөөт Засвар Үйлчилгээний Норматив 计划内维修保养标准
ТЗҮЭХ Төмөр Замчдын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 铁路员工工会联合会
ТЗХЭГ Төмөр Замын Хэрэг Эрхлэх Газар 铁路管理局
ТЕГ Тээврийн Ерөнхий Газар 运输总局
ТИА Тээврийн Их Анги 运输大队
ТИС Техникийн Их Сургууль 技术大学
ТК Төлөвлөгөөний Комисс 计划委员会
Т/КМ тонн/километр 吨/公里
ТКН Таиландын Коммунист Нам 泰国共产党
ТКН Тунисын Коммунист Нам 突尼斯共产党
ТКН Туркийн Коммунист Нам 土耳其共产党
тлг телеграмм 电报
тлф телефон 电话
ТМДС Техник Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 职业技术中学
ТМДС Техник Мэрэгжлийн Дээд Сургууль 技术学院, 高等技术学校
ТМДС Тусгай Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 中等专业学校
ТМДус Техник Мэрэгжлийн Дунд Сургууль 职业技术中学
ТМС Техник Мэрэгжлийн Сургууль 技

工学校, 职业技术学校

ТМС Тусгай Мэрэгжлийн Сургууль 职业技术学校

ТМС Тээврийн Мэрэгжлийн Сургууль 运输技术学校

ТМСУЕГ Тусгай Мэрэгжлийн Сургуулийг Удирдах Ерөнхий Газар (人民教育部) 职业技术学校管理总局

тн тонн 吨

ТНСА Төр, Нийгмийн Судлалын Академи 国家、社会科学院

ТНТ (орос) тринитротолуол 梯恩梯(炸药), 三硝基甲苯

ТОД Төвийн Оперативын Дежур 总部 作战值班员; 主台作战值班员

ТОНСУАУЭХ Төр, Олон Нийт, Соёл Урлагийн Ажилтны Үйлдвэрийн Эвлэлүүдийн Холбоо 国家、群众团体文艺工作者工会联合会

төг төгрөг 图格里克 (蒙古货币单位)

ТПУАС Технологийн Процессыг Удирдах Автоматчилсан Систем 工艺操作自动控制系统

Тр - трансформатор 变压器, 交换器 (例如: Тр - 2)

ТРАХ Телефон, Радио Ашиглалтын Хороо 电话无线电管理局

ТС Техникийн Саатал 技术故障

ТС Тусгай Санхүү 特别财务

ТС Тээврийн Сургууль 运输学校 (隶属于技术大学)

ТСБХ Төлөвлөгөө, Санхүүгийн Байгууллагын Хэлтэс 计划、财会部计划、财会处

ТСМЗББХ Төсөв, Санхүү, Мөнгө, Зээлийн Бодлогын Байнгын Хороо 预算、财政、金融、信贷政策常务委员会

ТСР Тоншуул Сэтгүүлийн Редакци (啄木鸟) 杂志编辑部

ТСХ Тайлан Сонгуулийн Хурал 总结选举会议

ТСХЗ Төрийн Соёрхол Хүргэх Зөвлөл 国家奖赏颁发委员会

ТТ Тооцоолох Техник 计算技术

ТТ (орос) Тульский Токарева (пистолет) 图拉托卡列夫手枪

ТТ <Тусгаар Тогтнол> <独立报>

ТТ Түргэн Тусламж 救护车, 急救车

ТТА Түүхийн Төв Архив 中央历史档案馆

ТТАН Тусгаар Тогтнолын Африкийн Нам 非洲独立党

ТТБ Техник Тусалцааны Барилга 技术援助建筑

ТТБ Төв Тээврийн Бааз 中央运输站

ТТБ Тэжээл Тээврийн Бааз 饲料运输站

ТТБ (орос) Тяжёлый Танковый Батальон 重(型)坦克营

ТТБК Төлөвлөгөө Төсвийн Байнгын Комисс 计划预算常务委员会

ТТБК Төсөв - Төлөвлөгөөний Байнгын Комисс 预算计划常务委员会

ТТБТ Техник Тусалцааны Барилга Трест 技术援助建筑托拉斯

ТТГ Тагнуулын Төв Газар 中央情报局 [美国]

ТТД (орос) Тяжёлая Танковая Дивизия 重型坦克师

ТТД (орос) Тактико - Технические Данные 战术技术诸元(数据), 战术技术性能, 战术技术规格

ТТМ Техник Технологийн Мэдээ (技术工艺通讯) (杂志)

ТТМС Тээврийн Техник Мэрэгжлийн Сургууль 运输职业技术学校

ТТМСР Техник Технологийн Мэдээ Сэтгүүлийн Редакци (技术工艺通讯) 杂志编辑部

ТТМТХЕГ Техник Тусалцааны Материал Техникийн Хангамжийн Ерөнхий Газар 技术援助材料和设备供应总局

ТТН Тусгаар Тогтнолын Нам 独立党

ТТС (орос) Телеграфно - Телефонная Станция 电报电话站, 有线电报电话站

ТТУОСБАММБ Техник Тусалцааны Угсармал Орон Сууцын Барилгын Авто Машин Механизмын Бааз 技术援助装配式房屋建筑汽车机械站

ТТУХН Тусгаар Тогтносон Улсуудын Хамтын Нөхөрлөл 独立国家联合体 (独联体)

ТТУБТ Техник Тусалцааны Үйлдвэрийн Барилга Трест 技术援助工业建筑托拉斯

ТТХ Танкийн Тусгай Хороо 独立坦克团
ТТХ Тусгай Танкийн Хороо 独立坦克团
ТТХ Түргэн Тусгах Хүч 快速反应力量
ТТХЕГ Тоног Төхөөрөмж Хангамжийн Ерөнхий Газар 设备供应总局
ТУГ Төлөөлөн Удирдах Газар 代管处
ТУ Түркмен Улс 土库曼国
ТУ (-) = ту (-) (орос) Туполев 图 - (指图波列夫设计的飞机型号, 例如: ТУ - 104, ТУ - 114); 图波列夫设计的飞机
ТУБ Тактик Удирдах Байр 战术指挥所
ТУГ Тээврийг Удирдах Газар 运输管理局
ТУДЭ Ираны Ардын Нам 伊朗人民党
ТУП Төв Удирдамжийн Пульт (电子计算机) 中央控制台 (室)
ТУСЗ Төлөвлөгөөт Урьдчилсан Сэргийлэх Засвар 计划性检修
ТУХ Техникийн Улсын Хороо 国家技术委员会
ТУХН Тусгаар Улсуудын Хамтын Нөхөрлөл 独立国家联合体 (独联体)
ТУЭХЗХ Техникийн Ухаанаар Эрдмийн Зэрэг Хамгаалуулах Зөвлөл 技术学位评审委员会
ТҮ Талхны Үйлдвэр 面包厂
ТҮ Тоосгоны Үйлдвэр 制砖厂
ТҮТ Техник Үйлчилгээний Төв 技术服务中心
ТХ Танкийн Хороо 坦克团
ТХ Төв Хороо 中央委员会
ТХ Түүхийн Хүрээлэн 历史研究所
ТХА Төрийн Хамгаалалтын Алба 国家卫队
ТХАҮЭ Тээвэр Холбооны Аж Үйлдвэрчний Эвлэл 运输邮电工会
ТХБК Тээвэр, Холбооны Байнгын Комисс 运输和邮电常务委员会
ТХНАБДУЭХ Тээвэр, Холбоо, Нefтийн Ажилтны Бие Даасан Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 运输、邮电、石油员工独立工会联合会
ТХО Тусгай Холбооны Офицер 特种通讯参谋, 机要军官
ТХОУФ Тогорууг Хамгаалах Олон Улсын Фонд 国际仙鹤保护基金会

ТХУТТ Төв Хорооны Улс Төрийн Товчоо 中央政治局
ТХҮ Төмөр Хийцийн Үйлдвэр 铁制品厂
ТХХ Тээвэр, Худалдааны Хэлтэс 运输商业部(处)
ТХХЕГ Тээврийн Хэрэгслийн Хангамжийн Ерөнхий Газар 交通运输器材供应总局
ТХХНААҮСДС Тээвэр, Холбоо, Худалдаа, Нийтийн Аж Ахуй Үйлчилгээний Салбарын Дундын Секц 运输、邮电、商业及公共事业服务部门业务指导部
ТХШХ Төрийн Хянан Шалгах Хороо 国家监察委员会
ТЦ Танкийн Цэрэг 坦克兵
ТЦХ Төв Цэнгэлдэх Хүрээлэн 中央体育场
ТЦХ Тэнгисийн Цэргийн Хүчин 海军
тч түрүүч 中士
ТЧК Талх Чихрийн Комбинат 面包糖果联合厂
ТШБК Төв Шалган Байцаах Комисс 中央检查委员会
ТШНБ Тээврийг Шалган Нэвтрүүлэх Байр 交通监理所
ТШЭХ Төрийн Шагнал Эрхлэх Хороо 国家奖励委员会
ТЭ Танк Эсэргүүцэх 反坦克
ТЭ Төв Эмнэлэг 总医院, 中心医院
ТЭ Тууврын Экспедиц 牲畜赶送组
ТЭБ Танк Эсэргүүцэх Буу 反坦克炮
ТЭВ Танк Эсэргүүцэх Винтов 反坦克步枪
ТЭД Танк Эсэргүүцэх Дивизон 反坦克(炮兵)营
ТЭЗТ Танк Эсэргүүцэх Зэвсэг Техник 反坦克武器装备
ТЭЗТС Танк Эсэргүүцэх Залуурт Тийрэлтэт Сум 反坦克导弹
ТЭЗУХ Төлөвлөгөө, Эдийн Засгийн Улсын Хороо 国家计划经济委员会
ТЭЗҮ Техник Эдийн Засгийн Үндэслэл 技术经济基础; 技术经济原理
ТЭМ Тооцоолох Электрон Машин 电子计算机
ТЭН (орос) Тетранитратпентаэритрит

太恩炸药
ТЭР Танк Эсэргүүцэх Резерв 反坦克预备队
ТЭСАД Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Дивизион 反坦克自行火炮营
ТЭСАМТД Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Маневрын Тусгай Дивизион 独立反坦克自行火炮机动营
ТЭСАТД Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Тусгай Дивизион 独立反坦克自行火炮营
ТЭСАХ Танк Эсэргүүцэх Самоход Артиллерийн Хороо 反坦克自行火炮团
ТЭХГ Түлш, Эрчим Хүч Геологи 燃料、动力、地质
ТЭХГУУЯ Түлш, Эрчим Хүч, Геологи, Уул Уурхайн Яам 燃料动力矿产地质部
ТЭХС Төвийн Эрчим Хүчний Систем 中央动力系统

ТЭХС Түлш Эрчим Хүчний Станц 燃料动力站
ТЭХСЗ Төвийн Эрчим Хүчний Системийн Захиргаа 中央动力系统管理局
ТЭХСНЗГ Түлш, Эрчим Хүчний Системийн Нэгдсэн Засварын Газар 燃料和动力系统联合修理厂
ТЭХУ Түлш Эрчим Хүчний Үйлдвэр 燃料动力工业
ТЭХҮГЯ Түлш Эрчим Хүчний Үйлдвэр, Геологийн Яам 燃料、动力工业、地质部
ТЭХҮЯ Түлш Эрчим Хүчний Үйлдвэрийн Яам 燃料和动力工业部
ТЭХЯ Түлш Эрчим Хүчний Яам 燃料动力部
ТЭЦ Танк Эсэргүүцэх Цэрэг 反坦克部队; 反坦克兵
ТЯ Тээврийн Яам 运输部, 交通部
ТЯЦ Тэнгисийн Явган Цэрэг 海军陆战队

У

У уртраг 经度
УАА Улсын Аж Ахуй 国营企业
УАА Унгарын Ардын Арми 匈牙利人民军
УААА Улс Ардын Аж Ахуй 国民经济
УАААЦ Улс Ардын Аж Ахуйн Цогцолбор 国民经济综合体
УАААСУАС Улс Ардын Аж Ахуйн Салбарын Удирдлагын Автоматжуулсан Систем 国民经济部门自动化控制系统
УАААТ Улс Ардын Аж Ахуйн Төлөвлөгөө 国民经济计划
УАААТБ Улс Ардын Аж Ахуйн

Төлөвлөгөөт Баланс 国民经济计划平衡表
УААБУК Усны Аж Ахуйн Барилга Угсралтын Контор 水利建筑安装局
УААБУК Усны Аж Ахуйн Барилгыг Удирдах Контор 水利工程管理局
УААТК Уулчид, Аялагчдын (Алтай) Төв Клуб 中央(阿尔泰)登山越野运动员俱乐部
УААУ Усны Аж Ахуйг Удирдах 水利管理
УААУГ Усны Аж Ахуйн Удирдах Газар 水利局
УААЯ Усны Аж Ахуйн Яам 水利部

УАБХЁГ Улсыг Аюулаас Батлан Хамгаалах Ерөнхий Газар 国家保安总局

УАБХЕГ Улсын Аюулгүй Байдлыг Хангах Ерөнхий Газар 国家保安总局

УАБХБ Улсын Аюулгүй Байдлыг Хангах Байгууллага 国家安全机构

УАБХЕГ Улсын Аюулгүй Байдлыг Хангах Ерөнхий Газар 国家安全总局

УАБХЕГ Улсын Аюулаас Батлан Хамгаалах Ерөнхий Газар 国家安全保卫总局

УАГ Улсын Арбитрын Газар 国家仲裁局

УАДБЧ Улсын Ардын Дуу Бүжгийн Чуулга 国家民间歌舞团

УАДХЦ Улсын Агаарыг Довтолгооноос Хамгаалах Цэрэг 国土防空军

УАДЭХЦ Улсыг Агаарын Довтолгооноос Эсэргүүцэн Хамгаалах Цэрэг 国土防空军

УАЗ (орос) Ульяновский Автомобильный Завод 乌阿斯 - (指乌里扬诺夫斯克汽车厂生产的汽车型号, 例如: УАЗ - 451, УАЗ - 452 (Сафари))

УАНСОШСҮГ Улсын Агаарын Нислэг Сансрын Огторгуйг Шинжлэн Судлах Үндэсний Газар 国家航空及宇宙航行为局[美国]

УАС Удирдамжийг Автоматжуулсан Систем 自动控制系统

УАСН Унгарын Ажилчны Социалист Нам 匈牙利社会主义工人党

УАСН Украины Ажилчны Социалист Нам 乌克兰社会主义工人党

УАТХШБ Улсын Авто Техникийн Хэргийг Шалган Байцаах 国家汽车技术检查

УАТХШБГ Улсын Авто Техникийн Хэргийг Шалган Байцаах Газар 国家汽车技术检查局

УАХБ Улсыг Аюулаас Хамгаалах Байгууллага 国家安全机构

УАХБГА Улсын Аюулаас Хамгаалах Байгууллагын Төв Архив 国家安全机构中央档案馆

УАХГ Улсыг Аюулаас Хамгаалах Газар 国家安全局

УАХХ Улсыг Аюулаас Хамгаалах Хо-

роо 国家安全委员会

УАХЭГ Улсын Архивын Хэрэг Эрхлэх Газар 国家档案管理局

УАШТ Улсын Аврага Шалгаруулах Тэмцээн 国家冠军选拔赛

УАЭХ Улсыг Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах 国土防空

УАЭХХ Улсыг Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Хороо 国土防空委员会

УАЭХЦ Улсыг Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Цэрэг 国土防空军

УАЭХЦА Улсыг Агаараас Эсэргүүцэн Хамгаалах Цэргийн Анги 国土防空军部队

УАЯ Усны Аж Ахуйн Яам 水利部

уб Улаанбаатар 乌兰巴托

УБ Удирдах Байр 指挥部, 指挥所

УБДС Улсын Багшийн Дээд Сургууль 国立师范学院

УБЕХ Улсын Банкний Ерөнхий Хороо 国家银行总行

УБЗ Улсын Барилгын Зөвлөл 国家建筑委员会

УБЗИ Улсын Барилгын Зургийн Институт 国家建筑设计院

УБЗИИБТ Улсын Барилгын Зургийн Институтийн Иргэний Барилгын Товчоо 国家建筑设计院民用建筑局

УБЗТИ Улсын Барилгын Зургийн Төв Институт 国家中央建筑设计院

УБИС Улсын Багшийн Их Сургууль 国立师范大学

УБМ Улаанбаатарын Мэдээ (Уланба托消息) (报纸)

УБМСГ Улаанбаатарын Мэдээ Сонины Газар (Уланба托消息报) 社

УБОХБДС Улаанбаатарын Орос Хэлний Багшийн Дээд Сургууль 乌兰巴托俄语师范学院

УБТ Уурхайн Барилгын Трест 矿山建筑托拉斯

УБТЗ Улаанбаатарын Төмөр Зам 乌兰巴托铁路(局)

УБУ Уулын Баяжуулах Үйлдвэр 选矿厂

УБХ Улсын Бага Хурал 国家小呼拉尔

УБХ Улсын Барилгын Хороо 国家建筑

委员会

- УБХ** Улаанбаатар Хот Улан巴托市
- УБХУ** Үндэсний Батлан Хамгаалах Газар 国家防卫厅[日本]
- УБХДБК УБ** - Хот Дахь Багшийн Коллеж Улан巴托市师范专科学校
- УБХДШСГ УБ** - Хотын Дулааны Шугам Сүлжээний Газар Улан巴托市供热站
- УБХЗ** Улсыг Батлан Хамгаалах Зөвлөл 国防委员会
- УБХМСК УБ** - Хотын Марк Сонирхогчдын Клуб Улан巴托市集邮爱好者俱乐部
- УБХОГ** Улсын Банкны Хөрөнгө Оруулалтын Газар 国家银行投资局
- УБХОР УБ** - Хотын Октябрийн Район Улан巴托市十月区
- УБХОСНААУГ УБ** - Хотын Орон Сууц, Нийтийн Аж Ахуйг Удирдах Газар Улан巴托市住宅公共事业管理局
- УБХП УБ** - Хотын Прокурор Улан巴托市检察院
- УБХТ** Улсын Батлан Хамгаалахад Туслах 支援国防
- УБХТМДС УБ** - ын Холбооны Техник Мэрэгжлийн Дунд Сургууль Улан巴托邮电职业技术学院
- УБХТМДС УБ** - ын Худалдааны Техник Мэрэгжлийн Дээд Сургууль Улан巴托商业职业技术学院
- УБХТН** Улсыг Батлан Хамгаалахад Туслах Нийгэмлэг 支援国防协会
- УБХТНТЗ** Улсыг Батлан Хамгаалахад Туслах Нийгэмлэгийн Төв Зөвлөл 支援国防协会中央理事会
- УБХТСДН** Улсыг Батлан Хамгаалахад Туслах Сайн Дурын Нийгэмлэг 支援国防志愿协会
- УБХҮТМС УБ** - ын Хөнгөн Үйлдвэрийн Техник Мэрэгжлийн Сургууль Улан巴托轻工业职业技术学院
- УБХҮТМС УБ** - ын Хүнсний Үйлдвэрийн Техник Мэрэгжлийн Сургууль Улан巴托食品工业职业技术学校
- УБХХ** Улсыг Батлан Хамгаалах Хороо 国防委员会[前苏联]

- УБХХААХҮГ УБ** - Хотын Хөдөө Аж Ахуй, Хүнсний Үйлдвэрийн Газар Улан巴托市农牧业食品局
- УБХХБХН УБ** - Хотын Хүнсний Бараа, Худалдааны Нэгдэл Улан巴托市食品贸易公司
- УБХХЗЭХ УБ** - Хотын Хувьсгалт Залуучуудын Эвлэлийн Хороо 革命青年团 Улан巴托市委员会
- УБХХҮ УБ** - Хотын Хивсний Үйлдвэр Улан巴托市地毯厂
- УБХЦК УБ** - Хотын Цэргийн Комендант Улан巴托市卫戍区
- УБХХХЕК УБ** - Хотын Худалдаа, Хоолны Ерөнхий Компани Улан巴托市商业饮食总公司
- УБХЦСГ УБ** - Хотын Цагдан Сэргийлэх Газар Улан巴托市警察局
- УБХЦШХГ УБ** - Хотын Цахилгаан, Шуудан Холбооны Газар Улан巴托市邮电局
- УБХШ УБ** - Хотын Шүүх Улан巴托市法院
- УБХЯ** Улсыг Батлан Хамгаалах Яам 国防部
- УБЭҮ** Уулын Баяжуулах Эрдэнэт Үйлдвэр 额尔登特选矿场
- уг** уналга 乘骑, 交通工具
- УГ** Уралдааны Гэрээ 竞赛合约, 竞赛合同
- УГАХГ** Улсыг Галын Аюулаас Хамгаалах Газар 国家消防局
- УГЕГ** Улсын Гаалийн Ерөнхий Газар 国家关税总局
- УГЗЗГ** Улсын Гиодези, Зураг зүйн Газар 国家测绘局
- УГТАА** Улсын Газар Тариалангийн Аж Ахуй 国家农田经济
- УГТЭШ** Ургамал Газар Тариалангийн Эрдэм Шинжилгээ 植物及农田科学
- УГТЭШХ** Ургамал Газар Тариалангийн Эрдэм Шинжилгээний Хүрээлэн 植物及农田科学研究所
- УДБА** Улсын Дуурь Бүжгийн Академик 国家模范歌舞
- УДБАТ** Улсын Дуурь Бүжгийн Академик Театр 国家模范歌舞剧院
- УДБТ** Улсын Дуурь Бүжгийн Театр 国

家歌舞剧院
УДЕГ Улсын Даатгалын Ерөнхий Газар 国家保险总局
УДТ Улсын Драмын Театр 国家话剧院
УДТДТМБХ Улсын Дээд, Тусгай Дунд, Техник Мэрэгжлийн Боловсролын Хороо 国家高等、中等专业和职业技术教育委员会
УДТМДБХ Улсын Дээд, Тусгай Мэрэгжлийн Дунд Боловсролын Хороо 国家高等和中专教育委员会
УДШ Улсын Дээд Шүүх 国家最高法院
УЗН Улаан Загалмай Нийгэмлэг 红十字会
УЗНГХ Улаан Загалмай Нийгэмлэгийн Гүйцэтгэх Хороо 红十字会执行委员会
УЗУ Утга Зохиол Урлаг (文学艺术) (报纸)
УЗУСГ Утга Зохиол Урлаг Сонины Газар (文学艺术报) 社
УИД Улсын Их Дэлгүүр 国营百货大楼
УИКН Умард Ирландын Коммунист Нам 北爱尔兰共产党
УИС Улсын Их Сургууль 国立大学
УИХ Улсын Иргэний Хамгаалалт 国家民防
УИХ Улсын Их Хурал 国家大呼拉尔
УИХГ Улсын Иргэний Хамгаалах Газар 国家民防局
УИХТШ Улс Иргэний Хамгаалалтын Төв Штаб 国家民防总指挥部
УКЗЭ Унгарын Коммунист Залуучуудын Эвлэл 匈牙利共产主义青年团
УКК Уран Киноны Концерт 电影音乐会
УКН Узбекийн Коммунист Нам 乌兹别克共产党
УКН Уругвайн Коммунист Нам 乌拉圭共产党
УКНЭ Улсын Клиникийн Нэгдсэн Эмнэлэг 国家综合门诊医院
УКТЭ Улсын Клиникийн Төв Эмнэлэг 国家中心门诊医院
УКҮХЭГ Улсын Кино үзвэрийн Хэрэг Эрхлэх Газар 国家电影管理局
УМНН Унгар - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 匈蒙友好协会
УМТХХ Улсын Материал Техникийн

Хангамжийн Хороо 国家物资技术供应委员会
УМУБ Улсын Маршалын Удирдах Байр 国家统帅指挥所
УНКТАД (англ.) U.N. Conference on Trade and Development, UNCTAD (НҮБ - ын Худалдааны Хөгжлийн Бага Хурал) 联合国贸易和发展会议
УННС Улсын Нийтийн Номын Сан 国家图书馆
УНХГ Улсын Нийгэм Хангамжийн Газар 国家社会赡养局
УО Улаан Од (红星) 报
УОК Улсын Онцгой Комисс 国家特别委员会
УОСГ Улаан Од Сонины Газар (红星报) 社
УОСБТ Угсармал Орон Сууцны Барилга Грест 住宅建筑托拉斯
УП Удирдах Пост 指挥所
УПГ Улсын Прокурорын Газар 国家检察院
УСАГ Ус Сувгийн Ашиглалтын Газар 水利渠道局
УСАН Унгарын Социалист Ажилчны Нам 匈牙利社会主义工人党
УСАУГ Ус Сувгийн Ашиглалтыг Удирдах Газар 水利渠道管理局
УСАХ Улсын Соёл, Амралтын Хүрээлэн 国家文化休闲园
УСБТ Улсын Сорилт Баталгаажуулах Төв 国家检验审批中心
УСГ Улсын Статистикийн Газар 国家统计局
УСДН Унгарын Социал - Демократ Нам 匈牙利社会民主党
УСЖХХЭГ Улсын Стандарт Жин Хэмжүүрийн Хэрэг Эрхлэх Газар 国家标准度量衡管理局
УСНХ Улсын Симфони Найрал Хөгжим (оркестр) 国家交响乐队
УСР Ухуулагч Сэтгүүлийн Редакци (宣传员) 杂志编辑部
УССР (орос) Украинская Советская Социалистическая Республика (前) 乌克兰苏维埃社会主义共和国
УСТ Улсын Статистикийн Төв 国家中央

统计局

УСТ Улсын Стандарт 国定规格, 国定标准

УСТГ Улсын Статистикийн Төв Газар
国家中央统计局

УСХ Улсын Симфони Хөгжим 国家交响乐团

УСХБГ Улсын Санхүүгийн Хянан
Байцаах Газар 国家财政检查局

УСХХХХЭГ Улсын Стандарт Хэм-
жүүр, Хэмжих Хэрэгслийн Хэрэг
Эрхлэх Газар 国家度量衡管理局

УТА Улс Төрийн Ажил 政治工作

УТА Улс Төрийн Анги 政治处(股)

УТГ Улс Төрийн Газар 政治部

УТЗТЭ Улаанбаатар Төмөр Замын Төв
Эмнэлэг 乌兰巴托铁路总医院

УТЗХ Улс Төрийн Зөвлөлдөх Хороо 政治
协商委员会

УТЗХЭГ Улаанбаатар Төмөр Замын
Хэрэг Эрхлэх Газар 乌兰巴托铁路管理
局

УТК Улсын Төлөвлөгөөний Комисс 国家
计划委员会

УТМ Улсын Төв Музей 国家中央博物馆

УТНС Улсын Төв Номын Сан 国家中央
图书馆

УТО Улс Төрийн Орлогч 政治副职

УТТ Улс Төрийн Товчоо 政治局

УТТА Улсын Түүхийн Төв Архив 国家
中央历史档案馆

УТХ Улс Төрийн Хэлтэс 政治部, 政治处

УТХ Улс Төрийн Хүмүүжил 政治教育

УТХ Улсын Тээврийн Хороо 国家运输委
员会

УТХА Улс Төрийн Хүмүүжлийн
Ажил 政治教育工作

УТХБ Улс Төрийн Хүмүүжлийн Бай-
гууллага 政治教育机关

УТХГ Улс Төр, Хүмүүжлийн Газар
(人民军)政治教育部

УТЭЗУ Улс Төрийн Эдийн Засгийн
Ухаан 政治经济学

УУ Украина Улс 乌克兰国

УУБЭК Уул Уурхайн Баяжуулах
(Эрдэнэт) Комбинат (额尔登特) 联合
采矿厂

УУЗТА Урлаг Утга Зохиолын Төв Ар-

хив 中央艺术文学作品档案馆

УУК Ургацын Улсын Комисс 国家作物
收获委员会

УУТ Уул Уурхайн Товчоо 矿山局

УУАҮЭОУН Уурхайн Үйлдвэрийн
Аж Үйлдвэрчний Эвлэлийн Олон
Улсын Нэгдэл 国际矿业工会联盟

УУГ Улсын Үйлдвэрийн Газар 国营工
厂, 国营企业

УҮЗХС Улсын Үржил Зохномол
Хээлтүүлгийн Станц 国家人工授精繁
殖站

УҮИС Урлагийн Үндэсний Их Сур-
гууль 国家艺术大学

УҮСХ Улсын Үнэ Стандартын Хороо
国家价格和标准委员会

УҮХ Улсын Үнийн Хороо 国家价格委员
会

УҮЧГ Улсын Үзэсгэлэн Чимэглэлийн
Газар 国家展览馆

УҮЧГТТ Улсын Үзэсгэлэн Чимэглэ-
лийн Газрын Төв Танхим 国家展览馆
中央展览厅

УҮЧТТ Улсын Үзэсгэлэн Чингэлийн
Төв Танхим 国家中央展览馆

УҮЭ Унгарын Үйлдвэрчний Эвлэл 匈
牙利工会

УФ Улсын Филармони 国家音乐协会, 国家
音乐馆

УХААТМС Улсын Хөдөө Аж Ахуйн
Техник Мэрэгжлийн Сургууль 国家
农牧业职业技术学校

УХАС Улсын Хэмжээний Автоматж-
сан Систем 全国自动化体系

УХБГ Улсын Хянан Байцаах Газар 国家
监察局

УХЕГ Улсыг Хамгаалах Ерөнхий Га-
зар 国家保卫总局

УХГ Улсын Хэвлэлийн Газар 国家出版
社

УХК Улсын Хэвлэлийн Комбинат 国家
联合印刷厂

УХТ Улсын Хүүхэдэйн Театр 国家木偶
剧院

УХУК Ургац Хураалтын Улсын Ко-
мисс 国家农作物收获委员会

УХХЭХ Улсын Хэвлэлийн Хэрэг Эрх-

лэх Хороо 国家出版管理局
УХШК Улсын Хянан Шалгах Комисс
 国家监察委员会
УХЭШХ Ургац Хураалтын Эрдэм
 Шинжилгээний Хороо 农作物科学研究
 委员会
УЦ Улсын Цирк 国家杂技团
УЦАА Уулын Цэрэгжүүлсэн Аврах
 Анги 山地军事化救援队
УЦЕГ Улсын Цагдаагийн Ерөнхий Га-
 зар 国家警察总局
УЦЕГ Улсын Цэргийн Ерөнхий Газар
 国家军事总局
УЦС Улсын Цагдан Сэргийлэх 国家警
 察(局)
УЦС Усан Цахилгаан Станц 水电站
УЦСБ Улсын Цагдан Сэргийлэх Бай-
 гууллага 国家警察机构
УЦСГ Улсын Цагдан Сэргийлэх Газар
 国家警察局
УЦСДС Улсын Цагдан Сэргийлэх
 Дээд Сургууль 国家警察学院
УЦСЕГ Улсын Цагдан Сэргийлэх
 Ерөнхий Газар 国家警察总局
УЦУАУГ Ус, Цаг Уурын Албыг
 Удирдах Газар 水文气象局
УЦУАУЕГ Ус, Цаг Уурын Албыг

Удирдах Ерөнхий Газар 水文气象管
 理总局
УЦУТ Ус, Цаг Уурын Товчоо 水文气象
 局
УЦУШИ Ус, Цаг Уурын Шинжилгээ-
 ний Институт 水文气象研究所
УЦУШИМХ Ус, Цаг Уурын Шин-
 жилгээний Институтийн Мэдээл-
 лийн Хэлтэс 水文气象研究所情报处
УЦУШС Ус, Цаг Уурын Шинжилгээ-
 ний Станц 水文气象研究站
УЦУЭШХ Ус, Цаг Уурын Эрдэм
 Шинжилгээний Хороо 水文气象科研
 委员会
УШБ Улсын Шигшээ Баг 国家选手队
УШТ Улсын Шатахууны Төв 国家燃料
 中心
УЭАТ Улсын Эмгэг Анатомийн Товчоо
 国家病理解剖所
УЭАХНСИ Улсын Эрүүл Ахуй, Халд-
 вар Нян Судлалын Институт 国家保
 健防疫研究所
УЭАХСХГ Улсын Эрүүл Ахуй, Халд-
 вар Судлалын Хяналтын Газар 国家
 保健防疫监督局
УЭННТ Улсын Эх Нялхсын Нэгдсэн
 Төв 国家妇幼保健中心

Ү

ҮАА Үндэсний Ардын Арми 民族人民
 军
ҮАА Үрийн Аж Ахуй 种籽培育业
ҮААГ Үйлчилгээний Аж Ахуйн Газар
 服务行业管理局
ҮАБЗ Үндэсний Аюулгүй Байдлын
 Зөвлөл 国家安全委员会 (1992 年)

ҮАН Үндэсний Ардчилсан Нам 民族民
 主党, 国家民主党
ҮАН Үндэсний Ардын Нам 民族人民党
 [巴基斯坦等国]
ҮАЭБК Үндэсний Асуудал Эрхэлсэн
 Байнгын Комисс 国家事务常务委员会
ҮБЗ үйлдвэрийн Байнгын Зөвлөлгөөн

Г常务会议
УБТДС Үндэсний Биенийн Тамирын Дээд Сургууль 国家体育学院
УБХГ Үндэсний Батлан Хамгаалах Газар 防卫厅[日本]
УБХЯ Үндэсний Батлан Хамгаалах Яам 国防部[朝鲜]
УГУАС Үйлдвэрийн Газрын Удирдлагын Автоматжсан Систем 工厂自动化控制系统
УД Үндсэн Долгио 基波(无)
УДБЧ Үндэсний Дуу Бүжгийн Чуулга 国家歌舞团
УДН Үндэсний Дэвшилтийн Нам 民族进步党
УЖ Үлгэр Жишээ 楷模, 典范
УИА Үндэсний Иргэний Ассамблей 国民大会
УНШЗГ Үндэсний Нэгдлийн Шилжилтийн Засгийн Газар 全国过渡政府[乍得]
УО Үндэсний Орлого 国民收入
УОХ Үндэсний Олимпын Хороо 国家奥林匹克委员会
УОХ Үндэсний Оппозиц Холбоо 国家反对党联盟
УОХЗ Үй Олноор Хөнөөх Зэвсэг 大规模杀伤性武器
УОХЗХ Үй Олноор Хөнөөх Зэвсгээс Хамгаалах 防止大规模杀伤性武器的伤害
УОХСЗ Үй Олноор Хөнөөн Сүйтгэх Зэвсэг 大规模毁灭性武器
УСГ Үнэн Сонины Газар (真理报) 社
УСУХ Үнэ, Стандартын Улсын Хороо 国家价格标准委员会
УСХ Үзэл Суртлын Хэлтэс 宣传部, 宣传处
УСХ Үндэсний Стандартчиллын Хүрээлэн 国家标准化研究所
УСХЗТ Үндэсний Стандартчилал, Хэмжил Зүйн Төв 国家标准化计量中心
УТҮМ Үр Тарианы Үрлэгч Машин 播种机
УФ Үндсэн Фонд 基金
УФТХ Үндэсний Фронтын Төв Хороо

民族阵线中央委员会
УХ Үнийн Хороо 价格委员会
УХ Үйлдвэр Хоршоолол 手工业生产合作社
УХБХ Үндэсний Хурлын Байнгын Хороо 国民大会常务委员会
УХГ Үндэсний Хөгжлийн Газар 国家发展局
УХЗБК Үйлдвэрлэл, Хөдөлмөр Зохион Байгуулалтын Байнгын Курс 生产劳动管理常设训练班
УХНБ Үйлдвэрийн Хувь Нийлүүлсэн Банк 工业股份银行
УХХ Үндэсний Хувьсгалт Хөдөлгөөн 民族革命运动
УХЗБК Үйлдвэрлэл, Хөдөлмөр Зохион Байгуулалтын Байнгын Комисс 生产劳动管理常务委员会
УХТЗ Үйлдвэр Хоршооллын Төв Зөвлөл 手工业生产合作社中央理事会
УХХН Үндэсний Хувьсгалт Хөдөлгөөн Нам 民族革命运动党
УХЦ Үндсэн Хуулийн Цэц 宪法监督委员会
УХЯ Үндэсний Хөгжлийн Яам 国家发展部
УЦИС Үндэсний Цэргийн Их Сургууль 国家军事大学
УЧСФ Үндэсний Чөлөөлөх Сандинист Фронт 桑地诺民族解放阵线(桑解阵)
УЧФ Үндэсний Чөлөөлөх Фронт 民族解放阵线
УЭ Үйлдвэрчний Эвлэл 工会
УЭА Үндэсний Эсэргүүцлийн Арми 反政府军
УЭБЗ Үйлдвэрчний Эвлэлийн Байнгын Зөвлөл 工会常务理事会
УЭНТ Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Нэгдмэл Төв 工会总会, 总工会
УЭОФ Үндэсний Эх Оронч Фронт 民族爱国阵线[阿富汗]
УЭТХ Үйлдвэрчний Эвлэлийн Төв Хороо 工会中央理事会
УЭХ Үйлдвэрчний Эвлэлийн Хороо 工会委员会
УЭЧХ Үндэсний Эрх Чөлөөний Хөдөлгөөн 民族解放运动

Ф

- ФАЗЭ** Финляндын Ардчилсан Залуучуудын Эвлэл 芬兰民主青年团
- ФАИ (фран.)** Federation Aeronautique Internationale, FAI 国际航空联合会
- ФАО (англ.)** Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO (НҮБ - ын Хүнс Хөдөө Аж Ахуйн Байгууллага) 联合国粮食及农业组织
- ФАТАХ** Финляндын Ард Түмний Ардчилсан Холбоо 芬兰人民民主联盟
- ФИА (фран.)** Federation Internationale de l'Automobile, FIA 国际汽车联合会
- ФИАВ (фран.)** Federation Internationale des Agences de Voyages, FIAV 国际旅行社联合会
- ФИАИ (фран.)** Federation Internationale des Associations d'Instituteurs, FIAI (Олон Улсын Бага Сургуулийн Багш Нарын Холбоо) 国际小学教师联合会
- ФИБА (фран.)** Federation Internationale de Basketball Amateur, FIBA 国际业余篮球联合会
- ФИВБ (фран.)** Federation Internationale de Volleyball, FIVB 国际排球联合会
- ФИДЕ (фран.)** Federation Internationale des Echecs, FIDE (Дэлхийн Шатрын Холбоо) 国际象棋联合会
- ФИЖ (фран.)** Federation Internationale de Gymnastique, FIG 国际体操联合会
- ФИЛА (фран.)** Federation Internationale de Lutte Amateur, FILA (Олон Улсын Бөхийн Холбоо) 国际业余摔跤联合会
- ФИМ (фран.)** Federation Internationale Motocycliste, FIM (Олон Улсын Мотоциклийн Холбоо) 国际摩托车运动联合会
- ФИНА (фран.)** Federation Internationale de Natation Amateur, FINA 国际业余游泳联合会
- ФИПЕЗО (фран.)** Federation Internationale des Professeurs de l'Enseignement Secondaire Officiel, FIPESO (Олон Улсын Дунд Сургуулийн Багш Нарын Холбоо) 国际中学教师联合会
- ФИСУ (фран.)** Federation Internationale de Sports Universitaires, FISU 国际大学生体育协会
- ФИТА (фран.)** Federation Internationale de Tir a l'Ars, FITA 国际射箭联合会
- ФИФА (фран.)** Federation Internationale de Football Association, FIFA 国际足球联合会
- ФИХК (фран.)** Federation Internationale Halterophile et Culturiste, FIHC 国际举重和健身运动联合会
- ФКН Филиппиний Коммунист Нам** 菲律宾共产党
- ФКН Финляндын Коммунист Нам** 芬兰共产党
- ФКН Францын Коммунист Нам** 法国共产党
- ФМН Франц, Монголын Нийгэмлэг** 法蒙协会
- фн** фунт 磅

ФНЛА (фран.) Front National de Liberation IAngola, FNLA (Анголын Чөлөөлөх Үндэсний Фронт) 安哥拉民族解放阵线
ФНУАХ Философи, Нийгмийн Ухааны Ажилтны Холбоо 哲学、社会科学工作者联合会
ФӨ Фонд Өгөмж 基金分配额
ФП (фран.) France Presse, FP 法兰西新闻社 (法新社)
ФРЕЛИМО (фран.) Front de Liberation du Mozambique, FRELIMO (Мо-

замбикийн Чөлөөлөх Фронт) 莫桑比克解放阵线(党)
ФРЕТИЛИН Тусгаар Тогтносон Дорнод Тиморын Төлөө Хувьсгалт Фронт 东帝汶争取独立革命阵线
ФСДН Финляндын Социал - Демократ Нам 芬兰社会民主党
ФСН Францын Социалист Нам 法国社会党
ФТДС Физик - Техникийн Дээд Сургууль 物理技术学院
ФУ Финлянд Улс 芬兰

Х

х хуудас 页、张、幅
 х хэвтээ 平卧的、水平的、横向
ХА Хээрийн Арми 野战军
ХАА Хөдөө Аж Ахуй <农牧业> (杂志); 农牧业
ХАААҮЭХ ХАА - д Ажиллагсдын Үйлдвэрчний Эвлэлийн Холбоо 农牧职工工会联合会
ХАААХ ХАА - н Архитектурын Хороо 农牧业建设委员会
ХААБ ХАА - н Банк 农牧业银行
ХААББЗК ХАА - н Бүтээгдэхүүн Борлуулах Захын Контор 农牧业产品集市管理局
ХААБК Хөдөө Аж Ахуйн Байнгын Комисс 农牧业常务委员会
ХААБТ Хөдөө Аж Ахуйн Барилгын Трест 农牧业建筑公司, 农牧业建筑托拉斯
ХААДС Хөдөө Аж Ахуйн Дээд Сургууль 农牧业学院
ХААЗ Хөдөө Аж Ахуйнханд Зөвлөл-

гөө <农牧业工作者参考> (报纸)
ХААЗСГ Хөдөө Аж Ахуйнханд Зөвлөлгөө Сонины Газар <农牧业工作者参考报> 社
ХААИС Хөдөө Аж Ахуйн Их Сургууль 农牧业大学
ХААМТХЕГ Хөдөө Аж Ахуйн Материал Техникийн Хангамжийн Ерөнхий Газар 农牧业物资技术供应总站
ХААН Хөдөө Аж Ахуйн Нэгдэл 农牧业合作社
ХААНХ Хөдөө Аж Ахуйн Нэгдлүүдийн Холбоо 农牧业合作社联合会
ХААНХДЗ ХААН - үүдийн Холбооны Дээд Зөвлөл 农牧业合作社联合会最高理事会
ХААСҮТ ХАА - н Сургалт Үйлдвэрлэлийн Төв 农牧业生产培训中心
ХААТИХН ХАА - н Техникийн Импорт Хангамжийн Нэгдэл 农牧业技术进口供应公司
ХААТМС Хөдөө Аж Ахуйн Техник

- Мэргэжлийн Сургууль 农牧业职业学校
- ХААУГ** Хөдөө Аж Ахуйг Удирдах Газар 农牧业管理局
- ХААҮХ** Хөдөө Аж Ахуйн Үйлдвэрлэлийн Хоршоо 农牧业生产合作社
- ХААҮЭ** Хөдөө Аж Ахуйн Үйлдвэрчний Эвлэл 农牧业工会
- ХААХ** Хөдөө Аж Ахуйн Хэлтэс 农牧业部; 农牧业处
- ХААХД** Хилийн Цэргийн Аюулгүйн Арга Хэмжээний Дүрэм 边防军安全措施条例
- ХААХҮҮЭХ** ХАА, Хүнсний Үйлдвэрлэгчдийн Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 农牧业、食品工业工人工会联合会
- ХААХҮХ** ХАА - н Хоршоологчдын Үндэсний Холбоо 国家农牧业合作社社员联合会
- ХААХҮЯ** Хөдөө Аж Ахуйн, Хүнсний Үйлдвэрийн Яам 农牧业、粮食工业部
- ХААШУХ** Хөдөө Аж Ахуйн Шинжлэх Ухааны Хороо 农牧业科学委员会
- ХААЭШНТС** Хөдөө Аж Ахуйн Эрдэм Шинжилгээний Нэгдсэн Туршлага Станц 农牧业科学综合试验站
- ХААЭШҮС** Хөдөө Аж Ахуйн Эрдэм Шинжилгээ Үйлдвэрлэлийн Станц 农牧业科学生产站
- ХААЯ** Хөдөө Аж Ахуйн Яам 农牧业部
- ХАБ** Хорооны Артиллерийн Бүлэг 团炮群
- ХАБ** Хорооны Артиллерийн Батарей 团属炮兵连
- ХАБХЯ** Хүн Амын Бодлого, Хөдөлмөрийн Яам 人口政策劳动部
- ХАЗЭМХНХБХ** Хүн Ам Зүй, Эрүүл Мэнд, Хөдөлмөр Нийгэм Хангамжийн Байнгын Хороо 人口、卫生、劳动及社会赡养常务委员会
- ХАК** Хөдөлмөрийн Алдрын Клуб 劳动荣誉俱乐部
- ХАН** Христосын Ардчилсан Нам 基督教民主党[意大利等国]
- ХАС** Хөнгөн Атлетикийн Спорт 田径运动
- ХАС** Хүн Амын Сан 人口基金组织(联合国)
- ХАТБТ** Хамтын Ашиглалтын Тооцоолон Бодох Төв 共用计算中心
- ХАХ** Христосын Ардчилсан Холбоо 基督教民主联盟[前西德]
- ХАХН** Хувьсгалт Ардын Хөдөлгөөн Нам 人民革命运动党
- ХАХ** - **ХНХ** Христосын Ардчилсан Холбоо - Христосын Нийгмийн Холбоо 基督教民主联盟 - 基督教社会联盟[前西德]
- ХАХТ** Хүүхэд Асран Хүмүүжүүлэх Төв 儿童教养中心
- ХАЧА** Хятадын Ардын Чөлөөлөх Арми 中国人民解放军
- ХБ** Химийн Батальон (防) 化学兵营, 防化营
- ХБ** Худалдаа Бэлтгэл 商业采购
- ХБА** Хөдөлмөрийн Бэлтгэлийн Анги 劳动预备队
- ХБА** Худалдаа Бэлтгэлийн Анги 商业采购队
- ХББ** Худалдаа Бэлтгэлийн Байгууллага 商业采购组织
- ХБДС** Хөгжим Бүжгийн Дунд Сургууль 音乐舞蹈学校
- ХБДС** Хөгжим Бүжгийн Дээд Сургууль 音乐舞蹈学院
- ХБДЦ** Хязгаарын Ба Дотоодын Цэрэг 边防和内务军
- ХБДЦУЕГ** Хязгаарын Ба Дотоодын Цэргийн Удирдах Ерөнхий Газар 边防和内务军总局
- ХБДЦУТГ** Хязгаарын Ба Дотоодын Цэргийн Улс Төрийн Газар 边防和内务军政治部
- ХБДЦХЭГ** Хязгаарын Ба Дотоодын Цэргийн Хэрэг Эрхлэх Газар 边防和内务军事务局
- ХБДЦШ** Хязгаарын Ба Дотоодын Цэргийн Штаб 边防和内务军司令部
- ХБЗ** Хөнгөн Бетон Завод 轻型混凝土构件厂
- ХБНБУ** Холбооны Бүгд Найрамдах Бразили Улс 巴西联邦共和国
- ХБНГУ** Холбооны Бүгд Найрамдах

Герман Улс 德意志联邦共和国
ХБНГУ Хоршоолсон Бүгд Найрамдах
 Гийана Улс 圭亚那合作共和国
ХБНКУ Холбооны Бүгд Найрамдах
 Камерун Улс 喀麦隆联合共和国
ХБНУ Холбооны Бүгд Найрамдах Улс
 加盟共和国
ХБННУ Холбооны Бүгд Найрамдах
 Нигери Улс 尼日利亚联邦共和国
ХБНСЮУ Холбооны Бүгд Найрамдах
 Социалист Югослав Улс (前)南斯拉
 夫社会主义联邦共和国
ХБНЮУ Холбооны Бүгд Найрамдах
 Югослав Улс 南斯拉夫联邦共和国
ХБНЧСУ Холбооны Бүгд Найрамдлын
 Чехословак Словаки Улс (前)捷克和
 斯洛伐克联邦共和国
ХБО Хүнд Бөмбөгдөгч Онгоц 重型轰炸
 机
ХБС Хилийн Байцаах Станц 边防检查站
ХБТ Хотын Барилгын Трест 市政建筑托
 拉斯
ХБТ Худалдаа Бэлтгэлийн Трест 商业
 采购托拉斯
ХБТГ Хот Байгуулалт Төлөвлөлтийн
 Газар 城市建设规划局
ХБТК Хянан Байцаах Төв Комисс 中央
 检查委员会
ХБУ Худалдаа Бэлтгэлийг Удирдах 商
 业采购管理
ХБУГ Хорих Байгууллагуудыг Удир-
 дах Газар 监狱管理局
ХБУГ Худалдаа Бэлтгэлийг Удирдах
 Газар 商业采购局
ХБХ Хөдөлмөр Батлан Хамгаалах 劳动
 与卫国
ХБХБ Хөдөлмөр Батлан Хамгаалахад
 Бэлхэн 准备劳动与卫国制度 (劳卫制)
ХБХБД Хагас Боловсруулсан Хүнсний
 Бүтээгдэхүүний Дэлгүүр 半成品食品
 商店
ХБХБТ Хөдөлмөр Батлан Хамгаала-
 хад Бэлхэн Тэмдэг (准备劳动与卫国)
 证章, 劳卫制证章
ХБЦ Хальс Боловсруулах Цех 拷贝制
 作车间, 制片车间
ХБЯ Худалдаа Бэлтгэлийн Яам 商业采

购部
ХГ Хийн Гар Буу 气手枪
ХГ Хушууч Генерал 少将
ХГВ Холбооны Гүйцэтгэх Веч 联邦执行
 会议
ХГО Хөдөлмөрийн Гавшгай Отряд 劳动
 突击队
ХГУ Хромон Гутлын Үйлдвэр 铬鞣革靴
 鞋厂
ХДЗ Хувьсгалт Дээд Зөвлөл 最高革命委
 员会
ХДТ Хөгжимт Драмын Театр 音乐话剧
 院
ХДЦ Хязгаарын ба Дотоодын Цэрэг 边
 防和内务军
ХДЦХЭГ Хязгаарын ба Дотоодын
 Цэргийн Хэргийг Эрхлэх Газар 边防
 和内务军事务局
ХЕБ Хязгаарын Ерөнхий Бригад 边防
 总队
ХЕГ Холбооны Ерөнхий Газар 邮电总局
ХЗ Хилийн Застав 边防站; 边防小队; 边
 防哨所
ХЗ Хувьсгалт Залуучууд 革命青年(们)
ХЗАЯ Хууль Зүй, Арбитрын Яам 法律
 仲裁部
ХЗБО Хол Замын Бөмбөгдөгч Онгоц 远
 程轰炸机
ХЗБУБ Хөдөлмөр Зохион Байгуулалт
 Урамшууллын Бригад 劳动承包队
ХЗБХ Хурал Захиргааны Байнгын Хо-
 роо 呼拉尔行政常务委员会
ХЗБХ Хууль Зүйн Байнгын Хороо 法律
 常务委员会
ХЗДС Хууль Зүйн Дээд Сургууль 法律
 学院
ХЗЭӨГ Хууль Зүйн Зөвлөлтөгөө Өгөх
 Газар 法律咨询处
ХЗЗУ Хувцас Захиалгын Засварын
 Үйлдвэр 服装订制修补厂
ХЗНП Хүүхэд Залуучуудын (Найрам-
 дал) Парк 青少年(友谊)公园
ХЗСХГ Хүүхэд Залуучуудын Соёл
 Хүмүүжлийн Төв 青少年文化教育中心
ХЗТХ Хоромхон Зуур Дусгах Хүчин
 瞬间反应力量
ХЗУССТ Хүүхэд, Залуучуудын Усан
 Спорт, Сургалтын Төв 青少年游泳训

练中心

- ХЗЦ** Хуурай Замын Цэрэг 陆军
ХЗЭ Хувьсгалт Залуучуудын Эвлэл 革命青年团
ХЗЯ Хууль Зүйн Яам 法律部
ХЕГ Холбооны Ерөнхий Газар 邮电总局
ХИД Хүнсний Их Дэлгүүр 食品商场
ХК Хивсний Комбинат 地毯联合厂
ХК Хувьцаат Компани 股份公司
ХКН Хятадын Коммунист Нам 中国共产党
ХКТЦ Хүнсний Комбинатын Талхны Цех 食品联合厂面包车间
ХКУ Хиам Консервын Үйлдвэр 香肠罐头厂
ХМ Хлорат Магния 氯酸镁
ХМ Худалдааны Мэдээлэл (商业通讯) (杂志)
ХМБААҮЭХ Хэвлэл, Мэдээллийн Байгууллагуудын Ажилтан, Ажилчдын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 新闻报道机构员工工会联合会
ХМК Ханын Материалын Комбинат 墙壁建材联合厂
ХМНН Хятад - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг 中蒙友好协会
ХМСР Худалдааны Мэдээлэл Сэтгүүлийн Редакци (商业通讯) 杂志编辑部
ХМТК Хөдөлмөрийн Маргаан Таслах Комисс 劳动纠纷调解委员会
ХМЦ Хүнд Механизмын Цех 重型机械化车间
ХН Хотын Номер 城市编号
ХНААЭБК Хөдөлмөрийн Нөөцийн Ашиглалтын Асуудал Эрхэлсэн Байнгын Комисс 劳动潜力开发事务常务委员会
ХНБК Хөдөлмөрийн Нөөцийн Байнгын Комисс 劳动潜力常务委员会
ХНХ Христосын Нийгмийн Холбоо 基督教社会联盟[西德]
ХНХК Худалдаа, Нийтийн Хоолны Контор 商业和公共饮食管理局
ХНХУГ Хотын Нийтийн Хоолны Удирдах Газар 市饮食业管理局
ХНХУХ Хөдөлмөр, Нийгэм Хангамжийн Улсын Хороо 国家劳动和社会赡

养委员会

- ХНХХ** Хөдөлмөр, Нийгмийн Хангамжийн Хэлтэс 劳动和社会赡养处
ХО Ховд 科布多
ХО Хилийн Отряд 边防总队
ХОК Хөдөлмөр Оролцооны Коэффициент 出勤率
ХОМ (Хааны Ордон) Музей (皇宫) 博物馆
ХОТШБ Хөрөнгө Оруулалт, Технологийн Шинэчлэлийн Банк 投资和技术开发银行
ХОУ Холбоот Орос Улс 俄罗斯联邦
ХӨ Хөвсгөл 库苏古尔
ХӨАА Хувийн Өмчийн Аж Ахуй 私有企业
ХӨАКТЭ Халдварт Өвчнийг Анагаах Клиникийн Төв Эмнэлэг 传染病总医院
ХӨАКЭ Халдварт Өвчнийг Анагаах Клиникийн Эмнэлэг 传染病医院
ХӨСТ Халдварт Өвчин Судлалын Төв 传染病研究中心
ХПЗ (орос) Харьковский Паровозостроительный Завод 哈尔科夫机车制造厂
ХР Химийн Рот (防)化学连
ХСГ Хөдөлмөр Сонины Газар (劳动报) 社
ХСГ Хүүхэд Саатуулах Газар 托儿所, 保育院
ХСТ Халдвар Судлалын Төв 传染病研究中心
ХСТ Холбооны Сургалтын Төв 邮电训练中心
ХСТ Хууль Судлалын Төв 法律研究中心
ХСТ Хүн Судлалын Төв 人学中心
ХСУБТ Хүүхдийн Спорт, Уран Бүтээлийн Төв 少年体育运动及艺术培训中心
ХСҮТ Хүн Судлалын Үндэсний Төв 国家人学中心
ХТ Худалдааны Техникум 商业学校
ХТ Хуягт Тэрэг 装甲运输车
ХТАЗ Хувьсгалт Тэмцлийн Ахмад Зүтгэлтэн 老革命活动家
ХТАЗХ Хувьсгалт Тэмцлийн Ахмад Зүтгэлтний Хороо 老革命活动家委员会
ХТАСДБ Хилчдэд Туслах Ардын

- Сайн Дурын Бригад 支援边防军人人民志愿队
- ХТБ** Химийн Тусгай Батальон 独立防化营
- ХТБ** Хөдөлмөрийн Түр Бригад 临时劳动队
- ХТБҮАБК** Хуулийн Төсөл Ба Үндэсний Асуудлын Байнгын Комисс 法律起草和民族事务常务委员会
- ХТД** Хуягт Танкийн Дивиз 装甲坦克师
- ХТЗГ** Хувьсгалт Түр Засгийн Газар 临时革命政府
- ХТНҮТ** Хот Тохижуулах, Иргэдийг Үйлчлэх Товчоо 市政规划和公共服务事业局
- ХТМС** Хүнсний Техник Мэрэгжлийн Сургууль 食品职业技术学校
- ХТР** Холбооны Тусгай Рот 独立通信连
- ХТС** Хоёртын Тооллын Систем 二进制 (计)
- ХТГ** Хуягт Тээвэрлэх Тэрэг 装甲运输车
- ХТҮТ** Хүүхдийн Төлөө Үндэсний Төв 国家少年事业中心
- ХТФ** Хүүхдийн Төлөө Фонд 儿童基金会
- ХТФК** Хүүхдийн Төлөө Фондын Төв Комисс 儿童基金会中央委员会
- ХТЦ** Хуягт Тэргэний Цэрэг 装甲兵
- ХУЗХГ** Хэвлэл Утга Зохиол Хянах Газар 新闻, 文学作品审查局
- хур хурандаа 上校
- ХУР** Г Хурандаа Генерал 上将
- ХҮ** Хэвлэх Үйлдвэр 印刷厂
- ХҮБДҮЭХ** Худалдаа, Үйлчилгээний Бие Даасан Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 商业服务业独立工会联合会
- ХҮБК** Худалдаа Үйлчилгээний Байнгын Комисс 商业服务业常务委员会
- ХҮТМС** Хөнгөн Үйлдвэрийн Техник Мэрэгжлийн Сургууль 轻工业职业技术学校
- ХҮТМС** Хүнсний Үйлдвэрийн Техник Мэрэгжлийн Сургууль 食品工业职业技术学校
- ХҮХ** Хоршоологчдын Үндэсний Холбоо 国家(农牧业)合作社社员联合会 (前身为“农牧业合作社联合会最高理事会”)
- ХҮЭДС** Хувийн Үйлдвэрлэл Эрхлэгчдийн Дээд Сургууль 个体生产经营者学院
- ХҮЭШЗТИ** Хөнгөн Үйлдвэрийн Эрдэм Шнжилгээ, Зураг Төслийн Институт 轻工业科学设计院
- ХҮЯ** Худалдаа Үйлдвэрийн Яам 商业生产部
- ХҮЯ** Хүнсний Үйлдвэрийн Яам 食品工业部
- ХХ** Хөдөлмөрийн Хөлс 劳动工资
- ХХ** Хилийн Хамгаалалт 边境保卫
- ХХ** Хилийн Хороо 边防团
- ХХ** Химийн Хүрээлэн 化学研究所
- ХХ** Хүүхдийн Хүмүүжил (儿童教育) (杂志)
- ХХААБ** Хүнс, Хөдөө Аж Ахуйн Байгууллага 粮食及农业组织 (联合国)
- ХХААБХ** Хүнс, Хөдөө Аж Ахуйн Байнгын Хороо 粮食及农牧业常务委员会
- ХХААЯ** Хүнс, Хөдөө Аж Ахуйн Яам 食品农牧业部
- ХХААҮЯ** Хүнс, Хөдөө Аж Ахуйн үйлдвэрлэлийн Яам 食品农牧业工业部
- ХХАТҮЕГ** Хот Хоорондын Авто Тээврийг Удирдах Ерөнхий Газар 城市间汽车运输总局
- ХХАҮЭХ** Хувийн Хэвшлийн Ажилтны Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 个体经营者工会联合会
- ХХБ** Худалдаа, Хөгжлийн Банк 商业发展银行
- ХХГ** Хөдөлмөрийн Хяналтын Газар 劳动监督局
- ХХЗ** Хятадын Хуурай Зам 中国陆路
- ХХЕК** Худалдаа Хоолны Ерөнхий Компани 商业饮食业总公司
- ХХМ** Харгалзан Хүргэх Манаа 押送勤务哨兵
- ХХН** Халамжлан Хүмүүжүүлэгчдийн Нөхөрлөл 育才工作者联谊会
- ХХОУӨ** Хүүхдийг Хамгаалах Олон Улсын Өдөр 国际保护儿童日
- ХХС** Хөдөлмөр Хүмүүжлийн Сургууль 劳动教养学校
- ХХСР** Хүүхдийн Хүмүүжил Сэтгүү-

лийн Редакци (儿童教育) 杂志编辑部
ХХТБ Химийн Хамгаалах Тусгай Батал-
 льон 独立防化营
ХХУЗЗ Халамжлан Хүмүүжүүлэгч-
 дийн Улсын Зохицуулах Зөвлөл 国家
 育才工作者协调委员会
ХХУ Хүүхдийн Хувцасны Үйлдвэр 儿
 童服装厂
ХХҮЭШЗТ Хөнгөн, Хүнсний Үйлд-
 вэрлэл Эрдэм Шинжилгээ, Зураг
 Төсөл 轻工业、食品工业科学设计
ХХҮЭШЗТИ Хөнгөн, Хүнсний Үйлд-
 вэрлэл Эрдэм Шинжилгээ, Зураг
 Төслийн Институт 轻工业、食品工业科
 学设计院
ХХҮЯ Хөнгөн Хүнсний Үйлдвэрийн
 Яам 轻工业、食品工业部
ХХХСҮ Хараагүй Хүмүүсийн Хөдөл-
 мөр Сургалтын Үйлдвэр 盲人劳动培
 训工厂
ХХХХ Хөдөлмөр Хамгаалал Хуулийн
 Хэлтэс 劳动保护法律处
ХХЭХ Хэвлэлийн Хэрэг Эрхлэх Хороо
 出版管理委员会
ХЦ Халуун Цэгүүд 热点
ХЦ Хязгаарын Цэрэг 边防军
ХЦ Хилийн Цэрэг 边防军
ХЦА Хязгаарын Цэргийн Анги 边防军
 部队
ХЦДС Хууль Цаазны Дунд Сургууль
 法律学校
ХЦСГ Хотын Цагдан Сэргийлэх Газар
 市警察局
ХЦТБ Хязгаарын Цэрэгт Туслах Бри-
 гад 边防军辅助队
ХЦТХ Хязгаарын Цэрэгт Туслах Хо-
 роо 边防军辅助队
ХЦУГ Хилийн Цэргийг Удирдах Газар

边防局
ХЦУЕГ Хилийн Цэргийг Удирдах
 Ерөнхий Газар 边防总局
ХЦУК Хими Цэвэрлэгээ, Угаалгын
 Комбинат 化学洗涤联合工厂
ХЦХ Хүүхдийн Цэцэрлэгийн Хүмүү-
 жил 幼儿(园)教育
ХЦХ Хувьсгалт Цэргийн Хороо 革命军
 事委员会
ХЦХ Хууль Цаазны Хороо 法律委员会
ХЦХТ Хүүхдийн Цэцэрлэгийн Хү-
 мүүжлийн Товчоо 幼儿教育局
ХЦХУХ Хөдөлмөр Цалин Хөлсний
 Улсын Хороо 国家劳动工资委员会
хч хушууч 少校
хч.г хушууч генерал 少将
ХШ Хянан Шалгах 监察
ХШК Хянан Шалгах Комисс 监察委员
 会
ХШҮҮЗБ Хөдөлмөрийг Шинжлэх
 Ухааны Үндэстэй Зохион Байгуу-
 лах 劳动组织科学化
ХЭ Хэнтий 肯特
ХЭАА Хувиараа Эрхлэх Аж Ахуй 私营
 企业, 个体经营企业
ХЭГ Хэрэг Эрхлэх Газар 管理局
ХЭОН Хувьсгалт Эх Оронч Нам 爱国革
 命党[墨西哥]
ХЭТБХ Христосын Энх Тайван Бага
 Хурал 基督教和平会议
ХЭХ Хүний Эрхийн Хороо 人权委员会
ХЮУ Хром Юфтийн үйлдвэр 铬鞣、油性
 皮革厂
ХЯ Холбооны Яам 邮电部
ХЯ Хөдөлмөрийн Яам 劳动部
ХЯУ Хөдөөгийн явуулын үйлчилгээ 乡
 间流动服务

Ц

- ц цаг 小时
- ц центнер 公担
- ц цэрэг 军人
- ЦА Цэргийн Анги 部队
- ЦАМ Цаг Агаарын Мэдээ 气象报, 气象情报
- ЦАО Цэргийн Ангийн Наадам 军人联欢会, 部队联欢会
- ЦАФ (поль.) Centralna Agencja Fotograficzna, САФ 中央图片社[波兰]
- ЦАХ Цэргийн Албан Хаагч 现役军人, 服役者
- ЦАХ Цэргийн Ардчилсан Холбоо 军事民主同盟
- ЦАХХ Цэргийн Албан Хаагчдын урал 军人大会
- ЦАША Цэргийн Авто Шалгах Албан 军用车辆检查站
- ЦБ Цагийн Байдал 局势, 形势; 态势
- ЦБ Цэвэр Бүтээгдэхүүн 纯产值, 净产值
- ЦБ Цэргийн Бааз 军事基地
- ЦБНБС Цэцэрлэгийн Багш Нарыг Бэлтгэх Сургууль 幼儿师范学校
- ЦБУ цэргийн барилгыг удирдах 军事建筑管理
- ЦБУГ Цэргийн Барилгыг Удирдах Газар 军事建筑局
- ЦБУЕГ Цэргийн Барилгыг Удирдах Ерөнхий Газар 军事建筑总局
- ЦГ Цагдааны Газар 警察局
- ЦДС Цагдааны Дунд Сургууль 警察学校
- ЦДС Цагдааны Дээд Сургууль 警察学院
- ЦДС Цэргийн Дээд Сургууль 军事学院
- ЦДУ (орос) Центральное Диспетчерское Управление 中央调度局
- ЦДШ Цахилгаан Дамжуулах Шугам 输电线路
- ЦЕГ Цагдааны ерөнхий газар 警察总局
- ЦЕДС Цэргийн Ерөнхий Дээд Сургууль 综合军事学院
- ЦЕП Цэргийн Ерөнхий Прокурор 1. 军事总检察长; 2. 军事总检察院
- ЦЕПГ Цэргийн Ерөнхий Прокурорын Газар 军事总检察院
- ЦЗ Цементийн Завод 水泥厂
- ЦЗ Цэргийн Зөвлөх 军事顾问
- ЦЗТЗ Цэргийн Захиргааны Түр Зөвлөл 临时军事执行委员会
- ЦЗХМЦ Цементийн Заводын Хүнд Механизмын Цех 水泥厂重型机械化车间
- ЦИС Цэргийн Их Сургууль 军事大学
- ЦИХШ Цэрэг - Иргэний Хамгаалалтын Штаб 军民联防司令部
- ЦК Цэргийн Коллеги 军事委员会
- ЦКН Цейлоны Коммунист Нам 锡兰共产党
- цн центнер 公担 (一百公斤)
- ЦНДС Цэргийн Нэгдсэн Дээд Сургууль 军事综合学院
- ЦОБ Цэрэг Олон Түмний Байгууллага 士兵群众组织
- ЦОУ Цэргийн Оёдлын Үйлдвэр 军用被服厂
- ЦС Цагдан Сэргийлэх 警卫; 警察(局)
- ЦС Цахилгаан Станц 发电站
- ЦСА Цагдан Сэргийлэх Анги 警卫部队; 警察部队
- ЦСБ Цагдан Сэргийлэх Байгууллага 警察机构

ЦСБТХСДБ Цагдан Сэргийлэх Байгууллагад Туслах Хөдөлмөрчдийн Сайн Дурын Бригад 警察机构劳动人民志愿辅助队

ЦСГ Цагдан Сэргийлэх Газар 警察局

ЦСК Цагдан Сэргийлэх Комисс 警察委员会

ЦСКА (орос) Центральний Спортивный Клуб Армии, ЦСКА (Армийн Спортын Төв Клуб) 中央军委体育俱乐部[前苏联]

ЦСР Цог Сэтгүүлийн Редакци 《星火》杂志编辑部

ЦСТ Цагдан Сэргийлэхэд Туслах 警察辅助(队)

ЦСТ Цахилгаан Сантехникийн Цех 电气和卫生技术设备车间

ЦСТ Цэргийн Сөрөг Тагнуул 反军事侦察

ЦСТЗУТ Цахилгаан Сантехник Тонголол, Засвар Угсралт Трест 电气和卫生技术设备维修安装托拉斯

ЦСТОНБ Цагдан Сэргийлэхэд Туслах Олон Нийтийн Бригад 警察机构群众辅助队

ЦСУНТ Цахилгаан Сантехник Угсралтын Нэгдсэн Трест 电气和卫生技术设备联合安装托拉斯

ЦСХ Цагдан Сэргийлэх Хэлтэс 警察处; 警卫处

ЦСЦ Цэрэг Спортын Цогцолбор 军体组合体

ЦТ Цэргийн Түүх 军事历史

ЦТБМ Цахилгаан Тооцоолон Бодох

Машин 电子计算机

ЦТЗ Цэргийн Төв Зөвлөл 中央军委[中国]

ЦТХ Цэргийн Түүхийн Хүрээлэн 军事历史研究所

ЦТЭ Цэргийн Төв Эмнэлэг 军队总医院

ЦУ Цейлон Улс 锡兰

ЦУАС Цэргийн Удирдлагын Автоматжуулсан Систем 军事指挥自动化系统

ЦУТБ Цэргийн Улс Төрийн Байгууллага 军事政治机构

ЦУХ Цаг Уурын Харуул 气象观测哨

ЦФ Цалингийн Фонд 工资基金

ЦХГ Цахилгаан Холбооны Газар 电信局

ЦХУГ Цэргийн Худалдааг Удирдах Газар 军事贸易局

ЦХЭГ Цэргийн Худалдаа Эрхлэх Газар 军事贸易局

ЦХЭГ Цэргийн Хэрэг Эрхлэх Газар 军事事务局

ЦШНИ Цөмийн Шинжилгээний Нэгдсэн Институт 核综合研究所

ЦШСГ Цахилгаан Шугам Сүлжээний Газар 变电所(站)

ЦЭШИ Цэргийн Эрдэм Шинжилгээний Институт 军事科学院

ЦЭШХ Цэргийн Эрдэм Шинжилгээний Хүрээлэн 军事科学院

ЦШЛ Цөмийн Шинжилгээний Лаборатор 核试验室

ЦЯК Цэцэрлэг Яслийн Комбинат 幼儿园托儿所联合企业

Ч

- 捷克斯洛伐克人民军
- ЧАН** Чөлөөт Ардчилсан Нам 自由民主党 [日本等国]
- ЧБУ** Чихэр Боовны Үйлдвэр 糖果点心厂
- ЧБУШЦ** Чихэр Боовны Үйлдвэрийн Пүнтүүзний Цех 糖果点心厂粉条车间
- Чека (ЧК)** (орос) Чрезвычайная Комиссия по Борьбе с Контрреволюцией и Саботажем 肃清反革命和怠工特设委员会 (前苏联肃反委员会, 1918年 - 1922年, 或译: 契卡)
- ЧЗНХ** Чехословак - Зөвлөлтийн Найрамдлын Холбоо (前)捷苏友好联盟
- ЧЗЭ** Чехословакийн Залуучуудын Эвлэл (前)捷克斯洛伐克青年联盟
- ЧКЗКЭ** Чилийн Коммунист Залуучуудын Эвлэл 智利共产主义青年团
- ЧКН** Чехословакийн Коммунист Нам 捷克斯洛伐克共产党
- ЧКН** Чилийн Коммунист Нам 智利共产党
- ЧМНН** Чехословак - Монголын Найрамдлын Нийгэмлэг (前)捷蒙友好协会
- ЧНФ** Чехословакийн Нэгдсэн Фронт (前)捷克斯洛伐克统一战线
- ЧНФТХ** Чехословакийн Нэгдсэн Фронтын Төв Хороо (前)捷克斯洛伐克统一战线中央委员会
- ЧО** Чойбалсан 乔巴山
- ЧРН** Чилийн Радикал Нам 智利激进党
- ЧСА (чехо.)** Ceskoslovenske aerolinie, CSA (前)捷克斯洛伐克航空公司
- ЧСН** Чехословакийн Социалист Нам (前)捷克斯洛伐克社会党
- ЧСН** Чилийн Социалист Нам 智利社会党
- ЧСЗЭ** Чехословакийн Социалист Залуучуудын Эвлэл (前)捷克斯洛伐克社会主义青年团
- ЧСХБНУ** Чех, Словакийн Холбооны Бүгд Найрамдах Улс (前)捷克斯洛伐克联邦共和国
- ЧСХУХ** Чанар Стандарт, Хэмжүүрийн Улсын Хороо 国家质量标准度量衡委员会
- ЧТА (орос)** Чехословацкое Телеграфное Агентство (前)捷克斯洛伐克通讯社 (捷通社)
- ЧТК (чехо.)** Ceskoslovenska tiskova kancelar, СТК (前)捷克斯洛伐克通讯社 (捷通社)
- ЧТУГ** Чилийн Тагнуулын Үндэсний Газар 智利情报局
- ЧҮЭ** Чөлөөт Үйлдвэрчний Эвлэл 自由工会
- ЧҮЭОУХ** Чөлөөт Үйлдвэрчний Эвлэлийн Олон Улсын Холбоо 国际自由工会联盟
- ЧХДЦС** Чойбалсан Хотын Дулааны Цахилгаан Станц 乔巴山市热电站
- ЧХН** Чөлөөт Хөдөлмөрийн Нам 自由劳动党
- ЧХҮЭНТ** Чилийн Хөдөлмөрчдийн Үйлдвэрчний Эвлэлийн Нэгдсэн Төв 智利工人统一工会
- ЧХЦС** Чойбалсан Хотын Цахилгаан Станц 乔巴山市发电站
- ЧЦБ** Чөлөөт Цагийн Бааз 业余活动中心
- ЧЦК** Чөлөөт Цагийн Клуб 业余活动俱乐部
- ЧЦШ** Чөлөөт Цагийн Штаб 业余活动指导部

Ш

- ш ширхэг 件, 条, 份, 个, 支, 块
- ШАА** Шувууны Аж Ахуй 养禽业; 养禽场
- ШБН** Шалган Байцааж Нэвтрүүлэх 过境检查
- ШБНБ** Шалган Байцааж Нэвтрүүлэх Боомт (过境检查) 海关, 过境检查站
- ШБОС** Шинэ Бүтээл, Оновчтой Санал 新发明与合理化建议
- ШБОСК** Шинэ Бүтээл, Оновчтой Саналын Комисс 新发明与合理化建议委员会
- ШВУ** Шведийн Вант Улс 瑞典王国
- ШГЖНСЗ** Шарын Голын Жимс Ногоо Савлах Завод 沙仁高勒水果蔬菜包装厂
- ШГНУ** Шарын Голын Нүүрсний Уурхай 沙仁高勒煤矿
- ШДХ** Шинэ Дэвшилтийн Холбоо 新进步联盟
- ШЖМ** 〈Шудрага Журмын〉 Медаль 〈忠诚与义勇〉勋章
- ШЗ** Шохойн Завод 石灰厂
- ШЗСНН** Шинэ Зеландийн Социалист Нэгдсэн Нам 新西兰社会统一党
- ШИНГ** Шороон Идэвхжил Нягтлах Газар 大地放射性调查局
- ШКАН** Шведийн Коммунистуудын Ажилчны Нам 瑞典工人共产党
- ШКЗН** Шведийн Коммунистуудын Зүүний Нам 瑞典左翼党 (原瑞典共产党)
- ШКН** Шведийн Коммунист Нам 瑞典共产党 (后为瑞典左翼党)
- ШЛКН** Шри - Ланкийн Коммунист Нам 斯里兰卡共产党 (原锡兰共产党)
- ШЛСН** Шри - Ланкийн Социалист Нам 斯里兰卡社会党
- ШНАЗ** Шалган Нэвтрүүлэх Албан Заавар 过境检查条令
- ШНБ** Шифр Нууцын Байр 机要室
- ШНБШ** Шалган Нэвтрүүлэх Боомтын Штаб 过境检查海关指挥部
- ШНТБ** Шалган Нэвтрүүлэх Тусгай Боомт 过境检查站
- ШӨӨД** Шарлах Өвчнийг Эсэргүүцэх Диспансер 黄疸病防治所
- ШСБ** Шурхай санах байгууламж 速记结构
- ШСН** Шинийг Санаачлагчдын Нийгэмлэг 革新者协会
- ШСНЗБХ** Шинийг Санаачлагчдын Нийгэмлэгийн Зохион Байгуулах Хороо 革新者协会组织委员会
- ШСУК** Шинэ Санаачилгын Улсын Комисс 国家革新委员会
- ШТ** Шатахууны Төв 油料总库
- ШТАБ** Шатахуун Тээврийн Авто Бааз 燃料运输汽车站
- ШТМ** Шатахуун Тээвэрлэх Мэрэгжил 燃料运输技术
- ШТС** Шатахуун Түгээх Станц 燃料配给站
- ШТССТ (орос)** Штормовая Сигнальная Станция 风暴信号台
- ШУ** Швейцари Улс 瑞士
- ШУ** Швец (Швед) Улс 瑞典
- ШУА** Шинжлэх Ухаан Амьдрал 〈科学与生活〉杂志
- ШУАСР** Шинжлэх Ухаан Амьдрал Сэтгүүлийн Редакци 〈科学与生活〉杂志

志编辑部

- ШУАТХ** Шинжлэх Ухааны Академийн Түүхийн Хүрээлэн 科学院历史研究所
- ШУАХ** Шинжлэх Ухааны Академийн Хэвлэл 科学院出版社
- ШУБХ** Шинжлэх Ухаан, Боловсролын Хэлтэс 科学教育部(处)
- ШУБЯ** Шинжлэх Ухаан, Боловсролын Яам 科学教育部
- ШУК** Шинжлэх Ухаан Коммунизм 科学共产主义
- ШУТ** Шинжлэх Ухаан Техник 科学技术
- ШУТД** Шинжлэх Ухаан, Техникийн Дэвшил 科学技术进步
- ШУТБТА** Шинжлэх Ухаан, Техникийн Баримтын Төв Архив 中央科技文献档案馆
- ШУТДБУХ** Шинжлэх Ухаан, Техник, Дээд Боловсролын Улсын Хороо 国家科学技术高等教育委员会
- ШУТЗ** Шинжлэх Ухаан, Техникийн Зөвлөл 科学技术委员会
- ШУТМОУТ** Шинжлэх Ухаан - Техникийн Мэдээллийн Олон Улсын Төв 国际科技情报中心

- ШУТМТ** Шинжлэх Ухаан - Техникийн Мэдээллийн Төв 科技情报中心
- ШУТУХ** Шинжлэх Ухаан, Техникийн Улсын Хороо 国家科学技术委员会
- ШУТХ** Шинжлэх Ухаан Техникийн Хувьсгал 科学技术革命
- ШУҮХЗБ** Шинжлэх Ухааны Үндэстэй Хөдөлмөрийг Зохинон Байгуулах 劳动组织科学化
- ШҮ** Шаазангийн Үйлдвэр 瓷器厂
- ШҮ** Шевроны Үйлдвэр 软革厂
- ШҮ** Шилний Үйлдвэр 玻璃厂
- ШХК** Швейцарийн Хөдөлмөрийн Нам 瑞士劳动党(原瑞士共产党)
- ШХСГ** Шинэ Хөдөө Сонины Газар (新农村报) 社
- ШХУ** Швейцарийн Холбооны Улс 瑞士联邦
- ШХЭХ** Шашны Хэрэг Эрхлэх Хороо 宗教事务委员会
- ШЭТҮУХ** Шархдагсад Эмнэлгийн Тусламж Үзүүлэх Улсын Хороо 国家伤员救护委员会
- ШЮТТ** Шатдаг Юм ба Түрхэх Тос 燃料和润滑油
- ШЯ** Шүүх Яам 司法部

Э

- Э** электрон 电子
- Э** эфир 醚, 酯(化)
- ЭАН** Этиопийн Ажилчны Нам 埃塞俄比亚工人党
- ЭАТО** Эмнэлгийн Анхны Тусламжийн Отряд 医疗急救队
- ЭАХНСҮТ** Эрүүл Ахуй, Халдвар Нян

Судлалын Үндэсний Төв 国家卫生保健细菌传染研究中心

- ЭВМ** (орос) Электронная Вычислительная Машина 电子计算机
- ЭВО** Экспортын Валютын Орлого 出口外汇收入
- ЭДМН** Эрдэм Дэлгэрүүлэх Монголын

Нийгэмлэг 蒙古科学知识普及协会

ЭДМНЗ Эрдэм Дэлгэрүүлэх Монголын Нийгэмлэгийн Захиргаа 蒙古科学知识普及协会执行委员会

ЭДН Эрдэм Дэлгэрүүлэх Нийгэмлэг 科学知识普及协会

ЭЗАСР Эдийн Засгийн Асуудал Сэтгүүлийн Редакци (经济问题) 杂志编辑部

ЭЗАЭЗ Эдийн Засгийн Асуудлыг Эрхэлсэн Зөвлөл 经济参赞

ЭЗГХХЯ Эдийн Засгийн Гадаад Харилцаа, Хангамжийн Яам 对外经济关系、供应部

ЭЗДС Эдийн Засгийн Дээд Сургууль 财经学院

ЭЗК Эдийн Засгийн Коллеж 经济专科学校

ЭЗМС Эдийн Засаг - Менежментийн Сургууль 经济生产管理学校

ЭЗОБ Эдийн Засгийн Онцгой Бүс 经济特区

ЭЗХ Эдийн Засгийн Хүрээлэн 经济研究所

ЭЗХАОУБ Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагааны Олон Улсын Банк 国际经济合作银行

ЭЗХАХ Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагааны Хороо 经济合作委员会

ЭЗХАХБ Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа, Хөгжлийн Байгууллага 经济合作和开发组织

ЭЗХТЗ Эдийн Засгийн Харилцан Тусалцах Зөвлөл 经济互助委员会 (经互会)

ЭЗНЗ Эдийн Засгийн, Нийгмийн Зөвлөл 经济及社会理事会 (联合国)

ЭЗХДБББХ Эдийн Засгийн Хөгжил, Дэд Бүтцийн Бодлогын Байнгын Хороо 经济发展及第二部类结构政策委员会

ЭЗХТЗБК Эдийн Засгийн Харилцан Тусалцах Зөвлөлийн Байнгын Комисс 经互会常设委员会

ЭЗХТЗАЭК Эдийн Засгийн Харилцан Тусалцах Зөвлөлийн Асуудал Эрхэлсэн Комисс 经互会执行委员会

ЭЗЦА Эдийн Засгийн Цагдааны Алба 经济警察署

ЭЗЦОДЗ Эрдмийн Зэрэг Цол Олгох Дээд Зөвлөл 学位职称最高评审委员会

ЭЗЦОДК Эрдмийн Зэрэг, Цол Олгох Дээд Комисс 学位职称最高评审委员会 (隶属于蒙古国政府)

ЭЗШБ Эдийн Засгийн Шинэ Бодлого 新经济政策 [前苏联]

ЭКГ (орос) Экскаватор Карьерный на Гусеничном Ходу 履带式露天矿挖掘机 (例如: ЭКГ - 4, ЭКГ - 5А)

ЭКН Эквадорын Коммунист Нам 厄瓜多尔共产党

ЭКН Энэтхэгийн Коммунист Нам 印度共产党

ЭКОСОС (орос) Экономический и Социальный Совет, ООН (НУБ - ын Эдийн Засаг, Нийгмийн Зөвлөл) 联合国经济和社会理事会, 联合国经社理事会

ЭМ Эрүүл Мэнд (健康) (杂志)

ЭМА Эфиопийн Мэдээний Агентлаг 埃塞俄比亚通讯社

ЭМАУЭХ Эрүүл Мэндийн Ажилтны Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 卫生工作者工会联合会

ЭМГ Эрүүл Мэндийн Газар 卫生局

ЭМСР Эрүүл Мэнд Сэтгүүлийн Редакци (健康) 杂志编辑部

ЭМЯ Эрүүл Мэндийн Яам 卫生部

ЭНИАК (англ.) Electronic Numerical Integrator and Calculator, ENIAC 电子数字积分计算器 (美国的一种电子计算机)

ЭНО Эвсэлд Нэгдээгүй Орнууд 不结盟国家

ЭНЭШТ Эх, Нялхсын Эрдэм Шинжилгээний Төв 妇幼保健科研中心

ЭОАФ Эх Орны Ардын Фронт 祖国人民战线

ЭР Эрдэнэт 额尔登特

ЭС Эмийн Сан 药房; 药店

эск эскадриль 航空大队, 飞行大队

ЭСТ Эмэгтэйчүүдийн Соёлын Төв 妇女文化中心

ЭСУК Эмийн Сангуудыг Удирдах Контор 医药店库管理局

ЭСЯ Элчин Сайдын Яам 大使馆
ЭТАБСХ Энх Тайван Аюулгүй Байл-
 лыг Судлах Хороо 和平安全研究会
ЭТБ Эмнэлгийн Тусламжийн Батальон
 救护营
ЭТБ Эмнэлгийн Тусламжийн Бүлэг 救
 护队
ЭТБМ Электрон Тооцоолон Бодох Ма-
 шин 电子计算机
ЭТМ Электрон Тооцоолох Машиин 电子
 计算机
ЭТН Энх Тайван Найрамдал 和平与友好
ЭТНБ Энх Тайван Найрамдлын Бай-
 гууллага 和平与友好组织
ЭТНБГХ Энх Тайван Найрамдлын
 Байгууллагын Гүйцэтгэх Хороо 和平
 与友好组织执行委员会
ЭТНБХГХ ЭТНБ -ын Холбооны Гүй-
 цэтгэх Хороо 和平与友好组织联合会执
 行委员会
ЭТНО Энх Тайван, Найрамдлын Ор-
 дон 和平友好官
ЭТО Эмнэлгийн Тусламжийн Отряд 救
 护支队
ЭТСА Энх Тайван Социализмын Асуу-
 дал (和平与社会主义问题) (杂志)
ЭТСАС (Энх Тайван Социализмын
 Асуудал) Сэтгүүл (和平与社会主义问
 题) 杂志
ЭТСАСР Энх Тайван Социализмын
 Асуудал Сэтгүүлийн Редакци (和平
 与社会主义问题) 杂志编辑部
ЭТХМХ Энх Тайвныг Хамгаалах
 Монголын Хороо 蒙古保卫和平委员会
ЭТЦ Эмчилгээ Тэжээлийн Цэг (牲畜)
 医治饲养点
ЭТЭШТТ Электрон Техникийн Эрдэм
 Шинжилгээн Туршилтын Төв 电子技
 术科学实验中心
ЭҮ Ээрмэл Үйлдвэр 毛线厂
ЭҮАСЭБЦ Ээрмэлийн Үйлдвэрийн
 Аппаратын Системийн Ээрмэл Бэл-
 дэх Цэх 毛线厂机械系统毛纺准备车间
ЭҮК Энэтхэгийн Үндэсний Конгресс
 印度国民大会
ЭҮКН Энэтхэгийн Үндэсний Конгресс
 Нам 印度国民大会党 (国大党)

ЭҮНХ Эвсэлд Үл Нэгдэх Хөдөлгөөн 不
 结盟运动
ЭҮӨ Экспортлолсон Барааны Үндэсний
 Өртөг 出口商品基价
ЭФЭ (испа.) Editorial Falange Espanola,
 EFE 埃非通讯社 [西班牙]
ЭХ Эсперанто Хэл 世界语
ЭХ Эргэлтийн Хөрөнгө 周转资金, 流动资
 金
ЭХ Эрүүгийн Хууль 刑法
ЭХ Эрүүлийг Хамгаалах 卫生
ЭХАБСШУАЭБК Эрүүлийг Хамгаалах,
 Ардын Боловсрол, Соёл, Шинжлэх
 Ухааны Асуудал Эрхэлсэн Байнгын
 Комисс 卫生、人民教育、文化和科学事
 务常务委员会
ЭХАБЭХАЭБ Эмэгтэйчүүдийн Хө-
 дөлмөр Ахуйн Болон Эхчүүд Хүүх-
 дийн Асуудал Эрхэлсэн Байнгын
 Комисс 妇女劳动福利、妇幼问题常务委
 员会
ЭХБК Эрүүлийг Хамгаалах Байнгын
 Комисс 卫生常务委员会
ЭХГ Эрүүлийг Хамгаалах Газар 卫生局
ЭХДС Эсперанто Хэлний Дээд Сур-
 гууль 世界语学院
ЭХЗБХ Эмэгтэйчүүд, Хүүхэд, Залуу-
 чуудын Байнгын Холбоо 妇女、儿童
 及青年常务委员会
ЭХКН Энэтхэг - Хятадын Коммунист
 Нам 印度支那共产党
ЭХНУ Эрчим Хүчний Нэгдсэн Үйлд-
 вэр 动力联合厂
ЭХМА Эфиопийн Хэвлэл Мэдээллийн
 Агентлаг 埃塞俄比亚新闻社
ЭХС Эрчим Хүчний Систем 动力系统
ЭХТБУК Эрдэнэт Хотын Техник
 Тусалцааны Барилга Угсралтын
 Контор 额尔登特市技术援助建筑安装局
ЭХТТЗГ Эрчим Хүчний Тоног
 Төхөөрөмжийн Засварын Газар 动力
 设备维修厂
ЭХУ Эфиопийн Хаант Улс 埃塞俄比亚帝
 国 (后为: 埃塞俄比亚共和国)
ЭХУУҮГЯ Эрчим Хүч, Уул Уурхайн
 Үйлдвэр, Геологийн Яам 动力、矿山
 工业、地质部

ЭХУЦУТ Эрдэнэт Хотын Ус Цаг Уу-
рын Товчоо 额尔登特市水文气象局
ЭХУУГ Эрчим Хүчний Үйлдвэрийг
Удирдах Газар 动力工业管理局
ЭХХЭАХН Эрдэнэт Хотын Хэрэглэгч-
дийн Эрх Ашгийг Хамгаалах Ний-
гэмлэг 额尔登特市消费者权益保护协会
ЭХЭМХЭШУНТК Эх, Хүүхдийн
Эрүүл Мэндийг Хамгаалах Эрдэм
Шинжилгээний Улсын Нэгдсэн Тө-
вийн Поликлиник 国家妇幼保健科研
中心综合医院
ЭХЯ Эрүүлийг Хамгаалах Яам 卫生部

ЭЦ Эрээн Цав 额仁察布
ЭЦГ Эрүүгийн Цагдаагийн Газар 刑侦
局
ЭШ Эрдэм Шинжилгээ 科学, 学术
ЭШТЛ Эм Шалгах Төв Лаборатори 中
央药检局
ЭШТТ Эрдэм Шинжилгээ, Туршил-
тын Төв 科学实验中心
ЭЭНАЭБК Эмэгтэйчүүд Эх Нялхсын
Асуудал Эрхэлсэн Байнгын Комисс
妇女和妇幼问题常务委员会
ЭЭҮХ Энэтхэгийн Эмэгтэйчүүдийн
Үндэсний Холбоо 印度全国妇女联合会

Ю

ЮАМ (фран.) Union Africaine et
Malgache, УАМ (Африк - Магра-
шийн Холбоо) 非洲 - 马尔加什联盟
ЮАНА (англ.) Union of African News
Agencies, UANA 非洲通讯社联盟
ЮАЧА Югославын Ардын Чөлөөлөх
Арми 南斯拉夫人民解放军
ЮДСА (орос) Юные Друзья Советской
Арми, ЮДСА (Зөвлөлтийн Армийн
Залуу Нөхөр) 前苏军少年之友
ЮЗЭ Югославын Залуучуудын Эвлэл
南斯拉夫青年团
ЮКН Югославын Коммунист Нам 南斯
拉夫共产党
ЮКХ Югославын Коммунистуудын
Холбоо 南斯拉夫共产主义联盟
ЮНЕСКО (англ.) United Nations
Educational Scientific and Cultural
Organization, UNESCO (НҮБ - ын
Боловсрол, Шинжлэх Ухаан, Соё-
лын Байгууллага) 联合国教育、科学及

文化组织
ЮНЕП (англ.) United Nations Envi-
ronment Program, UNEP (Хүрээлэн
Буй Орчныг Хамгаалах Программ)
联合国环境规划
ЮНИ (англ.) United News of India,
UNI 印度联合新闻社
ЮНИДО (англ.) United Nations Indu-
strial Development Organization,
UNIDO (НҮБ - ын Аж Үйлдвэ-
рийн Хөгжлийн Асуудал Эрхэлсэн
Байгууллага) 联合国工业发展组织
ЮНИП (англ.) United National Inde-
pendence Party, UNIP (Үндэсний
Тусгаар Тогтнолын Нэгдсэн Нам) 联
合民族独立党[赞比亚]
ЮНИСЕФ (англ.) United Nations
International Childrens Emergency
Fund, UNICEF (НҮБ - ын Хүүх-
дийн Фонд) 联合国儿童基金会
ЮНКТАД (англ.) UN Confesnce on

Trade and Development, UNCTAD (НҮБ - ын Худалдаа, Хөгжлийн Бага Хурал) 联合国贸易和发展会议
ЮНРВА (англ.) United Nations Relief and Works Agency, UNRWA 联合国难民救济及劳动安排局
ЮНРРА (англ.) United Nations Relief and Rehabilitation Administration, UNRRA 联合国善后救济总署
ЮПИ (англ.) United Press International 合众国际社[美国]
ЮСИА (англ.) United States Information Agency, USIA 美国新闻署
ЮСИС (англ.) United States Information Service, USIS 美国新闻处

ЮСЗХ Югославын Социалист Залуучуудын Холбоо 前南斯拉夫社会主义青年联盟
ЮУДТЭХ Югославын Үндэсний Дайны Төлбөр Эрхэлсэн Хороо 南斯拉夫民族战争赔偿事务委员会
ЮҮЭХ Югославын Үйлдвэрчний Эвлэлүүдийн Холбоо 南斯拉夫工会联合会
ЮХАСХ Югославын Хөдөлмөрчний Ардын Социалист Холбоо 南斯拉夫劳动人民社会主义联盟
ЮЭА (эспе.) Universala Esperanto Asocio, UEA 国际世界语协会

Я

я явган 步行的, 徒步
ЯБ Явган Батальон 步兵营
ЯБР Явган Бригад 步兵旅
ЯБҮ Яс Боловсруулах Үйлдвэр 畜骨加工厂
ЯД Явган Дивиз 步兵师
ЯК (орос) Яковлев 雅克 - (指雅科夫列夫设计的飞机和直升飞机型号, 例如: ЯК - 3, ЯК - 15, ЯК - 24)
ЯКН Японы Коммунист Нам 日本共产党
ЯР Явган Рот 步兵连
ЯС Явган Суман 步兵连
ЯСН Японы Социалист Нам 日本社会党

ЯСУШСҮГ Японы Сансрын Уудмыг Шинжлэн Судлах Үндэсний Газар 日本国家宇宙空间研究局
ЯҮБ Явуулын Үйлчилгээний Бригад 流动服务队
ЯҮБХГ Японы Үндэсний Батлан Хамаагалах Газар 日本防卫厅
ЯҮЭЭЗ Японы Үйлдвэрчний Эвлэлийн Ерөнхий Зөвлөл 日本工会总评议会
ЯХ Явган Хороо 步兵团
ЯЦ Явган Цэрэг 步兵, 陆军
ЯЦБМ Явган Цэргийн Байлдааны Машин 步兵战斗车

蒙 古 地 名

地 名	译 名	所在省
Авдарант	阿布达兰图	东方
Адаацаг сум	阿达察格县	中戈壁
Айраг сум	艾里格县	东戈壁
Алаг - Эрдэнэ сум	阿拉格额尔德尼县	库苏古尔
Алдархаан	阿勒达尔汗	扎布汗
Алтай сум	阿尔泰县	科布多, 巴彦乌列盖
Алтай хот	阿尔泰市 (尤松布拉克市)	戈壁阿尔泰
Алтанбулаг сум	阿勒坦布拉格县	色楞格, 中央
Алтан - Овоо сум	阿勒坦敖包县	中央
Алтан цөгц сум	阿勒坦策格茨县	巴彦乌列盖
Алтанширээ сум	阿勒坦希雷县	东戈壁
Арбулаг сум	阿尔布拉格县	库苏古尔
Арвайхээр сум	阿尔拜赫雷县	前杭爱
Арвайхээр хот	阿尔拜赫雷市	前杭爱
Аргалант	阿尔嘎朗特	东戈壁
Арсайншанд	北赛音山达	东戈壁
Архуст	阿尔呼斯特	中央
Асгат сум	阿斯嘎特县	苏赫巴托尔
Аршаант	阿尔山特	东戈壁
Баацагаан сум	巴查干县	巴彦洪戈尔
Багануур хот	巴嘎淖尔市	中央
Байдраг сум	拜德拉格县	巴彦洪戈尔
Байтаг	拜塔格	科布多
Байшинт	拜兴特	中央
Баруунбаян-Улаан сум	西巴彦乌兰县	前杭爱
Баруунбүрэн (Бүрэн) сум	西布伦 (布伦)县	色楞格
Баруунтуруун	西图伦	乌布苏
Баруун - Урт сум	西乌尔特县	苏赫巴托尔
Баруун - Урт хот	西乌尔特市	苏赫巴托尔
Батноров сум	巴特瑙劳布县	肯特
Бат - Өлзий сум	巴特额勒吉县	前杭爱
Батсүмбэр сум	巴特苏木贝尔县	中央
Батцэнгэл	巴特臣格勒	后杭爱
Батширээт сум	巴特希雷特县	肯特
Баян сум	巴彦县	中央, 肯特
Баян - Агт	巴彦阿格特	布尔干

Баян - Адрага сум	巴彦阿德拉嘎县	肯特
Баянбараат сум	巴彦巴拉特县	中央
Баянбулаг сум	巴彦布拉格县	巴彦洪戈尔
Баянбүрд сум	巴彦布尔德县	巴彦洪戈尔
Баянговь сум	巴彦戈壁县	巴彦洪戈尔
Баянгол	巴彦高勒	前杭爱
Баянгол сум	巴彦高勒县	色楞格
Баяндалай сум	巴彦达赖县	南戈壁
Баяндун сум	巴彦东县	东方
Баяндэлгэр сум	巴彦德勒格尔县	中央, 苏赫巴托尔
Баянжаргалан сум	巴彦扎尔嘎朗县	中央, 中戈壁
Баянзүрх сум	巴音珠尔赫县	中央, 库苏古尔
Баянлиг сум	巴彦勒格县	巴彦洪戈尔
Баянмөнх сум	巴彦蒙赫县	肯特
Баяннуур сум	巴彦诺尔县	巴彦乌列盖
Баян - Овоо	巴彦敖包	戈壁阿尔泰
Баян - Овоо сум	巴彦敖包县	南戈壁, 巴彦洪戈尔, 肯特
Баян - Өнжүүл сум	巴彦温珠勒县	中央
Баян - Өндөр сум	巴彦温都尔县	前杭爱, 巴彦洪戈尔, 鄂尔浑
Баянтал сум	巴彦塔勒县	戈壁苏木布尔
Баянтүмэн сум	巴彦图门县	东方
Баянтэрэм сум	巴彦特雷木县	苏赫巴托尔
Баянтэс сум	巴彦特斯县	扎布汗
Баян - Уул сум	巴彦乌拉县	扎布汗, 东方, 戈壁阿尔泰, 后杭爱
Баянхайрхан сум	巴彦海儿汗县	扎布汗
Баянхангай сум	巴彦杭爱县	中央
Баянхонгор сум	巴彦洪戈尔县	巴彦洪戈尔
Баянхонгор хот	巴彦洪戈尔市	巴彦洪戈尔
Баянхутаг сум	巴彦呼塔格县	肯特
Баянцагаан сум	巴彦查干县	巴彦洪戈尔, 中央
Баянцогт сум	巴彦朝格特县	中央
Баянчандмань	巴彦前德曼	中央
Бигэр (Бэгэр) сум	比格尔县	戈壁阿尔泰
Билуут сум	比鲁特县	中戈壁
Биндэр сум	宾德尔县	肯特
Бичигт	毕其格图	苏赫巴托尔
Бичигт сум	比其格特县	戈壁阿尔泰
Богд сум	包格德县	前杭爱, 巴彦洪戈尔
Богд - Уул	博格多乌勒	巴彦洪戈尔
Борнуур сум	包尔诺尔	中央
Бөмбөгөр сум	本伯格儿县	巴彦洪戈尔
Бөхмөрөн сум	伯赫木伦县	乌布苏
Бугат сум	布嘎特县	巴彦乌列盖, 布尔干, 戈壁阿尔泰

Булган сум	布尔干县	后杭爱, 南戈壁, 巴彦乌列盖, 东方, 科布多, 布尔干
Булган хот	布尔干市	布尔干
Булнай сум	布勒奈县	扎布汗
Бууцагаан сум	布查干县	巴彦洪戈尔
Буянт сум	布彦特县	巴彦乌列盖, 科布多, 肯特
Бүрд сум	布尔德县	前杭爱
Бүрэгхангай сум	布雷格杭爱县	布尔干
Бүрэн сум	布伦县	色楞格, 中央, 戈壁阿尔泰,
Бүрэнтогтох сум	布伦陶格陶赫县	库苏古尔
Бүрэнхаан сум	布伦汗县	库苏古尔
Бүрэнцогт	布伦朝格特	库苏古尔
Бэрх	贝尔赫县	苏赫巴托尔
Галт сум	嘎勒特县	肯特
Галуут сум	嘎鲁特县	库苏古尔
Галшир сум	嘎勒希县	巴彦洪戈尔, 东方
Гацуурт	嘎楚尔特	肯特
Говь - Угтаал сум	戈壁乌格塔勒县	中央
Гурванбаян сум	古尔班巴彦县	中戈壁
Гурванбулаг сум	古尔班布拉格县	肯特
Гурванзагал сум	古尔班扎嘎勒县	巴彦洪戈尔, 布尔干
Гурвансайхан сум	古尔班赛汗县	东方
Гурвангэс сум	古尔班特斯县	中戈壁
Гурван - Үүд	古尔班乌德	南戈壁
Гурванхудаг	古尔班呼都格	东戈壁
Гучин - Ус сум	古沁乌苏县	东方
Давст сум	达布斯特县	前杭爱
Дадал сум	达达勒县	乌布苏
Даланзадгад сум	达兰扎德嘎德县	肯特
Даланзадгад хот	达兰扎德嘎德市	南戈壁
Даланжаргалан сум	达兰扎尔嘎朗县	南戈壁
Дарив (Дарви) сум	达尔维县	东戈壁
Дарив (Дарви) сум	达尔维县	戈壁阿尔泰
Дариганга сум	达里干嘎县	科布多
Дархан сум	达尔汗县	苏赫巴托尔
Дархан хот	达尔汗市	肯特, 达尔汗乌拉
Дашбалбар сум	达希巴勒巴尔县	色楞格, 达尔汗乌拉
Дашинчилэн сум	达辛其楞县	东方
Даяннуур	达彦诺尔	布尔干
Дөрвөлжин сум	德尔沃勒金县	巴彦乌列盖
Дөргөн сум	德尔根县	扎布汗
Дулаанхаан	杜兰汗	科布多
Дуут сум	杜特县	色楞格
Дэлгэр сум	德勒格尔县	科布多
Дэлгэрхаан сум	德勒格尔汗县	戈壁阿尔泰
Дэлгэрхангай сум	德勒格尔杭爱县	中央, 肯特
		中戈壁

Дэлгэрцогт сум	德勒格尔朝格特县	中戈壁
Дэлгэрхэт сум	德勒格尔赫特县	东戈壁
Дэлгэрэх	德勒格雷赫	东戈壁
Дэлүүн сум	德伦县	巴彦乌列盖
Дэрэн сум	德仁县	中戈壁
Ерөө	伊罗	色楞格
Ерөө сум	伊罗县	色楞格
Есөн Булаг сум	尤宋布拉格县	戈壁阿尔泰
Есөнбулаг хот	尤宋布拉格(阿尔泰)市	戈壁阿尔泰
Жавхлант хот	扎布赫朗特(乌里雅苏台)市	扎布汗
Жаргалан сум	扎尔嘎朗县	戈壁阿尔泰
Жаргалант сум	扎尔嘎朗图县	中央, 后杭爱, 巴彦洪戈尔, 库苏古尔, 鄂尔浑, 科布多
Жаргалант хот	扎尔嘎朗图市(科布多市)	科布多
Жаргалтхаан сум	扎尔嘎勒特汗县	肯特
Жинст сум	金斯特县	巴彦洪戈尔
Заамар сум	扎马尔县	中央
Завхан сум	扎布汗县	乌布苏
Завханмандал сум	扎布汗曼达勒县	扎布汗
Завхлант сум	扎布赫朗特县	扎布汗
Заг сум	扎格县	巴彦洪戈尔
Замын - Үүд сум	扎门乌德县	东戈壁
Захуй сум	扎辉县	戈壁阿尔泰
Зотол	昭陶勒	苏赫巴托尔
Зөвхөн	泽布亨县	中戈壁
Зуунмод хот	宗莫德市	中央
Зүйл сум	朱伊勒县	前杭爱
Зүүнбаян	宗巴彦	东戈壁
Зүүнбаян - Улаан сум	宗巴彦乌兰县	前杭爱
Зүүнбүрэн сум	东布伦县	色楞格
Зүүнговь сум	东戈壁县	乌布苏
Зүүнмод сум	宗莫德县	中央
Зүүнхангай сум	宗杭爱县	乌布苏
Зүүнхараа	东哈拉	色楞格
Зэлтэр сум	泽勒特尔县	色楞格
Зэрэг сум	泽雷格县	科布多
Идэр сум	伊德尔县	扎布汗
Идэрмэг сум	伊德尔梅格县	肯特
Ихбулаг	伊赫布拉格	苏赫巴托尔
Ихтамир сум	伊赫塔米尔县	后杭爱
Их - Уул сум	大乌拉县	扎布汗, 库苏古尔
Иххайрхан	伊赫海尔汗	中央
Иххэт сум	大赫特县	东戈壁
Луус сум	鲁斯县	中戈壁
Лун сум	龙县	中央
Мадат сум	马塔德县	东方

Малчин сум	马勒钦县	乌布苏
Мандал сум	曼达勒县	色楞格
Мандалговь сум	曼达勒戈壁县	中戈壁
Мандалговь хот	曼达勒戈壁市	中戈壁
Мандал - Овоо сум	曼达勒敖包县	南戈壁
Мандах сум	曼达赫县	东戈壁
Маглай сум	曼莱县	南戈壁
Манхан сум	曼汗县	科布多
Могод сум	毛高德县	布爾干
Мөнгөнморьт сум	蒙根毛里特县	中央
Мөнххаан сум	门赫汗县	苏赫巴托尔
Мөнххайрхан сум	蒙赫海尔汗县	科布多
Мөрөн сум	木伦县	肯特, 科布多, 后杭爱, 库
		苏古尔
Мөрөн хот	木伦市	库苏古尔
Мөст сум	莫斯特县	科布多
Мянгад сум	缅甸德县	科布多
Налайх	纳莱赫	中央
Наран	纳兰	戈壁阿尔泰
Наран сум	纳朗县	苏赫巴托尔
Наранбулаг сум	纳兰布拉格县	乌布苏
Нарийнтээл сум	纳林泰勒县	前杭爱
Ногооннуур сум	瑙贡努尔县	巴彦乌列盖
Ноён сум	诺彦县	南戈壁
Номгон сум	瑙木贡县	南戈壁
Норовлин сум	瑙劳布林县	肯特
Нөмрөг	讷木勒格	东方
Нөмрөг сум	讷木勒格县	扎布汗
Овоот	敖包特	南戈壁
Онгон сум	翁冈县	苏赫巴托尔
Онгоц - Улаан	翁高其乌兰	东戈壁
Онон сум	敖嫩县	东方
Орхон сум	鄂尔浑县	布爾干, 达尔汗乌拉
Орхонтуул сум	鄂尔浑图勒县	色楞格
Отгон сум	鄂特冈县	扎布汗
Өгийнуур сум	额吉诺尔县	后杭爱
Өлгий сум	乌列盖县	乌布苏, 巴彦乌列盖
Өлгий хот	乌列盖市	巴彦乌列盖
Өлзийт сум	额勒吉特县	后杭爱, 巴彦洪戈尔, 中戈壁, 前杭爱
		乌布苏
Өмнөговь сум	南戈壁县	肯特
Өмнөдэлгэр сум	额木讷德勒格尔县	后杭爱
Өндөр - Улаан сум	温都尔乌兰县	肯特
Өндөрхаан сум	温都尔汗县	肯特
Өндөрхаан хот	温都尔汗市	肯特
Өндөрхангай сум	温都尔杭爱县	乌布苏
Өндөршил сум	温都尔希勒县	中戈壁

Өндөрширээт сум	温都尔希雷特县	中央
Өнжүүл сум	恩珠勒县	中央
Өргөн сум	额尔根县	东戈壁
Рашаант сум	拉山特县	库苏古尔
Ринчинлхүмбэ сум	林钦勒浑贝县	库苏古尔
Сагил сум	萨吉勒县	乌布苏
Сагсай сум	萨格赛县	巴彦乌列盖
Сайясууж	赛音苏金	东戈壁
Сайнцагаан сум	赛音查干县	中戈壁
Сайншанд сум	沙音山达县	东戈壁
Сайншанд хот	沙音山达市	东戈壁
Сайхан сум	赛汗县	布尔干
Сайхандулаан сум	赛汗杜兰县	东戈壁
Сайхан - Овоо сум	赛汗敖包县	中戈壁
Сант сум	桑特县	色楞格, 前杭爱
Сантмаргац сум	桑特马尔嘎茨县	扎布汗
Согино сум	松吉瑙县	扎布汗
Суланхээр (Сулинхээр) сум	苏朗赫尔县	东戈壁
Сүмбэр сум	苏木贝尔县	戈壁苏木布尔
Сүхбаатар сум	苏赫巴托尔县	苏赫巴托尔, 色楞格
Сүхбаатар хот	苏赫巴托尔市	色楞格
Сэврэй сум	塞布雷县	南戈壁
Сэлэнгэ сум	色楞格县	布尔干
Сэлэнгэбүрэн	色楞格布伦	布尔干
Сэргэлэн	色尔格楞(呼格努)	东方
Сэргэлэн сум	色尔格楞县	中央
Тайшир сум	泰希尔县	戈壁阿尔泰
Тамсагбулаг	塔木萨格布拉格	东方
Тамч	塔木其	戈壁阿尔泰
Таргат (Тарагт) сум	塔尔嘎特县	前杭爱
Тарналан сум	塔里亚朗县	库苏古尔, 乌布苏
Тариат сум	塔里亚特县	中央, 后杭爱
Толбо сум	陶勒包县	巴彦乌列盖
Тонхил сум	吞黑勒县	戈壁阿尔泰
Тосонцэнгэл	陶松臣格勒	扎布汗
Тосонцэнгэл сум	陶松臣格勒县	库苏古尔
Төвшрүүлэх (Түвш- рүүлэх) сум	图布希鲁勒赫县	后杭爱
Төгрөг сум	特格勒格县	戈壁阿尔泰, 前杭爱
Төмөрбулаг сум	特莫尔布拉格县	库苏古尔
Түвшинширээ сум	图布辛希雷县	苏赫巴托尔
Түдэвтэй сум	图德布泰县	扎布汗
Түмэн сум	图门县	戈壁阿尔泰
Түмэнцогт сум	图门朝格特县	苏赫巴托尔
Үнхэл	通赫勒	色楞格

Түнэл сум	图讷勒县	库苏古尔
Түргэн сум	图尔根县	乌布苏
Тэлмэн сум	特勒门县	扎布汗
Тэс сум	特斯县	扎布汗, 乌布苏
Тэшиг сум	特希格县	布尔干, 色楞格
Угтаалцайдам сум	乌格塔勒柴达木县	中央
Улаанбаатар хот	乌兰巴托市	中央
Улаанбадрах сум	乌兰巴德拉赫县	东戈壁
Улаангом сум	乌兰固木县	乌布苏
Улаангом хот	乌兰固木市	乌布苏
Улаан - Уул сум	乌兰乌勒县	库苏古尔
Улаанхус сум	乌兰呼斯县	巴彥烏列蓋
Улиастай сум	乌里雅苏台县	扎布汗
Улиастай хот	乌里雅苏台 (扎布哈朗特)市	扎布汗
Уньт сум	乌尼特县	布尔干
Ургамал сум	乌尔嘎马勒县	扎布汗
Уулбаян сум	乌勒巴彦县	苏赫巴托尔
Уушиг	奥什克	科布多
Уянга сум	乌彦嘎县	前杭爱
Үенч сум	乌音其县	科布多
Хайрхан	海尔汗	戈壁阿尔泰
Хайрхан сум	海尔汗县	后杭爱, 科布多
Хайрхандулаан сум	海尔汗杜兰县	前杭爱
Халзан сум	哈勒赞县	苏赫巴托尔
Халиун сум	哈利温县	戈壁阿尔泰
Халхгол сум	哈拉哈河县	东方
Ханбогд сум	汗包格德县	南戈壁
Хангай	杭爱	东戈壁
Хангай сум	杭爱县	后杭爱
Хангал сум	杭嘎勒县	布尔干
Хантай сум	汗泰县	布尔干
Хануй	哈内	后杭爱
Ханх сум	汗赫县	库苏古尔
Ханхонгор сум	汗洪戈尔县	南戈壁
Хар - Айраг сум	哈尔艾拉格县	东戈壁
Хархорин сум	哈尔和林县	前杭爱
Хатанбулаг сум	哈坦布拉格县	东戈壁
Хатгал	哈特嘎勒	库苏古尔
Хашаат сум	哈沙特县	后杭爱
Хишиг - Өндөр	黑希格温都尔	布尔干
Ховд сум	科布多县	科布多, 乌布苏
Ховд хот	科布多 (吉尔格朗图)市	科布多
Хонгор сум	洪戈尔县	达尔汗乌拉, 苏赫巴托尔
Хотонт сум	浩吞特县	后杭爱
Хөвд	呼布德	南戈壁
Хөвсгөл сум	呼布斯格勒县	东戈壁

Хөгнө	赫格讷	东方
Хөлөнбуйр сум	呼伦贝尔县	东方
Хөтөл хот	赫特勒市	达尔汗乌拉
Хөхморьт сум	呼和毛里特县	戈壁阿尔泰
Хужирт сум	呼吉尔特县	前杭爱
Хулд сум	呼勒德县	中戈壁
Хутаг сум	呼塔格县	布尔干
Хушаат сум	呼沙特县	色楞格
Хуягт сум	呼亚格特县	扎布汗
Хүрмэн сум	呼尔门县	南戈壁
Хүрээмарал сум	呼雷马勒县	巴彦洪戈尔
Хэнтий сум	肯特县	肯特
Хэрлэн	克鲁伦	中央
Хэрлэн сум	克鲁伦县	东方
Хяргас сум	吉尔吉斯县	乌布苏
Цагаандэлгэр сум	查干德勒格尔县	中戈壁
Цагааннуур	查干诺尔	巴彦乌列盖, 库苏古尔
Цагааннуур сум	查干诺尔县	色楞格
Цагаан - Овоо	查干放包	中戈壁
Цагаан - Овоо сум	查干放包县	东方
Цагаантолгой	查干陶勒盖	南戈壁
Цагаан - Уул сум	查干乌拉县	库苏古尔
Цагаан - Үүр сум	查干乌尔县	库苏古尔
Цагаанхайрхан сум	查干海儿汗县	乌布苏, 扎布汗
Цагаанчулуут сум	查干楚鲁特县	扎布汗
Цогт сум	朝格特县	戈壁阿尔泰
Цогт - Овоо сум	朝格特敖包县	南戈壁
Цогтцэций сум	楚格特车其县	南戈壁
Цогтчандмань	楚格特钱德曼	中戈壁
Цэнгэл сум	臣格勒县	巴彦乌列盖
Цэнхэр сум	臣亥尔县	后杭爱
Цэнхэрмандал сум	臣亥尔曼德勒县	肯特
Цэцэг сум	车车格县	科布多
Цэцэн - Уул сум	车臣乌拉县	扎布汗
Цэцэрлэг сум	车车尔勒格县	后杭爱, 库苏古尔
Цэцэрлэг хот	车车尔勒格市	后杭爱
Цээл сум	车勒县	戈壁阿尔泰
Чандмань сум	钱德曼县	戈壁阿尔泰, 科布多, 乌布苏
Чандмань - Өндөр сум	钱德曼温都尔县	库苏古尔
Чойбалсан сум	乔巴山县	东方
Чойбалсан хот	乔巴山市	东方
Чойр	乔伦 (乔伊尔, 卓依伦)	戈壁苏木布尔
Чулуунхороот сум	楚伦浩劳特县	东方
Чулуут сум	楚鲁特县	后杭爱
Шаамар сум	沙玛尔县	色楞格

Шарангол сум	沙仁高勒县	达尔汗乌拉
Шарга сум	沙尔嘎县	戈壁阿尔泰
Шарынгол	沙尔河 (沙仁高勒)	色楞格
Шивээговь сум	希韦戈壁县	戈壁苏木布尔
Шилүүстэй (Шүлүүс-тэй) сум	希鲁斯泰县	扎布汗
Шинэжинст сум	新金斯特县	巴彦洪戈尔
Шинэ - Идэр сум	新伊德尔县	库苏古尔
Шохойт	绍浩伊特	中戈壁
Эрдэнэбулган сум	额尔德尼布勒干县	库苏古尔
Эрдэнэбүрэн сум	额尔德尼布伦县	科布多
Эрдэнэдалай сум	额尔德尼达赖县	中戈壁
Эрдэнэмандал сум	额尔德尼曼达勒县	后杭爱
Эрдэнэ - Оулган сум	额尔德尼奥勒干县	后杭爱
Эрдэнэсант сум	额尔德讷桑特县	中央
Эрдэнэ сум	额尔德尼县	中央, 戈壁阿尔泰, 东戈壁
Эрдэнэт хот	额尔登特市	鄂尔浑
Эрдэнэхайрхан сум	额尔德尼海尔汗县	扎布汗
Эрдэнэцагаан сум	额尔德尼查干县	苏赫巴托尔
Эрдэнэцогт сум	额尔德尼朝格特县	巴彦洪戈尔
Эрэн	埃伦	东方
Эрэнцав	埃伦察布	东方
Яруу сум	亚鲁县	扎布汗

世界地名

Абиджан 阿比让 (象牙海岸首都).

Абиссини 阿比西尼亚 (Эфиопи 的旧名).

Абхази 阿布哈兹 (自治共和国, 格鲁吉亚).

Австрали 澳大利亚, 澳洲.

Австри 奥地利.

Агнуурын тэнгэс 见 **Охотск тэнгэс**.

Аддис - Абеб 亚的斯亚贝巴 (埃塞俄比亚首都).

Аден 亚丁 (也门民主人民共和国首都).

Ажар 阿扎尔 (自治共和国, 格鲁吉亚).

Адриатын тэнгэс 亚得利亚海 (欧洲).

Адыгей 阿迪盖 (自治州, 俄罗斯).

Азани 阿扎尼亚 (非洲).

Азербайжан 阿塞拜疆.

Ази 亚细亚, 亚洲.

Азовын тэнгэс 亚速海.

Азор 亚速尔 (群岛, 大西洋, 葡萄牙).

Айгунь 爱辉 (中国).

Акаб ① 亚喀巴 (港, 约旦); ② 亚喀巴 (湾).

Аккра 阿克拉 (加纳首都).

Аландын арлууд 亚兰群岛 (在波罗的海, 芬兰).

Албани 阿尔巴尼亚.

Александри 亚历山大 (市, 埃及).

Алеутын арлууд 阿留申群岛 (美国).

Алжир ① 阿尔及利亚; ② 阿尔及尔 (阿尔及利亚首都).

Алма - Ата 阿拉木图 (哈萨克斯坦首都).

Алс Дорно Дахин 远东.

Алтай 阿尔泰 (山, 地名) (中国, 俄罗斯, 蒙古).

Алтай нуруу 阿尔泰山脉 (中国, 俄罗斯).

Алтан - Эмээл 新巴尔虎右旗 (阿尔太面旗) (中国).

Алтын - таг 阿尔金山 (中国).

Альпын нуруу 阿尔卑斯山 (西欧).

Аляскын хойг 阿拉斯加半岛 (美国).

Амазонка мөрөн 亚马孙河 (南美).

Амар мөрөн 黑龙江, 阿穆尔河 (中国, 俄罗斯).

Амгалан 新巴尔虎左旗 (阿穆古郎) (中国).

Америк ① 美国; ② 亚美利加, 美洲.

Амман 安曼 (约旦首都).

Амнокган 鸭绿江 (中国, 朝鲜).

Амстердам 阿姆斯特丹 (荷兰首都).

Амударья мөрөн 阿姆河 (乌兹别克斯坦, 土库曼斯坦).

Ангар мөрөн 安加拉河 (俄罗斯).

Англи 英国, 英吉利.

Ангол 安哥拉 (非洲).

Андерсон 安德森 (美国).

Андорра ① 安道尔 (公国); ② 安道尔 (安道尔公国首都).

Андын нуруу 安第斯山脉 (南美).

Анкара 安卡拉 (土耳其首都).

Антарктид 南极洲.

Антарктик 南极带.

Антилийн арлууд 安提耳群岛 (安的列斯群岛) (在加勒比海).

Аомэнь 澳门.

Апеннины 亚平宁 (山, 欧洲).

Апеннинын хойг 安平宁半岛 (意大利).

Аппоро 札幌 (市, 日本).

Апшероны хойг 阿普歇伦半岛 (在里海, 阿塞拜疆).

Арабын орон 阿拉伯地区.

Арабын тэнгэс 阿拉伯海.

Арабын хойг 阿拉伯半岛.

Арал тэнгэс 咸海 (乌兹别克斯坦, 哈萨克斯坦).

Арарат 亚拉拉特 (山, 土耳其).

Аргентин 阿根廷.

Аризона 阿里佐纳 (州, 美国).

Арканзас ① 阿肯色 (州, 美国); ② 阿肯色 (河, 美国).

Арктик 北极地带.

Армени 亚美尼亚.

Ар Монгол 外蒙古.

Армян 见 **Армени**.

Арслан тив 斯里兰卡岛。
Ар Хангай аймаг 后杭爱省(蒙古)。
Асралт Хайрхан 阿萨腊耳土山(蒙古肯特山脉主峰)。
Асуан 阿斯旺(市, 埃及)。
Асунсьон 亚松森(巴拉圭首都)。
Атлантын далай 大西洋。
Афганистан 阿富汗。
Афин 雅典(希腊首都)。
Африк 阿非利加, 非洲。
Ашхабад 阿什哈巴德(土库曼斯坦)。
Бабушкин 巴布施金(海湾, 在鄂霍次克海, 俄罗斯)。
Баб - эль - Мандебын хоолой 曼德海峡(介于红海与亚丁湾之间)。
Бага Ази 小亚细亚(半岛)。
Багдад 巴格达(伊拉克首都)。
Байгал ①贝加尔湖(俄罗斯); ②贝加尔湾(在萨哈林岛, 俄罗斯)。
Байдраг(ийн) гол 拜达里格河(蒙古)。
Байкал 见 **Байгал**。
Байлинмяо 百灵庙(中国)。
Бай - хаг 巴依哈格(俄罗斯)。
Баку 巴库(阿塞拜疆首都)。
Балба 尼泊尔。
Балеарын арлууд 巴利阿里群岛(在地中海, 西班牙)。
Балкан 巴尔干(山, 欧洲)。
Балкан хойг 巴尔干半岛。
Балтын тэнгэс 波罗的海。
Балхаш ①巴尔喀什(市, 哈萨克斯坦); ②巴尔喀什湖(哈萨克斯坦)。
Байлей хот 巴列依市(俄罗斯)。
Бамако 巴马科(马里首都)。
Банги 班吉(中非共和国首都)。
Бангкок 曼谷(泰国首都)。
Бангладеш 孟加拉。
Бандунг 万隆(市, 印度尼西亚)。
Банкок 见 **Бангкок**。
Барбадос 巴巴多斯(国)。
Баргажин ①巴尔古津(市, 俄罗斯); ②巴尔古津(河, 俄罗斯)。
Баренцын тэнгэс 巴伦支海。
Баруун өмнөд Африк 西南非洲(纳米比亚)。
Баруун Самоа 西萨摩亚。
Бархөл 巴里坤(哈萨克自治县, 中国)。

Бархөл нуур 巴里坤湖(中国)。
Батёрст 巴瑟斯特(冈比亚首都)。
Баттамбанг 马德望(柬埔寨)。
Батуми 巴统(阿扎尔自治共和国首都, 格鲁吉亚)。
Бахрейн 巴林(国)。
Башкир 巴什基尔(自治共和国, 俄罗斯)。
Баян Нуур аймаг 巴彦淖尔盟(中国)。
Баян Өлгий аймаг 巴彦乌列盖省(蒙古)。
Баян Хонгор аймаг 巴彦洪戈尔省(蒙古)。
Бейрут 贝鲁特(黎巴嫩首都)。
Белград 贝尔格莱德(南斯拉夫首都)。
Белорусс 白俄罗斯。
Бельги 比利时。
Бенгали 见 **Бангладеш**。
Бенгалийн Булан 孟加拉湾。
Берингийн тэнгэс (далай) 白令海。
Берингийн хоолой 白令海峡。
Берлин 柏林(德国首都)。
Берн 伯尔尼(瑞士首都, 州及州中心)。
Бирма 缅甸。
Бирмингем 伯明翰(市, 英国, 美国)。
Бискайн булан 比斯开湾(在西欧)。
Биссау 比绍(几内亚比绍首都)。
Благовещенск 勃拉戈维申斯克(海兰泡, 俄罗斯)。
Богд уул ①博格达山(在天山, 中国); ②博格多山(蒙古)。
Богота 波哥大(哥伦比亚首都)。
Болгар 保加利亚。
Боливи 玻利维亚。
Бомбей 孟买(省, 市, 印度)。
Бонини арлууд 小笠原群岛(日本)。
Бонн 波恩(市, 德国)。
Боорж хот 波尔集亚市(俄罗斯)。
Бордо 波尔多(省中心, 法国)。
Борнеогийн арал 加里曼丹岛(婆罗洲)。
Бостон 波士顿(市, 美国)。
Босфорын хоолой 博斯普鲁斯海峡。
Боствана 博茨瓦纳(国)。
Бөөн цагаан нуур 本查干湖(蒙古)。
Бразавиль 布拉柴维尔(刚果人民共和国首都)。
Бразили ①巴西(联邦共和国); ②巴西利亚(巴西首都)。
Браманутра (在中国境内名)雅鲁藏布江;

(在印度、孟加拉境内) 布拉马普特拉江。

Брест ① 布列斯特 (市, 白俄罗斯); ② 布勒斯特 (市, 法国)。

Бруней 文莱。

Брюссель 布鲁塞尔 (比利时首都)。

Бугат 包头 (市, 中国)。

Будапешт 布达佩斯 (匈牙利首都)。

Буйр нуур 贝尔湖 (中国, 蒙古)。

Булган аймаг 布尔干省 (蒙古)。

Буриад 布里亚特 (俄罗斯)。

Буркина Фасо улс 布基纳法索国 (非洲)。

Бурунди 布隆迪。

Бутан 不丹。

Бухар 布哈拉 (州, 州中心, 乌兹别克斯坦)。

Бухарест 布加勒斯特 (罗马尼亚首都)。

Буэнос - Айрес 布宜诺斯艾利斯 (阿根廷首都及省)。

Бээжин 北京 (中国首都)。

Вагадугу 瓦加杜古 (上沃尔特首都)。

Вадуц 瓦杜兹 (列支敦士登公国首都)。

Вайоминг 怀俄明 (州, 美国)。

Вакамацу 若松 (市, 日本)。

Вакаям 和歌山 (市, 日本)。

Ванкувер ① 温哥华 (市, 加拿大); ② 温哥华 (岛, 加拿大)。

Варшав 华沙 (波兰首都)。

Ватикан 梵蒂冈。

Валлетта 瓦莱塔 (马耳他首都)。

Вашингтон 华盛顿 (美国首都)。

Везувий галт уул 维苏威火山 (意大利)。

Веллингтон 惠灵顿 (新西兰首都)。

Вена 维也纳 (奥地利首都)。

Венсуэла 委内瑞拉 (国)。

Веници 威尼斯 (市, 意大利)。

Вермонт 佛蒙特 (州, 美国)。

Версаль 凡尔赛 (市, 法国)。

Виктори ① 维多利亚 (瀑布, 南非洲); ② 维多利亚 (湖, 非洲)。

Вильнюс 维尔纽斯 (立陶宛首都)。

Винь - линь 永灵 (越南)。

Виргиния 弗吉尼亚 (州, 美国)。

Висконсин 威斯康星 (州, 美国)。

Висла мөрөн 维斯瓦河 (波兰)。

Владивосток 符拉迪沃斯托克 (海参崴) (市, 俄罗斯)。

Вьетнам 越南。

Гааг 海牙 (荷兰)。

Габун (габон) 加蓬。

Гавай I 夏威夷 (岛, 美国)。

Гавай II 夏威夷 (州, 美国)。

Гавай арлууд 夏威夷群岛 (美国)。

Гавана 哈瓦那 (古巴首都)。

Газрын Дундад Далай 地中海。

Ганти ① 海地 (国); ② 海地岛 (海地, 多米尼加)。

Галт газар 火地岛 (在南美, 东部属阿根廷, 西部属智利)。

Гамби ① 冈比亚 (非洲); ② 冈比亚 (河, 非洲)。

Гамбург 汉堡 (市, 德国)。

Гана 加纳 (非洲)。

Ганг (а) мөрөн 恒河 (印度)。

Гангток 甘托克 (锡金首都)。

Ганжуур 甘珠尔庙 (中国)。

Гангид тэнгэс 见 **Мрамор тэнгэс**。

Гватемал 危地马拉 (国及首都)。

Гвиана 圭亚那 (南美)。

Гвиней 几内亚 (非洲)。

Гданьск 格但斯克 (省中心, 波兰)。

Генуя 热那亚 (市, 意大利)。

Герман 德国。

Гибралтарын хоолой 直布罗陀海峡。

Гималайн нуруу 喜马拉雅山脉。

Гиндукушийн нуруу 兴都库什山脉。

Глазго 格拉斯哥 (市, 英国)。

Гоа 果阿 (在印度)。

Говь Алтай аймаг 戈壁阿尔泰省 (蒙古)。

Голланди 荷兰。

Голливуд 好莱坞 (美国)。

Гондурас 洪都拉斯 (拉美)。

Гонконг 香港。

Гонолулу 火奴鲁鲁 (檀香山) (州中心, 夏威夷, 美国)。

Горно - Алтай 戈尔诺 - 阿尔泰 (自治州, 俄罗斯)。

Горно - Бадахшан 戈尔诺 - 巴达赫尚 (自治州, 塔吉克斯坦)。

Горкий 高尔基 (州, 州中心, 俄罗斯)。

Грек 希腊。

Гренланди 格陵兰 (丹麦)。

Гринвич 格林威治 (市, 英国)。

Грузи 格鲁吉亚。

Гуам 关岛 (美)。

Гуанчжоу 广州 (中国).
Гудзоны булан (хоолой) 哈德逊湾 (北美).
Гурон 休伦 (湖, 美, 加).
Гуэ 顺化 (市, 越南).
Гүрж 见 **Грузи**.
Дагестан 达格斯坦 (自治共和国, 俄罗斯).
Дагоме (я) 达荷美 (非洲).
Дакар 达喀尔 (塞内加尔首都).
Дакка 达卡 (孟加拉首都).
Дакот 达科他 (州, 美国).
Далай нуур 达贻湖 (呼伦湖) (中国).
Дамаск 大马士革 (叙利亚首都).
Да - Нанг 岘港 (市, 越南).
Дани 丹麦.
Дарасун 达拉松 (俄罗斯).
Дарданеллын хоолой 达达尼尔海峡.
Дар - Эс - Салам 达累斯萨拉姆 (坦桑尼亚首都).
Датун 大同 (市, 中国).
Делавэр 德拉韦 (州, 美国).
Дели 德里 (市, 印度).
Детройт 底特律 (市, 美国).
Джакарта 雅加达 (印度尼西亚首都).
Джамму ба Кашмир 查漠和克什米尔.
Джорджия 乔治亚 (州, 美国).
Джорджтаун 乔治敦 (圭亚那首都).
Днепр мөрөн 第聂伯河 (俄罗斯, 白俄罗斯, 乌克兰).
Долунь 多伦 (中国).
Доминик (а) 多米尼加 (北美).
Дон мөрөн 顿河 (俄罗斯).
Донбасс 顿巴斯 (乌克兰).
Дорно Говь аймаг 东戈壁省 (蒙古).
Дорнод Ази 东亚.
Дорнод аймаг 东方省 (蒙古).
Доха 多哈 (卡塔尔首都).
Дотоод Монгол (陈) 内蒙古.
Драва 德拉瓦河 (意大利, 奥地利, 南斯拉夫, 匈牙利).
Дублин 都柏林 (爱尔兰首都).
Дубна 杜布纳 (俄罗斯).
Дульдурга 杜耳杜尔加 (俄罗斯).
Дунай мөрөн 多瑙河 (欧洲).
Дунд Говь аймаг 中戈壁省 (蒙古).
Дундад тэнгэс 地中海.
Дундад улс 中国.

Душанбэ 杜尚别 (塔吉克斯坦首都).
Дьен - бьен - фу 奠边府 (越南).
Дээд Вольта 上沃尔特 (非洲).
Европ 欧罗巴, 欧洲.
Евфрат мөрөн 幼发拉底斯河 (土耳其, 埃及, 伊拉克).
Египет 埃及.
Енисей мөрөн 叶尼塞河 (俄罗斯).
Ерван 埃里温 (亚美尼亚首都).
Жакарта 见 **Джакарта**.
Женев 日内瓦 (州, 市, 瑞士).
Жинин 集宁 (市, 中国).
Жирэм аймаг 哲里木盟 (中国).
Жомолунма 珠穆朗玛 (峰) (中国, 尼泊尔).
Зааны Ясан Эрэг Улс 象牙海岸 (非洲).
Завхан аймаг 扎布汗省 (蒙古).
Зайсан 高桑 (市, 哈萨克斯坦).
Закавказье 外高加索 (格鲁吉亚, 亚美尼亚, 阿塞拜疆).
Замби 赞比亚 (非洲).
Занзибар ① 桑给巴尔岛 (非洲); ② 桑给巴尔 (桑给巴尔区行政中心, 坦桑尼亚).
Запорожье 扎波罗热 (州, 州中心, 乌克兰).
Заир 扎伊尔.
Зеланди ① 西兰 (岛, 丹麦); ② 西兰 (省, 荷兰).
Зимбабве 津巴布韦.
Зомба 松巴 (马拉维首都).
Зөвлөлт 前苏联.
Зуу уд аймаг 前昭乌达盟 (中国).
Зүүнгар 准噶尔 (地区, 中国).
Зүүн Ази 东亚.
Зүүн өмнөд Ази 东南亚.
Иванов 伊凡诺沃 (市, 俄罗斯).
Иерусалим 耶路撒冷 (市, 巴勒斯坦首都).
Ижевск 伊热夫斯克 (乌德穆尔特自治共和国首都, 俄罗斯).
Ижил мөрөн 伏尔加河 (俄罗斯).
Израиль 以色列.
Или мөрөн 伊犁河 (中国, 哈萨克斯坦).
Инд мөрөн 印度河 (中国, 印度, 巴基斯坦, 中国境内名森格藏布、狮泉河).
Индiana 印第安纳 (州, 美国).
Индонези 印度尼西亚.
Инчон (Инчхон) (Чемульпо) 仁川 (市,

朝鲜).

Иокохам 横滨 (市, 日本).

Иокосука 横须贺 (市, 日本).

Ионын тэнгэс 爱奥尼亚海 (属地中海).

Иордан мөрөн 约旦河.

Иордани 约旦.

Иравади 伊洛瓦底 (江, 缅甸).

Ирак 伊拉克.

Иран 伊朗.

Ириан 伊里安 (岛, 印度尼西亚).

Ирланди 爱尔兰.

Иртыш 额尔齐斯河 (哈萨克斯坦).

Исламбад 伊斯兰堡 (巴基斯坦首都).

Исланди 冰岛.

Испани 西班牙.

Испанийн Сахар 西属撒哈拉.

Иссык - Куль Нуур 伊塞克湖 (在吉尔吉斯坦).

Итали 意大利.

Их Британи 大不列颠.

Их Зуу аймаг 伊克昭盟 (中国).

Их Хянган 大兴安岭 (中国).

Йемен 也门.

Йокогам 见 **Иокогам**.

Йокосука 见 **Иокосука**.

Кабардино - Балкар 卡巴尔达 - 巴尔卡尔 (自治共和国, 俄罗斯).

Кабул 喀布尔 (阿富汗首都).

Кавасаки 长崎 (市, 日本).

Кавказ 高加索.

Кагосим 鹿儿岛 (市, 日本).

Казань 喀山 (鞑靼自治共和国首都, 俄罗斯).

Казак (Хасаг) 哈萨克 (哈萨克斯坦).

Казбек уул 卡兹别克峰 (在高加索, 俄罗斯).

Каир 开罗 (埃及首都).

Калифорни 加利福尼亚 (州, 美国).

Калифорнийн хойг 加利福尼亚半岛 (墨西哥).

Калуга 卡卢加 (州, 州中心, 俄罗斯).

Калькутт 加尔各答 (市, 印度).

Камбодж 柬埔寨.

Камбож 见 **Камбодж**.

Камерун 喀麦隆 (非洲).

Камчаткийн хойг 堪察加半岛 (俄罗斯).

Канад 加拿大.

Канарын арлууд 加内里群岛 (大西洋, 西班牙).

Канберра 堪培拉 (澳大利亚首都).

Канге 江界 (市, 朝鲜).

Канзас 堪萨斯 (州, 美国).

Кантон ① 坎顿 (市, 美国); ② 坎顿 (岛, 在太平洋, 英美共管); ③ 广州 (市, 中国).

Карибын тэнгэс 加勒比海 (在美洲).

Кара - Калпак 卡拉卡尔帕克 (乌兹别克斯坦).

Каракас 加拉加斯 (委内瑞拉首都).

Каракорум 喀喇昆仑 (山脉).

Карачаево - Черкес 卡拉恰伊 - 切尔克斯 (自治洲, 俄罗斯).

Карач (и) 卡拉奇 (巴基斯坦首都).

Карел 卡累利阿 (自治共和国, 俄罗斯).

Каролины арлууд 加罗林群岛 (在太平洋, 美国托管).

Карпатын нуруу 喀尔巴阡山脉 (乌克兰, 捷克, 波兰, 罗马尼亚).

Кар тэнгэс 喀拉海.

Касабланк 卡萨布兰卡 (市, 摩洛哥).

Каспийн тэнгэс 里海.

Катар 卡塔尔 (国, 在波斯湾).

Катманду 加德满都 (尼泊尔首都).

Каунас 考纳斯 (市, 立陶宛).

Кашгар ① 喀什 (中国); ② 喀什噶尔 (河, 中国).

Кашмир 克什米尔.

Кейптаун 开普敦 (市, 南非).

Кембридж 剑桥 (市, 英国).

Кени 肯尼亚 (非洲).

Кечь 刻赤 (市, 乌克兰).

Киев 基辅 (乌克兰首都).

Кигали 基加利 (卢旺达首都).

Кижинга 基任卡 (俄罗斯).

Ким Чак 金策 (市, 朝鲜).

Кингстон 金斯敦 (牙买加首都).

Киншас 金沙萨 (扎伊尔首都).

Киото 京都 (市, 日本).

Кипр (арал) 塞浦路斯 (岛).

Кыргыз (Хыргис) 吉尔吉斯 (吉尔吉斯坦).

Кито 基多 (厄瓜多尔首都).

Кишинёв 基什尼奥夫 (摩尔多瓦共和国首都).

Килчкка 克里其卡 (俄罗斯).

Кобе 神户(市, 日本).
Коканд 科坎德(浩罕)(市, 乌兹别克斯坦).
Коломбо 科伦坡(斯里兰卡首都).
Колорад ①科罗拉多(州, 美国); ②科罗拉多(河, 美国).
Колумби ①哥伦比亚(国); ②哥伦比亚(州, 美国); ③哥伦比亚河(加拿大, 美国).
Коми 科米(自治共和国, 俄罗斯).
Конакри 科纳克里(几内亚首都).
Конго ①刚果; ②刚果(河, 非洲).
Коннектикут 康涅狄格(州, 美国).
Копенгаген 哥本哈根(丹麦首都).
Кордильер нуруу 科迪勒拉山脉(在美洲).
Корсик 科西嘉(岛, 法国).
Корфу арал 科孚岛(克基拉岛)(希腊).
Корьяк 科里亚克(民族州, 俄罗斯).
Коста - Рика 哥斯达黎加(国).
Критарал 克里特岛(在地中海, 希腊).
Кронштадт 喀琅施塔得(市, 俄罗斯).
Крыммын хойг 克里米亚半岛(乌克兰).
Куала - Лумпур 吉隆坡(马来西亚首都).
Куб 古巴.
Куба 库巴(市, 阿塞拜疆).
Кубань мөрөн 库班河(在北高加索, 俄罗斯).
Кувейт 科威特(国及首都).
Кузбасс 库兹巴斯(库兹涅茨煤田, 俄罗斯).
Кульджа 伊宁(中国).
Кунгур - Туг 孔古尔土克(俄罗斯).
Курдистан 库尔德斯坦(土耳其, 伊朗, 伊拉克, 叙利亚).
Курильин арлууд 千岛群岛(俄罗斯).
Куэнь - Лунь 昆仑(山脉, 中国).
Кхмер 高棉(柬埔寨).
Кэсон 开城(市, 朝鲜).
Кюсю 九州(岛, 日本).
Лабрадор хойг 拉布拉多半岛(加拿大).
Лагос 拉各斯(尼日利亚首都).
Ладог нуур 拉多加湖(俄罗斯).
Ла - Маншийн хоолой 英吉利海峡.
Ланг - Сон 谅山(市, 越南).
Лао - Кай 老街(市, 越南).
Лаос 老挝.

Латви 拉脱维亚.
Латин Америк 拉丁美洲.
Ленпциг 来比锡(市, 德国).
Лена мөрөн 勒拿河(俄罗斯).
Ленинград 列宁格勒(现名圣彼得堡)(州中心, 俄罗斯).
Лесот 莱索托(国).
Либерти 利比利亚(非洲).
Либревиль 利伯维尔(加蓬首都).
Ливан 黎巴嫩.
Ливерпул 利物浦(市, 英国).
Ливи 利比亚(非洲).
Лим 利马(秘鲁首都).
Линьдун 林东(中国).
Линьси 林西(中国).
Лион 里昂(省中心, 法国).
Лисабон 里斯本(葡萄牙首都).
Литва 立陶宛.
Лихтенштейн 列支敦士登(国).
Ломе 洛美(多哥首都).
Лондон 伦敦(英国首都).
Лорес - Маркш 洛伦索 - 马贵斯(莫桑比克首都, 马普托旧称).
Лос - анжелос 洛杉矶(市, 美国).
Луанг - Прабанг 琅勃拉邦(市, 老挝).
Лусака 卢萨卡(赞比亚首都).
Лхаса 拉萨(市, 中国).
Львов 利沃夫(州, 州中心, 乌克兰).
Люксембург 卢森堡(国及首都).
Мавритани 毛里塔尼亚.
Магеллан хоолой 麦哲伦海峡(南美).
Магнитогорск 马格尼托戈尔斯克(市, 俄罗斯).
Мадагаскар арал 马达加斯加岛(非洲).
Мадрас 马德拉斯(省, 省中心, 印度).
Мадрид 马德里(西班牙首都).
Мажар 见 Унгар.
Макао 澳门.
Македон 马其顿共和国.
Малави 马拉维.
Малайзи 马来西亚.
Малай 马来亚.
Малайн арлууд 马来亚群岛.
Малакк ①马六甲(半岛); ②马六甲(马来西亚).
Мали 马里.
Мальгаш 见 Маргаш.

- Мальдив** 马尔代夫 (在印度洋).
Мальт (арал) 马耳他 (岛) (在地中海).
Манагуа 马那瓜 (尼加拉瓜首都).
Манама 麦纳麦 (巴林首都).
Манжуур 满州里 (市, 中国).
Манил 马尼拉 (菲律宾首都).
Маргаш 马尔加什 (非洲).
Марий 马里 (自治共和国, 俄罗斯).
Марокко 摩洛哥.
Марсель 马赛 (市, 法国).
Маршалын арлууд 马绍尔群岛 (在太平洋, 美国托管).
Масеру 马塞卢 (莱索托首都).
Маскат 马斯喀特 (阿曼首都).
Махчкала 马哈奇卡拉 (达格斯坦自治共和国首都, 俄罗斯).
Меконг мөрөн 湄公河 (中国, 老挝, 柬埔寨, 越南; 在中国境内名澜沧江).
Мексик 墨西哥.
Мельбурн 墨尔本 (市, 澳大利亚).
Месопотами 美索不达米亚 (中东, 底格里斯和幼发拉底两河流域地区).
Мехико 墨西哥 (墨西哥首都).
Мидуэй 中途岛 (在夏威夷群岛, 美国).
Милан 米兰 (市, 意大利).
Миннесота 明尼苏达 (州, 美国).
Минск 明斯克 (白俄罗斯首都).
Мисир (陈) 埃及.
Миссисипи ① 密西西比 (州, 美国); ② 密西西比 (河, 美国).
Миссури ① 密苏里 (州, 美国); ② 密苏里 (河, 美国).
Мичиган ① 密执安 (州, 美国); ② 密执安 (湖, 美国).
Могадишо 摩加迪沙 (索马里首都).
Модзи 门司 (市, 日本).
Мозамбик 莫桑比克 (非洲).
Молдова 摩尔多瓦.
Монако 摩纳哥 (国及首都).
Мон - Гай 芒街 (市, 越南).
Монгол 蒙古.
Монрови 蒙罗维亚 (利比里亚首都).
Монтевидео 蒙得维的亚 (乌拉圭首都).
Мордови 莫尔多维亚 (自治共和国, 俄罗斯).
Москва 莫斯科 (俄罗斯首都).
Мөгдөн 见 мүгдэн.
- Мрамор арал** 马尔马拉岛 (土耳其).
Мрамор тэнгэс 马尔马拉海 (土耳其).
Музтаг - Ата 慕士塔格 (山, 中国).
Мурманск 摩尔曼斯克 (州, 州中心, 俄罗斯).
Мүгдэн 沈阳 (市, 中国).
Мюньхен 慕尼黑 (市, 德国).
Нагасаки 长崎 (市, 日本).
Нагорно - Карабах 纳戈尔诺卡拉巴赫 (自治州, 阿塞拜疆).
Нагоя 名古屋 (市, 日本).
Найроби 内罗毕 (肯尼亚首都).
Нальчик 纳尔奇克 (市, 俄罗斯).
Намиби 纳米比亚 (非洲).
Нанжин 南京 (市, 中国).
Нара 奈良 (市, 日本).
Науру 瑙鲁 (国).
Наушки 瑙什基 (俄罗斯).
Нахичевань 纳希切万 (阿塞拜疆).
Начжин 罗津 (市, 朝鲜).
Неаполь 那不勒斯 (市, 意大利).
Небраска 内不拉斯加 (州, 美国).
Нев мөрөн 涅瓦河 (俄罗斯).
Невада 内华达 (州, 美国).
Неман ① 涅曼 (市, 俄罗斯); ② 涅曼 (河, 白俄罗斯).
Непал 见 Балба.
Ниагар мөрөн 尼亚加拉河.
Ниагарын хүрхрээ 尼亚加拉河瀑布 (美国).
Ниамай 尼亚美 (尼日尔首都).
Нигер ① 尼日尔 (非洲); ② 尼日尔 (河, 在尼日尔).
Нигери 尼日利亚 (非洲).
Нидерланд 见 Голланди.
Нингата 新潟 (市, 日本).
Никарагуа ① 尼加拉瓜 (国); ② 尼加拉瓜 (湖).
Никози 尼科西亚 (塞浦路斯首都).
Николаевск 尼古拉耶夫斯克 (庙街) (市, 俄罗斯).
Никоси 见 Никози.
Нил мөрөн 尼罗河 (非洲).
Новосибирск 诺沃西比尔斯克 (州中心, 俄罗斯).
Номхон 诺门罕 (中国).
Номхон (дөлгөөн) далай 太平洋.

Норвеги 挪威.
Норманди 诺曼底 (半岛, 法国).
Нуакшот 努瓦克肖特 (毛里塔尼亚首都).
Нукус 努库斯 (乌兹别克斯坦).
Нью - джерси 新泽西 (州, 美国).
Нью - йорк 纽约 (州, 市, 美国).
Нэршүү ① 尼布楚 (市, 俄罗斯); ② 尼布楚 (河, 俄罗斯).
Нюрнберг 纽伦堡 (市, 德国).
Обь мөрөн 鄂毕河 (俄罗斯).
Огайо ① 俄亥俄 (州, 美国); ② 俄亥俄河 (美国).
Одер мөрөн 奥德河 (捷克, 波兰, 德国).
Одесса 敖德萨 (州, 州中心, 乌克兰).
Ойр(хи) дорно дахин 近东.
Ойрхи дорнод 近东.
Океани 大洋洲.
Окинава 沖縄 (日本).
Оксфорд 牛津 (市, 英国).
Ольхон арал 奥尔杭岛.
Оман 阿曼 (国).
Омдурман 恩图曼 (乌姆杜尔曼) (市, 苏丹).
Омск 鄂木斯克 (州中心, 俄罗斯).
Онег нуур 奥涅加湖 (俄罗斯).
Онон гол 鄂嫩河 (俄罗斯, 蒙古).
Онтарио ① 安大略 (省, 加拿大); ② 安大略 (湖, 美国, 加拿大).
Орхон гол 鄂尔浑河 (蒙古).
Осака 大阪 (市, 日本).
Осло 奥斯陆 (挪威首都).
Оттав ① 渥太华 (加拿大首都); ② 渥太华 (河, 加拿大).
Охотск тэнгэс 鄂霍次克海 (俄罗斯).
Өвөр Монгол 内蒙古 (中国).
Өвөр Хангай аймаг 前杭爱省 (蒙古).
Өмнө Говь аймаг 南戈壁省 (蒙古).
Өмнөд Ази 南亚.
Өмнөд Америк 南美.
Өмнөд Африк 南非.
Па - де - кале хоолой ① 加来海峡 (欧洲); ② 加来海峡 (省, 法国).
Пакистан 巴基斯坦.
Палестин 巴勒斯坦.
Памир 帕米尔 (亚洲).
Панам 巴拿马 (国及首都).
Панамын суваг 巴拿马运河.

Парагвай ① 巴拉圭 (国); ② 巴拉圭 (河, 巴西, 巴拉圭, 阿根廷).
Параселийн арлууд 西沙群岛 (中国).
Парис 巴黎 (法国首都).
Пенджаб ① 旁遮普 (省, 巴基斯坦); ② 旁遮普 (邦, 印度).
Пенсильвани 宾夕法尼亚 (州, 美国).
Перс 波斯 (伊朗旧名).
Персийн булан 波斯湾.
Перу 秘鲁.
Петербург 彼得堡 (俄罗斯).
Петровск - Забайгальский 外贝加尔彼得罗夫斯克.
Петрозаводск 彼得罗扎沃茨克 (卡累利阿自治共和国首都, 俄罗斯).
Печор ① 伯绍拉 (市, 俄罗斯); ② 彼绍拉 (河, 俄罗斯).
Пиренейн уулс 比利牛斯山脉 (西欧).
Пиренейн хойг 比利牛斯半岛 (西欧).
Пирл - Харбор 珍珠港 (在夏威夷群岛; 美国).
Питтсбург 匹兹堡 (市, 美国).
Пном - Пень 金边 (柬埔寨首都).
Познань 波兹南 (省中心, 波兰).
Полинези 波里尼西亚 (群岛, 在太平洋).
Польш 波兰.
Порт - Артур (陈) 旅顺 (中国).
Порто - Ново 波多诺伏 (达荷美首都).
Порто - Пренс 太子港 (海地首都).
Порт - Саид 塞得港 (埃及).
Портсмут ① 朴茨茅斯 (市, 英国); ② 朴茨茅斯 (市, 美国).
Португали 葡萄牙.
Потсдам 波茨坦 (市, 德国).
Праг 布拉格 (捷克首都).
Пратас 东沙群岛 (中国).
Претори 比勒陀利亚 (南非首都).
Пусан (Фузан) 釜山 (市, 韩国).
Пуэрто - рико 波多黎各 (岛, 在加勒比海, 美国).
Пхеньян 平壤 (朝鲜首都).
Рабат 拉巴特 (摩洛哥首都).
Равальпинди 拉瓦尔品第 (市, 巴基斯坦).
Рангун 仰光 (缅甸首都).
Рашаант 阿尔山 (中国).
Рейкьявик 雷克雅未克 (冰岛首都).
Рейн мөрөн 莱茵河 (西欧).

- Реюньон** 留尼旺 (岛, 在印度洋, 法国).
- Рига** 里加 (拉脱维亚首都).
- Ригийн булан** 里加湾 (爱沙尼亚, 拉脱维亚).
- Рио де Жанейро** 里约热内卢 (市, 巴西).
- Рияд** 利雅得 (沙特阿拉伯首都).
- Ром** 罗马 (意大利首都).
- Ростов** 罗斯托夫 (市, 俄罗斯).
- Роттердам** 鹿特丹 (市, 荷兰).
- Руанда** 卢旺达.
- Румын** 罗马尼亚.
- Рур** 鲁尔 (区, 河, 德国).
- Рюкю (Лiu - киу)** 琉球 (群岛, 日本).
- Саар мөрөн** 萨尔河 (法国, 德国).
- Сайгон** 西贡 (市, 越南).
- Салуин (Салуэн)** 萨尔温 (江, 中国, 缅甸) (在中国境内名怒江).
- Сальвадор** 萨尔瓦多 (国).
- Самарканд** 撒马尔罕 (州, 州中心, 乌兹别克斯坦).
- Сам - Нёа** 桑怒 (市, 老挝).
- Самоагийн арлууд** 萨摩河群岛 (在太平洋).
- Сана** 萨那 (阿拉伯也门共和国首都).
- Сандвичийн арлууд** 散得维齿群岛.
- Санкт - Петербург** 圣彼得堡 (旧称列宁格勒).
- Сан - Марино** 圣马力诺 (国及首都).
- Сан - Сальвадор** 圣萨尔瓦多 (萨尔瓦多首都).
- Санто - Доминго** 圣多明各 (多米尼加首都).
- Сантьяго** 圣地亚哥 (智利首都).
- Сан - Франсиско** 圣弗兰西斯科 (旧金山市, 美国).
- Сан - Хосе** 圣何塞 (哥斯达黎加首都).
- Саранск** 萨兰斯克 (莫尔多维亚自治共和国首都, 俄罗斯).
- Сасебо** 佐世保 (市, 日本).
- Саудын Араб** 沙特阿拉伯.
- Сахалин арал** 萨哈林岛 (库页岛, 俄罗斯).
- Сахар цөл** 撒哈拉大沙漠 (非洲).
- Саяаны нуруу** 萨彦岭 (俄罗斯).
- Свазиленд** 斯威士兰 (王国).
- Свердловск** 斯维尔德洛夫斯克 (州, 州中心, 俄罗斯).
- Севастополь** 塞瓦斯托波尔 (市, 乌克兰).
- Седан** 色当 (市, 法国).
- Семаранг** 三宝壟 (市, 印度尼西亚).
- Сена (мөрөн)** ① 塞纳 (省, 法国); ② 塞纳河 (法国).
- Сенегал** ① 塞内加尔 (国, 非洲); ② 塞内加尔 (河).
- Серби** 塞尔维亚 (共和国).
- Сеул** 汉城 (韩国首都).
- Снам** 暹罗 (泰国旧名).
- Сиан** 西安 (市, 中国).
- Сибирь** 西伯利亚 (俄罗斯).
- Сидней** 悉尼 (市, 澳大利亚).
- Сикким** 锡金.
- Сикоку** 四国 (岛, 日本).
- Симоносеки** 下关 (马关) (市, 日本).
- Сингапур** 新加坡 (国及首都).
- Синьзян** 新疆 (维吾尔自治区, 中国).
- Сири** 叙利亚.
- Сицили арал** 西西里岛 (意大利).
- Сизтл** 西雅图 (市, 美国).
- Скандинави** 斯堪的纳维亚.
- Скандинавийн хойг** 斯堪的纳维亚半岛.
- Словаки** 斯洛伐克.
- Словени** 斯洛文尼亚.
- Соломоны арлууд** 所罗门群岛 (在太平洋).
- Солонгос (Бүгд Найрамдах Ардчилсан Солонгос Ард Улс)** 朝鲜 (朝鲜民主主义人民共和国).
- Сомали** 索马里 (非洲).
- Сомали хойг** 索马里半岛 (非洲).
- Софи** 索非亚 (保加利亚首都).
- Сочи** 索契 (市, 俄罗斯).
- Сөүл** 见 **Сеул**.
- Сталинград** 斯大林格勒 (伏尔加格勒旧名).
- Стамбул** 伊斯坦布尔 (市, 土耳其).
- Стокгольм** 斯德哥尔摩 (瑞典首都).
- Сува** 苏瓦 (斐济首都).
- Судан** 苏丹.
- Сукре** 苏克雷 (玻利维亚首都).
- Суматр арал** 苏门答腊岛 (印度尼西亚).
- Сунгари мөрөн** 松花江 (中国).
- Сураба** 苏腊巴亚 (泗水) (市, 印度尼西亚).
- Сухуми** 苏呼米 (阿布哈兹自治共和国首都,

- 格魯吉亞).
- Суэц** 苏伊士(市, 埃及).
- Суэцийн суваг** 苏伊士运河(埃及).
- Сүхбаатар аймаг** 苏赫巴托尔省(蒙古).
- Сыктывкар** 瑟克特夫卡尔(科米自治共和国首都, 俄罗斯).
- Сыр - Дарья мөрөн** 锡尔河(哈萨克斯坦, 乌兹别克斯坦, 塔吉克斯坦, 吉尔吉斯坦).
- Сьерра - леоне** 塞拉勒窝内(非洲).
- Сэлэнгэ аймаг** 色楞格省(蒙古).
- Сэлэнгэ мөрөн** 色楞格河(蒙古, 俄罗斯).
- Сянган** 见 **Гонконг**.
- Тажик** 塔吉克(塔吉克斯坦).
- Тан (улс)** 泰国.
- Тайланд** 见 **Тан (улс)**.
- Тайвань** 台湾(省, 中国).
- Тайваний арал** 台湾岛(中国).
- Тайваний хоолой** 台湾海峡.
- Таймыр хойг** 太梅尔半岛(在西伯利亚, 俄罗斯).
- Таллин** 塔林(爱沙尼亚首都).
- Тананариве** 塔那那利佛(马尔加什首都).
- Танганьик** 坦噶尼喀(湖, 非洲).
- Танзани** 坦桑尼亚.
- Тарим** 塔里木(河及盆地, 中国).
- Татаар** 鞑靼(鞑靼自治共和国, 俄罗斯).
- Татаар хоолой** 鞑靼海峡(俄罗斯).
- Ташкент** 塔什干(乌兹别克斯坦首都).
- Тбилиси** 第比利斯(格魯吉亞首都).
- Тегеран** 德黑兰(伊朗首都).
- Тегусигальп** 特古西加尔巴(洪都拉斯首都).
- Тель - Авив** 特拉维夫(市, 巴勒斯坦).
- Темз гол** 泰晤士河(英国).
- Терек мөрөн** 捷列克河(在北高加索, 俄罗斯).
- Техас** 得克萨斯(州, 美国).
- Тибр** 台伯河(意大利).
- Тигр мөрөн** 底格里斯河(土耳其, 伊拉克).
- Тиран** 地拉那(阿尔巴尼亚首都).
- Тиррен тэнгэс** 第勒尼安海(属地中海).
- Того** 多哥.
- Токно** 东京(日本首都).
- Томск** 托木斯克(州, 州中心, 俄罗斯).
- Тонга** 汤加(国).
- Төв Африк** 中非.
- Төв аймаг** 中央省(蒙古).
- Төвд** 西藏(自治区, 中国).
- Триест** 的里雅斯特(自由港, 意大利).
- Тринидад Тобаго** 特立尼达和多巴哥.
- Триполи** ①的黎波里(市, 黎巴嫩); ②的黎波里(利比亚首都).
- Тува** 图瓦(图瓦自治共和国, 俄罗斯).
- Тунис** 突尼斯(国及首都).
- Турк** 土耳其.
- Туркмен** 土库曼(土库曼斯坦).
- Туул гол** 土拉河(蒙古).
- Түвд** 见 **Төвд**.
- Тяньжин** 天津(市, 中国).
- Тянь Шань нуруу** 天山山脉(中国).
- Увс аймаг** 乌布苏省(蒙古).
- Увс нуур** 乌布苏湖(蒙古).
- Уганд** 乌干达.
- Удмурт** 乌德穆尔特(自治共和国, 俄罗斯).
- Узбек** 乌兹别克(乌兹别克斯坦).
- Украина** 乌克兰.
- Улаанбаатар** 乌兰巴托(蒙古首都).
- Улаан тэнгэс (далай)** 红海.
- Улаан үд** 乌兰乌德(布里亚特自治共和国首都, 俄罗斯).
- Улаан Цав аймаг** 乌兰察布盟(中国).
- Улз гол** 乌勒吉河(蒙古).
- Унгар** 匈牙利.
- Урал мөрөн** 乌拉尔河(哈萨克斯坦).
- Урал нуруу** 乌拉尔山脉(俄罗斯).
- Уругвай** 乌拉圭(南美).
- Урумчи** 乌鲁木齐(市, 中国).
- Уссурн мөрөн** 乌苏里江(中国, 俄罗斯).
- Усумбур** 布琼布拉(布隆迪首都).
- У Хань** 武汉(市, 中国).
- Уфа** ①乌法(巴什科尔托斯坦尔自治共和国首都, 俄罗斯); ②乌法(河, 俄罗斯).
- Уэллингтон** 见 **Веллингтон**.
- Уэльс** 威尔士(半岛, 英国).
- Фиджи** 斐济(国, 在太平洋).
- Филадельфи** 费城(市, 美国).
- Филиппин** 菲律宾.
- Филиппиний арлууд** 菲律宾群岛.
- Финийн булан** 芬兰湾.
- Финлянд** 芬兰.
- Флоренц** 佛罗伦萨(市, 意大利).
- Флорид** 佛罗里达(州, 美国).

Флоридын хойг 佛罗里达半岛 (美国).
Фолкленд арлууд 福克兰群岛 (在大西洋).
Форт лами 拉密堡 (乍得首都).
Франц 法国.
Франц Иосифын газар 法兰士约瑟夫地 (群岛, 俄罗斯).
Францын Сомали 法属索马里.
Фритаун 弗里敦 (塞拉勒窝内首都).
Фрунзе 伏龙芝 (吉尔吉斯斯坦首都).
Фудзи - Яма уул 富士山 (日本).
Фузан 见 Пусан.
Фукуока 福冈 (市, 日本).
Хаалган 见 Чуулалт хаалга.
Хабаровск 哈巴罗夫斯克 (伯力) (边疆区中心, 俄罗斯).
Хайлар 海拉尔 (市, 中国).
Хайфон 海防 (市, 越南).
Хакас 哈卡斯 (自治州, 俄罗斯).
Хакодате 函馆 (市, 日本).
Халх (ын) гол 哈拉哈河 (中国, 蒙古).
Хами 哈密 (中国).
Хамхын 咸兴 (市, 朝鲜).
Хангайн нуруу 杭爱山脉 (蒙古).
Ханжуу 杭州 (市, 中国).
Ханк нуур 兴凯湖 (中国, 俄罗斯).
Ханой 河内 (越南民主共和国首都).
Хараа гол 哈拉河 (蒙古).
Харбин 哈尔滨 (市, 中国).
Хар мөрөн 黑龙江 (中国, 俄罗斯).
Хартум 喀土穆 (苏丹首都).
Хар тэнгэс (далай) 黑海.
Хар ус нуур 哈腊乌苏湖 (蒙古).
Харьков 哈尔科夫 (州, 州中心, 乌克兰).
Хатан гол ①黄河 (中国); ②卡通河 (俄罗斯).
Хельсинки 赫尔辛基 (芬兰首都).
Херсон 赫尔松 (州, 州中心, 乌克兰).
Хиагт 恰克图 (市, 俄罗斯).
Хиргис 见 Кыргыз.
Хиргис нуур 吉尔吉斯湖 (蒙古).
Хиросима 广岛 (市, 日本).
Ховд аймаг 科布多省 (蒙古).
Ховд гол 科布多河 (蒙古).
Хойт Америк 北美洲.
Хойт мөсөн далай 北冰洋.
Хойт тэнгэс 北海 (欧洲).

Хоккайдо 北海道 (岛, 日本).
Хон - Гай 鸿基 (市, 越南).
Хонсю 本州 (岛, 日本).
Хорвати 克罗地亚 (共和国).
Хоринск 霍临斯克 (俄罗斯).
Хөвсгөл аймаг 库苏古尔省 (蒙古).
Хөвсгөл нуур (далай) 库苏古尔湖 (蒙古).
Хөлөн Буйр аймаг 呼伦贝尔盟 (中国).
Хөлөн нуур 呼伦湖 (达赉湖) (中国).
Хөх мөрөн 长江 (中国).
Хөх нуур 青海 (中国).
Хөх хот 呼和浩特 (市, 中国).
Хуалэ 化德 (中国).
Хэнжу 海州 (市, 朝鲜).
Хэнтий аймаг 肯特省 (蒙古).
Хэнтий нуруу 肯特山脉 (蒙古).
Хэрлэн гол 克鲁伦河 (中国, 蒙古).
Хянган 兴安 (岭, 中国).
Хятад (Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс) 中国 (中华人民共和国).
Цагаан тэнгэс 白海 (俄罗斯).
Цайдам 柴达木 (盆地, 中国).
Царицын 察里津 (伏尔加格勒旧名).
Цейлон 锡兰 (斯里兰卡的旧称).
Цицикар 齐齐哈尔 (市, 中国).
Цугарын хоолой 津轻海峡 (日本).
Цусимын арал 对马岛 (日本).
Цусимын хоолой 对马海峡.
Цюрих 苏黎世 (州, 州中心, 瑞士).
Чад ①乍得 (非洲); ②乍得 (湖).
Чебоксары 契博克萨雷 (楚瓦什自治共和国首都, 俄罗斯).
Челябинск 切利亚宾斯克 (州, 州中心, 俄罗斯).
Чемульпо 仁川 (市, 韩国).
Чех 捷克.
Чечжудо 济州岛 (韩国).
Чикаго 芝加哥 (市, 美国).
Чили 智利.
Чингэл 青河 (中国).
Чит 赤塔 (州, 州中心, 俄罗斯).
Читтагонг 吉大港 (市, 孟加拉).
Чифу 芝罘 (烟台的旧称, 中国).
Чифынь 赤峰 (市, 中国).
Чуваш 楚瓦什 (自治共和国, 俄罗斯).

Чугучак 塔城 (市, 中国).
Чукчийн тэнгэс 楚克奇海.
Чукчийн хойг 楚克奇半岛 (俄罗斯).
Чулуут (ын) гол 楚鲁滕河 (蒙古).
Чуулалт Хаалга 张家口 (市, 中国).
Чхончжин (сейсин) 清津 (市, 朝鲜).
Чхончжу 清州 (市, 韩国).
Шанхай 上海 (市, 中国).
Шар мөрөн 黄河 (中国).
Шар тэнгэс 黄海 (中国).
Шарын гол 沙尔河 (蒙古).
Швейцари 瑞士.
Швеци (Швед улс) 瑞典.
Шилийн Гол аймаг 锡林郭勒盟 (中国).
Шилка 石勒喀 (俄罗斯).
Шинэ Газар арлууд 新地岛 (俄罗斯).
Шинэ Дели 新德里 (印度首都).
Шинэ Зеланди 新西兰.
Шотланди 苏格兰 (英国).
Шпицбергенний арлууд 斯匹次卑尔根群
 岛 (挪威).
Шри Ланка 斯里兰卡.
Шэньян 沈阳 (市, 中国).
Эверест оргил 见 **Жомолунма**.
Эгейн тэнгэс 爱琴海 (属地中海).
Эйре 见 **Ирланди**.
Эквадор 厄瓜多尔.
Эктеббе 坎帕拉 (乌干达首都).
Эльба арал 厄尔巴岛 (在地中海, 意大利).
Эльба мөрөн 易北河 (捷克, 德国).

Эльбрус уул 厄尔布鲁士山 (在大高加索, 哈萨克斯坦).
Эльбурс уулс 厄尔布尔山脉 (伊朗).
Энэтхэг 印度.
Энэтхэгийн далай 印度洋.
Энэтхэг Хятад 印度支那.
Эргунэ гол 额尔古纳河 (中国, 俄罗斯).
Эрзин 埃尔津 (俄罗斯).
Эри ① 伊利 (市, 美国); ② 伊利 (湖, 美国, 加拿大).
Эр - рияд 利雅得 (沙特阿拉伯首都).
Эрхүү 伊尔库茨克 (州, 州中心, 俄罗斯).
Эрээн 二连 (市, 中国).
Эстони 爱沙尼亚.
Этиоп 见 **Эфиопи**.
Этна галт уул 埃特纳火山 (意大利).
Эфиопи 埃塞俄比亚.
Югослав 南斯拉夫.
Юта 犹地 (州, 美国).
Ютланди 日德兰半岛 (欧洲).
Яварал 爪哇 (岛, 印度尼西亚).
Ялгт 雅尔塔 (市, 乌克兰).
Явата 八幡 (市, 日本).
Якутск 雅库茨克 (雅库特 (名萨哈) 自治共和国首都, 俄罗斯).
Ямайк 牙买加.
Япон 日本.
Япон тэнгэс 日本海.
Яунде 雅温得 (喀麦隆首都).

语法简表

名词变格表

№	格	回答的问题	后缀
第一格	主格 нэрлэх	хэн? юу?	=
第二格	所属格 харьяалах	хэний? юуны?	ийн, ын ий, ы, н
第三格	给在格 өгөх орших	хэнд? юунд?	т, д
第四格	把格 заах	хэнийг? юуг?	ыг, ийг, г
第五格	由从格 гарах	хэнээс? юунаас?	аас, ээс, оос, өөс
第六格	用让格 үйлдэх	хэнээр? юугаар?	аар, ээр, оор, өөр
第七格	有同格 хамтрах	хэнтэй? юутай?	тай, той, тэй

人称代词单数变格表

人称 格	第一人称	第二人称		第三人称	
		普通用语	客气用语	指远	指近
主格	би	чи	та	тэр хүн	энэ хүн
所属格	миний	чиний	таны	тэр хүний	энэ хүний
给在格	надад	чамд	танд	тэр хүнд	энэ хүнд
把格	намайг	чамайг	таныг	тэр хүнийг	энэ хүнийг
由从格	надаас	чамаас	танаас	тэр хүнээс	энэ хүнээс
用让格	надаар	чамаар	танаар	тэр хүнээр	энэ хүнээр
有同格	надтай	чамтай	тантай	тэр хүнтэй	энэ хүнтэй

人称代词复数变格表

人称 格	第一人称	第二人称	第三人称	
			指远	指近
主格	бид	та нар	тэд (нар)	эд (нар)
所属格	бидний (манай)	та нарын	тэдний	эдний
给在格	бидэнд манд	та нарт	тэдэнд	эдэнд
把格	биднийг маньг	та нарыг	тэднийг	эднийг
由从格	биднээс манаас	та нараас	тэднээс	эднээс
用让格	биднээр манаар	та нараар	тэднээр	эднээр
有同格	бидэнтэй мантай	та нартай	тэдэнтэй	эдэнтэй

人称代词单数反身变格表

人 称 格	第一人称	第二人称		第三人称	
		普通用语	客气用语	指远	指近
主 格	би	чи	та	тэр хүн	энэ хүн
所属格	минийхээ	чиннийхээ	таныхаа	тэр хүнийхээ	энэ хүнийхээ
给在格	наддаа	чамдаа	тандаа	тэр хүндээ	энэ хүндээ
把 格	намайгаа	чамайгаа	таныгаа	тэр хүнийгээ	энэ хүнийгээ
由从格	надаасаа	чамаасаа	танаасаа	тэр хүнээсээ	энэ хүнээсээ
用让格	надаараа	чамаараа	танаараа	тэр хүнээрээ	энэ хүнээрээ
有同格	надтайгаа	чамтайгаа	тантайгаа	тэр хүнтэйгээ	энэ хүнтэйгээ

人称代词复数反身变格表

人 称 格	第一人称	第二人称	第三人称	
			指远	指近
主 格	бид	та нар	тэд	эд
所属格	биднийхээ манайхаа	та нарынхаа	тэднийхээ	эднийхээ
给在格	бидэндээ мандаа	та нартаа	тэдэндээ	эдэндээ
把 格	биднийгээ маньгаа	та нарыгаа	тэднийгээ	эднийгээ
由从格	биднээсээ манаасаа	та нараасаа	тэднээсээ	эднээсээ
用让格	биднээрээ манаараа	та нараараа	тэднээрээ	эднээрээ
有同格	бидэнтэйгээ мантайгаа	та нартайгаа	тэдэнтэйгээ	эдэнтэйгээ

数词变格表

格	基数词	序数词	合同数词	分数词	概数词	平均数词
主格	нэг хоёр дөч	нэгдүгээр хоёрдугаар дөчдүгээр	наймуул хоёул дөчүүл	гуравны нэг дөчний тав	хориод дөчөөд	нижгээд хошоод гурав гурав
所属格	нэгийн хоёрын дөчийн	нэгдүгээрийн хоёрдугаарын дөчдүгээрийн	наймуулны хоёулны дөчүүлний	гуравны нэгийн дөчний тавын	хориодын дөчөөдийн	нижгээдийн хошоодын гурав гурвын
给在格	нэгд хоёрт дөчид	нэгдүгээрт хоёрдугаарт дөчдүгээрт	наймууланд хоёуланд дөчүүлэнд	гуравны нэгд дөчний тавд	хориодод дөчөөдөд	нижгээдэд хошоодод гурав гуравт
把格	нэгийг хоёрыг дөчийг	нэгдүгээрийг хоёрдугаарыг дөчдүгээрийг	наймууланд хоёуланд дөчүүлэнд	гуравны нэгийг дөчний тавыг	хориодыг дөчөөдийг	нижгээдийг хошоодыг гурав гурвыг
由从格	нэгээс хоёроос дөчөөс	нэгдүгээрээс хоёрдугаараас дөчдүгээрээс	наймуулангаас хоёулангаас дөчүүлэнгээс	гуравны нэгээс дөчний таваас	хориодоос дөчөөдөөс	нижгээдээс хошоодоос нэг нэгээс
用让格	нэгээр хоёроор дөчөөр	нэгдүгээрээр хоёрдугаараар дөчдүгээрээр	наймуулангаар хоёулангаар дөчүүлэнгээр	гуравны нэгээр дөчний таваар	хориодоор дөчөөдөөр	нижгээдээр хошоодоор нэг нэгээр
有同格	нэгтэй хоёртой дөчтэй	нэгдүгээртэй хоёрдугаартай дөчдүгээртэй	наймуулантай хоёулантай дөчүүлэнтэй	гуравны нэгтэй дөчний тавтай	хориодтой дөчөөдтэй	нижгээдтэй хошоодтой нэг нэгтэй

指示代词变格表

主格	энэ	тэр	ийм	тийм	эдгээр	тэдгээр	өдий	төдий
所属格	энэний үүний	тэрний түүний	иймийн	тиймийн	эдгээрийн	тэдгээрийн	өдийнийн	төдийнийн
给在格	энэнд үүнд	тэрэнд түүнд	иймд	тиймд	эдгээрт	тэдгээрт	өдийд	төдийд
把格	энэнийг үүнийг	тэрийг түүнийг	иймийг	тиймийг	эдгээрийг	тэдгээрийг	өдийг	төдийг
由从格	энэнээс үүнээс	тэрнээс түүнээс	иймээс	тиймээс	эдгээрээс	тэдгээрээс	өдийгөөс	төдийгөөс
用让格	энээр үүгээр	тэрнээр түүгээр	иймээр	тиймээр	эдгээрээр	тэдгээрээр	өдийгөөр	төдийгөөр
有同格	энэнтэй үүнтэй	тэрэнтэй түүнтэй	иймтэй	тиймтэй	эдгээртэй	тэдгээртэй	өдийтэй	төдийтэй

疑问代词变格表

主格	хэн	юу	аль	ямар	хэд	хичнээн	хэзээ	хэдий	аль хир	хаа
所属格	хэний	юуны	алины	ямрын	хэдийн хэдний	хичнээний	хэзээний	хэдийний	аль хирийн	
给在格	хэнд	юунд	алинд	ямарт	хэдэд хэдэнд	хичнээнд	хэзээд	хэдийд	аль хирд	хаана
把格	хэнийг	юуг	алиныг	ямрыг	хэдийг хэднийг	хичнээнийг	хэзээг	хэдийг	аль хирийг	хааг хааныг
由从格	хэнээс	юунаас	алинаас	ямраас	хэдээс хэднээс	хичнээнээс	хэзээнээс	хэдийнээс	аль хирээс	хаанаас
用让格	хэнээр	юугаар	алинаар	ямраар	хэдээр хэднээр	хичнээнээр	хэзээгээр	хэдийгээр	аль хирээр	хаагуур
有同格	хэнтэй	юутай	алинтай	ямартай	хэдтэй	хичнээнтэй	хэзээтэй	хэдийтэй	аль хиртэй	

限定代词变格表

主格	цөм	бүр	өөр	бүгд	зэрэг
所属格	цөмийн	бүрийн	өөрийн	бүгдийн	зэргийн
给在格	цөмд	бүрт	өөрт	бүгдэд	зэрэгт
把格	цөмийг	бүрийг	өөрийг	бүгдийг	зэргийг
有从格	цөмөөс	бүрээс	өөрөөс	бүгдээс	зэргээс
用让格	цөмөөр	бүрээр	өөрөөр	бүгдээр	зэргээр
有同格	цөмтэй	бүртэй	өөртэй	бүгдтэй	зэрэгтэй

自身代词变格表

单复数 格 变格	单数自身代词 өөрөө			复数自身代词 өөрсэд		
	简单变格	无人称反身 变格	人称反身变格	简单变格	无人称反身 变格	人称反身变格
主格	(өөр)	өөрөө		өөрсэд	өөрсдөө	өөрсэд нь (минь, чинь)
所属格	өөрийн	өөрийнхөө	өөрийн нь	өөрсдийн	өөрсдийнхөө	өөрсдийн нь, (минь, чинь)
给在格	өөрт	өөртөө	өөрт нь, (минь, чинь)	өөрсдөд	өөрсдөдөө	өөрсдөд нь, (минь, чинь)
把格	өөрийг	өөрийгөө	өөрийг нь (минь, чинь)	өөрсдийг	өөрсдийгөө	өөрсдийг нь, (минь, чинь)
由从格	өөрөөс	өөрөөсөө	өөрөөс нь, (минь, чинь)	өөрсдөөс	өөрсдөөсөө	өөрсдөөс нь, (минь, чинь)
用让格	өөрөөр	өөрөөрөө	өөрөөр нь, (минь, чинь)	өөрсдээр	өөрсдээрөө	өөрсдээр нь, (минь, чинь)
有同格	өөртэй	өөртэйгөө	өөртэй нь, (минь, чинь)	өөрсөдтэй	өөрсөдтэйгөө	өөрсөдтэй нь, (минь, чинь)

动词希望命令式的变化表

式	人 称	后 缀	举 例
命 令 式	第二人称	- гтун - гтүн, - аарай - зэрэй, - оорой - өөрэй, - аач - ээч, - ооч - өөч	яв, оч, үз, ол, явагтун, очигтун, үзэгтун, ологтун, яваарай, очоорой, үзээрэй, олоорой, яваач, очооч, үзээч, олооч
希 望 式	第一人称	- я - ё - е, - сугай - сүгэй	явъя, очъё, үзъё, ольё, явсугай, очсугай, үзсүгэй, олсугай
	第三人称	- аасай - ээсэй, - оосой - өөсэй, - тугай - түгэй - г	яваасай, очоорой, үзээсэй, олоосой, явтугай, олтугай, үзтүгэй, яваг, очиг, үзэг, олог
提 醒 式	第二, 第三人称	- уузай - үүзэй	явуузай, очуузай, үзүүзэй, олуузай

动词的时间变化表

	时	后 缀	举 例
过去时	过去完成时	в	харав, үзэв, ирэв, очив, өгөв
	过去进行时	жээ чээ	харжээ, үзжээ, өгчээ, очжээ
	现在完成时	лаа лээ лоо лөө	харлаа, үзлээ, ирлээ, очлоо, өглөө
现在将来时	现在时	на нэ но нө	Гадаа олон хүүхэд байна. Олон хүүхэд ирж явна.
	将来时	на нэ но нө	Би маргааш сургууль дээрээ очно.

副动词分类表

副 动 词	后 缀	举 例
并列副动词	ж, ч	явж, гарч, очиж, үзэж, өгч
先行副动词	- аад, ээд, - оод, өөд	яваад, гараад, очоод, үзээд, өгөөд
共同副动词	н	яван, гаран, очин, үзэн, өгөн
延续副动词	саар, - сээр, соор, - сөөр	явсаар, гарсаар, очсоор, үзсээр, өгсөөр
意向副动词	- х + аа, ээ, - оо, - өө(р)	явахаа, үзэхээ, очихоо, өгөхөө
跟随副动词	- х + лаар, - лээр, - лоор, - лөөр	явахлаар, очихлаар үзэхлээр, өгөхлөөр
假定副动词	- вал, - вэл, - вол, - вөл, - бал, - бэл, бол, - бөл, (- хул, - хүл)	явбал, очвол, үзвэл, өгвөл, явахул, үзэхүл
让步副动词	- вч, - вчиг	явавч, очивч, үзэвч, өгөвч, ававчиг, очивчиг, үзэвчиг
准备副动词	- магц, - мэгц, - могц, - мөгц	явмагц, гармагц, очмогц, өгмөгц
界限副动词	- тал, - тэл, тол, - төл	явтал, очтол, үзтэл, өгтөл
乘机副动词	- нгаа (- нгээ - нгоо - нгөө) - нгуут - нгүүт	явангаа, очингоо, үзэнгээ, өгөнгөө, явангуут, үзэнгүүт

形动词的时间变化表

时		后 缀	举 例
过去时	过去完成时	-сан, -сэн, -сон, -сөн	явсан, суусан, зогссон, үзсэн, сөхөрсөн
	过去未完成时	-аа, -ээ, -оо, -өө	яваа, суугаа, зогсоо, үзээ, сөхрөө
现在时	一次体	-гч	явагч, суугч, зогсогч, үзэгч, сөхрөгч
	多次体	даг, дэг, дог, дөг	явдаг, суудаг, зогсдог, үздэг, сөхөрдөг
将来时		-х	явах, суух, зогсох, үзэх, сөхрөх

形动词的变格表

主格	яваа	явсан	явагч	явдаг	явах
所属格	яваагийн	явсны	явагчийн	явдгийн	явахын
给在格	яваад	явсанд	явагчид	явдагт	явахад
把 格	явааг	явсныг	явагчийг	явдгийг	явахыг
由从格	яваагаас	явснаас	явагчаас	явдгаас	явахаас
用让格	яваагаар	явснаар	явагчаар	явдгаар	явахаар
有同格	яваатай	явсантай	явагчтай	явдагтай	явахтай

动词态的变化表

态	后 缀	举 例
被动态	- гд	харагд, үзэгд, хоцрогд, өгөгд
互动态	- лд	буудалд, үзэлд, оролд, өхийлд
共动态	- лц	ярилц, хэлэлц, оролц, өгөлц
众动态	- цгаа, - цгээ, - цгоо - цгөө	сууцгаа, идцгээ, оролцгоо, өгцгөө
使 动 态	- уул, - үул лга, - лгэ - лго, - лгө га, гэ го, гө аа, ээ оо, - өө	явуул, ирүүл суулга, хүлээлгэ орсойлго, өндийлгө гарга, эртэтгэ олтго, өнгөргө задраа, гэмтээ зовоо, өнгөрөө

动词体的变化表

体	后 缀	举 例
普通体	动词词干	яв, үз оч, өг
瞬间体	схий вхий хий	зогосхийх хялавхийх
短暂体	зна, -знэ зно, -знө	амарзнах, хүлээзнэх тохоознох, өгзнөх
多次体	л, -лэ, -лн -чих (及物)	цохилох, гялалзах харчигнах, нухчих
完成体	-чих (不及物)	явчих, оччих үлдчих, өсчих

计 量 单 位 表

一、长度

俄(蒙) 制		中文名称	公制与市制的换算*		
名称	代号				
Микрон	мк	微 米	微 米		市 忽
			1/3	1	3
Сантимиллиметр	смм	忽 米	忽 米		市 丝
			1/3	1	3
Децимиллиметр	дмм	丝 米	丝 米		市 毫
			1/3	1	3
Миллиметр	мм	毫 米	毫 米		市 厘
			1/3	1	3
Сантиметр	см	厘 米	厘 米		市 分
			1/3	1	3
Дециметр	дм	分 米	分 米		市 寸
			1/3	1	3
Метр	м	米	米		市 尺
			1/3	1	3
Декаметр	дкм	十 米	十 米		市 丈
			1/3	1	3
Гектометр	гм	百 米	百 米		市 引
			1/3	1	3
Километр	км	千米(公里)	公 里		市 里
			1/2	1	2

二、重量(质量)

俄(蒙) 制		中文名称	公制与市制的换算		
名称	代号				
Миллиграмм	мг	毫克	毫克		市丝
			1/2	1	2
Санติграмм	сг	厘克	厘克		市毫
			1/2	1	2
Дециграмм	дг	分克	分克		市厘
			1/2	1	2
Грамм	г	克	克		市分
			1/2	1	2
Декаграмм	дкг	十克	十克		市钱
			1/2	1	2
Гектограмм	гг	百克	百克		市两
			1/2	1	2
Килограмм	кг	千克(公斤)	公斤		市斤
			1/2	1	2
Мириграмм	мрг	万克	万克		市斤
			1/20	1	20
Центнер	ц	公担	公担		市担
			1/2	1	2
Тонн	т	吨	吨		市担
			1/20	1	20

三、容量

俄(蒙) 制		中文名称	公制与市制的换算 *		
名称	代号				
Миллилитр	мл	毫升	毫升		市撮
			1	1	1
Сантиметр	сл	厘米升	厘米升		市勺
			1	1	1
Децилитр	дл	分升	分升		市合
			1	1	1
Литр	л	升	升		市升
			1	1	1
Декалитр	дкл	十升	十升		市斗
			1	1	1
Гектолитр	гл	百升	百升		市石
			1	1	1
Килолитр	кл	千升	千升		市乘
			1	1	1

四、面积

俄(蒙) 制		中文名称	公制与市制的换算		
名称	代号		*		
Кв. миллиметр	мм ²	平方毫米	平方毫米		平方市厘
			1/9	1	9
Кв. сантиметр	см ²	平方厘米	平方厘米		平方市分
			1/9	1	9
Кв. дециметр	дм ²	平方分米	平方分米		平方市寸
			1/9	1	9
Кв. метр	м ²	平方米	平方米		平方市尺
			1/9	1	9
Кв. декаметр	дкм ²	平方十米	平方十米		平方市丈
			1/9	1	9
Кв. гектометр	гм ²	平方百米	平方百米		平方市引
			1/9	1	9
Кв. километр	км ²	平方公里	平方公里		平方市里
			1/4	1	4

五、体积

俄(蒙) 制		中文名称	公制与市制的换算 *		
名称	代号				
Куб. миллиметр	мм ³	立方毫米	立方毫米		立方市厘
			1/27	1	27
Куб. сантиметр	см ³	立方厘米	立方厘米		立方市分
			1/27	1	27
Куб. дециметр	дм ³	立方分米	立方分米		立方市寸
			1/27	1	27
Куб. метр	м ³	立方米	立方米		立方市尺
			1/27	1	27
Куб. декаметр	дкм ³	立方十米	立方十米		立方市丈
			1/27	1	27
Куб. гектометр	гм ³	立方百米	立方百米		立方市引
			1/27	1	27

* 1. 左数为市制换算公制, 右数为公制换算市制。

例如: 1 市尺 = 1/3 米, 1 米 = 3 市尺。

2. 俄(蒙)制采用公制计量单位(这里仅指计量长度、重量、面积、体积而言)。